

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΒΕΡΟΙΑΣ

44

Αριθ. εισ. 550

ΔΩΡΕΑ 27-09-60 EV

GRVER-00173

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΛΕΞΙΚΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ

περιέχον

- α) τὰ νεώτερα συμβάντα,
- β) τὰς τελευταίας απογραφὰς τοῦ πληθυσμοῦ,
- γ) τὰς νεωτέρας ἀνακαλύψεις καὶ ἐφευρέσεις,
- δ) ἄρθρα παραλειφθέντα ἐν τῷ κυρίῳ ἔργῳ,
- ε) διόρθωσιν ἐσφαλμένων,
- ς) βίους καὶ ἔργα συγχρόνων Ἑλλήνων.

ΜΑΡΤΙΟΣ 1902 — ΜΑΪΟΥ 1905

ΑΘΗΝΗΣΙ

ΜΠΕΚ ΚΑΙ ΜΠΑΡΤ ΕΚΔΟΤΑΙ

Πλατεία Συντάγματος

Αρ. Εισ. 550

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὸ παρὸν Συμπλήρωμα τοῦ μεταξύ τῶν ἐτῶν 1889 καὶ 1898 δημοσιευθέντος ἑξατόμου Ἑγκυκλοπαιδικοῦ Λεξικοῦ ἔχει διττὸν σκοπὸν. Ἐξ γνωστὸν, τὸ Λεξικὸν τοῦτο ὑπῆρξε τὸ πρῶτον τοιοῦτον ἐκδοθὲν ἐν ἑλληνικῇ γλώσσῃ, ὥς ἐκ τούτου δὲ ἦτο ἀναπόφευκτον νὰ ἔχη ἑλλείψεις τινάς, ὀφειλομένας κυρίως εἰς τὰς μεγάλας δυσκολίας ὑφ' ὧν περιεβάλλετο ἡ ἐργασία τῶν τε συντακτῶν καὶ τῶν ἐκδοτῶν αὐτοῦ, καὶ περὶ ὧν τοσοῦτον μόνον εἰρήσθω ἐνταῦθα ὅτι πλεόν ἢ ἅπαξ περιήγαγον τὸ ἔργον εἰς σοβαροὺς κινδύνους. Τὰς ἑλλείψεις ταύτας ὥς καὶ τὰ ὑπάρχοντα ἐν τῷ Λεξικῷ ἄρθρα, κυρίως τὰ ἱστορικὰ καὶ γεωγραφικά, νὰ συμπληρώσωμεν καὶ παρεισδύσαντά τινα σφάλματα νὰ διορθώσωμεν, τοιοῦτος εἶναι ὁ πρῶτος σκοπὸς ἡμῶν προβαινόντων εἰς τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀνὰ χεῖρας τόμου.

Ἀλλὰ καταγινόμενοι περὶ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ παρετηρήσαμεν ὅτι ἡ τοιαύτη συμπλήρωσις θὰ ἔμενεν ἀτελής, ἂν μὴ περιλαμβάνετο εἰς αὐτὸν καὶ ἡ ζῶσα Ἑλλάς. Διὰ λόγους σπουδαίους καὶ εὐνοήτους, περὶ ὧν ὁμῶς ἐνταῦθα οὐδὲν θὰ εἴπωμεν, τὸ πρόγραμμα τοῦ Ἑγκυκλοπαιδικοῦ Λεξικοῦ ἀπέκλειε τὴν δημοσίευσιν ἁρθρῶν περὶ τῶν ζώντων Ἑλλήνων ἔστω καὶ διαπρεπεστάτων. Ἀλλ' ὅσον εὐλογον καὶ ἂν ἦτο τοῦτο προκειμένου περὶ ἔργου οὗ ἡ τακτικὴ πορεία ἠδύνατο νὰ ἐπηρεασθῇ καὶ ὑπὸ μικρῶν ἔτι προσκοιμμάτων, τὴν σήμερον ὁμῶς οἱ λόγοι οἱ ὑπαγορευσαντες τὸ μέτρον ἐκεῖνο δὲν ὑπάρχουσι πλέον. Τοῦναντίον ἡ μεγίστη κατανάλωσις τοῦ ἔργου, κυρίως μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτοῦ, καὶ πολὺ μᾶλλον αἱ κολακευτικώταται περὶ αὐτοῦ κρίσεις, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ἅπαντος τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἐπιθαρρύνουσιν ἡμᾶς νὰ εὐρύνωμεν τὸ πρόγραμμα τοῦ Λεξικοῦ προσλαμβάνοντες εἰς αὐτὸ καὶ ἄρθρα περὶ ζώντων Ἑλλήνων, ἵνα οἷτω δώσωμεν εἰκόνα ὅσον ἔνεστι πιστὴν τῆς πνευματικῆς κινήσεως ἐν τῷ σημερινῷ Ἑλληνισμῷ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ πνευματικὸς βίος ἔθνους τινὸς δηλοῦται πρὸ πάντων ἐν τοῖς συγγράμμασι, κύριον μέλημα ἡμῶν ὑπῆρξεν ἡ ἀναγραφὴ τῶν ὑπὸ Ἑλλήνων δημοσιευθέντων βιβλίων καὶ ἄλλων συγγραφῶν, ἑξαιρουμένου μόνου τοῦ καθαρῶς σχολικοῦ εἶδους. Καὶ γινώσκουμεν μὲν καλῶς ὅτι ἡ τοιαύτη ἐργασία ἡμῶν μακρὰν ἀπέχει τοῦ τελείου, ἀλλὰ καὶ οὕτως εὐέλπιστοῦμεν ὅτι δὲν θὰ εἶναι ὅλως ἀνωφελής, πρὸ πάντων ἂν οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται προΐούσης τῆς ἐργασίας

ὑποστηρίζωσιν ἡμᾶς ὑποδεικνύοντες τὰ ἄξια μνείας πρόσωπα καὶ βιβλία.

Ἀλλ' οὐ μόνον τὸ καίμενον ἀλλὰ καὶ αἱ ἐν παραρτήματι εἰκόνες τοῦ ἀνὰ χειρὸς τόμου ὑπηρετοῦσι τῷ αὐτῷ σκοπῷ τῆς παραστάσεως τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος. Δὲν ἀμφιβάλλομεν δὲ ὅτι ἡ προσθήκη τῶν εἰκόνων τούτων, αἵτινες ἐλήφθησαν ἐκ φωτογραφιῶν καὶ ἐξετυπώθησαν ἐν τῷ περιφύμῳ τοῦ Μονάρχου καταστήματι τοῦ Bruckmann, θέλει τύχει γενικῆς ἐπιδοκιμασίας, τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον μέχρι τοῦδε ὀλιγίστων μόνον μερῶν τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος ἐγένοντο ἀπεικονίσεις πισταί.

Τέλος παρατηρητέον ὅτι ἄρθρα δι' ὧν συμπληροῦνται ἢ διορθοῦνται ἄρθρα δημοσιευθέντα ἤδη ἐν τοῖς 6 τόμοις τοῦ Ἑγκυκλοπαιδικοῦ Λεξικοῦ διακρίνονται δι' ἀστερίσκου *.

Ἐν Ἀθήναις κατὰ Μάρτιον 1902.

A

* **Άαλβουργ.** Βλ. Όλβουργ.

* **Άαρχους** ή Όρχους (Aarhus). Πόλις πρωτεύουσα δανώνου νομού εν Δανία (έχοντας 157.204 κατοίκους) και αριθμούσα πληθυσμόν 51.814 ψυχών τῷ 1901.

* **Άδαζία.** Οἱ κάτοικοι ταύτης ήρθον τῷ 1892 εἰς 65 χιλ. περίπου, τοῦ αριθμοῦ αὐτῶν μεγαλυτέρου ὄντος ἄλλοτε, πρὶν ἢ μέγα μέρος τῶν Άδασκῶν μεταναστεύσῃ εἰς Τουρκίαν.

* **Άδάνα.** Κάτοικοι 235 τῷ 1899 χιλιάδες.

* **Άδαούγ.** Κομητεία τῆς Άνω Ούγγαρίας ἔχουσα 179.884 κατ. τῷ 1890.

* **Άδαρίκος.** Χωρίον τοῦ δήμου Παμφίας τῆς ἐπαρχίας Τριγωνίας ἔχον 324 κατ. τῷ 1896.

* **Άδαρίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Μεληταίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Δομοκοῦ, τῇ ἀνηκουσῇ εἰς τὸν νομόν Φθιώτιδος, καὶ πρῶτ. αὐτοῦ ἔχουσα 565 κατ. τῷ 1896.

* **Άδδαζία.** Χωρίον ἐν τῇ αὐστριακῇ ἐπαρχίᾳ Ίστρίας ἔχον μόνιμον πληθυσμόν 1192 κατοίκων Κροατῶν καὶ ἴσαν συγκαζόμενον ἑνὰ καὶ τοῦ γλυκέος κλίματος αὐτοῦ κατὰ τὸν χειμῶνα, καὶ τῶν θαλασσίων λουτρῶν τὸ θέρος ὑπὸ τῶν μεγιστάνων τῆς Αὐστρίας. Ἐνταῦθα ἐγένετο τῷ 1901 καὶ ἡ διὰ τοὺς Ἕλληνας σπουδαία συνέντευξις τοῦ ἡμετέρου βασιλέως μετὰ τοῦ βασιλέως τῆς Ρουμανίας Καρόλου, ὅστις κέκτηται ἐνταῦθα μεγαλοπρεπὴ ἔπαυλιν καὶ κατεσκευάσεν ὡραίαν ἀμαξιτὴν ὁδόν. [B.E.]

* **Άδδᾶς ὁ Β΄** Χίλμη πασσᾶς. Ἀντιβασιλεὺς ἡ Χαδΐβης τῆς Αἰγύπτου, πρεσβύτερος υἱὸς τοῦ χαδΐβου Τερσῆ. Πασσᾶς ἐν καὶ διετέθη τῇ 26 Δεκεμβρίου 7 Ἰαν. 1892. Γεννηθεὶς τῇ 2/14 Ἰουλίου 1874 ἐσπούδασεν ἐν τῇ Ὀθηρειανῇ Ἀκαδημίᾳ τῆς Βιέννης ἀπὸ τοῦ 1887 καὶ ἤδη διήνυσεν αὐτόθι τὰς νομικὰς αὐτοῦ σπουδὰς, ὅτε προσελήθη εἰς τὴν ἀρχὴν ὑπὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ἔλαβε τὸ ριζμάνιον τῆς ἀναρρήσεως παρὰ τῆς Πύλης τῇ 2/14 Ἀπριλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους καὶ ἤρξατο κυβερνῶν. Ἀπεπειράθη δὲ μάτην κατ' Ἰαν. τοῦ 1893 νά

περιορίσῃ τὴν ἀγγλικὴν δύναμιν ἐν Αἰγύπτῳ. Ἀπὸ τοῦ 1895 ὁ Α. πασσᾶς ἔχει σύζυγον τὴν ἐξαδέλφην αὐτοῦ Ikbal Hanem, ἐξ ἧς ἔσχε τρεῖς θυγατέρας καὶ ἓνα υἱόν. [B.E.]

* **Άδδεβίλ.** Πόλις τῆς Γαλλίας καὶ πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ Σέρμης μετὰ 17781 κατοίκων τῷ 1896.

* **Άδδιατεργράσο** (Abbiategrosso). Πόλις τῆς Ἰταλίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Μιλάνου ἔχουσα 7.500 κατ. Παρ' αὐτὴν οἱ Γάλλοι ὑπὸ τὸν Βαυάρδον ἡττήθησαν τῷ 1524 ὑπὸ τῶν στρατευμάτων Καρόλου τοῦ Ε' τῆς Γερμανίας.

* **Άδδαμάλι.** Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Σερρών ἔχον 1700 κατ.

* **Άδδέλα.** Κοιμητοὺς καί μὲν ἐπὶ τῶν μακεδονικῶν κλιτύων τῶν Δειράδων τῆς Πίνδου, ὑπαγομένη εἰς τὸ διαμέρισμα (Καζάν Τουρκ.) τῶν Γρεβενῶν καὶ ἀριθμοῦσα περὶ τοὺς 1250 κατ. λαλοῦντας τὴν κρουσοβλαχικὴν ἰδίαν. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἑλληνικὴ δὲν εἶναι ἀγνωστος οὐδ' εἰς τὰς γυναῖκας. Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται ἰδίαν εἰς τὰ τοῦ ποιμενικοῦ βίου, δι' ὃ τὸν μὲν χειμῶνα κατέρχονται εἰς Γρεβενά, Τρίκλινα καὶ Ἰωάννινα. ἔνθα αἱ γυναῖκες κυρίως ἀσχολοῦνται ὑφαίνουσαι, τὸ δὲ θέρος ἀνέρχονται εἰς τὴν θερινὴν αὐτῶν πατρίδα· εἰκάζεται ὅτι τὸ ὄνομα ἡ κοιμητοῦς αὕτη προσέλαβεν ἐκ τίνος παρ' αὐτὴν ἔλουσ. [I.A.]

* **Άδδήμπεη.** Χωρίον τοῦ δήμου Μιδίας τῆς ἐπαρχίας Ναυπλίας ἔχον 162 κατ.

* **Άδδοῦ.** Χωρίον τῆς νήσου Κρήτης ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Λαγκαδῶς τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδας τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου. ἔχον 791 κατοίκους. τῷ 1900.

* **Άδδοὺλ Χαμίτ ὁ Β΄,** ὁ νῦν Σουλτάνος τῶν Ὁθωμανῶν. Τὰ ἀπὸ τοῦ 1889 κυριώτατα γεγονότα τῆς βασιλείας αὐτοῦ ὡς καὶ τῆς Τουρκικῆς ἱστορίας συνοψίζονται ἐν τοῖς ἑξῆς. Κατ' Ἰούλιον τοῦ 1889 ἐξερράγη ἐπανάστασις ἐν Κρήτῃ, ἣτις ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν φυγρότητα τῶν σχέσεων μεταξὺ Ἑλλάδας καὶ Τουρκίας καὶ ἣτις κατασταλεῖσα ἐπήνεγκε τὸν περιορισμόν τοῦ πολιτευματος τῆς Χαλέπας.

Κατ' Ὀκτώβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας Γουλιέλμος ὁ Β' ἐπισκέψατο μετὰ τῆς αὐτοκρατορίδας τὸν Σουλτάνον ἐν Κιπρίαι· γινόμενος πανηγυρικῶς δεκτός. Κατὰ τὸ εὐθινώτερον τοῦ ἐπιόντος ἔτους 1890 ἐπλήθυνεν ἕνεκα τοῦ λεγομένου ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος τῶν προνομίων τῶν Ὀρθοδόξων ἡ ῥῆξις μεταξὺ τῆς Πύλης καὶ τοῦ Οἰκουμένου Πατριαρχείου ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου Διονυσίου τοῦ Ε', ἥτις προεκάλεσε τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρτίαν ἐν μέρους τῶν ἡμετέρων· ἐν τῷ ζητήματι τοῦτο διακρίθη διὰ τὴν σθεναρὰν αὐτοῦ στάσιν ὅτις μὴτροπολίτης Ὁρακλείας καὶ νῦν Χαλικαρδῶνος Γερμανός. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐλύθη ὀριστικῶς, κατὰ τὸ φαινόμενον, κατὰ τὰς ἐφορὰς τῶν Χριστιανικῶν τοῦ 1890. Τῷ 1895 ἕνεκα τοῦ Ἀρμενικοῦ ζητήματος τοῦ ἀρξάμενου ἀπὸ τῆς Βερολινέας συνόδου, ἐν ᾗ (ἀρ. 61) ἐλαμβάνοντο πρόνοιαι ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῆς τύχης τῶν Ἀρμενίων ὑπηκόων τῆς Τουρκίας, προεβλήθησαν, ἐπειδὴ αἱ διατάξεις οὐδέποτε ἐξετελέσθησαν, παραχαί ἐνιαυτοῦ τῆς Ἀρμενίας καὶ ἰδίᾳ ἐν Σαασιὺν παρὰ τὰ ὅρια τῆς Τουρκίας καὶ Περσίας, αἵτινες κατεστάλησαν αἰματηρῶς ὑπὸ τῶν Κούρδων καὶ τῶν Τυρρικῶν στρατευμάτων· ἐπίσης δ' ἐγένοντο παραχαί ὅχι, Ἀρμενίων ἐν Κιπρίαι. Τῷ 14/26 Αὐγούστου 1896 νέαι παραχαί τῶν Ἀρμενίων ἐξερράγησαν ἐν Κιπρίαι ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ καταστήματος τῆς Ὀθωμανικῆς Τραπεζῆς ἐν Γαλατῇ καὶ ἐπὶνεύοντο νέας παραχὰς τῶν Ἀρμενίων ἐν Κιπρίαι, αἵτινες ἐπεξεστάλησαν καὶ πολυλαχοῦ τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας. Ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ τῶν Ἀρμενίων παρενέβησαν αἱ Δυνάμεις, ἀλλὰ τοῦτο ἐτέθη ἐν δευτέρᾳ μοίρᾳ ἕνεκα τῆς Κρητικῆς ἐπαναστάσεως τῆς ἀρξάμενης ἀπὸ τῆς 14 Μαΐου 1896, εἰς ἣν ἐκώλυθη ἡ Ἑλλὰς ὑπὸ τῶν Δυνάμεων νὰ λάβῃ ἐνεργὸν μέρος· ἡ στάσις αὕτη ἐφαίνετο καταστροφικὴ ἀπὸ τοῦ εὐθινοπώρου τοῦ 1896, ὅτε νέαι παραχαί ἐξερράγησαν ἐν Κρήτῃ τῇ 26 Ἰανουαρίου 1897 καὶ δὴ ἐν Χανίοις, ἐνθα ἀπεπερρώθη τὸ πλεῖστον μέρος τῆς Χριστιανικῆς συναιτίας, καὶ ἐπὶνεύοντο νέαν ἐξάψιν τοῦ αγῶνος, εἰς ὃν τότε καὶ ἡ Ἑλλὰς ἔλαβε μέρος στείλασα στρατεύματα καὶ στέλον εἰς τὴν Κρήτην ὑπὸ τὸν τότε συνταγματάρχην Τιμολέοντα Βάσσον. Ἡ ἐνσπλοὶς αὕτη ἐπέμβασιν τῆς Ἑλλάδος τῆς ἀπειληθείσης κατ' ἀρχὰς ὑπὸ ὀπκλεισμοῦ ἐν μέρους τῶν Δυνάμεων, ἔσχον ὡς ἀποτέλεσμα κατὰ Μάρτιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους τὸν Ἑλληνοτουρκικὸν πόλεμον, οὗτινος τὰ γεγονότα εἰσὶ τοῖς πᾶσι γνωστά. Ἡ ἐν Κρήτῃ κατάστασις ἦτο ἐπὶ μετέωρος, ὅτε παραχαί γινόμεναι ἐν Ὁρακλείᾳ κατ' Αὐγούστον τοῦ 1898, καθ' ἃς

ἐθανατώθησαν καὶ Ἀγγλοὶ στρατιῶται, προεκάλεσαν δραστηωτέραν τὴν ἐπέμβασιν τῶν Δυνάμεων καὶ δὴ τῆς Ἀγγιλίας ὑπὲρ τῆς νήσου αὐτῆς, ἥτις ἐκηρυχθῆ αὐτόνομος πολιτεία ὑπὸ τὴν διακρίσιν ὑπ' αὐτοῦ ἀρμοστοῦ τῶν 4 Μεγάλων Δυνάμεων, ἐκλεγέντος τοιοῦτου τοῦ βασιλέως τοῦ Γερμανικοῦ τῆς Ἑλλάδος τῇ 9/21 Δεκεμβρίου 1898. Ὁ Σουλτάνος δὲν ἠθέλησε νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν μεταβολὴν ταύτην τοῦ καθεστώτος ἐν Κρήτῃ τὴν αὐτῷ γινουμένην, ἥτις ἐν ταῦτοις ἤρξατο λειτουργοῦσα. Νέα ἐπίσκεψις τοῦ Γερμανοῦ αὐτοκράτορος εἰς Κωνσταντῖν ὑπερβαίνοντος τοῦ αὐτοῦ ἔστι εἰς τοὺς Ἀγγίους Τίτους ἀπέφερε στενωτέραν τὴν σύσφιγξιν τῶν σχέσεων Γερμανίας καὶ Τουρκίας. Ὁ Σουλτάνος ἐφορᾶτο τῷ 1901 πανηγυρικώτατα τὴν ἑορταίαν τῆς ἀνάδου αὐτοῦ εἰς τὸν θρόνον. Αἱ σχέσεις Τουρκίας καὶ Γαλλίας ἕνεκα ζήτημάτων τινῶν ἐμπορικῶν καὶ ἄλλων ἐφαίνοντο ἐσχάτως λίαν τεταμέναι καὶ ἠπειλοῦν διαρρηξίν, ἥτις ὅμως ἀπεσοδῆθη ὑποχωρησάσης τῆς Τουρκίας πρὸς τῆς εἰσόδου τοῦ Γαλλικοῦ στόλου εἰς τὸν λιμένα τῆς Μυτιλήνης καὶ τῆς καταλήψεως τοῦ τελωνείου τῆς πόλεως ταύτης ὑπὸ τῶν γαλλικῶν ἀγγαρεῶν. Ἐν γένει εἰπεῖν ἡ βασιλεία τοῦ Σουλτάνου Α. Χ. παρ' ὅλην τὴν μεγίστην αὐστηρότητα τὴν ἐξακολουθεῖσαν ἐπὶ τινὰς περιόδους, τὸν διωγμὸν τοῦ κύμματος τῶν Νεοτουρκικῶν καὶ τὸ αὐλοκρατικὸν σύστημα τῆς διοικήσεως, ὑπῆρξε καὶ πρόξενος πολλῶν ἀγαθῶν, τοῦ Σουλτάνου ὄντος προσωπικῶς φιλανθρωποῦ καὶ ἐπεργαμένου ἀγωνοῦ εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν πολυεθνικῶν ὑπηκόων αὐτοῦ μετὰ μεγάλῃ γενναιότητι. Ἐπὶ δὲ ἰδίᾳ τὰ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως προήχθησαν, ὡς καὶ ἀνεπτύχθη ὁ σιδηροδρομικὸς κλάδος καὶ τὰ ἄλλα μέσα τῆς συγκοινωνίας κατὰ τὴν Ὀθωμανικὴν αὐτοκρατορίαν καὶ κατεβλήθη μεγίστη μέριμνα περὶ τὸν ὑγειονομικὸν κλάδον κατὰ τῶν ἐπεργαζομένων ἐπιδημιῶν.

Ἀβδουραχμανῆ. Χωρ. τῆς Καπαδοκίας ἀριθμοῦν 800 περίπου ὀρθοδόξους Ἕλληνας, διαψώσαντας τὴν πάτριον αὐτῶν ἑλληνικὴν φωνὴν καὶ συντηροῦντας ἑλλην. σχολεῖον. Κεῖται πλησίον τῆς Ὑσαράτης.

Ἀβέ (Ernest Havel). Γάλλος φιλόλογος· γενν. τῷ 1813 καὶ ἀπεθανὼν τῷ 1887. Κατέγραψε περὶ τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν κριτικὴν, διατελέσας καθηγητῆς ἐν τοῖς ἀνωτάτοις Γαλλικοῖς ἐκπαιδευτηρίοις, ἐκδούς ἔργα τοῦ Πασκάλ καὶ δημοσιεύσας ἀπὸ τοῦ 1871—1884 βιβλίον τετρατόμου περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ Γενάν. Προσέτι δ' ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ σταδίου αὐτοῦ ἡσχολήθη περὶ τὴν ἱλαστικὴν φιλοσοφίαν καὶ δὴ τὴν Ἑλληνικὴν.

* **Ἀδέϋρον.** Πόλις τῆς Πορτογαλίας καὶ πρωτεύουσα τοῦ ὁμωνύμου διαμερίσματος (ἔχοντες 302,181 κατ.) μετὰ πληθυσμὸν 10,012 ψυχῶν τῷ 1890.

* **Ἀδελάρδος.** Βλ. Ἀδελάρδος (ἐν τ. Α').

* **Ἀδέλλινον** (Avellino). Ἐπαρχία τῆς Ἰταλίας ἔχουσα 424,730 κατ. Ἡ ὁμώνυμος πρωτ. ἀριθμεῖ περί τας 28 χιλ. κατ. καὶ καίται παρὰ τὴν ἀρχαίαν πόλιν Abellinum τὴν ἀνήκουσαν εἰς τοὺς Ἱρρίνους.

* **Ἀδερινζ.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐριννεῦ τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν μετὰ 368 κατοίκων τῷ 1890.

* **Ἀδέρσα.** Πόλις τῆς Ἰταλίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καζέρτας. ἡ κατὰ τὴν ἀρχαίότητα καλουμένη Atella, ἐξ ἧς παρήχθησαν τὰ Ἀτελλικὰ δράματα, ἔχουσα 22 χιλ. περίπου κατοίκων.

* **Ἀδερσυχάν** (Abersychan). Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἐν τῇ κομ. Μονμουθ μετὰ 15,296 κατοίκων τῷ 1891.

* **Ἀδεροστὶθ** ἢ Ἀδρροστουίθ. Πόλις τῆς νοτίου Οὐαλίας ἔχουσα 6725 κατ. τῷ 1891 καὶ κολλέγιον μεταδληθὲν τῷ 1886 εἰς Πανεπιστήμιον. ἐνθα φοιτῶσι καὶ γυναῖκες, οὗτινος ἐπίτιμος πρύτανις εἶναι ἡ πρίγκηψ τῆς Οὐαλίας.

* **Ἀδέρωφ** (Γεώργιος). Μέγας εὐεργέτης τοῦ Ἑλλ. ἔθνους γεννηθεὶς τῇ 15 Αὐγ. 1818 ἐν Μετσώῳ καὶ ἀποθανὼν τῇ 15 Ἰουλίου 1899 ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Ἐμπορευόμενος ἐν Αἰγύπτῳ ἀπὸ τοῦ 1840 καὶ κάτοχος ὡν μεγάλης περιουσίας, εὐεργέτης τῆν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἑλληνικὴν κοινότητα ἱδρύσας αὐτοῖσι γυμνάσιον, παρθεναγωγεῖον καὶ νοσοκομεῖον, ὡς καὶ τὴν τῆς γενετικῆς πύλιν, ἐστὶ δ' ἐν Ἀθήναις ἐπράξε πολλὰ κατὰβλὼν 500 χιλ. φράγκων διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ Μετσώβου Πολυτεχνείου. ἀνεγείρας τοὺς πρὸ τοῦ Πανεπιστημίου ἀνδριάντας τοῦ Ῥήγα καὶ τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου καὶ οἰκοδομήσας τὴν νέαν Σχολὴν τῶν Εὐελπίδων καὶ τὸ Ἐρῆδειον τὰ ἀπ' αὐτοῦ φερόμενα. Τῷ δὲ 1895 προσήγγειν 1 ἑκατομ. φράγκων πρὸς ἀνακατασκευὰς τοῦ Παναθηναίου Σταδίου. ἐνθα κατὰ τὸ ἐπὶν ἔτος ἐτελέσθησαν μεγαλοπρεπῶς οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες. Πρὸς τιμὴν τοῦ ἀνδρὸς ἐστήθη τότε πρὸ τοῦ Σταδίου ὁ μαρμαρίνος ἀνδριάνς αὐτοῦ, ἔργον τοῦ καλλιτέχνου Βροῦτου. Ἀποθανὼν δὲ κατέλιπε μεγάλην περιουσίαν ἀνεργομένην εἰς 30 περίπου ἑκατομμύρια φράγκων, ἣν διὰ διαθήκης ἐληροδότησεν τοῖς συγγενεῖσιν αὐτοῦ, ἀφιερῶσας πρὸς τοῦτοις 2,500,000 εἰς τὸ Πολιτικὸν ναυτικὸν ταμεῖον τῆς Ἑλλάδος, 1,500,000

εἰς τὴν Ἑλλ. κοινότητα Ἀλεξανδρείας, 500 χιλ. εἰς τὴν Γεωργικὴν σχολὴν Λαρίσης, 500 χιλ. εἰς τὸ Ὡδεῖον Ἀθηνῶν, 900 χιλ. εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Μετσῶν, 900 χιλ. εἰς τὸ Ματσέδιον Πολυτεχνεῖον καὶ τέλος 1 πρὸς τὸ ἑκατομμύριον πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ Παναθηναίου Σταδίου.

* **Ἀδεϋρών** ἢ Ἀδεϋρών (Aveyron). Γαλλικὸς νομὸς ἀριθμῶν τῷ 1890 389,464 κατ. ἀντὶ τῶν 415,826 οὓς εἶχε τῷ 1886.

* **Ἀθῆσυνία.** Ὁ πληθυσμὸς τῆς χώρας ταύτης ἀνέρχεται νῦν κατ' ἀκριβεστέρους τῶν προτέρων ὑπολογισμῶν εἰς 3,500,000 περίπου κατ., τὸ δ' ἐμβαδὸν εἰς 450,500 τετραγ. χιλιάμετρα. Πρωτεύουσα τῆς χώρας εἶναι νῦν ἡ Addis-Ababa, ἔχουσα μονιμον πληθυσμὸν 50 χιλ. κατ. ἐκτὸς τοῦ κομινωμένου ὑπολογιζομένου εἰς 30 χιλ. Ἡ ἱστορία αὐτῆς ἀπὸ τοῦ 1889 συνεχίζεται ὡς ἔξής. Ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης ἠναγκάσθη ὡς ἐκ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν Μαγδιστῶν νὰ παραιτήσῃ τὴν κατὰ τὴν Μασσαύας ἐκστρατείαν ἐναντίον τῶν Ἰταλῶν, στρατοὶς δὲ κατὰ τῶν πρώτων καὶ συνάψας μετ' αὐτῶν παρὰ τὸ Kalahai μάχην ἀπώλεσεν ἐνταῦθα τὴν ζωὴν τῇ 18 Μαρτίου 1889. Τὸν θάνατον τοῦ Ἰωάννου ἐπωφελομένης ὁ ὑποτελής ἡγεμὼν τῆς Σίας Μενελικ ὑπέσχετο ταῖς λοιπὰς κράτη τῆς Α. ὑπὲρ τὸ σκῆπτρον αὐτοῦ καὶ ἐστέρθη κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 1890 βασιλεὺς βασιλείων τῆς Αἰθιοπίας. Διαπραγματευόμενος ἤδη ἀπὸ τοῦ 1889 μετὰ τῆς Ἰταλίας τὸν καθορισμὸν τῶν Ἀθῆσυνιακῶν καὶ τῶν Ἰταλικῶν κτήσεων παρὰ τὴν Ἐρυθρὴν Θάλασσαν καὶ μὴ συμφωνήσας μετ' αὐτῆς εἶδε τὸν Ἰταλὸν στρατηγὸν Βαρατιέρην νὰ εἰσβάλλῃ εἰς τὸ Ἀθῆσυνιακὸν κράτος τῆς Τίγρε' αὐτὸς μετὰ δύο αἰματηρὰς ἡττάς τῶν Ἀθῆσυνίων κατ' Ἰανουάριον τοῦ 1895 ἔθικε τὴν Τίγρε' ὑπὲρ τὴν Ἰταλικὴν προστασίαν. Ὁ πόλεμος ἐξηκολούθησε ἡττηθέντος τοῦ Ἀθῆσυνίου στρατηγοῦ Ρας Μαγκάσσα τῇ 9 Ὀκτ., μεθ' ὃ ὁ Μενελικ ἀνέλαθεν αὐτοπροσώπως τὸν πόλεμον καὶ κυριεύσας κατ' Ἰαν. τοῦ 1896 παρ' ὅλην τὴν ἡρωϊκὴν ἀμυναν τοῦ ταγματάρχου Γαλλιανου τοῦ προύριον Μαχαλλέ, ἐνίκησεν ὕστερον αὐτὸν τὸν Βαρατιέρην ἐν Ἀδούᾳ τῇ 18/1 Μαρτίου 1896, ἐνθα ἔπεσον 7250 Ἰταλοί. Ὡς ἐκ τούτου οἱ Ἰταλοὶ ὠπισθεχώρησαν καὶ τῇ 14/26 Ὀκτ. τοῦ 1896 συνήφθη συνθήκη μεταξὺ τῶν δύο κρατῶν, ἐν ἣ καθορίσθησαν τὰ ἀμοιβαία ὅρια τῶν κτήσεων πρὸς βορρᾶν καὶ ἤρθη ἡ Ἰταλικὴ προστασία. Τῷ 1898 ὁ Ρας Μαγκάσσα ἐκ τῆς Τίγρε', νόθος υἱὸς τοῦ βασιλέως Ἰωάννου, ἐστράτευσεν κατὰ τοῦ Μενελικ, ἀλλ' ἠναγκάσθη εἰς ὑπο-

ταγήν ὑπὸ τοῦ Ῥαε Μάκκονε τοῦ Χαρράρ.

* **Ἀδίας δῆμος.** Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Οἰτύλου τοῦ νεοσυστάτου νομοῦ Λακωνικῆς εὐρισκόμενος περιέχει κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 κατοίκους 5,182.

* **Ἀδιγαία.** Γράφη Ἀδιγαίη.

* **Ἀδιλα.** Πρωτεύουσα τῆς ὁμωνύμου Ἰσπανικῆς ἐπαρχίας (μετὰ 197,636 κατ. τῷ 1897) ἔχουσα 11,712 κατοίκους.

* **Ἀδιλές.** Πόλις τῆς Ἰσπανικῆς ἔχουσα 12,092 κατ. τῷ 1897.

* **Ἀδινιών.** Πόλις τῆς Γαλλικῆς ἔχουσα 46,209 κατ. τῷ 1901.

* **Ἀδυσσεῖδα.** Οἰκομένην καλῶν καροχόρων γαστροπόδιον. ἔν τῆς πόλεως τῶν ὀπισθοδρογίων. [P.N.B.]

* **Ἀδομένη.** Πρωτεύουσα τοῦ ἐν τῇ Ἀσσην βασιλείου τοῦ Δαχομένη. ἥτις ἀπετέφθη ὑπὸ τῶν κατοίκων τῷ 1892 ἐλόντων πρὸ τῆς εισβολῆς τῶν Γάλλων ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Λόββε. Ἀπὸ τοῦ διαμελισμοῦ τοῦ κράτους τῷ 1894 ἡ Α. ἀποτελεῖ μετὰ τῆς περὶ γῶρας μικρὸν βασιλεῖον αὐτόνομον μὲν, ἀλλ' ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν καὶ τὸν ἐλεγχὸν τῆς Γαλλίας. [B.A.]

* **Ἀδορος.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγυπτοῦ τῆς ἐπαρχίας Ἀωρίδος μετὰ 371 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀδοῦ-Σιρδέλ.** Περὶ τῶν ἐπιγραφῶν ἐν Α. Σ. ἰδὲ τὸ ἔργον τοῦ Dami-chen Ὁ αἰγυπτιακὸς ἐπὶ βράχου νότος τοῦ Α. Σ. ἐν Βερολίῳ 1869. Αἱ δὲ ἐπιγραφαὶ εἰναι κατακεχωρισμέναι παρὰ Champollion, Monuments de l'Égypte καὶ Lepsius, Denkmäler aus Aegypten und Aethiopien, Berl. 1849—59.

* **Ἀδουσχέρ** (Abuschehr ἢ Buschehr καὶ Bender Buschehr). Πόλις τῆς Περσίας ἐπὶ νησίδος τοῦ Περσικοῦ κόλπου κειμένη καὶ ἀριθμοῦσα 15 χιλ. κατ.

* **Ἀδρακόντες.** Χωρίον τοῦ ἐν Κρήτῃ δήμου Ψυχροῦ τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν ἐπαρχίαν καὶ νομὸν Λασηθίου. ἔχον 309 κ.

* **Ἀδραμιού.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀριστομένους τῆς ἐπαρχίας Μεσσηνίας μετὰ 615 κατ. τῷ 1896. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Κελαιῶν μετὰ 260 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀδραντές** (Abrantes). Πόλις τῆς Πορτογαλικῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Εὐστρεμαδούρα. λίαν ὀχυρά οὖσα καὶ ἔχουσα 7,154 κατ. τῷ 1891. Ἐν τῇ σπουδαίᾳ στρατηγικῇ θέσει ὀχυρωμένης ὁ Γάλλος στρατηγὸς Ἰουνώ (Junot) ἀνέλαβε τὴν κατὰ τῆς Λισσαβώνας νικητρίαν ἐκστρατείαν τῷ 1807. δι' ἣ καὶ ἐτιμήθη ὑπὸ τοῦ Ναπολέοντος διὰ τοῦ τίτλου τοῦ δούκα τοῦ Α'. Ὁ Ἀνδ. Ἰουνώ γενν. τῷ 1773 ἐν Βουργουνδίᾳ καὶ

εἰσελθὼν εἰς τὸν στρατὸν τῷ 1791 προήχθη ταχέως τῇ εὐνοίᾳ τοῦ Ναπολέοντος, ὃν παρηκολούθει ἐν ταῖς ἐκστρατείαις, μέχρι τῶν ὑπᾶτων στρατηγικῶν θέσεων, κατέλαβε τὴν Πορτογαλίαν τῷ 1807. ἥς ἐγένετο διοικήτης. Ἀλλὰ πεσὼν εἰς δυσμένειαν ἀνεκα τῆς σπατάλης καὶ ἀταξίας αὐτοῦ καὶ πάσγων ἐν διανοητικῇ ἀσθενείᾳ ἤρπεντο-νῆσε τῷ 1813 ἐν Μορβάρ. Ἡ σύζυγος αὐτοῦ Λαύρα δοῦκισσα τοῦ Α. γενν. ἐν Μορπέλλι τῷ 1784 καὶ μητρὸς ἐν καταγομένη ἐν τοῦ Κορσικανοῦ οἴκου τῶν Στεφανοπούλων Κορνητῶν. τοῦ σερυννομένου ἐπὶ αὐτοκρατορικῇ Βυζαντινῇ καταγωγῇ, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς εὐρέθη ἐν μεγάλῃ οἰκονομικῇ στενοχωρίᾳ, διό ἐγράψε πρὸς βιοπορισμὸν πολλὰ μυθιστορήματα ὑποθέσεων ἐν τοῦ ἀριστοκρατικοῦ κόσμου καὶ ἐξέδωκε τὰ ἀπομνημονεύματά αὐτῆς εἰς 18 τόμ. 1831—35. Ἀπέθανε δὲ τῷ 1838. [B.A.]

* **Ἀδρη** (Le Havre). Πόλις τῆς Γαλλικῆς ἀριθμοῦσα 129 χιλ. κατ. τῷ 1901.

* **Ἀδροτονινόξυμη** φαρμακώλ. Santoninocyme. Οὐσία λευκῇ κρυσταλλικῇ, ἐξαγομένη ἐν τῇ ἀδροτονίνῃ, ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι, διαλυτὴ ἐν οἶνῳ πνεύματι, αἰθέρι καὶ λιπαραῖς οὐσίαις· εἶναι ἀριστον ἀνθελμινθικὸν ἐνέργουν ὡς ἡ ἀδροτονίνη, ἀλλὰ πλεονεκεῖ ταύτης ὡς μὴ διαλυόμενον εἰς τὰ ὀργανικά ὀξέα (γαστρικὸν χυμὸν) οὐδ' ἐνούμενον εἰς εὐδιάλυτους ἐνώσεις μετὰ τῶν ανθρακικῶν ἀλκαλίων, διό καὶ αὐτίκον ἐνέργει ἐν τῷ ἐντερικῷ σωλήνι· κατὰ τὸν ἐν αὐτῷ σκληρίδιον, χωρὶς ν' ἀπορροεῖται καὶ νὰ εἰσέρχεται εἰς τὴν κυκλοφορίαν ἐπὶ γων δυσάρεστα δηλητηριώδη φαινόμενα. Δίδεται ἀβλαβῶς εἰς διπλασίαν ἢ τριπλασίαν τῆς ἀδροτονίνης δόσιν ἐπὶ 3 ἢ 4 συνεχεῖς ἡμέρας. [P.N.B.]

* **Ἀδρουζία.** Μέρος τῆς Ἰταλικῆς αποτελοῦν τὸ βορειότερον μέρος τοῦ ποτε βασιλείου τῆς Νεαπόλεως καὶ ἔχον ἐμβαδὸν 17,008 τετρ. χιλ. Διαίρεται δὲ εἰς 4 νομοὺς 1) Abruzzo citeriore ἢ Chieti μετὰ 352,694 κατ. 2) Α. Ulteriore 1 ἢ Teramo μετὰ 271,517. κ. 3) Α. U. II ἢ Aquila μετὰ 392,369 καὶ 4) Cambasso ἢ Molise μετὰ 386,969 κατοίκων.

* **Ἀδώρανη.** Κώμη τοῦ δήμου Κλεοπαίδας τῆς ἐπαρχίας Νεοπακτίας ἔχουσα 660 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀγᾶ.** Χωρίον πρωτεύουσα τοῦ δήμου Σπερχειάδας τῆς ἐπαρχίας Φθιώτιδος μετὰ 1025 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀγαθίνη** (Agathine) ἢ ἰταλικῇ μεθυλισσαίνυλδραζίνη (salicylate de méthylphenalhydrizine). Πρῶτον συνθέσεως τοῦ

ιτευλικού ἀλδευδίου μετὰ τῆς μεθυλισοραϊνα-
λυδραλίνης ὑπὸ μορφήν μικρῶν ἐλασμάτων
ἀχνῶν, ἀσπρῶν, ἀγεύστων, ἀδιαλύτων ἐν
ὕδατι, διαλυτῶν ἐν οἶνῳ, κίθερι καὶ βεν-
ζίνῃ. Χορηγείται ὑπὸ δόσιν 0.50 γρ. δις ἡ
τρίς τῆς ἡμέρας ὡς ἀκρωσώδυνον καὶ ἀντιρ-
ρευματικὸν κατὰ τῶν ὀξέων ρευματισμῶν
τῶν ἁρθρῶν καὶ μάλιστα κατὰ τῆς ισχιά-
δος καὶ ἄλλων ισχυρῶν ρευματικῶν νευ-
ραλγιῶν, ἰσχύον πάντων τῶν ἄλλων ἐν
τοιούτῃ περιστάσει παρεχόμενων καὶ ἔστιν
ἐπε ἀποσυγχωνόντων φαρμάκων, οἷον αντι-
πυρίνης, φαινοβυλίνης, κινίνης, μορφίνης,
κτλ. [P.N.B.]

Ἀγαθόνικος Ἀγγλῆς. Λόγιος
καὶ νομομαθὴς Ἕλλην. γενν. τῷ 1849 ἐν
Χαλκίδι καὶ ἀποθ. τῇ 26 Μαρτ. 1899 ἐν Ἀ-
θήναις ἀπόπληκτος ἐντὸς τοῦ δικαστηρίου
τοῦ Ἀρείου Πάγου, οὗτινος ἦν εἰσαγγελεὺς
ἀπὸ τινῶν μηνῶν. Ἀπορρινωθείς νεώτερος τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ, λογίου Μυστικηναίου συμπα-
ρασχόντος τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος καὶ
ἀποικιστοπαθόντος ὕστερον ἐν Χαλκίδι, ὁ
Ἀ. εὗρεν ἐν τῷ θεῷ αὐτοῦ τῷ ἀρχιεπι-
σκοπῷ Ἰακώβῳ δευτέρου πατέρα καὶ προ-
στάτην. Τῇ μερίμνῃ τούτου διανύσας τὰς
γυμνασιακάς καὶ ὕστερον τὰς νομικὰς αὐ-
τοῦ σπουδὰς ἐν τῷ Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ,
ἔτυχε τοῦ δικαίου διπλώματος καὶ εἴτα
κατετάχθη ἐν τῷ δικαστικῷ κλάδῳ. Διο-
ριθεὶς ἀντεισαγγελεὺς παρὰ πρωτοδικαίᾳ
τῷ 1864 ἀνῆλθεν εἰς τοὺς βαθμοὺς τῆς
δικαστικῆς ἱεραρχίας μέχρι τοῦ Ἀρεοπα-
γίτου, διακριθεὶς τὰ μάλιστα ἐν τῷ δικαστικῷ
αὐτοῦ σταδίῳ. Ὀλίγους δὲ μῆνας πρὸ τοῦ
θανάτου αὐτοῦ διορίσθη εἰσαγγελεὺς τοῦ
Ἀρείου Πάγου εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ
προκαποθανόντος Σ. Μαντζούρα. Θεραπεύων
μετ' ἰσῆς ἐπιτυχίας τὰ γράμματα ἐδημο-
σίευσε τὸ σπουδαϊστῆτον ἔργον αὐτοῦ Ὁ
Ἀρεὸς Πάγος καὶ οἱ Ἐφέται τῷ 1884 καὶ
ἐυνέγραψαν ἐκτενὴ εἰσαγωγὴν εἰς τὴν ἀρτι
ἀνευρεθείσαν Ἀριστοτέλους Ἀθηναίων Πολι-
τείαν καὶ τυπωθεῖσαν τῷ 1891 ἐν Ἀθήναις.
Κατέργισε καὶ περὶ τὴν ἐπιγραφικὴν γενόμε-
νος διὰ τούτου μέλος τοῦ Συμβουλίου τῆς
Ἀρχαιογραφικῆς Ἐταιρείας, καὶ ἐδημοσίευσε
πολλὰς πραγματείας ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν πε-
ριοδικοῖς, καὶ δὴ σπουδαία ἄρθρα περὶ αἰ-
τικού δικαίου ἐν τῷ παρόντι Ἑρμηνεύει.
Λεξικῶ. [Δ.Τ.]

* **Ἀγαλλῆς**. Χωρίον τοῦ δήμου Να-
σθίων τῆς Ζακύνθου μετὰ 532 κατοίκων
τῷ 1896.

* **Ἀγαλι** (Κατώ). Χωρίον τοῦ δήμου
Νάσων τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας, ἔχον 349
κατ. καὶ παρ' αὐτὸ τὸ Ἄνω Ἀ. μετὰ
140 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀγαλλιανή**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀλ-

λῶνος τῆς ἐπαρχίας Τριφυλίας μετὰ 111
κατ. τῷ 1896.

* **Ἀγαμήδη**. Χωρίον τῆς νήσου Λέ-
σβου. Βλ. Μανδραδάς ἐν τῷ Λεξικῶ.

* **Ἀγάπη**. Χωρίον τῆς νήσου Τήνου
ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Περσείας καὶ ἔχον
301 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀγγελάκης** Χαρσίλαος. Νομικός
καὶ ὑφηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου γενν. τῇ
23 Μαΐου 1857 ἐν Ἀθήναις ἐκ γονέων Κρη-
τῶν. Σπουδάζας ἐν τῷ ἡμ. Πανεπιστημίῳ
ἐγένετο διδάκτωρ τῆς νομικῆς καὶ εὐθὺς
μετὰ ταῦτα τῷ 1879 ὑφηγητὴς τοῦ διοι-
κητικοῦ δικαίου. Τῷ 1881 ἐξελέγη βου-
λευτὴς ἐν Κρήτῃ, λαθὼν μέρος καὶ διευθύ-
νας τὰς πολιτικὰς ἐργασίας τῶν Συνελεύ-
σεων τοῦ 1881 καὶ 1882, τῷ δὲ 1886 ἐξε-
λέγη ὑπὸ τῆς αὐτῆς Συνελεύσεως μέλος
τοῦ Γεν. Διοικητικοῦ συμβουλίου, ἧς θέσεως
παρτήθη μετὰ τινὰς μῆνας, ὡς ἐκ τῶν
ἐπιβληθέντων γεγονότων ἐν Φιλιππουπόλει
καὶ τῆς ἀναμείσεως αὐτοῦ εἰς ἐνεργείας τῆς
ἐνώσεως τῆς Κρήτης μετὰ τῆς Ἑλλάδος.
Ἐκτοτε δὲ ἀπηγορεύει ἐν Ἀθήναις καὶ συ-
νέγραψε Μελέτας περὶ τῆς ἐπιστήμης τοῦ
διοικητικοῦ δικαίου : μέρος Α' περὶ Πολι-
τείας τῆς δικτατορίας ἐν Ἀθήναις 1881. Περί
τοῦ δικαίου τῆς ἀνωνύμου ἢ μετοχικῆς
ἐταιρείας, αὐτοῦ 1887, καὶ πολλὰς διατρι-
δας ἐν περιοδικοῖς καὶ ἐφημερίδι περὶ δικ-
τῶρων ζητημάτων.

* **Ἀγγελές** Los Angeles. 1 Πόλις
τῆς Καλιφορνίας μετὰ 102,000 κατ., ἔχου-
σα ἀμπελοφυτείας, ὀπωρὰς καὶ τιτάρ. —
2) Ciudad de los A. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρ-
χίας Βιολίνο ἐν τῇ δημοκρατίᾳ τῆς Νότιας
ἐν μέσω εὐρέως ἐδάσεως ἔχουσα 7808 κατ.
Ἰδρύθη τῷ 1739.

* **Ἀγγελίνη**. Ῥητινωδὴ μάζα πε-
ριεχομένη καθαρὰ σχεδὸν ἐν τῷ μεσολίῳ
ἡλικιωμένων δένδρων τοῦ εἴδους *Ferreira
spectabilis* τῶν δασῶν τῆς ἐπαρχίας Βίο
Janoiro τῆς Βραζιλίας, κρυσταλλοῦται ὑπὸ
μορφήν βελονῶν λευκῶν, στίλβοντων, ἀχρ-
μῶν, δυσδιάλυτων. Ὡς βάρει ἀσθενὴς σχη-
ματίζει ἄλατα ἀπασυντιθέμενα ὑπὸ τοῦ ὕδα-
τος καὶ τοῦ οἶνου πνεύματος. [P.N.B.]

* **Ἀγγελόκαστρον**. 1 Κώμη τοῦ
δήμου Σολυμείας τῆς Κορινθίας ἔχουσα 704
κατ. τῷ 1896. — 2) Κώμη τοῦ δήμου
Ὠλεναίας τῆς ἐπαρχίας Μεσσηνιακού, μετὰ
832 κατ. Τὸ Α. τοῦτο, Ἀγγελιοπέλειον
παρὰ τῷ Κατακούλῳ καλούμενον, κατεῖ-
χεν, ὡς φαίνεται, τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας
πόλεως Ἀρσινόης. Κοινώπιας κατὰ Στρα-
βωνα πρότερον ὀνομαζομένης, καὶ διαδρα-
ματίζετο εὐ τιμωρὸν μέρος ἐν τῇ ἑλλην.
ἱστορίᾳ τῶν μεσσηνιακῶν. Συνωκίσθη ἐπὶ

των πρώτων Ἀγγελωνύμων Κορινθίων, των δεσποτών της Αιτωλίας, Ἀκαρνανίας και Θεσσαλίας, ὧν ὑπῆρξε και καθέδρα. Τῷ 1294 ἐδόθη ὑπὸ τῆς Ἀννης, χήρας τοῦ δεσπότης της Αιτωλίας Ἀκαρνανίας και Θεσσαλίας Νικηφόρου, ὡς προῖξ τῆς θυγατρὸς της Εὐφροσύνης τοῦ Κάρλου Β' τὸν ἐξ Ἀνδεγαυῶν (Buchon Livres de comté σ. 329). Τῷ 1336 Ἀλβανὸς Ἐπιδάμνιος ὑπὸ ἀρχηγούς τὸν Σάταν, Γίνον, Βούαν ἢ κατ' ἄλλους τὸν Γίνον Μπόαν και Πέτρον Λιάσαν ἐπίδραμοντες εἰς τὴν Αἰτωλίαν και Ἀκαρνανίαν κατέλαβον τὸ Α. καταστήσαντες αὐτὸ κέντρον τῶν ἐπιδρομῶν του. Ὁ Νίκο (Chroniques Greco-Romanes σελ. 531) παρέχει γενεολογικοὺς πίνακας τῶν Ἀλβανῶν δεσποτῶν τοῦ Α. Τῷ 1405 κατελήχθη μετὰ ρονικωσάτην μάχην ὑπὸ τοῦ Καρόλου τοῦ ἐκ Τούκων δουκὸς Ζακύνθου, Ἰθακῆς, Ἐγινάδων. Τέλος τῷ 1450 κατελήχθη ὑπὸ τῶν Τούρκων και ἔκτοτε ἤρξατο παρακλίβον. Κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας ἦν εἰς ὁμιονίου ἐπισκοπῆς ὑπαγομένης μετὰ τῶν Τούκων, Βενίτσης, Ἀστὸς εἰς τὴν μητρόπολιν Ναυπакτου και Ἀρτῆς. — Παρὰ τὸ Α. καίται ἡ λίμνη Λοσιμαχίαια, ἥτις ἐντεύθεν παντὺν καλεῖται τοῦ Α. [N.A.B.]

Ἀγγελόπουλος. 1 Γεώργιος Ἰω. Α. Καθηγητὴς τῆς Νομικῆς τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου, γενν. τῇ 2 Ἰουνίου 1852 ἐν Ἀθήναις. ἔκ πατρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπὶ μαχραν σερῶν ἐτῶν συντάκτου και διευθυντοῦ τῆς ἐφημερίδος «Παλιγγενεσίας». Ἐκπαιδευθεὶς ἐν Ἀθήναις τα ἐγγύλεια μαθήματα ἐνεγράφη ἐν τῇ νομικῇ σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου, οὗτινος τῷ 1875 ἀνηγορεύθη διδάκτωρ, εἰτα δὲ διέτριψεν ἐπὶ διετίαν ἐν Παρισίοις τυχὼν τῷ 1878 διπλώματος τῆς σχολῆς τῶν Πολιτικῶν ἐπιστημῶν και ὕστερον ἀπήλθεν εἰς Λονδίνον και Βιέννην χάριν εὐρύτερων μελετῶν. Ἐπανελθὼν εἰς Ἑλλάδα ἐγένετο τῷ 1880 ὑφηγητὴς τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, οὗτινος μαθήματα προεδιάβη εἰς καθηγητὴν τῷ 1887 ἀμα διέτέλεσε καθηγητὴς τοῦ στρατιωτικοῦ ποινικοῦ ὡς και τοῦ διεθνούς δικαίου ἐν ταῖς σχολαῖς τῶν Εὐελπίδων και τῶν ὑπαξιωματικῶν. ἐπὶ δὲ τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας ἐν τῇ τελευταίᾳ σχολῇ ἀπὸ τοῦ 1887. Συνέγραψε δὲ 1) Περὶ τοπικῆς διοικήσεως ἐν Ἑλλάδι ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ἐν Γαλλίᾳ και Ἀγγλίᾳ, 1879 ἐν Ἀθήναις. 2) Στρατιωτικὸν σύστημα τῶν κυριωτέρων τῆς Εὐρώπης κρατῶν, 1884 αὐτόθι. 3) Γενικαὶ ἀρχαὶ τοῦ κράτους ὑπὸ Βιολόντση κατὰ μετὰρ, ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ πεύχος Α' 1882. 4) Σύστημα διοικη-

τικοῦ δικαίου πεύχη Α'—Δ' 1885—1892, 5) Δόγμα Πανεπιστημιακῶν 1897. 6) Περὶ ἐνοικίας Λαοῦ και Ἐθνους ἐν τῇ ἑλληνικῇ νομοθεσίᾳ και ἱστορίᾳ 1899. — 2) Πίλις I. Α. Ἐγεν. τῇ 25 Δεκ. 1859 ἐν Ἀθήναις ἀδελφὸς τοῦ ἀνωτέρω. Ἐκπαιδευθεὶς αὐτόθι τα γυμνασιακά μαθήματα μετὰ διετὴ ἀκρόασιν τῶν μαθηματικῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ μετέβη εἰς Παρισίους, ὅπου μετὰ ἐξαετῇ προίτησιν ἐν τῇ σχολῇ τῶν Γεωμετρικῶν μέχρι τοῦ 1886 ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῆς μετὰ τοῦ οἰκείου πεύχου. Ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας διορίσθη μηχανικὸς τῆς κυβερνήσεως και διευθυντὴς τῶν ἔργων τοῦ δήμου Ἀθηναίων, διατελέσας ἀκολούθως ἐν πλείστοις θέσεσιν αὐτόθι και ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ἀπὸ δὲ τοῦ 1900 λαβὼν πολυχρόνιον ἀδειαν συνέστησε ἐν Ἀθήναις γραφεῖον μηχανικῶν και ἀρχιτεκτονικῶν ἔργων. Συνέγραψε δὲ μελέτας περὶ ἐξουγιάνσεως Ἀθηνῶν 1887, περὶ συντηρήσεως τῶν ὁδῶν ἐν Ἑλλάδι 1888, περὶ ὑδρεύσεως Ἀθηνῶν και Πειραιῶς 1888, περὶ Πειραιῶς και τῶν λιμένων αὐτοῦ κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἑλληνιστῶν και γαλλιστῶν 1898 και ἄλλας ὑδραυλικὰς και ἀρχιτεκτονικὰς πραγματείας ἐκδοθείσας ἀπ᾽ αὐτοῦ ἐν Ἀθήναις, και ἔδρυσε τα περιοδικὰ «Μηχανικὴ Ἐπιθεώρησις» 1887—1889 και «Ἀρχιμήδης» ἀπὸ τοῦ 1895.

* **Ἀγγέν.** 1) Enghien και Φλαμ. Edin-ge. Πόλις τοῦ Βελγίου ἔχουσα περὶ τὰς 5 χιλ. κατ. και τῆλος δουκάτου ἀνῆλκεν ποτε εἰς τὸν Γαλλικὸν πριγκιπικὸν οἶκον τοῦ Κονδῆ. Ἐκ τῶν δουκῶν τοῦ Ε. γνωστότερος εἶναι ὁ μέγας Κονδῆ (βλ. λ.). ὁ πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ οὕτω καλούμενος, και ὁ ἐπὶ Ναπολέοντος τοῦ Α', ὄντος πρώτου ὑπάτου τότε, διακρίσας παρανύμως ἐπὶ συνωμοσίᾳ καὶ θανατωθεὶς τῇ 21 Μαρτίου 1804 ἐν ἡλικίᾳ 32 ἐτῶν Λουδοβίκος ὁ ἐκ Βουρβῶνος. — 2) Enghien les Bains. Κωμόπολις παρὰ τοὺς Παρισίους, λαβούσα τὸ ὄνομα ἐκ τῆς ἀνωτέρω πόλεως και ἔχουσα κατ. 5400 τῷ 1896.

* **Ἀγγλεσέη.** Νῆσος Ἀγγλική προσκειμένη τῇ Ἀγγλίᾳ και ἔχουσα 50,079 κατ. τῷ 1891.

* **Ἀγγλία.** Βλ. Μεγ. Βρεταννία.

* **Ἀγγόλα.** Χώρα τῆς Ν. Δ. Ἀφρικῆς και Πορτογαλικῇ κτήσι. ἔχουσα ἐμβαδὸν 4,315 τετρ. χιλ. και 4,180,000 κατ.

* **Ἀγγοστούρα** (ἢ Ciudad Bolivar). Πόλις τῆς Βενεζουέλας ἔχουσα κατ. 11,686 τῷ 1889.

* **Ἀγγουλέμη** (Angoulême). Πόλις Γαλλίας ἔχουσα 36,955 κατ. τῷ 1901.

* **Ἀγγρα** (Angra). Πόλις ἐπὶ τῆς περ-

τογαλικής νήσου Τερσέιρα ἐν τῇ Αἰόρῳ. ἔχουσα κατ. 11,064 τῷ 1890. Τὸ ἐνωμένον διαμέρισμα ἀριθμεῖ 73,593 κατ. κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1900.

* **“Αγγρι** (Angri). Πόλις Ἰταλίας ἔχουσα μετὰ τοῦ δήμου 11,193 κατ. Ἦταν τοῦ Ὀστρογότθου Τῆρα ὑπὸ τοῦ Ναρετῆ τῷ 553 μ. Χ.

* **“Αγδίνες** ἢ “Αγδίνου. Χωρίον τῆς νήσου Εὐβοίας ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Τελεθρίου τῆς ἐπαρχίας Ξηροχωρίου καὶ ἔχον 213 κατ. τῷ 1896.

* **“Αγέν** (Agen). Πόλις τῆς Γαλλίας. ἔχουσα μετὰ τοῦ δήμου 22,730 κατ. τῷ 1896.

* **“Αγενώ** ἢ “Αγενάου (Agénou). Πόλις τῆς Κάτω Ἀσιατικῆς ἔχουσα 17,039 κατ. τῷ 1899.

* **“Αγεροανί**. Χωρίον τῆς νήσου Νάξου ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Βίβλου καὶ ἔχον 614 κατ. τῷ 1896.

* **“Αγη**. Πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου τῆς Ὀλλανδίας ἔχουσα 199,285 κατ. τῷ 1898. Ἐνταῦθα ἐδρεύει ἡ ἀπὸ τοῦ 1899 συσταθεῖσα παγκόσμιος συνέδος ἡ διακυβερνητικὴ περὶ εἰρήνης.

* **“Αγία**. Χωρίον τῆς Ἠπείρου ὑπαγόμενον εἰς τὸ διαμέρισμα καλῶν Φυλιππῶν τοῦ νομοῦ Ἰωννίνων καὶ ἔχον κατ. περὶ τοὺς 500 συντηροῦντας Ἑλλησπονδίων καὶ δημοτικὴν σχολεῖον. [Ι.Α.]

* **“Αγιαόρμπεη**. Χωρίον τοῦ δήμου Μεγαλοπόλεως ἔχον 315 κατ. τῷ 1896.

* **“Αγιασολούζ**. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας παρὰ τὰ ἑρείπια τῆς ἀρχαίας Ἐφέσου καὶ σταθμὸς τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Σμύρνης—Αἰδίνου. Κατ. περ. 1,000.

* **“Αγιασσος**. Κομμοπόλις τῆς νήσου Λέσβου ἔχουσα 7,000 κατ. διατηροῦντας ἡμιγυμνάσιον καὶ ἄλλα σχολεῖα.

* **“Αγιατόιο** (Ajaccio). Πόλις πρωτεύουσα τῆς νήσου Κορσικῆς ἔχουσα κ. 20,197.

* **“Αγιλάρ** δὲ καὶ Φροντέρα. Ἰσπανικὴ πόλις ἔχουσα 12,450 κατ.

* **“Αγίλας** (Aguilas). Ἰσπανικὴ πόλις ἔχουσα 10,500 κατ.

* **“Αγιονόρειον** ἢ “Αγιονόρι. Χωρίον τοῦ δήμου Κλεωνῶν ἐν Ἀργολίδι ἔχον 238 κατ. τῷ 1876. Ἐν τῇ παρ’ αὐτὸ στενῇ διόδῳ κατεστράφη ὁ στρατός τοῦ Δράκωνος.

* **“Αγιος** ἢ “Αγίου. Κώμη τῆς νήσου Εὐβοίας ἐν τῷ δήμῳ Αἰδηψίων. Κάτοικοι 1047 τῷ 1896.

* **“Αγιωργίτικα**. Κώμη πρωτεύουσα τοῦ δήμου Κορυθίου τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας. Κάτοικοι 656 τῷ 1896.

* **“Αγκάτς**. Νομός τῆς δημοκρατίας τῆς Περούβιας ἔχον ἐμβα. 42,908 τετρ. χιλ. καὶ κατ. 428,000 καὶ πρωτεύουσάν τὴν Χουαράς ἀριθμοῦσαν 17,000 κατ. τῷ 1896.

* **“Αγκίστριον**. Νῆσος τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου ἀνήκουσα εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀργίνης καὶ ἐνωμένον δήμον αποτελούσα. οὐτινος οἱ κάτοικοι τῷ 1896 ἀνῆρχοντο εἰς 213.

* **“Αγκλάμ**. Πρωτικὴ πόλις ἔχουσα 10,560 κατ. τῷ 1896.

* **“Αγκυρα**. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας συνδεομένη μετὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως διὰ σιδηροδρόμου καὶ ἀριθμοῦσα 15 χιλ. κατ. ἢ κατ’ ἄλλους πόνον 27,825.

* **“Αγκυρινῆς**. Κομμοπόλις τῆς Καππαδοκίας οἰκουμένη ὑπὸ 1500 κατοίκων, ὧν 1,000 μὲν Ὀθωμανοὶ 500 δὲ Ἑλληνας ὁρθόδοξοι τουρκοφωνοῦντες. εἰσιν αἱ κτηνὴ καὶ γκαρματεῖον Ἑλλησπονδίων.

* **“Αγκών**. Πόλις τῆς Ἰταλίας πρωτεύουσα ἐνωμένου ἐπαρχίας ἔχουσα κατ. 275,973 καὶ ἀριθμοῦσα τῷ 1901 κατοίκους 56,825.

* **“Αγλαδίτσα**. Χωρίον τοῦ δήμου Κροκωλίου τῆς ἐπαρχίας Δωρίδος ἔχον 206 κατοίκους.

* **“Αγναντα**. Δήμος τοῦ νομοῦ Ἀρκτηγεωμετρίας 12 χωρία καὶ τὴν μὲν τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης καὶ οἰκουμένης ὑπὸ 5986 ψυχῶν τῷ 1896. Ἡ ἐνωμένη αὐτοῦ πρωτεύουσα ἔχει 1200 κατοίκους.

* **“Αγναντα** ἢ “Αγία Ἀθανάσιος. Χωρίον τοῦ δήμου Δαφνουσίων τῆς ἐπαρχίας Λακωνίδος ἔχον 167 κατ.

* **“Αγύργιαννη**. 1. Κώμη τοῦ δήμου Πελλήνης τῆς ἐπαρχίας Λακεδαιμόνος ἔχουσα 495 κατ. — 2. Ἄνω καὶ κάτω Α. Κώμη τοῦ δήμου Δωριέων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Παρνασσίδος ἀριθμοῦσα 1125 κατ. τῷ 1896.

* **“Αγορέλιτσα**. Κώμη τοῦ δήμου Πλαταρυίδος ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Τριφυλίας ἔχουσα 373 κατ. τῷ 1896.

* **“Αγουλενίτσα**. Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Βολκάας τῆς ἐπαρχίας Ὀκουπίας ἐν τῷ νομῷ Τριφυλίας. ἔχουσα 2583 κατ. τῷ 1896. παρὰ τὴν ἐκκλησίαν εἰρηνοδικεῖον καὶ σχολαρχεῖον.

* **“Αγοστα** (Agosta). Πόλις τῆς Σικελίας ἔχουσα περὶ τὰς 13 χιλ. κατ.

* **“Αγρᾶ** ἢ “Αγρᾶ. Πόλις τοῦ Ἰνδοστάν ἔχουσα 188,300 κατ. τῷ 1901.

* **“Αγρα**. Χωρίον τῆς νήσου Λέσβου ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καλλωνῆς, καίμενον ΝΑ τοῦ τοῦ Ἐρεσσοῦ καὶ ἔχον 800 κατ. διατηροῦντας δημοτικὸν σχολεῖον. [Μ.Χ.]

* **“Αγραίων δήμος**. Ἐν τῷ νομῷ καὶ

τῇ ἐπαρχίᾳ Εὐρυτανίας, συγκαίμενος ἐν 14 χωρίων καὶ τῇ μονῇ Ταταρνας καὶ ἀριθμῶν 5776 κατ. Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Κεράσσοδον.

* **"Αγρ.μ.** Πόλις πρωτεύουσα τῆς Κροατίας ἐν τῷ ὁμωνύμῳ κομιτάτῳ, ἔχουσα 37.529 κατ. ἀνευ τῶν στρατιωτῶν.

* **"Αγρ.α.** Πρωτεύουσα τοῦ ὁμωνύμου δήμου τοῦ καίμενου ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Εὐρυτανίας τοῦ ὁμωνύμου νομοῦ καὶ ἔχοντος 6 χωρία μετὰ κατοίκων 3363 τῷ 1896. Οἰκεῖται δὲ ὑπὸ 812 ψυχῶν.

* **"Αγρ.φός.** Χωρίον τῆς νήσου Κερκύρας ἐν τῷ δήμῳ Ἀκρολοφίων, ἔχον 794 τῷ 1896.

* **"Αγρ.ίκων.** Χωρίον τοῦ δήμου Κιλισίων τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας ἔχον 153 κατοίκους.

* **"Αγρ.ίνος.** Κώμη τοῦ δήμου Θεραπευτῶν τῆς ἐπαρχίας Λακεδαιμόνος ἔχουσα 911 κατ.

* **"Αγρ.ιδέικ.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγίου ἔχον 207 κατ.

* **"Αγρ.ιδ.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀροανείας τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων ἔχον 360 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Νωνάκριδος τῆς ἀνω ἐπαρχίας μετὰ 165 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Κλειτορός τῆς ἐπαρχίας Γορτυνίας μετὰ 398 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Βουάμου τῆς ἐπαρχίας Βάλτου ἐν τῷ νομῷ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας μετὰ 206 κατοίκων κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896.

* **"Αγρ.ιδαι** (Libellulidae). Οἰκογένεια ἐντόμων σαρκισφῶν ἐν τῇ τάξεως τῶν ψευδονευροπτέρων· κερατὰ συμπεριγώδεις, ἰσχυρὰ ληπτικὰ ὄργανα τοῦ στομάτος καλυπτόμενα ὑπὸ τοῦ ἀνω χεῖλους. Τὰ ἀρρενα διαφέρουσι τῶν θηλέων κατὰ τὸ χρομ. Διακρίνονται πλησίον τῶν ὕδατων καὶ ἀδραχρώτατα ἐντα φέρονται ἀπὸ ἄλλων ἐντόμων. Πλεῖστα εἶδη αὐτῶν πυγχάνουσι γνωρίζου ἐν Εὐρώπῃ, ὡς τὸ ἄγριον, ἢ λιβελλούλη, ἢ καλοπέρου κλπ. [P.N.B.]

* **"Αγρ.ιλος.** Κώμη τοῦ δήμου Ἀμφιάς ἐν Μεσσηνίᾳ, τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαμών, ἔχουσα 467 κατ. τῷ 1890.

* **"Αγρ.ίνιον.** Πρωτεύουσα τοῦ ὁμωνύμου δήμου τοῦ ἔχοντος 8 πόλιν, μετὰ 9609 κατ. καὶ τέσσαρα τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Μεσολογίου. Ἀριθμ. ἡθ. 6733 κατ. εὐημεροῦντα.

* **"Αγρ.ιοδοτίν.** Χωρίον τῆς νήσου Εὐβοίας ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Ἰστιαίων τῆς ἐπαρχίας Ξηροχωρίου καὶ ἀριθμῶν 328 κατ.

* **"Αγρ.ιόγαλλος** καλεῖται κοινῶς Τετραὶν ὁ ἀγρίονος. Βλ. λ. ἐν τ. σ'.

* **"Αγρ.ιόγατα.** Κοινὸν ὄνομα Γάτου τοῦ ἀγρίου. Βλ. λ. ἐν τ. Γ' 219.

* **"Αγρ.ια Μισόρα.** Κοινὴ ὀνομασία Ὠτίδος τῆς βραδείας. Βλ. λ. ἐν τ. σ'.

* **"Αγρ.ιοπάπια.** Κοινὴ ὀνομασία Νήσσης τῆς ἀγρίας. Βλ. λ. ἐν τ. Ε'.

* **"Αγρ.ιοπερίστερο.** Κοινὴ ὀνομασία Περιστερῆς τῆς ἀγρίας. Βλ. λ. Περιστερεῶδη ἐν τ. Ε'.

* **"Αγρ.ιοπουλάδα.** Κοινὴ ὀνομασία Ὑδρόρριθος τῆς μελαίνης. Βλ. λ.

* **"Αγρ.ός.** Κώμη τῆς νήσου Κερκύρας ἀνήκουσα τῷ δήμῳ Ἰσθμιαίων, καὶ ἔχουσα 327 κατοίκους.

* **"Αγρ.οστερματίνη.** Ἀλκαλοειδὲς ἐξαγόμενον ἐκ τῶν σπόρων τοῦ γιθιόρου ἀγροστέριματος ὑπὸ μορφήν φυλλιδίων κιστρίνων, εὐτήκτων, ἀδιαλύτων ἐν ὕδ., διαλυτῶν ἐν οἶνῳ καὶ πυκνῷ θεικῷ ὀξεί. ἔχει ἀντίδρασιν ἀλκαλικὴν καὶ σχηματίζει ἅλατα εὐκρυστάλλωτα. [P.N.B.]

* **"Αγρ.ιά.** Περίχνη τῆς Θεσσαλίας καὶ πρωτεύουσα τοῦ δήμου Δωτίου ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀγρίας, ἔχουσα 2192 κατ. τῷ 1896.

* **"Αγρ.αλ.** Δουκάτον ἐν τῇ Γερμανικῇ αὐτοκρατορίᾳ ἔχον ἐμβαδὸν 2294 τετρ. χιλ. καὶ πληθυσμὸν 293398 κατοίκων τῷ 1895. Ὡς πρὸς τὰ οἰκονομικὰ τοῦ κράτους τοῦτου, ὁ προϋπολογισμὸς τῆς χρήσεως τοῦ 1899—1900 ὑπελογίσθη εἰς 26.417.000 μάρκων, τὸ δὲ δημοσίον χρέος ἀνῆρχετο τῇ 18/30 Ἰουν. 1898 κατὰ μὲν τὸ παθητικὸν εἰς 187 χιλ. μ., κατὰ δὲ τὸ ἐνεργητικὸν εἰς 7199 χιλ. μ. Πρωτεύουσα τὸ Δέσσαν (βλ. λ.).

* **"Αγρ.ιάλος.** Πόλις τῆς Ἀνατολ. Ρωμανίας ἔχουσα 5500 κατ. τῷ 1893. Ἑλλ. γυμνάσιον, παρθεναγωγεῖον καὶ ἐδρα εἰς ὁρθόδοξον Μητροπολίτου.

* **"Αγρ.ουσίνη** ἔχει ἀλκαλικὴν φύσιν, ὅστις ἐξαγόμενός ἐκ τῆς ρίζης τῆς αγροσύης (anchusa tinctoria) ὑπὸ μορφήν μάζης σκοτεινῆς καστανοχρόου, εὐθροπού, μεταλλικὴν στίλβον ἔχουσης, ἀπαινεμένης ἀνευ τήξεως κατὰ τοὺς 100°, ἀδιαλύτου ἐν ὕδατι, διαλυτῆς ἐν οἶνῳ, αἰθέρι, χλωρίῳ, ἀνδρῶ ὀξείκῳ ὀξεί καὶ λιπαροῖς ἐλαίοις διὰ λαμπρὰς ἐρυθρὰς χροίας ἐν αἰσθητικῇ καὶ καυστικῇ ἀλκαλίᾳ παρέρχει ἢ Α. λαμπρῶς κυανοῦν διάλυμα. Ἡ αἰσθητικὴ ἀλκαλινότης, εἰς μάζαν ῥητινώδη καὶ λαμβανομένη ἁπλῶς δι' ἐξαντλήσεως τῆς ρίζης τοῦ φυτοῦ διὰ πετρελαϊκοῦ αἰθέρος καὶ ἐξατμίσεως, χρησιμοποιεῖται πρὸς βαρύν λυτῶν καὶ ἐλαίων. [P.N.B.]

* **Αδαλδέρος.** Ἐπίσκοπος τῆς Βρέμης καὶ τοῦ Ἀμβούργου, ἀντίπαλος τοῦ

πρώτου διδασκάλου καὶ καθηγητοῦ τοῦ ἀντιπροέδρου τῆς Γερμανίας Ἑρρίκου Δ' τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς Κολωνίας Ἀντωνίας. ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ὁποῦ ἤρπασε τὸν ἀντιπρόεδρον, μεγάλως ἀρέσας αὐτῷ διὰ τῆς μεγάλης αὐτοῦ ἐλευθερίστητος, λαμπρῶν τρόπων καὶ φαιδρῶν ὁμοῦ. Ἠμέρας δὲ κατὰ τὸν αἰῶνα, ἀποθ. τῷ 1072. [M.F.]

Ἀδάμ-κιοῦ. Νωρίον τῆς Χαλκιδικῆς ὑπαγόμενον εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν (Καζάν) Κασσάνδρας τοῦ νομοῦ Βεσσαράνικης· οἱ κάτοικοι αὐτοῦ Ἑλλήνες ὄντες ἀνέρχονται εἰς 800 περίπου. [I.A.]

Ἀδάμ-Κλίσσι. Πόλις ἐν Δοβρουτζᾷ πρὸς Ν. τῆς Ρουσσῆς διάσημον ἐσχάτως γενόμενον διὰ τὰς αὐτῇ ἀνασκαφὰς τὰς ἐπιχειρηθείσας ὑπὸ τοῦ Γερμανοῦ καθηγ. καὶ ἀρχαιολόγου Γρηγορίου Τεσσινέσκου. ἔνθα ἀνεκαλύφθησαν τὰ εἰρηματικά τοῦ Τραϊανοῦ καὶ τὰ μυστήρια τῶν πεσόντων κατὰ τὸν Δακικὸν πόλεμον. Herd. Benndorf und Tschilesen. Das Monument zu Adam-Klissi. Ἐν Βιέννῃ 1898.

Ἀδαμάουα ἢ Φουρμουνία. Εὐφορὸς χώρα τοῦ Δυτικοῦ Σουλτᾶν ἐν τῷ ΝΔ τῆς Ἀφρικῆς καὶ ὑπαγόμενη εἰς ἰθαγενῆ Σουλτᾶνον. Οἱ Γερμανοὶ τῷ 1899 ὑπήγαγον τὸ νότιον μέρος τῆς χώρας εἰς τὴν Γερμανικὴν κατῆσιν τοῦ Καμερόν. Πρωτεύουσα ἡ Πόλις. ἔχουσα 20.000 κατ.

Ἀδάμας. Κωμή τῆς νήσου Μήλου. ἀποτελούσα μετὰ τοῦ λιμένος αὐτῆς τὸν ἐκπαινεμένον δῆμον 670 κατ. καὶ ἔχουσα ἴδιον πληθυσμὸν 648 κατ.

Ἀδάμιον. Κωμή τοῦ δήμου Ἀσκληπιδίου τῆς ἐπαρχίας Ναυπλίας. ἔχουσα 342 κατ. καὶ κειμένη παρὰ τὴν ἀρχαίαν Ἐπίδαυρον.

Ἀδανα. Πόλις τῆς Μικρῆς Ἀσίας καὶ πρωτεύουσα τοῦ ὁμώνυμου βίλαγιου κειμένη παρὰ τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν Μερσίνης-Ἀδάνων. Ἀριθμεῖ δὲ ὑπὲρ τὰς 15 χιλ. κατ. Ἐμπορίον βάρβαρον.

Ἀδανσωνίας φλοιός φαρμακώλ. Adansonia digitata, eort. Δίδεται εἰς ἔγχυμα ἐν 30 γρ. καὶ ἑκάστην ὥς δραστηρίον ἀντιπυρετικόν. [P.N.B.]

Ἀδᾶ-Παζάρ. Πόλις τῆς Βιθυνίας, πρωτεύουσα τῆς ὁμώνυμου ἐπαρχίας τῆς ἀνηκούσης εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Νικομηδείας. Κεῖται παρὰ τὴν ἀριστερὰν ἑσχὴν τοῦ Σαγγαρίου ποταμοῦ. ἀπέχουσα 26 χιλ. πῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ. καὶ ἀριθμεῖ 25.150 κατ. [M.X.]

Ἀδδῆς-Ἀδάδα. Πόλις τῆς Ἀθησυνίας καὶ ἀπὸ τοῦ 1893 πρωτεύουσα τοῦ ὅλου κράτους. κειμένη ἐν τῷ παρὲς ἰδίῳ βασιλείῳ τῆς Σοφῆ καὶ ἰδρυμένη ἀμφιθεατρικῶς.

κῶς. Τὸ ἀνάκτορον κεῖται ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πόλεως καὶ περιβάλλεται ὑπὸ πασσαλῶν, ἀντικρὺ δ' αὐτοῦ κεῖται ἡ ἐκκλησία. Περὶ τοῦ πληθυσμοῦ βλ. Ἀθησυνία. Ἐνταῦθα συνήθη τῇ 14/26 Ὀκτ. 1896 ἡ μεταξὺ Ἀθησυνίας καὶ Ἰταλίας συνθήκη.

Ἀδελαῖς. Πρωτεύουσα τοῦ Βρετανικοῦ ἀποικιακοῦ κράτους Νότιου Αὐστραλίας. ἔχουσα 162,261 κατ. τῷ 1901.

Ἀδεν. Πόλις τῆς Ἀραβίας καὶ ἀποικία τῶν Ἀγγλῶν. ἀριθμοῦσα 41.900 κατ.

Ἀδερονό (Adernò). Πόλις τῆς Σικελίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κατάνης. ἔχουσα 20.000 κατ. τῷ 1881. Εἶναι τὸ ἀρχαῖον Ἀδρανόν.

Ἀδενίνη. Βάσις χρυσταλλώδους λαμβανομένη ἐν μικρᾷ ποσότητι κατὰ τὴν παρασκευὴν τῆς ὑπερζυθίνης ἐκ ζυθῶν ὀργάνων. [P.N.B.]

Ἀδήμαρος (Adhemar). Ἐπίσκοπος τοῦ Puy ἐν Γαλλίᾳ. ἱεραρχικὸς φιλοπολεμὸς καὶ εὐχλωττός. ὑπῆρξεν ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀγίας Ἐδρας κατὰ τὴν α' σταυροφορίαν ἀπὸ τῆς συνόδου τοῦ Κλερμόντου τῷ 1095 καὶ πνευματικὸς ταύτης ἀρχηγός καὶ ἀπήλθεν εἰς τοὺς Ἀγ. τοπούς μετὰ τοῦ Ραυμούνδου κομήτου τῆς Τολώσης, ἔνθα καὶ διεκρίθη. Εἶναι εἰς ἐκ τῶν ἡρώων τῆς Ἑλευθ. Γερουσιαρχ. τοῦ Τάσσου. [M.G.F.]

Ἀδνοόμεον. Λέξις τοῦ παλαιούμαζοντος λατινισμοῦ ἐν χρήσει παρὰ Βυζαντινοῖς, σημαίνουσα τὴν κατ' ὄνομα ἀπογραφήν καὶ ἀπαρίθμησιν τῶν ἀνδρῶν τοῦ στρατοῦ ἐξ οὗ καὶ ῥῆμα ἐπλήσθη· ὁ δὲ οὐμιάζειν, καὶ ἐξ αὐτοῦ τὸ οὐσιαστ. ἀδνοουμιαστής· βλῆμοῦ δηλωτικὸν εἶναι· (Ὁ δὲ μέγας ἀδνοουμιαστής τοῦ εὐσεβοῦς ἀδνοουμιαζομένου παρὰ τοῦ μεγάλου δομαστικῶ παρῆστι μὲν καὶ αὐτὸς· ἐν δὲ τινες ὧσιν ἀπὸ τούτων στερεούμενοι ἀλλόγων ἢ ἀρμάτων τινῶν, ἀπογραφόμενος οὗτος τα λείποντα ἐπιμελεῖται ἀναπληροῦσθαι ταῦτα). (Κωδιν. κεφ. ις'). [I.S.]

Ἀδοδα ἢ Ἀδοα. Πρωτεύουσα τοῦ πέως ἐν Ἀθησυνίᾳ ἰδίου βασιλείου Τιγρέ, ἔχουσα περὶ τὰς 3 χιλ. κατ. Ἦτο φρονικὴ τῶν Ἰταλῶν ὑπὸ τὴν Βαρατιέρην ἐκ μέρους τῶν Ἀθησυνιακῶν στρατευμάτων τῇ 1 Μαρτίῳ 1890.

Ἀδριανοί. Ἀρχαία πόλις τῆς Βιθυνίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ρυνδάκου. Ἀδουσα τὸ ὄνομα αὐτῆς πιθανώτατα ἀπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ ὑπῆρξεν ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν χρόνων τὸ θέατρον ἀρῶνων μεταξὺ Χριστιανῶν καὶ Μωαμεθανῶν. Νῦν δὲ καλεῖται Ἀδριανὸς ἢ Ἐδρενός, οὐσα πρωτεύουσα ὁμώνυμου ἐπαρχίας ἀνηκούσης εἰς

έν Έβδωμάδι τέρμ. Ε' φύλ. 25.—Γεωρ. Σ. Γεωργιολοπούλου. Ιστορία της Κλειτορίας έν Τριπόλει 1892. — Γ. Παπαγδρέου. Περί του όρους Φολόης και της πόλεως Ακσιδώνος, έν τή Είκοσιπενταετηρίδι Κ. Σ. Κόντου, έν Αθήναις 1893. — Γ. Παπαγδρέου. Ανά τα Καλάβρυτα. Αρσάνια έρη, Υδατα Στυγός, έν τή Αρμενία τέρμ. Β' 1901. [Ν.Α.Β.]

* **Αξερμθρούκ** (Hazebrook). Γαλλική πόλις έν τῷ νότῳ τοῦ Βορρά (Nord), έχουσα 11.670 κατ.

* **Αξμθρ**. Adschmir ή Ajmer. Πόλις έν τῇ Βρετ. Ινδίαῳ έχουσα 15.559 κατ. τῷ 1901.

* **Αξόρα**. Ύψος νήσων άνηκουσών εις τήν Πορτογάλιν μετά 255.500 κατ.

Αζωτοθενζόλιον Azobenzol. Σώμα έν τῇ εὐάερος τῶν αζωτοσενώσεων προσχύπτον, δι' αποσταξέως αζωτοθενζόλιου μετά άνηγμάτων σιδήρου ή δι' αναγωγῆς νιτροθενζόλιου διά κόνεως ψευδαργύρου και καυστικού κάλιος, υπό μορφήν ωραίων λαμπρῶν βατιρορυθῶν κρυστάλλων σκτεινῶς χρυσομήλεσθων, δυσδιάλυτων έν ὕδατι, ευδιάλυτων έν εἰνσπν. και αἰθέρι, τηκομένων εις 68° και αποσταξευμένων εις 293.

Αζωτοδιφαινυλένιον. Σώμα συγγενές πρὸς τὸ διφαινύλιον και τὰς ένώσεις αὐτοῦ, λαμβανόμενον κατὰ τήν ἀπὸσταξιν τοῦ αζωτοθενζόλιου ἀσθεσίου ὡς μαζὰ στερεὰ τηκομένη εις 170° και εξαχνουμένη εις κίτρινους βελονοειδεῖς κρυστάλλους. [P.N.B.]

Αζωτοσενώσεις. Παράγωγα δι' αναγωγῆς αποτελούντα δύναι μεταδρασι από τῶν νιτροπαράγωγων πρὸς τὰ αμιδοπαράγωγα τοῦ βενζόλιου. Χαρακτηρίζονται χημικῶς ὡς πολλῶ σταθερώτερα τῶν αζωτοσενώσεων ἀτε ἑμπειρίζοντα ἀπάντα τήν διατομικήν ομάδα τοῦ αζώτου —N=N— ήνωμένην δι' ἀμωτέρων τῶν ἐλευθέρων μονάδων συγγενείας μετά δύο πυρήνων βενζόλιου, παριστάμενα διά τοῦ συνθετικοῦ τύπου $C_6H_5-N=N-C_6H_5$. Πολλαί μέθοδοι παρασκευῆς τῶν Α. υπάρχουνσι, πρακτικωτέρα ὅμως ή δι' αναγωγῆς τῶν νιτροσενώσεων έν ἀλκαλικῷ διαλύματι. Διακρίνονται δὲ εις ὀξυαζώτωσησεις ή προκυπτούσας διά μετρίας αναγωγῆς τῶν αμιδοσενώσεων υπό οινόπνευματικοῦ διαλύματος καυστικού κάλιος ή κόνεως ψευδαργύρου και ἁμωνίας, εις κυρίως Α. και εις ὀδραζώτωσησεις ή λαμβανόμενας δι' ἰσχυροτέρων αναγωγικῶν μέτων. Ἀπασαί εἰσι σώματα στερεά, ἀλλ' αἱ μὲν δύο πρῶται έχουσι χροῖμα ἄλλοτε ἄλλο κίτρινον, ἐρυθρόν, κατάνηχρον, αἱ δὲ ὀδραζώσε-

νώσεις εἰσιν ἄχροι. Παράγωγα τῶν Α. εἰσιν αἱ νιτροαζώτωσησεις προκύπτουσαι δι' ἀντικαταστάσεως ἐνός ἀτόμου ὕδρογόνου έν τῷ ἐτέρῳ τῶν βενζολιακῶν πυρήνων υπό τῆς ῥίξεως νιτροζυλίου, αἱ αμιδαζώτωσησεις δι' αναγωγῆς τῶν νιτροαζωτοσενώσεων υπό ὕδρογόνου έν τῷ γεννήσθαι αἱ ὀδραζώτωσησεις παραγόμεναι τῇ ἐπιδράσει τῶν Α. ἐπὶ μονατομικῶν βαινολίων. (Πρόβ. Αζωτοχρώματα, Τροπαιολῶνα. [P.N.B.]

Αζωτοζάλιον. Ένωσις καλίου και αζώτου υπό μορφήν σώματος στερεοῦ μέλανος ὑππερασίνου, έν τῷ αἰερί αναφλεγόμενου αὐτομάτως και προκύπτοντος έν τοῦ καλίουμελίου πεπυρακτωμένου ἐκτός τοῦ ἀνυποφαιρικοῦ αἰέρος. [P.N.B.]

Αζωτοπυρίτιον. Σώμα λευκόν ἁνορρον, ἀνωστατο συνθέσεως ἐστὶ στερεόν, οὐδενίαν ἀλλοίωσιν πάσχον έν τῇ ἐπιδράσει τοῦ αἰέρος, παραγόμενον δὲ εἴτε διά διαμετέσεως βρύκτος αζώτου διά λευκοπυρωθέντος ἁρόρρου πυρίτιου, εἴτε τῇ ἐπιδράσει ἀερῶδους ἁμωνίας ἐπὶ αἰμοῦ τετραχλωριούχου πυρίτιου. [P.N.B.]

Αζωτοφαινυλόνιον ήτοι δι' ὀδραζώτωσης τοῦ βενζόλιου. Ένωσις έν τῇ σειρᾷ τῶν αζωτοσενώσεων λαμβανόμενη διά τῆσεως νιτροφαινυλίου και νιτροδωροφαινυλίου μετά καυστικού κάλιος και παρισταμένη υπό μορφήν κρυστάλλων κασέθρων τηκομένων εις 201°. [P.N.B.]

Αηδονίδαι ή τὸν ἑλθεαί Sylvidae. Οἰκογένηαι τῶν ὀρνέων πτηνῶν, ής τὰ εὐσιώδη γνωρίσματα ἀπάντησι παρὰ τῷ εἶδει τῆς ἀηδόνος (βλ. λ.). [P.N.B.]

* **ΑΘ** (Ath. Πόλις τοῦ Βελγίου έχουσα κατ. 10.900.

* **Αθαμάνων** δῆμος έν Θεσσαλία. Ἀνήκει εις τὸν νομόν Τρικαλλῶν και περιλαμβάνει 6 χωρία μετά 5121 κατ. (1896). Πρωτεύουσα Γαρδικί.

Αθαμαντίνη. Οξυγονούχος ὕδρογονάνθραξ υπό μορφήν πρισματικῶν κρυστάλλων ἄχρων, εἰζέντων ὡς ἀπὸ ταργεῶ βουτύρου, γεύσεως πικρᾶς και νυσσούσης. Τυγχάνει συστατικῶν τῶν ὁρώων καρπῶν και τῆς ῥίξεως τοῦ φυτοῦ althamanta areosolinum. Διά πικροῦ νιτρικοῦ ὀξέος μεταβάλλεται εις πρινατράθαμαντίνην υπό μορφήν κόνεως κίτρινῆς ἀδιάλυτου έν ὕδατι. [P.N.B.]

Αθανασιάδης Γεώργιος. Έν τῶν ἐπισήμων τοῦ ἀγῶνος προσώπων. Έγεννήθη έν Σμύρνη έν γονέων καταγομένων έν Λατίας, χωρίου τοῦ νῦν δήμου Μυλάκοντος, οἵτινες εἶχον καταφύγει ἐκεῖ φεύγοντες τοὺς κατὰ τὸ 1770 τήν Πελοπόννησον δρουντας

Ἀλβανούς. Τῷ 1820 ἐρμήθη τὰ τῆς Φιλικῆς Ἐπικρατείας ἐν Ζαχύνθῳ, ὅπου ἐτοχεν ἐμπορευόμενος. Ἀρξάμενος τοῦ ἀγῶνος ἠνώθη μετὰ τῶν εἰς Πελοπόννησον διεκπεραιωθέντων Ἑπτανήσιων καὶ ἔφεραν ὅπλα, πυροβόλα καὶ τροφὰς εἰς τὸ στρατόπεδον τῶ πολιορκούντος παλαιᾶς Πατρᾶς. Δύο μῆνας παραμείνας εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦτο μετέβη μετὰ σώματος Ἑπτανήσιων εἰς τὴν πολιορκίαν Τριπόλεως ταχθεὶς ὑπὸ τὸν Θ. Κόκοστρωτήν, οὗτινος τὸν υἱὸν Πάνον ἠκολούθησεν ἐν τῇ ἐκστρατεῖᾳ πρὸς ἐξστράφησιν τοῦ Ἰσθμοῦ. Ἐκεῖ ἠνώθη μετὰ τοῦ Νικηταρᾶ χρησιμεύσας αὐτῷ καθ' ὅσον τὸν ἀγῶνα, οὐ μόνον ὡς γραμματεὺς καὶ συμβούλος καὶ ὑπασιπότης, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀρχηγὸς ἰδίου σώματος. Μετὰ τὸ πέραν τοῦ ἀγῶνος ὑπηρετήσε πολιτικῶς. Ἀπέθανε τῷ 1844 συνταγματάρχης τῆς ῥαλλήρας. [N.A.B.]

Ἀθανάσιος μητροπολίτης Κερκύρας. Ἐγεννήθη ἐν Κερκύρᾳ κατὰ τὸ 1800. Ναυρὸς ἀναλαβὼν τὸ μοναχικὸν σχῆμα ἐπούδασε τὴν Θεολογίαν καὶ τῷ 1850 ἐξελέχθη καὶ προχειρίσθη ἀρχιεπίσκοπος Κερκύρας. Ὑπῆρξεν ἀγαθὸς ἐλεῆμων καὶ κατ' ἐξοχὴν φιλόπατρις. ἐναργέστατον μέρος λαμβάνων εἰς πᾶν ἔργον συμμόχλον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ προόδον τοῦ καθ' ἡμᾶς ἔθνους. Ἰδίως συνέτεινε τὰ μέγιστα εἰς τὴν γενομένην ἐνωσιν τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος, καὶ εἴτα εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτῆς ἐνωσιν μετὰ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος. Ἀπέθανε τῇ 24 Ἀπριλίου τοῦ 1870 μετὰ μακρὰν καὶ πολυώδυνον νόσον καὶ ἐκθρέβη μετὰ τῶν προσηκόντων τιμῶν τῇ ὑψηλῇ θέσει του, εἰς ἣν αἱ ἀρεταὶ καὶ ἡλικίᾳ του ἀνεδίβασαν αὐτόν. [N.A.B.]

* **Ἀθανάσιος** ἢ Ἀθάνιατ. Κώμης τοῦ δήμου Δωτίου τῆς ἐπαρχίας Ἀγροῦς ἐν Θεσσαλίᾳ. ἔχουσα 1488 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀθάνι.** Χωρίον τῆς νήσου Λευκάδος τοῦ δήμου Ἀπολλωνίων, ἔχον 772 κατ.

* **Ἀθερτον.** Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἐν τῇ κομητείᾳ Λαγκαστρίας ἔχουσα 28.700 κ.

Ἀθεσία ἢ Ἀθῆσις. Νόσος τοῦ νευρικοῦ συστήματος τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Ἀμερικανοῦ ἱατροῦ Hammond περιγραφείσα δι' ὃ καὶ ἐνομάζεται προσέτι Ἀμυονδαία νόσος καὶ χαρακτηριζομένη δι' ἰδιορρυθμίων κινήσεων συνταρασσουσῶν τὰ ἐκλογικά μέρη τοῦ σώματος καὶ ἀποτόκων ἐρεθισμοῦ τῶν κινήτικων νεύρων τῶν ἐνεργούντων ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν μυϊκὴν οὐκὴν. Ἡ αἰτιολογία τῆς νόσου ἀσφαρστάτη ἀκόμη. Πιθανὴ εἴδη ὁ ἐγκέφαλος. Οὐδεμία ἀνατομικὴ ἀλλοίωσις ἀπεκαλύφθη

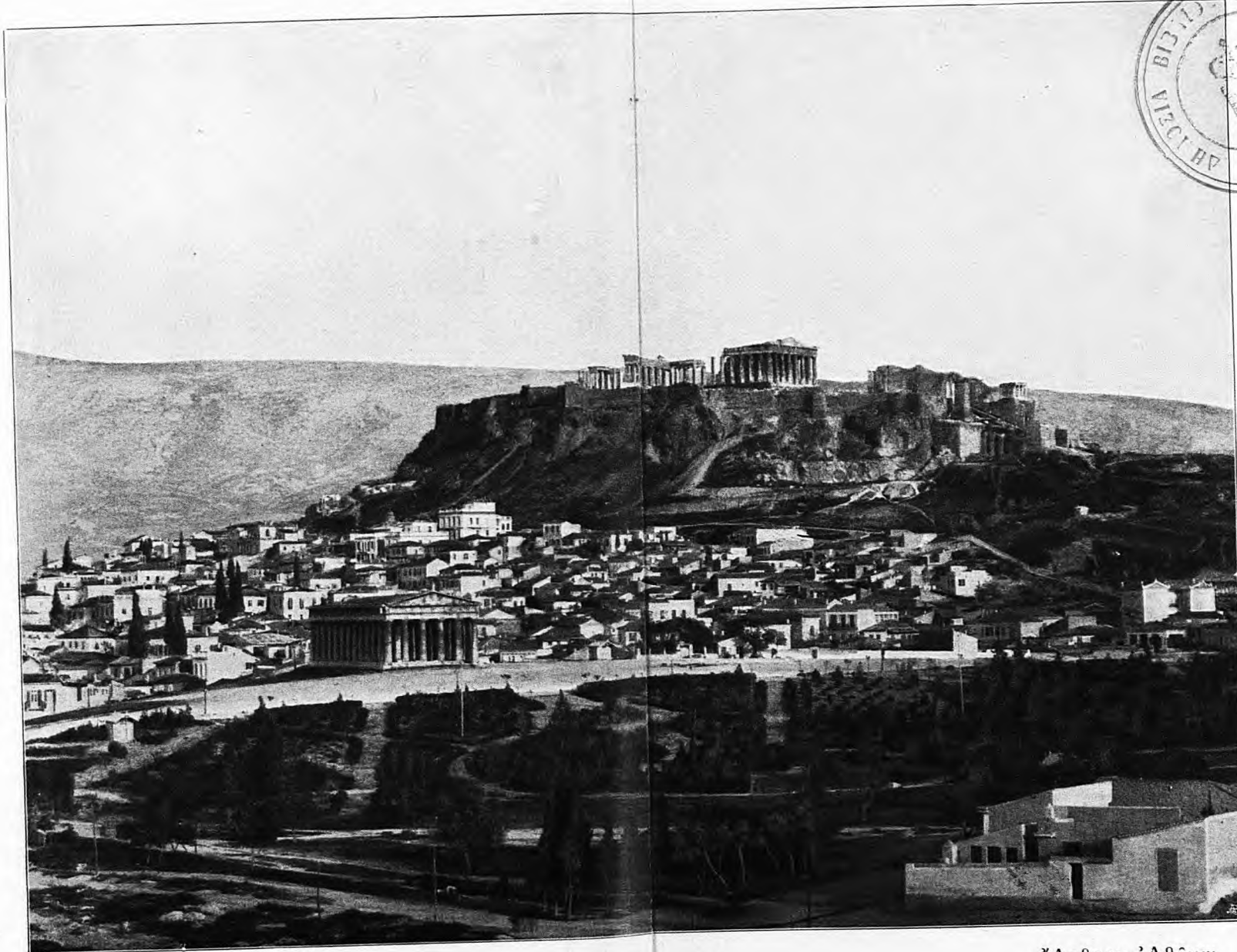
εἰσέτι. Κλινικῶς τῆς Α. γνωρίζομεν τὰς ἀκολουθοῦσας μορφαί. τὴν προσωπικὴν καθ' ἣν πάσχουσιν οἱ τοῦ προσώπου μῖες καὶ οἱ μασητήρες ὡς ἐξ οὗ οἱ πάσχοντες μορφαίους καὶ διαμυλλαίνουσι, τὴν γλωσσικὴν καθ' ἣν οἱ πάσχοντες τραυλίζουσι πολὺ καὶ ρηθύνονται ἀκατανοήτως, τὴν τραχηλικὴν καθ' ἣν προσβάλλονται οἱ τραχηλικοὶ μῖες καὶ οἱ ἀρρωστοὶ ἔχουσι τὴν κεφαλὴν κλίνουσαν πρὸς τὰ ὀπίσω ἢ πρὸς ἐνῆατερον τῶν πλευρῶν καὶ στρεφόμενων ποικιλοτρόπως. Αἱ χαρακτηριστικώτεραι τῶν ἀθέτων κινήσεων παρίστανται κατὰ τὰς ἀκρας χεῖρας καὶ τοὺς δακτύλους τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν. Καὶ οἱ μῖες τῶν βραχίωνων καὶ τῶν κάτω ἀκρῶν προσβάλλονται ἀλλ' ἡπιώτερον. Διακρίνεται ἡ Α. εἰς συμπτωματολογικὴν ἀναραινόμενην μετὰ νευροπαθείας καὶ ψυχολογίας, μετὰ ἡμιπληγίας παρὰ πᾶσιν ἰδίως καὶ μετὰ τὴν ἐγκεφαλικὴν παράλυσιν τῶν παιδῶν, καὶ εἰς τὴν ἰδιοπαθὴν ἢ κυρίως λεγομένην ἀμυονδαίαν νόσον ἀναραινόμενην παρ' ὀγίστις τάλια καὶ παρηγόρησιν ἀπομείνει καὶ περιοριζομένην ἐπὶ μέλους τινος μόνον τοῦ σώματος, ἢ ἀλλοτὴ οὖσαν συγγενὴ καὶ ἀρχομένην ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας μετὰ τὸν ἀνωθὶ σηματοθειστῶν μορῶν. Θεραπευτικῶς ἐνεργούμεν οὐχὶ πάντοτε μετ' ἐπιτυχίας διαμυηλεκτρίσεως, διαμυηλῶν, διαφραγμάτων πρᾶκτικῶν τῆς διεγέρσεως τῶν μυϊκῶν κινήσεων. [P.N.B.]

* **Ἀθήκια.** Χωρίον τοῦ δήμου Κλειωνῶν ἐν Κορινθίᾳ ἔχον 890 κατ.

* **Ἀθῆναι.** Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος τῷ ἐν ἔτει 1896 γενομένου οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ἀνέρχοντο ἐν τοῖς ἐξ τμήμασιν αὐτῆς εἰς 111.486 ἐξ ὧν ἄρρενες 61.841 καὶ θῆλειαι 49.645. Νῦν δὲ υπολογίζονται οἱ κάτοικοι εἰς 130.000 περίπου. Μητροπολίτης Α. μέχρι τοῦ Νοεμβρίου 1901 ἦν ὁ πρῶτος καθὼς τῆς Θεολογίας ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ κ. Προκόπιος Οἰκονομίδης, ἀρχιεπίσκοπος δὲ τῶν ἐν Α. δυτικῶν ὁ κ. Ἀντώνιος Δελένδης ἀπὸ τοῦ 1900. Αἱ Α. ἀπὸ τοῦ 1889 οὐδεμίαν σπουδαίαν μεταβολὴν ὑπέστησαν ὑπὸ τὰ πολιτικὴν καὶ βιοτικὴν ἀποψίν, τῶν ἔργων τοῦ βίου παραμεινάντων σχεδὸν τῶν αὐτῶν. Κατὰ τοὺς γάμους τοῦ διαδρόμου Κωνσταντίνου μετὰ τῆς πριγκίπισσας Σοφίας τῆς Πρωσίας τοὺς τελεσθέντας τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1889 καὶ τοὺς κατὰ τὸ Πάσχα τοῦ 1896 τελεσθέντας Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας ἐν τῷ Σταδίῳ ἢ πόλει προσέλαβεν ἐκτακτον κίνησιν. Ὑπερβολὴ καὶ φαιδρότητα τοὐναντίον δὲ συνῆλθε ὡς πρὸς τὰ τελευταῖα ταῦτα κατὰ τὸν αὐτοχρ. Ἑλληνο-τουρκικὸν πόλεμον τοῦ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΑΘΗΝΑΙ Α'

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

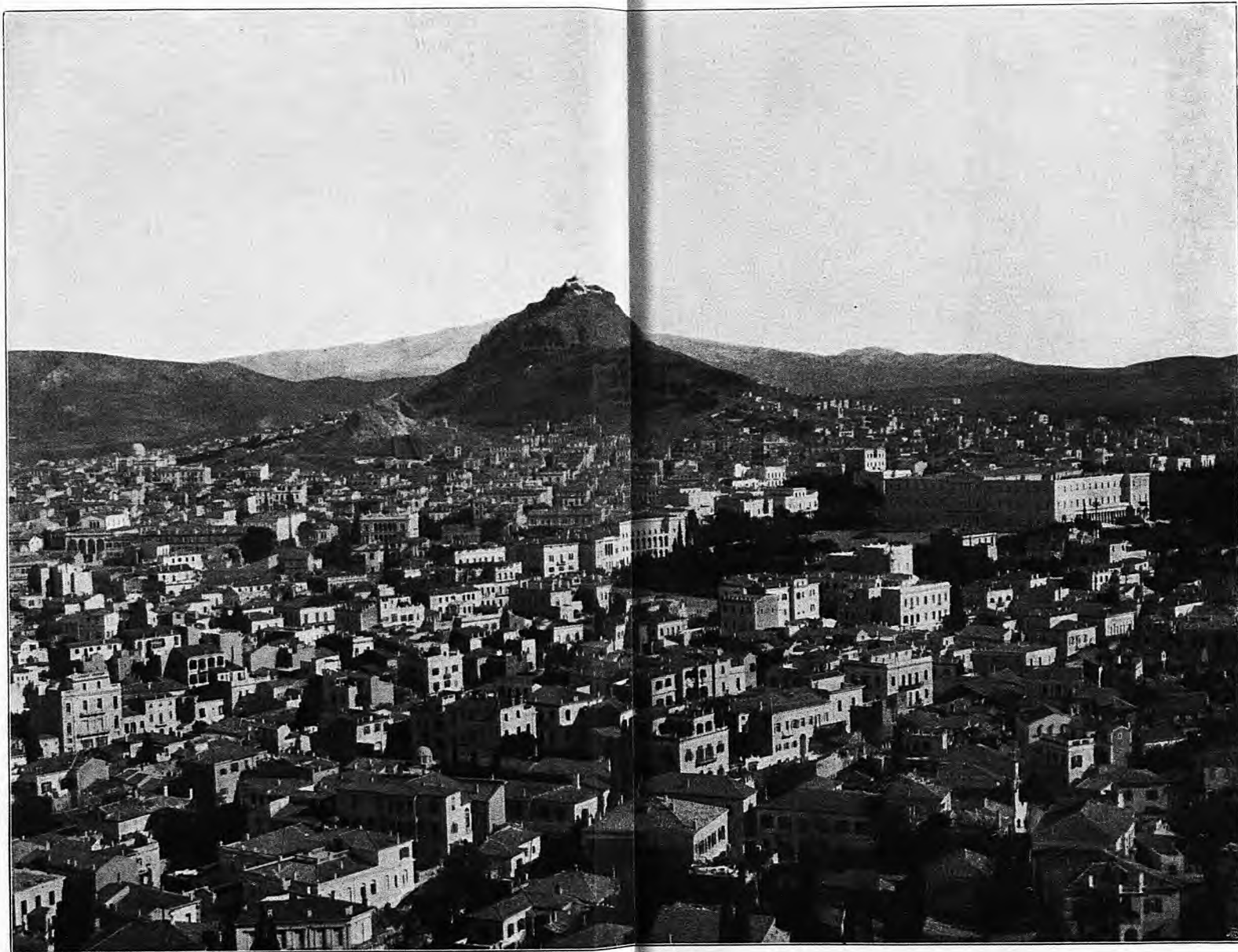
Ἄρθρον Ἀθήναι

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΑΘΗΝΑΙ Β'

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Ἀθῆναι

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

1897. Ἄλλως τε ἡ πόλις ἀναπτύσσεται ἡμετέρας ἐμπορικῶς καὶ βιομηχανικῶς, πλουτιομένη δια πλείονων μέσων συγκοινωνίας καὶ τοῦ ηλεκτρικοῦ φωτισμοῦ, ἐκτείνονται δὲ ἡ περιφέρεια αὐτῆς πανταχοῦς, ἰδίᾳ δὲ πρὸς τὰ Πατήσια, τὴν Βαθειαν καὶ τὴν συνοικίαν Γαργαρέττας, ἐπὶ δὲ κατὰ τοὺς παλαιότερους τόπους.

Ἐν τῶν ἀξίων λόγου οἰκοδομημάτων τῶν κτισθέντων ἀπὸ τοῦ 1890 καὶ ἄλλων ἔργων μνημονεύει τὸ Μέγαρον τοῦ Διαδόχου ὁπισθεν τῶν Βασ. Ἀνακτόρων ἐν τῇ ὁδῷ Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ, τὸ Βασιλικὸν θέατρον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀγίου Κωνσταντίνου, ὅπου ἐπερατώθη τῷ 1900 καὶ οὐτίως ἡ λειτουργία ἤρξατο ἀπὸ τοῦ σφινεπώρου τοῦ 1901. ἡ Βαυλιανὸς Βιβλιοθήκη ἡ ἄρτι περατωθεῖσα καὶ ἡ ἡ λειτουργία ἀρξεται ὁσονούπω, ἡ ἀνακατασκευὴ τοῦ Παναθηναϊκοῦ Σταδίου ἀπὸ τοῦ 1896 ἐπιχειρηθεῖσα τῇ γενναίᾳ χρησίμῳ τοῦ αἰμανήτου Γ. Ἀβέρωφ, τὸ Μέγαρον τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς τῶν Ὑψηλῶν τὸ κτισθὲν παρὰ τὸ πεδὶον τοῦ Ἀρεῶς ἀναλώμασι τοῦ αὐτοῦ φιλογενοῦς ἀνδρὸς, ἐνθα ἐγκαθιδρύθη τῷ 1894 μετενεχθεῖσα ἐκ Παιραιῶς ἡ σχολὴ αὕτη, τὸ Ἀβερῶσειον ἐρηθεῖον παρὰ ταύτην, ὁ ναὸς τοῦ Ἀγίου Νικολάου παρὰ τὰ Πευκάκια ἐγκαινισθεὶς τῷ 1895, ἡ σύστασις τῆς Φιλοδασικῆς Ἐνώσεως πρὸς ἀναδάσασιν τῶν περὶ τὰς Ἀθήνας λόφων καὶ γέρτων τόπων, τὸ Ἀρεαταίειον Νοσοκομεῖον ἐν τῇ ὁδῷ Κηφισίας τὸ κτισθὲν ἀπὸ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ καθηγητοῦ Θεόδωρου Ἀρεταίου, παρ' ὃ τὸ Αἰγινῆτειον νοσοκομεῖον ἀπὸ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ καθηγ. Διον. Αἰγινῆτου, ἡ μελετωμένη ἰδρυσις Πανακτοῦ ἑν ἰδίῳ μεγάρῳ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς διαθήκης τοῦ Ἀλεξάνδρου Α. Σούτσου, ἡ ἀνοικοδόμησις ὑπὸ τοῦ Δημοσίου τῆς τῷ 1897 ἀποτερωθεῖσης μεγάλης οἰκίας Μελλὰ παρὰ τὴν Ἐθν. Τράπεζαν, ἐνθα ἐγκαθίστανται τὸ ταχυδρ. καὶ τηλεγρ., τὸ μέγαρον τῆς Ἀρχ. Ἐταιρείας καὶ τέλος ἡ ἀνδρῶσις τοῦ συμπλέγματος τοῦ Βύρωνος καὶ τῆς Ἑλλάδος ἐν τῷ κήπῳ τοῦ Ζαπτείου τῷ 1896 καὶ τῶν ἀνδριάντων τοῦ Γουλιέλμου Γλάστωνος πρὸ τοῦ Πανεπιστημίου τῷ 1900 καὶ τοῦ Π. Βαυλιάνου πρὸ τῆς ἐκωνόμου βιβλιοθήκης. Καὶ ἄλλα ἔργα ἐπιχειρηθῆσονται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς διαθήκης τοῦ αἰοίδμου Α. Συγγροῦ καὶ τὰς δωρεὰς τοῦ ἐν Ὁδησσῷ φιλογενοῦς Γρηγορίου Μαρασλή. Πρὸς τοῦτοις ἐκτίσθησαν πλείστα ὅσα ἰδιωτικὰ μέγαρα.

Ὡς πρὸς τὴν γινῶσιν τῆς ἀρχαίας πόλεως τῶν Α., ἀνασκαφαὶ ἐπιχειρήθησαν πρὸς Δ. τῆς Ἀκροπόλεως ἀπὸ τοῦ 1891 ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐνταῦθα Γερμανικοῦ ἀρχαιολογικοῦ ἰνστιτούτου Γουλιέλμου

Dörpfeld, ὅστις ὥρισε τὴν θέσιν τῆς ὑπὸ τοῦ Περικλέους καὶ ἄλλων ἀρχαίων μνημονευμένης Ἐνεακροῦρου ἀλλοθι, ἡ ὅπου τότες ἐπίστευετο εἶναι, ἦτοι ἐν τῷ τόπῳ τῷ μεταξὺ τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τοῦ λόφου τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου, ἐνθα εὗρέθη οἰκοδομημα περιέχον ἀγωγούς ὕδατος, καὶ τὸ μὲν ζήτημα τοῦτο οὕτω ἐλύθη, ἀλλ' αἱ αὐτῆς ἀνασκαφαὶ τὰ μέγιστα συνεβόλησαν πρὸς τὴν καθορισμὸν τῆς ἀρχαίας τοπογραφίας τῶν Α. καὶ ἐν τῶν πρὸς Δ. τῆς ἀκροπόλεως τόπων, ἀνακαλυφθεῖσας ἐκεῖ σειρὰς ἀρχαίων οἰκῶν καὶ οἰκοδομημάτων. Ἐν τῶν ἄλλων ἀνασκαφῶν μνημονεύει αἱ γινόμενα: ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολ. Ἐταιρείας παρὰ τὴν Β. κλιτὸν τῆς Ἀκροπόλεως, ἐνθα ἀνηρυνήθησαν τὸ σπήλαιον τοῦ Πανός, τὸ ἄντρον τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ ὁ τάφος τοῦ Ἐρεχθίδος, καὶ ἐκρημνίσθη πρὸς ἀνακλῆσθαι τοῦ ἐδάφους ὁ προμαχὼν τοῦ Ὁδ. Ἀνδρῶν, εἰτα ἡ ἀνάσκαψις τοῦ περιόλου τοῦ Ὀλυμπείου ἡ ἀρξαμένη ὑπὸ τοῦ Ἀγγλοῦ Pentose καὶ συνεχισμένη ὑπὸ τῆς Ἀρχ. Ἐταιρείας, ἡ ἀπὸ τοῦ 1897 ἐπιχειρηθεῖσα κατὰ τὰς ἐδηρίδας τῶν ἀρχιτεκτόνων Durm, Maugé καὶ Pentose ὑποστήριξις τῶν κίτων καὶ ἀετωμάτων τοῦ Παρθενῶνος, ἡ ὑποστήριξις τοῦ μνημείου τοῦ Φιλοπάππου καὶ αἱ ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Στοᾷ τοῦ Ἀτάλου, παρὰ τὸν Πύλον καὶ ἄλλαχοῦ. Βιβλιογραφία περὶ Ἀθηνῶν ἀπὸ τοῦ 1890: Δ. Γρ. Καμπούρογλου Ἱστορία τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ Τουρκοκρατίᾳ τ. 3 1889—1896 καὶ Μνημεῖα τῆς Ἰ. τῶν Α. 3 τ. 1889—1897. — E. Curtius, Die Stadtgeschichte von Athen, Berlin 1891. — K. Budeker Griechenland 1894. — Guide-Joanne d'Athènes, Paris 1896. — Meyer Griechenland und Kleinasien 1901, ἐνθα πλείστα νῆα περὶ Α. — V. Κωνσταντινίδου Ἱστορία Ἀθηνῶν 1456—1821, ἐκδ. β' βελτιωμένη. — Π. Π. Οἰκονόμου Ἀ. καὶ ἡ περίεχωρα, κτλ. — Θ. Ν. Φιλαδέλφειος Ἱστορ. τῶν Α. ἐπὶ Τουρκοκρατίᾳ 1456—1800, ὑπὸ τὰ πιστότητα. [N.K.]

Ἀθηναίων δῆμος. Σύνκειται πλὴν τῆς πρωτεύουσας ἐξ 69 συνοικισμῶν καὶ τῶν τριῶν μόνων Πεντέλης, Πετράκη καὶ Καισαριανῆς καὶ οἰεῖται κατὰ τὴν απογραφὴν τοῦ 1896 ὑπὸ 128,735 κατοίκων, 71,647 ἀρρένων καὶ 57,088 θηλέων. Δήμαρχος Α. ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1899 Σπυρίδων Μερκούρης.

Ἀθηροσπέρμου φλοιός (φάρμ.) Atherosperma moschata. Εἶναι χρήσις αὐτοῦ ἐν Αὐστραλίᾳ, ἐνθα καὶ φρεται, ἀντί τοῦ. Εἶναι διαφορητικόν, διουρητικόν καὶ ἀντισκροδουτικόν φάρμακον, διδόμενον ὡς βάμμα (1 : 10) κατὰ 20—60 σταγ., ἢ εἰς

αϊθέριον ἔλακον 5—10 σταγόναις. [P.N.B.]

* **Αθως.** Οἱ ἐν τοῖς μοναστηρίοις τοῦ Α. οἰκοῦντες νῦν μοναχοὶ ὑπολογίζονται εἰς 6.000 περίπου. Γενόμενα ἄξια λόγου ἀπὸ τοῦ 1890 εἶναι ἡ μεγαλοπρεπὴς ἀνοικοδόμησις τῆς σκήτης τοῦ Ἀγ. Ἀνδρέου ἡ Σαραγίου ὑπὸ τῶν Ρώσων τῷ 1900 καὶ ἡ πωρόλησις τῆς μονῆς τοῦ Ἀγίου Παύλου κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1901. πωθέντες ὅμως εὐτυχῶς τοῦ μεγαλυτέρου μέρους τῆς βιβλιοθήκης. Ὁ καθηγητὴς κ. Σπυρίδων Π. Λάμπρος ἐπεσκέψατο πάλιν τὸν Α. τῷ 1895 καὶ κατέγραψε τὰ χειρόγραφα τῶν μὲν ὑπ' αὐτοῦ τῷ 1880 ἐξερευνηθεῖσιν βιβλιοθηκῶν αὐτόθι. Τὸ περίσῃα τῶν ἐρευνῶν αὐτοῦ ἐξέδοτο ὑπὲρ τὴν ἐπιγραφὴν Catalogue of the Greek manuscripts on Mount Athos. Ἐν Κωνσταντινίᾳ ἐν 2 τόμοις, τῷ 1895 καὶ 1900. Νεώτερά βιβλία γραφέντα περὶ Α. καὶ τῶν ἐν αὐτῷ μενῶν εἰναι τὰ ἑξῆς: L'abbé A. S. Neyrat, l'Athos, Lyon et Paris 1880. — Spyr. Lambros, Ein Besuch auf dem Berge A. Würzburg 1881. — Μανουὴλ Γαδεῶν Ὁ Ἀθως, ἐν Κων/σαι 1885. — H. Brockhaus Die Kunst in d. Athos-Klosteru. Leipzig 1895. — H. Καρολίδου Ἡ ἐναστῶσα κατὰστασις ἐν τῷ Ἀγ. Ὄρει. Ἐν Ἀθήναις 1896. — Vicomte de Vogüé, Syrie, Palestine, Mont-Athos, Paris 1876. — Ath. Riley, Athos or the mountain of the monks, Lond. 1887. — Emm. Miller, Le Mont Athos, Vatopedi et l'île de Thasos, Paris 1889. — Ph. Meyer, Die Haupturkunden zur Geschichte d. A.-Kloster, Leip. 1894. [N.K.]

* **Αἰαντεῖον** δ. ἡ μ. σ. Ὑπαγέται εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βιόλου καὶ περιέχει μόνον τὴν πρωτεύουσάν Τρίκαρι μετὰ τοῦ ὅρου τῆς Ἀγίας Κυριακῆς. Κάτοικοι 1362 τῷ 1896.

* **Αἰθαλί.** 1) Ἀλλως Κυθωνίαι, πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἔχουσα 30.774 κ. τοὺς πλείστους Ἕλληνας διατηρ. γυμνάσιον. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Σκατούσης εἰς τὴν ἐπαρχίαν Φαρσάλων ἀνήκον καὶ ἔχον 136 κατοίκους.

* **Αἰθαζόφσκη** (Ἰωάννης Constantinovitch Ajwazowski). Περιώνυμος ζωγράφος Ρώσος Ἀρμενικῆς καταγωγῆς γενν. τῇ 7 Ἰουλίου 1809 ἐν Θεοδοσίᾳ τῆς Κριμαίας καὶ ἀποθανὼν αὐτόθι τῇ 2 Μαΐου (ἔ. ν. 1900. Εἰσελθὼν τῷ 1833 εἰς τὴν Καλλιτεχνικὴν Ἀκαδημίαν τῆς Πετρούπολεως ἐγένετο μαθητὴς τῶν ζωγράφων Tanneur καὶ Sauerweid, μεθ' ὃ ἐπεχείρησε πλεῖστα ταξείδια ἀνά τὴν Γαλλίαν, Ἰταλίαν καὶ Ἰσπανίαν πρὸς τελειοποίησιν αὐτοῦ. Διορισθεὶς τῷ 1847 αὐλικὸς ζωγράφος καὶ καθηγητὴς ἐν τῷ μουσεῖο τῆς γενετῆ-

ρας πόλεως, ἐνθα συνελήθησαν τὰ διασημότερα ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ, διεβίου κυρίως αὐτόθι μέχρι τῆς τελευτῆς. Ἐκ τῶν εἰκόνων αὐτοῦ διαπρέπουσιν: Ἀνατολὴ ἡλίου ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου, ἡ Πλάσις τοῦ κόσμου καὶ Κατακλυσμὸς (ἀπαντα τὰ τρία ταῦτα τῷ μουσεῖο τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐν Πετρούπολει). οἱ Διόσκουροι τῆς Βαλτικῆς καὶ τοῦ Εὐξείνου, Κανονοβολισμὸς τῆς Θεοδοσίας ὑπὸ τῶν Τούρκων. Τρικυμία ἐν τῇ Ἀζορικῇ. Τὸ νομα τοῦ Α. ἐπὶ ὑπὲρ ἑνὶ διαίτῃ τῶν Ἑλλήνων καὶ ὅθι τοῖς ἐν τῇ Ἀλυσσαδίᾳ προστρέξ. ὁ ἐν τοῦ γάμου τῆς θογατρὸς αὐτοῦ μετὰ τοῦ ὁμογενεῖς Πελοπίδου Λάτρη ἐν Ὁδησσῷ.

* **Αἰθατζίκ.** Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, πρωτεύουσα ὁμωνύμου ἐπαρχίας ἀνήκουσας εἰς τὴν διοίκησιν Βίγας. Καίμεν οὐ μακρὰν τοῦ Ἀδριατικοῦ κόλπου καὶ παρὰ τὰς πηγὰς ἑνὸς τῶν βραχύνων τοῦ Σιγμάνδρου ἀριθμεῖ κατ. 7.000. [M.X.]

* **Αἰθερδαίρ** Aethereai. Πέλις ἀγ. γλῶσσῃ ἐν Οὐβλίκῃ ἔχουσα 43.000 κατ.

* **Αἰγάζιον** δ. ἡ μ. σ. Ἐν τῇ νήσῳ Εὐβοίᾳ ἀνήκον εἰς τὴν ἐπαρχίαν Χαλκιδέας καὶ ἔχον 3956 κατ. Πρωτεύουσα Αἰγίον.

* **Αἰγανή.** Χωρίον ἐν Θεσσαλίᾳ ἀνήκον εἰς τὴν δῆμον Ὀλύμπου τῆς ἐπαρχίας Τριφυλίδος καὶ ἔχον κατ. 481.

* **Αἰγείρα** ἢ Αἰγείρα. Ἀρχαία πόλις τῆς νήσου Λέσβου, καίμενη ἐπὶ τῆς βορείου ἀκτῆς τοῦ Πυρραίου κόλπου, τοῦ νῦν κόλπου τῆς Καλλιχόνης καὶ μὴ σωζομένη πλέον. Παρὰ τὴν θέσιν αὐτῆς κεῖται νῦν ἡ μονὴ τοῦ Λειμῶνος. [M.X.]

* **Αἰγείρας** δ. ἡ μ. σ. Ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἐπαρχίαν Αἰγιάλειας περιλαμβάνει τὴν χωρίαν Ἀρραρά (ἔδραν αὐτοῦ) Βερσοβα καὶ Βλωδοκά μετὰ 1391 κατ.

* **Αἰγειρίνη.** Γλυκωματογόνον ἐλαύθηρον ὀξύτερον εὐρισκόμενον ἐν τῷ γλοιῷ καὶ σφονδιώτερον ἐν τοῖς ὀλλοῖσι τῶν διαφόρων εἰδῶν (Populus tremula, P. nigra, P. monilifera, P. pyramidalis) παρὰσκευαζόμενον κατεργητικῶς ἐν τῇ ἰτεινῇ. Κόνις ἐκ λεπτοτάτων βελονοειδῶν κρυστάλλων, γεύσεως γλυκαίας, διαλυομένη ἐν ὕδατι καὶ ἐν οἶνῳ, ἀλλ' οὐχὶ ἐν αἵθερι. Θερμανθεῖσα μέγρ. 100° γίνεται ἀνυδρῆς, μέχρι 180° τῇ κατὰ ἀναδίδοσαν ἀπυρῶς βενζοϊκοῦ ὀξέος Μετ' ἀραιοῦ θετικῷ ὀξέος θερμανθεῖσα συλλέγεται εἰς σταφυλοσάνχαρον, βενζοϊκὸν ἐξ καὶ ἰσογενίνην. [P.N.B.]

* **Αἰγιαλὸς** δ. ἡ μ. σ. Βλ. Ἀμωργός.

* **Αἰγιαλὸς** Σάμης. Χωρίον τῆς Καλλιχόνης καὶ ἔδρα τοῦ δήμου Σαμίων τῆς ἐπαρχίας Σάμης, ἔχον 351 κατ.

* **Αἰγίεων** δ. ἡ μ. σ. Ἀνήκον εἰς τὴν

ἐπαρχίαν Αἰγιοθαλίας περιλαμβάνει ἐκτὸς τῆς ἑδρας αὐτοῦ τῆς πόλεως Αἰγίνης, 32 χωρία καὶ δύο μονὰς. Κατ. 16.648 τῷ 1896.

Αἰγιοθαλίδαι ἡ παρὶς δαί (Paridae), οἰκογένεια τῶν ὠδιῶν πτηνῶν, ἡς τύπος τυγχάνει ὁ αἰγίθαλος parus (βλ. γ.).

* **Αἰγίλα** ἡ Ἀντικύθηρα. Μικρὰ νῆσος τοῦ Αἰγίου πελάγους μεταξύ Κυθήρων καὶ Κρήτης, διοικητικῶς ὑπαγομένη εἰς τὸν δήμον Κυθηρίων καὶ ἀριθμοῦσα 194 κατ. Ἐνταῦθα τῷ 1897 ὑπῆρχεν ὁ ἐναέριος τηλεγράφος ὁ συγκαταστάνων μεταξύ Κρήτης καὶ Ἑλλάδος κατὰ τὴν τελευταίαν Κρητικὴν ἐπανάστασιν. Ὁ καλούμενος θησαυρὸς τῶν Ἀντικυθήρων, ὁ εὑρεθεὶς κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦ 1900—1901 ἐν τῷ βάθει τῆς θαλάσσης ὑπὲρ σπογγαλίῶν Σαρμάων καὶ ἀνελκυσθεὶς κατὰ μέγα μέρος διαπύην καὶ ἀκρωγὴ τῆς Ἑλλ. κυβερνήσεως, συνίσταται ἐξ ἀρχαίων ἀγαλμάτων χαλκῶν καὶ λαθίνων τῶ πλείστον συντετριμμένων καὶ βλαβεμένων ὑπὸ τῆς ἐπιρροῆς τῶν ὑδάτων καὶ τῶν ὁστρέων· τα ἀντικείμενα ταῦτα ἐνυπῆρχον πάντως ἐντὸς πλείου ἐλαί νουακλήσαντος· διακρίνονται δὲ ἐξ αὐτῶν νεκροὶ ἐσθῆτος ἐν χαλκῷ ἐξαιστικῇ τέχνῃ καὶ ἄλλα διαφόρα ἀγάλματα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον τοῦ α.

* **Αἰγίνα.** Νῆσος ἐν τῷ Σαρωνικῷ κόλπῳ ἀποτελούσα ἰδίαν ἐπαρχίαν ὁμωνύμων διαιρουμένην εἰς τοὺς δήμους Αἰγίνης καὶ Ἀγκιστρίου. Ὁ δήμος Α. περιλαμβάνει τὴν ὁμωνύμων πρωτεύουσιν ἀριθμοῦσαν νῦν 4.714 κατ. καὶ 10 συνοικισμοὺς ὡς καὶ τὴν μονὴν Α. ἡ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου μετὰ 8231 ἐν ὧν κατοίκων. Αἱ ἐν τῇ νήσῳ Αἰγίνῃ γινόμεναι ἀνακαταρσίαι πύρρυν ὑπὸ τῶν Γερμανῶν ἀρχαιολόγων Fuellwaugler καὶ Thiersch δαπάναι τῆς Βαυαρικῆς κυβερνήσεως ἐν τῷ τῶνθε θεωρουμένων καὶ τῆς Ἀθήνης, ἐξ οὗ ἐξήχθησαν τὰ ἐναέτια καὶ ἄλλα ἀγάλματα τῷ 1811 τὰ κοσμοῦντα νῦν τὴν γλυπτοθήκην τοῦ Μονάχου. ἔχον ὡς σπουδαῖον ποῖσμα τὸν ὀρίστην τοῦ ἐνιμακτοῦ τῆς θεότητος τοῦ ἐν λόγῳ ναοῦ, ἀνακαλυφθεῖσης ἐπιγραφῆς καθ' ἣν ὁ ναὸς οὗτος ἦτο ὁ τῆς Ἀρκίας. Πλὴν τούτου καὶ ἄλλα ἄρτα λόγου εὑρέθησαν ἀντικείμενα καὶ διηγεμάτια τῶν ἐναετίων ἀγαλμάτων. Βλ. Ἀρμονίας τεύχος 10 τοῦ ἔτους 1901. Αἱ ἀνακαταρσίαι ἐξακολουθοῦσιν ἐπὶ πολλὰ χρόνους τῆς Α.

Αἰγίνης ὕδατα ἰαματικά. Παρὰ τὸ βορειοανατολικὸν παράλιον τῆς νήσου Αἰγίνης, τέταρτον ὥρας μαχρὰν τοῦ χωρίου Βαθεῖας ἀναδύουσιν ὕδατα χλιαρὰ θερμοκρασίας 35,9 ἑ. χεόμενα εἰς τὴν παρακειμένην θάλασσαν καὶ ἀπαυξάνοντα τὴν συνήθη αὐτῆς θερμοκρασίαν. Τὰ ὕδατα ταῦτα εἶναι σγερὰ καὶ ἄσπρα καὶ ἔχουσι γέυσιν ὀλμυράν, περιέχουσι δὲ κατὰ τὴν χημικὴν

ἀνάλυσιν στέρα συστατικά 13,201 γραμ. κατὰ λίτρον ὕδατος, ἐξ ὧν 8,4 γρ. συνίστανται ἐν μαγνητικῷ ἄλατι, 1,5 γρμ. ἐν χλωριούχῳ μαγνησίῳ καὶ 1,2 γρμ. ἐν γύψῳ, τὰ δὲ λοιπὰ ἐξ ἀνθρακικοῦ νατρίου (0,4 γρμ.), χλωριούχου καλίου 0,2 γρμ., βρωμιούχου μαγνησίῳ (0,03 γρμ.), ἀνθρακικοῦ ἀσβεστίου (0,08 γρμ.), ἀνθρακικοῦ μαγνησίῳ (0,34 γρμ.) καὶ μικρῶν ποσῶν ὀξείδιου τοῦ σιδήρου, ὀξείδιου τοῦ ἀργιλλίου καὶ πυριτικοῦ ὀξέος.

Τὰ ἰαματικά ὕδατα τῆς Α. εἶναι ὕδατα ἀλιπηγῆς βρωμιούχου ἀσθενεὺς ἀλκαλικῆς καὶ κατατάσσονται μεταξύ τῶν γνωστῶν τῆς Εὐρώπης ἀλιπηγῶν Bourbon-L'Archambault, Balnear, Bourbonne les Bains τῆς Γαλλίας, Kreuznach, Münster, Homburg, Kissingen, Soden καὶ Wiesbaden τῆς Γερμανίας καὶ Montecatini τῆς Ἰταλίας. Ἐνδείκνυνται πινόμενα πρὸς δυσκολιαισθητικὰ ἐπιμύονα, πρὸς χρονίους τοῦ στομάχου κατάρρους καὶ δυσπεψίας, χρονίους κατάρρους τῶν νεφρῶν καὶ ὀρίων καὶ πρὸς διογκώσεως ἀδενίων χοιραδικῶν. Πρὸς λοιπὸν δὲ δύνανται νὰ παραγγεῖλωσιν ἐπὶ ἐξιδρωμάτων ἀρθριτικῶν, ρευματικῶν καὶ χοιραδικῶν, ἐπὶ διογκώσεων τοῦ ἥπατος ὡς καὶ παθήσεων τοῦ σπλῆντος, τῆς ρήτρας καὶ τῶν ὠθητῶν. [Α.Δ.]

Αἰγινότης Διογύσιος. Ἐμμενῆθη ἐν Αἰγίνῃ μικρὸν πρὸ τῆς ἐκάρσεως τῆς Ἑλληνικῆς ἐπανάστασεως, ἀπέθανε δὲ τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1882. Τὰ πρῶτα μαθήματα ἐδιδάχθη ἐν Αἰγίνῃ παρὰ τοῦ Νεοφυῶς Δούκα, τὰς δὲ γυμνασιακὰς τοῦ σπουδᾶς ἐλαβεν ἐν Ἀθήναις, εἰτα ἐνεγράφη εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς ἱατρικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, συνεπλήρωσε δὲ τὰς ἱατρικὰς τοῦ σπουδᾶς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Βερολίνου, ἐν ᾧ ἐφοίτησεν ἐπὶ 5 ἔτη. Τῷ 1849 ἐγένετο ὁρηγητῆς τῆς παθολογικῆς ἀνατομίας, τῷ δὲ 1850 ἐπαικτοε καθηγῆτῆς τῆς εἰδικῆς παθολογίας καὶ θεραπευτικῆς. Βραδύτερον ὀνομασθῆ κατικῆς καθηγῆτῆς τοῦ αὐτοῦ μαθήματος. Τὰς παραδόσεις του ἐπὶ τῇ βάσει γενομένης τῶν τελειοτέρων καὶ νεωτέρων ἐργασιῶν τῶν Γερμανῶν καθηγῆτῶν τῆς ἱατρικῆς δὲν ἐδημοσίευσεν, ἔχουσι ὅμως αὐτοὺς χειρογράφους πολλοὶ τῶν παρ' ἡμῶν ἱατρῶν χρηματίσαντες μαθηταὶ τοῦ Α. Δ. Α. ἔδρασαν ὡς καθηγῆτῆς τῆς ἱατρικῆς καὶ ὡς ἱατροὶ τῆς πόλεως. Διεκρίνετο δὲ ὡς καθηγῆτῆς διὰ τὴν ἐμερθεῖαν του, τὴν ἱατρικὴν πολυμάθειαν καὶ πείραν καὶ τὴν διδασκτικὴν του εὐσφάδειαν. Ὡς παθολογικὸς ἱατρός ἐζητεῖτο ὑπὸ πάντων, εἶχεν εἰδικότητα εἰς τὰ νοσήματα τοῦ στήθους πανθομοιοποιούμενην, ἐδίδασκε δὲ ὀρίστα καὶ

ἐνέηρμιζε τὰ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἀναστάσεως κατὰ τὴν Βενεζιανὴν Σχολήν. Πρὸ ἀνωσιωμένων εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ μαθηματικῆς τοῦ καὶ ἐπιμελοῦ ἰδιαζόντως ὑπὸ τῶν μαθητῶν του. ἐπίθαι δὲ τὴν προαγωγὴν τῆς ἱατρικῆς ἐν Ἑλλάδι καὶ διὰ τοῦτο ἀφῆκε διὰ διαθήκης του ὑπὲρ τὰς 200 χιλ. δραχμῶν. ἐξ ὧν ἀπὸ τοῦ ἀνατολισμοῦ αὐτῶν ἐν τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ κῆρξεν. ἰδρύθη πρὶ μικροῦ 1901 κατὰ τὴν θέλησιν του Κιλινική τῆς παθολογίας καὶ τῶν νευρικῶν συστημάτων. τὸ Αἰγινότης πλῆρὸν τοῦ Ἀρεταίου. [Α.Δ.Κ.]

Αἰγινότης Δ.η.μ.ε.ε. Καθηγητὴς τῆς Ἀστρονομίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ νῦν διευθυντὴς τοῦ Ἀστεροσκοπείου, γενν. τῇ 22 Ἰουλίου 1866 ἐν Ἀθήναις. Σπουδάζας ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ τὰ μαθηματικά καὶ τελειοποιήσας κατὰ τε αὐτὰ, τὴν φυσικὴν καὶ τὴν ἀστρονομίαν ἐν τῷ ἀστεροσκοπείῳ τῇ Σοφίᾳ καὶ τῇ Πολυτεχνικῇ σχολῇ τῶν Παρισίων. ὡς καὶ ἐν τῷ ἀστεροσκοπείῳ τῆς γαλλικῆς πόλεως Νικαίας. διετέλεσεν ἀπὸ τοῦ 1887—1890 ἀστρονόμος ἐν τῷ ἀστεροσκοπείῳ τῶν Παρισίων. Τότε δὲ ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα διορίσθη εὐθὺς διευθυντὴς τοῦ παρ' ἡμῶν ἀστεροσκοπείου καὶ ἀπὸ τοῦ 1890 καθηγητὴς τῆς Ἀστρονομίας εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ μακαρίτου τῶνος καθηγητοῦ Δ. Κοκκίτου. Συνέγραψε δὲ : Διάφορα ὑπομνήματα γαλλιστί, δημοσιευθέντα ἐν τοῖς Χρονικοῖς τοῦ ἀστεροσκοπείου τῶν Παρισίων καὶ τοῖς πρακτικοῖς τῆς αὐτοῦ ἀκαδημίας τῶν Ἑπιστημῶν. Γενικὴν Ἀστρονομίαν. Γεωδαισίαν. Πρακτικὴν Μετεωρολογίαν κλ. ἀπαντὰ τυπωθέντα ἐν Ἀθήναις. Τὰ κείμενα τῶν Ἀθηνῶν. Τὴν εὐστάθειαν τοῦ πλανητικοῦ συστήματος κλ. Πρὸς τοῦτοις ἐκδίδει γαλλιστί τὰ Χρονικά τοῦ ἀστεροσκοπείου Ἀθηνῶν μέχρι τοῦ 1902 4 τόμ. [1.]

* **Αἰγινίου** Δ.η.μ.ε.ε. Ὑπάγεται εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαμπάκας τῆς Θεσσαλίας, συγκαίμενος ἐκ 19 χωρίων καὶ τῶν 3 μονῶν τῶν Μετεώρων ὡς καὶ τῆς μονῆς Βαρλαάμ, μετὰ 8535 κατ. Ἑδρὰ τοῦ δήμου ἡ Καλαμπάκα.

* **Αἰγινον.** Πόλις τῆς Πελοποννήσου καίμενη ἐπὶ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου καὶ ἔδρα οὕσα τοῦ δήμου Αἰγινέων. Ἀριθμοὶ 7853 κατοίκους.

* **Αἰγινίου** Δ.η.μ.ε.ε. Ὑπάγεται εἰς τὴν ἐπαρχίαν Δωρίδος καὶ συγκαίται ἐξ ἑνδεκα χωρίων ἐχόντων κατ. 4603. Ἑδρὰ αὐτοῦ Λαϊδωρίκι.

Αἰγοβοηλίδαι (Caprimulgidae). Οἰκογένεια τῆς τάξεως τῶν κραχτικῶν πετη-

νῶν, ἔχουσα τύπον τὸ εἶδος αἰγροβόηλος τοῦ εὐρωπαϊκοῦ (βλ. κ.) [P.N.B.]

* **Αἴγυπτος.** Ὁ πληθυσμὸς τῆς γῶρας ἀνῆρχετο τῇ 1 Ἰουνίου 1897 εἰς 9.811.544 κατ. μέχρι τοῦ Βαδὶ Χάλα. τὸ δ' ἐμβολὸν, μὴ συμπεριλαμβανομένου τοῦ Σουδάν, ἦτο 943.300 τετρ. χμ. Ἀλλοδαποὶ ὑπῆρχον 112.526, ἐξ ὧν 38.175 Ἑλληνες. Τὰ ἔσοδα τοῦ κράτους κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1899 συνεποσούντο εἰς 10.600 χιλ. λίρας αἰγυπτ. τὰ δ' ἔσοδα εἰς 10.560 χιλ. τὸ δὲ δημοσιον χρέος εἰς 103.163.620 λίρας στερλίνων. Ἡ εἰσπληρωγὴ τῷ 1899 ἀνῆλθεν εἰς 11.033 χιλ. λίρας αἰγ. ἐξ ὧν εἰς Ἑλλάδας 98 χιλ. ἡ δ' εἰσπληρωγὴ 11.805 χιλ. ἐξ ὧν εἰς Ἑλλάδα 14 χιλ. Ὁ στρατὸς ἰθαγενῶν περιελάμβανε 16.885 ἀνδρας ἐν κείρῳ εἰρήνης, ἐξ ὧν 758 ἀξιωματικοί, ὁ δ' ἀρμολογία τῆς ἐστῆς 1405. Τὰ ὄπλα τῆς χωροφυλακῆς ἦσαν 6336 ἀνδρας. Περὶ τῆς ἱστορίας τῆς Α. τῆς νεωτάτης βλ. Ἀβὸς Πασσάς, εἰς ὃ προσθεῖται τὸ 1898 ἐπανεικλήθη τὸ Αἰγυπτιακὸν Σουδάν ἀπὸ τῶν Μαχδιστῶν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Κίτσανερ.

* **Αἰδεγγάϊμ.** (Heidenheim). Πόλις τῆς Βυρτεμβέργης ἔχουσα 10.499 κατοίκους τῷ 1900.

* **Αἰδεκ.** Τοῦ ἀνδρὸς τοῦτου τὰ ἀπομνημονεύματα περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι δράσεως αὐτοῦ, γραφέντα τῷ 1840, ἐξεδόθησαν τῷ 1897 ἐν Μονάχῳ καὶ μεταφρασθέντα ἑλληνιστί ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις περιοδικῷ Ἀρμονίᾳ ἀπὸ τοῦ 1900—1901.

* **Αἰδελδέργη** (Heidelberg). Πόλις τῆς Βάδης ἔχουσα 40.199 κατ. τῷ 1900.

* **Αἰδηψίων** Δ.η.μ.ε.ε. Ἐν τῇ νήσῳ Εὐβοίᾳ ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἐπαρχίαν Εὐρυχωρίου καὶ συγκαίμενος ἐκ τῆς ἔδρας Αἰδηψοῦ μετὰ 1217 κατ. καὶ ἐξ 6 ἄλλων χωρίων μετὰ τῆς μονῆς Ἀγ. Γεωργίου ἡ Πόλις. Κάτοικοι αὐτοῦ 3961 τῷ 1896.

Αἰδηψός. Βλ. Αἰδηψίων δήμος.

Αἰδηψὸς Λουτρόν. Ἐπὶ τῆς περὶ τῆς Ν. ἄκρου τῆς Εὐβοίας καὶ πλησίον τῆς Αἰδηψοῦ ἀναδύονται τὰ ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων γνωστὰ καὶ ὑπὸ πολλῶν Ἑλλήνων συγγραφέων ἀναφερόμενα αὐτοφυῆ ἱαματικά ὕδατα τῆς Αἰ. Αἰ. πηγὰ κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1889 ἦσαν περὶ τὰς 60 καὶ ἀπῆρτιζον ἢ συμπλέγματα. ἐξ ὧν τὸ πρῶτον περιελάμβανε πηγὰς θερμοκρασίας 36°—38° ε., τὸ δεύτερον πηγὰς 44°—72° ε., τὸ τρίτον 28°—78° ε., τὸ τέταρτον πηγὰς 33°—49° ε., τὸ πέμπτον πηγὰς 76°—77° ε. καὶ τὸ ἕκτον 28°—51° ε. Κατὰ τὸν δεύτερον ἰσχυρὸν σεισμὸν τῆς Ἀκαρίας, τὸν ἐπισυμβαίναν

κατὰ τὴν 15 Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1894 καὶ καὶ ἐν ἀνερχῇ καὶ τῇ κατατρομάξαν τούσ καταύχους τῆς Ἀταλάντης παρμέγειστον ῥήγμα, ἐπλήθον καὶ ῥήγματα ἐν τοῖς ὑπογείοις στρώμασι τοῦ Εὐδελίου κελύου. ἅτινα ἐγένοντο πρόξενα τῆς ἀναδύσεως ἐν Α. νέων ἀθρόων πηγῶν ἐν θερμῶν μεταλλικῶν ὑδάτων. Αἱ ἀναδύσασαι νέαι πηγαί, τὴν μεταπορεύνην τῆς ἀναδύσεως τῶν ἐξελασθεύσαι, ἦσαν πολυαριθμοί, ἐκρέυσται ἀθρόωτατον ὕδωρ, καὶ ἡ θερμοκρασία αὐτῶν παρήλλασεν ἀπὸ 32°—82° εἰ. ἡ δὲ γημική ἀρευνα ἀπέδειξε καὶ τὰ ὕδατα τῶν νέων πηγῶν τῆς αὐτῆς φύσεως πρὸς τὰ τῶν παλαιῶν. Κατὰ Ἰουνίον τοῦ ἔτους 1898 σχεδὸν ἀποσπᾷ κατὰ τὸν σεισμόν τῆς Λοκρίδος ἀναδύσασται νέαι πηγαὶ ἐξέλιπον καὶ ἡ ἐξοχάνσις αὐτῶν δὲν ἦτο ἀπώτερος. ἅλλ' ἐρίνετο μικρὸν κατὰ μικρὸν, οὕτως ὥστε ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τῶν ἐντελῶς ἐστέρουσιν, καταλείποντα ἀθρονα καὶ ὡδὴ ἱζηματα, ὡς ἴχνη τῆς παροδικῆς διαβάσεως αὐτῶν.

Κατὰ τὰ ἀποτελέσματα τῶν γημικῶν ἀναλύσεων τὰ ἱμακτικά ὕδατα τῆς Α. εἶνε λίαν περιεκτικὰ εἰς στερεὰ συστατικά 22.0—33.5 γραμ. κατὰ λίτρον ὕδατος, περιέχουσιν ὅμως καὶ ἄθρονα ἀνθρακικὸν ἔξυ 284—339 κωσ. ἐν. κατὰ λίτρον ὡς καὶ ἴχνη ὕδρου θείου. Τὸ πρῶτον τῶν ἀλάτων ἐν αὐτοῖς εἶναι τὸ μαγειρικὸν ἀλάς 18.3—26.9 γραμ. κατὰ λίτρον, μετὰ τοῦτο τάσσεται τὸ γλωριούχον ἀσβεστον καὶ ἡ γύψος, ἐπονταὶ δὲ τὸ γλωριούχον μαγνήσιον, τὸ γλωριούχον κάλιον, τὸ ἀνθρακικὸν ἀσβεστον, τὸ ἀνθρακικὸν μαγνήσιον, τὸ βρωμιούχον μαγνήσιον καὶ τὸ ὀξειδίου τοῦ σιδήρου.

Κατὰ τὰς ἀναλογίας τῶν συστατικῶν αὐτῶν τὰ ἱμακτικά ὕδατα τῆς Α. τάσσονται μετὰξὺ τῶν θερμῶν ἰσχυρῶν ἀλιπηγῶν τῶν ἐνεχυρῶν πολλὰ τὸ ἀνθρακικὸν ἔξυ, ὅλιστα τὰ ἀνθρακικά ἀλάτα ὡς καὶ ἐνώσεις τοῦ σιδήρου καὶ ἐλάχιστον ποσὸν ὕδροθειοῦ καὶ προσομοιάζουν, πρὸς τὰς ἐν Ἑσθῇ πηγὰς τοῦ Nauheim, τὰς ἐν τοῖς Γουρσίσις ὄρει πηγὰς Salinas, τὰς ἐν Πρωσσίᾳ πηγὰς Münster καὶ τὰς ἐν Ἀλγερίᾳ Hammam-Melouane.

Ἡ θεραπευτικὴ ἐνέργεια τῶν λουτρῶν Α. εἶναι πανθεραπευτικὴ καὶ ἀναγνωρίζεται καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐξόχων τῆς Εὐρώπης ἰατρῶν, οἵτινες θαυματουργοῦς ἰδιότητας ἀποδίδουσι διὰ πολλὰ τῶν νοσηρῶν εἰς τὰ λουτρά τῆς Α. Ἐν αὐτοῖς θεραπεύονται ἡ οὐσινώδης βελτιοῦνται χρόνιοι ρευματισμοὶ τῶν ἁθρόων, χρόνιοι παθήσεις τοῦ ἥπατος καὶ σπλήνος καὶ τῶν μεσεντερίων ἀδένων, χρόνιοι παθήσεις τῆς μήτρας καὶ τῶν ὠθηκῶν, ἀγκυλώσεις καὶ

ψευδαγκυλώσεις, ἰσχυαλγίαι καὶ νευραλγίαι, μεγάλως δὲ ἀνακουφίζονται καὶ εἰ ἐξ ἀρθρίτιδος πάσχοντες. [Α.Κ.Δ.]

* **Αἰθέριον.** 1 Πόλις τῆς Μικρῆς Ἀσίας ἀριθμοῦσα κατὰ νεωτέρους ὑπολογισμοὺς 36.250 κατ. Ἐν τοῖς περίε γίνονται νῦν ἀνασκαφαὶ ἐν τοῖς εἰρεπίσις τῶν αρχαίων Τρώϊλων, ἔκθνα ἀξίολογα ἐξαγαγούσαι εἰς εὐδ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀλμυροῦ τῆς ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ ἔχον 152 κατ. καὶ τὴν Κασσάβετον γεωργικὴν σχολήν. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Εὐδα τῆς ἐπαρχίας Μετσόλης ἔχον 528 κατ.

* **Αἰξενάχ.** Eisenach. Πόλις τῆς Γερμανίας ἐν τῷ μεγάλῳ δουκάτῳ Σαξ-Βαϊμάρ-Ε. ἀριθμ. κατ. 31442 τῷ 1900.

Αἰθάνιον. Κακορραμένον ὕδωρ ἐκ τῆς σειράς τῶν παραινῶν ὑπὸ μορφήν κρυστῶν ἀθροισ. σχεδὸν ὅσμου. ὕψοποιουμένου εἰς 4" ὑπὸ πίεσιν 16 ἀτμοσφαιρῶν πρὸς ἄθροισ ὕψον, κακομένου δὲ αἰμῶδως φωτεινῆς εὐχρῆς, δυσδιάλυτον ἐν ὕδατι, διαλυτὸ ἐν οἶνῳ. ὑπάρχοντες διαλυτομένου ἐν τῷ φυσικῷ πετρελαίῳ, ταχυντῶς δὲ παραινόμενον τῇ ἐπιδράσει ὑπὸ θερμοκρασίαν 150° μεταλλικῷ κατρίῳ ἢ ψευδαργύρῳ ἐπὶ γλωριούχου ἢ ὠδίουχου μεθυλίου. Μετὰ τοῦ γλωρίου καὶ βρωμίου ἀποτελεῖ ποικίλα προϊόντα ἀντικαταστάσεως, εἰς τὸ ἐξ αἰκισαγγλῶριον Α. στερεὸν ἐν τῇ συνήθει θερμοκρασίᾳ, σπηματικὸν βακτηριόμοδος πρισματικῶς κρυστάλλους, ὁμοῦς ἀρωματικῆς κακορρείδους, εἰδ. β. 2.01. τηκομένου εἰς 188°, τὸ τετρακκισαγγλῶριον Α. ὕψον ζέον εἰς 127.5° καὶ τὸ πεντακκισαγγλῶριον Α. ὕψον ζέον εἰς 158°. [P.N.B.]

Αἰθανιοδ:θειοξὺ ἦτοι δι:θειοξὺ τοῦ αἰθανίου. Εἶναι γνωρίον ὑπὸ δύο ἰσομερεῖς μορφαί, ὡς αἰθυλενικὸν δι:θειοξὺ ἦτοι δι:θειοαἰθυλικὸν ἔξυ παραινόμενον τῇ ἐπιδράσει ἀτμῶντος θεικοῦ ὀξέος ἐπὶ νιτροαἰθάνης ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων εὐδιάλυτων, τηκομένων εἰς 94°, καὶ ὡς αἰθυλιδενικὸν δι:θειοξὺ παραινόμενον διὰ τῆς ὀξειδώσεως θειαλδεύδης ὑπὸ ὑπερμαγγανικοῦ καλίου ἐν μορφῇ πυκνοῦ σιροπίου. [P.N.B.]

* **Αἰθεῖα** ἢ Αἰθαια. Χωρίον τοῦ δήμου Θουρίας τῆς ἐπαρχίας Καλαμών, ἔχον 563 κατ.

Αἰθέριον. Βλ. Αἰθυλέριον, κακῶς Αἰθυλάνιον ἐν τ. Α'.

Αἰθεροξέα καλοῦνται οἱ συνθετοὶ κίθες ὅσοι εἰσὶν ἀνάλογοι πρὸς τὰ ἔξιν ἀλάτα τῶν μετάλλων, ταχυνουσι δὲ πάντοτε προϊόντα ἀντικαταστάσεως ἐν πλείονος ἔξιν. [P.N.B.]

* **Αιθέρων** δῆμος ἐν Θεσσαλίᾳ. Ἀνέμων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τρικλίων καὶ συγκαίμενος ἐκ 15 χωρίων καὶ 11 μονῶν ἔχει 7036 κατ. Ἐδρα αὐτοῦ ἡ Τύρνα.

Αἰθοκωδεΐνη. Βλ. Κωδεΐνη.

Αἰθοξυκαφεΐνη ἢ αἰθυλοξυκαφεΐνη aethoxycaine. Προϊὸν τῆς καφεΐνης δι' ἀντικαταστάσεως ἐνὸς ἀτόμου ὑδρογόνου αὐτῆς ὑπὸ τῆς μονατομικῆς ὁμάδος αἰθοξυλίου, ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων βελονοειδῶν, ἀδιαλύτων ἐν ὕδατι, μικρὸν διαλυτῶν ἐν οἴνῳ πνεύματι καὶ αἰθέρι. Πλήν ἐστὶ ἐπιταχύνει τὴν κυκλοφορίαν τῆς κεφαλῆς καὶ τοὺς καρδιακοὺς παλμούς, διεγείρει καὶ τὴν διούρησιν· ἔχει προσέτι ἀξιοσημειωτὸν ναρκοτικὴν ἐνέργειαν. Χρησιμεύει κατὰ 0,25 γρ. ἐς' ἀπὸς κατὰ τὴν στήμην τοῦ παρὰ φύσιν ἡμικρανίας ὡς ναρκοτικόν. [P.N.B.]

Αἰθυλαμίνη. Ὑγρὸν ὁσμῆς ἀμμονίας, εἶδ. β. 0,696, ἀναισθητικὸν καὶ καίμενον δια κηρίνης φλογός, βράζειν εἰς 18°, διαλυτὸν ἐν ὕδατι, παραγόμενον καθαρὸν δι' ἀποστάξεως ἰσοκυανικοῦ ἢ κυανουρικοῦ αἰθέρος μετὰ καυστικῆς κλίσεως. Μετὰ τοῦ ὑδροχλωρίου σχηματίζει τὴν ὑδροχλωρίαν κατὰ τὴν Α. ὑπὸ μορφήν μεγάλων ὑγροσκοπικῶν κρυστάλλων, διαλυτῶν ἐν ἀπολύτῳ οἴνῳ.

Αἰθυλαμύλειον. Παραρίνη τοῦ τύπου τοῦ ἐπικανίου, λαμβανομένη δι' ἀποσυνθέσεως μίγματος ἰωδιούχου αἰθυλίου καὶ ἰωδιούχου αμυλίου ὑπὸ μεταλλικοῦ νατρίου. Ζέουσα εἰς 90,5 καὶ ἔχουσα εἶδ. β. 0,683.

Αἰθυλανθρακυλαμίνη ἔχει αἰθυλανθρακυλαμίνη. Ἐνώσις αἰθυλίου μετὰ κυανίου, παριστάμενη ὡς ὑγρὸν ἄχρουν, δυσωδέστατον, ἐλαφρότερον τοῦ ὕδατος, ζέον εἰς 79°, μεταβάλλομενον τῇ προσθήκῃ ἀρκίου ὑδροχλ. ὀξέος εἰς αἰθυλαμίνην καὶ μορμυκινὸν ὀξύ. [P.N.B.]

Αἰθυλενοκὸν διθειοξύ. Βλ. Αἰθαινοδιθειοξύ.

Αἰθυλενιμίνη Βλ. Πιπεραζίνη.

Αἰθυλενοδιαιμίνη. Βάσις ἀνδρός ὑπὸ μορφήν ὑγροῦ ἀσθενῆ, ὁσμῆς ἀμμονίας ἔχοντος, γαστρικῆς καυστικῆς ἀντιδράσεως ἀλκαλικῆς, πυκνορρευστοῦ, ζέοντος εἰς 117° καὶ λαμβανόμενου τῇ ἐπανειλημμένῃ ἀποστάξει μετὰ μεταλλικοῦ νατρίου ἐκ τῆς ἐν ὑδροῦ Α. ἢ τῆς πάλιν δι' ἀποστάξεως παράγεται ἐν τῇ ὑδροχλωρικῇ διαμίνῃ τοῦ αἰθυλίου. [P.N.B.]

Αἰθυλενοναφθαλίνη. Ὁμόλογος τῆς ναφθαλίνης ὑδρογονάνθραξ, ὑπάρχων ἐτοιμῶς ἐν τῇ πίστῃ τῶν λιθανθράκων καὶ καὶ ἀποχωρίζομενος κατὰ τὴν φύσιν ἐκ τοῦ εἰς 265—270° ζέοντος ἀποστάγματος αὐτῆς. Διαλυθεὶς ἐν θερμῷ οἴνῳ πνεύματι

σχηματίζει κατὰ τὴν φύσιν τοῦ αἰθυλοίου μακροὺς βελονοειδεῖς κρυστάλλους τηχόμενους εἰς 117° καὶ ζέοντας εἰς 277,5°. [P.N.B.]

Αἰθυλιδενόκυανυδρίνη ἔχει αἰθυλιδενόκυανυδρίνη. Προϊὸν ἀμέσως ἐνώσεως αἰθυλίου μετ' ἀνδρὸς ὑδροκυανικοῦ ὀξέος ὡς ὑγρὸν ἄχρουν, διαλυτὸν ἐν ὕδ. καὶ οἴνῳ πν., ζέον εἰς 183°, καὶ διακυανίου ὑδροχλ. ὀξέος ἀποσυντιθέμενον κατὰ τὴν συνθήκην θερμοκρασίαν εἰς ἀμμονιακὴν ἄλακα καὶ γαλακτικὸν ὀξύ. [P.N.B.]

Αἰθυλινδοόλειον. Ὑγρὸν προκύπτει ἐκ τῆς σχέσεως τοῦ αἰθυλινδοανθρακυλικοῦ ὀξέος, ζέον εἰς 247° καὶ παράγει δι' ὀξειδώσεως τὴν αἰθυλοψευδοσίσαπίνην ὑπὸ μορφήν μεγάλων ἐρυθρῶν κρυστάλλων. [P.N.B.]

Αἰθυλινδοξυλικὸς αἰθυλαμυθῆρ. Ἀζωτούχος ὑδρογονάνθραξ ἐκ τῆς ὁμάδος τοῦ ἰνδολίου, παριστάμενος ὑπὸ μορφήν παχέων πρισματικῶν κρυστάλλων τηχόμενος εἰς 120°. [P.N.B.]

Αἰθυλινδοξύλειον. Ἀζωτούχος ὑδρογονάνθραξ ἐκ τῆς ὁμάδος τοῦ ἰνδολίου, ὑπὸ μορφήν ἐλακιδώδους πτηνικοῦ ὑγροῦ, ὁσμῆς ἰνδολίου ἔχοντος. [P.N.B.]

Αἰθυλοβενζόλειον. Ὑδρογονάνθραξ παραγόμενος τῇ ἐπιδράσει μεταλλικοῦ νατρίου ἐπὶ μίγματος μονομυθωρίου βενζολίου καὶ βρωμιούχου αἰθυλίου. Εἶναι ὑγρὸν εὐώδες παρυσφές τῷ βενζολίῳ, ζέον εἰς 134°. [P.N.B.]

Αἰθυλογλυκόκολλα. Παραγώγον τῆς γλυκοκόλλης, ἰσομερές πρὸς τὸν γλυκοκόλλικόν αἰθυλαμυθῆρα, προκύπτει ἐκ μονομυθωρίου ὀξέος καὶ αἰθυλαμίνης, ἐνώμενον μετ' ὀξέων καὶ βάσεων καὶ ἀλκατων, παριστάμενον ὑπὸ μορφήν μικρῶν ὑγροσκοπικῶν κρυστάλλων εἰς θερμοκρασίαν 160° καὶ ἀποσυντιθεμένων κατὰ τὴν τῆξιν ἐν ἀνωτέρᾳ θερμοκρασίᾳ. [P.N.B.]

Αἰθυλοδιμεθυλοθενζόλειον. Ὁμόλογος τοῦ βενζολίου ἀρωματικὸς ὑδρογονάνθραξ, λαμβανόμενος δι' ἀποστάξεως μίγματος διμεθυλοζίνης καὶ μεθυλαιθυλοζίνης μετὰ θειικοῦ ὀξέος. Εἶναι ὑγρὸν ζέον εἰς 185°, βραδεύεται διὰ νιτρικοῦ ὀξέος πρὸς μεσιτυλενικὸν καὶ μεσιδινικὸν ὀξύ.

Αἰθυλοδραζίναι. Παράγωγα τοῦ διαμίδου ἔχει ὑδραζίνης δι' ἀντικαταστάσεως 1 ἀτόμου ὑδρογόνου ὑπὸ τῆς μονατομικῆς μονάδος τοῦ αἰθυλίου. Βρίθι ὑγρά ἀνέληκτα, εὐδιάλυτα ἐν ὕδατι, ἀσθενῆ ὁσμῆς ἀμμονίας ἔχοντα, λίαν ὑγροσκοπικά, ἀναδιδόντα λευκοὺς ἀτμούς ἐν τῷ αέρι, καυτηριάζοντα τοὺς θελλοὺς καὶ τὸ ἐλαστικὸν κύβρι. Ζέοντα εἰς 100°, ὡς βάσει δὲ σχηματίζοντα ἄλλα κρυστάλλωτα. [P.N.B.]

Αἰθυλοθεϊοξύ. Μάζα κρυστάλλω-
δης υδροσκοπικωτάτη παραγόμενη δι' ὀξει-
δώσεως ἐκ τῆς αἰθυλομερικῆς πτάνης
(βλ. Μαρκπτάνη ἐν τόμῳ Ε'). ἢ ἐκ τοῦ
διοξειδίου αἰθυλίου. ἢ ἐκ τοῦ θειοκυανίου
αἰθέρος τῇ ἐπιδράσει νιτρικοῦ ὀξέος. Σώρα
σταθερώτατον, σχηματίζον εὐδιάλυτα καὶ ἐν
ὕδατι θερμικρασία ἀποσυντιθέμενα ἅλατα.
Τὸ διαβαρίον αἰθέρος τοῦ Α. ἦτοι αἰ-
θυλοθεϊοξύον βαρίον κρυστάλλου-
ται εἰς πρίσματα καὶ εἶναι ἀδιάλυτον ἐν ἀνυ-
δρωσίνῳ. τὸ διαμελόμενον αἰθέρος τοῦ Α.
ἦτοι αἰθυλοθεϊοξύον εὐλυσθὲς ἐν ὕδατι
ἐμφανῶς κρυστάλλουται, ἀλλὰ τυγχάνει εὐ-
διάλυτος ἐν ὕδατι καὶ εἰσπον. Ὁ δὲ αἰθυ-
λοθεϊοξύς τοῦ Α. ἰσομερῆς πρὸς τὸν θειώδη
αἰθυλοθεϊον. εἶναι ὑγρὸν ζέον εἰς 108° καὶ
ἔχει εἰδ. β. 1.17. Τὸ χλωρίον Α.
εἶναι ὑγρὸν ζέον εἰς 173.5° καὶ παραγόμενον
τῇ ἐπιδράσει πενταχλωριούχου ὥσπερ
ἐπὶ τοῦ αἰθυλοθεϊοξύου καλίου. Τὸ μενε-
χλωρίον Α. εἶναι εὖν κρυστάλλουθενον εἰς
σφαίρας βελονοειδῆς κρυστάλλους. [P.N.B.]

Αἰθυλοθεϊουρία. Παράγωγον τῆς
ουρίας διαθεῖν. προκύπτει ἐκ τῆς διαλύ-
σεως αἰθυλοσινκαπυλίου εἰς οἰνοπνευματι-
κὴν διάλυμα αμμωνίας καὶ περιττάμενον
ὑπὸ μορφήν βελονοειδῶν κρυστάλλων, εὐ-
διαλύτων ἐν ὕδατι καὶ τηκνόμενων εἰς 100°.

Αἰθυλοθεϊοδοξύ. Ὁξύ ἀσταθές,
εὐδιάλυτον ἐν ὕδατι, ἀνεπίδεκτον κρυστάλ-
λωσεως, ἐνῶ τα ἐξ αὐτοῦ ἅλατα τυγχά-
νουσιν εὐκρυστάλλωτα. [P.N.B.]

Αἰθυλοθεϊώνη (aethylsulfon). Θει-
ούχος υδρογενάνθραξ ὑπὸ μορφήν μεγάλων
πλακκοειδῶν κρυστάλλων ἄχρως, τηκνόμε-
νων εἰς 72°, ἐξάχνουμένων ἥδη κατωθὲν
τῶν 100° καὶ ζέοντων εἰς 248°. [P.N.B.]

Αἰθυλοκακοδμήλη. Ὑγρὸν ἐν
τῷ αέρι αὐτομάτως ἀναφλέξιμον, δυσσομ-
τάτον, κτρινωπὸν, βαρύτερον τοῦ ὕδατος.
ζέον εἰς 190°, ἐκλύειν σημαντικὴν θερμι-
τητα ὅταν ἐνωθῇ μετ' ὀξυγόνου, θείου καὶ
χλωρίου. Διάλυμα αὐτῆς ἐν οἰνοπνεύματι
ὑποστάν τὴν ὀξειδωτικὴν ἐπιδράσιν τοῦ
αέρος μεταμορφῶται εἰς αἰθυλοκα-
κοδμήλικόν ἦτοι διαίθυλαρσενί-
κόν ὀξύ, κρυστάλλουμένον εἰς λεπίδας
υδροσκοπικάς. [P.N.B.]

Αἰθυλοκαφεΐνη. Παράγωγον τῆς
καφεΐνης ὑπὸ μορφήν στιλπνῶν λεπιοειδῶν
κρυστάλλων, προκύπτει ἐκ τῆς θερμάνσεως
μέχρις 120° μίγματος ἰωδιούχου αἰθυλίου
καὶ καφεΐνης. [P.N.B.]

Αἰθυλοκαφουρένη. Τεχνητῇ πε-
πνῇ λαμβανόμενη τῇ ἐπιδράσει μεταλλι-
κοῦ νατρίου ἐπὶ μίγματος τῆς εἰς 155°
τηκνόμενης διχλωριούχου καφουράς ὑπὸ

μορφήν ὑγροῦ, ζέοντος ὡς τὸ τερεθινθέ-
λαιον καὶ ζέοντος εἰς 198—200°. [P.N.B.]

Αἰθυλοξινδόλαιον. Ὑγρὸν ἐλακτώ-
δες πηκτικὸν παραγόμενον διαζέσεως ὀξιν-
δόλαιου μετὰ νατριοξειδίου τοῦ αἰθυλίου καὶ
ιωδιούχου αἰθυλίου. [P.N.B.]

Αἰθυλοπροπουλοξόνη. Ὑγρὸν
ἄχρως ζέον εἰς 122°, εἰδ. β. 0.883, λαμ-
βανόμενον δι' ἀποστάξεως βουτυρικοῦ ἀλβε-
στίου ἀνευ ἄλλης τινος προσμίξεως.

Αἰθυμοπυρεθίναι. Προέχοντα ἀντι-
καταστάσεως 1 ἀτόμου Η ἐν τῷ τύπῳ τῆς
πυρεθίνης ὑπὸ τοῦ αἰθυλίου. Γνωσταί εἰσι
τρεῖς ἰσομερεῖς Α., ὧν ἡ μὲν α' λαμβανόμενη
διὰ θερμάνσεως ἰωδιούχου πυριδιναίθυλαρ-
μωνίου ζέει εἰς 160° καὶ παρέχει δι' ὀξει-
δώσεως πικρὸνικὸν ὀξύ, ἡ δὲ β' λαμβανό-
μενη διὰ θερμάνσεως τῶν ἀλκυλοειδῶν κη-
ρινῆς καὶ βουκίνης μετὰ καυστικοῦ κα-
λίου ζέει εἰς 165° καὶ παρέχει δι' ὀξειδώ-
σεως νικοτινικὸν ὀξύ, ἡ δὲ γ' ζέουσα εἰς
172° παρέχει ἰσοκινετινικὸν ὀξύ. [P.N.B.]

Αἰθυλοτετραϋδροκινολίνη. Πα-
ράγωγον τῆς κινολίνης καλυόμενον καὶ
κινολίνη, κατηρμένον ἀνωτέρως ἢ ἡ
κινολίνη ἀντιπυρετικὰς ιδιοτήτας, διατελέ-
σασα ἐπὶ τινι χρόνῳ ἐν γρήσει ἐν τῇ θερα-
πευτικῇ ἐν μείρᾳ τῆς σήμερον ἀντιπυρετικής.

Αἰθυλουρία. Συνθετὸς οὐσία ὑπὸ
μορφήν μεγάλων πρισματικῶν κρυστάλ-
λων, διαλύτων ἐν ὕδατι, τηκνόμενων εἰς
92°, προκύπτουσα τῇ ἐπιδράσει ἀραιᾶς
καυστικῆς αμμωνίας ἐπὶ ἰσοκυανικοῦ αἰθυ-
λοθεϊοξύος. [P.N.B.]

Αἰθυλοφινόλαιον. Μονατομικὸν
ραϊνόλαιον τοῦ εὐολίου ἦτοι εὐλενολη λαμ-
βανόμενη ἐξ αἰθυλοθεϊοθεϊοξέος, τηκ-
νόμενη εἰς 17° καὶ ζέουσα εἰς 214°. [P.N.B.]

Αἰθυλοφωσφίνη. Ὑγρὸν ἄχρως,
ἀσφρήτως δυσσομν, ἀδιάλυτον ἐν ὕδατι,
ἐπιπολίζον ἐπὶ τοῦ ὕδατος ὡς περ ἔλαιον,
ἀναφλεγόμενον ἐν τῇ μετὰ χλωρίου, βρω-
μίου ἢ αἰθυλίου νιτρικοῦ ὀξέος ἐπαφῇ.
Μετὰ τοῦ πυκνοῦ ὑδροχλωρ., ὑδροόρωμ., καὶ
ὑδροϊωδικοῦ ὀξέος ἀποτελεῖ ἅλατα κρυστάλ-
λωσιμα. Δια προσθέτου ἐπὶ αἰθυλίου νι-
τρικοῦ ὀξέος ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι, τηκ-
νόμενη εἰς 14° καὶ μὴ ἀποσυντιθέμενη κατὰ
τὴν ἀπόσταξιν. [P.N.B.]

* **Αἰκατερινοδοδρον.** Πόσις τῆς
Ῥωσσίας ἔχουσα 55,488 κατ.

* **Αἰκατερινοδόρ.** Πόσις τῆς Ἀσια-
τικῆς Ῥωσσίας ἔχουσα 65,690 κατ.

* **Αἰκατερινοσλάβ.** Κυβερναίον τῆς
Νέας Ῥωσσίας ἔχον 2,112,000 κατ. καὶ

ὁμώνυμον πρωτεύουσιν μετα 121 χιλ. κατ.

Ἀλλανθος ἡ ἀδανοφόρος λέγεται φυτὸν τι. ἐκ τοῦ γαλακτωδούς χυμοῦ τοῦ ὁποίου κατακαυαλίσουσιν οἱ Ἰάπωνες ἐπιχρίσματα, τὸ λεγόμενον ἰαπωνικὸν βερνίκιον. Τὸ ὑγρὸν ἐκχύλισμα τοῦ φυτοῦ τούτου εἰς ὅσιν 1—2 γρ. δι' ἡμέρας εἶναι καθαρτικὸν καὶ ἀνθελμινθικόν. [P.N.B.]

* **Ἀλλδρόν** (Heilbronn). Πόλις τῆς Βυρτεμβέργης ἔχουσα 29,900 κατ.

* **Ἀλλεμβούργ** (Eilenburg). Πόλις τῆς πρῶτης Σαξονίας ἔχουσα 15,147 κ.

* **Ἀλβανυσίτυ** (Allegbany-City). Πόλις τῆς Βορ. Ἀμερ. πολιτείας Πενσυλβανίας ἔχουσα 129 χιλ. κατ. τὸ 1900.

Αἷμαλωψ. Βλ. Ὑψασμα ἐν τὴν. Σ'.

Αἷματοδέννη. Προϊὸν ὀξειδωσέως τῆς αἷματοξύλης, προκύπτον ἀπὸ τῆς ἐναρμονίου αἷματινῆς εἰς δια θερμάνσεως κατ' ἰδίαν μέχρι 130°. εἴτα δι' ὀξειδάτωσιν μετ' ὀξεινοῦ ὀξέος. Ἡ δ' ἐν αἷματινῇ πάλιν Α. προκύπτει ὑπὸ μορφήν ἰσχυρῶν μελάνων κρυστάλλων ἐκ διαλύματος αἷματοξύλης ἐν καυστικῇ ἀμμωνίᾳ ἐντὸς ἀσθενοῦς πίνακτος ἐκτεθέντος εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ αέρος. Ἡ Α. ἀποτελεῖ μικροὺς σκοτεινοὺς κρυστάλλους ἢ παρίσταται ὡς μᾶζα ἀμερῶς, πρασίνην μεταλλικὴν λαμψὴν ἔχουσα καὶ ἐν τῷ διαπίπτει φωτὶ ἐρυθρῶς διαυγάζουσα. δυσδιάλυτος ἐν ψυχρῷ ὕδ., οἶνον, αἶθερι καὶ χλωρίῳ, μετὰ σκοτεινῆς κίτρινης χροιάς. διάλυτὴ ἐν αἰκαλίῳ μετὰ κυανῆς ἰσχυρῆς χροιάς ἐπιστασιζομένης τὸν τῷ χρόνῳ τῇ ἐπίδρασιν τοῦ αέρος. Ἡ Α. ἐραρμόζεται πολλὰ ὥς ἐν τῇ βιομηχανίᾳ τῶν χρωμάτων καὶ ἐν τῇ βαρμικῇ ὑπὸ τὴν μορφήν ἐκχύλισματος ἢ καὶ ἀσθενήματος τοῦ καμπεριανοῦ ξύλου. Ἐπὶ τῶν δι' αἰμάτων ἀρτηρίας, χυλικῶν ἢ σιδήρου προπαρεσκευασμένων ἰνῶν τῶν υδατομαζῶν παρᾶται ὠραία πηκτωματώδη χρώματα διαφόρων χροίων. [P.N.B.]

Αἷματοδιδάσται ἡ αἷματοπλάσται καλῶς. Βλ. Αἷμα ἐν τὴν. Α'.

Αἷματοζωάρια. Κατώτατοι φυτικοὶ ἢ ζωικοὶ ὄργανισμοὶ ἐκ τῆς τάξεως τῶν πρωτοζωαρίων ἢ τῶν σπερμζωαρίων, διακρίνονται παρσιτικῶς ἐν τῷ αἷματι τῶν ζῶων ἐν γένει. Μεταξὺ τούτων διακρίνεται τὰ αἷματοζωάρια τοῦ ἀνθρώπου, ἅπαν ποικίλην ἔχοντα τὴν μορφήν τυγχάνουσιν ὁ παθογόνος παράγων τῆς ἐλονόσου (βλ. λ.). καὶ τὰ Αἱ. τῶν ζῶων, ἅτινα καὶ παρ' ἐμφανίζοντα πλείστα σημεῖα θυσιότητος μορφολογικῶς πρὸς τὰ τοῦ ἀνθρώπου δὲν φαίνονται ὅμως ἢ τοῦλάχιστον δὲν ἀπειχίσθησαν ὡς ταῦτά, τὸ μὲν δίδει οὐδὲν τὸ νοσηρὸν παρέπαται εἰς τὰ φέροντα ταῦτα

ζῶα. τὸ δὲ δίδει οὐδεμίαν καταστρεπτικὴν ἐνέργειαν ἀναί. ἐπ' αὐτὰ ἢ κίνησι. Ἐκ τῶν Αἱ. τῶν ζῶων μέχρι σήμερον ἔχρουσι περιγραφῇ ὡς γνωστὰ 2' τὸ Αἱ. τοῦ β. α. γ. οὐ ἐμφανίζόμενον ὅτε μὲν ἐντὸς τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων πλεονάζει τοῦ πυρήνους ὑπὸ μορφήν ἐπιμήκους σωματίου, ὅτε δὲ ἐλευθερὸν ἐν τῷ πλάσματι καὶ εὐμορφεῶν ζωηροτάτων κινήσεων, ὅποτε καὶ καλεῖται θρᾶπανίδιον τῶν β. α. γ. οὐ β. Αἱ. τῶν σ. α. γ. οὐ β. αἷματοζῶων τῆς σαύρας ὑπὸ μορφήν βακτηριδίου ὀξέος κατὰ τὰ ἀναρ. ἐγκλειστοῦ ἐν τοῖς αἱμοσφαιρίοις ἢ ἐλευθέρας φερομένου ἐν τῷ πλάσματι μετὰ κινήσεων συνισταμένων εἰς κύρτωσιν καὶ εὐθυσίαν διαδογικῶς ἢ Α. τῆς τελεματοδιδασκ. τοῦ γ. εἰλῶν ἢ ἦτοι παρὰ στίβον ἐπὶ τὰ ἐντὸς ἢ ἐπὶ τὰ ἔκτος τῶν αἱμοσφαιρίων ζῶων καὶ ἐμφανίζόμενον κατὰ τὸν Danilewsky ὑπὸ μορφήν μικρῶν, στρεγγύλων ἢ ὠσειδῶν κηλίδων διαφανῶν ἐπὶ τὰ πλάσμα τοῦ αἱμοσφαιρικοῦ πυρήνους, εἴτα δὲ ἐπελθούσης τῆς τελείας ἀναπτύξεως ὑπὸ μορφήν κυλινδρικοῦ ἀποξυσμένου τὰ ἀναρ. βακτηριδίου, ἀποσπασθέντος ἀπὸ τοῦ αἱμοσφαιρίου καὶ ἐμφανιζομένου ἰδίας κινήσεως δ' Α. τῶν π. γ. οὐ β. καλίου, γλαυκῶς, βυαντος, περιστρεφ. κορώνης, τρυγάνος, κορυδαλλοῦ, στρουθοῦ, κλπ. μεγίστην θυσιότητα ἔχοντα πρὸς τὰ ἐλονοσιακά αἷματοπαράσιτα τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐμφανίζοντα ταύτην τὴν ἐξέλιξιν κατ' ἀρχὰς μὲν παρούσάζονται ἐπὶ τὰ ἐντὸς τῶν αἱμοσφαιρίων οὐδὲν τι παρὰμορφοθέντων ὡς μικροὶ, στρεγγύλοι ἢ ἐπιμήκεις διαφανεῖς κηλίδες, ἐγκλεισται ἐν ἡ πλείονα κοκκία χρωστικῆς, εἴτα δὲ τὰ παρὰσιτικά ταῦτα στοιχεῖα ἀναπτυσσόμενα παρὰμορφοῦσι τὰ ἐν οἷς εἰσιν ἐγκλεισμένα αἱμοσφαίρια καὶ ἀποθῶσι τὸν πυρήνα τοῦτον, βαθμυδὸν τὸ εἶδος σῶμα τοῦ αἱμοσφαιρίου καταναλίσκοντα ὑπὸ τοῦ παρὰσιτοῦ καὶ μόνος ὁ πυρὴν ὑπομένει ἀνευριστόμενος πολλάκις παρὰ τοῖς παρὰσιτοῖς, τέλος δὲ τὸ αἷματοπαράσιτον τελειούμενον ἐλευθεροῦται καὶ ἐμφανίζει καταφανεῖς πολλὰ κίνησεις, αἵτινες ἐλλείπουσι κατὰ τὴν εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ αἱμοσφαιρίου διαδύωσιν αὐτοῦ. [P.N.B.]

Αἷματοδέννη ἡ μᾶλλον αἷματοειδέννη. Τετραδικῶς ὑδρογενανήραξ ὑπὸ μορφήν ὠραίων ἐρυθρῶν βακτηριόμορφων ἐπιμήκων κρυστάλλων ἢ βελονῶν, ἀνευριστόμενων ἐντὸς παλαιῶν αἱμορραγικῶν ἐστιῶν ἐν τῷ ζωϊκῷ ὄργανισμῷ ἀναί. ὅπου αἷμα ἐξαγγεωθὲν εἰσέληθε καὶ παρέμεινεν εἰς τοὺς περίεστερους. Μόνον ἐν τῇ ὑγρᾷ ἀμμωνίᾳ διαλυεταί μετὰ χροιάς σμαραγδινῆς. Ἡ οὕτω αὐτὴ ἐκλήθη καὶ σ. α. γ.

χρῆμα καὶ κρύσταλλα αἱματικά.

Αίματοκυανίνη ἔσται αἱμοκυανίνη ἐκλήθη τὸ προϊόν τῆς ἀποσυνθέσεως τῶν χρωστικῶν οὐσιῶν τῆς χολῆς τοῦ φυσιολογικοῦ καὶ τοῦ τῶν ἐντεροπαθῶν αἵματος. [P.N.B.]

Αίματοκυτόμετρον ἔσται αἱμοκυτοχρόμετρον ἔσται αἱμοσφαίριόμετρον. Συσκευὴ ὑπὸ Gowers καταρτισθεῖσα κατὰ τροποποίησιν τῆς μεθόδου τοῦ Viorodt πρὸς ἀπαριθμήσιν τῶν αἱμοσφαιρίων. [P.N.B.]

Αίματομυελία. Αἱμορραγία ἐνδομυελική, ἐκχυσις αἱματος ἐπὶ τὰ ἐντὸς τῆς μᾶζης τοῦ νωτιαίου ἢ ραχίτου μυελοῦ πάντοτε κατὰ τὴν ραχίαν οὐρίαν. πρωτοπαθὴς μὲν ὡς ἀπότοκος τραυματισμοῦ ἢ ψύξεως ἰσχυρᾶς, δευτεροπαθὴς δὲ συνηθέστερον ὡς ἐπιπλοκὴ μυελίτιδος. Ἀνάλωσις πρὸς τὸ σημεῖον τῆς ἐκχυσεως τοῦ αἵματος παρίσταται ὅτε μὲν παραπληγία ἢ παράλυσις καὶ τῶν τεσσάρων ἀκρων, ὅτε δὲ ἡμιπαραπληγία μετὰ γιαστῆς ἀναίσθησίας καὶ συγχερνοῦ παραλύσεως τοῦ ὀρθοῦ καὶ τῆς κυστέως. Ἢ ἐν γένει αἰσθητικῆς ἡλαττωμένη, ἢ νόησις ἀεραία. Ἄλλη κατὰ τὴν νωτιαίαν χώραν τοῦ σώματος ἐκ μωρηνήσεως τῶν κάτω ακρῶν. Ὁσάντις ἢ αἱμορραγία ἐδράζεται κατὰ τὴν αὐθενικὴν μίτραν τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, ὁ θάνατος ἐπέρχεται ταχὺς, εἰ δ' ἄλλως ἐξελίσσονται διαταραχαὶ τῆς θέρξεως, ἐσχάραι, νεφρίτις καὶ κυστίτις πυώδεις, βαρυντικῶς ἐπιδιδωκται ἢ αἱμόστασις κατὰ μέλλας τῆς σπονδυλικῆς στήλης. [P.N.B.]

Αἱματομύφαλος ἔσται αἱματομύφαλος κήλη καλεῖται πᾶς ἀπὸ τοῦ μύφαλου προκύπτων κήλη τις σάνκος περιέχων αἷμα ἢ ἐμβρυζίων ἐξωτερικῶς κίρτωδες φλέβας. [P.N.B.]

Αἱματονόσος ἔσται αἱματοπάθεια καλοῦνται γενικῶς πᾶσι αἱ τοῦ αἵματος ὡς ἰδιαιτέρου ἴσου τοῦ ζωικοῦ σώματος νοσήραι ἢ παθολογικαὶ καταστάσεις, αἵτινες διαιροῦνται εἰς δύο μεγάλας κατηγορίας, τὰς ἐμπυρέτους ἔσται αἱμῆτιδας καὶ τὰς ἀπυρέτους. [P.N.B.]

Αἱματοπρωκτία καλεῖται ἡ ἀπὸ τοῦ πρωκτοῦ (ἀπευθυμένου ἐντέρου) αἱμορραγία, οἷα παρατηρεῖται κατὰ τὰς ἐσωτερικὰς αἱμορροΐδας καὶ κατὰ τὰς νεοπλασματικὰς παθήσεις τοῦ ὀρθοῦ. [P.N.B.]

Αἱματορραγία. Αἱμορραγία ἐξωμυελική, ἐκχυσις αἱματος ἐν τῇ κοιλότητι τῆς ἀρχονοειδοῦς μήνιγγος, ἢ ἀνὰ μέσον ταύτης καὶ τῆς σκληρᾶς μήνιγγος ἢ καὶ ἐκτὸς ταύτης, οὕσα ἀπότοκος τραυματισμοῦ, βίαιας συμφορῆσεως τῶν μὲνιγγων ἐπὶ

ἐπιληψίας καὶ τετάνου, ῥήξεως ἀνευρύσματος, ἢ τέλος παχυμηνιγγίτιδος. Συμπτώματα παρίστανται οἷα καὶ ἐπὶ αἱματομυελίας, ἀλλ' ἡ διήκοντι καὶ παραλύσεις, μεθ' ὧς ἐξελίσσονται ραγινόμενα αναγόμενα εἰς τὴν ἐπίθλασιν τοῦ νωτιαίου μυελοῦ. Θεραπευτικὴ ἐπισπαστική κατὰ μέλλας τῆς σπονδυλικῆς στήλης. [P.N.B.]

Αἱματοστατική. Καρδιαικὸν τῆς φυσιολογίας τῶν ζῶων προχρηματούμενον περὶ τῶν διεπόντων τὴν ἐν τοῖς ἀγγείοις τοῦ αἵματος ἱσσορροπίαν νομῶν, περὶ τῶν σχέσεων τῆς ὠθείσης δυνάμεως καὶ τῆς ἀντιστάσεως ἣν τὸ αἷμα εἰσέρχεται κατὰ τὴν πρόσδον αὐτοῦ, περὶ τῆς ἐκ τῆς τριβῆς κατὰ τὰ τοιχώματα τῶν ἀγγείων ἐπέρχουμένης βαθμιαίας ἡλαττώσεως τῆς ἀρχικῆς ὑπὸ τῶν καρδιακῶν συστολῶν παρεχομένης ὥσεως εἰς τὸ αἷμα, περὶ τοῦ ἀν καὶ κατὰ πόσον αἱ μείζονες τῶν ἀρτηρίων ὑπόδοθηται τὴν καρδίαν, περὶ τῆς παθητικῆς πίεσεως τοῦ αἵματος κατὰ τὰ τριχοειδῆ κτλ.

Αἱματοφαΐνη ἢ αἱματοχλωρίνη, ἢ αἱματοκρίνη, ἢ χλωραΐμα τὴν. Προϊόν ἀποσυνθέσεως τῆς αἱματίνης, ἐξαγόμενον ἐν αβθονία ἐκ τοῦ αἵματος μορῶν τινῶν τοῦ ἱκτέρου, καλοῦμένων ἐν τούτῳ αἱματοφαΐνικων, ἐμβρυζόμενων ὡς σπέρμα μᾶζα, οἰκωπή, διαλυτὴ ἐν οἰνοπν., ἀδιάλυτος ἐν ὕδρ., καὶ αἰθέρι. Συγχάνει πιθανῶς μίγμα αἱματοσίνης καὶ χολοπρασίνης. [P.N.B.]

Αἱματοφθαλμία. Αἱμορραγία κατὰ τὸ ἐσωτερικόν τοῦ ὀφθαλμοῦ, ὁφειλομένη συνήθως μὲν εἰς τραυματισμὸν δι' ἀμβλῆος ὀφθαλμοῦ δραστικῶς ἐξωτερικῶς, ἐνίοτε δὲ παρισταμένη ὡς ἐπαθολογικὴ χειρουργία κατὰ τὸν ὀφθαλμὸν, καὶ σπανιώτερον εἰς ἐντονον ὀφθαλμῖον. Ὅταν ὄλκον τὸ πόσον τοῦ ἐκχυθέντος αἵματος, ἐπέρχεται βαθμιαία αὐτομάτως ἀπορρόφησις· ὅταν δὲ πολὺ, ἐπιβάλλεται κερατοκέντησις πρὸς κένωσιν. [P.N.B.]

Αἱματοδύτης καρκίνος ἢ μυκητὼδης κ. Οὗτος καλεῖται πᾶς ὄγκος μάλιστὰς τὴν σύστασιν, μυκητῶδης τὴν ὄψιν, παραγινόμενος αἱμορραγίῶν, ὑπὸ τὸ δερμα ἀναπτυσσόμενος βαθμῶδ' ἐν μέρει ἀπολεπόντως καὶ διαρκήσεως τοῦ υπερκαίμενου καὶ ὑπὸ κίρσωδων φλεβῶν διευλαχουμένου δερματος, καὶ παρέχων οὕτω διόδον εἰς εἶδος τι μελάνωπος μύκητος, αἰτίας μάλιστὰς ἢ ἥττον συχνῶν αἱμορραγιῶν καὶ πηγῆς δυσώδους ἰγώρος. Οἱ τοιοῦτοι ὄγκοι ὅτε μὲν συγχάνουσιν ὑψηλῆς ἰνσπλαστικῆς μαλθακῆς, ὅτε δὲ ἐπιθηλιακῆς, ἀδενικῆς ἢ ἀλλης, δὲν ἀποτελοῦσιν ὅμως ἰδίαν κατηγορίαν νοσηρῶν πλάσμάτων. [P.N.B.]

Αἰμιλιανός (M. Julius Aemilius Aemilianus). Ρωμαῖος αυτοκράτωρ γενν. ἐν Μαυριτανίᾳ περὶ τὸ 206 καὶ ἀποθανών τῷ 253 μ. Χ. Διατελὼν ἐπαρχὸς τῆς Παννονίας καὶ τῆς Μοισίας ἐπὶ Γάλλου, ἀνιηγορεύθη ὑπὸ τῶν λεγεωνῶν αὐτοῦ αυτοκράτωρ τῷ 253 μ. Χ. Ὁ Γάλλος μαθὼν τοῦτο ἐστράτευσε κατὰ τοῦ Α. ἀλλ' ἐρυνεύθη ἐν Ὀυδονίᾳ, ὑπὸ τῶν ἰδίων στρατιωτῶν. Οὐχ ἔσπεν καὶ ὁ Α. μετ' οὗ πολὺ ὑπέστη τὴν αὐτὴν τύχην παρὰ τὸ Σπόλητον. τῆς συγκλήτου ἀναγορευσάσης τὸν Οὐαλεριανὸν ὡς αὐτοκράτορα. [B.A.]

Αἰμοκχηδόλιον Φαρμακ. hemocallol. Κόνις χαϊροθύρου σιδηρεύχας, ἐξαχμαμένη ἐκ τῆς αἰμοχρωστικῆς τῇ ἐπιδοκᾷ πυροκηνιδικοῦ ὁξέος. Δίδεται κατὰ 0.10—0.50 γρ. τρίς τῆς ἡμέρας ὡς φάρμακον τωνατικόν καὶ βελτιωτικόν τῆς αἱματώσεως. [P.N.B.]

Αἰμόλιον hemol. Κόνις χαϊροθελίνα σιδηρεύχας ἐξαχμαμένη ἐκ τῆς αἰμοχρωστικῆς.

Αἰμορραγία προμήχους ἡ βροχίτις αἰμορροαγία. Βαρύτατον νοσήριον φαινομένην πολλῶ μὲν σπανιωτέρον τῆς ἐξαιμαρροαγίας, ἀπορρέον δὲ τῶν αὐτῶν περίπου αἰτίων εἰς εἶναι ἀθροωματα, λεγχομενὴ ἀνευρύματα, ηὐξημένη ἀρτηριακὴ πίεσις ἐπὶ νύσων τῆς καρδίας καὶ τῶν νεφρῶν, ὑπέρμετροι σωματικοὶ κόποι, πόληρα καὶ πολυποσία, τραύματα καὶ πλῆγματα κατὰ τὸ ἐπιστόμαχος ἢ μετασφραγισθῆναι. Ὑπέρχεται αἰσινιδίως καὶ δύναται νὰ θανατώσῃ παραγρήμᾳ εἴτε διότι τὸ ἐκχυθὲν αἷμα πολὺ, εἴτε διότι ἐδιδόθη ὁ κενὸς τῆς ζωῆς, τοιούτεσιν οἱ ὡς κέντρα τῆς κυκλοφορίας καὶ τῆς ἀναπνοῆς χρησιμεύοντες προμηχάνοι πυρῆες. Ὅσάντις μικρὰ ἢ αἰμορροαγία, ἢ μὲν διανοία παραμένει ἀνερχία καὶ ἀλωδῆτος, ἐμρανίζονται ὅμως ἄλλοτε ἄλλα σημεῖα παραλύσεις γλωσσοῦ, αναρρίαι φωνῆς, παραλύσεις μυῶν κατὰ πτωσῶς, ἡμιπληγίαί τῶν κάτω ἀκρίων μετα παραλύσεως γαστρῆς τοῦ προσωπικοῦ νεύρου, παραλύσεις καὶ τῶν τεσσάρων ἀκρίων μετα βροχίτιδος παρεργίσεως τῶν βοθακρῶν, σπασμοὶ καθεγίκοι, ἀναισθησία δερμάτος, ταχύπνοια καὶ ταχυσφυμία, ὑπερθερμία τοῦ δερμάτος, λευκωματουρία καὶ μελιτουρία παροδικαί. Θεραπευτικῶς ἐπεμβαίνονμεν καθ' ὅν τρόπον ἐπὶ ἐγκραδελαιμορροαγίας. [P.N.B.]

Αἰμόσπασις καλεῖται θεραπευτικὴ τις μέθοδος, δι' ἧς ἐπιτυγχάνεται τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ καυοῦ, ἐφαρμοζομένων πρὸς τοῦτο σκευῶν ἐπὶ ἐνδὸς ἢ πλειόνων μελῶν, ἢ ἐπίσπασις μεγάλου ποσοῦ αἵματος καὶ ὀργα-

νικῶν ὕγρων πρὸς ὕγιες μέρει τοῦ σώματος, ὅπως ἀνακουφισθῇ ἄλλο τι πάσχον. Τοιαῦτα μέσα ἐφαρμόζονται ἐπὶ συμφορήσεως τοῦ ἐγκραδέου, τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, τῶν πνευμόνων κτλ. [P.N.B.]

Αἰμοσχεοκήλη ἡ αἱμοσχεοκήλη. Ψευδὴς ὁσχεοκήλη ἐρεϊλωμένη εἰς ἐκχυσιν αἵματος ἐνεκὰ τραυματισμοῦ κυρίως ἐν τῷ ὁσγῷ ἢ τῷ ἐλαιορρείδει χιτῶνι τοῦ ὁσγῶς. [P.N.B.]

Αἰμοχρωμογόνο ἦτοι αἱματίνῃ ἐρρυθρὰ ἢ ἀνερρυθρὰ. Προϊόν τῆς ἐπιδράσεως τῶν ἀναιμωτικών σωματικῶν ἐπὶ τῆς αἱματίνης, ὅπου ἐκτιθέμενον εἰς τὴν αἱμιστραίαν ἀπορροᾷ ἐξυγόνον, ἀποβάλλει ἐν μέρει ὕδατος καὶ μεταπίπτει εἰς αἱματίνην. [P.N.B.]

Αἰμοχρωστική. Χημικαὶ ἰδιότητες αἵματος Bk. ἐν λ. Αἷμα τὸμ. Α' σελ. 311.

Αἰμωνας. Χωρίον ἐν Κρήτῃ ἀνήκον εἰς τὸν δῆμον Λαράσσης τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου τοῦ νομοῦ Ῥεθύμνης καὶ ἀριθμῶν 227 κατ.

* **Αἶν**. Γαλλικὸς νομὸς ἔχων ἐμβαδὸν 0.820 τετρ. καὶ κατ. 351 γλ., τῷ 1896.

* **Αἶνος**. Πόλις τῆς Θράκης ἔχουσα νῦν περὶ τὰς 7 γλ. κατ.

Αἶνου δῆμος ἐν Κεραλληνίᾳ. Ἀνέμων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σάμης καὶ ἀποτελούμενος ἐκ τῶν χωρίων Λαράκτῆς τῆς καὶ πρωτεύουσας, Δεγαλέτου, Καταρραχου, Μοναστηράκι, Μπενεάτων, Σοράτων, Σταβέρι καὶ Τσακαρισιάνου. ἔχει 2,048 κατ.

* **Αἶντὰπ** (Aintab). Πόλις ἐν Συρίᾳ καὶ ἔδρα διαμερίσεως ἐν τῷ βίλαετῷ Χαλεπίου, καίμενη 105 γμ. πρὸς Β τῆς πόλεως Χαλεπίου καὶ 75 γμ. ΝΑ τοῦ Μαρῶς παρὰ τὸν Σατζούρ παραπόταμον τοῦ Εὐφράτου καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης ἐκ Χαλεπίου εἰς Ἀρμενίαν ὡς ἐκ τῆς θέσεως εἶναι σπουδαῖον στρατιωτικὸν σημεῖον καὶ ἐμπορεῖον καὶ ἔχει ὀρεινὴν ἀκροπόλιν μετὰ βασιλῶν τείρων καὶ 43,150 γλ. κατ. Ὀρθόδοξον, Ἀρμενίων, Κούρδων καὶ Μωαμεθανῶν, διεξάρχοντων βιωμαχανίαν αἰγίων δερμάτων καὶ μαλλίνων καὶ βαμβακίνων ὑφασμάτων ὡς καὶ ἐμπορίαν καπνοῦ, μέλιτος, δερμάτων καὶ παννίδων. Ἐνταῦθα οἱ διαμαρτυρόμενοι διατηροῦσι καλὰ σχέδια. Ἡ πόλις αὕτη ὑπὸ τῶν σκαυροφῶρον καλουμένην Hamtah ἐκυριεύθη τῷ 1183 ὑπὸ τοῦ Σαλαδίνου, τῷ δὲ 1400 ὑπὸ τοῦ Τίμμερλάνου. Ἐπέχει τὴν θέσιν Ἀντιοχείας τῆς ἐπὶ Τύρῳ. Σφαγὰι τῶν Ἀρμενίων ὑπὸ τῶν Τούρκων τῷ 1896. [M.X.]

* **Αἰῆ** (Aix). 1) Πόλις τῆς Γαλλίας ἐν Προβηγκίᾳ, ἔχουσα μετὰ τοῦ ὅλου δήμου 28,913 τῷ 1896. — 2) Αἰῆ γὰ Baix Aix

les Bains πόλιν της Γαλλίας περίφημη δια τα ιατρικά λουτρά αυτής, αριθμῶσα 5300 κατ. μετὰ δὲ τοῦ ὅλου δήμου 8328 τῷ 1896.

Λίμνη Eyre-lake. Ἡ μεγαλύτερη λίμνη τῆς Αὐστραλίας, κειμένη ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς Β. Αὐστραλίας καὶ ἔχουσα ἐπιφανείαν 9500 περίπου τετρ. ἑκλήθη ἀπὸ τοῦ ἀνακαλύψαντος αὐτήν, τῷ 1840. Ἐδουάρδου J. Eyre. [Π.Π.]

* **Αἰρδρη** Airdrie. Πόλις τῆς Σκωτίας ἔχουσα 19,185 κατ.

Αἰρόντον Ironton. Πόλις τῆς Βορείουαμερικανικῆς πολιτείας Ὀχίου κειμένη παρὰ τὸν ποταμὸν Ὀχίον καὶ ἔχουσα 10,939 κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1890.

Αἰσκουλετίνη. Γλυκοματωγόνον ἐλευθερὸν αἶματι, προκύπτει ἐν τῇ τμήσει τῆς ἱπποκαστάνης ὑπὸ ζέων καὶ παριστάνει ὑπὸ μικρὴν βελονοειδὴν κρυστάλλινον λεπτὸν, σπικκινόν, πικρὸν τὴν γεύσιν, τηκομένον εἰς 270°, δυσδιάλυτον ἐν ὕδ. ψυχρῷ, εὐδιάλυτον ἐν ζέοντι αἰσπν. καὶ δεικνυσάντων καλόνων, φησιστὸν ἀσθενέστερον τοῦ τῆς ἱπποκαστάνης. Περιέχεται ἐν τῷ ῥιζῷ τῆς ἱπποκαστάνης.

* **Αἰσθλέθεν** Bishopen. Πόλις τῆς πρωσσικῆς Σαξωνίας ἔχουσα 23,000 κατ. τῷ 1900 καὶ περιώνυμος ὡς τόπος τῆς γεννήσεως καὶ τοῦ θανάτου τοῦ Λουθήρου (1483—1546). εὐνοῖα ὁ ἀνδρὶς ἐστήθη αὐτῷ τῷ 1883.

* **Αἶσση** Aisne καὶ Λατιν. Aisne. Γαλλικὸς νομός ἔχων ἐμβαδὸν 1127 τετρ. καὶ 541,613 κατ. τῷ 1896.

Αἰτάνια. Χωρίον τῆς ἱερῆς ἀγκυρῆς εἰς τὸν δῆμον Ἐπισκοπῆς τῆς ἐπαρχίας Παθίδας τοῦ νομοῦ Παρναλίου καὶ ἀριθρὸν 228 κατ.

* **Αἶτη.** Μεγάλη γῆρας ἐκ τῶν Ἀντικλῶν ἔχουσα ἐπιφ. 74,100 τετρ. καὶ διακρινόμενη εἰς 2 κρατῆ. τὴν Δημοκρατικὴν (βλ. λ. δημοκρατικὴν καὶ τὴν κυρίως δημοκρατικὴν Α. ἥ ὁ πληθυσμὸς ἀνέρχεται εἰς 1,210,625 τῷ 1891, ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων εἰς 2,337,205 καὶ τῶν ἐξόδων εἰς 2,325,281 πέντα τῷ 1890, τοῦ δημοσίου χρέους ὄντος 17,548,000 πιάστρα. Ὁ στρατὸς συνιστοῦται εἰς 6828. Πρόεδρος εἶναι ὁ Τερεσίος Σαμ ἀπὸ τοῦ 1896.

Αἰτωλία. Βλ. Ἀκαρνανίας καὶ Α. νομός.

* **Αἰτωλικοῦ** δήμος. Ὑπάρχει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μεσσηνικῆς, αποτελούμενος ἐκ τῆς πρωτεύουσας Αἰτωλικῆς κατ. 3507 μετὰ τοῦ λιμένος καὶ περιχωρῶν καὶ τῶν χωρίων Ἀσπραβίτου καὶ κατ. Μου-

σουργα καὶ Σουδίτου. Κατοίκους ἔειχε 4,045 τῷ 1896.

Αἰτωλικοῦ λιμνοθάλασσης. Βλ. Ὑδρόθειον ἐν πόρ. 5.

Ακαζγίνη. Ἀκκαζοειδὲς ὑπερμεγανὸν εἰς τὰ τῶν ἀποκυνωιδῶν, περιεχόμενον κατὰ 2% ἐν τοῖς μίσχοις τοῦ εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν στρυγνῶν ἀνήκοντος φυτοῦ Acacia ἢ Boundu. ὅπερ παρὰ τοῖς Ἰνδιάνοις τῆς δυτικῆς Ἀφρικῆς χρησιμεύει εἰς θανατικὰς διὰ θεοκρισίας ἐκτελέσεις. Μᾶλλον ἀμάρρος λευκῆ, ἡ κρυστάλλινη μετ' ἐξάτρισιν τοῦ οἰνοπνευματώδους διαλύματος αὐτῆς, πικροτάτη τὴν γεύσιν, διαλυομένη εἰς 13000 μ. ὕδ. ψυχρῷ καὶ 60 μ. αἰσπν. ἀνδρῶν, εὐδιάλυτος ἐν αἵθερι μετ' ἀντιδράσεως ἀλκαλικῆς. Πλεῖστον βλαύεται ὡς πρὸς τὴν φυσικοχημικὴν δράσιν ἔχει πρὸς τὴν στρυγνίνην. [P.N.B.]

Ακακία ἡ ἀνθελμινθική. Aca-cia anthelmintica. Ὁ σπόρος τοῦ δένδρου τούτου φασμένον ἐν Ἀδυσσινί, περιέχων τὸ ἀκκαζοειδὲς μυστάνην, εἰσέρχεται νεωστὶ ὡς ἀριστον ταινιοκτόνον ἀνωτερον καὶ αὐτοῦ τοῦ Κούσσου. Δίδεται εἰς κόνιν 30—50 γρ. ἢ εἰς ἐγχύμα. [P.N.B.]

Ακανθόσπερμον ξανθοειδές. Acanthospermum xanthoides. Φυτόν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν συνανθηλωτῶν γυμνοσπέρων καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα Pison da praia. Νέον φάρμακον διδόμενον εἰς ἐγχύμα κατὰ 0.30 γρ. πρὸς τῆς ἡμέρας ὡς τανωτικόν, ἀντιπυρετικόν καὶ διουρητικόν. [P.N.B.]

Ακάρη ἡ ἀκαρίδα: Acaridae. Τάξις ἐντόμων ἐκ τῶν ἀραχνιδῶν σώμα μάλλον ἢ ἥττον πεπλατυσμένον ὑποκείμενον, κεκυρωμένον ἀνωθεν λεπτὴν συσκευὴν ἢ ῥύγχος ἐπιτήδειον πρὸς τομὴν ἢ μύζην, καλυπτόμενον ὑπὸ τοῦ καρχαριόμορφου κάτω γελίου καὶ αποτελούσιν προδότην ἢ κεκυρωμένην ὑπὸ τῷ ἐπιστόμειον κεφαλήν ἢ παρεννευμένην ἐν κοιλότητι τοῦ κεφαλοθώρακος. Πρὸς τὴν μεταφορῶσιν γέννησις ἐν κατὰστάσει προνύμφης ἐξάποδος, μετὰπρωτίς εἰς κατὰστασιν νύμφης ἀντάποδος ἀνευ διακρίσεως εἰσὶν τῶν γεννητικῶν ὀργάνων· μετὰ δὲ πικρὰ μεταβολὰς ἐπιφαίνεται ἡ τῶν γεννῶν διακρίσις εἰς ἄρρεν καὶ εἰς θῆλυ. Ἡ τάξις τῶν Α. περιέχουσα περί 900 εἴδη ἐντόμων, περιλαμβάνει πολλὰς οἰκογενείας, εἰς τὴν τῶν Ὠσωιδῶν, τῶν Οὐρεδοτιδῶν, τῶν Γαμζιτιδῶν, τῶν Σαρκοπιτιδῶν κατ. [P.N.B.]

* **Ακαρνανίας καὶ Αἰτωλίας** νομός. Ὁ νομὸς αὗτος τοῦ ἑλλ. βασιλείου ἀπὸ τοῦ νομοῦ τῆς 8 Ἰουλίου 1899 ἐραιώθη κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Μυσσηνίας, αποτελέσασαν ἴδιον νομὸν, καὶ συνίσταται

νών ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Μεσολογγίου, Βάλτου, Τριγωνίαις, Ναυπακτίας, Βονίτσης καὶ Εὐημερίου. ἀριθμὸν περὶ τὰς 126.898 κατ. Πρωτεύουσα Μεσολόγγιον.

"Ακέρικα ἢ *ἀκέρικα* (Ecaudata). Τάξις τῶν ἀκριδιῶν χαρακτηριζομένη δια τῆς ἐλλείψεως οὐράς ἢ κέρκου. ἔχουσι βραχὺ καὶ πλατὺ σῶμα, ἄκρα τέσσαρα, ὧν τὰ δύο ὑποβίθια μακρότερα τῶν προσβίων, δι' ὅ καὶ βαδίζουσιν αὐρατηδόν, κεφαλὴν εὐμεγέθη καὶ πεπλατυσμένην, μεταεὐρέας στόματος. Οἱ γυρτίνες τῶν Α. πρόσκινωντες ἐν τῇ αναπτύξει ἐμπανίζουσι διαδοχικῶς τὴν δι' ἐξωτερικῶν, τὴν δι' ἐσωτερικῶν βρογχίων καὶ τὴν διαπνευμένων ἀναπνοήν. Ἀνήκουσιν εἰς τὰ Α. αἱ εἰκογένηται τῶν ὕλιδων, τῶν Βατραχιδῶν καὶ τῶν Φρυγιδῶν. [P.N.B.]

"Ακίπησιόειδα (Acipenserini). Οἰκογένεια χονδροστέων ἰχθύων ἐκ τῆς τάξεως τῶν Γανοειδῶν. Σῶμα ἐπιμήκης μετὰ πέντε γραμμῶν ὀστεινῶν σελίδων· στήθια ἀναρρηστικῶν σελήνων πρὸς τὸ ἄνω γαίλας τοῦ βραγχιοκαλύμματος. Ἐνταῦθα ὑπάρχει τὸ γένος τῶν Ἀκίπησιων (Acipenser). ἰχθύων νωδῶν μετὰ ῥυγχούς ἐπιμήκους, σερπνόντων ἐπὶ μὲν τῶν νωτῶν μίαν, ἐπὶ δὲ τῶν πλευρῶν πολλὰς σελίδας καὶ τρεπομένων ἐξ ἰχθυδίων καὶ θαλασσιῶν σκολιήκων· ἐκ τῶν τῶν ὧν ἰχθύων τούτων γίνεται τὸ μέλαν χαλιόριον. ἐκ δὲ τῆς νηκτικῆς κούσεως κατασκευάζεται ἰχθυοκάλαι. Ἐκτερον γένος τῶν Α. εἶναι ὁ κοινὸς Ἀκίπησιος (Acipenser sturio) καινῶς σπερλέτον, ἀβρόνως ἀπαντῶν ἐν τῷ Εὐξείνῳ καὶ τῇ Κασπίᾳ καὶ ἀναπλέων τὸν Δούναϊν καὶ τὸν Βάλταν κατὰ τὸν καιρὸν τῆς φλοταίας.

* **"Ακκα** ἢ *Ἀκκα*. Πόλις τῆς Συρίας ἔχουσα 9.800 κατ., ἐξ ὧν οἱ πλείονες μουαμεθάνοι.

* **"Ακκερμαν**. Πόλις τῆς Ῥωσίας ἐν τῇ Βαστραβίᾳ ἔχουσα κατ. 28.300 τῷ 1897.

"Ακκερμανν Louise Victorine Choquet σύζυγος Ackermann. Γαλλίς, ἀρχὴ γυνή, γενν. τῷ 1813 ἐν Παρίσι καὶ ἀποθανοῦσα ἐντὸς μοναστηρίου, παρα τὴν Νίκαιαν τῷ 1890. Λαβοῦσα ἀνδρὰ τῷ 1844 τὸν θεολόγον καὶ ἡγεμονικὸν παιδαγωγόν Α. ἐν Βερολίνῳ καὶ φίλον τοῦ Προυδῶν ἀπεσύρθη μετὰ τὴν γῆρα αὐτῆς τῷ 1846 εἰς Νίκαιαν, ἐνθα συνέγραψεν ἔργα ἰδιόρρυθμα πλήρη σκοτεινῆς καὶ ἀπαισιοδίδου θεωρίας τῶν τοῦ κόσμου. Ἐδημοσίευσε τὰς ποιήσεις Contes (1855), ἐξ ὧν αἱ πλείσται ἰνδιγῶν ὑποθέσεων, Ποιήσεις φιλοσοφικῆς (1874), Σκέψεις ἐρημικοῦ ἤτοι Ἀπομνημονεύματα μετ' αὐτοβιογραφίας τῷ 1882.

* **"Ακκρά** ἢ *Ἀκκρά*. Πόλις ἐν τῇ Ἀνω Γουινέᾳ, ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἀγγλους καὶ ἔχουσα 16.200 κατ.

* **"Ακρολύνσκη**. Χώρα περιλαμβανομένη ἐν τῷ γαινακῷ Ῥωσ. κυβερνήτῳ τῶν Σταυρῶν, ἀριθμοῦσα 678.000 κατ. καὶ διακρουμένη εἰς πέντε διοικήσεις, ἐξ ὧν ἡ ἐκωνομος ἔχει ἐμβαδὸν 128.000 τγμ. καὶ κατ. 184.000. Ταύτης πρωτεύουσα ἡ πόλις Ἀκρολύνσκη ἰδρυθεῖσα τῷ 1862 καὶ κέντρον εἰς τὴν καραβάνων τῆς Τασκέντης καὶ τῆς Βουχάρας (κατ. 9.500).

* **"Ακοδος**. Χωμὴ τῆς Φαλακίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Μεγχιλοπέλας, ἔχουσα 1301 κατ. τῷ 1896.

* **"Αγογκύγουα**. Ἐπαρχία τῆς κεντρικῆς Νιγηρίας ἐν τῇ Ν. Ἀμερικῇ, ἔχουσα ἐμβαδὸν 16.126 τγμ. καὶ 144 χιλ. κατ.

* **"Ακοδάτη** (Akodati). Πόλις τῆς Ἰαπωνίας ἔχουσα 73.368 κατ. τῷ 1898 καὶ προξενεῖον τῶν Εὐρωπ. Δυνάμεων.

"Ακονίνη. Ἀλκαλοειδὲς ἄλωτουχον ἐκ τοῦ ἀκονίτου, προϊόν ἀποσυνθέσεως τῆς ἀκονίτινης διὰ θερμάνσεως εἰς 140 μεθ' ὕδατος ἐπὶ 24 ὥρας. Δι' ἐξοξαίσεως τοῦ ἐν γλυκόρῳ διαλύματος λαμβάνεται ἐν εἴδει σιλίπνευ καὶ λίαν ὑπερσοπικῶς βερνικίου, εὐδιαλύτου ἐν εἰνερπ., ὕδατι καὶ γλυκόρῳ, ἀδιαλύτου ἐν αἰθέρι, τηκεμένου εἰς 130°. Βάσις πικρά, εὐοσμώδης, ἀνάγουσα πρὸς ρελέγγειον ὕγρον καὶ σχηματίζουσα ἄλατα ἄρρηκτα. [P.N.B.]

"Ακορίνη. Γλυκωματογόνον ἄλωτουχον ἔχοντονον ἐκ τοῦ ρίζωματος τοῦ Acorus calamus. ὑπὸ μορφήν μάζης χιτρίνης, ῥητινωδούς, ἀδιαλύτου ἐν ὕδ., διαλύτης ἐν εἰνερπ., αἰθ. καὶ ὑπεργλυκόρῳ, τεταγμένης διὰ ζέσεως μετ' αὐτοῦ θερμῶς εἰς σπυγχερον καὶ ῥητινωδὴ πινά ἄλωτουχον εὐσίαν. [P.N.B.]

* **"Ακουας** ἢ *Ἀκουας* Καλιέντας. Πόλις τῆς συμπολιτείας τοῦ Μεξικῶ, ἔχουσα ἐμβ. 7644 τγμ. καὶ πληθυσμὸν 104.610 κατ. Ἡ ἐκωνομος πρωτεύουσα ἔσθαι 30.872 κατ. (τῷ 1895).

* **"Ακραφινίου** δῆμος. Ἀνήκων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Γηδῶν τοῦ νεοσυστάτου νομοῦ Βοιωτίας περιλαμβάνει τὴν ἑδρὰν Καρδίτσαν καὶ τὰ χωρία Κόκκινον, Δουκίστα, Μωρικί, Οὐγγρα καὶ Τοπόλια, ὧς καὶ τὰς μονὰς Σαγματοῦ καὶ Πελαγίας. ἔχει δ' ἐν συνόλῳ κατ. 1649.

"Ακράτας δῆμος. Ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἐπαρχίαν Αἰτωλίας περιλαμβάνει τὴν ἑδρὰν Ἀκράταν (κατ. 869 τῷ 1889) καὶ ἐξ ἄλλων χωρίων. Κάτοικοι 1395.

"Ακριδιόειδα (Acrididae). Οἰκογένεια

πηδητικῶν ἐντόμων ἐκ τῆς τάξεως τῶν ὀρθοπτέρων. Πολλὰ εἶδη αὐτῶν ὑπάρχουσι γνωστά, ἐν οἷς ἀκριδίον τὸ πλέον γνωστόν (acridium migratorium), ὅπερ τυγχάνει γνωστὸν ὑπὸ τῷ ὀνόματι ἀκρίς (βλ. λ.) καὶ παρίσται τὸν τύπον τῆς προκειμένης οἰκογενείας τῶν ὀρθοπτέρων. [P.N.B.]

Ἀκριδῖνες ἢ ὀκράς τῆς ἀκριδίνης. Αἱ εἰς τὴν οἰκογένειαν ταύτην ἀνήκουσι αἰωτοῦχοι ἐνώσει τῶν ὀρθογναυθράκων ἔχουσι βασιλεὺς χαρακτῆρα καὶ ἀποτελοῦνται ἐκ τῆς ἀκριδίνης καὶ τῶν παραγῶγων αὐτῆς. Ἡ ἀκριδίνη εἶναι βασίς εἰς ἀγροὺς βελονοειδῆς χρυστάλλους χρυστάλλουμένη, εὐκόλως ἐξαχνουμένη, τηχομένη εἰς 106°, ἀποσταζομένη εἰς 260°, ἐνυπάρχουσα ἐν τῷ ἀκαθάρτῳ ἀνθρακένιῳ τῆς πίστες τῶν λιθινθράκων καὶ χαρακτῆριζομένη δι' ἐντόνου, λίαν δηκτικῆς καὶ διαπεραστικῆς ὁσμῆς, δια τοῦ ἐντονωτάτου ἀρεθισμοῦ τοῦ δερματός καὶ τῶν βλεννογόνων καὶ δια τοῦ λαμπροῦ καυαγοπρατικοῦ φθορισμοῦ, ὃν δεκνύουσι τὰ ἐν ἀραιῇ ὀξείᾳ διαλυμὰ αὐτῆς. [P.N.B.]

* **Ἀκρολοφίτων** δῆμος τῆς Δήμου ἐν τῇ νήσῳ Κερκύρα, συγκαθήμενος ἐκ τῆς πρωτεύουσας Κερκυράδων, 13 χωρίων καὶ 9 μικρῶν μονῶν. Κατ. 6,130.

* **Ἀκρον** (Acron). Πόλις τῆς Βορείου-μαρ. πολιτείας Ὀχίου, ἔχουσα 27,600 κατ.

* **Ἀκρωτήρι.** 1° Χωρίον τῆς νήσου Θήρας ἀνήκον ἐκ τὸν δῆμον Ἐμπορείου καὶ ἔχον 504 κατ. τῷ 1896. — 2° Χωρίον τοῦ δῆμου Ζακύνθου μετὰ 554 κατ.

Ἀκρωτηρίου δῆμος τῆς νήσου Κρήτης. Οὗτος καλεῖται ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου χερσονήσου πρὸς Ἀ τῆς πόλεως Χανίων καὶ ὑπάρχει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κυδωνίας τοῦ νομοῦ Χανίων. Περιλαμβάνει τὰ χωρία Στέρνας τήν καὶ πρωτεύουσάν, Ἀργουλιδίαν, Ἀρώνι, Γαλακταχάδην, Καθηανά, Καλόρρευμα, Καμπάνι, Κορακίαν, Κουμαράς, Κουνουπιδιανά, Μουζουράν, Λεϊκοῦρες, Λιθάρη, Προφήτην Ἡλίαν, Ῥέζοπητο, Χωρακλίου καὶ Χωρδάκι, καὶ τὰς μονὰς Ἀγ. Τριῦδος τῶν Τετταγαρόλων, ἐνθα ὑπάρχει ἀπὸ τοῦ 1899 λαμπρὸν ἱεροσπουδατήριον, Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Γουβερνήτου καὶ Καλογριῶν, ἀριθμῶν δ' ἐν ὅλῳ 2349 κατ.

* **Ἀκρωτηρίου πόλις** (Cape Town). Πρωτεύουσα τοῦ Ἀγγλικοῦ ἀποικιακοῦ κράτους τοῦ ἀκρωτηρίου Cape Colony (ἔχοντος πληθυσμὸν 2,100,000 κατ. καὶ ἐμβαδὸν 106 χιλ. τετρ.) μετὰ 51 χιλ. κατ.

* **Ἀκ-Σαχίρ.** Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ τοπαρχίᾳ Ἰκονίου καὶ ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Κων/πόλεως-Ἰκονίου. ἔχει 1500 οἰκίας ἐν μέσῳ κήπων καὶ

τὸν τάφον τοῦ περιφύτου Τούρκου γέλω-τοποιοῦ Νασρ-εδδίν Χετῆα. Ἑπέχει τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας Ἀντιοχείας τῆς πρὸς τῇ Πισιδίᾳ. [M.X.]

Ἀκ-Σεραῖ. Ἡ τὴ πάλαι Ἀρχαλαίς, πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας πρωτεύουσα τοῦ σαρδανίου Νήγδα τῆς τοπαρχίας Ἰκονίου, ἐκτισμένη ἐπὶ ὄρους 1180 μ. καὶ περιβαλλομένη ὑπὸ κήπων καὶ εὐρῶων πεδιάδων. ἔχει κατ. 10 χιλῶδες καὶ ἀκριβοῦς μεσαιωνικὴν λίαν ἐνομαστήν ποταμὸν κτισθεῖσαν τῷ 1202 ὑπὸ τοῦ Σελτζουκίδου σουλτάνου Κιλιτζ-Ἀρσλάν καὶ κυριευθεῖσαν δις τῷ 1390 καὶ 1392 ὑπὸ τοῦ σουλτάνου τῶν Ὀθωμανῶν Βαγιαζήτ τοῦ Α'.

Ἀκ-Τάμπια. Χωρίον ἐν Κρήτῃ ἀνήκον εἰς τὸν δῆμον Ἡρακλείου καὶ καίμενον ἐγγὺς τῆς πόλεως Ἡρακλείου. Ἀριθμῶν κατ. 206.

* **Ἀκ-Σοῦ.** Πόλις τοῦ Ἀνατολικοῦ Τουρκιστάν ἢ τῆς Μικρᾶς Βουχαρίας, ἔχουσα 15,000 κατ. μεταλλουργεῖς, βυρσοκουργοὺς καὶ κτηνοτροφούς.

Ἀκτιωνίδαι. Οἰκογένηται μυλιακίων γαστεροπόδων ἐκ τῆς τάξεως τῶν ὀπισθοδραγγίων. [P.N.B.]

Ἀκτινωτῆ ἢ ἀκτινωτῆς ἢ ἡψόσωτα. Τάξις ἐνοργάνων ὄντων ποιητικώτατης διαμορφώσεως, μετὰ σωμάτιον ἐν γένει σφαίροειδές ἢ ὀκτινοειδές. Τὸ νευρικὸν αὐτῶν σύστημα ὁλοκρῆς ὑπάρχει καταφανὲς συνίσταται ἐκ γαγγλιακοῦ τινος θαυμάσιου ὡς νευρικοῦ κέντρου, ἀπ' οὗ ἐξέρχονται ἀκτινεῖς νημάτια νευρικά τεταμένα πρὸς τὴν περιφέρειαν. Τὸ κυκλοσφαιρικὸν καὶ ἀναπνευστικὸν σύστημα ἔχει ἐπιτυπώδη διέκτασιν. Τὰ μάλιστα ἀνεπτυγμένος ὁ πεπτικὸς τμήκων. Τὰ πλείστα αὐτῶν εἶναι ὠστῶδη. Ἀλλὰ ὡς πολυπόδες παράγονται δι' ἐπεκτάσεως τοῦ ἰστού αὐτῶν ἢ δια βλαστήσεως τέλους τινος τούτων πολυλαγκασκίζονται διὰ διαίρεσιν τοῦ μητρικοῦ σώματος εἰς ἀρίστους πάντοτε τὸν ἀριθμὸν θυγατρικῶς ἀπλουστάτους ὁργανισμοῦ. Εἰς τὴν τάξιν τῶν Α. ὑπάρχοντες α' τὰ ἐχινόδεσμα, β' τὰ καυλῶν τερα καὶ γ' τὰ πρῶτοψῶα ἢ πρῶτοπλασματικὰ ἔρμηνευσμοί.

* **Ἀκτιόν.** Ἀκρωτήριον τῆς Ἀκαρνανίας καὶ προῦριον ἐπ' αὐτοῦ παρὰ τὴν εἰσοδὸν τοῦ Ἀμδρακικοῦ κελπτοῦ, ἀνήκοντα ἀπὸ τοῦ 1881 εἰς τὸ βασίλειον τῆς Ἑλλάδος.

Ἀκτοῦντα. Χωρίον τῆς Κρήτης ἀνήκον εἰς τὸν δῆμον Ἀγ. Πνεύματος τῆς ἐπαρχίας Ἀγ. Βασιλείου τοῦ νομοῦ Ρεθυμνίας καὶ ἔχον 244 κατ.

* **Ἀκράβ** (Akrah). Πόλις ἐν τῇ βορει-

πανικῇ Βερμανίᾳ ἀριθμοῦσα 37 χιλ. κατ.

* **Ἀκυόσγρανον** ἢ Ἀαχεν. Πόλις τῆς Πρωσίας ἔχουσα 135,500 κατ. τῷ 1900 καὶ εὐαγετοῦσα τῆς ἐρωτύμου ἐπαρχίας μετὰ 614,500 κατ. λ.

* **Ἀκυλα** Ἀδρουζίων (Aquila dell' Abruzzi). Πρωτεύουσα τῆς Ἰταλ. ἐπαρχίας Ἀκυλάας. ἔχουσα 397,645 κατοίκους τῷ 1901.

* **Ἀκωθα**. Φρούριον μετακινικὸν καίμανον ἐπὶ ἀποτόμου καὶ βραχυφύου βουνού. Κουρροξυλὴς καλούμενον. ΒΑ τῆς Βερβίτσης. πρωτεύουστῃς τοῦ δήμου Τροπαίων. αὐτὴ ἦν ἀπὸ τοῦ ἰσ. ὠραν. Τὸ ὄνομα παρ' ἡμῶν κατὰ τινὰς ἐκ τοῦ λατινικοῦ aqua = ὕδωρ. ἐπειδὴ ὑπὸ πολλῶν καὶ διαχυτῶν ὑδάτων ποτίζεται ἡ χώρα. Ἐκτίσθη τὸ φρούριον ὑπὸ τοῦ Gantier I des Rosieres, ὅστις ἔχων ὅς' ἐκείνῳ 24 φέουδα ἤρχε τῆς βαρωνίας τῆς Α. ἵνα προφυλάτῃ τὴν πλουσίαν κοιλίαν τοῦ Ἀλφειοῦ καὶ τὴν πεδιάδα τῆς Ἡλιδος ἀπὸ τῶν περιτοκῶντων Ἑλλήνων καὶ τῶν Σλαβῶν τῆς Γερμανίας. Σκωτῶν. οἰκιστὴς ἐπὶ μακρὸν διατήρησαν ἀνεξαρτησίαν τινά. Μετὰ τὴν θανάτῳ τουτοῦ ἡ Α. περιήλθεν εἰς τὸν οἶον τοῦ Gantier τὸν Β'. ὅστις ἀποθανὼν ἀπέναντος τῷ 1263 ἀρχικὴ κληρονομία τὴν ἐξ ἀδελφῆς ἀνεψίαν τοῦ Μαργαρίταν. κόρην τοῦ βαρῶνος τοῦ Παπαδῆ Ἰωάννου Ντουίλλῃ (de Neuilly) καὶ γῆραν τοῦ ἱππότητος Γιλβέρτου Δακέρ. Ἀλλὰ κατόπιν στρεψοδικίας, ἣν ἀναφέρει τὸ Βιβλίον τῆς Κουγκίστας, ἡ Μαργαρίτα δὲν ἔλαβεν εἰρήν τὸ τρίτον τῆς βαρωνίας τῆς Α. καὶ τοῦτο οὐχὶ δύναμει τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς. ἀλλ' ἐκ θωρακῆς τοῦ πρίγκιπος Γουλιέλμου τοῦ Βιλλαρδουίνου. ὅστις τὰ λοιπὰ δύο τρίτα τῆς βαρωνίας ἔδωκεν εἰς τὴν δευτερότοκον θυγατέρα κόρην αὐτῆς Μαργαρίταν. ἡ πάλιν ἡ θυγάτηρ Ἰταδέλλα ἔλαβεν ὡς προῖκα κατὰ σφύζοντα συμβόλαιον τὴν Α. καὶ τὰ περίε συζυγεῖσα τῷ 1314 Φερδινάνδῳ τῆς Μαγιόρκας τῷ ἐν τοῦ Ἀραγωνικοῦ οἴκου. Ἐντεύθεν ἡ Α. ἡλλαξέ πολυλοῦς αὐθέντας μέχρι τῆς καταστροφῆς αὐτῆς τῷ 1458, ἐπὶ Μωάμεθ τοῦ Β'. Ἡ Α. ὠνομάσθη ὑπὸ τοῦ κτίσαντος αὐτὴν Mate Grifphon ἢ Matagrifon ἤτοι Ἑλληνοσλάβιον, σήμερον δὲ καλεῖται Κάστρον τῆς Μονεμβάδας ἢ τοῦ Παλατῆ ὑπὸ τοῦ λαοῦ. ὅστις περὶ τῆς κτίσεως καὶ καταστροφῆς αὐτῆς ἀναφέρει πλείους παραδόσεις (ἰδὲ Ἀρχαϊκὰς παραδόσεις ὑπὸ Ν. Βέη ἐν τῇ Ἠγῶι Μωρέωι, ἐφημερίδι τῆς Τριπόλεως). Κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας ἐν τῶν τμημάτων τῆς Γερμανίας ἀναλίσκοι Α. καὶ Πέρα Μερικῆ. Ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ φρουρίου τῆς Α. σφάζονται

εἰσέτι τὰ ἐρείπια ἀρχαίου βυζαντινοῦ ναοῦ τιμωμένου ἐπ' ὀνόματι τῆς Εὐαγγελιστρίας. [N.A.B.]

* **Ἀλαδάρμα**. Πολιτεία ἐμοσπονδιακῆ τῆς Βεραιοαμερικανικῆς Συμπολιτείας. ἔχουσα ἐμὲ. 135,320 τυχμ. καὶ 1,828,690 κατ. τῷ 1900.

* **Ἀλάγνε**. Χωρίον τοῦ ἐν Κρήτῃ δήμου Ἀλακτοχωρίου. τῆς ἐπαρχίας Μονοφατισίου τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου ἔχον 208 ν.

* **Ἀλαγόας**. Βραζιλικῆ ἐπαρχία ἔχουσα 511 χιλ. κατ.

* **Ἀλαγονίας** δῆμος. Ἀνήκων εἰς τὸν νομόν Μεσσηνίας καὶ τὴν ἐπαρχίαν Καλαμών σύγκειται ἐκ τῶν χωρίων Σίτσας, μεγάλης καὶ μικρᾶς Ἀναστασάδας, Καρδέλλῃ, Λαδᾶ —Κούτσας, ἐξ ἧς καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ οἴκου δήμου καλοῦνται κοινῶς Κουτσαδίται καὶ Τσαρνίτσης. ἀριθμῶν 3771 κατ. τῷ 1896. Ἔδρα Σίτσαδα.

* **Ἀλαδινούδ**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδρου ἐν τῇ ἐρωτύμῳ νήσῳ. ἔχον κατ. 208 τῷ 1896.

* **Ἀλαζ**. Γαλλικὴ πόλις ἔχουσα 24,356 κατοίκους.

* **Ἀλαζμπεη**. Χωρίον τοῦ δήμ. Σπάρτης ἔχον 190 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀλανδ**. Συστας νήσων ἐν τῇ Βαλτικῇ ἀνήκουσα εἰς τὴν Ρωσσίαν καὶ ἀριθμοῦσα 16 χιλ. κατ.

* **Ἀλανένη**. Ἀμίδη τοῦ γαλακτικοῦ δάξος. παρασκευαζομένη ἐκ τοῦ γλωριοπροπιοτικοῦ δάξος θερμαινόμενου μετ' ἀμυγνίας. κρυσταλλικῆς γεύσεως γλυκείας.

* **Ἀλαντόλιον** ἢ ἄλαντολικόν δάξος, alantol. Οὐσία ὑγρὰ καφουροῦχος ἐξαγομένη ἐκ τῆς Inula Helenium. ὄξυσα ὡς ἀπὸ ἡδυσμοῦ τοῦ πιπερώδους φάρμακον νέον ἔχον ἀντισηπτικὰς ιδιότητας καὶ χορηγούμενον ἐσωτερικῶς κατὰ τῆς πυματιώσεως. [P.N.B.]

* **Ἀλάσκια**. Χώρα τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ἀνήκουσα ἀπὸ τοῦ 1867 εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας καὶ ἔχουσα ἐμβαδὸν 1530347 τυχμ. καὶ πληθυσμὸν 84,901 κατ. Ἡ χώρα αὕτη ἐπέστησεν ἄρτι τὴν προσοχὴν τοῦ κόσμου ἐνεκα τῶν πλουσίων μεταλλείων χρυσοῦ τῶν ἀνακαλυφθέντων ἐκεῖ καὶ δὴ ἐν τῷ πολισμοῦ τοῦ Κλονδάιν (βλ. λ.).

* **Ἀλάσχ** (Hallas). Πόλις τῆς Οὐγγαρίας ἔχουσα 17,138 κατ. τῷ 1890.

* **Ἀλά-Σχεῖρ** ἢ Φιλὰδελφεία. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἔχουσα 22 χιλ. ν.

* **Ἀλας λευκαντικόν**. Βλ. Χλωριούχον ἀσθέστιον.

* **Ἀλάτσατα**. Πόλις τῆς Ἰωνίας ἐν

τῇ Ἐρυθραίᾳ γεωσυνήσω. εἰς ὠρεῖαν ἀποστασὶν ἀπὸ τοῦ Τσεσμέ Κρήνης. καί μεν ἐπὶ ἰσμοῦ καὶ ἀπέχουσα τῆς θαλάσσης ἀμφοτέρωθεν περὶ τοὺς δύο στάδια. ἐκτάρων δὲ ἀπὸ τῆς Σμύρνης. Διοικητικῶς ὑπάγεται εἰς τὸν νομὸν Ἀϊδινίου. ἐπαρχίαν Τσεσμέ. Νοτιόθεν ἔχει ὄριον ἀσφαλὴ σχηματίζοντα φυσικὸν λίμενα. ἐνθα εἰσὶν ἰδρυμένα ἐμπορικὰ ἀποθῆκαι καὶ μικρὰ κώμη. καλουμένη Ἀγρίλια. ἐπίνειον οὖσα τῶν Α. Κατὰ τὴν παραλίαν τοῦ πρὸς βορρᾷν ὁδοῦ ἐντὸς τοῦ ὅπου τῆς Μεσάτης καὶ τῆς Μελαίνης Ἀκράς (Μιμάντος. τσερχ. Καρά-μπουρνου) σχηματίζομένου κόλπου, ὑπάρχουσιν ἐναντὶ τῶν ἐρείπων τῶν ἀρχαίων Ἐρυθρῶν (σήμερον ν. Λυθρι) αἱ παλαιῶν ἐρημίζουσαι ἱαματικά· «Πηγὰι Χαλκιδέων»· κοινῶς Λιτζία τοῦ Τσεσμέ. χαρακτηρίζονται ὑπὸ τοῦ Παυσανίου ὡς πασῶν τῶν ἐν Ἰωνίᾳ ἀντισμωπτάται. Αἱ θέραι αὗται ἀλλοτριοποιεῖται τὴν σύστασιν ἐνδείκνυνται πρὸ πάντων κατὰ τῶν βρωματικῶν ἀσθενειῶν καὶ τῶν διαφόρων ἐμμενῶσεων τῶν σπλάγγων. οὐσα δραστηριώταται. Εἰσὶ δὲ ψωλοδομημένοι αὐτοὶ περικαλλεῖς οἶκοι καὶ ξενῶνες. ὅπου τὸ θέρος συρρέουσι γὰρ ἰατρικῆς καὶ ἀναθυγῆς πληθὺς ἀσθενῶν τε καὶ μὴ ἐκ Σμύρνης. τῶν περὶ νήσων. Αἰγύπτου καὶ ἀλλὰ ἄλλοθεν. Εἰς τὴν συροὴν δὲ ταύτην συντελεῖ καὶ τὸ λαμπρὸν κλίμα τῶν Α. καὶ τὸ συγκαταστῆναι τῆς θερμότητος, ὅπου καθίστα τὸν τόπον θερμὸν καὶ ὑμεινίστατον θερμὸν ἐνδιαίτημα. Ἡ πόλις Α. κατεστημένη καλὰ σχολαῖα. περικαλλεῖ ναοὶ καὶ σύλλογον εὐκατασκευαστὴν ὀνόματι Ἐρυθραίων, κατοικεῖται ὑπὸ 15 χιλ. κατ. ἀπάντων ὀρθοδόξων Ἑλλήνων ἐκτὸς 100 Ὀθωμανῶν. σχολουμένων πρὸ πάντων περὶ τὴν γεωργίαν καὶ δὲ ἀμπελοποιεῖν. Ὑπάρχουσι δὲ ἐνταῦθα σχολαρχεῖον. δημοτικὸν σχολεῖον καὶ παρθενεῖον. Τὸ κύριον προϊόν τοῦ τόπου εἶναι σταφίδας ἐκλεκταὶ τριῶν εἰδῶν. ἡ λεπτέρραχος ξανθὴ ἀπύρνος καὶ φιλορρογὴ ἡ σουλτανίνα. ἡ ἀδρέρραχος (βόζακ) οὐραία χροῖα καὶ ἡ μεσάζουσα τοῖς μεγέθει μελανόχροα μαύρη. Τὸ ἐλλεινὸν ποσὸν τῆς παραγωγῆς σταφίδας τῶν 3 παραλλήλων ἀνέρχεται εἰς 120 χιλ. κενταρίων τσερχ. 44 ὀκάδ. ἐλάχιστου. ἐξαγόμενον κυρίως εἰς τὴν Βορείαν Γερμανίαν. Γαλλίαν. Ἀγγλίαν καὶ Ὀλλανδίαν. ἐνθα τὰ προϊόντα εἶναι γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα στακίς Τσεσμέ. Παράγει δ' ὁ τόπος καὶ ἐρυθροδάνον Rubia tinctoria, εἰς αἶμα. ἡ μπαγιά. ἄνισον (γλυκάνισον). κρίνον καὶ ἄ. ἐν μικρᾷ ποσότητι. Τὰ Α. συνωκίσθησαν πρὸ 2000 περίπου ἐτῶν ὑπὸ προσφύγων ἐκ Κρήτης. τῶν Κυκλάδων. Καρύστου καὶ ἀλλὰ ἄλλοθεν τῆς Εὐρώπης. Τὸ γλωσσικὸν ἰδιῶμα τῶν κατ. εἶναι καθαρεύον ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν.

Ἐνταῦθα περὶ τοὺς Α. ἐκείνη καὶ ἡ ἀρχαία Χαλκίς. ἀποκλῖα τῶν Ἐρυθρῶν. [Δ.Γ.Κ.]

Ἀλγατζίμ. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῷ Πόντῳ. καί μεν ἐν τῇ ὑπεριονικήσει Πάρος τῇ ἀνηκούσῃ εἰς τὴν διοίκησιν Ἀζανίκα ἢ Ἀμισού. Εἶναι ἐδρὰ κεντρικῆς ἐξουσίας ἐκ τῆς Πάρος. ἀρ. τῆς ἀπέχει 1 ὥραν πρὸς Δ. καὶ ἀριθμεῖ 800 κατ. ἐξ ὧν 550 Ἑλλήνες διατηροῦντες σχολαῖα Ἑλλ. καὶ δημοτ. καὶ παρθενεῖον. [Μ.Χ.]

* **Ἀλάτυρα** Alatur. Ῥωστικὴ πόλις ἐν τῷ κυβερνεῖν τοῦ Νέου Νεβογορόδ. ἔχουσα 15.252 κατ.

Ἀλδάνας Φρειδερίκος. Λόγιος καὶ νομομαθὴς Ἑλλήν. γενν. ἐν Κερκύρᾳ τῇ 2 Ὀκτωβρ. 1827 ἐκ πατρὸς Κερκυραίου καὶ μητρός ὧν τῆς συζύγου τοῦ Ἀγγέλου Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ ἐν Ἐπτανήσῳ Φρειδερίκου Ἀδά. οὗ καὶ τὸ ὄνομα ἔλαβε βαπτισθεὶς. Ἀδελφὸς ὧν τῆς Μαργαρίτας Ἀλδάνα Μηναίου βλ. Λεξικὸν τοῦ Ε. σ. 345· παρεδόθη ὑπ' αὐτῆς πρὸς ἐκπαίδευσιν εἰς τὸν λόγιον Φλωρεντινὸν Βικέντιον Ναννιτότην. οὗ οὐ ἐξέπαιδεύθη μέχρι τοῦ 1843· εἶτα δὲ σὺν διδασκάλῳ τὸν Ἰωάννην Οἰκονομίδην καὶ τὸν Φίλιππον ἀπεπαύσας τας ἐν τῇ πατρίδι σπουδὰς. Μεταβὰς εἰς Ἰταλίαν ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῆς Νομικῆς ἐν Πίσᾳ τῷ 1841. μεθ' ἧς ἐπανήλθεν εἰς Κερκύραν. Τῷ 1853 ἐτύχε τῆς ἀδείας τοῦ δικηγορεῖν ἐν Ἐπτανήσῳ. μετὰ 3 δὲ ἐτῶν ἐγένετο δικαστικὸς πρέσβης καὶ τῷ 1859 εἰσαγγελεὺς ἐν Κερκύρᾳ. Τῷ 1862 διωρίσθη εἰσαγγελεὺς ἐν Ζακύνθῳ μέχρι τοῦ 1864. ὅτε ἐπανελθὼν εἰς Κερκύραν κατέρχεται μέχρι σήμερον τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα. οὐδεμίαν λαβὼν ἀπὸ τῆς ἐνστάσεως μετὰ τῆς Ἑλλάδος δημοσίαν θέσιν. Ἐπίδοσις δὲ εἰς τὴν φιλολογίαν ἀπὸ τοῦ 1853 ὑπὲρ τῆς συνεργάτης τοῦ ἐν Κερκύρᾳ περιοδικοῦ «Φοινίκου», τῆς αὐτοῦ «Εὐφημοῖδος τῶν Εἰδήσεων» καὶ τοῦ περιοδικοῦ «Ἐρανιστοῦ» μετὰ δὲ τὴν παραίτησιν αὐτοῦ ἐν τοῦ δικαστικοῦ σταθμοῦ συνεργάσθη ἐν ταῖς ἐφημερίσιν «Ἑλλάδι», ἀπὸ τοῦ 1865 ἐν τῷ «Ἀστέρει», ἐνθα ὑπερημνῶν τῶν δικαιοματικῶν τῶν γεωγηγμένων ἐν τῷ καλούμένῳ ἀγροτικῷ ἔργῳ. περὶ οὗ ἔγραψε πολλὰ συλλογὰ ἰδιαιτέρως, καὶ ἀπὸ τοῦ 1888 ἐν τῇ «Δικαστικῇ Ἐφημερίδι» ἐν Κερκύρᾳ. ἐνθα ἐδημοσίευσεν πλείους ὅσας διατριβάς. Πλὴν τούτων ὁ Α. ἐδημοσίευσεν ἐν τοῖς περιοδικῇς Κερκύρας. Ἀθηνῶν καὶ Ἰταλίας πολλὰ ἄρθρα φιλολογικὰ καὶ καλλιτεχνικὰ καὶ δὲ περὶ Δάντου. περὶ ἐν ἡσχολήθη καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ. Ἰεσιπέρως ἔγραψε τὰ Κερκυραϊκὰ ἀπομνημονεύματα. Α' μέρος 1891. Β' μέρος 1893.

(γ' μέρος ὑπὸ παρασκευῇ. Τὴν ἐν ἔτει 1937 πολιορκίαν τῆς Κερκύρας καὶ τὰ περὶ τὴν Καρταγίναν Καλιῶν, ἐν Κερκύρα 1897 κτλ. Τῶν δὲ ὁ κ. Α. ἐξακολουθεῖ γράφων περὶ διαφόρων νομικῶν τοπικῶν ζητημάτων καὶ συνεργάζεται ἐν τῇ ἐφημ. «Φωνὴ τῆς Κερκύρας» ἀπὸ τοῦ 1897. [Π.Δ.Α.]

* **Ἑλλάς.** Ὁ φυλετικὸς ὀργανισμὸς, διττῆς ἐπιπεφυκτικῆς ἀποτελέσματος, τῆς τε ἐν- στικτοῦ φορέως τῶν λαῶν πρὸς συμπλήριν πολιτικῆς ἐμοφύσεως ἀτομικοτήτος καὶ τῶν ἐξωθεν πολιτικῶν ἐκμεταλλεύσεων, ὁ προσδοκᾶται λαῶν τὴν ἐκδήλωσιν αὐτοῦ καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλληνικὴν γεωγραφίαν ἰδίᾳ κατὰ τὸ δεύτερον ἡμῖς τῆς παρελ- θούσης ἐκπενοκατηρίδας, τελευταίον ἐπε- λήθη καὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ἀπὸ τοῦ 1877, ὅτε συνέστη ὁ περίληπ- τος ἑλληνικὸς σύνδεσμος, δημοκράτημα πο- λιτικὸν αὐτῆς τῆς τουρκικῆς διπλωματίας, ἐφ' ᾧ καὶ αὐτὴ πρώτη μεταμελήθη, διότι ὑπερὶ ἐστράτη κατ' αὐτῆς, ἡ κίνησις αὐτὴ ἔλαβε σημαντικώτερον χαρακτήρα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς δημοκρατίας ἐπιδεί- νηται εἰς τὴν συνέδρῃν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ παραλύν. ὅπου δὲ συντρέχει, τοῦ πρὸς τὸν μουσουλμανισμὸν δασμοῦ τοῦ ἐμοφύσεως. Ἐφ' ὅσον ἂν καταρρέῃ τὸ ἐν Εὐρώπῃ κράτος τῶν ὁμογενῶν, ἐπὶ τοσού- τον ὁ ὁδὸς τῆς κατὰ τὰ δύο τρίτα μου- σουλμανικῆς Α. περὶ τῆς τελικῆς ἀπομο- νώσεως αὐτῆς ἐν μέτῳ χριστιανικῶν ἔθνων καὶ διὰ περὶ τοῦ μεταξὺ αὐτῶν διαμελισμοῦ αὐτῆς, γοργὴν ἀπεργάζεται τὴν ὁρίσαντι τοῦ πόνου περὶ ὑπάρξεως Α. αὐτοτελοῦς καὶ αὐτάρχεις. Τὸν πόνον τοῦτον συμπε- ρίεται καὶ ἡ χριστιανικὴ Α., αὐτὴ δὲ μά- λιστα ἐργάζεται μετὰ πλείονος θερμότητος καὶ ἀφοσιώσεως, δύναται τις δ' εἰπεῖν καὶ με- τιδιαικώτερον, πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκο- ποῦ τούτου. Μελέται περὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας, ἀπόπειραι σχηματισμοῦ τοῦ ἑλ- ληνικοῦ αἰσθητικοῦ, ἐκδόσεις γραμματικῶν, συλλογαὶ λογογραφικῆς ὕλης, πολιτικῶν ἐφημερίδων ἐκδόσεις πρὸς διάδοσιν τῶν νέων ἰδεῶν, ἰδίᾳ εἰς τοὺς χριστιανικοὺς ἑλ- ληνικοὺς γεωγραφίαν, οἵτινες εὐκολώτερον συγχρωτίζονται πρὸς τοὺς ἄλλους εὐρω- παίκοις λαοὺς καὶ τὴν παιδείαν αὐτῶν παραλαμβάνοντες διατελοῦσι πνευματικῶς ὑπέρτεροι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν μουσουλμα- νικῶν ἑλλήνων. Ἐν τῇ περὶ τῆς ἡμετέρας ἱστορίας ἡ σύγχρονος ἱστορία τῶν ἄλλων λαῶν τῆς Ἑλληνικῆς γεωγραφίας, ἀπορ- ρεῖ τὸ συμπέρασμα, ὅτι κατὰ τὴν τά- σεων τούτων ἀναπόρρευτος ἐστὶ ὁ ἄριστος ἢ βρόδριον ὁ σχηματισμὸς καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ δη- μοκράτου διανοῦ ἀναγνώρισις τῆς ἀτομικο- τῆτος τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς ἐφ' ἓνα οἶον

δήποτε τύπον πολιτικῶν. Ποῖος ἐστὶς οὗτος καὶ τίς ὁ συμφέρον εἰς τὴν ὑπαρξίν καὶ τὴν διάσωσιν τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς, τοῦτο εἶναι ἀντικείμενον τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης. Ἐνταῦθα δὲ χωρεῖ μόνον ἡ ἐρευνα, πόσοι εἶναι σήμερον οἱ ἑλλήνες καὶ τίς εἶναι ἡ ἐδαφικὴ συνεχὴς καὶ φυλετι- κὴς ἀδιάσπαστος ἑλλάς.

Συμπαγεῖς οἱ ἑλλήνες οἰκοῦσι τὰς τρεῖς κύτους σήμερον: τὴν Ἠπειρὸν, τὴν Μα- κεδονίαν καὶ τὴν κορίως Α. Ἐν μὲν τῇ Ἠπειρῷ, τοῦτο ἐστὶ τῇ περιοχῇ τῇ περι- λαμβανόμενῃ μεταξὺ τῶν ποταμῶν Ἀρά- χθου καὶ Ἀῶου, ἡ ἀλ. φυλὴ φαίνεται παρα- κολουθοῦσα τὸ βεῖθρον τοῦ τελευταίου τού- του ποταμοῦ ἀπὸ τῶν πηγῶν πυκνουμενῇ ἐφ' ὅσον χωρεῖ πρὸς τὰς ἐξβολὰς αὐτοῦ. Ἐνταῦθα δὲ αὐτῇ δικῇ, κορίως παρακο- λουθεῖ τὴν ἡπειρωτικὴν ακτὴν πολὺ ἀκρίο- τερον μέχρι καὶ τῆς ἐπαρχικῆς Μαργαρι- τίου, εἰς ἣν παραδόσεις πυκνοῦται ἀποτε- λούσα τὴν πλειονοψηφίαν τῶν κατοίκων αὐτῆς, ἐνῶ ἐν τοῖς ἄλλοις παρακτίσις τμή- μασι τῆς Ἠπειροῦ τῆς μεταξὺ Μαργαρι- τίου καὶ Αἰώνος μειονεκεῖ τῶν ἑλλή- νωνων πληθυσμῶν. Ἰδοὺ δὲ πῶς ἔχει κατὰ τὰς τελευταίας στατιστικὰς πληρο- φορίας ὁ πληθυσμὸς τῶν τμημάτων τῆς Ἠπειροῦ: α' τμῆμα Μεσσίτου, κατ. 5,500 πάντες ἑλλήνες, ὧν 2,500 λαλοῦντες τὴν κορυφαίαν β' τμῆμα Ἰωννίνων, κατ. 80,500 πάντες ἑλλήνες τὴν φωνήν, ὧν δ' ἡλικίαντες μωαμεθανοὶ τὸ θρησκευμα γ' τμῆμα Φιλιππιάδας, κατ. 14,000 πάντες ἑλλήνες δ' τμῆμα Πρεβέζης, κατ. 10,000 πάντες ἑλλήνες τὴν φωνήν, ὧν 1,000 μωα- μεθανοὶ τὸ θρησκευμα ε' τμῆμα Μαργαρι- τίου, κατ. 24,000, ὧν 19,500 ἑλλήνες τὴν γλῶσσάν, σ' τμῆμα Παρμενίδας κατοικοῖ 15,000, ὧν τὸ μὲν ἡμῖς ἑλλήνες, τὸ δ' ἕτερον ἑλλήνες ζ' τμῆμα Κορίνθης, κατ. 17,500 πάντες ἑλλήνες η' τμῆμα Λιασκωδίου, κατ. 18,000, ὧν 17,000 ἑλ- λήνες καὶ 1,000 ἑλλήνες θ' τμῆμα Πω- γωνίου, κατ. 21,000, ὧν αἱ 20,000 ἑλλή- νες καὶ 1,000 ἑλλήνες ι' τμῆμα Ἀργυρο- κάστρου, κατ. 30,500, ὧν αἱ 28,000 ἑλ- λήνες, οἱ δ' ἄλλοι ἑλλήνες ια' τμῆμα Δελφίνου, κατ. 20,000, ὧν 18,000 ἑλλή- νες καὶ 2,000 ἑλλήνες ιβ' τμῆμα Νειμα- ρας, κατ. 16,000, ὧν 9,000 ἑλλήνες καὶ 7,000 ἑλλήνες ιγ' τμῆμα Πρεμετῆς, κατ. 28,000 πάντες ἑλλήνων ιδ' τμῆμα Τεπελενίου, κατ. 24,500 πάντες ἑλλήνο- νων, καὶ ιε' τμῆμα Αἰώνος, κατ. 27,500, ὧν 25,000 ἑλλήνες καὶ 2,500 ἑλλήνο- νων. Ἐν συνόλῳ ἄρα τὴν Ἠπειρὸν οἰκοῦσι 360,000 περίπου ἀνθρώπων, ὧν 200,000 λαλοῦσι τὴν ἑλληνικὴν, 160,000 δὲ τὴν ἑλλήνικην. Ἐν τῶν τελευταίων τούτων

100.000 περίπου ἀπαύξονται τὸ μωσαμβικὸν θρήσκευμα. οἱ δὲ λοιποὶ εἶναι χριστιανοὶ Ὀρθόδοξοι.

Περὶ τῆς καταγωγῆς τῶν ἀλβανοφώνων τοῦτων πολλοὶ ἐγείρονται ἀμφιβολίαι. Ἀρὰ γε εἶναι πάντες ἠνῆρσι; Ἀλβανοὶ ἢ Ἑλλήνες προσδεχθέντες τὴν γλῶσσαν τὴν ἀλβανικὴν; Περὶ τῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων καὶ τοῦ οἰκογενειακοῦ αὐτῶν βίου ἐντός τῶν ἀναπορευτῶν ἀλλοιώσεων, ἃς ἐπῆνευκα τὸ μωσαμβικὸν θρήσκευμα ὀμιλοῦμεν μόνον περὶ τῆς πλειονότητος τῶν ἐν Ἠπειρῷ Ἀλβανοφώνων. διότι ἡ χριστιανικὴ αὐτῶν μειονοφυΐα ἔχει ἀπαράλλκτους ὡς πρὸς τὰ γνωρίσματα ταῦτα ὡς οἱ συνοικοῦντες αὐτοῖς Ἕλληνας). εὐδαμῶς ἐπιτρέπεται ἀμφιβολία, ὅτι ἑλληνικὰ εἰσι τὴν καταγωγὴν. Τὸ φαινόμενον, ὅτι ἀπὸ τῆς Αὐλῶνος μέχρι τῶν προθύρων τῆς Πρεβέζης καθ' ἀπαختὴν τὴν Ἠπειρωτικὴν αὐτὴν περιθώει τὴν γῶραν ταύτην πῶς μὲν πυκνότερος, πῶς δὲ αραιότερος ἀλβανόφωνος πληθυσμὸς καὶ ὅτι αἱ γῶραι αὗται τυγχάνουσιν αἱ εὐρρωτέραι τῆς Ἠπειροῦ, συναντᾶται πρὸς τὸ πάλαιον, ἵνα μὴ τις εἴπῃ ἀπανταχοῦ τῆς τουρκικῆς αὐτοκρατορικῆς παρατηρούμενον φαινόμενον τῆς καταγωγῆς τῶν γονιμωτέρων τμημάτων τῆς χώρας ὑπὸ τῶν μουσουλμάνων. Μετὰ τὴν κατὰκτησιν τῆς Α. ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ τὴν ἐξισλαμισμόν αὐτῆς τὸ φεουδαρχικὸν σύστημα τῶν σπαχλῶν ἐφηρμόσθη ἐν τῇ χριστιανικῇ Ἠπειρῷ ἐν μεγάλῃ κλίμακῃ. τοῦτο δὲ καὶ ἡ αἰλικ ἀναρχία, καθ' ἣν οὐδὲν ἀνῆκε τοῖς χριστιανοῖς, τὰ πάντα δὲ τοῖς μουσουλμάνοις, συνετέλεσαν, ὥστε πυκνοὶ νὰ κατελθῶσιν ἀλβανικοὶ πληθυσμοί, πάντως ὅμως ἐλπιζομενότεροι τῶν πρώτων κυρίων τῆς χώρας, κατὰ προτίμησιν, ὡς εὐνέησαν, βεβήμενοι πρὸς τὰ γονιμώτερα τῆς Ἠπειροῦ ἐδάφη. Πρὸ τῆς ισλαμικῆς πίστεως ἐξηρανίσθη ἡ ἀσθενὴς ἄλλως τε τότε συνειδησις τῆς ἀλβανικῆς φυλετικότητος, ἀνὰ μέσον δὲ Ἀλβανῶν καὶ Ἑλλήνων μία μὲν ὑπῆρχε διάκρισις, ἡ χωρίζουσα αὐτοὺς εἰς μουσουλμάνους καὶ χριστιανούς. Τὴν ὑποδὸν αὐτῶν θέσιν, τὴν ἐξάρτησιν πάντων τῶν ἀγαθῶν αὐτῶν, ζωῆς, τιμῆς καὶ περιουσίας ἀπὸ τῆς βουλήσεως τῶν δεσποτῶν αὐτῶν μουσουλμάνων (Ἀλβανῶν), οἱ χριστιανοὶ τῆς Ἠπειροῦ κάτοικοι τῶν εὐρρωτέρων ἰδιωμερῶν, ἐνθα ἡ ἐπαρῆ καὶ τῶν σχέσεων ἡ ἀλληλεσχία ἤτο στενωτέρα, ἐπεζητήσαν νὰ μετριάσωσιν ἐξοικειούμενοι πρὸς τὴν γλῶσσαν τῶν κυρίων αὐτῶν. Οὐχ ἥκιστα εἰς τοῦτο συνετέλεσεν ἡ ἑλληνικὴ εὐστορία τοῦ πνεύματος, τὸ καρδαλέωρον καὶ ἡ εὐμάθεια, ὁ αὐτὸς δὲ λόγος, δι' ὃν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς τῶν πάντων ἐκδαρβαρώσεως καὶ ἀρκαθείας ἡ πνευματικῶς ὑπερέτα ἐλ-

ληνικὴ φυλὴ ἠσπάσθη τὴν γλῶσσαν τῶν Τούρκων ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, τῶν Σλάβων ἐν τῇ βορείᾳ θράκῃ καὶ Μακεδονίᾳ, τῶν Ἀράβων ἐν Συρίᾳ, πείθει ἡμᾶς, ὅτι τὸ πλεῖστον τῶν Ἠπειρωτῶν ἀλβανοφώνων εἶναι Ἕλληνας τὴν καταγωγὴν. Ἀλλ' ἂν τις καὶ τοῦτο μὴ παραδεχθῇ, ἐνεκα τῆς ἐξ Ἑλλήνων πλειονότητος τῶν κατοίκων τῆς κυρίως Ἠπειροῦ, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὅσον νὰ ἀναζητηθῇ ὁ πυρὴν τῆς ἀλβανικῆς φυλῆς. Οἱ αὐτοὶ περίπου λόγοι συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐξάπλωσιν αὐτῆς εἰς πολλὰ τῆς δυτικῆς καὶ βορειοδυτικῆς Μακεδονίας τμήματα περιλαμβανόμενα ἐν τοῖς νομοῖς Μοναστηρίου καὶ Σκοπεῖων. Παρὰ πᾶσαν ἑλλειψίν ἀκριβῶν στατιστικῶν πληροφοριῶν πολὺ τῆς ἀληθείας δὲν ἀπέχουεν τάσσοντες εἰς τοὺς Ἀλβανούς χιλιάδας ἀνθρώπων οἰκούντων ἀναμὶξ μετὰ Σλάβων, Ἑλλήνων καὶ Τούρκων τὰ μακεδονικὰ διαμερίσματα τῶν δύο τούτων νομῶν Μοναστηρίου καὶ Σκοπεῖων, εἰ μὴ γ. εἰς τὰ διαμερίσματα Πριστίνας, Ἀγρίδου, Μοναστηρίου, Κορυτσᾶς καὶ Καστοριάς.

Ἀλλὰ τὸ κέντρον τῆς ἀλβανικῆς δυναμὸς καθεῖται ἐν τῷ τετραπλευρῷ, ὅπερ καθορίζεται πρὸς Δ. μὲν ὑπὸ τῆς θαλάσσης μέχρι τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἀῖου ποταμοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Ἀῖου ποταμοῦ, πρὸς Α. ἀπὸ τῶν πηγῶν τοῦ ποταμοῦ τούτου εἰς ἡραμυκὴν διήκουσαν κατ' εὐθείαν σχεδὸν μέχρι περίπου τῶν ἄκρων τῆς περιφερείας τῆς Πριστρένας καὶ ἐκεῖθεν κατ' εὐθείαν αὐτῆς ἡραμυκῇ μέχρι Σκόδρας. τοῦτ' ἐστὶν εἰπεῖν ἡ ἀλβανικὴ φυλὴ κατέχει ἀμυγίς τὰς γῶρας σχεδόν, ἃς περιλαμβάνει τὸ παραβυζαντινὸς θέμα τοῦ Δυροαγίου. Τὸ τετράπλευρον τοῦτο περιλαμβάνει περὶ τὰς 8000 χιλιάδας κατοίκους Ἀλβανούς οὐ μόνον τὴν γλῶσσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἡθὴ καὶ τὰς παραδόσεις, ἐν ταύτῃ δὲ καίται ἡ φυγὴ δύναται τις εἰπεῖν τοῦ ἀλβανικοῦ ἔθνους καὶ ἐν ταύτῃ θάπτον ἢ βράδιον θα πηρῇ ἡ πολιτικὴ ἐστία τῆς αὐτοτελείας τῆς ἀλβανικῆς φυλῆς. Ἐκ τῶν 8000 τούτων χιλ. αἱ 600 εἶναι μουσουλμάνοι τὸ θρήσκευμα, τοὺς λοιπούς δ' ἐπιμερίζονται κατ' ἴσιν σχεδόν μείραν ἡ ὀρθόδοξοι καὶ ὁ καθολικισμός. Ἡ ἀλβανικὴ φυλὴ εὐρῆται ἐπικαχυμένη καὶ ἐν Ἰταλίᾳ (100 χιλ. περίπου), ἐν Ἑλλάδι (150 χιλ. περίπου), ἐν Θράκῃ (10 χιλ. περίπου). Οἱ Ἀλβανοὶ εἶναι λαὸς συγγενέστατος τῷ ἑλληνικῷ ἔθνει, ἡ εἰς πολλὰς δὲ περιόδους τῆς ἱστορίας συμμετοχὴ αὐτῶν εἰς τὸν ἑθνικὸν καὶ πολιτικὸν τῶν Ἑλλήνων βίον, τὸ ἐπὶ ἐκατονταετηρίδας ὁμόφυλον τῆς μείρας τοῦλάχιστον αὐτῶν ἦτις ἀπαύξεται τὸ ὀρθόδοξον δόγμα, πρὸς τὴν ἅλειον ἑλληνισμόν, ἡ κοινὴ εἰς τοὺς Ἕλληνας ἀνατροφή καὶ παιδείσις τῶν ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ, Τυρκικῇ ὀρθόδοξων Ἀλβανῶν, ἀπο-

τέλειται σπουδαία ἐκτένεια, ὅτι ἐν τῇ ὀρι-
στικῇ διαρρυθμίσει τῶν τυχῶν τῆς Ἑλλη-
νικῆς Χερσονήσου Ἀλβανοὶ καὶ Ἕλληνες
θὰ ἐμφανισθῶσι παρὰ πάσας τὰς πολιτικὰς
βαρύνσεις, ὡς παραστᾶται ἐν τῷ κοινῷ
ὑπὲρ τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ τῆς νο-
τισανατολικῆς Εὐρώπης ἀγῶνι. Οἱ Ἀλβα-
νοὶ εἶναι σκληρὰ νοήμων, δραστήρια, πολμη-
ρα, φιλοκίνητοι, φιλοπόλεμοι, πατριαρ-
χική τὰ ἦθη. Βίος ἀνωμαλὸς καὶ διηγετικῶς
ταραχωδής, ἀπ' ἧς ἐγκατέστησαν οἱ Τούρ-
κοι ἐν αὐτῇ, προσέδωκεν εἰς τὸν λαόν τοῦ-
τον καὶ κακίαν τινά, αἵτινες σὺν τῷ χρόνῳ
θὰ ἐξελικθῶσιν, ὅταν ἐν αὐτῇ ἰδρυθῇ ἡ
ἐννομὸς ἐλευθερία. Περὶ ἀλβανικῆς φιλο-
λογίας πρβλ. καὶ τὰς μελέτας τοῦ Π. Κου-
πιτῶρη. [I.A.]

* **Ἀλβανός** ἡ Σαῖντ-Ἀλβανός (St. Al-
bans). Ἀγγλικὴ πόλις ἔχουσα 10.930 κατ.

* **Ἀλβανὺ** (Albany). 1. Ὄνομα ἀπο-
διδόμενον κατ' ἄρχας εἰς ὅλην τὴν Σκω-
τίαν, εἰς αὐτὴν δὲ περιορισθὲν εἰς δουκάτον καί-
μενον πρὸς τὰ Νοτιὰ τῆς χώρας ταύτης.
ὁσῖνος κάτοχοι ὑπῆρξαν πόλιν μὲν τῆς
βασιλικῆς οἰκογενείας τῆς Σκωτίας καὶ
ὁσῖνος τὸ ἔννομα ὕστερον προσέλαβον καὶ
τινα μὲν τῆς ἀγγλικῆς βασιλικῆς οἰκο-
γενείας. Ὑπὸ τὸ ἔννομα τοῦ κόμητος τοῦ
Α. εἶναι γνωστὸς ὁ προτελευταῖος γένος
τῶν Στουάρτων Κάρολος Ἐδουάρδος ὁ
μνηστὴρ τοῦ θρόνου τῆς Ἀγγλίας, ἀπο-
θανὼν τῷ 1788 ἐν Ῥώμῃ, ὁσῖνος ἡ σύ-
ζυγος Καρολίνα ἐκ τῆς γερμανικῆς πριγ-
κιπικῆς οἰκογενείας τοῦ Στόλδεργ, περιχαλ-
λῆς καὶ εὐσεβῆς οὖσα ἐνέπνευσε παρά-
φορον ἔρωτα εἰς τὸν Ἰταλὸν ποιητὴν Ἀλ-
φρέδον, μεθ' οὗ καὶ συνεζεύχθη μετὰ τὸν
θάνατον τοῦ ἀνδρός καὶ ἀπέθανε τῷ 1824
μεγάλῃν κοινωνικῇ ἐξασκήσασα ἐπίδρασιν
ἐν Φλωρεντίᾳ. — 2. Πόλις ἐν τῇ Βορείῳ α-
μερ. πολιτεία Νέας Ὑόρκης ἀριθμοῦσα
94.151 κατ. τῷ 1897. — 3. Διαμέρισμα
ἐν τῇ Ἀγγλικῇ ἀπικίᾳ τοῦ Ἀγγλῶν, ἔχον
ἐμβ. 4700 τετρ. καὶ πληθυσμὸν περὶ
τοῦς 16.500 κατ.

* **Ἀλδερστάτ** (Halberstadt). Πρω-
τικὴ πόλις ἔχουσα 42.792 κατ. τῷ 1901.

* **Ἀλδὴλος** alvelos (Φαρμ.). Ὑγρὸν
λευκῶδες, σιροπιδόδες συστάσεως, ἀδιά-
λυτον ἐν ὕδατι καὶ οἰνοπνεύματι, εὐδιάλυ-
τον ἐν αἰθέρι καὶ γλυκερορρῳίῳ, ἐξαγόμε-
νον ἐκ τινος εὐφρορεσιδίου φυτοῦ τῆς Βραζι-
λίας, εἰσάχθεν νέωσι εἰς τὴν θεραπευτικὴν
εἰς ἐπαλείψεις τῶν καρκινωδῶν ἑλκῶν καὶ
ὡς ἰσχυρὸν τοπικὸν καυτήριον. [P.N.B.]

* **Ἀλδὲ** ἡ Ἀλδὺ. Γαλλικὴ πόλις ἔ-
χουσα 20903 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀλδίδον** halvina (Φαρμ.). Ἐκχύμα-

σμα φυτοῦ τινος ἰθαγενεῖς τῶν Ἰνδιῶν, π-
κρὸν καὶ διεγερτικὸν τῆς ἐκκρίσεως τ-
χολῆς, διὸ καὶ χρησιμεύει κατὰ τοὺς Ἀ-
γίλους ἰατροὺς πρὸς δυσπεψίαν μετὰ δυσκα-
λίεττος. Ὑπὸ τῶν Ἰνδιῶν χρησιμοποιοῦ-
ται ὡς τονωτικὸν καὶ ἀντιπερισπαστικὸν κα-
τὰ τῶν ἐλαιογενῶν πυρετῶν. [P.N.B.]

* **Ἀλδιστὰν** ἡ Ἐλδιστὰν. Πόλις
τῆς Ἀσ. Τουρκίας ἐν τῷ νοτῷ Χαλεπὸν
καὶ τῇ διοικήσει Μαρᾶς, ἀριθμοῦσα πε-
ρὶ 8 χιλ. κατ. καὶ κειμένη παρὰ τὰ ἐρ-
πια τῆς ἀρχαίας Ἀραδισσοῦ, Ἀλλοτε πλη-
μελῶς ἐξελικθὲν ὡς τὰ ἀρχαία Κόμαν.

* **Ἀλγάρωδ** Algarve. Πορτογαλικὴ
ἐπαρχία ἔχουσα 205 χιλ. κατ.

* **Ἀλγεσίρας**. Πόλις Ἰσπανίας ἔχου-
σα 12.465 κατ.

* **Ἀλγερία**. Γενικὴ διοίκησις ἐν Ἀ-
φρικῇ ἀνήκουσα εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ ἔχου-
σα μετὰ τοῦ Ἀλγερινῶς μέρους τῆς Σαχάρ-
ἑμβ. 797.770 τετρ. καὶ 4.824.000 κατ.

* **Ἀλγέριον**. Πρωτεύουσα τῆς γεν-
ικῆς διοικήσεως Ἀλγερίας καὶ τοῦ νομ.
Α. ἔχοντος 1.631.467 κατ. τῷ 1901 καὶ
ἀριθμοῦσα 92.120 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀλδερστοτ** (Aldershot). Ἀγγλ.
κὴ πόλις ἀριθμοῦσα 20.150 κατ.

* **Ἀλδεῦδινῃ**. Κένσις ὑπόλευκος, ὁ-
μορρὸς, διαλυτὴ ἐν ὕδατι, ἔχουσα ἀντίδρασ-
καὶ ἰδιότητα διατομικῆς βάσεως, προκύ-
πτουσα ἐκ τῆς ἐπὶ μακρὸν ἐπίδρασιν
διαλύματος ἀλδεύδης ἐπὶ οἰνοπνεύματι
δουρ. ἀμμωνίας. Διὰ ζέσεως μεθ' ὕδατος
μετ' ἀραιῶν δέξιν ἀποσυντίθεται εἰς αμ-
μωνίαν καὶ δέξιν αλδίνην, οὗσα
ἀμμορρὸν, καστανοχρῶν, βασιλικῆς ἰδιότη-
τος ἔχουσιν. Μετὰ οἰνοπνεύματος ζεσθεῖσα με-
ταβάλλεται εἰς παρεμφερεῖς βάσεις τῆς
δέξιν αλδίνης καὶ τῆς δέξιν αμ-
μωνίας. [P.N.B.]

* **Ἀλδεῦδινδροξιδίον**. Ὑγρὸν
ἄχρουν, ὁσμὴν ἀλδεύδης ἔχον, ζέον ἐν
115°, διαλυτὸν ἐν ὕδ. οἰνῳ. καὶ αἰθέ-
ρῳ, κατὰ πᾶσαν ἀναλογία, παραγόμενον ἐκ
τῆς ἀπ' εὐθείας ἐνώσεως τῆς ἀλδεύδης
μετὰ τῆς ὑδροξυλαμίνης. Ὑπαρχόντων δὲ
πολλῶν εἰδῶν ἀλδεύδης, ἔπεται ὅτι καὶ
ἰσάριθμοι ἀνάλογοι ἐνώσεις μεθ' ὑδροξυλα-
μίνης εἰσὶ δυνατόαι, καλούμεναι ἀλδεῦδριν-
ξιδία. [P.N.B.]

* **Ἀλδὸλιον**. Πρῶτον ἀλδεῦδινῆς συμ-
πυκνώσεως παρασκευαζόμενον τῇ ἐπίδρα-
σει ὑδροχλ. δέξιν ἐπὶ αἰθυλαλδεύδης, εἶναι
ὑγρὸν ἄχρουν καὶ ἀνεστρυν. εἰδ. β. 1.12
ἰσῶδες δια χρόνου γινόμενον, ἀποσταζόμε-
νον δὲ ὑπὸ τὴν συνθήκην ἀτμοσφ. πίεσιν με-
ταβάλλεται εἰς κρυσταλλοειδῆ. [P.N.B.]

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Ἀλεξάνδρεια

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ Β'

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Ἀλεξάνδρεια

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ἄλεις δῆμος. Ὑπάγεται εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀργούς καὶ σύγκειται ἐν τῇ ἐδρᾷ Μπουγιατί καὶ 6 ἄλλων χωρίων. Κατ. 3179 τῷ 1896.

Ἀλεμαννός (Νικόλαος). Λόγιος Ἑλλήν γενν. τῇ 12 Ἰανουαρ. 1583 ἐν Ἀνδρῶν. Ἐλθὼν νεώτατος εἰς Ῥώμην εἰσήλθεν εἰς τὰ ἑλληνικὴν φροντιστήριον, ἐνθα ἐξεπαιδεύθη τὴν ἑλληνικὴν καὶ λατινικὴν γλῶσσαν, ἐμολογήσας δ' εἰς τὸν καθολικισμὸν καὶ ἱερθεὶς ἀνῆλθε μέχρι τῆς θέσεως τοῦ βιβλιοθήκης τῆς Βατικανῆς τῷ 1614 καὶ ἀπέθανε τῇ 24 Ἰουλίου 1626. Τῷ 1628 ἐξέδωκεν ἐν Λουδοῦνφ τῆς Γαλλίας τὰ Ἀνέκδοτα τοῦ Προκρίπου μετὰ λατινικῆς μεταφράσεως καὶ σοφῶν σχολίων, ἐν οἷς ὑπερηκύντισε τὸν Προκρίπιν κατὰ τὴν θριμύτητα τῆς καταφύσεως κατὰ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανού. Ἐγραψε δὲ καὶ ἄλλα τινά, ἐν οἷς καὶ σχόλια εἰς τὴν ἐκδοσὶν Ἀναστασίου τοῦ Συναΐτου τὴν ὑπὸ τοῦ Ἰαν. Γρέτσερ. [Κ.Ν.Σ.]

Ἀλεμτεγία (Alemtsejo). Ἐπαρχία τῆς Πορτογαλίας, διαιρουμένη εἰς τὰ διαμερίσματα Ἑδρας, Πορταλέγρε καὶ Βείας μετὰ 413,531 κατ. τῷ 1900.

Ἀλενσὼν (Alençon). Γαλλικὴ πόλις ἔχουσα 18,319 κατ. τῷ 1896. Ἡ δουκίσσα τοῦ Α. Σορία, σύζυγος τοῦ δουκὸς Φερδινάνδου καὶ ἀδελφὴ τῆς αὐτοκράτειρας τῆς Αὐστρίας, ἐκάθη μετ' ἄλλων κυρίων κατὰ τὴν ἀποτέφρωσιν τῆς ἐν Παριτίσις Εὐεργετικῆς Ἀγορᾶς κατὰ Μάϊον τοῦ 1897.

Ἀλεξανδρόδεις. Χωρίον τῆς νήσου Κυθῆρων ἀνήκον εἰς τὸν δῆμον Κυθηρίων καὶ ἔχον 141 κατ.

Ἀλεξάνδρος χώρα (Alexandraland). Χώρα τῆς Αὐστραλίας μετέχεις, διοικητικῶς ἠνωμένη μετὰ τῶν καλυμμένων Βορείων Χωρῶν (Northern Territory) τῆς Αὐστραλίας. Βλ. λ. Αὐστράλια Βορείος.

Ἀλεξάνδρεα. Πόλις τῆς Αἰγύπτου ἀριθμουσα κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1897 319,766 κατ. Ἡ Α., ἥτις καὶ μετὰ τὴν πυρπόλησιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς συντακτικῆς τῷ 1882 ἀνέσθηκε πάλιν, κέντηται ἀπὸ τοῦ 1896 μουσεῖον ἑλληνικῶν καὶ ῥωμαϊκῶν ἀρχαιοτήτων, δευτέραι πλουτιζόμενον τῇ μερίμνῃ τοῦ διευθυντοῦ αὐτοῦ Δ^{ουκ} Botti, ὅστις καὶ ἐπεχείρησε κατ' Ὀκτωβρίον τοῦ 1900 μετὰ τοῦ Γερμανοῦ Dr. Shuess-Bey ἀνασκαφὰς πρὸς Νετ. τῆς πόλεως ὑπὸ τὸν λόγον Κεμ. παρὰ τὴν κίονα τοῦ Πομπηίου, καθ' ὃς ἀνεκαλύφθησαν μεγαλοπρεπεῖς αἰγυπτιακαὶ κατακόρυφα λελαθευμένα ἐν τῇ βράχῃ καὶ περίεχουσι πλούσια καλλιτεχνικὰ εὐρήματα. Ἐκ τῶν νεωτέρων

ἀξιοθεάτων τῆς πόλεως λογίζεται καὶ ἡ ἀναμνηστικὴ στήλη τῆς ἀλώσεως τοῦ Χάρτουμ τῆς γενεμένης τῷ 1898 ὑπὸ τοῦ λόρδου Κίτσεναρ ὅτε ἐπανενετήθη τὸ Σουδάν, ἱδρυθεῖσα τῷ 1900. Ἀπὸ τοῦ 1890 ὑπάγχει αὐτῇ δημογραφία συγκειμένη ἐξ 28 ἄλλοδαπῶν μελῶν ὧν οἱ πλεῖστοι Ἕλληνες. Πατριάρχης τῶν Ὀρθόδοξων ἀπὸ τοῦ 1899 εἶναι ὁ Φώτιος τέως μητροπολίτης Ναζαρέτ καὶ πρῶην ἐψηφισμένος πατριάρχης τῶν Ἱεροσολύμων. [Β.]

Ἀλεξάνδρεα. Ἱταλικὴ πόλις ἔχουσα 71,293 κατ. τῷ 1901.

Ἀλεξάνδρεα. 1) Πρωτ. ὁμωνύμου κομητείας ἐν τῇ Βερ. Ἀμερ. Πολιτεῖᾳ Βιργινία παρὰ τὴν ποταμὸν Ποτομάκον, ἀριθμ. 14,339 κατ. τῷ 1890. — 2) Πόλις ὁμωνύμου περιφερείας ἐν τῷ ῥωσσ. κυβερνήτῳ Χερσὼνος, ἔχουσα κατ. 14,002 τῷ 1899. — 3) Πόλις Ῥουμανίας ἀριθμ. 12,308 κατ. τῷ 1890.

Ἀλεξάνδρεττα. Πόλις τῆς Συρίας ἔχουσα κατὰ τινὰς νῦν μόλις 1500 κατ., ἐλαττωθέντος τοῦ πληθυσμοῦ ὡς ἐκ τοῦ νοσηροῦ κλίματος.

Ἀλεξάνδρουδσκη. Πόλις τῆς Ῥωσσίας ἐν τῷ κυβερνήτῳ τοῦ Αἰχαιτερινοσλάβ, ἔχουσα 10 χιλ. κατ.

Ἀλέξανδρος Γ'. Ὁ αὐτοκράτωρ οὗτος τῆς Ῥωσσίας ἀπέθ. τῇ 20^ῃ Νοεμβρ. 1894 ἐν Λιβανῶν τῆς Κριμαίας, μετὰ μακρὰν ἀσθένειαν. Περὶ τῆς αὐτοῦ ἀποτέλειμα βραδέος δηλητηριασμοῦ ὑπὸ τῶν μηδενιστῶν. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς αὐτοῦ προσήγγισε πολιτικῶς πρὸς τὴν Γαλλίαν, ἵνα φέρῃ ἀντιπερισπασμὸν εἰς τὴν Τριπλὴν συμμαχίαν ἢ ὑποδοχὴ τοῦ γαλλικοῦ στόλου ἐν Κρονστάτῃ τῷ 1891 καὶ ὕστερον ἢ τοῦ ῥωστικοῦ ἐν Τουλῶνι καὶ ἐν ἄλλαις λιμέσι τῆς Γαλλίας τῷ 1893 συνέτειναν τὰ μέγιστα εἰς τὴν φιλίαν ταύτην, ἥτις κατέληξεν εἰς εἶδος τι συμμαχίας, ἐπὶ τοῦ διαδόχου τοῦ Α. Νικολάου τοῦ Α'. [Β.Α.]

Ἀλέξανδρος Α'. βασιλεὺς τῆς Σερβίας. Ἀνεκέρυξεν ἑαυτὸν ἀπολύσας τοὺς ἀντιβασιλεύοντας Πρίσιπς καὶ Βελιμάρκοβιτς ἐνῆλκεν τῇ 1^ῃ Ἀπριλίου 1893 καὶ ἀρχεὶ ἐκτετε μόνος. Τῇ 25 Δεκεμβρίου 1897 ὁ παραιτηθεὶς τῷ 1889 πατὴρ αὐτοῦ Μιλάνος ἐπανέλθων εἰς Σερβίαν ἀνέλαβε πάλιν τὸ ὄνομα τοῦ βασιλέως. Λαθὼν δὲ παρὰ τοῦ υἱοῦ τὴν γενικὴν ἀρχηγίαν τοῦ στρατοῦ ἔμειναν αἰτίθι παρὰ τῶν πολλὰ καὶ πράγματα διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ τῇ κυβερνήτῃ τοῦ Α'. Τῷ 1899 ἐξερράγη συνωμοσία κατὰ τοῦ Μιλάνου, ἐν ᾗ κατηγγέρθησαν ὡς ὑποκινηταὶ οἱ ῥιζοσπαστι-

καὶ τῆς χώρας καὶ ἦτις κατεστάλη βιαιῶς καὶ αἰματηρῶς. Ὁ βασιλεὺς Α., ὅστις ἐπεσεκέρθη τὴν Ἑλλάδα κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας τοῦ 1896, ἐνορκεῖτο τῇ 5 Αὐγούστου 1900 μετὰ τῆς Κυρίας Δράγας Μασσίν, θυγατρὸς τοῦ συνταγματάρχου Λουσιβίτζα, τοῦ ὅτι μὴ τυγὲν τῆς ἐπιδοκιμασίας τοῦ βασιλείου Μιλάνου ἔσχηεν ὡς ἐπαχλοῦσθαι τὴν ἐκ τῆς Σερβίας ἀπομάχρυνσιν τούτου (βλ. Μιλάνος).

* **Ἀλέξανδρος Βάττεμπεργ**, πρῶην ἡγεμὼν τῆς Βουλγαρίας. Ἀπὸ τῆς 17 Νοεμ. 1893 ἐν Γράτς, ἀρσὺ προσέλαβε τὸ ὄνομα τοῦ κλητῆος Χάρτεναυ νομπευθεῖς Γερμανίδα αἰοῖδον τῷ 1889. Τῷ 1890 ἀνέλαβεν ἐνεργὴν ὑπηρεσίαν ἐν τῷ αὐστριακῷ στρατῷ καὶ προεβιβάσθη τῷ 1892 εἰς ὑποστράτηγον. Ὁ νεκρὸς αὐτοῦ μετακομίσθη εἰς Βουλγαρίαν, ἥς ἡ κηδεία ἔχεν ἀπὸ τοῦ 1891 ἀπονείμει ἐτήσιαν συντάξιν τῷ πρῶνι ἡγεμόνι καὶ ἐτάρῃ ἐν τῷ μαυσωλείῳ τῆς Σόφιας.

* **Ἀλέξανδρος**. Κωμὴ τῆς νήσου Λευκάδος, ἀνήκουσα εἰς τὸν δῆμον Καρυῆς καὶ ἔχουσα 430 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀλεξανδρούπολις** Alexandropolis. Πόλις τῆς Ἀσιατικῆς Ρωσίας ἔχουσα 32,018 κατ. τῷ 1897.

* **Ἀλεποῦ**. Χωρίον τοῦ δήμου Ποταμογετινῶν ἐν Καρχήρῳ, ἔχον 259 κατ.

* **Ἀλέρια**. Κωμὴ τῆς νήσου Κορινθίας παρὰ τὴν ἔχουσα 1000 κατ. Εἶναι ἡ ἀρχαία Ἀλαλία, ἀποικία τῶν Φωκαέων, ὁδουθ. τῷ 546 π. Χ. Ναυμαχία Φωκαέων καὶ Καρχηδονίων τῷ 534 π. Χ.

* **Ἀλέσιο**. Κωμόπολις τῆς Ἀλβανίας ἔχουσα 3 χιλ. κατ. καὶ τὸν τάφον τοῦ Σκεντέρμπεη, ἀποθ. αὐτοῦ τῷ 1467.

* **Ἀλέστια**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρακυνθίων ἐν Εὐρυτανίᾳ, ἔχον 222 κ. τῷ 1896.

* **Ἀλετρίς ἢ ἀλευρώδης** (Φαρμ.). *Aletris farinosa*. Φυτὸν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν κρινοειδῶν, ἔχον φύλλα ὡς ἐπιπεπασμένα ἀλευρῷ. Τὸ ῥίζωμα αὐτοῦ περιέχει πικρὸν δραστικὸν στοιχείον, τὴν ἀλετρίνην, εὐδιάλυτον ἐν οἰνοπνεύματι, ἀδιάλυτον δ' ἐν ὕδατι. Εἰσῆχθη ἐσχάτως ὡς φάρμακον τονωτικὸν μὲν ὑπὸ μικρὰς, ἐρεθιστικὸν δὲ ὑπὸ μεγάλαις δόσεσι. Χρησιμεῖται τοῦ ῥιζώματος κόνις 0,60 γρ., ἡ βάμμα 5-10 γρ., ἡ ὑγρὴ ἐγχύλισμα 0,50—0,60 γρ., κατὰ τοῦ ὕδατος, τῶν βρωματισμῶν καὶ διαφόρων μητρικῶν παθήσεων. [P.N.B.]

* **Ἀλευράδα**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἰδομένης τῆς ἐπαρχίας Βάλτου, ἔχον 405 κατ.

* **Ἀλευροσκώληξ**. Ἡ κάμπη σκιστοῦ τοῦ ἀλευροφάγου (βλ. λ. Σκιάβιος ἐν τέρμ. Γ' σ. 270).

* **Ἀλήκαμπος**. Χωρίον τῆς Κρήτης ὑπαγόμενον εἰς τὸν δῆμον Γεωργιουπόλεως τῆς ἐπαρχίας Ἀποκερῶν τοῦ νομοῦ Σφακίων καὶ ἔχον 730 κατ.

* **Ἀλευροῦ**. Χωρίον τοῦ δήμου Πελλήνης τῆς ἐπαρχίας Λακεδαιμόνας, ἔχον 392 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀλητσελεμπή**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Βουπρασιῶν τῆς ἐπαρχίας Ἠλείας, ἔχον 138 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Εἰλας τῆς ἐπαρχίας Μεσσηνίας μετὰ 305 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Οἰχαλίας τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας μετὰ 670 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Συλλεκούντος τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας μετὰ 351 κατ. (Ἄπαντα ταῦτα κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896).

* **Ἀληφακλάρ**. Χωρίον τῆς Θεσσαλίας ἀνήκον τῷ δήμῳ Κασθαναίας τῆς ἐπαρχίας Ἀγρινίου καὶ ἔχον 360 κατ.

* **Ἀλιθέριον**. Κωμόπολις τῆς νήσου Εὐβοίας ὑπαγόμενη εἰς τὸν δῆμον Ταρυνέων τῆς Καρυστίας. Κάτοικαι 1469 τῷ 1896. Ἐνταῦθα ὑπάρχει σχολαρχεῖον καὶ ἄλλα καταστήματα.

* **Ἀλιζαριναμέδη**. Ἑνωσις κρυσταλλικῆ ὑπὸ μορφήν βελονῶν λαμπρὰν μεταλλικὴν κάρψιν ἔχουσῶν, τηχομένων καὶ ἐξαχνουμένων εἰς 225°, παραγομένων διὰ θερμάνσεως μέχρι 200° ἀλιζαρίνης μετ' ἀραιᾶς καυστικῆς ἀμμωνίας. [P.N.B.]

* **Ἀλίκα** ἢ Ἀλύκα. Χωρίον τοῦ δήμου Βάλτεσιος τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας, ἔχον 383 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀλικάντη**. Πόλις τῆς Ἰσπανίας, ἔχουσα 40463 κατ. τῷ 1897.

* **Ἀλικαρνασσός**. Βλ. Μπουδρουμί.

* **Ἀλίσταϊνα** ἢ Ἀλέσταϊνα. Χωρίον τοῦ δήμου Ψωρίδος ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κιλαδρῶν, ἔχον 274 κατ.

* **Ἀλίφακα** ἢ Ἀλήφακα. Χωρίον τοῦ δήμου Λαρίσης ἀριθμοῦν 144 κατ.

* **Ἀλιφαξ**. 1) Πόλις τῆς Ἀγγλίας μετὰ 104,933 κατ. ἐν ἔτει 1901. — 2) Πόλις τοῦ Καναδᾶ ἐν τῇ Νέᾳ Σκωτίᾳ, ἀριθμοῦσα 40,781 κατ.

* **Ἀλιφεύρας** δῆμος. Δῆμος ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ὀλυμπίας τοῦ νομοῦ Τριφυλίας, περιέχων τὴν πρωτεύουσιν Ζάχαν καὶ 19 ἄλλα χωρία καὶ ἀριθμῶν 4468 κ. τῷ 1896.

* **Ἀλκάλα**. Πόλεις πολλαὶ τῆς Ἰσπανίας, 1) Α. δ' Ἐναρὲς ἔχουσα 13 χιλ. κατ. 2) Α. la Real μετὰ 15,000 κατ. καὶ πλουτοῦ μοναστηρίου ἱδρυθέντος τῷ 1340.

* **Ἀλκαλιολεύκωμα** (albuminose). Προϊὸν τῆς ἐπιβράσεως τῶν ἀλκαλίων ἐπὶ πυκνῶν διαλύματων τῶν λευκωμάτων, ἔχον

τάς αὐτάς ἀντιδράσεις πρὸς τὴν τυρίνην αὖν μόνῃ τῇ διασφοᾷ ὅτι διαλύεται ἐν περισταίᾳ ὀξείκῳ ὀξέος καὶ ὅτι ἐνέχει ἐλάχιστον ποσότητα θείου. [P.N.B.]

Ἀλκαυνέρυθρον. Χρῶμα ἐρυθρὸν παρεχόμενον ἐκ τῆς διαλύσεως τῆς ἀλκαυνίνης ἐν εἰσπομ., αἰθέρι, χλωρισφορμ., ἀνύδρῳ ὀξείκῳ ὀξεί καὶ λιπαροῖς ἐλαίοις. Ὅτι δὲ κόνις ἢ ἱζημα ὑστίνερυθρον, ὑπερπρὸς ἐκ τοῦ εἰσπονευματικίου διαλύματος, ἢ σαρκόχρουν διὰ διχλωρισόχρου ὑδραργύρου. [P.N.B.]

Ἀλκαυνίνη. Βλ. Ἀγχοσίνη.

Ἀλκαυννοκυανόυν. Χρῶμα κυανπρῶς κυανῶν παρεχόμενον ὑπὸ τοῦ διαλύματος ἀλκαυνίνης ἐν αμμονίᾳ καὶ καυστικῇς ἀλκαλίαις. [P.N.B.]

Ἀλκαυννοπράσινον ἔχει πρᾶσινον τῆς Ἀλκυλέναι. Χρῶμα σκατινῶς πράσινον, ἀποβαλλόμενον κατὰ τὴν ἐπὶ μακρὸν ἔσθιν εἰσπονευματικίου διαλύματος ἀλκαυνίνης καὶ διαλυόμενον ἐν εἰσπομ. καὶ αἰθέρι διαπράττειν χροῖον. [P.N.B.]

Ἀλκαυννόχρουν. Χρῶμα ὡς τοῦ ἀμεθυστοῦ ἰσχυρῶν, προκύπτει ἐκ τῆς διαλύσεως τῆς ἀλκαυνίνης ἐν τῷ πυκνῷ θειϊκῷ ὀξέει. [P.N.B.]

Ἀλκυλόλαι. Ἀκαρστος ἢ ἐνδεῶς ὑδρογόνου τριατομικαὶ εἴδαι τῶν κακορρασιμένων ὑδρογονανθράκων τῆς σειρᾶς τοῦ μεθανίου ἥτοι τῶν παραγινῶν, ἀποτελοῦσαι ὁλόκληρον σειρὰν ὁμολόγων εἰζῶν δύναμειν νὰ προκύψωσιν ἐκ τῶν ὁμολόγων τοῦ μεθανίου δι' ἀκαρσέως τριῶν ἀτόμων ὑδρογόνων. [P.N.B.]

Ἀλκύναι. Τετρατομικαὶ ὑδρογονανθράκες τῆς σειρᾶς τοῦ ἐξυλενίου, διακρίνονται τῶν κακορρασιμένων ὑδρογονανθράκων τῆς σειρᾶς τοῦ μεθανίου τῷ ὅτι περιέχουσιν ἐπὶ ἑκάττον ἢ ἄτομα ὑδρογόνου, τῶν δὲ ὑδρογονανθράκων τῆς σειρᾶς τοῦ αἰθυλενίου τῷ ὅτι περιέχουσιν ἢ ἄτ. ὑδρογόνου ἑκάττον ἐκείνων, καὶ ἔχοντες πρὸς τοὺς μονατομικοὺς ὑδρογονανθράκας τῆς σειρᾶς τοῦ αἰθυλενίου ὡς οἱ ὑδρογονανθράκες τῆς σειρᾶς τοῦ αἰθυλενίου πρὸς τοὺς κακορρασιμένους τῆς σειρᾶς τοῦ μεθανίου. Παράγονται αἱ Α. εἴτε ἐκ τῶν δυσπαραγινῶν ἢ δυσμεθωρίων προϊόντων ἀντικαταστάσεως τῶν κακορρασιμένων ὑδρογονανθράκων, εἴτε ἐκ τῶν τοιοῦτων μονεγγλωρίων ἢ μενεθωρίων τῆς σειρᾶς τοῦ αἰθυλενίου, διὰ θερμάνσεως μετ' εἰσπονευματικίου διαλύματος καυστικοῦ κλάσας. Διακρίνονται εἰς ἀλκυλῆς Α. ἥτοι ὁρθοαλκύναι ἢτοι ὀξυλέναι, περιέχοντες ὑδρογόνον δύναμειν νὰ ἀντικατασταθῇ ὑπὸ μετὰλλων τιμῶν, καὶ εἰς ἰσομερεῖς Α. ἥτοι ἰσοαλ-

κύναι ἥτοι ἰσομερεῖς ὀξυλέναι ἢ ἰσοξυλέναι ὡς μὴ περιέχοντες ἀσάθως πῶς συνδεδεμένον ὑδρογόνον δύναμειν νὰ ἐκτοπισθῇ ὑπὸ μετὰλλων. Οἱ εἰς τὰς ἀλκύναις ἀναγόμενοι ὑδρογονανθράκες εἰσι τὸ ἐξυλένιον, τὸ αλλυλένιον, ἀμφοτέρωθεν, τὸ κροτωνυλένιον, τὸ βαλερυλένιον, τὸ ἐξυλένιον, τὸ οἰνυθυλιδένιον, τὸ οὐτένιον, τὸ δεκατένιον, τὸ βενυλένιον, ἀπαντα βευστά. [P.N.B.]

Ἀλκίρα (Alcira). Πόλις τῆς Ἰσπανίας, ἀριθμοῦσα 18,550 κατ.

Ἀλκοῦ. Πόλις τῆς Ἰσπανίας, ἔχουσα 11,000 κατ. τῷ 1897.

Ἀλκυλάι. Σειρὰ ὁμολόγων ὑδρογονανθράκων τῆς σειρᾶς τοῦ μεθανίου, παρεχόμενων ἐκ τῶν κακορρασιμένων τῆς σειρᾶς τοῦ μεθανίου δι' ἀποσπάσεως ἢ ἀτόμου ὑδρογόνου. Εἰσι εἴδαι μονατομικαὶ καλούμεναι πνευματορρίζαι καὶ δύναμειν νὰ ἐνώθωσι μετὰ μονατομικοῦ στοιχείου ἢ μονατομικῆς εἴξεως ἢ νὰ εἰσέλθωσι καὶ εἰσέλθωσιν ὡς ἄτομα ἀπὸ συμπλέγματος ἐνώσεως τινος. [P.N.B.]

Ἀλκυλανθρακένια. Ὑδρογονανθράκες παρεχόμενοι ἐκ τοῦ ἀνθρακένιου δι' ἀντικαταστάσεως τῶν μεσίων ἀτόμων τοῦ ἀνθρακός αὐτοῦ ὑπὸ πνευματορρίζων ἥτοι ἀλκυλῶν. [P.N.B.]

Ἀλκυλανυλέναι. Προϊόντα ἀντικαταστάσεως τοῦ ὑδρογόνου τοῦ αμυδίου τῆς ἀνιλίνης ὑπὸ πνευματορρίζων ἥτοι ἀλκυλῶν δι' ἐπιδράσεως ἐν τῇ συνήθει θερμότητα βρωμιούχων ἢ ἰωδιούχων πνευματορρίζων ἐπὶ ἀνιλίνης. [P.N.B.]

Ἀλκυλέναι (olefines). Εἴδαι διατομικαὶ γνωσταὶ ἐν ἐλευθερίᾳ κατὰστάσει, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς ἀλκύναις, προκύπτουσαι ἐκ τῆς σειρᾶς τῶν παραγινῶν δι' ἀποσπάσεως δύο ἀτόμων ὑδρογόνου, δύναμειν δὲ δι' ἀμέστου συνθέσεως νὰ μεταπέσωσιν εἰς κακορρασιμένους ὑδρογονανθράκας ἐνώσεις. Εὑρίσκονται ἀρθονα ἐν τῷ πετρελαίῳ τῆς Βακῆ τοῦ Καυκάσου, διὸ καὶ τὰ ἐκ τούτου παρεχόμενα καύσιμα πετρελαιοὶ καὶ λοιπα προϊόντα ἀποστάξεως ἔχουσιν ἀνώτερον εἰδικὸν βάρος καὶ μέζονα φωτιστικὴν δύναμιν τῶν ἐκ τῶν αμερικανικοῦ ὁμοίων. Οἱ διδύναμοι οὗτοι ὑδρογονανθράκες παράγονται καὶ κατὰ τὴν ἔξωρον ἀπόστασιν πολλῶν ἐνώσεων τοῦ ἀνθρακός, διὸ ἐμπεριέχονται καὶ ἐν τῷ φωταερίῳ, ἐν τῇ ἐυλοπίστῃ καὶ τῇ λιθανθρακίπτῃ. Τὰ μὲν κατώτερα μέλη τῆς σειρᾶς τῶν Α. εἰσιν ἀέρια, τὰ δὲ μεσάζα μέλη εἰσὶν ὑγρά πτηνικά, καὶ τὰ ἀνώτερα ἥτοι τὰ πλείονα ἄτομα ἀνθρακός περιέχοντα ἀπὸ τοῦ ὑδρογονανθρακός καὶ πέρα εἰσὶ σώματα στε-

ραά. Ἐνδύνται ἀπ' εὐθείας μετὰ τοῦ ὑδρογόνου, τοῦ χλωρίου, τοῦ βρωμίου, τοῦ ἰωδίου καὶ μετὰ τῶν στοιχείων τῆς αἰκτεγενείας τῶν ἀλατογόνων κατα προτίμησιν. Ἀνῆκουσιν εἰς τὴν σειράν ταύτην οἱ ὑδρογονάνθρακες: αἰθυλένιον, προπυλένιον, βουτυλένιον, ισοβουτυλένιον, ψευδοβουτυλένιον, πεντυλένιον, ἀμυλένιον, ισοαμυλένιον, ἐξυλένιον, ἐπτυλένιον, ισοεπτυλένιον, ὀκτυλένιον, διαμυλένιον, κητένιον, κηρατένιον, μηλένιον, καὶ ἀντίστοιχα πνεύματα αἰθυλενική γλυκὴ, προπυλενική γλυκὴ, τριμεθυλενική γλυκὴ, ισοβουτυλενική γλυκὴ, ἀμυλενική γλυκὴ, ἐξυλενική γλυκὴ καὶ ὀκτυλενική γλυκὴ. [P.N.B.]

Ἀλκυλινδόλια καλοῦνται τὰ παράγωγα τοῦ ἰνδόλιου ὅσα προκύπτουσι δι' ἀντικαταστάσεως τοῦ ὑδρογόνου τοῦ ἐν αὐτῷ ἀμιδίου ἢ τῶν ἐν αὐτῷ ὁμάδων ὑπὸ πνευματορριζῶν ἢ τοῦ ἀλκυλίου. Ὑπάρχουσι εἰς τὰ Α. τὰ αἰθυλινδόλια, τὰ α-μεθυλινδόλια ἢ τοῦ μεθυλοξάλη καὶ τὰ β-μεθυλινδόλια ἢ τοῦ σκωρλιον ἢ σκατόλιον.

Ἀλκυλινδοξίναι. Ἀζωτοῦχα ὑδρογονάνθρακα προέχοντα προκύπτουσι δι' ἀντικαταστάσεως τοῦ ὑδρογόνου τοῦ ἐν τῇ ἰσπινῇ ὑδροξυλίου τῇ ἐπιδράσει ἰωδιούχων πνευματορριζῶν καὶ αἰθέρος ἐπὶ ἀργυροξυσπινῇ. Ἀποτελοῦσι κρυστάλλους (βαθρῶς ἐρυθρεῖς καὶ περίκαρδαντοι) τὰ ὁμόλογα σώματα: μεθυλοξπινῇ, αἰθυλοδιδρωμιξπινῇ. [P.N.B.]

Ἀλκυλοκαφουράι. Ὁξυγονοῦχα ὑδρογονάνθρακες παραγόμενοι καὶ προέχοντα ἀντικαταστάσεως τοῦ ὑδρογόνου τοῦ ὑδροξυλίου τῶν καφουρίων ἐν γένει, εἴτε τοῦ νατρίου τῆς νατριοκαφουράς τῇ ἐπιδράσει ἰωδιούχων πνευματορριζῶν. Εἶναι ὑγρά διαφόρου βαθμοῦ ζέσεως καὶ ὡς πρῶτον μέλος τῆς σειράς αὐτῶν ἔχοντα τὴν αἰθυλοκαφουρίαν ζέουσαν εἰς 239°. [P.N.B.]

Ἀλκυλομορφίναι. Ἀζωτοξυγονοῦχα ὑδρογονάνθρακες προκύπτουσι ἐν τῇ μορφίνῃ δι' ἀντικαταστάσεως τοῦ ὑδρογόνου τῆς ἐτέρας τῶν ἐν αὐτῇ ὁμάδων ὑδροξυλίου ὑπὸ πνευματορριζῶν, διὸ καλοῦνται καὶ μορφιναιθέρες. Ἐνταῦθα ὑπάρχουσι τὰ ὁμόλογα αἰθυλομορφίνῃ, μεθυλομορφίνῃ καὶ διμεθυλομορφίνῃ. [P.N.B.]

Ἀλκυλουρίαι. Σύνθετοι οὐρίαι παράγονται δι' ἀντικαταστάσεως τοῦ ὑδρογόνου τῆς ἐν τῇ οὐρίᾳ ὁμάδος ἀμιδίου ὑπὸ πνευματορριζῶν. Ἐνταῦθα ὑπάρχουσι τὰ ὁμόλογα αἰθυλουρία, μεθυλουρία, διαιθυλουρία, τριαιθυλουρία. [P.N.B.]

Ἀλκυλοξυδοξασπινῇ. Ἀζωτοξυγονοῦχα ὑδρογονάνθρακες παραγόμενοι δι' ἀντικαταστάσεως τοῦ ὑδρογόνου τοῦ

ἐν τῇ ψευδοξασπινῇ ἀμιδίου ὑπὸ πνευματορριζῶν. [P.N.B.]

Ἀλλογῇ καὶ οὐγῇ * Ἀλλά. Χωρίον τοῦ δήμου Οἰγαλίας ἐν Μεσσηνίᾳ, αὐτῷ καλούμενον ἐπειδὴ ἐνταῦθα πρὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς ἠλλάσσοντο οἱ ἵπποι τῶν ταχυδρομικῶν ἀμαξῶν ἀπὸ Τριπόλεως εἰς Καλάμας καὶ ἔχον 148 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀλλάνδη** (Halland). Ἐπαρχία τῆς Νοτ. Σουηδίας ἔχουσα ἐμβα. 4913 τετρ. καὶ 141,688 κατ. τῷ 1900.

Ἀλλαντοζίνη. Ἀζωτοξυγονοῦχος ὑδρογονάνθραξ παράγωγος τοῦ οὐρικού ὀξέος, ὑπάρχων ἐν τοῖς οὐροῖς θηλαζόντων μύσων, ἐν τοῖς οὐροῖς τῶν κυνῶν ἐπὶ πνευμονικῶν νοσημάτων, ἐν τοῖς οὐροῖς τῶν ἀνθρώπων μετὰ βρώσιν θαψικῶ ὀξέος, καὶ παραγόμενος συνθετικῶς δια θερμάνσεως ἰσῶν μερῶν οὐρίας καὶ μεσοξάλικου ὀξέος* ἀποτελεῖ δι' πρismaticoὺς κρυστάλλους ἄχρους διακλυτοὺς ἐν 130 μ. ὕδ. ψυχροῦ.

* **Ἀλλαχαδάδ.** Πόλις τοῦ Ἰνδοστάν ἔχουσα 175,748 κατ. τῷ 1901.

Ἀλλένιον. Τετρατομικὸς ὑδρογονάνθραξ ὑπαγόμενος εἰς τὰς ἀλκίνας, ἰσομερῆς πρὸς τὸ ἐμύλον αἰθυλένιον ἢ τοῦ προπίνην, διὸ καλεῖται καὶ ἰσοαἰθυλένιον ἢ τοῦ ἰσοπροπίνην, λαμβανόμενος ἐν τῇ διχλωροβρίνῃ, παραγόμενος ἐπίσης καὶ κατὰ τὴν ἡλεκτρολυσιν τοῦ ἰτακονικοῦ καλίου, καὶ αποτελῶν ἀέριον ἄχρουν μὴ κατακλιπὸν ἰζήματα ἐν τοῖς ἀμμωνιακοῖς διαλύμασι τῶν μετάλλων.

* **Ἀλλενστάιν** (Allenstein). Πρωσιανὴ πόλις ἀριθμοῦσα 24,307 κατ.

* **Ἀλλεντων** (Allenton). Πόλις τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Βορ. Ἀμερικῆς ἐν Πενσυλβανίᾳ, ἔχουσα ὑπὲρ τὰς 25 χιλ. κ.

Ἀλλή Μεριά. Χωρίον τοῦ δήμου Ἰωλκοῦ τῆς ἐπαρχίας Βόλου, ἔχον 581 κ.

* **Ἀλλιέ** (Allier). Νομός τῆς Γαλλίας ἔχων ἐμβαδὸν 7380 τετρ. καὶ κατ. 424,378 τῷ 1896.

* **Ἀλλόα.** Σκωτικὴ πόλις παράλιος, ἔχουσα κατ. 12,643 κατ. τῷ 1891.

Ἀλλοξανθίνη. Παράγωγος τοῦ οὐρικού ὀξέος διὰ διαλύσεως αὐτοῦ ἐν ὑποθέρμῳ ἀραιῷ νιτρικῷ ὀξεί καὶ προσθήκης διαλύματος ὑποχλωριούχου κασπίτερου ἐν πυκνῷ ὑδροχλωρ. ὀξεί. Ἀποτελεῖ μικροῦς, ἄχρους, λίαν σκληροῦς πρismaticoὺς κρυστάλλους, δυσδιαλύτους ἐν ὕδατι, βαρυνόμενος ῥεδιχροῦς ἐν ἀτμοσφαίρᾳ ἀμμωνιακού, παρέχοντας μετὰ μὲν ὑδροξειδίου τοῦ βαρίου λευκῶς ἰσχροῦν ἰζήμα χρησιμοποιούμενον βιομηχανικῶς ἐν τῇ βαφικῇ τῶν

υφασμάτων, μεθ' ὑπερχλωριοῦχος δὲ σιδήρου καὶ ἀμμωνίας χροίαν λαμπρῶς κυανήν.

Ἀλλόλιον ἔχει σφοδρὸ ὑλικόν C_2H_2 , καλεῖται ἡ ῥίζα ὡς ἂν καὶ παρὶσταται ἐν ταῖς ἐνώσεσιν αὐτῆς ὡς μονατομικὴ δύναμις· νὰ ἐνωθῇ ἀμέσως μεθ' ἐνὸς ἀτόμου ὕδρου γίνουσι ἡ βρωμίου πρὸς ἐνώσειν κεκορεσμένην, καὶ οὕτως ὡς τριατομικὴ ὅπως καλεῖται προπανύλιον. Παράγωγα τοῦ Α εἰσὶ α') τὸ ἰωδισοῦχος Α., ὑγρὸν ἄχρουν, δυσερύστω, ὡς ὅπου σφοδρῶς καὶ σιναπώως ἀπίζον, βαρὺ, εἰδ. β. 1.789, ζέον εἰς 101° β') τὸ χλωρισοῦχος Α., ὑγρὸν ἄχρουν, σφοδρῶς ἐξον τὴν ἐσμήν, εἰδ. β. 0.954, ζέον εἰς 40° γ') τὸ βρωμισοῦχος Α., ὑγρὸν ἄχρουν, εἰδ. β. 1.461, ζέον εἰς 71° δ') τὸ κυανισοῦχος Α., ὑγρὸν ἄχρουν, ἐσμήν σφοδρῶς, ζέον εἰς 118° , ὑπάρχον ἐν μικρᾷ ποσότητι ἐν τῷ σιναπελαίῳ τοῦ ἐμπορίου· ε') τὸ ἀλλυλικόν ἢ σφοδρὸ ὑλικόν πνεῦμα, βλ. Ἀλλυλικόπνευμα' στ') ὁ ἀλλυλικὸς αἰθέρ, ὑγρὸν ἄχρουν, ἐν ὕδατι ἀδιάλυτον, ζέον εἰς 82° καὶ ἐνυπάρχον ἐν τῷ σφοδρῶδελαίῳ ζ') ὁ αἰθυλαλλυλικὸς αἰθέρ, ὑγρὸν ἀρωματικῆς πωρ ἐσμήν, ζέον εἰς 64° η') τὸ θεισοῦχος Α., βλ. Σφοδρῶδελαίον θ') τὸ ὑδροθεισοῦχος Α., ἔχει ἀλλυλομερικὰ πτόνη, ὑγρὸν δύσσορμον, ζέον εἰς 90° ι') ἡ ἀλλυλαμίνη, ὑγρὸν ζέον εἰς 58° ια') ἡ διισαλλυλαμίνη καὶ ἡ τρισαλλυλαμίνη, ὑγρὰ ἄχρκα καὶ δύσσομα, ζέοντα πρὸς μὲν εἰς 112° , τὸ δὲ εἰς 150° ιβ') τὸ ἀλλυλικόν σιναπέλαιον (βλ. λ.) ιγ') ἡ ἀλλυλικὴ ἀλδεΐδης βλ. Ἀκρελαίνη ιδ') ἡ ἀλλυλανιλίνη, ὑγρὸν ζέον εἰς 208° , λαυθανόμενον ἐξ ἀνιλίνης καὶ ἰωδιούχου ἀλλυλικού ιε') τὸ ἀλλυλοθεινὸν ὅλιον, ὑγρὸν ἄχρουν, εἰσώδες, ζέον εἰς 155° [P.N.B.]

Ἀλμα-Γαδέμα (Λαυρέντιος). Διαπρεπὲς ζωγράφος ἐξ Ὀλλανδίας κατὰ γένος, γενν. τῷ 1836 καὶ ἐγκατεστημένος ἀπὸ τοῦ 1870 ἐν Λονδίῳ, ἀφοῦ περιηγήθη πολλὰς τῆν Ἰταλίαν. Ἔχει σπουδάσει ἐν Ἀμβέρσῃ ὑπὸ τὸν Λέσχ καὶ διακρίνεται διὰ τὴν τελειοτάτην ἀπομίμησιν ἀντικειμένων τοῦ ὀρχαίου βίου, ὅτινα παρέστησεν ἐν ταῖς πίναξιν αὐτοῦ, ἐξ ὧν διακρίνονται: Τὸ ἐργαστήριον γλυπτικῆς, Τρυγητὶς ἐν Ῥώμῃ, Αὐτοκράτωρ Κλαύδιος, Σαπρῶ, Ῥωμαϊκὴ ἀνάπαυσις μετὰ τὸ γεῦμα, Τὰ ῥέδια τοῦ Ἐλαγαδάβλου (1893) κλπ. Ὁ ζωγράφος οὗτος ἔτυχε πολλῶν τιμῶν καὶ ἐνδείξεων ἐκτιμήσεως διὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

* **Ἀλμερία** (Almeria). Ἰσπανικὴ πόλις, πρωτεύουσα ὁμωνύμου ἐπαρχίας (ἐκτάσεως ἐμβ. 8704 τεχμ. καὶ 344,681 κατ.) καὶ ἀριθμοῦσα 46,806 κατ. τῷ 1897.

Ἀλμόλοισπον καλεῖται διάλυμα, εἴτε ἐν ὕδατι εἴτε ἐν ἄλλῃ τινὶ διαλυτικῇ ὑγρῷ, σώματος εἰσυδήσασε προωριμένου δι' ἀποκρυστάλλωσιν ἐξ αὐτοῦ. [P.N.B.]

* **Ἀλμόνδοδουρο**. Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἔχουσα 13,890 κατ. (μετὰ δὲ τῶν περιχώρων 46,300) καὶ σπουδαία νηματοκλαστήρια. Ἀλλοτε ἔδρα τῶν ἀρχαίων Ἀγγλοσαξόνων βασιλέων.

* **Ἀλμσταδ** (Halmstad). Πρωτεύουσα τῆς Σουηδ. ἐπαρχίας Ἀλλόνδης, ἔχουσα 12,531 κατ. τῷ 1892.

* **Ἀλμυρόν**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀβίτης ἔχον 51 κατ. καὶ ἐνυπάρχον μετὰ τῶν Καλαυρῶν δι' ἀμαξίτου ὁδοῦ.

* **Ἀλμυροπόταμον**. Χωρίον τῆς νήσου Ψευδίας ἀνήκον ἐς τὸν δήμον Στόρων τῆς ἐπαρχίας Κερυραίας καὶ ἔχον 354 κατ.

* **Ἀλμυρός**. Κωμόπολις τῆς Θεσσαλίας καὶ πρωτεύουσα ὁμωνύμου δήμου ἀνήκοντος ἐς τὴν ὁμωνύμου ἐπαρχίαν τοῦ νομοῦ Μαγνησίας, ἀποτελούμενος δὲ ἐκ 19 χωρίων πλὴν τῆς πρωτεύουσας καὶ ἔχοντας 6839 κατ. τῷ 1896. Ὁ Α. ἀριθμεῖ 4883 κατ. καὶ ἔχει οὐλάρχαιον ἐταιρείαν ὅ Ὁ Ὁρως μετ' ἀξιολογῶν βιβλιοθήκῃς ἐχούσης περίεργα χειρόγραφα καὶ μικροῦ μουσείου, ἐκδιδούσαν καὶ ἰδίαν ἐπετηρίδα ἀπὸ τοῦ 1899.

* **Ἀλογάκι**. Κοινὴ ἐνομοσχίτη ἱσοκαταμενοῦ τοῦ βραχυρρόνου βλ. τὸν Δ' σ. 366).

* **Ἀλοηξανθίνη**. Μῆλα κιστρίνη ἐκ τῆς βορραδαλοίνης δι' ὁξείδωσιν παραγομένη, διαλυτὴ ἐν οἶνῳ καὶ ἀνύδρῳ ὁξείῳ ὁξεῖ καὶ ἐν τῶν διαλυμάτων τούτων ὑπὸ μέρει κιστρίνων κρυστάλλων δι' ἐξαχνώσεως χυρυστηλέων γινωμένων. [P.N.B.]

* **Ἀλοηρητίνη**. Ἀδιάλυτος ἐκφυλισματικὴ οὐσία μὴ πικρά, ἀποτελούσα τὰ $25-30\%$ τῆς ὁλότης. [P.N.B.]

* **Ἀλοησόλιον** ἔχει ἀλοησέλαιον. Ὑγρὸν ἐλαϊώδες συνιστάμενον ἐκ διαφόρων ὑδρογονανθράκων, ὁξίνης καὶ ζυλενολίου καὶ ἐξαχθέντων ἐκ τῆς ὁλότης διὰ ξηρῶς μετ' ὁσθέστου ἀποστάξεως. [P.N.B.]

* **Ἀλοῦδες**. Χωρίον ἐν Κρήτῃ ἀνήκον ἐς τὸν δήμον Δαριάστας τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτόμου τοῦ νομοῦ Ῥεθύμνης καὶ ἔχον 214 κατ.

* **Ἀλόνησος** καὶ κοινῶς Λαδοῦρις ἡ Χίλιαδρόμισ. Νῆσος ἑλληνικὴ παρὰ τὴν Σκόπελον, εἰς τῆς ἐπαρχίαν ἀνήκει, τὴν ὑπαγομένην νῦν ἐς τὸν νομὸν Μαγνησίας καὶ πρότερον ἐς τὸν τῆς Εὐβοίας. Ἀποτελεῖ δὲ μετὰ τῶν πέριξ νησίδων ἴδιον δήμον τὸν τῆς Α., ἀριθμοῦντα 653 κατ., ἐξ ὧν 594 κατοικοῦσιν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς νήσου

καὶ τοῦ δήμου τούτου Α. καὶ οἱ λοιποὶ ἐν ταῖς παρακειμέναις νησίαις. Ἡ νῆσος εἶναι μᾶλλον ξηρά.

* **"Αλουαρ** (Alwar). Μικρὸν ὑποτελὲς κράτος τοῦ ἀγγλικοῦ Ἰνδοστάν, ἔχον ἑκτασιν 7832 τγμ. καὶ πληθυσμὸν 767,786 κατοίκων τῷ 1891, τὸ πλεῖστον Ἰνδῶν καὶ Μωαμεθανῶν. Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα ἀριθμεῖ 56,740 κατ. τῷ 1901.

* **"Αλπειον** νομ. οἶ. Ἐν Γαλλίᾳ 1) Ὁ Κάτω Ἄλπειος, ἔχων ἑμβ. 6987 τγμ. καὶ 118,142 κατ. τῷ 1896. — 2) Ὁ Ἄνω Ἄλπειος μετ' ἑμβ. 5642 τγμ. καὶ πληθυσμοῦ 113,229 κατ. — 3) Ὁ Παραθαλάσσιος Ἄλπειος, ἔχων ἑμβάδην 3738 τγμ. καὶ 265,155 κατ.

* **"Αλπόσιτα**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἡρακλειωτῶν τῆς ἐπαρχίας Φθιώτιδος καὶ πρωτεύουσα χειμερινῇ αὐτοῦ, ἔχον 207 κ.

* **"Αλποχώρι**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Αστρινῶν ἐν Ἠλείᾳ. Κατ. 657. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Κροκυλίου τῆς ἐπαρχίας Δωριδος. Κατ. 450. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Τριταίας τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν. Κατ. 389. — 4) Ἡ Ἄλουποχώρι, χωρίον τοῦ δήμου Μανθραίας τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας. Κατ. 328 τῷ 1896.

* **"Αλσατία-Λορραίνη**. Τοπάρχια τοῦ Γερμ. κράτους, διοικουμένη ἀπὸ τοῦ 1894 ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ αὐτοκράτορος Ἑρμ. πρίγκιπος τοῦ Νοεμβόε-Αλγγεμβούργ. ἔχει ἑμβ. 14,515 τγμ. καὶ 1,717,451 κατ. κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1900. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1901 ἀναγράφει ὡς ἔσοδα ἀκαθάριστα μαρκ. 62,761,799 καὶ ἔξοδα μαρκ. 62,244,913, τὸ δὲ δημόσιον χρέος ἀνήρχετο κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1900 εἰς 698 χιλ. μάρκων.

* **"Αλσεν**. Νῆσος τῆς Πρωσίας ἐν τῷ μικρῷ Βέλτῳ, ἔχουσα ἑμβ. 310 τγμ.

* **"Αλστ** ἢ **"Αλσοτ**. Πῆλις τοῦ Βέλγίου ἔχουσα 30,069 κατ. τῷ 1900.

* **"Αλστοναζμένη**. Ἀλκαλοειδὲς παριγόμενον ἐν τῷ ὅλκῳ τῆς *Alstonia speciosa*. [P.N.B.]

* **"Αλστονίνη** ἢ πρὶς γλ. ὡρογόνινη. Ἀλκαλοειδὲς ἀχαγόμενον ἐκ τοῦ ὅλκου τῆς *Alstonia constricta*. [P.N.B.]

* **"Αλτερμδούργον**. Ἐδρα τοῦ Σαξονικοῦ δουκάτου Ἀλτερμδούργου, ἔχουσα 37,110 κατ., δουκικὸν μέγαρον καὶ ἄλλα ἱδρύματα, ὡς γυμνάσιον, διδασκαλεῖον καὶ δικαστήρια.

* **"Αλτενα**. Πρωσσικὴ πόλις ἔχουσα τῷ 1890 11,147 κατ., τῷ δὲ 1900 12,769 κ.

* **"Αλτενδορφ**. Πρωσσικὴ πόλις ἔχουσα μετὰ τῶν περιχώρων 63,271 κ. τῷ 1900.

* **"Αλτενέσσην**. Πρωσσικὴ πόλις ἔχουσα 33,444 κατ. τῷ 1900.

* **"Αλτομυρά** ἢ Ἄλτομυρά. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀδίας τῆς ἐπαρχίας Οἰτύλου, ἔχον 370 κατ.

* **"Αλτονα**. Πρωσσικὴ πόλις ἔχουσα 161,507 κατ. τῷ 1900.

* **"Αλτοδνα** (Altona). Πῆλις τῆς Βερ. Ἀμερικ. πολιτείας Πενσυλβανίας, ἔχουσα 30,337 κατ. τῷ 1890.

* **"Αλυκιανοῦ**. Χωρίον ἐν Κρήτῃ καὶ πρωτεύουσα ὁμώνυμου δήμου ἀνήκοντος εἰς τὸν νομὸν καὶ τὴν ἐπαρχίαν Χανίων. μετὰ 525 κατοίκων. Ὁ ὁμώνυμος δήμος περιλαμβάνει πλὴν τῆς ἀνω πρωτεύουσας καὶ τὰ χωρία Ἀγυριά καὶ Πισκοπή, Ἀποθήκες, Βατόλακκον, Βρύσας, Κουφόν, Κυρτωμάδον, Μανωλιόπουλλο, Μπαμπιόλον, Ντερεν Ἀγούστου, Πατελάρη, Σηριανὰ καὶ Δρακινὰ, Σκινέες, Σκονίον, Φουρνέες καὶ Ψαθογιάννον καὶ ἀριθμεῖ 3,505 κατοίκους. Ἐν Α. ἐγένετο ἡ στρατοπέδευσις τῶν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων τῷ 1897 τῶν ἀποδιβασιέντων εἰς Κρήτην ἐν Πλατανίᾳ.

* **"Αλύσεις ἀνοικταὶ** καλοῦνται κατὰ τὰς περὶ ταξινόμησεως καὶ διαιρέσεως τῶν ὀργανικῶν ἐνώσεων ἥτοι ὑδρογονανθράκων ἰσχυρούσας θεωρίας, ἐκεῖνα τὰ συμπλέγματα τοῦ ἀνθρακος, ὧν τὰ άτομα συγκατοῦνται πρὸς ἀλλήλα διὰ μιᾶς ἐκατέρωθεν μονάδας συγγενείας καὶ σχηματίζουν ἀλύσεις μετὰ περάτων ἐλευθέρων μὴ συνενουμένων πρὸς ἀλλήλα. Εἰς τὴν μεγάλην ταύτην κατηγορίαν τῶν ὑδρογονανθράκων ὑπάγονται αἱ λεγόμεναι λιπαραὶ ἐνώσεις, ὧν ἡ συστάσις καὶ αἱ μεταλλοιώσεις δικαιολογοῦσι τὴν περὶ τοιαύτης συνστάσεως τῶν ἀτόμων τοῦ ἀνθρακος πρὸς ἀλλήλα θεωρίαν. — Ἀλύσεις δὲ καλεῖσθαι ἢ δακτυλίους εἰς ἐνώσεις καλοῦνται ἐκεῖνα τὰ συμπλέγματα τοῦ ἀνθρακος, ὅπερ ὡς ἐν ταῖς ἁρωματικαῖς ἐνώσεσι φαίνονται ἀποτελοῦνται ἀλύσεις, ὧν τὰ πέρατα συνάπτονται πρὸς ἀλλήλα, δι' ἃ καὶ ἀδύνατος ἀποβαίνει ἡ ἀμεσὸς αὐξήσις ἢ ἐλάττωσις τῶν οὕτως στερεῶς συνεχόμενων ἀτόμων ἀνθρακος.

* **"Αλυσός**. Κώμη τοῦ δήμου Παιτρῶν ἔχουσα 856 κατ. τῷ 1896, ἀπέτανε τῶν 1229 εὖς εἶχε τῷ 1889.

* **"Αλφά**. Χωρίον ἐν Κρήτῃ ὑπαγόμενον εἰς τὸν δῆμον Ἐλευθερνάων τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου τοῦ νομοῦ Ρεθύμνης καὶ ἔχον 265 κατ.

* **"Αλφόνσος II**, βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας, γενν. τῇ 5/12 Μαΐου 1886. Τῷ 1902 κηρύσσεται ἐγγλὴς, ληγούσης οὕτω τῆς ἀντιδασίλειος τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας

Χριστινῆς, ἥτις κατὰ τὰς δυσχερεῖς περιστάσεις τῆς Ἰσπανίας καὶ διὰ τὸν αὐτοῦ Ἰσπανο-Ἀμερικανικὸν πόλεμον τοῦ 1898 ἐπεδείχθη μεγάλην σταθερότητα καὶ καρτερίαν ἐπισπασάσα τὸν θαυμασμὸν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου.

* **Ἄλφρεδος** δούξ τοῦ Ἑδιμβούργου. Διαδεξάμενος τῇ 10/10 Αὐγούστου 1893 τὸν θρόνον αὐτοῦ Ἐρνέστον Β' ἐν τῷ δουκεύτῳ θρόνῳ τοῦ Σαξο-Κοβούργου. παρητήθη τῶν Ἀγγλικῶν αὐτοῦ ἀξιοματῶν καὶ ἦλθεν εἰς Γόθαν, ἐνθα διώκησε τὸ κράτος αὐτοῦ μέχρι τοῦ θανάτου συμβάντος τῇ 1/3 Ἰουλίου 1900. Προαποθανόντος δὲ τοῦ μονογενεοῦς αὐτοῦ υἱοῦ Ἀλφρέδου τῷ 1899, διαδέχθη αὐτὸν ἐν τῇ ἀρχῇ ὁ ἀγγλικὸς ἀνεψιὸς αὐτοῦ Κάρολος Ἑδουαρδὸς (γενν. τῷ 1884), δούξ τοῦ Ἀλβανυ καὶ υἱὸς τοῦ νεωτέρου ἀδελφοῦ τοῦ Α., ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ Ἐρνέστου πρίγκιπος τοῦ Χρυσό-Δάγγεμβουργ.

Ἀλώνη (νῦν Πασσά-Λιμάνι). Νῆσος ἐν τῇ Προποντίδι ἀνήκουσα εἰς τὸ συμπλεγματῶν Προκοννήσων καὶ ἀξία λόγου διὰ τὸν ἐξαιρετικὸν αὐτῆς αἶνον. Κατοικοῦς ἔχει ὀλιγίστους. [M.X.]

* **Ἀλωνίστατανα**. Χωρίον ὑπαγόμενον εἰς τὸν δῆμον Φαλάνθου τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας καὶ κατοικοῦμενον ὑπὸ 407 ψυχῶν. Ἰσχυρταί πλησίον διασέλλου, τῆς Α. καλουμένου, ἀνατολικῶς τοῦ ὄρους Πατερίστας, ὅπερ κατὰ τινας εἶναι τὸ θαυμάσιον τῶν ἀρχαίων, εἰς ὅσας 1120 μέτρων ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Κατὰ τὸν Ληκ. καίται ἐν τῇ περιοχῇ τῆς ἀρχαίας πόλεως Ἑλισσιῶντος, ἧς εἰσέπια σώζονται κατὰ γῶραν. Περί τὸ ἔτος 1304 οἱ Ἀρχάδες ἐπαναστατήσαντες κατὰ τῶν Φράγκων, συνηθροίσθησαν καὶ ἐξέλεξαν τοὺς ἀδελφοὺς Γεώργιον καὶ Ἰωάννην Μικρονδὸν ἀρχηγοὺς αὐτῶν ἐν τῷ χωρίῳ Λινισταίνα, ὡς αναφέρεται, ὅπερ οὐδὲν εἶναι ἄλλο, ὡς φαίνεται, ἢ ἡ Α. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς Τουρκοκρατίας ἦτο πολυανθρωποτέρα, κατοικοῦμένη ὑπὸ 150 εὐγενειῶν, ὡς ἤγετο δὲ εἰς τὸν καλὸν Καρυαίνης, τ. ἔ. εἰς τὴν ἐπαρχίαν Γορτυνίας καὶ διὰ εἰς τὸ τμήμα αὐτῆς τῶν Βουνῶν, ἐκκλησιαστικῶς δὲ εἰς τὴν μητρόπολιν Δημητσάνης. Ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως ἡ Α. ἐμυροπόλησεν ἐπανειλημμένως ὑπὸ τῶν Τούρκων, διότι ἐν αὐτῇ κατὰ τὰς ἀρχὰς μάλιστα τοὺ ἀγῶνας πολλὰκις ἐστρατοπέδουν οἱ Ἕλληνες. Ἐξ Α. κατήγετο ἡ τότεν δράσασα κατὰ τὸν Ἀγῶνα εὐγενεὶα τῶν Δημητραπεοπούλων, περὶ ὧν βλ. τὸ οἰκίον ἀρθρον. Τῷ 1833 ἔτε ἐγένετο ἡ κατὰ δῆμους διοικητικὴ διαίρεσις, συνέστη καὶ δῆμος Ἑλισσιῶντος μετὰ πρωτεύουσῃ τῆς Α., ἄλλα βραδύτερον οὗτος συγχωνεῖθ

τῷ δῆμῳ Φαλάνθου. Ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 19^{ου} αἰῶνος ἡ Α. ἤρξατο ἐρημοῦμένη, τῶν κατοίκων αὐτῆς μεταναστευόντων εἰς Πυλῶν, Ἠλείαν, Μεσσήνην καὶ Ἀμερικὴν. [N.A.B.]

* **Ἀμαδοῦς**, δούξ τῆς Αἰσθῆς καὶ πρῶτον βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας, ἀπέθανε τῇ 6/10 Ἰανουαρίου 1890 ἐν Τουρίνω, καταλιπὼν πλὴν τῶν 3 υἱῶν ἐκ τοῦ πρώτου γάμου ἓνα ἐπὶ υἱὸν ἐκ τοῦ δευτέρου γάμου αὐτοῦ μετὰ τῆς ἰδίας ἀναψίδας Λαυτίας Βοναπάρτου, τὸν Οὐμβέρτον κόμητα Σαλέμη, γενν. τῷ 1889.

* **Ἀμαζόνιας**. 1) Νομὸς τῆς Περουσίας ἔχων ἐμβαδὸν 36,122 τγμ. καὶ κατ. 70,676 τῷ 1897. — 2) Πολιτεία τῆς Βραζιλίανης Ὀρεισπονδίας ἔχουσα ἐμβαδὸν 1,897,020 τγμ. καὶ κατ. 147,915 τῷ 1890.

* **Ἀμαλία**, βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος. Πρῶτ. καὶ τῆς κ. Σωτηρίας Ἀλέρτη τοῦ ὁμώνυμου βιθλίον, ἐν Ἀθῆναις 1896.

Ἀμαλιόπολις. Ὀνομασία μέχρι τοῦ 1862 τῆς Νέας Μιτζέλης.

Ἀμαλιᾶς. Κομόπολις πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἠλιδος, ὀνομασθεῖσα ἀπὸ τῆς πρώτης βασιλίσσης τῆς Ἑλλάδος Ἀμαλίας. Βλ. Δερβίς-Τσελερμῆ.

Ἀμαμηλὶς ἡ βεργινική (Φαρμ. 1, Hamamelis virginica, Ὁ φλοιὸς καὶ τὰ φύλλα τοῦ ἀμερικανικοῦ τούτου φυτοῦ εἰς ἀνέψημα (30 : 500) κατὰ ποτήριον εἶναι σφραγικὸν στυπτικὸν καὶ αἰμοστατικὸν ἐπὶ ὑποξέων καὶ χρονίων διαρροῶν μετ' ὕδαρῶν κενώσεων ἀνευ κωλικῶν εἰς ὑγρὸν ἐκχύλισμα (30 σταγ. τρίς ἕως ἑξάκις τῆς ἡμέρας) ἢ εἰς βάμμα (2—5 γρ.) κατὰ τῶν ὀδοντηρῶν καὶ αἱμορραγιστῶν αἱμορροΐδων, καὶ ἐξωτερικῶς εἰς αλοιγὴν ἐκ τοῦ βάμματος ἐν ἀναιολίᾳ 10/100. [P.N.B.]

Ἀμανιτίνη. Βλ. Ἀγαρινή ἐν τῷ μῶ Α'.

Ἀμαρινῶν. Χωρίον τοῦ ἐν Κρήτῃ δήμου Καστελλίου τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος τοῦ νομοῦ Ἠρακλείου, ἔχον 372 κατ.

Ἀμαρινή. Ἀξιοποῦχος ὑδρογενάνθορς περιεχόμενος ἐν τῷ ελαίῳ τῶν πικρῶν ἀμυγδαλῶν καὶ προκύπτων ἐκ τῆς ὑδροθενεαμίδης διὰ ζέσεως μέχρις 120^{ου}. Ἀποβάλλεται ἐξ αἰμορροΐδων σίσιον. ἢ αἰθέρος ὑπὸ μορφήν χρυστάλλων πρισματικῶν, πικροτάτων τῇ γεύσει, ὁσπὴν ἐλαγρῶν ὡς ἀπὸ ὑδροκυανικοῦ ὁξέος ἐχόντων καὶ τεκομένων εἰς 113^{ου}. [P.N.B.]

Ἀμαρίου ἐπαρχία. Ἐπαρχία τῆς νήσου Κρήτης ὑπαγόμενη εἰς τὸν νομὸν Ῥαθύμνης καὶ περιλαμβάνουσα τοὺς δῆμους Μέρωνα, Παναχαίων καὶ Ἀποδούλου, μετὰ 7943 κατοίκων.

* **Αμαρουσίον** καὶ κοινῶς Μαρούσι. Κώμη τοῦ δήμου Ἀθηναίων καὶ προσφιλὴς θερινὴ διαμονὴ τῶν κατοίκων τῆς πρωτεύουσας, ἔχουσα σχολαρχεῖον, ὠραία ὕδατα καὶ ἀριθμῶσα ὑπὲρ τοὺς 1700 κατ.

* **Αμαρυλλιδῶδη** ἢ Ἀμαρυλλιδόσειδῃ (Bot.) (Amaryllideae). Οἰκογένεια τῶν Μονοκωτληθῶνων Λειριανθῶν. Τὰ φυτὰ τὰ ὑπαγόμενα εἰς αὐτὴν ὀρεοῖζουσιν κατὰ τὴν ἔξιν πρὸς τὰ Λειριώδη (Liliaceae), ἀρ' ὧν διαφέρουσιν κυρίως διότι ἔχουσιν τὴν ὠσθήκην ὑποκειμένην καὶ ἐπομένως τὸ ἐξαμερὲς περιγόνιον ἐπίγυνον. Εἶδη 400 περίπου, τὰ πλεῖστα βολβώδη ἐν γῶραις θερμαῖε καὶ εὐκράτοις φυόμενα. Τὰ περιγόνια εἶναι στεφαννεῖδες καὶ ποικίλως κεχρωματισμένον καὶ ὡς ἐκ τούτου τὰ ἀνθή τῶν Α. πρωτεύουσιν ἐν γένει διὰ τὸ κάλλος καὶ τὴν εὐπρέπειαν καὶ εἶναι πολυζήτητος κόσμος τῶν κήπων. Ὑποδιαίρονται τὰ Α. εἰς τρεῖς φυλάξ. α') Τὴν τῶν Ἀμαρυλλιδῶν μετὰ περιγόνιου ἄνευ παραστεράνης καὶ καυλοῦ βολβώδους, ἐξ οὗ ἀνασφύεται ὁ ἀρβύλλος ἀνθερόρος σκῆπων· ἀνέχουσιν δὲ εἰς αὐτὴν τὰ γένη Γάλλανθος, Ψευδολευκάνθων, Στεφαννιδεργία, Ἀμαρυλλίς, Κρινόψις (Crinum L.), Κύρτανθος. (βλ. τὰς λ. κτλ. β'). Τὴν τῶν Νάρκισσιδῶν ὠσάτως βολβώδων ἀλλὰ μετὰ περιγόνιου γέροντος κατὰ τὸν σάρυγγα ἐξημελωμένους στήμονας (στημενώδη) ἢ ἐκ τῆς συμρῶσεως τοικύτων ἐπικηματισμένην παραστεράνην (corona). Τὰ κυριώτερα γένη εἰσὶν Εὐσπερία, Παγκράτιον, Νάρκισσος (βλ. τὰς λ.) κτλ. γ') Τὴν τῶν ἀνωμάλων Ἀμαρυλλιδῶδων, ἐχόντων κυλινδρὸν σὺν ὀρεν ἢ σπανίως σκῆπων, εἴζαν ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν ἰνῶδη ἢ πολλακτὶς ῥίζωμα ρυμκτιώδη, γένη αὐτῆς εἰσὶν Ἰσολείριον καὶ Ἀλστρομερία (βλ. λ.), ὠσάτως δὲ καὶ ἡ Ἀγαύη (βλ. τὸμ. Α' σ. 37, ἐνθα ἐκ παρρηματις * Ἀγάδη). [6.X.]

* **Αμαρυλλίς** (Bot.). Amaryllis L. Γένος χαρακτηριστικὸν τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀμαρυλλιδῶδων (βλ. λ.), περιέχον πολυάριθμα εἶδη τὰ πλεῖστα τῆς Κεντρικῆς καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς καὶ τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἑλπίδος. Εἶναι φυτὰ βολβώδη, ὁ ἀνθερόρος σκῆπων μονανθής ἢ πολυανθής, τὸ ἀνθὴν μέγαν καὶ περικλήλῃ, τὸ περιγόνιον ἐξακτύλλον, τὰ πέταλα ἐνίοτε ἄνιστα, ὁ σῶλην βραχὺς ἢ ἐλλείπων. Τα γνωστότερα εἶδη τῶν κήπων εἰσὶν Α. ἡ Εὐδόλαια (A. Belladonna L'Her), Α. ἡ εὐειδής (A. Blanda Gawl.), Α. ἡ τῆς Βασιλίσσης (A. Reginae L.), Α. ἡ παυνοφόρος (A. vittata L'Her.), Α. ἡ εὐπερεστατή (A. ἡ Sprekelia formo-

sissima L.), Α. ἡ ῥοδανθής (A. carnea Schult. ἢ Zephyranthes rosea Herb.) κτλ.

* **Αμάσεια**. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῷ Πόντῳ, ἔχουσα 30 χιλ. κατ. ἐξ ὧν 250 εἰκογένηται ὁρθοδόξων. Ἡ ἐκώνομος διοίκησις (παντοκλ.) Α. ἐν τῇ τοπαρχίᾳ Σεδαστείας ἔχει ἐμβ. 12,145 τγμ. καὶ 259,600 κατ.

* **Ἀμθεργ**. Πόλις τῆς Βαυαρίας ἔχουσα 22,096 κατ. τῷ 1900.

* **Ἀμδέροα** ἢ Ἀμδέρσι. Πόλις τοῦ Βελγίου ὁρθοδόξα 285,600 κατ. τῷ 1900 καὶ οὕτω πρωτεύουσα ὁμωνύμου ἐπαρχίας ἔχουσης ἐμβ. 2832 τγμ. καὶ 837,976 κ.

* **Ἀμδοῖνα**. Νῆσος τῆς συστάδος τῶν Μολύκκων ἐν τῷ Ἰνδικῷ ὠκεανῷ, ἀπαρτιζομένη μετὰ τῶν ποικιλιῶν νήσων ὁμωνύμων ἑλλαντικῇ τοποτηρητείᾳ ἔχουσαν ἑκτατὴν 51,465 τγμ. καὶ 295,768 κατ., ἐξ ὧν 2346 εἶναι Εὐρωπαῖοι.

* **Ἀμδοδρον**. Πόλις τῆς Γερμανίας καὶ πρωτεύουσα ἐλευθέρας ὁμωνύμου πολιτείας, ἔχουσα 705,738 κατ., μετὰ δὲ τῆς ὅλης πολιτείας 768,349, ἐντὸς ἐμβαδοῦ 415 τγμ.

* **Ἀμδρακιά**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀμδρακίας τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τριφυλίας καὶ ἀποτελουμένου ἐκ τῆς πρωτεύουσας Μπρίκου καὶ 11 ἄλλων χωρίων μετὰ 2585 κατ. τῷ 1896. Ἀριθμεῖ δὲ 296 κ.

* **Ἀμδρακίας** δῆμος. 1) Ἰδὲ Ἀμδρακιά. — 2) Δῆμος τῆς ἐπαρχίας Βάλτου ἀποτελούμενος ἐκ τῆς πρωτεύουσας Καρδάττα καὶ 9 ἄλλων χωρίων καὶ ἀριθμῶν 5744 κατ.

* **Ἀμδυξ** καλεῖται μεγάλη τις ἀποστακτήριος συσκευή, ἣς ποιοῦνται χρῆσιν ἐν τοῖς φαρμακείοις καὶ τοῖς χημείοις πρὸς ἀπόσταξιν τοῦ ὕδατος. [P.N.B.]

* **Ἀμελν** (Hameln). Πρωτικὴ πόλις ἔχουσα 13,675 κατ. τῷ 1890 καὶ οὕτω πρωτεύουσα ὁμωνύμου νομοῦ μετὰ 52 χιλ. κατ. τῷ αὐτῷ ἔτει.

* **Ἀμερέ**. Διοίκησις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, οὕτω διαίρεσις τῆς τοπαρχίας Βαγδάτιου καὶ ὁμορροῦσα ΝΑ τῆς διοικήσεως Βαγδάτιου. ἔχει πρωτεύουσαν τὴν Κιουτ τὴν καὶ Ἀμερὴ καλουμένην, καί μιν παρὰ τὴν ἀριστερὰν ὁχλὴν τοῦ Τίγρητος καὶ ἔχουσιν 10 χιλ. κατ. βιομηχανεὺς καὶ ἐμπόρους. [M.X.]

* **Ἀμερικανικὴ Συμπολιτεία** ἢ Δημοκρατία τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Βερ. Ἀμερικῆς. Ἡ ἱστορία τῆς δημοκρατίας ταύτης ἀπὸ τοῦ 1889 ἔχει ὡς ἑξῆς. Οἱ συντηρητικοὶ δημοκρατικοὶ ἢ ρεπουμπλικάνοι ἀνέλθον εἰς τὴν ἐξουσίαν δια-

τοῦ προέδρου Βενιαμίν Ἀρρίσον ἢ Χάρισ-
σον 1889—1893. Κατὰ τὴν περίοδον ταύ-
την εἰς νῆαι Πολιτείας ἐσχηματίσθησαν ἐκ
τῶν τῶς ἀπλῶν τοποτηρητῶν. ἦτοι αἱ
δύο Δελὰς, ἡ Οὐάϊνιγγ (Wyoming), ἡ
Μοντάνα, ἡ Ἰδᾶχο καὶ ἡ Οὐάσιγκτων ἀλλ' ὁ
ζήλος ἐν ἐπεδείξαντο οἱ συντηρητικοὶ δη-
μοκρατικοὶ ὑπὲρ τῶν ἀντιλεϊτικῶν τιμο-
λογίων καὶ ὑπὲρ προγράμματος ἐπεκτάσεως
τῆς χώρας ἀπεμύκρυναν τοὺς ἐκλογεῖς, οἱ-
τινες πάλιν ἐξελέσαν ὡς πρόεδρον τὸν ριθε-
λεύθερον δημοκρατικὸν Γρόβερ Κλήβλαντ
διὰ τὰ ἔτη 1893—1897. Τῷ αὐτῷ ἔτει
ἐγένετο ἡ παγκόσμιος ἐκθεσις τοῦ Σινάγου
πρὸς πανηγυρισμὸν τῆς 400 ἐπετείου τῆς
ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς ἡ σὺ ὅσα με-
γαλὴν ἐπιτυχίαν καὶ λαμπρότητα. Ὁ Κλή-
βλαντ μετὰ τετραετὴ προεδρίαν ἐναγκα-
σθὲν νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὴν σ. δ. Μάκ-Κίν-
λεην οὕτως ἐκλογεῖς τῇ 4 Μαρτίᾳ 1897
ὑπῆρξεν ὁ πρωτεύων τῶν προτεσταντι-
κῶν νομοσχεδίων τοῦ 1890, ὅτινα φέρουσι
τὸ ἔννομα αὐτοῦ καὶ ὅτινα τῇ ἐναργεῖ αὐτοῦ
ἐνθουσιασμῷ ὑπὸ τοῦ Κογγρέσου. Ἡ ἀπο-
γραφή τοῦ 1900 καταδείξει πληθυσμὸν
τοῦ κράτους εἰς 76,388,288 κατοίκων ἐπὶ
ἐμβαδῶ 9,383,029 τετρ. ὁ Μάκ-Κίνλεη
ἐξελέγη ἐκ νέου πρόεδρος τῷ 1900. ἔχων
ἀντίπαλον τὸν ἡμέτερον τῆς ἐτέρης μερίδος
Βρόδαντ, ἡ δὲ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος γενο-
μένη παγκόσμιος ἐκθεσις τῶν Παρισίων
ἀνέδειξε τραντάχα τὰς ἀμέτρου προόδους
τὰς ἐπιτελεσθείσας ἐν τῇ ἀμερικανικῇ βιο-
μηχανίᾳ. Ὁ ἀριθμὸς τῆς ἐξαγωγῆς ἀνέβη
τῷ 1900 εἰς 7,600 ἑκατομ. πράγμων, ὁ
δὲ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς 4,275 ἑκατομ. ἡ
διαφορὰ αὕτη (3,325 ἑκατ.) εἶναι ἡ σπου-
δαιότερα εἰς ἣν ἐξῆλθε μέχρι τοῦδε ἡ
Ἀμερ. Σ. Τὰ μεταλλουργικὰ ἐργαστήρια
τῆς χώρας ἐξάγουν δι' ἀπαντα τὸν κόσ-
μον σιδηροδρομικοὺς ράιλους, ἀτμομάχας
καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἀντικείμενα. ἡ δὲ γεωρ-
γία εἶναι ἐν πλήρει ἀκμῇ. Ἐν μέσῳ τῶν
ποσειδῶν καὶ τοισύτων θηρίων ὁ πρὸς
δρὸς Γουλιέλμος Μάκ-Κίνλεη ἐτραυματίσθη
θανατηφόρως τῇ 14 Σεπτέμ. 1901 ἐν Βου-
ράλῳ ὑπὸ τινος Πολωνοῦ ἀναρχικοῦ καὶ
διεδέξατο ἀμέσως αὐτὸν ἐν τῇ προεδρίᾳ
ὁ τῶς ἀντιπρόεδρος Θεόδ. Ρούζβελτ. Ἀπὸ
τῶν χρόνων τῆς προεδρίας τοῦ Κλήβλαντ, αἱ
ἀρχαὶ περὶ ἡμπεριαλισμοῦ ἀναπτύ-
χθησαν καὶ ἐξώλησαν τὴν κυδέρνησιν τῶν
ἡνωμένων Πολιτειῶν νὰ ἐπέμβῃ αὐταρ-
χικῶς ἐν ὅλοις τοῖς πολιτικῶς ζήτημασι
τῆς Ἀμερικανικῆς ἡπείρου, ὡς ἐν Βενε-
ζουέλα κατὰ τὴν μεθριακὴν ἐριδα μετὰ
τῆς Ἀγγλίας (1895—98), ἐν Νικαράγουα
ὡς ἐν τῆς σχεδιαζομένης διωρυγῆς (1899—
1900), ἐν ταῖς νήσις Χαβάης ἀε καὶ προσ-
ήρτησαν (Αὐγ. 1898) καὶ ἐν ταῖς νήσις

τῆς Σαμόας. Ἀκολουθοῦσαι τὴν ἀρχαίαν
παράδοσιν ἐν ταῖς Ἰσπανικαῖς Ἀντίλλαις
καθ' ἣν ὤφειλον αἱ Ἡν. Πολ. νὰ θαρύνωσι
λάθρα τὰς παραχρᾶς καὶ στάσεις τὰς συμβαι-
νούσας ἐν τῇ ἄλλως τε κακῶς διοικουμένη
Ἰσπανικῇ νήσῳ Κούβα. ὑπέθαλπον καὶ διε-
τήρουν ἐπὶ μακρὸν χρόνον τὸν ἐμρῶλλον πό-
λεμον ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ. Ὑστερον δὲ κηρύ-
ξεται τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Ἰσπανίας κατὰ
Μάιον τοῦ 1898 (βλ. Ἰσπανοαμερικανικὸς
πόλεμος), ἐνίκησαν τοὺς Ἰσπανοὺς δια τῶν
ναυάρχων Σίμφων καὶ Σλέη ἐν Σαντιάγω
τῆς Κούβας καὶ ἐν Μανίλλῃ διὰ τοῦ τότε
πλοῦρχου νῦν δὲ ναυάρχου Δεδέη, μεθ' ὃ
ἐπέβαλον τῇ Ἰσπανίᾳ τὴν συνθήκην τῶν
Παρισίων τῆς 11 Δεκεμβ. 1898, δι' ἣς αὕτη
παρεχώρησε ταῖς Ἡν. Πολ. τὰς κτήσεις
αὐτῆς Πορτορικὸν, τὰς Φιλιππίνας καὶ τὰς
Μαρϊάννας, τῆς Κούβας κηρυχθείσης ἀνεξ-
αρτήτου. Μετ' ὀλίγον ἔμεινε ἡ Κούβα ἔλα-
θεν αὐτονομίαν ὑπὸ τὴν ἐπικυριαρχίαν τῶν
Ἡνωμ. Πολ., στείλλομένου ἐκεῖ ἀρμοστοῦ,
ἐν δὲ ταῖς Φιλιππίναις ἐξακολουθοῦσιν εἶτι
αἱ στάσεις τῶν Ἰθαγενῶν Ἰσπανῶν ὑπὸ τὸν
Ἀγγινάδον μὴ θελόντων νὰ ὑποταγθῶ-
σιν εἰς τὴν κυριαρχίαν τῆς Ἀμερικ. Συμ-
πολιτείας. [Β.Α.]

* **Ἀμερικῆς Κεντρικῆς Μεγάλῃ**
Δημοκρατία. Ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο κα-
λεῖται ἡ ἑνωσις ἡ σχηματισθείσα ὑπὸ τῶν
δημοκρατῶν τοῦ Ὀνδούρα, τῆς Νικαρά-
γουας καὶ τοῦ Ἀγίου Σαλβαδόρ συνόμε
συνθήκῃς γενομένης τῇ 15 Ἰουνίου 1897.
Ἡ ἑνωσις αὕτη ἦν βραχύβιος, διότι ὡς ἐκ
τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Σαλβαδόρ ἡ ἀνω
ὁμοσπονδία διελύθη ἤδη κατὰ Νοέμβριον
τοῦ 1898.

* **Ἀμερφόρτ** (Amersfoort). Πόλις
τῆς Ὀλλανδίας ἔχουσα 15,449 κατ.

* **Ἀμέταλλα**. Βλ. Στοιχεῖα.

* **Ἀριάντος λευκοχρύσου μέ-
νος**. Ταμίχιον ἀριάντου διὰ τὴν σπύγγου
λευκοχρύσου ἐνεργὸν ἐν ταῖς χημικαῖς
ἐργασίαις καὶ δὴ ἐν ταῖς ἐνωσεσιν αερίων
μετ' ἀλλήλων διὰ στενωτάτης ἐπαφῆς καὶ
λαμβανόμενον δι' ἐμβαπτίσεως ἐντὶς πυ-
κνοῦ διαλύματος τετραχλωριούχου λευκο-
χρύσου καὶ προσθήκης περιττοῦς διαλύ-
ματος χλωριούχου αμμωνίου, ὅτε ἐπικαθίη-
ται ἐπὶ τῶν ἰνῶν τοῦ ἀριάντου τὸ κίτρινον
διπλοῦν ὅλας τοῦ χλωριούχου ἐναμμωνίου
λευκοχρύσου, ὅταν δὲ κατεπὶν πυρκαϊωθῇ
μετὰ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ ἐπικαθημένου κίτρινου
ἰζήματος ὁ ἀριάντος μεταβάλλεται εἰς
σπύγγον λευκοχρύσου στερεῶς τῷ ἀριάντῳ
προσρούμενον. [Ρ.Ν.Β.]

* **Ἀριδαζωτοδενζόλιον**. Τὸ σῶ-
μα τοῦτο ὡς παρέχον μετ' ἐξῶν ἄλλα

κίτρινα καὶ ἰσχυρά χρησιμώτατα ἐν τῇ βαφικῇ τῆς μεταξῆς καὶ τῶν ἐρίων παρασκευάζεται κατὰ μεγάλας ποσότητας ἐν τῇ βιομηχανίᾳ δι' ἐπιδράσεως νιτρώδους καλίου καὶ καυστικού ἀλάσεως ἐπὶ ὑδροχλ. ἀνιλίνης, τὸ δὲ κατ' ἀρχάς ἐν ταπεινῇ θερμοκρασίᾳ ψυχτικοῦ μίγματος παραγόμενον διαζωταριδοβενζόλιον μεταβάλλεται διὰ θερμάνσεως εἰς τὸ προκείμενον σῶμα, ὅπερ παρίσταται ὑπὸ μορφήν κίτρινων βελονοειδῶν κρυστάλλων τηχομένων εἰς 360°. Τὸ ὑδροχλ. Α. κρυσταλλοῦται ἐξ ὑδροχλωρικοῦ αλμυλοῦ εἰς κίανους λεπτοειδεῖς κρυστάλλους. Τὸ δὲ αλκ. Α. συνίσταται τὸ τοῦ ἐμπορίου ἀνιλίνου κίτρινον, τὸ δὲ γνήσιον καλούμενον κίτρινον ἢ κίτρινον δι' ὀξέος τυγχάνει ἐν μίγμα θειοξείων τοῦ Α. [P.N.B.]

Ἀμιδοζωτοενώσεις. Σώματα κρυσταλλωδῆ, συνήθως κίτρινα ἢ καστανοχρόα, διαλυτά ἐν εἰσπονευματικῇ χρησιμώτατα ἐν τῇ βιομηχανίᾳ ὡς παρέχοντα μετ' ὀξέων ἢ μετ' αλκαλίων σειράν αλάτων γνωστῶν ὑπὸ τῇ ἐπωνυμίᾳ ἁλῶτος χρωμάτων. Παράγονται δι' ἀναγωγῆς ὑπὸ ὑδρογόνου ἐν τῷ γενεσθαι ἐκ τῶν νιτροζωτοενώσεων. Ἐχρυσιν ἀπαιτᾷ τὴν ἰδιότητα τοῦ χρωμαίνειν τὸν βάρβακα καὶ ἀπαράσκευον, καὶ τοῦ λευκίνεσθαι ὑπὸ ἀναγωγικῶν σωματων. Συγκρατίζουσι πλείστα θειοξέα γνωστά ἐν τῇ βιομηχανίᾳ τῶν χρωμάτων καὶ καλούμενα τροπαιολίνας.

Ἀμιδοζωτοναφθαλίνη. Ἀμιδοζωτοένωση τῆς ναφθαλίνης, σῶμα σπουδαῖον ἐν τῇ βιομηχανίᾳ τῶν χρωμάτων, ὑπὸ μορφήν χρυσομηλόχρων βελονοειδῶν κρυστάλλων, λαμβάν μεταλλικὴν πρασίνην δεικνυστῶν, ἐν εἰσπον. διαλυτῶν, τηχομένων εἰς 174°, ἐν πυκνῷ θετικῷ ὀξείᾳ διαλυομένων διαχρoίς βαθυκυάνου, μετ' αἰσίων ὀξέων αποτελούντων ἄλατα κίτρινα καὶ ἰσχυρά. Ἡ Α. βάσει τὴν μέταξαν λαμπρῶς χρυσομηλόχρου μεταχρωμαίνον ἐν εἰσπον. δι' εὐδαπίσεως εἰς ἰσχυρὸν ὀξύ καὶ πάλιν ἀνακαυδάνουσαν τὸ κίτρινον χρῶμα δι' ἐκπύσεως μεθ' ὕδατος. Παράγεται τῇ ἀναμίξει διαλυμάτων νιτρώδους καλίου μεθ' ὑδροχλ. ναφθυλαμίνης. Ἡ ὑδροχλ. Α. παριστάνεται ὑπὸ μορφήν βελονοειδῶν κρυστάλλων, πρασίνων, μεταλλικῆς λάμψεως, διαλυτῶν ἐν εἰσπον. μετὰ χροίς ἐρυθρὰς δεικνυστῆς ἐν τῷ φωτὶ τοῦ ἡλίου ἐξαισίως ὥραϊον φθαρσμένον τὸ διάλυμα τοῦτο ἐφαρμόζεται ἐν τῇ βαφικῇ καὶ εἶναι γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα αλκ. Α. ἐν εἰσπον. ἢ αλκ. Α. ἐν εἰσπον.

Ἀμιδοανθρακένων. Βλ. Ἀνθρακίνας.

Ἀμιδοβενζαλδεΐδα. Παράγω-

γα ἐκ τῶν νιτροβενζαλδεΐδων προκύπτουσα δι' ἀναγωγικῆς ἀποξειδωσεως. [P.N.B.]

Ἀμιδοβενζολιοθειοξέα καλούνται τὰ ἀμιδοθειοξέα τοῦ βενζολίου, σώματα κρυσταλλικά, δυσδιάλυτα ἐν ὕδατι, ψυχρῷ, ἀδιάλυτα ἐν εἰσπον. καὶ αἰθέρι, διακρινόμενα εἰς ὀρθ. ἀμιδοβενζολιοθειοξὺ ἄνυδρον μὲν ὑπὸ μορφήν ῥομβοειδῶν, ἔνυδρον δὲ ὑπὸ μορφήν βασιτετραγῶνων πρίσματος κρυσταλλούμενον, εἰς μετ. ἀμιδοβενζολιοθειοξὺ ἄνυδρον μὲν εἰς λεπτὰς βελόνας, ἔνυδρον δὲ εἰς ταχέως ἀποσπαιρόμενα πρίσματα κρυσταλλούμενον, καὶ εἰς παρ. ἀμιδοβενζολιοθειοξὺ ἢ τοῖς θείων ἢ τοῖς αἰθέρος ὑπὸ μορφήν κρυστάλλοπαγούς μάζης.

Ἀμιδοθειοφαίνη. Βλ. Θειοφαίνη.

Ἀμιδοκαφεΐνη. Σῶμα κρυσταλλικὸν ὑπὸ μορφήν λεπτῶν βελονῶν ἀποστάξεως ἐπιδεκτικῶν, λίαν δυσδιάλυτων ἐν ὕδατι καὶ εἰσπον., διαλυτῶν ἐν πυκνῷ ὑδροχλ. ὀξείᾳ καὶ καταχρημνιζομένων ἐν τῷ διαλύματι τῇ συγκράσει ὕδατος. Ὡξάγεται διὰ θερμάνσεως ἀμδρωμίου καφεΐνης μετ' εἰσπονευματικῆς ἀμμωνίας εἰς 130°.

Ἀμιδοκαφουρά. Σῶμα ὑπὸ μορφήν κηροειδούς μάζης παριστάμενον, ζέον εἰς 240° καὶ προκύπτον ἐκ τῆς νιτροκαφουράς τῇ ἐπιδράσει νατριομυλγαμάτων.

Ἀμιδοκινολίνη. Προϊὸν ἀντικαταστάσεως τῆς κινολίνης προκύπτει δι' ἀναγωγῆς τῆς νιτροκινολίνης μετ' ἐναμμωνίου χλωριδίου ψευδαργύρου. [P.N.B.]

Ἀμιδοναφθόλιον. Ἀζωτοῦχος ὑδρογονάνθραξ ὑπὸ μορφήν σπινθηροειδῶν λευκῶν κρυσταλλινῶν φυλλιδίων διαλυομένων ἐν αἰθέρι, καὶ παρεχόντων εἰς τὸ διάλυμα τοῦτο ἐξαισίως λαμπρὸν ἰσχυρὸν φθορισμὸν. Διαλυτῶν ἐπίσης ἐν καυστικῇ ἀμμωνίᾳ μετὰ κίτρινῃς χροίς ἀποδαινύσας σκοτεινῶς καστανοχροῦ τῇ ἐπιδράσει τοῦ αἵρος. Παράγεται ἐκ τοῦ νιτροναφθολίου δι' ἀποξειδωσεως. [P.N.B.]

Ἀμιδοφανόλια. Ὑδρογονάνθρακες ἁλῶτοςχοι παραγόμενοι δι' ἀναγωγῆς ἐκ τῶν νιτροφανόλιων. Διακρίτον ἐκ τῆς σειράς τῶν μοναμιδοφαινόλιων τὸ ὀρθομοναμιδοφαινόλιον, παραγόμενον ἀντιστοίχως ἐκ τοῦ ὀρθονιτροφαινόλιου τῇ ἐπιδράσει καυστιέρου καὶ ὑδροχλ. ὀξέος, καὶ αποτελοῦν χροῖα κρυσταλλικά φυλλίδια, εὐκόλως καστανοχροῦ γινόμενα ἐν τῷ αἵρι, τηχόμενα εἰς 170° καὶ μέλις ἐν 50 μ. ὕδατος διαλυόμενα. Τὸ τριμιδοφαινόλιον προκύπτει ἐκ τοῦ πικρικοῦ ὀξέος τῇ ἐπιδράσει καυστιέρου καὶ ὑδροχλ. ὀξέος, κρυσταλλούμενον καλῶς μετὰ 3 μορίων ὀξέος ὡς ἄλλας χαρακτηριστικῶν δι' εὐαισθητοτάτης μετα-

τροπής της χροιάς εις λευκέρως κυανήν μετά την έπαρσην μετά ύγρων καί ελαφροτάτην έστως έχόντων αλκαλικήν αντίδρασιν. Το άμιεδόδιον τριφαινόλιον ή πιικραμίνι κόν όξυ παράγεται εκ του πικρικού αμμιονίου διαλυθέντος εν σίνεπν. καί αναχθέντος δι' ύδροθειού αποτελεί κρυστάλλους βελονοειδείς, έρυθρούς, τηρημένους εις 165° καί σχηματίζει μετ' όξέων άλλατα έρυθρά.

* **Αμιένη** (Amiens). Γαλλική πόλις καί επί των Ρωμαίων πρωτεύουσα των Αρβιανών, αριθμούσα 90.088 π. τώ 1901.

Αμειλτων (Commodore Hamilton). 'Ο κατά την Έλληνικήν επανάστασιν μείραρχος της Αγγλικής μείρας της Ανατολής. Έγεννήθη εν Παρισίαις κατά τα τέλη του ΙΗ' αιώνος εκ της διασήμες καί Σκωτικής οικογενείας καί έλαβεν ύπηρεσίαν εν τώ Βρετ. ναυτικώ. Κατά τα πρώτα βήματα της Έλευθερίας ύπεδείκνυσε τοις Έλλησι καί μάλιστα τοις Υδραίοις, μεθ' ών διατήρει αδελοφικας αείποτε σχέσεις, τα δένοντα γενέσθαι βοηθών συγχρόνως αϊτούς λεληθώς. Καθ' ήν δ' έπορχην ενέσκηπτε ό Δράμαλης καί ή σήμη της καθέδου αυτού διέσπειρε τον πανικόν, τότε ό Α. διενεργών κατ' ανωτέρας βεβούλις διαταγάς, έπεχείρησε να διαλύση την υπό των Έλλήνων πολιορκίαν του Ναυπλίου, χαρακτηρίσας τοις πολιορκούντας αυτό Έλληνας ως τέρψι άτακτα καί άνευ κεφαλής. Αλλά ό Γ. Ορλάνδος τον έπεισε να άπόσχη τοιούτου έπιχειρήματος. Βραδύτερον, περί τας αρχάς του Αύγουστου του 1822, κατέπλευσε καί αύθις εις Ναύπλιον, επιδεικνών της φρεγάτας «Καρδρίας». Η έν Μύλοις έδρευουσα έλλην. κυβέρνησις άποστείλασα λέμβον πρός χειρετισμόν, παρεκάλεσε αυτόν να μη συγκαίνωνήσθι μετ' των πολιορκουμένων Τούρκων. 'Ο Α. ύπήκουσεν άμέσως. Η δέ τοιαύτη διαγωγή του κατενεθούτσεν άπαντας, διότι την αυτήν ακριβώς ήμέραν είχε καταπλεύσει εις Ναύπλιον ό Γάλλος μείραρχος έν τώ Αιγαίω πελάγει Μιέλαις, όστις παρακληθείς υπό της έλλην. κυβερνήσεως να μη παραδώσθι τον άποκλεισμέν, ουχί μόνον παρήκουσε συγκαίνωνήσας μετ' των Τούρκων του Ναυπλίου, αλλά καί παντί θέναι έξυπηρέτησεν αϊτούς. 'Ότε κατά τας αρχάς του Οκτωβρίου 1822 το άγγλικόν πλοίον «The Flora of London» εκ Σμύρνης προερχόμενον άπεπειράθη να έπιστήσθι το λιμάνιον Ναύπλιον καί συνελήφθη υπό του έλληνικού στόλίσκου, ό Α. μη δυνάμενος ή να έξυπηρετή τ' άγγλικά συμφέροντα άπήτησεν επιμόνως παρα της έλλην. κυβερνήσεως να άπολύσθι τ' έν λόγω πλοίον, διίσχυρισθείς ότι ή κυβέρνησις του δεν άναγνωρίζει τον

άποκλεισμόν του Ναυπλίου. Μετά την άλωσιν του Ναυπλίου υπό των Έλλήνων κατέπλευσε καί αύθις εις αυτό καί παρέλαθε 4000 περίπου έπιστήμους Τούρκους αιχμαλώτους, ός μετακίνησεν εις Σμύρνην δια της φρεγάτας του «Καρδρίας». Σώζεται ή ένθεσις του ήν ύπέβαλεν εις τας Αγγλικας αρχάς περί της μετακινήσεως ταύτης, έν ή αναφέρει ότι εκ των 400 ός παρέλαθε κατά τον πλούν άπεβίωσαν 97 εκ λοιμωδών νόσων. Κατά τα δυσχείμερα έτη του έλλην. άγώνος ό Α. πολυσειδώς κατεδίωξε την πειρατείαν, ήτις έξέχως έλυραίνετο τας έλλην. οχλάσσας. Κατά τ' 1825 διενήργησεν, ώστε οι Έλληνες να ζητήσωσι την Αγγλικήν προστασίαν. Η αίτησις αύτη υπογεγραμμένη υπό ύπερσυχίλων έπιστήμων προσώπων έθιμοσιύθη πλήρως έν τώ Αρχείο Δ. Ρωμ. τ' 1825. Α' σελ. 593—603. ύπάρχει δέ έν τώ τμήματι των χειρογράφων της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Έλλ. υπ' αριθ. 2150. Τοις έμβουλούς σπαραγμούς των Έλλήνων πολυτρόπως έπεχειρεί να καταπαύσθι ό Α. 'Ότε τώ 1826 επεμράτησαν μεταξύ των προκρίτων Υδραίων έριδες, ό Α. έφερεν εντός της φρεγάτας του τοις εις Πόρον καταρυσέντας προκρίτους καί αρ' έτέρου προσκάλεσας εντός αυτής τοις περί τούς Κουντουριώτας αντίθετους τοις συνελεύωσαι, καταπεισας αϊτούς ότι πάντα ασύμφορα διά την Ελλάδα ήτε πλ'σα διαμάχη, ενώ ό Κάνιγγι προσπάθει να πράξη, επι καλόν διά την Ελλάδα. Τοις Υδραίοις ήγάπα κατ' έξοχήν, άλλα τώ 1826 απαιτήσας να παραδώσωσιν εις αυτόν πλοίον προσδόν την Αγγλικήν σημαίαν καί μη εισακουσθείς ήναγκάσθη να βάλ'η βολάς τινας κατά της παραίτας της Υδρας. 'Ότε τώ 1827 ή έν Τριζίνη Εθνική Συνέλευσις έπέθει να εκλέξ'η κυβερνήτην τον Ιωάν. Καποδίστριαν, ό Α. άντείπε κατ' αρχάς, άλλα τέλος έπειθή υπό του Κολεκοστρατηγ. Τώ δέ 1828 άνεχώρησεν εξ Ελλάδος.

* **Αμειλτων** ή **Αμειλτων** (Hamilton). 1) Πόλις της Σκωτίας έχουσα κατ. 24.859 τώ 1891. Αι έν τώ πυργώ των θουκων του Α. εύρισκόμεναι πολύτιμοι συλλογαί έπωλήθησαν τώ 1882, μέγα δέ μέρος αϊτών εύρίσκεται νύν έν τοις μουείοις του Βερολίνου. — 2) Πόλις των Ηνωμένων Πολιτειών της Βορ. Αμερικής έν τη κομητεί'η Βούτλερ της πολιτείας Όχίου έχουσα τώ 1891 17.065 κατ. — 3) Πόλις του Καναδά έν τη επαρχία Όνταριου αριθμούσα 52.550 κατ. τώ 1901.

* **Αμύναι** καλούνται γενικώς πάντες εκείνοι οι υδρογονάνθρακες οίτινες προκύπτουσιν εκ της άμμιονίας δι' άντικατάστα-

σεως τῶν ατόμων τοῦ ὑδρογόνου αὐτῆς ὑπὸ πνευματορριζῶν καὶ διακρίνονται εἰς Α. πρωτογενεῖς ἢτοι μοναμίνας, εἰς Β. δευτερογενεῖς ἢτοι διαμίνας καὶ εἰς τριτογενεῖς Α. ἢτοι τριμίνας καὶ ἔστιν τὸ τῆς ἀρμονίας ὑδρογόνον πορίσεται ἀντικαταστάσας ὑπὸ μιᾶς ἢ δύο ἢ τριῶν πνευματορριζῶν. Τὰ πρῶτα μέλη τῆς ἐρμολόγου σειρᾶς τῶν Α., τουτέστιν αἱ δια πνευματορριζῶν ὀλίγα ἄτομα ἀνθρακός περιχλειουσὶν ἀπορριζόμεναι Α., εἰσὶν ἄε-ρια ἢ ὑγρὰ λίαν πηκτικὰ καὶ ἀναλῆξιμα, τὰ δ' ἐπόμενα μέλη, ὅτε περιέχοντα ῥίζας πλουσιωτέρας ἀτόμων ἀνθρακός, εἰσὶν ὑγρὰ μᾶλλον δυσδιάλυτα ἐν ὕδατι. Τέλος δὲ τὰ ἀνωτάτα μέλη τῆς σειρᾶς εἰσὶν ἐν τῇ συν-θήσει θερμοκρασίᾳ σώματα στερεὰ εὐσμα, ἀδιάλυτα ἐν ὕδ., διαλυτὰ ἐν οἶνῳ καὶ αἰθέρι. ἔχοντα ὑψηλὸν σημεῖον τήσεως καὶ σχηματίζοντα ὅλατα μετὰ τῶν ὀξέων. Ἀπῆλται αἱ ἀρῖναι ἀνεξαιρέτως τυγχάνου-σιν εἰδικῶς κυριότεραι τοῦ ὕδατος. Μι-κταὶ ἀρῖναι καλοῦνται τὰ προϊόντα τῆς ἐπιδοξέως νέας ἰωδιούχου ῥίζης ἐπὶ τῆς σειρᾶς τῶν ἐρμολόγων Α. [P.N.B.]

* **Ἀμμερᾶς.** Χωρίον τῆς Κρήτης ἀνή-κον εἰς τὸν δῆμον Ἀγ. Βασιλείου τῆς ἐπαρχίας Πιάννου τοῦ νομοῦ Λασιθίου καὶ ἔχον 688 κατ.

* **Ἀμμοῦς** (κοινῶς Σαρθούν ἢ Κορὰ Σαρθούν). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, πρωτεύουσα ἐμωλύ-μου διοικήσεως καλυμμένης τευχιστὶ Τζα-νὴ καὶ ὑπαγμένης εἰς τὸν νομὸν Τραπε-ζούντος (μετὰ 67.667 κατ.). Παράλιος οὖσα καὶ ἀνακτισθεῖσα μετὰ τὴν πυρναίαν τοῦ 1865 συγκεινῶναι μετὰ τῆς Κων. λεως δι' ἀτμοπλοικῆς γραμμῆς, κέντρον οὖσα ἰωηρετάτου ἐμπορίου, ἀπώλεσεν ὅμως ὅλη-γον τὴν προσέραν ἐμπορικὴν αὐτῆς σημα-σίαν ἐνεκα τῆς κατασκευῆς τοῦ σιδηρο-δρόμου τῆς Ἀγκύρας· οὐχ ἦττον ἐξάγει ἀριστον λαγνὸν (περὶ τὰ 3 ἐκατομ. γρ., ἐτησίως), μεγάλην ποσότητα σιτηρῶν καὶ ἄλλων γεννημάτων καὶ δένρυα. Ἀριθμεῖ κατοίκους περὶ τὰς 10 χιλιάδας, ἐξ ὧν 900 περίπου ὀρθόδοξοι οἰκογένηται ὑπαγόμεναι ὑπὸ τὸν μητροπολίτην Ἀρσασίας, ὅστις ἐδρεύει ἐνταῦθα, καὶ ὀμιλοῦται τὸ πλεῖστον τὴν Τουρκικὴν, ὅτε καταγόμεναι ἐκ Κα-παδοκίας· ἔχουσι δὲ μέγαν ναὺν, 3 σγα-λεῖα, 1 παρθεναγωγεῖον μετὰ 17 διδασκάλων καὶ 650 μαθητῶν καὶ μαθητριῶν. [Γ.Δ.]

* **Ἄμμ.** (Hamm). Πρωσιτικὴ πόλις ἔχου-σα 24,969 κατ.

* **Ἄμμε** (Hamme). Πόλις ἐν τῇ Βελγικῇ ἐπαρχίᾳ Ἀνατολ. Φλανδρίας, ἔχον 12 χιλ. κατ. τῷ 1890.

* **Ἀμμεργάου** (Ἄνω Α., Oberam-mergau). Χωρίον τῆς Ἄνω Βαυαρίας ἐν τῇ περιφερείᾳ Γάρμς κείμενον ἐπὶ τοῦ πο-ταμίου Ἀμμερ καὶ ἔχον περὶ τοὺς 1500 κατοίκους ἀσχολούμενους περὶ τὴν ξυλουργικὴν. Τὸ χωρίον τοῦτο κατέστη περιώνυ-μον διὰ τὰ ἐνταῦθα παριστώμενα ἀπὸ τῆς σκηπῆς Πάθης τοῦ Σωτήρος ἀνα πᾶσαν 10ετίαν, ὅτινα ὄρχην ἔχουσιν εὐχὴν γε-νομένην ἐπὶ τῇ ἀπὸ τῆς πανώλους ἀπαλ-λαγῆς νὰ τὴν 12' αἰῶνα. Ἡ τελευταία παράστασις ἐγένετο τῷ 1900 προσελύ-σασα, ὡς συμβαίνει ἀπὸ τινῶν δεκάδων ἐτῶν, πολυαριθμους ξένους.

* **Ἀμμωνία ἐμβελικὴ** (Φαρμακ.), Embelate d'ammóniaque). Νέον φάρμακον ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων βελονοειδῶν, ἐρυ-θροδανερῶν, ἀγευστων, εἰδιάλυτων ἐν ὀρατῷ οἰνοπνεύματι, προσερχομένων ἐκ τοῦ ἐμβελικοῦ ὀξέος τοῦ ἐξαγόμενου ἐκ τῆς Em-belia Ribes. Εἶναι τὸ ἀριστεν τῶν ἐλμινθο-κτόνων καὶ ταινιοκτόνων (0,10—0,20 γρ. πρὸς παιδία, 0,40 γρ. πρὸς ἐφίβους) ὡς τοξικώτερον μὲν τῆς ὀβερτινίνης διὰ τὰ παράσιτα τοῦ ἐντερικοῦ σολήνους, ἦττον δηλητηριώδες δὲ διὰ τὸν ἀνθρώπου. [P.N.B.]

* **Ἀμμωνία θειοῦχθυοῦλική** (Φαρ-μακ.), Sulfo-ichthyolate d'ammóniaque). Προῖον συνθέσεως τοῦ θειικοῦ ἰχθυολίου μετὰ ἀμμωνίας· ὑγρὸν σιροπιώδες, εὐδιά-λυτον ἐν ὕδατι. Νέον φάρμακον συνιστώμε-νον ἐξωτερικῶς εἰς ὀλοκήν (1—3 : 10) κατὰ παρατρέμματος, ἐρυσσιπέλλας καὶ διαφόρων δερμικῶν νοσημάτων. Εἰς ἐνέσεις (1—5 : 100 ὕδ.) κατὰ τῆς βλεννορροίας ἐν τῇ περιόδῳ τῆς παρακμῆς, κατὰ τῆς βλεννορροικῆς κυτίτιδος εἰς ἐνέσεις 150 γρ. ἐν διαλύσει 1%), διὰ τῆς ἡμέρας, τοῦ ἀρρώστου κρατοῦντος τὸ φάρμακον ἐπὶ 5' ἐν τῇ κύσει, μετ' ὃ κενὸ αὐτὸ διὰ συ-σικῆς οὐρήσεως καὶ ἐντὸς δύο ἡμερῶν πα-ρατηρεῖται ὅτι τὰ βλεννοπυώδη οὔρα ἀπεβαί-νουντι διαυγῆ καὶ παύουσι τὰ ἀλλὰ τῆς οὐρήσεως. [P.N.B.]

* **Ἀμμωνία πικρικὴ** (Φαρμ.), Pi-crate d'ammóniaque. Φάρμακον νέον ἐπι-κίνδυνον· φέρεται ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων ἑανοθῶν λίαν πικρῶν, εἰδιάλυτων ἐν ὕδατι, δυσδιάλυτων ἐν οἶνοπνεύματι, προϊόντων ἐκ τῆς ἐνώσεως τοῦ πικρικοῦ ὀξέος μετὰ τῆς ἀμμωνίας. Εἶναι ἀντιπυρετικὸν καὶ ἀντιπεριδοτικὸν ὑπὸ δόσιν 0,30—0,40 γρ.

* **Ἀμνάτος.** Χωρίον τῆς νήσου Κρή-της ὑπαγόμενον εἰς τὸν δῆμον Ἀρκαδίου, οὕτως εἶναι καὶ πρωτεύουσα, τὸν ἀνήκον-τα εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ρεθύμνης, καὶ ἔχον 261 κατ.

* **Ἀμμοιόβιτης** ἢτοι θειαρσενικοῦχον

νικέλιον. Βλ. Νικέλιον καὶ Ἀρσενικόν.

* **Ἀρόλογος.** Κώμη τοῦ δήμου Γαυρίου τῆς νήσου Ἀνδρου, ἔχουσα 261 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀρωνακλειοῦ** ἢ Ἀρωνάκλειον. Χωρίον τῆς νήσου Ἀγδρου εἰς τὸν δῆμον Κορθίου ἀνήκον καὶ ἔχον 207 κατ.

* **Ἀμοργός.** Νῆσος τοῦ Αἰγαίου Πελάγους ἀνήκεισα εἰς τὸν Ἑλλ. νομὸν Κυκλάδων καὶ ἀπαρτίζουσα μέρος τῆς ἐπαρχίας Θήρας. Διαιρεῖται δὲ μετα τῶν πέριξ νήσων εἰς δύο δήμους. 1) Τὸν ἐρωονυμον τὸν ἀποτελούμενον εκ τῆς ἑδρας τῆς καλουμένης Κάστρου ἢ Χώρας καὶ τῶν χωρίων Κατάπολα, Κάτω Μερῖας, Δευκῆς καὶ Λιμένος ὡς καὶ τῶν κατοικημένων νησίδων Ἡρακλείας, Σχοινοῦσσης καὶ Κουφονησιῶν. Ἐτι ἔχει τὴν μονὴν τῆς Χαλροβωτίσσης. Κάτ. 2826 τῷ 1896. — 2) Τὸν τῆς Αἰγιάλης περιέχοντα τὴν ἑδραν Λαγκαδῶν καὶ τὰ χωρία Βολάκια, Ὁξω Μερῖαν, Ποταμὴν καὶ Στρούθον καὶ τὰς κατοικημένας νησίδας Δονούταν καὶ Κοναρον μετὰ 1460 κατ. Οἱ κάτοικοι τῆς νήσου Α. ἀνῆρχοντο εἰς 3561 κατ. τῷ 1896. Πρὸλ. καὶ Ν. Γάσπαρη. Ἡ νῆσος Α. ἐξετάζομένη ὑπὸ γεωγραφικῇ καὶ ιστορικῇ ἀποψιν. Ἐν Ἀθήναις 1893.

* **Ἀροῦ.** Πόλις τῆς Σινιῆς ἔχουσα ἰθαγενῇ πληθυσμὸν 96 χιλ. κατ. τῷ 1900 ἔκτος τῶν ξένων.

* **Ἀροῦρ.** χώρα τοῦ Α. Ῥωπ. χώρα ἐν τῇ Ἀνατ. Ἀσίᾳ καὶ κυβερνεῖται ἐν Σιβηρίᾳ μετ' ἐμβ. 447,667 τετρ. καὶ 120,360 γ.

* **Ἀροῦρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Παρχαλωτίων τῆς ἐπαρχίας Φθιώτιδος, ἔχον 401 κατ.

* **Ἀρπελάκι.** 1) Κώμη τοῦ δήμου Σαλαμίνος ἀρήμευσα μετὰ τῶν τοῦ ἔργου 905 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀμύρακίας τῆς ἐπαρχίας Βάλτου, ἔχον 439 κατ.

* **Ἀρπελακίων** δῆμος. Δῆμος τοῦ νομοῦ Λαρίσης, περιέχων τὴν πρωτεύουσάν Ἀρπελάκια μετὰ 1454 κατ. καὶ τὰ χωρία Μπαμπά, Σπηλία καὶ Λασιπχώρι, καὶ ἔχων 3212 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀρπελάς** Τιμολέων. Ἐγεννήθη ἐν Πάτραις τῷ 1850 ἐξ εὐκαταγμένης κατὰ γένος ἐκ Κολακιδῶν. Διανύσας τὰς μὲν πρώτας σπουδὰς ἐν Σύρῳ, τὰς δὲ νομικὰς ἐν Ἀθήναις, διατέλεσε κατ' ὄργον δικηγόρος ἐν Σύρῳ, ἔνθα ἐξέδωκε τὰ πρῶτα φιλολογικὰ καὶ δραματικὰ τοῦ ἔργου, εἰτα δὲ ἐν Ἀθήναις ὡς ταυτοῦς καὶ ὡς ἀρχισυντάκτης τῆς ἐφημερίδος «Γῆνοφύλαξ» καὶ συνεργάτης ἀπάντων σχεδὸν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐκδομένων περιοδικῶν συγγραμμάτων, ἐν εἰς ἐπὶ εἰκοσαετίαν ἐδημοσίευσεν

πλήθον μελετῶν καὶ μονογραφιῶν ποικίλης ὕλης· ἐξέδωκε δὲ καὶ εἰς ἴδια τεύχη τὰς λυρικοῦ συλλογὰς Κογχύλια καὶ Χρῶματα καὶ τὰ φιλολογικὰ διηγήματα Καύσεις Ἐρώς καὶ τὴν Ἑλένην τῆς Μιλήτου (1870), μεταφρασθεῖσαν καὶ δημοσιευθεῖσαν ὑπὸ Α. Φραδατζίτη ἰταλιστί. Πρῶτον φιλολογικὸν τοῦ σύγγραμμά ἦτο ἡ ἐν ἔτει 1874 ἐκδοθεῖσα ἐν Σύρῳ Ἱστορία τῆς Σύρου, ἐκ σελ. 740, τυγούσα τῆς δις χιλιοδράχμου ἀμοιβῆς τοῦ Δήμου Ἐρμουπόλεως. Πρῶτον δὲ νομικὸν τοῦ σύγγραμμά ἡ δίτομος Γεωργική ἐν Ἑλλάδι νομοθεσία, ἀξιοθεῖσα τοῦ πρῶτου ἐπαίνου ἐν τῷ Δοσιφω διαγωνισμῷ τοῦ Συλλόγου τῶν Ἑλλήνων Γραμμάτων. Δραματικὰ ἔργα κατ' ἀρχὰς μὲν ἐδημοσίευσεν ἐν Σύρῳ τῷ 1876 τὸν Νέρωνος, τὸν Ἱερὸν Δόχον, τὴν Βιργινίαν καὶ τὸν Λέοντα Καλλιέργην, πρωτεύσαντα ἐν τῷ δραμ. διαγωνισμῷ τῶν Ὀλυμπίων· βραδύτερον δὲ συνέγραψε τοὺς Κρήτας καὶ Βανειτοὺς, τὴν Βασιλισσαν Κλεοπάτραν, τὸν Λέοντα Χαμάρετον, τὴν Δούκισσαν τῶν Ἀθηνῶν, τὴν Ἀρτεμισίαν καὶ τοὺς Ἀναμορφωτάς. Πάντα δὲ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἐβραβεύθησαν ἢ ἐπικρίθησαν εἰς διαφόρους διαγωνισμούς· τινὰ δὲ πλειστάκις ἐκδόχθησαν ὑπὸ σκηνῆς. Ἐδρασε δὲ καὶ ἐν τῇ συστάσει διαφορῶν συλλόγων, ὧν ἐκ τῶν ἰδρυτῶν τοῦ Παρνασσοῦ, τῆς Ἱστορικῆς καὶ Φιλολογικῆς Ἑταιρείας καὶ τῆς Ἑταιρείας τῶν Πολυτέχνων, ἡς διατέλει κατὰ τὰ πρῶτα ἐτὴ Πρεσβέρ. Διορισθεὶς ἐν ἔτει 1877 πρωτοδίκης, διατέλει ἤδη πρεσβέρς τῶν ἐν Βόλῳ Πρωτοδικῶν. Ἐξέδωκε τέλος Λευκὴ Ῥάλλη (δημάρχου Παιρατικῶς ἀποθ. τῷ 1879) ἱδιόγραφον ἀναμνήσεως καὶ ἀποκαλύψεις ἀπειποῶν τῆς Ἑλλ. ἀναστατάσεως, ἐν Ἀθήναις 1897.

* **Ἀρπελιώνα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδρισταίνης τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας, ἔχον 435 κατ.

* **Ἀρπελόκηποι.** Προάστειον τῶν Ἀθηνῶν κατοικούμενον κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 ὑπὸ 636 ψυχῶν.

* **Ἀρπελοσάλεσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Θηβαίων ἔχον 379 κατ.

* **Ἀρπελοῦζος.** Χωρίον ἐν Κρήτῃ ἀνήκον εἰς τὸν δῆμον Γόρτυνος τῆς ἐπαρχίας Καινοῦριον τοῦ νομοῦ Πρακλείου καὶ πρωτεύουσα αὐτοῦ. Κάτ. 217.

* **Ἀμπερ** καλῶς Ἀμσαῖρ (Hamshire). Κομητεία τῆς Ἀγγλίας ἔχουσα ἐμβ. 4199 τετρ. καὶ π. 690,086 τῷ 1890.

* **Ἀμριτσάρ** Amritsar). Πόλις τοῦ

Ἰνδοστάν ἔχουσα 162,548 κατ. τῷ 1901.

* **Ἀμτελὸδαμον.** 1) Πόλις τῆς Ὀλλανδίας καὶ ἄλλοτε ἔδρα τῶν Γενικῶν Συνόδων τῶν Κάτω Χωρῶν. Κάτοικοι 520,602 τῷ 1900. 2) — Πόλις ἐν τῇ Βορείᾳ πολιτείᾳ τῆς Νέας Ὑόρκης ἔχουσα 17,700 κατ. τῷ 1890.

* **Ἀμυγδαλοκεφάλι.** Χωρίον τῆς Κρήτης ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Ἐννέα Χωρίων τῆς ἐπαρχίας Κισάμου τοῦ νομοῦ Χανίων καὶ ἔχον κατ. 213.

* **Ἀμυλοθενζόλιον.** Ὑδρογονάνθραξ ἐκ τῶν ἀνωτέρων ἐμπολέων τοῦ βενζολίου, περιέχων 11 άτομα ἀνθρακὸς καὶ γνωστὸς ὑπὸ τρεῖς παραλλαγὰς ὡς κανονικόν Α. παραχόμενον τῇ ἐπιδράσει μεταλλικοῦ νατρίου ἐπὶ βρωμιούχου βενζυλίου καὶ κανονικοῦ βρωμιούχου βουτυλίου καὶ παριστάμενον ὡς ὑγρὸν ἐλαϊώδες, εἰδ. β. 0,886, ζέον εἰς 201°. ὡς ἰσαμυλοθενζόλιον παραχόμενον ἐκ μίγματος αραιωθέντος δι' αἰθέρος μονοβρωμίου βενζολίου καὶ βρωμιούχου αμυλίου τῇ ἐπιδράσει μεταλλικοῦ νατρίου. ζέον εἰς 193°, καὶ ὡς διαίθυλιτολουόλιον λαμβανόμενον τῇ προσθήκῃ αἰθυλιούχου ψευδαργύρου πρὸς αραιωθὲν διὰ βενζολίου χλωριούχον βενζυλένιον καὶ παριστάμενον ὡς ὑγρὸν ἄχρουν ἀρωματικῆς γεύσεως, ζέον εἰς 178°. [P.N.B.]

* **Ἀμύλιον.** Ὑδρογονάνθραξ τοῦ τύπου τοῦ πεντανίου ἢ μᾶλλον συμπλεγμα ἀτόμων ἀνθρακὸς καὶ ὑδρογόνου ἀναφαινόμενον πάντοτε εἰς τὰ παράγωγα τοῦ πεντανίου δι' ἀντικαταστάσεως ἑνὸς μόνου ἀτόμου ὑδρογόνου ἐν τοῦ ἀρχικοῦ τύπου ὑπὸ τῆς μονατομικῆς ὁμάδος ὑδροξυλίου διὲ τὸ ἀμύλιον καλεῖται καὶ πεντόλιον. Τοιαῦτα παράγωγά εἰσι: α') Τὸ βαλερικόν Α. ἦτοι σύνθετος αἰθέρ τοῦ Α. γνωστὸς ἐν τῷ ἐμπορίῳ ὑπὸ τὸ ὄνομα μυλέλαιον, ὑγρὸν εὐαρέστου ὁσμῆς ὀπωρώδους χρησιμοποιοῦμενον ἐν τῇ σακχαροπλαστικῇ καὶ ἐν τῇ κατασκευῇ οἶνοπνευματωδῶν ποτῶν (liqueurs). ζέον εἰς 196°. β') Τὸ βουτυλικόν Α. ὑγρὸν ὁσμῆς ἀγλαδώδους ζέον εἰς 178°. γ') Τὸ δέσεικόν Α. ὑγρὸν ἄχρουν, ζέον εἰς 140°, εἰδ. β. 0,883, γνωστὸν ἐν τῷ ἐμπορίῳ ὡς ἀγλαδέλαιον (pear-oil) διὰ τὴν ὁσμὴν αὐτοῦ ὡς ἀπὸ ἀγλαδῶν τῆς περγαμόττας. δ') Τὸ ὑδρογονοῦχον Α. ὑγρὸν εὐκίνητον, εὐρίσκόμενον ἐν τῷ πετρελαίῳ, εἰδ. β. 0,688, βράζον εἰς 30° καὶ μὴ πηγνόμενον οὐδὲ εἰς 24°. [P.N.B.]

* **Ἀμυλοτολουόλιον.** Ὑδρογονάνθραξ προκύπτων συνθετικῶς ἐξ ἐμβρωμίου τολουόλιου καὶ βρωμιούχου αμυλίου.

παριστάμενος δὲ ὡς ὑγρὸν ἄχρουν ζέον εἰς 213°. [P.N.B.]

* **Ἀμυλοειδές** ἦτοι ἄμυλοειδῆ. Σῶμα λευκόν, ἁμορφον, ὡς ἐκ τῆς ἀντιδράσεως αὐτοῦ (κινουόμενον τῇ προσθήκῃ βάμματος ἰωδίου) καὶ ὡς ἐκ τῆς παραγωγῆς ἐξ αὐτοῦ διαφόρων βιομηχανικῶν προϊόντων μεγάλην ἔχον ὁμοιότητα πρὸς τὸ ἄμυλον (ὡς καὶ τὸ ὄνομα δηλοῖ), οὐδαμῶς συγγεόμενον πρὸς τὴν οὕτω δὴ καλουμένην ἄμυλοειδῆ οὐσίαν (βλ. λ.). Λαμβάνεται ἐκ τῆς κυτταρίνης συνανατρίδομένης μετὰ θεϊκοῦ ὀξέος βαμνυθὲν οὕτω προστιθεμένου, ὥστε νὰ μὴ προκύπτῃ αὐτοθερμανσις καὶ ἀπανθράκωσις τοῦ μίγματος, ἀλλὰ διάλυσις τῆς κυτταρίνης πρὸς μάζαν πηκτωματώδη ὁμογενῆ, ἐξ ἧς ἀποβάλλεται τὸ ἐν λόγω σῶμα τῇ προσθήκῃ ἀφθένου ὕδατος. Καλὸς διύλιστικὸς χάρτης ἐμβαπτισθεὶς ἐπὶ τινος στιγμῆς εἰς μόλις αραιωθὲν δι' ὕδατος θεϊκόν ὄξυ (10 : 1) καὶ ἀποπλυθεὶς κατόπιν διὰ πολλοῦ ὕδατος σὺν ὀλίγῃ ἀμμωνίᾳ μεταβάλλεται κατ' ἐπίπεπτον εἰς Α. καὶ παρέχει χάρτην παρεμφερέστατον τῇ περγαμνῇ μεμβρᾶνῃ (χάρτης περγαμνῆς, φυσικῆ περγαμνῇ) καὶ στερεώτατον, χρησιμοποιοῦμενον πρὸς τέλει τῆς χημικῆς διαπίδησεως, πρὸς περιτύλξιν διαφόρων φαρμάκων ὑγροσκοπικῶν καὶ τῶν διὰ σακχαροῦ παρεσκευασμένων ὀπωρῶν. [P.N.B.]

* **Ἀμυλοειδὴς οὐσία.** Σῶμα ἐκ τῶν λευκωματωδῶν ὑπαγόμενον εἰς τὰς πεπτώνας καὶ μόνον ἐν παθολογικαῖς καταστάσεσιν ἀναφαινόμενον ἐν τοῖς ἰστοῖς τῶν ζῶων ὑπὸ μορφήν κοκκίων κρομμυώδη τῇ διάταξιν ἐχόντων τουτέστιν αποτελούμενων ἐξ ἐπαλλήλων συγκεντρωθῶν φλοιῶν ἐνίοτε παρουσιάζεται ὡς διήθημα μεταξὺ τῶν ἰσθῶν καὶ ἀποτελεῖ μάζαν ὑαλώδη λάμψιν ἔχουσαν. Δὲν πρέπει νὰ συγχέηται μετὰ τοῦ αμυλοειδοῦς ἦτοι τῆς ἀμυλοῖδος, ἀτε διαφέρουσα τῷ ὅτι χρώννυται ὑπέρυθρος μὲν διὰ διαλύματος ἰωδίου ἐν ἰωδιούχῳ καλῇ, ἰόχρους δὲ ἢ κυανῇ δι' ἰωδίου καὶ θεϊκοῦ ὀξέος. [P.N.B.]

* **Ἀμφείας** δῆμος. Ἀνήκων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαμῶν ἀποτελεῖται ἐκ τῆς ἔδρας Ἀρφαρά καὶ 11 ἄλλων χωρίων, ἔχων 4995 κατ. τῷ 1896.

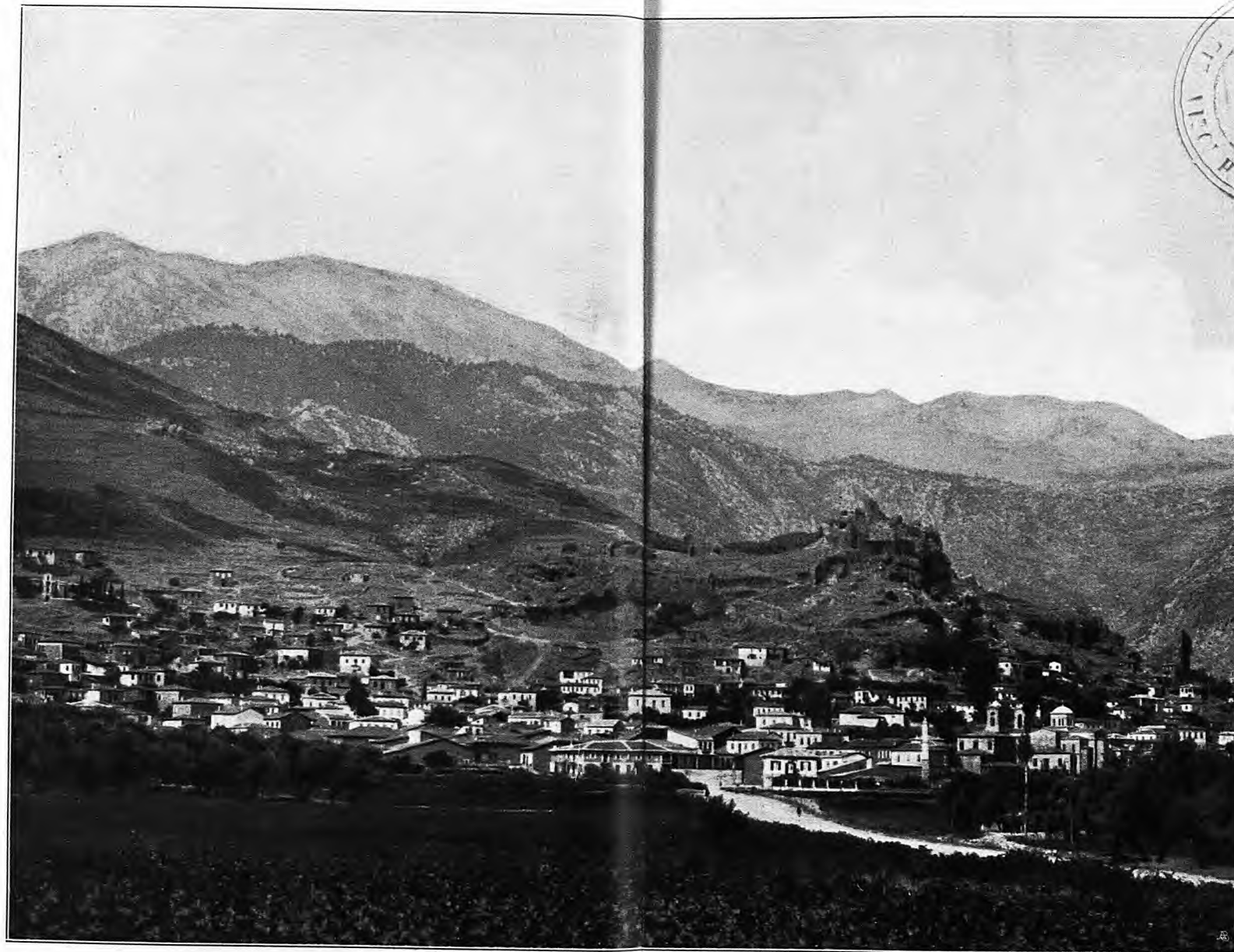
* **Ἀμφιπαγητῶν** δῆμος. Ἐν Κερκύρᾳ ἀποτελούμενος ἐκ τῆς πρωτεύουσας Μαγουλᾶδων, 13 ἄλλων χωρίων καὶ τῆς μονῆς Ὑψηλῆς. Κατ. 5,544.

* **Ἀμφισσα.** Πρωτεύουσα τοῦ νεοστατοῦ νομοῦ Φωκίδος, ἔχουσα 5416 κατ. Ὁ ὁμώνυμος αὐτῇ δῆμος ἀνήκων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Παρνασσίδος περιέχει ἐκτὸς τῆς Α. καὶ τὰ χωρία Ἀγ. Γεωργίου, Ἰτέαν,

Γ
Α

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΑΜΦΙΣΣΑ

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Ἀμφίσσα

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Σεργούνι, Σερνικόνι, Σηδίτσαν καὶ τὸ μετόχιον Παναγιάντης μονῆς τῶν Ταξιάρχων, μετὰ 8311 κατοίκων τῷ 1896.

* **Ἀμώρανθ.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀποδοτίας τῆς ἐπαρχίας Ναυπακτίας, ἔχον 593 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀναγνωστάκης** (Ἀνδρέας Ε.). Διαπρεπὲς παρ' ἡμῖν ὀφθαλμολόγος καὶ καθηγητὴς ἐν τῷ Ἑθν. Πανεπιστημίῳ, γεννηθεὶς τῷ 1826 ἐν Ἀντικυθήροις ἐξ οικογενείας ἀπὸ Ἀνωπόλεως τῶν Σφακίων ὁρμωμένης καὶ καταφυγούσης τότε ἐκεῖ ἐν Κρήτῃ δια τὸν θυμὸν τῶν Τούρκων. Τὰς γυμνασιακὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐπείσχετο ἐν Σύρῳ, μετ' ὅ ἐνεγράφη ἐν τῇ ἱατρικῇ σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου, ἐνθα τυχὼν τοῦ οὐκείου διπλώματος, διέτριψεν ἐπὶ τινα χρόνον ὕστερον ἐν Νησίῳ καὶ Καλλίμας πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ ἱατρικοῦ ἐπαγγέλματος. Εἶτα δὲ μεταβὰς εἰς Εὐρώπην πρὸς τελειοποίησιν τῶν ἱατρικῶν γνώσεων αὐτοῦ ἠσχέθη περὶ τὰ ὀφθαλμικὰ μαθητεύσας ἐν Παρισίοις παρὰ τοῖς διασέμοις Desmarres καὶ Sichel, ἐν δὲ τῷ Βερολίῳ παρὰ τοῦ περὶ οὐμῳ Graefe. Ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας ἐγένετο μετ' οὐ πολὺ διευθυντὴς τοῦ Ὀφθαλμιατρείου τῷ 1854 καὶ μετὰ 2 ἔτη καθηγητὴς τῆς ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, κτητάμενος ῥῆμην μεγάλῃν ἀναπάντα τὸν Ἑλληνισμὸν καὶ τὴν Ἀνατολήν. Τὰς θέσεις ταύτας διετήρησε μέχρι τοῦ θανάτου συμβάντα αὐτῇ τῇ 27 Μαρτίου 1897. Διετέλεσε δὲ πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου τῷ 1877 καὶ ὑπῆρξε πρόεδρος πολλῶν ἐπιστημονικῶν ἐταιρειῶν ἐν Ἑλλάδι ὡς καὶ τῆς ἱατρικῆς Ἐταιρείας ἐπὶ μακρόν, καὶ ἀντεπιστέλλον μέλος πολλῶν ἐν Εὐρώπῃ ἐπιστημονικῶν σωματείων, τέλος πρόεδρος τῶν δύο Πανελληνίων ἱατρικῶν Συνεδρίων τῷ 1887 καὶ 1892. Ἐγράψε δὲ Essai sur l'exploration de la rétine et des milieux de l'oeil, Paris 1894. — Remarques pratiques sur le traitement chirurgical de l'entropion et du trichiasis (1857). — De l'ophthalmologie en Grèce et en Egypte (Bruxelles 1858). — Mélanges d'ophthalmologie (Ath. 1869). — Contribution à l'histoire de la chirurgie oculaire chez les anciens (1878). — ἱατρικὴν Ἑρμεσίδα, ἥς ὑπῆρξε ἐπὶ τινα ἔτη διευθυντὴς (ἀπὸ τοῦ 1858). — Περί τῶν ὀφθαλμικῶν παθῶν 1871. — Μελέται περὶ τῆς Ὀπτικῆς τῶν ἀρχαίων (1878). — Περί τῆς πνευματικῆς προόδου τοῦ Ἑλλ. ἔθνους 1875. — Περί τῆς ἀντισηπτικῆς μεθόδου παρὰ τοῖς ἀρχαίοις (1889). — ἱατρικὴν τοῦ Ἀριστοφάνους (1891). Μετέφρασε δὲ ἐν τοῦ Γερμαν. εἰς ἰαμβικούς τριμέτρους τὴν Μαρίαν Στιούαρτ τοῦ Σχίλλερ 1896. [Ζ.Ζ.]

* **Ἀναμία ἐγκεφάλου** (ἐγκεφαλαναιμία) καὶ λεπτῆς μῆνιγγος. Παθολογικὴ κατάσταση συνισταμένη εἰς ἀνεπάρκειαν ποσοτικὴν ἢ ποιοτικὴν τοῦ δια τῶν καρωτίδων εἰς τὰ ἀγγεῖα τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τῆς λεπτῆς μῆνιγγος φυσιολογικῶς προσρέοντος αἵματος, τοπικὴ τις ἀναμία ἀπὸ τοῦ αἵματος αἰτίων τὸ μὲν αἰφνιδίως καὶ ὀξείως ὁρῶντων (οἷα εἶναι αἱμορραγία ἀφθονοῦ ἀπὸ οἰσυδήποτε σημείου τοῦ σώματος, βαίαι συνέρμης μεγάλου ποσού αἵματος μακρὰν τοῦ ἐγκεφάλου ἐνεκα κενώσεως δια παρακεντήσεως ἀφθονοῦ ἀσικτικοῦ ὑγροῦ, ὀξυτελέστοι τοκετοί, ἀφθονος καὶ ἀκατάσχετος διάρροια, διέγερσις τῶν ἀγγειοκινητικῶν νευρίων καὶ συστολὴ τῶν ἐγκεφαλικῶν ἀρτηρίων ἀπὸ ψυχικῶν ταραχῶν, ἀπὸ καθετηριασμοῦ τῆς κύστεως, ἀπὸ σπασμῶν ἀποστημάτων, ἀπὸ ἐνέσεων ἐν ὀρθοστάσι, διανιήσεως ἐγκεφάλου ἀπὸ πλήγματος ἰσχυροῦ κατὰ κεφαλῆς, ἄλγος ἰσχυρὸν, ὀρθοστάσι ἀτόνων ἀναρρουννυσάντων, πίεσις τῶν καρωτίδων ἢ τῶν σπονδυλικῶν ἀρτηρίων ὑπὲρ παρακειμένου ὅγκου, ἐμβολὴ κλάου ἢ τοῦ κορμοῦ τῆς πνευμονικῆς ἀρτηρίας), ὅποτε καὶ ἡ τοῦ ἐγκεφάλου μάζα ἐν τῇ νεκροψίᾳ ἐμφανίζεται ξηρὰ καὶ ἀδρά, τὸ δὲ χρονίως ἐνεργούντων (οἷα εἶναι καθολικὴ τοῦ σώματος ἀναμία, ἀφθονος καὶ μακροχρόνιος πυρετοῖα, ὑπὲρ τὸ μέτρον παραταθείς θηλασμός, χρόνιαι διάρροια, βαρὴ νοσήματα, πυρετικά νοσήματα μακροχρόνια, διαταραχαὶ χρόνιαι τῆς πέψεως, ἀτονία τοῦ σώματος, χλωρίαισι κτλ.), ὅποτε καὶ ἡ ἐγκεφαλικὴ μάζα ἀνατομοπαθολογικῶς δεικνύται στιλπνὴ, ὑσυχρὸς καὶ μαλακῇ. Συμπτώματα τῆς ὀξείας ἐγκεφαλαναιμίας εἶναι λιποθυμία, βέβδος ὧτων, σκιστάσις ὀφθαλμῶν, μεγάλη ὠχρότης προσώπου, ἰδρὸς ψυχρὸς κατὰ μέτωπον, ἀπώλεια κινήσεως καὶ αἰσθήσεως, λιγγος, κεφαλαλγία, ῥίγος, χάσμη, ταχύπνοια, μῦσις τῆς κόρης, βραδυτὴ καὶ ἀταξία σφυγμῶν καὶ παλμῶν, σπασμοὶ ἐπιληπτικοί, καταρροαί, κῶμα, θάνατος. Αὕτη ἡ κλινικὴ ἀπὸ τῶν ἐλαττωτέρων πρὸς τὰ βαρύτερα συμπτώματα. Ἐπὶ χρονίας δὲ τὰ ἐξελισσόμενα συμπτώματα σημαίνουν ὅτε μὲν ἐρεθισμὸν, ὅτε δὲ καταπτώσιν, διαδοχικῶς ἐμφανιζόμενα ἄλλοτε ἄλλα τὴν ἐντασιν καὶ δυνάμενα νὰ φθάσωσι μέχρι παραληρήματος, παρανοίας καὶ συγκοπῆς. Ἡ θεραπεία προσκίχεται μὲν ἐπιδιώκει τὴν διὰ παντός τρέπου ἀναγωγὴν τοῦ αἵματος πρὸς τὸν ἐγκέφαλον (κατάκλισις ὀριζόντια, ἀναρρῆσις τῶν κάτω ἁκρῶν, συναπτισμοί, ἐπίρρασις ψυχροῦ ὕδατος κατὰ πρόσωπον καὶ θώρακα, ὑπόκλισις ὕδατος καὶ ὄρους, εἰσπνοὴ αἱμωινίας, ἐσμάρχειος ἐπίδεσις τῶν κάτω

ἄκρων, ἔνεστις ὑποδόριος αἰθέρος καὶ ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ ἐπίκαισις τῆς ἐπιγαστρίας καὶ προκαρδίου γώρας δια θερμικαυτήρος. Γενικῶς δὲ ὁ ἰατρὸς ἐφαρμόζει μετὰ ταῦτα θεραπευτικὴν ἀγωγὴν κατὰ τῶν αἰτίων, (χρήσις τονωτικῶν, οἶνου, ζύθου, σκευασίαι κίνας καὶ σιδήρου, ὀρπενικόν, ἐμετικόν κάρπον, ψυχρολουσία, ἀεροθεραπεία). [P.N.B.]

Ἀνακαρδικὸν ὄξύ. Μᾶζα λευκή, κρυσταλλώδης, τηχυνμένη εἰς 20°, παράγουσα ἐπὶ τοῦ γάρτου κηλίδας ἐλασιώδεις, ἀδιάλυτος ἐν ὕδ., διαλυτὴ ἐν αἰθέρι, σχηματίζουσα ἄλματα ἀμορφα καὶ ἐξαχρυσμένη ἐν τῶν λεγομένων καρπῶν Ἀκαίου, ἐν εἰς περιέχεται συν τῷ ἀνακαρδολίῳ εἰς ἀναλογίαν 1 : 100. [P.N.B.]

Ἀνακαρδολίον. Ὑγρὸν ἐλασιώδες, ὑπερύθρον, εὐώδες, εἰδ. β. 0.978, ἀντιδράσει εὐδαιτέρως, ἐπισπαστικόν ἐν τῷ αἵρι, ἀδιάλυτον ἐν ὕδατι, εὐδιάλυτον ἐν αἰθέρι καὶ οἶνῳ. ἀναρλεξίμον, καιόμενον δι' αἰχμαλίζουσας φλογας, διαλυτὸν ἐν πυκνῷ θεικῷ ὀξεί διὰ χροῖας βαθέως ἐρυθρᾶς, ἐν πυκνῷ καυστικῷ κάλει διὰ χιτρίνης ἐν τῷ αἵρι. βαθυχρὸν ἐρυθραίνον, μεταβάλλομενον εἰς πλινθέρυθρον κόνιν τῇ ἐπιδράσει ψυχροῦ πυκνοῦ νιτρικοῦ ὀξέος. Ἐπὶ τοῦ δερματός ἐφαρμολόμενον γεννᾷ φλυκταίνωσιν καὶ ἐρπύησιν καθ' ἐν τρόπον αἱ κανθαρίδες. Ἐν τῷ ἐμπορίῳ εὐρίσκονται δύο σκευασαὶ τοῦ Α. χρησιμεύουσαι εἰς τὴν κατασκευὴν ἐκδούρων. ἥτοι Α. τὸ ἐκδόριον (Cardol vesicans) ἐξαχρυσμένον ἐκ τοῦ Anacardium occidentale, καὶ Α. τὸ δὲ αἰχμαλίζον (Cardol prurians) ἐξαχρυσμένον ἐκ τῶν καρπῶν τοῦ Semecarpus Anacardium. [P.N.B.]

* **Ἀνακασιά** ἢ Ἀνά Βωλός. Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἰωλκῶ, ἔχουσα μετὰ τῶν συνοικιῶν αὐτῆς 756 κατ.

Ἀνακιδῶ. Κομμοπολις ὑπαγχομένη εἰς τὴν διοίκησιν Νήϊδος τοῦ νομοῦ Ἰονίου ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ καὶ ὀρίσμουσα 2,800 περίπου κατοίκους, ὧν 1800 μὲν Ὀθωμανοί, 1000 δὲ Ἕλληνας ὀρθόδοξοι καὶ τὴν Ἑλλ. λαλοῦντες. Οὗτοι συντηροῦσι σχολαίον δημοτικὴν μετὰ μιᾶς τάξεως Ἑλληνιστοῦ. [I.A.]

* **Ἀνακτορίων** δῆμος, Δ. τῆς ἐπαρχίας Βονίτζης καὶ Ἐρημῆρου αποτελούμενος ἐκ τῆς πρωτεύουσας Βονίτσης καὶ τῶν χωρίων Ἄγρος Βασιλείας, Δροσθα, Κεχροπούλα, Μοναστηράκιον, Πάλιμπελα, Πάλιμπη, Περαιτιά, Πλαγιά, Ζαθέρδα, Πωγωνιά, Σελιάκινα, Στενό καὶ τινῶν ἄλλων μικροτέρων. Κατ. 8471 τῷ 1896.

Ἀναλγένη (Φαρμ.κ.) Analgène καὶ βενζαναλγένη, Benzanalgène. Ἀμφότερα προϊόντα τῆς κινολίνης, ὧν τὸ μὲν πρῶτον

ὡς κόνις λευκή, κοκκιωτή, πικρά καὶ σχεδὸν ἀχρηστος φαρμακευτικῶς· τὸ δὲ δεύτερον ὡς κόνις ἀγέυστος, ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι, νέον φάρμακον οὐσιολογικὴν ἐνέργειαν ἔχον τὴν τῆς σκιντοβυλίνης, ὡς ἀντιπυρετικὸν καταβιάζον τὴν θερμικράσιαν τοῦ σώματος μετ' ἀρθρῶν ἰδρώτων καὶ ὡς ἀκυσθῶδενον κατὰ τῶν κεφαλαλγιῶν καὶ διαφόρων νευραλγιῶν (1—3 γρ. ἐντὸς capsules). Τὸ φάρμακον τοῦτο φερόμενον καὶ ὑπὸ τὸ ἀπλοῦν ὄνομα ἀναλγένη κέκτηται πρὸς ταύτας τὴν ιδιότητα να διαλύη τὸ σπινθὲν ὄξύ, διὰ καὶ ὠφελεῖ πρὸς χρονίους ρευματισμούς καὶ ἀρθρίτιδας. Διαλύεται ἐν τῷ στομάχῳ καὶ ἀπορροφούμενον ἐκκρίνεται διὰ τῶν εἰρων χρωμάτων αὐτὰ ἐρυθροπλά. [P.N.B.]

Ἀναλγησίνη (Φαρμ.) analgésine. Συνώνυμος λέξις τῇ ἀντιπυρίνῃ.

Ἀναμιρτίνη ἥτοι κοκκοβυλίνη. Οὐσία ἐνχυλιμακτική πικρά ὑπὸ χροῖα μετὰ τῆς πικροταξίνης ἐν σμικρᾷ ποσότητι ἐν τοῖς σπόροις τοῦ μανιστέρμου καὶ τῆς Anamirta coeculus ἀποτελεῖ κρυστάλλους βελονοειδείς, ἀχρεῖς, λευκάζοντας, ἀδιάλυτους ἐν ὕδατι ψυχρῷ, οἶνῳ, καὶ αἰθέρι, δυσδιάλυτους ἐν ὕδατι θερμῷ, μὴ παρέχοντας τὴν ἀντιδράσιν τοῦ Langley.

* **Ἀνανιῆς** (Ananjew). Ῥωσικὴ πόλις ἐν τῷ κωδωνίῳ Χερσῶνος, ἔχουσα 16,713 κατ. τῷ 1897.

Ἀνάγιος ἢ Ἀνάγιος, ἰαμβογράφος, οὗτινος ἀποσπάσματα μένον σφίζονται. Ἐπειδὴ ἐν τινι ἀποσπασματι ἀναφέρει τὴν σύγχρονον τοῦ Ἀνακρέοντος ποιητὴν σχολίων Πύλλερρον, μνημονεύεται δὲ ὑπὸ τοῦ Ἐπιγράνου, δυνάμεθα νὰ εἰκάζωμεν ὅτι ἦτο σύγχρονος τοῦ Ἰππώνακτος, (τοῦ ὡς γνωστὸν ἀνιῶσας κατὰ τὴν 5' ἐκατονταετηρίδα). Ἦστον ἀπρὸς εἰκάζεσθαι ὅτι ἦν καὶ συμπολίτης αὐτοῦ (ἥτοι Ἑρσίσις). Ἐν τοῖς σφίζομένοις αὐτοῦ ἀποσπασμασιν ἐπικρατοῦσι τὰ Ἰππωνάκεια μέτρα, δηλ. ὁ γολιάρβος καὶ ὁ ἰσχυρορωγικός, οὗτινος καὶ ἡ εὐρεσις ἀποδίδεται ὑπὸ τινῶν εἰς αὐτόν. Ἐν τινι ἀποσπ. γαστρονομικοῦ περιεχομένου (πρὸς καὶ 80^{ον} τοῦ Ἰππωνάκτος) πεποιημένῳ ἐν τετραμέτρῳ τροχαϊκῷ, ὑπάρχει ἢ καὶ παρ' Ἰππωνάκτι ἀπαντῶσα μετρικὴ καινοτομία, καθ' ἣν ἡ τοῦ προτελευταίου ποδὸς βραχυία συλλαβὴ μνημονεύεται. Τὰ ἀποσπάσματα αὐτοῦ ἐν Ἀνθολογίᾳ Bergk σ. 220. [B.P.]

* **Ἀνάου** (Hanan). Πόλις τῆς Πρωσίας ἔχουσα 29,346 κατ. τῷ 1901. Ἡ ὁμώνυμος ἐπαρχία εἶχε κατ. 39,457 τῷ 1890.

* **Ἀνάπα.** Πόλις τῆς Ἀσιας. Ῥωσσίας

ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου ἔχουσα 6600 κατ. Ἑλλη-
νας τὸ πλεῖστον.

* **Ἀναπλάδες.** Κώμη τῆς Κερκύρας
ἐν τῷ δήμῳ Λευκιμαίων, ἔχουσα 1119 κ.

* **Ἀνασκαφί.** Αἱ κατὰ τὰ τελευταῖα
ἔτη ἐπιχειρηθεῖσαι καὶ ἐκτελεσθεῖσαι ἐν Ἑλ-
λάδι καὶ ἐν ταῖς ἀρχαῖαις ἑλληνικαῖς χώραις
Α. εἶναι πολλαί. Καὶ περὶ μὲν τῶν γενο-
μένων ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας
καὶ τῆς Γενικῆς ἐφορείας τῶν ἀρχαιοτή-
των βλ. ἡ Ἀθῆναι καὶ Ἀρχαιολογικὴ
Ἑταιρεία, αἱ δὲ ὑπὸ ξένων ἀρχαιολογικῶν
σχολῶν καὶ κυβερνήσεων καὶ ἄλλων σω-
ματείων ὥς καὶ ὑπὸ ἰδιωτῶν ἐκτελεσθεῖσαι
Α. ἔχουσιν ὥς ἔζη ἐν περιλήψει: Ὑπὸ
μὲν τοῦ Γερμ. ἀρχαιολογικοῦ ἰνστιτούτου
ἤρξαντο ὀλίγον μετὰ τὴν τῷ 1871 ἰδρύσιν
αὐτοῦ. Α. ἐν Μαντιφί τῆς Ἀττικῆς τῷ 1870,
ὅπου ἀνεκάλυφθη θελοῦτος τάφος μνημεῖον
τοῦ μυκηναίου πολιτισμοῦ ἐν Ἀττικῇ, εἰτα
δὲ ἐπηρεάσθησαν ἡ μερικὴ ἀποκάλυψις τῶν
καθὼς τῆς Τεγέας, Σουφίου καὶ Κορίνθου, ἡ
ἀνεύρεσις καὶ ἐκχωμάτωσις τοῦ Καθεδρικοῦ
παρὰ τῆς Πύλης τῷ 1888, αἱ ἐπιχειρηθεῖσαι
σπουδαίως Α. ἀπὸ τοῦ 1891 πρὸς εὐρεσιν
τῆς Ἑννεακρόνου, αἵτινες μαζικῶς συνε-
βάλλοντο εἰς τὴν καθόρισιν τῆς τοπογρα-
φίας τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν, ἡ ἀναδίσκωσις
τοῦ θεάτρου ἐν Πλευρώνι τῆς Αἰτωλίας,
αἱ ἐν Μεγάρῳ Α., ἐνθα εὐρέθησαντα εἰσι-
πικὰ τῆς ἀρχαίας κρήνης τοῦ τυράννου Θεα-
γένους, ἐπὶ δὲ αἱ ἐν Πάρῳ τῷ 1898—99
ὑπὸ Ὀθωνος Πουδενσῶν. Ἐκτὸς δὲ τῆς
Ἑλλάδος τὸ ἰνστιτούτον τοῦτο διεξήγαγεν
Α. ἐν Λέσβῳ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Kol-
daway καὶ παρέσχε τὴν δραστηρίαν αὐτοῦ
συνδρομὴν εἰς τὰς ὑπὸ τῶν Γερμανῶν γενο-
μένας ἀνασκαφὰς ἐν Παργάμῳ, Τράλλεσιν,
Ἱερραπύλῃ, Μανησίᾳ ἐπὶ Μαϊάνδρῳ, Πριή-
νῃ, Μιλήτῳ καὶ Γερδίῳ τῆς Φρυγίας τῷ
1900, ὥς καὶ ἐδράθησε τὸν Schliemann καὶ
ὑπερῶν τὴν σύζυγον αὐτοῦ ἐν Τροίᾳ. Ὁρ-
γομένῳ, Ἰέρυνθι καὶ ἀλλαχοῦ, καὶ τὴν
Γερμανικὴν κυβέρνησιν ἐν Ὀλυμπίᾳ ἐπὶ
δὲ τὸν Γερμανὸν ἀρχαιολόγον βαρὼν Νίλ-
λερ τὸν ἴδιον θάψαντες ἐκτελέσαντα Α. ἐν Θήρᾳ
ἀπὸ τοῦ 1896, καὶ ἄλλους τινὰς ἀλλαχοῦ.
Πέρι δὲ ὁ διευθυντὴς αὐτοῦ Dörpfeld ἤρ-
χισε καὶ συνεχίζει Α. ἐν Λευκάδι, τῇ κατ'
αὐτὸν ἐφημερίᾳ Ἰθάκῃ, ἀναλώμασι τοῦ Ὀλ-
λανδοῦ ἐρασιτέχνους Goukour καὶ συνδέε-
ται διὰ δεσμῶν ἀλληλεβοηθείας μετὰ τῶν
ἀνασκαπτῶντων νῦν πολλὰ μέρη ἐν Αἰγίνῃ,
Βαυαρῶν ἀρχαιολόγων.

Ὑπὸ τῆς Γαλλ. ἀρχαιολογικῆς σχολῆς
μνημονευταὶ αἱ παρήνωστοι Α. ἐν Δήλῳ
ἀπὸ τοῦ 1877 καὶ ἐν Δελφοῖς ἀπὸ τοῦ 1893,
ὅπου τοσαῦτα ἀριστουργήματα καὶ ἀρχαῖα
οἰκοδομήματα ἀνευρέθησαν. Ἐπὶ δὲ αἱ ἐν

Ἐλατεῖᾳ, τῷ ὄρει Πτώῳ τῆς Βοιωτίας καὶ
Μαντιναῖᾳ (1888), Μυστρά (1898), Κορίνθῳ
(1892) καὶ ἀλλαχοῦ γενόμεναι. Ἡ ἐν Ἀθή-
ναις ἀμερικανικὴ ἀρχαιολογικὴ σχολὴ ἐποίη-
σατο Α. πλήρεις ἐπιτυχίας ἐν Σιλυῶνι,
Ἀργεῖ κατὰ τὴν περιοχὴν τοῦ Ἡραίου, ἐν
Ἑρετρῖᾳ καὶ δὲ ἐν Κορίνθῳ (1901) καὶ ἐκτὸς
τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἀσσω ἡ δὲ ἀγγλικὴ
ἐν Μεγαλοπόλει, ἐνθα ἀνασκαφὴ τῷ μεγα-
λοπρεπὲς θεάτρῳ μετὰ τοῦ παρακειμένου
θερμικεῖο τοῦ χρησιμεύοντος ὡς βουλευ-
τηρίου τῶν Μυρῶν, ἐν Μήλῳ καὶ ἐν τῇ
ἀλλεδαπῇ ἤτοι ἐν Κύπρῳ καὶ Αἰγύπτῳ.
Τὸ ἀπὸ τοῦ 1898 συσταθὲν αὐστριακὸν
ἀρχαιολογικὸν ἰνστιτούτον ἐνέργησεν Α. ἐν
Λουσῶν τῆς Ἀρκαδίας, ἐνθα ἀνεκαλύφθη
τὸ ἱερὸν τῆς Λουσιάδος Ἀρτέμιδος, πρὸς δὲ
ὑπὸ τῶν αὐστριακῶν ἐγένοντο Α. ἀπὸ τοῦ
1896 ἐν Ἐρέσῳ ὑπὸ τὸν Βεννδόρφ. Ἐπιμνη-
μονευταὶ αἱ Α. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῷ 1900
ὑπὸ Botti καὶ Schiess-Bell καὶ ὑπὸ Sieglin,
αἱ ἐν Γόρτυν ὑπὸ τῶν Bahlherr καὶ Fabri-
cius, ἐν Κνωσῷ ὑπὸ τοῦ Ἐδανς καὶ ἀλλα-
χοῦ τῆς Κρήτης ὑπ' ἄλλων ἐκτελεσθεῖσαι.
Τέλος πρέπει νὰ μνημονεύσωμεν ἐνταῦθα
καὶ τὰς σπουδαιότατας ἐν Βαβυλῶνι ὑπὸ τῆς
Γερμ. Ἀνατολ. Ἑταιρείας ἐπιχειρηθείσας.

* **Ἀναστασία.** Ἀ γῆ. Χωρίον τῆς
νήσου Κυθέρων, ἀνήκον εἰς τὸν δῆμον Πο-
ταμιῶν καὶ ἔχον 129 κατ.

* **Ἀναστάσοβα.** 1) Χωρίον τοῦ δή-
μου Ἀρσανίας τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων,
ἔχον 272 κατ. — 2) Μεγὰλῃ Α. καὶ Μικρῇ
Α. χωρία τοῦ δήμου Ἀλαγονίας τῆς ἐπαρ-
χίας Καλαβρύτων, ἔχοντα τὸ μὲν πρῶτον 712,
τὸ δὲ δεύτερον 365 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀνατολή.** Πρωτεύουσα τοῦ ἐν Κρή-
τῃ ὁμωνύμου δήμου τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν
ἐπαρχίαν Ἱερραπύτρου τοῦ νομοῦ Λασηθίου,
ἔχουσα 659 κατ. Ὁ δῆμος Α. περιλαμ-
βάνει καὶ τὰ χωρία Ἀγ. Γεωργίου Λευ-
τροῦν, Καλαμαύκων, Καλογέροντος καὶ Μάλ-
λες καὶ τὴν μονὴν Ἐξακουστῆν μετὰ
2273 κατ.

* **Ἀνακουρδομέτοχα.** Χωρίον ἐν
Κρήτῃ ἀνήκον εἰς τὸν δῆμον Ἐλευθερναίων
τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου τοῦ νομοῦ
Γεθύννης καὶ ἔχον 234 κατ.

* **Ἀνδάδαλις.** (Ἀνταδάλ. τουρκ.). Κοι-
μόπολις ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ὑπαγόμενη εἰς
τὴν διοίκησιν Νήδης τοῦ νομοῦ Ἰκονίου.
Ἀριθμεῖ δύο χιλιάδας κατ. Ἑλλήνων τὴν
Ἑλληνικὴν λαλοῦντων, συντηρούντων δὲ
δυσανάλογως πρὸς τὸν πληθυσμὸν ἀτελέ-
στατον σχολεῖον. [Ι. Α.]

* **Ἀνδανίας δῆμος.** Δήμος ἐν τῇ
ἐπαρχίᾳ Μεσσηνίας, ἀποπελούμενος ἐκ τῆς
πρωτεύουσας Διαβολιτισίου καὶ 14 ἄλλων χω-

ρίων καὶ ἀριθμῶν 7622 κατοίκους τῷ 1896.

Ἀνδρέ (Salomon André). Σουηδὲς μηχανικὸς καὶ ἐξερευνητὴς τοῦ πόλου, γενν. τῷ 1854 ἐν Γρενα τῆς Σουηδίας. Μετὰ τὴν περάτωσιν τῶν σπουδῶν αὐτοῦ ἐν τῇ Πολυτεχνικῇ σχολῇ τῆς Στοκχόλμης ἔλαβε μέρος ἐν τῇ σουηδικῇ ἐξερευνήσει τοῦ Βορείου πόλου τῷ 1882—83, τῷ δὲ 1897, μετὰ τινά ταξείδια ἐν ἀεροστάτῳ ἀπὸ τοῦ 1892—95, συνέλαβε τὸ μεγαλεπήβολον σχέδιον ὅπως δι' ἀεροστάτου ἀναχθῇ μέχρι τοῦ Βορείου πόλου. Ἀναβας τῇ 11 Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους μετὰ δύο συντρόφων ἐπὶ ἀεροστάτου πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐν ταῖς καλουμέναις νήσais τῶν Δανῶν, ἐξηφανίσθη ἔκτοτε παρ' ὅλας τὰς πρὸς ἀνέυρεσιν αὐτοῦ γενομένας ἐρεῖνας, ἥ δὲ τύχη αὐτοῦ ἡ συγκινήσασα πάντα τὸν πεπολιτισμένον κόσμον διατελεῖ οὕσα ἄγνωστος μέχρι τοῦδε. [B.E.]

Ἀνδιτςάν (Andidschau). Πόλις ἐν τῇ Ρωσ. Κεντρικῇ Ἀσίᾳ, ἔχουσα 46,680 κατ. τῷ 1897.

* **Ἀνδόρρα**. Μικρὰ δημοκρατία κειμένη ἐντὸς κατὰ μέρος μεταξὺ Ἰσπανίας καὶ Γαλλίας καὶ ἔχουσα ἐμβαδὸν 452 τ.χμ. μετὰ 5231 κατ.

* **Ἀνδραβίδα**. Κωμόπολις τοῦ δήμου Μυρτουνηίων ἐν Ἠλείᾳ, ἔχουσα 2080 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀνδράνοδα**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρακυνθίων τῆς Εὐρυτανίας, ἔχον 372 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀνδρέας ἄγιος**. 1) Πρωτεύουσα χειμερινῇ τοῦ δήμου Βρασιῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κυνουρίας, ἔχουσα 426 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Καρπενησιῶν ἔχον 170 κατ.

* **Ἀνδρεὺς** (St. Andrews). Βλ. λ. Σαιντ Ἀνδρεους.

* **Ἀνδρίτσανα**. Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἀνδριτσαίνης ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ὀλυμπίας τῆς Τριφυλίας, ἔχουσα 2138 κατ. Ὁ δήμος Α. περιέχει ἐντὸς τῆς πρωτευούσης 18 ἄλλα χωρία μετὰ 7717 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀνδρονιάνοι**. Κώμη ἐν Εὐβοίᾳ ἀνήκουσα εἰς τὸν δῆμον Κοτυλαίων τῆς ἐπαρχίας Καρυστίας καὶ ἔχουσα 928 κατ.

Ἀνδρονίκιον. Κωμόπολις τῆς Καπαδοκίας παρὰ τὸ ὄρος Ἀργαῖον, πατρὶς τῶν λογίων ἀνδρῶν Ἀβραμίου Ὁμηρόλου, Δημητρίου Μαυροφύδου, Ι. καὶ Π. Καρολίδου καὶ ἀπέχουσα τῆς Καισαρείας 2 χμ. πρὸς Δ., εἰς ἧς τὴν ἐκκλησιαστικὴν δικαιοσύνην ὑπάγεται. Τὸ Α. ἔλαβε τὴν ὀνομασίαν ἐκ τῆς αὐτόθι ἐκκλησίας τοῦ Ἀγ. Πρέβου, Τοράχου καὶ Ἀνδρονίου τῶν ἐορταζομένων τῇ 12 Ὀκτωβρίου

καὶ οἰκεῖται ὑπὸ 3,000 κατ. Ὁρδοδόξων, ἔχοντων 3 ναοὺς καὶ συντηρούντων ἀσκήνην σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον· τουρκιστὶ δὲ καλεῖται Ἐντερνίκ ἢ Ἐγτιρινλί. [M.X.]

* **Ἀνδρονίκος**. 1) Παναγιώτης προσεπιλεγόμενος καὶ Μακρῆς. Ἐγεννήθη κατὰ τὸ 1780 ἐν Δημητσάνῃ, καὶ οὐχί, ὡς ἀναφέρει ὁ Ἰωάννης Φιλλήμων, ἐν Τριπόλει. Ἀνετράφη καὶ ἐσπούδασεν ἐν τῇ γενεθλίῳ αὐτοῦ πόλει, ἧς ὁ ἀδελφὸς του Γεράσιμος ὑπῆρξεν ἀρχιεπίσκοπος. Νεώτατος ἀποδημήσας ἀνέλαβε τέλος στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἐν Ῥωσίᾳ, διαμένων συνήθως ἐν Κισνοβίῳ. Ἀπὸ τοῦ 1815 νέος ἀνερὰν Τυρταῶν ἐνθουσιάζων πρὸς ἔλευθερίαν τοὺς ἐραγενεῖς του διὰ φλογερῶν θουρίων ἀσμάτων, τὰ ὅποια ἐπὶ μακρὸν ἐσφαλμένως ἀπεδίδοντο εἰς τὴν Ῥήγαν. Ἐγερτήριον τοῦ Π. Ἀνδρονίκου εἶναι καὶ τὸ Ὡ πατρίδιά μου ὁρρανά μου, σκορπισμένα δὲ καὶ κείλη, τὸ ὅποion ἠλέκτρισεν ὁλόκληρον γενεὰν γιγάντων. Ὁ ἐρόμικλος τοῦ Ῥήγα ἔθνικος οὗτος ποιητὴς ἐγένετο ἐκ τῶν πρώτων μέλος τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας καὶ συνετέλεσεν ἐν ταῖς μάχιστα ἵνα διαδοθῇ αὐτῇ καθ' ὅλην τὴν Βεσσαραβίαν. Κατὰ κακὴν ὁμῶς μοῖραν ἐτελεύτησεν ἄωρος, ἀρχομένου τοῦ 1820, ὧν κατὰ Ι. Φιλήμονα πραγματικῶς μία τῶν χρηστοτέρων τῆς πατρίδος ἐλπίδων. — 2) Γεώργιος. Ἀδελφὸς τοῦ προμνημευθέντος, ἐπίτιμον θέσιν ἐπέχων ἐν τῇ Φιλικῇ Ἑταιρείᾳ. Ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης κατέστησεν αὐτὸν ἓνα τῶν ἑκατοντάρχων τοῦ Ἱεροῦ Λόγου, μεθ' οὗ ἐπεσεν ἡρωϊκῶς ἐν Δραγατσάνῃ. Ἀναψὺς ἐξ ἀδελφῆς τῶν Ἀνδρονίκων τούτων ἐτύγχανεν ὁ Τιμοθέων Φιλήμων. [N.A.B.]

* **Ἀνδρος**. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀνῆρχοντο τῷ 1896 εἰς 18,809. — Βιβλίον νεώτερον περὶ Α. εἶναι Νομισματικὴ τῆς νήσου Ἀνδρου ὑπὸ Δημ. Π. Πασγάλη (ἐν Ἀθῆναις 1899), ὅστις παρασκευάζει καὶ ἱστορίαν τῆς νήσου.

Ἀνδρου ἱαματικά ὕδατα. Ἐν τῷ χωρίῳ Ἀποίκια εὐρήται ἡ πηγὴ τοῦ ἱαματικοῦ τούτου ὕδατος, ὅπερ παρέχει εἰς τοὺς πίνοντας ἐξάρετα ἀποτελέσματα ἐπὶ νεφρικῶν φαιμιάσεων καὶ λιθιάσεων τῆς κύστεως. Τὸ ὕδωρ εἶναι πηγαῖον καὶ ἄφθονον, ἄχρον, ἀσμον, εὐγευστον καὶ ψυχρόν. Κατὰ τὴν χημικὴν ἀνάλυσιν τὰ στερεὰ συστατικά τοῦ ὕδατος εἶναι 0.3 γρμ. κατὰ λίτρον, ἀποτελοῦνται δὲ ταῦτα ἐκ δισανθρακικῶν ἀλάτων τοῦ νατρίου, τοῦ ἀσβεστίου καὶ μαγνησίου, ἐκ τῶν χλωριούχων ἀλάτων τοῦ καλίου, τοῦ νατρίου καὶ μαγνησίου. ἐκ γύψου, ὀξείδιου τοῦ ἀργί-

11
C
13

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΑΝΔΡΟΣ

Ἑγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Ἄνδρος

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

λίου καὶ πυριτικῆς ὁδοῦ. Τὰ ὕδατα τῶν Ἀποικίων τῆς Α. ὁμοιάζουσιν ἐν πολλοῖς πρὸς τὰ ὕδατα τοῦ Εὐναίου. [Α.Δ.]

* **Ἀνδροῦς(σ)α.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἰθάκας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Μεσσηνίας, ἔχουσα 869 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀνδρώνιον** ἢ Ἀνδρώνη. Χωρίον τοῦ δήμου Λαμπείας τῆς Ἠλείας, ἔχον 688 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀνέξα-Γενίτσαροι.** Κοινότητα ἐν Ἠπείρῳ, ὑπαγομένη εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν Φιλιππιάδος (Δούρου) καὶ περιλαμβάνουσα ὑπὲρ τοῦ 1500 κατ. ἀξιόλογον συντηροῦντας Ἑλληνικὴν σχολεῖον. [Α.Δ.]

* **Ἀνεμάς.** Οἰκογένεια ἐν τῶν ἐπισήμων Βυζαντινῶν, ὀνομαζομένη ἐξ Ἀράβων. Πρῶτος πρόγονος αὐτῆς μνημονεύεται ὁ Ἀβδούλ-Ἀζίζ ὁ προσεπικαλούμενος καὶ Κουρούκης, ὅστις τῷ 960 μ. Χ. ὑπῆρχεν ἐμίρης τῆς Κρήτης, ἐν τῇ δυναστείᾳ τῶν Ἀβού Χαψ, τῶν κατακτησάντων τὴν νῆσον ταύτην ἐπὶ Θεοφίλου. Ὅτε ὁ Νικηφόρος Φωκάς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐπέλασε κατὰ τῆς Κρήτης, ὁ Ἀβδούλ-Ἀζίζ ἀντίστη ἐρωμένως ἐν τῷ φρουρίῳ τοῦ Χάνδακος, τέλος δὲ ὅτε μετὰ ἐντάμηνον πολιορκίαν ὁ Χάνδαξ ἐάλω τῇ 7 Μαρτ. 961 ἐξ ἐφόδου αἰματῆρας, ὁ Ἀβδούλ-Ἀζίζ ἔχθη εἰς Κωνσταντινὴν καὶ ἐκόσμησε τὸν θρίαμβον τοῦ Νικηφόρου μετὰ τῶν γυναικῶν καὶ παίδων του. Ὁ Ῥωμανὸς Β' ὅμως προσήνευθ' ἐπιεικῶς πρὸς αὐτὸν παραχωρήσας ὡς δῶρον προσδοκῶν κτήμα ἐν τῇ περιουσίᾳ τῆς βασιλευσούσης. Ὁ ἐκχριστιανισθεὶς οὗτος τοῦ ἐμίρου Ἀβδούλ-Ἀζίζ Κωνσταντίνος Α. ἡ Κουρούκης διεπρεψε, σωματοῦλαξ ὦν τοῦ Ἰωάννου Τσιμισκῆ, τῷ 972 ἐν τῷ κατὰ τῶν Ῥώσων πολέμῳ, ἠνδραγάθησε δὲ ἐν Πρεσθλάδα. Γνωστότερος ὅμως εἶναι ὁ ἀπόγονος τούτου Μιχαὴλ Α., ὅστις στασιάζας κατὰ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Λέοντος καὶ δύο ἄλλων καὶ συλληφθεὶς καὶ βασανισθεὶς ἐγκατεβίβη τέλος τῷ 1106 ἐν τινὶ πύργῳ τοῦ Πενταπυργίου παρὰ τὰς Βλαχέρνας (Ἄννης Κομνηνῆς Ἀλεξ. βιβλ. ΙΒ'), διὸ ὁ πύργος ἐκλήθη ἐκτοτε τοῦ Α. καὶ κυρίως ἐχρησίμευεν ὡς δεσμωτήριον τῶν ἐπὶ προδοσίᾳ ἐσχάτη κατηγορουμένων. Μόλις ὁ Μιχαὴλ Α. συγχωρηθεὶς ἀφέθη ἐλευθέρως, καὶ ἐκλείσθη ἐν τῷ πύργῳ τούτῳ ὁ ἐπαναστατήσας Γρηγόριος Γαβρᾶς δούξ Τραπεζούντος, καὶ μετὰ τοῦτον πολλοὶ ἐπίσημοι ἐγκατεβίβησαν ἐν τῷ πύργῳ τούτῳ (τῷ ἔτι σωζομένῳ καὶ ἐξερευνηθέντι, εἰ μὴ ὅλως, ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Ἀλεξ. Πασπάτη τῷ 1860), λ. γ. Ἀνδρόνικος ὁ τύραννος τῷ 1185, ὁ μέγας δουεστικός Συργιάνης ἐπὶ Ἀνδρόνικου τοῦ Παλαιολόγου τοῦ νεωτέρου,

ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωάννου Παλαιολόγου ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Ἰωάννης Παλαιολόγος. Τὸ δεσμωτήριον τοῦ Α. περιεγράφη ἐκφραστικώτατα ὑπὸ τοῦ Οὐάλτερ Σκῳττ ἐν τῷ «Κόμητι τῶν Παρισίων». Κατὰ τὴν πρὸ τῆς ἀλώσεως νύκτα ὁ μέγας δούξ Λεωνᾶς Νεταράς εἶχε φαίνεται αὐτόθι τὴν εἰκοθενεῖάν του. Ἐν αὐτῷ παρέμεινε τότε καὶ ὁ ἡγεμόν-παις Οὐρχάν υἱὸς τοῦ Οὐσλῆρ. ὅστις κατὰ τὴν ἀλωσιν κατεβίβησεν ἐν τοῦ πύργου καὶ κατὰ μὲν τὸν Χαλκοκονδύλην ἀπέθανεν ἐκ τῆς πτώσεως, κατὰ δὲ τὸν Δούκαν συνελήφθη ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ ἐφανεύθη. [Ν.Α.Β.]

* **Ἀνεμευλογία** ἢ νοθευλογία ἢ ψευδευλογία (variola spuria s. varicella). Νόσος ἐξανθηματική, ἐπιδημική, ἀνευ δευτεροπαθοῦς ἢ ἀπὸ πυώσεως πυρετοῦ, οὐχὶ ἀπόπτως τοῦ ἀληθοῦς εὐλογιστοῦ, χαρακτηριζομένη δι' ἐξανθημάτων ὑπὸ μορφήν ἄλλοτε ἄλλην, φυλάκων, φουαλίδων καὶ φλυκταινῶν. Διακρίνομεν α') Α. φλυκταινώδη ὁμοειδῆ καὶ ἢ ἄλλως λεγομένην εὐλογισοειδῆ (βλ. λ.) β') φλυκταινώδη καὶ ὁμοειδῆ (varicella verrucosa s. coniformis) ἀναπτυσσομένην πολλὰκις ἐπὶ τῶν δεδαμαλισμένων ἀτόμων μετ' ἐξανθήσεως περιοριζομένης κατὰ τὸ πρόσωπον μόνον καὶ ἀποληγούσης ἐν διαστήματι 8 ἕως 10 ἡμερῶν γ') Α. φλυκταινώδη σφαιροειδῆ χαρακτηριζομένην ἐν τῶν ἐξανθημάτων, ἀπερ κατὰ τὴν 3ην ἢ 4ην ἡμέραν λαμβάνουσι σχῆμα σφαιροειδές δ') φλυκταινώδη διακρινόμενῃ τῷ ὅτι τὰ ἐξανθήματα αὐτῆς ἐμφανίζονται μᾶλλον ἢ ἥττον ὀγκώδη, ὑπέρυθρα, ἐνέχοντα ὑγρὸν διαφανές, ὅπερ ἀναπίνεται ἀνευ μετατροπῆς εἰς ὀρεώδες ἢ ψευδομένωδες ἐν πῶδες καὶ τα φλυκτακία ἀποξηραίνονται καὶ σβέννυνται οὐδένα ἐπίπαγον ὑπολείποντα ε') τὴν φουαλιδώδη ἢ τὴν κυρίως λεγομένην Α. καταρχομένην ἀνευ προδρόμων φαινομένων καὶ παρισταμένων διὰ μικρῶν ἐρυθρῶν κηλίδων κυκλικῶν καὶ ἐπιπολαίων, ἐμφανίζουσιν τὴν ἐπομένην κατὰ τὸ κέντρον προεξέχουσαν φουαλίδα, γέμουσαν ὑγροῦ διαφανοῦς κίτρινόχρου, τὴν δὲ τρίτην καὶ τετάρτην ἡμέραν ἐξογκουμένων καὶ τέλος μέχρι τῆς 8ης συρρικνουμένων περιφερικῶς καὶ ὑπολείπουσιν ἐπίπαγον λεπτὴν ἐχόμενον τῆς ἐπιδερμίδος, μεθ' ἧς καταπασάντος τοῦ ἐπίπαγου μένουσι λείαι κηλίδες ἐρυθροὶ καὶ ταχέως σβεννύμεναι. Ἡ Α. αὕτω ἀκολούθως ἐξελισσομένη οὐδεμιᾶς δεῖται θεραπευτικῆς ἐπεμβάσεως. [Ρ.Ν.Β.]

* **Ἀνεμοδοῦρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαλακίας τῆς ἐπαρχίας Μεγαλοπόλεως, ἔχον 546 κατ.

* **Ἀνεμοχωράκι.** Χωρίον τοῦ δήμου

Σκιάλεοντος ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ὀλυμπίας τοῦ νομοῦ Τριφυλίας, ἔχον 454 κατ.

* **Ἀνεμοχώρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Βώλακος τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας ἐν Τριφυλίᾳ, ἔχον 496 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀνεμώτρυ.** Χωρίον τῆς Λέσδου κατὰ τὸ δυτικὸν μέρος τῆς νήσου, μετὰ 1.200 κατ., ὧν τὰ δύο τρίτα εἶναι χριστιανοί, καὶ σχολαίου ἀρρένων. [Ε.Π.]

* **Ἀνζέ** (Angers). Πόλις τῆς Γαλλίας ἔχουσα 82.966 κατ. τῷ 1901.

* **Ἀνθον** (Bot.). Γνώριμον ἄρτυματικὸν φυτὸν τῆς οἰκουμένης, τῶν Σκιαδιοφόρων, ἥτοι *A. π. β. α. ρ. σ. μ. ο. ν.* (*Anethum graveolens* L., "Ἀνηθον τῶν ἀρχαίων"). Ἐπέσειον φερόμενον ἀπὸ τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀσίαν, συγγὰ δὲ καλλιεργούμενον· τὸ ἐξ αὐτοῦ αἰθέριον ἔλαιον (*oleum anethi*) ἀλλοτε ἐν φαρμακευτικῇ χρήσει. [Θ.Χ.]

* **Ἀνθήρα.** Χωρίον τοῦ δήμου Κισσοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βώλου τοῦ νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 627 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀνθεμὶς** Bot. (*Anthemis* L.). Γένος τῆς οἰκον. τῶν Συνθέτων τῶν Κορυμβοφόρων. Εἶδη πολυάριθμα ἀπὸ τὴν Βερίειον εὐχάριστον ζῶντα, παρεμφερὲς τῷ χαμαίρι καὶ λω. [βλ. λ.] κατὰ τὴν εἶδιν. Τὰ κοινότερα εἶδη τῆς Ἑλλάδος εἰσὶν ἡ *A. ἡ ἀρουραία* (*A. arvensis* L.) καὶ ἡ *A. ἡ χία* (*A. Chia* L.), τὴν Ἀνθεμίαν τοῦ Θεοφράστου), κοινῶς Κορυμβόλι ἐν Ἀμφοτέρω, ἡ καὶ Μαργαρίτα ἀγρία.

* **Ἀνθεμὶς Μαζοῦ** Pharm. *Conval-laria majalis*, γὰλλ. muget. Ὁραϊκὸν καλλωπιστικὸν φυτὸν φέρον λευκὰ καὶ εὐωδῆ ὡς τὰ τῆς πορτοκαλίας ἀνθή, ἀπερ περιέχουσι δύο γλυκυματωγόνους οὐσίας, τὴν καμφορίνην καὶ δραστικὴν καθάρσιον τοῦ ἐντερικοῦ σωλήνος, καὶ τὴν καμφορίνην, τονωτικὴν καὶ ρυθμιστικὴν τῆς καρδιακῆς λειτουργίας. Νοσηγάζεται εἰς ἐγχορμα ἀνθέων (10:200) 2 κογλ. καθ' ἑκάστην, ἡ εἰς ὑδατῶδες ἐκχύλισμα (1—2 γρ.) δι' ἡμέρας ἐν διαλύσει ἢ καταποσίσει. Πλεονεκτεῖ τῆς δακτυλίδος ἐν ταῖς καρδιοπαθείαις, διότι εἶναι μὲν ασθενέστερον τῆς δακτυλίδος, ἀλλὰ δὲν συναπάγεται ὡς ἐκείνη ἀθροιστικὴν ἐνέργειαν. [P.N.B.]

* **Ἀνθεμύλιον.** Οὐσία βευστή ζέουσα εἰς 214) καὶ ἀποτελούσα ἐν τῶν συστατικῶν τοῦ ἔλαιου τῆς ἀνθεμίδος. [P.N.B.]

* **Ἀνθηροζωάρια** ἡ ἀνθηροζωάρια καλοῦνται τὰ γονιμοποιὰ στοιχεῖα τῶν Κρυπτογάμων ἄλλοτε ἄλλοτε τὸ σχῆμα ἔχοντα. Ἐμπεσόντα ἐν τῷ ὕδατι τελοῦσι διαφόρους κινήσεις τῇ βοηθείᾳ ζωνητικῶν βλεφαρίδων εἰς τὸν τρόπον ὥστε φέρονται πρὸς τὰ ἀρχηγόνια [βλ. λ.], ἀπερ καὶ γονιμοποιοῦσι.

* **Ἀνθοκράμβη** (Bot.). Ἡ κοινῶς κοινουομένη ὀνομαζομένη ποικιλία *Brassica* κ. ἡς τῆς λαχανώδους (βλ. λ. Κράμβη ἐν τομ. Δ' σ. 835) ἥτοι *Brassica oleracea* L. var. botrytis, γὰλλ. Choufleur, γερμ. Blumenkohl. [Θ.Χ.]

* **Ἀνθοζωα.** Βλ. Κοραλλιώδη.

* **Ἀνθοκυανίνη** (Blumenblau). Χρωστικὴ οὐσία ὑπάρχουσα ἐν ταῖς πετάλοις τῶν ἀνθέων τῆς κυάνου, τῶν ἰών, τῆς ἱριδός, τῆς γεντιανῆς καὶ τῶν πλείστων κυανῶν ἀνθέων. Ἀποτελεῖ κροκώδες ἀμύρρουν, κυανᾶς, διαλύτας ἐν ὕδατι καὶ εἰς οἶνον, ἀδιαλύτους ἐν αἰθέρι, λευκαίνοντάς τάχιστα τῇ ἐπιδράσει ἀναγωγικῶν σωμάτων καὶ ὑδρογόνου ἐν τῷ γεννάσθαι, χρωμαζόμενους ὁμοῦ καὶ αὐθις τῇ ἐπιδράσει τοῦ ὀξυγόνου τοῦ αέρος. Τὸ ἐν ὕδατι ἢ οἶνον, κυανῶν διάλυμα τῆς *A.* ὑπὸ μὲν τῶν ὀξέων γίνεται ἐρυθρὸν, ὑπὸ δὲ τῶν ἀλκαλίων πράσινον. Τὸ κυανῶν τοῦ βάμματος τῶν ἰών, ἀπερ χρησιμεύει ὡς ἀντιδραστικόν τῶν ὀξέων καὶ τῶν βάσεων, δορεῖται εἰς τὴν περιεχομένην *A.* Πλείσται τῶν ἐρυθρῶν καὶ μάλιστα τῶν ἰσχυρῶν χρωστικῶν οὐσιῶν τῶν ἀνθέων εἰσὶ συγγενεῖς πρὸς τὴν *A.* ἢ μάλιστα συγγάνουσιν αὐτῇ αὐτῇ ἢ *A.* τροποποιηθεῖσα τὴν χροίαν ὑπὸ ὀξέων ἢ ἄλλων φυτικῶν οὐσιῶν τὰ ζωηρῶς ἐρυθρὰ ἀνθή δορεῖται τὸ χρώμα τοῦτο εἰς τὴν *A.* ἐρυθρανθεῖσαν ὑπὸ ἀνθεροζωίνης, ἢ ἀνθεροζωίνης. Τὸ ἐν οἶνον, διάλυμα τῆς *A.* τῶν βακίνων καὶ τῶν ἰών ἐμφανίζει ἴδιον φάσμα ἀπορροφώσεως. [P.N.B.]

* **Ἀνθοζανθίνη.** Κιτρίνη χρωστικὴ οὐσία περιεχομένη ἐν ταῖς πετάλοις τῶν ἀνθέων πλείστων φυτῶν καὶ ἐξαγομένη ἐκ τῶν ἀνθέων τοῦ ἡλιάνθου τοῦ ἐτησίου δι' οἰνοπνεύματος ὑπὸ μορφήν κιτρίνης ὀκτινῶδους μάζης ἀδιαλύτου ἐν ὕδατι, διαλυτῆς ἐν οἶνοπνεύματι καὶ αἰθέρι, ἥτις ὑπὸ τῶν ὀξέων πράσινη καὶ σκοτεινῶς κυανῇ γίνεται.

* **Ἀνθοῦριον** (Bot.). Γένος ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀρωδῶν περιλαμβάνον πλεόν ἢ 150 εἶδη βλαστάνοντα ἐν ταῖς τροπικαῖς χώραις τῆς Ἀμερικῆς. Φυτὰ πολυετή, πώδη ἢ μετὰ καυλοῦ ἐυλωδούς καὶ φύλλων ἀρτίων, λοβωδῶν, παχέων, δερματοειδῶν, πολλήκις εὐρυτάτων, ὑποδοσσοζομένων ὑπὸ μίσχου κυλινδρικοῦ γωνιώδους ἢ λογχαιοῦς, μετὰ σπάδινας φέροντες ἀνθή ἐρμαφρόδιτα, γόνιμα, μετὰ περιανθίου διηρημένου εἰς τέσσαρα τμήματα, μετὰ 4 στήμιων καὶ ὑποθήκης διγώρου περικλειούσης δύο ἢ τέσσαρα φάρια. Ὁ καρπὸς αὐτῶν σαρκώδης μετὰ 2—4 σπερμάτων. Τὰ πλείστα τῶν εἰδῶν καλλιεργούνται ἐν Εὐρώπῃ, ἐντὸς θερμωστικῶν ὡς φυτὰ κόσμου διὰ τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ ὡραῖον εὐλ-

λωμα καὶ διὰ τὸ λαμπρὸν καὶ ζωηρόχρουν ἄνθος αὐτῶν, ὡς π. γ. Α. τὸ Σχερτσεριανόν (Anthurium Scherzerianum Schott) ἐκ Γουατεμάλας καταγόμενον, ἀναυλον, μετὰ εὐκλων ἐπιμήκων, ἐλλειπτικῶν ἢ λογχοειδῶν, μετὰ σπάθης φρεσίδους λαμπρῶς ὕψι νεφύθρου. [B.N.]

Ἀνθόχαρις [Ζωολ.]. Γένος χρυσολίδων ἢ ψυχῶν ἡμεροβίων συγγενεστάτων πρὸς τὰς Πιερίδας, ἀφ' ὧν διαφέρουσι μόνον διὰ τῆς ὑπέρχειας μοναδικῆς βραχίαιας γραμμῆς ἐπὶ τῶν πετρώγων ἀντὶ δύο. Τὸ πρὸς τοῦ γένους εἶναι Ἀνθόχαρις ἢ Δύγῃ.

Ἀνθραγαλλόλιον (Anthragallol). Σῶμα στερεόν ὑπαγόμενον εἰς τοὺς ὑδρογονάνθρακας, ἀποτελεῖται κρυστάλλους βελονοειδεῖς χρυσομήλους, ἐξαχνούμενους εἰς 200°, διαλυομένους ἐν ἀλκαλίοις διαπράσινης χροίας, μεταβαλλομένους εἰς ἀναγωγῆς ὑπὸ νατρίακάλιχαματος εἰς ἀλκαρίνην καὶ παραχόμενους διὰ θερμάνσεως θεϊκοῦ ὀξέος μετὰ γαλλικοῦ καὶ βενζοϊκοῦ ὀξέος εἰς 125°. [P.N.B.]

Ἀνθρακαζωτόλιον (Carbazol) ἔχει διφαινυλεμίδιον. Σῶμα στερεόν ὑπαγόμενον εἰς τοὺς ἀζωτούχους ὑδρογονάνθρακας, προῖεν ἀποστάξεως εὐρισκόμενον ἐν τῷ μεταξὺ 320° καὶ 360° ζέοντι ἀποστάγματι τοῦ ἐν τῇ λιθάνθρακωπίσεως λαμβανόμενου ἀκαθάρτου ἀνθρακίου, παρασκευαζόμενον τεχνητῶς διαoxy-carbazol. Διαλυομένον ἐν ζέοντι οἴνῳ πν., αἰθέρι καὶ βενζολίῳ, ἀποκρυσταλλούμενον ἐκ τοῦ διαλύματος τοῦτου εἰς ἄγχα φυλλίδια (τῇ κρυσταλλοποιήσει εἰς 350°), διαλυομένον ἐν πυκνῷ θεϊκῷ ὀξέϊ δια χροίας κίτρινης· τὸ δὲ διφαινυλεμίδιον (oxycarbazol) ἔχει διφαινυλεμίδιον, σῶμα στερεόν, τηχόμενον εἰς 60°, προκύπτει ἐκ τοῦ Α. τῇ ἐπιδράσει ἀνυδρῶς ὀξέος, ὡς καὶ τὸ νιτρωδάνθρακαζωτόλιον (nitrocarbazol) ἔχει νιτρωδάνθρακαζωτόλιον, σῶμα στερεόν, τηχόμενον εἰς 82°, προκύπτει ἐκ τοῦ Α. διαλυθέντος ἐν αἰθέρι καὶ παρίσταται ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων βελονοειδῶν χρυσοκίτρινων τηχόμενων εἰς 82°.

Ἀνθρακαμέναι ἔχει ἰσονιτρίλια. Ἐνώσεις παράγωγοι τοῦ μεθανίου, ἰσομερεῖς πρὸς τὰ νιτρίλια, ἐν αἷς τὸ ἀζωτὸν προσφερόμενον ὡς πεντατομικὸν κορένυσιν ἔνθεν μὲν τὸν τετρατομικὸν ἀνθρακα τοῦ κυανίου, ἔνθεν δὲ τὴν μονατομικὴν πνευματόριζαν. Ἀποτελοῦσιν ὑγρὰ δύσπνομα καὶ δηλητηριώδη, μεταπίπτοντα εἰς νιτρίλια διὰ θερμάνσεως καθ' αὐτὰ, μεθ' ὧν δὲ μέχρι 180° μεταβαλλόμενα εἰς ἀμύνην καὶ μυρμηκικὸν ὀξύ· παρασκευάζονται τῇ θερμάνσει μίγματος γλωριστορμίου

καὶ τινος μοναμίνης μετὰ οἰνοπνευματικού διαλύματος καυστικού κάλκως, ὅποτε ἀναπτύσσεται ἡ χαρακτηριστικὴ καὶ διαπεραστικὴ δύσπνοια τῶν ἰσονιτρίλιων. [P.N.B.]

Ἀνθρακινιλαμίδη (Carbanilamid). Ἀνιλίνη παραγομένη δι' ἐξακρίσεως μίγματος ὑδατῶν διαλυμάτων ὑδροχλωρ. ανιλίνης καὶ ἰσοκυανικοῦ καλίου· ἀποτελεῖ κρυστάλλους βελονοειδεῖς, διαλυτοὺς ἐν ὕδατι, τηχόμενους εἰς 145°. διὰ ζέσεως μεταβαλλομένους εἰς ανιλίνην, ἀμυωνίαν καὶ κυανουρικὸν ὀξύ. [P.N.B.]

Ἀνθρακενοθειοξεία καλεῖνται τὰ δύο ἰσομερῆ α καὶ β ἀνθρακενοθειοξεία, αἵτινα παράγονται ἐκ τοῦ ἀνθρακενίου διαλυθέντος ἐν πυκνῷ θεϊκῷ ὀξέϊ καὶ αἵτινα τηχόμενα διὰ καυστικού κάλκως γίνονται δύο ἰσομερῆ διυδροξυανθρακινένια, περαιτέρω δὲ θερμανόμενα δύο ἰσομερεῖς διυδροξυανθρακινένια. [P.N.B.]

Ἀνθρακινόλιον (Carbinol). Βλ. Μεθυλικὸν πνεῦμα.

Ἀνθρακινολίνη καλεῖται ἀζωτούχος τῆς ὑδρογονάνθραξ λαμβανόμενος ἐκ τοῦ ἀμιδανθρακενίου θερμανθέντος μετὰ γλυκερίνης, νιτροβενζολίου καὶ θεϊκοῦ ὀξέος· ἐξαχνούται εἰς ἄγχαρους πεταλοειδεῖς κρυστάλλους, τηχόμενους εἰς 170° ζέοντα εἰς 146° καὶ παρόντος διαλύματα δεικνύοντα ἐντονώτατον εἰδησιμὸν. [P.N.B.]

Ἀνθρακινόνη. Σῶμα στερεόν ὑπαγόμενον εἰς τοὺς ἀζωτούχους ὑδρογονάνθρακας, παραγόμενον δι' ἀποστάξεως τοῦ φθαλικοῦ σβεστίου, ἐξαχνούμενον εἰς κρυστάλλους βελονοειδεῖς, στίλβοντες, λαμπρῶς κίτρινους, τηχόμενους εἰς 276°, ζέοντες εἰς 378°, διαλυτοὺς ἐν ζέοντι βενζολίῳ καὶ νιτρικῷ ὀξέϊ, γημικῶς εὐσταθεῖς, δυσάλλοιότους. Θερμανθεῖσα ἡ Α. μετὰ κόνεως ψευδοκρόου καὶ ἀμυωνίας μεταβάλλεται εἰς δύο μέρη βενζοϊκοῦ ὀξέος. Ἡ μονομερὴς Α. σῶμα στερεόν τηχόμενον εἰς 187°, προκύπτει ἐκ τοῦ τρισμερικοῦ ἀνθρακενίου ὀξειδωθέντος ὑπὸ νιτρικοῦ ὀξέος· ἡ δισμερὴς Α. ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων βελονοειδῶν κίτρινων παράγεται ἐκ τῆς Α. θερμανθείσης μετὰ βρωμίου εἰς 150°. Ἡ μονομερὴς Α. ἀνθρακινόνη ὡς κόνις ζωηρῶς κίτρινη, τηχόμενη εἰς 230°, χρησιμοποιομένη ἐν τῇ βιομηχανίᾳ πρὸς παρασκευὴν διαφόρων χρωμάτων κίτρινων τῇ ἐπιδράσει θεϊκοῦ ὀξέος, παράγεται ἐκ τῆς Α. θερμανθείσης μετὰ νιτρικοῦ ὀξέος· ἡ δὲ δινιτρικὴ ἀνθρακινόνη ἐστὶ σῶμα κρυστάλλινον ὡς βελόναι· ἡ λεπίδες κίτριναι, τηχόμεναι εἰς 280° καὶ παραγόμεναι διὰ ζέσεως ἀνθρακενίου μετὰ ἀραιοῦ νιτρικοῦ ὀξέος καὶ χαρακτριζόμεναι ὡς τὸ πικρικὸν ὀξύ ὑπὸ τῆς

ιδιότητος τοῦ σχηματίζειν ενώσεις κρυσταλλώσιμους μετὰ πολλῶν ὑδρογονανθράκων. Μετὰ πυκνοῦ θειικοῦ ὀξέος θερμανθεῖσα ἢ Α. παράγει τὰ ἀνθρακινονοθεϊοξέα, διακρινόμενα εἰς ἀνθρακινοναμονοθεϊοξέα καὶ εἰς ἀνθρακινονοδιθεϊοξέα. Τέλος ἢ ὑδροανθρακινόνη, προϊόν μερικῆς ἀποξειδώσεως τῆς Α. θερμανθείσης μετὰ καυστικοῦ κάλιος, καὶ κόνεως ψευδαργύρου. καθιζάνεται διὰ προσθέτου ὑδρογ. ὀξέος ὑπὸ μορφήν κιτρίνων κροκῶδων.

***Ανθρακοδεφαινυλιμίδιον.** Παράγωγον τῆς ἀνιλίνης ὑπὸ μορφήν ὑγροῦ παχυρρεύτου, ζέοντος εἰς 330°, μεταβαλλομένου δια χρόνου εἰς πολυμερῆ πορσελλανώδη μάζαν, τηχομένην εἰς 170°. Λαμβάνεται δι' ἐπιδράσεως ὑδραργυροξειδίου ἐπὶ διφαινυλαθειουρίας διαλελυμένης ἐν βενζολίῳ ἐκπεριπομένου ὑδροθείου. [P.N.B.]

***Ανθρακοθήριον** καλεῖται παλαιοντολογικῶς θηλαστικὸν τι ὄνυκτον ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἀρτιοδακτύλων, ἀποτελοῦν μετὰ τινων παρεμφερῶν γενῶν εἰδικήν τινα ὑποδιαίρεσιν συγγενεστάτην πρὸς τὸν κοινὸν εἰς τοὺς Σιθας καὶ Ἰσποποταμίδας προγονικὸν τύπον, χαρκτηριζόμενον διὰ τσακῶν δακτύλων, ὧν αἱ δύο μέσοι μᾶλλον ἀνεπτυγμένοι καὶ ἐπιμηκέστεροι, δι' ὁδοντοφυίας ὁμοίας πρὸς τὴν τῶν πλακουντογενῶν ἢ πλακουντοσώρων θηλαστικῶν (ἐκαστέρωθεν ἐκ' ἐκαστέρας σιαγῆνος 3 τομεῖς, 1 κυνόδους, 4 προμύλλται καὶ 3 μυλλῆται ὀδόντες). Τὰ ἀνθρακοθήρια εὐρίσκονται ἐγκτεσπαρμένα ἐν τε τῇ ἀνωτέρᾳ Ἡωκαίνῳ καὶ τῇ ἀνωτέρᾳ Μειοκαίνῳ. Πολλὴν δὲ ὁμοιότητα παρουσιάζουσι πρὸς τοὺς σημερινοὺς χοίρους ἢ σῶς, ὧν καὶ τὰς διαστάσεις εἶχον. [B.N.]

***Ανθρακοκάλιον** ἔστι δισηγαλλίον ὀξυλένιον. Κόνις μέλαινα ἐκπυρστροτική, προκύπτουσα ἐκ τοῦ αἰρώδους ὀξυλενίου διαχτευθέντος διὰ σωλήνος πεπυρκαζωμένου, ἐνέχοντος τετηκὸς μεταλλικῶν καλίων διαλυόμενον ἐν ὕδατι τὸ Α. μεταβάλλεται δι' ὀρμητικῆς ἀντιδράσεως εἰς ὀξυλένιον καὶ καυστικὸν κάλι. [P.N.B.]

***Ανθρακυλαμίδη** (Carbamid). Βλ. Γιούρα.

***Ανθρακυλαμίδιον.** Βλ. Ἰσοκυανικὸν ὀξύ.

***Ανθρακυλαμῆνας.** Βλ. Ἰσοκυανικὸν αἰθέρες.

***Ανθρακυλοδεφαινυλιμίδιον.** Ὑγρὸν ἄχρουν, ζέον εἰς 197°, εἰδ. β. 1.085, γημικῶς ἰσομερές πρὸς τὸν ξανθογενικὸν αἰθυλαθέρα, προκύπτει ἐκ τῆς ἐπιδράσεως ὑδροθωδίου ἢ θειικοῦ ὀξέος ἐπὶ θειοκυανικοῦ αἰθυλαθέρος. [P.N.B.]

***Ανθρακυλοδεφαινυλένιον.** Σώμα κρυσταλλικὸν ὑπὸ μορφήν λευκοτάτων φύλλιδίων. διαλυτὸν ἐν οἶνῳ, τηχομένων εἰς 99°, ζέοντων εἰς 312°, προκύπτει διὰ διαχτευσεως ἀτμῶν εὐξανθίνης μετὰ βέματος ὑδρογόνου διὰ κόνεως ψευδαργύρου διαπεπυρωμένης. [P.N.B.]

***Ανθραμίνη** (Anthramin). Βλ. Ἀμιθανθρακένιον.

***Ανθρανόλη.** Ἐλαίον πτητικὸν μετ' ἀτμῶν εὐκόλως ἀποσταζόμενον, ὁσμῆς μονήμου καὶ ἰδιόζουσης, ζέον εἰς 210°, διαλυόμενον ἐν καυστικῇ ἀλκαλίᾳ καὶ σχηματίζον ἅλατα τοῦ ἀνθρανιλικοῦ ὀξέος. Παράγεται δι' ἐπιδράσεως κασιτέρου καὶ ἀνύδρου ὀξεικοῦ ὀξέος ἐπὶ νιτροβενζυλαδεύδης.

***Ανθρανόλιον** (Anthranol). Ὁξυγονούχος ὑδρογονάνθραξ ὑπὸ μορφήν μάλῃς στερεᾶς διαλυομένης ἐν οἶνῳ. καὶ ἐκ τοῦ διαλύματος ἀποχωρίζομένης εἰς κρυστάλλους βελονοειδεῖς στιλπνοῦς, τηχομένους εἰς 165°. Προκύπτει ἐκ τῆς ἀνθρανινῆς μετρίως ἀναχθείσης ὑπὸ ὑδροθωδίου καὶ φωσφόρου. [P.N.B.]

***Ανθράξ** (Ζωή.). Γένος διπτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Βομβυλιδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ βραχείας, ὀξείας καὶ εὐθείας ὀύγχους, ὑπὸ τριγώματος μακροῦ καὶ πυκνοῦ κατακαλύπτοντος τὸ σῶμα, ὑπὸ κοιλίας ἐπτάρθρου, μικρόν τι πεπλατυσμένης καὶ ἀκαλύπτου μενούσης κατὰ τὴν ἀδράνειαν διὰ τὴν μὴ τελείαν σύμπτυξιν τῶν διαφανῶν καὶ μελανοστίκτων πτερύγων. Τὰ ὑμενότερα ταῦτα ἔχουσιν ἰσχυρὰν πῆσιν καὶ συγνάξουσιν εἰς τόπους ἀμμιώδεις, ἀναζητοῦντα τὰς φώλας τῶν μονήρων μελισσῶν, ὅπως ἐναποθέσωσιν ἐκεῖ τὰ φῶς αὐτῶν. [B.N.]

***Ανθραροδίνη** (Φαρμ.) Anthrarobine. Νέον φάρμακον ὑπὸ μορφήν κόνεως φαῖας γινόμενης ἰσχύρου ἐν τῷ ατμοσφαιρικῷ αέρι, αἵσμου, ἀδιαλύτου ἐν ὕδατι, ἐν γλυκερίνῃ καὶ οἶνοπνεύματι διαλυτῆς. Εἶναι προϊόν ἀποσυνθέσεως τῆς ἀλιζαρίνης ἢ πορφυρίνης, λίαν δραστήριον κατὰ παρασιτικῶν δερμικῶν νοσημάτων (ἀχῶρας, ποιηλιόχρου πιτυριάσεως, κυκλωτοῦ, ἔρπητος), ὅτε ἀφαιροῦν τὸ ὀξυγόνον ἀπὸ τῶν μικροργανισμῶν καὶ φονεύον αὐτούς, εἰς αλκοῶς ἢ διαλύσεις γλυκερινικάς (10—30 %). Πλεονεκτητὴ τῆς χρυσारοδίνης τῷ ὅτι δὲν ἐπιφέρει φλόγωσιν καὶ δερματίτιδας.

***Ανθραστορύλιον** (Carbostyryl). Βλ. Ὑδροξυκινολίνη.

***Ανθραχρυσόνη.** Τετραῦδροξυανθρακινόνη ὑπὸ μορφήν σώματος στερεοῦ κρυσταλλικοῦ, παρέχοντος ἀνθρακένιον ὅταν θερμανθῇ μετὰ κόνεως ψευδαργύρου. Τυγ-

γάνει παράγωγον τοῦ δισυδροξυδεζοϊκού ὀξέος. [P.N.B.]

Ἀνθρῶπις (Ζωολ.) καλοῦνται μικρά τινα κολεόπτερα ἔντομα, μήκους 0,002—0,003, καλυπτόμενα ὑπὸ ρολίδων εὐκόλως ἀποπιπτοῦσθαι, χρώματος φαιομέλανος κατὰ τὴν κοιλιακὴν ἐπιράνειαν, κιτρίνου ἢ λευκοῦ κατὰ τὴν νωτιαίαν ἐπιράνειαν, ἀποτελουσθῶν δὲ ἐλικοειδεῖς κυματοειδεῖς γραμμάς. Συγγενὴ ἔντομα πρὸς τοὺς Δερμηστὰς καὶ τοὺς Ἀτταγένας. Εἰ καὶ τὰ τέλεια τοῦ γένους τούτου ἔντομα διαβιοῦσι κατὰ σμῆνῃ ἐπὶ τῶν ἀνθέων τῶν Σικανδαθῶν, αἱ νύμφαι ὅμως αὐτῶν προσενόουσι μεγάλας ζημίας ἐν ταῖς συλλογαῖς τεταριγευμένων ζώων, ἐν ταῖς ἀποθήκαις δερμάτων καὶ πρὸ πάντων ἐν ταῖς ἔντομολογικαῖς συλλογαῖς. Αἱ καταστροφαὶ παραλαμβάνονται δια τῆς ἀπολύσεως ἐν ταῖς συλλογαῖς ἀτμῶν θειώδους ὀξέος ἢ βενζίνης, ἢ καὶ δια τῆς θερμότητος μέχρι 55°. [B.N.]

Ἀνθρόλιον (Anthroll). Βλ. Ὑδροξυανθρακένιον.

Ἀνθρωπομετρία καλεῖται ἐν γένει ἡ καταμέτρησις διαφόρων μερῶν τοῦ ἀνθρώπινου σώματος καὶ μάλιστα τοῦ σκελετοῦ, δι' ἧς καθορίζονται διαφόροι χαρακτηρισμοὶ τοῦ σώματος καὶ καθίσταται δυνατὴ ἡ διάκρισις τῶν ἀνθρώπων εἰς διαφόρους κατηγορίας. Κατὰ ταῦτα διακρίνονται αἱ ἀνθρώποι εἰς ὑψηλοῦς ἢ ὑψηλοῦ ἀναστήματος, εἰς μετρίους καὶ εἰς βραχεῖς, εἰς μακροσκελετοὺς καὶ βραχυσκελετοὺς, μακροκόρμους καὶ βραχυκόρμους, εἰς εὐρυθώρακας καὶ στενωθώρακας, εἰς μακρολαίμους καὶ βραχυλαίμους, εἰς δολιχοκεφάλους καὶ βραχυκεφάλους, εἰς μεγαλοκεφάλους καὶ μικροκεφάλους, εἰς μεγαλοπροσώπους καὶ μικροπροσώπους κτλ. Εἰδικῶς ὅμως Ἀ. καλεῖται μέθοδος τις ἐφαρμοζομένη ἀστυνομικῶς πρὸς ἀκριβὴ παραστάσιν ἑκάστου ἀτόμου καὶ ἀνεκδοκίαν ἀναγνώρισιν αὐτοῦ παρὰ πᾶσαν τεχνικὴν παραμόρφωσιν πολὺ ἀσφαλεστέραν κρίσιν παρέχοντα ἢ ἡ ῥωτογραφία. Πρῶτος εἰσηγγέσας αὐτὴν καὶ ἐφήρμοσεν ἐν Παρισίοις ὁ γαλλότης Bertillon κατὰ τὸ 1883, ἐντὺς δὲ δεκαετίας (μέχρι τοῦ 1893) κατορθώθη ἡ ἀνίχνευσις καὶ ἀναγνώρισις 4,500 ἐγκληματιῶν ἐξ ὑποτροπῆς. Τὸ σύστημα τοῦτο ταχέως διεδόθη καθ' ἅπασαν τὴν Γαλλίαν, ἐν ἣ τα μητρώα τῶν ἐγκληματιῶν κατὰ τὴν ἀνθρωπομετρικὴν μέθοδον συντασσόμενα ὑπάρχουσιν ἅπαντα ἐν τῷ ἐπὶ τοῦτω ἰδιαιτέρῳ γραφεῖω τῆς κεντρικῆς ἀστυνομίας τῶν Παρισίων, εἰς τρόπον ὥστε καὶ ὁ ἐν ἐπαρχία ἀπαξ ἐγκληματίας καὶ συλληφθεὶς καὶ τιμωρηθεὶς εἶναι εὐκολώτατον νὰ συλληφθῇ καὶ ἐν Παρισίοις μεταβὰς καὶ ἐγκληματίας

τὸ δεύτερον καὶ ν' ἀναγνωρισθῇ ὡς ἐξ ὑποτροπῆς ἐγκληματίας. Μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐγένετο δεκτὴ καὶ εἰς ἄλλα κράτη καὶ ἔσχεν ἀπανταχοῦ κάλλιστα ἀποτελέσματα.

Ἀνθυλλίδαι (Βοτ.). Γένος τῆς οἰκογενείας τῶν Ὀσπριοψυχανθῶν περιλαμβάνον περι τὰ τριάντονα εἶδη βλαστάνοντα κατὰ τὰς παραμεσογείους χώρας καὶ κατὰ τὴν Ἀνατολήν. Φυτὰ πολυετή, σπανίως ἐτήσια, μετα φύλλον πτεροσχιδῶν, μετ' ἀνθέων κεραλιοειδῶν. ἔστιν ὅτε καὶ μονήρων, μετα κάλυκος σωληνώδους ἢ κυστεώδους ἀπολήγοντος εἰς πέντε ὀδόντας κατὰ τὸ ἐλεύθερον χεῖλος, στεράνης πλυπετάλου, στημνῶν μονοδελφῶν ἢ διδελφῶν καὶ μονοχώρου ὁρθῆκης περικλειούσης ἐν ἡ πλείονα φυτικά φάρια. Εἶδη τοῦ γένους τούτου εἰσὶν αἰ λεγόμεναι Ἀνθυλλίδες (βλ. Ἀνθυλλίς, ἐν Α' τομ.). [B.N.]

* **Ἀνζάδα**. Χωρίον τοῦ δήμου Καρπενησίων, ἔχον 354 κατ.

* **Ἀνιέρ** (Asnières). Πρῶν χωρίον νῦν δὲ πόλις τοῦ γαλλ. νομοῦ Σηκουάνα ἐγγὺς τῶν Παρισίων, ἔχουσα 30,603 κατ. τῷ 1901.

Ἀνικανότης (impotentia) καλεῖται ἐν τῇ φυσιολογίᾳ τῶν ζώων τὸ ἀδύνατον τοῦ συνδυασμοῦ τῶν δύο γενῶν ἄρρενος καὶ θήλεος, εἰδικῶς δ' ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου, παρα μὲν τῷ ἀνδρὶ συνίσταται εἰς τὸ ἀδύνατον τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ἀνδρ. μορίου ἐν τῷ κόλπῳ τῆς γυναικὸς, παρα δὲ τῇ γυναικὶ εἰς τὸ ἀδύνατον τῆς ὑποδοχῆς τούτου, ἐνεκα εἰσαδότου ἐλλείψεως. Διακρίνεται εἰς Α. τελεῖαν ἢ ἀπὸλυτον καθ' ἣν ἡ συνουσία παντάπασι ματαιοῦται, καὶ εἰς Α. ἀτελεῖ καθ' ἣν ἡ συνουσία ἐπὶ μέρους μόνον καὶ ἀνεπαρκῶς συντελεῖται. Ὑπὸ ἔποψιν αἰτιολογικὴν διαταλλάττον τὴν Α. εἰς συγγενῆ συνθεσμένην μετα τερατολογικῆς διαπλάσεως ἢ μετα διαφόρων διαμαρτιῶν παρ' ἑκατέρῳ τῷ φύλῳ (ἐλλείψεως ἐντελοῦς ἢ ἀτελοῦς διαπλάσεως) καὶ εἰς ἐπικτητοὺς κυρίως ἐπὶ τοῦ ἀνδρός παρατηρουμένην καὶ ὀφειλομένην εἰς πολλαπλὰ αἷτια, διὰ χρόνου θρόντα καὶ ἀτονίαν τοῦ ὅλου νευρικοῦ συστήματος ἐπαγόμενα, καὶ ἐξάντλησιν ἢ δηλητηρίασιν τῶν νεύρων χρονίαν εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτελεσμα καταλήγουσαν (ἀστυσία ἀπτόχος ἐν καταχρήσει ἀδυνατισμοῦ, χρονίου αἱθουλισμοῦ ἢ οἰνοπνευματισμοῦ, μορφινισμοῦ, νικοτινισμοῦ, γαστρίσμοῦ, μεγάλης ἀναιμίας, νόσων παρεμπομποῦσθαι, διαφόρων νευρικῶν διαταραχῶν κτλ.). Ἐπὶ τῆς γυναικὸς δὲ ἡ ἐπικτητοὺς Α. δύναται νὰ παρατηρηθῇ ἐνεκα σπασμωδικοῦς καταστάσεως τῆς εἰσόδου τοῦ κόλπου (vaginismus), ἐνεκα ὄγκου ἀναπτυχθέντος κατὰ τὸν κόλπον καὶ ἀποπράσσοντος τελείως ἢ μὴ τὸν αὐτὸν αὐτοῦ,

ένεκα στενώσεως του κόλπου δρεϊλομένης εἰς διάπλασιν οὐλώδους ἰστού, ένεκα ὑπάρξεως οἰασθῆποτε ἐλκιδούς καὶ ἐπωδύνου καταστάσεως τοῦ αἰδοῦς ἢ τοῦ κόλπου κτλ. Τέλος δὲ καὶ κατὰ νόμον φυσικὸν ἐπέρχεται ἡ Α. παρὰ τῷ ἀνδρὶ ἀποκλειστικῶς ὡς ἀστυσία γερωνική, σημαίνουσα τὴν λήξιν τοῦ φυσιολογικοῦ προορισμοῦ τοῦ ἀνδρὸς ὡς ὄντος δημιουργοῦ. Ὑπὸ θεραπευτικῇ ἐποψίᾳ ἐν μὲν τῇ συγγενεί Α. οὐχὶ πάντοτε ἀποτελεσματικῇ ἀποβαίνει ἡ ἀρμόζουσα χειρουργικὴ ἐπέμβασις, ἐν δὲ τῇ ἐπικτήτῳ ἐπὶ μὲν χρονίᾳ δηλητηρίασεως ἐν μορρίνης, νικωτίνης, γασίς καὶ οἰνοπνεύματος ἢ αἰθυλοπνεύματος ἢ θεραπείᾳ συνίσταται εἰς τὴν καταπαυσιν τῆς καταχρήσεως καὶ εἰς τὴν χορήγιαν τῶν ἐνδείκνυμένων φαρμάκων καὶ διαίτης. Ἡ εἰς τὴν διαθήτην, τὰς νεφρίδας, τὴν νοτιῶδα φθίβιν, διαφόρους νευροπαθείας καὶ ψυχοπαθείας παρεμβατοῦσα Α. ἴσται αἰρεμένου τοῦ τίκτοντος αὐτὴν νοσηροῦ αἰτίου. Ἡ ἀπὸ αὐτανισμοῦ Α. θεραπεύεται καταπαυμένης τῆς ἐπιστοχύντου ἔξεως καὶ χορηγομένων νευροτονικῶν φαρμάκων μετὰ ψυχρολουσίας καὶ μετρίως γυμναστικῆς συνδυαζόμενων. Οὐδαμῶς χρήζει θεραπείας ἀπὸ αὐτῆς ἀσφαλῶς παρερχομένη ἡ θυγική λεγόμενη Α., ἥτις παροδινὴ οὖσα ἀφίεται εἰς ἰσχυρὸν τι συναίσθημα φόβου, κιδούς, καταπληξέως, θλίψεως κτλ. Ἡ ἀπὸ ἐξαντλήσεως ένεκα καταχρήσεως τῶν ἀρροδισίων ἢ ένεκα γήρατος παρερχομένη Α. ἐστὶν ὅτε ἀποτελεσματικῶς καταπολεμεῖται δια τῶν ὑποδοριῶν ἐνέσεων πολλῶν μὲν καὶ διαφόρων φαρμακευτικῶν σκευασμάτων, ἰδίᾳ ὅμως ὀργικῶ ἐκχυλίσματος. Ὁ γάμος ἀπαγορευτέος κατὰ τὴν συγγενῇ Α. τὴν παρερχομένην ἐξ ἀτελοῦς καὶ κακῆς διαπλάσεως τῶν πρὸς συνουσίαν ἀναγκαζίων μορίων τοῦ γεννητικοῦ συστήματος ἢ ἐξ ἱμφαντίτισμοῦ (νηπιώδους καταστάσεως τῶν γεννητικῶν ὀργάνων). Ὁ γάμος ἐπιβάλλεται κατὰ τὴν σχετικὴν Α. τὴν ὑποχονδριακὴν ἢ δρεϊλομένην εἰς ἐπίμονον καὶ ἀπύκτον ἀποχὴν τῶν ἀρροδισίων ἡδονῶν, θεραπευμένην δὲ δια τοῦ ἀπαῖς κατορθωθέντος ἀρροδισιασμοῦ. Ὁ ἐξῆς οἰνοπνευματισμὸς ἢ ἄλλως ἢ ἀπλῇ μέθῃ, ἥτις πολλοὺς τῶν ὕγιως ἔχοντων καθίστησι προσχαίρως ἀνικάνους, τῶναντίον πολλοὺς τῶν ἐν νευροσθενείᾳ ἀνικάνων καθίστησιν ἱκανωτάτους πρὸς τὴν ἀρροδισίαν. Δισταλλτέον τέλος τὴν Α. ἀπὸ τοῦ ἀναφροδισιασμοῦ καὶ ἀπὸ τῆς στειρότητος ἢ ἀζωοσπερμίας ἢ ἀγένεσις. [P.N.B.]

"Αντιπυρίνη ἴποι ἐξ αντιπυρίνης αντιπυρίνη. Νέον φαρμακευτικὸν πρῶτον ἀπολαμβανόμενον δια συντήξεως 1 μέρους

ἑξανιλίδης μεθ' ἐνὸς μέρους ἀντιπυρίνης, ὅποτε προκύπτει ἡ αντιπυρίνη ἀλφα. ἢ 1 μ. ἑξανιλίδης μετὰ 2 μ. αντιπυρίνης, ὅποτε προκύπτει ἡ αντιπυρίνη βήτα. Ἐχει μετρίαν διαλυτότητα ἐν ὕδατι ἢ τὰ ἐξ ὧν συνίσταται στοιχεῖα. Ἀπὸ τοξικῆς δόσεως συνεπάγεται θάνατον μετὰ τετανοειδῶν σπασμῶν καὶ ἐξάψεως τῆς θερμοκρασίας. Ἀπὸ ἱαματικῆς δόσεως (1—2 γρ. δι' ἡμέρας κατὰ δόσιν 0.50 γρ.) τυγχάνει ἐξαιρετον ἀντιπυρετικὸν καὶ αναλγητικόν. ὠφελοῦν ἐπὶ γρίπης, νευραλγίας, νευραλγιῶν καὶ ἐξῆς ρευματισμοῦ τῶν ἀρθρῶν. [P.N.B.]

* **"Ανλεν** (Hanley). Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἐν τῇ κομητείᾳ τοῦ Στάφορντ, ἔχουσα μηχανικὸν ἱνστιτούτον, μουσεῖον, θέατρον, σχολὴν τῶν τεχνῶν καὶ ἀριθμοῦσα 61 χιλ. κατ. τῷ 1900, ἀσχολουμένων περὶ τὴν ἀγροποικαστικὴν, κεραμικὴν καὶ κατεργασμὸν τῆς ἀργίλου. Ἐν τοῖς περιχώροις ἀρχειὰ σιδήρου καὶ γαιανθράκων.

"Αννα Ἀγία. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Λαμπείας ἐν Ἠλείᾳ, ἔχον 250 κατοίκους τῷ 1896. — 2) Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Νηλεῶν ἐν Εὐβοίᾳ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Χαλκίδος, ἔχουσα σχολαρχεῖον καὶ 1460 κατ.

* **"Αννάμ.** Το κράτος τοῦτο τῶν πέρα τοῦ Γάγγου Ἰνδῶν ἔχει ἐμβαδ. 135 χιλ. τετρ. καὶ κατ. 4,620,000. ἢ 6,394,250 κατ' ἄλλην ἀριθμῆσιν, τὸ πλεῖστον Ἰθαγενεῖς, ἐξ ὧν 420 χιλ. εἶναι χριστιανοὶ τοῦ καθολικοῦ θρησκείματος ὑπὸ 6 ἐπισκόπους. Ἡ πρωτεύουσα Οὐά ἀριθμεῖ 50 χιλ. κατοίκων ἢ κατ' ἄλλους 30 χιλ. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1901 ἀνῆρχετο κατὰ τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα εἰς 2,081,416 πιάστρα.

* **"Αννάπολις.** Πόλις τῆς Βόρειου Συμπολιτείας καὶ πρωτεύουσα τῆς πολιτείας Μάρουανδ, ἔχουσα 11 χιλ. κατ.

* **"Αννεσὺ.** Γαλλικὴ πόλις ἔχουσα κατ. 11,000.

* **"Αννεθάλ** (Hannibal). Πόλις τῶν Ἰν. Πολιτ. τῆς Ἀμερικῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ τοῦ Μισσουρι, ἔχουσα 12,857 κατ. τῷ 1890.

* **"Αννινῶτα.** Χωρίον τῆς νήσου Κεραλληνίας, ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Πρῶνων τῆς ἐπαρχίας Κρανίας καὶ ἔχον 286 κατ.

"Αννίνος. 1) Θεμιστοκλῆς Α. Καλλιτέχνης δημοσιογράφος γενν. τῷ 1845 ἐν Πύργῳ ἐκ πατρὸς Κεραλληνὸς ἱατροῦ, χρηματισάντος καὶ βουλευτοῦ Κεραλληνίας κατὰ τὴν Ἐνωσιν τῆς Ἑπανήσου. Ἐπεράτωσε τὰς γυμνασιακὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν Πάτραις, μεθ' ἑ μεταβάς εἰς Ἀθήνας διήκουσε μαθημάτων τῆς νομικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ εἰτα διετέλεσεν ὑπουργικὸς γραμματεὺς ἐν τῷ ἐπὶ τῶν Οἰκονο-

μικῶν ὑπουργείῳ, ἀλλ' ἐπράπη ἐνωρίως ἐπὶ τὴν καλλιτεχνίαν καὶ δὴ τὴν γελοιογραφίαν μετὰ δύο ταξίδια εἰς Παρίσιους. Τῷ 1872 ἐξέδωκε τὸ Γελοιογραφικὸν ἡμερολόγιον καὶ ἐπειτὰ Δευκώμα ἐμσίας ὕλης, τῷ δὲ 1875 τὴ συνερῆσιν τῶν λ. γ. Ἑμμ. Ροῖδου. Ἀγγέλου Βιάρχου καὶ ἄλλων λογίων τὸν «Ἀσμοδαῖον», γελοιογραφικὸν φύλλον ἐβδομαδιαῖον ἡ σήμερ αὐτοῦ διεδόθη κυρίως ἀπὸ τῆς ἐν τῷ ἀριθ. 13 τοῦ «Ἀσμοδαίου» δημοσιευθείσης γελοιογραφίας «τὸ Νοῦματρον». Ὁ «Ἀσμοδαῖος» ἐξεδίδετο μέχρι τοῦ 1885, ὅτε ἱδρύσεν ὁ Α. τὸ «Ἀστὺ», ἐβδομαδιαῖον γελοιογραφικὸν φύλλον, ὅπερ τῷ 1890 μετεβλήθη εἰς καθημερινὴν πολιτικὴν εἰκονογραφημένην ἐφημερίδα. Ὁ ἐν Παρίσιος καλλιτέχνης John Grand Carteret ἀνεδημοσίευσεν πολλὰκις ἐν τῇ ἐφημερίδι «Pigaro» πλείστας ἐπιτυχεῖς εἰκόνας τοῦ Α. καὶ δὴ τὰς ἐχούσας διεθνῇ πολιτικῇ σηματοῖαν ὡς λ. γ. τοῦ Βισμαρκ ἐν σχήματι πολλῶν ἡμισελήνων ἐνεκα τοῦ φιλοτουρισμοῦ αὐτοῦ. Χωριστὰ δὲ ὁ αὐτὸς ἀνεδημοσίευσεν ταύτας ἐν τοῖς ἔργοις La caricature à l'Etranger καὶ La Grèce devant l'Image, 1897. — Πρὸς Δ. Καρχαμάς. — Ἡ Γελοιογραφία ἐν Ἑλλάδι. Τὸ «Ἀστὺ», ἐν Ἀθήναις 1889, καὶ Π. Νιρβάνα Ὁ Θέμος Ἀννίνος καὶ ἡ ἑλληνικὴ γελοιογραφία, ἐν Πειραιῇ 1900.

— 2) Καρχαμάς Α. Ποιητὴς καὶ λογογράφος γεννηθεὶς τῇ 6 Σεπτ. 1852 ἐν Ἀργυροπολίῳ. Σπουδάζας ἐν τῷ γυμνασίῳ τῆς πατρίδος αὐτοῦ καὶ ποιήσας αὐτῇ τοῦ πρώτου στίχους ἀπὸ τοῦ 1869, διετέλεσεν ἀπὸ τοῦ νεαρῆς ἡλικίας ἐκ διαλειμάτων δημόσιος ὑπάλληλος καὶ δὴ καὶ προξενικὸς ἐν Νεαπόλει καὶ Ῥώμῃ, τῶρα δὲ εἶναι γραμματεὺς α' τάξεως παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῆς Παιδείας. Εἰργάσθη δημοσιογραφικῶς ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τοῦ 1878 κυρίως εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς κατὰ καιροὺς ἐφημερίδας καὶ δὴ εἰς τὴν Νεολόγον Ἀθηνῶν (τοῦ 1878), Ἐφημερίδα, Καθημερινὴν (ὣν διετέλεσεν ἀρχισυντάκτης), ἱδρύσας δὲ τῷ 1885 μετὰ τοῦ ἐξαδέλφου του Θεμ. Α. τὸ Ἀστὺ καὶ συνερῆσθαι, πρότερον ἐν τῷ Ἀσμοδαίῳ καὶ διηρῶνεν ἀπὸ τοῦ 1891—95 τὸ περιδικτὸν Παρνασσόν· ἐξακολουθεῖ δὲ πάντοτε δημοσιογραφῶν καὶ δὴ ἀνταποκριτὴς ὢν τῶν ἐν Κ/πόλει Ἑλληνικῶν ἐφημερίδων, ἐφ' ᾧ καὶ ἐτιμήθη ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου διὰ τοῦ ταξιδίου τοῦ Μετζίτι, τοῦ ἀργυροῦ σταυροῦ τοῦ Σωτήρος ἀπονεμηθέντος αὐτῷ τῷ 1889 τῆς φιλολογικῆς ἀξίας ἐνεκα. Ἐργα δ' αὐτοῦ εἶναι: Τὸ Λυκαυγέ, συλλογὴ λυρικῶν ποιημάτων, ἐν Κεφαλληνίᾳ 1872. — Ἐδδ' α' ἐκεῖ, 1884 ἐν Ἀθήναις (ὡς καὶ πάντα τὰ ἐφεξῆς). — Ἀττικαὶ Ἡμέραι, 1894. — Ἡ νίκη τοῦ Λεωνίδα, κωμῳδία εἰς 4 πράξεις, 1895.

— Ὅποιος φυλάει τὰ ρούχα του καὶ Ζητεῖται ὑπηρετῆς (1892), κωμῳδία μονόπρακτος. — Οἰκογένεια παραδαρμένου, κωμῳδία τρίπρακτος. Μετέφρασεν ἀπειράριθμα ἔργα ξένα, ἰδίως φιλολογικὰ καὶ θεατρικὰ χάριν τῆς ἑλληνικῆς σκηνῆς. Ἐκ τῶν σοβαρωτέρων μεταφράσεων εἶναι ἡ Ἱστορία τῆς ἀγγλικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Γουίλμ 1889, ὡς καὶ Ἱστορία τῆς ἰταλικῆς παλιγγενεσίας τοῦ Βερτολίνι 1901 (ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Μαρσαλῇ), νῦν δὲ μεταφράζει L'uomo delinquente τοῦ Lombroso χάριν τῆς αὐτῆς βιβλιοθήκης καὶ κατακρίνεται εἰς τὴν συγγραφὴν θεατρικῶν ἔργων.

Ἀννόδερον. Πρωτεύοντα τῆς ὁμωνύμου πρωσσικῆς ἐπαρχίας τῆς ἐσχίσσης ἐμβ. 38510 τγμ. καὶ 2,590,959 κατ.) ἀριθμοῦσα 235,606 κατ. Τὸ διαμέρισμα Α. ἔχει ἐμβ. 5717 τγμ. καὶ κατ. 325,540.

Ἀνόδιον (Ζφολ). Βλ. Θρίψ ὁ κροῦστος.

Ἀννοναί (Annunay). Γαλλικὴ πόλις ἔχουσα 17,000 κατ.

Ἀννούντασι (Gabriele d'Annunzio, κυρίως Rapagnetta). Ἰταλὸς ποιητὴς καὶ συγγραφεὺς γενν. τῷ 1864 ἐντὸς τοῦ πλείου «Εἰρήνης» ταξιδεύοντος ἀνὰ τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν καὶ σπουδάζας ἐν Πράτῳ τῆς Τοσκάνης. Ἠδὴ ἀπὸ τοῦ 1879 ἀνεδημοσίευσεν τὸν πρῶτον τόμον τῶν λυρικῶν αὐτοῦ ποιημάτων, ᾧ τινι ἐπηκολουθήσαν τὰ ποιήματα lu Memoriam. Il canto nuovo, Isotta Guttadauro, Isoetto καὶ la Chimera, ἀπὸ τοῦ 1880 μέχρι τοῦ 1890 καὶ τὸ Poema paradisiaco τῷ 1893. Ἐκ τῶν πεζῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων μνημονεύονται τὰ Libro delle vergine, San Pantaleone καὶ τὰ μυθιστορήματα Il piacere (1889), Giovanni Episcopo (1892), Triunfo della morte (1894), L'innocente, καὶ Il fuoco, Ἡ νεκρὰ πόλις κτλ. Ἐκ τῶν δραματικῶν αὐτοῦ ἔργων διακρίνονται la Gioconda, Sogno d'un mattino di primavera καὶ ἐσχάτως ἡ Φραγκίσκα ἡ ἐξ Ἀριμίνου, γρασέντα διὰ τὴν ἡθοποιὸν Ἐλεονώραν Δοῦζε. Ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας πρὸ τριῶν ἐτῶν ὠμίλησεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσοῦ διακρίνεται δὲ ὡς ψυχολόγος πραγματευόμενος ἔκτακτα καὶ παράτολμα θέματα καὶ ὡς λάτρης καὶ λαξευτὴς καλλιτεχνικῶν μερῶν τῆς στιχομαχίας. [B.E.]

Ἀννων (Anno). Ἀργιεπίσκοπος τῆς Κολωνίας ἀπὸ τοῦ 1056, πρῶτος διδάσκαλος, σύμβουλος καὶ ὕστερον καγκελλάριος τοῦ αυτοκράτορος τῆς Γερμανίας Ἐρρίκου τοῦ Δ' κατὰ τὴν ἀνглиκιστῆτα αὐτοῦ. Ἐπεβλήθη ὡς τοιοῦτος τῷ 1062 ὑπὸ τῶν μεγιστάνων, ὧν τοὺς σκοποὺς ὑπεστήριξεν ἀκολουθῶν οὕτως ἀντίθετον πολιτικὴν τοῦ ἀντιπάλου

του Ἀδαλδέρτου ἐπισκόπου Βρέμης (βλ. λ.), ἀλλ' ὑπεχώρησεν ἤδη τῷ 1063. Μετὰ τὸν θάνατον οὖτως τούτου τῷ 1072 ἀνέλαβε τὰς ἡνίας τῆς διευθύνσεως τοῦ κράτους μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ συμβάντος τῷ 1075. Ἀνεκρήχθη ὡς ἅγιος ὑπὸ τῆς καθολ. Ἐκκλησίας. Περὶ αὐτοῦ πραγματεύονται ἡ λατινικὴ *Vita Anthonis* καὶ τὸ ἐγκώμιον αὐτοῦ γερμανιστί, ὃν σπουδαιότατον μνημεῖον τῆς ἀρχαίας γερμ. φιλολογίας. [M.G.G.]

* **Ἀνωονία** (Hainaut). Ἐπαρχία τοῦ Βελγίου, ἔχουσα πληθυσμὸν 1.146.646 κ.

* **Ἀνόη** (Hanoi). Πρωτεύουσα τοῦ Τονκίνου κειμένη παρὰ τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Λογκά καὶ ἐν εὐρὺν πεδίῳ. οὐσα ἔδρα τοῦ Γάλλου διοικητοῦ. Κἂτ. 103.000, ἐξ ὧν 20 χιλ. χριστιανοὶ ἰθαγενεῖς, διεξάγοντες σπουδαῖον ἐμπόριον διαμετακομιστικὸν καὶ ἐνεργούντες καὶ βιομηχανίαν.

* **Ἀνοικτορρόθωνες** ἢ ὑπερρωτορήματα. Οἰκογενεῖα ἰχθύων ἀτελεστάτων ἐκ τῆς τάξεως τῶν Κυκλοστόμων. Ἡ ρίς αὐτῶν ἐκβάλλει εἰς τὸ στόμα διαπτερόνισα τὴν ὑπερίαν. ἐξ οὗ τὸ ὄνομα αὐτῶν. [P.N.B.]

* **Ἀνοικτόχειλα** (Βοτ.). Γένος τῆς οἰκογενείας τῶν Ὀρχοειδῶν περιλαμβάνον περὶ τὰ δέκα εἶδη ἀπαντὰ ἰθαγενῆ τῶν νήσων τοῦ Μαλαικοῦ πολυνήσου. Φυτὰ μικρά, πρὸς γαῖαν, ῥιζοματώδη, εὐθύκαυλα, φέροντα ὠρεῖα φύλλα ὠοειδῆ, ὑμενώδη, πρασινα, χαλκίχροα, χνοῶδη ἢ μεταλλώδη κατὰ τὴν στίλβοντά, ἐφ' ὧν ὑπάρχουσι προέχοντα γραμμικὰ δικτυοειδῆ διαπλεκόμενα χρωματὸς ἀργυροχρύσου. διὰ καὶ καλλιεργεῖνται ἐντός θερμοστεγῶν. [B.N.]

* **Ἀνόλιον**. Παράγωγον τοῦ ἀνθηθίου τακέντος ὑπὸ καυστικῷ κλίματι παρῆκεν κρυστάλλους λεπιδοειδεῖς, στίλβοντες, τηκομένους εἰς 92°. [P.N.B.]

* **Ἀνόμοια** (Ζωολ.). Γένος Πεταλοδραγχιῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ὀστρείδων μετὰ κόγχης λεπτῆς καὶ ἀνωμάλως διακτείδους. Ἡ μὲν δεξιὰ θυρίς τοῦ ὀστράκου ἐφ' ἧς κατασκευαστὸν τὸ ζῶον προσαρμόζεται πρὸς τὰ ἐφ' ὧν κεῖται σώματα, ἡ δὲ ἀριστερά τυγχάνει ὑπόκυρτος. Ἡ κατωτέρα θυρίς ἀνταναρμένη μόνη κατὰ τὸ ὀπίσθιον αὐτῆς χεῖλος περιβάλλει μικρὸν κατὰ μικρὸν τὸν βύσσον, οὕτως ὥστε παρὰ τῷ ἐξήδω μαλακίῳ ἢ κατὰ θυρίδα παρίσταται φέρουσα πρὸς τὰ ὀπίω τρήμα εὐρύ. δι' οὗ διέρχεται ὁ προσθίων αὐτῆς πρὸς τὸν βράχον βύσσης. Κυριώτερον εἶδος αὐτῶν ἐστὶν Ἀνόμοιον τὸ ἐφ' ἡμῶν, διατεταμένον μετὰ τῶν κοινῶν ὀστρείδων ἐν πάσαις ταῖς θαλάσσαις τῆς Εὐρώπης καὶ ἀποτελοῦν τὸν πρῶτον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. [B.N.]

* **Ἀνοπλοθήριον** καλεῖται ἐν τῇ Παλαιοντολογίᾳ θηλαστικὸν τι τεθαμμένον ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ Πωκαίνῳ ἀνὰ μέσον λεγνιτῶν, φωσφοριτῶν καὶ γυψιτῶν, ἀποτελοῦν τὸν κεφαλαῖωδὴ τύπον εἰδικῆς τινος υποδιαίρεσεως τῶν αρτιοδακτύλων, περιλαμβανούσης ἐτι τὸν ξιρόδοντα, χαρακτηριζόμενον διὰ τριῶν δακτύλων ὧν ὁ τρίτος καὶ ὁ τέταρτος τοῦ πενταδακτύλου τύπου παρίστανται ἰσομήκεις καὶ μᾶλλον ἀνεπτυγμένοι τοῦ δευτέρου, ἀποτελοῦντος μετ' αὐτῶν γωνίαν ἱκανοῦ ἀνοίγματος, τοῦθ' ὅπερ καθίστησι πιθανὴν τὴν ὑπόθεσιν ὅτι οἱ τρεῖς οὗτοι δάκτυλοι συνήπτοντο δι' ὑμένης καὶ ὅτι τὸ προκείμενον ζῶον ἐτύγγανεν ὑδρόβιον κολυμβῶν ἐντός τῶν μεγάλων ποταμῶν. Αἱ μεταξὺ Α. καὶ τοῦ ξιρόδοντος, τοῦ βεβαίου τούτου προγόνου τῶν Μηρυκαστικῶν, διαφοραὶ τυγχάνουσι τόσοι μικραὶ ὥστε οὐδεὶς δύναται ν' ἀνιῇ τὴν μεταξὺ αὐτῶν ἀμεσον μεταπλαστικὴν σχέσιν. [B.N.]

* **Ἀνοσρόλιον**. Νέα ἀντιστηπτικὴ καὶ βακτηριοκτόνος σκευασία ὑπὸ μορφήν ρευστοῦ σκουπτινοῦ χρώματος, συγκειμένου ἐξ 25 μ. παραφορμαλδεύδης, 75 μ. γλυκερίνης, 25 μ. βάρματος ὀλλανδικοῦ σινάπεως καὶ 3 μ. οἰνοπνεύματος ἀπολύτου. Διάλυσις 1:500 ἀρκεῖ πρὸς τελείαν ἀπολύμανσιν τῶν χειρῶν τοῦ χειρουργοῦ, τοῦ χειρουργικοῦ πεδίου καὶ τῶν χειρουργικῶν ὀργάνων. Πρὸς πλύσεις ἀπολυμαντικὰς τοῦ στόματος, τῶν ρινικῶν κοιλοτήτων καὶ πρὸς ἀνακορρυθισμόν ἀρκεῖ διάλυσις 1:2000. Πρὸς πλύσιν πληγῶν, τραυμάτων καὶ ἐπίθεσιν αὐτῶν ἀρκεῖ διάλυσις 1:4000 ἢ 3000, ἥτις χρησιμοποιεῖται μετ' ἀρίστων ἀποτελεσμάτων καὶ πρὸς ἐγγύσεις ἐν τῇ εὐρήθῳ ἐπὶ βλεννορροίας γονοκοκκικῆς. Οὐσιώδης ἐπίσης ἰδιότης τοῦ ἀντιστηπτικοῦ τούτου τυγχάνει ἢ παρακώλυσις τῆς σήψης καὶ ἀρσις πάτης ἐντεῶθεν κακοσμίας.

* **Ἀνοτό** (Ἀλδέρτος Αὐγустος Γαβριήλ Hanotaux). Γάλλος πολιτικὸς ἀνὴρ καὶ φιλόλογος, γενν. τῷ 1853 ἐν Beauneville τοῦ νομοῦ Αἰσνῆς. Κατέχων ἤδη ἀνωτέραν διδασκαλικὴν θέσιν ἐν τῇ ἐν Παρισίοις σχολῇ τῇ καλουμένῃ des Hautes Etudes καὶ διακρινόμενος ὡς παλαιογράφος προσεκολλήθη τῷ 1879 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ὡς ἀρχιεργύλαξ. Γενόμενος δὲ ὑπουργικῆς γραμμικῆς ἐπὶ τῶν ὑπουργείων τοῦ Γαμβέττα καὶ τοῦ Τουλίου Φερρὺ διεύθυνε διαδοχικῶς πολλὰς διπλωματικὰς καὶ ἄλλας ὑπηρεσίας μέχρι τοῦ 1894, ὅτε διορισθεὶς ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν διετέλεσε τοιοῦτος ἐπὶ ἐν ἔτος. Ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου Μελιν (1896—1898) ἐγένετο πάλιν ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅτε κατέστη γνωστότερος διὰ

τὴν δρᾶσιν τοῦ κατὰ τὸν ἑλληνο-τουρκικὸν πόλεμον καὶ διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς Γαλλίας ἐνεργείας αὐτοῦ, δι' ὧν αὐτὴ κατέλαβε σπουδαία πλεονεκτήματα ἐν Ἀφρικῇ καὶ Κίνᾳ. Συνώδευσεν δὲ καὶ τὸν πρόεδρον Φῶρ εἰς Πετροῦπολιν, ὅτε ἐκηρύχθη ἡ γαλλο-ῤωσικὴ συμμαχία ἐπισήμως ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Νικολάου. Συνέγραψε πλὴν πολλῶν μελετῶν ἀναγομένων κυρίως εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ 12' καὶ 13' αἰῶνος καὶ ἱστορίαν τοῦ καρδινάλιου Ρισελιέ, ἧς ἐνεκα εἰσῆλθε τῷ 1899 εἰς τὴν Γάλλ. Ἀκαδημίαν. [Α.Ε.]

Ἄνρὺ (Victor Henry). Καθηγητὴς τῆς γλωσσολογίας καὶ τῆς ἰνδικῆς φιλολογίας ἐν Παρισίοις καὶ εἰς τὼν μάλιστα τιμωμένων ἐπιστημόνων τῆς Γαλλίας, γενν. τῷ 1850 ἐν Κολμάρ, τῆς Ἀλσατίας. Διδάξας κατ' ἄρχας ἐν Δουαί καὶ Λίλλῃ ἐγκατέστη ὕστερον ἐν Παρισίοις. Ἔργα αὐτοῦ πλὴν πολλῶν μικρῶν διατριβῶν εἶναι ἡ πεντάκις ἐκδοθεῖσα μέχρι τοῦδε Συγκριτικὴ Γραμματικὴ τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς (ἐν Παρισίοις 1881), ἡ Συγκριτικὴ Γραμματικὴ τῆς Ἀγγλικῆς καὶ Γερμανικῆς (αὐτόβ. 1894), ἡ ἐκδοσις τοῦ Attarva-Vāda μετὰ μεταρράσεις καὶ ὑπομνημάτων, εἰς 4 τομ. αὐτ. 1892—96, Περὶ ἀναλογίας ἐν τῇ γλώσσῃ κλπ. Πάντα ταῦτα τὰ πονήματα τοῦ ἀνδρὸς ἀναγνωσκόμενα καὶ θαυμαζόμενα οὐ μόνον ἐν Γαλλίᾳ, ἀλλὰ καὶ πανταχοῦ ἐνθα αἱ περὶ τὴν γλώσσαν μελέται ἀμείζουσιν. κατέστησαν τὸν συγγραφεὰ διάσημον ὡς ἐλάχιστος ἐν τῇ γλωσσολογίᾳ. [Γ.Ν.Χ.]

* **Ἀνοθαχ**. Πόλις τῆς Βαυαρίας ἔχουσα 17555 κατ. τῷ 1900.

* **Ἀντεκουέρα**. Ἰσπανικὴ πόλις ἔχουσα ὑπὲρ τὰς 27 χιλ. κατοίκων.

* **Ἀντζου** (Andeui). Χώρα ἐν τῷ ἀφγανικῷ Τουρκιστάν καὶ πρῶην χανάτον τῶν Οὐζβέγων. ἔχουσα 115 χιλ. κατοίκων ἐμπόρων καὶ κτηνοτρόφων. Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα, ἀριθμοῦσα περὶ τοὺς 15 χιλ. κατ. ἐν διγχιλίαις εἰκίαις καὶ 3 χιλ. σκηναῖς, εἶναι κύριον κέντρον τοῦ διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου τῶν καραβανίων μεταξὺ Βουχάρας καὶ Ἀφγανιστάν.

* **Ἀντιά**. Χωρίον τοῦ δήμου Καρυστίου ἐν Εὐβοίᾳ, ἔχον 263 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀντακυθλίνη**. Οὐσία ἦν ἐκάλεσαν οὕτως οἱ Broca, Sabellier καὶ Thibault, οὗσα ἄγνωστος μὲν εἰσέτι καθ' ἑαυτὴν φυσιτικῶς τε καὶ χημικῶς, παριστάνουσα δὲ τὸ ἐν τῷ ὄργῳ τοῦ αἵματος τῶν εἰς χρονίαν χρήσιν τοῦ οἰνοπνεύματος ἦτοι αἰθυλικῶν πνεύματος ὑποβαλλομένων ζώων περιεχόμενον ἀσφαλῶς δραστηκὸν στοιχείον. Εἰ καὶ ὁ χημικὸς καθορισμὸς τῆς οὐσίας ταύτης μήπω ἐπε-

τεύχθη, ἀποδεδειγμένον τυγχάνει ὁμῶς ὅτι ὁ περιέχων ταύτην αἱματορρὸς εἰσαχόμενος δι' ὑποδορείων εἴτε ἐντοφλεβίων ἐνέσταν ἐπάγεται τοιαύτην ἀντίδρασιν ἐν τῷ ὄργανισμῷ τῶν ἐμβολιασθέντων ἀτόμων ὥστε ἐπιγεννᾶται ἀκατανίκητος ἀποστραφὴ πρὸς λήψιν οἰουδὴποτε οἰνοπνευματικοῦ ποτοῦ. Ἐλπίζεται ἄρα ὅτι ὁσονοῦπω ἐπιτευχθήσεται προληπτικὴ θεραπευτικὴ ἀγωγή κατὰ τοῦ οἰνοπνευματικοῦ δια τῶν οὕτω δι' καλουμένων ἀντακυθλιστικῶν ἐνέσεων.

* **Ἀντιαρένη**. Γλυκυμαχογόνον ἐλεύθερον ἄζωτον, ὃν τὸ δραστήριον συστατικόν τοῦ τοῦ τῶν βελῶν τῶν ἀγρίων τῆς ΝΑ. Ἀσίας τοῦ ἐξαγόμενου ἐκ τοῦ γαλακτώδους ὅπου τῆς Antiaria toxicaria (βλ. λ.).

* **Ἀντιαρίς** (Bot.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κνιδωδῶν καὶ τῆς φυλῆς τῶν Ἀρτοκαρπῶδων περιλαμβάνον περὶ τὰ δέκα εἶδη δένδρων ἀπάντων ἰσχυρῶν τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῶν νήσων τοῦ Μαλακκοῦ πολυνήσου. Πρὸς Ἀρτοκαρπῶδη, ἐν τομ. Β' σελ. 373.

* **Ἀντίδωρι**. Πόλις τοῦ Μαυροβουνίου παράλιος καὶ ἔδρα καθολικοῦ ἀρχιεπισκόπου, παραχωρηθεῖσα τῷ Μαυροβουνίῳ τῷ 1880 καὶ ἔχουσα 2.114 κατ., κατὰ τινα ἀριθμοῖς. Πρῶτερον ἐμπροκινωτάτη οὕσα δὲν ἀνέλαβεν ἀκρόην ἀπὸ τοῦ κανονισμοῦ αὐτῆς τῷ 1877.

* **Ἀντιγάλακτα φάρμακα**. ἐκλήθησαν ὅσα θεωροῦνται ὡς ἔχοντα τὴν δύναμιν νὰ ἐπιφέρωσι μείωσιν τῆς ἐκκρίσεως τῶν μαζικῶν αδένων ἢ καὶ νὰ θεραπεύωσι πάσας τὰς ἐκ τῆς μηχανικῆς ἐπισχέσεως ἢ ὑποστραφῆς τοῦ γάλακτος ἀποστάσεις νόσους. Ἰστέον ὅτι οὐδεμία φαρμακευτικὴ οὐσία εἴτε φυτικῇ, εἴτε ὀρυκτῇ, εἴτε χημικῇ, δύναται νὰ προκαλέσῃ ἐλάττωσιν ἢ παύσιν τῆς ἐκκρίσεως τοῦ γάλακτος ἀπ' εὐθείας ἀνευ προηγουμένης ἐπηρεᾶς αὐτῶν τούτων τῶν αδένων ἢ καὶ ἄλλων ὀργάνων μᾶλλον ἢ ἥττον μακρὰν καίμενων καὶ συμπαθητικῶς οὕτως εἰπεῖν πρὸς ἐκείνους διακειμένων. Τοιαῦτα θεωροῦνται, ἀλλ' οὐδεμίαν πραγματικὴν ἐνέργειαν ἔχουσιν, ὃ ἡδύσμος ἐσωτερικῶς τε καὶ ἐξωτερικῶς, τὸ ἐναλλοφύλλον, τὸ ἐγγύημα τῶν οὐλῶν κληματίδος, τὸ ἀνέψημα τῆς ῥίζης τοῦ προδρημιανοῦ καλῆμου, κτλ. Τα κυρίως δρῶντα καθ' ὃν εἰρηται τῆς τῆς εἰς τὰ ἀλκαλικά τοπικῶς, ἀεθίζοντα καὶ προκαλοῦντα ἀνάψιν τῶν ὑγρῶν καὶ τοῦ γάλακτος (ἀγωγή λίαν ἐπικίνδυνος καὶ ἀπορριπτέα), τὰ δραστήρια καθάρσια, τὰ διουρητικὰ, τὰ ἱδρωτικά καὶ αἱ θερμαὶ λούσεις.

* **Ἀντιγόα ἢ Ἀντίγκουα** (Antigua). Νῆσος τῶν Δυτικῶν Ἰνδιῶν ἐκ τῶν

Μικρὸν Ἀντίλλων καὶ Ἀγγλική ἀποικία.
Κατ. 34,178 τῷ 1901.

* **Ἀντιδόρασις** τοῦ Langley, Βλ. Πι-
ροτοξίνη. — Ἀντιδόρασις τοῦ Rous-
sin, Βλ. Νιζοτίνη. — Ἀντιδόρασις τοῦ
Laubenheimer. Χρειαζομένη παρὰ-
γομένη ὅταν πρὸς διάλυμα φαινακθρενοκινί-
νης ἐν ἀνύδρῳ ὀξείῳ ὀξεῖ προστεθῇ τε-
λουόλιον περιέχον θειοτρίλην καὶ θει-
κὸν ὀξύ. [P.N.B.]

* **Ἀντιθέναρ** Ἀνατ. Μέρος τῆς πα-
λάμης τῆς χειρὸς ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸν
μικρὸν δάκτυλον καὶ ἀντίθετον πρὸς τὸ θέ-
ναρ, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν ἀντίχειρα.

* **Ἀντικάλκρον**. Χωρίον τοῦ θήμου
Θουρίας τῆς ἐπαρχίας Καλαμών, ἔχον 439
κατ. τῷ 1896.

* **Ἀντικάρδιον** καλεῖται ἀσθενὴς τις
κοιλότης ὑπάρχουσα κατὰ τὴν μέσθην γραμ-
μὴν τῆς προσθίας καὶ κατωτέρως χώρας
τοῦ στήθους, ἀκριβῶς εἰς τὸ κατὼ πέρας
τῆς εἰσπνευστικῆς ἀπορροῆς τοῦ στήθους κοι-
νῶς καλεῖται *φυγική*. [P.N.B.]

* **Ἀντικύρας** δὲ μ. ε. Ὑπαρχόμενος
εἰς τὴν ἐπαρχίαν Παρνασσίδος τοῦ νομοῦ
Φωκίδος, περιλαμβάνει τὴν πρωτεύουσαν
Δατορίαν καὶ τὸ χωρίον Ἀσπρά Σπίτια ἢ
Ἀντικύραν μετὰ τοῦ ὅρου αὐτῆς ὡς καὶ
τὴν μονὴν τοῦ Προδρόμου, καὶ ἔχει 2577
κατ. κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896.

* **Ἀντιμονοδόχα** ἴσται στήριξις
ὑψὺς (Φαρμακολ.) καλοῦνται πᾶσαι αἱ
ἀντιμόνιον περιέχουσι φαρμακευτικὰ σκευα-
σίαι εἰσπνευστικῆς ἐν τῇ θεραπευτικῇ τῶν
νόσων τοῦ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Παρακάλου.
Διατελέσαντα ἐν μεγάλῃ χρήσει κατὰ τὴν
Μέσσην Αἰῶνα ἀπὸγορεύθησαν αἰσθητῶς διὰ
νόμου τῷ 1886 ὡς βλαβερὰ φάρμακα, ἀλλὰ
καὶ πάλιν ἀνεστύλωθη ἡ χρῆσις αὐτῶν κατὰ
πάντων τῶν φλογιστικῶν νοσημάτων ὑπὸ
τῶν ἐπαδῶν τοῦ ἀντιδιαφρετικῆς θεραπευ-
τικῆς συστήματος. [P.N.B.]

* **Ἀντινευρίνη** (Φαρμ.) Antinevri-
ne ἢ Salicylbromanilide. Νέα χημικὴ ἐνώσις εἰς
1 μ. βρωμιούχου ἀμμονίου, 1 μ. ἱπεύλικου
ὀξέος καὶ 2 μ. βζαννιθίνης. Κόνη κρυσταλ-
λική ἀχρεὺς καὶ ἀσπρά, εὐδιάλυτος ἐν
θερμῷ ὕδατι. Ἀκρωδύνη καὶ ἀντιπυρε-
τικὸν 0.20—0.60 γρ. πρὸς ὀξείας τῶν αρ-
θρων ρευματισμοῦς. [P.N.B.]

* **Ἀντινοσίνη** Φαρμ. Antinosine.
Οὕτω κακοῦλως ἐκλήθη ὑπὸ τῶν γερμα-
νῶν νεώτατον τι φάρμακον φέρον τὸ ὄνομα
ἀλλὰ γὰρ σφοδρῶς. [P.N.B.]

* **Ἀντιόχεια**. Πόλις τῆς Συρίας ἔχου-
σα 23,550 κατ. καὶ οὕσα ἐπίσημος ἔδρα ὀρ-
θοδόξου πατριάρχου, ὅστις νῦν ἐδρεύει ἐν
Δαμασκῷ. Ὁ τῷ 1899 ἐκλεγείς διὰ τῆς

Ῥωσικῆς ἐπιδράσεως Ἀραῦ τὸ γένος πα-
τριάρχης Μελέτιος ὁ ἀπὸ Λαοδικείας δὲν
ἀναγνωρίσθη εἰσέτι ὑπὸ τῆς Μεγ. τοῦ Χρι-
στοῦ Ἐκκλησίας.

* **Ἀντιόχεια** (Antioquia). Διαμέρισμα
τῆς Ἀμερικανικῆς δημοκρατίας Κολομβίας,
ἔχον ἐμβ. 59025 τετρ. καὶ 470,000 κατ.
τῷ 1883. Πρωτεύουσα αὐτοῦ Μεδελλίνον
(Medellin) μετὰ 40 χιλ. κατ.

* **Ἀντιπάθεια**, συγγενεῖς ἐν ἡ
ἢ αἰσθητῇ, καλεῖται τὸ ὡς τοιοῦτο χα-
ρακτηριζόμενον δυσάρεστον συναισθημα ὅπερ
πρόέρχεται ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν αἰσθησεων
ὑφισταμένων τῇ ἐντύπωσιν ὕλην ἐκδήλων
ιδιοτήτων τῶν ἀντικειμένων. Ἀντιπά-
θεια δὲ ἀσθητῆς ἐν ἡ αἰσθητῇ
πρὸς τυγχάνει τὸ μὴ ὑπὸ φανερῶν καὶ
ταῖς αἰσθησεῖν ὑποπιπτουσὶν ιδιοτήτων
τῶν ἀντικειμένων ἀπορρέον ἀποτροπισμοῦ
καὶ δυσχερεσίας συναισθημα.

* **Ἀντιπαθώδη** ζωολ. Τάξις Κο-
ράλλωδων χαρακτηριζομένη ὑπὸ τῆς ἐκ
κερατωδούς οὐσίας φιλιάδος αὐτῆς ἀποτε-
λέσεως σκληρὸν σκληρὰ χωριζόμενον κατὰ
θέραις ὑπὸ διασπάγματος καὶ ἀκαυπτόμενον
ἐξωτερικῶς ὑπὸ ἀκανθῶν. Ἐθεωροῦντο ἀλ-
λοτε ὡς φάρμακον κατὰ παντός ἀλγους,
ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν. [B.N.]

* **Ἀντιπερισταλτικαί** καλοῦνται
ἀντιθέτως πρὸς τὰς περισταλτικὰς αἱ τοῦ
στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων κινήσεις αἰτίνας
τείνουσιν ἵνα προσδώσωσιν εἰς τὸ περιεχό-
μενον ἀντίστροφον τῆς κανονικῆς πρὸδον,
οὕτως ὥστε τὸ μὲν περιεχόμενον τοῦ στο-
μάχου δύναται διὰ τοῦ καρδιακοῦ στομάχου
να ἐξωσθῇ πρὸς τὸν οἰσράχον καὶ τὸ στό-
μα, τὸ δὲ τῶν ἐντέρων ἐκδιέλθαι τὸν πυ-
λῶρον γὰρ εἰσελθῇ εἰς τὸν στόμαχον ὁ
τοιοῦτος ὁρμῶς βαρύνει τὴν κινήσεων τυγ-
χάνει παθολογικῶς, ἐνῶ κατὰ κανόνα ἀπα-
ράδχτον ὑγιῶς ἐχόντων τῶν πραγμάτων
ὑπολείπεται καὶ δεσπόζεται ὑπὸ τοῦ ἀνω-
τέρου βαθμοῦ τῆς δυνάμεως τῶν περισταλ-
τικῶν κινήσεων. Ὑγὴ τῶν ἐν λόγῳ κινή-
σεων τυγχάνει τὸ πνευμονογαστρικὸν νεύ-
ρον, οὗπερ αἱ ἐνταῦθα ἐνεργόμεναι ἵνες ἐννευ-
ροῦσι τὰς τε κυκλοτερεῖς καὶ τὰς ἐπιμήκεις
μυῖκας ἵνας τῶν ἐντέρων. [P.N.B.]

* **Ἀντιπυρίνη** ἀμυγδαλική ἴσται
ὕδροκυανική, ἴσται φαινοϋλογλυ-
κολική ἀντιπυρίνη, ἴσται τοῦ σό-
λιον (Tussol). Νεωτάτη φαρμακευτικὴ
σκευασία ἐπιτευχθεῖσα τῇ ἐπιδράσει ἀμυγδα-
λικοῦ ὀξέος ἐπὶ ἀντιπυρίνης, ὅποτε μετὰ
πολλὰς χημικὰς ἐπεξεργασίας προκύπτει
αλατῶδες σῶμα ὑπὸ μορφήν κόνεως λευ-
κῆς διαλυτῆς ἐν ὕδατι. Θεραπευτικῶς ὠφε-
λεῖ κατὰ πάσης ἐν γένει βηγῆς καὶ μάλι-
στα κατὰ τῆς κοκκίτιδος. Πάντοτε παρέ-

γεται ἐν διαλύματι ὑδατώδει σπυλκρούχῳ, οὐδέποτε δ' ἐν γάλακτι. καθὼς πᾶν ἀλκαλικὸν ὑγρὸν ἀραιρεῖ τὰς κυριωτέρας τῶν ἐνεργειῶν τοῦ φαρμάκου καὶ καθίστησιν αὐτὸ περίπου ἀδρανές. Τὸ ἔνσημα τοῦ σά-λλιον ἦτοι βηγγόλιον (tussol) ἐδόθη οὐχὶ διὰ λόγον τινὰ χημικόν, ἀλλὰ διὰ τὴν εἰδικὴν οὕτως εἰπεῖν ἐνεργεῖαν ἣν ἔχει καταστέλλων τὸν βήχα. [P.N.B.]

— Α. δεψικίνη. Τὸ νέον τοῦτο χημικὸν προϊόν παρασκευάζεται διὰ διαλύσεως 320 γρ. αντιπυρίνης καὶ 188 γρ. δεψίνης ἥτοι ταννίνης ἐντὸς 1000 κυβ. ὤρ. ὑδατος ἀπεσταγμένου. Μετὰ ἀποξήρανσιν τοῦ διυλισθέντος καθυζήματος προκύπτει ἀλατώδης τις οὐσία ὑπὸ μορφήν κόνεως ὑποκίτρινου, ἀνεύστου, ἀδιάλυτου ἐν ὕδατι. διαλυτὴ ἐν εἰσπνεύματι. ἀποξηζομένη εἰς τὰ στοιχεῖα αὐτῆς τῇ ἐπιδράσει ὀξέος τινος. Θεραπευτικῶς χρησιμοποιεῖται ὅπου καὶ ἡ ἀπλή αντιπυρίνη. ἦρ πλεονεκτητὴ τῷ ὅτι ἀραιρεῖ πικρίαν. Ἰδιαιτέρως δὲ ἐνδείκνυται ἐπὶ ἐμπυρέτων διαρροῶν πρὸς ἐπιτεῦξιν ἀμειντέρων σφάρα τῶν θεραπευτικῶν ἐνδείξεων. τῇ σπύλλεως καὶ τῇ καταστολῇ τοῦ πυρετοῦ. Δόσις ἡμερησία πρὸς ἐνηλικίους 1.50—3 γρ., πρὸς παῖδας 0.30—0.50 γρ. [P.N.B.]

— Α. ὀξυκαϊτήσουλκίνη acetosalicylate d'antipyrine) ἥτοι ὀξυκαϊτίνη (pyral) Σκευασία νέα ὑπὸ μορφήν κόνεως λευκῆς, διαλυτῆς ἐν ὕδατι, ἀντιβράσεως ὀξίνου, περιεχομένης 50% ἀντιπυρίνης καὶ 37% ἰετυλικῶν ὀξέων. Παρασκευάζεται τῇ ἀμιδιάσει ἐπιδράσει ἀντιπυρίνης, ὀξέος ἰετυλικοῦ καὶ ὀξέος ὀξίνου. Καταστέλλει τὸν πυρετὸν καὶ παύει τὰς νευραλγίας. Θεραπευτικῶς ἐνεργεῖ κατὰ τῆς ἡμικρανίας, τῆς ισχιάδος καὶ τῶν παντοίων νευραλγιῶν. μάλιστα δὲ ἀπεδείχθη ἐν τῶν γενομένων ἐν ταῖς κλινικαῖς πειραμάτων ὡς τὸ ἡρωικώτερον καὶ λισιτελέστερον ἐν τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν φαρμάκων τῶν παρεχόμενων κατὰ τοῦ ὀξέος ρευματισμοῦ τῶν ἄρθρων. Ἡμέρησι δόσις ὡς ἀντιπυρετικῆς καὶ ἀναλγητικῆς 1—2 γρ., εἰς καλυπτρίδας ἐν 0.50 γρ. ἑκάστην. Ἡ ἐράπαξ δόσις δύναται ν' ἀν-ξηθῇ καὶ εἰς 1 γρ. ἐπὶ βαρείας περιπτώσεως ὀξέος ρευματισμοῦ. [P.N.B.]

Ἀντιρροδίδος. Νησίς ἀνατολική-τος σχεδόν. ἀνήκοντα εἰς τὰς Πριγκίπων-νήσους καὶ καιμένη ΝΑ. τῆς Πριγκίπου. Ἐκαλεῖται τὸ πᾶν. Τερεθίνθος. νῦν δὲ καὶ Σαδὲς Ἀδὰ τουρκιστὶ καὶ ἐχρησίμευσεν ὡς τόπος ἐξορίας τοῦ πατριάρχου Κ/πό-λεως Ἰγνατίου τοῦ ὑπὸ τοῦ καίσαρος Βαρδα-ἐνταῦθα περιορισθέντος. Βρίθει δὲ τοῦ τοῦτο

ἀγριοπηγάνου. ἐξ οὗ καὶ προσέλαβε τὴν τουρκικὴν ὀνομασίαν αὐτῆς. Ἡ νῆσος αὕτη ἰδιόκτητος οὖσα περιλήθει παχύτατα στρώ-ματα πετρωμάτων καταλλήλων πρὸς ἀσθε-στοποιαν διεξαγομένην ἐν εὐρείᾳ κλίμακι διὰ πολλῶν ἐκεῖ ἀσβεστοκαμίνων. Ἐπί-σης ἐξάγεται ἐκεῖθεν καὶ λίθος πρὸς τοι-χοδομήν. [M.X.]

Ἀντισηπτίλιον ἢ ἰωδοειθεϊ-κή κινχεονίνη Φαρμ. Antiseptol ἢ Iodosulfate de cinchonine. Κόνις φαια ὡς ὁ κέρμη. ἄσματος, περιέχουσα ἰώδιον 50% ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι. διαλυτὴ ἐν εἰσπνεύ-ματι καὶ γλυκερορρμίῳ. παρασκευασθεῖσα ὑπὸ Υγού τῇ ἀναμίξει διαλύσεως ἐνιωδίου ἰωδίου καὶ μετὰ διαλύσεως θεϊκῆς κινχεονίνης καὶ χρησιμοποιομένη ὅπου καὶ τὸ ἰωδοειθεϊκόν. οὐ στερεῖται τὴν βαρεῖαν δομήν. [P.N.B.]

Ἀντισηψίνη (Φαρμ. Antisepsine. Προϊὼν συνθέσεως θυμολίου, βορικού ὀξέος, θεϊκοῦ καὶ ἰωδίου καὶ ψευδαργύρου, ὑπὸ μορφήν κόνεως λευκῆς, εὐαεστοῦ δομῆς, διαλυτῆς ἐν ὕδατι. Νέον φάρμακον ἀντιση-πτικὸν ἀριστον. οὐτὰ πρῆκας, οὐτὰ ἐρεθι-στικὰς ἰδιότητας ἔχον καὶ ἐν εὐωνόν. Δίδε-ται εἰς διάλυσιν 1—2% εἰς αἰσθητὴν μετὰ κανολίνης ἢ βαλερίνης 10% ἢ ἀναμηνύεται μετὰ γάλακτος 1:5 πρὸς πρᾶγματα καὶ ἐλκῆ καὶ παρατρίμματα παι-δίων καὶ ἰδρωτάς δυσώδεις τῶν ποδῶν.

Ἀντισκάρσι. Χωρίον τοῦ ἐν Κρήτι δήμου Πλατάνου τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καινουργίου τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου, ἔχον 307 κατ.

Ἀντισπασμίνη Φαρμ. Antispas-mine. Προϊὼν ἀναρξέως ἰετυλικοῦ να-τρίου καὶ ναρκείνης διακλεισμένης ἐν καυ-στικῷ νατρίῳ, ὑπὸ μορφήν κόνεως λευκῆς, διαλυτῆς ἐν ὕδατι καὶ περιεχομένης ναρκεΐνης καθαρᾶν 50%. Ἐξαιρετικὸν ὕνω-τικὸν καὶ πρηντικὸν ἰδίως κατὰ παθήσεων σπασμωδικῶν ἐδονηρῶν (βήχες, κοκκύτου, σπασμωδούς λαρυγγίτιδας, εὐχρηστον καὶ παρὰ παιδίοις, ἀπὸ μὴ ἔχον τὰ ἐλαττωματά των ἐπισύχων σκευασίων. [P.N.B.]

Ἀντισσα. Ἀρχαία πόλις τῆς Λε-σβοῦ μετὰ λιμένας, ἐν τοῖς ΒΔ. τῆς νήσου μετὰ Μυθουμένη καὶ Σιγγρίου, πικνωδῶς ἐν τῇ νῦν θέσει Ἐδρα καὶ ἀστρον. Ἀλ-λοτε τὴν πόλιν ἐξήτουν εἰς τὸ Σιγγρί. Κατὰ τινὰς τὸ ἔνσημα ἔλαθεν ἀπὸ τινος θυγατρὸς τοῦ Μάκαρος. Ἐπὶ τοῦ Παλοποννήσου, πολέ-μου μετέσχε καὶ αὕτη τῆς ἀπὸ τῶν Ἀθη-ναίων ἀποστασίας τῶν Μιτυληναίων. ὑπή-χθη δὲ πάλιν τοῖς Ἀθηναίοις ὑπὸ τοῦ θρα-κυδούλου πρὸ 389. καὶ κατὰ τὸ 373 ἀνα-φαίνεται ἐν τῇ δευτέρᾳ ἀθηναϊκῇ ἡγεμο-νίᾳ. Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου

ὑπῆρχεν ἐν αὐτῇ τυραννίς. Ἐχομεν δὲ νομίματα αὐτῆς ἀπὸ τοῦ 300 μέχρι τοῦ 168 π. Χ., ὅτε οἱ Ῥωμαῖοι κατέστρεψαν τὴν πόλιν καὶ τοὺς κατοικοὺς μεταώλισαν εἰς Μήθυμναν, διότι ἐδόθησαν τὸν Ἀντήνορα στρατηγὸν τοῦ Ἀντίχου τοῦ Ἐπιφανοῦς. [P.H.]

Ἀντίστασις (Ποιν. Νόμου ἀρθρα 169—171) καλεῖται τὸ ἐγκλημα ὅπερ συνίσταται εἰς τὴν προσπάθειαν πρὸς ἐξανάγκασιν τῆς ἀρχῆς εἰς ἐπιχείρησιν, παράλειψιν ἢ ἀνατροπὴν πράξεως τινος ἢ διατάξεως ἀναγομένης εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς, ἢ πρὸς παρακώλυσιν τῶν ὑπηρετῶν τῆς ἀρχῆς ἀπὸ τῆς ἐκτελέσεως τῶν παρ' αὐτῆς διατεταγμένων καὶ ἰδίως τῆς κατασχέσεως κινήτων ἢ ἀκινήτων πραγμάτων. Ἵνα ὑφίσταται τὸ ἐγκλημα, δεόν ἡ ἀρχὴ νὰ ἐνεργῇ ὡς τοιαύτη, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσίας αὐτῆς καὶ κατὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις· ἐνταῦθα ἀνάγεται τὸ σπουδίστατον ζήτημα περὶ τῆς ἀμυνῆς ἐναντίον τῶν δημοσίων ἀρχῶν, διότι ὁ σφονδύμενος κατὰ ἐνεργείας ἀρχῆς τινος ἀναρμολογῶν ἢ παρὰ τοὺς νομίμους τύπους δρώσης δὲν διαπράττει ἀδικημα (π. χ. ὁ ἀνεὺ ἐντάλματος συλλαμβανόμενος δικαιούται ν' ἀντιστῇ). Ποινὴ ἐπιβάλλεται εἰς τὸ ἐγκλημα ἢ τῆς εἰρκτικῆς ἢ ἡ ἐγγένετο μετὰ βίας κατὰ προσώπου καὶ ἢ τῆς φυλακίσεως τοὐλάχιστον τριῶν μηνῶν, ἢ ἡ Α. ἐγγένετο μόνον δι' ἀπειλῶν. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅπως ταύτην ὁ ἀντιστάμενος ἀπαλλάσσεται πάσης ποινῆς ἢ ἐμπρόχως ἐκδηλώσῃ μετάνοιαν, ὑπακούων πάσαις εἰς τὴν προστασίαν τῆς ἀρχῆς κατ' ἡ ἀντέστη. Ἰδίαν περίπτωσιν Α. κατὰ τῆς ἀρχῆς ἀποτελεῖ τὸ ἐγκλημα τῆς ὑφαίρεσεως κατεσχημένων, περὶ οὗ ἴδὲ τὴν λέξιν ταύτην. [Πρ.]

Ἀντιτετυλικὸν ὀξύ (Φαρμ.) Acide anticyclique. Κίνος λευκῇ, γεύσεως ὑποξίνου δραστικῆς, δρωσῆς ὡς ἀπὸ ὕδατος Κολωνίας καὶ ροδόλαιου, διαλυτὴ ἐν ὕδατι, γλυκερινῇ καὶ εἰσπνεύματι. Νεώτατον φάρμακον μικροβιοκτόνον δραστικόν ἀνευ τοξικῆς ἐνεργείας λαμβανόμενον καὶ ἐσωτερικῶς. Χρησιμεύει δὲ καὶ ὡς ἀπολυμαντικὸν τῶν καπρανῶδων ὑλῶν τῶν τυρικών, τῶν χελικινῶν κτλ., ἀνώτερον παντὸς ἄλλου τοιούτου φαρμάκου. [P.N.B.]

Ἀντιτοξίνη (Φαρμ.) Antitoxine. Οὕτως ἐκάλουν οἱ Behring καὶ Kitasato τὸν ἀντιδιφθεριτιδικὸν ἄρρον.

Ἀντιχειρότονος ἐκλήθησαν τῶν ἐπιληπτικῶν ὅσοι κατὰ τὰς προσβολὰς τοῦ αὐτοῦ πάθους πρὸδρομον σύμπτωμα ἢ δεσπόζον ἔχουσιν τὴν ἐπὶ τὰ ἐντὸς σύσπασιν τοῦ ἀντίχειρος. [P.N.B.]

Ἀντιχοιραδικὰ καλεῖνται πάντες

οἱ φαρμακευτικοὶ παράγοντες ὧν γίνεται χρῆσις ἐσωτερικῶς τε καὶ ἐξωτερικῶς κατὰ τὴν χοιραδῶσεως ἢ χοιραδικῆς διαθέσεως τοῦ ὁργανισμοῦ καὶ κατὰ τῶν παντοίων τῆς παθῆσεως ταύτης ἐκδηλώσεων. Τοιαυτὰ εἰσι τὸ τοῦ φαρμακευτικοῦ κώδικος ἀντιχοιραδικὸν ἐλεξίριον (ῥίζης γεντιανῆς 80 γρ., ἀνθρακικῆς ἀμμωνίας 16 γρ., εἰσπνεύματος 84" 528 γρ., σκανχάρου λευκοῦ 300 γρ.), τὰ ἀντιχοιραδικὰ κατὰ πότια (σκαμμωνίας καὶ μέλανος θειούχου ὑδραργύρου ἀνά 64 γρ., λευκοῦ ὀξειδίου τοῦ αντιμονίου, ὀξείων ὀρμαδίων παρεσκευασμένων καὶ σάπωνος ὀρμυδαλίνου ἀνά 12 γρ., σιροπίου πέντε ριζῶν 100 γρ.), τὸ ἐκλειγμά τοῦ Οὐφελανδ (χολῆς βοείας καὶ σάπωνος λευκοῦ ἀνά 12 γρ., ὀλείμματος ἀλθαίας 30 γρ., πετρελαίου καὶ ἐλαιώδους ἀνθρακ. ἀμμωνίας, ἀνά 8 γρ., καφευρᾶς 4 γρ.). [P.N.B.]

Ἀντίφαρα. Νησίς τοῦ Αἰγαίου πελάγους παρὰ τὰ Φορὰ, ἀνέγκυσα ἐπίσης εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ψαρῶν τοῦ τουργικοῦ νομοῦ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἔχουσα καλὸν ὄρμον ἀλλ' ἐλίγους κατοίκους. [M.X.]

Ἄντριμ. (Antrim). Κομητεία τῆς Ἰρλανδίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Οὐλστερ, ἔχουσα ἐμβ. 3084 τετρ. καὶ 427,968 κατ. τῷ 1891.

Ἀντωνιάδης (Ἀντώνιος Ι.). Γυμνασιάρχης καὶ ποιητὴς γενν. τῇ 6 Ἰανουαρίου 1836 ἐν Πειραιεὶ ἐκ Κρητῶν γονέων. Δεκαεπτάετης ἐνεργαῆς ἐν τῇ φιλοσοφικῇ σχολῇ τοῦ ἡμ. πανεπιστημίου, ἐνθα περὶ τῶς σπουδᾶς αὐτοῦ διωρίσθη μετὰ διέτιαν ἀπὸ τοῦτο καθηγητῆς τοῦ ἐν Πάτραις γυμνασίου. Παιθεὶς κατὰ Θεόδωρον τοῦ 1862 διὰ τὰς φιλελευθέρους αὐτοῦ ἀρχὰς προσεκληθῆναι μετ' ἐλίγους μήνας ὑπὸ τῆς κεινότητος τῶν Νανίων ὡς γυμνασιάρχης καὶ διευθυντῆς τῶν σχολείων τῆς πόλεως ταύτης. Ἐκεῖ ἐποίησε τὸ πρῶτον βραβευθὲν ἐν τῷ Βουτσιναίῳ διαγωνισμῷ δρῶμα «Φίλιππον τὸν Μακεδόνα» (1865) καὶ πλείστον μέρος τοῦ ἔπους Κρητηίδος. Ἐπανελθὼν εἰς Ἑλλάδα τῷ 1866 διωρίσθη καθηγητῆς ἐν Πειραιεὶ, μετ' ὃ μεταταθεὶς εἰς Ἀθήνας συνέστησε τὸν Ἑθνικὸν δραματικὸν σύλλογον, ἐνθα παρεστάθησαν πολλὰ ἀρχαῖα δράματα ὡς καὶ πολλὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ συνθέσεως. Ἐκ τῶν πολλῶν ποιητικῶν αὐτοῦ ἔργων μνημονεύονται τὰ ἔπη ὁ Κατσαντώνης (1873), ἡ Μάνα τοῦ Γενιτσάρου (βραβ. τῷ 1878), ἡ Ἀμυρτίσις ὁ Μεδιολάνων (1878), καὶ ἡ Μεσολογγίας (1875)· τὰ δράματα Ἄγις ὁ Εὐδαμίδα (1875), Κρίσπος (1870), Παυσανίας (1887), Ἀάμπρος Τζαδέλας (1882), ἡ Κατάρτα τῆς Μάνας

(1887), Ὀδυσσεὺς Ἀνδρουτσός, Μεσολόγγι καὶ Κλείσοβα (1885), Μάρκος Μπότσαρης (1892) καὶ ἐσχάτως Ἰωάν. Μαυρομιχάλης (1896) κλ., ὧν πλείστα ἐβραβεύθησαν κατὰ τοὺς ποιητικὰς διαγωνισμούς, καὶ πολλὰι κομψοί. Ἐκ τῶν λυρικῶν αὐτοῦ ἔργων ἐδημοσιεύθησαν πλείσται ᾠδαὶ ἐν πολλοῖς περ' ἡμῖν περιοδικοῖς. Ἐκ τῶν πεζῶν τέλος αὐτοῦ ἔργων ἀξία λόγου εἰσὶν ἡ τετρατόμος Ἑνική ἱστορία διὰ τὰ γυμνάσια, 3 τόμοι Ἑλληνικῆς Χρηστογραφίας, Γεωγραφία, Γραμματικὴ καὶ ἄλλα διδακτικὰ βιβλία. πολλὰκις τυπωθέντα ἐν Ἀθήναις.

Ἀντωνόπολις. Βλ. Ἐσπερίδες.

Ἀνυδρούλουπινίνη. Βλ. Αὐπινίνη.

Ἀνυφί. Χωρίον τοῦ δήμου Μιδέας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ναυπλίας, ἔχον 505 κατ.

* **Ἄνω Βαυαρία.** Πληθ. 1,323,447 κατ. τῇ 1 Δεκ. 1900, ἐξ ὧν 1,103,783 κα-
θολικοί, 74,577 διαμαρτυρούμενοι, 7411 ἰου-
δαῖοι καὶ 1100 περίπου ἄλλων δογμάτων.

* **Ἄνωγεια.** 1) Κώμη τοῦ δήμου Φα-
ρίδος τῆς ἐπαρχίας Λακεδαιμόνης, ἔχουσα
907 κατ. τῷ 1896.

— 2) Πρωτεύουσα τοῦ ἐν Κρήτῃ, δήμου Ἀνωγειῶν τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου τοῦ νομοῦ Γεθύννης, ἔχουσα 2,363 κατ. Ὁ δῆμος Α. ἀποτελεῖται πλὴν τῆς ἄνω πρω-
τεύουσας καὶ ἐκ τῶν χωρίων Ἀξέου, Ἀστυ-
ρακίου, Ζεῦ-τὸ-Γλάκκ, Καμαρακίου, Κα-
μαριώτου, Ματογιῶν Καμαριώτου, Συσάρ-
χης καὶ ἀριθμεῖ 4,055 κατ.

Ἄνωγή. Χωρίον τοῦ δήμου Νηριτίων ἐν Ἰθάκῃ, ἔχον 710 κατ.

* **Ἄνω Παλατινάτον** (Oberpfalz).

Ἐπαρχία τοῦ βασιλείου τῆς Βαυαρίας ἔχου-
σα τῇ 1 Δεκ. 1900 πληθυσμὸν 553,857
κατ., ἐξ ὧν 499,985 εἰσὶ καθολικοί, 44,755
διαμαρτυρούμενοι, 1486 ἰουδαῖοι καὶ οἱ λοι-
ποὶ ἄλλων δογμάτων. Πρωτεύουσα Ἀμ-
βεργ. (Βλ. λ.).

Ἄνωπόλεως δῆμος. Ἐν Κρήτῃ, ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἐπαρχίαν καὶ νομὸν
Σφακιῶν καὶ περιλαμβανὼν τὴν ὁμώνυμον
πρωτεύουσαν Α. (μετὰ 726 κατ.) καὶ τὰ
χωρία Λιβανιανὰ καὶ Λουτρό. Κάτοικοι 975
κατὰ τὴν νεωτάτην ἀπογραφὴν.

Ἀνώπολις. 1) Βλ. Ἀνωπόλεως
δῆμος. — 2) Χωρίον τοῦ ἐν Κρήτῃ δήμου
Ἐπισκοπῆς τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος τοῦ νο-
μοῦ Ἡρακλείου, ἔχον 380 κατ.

Ἀνώσκελη. Χωρίον τῆς νήσου Κρή-
της ἀνήκον εἰς τὸν δῆμον Δρομονέρεω τῆς
ἐπαρχίας Κισάμου τοῦ νομοῦ Χανίων, καὶ
ἀριθμῶν 283 κατ.

* **Ἀξάρειον** ἢ Ἀκ-Ἰσοἶρ τὰ ἀρ-

χαῖα (κυάτειρα). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας,
ἐν τῷ βιλαετίῳ Ἀϊδινίου, ΒΔ τῆς Σμύρνης
μεθ' ἧς συνδέεται διὰ σιδηροδρόμου. Κει-
μένη ἐν πεδιάδι εὐρύνῳ καὶ καλῶς ἀρδευο-
μένη ἔχει ποικίλον ἐμπόριον ἰδίᾳ βάμβακος
καὶ ἀριθμεῖ περὶ τοὺς 7,000 κατ., ἐξ ὧν πολ-
λοὶ Ἕλληνες διατηροῦντες καλὰ σχολεία.

Ἀξιώτης (Παναγιώτης). Ἕλληνα λο-
γογράφος γεννηθεὶς τῷ 1840 ἐν Μυκόνῳ.
Ἀποπερατώσας τὰς γυμνασιακάς αὐτοῦ
σπουδὰς μετέβη ὕστερον εἰς Ῥωσσίαν. ἔνθα
διαμείνας ἐπὶ πολὺ καὶ δὴ ἐν Γέισκ κατέ-
γινε μετὰ ζήλου εἰς τὴν μελέτην τῆς ρωσ-
τικῆς φιλολογίας. Ἐκ ταύτης παρέλαβε
πλείστα ὅσα προϊόντα μεταφράσας ἐκ τῆς
ῥωστικῆς εἰς τὴν ἑλληνικὴν καὶ δὴ τοὺς
Μύθους τοῦ Κρίλῳ τῷ 1892, τὸν Βερίε
Γαδουῶν τραγωδίαν τοῦ Πούσκιν καὶ τὸν
Δαίμονα τοῦ Λέρμοντωφ τῷ 1895. Προι-
τότυπα δ' ἐξέδωκε ἐν 2 τόμοις Διηγή-
ματα τῷ 1897 καὶ 1899 ἐν Ἀθήναις, ὅπου
καὶ διαμένει νῦν, ἀπὸ πολλοῦ δὲ συνειργά-
σθη ἐν πολλοῖς περιοδικοῖς καὶ δὴ ἐν τῷ
Ἐσπερῷ τῆς Ἀφίαις κυρίως δὲ ἡ παρα-
γωγικὴ αὐτοῦ δραστὶς ἀρχεῖται ἀπὸ τοῦ 1888.

Ἀξός. 1) Α. ἡ Νάξος. Χατάκις
τουρκ. ἡ Κομάνοις ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, κειμένη
πρὸς Β. καὶ ὁ ὥρος μακρὰν τῆς Νίγης. Οἰ-
κεῖται μόνον ὑπὸ Ἑλλήνων ἀνερχομένων
εἰς 1500 καὶ τὴν ἑλλ. λαλοῦντων. Διὰ τὴν
μεγάλην ἐνδειαν τῶν κατρίων ἢ κομ-
πολὶς αὐτῇ στερεῖται σχολείων. — 2) Χω-
ρίον ἐν Κρήτῃ ἀνήκον εἰς τὸν δῆμον Ἀνω-
γειῶν τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου τοῦ νο-
μοῦ Γεθύννης καὶ ἔχον 332 κατοίκους.
Κεῖται ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας Ὀάξου.
ἔξ ἧς παρεθάρη τὸ ὄνομα. [Ι.Α.]

Ἀουδερς (Arthur Auwers). Ἀστρο-
νόμος γενν. τῷ 1838 ἐν Γουγγέρ. Ἀπὸ
τοῦ 1859—62 ἐδράσεν ὡς βοηθὸς ἐν τῷ
ἀστεροσκοπεῖῳ τῆς Καϊνιξβέργης, εἰτα δ' ἐν
Γέθῃ, μεθ' ὃ διορίσθη τῷ 1866 ἀστρονόμος
ἐν τῇ Πρωσσ. Ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιστημῶν
ἐν Βερολίνῳ, ἐν ᾗ ἀπὸ τοῦ 1878 διατελεῖ ὡν
μόνιμος γραμματεὺς τοῦ φυσικομαθημα-
τικῷ τμήματι. Ὡς ἀστρονόμος ἐποιή-
σατο πολλὰς ἀνακαλύψεις καὶ διητύθυνεν
ἐν μέρει τῆς Γερμανίας τὰς παρατηρή-
σεις τὰς γενεόμενας ἐπὶ τῇ διαβάσει τοῦ
πλανήτου Ἀφροδίτης παρὰ τὸν ἥλιον τῷ
1874 καὶ 1882, καὶ τῇ καταμετρήσει τῆς
ἀποστάσεως τοῦ ἥλιου ἀπὸ τῆς γῆς ἐν τῷ
ἀκρωτηρίῳ τῆς Καλῆς Ἑλπίδος τῷ 1889.
Ἐγραψε πολλὰ ἐν τοῖς ἐπιστημονικοῖς
περιοδικοῖς καὶ ἐδημοσίευσεν ἰδίᾳ παρα-
τηρήσεις. Ὁ Α. εἶναι εἰς τῶν ἰδρυτῶν τοῦ
ἀστροφυσικοῦ καλουμένου ἀστεροσκοπεῖου
παρὰ τὸ Πότσδαμ, ὅπερ καὶ διητύθυνεν ἀπὸ
τοῦ 1876—1882. [Β.Ε.]

* **Ἀουγούστοδον.** Πόλις τῆς Ῥωσικῆς Πολωνίας ἐν τῷ κυβερνεῖῳ Σουβάλσκη, ἔχουσα 12,341 κατ. τῷ 1897.

* **Ἀουῖκ** (Hawiek). Βιομηχανικωτάτη πόλις τῆς Σκωτίας, ἔχουσα 19,204 κατ. τῷ 1891.

* **Ἀουκλανδ** (Auckland). Πόλις ἐν τῇ ἀγγλικῇ ἀπειρία Νέα Ζηλανδία, ἀριθμοῦσα 31,216 κατ. τῷ 1901.

* **Ἀουρεγγαβάν** (Aurengabad). Πόλις τοῦ Ἰνδοστάν ἐν τῷ Δεκκάν, ἔχουσα 33,887 κατ. τῷ 1891.

* **Ἀουρώρα** (Aurora). Πόλις ἐν τῇ Βορείᾳ αμερ. πολιτεία τοῦ Ἰλλινόις, ἔχουσα 19,688 κατ. τῷ 1890.

* **Ἀουσαιγκ** (Aussig). Πόλις τῆς Αὐστρίας ἐν Βοημία, ἔχουσα 37,250 κατ.

* **Ἀουστίν** (Austin). Πόλις τῆς Βορ. Ἀμερικ. πολιτείας Τεξάς, ἔχουσα 14,476 κατ. τῷ 1890, πανεπιστήμιον, λαμπρὸν Καπιτώλιον ἐκ τῶν μεγίστων οἰκοδομημάτων τοῦ κόσμου καὶ ἄλλα ἱδρύματα. Ἰσχυρὸν πτερυγίων καὶ βάρβακος.

* **Ἀπόθεια.** φαρμακευτικὴ καλεῖται τὸ εἶδος ἐκείνου τῆς ἀντιστάσεως ἣν παρουσιάζει ἔστιν ὅτι ὁ ὀργανισμὸς τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τῆς φυσιολογικῆς ἐνεργείας τῶν διαφόρων φαρμάκων. Μεταρτυρημένον ὑπάρχει ὅτι ἡ αὕτη δόσις φαρμάκου πίνος δὲν καθίσταται αἰσθητὴ οὐδὲ παρέχει ἐνδηλώσεις λειτουργικῆς τῆς αὐτῆς ἀντάσεως καὶ τῆς αὐτῆς ἐκτάσεως παρὰ πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις, ἀσχετῶς πάντοτε πρὸς τὸ γένος τῆς μετὰ βαθμιαίων καὶ ἀδιακρίτων χρήσιν ἐξοικειώσεως. [P.N.B.]

* **Ἀπακονίνη** (Apoaconin). Ἀλκαλοειδὲς τοῦ ἀκονίτου, ἀποτελεῖ βάσιν ἀνυδριτικῆν λαμβανομένην διὰ θερμάνσεως τῆς ἀκονίνης μετ' ὕδατος. [P.N.B.]

* **Ἀπακονιτίνη** (Apoaconitin). Οὐσία δηλητηριώδης, ἥτις περιέχουσα ἐν μέρει ὕδατος ἐπὶ ἑλκασσιν τῆς ἀκονιτίνης ἀποτελεῖ κρυστάλλους τηχομένους εἰς 185°, διαλυτοὺς ἐν αἰθέρι, λαμβανομένους κατὰ τὴν ἀνάξιν τῆς ἀκονιτίνης μετὰ διαλύματος τρυφικῶ ὕδατος. [P.N.B.]

* **Ἀπανηχώρι.** Χωρίον τῆς Κρήτης ἀνήκον εἰς τὸν δῆμον Καμπανοῦ τῆς ἐπαρχίας Σελίνου τοῦ νομοῦ Χανίων καὶ ἀριθμοῦν 308 κατοίκους.

* **Ἀπατίν.** Κομπομένη Οὐγγαρίας ἐν τῇ κομητεία Βάτς, ἔχουσα 13,282 τῷ 1890, ἐξ ὧν οὐ πλεονεξ Γερμανοί.

* **Ἀπατροπίνη** (Apatropin). Ἀζωτοῦχος ὑδρογονάνθραξ προκύπτων ἐκ τῆς ἀτροπίνης ἀποσυνθιθεμένης τῇ ἐπιδράσει νιτρικοῦ ὕδατος· ἀποτελεῖ μικροὺς πρismatic

πικροὺς κρυστάλλους, διαλυτοὺς ἐν ὕδατι, αἰσπ. καὶ αἰθέρι, τηχομένους εἰς 61°. Τῇ ἐπιδράσει ὑδρογόνου ἐν τῇ γεννάσθαι, ἡ Α. προσδέχεται δύο άτομα καὶ μεταβάλλεται εἰς ὑδραπατροπίνην. [P.N.B.]

* **Ἀπειρανθίας** δῆμος, ἐν Νάξῳ, συγκαίμενος ἐκ τῆς πρωτεύουσας Ἀπειρανθου ἢ Ἀπεράθου, κομπούλεως ἔχουσης 1982 κατ. σχολαρχεῖον κλ., καὶ τοῦ χωρίου Δανάκου ἔχοντος 163 κατ. τῷ 1901.

* **Ἀπελδῶρον** (Apeldoorn). Μέγα χωρίον ἐν τῇ ὀλλανδικῇ ἐπαρχίᾳ Γελδρίας, ἔχον 19 χιλ. κατ. καὶ πολλοὺς μύλους πρὸς παραγωγὴν χάρτου. Ἐν τοῖς πέριξ ὁ ὠραίος πύργος Λῶ (het Loo), προσελίης διαμονῇ τῶν βασιλέων τῆς ὀλλανδίας.

* **Ἀπεραντίων** δῆμος, Δ. ἐν τῷ νομῷ Εὐρυτανίας, συγκαίμενος ἐκ τῆς πρωτεύουσας Γρανίτσας καὶ τῶν χωρίων Βελκώρας, Βελιστίτσας, Ζελανίτσας, Κόνιαξι, Ασπιανῶν, Νέου Ἀργύρι, Παρσπούλου, Σιδιότης, Τοπολιάνης, Χερηγῶν, καὶ Χρυσώδης, μετὰ κατοίκων 5,131.

* **Ἀπέρι.** Πρωτεύουσα τῆς νήσου Καρπάθου βλ. λ.

* **Ἀπιγενίνη.** Προϊὸν τιμῆσεως τῆς ἀπίνης ἐκθεσίσης μετ' ἀραιῶ ὑδροχλ. ὕδατος· ἀποτελεῖ ὑποκινητικὰ κρυστάλλους ἐν ὕδ. καὶ αἰθέρι, εὐδιαλυτοὺς ἐν οἶνῳ, ἐξ οὗ διαλύματος ἀποκρυστάλλουται εἰς φυλλίδια ἱριζέοντα, ἐξαχνούνται ἀνευ προηγουμένης τήξεως εἰς 295°. [P.N.B.]

* **Ἀπιδιά.** 1 Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἐλκου τῆς ἐπαρχίας Ἐπιδάουρου Ἀιγερίας, ἔχουσα 536 κατ. — 2 Χωρίον τοῦ δήμου Ἰτάμου, τῆς ἐπαρχ. Καρδίτσας ἔχον 298 κατ.

* **Ἀπιώνη.** Γλυκωματογόνος οὐσία ἐνυπάρχουσα ἐν τοῖς φυλλοῖς, μίσχοις καὶ καρπῶς τοῦ πετροσελίνου, τοῦ σελίνου καὶ πολλῶν ἄλλων σιχαφύερων. ἐξ ὧν διὰ μακρῆς καὶ πολυπλόκου χημικῆς διεργασίας παρασκευάζεται ὑπὸ μακρὴν κρυστάλλων μικρῶν, βελανοειδῶν, τηχομένων εἰς 238°, εὐδιαλυτῶν ἐν ὕδατι καὶ ἐν θερμῷ οἶνῳ, ἀδιαλυτῶν ἐν αἰθέρι, διαλυτῶν ἐν ἀλκαλίοις διὰ χροῖας κινρίνης τοῦ διαλύματος ἐκτρέποντος ἐπ' ἀριστερὰ τὸ πεπολωμένον ὅπως καὶ παρέχοντος ἀντιδραστικῆς ἀλκαλικῆς. Φαρμακευτικῶς φαίνεται ὡς ἐλκώδης ἀποτελεσματικῶς κατὰ τῆς δυσμηνόρρειας. βλ. καὶ Ἀπιόλιον. [P.N.B.]

* **Ἀπιόκρινος** καλεῖται ἐν τῇ παλαιοντολογικῇ φυσιολογίᾳ γένος τις ἐντεθαμμένων Κρινοειδῶν, ἀποτελεῖν εἰδικὴν οἰκονομίαν συγγενῇ πρὸς τὴν Πεντακρινιδῶν, αὐθιῶς διακχευόμενον ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἀνωτέρῳ Ἰουρασίῳ στρώματι, προσηλωμένον ἐπὶ τοῦ εἰδῶτος διὰ μακροῦ καυλοῦ ἀπολήγον-

τος εις ριζοειδή αρπαγία, πρὸς Ἀπικρινός.

Ἀποδα (Aroda). Τάξις τῶν ἀμφι-
βίων ζώων διακριτικὸν γνώρισμα ἔχουσα
τὴν ἑλλειψιν ποδῶν καὶ οὐράς. Ἐχουσι
σκληροειδῆ διαμέρῳσιν, τὸ δὲ σῶμα αὐτῶν
ἐνίοτε καλύπτεται ἑξωτερικῶς ὑπὸ ἰχθυο-
ειδῶν λεπίων. Διαιτῶνται ἐν ἕλῳ καὶ ὑγρῷ
χώματι καὶ τρέφονται ἀπὸ σκληλίων. Εἰς
ταῦτα ὑπάγεται ἡ οἰκογενεῖα τῶν Κοικι-
λιδῶν. [B.N.]

Ἀποδοτίας δῆμος. Ὑπάρχει
εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ναυπακτίας καὶ ἀποτε-
λεῖται ἐκ τῶν Μεγάλων Λομπιναίων πρω-
τεύουσας θερινῆς καὶ Βετολίστες χειμερινῆς.
Ἀρωρῆς, Ἀνδροβίστες, Ἀσπρία, Βετο-
λίστες, Γουλίρια, Γρανίστες, Δέλφας, Ἐλε-
τσου, Κοζίστες, Λιμνίστες, Μικρῶν Λομπι-
ναίων, Νισάρης, Πάδου, Χρυσόβου καὶ τῆς
μακρῆς Κεϊμαρῆς Θεοτόκου ἢ Κοζίστες.
μετὰ 6.111 κατοίκων.

Ἀποδοῦλου δῆμος. Ἐν Κρήτῃ,
ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀμαρίου τοῦ
νομοῦ Ρεθύμνης καὶ περιλαμβάνων τὴν
ἐκτὸς ὄριον πρωτεύουσαν ἔχουσαν 245 κατ.
καὶ τὰ λοιπὰ χωρία Ἀγ. Παρρασκευῆν, Ἀγ.
Ἰωάννην, Ἀνω Μέρος, Βαθυακκί, Δρυμίες,
Κουρεῦτες, Λαγριά, Νίβαρη, Πλάτανον,
Ρίβικα, Σάτη καὶ Χωρδάκι, μετὰ 2.283 κ.

Ἀπόξεμα καλεῖται φαρμακολογι-
κῶς πᾶν δι' ὕδατος ἔγχυμα ἢ ἀφέψημα
μιάς ἢ πλείονων φυτικῶν οὐσιῶν ἀποκλει-
στικῶς, εἰς δὲ προστίθενται καὶ διάφορα ἄλλα
φάρμακα ἀπλᾶ ἢ σύνθετα καθαρτικά,
στυπτικά, ἀντιπυρετικά, ἀντισκορβουτικά
κτλ., ἐξ οὗ καὶ διαφέρει τοῦ ἀπλοῦ ἀφελή-
ματος διὰ τὸ πολυσύνθετον καὶ πολυφάρμα-
κον αὐτοῦ. [P.N.B.]

Ἀπόθεμα ἢ ἀποθήμα καλεῖται
μαθηματικῶς ἡ ἀκτίς τοῦ εἰς κανονικὸν
πολύγωνον ἐγγεγραμμένου κύκλου.

Ἀποθεοδρωμένη. Ἀζωτοξυγο-
νόχος ὑδρογονάνθραξ προκύπτει ἐν τῇ
θεοδρωμένης ὀξειδωθείσης ὑπὸ μέγματος
χλωρικοῦ καλίου καὶ ὑδροχλ. ὀξέος· ἀπο-
τελεῖ κρυσταλλώδη λευκὴν κόνιν, δυσδιά-
λυτον ἐν ψυχρῷ ὕδατι, τηκομένην εἰς 185°.

Ἀπόθεσις καλεῖται χειρουργικῶς
ἡ ἀρμόζουσα θέσις εἰς ἣν στερεοῦται ἀμετα-
κινήτως μέλος τι τοῦ σώματος ὑποστάν
κατάγμα ὅσπου ἀναταχθὲν καὶ ἐπιθεθῇ.

Ἀποΐκια. Χωρίον τῆς νήσου Ἀνδρου
ὑπαγόμενον εἰς τὸν δῆμον Ἀνδρου καὶ
ἔχον 672 κατ. καὶ τὰ γνωστὰ μεταλλικὰ
ὕδατα Ἀνδρου.

Ἀποκαφεΐνη. Οὐσία κρυσταλλική
ὑπὸ μορφῇ πρισμάτων, διαλυτὴ ἐν ζέοντι
ὕδατι, οἶνοπν. καὶ χλωρίῳ, τηκομένην εἰς
148° καὶ ἀπολαμβάνουμένην διὰ μακρᾶς

κατεργασίας χημικῆς ἐκ τῆς καφεΐνης.

Ἀποκιγνονιδίνη. Βάσις τηκομένη
εἰς 225°, λαμβανόμενη ἐκ τῆς κιγνονιδίνης
θερμάνθεισας μετ' ἀραιοῦ ὑδροχλωρικοῦ
ὀξέος. [P.N.B.]

Ἀποκινναμίνη. (Apochinamin). Ἐ-
νωσις τῆς ὀργανικῆς χημείας, ἰσομερὴς πρὸς
τὴν ἀποκιγνονιδίνην, προϊόν ἀποσυνθέσεως
τῆς κινναμίνης, ἀποτελοῦσα βάσιν ἀσθενῆ
πῶς σχηματίζουσαν ἅλατα ευκρυστάλλωτα
καὶ ἀρυσταμένην ὑπὸ μορφῇ κρυσταλ-
λικῇ· διαλύεται ἐν πυκνῷ θερμῷ ὀξείῳ διὰ
χρῆσιν ὑποκίτρινον, πρασινίζουσης τῇ προσ-
θήκῃ ὑπεροξειδίου τοῦ μολύβδου. [P.N.B.]

Ἀποκινιδίνη Apoehinidin. Βάσις
δεξιότροπῆς προϊόντα ἐκ τῆς ἀποσυνθέσεως
τῆς θεϊκῆς κινιδίνης ὑπὸ ὕδροχλ. ὀξέος καὶ
ἀποτελοῦσα ἄμορρον λευκὴν κόνιν, τηκο-
μένην εἰς 137°, πρασινουμένην ὑπὸ τοῦ χλω-
ριούχου ὕδατος καὶ τῆς ἀμμωνίας· ὑπὸ τῶν
αὐτῶν δὲ οὐσιῶν γίνονται κίτρινον τὸ ἐν
οἶνοπν. διάλυμα τῆς Α. [P.N.B.]

Ἀποκινίνη. Κόνις ἄμορρος, λευκή,
τηκομένη εἰς 160°, διαλυτὴ ἐν θερμῷ ὕδατι,
ἐν οἶνοπν., αἰθέρι καὶ χλωρίῳ, σχηματι-
ζουσα ὡς βάσις ἅλατα ἄμορρα. ὡς τὰ δια-
λύματα δὲν δεικνύουσι σθεναρισμὸν καὶ πρασι-
νίσουσι διὰ χλωρίου καὶ ἀμμωνίας. Προκύ-
πτει ἐν τῇ ἀποσυνθέσει τῆς ὑδροχλ.
κινίνης ὑπὸ τοῦ ὑδροχλ. ὀξέος ἐν θερμο-
κρασίᾳ 150°. [P.N.B.]

Ἀποκολχικίνη. Βάσις ἄμορρος τη-
κομένη εἰς 90°, σχηματίζουσα μετὰ τῶν
ὀξέων ἅλατα ἄμορρα καὶ προκύπτουσα ἐν
τῇ κολχικίνης ἀποσυνθέσει ὑπὸ ἀραιοῦ
ὕδροχλ. ὀξέος. Οὐσία δηλητηρία. [P.N.B.]

Ἀποκορώνον ἐπαρχία. Εἰς τῆς
νήσου Κρήτης, ὑπαγόμενῃ εἰς τὸν νομὸν
Σφακίων καὶ περιλαμβάνουσα τοὺς δῆμους
Γεωργιουπόλεως, Φρέ, Βάμου καὶ Ἀρμέ-
νων μετὰ 19.580 κατοίκων κατὰ τὴν απο-
γραφὴν τοῦ 1900. Τὰ Α. ἦσαν καὶ ἄλλοτε
τοπικὴ διαίρεσις τῆς Κρήτης, ἐξ αὐτῶν δὲ
κατήγετο ὁ ποιητὴς Νικόλαος Δριμυτίνος
ἡ Δριμυτικός κατὰ τὸν 12' αἰῶνα ἀναβάσας.

Ἀποκρηνικὸν ὀξύ. Οὐσία ἄμορ-
ρος κασέχρους, δυσδιάλυτος ἐν ὕδατι, κατα-
τασσομένη εἰς τὰς οὐμῖνας ἤτοι οὐσίας τῆς
γονίμου γῆς καὶ ἐνυπάρχουσα ἐν τισὶ πη-
γαίαις ὕδατι καὶ τοῖς ὡς ὠχρα κίτρινοις
ἰζήμασιν αὐτῶν. [P.N.B.]

Ἀπόκυνον καννάβινον (Φαρμ.),
Apoecynum cannabinum. Ἡ ῥίζα τοῦ ἐν
τῇ οἰκογενείᾳ τῶν ἀποκυνειδῶν φυτοῦ
τούτου, φυομένου ἐν Καναδᾷ τῆς Ἀμερί-
κης, περιέχει δύο δραστικά στοιχεῖα, τὴν
ἀποκυνίνην καὶ τὴν ἀποκυνόινην,
εἰς ἃ ὀφείλει τὰς ἐμετοκαθαρτικὰς ἰδιότη-

τας αὐτῆς ἀπὸ ἰσχυρῶν δόσεων, ὡς καὶ τὰς διαφορητικὰς καὶ διουρητικὰς ἀπὸ μετρίων δόσεων. Δίδεται εἰς κόνιν, εἰς βάλανκα καὶ εἰς ὑδατῶδες ἐκχύλισμα. [P.N.B.]

Ἀπολύνωσις ἐκαλεῖτο ἄλλοτε ἐν τῇ ἱατρικῇ τὸ πρὸς τὰς χειρουργίας τῶν τελείων ἐδρυστηγγίων, συνιστάμενος εἰς τὴν διαπέρασιν νήματος λινοῦ διὰ τοῦ αὐλοῦ τοῦ συριγγίου καὶ διὰ τοῦ κατωτέρου τμήματος τοῦ ἀπευθυμένου καὶ εἴτα εἰς τὴν ἀμμάτισιν τῶν δύο περάτων τοῦ νήματος. Ἡ περιδρόχισις αὕτη ἀντικατέστη ἐμμενον πίεσιν ἐπὶ τῶν μαλακῶν μορίων, συνεδάλλεται εἰς τὴν ριζικὴν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ἐπούλωσιν τοῦ συριγγίου δια βαθμιαίας στενωπώσεως τῆς ἀγκυλῆς τοῦ βράχου, ὅστις ἐπὶ τέλους ἀπεπιπτεν. Ἡ μέθοδος αὕτη ἐγκατελείβετο ὡς ἴαν ὀδυνηρά καὶ οὐχὶ πάντοτε ἀποτελεσματική.

Ἀπολλόδορος ἡ Ἀθηναῖος. Τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Α. νὰ συμπληρωματὰ περιήλθον ἐν τοῖς τελευταῖοις χρόνοις εἰς τὴν γνῶσιν τοῦ σοφοῦ κόσμου. ἔτσι Ἐπιτομή τοῦ Α. συμπληροῦσα πινὰ τῶν ἀπολεσθέντων μερῶν τῆς Βιβλιοθήκης καὶ ἀποδιδομένη πιθανώτατα εἰς τὸν Τζέτζην, ἐκ κώδικος Βατικανοῦ γεγραμμένου κατὰ τὸν 14^{ον} αἰῶνα καὶ εὐρεθέντος τῷ 1887 ὑπὸ Τρυάρδου Βάγνερ, ὅστις καὶ ἐξέδωκε αὐτὴν ἐν Λειψία τῷ 1891 ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν *Epitoma Vaticana ex A. Bibliotheca*, καὶ τὰ λεγόμενα Σαδοσιακὰ ἀποσπάσματα ἀνακαλύφθεντα τῷ 1887 ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου Α. Παπαδοπούλου τοῦ Κεραιώτου ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ Ἁγίου Σάββα παρὰ τὴν Ἱερουσόλημ ἐν κώδικι τῶν ἀρχῶν τοῦ 11^{ου} αἰῶνος καὶ δημοσιευθέντα ἐν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ Ἀναλεκτοῖς Ἱεροσολυμιτικῆς σταχυολογίας, τ. Α', 1891. τὸν τελευταῖον κώδικα παρέδωκε πάλιν ο. Π. Δελφίδης ἐντολῇ τοῦ Diels τῷ 1891. τὰ δὲ περιεχόμενα τῶν ἀρκετῶν τούτων ἀνδρῶν ἐξεδόθη ἐν τῷ Ῥηνικῷ Μουσείῳ ἐν τ. Α' σ. 161—192 καὶ 617 μετὰ σχολίων τοῦ Bucheler. Ἡ Ἐπιτομή καὶ τὰ Ἀποσπάσματα ἐξεδόθησαν μετὰ τῶν ἄλλων πηρῶν τοῦ Α. ὑπὸ Τρυάρδου Βάγνερ ἐν τοῖς *Mythographi Graeci* vol. I τῆς σταχυολογίας ἐκδόσεως τοῦ Teubner (1894).

Ἀπολλωνιάς. Βλ. Μπόλλωνια.

Ἀπολλωνίων δὲ ὄνομα. Ἐν τῇ νήτῳ Λευκάδι εὐρισκόμενος ἀποτελεῖται ἐκ τῆς πρωτεύουσας Ἀγ. Πέτρου καὶ τῶν χωρίων Ἀγ. Βασιλείου, Ἀθαν. Δραγάνου, Κορμηλίου, Μανάση, Νικολῆ, Βούρη, Ρουπακιάς, Χορτάτων καὶ τῆς μονῆς Ἀγ. Νικολάου εἰς Ἠράν, μετὰ 3000 κατ.

Ἀπολυμαντικοὶ καλεῖται καὶ Α. λεβήξ. Βλ. Κλιβάνος ἀ. καὶ Λέβης ἀ.

Ἀπολυμαντώδεις (φαρμ.) *absin-*

gentol. Προϊὸν συνθέσεως διαφόρων νατριούχων φαινολίων καὶ ὑδρογονανθράκων ἀνάλογον τὰς ιδιότητες πρὸς τὴν κρεωλίαν ὕγρον ἐλαττωδές, μελανόχρουν, ἀλκαλικῆς ἀντιδράσεως, ἀδιάλυτον, γαλακτοποιούμενον μετὰ τοῦ ὕδατος. Δραστήριο ἀντισηπτικὸν φλεγμονῶν, ἐγκαυμάτων καὶ παντὸς πυορροούντος τραύματος ἢ ἔλκους. Εἰς διάλυσιν 50 % εἶναι αἰμοστατικὸν καὶ ἀντισηπτικόν. [P.N.B.]

Ἀπολυσίνη (φαρμ.) *apoly sine*. Νεώτατον φάρμακον ἀνάλογον τὰς ιδιότητες πρὸς τὴν κητροφένην· προῖον ἐνώσεως ὀξέος κητρικοῦ μετὰ φαινετιδίνης ὑπὸ μορφὴν κρυσταλλικῆν. Χρησιμεύει εἰς οὐχὶ κενὸν στόμαχον, ὡς καὶ ἥλιστον ἀντιπυρετικόν.

Ἀπομνημονεύματα. Περ' ἡμῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐξεδόθησαν τὰ ἑξῆς: Κ. Διαμαντοπούλου Α. μὴ περιλαμβανόμενα ἐν ταῖς ἱστορίαις τοῦ αἰῶνος (ἐν Τριπόλει 1890)· Σπυρ. Πήλινα (1893)· Α. Ρ. Γαργαλῆ τομ. Α' (1894) καὶ τομ. Β' 1895· Φωτίου Χρυσανθοπούλου ἢ Φωτάκου β' ἐκδόσις συμπληρωμένη ὑπὸ Σταύρου Ἀνδρεοπούλου (1899)· Ν. Αἰθωρίκη ἀνωνύμως ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Σελίδες τινὲς τῆς βασιλείας Ὁθωνος (1898)· Ν. Π. Δημητριοπούλου Πολιτικὰ ἀπομνημονεύματα (1898)· Αἰθερ γεωμανιστὴν ἐν Μονάχῳ 1897 μετὰ φρ. ἑλλην. ἐν τῷ περιοδικῷ Ἑρμηνεία 1900—1901· Γ. Σκαλισσοῦν Α. ἀναμνηρόμενα εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῆς Κρήτης (ἐν Χανίοις 1901)· Νικόλαος Ὑψηλάντου (καλλιστὴ) ἐκδ. ὑπὸ Δ. Γρ. Καμπουρογίου (1901)· Παρθενίου Παρίου περὶ Κρητικῆς Ἐπαναστάσεως ἐκδ. Γ. Λιονη (1901)· Γ. Ζαμπέλιου ἐν τῇ Ἑρμηνείᾳ τοῦ 1902 καὶ Χρ. Παρριανῶν ἐν τῇ Ἑθνικῇ Ἀγωγῇ 1902. Ἐπιμνημονεύματα τὰ Α. Στεφάνου Ὁριολογῶ Στεφανοπούλου, ἐν Τριπόλει 1897. τὰ Α. φιλικῶς ἐν τῷ Παρνασσῷ, Κριεῖζ ἐν τῇ Ἑβδομάδι, Γερμ. Παλαιῶν Πατρῶν, Ῥάγκου, Ἀρτ. Μίχου, Μαργαρίτου, Ν. Δραγούμη (ἐκδ. β' 1879), Π. Σέκερη, Ζαφειροπούλου, Ἀντ. Ρεωφαντῆ ὑποστρατήγου, Μιχ. Πούλου, Χρηστίδου-Μοναστηριώτου (τὰ τρία ἐν τῷ Ἀθηναϊκῷ Ἀρχεῖῳ ὑπὸ Γ. Βλαχογιάννη), Τσαλαχατίνου, Γ. Κολοκοτρώνη, Ξάνθου κτλ. κτλ. Προσεχῶς δὲ ἐκδόθησονται ὑπὸ Ν. Α. Βέη Α. Ἀναγνώστου Κοντῆς γεωρυσιστοῦ, Θ. Ῥηγιοπούλου γραμματέως τοῦ Πάνου Κολοκοτρώνη καὶ Ῥήγα Παλαμήδου. [N.N.]

Ἀπομονωτήρες, ἀπομονωτικὰ σώματα. Βλ. Διηλεκτρικόν, Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Ἀπονόγετον (βοτ.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ναιαδωδῶν ἐκ τῆς οὐλῆς τῶν Ἀπονόγετων, περιλαμβανόν

περί τα 20 εἶδη ἰθαγενῆ τῆς Ἀσίας, τῆς τροπικῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Αὐστραλίας. Φυτὰ πολυετὴ ὑδροχαρῆ, βλαστάνοντα ὑπὸ τὴν ἐπιφανείαν τοῦ ὕδατος, καὶ ἔχοντα βί-
ζωμα σωματώδες, φύλλα νηχόμενα καὶ ἀνθὸς
σταχυοειδῆ. Τὸ *Aponogetum distachyum*
καταγόμενον ἐκ τοῦ Εὐέλπιδος Ἀκρωτηρίου
θεραπεύεται ὡς ἐν τῶν ὠραιοτέρων ἐνδρῶν
φυτῶν ἐν τῷ πυθμένι τῶν ἐνυδρείων. Τὰ
λευκὰ ἀνθὲς αὐτοῦ συγχανοῦσιν εὐωδέστατα.

• Αποσέτι. Χωρίον τῆς Κρήτης ὑπα-
γόμενον εἰς τὸν δῆμον Πανακράϊον τῆς
ἐπαρχίας Ἀμαρίου τοῦ νομοῦ Ρεθύμνης
καὶ ἔχον 260 κατοίκους.

• Αποστολίδης Μεταχὴ Λ. Μητρο-
πολίτης Ἀθηνῶν, Κρής, ἀποθανὼν ἐν Ἀθή-
ναις τῇ 21 Ἰουλίου 1862. Βλ. Μεταχὴ μη-
τροπολίτης Ἀθηνῶν.

• Αποστολίδης. 1 Νικόλαος Νρ.
Α. Καθηγητὴς τῆς Ζωολογίας ἐν τῷ Ἐθν.
Πανεπιστημίῳ, γενν. τῇ 7 Ὀκτ. 1856 ἐν
Βίλν. Ἐκπαιδευθεὶς τὰ κατ' ἀρχὰς ἐν τῇ
πατρίδι του, ἀπεπαύσατο τὰς γυμνασιακάς
σπουδὰς ἐν Ἀθήναις ἐνθα ἐνεγράφη τῷ
1877 εἰς τὸ φυσικὸν τμήμα τῆς αἰσθ. σχολ-
ῆς τοῦ Πανεπιστημίου. Μετὰ διετὴ φοίτη-
σιν συνέχισε τὰς σπουδὰς του ἐν Γενεύῃ
ὑπὸ τὸν διδάσκαλον C. Vogt καὶ εἰτα ἐν Παρι-
σίῳ ὑπὸ τὸν H. de Lacaze-Duthiers, οὗτος
δ' ἐκεῖ μετὰ τριετὴ φοίτησιν τὰς νενουμι-
σμένας ἐξετάσεις ἐγένετο πρῶτος τῶν φυ-
σικοιστορικῶν ἐπιστημῶν τῷ 1880. Μετὰ
ταῦτα διατρίβας ἐν τῷ παραθαλάσσιῳ ἐργα-
στηρίῳ τοῦ Port-Vendré Ἀνατλ. Πυρή-
ναιων καὶ ἐν τῷ παρωκάνειῳ τοῦ Roseuff
(Finistère) συνέγραψε διατριβὴν γαλλ.
περί τῆς Ἀνατομικῆς καὶ ἐμβρυολογίας
τῶν Ὀριούρων, ἣν ὑποστηρίξας καὶ ἐνέσται
ἀνηγόρευθῃ παμψηφεί διδάκτωρ τῶν φυ-
σικοιστορικῶν ἐπιστημῶν τῇ 17^ῃ Δεκ. 1881.
Τῷ ἐπομένῳ ἔτει ἀνετέθη αὐτῷ ἡ ἐπιμέλεια
τῆς διεξαγωγῆς τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἑλ-
λάδος εἰς τὴν ἐν Λονδίῳ ὀλυμπικὴν ἐκ-
θεσιν τοῦ 1883, μετὰ δὲ τὴν λήξιν τῆς
ἐκθεσεως ἐγένετο δεκτός ἐπὶ ὑψηλίστῃ εἰς
τὸ μάθημα τῆς Ζωολογίας ἐν τῷ Πανεπι-
στημίῳ Ἀθηνῶν καὶ διορίσθη καθηγητὴς
τῆς φυσικῆς ἱστορίας παρ' ἅπασι τοῖς ἐν
Ἀθήναις γυμνασίῳις. Τῷ δὲ 1894 προτα-
θεὶς παμψηφεί ὑπὸ τῆς Σχολῆς διορίσθη
καθηγητὴς τῆς Ζωολογίας ἐν τῷ Πανεπι-
στημίῳ καὶ ἐφορὸς τῶν ζωολογ. συλλογῶν
τοῦ φυσικογραφικοῦ μουσείου. Ἐν τῷ μεταξύ
εἶχε χρηματίσαι μέλος καὶ διευθυντὴς τῶν
γραφείων τῆς ἐπὶ τῆς Δ' Ὀλυμπιάδος
ἐκθεσεως ἐπιτροπείας 1888, ἀντεπροσω-
πεύσε δὲ καὶ ὡς τοιοῦτος μετὰ τινων ἄλλων
τὴν Ἑλλην. Κυβέρνησιν ἐν τῇ παγκοσμίῳ
ἐκθεσὶ τῶν Παρισίων τοῦ 1889, διὸ καὶ

ἤμεισθη δια τοῦ ἀργυροῦ σταυροῦ τοῦ Σω-
τήρος καὶ τοῦ παρασήμου τῶν ἱπποτῶν τοῦ
Λεγεῶνος τῆς τιμῆς. Ἐπίσης διηύθυνε τὰ
γραφεῖα τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπείας πρὸς παρα-
σκευὴν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν παγκοσμίαν
ἐκθεσιν τοῦ Σικάγου τοῦ 1893 καὶ εἰς τὴν
ἐκθεσιν τῶν Παρισίων τοῦ 1900, ἐν ᾗ
διετέλεσε πάλιν μέλος τῆς ἀντιπροσωπείας
τῆς Ἑλλάδος. Ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ
πλην τοῦ ἀνω μνημονευθέντος καὶ διαφό-
ρων ἐπιστημονικῶν διατριβῶν ἐν περιοδικαῖς
δημοσιευθεῖσιν ἀναφέρονται: La pêche eu-
récuse Ἀθ. 1883. Τὸ βασιλεῖον τῶν ζώων
Ἀθ. 1892. Οἱ ἰχθύες τῶν γλυκέων ὕδα-
των τῆς Θεσσαλίας 1892. Ἀνατομικὴ καὶ
ἐμβρυολογία τῶν Σκοληγκωδῶν 1894.
Ἐπιστ. καθορισμὸς τῶν ἐν τῷ Πουλά-
γῳ ἀναφερομένων πετῶν τοῦ 1896. Μεταφρ.
τῆς Ζωολογίας τοῦ L. Gerardin 1899.

— 2 Σίμων Α. Ἰατρός καὶ φρενολόγος
γενν. ἐν Βαρνα. Σπουδάζας τὴν ἱατρικὴν ἐν
Ἀθήναις καὶ Γαλλίᾳ ἐξέδωκε τὰς Ψυχώσεις
τοῦ 1880 ἐν Ἀθήναις· ἐγράφη προσέτι Τα-
πογραφικὴν φυσιογνωσίαν τοῦ εἰσοῦ τοῦ ἐγ-
κεφάλου, αὐτῷ 1894. Εἰτα δὲ μεταδύας εἰς
Κωνσταντινούπολιν διορίσθη διευθυντὴς τοῦ
ἐν Ἑξαπυργίῳ Ἑλλ. Φρενοκομείου, εἰς
ᾧ ἔστιν διατελεῖ μέχρι σήμερον.

— 3 Πέτρος Α. Βλ. Νιρβάνας Πιλότος.

• Αποστόλοι. 1 Χωρίον τῆς Κρή-
της ἀνήκον εἰς τὸν δῆμον Μέρων τῆς ἐπαρ-
χίας Ἀμαρίου τοῦ νομοῦ Ρεθύμνης καὶ
ἔχον 224 κατοίκους. — 2 Χωρ. τοῦ δήμου
Καστελλίου τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος τοῦ
νομοῦ Ἡρακλείου, ἔχον 620 κατοίκους.

• Αποσύρμα καλεῖται ἱατρικῶς ἡ
κατ' ἐπιπόλῃν τοῦ δέρματος ἐξέλκωσις ἡ
ἀποκρίθωσις προκύπτουσα ἐν βίαιᾳ προ-
τρίβῃ ἢ ἀποτριβῇ. [P.N.B.]

• Απουρ (Ζωολ.). Γένος ἐντομῶν ἐν
τῶν μαλακοστράκων βραχυπόδων τῆς
οἰκογενείας τῶν Φυλλοπόδων. Χαρακτηρι-
ζόμενον ὑπὸ τοῦ ἐν εἴδει ἀσπίδος ἐπικαλύ-
πτοντος τὸ σῶμα ἀστράκτου, μετὰ δύο ὀφθαλ-
μῶν κατὰ τὸ πρόσθιον μέρος καὶ τρίτου
ὀφθαλμοῦ κειμένου ἐμπροσθεν τῶν δύο, ὑπὸ
30—40 ζευγῶν σκελῶν ἔχοντων σχῆμα
πλατέων πατάλων καὶ χρησιμεύοντων εἰς
τὴν κίνησιν καὶ τὴν ἀναπνοὴν παρὰ τῷ
θῆλαι τὸ ἐνδὲκτον ζεύγος μετασχηματί-
ζεται εἰς ἐμφαστικὰς θυλακούς. Οἱ Α. ζῶ-
σιν ἐντὸς ἀδελθῶν τελαμάτων καὶ λίανων
γλυκέων ὑδάτων. [B.N.]

• Αποψευδακονίνη. Οὐσία κρυ-
σταλλικῇ, ἀνυδρίτης τῆς ψευδακονίνης, ἐξ
ἧς καὶ λαμβάνεται δια θερμάνσεως μέχρι
140°. Βασίς ἀσπαθῆς μεταπίπτουσα εἰς
ψευδακονίνην διὰ προσλήψεως ὕδατος ἐκ
τῆς ἀτμοσφαίρας. [P.N.B.]

* **Αποψευδακονιτίνη.** Ουσία κρυσταλλική, ανυδρίτης της ψευδακονιτίνης. Εξ ης και παράγεται δια θερμάνσεως μετ' άραιού θειικού οξέος. [P.N.B.]

* **Αππεντσελλ.** Όνομα δύο καντονίων της Ελβετικής Όμοσπονδίας, εξ ών 1) Α. το Έξωτερικόν έχει έμβαδ. 242 τχμ. και 88.284 κατ. και 2) Α. το Έσωτερικόν έμβαδ. 178 τχμ. και 13.480 κατ.

* **Αππλετον.** Πόλις των Ηνωμένων Πολιτειών της Β. Αμερικής εν τη πολιτεία Βίσκονσιν. έχουσα 11.869 κατ. τώ 1890.

* **Απροδάτου.** Χωρίον της νήσου Άνδρου. άνηκον εις τον δήμον Άρνης και αριθμούν 687 κατοίκους.

* **Απρωκτία** ή πρωκτοατρησία καλεΐται άνωμαλία τις παρατηρουμένη επί των άρτιγεννήτων βρεθών και υπάρχουσα εν τω τυφλώ προς τα έκτος του έντερικού σωλήνος. Η κυρίως Α. ή έδρατρησία συνίσταται εις την παντελή έλλειψιν έδρας ή δακτυλίου και συμπίπτει ως επί το πολύ μετά τερατολογικής έκτροπής του άπληθυσμένου και παρά φύσιν συγκοινωνίας αυτού μετά της εύροδούχου κύστεως της σύρτήρας ή του γυναικείου κελπυ (είδος αμάρας των πτηνών). όποτε και ή άποβολή του μηκωνίου γίνεται από των προκειμένων στερμών ή τα ούρα άπεκκρίνονται κατάσφρατα μηκωνίου. Το είδος τούτο της Α. θεραπεύεται δια τομήs γινομένης καθ' ό σημείον ώφειλε να ύπάρχη ό δακτύλιος, πάντοτε όμως υπό την αίρεσιν της ύπάρξεως εν τη έλάσσονι πυέλω του άπληθυσμένου φυσιολογικώς καθ' έαυτό έχοντος την διάπλσιν, άλλως άνάγκη παρίσταται πλάσεως τεχνητού πρωκτού εις τα προσφωρότερον σημείον. Σχετική Α. ύπάρχει όσάντις ύπάρχουσιν ίχνη πρωκτού, ουχι όμως και τελείως διαπεπλασμένος δακτύλιος, όποτε τομή ή διάτρησις εύρύτερα άρκεί προς θεραπείαν του κακού. Άλλοτε πάλιν ή σχετική Α. συνίσταται εις κύλωμά τι ύπάρχον κατά τον αυλόν του παχέος έντέρου καθ' οίονδήποτε σημείον, όπερ τότε πρέπει να άρθή, Η Α. εν γένει άριεμένη εις έαυτήν άγει εις τον έξαιτίας θάνατον. [P.N.B.]

* **Απ-σαφι.** Έπαρχία της Ασιατικής Τουρκίας, εν Βιθυνία, έκτεινομένη κατά μήκος της Β. άκτής του Αστακηνού κελπυ και άνήκουσα εις την διοίκησιν της Νικομηδείας. Έχει δε πρωτεύουσιν την παραλίαν και ωραίαν κόμην Ταουσάν διλ (= γλώσσα λαγωού), κειμένην παρά την Γκέβζε και ούσαν άνομαστήν διά τα μεταλλικά καθαρτικά ύδατα, εις ά συρρέει πλῆθος ανθρώπων και εκ Κ/πόλεως άκέρη προς θεραπείαν διά του σιδηροδρόμου του

Χαϊνάρ-Πασά, παρά την γραμμην του ύποίου εύρίσκεται. [M.X.]

* **Απτερος.** Περί του όνοματος τούτου του αποδιδόμενου εις την Αθηνάν ή εις την Νίκην βλ. και I. Ν. Σβαρώνον εν Διεθνούς Έφημ. της Νομισμ. Αρχαιολογίας τομ. Δ' σελ. 457 εξ., καθ' όν ή Απτερος Νίκη εν Αθήναις δεν ήτο ή Αθηνά, άλλ' ή Αφροδίτη.

* **Απτιανός** καλεΐται εν τη γεωλογία ό δεύτερος όροφος της σειράς της κατωτέρας Κρητιδικής διαπλάσεως από του όνόματος της εν Προβηγκία πόλεως Απτης (Apt) εν ή περιελάμβανεν άρχικώς βράχους τιτανοφόρους άργιλλομιγείς και βράχους άργιλλοφόρους τιτανομιγείς μετά διαφόρων ειδών κορχών. [B.N.]

* **Απουχος** (Παλαιοντολ.). Πλάσμα τι ιδιαίτερον συνήθως άνευρισκόμενον εν τῷ έσχατώ θαλάμῳ των Αμμονιτών ή και καθ' έαυτό άθρόνως εν τισι των γηίνων στρωμάτων, υπό μορφήν πετάλων τιτανωδών, λειών ή κοκκωδών. έστιν ότε διμερών συμμετρων, ένουμένων δι' εύθυγράμμου άρθρώσεως. Έβεβαιώθη σήμεραν ότι απετέλουν όργανα των Αμμονιτών.

* **Αραβαντινός.** 1) Παναγιώτης Α. Έγεννήθη τῷ 1811 εν τη ιστορικῇ της Ηπείρου πόλει Πάργῳ, εκ γονέων καταγομένων εκ Κεραλήνας, άποικισθέντων δε εν Ηπείρῳ κατά τα μέσα του 1Η' αιώ- νος. Μετά την εγκύκλιον παιδείαν, ήν έλαβεν εν τη Ακαδημία του Γκιζορντ εν Κερκύρα, έγκατέστη εν Ιωαννίνοις τῷ 1836 ως έλληνοδιδασκάλος, πρώτος δε εισήγαγεν εκεί και έφάρμοσε την μέθοδον της έλληνοδιδασκτικής διδασκαλίας. Επιδόσεις δε βραδύτερον εις το έμπόριον δεν επαύσατο θεραπείας των Μούσας και άσχολούμενος κυρίως εις ιστορικάς και έθνολογικάς μελέτας. Απέθανε δε εν Ιωαννίνοις τῷ 1870. Έργα αυτού είναι Χρονογραφία της Ηπείρου (Αθ. 1856—1857), Πραγματεία περί του μαντείου της Δωδώνης (εν Ιωαννίνοις 1861), Παροιμιαστήριον, ήτοι συλλογή παροιμιών της Ηπείρου (αυτόθι 1861)· πλὴν δε των άνωτέρω έδημοσίευσε διαφόρους μονογραφίας και ιστορικάς μελέτας από του 1857 μέχρι του 1865 εν τοις περιοδικίς «Παυδώρα» και «Φιλίστορι» περί Κουτσοβλάχων, περί Αλβανών, περί Κορυτσάς, περί Αχρίδος κλπ. Μετά τον θάνατον αυτού εξέδόθη υπό των υιών του Σπ. και Κωνστ. Αραβαντινού ή Συλλογή των δημῳδών ασμάτων της Ηπείρου (Αθ. 1880) και υπό του Σπυρ. Α. Ιστορία του Αλῆ Πασά Τραπεζενλή (Αθ. 1896). Κατέλιπε δε προς τούτοις άνέκδοτα τα εξής έργα: Ηκοιγραφὴν της Ηπεί-

ρου, ἥτις ὑποβλήθησα εἰς τὸ Ζωγράφεον διαγωνισμῷ τῷ 1872 ἐδραβεύθη· Ἐθιμογραφίαν τῆς Ἠπείρου· Γλωσσάριον τῆς Ἠπείρου, περιέχον 3.000 ἀθησαυρίστους ἡπειρωτικὰς λέξεις· Συλλογὴν βιογραφιῶν 300 περίπου Ἠπειρωτῶν λογίων, Θεσσαλῶν καὶ Μακεδόνων, ἀκμασάντων κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας· Πραγματεῖαν περὶ τῆς καθ' Ἑλληνικὰς καυτικῆς κατὰ τὴν ἡρωϊκὴν καὶ τὰς ἀκολούθους ἐποχὰς, καὶ Μονογραφίαν περὶ τῆς φυλῆς τῶν Σκυπετῶν ἤτοι Ἀλβανῶν (ἡμιτελής). [Σ.Α.]

— 2) Σπυρίδων Α. Νομομάχος καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ, υἱὸς τοῦ Παναγιώτου Α., γενν. τῇ 20 Νοεμβρίου 1843 ἐν Ἰωαννίνοις· Σπούδασε ἐν τῇ αὐτῇ περιωνύμῳ Ζωσιμαίᾳ σχολῇ ἀνεγάρθευ ὕστερον ἐν τῇ νομικῇ σχολῇ τοῦ ἡμ. πανεπιστημίου, ἥς ἐγένετο διδάκτωρ τῷ 1866. Ἀριστεύσας εἰς τὸ δικαστικὸν στάδιον ἀνέλθειν ἀπὸ τοῦ 1867 μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου 1890 κατ' ἐλπίγον ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀντεισαγγελέως τῶν Πρωτοδικῶν εἰς τὸν τοῦ Ἀρεοπαγίτου, μετ' ἑ παρατηρήσει διατέλεσεν ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης μέχρι Μαΐου τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ἐκτοτε δὲ ἐπαγγέλλεται τὸν δικηγορὸν καὶ καθ' οὗον τὸ δικαστικὸν καὶ ἄλλο στάδιον αὐτοῦ εἰργάσθη ὑπὲρ βελτιώσεως τῆς τύχης τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ πασχόντων Ἑλλήνων. Συνέγραψε δὲ καὶ ἐξέδωκεν, ἅπαντα ἐν Ἀθήναις· Ἀπομνημονεύματα τῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα πολιορκιῶν καὶ ἀλώσεως τοῦ Μετοχέγγιου ἐπὶ τῇ βάσει σημειωμάτων τοῦ ὑποστρατήγου Ἀρτεμίου Μίχου (1883). Ἱστορίαν τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ σύγγραμμα κυρίως τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐκδόθεισαν ἐπιτηρημένην τῷ 1890. πρὸς δὲ διαφόρους νομικὰς διατριβάς δημοσιευθείσας ἐν τοῖς περιοδικοῖς· Ἐφημερίς τῆς Νομολογίας καὶ Θέμις.

— 3) Ἀριστείδης Α. Ἰατρός, υἱὸς τοῦ ἱστορικοῦ Παναγιώτου Α., γεννηθεὶς τῷ 1852 ἐν Ἰωαννίνοις. Ἀποπερατώνσας τὰς γυμνασιακάς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν τῇ αὐτῇ Ζωσιμαίᾳ Σχολῇ κατετάχθη ἐν τῇ ἱατρικῇ σχολῇ τοῦ ἡμ. πανεπιστημίου, ἐνθα ἀνηγορεύθη διδάκτωρ. Ὡς τοιοῦτος συνέπληρώσας σπουδὰς αὐτοῦ ἐν τῇ ἱατρικῇ Σχολῇ καὶ τοῖς νοσοκομείοις τῶν Παισιῶν ἀπὸ τοῦ 1873—1880, ὡς καὶ ὕστερον ἐν Βιέννῃ, Πράγῃ καὶ Βερολίνῳ. Ἐξασκήσας δ' ἐπὶ δωδεκαετίαν τὴν ἱατρικὴν ἐν Κερκύρᾳ, ἐνθα διήρθονεν ἐπὶ ἑτορὸς τὸ δημοτικὸν νοσοκομεῖον, ἐγκατέστη εἰς τὴν Ἀθήναις ὡς ἱατρός. Ἐγραψε Τὰ μικρὰ ἑλ. ἱστορικὴν καὶ ἀναλυτικὴν μελέτην ἐπὶ τῶν ἀρχῶν καὶ πορισμάτων τῆς νεωτέρας μικροβιολογικῆς καὶ θεραπευτικῆς (1900) καὶ διαφόρους ἐπιστημονικὰς διατριβάς δημοσιευθείσας ἐν τοῖς πρὸς ἑμῶν καὶ τοῖς ἐξ-

νοῖς περιοδικοῖς καὶ ἐφημερίσιν, θὰ ἐκδῶσθαι δὲ προσεχῶς τὸ σύγγραμμα «Ἡ ὕμεινις παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν δια τῶν αἰώνων».

— 4) Περικλῆς. Βλ. Ἀραμῖς.

Ἀραβαντινός (Ἰωάννης). Νομομάχος Ἑλλήν γεννηθεὶς ἐν Κορίνθῳ τῷ 1850, ἐξ ἄλλης οἰκογενείας ἢ οἱ ἀνω μνημονευθέντες. Ἐσπούδασε τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ἐν Ἑλλάδι, ἐνθα διήκουσε καὶ τῶν μαθημάτων τῆς νομικῆς ἐπὶ τετραετίαν ἐν τῷ Ἐθν. πανεπιστημίῳ. Εἶτα μετέβη εἰς Ἑσπερίαν, τὸ πρῶτον εἰς Μόναχον, εἶτα εἰς Βιέννην καὶ τέλος εἰς Γουτίγγην, ἐνθα καὶ τῷ 1874 ὤρισται τὰς ἐπὶ διδασκαρίᾳ ἐξετάσεις ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τοῦ δικαίου. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1875 μέχρι τοῦ νῦν διατελεῖ ἀνευ διακοπῆς διωρισμένος δικηγόρος παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις δικαστηρίοις καὶ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ. Συγγράμματα αὐτοῦ εἰσι· Ὀλίγα γραμματὰ περὶ ὑπαλληλίας (Ἀθ. 1876). Πραγματεῖα περὶ εὐθύνῃ τῶν ἡγεμόνων καὶ τῶν ὑπουργῶν (1880). Ἑλληνικὸν Συνταγματικὸν Δίκαιον, τὸμ. Α' τοῦχος α' 1897, τοῦχος β' 1898, γ' (1899), τὸμ. Β' τοῦχος α' 1902 καὶ διάφοροι ἀλλοὶ διατριβαὶ δημοσιευθεῖσαι ἐν περιοδικοῖς νομικαῖς καὶ ἐν τῷ παρόντι Λεξικῷ.

Ἀραβία. Χώρα τῆς Ἀσίας ἀνήκουσα εἰς διάφορα κράτη. Τὰ τοπικὰ μέρη τῆς Α. περιλαμβάνει τὰ βελαικία τοῦ Νατζάρ καὶ τῆς Ἰερμένης, ἔχον ἐμβ. 441.100 τετρ. καὶ κατ. 1.050.000. Τὰ λοιπὰ μέρη αὐτοῦ εἰσι τὸ σουλτανάτον τοῦ Ὀμάν ἢ Μοσκατῆς (βλ. λ. μετ' ἐμβ. 194.200 τετρ. καὶ 1 ἐκατ. κατοίκων, ἡ ἀγγλικὴ ἀποικία Ἀδέν (βλ. λ.), ὡς καὶ μεγάλαι ἐκτάσεις ἔρημοι καὶ ἀέεττοι κ.λ. [B.E.]

Ἀραβικὴ ἱατρικὴ καλεῖται ἡ δαίνα ἐκείνη ἱατρικὴ βιολογικὴ κίνησις ἥτις παρετηρήθη κατὰ τὸν 7' καὶ 8' μ. Χ. αἰῶνα παρὰ τοῖς Ἀραβίν, οἵτινες ἱδρύσαντες ἤδη μέγα καὶ ἀκμάζον κράτος ἤρξαντο ἀποδιδόντες ζήλωτά τῶν ὑπὲρ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων διδασκείων ἐπιστημῶν. Ὅτι περὶ ἱατρικῆς ἐγράφη ὑπ' Ἀράβων ἦτο κυρίως μετάφρασις καὶ κατὰ τάξιν ἱατρικῆς ὕλης γραφείσθαι μὲν ὑπὸ Ἑλλήνων ἀσημονηθείσης ὅμως σχεδὸν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τοῦ πνευματικοῦ σκοτους· Κύριος διδασκαλὸς τῶν ἀράβων ἱατρῶν ὑπῆρξεν τὸ σύγγραμμα τοῦ Γαληνοῦ, ἀπὸ ἐξαραβισθέντα ἐπλουτίσθησαν καὶ διὰ γνώσεων τινῶν ληφθεῖσων ἐκ τῆς τῶν Ἰνδῶν ἱατρικῆς. Πρῶτον οἱ Ἀράβες ἐπαύσαντο περιγραφὴν τῆς βιολογίας, Διχτικῶς κατὰ τὴν ἐποχὴν ταυτην τῆς νάρκης τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης κατεῖχον οἱ Ἀράβες τὰ σκήπτρα τῆς ἐπιστήμης. [P.N.B.]

Ἀραβικοί ἔθνη τοῦ Συγγενοῦ.

*Όνομα αἰρέσεως, ἥτις ἀνεφάνη ἐν Ἀραβίᾳ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Γ' μ. Χ. αἰῶνος καὶ ἥτις κατεπελεμήθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ Ὀριγέ- νους ἐν συνόδῳ συγκροτηθείσῃ τῷ 246. Ἐδίδασκον ὅτι ἡ ψυχὴ ἐγεννᾶτο καὶ ἀπέ- θνησκε μετὰ τοῦ σώματος, ἀλλ' ὅτι θα ἀνίστατο μετ' αὐτοῦ. [I.M.]

***Αραβινοσταφυλοσάκχαρον.**

Βλ. Κερμιοσάκχαρον.

***Αραβίς** (Βετ.). Γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν Σταυρανθῶν περιλαμβάνον ἐκατοντάδα εἰδῶν θηγενῶν τῶν ψυχρῶν χωρῶν τοῦ βορείου ἡμισφαίριου, μετὰ φύλ- λων ἄρτιων, ἀνθέων βοτρυειδῶν ἐρθετε- νῶν καλῶς τετρασέπαλος, στεφάνη τετρα- πέταλος, στήμονες τετραδύναμοι. Εἶδη τῆς Α. χρησιμεύοντα πρὸς διακόσμησιν εἶναι Α. ἡ φ' ἰ λ α ρ μ ο ς (Arabis arenosa), ἐτήσιον αὐτὸν μετ' ἀνθέων ὡχρορροδίνων καὶ Α. ἡ ἄ λ π ρ ι ν ο ς ἡ ἄ ρ γ υ ρ οῦ ν ἁ λ ῶ ν ι σ τ ρ ο ν (Α. alpina), ἔχουσα ἀνθὴ λευκά συνηνω- μένα ἐν εἶδει λογίου. [B.N.]

***Αραβισταί** ἐκλήθησαν ἐν τῇ Δύσει οἱ ἱατροὶ ἐκείνοι οἵτινες τὰς ἱατρικὰς αὐτῶν γνώσεις ἤντικλον ἀπὸ τῶν βιβλίων τῶν Ἀράβων ἱατρῶν τοῦ 7' καὶ 8' αἰῶνος, τὰ ὅποια μόνον ἐχρησίμευσαν ὡς ρῶτα καὶ πη- γαί τῶν ἱατρῶν μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς Ἀναγεννήσεως, ὅποτε οἱ περὶ τὴν ἱατρικὴν ἀσχολούμενοι καταλιπόντες τὰς ἀραβικὰς νόθους πηγὰς προσέφυγον εἰς τὰς κυρίας καὶ γνησίας ἑλληνικὰς πηγὰς τῆς ἱατρικῆς.

***Αραβίρι.** Πόλις τῆς Ἀσιατ. Τουρ- κίας ἐν τῇ διοικήσει Μααμουρέτ Οὐλ-Ἀζίζ καὶ ἐπὶ παραποτάμου τοῦ Εὐφράτου, ἔχου- σα 20 χιλ. κατ. καὶ κατεμένη ἐν μέσῳ χωρὰς εὐφόρου εἰς ἀμπέλους καὶ σιτηρά.

* **Αραγόν** (Aragona). Πόλις τῆς Σι- κελίας ἔχουσα μετὰ τοῦ ὅλου δήμου 12,621 κατ. τῷ 1881.

* **Αραγὼ** Στέφανος. Λόγιος καὶ πο- λετικός ἀνὴρ Γάλλος· ἀπέθανε τῇ 5 Μαρ- τίου 1892 ἐν Παρισίοις.

***Αραγὼ πείραμα.** ὀνομασθέν οὕ-τως ἀπὸ τοῦ περιώνυμου φυσικοῦ καὶ ἀστρο- νόμου Φραγκίσκου Α. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Αραδ.** Πόλις τῆς Οὐγγαρίας ἐν τῷ ὁμώνυμῳ κομιτάτῳ (ἔχοντι ἐμβαδὸν 6,443 τετρ. καὶ κατ. 843,597), ἀριθμοῦσα 53,800 κατ. τῷ 1900.

***Αραιδώματα** καλεῖνται ἐν τῇ ἀνα- τομικῇ κενεὶ τινες γῶροι ἢ διαστήματα ὑπάρχοντα κατὰ φύσιν ἢ τυχαίως ἀνα μέ- σον τῶν ἰνσειδῶν ἢ πεταλοειδῶν ἢ ἀγγειο- εἰδῶν στοιχείων τῶν διαφόρων ἰσθμῶν ἢ ὀργά- νων καὶ πάντοτε πληροῦμενα δι' οὐσίας τινὲς πτερεῖς ἢ ἡμιπτεροῦς ἢ βρευστῆς ἐντελῶς.

***Αρακάν** (Atakan ἢ Bakhlaing). Τὸ βορείωτατον διαμέρισμα τῆς Ἀγγλικῆς Βιρ- μανίας, ἔχον 671,889 κατ. τῷ 1891.

* **Αρακονθίων** δ. ἡ μ. ο. ς. Ὑπαγόμε- νος εἰς τὸν νομὸν Εὐρυτανίας ἀποτελεῖται ἐκ τῆς πρωτεύουσας Προυσοῦ, 10 ἄλλων χωρίων καὶ τῆς μονῆς τῆς θεοτόκου ἡ Προυσοῦς, μετὰ 4,146 κατ.

***Αραμῆς** Περιχλῆς Ἀραβαντινός, γνωστός ὑπὸ τὸ καλλιτεχνικὸν τοῦτο ψευδῶ- νυμον. Ἑλλήν ἀείδης γενν. τῷ 1859 ἐν Ἰωαννίνois νεώτερος υἱὸς ὧν τοῦ Πανα- γιωτοῦ Ἀραβαντινοῦ. Φοιτήσας ἐν τῇ σχολῇ τῶν Ἰωαννίνων καὶ εἰς αὐθιγεύσας ἐν τῷ Ὡδεῖῳ τῆς Νεαπόλεως, ἀνῆλθεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὡς πρῶτος βαρύτονος κατ' ἀρχὰς μὲν ἐν Ἰταλίᾳ, εἰτα δὲ ἐν τοῖς θεάτροις τοῦ Μόντε-Κάρλου, ὡς καὶ τῷ τοῦ Covent Garden ἐν Λονδίῳ· συνέθεσε δὲ μέχρι τοῦδε δέκα μουσικὰ ἔργα, ἐξ ὧν τὰ μὲν τρία ἐξεδύ- θησαν ὑπὸ τοῦ γαλλικοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου Ha- chette et Cie, τὰ δ' ἑτέρα ἐκδόθησονται ἐσο- νούπω' ἔχει δ' ἐτοιμὴν πρὸς δημοσίευσιν Συλλογὴν τῶν δημοδῶν ἀσμάτων τῆς Ἑλ- λίδος, ἀτινα ἀναπαριστᾷ καὶ ἀδειμετ' ἰδια- ζούσης χάριτος ἐν ταῖς συναυλίαις, καὶ περὶ ὧν ἀπὸ τοῦ 1897 ἡχολήθη διαδίδων τὰ α- σματα ταῦτα παρὰ τοῖς διαφόροις μουσικοῖς κέντροις τῆς Εὐρώπης καὶ ταῖς παροικίαις τῶν Ἑλλήνων ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀνατολῇ. [I.]

***Αράντιος** (Aranzi ἢ Aranzius). Ἰ- ταλὸς ἀνατομικὸς ζήσας κατὰ τὸν 15' μ. Χ. αἰῶνα (1530—1589), πρῶτος περι- γράψας μέρια τινα τοῦ σώματος προσλα- βόντα ἐπιθετον ἐκ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ βλ. Ἀραντίσιος ἐν τομ. Β' σ. 197).

* **Αρ(ο)ᾶρ** (Harrar). Χώρα τῆς Ἀ- φρικῆς προσαρτηθεῖσα εἰς τὴν ἰταλικὴν ἀποικίαν τῆς Ἐρυθραίας τῷ 1891 καὶ κατεμένη μετὰ τοῦ κελύπου τοῦ Ἀδεν καὶ τῶν Ν. ἐπαρχιῶν τῆς Ἀθιοπίας. Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα ἐμπορικωτάτη οὖσα ἔχει κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐκθεσιν τοῦ Αἰγυ- πτιακοῦ ἐπιτελείου κατοίκους 35 χιλ.

***Αράτς.** Πολίτην τῆς Μικρᾶς Ἀ- σίας πρὸς Α. τῆς Σαφραμπέως καὶ πρω- τεύουσα ὁμώνυμου ἐπαρχίας ἀνηκούσης εἰς τὴν διοίκησιν καὶ τὴν τοπαρχίαν τῆς Κα- σταμονῆς. Οἱ κατ. αὐτῆς εἰσὶ γεωργοί. [M.X]

***Αραχαμίτης** ἡ Ἀ ρ α χ α μ ῖ τ α ι ς. Χωρίον τοῦ δήμου Βαλτετισίου τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας, ἔχον 248 κατοίκους τῷ 1896.

***Αραχιδόν οξύ.** Εἰς τὴν ὁμό- λογον σειράν τῶν λιπαρῶν ὀξέων, ἀνήκον ἀνευρίσκεται ὡς γλυκερινικὸς αἰθέρ ἐν τῷ ἐλαίῳ τῶν γεωκαρῶν (Arachis hypogaea) καὶ σχηματίζει στιλπνὰ χρυσταλλικά πέ- ταλα τεκνύμενα εἰς 77° [P.N.B.]

Σπορείου, Στεφανιάδων, Τριζόλων καὶ ὁ μικρὰς μονᾶς. Κάτοικοι 6.557.

* **Ἀργίνα.** Νῆσιον τῆς νήσου Κεφαλληνίας, ἀνήκον εἰς τὸν δῆμον Ἑλίου τῆς ἐπαρχίας Κρανναίας. μετὰ 191 κατ.

Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας νομός. Ὁ νομὸς οὗτος διηρέθη διὰ τοῦ νόμου τῆς 8 Ἰουλίου 1899 εἰς δύο τοιούτους, τὸν τῆς Ἀργολίδος καὶ τὸν τῆς Κορινθίας, καὶ ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτοῦ ἡ ἐπαρχία Κυθήρων, ἥτις προσήρτηθη εἰς τὸν συγχρόνως συσταθέντα νέον νομόν Λακωνικῆς. Ὁ νομὸς Ἀργολίδος νῦν διαιρεῖται εἰς τὰς ὁ ἐπαρχίας Ναυπλίας, Ἀργους, Σπερτίων καὶ Ἑρμιονίδος, Ὑδρας, καὶ Τροιζηνίας, καὶ ἔχει κατοίκους 80.099.

Ἀργὸν ἡ ἀδρανὴς ἠλλόθῃ ὑπὸ τῶν ἀνακαλυφθέντων αὐτῇ ἐν ἔτει 1893 Ἀγγλων χημικῶν, λόρδων Rayleigh καὶ Ramsay, τὸ χημικὸν στοιχεῖον ὅπερ περιέχεται ὡς τρίτον συστατικὸν ἐν τῷ ἀτμοσφαιρικῷ αέρι. Ἀρετήριά τῆς προκειμένης ἀνακαλύψεως ὑπῆρξε τὸ γεγονός, ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ αέρος ἀποχωριζόμενον ἀέριον παραδεδωκεν κατὰ τὴν πυκνότητά πρὸς τὸ ἐξ ἄλλων ἐνώσεων χημικῶς ἀποσπώμενον τοιοῦτον εὐρίσκειται πυκνότερον κατὰ ἐν διακοσμοτόν. Ἡ διαφορά αὕτη τῆς πυκνότητος δρεῖλεται εἰς τὴν ὑπαρξίν καὶ τρίτου στοιχείου ἐν τῷ ἀτμοσφαιρικῷ αέρι, πυκνότερου τοῦ ἀέρος καὶ μέχρι τοῦ 1893 συγγεωμένου μετ' αὐτοῦ. Οἱ ρηθέντες Ἀγγελοὶ χημικοὶ ἐπειράθησαν, ποσότητα ἀέρος ἀπὸ τοῦ αέρος χωρίσθαι νὰ ἐξακτλήσωσιν ἐνδύντες αὐτὴν μετ' ὀξυγόνου ἐπὶ παρουσίᾳ ἀλκαλίου δι' ἐπανειλημμένων ἡλεκτρικῶν σπινθήρων. ἐπειράθησαν δὲ ἐκ τῶν γενομένων πολλαπλῶν πειραμάτων ὅτι πάντοτε ὑπολείπεται ποσότης τῆς αἰρίας ἀντικαθὰ πρὸς ἐνώσιν μετὰ τοῦ ὀξυγόνου. Τὸ ὑπόλειμμα τοῦτο δὲν παρατηρήθη ποτὶς ἐπὶ ἀέρος χημικῶς ἀποσπασθέντος ἐξ ἄλλων ἐνώσεων. Ἐκ τούτων εὐχερῶς προκύπτει ὅτι τὸ ὑπόλειμμα ἐκεῖνο δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀέριον, ὡς στερεούμενον μίαν τῶν οὐσιωδεστέρων χημικῶν ἰδιότητων τούτου. Ἐδοκιμάσθη ἡ ἐνώσις τοῦ ὑπολείμματος τούτου μετ' ἄλλων χημικῶν στοιχείων καὶ ἀπεδείχθη ὅτι πρὸς πάντα τὰ γνωστὰ σώματα δεικνύει ἀπύκτον ἀπάθειαν καὶ ἀδράνειαν, διὰ καὶ ὠνομάσθη ἄργον ἡ ἀδρανὴς στοιχεῖον. Ἔχει πυκνότητα ἀνωτέραν τῆς τοῦ ὀξυγόνου, 1.38 περίπου, ἔρρευστο-ποιήθη ἐσχάτως ὑπὸ τοῦ Olszewski διὰ φύξεως μέχρις 121° καὶ ὑπὸ συγχρονον πίεσιν 50.6 ἀτμοσφαιρῶν, ὡς ρευστὸν δὲ ἔχει πυκνότητα 1.7 περίπου, κρυσταλλοῦται διὰ μείζονος φύξεως καὶ ζεσεῖ εἰς 184°.

Εὐκολωτέρα πρὸς παραγωγήν μεθόδος τοῦ Α. εἶναι ἡ τοῦ Maquenne, συνισταμένη εἰς τὴν ἀλλεπάλληλον διαδιθάσιν ποσού τινος ἀτμοσφαιρικοῦ αέρος διὰ συσκευῆς μὴ συγκοινωνούσης μετὰ τοῦ αέρος καὶ περιεχοῦσης μίγμα πεπυρακτωμένων κίνεως μαγνητίου καὶ ἀσβέστου, τὸ ὅποιον ἀπορροεῖ μέχρῃς ἐξακτλήσεως τὸ τε ἀέριον καὶ τὸ ὀξυγόνον. Βεβαιούται ἡ ὑπαρξίς τοῦ αέριου τούτου ἐν μικρᾷ ποσότητι ἐντὸς μεταλλικῶν τινῶν ὑδάτων τῶν Πυρηναίων (Canterets) τοῦ Μέλανος Ἀρμού (Wildbad). Ἐπίσης ἔκαστην ποσότητα τοῦ στοιχείου τούτου περιέχουσι σπάνιοι τινες λίθοι, ὁ Βρογγερίτης, ὁ Κλεβερίτης, ὁ Μοναζίτης καὶ ὁ Ὁρανζίτης. [P.N.B.]

Ἀργοναυτῆς ἡ ναυτοίλος, Μαλακίον κεφαλὸποδον ἐκ τῶν ἑκταπόδων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Φιλονηκτιδῶν. Τὸ σῶμα οὗλου αὐτοῦ περικλείεται ἐντὸς λεπτοῦ κελύφους συμμετρῶς ἡλίκωμένου καὶ ἐσπειραμένου. Τὸ θῆλυ Α. διακρίνεται οὐ μόνον ἐκ τῶν πολλῶν μείζωνων διαστάσεων αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἀκροῦ τοῦ νοτίου ζεύγους τῶν πτελῶν, ὅπερ τυγχάνει λοβεοειδῶς ἀνευσυρμένον καὶ περιβάλλεται ὑπὸ σπειροειδὸς χαίτης, ἐν ᾗ κατετίθενται τὰ ὦκα αὐτοῦ. Ἐνταῦθα ὑπάρχει τὸ γένος Α. ἡ Ἀργώ. [P.N.B.]

Ἀργος. 1) Πρωτεύουσα τῆς ὁμωνυμοῦ ἐπαρχίας καὶ τοῦ δήμου Ἀργείων ἐν τῷ νομῷ Ἀργολίδος, πόλις εὐήμερος καὶ ἔχουσα 9.980 κατ. ἔχει γυμνάσιον περιεχόν 3 μόνον γυμνασιακὰς τάξεις, δύο σωματεῖα τὸν Δανάον καὶ τὸν Ἰνῆλον, εὐαρμοσύνην ἐταιρίαν καὶ γυμναστικὴν σύλλογον Ἀριστέα. Ἐνταῦθα πλην τῆς ἰκανῆς ζωῆρας ἐγχωρίου βιομηχανίας παράγεται καπνὸς, ὡς καὶ κηπευτικά προϊόντα καὶ ὀπωρικά, ἀπὸ μετακινούμενα διὰ τοῦ σιδηροδρόμου εἰς Ἀθῆνας. Περί Α. βλ. 1. Κορινθίου Ἱστορία τοῦ Α. τομ. Α' τῷ 1894. Δ. Βαρδουλιώτου Ἡ τραγὴ τῶν Ἀργείων τῷ 1883 ἐν τῷ περιοδικῷ «Παρνασσῷ». Τοῦ αὐτοῦ Ἱστορία τοῦ Α. κατὰ τὸν 16' αἰῶνα (ὑπὸ τὰ πειστήρια). Νῦν ἐπὶ τοῦ ἐγγύς λόρδου Ἀπιδος ἐνεργεῖνται ἀνασκαφαί.

Ἀργος (Ζωολ.) Γένος σκαλευτικῶν ἢ ἡλεκτοριδῶδων πτηνῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Φασιανίδων, ἐπικληθὲν οὕτως ἐκ τῶν πολλῶν ὀρθαλμοειδῶν κηλίδων, αἵτινες ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῶν πτερύγων. Διακρίνεται διὰ τὸ ἑκτακτον μέγεθος τῶν βραχιονίων πτερύγων αὐτοῦ. Τὰ λοιπὰ σῶμα ἔχει χρώματα σκατεινά. Τα πτηνὰ ταῦτα διαίχουσιν εἰς τινὰς τῶν νήσων τῆς Μαλαισίας. Τὸ γνωστότερον εἶδος εἶναι Α. ὁ γιγανταίδης (Argus giganteus) ἔχων μῆκος 1 μ. 70' καὶ μετὰ τὰ πτερύγας τῆς οὐρᾶς αὐτοῦ ἔχουσι μῆκος 1 μ. 20'. — 2) Ὀνομασία πολλῶν

χρυσολίδων ἐν τῇ τᾷξῳ τῶν Πολυομαμάτων ἢ Πολυοφθαλμῶν, ἐνεκα τῶν πολλῶν ὀφθαλμοσχημῶν σιγμάτων ἅπερ φέρουσιν εἰς τὴν κάτω ἐπιφανείαν τῶν περυγῶν αὐτῶν. Ἰδιαιτέρον τὴν ὀνομασίαν ταύτην φέρει ἡ Λύκαινα ὁ Ἄργος. [B.N.]

* **Ἄργοςτόλιον.** Πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ Κεφαλληνίας, τῆς ἐπαρχίας Κρανταίας καὶ τοῦ δήμου Κρανίων. Εἶναι πόλις κεκτημένη πληθυσμὸν 9,241 κατοίκων μετὰ τοῦ λιμένος αὐτῆς.

* **Ἄργουλος** Ζωολ. Γένος παρασίτων ἐντόμων μάλακοστράχων τῆς οἰκογενείας τῶν Βραγχιούρων. Τὸ σῶμα αὐτῶν συγκρίνεται ἐν κεφαλῶν ὀφθαλμοῦ, καλυπτομένου σχεδὸν ὁλοκλήρῳ ὑπὸ ὁστράκινου καλύμματος ἐν σχήματι ἀσπίδος, καὶ ἐν κοιλίᾳ διλῶδου. Τὸ σῶμα φέρει μὲν ἑστῆρα μετα σιαγῶν ἐν σχήματι τριγωνικοῦ ἐγχειριδίου, ἐπὶ δὲ προβάλλει κατὰ τὸ σῶμα κυκλινδρῶν τι ἐπίμηκες καὶ λεπτὸν σωληνάριον περιέχον θηλητηριώδη χυμὸν. Παρασιτοῦσιν ἐπὶ τοῦ δέρματος διαφόρων ἰχθύων.

* **Ἀργοννίς** Ζωολ. Γένος λεπιδόπτερων ἡμεροδίων διακρινομένων ἐν τῶν ἀργυρόχρων κηλίδων αἰτίνας ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῇ κάτω ἐπιφανείᾳ τῶν ἐπιθίων περυγῶν καὶ ἐν τῶν μελαινῶν τοισυτων τῶν κανονικῶς διατεταγμένων ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας κίτρινῃς οὐσῃ τῶν προσθίων περυγῶν. Πλεον τῶν 20 εἰδῶν εἰσι γνωστά δικαίωμενα εἰς τὰ ἄκρα τῶν δασῶν, ἐπὶ τῶν βῆτων καὶ τῶν μυρικών. [B.N.]

* **Ἀργυράδες.** Χωρίον τῆς νήσου Κερκύρας, ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Λευκιρμαίων καὶ ἔχον 820 κατ.

* **Ἀργύρι** ἢ Ἀργύρη. 1 Χωρίον τοῦ δήμου Ἀπεραντίας ἐν Εὐρυτανίᾳ, λεγόμενον καὶ Νέον Ἀργύρι ἢ Τσακίσματα, μετὰ 152 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀργιθέας τῆς ἐπαρχίας Καρδίτσας, ἔχον 250 κατ.

* **Ἀργυραμίνη** Φάρμ., Argentamine. Ὑγρὸν συνιστάμενον ἐκ 10 μ. νιτρικοῦ ἀργύρου, 10 μ. διαμιδαθυλενίου καὶ 100 μ. ὕδατος. Φάρμακον πρὸ ἔτους περιπρὸν εἰσαχθὲν ἐν τῇ θεραπευτικῇ, ἔχον δραστηριωτέραν ἢ ὁ νιτρικὸς ἀργυρὸς ἀντιστηπτικὴν καὶ στυπτικὴν ἐνέργειαν, χωρὶς νὰ πηγύη τὸ λεύκωμα μὴδὲ νὰ κατακρημνίζῃται ἐνὸνόμενον μετὰ τοῦ γλυκισμοῦ νιτρικοῦ ὡς ἐκείνης. Παραγγέλλεται εἰς ἐνέσεις ἐν τῇ οὐρήθρᾳ κατὰ τῆς βλεννορροίας καὶ εἰς ἐνστάλαξεις. [P.N.B.]

* **Ἀργύρια.** Χωρίον τοῦ δήμου Ὀμιλίων τῆς ἐπαρχίας Φθιωτίδας, ἔχον 400 κ.

* **Ἀργυρίδα** ἐκλήθησαν ὑπὸ τοῦ Amperε τέσσαρα χημικὰ στοιχεῖα αποτελούμενα

ὡς ἐκ τῆς ὁμοιότητος πολλῶν χαρακτηρῶν αὐτῶν οἰκογένηται ἰδίαν εἶναι δε ταῦτα ὁ ἀργυρὸς, ὁ μόλυβδος, ὁ ὑδράργυρος καὶ τὸ βισμούθιον.

* **Ἀργυρόκαστρον.** Πόλις τῆς Κάτω Ἀλβανίας ἐν τῇ γεν. διοικήσει Ἰωαννίνων, ἔχουσα περὶ τὰς 6 χιλ. κατ. καὶ ἔδρα οὐσα Ἑλλήνων προξένου.

* **Ἀργυρόκαστρον.** Μεσαιωνικὸν πόλισμον ἐν Γορτυνίᾳ, πλησίον τῶν Μαγυλιάνων, πρωτεύουσα τοῦ δήμου Μαγυλιάνων. Ἐκτίσθη ἐπὶ τῶν χρόνων τῶν Βυζαντινῶν ὑπὸ τοῦ Δε-Πριαν, ὡς ἀναφέρεται. Ἦτο πιθανῶς ἔδρα ἐπισκόπου, ὅθεν μέχρι τῶν τελευταίων χρόνων τῆς Τουρκοκρατίας ὁ ἐπίσκοπος Δημητσάνης ἐκαλεῖτο καὶ Ἀργυροκαστροῦ. Ἠρημώθη κατὰ τὸν 17 αἰῶνα, τῶν κατοίκων αὐτοῦ μετακινήσαντων εἰς τὰ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦτους συνοικισθέντα Μαγυλιάνων. Νῦν σφίζονται ἱκανὰ εἰσπρία τοῦ φρουρίου. [N.A.B.]

* **Ἀργυρούπολις.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Λαπατίων τῆς ἐπαρχίας Ῥεθύμνης ἐν Κρήτῃ, ἀριθμουσα 851 κατ. Τὸ πάλαι ἐκαλεῖτο Λαππα.

* **Ἀργυρούπουλος** (Τιμολέων). Καθηγητὴς τῆς φυσικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, γενν. τῇ 12 Ἀπριλίου 1847 ἐν Ἀθήναις. Μετὰ τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν Ἀθήναις καὶ Παρίσις ἐγένετο διδάκτωρ τῶν μαθηματικῶν τοῦ ἡμ. Πανεπιστημίου, ὡς καὶ τῶν φυσικῶν τῆς ἐν Παρίσις Σορβωνῆς. Ἐπανελθὼν εἰς Ἑλλάδα ὑπῆρξε καθηγητὴς τῆς φυσικῆς ἐν τῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων ἀπὸ τοῦ 1875—1894 καὶ ἐν τῇ καυτικῇ σχολῇ τῶν Δοκίμων μέχρι τοῦ 1894. Διετίθεις καθηγητὴς τῆς πειραματικῆς φυσικῆς ἐν τῷ Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ τῷ 1884 διετέλεσε τὸν ἀείνωνστον Δ. Στρούμπων τῷ 1890. Ἀντεπροσώπευσε τὴν Ἑλλ. κυβέρνησιν ἐν πλείστοις ἐπιστημονικοῖς συνεδρίοις καὶ διὰ ἐν Παρίσις καὶ Βιέννῃ καὶ ἐγένετο διδάσκαλος τοῦ Διαδόχου τοῦ Ἑλληνικοῦ θρόνου καὶ τῶν ἄλλων βασιλοπαίδων. Συνέγραψε τρίτομον Πειραματικὴν Φυσικὴν (ἐν Ἀθήναις 1891—1892), Στοιχεῖα Πειραματικῆς φυσικῆς (αὐτῷ 1894 γ' ἐκδ. 1899) καὶ ἐδημοσίευσε πλείστας ἐπιστημονικὰς αὐτοῦ ἀνακαλύψεις ἐν τῇ Φυσικῇ ἐν τοῖς Comptesrendus de l'Academie des Sciences τῶν Παρισίων, ἐν τοῖς Annalen τοῦ Wiedemann καὶ ἄλλοις. Ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ὑπῆρξε Πρόεδρος τῷ 1898—1899. Πλὴν τούτου διετέλεσε μετὰ τινῶν διακοπῶν καὶ διατελεῖ Πρόεδρος τοῦ φιλοσοφικοῦ συλλόγου «Παρνασσὸς» ἀπὸ τοῦ 1880 μέχρι τοῦ νῦν.

* **Ἀργυρούπολις** τούρ. Γκιουμουζ-

Χανέ. Κωμοπόλις κειμένη, πρὸς τὸ ΝΑ τῆς Τραπεζούντης καὶ ἀπέχουσα αὐτῆς δύο ἡμερῶν ὁδόν. Ἐκλήθη οὕτως ἐκ τῶν μεταλλείων ἀργύρου, ἅτινα ὑπάρχον ἐν ἐνεργείᾳ ἄλλοτε καὶ ἐξ ὧν ἡ Α. ἀνῆλθεν εἰς μεγάλην ἀκμὴν πλούτου καὶ πληθὺς κατοίκων. Μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῶν μεταλλείων τούτων ἡ Α. κατέπεσεν, ἀπὸ τῶν τριακοντακισχιλίων δ' αὐτῆς κατοίκων ἀπέμειναν σήμερον περὶ τοὺς 3,500. ὧν οἱ 2,400 Ἕλληνες τὴν ἑλληνικὴν λαλοῦντες καὶ ἀξιόλογα διατηροῦντες ἑλληνικὰ ἐκπαιδευτήρια, εἰς ἡμιγυμνάσιον, ἑλληνικὸν καὶ πλήρες δημοτικὸν σχολεῖον καὶ παρεναγωγεῖον. Ἡ καίσις αὐτῆς δὲν ἀνέρεται πέρα τῆς ΙΕ' ἐκατονταετηρίδος, βασιμὸς δὲ εἰκάζεται, ὅτι τὰ μεταλλεῖα ὑπῆρξαν ἡ ἀφορμὴ εἶναι ἐδρα διοικήτου (μουταρπαῆς) καὶ μητροπολίτου ὀρθοδόξου, διατηρήσαντος τὸν τίτλον μητροπολίτου Χαλδίας, ὡς ἐκαλεῖτο παρὰ Βυζαντινοῖς τὸ ἀκροτάτον ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ κατὰ τὴν Ι' ἐκατονταετηρίδα θέρμ. [Ι.Δ.]

Ἀργώ (μαλάκιον). Βλ. Ἀργοναυτῆς.

Ἀρδακτος. Χωρίον τῆς νήσου Κρήτης καὶ πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἀρ. Πνεύματος, τῆς ἐπαρχίας Ἀρ. Βασιλείου τοῦ νομοῦ Ῥεθύμνης, ἔχον 210 κατ.

Ἀρδάνι. Ξερὴν πρωτεύουσα τοῦ δήμου Παραλίθβαίων τῆς ἐπαρχίας Τρικαλῶν, ἔχουσα 558 κατ.

Ἀρδάσα. Κωμοπόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Ταύρος τῆς ἀνηκούσης εἰς τὴν διοίκησιν Γκιουμου-Χανέ ἡ Ἀργυρουπόλεως, τὴν οὖσαν μέρος τῆς τοπάρχιας Τραπεζούντης. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀναρχόμενοι εἰς 500 περίπου εἶναι πάντες Μωαμεθανοί. [Μ.Χ.]

Ἀρδεννῶν νομὸς (Depart. des Ardennes). Νομὸς τῆς Γαλλίας, ἔχων ἐμβαδὸν 5257 τετρ. καὶ ἀριθμὸν 318,865 κατ. τῷ 1896.

Ἀρδὲς Ardèche. Γαλλικὸς νομὸς, ἔχων ἐμβαδ. 5555 τετρ. καὶ ἀριθμὸν 363,501 κατ. τῷ 1896.

Ἀρεῖα. Χωρ. τοῦ δήμου Ναυπλιέων, ἔχον μετὰ τῶν πέριξ κατ. 305. Πρὸς Σ. Π. Λαμπροῦ περὶ τοῦ ὀνόματος Α. ἐν τῇ Byzantin. Zeitschrift Τόμ. Β' 1893 σ. 73—75, Ἐν Α. συνεκροτήθη συμπλοκὴ μετὰ τῶν κυβερνητικῶν καὶ τῶν ἐπαναστατικῶν κατὰ τὴν Ναυπλιακὴν ἐπανάστασιν τῷ 1862, ὅτε ἐφανεύθησαν πολλοὶ ἐκατέρωθεν.

Ἀρειος πάγος. Ἡ πρὸ τινῶν ἐτῶν εὐρεσις τῆς Ἀριστοτελείου Πολιτείας Ἀθηναίων τῆς ἐκδόσεως τὸ πρῶτον ἐν Λονδίῳ 1891 συνετέλεσε σπουδαίως εἰς τὴν διαφώτισιν σκοτεινῶν τέως σημείων ἐν τῇ

ιστορίᾳ τοῦ Α. π. Δυναμέθα δὲ νῦν νὰ διαγράψωμεν αὐτὴν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἀναρχόμενοι μέχρι τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων τῆς Ἀθηναϊκῆς πολιτείας. Ἐκ τοῦ Ἀριστοτέλους μαθάνομεν ὅτι πρὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ Δράκοντος ἦτο ὁ Α. π. ἡ μὲν τότε βουλὴ, ἐκλέγουσα ἐκ τῶν πλουσίων εὐπατρίδων καὶ ἐγκαθίστασα τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, οἵτινες μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀρχῆς ἐγίνοντο μέλη αὐτοῦ τοῦ Α. π. Δυναμέθα δὲ νὰ εἰκάσωμεν ὅτι ἡ μορφή αὐτῆς τῆς μόνης βουλῆς δὲν ἦτο ἡ ἀρχαιοτάτη, ἀλλὰ συνεπακολούθημα τῆς ἐν μακρῷ χρόνῳ ἐξελιζομένης τῆς πολιτείας, δι' ἧς ἡ τὸ πάλαι περὶ τὸν βασιλεῖα τασσομένη γερουσία μειομένης ὀλίγον κατ' ὀλίγον τῆς ἐξουσίας τοῦ βασιλέως ἐλάμβανεν αὐτὴ τὸν παντίον ἐλονέν μείζονα δύναμιν καὶ ἐκ καθαρῶς συμβουλευόντος τῷ βασιλεῖ σωματοῖου ἐγένετο σὺν τῷ χρόνῳ ἀρχὴ ἔχουσα πᾶσαν τὴν ἀνωτάτην διοίκησιν τῶν τῆς πόλεως, διατηροῦσα τοὺς νόμους (τὰ ἔθιμα), διοικοῦσα τὰ πλεῖστα καὶ τὰ μέγιστα τῶν ἐν τῇ πόλει καὶ κολάζουσα καὶ ζημιοῦσα πάντας τοὺς ἀναρχοῦντας κυρίως (τ. ἔ. τελεσιδικῶς, ἀνεγκλήτως). Ἄλλ' ὁ Δράκων κατὰ πολὺ περιώρισε τὴν ἐξουσίαν ταύτην τοῦ Α. π. Ἰδρύσας δευτέραν βουλὴν, εἰς ἣν ἀνέθηκε πολλά τῶν τέως ἔργων τοῦ Α. π., κατέστησε τοῦτον ἀπλῶν φύλακα τῶν νόμων ἐπιτηροῦντα τὰς ἀρχάς, ὅπως κατὰ τοὺς νόμους ἀρχοῦσι, διὸ καὶ κατὰ τὰς νέας αὐτοῦ διατάξεις ὁ ἀδικουμένος ὑπὸ τινος τῶν ἀρχόντων εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ εἰσαγγέλῃ τοῦτον πρὸς τοὺς Ἀρεοπαγίτας. Πάλιν ὁμοῦς ἀπεδόθη τῷ Α. π. ἡ πρὸ τοῦ Δράκοντος μεγάλη ἐξουσία αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Σόλωνος, οὕτως ὥστε ἔκτοτε εἶχεν ἀφ' ἐνός μὲν τὴν ἐποπτείαν τῶν νόμων καὶ τῆς πολιτείας, ἀφ' ἑτέρου δὲ εὐρεῖαν δικαστικὴν ἐξουσίαν, καὶ ἴδια ὑπῆρχοντο εἰς τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ αἱ δίκαι, φόνοι καὶ ἀποπειράς φόνοι καὶ ἐμπρησμοὶ καὶ ἀποπειράς καταλύσεως τῆς πολιτείας. Μετὰ τὰ Μηδικὰ ὁ Α. π. ὡς πολιτικὴ δύναμις ἰσχυρὸν ἔτι μᾶλλον, διοικῶν τὴν πόλιν οὐχὶ μὲν δι' εἰδικοῦ νόμου ἢ ψηφίσματος λαβὼν τὴν πρόσθετον ταύτην ἐξουσίαν, ἀλλὰ, ὡς λέγει ὁ Ἀριστοτέλης, «διὰ τὸ γενέσθαι τῆς περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχίας αἵτιος», κατερῥώσας τότε ἀποροῦντων τῶν στρατηγῶν νὰ ἐμβώσιν οἱ πολῖται εἰς τὰς ναῦς. Ἡ ταῦτα κατὰστασις διήρκεσε μόνον 17 ἔτη μέχρι τοῦ 462, ὅποτε ἡ δυσάρεσκαία πολλῶν διὰ τὴν ὑπερμεγάλην δύναμιν τοῦ Α. π. κατέληξεν εἰς τὴν διὰ ψηφίσματος ἀφαίρεσιν τῆς προσθέτου ἐξουσίας, μεθ' ὃ τινὰ τῶν ἔργων τοῦ Α. π. ἀπεδόθησαν εἰς τὴν βουλὴν τοὺς πεντακσίτους, ἄλλα δ' εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου καὶ ἄλλα εἰς τὰ

ἡλιαστικά δοκαστήρια. Κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη αἰτίαι τῆς τοιαύτης μεταβολῆς ἐγένοντο κυρίως ὁ θερμότης καὶ ὡς τότε μέλος τοῦ Α. π. καὶ μέλλον νὰ δικασθῇ ἐπὶ μηδισμῷ καὶ Ἐριαλτῆς ὁ Σερωνίδου. ὅστις φαίνεται ὅτι ἔντως ὑπῆρξεν ὁ κύριος ρόλος τῆς κατὰ τοῦ Α. π. ἀντιδράσεως, ἣν πρῶτος, ὡς λέγει πάλιν ὁ Ἀριστοτέλης, ὑπέδειξεν ὁ Ἀριστείδης. Ἀναφέρονται δὲ ῥητὴς νόμοι τοῦ Ἐριαλτοῦ καὶ ὕστερον τοῦ Ἀρχεστράτου καὶ τοῦ Περιχλέους ἐπιτελέσαντες τὸν περιορισμὸν τῆς ἐξουσίας τοῦ Α. π., οὕτως ὥστε ἔκτοτε εἰς μὲν τὴν Ἀλκιδασίαν αὐτοῦ ὑπῆρχον μόνον αἱ δίκαι φόνου καὶ αἱ γραφαὶ πυρκαϊῆς (ἐμπρησμοῦ) καὶ ἀσεβείας, εἰς δὲ τὴν διοικητικὴν ἐξουσίαν κυρίως ἡ ἐποπτεία τῶν ἱερῶν (ἐπιμέλεια τῶν ἱερῶν ἐλαίων, τῆς ἀκριβοῦς τελέσεως τῶν τῆς λατρείας νομίμων κτ.). Ἡ ἐποπτεία ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς τῶν νέων καὶ ἐπὶ τῶν ἡθῶν, ἥτις ἤτα πρότερον ἐν τῶν σπουδαιωτάτων αὐτοῦ ἔργων, εἶχε περιορισθῇ σφόδρα, καὶ ἡ γραφὴ δὲ ἀρχίας, ἥτις πρὸ τοῦ Ἐριαλτοῦ εἰσῆχτο εἰς τὸν Α. π., ἐδικαζέτο ὕστερον ὑπὸ ἡλιαστῶν. Δὲν εἶναι τέλος γνωστὸν, κατὰ πόσον εἶχεν ἀκόμη μέρος εἰς τὰ τῆς διοικήσεως τῶν δημοσίων ἑργμάτων. Ἄλλ' οὐκ ἦρτον παρ' ἑλίου τοὺς περιορισμοὺς τοὺς αὐτοὺς τὸ ἀρχαιότατον τοῦτο ἴδρυμα ἐτύγγανε παρ' Ἀθηναίοις ἀκόμη μεγίστης τιμῆς· οὐ σπανίως ἀνέτιθεντο τῷ Α. π. ὑπὸ τοῦ δήμου ἀνακρίσεις καὶ τὰ πορίσματα τούτων ἀνακρινόντο εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὑπὸ τὸν τύπον ἀποφάσεως, ἢ καὶ ἐντελλέτο ὁ Α. π. ὑπὸ τοῦ δήμου νὰ δικάσῃ αὐτοτελεῶς ἐγκλήματά τινα. Καὶ αὐτοβούλως, ὡς φαίνεται, ἠδύνατο ν' ἀνακρίνῃ καὶ νὰ μεταβιβάσῃ τὸ πορίσμα εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὡς ἀπόφασιν, ἵνα ὁ δῆμος ἔρσην ὅτι· ἔδει νὰ γίνῃ. Πρὸς τὴν ἐκ τῶν ἐλλ. βιβλίων κυρίως Γ. Γ. Ἰλνδερτ Ἐγγειρ. ἀρχαιολογ. τοῦ δημοσίου βίου τῶν Ἑλλ. κατὰ μεταφρ. Ν. Γ. Πολίτου. [Γ.Μ.]

Ἀρεναρία ἢ ἐρυθρά (φαρμ.). *Arenaria rubra*, γαλλ. *sabline rouge*. Ὀλέκληρον τὸ ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Καρσφυλλοειδῶν τοῦτο φυτὸν παρέχεται εἰς ἀέψημα ἢ εἰς ὑδατῶδες ἐκχύλισμα ὑπὸ μορφὴν καταποτίων ὡς πρᾶντικόν. Διουρητικόν καὶ στυπτικόν κατὰ ὀξείας καὶ χρονίας κυστίτιδος, λιθιάσεως, φυματίσεως καὶ νεφροκωλίκων. Τὸ φυτὸν τοῦτο φύεται ἐν ἁμῶν καὶ δὴ ἐπὶ τῶν ἁμμοδῶν τῆς Ἀλγερίας ἀκτῶν· περιέχει μέγα ποσὸν ἁλκαλίων καὶ ῥητινώδη-ἀρωματικά στοιχεία, εἰς ᾧ ἐρείλει τὰς φαρμακευτικὰς αὐτοῦ ἀρετάς.

Ἀρέσις. Χωρίον τῆς νήσου Κυθήρων, ἀνῆλκεν εἰς τὸν δῆμον Κυθηρίων καὶ ἔχον 118 κατ.

* **Ἀρεόπολις**. Κομποπολις πρωτεύουσα τοῦ δήμου καὶ τῆς ἐπαρχίας Οἰτύλου τοῦ νομοῦ Λακωνικῆς, ἔχουσα 1,975 κατ καὶ οὕσα ἔδρα τῆς ἐπισκοπῆς Οἰτύλου.

* **Ἀρεοχώρι**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἄριος τῆς ἐπαρχίας Καλαμών, ἔχον 357 κ.

Ἀρεταῖος (θεόδωρος). Ἐγεννήθη ἐν Ναυπλίῳ κατὰ τὸ 1830 ἐκ πτωχοτάτης οἰκογενείας. Διανύσας τὰς ἐγκυκλίους αὐτοῦ σπουδὰς εἰς Ἀθήνας, μετὰ τριετὴ φοίτησιν ἐν τῇ Ἱατρικῇ Σχολῇ μετέβη εἰς Βερολίνον, ἐνθα νεαρῶτατος ἐν ἔτει 1853 ἐγένετο ἀριστοῦχος διδάκτωρ τῆς ἱατρικῆς, ἀσκηθεὶς δ' ἐν Παρίσις καὶ Βιέννῃ κατέβηεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τῷ 1856. Ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος διορισθεὶς ἱατρός ἐν τῇ κατὰ τὸ 1857 ἰδρυθείσῃ Ἀστυκλινικῇ. Τῷ 1863 ἐγένετο ὑψηλότης τῆς Χειρουργικῆς Παθολογίας, τῷ 1866 ἑκτακτὸς καθηγητὴς καὶ κατὰ τὸ 1870 τακτικὸς τοιοῦτος ὡς καὶ τῆς Χειρουργικῆς Κλινικῆς, ἣν διεύθυνε μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ συμβάντος τῇ 24 Μαρτίου 1893. Ὁ Α. θύναται νὰ ὀνομασθῇ πανελληνίως χειρουργός, διότι ὡς ἐκ τῆς ἐκτάκτου αὐτοῦ περὶ τῆς χειρουργικῆς εὐχερείας καὶ ταχύτητος καὶ τῆς ἀληθῆς του διαγνώσεως πάντος χειρουργικοῦ νοσήματος συνεκέντρων μέγιστον ἀσθενῶν ἀριθμὸν συρρέοντα εἰς Ἀθήνας ἐκ πάσης τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῶν ἐπαρχιῶν. Οὐ μόνον δὲ τὴν χειρουργικὴν ἐμύλην εὐσεπῶς ἐχειρίζετο, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιστήμην φιλοπόνως ἐθεράπευε, διευθύνων τὸν «Ἀσκληπιόν» ἐπὶ διατίαν κατὰ τὸ 1860 καὶ 1861 καὶ πλείους ὅσας γράφας μονογραφίας, ἐξ ὧν μνημονεύομεν τὰς περὶ «Ἠλεκτροκαυστικῆς ἐφαρμοσμένης εἰς χειρουργικὰς ἐγχειρήσεις» (1858), τῆς Χειρουργικῆς παρ' Ἑλλησιν» (1874), τῆς «Ἰσχυίμου ἀγωγῆς» κλπ. Ἐτιμᾶτο ἰδιαζέοντως ὑπὸ τῶν συναδέλφων αὐτοῦ καὶ ἡγαπᾶτο ἰδιαίτερος παρὰ τῶν μαθητῶν του καὶ συνενῶν τὸ μελίχχιον μετὰ τῆς ἀκριβοδικαίας αὐστηρότητος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων αὐτοῦ. Ἐνεκα τούτου καὶ Πρύτανις ἐξελέγη τῷ 1879 καὶ διαρκῶς διατέλει συγχελητικός, ὑπὸ δὲ τῆς Πολιτείας ἐτιμῆθη διὰ τοῦ παρρησίου τῶν Ἀνωτέρων Ταξιαρχῶν. Ὅτι δὲ συνεκρίσεν ἐν τῇ ἀκρίσει τοῦ φιλανθρώπου αὐτοῦ ἐπαγγέλματος διὰ τῆς δικήμης αὐτοῦ σχεδὸν ὁλόκληρον, κατέλειπεν εἰς τὸ ἔθν. Πανεπιστήμιον, ἄνωξ ἰδρυθῇ «Χειρουργικὴ καὶ Γυναικολογικὴ Κλινικὴ», ἥτις καὶ πράγματι κατὰ τῷ 1896 ἰδρύθη ἐν ἀπερίττῳ καὶ κομψῇ οἰκοδομῇ κατὰ τὴν ὁδὸν Κηφισίας, ἐν ᾗ περιλαμβανούσῃ 14 κλινὰς συνεχίζεται τὸ ἔργον τοῦ φιλαλλήλου χειρουργοῦ. Προσέτι δὲ κατέλειπε πολυτιμώτατον

χειρογράφων ἐγγλείον τας παρατηρήσεις του ἐπὶ τῶν ἀπειροπληθῶν καὶ ποικίλων περιπτώσεων χειρουργικῶν νόσων. ὅς μετ' ἐπιμελείας συνέγραψεν· ἀτυχῶς δὲν κατορθώθη νὰ ἴδῃ τοῦτο τὸ ῥῶς τῆς δημοσιότητος παρ' ὅλην τὴν ἰδιαιτέραν ἐπὶ τούτῳ παράκλησιν τοῦ ἐκλιπόντος χειρουργοῦ πρὸς τὴν Ἱατρικὴν Σχολήν. [Ζη.]

* **Ἀρέτσο** (Arezzo) ἡ Ἀρρήτιον. Πόλις τῆς Ἰταλίας ἔχουσα 44,350 κατ. τῷ 1901.

* **Ἀρετσού.** Βλ. Ρούσιν.

* **Ἀρζαντέζ** (Argenteuil). Πόλις τῆς Γαλλίας παρὰ τοὺς Παρισίους ἐπὶ τοῦ Σηκουάνα καίμενη καὶ ἔχουσα 15,116 κατ. Κατεργασία γυῖου, ἀμπελοφυτεία καὶ κηπουρικὴ.

* **Ἀρχικαλίνη** φαρμ. Arcacaline. Ἀλκαλοειδὲς ἐξαγορευμὸν ἐκ τῶν ἀρχικαρυῶν, καρπῶν ἰνδοφοινίκος τινος ἀρχικοκαλουμένου καὶ λίαν ἀρεστοῦ τοῖς Ἰνδοῖς πρὸς βρώσιν. Διάλυμα ἀλάτος τινος αὐτοῦ τῆς ὑδροδωρμικῆς ἀρχικαλίνης (Hydrohydrate d'arcacaline) ἐν τῷ ὀρθαλμῷ ἐνσταλάσσουσαν ἐπιφέρει μύσιν τῆς κόρης διαρκούσαν 1 ἢ 2 ὥρας ἀνευ κεραλαλγίας ἢ νευρικῆς τινος διαταραχῆς. [P.N.B.]

* **Ἀρήνης** δ.η.μ.ο.ς. Ἀνήκων τῇ ἐπαρχίᾳ Ὀλυμπίας τοῦ νομοῦ Τριφυλίας περιέχει ἐκτὸς τῆς πρωτεύουστος Ζαχαρώς καὶ 12 ἄλλα χωρία. Κάτοικοι 5,592 τῷ 1896.

* **Ἀρθρόποδα.** Οὕτω καλοῦνται ὅσα ἐκ τῶν ἀρθρωτῶν ἢ καὶ μὴ τὰ σῶμα ζῶων ἔχουσιν ἀρθρωτά τα μέλη ἢ ἄκρα. [P.N.B.]

* **Ἀρθρόφυτα** (ἱατρ.). Σωμάτια κινητὰ ἐν ταῖς ἀρθρικαῖς κοίτησιν, ὑπὸ λευκῇ, εὐθρυπτα, ὁμοιάζοντα πρὸς ἐφημέριον ἄνδρα, ὑπὸ μαστῆν σπερμάτων κολοκύνθης. Ἀνευρίσκονται ἰδίως ἐν ταῖς ἀρθρώσεσι τοῦ γόνατος καὶ τοῦ ἀγκῶνος. Γεννῶνται σχεδὸν πάντοτε ἐκ τῶν χροσσωτῶν ἐπιθηλιακῶν κυττάρων τοῦ ἀρθρικοῦ ὁρογόνου. Ἀνώδυνα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ Α. σπανίως ἀναγκάζουσι τὸν ἔχοντα ταῦτα νὰ ζητήσῃ τὴν συνδρομὴν τοῦ χειρουργοῦ, ὥστε τότε προβαίνει εἰς ἀρθροτομίαν καὶ ἀφαίρεσιν τῶν σωμάτων. [P.N.B.]

* **Ἀρθρωτά.** Βλ. Σπενδυλωτά.

* **Ἀριᾶνον.** Πόλις τῆς Ἰταλίας ἔχουσα 14,368 κατ. τῷ 1881.

* **Ἀριδίνη.** Ἀλκαλοειδὲς ἐλευθερον ὀξυγόνου, ἐξαγορευμὸν ἐκ τῆς ῥίζης τοῦ πρὸς τὰ Κιγγονοειδῆ λίαν συγγενούς δένδρου Agariba rubra, χρησιμοποιομένης ἐν Βραζιλίᾳ πρὸς ἐρυθρὰν βαφὴν τῶν ἐρίων. Ἀνυδρὸς μὲν κρυσταλλοῦται ἐξ κίθερικου ἀλμολοῦτου διαθερμάνσεως εἰς μεγάλῃ πιλ-

νωτάτα πρίσματα ἢ πυραμίδας· ἐνυδρὸς δὲ κρυσταλλοῦται δι' ἐξατμίσεως ἀπλῆς εἰς μεγάλα τετράπλευρα τὸ πλεῖστον καὶ πρίσματα, ἀποσαθρούμενα εἰς 100' καὶ μεταβάλλομενα εἰς ἀνυδρὰ. Γεῦσις πικροτάτη. Ἀντίδρασις ἀλκαλική, τῆξις εἰς 229°, διάλυσις ἀσθινὸς ἐν ὕδατι θερμῷ. Ὡς ἰσχυροτάτη διυδρική βάσις σχηματίζει κρυσταλλωσιμα ἅλατα οὐδέτερα τε καὶ ὀξεία.

* **Ἀριέζ** (Ariège). Γαλλικὸς νομὸς ἔχων ἐρδ. 4,903 τεχμ. καὶ ἀριθμὸν 219,644 κατ. τῷ 1896.

* **Ἀριζόνα.** Τοπαρχία (Territory) ἐν τῇ Βορείῳ αἰ. Συμπολιτεία, ἔχουσα ἐρδὰδιν 292,710 τεχμ. καὶ 122,931 κατ. τῷ 1900.

* **Ἀρικίνη** ἦτοι κινεσίνη ἦτοι κινεσάτιν. Ἀλκαλοειδὲς εὐρισκόμενον ἐν τῷ ψευδοβολεῖ τῆς κίνας (Calisaya τῷ ἐξ Africa προερχομένῳ καὶ ἀπορροῦντι κινίνῃ τε καὶ κινγονίνῃ, καὶ ἐν τῷ λευκῷ βολεῖ τῆς κίνας (Boha καὶ ἐν τῷ τοῦ Cusco. Χημικῶς ἐστὶν ἰσομερὴς πρὸς τὴν βρουκίνην, τὴν κουσκανίνην καὶ τὴν κουσκοκινγονίνην. Κρυσταλλοῦται ἐξ οἴνου, εἰς ἀνυδρὰ πρίσματα ἀδιάλυτα ἐν ὕδατι. Τὸ ἐν οἴνῳ, διάλυμα τῆς Α. ἐστὶν ἀριστεροστροφ. ἐνῷ τὸ ἐν ὑδρογλ. ὀρεῖ τυγχάνει ὀπτικῶς ἀδρανές. Ὡς βάσις ἰσχυρὰ ἡ Α. σχηματίζει ἅλατα εὐκρυστάλλωτα, μᾶλλον ἢ ἥττον διαλύτα. [P.N.B.]

* **Ἀρίμινον** (Bimini). Πόλις τῆς Ἰταλίας 27,916 κατοίκους ἔχουσα.

* **Ἄριος** δ.η.μ.ο.ς. Ἐν Μεσσηνίᾳ, ἀνήκων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαμών καὶ περιέχων ἐκτὸς τῆς πρωτεύουστος Ἀσλάνα καὶ τὰ χωρία Ἀρεσγῶρι, Βραχταγο, Γεωργουτζέικα, Γικροτζέικα, Γλιᾶτα, Μπαλίαγα, Μπάστα, Μπισμπάρδι καὶ Πήδημα, μετὰ 3,495 κατοίκων.

* **Ἀριστάρχα.** Οἰκογένεια πολυμερὲς δρᾶσα ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ Οἴκ. Πατριαρχεῖου καὶ ἐν τῇ πολιτικῇ τῆς Τουρκίας κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους, ἥς μέλος ὁ Σαυράκης ὑπῆρξεν ὁ τελευταῖος ἐκ τῶν Ἑλλήνων Φαναριωτῶν μέγας διερχομένης τῆς Ὑψηλῆς Πύλης. Ἡ οἰκογένεια αὕτη κατήγετο ἐκ τῆς πόλεως Bguine τῆς Ἀρμενίας, πατρίδος τοῦ αυτοκράτορος Ἰωάννου τοῦ Τσιμισκῆ, ὅθεν μετενόστευσεν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Πρῶτος γνωστὸς αὐτοῦ Α. ἦτο ὁ Νικόλαος ἀρχίας περὶ τὰ μέσα τοῦ 1Η' αἰῶνος, ὅστις πανίσχυρος τραπέζίτης ὢν τοῦ ἀρχιναυάρχου Τζεζαερίη Χασάν πασά (1770) συνετέλετον εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ Νικολάου Μαυρογένους, συμπατριῶτου ὄντος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Σταυρανή, τῷ 1750, καὶ τὴν ἀνάδοξιν τοῦ αὐτοῦ τῷ 1786 εἰς ἡγεμόνα

τῆς Βλαχίας καὶ Μολδαβίας. Ὁ σφονδυρὶς τῷ πάπῳ μέγας διαρμηγεὺς Σταυράκης ὁ Α', υἱὸς τοῦ Χατζῆ Νικολάου υἱοῦ τοῦ ἀνωτέρω Σ., ἐγεννήθη ἐν Κ/πόλει τῷ 1780 καὶ ἔλαβεν οἶκον τὴν τότε φαναριωτικὴν παιδευσιν, ἐκμαθὼν τὴν ἑλλην., γαλλ., ἰταλ. καὶ τὰς ἀνατολικὰς γλώσσας. ὦν ἐγένετο ἐγκρατέστατος διακρινόμενος διὰ τὴν μεταφραστικὴν αὐτοῦ δεινότητα ἐν τοῖς ὑπομνήμασι τοῖς διαμειδωμένοις μεταξὺ τῶν πρεσβευτῶν καὶ τῆς ὑψηλῆς Πύλης καὶ ἐν τῇ ἀλληλογραφίᾳ μετὰ τῶν ἡγεμόνων τῆς Βλαχίας. Κατ' ἀρχὰς ἔλαβε τὴν θέσιν τοῦ Ἀγὰ τῆς Βλαχίας (1806), εἶτα τὴν τοῦ μεγάλου Παστελνίκου τῆς Μολδαβίας (1818), τοῦ Καπικεχαγιά τῆς Βλαχίας (1818—1821), μεθ' ἧς προήχθη εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ μεγάλου διαρμηγεὺς τῷ 1821, διαδεξάμενος τὸν Κωνσταντῖνον Μουρεζλὴν. Ἐν τῇ δυσκλίᾳ καὶ ἀκροσφαλεστάτῃ ἐκείνῃ θέσει καὶ ἐν τῇ κρίσειμῳ τότε καταστάσει τοῦ ἐλληνικοῦ ἔθνους καὶ τῆς ἐκκλησίας ὁ Α' προσεπάθησε κατὰ ἐνὸν νὰ συμβιβάσῃ τὰ διεστώτα, ἀτε διατελὼν ἐν Τουργικῇ ὑπηρεσίᾳ, καὶ ὅθ' ἐν ταῖς συνδιασχέσεσι μετὰ τῶν πρέσβων Ῥωσσίας, Ἀγγλίας καὶ Αὐστρίας. Οὐχ ἦτονος ἔπεσε καὶ αὐτὸς θυμῷ τῆς δυσμενείας τοῦ Σουλτάν Μαχμουῦ, ἐξορισθεὶς δ' εἰς Κλαυδιούπολιν (Μπόκοβ) τῆς Παφλαγονίας ἀπέθανεν αἰνιδίζων κατ' Ἰούλιον τοῦ 1829 ἐν θανάτῳ θεωρηθέντος ὑποπτοῦ· ὁ δὲ νεκρὸς αὐτοῦ μετακομίσθη εἰς τὸ ἐν Σηροκρήνῃ παρὰ τὴν Κίπκην οἰκογενειακὸν μνημεῖον. ἔνθα ἐτάφησαν καὶ τὰ ἑξῆς ἀποθανόντα μέλη τῆς οἰκογενείας. Κατέλιπεν ἐν τῇ συζύγῳ αὐτοῦ Σοφίᾳ τέσσαρας υἱούς, ὧν ὁ πρεσβύτερος Νικ. Ἄλ. α' ἐγενν. τῷ 1799 ἐν Κ/πόλει καὶ ἀπέθανε τῇ 1 Φεβρ. 1866 ἐν Καίρῳ. Διδασχθεὶς οἶκος τὰ ἑλληνικὰ γράμματα παρὰ τοῦ Γεωργίου Σερουῖ τοῦ ὑπερὸν γυμνασιάρχου Σύρου καὶ τὰς λοιπὰς γλώσσας παρ' ἄλλοις διδασκάλοις, ὑπῆρξε κατ' ἀρχὰς μὲν σφραγιδοφύλαξ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας Ἀλεξάνδρου Σούτσου (1814—1821), εἶτα δὲ μέγας λογοθέτης τῆς Μεγ. τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ 1824 μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἐν ᾗ θέσει κατ' ἐξοχὴν διέπρεφεν, ὑπάρξας διδασκαλὸς τῶν Σουλτάνων Ἀβδουλ Μετζή καὶ Ἀβδουλ Ἀζίζ, καὶ Καπικεχαγιάς (ἀντιπρόσωπος ἐν Κ/πόλει) τῆς Βλαχίας ἀπὸ τοῦ 1834—1866, διατελέσας ἰδία ἐμπιστος τοῦ ἡγεμόνος Βιβεσκου. Προσέτι δὲ κατέχων ἄλλας ὑψηλὰς θέσεις τῆς Ὀθωμ. αὐτοκρατορίας προσεπάθησε μάτην νὰ προλάβῃ τὸν Κριμαϊκὸν πόλεμον καὶ ἐγένετο πολλὰχὺς ὠφέλιμος τοῖς Χριστιανοῖς. Πρὸς καὶ Μ. Π. Βρετοῦ Ἑθνικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ ἔτους 1867, σ. 253 κέξ. — Ἄλλοι υἱοὶ τοῦ μεγάλου διαρμηγεὺς ὑπῆρξαν ὁ Ματθαῖος, ἀρχιε-

πίσκοπος γενομένος τοῦ Σαρμακεβοῦ καὶ ἀποθανὼν τῷ 1864, ὁ Μιχαὴλ α' ὁ γενν. τῷ 1809 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1893 ἐν Σμύρῃ, ὅστις ὑπῆρξεν ἡγεμὼν τῆς Σάρμου ἐπὶ τινα ἔτη ἀπὸ τοῦ 1861 καὶ διοικητὴς Χίου, καὶ ὁ Ἰωάννης, ὅστις διατελέσεν ἐπὶ ἱκανὰ ἔτη πρέσβης τῆς Τουργίας ἐν Βερολίνῳ, ἔνθα ἐνυμφεύθη τὴν θυγατέρα τοῦ Πρώσου ὑπουργοῦ Βονίη καὶ ἀπέθανε τῷ 1897 ἐν Ἑλβετίᾳ, καταλίπων τὴν περιουσίαν αὐτοῦ εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Ὡδεῖον. Ὁ πρεσβύτερος υἱὸς τοῦ μεγάλου Λογοθέτου Νικολάου καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ Μαρίας Μάνου (ἀποθανούσης τῷ 1893), Σταυράκης, ἐγεννήθη ἐν Κ/πόλει τῷ 1835, ἐξεπαιδεύθη δὲ οἴκῳ τὴν μὲν ἑλληνικὴν ἐγκύκλιον παρ' Εὐσταθίου Κλεοβούλου τῷ εἰτα μητροπολίτῃ Καισαρείας, τὴν δὲ τῶν ξένων γλωσσῶν παρ' ἄλλοις διδασκάλοις, ἀκολουθῶν δ' ἐν Βενετίᾳ ἰδίᾳ τὴν τῆς λατινικῆς καὶ ἰταλικῆς, ἐν Βιέννῃ, τὴν τῆς γερμανικῆς καὶ ἀγγλικῆς, καὶ ἐν Παρίσις ἐπὶ τετραετίαν τὴν τῶν νομικῶν. Διατελέσας σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ δεκαετίαν, ἐγένετο μέγας λογοθέτης τῆς μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ 1867, πρεσβὸς διαφόρων κυβερνητικῶν ἐπιτροπῶν, βαθμοῦχος βασιλῆα, γερουσιαστής ἰσθμίας ἀπὸ τοῦ 1876 καὶ πρεσβὸς τοῦ ἐν Κων/πόλει ἑλληνικοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου, τετιμημένος δὲ δια πλείστων παρασῆμων. Ἐξέδωκε πρότερον μὲν ἐν ἐφημερίᾳ καὶ περιοδικῇ, μάλιστα δὲ τοῦ ἐν Κων/πόλει ἑλληνικοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου, πραγματείας ἀρχαιολογικάς, ἱστορικάς καὶ φιλολογικάς, τῷ δὲ 1901 ἐν Κων/πόλει Φωτίου πατριάρχου Κων/λεως λόγου καὶ οὐκίας· πλείστα δὲ ἔχει ἀνέκδοτα. [L.]

Ἀριστεροτρεπῆ σώματα. Βλ. Πόλωσις φωτός.

Ἀριστεύς (Φρίξος). Ἑλλήν καλλιτέχνης γενν. τῇ 8 Φεβρουαρίου 1879 ἐν Ἀθήναις. Ἀκούσας μόνον μαθήματα τοῦ σχολαρχεῖου ἐσπούδασεν ἔπειτα ζωγραφικὴν ἐν τῷ Πολυτεχνεῖῳ ἐπὶ πάντε ἔτη, μεθ' ἧς ἀπῆλθεν εἰς Γερμανίαν, ἔνθα διέτριψε τρία ἔτη πρὸς τελειοποίησιν αὐτοῦ. Ἐπανελθὼν τῷ 1899 ἐπαγγέλλεται ἐν Ἀθήναις τὸν ζωγράφον, ἐκτελέσας πολλὰς εἰκόνας ἐπὶ θεμάτων ποικίλων βαίνοντων ἀπὸ τοῦ μᾶλλον ἀκράτου ἰδανισμοῦ μέχρι τοῦ ἀκραίονος πραγματισμοῦ. Κατὰ τὸ 1900 ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐταιρείας τῶν φιλοτέχνων ἐξέθηκε τὰ καλλίστα τῶν ἔργων του, ἐπὶ δὲ τοῦ παρόντος ἀσχολεῖται συνθέτων καὶ ἰχθυογραφῶν διάφορα ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν εἰκονογραφημένοις περιοδικῇ καὶ ὅθ' ἐν τοῖς Παναθηναίοις.

Ἀριστοτέλης. Κατ' ἐπιγραφὴν τινα

εὑρεθείσαν τῷ 1890 ἐν Πάρῳ καὶ ἀποτε-
λοῦσαν τεμάχιον τῆς ἀγνωστοῦ τοῦ Πα-
ρίου χρονικοῦ (βλ. λ.). ἥτις ἐξέδοθη τῷ
1897 ὑπὸ τοῦ A. Wilhelm ἐν τοῖς Mit-
theilungen τοῦ ἐν Ἀθ. Γερμ. Ἰνστιτούτου.
ὁ A. ἀπέθανε τῷ 322 π. X. ἐν ἡλικίᾳ 50
μόνον ἐτῶν. Ἐάν ἡ σημείωσις αὕτη εἴναι
ὀρθή, τότε ἐγεννήθη τῷ 372. ἐνῶ ἄλλοτε
ὡς ἔτος τῆς γεννήσεως ἐθεωρεῖτο τὸ 385.
Μερίστην γορὰν προηλάσεν ἐν τῷ οἰκο-
λογικῷ κόσμῳ ἢ ὅλως ἀπροσδόκητος ἀνεύ-
ρεσις παύρου περιέχοντος μέγα μέρος τῆς
Πολιτείας Ἀθηναίων τοῦ A. Ὁ πάπυρος
οὗτος κομισθεὶς ἐξ Αἰγύπτου εἰς τὸ Βρετα-
νικὸν Μουσεῖον ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον ὑπὸ
τοῦ Kenyon ἐν Λονδίῳ τῷ 1891. Περὶ τοῦ
ἔργου τούτου καὶ τῶν κατόπιν γενομένων
ἐκδόσεων αὐτοῦ βλ. Πολιτεία Ἀθηναίων.

* **Ἀριστομένους δῆμος.** Ἀνήκων
εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μεσσηνίας περιέχει ἐκτὸς
τῆς ὁμωνύμου πρωτεύουσας (κατ. 363) 25
ἄλλα χωρία, μετὰ 3.900 κατοίκων.

* **Ἀρίων** Ζωολ. βλ. Αἰεταῖς.

* **Ἀρχάδα** ἢ Ἀρχάδες. Χωρίον
τοῦ δήμου Ἀρδικίας τῆς ἐπαρχίας Βάλτου.
ἔχον 194 κατοίκους.

* **Ἀρχαδάδες.** Χωρίον ἐν Κερκύρᾳ
καὶ πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἰστωνκίων.
ἔχον 246 κατοίκους.

* **Ἀρχαδία.** Νομός τοῦ Ἑλληνικοῦ
βασιλείου, περιλαμβάνων τὰς ἐπαρχίας Μαν-
τινείας, Κυνουρίας, Γορτυνίας καὶ Μεγα-
λοπόλεως καὶ ἀριθμῶν 167.092 κατοίκους
τῷ 1896. Πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ Τρίπολις.
— Βιβλιογραφία A. Ἀπὸ τοῦ 1890 ἐγρά-
φησαν καὶ δύο ἱστορικά δοκίμια περὶ τῆς
πυνεχοῦς ἱστορίας τῆς A. Καὶ τὸ μὲν ὑπὸ
τοῦ Γ. Καραμάνου, Ἀρχαδία ἀπὸ τῶν
ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς ἐθνικῆς
ἀποκαταστάσεως (ἐν Τρίπολει 1900). τὸ
δὲ ὑπὸ Π. Κορμηνόβου, Ἀρχαδικὰ ὀνή-
ρεια καὶ προσμύθεια, ἐκδοθέντα ἤδη κατὰ
τύχην, ἐξ ὧν ἐδημοσιεύθη ἐν (Ἀθ. 1900).
Ἄλλα ἔργα καὶ μονογραφαί περὶ A. εἶναι
τὰ ἐν τῷ Bulletin de Correspondance Hellé-
nique δημοσιευθέντα γαλλιστὶ ὑπὸ τοῦ Vic-
tor Bérard, ὅστις καὶ περὶ τῆς Ἀρχαδικῆς
λατρείας ἴδιον ἔργον ἐξέδωκε τῷ 1894.
καθὼς καὶ περὶ Μαντινείας καὶ τῆς Ἀνα-
τολικῆς Ἀρχαδίας ὑπὸ Gustave Fougères
τῷ 1898. Τέλος ὑπὸ τοῦ N. Βέη ἐκδόον-
ται τὰ Μνημεῖα τῆς νεωτέρας Ἀρχαδικῆς
ἱστορίας, [N.N.]

* **Ἀρχαδίον** δῆμος. Ἐν Κρήτῃ,
ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ῥεθύμνης
καὶ περιλαμβάνων τὰ χωρία Ἀνάζον τὴν
καὶ πρωτεύουσαν, Κάδοισι, Καψαλιανὰ,
Κυργιάννα, Μέστην, Πίκρι, Χάρκειν καὶ τὴν

ἱστορικὴν μονὴν Ἀρχαδίου τὴν τασοῦταν
περιώνυμον καταστάσαν τῷ 1866, μετὰ
1.343 κατοίκων.

* **Ἀρχαλοχώρι.** Πρωτεύουσα τοῦ
ἐν Κρήτῃ ὁμωνύμου δήμου τοῦ ἀνήκοντος
εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μονοφατισίου τοῦ νομοῦ
Ἡρακλείου, ἔχουσα 200 κατ. Ὁ δῆμος
Ἀρχαλοχωρίου περιλαμβάνει προσέτι τὰ
χωρία Ἀλαγνί, Ἀλητζανή, Ἀμουργιέλες,
Ἀποστέμι, Ἀρκανώγια, Βιτσιλιά, Βουτου-
ροῦ, Γάσι, Γουρνιά, Ζίντα, Καλὸ χωριό, Κα-
μάρες, Μυλιαρίσι, Μουσοῦταν, Μπαδιὰν καὶ
Ἀγ. Σεμνήν, Νίσπητα, Πάρτηρα, Πασιό-
δαρον, Πισκοπήν, Πυράθι, Στεῖρωνα, Τε-
ρέλι, Χαλασό, Χανδρού, Πουλιά καὶ Χου-
μέρι, μετὰ 1.214 κατοίκων.

* **Ἀρχίνσας.** Πολιτεία τῆς Βορείου αμ.
Συμπολιτείας ἔχουσα ἐμβαδὸν 135.320 τγμ.
καὶ ἀριθμοῦσα 1.828.627 κατ. τῷ 1900.

* **Ἀρχισάδες.** Χωρίον τοῦ δήμου
Φακίδος τῆς ἐπαρχίας Λακεδαιμόνας, ἔχον
261 κατοίκους.

* **Ἀρχη** Ζωολ. βλ. Γένος ἀπριωνων πετα-
λοσφαιγγίων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀρχι-
δων, ὧν τυγχάνει τυπός. Περιλαμβάνει
περί τα 150 ζῶντα εἴδη, ὧν τὰ πλείστα
βιοῦσιν ἐν ταῖς θαλάσσαις τῶν θερμῶν
ζωνῶν. Δύο ἀρχαι, A. ἡ νυκτιά (Arca nox)
καὶ A. ἡ πωγωνήσσσα (Arca barbata) διαι-
τῶνται ἐν τῇ Μεσογείῳ καὶ τρώγονται ὑπὸ
τῶν κατοίκων τῆς Ταργέστης καὶ τῆς Be-
νεντίας, κἀκούμεναι ἐκ αὐτῆς mussolo. [B.N.]

* **Ἀρχίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Δα-
ρμουσιῶν τῆς ἐπαρχ. Λοκρίδος, ἔχον 355 κ.

* **Ἀρχουδάνα.** Χωρίον τῆς Κρήτης,
ἀνήκον εἰς τὸν δῆμον Λαππαίων τῆς ἐπαρ-
χίας Ῥεθύμνης καὶ ἔχον 424 κατοίκους.

* **Ἀρχουδᾶς.** Χωρίον τῆς Κρήτης,
ἀνήκον εἰς τὸν δῆμον Χουμεριάκου τῆς
ἐπαρχίας Μεγαρπέλου τοῦ νομοῦ Λαση-
θείου καὶ ἔχον 213 κατοίκους.

* **Ἀρχτοπίθηκος.** Ζωολ. Μία τῶν
τριῶν οἰκογενειῶν τῶν Πιθήκων, κατοι-
κοῦσα εἰς τὴν N. Ἀμερικὴν καὶ χαρακτη-
ριζομένη ἐκ τῆς ὑπάρξεως ὄνυχος ἀνθρω-
πίνου κατὰ τὸν ἀντιχειρὸς μόνον τοῦ ἀπισ-
θίου ποδός, ἐνῶ οἱ λοιποὶ δάκτυλοι φέρουσιν
ὄνυχας γαμβροῦς. Ἐχουσι τρεῖς προμηκτεῖς
καὶ ἄλλους τέσσας μυλίστας ὀδόντας. Ἐν
μόνον γένος τῆς οἰκογενείας ταύτης διασώ-
ζεται σήμερον, οἱ πίθηκοι Οὐιστίτι. [B.N.]

* **Ἀρλί** ἢ Ἀρέλι, α. τ. ο. (Arles), Πό-
λις τῆς Γαλλίας, ἔχουσα 24.567 κατοίκους
καὶ μεγαλοπρεπὴ ῥωμαϊκὰ μνημεῖα.

* **Ἀρλιγγεν** (Harlingen). Πόλις τῆς
Ὀλλανδίας παράλιος ἐν τῇ Φριζίᾳ, ἔχουσα
10.171 κατ. τῷ 1891.

* **“Αρλεμ”** (Haarlem). Πόλις τῆς Ὀλλανδίας, ἔχουσα 65,189 κατ. τῷ 1900.

* **“Αρμαγ”** (Armagh). Πόλις τῆς Ἰρλανδίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Οὐλστερ καὶ ἔδρα καθολικοῦ ἀρχιεπισκόπου, τοῦ πρωθιεράρχου τῆς νήσου. Κατ. 10,000. Ἡ ὁμώνυμος κομητεία ἔχει ἐμβα. 1,326 τχμ. καὶ κατ. 143,056 τῷ 1890.

* **“Αρμαντιέρ”** (Armentieres). Πόλις τῆς Γαλλίας ἐν τῷ νομῷ τοῦ Βορρᾶ ἀριθμεῖ 29,603 κατ. καὶ εἶναι βιομηχανικωτάτη.

* **“Αρμενάδες”**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀμοιπαγιτῶν ἐν Κερκῶρα, ἔχον 388 κατ.

* **“Αρμενία”**. Χώρα τῆς Ἀσίας ὑπαγομένη ἢ μὲν Βόρειος εἰς τὴν Ῥωσσίαν ἢ δὲ Νοτ. εἰς τὴν Τουρκίαν. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς Ἀρμένιοι ἄρ’ ἐνός μὲν ἐκ τῆς κακῆς διοικήσεως ἄρ’ ἐτέρου δὲ ἐκ τοῦ παραδείγματος τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Σλαβικῶν πληθυσμῶν τῆς χειρτανήσου τοῦ Αἰμου. οἵτινες ἐτυγον ἐν μέρει τῆς ἀπελευθερώσεως αὐτῶν ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ καὶ διὰ τῆς Βερολινίας συνθήκης τοῦ 1878. ἐσχημάτισαν παροτρυνόμενοι ὑπὸ εὐλοπατριδῶν ἀνδρῶν βαθμηδὴν τὴν ἰδέαν ἡγεμονίας περιλαμβανούσης πάντας τοὺς Ἀρμένιους ὑπὸ τῆς τσερρικῆς καὶ τῆς βωσσικῆς κυριότητος. Τῆς γνώμης ταύτης ὁ κυριώτατος ἀντιπροσωπεύς ἦν ὁ ἐξ Ἀρμενίων Λόρις Μελίκωφ στρατηγὸς ἐν τῇ βωσσικῇ ὑπηρεσίᾳ, ὅστις τῷ 1887 ἰδρύσας μετὰ τῶν ὁμογενῶν αὐτοῦ Νουβάρ τοῦ ἐκ Σμύρνης ἐλκόντος τὸ γένος. Τυρράν καὶ Βοϊζῆς Πασσᾶ τῶν διατελούντων ὑπὸ τὴν αἰγυπτιακὴν ὑπηρεσίαν, τὴν καλουμένην Association Anglo-Armenienne. Παρ’ αὐτῇ συγχρονως σχεδὸν ἐσχηματίσθη ἡ μυστικὴ εἰσαίρεσις κατὰ τὰ πρότυπον τῶν Ῥώσων μηδενιστῶν ἡ καλουμένη Χίντσα. Κῶδων ἥτις ἤρξατο ἐκδίδουσα ἐν Λονδίνῳ ἐφημερίδα ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα. Αἱ πρῶται στάσεις ἐξερράγησαν τῷ 1890 ἐν τῇ συνοικίᾳ Κουρ-Καπού τῆς Κιπὸλως. ἄλλ’ εὐθὺς κατεστάλησαν. Κατὰ φθινόπωρον τοῦ 1890 ἐξερράγη τέλος τὸ ἐπὶ μακρὸν ὑπολινθάνον πῦρ τῆς ἐπαναστάσεως, ὅτε ἡ Κουρδικὴ φυλὴ τῶν Βικρανλὴ ἐξήγγισεν παρὰ τῶν ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Ταλὸγγ παρὰ τὴν πόλιν Σατσούν ἐν τοῖς ὄρεσις Τουρκίας καὶ Περσίας οἰκούντων τὴν ἀδειαν, νὰ διέλθῃ διὰ τῆς χώρας αὐτῶν, ὅπως εὗρεται μέχρι τῶν κοιλάδων τοῦ ὁμοῦ ὁροπέδιου. Οἱ κάτοικοι παροτρυνόμενοι ὑπὸ τῶν Ἀρμενίων δημογωγῶν Δαματῶν καὶ Χαμπαρτζῶν ἠρνήθησαν τοῖς τοῖς τὴν ἀδειαν, οὕτω δὲ συνήρθη συμπλοκὴ καθ’ ἣν οἱ Κούρδοι ἠττήθησαν. Ὁ Χαμπαρτζῶν, ὅστις ἀνέλαβε τὴν ἀρχηγίαν, ὠχυρώθη μετὰ τὴν νίκην ταύτην ἐν τῷ ὄρεινῳ Andog-Dagh καὶ ἀπέχεσθαι παρὰ τῶν

οὐπὼ συνταχθεῖσιν εἰς τὸ κίνημα κοινοτήτων τὴν συμμετοχὴν εἰς αὐτό. Ὁ σουλτάνος Ἀβδουλ Χαμίτ (βλ. λ.) διέταξεν αὐστηραν ἀνακρίσιν περὶ τοῦ κινήματος τοῦτο καὶ ἐπέστειλεν ἐπιτροπέαν ἐξ ἀνωτέρων τουρκικῶν ὑπαλλήλων, πρὸς ἣν προσεκολληθήσαν ἀπεσταλμένοι τῆς Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ῥωσίας εἰς Α. Στάσεις ἐν Βάν. Μούς καὶ Βίτλις τῆς Α. ἐγένοντο συγχρόνως. Διαρκούντος τοῦ χειμῶνος τοῦ 1890 οἱ δημογῶγοι ἐπέδειξαν ἀνάκατον δραστηριότητα, τῇ δὲ 12 Ἰαν. 1890 συνεκάλεσαν ὁ ἄρτι ἐκλεγείς πατριάρχης τῶν Ἀρμενίων Ματθαῖος Ἰσμουρλιαν τοὺς προκρίτας τοῦ ἔθνους εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἵνα συσχεθῶσι περὶ τῶν μεταρρυθμίσεων, αἵτινες ἐμελλον νὰ υποβληθῶσι δι’ ἀναφορᾶς εἰς τὴν Πύλιν. Αὗται συνίσταντο εἰς τὴν συμμετοχὴν ἐν τῇ νομοθεσίᾳ τῆς χώρας καὶ τῇ διαχειρίσει τῶν νόμων καὶ εἰς τὴν προσλήψιν ὑπ’ ἐκαστοῦ Μωαμεθανοῦ διοικήτου τῆς χώρας ἐνὸς χριστιανοῦ Μουαβίνη βοηθοῦ καὶ εἰς τὴν στρατολόγησιν τῆς χωροφυλακῆς κατ’ ἀνάλογίαν τῶν δύο ἐπικρατουσῶν θρησκειῶν. Ἡ Ἀγγλίς ἐζήτησε νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸν σουλτάνον πρὸς παραδοχὴν τῶν μεταρρυθμίσεων τούτων καὶ ἐπειδὴ πάλιν κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1890 νῆαι ἐξερράγησαν στάσεις ἐν Α., ἐποίησας ναυτικὴν διαδήλωσιν ἐν τῷ Αἰγαίῳ, ἐν ᾗ ἔλαβον μέρος καὶ ἰταλικά, γαλλικά καὶ ἀμερικανικά πλοία. Ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ μετὰ τινὰς μικρὰς ἀψιμαχίας συνέβη ἐν Τραπεζούντῃ μεγάλῃ σφαγῇ τῶν Ἀρμενίων τῇ 8 Ὀκτωβρίου. Ὁ αἶμα ὑστερον συνεκέντρωθη περὶ τὴν ὀχυρὰν πόλιν Ζαϊτούν, ὅπου οἱ ἐπαναστάται περικυκλωθέντες ὑπὸ τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ ἀντέστησαν σθεναρῶς ἐπὶ δέμητον, μέχρις οὗ διὰ τῆς μεσολαβήσεως τῶν Εὐρωπαϊκῶν προξένων ἐν Χαλεπίῳ ἐπῆλθεν ἐπὶ ὅρους παραδόσεως. Τῇ 3/11 Ἰουνίου 1896 ἔνεκα τῆς βιαίας ἀπαγωγῆς Ἀρμενίας νεάνιδος ἐν Βάν συνέβησαν ἐν νέου ἀιματηραὶ συμπλοκαὶ ἐκεῖ, κατὰ δὲ τὰς ἡμέρας 14—16 τοῦ Αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐν πραξικοπήματος γενομένου ἐν τῷ καταστήματι τῆς Ὀθωμανικῆς Τραπεζῆς ἐν Γαλατᾷ τῆς Κωνσταντινουπόλεως προήλθε φρικτὴ σφαγὴ αὐτόθι, καθ’ ἣν χιλιάδες Ἀρμενίων ἐθανατώθησαν. Μετὰ ταῦτα ἐξηκολούθησαν αἱ σφαγαὶ ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ καὶ δι’ ἐν Χαρπούτ ἐπὶ τοῦ Ἀρμενικοῦ ὁροπέδου καὶ Ἀϊντάπ. Διὰ τῆς κρητικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ αὐτοῦ ἔτους τὸ ἀρμενικὸν ζήτημα ἐτέθη ἐν δευτέρᾳ μοίρᾳ καὶ ἐκτοτε τα ἐν Ἀρμενίᾳ διατελοῦσιν ὡς ἔσαν ἀλλοτε. Πρὸλ. νεώτερα ἔργα περὶ Α. καὶ τοῦ Α. ζητήματος: Alishan, Sisouan (ἐν Βενετία 1885 ἀρμενιστί), R. de Coursons, La rébellion arménienne (Paris 1895), Lepsius,

A. und Europa (ἐν Βερολ. 1896). Achow Σαχναί ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ Ἀρμενικοῦ κράτους (ῥωσιστ.) ἐν Πετρούπολει 1897). Latino. Gli Armeni e Zeitum (2 τομ. ἐν Φλωρεντία 1897). Jensen, Hittiter und A. Στρασβούργον 1897). Neimann, Οἱ Ἀρμενιοὶ ῥωσ. ἐν Πετρούπολει 1899). [B.E.]

* **Ἀρμενίου δῆμος.** Ἐν τῷ νομῷ καὶ τῇ ἐπαρχίᾳ Λαρίσης, περιλαμβάνων ἐκτὸς τῆς πρωτεύουσας Γκερλῆ τὰ χωρία Ἀβδουλάρ, Γκαχαλάρ, Δεδέρμαννα, Κλου-λελέρ, Κόνιερ, Μικρὲ Ναλίτσι, Μπουράζαν, Πέτρων, Ριζόμυλον, Σαράχατ, Σακαλάρ, Τιλκιτζή, Χαντζήμυση καὶ Χαταϊμπασα, μετὰ 8.794 κατοίκων.

* **Ἀρμένιοι.** 1) Χωρίον ἐν Κρήτῃ καὶ πρωτεύουσα τοῦ ὁμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Ἀποκερώνου τοῦ νομοῦ Σφακιῶν, μετὰ 722 κατοίκων. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Βρυσηϊκῶν τῆς ἐπαρχίας Ῥεθύμνης, ἔχον 424 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Πρακτοῦ τῆς ἐπαρχίας Σητείας τοῦ νομοῦ Λασηλείου, ἔχον 371 κατοίκους.

* **Ἀρμενός.** Χωρίον τοῦ δήμου Κυπαρισσίας ἐν Τριφυλίᾳ, ἔχον 336 κατ.

* **Ἀρμένων δῆμος.** Δῆμος τῆς νήσου Κρήτης, ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀποκερώνου τοῦ νομοῦ Σφακιῶν καὶ περιλαμβάνων τὴν ὁμωνύμην πρωτεύουσαν καὶ τὰ χωρία Καλάρ, Καλύδες, Καμπιά, Κοκκίνο Χωρίον, Μαχηροῦς, Μεγάλα Χωράφια, Νῆς Χωρίον, Παλαιόκαστρον, Πλάκα, Ποδάριον, Σαμωνῶν, Στόλον καὶ Τσιβαρῶν, μετὰ 4.206 κατ.

* **Ἀρμελλαρία** (Bot.). Ὑποδιαίρεσις τῶν Μυκήτων, περιλαμβάνουσα περὶ τὰ τριάντα εἴδη αὐτοφύτης Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικής. Τύπος αὐτῶν τυγχάνει ἡ *Armillaria mella*, φασμένη σφρηδὸν ἐπὶ τῶν κορυμῶν τῶν γηραιῶν δένδρων, διακρινομένη ἐν τοῦ ὠχροκυτρίνου ἢ κυανοπρατίνου πύλινου καὶ χρησιμεύουσα ὡς ἔδεσμα ἐκλεκτόν. Δύναται νὰ ἐπιέρῃ, ὡς παράσιτον τὴν καταστροφὴν τῶν δένδρων ἐν ὧν ἀνεύρη, τοῦ μυκήλου αὐτῆς εἰσδύοντος εἰς τὰς ῥίζας αὐτῶν χωρὶς νὰ νὰ ἐγερθῇ προηγουμένως ὑπόνοιά τις περὶ τοῦ αἰτίου τοῦ μαρasmus τοῦ δένδρου· μόνον κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου ἢ ἔλκρον πρότερον ἀναφαίνεται ἡ πύλινος τοῦ μύκητος, ὅστις ὑποδεικνύει τὸ αἶτιον τῆς καταστροφῆς. [B.N.]

* **Ἀρμόλια.** Χωρίον τῆς νήσου Χίου, ἀποτελοῦν μετὰ τῶν ἐγγύς χωρίων Ὀλύμπων καὶ Καλαρωτῆς τριγώνον καὶ ἐνερμαστὸν ἄλλοτε διὰ τὰ ἀρμυλλοπλαστὰ αὐτῶν κατασκευαζόμενα ἀργεῖα. Κατ. ἔχει 550.

* **Ἀρμπουνας.** Χωρ. τοῦ δήμ. Κλειτορίας τῆς ἐπαρχ. Καλαβρύτων, ἔχον 267 κ.

* **Ἄρνα.** Χωρίον τοῦ δήμου Φελλίας τῆς Λακεδαιμόνους, ἔχον 777 κατ.

* **Ἄρναδος.** Χωρίον τοῦ δήμου Τήνου, ἔχον 333 κατ.

* **Ἄρνεβία** (Bot.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς εὐκαγενείας τῶν Ἀρνογλωσσωδῶν, περιλαμβάνον περὶ τὰ δώδεκα εἴδη φυόμενα κατὰ τὴν Β. Ἀφρικὴν καὶ τὴν Δ. καὶ κεντρικὴν Ἀσίαν. Φυτὰ πολυετῆ ἢ ἐτήσια συγγενῆ πρὸς τὰ λιθοσπερμα, διαφέροντα μόνον κατὰ τὴν στυλὸν, διφυᾶ ἔντα. Ἐν εἶδος τούτων, *A. ἢ ἐχίσις* ἢ *ἄρνεβια echinoides* γνωστὸν καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα ἄνθος τοῦ προφύτου, εἶναι ὠραιότατον. ὕψος 20—30 ὄρεα, μετ' ἀνθέων εὐμεγέθων κυτρίνων, φερόντων μέλαιναν κηλῖδα ἀντιστοιχοῦσαν πρὸς ἐκάστην διαίρεσιν τῆς στεφάνης. [B.N.]

* **Ἄρνεμ** (Arnhem). Πόλις τῆς Ὀλλανδίας ὅχυσά, κειμένη ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὀχθῆς τοῦ Ῥήνου καὶ ἔχουσα 50.181 κατ.

* **Ἄρνη.** Χωρίον τοῦ ὁμωνύμου δήμου ἐν Ἀνδρῶ, ἔχον 177 κατοίκους τῷ 1896.

* **Ἄρνης δῆμος.** Ἐν Ἀνδρῶ, ἀποτελούμενος ἐκ τῆς πρωτεύουσας Μπατοὶ καὶ τῶν χωρίων Ἀπροβάτου, Ἄρνης, Κατακόλου, Μπαλαίων καὶ τῆς μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ἢ Ἀγίας ἐκείνης πολυτίμη χειρουργαζα. Κατ. 2.257.

* **Ἄρνεκίνη.** Πικρα ἐκχυλισματικὴ οὐσία ἐξαχθεμένη ἐκ τῶν φύλλων τῶν ἀνθέων καὶ τῆς ῥίζης τῆς ὀρεινῆς ἀρνίκης (*Arnica montana*) ὑπὸ μορφήν μάζης ἀμόρφου, χρυσοκυτρίνης, ῥητινομένης διὰ θερμάνσεως, ἀδιαλύτου ἐν ὕδ., εὐδιαλύτου ἐν ἀλκαλίᾳ καὶ ὀξέσιν. [P.N.B.]

* **Ἄρνεσταδ** (Arnstad). Πόλις τῆς Γερμανίας ἐν τῇ ἡγεμονίᾳ τοῦ Σβάρτσβουργ-Σονδερσχαύζεν, ἔχουσα κατοίκους 14.413 τῷ 1900.

* **Ἄροανίς** δῆμος. Ἀνήκων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρύτων τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας περιλαμβάνει ἐκτὸς τῆς πρωτεύουσας Σοπώτου τὰ χωρία Ἀγρίδι, Ἀναστάσοβα, Δεσινόν, Δροβολοδόν, Καμινιάνο, Χόβολη καὶ τὴν μονὴν τῶν Ἀγίων Θεοδώρων, μετὰ κατ. 2.426 τῷ 1896.

* **Ἄρομσεκ** (Haromszek). Κομιτάτον τῆς Οὐγγαρίας ἔχον ἐμβαδ. 3.550 τεχμ. καὶ 430.008 κατ. τῷ 1890.

* **Ἄροῦ** νῆσος. Συστάς νησίδων κειμένη πρὸς Β. τῆς νέας Γουινέας καὶ ἀνήκουσα εἰς τὴν Ὀλλανδ., ἀποικιακὴν διοίκησιν τῆς Ἀμβόινης, μετὰ 15 χιλ. κατ.

* **Ἀρουνδέλλια** μάργα. Βλ. Πάριον χροινικόν.

* **Ἀρπίνον** (Arpino). Πόλις τῆς Ἰτα-

λίαν, ἔχουσα 11,358 κατ. τῷ 1881. Πατρίς τοῦ Μαρίου, τοῦ Κικέρωνος, τοῦ Ἀγρίππα καὶ τοῦ Ἰταλοῦ ζωγράφου τοῦ καλουμένου ἱπποῦ τοῦ Ἀρπίου, πράγματι δὲ Ἰωσήφ Cesari (1560-1640).

* **Ἀρραδωνίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐρινεοῦ τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν, ἔχον 258 κ.

* **Ἀρ(ρ)αγόζινα.** Χωρίον τοῦ αὐτοῦ δήμου, ἔχον 337 κατ.

* **Ἀρρακασία** (Βοτ.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Σκιαδανθῶν ἢ Σκιαδοφόρων, περιλαμβάνον περὶ τὰ δύοδεκα εἶδη φυόμενα εἰς τὰς Ἀνάεις καὶ εἰς τὰ Νότια τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. Φυτὰ παώδη, πολυετή, μετὰ φύλλων ἀντεστημένων καὶ μετ' ἀνθέων συνθέτων. Ἐν εἶδος, *A. ἡ ξανθόριζος*, παράγει σαρκώδεις ρίζας τραγομένας ἐν Κολομβία μετὰ ἐψησιν ὡς τὰ ἡμεδαπά γεωμήλα καὶ παρεχούσας ἄλευρον θρεπτικώτατον παρεμφορές πρὸς τὸ ἄρραροῦσι. [B.N.]

* **Ἀρράς** (Arras). Πόλις τῆς Γαλλίας, ἔχουσα μετὰ τοῦ ὅλου δήμου κατ. 26,144 τῷ 1896.

ἢ * **Ἀρ(ρ)αχοδίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Κτιμενίων τῆς ἐπαρχίας καὶ τοῦ νομοῦ Εὐρυτανίας, ἔχον 249 κατ.

* **Ἀρρισβουργ** (Harrisburg). Πρωτεύουσα τῆς Βορείουαμερ. πολιτείας Πενσυλβανίας, 152 χμ. ΒΔ. ἀπέχουσα τῆς Φιλαδέλφειας καὶ καίμενη ἐν ευφρόνι κοιλάδι παρα τὴν ἀριστ. ὄχθην τοῦ Susquehanna. Ἔχει λαμπρὰ οἰκοδομήματα καὶ ἀριθμεῖ 50,167 κατ. Ἰδρυθεῖσα τῷ 1733 ἐγένετο τῷ 1812 πρωτεύουσα τῆς Πενσυλβανίας.

* **Ἀρρισὼν** (Harrison). Ὄνομα δύο πρεσβῶν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς. 1) Γουλιέλμος Ἑρρίκος Ἀ., γενν. τῷ 1773 ἐν Βιργινία. Εἰσελθὼν εἰς τὸν στρατὸν τῷ 1792 προήχθη ταχέως εἰς στρατηγὸν καὶ ἐπολέμησε τῷ 1811 πρὸς τοὺς Ἀγγίλους τοῦ Καναδᾶ πλείστα καταγαγὼν κατ' αὐτῶν νίκας, ἐξελέγη δὲ ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν φιλελευθέρων ἐνατος πρῶτος τῇ 4 Μαρτίου 1841. Ἀπέθανεν ὁμως μετὰ ἕνα μῆνα ἀκριβῶς. — 2) Βενιαμίν Ἀ., ἔγγονος τοῦ προηγούμενου καὶ 11^{ος} πρῶτος, γενν. τῷ 1833 ἐν τῇ πολιτείᾳ Ὀχαιοῦ. Σπουδάζας τὰ νομικὰ ὑπῆρξε κατ' ἀρχὰς δικηγόρος, θεωρήθη τῷ 1860 ἀνώτερος εἰσαγγελεὺς τοῦ δικαστηρίου τῆς πολιτείας Ὀχαιοῦ. παρῆν τῇ 8^ῃ ὁμως κατὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον τῷ 1861, εἰς ὃν ἔλαβε μέρος καὶ προήχθη μέχρι τοῦ ὑποστρατήγου. Μετὰ τὸ πέραν τοῦ πολέμου τοῦτου ἐπανέλαβε τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα, μέχρι τοῦ 1881, ὅτε ἐγένετο μέλος τῆς γερουσίας ἐν Οὐασινγκτονι μέχρι τοῦ 1886. Τῷ 1889 ἐξελέγη πρῶτος ὡς ἀντιπρόσωπος

τῶν συντηρητικῶν δημοκρατικῶν καὶ διετέλεσε τοιοῦτος μέχρι τοῦ 1893. Ὑπῆρξε δὲ κατ' ἐξοχὴν ὑπέρμαχος τοῦ νόμου τοῦ Μόνορε.

* **Ἀρσαμιάς.** Ῥωσικὴ πόλις ἐν τῷ κυβερνείῳ τοῦ Νίζην-Νοβογορόδ, ἔχουσα κατ. 10,597 τῷ 1897.

* **Ἀρσένης** (Ἰωάννης). Δημοσιογράφος καὶ ποιητὴς γενν. ἐν Κεραλληνίᾳ. Ἐπεράτωσεν ἐν Ἀθήναις τὰς γυμνασιακάς καὶ πανεπιστημιακὰς ἐν τῇ νομικῇ σπουδᾷ αὐτοῦ, ἀλλ' ἐστράφη ἐπὶ τὰ φιλολογικὰ νεώτατος, καὶ ἐν ἡλικίᾳ 18 ἐτῶν διεθύονε τὴν ἔκδοσιν καλλιτεχνικοῦ περιοδικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Καὶ Τέχνη», ὡς καὶ ὑπῆρξε διευθυντὴς ἐπὶ ἑτῆ ἐτέρου περιοδικοῦ συγγράμματος «Αἱ Μοῦσαι». Ἀλλ' ὅτι κατέστησε γνωστὸν αὐτὸν εἶναι ἡ ἔκδοσις ἀπὸ τοῦ 1881 τῆς παρυγνώστου ἐπετηρίδος τῆς ἐπιγραφουμένης «Ποικίλῃ Στοᾷ», τῆς μεστῆς ποικίλων πραγματειῶν, ἐμμέτρων καὶ πεζῶν ὡς καὶ εἰκονῶν, ἥτις ἐκδίδεται, καίτοι ἐνίστασιν οὐχὶ κατ' ἔτος, μέχρι τοῦ νῦν καὶ ἡς πανηγυρικὸν τεῦχος δημοσιευθήσεται ὁσονούπω. Ἡ δεκαπενταετηρίς τῆς Ποικίλης Στοᾶς 1902. Ὑπῆρξε πρὸς τοῦτοις μέλος καὶ πρῶτος πλείστον φιλολογικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν σωμάτων ἐπὶ δεκαετίαν δὲ πρῶτος τοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου «Οὐδῶρον». [Φ.]

* **Ἀρσενικήσις** ἢ ἄρσενικοδηλητηρίασις καλεῖται ἡ ἀπὸ μακρῆς χρήσεως χάριν θεραπευτικοῦ σκοποῦ (ἐπὶ παθήσεων δερματικῶν χορηγουμένου ἄρσενικοῦ πρὸς τὴν δηλητηρίασιν, ἐκφανομένη δι' ὑπερεκκρίσεως τῶν σιελόγονων ἀδένων, δι' αὐχμηρότητος κατὰ τὸν ἰσθμὸν τοῦ φάρυγγος καὶ ἀσθέτου διψῆς, δι' ἐξοδήσεως μεγάλῃς τῶν βλεφάρων καὶ διακατάλυσεως τῶν ἀφροδισίων ὁρμῶν. Τὰ σημεῖα ταῦτα ἐμφανίζονται μετὰ τρίμηνον ἐπίμονον χρήσιν ἄρσενικοῦ καὶ φαρμάκων καὶ βαθμηδὸν ἐξοφανίζονται παυσμένης τῆς χρήσεως, ἄλλως ἐπαπειλεῖται ὁ θάνατος ἀπὸ δηλητηρίασεως συνόλου τοῦ νευρικοῦ συστήματος.

* **Ἀρσίγγη.** Βλ. Ἐξίγγιν.

* **Ἀρσῖναι** ἢ τοὶ ἄρσενικῖναι. Καθ' ὃν τρόπον ἐκ τῆς ἀμμωνίας δι' ἀντικαταστάσεως τοῦ ὑδρογόνου ὑπὸ πνευματορριζῶν προκύπτουσιν αἱ ἀρσῖναι, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ αερώδους ὑδρογονοῦχος ἄρσενικοῦ δι' ἀντικαταστάσεως τῶν ατόμων ὑδρογόνου ὑπὸ πνευματορριζῶν παράγονται ἄρσενικοῦχοι ὑδρογονάνθρακες, αἱ ἀρσῖναι. [P.N.B.]

* **Ἀρσονόζι** στήλη. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια. Ἀ. πειράματα. βλ. Ἐπαγωγὴ ἡλεκτρικῆ.

* **Ἄρτ** (Bret Harte). Ἀμερικανὸς μυθιστοριογράφος καὶ ποιητὴς γενν. τῷ 1839

ἐν Ἀλβανίᾳ τῆς πολιτείας Νέας Ὑόρκης. Ὑπῆρξε κατ' ἀρχὰς ὑπάλληλος ἐμπορίου οἴκου ἐν Καλιφορνίᾳ, ἐνθα διέμεινε μέχρι τοῦ 1871, ὅτε λαθῶν ἀνεξάρτητον θέσιν προήχθη βαθμύθην καὶ διετέλεσεν εἰς πρόξενος τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐν Γερμανίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ. Ἀπὸ τοῦ 1885 ἐγκατέστη ἐν Λονδίνῳ. Ἠρξάτο δὲ τοῦ συγγραφικοῦ αὐτοῦ σταδίου ἤδη ἐν Καλιφορνίᾳ εὐρισκόμενος. Αἱ διηγήσεις αὐτοῦ, ἐν αἷς ἀναμνηστικαὶ ἐπιτυχέστατα τὰ εὐτράπελον μετα τοῦ παθητικοῦ, κατέστησαν λίαν περιζήτητα, ἀπειρος δὲ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν. Προσέτι ἔγραψε ποιήματα λίαν ἐπιτυγχάντα. Γενικῇ ἐκδοσίᾳ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐγένετο τῷ 1881 ἐν Λονδίνῳ καὶ τῷ 1892 ἐν Βαστὼν. Ἀπέθανε δὲ κατὰ Μάιον τοῦ 1902.

* **"Αρτα.** Πόλις πρωτεύουσα τοῦ ὁμωνύμου νομοῦ καὶ δήμου ἀριθμοῦσα 7,782 κατ. Τῷ 1897 κατὰ τὸν Ἑλληνοτουρκικὸν πόλεμον ἡ πόλις ὑπῆρξε κέντρον ζωηρᾶς στρατιωτικῆς κινήσεως.

* **"Αρτάκη.** Πόλις ἐπίσημος ἐν τῇ ἀρχαιότητι, καίμενη πρὸς Δ. τῆς χερσονήσου τῆς Κυζίκου (Καπού-δαγ) καὶ ἰδρυθεῖσα πιθανῶς ὑπὸ τῶν Φρυγῶν. Πρὸς Ν. αὐτῆς ἐκτείνεται εἰς τὴν θάλασσαν ἐν εἴδει μικρᾶς χερσονήσου λόφος ὀνομαζόμενος σήμερον ἐκ τῆς ἐπ' αὐτοῦ καίμενης ἐκκλησίας ἁγίας Συμεῶν, ἀπέναντι δ' αὐτῆς ὑπάρχει νηρίδιον καλούμενον Κυρὰ Παναγία καὶ ἔχον λεῖψανα ἀρχαίου ναοῦ ἐν ἀποστάσει δ' ἑνὸς μίλιου ἀπὸ τῆς πόλεως ὑπάρχει νήσος ὁκτώ περίπου σταδίων περιφερείας ὀνομαζομένη τὸ πάλαι, ὡς καὶ ἡ πόλις. Ἀρτάκη. Ἡ πόλις αὕτη ἦτο κατ' ἀρχὰς ἐλευθέρα, εἰς δ' ὑπετάγη τῇ Κυζίκῳ καὶ τελευταίον κατέστη προάστειον καὶ ἐπίκειτο αὕτη. Ἐν αὐτῇ ὑπῆρχε τὸ πάλαι θαυμασιὸς ναὸς τῆς Ἀρροδίτης γέρων τὸ ὄνομα τῆς πόλεως καὶ κρήνη, παρ' ἣ ἐλέγετο ὅτι οἱ Ἀργοναῦται ἔθεσαν τὴν ἀγκυραν τῆς Ἀργεῖς. Κατὰ τὰ τέλη τοῦ ἰωνικοῦ πολέμου ἡ Α. κατεστράφη ἐπὶ δὲ τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων καὶ πρὸ αὐτῶν προσεκλήθητο στήλην τινα καὶ ἠδύνατο νὰ ἐπιδείξῃ μαρμαρίνα τινα μνημεῖα· τὰ δ' ἐν αὐτῇ σωζόμενα ὀχυρώματα εἶνε βυζαντινὰ καὶ ἡ γενεαυατικὴ πύργος ἐκ πλεουσίων λειψάνων ἀρχιτεκτονικῶν τῆς Κυζίκου οἰκοδομηθέντες. Ἀξίον σημειώσεως εἶνε πρὸ πάντων ὠραῖον τείχος ἐξ ἀκανονίστων ὀγκῶν ὅλον ἐκ λευκοῦ μαρμάρου πέλασγικῆς κατασκευῆς. Ἡ δὲ νῦν Α. ἔχει μικρὸν μόνον, ἀλλ' ἀσφαλῆ λιμένα καὶ ὑπὲρ τὰς 9 χιλ. κατοίκους, ὧν περί τοὺς 1,000 ὀθωμανοί, εἶνε καὶ μαχαμλίκιον (ὑποδιοίκησις) ὑπαγόμενον εἰς τὸ μουτσαρλίτικον τοῦ

Μπαλού-Κεσπέρ καὶ εἰς τὴν νομαρχίαν Προύσης καὶ ἔδρα τοῦ μητροπολίτου Κυζίκου· ἔχει δὲ ἐξαιτάξιον αστικήν σχολήν, παρθεναγωγεῖον, νηπιαγωγεῖον καὶ ὠραῖον μητροπολιτικὸν ναόν. Ἡ ἐν αὐτῇ μονὴ τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου, κτήμα Ἰωακείμ τοῦ Β', εἶνε νῦν θεραπευτήριον τοῦ ἱατροῦ Κ. Μακρή. Ἐμπορία σημαντικὴ μετὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου, συνιστάμενη εἰς αἴνες, ἐλαιάς, μέταξαν, ἀλίπαστα κτλ. Α. ἐλέγετο καὶ ὅρος εὐδενδρον τῆς ἐν Προποντίδι Βασθίκου, νήσου τῶν Κυζικηνῶν, ὡς καὶ πόλις καίμενη ἐν τῇ Ἀριανῇ. [Φρ. Σ. I.]

* **Άρτεμισίων** δὴ μ. ο. σ. Ἐν τῷ νομῷ Ζακύνθου, περιλαμβάνων τὴν πρωτεύουσαν Φιολήτι καὶ ἄλλα χωρία, μετὰ 2,381 κ.

* **Άρτεμις.** Κωμόπολις τῆς νήσου καὶ τοῦ δήμου Σίφνου, ἔχει οὖσα 1722 κατ.

* **Άρτηριομαλάκυνσις.** Παθολογικὴ τις κατάστασις τῶν ἀρτηριῶν χαρακτηριζομένη δια μαλακύνσεως ἢ χαλαρώσεως μᾶλλον τῶν ἀρτηριακῶν τοιχωμάτων· συνεπαγομένης διαταραχῆς σπουδαιότητας περὶ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος. Ἀντίθετος πρὸς αὐτὴν εἶναι ἡ ἀρτηριοσκληρώσις (βλ. λ.). [P.N.B.]

* **Άρτηριοσκληρώσεις** καλεῖται παθολογικὴ τις κατάστασις τῶν ἀρτηριῶν τοῦ σώματος συνισταμένη εἰς ἐκρύψιν τῶν μυϊκῶν ἰνῶν τοῦ ἀρτηριακοῦ τοιχώματος, ἐναρχυμένην δια φλεγμονῆς τοῦ ἐνδοθηλίου καὶ ἀποκρίνουσαν εἰς τιτανώδη διεθῆσιν. Παρίστησιν οὕτως εἰπεῖν τὴν συνισταμένην, πάντων τῶν λοιμωδῶν ἢ τοξικῶν αἰτίων ἅτινα ἔδρασαν κατὰ τὸν βίον τοῦ ἀτόμου. Ἐὰν αἱ ἀρτηρίαι προσβάλλωνται πολλὰκις εἰς ἄλλοτε ἄλλην ἡλικίαν καὶ δὴ ὅταν ἐτι πάντα τὰ ὄργανα διατελῶσιν ἐν σχετικῇ εὐερίᾳ, τοῦτο ὁρᾶται εἰς τὸ γεγονός ὅτι αἱ ἀρτηρίαι εἰσὶν αἱ παρασύρουσαι καὶ ἀπορροῦσαι ἀδιαλείπτως τοὺς προσβάλλοντας τὸν ὅλον ὁργανισμὸν μικροὺς ὁργανισμούς καὶ τὰς ἐν αὐτῷ ἀναπτυσσομένας δηλητηρίους οὐσίας ἢ τοξίνας, αὐταὶ εἰσιν αἱ ἀδιακίπως διαποτιζόμεναι ὑπὸ βλαβερῶν οὐσιῶν διαλειυμένων καὶ συγκυκλοφορουμένων μετὰ τοῦ αἵματος. Πρὸς Α. συνεργοῦσι καὶ προάγουσιν αὐτὴν αἱ παντοειδεῖς χρόνιαι δηλητηριάσεις ἀπὸ καταχρήσεως δηλητηριῶν οὐσιῶν καὶ αἱ αὐτοδηλητηριάσεις διὰ τῆς δημιουργίας δηλητηριῶν στοιχείων ἐξ αὐτῶν τούτων τῶν σωματικῶν λειτουργιῶν καθ' ἑαυτὰς ἀναπτυσσομένων ἢ καὶ ἐντεινομένων. Κατὰ κανόνα ἡ Α. χαρακτηρίζεται τὸ γῆρας καὶ ἐπέρχεται ἄλλοτε εἰς ἄλλην ἡλικίαν ἀναλόγως τοῦ τρόπου τοῦ βίου τοῦ ἀτόμου καθ' ὅλου, ὁρᾶται δὲ τὸ λεγόμενον ὅτι ἔχομεν τὴν ἡλικίαν τῶν ἀρτηριῶν ἡμῶν.

Συνήθως ἡ Α. ἐμφανίζεται κατὰ τὴν μέσην ηλικίαν τοῦ ἀνθρώπου, δυναμένη ὅμως καὶ πρωιμώτερον ν' ἀρθῇται. Κατὰ τὴν γερωντι-
κὴν Α. δύναται τίς εἰπεῖν ὅτι πᾶσαι αἱ ἀρτη-
ριαὶ μετέχουσι τῆς ἐν λόγῳ ἀλλοιώσεως,
κατὰ τὴν πρόωρον ὅμως τοιαύτην γῶραι
τινὲς τοῦ ἀρτηριακοῦ πλέγματος κατὰ
προτίμησιν ἀλίσκονται ὡς ἐν τῇς ὑπερβο-
λικῆς ἐργασίας τῶν κατ' αὐτοὺς μορίων καὶ
ἐργάνων, παρὰ τῷ χειρωνακτῇ λ. γ. πρω-
τίστῃ προσβάλλεται ἡ κερκιδικὴ ἀρτηρία,
παρὰ τῷ ἐπιστήμηνι καὶ τῷ σοφῷ ἀλίσκονται
αἱ κραταρτίδες. Ἐπακκολύθημα ἐν γένει
τῆς προκειμένης καταστάσεως τῶν ἀρτη-
ριῶν, αἵτινες ἀπώλεσαν τὴν φυσικὴν αὐτῶν
ἐλαστικότητά καὶ δὲν δύνανται πλέον ἐπ-
αρκῶς νὰ συνεργάζωνται πρὸς εὐδωσίαν
τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος, παρίσταται
οὐ μόνον ἡ ἐπίσπασις τῆς λειτουργικῆς ἐρ-
γασίας τῆς καρδίας, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ἐν-
δεχομένη ῥῆξις τῶν ἀγγείων (ἀνεύρυσμα
καγγροειδὲς ἢ καὶ ὁ σχηματισμὸς πηγμάτων
ἐπιπλέοντος νέκρωσιν τοπικὴν ἢ γὰγγραιναν
μαλακύνσεως τοῦ ἐγκεφαλοῦ). Τὰ πρῶτα συμ-
πτώματα τῆς Α. κατὰ τὴν μέσην ηλικίαν
τυπίζονται ἀπὸ ἱλιγγίων διαλειπόντων,
ὑπνηλίας μετὰ πᾶν γέυμα, δυσπνοίας, δια-
τάραξιν ἀγγειοκινητικῶν, αἰφνιδίων συμ-
φορῶσεων, αἰσθήσεων ὀλλήπου, ἀπὸ φυση-
μάτων συστολικῶν διαλειπόντων. Βραχύ-
τερον αἱ διαταραχαὶ ἐν γένει ἔχουσι πάν-
τοτε περιοδικὴν ἐμφάνισιν ἀποδίδουσιν ἐπὶ
μᾶλλον καὶ μᾶλλον βαρύτεραι καὶ τείνουσι
νὰ δεσπόσωσι σπλάγχνου τινὸς ἢ ὀργάνου
ἐκλεκτικῶς καθ' ἕν χρόνον καὶ τὰ λοιπὰ ὄρ-
γανα καὶ αἱ λειτουργίαι χωλαίνουσι κατὰ
τινα βαθμόν, καὶ διακορροῦνται οὕτω κλι-
νικῶς ὡς ἀρτηριώδης τύπος τῆς παθῆ-
σεως χαρακτηριζόμενος δι' ἀρτηριοδιατά-
σεως καὶ ἀρτηριανευρύσματος, ὁ κ α ρ δ ι α
κός τύπος μετὰ ἐπιμένου ἀσυστολῆς, ὁ
ἐ γ κ α ρ α λ ι κός μετὰ ἱλιγγίων, ἡμικρα-
νιλικῶν, μαλακύνσεως καὶ ἐγκεφαλικῆς ἐρ-
ραρίας, καὶ ὁ κ α φ ρ ι κός μετὰ νεφρίτιδος
διαμέτρου, λευκοματωρίας παροδικῆς, ἥχου
καλπασμοῦ, οὐραιμίας καὶ ἀσυστολῆς. Θε-
ραπευτικῶς παρέχεται τὸ ἰωδιούχον κάλιον
ἐπὶ ὀλέκληρον ἔτος, βοηθητικῶς παρέχεται
καὶ τὸ ἰωδιούχον νάτριον, τὸ νιτρῶδες αἰμό-
λιον καὶ ἡ τρινιτρίνη λίαν ἐσχάτως συνι-
στῶνται ἐνέσεις διαλύσεως περιεχομένης
δεκαπλάσιον πάντα τὰ ἀλλοκληνῶς ἀλατα
τοῦ αἱματορροῦ. [P.N.B.]

Ἀρτηριώδης φλέψ καλεῖται ἡ
φνευμονικὴ ἀρτηρία ὡς ἔχουσα μὲν τὴν
ἀνατομικὴν ὕφην ἀρτηρίας, διεγχεύουσα
ὅμως αἷμα ἔχον τοὺς χαρακτῆρας τοῦ
αἵματος τῶν φλεβῶν διεγχευομένου. [P.N.B.]

* **Ἀρτης** νομ. ὅς. Ἀποτελῶν μέρος

τῆς Ἡπείρου παρεχωρήθη ὑπὸ τῆς Τευρ-
κίας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν βασίλειον τῷ 1881
καὶ διαίρεται εἰς τοὺς δήμους Α., Πέτα.
Ἡρακλείας, Τετρακυλίας, Ἀγνάντων, Πρα-
μάντης, Καλαρρυτῶν καὶ Κασωρίας. Κά-
τοιχοι τοῦ νομοῦ 39,144 κατὰ τὴν ἀπο-
γραφὴν τοῦ 1896.

— **Δήμος**. Περιλαμβάνων ἐκτὸς τῆς
πόλεως Α. τὰ χωρία Γλυκερίζων, Κομ-
μένο, Κάπριον τὸ καὶ ἐπίνειον τῆς πό-
λεως Ἀρτης, Διμήνη, Ἀνω καὶ Κάτω
Μπάνι. Συκίης μετὰ τοῦ Αἰσθεί καὶ Τσου-
πῆ, ἔχει κατ. 9,675 τῷ 1896.

Ἀρτιοδάκτυλα ζωολ. καλεῖν-
ται ἐκ τῶν ὀνυχωτῶν θηλαστικῶν ὅσα ἔχου-
σιν ἄρτιον τὸν ἀριθμὸν τῶν δακτύλων ἐκά-
στου ποδός. Ἐκ τῶν ὑπαρχόντων τεσσάρων
δακτύλων οἱ δύο μέσοι παρίστανται μᾶλ-
λον ἀνεπτυγμένοι ἢ οἱ δύο πλάγιοι, οἵτι-
νες ἐλλείπουσι παντελῶς παρὰ τοῖς μηρυ-
καστικοῖς. Τὰ τετραδάκτυλα ἀρτιοδάκτυλα
θηλαστικά στήριζονται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κυ-
ρίως διὰ τοῦ μεσαίου λίαν ἀνεπτυγμένου
ζεύγους τῶν δακτύλων, ὡς π. γ. οἱ ἵππο-
πotaμοι. Ἡ ὀδοντοφυία παρὰ τοῖς Α. τυγ-
χάνει τελείαν μόνον δὲ οἱ τομαῖς καὶ οἱ
κυνόδοντες τῆς ἀνω σιαγόνης δυνατόν νὰ
ἐλλείπωσι. Διακρίνονται εἰς τρεῖς ὑποδιαίρε-
σεις, Σιῦδας, Καρχηδίας καὶ Μηρυκαστικά.

— **Παλαιοντόλ.** Ἡ ὑποδιαίρεσις αὕτη
τῶν θηλαστικῶν μετὰ τὴν ἐξέλιξιν ἐν τῇ
Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ κατὰ τὴν τριτογενή
περίδον τοῦ γήινου οὐλοῦ, ὁ δὲ ἀριθμὸς
τῶν μορφῶν αὐτοῦ διετέλεσεν αὐξάν ἀπαύ-
στως ἀπὸ τῆς ἡωκαίνου μέχρι τῆς καθ' ἡμᾶς
ἐποχῆς. Τὸ γεγονός δὲ ὅτι μετὰ τῶν
λοιπῶν ὀνυχωτῶν ἐπεκράτησαν ἐν τοῖς
καθ' ἡμᾶς χρόνοις τὰ Α. ἐρείσεται πιθα-
νῶς εἰς τὴν προσαρμογὴν τοῦ πεπτικοῦ
αὐτῶν σπλήνος πρὸς τὸν ἀναμνημασμόν.
Τὰ Α. κατὰγονται ἀναχυρίδωδες ἀπὸ τῶν
πεντάδακτύλων ὀνυχωτῶν, τῶν κ ο ν δ υ -
λ ἄ ρ θ ρ ω ν, αὐτὰ ὑρίσταντο κατὰ τὴν
κατωτέραν ἡωκαίνον. Ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ
ἡωκαίνῃ καὶ ἐν τῇ ὀλιγοκαίνῃ ἀνευρέθη
διατηρούμενος ἐπὶ τύπος πεντάδακτύλου
θηλαστικοῦ ὀνυχωτοῦ, ὁ Προτερέδους, προσ-
εγγίζων κατὰ τὴν διάταξιν τῶν ὀδόντων
πρὸς τὸν τύπον τῶν Μηρυκαστικῶν, ἐνῶ
πάντα τὰ λοιπὰ σύγχρονα πρὸς αὐτὸν ὀνυ-
χωτὰ εἶχον ἥδη ἀποβάλλει οὐ μόνον τὸν πρῶ-
τον δακτύλον ἀλλὰ καὶ τὸ ἀντιστοιχον
δοστοῦν τοῦ καρπού, ἀποδόντα αὐτὰ Α. τε-
τραδάκτυλα. Αἱ παλαιοντολογικαὶ ἐρευναι
διδάσκουσιν ὅτι λίαν πρωίμως τὰ Α. διε-
κρίθησαν εἰς τρεῖς κλάδους, οἵτινες μετὰ
τὸ μεταδακτικὸν στάδιον τῆς διαπλάσεως
ἢ ἐξελίξεως ἀπέληξαν ὁ μὲν εἰς τὴν οἰκο-
γένειαν τῶν Σιῦδων καὶ Ἴπποποταμιδῶν,

ὁ δὲ εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν κυρίως Μηρυκαστικῶν καλουμένων καὶ ὁ τρίτος εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Καμηλιδῶν. [B.N.]

Ἀρτιόζωα (Ζωολ.) καλοῦνται τὰ πολυκύτταρα ζῶα τὰ χαρακτηριζόμενα δι' ἀμφιπλευρὺν συμμετρίαν (ὡν τουτέστι τὸ σῶμα τυγχάνει διαιρετὸν ὑπὸ μέσου ἐπιπέδου εἰς δύο συμμετρικὰ τμήματα) καὶ ὄντα βιολογικῶς ἐλεύθερα ἢ τοῦλάχιστον ἀπὸ βιολογικῶς ἐλευθέρων παραγόμενα. Ἡ εἴσδοξς τοῦ πεπτικοῦ σωλήνος, τὸ στόμα, εὐρίσκεται κατὰ τὸ πρόσθιον ἄκρον τοῦ σώματος καὶ διαστελλεται συνήθως ὡς κερὰ ἢ λή. Τὸ λοιπὸν σῶμα διακρίνεται εἰς ἐπιφανείαν κοιλίαν καὶ ἑξ' ἧς τὸ ζῶον βαδίζει, καὶ εἰς ἐπιφανείαν ῥαχιαίαν ἐστραμμένην πρὸς τὰ ἄνω, ὅσας δὲ κατὰ τὴν ἐπιφανείαν τοῦ σώματος φύονται ἐξέχοντα μέρη ἢ ῥυματά, ταῦτα διατάσσονται γραμμικῶς. Ἀποτελοῦσι μίαν τῶν μεγάλων διαιρέσεων τοῦ ζῴου βασιλεῖου καὶ περιλαμβάνουσι τὰ Μονομερή, τὰ Ἀρθροπόδα, τοὺς Νηματέλμινθας, τοὺς Σκώληκας, τὰ Μαλάκια, τὰ Χιτωνόφορα καὶ τὰ Σπονδυλωτά. Ἐξαιρετικῶς τὰ Α. ἀποβάλλουσι τὴν βιολογικὴν αὐτῶν ἐλευθερίαν καὶ προσηλωμένα προσλαμβάνουσι διάταξιν παρεμφερῆ πρὸς τὴν τῶν φυτοζῴων, ὡς συμβαίνει παρὰ τοὺς Χιτωνόφορους καὶ.

* **Ἀρτλεπούλ** (Hartlepool). Πόλις τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα 21,524 κατ. τῷ 1891. Ἐγγὺς ταύτης καίται ἡ πόλις Δυτικὴ Α. West H., ἰδρυθεῖσα τῷ 1844, μετὰ 62 χιλ. κ.

* **Ἀρτοτίδα**. Χωρίον τοῦ δήμου Προσγίου τῆς ἐπαρχίας Ναυπακτίας, ἔχον 134 κ.

* **Ἀρτοτίνα**. Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Βωρέας τῆς ἐπαρχίας Δωριδος, ἔχουσα 1592 κατ. Πατρίς τοῦ Ἀθ. Δάκου.

* **Ἀρτφορδ** (Hartford). Πόλις πρωτεύουσα τῆς Βεραιοαμαρ. πολιτείας Κοννεκτικέτου, ἔχουσα 79,850 κατ. τῷ 1900.

* **Ἀρφαρ**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγείρας ἐν Αἰθιοπία καὶ πρωτεύουσα αὐτοῦ, ἔχον 584 κατοίκους. — 2) Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἀρμαίας τῆς ἐπαρχίας Καλαμών, ἀριθμοῦσα 1,596 κατ.

* **Ἀρχάγγελος** (Archangelsk). Κυβερνεῖον τῆς Ρωσίας, ἔχον ἐμβ. 858,930 τεχμ. καὶ ἀριθμοὺν πληθυσμὸν 347,509 κατοίκων· ἡ δυνάμεις πρωτεύουσα αὐτοῦ εἶχεν 20,003 κατ. τῷ 1897.

* **Ἀρχάγγελος**. Κώμη τῆς νήσου Ῥόδου, ἀπέχουσα 22 χμ. πρὸς Ν. τῆς πρωτεύουσας Ῥόδου καὶ ἔχουσα 1,500 κατ.

* **Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία**. Ὁ καταστατικὸς ὁργανισμὸς αὐτῆς ἐτροποποιήθη κατὰ Νοέμβρ. τοῦ 1894, ἐκτετε δὲ διοικεῖται κατὰ νέον ὁργανισμόν, ἐκλεγέντος

τῇ 10 Μαρτίου 1896 ἐπιτίμου προέδρου τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου καὶ ἀντιπροέδρου τοῦ τῶς προέδρου Δημοσθένους Ταϊθανοπούλου, γραμματέως δὲ τοῦ γενικοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων Π. Καββαδίου. Ἡ Α. Ε. ἐγκαθιδρύθη τῷ 1900 ἐν ἰδιοκτησίᾳ αὐτῆς μεγάρῳ, αἱ δὲ ἐργασίαι αὐτῆς ἀπὸ τοῦ 1890 αἱ κυριώταται εἰσιν αἱ ἑξῆς. (Σημειωτέον δ' ὅμως πρῶτον ὅτι τὰ περὶ τῶν ἀρχαιοτήτων διέπονται κατὰ τὸν νόμον ΒΧΜΣ τῆς 24 Ἰουλίου 1899). Ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1890 ἀρξαμένη καὶ τῷ 1891 περατωθεῖσα ἀνασκαφὴ ἐν Ἀθήναις πρὸς Δ. τοῦ ὠρολογίου τοῦ Κυρρήστου ἢ πύργου τῶν Ἀνέμων, ἐνθα ἀνεκαλύθη στωϊκὸν οἰκοδόμημα, καθ' ὃ φαίνεται, μέρος ἀγορᾶς Ῥωμαίων χρόνων· ἀνασκαφὴ ἐν τῇ κοίτῃ τοῦ Ἰλισσοῦ κατὰ τὴν Καλλιρρόην τῷ 1893 καὶ 1897 ὑπὸ Α. Σουλῶ· συνέχεια τῶν ἐν Ἐλευσίνι ἐπιχειρηθεισῶν ἀνασκαφῶν ἀπὸ τοῦ 1882 ὑπὸ τὸν Δ. Φίλιον μέχρι τοῦ 1894, ὅτε ἀνελέθη ταύτας ὁ Σουλᾶς μέχρι τοῦ 1898· συνέχεια ἐκείνης τῶν ἐν Ἐπιδαύρῳ τοιούτων μέχρι τοῦ νῦν ὑπὸ Π. Καββαδίου· ἐξερευνησις ἐν Μυκήναις ἀπὸ τοῦ 1886—93 καὶ αὐθις ἀπὸ τοῦ 1893—97 καὶ 1899 ὑπὸ τοῦ Ν. Τσούντα· ἐξακολούθησις τῷ 1895 καὶ 1896 τῆς ἐν Λυκαονοῦρα ἀπὸ τοῦ 1889 ἐπιχειρηθείσης ὑπὸ Β. Λεονάρδου, καθ' ἣν ἀνεκαλύθη ὁ ναὸς τῆς Δεσποίνης καὶ οἱ κολλοστικοὶ ἀνδριάντες τῆς Δεσποίνης, Κόρης, Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Τιτάνος Ἀνύτου· ἡ ἐν Ὠρωπῷ ἀρξαμένη ἀπὸ τοῦ 1884 καὶ περατωθεῖσα 1891, ἐνθα ἀνεκαλύθη τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀμφιαράου καὶ θέατρον ἐν Ῥαμνοῦντι ὑπὸ Στάη 1892—93, ὅπου ἀνεκαλύθη τὸ ἀνάκλιον τῆς Θέμιδος καὶ τὰ ἀνάκλινα τοῦ βήθρου τοῦ ἀγάλματος τῆς Νημέσεως ὑπὸ τοῦ Ἀγορακρίτου· ἐν Σουνίῳ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ τῷ 1897 καὶ 1899, καθ' ἣν εὐρέθη ἐπιγραφή πιστοῦσα ὅτι ὁ τῶς νομιζόμενος αὐτοῦ ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς ἦν τοῦ Προσείδωνος· ἐν Μεσσόνηγ τῷ 1895 ὑπὸ Γ. Σοφούλη, ἐνθα ἀνεκαλύθη ἡ κρήνη Ἀρσινόης, ἡ ἀγορὰ τῆς πόλεως καὶ θεατροειδὲς οἰκοδόμημα Συνέδριον καλούμενον· ἐνιαχοῦ τῆς Λακωνικῆς τῷ 1890 καὶ δὴ ἐν Βασιῶ ὑπὸ Χ. Τσούντα· ἐν Θέρμῳ τῆς Αἰτωλίας τῷ 1897—1899 ὑπὸ Γ. Σωτηριάδου, ἐνθα εὐρέθη ὁ ναὸς τοῦ Θερμίου Ἀπόλλωνος· ἐν Ἐρετρίᾳ 1897—1899 ἐξ. ὑπὸ Κ. Κουρουνιώτου, ἐνθα ἀνεκαλύθη ὁ ναὸς τοῦ Δαρνηφόρου Ἀπόλλωνος καὶ ἄλλα πολλὰ· αἱ ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τοῦ 1896—1898 ἀνασκαφαὶ αἱ πάλιν ἐκτετε ἐπαναληφθεῖσαι κατὰ τὴν Β. κλιτὸν τῆς ἀκροπόλεως καὶ ἀπὸ τῶν προπυλαίων μέχρι τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου διανοόμεναι ἀνασκαφαί, καθ' ἃς ἐξερευνηθήσαν ἐπιμελῶς τὸ σπήλαιον τοῦ Πανός, τὸ ἄντρον τοῦ ὑπ' Ἀκραις Ἀπόλλωνος καὶ ὁ καλούμενος

τάφος τοῦ Ἱεροθέως ἡ ἐν τῷ Μενελαίῳ τῆς Σπάρτης ὑπὸ Β. Καστριώτῃ ἡ ἀνακλῆσις τοῦ περιβάλλοντος τοῦ Ὀλυμπίου ὑπὸ Γ. Νικολάκου ἡ ἐν τῇ Στοᾷ τοῦ Ἀττάλου ὑπὸ Κ. Μυλωνᾶ, ἐν τῷ ἀντρώ τοῦ Πανός κατὰ τὴν Πάργηθα ὑπὸ Σκια, ἐν Χαλκίδι ὑπὸ Παπαδασιέου καὶ τέλος ἐν Ῥηνείᾳ ὑπὸ Σταυροπούλου, παραλειπομένων μικροτέρων ἀνασκαφῶν καὶ δι' εὐρέσεως τῶν πολλοῦ τῆς Ἑλλάδος. Ἐκ τῶν ἄλλων ἔργων τῆς Α. Ε. μνημονεύει ἡ ἀπὸ τοῦ 1895 ἄρξαμένη ὑποστήριξις τοῦ ἀπειλοῦντος πτωσίν Παρθενῶνος κατὰ τὰς γνωμοδοτήσεις τῶν Durm, Magnie καὶ Penrose, ἡ μήπω περατωθεῖσα, ἡ ἀπὸ τοῦ 1893—95 στερέωσις καὶ ἐπισκευὴ τοῦ ἐν Δαρνίῳ βυζαντινοῦ ναοῦ, ἡ ὑποστήριξις τῶν ἐν Μυστρᾷ βυζαντινῶν οἰκδομημάτων, ὑπὲρ ὧν τοσοῦτον τελεσφόρος καὶ ἐπιστημονικῶς εἰργάσθη ὁ Γάλλος Millet, ἡ καταθέσις ἐν τῷ Ἑθνικῷ Μουσείῳ πασῶν τῶν ὑπολείπων συλλογῶν τῆς Α. Ε., ἡ περιφράξις διὰ κυκλωμάτων τῶν ἐν Ἀθήναις ἀρχαίων μνημείων, ἡ ἰδρυσις ἰδίου μεγάρου ἐν τῇ ὁδῷ Πανεπιστημίου κλ. Σπουδαιότατη δὲ ὑπῆρξε καὶ ἡ ἀνεκκυσίς ἐκ τοῦ βάρους τῆς θαλάσσης τοῦ καλυμένου ἠθραυροῦ τῶν Ἀντικυθήρων, χαλκῶν τ. ἑ. καὶ μαρμαρίνων ἀγκυμάτων τὸ πλεῖστον δυστυχῶς ἐσθαρμένον καὶ τεθραυσμένον, ἐν οἷς διαπρέπει ἀγάλμα χαλκοῦν ἀνθρώπου ἐξαισιᾶς τέχνης. Πρόλ. Ἱστορίαν τῆς Α. Ε. ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς τῷ 1837 μέχρι τοῦ 1900 ὑπὸ Π. Καββάδου (Ἀθῆν, 1900) καὶ Πρακτικὰ τῆς Α. Ε. τοῦ ἔτους 1900.

Ἀρχανῶν δῆμος. Ἐν Κρήτῃ, ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἐπαρχίαν καὶ τὸν νομόν Πρακτικῶν καὶ περιλαμβανὼν τὴν πρωτεύουσιν Ἀπάνω Ἀρχάνες (μετὰ 2,573 κατοῖ καὶ τὰ χωρία Κάτω Ἀρχάνες, Ἀγ. Βλάσιον, Ἀγ. Σύλλαν, Βαθύπετρον, Βασιλικὰς, Μαλαδὰς καὶ Γενάρανα, Μαραθίτην, Στεργιανὴν καὶ Σύλαμον. Κάτοικοι 3,355.

Ἀρχάνη. Χωρίον τοῦ δήμου Μακροχώμης τῆς Φθιώτιδος, ἔχον 441 κατοῖ.

Ἀρχεγονόσαυρος (Παλαιοντολ.). Εἶδος ἀπολελειθωμένου λαβυρινθόεντος ἐνὸς καὶ ἡμίσεος μέτρου περίπου, συγγενεστάτου πρὸς τὸν Ἀκτινόδοντα, διαφέροντος αὐτοῦ μόνον κατὰ τὴν κεφαλὴν ἐπιμηκνύσαν εὔσαν. Ἀνῆκει εἰς τὴν Περμιανὴν περιόδον. [B.N.]

Ἀρχηγέταις ἐλέγοντο καὶ ἐν Ἀττικῇ ἐν γένει οἱ ἐγγώριοι ἥρωες. Ὅτε ὁ Κλεισιθένης διήρσεσεν κατὰ νέον τρόπον τὴν Ἀττικὴν καὶ ἀντὶ τὴν τέως Ἀ (ἰωνικῶν) φυλῶν ἐδημιούργησε 10, ἐκλέξας ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν Α. 100 ὑπέβαλεν εἰς τὴν κρίσιν τῆς ἐν Δελφοῖς Πυθίης. Ἀπὸ δὲ τῶν

προκριθέντων ὑπὸ ταύτης 10 ἐπωνόμασε τὰς δέκα ἐκείνας φυλάς. Τὰ ἀγάλματα τῶν 10 Α. τούτων, οἵτινες ἐκ τοῦ συμβάντος τούτου ἐλέγοντο «Ἐπωνόμοι», ἕστησαν οἱ Ἀθηναῖοι ἐν τῇ ἀγορᾷ. [Γ.Μ.]

Ἀρχηγένης Σαράντης, Περιεχέης Ἑλλήν ἱατρός, γενν. ἐν Ἐπιβάταις, παραλία κωμοπόλεως τῆς Θράκης, τῷ 1809 καὶ ἀποθ. 3' ἐκεί τῷ 1874. Δωδεκαετῆς ἀπορραγίσθη πατὴρ καὶ μετέβη εἰς Κ/πολιν· καίπερ δὲ στερούμενος πόρων, κτηώρῃσεν ὅμως νὰ σπουδάζῃ ἐπὶ ἐξαιτίαν τὰ ἐγκύκλια μαθήματα παρὰ τῷ Νικολάῳ Λογάδῃ, τῷ πολυμαθεῖ συντάκτῃ τῆς «Κιβωτοῦ». Ὁ Α. ἐπὶ τινὰ ἔτη ὑπῆρξε διδάσκαλος, μεθ' ὃ μετέβη τῷ 1836 εἰς Παρίσιους, σκοπῶν νὰ σπουδάζῃ τὴν ἱατρικὴν. Ἄλλ' ἐν Παρίσιος εὐρισκόμενος περιήλθεν εἰς χρηματικὴν στενωχωρίαν, ἥ ἀπῆλλαξεν αὐτόν ὁ τότε πρεσβευτὴς τῆς Τουρκίας Ρασσιτ πασάς, προσλαβὼν τὸν Α. ἰδιαιτέρον διδάσκαλον καὶ κατορθώσας ἄμικρως γοηγητὴ αὐτῷ καὶ αὐτοκρατορικῇ σύνταξις 200 γράμμων κατὰ μῆνα, ἐπὶ τῷ ὅρῳ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Κ/πολιν πρὸς ὑπηρεσίαν τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως. Μετὰ δὲ τῷ ἐτῶν σπουδᾷ ὁ Α. ἀποπερατώσας αὐτὰς, ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῆς ἱατρικῆς καὶ πρὸς ἐντελεστέραν κατάρτισιν ἐπεσκέψατο τὰ πανεπιστήμια καὶ τὰ νοσοκομεία τοῦ Λονδίνου, τῶν Βρυξελλῶν, τῆς Χάλκης, τῆς Βιέννης, τῆς Πίζης καὶ τῆς Φλωρεντίας, μεθ' ὃ ἐπανέκρουσεν εἰς Παρίσιους τῷ 1843. Ἐκεῖθεν προσεκλήθη μετὰ τοῦ πρεσβευτοῦ εἰς Κωνσταντῖνον καὶ διορίσθη καθηγητὴς ἐν τῇ Αὐτοκρατορικῇ Ἱατρικῇ Σχολῇ, ἐν ᾗ ἐπὶ 15 ἔτη ἐδίδασκε γενικὰ τῆς ἱατρικῆς μαθήματα, εἰτα δὲ χειρουργικὴν καὶ παθολογίαν, ὑπὸ τῶν σουλτάνων Μετζίτ καὶ Ἀβδὺλ τιμηθεὶς δια μεγάλων παρασῆμων. Ὁ Α. τῷ 1840 ἐξέδωκεν ἐν Παρίσιος ἑλληγιστὶ καὶ γαλλιστὶ «Υγιανομίαν», περιέχουσαν παραγγέλματα ὑγιεινῆς, κυρίως χάριν τῶν κατοίκων τῆς Τουρκίας, μετὰ δύο 3' ἔτη, τῷ 1842, ἑλληγιστὶ τὰ «Στοιχεῖα Ἱατρικῆς Παθολογίας». Ἀλλὰ πρὸς τοῦτοις ἐφρόντισεν νὰ βοηθήσῃ τὸς ἐν τῇ πατρίδι τοῦ ἀδελφούς δι' ἀνεγέρσεως ἱερῶν, ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν καταστημάτων, εὐρὼν σύμφωνον ταῖς ἀγαθαῖς αὐτοῦ προθέσει καὶ τὴν φιλόπατριν σύζυγον Ἑλένην. Οὕτως ἀνῆγειρεν ἐν Ἐπιβάταις τὰ φερώνυμα αὐτοῦ Ἀρχηγένης καὶ Καθιδρύματα, περιλαμβανόμενα καὶ τὸν τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, παρθεναγωγεῖον καὶ ὁρφανοτροφεῖον πρὸς περίθαλψιν καὶ ἐκπαίδευσιν ἐνδῶν κορασίων, ὁρφανῶν πατρὸς καὶ μητρός. Πλησίον αὐτῶν

ἡ σύζυγος τοῦ Σαράντου Ἀρχιγένοῦς Ἑλένη ἀνήγειρε τὸ Ἑλένειον ἐλληνικὸν ἐκπαιδευτήριον, πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν ἀρρένων Ἑλληνοπαίδων, ὧν τοὺς ἐνδεεῖς, ἀλλ' ἐπιμελεῖς καὶ χρηστοτάτους συντηρεῖ ἡ ἰδρύτρια. Τὰ ἱδρύματα ταῦτα συντηροῦνται ἐκ τοῦ τοκοῦ τῶν ἐν τραπέζαις κατατεθειμένων κεφαλαίων. Τὸ ζεύγος Α. μὴ ἀποκτῆσαν τέκνα ἴδια, υιοθέτησε τῷ 1869 τὸν πρὸ τινων ἐτῶν ἀποθανόντα ἐκ Μαδύτου ἱατρὸν Φωτίον Κωνσταντινίδην, ἐπονομασθέντα Φώτιον Κ. Σ. Ἀρχιγένη, ὅστις ὑπῆρξε διευθυντὴς τῶν Ἀρχιγενεῶν Καθιδρυμάτων. [I.B.]

Ἀρχιτέκτονες ἐπὶ τὰς ναυς. Ἀρχὴ ἐν ταῖς ἀρχαῖαις Ἀθῆναις χειροτονουμένη ὑπὸ τοῦ δήμου καὶ ἔργον ἔχουσα τὴν κατασκευὴν τριήρων, τῶν σκευῶν τούτων καὶ τῶν νεωσσίων, ὧν ἡ ἐπιμελεία ἦν ἀνατεθειμένη τῇ ἐκαστοτῇ βουλῇ.

* **Ἀρχοντες.** Τὰ περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἀνεπτύχθη ἐν ταῖς ἀρχ. Ἀθῆναις ἡ συναρχία τῶν Α. ἄρδην μεταβλήθησαν κατ' ὅτου ἀνεκαλύθη ἡ Ἀριστοτέλειος Πολιτεία Ἀθηναίων. Ἐκ ταύτης ἀποδεικνύεται ὅτι οὐδέποτε κατηργήθη ἐν Ἀθ. ἡ βασιλεία (ἀρα τὰ θυλούμενα περὶ τῆς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κόδρου συστάσεως ἀρχοντος ἀντὶ βασιλέως εἶναι ἐντελὲς μυθώδη). ἀλλ' ὅτι ἡ ἐξουσία τοῦ βασιλέως ἀπλῶς ἐμειώθη σὺν τῷ χρόνῳ ἀποσπωμένων ἀπ' αὐτῆς ἔργων τινῶν τοῦ μὲν μετὰ τὸ δέ, ἐδημιουργήθησαν δὲ διὰ ταῦτα ἴδια ἄρχαι. Ὁ βασιλεὺς, οὗ ἡ ἀρχὴ ἦτο ἐν τῷς ἡ παλαιότητι, ἡ «πάτρις», ἐστερήθη πρῶτον τῆς πολεμαρχίας, κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην διότι τινες τῶν βασιλέων δὲν ἐπῆρκον εἰς τὰς πολεμικὰς ἀνάγκας ὥς πρὸς τοὺς χρόνους δὲ καθ' οὓς συνέβη τούτο καὶ ἰδρύθη οὕτως ἡ ἀρχὴ τοῦ «πολεμάρχου» δυνάμει να εἰκάζωμεν μόνον ὅτι ἦσαν παλαιότατοι. Τρίτος ἐν τῇ χρονολογικῇ σειρᾷ τοῦ Α. εἶναι ὁ καθ' ἐξοχὴν καλούμενος «ἄρχων». Ὁ Ἀριστοτέλης λέγει ὅτι κατὰ τινὰς ἐγένετο ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐπὶ Μεδόντος, κατ' ἄλλους δ' ἐπὶ Ἀκαστοῦ, ἀλλὰ τίνα ἀρχὴν κατεῖχον οὗτοι ὅτε ἰδρύθη ἡ ἀρχὴ τοῦ «ἀρχοντος», τίς ἡ ἀφορμὴ τῆς ἰδρύσεως, τίς ἡσχέαις τοῦ Μεδόντος καὶ τῶν Κοδριδῶν (ὁ Μέδων λέγεται υἱὸς τοῦ Κόδρου) πρὸς τὴν βασιλείαν, πάντα ταῦτα μένουσιν ἀγνώστα· πιθανῶς ὑπῆρξεν ὁ Μέδων ἢ καὶ ὁ Ἀκαστος ὁ πρῶτος καθ' ἐξοχὴν «ἄρχων» (κατὰ τὰς μαρτυρίας τῶν ἀρχαίων ὁ Μέδων ἀνάγεται εἰς τὸ 1008, ὁ Ἀκαστος εἰς τὸ 1020 π. Χ.). Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ ἔργα τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ πολεμάρχου, ἄτινα ὀνομάζει ὁ Ἀριστοτέλης «πάτρια» ἢτοι πατροπαράδοτα καὶ ἀρχαία, τὰ τοῦ «ἀρχοντος» ἦσαν «ἐπιθετα» ἢτοι ὕστερον κατὰ τὰς ἐκαστοτῆς ἀ-

νάγκας ἀνατεθειμένα εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτην, διό καὶ αὕτη σὺν τῷ χρόνῳ ἀπέβη ἡ σπουδαιστάτη πασῶν. Οἱ τρεῖς οὗτοι ἀρχοντες τὸ καθ' ἄρχας ἦσαν ἰσόδιοι, πότε δὲ κατέστησαν ἐνιαυτοί, δὲν λέγει ὁ Ἀριστοτέλης, ὅστις ἀναφέρει μόνον ὅτι ἦδη αἰρουμένων τῶν Ἀθηναίων καθ' ἐνιαυτὸν τὰς ἄρχας προσετέθησαν εἰς τοὺς 3 ἐκείνους ἕτεροι 6 ἀρχοντες θεσμοθέται λεγόμενοι, ἔργον ἔχοντες να ἀναγράφωσι καὶ φυλάττωσι τοὺς θεμούς, να δικάζωσι κατ' αὐτοὺς τοὺς παρνομοῦντας. Ἡ συμπλήρωσις αὕτη τῆς συναρχίας τῶν 9 Α. ἐγένετο πιθανῶς κατὰ τὸ 683 π. Χ. Τὸ καθ' ἄρχας ὁ βασιλεὺς ἤδρευεν ἐν τῷ ὕστερον καλούμενῳ Βουκολίῳ (πλησίον τοῦ πρυτανείου), ὁ ἀρχὼν ἐν τῷ πρυτανείῳ, ὁ δὲ πολεμάρχος ἐν τῷ Ἐπίλυκείῳ, ὅπερ πρότερον ἐκαλεῖτο πολεμαρχεῖον, μετωνομάσθη δὲ ἀπὸ τοῦ πολεμάρχου Ἐπίλυκου ἀνοικοδομήσαντος αὐτό, τέλος οἱ θεσμοθέται ἐν τῷ θεσμοθετείῳ. Ἐπὶ Σόλωνος κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην πάντες ὁμοῦ ἔλαβον τὸ θεσμοθετεῖν ὡς τῶν συνεδρίων. Ἐν ταῖς ὕστερον ὁμοῖς χρόνοις τοῦ βασιλέως τὸ ἀρχεῖον ἦτο ἡ ἀπ' αὐτοῦ καλούμενη βασιλείος σποά, ἐνῶ ὁ πολεμάρχος ἤδρευεν ἐν τῷ Ἐπίλυκείῳ, ὁ ἀρχὼν ἐν τῷ πρυτανείῳ καὶ οἱ θεσμοθέται ἐν τῷ θεσμοθετείῳ. Πρὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ Δράκοντος οἱ Α. ἐδικάζον τὰς ὑπαγομένους εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν δίκας ἀνεκκλητῶς, ὑπὸ τοῦ Σόλωνος ἐπετράπη εἰς τοὺς διαδίκους ἢ ἔφεσις εἰς τὴν Ἰλιαίαν, ἐν ταῖς ὕστερον δὲ εἶχον οἱ Α. μόνον τὴν ἀνάγκησιν τῶν δικῶν. Μέχρι τοῦ Δράκοντος οἱ Α. ἐξελέγοντο ἐκ τῶν πλουσιῶν εὐπατρίδων ὑπὸ τοῦ Ἀρείου πάγου, ἀλλὰ τοῦ Δράκοντος ἀκαίρεσαντος τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ Ἀρείου πάγου οἱ Α. ἐξελέγοντο ὑπὸ τῶν «ὅπλα παρεχομένων» ἐκ τῶν οὐσίαν ἐλευθέρων κεκτημένων «οὐκ ἐλάττω δέκα μνῶν». Ἀπὸ δὲ τοῦ Σόλωνος κατέστησαν κληρωτοί, καὶ δὴ μέχρι τοῦ 457 μόνον ἐκ πεντακισιομεδίων καὶ ἡπείων ἐκλήρουτο, ἐκ τῶν δ' ὁμοῖς τὸ δικαίωμα τῆς ἀρχῆς εἶχον καὶ οἱ ζευγῖται.

Κοινὸν ἔργον τῶν 9 Α. ἦτο ἡ κλήρωσις τῶν δικαστῶν ἐν ἐκάστῃ δίκῃ, ἰσῶς δὲ καὶ ἡ κλήρωσις τῶν Α. διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος, λίαν ὁμοῖς ἀμφίβολα εἶναι ὅσα ἀναφέρονται περὶ ἄλλων κοινῶν ἔργων αὐτῶν. Τῆς συναρχίας τῶν Α. προήδρευεν ὁ καθ' ἐξοχὴν «ἀρχων» καλούμενος, ὅστις ἐλέγετο «ἐπωνυμος» οὐχὶ ὡς ἐπωνυμος τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἀλλὰ διότι ἐξ αὐτοῦ ὀνομάζοντο αἱ ἡλικίαι τῶν στρατευσίμων πολιτῶν. Ὁ Ἀριστοτέλης περὶ τοῦ ἀρχοντος τούτου οὐκ ἀπαξ μαρτυρίας φέρει ἀποδεικνύουσας ὅτι εἶχε μεγίστην δύναμιν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ πολιτείᾳ. Οὕτω τῷ 590/89 καὶ τῷ 580/5 δὲν ἐκλήρωθη οὐδεὶς εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἐνεκα

τῆς περὶ αὐτὴν διαμάχης· εἴτα τῷ 584 μέ-
χρι τοῦ 580 ὁ Δαμασκίος ἤρξεν ἐπὶ δὺς ἔτη
καὶ 2 μῆνας παρανόμως καὶ τέλος διὰ τῆς
βίρας ἐπαύθη, μεθ' ὃ οὐχὶ ὀλιγώτεροι τῶν
δέκα κατεῖχον ἐπὶ ἓν ἔτος τὴν ἀρχήν.

Τὰ περὶ τῶν ἔργων τῶν Α. καθ' ἑκάστον
ἐξετέθησαν ἐν τῷ περὶ Α. ἄρθρῳ ἐν τῷμ.
Β' σελ. 404 καὶ. [Γ.Μ.]

Ἀρώνι. Χωρίον τῆς νήσου Κρήτης,
ὑπαγόμενον εἰς τὸν δῆμον Ἀκρωτηρίου τῆς
ἐπαρχίας Κυδωνίας τοῦ νομοῦ Χανίων καὶ
ἔχον 214 κατ.

* **Ἀρωνιάδεια.** Χωρίον τῆς νήσου
Κυθήρων, ἀνήκον εἰς τὸν δῆμον Ποταμίων
καὶ ἔχον 429 κατ.

* **Ἀς** (Asch). Πόλις τῆς Βοηθίας παρὰ
τὰ Βαυαρικά καὶ Σαξωνικά σύνορα, ἔχουσα
15,557 κατ. τῷ 1890.

Ἀσῆνοι (Asen). Θεοὶ ἐν τῇ σκανδι-
ναυικῇ μυθολογίᾳ, οἵτινες μετὰ τὴν κατανί-
κην ἐτέρου γένους τῶν θεῶν, τῶν Βανῶν,
ἔλαβον τὴν ὑπερσχήν. συνδέονται ὁμῶς στε-
νῶς πρὸς τὸν νοτιογερμανικὸν θεὸν Ὀδ-
νὸν ἢ Βοδάν. Ἐκ τῶν Α. γνωστότεροι εἰσὶ
12 ὑπάρχοντες αὐτῶν καὶ θήλαια θεότητες.
Ἰστορικῶς ἐξηγεούμενον ὑπὲρ τῶν παλαιο-
τέρων συγγραφέων τοῦ II' αἰῶνος ἐμ-
φαίνεται διὰ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν Α. ἢ εἰς
Σκανδιναυίαν μετανάστευσις λαοῦ προερχο-
μένου ἐξ Ἀσίας καὶ διελθόντος πρώτον τὴν
Γερμανίαν ὑπὲρ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Ὀδίνου καὶ
τῶν υἱῶν αὐτοῦ, οἵτινες ἔτυχον ὕστερον
θεῶν τιμῶν. Κατὰ τὰς νεωτέρας ὁμῶς
ἐρεῦνας τὸ ὄνομα δὲν παράγεται ἐξ Ἀσίας,
ἀλλ' εἶναι πιθανώτατα συγγενὲς τῷ περσι-
κῷ anhi, ἧτοι κύριος. [Β.Ε.]

Ἀσάν. Ὄνομα οἰκογενείας ἐν Βουλ-
γαρία ἀρξάσης, ἧς κλάδος μετενάστευ-
σεν ὕστερον εἰς Κων/πολιν. Ἰωάννης Α. ὁ
Α' ἱδρύσας μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Πέτρου
νέον Βουλγαρικὸν κράτος τὴν κληθὲν Βουλ-
γαροβλαχικὴν τῷ 1185, ἐλευθερώσας αὐτὸ
ἀπὸ τῆς Βυζαντινῆς κυριαρχίας καὶ κατα-
στήσας τὴν Τίρνοβαν πρωτεύουσαν τοῦ βα-
σιλείου καὶ κυριεύσας τὴν Σέρβιαν ἐδόλο-
ρονήθη δὲ τῷ 1195 τῇ διαταγῇ Ἰσακίου
τοῦ Ἀγγέλου. Ἰωάννης Α. ὁ Β' υἱὸς τοῦ
προηγούμενου (1218—1241), κατέφυγεν εἰς
Ῥωσίαν νέος, κατέλαβε δ' ὕστερον πάλιν
τὸν πατρικὸν θρόνον, νικήσας τὸν δεσπότην
τῆς Ἡπείρου Θεόδωρον καὶ κυριεύσας αὐ-
τὴν καὶ τὴν Μακεδονίαν τῷ 1230· τῷ δὲ 1235
συμμετέσχε τῆς πολιορκίας τῆς ὑπὲρ τῶν
Λατίνων κατεχόμενης Κ/πόλεως συμμαχῶν
τῷ Ἰωάννῃ Βατάτζῃ. Ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ
Ἑλένη ἦτο σύζυγος τοῦ αυτοκράτορος
Θεοδώρου Β' τοῦ Δασκάρως, μετὰ τοῦ
υἱοῦ δ' αὐτοῦ Μιχαὴλ ἀποθ. τῷ 1257 τὸ

βουλγαρικὸν κράτος ἤρξατο πάλιν ἐκπύ-
πτον καὶ ἐξέλιπεν ἡ εὐθεία γραμμὴ τοῦ
γένους τούτου. Εἰς πλῆθιν γραμμὴν ἀνή-
κεν ὁ Ἰωάννης Α. ὁ Γ' (1277—80) ὁ νομι-
φευθεὶς Εἰρήνην θυγατέρα τοῦ αυτοκράτο-
ρος Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου, ἴσως δὲ καὶ
οἱ τσάροι Κωνσταντῖνος Α. καὶ Ἀλέξαν-
δρος Α. (1332—1365), ὁ πολέμησας πρὸς
Ἀνδρόνικον τὸν νεώτερον καὶ οὗ ὁ υἱὸς
Μιχαὴλ ἐνυμφεῦθη Μαρίαν θυγατέρα τοῦ
Ἀνδρόνικου τούτου τῷ 1334. Ἐν Κων/πόλει
ἔζων ὕστερον Ἀνδρόνικος Α. πρῶτον βασι-
λεὺς τῶν Βουλγάρων καὶ δεσπότης τῆς
Ῥωμανίας ὁ καὶ πρωτοβεστιάριος, πενήθερος
τοῦ αυτοκράτορος Ἰω. τοῦ Καντακουζηνοῦ,
καὶ οἱ Ματθαῖος καὶ Παῦλος Ἀσάνοι καὶ
ἄλλοι. Ὁ οἶκος οὗτος διατηρήθη ἐν Κ/πόλει
καὶ μετὰ τὴν ἄλωσιν μέχρι τοῦ 12' αἰῶ-
νος, παρῶς δ' αὐτοῦ μετέβη εἰς Πελο-
πόννησον συνδεθεῖσα μετὰ τῆς οἰκογενείας
τῶν Γενουσησίων Ζαχαρίων κληθέντων καὶ
Ἀσάνων. Εἰς τοὺς πελοποννησίους Α. ἀνή-
κον ὁ Ματθαῖος δὲ παράδοξον τῷ 1458 τὸν
Ἀκροκόρινθον τῷ Μωάμεθ τῷ Β' καὶ ὁ
Δημήτριος αὐθέντης τοῦ φρουρίου Μουχλίου
ἐν Ἀρκαδίᾳ, ὅστις ὑπετάχθη τῷ αὐτῷ ἔτει
εἰς τὸν πορθητήν. Τοῦ Δημητρίου θυγάτηρ
ἦτο ἡ Ἀσάνινα ἡ καὶ Μουχλιώτισσα,
περιδότης ἐπὶ κάλλει, ἧτις ὑπανδρεύθη
τὸν Φράγκον Ἀτζιμὸν δούκα τῶν Ἀθῆ-
νῶν καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ τῷ 1460
ἀρχεῖσα εἰς Κων/πολιν συνέζησεν ἐπὶ πολὺ
μετὰ τοῦ διαδοχικοῦ πρωτοβεστιάριου Τρι-
πεζοῦντος Γεωργίου τοῦ Ἀμοιροῦτζί. [Ν.]

* **Ἀσάνι.** Χωρίον τοῦ δήμου Λαπαθῶν
τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων ἔχον 207 κατ.

Ἀσαπρόλιον (Φαρμ.), Asaprol. Τὸ
νέον τοῦτο φάρμακον ἔχει γημικὸν ὄνομα
ναρθηλισμοθεσιονικὸν ἀσθεστικὸν καὶ ἀρε-
ται ὑπὲρ μωρὴν κίνεσιν λευκοπῆς ροδῶ-
χου, ἀσμου, γλυκυπύρου, διαλυτῆς ἐν
ὕδατι, γλυκερίνῃ καὶ οἰνοπνεύματι, περιε-
χούσης ναρθήλιον 60 %. Ἐσωτερικῶς λαμ-
βανόμενον ἐνεργεῖ κατὰ χρονίων νόσων καὶ
ιδίᾳ χρονίων ρευματισμῶν καὶ ἀρθρίτιδος,
κατὰ ὁξέων νοσημάτων, οἷον τυροειδοῦς πυ-
ρετοῦ, πνευμονίας, ἀνθρακος, δαθηνώσεως,
αμυγδαλίτιδος μισμακτικῆς, γρίπης κτλ.,
προσέτι δὲ κατὰ ὁξέων ρευματισμῶν τῶν
ἀρθρῶν, πλεονεκτοῦν τοῦ ἰατρικοῦ νατρίου
τῷ ὅτι οὗτε τοὺς νεφροὺς ἐρεθίζει, οὔτε καρ-
διακίαν καὶ ζάλην καὶ ἔμετον καὶ ἐμβόην
τῶν ὥτων ὡς ἐκείνο ἐπιφέρει. Ἐν γένει
εἶναι πολὺτιμον διὰ τὴν θεραπευτικὴν
κτῆμα, διότι αἱ δραστηρίαι αὐτοῦ ἀντιστη-
πτικαὶ ἰδιότητες χρησιμοποιοῦνται δι' ἐλα-
κίαν τὸν ὀργανισμόν ἀνευ τοξικῶν φαι-
νομένων ἐκ τῆς αὐτοῦ ἀπορροφήσεως
αὐτοῦ. Ἐξωτερικῶς χορηγεῖται πρὸς ἀνα-

κογγυλισμοὺς κατὰ φαρυγγίτιδος καὶ ἀμυγδαλίτιδος μiasματικῆς. [P.N.B.]

* **Ἀσφαλίκ.** Χωρίον τοῦ δήμου Νέσωνος τῆς ἐπαρχίας Λαρίσης, ἔχον 567 κατ.

* **Ἀσάφειμδουργ** (Aschaffenburg). Πόλις τῆς Βαυαρίας, ἔχουσα 18.091 κατ. τῷ 1900.

* **Ἀσθέστη.** Χωρίον τοῦ δήμου Μακράκωμης τῆς Φθιώτιδος, ἔχον 185 κατ.

* **Ἀσθεστοχώριον.** Κομῆπολις ἐν Μακεδονίᾳ, κληθεῖσα οὕτως ἐκ τοῦ κυριωτέρου τῶν κατοίκων αὐτῆς ἐπαγγέλματος τοῦ κατασκευάζειν ἀσθεστον ὑπαγεται εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν Λαγκαδᾶ τοῦ νομοῦ Θεσσαλονίκης καὶ οἰκεῖται ὑπὸ 4.000 κατ. λαλούντων ἐξ ἴσου τὴν τε Ἑλληνικὴν καὶ τὴν Βουλγαρικὴν. Συντηρεῖ δὲ ἑλληνικὰ ἐκπαιδευτήρια. [I.A.]

* **Ἀσερδαῦτζάν.** ἡ ἀρχαία Ἀτροπατηνὴ Μηδία. Ἐπαρχία τῆς Περσίας, ἔχουσα ἐμβ. 104.840 τεχμ. καὶ περὶ τὸ 1 ἐκατομ. κατ. Κεῖρονον τὸ πλεῖστον.

* **Ἀσερλέβεν** (Aschersleben). Πόλις τῆς Πρωσίας ἐν τῇ διοικήσει Μαγδεβούργου, ἔχουσα 27.245 κατ. τῷ 1900.

* **Ἀσετυλένιον** ἦτοι ὁξυλένιον ἦτοι αἰθίνην. Ὑπὸ χημικὴν ἐποψιν βλ. Ὁξυλένιον. Ἡ φύσις τοῦ κατεμένου ἀερώδους Α., ἥτις ἐπὶ πλεονεξ καύσεως παρίσταται αἰθαλέσσα, ἀποβαίνει λαμπροτάτη καὶ φωτιστικωτάτη ἔστιν ἡ καύσις τυγχάνη τελεία. παρέχουσα ὡς παράγωγα καύσεως ὕδωρ καὶ ἀνυδρίτην τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος. Ἐνεκα λοιπὸν τῆς μεγάλης φωτιστικῆς δυνάμεως, ἣν ἀναπτύσσει το αέριον τοῦτο τελείως καϊόμενον, καὶ τῆς εὐκόλου καὶ ἀσθενὸς παραγωγῆς αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἀνθρακικοῦ ἀσθεστοῦ ἀποσυντιθεμένου ὑπὸ ὕδατος ἐν δίκαιμῳ ριάλῃ, ἐφημερίσθη πρὸς φωτισμὸν ἐν γένει. κατασκευασθεῖσιν ἰδίων ἐπὶ τούτῳ συσκευῶν (τῶν Liqueux, Bullier, Ducrest), καὶ πλεονεκτεῖ τοῦ φωταερίου οὐ μόνον τῷ ὅτι παρέχει ὥς λευκώτατον καὶ δεκαπεντάκις ισχυρότερον, ἀλλὰ καὶ τῷ ὅτι στοιχίζει τρις ὀλιγώτερον ἢ ὁ δια φωταερίου φωτισμός. Ὑπάρχουσιν ἐν χρήσει λύχνοι δι' ἀσετυλενίου τοποθετούμενοι ἐκαστέρωθεν τῶν ἀμαξῶν, ἐπὶ τῶν ποδηλάτων, τῶν αὐτοκινήτων κατ. Ἐπίσης ἐγένετο καὶ γίνεται χρῆσις τοῦ ρευστοῦ Α. πρὸς φωτισμὸν, ὅπου ὅμως παρουσιάζει πολλοὺς κινδύνους ἐνεκα τῆς ἐνδεχόμενης ἀθρόας ἀναφλέξεως καὶ τῶν ἐντεῦθεν ἐνδεχόμενων ἐκρήξεων. [B.N.]

* **Ἀσὴ Γωνιά.** Χωρίον ἐν Κρήτῃ, ὑπαγόμενον εἰς τὸν δήμον Γεωργιουπόλεως τῆς ἐπαρχίας Ἀποκορώνου τοῦ νομοῦ Σφακίων καὶ ἔχον 217 κατ.

* **Ἀσήμε.** Χωρίον ἐν Κρήτῃ, ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Χάρανα τῆς ἐπαρχίας Μονοφατισίου τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου καὶ ἀριθμοῦν 251 κατ.

* **Ἀσθηπτικὸν ὀξύ** (Φαρμ.), acide aserptinique. Ὑγρὸν διαυγές, ὀσμῆς ἐλαφροῦς. γεύσεως ἀλκαλικῆς, μιγνόμενον ὕδατι, προκύπτει ἐκ τῆς ἀναμίξεως ὕδατος ὀξυγονόχου μετὰ ἰσχυρικοῦ ὀξέος. Νεώτατον φάρμακον ἀντισηπτικὸν ἀνώτερον καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰωδιόφορμου καὶ τῆς ἀγνης τοῦ ὕδραργύρου, χρησιμοποιοῦμενον ἐπιτυχῶς ἐν τῇ θεραπείᾳ τῆς διφθερίτιδος, τῶν ψυχρῶν ἀποστημάτων κλ. Διὰ πολυαριθμῶν κλινικῶν παρατηρήσεων ἀπεδείχθη ὡς πολὺτιμον ἀντιπυρετικόν ὡς ἀνώτερον παντὸς ἄλλου τοιοῦτου γνωστοῦ μέχρι σήμερον, πρὸς πνευμονίας μετὰ τὸ ἀρχικὸν ῥίγος, ὅτε καὶ δύναται ν' ὀνακούσῃ αὐτήν, πρὸς τυφοειδῆ πυρετόν, βελτιοῦν τὴν κατάστασιν, ἐπέχον τὴν διάρρρειαν καὶ καταδιβάζον τὴν θερμότητα τοῦ σώματος ὅσον 3°, καὶ τέλος πρὸς ὀξείας τῶν ἀκρων ρευματισμούς.

* **Ἀσπία** καλεῖται περιλήπτικως ἐν τῇ χειρουργικῇ καὶ ἐν τῇ προσυλᾷ τῶν λοιμωδῶν νοσημάτων τὸ σύνολον τῶν μέσων ἀπὸρ μεταρχώμεθα πρὸς ἀπομάκρυνσιν καὶ καταστροφὴν ἀπάντων τῶν παθογόνων σπερμάτων οὐχὶ διὰ τῶν λεγόμενων ἀντισηπτικῶν οὐσιῶν. Ἀσπητική δὲ ἀγωγή ἀποκλειστικῶς ἐν τῇ χειρουργικῇ καλεῖται τὸ σύνολον τῶν ἀσθηπτικῶν μέσων ὧν ποιεῖται χρῆσιν ὁ χειρουργὸς πρὸς τέλοςιν ἀσθηπτικῶς οἰασθέντες ἀιματηρὰς πράξεις, ἥτις κατὰ ταῦτα ἀπαιτεῖ α') αἰθουσαν ἥς οἱ τοῖχοι πλύνονται δι' ἀσθενὸς ἀπαστερωμένου ὕδατος β') ὄργανα χειρουργικὰ ἀπαστερωμένα γ') τελείαν ἀσπίαν ἢ ἀπαστεῖρωσιν διὰ παντός δυνατοῦ μέσου τοῦ χειρουργικοῦ πεδίου καὶ τῶν χειρῶν τοῦ ἱατροῦ καὶ τῶν βοηθῶν αὐτοῦ. Φανερόν ὅτι ἐν τῇ χειρουργικῇ ἡ Α. συνδέεται στενῶς μετὰ τῆς ἀντισηπίας, ἥτις ἐπιδιώκει τὴν καταστροφὴν τῶν παθογόνων στοιχείων δια τῆς δράσεως τῶν χημικῶν ἀντισηπτικῶν οὐσιῶν, καθότι ἡ ἀπαστεῖρωσις καθ' ἑαυτὴν δυσκολωτέρα οὐσα καὶ μείζονα προσοχὴν ἀπαιτοῦσα δὲν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἢ διὰ τῆς δράσεως τῆς θερμότητος τοῦ ὕδατος ἢ τῶν ἀσθηπτικῶν κλιμάκων, τοῦθ' ὅπερ δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ τοῦ χειρουργικοῦ πεδίου καὶ τῶν χειρῶν τῶν ἐπεμβαίνοντων ἱατρῶν. Ὁ δι' ἐπανεὶλημμένων πλύσεων διὰ σάπωνος καὶ δι' ἀποστρίψεων καθαρῶς τῶν χειρῶν καὶ τοῦ χειρουργικοῦ πεδίου δὲν ἰσοδυναμεῖ πρὸς τελείαν ἀσπίαν ἀνάγκη χρήσεως καὶ διαλύσεων ἢ ψευδαρμῶν μικροδυσκρινῶν. Ἡ Α. ἐν γένει ὑπερέχει τῆς ἀντισηπίας τῷ ὅτι δὲν ἐπιβάλλει

καὶ τὴν χρῆσιν χημικῶν οὐσιῶν καυστικῶν καὶ ἐρεθιστικῶν, πολλὰκις βλαβερῶς ἐνεργουσὼν ἐπὶ τραυμάτων χειρουργικῶν κατὰ τὰ λεπτοφυῆ ὄργανα. Οἱ περὶ Ἀ. κανόνες ἐτέθησαν τὸ πρῶτον πλήρεις ὑπὸ τοῦ Γάλλου καθηγητοῦ Terrier τῷ 1888. [P.N.B.]

* **Ἀσία.** Τῆς ἡπείρου ταύτης ὁ πληθυσμὸς ἀνῆρχετο τῷ 1901 εἰς 840 ἑκατομμύρια περίπου ἐπὶ ἐμβαδοῦ 41,392,800 τετ. μετὰ τῶν παρακειμένων νήσων. Περὶ τῶν αποτελουσῶν ταύτην χωρῶν καὶ κρατῶν ἴδε εἰς τὰ οἰκεία ἄρθρα.

* **Ἀσία** Κεντρικῇ. Βλ. Ῥωσσικὴ κεντρικὴ Ἀ.

* **Ἀσίτες** (Ἀνω καὶ Κάτω). Χωρία τοῦ ἐν Κρήτῃ δήμου Κρουσώνα τῆς ἐπαρχίας Μαλεβιζίου τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου, ἔχοντα τὸ μὲν Ἀνω Ἀ. 389, τὸ δὲ Κάτω Ἀ. 700 κατ.

* **Ἀσίδη** (Ζωολ.). Γένος κολεοπτέρων ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τῶν Τεναδριονιδῶν, οὗ ἐν εἶδος Ἀ. ἡ φαιάχρυσος, ἀγαπᾷ τὰς θερμὰς ἀμυδάς γαίας.

* **Ἀσίξ** (Assisi). Πόλις τῆς Ἰταλίας ἔχουσα μετὰ τοῦ ὅλου δήμου 16,203 κατ. καὶ οὕσα εἶρα ἐπισκοπῆς. Μεγαλοπρεπὲς γοθικὸς ναὸς τοῦ Ἀγ. Φραγκίσκου, τοῦ εἰς Ἀ. οὐτίνως ὑπάρχει ἐνταῦθα ὁ τάφος, μετὰ ὠραίων εἰκόνων τῶν ζωγράφων προραφαηλικῆς τέχνης.

* **Ἀσίλος** Ζωολ.). Γένος διπτέρων βραχυλέρων ἐντόμων, ὑπάρχον τύπος τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀσιλιθῶν καὶ χαρακτηρισμένον διὰ λεητικὸν οὐχὶ κρινωτοῦ, γυνεὺ καὶ ἐν εἶδει λεπτῆς μετὰ τῆς σφύλου τῶν προσκετριδῶν. Τα ἐντομα ταῦτα καλοπτόμενα ὑπὸ τριγώματος τραύχρου τυγχάνουσι κατ' οὐσίαν σαρκοφάγα προσόμενα ἀπὸ διαφόρων ἄλλων ἐντόμων, ἀπερ καταβροθίζουσιν ἀπλήρως. Αἱ νύμφαι αὐτῶν κατὰ τὴν ὑπόγειον διαβίωσιν ομοιάζουσι πρὸς χρυσάλλιδας καὶ τρέφονται ἀπὸ ὑπολειμμάτων φυτικῶν. [P.N.B.]

* **Ἀσίφωνα** (Ζωολ.). Διαίρεσις τῶν πεταλοδραγχιῶν μαλακίων, περιλαμβάνουσα πάντα τὰ μὴ ἔχοντα σφύωνα ἀνέτρακα καὶ φέροντα χιτῶνα διακεκριμένον εἰς δύο λοβοὺς. Ἐνταῦθα ἀνήκουσι πολλάι οἰκογενεαί, ὧν ἐπιστημότεραί εἰσιν αἱ τῶν Ποταμοκογχῶν, τῶν Τριτωνιδῶν, τῶν Ἀρχιδῶν, τῶν Μυτιλιδῶν, τῶν Κτενιδῶν, τῶν Ὀστρειδῶν. [P.N.B.]

* **Ἀσκανία.** 1) Λίμνη ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ ἐκβάλμυρος παρα τὴν Νίκαιαν, δι' ἣ καὶ καλεῖται τουργιστὶ Ἰονίχ γκιόλ. Ἐχουσα περιφέρειαν 98 γμ. καὶ κειμένη εἰς ὕψος 175 ποδῶν ὑπὲρ τὴν ἐπιφανείαν τῆς θαλάσσης περιβάλλεται πρὸς Ν. ὑπὸ ὄρεων

καὶ εὐρίσκεται παρα τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Σαγγαρίου εἰς τὸν μυχὸν τοῦ κόλπου τῆς Κίου. Τὸ ὄνομα ἔφερον ἐν τῇ ἀρχαιότητι καὶ ἑτέρα λίμνη ἐν Φρυγίᾳ, ὡς καὶ τόπος ἐν Βιθυνίᾳ παρα τὴν λίμνην καὶ ἐν Τρωάδι.

— 2) Ἀρχαία κομητεία ἐν Γερμανίᾳ, ἔχουσα πρωτεύουσαν τὴν πόλιν Aschersleben τὴν κειμένην παρὰ τὸ Μαγδεβούργον καὶ ἥς οἱ ἄρχοντες, κομητὲς τῆς Ἀ., ἐγένοντο εἰς δούκας τῆς Ἀγγλίας, διατελοῦντες τοιοῦτοι μέχρι νῦν.

* **Ἀσκαρίδες.** Σκώληκες ἐνδοπαράσιτοι διαβιούντες ἐν τοῖς ἐντέροις τῶν θηλαστικῶν καὶ τῶν Πτηνῶν, μεγέθους ἄλλοτε ἄλλου, φέροντες κατὰ τὸ ἕτερον πέρας τμήμα ἐν εἶδει στόματος μετὰ τριῶν ὀγκωδῶν σφυμάτων, αποτελουμένων προσέχον χεῖλεις. Ἐπάρχουσι γνωστὰ ὑπὲρ τὰ 200 εἶδη Ἀ., ἐξ ὧν ἀξιολογώτερα εἰσιν : α') Ἀ. ἡ σκωληκιοειδὴς, ὑπόχραιο ἢ φαεινότερος, κυλινδρική, ἀπωστρεμένη κατὰ τὰ ἄκρα, μεγέθους 25 ἐκ. (ἄρρ. καὶ 40 ἐκ. (θηλ.) πάρχους 8 ἐκ., διαβιόουσα ἐν τοῖς λεπτοῖς ἐντέροις τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἰδίᾳ τῶν παιδῶν, σπανίως μεμονωμένη, συνήθως καθ' ὁμάδας πολυπληθεῖς. Ἀπὸ τοῦ λεπτοῦ ἐντέρου, ἐνθα ζῶσα προκαλεῖ σπασμούς παρὰ τοῖς παισὶ, δύναται ν' ἀνέλθῃ πρὸς τὸν στόμαχον, τὸν εἰσφάγον καὶ τὸν φάρυγγα καὶ νὰ παρεισδύσῃ εἰς τὴν γλωττίδα προκαλοῦσα θάνατον ἐξ ἀσφυξίας, ἢ νὰ διατρήσῃ τὸ ἐντερον καὶ νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν κοιλότητά τοῦ περιτοναίου, προκαλοῦσα φλεγμονὴν αὐτοῦ οὐχὶ πάντοτε βαρεῖαν. Ἡ γονιμοτὴς τοῦ εἶδους τοῦτου τυγχάνει τεραστίαν, δυναμένη νὰ ρθῇ μέχρι 6 ἑκατομ. ὧν κατ' ἔτος τὰ ὡς ταῦτα ὄντα ἐλάχιστα τὰς διαστάσεις 75" μήκους καὶ 58" πλάτους) ἐκκολλάσσονται μετὰ πάροδον 6—8 μηνῶν ἐντὸς τοῦ ὕδατος πάντοτε, ὅσα δ' αὐτῶν συνεστρέχονται μετὰ τῶν κοπράνων δύναται νὰ διατηρήσῃσι τὸ ἐν αὐτοῖς ἔμβρυον βιώσιμον ἐπὶ πάντε ἐκτεκληρα ἔτη, πρὸς ἀνάπτυξιν ὅμως τοῦ ἐμβρύου τοῦτου ἀνάγκη νὰ καταποθῇ ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τοῦ ποτίμου ὕδατος, ὅποτε τὰ ὕγρα τοῦ ἐντερικοῦ σωλήνος διαλύουσι τὸ κέλυρος καὶ ἐλευθεροῦσι τὸ ἐγκυλιεσμένον ἔμβρυον. Τα ὡς ταῦτα ἀπαντώνται ἐν τῷ ὕδατι τῶν βυάων καὶ τῶν πηγῶν, ἀν ἐμολύνθησαν ὑπὸ ὕδατων κοπρανομιγνῶν, ἐπὶ τῶν ὀπωρῶν καὶ πρὸ πάντων ἐπὶ λαχανικῶν ποτιζομένων δι' ὕδατων ἀκαθάρτων καὶ λιπαρῶν δι' ἀνθρωπίνης κόπρου. Ἡ κόρησι διαρκεῖ ἕνα μῆνα, ἢ δ' ἀνάπτυξις τοῦ ἐμβρύου ἐκκολληθέντος προβαίνει ταχίστη. — β') Ἀ. ὁ μύστικος ἢ Ἀ. τοῦ αἰλοῦρου, διαβιόουσα ἐν τοῖς ἐντέροις τῆς κατοικίδιου γαίης καὶ τοῦ κυνός. — γ') Ἀ. ἡ μεγαλειέραιος ἢ Ἀ. τοῦ ἔκτου.

σκόλη, ἐπιμνηστέρος ἢ τοῦ ἀνθρώπου, απαντῶσα κατὰ πολὺν ἀγκυρῶσαι οὐ μόνον παρὰ τῷ ἥπῳ, ἀλλὰ καὶ παρὰ τῷ ὄνῳ, τῷ ἡμίονῳ κ.λ. [P.N.B.]

Ἀσκαριδίδια (Ζωολ.). Οἰκογενεῖα τῶν Νημαθελμίνθων διαδιδῶσα παρασιτικῶς ἐν τοῖς ἐντέροις τῶν Σπονδυλωτῶν. Σῶμα ἐπίμηκες, κυλινδρικόν, ὅξυ κατὰ τὰ πέ-
ρατα, ἄλλοτε ἄλλου μεγέθους, στόμα τρί-
χειλον ἢ τριφύματον, γεννητικὸς πόρος παρὰ
τῷ ὄνῳ ἐμπροσθεν τῆς μεσαίας γραμμῆς,
παρὰ τῷ ἄρρην κατὰ τὸ ἐπίσθιον μέρος
κεκυρτωμένον πρὸς τὰ κάτω. Περιλαμβά-
νουσι δύο μεγάλαι γένει, τοὺς Ὁξυούρους
καὶ τὰς Ἀσκαριδίδιας. [P.N.B.]

Ἀσκήδιον (Βοτ.). Ὅργανον κοῖλον
ἐν σχήματι ὀδύνης, κέρατος ἢ ριζῆς μετὰ
ἢ ἀνευ ἐπιπύματος κατὰ τὸ στόμιον
αὐτοῦ, προκύπτον ἐξ ἰδιαίτερας ὁλῆς ἀνα-
πτύξεως τῶν φύλλων φυτῶν τινῶν (Νη-
πενθεῖς, Σαρρακηνίας κ.λ.) ἢ καὶ βρύας
φύσεως φυτικῶν ὀργάνων εἰς τὰ βράκτια
(Μαρεγκράδια, Δισχιδία). Τὸ ὄργανον τοῦτο
περιέχει πολλὰκις Νηπενθεῖς, Σαρρακηνία
ὕγρον ὅξυ καὶ σακχαρώδες, συλλεγόμενον
ἐκεῖ κατὰ λειτουργίαν οὕτω σαφῶς διευ-
κρινισθεῖσαν καὶ δυνάμενον ν' ἀναποθῇ ὑπὸ
τοῦ φύλλου. Τὰ έντομα φιλοῦντα τὸ ὕγρον
τοῦτο προσέρχονται ἵνα κορεσθῶσιν αὐτοῦ
καὶ λανθάνοντα ἐμπίπτουσιν ἐν αὐτῷ θανα-
τούμενα καὶ διαλύμενα μετὰ ταῦτα, οὕτως
ὥστε τὸ φυτόγενὲς τοῦτο δέλεαρ ἀεὶ ποτε
περιέχει οὐσίας ζωϊκὰς προερχομένας ἐν
τῇ διαλύσει τῶν πτωμάτων τῶν έντόμων.
Ἐπὶ τοῦ γεγονότος τούτου στηριζόμενοι
πολλοὶ φασιδόζαι, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ὅτι τὸ
ὕγρον ἀναπίνεται ὑπὸ τοῦ φυτοῦ, ἐξηγάγον
συμπέρασμα ὅτι τὰ φυτὰ ἐκεῖνα ὧν τὰ φύλ-
λα τυγχάνουσιν ἀσκήδιορα ἔχουσιν ἀνάγ-
νην ζωϊκῆς τροφῆς, ἣν προμηθεύονται διὰ
τοῦ ρηθέντος μέσου, ἐκάλασαν δὲ τὰ έν λό-
γῳ φυτὰ σαρκόφάγα. [B.N.]

Ἀσκιδιώδη ἢ Ἀσκιδιόειδη
(Ζωολογ.). καλοῦνται τὰ ἀποτελοῦντα τὴν
σημαντικωτέραν κλᾶσιν τῶν Χιτωνοφόρων
ζῶα. ὧν τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα
ἀπαντῶσιν ἐπὶ τοῦ ὡς τύπου χρησιμεύοντος
ζώου Ἀσκιδίου (βλ. λ. έν τ. β' σελ.
423). Ὑποδιαιροῦνται εἰς τρεῖς τάξεις ἧτοι
Ἀσκιδία ἀπλά, ἧτοι Μονασκιδία
(βλ. λ.), Ἀσκιδία σύνοθετα ἧτοι Συ-
ασκιδία (βλ. λ.) καὶ Ἀσκιδία πε-
λάγια ἧτοι Πυρόσωμα. [P.N.B.]

Ἀσκοδόλος καλεῖται γένος μυκή-
των ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Δισκομυκῶν
μετὰ περιασκίου ἢ περιθηκίου πηκτωμα-
τώδους, κατ' ἀρχὰς κλειστοῦ, εἰτα δ' ἀνοι-
γομένου καὶ ἐπιτρέποντος τὴν προβολὴν
τῶν ασκῶν. Ἐκ τοῦ γένους τούτου ἔπων-
*

μάσθη ἡ φυλὴ τῶν Ἀσκοδολωδῶν συγγε-
νῶν πρὸς τὰ Πεζιζώδη. [B.N.]

Ἀσκοδολώδη. Βλ. Ἀσκοδόλος.

Ἀσκοί. Χωρίον τοῦ ἐν Κρήτῃ δήμου
Καστελλίου, τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος τοῦ
νομοῦ Ἠρακλείου, ἔχον 283 κατ.

Ἀσκολη (Diograzia Isaia Ascoli).
Περώνυμος γλωσσολόγος γενν. τῷ 1829
ἐν Γορκία τῆς Αὐστρίας ἐξ Ἰουδαίων γο-
νέων. Προσδιοριζόμενος κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν
ἐκμάθησιν ἐπαγγέλματος παρημέλησε τότε
τὰς συστηματικὰς σπουδὰς αὐτοῦ, ἀλλ' αὐ-
τοδίδακτος κατέγινε περὶ τὴν συγκριτικὴν
γραμματικὴν. Ἦδη τῷ 1845 ἐδημοσίευσεν
πραγματεῖαν περὶ συγγενείας τοῦ Βλαχικοῦ
καὶ τοῦ Φριουλικοῦ διαλεκτικοῦ ιδιώματος.
τῷ δὲ 1854 ἐξέδωκε τὸ σπουδαῖον αὐτοῦ
ἔργον Ἰταλίστι Μελέται ἀνατολικαὶ καὶ
γλωσσικαί, εἰς 2 τόμ. Ἀπὸ τοῦ 1860 δια-
τελεῖ καθήκοντα τῆς γλωσσικῆς ἐπιστήμης
ἐν τῇ Ἐπιστημονικῇ καὶ Φιλολογικῇ Ἀκα-
δημίᾳ τῶν Μεσιολάνων, γενόμενος τῷ 1888
Ἰταλὸς γερουσιαστής. Ὁ Α. ἐγράψεν πολλά
ἀναγόμενα εἰς τὴν ἔρευναν τῶν ῥωμανικῶν
καὶ Ἰνδογερμανικῶν γλωσσῶν, ὧν κυριώτα-
τος ἀντιπρόσωπος τῆς θεωρίας τῆς συγ-
γενείας τῶν Ἀρίων καὶ Σημιτικῶν γλωσ-
σῶν, ἣν ὑπετύπωσεν ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ
Nesso ario-semítico. Διακρίνονται ἐν τοῖς
ἔργοις αὐτοῦ ἡ διδασκαλία περὶ φθογγολογίας
καὶ τῶν κατὰ τόπους διαλέκτων. Πρὸς τοῖς
ἄλλοις ἐξέδωκε τὰ ἔργα *Studi critici* (2
τόμ. Μεδ. καὶ Τουρ. 1861 καὶ 1879), *Τσιγγ-
χανικά* (ἐν Ἀλλῇ 1875), *Corsi di Glotto-
logia A'* τόμ., ἐν ᾧ ἡ συγκριτικὴ φθογγολο-
γία τῆς πανευρωπαϊκῆς, ἑλληνικῆς καὶ λα-
τινικῆς (Μεδιολ. 1870), Ἑπιγραφαὶ ἑλλη-
νικαί, λατινικαὶ καὶ ἑβραϊκαί ἐν τῶν ἀρ-
χαίων ἰουδαϊκῶν τάφων τῆς Νεαπόλεως
(ἐν Φλωρεντ. 1878), *Γλωσσολογικαὶ ἐπι-
στολαί* (Τουρ. καὶ Μεδ. 1881—1886) κ.τ.λ.
Τὸ ἔργον αὐτοῦ *Saggi Ladini* (ἐν Βιέννῃ
1872) ἀποτελεῖ σπουδαῖον σημεῖον ἐν τῇ
φθογγολογίᾳ τῆς Ῥωμανικῆς, τοῦτω δὲ
ἐπηκολούθησεν ἡ δημοσίευσίς τοῦ Ἰταλικοῦ
γλωσσολογικοῦ ἀρχείου (μέχρι τοῦδε 14
τόμοι), ἐν ᾧ ἐγράφησαν ὑπ' αὐτοῦ τε καὶ
τῶν μαθητῶν σπουδαῖαι διατριβαὶ περὶ
τῶν ἰταλικῶν διαλέκτων καὶ τῆς καλλιτῆς
γλώσσης. [B.E.]

Ἀσκούφου δῆμος. Δῆμος ἐν Κρήτῃ,
ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἐπαρχίαν καὶ τὸν νο-
μόν Σφακίων καὶ περιλαμβάνων μόνον τὴν
ὀρίωνυμον πρωτεύουσάν τὴν ἀποτελουμένην
ἐκ τῶν συνοικισμῶν Καρές, Κωστό, Ἀμου-
δάρι, Στραβοράχη, Πιτρές, Ἐξω Γωνί καὶ
Μέση Γωνί καὶ ἀριθμοῦσαν 666 κατ.

* **Ἀσλάναχα**. Πρωτεύουσα τοῦ δήμου

Ἄριος τῆς ἐπαρχίας Καλαμών, ἔχουσα 2,057 κατ. τῷ 1897.

* **Ἀσλανάρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ταμασίου τῆς ἐπαρχίας Καρδίτσας, ἔχον 482 κατ.

* **Ἀσλιγκέν** (Haslingden). Πόλις τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα 18,225 κατ. τῷ 1891.

* **Ἀσμένι** ἢ Ποτάνι. Χωρίον ἐν Εὐβοίᾳ, ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Ἰστιαίων τῆς ἐπαρχίας Ξηροχωρίου καὶ ἀριθμοῦν 434 κ.

* **Ἀσπίς** (Zosk.). Γένος τῶν μικρολεπιδοπτέρων, ὃν ἀξιολογώτερον εἶδος Ἀ. ἡ φιλιάλευρος, εἶδος σήτης. Χαρακτηριστικὰ τοῦ γένους: ἄνω πτέρυγες ὁστρακώδεις μετὰ υπερύθρων κηλίδων κατὰ τὴν βάσιν, χωριζομένων ἀπὸ τῆς λοιπῆς πτέρυγος διὰ δύο λευκῶν γραμμῶν. κατωπτέρυγες ὑπόχραιοι μετὰ δύο μακροδωδῶν λευκῶν γραμμῶν. Ἡ μελνυθόχρους κ. ἀμ. π. η. διαβεῖ ἐν τῷ αἰετῷ. ἐν ταῖς λευκάνοις τῶν φυτῶν καὶ ἐν τῷ ἄγρῳ. [P.N.B.]

* **Ἀσουάν.** Πόλις τῆς Ἄνω Αἰγύπτου, ἡ ἀρχαία Συήνη, ἔχουσα μετὰ τῶν περιγύρων 10 χιλ. κατ. ἐξ ὧν πολλοὶ εἶναι Ἕλληνας.

* **Ἀσπιδίστρα** (Bot.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Λειριωδῶν καὶ τῆς φυλῆς τῶν Ἀσπιδιστρωδῶν, περιλαμβάνον τρία εἶδη φυόμενα ἐπὶ τῶν Ἱμαλαίων, εἰς τὴν Σινικήν καὶ τὴν Ἰαπωνίαν. Φυτὰ πολυετή μετὰ παχέος καὶ ἔρποντος ῥιζώματος, φύλλων ἐπιρριζῶν, εὐρέων, ἐμπίστων καὶ ἀνθέων ἐκφυομένων ἀμέσως ἐκ τοῦ ῥιζώματος. Ἐκ τῶν πολυτιμωτέρων καὶ ὠραιωτέρων κοσμητικῶν τῶν αἰθεουσῶν φυτῶν εἶναι Ἀ. ἡ ἐπιρριζῶν (Aspidistra elatior) ἥς τὰ εὐρέα, αἰθαλῆ καὶ λαμπρῶς πράσινα φύλλα, ἔχοντα συνήθως μῆκος 60—80 ὑψ. ἀποτελοῦσι κόσμησιν κοσμητικώτατον.

* **Ἀσπιδιώτος** τοῦ νηρείου, κοινῶς ψώρα τῆς πικροβάθνης. Ἐντομὸν ἐκ τοῦ γένους τῶν ἀρίδων ἢ φυτοφθιρῶν. [P.N.B.]

* **Ἀσπιδίνη.** Νέον χημικὸν προϊόν ὑπὸ μορφῇ μικρῶν λευκαζόντων χρυσάλλων, συγχέμενον ἐξ ἰτευλικοῦ καὶ ὀξικοῦ ὀξέος. Ἐχει λαμπρὰς ἀντιφρευματικὰς ιδιότητας, αμοιρεῖ δὲ πάντων τῶν δυσαρέστων ἀπερ δύνανται νὰ προκλύψωσιν ἐκ τῆς πολυχρονίου καὶ ἀδιακώπου χρήσεως τῶν ἰτευλικῶν ἀλάτων. Ὡς κυρίως ἀναλγητικὸν ὠφελεῖ κατὰ τῶν τοῦ τριδύμου νευραλγιῶν. [P.N.B.]

* **Ἀσπρα Σπίτια** ἢ Ἀντίκυρα. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀντικύρας, ἔχον 108 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ὀλυμπίων τῆς Ἠλείας, ἔχον 537 κατ.

* **Ἀσπριῶς.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀποδοτίας τῆς ἐπαρχ. Ναυπακτίας, ἔχον 392 κ.

* **Ἀσπροδάκτης.** Χωρίον τοῦ δήμου Πιπλίων τῆς ἐπαρχ. Τρικάλων, ἔχον 120 κ.

* **Ἀσπρογέρακας.** Χωρίον τῆς Κεφαλληνίας, ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Πρέσωνων τῆς ἐπαρχίας Κρανταίας καὶ ἔχον 327 κατ.

* **Ἀσπρόκαρπος.** Χωρίον τοῦ δήμου Στυμφαλίας τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας, ἔχον 440 κατ.

* **Ἀσπροκκλησιᾶ.** Χωρίον τοῦ δήμου Τυμφαίων τῆς ἐπαρχίας Καλαμπάκας, ἔχον 433 κατ.

* **Ἀσπρόκωλος.** Κοινὴ ἐνομοτασία τῆς εἰς ν. α. θ. η. τῆς παροδιαίτου (βλ. λ.).

* **Ἀσπρόχωμα.** Χωρίον τοῦ δήμου Καλαμών, ἐγγὺς τῆς πόλεως, ἔχον 301 κατ.

* **Ἀσσάμ.** Ἀρχιεπισκοπή τῆς ἀντικύρας εἰς τὴν προεδρίαν Βενγκάλης, ἔχουσα ἐμῆ. 126,917 τ. γ. καὶ πληθυσμὸν 5,476,833 κατ. τῷ 1891.

* **Ἀσσαντέ** (Ashantee ἀγγλ.). Κράτος νήροητικὸν ἀνήκον εἰς τὰς ἀγγλικὰς κτήσεις τῆς Ἄνω Γουινέας καὶ ἔχον ἐμῆ. 27,500 τ. γ. καὶ πρωτεύουσιν τὴν Κουμασίαν, μετὰ 35 χιλ. κατ. Ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς Βρεμπὲ δὲν ᾔθελε νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀγγλικὴν προστασίαν, ἀπῆλθον τῷ 1896 ὑπὸ τῶν ἀγγλ. ἀρχῶν εἰς αἰχμαλωσίαν. Τῷ δὲ 1900 ἐκτραγείσα στάσις κατεβλήθη μετὰ μακροῦς ἀγῶνας.

* **Ἀσσέλτ** (Hasselt). Πόλις τοῦ Βελγίου, ἔχουσα 13,250 κατ. τῷ 1890.

* **Ἀσσοῦ** ἢ Ἀσσό. Χωρίον τοῦ δήμου Κορινθίων, ἔχον 611 κατ.

* **Ἀσσοῦ.** Χωρίον ἐν τῇ νήσῳ Κεφαλληνίᾳ καὶ πρωτεύουσα τοῦ ὁμώνυμου δήμου τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σάμης καὶ περιλαμβάνοντος πλὴν τῆς ἀνω πρωτεύουσας τὰ χωρία Βαρού, Δραπανήτικα, Δεραφανῆτα, Καρυά, Κοθρέας, Κονκολῆτα, Κομπῆτα, Κοντῆς, Κουλοῦμας, Νισγῶρι, Πατριῆτα, Βλαχιάς, Πύργος, Φερύριον Ἀσσοῦ καὶ τὴν μονὴν τῆς Θεοτόκου ἢ Παλαιοχωρίου, μετὰ 3,522 κατ. Κάτ. τοῦ χωρίου Α. 563 τῷ 1896.

* **Ἀστακός.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἀστακοῦ τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βονίτσας καὶ Ξηρομέρου καὶ περιλαμβανόντος πλὴν τῆς ἀνω πρωτεύουσας τὰ χωρία Ἀγρίμπελον, Βασιλόπουλον, Βλυζανά, Γουργιώτισσα, Δραγαμέστον, Μάνενα Βλυζανῶν ἢ Καλέντζη, Μαχαίρη, Πρέδρομον, Σκουρτεῦ, Στουρνάρι καὶ Χρυσοβίτσαν, μετὰ 5,479 κατ. Κάτοικοι τῆς κώμης Ἀστακοῦ καὶ τοῦ ὅρου αὐτῆς 1,337.

* **Ἀστάλα.** Χωρίον τοῦ δήμου Λυκοσύρας τῆς ἐπαρχίας Μεγαλοπόλεως, ἔχον 259 κατ.

* **Ἀστραβὺς** ἢ Ἀστράβ. Περσική ἐπαρχία ἔχουσα 18,000 τχμ. καὶ πληθυσμὸν 178,660 κατ. Ἡ ὀμώνυμος πρωτεύουσα ἀριθμεῖ 18 χιλ. κατ. ἢ κατ' ἄλλους μόνον 4 χιλ.

Ἀστράτιον καλεῖται σμα καλεῖται γεωλογικῶς τὸ σύνολον τῶν κατωτέρων διαστρώσεων τοῦ Ἰουραίου τμήματος ὡς ἐκ τῆς ἀφθονίας τῶν ἐναποθετημένων Ἀστάρτων καὶ διὸ Ἀστάρτης τῆς ἐλάσσονος, χαρακτηριζόμενον ἐν μὲν τῇ δυτικῇ Εὐρώπῃ διὰ τῆς παρουσίας Ἀρμωνίτου τοῦ Ἀγίλλεως, ἐν δὲ τῇ παραμεσογείῳ Εὐρώπῃ διὰ τῆς παρουσίας Ἀρμωνίτου τοῦ λεπτολάρου, καὶ τῶν δειλοειδῶν Ὀστρέων.

Ἀστάρτη καλεῖται ἐν τῇ παλαιοντολογικῇ ζωολογία γένος τι Ἀστέρωνων Πεταλοδερμῶν παραμερῆς πρὸς τὸ τῶν Καρδίων. οὐ διαφέρει μόνον κατὰ τὰ συγκεντρικά πλευρά τῆς κόγχης. Τὰ μαλάκια ταῦτα ἀφθονώτατα ὄντα κατὰ τὰς ἀρχαίας γεωλογικὰς ἐποχὰς ἀνευρίσκονται σήμερον ἐντεταπισμένα ἐν τῷ βυθῷ τῶν ψυχρῶν θαλάσσων. ἢ δὲ παρουσία αὐτῶν σήμερον ἐν ταῖς διαστρώσεσι τοῦ γήινου φλοιοῦ μαρτυρεῖ περὶ τῆς ὑπάρξεως κατὰ τὰ σημεῖα ἐκεῖνα ἐν παρωχημέναις ἐποχαῖς ψυχρῶν ρευμάτων ὕδατος, ὡς ἐξ ὧν ἐπετελέσθη ἡ ἐναπόθεσις τῶν ὕδατογενῶν τούτων ὄντων.

Ἀστασία καλεῖται ἐν τῇ ἱατρικῇ κατάσταση τις παθολογικὴ χαρακτηριζομένη δι' ἀνικανότητος τοῦ ὅrganου πρὸς ὀρθοστάσιαν, συνισταμένη ἀποκλειστικῶς εἰς διαταραχὴν τῶν συντεταγμένων πρὸς ὀρθοστάσιαν μυϊκῶν κινήσεων, ἀποτελοῦσα δὲ ζωηρὰν ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀνεκτικότητα τῆς ἀισθήσεως, τῆς μυϊκῆς δυνάμεως καὶ τῶν λοιπῶν συντεταγμένων κινήσεων τῶν κάτω ἀκρίων. Ἡ πρὸς ὀρθοστάσιαν ἰσορροπία στενότερα συνδέεται κατὰ τοὺς νεωτέρους φυσιολόγους πρὸς τὸ ἀδιατάρακτον ἢ μὴ τῶν κατὰ τὸν ὀπίσθιον λαβύρινθον. [P.N.B.]

Ἀστατική βελόνη. Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

* **Ἀστερίς.** Νῆσος μνημονευομένη ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου ὡς κειμένη πλησίον τῆς Ἰθάκης καὶ χρησιμεύουσα εἰς τοὺς μνηστήρας τῆς Πηνελόπης ὡς τόπος ἐνέδρας κατὰ τοῦ Τηλέμαχου. Κατὰ τὸν Dörpfeld εἶναι ἡ νῦν ἐνεμαζομένη νησίς Ἀρκουδί, ἢ κειμένη πρὸς Β. τῆς Ἰθάκης, μεταξὺ Λευκάδος καὶ Ἰθάκης.

* **Ἀστ.** Πόλις τῆς Ἰταλίας. ἔχουσα μετὰ τοῦ ὅλου δήμου 33,233 κατ. τῷ 1881. Πατρίς τοῦ ποιητοῦ Ἀλφιέρου.

Ἀστιγματισμὸς εἶναι ἀνωμαλίς τις κατάστασις τοῦ ὁφθαλμοῦ συνιστάμενη εἰς τὴν μὴ συγκέντρωσιν κατὰ τὸ

αὐτὸ σημεῖον πασῶν τῶν ἀπὸ φωτεινοῦ τινος κέντρου προσερχομένων ἀκτίνων καὶ ὁραιομένη εἰς τὸ ἀνίσον τῶν γωνιῶν τῆς διαθλάσεως τῶν ἀκτίνων κατὰ τοὺς διαφόρους μεσημβρινοὺς κύκλους τοῦ ὁφθαλμικοῦ βολβοῦ. Ἡ μὴ ταυτότης τῆς διαθλάσεως τῶν ἀκτίνων προέρχεται ἐξ ἰδίας τινος ἀνατομικῆς καὶ φυσικῆς καταστάσεως τοῦ διαπτρικοῦ συστήματος τοῦ ὁφθαλμοῦ. Πάντες σχεδὸν οἱ ὁφθαλμοὶ τῶν ἀνθρώπων φέρουσι βαθμὸν τινα Α., ὁσάκις ὅμως ὁ βαθμὸς οὗτος ἐντείνεται μέχρι συγκεχυμένης ὕψους, παρίσταται ἀνάγκη διορθώσεως τοῦ κακοῦ τῇ χρήσει φακῶν ἀνηκόντων εἰς ἐπιφανείαν κυλίνδρου, ἔχοντος ἀκτῖνα ἄξονος τοιαύτην ὥστε οἱ φακοὶ τιθέμενοι πρὸ τῶν ἀστιγματικῶν ὁφθαλμῶν νὰ μειώσι τὴν ἐστιακὴν ἀπόστασιν ἐν τῷ ἡδυστημένῳ ταύτῃ ἔχοντι ὁφθαλμικῷ μεσημβρινῷ. [P.N.B.]

* **Ἀστὺξ** (Hastings). Πόλις τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα 65,528 κατ. τῷ 1901.

* **Ἀστον-Μάνωρ** (Aston-Manor). Πόλις τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα 77,310 κατ. τῷ 1901.

* **Ἀστον Ὀνδερ Λάυν** (Ashton under Lyne). Πόλις τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα 47,322 κατ. τῷ 1891.

* **Ἀσ(χ)τον ἐν Μαίκεφιλδ** (Ashton in Makefield). Ἀγγλικὴ πόλις ἔχουσα 13,379 κατ. τῷ 1891.

* **Ἀστουρίαι.** Ἐμβαδὸν 10,895 τχμ. καὶ πληθυσμὸς 612,663 κατ. τῷ 1897.

Ἀστραγαλῆνος. Βλ. Παιχνίδια.

Ἀστράια (Ζωολ.) καλεῖται τὸ κυριώτερον γένος τῆς ὁμάδας τῶν Ἀστρακιδῶν τῆς ἀνηκούσης εἰς τὰ Ζωοφυτόσπερα Κοραλλιοῶδη. Σκελετὸς συμπαγές, εὐχὴ πορώδες, κάλυκας περιστοιχιζόμενος ὑπὸ διακεκριμένου τοιχώματος, διαφράγματα ἀσβεστοπαγῆ καὶ ὀδοντοφόρα. Διαβιῶσι μόνον ἐν ταῖς θαλάσσαις τῶν θερμῶν ζωνῶν.

Ἀστραντία (Bot.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς εὐλογενείας τῶν Σκιαδανθῶν περιλαμβάνον ἐξ εἰδη φυόμενα ἐπὶ τῶν ὀρέων τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς δυτικῆς Ἀσίας. Ἐν εἶδος, Α. ἢ μελίζων, καλλιεργεῖται πρὸς κόσμον τῶν κήπων διὰ τὰ ὠραία αὐτοῦ ἀνόη καὶ τὰ πλατεῖα λαμπρῶς πράσινα φύλλα.

Ἀστράχην (Astrachan). Κυβερνεῖον τῆς Ῥωσσίας. ἔχον ἔμβαδον 208,158 τχμ. καὶ 994,775 κατ. τῷ 1897. Ἡ ὀμώνυμος πρωτεύουσα τῷ 1897 ἥρθη 143,001 κατ.

Ἀστράχην ὕψωμα, κοινῶς Ἀστράκας. Εἶναι τὸ προσημαζόμενον πρὸς θέρας προβάτων, ἔχον τὸ τρίγωνον οὐλον, κατασκευάζεται δ' ἐξ ἑρίων καὶ χρησιμεύει συμπληρωτικῶς πρὸς διακάλυψιν μάλλον ἐν-

δυμάτων, ἐπέχον τόπον μηλωτῆς. Ἡ παρὰ τοῖς κατοικοῖς τοῦ Ἀσπραχάν χρήσις τῶν προβατοδερμάτων ὡς μηλωτῶν πρὸς κατασκευὴν πέλων καὶ ἐνδυμάτων μετέδωκε τὸ ὄνομα. [Α.Γ.Η.]

Ἀστροκάρυον (Βοτ.). Γένος φοινίκων περιλαμβάνον περὶ τὰ 20 εἶδη φυόμενα ἐν ταῖς τροπικαῖς χώραις τῆς Ἀμερικής. Δένδρα ἀκαυλα ἢ μετὰ στελέχους βραχέος, ἀκανθώδους. Τὸ ἐν Βραζιλίας *Asrocaryum Marumuru* καλλιμεργεῖται ἐν θερμοστέγαις διὰ τὴν ὥραιαν αὐτοῦ παράστασιν καὶ τὰ ἀργυρῶν κατὰ τὴν κάτω ἐπιράνειαν μακρὰ φύλλα. [Β.Ν.]

Ἀστρονίκιον (Βοτ.). Γένος δένδρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀνακαρδιωδῶν τῶν ἰθαγενῶν τῶν τροπικῶν χωρῶν τῆς Ἀμερικής. Τὸ ξύλον αὐτῶν, γνωστὸν ἐν τῷ ἐμπορίῳ ὑπὸ τὸ ὄνομα *bois de chat* καὶ *bois de courbaril*, σκληρὸν βαρὺ, χίτρινον μετὰ μελαινῶν φλεβῶν, εἶναι περιζήτητον πρὸς κατασκευὴν λεπτῶν καὶ πόλυτελων ἐσκευασμάτων. [Β.Ν.]

Ἀστροπαλιά. Βλ. Ἀστυπάλαια.

* **Ἀστρος.** Χωρίον τῆς ἐπαρχίας Κυνουρίας καὶ πρωτεύουσα χειμερινῆ τοῦ δήμου Θυρεάς, ἔχον 585 κατ.

* **Ἀστυπάλαια.** Νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους ἀνήκουσα εἰς τὴν Τουρκίαν καὶ ἀριθμοῦσα περὶ τοὺς 1,000 κατ.

Ἀστυρα. Πόλις τῆς Αἰολίδος, βλ. Ἀστυραῖος.

Ἀστυράκι. Χωρίον ἐν Κρήτῃ, ἀνήκον εἰς τὸν δῆμον Ἀνωγαίων τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου τοῦ νομοῦ Ρεθύμνης καὶ ἔχον 208 κατ.

* **Ἀσφαλιστικά** ἑταιρεία αἰ. Νεωτέρα Α. ἐ. ἢ «Ἐθνική». ἰδρύθη τῷ 1891 ἐν Ἀθήναις, ἡ μὲν ἐν Ἑλλάδι νῦν ὑπάρχουσα.

Ἀσφένδιον. Χωρίον τῆς νήσου Κῆ 8 χιλ. πρὸς Δ. τῆς ἐκωνόμου τῇ νήσῳ πρωτεύουσας. Ἀριθμῶν κατ. 1,400 ἀπαντας Ἑλλήνας. ἔχοντες σχολεῖον Ἑλλ. καὶ δημοτικόν. Ἀνασκαφαὶ ἐνεργούντα· νῦν ἐν τῇ νήσῳ.

* **Ἀσφορδ** (Ashford). Πόλις τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα 10,728 κατ. τῷ 1891.

Ἀσούγγρανοι ἡλεκτρονικητήρι· ρηχαναί. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Ἀσώματος. Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγίνης, ἔχον κατοίκους 483.

Ἀσώματος. Χωρίον τῆς Λέσδου ἡμισίαν ὄραν πρὸς Ν. τῆς Ἀγιάσου μετὰ 1,000 κατοίκων ὅλων χριστιανῶν καὶ σχολεῖον ἀρρένων. ἔχει ὠρεῖα τοπεῖα καὶ ὕδατα ἀφθονα. [Ε.Π.]

Ἀσώπιος (Εἰρηναῖος Κ.). Λόγιος Ἑλλήν· γενν. τῇ 5 Δεκ. 1825 ἐν Κερκύρᾳ υἱὸς τοῦ διασχήμου παρ' ἡμῖν φιλολόγου Κωνσταντίνου Α. (βλ. λ.). Ἀνάδοχος αὐτοῦ ὑπῆρξεν ὁ λόρδος Φρειδερίκος Γκιλφορδ, ὅστις ἔδωκεν αὐτῷ τὸ ἴδιον ὄνομα ἐξελθυσθὲν ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ Α. διὰ τοῦ ταυτοσήμου Εἰρηναῖος. Διακούσας τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων ἐν τοῖς λυκείοις τῆς Κερκύρας καὶ ἐν τῇ Ἰονίᾳ Ἀκαδημίᾳ ἦλθεν εἰς Ἀθήνας τῷ 1841 μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ προσκληθέντος τὸ δεύτερον ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ὁθωνος ὡς καθηγητοῦ ἐν τῷ ἡμετέρῳ πανεπιστημίῳ· αὐτόθι δὲ κατετάχθη ἐν τῇ φιλοσοφικῇ καὶ ὕστερον ἐν τῇ ἱατρικῇ σχολῇ, ὅθεν ἀπῆλθε τῷ 1844 εἰς Πάσαν τῆς Τοσκάνης πρὸς τελειοποίησιν τῶν ἱατρικῶν αὐτοῦ σπουδῶν, ὅπου καὶ ἔτυχε τοῦ διπλώματος τῆς ἱατρικῆς τῷ 1849. Μεταβὰς δὲ τῷ αὐτῷ ἔτει εἰς Φλωρεντίαν, ὅπου ἐδίδασκεν ὁ περίφημος καθηγητὴς τῆς ἱατρικῆς Bufalini, ἐμεινεν ἐκεῖ μέχρι τοῦ 1852, ὅτε ἔλαβε τὴν ἄδειαν τοῦ ἐξασκεῖν τὴν ἱατρικὴν ἐν Τοσκάνῃ. Ἐν Τοσκάνῃ δ' ἐγνώρισε πολλοὺς διασχήμους ἀνδρας, περὶ ὧν ἐποίησατε λόγον ὕστερον ἐν τῷ Ἀττικῷ Ἡμερολογίῳ. Ἀπὸ τοῦ 1852—1856 ἐφοίτησεν ἐν ταῖς κλινικαῖς καὶ τῇ ἱατρικῇ σχολῇ τῶν Παρισίων, μὴ παραμελῶν καὶ τὰ γράμματα, ἀκρωμένους ὅμα ἐν τῇ αὐτόθι φιλοσοφικῇ σχολῇ τῶν περιωνύμων φιλοσόφων καὶ φιλελλήνων St Marc Girardin καὶ Brunet de Presle καὶ ἐργαζόμενος ἐν γαλλικαῖς ἐφημερίσιν καὶ περιοδικαῖς ὡς καὶ ἰταλικαῖς καὶ σχετισθεὶς πρὸς τὸν Χάινε, περὶ οὗ ἐγράφε πρώτος ἐν τῶν Ἑλλήνων ἐν τῇ Χρυσῇ Πύλῃ καὶ τῷ Ἀττ. Ἡμερολογίῳ. Αἱ διατριβαὶ αὐτοῦ γαλλιστὶ καὶ ἄλλαι ἑλληνιστὶ γεγραμμέναι ἦσαν ἱατρικῆς ἢ φιλολογικῆς ὕλης. Ἀρὰ δὲ ἀνταπεκρίνατο πρὸς πολλὰς ἀθηναϊκὰς ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ. Ἐπανελθὼν δ' εἰς Ἀθήνας τῷ 1856 ἐξηκολούθησε τὰ ἔργα αὐτοῦ δημοσιεύων ἐν ταῖς παρ' ἡμῖν ἐφημερίσιν καὶ περιοδικαῖς ἅπειρα ἄρθρα εἰσαγαγὼν πρῶτος παρ' ἡμῖν τὴν ἐπισυλλογὴν ἀπὸ δὲ τοῦ 1867 ἤρξατο ἐκδίδων τὸ πασίγνωστον Ἀττικὸν ἡμερολόγιον, εὐτυχὲς τὸ τελευταῖον ἔτος ἥτις τὸ τοῦ 1896. Νῦν δὲ ὁ κ. Ἀσώπιος προτίθεται νὰ ἀναδημοσιεύσῃ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Παλαιὰ καὶ νέα» τὰς σπουδαιοτέρας αὐτοῦ πραγματείας.

Ἀσωποῦ δῆμος. Ἀνήκων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἐπιδάουρου Διμητρῆς, περιλαμβάνει ἐκτὸς τῆς πρωτεύουσας Μολῶν τὰς κώμας καὶ τὰ χωρία Ἀγγελῶναν, Ἀγ. Θεόδωρον, Ἐλῆϊαν, Καλύβια, Γαγκανιάς, Καταδόβραν, Κοντιδιάνικα, Πάκια, Παπαδιάνικα, Πλύτρα, Συκέαν καὶ Φοινίκιον, μετὰ 7395 κ.

*** Αταδέγγοι.** Όνομα ὅπερ προσέλαβον κατὰ τὸν IB' καὶ II' αἰῶνα ἀρχηγοὶ τινες τοῦροι ἐν τῷ Ἰράν. Φαρσιστάν. Ἀσερβαϊτζάν καὶ Λαριστάν καὶ ὅπερ δηλοῖ πατέρα ἡγεμόνας. Ἐκ τούτων διασημότεροι ἦσαν ὁ Ζεγκή, Α. τῆς Μοσσοῦλ. γενν. 1084 καὶ δολοφονηθεὶς τῷ 1145. πολλὰκις πολεμῆσας κατὰ τῶν σταυροφόρων καὶ ἄλλων λαῶν, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Νουρэдδίν, ὅστις ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον τῆς Συρίας καὶ Αἰγύπτου καὶ ἀπέθανε τῷ 1173 πολέμων κατὰ τοῦ Σαλαδίνου, καταλίπων τὴν φήμην ἀνδρὸς πολέμου ἄμα καὶ εἰκοῦ τῶν ἐπιστημῶν. [B.A.]

*** Ατακόμα.** Ἐπαρχία τῆς δημοκρατίας Χίλης. ἔχουσα ἐμβαδὸν 102,500 τεχμ. καὶ κατοίκους 59,713 τῷ 1895.

*** Αταλάντη.** Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Λακρίδος, τοῦ ἀριθμοῦντος 3,555 κατ. καὶ περιλαμβάνοντες τὰ χωρία Ἐξάρχον, Ἐπάνω Μαχαλάν, Ζέλιον, Καλαπόδιον, Κελάκων, Κυπαρίσι, Μποῦζι καὶ Σκεντέραχα. Ἀριθμοὶ δὲ κατ. 1,403. Στοιχοὶ κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1894.

*** Αταρνεὺς.** 1) Ἡ ἀπέναντι τῆς Λέσβου σιτοφόρος πόλις καὶ νῦν παραλία τῆς Αἰολίδος, κολλημένη καὶ Ἀταρνεΐτις χώρα καὶ περιλαμβάνουσα ἐν τῇ περιοχῇ αὐτῆς τὰς πόλεις Ἀτούρα, Μαλῆνην καὶ τὸν Ἀταρνεά. Ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἐξήγοντο πολύτιμοι λίθοι, *serpionides* (Πλιν. Ν. Η. 37, 156). ἐν δὲ τῶν μετὰ Ἀταρνεῶς καὶ Παργάμου ἐκμεταλλευμένων ἦσαν ἐπὶ Στράβωνος μεταλλείων ἦντιναι τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν εἰ τῆς Λυδίας βασιλεῖς. — 2) Πόλις ἐν τῇ Ἀταρνεΐτιδι (Λεγ. καὶ Ἀτάρνα, Ἀτάρνη, Atarneia) πιθανῶς αἰολικὴ κατ' ἀρχάς, εἰτα δὲ ἐξωιονισθεῖσα διὰ τῶν συγῶν εἰς αὐτὴν μετακινήσεων τῶν Νέων. Σῶζονται εἰρεΐκια αὐτῆς ἐν ᾗ θέσται νῦν τὸ Κελέ-ἀνίλιν μετὰ τὸν Καδανούμ καὶ Δικελί (1 ὄρ. Β. Α.). Ἡ πόλις, ὥσπερ ἡ Ἀσσοῦ, ἐκείνη περὶ ὅγυραν τριπλῶ τεῖχει περιβεβλημένην ἀκρόπολιν 200 μέτρων ὕψους. Μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ Λυδικοῦ κράτους ἀπεδόθη ὑπὸ τοῦ Κύρου τοῖς Νέοις διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν προδοσίαν τοῦ ἀποστάτου Πακτίου. Παρ' αὐτὴν συνελήθη ὁ Ἰστιαῖος ὑπὸ τοῦ Ἀρπάγου, ὡς καὶ ὁ δουλέμπαρος Πανιώνιος ὑπὸ τοῦ Ἑρυστίου, τοῦ Εὐρέου προχωροῦντος διὰ τῶν γωρῶν τούτων πρὸς τὸν Ἑλλάσποντον. Τῷ 410 Χρ. ἐξήριστοι κατέσχον τὴν ἀκρόπολιν, μάλιστα δὲ ὁ Δερκυλλίδας τῷ 397 κατώρθωσε νὰ ἐκδιώξῃ αὐτοὺς. Παρ' τὸ 360 ὁ Βιθυνὸς τραπέζιτης Εὐδούλος ἐγένετο τῆς πόλεως τύραννος, περὶ δὲ τὸ 350 ὁ διάδοχος αὐτοῦ Ἑρμίας, μαθητὴς τοῦ Πλάτωνος ἐπεξέτανε τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ μέχρι Ἀσσοῦ, τοῦτου δὲ τὴν θυ-

γάτερὰ ἢ ἀδελφὴν Πυθιάδα ἔλαβε γυναῖκα ὁ Ἀριστοτέλης ὁ μετὰ τοῦ Ξενοφάνους μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Πλάτωνος ἐπισκερθεὶς αὐτόν. Μετὰ τὸ εἰκτρὸν περὶ τὸ 345 τοῦ Ἑρμίου τέλος καθίσταται πάλιν ἡ πόλις περσικὴ. Ἐνεκα φυσικῶν ἐπιδράσεων ἡ πόλις ἐπὶ Πλινίου εἶχε μεταβληθῇ εἰς κώμην. Πότε ἐντελῶς ἐξέλειπεν, ἀγνοοῦμεν. Ἐχομεν αὐτῆς νομίματα τῶν χρόνων τοῦ Αὐγούστου καὶ τοῦ Ἀντωνίνου τοῦ εὐσεβοῦς. Ἐκ δὲ τῶν χρόνων τοῦ Ἑρμίου σώζεται συνθήκη μετὰ αὐτοῦ καὶ τῶν Ἑρυθραίων. (Böckh, Klein, Schrift. VI, 202. Lolling, Athen. Mitth. IV, 1879. Thrämer, Pergamon σ. 279, 205 κέξ. — 3) Ὁ Cramer ἐξ ἐνδὲς χωρίου τοῦ Στράβωνος (XIII, 614) καὶ ἐτέρου τοῦ Παυσανίου (VII, 2, II) διακρίνει ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω πόλεως ἄλλην πόλιν Ἀταρνεά, ὡσαύτως ἐν τῇ Ἀταρνεΐτιδι, ἀπέναντι τῆς νήσου Ἐλαιούσης παρα τὸ νῦν Θεόδωρῃ Τσιολίᾳ πλησίον τοῦ Μαλταπέ ἐν τῷ κόλπῳ Τσανταρλίᾳ. Πρβ. (Cramer, Geogr. and hist. descript. of Asia Minor I, 134). Ὅτι ἐσφαλμένη ἡ τοιαύτη διάκρισις, ἀποδεικνύεται ἐκ πολλῶν τεκμηρίων. — 4) Μυθικὸς βασιλεὺς τῆς Μυσίας, ἐπώνυμος τῆς ὁμωνύμου πόλεως, τῆς ὁποίας καὶ ὡς κτίστης φέρεται (Ἰερμ. VI, 6) καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ ὑπῆρχε καὶ ἱερὸν αὐτοῦ (πρβλ. Dittenberger, Syll² 122). [E. H. H.]

*** Ατεσσα** (Atessa). Πόλις τῆς Ἰταλίας, ἔχουσα 10,111 κατ. τῷ 1881.

*** Ατευχῆς** (ateuchus). Γένος κολοπτέρων ἐντόμων ὑπαγόμενον εἰς τὴν οἰογένειαν τῶν πεταλοκέρων. Σῶμα πλατύ, πεπιεσμένον, κεραλὴ ἡμισελήνοειδὴς μετὰ εὐμεγέθων ὀδόντων κατὰ τὸ χεῖλος, ταρσοὶ λεπτομερεῖς. Πρὸς ἐκκλάψιν τῶν ὠν αὐτῶν αἱ θήλειαι τῶν Α. συσσωροῦσι κόπρον καὶ ἀρ' οὐ ἐν ἐκάστῃ κοπρῇ σφαῖρα ἐναποθέσωσιν ἐν ὧν ἐγκρύπτουσι ταύτην ἐν τῇ γῇ. Α. ὁ ἱερός (a. sacer) εἶναι γνωστὸν ἐντόμον λατρευόμενον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Αἰγυπτίοις ὡς συμβολίζον τὸν κόσμον, τὴν ζωὴν, τὸν ἥλιον, τὴν ἀνδρείαν.

*** Ατζικουόρ** ἢ Ἀζεγκουόρ (Azincourt ἢ Agincourt). Χωρ. τοῦ γαλλ. νομοῦ Pas de Calais, ἀριθμοῦν 500 κατ. καὶ ἐνομαστὸν διὰ τὴν νίκην τῶν Ἀγγλῶν ὑπὸ τὸν βασιλέα Ἐρρίκον τὸν Ε' κατὰ τῶν Γάλλων ὑπὸ τὸν δαίμονα τῆς Γαλλίας Κάρολον ἐν τῷ λεγομένῳ ἐκατονταετεί πολέμῳ τῷ 1415.

*** Ατηνα** ἢ Ατενα (αἱ ἀρχαῖαι Ἀθηναί). Ὑποδιόκησις τῆς διοικήσεως Λαζιστὸν τῆς ὑπαγομένης εἰς τὸν νομὸν Τραπεζούντος. Ἡ ὁμωνυμία παράλιος πρωτεύουσα καίμενη πρὸς Α. τῆς Τραπεζούντος περιεῖχεν ἄλλοτε 2,555 κατ., σήμερον δὲ

είναι άγνωστος ὁ ἀριθμὸς. Τῆς ὑποδοικη-
σεως ταύτης εἶναι κάτοικοι 33,739, ἐξ ὧν
Χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι μόνον 42. Παρὰ τὴν
κοινοπολιν Α. ὑπάρχουσι δύο θερμοὶ ἰαμα-
τικά πηγαὶ λίαν συγκαθόμενοι ὑπὸ τῶν
παχύντων ἐκ ρευματισμῶν. [Ε.Δ.]

* **“Ατλάντα** (Atlanta). Πρωτεύουσα τῆς
Βορείουαμερ. πολιτείας Γεωργίας, ἔχουσα
89,872 κατ. τῷ 1900.

* **“Ατλαντική** ἢ **“Ατλάντικη** Σίτυ
(Atlantic City). Πόλις παράλιος τῆς Βο-
ρείουαμερ. Συμπολιτείας ἐν τῇ ὁμωνύμῳ κο-
μιτείᾳ, ὑπαγομένη εἰς τὴν πολιτείαν Νέας
Γερσεης, συνδεομένη μετὰ τῆς Φιλαδελ-
φείας δια 3 σιδηροδρομικῶν γραμμῶν καὶ
ἔχουσα ὑπὲρ τὰς 20,000 κατοίκων, εἰσίνες
κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν θαλασσίων λουτρῶν
ἀνέρχονται εἰς 100 χιλ. “Βοχάτως μέγα μέ-
ρος τῆς πόλεως κατεστράφη ὑπὸ πυρκαϊᾶς.

* **“Ατλαντόσαυρος** καλεῖται ἐν τῇ
παλαιοντολογικῇ ζωολογίᾳ γένος τι τῶν
ἀπολειθωμένων ἑρπετῶν. Τὸ μέγιστον τῶν
ἐπὶ γῆς μέχρι σήμερον ὑπαρξάντων ζῶων,
ἔχον μήκος ὑπὲρ τὰ 40 μέτρα καὶ μόνον
ὑπὸ τινων τῶν κητωδῶν ὑπερβαλλόμενον
κατὰ τὰς διαστάσεις. [Β.Ν.]

* **“Ατομαρία** (Ζωολ.). Γένος ἐντόμων
κολοπετέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κρυ-
ποσκαριδῶν. Α. ἡ γ ρ α μ μ ι κ ῆ ατομαρία
(lucanalis) ἐπιφέρει μεγάλαν καταστροφὰς εἰς
τὰς φυτείας τῶν τεύτλων κατατρώγουσα
τὰς ρίζας καὶ τὰ πρῶτα φύλλα κατὰ τὸν
καιρὸν τῆς βλαστήσεως. [Ρ.Ν.Β.]

* **“Ατομάχος** (Ζωολ.). Κοινὴ ὀνομα-
σία τοῦ “Αετομάχου.

* **“Ατομικὴ Σχολή.** Βλ. Λεὺκινπος.

* **“Ατρησία** καλεῖται διαμαρτία περὶ
τὴν διαπλάσιν ὡς ἐξ ἧς ἐπέρχεται παρα-
ρῦσιν καὶ μόνιμος ἀπόρραξις σπλήνων καὶ
στομίων, ἀπὸ φυσικολογικῶς ἔχόντων τῶν
πραγμάτων πρέπει νὰ εἶναι ἀνοιχτὰ καὶ
ἐλεύθερα πρὸς εἴσοδον καὶ εἰσοδὸν διαφόρων
ὕστων. [Ρ.Ν.Β.]

* **“Ατριχον** (Βοτ.). Γένος μικρῶν
βρύων τῆς φυλῆς τῶν “Ακροκαριδίων ζῶν
ἐπὶ καθύπευρον ἐδάφους εἰς τόπους βαθυσκάλους,
ἔχον φύλλα στρογγύλα ἢ ὠοειδῆ, μᾶλλον ἢ
ἥττον κυματοειδῆ, βαθέας πρασίνου χρώ-
ματος, συρρικνούμενα ὑπὸ τῆς θερμότητος.
Τὰ ἄρρενα ἀνθὴ ἔχουσι σχῆμα κυπέλλου
στρογγύλου. Εἶδος αὐτοῦ κοινὸν ἐν τοῖς
δάσυσιν εἶναι Α. τὸ κυματοειδές, σχηματίζον
ἐκτεταμένους τάπητας βαθέας πρασίνου
χρώματος. [Β.Ν.]

* **“Ατρυπα** (Παλαιοντολ.). Εἶδος ἀπο-
λειθωμένων βραχυπόδων ἐκ τῆς οἰκογε-
νείας τῶν “Ελικοφορώδων, ἀρθρῶνως δια-
κεχυμένον ἐν τῇ δεδονείῳ περιόδῳ. Ναρκα-

κτηρίζεται ἐκ τῶν συγκεντρωθῶν καὶ ἀκτι-
νωτῶν ἐξωτερικῶν κοσμημάτων τῆς κόγχης.

* **“Ατσιπόπουλλο.** Πρωτεύουσα τοῦ
ὁμωνύμου ἐν Κρήτῃ δήμου τοῦ ὑπαγομένου
εἰς τὴν ἐπαρχίαν “Ρεθύμνης, ἀριθμοῦσα
885 κατοίκους. “Ο ὁμώνυμος δῆμος περι-
λαμβάνει προσέτι τὰ χωρία “Αλ-“Αντρέας,
Βεδέροι, Γάλλου, Γεράνι, Γωνιά, “Επάνω
Βαλσαμόνερον καὶ Μονεπάρι, Κάτω Βαλσα-
μόνερον, Κάπελλον, Μετόχια Φρατζιτσλι-
νά, Πρινές καὶ Σωματῶν, μετὰ 3,108 κατ.

* **“Ατσισῶν** (Acheson). Πόλις ἐν τῇ
Βορείουαμ. πολιτείᾳ τῆς Κανσάας, ἔχουσα
13,963 κατ. τῷ 1890.

* **“Ατσιόχολος.** Χωρίον τοῦ δήμου
Γέρτουνος τῆς ἐπαρχ. Γερτυνίας, ἔχον 329 κ.

* **“Ατταγενῆς** (Ζωολ.). Γένος ἐντόμων
κολοπετέρων συγγενεστάτων πρὸς τοὺς
Δερμηστάς. Εἶδος γνωστότατον εἶναι ὁ att-
agenus pellio, ζῶν κατὰ τὸ θέρος ἐπὶ τῶν
ἀνθῶν τῶν Σκιαθανθῶν μετὰ τὸν ὁμοήθων
αὐτῷ ἀνθηρῶν. ἡ κόμπη ὅμως αὐτοῦ
τραφομένη κυρίως ἐκ τριγῶν καὶ ἐκ τοῦ
ἐρίου τῶν δερμάτων σιτῶραι, στρωμαί,
τάπητες, κτλ. προσενεῖ μεγάλαν ζημίαν
ἐν ταῖς οἰκίαις καὶ ἐν ταῖς σύλλογαῖς δερ-
μάτων σπανίων ζῶων. Θερμοκρασία 55°
καὶ ὑγρασία δι’ ἄρσενικοῦχων διαλυμάτων
καταστρέφουσι τὰς κόμπας ταύτας.

* **“Αττακος** (Ζωολ.). Γένος ἐντόμων
λεπιδοπτέρων ὑπαγομένων εἰς τὴν ὑποδι-
άρισιν τῶν Βομυοειδῶν καὶ περιλαμβάνον
πλείστα εἶδη, ὧν αἱ κόμπαι παρεμύρρουσι
πρὸς τὰς τοῦ μεταξοσκώληκος καὶ ανα-
τρέφονται ὅπως καὶ ἐκεῖναι. [Ρ.Ν.Β.]

* **“Αττάλεια.** Πόλις τῆς Μικρᾶς “Α-
σίας, ἔχουσα 13 χιλ. κατοίκων. Μεγάλῃ
πυρκαϊᾷ συνέβη αὐτῇ τῷ 1894 ἀποστρω-
σασα μέγα μέρος τῆς πόλεως.

* **“Ατταλῆς.** Φυλὴ ἐν “Αθήναις, βλ.
“Ατταλος Α. βασιλεὺς τοῦ Περσίου, ἐν
τομ. Β’ σελ. 514.

* **“Αττική.** Νομὸς τοῦ βασιλείου τῆς
“Ελλάδος ἀπὸ τῆς 8 “Ιουλίου 1899 δια τοῦ
νόμου “ΒΝΔ. δι’ οὗ ἐχωρίσθη ὁ πρόην νομὸς
“Αττικῆς καὶ Βοιωτίας εἰς δύο ἰδιαιτέρους,
τὸν τῆς “Αττικῆς καὶ τὸν τῆς Βοιωτίας.
“Ο ν. Α. διαιρεῖται εἰς 3 ἐπαρχίας τὴν τῆς
“Α., τῆς Μεγαρίδος καὶ τῆς Αἰγίνης, περὶ
ὧν ἰδὲ ἐν τοῖς οἰκείοις μέρεσι τοῦ λεξικοῦ.
“Η ἐπαρχία Α. διαιρουμένη εἰς τοὺς δήμους
“Αθηναίων, “Αχαρνῶν, Κρωπίας, Λαυρείου,
Μαραθῶνως, Πειραιῶς, Φυλῆς καὶ “Ωρω-
πίων ἡρίθμηται κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ
1896 κατοίκους 224,123. Νεώτερα βιβλία
περὶ “Α. ἰδὲ ἐν λ. “Αθήναι, εἰς α’ πρόσθετος
Lepsius, Geologie von Attica (Berlin 1893).
Σ. Π. Λάμπρου “Ονοματολογία τῆς Α. καὶ

ἡ ἐποικήσις τῶν Ἀλθανῶν (ἐν Ἀθή-
ναις 1896).

Ἀττικὸν ἐργαστήριον. Βλ. λ.
Γλυπτικὴ ἐν τομ. Γ' σελ. 326 ἐξ.

Ἀυακοῦχο (Ayacneho). Πρωτεύ-
ουσα ὁμώνυμου διαμερίσματος τῆς Περου-
βίας ἔχοντος ἐμβα. 47,111 τχμ. καὶ κατ.
302,469 τῷ 1896, ἀριθμοῦσα κατ. 12,000
τῷ 1889.

* **Ἀυδουῶδ** ἢ Ἐσβουῶδ (Heywood). Πό-
λις τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα 23,286 κατ.
τῷ 1891.

Ἀυγενική. Χωρίον ἐν Κρήτῃ, ἀνή-
κον εἰς τὸν δῆμον Ἀγ. Μύρωνος τῆς
ἐπαρχίας Μαλεβιζίου τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου
καὶ ἔχον 497 κατοίκους.

* **Ἀυγοῦστα** 1) (Augsburg). Πόλις τῆς
Βαυαρίας ἔχουσα 88,700 κατ. τῷ 1900.
— 2) (Augusta). Πρωτεύουσα τῆς κομιτείας
Ῥίτμονδ ἐν τῇ Βορείᾳ πολιτείας τῆς
Γεωργίας, μετὰ 33 χιλ. κατ. — 3) Πρωτεύ-
ουσα τῆς Βορείου Πολιτείας Μάινε, ἔχου-
σα 10,257 κατ. τῷ 1890.

Ἀυδανιτῶν δῆμος ἐν Κρήτῃ. Ἀ-
νήκον εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μυλοποταμοῦ τοῦ
νομοῦ Ῥεθύμνης περιλαμβάνει τὰ χωρία
Ἀλιάνες (τὴν καὶ πρωτεύουσάν αὐτοῦ),
Ἀδελλάν. Ἀγ. Ἰωάννην, Ἀγ. Μάρναντα,
Αὐδανίτας, Γαρίπα, Δαφνίδες, Δαμαλῶδη,
Ἐπισκοπὴν, Καστρί, Κεράλι, Κεραρωτά,
Μούσες καὶ Μουδρόν, μετὰ 1,716 κατ.

Ἀυδαραβὰδ ἢ Ἀΐδερ α β α δ (Ai-
derabad ἢ Aīdarabad, τ. ἔ. πόλις τοῦ ἱεον-
τος Ἰνδ.). 1) Κράτος τοῦ Ἰνδοστάν ὑποτελὲς
τῇ Ἀγγλικῇ κυβερνήσει. Καίμενον ἐπὶ τοῦ
ὄψιπέδου τοῦ Δεγκαν ἢ Δεγκάν, κατὰ τὰ Νοτ.
μέρη τῆς μεγάλῃς Ἰνδικῆς χερσονήσου.
κυβερνᾶται ὑπὸ ἰδίῳ ἰθαγενεῶς ἡγεμόνος,
τοῦ Νιζάμ (βλ. λ. ἢ Ῥατζά, προσθεύοντες
ὡς καὶ εἰ πλείσται τῶν κατοίκων τὴν Μωα-
μεθανικὴν θρησκείαν. Ἔχει δ' ἐμβαδὸν
241,872 τχμ. καὶ κατ. 11,174,897 (κατὰ
τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1901) τοὺς πλείστους
Ἰνδοὺς τὴν φυλὴν. Ἡ ὁμώνυμος αὐτῷ περι-
τείχιστος πρωτεύουσα ἱδρυθεῖσα τῷ 1589
παρὰ τὴν ἀρχαίαν πόλιν Γολκόνδην κείται
ἐν τῷ μέσῳ τῆς χώρας καὶ παρὰ τὸν Μου-
σὺ παραπόταμον τοῦ Κρίσνα, οὗσα δ' ἔδρα
τοῦ Νιζάμ ἔχει μεγαλοπρεπὲς ἀνάκτορον
αὐτοῦ, ὡς καὶ ἁμύρα μωαμεθανικῆς τεμένης
καὶ Ἰνδικαὺς ναοὺς καὶ ἀριθμῶν σὺν τοῖς
προαστεῖσι 446 χιλ. κατ. ἀσχινομένων
παρὶ τὴν ὑφαντουργικὴν, τὴν ἀδαμαντογλυ-
φικὴν καὶ τὴν ἐμπορίαν πολυτίμων λίθων.
Ἐν τῷ προαστείῳ Cluddherghat διαμένει ὁ
Ἀγγλ. πολιτικὸς πράκτωρ ὡς καὶ οἱ Εὐ-
ρωπαϊοί, ἀπὸ ἀπαγορευομένης τῆς οἰκήσεως
ἐντὸς τῆς κυρίως πόλεως τοῖς ξένοις.

— 2) Πόλις ἐν τῇ Ἰνδικῇ προεδρία τῆς
Βομβάης, ἄλλοτε πρωτεύουσα τοῦ πρώην
κράτους τῶν Μινδ, ἱδρυθεῖσα τῷ 1768 ἐπὶ τῆς
ἀρχαίας πόλεως Neranoot καὶ περιελθούσα
τοῖς Ἀγγλοῖς τῷ 1843. Κειμένη παρὰ τὸ
δέλτα τοῦ ποταμοῦ Ἰνδοῦ διαιρεῖται εἰς τὴν
ἀνω πόλιν ὀχυρὰν οὖσαν, ὅπου καὶ τὰ ἀνά-
κτορα τῶν ποτὲ ἐμιρῶν, καὶ κάτω πόλιν
πρὸς Νοτ., ἐνθα οἱ ἐμποροί. Κατοίκους δ'
ἔχει 58,048 τῷ 1891 διεξάγοντας ζωηρὰν
ἐμπορίαν καὶ βιομηχανίαν μεταξίνων ὑρα-
σμάτων καὶ χρυσοχόας.

* **Ἀυλάκι.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαλάρων
τῆς ἐπαρχίας Φθιώτιδος ἔχον 183 κατ.

* **Ἀϋλεσβουρυ** (Aylesbury). Πόλις
τῆς Ἀγγλίας ἔχουσα 13,697 κατ. τῷ 1890.

* **Ἀυλίδος** δῆμος Δ. τῆς ἐπαρχίας
Πηλῶν τοῦ νομοῦ Βοιωτίας, περιλαμβάνων
ἐντὸς τῆς πρωτεύουσας Μεγάλων Χαλίων,
τὰ χωρία Μικρὰ Χάλια, Βαθύ, Γεραλὴ
Δραμεσι, Δρίταν, Κιστίτη, Κρεμπάσσα,
Ῥετοῖναν, Σαλκούχου καὶ Σπαΐδες, μετὰ
2,394 κατοίκους.

* **Ἀυλιώτες.** Κώμη τοῦ δήμου Ἀμφι-
παγίων ἐν Κερκύρᾳ, ἔχουσα 982 κατ.

* **Ἀυλῶν.** 1) Πόλις παράλιος τῆς Ἀλ-
βανίας ἀνήκουσα εἰς τὸ βιλαέτιον Ἰωαννί-
νων καὶ ἀριθμοῦσα 6 χιλ. κατ. — 2) Δήμος
Ἀυλῶνος ἐν Τριφυλίᾳ περιέχων τὰ χωρία
Σιδηρόκαστρον τὸ καὶ πρωτεύουσάν, Ἀγα-
λιανήν, Ἀγιανάκη, Ἀγριλιάν, Ἀϊσέρι, Βα-
νάδαν, Βλασάδαν, Καλλιτσαίναν, Καλο-
νερίν, Καμάρι, Καραμουσταρά, Καυμένην
Γυναῖκα, Κοπάνιτσαν, Μουρτάτου, Μπουζί,
Νεράκλια, Πισοῦ, Πλατάνια, Ῥίπεσι, Σιλα-
δέικα, Τρουκάνι, Τσαμπουλίδι καὶ Φώνιτσαν,
μετὰ 4,593 κατ. — 3) Δήμος Α. ἐν τῇ νήσῳ
Εὐβοίᾳ, ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κα-
ρυστίας καὶ περιλαμβάνων τὰς κώμας Αὐ-
λωνάρι (πρωτεύουσάν) καὶ Ὀκτωνιάν, ὡς
καὶ τὰ χωρία Ἀγλαδερήν, Ἀγίαν Θέκλαν,
Ἄγιον Γεωργιον, Βάνον Ὀκτωνιάς, Βαρυμ-
πόπι, Βοῦζι, Κοίλην, Κοταλίαν Ὀκτω-
νιάς, Κουρδίνου, Λάλαν, Μονόδρου, Μουρ-
τάτι, Νικολέταν, Ὀρίον, Πυργάκι, Πυρ-
γί, Πύργον (Περίβλια) καὶ Ὀρολόγι ὡς
καὶ τὰς μονὰς Γενεσίου Προδρόμου ἢ Κα-
ρυῶν καὶ Ἀγ. Χαραλάμπους ἢ Λευκῶν
μετὰ 6,216 κατοίκων.

* **Ἀυλωνάρι.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου
Ἀυλῶνος ἐν Εὐβοίᾳ, κώμη ἔχουσα 1,268
κατ. τῷ 1896.

* **Ἀῦρ** (Ayr). Κομιτεία ἐν τῇ Νοτ.
Σκωτίᾳ, ἔχουσα ἐμβα. 2,875 τχμ. καὶ κατ.
224,222 τῷ 1891. Ἡ ἐμώνυμος πρωτεύ-
ουσα ἡριθμεῖται 23,835 κατ. τῷ 1891.

Αὐρηλία (Ζωφλ.). Γένος Μεδουσῶν
ἀνήκον εἰς τὴν ἐράδα τῶν Ἀκτινερῶν

(βλ. λ.) περιλαμβάνον ἱκανὰ εἴδη, ἐξ ὧν ἡ *Aurelia aurila* ἀπαντᾷ ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς ἀκταῖς καὶ δύναται νὰ προσλάβῃ πολλὰς μῆκος πλέον τῶν 40 ὀρεκ., ἔχει δὲ χρώμα γενικῶς κυανὸν ἰσχυρὸν. [B.N.]

*** Αὐρηλίας οἶκος** (Orléans). 1.

* Λουδοβίκος Φίλιππος κόμης τῶν Παρισίων καὶ δούξ Αὐρηλίας ἀπὸ τοῦ 1883· ἔγενν. τῷ 1838 καὶ ἀπέθανε τῇ 8 Σεπτ. 1894 ἐν Ἀγγλίᾳ. — 2) Ἐρρίκος πρίγκιψ τῆς Α., ἀνεψίος τοῦ προηγουμένου καὶ γνωστός ὡς ἐξερευνητὴς τῆς μέσης καὶ ἀπωτάτης Ἀσίας, συγγράψας δὲ καὶ τὰς περὶ γῆσεις αὐτοῦ, ἀπέθ. ἐν Σαίγων τῆς Γαλλ. Ἰνδοκίνας τῇ 9 Αὐγ. 1901 ἐν ἡλικίᾳ 34 ἐτῶν.

Αὐστράλια. Ἀπὸ τῆς 1 Ἰαν. 1901 ἡ ἥπειρος Αὐστράλιᾳ ἢ κατατετυμημένη πρότερον εἰς κατωρισμένας ἀγγλικὰς ἀποικιακάς κτήσεις, διὰ ψηφίσματος τοῦ κοινοβουλίου τῆς Μεγάλῃς Βρεταννίας καὶ Ἰρλανδίας κατὰ Μάιον τοῦ 1900 κατέστη μετὰ τινῶν τῶν παρακειμένων νήσων αὐτόνομον κράτος ὑπὸ τὸ ὄνομα Commonwealth of Australia ἢ Ὁμοσπονδία τῶν κρατῶν τῆς Αὐστράλιᾳς. Τὸ σχέδιον ταυτὴς ὁμοσπονδίας ἤδη ἀπὸ τοῦ 1850 ὑπῆρχεν· ἀλλὰ μόλις τῷ 1895 ἀπεραστίθη ὑπὸ τῶν κατοίκων. Ἡ ὁμοσπονδία αὕτη εἶναι ἀναποσπᾶστος συνδεδεμένη μετὰ τοῦ στέμματος τῆς Μεγάλῃς Βρεταννίας, ἥτοι ἀποτελεῖ ὁμοσπονδιακὸν κράτος ὑπὸ τὴν βρεταννικὴν σημαίαν μετὰ συντάγματος καὶ κοινοβουλίου αὐτόνομον, κυβερνῶμενον ὑπὸ Γενικοῦ διοικητοῦ ἀντιπροσωπεύοντος τὸν βασιλέα καὶ ἐδρεύοντος ἐν Σίδνεϋ, γερουσίας συγκειμένης ἐκ μελῶν ἐκλεγμένων ἐπὶ ἐξαετίαν ὑπὸ τῶν κοινοβουλίων τῶν χωριστῶν ἀποικιῶν ἐν Α. καὶ ὑπὸ βουλῆς ἀντιπροσώπων ἐκλεγμένων κατὰ τριετίαν δι' ἀμέσου ψηφοφορίας κατ' ἀναλογίαν ἑνὸς βουλευτοῦ ἐπὶ 50 χιλιάδων κατοίκων. Γενικὸς διοικητὴς εἶναι σήμερον (1902) ὁ κόμης Hopetoun ἐν Σίδνεϋ, πρωτεύουσα τοῦ ὅλου κράτους καὶ τῆς ἀποικίας τῆς Νέας Νοτ. Οὐαλίας. Ἐμβαδὸν τοῦ ὅλου κράτους 7,929,014 τετρ. καὶ πληθυσμὸς 4,357,350 κατ. τῷ 1901, ἐξ ὧν 230,000 μόνον ἰθαγενεῖς. Ἡ ὁμοσπονδία περιλαμβάνει τὰς ἀποικίας Νέαν Νότιον Οὐαλίαν, Κούηγσλανδ μετὰ τῆς νέας Γουίνεας, Νότιον Αὐστράλιαν, Τασμανίαν, Βικτωρίαν καὶ Δυτικὴν Αὐστράλιαν. Τα εἰσνομικά τῆς Α. συνίστανται τῷ 1900 ἐξ ἐσθδων ἀνερχομένων εἰς 28,685,314 λίρας στερλ. καὶ ἐξόδων εἰς 28,094,513. Τὸ δημόσιον χρέος ἀνῆρχετο εἰς 195,381,344 λ. στ. Ὁ στρατὸς περιελάμβανε 32,878 ἀνδράς καὶ ὁ στόλος 19 πλοῖα. Τὸ ἐμπόριον εἰσαγωγῆς ἀνῆρχετο εἰς 62,438,000 καὶ τῆς ἐξαγ. εἰς 76,907,000 λ. στ.

*** Αὐστράλια Βόρειος** (Northern Territory).

Τμήμα τῆς Αὐστράλιᾳς περιλαμβάνον τὴν γῶραν τῆς Ἀλεξάνδρας ἢ Ἀλεξάνδραλανδ καὶ τὰς κυρίως βορείους γῶρας τῆς Αὐστράλιᾳς καὶ ἐξαρτώμενον διοικητικῶς ἐν τῇ ἀποικίᾳ τῆς Νοτίου Α. μεθ' ἧς ἔχει κοινὸν πληθυσμὸν 362,604 κατ. Ὁ ὅμιος αὐτῆς πληθυσμὸς ὅμως ἀνέρχεται μόλις εἰς 20 χιλ. κατ. περίπου. Τὸ ἐμβ. τοῦ τμήματος τούτου ἀνέρχεται εἰς 1,356,130 τετρ. Πρωτεύουσα εἶναι ἡ Πάλμερστον, ἐνθα ἐδρεύει ὁ πρόεδρος Ἀγγίλας διοικητῆς.

*** Αὐστράλια Δυτικὴ.** Ἐμβαδὸν 2,527,530 τετρ. καὶ κάτοικοι 182,553 τῷ 1901. Πρωτεύουσα Πέρθ.

*** Αὐστράλια Νότιος.** Ἐμβαδὸν τῆς γῶρας 984,330 τετρ. καὶ κοινὸς πληθυσμὸς μετὰ τῆς βορείου Αὐστράλιᾳς 362,604 κατ. τῷ 1901. Πρωτεύουσα Ἀδελαΐδα.

Αὐστραλασία. Ὀνομασία ἀποδομένη εἰς τὴν Αὐστραλικὴν ὁμοσπονδίαν. Βλ. Αὐστράλιᾳ.

*** Αὐστρία καὶ Οὐγγαρία** ἢ Αὐστρουγγαρία. Ἐμβαδὸν τῆς ὅλης μοναρχίας 622,518 τετρ. καὶ πληθ. 45,310,835 κατοίκων τῷ 1900. Οἰκονομικὰ μοναρχίας: Χρῆσις τοῦ 1899 ἐσοδα 243,186,186 κορωνῶν καὶ ἐξόδα 360,174,930 κορ., δημόσιον χρέος γενικὸν 6,434,428,306 κορ. Ἐμπόριον τῷ 1900 εἰσαγωγικὸν 1,696,358 χιλ. κορ., ἐξαγωγικὸν δὲ 1,942,003 χιλ. κορ.. Σιδηροδρόμοι τῇ 1 Ἰαν. 1901: 35,752 χιλ. Στρατὸς ἐν καιρῷ εἰρήνης, ἀξιωματικοὶ 26,070, ὑπαξιωματ. καὶ στρατ. 333,808, ἵπποι 63,424, καὶ τηλεβόλα 1,048. Στέλος τῷ 1901: 132 σκᾶρη μετὰ πληρώματος 8 χιλ. ἀνδρῶν καὶ 744 ἀξιωματικῶν. Ὁ αὐτοκράτωρ Φραγκίσκος Ἰωσήφ ἐώρτασε τῇ 2 Δεκεμβ. 1898 τὴν πεντηκονταετηρίδα τῆς ἀναδόσεως αὐτοῦ εἰς τὸν θρόνον.

*** Αὐστρίας Ἀρχιδουκάτον.** Διαιρεῖται εἰς Ἀνω καὶ Κάτω Αὐστρίαν ἔχουσιν τὴν μὲν 785,831 κατοίκους, τὴν δὲ 2,661,799 τῷ 1900.

*** Αὐσώνιος.** Γράφει Αὐσώνιος τοῦ Α. ἐγένετο νέα ἔκδοσις ὑπὸ Merkel 1887.

Αὐτογένεσις ἢ αὐτογένεϊς καλεῖται βιολογικῶς κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἑτερογενίαν (βλ. λ.) Ἰδίαις τις τρόποις αὐτομάτου παραγωγῆς τῶν ἀνατομικῶν στοιχείων ἀπὸ τῶν βλαστημάτων (βλ. λ.) καὶ οὐχὶ ἀπὸ ἄλλων ὁμοίων ἐμμόρφων στοιχείων. Ὁ τρόπος οὗτος τῆς ἐξ ὑπαρχῆς γενέσεως τῶν ἀνατομικῶν στοιχείων, βεβαιωθείς διὰ πλείστων πειστικῶν πειραμάτων γενομένων ὑπὸ μεγάλων βιολόγων, δὲν ἀναιρεῖ βεβαίως τὴν κυτταρικὴν θεωρίαν (βλ. λ.)

καὶ τὸ δόγμα τοῦ Virchow, μαρτυρεῖ ὁμοῦς πειστικώτατα περὶ τῆς δημιουργικῆς ἰκανότητος τοῦ ζῶντος ὁργανισμοῦ ἵνα ἐξ ἀμόρφων βυσσῶν ἢ ἡμιρρευστῶν οὐσιῶν διαμοριακῆς συγκεντρώσεως διαπομένης ὑπὸ νόμων ἀγνωστων ἀκόμη παρασκευάσῃ ἐμμορφὰ ἀνατομικὰ στοιχεῖα δυνάμενα νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἀπετηρία πρὸς πολλαπλασιασμὸν διὰ τῶν νόμων τῆς κυτταρικῆς θεωρίας.

Αὐτοεπαγωγή. Βλ. Ἐπαγωγή ἢ λεκτρική.

Αὐτοκίνητα (automobiles) ἐκλήθησαν ἐν ταῖς μηχανικαῖς τέχναις τὰ ὅχηματὰ ἅπερ κινούνται δια μηχανικῆς ἐλξεως ἀντὶ τῆς κοινῆς ἐν χρήσει τοιαύτης διαζῶν καὶ δι' ἵππων, δια τὸν λόγον ὅτι κατὰ γενικὸν κανόνα ἡ κινήσειος δύναμις ἀναπτύσσεται καὶ λειτουργεῖ ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ ἀμάξῃ. Ἡ περὶ μηχανικῆς κινήσεως τῶν ἀμαξῶν ἰδέα δὲν δύναται μὲν νὰ θεωρηθῇ ὡς γεννηθεῖσα κατὰ τοὺς ἐσχάτους τούτους χρόνους πρὶν αὐτοκίνητον ὅχημα τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ πυροβολικοῦ Guignot κατὰ τὸ 1771, αὐτοκίνητον ἀτμάμαξαν τοῦ Robert Stephenson κατὰ τὸ 1829, οὐσιωδῶς ὅμως πρὶν ὧν τινῶν ἐτῶν ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν αἱ μάλιστα ἐξαπλουμένην καὶ παρέχουσαν τὸ τεκμήριον ὅτι εἰς αὐτὴν ἀνήκει τὸ μέλλον τῆς τροχίμου κινήσεως ἐν τῇ ἡμερᾷ. Τὰ ὅχημα ἐν χρήσει ἀμαξῆς ἐν τῷ μεταξύ τῶν τροχῶν, μετὰ ἀποκρίσεως ὀφειδῶς εἰληγμένου, διατελοῦντος εἰς ὑπερθερμανσιν, ἀτμοποιῦντος στιγματῶς τὸ εἰς αὐτὸν εἰσρεόν ὕδωρ τῇ ὥθῃσι κινήσειος ἐξ ὑδαταποθήκης ἐντὸς τῆς ἀμαξῆς ὑπαρχούσης, ἐκσπενδονίζοντος τὸν ὑπερθερμὸν ἀτμὸν ἐντὸς τῶν κυλινδρῶν, ὧν τίθενται εἰς κίνησιν οἱ ἐμβολοὶ καὶ μεταβιβάζουσι τὴν κίνησιν αὐτῶν διὰ συστήματος ὀδοντωτῶν τροχῶν καὶ ἀλύσεως εἰς τοὺς ἀξονας τῶν τροχῶν τῆς ἀμαξῆς. — Σύστημα Maurice Le Blant τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ προηγούμενον κατ' οὐσίαν, ἀλλὰ μετὰ τινῶν τροποποιήσεων καὶ τελειοποιήσεων. — Σύστημα Dion et Bouton τελειότερον τῶν προηγούμενων τῷ ὅτι ἡ ἀτμογόνος συσκευή καταλαμβάνει σχετικῶς πολλὸν ὀλιγότερον χώρον, μετὰ κινήσειος (compound), χρησιμοποιοῦμενον ἐν ταῖς πόλεσι πρὸς ἑλξιν βάρους ἐν συνόλῳ ὑπὲρ τὰ 20,000 γγρ. μετὰ δυνάμεως 50 μὲν ἵππων κατὰ τὸ σύστημα Serpollet, ὅπερ δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ πρὸς κίνησιν αἰουδήποτε αὐτοκινήτου ὀχήματος, 60 δὲ ἵππων κατὰ τὸ

σύστημα Maurice Le Blant, 18 δὲ ἵππων μετὰ ἐλξήτος 240 γγρ. κατὰ τὸ σύστημα Dion et Bouton παρέχον μεγάλαν ὑπηρεσίαν πρὸς ἑλξιν καὶ μετακομίσειν βαρέων ἀντικειμένων φορτίων, ὀλίων τοῦ πολέμου, κτλ. — β') Αὐ. διὰ πεπιεσμένου ἀέρος, ἐν οἷς ἡ ἀτμὴ διὰ καταλλήλων συμπυκνωτῶν συμπιέζεται ἐντὸς σιδηρᾶς ἀποθήκης ὑπαρχούσης ἐν τῷ ὀχήματι καὶ διανέμεται κατὰ τὴν ἀνάγκην εἰς τὸ κινήσειον σύστημα, ὅπερ ἄλλοτε ἄλλο ἐν κατὰ τὰ διάφορα συστήματα, ὧν κυριώτερον τὸ τοῦ Merkaski ἐφαρμοσθέν ἀπὸ τοῦ 1876 μετὰ πίεσεως ἐντὸς 80 γγρ. κατὰ τετραγ. ὕψος, καὶ τὸ τοῦ Porre-Conti, μετὰ πίεσεως ἡσσονος, 25 γγρ. κατὰ τετραγ. ὕψος.) ἐμφανίζει πλείστα ἀναλογίαν πρὸς τοὺς δι' αἵματος κινήσειος σὺν τῇ διαφορᾷ ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου κινεῖσα δύναμις εἶναι ὁ πεπιεσμένος ἀτμός. — γ') Αὐ. διὰ πεπιεσμένου ἢ βενζίνης, ἐν οἷς ἡ κινήσειος δύναμις ἀπολαμβάνεται διὰ τῆς ἀναρρίξεως ἐντὸς κλειστοῦ χώρου μίγματος ἀέρος καὶ αἰτμῶν πετρελαίου, προκύπτοντος οὕτως αἰμοῦ ὕδατος καὶ διαξειδίου τοῦ ἀνθρακὸς ἐν ὑψηλῷ βαθμῷ θερμότητος εὐμοιρουντῶν τσαύτης ἐλαστικῆς δυνάμεως, ὥστε ἐὰν ρεῦμα αὐτῶν ἀγῇ καταλλήλως ἐπὶ τῆς βάσεως ἐμβολέως, τίθῃσιν αὐτὸν καὶ τοὺς πρὸς τοῦτον σχετιζόμενους τροχούς εἰς κίνησιν. Οἱ διὰ πετρελαίου κινήσειος εἶναι τετράχρονοι τοῦτ' ἐστὶ πρὸς ὀλίγηρον περισφορὰν τῶν τροχῶν γίνονται τέσσαρες κινήσεις τοῦ ἐμβολέως, πρώτη μὲν πρὸς τὰ ἐμπρός, καὶ ἡ ἀναθλίβεται ἐκ τοῦ κλειστοῦ χώρου τὸ ἐκρηκτικὸν μίγμα τοῦ ἀέρος καὶ τοῦ πετρελαϊατοῦ, δευτέρα δὲ πρὸς τὰ ὀπίσω, καὶ ἡ ἀναθλίβει μίγμα συμπυκνῶνται διὰ πίεσεως, τρίτη δὲ πρὸς τὰ ἐμπρός, καὶ ἡ τὸ μίγμα ἀνάπτει (ἢ διὰ πεπυρακτωμένου σωλήνος ἐκ λευκοχρύσου, ἢ διὰ σπινθῆρος ἡλεκτρικοῦ, ὡς εἰς τὰ ὅχηματὰ Roger) καὶ προσκτάται ἐντονον ἐλαστικότητι, καὶ τεταρτή πρὸς τὰ ὀπίσω, καὶ ἡ ἀποδιώκονται τὰ ὑπολείμματα τῆς αἰσεως τῶν ἀερίων (κατὰ τὸ σύστημα Daimler, τὸ καὶ τελειότερον. Ἡ κινήσειος μηχανὴ ἀποτελεῖται ἐκ δύο σιδηρῶν κυλινδρῶν ἐπαλλήλων μετὰ τινος κλίσεως κειμένων, ὧν ὁ μὲν, κατὰ τὴν λειτουργίαν τῆς μηχανῆς, εὐρίσκειται εἰς περίοδον ἀναθλίψεως, ὁ δὲ εἰς περίοδον ἐκρήξεως τοῦ μίγματος τῶν ἀερίων τοιοῦτον κινήσειος φέρουσι τὰ Α. Panhard καὶ Levassor, αὐτὰ τῷ 1895 εἰς διαγωνισμὸν ταχύτητος διήνυσαν τὸ ἀπὸ Παρισίων εἰς Βαρδῶ διάστημα ἥτοι 1.200 χιλίωμ.) ἐντὸς 48 ὥρῶν καὶ 47'. — δ') Αὐ. ἡ λεκτρική, ἐν οἷς ἡ κίνησις ἐπιτυγχάνεται διὰ συναρξῆς τοῦ ἀξονος τῶν τροχῶν πρὸς τὸ πηνίον δυναμοηλεκτρικῆς μηχανῆς

τοῦ θωρακικοῦ διελαυνόμενον ὑπὸ ρεύματος ηλεκτρικοῦ. Παρ' ἥμῃν λειτουργεῖ τὸ Αὐ. ἀπ' Ἀγγλῶν μέχρι θανάτου τοῦ τέλους τοῦ 1901. [P.N.]

Αὐτοκίνητα ἁμάξια καλοῦσιν ἐν τοῖς μεταλλωρυχείοις καὶ ἀνθρακωρυχείοις τὸ σύστημα ἐκείνου τῶν ἁμαξίων, ὅπερ κινεῖται ἀνευ ἄλλης τινὸς δυνάμεως πλὴν τῆς ἐν τῆς πτώσεως τῶν βαρῶν ἐπὶ τοῦ κεκλιμένου ἐπιπέδου ἀναπτυσσομένης. Διπλὴ σιδηρὰ γραμμὴ κατασκευάζεται ὑπὸ ἀναγκαιῶν κλίσεων οὕτως ὥστε, ἐάν συμμῶς ἀμαξίων πληθύνῃ μεταλλεύματος εὐρίσκηται εἰς τὴν κορυφὴν τῆς κεκλιμένης σιδηρᾶς γραμμῆς καὶ ἀρεθῇ ἐλευθερῶς. καταπίπτει κυλιόμενος ἐπὶ τῶν σιδηρῶν ῥάβδων καὶ δύναται ν' ἀνυψώσῃ μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ κεκλιμένου ἐπιπέδου ἕτερον συμμῶν ἁμαξίων, κενῶν τούτων, εὐρίσκειν εἰς τὸν πῶτα τοῦ ἐπιπέδου καὶ συναπτομένων μετὰ τῶν πρώτων δι' ἰσχυροῦ χαλυβέντου σχοινίου ἢ ταινίας. Χρησιμοποιεῖται τὰ ἁμάξια ταῦτα πρὸς μετακίνησιν μεταλλευμάτων ἀπὸ ὑψηλότερου σημείου εἰς χαμηλότερον. Καθ' ὅμοιον τρόπον κατεσκευάσθησαν ἐν Γλιον τῆς Ἑλβετίας καὶ σιδηροδρομοὶ συγκοινωνίας. [P.N.]

Αὐτοματισμός καλεῖται ἐν τῇ ψυχιατρικῇ κατάστασις ἐκράνσεως τῆς ζωῆς καθ' ἣν τὸ πάσχον ἄτομον διατελεῖ ἐν πλήρει ἀσυνειδήσει τῶν ὑπ' αὐτοῦ πραττομένων, διαταραχὴ τις περὶ τὴν ἐγκεφαλικὴν λειτουργίαν χαρακτηριζομένη ὑπὸ πασῶν μὲν τῶν τῆς ζωῆς ἐκράνσεων, ὑπὸ ἐλλείψεως δὲ τῆς ἀντιλήψεως καὶ ἀπορρημοσύνης αὐτῶν. Ὁ Charcot διέκρινε τὸν ἐλάσσονα Αὐ., καθ' ὃν ὁ πάσχων τὴν πρὸ τῆς προσβολῆς ἀρξαμένην σκόπιμον πρᾶξιν ἐξακολουθεῖ ἐπιτελῶν διὰ τῶν αὐτῶν συντεταγμένων κινήσεων, ἀλλ' ἄνευ συνειδήσεως τοῦ σκοποῦ αὐτῆς καὶ ἄνευ ἀντιλήψεως καὶ διακρίσεως τῶν ἀντικειμενικῶν συνθηκῶν αὐτῆς, π. χ. ὑπόδημα τοιοῦτος τις ἐργαζόμενος καὶ ῥάπτων ὑπόδημα αἰφνης κατελήρθη ὑπὸ αὐτοματισμοῦ καὶ ἐξηκολούθησε μὲν ῥάπτων, ἐκέντησεν ὅμως καὶ ἐπλήρωσε σοβαρῶς τὸν βραχίονα αὐτοῦ ἐν ἀπολύτῳ ἀσυνειδήσει τοῦ πραττομένου (παράδειγμα ἀναφερθὲν ὑπὸ τοῦ Charcot), καὶ τὸν μεῖζονα Αὐ., καθ' ὃν τὸ ἄτομον δεικνύει τάσεις πρὸς φυγὴν καὶ βάδισιν χωρὶς ποσῶς νὰ παρατηρῇται ἐπ' αὐτοῦ ἐκτροπὴν τι προδίδον τὴν ἀσυνειδήτην ψυχικὴν κατάστασιν. Ἡ μὲν μία μορφή ἐκλήθη ἐλάσσων Αὐ. διὰ τὴν μικρὰν διάρκειαν τῆς προσβολῆς, ἡ δὲ μεῖζων Αὐ. διὰ τὴν ἐπὶ ὥρας ἐκτελεσθεῖσιν ἢ καὶ ἡμέρας παρατασὴν αὐτῆς. Ἀμφότεραι παρητήθησαν ἐπὶ ἀτόμων ἐπιληπτικῶν, βεβαίως

θέντος μάλιστα ὅτι ἔστιν ὅτε ἡ ἐπιληψία ὡς μόνον ἐκδήλωσιν αὐτῆς ἐμφανίζει τὰς εἰρημνικὰς καταστάσεις, αἵτινες πολλὴν ἐχουσι σημασίαν ἐν τῷ καταλογισμῷ ἐγκληματικῶν πράξεων, ὑπὸ ἐποψίν ἱατροδικαστικῇ.

Αὐτοπλασία. Χειρουργικὴ τις πράξις σκοποῦσα τὴν πλάσιν ἢ ἀνάπλασιν ὀργάνου ἢ μέλους τινὸς τοῦ σώματος καταστραφέντος ὁλοτελῶς ἢ σημαντικῶς βλαβέντος, συντελουμένην διὰ στοιχείων ὕγιων λαμβανόμενων ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀτόμου καὶ συμβαλλομένων εἰς κάλυψιν ἢ καὶ τελείαν ἄρτιν δυσμορφίας τινὸς προκύψασθαι ἀπὸ νοσηρῆς διεργασίας. Ὑπὶ ἐκτενῶν ἐγκαυμάτων, ἐλκῶν κιστωιδῶν, παραμορφώσεως τοῦ προσώπου τῇ πλάσει οὐλῶν, δυσμορφίας τῶν χεϊλέων, τοῦ στόματος κτλ., ἐφαρμόζεται χειρουργικῶς ἡ Α. κατὰ τρεῖς γνωστὰς μεθόδους, τὴν γὰρ λιπὴν ἢ κελσιανὴν ἢ ἄλλω κατ' ἐπολήσεισιν, καθ' ἣν ἀναπλάσσεται βλαβεῖσα χώρα τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος καθόλου διὰ τμήματος δέρματος ἀποκολληθέντος ἐν χειρουργικῇ μαίρας καὶ ἐκλυθέντος πρὸς κάλυψιν τῆς πασχούσης μετὰ προηγουμένην ἀπόξεσιν καὶ ἀναζωοπύρσιν τῆς τελευταίας ταύτης τὴν ἰσαλιπύριν ἢ ἄλλω μετὰ μίσχου σιν, καθ' ἣν λαμβάνεται τμήμα δέρματος ἀπὸ μακρὰν κειμένης χώρας καὶ ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῆς προπαρασκευασθείσης πρὸς ἀνάπλασιν ἐπιφανείας, καὶ τὴν ἰνδιανὴν, καθ' ἣν τὸ ὕγιες τμήμα τοῦ δέρματος λαμβάνεται ἐκ τῶν παρακειμένων ἀνευ τελείας ἀποκολλήσεως, ἀλλὰ μετὰ διατηρήσεως μίσχου ἐχόμενου τοῦ σώματος καὶ συστραφέντος κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν. Ἡ Α. διαφέρει τῆς Ἑτεροπλασίας καὶ τῆς Προθέσεως. [P.N.B.]

Αὐτοφαγία καλεῖται ἐν τῇ φυσιολογίᾳ τῶν ζώων κατάστασις καθ' ἣν ἡ ζωὴ τοῦ ἀτόμου διατηρεῖται ἄνευ προσλήψεως τροφῶν, ἀλλὰ διὰ μόνον τῆς διαπάνης οὐσιῶν λαμβανόμενων ἐκ τῶν ἰσθμῶν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ὀργανισμοῦ. Διακρίνεται εἰς Α. φυσικὴν ἢ αὐτόματον, καθ' ἣν ἐν περιπτώσει λιμοῦ, ἀσιτίας (πειραματικῆς ἢ ἐνεκα νόσου) ἐπέρχεται σθώρα τῶν μαλακῶν καὶ ὕγρων ἰσθμῶν ὡς ἐκ τῆς ἀραιώσεως ἀπ' αὐτῶν τῶν πρὸς παράτασιν ἐπὶ τινὰ χρόνον τῆς ζωῆς ἀναγκαίουσιν οὐσιῶν καὶ ἥτις λήγει διὰ θανάτου πρὶν ἀκόμη τὸ ὅλον βάρος τοῦ ζώου ἐλαττωθῇ, κατὰ τὸ ἥμισυ καὶ εἰς Α. τεχνικὴν, καθ' ἣν ἐν περιπτώσει καταναγκαστικῆς ἀπολύτου ἀσιτίας δύναται νὰ παραταθῇ ὁ βίος ἐπὶ ἡμέρας διὰ καθημερινῶν ἀραιώσεων, ὧν τὸ προϊόν παρέχεται διὰ τοῦ στόματος εἰς τροφήν τοῦ αὐτοῦ ἀτόμου, ὁ δὲ θάνατος τότε μόνον ἐπέρχεται ὅταν τὸ ὅλον βάρος

τοῦ σώματος παρὰ μὲν τοῖς εὐρώστοις ἐλαττωθῇ κατὰ τὰ $\frac{3}{5}$, παρὰ δὲ τοῖς μετρίως εὐσάρκεις κατὰ τὸ $\frac{1}{2}$ καὶ παρὰ τοῖς νεαροῖς ἀτόμοις κατὰ τὰ $\frac{2}{3}$. Ὅπως δὲ ποτε ἡ τεχνητὴ Α. ὑπερέχει τῆς αὐτομάτου τῷ ὅτι δι' αὐτῆς ὁ βίος παρατείνεται διπλάσιον χρόνον ἢ δι' ἐκείνης. [P.N.B.]

Αὐχενίαί (Ζωολ.). Γένος μηρυκαστικῶν τετραπόδων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Καμηλιδῶν, περιλαμβάνον τὰ εἶδη *Ande-nia Lama*, *A. Vicugna* καὶ *A. Pacos*, καὶ διατιώμενον κατ' ἀγέλας ἐν ταῖς ὄρειναῖς χώραις τῆς νοτίας Ἀμερικῆς. Εὐκόλως τιθασεύονται καὶ χρησιμοποιοῦνται εἰς πλείστα ἔργα. Χρήσιμα εἰς τοὺς ἀνθρώπους εἶναι ἐπίσης τὸ ἔριον, τὸ κρέας καὶ τὰ γάλα τῶν ζώων τούτων. [B.N.]

Ἀφαία ἢ Ἀφαίη. Θεοτὴς λατρευομένη κατ' ἐξοχὴν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Αἰγίνῃ καὶ ἡ ἄρχῃ ἀναγέται εἰς Κρήτην. Σχετίζεται δὲ μετὰ τῶν κρητικῶν θεοτήτων Δικτύνης καὶ Βριτομάρτιος καὶ μυθολογεῖται ὅτι ἡ Α. οὖσα θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Κάρμης ἤγαπᾶτο ὑπὸ τοῦ Μίνως, οὗ τὸν ἔρωτα ἀποστέρουσα κατέβηκεν εἰς Αἴγινα διὰ πλοιαρίου, ἐκεῖ δὲ λαβοῦσα τοὺς ἀλκίους ἐπήδησεν εἰς τὴν ἀκτὴν καὶ ἐγένετο ἀρσένης. Ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς. Ἐν Αἰγίνῃ ἐλατρεύετο ὡς θεὰ καὶ εἶχε νῆον τὸν τῶς ἀποδιδόμενον εἰς τὴν Αἴγινα καὶ οὗτινος ἡ ταυτότης διηκριβώθη τῷ 1001 ἔξ ἐπιγραφῆς ἐν τοῖς ἐρείπιοις τοῦ ἐν λόγῳ ναοῦ ὑπὸ τοῦ Furtwangler εὐρεθείσης. Βλ. καὶ περιοδικὸν «Ἀρμονίαν» ἔτος Β' σελ. 465 ἔξ.

Ἀφάλασις ἢ ἀφάλασις μὲν (ἀπὸ στερετηνικῆ καὶ ἀλῆζω) καλεῖται γεωπονικῶς ἡ ἀφάρσεις περιττώοντος ἄλατος ἀπὸ τινῶν ἀλλογενετῶν γαιῶν, καθισταμένων δι' αὐτῆς προσφθῶν εἰς παραγωγικὴν καλλιεργίαν, ἐπιτυγχανομένη δι' ἀνεγέρσεως μικρῶν προχωματῶν πέριξ αὐτῶν καὶ δι' ὀχευέσεως εἰς τὴν οὕτως ἀποτελουμένην λεκάνην ὕδατος ὕληδες. ὅπως καταπλημμυρῆσαν τὰς ἀλοδριβεῖς γκαῖας καὶ διαλύσαν προσόχητα τοῦ περιεχομένου ἄλατος ἀποχετεύεται εἴτα πρὸς τὰ ἑκτός. Ἡ τοιαύτη πλύσις τοῦ ἐδάφους ἐπαναλαμβάνεται πάλιν ὅσον ἀπαιτεῖται ἵνα ἡ γῆ μείνῃ ἀνάλυπτος ὑπὸ ὑδάτων καὶ ἀποξηρανθεῖσα κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ὑπὸ τῆς ἡλιακῆς θερμότητος μὴ ἐμφανίζῃ πλέον ἐξανθήσεις λευκῆς ἄλατος θαλασσίου.

Ἀφαλῶν. Χωρίον τῆς Λέσδου, περὶ τὴν μίαν ὥραν ἀπέχον τῆς Μυτιλήνης, εἰς ἣς τὴν ἐπαρχίαν ἀνήκει μετὰ 800 κατ. ἔχοντων δημοτικὴν σχολὴν. Ἀπὸ τοῦ 1867, ὅτε μέγας σεισμὸς ἐκλόνισε τὴν νῆσον, οἱ Ἀφαλωνῖται ἤρχισαν νὰ μετακινῶσιν εἰς τὴν 15 λεπτα τῆς ὥρας ἀπὸ τοῦ χωρίου

τῶν ἀπέχουσαν θέσιν «Παναγία Φυλομένη», ὅπου σήμερον τὸ χωρίον Παναγιούδα. Ἐνταῦθα λέγεται ὅτι τὸ πάλαι ἔκειτο τὸ χωρίον εἰς ἐκαστὴν τὴν Κύπριος χρησιμο-λόγος Εὐκλος. [E.P.]

Ἀφανόπτερα (aphaniptères). Τάξις ἐντόμων χαρακτηριζομένη διὰ τῆς ἐλλείψεως περὶ ὧν, ἀνθ' ὧν ὑπάρχουσι δύο πλευρικοὶ αἰτήρες. Σῶμα πεπιεσμένον ἐκαστέρωθεν, ὄργανα τοῦ στόματος πρὸς νύξιν καὶ μύξιν ἐπιτήδεα, μεταμόρφωσις τελεία. Ὁ μυζήτης καίται ἀνὰ μέσον τῶν προσθίων ἀκρῶν. Τύπος τῆς τάξεως ταύτης τῶν ἐντόμων εἶναι Ὡύλλα ἡ κοινή. [P.N.B.]

Ἀφελάνδρα (Βοτ.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀκανθιδῶν, περιλαμβάνον εἶδη φυόμενα κατὰ τὰς τροπικὰς χώρας τῆς Ἀμερικῆς. Φυτὰ πωρὴν πολυ-ετὴ μετὰ φύλλων ἀρκίως ἀντιθέτων, ἀνθέων σταχυοειδῶν, βρακτείων χρωματιστῶν, κάλυκος πενταμεροῦς ἀσυμμέτρου, στεφάνης διχειλοῦς, καλλιεργούμενα πρὸς κόσμον ἐν θερμοστέγαις. Εἶδη τοῦ γένους τούτου παράγοντα ὠραῖα καὶ μεγαλοπρεπῆ πολυχρώμα ἀνθὴ εἶναι: Α. ἡ χρυσομήλα νύχθης τοῦ Μεξικοῦ, ἔχουσα ἀνθὴ κίτρινα χρυσιζόντα ὑπερυβρα, Α. ἡ λευκοφύρος τῶν Ἀντιλλῶν, παράγουσα ἀρθονα πορτοκαλῶρα ἀνθὴ. Α. ἡ βέλγικος, ὠραῖον καλλυντικὸν φυτὸν μετὰ φύλλων πρασίνων ρερόντων ἀργυρῶρα νεῦρα καὶ μετ' ἀνθέων ἐρυθροῦ χρώματος, Α. ἡ ἀστραπηβόλος μετ' ἀνθέων ἀνοιχτοῦ ζωηροτάτου χρώματος, φεομένη ἐν Μεξικῷ, Α. ἡ σιλικέουσα τοῦ Μεξικοῦ μετὰ φύλλων ἰσχυρῶν κατὰ τὴν κάτω ἐπιφάνειαν καὶ μετ' ἀνθέων ὑσγινερύθρων. [B.N.]

Ἀφεντούλης (Θεόδωρος). Καθηγητῆς τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ, γενν. τῷ 1824 ἐν Ζαγορά τῆς Θεσσαλίας ἐκ πατρὸς καταγεγενημένος ἐκ Τεσσαράκοντα Ἑκκλησιῶν τῆς Θράκης καὶ μητρὸς Θεσσαλίδος καὶ ἀποθ. τῇ 8 Ἀπριλίου 1893 ἐν Πειραιεῖ. Ἐσπούδασε τὰ πρῶτα γράμματα ἐν τῇ γενετείρᾳ, εἴτα δὲ ἐπεράτωσε τὸ γυμνάσιον ἐν τῇ Εὐαγγ. Σχολῇ Σμύρνης, μεθ' ἧς μεταβάς εἰς Ἀθήνας παρὰ τῷ συγγενεῖ αὐτοῦ Νικολάῳ Κωστή τῷ ἱατρῷ καὶ καθηγητῇ, διήκουσε μαθημάτων τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ αὐτότῳ Πανεπιστ. Κατὰ Σεπτ. τοῦ 1843 ἐπορεύθη εἰς Γερμανίαν καὶ δι' εἰς Μόναχον πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν ἱατρικῶν αὐτοῦ σπουδῶν, ἃς συμπληρώσας καὶ ἐπιτυχῶν τοῦ οἰκείου διπλώματος ἐπανήλθε μετὰ διετὴ ἐν Παρισίῳ καὶ Πέστη διαμονὴν εἰς Ἑλλάδα τῷ 1848, ὅτε εὐθὺς κατ' Ἰαννουάριον τοῦ 1849 διωρίσθη ὑφηγητῆς ἐν τῇ ἱατρικῇ σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου τῷ 1852 διωρίσθη ἑκτακτος καθηγητῆς τῆς

παθολογικῆς καὶ γενικῆς ἀνατομίας, τῷ δὲ 1856 ἐκτακτὸς καὶ τῷ 1862 τακτικὸς καθηγητῆς τῆς φαρμακολογίας, ὅπερ μέ-
θλημα εἰσέβαλεν εὐχλωτῶς καὶ σφοδρῶς μέ-
χρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Συγγρόνως δ' ἐξή-
σκει τὸ ἱατρικὸν ἐπάγγελμα ἐν Πειραιεὶ.
ἐνθα ἐξ ἀρχῆς εἶχεν ἀποκατασταθῆ, μετὰ
φιλανθρωπίας, αὐταπαρνησίας καὶ εὐσυνει-
δησίας, διατελὼν ἅμα διευθυντῆς τοῦ αὐ-
τοῦ Ζαννείου Νοσοκομείου. Ἀπὸ δὲ τῆς
ἀποχωρήσεως ἐνεκα τῆς ἀνάτου ἀσθενείας
τοῦ καθηγητοῦ τῆς βοτανικῆς Θ. Ὁρρα-
νίδου, ἀνέλαβε τὴν διδασκαλίαν τοῦ μαθή-
ματος τούτου μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ.
Ἵπῃρξε δὲ ἀντιπρόεδρος ἐν τῇ Ἐθνικῇ
ἐλευθεσί τοῦ 1863, πρύτανης τοῦ Ἐθν.
Πανεπιστημίου τῷ 1887—1888 καὶ ἦν ἐπι-
μημένος ὑπὸ πολλῶν παρασῳμων καὶ ἄλλων
ἐνδείξεων τιμῆς. Ἐνθερμος πατριώτης ὢν
καὶ καλλιεργῶν ἐπ' ὅσης μετὰ ζήλου τὰ
ἐλληνικὰ γράμματα, ἐξεργώνησε πολλὰς
πατριωτικὰς λόγους πλήρεις ἐνθουσιασμοῦ
καὶ διηκτὰ τοὺς χρόνους τῆς θεσσαλικῆς
ἐξεγέρσεως τοῦ 1854 καὶ τῆς κρητικῆς
ἐπαναστάσεως τοῦ 1866, πολυειδῶς δράσας
τὴν ὥς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ὑπὲρ τῶν
Κρητῶν καὶ ὕστερον τῷ 1878 ἐν τῇ νέᾳ
κρητικῇ καὶ θεσσαλικῇ ἐξεγέρσει, καὶ ὑπῆρ-
ξε κριτὴς ἐν τῷ Βουρσιναιῷ ποιητικῷ δια-
γωνισμῷ καὶ τῷ Οἰκονομικῷ διαγωνισμα-
τι. Τα φίλολογικα αὐτοῦ ἔργα ἐξέδωκεν
ἐν τρισὶ τόμοις ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Φιλο-
λογικὰ Πάρεργα». Α' Νάθαν ὁ σοφὸς ἐμμε-
τρος μετάφρασις ἐν τοῦ Λέσσιου (ἐν Ἀθή-
ναις 1880) Β' Κρητικὰ (ὅπερ ποίημα ἔγρα-
ψε τῷ 1867), Σύμμικτα, Ἀλκαϊκά καὶ Ὠδαί
(αὐτ. 1881) Γ' Σχίλλερ Μαρία Στοῦαρτ
μετάφρασις (αὐτ. 1882). Καθαρῶς ἐπιστημο-
νικὰ ἔργα αὐτοῦ εἶναι: Στοιχεῖα Παθολο-
γικῆς Ἀνατομίας, τῷ 1852. Φαρμακολογία
εἰς 3 τόμ. 1875 ἐξ., γ' ἐκδ. 1890 ἐξ. Στοι-
χεῖα ἐπιστημονικῆς φυτολογίας ἐν τοῦ Γερ-
μανικοῦ τοῦ Π. Βίσνερ 2 τόμ. 1885—1887.
Πρὸς τούτους συνειργάσθη ἐν τῷ ἱατρικῷ
περιοδικῷ «Γαλήνῳ» καὶ πολλοῶν. Κα-
τέλιπε δ' ἀνέκδοτον φαρμακοποιάν. [N.K.]

Ἀφέτης ἐλέγετο ἐν ταῖς ἀρχαίαις
γυμναστικαῖς ἀγῶσιν ὁ δίδων τὸ σύνθημα
τῆς ἐνάρξεως αὐτῶν.

Ἀφετῶν δῆμος. Δῆμος τοῦ νομοῦ
Μαγνησίας, ἀνήκων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βώ-
λου καὶ ἀποτελούμενος ἐκ τῆς πρωτεύου-
σης Νισχωρίου, τοῦ χωρίου Νιάου καὶ τοῦ
ὁρμου καὶ συνοικισμοῦ Ἀφύσσου. Κάτοικοι
2.168 τῷ 1896.

Ἀψησοῦ. Χωρίον τοῦ δήμου Θερα-
πνῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Λακεδαιμόνος, ἔχον
263 κατ.

Ἀφίδες. Βλ. Φυτὸςθεῖρες.

Ἀφιοῦρ Καραϊσάρ, τὰ ἀρχαῖα
Σύνναδα. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἀπέ-
χουσα 90 γμ. ΝΑ τοῦ Κοτυαίου παρὰ τὰς
ὕψους ἡφαιστεϊκῶδους ὄρους καὶ συνε-
χομένη διὰ σιδηροδρόμου μετὰ τῆς Κ/πό-
λεως καὶ Σμύρνης. Ἐχει περὶ τοὺς 27.000
κατοίκους, ἐξ ὧν πολλοὺς Ἀρμενίους, καὶ
μέγα ἐμπόριον ὀπιοῦ. ἐξ οὗ καὶ τὸ τουρκικὸν
ὄνομα αὐτῆς, πρὸς δὲ ταπήτων, ὀπλῶν κλ.

* **Ἀφρα**. Χωρίον τοῦ δήμου Ποταμο-
γαϊτάνων ἐν Κερκύρᾳ, ἔχον 665 κατ.

* **Ἀφράγολα**. Πόλις τῆς Ἰταλίας ἐ-
χουσα 18.949 κατ. τῷ 1881.

Ἀφράτα. Χωρίον τῆς νήσου Κρή-
της, ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Κολυμπαρίου τῆς
ἐπαρχίας Κισάμου τοῦ νομοῦ Χανίων καὶ
ἔχον 225 κατ.

* **Ἀφράτι**. Χωρίον τοῦ δήμου Χαλκι-
δεῶν ἐν Εὐβοίᾳ, ἔχον 507 κατοίκους.

Ἀφρικάνδερς. Οὕτω καλοῦνται οἱ
λευκοὶ κάτοικοι τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς οἱ κα-
ταγόμενοι ἐξ Ὀλλανδῶν καὶ γεννηθέντες ἢ
καὶ ἐγκατεστημένοι ἐκεῖ. Οὗτοι ἐσχματίσαν
σύνδεσμον καλούμενον Afrikander Bond ἐπὶ
τῷ σκοπῷ νὰ ἐνώσωσι τοὺς Α. τοὺς διε-
σπαρμένους ἀνά τὴν ἀγγλικὴν κτῆσιν τοῦ
Ἀφρωτηρίου, τὴν Νατάλην, τὸ ἐλευθέρων
κράτος τῆς Ὁράγγης καὶ τὸ Τρανσβαάλ. Αἱ
ἐκλογαὶ τοῦ 1898, ἐν τῇ ἀγγλικῇ ἀποικίᾳ
τοῦ Ἀφρωτηρίου ἀνέδειξαν τὴν δύναμιν τοῦ
κόμματος τούτου, οὗτινος ὁ ἡγέτης Schrei-
ner κατώρθωσε νὰ ἀνέλθῃ ἐπὶ τῆς προε-
δρίας τοῦ ὑπουργείου τῆς χώρας ταύτης
καὶ ἐκτοτε ἐπεδείχθητο ὅλην αὐτοῦ τὴν
συμπάθειαν ὑπὲρ τῶν Βόσρες ἢ Βούρων ἐν
τῷ μέλει νῦν ἀποπερατωθέντι πολέμῳ τοῦ
Τρανσβαάλ. [B.E.]

* **Ἀφρική**. Ἡ ἡπειρος αὕτη ἐπὶ ἐμ-
βαδοῦ 29.820 χιλ. τετραγ. χιλιομέτρων
ἀριθμεῖ κατὰ προσέγγισιν 164 ἑκατομμύρια
κατοίκων, μὴ ὄντος ἀκριβοῦς γνωστοῦ τοῦ
πληθυσμοῦ τοσούτων ἀγνώστων καὶ ἀνεξε-
ρευνήτων ἐπιχωρίων αὐτῆς. Περὶ τῶν ἄλλων
χωρίων αὐτῆς βλ. ἐν ταῖς οἰκείαις ἀρθροῖς.

— Ἀγγλικὴ Ἀνατολικὴ Ἀ. Χώρα
τῆς ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς κατεχομένη ὑπὸ
τῶν Ἀγγλῶν καὶ ἐκτεινομένη παρὰ τὴν
ἀκτὴν τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ ἐπὶ μήκους 625
γμ. μετὰξὺ 0° 15' καὶ 4° 45' Ν. πλάτους καὶ
ἐξτεταμένη ἐν τῷ ἐσωτερικῷ μέχρι τῶν ἐτι
ἀρίστων ὁρίων τῶν χωρίζοντων αὐτὴν ἀπὸ
τῆς Γερμανικῆς Ἀν. Α. πρὸς Ν. Ὁρίζε-
ται δὲ ὑπὸ τοῦ κράτους τοῦ Κόγκου πρὸς
Δ. καὶ τῆς Ἰταλικῆς προστατευτικῆς κτῆ-
σεως τῶν Σομαλὶ πρὸς Β. Ἡ Ζανζιβάρη καὶ
ἡ Βέμβη ἐξαρτῶνται ἀπὸ τῆς ἀποικίας
ταύτης, ἥτις ἔχει ἐμβαδὸν 700 χιλ. τγμ.
καὶ 2.500.000 κατοίκων. Πρωτεύουσα Μομ-

βάσσα. Ἡ χώρα κατ' ἀρχὰς διωκεῖτο ὑπὸ ἰδιωτικῆς ἀγγλικῆς ἐταιρείας τῷ 1888, ὕστερον δὲ προσηρτήθη εἰς τὴν ἀγγλικὴν στέμματα τῷ 1896. Ἡ ἐταιρεία αὕτη εἶχεν ἐκτείνει τὰς κτήσεις αὐτῆς μέχρι τοῦ Οὐνδούρου καὶ τῆς Οὐγάνδας, ἥτις ὅμως ὕστερον καταλήφθη ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως.

— Γαλλικὴ βυτικὴ Α. Διάταγμα τῆς γαλλ. κυβερνήσεως τῆς 16 Ἰουν. 1895 συνήνωσεν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο τὰς γαλλικὰς ἐν Ἀφρικῇ ἀποικίας, ἥτοι τῆς Σενεγάλης, τοῦ γαλλικοῦ Σουδάν, τῆς γαλλικῆς Γουινέας καὶ τῆς Ἀκτῆς τοῦ Ἑλεφαντίνου. Αἱ χώραι αὗται εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν ἀνωτέραν διεθνὴν γενικὴν διοικήσιν, ἐδρεύοντες ἐν Ἀγίῳ Λουδοβίκῳ τῆς Σενεγάλης, ἐκάστης ἀποικίας διατερούσης ἄλλως τε τὴν διοικητικὴν αὐτονομίαν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἐν Κονάκρ καὶ Grand Bassam ἐδρευόντων διοικητῶν. Διάταγμα τῆς 17 Ὀκτ. 1899 ἐτροποποίησε τὴν κατὰστασιν ταύτην διὰ τῆς κατατμήσεως τοῦ γαλλικοῦ Σουδάν, οὗτοις τε διαμερίσματά προτετέθησαν εἰς ἐκάστην τῶν λοιπῶν ἀνωτέρω χωρῶν τῆς Αὐτικῆς Γαλλικῆς Α. Κάτοικοι 8.550.000.

— Γερμανικὴ Ἀνατολικὴ Α. Ἀποικία τοῦ γερμανικοῦ κράτους ἐριζομένη πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς Ἀνατολικῆς Α. καὶ τῆς ἡμετέρας Βικτωρίας Νυάνζας, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ ἀνεξαρτήτου κράτους τοῦ Κόγκου, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Πορτογαλ. Ἀνατολικῆς Α. καὶ πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ. ἔχει ἐμβαδὸν 941.100 τετρ. καὶ κατ. 9.106.000 τῷ 1900, ἐξ ὧν 3.388 Γερμανοὶ καὶ ξένοι. Πρωτεύουσα Δάρ-ε-Σαλαμ. Τῷ 1885 τὸ γερμανικὸν κράτος ἔλαβε παρὰ τοῦ σουλτάνου τοῦ Ζανζιβάρ τὴν κτήσιν μέρους τῆς ἀκτῆς, ἥ ἡ διαχείριστις παρεδόθη εἰς ὁμίονον τῇ ἀποικίᾳ ἐταιρείᾳ. Αἱ συμβάσεις δὲ αἱ γενόμεναι μετὰ τῆς Ἀγγλίας (1886—1890) καὶ τῆς Πορτογαλίας τῷ 1887 καὶ 1894 καθώρισαν τὰ μεθόρια τῶν γερμανικῶν κτήσεων. Οἱ Γερμανοὶ ἤρξαντο κατασκευάζοντες τῷ 1894 σιδηροδρομικὴν γραμμὴν ἀπὸ Τόγγας εἰς Κιλιμάντζαρον καὶ ἀπὸ Δάρ-ε-Σαλαμ. μέχρι Βαγιαμόμο.

— Πορτογαλικὴ Α. Μεγάλῃ πορτογαλικῇ ἀποικίᾳ ἐριζομένη πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Γερμαν. Ἀν. Α., πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς Ζαμβεζίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Τρανσβαλ καὶ τῆς ἀγγλικῆς Ζουλουλάνδης. ἔμβαδ. 768.740 τετρ. καὶ κατ. 3.120 χιλ. Ἡ χώρα αὕτη, ἥτις ἔλαβε τὸ ἄνω ὄνομα τῷ 1891, ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Μοζαμβίκης, τῆς πορτογαλ. Ζαμβεζίας καὶ τοῦ Λωρέντζου Μάρκας καὶ διοικεῖται ὑπὸ γενικοῦ διοικητοῦ ἐδρεύοντος ἐν Ἀλχάξ ἐν Μοζαμβίκῃ καὶ Λωρέντζου Μάρκας. Ὁ προϋπολογισμὸς αὐτῆς κατὰ τὰ ἔτη 1901—1902 ἀνέρχεται κατὰ μὲν τὰ ἔσοδα εἰς

2.837.545, κατὰ δὲ τὰ ἔξοδα εἰς 3.050.301 μιλρέας. Σιδηροδρόμοις ἐνώνει τὴν χώραν μετὰ τοῦ Τρανσβαλ ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ ἐπιλείου Λωρέντζου Μάρκας καὶ συνεχιζόμενος μέχρι τῆς Πραϊτωρίας τῆς πρωτεύουσας τοῦ Τρανσβαλ.

Ἀφρόδιος (Ζωολ.). Γένος Κολεοπτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Πετάλοδραγγίων, περιλαμβάνον 115 εἶδη ζῶντα ἅπαντα ἐν ταῖς εὐκράτοις χώραις τῆς Εὐρώπης. Διαιτῶνται κατὰ προτίμησιν πλησίον τῶν κόπρων ἐν τοῖς ἀγροῖς καὶ τῶν ἐν ἀποσυνθέσει φυτικῶν οὐσίων. (P.N.B.)

* Ἀφροδίτη. Χωρ. τοῦ θῆμ. Ναυπακτου τῆς ἐπαρχ. Ναυπακτίας, ἔχων 301 κ.

Ἀφυλος ἀναπαραγωγὴ καλεῖται ἐν τῇ Βιολογίᾳ ἰδιαιτέρως τις τρόπος γενέσεως τῶν ζῶων ἀνευ γονιμοποιήσεως καὶ ἐν ἀπουσίᾳ ἑτεροφύλων στοιχείων, λίαν ἀνόλογος πρὸς τὸν τρόπον καθ' ὃν ἀναπαράγονται πολλὰ τῶν φυτῶν ἀνευ σπέρματος, ἀλλὰ δι' ἀποχωρισμοῦ μέρους τινος τοῦ ἀρχικοῦ ὄντος προσλαμβάνοντος ἀνεξάρτητον ζωὴν. Ὁ τρόπος οὗτος τῆς γενέσεως ἐπιβαλλόμενος ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἐπὶ τῶν ζῳϊκῶν ὄντων διακεκριμένων φύλων, ἄρρενος καὶ θήλεος, χαρακτηρίζει τὰ εἶδη τὰ κατώτατα καὶ ἀτελέστατα τῆς ζωολογικῆς κλίμακος, διακρίνεται δὲ εἰς α') τὴν λεγομένην διαίρεσιν ἢ σχιζογονίαν, καθ' ἣν τὸ ἀρχικὸν ἄτομον διαμεσάζει περισπρήξεως βαθμίδων αὐξανόμενης μέχρι χωρισμοῦ παρέχει δύο ἄτομα μικρότερα μὲν ἐκείνου, ἀναπτυσσόμενα ὅμως μετὰ ταῦτα καὶ θάνατον εἰς τὸν κίονον τῆς διχαιτομήσεως, καὶ οὗτω καθ' ἑξῆς· παρὰ τὰ πρωτόζωα, οἱ πολυπόδες καὶ πολλοὶ τῶν σκωλήκων, ὡς καὶ τινες τῶν ἀστεριῶν καὶ ὀφιούρων β') τὴν βλαστογονίαν, καθ' ἣν εἰς τι σημεῖον τοῦ μητρικοῦ ὅργανισμοῦ ἐμφανίζεται σῶμα τι βαθμίδων αὐξανόμενον τὰς διαστάσεις καὶ τέλος ἀποσπώμενον ὡς ἴδιος ὄργανισμός· προσωρινός καὶ οὗτος μετὰ τινὰ ἀνάπτυξιν να παρυσίσῃ τὸ αὐτὸ φαινόμενον ἀναπαραγωγῆς παρὰ τὸ ἐκ τῶν πρωτοζῶων τὰ ἐγχοματικά καὶ τὰ ἀβλέφαρα καὶ μάλιστα οἱ σκωλήκες καὶ τὰ κοιλέντερα, ὡς καὶ τινες μέδουσας γ') τὴν σποριογονίαν, καθ' ἣν ἐν τῷ ἀρχικῷ ὄργανισμῷ ἐμφανίζονται πολλὰ ἢ ὀλίγα δημιουργικὰ κύτταρα καλούμενα σπόρια, ἀναπτυσσόμενα κατὰ ἴδιον ὅπως τρόπον ἢ τα λοιπὰ κύτταρα τοῦ ἀρχικοῦ ὄργανισμοῦ καὶ τέλος θάνατος εἰς ἴδιον ὑπαρξίν διαπλασσόμενα εἰς ὅντα ὅμοια πρὸς τὸν ἀρχικὸν ὄργανισμόν· παρὰ τὰ ἀκτινωτά, τὰ μαστιγοφόρα καὶ πρὸ πάντων αἱ ὡς ἐκ τούτου εἰς τὰ σποριζῶνα ἀναγόμενα γραιγαρίνα. (P.N.B.)

Ἀφυσία. Νήσος κειμένη πρὸς Δ. τῆς τῆς Ἀλόνης καὶ ἀποτελούσα μετ' αὐτῆς τῆς Κευνάλεως καὶ δύο ἄλλων ἐλασσόνων νησιῶν, αἵτινα ἀνομαζόνται Γαῖδαρος καὶ Ἀραβας, εἶδος στρογγύλης λιμενοθάλασσης πρὸς Δ. τῆς χειρσονήσου Κυζίκου κειμένης. Ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ πιθανώτερον φαίνεται ὅτι ἀνομαζέτο Φυσία, καθ' ὃ ἐ παρὰ Στεφάνῳ τῷ Βυζαντινῷ Διογένης ὁ Κυζικηνὸς παραδίδωσι, καὶ οὐχ' Ὀρεῖστα, ὡς ὁ Κίπερτ ἐν τῷ τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν ἀτλαντὶ στοιχῶν τῷ Πλινίῳ ἀναγράφει. Ἡ νῆσος αὕτη ἄλλως ἀσημῶς καὶ ὀλίγους κατ. ἔχουσα παράγει ὠρεῖον οἶνον, οὗ ἱκανή καταναλίωσις γίνεται ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἔχει καὶ ἀνά τινα βυζαντινὰ τέχνη. [Γ.Σ.Ι.]

Ἀφωνία (ἄφρ), καλεῖται ἡ κατάλυσις τῆς φωνῆς διὰ κακὴν κατάστασιν τοῦ λάρυγγος (παράλυσιν, ὀγκους, κομμιώματα, ἐξελκώσεις, ψευδοϋμενάρι), ἥ δι' ἐκλείψιν τοῦ ρευματος τῆς ἐκποῆς διακρητῆ τραυμάτι τοῦ θωρακος, παράλυσιν τοῦ διαφραγματος ἢ καὶ δι' ἀποργάνωσιν τοῦ νευρικοῦ κέντρου τοῦ κανονίζοντος τὴν φωνὴν (ἀφωνία νευροστερική). [P.N.B.]

* **Ἀγαῖα** ἢ Ἀχαῖα. 1) Κάτω Α., κώμη τοῦ δήμου Δόμης τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν καὶ πρωτεύουσα αὐτῆς, ἐν λαμπρῷ θέσει κειμένη καὶ ἀριθμοῦσα 1,408 κατ. — 2) Ἀνω Α., χωρίον τοῦ αὐτοῦ δήμου ἑγγὺς τῆς ἀνωτέρω κώμης, ἔχον 331 κατ.

* **Ἀχαῖας καὶ Ἡλείδος** νομοὶ εἰς ὅτους ἐδιχάσθη διὰ τοῦ νόμου ΒΧΔ' τῆς 8 'Ιουλ. 1899 εἰς δύο νομοὺς τὴν τῆς Ἀχαΐας καὶ τὴν τῆς Ἡλείδας (βλ. κ.). Ὁ νομὸς Ἀχαΐας σύγκειται νῦν ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Πατρῶν, Καλαβρύτων καὶ Αἰγιναιῶν καὶ ἔχει πληθυσμὸν 144,820 κατ. κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896.

* **Ἀχαλτσίκ.** Ἐπαρχία ῥωσικὴ ἐν τῷ ὑπερκαυκασίῳ κωδερναίῳ Τσεκλίδος, ἔχουσα ἐμβα. 2,056 τεχμ. καὶ 69,144 κατ.

* **Ἀχαρνῶν** δῆμος. Ἐν Ἀττικῇ, ἀπαρτιζόμενος ἐκ τῆς κομμοπόλεως Μενιδίου τῆς πρωτεύουσας αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν χωρίων Ἀγ. Τριάδος, Καματεροῦ, Κουκουθίων, Δημοκτεῖ, Παλαιῶν Διοτίων, Σαλονίκι καὶ Ταταίῳ, μετὰ 4,889 κατ.

* **Ἀχεντριᾶς.** Χωρίον τοῦ ἐν Κρήτῃ δήμου Νάρακα τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μονερατοῦ τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου, ἔχον 369 κατ.

* **Ἀχεροντία.** Βλ. Σφαιγγῶν.

* **Ἀχερουσία** ἄκρ. ἢ Ἀχερουσίαις. 1) Μικρὰ χειρσονήσος τῆς Βιθυνίας ἐγγὺς τῆς ἐν Πόντῳ Ἡρακλείας, ἐνθα ὑπάρχει σπύλαιον, δι' οὗ λέγεται ὅτι ὁ Ἡρακλῆς καταβάς εἰς τὸν Ἀδην ἔφερε τὸν Κέρβερον

τῷ Εὐρύστει. — 2) Ἀχωτήριον τῆς ἀρχαίας Λαυκανίας μεταξὺ Κύρης καὶ Μεσσηνίας ἐν τῷ ἄκρῳ τῆς ὁμωνύμου ἡπύνης. [Γ.Σ.Ι.]

* **Ἀχινός.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαλάρων τῆς ἐπαρχίας Φθιωτίδας, ἔχον 317 κατ.

* **Ἀχλάδα.** Χωρίον ἐν Κρήτῃ τοῦ δήμου Τυλίσσου τῆς ἐπαρχίας Μεγαροῦ τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου, ἔχον 129 κατ.

* **Ἀχλαδερή.** Χωρίον ἐν Εὐβοίᾳ τοῦ δήμου Αὐλῶνος τῆς ἐπαρχίας Καρυστίας, ἔχον 606 κατ. τῷ 1890.

* **Ἀχλαδέες.** Χωρ. τῆς Κρήτης, ὑπαγόμενον εἰς τὸν δῆμον Μελεονίου τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου τοῦ νομοῦ Γρεθούρης καὶ ἔχον 213 κατοίκους.

* **Ἀχλάδι.** Χωρίον τοῦ δήμου Μηλείων ἐν Εὐβοίᾳ, τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν ἐπαρχίαν Χαλκίδος, ἔχον 466 κατοίκους.

* **Ἀχλάδια.** Χωρίον τοῦ ἐν Κρήτῃ δήμου Σητείας τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας τῆς ὑπαγομένης εἰς τὸν νομὸν Λασιθίου, ἔχον 341 κατοίκους.

* **Ἀχλαδοκάμπος.** Κώμη τοῦ δήμου Ὑσιῶν τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀργους καὶ πρωτεύουσα αὐτοῦ. Κατ. 1,653 τῷ 1896· γέφυρα μεγάλη κρεμαστὴ τοῦ σιδηροδρόμου Μύλων-Τριπόλεως παρὰ τὸ χωρίον τοῦτο ἐν μέσῳ ῥωμ. τοπικιστίας. Σπουδαῖον σημεῖον συγκοινωνίας ἐπὶ Τευροκρατίας.

* **Ἀχμεδαδιάδ.** Διαμέρισμα τῆς Ἰνδοβρετανικῆς διοικήσεως Βομβάης, ἔχον πρωτεύουσαν ὁμώνυμον ἀριθμ. 148,412 κατ. τῷ 1891.

* **Ἀχμεδοναγόρ.** Διαμέρισμα τῆς διοικήσεως Βομβάης τοῦ Ἰνδοβρετανικοῦ κράτους, ἔχον ὁμώνυμον πρωτεύουσαν ἀριθμοῦσαν 41,689 κατ. τῷ 1891.

* **Ἀχμέταγα.** Χωρίον τοῦ δήμου Κηρέων τῆς ἐπαρχ. Χαλκίδος, ἔχον 354 κατ.

* **Ἀχόμαυρος.** Χωρίον τοῦ δήμου Θέρμου τῆς ἐπαρχ. Τριγωνίας, ἔχον 234 κατ.

* **Ἀχοῦρια.** Πρωτ. τοῦ δήμου Τεγέας τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας, ἔχουσα 701 κατ.

* **Ἀχρεῖς** (Ochrida). Πόλις τῆς τοπάρχιας Βιτωλίων ἔχουσα 12,000 κατ., ὧν οἱ ἥμισυς χριστιανοί.

* **Ἀχυρῶ.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐγίνου τῆς ἐπαρχίας Βονίτσης, ἔχον 285 κατ.

* **Ἀχυρών.** Κομπολίς τῆς Λέσβου ἐν μέσῳ πεδιάδος κειμένη, ἣν διαρρέει γαίμαρρος, ἔχουσα περὶ τὰς 3,000 κατ. χριστιανῶν. Ἀπέχει περὶ τὰς 5 ὥρ. ἀπὸ τῆς Μυτιλήνης, συντηρεῖ δὲ σχολαρχεῖον, προκαταρκτικὸν σχολεῖον ἀρρέων καὶ παρθε-

ναγωγείον. Πλήν τούτων βορειοδυτικῶς τῆς κωμοπόλεως εἰς τὸ χωράφιον τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου, ἡ μονὴ τοῦ Λειμῶνος ἔδρυσε τῇ αἰτήσεϊ τῶν ἐπαρχιωτῶν σχολὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα Λειμωνιάς (τῷ 1886). Ἡ μετὰ θείας τῆς Μητροπόλεως Μηθύμνης ἐν Μολύβου εἰς Ἀγυρῶνα χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ ἁγ. Ἰγνατίου. Βορείοτερον παρὰ τὸ Δεσπότην Τσιφλίκι, ἐν ᾧ θέσει νῦν τὸ Παλαιόκαστρον, κεῖνται τὰ ἐρείπια τῆς παλαιᾶς πόλεως Ἀρίσβης. Ἀνωθεν τῆς Α. καὶ ἐτέρων χωρίων τῶν Δαφίων κεῖνται δύο σταυροπηγιακὰ $\frac{1}{2}$ ὥραν ἀπέχοντα ἀλλήλων μοναστήρια, τὰ μὲν τῶν ἀνδρῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα «Μονὴ τοῦ Λειμῶνος» πρὸς τιμὴν τῶν Τεξιπρχῶν μετὰ 10 ἱερομονάχων

καὶ 40 μοναχῶν, τὸ δὲ ἕτερον γυναικεῖον ὀνομαζόμενον τῆς Μυρσινιωτίσσης μετὰ ναοῦ ἀρχαίου τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ 25 καλογραιῶν. Ὡκοδομήθησαν ὑπὸ τοῦ ἁγ. Ἰγνατίου, οὗτινος ὁ τάφος ἐν τῇ γυναικεῖα μονῇ, ὡς καὶ ἡ ποιμαντορικὴ ῥάβδος καὶ τὸ ποτήριον, ἡ δὲ ἁγία κἀρα ἐν τῇ τῶν ἀνδρῶν. Ἐχει δὲ τοῦ Λειμῶνος ἡ μονὴ βιβλιοθήκην οὐκ εὐκαταφρόνητον μετὰ πλουσίων χειρογράφων περιγραφέντων ὑπὸ Α. Παπαδ. Κεραμειῶς ἐν τῇ Μαυρογορδατείῳ Βιβλιοθήκῃ. Μετόχια δὲ δύο ἀνήκουσιν εἰς αὐτήν. τὰ παρὰ τὴν ἁγ. Παρασκευὴν «Χωλοπαιδί» (ἀπὸ τινος παιδὸς γωλοῦ Κλεώπα καὶ τὸ «Τριάκοντα». [Ε.Π.]

B

Βαβελών (Ἑρνέστος Babelon). Γάλλος νομισματικὸς καὶ ἀρχαιολόγος γενν. τῷ 1854 ἐν Sarrey τοῦ γαλλ. νομοῦ Ἀνω Μάρνης. Μαθητὴς ὢν κατ' ἀρχὰς τῆς Παλαιογραφικῆς σχολῆς (Ecole des Chartes) καὶ εἰτα προσληφθεὶς ἐν τῷ τμήματι τῶν νομισμάτων ἐν τῇ Ἑθνικῇ Βιβλιοθ. τῆς Γαλλίας, ἐγένετο ἐφορὸς τούτου τῷ 1892 καὶ ἐξελέγη τῷ 1897 μέλος τῆς Ἀκαδ. τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῆς φιλολογίας. Ἐγραψε δὲ ἔργα πλήρη ἐπιστημονικῆς ἐμβριθείας ἐξ ὧν μνημονεύομεν Περιγρ. τῶν νομισμάτων τῶν Ῥωμαίων ἐπὶ τῆς ἐλευθέρας πολιτείας (1885—87 ἐν Παρίσις), Καρχηδῶν (1896), Ἀρχαὶ τοῦ νομίσματος (1896), Traité des monnaies grecques et rom. (Α' μέρος 1902).

* **Βαβινικὴ πολιτεία.** Ἰδρύθη τῷ 1568.

Βαβλάχ. Ἰνδικὴ λέξις καθιερωθεῖσα ἐν τῷ ἐμπορίῳ καὶ σημαίνουσα τοὺς χέδρωπας τῆς ἀραβικῆς ἀνακίας, αἵτινες περιέχοντες πολὺ δεψικόν δξύ, δεψίνην καὶ κόμμι χρησιμοποιοῦνται πρὸς βαφὴν καὶ σκυτοδεψίαν. [B.N.]

Βαθυρούσας ἡ χοιρέλαφος ἡ συέλαφος (Ζωολ.). Εἶδος χοίρου ἐπιχωριάζοντος ἐν ταῖς Μολούκαϊς νήσοις καὶ ἐν Κελέεσι, χαρακτηριζομένου ὑπὸ τῶν ὑπερμεγέθων κυνοδόντων, ὧν οἱ δύο τῆς ἄνω σιαγόνας τυγχάνουσιν ἐπιμηγεστάτοι κυρτοῦμενοι ἐξω τῶν χειλέων πρὸς τὰ ἄνω καὶ

ὀπίσω ἐξικνουμένων μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν περίπου, οἱ δὲ κυνέδοντες τῆς κάτω σιαγόνης βραχύτεροι ὄντες κάμπτονται καθ' ὁμοίαν τρόπον πρὸς τοὺς ἄνω κυνέδοντας. Οἱ λοιποὶ ὀδόντες ἔχουσιν ὡς οἱ τοῦ γένους τῶν ὄων. Ἐχει σῶμα ὀγκορὴν, πόδας βραχεῖς, δέρμα σκληρὸν καὶ παχὺ πολλαχού ἐπτυγμένον καὶ φέρον τρίχας βραχεῖς καὶ ἀραιάς. Μῆκος τοῦ σώματος 1 μ. Ἡ σὰρξ τοῦ ζώου τούτου περιζήτητος. [P.N.B.]

* **Βαγδάτιον.** Πόλις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας ἐμπορικώτατη, ἔχουσα 145,000 κατ. καὶ κτισθεῖσα τῷ 763 μ. Χ. ὑπὸ τοῦ Χαλίφου Τζαφάρ Ἀλ Μανσούρ. Ἡ ὑπογραφή τῆς συμβάσεως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Κωνσταντινουπόλεως—Βαγδατίου, ἧς τὴν κατασκευὴν καὶ ἐκμετάλλευσιν ἀνέλαβε γερμανικὴ ἐταιρεία, ἐγένετο ἄρτι. Τὸ ὁμώνυμον πασσαλίχιον ἀριθμεῖ 850 χιλ. κατ. ἐν ἐμβαδῷ 142 χιλ. τγμ. Ἡ πόλις κατεκτήθη ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν ἀπὸ τῶν Περσῶν μετὰ μακρὰν πολιτορικίαν τῷ 1638 ἐπὶ τοῦ Σουλτάνου Μουράτ τοῦ Δ'.

Βαγελπούρ (Bhagelpur). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς αὐτοκρατορίας τῶν Ἰνδιῶν ἐν τῇ διοικήσει τῆς Βεγγάλης, κειμένη ἐπὶ τοῦ Γάγγου καὶ ἔχουσα 69,106 κατ. (1891). Ἡ ἐπαρχία Β. ἔχει 2,032,696 κατ. Τὸ δὲ διὰ μέρισμα Β. 8,582,490 κατ.

Βάγια. Κώμη καὶ πρῶην πρωτεύουσα τοῦ δήμου Θεσπιῶν τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν

ἐπαρχίαν Θηβῶν τοῦ νομοῦ Βοιωτίας, ἀριθμοῦσα 1,514 κατοίκους τῷ 1896.

Βαγιαζήτ. Ὀχυρὰ πόλις ἐν τῇ τουρκικῇ Ἀρμενίᾳ παρὰ τὰ περσικὰ ὄρια, πρωτεύουσα ὁμωνύμου διοικήσεως διαιρουμένης εἰς ἑξ ἐπαρχίας καὶ ἀποτελουμένης μέρος τῆς τοπαρχίας Ἐρζερούμ. Εἶναι ἐκτισμένη ἐν μέρει μὲν ἀμφιθεατρικῶς ἐπὶ λόφου, ἐν μέρει δὲ ἐπὶ ὑψηλοῦ γυμνῶν ὄρεων, ἔχουσα ὁχυρὰν ἀκρόπολιν ἐγγλείουσαν μοναστήριον ἐξαιρετικῶς ἀρχιτεκτονικῆς. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀνέρχονται εἰς 15 χιλ. ἢ κατ' ἄλλην ἀριθμῶσιν εἰς 5,000 μέλλει. Τῷ 1854 συνήφθησαν ἐνταῦθα κατὰ μῆνα Ἰούλιον 2 μάχα· καθ' ἧς ἐνίκησαν οἱ Ῥώσοι ὑπὸ τὸν Βράγγελ. τῷ δὲ 1879 ἐκυριεύθη τὸ Β. ὑπὸ τῶν Ῥώσων, ἀλλ' ἀπεδόθη ὕστερον τῇ Τουρκίᾳ. [M.X.]

* **Βάγκα** (Banca). Νῆσος ἐν τῷ πελάγει τῆς Σάνδας, ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ὀλλανδοὺς καὶ ἀριθμοῦσα 96,763 κατ. τῷ 1896.

Βαγκίδιος (Gallus bankiva). Εἶδος ἀλεκτορίδος ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Φασιανίδων κατοικοῦν εἰς τὴν ΝΑ Ἀσίαν. Εἶναι τὸ ἀρχικὸν στέλεχος ἐξ οὗ παρήχθησαν ὅλαι αἱ φυλαὶ τῶν ἀλεκτορίδων.

* **Βάγκου.** Χωρίον τοῦ δήμου Γέρτυνας τῆς ἐπαρχίας Γερμανίας, ἔχον 342 κατ.

* **Βαγκουδερ,** ὀρθότερον Βάγκο-ε-ε-ε (Vancouver). Πόλις τῆς ὁμωνύμου ἀγγλικῆς νήσου ἐν τῷ Καναδᾷ. ἔχουσα 26,196 κατ. τῷ 1901.

Βαγωνιά. Χωρίον ἐν Κρήτῃ ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Χάρακα τῆς ἐπαρχίας Μονασταρίου τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου καὶ ἔχον 267 κατ.

* **Βαδάϊ** (Wadai). Κράτος τῆς κεντρικῆς Ἀφρικῆς διατελοῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Γαλλίας καὶ ἔχον πληθυσμὸν 2 1/2 ἐκατομμυρίων κατ. ἐπὶ ἐμβα. 440 χιλ. τχμ. Πρωτεύουσα Abesche, εἶδος τοῦ ἰθαγενεῶς σουλτάνου.

* **Βαδαλόνα.** Πόλις Ἰσπανίας ἔχουσα 18,075 κατ.

* **Βαδαχὸς** (Badajoz). Πόλις τῆς Ἰσπανίας ἔχουσα 28,912 κατ. τῷ 1897. Ἡ ὁμωνύμος ἐπαρχία ἠρθῆκε τότε 490,551 κατ.

* **Βάδδινγκτων** (William Henry Waddington). Ἀπέθανε τῇ 1/13 Ἰαν. 1894 ἐν Παρισίοις. ἦ δὲ πλουσία νομισματικὴ συλλογὴ αὐτοῦ περιήλθεν εἰς τὴν νομισματικὴν συλλογὴν τῆς Γαλλίας τὴν ἐν τῇ Ἐθν. Βιβλιοθήκῃ τῶν Παρισίων. Περιγραφὴν τῶν νομισμάτων τῆς συλλογῆς ταύτης ἐξέδωκεν ὁ Ἐρνέστος Βαδελὼν τῷ 1896 ἐν Παρισίοις.

* **Βάδεν** (Μέγα δουκάτεν τοῦ). Ἐμβα-

δὸν 15,263 τχμ. μετὰ τοῦ τμήματος τῆς λίμνης τῆς Κωνσταντίας τοῦ ἀνήκοντος εἰς Β., καὶ κάτοικοι 1,866,584 τῷ 1900, ἐξ ὧν καθολικοὶ 1,057,417, διαμαρτυρούμενοι 637,604, ἰουδαῖοι 25,903 καὶ ἄλλων θρησκευμάτων 4,540. Οἰκονομικὰ τῆς γῶρας ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1901 κατὰ τὰς εἰσπράξεις καὶ τὰς δαπάνας ἀνῆλθετο εἰς 83,387,727 μάρκ., τὸ δὲ δημόσιον χρέος προσερχόμενον ἐκ τῶν σιδηροδρομικῶν χρεῶν συνεποσούτο εἰς 355,737,314 μ. Ὁ βαδίκος στρατὸς ἀποτελεῖ τὸ 13^{ον} σῶμα τοῦ στρατοῦ τῆς Γερμανικῆς αὐτοκρατορίας.

* **Βάδεν** (Baden). 1) Βάδεν-Β. Πόλις τοῦ Μεγάλου δουκάτου τοῦ Β. ἐν τῷ ὁμωνύμῳ διαμερισμῷ ἔχουσα 142,192 κατ., ἀριθμοῦσα κατοίκους 15,731 τῷ 1900.

— 2) Β. παρὰ τὴν Βιέννην. Πόλις ἐν τῇ Κάτω Αὐστρίᾳ, ἔχουσα μετὰ τῶν πέριξ 18,390 κατ. τῷ 1890.

Βάδεις (incestus) καλεῖται ὁ συνθεότερος τῷ ἀνθρώπῳ τρόπος τῆς πρὸς τὰ πρόσω μετακινήσεως χαρακτηριζόμενος ὑπὸ τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ βάρος τοῦ σώματος διαδοχικῶς πίπτει ἐπὶ ἑκατέρου τῶν ποδῶν, ἀκινήτου τὸς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ καλουμένου ἐνεργητικῶς, καθ' ὃν χρόνον ὁ ἕτερος αὐτῶν καλούμενος παθητικῶς φέρεται ἐκκρεμοειδῶς πρὸς τὰ ἔμπροσθεν καὶ στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐν ἀποθῇ ἐνεργητικῶς μοχλὸς τοῦ βαδίσματος καὶ καταστάσι παθητικὸν τὸν τῶος ἐνεργητικόν. Τὸ τάχιστον τῶν βαδισμάτων τοῦ ἀνθρώπου συνίσταται εἰς προχωρησιν 2 1/2 μ. κατὰ δευτέρον λεπτὸν τῆς ὥρας. Ὑπὸ φυσιολογικὴν ἔποψιν ἡ Β. ἀποτελεῖ περίπλοκον ἔργον εὐοδοῦμενον διὰ τῶν συνεπαγμένων κινήσεων τῆς πύελου, τῆς κατ' ἰσχίον ἀρθρώσεως, τοῦ μηροῦ, τῆς ἀρθρώσεως τοῦ γόνατος, τῆς κνήμης, τῆς κνημοταρσιχῆς ἀρθρώσεως καὶ τοῦ ἀκροῦ ποδός, καὶ ἀπαιτοῦν πρὸς ἀνεκρίστητα αὐτοῦ τὴν φυσιολογικὴν λειτουργίαν τῶν ἐγκεφαλικῶν καὶ νωτιαίων κέντρων, τῶν διαφόρων, νεύρων, τῶν μυῶν καὶ τῶν ὀστέων. Διαταραχαὶ ἐν τῇ Β. ἐμφανίζονται ὁσάντις ἐν ἡ πλείονα τῶν διεξαχόντων αὐτὴν ὀργάνων πάθη συγγενῶς ἢ ἐπικτήτως. [P.N.B.]

* **Βαένα.** Πόλις τῆς Ἰσπανίας ἔχουσα 11,994 κατ. τῷ 1897.

* **Βαζαίν** (Bazaine). Ἀπέθανε τῇ 11/23 Σεπτεμβρίου 1888 πτωχότατος ἐν Μαρτίτῃ.

Βαζοκιανόν στρώμα καλεῖται ἐν τῇ Γεωλογίᾳ ἐκ τῆς ἐν Νορμανδίᾳ πόλεως Βαζόκης (Bayeux) διὰ πλάσις τις τῆς μεσαιῶς ἱουρασεῖς περιόδου καλουμένη ἐπίσης κατωτέρω ὁλιθιτικῇ ἢ ἐλάσσων ὁλιθιτικῇ διὰ πλάσις.

* **Βάθ** (Bath). Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἔχουσα 49,817 κατ. τῷ 1901.

* **Βάθεια**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Μέρης τῆς ἐπαρχίας Οὐτύλου ἐν τῷ νομῷ Λακωνικῆς, ἔχον 420 κατ.

— 2) Κώμη τοῦ δήμου Χαλκιδέων ἐν Εὐβοίᾳ, ἔχουσα 1,321 κατ.

Βαθέος ἡ Ἀγ. Γωάννης Βαθός. Χωρίον τῆς νήσου Αἰγίνης. Βλ. Βαθός.

Βαθόνιος διάστρωσις ἐκλήθη ἐν τῇ Γεωλογίᾳ ἐκ τοῦ ἐνέματος τῆς ἀγγλικῆς πόλεως Βαθ μέρος τῆς ἰουρασίας διαπλάσεως συνεχόμενον μετὰ τῆς Βαζοκιανῆς διαστρώσεως. Ἀπαντᾷ ὡς ἀσβεστόλιθος λευκός, μαλακός, εὐλάξευτος κατὰ κλίσην εἰς οἰκοδομήν, περιλαμβανόμενόν τινα ἀπολειθωμένων ζώων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τινα ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κρεκοδειλιδῶν.

* **Βαθουρατ**. Πόλις τῆς Αὐστραλίας ἐν τῇ Νέᾳ Νότιᾳ Οὐαλκίᾳ, ἔχουσα 10,000 κ.

Βάθρον ἱπποκράτειον (Seamum hippocraticum). Ὁρθοπεδικὸν μηχανημα ἐπινοηθέν καὶ ἐφαρμοσθέν ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῆς ἱατρικῆς ἱπποκράτους πρὸς ἀνάταξιν καὶ στερέωσιν τῶν ἐξαρθρημάτων ἢ καταγμάτων τῶν ὀστέων τοῦ μηροῦ καὶ τῆς κνήμης. Ἀποτελεῖ εἶδος κλίνης φερούσης δύο κυλίνδρους ξυλίνους στρεφόμενους δια στροφάλου καὶ φέροντας ἱμάντας δερματίνους, δι' ὧν προσδεύονται πρὸς μὲν τὸν ἑνα κύλινδρον ἡ πύελος τοῦ πάσχοντος, πρὸς δὲ τὸν ἕτερον τὸ σφυρὸν τοῦ ποδός. Διὰ τῆς στροφῆς τῶν κυλίνδρων ὑπὸ δύο βοηθῶν ἐπιτυγχάνεται ἡ τάσις τοῦ μέλους ἐν ᾧ χρόνῳ ὁ ἰατὴρ ἐπέχει τὴν ἀνάταξιν τοῦ ἐξαρθρηματος ἢ τὴν προσαρμογὴν τῶν καταγμάτων.

* **Βαθός**. 1) Βλ. Σάμος. — 2) Βλ. Ἰθάκη.

— 3) Χωρίον τῆς νήσου Τάρου ἢ Μεγανησίῳ, ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Ταρίων τῆς ἐπαρχίας καὶ τοῦ νομοῦ Λευκάδος καὶ ἔχον 777 κατ. μετὰ τοῦ ἐμωνίου λιμένος.

— 4) Χωρίον τοῦ δήμου Καρυσιπύλειος ἀνήκον εἰς τὴν ἐπαρχίαν Γουβίου τοῦ νομοῦ Λακωνικῆς, ἔχον 135 κατ. — 5) Χωρίον τῆς νήσου Αἰγίνης, ἀνήκον τῷ δήμῳ Α. καὶ ἀριθμοῦν 387 κατ. — 6) Χωρίον τοῦ δήμου Αὐλίδος τῆς ἐπαρχίας Θηρῶν ἔχον 245 κατ. Ταῦτα τῷ 1896.

* **Βαθόρρεμμα**. Χωρίον τοῦ δήμου Κορωνίων τῆς ἐπαρχίας Τριφυλίας, ἔχον 186 κατ.

Βαϊκάλη. Μεγάλῃ λίμνη τῆς Ἀσίας καίμενη ἐν Σιβηρίᾳ ἐν τῷ ῥωτ. κυβερνήτῳ Ἰρκούτσκι. ἔχει ἐμβαδὸν 35 χιλ. τετρ. καὶ βάθος 40—100 μέτρων. Διασχίζεται ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ Ἀγγαρα παραποτάμου

τοῦ Ἰενισσέη καὶ παρ' ὅλην τὴν ἔκτασιν αὐτῆς ἔχει γλυκέα ὕδατα, ἐν οἷς ἀλιεύονται ῥόδια, στερλέτια καὶ ἄλλοι ἰχθύες ἰθαγενεῖς τῆς λίμνης ταύτης, ἥτις ἐμπεριέχει καὶ τὴν ἰκανῶς μεγάλην νῆσον Ὀλκῶν.

* **Βαϊμάρ** (Weimar). Πρωτεύουσα τοῦ γερμανικοῦ Μεγάλου Δουκάτου Σάξεν-Β.-Αΐζενάχ, ἔχουσα κατ. 28,329 τῷ 1900.

Βαϊνδέριον. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ τοπαρχίᾳ τοῦ Ἀδινίου, συνδεομένη μετὰ τῆς Σμύρνης διὰ σιδηροδρόμου καὶ ἀνήκουσα εἰς τὴν διοίκησιν Σμύρνης. ὡς πρωτεύουσα ἐμωνίου ἐπαρχίας. Εἶναι δὲ ἐμπορικωτάτη, διεξάγουσα ποικίλον ἐμπόριον ἰδίᾳ βάρβαρος καὶ ἐλαίου καὶ ἔχουσα 13,000 κατ., ἐξ ὧν 4,000 Ἑλληνας διατηροῦντας τρεῖς σχολὰς καὶ φιλεκπαιδευτικὸν σύλλογον «Ὀρόνειον».

Βαϊσενδούργ Κάτω (Γερμ. Unterweissenburg, Οὐγγρ. Alsó-Fehér). Κομιτάτον τοῦ βασιλείου τῆς Οὐγγαρίας ἐν τῇ Τρανσυλβανίᾳ, ἔχον ἐμβαδὸν 3,576 τετρ. χιλίω. καὶ πληθυσμὸν 192,563 κατ. Πρωτεύουσα εἶναι ἡ Nagy-Enyed, κυριωτάτη δὲ πόλις αὐτοῦ τὸ Καρλσδούργον (βλ. λ.).

Βαϊσλάρ. Χωρίον τοῦ δήμου Λαρίσης, μετὰ 187 κατ. τῷ 1896.

* **Βάϊτ** ἢ Οὐάιτ (Wight). Νῆσος παρὰ τὴν Ἀγγλίαν ἔχουσα 78,718 κατ.

* **Βακάου** (Bakau). Πόλις τῆς Ρουμανίας, ἔχουσα 14,567 κατ., ἐξ ὧν 4 χιλ. Ἰουδαῖοι.

* **Βάκεφιλδ**, ὀρθότερον Βαίκεφιλδ (Wakefield). Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἔχουσα 33 χιλ. κατ. βιομηχανούς.

Βακιλλίνη. Σκευασία ὀργανικῇ ἐξαγερμένη ἐκ τῶν πνευμάτων τῶν φυματιοπαθῶν ἀτόμων.

Βακιλόλιον. Νέον ἀντιστηπτικὸν ἀποτελούμενον ἐξ ἐλαίων πίστες ἐν διαλύματι σάπωνος.

Βάκοπα (Βοτ.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν χειραξοειδῶν εὐχρηστον ἐν Γουάινη ὡς μαλακτικόν καὶ ἐπουλωτικόν.

* **Βακούπ**, ὀρθότερον Βαίκεοπ (Bakup). Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἔχουσα 23,498 κατ. τῷ 1896.

Βακού (Baku). Κυβερνεῖον ἐν τῷ ῥωτ. γενικῷ κυβερνήτῳ τῆς Καυκάσιος παρὰ τὴν Κασπίαν θάλασσαν, ἔχον ἐμβαδ. 39,306 τετρ. καὶ κατ. 789,659 τῷ 1897. Ἡ ἐρώνυμος πρωτεύουσα καίμενη ἐπὶ τῆς Ν. ἀκρᾶς τῆς χερσονήσου Ἀποχερὸν παρὰ τὴν Κασπίαν μετὰ κλίωσιν λιμένος ἀριθμοῦ κατ. 112,253 καὶ εἶναι ἐμπορικωτάτη ὡς ἐκ τῶν ἀπόβων πηγῶν τοῦ πετρελαίου, ἐξ ὧν τῷ 1899 ἐξήχθησαν 529 ἑκατομ. πρυτίων, καὶ ὡς

κέντρον διακομιστικόν μεταξύ Περσίας καὶ Ῥωσσίας. Πλήν ἄλλων ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῷ καὶ ναὶ τῶν πυρολατρῶν. Ἰδρυθεῖσα κατὰ τὸν Β' μ. Χ. αἰῶνα, ἥ καὶ πρότερον ἱσως, καὶ περιεληθεῖσα τῷ 1806 εἰς τὴν Ῥωσσίαν εἶναι ἀπὸ τοῦ 1859 πρωτεύουσα τοῦ κυβερνεῖου. [B.E.]

* **Βακούφ Τουρχάν.** Χωρ. τῆς Θεσσαλίας ὑπαγόμενον τῷ δήμῳ Πηλίων τῆς ἐπαρχ. Τρικάλων καὶ ἔχον 183 χ. τῷ 1896.

Βακτηριολογία. Ἐπιστήμη βιολογικῆ σκοποῦσα τὴν ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν μελέτην τῶν Βακτηρίων, διακρίνεται δὲ εἰς Γενικὴν Β. πραγματευομένην ἐν γένει περὶ τῆς ἀνατομικῆς, μορφολογίας, καὶ φυσιολογίας τῶν βακτηρίων, καὶ εἰς Εἰδικὴν Β. ἢ ἄλλως Ἰατρικὴν, πραγματευομένην ἀποκλειστικῶς περὶ ἀριθμοῦ τινος βακτηρίων τῶν καλουμένων νοσολογίων καὶ διδάσκουσαν τὰς εἰδικὰς μεθόδους δι' ὧν ἐπιτυγχάνονται τὰ καλλιεργήματα (βλ. λ. τῶν βακτηρίων καὶ κατεργάζεται ἡ λεπτομερὴς σπουδὴ ἐκάστου ἐξ αὐτῶν. Μεγάλην ὠθησιν πρὸς πρόδον καὶ ἀνάπτυξιν τῆς ἐν λόγω ἐπιστήμης ἔδωκεν ὁ Γάλλος βιολόγος Pasteur.

Βακὺρ-κιουρεσί. Πόλις ἀνήκουσα εἰς τὴν διοίκησιν καὶ τὴν τοπαρχίαν τῆς Κασταμονῆς ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ καὶ κειμένη 14 χμ. πρὸς Ν. τῆς παραλίου Οἰνηπέλειος. Κειμένη ἐν τῷ βᾶθει κοιλάδι σχηματισμένη ὑπὸ τῶν ὄρεων Ἀρσίχλαρ. Κατὰ καὶ Καὶ Γιουσούφ Δαγ. ὁρμεῖται τὸ ὄνομα αὐτῆς εἰς τὰ ἐγγύς μεταλλεῖα τοῦ χαλκοῦ καὶ ἔχει μετὰ τῶν ἐν αὐτοῖς ἐργαζομένων 10,000 χ.

* **Βακχυλίδης.** Ποιήματα τοῦ Β. νέα καὶ σπουδαιότατα 20 τὸν ἀριθμὸν καὶ κατὰ τὸ μέλλον καὶ ἦσαν πᾶσι καὶ περιλαμβάνοντα ἐπινίκους καὶ διθυράμβους, ἀνεκαλύφθησαν τῷ 1896 ἐν παπύρῳ τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου προερχομένη ἐξ Αἰγύπτου· τὰ πλεῖστα εἶναι πρὸς τιμὴν τοῦ ἱέρους. Ἐξεδόθησαν τὰ τοῦ Β. σωζόμενα ὑπὸ Kennan τῷ 1897, ὑπὸ δὲ τοῦ Blass τῷ 1898 καὶ τῷ 1900. [1.]

Βαλαδάνης (Ἰωαννῆμ). Ἑλλήν φιλολόγος καὶ λογογράφος, καθηγητὴς τῶν ἑλλην. γραμμάτων ἐν Κων/πόλει. Ἐγενήθη ἐν Ἀράδανίῳ, χωρίῳ ἑλληνοφώνῳ τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ Τυαντίτιδος τῇ 1858 καὶ ἐσπούδασε τὰ πρῶτα στοιχεῖα ἐν παιδείᾳ εὖς ἐν τῷ Μεταλλεῖῳ τοῦ Ταύρου (Μπουγά Μαδενῆ) καὶ ἐν Ἰκονίῳ εἰτα, μικρὸς δ' ἐστὶν τὴν ἑλληνικὴν ἤλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ διήκουσε μαθήματα σχολειακά καὶ γυμνασιακά ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις τοῦ Σταυροδρυαίου, τοῦ Γαλατᾶ καὶ τέλους ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ, γενόμενος καὶ ὑπότροφος αὐτῆς τε καὶ τοῦ πατριάρχου Ἰωαν-

νῆμ τοῦ Β', ὅπῃθεν ἀπεροίθησε τῷ 1880. Τὸ αὐτὸ ἔτος μετέβη εἰς Ἀθήνας καὶ ἐνεγράφη ἐν τοῖς φοιτηταῖς τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς. Κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς φοιτήσεως αὐτοῦ ἐπιτυχῶν ἐν φιλολογικῷ διαγωνισμῷ, διωρίσθη ὑπότροφος τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου ἐν τοῦ κληροδοτήματος Θ. Ῥάκου, ἐδημοσίευσεν δὲ πολλὰς πραγματείας καὶ ἀρθρα πρωτότυπα καὶ μεταφράσεις ἐν τῇ γαλλικῇ, γερμανικῇ καὶ τσερκενικῇ ἐν ἐφημερίσιν, ἡμερολογίοις καὶ περιοδικαῖς τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν Ἀθηνῶν. Τινὲς τῶν μελετῶν τούτων, ἀναφερομένων εἰς τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα τῶν ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ Ἑλλήνων ὡς ἡ «Καμπάνα τοῦ χωρίου μου» ἢ «Ἀλληλογραφία παρὰ τοῖς Μικρασιατικοῖς» καὶ ἄλλαι, ἐκδόθησαν πολλάκις καὶ ἐν ἰδιαιτέροις φυλλαδίοις (1888—1889) ἐγνώσθησαν καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. Τῷ 1891 ὁ Β. ἐξέδωκε τὰ «Μικρασιατικά», περιλαμβάνοντα τὰς τε ἀνωτέρω μνημονευθείσας πραγματείας καὶ ἄλλας ἐν σελήῃ 255 εἰς 16ον Ἀθήνησι. Ὁ Β. τῷ 1889 ἐγένετο πρόεδρος τῆς τῆς φιλοσοφίας καὶ εἰτα ἐγκατέστη ἐν Κωνστ. πόλει. Ἐξέδωκε δὲ (1892—1895) τρίταρον «Νεοελληνικὴν Κιβωτόν», συμπυκνῆσαν ἐν τετραχίων νέων Ἑλλήνων πεζῶν καὶ ποιητῶν, τὰ τρία πρῶτα βιβλία τῆς Ξενοφώντος «Κύρου Ἀναβάσεως», τὴν Ἰστοκράτους «Πρὸς Διμήνικον παραινέσιν». 1894 τὸν τοῦ αὐτοῦ ῥήτορος «Ἀρεοπαγικόν», τὸν Δυσίου «Ἐπιστάσεις τοῖς Κορινθίῳ βοηθοῖς» καὶ ἐκλογὴν τῶν Ξενοφώντος «Ἀπομνημονευμάτων», (1895) μετὰ κατὰ ἑλλήνων βιογραφίαν, εἰσαγωγῶν καὶ παντοίων σχολίων καὶ δις τὸ «Ἀναγνωσματοτάριον ἐν τοῦ Ἡροδότου», βραβευθὲν ἐν τῷ Καρπακίῳ ἀγωνί τοῦ 1894 ὑπὸ τοῦ ἐν Κων/πόλει Ἑλλ. Φιλ. Συλλόγου. Ἐκ τῶν ἀνεκδότων ἔργων αὐτοῦ μνημονευτά τὰ «Ἀραβανιωτικὸν γλωσσάριον», βραβευθὲν ἐν τῷ Ζωγραφεῖῳ Διαγωνισμῷ τοῦ αὐτοῦ Συλλόγου, ὅπερ, ἀδικοῦτως συμπληρούμενον, ἔσον οὕτω ἐκδίδεται, ὡς καὶ τὸ «Ἑλληνικὸν Ῥηματολόγιον», λεξικὸν ἀπάντων τῶν ῥημάτων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Bescherelle. Ὁ Β. διατελεῖ καθηγητῆς ἐν τῷ Ἑθνικῷ Ἰωαννεῖσι Παρθενωγραφίῳ, ἐν τῷ Ἑλληνογαλλικῷ Δυσίῳ καὶ ἐν τῷ Ζωγραφεῖῳ Γυμνασίῳ, ἐργαζόμενος ἄρα ὡς πρόεδρος καὶ μέλος τῆς συντακτικῆς, τῆς ἀρχαιολογικῆς καὶ τῆς φιλολογικῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ φιλολογικοῦ Συλλόγου Ἐπιτροπῆς, τῆς ἐπιμελουμένης καὶ τῆς ἐκδόσεως τῆς μεγάλης «Ἑλληνικῆς Ζωγραφεῖου Βιβλιοθήκης». [N.]

* **Βαλκισία** (Valais Γάλλ.). Καντόνιον τῆς Ἑλβετικῆς ἐμοσπονδίας, ἀριθμοῦν κατὰ 114,980 τῷ 1900.

* **Βαλανεζόν.** Χωρίον τῆς Κερκύρας ἐν τῷ δήμῳ Ἀκρολοφιστῶν, ἔχον 524 κατ. τῷ 1896.

Βαλανέδια. Βλ. Βάλανος ἐν τ. Β' σ. 664.

Βαλανεύτις. Βλ. Βαλανοπροσθίτις ἐν τομ. Β' σελ. 664.

Βαλανοφάγος ἡ βαλανοφάγος (Corvus glandarius). Εἶδος κόρακος γνωστὸν κοινῶς ὑπὸ τὸ ὄνομα κρίσσα, οὐχὶ σπάνιον κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ μάλιστα ἐν τῇ νήσῳ Εὐβοίᾳ, τρεφόμενον ἀπὸ βαλάνων.

* **Βαλανσιέννας** (Valenciennes). Πόλις τῆς Γαλλίας ἔχουσα 31,000 κ. τῷ 1901.

* **Βαλάντοδον.** Κωμόπολις τῆς Μακεδονίας μεταξὺ Στρωμνίτης καὶ Δωριάνης εἰς ἣς τὴν ὑποδιοικήσιν ὑπάγεται, ἀριθμοῦσα 100 Μουσουλμάνους καὶ 265 οἰκογενεῖας Χριστιανῶν, ἐξ ὧν 15 Βουλγάρων, αἱ λοιπαὶ δὲ Ἑλλήνων διατηροῦντων ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον.

Βαλαριό. Χωρίον τοῦ δήμου Τροιζήνος τῆς Τροιζηνίας, ἔχον 133 κατοίκους.

Βαλαύστιον (Bot.) καλεῖται πᾶς καρπὸς κλειστός ἀποτελούμενος ἐκ πολλῶν καρπιδίων συνηγμένων καὶ ἐπιστεφόμενος διὰ τῶν μονίμων ὀδόντων τοῦ κάλυκος· τὸ μεσοκάρπιον αὐτοῦ θερματῶδες ὃν ἐμφανίζει δύο ὁρόρους ἀνομοίους, χωριζομένους διὰ διαφραγμάτων λεπτοτάτων τοῦ ἐνδοκάρπιου καὶ περιελίσσοντας πολυάριθμα σπέρματα μετὰ σαρκώδους περισπερμίου. Τύπος τοῦ εἶδους τούτου τοῦ καρποῦ εἶναι ὁ τῆς βολῆς, ὅστις ἤδη κατὰ τὴν ἀρχαίότητα ἐλέγετο οὕτω καὶ φαίνεται ὡς σύμβολον τῆς νήσου Ῥόδου ἐπὶ τῶν ἀρχαίων νομισμάτων αὐτῆς· ὁ οὐλοῖς τοῦ καρποῦ τούτων ἔχει στυπτικὰς ιδιότητας. [Θ.Χ.]

* **Βαλαώρα** ἡ Βελαώρα. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀπεραντίας τῆς Εὐρυτανίας ἔχον 519 κατοίκους τῷ 1896.

Βάλδης Giov. Battista Balbis). Διάσημος βοτανικὸς Ἰταλὸς γενν. ἐν Μορέττῃ τοῦ Πεδεμοντίου τῇ 17 Νοεμβρ. 1765 καὶ ἀποθ. τῇ 13 Φεβρ. 1831 ἐν Ταυρίνῳ ὡς καθηγητὴς τοῦ ἐκεῖ πανεπιστημίου. Συγγράματα αὐτοῦ εἰσι Flora Taurinensis (1806), Flore Lyonnaise (3 τομ. Lyon 1827—1835) κτλ. [Θ.Χ.]

Βάλδης (Δημήτριος). Ἑλλην νομομαθὴς καὶ ὑπουργός. Ἐγεννήθη ἐν Μεσολογγίῳ κατὰ τὸν Μάιον τοῦ 1814· μετὰ τὸν σκεδὸν μετέσχε τῶν δεινῶν τῆς πόλεως τοῦ Μεσολογγίου, περισωθεὶς μετὰ τῆς μητρὸς του ὀλίγον πρὸ τῆς ἡρώικης ἐξόδου εἰς τὸ νησιδίου Κάλαμον τῆς Ἰο-

νίου Πολιτείας καὶ ἀπεστάλη ἐκεῖθεν εἰς Λιθόρρον παρὰ τῷ ἐκεῖ θεῷ του Σπυρίδωνι Βάλβῃ, μεγαλεμπόρῳ. Καταρτισθεὶς δ' αὐτόθι εἰς τὴν ἐγκύκλιον παιδευσιν, ἐδόθη εἰς τὴν σπουδὴν τῆς νομικῆς ἐν τῷ περιτῇμῳ τότε πανεπιστημίῳ τῆς Πίσσης, ἐνθα ἡ νομικὴ πρὸ πάντων ἐδιδάσκατο ὑπὸ κλεινῶν νομοδιδασκάλων. Γενόμενος διδάκτωρ τῆς νομικῆς ἐπέστρεψε τῷ 1835 καὶ ἀμέσως εἰσηλθεὶς εἰς τὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν ὡς ἀντεισαγγελεὺς παρὰ πρωτοδικαίς, ἀνῆλθε δὲ ἀνὰ μίαν πάσας τὰς βαθμίδας τῆς δικαστικῆς ἱεραρχίας, γενόμενος πρωτοδίκης, εἰσαγγελεὺς, ἐφέτης, ἀρεοπαγίτης, πρέεδρος ἐρετῶν, ἀντιπρέεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τέλος κατὰ τὸ ἔτος 1872 καταλαβὼν τὴν ἀνωτάτην δικαστικὴν θέσιν τοῦ προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐν ᾧ διετέλεσε μέχρι τοῦ Μαΐου τοῦ 1885, ὅτε ἀπεχώρησε μετὰ πεντήκοντα ἐτῶν ἀδιάλειπον δικαστικὸν βίον, ἀπονειμῆντος αὐτῷ τοῦ τίτλου τοῦ ἐπιτίμου προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου. Καθ' ὅσον αὐτοῦ τὸν δικαστικὸν βίον ὑπῆρξε πρότυπον δικαστικοῦ λειτουργοῦ, τὸ ὄνομά του δὲ παρέμεινεν ἐν τῇ δικαστικῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἑλλάδος παροιμιώδες διὰ τὴν ἀρετὴν, τὴν ἐπιβολὴν καὶ τὸ κύρος, ὅπερ πάντοτε ἤσκησεν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων του· κατὰ τὸ ἔτος 1875 προήδρευσε μετ' ἐκτάκτου ἐπιτυχίας τοῦ εἰδικοῦ δικαστηρίου, ὅπερ ἐδίκασε τοὺς ἐπὶ σιμωνίᾳ κατηγορηθέντας ἀρχιερεῖς καὶ ὑπουργούς. Τῇ 30 Ἀπριλίου 1886 παρακληθεὶς ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἐσχημάτισεν ἐν ταῖς γνωσταῖς κρίσεσιν περιστάσεσι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης προσωρινὸν ὑπουργεῖον, γενόμενος αὐτὸς πρωθυπουργός καὶ ὑπουργός τῆς Δικαιοσύνης· κατὰ τὴν ἀναχώρησίν του ἐκ τῆς πρωθυπουργίας ἐτιμήθη διὰ τοῦ Μεγαλοσταύρου, ἀπεβίωσε δὲ πλήρης ἡμερῶν ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1892. [Πρ.]

Βαλδίνος (D. Caelius Calvinus Balbinus). Ῥωμαῖος αὐτοκράτωρ ἐπ' ὀλίγον μόνον ὄρεξας. Συγκλητικὸς ὢν ἀνηγορεύθη τῷ 238 μ. Χ. ὑπὸ τῶν συναδέλφων αὐτοῦ αὐτοκράτωρ, ὅπως μετὰ τοῦ συνάρχοντος Μαξιμίου Πευπηγνοῦ ἀνισταθῇ τῷ αὐτοκράτορι Μαξιμίνῳ τῷ Θρακί, ὃν καὶ ἐνίκησε παρὰ τὴν Ἀκυλιάν. Ἐκυβέρνησε λίαν συνεισὺς μετὰ τοῦ συνάρχοντος, ἀλλ' ἐφρονεῖτο μετ' ὀλίγους μῆνας ὑπὸ τῶν πραιτωριανῶν δυσφοροῦντων ὅτι ἀνηγορεύθη αὐτοκράτωρ ἀνεὺ τῆς συναινέσεως αὐτῶν καὶ ἀντικατεστάθη ὑπὸ Γορδιανοῦ τοῦ νεωτέρου.

Βαλγκουανέρα (Valguanera). Πόλις τῆς Σικελίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καλτανισέττης, ἔχουσα κατ. 11,485.

Βάλδεραε (Ἀλφρέδος κόμης Waldersee). Διαπρεπὴς στρατηγὸς τῆς Γερμα-

νικής αυτοκρατορίας γενν. τῷ 1832 ἐν Πότσδαμ, ἐξ οικογενείας καταγομένης ἐν τοῦ δουκικοῦ οἴκου τῆς Ἀγγλίας. Εἰσελθὼν τῷ 1850 εἰς τὸν στρατὸν καὶ συμμετασχὼν πάντων τῶν ἐκτοτε πολέμων τῆς Πρωσίας καὶ διακριθεὶς ἐν τῷ Γαλλογερμανικῷ πολέμῳ, ὅτε ἐγένετο ὑπασπιστής τοῦ Πρώσου διοικητοῦ τῶν Παρισίων, ἀνῆλθε μέχρι τῶν ὑψίστων στρατιωτικῶν θέσεων τοῦ Γερμ. κράτους. Ἀντικατέστησε τὸν ἀποχωρήσαντα Μόλτικε τῷ 1888 ὡς ἀρχηγὸς τοῦ γερμανικ. ἐπιτελείου καὶ προήχθη τῷ 1895 εἰς τὸν βαθμὸν στρατάρχου. Τῷ 1901 ἐστάλη ὑπὸ τοῦ αυτοκράτορος εἰς Κίνα ὡς ἀρχηγὸς τοῦ διεθνoῦς στρατοῦ πρὸς καταπολέμησιν τῶν Βόξερ. ἔθεν ἐπέστρεψε νικηφόρος μετὰ τινὰς μῆνας.

* **Βαλδεμβούργον** (Waldenburg). Πόλις ἐν τῇ πρωσσικῇ Σιλεσίᾳ ἔχουσα 13 χιλ. κατ.

* **Βαλδεβία** (Valdivia). Ἐπαρχία τῆς Χιλῆς ἐντασθεῖσα ἀπὸ τοῦ Ἰωάννου Β. καὶ ἔχουσα 21,536 τχμ. καὶ κατ. 60,687. Ἡ ὁμωνυμία πρωτεύουσα καὶ μένη ἐν ἑξαισίᾳ θέσσει ἡρίθμει 8,000 κατ. τῷ 1895.

* **Βαλδέκ-Ρουσσώ** (Pierre-Marie Waldeck-Rousseau). Γάλλος πολιτικὸς ἀνὴρ γενν. τῷ 1846 ἐν Νάντη ἐξ οικογενείας γερμανικῆς καταγωγῆς. Ἐπηγγέλματο τὸν δικηγόρον ἐν Πένναις, ὅτε ἐκλεγείας βουλευτῆς ἐγένετο τὸ πρῶτον ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν ὑπὸ τὴν πρωθυπουργίαν τοῦ Γαμβέττα τῷ 1881 καὶ ὑστερον τοῦ Φερρὺ τῷ 1883—85. Τῷ 1894 ἐξελέγη γερουσιαστής, τῷ δὲ 1895 ἦτο ὑποψήφιος πρόεδρος τῆς δημοκρατίας ὑποχωρήσας τῷ Φώρ. Τῷ δὲ 1899 ἐγένετο πρωθυπουργός καὶ διετέλεσε τοιοῦτος ἐπὶ τριετίαν μέχρι τοῦ Ἰουνίου 1902.

* **Βαλδέκκη**. Ἡγεμονία τῆς Γερμανίας ἔχουσα ἐμβ. 1121 τχμ. καὶ κατ. 57,918 τῷ 1900. Ἡγεμὼν Φρειδερίκος ἀπὸ τῆς 30 Ἀπριλ. (12 Μαΐου) 1893. Οἰκονομικὰ προϋπολογισμὸς τοῦ 1901 : 1,545,785 μάρκων καὶ δημόσιον χρέος 1,902,300. Πρωτεύουσα Ἀρόλσεν, πλῆλιν ἔχουσα 2,734 κατ. τῷ 1900.

* **Βαλεαρίδες νῆσοι**. Κάτωκει τῷ 1897 : 306,926.

* **Βαλεριάνου**. Χωρ. τοῦ δήμου Ἐλίου τῆς Κεφαλληνίας, ἔχον 130 κ. τῷ 1896.

* **Βάλεμπεργ** (Georg Wahlenberg). Σφοδρὸς βοτανικὸς συλλέξας γενν. τῷ 1780 καὶ ἀποθ. τῷ 1851 ἐν Οὐψάλη, ὅπου ἔχρημάτισε καθηγητῆς. Πολλὰ καὶ σπουδαῖα εἰσὶ τὰ συγγράμματά του, ἰδίως τὰ περὶ βοτανικῆς γεωγραφίας (Flora Lapponica, Flora Suecica) κλπ. [Θ.Χ.]

* **Βαλεντία**. 1) Πόλις τῆς Ἰσπανίας ἀριθμοῦσα 204,768 κατ. τῷ 1897. — 2) Πόλις τῆς Βενεζουέλας ἔχουσα 38,954 κατ. τῷ 1889. — 3) Πόλις τῆς Γαλλίας μετὰ κατ. 26,200.

* **Βαλέττας** (Ἰωάννης Ν.). Δόκιμος ἀνὴρ γενν. ἐν Ἰωσυγενῆς τοῦ πολιτικοῦ καὶ λογίου ἀνδρός Σπυρ. Β. καὶ ἀποθ. ἐν Λονδίνῳ τῷ 1900 ἐν ἡλικίᾳ 82 ἐτῶν περίπου. Διετέλεσεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη διευθυντῆς παιδαγωγείου ἐν Σύρῳ, πολλοὺς ἀναδείξαντος καλοῦς μαθητὰς, εἴτα δὲ μεταβὰς εἰς Λονδίνον ὑπῆρξεν ἐκεῖ διευθυντῆς τοῦ σχολείου τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος. Κύρια αὐτοῦ ἔργα εἶναι : Γεωγραφία τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἑρμούπολει 1839. β' ἐκδόσις αὐτοῦ 1851). Φωτίου πατριάρχου Κ/πόλεως ἐπιστολαί, (Λονδ. 1864). Ἡ μεταφράσις τῆς ἱστορίας τῆς ἑλληνικῆς γραμματικῆς τοῦ Δοναλδ-σῶνος, μετὰ πλείστων προσθηκῶν καὶ βελτιώσεων (2 τόμ. αὐτ. 1870. Περί τοῦ Πιστεύου, (1871), περὶ Ὁμήρου, καὶ ἄλλα τινά.

* **Βάλθαμ** (Waltham). Πόλις τῆς Βορ. Ἀμερ. πολιτείας Μασσαχουσέτης. ἔχουσα περὶ τὰς 20 χιλ. κατ.

* **Βαλί** (Bali). Νῆσος τῆς Σύνδας ἀνήκουσα τοῖς Ὁλλανδοῖς καὶ ἔχουσα μετὰ τῆς παρακειμένης νηϊδὸς Πανδύτας ἐμβαδὸν 5,396 τχμ., τοῦ πληθυσμοῦ ὑπολογιζομένου εἰς 500 χιλ. κατοίκων. Ἐν ταύτῃ καίται καὶ τὸ ὑποτελὲς μικρὸν ἰθαγενὲς κράτος τοῦ Βαδόνγκ.

* **Βαλεδοβουλὰξ**. Ἰθαγενὲς ἐντασθεῖσα τῶν γεδρόπων τῆς φαρνεσιακῆς ἀνακίας, γενομένη δεκτὴ ἐν τῷ ἐμπορίῳ.

* **Βαλεδόλιον** (Validol). Νεωτάτη φαρμακευτικὴ σκευασία παρέχουσα ἀρίστα ἱαματικά ἀποτελέσματα κατὰ πάσας καταβολῆς τῶν μυϊκῶν καὶ νευρικῶν συνάψεων, κατὰ τῶν παθήσεων τοῦ στομάχου, τῶν ὑστερικῶν παθήσεων καὶ τῶν νευρασθενειῶν. Ἰδιαίτερος ὠφελεὶ κατὰ τῆς νουτίας τῶν ναυτιλλομένων. [P.N.B.]

* **Βαλιμῆ** ἢ Βαλίμζ. Κώμη τοῦ δήμου Κράθιδος τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων καὶ

* **Βαλιμέτικα**. Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγίων τῆς Αἰγιαλείας, ἔχον 186 κατοίκους, πρωτεύουσα θερινῇ αὐτοῦ, ἔχουσα 772 κατ.

* **Βάλκερ** ἢ Οὐόκερ (Walker). Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἔχουσα 11,341 κατ.

* **Βάλλαρατ** (Ballarat). Πόλις τῆς Αὐστραλίας, ἔχουσα μετὰ τῶν προαστείων κατ. 44,848 τῷ 1897 καὶ οὐσα εἶδρα Ἀγγλικανοῦ ἐπισκόπου.

* **Βαλλεάνοι** (Μαρκῆς καὶ Παναγιῆς). Βαθύπλουτοι Ἕλληνες ἀδελφοὶ ἀναδειχθέντες εὐεργεταὶ τοῦ Ἑλλην. ἔθνους.

Γεννηθέντες ἐν Κεραμειῇ τῆς Κεφαλληνίας μετέδωσαν ὁ μὲν Μαρτῆς εἰς Ταϊνάνιον τῆς Ῥωσσίας, ὅπου ἐμπορευόμενος ἐκτῆσατο μεγάλην περιουσίαν καὶ ἀπέθανεν αὐτῷ τῷ 1896. ὁ δὲ Παναγῆς ἀναχωρήσας παρήλιξ ἤδη ἐν Κεφαλληνίᾳ ἐγκατέστη ἐν Λονδίῳ, ὅπου ἀπέθῃ πλουσιώτερος τοῦ ἀδελφοῦ. Τῇ γενναίᾳ δαπάνῃ ἀμοιτέρων καὶ τοῦ ἐν Μασσαλίᾳ ἀδελφοῦ Ἀνδρέου ψεκδομήθη ἡ περιπέλῃς ἐν Ἀθήναις Βιβλιοθήκῃ, ἥ ἡ κτίσις ἤρξατο τῷ 1885. Ὁ Παναγῆς Β. ἀπέθανε κατὰ Ἰανουάριον 1902 ἐν Λονδίῳ καταλιπὼν κλοισσιαίαν περιουσίαν εἰς τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ κληροδοτήσας 500 χιλ. λίρ. στερλινῶν ὑπὲρ τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων τῆς πατρίδος τοῦ Κεφαλληνίας. Ζῶν δὲ πολλάκις ἐπήρχετο ἀρχὸς εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἑλλ. ἔθνους.

* **Βαλλαδολίδ** (Valladolid). 1) Πόλις τῆς Ἰσπανίας ἔχουσα 68 χιλ. κατ. τῷ 1897. — 2) Πόλις τοῦ Μεξικῶ ἐν τῇ πολιτείᾳ Γουαταμόρας, ἔχουσα 13,274 κατ. τῷ 1887.

Βαλλιεῖλ (Bailleul). Πόλις τῆς Γαλλίας ἐν τῷ νομῷ τοῦ Βορρᾶ, ἀριθμοῦσα μετὰ τοῦ ὅλου δήμου 13,449 κατ. τῷ 1896.

Βαλλασέϋ ἢ Οὐώλλεϋ (Wallassey). Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἐν τῇ κομιτείᾳ Τσέστερ, ἔχουσα 33,227 κατ. τῷ 1891.

Βάλλοντα γαλθανόμετρα. Βλ. ἡλεκτρικαὶ μετρήσεις.

Βάλλς (Valls). Πόλις τῆς Ἰσπανίας ἐγγὺς τῆς Ταρρακῶνος, ἔχουσα 13,274 κατ. τῷ 1887.

Βαλλὼν ἢ Οὐάλλων (Henri Alexandre Wallon). Γάλλος πολιτικὸς ἀνὴρ καὶ ἱστορικὸς γεννηθεὶς τῷ 1812 ἐν Βαλενσιέννῃ. Καθηγητὴς ὢν ἐν τῇ Σορβὼν τῶν Παρισίων καὶ πρυθὲς ἐπὶ τῆς β' αὐτοκρατορίας ἐδημοσίωσεν ἔργα πολλοῦ λόγου ἀξία ἥτοι βίον τοῦ Ἰησοῦ κατὰ τοῦ Ρενάν καὶ βίον Ἰωάννης δ' Ἀρχ. Ἀπὸ τοῦ 1871 ἐκλεγείας μέλος τῆς ἐθνοσυνελεύσεως καὶ ἀδελφῶν ἐν τῷ κέντρῳ συνετέλεσεν αὐτῷ εἴπερ τις καὶ ἄλλος εἰς τὴν ἐπίσημον σύνταξιν τῆς Γαλλίας ὡς δημοκρατικοῦ πολιτεύματος τῇ 18/31 Ἰαν. τοῦ 1870, ἐφ' ᾧ καὶ ὠνομάσθη κοινῶς ὁ πατήρ τοῦ Συντάγματος. Τῷ 1875 ὑπῆρξε καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς δημοσίας ἐν παιδείᾳ. Διατελεῖ δὲ μέχρι τοῦ νῦν καθηγητὴς ἐπίτιμος ἐν τῇ Σορβὼν καὶ ἰσθίως γραμματεὺς τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῆς φιλολογίας. Πόλιν τῶν ἀνω ἔγραψε πολλὰ ἐπὶ ἄλλῃ ἔργα ἱστορικὰ καὶ κοινωνιολογικά. [B.E.]

* **Βαλμάδα**. Χωρίον τοῦ δήμου Θυά-

μου τῆς ἐπαρχίας Βάλτου, ἔχον 327 κατ.

* **Βαλομανδρι**. Χωρίον τοῦ δήμου Πιπλίων τῆς ἐπαρχ. Τρικάλων ἔχον 108 κ.

Βαλουκεσέρ. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας πρωτεύουσα ὁμωνύμου ἐπαρχίας καὶ τοπαρχίας, τῶς ἀνήκουσα εἰς τὴν τοπαρχίαν Προύσης. Κεῖται ΒΔ. τῶν Κυθωνιδῶν, οὐσα πόλις ἐμπορικὴ καὶ βιομήχανος καὶ γνωστὴ ἐπὶ τῇ ἐτησίῳς κατ' Αὐγούστον τελουμένη ἐμπορικῇ πανηγύρει τῇ διαρκούσῃ 22 ἡμέρας. Ἐχει κατοίκους 20,000 ἢ κατ' ἄλλους 12 χιλ., ἐξ ὧν χίλιοι Ἑλληγες ὁρθόδοξοι. [M.X.]

* **Βαλπαράϊζον** (Valparaiso). Πόλις τῆς Χιλῆς ἔχουσα 143,022 κατ. τῷ 1899.

* **Βάσσαλλ** ἢ Οὐάσσαλλ (Walsall). Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἔχουσα 71,791 κατ.

* **Βάσσαλλ-Χηθ** (Balsall-Heath). Πόλις τῆς Ἀγγλίας παρὰ τὴν Βιρμιγγάμην ἔχουσα 30,581 κατ. τῷ 1891.

* **Βαλσαμάτα**. Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ὀμαλίων τῆς ἐπαρχίας Κρανίας τῆς Κεφαλληνίας, ἔχουσα 1,176 κατ.

Βαλσαμικὰ καταπότια τοῦ Morton. Συσκευαζόμενα ἐκ κόμμεος ἀμμωνιακοῦ, ἐξηχωνόμενου βενζοϊκοῦ ὀξέος, θειούχου βαλσαμοῦ ἀνισόχου, κόνεως κρέκου (σασαφρά) καὶ βαλσαμοῦ τολουανῶ, ὠφελοῦσι κατὰ τῶν χρονίων κατάρρων τοῦ στομάχου.

Βαλσαμικὸν ὕδωρ τοῦ Jackson. Ὑγρὸν οἰνοπνευματικὸν περιέχον ἐν διαλύσει πύρεθρον, βάλσαμον τολουανῶν καὶ διαρρόρους ἀρωματικὰς οὐσίας. Ὑγρὸν ὀδοντομηχτικόν.

Βαλσαμίτης (Φαρμ.) Balsamite. Τὸ ἔγχυμα τῶν φύλλων τοῦ φυτοῦ τούτου, ὅπερ καλεῖται καὶ θήρανθεμῖς ἢ βαλσαμώδης (tanaisie baumière), ἔχει ἀντισπασμωδικὴν ἐνέργειαν κατὰ τῆς ἐπιληψίας καὶ ὑστεροεπιληψίας ἀνωτέραν καὶ τῆς τοῦ ἐγγύματος τῆς βίλης τῆς νάρδου, διότι λαμβανόμενον τακτικῶς ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐξαλείρει τοὺς σπασμώδεις παρῆξισμους.

* **Βάλτα**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἐράνης τῆς ἐπαρχίας Τριφυλίας, ἔχον 441 κατ.

* **Βάλτα** (Balta). Πόλις τῆς Ῥωσσίας ἔχουσα 23,393 κατ. τῷ 1899.

* **Βαλτά-Λιμάν**. Ἡ ὁμώνυμος συνθήκη ἐγένετο τῷ 1849.

* **Βαλτεσινίκου**. Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Κλείτορος τῆς ἐπαρχίας Γορτυνίας ἔχουσα 1,790 κατ.

* **Βαλτέτσι**. Χωρίον τοῦ ὁμωνύμου δήμου καὶ πρῶην πρωτεύουσα αὐτοῦ, ἔχον 1,041 κατ. Ὁ δῆμος Βαλτετσίου ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μαντινείας περι-

λαμβάνει τὴν πρωτεύουσαν Καντρέβαν, τὸ ἀνωτέρω Β. καὶ τὰ χωρία Ἀλόνα, Ἀραχαρίταις, Κεραστάρι, Κουτρομπέυχι, Λιανού, Μάναρη, Μανιάτη, Μαμαριά, Μαυρογιάνη, Μπαρμπέζα, Ντόριζα, Παλχόχουσι καὶ Πάπαρη, μετὰ 5.110 κατ.

* **Βάλτζα.** Χωρ. τοῦ δήμ. Κερπινῆς τῶν Καλαβρύτων, ἔχον 320 π. Βλ. καὶ Βάλτσα.

* **Βαλτιμόρη** (Baltimore). Πόλις τῆς Βορ. Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας, ἔχουσα 508.957 κατ. τῷ 1900.

Βαλτινοί. Οἰκογένεια ἀγωνιστῶν, ἐξ ὧν διαπρεπέστερος ὑπῆρξεν ὁ Γεώργιος γενν. τῷ 1775 ἐν Χαλκισποταμίοις τοῦ Βάλτου ἐξ ἐπισήμου οἰκογενείας τοῦ τόπου καὶ ὧν τριτότοκος πέντε ἀδελφῶν. Νεώτατος ἐξελέξατο τὴν ἀρματολικὴν βίαν συντροφεύς γενόμενος τοῦ συγγενεῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου Κοντογιάννη, μετὰ δὲ τὴν κατατροφὴν καὶ διασπορὰν τῶν ἀρματολῶν ἐν Λαγγάδα κατέσυγε πρὸς τὴν Ἀλῆ Πασσάν, ὅρ' οὗ ἐγένετο δεκτός μετὰ τιμῶν καὶ παρ' οὗ εὗρίσκοντο ἐν εὐνοίᾳ ἀπὸ καιροῦ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Κωνστ. καὶ Ἰωάννης. Ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ πατρῴου τοῦτου ὧν ἐμυθῆ ταύτης Φιλικῆς Ἐπαιρείας καὶ ὕστερον ἀναδείχθη ἐν τῶν πρωτοεργῶν τῆς ἐξεγέρσεως ἐν τῇ Δυτικῇ Ἑλλάδι ὀλίγον δὲ πρὸ τῆς ἐκρήξεως ταύτης κατήλθεν εἰς Μεσολογγίον, ἐνθα μετὰ τῶν λοιπῶν ἀρχηγῶν ὑψώσεν ὕστερον τὴν σημαίαν τῆς Ἐλευθερίας ἐκδιώξας ἐκείθεν τοὺς Τούρκους. Χαίρων δὲ τὸν ἀμέριστον σεβασμὸν καὶ ἀγάπην τοῦ τόπου ἔλαβε παρὰ τῶν πόλεων τοῦ Μεσολογγίου καὶ τοῦ Αἰτωλικοῦ πᾶσαν ἐξουσίαν ἐπ' αὐτῶν, ἣν διετήρησεν ἐρ' ἱκανὸν χρόνον. Δι' ἐγγράφου τῆς γερουσίας τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος τῆς 13 Μαρτίου 1822 προσεκλήθη νὰ καταλάβῃ μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν τῶ Μακρυνόρος, ὅπως κωλύσῃ τὴν διάβασιν τῶν Τούρκων ἀπειλούντων δι' εἰσβολῆς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐνωθεὶς μετὰ τοῦ Γώγου Μπακίλα καὶ τοῦ Ἀνδρέου Ἰσκού ἐνίκησε τὸν τουρκικὸν στρατὸν τὸν διοικούμενον ὑπὸ τοῦ Ἰσμαὴλ Πασσᾶ ἐν Λαγγάδα τοῦ Μακρυνόρος. Παρευρεθεὶς ὡσαύτως ὕστερον ἐν ταῖς μάχασι τοῦ Πέτα καὶ τῆς Πλάκας, ἐξεστράτευσεν τῷ 1824 κατὰ διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τῶν ἀνταρτῶν τῆς Πελοποννήσου καὶ ἐπολέμησεν ἐν Τρικάλαις, ὕστερον δὲ μετὰ τὴν ἀρξίν τοῦ Ἰβραήμη ἐν Σκινδάλαια. Ἐπεχείρησε δὲ μετὰ τοῦ Καραϊσκάκη, Κίτσου Τζαβέλλα καὶ Εὐαγγέλου Κοντογιάννη νὰ λύσῃ τὴν πολιορκίαν τοῦ Νεοκάστρου πολεμήσας κατὰ τῶν Τούρκων. Ἀναγνωρισθεὶς τῇ 5 Μαρτίου 1825 στρατηγός, διατάχθη κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος νὰ τρέξῃ πρὸς βοήθειαν εἰς Καρ-

πενίσιον καὶ Μεσολογγίον. ἐνωθεὶς δὲ μετὰ τοῦ Καραϊσκάκη ἐπολέμησεν ἐν Σαλώνοις καὶ μετὰ τὰς μάχας τὰς περὶ τὸ Καρπενίσιον μάχην προσεπάθησε ἐπιπίπτων νύκτωρ κατὰ τοῦ τουρκικοῦ στρατοπέδου, ἵνα λύσῃ τὴν δευτέραν πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου, εἰς ᾧ εἰσῆλθεν ὕστερον μετὰ τὴν κατανίκησιν ὑπ' αὐτοῦ ἐν Πετροχωρίῳ τοῦ Τουρκάλαβαν Ὑσέλιου Πίτσαρη. Ἐν Μεσολογγίῳ ὁ Β. ἀνέλαβε τὴν φύλαξιν τοῦ ΒΑ κανονιστάσιον τῆς πόλεως καὶ διακατέστησεν ἐν αὐτῇ ὑποστὰς πάντα τὰ δεινὰ τῆς πολιορκίας μέχρι τῆς πτώσεως τοῦ Μεσολογγίου. ἔθεν ἐξήλθε κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξόδου τῆς φρουρᾶς τῷ 1826 ἐπὶ κεφαλῇ ὧν τοῦ σώματος τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς. Ὁ Β. μετὰ ταῦτα ἐξετέλεσε πλείστας δημοσίας ὑπηρεσίας, πεμ-φθεὶς τῷ 1829 ὡς ἐκτακτός ἀπεσταλμένος τῆς κυβερνήσεως εἰς Μισοτρὰν καὶ ὕστερον εἰς Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα. Τῇ 3 Μαρτίου 1832 διορίσθη πρέσβης τῆς διοργανωτικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος καὶ τῇ 1834 ἐστάλη μετὰ τοῦ Ζαΐμη εἰς Ἀρχαδίαν καὶ Μεσσηνίαν πρὸς καταπαυσιν τῶν ἐκεῖ στάσεων. Διατελέσας δὲ πολλὰς πληρεξούσιος ἐν ταῖς συνελεύσεσι τοῦ Ἀργεῦς, Ἀστρουῦ καὶ Τροιζήνης διορίσθη ἄρα τῇ συγκροτήσεϊ τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας μέλος αὐτοῦ καὶ ἀπέθ. κατὰ Δεκ. τοῦ ἔτους 1837. Οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Κωνσταντῖνος ὁ καλούμενος Ντόσπαγας, Ἰωάν. Νικίλ. καὶ Σωτήριος διεκρίθησαν ἐν τῷ ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγωνί, ὡς καὶ ἄλλοι συγγενεῖς καὶ ὁμίονοι αὐτοῦ. Τοῦ Ἰωάννου υἱοὶ ἦσαν ὁ Ἀθανάσιος ἡ Θανάσίου ἡλίας γενν. τῷ 1802 ἐν Λεπενού, ὅστις ἐκπαίδευθεὶς ὑπὸ τὸν Παλλιάδαν ἐν Ἰωαννίνοις τῇ διαταγῇ τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ, οὗτος ἐπῆρξε καὶ σφαγιδοφύλαξ, διεκρίθη πολυλάνης ἐν τῷ ἱερῷ ἀγῶνι, ἀνῆλθε μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑποστρατήγου ἐπὶ τοῦ βασιλείως Ὁθωνος, οὗτος καὶ ἐν ταῖς τελευταῖς στιγμαῖς παρέστη ἐν Βαμπεργῇ τῷ 1867 καὶ ἀπέθανεν ὀλίγω ὕστερον, καὶ ὁ Βλᾶσιος, γενν. τῷ 1825, ἐπὶ πολλὰ ἔτη διατελέσας συντάκτης τοῦ περιοδικοῦ συγγράμματος "Ἑλλήν στρατιώτης", ὅστις ἦτο καὶ μεταφραστὴς τῆς πραγματείας τοῦ Ζαλλῶνι περὶ Φαναριώτων (1855) καὶ ἀπέθανε φέρων τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποστρατήγου ἐν Ἀθήναις τῷ 1896. [Α.Ν.Γ.]

Βάλτος. Ἐπαρχία τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ἔχουσα πρωτεύουσαν τὸν Καρθασσαρᾶν καὶ ἀποτελούμενος ἐκ τῶν δήμων Ἀμβρακίας, Οὐάμου, Ἰερμένης καὶ Στράτου, μετὰ 17.369 κατ.

Βάλτσα. (Μεγάλη καὶ μικρά). Χωρία τοῦ δήμου Σικυῶνος τῆς Κορινθίας, ἔχοντα

τὸ μὲν 516, τὸ δὲ 282 κατοίκους. Βλ. καὶ Βάλτσα.

* **Βαλτσινό.** Χωρίον τοῦ δήμου Πιπλίων τῆς ἐπαρχίας Τρικάλων, ἔχον 419 κατ. τῷ 1896.

Βαλύλιον (Valyl). Νεώτατον χημικὸν προϊόν (αἰθυλαμίδη τοῦ βαλεριανικοῦ ὀξέος) ὑπὸ μορφῇν ρευστοῦ ἄγρου, δομῆς δυσαρτέτου, γεύσεως πικροστυροῦ καὶ καυστικῆς. Ὡρελεῖ κατὰ τῆς ὑστερίας, τῶν τραυματικῶν νευροπαθειῶν, τῆς ἡμικρανιαλγίας, τῶν νευραλγιῶν καὶ τῶν διαταραχῶν τῆς ἐμμήνου καθάρσεως καὶ τῆς ἐμμηνοπαύσεως. [P.N.B.]

* **Βαλφρούς** (Balfrousch ἢ Barferusch). Πόλις τῆς Περσίας ἔχουσα περὶ τὰς 50 χιλ. κατοίκων.

* **Βάλχ** (Balkh). Τὰ ἀρχαία Βάκτρα, πόλις τῆς Βουχαρίας ἔχουσα 15,008 κατ. καὶ πατρίς τοῦ ποιητοῦ Τζαμί οὔσα.

* **Βάρδακα.** Χωρίον τοῦ δήμου Οἰτύλου τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας, ἔχον 301 κατ.

Βαρδακοκολλόδιον ἔστι κυτταρίνη δινιτριλική. Βλ. Κολλόδιον.

* **Βαρδακού.** Κώμη τοῦ δήμου Οἰνούκων τῆς ἐπαρχίας Λακεδαιμόνας, ἔχουσα 4,099 κατοίκους τῷ 1896 καὶ σχολαρχεῖον.

* **Βαρδάρ.** Χώρα ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς Ἀφρικῆς κατὰ τὸ ΒΔ. μέρος αὐτῆς, ἀποτελούσα ἄλλοτε μέγα νιγηρικὴν κράτος ὅπερ ὑπῆλθεν τῷ 1891 εἰς τὰς γαλλικὰς κτήσεις ὑπὸ τοῦ συνταγματάρχου Ἀρσινάρ.

* **Βαρδέρογη.** Πόλις τῆς Βουαρίας ἔχουσα κατοίκους 41,626 τῷ 1900. Ἐνταῦθα ἀπὸ τοῦ βασι. τῆς Ἑλλάδος Ὁθων τῷ 1867 καὶ ἡ βασίλισσα Ἀμαλία τῷ 1875.

* **Βάρμπουρυ** (Banbury). Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἐν τῇ κομητείᾳ Ὁξφόρδης, ἔχουσα 12,767 κατ. τῷ 1891. Παρα ταύτην ἐγένοντο δύο μάχαι, τῷ 1459 ὅτε ὁ κῆμης Βάρβικ (Warwick) ἐνίκησεν Ἐδουάρδον τὸν Δ' καὶ τῷ 1642 μεταξύ τῶν κοινοβουλευτικῶν καὶ τῶν βασιλικῶν.

* **Βάρμος.** Πρωτεύουσα τοῦ ὁμωνύμου δήμου τοῦ ἀνήκοντος τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀποκορώνου τοῦ νομοῦ Σφακίων ἐν Κρήτῃ, κειμένη ἐπὶ περπνῆς τοποθεσίας καὶ ἔχουσα 1036 κατ. Εἶναι γνωστὴ διὰ τὴν κατὰ Μάιον τοῦ 1896 πολιορκίαν τῶν Τούρκων ὑπὸ τῶν χριστ. ἐν τῷ ἄνω ταύτης κειμένῳ ὄχυρῷ πύργῳ καὶ τὴν καταστροφὴν δύο τουρκ. λόγων. Ὁ δήμος Βάρμου περιλαμβάνει ἐκτὸς τῆς κώμης Β. καὶ ἄλλα 20 χωρία ἔστι Ἀγ. Βασίλειον, Ἀγ. Παῦλον, Ἀπάνω Κεφαλῶν, Ἀργυρομοῦρι καὶ Κατούνας, Γαβαλογόρι, Γετόμη, Μετόγι, Δραπάνο, Καρύδι, Κάλამίτσι, Ἀλεξάνδρου, Κάλამίτσι, Ἀμυγδάλι,

Κάτω Κεφαλῶν, Κοπράναν, Λιτσάρδαν, Λυκοτιναράν, Ντουλιανάν, Ξεροστέρνι, Ξωπολιν, Παλαιώνι, Σελλιάν καὶ Σούρην, μετὰ 5,525 κατ.

* **Βάρμφ** καὶ οὐχί * Βάμπ (Banff). Κομητεία τῆς Β. Σκωτίας, ἔχουσα ἐμβαδὸν 1,777 τετρ. καὶ κατοίκους 61,487 τῷ 1901. Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα Β. ἢ Boinesse ἠρίθμει τῷ 1891 κατ. 3,871.

* **Βάν** (Van ἢ Ἀρμ. Schamira-Makert) ἔστι πόλις τῆς Σαμπαϊάδας. Πόλις τοῦ ὁμωνύμου τουρκικοῦ βίλαγιτοῦ ἐν τῇ Ἀσιατικῇ Τουρκίᾳ (τοῦ ἀριθμοῦντος 430 χιλ. κατ. ἐξ ὧν 80 χιλ. Ἀρμ.), ἔχουσα 30 χιλ. κατ.

Βανάδα. Χωρίον τῆς Μεσσηνίας ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Αἰθώνος, ἔχον δὲ τῷ 1896 κατ. 158.

Βανανοσουχῆ (Bot.). Εἶδος Βανανέας καλούμενον *Musa sapientum*, βλ. Μούσα καὶ Μουσώδη.

* **Βάναρη** ἢ Βάναρα. Χωρίον τοῦ δήμου Σιλικίων τῆς ἐπαρχίας Καρδίτσας, ἔχον 372 κατ. τῷ 1896.

* **Βανᾶτον.** Χώρα τῆς Αὐστρουγγαρίας εὐδερμὴν ἀπὸ τοῦ 1860 ἀποτελούσα χωριστὴν διοικητικὴν διαίρεσιν, ἀπὸ περιλαμβανομένη ἐν τοῖς σύγγρ. κομητάτοις Τοροντάλ, Τέμερ Κράσσο καὶ Βατς (τῆς λεγομένης Βαϊδεδίνης). Πρωτεύουσα Τεμεσάρ. Τὸ Β. ἔχει ἐμβα. 26,382 τετρ. καὶ κατ. 1,433,424 τῷ 1890 διαφόρων θρησκευμάτων καὶ ἐθνικοτήτων.

* **Βανάτον.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ψωφίδος τῆς Ζακύνθου, ἔχουσα 826 κατ.

* **Βάνδαρα** (Bhandara). Πόλις τοῦ Ἰνδοστάν ἔχουσα 13,389 κατ. τῷ 1891.

* **Βανδέα** (Vendée). Νομός τῆς Γαλλίας ἀριθμῶν κατ. 441,735 τῷ 1896.

* **Βανδελκάνδ** (Bandelkand ἢ Bundeelkhand). Χώρα ἐν τῷ κεντρικῷ Ἰνδοστάν ἀνήκουσα εἰς ἀγγλικὴν προκταρεῖον καὶ ἀριθμ. 1,508,053 κατ. τῷ 1891.

* **Βανδσεβέκ** (Wandsbeck). Πόλις τῆς πρωσσικῆς ἐπαρχίας Σλέσβιγ-Ὁλσταϊν ἔχουσα 21,666 κατ. τῷ 1895.

* **Βάνια.** Χωρίον τοῦ δήμου Παραληθαίων τῆς ἐπαρχίας Τρικάλων ἔχον 480 κατ.

* **Βανιακούλια.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγινίου τῆς ἐπαρχίας Κάλυμνους, ἔχον 684 κατοίκους.

Βανιέρ-δὲ-Βιγόρ (Bagnères-de-Bigorre). Πόλις τῆς Γαλλίας ἐν τῷ νομῷ τῶν ἄνω Πυρηναίων, κειμένη εἰς ὕψος 550 μ. ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ἔχουσα 8,837 κατ. καὶ ἱατρικὰ ὕδατα ψυχρὰ καὶ θερμὰ, ἅτινα συγχέονται καθ' ὅλον τὸ ἔτος πρὸς θερμασίαν ποικίλων δερματικῶν παθήσεων.

* **Βανιουδάγγις** (Banjuvangis). Αὐτοτελής προεδρία ἐν τῷ Ἀνατ. μέρει τῆς νήσου Ἰάβας, ἔχουσα ἐμβαδὸν 9,658 τχμ. καὶ 711,371 κατ. μετὰ τοῦ Βεζούκι.

* **Βάνναι** (Vannes). Πόλις τῆς Γαλλίας ἔχουσα 22,189 κατ. τῷ 1896.

Βανξία (Βετ.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Πρωτεωδῶν, περιλαμβάνον περὶ τὰ πεντήκοντα εἶδη βλαστάνοντα ἅπαντα ἐν Αὐστραλίᾳ, ἐξ ὧν τινα ἐξευρωπαισθέντα κηπεύονται ἐν Προδριγίᾳ.

Βαντέγκ, Bos banteng (Ζωολ.). Εἶδος ἀγρίου βοῦς κατοικοῦντος εἰς τὰ δάση τῶν νήσων Ἰάβας, Βορνέου καὶ Σουμάτρας κατα μικρὰς ἀγέλας, εὐκόλως τιθασσευόμενος καὶ χρησιμοποιοῦμένου ζωοτεχνικῶς πρὸς παραγωγήν προϊόντων μίξεως μετὰ τῶν κατοικιδίων βοῶν. Ζῶν ὠραίον, φέρων πυκνάς καὶ οὐλας τρίχας κατὰ τὴν κεφαλὴν, κέρατα βραχέα, κατὰ τὴν βάσιν παχέα, βαθυκῆδον δὲ λεπτονόμονα καὶ ἀπολήγοντα εἰς ἐξῆς, φερόμενα καμπύλως πρὸς τὰ ἐκτός.

* **Βάουτσεν** (Bautzen). Πόλις τοῦ βασιλείου τῆς Σαξωνίας, ἔχουσα 23,678 κατ. τῷ 1895.

* **Βάρ** (Bar). Πόλις τῆς Ῥωσσίας ἐν τῷ κυβερνεῖῳ τῆς Ποδολίας, ἀνήκουσα ἄλλοτε εἰς τὴν Πολωνίαν καὶ ἔχουσα 10,614 κατ. τῷ 1897. Τῷ 1768 συνέστη ἡ ὁμοσπονδιακὴ σύνδοξ τοῦ Β. ἡ σχηματισθεῖσα ὑπὸ Πολωνῶν εὐπατριδῶν πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν δικαιωμάτων τῶν εὐγενῶν καὶ ἀντιπράξιν κατὰ τῆς ὁσημέραι αὐξανομένης ῥωσ. ἐπιδράσεως, ἥτις σύνδοξ κατέληξεν εἰς ἐμφύλιον πόλεμον καθ' ὃν τῷ 1768 ἐάλω τὸ Β. ὑπὸ τῶν Ῥώσων, ἐκηρύχθη ὑπὸ τῆς συνόδου ταύτης ἐκπτώτος ὁ βασιλεὺς Στανίσλαος Πονιατόβσκι καὶ ἀπῆχθη ἐκ Βαρσοβίας τῷ 1771. Προσκαλέσασα τοὺς Τούρκους εἰς βοήθειαν κατὰ τῶν Ῥώσων, διελύθη τῷ 1772 εὐθὺς ὡς ἐπαύσαντο οἱ Τούρκοι χρηρηγούντες ἐπικουρίαν.

* **Βάρ** (Var). Νομὸς τῆς Γαλλίας ἀριθμῶν κατ. 309,191 τῷ 1896.

Βαράνες. Χωρ. τοῦ δήμου Μεθώνης τῆς Πυλίας μετὰ 419 κατ. τῷ 1896.

Βαρακόα. Πόλις τῆς νήσου Κούβας πρὸς τὰ Ἀνατ. αὐτῆς, ἔχουσα 18,059 κατ. τῷ 1887.

Βαρανίδα. Βλ. Μονιτορίδα.

Βάρανος. Βλ. Μόνιτορ.

* **Βάρανυα** (Baranya). Κομιτάτον τῆς Οὐγγαρίας, ἔχον 322,285 κατ. τῷ 1890.

* **Βαροσδίνον** (Warasdin). Πόλις τῆς Οὐγγαρίας ἐν Κροατίᾳ, ἔχουσα 10,623 κατ.

Βαρδαδαλὴ καλεῖται ἡ διακονὴ

ἀλόνῃ ἢ προσερχομένη ἐκ τῆς νήσου Βαρβαδόης.

Βαρδαδαλοῦνη (Χημ.). Σῶμα καθ' ὑπερβολὴν πικρὸν, εὐδιάλυτον ἐν ὕδατι, ἀποκρυσταλλοῦμενον ἐξ οἰνοπνευματικοῦ αλκοολοῦ εἰς κινρίνας βελόνας, καὶ προκύπτον ἐν τῇς βαρβαδαλῆς ζεσθείσης μεθ' ὕδατος περιέχοντος ποσότητα ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος. [P.N.B.]

Βαρβαδόη (Barbadoes). Ἡ ἀνατολικωτέρα τῶν Μικρῶν Ἀντιλλῶν, νήσος ἔχουσα ἐμβαδ. 430 τχμ. καὶ 190 χιλ. κατ. τῷ 1898. Ἡ ἔχυρα πρωτεύουσα αὐτῆς Bridgetown, ἔδρα Ἀγγλικανοῦ ἐπισκόπου καὶ ἐγγχωρίου κοινοβουλίου ἐξ 24 μελῶν, ἡριθμοὶ 21 χιλ. κατ. τῷ 1891.

Βαρβάρ Ἀγία. Μάρτυς ἐκ Νικομηδείας ἀθλήσασα ἐπὶ Διοκλητιανοῦ καὶ ἐορταζομένη ὑπὸ τῆς Ὁρθόδοξου καὶ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας τῇ 4 Δεκεμβρίῳ. Εἶναι δὲ προστάτρια τῶν πυριτιδοποιῶν καὶ πυροβολητῶν.

* **Βαρβάρ** Ἀγία. Χωρίον τοῦ δήμου Νωνάκριδος τῶν Καλαβρύτων, ἔχον 161 κατ.

* **Βαρβάρ** Ἀγία. Χωρίον τῆς Κρήτης τοῦ δήμου Μεγάλῃς Βρύσεως τῆς ἐπαρχίας Μονοφατιστοῦ τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου, ἔχον 586 κατ.

Βαρβαρέα, Barbarea (Βοτ.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Σταυρανθῶν, περιλαμβάνον πολλὰ εἶδη διετή ἢ πολυετή, μετὰ φύλλων ἐπαλλασπόντων, ἀρτίων ἢ ὀδοντωτῶν ἢ λοβωδῶν, καὶ ἀνθέων βετρυσειδῶν κινρίων. Παικίλια τις μετὰ διπλῶν ἀνθέων καὶ ἑτέρα τις μετὰ λοβειδῶν φύλλων καλλιεργοῦνται ὡς κοσμητικὰ φυτὰ. Ἄλλο εἶδος, Β. ἡ πρώρος (B. praecox) ἡ ξηροκάρδαμον, λαχναύεται χάριν τῶν ἐδωδύμων αὐτῆς φύλλων.

* **Βαρβάρ**. Χωρίον ἐν Κρήτῃ τοῦ δήμου Ἀγ. Παρασκευῶν τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος, ἔχον 330 κατ.

* **Βαρβάσινα**. Κώμη τοῦ δήμου Λετρίνων τῆς Ἠλείας, ἔχουσα 1,045 κατ.

Βαρβαστέλλα Βλ. Σύντομος.

Βαρβάτης Κωνσταντῖνος. Λεξικογράφος καὶ καθηγητὴς τῆς Γαλλικῆς παρ' ἡμῖν, γενν. ἐν Βυτίνῃ τῆς Γερμανίας κατὰ τὸ τέλος τοῦ 18 αἰῶνος καὶ ἀποθανὼν ὑπέργητος τῷ 1901 ἐν Σμύρνῃ. Εἶναι γνωστὸς ἐντὸς ἄλλων αὐτοῦ διδακτικῶν ἔργων διὰ τὸ Λεξικὸν τῆς Γαλλικῆς καὶ Ἑλληνικῆς γλώσσης τὸ πολλὰκις ἐκδοθέν.

* **Βαρδιέ** (Jules Barbier). Ἀπέθανε τῇ 16 Ἰαν. 1901 ἐν Παρισίῳ ἐν ἡλικίᾳ 79 ἐτῶν.

* **Βάρδικ** ἢ **Οὐόρρικ** (Warwick). Πόλις τῆς ἑνωμένου κοινοτείας ἐν Ἀγγλίᾳ. ἔχουσα 11,905 κατ.

* **Βαρδίτσα**. Χωρίον τοῦ δήμου Οἰνοῦντος τῆς ἐπαρχίας Λακεδαιμόνος, ἔχον 428 κατ.

* **Βαρδοῦδα**. Νῆσος ἐκ τῶν Μικρῶν Ἀντιλλῶν, ἀνήκουσα εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ διοικητικῶς ὑπάγοι. εἰς τὴν Ἀντίγουαν, κοραλλιώδης καὶ ὀλίγον καλλιεργούμενη (ἐκτὸς τῆς βαμβακοφυτείας), ἔχουσα ἐμβ. 189 τχμ. καὶ 605 μόνον κατ. μαύρους κατὰγινόμενους εἰς τὴν κτηνοτροφίαν.

* **Βάρδουλα**, Barbula (Bot.). Γένος βρύων περιλαμβάνον πολυάριθμα εἶδη διακεχυμένα πανταχοῦ τῆς γῆς. Φυτὰ πολυετή βλαστάνοντα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐπὶ τῶν λίθων καὶ ἐπὶ τῶν τοίχων καὶ σχηματίζοντα πυκνὴν πρασίνην γλίσχρ. Τὰ στελέχη αὐτῶν εἶναι ἀνοικτοῦ ἐρυθροῦ χρώματος.

* **Βάργιαννη**. Χωρίον τοῦ δήμου Δωριέων τῆς ἐπαρχ. Παρνασσίδος, ἔχον 241 κ.

* **Βαρδαλῆ**. Χωρίον τοῦ δήμου Θασμακῶν τῆς ἐπαρχίας Δομοκού, ἔχον 363 κ.

* **Βαρδαριώται**. Ὄνομα τῶν περὶ τὸν ποταμὸν Ἀξίον (Βαρδάρ) οἰκούντων καὶ θη τῶν ἐκ Περσίας ἐλθόντων περὶ τὰς 14 χιλ. καὶ συνοικισθέντων περὶ τὴν Ἀχρίδα. Οἱ Β. οὗτοι ἀποτελοῦν μέρος τῆς φρουρᾶς τῶν αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου.

* **Βαρδάτες**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἡρακλειωτῶν τῆς Φθιώτιδος, ἔχον 318 κατ.

* **Βαρδουάν** (Bardwan ἢ Burdwan). Διαμέρισμα τῆς Ἰνδοβρετ. αὐτοκρατ. ἐν τῇ προεδρίᾳ Βεγγάλης, ἔχον ἐμβ. 36,145 τχμ. καὶ 7,688,818 κατ. τῷ 1891. Ἡ ὁμῶνυμος πρωτεύουσα ἡριθμεῖ 34,477 κατ. τῷ 1891.

* **Βαρδουβᾶ**. Χωρίον τοῦ δήμου Προσυνναίων τῆς ἐπαρχίας Ἀργούς ἔχον μετὰ τοῦ ἐγγύς κειμένου χωρίου Πασιδ 461 κατ.

* **Βαρελλῦ** (Bareilly). Πόλις τῶν Ἀνατολ. Ἰνδιῶν ἔχουσα 124,039 κατ. τῷ 1891.

* **Βαρετάδα**. ἢ Βαρετάδου. Χωρίον τοῦ δήμου Στρατῶν τῆς ἐπαρχίας Βάλτου. ἔχον κατοίκους 400.

* **Βάρη**. 1 Χωρίον τῆς νήσου καὶ τοῦ δήμου Σύρου ἔχον 677 κατ.

* — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Κρωπίας τῆς ἐπαρχίας Ἀττικῆς, ἔχον 138 κατ. τῷ 1896.

* **Βαρθελεμύ-Σαιντ-Ηλαίρ** (Jules Barthélemy St. Hilaire). Ἀπέθανε τῇ 12/21 Νοεμβρ. 1895 ἐν Παρίσι. Ὑστάτα ἔργα αὐτοῦ τὰ περὶ τοῦ Εὐγ. Βυρνούφ (1892) καὶ Βίκτωρος Κουζέν (1895).

* **Βαρβολομεόν**. Κωμόπολις τοῦ δή-

μου Μυρτσυντιῶν ἐν Ἠλείᾳ, κειμένη παρὰ τὴν σιδηροδρ. γραμμὴν Πατρῶν-Πύργου καὶ ἔχουσα 1,858 κατ.

* **Βαρίδι**. Χωρίον τοῦ δήμου Γαυρίου τῆς νήσου Ἀνδρου, ἔχον 212 κατοίκους τῷ 1896.

* **Βαρίδιος**, Baridius (Ζωολ.). Γένος Κολεοπτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κανθαριδῶν. Μικρὰ ἔντομα, μέλανα, στιλπνά, μετὰ ῥύγχους παχέας καὶ κυλινδρικοῦ, ζῶντα ἐπὶ τῶν κλαυδῶν, ἃς καὶ καταστρέφουσιν αἱ σκαθόνες τῶν ἐντόμων τούτων ὑποσκάπτουσαι τὸν καυλὸν καὶ τὰς ρίζας.

* **Βαριμπόμπι** ἢ Βαρυμπόπη. 1) Χωρ. τοῦ δήμου Ἀετοῦ τῆς ἐπαρχίας Τριφυλίας ἔχον 795 κατοίκους. — 2) Χωρ. ἐν Εὐβοίᾳ ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Αὐλῶνος τῆς ἐπαρχ. Καρυστίας καὶ ἀριθμοῦν 182 κατ. — 3) Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Μακρακώμης τῆς ἐπαρχίας Φθιώτιδος, ἔχουσα 555 κατ.

* **Βάριον** (Bari). Πόλις τῆς Ἰταλίας ἔχουσα 81,984 κατ. τῷ 1898.

* **Βάριος** ἢ **Οὐάριος** (Lucius Varius Rufus). Ῥωμαῖος ποιητὴς τῶν Αὐγουστειῶν χρόνων, φίλος τοῦ Ὀρατίου καὶ Οὐεργιλίου, οὗ τὴν Αἰνείαδα ἐξέδωκε μετὰ τοῦ Τούκκα. Διέπρεθεν ἰδίᾳ ἔνεκα τῆς τραγωδίας Θυέστου ἀπολεσθείσης νῦν, ἀλλ' ἥτις ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τῶν συγχρόνων Ῥωμαίων ὡς ἐφάρμιλλος ταῖς ἀρχαίαις ἐλληνικαῖς, καὶ ἐπεχείρησεν ἔπος πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀγρίππα καὶ τοῦ Αὐγούστου. Περὶ. Wichert, De L. Varii vita et carminibus (Grimma 1836).

* **Βαρκελόνα**. 1) Πόλις τῆς Ἰσπανίας καὶ πρωτεύουσα τῆς Καταλωνίας ὡς καὶ τῆς ἐπαρχίας Β., ἔχουσα 509,589 κατ. τῷ 1897. — 2) Πόλις τῆς Βενεζουέλας, ἔχουσα 12,785 κατ. τῷ 1891.

* **Βάρκιγγ** (Barking). Πόλις ἐν τῇ ἀγγλικῇ κοινοτεία Ἑσσεξ, ἔχουσα 14,110 κατ. τῷ 1891.

* **Βάρ-λε-Δὺκ** (Bar-le-Duc). Πόλις τῆς Γαλλίας, ἔχουσα 15,513 κατ. τῷ 1896, μετὰ δὲ τοῦ ὅλου δήμου 18,249.

* **Βαρλέττα** (Barletta καὶ λατ. Bar-doli). Πόλις τῆς Ἰταλίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βαρίου παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Ofanto εἰς τὴν θάλασσαν. Κεῖται παρὰ τὴν σιδηρ. γραμμὴν Τυρινίου-Βρεντησίου καὶ κεντρεται καθεδρικὸν ναὸν τῆς Ἀγίας Μαρίας, κολλοσιαῖον ἀρχαῖον χαλκοῦν ἀνδριάντα τοῦ αὐτοκράτορος Ἡρακλείου ἱστάμενον ἐν τῇ ἀγορᾷ. μέγα φρούριον κλ. Οἱ κάτ. ἀνερχόμενοι εἰς 33,170 τῷ 1881 (τὰ πορίσματα τῶν νεωτέρων ἀπογραφῶν ἐλλείπουσιν) ἀσχολοῦνται περὶ τὴν ἐμπορίαν, ἀλιεῖαν καὶ ἐκμετάλλευσιν τῶν ἐγγύς πλουσιῶν ἀλυκῶν. ΝΔ τῆς πόλεως ἐκείντε αἱ ἀρχαῖαι Κάνναι.

* **Βάρμεν** (Barmen). Πόλις τῆς Γερμανίας ἐν τῷ πρωσσικῷ νομῷ Δυσσαλφόρδης, ἐμπορικωτάτῃ καὶ βιομηχανικωτάτῃ, ἀριθμοῦσα 141,435 κατ. τῷ 1900. Οἱ κάτοικοι τῆς Β., τῶν πέριξ καὶ τῆς ἐγγύς πόλεως Ἐλβερφέλδ αποτελοῦσι βιομηχανικὸν κέντρον ἔχον 344,700 κατ.

* **Βαρμπόπι**. Χειμερινὴ ἐδρα τοῦ δήμου Πιαλίων τῆς ἐπαρχίας Τρικυάλων ἐν Θεσσαλίᾳ, ἔχουσα 709 κατ.

* **Βάρνα**. Πόλις τῆς Βουλγαρίας ἔχουσα 33,443 κατ. τῷ 1900.

* **Βαρνάβα**. Χωρίον τοῦ δήμου Μαραθῶνος τῆς Ἀττικῆς, ἔχον 451 κατ.

* **Βάρνακας**. Χωρίον τοῦ δήμου Σολίου τῆς ἐπαρχίας Βονίτσης, ἔχον 388 κατ.

* **Βαρναούλ** (Barnaul). Πόλις τῆς ῥωσικῆς Σιβηρίας, ἔχουσα 27,408 κατ. τῷ 1897.

* **Βάρνσλεϋ** (Barnsley). Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἐν τῇ κομητείᾳ Ὕορκης, ἀριθμοῦσα 35,427 κατ. τῷ 1891.

* **Βάρνσταπλ** (Barnstaple). Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἐν τῇ κομητείᾳ Δέδον, ἔχουσα 13,058 κατ. τῷ 1891.

* **Βαρόδα**. Πόλις τοῦ Ἀγγλιν. Ἰνδοστάν καὶ πρωτ. ὁμωνύμου κράτους (ἔχοντος 2,415,396 κατ. τῷ 1891) καὶ ἀριθμοῦσα 103,782 κατ. (1901). Μεγαλοπρεπὴ οἰκοδομήματα ἐν οἷς καὶ θησαυροφυλακεῖον τοῦ ἱθαγενεῶς ἡγεμόνος. Ἰνδοὶ καὶ καὶ τεμένη τῶν ἀρξάντων ποτὲ φιλανθρωπῶν ἡγεμόνων.

* **Βαρότς** (Barotsch ἢ Bharotseh, ἀγγλ. Baroaeh). Πόλις τοῦ Ἰνδοστάν ἐν τῇ προεδρίᾳ Βεγγάλῃς, ἀριθμοῦσα 40,160 κατοίκων τῷ 1891.

* **Βαροῦσι**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀδίας τῆς ἐπαρχίας Οἰτύλου, ἔχον 217 κατ.

Βαρρεμιανὴ διάπλασις καλεῖται ἐν τῇ γεωλογίᾳ ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς παρὰ τὰς Κάτω Ἀλπεις πόλεως Βαρρέμης στρώματι ἐνδοκρητιδικῶν ἀρχόμενον μετὰ τὴν Νεοκρομακὴν διάπλασιν. Χαρακτηρίζεται ὑπὸ ἀργιλλομιγῶν ἀσβεστολίθων περικλειόντων ἀμυωνιτίδας κοχλιοτοῦς (Σκαρίτης Ὑδάνειος, Κριόκερω), διὸ καὶ καλεῖται προσέτι Σκαριτοφόρος ἀσβεστολίθος.

* **Βάρριγκτων** ἢ ὄρθ. Οὐόρριγκτων. (Warrington). Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἔχουσα περὶ τὰς 64,000 κατ. τῷ 1901.

Βαρριγκτωνία Barringtonia (Bot.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Μυρτώδων καὶ τῆς φυλῆς τῶν Λευοκιδῶν. περιλαμβάνει περὶ τὰ εἰκοσιν εἶδη δένδρων ἰθαγενῶν τῆς Ἀσίας, τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς τροπικῆς Αὐστραλίας. Γνωστότερον εἶδος εἶναι Β. ἢ μ. ε. γ. α. λ. π. ρ. ε. π. ἢ, ὠραιότατον

δένδρον τῶν Ἰνδῶν καὶ τοῦ Μαλαιικοῦ πολυνήσου μετὰ φύλλων μονίμων, θερμωδῶν, στιλπνῶν καὶ μετὰ καρποῦ σαρκώδους, κυβοειδοῦς, τρωγομένου καὶ γνωστοῦ ἐπιτοπίως διὰ τοῦ ὀνόματος τε τ ρ ᾱ γ ω ν ο ς σ κ ο ὕ φ ο ς.

* **Βάρρω** (Barrow in Furness). Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἐν τῇ κομητείᾳ Λαγκαστρίας μετὰ λιμένος κατὰ τὴν Ἰρλανδικὴν θάλασσαν, ἔχουσα 57,584 κατ. τῷ 1901.

* **Βάρς** (Bars). Κομητῆτον τῆς Οὐγγαρίας ἐν τῷ νομῷ τοῦ Πρεσβούργου, πλείσιον εἰς μεταλλεία. Κάτ. 152,910 τῷ 1890 ἐπὶ ἐμβαδοῦ 2,673 τχμ.

Βαρσινίκος. Χωρ. τοῦ δήμου Σπάρτης, ἔχον 271 κατοίκους.

* **Βάρσοβζ**. Χωρίον τοῦ δήμου Σπάρτης, ἔχον κατ. 124.

* **Βαρσοβία**. Κάτοικοι τῆς πόλεως 638,208, τοῦ δὲ ὅρων. κυβερνεῖσι 1,933,689 τῷ 1897.

* **Βάρτων-ὄν-Ἰρουελ** (Barton-on-Irwell). Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἐν Λαγκαστρίας, ἔχουσα μετὰ τῆς παρακειμένης πόλεως Eccles 34,360 κατ. τῷ 1901.

Βαρτώνιος διάπλασις ἐκλήθη ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ Βαρτόνης στρώμα παχὺ ἀργίλλου καὶ ἀμυονιθῶν ἀνήκον εἰς τὴν Μέσσην Πώκαινον.

Βαρτραμία, Bartramia (Bot.). Γένος βρύων φυόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἢ ἐπὶ τῶν βράχων τῶν εὐκράτων ζωνῶν. Κοινότατον εἶδος εἶναι Β. ἢ μ. η. λ. ὁ σ. χ. η. μ. ο. ς, σχηματίζουσα ὠραίους πρασίλους τάπητας ἐντὸς τῶν δασῶν.

* **Βαρό**. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀσσοῦ τῆς Κεραλληνίας, ἔχον 299 κατ. τῷ 1896.

Βαρυμπόπη. Βλ. Βαριμπόπι.

* **Βαρυπατάδες**. Χωρ. τοῦ δήμου Μεσοχωριτῶν τῆς Κερκύρας, μετὰ 739 κατ. τῷ 1896.

* **Βαρχαμνούρ**. 1) Πρωτεύουσα τοῦ διαμερίσματος Μουρσιδάβαδ τῆς Βεγγάλῃς. Ἔχει 23,515 κατ., δὲν εἶναι δὲ πλέον σταθμὸς εὐρωπαϊκοῦ στρατοῦ. — 2) Πρωτ. τοῦ διαμερ. Γαντζάμ τῆς προεδρείας Μάδρας, ἔχουσα 25,853 κατ.

* **Βαρώσια**. Κοινὸν ὄνομα τῆς ἐν Κύπρῳ πόλεως Φαμαγούστας ἢ τῆς ἀρχαίας Ἀμμοχώστου (βλ. λ.) εἶναι ἐδρα Ἀγγλοῦ διοικητοῦ καὶ ἀριθμεῖ περὶ τὰς 3,500 κ.

* **Βασαράς** (τούχι Βασαρά). Χωρίον τοῦ δήμου Οἰνεῦντος, ἔχον 937 κατ.

Βάσης Σπυρίδων. Φιλολόγος καὶ καθηγητῆς τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου γενν. λήγοντος τοῦ 1852 ἐν Κερκύρᾳ ἐκ

γονέων Ἡπειρωτῶν. Σπουδάζας αὐτοὶ, εἶτα δ' ἐν Ἀθήναις τὴν φιλοσοφίαν ἐγένετο διδάκτωρ τῷ 1876, μεθ' ἧς διορίσθη τῷ ἐπομένῳ ἔτει καθηγητὴς ἐν Αἰγίῳ. Τῷ 1879 ἐστάλη ὡς ὑπότροφος εἰς Γερμανίαν, ἐνθα ἠσχολήθη ἐν τοῖς πανεπιστημίοις τῆς Λειψίας, Βόννης καὶ Βερολίνου εἰδικῶς περὶ τὴν Λατινικὴν, ἐπανελθὼν δ' ἐκείθεν διορίσθη καθηγητὴς ἐν τῷ Β' Γυμνασίῳ Ἀθηνῶν τῷ 1883, διδάξας δ' ὕστερον ἐν τῷ Α' ἐξελέγη τῷ 1887 καθηγητὴς τῶν Λατινικῶν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ. Ἐγραψε πραγματείας τὰς μὲν εἰς τὴν ρωμαϊκὴν ἱστορίαν καὶ ἀρχαιολογίαν ἀναφερομένας, τὰς δὲ εἰς τὴν λατ. γραμματικὴν ὡς καὶ κριτικὰς καὶ ἐρμηνευτικὰς εἰς Κικέρωνα, Λίβιον, Βοήθιον, Προπέρτιον, Ὀράτιον, Διονύσιον τὸν Ἀλικαρνασσεῖα καὶ Πλούταρχον. καταχωρισθεὶς ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῶν Φιλομαθῶν», «Ἀθηναίῳ», «Πλάτωνι», «Ἐφημερίδι Ἀρχαιολογικῇ», «Πεντηκοναετηρίδι τοῦ Πανεπιστημίου», ἐν τῇ «Εἰκοσιπενταετηρίδι Κ. Κόντου, τῇ «Revue de Philologie», πρὸ πάντων δ' ἐν τῇ «Ἀθηνᾷ» καὶ Ἀλλαχοῦ, ἐν ἰδίῳ δὲ ταύτῃ πραγματεῖαν ἐπιγραφομένην Codicis Ciceroniani bibliothecae Laurentianae nova collatio τῷ 1883, καὶ Ὑπατικά γράμματα πρὸς Ὁρωπίου 1884. Νῦν δ' ἐκτυπῶνται ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ Μαρσαλῆ ἡ Ῥωμαίων πολιτεία ἡ τε βασιλευσμένη καὶ ἡ ἐλευθερά.

* **Βάσιγκτον.** 1) Πόλις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Β. Ἀμερικῆς καὶ πρωτεύουσα τοῦ ὅλου κράτους ἐπὶ τοῦ Ποτομάκου, ἔχουσα 278,718 κατ. τῷ 1900. — 2) Τοπαρχία ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις ἐπὶ τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ, ἔχουσα κατ. 958,800 τῷ 1900 καὶ πρωτεύουσά τὴν Ὀλυμπίαν.

Βασιδίον Βασ. καλεῖται αὐτάρκον τι κορυμβόρρον γεννώμενον διὰ βλαστήσεως καὶ ἀποχωρισμοῦ ἐπὶ τοῦ ἐλευθέρου πέραςτος τῶν σπυριγμάτων τῶν μυκήτων καὶ χρησιμεῖον εἰς πλάσιν σπορίου χαρακτηρίζει δὲ ὁλόκληρον τάξιν τῶν Μυκήτων τὴν φέρουσιν τὸ ὄνομα Βασιδιομύκητες.

Βασικίνη. Νέον χημικὸν προϊόν ἐξαγόμενον ἐκ τοῦ ἐλαίου τῶν σμικλῶν καὶ εὐμοιρῶν ἐπιστήμων ἀντιστηπτικῶν ἰδιότητων. — Ὁμοίως ἐκλήθη καὶ σκευασία τις περιέχουσα κινίνη καὶ καφεΐνη καὶ παρεχόμενη κατὰ τῆς ἀσπινίας, τῆς γρίπης καὶ τῆς ἡμικρανιάλης.

* **Βασιλάδα.** Χωρίον τοῦ δήμου Εὐζας, μετὰ 215 κατ. τῷ 1896.

Βασιλάϊκα. Χωρίον τοῦ δήμου Λευκιμαίων τῆς Κερκύρας, ἔχον 111 κατ. τῷ 1896.

* **Βασιλεῖα** (Basel ἢ Bale). Τὸ καντόνιον τοῦτο τῆς Ἑλβετίας ἔχει κατοίκους ἐν μὲν τῷ ἡμικαντονίῳ τῆς πύλεως 61,941, ἐν δὲ τῷ τῆς ἀγροτικῆς Β. 112,842 τῷ 1900.

Βασιλειόνικον. Χωρίον τῆς νήσου Χίου ἀνήκον εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῶν Μαστιχοχωρίων καὶ ἔχον 900 κατοίκους.

* **Βασιλεις** Ἀγ. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνακτορίων τῆς Βονίτης, μετὰ 662 κατ. — 2) Κώμη τοῦ δήμου Γλυπίας τῆς ἐπαρχίας Κυνουρίας, ἔχουσα 856 κατ. — 3) Χωρ. τοῦ δήμου Κλεωνῶν τῆς Κορινθίας, ἔχον 720 κατ. — 4) Χωρ. τοῦ δήμου Πατρέων, μετὰ 750 κατ. — 5) Χωρίον τοῦ δήμου Τριπόλεως, ἀριθμοῦν 500 κατ. — 6) Χωρ. τοῦ δήμου Παρακαμπυλίων τῆς Εὐρυτανίας, ἔχον 168 κατ.

* **Βασιλεις** Ἀγ. 1) Ἐν Κρήτῃ 1) Ἐπαρχία ὑπαγομένη εἰς τὸν νομὸν Πελοποννήσου καὶ περιλαμβάνουσα τοὺς δήμους Λάμπης, Ἀγ. Πνεύματος, Μελάμπων καὶ Φοίνικος, μετὰ 19,256 κ. — 2) Δήμος ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βιάννου τοῦ νομοῦ Λασηθίου καὶ περιλαμβάνων τὴν ὁμώνυμον πρωτεύουσάν Ἀγ. Β. (μετὰ 530 κατ.) καὶ τὰ χωρία Ἀριῶν, Καλάρι, Κεφαλοβόρσι, Κρεββάτῃν, Λεύκον, Λυκόλογον καὶ τὴν μονὴν Ἀγ. Ἀντωνίου Ἀρέθης. Κατ. 2,978.

* **Βασιλῆ.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἐνυδρίου, ἔχον 256 κατ. τῷ 1896.

Βασιλικὰ Ἀνώγεια. Χωρίον ἐν Κρήτῃ, ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Πλατάνου τῆς ἐπαρχίας Καϊνουργίου τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου καὶ οἰκούμενον ὑπὸ 290 ψυχῶν.

* **Βασιλική.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Ναυπάκτου, ἔχον 251 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Εὐγείρου τῆς Λευκάδας, μετὰ 362 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Ὑπάτης, μετὰ 207 κατ. Ταῦτα τῷ 1896.

* **Βασιλική.** 1) Χωρίον ἐν Κρήτῃ ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Πλατάνου τῆς ἐπαρχίας Καϊνουργίου τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου καὶ ἀριθμοῦν 293 κατ. — 2) Χ. τοῦ δήμου Καβουσίου τῆς ἐπαρχίας Ἱεραπέτρου τοῦ νομοῦ Λασηθίου ἔχον 248 κατ.

Βασιλικάδες. Χωρ. τοῦ δήμου Δελιχίου ἐν Κεφαλληνίᾳ, ἔχον 234 κατ. τῷ 1896.

Βασιλικειώτης. Κώμη τῆς νήσου Λέσβου, ἀνήκουσα εἰς τὴν ἐπαρχίαν Πλωμαρίου καὶ ἔχουσα χιλίους κατοίκους διατηροῦντας δημοτικὴν σχολαίαν. [Μ.Χ.]

Βασιλικοκαφουρά. Ἐνυδρὸς ὑδρογονάνθραξ ὑπαγόμενος εἰς τὰς τερπίνας ἢ τὰς ἐνύδρους ἐνώσεις τοῦ τερεβινθελαίου, προκύπτων ἐκ τῆς ἀποστάξεως μεθ' ὕδατος

τῶν φύλλων ὠκύμου τοῦ βασιλικοῦ καὶ χρυσταλλοῦμενος ὑπὸ μορφήν τετραπλευρῶν πυραμίδων, εὐωδιστάτων, διαλυτῶν ἐν οἴνῳ. καὶ ζέοντι ὕδατι. Χρησιμοποιεῖται ἡ Β. ἐν τῇ μυροποιᾷ. [P.N.B.]

* **Βασιλικόν.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Σικυῶνος, μετὰ 721 κατ. — 2) Κώμη τοῦ δήμου Χαλκιδέων, ἔχουσα 1,125 κατ. — 3) Χωρ. τοῦ δήμου Ζακύνθου, μετὰ 267 κατ. Ταῦτα τῷ 1896.

* **Βασιλικοί.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ναυπάκτου, ἔχον 251 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Ἰστιαιῶν τῆς Εὐβοίας, μετὰ 432 κατ. τῷ 1896.

* **Βασιλίτσι.** Χωρ. τοῦ δήμου Κολλωνίδων τῆς Πυλίας, ἔχον κατ. 516 τῷ 1896.

Βασιλοπούλας. Χωρ. τοῦ δήμου Πολαρέων ἐν Κεραλληνίᾳ. Κάτοικοι 178 τῷ 1896.

* **Βασιλόπουλον.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀστακίου, ἔχον 574 κατ. τῷ 1896.

Βασύλιον. Νέα ἀντισηπτικὴ σκευασία περιέχουσα 50 % κρεσολίου καὶ θεωρουμένη ὡς ἀντισηπτικὸν τοῦ λυσολίου.

Βασοματοφόρος. Ζωολ. καλεῖται κατὰ κακοζήλον σύνθεσιν τῆς λέξεως (βάσις, ὅμμα καὶ φέρειν) ὅσα ἐκ τῶν Πνευμονωδῶν Γαστροπόδων Μαλακίων φέρουσι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν εἰς τὴν βάσιν ἢ ῥίξιν τῶν πλοκάμων. Ἀποτελοῦσι τὴν δευτέραν ὑποδιαίρεσιν τῶν Πνευμονωδῶν, περιλαμβάνουσι δὲ περὶ τὰ δυσγίλια εἶδη, διχτυῶνται ἐντὸς τῶν γλυκίων ὕδατων καὶ διακρίνονται εἰς δύο οἰκογενεῖας τὴν τῶν ὠτιδιδῶν καὶ τὴν τῶν Διμνιδῶν.

Βασορίνη φαρμ. bassorine. Οὐσία ὑπαγομένη εἰς τὰς φυτικές βλεννας· μεθ' ὅ-δατος, γλυκερίνης καὶ πηκτικῆς ἀποτελεῖ συσκευαστήριον οὐσίαν κατάλληλον νὰ συνδυασθῇ μετὰ ἀριστολίου, ρεζορίνης, πυροκηκιδίου ὀξέος κτλ., κατὰ φλογιστικῶν δερμικῶν νοσημάτων. [P.N.B.]

Βάσος Τιμολέων. Ἐγενν. τῷ 1836 ἐν Ἀθήναις νεώτερος υἱὸς ὧν τοῦ ἀγωνιστοῦ Βάσου (βλ. λ.). Μαυροβουνιώτου τοῦ καὶ ὑπασιπτοῦ τοῦ βασιλέως Ὁθωνος. Εἰσελθὼν ὡς ἐθελοντὴς ἐν τῷ στρατῷ τῷ 1855 ἀνῆλθε τὰς βαθμίδας τοῦ στρατιωτικοῦ σταδίου μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ συνταγματάρχου τοῦ πεζικοῦ τῷ 1886. Διατελὼν ἀπὸ ἐτῶν ὑπασιπτοῦ τῆς Α. Μ. ὑπῆρξεν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ κατ' ἱαν. τοῦ 1897 πεμφθέντος ὑπὸ τῆς Ἑλλην. κυβερνήσεως εἰς Κρήτην στρατοῦ, μετὰ δὲ τὴν ἀνάκλησιν τοῦτου ἐν τῆς νήσου ἐκείνης ἐπανῆλθεν εἰς Ἑλλάδα καὶ πρὸς τὴν 12 Δεκ. 1897 εἰς ὑποστράτηγον. Ὁ στρατηγὸς Βάσος ἔγραψε καὶ τινα στρατηγικοῦ περιεχομένου βιβλία.

* **Βασσέιν** Bassein. Ἐν Βιρμανίᾳ, ἔχει τῷ 1891 πλν. 30,177.

* **Βάσσα.** Ὁ περίφημος νῆος ἐν Φινγκλῖα ἐπισκευάζεται τῶρα (1902) δαπάναις τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας, χρησιμοποιοῦμένων τῶν κειμένων ἐν τῷ νηῷ καὶ περὶ αὐτὸν λίθων καὶ σπονδύλων.

* **Βάστα.** Χωρίον τοῦ δήμου Λυκοσούρας, ἔχον 686 κατ. τῷ 1896.

* **Βαστία.** Πόλις τῆς Κορσικῆς, ἔχουσα 20,357 κατ. τῷ 1896· τὸ δὲ διαμέρισμα Β. ἀριθμεῖ 80,454 κατοίκους ἐπὶ ἐμβαδῶ 138,826 τετρ.

Βάστον Vasto. Πόλις τῆς Ἰταλίας ἐν τῷ νομῷ Κιέτη ἐπὶ τῆς Ἀδριατικῆς, ἔχουσα 13,803 κατ. τῷ 1881.

Βάτ. Βάτμετρα, Βάτ-ώρα. Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

* **Βατάνος** (γρ. Βατάνες, ισπαν. Islas Batanes). Αἱ νῆσοι αὗται ἔχουσι 10,517 κ.

Βάτζς. Χωρίον τοῦ δήμου Τευθρώνης τῆς ἐπαρχίας Γουθερίου, ἔχον 126 κατ. τῷ 1896.

* **Βατζυζ.** Ἡ πρωτεύουσα αὕτη τῆς νήσου Ἰάβας ἔχει τῷ 1897 κατ. 415,567. ἐξ ὧν 9,423 εἶναι Εὐρωπαῖοι, 26,433 Σῖναι καὶ 2,878 Ἀράβες.

* **Βάτερδουργ** ἢ Οὐώτερδουργ (Waterburg). Πόλις τῆς Βορ. Ἀμερ. πολιτείας Κοννεκτικούττς, ἔχουσα 28,646 κατ.

Βατερλώ ἢ Οὐώτερλω (Waterloo with Seaforth). Παράλιος πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομ. Λαγκαστρίας παρὰ τὴν Λίβερπούλην, ἔχουσα 17,328 κατ. τῷ 1891.

Βατερτάουν ἢ Οὐώτερταουν (Watertown). Πόλις ἐν τῇ κομیتῃ Jefferson τῆς πολιτ. Νέας Ὑόρκης, παρὰ τὴν λίμνην Ὀντάριον, ἔχουσα 14,725 κατ. καὶ ποικίλην βιομηχανίαν.

Βάτερφορδ ἢ Οὐώτερφορδ (Waterford). Πόλις τῆς Ἱρλανδίας καὶ πρωτ. τῆς ὁμωνύμου κομιτείας, εὐλίμενος καὶ ἀριθμοῦσα 28,948 κατ. ἀσχολούμενους περὶ τὴν κατασκευὴν ἐριούχων καὶ ἔχοντας διυλιστήρια σακχαρώς καὶ οἶνοπνευμάτων.

Βατιδίδαι (Batidae). Οἰκογένεια ἰχθύων ἐκ τῆς τάξεως τῶν Σελαχιωδῶν ἢ Χονδροπτερυγίων, περιλαμβάνουσα περὶ τὰ δέκα εἶδη, ὧν τύπος τυγχάνει ἡ λεγομένη Βατίς (βλ. λ.).

Βατίσι. Χωρίον τοῦ δήμου Μαρμαρίου ἐν Εὐβοίᾳ, μετὰ 118 κατ. τῷ 1896.

* **Βάτλεϋ.** Πόλις τῆς Ἀγγλίας μετὰ 28,719 κατ. τῷ 1891.

Βάτο. Χωρίον τοῦ δήμου Παρελαίων τῆς Κερκύρας, μετὰ 201 κατ. τῷ 1896.

* **Βατόλακκος.** Χωρίον ἐν Κρήτῃ, ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Ἀλυκιανοῦ τῆς ἐπαρχίας καὶ νομοῦ Χανίων καὶ ἔχον 668 κατοίκους.

* **Βατούρ.** Πόλις τῆς Ἀσίας. Ῥωσσίας ἔχουσα 28,542 κατ. τῷ 1897, ἐξ ὧν πολλοὺς Ἕλληνας. Πρὸς Δ. τῆς πόλεως ἔκτεινεται αἱ μεγάλαὶ ἀποθήκαι πετρελαίου τῆς ἐν Παρίσι τοῖς ἐταιρείας Rothschild freres. Ἡ ἐξαγωγή ἀνῆλθε τῷ 1898 εἰς 63.7 ἑκατομμ. πούδων τὰ πλείστα πετρέλαιον καὶ νάφτα, ἔχοντα ἀξίαν 23.69 ἑκατομμ. ρευδίων. Ὁ αὐτοῖς ἐλευθερὸς λιμὴν κατηργήθη ἀπὸ τινων ἐτῶν.

* **Βατσινιά** ἢ Βατσουνιά. Χωρίον τοῦ δήμου Γόρφων, ἔχον 348 κατ. τῷ 1896.

* **Βάττενσεϊθ** (Wattenscheid). Πόλις τῆς Πρωσίας ἐν τῇ διοικήσει Ἀρνσπεργ, ἀριθμοῦσα 15,353 κατ. τῷ 1895.

Βαττρελό (Wattrelos). Πόλις τῆς Γαλλίας ἐν τῷ νομῷ τοῦ Βορρᾶ παρὰ τὴν Λίλλην, ἔχουσα μετὰ τοῦ ὅλου δήμου κατ. 22,731 τῷ 1896. Ζωήρην ἐμπόριον καὶ βιομηχ. ὑφασμάτων, ζύθου, ἐλαίου καὶ σάπωνος.

Βάτφορντ ἢ Οὐότφορντ (Watford). Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἐν τῇ κομητείᾳ Χέρτφορντ, ἔχουσα 16,819 κατ. τῷ 1891.

* **Βαυαρία.** Οἱ κάτοικοι τοῦ βασιλείου τῆς Β. συνεποσύντο τῷ 1900 εἰς 6,475,153 κατ. ἐπὶ ἐμβαδοῦ 75,870 τεγμ. Ἐκ τούτων τῷ 1895 ἦσαν καθολικοὶ 4,112,623, διαμαρτυρούμενοι 1,640,133, ἰσραηλῖται 53,750 καὶ τινες χιλιάδες ἄλλων θρησκευμάτων. Οἰκονομικὰ τῆς χώρας κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐτῶν 1900 καὶ 1901: ἔξοδα 432,719,989 μαρ. καὶ ἔξοδα 428,432,881 καὶ δημόσιον χρέος 1,460 ἑκατομμ. περίπου μαρ. Ὁ στρατὸς ἀνεξάρτητος ἐν καιρῷ εἰρήνης ὧν τῶν στρατευμάτων τοῦ γερμανικοῦ κράτους ἀνῆρχετο τῷ 1901 εἰς 64,732 στρατιώτας, 2,700 ἀξιωματικοί, 10,732 ἵππους.

* **Βαυαρία** Ἀνω καὶ Κάτω. Ἐπαρχίαι τοῦ βασιλείου τῆς Β., ἔχουσαι ἡ μὲν 1,323,447 κατ. ἡ δὲ 678,584 τῷ 1900.

Βαυαρόλιον (Bavarol). Χημικὴ σκευασία ἐκ τῶν νεωτάτων, ἔχουσα ἀντισηπτικὰς καὶ ἀπολυμαντικὰς ιδιότητας ἀναλόγους πρὸς τὰς τοῦ λυσολίου.

Βαυκερή. Χωρ. τοῦ δήμου Καρυαῆς, ἐν Λευκάδι. Κάτ. 528 τῷ 1896.

Βαυόννη (Bayonne). Πόλις τῆς Γαλλίας καὶ πρωτ. τοῦ νομοῦ Κάτω Πυρηναίων, ἔχουσα 26,918 κατ. μετὰ τοῦ ὅλου δήμου τῷ 1896.

* **Βαυρόντ** (Bayreuth). Πόλις τῆς

Βαυαρίας, ἔχουσα 29,384 κατ. τῷ 1900.

Βάφας (Γεώργιος.) Καθηγητὴς τῆς Ἱατρικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ γενν. τῷ 1850 ἐν Ἀθήναις. Ἐμαθῆτευσεν ἐν τῷ διακρινόμενῳ τότε Β' γυμνασίῳ ὑπὸ τὸν γυμνασιάρχην Κυπριανὸν καὶ ἐτελείωσε τὰς πανεπιστημιακὰς αὐτοῦ ἐν τῇ ἱατρικῇ σπουδᾷ τῷ 1872, μεθ' ἧς μεταβὰς εἰς Παρίσιους ἔμεινεν ἐκεῖ μέχρι τοῦ 1877. Τῷ 1893 διωρίσθη τακτικὸς καθηγητὴς τῆς ἱατροδικαστικῆς καὶ τῆς τοξικολογίας ἐν τῷ Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ. Ἐργαζέμενος δὲ τὰ ἐξῆς: Α' Ἀθῆναι ὑπὸ ἱατρικὴν ἐποπσίαν, μέρος α' ἡ Πόλις (1878), Περὶ τοῦ κοιλιακοῦ τύπου ἐν Ἀθήναις (1885), Περὶ συνεχῶν πυρετῶν (1888), Συμπλήρωσις τοῦ Β' τόμου τῶν Στοιχείων Ἱατροδικαστικῆς τοῦ Α. Γεωργαντᾶ ἀπὸ τῆς σελ. 497 μέχρι τέλους, Περὶ ἱαματικῶν ὑδάτων, μέρος α' ἱαματικά ὕδατα ἐν γένει (1895), Μελέματα ἱατροδικαστικῆς, τόμ. Α' (1901). Ἐδημοσίευσεν καὶ ἄλλας μικροτέρας διατριβὰς εἰς διαφυλλάδια ἢ ἐν περιοδικαῖς.

* **Βαφές.** Χωρίον ἐν Κρήτῃ, ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Φρέ τῆς ἐπαρχίας Ἀποκορώνου τοῦ νομοῦ Σφακίων καὶ ἔχον 761 κατ.

Βαφία (Βατ.) Γένος δένδρων ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τῶν Ψυχανθῶν καὶ ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Σοφορωδῶν, φυεσμένη ἐν ταῖς τροπικαῖς χώραις τῆς Ἀφρικῆς. Ἡ *Baphia nitida* παρέχει πολυτίμην τι ξύλον, βαρύτερον τοῦ ὕδατος, λεπτοτάτης ὕφης, ἐπιδεικτικὴν λειάνσεως καὶ στιλβώσεως, ἐρυθραίνόμενον σὺν τῷ χρόνῳ τῇ ἐπιδράσει τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος. Χρησιμοποιοῦμενον διὰ κατασκευῆν πολυτελῶν ἐδενουρημάτων εἶναι γνωστὸν ἐν τῇ ἐμπορίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα Κοραλλιδόξυλον, ἔπερ περιέχει ἐρυθρὰν τινα οὐσίαν καὶ ἐκπέμπει εὐωδίαν οὐσίαν πρὸς τὴν τῶν ἴων.

* **Βαχάμαι.** Αἱ νῆσοι αὗται ἔχουσι κατοίκους 52,316 τῷ 1899.

* **Βαχία** (Bahia). 1) Πόλις τῆς Βρασιλίας ἐν τῇ ὁμωνύμῳ πολιτείᾳ (τῇ ἐχούσῃ 1,919,802 κατ. τῷ 1890) καὶ ἀριθμοῦσα 200 χιλ. κατ. τῷ 1898.

— 2) Bahia Blancas. Πόλις τῆς Ἀργεντινῆς δημοκρατίας παράλιος, ἀριθμοῦσα 10 χιλ. κατ.

* **Βάχλια.** Κώμη τοῦ δήμου Ἐλευσίνος τῆς ἐπαρχίας Γορτυνίας, ἔχουσα 876 κατ.

Βαχμία ἢ Γόμβο. Ἰθαγενὲς ὄνομα, κοινῶς μούμια, τοῦ ἀβελμόσχου ἢ ἰδίσκου τοῦ ἐδωδίου.

Βαχοί. Χωρ. τοῦ δήμου Καρυοπόλεως τῆς ἐπαρχ. Γυθείου, ἔχον 551 κατ. τῷ 1896.

Βαχός. Χωρίον ἐν Κρήτῃ, ἀνήκον εἰς τὸν δήμον καὶ τὴν ἐπαρχίαν Βιάννου τοῦ

νομού Λασηθείου καὶ ἔχον 217 κατοίκους.

Βέγλα (Bjela καὶ πολων. Biala). Πόλις ἀνήκουσα εἰς τὴν ὁμώνυμον περιφέρειαν (μετὰ 76,796 κατ.) ἐν τῷ ῥωσσ. κυβερνείῳ Σιγέδλετς, ἔχουσα 13,123 κατ. τῷ 1897.

Βεγέλζυ (Bjelzy). Πρωτ. περιφέρειας (5543 τχμ. μετὰ 210,687 κατ.) ἐν τῷ ῥωσσικῷ κυβερνείῳ Βεσσαραβίας, ἔχουσα 18,526 κατ. τοὺς πλείστους Ῥωμάνους, ἀκμαίαν δὲ γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν.

* **Βεγeloπόλγε** (Bjelopolje). Πόλις ἐν τῷ ῥωσσ. κυβερνείῳ τοῦ Χαρκόβου, ἔχουσα 15,233 κατ. τῷ 1897.

Βδέλλιον (Χημ.). Κορμιορρητίνη ἀποστάζουσα ἀπὸ διαφόρων φυτῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν οἰκογενείαν τῶν Τερεβινθιδῶν, παρισταμένη ὑπὸ μωρῇ διαυγῶν θαυρῶν καὶ εἰσερχομένη εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ χυλοῦ ὅστις χρησιμοποιεῖται πρὸς κατασκευὴν ἐμπλάστρου τινός.

* **Βέβερλεϋ** (Beverley). Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἐν τῇ κομιτείᾳ Ὑόρκης, ἔχουσα 12,539 κατ. τῷ 1891.

* **Βεγγάζη**. Τοπαρχία τοῦ Ὀθωμ. κράτους ἐν τῇ Ἀφρικῇ, ἀριθμοῦσα ὡς ἔγρηστα 500 χιλ. κατ. Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα ἀριθμεῖ 15,000, ἐξ ὧν 2,500 Ἰουδ., 1,200 Εὐρωπαῖοι (Ἕλληνες, Ἴταλοί καὶ Μελιταῖοι) καὶ οἱ λοιποὶ ἰθαγενεῖς καὶ Μαυροὶ. Κατέχει δὲ τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας Βεσενίκης ἐν τῇ Κυρηναϊκῇ. Οἱ ἐν Β. κατοικοὶ ἐγκαθισταμένοι ἐν Κρήτῃ διέπραττον πολλὰς βιαιοπραγίας. τοῦθ' ὅπερ ὑπῆρξε μία τῶν ἀφορμῶν τῆς ἐξεγέρσεως τῆς νήσου τῷ 1896.

* **Βεγγάλη**. Προεδρία τοῦ Ἰνδοβρετανικοῦ κράτους, ἔχουσα ἐντὸς τῆς Μυσθῆς 165 ἑκατομ. κατ. περίπου τῷ 1891 ἐπὶ ἐμβαδοῦ 2,128,400 τχμ.

Βεγγαλῖς, Bengali (Ζωολ.). Γένος πτηνῶν κωνοράμφων ἐκ τῆς τάξεως τῶν Ὄρνιθων καὶ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀμαδινιδῶν. Εἶναι πτηνὰ μικρὰ τὸ σῶμα, ποικίλα καὶ πολυχρώμα κατὰ τὸ πτελῶμα, συγγενῇ καὶ παρεμφερῇ πρὸς τοὺς Σπιζίδας, ζῶντα ἐν Ἀφρικῇ καὶ Αὐστραλίᾳ, εὐκόλως συνεπιζέμενα πρὸς τὸν ἐν κλωδῷ βίβη καὶ ἐγκληματιζόμενα ἐν Εὐρώπῃ.

* **Βέδλιγκτον** (Bedlington). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομιτείας Νορθουμπερλάνδης, ἔχουσα 16,996 κατ. τῷ 1891.

* **Βεδνέσδουρυ** ὄρη, Οἰνέσβουρυ (Wodnesbury). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομιτείας, Στάφφὸδης, ἔχουσα 25,342 κατ. τῷ 1891.

* **Βέδφορντ** (Bedford). Πόλις τῆς Ἀγγλίας καὶ πρωτεύουσα ὁμώνυμου κομιτείας, ἔχουσα 28,023 κατ. τῷ 1891.

Βεεθερίνη ἦτοι Βιθερίνη, Βλ. Πυξίνη.

Βεέλιγκ. Βλ. Οὐήλιγγ.

* **Βεζάνη**. Χωρ. τοῦ δήμου Ἐλευσ. Κάτ. 309 τῷ 1896.

* **Βεζανσὼν** (Besanson). Πόλις τῆς Γαλλίας καὶ πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ Δούβ, ἔχουσα 36,942 κατ. τῷ 1896, μετὰ δὲ τοῦ ὅλου δήμου 57,556.

* **Βέζελ** (Wesel). Πόλις τοῦ πρῶσου διαμερίσματος Δυσσαλδόρφης, ἔχουσα 20,724 κατ. τῷ 1890.

* **Βεζιέρ** (Béziers). Πόλις τῆς Γαλλίας ἐν τῷ νομῷ Ἐρώ, ἔχουσα μετὰ τοῦ ὅλου δήμου 48,012 κατ. τῷ 1896.

Βεζουδιανός λίθος. Εἶδος τι ἀνθρακίου (granal), συνιστάμενον ἐκ διπλοῦ πυρετικοῦ ἁλατος περιέχοντος ἀλλοδαπὰς γαίας.

Βεζουδίνη (Χημ.). Ὑδροχλωρικὸν ἅλας τοῦ τριαμιδαζωτοβενζολίου, γνωστὸν ἐν τῷ ἐμπορίῳ καὶ τῇ βιομηχανίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα καστανόχρου διαφαινολενίου (phenolenbraun) ἢ καστανόχρου τῆς Μαντσέστερ ἢ καστανόχρου τοῦ Βίτμαρκ.

Βέϊκος Λάμπρος. Υἱὸς τοῦ διαστήμου κατὰ τοὺς πρὸς τὸν Ἀλήπασαν τῶν Ἰωαννίνων ἡρώδους Σουλτανικοῦ πολέμου Βέϊκου Ζάορμπα ἐκ τῆς φάρας τῶν Ζαρμπαίων. Ὁ Λάμπρος Β. διαβάς ἐκ τῆς Ἐπτανήσου εἰς τὴν Σπέρειον ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 μετὰ τῶν ἄλλων Σουλτανικῶν μετέσχε, πλὴν πολλῶν ἄλλων μαχῶν, τῆς μεγάλης πολιορκίας τοῦ Μεσολογγίου καὶ τῆς ἐκστρατείας τοῦ Πειραιῶς ὑπὸ τὸν Καραϊσκάκη, πρὸς ἐν ἀντεφέρετο ὡς οἱ πλείστοι τῶν ἀρχηγῶν Σουλτανικῶν. Ὁ Β. ἐμάχετο πάντοτε ὑπὸ τὸν Κίτσον Τζαβέλιαν, οἷον ὑπαρχηγὸς ὦν τοῦ σώματος αὐτοῦ. Ἐρονεύθη δὲ μετὰ τοῦ Γεωργίου Δράκου καὶ πολλῶν ἄλλων Σουλτανικῶν ἐν τῇ παρα τὸν Ἀνάστατον, μεταξύ Ἀθηνῶν καὶ Παλαιῶ Φαλήρου, καταστρεπτικῇ τοῖς Ἕλλησι μάχῃ, γενομένην τὴν 21 Ἀπριλίου 1827 πρὸς λύσιν τῆς πολιορκίας τῆς Ἀκροπόλεως. Υἱὸς τοῦ Λάμπρου Β. ἦτο ὁ Κώστας, ἀξιωματικὸς σπουδάσας ἐν Βαυαρίᾳ, εἰς τῶν πρωτουργῶν τοῦ κινήματος τοῦ 1843, ἀποθανὼν ἐν Ναυπλίῳ.

Βέϊραμιτς. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, πρωτεύουσα ὁμώνυμου ἐπαρχίας ἀνηκούσης εἰς τὴν διοίκησιν Βίγας. Εἶναι ἐκτισμένη παρὰ τὴν ἀριστερὰν ἕξθην τοῦ Σκαμάνδρου ἐπὶ τερπνῆς θέσεως καὶ ἀριθμεῖ 6 χιλ. κατοίκων. [M.X.]

Βέκκετ (Θωμᾶς a Becket). Ἀγιὸς

τῆς Δυτ. Ἐκκλησίας, γενν. τῷ 1117 ἐν Cheapside τμήματι τοῦ Λονδίνου. Σπουδάζων ἐν Παρίσις τὴν Θεολογίαν καὶ ἐν Βορντά τὰ νομικά, ἐγένετο τῷ 1155 καγκελάριος τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας Ἐρρίκου Β' καὶ προσεκλήσατο τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦτου τοσαῦτον ὥστε οὗτος ἐπέμεινε νὰ διορισθῇ ὑπὸ τοῦ πάπα ἀρχιεπίσκοπος καὶ πρωιεράρχης τῆς Ἀγγλίας (1163). Ἐν τῇ θέσει ταύτῃ ἐπέδωκεν ὁ Β. τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, οὕτω δὲ περιήλθεν εἰς διάσπασιν πρὸς τὸν βασιλέα, ἥτις ἠνάγκασεν αὐτὸν νὰ καταφύγῃ εἰς Γαλλίαν. Καὶ ἐπῆλθε μὲν τῷ 1170 συνδίδασμός, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐπανῆλθεν εἰς Ἀγγλίαν, ἀλλὰ τῷ αὐτῷ ἔτει αἰφνης ἐξανεῦθε ἐν τῷ ναυῷ ὑπὸ 4 εὐγενῶν ἐπιβαρυθέντων πρὸς τοῦτο ὑπὸ φράσεως τινος τοῦ βασιλέως. Διὰ τοῦτο ὁ Β. θεωρεῖτο ὡς μάρτυς τῆς πίστεως καὶ ὡς τοιοῦτος κλητήσθη ὑπὸ τῆς Δυτ. Ἐκκλησίας, κατέστη δὲ μάλιστα ὁ ἐθνικὸς ἄγιος τῆς Ἀγγλίας, πρὸς οὗ τὸν τάρον ἤρχοντο πλείστοι ὄσοι προσκυνηταί. Ἀλλ' ὁ Ἐρρίκος II' μετὰ τὸν χωρισμὸν τοῦ ἀπὸ τῆς Δυτ. Ἐκκλησίας οὐ μόνον ἤρπασε τὰ κειμήλια τοῦ τάρου, ἀλλὰ καὶ κατεδίδασκεν ἐπισήμως τὸν ἅγιον ὡς προδότην καὶ κατέκαυσε τὰ ὀστέα αὐτοῦ.

* **Βελανίδι.** Χωρ. τοῦ δήμου Πηνιέων, μετὰ 125 κατ. τῷ 1896.

* **Βελανίδια.** Χωρ. τοῦ δήμου Βοιῶν, μετὰ 736 κατ. τῷ 1896.

* **Βελανιδιά.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀμφισίας, Κάτ. 285 τῷ 1896.

* **Βελάουστα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγρινίου, ἔχον 144 κατοίκους.

* **Βελβίτσαίνα.** Χωρίον τοῦ δήμου Πυλίνης, ἔχον 633 κατοίκους.

* **Βέλγα.** Χωρ. τοῦ δήμου Φελλῶης τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων, ἔχον 327 κατ. τῷ 1896.

* **Βέλγιον.** Ἀριθμὲς κατ. 6.744,532 τῷ 1899 ἐπὶ ἐμβαδῷ 29.457 τ.μ. Οἰκονομικά τῷ 1901: ἔσοδα περὶ τὰ 488 ἑκατομ., ἔξοδα δὲ περὶ τὰ 489 ἑκατομ. ἐξάγκων. Δημόσιον χρέος 2.651 ἑκατομ. φρ. Στρατός 51.500 ἄνδρες ἐν καιρῷ εἰρήνης, ἐκτὸς τῆς ἀστυφυλακῆς ἀνερχομένης εἰς 40.443 ἄνδρας. Ἐμπόριον εἰσάγ. 2.215 ἑκατομ. καὶ ἐξάγ. 1.923 ἑκατομ. φράγκ.

* **Βελέγραδα.** Βλ. Βεράτιον. Ὁ μητροπολίτης Β. νῦν δὲ Ἀμασειᾶς Ἀνθίμος Ἀλεξάνδρης ἐγεννήθη τῷ 1826 ἐν Μαδύτῳ τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου, διήκουσεν ἐν αὐτῇ, τὰ πρῶτα γράμματα, εἶτα δὲ ἐν Ῥαιδεστῷ. Ἐκεῖθεν μεταβάς εἰς Ἅγιον Ὅρος καὶ ἐπιστρέψας εἰς Κωνσταντινούπολιν, προσελήθη εἰς τὴν ὑπη-

ρσίαν τοῦ τότε μὲν μητροπολίτου Κυζίκου, εἶτα δὲ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Μελετίου τοῦ Παγκάλου ἐκ Κέας, ἐννέα μόνον μῆνας πατριαρχήσαντος καὶ εἶτα ἀποθανόντος. Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἐμαθῆτευσεν εἰς τὴν κατὰ τὴν Βοσπόρειον Ἐπικρήνην (Κουρού Τσεσμέ) Μεγάλῃν τοῦ Γένους Σχολὴν μέχρι τοῦ 1845. Τῷ 1847 ὁ Πατριάρχης Ἀνθίμος Σ' (ὁ Κουταλιανός) ἐχειροτόνησεν αὐτὸν ἱεροδιάκονον, εἶτα δὲ πατριαρχῶν τὸ β' προσέλαβε τῷ 1854 αὐτὸν ἐν τοῖς πατριαρχείοις ὡς δευτερεύοντα καὶ ἐκ τῆς θέσεως ταύτης τῷ 1855 προήγαγεν εἰς τὴν μητρόπολιν Βελεγράδων ἢ τοῦ κοινῶς καλουμένου Βερατίου. Τῷ 1862 προσελήθη οὗτος εἰς Κων/νούπολιν ὡς μέλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, διορισθεὶς ἅμα καὶ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Μικτῷ Συμβουλίῳ, ὅτε δραστηρίως ἐργάσθη πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν τότε ψηφισθέντων Ἐθνικῶν Κανονισμῶν, ἀποστάσεις συγχρόνως καὶ ὡς ἐξάρχος εἰς διαφόρους ἐμπεριστάτους μητροπόλεις. Τῷ 1868 ἐξέδωκε μονογραφίαν ἐπιγραφομένην «Ἱστορικὴ περιγραφή τῆς Ἱερᾶς μητροπόλεως Βελεγράδων» (ἐν Κερκύρα). Τῷ 1872 προσλήθη καὶ πάλιν ὡς συνοδικός, μετέσχεν ἐνεργῶς τῶν ἐργασιῶν τῆς περὶ τοῦ βουλγαρικοῦ ζητήματος τῷ 1873 συγκροτηθείσης τοπικῆς Συνόδου. Τῷ 1887 κατὰ Ἰούλιον ἐπὶ Διονυσίου τοῦ Ε' προήχθη εἰς τὴν τῆς Ἀμασειᾶς μητρόπολιν, ἣν μέχρι σήμερον (1902) λίαν εὐδρκως διοικεῖ, φιλοπόνων συγχρόνως ποικίλας ἱστορικὰς καὶ ἀρχαιολογικὰς διατριβὰς, ὧν ἐξεδέθησαν τινες ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς Ἱστορ. καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας τῆς Ἑλλάδος. Ἰδιαιτέρως μνημονευτέοι οἱ «Χρονολογικοὶ κατάλογοι τῶν ἀπὸ Χριστοῦ μέχρι σήμερον χρηματισάντων ἀρχιερέων εἰς ἑκάστην μητρόπολιν καὶ ἐπισκοπὴν τῶν ἐν τῷ οἰκουμένῳ πατριαρχικῷ θρόνῳ ὑπαγομένων», δημοσιευθέντες διὰ τοῦ «Νεολόγου» Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἡ ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ» ἐπιστολιμαία αὐτοῦ διατριβὴ περὶ τῆς ἱστορικῆς καὶ κανονικῆς σημασίας τῶν τίτλων «προέδρου» καὶ «τόπου ἐπύχοντος». Τῷ 1898 καὶ αὐθις προσελήθη συνοδικὸς ἀριστίνδην ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ Ε' καὶ εἶτα κατὰ τὸ Συνταγματικόν, ἥτοι ἐπὶ δύο περιόδους μέχρι τοῦ Μαρτίου 1902 διετέλες μέλος συνοδικὸν καὶ πρόεδρος διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν σωμάτων καὶ ἐφαρειῶν καὶ ἐπιτροπειῶν κτλ.

* **Βελεμίσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ὁξυνείας, ἔχον 567 κατ. τῷ 1896.

* **Βελενίκος.** Χωρίον τοῦ δήμου Τολωφώνων ἔχον 184 κατ.

* **Βελεντζικόν.** Κωμόπολις τοῦ δή-

μου Ἡρακλείας. Κάτ. 6,740 τῷ 1896.

* **Βελέσι.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Σιλάων, μετὰ 703 κατ. τῷ 1896. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἰτάμου, μετὰ 229 κατ.

Βελεσιώτες. Χωρίον τοῦ δήμου Θασμακῶν, μετὰ 354 κατ. τῷ 1896.

* **Βελεστίνος.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Φερῶν. Κάτ. 1,584 τῷ 1896. Ἐνταῦθα κατὰ τὸν Ἑλληνο-Τουρκικὸν πόλεμον τοῦ 1897 τὰ τουρκικὰ στρατεύματα ἀπεκρούσθησαν καὶ ἀνεγκλιτίσθησαν κατὰ τὴν ἐπὶ τὰ πρόσω πορείαν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ τότε συνταγματάρχου, νῦν δὲ ὑποστρατήγου Κωνσταντίνου Σκολενίσκη τῇ 15 ἡμέρᾳ Ἀπριλίου.

* **Βελῆ.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Βουφράδος, διατελούμενον εἰς Ἄνω καὶ Κάτω Β. καὶ ἔχον κατ. 276 τῷ 1896. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Λεβαδείας, μετὰ 227 κατ.

Βελίθενα. Χωρίον τοῦ δήμου Καρπινῆς τῆς ἐπαρχίας Καλαβρυτῶν, ἔχον 460 κ.

* **Βελιγράδιον.** Πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου τῆς Σερβίας, ἔχουσα 69,097 κατ. τῷ 1900.

Βελιές. Χωρίον τοῦ δήμου Μονεμβασίας, μετὰ 405 κατ. τῷ 1896.

* **Βελίτσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Πατρῶν, ἔχον 400 κατ. τῷ 1896.

Βελιμάχη. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Τριταίας τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν, ἔχον 132 κατ. — 2) Κώμη τοῦ δήμου Ἐλευσίνος τῆς ἐπαρχίας Γορτυνίας, ἔχουσα 877 κατ.

Βελίνα. Χωρίον τοῦ δήμου Πελλήνης τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας, ἔχον 390 κατ.

* **Βέλις** (Welisch). Πόλις ἐν τῷ ῥωσ. κυβερνήτῳ Βιτέβκ. ἔχουσα 18,019 κατ. τῷ 1893.

* **Βελίτσα.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Τιμορέας τῆς Δοκρίδος, ἔχουσα 1,600 κατ.

Βελίτσαίνα. Χωρίον τοῦ δήμου Χαλκίδος (παρ' Ἀσπροποτάμῳ), ἔχον 206 κατ. τῷ 1896.

Βελιτσές. Χωρίον τοῦ δήμου Δύμης τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν, ἔχον 218 κατ.

Βελλαρμίνος (Roberto Bellarmin). Εἰς τῶν περιφημοτάτων προμάχων τῆς Δυτ. Ἐκκλησίας κατὰ τῶν Διαμαρτυρομένων, γενν. 1542 ἐν Montepulciano τῆς Ἰταλίας καὶ εἰσελθὼν τῷ 1560 εἰς τὸ τάγμα τῶν Ἱησουϊτῶν. Ἐδίδαξεν ἐν Λουβαίν τῶν Κάτω Χωρῶν καὶ εἰτα ἐν Ῥώμῃ, ἐγένετο δὲ τῷ 1599 καρδινάλιος καὶ 1602 ἀρχιεπίσκοπος τῆς Καπύης καὶ ἀπέθανε τῷ 1621 ἐν Ῥώμῃ, ἐνθα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὑπῆρξεν ἐπιθεωρητὴς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Κολλεγίου. Τὰ ἔργα του ἐξεδόθησαν τελευταίως ἐν Παρίσι (12 τόμοι 1873—74).

* **Βέλλαρυ** (Bellary). Πόλις τοῦ Βρατ. Ἰνδοστάν, ἔχουσα 59,467 κατ. τῷ 1891.

Βελλεβίλλη (Belleville). 1) Πόλις τῆς Β. Ἀμερ. πολιτείας Ἰλλινόυς, ἔχουσα 15,361 κατ. τῷ 1891 καὶ ποικίλην βιομηχ. — 2) Π. τῆς κομητείας Ἀστιγῆ τῆς ἐπαρχίας Ὀνταρίου ἐν τῷ Καναδᾷ, ἔχουσα 10,318 κατ. τῷ 1895 καὶ πανεπιστήμιον.

Βελλεροφόντης (Παλαιοντ.). Μαλάκιον γαστροπόδον ἀπέλεικθωμένον καὶ ἀφθύνως διακεχυμένον ἐν τῇ πρωτογενεῇ περιδῶ καὶ ἰδίᾳ ἐν τῷ ἀνθρακωσφῶ στρώματι. Φέρει κόγχην συμμετρικῶς εἰληγμένην μετὰ τρήματος αὐλακοειδοῦς καὶ θεωρεῖται ὡς ἀρχικὸς τύπος ἐξ οὗ διεπλάσθη ὁλόκληρος συνομοταξία τῶν Προσωδραγγίων.

Βελλέναια σωληνάρια. Βλ. Νεφροί.

Βελλιανέτης (Βερόνικος Α.), Λογογράφος καὶ βουλευτής, γενν. ἐν Πειραιεὶ τῇ 10 Ὀκτ. 1863. Διδαγθεὶς τὰ γυμνασιακά μαθήματα αὐτὸς μετέδωκε ὑπερόντως Ῥωστίαν, ἐνθα παρέμεινεν ἐπὶ δεκαετίαν ἐπανελθὼν δ' ἐκείθεν εἰς Ἀθήνας διατέλεσε πολιτικὸς συντάκτης τῶν ἑφημερίδων Ἀκροπόλεως μέχρι τοῦ 1891, εἰτα δὲ τοῦ Ἀσπεως καὶ τῆς ἑφημερίδος Ἐκλογαὶς βουλευτὴς τῷ 1895 τῆς ἐπαρχίας Παζῶν ἐλαβὼν ἐνεργὲν μέρος ἐν πλείσταις καινοδουλευτικαῖς ζητήμασι, διατέλεσε μέλος πολλῶν βουλευτικῶν ἐπιτροπειῶν, καὶ ομιλήσας κατὰ τοῦ πολιτικοῦ τοῦ 1897, ὅτε ἐξελέγη καὶ ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλῆς. Κατὰ δὲ τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1899 ἐπέτυχεν πάλιν ὡς βουλευτὴς τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας. Ἐδημοσίευσε Ῥωστικὰς ἀναμνήσεις κατὰ τὸ 1887—89 ἐν τῇ Ἀκροπόλει, «Τὸ Ἄγιον Ὅρος», ἱστορικὴν μελέτην, καὶ τὰς «Παλαιὰς Ἀθήνας» ἐν τῇ εἰδικολογικῇ Ἔστει 1891 καὶ 1894), «Ἱστορίαν τῶν Παλαιολόγων» καὶ «Βυζαντινὰς Μελέτας», ὧν μέρος ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ Παρνασσῷ καὶ τῇ Ἀκροπόλει (1894—1900), «Ἑσσαλίας εἰς νομικὰς μελέτας» ἐν τῇ ἑφημερίδι (1894), «Γεράσιμον Μαρκοῦν», κριτικὴν μελέτην ἐν βιβλίῳ (1890), «Σύγχρονον βωσικὴν εἰς εἰς εἰς» (1889), «Περί τῶν Ἀθηνῶν», κοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν μελέτην. Προσέτι δὲ καὶ πολλὰ θεηγήματα, ποιήματα καὶ μεταφράσεις Ῥώσων, Ἰταλῶν καὶ Γερμανῶν ποιητῶν καὶ πλείστα ἄρθρα ποικίλης ὕλης δημοσιευθέντα πολλοῦ.

* **Βελλέτρη** (Velltri). Πόλις τῆς Ἰταλίας παρὰ τὴν Ῥώμην, ἔχουσα 16,463 κατ.

* **Βελλεγκόρω** ἢ Οὐέλλινγκμπόρω (Wellingtonborough). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Νορθάμπτον, ἔχουσα 15,068 κατ. τῷ 1891.

Βέλλιγκτον ή Ουέλλιγκτον. Πρωτεύουσα της 'Αγγλικ. αποικίας Νέας Ζηλανδίας από το 1876, έχουσα 31,021 κατ. τῷ 1891.

Βέλλιος Γεώργιος. Νομοθέτης καὶ λόγιος ἀνὴρ ἐν Μακεδονίᾳ καταγόμενος καὶ ἀποθανὼν λήγοντος τοῦ 1861 ἐν Παρίσι, ὅπου μετέβη πρὸς θεραπείαν. Δικηγόρος ὢν ἐν Ἀθήναις συνεργάσθη ἐν πολλοῖς δικαστικαῖς ἐργοῖς, ὡς λόγιος δὲ ὑπῆρξεν ἐκ τῶν συντακτῶν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Ἑρανιστοῦ, τοῦ Εὐαγγελικοῦ Κήρυκος καὶ τοῦ Φιλίστορος. Ἐδημοσίευσεν ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Δικηγόρου Πάρεργα» Κριτικὰς παρατηρήσεις εἰς Ἀθηναγόραν (ἐν Ἀθήναις 1858) καὶ εἰς τὴν Ἑλένην τοῦ Εὐριπίδου ἐν τῷ Φιλίστορι τοῦ 1861. Προσέτι ἔγραψε διατριβὰς περὶ τῶν ἐν Ἀθήναις Σωτηρίων ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῶν Φιλελευθῶν καὶ πλείοντα ἄλλα.

* **Βελονάδες.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀμριπαγιτῶν. Κάτ. 595 τῷ 1896.

Βελονίδη (βλυσλ.). Κοινὴ ὀνομασία Βελόνης τῆς ὀξείας βλ. λ. ἐν τ. Β' σ. 804.

* **Βέλλου.** Χωρίον τοῦ δήμου Κορινθίων. ἔχον 756 κατ.

Βελλοῦνον (Belluno). Πρωτεύουσα τῆς ὀμωνύμου ἐπαρχίας ἐν τῇ Ἄνω Ἰταλίᾳ (τῆς ἐχούσης 177,344 κατ. τῷ 1890 ἐπὶ ἐμβ. 3,349 τεχμ.) κειμένη ἐπὶ ὕψηλῃ θέσει καὶ ἀπέχουσα 80 χιλ. τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης. Κέντηται καθεδρικὸν ναὸν καὶ μητρόπολιν μετὰ πλουσίας βιβλιοθήκης, 14 ἄλλα ἐκκλησίας, ἀκαθ. τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, περίεργον ὕδραγωγεῖον καὶ 18,770 κατ. τῷ 1898, ἔχοντας μεταξουργίαν βυρσοδεψικὴν, ἀγροποικτικὴν καὶ ζωρὸν ἐμπόριον ξυλείας, ὀπωρῶν καὶ οἴνου. Εἶναι πατρίς τοῦ πάπα Γρηγορίου τοῦ 13'. Ἐκαλεῖτο κατὰ τὴν ἀρχ. ραιτιστὶ Belunum καὶ ἔλαβε τῷ 85 π. Χ. τὴν ρωμαϊκὴν πολιτείαν. Ἀνήκουσα ὕστερον εἰς τοὺς Λογγοβάρδους καὶ Φράγκους περιήλθε τῷ 1404 εἰς τὴν Βενετίαν.

* **Βελούσια.** Χωρ. τοῦ δήμου Ταμυγίων (ἄλλοτε Δυστίων). Κάτ. 300 τῷ 1896.

* **Βελουχιστάν.** Κάτοικοι περὶ τὰς 500 χιλ. ἐπὶ ἐμβαδοῦ 435 τεχμ. Ὁ γάνης Χουδαδάδ ἔνεκα βιαιοπραγῶν καὶ φόνων ἐξεθρονίσθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν τῷ 1893 καὶ ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Μίρ Μουχαμῆδ. Πρωτεύουσα Κελάτ, ὅπου ἐδρεύει καὶ Ἀγγλος πρέσβυς.

Βελούχοβον. Χωρίον τοῦ δήμου Ὑαίας τῆς ἐπαρχίας Δωρίδος, ἔχον 214 κ.

Βέλοχ (Ιούλιος Ἀλβίνος Beloch).

Γερμανὸς ἱστορικός ἐν Ἰταλίᾳ ἐγκατεστημένος, γενν. τῷ 1854 ἐν τῇ Πρωσ. Σιλεσίᾳ. Διατελὼν ἀπὸ τοῦ 1879 καθηγητῆς τῆς ἀρχαίας ἱστορίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Ῥώμης συνέγραψε τὰ ἐξῆς: Καρπανά 'Ιστορία καὶ τοπογραφία τῆς ἀρχαίας Νεαπολεως καὶ τῶν πέριξ (ἐν Βερολίνῳ 1879), ἡ Ἰταλικὴ συμμαχία ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ῥώμης ἐν Λιβύᾳ 1880), ἡ Ἀττικὴ πολιτικὴ ἀπὸ τοῦ Περικλέους (αὐτ. 1884). Ὁ πληθυσμὸς τοῦ ἑλληνο-Ῥωμαϊκοῦ κόσμου (αὐτ. 1886). Ἱστορίαν Ἑλληνικὴν (ιταλιστὶ 2 τομ. ἐν Ῥώμῃ 1891 ἐξ. καὶ γερμανιστὶ ἐν Στρασβούργῳ 1893—96) καὶ Studi di storia antica (αὐτ. 1891, περιεχ. τὰς ἐργασίας τῶν μαθητῶν αὐτοῦ).

* **Βελτσόστα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀπεραντίων τῆς Εὐρυτανίας, ἔχον 432 κατ.

* **Βέλφαστ** (Belfast). Πόλις τῆς Ἰρλανδίας καὶ πρωτεύουσα τῆς κομητείας Ἀντρίμ, ἔχουσα 255,950 κατ. τῷ 1891.

* **Βελφόρ** (Belfort). Πόλις ἐγγυρὰ τῆς Γαλλίας παρὰ τὰ Γερμ. ὄρια, ἔχουσα 28,715 κατ. μετὰ τοῦ ὅλου δήμου τῷ 1895.

Βελωτά. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρακυνθίων τῆς Εὐρυτανίας, ἔχον 116 κατ.

Βέμπερ (Wilhelm Eduard Weber). Διάσημος Γερμανὸς φυσικός, γεννηθεὶς ἐν Βιττεμβέργῃ τῷ 1804. Μετὰ τὸ πέρασ τῶν πανεπιστημιακῶν τῶν σπουδῶν ἐν Ἀλλῃ διαρίσθη καθηγητῆς ἐν Γοττίνγῃ, ὅπου διέτελεσε φίλος καὶ συνεργάτης τοῦ διασῆμου μαθηματικοῦ Gauss, μετ' οὗ καὶ ἐξετέλεσε τῷ 1833 τὰς ἐπὶ τοῦ ἡλεκτρικοῦ τηλεγράφου πειραματικὰς τοῦ ἐργασίας. Ἀπολέσας τῷ 1837 μετ' ἄλλων 6 συναδέλφων του τὴν θέσιν αὐτοῦ ὡς καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἰδιώτευσεν μέχρι τοῦ 1843, ὅτε προσεκληθὼν εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Λιψίας, τῷ 1849 δὲ ἐπανακάμφας εἰς Γοττίνγῃν ἐπανέλαβε τὴν προτέραν του θέσιν καὶ τῇ συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Gauss ἐξέδωκε μελέτας ἐπὶ τοῦ γήινου μαγνητισμοῦ καὶ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ. Εἰς αὐτὸν δὲ κυρίως δεύεται ἡ εἰσαγωγὴ καὶ συστηματοποίησις τῶν ἀπολύτων ἡλεκτρικῶν μονάδων καὶ μετρήσεων. Ἀπέθανε τῷ 1891 καταλιπὼν πλῆθος ἐπιστημ. συγγραμμάτων. [Ε.Θ.Κ.]

* **Βενάρες** (Benares). Πόλις τοῦ Βρετ. Ἰνδοστάν καὶ ἡ κατ' ἐξοχὴν ἱερὰ πόλις τῶν Ἰνδῶν ἔχουσα 203,095 κατ. τῷ 1901.

* **Βένδερ** (Bender). Πόλις τοῦ Ῥωσ. κυβερνεῖου Βεσσαραβίας, ἔχουσα 31,851 κατ. τῷ 1897 τοὺς πλείστους Ἰουδαίους.

* **Βενέβεντον** (Benevento). Πόλις τῆς Ἰταλίας ἔχουσα 26,118 κατ. τῷ 1898.

* **Βενεζουέλα.** Ὁμοσπονδιακὴ δημοκρατία τῆς Νοτ. Ἀμερικῆς, ὑπὸ πρέσβυν

τὸν στρατηγὸν Κάστρον ἀπὸ τοῦ Ὁκτ. 1901, ἐπικρατήσαντα μετὰ πολλὰς ἐρίδας καὶ ἐμφυλίους σπαραγμούς. Ἡ διαφωνία μεταξὺ Βενεζουέλας καὶ τῆς Βρετ. ἀποικίας τῆς Γουιάνης ἐνεκα τῶν ἀμοιβαίων ἐρίων ὑποβλήθησα εἰς διαιτητικὴν σύνοδον κατ' Ὁκτ. τοῦ 1899 ἐξωμαλύνθη μετὰ ἀμοιβαίας ὑποχωρήσεις. Κάτοικοι 2,444,816 τῷ 1894.

* **Βενεράτο.** Χωρίον ἐν Κρήτῃ ἀνήκον εἰς τὸν δῆμον Δαρνῶν τῆς ἐπαρχίας Ἡρακλείου καὶ ἔχον 490 κατ.

Βενετία. Βλ. Ἑνετία.

* **Βένετος.** Χωρ. τοῦ δήμου Κασθαλαίας, ἔχον 362 κατ. τῷ 1896.

Βενζανιλιόνη βλ. Ἀναλιόνη.

Βενζανιλίδη (Φαρμ.) benzanilide, ἢ βενζοϋλανιλίδη benzoylanilide. Εἶναι κόνις λευκή, κρυσταλλική, ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι, διαλυτὴ δ' ἐν οἶνι πνεύματι, παρασκευαζομένη δι' ἐπιδράσεως βενζοϊκοῦ ὀξέος ἢ γλωριούχου βενζοΐλου ἐπὶ ἀνιλίνης. Ἦτιον ἀντιπυρετικόν, καταδιβάλλον ἡσυχῶς τὴν πυρετικὴν θερμοκρασίαν σταθερῶς ἀνευ κινώσεως ὡς ἡ ἀντιπυρετίνη καὶ ἡ ἀντιπυρίνη. [P.N.B.]

Βενζεδίνη ἦτοι διαμεθοδιφαίνυλιον (Χημ.). Σώμα στερεόν ἀναγόμενον εἰς τοὺς αἰωπούχους ὑδρογονάνθρακας, προκύπτον ἐκ τοῦ αἰωποθενζοΐλου θερμοκινώμενου μετὰ πυκνοῦ ὑδρογλωφ. ὀξέος καὶ κρυσταλλούμενον ἐξ οἶνι πνευματικῷ ἢ ὕδατι τοῦ ἀλκοόλίου ὑπὸ μορφήν πετάλων λευκῶν, ἀργυροστίλβων. [P.N.B.]

Βενζοϊκά ἅλατα καλοῦνται τὰ ἐν τῇ ἐπιδράσει τοῦ βενζοϊκοῦ ὀξέος ἐπὶ τῶν ἀλκαλίων προκύπτοντα ἁλατώδη σώματα, χρησιμοποιούμενα ἐν τῇ βιοχημίᾳ (πρβ. Βενζοϊκὸν ἔξυ ἐν τομ. Β' σελ. 816). Εἶναι δὲ τοιαῦτα τὸ βενζοϊκὸν ἅλειον ὑπὸ μορφήν βελονοειδῶν κρυστάλλων ἀποσθρομμένων ἐν τῷ αέρι, τὸ βενζ. νάτριον ὑπὸ μορφήν σμικροτάτων βελονοειδῶν κρυστάλλων (πρβ. Νάτριον), τὸ βενζ. λίθιον, κόνις κρυσταλλική, κλ.

Βενζοκινόνη. Βλ. Κινόνη.

Βενζολιοφαινόλιον ἢ βενζελαιοφαινέλιον. Βλ. Φαινικὸν ἔξυ ἐν τομ. Γ'.

Βενζοναφθόλιον ἢ βενζοϊκὸν ναφθόλιον βήτα (Φαρμ.) benzonaphthol ἢ benzoate de naphthol β'. Κόνις λευκή, κρυσταλλική, ἄσμος, ἄγευστος, ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι, διαλυτὴ δ' ἐν γλωροφωμῷ. Τὸ φάρμακον τοῦτο διατίθεται ἐν τῷ ἐντερικῷ σωλήνι εἰς ναφθόλιον βήτα, ὅπερ ἀδιάλυτον καὶ ἀναπορρόητον ἐνεργεῖ ἀντισηπτικῶς ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τῶν ἐντέ-

ρων, καὶ εἰς βενζοϊκὸν ἔξυ, ὅπερ μεταβαλλόμενον εἰς βενζοϊκά ἅλατα διαλυτὰ καὶ ἀπορροητὰ ἐνεργεῖ ἀντισηπτικῶς ἐφ' ὅλης τῆς οἰκονομίας καὶ ἀπεκρίνεται ἀπὸ τῶν νεφρῶν ἀβλαβῶς, τοῦτο μὲν ἐλαττοῦν τὴν τοξικότητα αὐτῶν, τοῦτο δὲ παρακινεῖ τὴν διούρησιν. Χρηγεῖται πρὸς ἀντισηψίαν ἐντερικὴν ἐπὶ διαφορῶν παθήσεων γαστροεντερικῶν συνεπαγομένων ἀποσυνθέσεις, ἐπὶ διαφορῶν πυρετικῶν καὶ μiasmατικῶν νόσων καὶ ἄλλων χρονίων καὶ ὑποξέων νοσημάτων. [P.N.B.]

Βενζοξυλίνη (Φαρμ.) benzacétine. Κόνις κρυσταλλική λευκή, διαλυτὴ ἐν οἶνι πνεύματι, γημικὸν ὄνομα ἔχουσα: ἔξυ ἀμιδοξυλομεθυλοστεϋλικόν. Νεώτατον φάρμακον ἀνεπαρκῶς εἰσέτι δοκιμασθὲν καὶ χρησιμοποιούμενον ὡς ἀντινευραλγικόν. [P.N.B.]

Βενζοσόλιον. Βλ. Βενζοϊκὸν ἱεροξυλόλιον (βλ. λ.).

Βενζοϋλευγενόλιον ἢ βενζεουγενόλιον (Φαρμ.) benzoyluegnol ἢ benzeugénol. Φαρμακευτικὴ οὐσία ὑπὸ μορφήν βελονοειδῶν ἄχρων κρυστάλλων ἄσμων, ὑποπικρῶν, διαλυτῶν ἐν οἶνι πνεύματι, αἰθέρι καὶ γλωριόφωμῳ. Χημικῶς εἶναι βενζοϊκὸς αἰθέρ τοῦ ευγενόλου. Χρησιμοποιεῖται εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἱεροξυλόλου ἐν τῇ θεραπείᾳ τῆς πνευμονικῆς φθίσεως. [P.N.B.]

Βενζοφαινόνη ἦτοι διαφαινυλοξόνη (Χημ.). Παράγωγον τοῦ διαινυλομεθανίου λαμβανόμενον διὰ ξηρᾶς ἀποστάξεως τοῦ βενζοϊκοῦ ἀσβεστίου, σῶμα διμορφον ὅτε μὲν κρυσταλλούμενον ὑπὸ μορφήν μεγάλων βασιρρόμβων πρισμάτων, ὅτε ὑπὸ μορφήν ρομβοειδῶν, ἔχον ὁσμὴν ἀρωματικὴν, ἀδιάλυτον ἐν ὕδατι, διαλυτὸν ἐν οἶνι πν. Ἐκ τῶν ἐνώσεων τῆς Β. ἢ τετραμεθυλοδιαμεθοξοβενζοφαινόνης εἶναι τὸ σπουδαιότατον καὶ χρησιμώτατον τῶν ἀνιλινοχρωμάτων, γνωστὸν ἐν τῇ ἐμπορίᾳ καὶ τῇ βιοχημίᾳ ὑπὸ τῷ ὀνόματι Παρσιόν ἰσχύρου (violet de Paris).

Βενζυλοδενζόλιον. Βλ. Διαινυλομεθάνιον.

Βενθόλος (Γλωσσολογία). Ἐγεννήθη ἐν Σμύρνῃ τῷ 1804, ἐνθα καὶ ἐξεπαιδεύθη ἐν τῷ ἐκεῖ γυμνασίῳ. Πῖτα μετέβη εἰς τὴν Γερμανίαν, ὅπου ἐσπούδασε τὴν Ἑλληνικὴν ἰδίως φιλοσοφίαν ὑπὸ τῶν Βοίτχων καὶ τῶν Ἑρμάννων, μεθ' ὧν διὰ στενῆς συνδεῆθαι φίλης ἐφ' ὅλου τοῦ βίου καὶ ἐν ἀλληλογραφίᾳ μετ' αὐτῶν ὡς καὶ ἄλλων ἐπιφανῶν λογίων διετέλει. Εἰς τὴν ἀναγεννηθεῖσαν Ἑλλάδα κατήλθεν ἐκ τῶν πρώτων, ἀμα τῇ ἐλεύσει τοῦ Κυβερνήτου Καποδιστρίου (1828) καὶ εἰργάσθη ὑπὲρ τῆς διοργανώσεως

τῶν τῆς Παιδείας, λαδὼν μέρος εἰς ἀπάσας σχεδὸν τὰς συστηθείσας τότε ἐπιτροπείας. Διωρίσθη ἀμέσως εἰς τὸ τότε ἰδρυθέν ἐν Ναυπλίῳ ἀνώτατον ἐκπαιδευτικὸν κατὰστημα τὸ γνωστὸν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Κεντρικὸν σχολεῖον», ὅπερ διὰ τῆς ἐπιμελείας αὐτοῦ καὶ τοῦ Γ. Γενναδίου ἀπέβη ἐντὸς ὀλίγου οὐ μόνον τῆς Ἑλλάδος ἀλλὰ καὶ τῆς Ἀνατολῆς πᾶσης παιδευτήριον. Ἀλλ' ἐν τῇ ὑπερβολῇ τοῦ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα ἐρωτός του ἐκφωνήσας ποτὲ λόγον ἀπὸ καθέδρας, ὅστις διεβλήθη ὡς περιέχων ἀρχαῖς ἀναριστούς τοῖς τότε ἀνωμαλοῖς καιροῖς, ἐπαύθη τῆς διδασκαλίας. Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ὀθωνος διωρίσθη ὑπὸ τῆς Ἀντιβασιλείας τῷ 1833 καθηγητὴς εἰς τὸ ἰδρυθέν τότε ἐν Ναυπλίῳ γυμνάσιον διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Γαλλικῆς. ἀνατεθείσης συγγρόνως αὐτῷ καὶ τῆς διευθύνσεως αὐτοῦ προσωρινῶς. Μετὰ τὴν σύστασιν δὲ ἐν Ἀθήναις τοῦ Πανεπιστημίου τῷ 1837 διωρίσθη καθηγητὴς τακτικῶς αὐτοῦ καὶ ἐδίδασκεν ἀδιαιρέτως τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα μέχρι τοῦ θανάτου του ἐπισυνδαντός τῃ 15 Νοεμβρίου 1854, θύμα πεσὼν τῆς πρὸς τὸ καθήκον ἀρροσιώσεώς του κατὰ τὴν ροδερὰν ἐπιδημίαν τῆς χολέρας, μὴ θελήσας ν' ἀπομακρυνθῇ τῆς θέσεώς του οὐδ' ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας. Συνέγραψε Γραμματικὴν τῆς νεωτέρας ἑλληνώσεως (Ἀθ. 1832) καὶ Στοιχεῖα μετρικῆς τῆς τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων ποιήσεως (αὐτ. 1851). Ἐξέδωκε δὲ τὰς Νεφέλας τοῦ Ἀριστοφάνους κατὰ τὴν Β' ἐκδόσιν τοῦ Ἑρμάννου (1839). Σημειωτέον ἀνδρὶς ὅτι διετέλεσε μέλος τῆς συστηθείσης ὑπὸ τῆς Ἀντιβασιλείας τῷ 1833 ἐπιτροπείας πρὸς διοργανισμὸν τῶν ἐν Ἑλλάδι σχολείων καὶ εἰργάσθη εἰς τὸν καταρτισμὸν τῶν σχολείων καὶ τὴν σύνταξιν τῶν ἀναγκαίων νομοθετημάτων τῆς Μέσης Ἑκπαιδεύσεως.

Βενετσιάν ὁ Λέσβιος (1762—1824).

Εἰς τῶν προτεργατῶν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἀναγεννήσεως. Ἐγεννήθη ἐν γονέων χωρικῶν Ἰωάνν. Γεωργαντῇ καὶ Ἀμύρισας ἐν Πλωμαρίῳ τῆς Λέσβου, ἐνθα ἐδιδάχθη καὶ τὰ πρῶτα γράμματα. Ἐρῆβος μετέβη εἰς Ἄγιον Ἔβρος, ἐνθα ἡ Ἀθωνία σχολὴ ἦτο διαλειομένη ἤδη ἀπὸ τοῦ 1771, οὗχ ἦττον ὅμως προσωικειώθη ἐκεῖ πρὸς τὰ ἱερά γράμματα, ἐκάρη μοναχὸς καὶ ἐκείθεν ἐστάλη εἰς Κυδωνίαν, ὅπως ὑπηρετήσῃ ὡς νεοκόρος. Ἐκμαζε τότε τῶν Κυδωνιῶν ἡ σχολὴ ὑπὸ τὸν σχολάρχην Π. Οἰκονόμον, τοῦ ὁποῖου μαθήματα ἤκουσεν ὁ Β. Ἀκολούθως διψῶν παιδείας μετέβη εἰς τὴν σχολὴν τῆς Πάτρως καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν τῆς Χίου, ἐνθα ἠκροάσατο τοῦ Ἀθανασίου τοῦ Παρίου.

ὡς καὶ τοῦ διδασκόντος τὰ μαθηματικά Δωροθέου Πρώτου. Εἶνε δὲ ψευδὲς τὸ λεγόμενον ὅτι ἤκουσε καὶ τὸν Ι. Τσελεπήν· οὗτος διεδέχθη τὸν Πρώτον βραδύτερον κατὰ τὸ 1799. Ἀπαντᾷ οὖν ἄσθονοι ἔπαινοι ἐπεδαψιλεύοντο εἰς τὸν Λέσβιον μοναχόν. Ὅθεν οἱ ἐν Κυδωνίαις φιλόμουσοι, καὶ ὑπὸ τοῦ Ι. Οἰκονόμου προτροπόμενοι, ἀπέστειλαν αὐτὸν εἰς Εὐρώπην πρὸς τελειοποίησιν. Μεταβάς εἰς Εὐρώπην ὁ Β. ἐσπούδασεν ἐν Πίσῃ καὶ Παρισίῳ τὰ μαθηματικά, τὴν φυσικὴν, τὴν ἀστρονομίαν καὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἐπισκέφθη δὲ καὶ τὴν Ἀγγλίαν, ὅπως ἴδῃ τὸ τηλεκράσιον τοῦ Ἑρσχελ. Ἀρχομένου δὲ τοῦ 10' αἰῶνος βλέπομεν αὐτὸν ἀρχόμενον τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ ἐν τῇ νεοδημιτῶ τῶν Κυδωνιῶν σχολῇ, εἰς τῆς ὁποίας τὴν ἀνέγερσιν καὶ αὐτὸς οὐχὶ ὀλίγον συνετέλεσεν τὴν σχολὴν ταύτην διήρουν ἐπὶ 12 ὅλα ἔτη διδάσκων ἀριθμητικὴν, γεωμετρίαν, ἀλγεβραν, πειραματικὴν φυσικὴν, λογικὴν, μεταφυσικὴν καὶ ἠθικὴν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἀνῆλθεν ἐπ' αὐτοῦ μέχρι τῶν 600, οὐδέποτε δὲ κατέπεσεν εἰς ὀλιγωτέρας τῶν 400. Ἐκ τῶν ἀπειραριθμῶν αὐτοῦ μαθητῶν πολλοὶ ἱδρυσαν πολλὰς σχολὰς πρὸς διάδοσιν τῆς παιδείας. εἰς ὁ Μυτιληναῖος Ἰγνατίος Σαρδέλλης ἐν Μυτιλήνῃ, ὁ Νικητάς ὁ Συμαῖος ἐν Μηθύρνῃ, Σκύριος τις Φιλόθεος ἐν Πλωμαρίῳ, Γρηγόριος τις ἐν Πλωμαρίῳ κτλ. Πλὴν τούτου καὶ ὡς ἱεροκλήρῃς ὁ Β. μεγάλως εἰργάσθη ὡς αὐτὸς τῆς διδασκαλίας τοῦ ὑποδείγμα. Τῷ 1811 ἐπανῆλθεν ἐν Παρισίῳ ὁ τῇ ἀρωγῇ τῶν Κυδωνιῶν σπουδᾶς θεός. Καίρη, μεθ' οὗ καὶ συνεδίδασκεν ἐπὶ ἐν ἔτος. Ἀλλ' ἔνεκα ραδιοουργιῶν ἠναγκάσθη νὰ ἀποχωρήσῃ τῷ 1812 εἰς Μυτιλήνην, ἐν ᾗ προσεπάθησε νὰ ἱδρυσῇ σχολὴν, ὡς ἐξάγεται ἐκ δύο ἐπιστολῶν αὐτοῦ, καὶ ἀναγκάσθῃ εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ τὰς ἀπὸ αἰῶνων συγκατεθείσας μούσας. Ἀλλ' ἀποτυχὼν ἐπιστρέφει εἰς Κυδωνίαν καὶ ἐκεῖθεν μεταβαίνει εἰς Κωνσταντινούπολιν. ἐνθα, ἀπολογηθεὶς κατὰ τῶν συκοφαντιῶν ὅτι ἠθέλει, διαμένειν ἐπὶ 3 ἢ 4 ἔτη φιλοζενούμενος παρὰ τῷ ἱατρῷ Δεσύλλῃ. Ὅτε ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας Γ. Καρατζᾶς ἱδρυσεν τὴν ἐν Βουκουρεστίῳ Ἀκαδημίαν, προστεκάλεσεν ὡς διευθυντὴν τὸν Β., ὅστις ἤρχισε τὰ μαθήματα τῇ 18 Ἰαν. 1818. Ἀλλὰ μετὰ ἐν ἔτος δι' ἐρίδας ἀπήλθεν εἰς Ἰάσιον, ἐνθα ἐμνήθη τὰ τῆς Φιλικῆς Ἐπικυρίας. Καταλιπὼν δὲ εἰς τὴν Μετλαύαν μετέβη εἰς Σμύρνην, ἐνθα πρὸς καιρὸν ἔγινε διευθυντὴς τῆς Εὐαγγελ. Σχολῆς. Ἀλλ' ἔτε τῇ 25 Μαρτίου τοῦ 1821 τὸ ἐθνικοεργητήριον ἤγχεσε σάλπισμα, καταλιπὼν τὰ πάντα ἐσπευσεν ὅπου ὁ ἀγὼν. Ἐν τῇ πρώτῃ ἐν Ἐπίδαύρῳ Ἑθνικῇ Συν-

ελευσεί· ὑπῆρξεν ὁ τέταρτος τῶν 20 ἐπιτρόπων τῆς πελοποννησιακῆς γερονσίας. Κατὰ τὴν β' ἐν Ἀστροί· Ἑθνικὴν Συνέλευσιν ἐξελέγη μέλος τῆς πρὸς σύνταξιν προσωρινῆς ποινικῆς νομοθεσίας ἐννεαμελοῦς ἐπιτροπῆς. Τῷ δὲ 1824 (26 Αὐγ.) νόσος ἐπιδημική ἐν Ναυπλίῳ ἀνῆρπασεν αὐτὸν πρὸ τοῦ νὰ ἴδῃ ἐπιστεφομένους τοὺς πέθους τοῦ ἔθνους. Ὁ Β. ἦτο εἰς τὰς συζητήσεις λακωνικῶς καὶ ἀπότομος, ἀποτομώτερος ἴσως καὶ τοῦ Γρηγορ. Κωνσταντῆ. Ἀνῆκε δὲ εἰς τὴν μερίδα τοῦ Μαυροκορδάτου. Ὡς συγγραφεὺς προσπαθεῖ νὰ εἶναι διαυγής καὶ σαφής, ἀδιαφορῶν ὅλως πρὸς τοὺς κανόνας τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος γλωσσικῶν αἰρεσιάρχων, ἑλληνιστῶν, κορυαίστων, χυδαίστων, φρονῶν ὅτι ἡ καλὴ ἰδέα συλλαμβάνεται μετὰ καλοῦ γλωσσικοῦ περιδελήματος. Εἶναι ἐκδεδομένα αὐτοῦ: Ἀριθμητικῆς τομ. Α' ἐν Βιέννῃ· Γεωμετρίας τομ. 2, Μεταρυσική, Δύο λόγοι ὁ εἰς ἐν τῷ Ἑρμῇ καὶ ὁ ἄλλος ἐν τῇ ὑπὸ Γ. Γ. Ἀριστείδου βιογραφίᾳ τοῦ Β. (1880), ἐνθα καὶ τρεῖς αὐτοῦ ἐπιστολαὶ τοῦ 1812. Ἀνέκδοτα: Ἀντίγραφον Ἠθικῆς (ἐν ἀναγνωστηρίῳ Πλωμαρίου), Ἀντίγραφον Φυσικῆς ἐν βιβλιοθήκῃ Μυτιλήνης. [Σ.Π.Π.]

Βενιζέλος. 1 Ἀλξέανδρος Β. Καθηγητῆς τῆς πειραματικῆς χημείας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, γενν. κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 10' αἰῶνος ἐν Ἀθήναις καὶ ἀποθανὼν τῷ 1862 ἐν Μεσολογγίῳ. Πρεσβύτερος υἱὸς ὢν τοῦ Παλαιολόγου Ἀλεξάνδρου Β. προύχοντος καὶ δημογέροντος Ἀθηνῶν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Ἑλλ. ἐπαναστάσεως, καὶ ἀνήκων εἰς τὴν γνωστὴν ἀρχαίαν οἰκογένειαν ἐξ ἧς καὶ ἡ δούα Φιλοθέη, διέτρεψε τὴν νεανικὴν αὐτοῦ ἡλικίαν ἐν Αἰγίνῃ, ὅπου ἐξεπαιδεύθη. Περὶ τοῦ 1831 μεταβάς εἰς Γερμανίαν πρὸς ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν, ἀνηγορεύθη τῷ 1834 διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς φιλολογίας ἐν Λειψίᾳ (ἐνθα καὶ διέτελει γραμματ. τοῦ Ἑλλ. προξενείου) μεθ' ὃ ἡγεστάτο μαθημάτων τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς ἱατρικῆς ἐν τοῖς πανεπιστημίῳ τοῦ Βερολίνου καὶ Αἰδελβέργης. Ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας διορίσθη τῷ 1841 δημοτικὸς ἱατρός καὶ τῷ 1843 καθηγ. τῆς πειραμ. χημείας ἐν τῷ Ὁθωνεῖῳ Πανεπιστημίῳ, ἐξελέγη πρότασις τῷ 1846—47 καὶ συνέγραψε πραγματεῖαν περὶ Πυρετῶν καὶ ἄλλας τινὰς διατριβάς.

— 2) Μιχαὴλ δ' ἡς Β. Ἀδελφὸς τοῦ προηγουμένου. Ἐγεννήθη τῷ 1822, τῇ ἡμέρᾳ καθ' ἣν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, φυλακισθεὶς ὑπὸ τῶν Τούρκων μετ' ἄλλων συναδέλφων ἐν τῇ ἀκροπόλει, κατώρθωσε νὰ φύγῃ ἐξ αὐτῆς, ἐν Αἰγίνῃ, ἐνθα ἡ οἰκογένεια τοῦ εἶχεν εὖρει ἀσύλον. Σπουδάσας τὴν ἱατρικὴν

τὸ κατ' ἀρχὰς ἐν τῷ νεοσυστάτῳ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ, μετέβη εἰς Γερμανίαν, ἡσχολήθη δ' ἐν Βερολίνῳ κυρίως εἰς τὸν κλάδον τῆς μαιευτικῆς. Ἐπανελθὼν ἐκείθεν τῷ 1850 διορίσθη ἱατρός τῆς πρωτεύουσας καὶ ἐγένετο ὑφηγητῆς τοῦ πανεπιστημίου, οὗ διορίσθη τῷ 1852 τακτικὸς καθηγητῆς τῶν νευρικῶν, συρλ. καὶ δερμ. νοσημάτων καὶ τῷ 1861 τῆς μαιευτικῆς καὶ ὑπῆρξεν ἐπανειλημμένως πρότασις. Ἐδίδαξε δ' ἐπὶ τριακονταετίαν εὐδαιμονώτατα καὶ διήρθουε μέγχι τῶν τελευταίων ἡτῶν τοῦ βίου του τὸ τῇ προτροπῇ αὐτοῦ ἰδρυθὲν μαιευτήριον. Μεταξὺ ἄλλων ἀντεπροσώπευσεν ἐπανειλημμένως τὴν Ἑλλάδα ἐν ἐπιστημονικαῖς συνεδρίοις, ἐξελέγη δὲ κατὰ τὸ ἐν Κοπενάγῃ τοῦ 1881 συνελθόν πρόεδρος τοῦ τμήματος τῆς γυναικολογίας. Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἰανουαρ. 1887. Συνέγραψε δὲ Μαιευτικὴν καὶ ἄλλα ἔργα.

— 3) Θεοδόσιος Β. Λόγιος Ἑλλήν, γενν. τῇ 11 Ἰαν. 1821 ἐν Χίῳ, ἀλλὰ κατὰ γένεσιν ἐκ τῆς μεγάλῃς ἀθηναϊκῆς οἰκογενείας τῶν Μπενιζέλων. Ἐλθὼν μαιράκιον ἐπὶ εἰς Ἀθήνας ἀπεπεράτωσεν αὐτόθι ὕστατον τὰς γυμνασιακὰς αὐτοῦ σπουδὰς, μεθ' ὃ διήκουσεν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῶν μαθημάτων τῆς φιλοσοφίας. Τῷ 1849 ἀπεστάλη ὡς ὑπότροφος τοῦ Γ. Βέζου εἰς Γερμανίαν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν αὐτοῦ καὶ ἀνηγορεύθη διδάκτωρ ἐν Βερολίνῳ. Ἐν ἔτει 1855 ἐπανελθὼν ἐκ Γερμανίας διορίσθη ἀμέσως τακτ. καθηγητῆς τῶν Ἑλληνικῶν ἐν τῇ Ῥιζαρείῳ Σχολῇ, ἐνθα ἐδίδαξεν ἐπὶ 45 ἔτη μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ συμβάντος τῇ 24 Φεβρ. 1900. Διετέλεσε προσέτι ἀπὸ τοῦ 1857—1899 καθ. τῆς ἱστορίας ἐν τῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων, ὡς καὶ τινὰ ἔτη ἐν τῇ σχολῇ τῶν ὑπαξιωματικῶν. Βιβλία συνέγραψε τὰ ἐξ ἧς: De Minerva Aegia, ἐν Βερολίνῳ 1854 ἐναίσιμος διατριβή. Περὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ἐν Ἀθήναις 1873. Ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος εἰς 2 τόμους, αὐτόθι 1884 ἐξ. Περὶ τῶν πολέμων τῶν Ῥωμαίων, καὶ ἄλλα τινά, ὧν πλείστα ἐξεδόθησαν κατ' ἐπανάληψιν.

* **Βενλόο**, ὀρθ. Βένλω. Πόλις τῆς Ὀλλανδίας, ἔχουσα 12,514 κατ. τῷ 1893.

Βεντίστα. Χωρ. τοῦ δήμου Καστανέας τῶν Τρικκάλων. Κάτ. 799 τῷ 1896.

Βένφεϋς Θεόδωρος (Benfey), Γλωσσολόγος καὶ ἀνατολιστῆς γενν. τῷ 1809 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1881 ἐν Ροττῆργῃ, ἐνθα διέτελει καθηγητῆς τοῦ πανεπιστημίου ἀπὸ τοῦ 1848. Διεκρίθη δὲ κυρίως ὡς σανακριτολόγος.

Βέρ ἢ Μπερ (Paul Bert). Γάλλος φυσιοδίφης καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ, γενν. 1833 ἐν Ὠζέρ. Ἐσπούδασε τὴν ἱατρικὴν, τὰς

φυσικός επιστήμης και τὰ νομικά, διετέ-
λεσε δὲ ἀπὸ τοῦ 1869 καθηγητὴς τῆς φυ-
σιολογίας ἐν τῇ Σορβόνη. Ἀπὸ τοῦ 1870
εἰσήλθε καὶ εἰς τὸν πολιτικὸν βίον, ὑπῆρξε
δὲ ἐπὶ Γαμβέττα 1881—82 ὑπουργὸς τῆς
παιδείας. Ἐδείχθη ὑπέρμαχος τῆς υποχρεω-
τικῆς καὶ δωρεᾶν παρεχομένης δημοτικῆς
παιδείας, λίαν δὲ ἀντικληρικός καὶ δημο-
κρατικός. Τῷ 1885 διορίσθη διευκνήτης τοῦ
Τογκίνου καὶ τοῦ Ἀνναμ, ἀπέθανε δὲ τῷ
ἐπομένῳ ἔτει ἐν Χανέη τὸν Τογκίνου. Ἐκ
τῶν ἔργων αὐτοῦ τὰ σπουδαιότερα ἀναφέρον-
ται εἰς τὴν φυσιολογίαν.

* **Βερακρούζ** (Veraeruz). Τὸ κράτος
τοῦτο τοῦ Μεξικῆ εἶχε τῷ 1900 κατοίκους
960,570, ἡ δὲ ἐκτιμώμενη πόλις (πρωτεύου-
σα εἶναι ἡ Ναλάπα) περ. 24 χιλ.

Βεραντζή. Χωρ. τοῦ δήμου Αἰγι-
νίου τῶν Τρικλίων, ἔχον 121 κ. τῷ 1896.

* **Βεράρ** Berar. Ἡ γῶμα αὕτη τοῦ
βορείου Δεκαν ἐν τῇ Ἰνδοδρετ. κράτει, ἀνή-
κουσα εἰς τὰς Κεντρικὰς ἐπαρχίας, ἔχει
ἐμβαδὸν 45,712 τετρ. καὶ (τῷ 1891) κατ.
2,531,791.

Βερατραλευκίνη (Veratralbin).
Ἀλκαλοειδὲς τοῦ λευκοῦ βεράτρου (βλ. ἐν
τ. Β'). Διαλυομένη ἐν θερμῷ ὕδατι παράγει
τὰς χρώσεις τῆς κεδρίνης καὶ δεικνύει
ὠραῖον πράσινον θροισμὸν. [P.N.B.]

Βερατρούλιον (Φαρμ.) Veratrol.
Οὐσία φαρμακευτικὴ διαλυτὴ ἐν εἰσπνεύ-
ματι, αἰθέρι καὶ ἐλαίοις, συγγενὴς τῷ ἱερε-
ξυλολίῳ καὶ εἴρουσα τὸ χημικὸν ὄνομα αἰ-
θὴρ διμεθυλοληνός τῆς πυροκατε-
χίνης. Ἀντισηπτικὸν καὶ καυστικώτερον
τοῦ ἱερεξυλολίου. Εἰς μετρίαν δόσιν ἐσωτε-
ρικῶς λαμβανόμενον ἐπιφέρει εἰδὸς τιμῆς
καὶ βηματοσμὸν παραπαίοντα, εἰς μεγάλην
δόσιν γεννᾷ κομωτὴν καταστάσιν. Ἐξω-
τερικῶς ἐπιχρίσμενον ἐπὶ τοῦ δέρματος
πυρεσσόντων ζώων ταπεινᾷ τὴν θερμοκρα-
σίαν τοῦ σώματος αὐτοῦ. [P.N.B.]

* **Βέρδαινα.** Πρωτεύουσα τοῦ ὁμο-
νόμου δήμου ἐν Κυνουρίᾳ ἔχουσα 1,602 κατ.

* **Βερδαίνων** δῆμος τῆς Κυνουρίας.
Κάτοικοι 2,085 τῷ 1896.

Βερδεράτον. Χωρίον τῆς νήσου
Χίου, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῶν Μαστιχοχωρίων,
ἀριθμῶν 430 κατοίκους. [M.X.]

* **Βερβιέ** οὐχὶ Βερβιέρ, Verviers). Πό-
λις τοῦ Βελγίου, ἔχουσα τῷ 1890 κατ.
48,907 καὶ μετὰ τῶν προαστείων 73,695.

* **Βερβιन्ह.** Χωρ. τοῦ δήμου Λαμπείας
μετὰ 698 κατ. τῷ 1896.

* **Βερβίτσα.** 1) Πρωτεύουσα τοῦ δήμου
Τροπαίων, μετὰ 1,801 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ
δήμου Φιγαλίας, Κάτ. 606 τῷ 1895.

Βέργαμον (Bergamo). 1) Ἐπαρχία
τῆς Ἀνω Ἰταλίας, ἀποτελοῦσα τὸ μέσον
τμήμα τῆς Λομβαρδίας, μετὰ ἐμβαδ. 2,844
τετρ. καὶ περ. 458 χιλ. κατ. — 2) Πρωτ.
ταύτης, ἀπέχουσα 50 χιλ. τοῦ Μιλάνου.
Εἶναι ἔδρα ἐπισκόπου καὶ ἔχει ὡς δῆμος
46,443 κατ. τῷ 1898. Κεῖται γραφικώτατα
ἐπὶ λόφων καὶ κεντρεται πολλὰ ὠραία κτίρια.

Βέργεδορφ (Bergedorf). Πρωτεύ-
ουσα τμήματος τῆς πολιτείας τοῦ Ἀρβούρ-
γου, 15 χιλ. ΝΑ. τούτου. ἔχει 10,243
κατ. τῷ 1900 καὶ ἀμυαίαν γεωργίαν καὶ
κηπουρικὴν.

* **Βέργεν** (Bergen). Πρωτεύουσα ἐπαρ-
χίας (39,364 τετρ. μετὰ 312,630 κατ.) τῆς
Νορβηγίας. Εἶναι τὸ σπουδαιότερον ἐπίνειον
ἐξαγωγῆς τῆς Νορβηγίας καὶ ἔχει ἀσφαλὴ
λιμένα· κειμένη ὑπὸ 60° 24' Β πλ. ἔχει οὐχ
ἥττον ἥπιον κλίμα. Κατ. 68 χιλ. τῷ 1899.

* **Βέργεν-ὀπ-Ζὼμ** (Bergen-op-Zoom). Ἡ πόλις αὕτη τῆς Ὀλλανδ. ἐπαρ-
χίας Βορείου Βραβάντης εἶχε τῷ 1899 κατ.
13,668.

* **Βεργοβίτσα.** Χωρ. τοῦ δήμου Φελ-
λῆς, ἔχον 502 κατ. τῷ 1896.

* **Βέρδαν** (Werdau). Πόλις τῆς Σα-
ξονίας, ἔχουσα 16,253 κατ.

Βέρδεν (Verden). Πρωτ. περιφέρειας
ἐν τῷ Πρωσσικῷ διοικ. διαμερίσματι Στά-
δης, κειμένη ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἀλλερ καὶ
ἀνήκουσα ἄλλοτε εἰς τὸ πρῶτον βασιλείον
τοῦ Ἀνωβέρου. ἔχει ἄξιον λόγον σικοδο-
μήματα, ἥτοι καθεδρικὸν νῆον γοθικοῦ
ρυθμοῦ, δικαστήριον, γυμνάσιον, διδασκα-
λεῖον καὶ ἐμπορικὸν ἐπιμελητήριον καὶ κα-
τοίκους ὑπὲρ τὰς 10,000. Ἡ πόλις ἦτο
ἔδρα ἀρχαιοτάτης ἐπισκοπῆς καταργηθείσης
τῷ 1648, ἐν ᾗ ἐπισκοπῇ Κάρολος δὲ Μέγας
προήδρευεν τοῦ αἵματῆρος δικαστηρίου
ἐναντίον τῶν Σαξόνων τῷ 782.

* **Βέρδης** (Guiseppe Verdi). Ἀπέθανε
τῷ 1901 ἐν Μιλάνῳ.

* **Βερδιάνσκα** (Berdjansk). Πρωτεύ-
ουσα περιφέρειας ἐν τῇ ῥώσῳ κυβερν. Ταυ-
ρίδος (ἐχούσης ἐμβαδ. 8,869 τετρ. μετὰ 305,936
κατ.). Εἶχε τῷ 1897 κατ. 27,247.

Βερδίτσεβ (Berditschew ἢ Berdyo-
zew). Πρωτεύουσα περιφέρειας (3,411 τετρ.
μετὰ 280,302 κατ.) τοῦ ῥωσικοῦ κυβερνείου
Κιέβου, ἔχουσα 53,728 κατ. (1897) καὶ
ἐμπόριον γεωργικῶν προϊόντων καὶ κτηνῶν.

Βερδούν ὀρθότερον Βερδούνον κατὰ
τὸ λατ. Berodunum, ἢ Βερδὲν κατὰ τὴν
γαλλ. προσηρὰν τοῦ σημερινοῦ Verdun).
Πόλις τῆς Γαλλίας, ἔχουσα τῷ 1891 κατ.
12,583. Ἰνσταυρα ἐγένετο τῷ 843 ἡ περί-
φημος συνθήκη μεταξὺ τῶν οὐγόν Καρόλου

του Μεγάλου, καθ' ἣν διηρέθη τὸ Φραγκικὸν κράτος (βλ. ἐν λ. Γερμανία τ. Γ' σ. 246).

* **Βερζοβᾶ**. Κωμόπολις τοῦ δήμου Κορυθίου, ἔχουσα 4,730 κατ.

Βερίνη (Χημ.). Βάσις ἀλατογόνος προκύπτουσα ἐκ τῆς βερατρίνης λεομένης μετ' οἰνοπνευματικῷ διαλύματος καυστικῷ κάλεος. Ἀποτελεῖ μᾶζαν πολτώδη, κιτρίνην, ρευστοποιουμένην εἰς 13 % καὶ σχηματίζουσαν ἀморра ἄλατος. [P.N.B.]

* **Βερίνου**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἐρινεοῦ τῶν Πατρῶν, ἔχον 371 κατοίκους.

Βεριστιᾶ. Χωρ. τοῦ δήμου Φιλεσιᾶδος. Κατ. 117 τῷ 1896.

* **Βερκέλλι** πόλις Ἰταλίας λέγεται ἐρρότερον ἢ Βέρκελλαι (λατιν. Verceilae) ἢ Βερτσέλλι (ιταλ. Vercelli).

* **Βέρκσιρ**, οὐχὶ Βερκσέρε (Berkshire ἢ Berks). Κομιτεία τῆς μεσαιᾶς Ἀγγλίας, ἔχουσα ἐμβ. 1,870 τετρ. καὶ 238,446 κατ. (1891). Ἡ πρωτεύουσα λέγεται Ῥέδινγκ.

* **Βερλᾶδ** ἢ Βαρλᾶδ. Πόλις τῆς Μολδαβίας, ἔχουσα 24,484 κατ. (1899).

Βερλαῖν (Paul Verlaine). Γάλλος ποιητὴς γενν. τῷ 1844 ἐν Μέρς. Ἐπεσκέφθη τὴν Πολυτεχνικὴν σχολὴν ὧν Παρισίων καὶ ἐτράπη ἐπὶ τὴν ποιήσιν γενόμενος εἰς ἐκ τῶν καλουμένων Παρνασσιδέων, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 1871 στερεθθεὶς τῆς γυναικὸς καὶ τῆς θέσεως αὐτοῦ διάγει ἀστατον καὶ πλάνητα βίον, ὑπενθυμιζόντα τὴν τοῦ παλαιοῦ γαλλοῦ ποιητοῦ Villon καὶ καθ' ὅν ποτὲ μὲν διάγει ἐν τῇ φυλακῇ, ποτὲ δὲ ἐν τῷ νοσοκομείῳ. Ὁ Β. εἶναι ὁ κύριος ἀντιπρόσωπος τῆς ποιητικῆς σχολῆς τῆς καλουμένης τῶν Παρακμασάντων, αἱ δὲ ἀντιράσεις ἐν τῷ βίῳ καὶ ταῖς σκέψεσιν αὐτοῦ εἶναι καταφανεῖς ἐν τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ, ὅτινα πολλὰκις ἐξεδόθησαν.

Βερμούδες (Bermudez). Πολιτεία ἀποτελοῦσα μέρος τῆς Συμπολιτείας τῆς Βενεζουέλας, ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ, ἔχουσα ἐμβ. 83,532 τετρ. καὶ 322,518 κατ. (1894). Προϊόντα καζέ, κακάον, βάμβαξ, καπνὸς κλ. Πρωτεύουσα εἶναι ἡ Βαρκελόνη.

* **Βέρν** (Jules Verne). Ἀπέθανε περὶ τα τέλη τοῦ 1901, ἄρῳ κατὰ τὰ τελευτάα ἔτη τοῦ βίου του εἶχεν ἀπολέσει σχεδὸν παντάπασι τὴν ὄρασιν.

Βερναρδάκης ἢ Μπεναρδάκης (Δημήτριος Γεωργίου). Μέγας εὐεργέτης τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, γενν. τῷ 1800 ἐν Ταϊγανίῳ τῆς Ῥωσσίας ἐκ πατρὸς Κρητὸς εἰσελθόντος εἰς τὴν Ῥωσικὴν στρατ. ὑπηρεσίαν καὶ ἀποθανόν τῇ 27 Μαΐου 1870. Κατ' ἀρχὰς κατετάχθη ἐν τῷ Ῥωσικῷ στρατῷ ἀλλὰ τραπίε μετ' οὐ πολὺ εἰς

τὸ ἐμπόριον διὰ τούτου μεγάλῃν περιουσίαν ἀπέκτησεν. ἐπῆλθε δὲ πολλὰκις ἀπὸ τοῦ 1850 μετὰ γενναϊότητος ἀρωγὰς εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ἐκ τῶν δωρεῶν αὐτοῦ ἐξαίρονται ἡ πρὸς τὸ Ἑθνικὸν ἡμῶν πανεπιστήμιον, (150 χιλ. δραχ.) καὶ ἡ πρὸς οἰκοδόμησιν ἀρχαιολογικοῦ ἐν Ἀθήναις μουσεῖου (250 χιλ. δραχ.), ἐξ ὧν ἐκτίσθη κατὰ μέγα μέρος τὸ Κεντρικὸν Μουσεῖον. Ἐτι συνετέλεσεν εἰς τὴν σπουδὴν παρ' ἡμῖν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων δια τῶν ὑποτροφιῶν αὐτοῦ καὶ ἐφάνη πολλαχῶς χρήσιμος εἰς τοὺς ἐν Ῥωσσίᾳ ὁμογενεῖς, οἰκοδομήσας καὶ τὴν Ἑλλ. ἐκκλησίαν ἐν Πετροπόλει, ὅπου διέμενε. Τα τέκνα αὐτοῦ κατέλαβον ἐπίλεκτον θέσιν ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ εὐρωπαϊκῇ ἀριστοκρατίᾳ δια τῶν γάμων αὐτῶν καὶ δι' αὐτὴν τῶν θυγατέρων τοῦ σύζυγος γενομένη τοῦ πρεσβετοῦ τῆς Γαλλίας ἐν Πετροπόλει κομητοῦ Ταλλεϋράνδου. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Νικόλαος εἶναι Ῥώσος σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας. [A.N.T.]

Βερναρδάκης. 1) Δημήτριος Ν. Ἑλλήν ποιητὴς καὶ φιλόλογος γεννηθεὶς τῇ 20 Νοεμβρ. 1834 ἐν Ἀγίᾳ Μαρίνῃ τῆς νήσου Λέσβου ἐκ πατρὸς καταγομένου ἐκ Κρήτης. Ἐσπούδασεν ἐν Μυτιλήνῃ, Ἀθήναις ἀπὸ τοῦ 1850—1856, Μονάχῳ καὶ Βερολίνῳ μέχρι τοῦ 1860 καὶ ἐγένετο διδάκτωρ ἐν Γερμανίᾳ. Ἐπανελθὼν δ' εἰς Ἀθήνας διωρίσθη ἑκτακτος καθηγητῆς τῆς Γεν. Ἱστορίας καὶ Φιλολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῇ 11 Ἰουνίου 1861 καὶ κακτικὸς τῇ 1865. Διετέλεσε δὲ καὶ ἑσπρος τῆς Ἑθν. Βιβλιοθήκης. Ἀλλὰ διάφοροι λόγοι ἠνάγκασαν αὐτὸν νὰ ὑποβάλῃ τὴν παραίτησιν αὐτοῦ, ἥτις ἐγένετο δεκτὴ τῇ 28 Ὀκτ. 1869. Διωρίσθη πάλιν τακτικὸς αὐτόθι τῇ 1 Μαρτίου 1882, ἀλλὰ παρητήθη αὐτίς μετ' οὐ πολὺ τῇ 7 Ὀκτ. 1883. Ἐν τῷ μεταξύ ὑπῆρξε καθηγητὴς τῶν βασιλοπαίδων. Ἐκτοτε δὲ διαμένει ἐν Μυτιλήνῃ. Ἐκ τῶν ποιητικῶν αὐτοῦ ἔργων μνημονευτέα Πινδαρική ᾠδὴ πρὸς τιμὴν τοῦ Θειοῦ, τὰ δράματα Μαρία Δοξοπατρῆ (ἐν Μονάχῳ (1858), ἡ Μερσπη, οἱ Κυψελίδαι καὶ ἡ Φαῖστα (ἐν Ἀθήναις 1893), πολλὰκις παρασταθέντα. Ἐκ δὲ τῶν ἐπιστημονικῶν Ἑλληνικὴ Γραμματικὴ, Γεν. Ἱστορία Α' τομ. ἐν Ἀθήναις 1867, Ἱερὰ Ἱστορία καὶ Κατήχησις, Ἑλεγγος ψευδοτακτικμοῦ (ἐν Τεργέστῃ 1884), Ἐκδοσις τῶν Φοινισσῶν τοῦ Εὐριπίδου (1888) καὶ τῆς Ἑκάτης τοῦ Ἰππολύτου καὶ τῆς Μηδείας (ἐν ἐνὶ τέρῳ 1894) μετὰ κριτικῶν καὶ ἐρμηνευτικῶν σχολίων, ἐκδομένη ἐν τῇ Ζωγράφῳ Βιβλιοθήκῃ, καὶ πλείστα ἄλλα διατριβαὶ ἐν περιοδικῷ.

— 2) Ἀθανάσιος Ν. Ἐγεννήθη ἐν Μυ-

τιλήνη τῷ 1844 ἀδελφός τῶν ὁμωνύμων καθ. Δημ. καὶ Γρηγ. Σπουδάζας ἐν Ἀθήναις τὰ ἐγκύκλια μαθήματα καὶ ἐν Παρίσις ἀπὸ τοῦ 1866—1870 τὴν Πολιτικὴν Οἰκονομίαν, ἀποκατέστη ἐν Ἀθήναις, ἀσχολούμενος κυρίως περὶ ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως καὶ δημοσιῶν οἰκονομολογικῆς μελέτης. Ἐγράψε δὲ *Le présent et l'avenir de la Grèce* (Paris 1870), *De l'origine des monnaies et de leurs noms* (αὐτ. 1870), *Le papier-monnaie dans l'antiquité* (αὐτὸς 1874), *De la quantité des métaux précieux et des chiffres des monnaies depuis l'antiquité jusqu'à nos jours.* — Les banques dans l'antiquité (ἐν Παρίσις 1881), *Περὶ πολυτελείας* (ἐν Κων. πόλει 1872). *Περὶ τοῦ ἐν Ἑλλάδι ἐμπορίου, πόνημα βραβευθέν κατὰ τὸν Ἀσίστιον διαγωνισμόν* (ἐν Ἀθήναις 1885). Τὰ μετὰ τὴν καταστροφὴν ἥ τι ἐστέλλισεν ὁ πόλεμος αὐτῷ 1898 καὶ πολλὰς μελέτας δημοσιευθείσας ἐν τῷ ἐν Παρίσις *Journal des Economistes* καὶ ἄλλοι. Ὁ Β. εἶναι μέλος τῆς Ἀκαδημίας Στανισλάου ἀπὸ τοῦ 1871 καὶ τῆς Ἑταιρείας τῆς Πολιτ. Οἰκονομίας τῶν Παρισίων ἀπὸ τοῦ 1870.

— 3) Γρηγόριος Ν. Ἑλλήν φιλόλογος καὶ καθηγητὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου γεννηθεὶς ἐν Μυτιλήνῃ τῷ 1848 ἀδελφός τοῦ προηγουμένου. Ἐσπούδασεν ἐν τῇ γενεῇ τα προκαταρκτικὰ μαθήματα, εἰτα δὲ ἐκλυόθη ἐν Ἀθήναις τὰς γυμνασιακὰς αὐτοῦ καὶ πανεπιστημιακὰς σπουδὰς καὶ ἀνηγερθεὶς διδάκτωρ τῷ 1871 ἐπὶ τῆς κοσμητείας τοῦ Ἡρ. Μητροπολίτου. Φοιτητὴς ἐστὶν ἐξέδοκε Σχολία εἰς τὰς δημογραφίας τοῦ Θεουδίδου ἐν Ἀθήναις 1867), μεταφράσιν τοῦ Κορυνηλίου Νέπωτος καὶ τοῦ Καίσαρος. Ἐξ Ἀθηνῶν μετέβη εἰς Αἴγυπτον, ὅπου διήκουν τὴν Ἀμπετίον σχολὴν ἐν Καίρῳ καὶ εἰτα τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γυμνάσιον. Ἐκείθεν δ' ἐπορεύθη πρὸς εὐρύτερας σπουδὰς εἰς Γερμανίαν, ὅπου ἐφοίτησε κυρίως εἰς τὰ πανεπιστήμια τῆς Λειψίας καὶ τοῦ Βερολίνου, μετασχὼν δὲ τῆς ἐν Γέρα συνελευσεως φιλολόγων ἐτυχεν εὐκαιρίας, ὅπως γνωρίσῃ ἐκ τοῦ πλησίον τοὺς διασημοτέρους τῆς Γερμανίας φιλολόγους, ἐγνώρισε δὲ πλὴν ἄλλων καὶ τὸν Madvig ἐν Κοπενάγη καὶ τὸν Cobet ἐν Λεῦδῃ. Κατόπιν μετέβη εἰς Παρίσις, ὅπου διέτριψεν ἱκανὸν χρόνον, καὶ εἰτα εἰς Ἰταλίαν πρὸς σπουδὴν τῶν ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις ἑλλ. χειρογράφων. Ἐπειτα δὲ ἀνατεθείσης αὐτῷ ὑπὸ τῶν καταστημάτων Teubner τῆς ἐκδόσεως τῶν Ἠθικῶν τοῦ Πλουτάρχου ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ ἐπισκερθῇ ἐπανειλημμένως πάσας σχεδὸν τὰς ἀξίας λόγου βιβλιοθήκας τῆς Ἑσπερίας, ἵνα σπουδάσῃ τὰ χειρογράφα τοῦ

Πλουτάρχου. Μεταξὺ δὲ ἄλλων ἐπεσκέφθη καὶ τὰς βιβλιοθήκας τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ὅπου ἠτύχησε νὰ εὕρῃ νέον κώδικα τῶν Ἠθ. τοῦ Πλουτάρχου. Ἐκείθεν ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας τῷ 1879 διέτριψεν αὐτῷ ἐπὶ ἐν ἔτος, τῷ δὲ 1880 διορίσθη γυμνασιάρχης ἐν Μυτιλήνῃ, ἐνθα διέμεινεν ἐπὶ δεκαπενταετίαν, ἐπὶ ἐν δὲ ἔτος, τῷ 1895, διήκουν τὰ ἐν Φιλίππουπόλει Ζαρίφεικ διδασκαλεῖα. Τῷ 1898 ἐξελέγη καθηγητὴς τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἐν τῷ Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποχωρήσαντος ἀειμνήστου Δ. Σερμετέλου. Κόριον αὐτοῦ ἔργον εἶναι ἡ ἐκδόσις τῶν Ἠθικῶν τοῦ Πλουτάρχου ἐν τῇ στερεοτύπῳ ἐκδόσει Teubner (7 τόμοι ἐν Λειψία 1888—1896). ἔτι δὲ ἔγραψε λατινιστὶ Συμβολὰς κριτικὰς εἰς Στράβωνα (αὐτ. 1877), Συμβολὰς κριτ. καὶ παλαιογραφικὰς εἰς Πλούταρχον (αὐτ. 1879), ἑλληνιστὶ Ἐπιστολήν περὶ τῆς πολιτείας Ἀθηναίων τοῦ Ἀριστοτέλους ἐν Ἀθήναις 1890), Πλουτάρχου τὸ ἐν Δελφοῖς Ε (ἐν Λειψία 1892) καὶ πλήθος ἄλλων διατριβῶν φιλολογικῶν καὶ πολεμικῶν (εἰς ἐξέλεγχιν τῶν ἐκαστοτε ἐναντίον αὐτοῦ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐκδ. τῶν Ἠθ. τοῦ Πλουτάρχου ἐκδοδόμενων ἐν Ἑσπερία καὶ ἐν Ἑλλάδι διατριβῶν) ἐν ταῖς ἐφημερίσαις καὶ τοῖς περιοδικαῖς Ἀθηνῶν, Τεργέστης, Λειψίας καὶ Λεῦδης, ἐκδοθεῖσιν ὕστερον πολλῶν ἐν ἰδιαιτέροις τεύχεσι. Νεωτάτη αὐτοῦ πραγματεία εἶναι ἡ Συμβολὴ κριτικὴ ἐν τῷ Album gratulatorium τῷ πρὸς τιμὴν τοῦ καθηγητοῦ van Herwerden ἐκδοδόμενῳ ἐν Utrecht 1902.

Βερνάρδος. Πρίγκιψ διάδοχος τῆς Σαξωνικῆς Μείνιγγης, γενν. τῇ 1 Ἀπριλίου 1851 ἐν Μείνιγγῃ, γινώσκας παρ' ἡμῖν ὡς ποιητῆς καὶ φιλέλληνα. Μετέφρασεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν τὸν Φίεσκον τοῦ Σχίλλερ (ἐν Βερολ. 1888). Εἶναι διδάκτωρ ἐπιτίμιος τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βρεσλαύας καὶ ἀντιστράτηγος τοῦ γερμ. στρατοῦ.

* **Βέρνδουργ** (Bernburg). Πρωτεύουσα τοῦ δουκάτου Ἀγγάλτ-Βέρνδουργ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 34,418.

* **Βέρνη** (Bern). Ἡ πρωτεύουσα αὕτη τοῦ ὁμωνύμου καντονίου τῆς Ἑλβετίας εἶχε τῷ 1900 μετὰ τῶν προαστείων 63,994 κατ., τοὺς πλείστους διαμαρτυρομένους. Τὸ καντόνιον ἔχει ἐν ὅλῳ 587,983 κατ.

Βερνίκλη, Berniela (Ζωολ.). Γένος πτηνῶν πλατυρράμφων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Χηνιδῶν. Πτηνὰ θαλάσσια ζῶντα ἐν ταῖς εὐκράτοις ζώναις τοῦ βορρᾶ καὶ τοῦ νότου καὶ τρεφόμενα ἐκ φυτῶν καὶ μικρῶν ζώων. Κατὰ τὸν χειμῶνα κατέρχονται ἐκ τῶν βορειοτάτων χωρῶν καὶ διατρίβονται εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Βαλτικῆς καὶ τῆς Βορείου

θαλάσσης· εὐκῶς συλλαμβανόμενα τιθασ-
σεύονται τρεφόμενα εἰς ἐρνηθῶνας καὶ πα-
ρέχουσιν ευεστοτάτην σάρκα. Δύο εἶδη εἰσὶ
τὰ γνωστότερα, Β. ἢ λευκὸ πίς, ἔχουσα
πρόσωπον λευκόν, κεφαλὴν καὶ τράχηλον
μέλανας, ῥάχιν καὶ πτέρυγας φαίχρους,
κοιλίαν λευκὴν, ῥάμφος βραχύτερον τῆς
κεφαλῆς, πάντοτε μέλαν, καὶ Β. ἢ περι-
δεραιοφόρος, οὐσα ἐν γένει φαίχρους,
ἀλλ' ἔχουσα δακτύλιον ἐκ λευκῶν κηλίδων
περὶ τὸν λαίμεν.

Βερύδουνον. Βλ. Βερδούν.

* **Βέροια.** Ἐν τῷ περὶ τῆς πόλεως
ταύτης ἄρθρῳ (ἐν τ. Γ' σ. 840) γρ. ἀντὶ
Βουκαίας (στ. 6) Βοττιαίας, καὶ ἀντὶ
Μυγδινίας (στ. 7) Μυγδονίας.

* **Βερολῆνον** (Berlin). Πρωτεύουσα τῆς
Πρωσίας καὶ τοῦ Γερμ. Κράτους. Τὸ ἐμ-
βαδὼν αὐτῆς μετὰ τῶν προαστείων περι-
λαμβάνει 63.5 τγμ. μετὰ 1,884,151 κατ.
τῷ 1900. Ἐκ τῶν νεωτέρων ἔργων τῆς
γλυπτικῆς καὶ ἀρχιτεκτονικῆς, δι' ὧν ἐκο-
σμήθη ἡ πόλις, κυρίως ἀξία λόγου εἶναι
τὸ ἐθνικὸν μνημεῖον Γουλιέλμου Α' ἐπί-
που ὑπὸ Βέργας (1897), ὃ πρὸς ἀνάμνησιν
τῆς αὐτοκρατείας Αὐγούστου νάβε Gna-
denkirche (1894), ὃ τοῦ αὐτοκράτορος
Γουλιέλμου Α' Kaiser-Wilhelm-Gedäch-
niskirche (1895), τὸ νέον ταχυδρομεῖον
(1899), τὸ μέγαρον τῆς Γερμαν. διαίτης
(Reichstag, 1894). Ἐσθὰ καὶ ἐξοδα τῆς
πόλεως ἀνῆρχοντο κατὰ τὴν προϋπολογι-
σμένην τοῦ 1900 εἰς 107,238,108 μάρκα.

Βερότσε (Verdeze). Κοριθῶτες τῆς
Κροατίας-Σλαβονίας τοῦ Αὐстро-ὠγγρ.
κράτους. ἔχον ἐρδ. 4,867 τγμ. καὶ 216,417
κατ. τοὺς πλείστους καθολικοὺς Κροάτας
καὶ Σέρβους. Ἡ ἐρμῶνυμος πρωτεύουσα
ἔχει 6,886 κατ.

* **Βέρροια.** Χωρίον τοῦ δήμου Οἰνούν-
τος, μετὰ 199 κατ. τῷ 1896.

* **Βερσαλλίαι** (Versailles). Ἡ πόλις
αὕτη τῆς Γαλλίας ἔχει 54,081 κ. τῷ 1901.

* **Βερατίτσι(ον).** Χωρίον τοῦ δήμου
Ψωρίδος, μετὰ 482 κατ. τῷ 1896.

* **Βερσοθά.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγεί-
ρας τῆς Αἰγιαλίας, ἔχον 400 κατ.

Βερτ(ε)λώ (Marcellin Pierre Eugé-
ne Berthelot). Περίφημος Γάλλος χημικός,
γενν. 1827 ἐν Παρίσις, ἐνθα διετέλεσε
καθηγητὴς ἐν τῇ φαρμακευτικῇ σχολῇ καὶ
εἶτα ἐν τῇ Κολλεγίῳ τῆς Γαλλίας. Ἀπὸ
τοῦ 1881 ἦτο ἰσθμιν μέλος τῆς Γερουσίας,
διωρίσθη δὲ ἐπανειλημμένως ὑπουργὸς καὶ
τῷ 1900 ἐγένετο ἀκαδημαϊκός. Σπουδαί-
ονται εἶναι αἱ ἐργασίαι αὐτοῦ εἰς πάντας
σχεδὸν τοὺς κλάδους τῆς χημείας. Ἰδίως

ὅμως αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν
ὀργανικῶν σωμάτων.

Βερτρὰν (Ἰωσήφ Bertrand). Ἐξοχὸς
Γάλλος μαθηματικός, γενν. 1822 ἐν Παρι-
σίς, ἐνθα καὶ ἀπέθανε τῷ 1900, διατε-
λέσας ἀπὸ τοῦ 1862 καθηγητὴς τῶν μαθη-
ματικῶν καὶ τῆς φυσικῆς ἐν τῇ Κολλεγίῳ
τῆς Γαλλίας. Ἀπὸ τοῦ 1856 ἦτο μέλος
τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, ἦς ἰσο-
βίος γραμματεὺς ἐξελέγη τῷ 1874, ἀπὸ
δὲ τοῦ 1884 μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδη-
μίας. Ἐδηρσάσιν πλείστα ὅσα βιβλία
ἀναφερόμενα εἰς τὰ μαθηματικά, τὴν μη-
χανικὴν καὶ τὴν μαθηματικὴν φυσικὴν.

Βέρτσουρα. Χωρίον τοῦ δήμου Με-
σαπίων, ἔχον 139 κατ. τῷ 1896.

Βερόκιος Γεώργιος. Πολιτικός
καὶ ἱστορικός. Ὁγεννήθη ἐν Ζακύνθῳ, ἐνθα
καὶ ἐξεπαιδεύθη, κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1819.
Ἦτο ἐκ τῶν ἐπιστημῶν ἐξισοπατῶν καὶ
τῶν τέλμηρωτέρων δημοσιογράφων. Ἐγρα-
φεν εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς πατρίδος του καὶ
συνηρῶσθη ἐπὶ πολλὰ ἔτη μετὰ τοῦ Λορ-
νάρδου. Εἰς τὴν Ἰονίῳ Βουλῇ διεπρέψε·
μετὰ δὲ τὴν ἐνωσιν ἐγκαταλίπων τὰ πολι-
τικά κατετίθετο εἰς μελέτας. Τὸ κάλλιστον
ἔργον του εἶναι : « Ἀπομνημονεύματα περὶ
τῆς πρώτης Ἰονίου Πολιτείας, κυρίως δὲ
περὶ τοῦ ἐν ταύτῃ ἐπικρατήσαντος ἐξισπα-
στικοῦ φρονήματος » (Κεραλληγία 1870).
Ἀπέθανε δ' ἐν Ζακύνθῳ τῇ 23 Σεπτεμ-
βρίου 1891. [Σ.δὲ-Β.]

Βέσθικοι. Βλ. Καλίλιμνος.

* **Βεσίγι.** Χωρίον τοῦ δήμου Παίων,
μετὰ 862 κατ. τῷ 1896.

* **Βέσπριμ** (Veszprim). Κοιτιᾶτον τῆς
Οὔγγαρίας. ἔχον 215,280 κατ. τῷ 1890.
Ἡ ἐρμῶνυμος πρωτεύουσα ἀριθ. 12,666 κατ.

Βέσσα. Χωρίον τῆς νήσου Χίου, ἀνή-
κον εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῶν Μαστιχοχωρίων
καὶ καίμενον ἐν πεδινῇ γῶρᾳ. Ἔχει δὲ 750
κατοίκους. [Μ.Χ.]

* **Βεσσαραβία.** Τὸ βῶσικόν τοῦτο
κυβερνεῖται εἰς τῷ 1897 κατ. 1,983,436,
ὧν αἱ ἡμίσεις Ῥωμιοὶ, εἶτα Μικρορρῶσοι,
Ῥωσσοὶ, Βούλγαροι κλ.

Βεστόν κανονικὸν στοιχεῖον.
Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Βέστφαλ** (Rud. Westphal). Ἀπέθανε
τῷ 1892 ἐν Στατχάγγ.

* **Βεστφαλία** (Westfalen). Ἡ τοπαρ-
χία αὕτη ἢ ἐπαρχία (Provinz) τῆς Πρω-
σίας εἶχε τῷ 1890 κατ. 2,428,661.

* **Βετερνέκον.** Χωρ. τοῦ δήμου Αἰ-
θίων. Κατ. 713 τῷ 1896.

Βετόλιον (φαρμ.) betol, parhialol,
naphthosalol, salinaphthol. Κένος λευκωπῆ,
y

κρυσταλλική, άνοσμος, άγευστος, διαλυτή εν αίθ. και γλωρίαρ. Νέον φάρμακον αντισηπτικόν του έντερικου σωλήνος, αντιπυρετικόν και αντιρρευματικόν. Το νεώτερον όμως αυτό βενζοναφθόλιον (βλ. λ.) είναι ανώτερον κατά πάντα. [P.N.B.]

Βετούλινη ήτοι πυροβολουλίνη. Νέα τις σκευασία φαρμακευτική περιέχουσα κινίνην μετά καρεΐνης και συνδιάζουσα τας φυσιολογικας και ίαματικας ιδιότητας των δύο συστατικών αυτής. [P.N.B.]

* **Βετοφίτσα.** Χωρίον του δήμου 'Αποδοτίας της επαρχίας Ναυπακτίας, έχον 441 κατ.

* **Βέχαρ** (Bejar). Πόλις της 'Ισπανίας, έχουσα 11,857 κατ. τῇ 1897.

Βηλόκωμα. Βλ. Βιλετζήκ.

* **Βηρυτός.** 'Η πρωτεύουσα αυτή έρω-νύρου βίλας (30,500 τχμ. μετά 522,600 κατ.) έγένετο επ' έσχάτων το σπουδαιότατον επίνειον της Συρίας, συνδέεται δε μετά της Δαμασκού δια σιδηροδρόμου (έτερος δια Χαλέπιδου και Βιρτζίκ άγων προς τον Εύφρατην σχεδιάζεται) και έχει νυν περίπου 128 χιλ. κατ., εξών 4,300 Εύρωπαίοι ως επί πλείστον έμμενόντες την Γαλλικήν. Τῇ 1898 υπελογίσθη ή εισαγωγή εις 1,403 χιλ., ή δε εξαγωγή εις 724 χιλ. λιρών στερλ. Κέντηται δ' εκτός πλείστον άλλων εκπαιδευτικῶν ιδρυμάτων ιατρικήν σχολήν (γαλλικήν).

Βιόζης Σπουρίθων δέ. 'Ελλην λόγιος γενν. τῇ 1 Μαΐου 1854 εν Κερκύρα. 'Εκπαιδευθείς αὐτόθι μετώκησεν ύστερον τῇ 1880 εις Ζάκυνθον, ένθα ίδρυσε την δημο-τικὴν Φωτιστικὴν βιβλιοθήκην, ής διατελεῖ έφ' όσας (μισθός), είναι δ' επίσης καθηγ. τῆς 'Ελλ. και άλλων γλωσσῶν και τῆς ζωγραφικῆς. Νεώτατος έπεχείρησε μεταφρασὴν τοῦ 'Εξηγταβελίνη τοῦ Μολιέρου ενδολεΐσταν ανωνύμως εν Κερκύρα. Συνέγραψε δέ *Memorie intorno agli illustri Coreiesi* από τοῦ 1453—1876 (ένδ. αὐτόθι τῇ 1876) και τῇ 1878 *Alcuni documenti intorno l' accidentale catastrofe di Corfu 1746*. 'Εν Ζακύνθῳ δ' εξέδωκε τα ποιήματα τοῦ Σολωμοῦ (1880), Χριστοπούλου (1880), Βάλ-βου και Μαρτελάου (1881), τοῦ Κανδ. 'Ρώμα και τοῦ Μάτσει (1881), τὸν «Δήμον» τοῦ Σπ. Τρικούπη (1881). 'Εν τῇ «Παρνασσῷ» ἐδημοσίευσε πλείστα μελετήματα, ως την ιστορίαν τῆς σταχίδος, την τῶν 'Εβραίων εν Ζακύνθῳ, την δράσιν τῶν Δυτικῶν εν Πελοποννήσῳ επί τῇ βάσει ανεκδότων χειρογράφων, και άλλαχού πλήθος ιστορικῶν και βιογραφικῶν μονογραφιῶν. Τῇ 1883 απαντῶν εις τὸν Δαλματίν Mitrovic απέδειξεν ότι ὁ Φώσκολος ανήκει εις την 'Ελ-

λάδα κατά τὸ γένος, δι' ανεκδότων έγγρά-φων τῶν αρχαίων Ζακύνθου και Κερκύρας.

* **Βιάννα.** ἡ Βιάννος εν Κρήτῃ. 1) επαρχία υπαγομένη εις τὸν νομόν Λαση-θείου και περιέχουσα τοὺς δήμους 'Αγ. Βα-σιλείου, Μουρνιῶν και Β. — 2) 'Ο δῆμος Β. περιλαμβάνει την κώμην 'Ανω Βιάννον και τα χωρία Βαχόν, Κάτω Βιάννον, Λου-τρακι, Πλακάν και Χένδρον, μετά 1,935 κατ. 'Η πρωτεύουσα 'Ανω Βιάννος, ή κει-μένη παρά την θέσιν τῆς αρχαίας Βέννου πατρίδος τοῦ ἐπικοι ποιητοῦ 'Ρίανου, αριθ-μεῖ μετά τοῦ παρακειμένου χωρίου Κάτω Β. 1,085 κατ.

* **Βιαράδικα.** Χωρίον τοῦ δήμου Κυ-θηρίων, αριθμοῦν 328 κατ.

* **Βιαρρίτς** (Biarrits). Πόλις εν τῇ Γαλλίᾳ, έχον 10,544 κατ. τῇ 1896. Τα θαλάσσια αὐτοῦ λουτρά προσελκύουσιν ένεκα τοῦ γλυκέος κλίματος κατ' έτος πλείτους όσους ξένους.

* **Βιάσμα** (Vjasma). Πρωτ. περιφέρειας (30,986 τχμ. μετά 90,210 κατ.) τοῦ ρωσ. κυβερνείου Σμολένσκ, έχουσα 16,791 κατ. τῇ 1893.

* **Βιάτκα** (Wjatka). 1) Κυβερνείον τῆς 'Ρωσίας, έχον 3,226,619 κατ. — 2) Περι-φέρεια εν αὐτῇ μετά 188,968 κατ. επί έμβ. 5,945 τχμ. — 3) Πρωτεύουσα ταύτης και τοῦ κυβερνείου, έχουσα 24,615 κ. τῇ 1894.

Βιθερρίδα (Ζωφλ.). Οικογένεια τῶν Σαρκοράγων ἡ 'Αρπακτικῶν ζῶων. Ζῶα δακτυλοδάρμονα μετ' όνύχων ανασπω-μένων εν θυλάκοις και εκτεινόμενων κατά τας ανάγκας προς άρπαγήν ἡ αναρρίχησιν, μετά σώματος μακροῦ και λεπτοῦ, μετ' οὐδ' μήκος όσον τὰ $\frac{2}{3}$ τοῦ σώματος, και χαρακτηριζόμενα δια τοῦ διπλοῦ θυλά-κου εν φέρουσι κατά τὸ όπίσθιον μέρος τοῦ σώματος και όστις χρησιμεύει προς συλλογήν τοῦ υπό ιδιαιτέρων τινῶν ἀδέ-νων παρασκευαζομένου συμποτάτου εκκρί-ματος. Κυριώτερα εἶδη τῆς οικογενείας ταύτης είναι Βιθερρά ἡ 'Αφρικανή, έχουσα διαστάσεις σώματος οἷας ὁ κοινὸς νῦν, τὸ σχῆμα γαλῆς, χρῶμα φαιοκίτρινον κατάστικτον υπό μελαίνων κηλίδων, και Βιθερρά ἡ 'Ασιανή, μικροτέρα τῆς ἀφρικανῆς. κατρίνη μετ' επιμήκων μελα-νῶν ραβδώσεων κατά την ράχιν και κατά-στικτος υπό πυρρῶν κηλίδων, κατοικοῦσα την 'Αραβίαν και τας 'Ανατολικὰς 'Ινδίας. 'Αμφοτέρω τὰ εἶδη ταῦτα συλλαμβανόμενα ἐτιθασσεύοντο και διατρέφοντο άλλοτε χάριν τοῦ περίζηττου εκκρίματος τῶν πυγῶν ἀδένων, όπερ άπετέλει μέρος διαφόρων φαρμακευτικῶν σκευασιῶν περιπεσουσῶν εις αχρηστίαν σήμερον. Τὸ εξ' ἐκάστου ζῴου

καθ' εβδομάδα παραγόμενον ζήθενον ἀνέρχεται εἰς 4 γρ. περίπου.

Βιβίων, Bibio (Ζωολ.). Γένος διπτέρων ἐντόμων, βραδυκινήτων, μετὰ κεφαλῆς ογκώδους παρὰ τῇ ἀρρενίᾳ ἐκ τοῦ ὑπάρχοντος ἐπ' αὐτῆς τριγώνου, μικροτέρας δὲ παρὰ τῷ θήλει. Αἱ σκαδόνες αὐτῶν ζῶσιν ἐντὸς τῆς γῆς τρεφόμεναι ἐκ φυτικῶν οὐσιῶν ἀποσυντιθεμένων. Εἶδη αὐτοῦ γνωστά εἶναι Β. ἡ μύια τοῦ ἀγ. Μάρκου, τὸ μέγιστον εἶδος, καὶ Β. ἡ χηπαῖος μικρότερος. Ἐντομα παντελῶς ἀβλαβή.

* **Βιβίλου** δῆμος τῆς νήσου Νάξου. Ἔχει 4,194 κατ. τῷ 1896.

* **Βιβόργ** (Viborg). Πρωτ. νομοῦ τῆς Δανίας, ἔχουσα τῷ 1890 κατ. 8,352.

* **Βιβόργ** (Viborg). Πρωτεύουσα τοῦ ὁμώνυμου νομοῦ (43.056 τχμ., ὧν 339 κατὰ λαμβάνουσι νῆσοι τοῦ Φιννικού κέλπου καὶ 12,587 λίμναι, μετὰ 413.598 κατ.) ἐν τῇ βόρειᾳ Φινλανδίᾳ, ἔχουσα 21,868 κατ. τῷ 1894.

Βίγα. Σαντζάνιον αὐθιπόστατον τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, περιλαμβάνον τὴν γεσόννητον τῆς Τρωάδος (7.500 τχμ. μετὰ 179 χιλ. κατ.). Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα (ἐπὶ Βυζαντινῶν Πηγῶν καλεομένη) κεῖται ἐπὶ τοῦ εἰς τὴν Προποντίδα ἐκβάλλοντος Βιγαστοῦ, 70 χμ. ἀπὸ τῶν Δαρδανελλίων, καὶ ἔχει περ. 6,000 κατ. Τῷ 1288 αἱ Τάταροι ἡττήθησαν ἐνταῦθα ὑπὸ Ἀλῆ-Ἐδδίν τοῦ Γ'.

* **Βιγγάμτον** (Binghamton). Πόλις τῆς πολιτείας Νέας Ἑνγκης, ἔχουσα τῷ 1890 κατ. 35,005.

* **Βιγγαν** ἢ Οὐίγγαν (Wigan). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομιτείας Λαγκαστρίας, ἔχουσα 60,770 κατ. τῷ 1901.

* **Βιγγλεσουόδε**, γρ. Βιγγλσουαῖδ (Biggleswade).

Βιδερμαν (Gustav Wiedemann). Διάσημος Γερμανὸς φυσικὸς, γενν. ἐν Βερολίνῳ τῷ 1826. Περαιτώσας τὰς πανεπιστημιακὰς του σπουδὰς ἀνηγορεύθη νεαρῶτατος ἐπὶ τῷ 1850, ὑφηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου τῆς γενεθλίου του πόλεως, ἐνθα εὐθὺς διεκρίθη διὰ τὴν περὶ τὰς πειραματικὰς ἐργασίας δεξιότητά του. Τὸ 1854 προσελήθη ὡς καθηγητὴς τῆς φυσικῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Βασιλείας, μεθ' ἧς διδάξας ἐν διαφόροις ἄλλοις διωρίσθη ἐν τῇ τῆς Λιψίας τῷ κατ' ἀρχὰς μὲν καθηγητῆς τῆς φυσικῆς χημείας, ἀπὸ τοῦ 1887 δὲ καθηγητῆς τῆς φυσικῆς. Αἱ πρωτότυποι ἐπιστημονικαὶ τοῦ Β. ἐργασίαι εἶναι πολυαριθμοῦνται καὶ περιποῦνται τοσούτῳ μάλλον, καθ' ὅσον συνήκον ἐν αὐτῷ τὴν διπλὴν ιδιότητα διασήμευ χημικοῦ καὶ φυσικοῦ.

ἐνῶ συγχρόνως αἱ βαθεαὶ του μαθηματικαὶ γνώσεις ἀνέδειξαν αὐτὸν ἄξιον συνεργάτην τοῦ πολλοῦ Helmholtz ἐν τῇ μαθηματικῇ φυσικῇ. Ἡ προσοχὴ εἰς αὐτοῦ ἐστράφη περὶ τὸν ἡλεκτρισμὸν, περὶ οὗ ἐξέδωκε τετράτομον σύγγραμμα Die Lehre von der Elektrizität (β' ἐκδ. 1893—98), ἀποτελοῦν σήμεραν ἐν τῇν κλασσικωτέρων συγγραμμάτων καὶ διακρινόμενον ἰδίᾳ ἀρ' ἐνὸς μὲν διὰ τὴν κριτικὴν του ἐπὶ τῇν ἀρρῶν θεωρίῃν καὶ μεθόδων ἐρευνᾶν, ἀρ' ἑτέρου δὲ διὰ τὸν μέγαν πλοῦτον τῆς βιβλιογραφίας. Τῷ 1877 ἀνέλαθεν ὁ Β. τὴν συνέχειαν τῇν διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Poggendorf διακοπέντων «Annalen der Physik und Chemie». Ἀπέθανε δὲ τῇ 23 Μαρτ. τοῦ 1899.

* **Βιδίσοδα**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀετοῦ τῆς Τριφυλίας, ἔχον 459 κατ.

Βιδρα (Ζωολ.). Κοινὴ ὀνομασία τῆς Ἐνυδρίδος (βλ. ἡ.).

* **Βιέλιτς**, ὁρθ. Βίλιτς (Bielitz). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῇ Αὐστριακῇ Σιλεσίᾳ, μετὰ 14,573 κατ. τῷ 1890.

Βιέλλα (Biella). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχίας Νοβάρας καὶ ἔδρα ἐπισκοπῆς. Ἔχει περ. 12 χιλ. κατ. καὶ βιομηχανίαν ὑφασμάτων.

* **Βιέννα** ἢ Βιέννη (Vienne). Γαλλικὸν ὄνομα τῆς πόλεως Biel (Bil) ἐν τῇ ἔλβετ. καντονίᾳ Βέρνης, ἥτις εἶχε 15,982 κατ. τῷ 1888.

* **Βιέννη** (Wien). Πρωτεύουσα τῆς Αὐстро-ὠγγρικῆς μοναρχίας, περιλαμβάνουσα 63 τχμ. (ὅλος ὁ δήμος 178 τχμ.), ἀρ' οὗτου πλὴν τῶν ἀρχαίων 10 τμημάτων ἐπὶ χηματίσθησαν ἐκ τῶν προαστείων 9 νέα, ἔχουσα δὲ 1,662,209 κατ. τῷ 1900.

* **Βιέννη** (Vienne). Πόλις τῆς Γαλλίας, ἔχουσα 24,817 κατ.

* **Βιέννης** (Ἄνω) νομὸς τῆς Γαλλίας. Ἔχει 375,724 κατ. τῷ 1896.

* **Βιέννης νομὸς**. Ὁ νομὸς οὗτος τῆς Γαλλίας ἀριθμεῖ 338,114 τῷ 1896.

* **Βιερζόν** (Vierzon). Πόλις τῆς Γαλλίας, ἔχουσα 10,559 κατ.

Βιζάρι. Χωρίον ἐν Κρήτῃ, ἀνήκον τῷ δήμῳ Πανακραίων τῆς ἐπαρχίας Ἀμαρίου τοῦ νομοῦ Ρεθύμνης καὶ ἔχον 236 κ.

Βιζερα. Χωρίον τῆς Καπαδοκίας, ἀνήκον εἰς τὴν διοίκησιν καὶ τοπαρχίαν Σεβαστείας καὶ κατοικοῦμενον ὑπὸ ἐλίγων Μωαμεθανῶν καὶ Ἀρμενίων. Ἔχει δὲ μοναστήριον ἀρμενικὸν κατέχον τὴν λάρνακα ἐν ᾗ ἐτάφη τὸ πρῶτον ὁ Ἀγ. Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἀποθανὼν ἐν τοῖς ἐγγύς Κομάνοις τῷ 407. [M.X.]

* **Βιζέρτα** (Bizerta). Ἐπίγειον ἐπὶ τῆς

Βορείου ἀκτῆς τῆς Τυνησίας, ἔχον περ-
8 χιλ. κατ., χρησιμεύον δὲ ὡς σταθμὸς
τοῦ γαλλικοῦ στόλου.

Βιζυηνός Γεώργιος Μ. Ποιητὴς καὶ λογογράφος, γεννηθεὶς ἐν Βιζύῃ τῆς Θράκης καὶ ἀποθανὼν τῇ 15 Ἀπριλίου 1896 ἐν Ἀθήναις παράφρων. Τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ βίου του διήλθεν ἐν Κων/πόλει, ἐνθα ἐμαθόχτευσεν παρὰ τῷ θείῳ αὐτοῦ ρά-
πτῃ, εἰτα δὲ ἐν Κύπρῳ ἐτοιμάζετο δια τὸν μοναχικὸν βίον καὶ ἐξεπαιδεύθη κατόπιν ἐν τῇ Θεολογικῇ σχολῇ τῆς Χάλκης. Μεταβαλὼν δ' ἰδεῖαν ἐνεγράφη ἐν τῇ φιλολογικῇ σχολῇ τοῦ ἐν Ἀθήναις πανεπιστημίου τῷ 1874, τῷ δὲ αὐτῷ ἔτει ἐβραβεύθη πεῖγμα αὐτοῦ τιτλοφορούμενον Ὁ Κόδρος. Μεταβάς εἰτα εἰς Γερμανίαν ἐπεύδασε φιλοσοφίαν, τυγχόν δὲ τοῦ διδακτορικοῦ διπλώματος διέμεινε καιρὸν τινα ἐν Παρίσι, μεθ' ὃ ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας ἐγένετο ὑφηγητὴς τῆς φιλοσοφίας καὶ ἐδίδαξεν ὡς καθηγητὴς γυμνασίῳ. Τὰ κύρια ἔργα αὐτοῦ εἶναι ποιήματα ὑπὸ τὸν τίτλον Ἀθίδες αὖραι (ἐν Λονδίῳ, 1884), ἐδημοσίευσεν δὲ καὶ πλείστα ἄλλα ποιήματα καὶ διηγήματα ἐν περιοδικῇ.

* **Βίσακ.** Πόλις τοῦ ῥωσσο. κυβερνήτου Τόμσκ, μετὰ 17,256 κατ. τῷ 1897.

* **Βικανίρ.** Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου υπο-τελοῦς τῇ Ἀγγλίᾳ κράτους τοῦ ἔχοντος ἐμβα. 60,017 τετρ. καὶ 831,955 κατ. ἐν ταῖς Ἀν. Ἰνδίαις, μετὰ 56,202 κατ. Ἰνδῶν καὶ Μωαμεθανῶν.

Βικέλας Δημήτριος. Ἐγεννήθη τῷ 1835 ἐν Ἑρμουπόλει, τὴν καταγωγὴν ὦν Μακεδὼν ἐκ Βεροῦλας. Τὴν ἐκπαίδευσιν αὐτοῦ ἔλαβε κατ' οἶκον καὶ συνεπλήρωσε ταύτην ἐν τῇ γυμνασίῳ Ἑρμουπόλεως καὶ ἠκροάσατο ὑπερὸν διχορῶν μαθημάτων ἐν τῇ ἐν Λονδίῳ University College. Αὐτόθι δὲ ἔμεινεν ἀπὸ τοῦ 1852—1874 ἐμπορευόμενος, θεραπεύων ἄμα καὶ τὰς Μούσας, ἔκτοτε δὲ διέτριβεν ἐν Παρίσι τοῖς ἰδιοπραγῶν καὶ ὦν ἐνεργὸν μέλος τοῦ αὐτοῦ συλλόγου πρὸς διάδοσιν τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων καὶ ἄλλων ἐταιρειῶν. Ἀπὸ τοῦ 1896 ἐγκατασταθεὶς ἐριστικῶς ἐν Ἀθήναις, οὐδεμίαν μὲν ἔλαβε ἑνδοσίαν θέσιν, ἀλλ' ἐγένετο τῷ 1894 πρόεδρος τῆς διεθνούς ἐπιτροπῆς τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων καὶ διατελεῖ καὶ ἰδρυτὴς καὶ πρόεδρος τοῦ συλλόγου πρὸς διάδοσιν ὡσεὶ μὲν βιβλίων ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ αὐτοῦ ἦτοι ἀπὸ τοῦ 1899. Πολυλάνης δὲ ἀντεπροσώπευσεν τὴν Ἑλλάδα ἐν φιλολογικαῖς συνεδρίαις. Ἔργα αὐτοῦ πρωτότυπα καὶ μεταφράσεις ἐξεδόθησαν: Ἐσθέρ, τραγωδία (Ραχίνα, καὶ διάφορα ποιήματα (ἐν Ἑρμουπόλει 1851), Σίγχοι (ἐν Λονδίῳ 1862, β' ἐκδ. ἐν Ἀθήναις 1885),

διάφορα ποιήματα ἐξ ὧν ἐγένοντο μεταφράσεις Γαλλικαί, Ἰταλικαί, Ἀγγλικαί καὶ Γερμανικαί. Περὶ Βυζαντινῶν μελέ-
κτη (ἐν Λονδίῳ 1874), εἰτα τὸ περιώνυμον καταστάν καὶ ἀφελέστατον διήγημα Λουκῆς Λάρας (ἐν Ἀθήναις τῷ 1879, δ' ἐκδ. τῷ 1892 μετὰ εἰκόνων ὑπὸ Θ. Ῥάλλη). οὐτι-
νος ὑπάρχουσι μεταφράσεις εἰς 15 εὐρω-
παϊκὰς γλώσσας, διηγήματα (ἐν Ἀθήναις 1887, β' ἐκδ. αὐτόθι 1897 μετὰ εἰκόνων ὑπὸ Ῥάλλη), ἄτινα μετεφράσθησαν Γαλλιστί καὶ Ἀγγλιστί, τινὰ δὲ καὶ Γερμανιστί, Ἰσπανιστί καὶ Σερβιστί. De Nicopolis à Olympie (Paris 1885), ὅπου ἐξεδόθη καὶ Ἑλληνιστί. La Grèce byzantine et moderne (1893), ἐξ οὗ βιβλίου τὰ πλείστα ἐξεδόθησαν Ἀγγλιστί κατὰ μεταφράσιν τοῦ Lord Bute ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Seven essays on Christian Greece. Διαλέξεις καὶ ἀναμνήσεις (ἐν Ἀθήναις 1893). Ὁ μέγας Γαλέτος κατὰ μεταφράσιν τοῦ Ἰσπανικοῦ τοῦ Echegaray (αὐτόθι 1893). Σαίκεταιρεῦ Δράματα: Ῥωμῖος, Ὁθέλλος, Λῆρ, Μάκβεθ, Ἀμλέτος, Ἑμ-
πορος τῆς Βενετίας (γ' ἐκδοσις ἐν Ἀθήναις τῷ 1896), καὶ τινὰ ἄλλα ἔργα.

Βικίνη (Χημ.). Ἀλκαλοειδὲς ἐξαγόμενον ἐκ τῶν σπερμάτων τῆς βικίας ὑπὸ μορφὴν βελονοειδῶν κρυσταλλῶν, δυσδιαλύτων ἐν ὕδατι, ἀδιαλύτων ἐν οἴκῳ. Διάλυμα αὐτῆς ἐντὶς καυστικοῦ κάλεος, μιχθέν μετὰ ὑπερχλωριούχου σιδήρου καὶ κορεσθέν δια καυστικῆς ἀμμωνίας, παρέχει ὑγρὸν βαθέως κυανῶν. [P.N.B.]

Βικτωρ Ἐμμανουήλ Γ', βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας. Ἐγενν. τῇ 11 Νοεμβρ. 1896 ἐν Νεαπόλει, ἧς καὶ πρίγκιψ ὠνομαζέτο. Διεδέξατο δὲ τὸν θρόνον ὡς βασιλεὺς πατέρα αὐτοῦ Οὐμβέρτον τῇ 16/29 Ἰουλίου 1900 καὶ ἐκήρυξεν ἐν Ῥώμῃ μεταβάς τὸ ἀναπόσπαστον τῆς πόλεως ταύτης ἀπὸ τῆς βασιλείας. Ἐνυμφεύθη δὲ τῷ 1896 μετὰ τῆς Ἑλένης θυγατρὸς τοῦ ἡγεμόνος τοῦ Μαυροβουνίου, γενν. τῷ 1875 καὶ ἀπα-
σθήσης τὸν καθολικισμὸν ἐλίγῳ πρὸ τοῦ γάμου αὐτῆς.

* **Βικτωρία**, βασίλισσα τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ Ἰρλανδίας. Ἀπέθανε τῇ 2/29 Ἰαν. 1901 ἐν Ὁσβόρνῃ, καταλιπούσα διάδοχον τῆς ἀρχῆς τὴν υἱὴν αὐτῆς Ἀλβέρτον Ἐδουάρδον τῶς πρίγκιπα τῆς Οὐαλίας, ὅστις ἀνῆλθε τὸν θρόνον ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἐδουάρδος ὁ 2' (βλ. λ.).

* **Βικτωρία.** 1) Κράτος ἀποικιακὸν τῆς Αὐστραλιανῆς ὁμοσπονδίας, ἔχον 1,195,874 κατ. τῷ 1901. Πρωτεύουσα Μελβούρνη. — 2) Πόλις τῆς Βρεταν. Κολομβίας ἐν τῇ Καναδᾷ, ἔχουσα 20,821 κατ. τῷ 4901. — 3) Πόλις τῆς ἀγγλ. ἀποικίας Χόγκ-Χόγκ ἐν Κίνα. — 4) Ἐμπορικὴ λιμὴν τῆς Βρασι-

λίας. — 5) Πόλις τῆς γερμ. ἀποικίας τοῦ Καμερόν ἐν τῇ Νοτ. Ἀφρικῇ.

Βικτωρίας χώρα λέγεται τὸ ΝΑ τμήμα νήσου τινὸς τῆς Ἀρκτικῆς Βαρέου Ἀμερικῆς. Ἀνεκαλύφθη τῷ 1838 καὶ κατοικεῖται ὑπὸ Ἑσκιμῶν. — Οὕτω καλεῖται καὶ χώρα ἐκ τῶν περὶ τὸν Νότιον πόλον, ἀνακαλυφθεῖσα μεταξὺ 71 καὶ 79° Ν. πλ. ὑπὸ τοῦ Ῥώσ τῷ 1841, γνωστῇ δὲ κυρίως διὰ τὰ δύο ἐν αὐτῇ ἡραίστρια, ἀπερ καλοῦνται Βρεβας καὶ Τέρρωρ (Τρίμωρ).

Βικτωριον (Χημ.). Νέον χημικὸν στοιχεῖον ἀνακαλύθην τῷ 1900 ὑπὸ τοῦ Ἀγγλοῦ χημικοῦ William Crookes. Σῶμα στερεόν, χρώματος ὠχρομέλανος, ἀδιάλυτον ἐν ὕδατι, διαλυτὸν ἐν ὀξείᾳ. Παρέχει ἐνωσιν τινα μετὰ τοῦ ὀξυγόνου, τὸ ὅστις εἶδος τοῦ Β. ἐμφανίζειν μείζονα βασικότητα ἢ τὰ λοιπα ὀξείδια τῶν στοιχείων τῆς ομάδος τοῦ Τερβίου. Ἡ ραδιόακτινικὴ ἀνάλυσις τοῦ Β. παρέχει χαρακτηριστικὰς τινας ραδιόδωσεις μὴ παραγόμενας ὑπ' οὐδένος τῶν γνωστῶν χημικῶν στοιχείων. Ἐξάγεται ἐκ σπανίων τινῶν γαιῶν. [P.N.B.]

Βιλ (Biel). Βλ. Βιέννα.

Βιλαρζία. Βλ. Γυναικοφόρος.

* **Βιλβάον** (Bilbao). Πρωτ. τῆς ἰσπανικῆς ἐπαρχίας Βισκαίας, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 74,093 (ὁὗος ὁ δῆμος). Κατὰ τὰς ἐπαναστάσεις τῶν Καρλιστῶν ὑπῆρξεν ἐπανειλημμένως τὸ θέατρον μαχρῶν.

Βιλβεργία, Bilbergia (Bot.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Βρυμελειωδῶν, ἀτίνα ζῶσιν ὡς ἐπίφυτα ἐπὶ τῶν κορυμῶν τῶν δένδρων ἐν ταῖς εὐκράταις χώραις τῆς Ἀμερικῆς. Πόσι μετὰ φύλλων ἐπιμήκων, ὀδοντωτῶν, ἀκανθωδῶν, δερματωδῶν, διατεταγμένων ἐν σχήματι εὐρυτόμου κυπέλλου καὶ μετ' ἀνθέων βοτρυοειδῶν. Πολλὰ εἶδη θεραπεύονται ἐν θερμότητι ὡς φυτὰ κοσμητικά.

Βιλδόρδη (Bilvorde). Πόλις τῆς βελγικῆς ἐπαρχίας Βραδαντίας, ἔχουσα 11,138 κατ. καὶ τινα βιομηχανίαν.

Βίλελμ (Adolf Wilhelm). Αὐστριακὸς ἀρχαιολόγος καὶ ἐκλόλογος, γενν. τῷ 1864 ἐν Tetschen-Liebwerd τῆς Βοημίας. Παιησάμενος τὰς γυμνασιακὰς καὶ πανεπιστημιακὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν Graz 1874—1886, ἀνηγορεύθη αὐτῷ διδάκτωρ «ὕπὸ τοὺς αἰῶνας τοῦ αὐτοκράτορος». Ὑστερον μετέβη εἰς Γοττγην, ἐνθα διέτριψεν ἐν τῇ πανεπιστημίῳ ἐπὶ διετίαν. Τῷ 1889 ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς ἐν Βιέννῃ Ἀκαδημίας εἰς Ἑλλάδα καὶ Μικρὰν Ἀσίαν χάριν ἀρχαιολογικῶν μελετῶν μέχρι τοῦ 1892.

Ἀνηγορεύθη τῷ 1894 ἀρχηγτὴς τῆς Ἑλλ. ἱστορίας, ἀρχαιολογίας καὶ ἐπιγραφικῆς ἐν τῇ ἐν Βιέννῃ πανεπιστημίῳ καὶ ἐπέμεινεν ἐν αὐτῇ ἔπει ὑπὸ τοῦ Αὐστρ. ὑπουργείου εἰς Ἀθήνας, ἐνθα καὶ νῦν διαμένει γενόμενος τῷ 1898 γραμματεὺς καὶ διευθυντὴς τοῦ ἀρτιστουάτου αὐτῇ Αὐστριακῷ ἀρχαιολ. Ἰνστιτούτῳ. Διηύθυνε πλὴν ἄλλων τὴν ἀρχαιολογικὴν ἐξερεύνησιν τῶν Δουρῶν ἐν Πελοποννήσῳ καὶ ἔγραψε Περιηγήσεις εἰς Κίλικίαν ἐν τοῖς Ὑπομν. τῆς Βιενναίας Ἀκαδημίας (1896) καὶ ἄρθρα πολλὰ ἐν διαφόροις περιοδικαῖς, ἀναφερόμενα πρὸ πάντων εἰς τὴν ἐπιγραφικὴν, ἐν ᾗ ἰδίως διακρίνεται.

Βιλελμίνη (Ἑλένη Παυλῖνα Μαρία). Βασίλισσα τῶν Κάτω Χωρῶν, γενν. τῇ 19/31 Αὐγούστου 1880 ἐν Ἀγγ. Μονογενῆς θυγάτηρ οὗσα Γουλιέλμου τοῦ Γ' ἐκ τοῦ δευτέρου γάμου αὐτοῦ μετὰ Ἑμμᾶς πριγκίπισσας τοῦ Βάδεν. διεδέξατο τὴν πατέρα αὐτῆς ἐπὶ τοῦ Ὁλλανδικοῦ θρόνου τῇ 1/3 Νοεμβρ. 1890 ὑπὸ τὴν ἐπίτροπιαν τῆς μητρός. Κηρυχθεῖσα ἐνῆλικος τῷ 1898 ἀνέλαβε μόνη τὰς ἡνίκας τοῦ κράτους καὶ συνεζεύχθη κατ' ἰανουάριον τοῦ ἐτους 1901 μετὰ Ἑρρίκου δούκῃς τοῦ Μεκλεμβούργου-Στερίν, ὅστις ὁμῶς δὲν ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ βασιλέως, ὡς ἐγένετο καὶ τῷ 1840 ἐν Ἀγγλίᾳ συζευχθεῖσας τῆς ἀνάσσης Βικτωρίας μετὰ τοῦ πρίγκιπος Ἀλβέρτου τοῦ Σαξονικοῦ Κοβούργου.

* **Βιλεφελδ** (Bielefeld). Πόλις τῆς Βεστφαλίας, ἔχουσα 47,455 κατ. τῷ 1895, τοὺς πλείστους διαμαρτυρομένους. Τῷ 1900 ἐξωρήσατο ὁ αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος ὁ Β' τὴν πύλιν χαλκοῦν ἀγαλμα τοῦ μεγάλου ἐκλέκτορος Φρειδερίκου Γουλιέλμου, ὅπερ ἰδρῦθη πρὸ τοῦ ἱστορικοῦ μουσεῖου.

Βιλίν (Bilin). Πόλις τῆς Βοημίας ἐν τῷ διαμερίσματι Τέπλιτς, ἔχουσα ψυχρὰ ἱαματικὰ ὕδατα, περιέχοντα κυρίως διττανθρακικὸν νάτριον. Ἐξάγονται ἐν ριῶναις πρὸς πόσιν κατὰ διαφόρων γαστροπαθειῶν. Κάτ. 5,896.

Βίλλετον ἢ Βλίετοργγ. Νῆσος ἀνήκουσα εἰς τὰς ὀλλανδικὰς Ἰνδίας καὶ κειμένη μετὰξὺ Σουμάτρας καὶ Βορνέου. Ἐχει ἐμδ. 4840 τγμ. καὶ 41,395 κατ., ὧν 12 χιλ. Σίται, εἶναι δὲ πλουσία εἰς κασσίτερον.

* **Βιλκομιρ** (Wilkomir). Πρωτ. περιφερεία (5,902 τγμ. μετὰ 227,525 κατ.) ἐν τῷ Ῥωσ. κυβερνεῖον Κοβένου, ἔχουσα 16,890 κατ., ὧν 10,850 Ἰουδαῖοι (1894).

Βέλλα Νόβα ἢ Νεάπολις. Χωριὸν τῆς νήσου Ῥόδου, 12 χμ. ἀπέχον τῆς πρωτευούσης ΝΑ καὶ κείμενον πρὸς τὴν ἀρχαίαν Ἰαλυσόν. Ἐχει 550 κ. [M.X.]

Βιλλανός (Φίλιας-τοάι). Ὁ υἱὸς τοῦ Πλινίου Βίλλης ἐνομαζόμενος ποταμὸς τῆς Βιθυνίας, ὅστις ἀρδεύων τὴν πρὸς Α. τοῦ Σαγγαρίου (Σακάρια) χώραν καὶ γονιμοποιεῖν τὴν γῆν πολλῶν ἀρχαίων πόλεων ἐξέρχεται· ἐκ τῶν ὁρίων τῆς Βιθυνίας καὶ ἐκβάλλει εἰς τὸν Εὐξείνεν Πόντον παρὰ τὸ Τίον. Κατὰ τὸν ἀνω αὐτοῦ ρεῖον ἀποτελεῖται ἐκ δύο κυρίων βραχίωνων, ὧν ὁ μὲν πηγάζει Α. τῆς νῦν πόλεως Μπολού (Βιθύνιον, Κλαυδούπολις) καὶ καλεῖται τοῦτου ἐνεκα Μπολού-σοῦ μέχρι τῆς διασταυρώσεως αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἀνατολικοῦ βραχίονος τοῦ καλουμένου Σπανλῆ-σοῦ (ποταμὸς κρομμύων) καὶ πηγάζοντος ἐκ τῶν ὁρίων τῆς Γαλατίας. [Γρ.-Σ.Ι.]

* **Βιλλάρ** (Dom. Villars). Γάλλος φυσικὸς λόγιος, οὐχὶ δὲ φιλοσοφός.

Βιλλافرράγκα (Villafranca di Verona). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχίας Βερώνης, ἔχουσα 3,986 κατ., γινώσθη δ' οὕσα ἐκ τῆς ἐνταῦθα τῷ 1859 κλεισθείσης προσωρινῆς συνθήκης, καθ' ἣν ἡ Αὐστρία παρεχώρησε τῇ Γαλλίᾳ καὶ αὐτὴ πάλιν τῇ Σαρδινίᾳ τὴν Λομβαρδίαν, καὶ ἥτις ἐπεκυρώθη εἰς τὰς δια τῆς συνθήκης τῆς Ζυρίχης.

Βιλλάχ (Villach). Πρωτ. διαμερίσμα-τος ἐν τῇ αὐστριακῇ Καρινθίᾳ. ἔχουσα 6,765 κατ. Ἐνεκα τῆς γραμικωτάτης θέσεως ἐν ᾗ κεῖται καὶ τῶν πληθύνον θειούγων ὑδάτων ἐπισκέπτονται αὐτὴν πολλοὶ ξένοι.

Βιλλ(ε)νέβ (Villeneuve). Οὕτω καλοῦνται πολλὰὶ πόλεις ἐν Γαλλίᾳ, ὧν σημαντικώτερά εἰναι V. d'Agén ἐν τῷ νομῷ Λωτ καὶ Γαρόννα, κατεμένη ἐπὶ τοῦ Λωτ καὶ ἔχουσα 8,449 κ. καὶ ἀκμαίαν γεωργίαν.

* **Βιλλερωάν** (Villeurbanne). Ἀποτελεῖ προάστειον τῆς Λυώνης, εἶχε δὲ τῷ 1891 κατ. 17,940 καὶ ἀκμαίαν βιομηχανίαν.

Βύλλια ἢ Πάλλοκα μ. ἀρ. ἕξ. Χωρίον τοῦ δήμου Βορικίων τῆς ἐπαρχίας Ἀττικῆς, ἔχον 104 κατ. Βλ. καὶ Βύλλια.

* **Βύλλρωτ** (οὐχὶ Βίλλερσθ, Th. Billroth). Ἀπέθανε κατὰ Φεβρ. 1894 ἐν Ἀδελφίᾳ.

* **Βύλνα**. Τὸ κυβερνεῖον τοῦτο τῆς Ρωσίας εἶχε τῷ 1897 κατ. 1,591,207, ἡ δὲ ἐκδύναμις πρωτεύουσα 154,532.

* **Βίλτσιρ** ἢ Οὐίλτσιρ (Wiltshire ἢ Wilts). Κομητεία τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα τῷ 1891 κατ. 264,969 καὶ πρωτεύουσάν τὴν Σώλσβερυ.

* **Βίμθλεδον** ἢ μῦλλον Οὐίμπλδον (Wimbledon). Ἀγγλικὴ πόλις ἐν τῇ κομητεῖᾳ Σούρρεϋ, ἔχουσα 25,758 κατ.

Βίμπος Θεόκλητος. Πρώην καθηγητὴς τῆς θεολογίας ἐν τῇ πανεπιστημίῳ

καὶ νῦν ἀρχιεπίσκοπος Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, γενν. τῇ 10 Σεπ. 1832 ἐν Ἀθήναις. Σπουδάζει ἐν τῇ αὐτῇ γυμνασίῳ, τῇ Ῥιζαρείῳ σχολῇ καὶ ἐπὶ ἑτοσ ἐν τῇ πανεπιστημίῳ καὶ ἱερωθεὶς μετέβη πρὸς ἐκμάθησιν τῆς θεολογίας εἰς Ῥωσίαν καὶ δὴ ἐν ταῖς πνευματικαῖς ἀκαδημαίαις τοῦ Κιέβου καὶ τῆς Πετρούπολεως καὶ ὑστερον εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Λιψίας. Ἐπανελθὼν δ' εἰς Ἑλλάδα διορίσθη τῷ 1860 καθηγητὴς τῆς Ἑβραϊκῆς γλώττης καὶ τῶν ἐρμηνευτικῶν μαθημάτων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἐν τῷ πανεπιστημίῳ. Ἀπὸ τοῦ 1869 γενόμενος ἀρχιεπίσκοπος Μαντινείας καὶ Κυνουρίας ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ ἐπιτίμου καθηγητοῦ τῆς θεολογίας καὶ διατρίβει ἐκτοτε ἐν Ἀθῆναις ἐν Ἀθηναῖς, Τριπόλει καὶ Λεωνιδίῳ, γενόμενος πολλὰκις μέλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑλλάδος. Συνέγραψε καὶ ἐξεδωκεν ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Α. Ε. τεύχος «Θωρηκτὸς Ἑλεγχος» κατὰ Ἀποστόλου Μακράκη, ὑπὸ δὲ τὸ ἴδιον ὄνομα Ἑβραϊκὴν Γραμματικὴν, Ἑγκόλπιον γαμικὸν ἦτοι περὶ συνεικτιῶν, καὶ διαφόρους λόγους καὶ διατριβὰς ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικαῖς περιοδικαῖς.

Βινέος Πέτρος (Petrus de Vineas, ἰταλ. Pietro delle Vigne). Περίφημος νομοδιδάσκαλος τοῦ Γερμανοῦ αὐτοκράτορος Φρειδερίκου Β', γενν. τῇ 1190 ἐν Καπύῃ. Διατελέσας καγκελλάριος τοῦ αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ 1232 ἐπιτραπέσις πλείστας πολιτικὰς ἀποστολὰς ἀπέθανε τῷ 1249 αὐτοκτονήσας ἐν τῇ φυλακῇ, ἐνθα εἶχε τεθῇ πρὸς διετίας ἔνεκα ἀποπειρᾶς αὐτοῦ νὰ δηλητηριάσῃ τὸν αὐτοκράτορα. Κατέλειπε «Ἐπιστολῶν βιβλία εἴς» (νέα ἐκδ. ἐν 2 τόμοις τῷ 1740), ἅτινα εἶναι σπουδαῖα ἱστορικὴ πηγὴ διὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους. Πρβλ. περὶ τοῦ Β. τὸ σύγγραμμα τοῦ Huillard-Breholles (1893).

Βίνη. Βλ. Βόνη ἐν τ. Γ' σ. 129.

* **Βίνζανη**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀργαίων τῆς Εὐρυτανίας, ἔχον 413 κατ.

Βινζόλας (Giacomo Barozzi da Vignola). Ἰταλὸς ἀρχιτέκτων, γενν. 1507 ἐν Βινζόλᾳ τῆς Ἰταλίας, εὐδομήσας ἐν Ῥώμῃ τὸν περίφημον νάνον τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὴν λαμπρὰν ἐπαυλὴν Caprarola παρὰ τὴν Ῥώμην. Διεδέξατο τὸν Μιχαὴλ Ἀγγέλον 1564 ὡς ἀρχιτέκτων τοῦ Ἀγ. Πέτρου καὶ ἀπέθανε τῷ 1573 ἐν Ῥώμῃ. Οὗτος καθώρισε τοὺς κανόνας τῆς ἀρχαίας ἀρχιτεκτονικῆς, τὰ δὲ σύγγραμμά αὐτοῦ Κανὼν τῶν 5 τάξεων τῆς ἀρχιτεκτονικῆς (α' ἐκδ. 1563) εἰμεινεν ἐν μεγίστῃ χρήσει ἐπὶ μακρὸν χρόνον καὶ σήμερον ἀκόμη δὲν εἶναι ὅλως ἀχρηστον.

* **Βίννιτσα**. Πρωτ. περιφέρειας (2981

τχμ. μετά 202,149 κατ.) ἐν τῷ ῥωσσ. κυβερνήτῳ Ποδολίας, ἔχουσα 24,980 κατ. τῷ 1891.

Βενουθής (Binné ἢ Benné). Ὁ σπουδαιότερος παραπόταμος τοῦ Νίγηρος, ἐν τῇ Δυτ. Ἀφρικῇ, ἐκβάλλων εἰς τὸν Νίγηρα παρα τὴν Λοκότζαν (480 χμ. ἀπὸ τῆς ἀκτῆς τοῦ Ἀτλαντικοῦ). Ἐπὶ 1100 χμ. εἶναι πλωτὸς κατὰ 8 μῆνας τοῦ ἔτους.

Βιό-Σαθάρ νόμος. Βλ. Ἡλεκτρικὸν γόμοι.

Βιόρνεβοργ (Björneborg). Πόλις τῆς Φιλανδίας ἐν τῇ περιφερείᾳ Κότω-Σατακούντας ἐπὶ τοῦ κόλπου Κεόμο. Ἔχει 11,998 κατ. καὶ ἀκμαῖον ἐμπόριον καὶ βιομηχανίαν.

Βιολίνη (Χημ.). Οὐσία ἀλκαλοειδὴς ἐξαγόμενη ἐκ τῶν διαφόρων μερῶν τῶν μενοχρωμῶν εὐδερμῶν ἢ ὑπὸ μορφῇ κόπης ὡχροκίτρινου, πικρᾶς. [P.N.B.]

Βιολλέ-λε-Δύκ (Eug. Emm. Viollet-le-Duc). Γάλλος ἀρχιτέκτων καὶ ιστοριογράφος τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, γενν. 1814 ἐν Παρισίῳ, ἐνθα πλείστας οἰκοδομὰς ἐξετέλεσε καὶ ἀπὸ τοῦ 1863 ἐδίδασκεν ὡς καθηγητὴς τῶν Καλῶν τεχνῶν. Ἀπέθανε τῷ 1879 ἐν Λωζάννῃ καταλιπὼν πολλὰ ἔργα μεγάλης ἀξίας, ὡς Λεξικὸν τῆς γαλλικῆς ἀρχιτεκτονικῆς (10 τ. 1854—69), Λεξικὸν τῶν γαλλικῶν ἐπιπλῶν (6 τ. 1874—75) κἀ.

Βιολοντσέλλον (ἰταλ. violoncello τ. ἔ. ριζὴν violone ἦτοι contrabasso) καλεῖται μουσικὸν ἔγχροδον ὄργανον, ὅπερ ἔχει σχῆμα μεγάλου βιολίου ἦτοι τετραχόρδου (βλ. λ.), ἐνεκα δὲ τοῦ μεγέθους αὐτοῦ κρατεῖται μεταξὺ τῶν γονάτων, ἱστάμενον ἐπὶ τοῦ εὐάρους τῇ βοήθειᾳ σιδήρου ποδὶς προτιθεμένου εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ κοίλου σώματος τοῦ Β. Ἡ ἱστορία τῆς ἐφευρέσεως αὐτοῦ εἶναι ἀγνωστὸς, γνωστὸν δὲ τυγχάνει μόνον ὅτι ὑπῆρχεν ἤδη κατὰ τὸν 12' αἰῶνα ἐν τῇ σημερινῇ μορφῇ. Αἱ τέσσαρες χορδαὶ αὐτοῦ ἀποδίδουσι τοὺς τόνους Δο, Σολ, ρε καὶ λα. Εἶναι ἴσως δυσκολώτερον ἀκόμῃ τοῦ βιολίου ὅργανον, μιμᾶται δὲ μεταξὺ πάντων τῶν μουσικῶν ὀργάνων κάλλιστα τὸν χρωματισμὸν τῆς ἀνθρωπίνης (καὶ δὴ τῆς ἀνδρικῆς) φωνῆς.

Βιόρνσων (Björnstjerne Björnson). Νορβηγὸς ποιητὴς, γενν. 1832. Νεὸς ἐστὶ ὢν ἐν τῇ πρὸς τὸ θέατρον καὶ ὑπῆρξε διευθυντὴς θιάσου, ταχέως δὲ καὶ ὡς ποιητὴς διηγημάτων καὶ δραμάτων ἀνεδείχθη, νέας ὅλως ἑαυτοῦ τεχνῶν. Συνδυάζων τὴν διέουσαν θεάτρων μετὰ τῆς δημοσιογραφίας καὶ ἐκτελῶν ἐν τῷ μεταξὺ μακρὸς περιηγήσεις, ἀνέγινθη καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν, ὢν ἀρχηγὸς τῆς ῥιζοσπαστικῆς μερίδος τῶν «Ἀγροτικῶν». Εἰς τὰ δράματα αὐτοῦ δι' ὧν μεγί-

στην ἔλαβε φήμην καὶ ὧν πολλὰ παριστάνονται εἰς πάντα τὰ θεάτρα τοῦ κόσμου ὁλοκληρῶς, δεικνύει τὴν ἀντιγραφὴν τοῦ βίου, διακρινόμενος μᾶλλον διὰ τὸν ἐπιτυχὴ χαρακτήρισμόν ἢ τὴν ἐντεχὸν οἰκονομίαν.

Βιόττις (Ἰω. Βαπτ. Viotti). Ἰταλὸς βιολιστὴς, γενν. 1753 ἐν Πεδεμοντίῳ, ἐκτελέσας δὲ μακρὰς περιηγήσεις ἐν πάσῃ τῇ Εὐρώπῃ, πανταχοῦ θαυμασθεὶς διὰ τὴν τέχνην του. Ἐν Παρισίῳ διήρθευε 1789—92 τὸ Ἰταλικὸν μελόδραμα καὶ 1819—22 τὸ Μέγα μελόδραμα. Ἐνεκα δὲ ἀσθενείας ἀποσυρθεὶς ἀπέθανε τῷ 1824 ἐν Λονδίῳ. Ἐκ τῶν πολλῶν συνθέσεων αὐτοῦ διὰ τὸ βιολίον οὐκ ὀλίγα ἐκτιμῶνται καὶ σήμερον ἀκόμῃ.

* **Βιργινία** (Virginia). Πολιτεία ἀποτελούσα μέρος τῆς Βορείου ἀμερ. Συμπολιτείας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 1,554,184.

* **Βιργινία Δυτικὴ** (West Virginia). Ἡ πολιτεία αὕτη τῆς Βορείου ἀμερ. Συμπολιτείας εἶχε τῷ 1900 κατ. 518,103.

Βιρετζίκ (Biredschik). Πόλις παρὰ τὸν Εὐρᾶτον, ἀνήκουσα εἰς τὴν διοίκησιν Οὐρῶς ἐν τῇ τούρκ. τοπαρχίᾳ Χαλεπίου καὶ ἔχουσα βιομηχανίαν χονδρῶν μαλλίνων μανδύων. Ἔχει 8 χιλ. κατοίκων. Ἐνταῦθα διέρχεται τις τὸν Εὐρᾶτον, ὅθεν καὶ ἐκλήθη παρ' ἀρχαίους Ξευργα.

Βιρκενχέδ (Birkenhead). Πόλις ἐν τῇ ἀγγλ. κομητείᾳ Τσέισρ ἢ Τσέστερ, καί μιν ἐπὶ τοῦ Μέρσεϋ ἀπέναντι τοῦ Αἰβερπουλ, μεθ' οὗ συνδέεται διὰ σήραγγος κατωθεν τοῦ ποταμοῦ. ἔχουσα δὲ 110,926 κατ. (1901) καὶ ἀκμαῖαν βιομηχανίαν.

* **Βιρκεμφελδ** (Birkenfeld). Ὁ πληθυσμὸς τῆς ἡγεμονίας αὐτῆς τῆς ἀνηκεῖσθαι μὲν εἰς τὸ Μεγ. δουκάτον τοῦ Ὀλδεμβούργου, καί μιν ἐκείνης ἐκείνης μακρὰν αὐτοῦ ἐν τῇ πρωσικῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Ῥήνου, ἀνῆρχετο τῷ 1900 εἰς 43,409 κατ.

* **Βερμανία**. Κατὰ τὴν ἀντιγραφὴν τοῦ 1901 ἡ γῶρά αὕτη τῶν πέρα τοῦ Γάγγου Ἰνδιῶν, ἀποτελούσα μέρος τοῦ Ἰνδοβρετανικοῦ κράτους, εἶχε 9,221,161 κατ. ἐπὶ ἐμβ. 538,350 τχμ.

* **Βέρμινγκχαμ** (Birmingham). Ὁ πληθυσμὸς τῆς ἀγγλ. ταύτης πόλεως ἀνῆρχετο τῷ 1901 εἰς 522,182 κατ. — 2) Πόλις τῆς Βορείου ἀμερ. Συμπολιτείας, πρωτεύουσα τῆς κομητείας Τζέφφερσον ἐν Ἀλαβάμα, ἔχουσα περ. 44 χιλ. κατ. καὶ ὁρμίσουσα τὴν ταχείαν ἀνάπτυξιν εἰς τοὺς πολλοὺς διασταυρούμενους ἐκεῖ σιδηροδρόμους καὶ τὴν μεγάλην βιομηχανίαν σιδήρου κἀ.

* **Βέρσεν**, ὄρθ. Φίρζεν (Viersen).

* **Βίσβαδεν** (Wiesbaden). Πρωτ. τοῦ δμῶνύμου διαμερίσματος τῆς πρῶτης ἑσθης-Νάσσαου, ἔχοντα 86,086 κατ. τῇ 1900. Τὸ διαμέρισμα Β. εἶχε 1,007,241 κ.

* **Βισβάρδε**. Χωρὶν τοῦ δήμου Χαϊρῶνειας τῆς Λεβαδείας, ἔχον 361 κατ.

* **Βισκαΰα** (Biscaya). Ἐπαρχία τῆς Ἰσπανίας, ἔχουσα 290,222 κατ. τῇ 1897.

Βίσκον (Viscum). Βλ. Ἰξός.

Βίσκρα (Biskra ἢ Biskara). Πόλις τῆς Ἀλγερίας ἐν τῇ περιφερείᾳ Βάτνας. Ἦναι ὁ σπουδαιότερος σταθμὸς τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ ἐν τῇ Σαχάρα καὶ διαιρεῖται εἰς τὴν Νέαν πόλιν μετὰ 8,417 κατ. καὶ τὴν Παλαιάν μετὰ 69,632 κατ. Κειμένη ἐν μέσῳ ὁάσεως μετὰ θερμότητων καὶ περιβαλλομένη ὑπὸ πλουσίας φυτείας οὐ μόνον διατηρεῖ ἀμυγδάλων ἐμπόριον, ἀλλ' ἐγένετο ἐσχατῶς καὶ προσρλήτης τόπος χειμερινῆς διαμονῆς.

* **Βίσμαρκ**. Ἀπέθανε τῇ 18/7 Ἰουλ. 1898, ἀφ' οὗ συνδιηλλάγη πρῶτον μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου τοῦ Β'. Ὁ μέγας οὗτος πολιτικός ἀνὴρ ἐπέδειξεν πάλιν ἐν τῇ Κρητικῇ ἐπανάστασει τοῦ 1896 τὰ μισελήγνικα αὐτοῦ αἰσθήματα. Μετὰ τὴν θάνατον αὐτοῦ ἐδημοσιεύθησαν τὰ ἀπομνημονεύματά του ὑπὸ τὴν τίτλον Gedanken und Erinnerungen (2 том. 1898), ὧν διττον συμπλήρωμα ἐδημοσιεύθη τῇ 1901.

Βισμάρκειον καστανόχρουν. Βλ. Βεζουβίνη.

Βισμιά (Vismia Vand). Γένος Ὑπερικῶν φυτῶν τῆς Ν. Ἀμερικής, οὗ τὰ εἶδη εἶναι θαυμάσια καὶ ἐκκρίνουσιν εἶδος κόμματος βαρκικῆς, ὅπερ φέρεται εἰς τὸ ἐμπόριον ὡς gummigutta (κομμοδόχακρον) ἀμερικανόν. [Θ.Χ.]

Βισμουθάνη (Bismutan). Φαρμακευτικὴ σκευασία ἐν τῶν νεωτάτων, περιλαμβανούσα ἐν δικαίᾳ ἀνάλογίᾳ βισμούθιον, βεζορκίνην καὶ ταννίνην. Παρέχει λαμπρὰ ἀποτελέσματα κατὰ τῶν ὀξείων καὶ χρόνιων διαρροῶν ἐντέρων τε καὶ παιδίων.

Βισμουθισμός (ἱατρ.) καλεῖται τὸ σύνθετον φαινομένον ἀναπτυσσομένων κατὰ τὴν κοιλότητα τοῦ στόματος μετὰ ἐξωτερικὴν χρῆσιν μεγάλῃς ποσότητος ὑπονιτρικοῦ βισμούθιου εἰς ἐπίπαιον ἐκτενῶν ἐγκυματίων. Χαρακτηριστικὰ εἶναι κυρίως ὁ ἀρθρῶς σιελισμὸς καὶ ἡ κυάνωσις ὑπομέλαινα τῶν οὐλῶν, ἡ κυάνωσις ὑποπρασίνη καὶ ἡ ἐξοίδησις τῆς γλώττης, τῶν χειλέων κλ. Ἡ γενικὴ καταστάσις τοῦ ὁργανισμοῦ οὐδὲν εἰς σοβαρὸν πάσχει. Πρὸς θεραπείαν ἀπαιτεῖται ἡ δι' ἀποξέσεως καὶ πλύσεως ἀφαιρέσεις παντὸς τοῦ ἐκ τῆς νόσεως τοῦ βι-

σμουθίου σχηματισθέντος ἐπὶ τῶν πληγῶν ἐπιπάγου. [P.N.B.]

Βισμουθολεύωμα (Bismutose). Ἐνώσις χημικῆ λευκώματος καὶ βισμούθιου, χορηγομένη θεραπευτικῶς κατὰ παθήσεων τοῦ στομάχου παντοειδῶν καὶ μάλιστα κατὰ τοῦ στοργγύλου ἔλκους.

Βισμουθόλιον (Bismutol). Νεωτᾶτη φαρμακευτικὴ σκευασία συνισταμένη ἐκ μίγματος διαλυτοῦ φασφορικοῦ βισμούθιου καὶ ἐξ ἰταλικοῦ νατρίου. Αἱ ιδιότητες αὐτοῦ εἰναι ἀνάλογοι πρὸς τὰ συστατικά.

Βισταρία ἡ σινική (Wistaria Chinensis DC. ἢ Glycine Chinesis Sims). Εὐάμνος ἀναρριχώμενος τῆς οἰκογεν. τῶν Κολοβανθῶν, συχνὰ θεραπευόμενος χάριν τῶν ὠραίων κυανῶν καὶ ἡδυσμῶν ἀνθέων αὐτοῦ, ἀτινα δίκην βοτρυῶν κοσμοῦσι τὸ φυτόν.

Βιστινίκα. Χωρὶν τοῦ δήμου Σπαλάθρων. Κατ. 416 τῇ 1896.

Βίστριτς (Bistritz). 1) Κομιτάτον τῆς Οὐγγαρίας συνορεύον πρὸς τὴν Τρανσυλβανίαν καὶ ἔχον ἐμβα. 4,014 τγμ. μετὰ 104,734 κατ., ὧν 70 χιλ. Ῥωμοῦνοι καὶ 25 χιλ. Γερμανοί. — 2) Πρωτεύουσα αὐτοῦ, κατοικοῦμένη ὑπὸ 9.101 κατ., σαξονικῆς καταγωγῆς τῶν πλείστων.

Βιστρίτσα. Χωρ. τοῦ δήμ. Ἰπταίων, ἔχον 173 κατ. τῇ 1896.

Βίστωνας. Χωρὶν τοῦ δήμου Ἰστωνίων, ἔχον 154 κατ. τῇ 1896.

Βίσχοφ (Gottlieb Wilhelm Bischoff). Ὀνομαστὸς βοτανικὸς Γερμανός, γενν. τῇ 1797 καὶ ἀποθ. τῇ 1854 ἐν Ἀϊδελβέργῃ, ὅπου ἐχρημάτισε καθηγητῆς. Συνέγραψε περὶ κρυπτογάμων φυτῶν καὶ διάφορα διδακτικὰ ἐγχειρίδια. [Θ.Χ.]

Βιταλάδες. Χωρὶν τοῦ δήμου Λευκιμαίων τῆς Κερκύρας, ἔχον 140 κατ.

Βιτάλης Γεώργιος. Ἑλλην γλύπτης. γενν. τῇ 1840 ἐν τῷ χωρίῳ Ὑστέρικα τῆς Τήνου καὶ ἀποθάνων τῇ 1901 ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Μεταβαλὲς δεκαπενταετίας εἰς Ἀθήνας ἐμαθήτευσε παρὰ τῷ ἐξαδελφῷ αὐτοῦ Γεωργίῳ Φυτᾷ καὶ καθηγητῇ τῆς γλυπτικῆς ἐν τῷ Πολυτεχνείῳ, ὅπου ἐπὶ ἐπταετίαν παρέμεινε. Τυχὼν βραδείου ἐν ταῖς ἐξετάσεσιν ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς βασιλείας Ἀμαλίας εἰς Μόναχον, ὅπου ἔμεινε ἐπὶ πέντε ἔτη τυχὼν τῶν πρώτων βραδείων καὶ ἐνυμφεῦθη Γερμανίδι τὴν Ἀνναν v. Spruner θυγατέρα τοῦ ἱατροῦ τοῦ βασιλέως Ὁθωνος. Ἐπανελθὼν εἰς Ἑλλάδα ἐγκατέστη ἐν Σύρῳ, ἐνθα ἐκόσμησε διὰ τῶν γλυπτικῶν αὐτοῦ ἔργων τὸ νεκροταφεῖον τῆς πόλεως καὶ κατεσκευάσε τὸ τέμπλον τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀγ. Νικολάου· αὐτῷ δὲ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ

αὐτοῦ Ἰωάννου ὡσαύτως γλύπτου ἐξετέλεσε πολλές καλλιτεχνικὰς παραγγελίας διὰ πόλεις τῆς ἐλευθέρως καὶ δούλης Ἑλλάδος. Μεταξὺ δὲ ἐσχάτως εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ὅπως ἐργασθῇ τὸν ἀνδριάντα τοῦ αἰμνήστου Ἀβέρωφ τὸν ἰδρυθεῖσαν αὐτῇ, ὡς ἐπραξέ τοῦτο πρὸ τινῶν ἐτῶν διὰ τὸν ἀνδριάντα τοῦ Γλαδστωνος τὸν στηθέντα ἐν Ἀθήναις, ὑπέκυψεν εἰς τὸ μοιραῖον τέλος. Ἐβραβεύθη πολλάκις ἐν διαγωνισμοῖς καὶ ἐτιμήθη διὰ παρασῆμων καὶ βραβεῖων ὑπὸ πολλῶν ἡγεμόνων, ἔργα δ' αὐτοῦ κυριώτατα εἶναι ἐκτὸς τῶν ἀνω μνημονευθέντων ὁ Κανάρης, ὁ Βύρων ἐν Μεσολογγίῳ (1881), ὁ ἀνδριάνς τοῦ Ἀβέρωφ ἐν Ἀθήναις (1896) καὶ τὸ μαυσωλεῖον τοῦ αὐτοῦ ἀνδρός ἐν τῇ νεκροταφείῳ Ἀθηναίων, ὅπερ δὲν ἐπεπρωτο νὰ ἀποπερατώσῃ. [Φ.]

* **Βετάλι.** Χωρίον τοῦ δήμου Γαυρίου τῆς Ἀνδρου, ἔχον 267 κατ.

* **Βεταλον.** Χωρ. τοῦ δήμου Κοτυλαίων, ἔχον 354 κατ. τῷ 1896.

* **Βιτέβσκ.** ὁρθ. Βιτέψκ. Τὸ κυβερνεῖον τοῦτο τῆς Ῥωσίας ἡρίθμει τῷ 1897 κατ. 1,489,246, ἡ δὲ ὁμώνυμος πρωτεύουσα 65,871, ἐξ ὧν περ. 95 χιλ. Ἰουδαῖοι.

Βιτζαπουρ (ἀγγλ. Bejapoor ἢ Bijapur). 1) Ἀλλοτε μωαμεθανικὴν βασιλείαν ἐν τῷ Δυτ. μέρει τοῦ ἰνδικοῦ Δεκάδ, ὅπερ ἰδρυθὲν κατὰ τὰ τέλη τοῦ 11^{ου} αἰῶνος καὶ περιελθὼν εἰς μεγάλην ἀκμὴν, κατελήφθη τῷ 1686 ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Μογούλου Ἀουρεγγζέβ καὶ ἡνώθη μετὰ τοῦ κράτους τῆς Δελχίης. — 2) Πόλις ἐν τῇ Ἰνδοβρετανν. προεδρίᾳ Βομβάης, ἀλλοτε πρωτεύουσα τοῦ ἀνω κράτους, ἔχουσα τότε περὶ τὸ ἑκατομμ. κατ., σώζουσα δ' ἐτι πολλά τῶν λαμπρῶν τῆς ἀκμῆς τῆς κτιρίων (μωαμεθ. ταμενῶν καὶ μεγάρων). Ἐχει δὲ νῦν 16,759 κατ. (1891).

* **Βιτέηξ.** Βλ. Λύγας.

* **Βιτέλις.** Πρωτεύουσα τοῦ ὁμωνύμου βιλαετίου τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας (τοῦ ἔχοντος ἐμβ. 29,850 τετρ. μετὰ 398,625 κατ., ἐξ ὧν τὸ τρίτον Ἀρμένιοι). Κεῖται ἐν Ἀρμενίᾳ 15 χμ. ἀπὸ τῆς λίμνης Βαν καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἀπὸ Ἐρζερούμ εἰς Μοσούλ. Ἐχει περ. 39 χιλ. κατ. καὶ στέρεται ὑπὸ ἀκροπόλεως ὠχυρωμένης ἀλλοτε ἰσχυρότατα, ἧς τὰ ὀχυρώματα ὁμως νῦν ἡρεπιδόθησαν. Ἡ βιομηχανία αὐτῆς παράγει ὄπλα, ἀργυρὰ καὶ χρυσὰ σκεύη, ὑφάσματα βαμβακερά, ἐκτελεῖται δὲ ἐκτὸς ἐμπορίου ἐρίου, καπνοῦ, βαλκανιδίων, βάμβακος κ.ά.

* **Βιτνεῦ** Βλ. Οὐίτνεϋ.

* **Βιτοῦ.** Ἡ γῶρα αὕτη παρεχωρήθη τῷ 1890 ὑπὸ τῆς Γερμανίας εἰς τὴν Ἀγγλίαν, τοῦ δὲ σουλτάνου αὐτῆς ἀνθισταμέ-

νου οἱ Ἀγγλοὶ κατέλαβον αὐτὴν διὰ τῶν ὁπλῶν καὶ ὁ σουλτάνος ἐξεδιώχθη τῷ 1893.

* **Βιτρινίτσα.** Κώμη πρωτεύουσα τοῦ δήμου Τολοφωνίων τῆς Δωριδος, μετὰ 900 κ.

Βίτσαϊνα. Χωρίον τοῦ δήμου Αἰθίων, ἔχον 120 κατ. τῷ 1896.

* **Βίχαρ** (Bihar). 1) Κοριτζάτον τῆς Οὐγγαρίας, ἔχον τῷ 1891 κατ. 516,704 τοὺς πλείστους Μαγυάρους. — 2) (Behar). Ἐπαρχία τοῦ Ἰνδοβρετανικοῦ κράτους, ἀνήκουσα εἰς τὴν Βεγγάλην, μετὰ πλεον τοῦ 24 ἑκατομμ. κατ., ἐξ ὧν 3—5 ἑκατ. Μωαμεθανοί. Τὸ πάλαι ἡ γῶρα, ἧς διατέμνεται ὑπὸ πλείστον διωρύγων, ἀπετέλει μέγα βασιλεῖον Μάγαδα καλούμενον (ἀπὸ τοῦ Δ' π. Χ. αἰῶνος μέχρι τοῦ Ε' π. Χ.). Τὴν μεγίστην ἀκμὴν εἶχεν ἐπὶ Σελεύκου τοῦ Α', ὅστις εἰσέβαλεν εἰς αὐτὴν καὶ κατέλιπεν ὡς προεδρευτὴν αὐτοῦ ἐν τῇ αὐλῇ τῆς Παλιβοθήρας (Πατλιπούτρας, τῆς σημερινῆς Πάτνας) τὸν Μεγασθένη. Ἰδιὰν δὲ σημασίαν ἔχει ἡ γῶρα ὡς κοιτίς τοῦ Βουδδισμού, θεωρουμένη καὶ παρὰ τοῖς σημερινοῖς Βουδδιστῶν ἱερά, διὸ ἐπισκέπτονται αὐτὴν κατ' ἔτος πολυάριθμοι προσκυνηταί, καὶ ἰδίως τὴν πόλιν Γάϊαν (σὺν Γκαύρ, ὡς ἐραλμηνος γράσσεται ἐν τῷ μ. Γ' σ. 917). Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα εἶχε τῷ 1891 κατ. 47,723 διατηρεῖ δὲ σπουδαίωτατον ἐμπόριον διακομίσσεως καὶ βιομηχανίαν μεταξῆς καὶ βάμβακος.

Βίγο (Bigo). Πρωτεύουσα διαμερίσματος καὶ ἐπίνειον ἐν τῇ ἰσπανικῇ ἐπαρχίᾳ Πεντεδέβρα τῆς Γαλικίας, ἔχουσα 15,044 κατ. τῷ 1887 καὶ ἀκμαῖον ἐμπόριον.

Βίρσκ (Birk). Πρωτεύουσα περιφέρειας (24,615 τετρ. μετὰ 504,445 κατ. Βασιλίων κ.λ.) ἐν τῇ Ῥωσικῇ κυβερνεσίᾳ Οὐρά, ἔχουσα 8,603 κατ.

Βλαγοβιέστσενσκ (Blagowjeschtschensk). Πρωτεύουσα τοῦ Ῥωσικοῦ τμήματος τοῦ Ἀμούρ ἐν Σιβηρίᾳ, ἐπὶ τοῦ ποτ. Ἀμούρ. Ἐχει 32,606 κατ. (1897) καὶ σπουδαιότατον ἐμπόριον.

Βλαγκεμδέργη (Blankenberghe). Κωμόπολις τῆς βελγικῆς ἐπαρχ. Δυτικῆς Φλανδρίας, μετὰ 4,927 κατ., ἔχουσα περίφημα θαλάσσια λουτρά.

Βλαγκενδοβουργον (Blankenburg). Πρωτ. Διαμερ. ἐν τῷ δουκάτῳ Βρουνδίκης, ἔχουσα 10,187 κατ. καὶ κειμένη ἐν ὠρειοτάτῃ θέσει τοῦ ὄρους Ἀρτς.

* **Βλαδιβοστόκ.** Ἡ σπουδαιότατη αὕτη ὑπὸ ἐμπορικὴν καὶ στρατιωτικὴν ἔποψιν πόλις τῆς Ῥωσικῆς Σιβηρίας ἐπὶ τοῦ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ συνδέεται νῦν μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ῥωσίας διὰ τοῦ νέου σιδηροδρομοῦ, οὗ εἶναι τὸ ἀνατολικώτατον

ἀκρον. Ὁ πλῆθος μὲς τῷ 1890 ἀνέρχεται εἰς 14,416 κατ., νῦν δὲ (1892) θὰ εἶναι πολὺ ἀνώτερος.

Βιλάκι (Hob. Blake). Ἀγγλος ναυτικός ἥρως, γενν. 1599. Τὸ κατ' ἀρχὰς ἀσπασάμενος τὰς ἐπιστημονικὰς μελέτας ἠναγκάσθη νὰ ἀναλάβῃ εἰς τὸ ἐμπορικὸν κατὰστημα τοῦ ἀποθανόντος πατρὸς. Ἀποτελῶν δὲ μέλος τῆς Βουλῆς ἀπὸ τοῦ 1640 κατέκρινε τὴν συμπεριφορὰν τοῦ βασιλέως Καρόλου Α'. Ἐν τῷ κατόπιν ἐμφυλίῳ πολέμῳ διεκρίθη προστατεύσας ἀνδρείως τὴν Τῶντον, ἀπὸ δὲ τοῦ 1649 ἀναλαβὼν τὴν διοίκησιν τοῦ στόλου ἐξέτελεσε πλείστα ὅσα ἀνδραγαθήματα, πρὶ πάντων δὲ κατετρόπωσε τὴν Ὀλλανδὸν ναύαρχον Βαν Τρέμπ ἐν τριήμερῳ ναυμαχίᾳ (1653) καὶ εἰς τὴν ἐπὶ ὥρῃς τοῦ συμμάχου τῶν Ὀλλανδῶν, τὴν Τσανόναν, τὴν Τυννησίαν κλ. Τὸν ἰσπανικὸν στόλον κατέστρεψεν ἐν Τενερίφᾳ (1657). Ἐπιστρέψας δ' εἰς Λονδίνον, ἐνθα ἐγένετο δευτὸς μετὰ μεγίστων τιμῶν, ἀπέθανε (1657) ἐξαντληθεὶς ἐκ τῶν κόπων καὶ τραυμάτων καὶ ἐτάφη ἐν τῷ ναῷ τοῦ Οὐεστμίνστερ.

* **Βλάκκ**. Χωρ. τοῦ δήμου Δωρίου Ἀλλοιᾶς Ἡλείας, μετὰ 375 κατ. τῷ 1896.

* **Βλάκβορν** (Blackburn). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητείας Λαγκαστρίας, ἔχουσα 135,154 κατ. (1890).

Βλάκπουλ (Blackpool). Πόλις ἐν τῇ ἀγγλ. κομητείᾳ Λαγκαστρίας, μετὰ 23,846 κατ. καὶ θαλασσιῶν λουτρῶν πολὺ συχνὰ λυμένων.

* **Βλαντούσσα**. Χωρ. τοῦ δήμου Πελοπίνης τῆς Κορινθίας, ἔχον 272 κατοίκους.

* **Βλάση**. 1) Χωρ. τοῦ δήμου Βουρράδας τῆς Τριφυλίας, ἔχον 402 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Ἀργιθέας, μετὰ 229 κατ.

Βλάσια. Δύο χωρία τοῦ δήμου Λαπαθῶν, ὧν τὸ μὲν Ἀνω Β. εἶχε τῷ 1896 κατ. 728, τὸ δὲ Κάτω 691.

* **Βλάσιος** Ἀγίας. 1) Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Παρακαμπυλίων, ἔχουσα 781 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Χαιρώνειας, ἔχον 575 κατοίκους.

Βλᾶς (Friedrich Wilhelm Blass). Γερμανὸς φιλόλογος καὶ ἐλληνιστής, γενν. τῷ 1843 ἐν Ὁσναβρὺκ. Σπουδᾶς ἐν Γοττίνγῃ καὶ Βόννῃ ἀπὸ τοῦ 1860—1863 ὑπῆρξε κατ' ἀρχὰς καθηγητὴς γυμνασίου· τῷ δὲ 1874 ἀναγορευθεὶς ὑφηγητὴς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Καϊνιξβέργης διορίσθη τῷ 1876 ἐκτακτὸς καὶ τῷ 1881 τακτικὸς καθηγητὴς ἐν τῷ πανεπ. τοῦ Κιέλου, ἐνθα ἔμεινε μέχρι τοῦ 1892, ὅτε προσκλήθη εἰς Ἀθῆναι. Ἐδιδασκεῖται τὴν Ἑλληνικὴν ῥητορείαν ἀπὸ Ἀλεξάνδρου μέχρι Αὐγούστου (ἐν Βερολίνῳ 1865), Ἀττικὴν ῥητορείαν (3 τέ-

μαι. β' ἐκδ. ἐν Λειψία 1887—88), Περὶ τῆς προτορᾶς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης (ἐν Βερολίνῳ 1870, γ' ἐκδ. αὐτόθι 1888), ἰδίᾳς πραγματείας περὶ ἐρμηνευτικῆς, κριτικῆς καὶ παλαιογραφικῆς, ἐν τῷ Α' τομ. τοῦ Ἑγχειριδίου τῆς κλασσικῆς ἀρχαιομαθείας ὑπὸ I. Maller. Γραμματικὴν τῆς γλώσσης τῆς Ν. Διαβόλης (ἐν Γοττίνγῃ 1896). Ἐξέδωκε προσέτι πολλοὺς Ἀττικoὺς ῥήτορας, τὴν Ἀριστοτέλους Ἀθηναίων Πολιτείαν (1891, γ' 1898), τὸν Βακχυλίδην (1898, β' ἐκδ. 1900), τὸν Πράξιν τῶν Ἀποστόλων κλ., νέαν ἐπεξεργασίαν τῆς Ἑλλ. γραμμ. τοῦ Kühner (Α' μέρος 1890—92), τὰς ἐπιγραφὰς τῆς Θήρας καὶ Μήλου ἐν τῷ I' τ. τῆς Συλλογῆς τῶν ἑλλ. διαλεκτικῶν ἐπιγραφῶν (ἐν Γοττίνγῃ 1900) κλ.

Βλαχογιάννης Γεωργίου Ὁδ. Λογογράφος καὶ ποιητής, γενν. τῷ 1868 ἐν Ναυπλίῳ. Μετὰ τὰς γυμνασιακάς αὐτοῦ σπουδὰς ἐνεγράφη ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ πρὸς ἐκμάθησιν τῆς φιλολογίας, ἀλλ' ἐτρέπη πρὸς τὸ συγγραφικὸν στάδιον. Ζῶν εἰς ἐν Ἀθῆναις ἔγραψε διηγήματα εἴτε ὑπὸ τῷ ἴδιον ὀνόματι, εἴτε ὑπὸ τῷ ψευδωνυμῷ Γιάννης Ἐπαχτίτης, ὡς καὶ ποιήματα ἐν τῇ δημοτικῇ γλώσσῃ, ἧς εἶναι ἐνθερμὸς ὁπαδός. ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν περιοδικοῖς, εἰς αὐτοτελεῖς δὲ βιβλίον ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Ἱστορίαι τοῦ Γιάννη Ἐπαχτίτη (1893), ὡς καὶ ἱστορικὴν μελέτην «Ὁ θάνατος τοῦ Ἀνδρόνικου» (1895). Ἐξερευνητὴς δὲ καὶ συλλέκτης διατελῶν παντὸς ἐγγράφου ἀναγομένου εἰς τὴν ἡμετέραν ἱστορίαν ἀπὸ τῆς Ἀλώσεως μέχρι τοῦ 1862 εἶναι κάτοχος πλουσιωτάτης συλλογῆς τοιούτων ἐγγράφων, ἅτινα δημοσιεύει ἤδη τῇ ἀρωγῇ τοῦ δήμου Ἀθηναίων ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Ἀρχεὶα τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς ἱστορίας, (τομ. Α', ἐν Ἀθῆναις 1901)· πρὸς δὲ καὶ ἐξέδωκεν Ἀθηναϊκὰ ἀνάλεκτα: Παναγῆς Μιγ. Πεῦλος (αὐτόθι 1901). Συντάσσει καὶ ἐκδίδει μόνος ἐν τῇ δημοτικῇ γλώσσῃ περιοδικὸν περιέχον ὅλην γλωσσικὴν, διηγήματα, στίχους κλπ. ὑπὸ τῷ ὀνόματι «Προπύλαια» ἀπὸ τοῦ 1900. Ἐκ τούτων ἀνεδημοσιεύθη ἴδιον τεύχος ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἡ ἀνάβασις τοῦ Φαῖδιέρου».

Βλασσόπουλος Γεωργίου Ὁδ. Ἦγεν νήθη τῷ 1741 υἱὸς τοῦ Νικολάου Β. ἐν Ἰθάκῃ, ἐν ἡλικίᾳ δὲ 20 ἐτῶν μετεμάχασαν αὐτὸν οἱ ἐκ μητρὸς θεοὶ αὐτοῦ Σκιαδάδες, ὧν ὁ μὲν ἦτο ἔμπορος, ὁ δὲ ἱατρός (Μιχαήλ), εἰς Μόσχαν, ἐνθα ἐκπαιδευθεὶς τὰ στρατιωτικὰ εἰσῆλθεν εἰς τὴν ρωσ. στρατὸν καὶ ἐφθάσε μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ταγματάρχου. Ὅτε κατὰ τὰ τέλη τοῦ ΙΗ' αἰῶνος ἐν ἀδείᾳ διατρέπων ἐν Ἰθάκῃ ἔμαθεν ὅτι ὁ Ἀλῆ πασσάς ὑποτιμάζετο νὰ ἐπι-

τέλη κατὰ τῆς Δευκάδος, ὁ Β. ἐνδυσθεὶς τὴν στρατιωτικὴν του στολήν ἐνεφανίσθη πρὸ αὐτοῦ ὡς δῆθεν ἀπεσταλμένος τοῦ ρωσικοῦ στόλου καὶ δι' ἀπειλῶν ἀπέτρεψεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ σκοποῦ· οὐ μόνον δὲ δὲν ἀπεδοκιμάσθη διὰ τοῦτο ὑπὸ τῆς ῥωσικῆς κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ προήχθη εἰς ἀντισυνταγματάρχην. Εἰτα ὑπῆρξε πρῶτος τῆς Ῥωσσίας ἐν τῇ Νοτ. Ἡπείρῳ καὶ πολιτικὸς πράκτωρ ἐν Πόργα, μέχρι τῆς ἐκκένωσης τῆς Ἑπτανήσου ὑπὸ τῶν Ῥωσῶν. Τῷ 1816 ἐστάλη ὡς γενικός πρῶτος τῆς Πελοποννήσου εἰς Πάτρας, ἐνθα εἰργάσθη κατὰ δυνάμιν ὑπὲρ τῶν συμφερινῶν τῶν Ἑλλήνων, προσπαθῶν πρὸ πάντων καὶ νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὰ σχέδια τοῦ Ἀλῆ πασά πρὸς τὸ καλὸν ἐκείνων. Τῷ 1819 ἐρυθθὲν τὰ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας, ἡ ἐγένετο μάλιστα ἔρως. Εἰς τὰς ἐνεργείας του πολυτίμους φίλους καὶ βοηθοὺς ἔχει τὸν Γερμανὸν Παύλ. Πατρὸν καὶ τὸν Π. Παπαρηγόπουλον. Ὅτε δὲ ἐξεργάσθη ἡ ἐπανάστασις, μετέβη εἰς Ἰθάκην, ἐνθα ἐνοχληθεὶς παντοειρώπως ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων διὰ Τερζέστης ἐπέστρεψεν εἰς Ῥωσίαν. Μετὰ δὲ τὴν ὁπιοκατάστασιν τῶν πραγμάτων ἐπέμφθη πάλιν τῷ 1830 ὡς γενικός πρῶτος εἰς Πελοποννήσον καὶ τῷ 1836 ἀπέθανεν ἐν Ναυπλίῳ.

Βλασσόπουλος Στρυλίας. Συγγραφεὺς Ἑλλήν. γεννηθεὶς ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1748. Ἐξεπαιδεύθη ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἐγένετο διδάκτωρ τὰ νερικά. Ἦτο δὲ καὶ καλὸς μαθηματικὸς καὶ φυσικός, μετῆρχετο τὸν δικηγόρον καὶ ἐδημοσίευσεν ἔργα του ὑπὸ τῷ ψευδώνυμῳ Biagio Colonna. Ἐν Ἑλλάδι εἶναι γνωστοτάτη τοῦ Β. ἡ ὑπεράσπισις τῆς γραμμικῆς ἐκκλησίας ἐσχάτως προσβληθείσης ὑπὸ Δομινίκου Τεῦξερ, μεταφρασθεῖσα ὑπὸ Ν. Φίλητᾶ (ἐν Ἀθήναις 1848). Ἦτο εἰς τῶν συντακτῶν τοῦ 1805—1808 ἐκδοθέντος ἐν Κερκύρᾳ περιοδικοῦ Mercurio letterario καὶ τῆς 1802—1803 ἐπίτης ἐν Κερκύρᾳ ἐκδοθείσης ἐφημερίδος Gazzetta urbana. Ἀπέθανεν ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1822. [Σ.δ.Β.]

Βλαστογονία καλεῖται βιολογικῶς τὸ ἐν εἶδος τῆς ἀρύλου ἀναπαραγωγῆς τῶν εἰδῶν ὅπερ καλεῖται καὶ γένεσις δια βλαστήσεως.

Βλαστοειδῆ (Παλαιοντλ.). Ἰδιαιτέρα τις τάξις ἐχινιδέρμων ἐντεθαμμένων ἐν τῇ παλαιολιθικῇ περιόδῳ τῶν γεωλογικῶν διαπλάσεων. Μορφαὶ σχεδὸν κυκλοειδεῖς μετὰ πέντε συμμετρικῶν πλακῶν ἀκτινωειδῶς διατεταγμένων. Εὐρέθησαν ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ Σιλουριεῖ διαπλάσει, ἐξαρανίζομενα ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς Περμιανῆς.

Βλαστομύκητες καλοῦνται ἐν γέ-

νει οἱ διενεργούντες τὰς ζυμώσεις μικρογανισμοί.

Βλαστός Ἀλ. ἐξ ἀνδρὸς Μ. Ἰατρὸς καὶ λόγιος Ἑλλήν., γενν. τῷ 1816 ἐν Χίῳ καὶ ἀποθανὼν νέος ἐπὶ τῷ 1844 ἐν Λιθόρνῳ. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ Μιχαὴλ ἦτο ἐκ τῶν τριῶν δημογερόντων τῆς Χίου ἐπὶ τῆς καταστροφῆς τῆς νήσου καὶ διαφυγὼν τὸν θάνατον ἔζη ἐν Λιθόρνῳ καὶ Τερζέστη. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐσπούδασεν ἰατρικὴν ἐν Ἑσπερίᾳ καὶ ἤλθεν ἔπειτα εἰς Σύρον, ὅπου καὶ ἔμεινεν ἐπὶ τινα χρόνον· νυμφευθεὶς δὲ Ἑλληνίδα ἐκ Λιθόρνου, ἀπέθανεν ἐλίγῳ ὕστερον ἐκεῖ. Εἶναι γνωστὸς παρ' ἡμῶν ὡς συγγραφεὺς τοῦ πολυτίμου βιβλίου τοῦ ἐπιγραφομένου «Χισκά» (2 τ. ἐν Σύρῳ 1838—40). Προσέτι ὁ Β. μετέφρασε τὸ περὶ ἐπικρούσεως καὶ ἀκροάσεως σύγγραμμα τοῦ Ῥατσιμπόρσκυ (ἐν Πιέννῃ 1838).

Βλαστός Στρυλίας. Ἀντ. Λόγιος Ἑλλήν., γενν. τῷ 1831 ἐν Σμύρνῃ ἐκ πατρὸς Χίου καὶ μητρὸς ἐν Σμύρνῃ γεννηθείσης καὶ ἀδελφῆς τοῦ αἰμνήστου βαρωνοῦ Ἀμβροσίου Σ. Ῥάλλη, τοῦ ἰδρύσαντος πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ τὴν ἐν Ἀθήναις Ῥάλλειον διαγωνιστῆρον. Ἀπορραγισθεὶς νεώτατος τοῦ πατρὸς ἀνετράφη φιλοσόφως ὑπὸ ἐξαιρέτου καὶ ἐναρέτου μητρὸς καὶ ἐξεπαιδεύθη ἐν τῷ Λυκείῳ τῆς Μασσαλίας. Ἀποραγίτης ἐκείθεν προσελήθη ἐν τῷ πατρινωστῷ ἐμπορικῷ εἰκῶ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ ἀδελφῶν Ῥάλλη, ἐνθα εἰργάσθη ἐπὶ 50ετίαν ἐν διαφόροις καταστήμασιν αὐτῶν καὶ ἰδίως τῆς Μασσαλίας. Ἀπὸ τριῶν δ' ἐτῶν ἀρυστάζει ἐν Αἰγύπτῳ. Ἐμπροσθεῖς τῶν ἔργων πραγματείας χάριν παιδείας μάλλον ἐν τῇς γαλλικαῖς καὶ ἑλληνικαῖς περιοδικαῖς καὶ δὴ ἐν τῷ Παρνασσῷ, ἀπὸ δὲ τοῦ 1883 ἐδημοσίευσεν αὐτοτελῆ ἔργα εἰς Les derniers jours de C/ple (ἐν Παρίσις 1883), Les Giustiniani dynastes de Chios par K. Hopf, μεταφράσεις ἐκ τοῦ γερμανικοῦ (αὐτῷ: 1888), Γνωρικῶν ἐγγχειρίδιον (ἐν Ἀθήναις 1889), Khalifat, Patriarchat et Papauté (ἀνωνύμως ἐν Παρίσις 1892), Grecs et Turcs (ὑπὸ τῷ ψευδώνυμῳ Terdjuman effendi, ἐν Μασσαλίᾳ 1899) καὶ Φιλοσοφικὰς Μελέτας (ἐν Ἀλεξανδρείᾳ 1902). [N.X.K.]

* **Βλάτος**. Χωρ. ἐν Κρήτῃ, ἀνήχον εἰς τὸν δῆμον Ἐννέα χωρίων καὶ ἔχον 255 κ.

* **Βλαχάδα**. Χωρ. τοῦ δήμου Αἰγινίου, μετὰ 258 κατ. τῷ 1896.

* **Βλαχᾶτα**. 1) Χωρ. τοῦ δήμου Ἀνω Λιθαθοῦς. Κατ. 592 τῷ 1896. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Σαμαίων, μετὰ 699 κατ.

* **Βλαχιά**. Χωρ. τοῦ δήμου Κηρέων. Κατ. 270 τῷ 1096.

* **Βλαχιώτη.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἐλλους, ἔχον 393 κατ. τῷ 1896.

* **Βλαχοκάτουνον.** Χωρίον τοῦ δήμου Εὐπαλίου τῆς Δωρίδος, ἔχον 464 κατοίκους.

* **Βλαχοκερασιά.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Μανθουράς, ἔχουσα 1.509 κατ.

* **Βλαχόπουλον.** Χωρ. τοῦ δήμου Βουρράδος, ὅπερ μετὰ τοῦ παρακειμένου Κομμαρα εἶχε κατ. 1.125 τῷ 1896.

* **Βλαχόρραφτη.** Χωρίον τοῦ δήμου Γόρτυνος, ἔχον 392 κατ.

Βλάχος. 1) Γιαννάκης. Εἰς τῶν μᾶλλον σημεινόντων Ἀθηναίων δημογεροντῶν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, χρηματίσας καὶ πληρεξούσιος τῶν Ἀθηναίων ἐν Ἐθνικαῖς Συνελεύσεσι, μέλος δὲ τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τῷ 1826 καὶ μέλος τοῦ Πανελληνίου τῷ 1829. Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Δεκεμβρίου 1842.

— 2) Σταῦρος Β. Πολιτικὸς ἀνὴρ, ἀδελφὸς τοῦ προηγουμένου, γενν. ἐν Ἀθήναις ἐν ἔτει 1802 καὶ ἀποθ. αὐτόθι τῷ 1864. Σπουδάζας τὰ τότε ἐν Ἀθήναις διδασκόμενα γράμματα ὑπὸ τὸν Παλαμᾶν, μετέσχε τοῦ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνος, ἔλαβε δὲ ἰδίως ἐνεργῶν μέρος εἰς τὴν πολιρκίαν τῶν Ἀθηναίων καὶ συνεμερίσθη πάσας τὰς θυσίας καὶ κακουχίας τῆς ἐνδοξοῦ προεργασίας τῆς Ἀκροπόλεως. Διακριθεὶς εἰς διαφόρους δημοσίας θέσεις μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς βασιλείας, ἐξελέχθη πληρεξούσιος εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις 5' Ἐθνικὴν Συνέλευσιν τοῦ 1843 καὶ βουλευτὴς εἰς πέντε μετὰ ταῦτα βουλευτικὰς περιόδους. Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1852 ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ὀθωνος εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου, ἐπὶ τῆς ὑπουργίας δὲ αὐτοῦ ἔλαβεν ἡ ἑλληνικὴ Ἐκκλησία τὴν σήμερον ἐπὶ διέποντα αὐτὴν ὀργανικὸν νόμον καὶ ἐπληρώθησαν αἱ ἐπισκοπικαὶ ἑδραὶ τοῦ κράτους. Τὴν ἐν τοῦ ὑπουργείου παραίτησιν αὐτοῦ ἐπὶνεγκε βιαίως ἡ ὑπὸ τῶν Γάλλων καὶ Ἀγγέλων κατοχῇ τοῦ Πειραιῶς ἐν ἔτει 1854.

— 3) Ἀγγελος Σ., υἱὸς τοῦ προηγουμένου, ποιητὴς καὶ λογογράφος. Ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1838 ἐν Ἀθήναις, ἐνθα ἐσπούδασε καὶ ἐπέρανεν ὡς διδάκτωρ τὰς νομικὰς σπουδὰς τῷ 1859. Ὑπηρετήσας ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν ὡς ἀκόλουθος μέχρι τοῦ 1861, μετέβη εἰς Γερμανίαν πρὸς εὐρύτεραν παιδείαν, ἐπανελθὼν δ' ἐκεῖθεν διορίσθη τῷ 1863 ὑπουργικὸς γραμματεὺς ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῷ 1865 τμηματάρχης τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας. Ἀποσυρθεὶς τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας

ἐν ἔτει 1868 καὶ ἐπιδοθείς εἰς λογοτεχνικὴν καὶ δημοσιογραφικὴν ἐργασίαν μέχρι τοῦ ἔτους 1875, ἐκλήθη τῷ 1875 ὑπὸ τοῦ Χ. Τρικούπη εἰς τὴν θέσιν τμηματ. ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν, οὗτος ἐγένετο κατόπιν καὶ Γενικὸς γραμματεὺς. Παραιτηθεὶς τῆς θέσεως ταύτης ἐξελέχθη βουλευτὴς Ἀττικῆς ἐν ἔτει 1885, διορίσθη δὲ πρεσβευτὴς ἐν Βερολίνῳ τῷ 1887, ὅθεν ἀνεκλήθη τὸν Δεκέμβριον τοῦ (1890). Τῷ 1893 ἐγένετο νομάρχης ἐν Κερκύρᾳ, κατὰ Ἰανουάριον δὲ τοῦ 1895 ἀνετίθη εἰς αὐτὸν ἡ διεύθυνσις τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ἥς παρητήθη μετὰ τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς τοῦ ἔτους ἐκείνου. Κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1898 ἀνετίθη εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἡ διεύθυνσις τοῦ ἰδρυομένου τότε βασιλικοῦ δραματικοῦ θεάτρου, εἰς ἣν ὅμως πρὸ τῆς ἐνάρξεως τούτου ἡναγκάσθη νὰ παραιτηθῇ κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1901. Ἦρχισε δημοσιογραφῶν ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῶν Μαθητῶν» ἀπὸ τοῦ ἔτους 1852, ἐδημοσίευσεν δ' ἔκτοτε : «Ἡδὼ» (1857) καὶ «Ὀρὰς» (1860), συλλογὰς λυρικῶν ποιημάτων «Φεΐδιον καὶ Περικλῆ», ἐπιπολυρικὸν ποίημα (1863), «Στίχους» (1865), «Τὸ ἡμερικὸν ζήτημα» (1866), πραγματείας βραβευσθεῖσαι ἐν τῷ Ῥοδονανακτῶν ἀγῶνι τοῦ ἔτους 1865, «Ἐκ τῶν ἐνόντων», λυρικά ποιήματα, βραβευθέντα ἐν τῷ Βουτυνακτῶν ἀγῶνι τοῦ 1866, «Κωμωδίας» (1871), ὧν τρεῖς ἐβραβεύθησαν, «Λεξικὸν ἑλληνογαλλικόν» (1871), «Λυρικά Ποιήματα» (1875), κριτικὰς μελέτας περὶ τῶν ποιητῶν Π. Σούτσου, Ι. Καραπούτσα, Γ. Τερτῆτη καὶ Γ. Ζαλοκώστα (1874—1877), «Λεξικὸν ἑλληνογαλλικόν» εὐρύτερον (1897), «Ἐκφυλισμὸν» κατὰ Μ. Nordau (1897), καὶ «Ἀναλέκτων» τόμους δύο (1901). Πλὴν τούτων συνέγραψε γαλλιστὶ μονόπρακτον κωμῶδιον «A qui l'aurea», παραστθεῖσαν ἐν Ἀθήναις τῷ 1873, καὶ γερμανιστὶ «Elementar-Grammatik der neugriechischen Sprache» (ἐν Λιψίᾳ 1864, ε' ἐκδ. 1899). Πλὴν τῶν πρωτοτύπων αὐτοῦ ἔργων ὁ Β. ἐδημοσίευσεν καὶ πλείονας μεταφράσεις, ὧν αἱ κυριώτεραι : «Λαμάρτινου Ποιητικαὶ Μελέται» (1864), «Π. Ἀῶς» Ἀντίνορος» (1866), «Γαλιθα Κλαδίγιος» (1867), «Πιστὰ Λεωνίδας ἐν Θερμοπύλῳ» (1872), «Μενδελσόνος Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος» (1873—1876), «Ἀείγιγ Νάθαν ὁ σοφὸς» (1879), «Ἄνε Τραγούδια» (1887), «Σοφοκλέους Οἰδίπους Τύραννος καὶ Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνῷ» (1891), «Σαίμαρκου Γεραρδίνου Μαθήματα Δραματολογίας» (1897—1899). Ὑπῆρξε δὲ καὶ συνεργάτης τῶν πλείστων ἑλληνικῶν καὶ πολλῶν ἀλλοδαπῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν συγγραμμάτων.

Βιλάχος καὶ Γαργαντζήνοῦ. Χωρίον τοῦ δήμου Ἡραίας τῆς ἐπαρχίας Γορτυνίας, ἔχον 240 κατ.

Βιλέμμα ἀργύρου. Βλ. Κυπέλωσις.

Βιλέννα φυτική ἤτοι βασσόρινη (Χημ.). Ὑδατάνθραξ ὑπὸ μορφὴν μάξης στερεᾶς ἢ βλεννώδους, λίαν διαδεδομένος ἐν τῷ φυτικῷ βασιλείῳ (τραχανόθινον κόμμι, ρίζα τοῦ σαλιπύ, ἱρλανδικὸς λειχῆν, ρίζα τῆς ἀλθαίας, σπέρμι τοῦ λίνου, τῶν κυδωνίων, τοῦ φυλλίου, κόμμι τῆς Βασσόρας), διαλυτὸς ἐν ἀλκαλίαις, ἐξογκούμενος ἀνευ διαλύσεως ἐν ὕδατι. Χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ ἱατρικῇ ὡς καλυπτικὸν τῶν φαρμάκων ἐν τῷ στομάχῳ καὶ τοῖς ἐντέροις ἐπὶ ἀρσενικο-δηλητηρίσεως καὶ φωσφορὸδηλητηρίσεως.

Βιλεννεΐδα (Ζωολ.). Οἰκογένεια ἰχθύων ἐκ τῆς τάξεως τῶν Ἀκανθοπετεριγίων, περιλαμβάνουσα τὰ γένη τῶν Βιλενίων καὶ τῶν Ζωόρκων. Τύπος εἶναι τὸ γένος Βιλέννιος (βλ. ἐν τερμ. Β' σελ. 930).

Βιλεννίνη (Χημ.). Οὐσία λευκωγατοειδὴς εἰς τὰς πρωτεΐδας ὑπαγομένη καὶ ἀποτελοῦσα συστατικὸν πολλῶν ἐγκρίσεων (σιέλου, βιλένης, γελίης, ἐνερθίου ὕδατος, σπέρματος, θοοροῦ καὶ ἀπεκκριμάτων (στερεῶν ἀποχωρημάτων, εὔρων) ὡς καὶ ἀδενωδῶν ἰσθμῶν. Εὐρίσκεται ἀρθρονος ἐν τῇ κεφαλῇ τῶν ὀμφαλίων. Διὰ τῆς προσθήκης μαγειρικοῦ ἁλτος διαλύεται τάχιστα ἐν ὕδατι, διὸ καὶ χρησιμεύει ἐκεῖνο ὡς καταστροπτικὸν μέσον πρὸς ἐξαράνισιν τῶν ἐν ταῖς σκιάταις γυμνοκοχλίων, οἵτινες ἄρα τῇ ἐπαρῇ πρὸς τὸ μαγειρικὸν ἅλας θνήσκουσι διαλυόμενοι. [P.N.B.]

Βιλενοστασίνη (Blennostasine). Νέον ἀλλολοειδὴς ἐξαχθὲν ἐκ τοῦ κιννοφλοιῦ καὶ συνδιόξιν ἐν ἑαυτῷ τὰς φαρμακολογικὰς ιδιότητας τῆς κινίνης καὶ τῆς εὐθαλείας. [P.N.B.]

Βλεφαρ επιπεφυκίτις. Ἡ σύγχρονος τῶν βλεφάρων (βλεφαρίτις) καὶ τοῦ επιπεφυκτοῦ (ἐπιπεφυκίτις) φλεγμονή, ἥτις ἄλλως λέγεται ἐπιπεφυκίτις ὀφθαλμοβλεφαρική ἢ βλεφροφθαλμία.

Βλεφαρόμυσις. Ἡ τῶν βλεφάρων σύγκλεισις ἢ μύσις, ἥτις φυσιολογικῶς ἔχον τῶν τῶν πραγμάτων τελεῖται στιγμιαίως καὶ χαρακτηρεῖται πάντα ὀφθαλμὸν. Σκοπὸς τῆς πράξεως ταύτης θεωρεῖται ἡ τοῦ ὀπτικού νεύρου ἀνάπαυσις, διακοπτομένης πρὸς στιγμὴν τῆς εἰσβολῆς τῶν ἀκτίνων τοῦ φωτός, ἢ καὶ τὴν διύγρανσιν τοῦ ὀφθαλμικοῦ επιπεφυκτοῦ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν αὐτοῦ. Οὕτε πάντες οἱ ἄνθρωποι, οὔτε ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος κατὰ πάσας τὰς στιγμὰς ἔχει τὸν αὐτὸν βαθμὸν καὶ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν τῶν

κινήσεων τῶν βλεφάρων πρὸς σύγκλεισιν ἐν ἐγγρηγόρσει. Ἡ ἔντασις τῆς προσοχῆς φέρει ἀραιώσιν τῶν τοιούτων κινήσεων, αἰτίνες ὅμως μετὰ τὴν περίσπασιν τῆς προσοχῆς ἐπέρχονται πάλαι καὶ ἀλλεπάλληλοι ταχέως. [P.N.B.]

Βλεφαρόσπασμος. Ἡ σύγκλεισις τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐν τῇ ἐγγρηγόρσει κατ' ἀκολουθίαν τονικῶν συσπάσεων τοῦ σφιγκτήρος τῶν βλεφάρων μὲς συμπτωματικῶς μὲν ἕνεκα τῆς ὑπάρξεως ἑνὸς σώματος ἐπὶ τοῦ επιπεφυκτοῦ, ἕνεκα φλεγμονῆς τοῦ κερατοειδούς ἢ τῆς ἑριδος, ἰδιογενῶς δὲ ὡς φαινόμενον ἀναχλαστικὸν κατὰ τὸν ὑπερρισμὸν ἢ πάθησιν τινὰ τοῦ τριδύμου νεύρου. Ἠλέκτρισις, διαμύδαξις τοῦ ὀφθαλμοῦ, βιολαία διαστολὴ τῶν βλεφάρων καὶ τμήσις τοῦ τριδύμου θεωροῦνται ὡς θεραπευτικὰ μέσα αὐτοῦ.

Βλεφαροφύμωσις (ἱατρ.). Ἡ τῆς σχισμῆς τῶν βλεφάρων στένωσις, συγγενῆς ἢ συνηθέστερον ἐπίκτητος ἕνεκα τραυματισμοῦ ἢ φλεγμονῆς τῶν βλεφάρων, προκύπτουσα ἐκ συγκολλησεως τῆς παρυφῆς τῶν βλεφάρων ἀρχομένης ἀπὸ τοῦ ἔξις κανθοῦ, ὁποῦ καὶ ἐνδείκνυται χειρουργικὴ ἐπέμβασις πρὸς κανθοπλασίαν (βλ. λ.)

Βλιχᾶτα. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀνωγητῶν, ἔχον 155 κατ. τῷ 1896.

Βλόγκος. Χωρίον τοῦ δήμου Δημητσάνης τῆς ἐπαρχίας Γορτυνίας, ἔχον 200 κ.

Βλοεμφοντέιν. Βλ. Βλουμφοντέιν.

Βλόκ-Σύστημα, Block-System, ἑλλ. τμηματικὸν σύστημα (Σύστημα) καλεῖται τὸ ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῶν σιδηροδρόμων σύστημα καθ' ὃ ἡ ὅλη γραμμὴ διαίρεται εἰς διάφορα τμήματα, ὧν ἕκαστον διατέλει ἀποκεκλεισμένον τοῦ συνεχῆς αὐτοῦ ὅς ὅσον ὑπάρχει σημεῖον τι δεικνύον ὅτι τὸ ἐπόμενον τμήμα δὲν εἶναι ἐλεύθερον καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἢ ἐργουμένη ἀμαξοσταθία δὲν δύναται νὰ προχωρήσῃ ἐπὶ τοῦ ἀποκεκλεισμένου τμήματος τῆς γραμμῆς. Οὕτως ἔχον τὸ σύστημα καλεῖται σύστημα ἀποκλεισμοῦ ἀπὸ κλειστοῦ (absolute block-system) καὶ τυγχάνει ἀσφαλὲς μέσον κατὰ παντὸς δυστυχήματος συγκρούσεως. Τροποποιήσις αὐτοῦ εἶναι τὸ block-permiss-system, καθ' ὃ ἐπιτρέπεται μὲν εἰς τὴν ἀμαξοσταθίαν μετὰ στάσιν κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ ἀποκεκλεισμένου πμήματος νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὸ, ἀλλ' ἐπιβάλλεται νὰ κινήται καθ' ὅλην τὴν μήκος τοῦ τμήματος μετὰ ταχύτητος ἡλαττωμένης.

Βλόγκηρος. Βλ. Περιπέλιον.

Βλοῦμε (Karl Ludwig Blume). Γερμανοὺς ἐν Βρουνσβίχ τῷ 1796 διέτριβεν ἔτη ὡς ἱατρὸς τοῦ ἑλλανδικοῦ στρατοῦ ἐν Ἰάδρ,

ένθα εξέτασε τα φυτά της νήσου. Αίρεθείς μετά ταύτα καθηγητής της φυτολογίας και διευθυντής του ἐν Λιέγη βοτανικοῦ μουσείου, ἐδημοσίωσε σπουδαία συγγράμματα καὶ λαμπράς εἰκονογραφίας περὶ τῶν φυτῶν τῆς Ἰάδας κ.λ. Ἀπεβίωσε δὲ τῷ 1862. [Θ.Χ.]

Βλουμενάου (Blumenau). Πρωτεύουσα χώρας τῆς Βρασιλίας, ἥτις κατῴκηθη ὑπὸ Γερμανῶν ἀπὸ τοῦ 1850 καὶ καίτοι ἐν τῇ πολιτείᾳ Ἀγ. Αἰκατερίνης, περιήλθε δὲ εἰς μεγάλην ἀκμὴν κυρίως εὐδοκίμει πλὴν τῆς γεωργίας ἢ κτηνοτροφία βοῶν καὶ χοίρων. Τὸ σύνολον τῶν κατ. τῆς ἀποικίας ταύτης ἀνέρχεται εἰς περ. 42 χιλ., ὧν δύο τρίτα Γερμανοί.

Βλοῦμινγκτον (Bloomington). Δύο πόλεις τῆς Βορείουαμερικ. Συμπολιτείας, ὧν ἡ μὲν ἐν τῇ πολιτείᾳ Ἰλλινόις ἔχει 20.484 καὶ εἶναι ἔδρα δύο πανεπιστημίων (Westleyan καὶ State normal), ἡ δὲ δευτέρα ἐν Ἰνδιάνᾳ μετὰ 4.018 κατ. ἔχει καὶ αὐτὴ πανεπιστήριον.

Βλουμφοντέιν (Blumfontein). Πόλις τῆς Ν. Ἀφρικῆς, πρωτεύουσα τοῦ μέγ. 1002 αὐτονομικοῦ κράτους τῆς Ὁράντζ. Καίτοι ἐπὶ τῶν ὄχλων τοῦ Modder, παραποταμοῦ τοῦ Βόλ. ἔχει δὲ τῷ 1899 περ. 12.000 κατ. Τῇ 13 Μαρτίου 1900 κατελήφθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλων.

Βλοχός. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Θέρμου τῆς ἐπαρχίας Τριγωνίας, ἔχον 341 κατ.
— 2) Χωρ. τοῦ δήμου Τιτανίου, ἔχον 372 κατ. τῷ 1896.

Βλουζανά. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀστακοῦ τῆς ἐπαρχίας Βοιότσης καὶ Ξηρομέρου, ἔχον 337 κατοίκους.

Βλούμνερ (Hugo Blümner). Γερμανὸς ἀρχαιολόγος, γενν. 1844 ἐν Βερολίνῳ. Ὑπῆρξε ἐκκακτος καθηγητὴς ἐν Καϊνιξ-βέργῃ, ἀπὸ δὲ τοῦ 1877 τακτικὸς ἐν Ζυρίχῃ. Ἐκτὸς πολλῶν ἄλλων ἔργων ἐδημοσίευσεν τὴν Terminologie und Technologie bei Griechen und Römern (4 τ., 1875—87).

Βλόχα. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀμβρακίας (Βάλτου) 2 1/2 ὥρ. Β. τοῦ Καρθαγαζι. Ἔχει 100 κατ.

Βλωδοκά. Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγείρας τῆς ἐπαρχίας Αἰγιαλείας, ἔχον 460 κ.

Βοαγγελδιέ. Βλ. Βοιέλδιέ ἐν τ. Γ'.

Βοαλώ (Nicolas Boileau, ἐπιλεγόμενος Despréaux). Διάσημος ποιητὴς Γάλλος, γενν. τῷ 1636 ἐν Παρίσις, ὅπου καὶ ἀπέπανε τῷ 1711. Ὦς ὧν δικαστικοῦ γραμματέως προωρίσθη διὰ τὴν σπουδὴν τῆς νομικῆς ἐπιστήμης, πλὴν τῆς ὁποίας ἐξέμαθε καὶ τὴν θεολογίαν. Ἀλλὰ μὴ εὐαρεστούμενος ἐκ τούτων καὶ αἰσθανόμενος ἀνάθεκτον

κλίσιν πρὸς τὴν ποίησιν, ἐτρέπη πρὸς αὐτὴν καὶ ἤρξατο τοῦ ποιητικοῦ αὐτοῦ σταδίου διὰ τῶν Σατιρῶν (1661), ἔργου μεγάλως ἐπιτυχόντος, οὗτινος ἡ εὐδοκίμησις ὠφέλιμο εἰς τὴν τελειότητα τῆς στιχουργίας ὡς καὶ τὴν δριμύτητα τῶν κρίσεων αὐτοῦ. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐποίησε τὰς Ἑπιστολάς ὑπερεχούσας τῶν τῶς ποιήσεων αὐτοῦ, τὴν Ποιητικὴν τέχνην (1674), ποίημα ἐν 4 βιβλίοις, ὅπερ παρέμεινεν ἐν Γαλλίᾳ ὡς πρότυπος κανὼν τῆς καλαίσθητης, καὶ τὸ Ἀναλόγιον (le latrium), σατιρικὸν ποίημα ἐξ 6 βιβλίων. Ἐπεχείρησε δὲ ἄλλα ἥττονα ἔργα ἐν πεζῷ λόγῳ, ὡς τὴν μεταρρασίαν τοῦ περὶ ὕψους τοῦ Δογγίνου, τοὺς ἥρωας τοῦ μυθιστορήματος καὶ κριτικὰς Σκέψεις, καὶ ἑρμῆτρα, ὡς ῥάδις καὶ ἐπιγράμματα ὑπολειπόμενα τῶν ἄνων ἔργων αὐτοῦ. Ἐπιμήθη μεγάλως ὑπὸ Λουδοβίκου τοῦ 12 διὰ τῆς οἰκειότητος τῆς βασιλικῆς, τῆς θέσεως τοῦ ἱστοριογράφου τῆς Γαλλίας μετὰ τοῦ Ρακίνα καὶ μέλους τῆς Γαλλικῆς ἀκαδημίας τῷ 1684. Τα τελευταῖα ἔτη τοῦ βίου αὐτοῦ ἔμεινεν ἐν τῷ προστασίῳ τῶν Παρισίων Ὁσέιλ, ὅπου ἀπέθανεν ἐξ ὑδρωπικίας. Ὁ Β. παρ' ὅλην τὴν δριμύτητα τῶν σατιρῶν αὐτοῦ ἦτο πρότυπον καλοκαγαθίας καὶ ἀποτελεῖ μετὰ τῶν Κορνηλίου, Ρακίνα, Μολιέρου καὶ Λαφονταίνου τὴν ὑψίστην περικοπὴν εἰς τὴν ἀνῆλθεν ἡ γαλλικὴ ποίησις. Τα δὲ ἔργα αὐτοῦ ἐτυχον ἀπείρων μεταρράσεων καὶ ἐκδόσεων, ὧν ἡ νεωτάτη εἶναι τοῦ Bognier τῷ 1884.

Βοδίστης, Bovista (Βοτ.). Γένος μυκήτων ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τῶν Γαστρομυκήτων, οὗτινος ἐν εἶδος, Β. ὁ γι γ α ν τ ὠ δ η ς, εἶναι γνωριμώτερον ἐν Εὐρώπῃ, φέρον πλὴν ὑπερμεγέθη, κοκκοκυττ., ἐδώδιμον ἐν τρυφερᾷ καταστάσει καὶ καλούμενον κοινῶς λυκοπορδὴ.

* **Βοδρινέζ** (Bahrinez). Πόλις ἐν τῇ περιρ. Ἐλισαβετγράδ τοῦ ῥωσ. κυβερναίου Χερσῶνος, μετὰ 11.352 κατ. (1897), ἐξ ὧν πολλοὶ Ἰουδαῖοι.

* **Βοδρουζακ** (Bobrujsk). Πρωτεύουσα περιρ. (12.213 π.μ. μετὰ 255.841 κατ.) ἐν τῷ ῥωσ. κυβερναίῳ Μίνσκ. Κατ. 35.177 τῷ 1897, ἐξ ὧν οἱ ἡμίσεις Ἰουδαῖοι. Σπουδαῖον ἐμπόριον σίτου καὶ ξυλείας.

* **Βογγοδοῦχωβ** ἢ Βογοδοῦχωδ. Πρωτ. περιρ. ἐν τῷ ῥωσ. κυβερν. Χερσῶν-βου, ἔχουσα 11.928 κατ. (1897).

Βογκουέ (Κάρολος μαρκήσιος Vo-gué). Γάλλος ἀρχαιολόγος, γενν. 1829 ἐν Παρίσις. Ἐτελείσας μακρὰς περιηγήσεις ἐν Συρίᾳ καὶ Παλαιστίνῃ, ὑπῆρξε 1871—75 πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας ἐν Κων/πόλει καὶ 1875—79 ἐν Βιέννῃ. Τῷ 1868 ἐγένετο μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστ.

φών. 'Εκ τῶν ἔργων αὐτοῦ διακρίνονται: Les églises de la Terre-Sainte (1859), Le temple de Jérusalem (1864—5), L'architecture du Ier au VIe siècle dans la Syrie centrale (2 τ. 1865—77) κἄ. — 'Ο ἐξάδελφος αὐτοῦ Eugène Melchior ὑποκόμης Β., διπλωμάτης ὢν καὶ ἀπὸ τοῦ 1888 μέλος τῆς 'Ακαδημείας, διεκρίθη ὡς συγγραφεὺς περιηγητικῶν καὶ ἱστορικῶν ἔργων, ἀτινα ἐν μέρει ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ Revue des deux mondes, ὡς Syrie, Palestine, mont Athos (β' ἐκδ. 1887), Histoires orientales (1879) κἄ.

Βογορότζκ (Bogorodsk). Πρωτεύ-περιερ. (3,502 τυχ. μετὰ 223,361 κατ.) ἐν τῷ βῶσι. κυβερνήσει τῆς Μόσχας, μετὰ 11,210 κατ. (1897).

* **Βογούτσχους** (Bogutschütz). Χω-ρίον τῆς πρωσ. Σιλεσίας ἐν τῷ νομῷ Κάτ-τοβιτς τοῦ διαμερίσματος 'Οππελν. 'Ἰχθεῖ μεταλλεῖα ψευδαργύρου, ἀνθρακωρυχαία καὶ 14,525 κατ. [H. H.]

Βοδεμβάχ (Bodenbach). Σπουδαῖον κέντρον διαφόρων σιδηροδρόμων ἐν τῷ δι-αμερίσματι Τέττεν τῆς Βοημίας, ἔχον ὡς ὄχι 10,782 κατ. καὶ ποικίλην βιομη-χανίαν.

Βοδενστέττ (Friedrich von Boden-stedt). Γερμανὸς ποιητὴς καὶ συγγραφεὺς, γενν. 1819, ὑπάρχας μεταξὺ ἄλλων καθη-γητῆς τῆς φιλολογίας ἐν Μονάχῳ, διευθυ-ντῆς τοῦ περιήμου θεάτρου τῆς Μαινίγγης, κατὰ δὲ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ βίου ζήσας ἐν Βισβαδεν, ἐνθα ἀπέθανε τῷ 1892. 'Ἰδιωμο-σίευσε πλὴν ἄλλων καλλιστὰς μεταρρά-σεις ἔργων τοῦ Σαίξπηρου, τοῦ Λερμάντωφ, Πουσκίν καὶ Τουργενιέρ, κυρίως δὲ εἶναι γνωστὸς ἐκ τῶν ποιημάτων του Τραγούδια τοῦ Μιρζα-Σααρρὺ, δι' ὧν ψάλλει τὸν οἶνον καὶ ἐν γένει τὴν εὐθυμίαν, καὶ ὧν τὴν ἰδέαν συνέλαβεν ἐκ τῶν περιηγήσεων του ἐν τῇ Προσθίᾳ Ἀσίᾳ. Μετὰ ταῦτα ἐξέδωκε πολ-λὰς ἄλλας συλλογὰς ποιημάτων, πρωτο-τύπων καὶ μεταφρασθέντων ἐκ τῶν ἀνα-τολικῶν γλωσσῶν, καὶ σειράν μυθιστορη-μάτων, διηγημάτων, δραμάτων, αὐτοβιο-γραφίαν κτλ.

* **Βόερς** ἡ ὀρθότερον Βοῦροι (οἱ καὶ Ἀφροδίσιτοι ἢ Ἀφρότσι μεταφραζόμενοι ὑπὸ τινων, ἑλλανδιστὶ Buers καὶ ἀγγλιστὶ Boers). Οἱ κάταικοι οἱ ἐξ 'Ολλανδίων κατα-γόμενοι ἐν τῇ Νοτ. Ἀφρικῇ, τῆς ἀγγλ. ἀποικίας τοῦ Ἀκρωτηρίου, τῆς 'Οράνης (βλ. λ.) καὶ τοῦ Τρανσβάλ. Οἱ τελευταῖοι αὗτοι διατελοῦντες ὑπὸ τὴν ἐπικυριαρχίαν τῶν Ἀγγλῶν ἀπὸ τοῦ 1877, ἐπολέμησαν πρὸς τοὺτους ἀπὸ τοῦ 1881 καὶ ἔλαβον διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Μαρτίου 1884 τὴν ἀνεξ-αρτησίαν τῆς δημοκρατίας αὐτῶν ὑπὸ πρέ-δρον τὸν Παῦλον Στέφανον Κρῦγκερ, οὗ

ἥττον ὑπεχρεώθησαν νὰ ὑποβάλλωσι τὴν ἐξωτερικὴν αὐτῶν πολιτικὴν ὑπὸ τὸν ἐλεγ-χον τῶν Ἀγγλῶν. Ἡ χώρα τοῦ Τρανσ-βάλ ταχέως ἀνεπτύχθη ἐνεκα τῶν πλουσιῶν ἐκ χρυσοῦ μεταλλείων τῶν ἐκμεταλλευομέ-νων ἀπὸ τοῦ 1881, προσελκύσασα ἐνεκα τοῦ-του πολλοὺς ξένους (καλουμένους ἄλλοδα-ποὺς Uitlanders ὀλλ.). ἐγκατασταθέντας ἐκεῖ· μὴ θελούσης δὲ τῆς κυβερνήσεως τοῦ Τρανσ-βάλ νὰ ἀπονείμῃ τούτοις ἴσα δικαιώματα πρὸς τὰ τῶν Β., δυσχέρεια ἐξηγέρθησαν ὑποκινούμενοι ὑπὸ ἀγγλικῶν πρακτόρων. Ὁ Ἀγγλος Jameson διατελὼν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς ὑπὸ τοῦ Καίτηλίου Rhodes σχηματισθεί-σης μεγάλης ἐταιρείας τῆς διαχειριζούσης τὴν χώραν τὴν κληθεῖσαν 'Ροδεσίαν, εἰσε-βάλε μετὰ γιλιῶν ἐνόπλων Ἀγγλῶν αἰρώσης κατὰ Δεκ. τοῦ 1895 εἰς Τρανσβάλ, ἀλλ' ἥττηθείς ἐν Krügersdorp ἤχθη εἰς Πραιτω-ρίαν τὴν πρωτεύουσάν τῆς δημοκρατίας, καὶ μετ' ὀλίγον κατεδικάσθη ἐν Λονδίνῳ ἐπὶ αὐθαίρεσίᾳ. Τα πρᾶγματα οὗκ ἦσαν διατέλουν ἐν ἀναδρασμῷ μέχρι τοῦ 1899, ὅτε οἱ ἄλλοδαποὶ Uitlanders 190 γιλ. τὸν ἀριθμὸν ἀπῆτησαν ἐκ νέου παρὰ τῶν Β. πολιτικὰ δικαιώματα καὶ ἰθαγένειαν. Ἐνεκα νεωτέρων ἀσυμφωνιῶν προκύψασιν ἐκστέ-ρωθεν, τῶν μὲν ἄλλοδαπῶν ὑποκινουμένων ὑπὸ τοῦ Ἀγγλοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἀποικιῶν Ἰωσήφ Τσάμπερλαιν ἐνεκα τῶν παλαιῶν δικαιωμάτων τῆς ἐπικυριαρχίας τῆς Μεγ. Βρεταννίας καὶ τοῦ Καίτηλίου Rhodes, τοῦ δὲ προέδρου Κρῦγκερ ἐμμένοντος εἰς τὴν ἀ-νεξαρτησίαν τῶν δικαιωμάτων τῶν Β., ὁ πόλεμος ἐξερχάχθη κατ' Ὀκτώβριον τοῦ αὐ-τοῦ ἔτους, ἐν ᾧ συνεταγέθησαν τοῖς Β. τοῦ Τρανσβάλ καὶ οἱ Β. τῆς 'Οράνης δυνάμει συνθήκης συμμαχίας γενομένης τῷ 1897. Τὸ κατ' ἀρχὰς ἡ τύχη τοῦ πολέμου ἐκλει-νεν ὑπὲρ τῶν Β., ἐχόντων ἐπὶ ποδὶς πολὺ πλείονας ἄνδρας ἢ οἱ ἐχθροί. Τῇ 11 Ὀκτ. 1899 οἱ Β. τοῦ Τρανσβάλ διέδθησαν τὰ σύν-ορα, ἠκολούθησαν δὲ τῇ ἐπομένῃ οἱ τῆς 'Οράνης ἀποχωρίσαντες τὸ Kimberley καὶ τὸ Mafeking ἀπὸ πάσης μετὰ τῆς Cape-town συγκοινωνίας ἐνίκησαν τῇ 19 Ὀκτ. τοὺς Ἀγγλοὺς παρὰ τὸ Glencoe, νίκη δὲ τῶν Ἀγγλῶν ἐν Elandsfontein τῇ 21 Ὀκτ. δὲν ἤδυνήθη νὰ κωλύσῃ τὸν πανταχόθεν ἀπο-κλεισμένον τῆς πόλεως Λαζίσιμῳ ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Νευβέρ, ὅστις κατέλαθε καὶ μέ-ρος τοῦ Νατάλ, ἐνθ' ἄλλοι Β. εἰσῆλθον εἰς τὴν ἀγγλ. ἀποικίαν τοῦ Ἀκρωτηρίου. Μα-ταίως προσεπάθησεν ὁ κατὰ τὰς ἀρχὰς Νοεμβρίου ἐπὶ τοῦ πεδίου τοῦ πολέμου ἀρι-κόμενος στρατηγὸς Βοῦλλερ νὰ καταρρίψῃ τοὺς Β. ὁ ὑποστράτηγος Μέθουεν μετὰ μικρὰς τινὰς ἐπιτυχίας ἠττήθη τῇ 28 Νοεμ-βρίου παρὰ τὸν ποταμὸν Μόδδερ καὶ τῇ 11 Δεκ. ἐν Μαχερσφοντέιν ὑπὸ τοῦ Κρόνις, ὁ

δὲ Γατάκρε παρὰ τὸ Στόρμπεργ, καὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ Βούλλερ αἱ ἀπόπειραι νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν Λαϊδίσιμθ ἀπέτυχον. Εἰσα-ἐστάλησαν εἰς Ἀφρικήν δύο ὀνομαστότατοι στρατηγοί, ὁ Ῥόμπερτ καὶ ὁ Κίτσεנερ, οἵτινες κατὰ Ἰαν. 1900 φθάσαντες ἀνέβαλον τὰς δραστηρίους ἐνεργείας τῶν μέχρι τῆς ἐλευθέρσεως νέων ἐπικουρίων. Ὁ Βούλλερ τῇ 24 Ἰαν. ὑπέστη φοβερὸν ἦταν παρὰ τὸ Σπιώνκπ καὶ ἐτέραν τῇ 8 Φεβρ. παρὰ τὸ Βάλλκραντε. Νῦν ὥμως προσέβη ὁ Ῥόμπερτ στρατηγικώτατα, περικυκλώσας δὲ τὸν Κράνιε ἠνάγκασεν αὐτὸν νὰ παραδοθῇ τῇ 27 Φεβρ. παρὰ τὸ ὄρος Πάρδε. Οὕτως ἡλευθερώθησαν ἡ Κίμπερλεῦ καὶ ἡ Λαϊδίσιμθ, ἡδυνήθη δὲ ὁ Ῥόμπερτ νὰ καταλάβῃ τῇ 13 Μαρτίου τὸ Βλουμφεν-τέιν ἀνευ μάχης. Ματαίως οἱ Β. προσέφερον νῦν τὴν εἰρήνην. Ὁ ἐν τῷ μεταξύ ἀπὸ θανάτων ἀρχιστρατήγος τῶν Β. Ζουβέρ ἀντικαταστά-θη ὑπὸ τοῦ Βέθα, παρ' ὃν ἐτάσσοντο οἱ στρατηγοὶ Δεδέτ καὶ Δελαρέϋ. Περί μεγάλων ἐπιχειρήσεων δὲν ἤδυνάτο πλέον νὰ γίνῃ λόγος, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαχομένων Β. περιορι-σθέντος εἰς περ. 15 χιλ. ἀπέναντι 250 χιλ. Ἀγγλῶν, ἀλλ' οὐχ ἦτον ἐξηκολούθησαν τὸν λεγόμενον μικρὸν πόλεμον οὐκ ἀτυχῶς. Τῇ 28 Μαΐου ὁ Ῥόμπερτ μεταδὸς τὸν ποταμὸν Βολ ἐκλήρωε τὴν προσάρτησιν τῆς Ὁράνης, τῇ δὲ 31 Μαΐου κατέληξεν τὸ Ἰωαννεσβούργον καὶ τῇ 5 Ἰουνίου ἡ Πραιτωρία, πρωτεύουσα τοῦ Τρανσβάλ. Ὁ πρόεδρος τοῦτου κατέφυγεν εἰς τὰ ἀνατολικά μέρη. Μικραὶ νίκαις ἐπιτυχίαι τῶν Β. δὲν ἤδυνάτο πλέον νὰ μεταβάλλωσι τὴν πορείαν τοῦ πολέμου, κυρίως ὅτε τῇ 30 Ἰουλίου ὁ στρατηγὸς Πρίντλο ἠναγκάσθη νὰ παραδοθῇ μετὰ 3,000 ἀνδρῶν ὅτε δὲ περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου οἱ Β. ἡττήθησαν τελεσφόρως, ὁ πρόεδρος Κρόγερ ἐπιβιβάσθεις τῇ 20 Ὀκτ. ἐπὶ ὀλλανδικῷ πλοίῳ ἀπῆλθεν εἰς Ὀλλανδίαν, ὃς δὲ Ῥόμπερτ, θεωρῶν τὸ ἔργον αὐτοῦ ἀποπερατωμένον, παραδίδει τὴν ἀρχηγίαν τῷ Κίτσενερ ἀνῆλθε καὶ αὐτὸς τῇ 11 Δεκ. εἰς Εὐρώπην. Ἀλλ' ἐν τούτοις οἱ Β. δὲν ἦσαν ἀκόμη τῆς αὐτῆς γνώμης, μεταδιβάσαντες δὲ τὸν πόλεμον εἰς τὴν ἀπαικίαν τοῦ Ἀκρωτηρίου, πολλὰς μικρὰς νίκαις ἔφρανον, καὶ ἐν τῇ Βορείῳ δὲ χώρα ἐνίκησαν τοὺς Ἀγγλοὺς τῇ 30 Μαΐου 1901 ἐν Βλακρεντέιν καὶ τῇ 15 Ἰουνίου ἐν Βίλμανσρουστ' πρὸς τούτοις δὲ ἐξερράγη ἡ πανώλης ἐν Καίπταουν. Τότε ὁ Κίτσενερ προσεπάθησε δι' αὐστηροτάτων μέτρων ν' ἀποθαρρύνῃ αὐτοὺς τῇ 6 Αὐγούστου 1901 ἐξέδωκε προκήρυξιν, καὶ ἦν πάντες οἱ Β. ὅσοι δὲν ἤθελον παραδοθῇ μέχρι τῆς 15 Σεπ. κατεδικάζοντο εἰς ἀειφυγίαν, ἐπειδὴ δὲ οἱ Β. ἀπεκρίνοντο διὰ νέων νικῶν, προσέβησαν οἱ Ἀγγλοὶ εἰς ἀνεπιγλή-σεις τυφεκίζοντας τοὺς εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν πίπτοντας ἀξιωματικούς, ἀπέκρουσαν δὲ

καὶ τὰς περὶ εἰρήνης προτάσεις τῆς Ὀλλανδίας, θέλοντες μόνον ἐν αὐτῇ τῇ Νοτίᾳ Ἀφρικῇ νὰ διαπραγματευθῶσι τὰ περὶ εἰρήνης. Οὕτως ἐξηκολούθει ὁ πόλεμος, ἀλλὰ νῆαι νίκαι τοῦ Δελαρέϋ, ὅστις τῇ 9 Μαρτίου 1902 ἡχηματώσας μάλιστα τὸν Μέθουεν μετέβαλε τὰς ιδέας τοῦ Κίτσενερ. Τέλος τῇ 14 Ἀπριλίου ἐπῆλθεν αἱ πρῶται συνεννοήσεις τῶν ἀρχηγῶν τῶν Β. ἐν Πραιτωρίᾳ παρόντος τοῦ Κίτσενερ, καὶ μετὰ τρεῖς ἑβδομάδας ἐκλεγέντων ἐπὶ τούτῳ 160 πληρεξουσίων ἤρξαντο αἱ διαπραγματεύσεις μεθ' ὧς ἀπὸ τῆς 21 Μαΐου ἐπιτροπεία τῶν Β. ἀποτελεσμένη ἐκ τῶν ἐξοχωτέρων στρατηγῶν ἀπεράσισεν ἐν Πραιτωρίᾳ τὰ τῆς εἰρήνης καὶ ὑπεγράφη τῇ 31 Μαΐου ἡ συνθήκη. Τὴν συνθήκην ταύτην ὑπέγραψαν ἐκ μέρους μὲν τῶν Ἀγγλῶν ὁ στρατηγὸς λόρδος Κίτσενερ καὶ ὁ λόρδος Μίλνερ διοικητὴς τοῦ Ἀκρωτηρίου, ἐκ μέρους δὲ τῆς δημοκρατίας τῆς Ὁράνης ὁ πρόεδρος αὐτῆς Στέϊν καὶ ὁ Βρόνερ. οἱ στρατηγοὶ Χρίστιανός Δεδέτ καὶ Ὀλιβιέ καὶ ὁ δικαστὴς Χέρτσογ καὶ ἐκ μέρους τῆς Δημοκρατίας τοῦ Τρανσβάλ ὁ Σγάλκ-Βέρνερ, ὁ Ράϊτ καὶ οἱ στρατηγοὶ Λουδοβίκος Βέθας, Δελαρέϋ, Μέιερ καὶ Κρώγ. Κατὰ ταύτην ὑπεχρεώθησαν οἱ Β. νὰ παραδώσωσι εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς τὰ ὅπλα καὶ πολεμικὰ ἐξοπλίσματα, καὶ ὡς νόμιμον αὐτῶν κυρίαρχον τὸν βασιλέα τῆς Ἀγγλίας, ἐδόθη δὲ ἀμνηστία καὶ πλήρης προσωπικὴ ἐλευθερία εἰς πάντας τοὺς ὑποτασσόμενους Β. καὶ ἐχορηγήθησαν 3 ἑκατομμ. λιγῶν στερλινῶν τῆς Ἀγγλ. κυβερνήσεως πρὸς ἀποκατάστασιν τοῦ πληθυσμοῦ εἰς τὰς ἐστίας τοῦ, οὐδεμία δὲ ἐξήττηθη πολεμικὴ ἀποζημίωσις.

* **Βοημία.** Βασιλεῖον ἀποτελούν μέρος τῆς Αὐστρουγγρικῆς μοναρχίας. Τῷ 1900 εἶχε κατ. 6,318,280, ἐξ ὧν 2,159,011 Γερμανοὶ καὶ 3,644,188 Τσεχοὶ, οἱ πλεῖστοι καθολικοὶ δόγματα.

Βόξ-βουρδὸν (τουρκ., ἦτοι φαῖν ἀκρωτήριον). Ἀκρωτήριον τῆς Βιθυνίας ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ Ἀργαθωνίου ἑρσος (Σαμαγληδαγ) σχηματιζομένη ἐξείᾳ ἄκρᾳ, μετὰ τοῦ Ἀστακηνεῦ καὶ τοῦ Κιανεῦ κόλπου. Τὸ πάλαι ἐκαλεῖτο Ποσειδίων ἀπὸ τεμένους τοῦ Ποσειδῶνος.

Βοξδογάν. Ὑπαρχία τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, ἀνήκουσα εἰς τὴν διοίκησιν καὶ τοπαρχίαν Αἰθίνου. ἔχει ὁμώνυμον πρωτεύουσιν καί μενεν παρὰ τὴν δεξιάν τοῦ Ἀρπασοῦ ἔχθην 38 χμ. πρὸς Ν. τοῦ Ναζλὶ καὶ ἀριθμοῦσαν 8 χιλ. κατ. Ἐγγὺς ταύτης κείνται τὰ ἐρείπια τῶν ἀρχαίων πόλεων Ἀλαξάνδρων, Ἀλίνδων καὶ Ἀρυσοῦ.

* **Βόθρον.** Χωρίον τοῦ δήμου Κορωνοῦδος τῆς Νάξου, ἔχον 769 κατοίκους.

* **Βόθων.** Χωρίον τοῦ δήμου Καλλιόσης τῆς Θήρας, ἔχον 515 κατοίκους.

Βοϊάρδος (Matteo Bojardo κόμης Scandiano). Ἰταλὸς ποιητής, γενν. περὶ τὸ 1434 ἐν Σκανδιάνῳ. ἤσπας τὸ κατ' ἀρχαίαν ἐν τῇ αὐτῇ τῆς Φερράρας καὶ ἀποθανὼν ὡς διακινῆτης τοῦ 'Ρηγίου τῷ 1494. Τὸ κύριον ἔργον αὐτοῦ εἶναι τὸ ῥομαντικὸν ἔπος Orlando innamorato, μὴ ἀποπερατωμένον, δι' οὗ ἔτεμε νέαν ὁδὸν, ἣν ἡκολούθησεν εἰς αὐτὸν ἄλλων καὶ ὁ 'Αριστοτελὲς, καὶ ὅπερ μεταφράσθη κυρίως ἐν νεωτέροις χρόνοις εἰς πάσας σχεδὸν τὰς εὐρωπαϊκάς γλώσσας.

* **Βοϊδῆς** δῆμος. Ἀνήκων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βόλου τοῦ νομοῦ Μαγνησίας ἔχει 2.785 κατ. τῷ 1896.

Βοϊδούζα. Χωρ. τοῦ δήμου Αἰθινίου τῶν Τριφυλλίων, μετὰ 728 κατ. τῷ 1896.

Βοϊδοντά. Χωρ. τοῦ δήμου Νεμέας τῆς Κορινθίας, ἔχον 154 κατοίκους.

Βοϊδάι (Ζωφλ.). 1) Φυλὴ τῶν Μηρυκαστικῶν, ἀποτελούσα μετὰ τῶν 'Οιδῶν καὶ τῶν Ἀντίλοπων τὴν οἰκογενεῖαν τῶν Κυλακέρων Μηρυκαστικῶν. Ζῶα βαρύτερα, μετ' ἀκρων βραχέων σχετικῶς καὶ ὀγκωδῶν, κεράτων λεῖων κακαρμένων πρὸς τὰ ἐκτός, κυκινδρικών καθ' ὅλον τὸ μήκος ἢ μόνον κατὰ τὸ ἀκρον αὐτῶν, μετὰ ῥυγχούς ευρέας καὶ ὀγκωδούς, ἄνω χεῖλους ἀρτίου, τεσσάρων ὀστέων. Δύο γένη τῆς προκατεμένης φυλῆς εἶναι γνωστά, τὸ γένος τῶν Βοϊῶν περιλαμβάνον τὸς βρῦς, τοὺς βουδάλους καὶ τοὺς βίσωνας (βλ. τὰς λ.) καὶ τὸ γένος τῶν Μεσχερῶν. — 2) Οἰκογενεῖα ἀνιοδόλων ὄρεων χαρακτηριστικῆς ὑπὸ ἀκρων ὑποστυπῶδων μεταμορφωθέντων εἰς ἀκάνθας καὶ ὑπὸ ἀπλῆς σειρᾶς ρολίδων κάτωθεν τῆς ὡς λεπτίναν ὄργανον χρησιμεύουσης οὐράς. Κυριότερα εἶδη εἶναι: Βόας ὁ συστρινκτὴρ (βλ. λ.) καὶ Βόας ὁ αὐτοκράτωρ, κάτοικος τοῦ Μεξικῆ, βραχύτερος μὲν κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ συστρινκτῆρος, ὀγκωδέστερος ὁμῶς καὶ βαρύτερος, λευκός, φέρων στίγματα μέλανα κατὰ τὴν ῥάχιν καὶ τινὰς δακτυλίους ἐπίσης μέλανας περὶ τὴν οὐράν, δεινὸς καταστροφεὺς τῶν πρῶκτικῶν, διὸ καὶ πολυλαχρὺ τῆς Ἀμερικῆς τίθασσέεται καὶ διατίθεται ἐν τοῖς οἴκοις χάριν τῆς ἰδιότητος ταύτης.

* **Βοϊῶν** δῆμος. Ἀνήκων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἐπιδαύρου Λιμερᾶς τοῦ νομοῦ Ἀκαδημαῖονος, ἔχει 5.196 κατ. τῷ 1896.

Βοιωτίας νομός. Ὁ νομὸς οὗτος τῆς Ἑλλάδος ἐσχηματίσθη διὰ τοῦ νόμου ΒΧΔ τῆς 8 'Ιουλίου 1889, ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Εὐθῶν καὶ Λεβαδείας τοῦ ἄλλοτε νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας. Πρωτεύουσα τοῦ

νομοῦ Λεβαδεία. Κάτοικοι 57.091 τῷ 1891.

Βόκκε-δὲ-Κάτταρο (Bocche di Cattaro) λέγεται μακρὸς κόλπος τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης, ἐν τῷ μυθῷ τοῦ ὁποίου κεῖται τὸ Κάτταρον (βλ. λ.).

* **Βόκκεγγάμ.** Ἦνώθη τῷ 1895 μετὰ τῆς Φραγκοσούρης.

Βόκλετ (Bocklet). Χωρίον τῆς Βαυαρίας καίμενον πρὸς τὴν Κισίγγην καὶ ἔχον πηγὰς ἱαματικῶν ὑδάτων σιδηροῦχων διανοθρακικῶν καὶ θειούχων.

Βοκλίν (Arnold Bocklin). Ἑλβετὸς ζωγράφος, γενν. 1827 ἐν Βασιλείᾳ, σπουδάζας ἐν Δυσελδέρφει καὶ ἐν ἄλλοις ἀκαδημαῖαις τὴν ζωγραφικὴν, ἤσπας δ' ἐναλλάξ ἐν 'Ρώμῃ, Μονάχῳ, Βεῖμαρῃ, Φλωρεντίᾳ κ.λ. καὶ ἀποθανὼν ἐν Φιέζελλῃ τῇ 31^{ης} Ιαν. 1901. Τὴν τέχνην αὐτοῦ χαρακτηρίζει ἀνεξάντλητος φαντασία, δι' ἣς ἐπροσωποποιεῖ τὴν φύσιν καὶ τὸν βίον αὐτῆς, ὡς οἱ ἀρχαῖοι μῦθοι. Πλὴν τῶν ἰταλικῶν τοποθεσιῶν ἀντικείμενον τῶν ἔργων τοῦ ὑπῆρξε κυρίως καὶ ἡ ἰδία αὐτοῦ πατρίς Ἑλβετία.

Βοκόζ (Βοτ.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν ὀσπριωδῶν Ψυχάνθων, ἰθαγενῶν τῆς Γουιάνης καὶ τῶν νήσων τοῦ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ. Ἐν τῶν εἰδῶν ἡ Βοκόζ προναούσις, παρέχει τὸ Βοκοζύλον βλ. Βοκοζύλον ἐν τ. Β' σελ. 959).

Βολανάκης Κωνσταντῖνος. Ἑλληὴν ζωγράφος, γενν. τῷ 1837 ἐν Ἑρκλιδίῳ Κρήτης. Τὴν γυμνασιακὴν του παιδείαν ἐλάβεν ἐν Σύρῳ, τὴν δὲ ζωγραφικὴν ἐσπούδασεν ἐν τῇ ἀκαδημίᾳ τοῦ Μονάχου ὑπὸ τὸν περίφημον καθηγητὴν Πιλότου. Ἐζῆσε πολλὰ ἔτη ἐν Τεργεστή, ἀπὸ δὲ τοῦ 1884 ἐγκατεστάθη ἐν Πειραιεῖ. Εἶναι καθηγητὴς τῆς ζωγραφικῆς ἐν τῷ Πολυτεχνεῖῳ Ἀθηνῶν. Κυρίως ἀγαπᾷ τὴν παράστασιν ναυτικῶν σκηνῶν. Τῷ 1897 ἐδραβεύθη ἐν τῇ καλλιτεχνικῇ ἐκθέσει τῆς Βιέννης αὐτοῦ. Ἡ ναυμαχία ἐν Λίσσα, ἣτις ἡγοράσθη τότε ὑπὸ τοῦ αυτοκράτορος τῆς Αὐστρίας. Ἀλλὰ ἔργα αὐτοῦ, περὶ ὧν ἐγένετο πολὺς λόγος εἶναι: Ἡ ναυμαχία τοῦ Τράσαλιν (ἀγορ. ὑπὸ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Λονδίνου). Ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία (ἀγορ. ὑπὸ τοῦ Ἑλλ. ὑπουργ. τῶν Ναυτικῶν). Ἡ ἐπιστροφή τῶν Ἀργοναυτῶν. Ἡ πυρπόλησις τῆς τουρκικῆς ναυαρχίδος παρὰ τὰ Ψαρά ὑπὸ τοῦ Κανάρη κ.λ.

Βολδικὴ ἢ βολδῶδης ἄρτηρία καλεῖται κλάδος τις τῆς ἐσω αἰδοῦκῆς, ὅστις ἐκβάλλει κατὰ τὴν μέσθην γραμμὴν τοῦ σώματος εἰς τὸν βελδὸν τῆς σφύρης παρὰ τῷ ἀνδρὶ καὶ εἰς τὸν τοῦ κόλπου παρὰ τῇ γυναικί.

Βολδοσηραγγώδης ἡ βελδο-

ρη θ ρ ι κ ῆς καλεῖται ὡς κατὰ τὸ περίνεον ἐκαστέρωθεν καὶ κάτωθεν τῆς οὐρήθρας τοῦ ἀνδρὸς καίμενος μ. ῥ., ὅστις συσταλλόμενος ἐπιταχύνει τὴν ἐκβολὴν τοῦ οὔρου καὶ τοῦ σπέρματος. Ὁ μῦς οὗτος ἄλλαν λειτουργίαν ἔχων παρα τῇ γυναικὶ καλεῖται σφιγκτὴρ τοῦ κόλπου.

Βολβουρθηρική ἀρτηρία καλεῖται κλάδος τῆς τῆς ἐσω αἰδοῦνης ἀρτηρίας.

Βολβουρθηρικοὶ ἀδένες Βλ. Κωπήρειοι.

Βολβουρθηρικός μῦς Βλ. Βολβοσφαγγῶδης.

Βολδόλιον (Boldol). Νέον φαρμακευτικὸν προϊόν τοῦ ἐκ τῆς *Boldoa fragans* ἐξαγόμενου πτητικοῦ ἐλαίου. Ὁρελεῖ κατὰ τῆς γονορροίας καὶ τῶν παθήσεων τοῦ ἥπατος.

* **Βολίβαρ** (Bolivar). 1) Ἐπαρχία (μέχρι τοῦ 1886 πολιτεία) τῆς ἐν τῇ Ν. Ἀμερικῇ Κολομβίας, ἔχουσα ἐμβ. 70 χιλ. τχμ. μετὰ 280 χιλ. κατ. — 2) Πολιτεία τῆς Βενεζουέλας καταλαμβάνουσα ἐμβ. 438,150 τχμ. μετὰ 135,232 κατ. (1894). Πρωτεύουσα εἶναι Σιουδαδ Βολίβαρ. — 3) Ἐπαρχία τῆς δημοκρατίας τοῦ Ἰσημερινοῦ, ἔχουσα περ. 43 χιλ. κατ. καὶ πρωτεύουσαν τὴν Χουαράνταν. — 4) Βλ. Ριοδάμπα.

* **Βολιβία** (Bolivia). Ὁ πληθυσμὸς τοῦ Νοτιοαμερικανικοῦ τοῦτου κράτους ἀνῆρχετο τῷ 1891 εἰς περ. 2,310,000, ὧν 250 χιλ. Ἰνδοί. Ὁ προῦπολογισμὸς ἀνέφερε τῷ 1901 ἔσοδα 10,117,709 βολιβιανῶν, ἔξοδα δὲ 9,891,153. τὸ δὲ δημόσιον χρέος ἦτο 10,485,080 βολιβ. Περὶ τα τέλη τοῦ 1898 ἐξερράγη ἐν Β. ἐπανάστασις, δι' ἣς ἀνετράπη ὁ πρόεδρος Ἀλόνσο καὶ ἀνῆλθεν εἰς τὰ πράγματα ὁ συνταγματάρχης Πάνδο.

Βολιβιανόν. Μονὰς τοῦ νομισματικοῦ συστήματος τῆς Βολιβίας, ἴση πρὸς φρ. 2.50.

Βόλιμες. Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἐλάτου, διακρουμένη εἰς Μέσας Β. (704 κατ. τῷ 1896), Ἀνω (638) καὶ Κάτω Β. (249) κατ.

Βολιφορμίνη (Boliiformine). Νέα φαρμακευτικὴ σκευασία περιέχουσα μυρμηκικὴν ἀλδεύδην καὶ στυπτηρίαν καὶ χρησιμοποιομένη ἐν τῇ κτηνιατρικῇ ὡς τοπικὸν φάρμακον πρὸς ἀπολύμανσιν καὶ ἀποξήρανσιν διαφόρων ἐλκῶν.

Βολλαστονέτης καλεῖται τὸ αὐτοφύες πυριτικὸν ἀσβεστόν, ὅπερ ἀρθονεῖ ἐν τῇ φύσει ἠνωμένον μετ' ἄλλων πυριτικῶν ἀλάτων.

* **Βολόγδα** (Vologda). Κυβερνεῖον τῆς

Ῥωσίας, ἔχον τῷ 1897 κατοίκ. 1,365,587.

Βόλος. Βλ. Βώλος.

Βόλτα ν ὁ μ ο ς. Βλ. Ἠλεκτρικοὶ νόμοι.

Βολταϊκή ἐπαγωγή. Βλ. Ἐπαγωγή ἡλεκτρικὴ καὶ μαγνητικὴ.

Βόλτερς (Paul Wolters). Γερμανὸς ἀρχαιολόγος, γενν. τῷ 1858 ἐν Βόννῃ. Τὴν γυμνασιακὴν παιδείαν ἔλαβεν ἐνταῦθα καὶ ἐν Ἀλλεῖ, ἐνθα ὡς καὶ ἐν Στρασβούργῳ καὶ κυρίως ἐν Βόννῃ ἐσπούδασε τὴν Ἀρχαιολογίαν εἰς τὰ ἐκεῖ πανεπιστήμια. Τῷ 1887 διωρίσθη δευτέρος γραμματεὺς τοῦ ἐν Ἀθήναις Γερμ. Ἰνστιτούτου· λαθὼν δ' ἐκεῖ διαμένων τὸν τίτλον τοῦ καθηγητοῦ, ἐκλήθη τῷ 1900 ὡς τακτικὸς καθητῆς τῆς ἀρχαιολογίας εἰς Βυρτσμπουργκ. Ὡς αὐτοτελὴ βιβλία ἐξέδωκε Περὶ τῶν ἀνθολογιῶν τῶν ἑλλ. ἐπιγραμμάτων (λατινιστὶ 1882), Ἐπεξεργασίαν τοῦ Friederichs, Gipsabgüsse antiker Bildwerke (Βερολ. 1885), Συμβολὴ εἰς τὰ τῶν ἑλληνικῶν ἀγώνων (Βυρτσβ. 1901), τὰς δὲ πλείστας διατριβὰς αὐτοῦ, ὧν οὐκ ὀλίγα σπουδαιοτάτα, ἐδημοσίευσεν ἐν περιοδικῇ καὶ δὴ ἐν τῷ τοῦ ἐν Ἀθήναις Γερμ. Ἰνστιτούτου (Mittheilungen).

* **Βολυνία.** Τὸ κυβερνεῖον τοῦτου τῆς Ῥωσίας εἶχε τῷ 1897 κατ. 2,097,902.

Βόλχωδ (Bolschow). Πρωτ. περίε. (2,566 τχμ. μετὰ 139,144 κατ.) ἐν τῷ Ῥωσσ. κυβερνεῖῳ Ὁρέλ, ἔχουσα ἀκμαίαν βυρσοδεύσιν, ἐμπόριον γεωργ. προϊόντων καὶ 20,703 κατ.

Βολωνία. Βλ. Βενωνία.

Βολώνιας (Giovanni da Bologna ἢ μάλλον Jean de Douai ἢ Giovanni Fiammingo). Περίφημος γλύπτῃς διαπρέψας κυρίως ἐν Βενωνίᾳ, ἐξ ἣς προσέλαβε καὶ τὴν ὀνομασίαν αὐτοῦ. Ἐγεννήθη τῷ 1524 ἐν Δουαί τῆς Φλάνδρας, ἔζησε δ' ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἀπέθανεν ἐν Φλωρεντίᾳ τῷ 1608. Ἐκ τῶν πολυπληθῶν αὐτοῦ ἔργων διακρίνονται ἡ περιώνυμος κρήνη τοῦ Ποσειδῶνος ἐν τῇ μεγάλῃ πλατείᾳ τῆς Βενωνίας, ὁ Ἑρμῆς στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ ἐνὸς ποδὸς καὶ ἑτοιμὸς πρὸς πτήσιν ὁ πασίγνωστος γενόμενος ἐκ τῶν ἐκμαγείων, τὸ μνημεῖον τοῦ Κοσμῆ Α' δουκὸς τῆς Φλωρεντίας, ἡ ἀρπαγὴ τῶν Σαβινῶν, ὁ Ἡρακλῆς καὶ ὁ Κένταυρος ἐν Φλωρεντίᾳ. Τὸν βίον αὐτοῦ συνέγραψεν ὁ Desjardins (1884).

Βόμα (Boma). Ἐδρα τῆς Κυβερνήσεως τῆς πολιτείας τοῦ Κόγγου, καίμενη ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦτου καὶ ἀποτελοῦσα σπουδαῖον ἐμπορικὸν σταθμὸν.

* **Βομβάη** (Bombay). Ἡ πρωτεύουσα αὐτῇ τῆς ὁμωνύμου προεδρίας τοῦ Ἰνδο-

βρεταννικοῦ κράτους εἶχε τῷ 1891 κατ. 821,764, ἐνέκα δὲ τῆς πανώλους ἡλατωθῆ ὁ πληθυσμὸς εἰς περ. 770 χιλ. τῷ 1901. Ἡ προεδρία ἄνευ τῶν ὑποτελῶν κρατῶν ἡρίθμει τῷ 1891 κατ. 26,960,421, διακρίνεται δ' εἰς 5 διαιρέσεις: τὴν τῆς Β., τὴν Γουτταράτην, τὴν Κογκαν, τὴν Δεκάν καὶ τὸ Καρνάτακ.

Βομβοκοῦ. Χωρίον τοῦ δήμου Ναυπακτου, ἔχον 204 κατ.

* **Βόννα** (Bönnε). Πόλις τῆς Ἀλγερίας, ἔχουσα 34,498 κατ. τῷ 1896.

Βονδόκου σπέρματα (Bondue, Cuesalpina Bonducella). Τὰ σπέρματα τοῦ ἐν τῇ εὐκαρυώτῳ τῶν κυμασιδῶν τοῦτου φυτοῦ περιέχουσι δραστην τι ῥητινώδες στοιχείον. τὴν βονδυκίνην. Χωρηγίεται ὡς τονωτικὸν καὶ ἀντιπερισπαστικόν.

Βονελλία. Bonellia (Ζωολ.). Γένος Πεταριῶν ἐνὸς πλιν σκώληκων. οὗτος πρότυπον εἶδος εἶναι ἢ γνωστοτάτη Β. ἢ παρασην. ζῶσα ἐν τῇ Μεσογείῳ κάτωθεν πετρῶν, καὶ ἢ μὲν θήλειά ἔχει σῶμα θυλακοειδὲς μήκους 3 ὀνκ. καὶ μετὰ τοῦ πελωρίου κερατικοῦ λωδοῦ 15 ὀνκ. δ' ἀρσενικὸν μικρότερον εἰσδύεται διὰ τοῦ στόματος εἰς τὴν στομαχικὴν κοιλότητα τῆς θήλειας καὶ ἐκεῖ διαμείναις ἐπὶ σίνα χρόνον παρασιτεῖ μέχρι τοῦ καιροῦ τῆς γονιμοποιήσεως, ὅποτε διευθύνεται καὶ πρὸς τὰς ὠοθήκας τῆς θήλειας καὶ γονιμοποιεῖ τὰ ὠάρια.

* **Βόνιτσα.** Ὁ πληθυσμὸς τῆς χωμοπόλεως ταύτης, πρωτεύουσα τῆς ἐκτῶν ἐπαρχίας καὶ τοῦ δήμου Ἀνακτοριῶν, ἀνῆρχετο τῷ 1896 εἰς 1,773 κατ., πρὸς οὓς προσθετέον 27 κατοικ. ἐν τῷ λιμένι αὐτῆς.

* **Βονίτσης καὶ Ξηρομέρου** ἐπαρχία. Ἐχει κατ. 27,583 κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896.

* **Βόννα** ἢ Βόννη (Bonn). Πόλις τῆς Παραρρηνίου Πρωσίας, ἔχουσα 50,737 κατ. τῷ 1900.

Βονωνία (λατ. Bononia καὶ ἰταλ. Bologna). Πόλις ἐκτὸς τῆς μέσης Ἰταλίας, κειμένη ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ῥένου καὶ ἐπὶ τῆς μεγάλης σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Παρισίων-Βρεντησιῦ καὶ οὕσα πρωτεύουσα ἐκωνόμου ἐπαρχίας ἐν τῇ Αἰρλίᾳ, ἐχούσης ἐμβαδὸν 3752 τετρ. καὶ πληθυσμὸν 497,378 κατ. Ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῶν Τυρρηνῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα Felsine ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Βελῶν, ἐγένετο μετὰ τὴν καθυστάξιν τῶν τελευταίων τούτων ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων στρατιωτικῇ Ῥωμ. ἀποικία τῷ 189 π. Χ., προσλαβοῦσα ὕστερον τὸ ὄνομα Β. Ἐνταῦθα συνήρθη τῷ 43 π. Χ. ἢ β' τριανδρία τοῦ Ὀκταδιανοῦ, Ἀντωνίου καὶ Δεπίδου. Μετὰ τὴν πτώσιν

τοῦ Δυτ. Ῥωμ. κράτους διετέλεσεν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν διαφόρων κυρίων καὶ ἰδίως ἐγγυρῶν ἀρχόντων μέχρι τοῦ 1500, ὅτε περιήλθεν εἰς τὸ Παπικὸν κράτος, οὗτος μέρους διέμεινε μέχρι τοῦ 1860. Εἶναι δ' ἔδρα ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν τῆς ἐπαρχίας καὶ ὑπῆρξε περίοχημος κατὰ τοὺς ΙΕ' καὶ ΙΖ' αἰῶνας ἐπὶ τῇ ἐρμηνείᾳ σχολῇ τῶν ζωγράφων, ὧν τὰ ἔργα κοσμοῦσιν ἐπὶ τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰς δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς συλλογὰς τῆς πόλεως. Ἐχει δ' ἀρχαιότατον πανεπιστήμιον. τὸ πρῶτον ἱδρυθὲν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ τῷ 1119, λαμπρὰν βιβλιοθήκην, σχολὴν καλλιτεχνικὴν, ὠρεῖαν πινακοθήκην μετὰ τῆς Ἀγίας Καίτης τῆς Ῥαφαήλ, κ.λ. Ἐκ τῶν ἄλλων ἀξίων θεᾶς διακρίνονται ὁ καθεδρικός ναός, ὁ τοῦ Ἀγ. Πετρωνίου ἐκ τῶν μεγαλυτέρων τοῦ κόσμου πλὴν ἡμιτελής, ὁ τοῦ Ἀγ. Δομενίκου μετὰ τοῦ πάρου τοῦ ἀγίου τούτου, τὸ δημαρχεῖον, οἱ δύο ἡμιτελεῖς μεσαιωνικοὶ πύργοι Asinelli καὶ Garisenda, ἡ κρήνη τοῦ Ποσειδῶνος ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Βολώνια ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ πλατεῖᾳ, λαμπρά ἰδιωτικὰ μέγαρα κλ. κλ. Ἀριθμεῖ μετὰ τῶν προαστίων κατ. 155,797 κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1898. διεξάγοντας ζωηρὰν ἐμπορίαν καὶ ποιικίλην βιομηχανίαν καὶ διησαυρὸς, μακαρονίων καὶ τεχνητῶν ἀνθῶν.

Βονώρτα. Χωρίον τοῦ δήμου Προσίου τῆς ἐπαρχ. Ναυπακτίας, ἔχον 347 κ.

Βόξερς ἢ Πυγμαχοί (Boxers). Μυστικὴ ἐταιρεία ἐν Κίνᾳ, συσταθεῖσα περὶ τὸ 1890 καὶ κατ' ἀρχὰς ἐξαπλωθεῖσα ἰδίᾳ ἀνὰ τὸ Βόρειον μέρος τῆς χώρας. Αὕτη τῷ 1900 προσέκλυσεν ἐξέγερσιν κατὰ τῶν ἐν Κίνᾳ διαδιδόντων χριστιανῶν καὶ Εὐρωπαίων, διὰ βίαια πρᾶξιόν καὶ λεηλασιῶν ἐπιτιθέμενοι κατ' αὐτῶν. τοῦθ' ὅπερ ἔδωκεν ἀφορμὴν πρὸς τὴν ἐνοπλίον ἐπέμβασιν τῶν Ευρωπαϊκῶν δυνάμεων ὡς καὶ τῆς Ἰαπωνίας εἰς τὰς τῆς Κίνας ὑποθέσεις (βλ. λ. Κίνα).

Βόξτον (Buxton). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Δέρβυ, ἔχουσα 7,424 κατ. καὶ θερμωπηγὰς περιλήμους, ἃς ἐπισκεπτόνται κατ' ἔτος 6,000 βουδατικοί.

* **Βόουτλε,** γρ. Βούτλ (Bootle). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Λαγκαστρίας, ἀποτελοῦσα προάστειον οὕτως εἰπεῖν τοῦ Λίβερπουλ, ἔχουσα δὲ τῷ 1901 κατ. 58,558.

Βουδιχία Bowdichia (Bot.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς εὐκαρυώτῳ τῶν Ψυχανθῶν, περιλαμβάνον ἑρῖα εἶδη φυόμενα ἐν ταῖς τροπικαῖς χώραις τῆς Ἀμερικῆς. Δένδρα μετὰ φύλλων ἐτεροσποίων καὶ ἀνθέων βοτρυοειδῶν ἰσχυρῶν. Β. ἢ βιργιλιοειδὴς παράγει τὸν ἀλκορνοκόσφαιον,

ού τὸ ἀρέσκειον ἐθεωρήθη ὡς φάρμακον κατὰ τῆς πνευμονοφυματιώσεως, αὐτὸς δὲ ὡς ἔχων πάσας τὰς ιδιότητες τοῦ κινεσολοίου· ἡ βιβλος δὲ τοῦ εἶδους τούτου περιέχει κιντρίνην χρωστικὴν οὐσίαν χρησιμοποιομένην ἐν τῇ βαφικῇ τέχνῃ. Β. ἡ μ. εἰζών, δένδρον τῆς Βρασιλίας, περιέχει φλοῖον καθαρικοστονωτικόν, περιέχοντα τὸ ἀλκαλοειδὲς σουκουπρίνην. Τὸ ξύλον ἀμφοτέρων τῶν εἰδῶν, εἰδ. β. 1.080, τυγχάνει τὸ σκληρότερον καὶ μονιμώτερον τῶν γνωστῶν ξύλων.

Βόργιαννη. Χωρίον τοῦ δήμου Φαρκαδόνας, μετὰ 108 κατ. τῷ 1896.

* **Βόργχολμ.** Bornholm. Νῆσος τῆς Δανίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 40.877.

* **Βορδὼ** (Bordeaux). Ἡ πόλις αὕτη τῆς Γαλλίας εἶχε τῷ 1901 κατ. 257.471.

Βορδώνια. Κώμη τοῦ δήμου Καστορίου, ἔχουσα 951 κατ. τῷ 1896.

Βορειοαμερικανικὴ φιλολογία. Μέχρι τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος τῶν ἐν τῇ Β. Ἀμερικῇ ἀγγλικῶν ἀποικιῶν ἡ φιλολογία αὐτῶν περιωρίζετο σχεδὸν εἰς θεολογικάς, πολιτικάς ἢ φυσιογνωστικάς συγγραφάς. Εἰς ταύτας προσέθηκεν ὁ ἀγὼν κυρίως ἱστορικά ἔργα, ἐνῶ ἡ ποίησις πολὺ ὀλίγους ἀνέδειξεν ἀντιπροσώπους. Ἐν τοῖς κατόπιν ὅμως ἀνεπτύχθη εἰς πάντας τοὺς κλάδους τῆς φιλολογίας ἀκαμαία ζωή. Μεταξὺ τῶν ἐν πεζῷ λόγῳ γραψάντων ποιητῶν τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ὁ ("Ιρβίγγ 1783—1859), οὗ τὰ Σκαριφήματα (Sketch Book) καὶ τὴν σήμερον ἀναγινώσκονται μετὰ μεγάλου ἐνδιαφέροντος, ὁ δὲ Κούπερ διὰ τῶν περὶ Ἰνδῶν μυθιστορημάτων πλήρως ζωῆς ἐγένετο πρότυπος διὰ ἀναγνόμενα ἔργα ὁμοῦς θέματος. Ὁ Hawthorne διέπρεψεν ἐπὶ γλαφυρᾷ γλώσσῃ καὶ ἐπὶ δυνάμει τῶν χαρακτηρισμῶν. Προσφιλέστατὴ ἐγένετο ἡ Ἑρριέττα Beecher Stowe, ἥτις ὅμως ἀδίκως ἐφημέσθη κυρίως διὰ τὸ ἐπὶ ὠρισμένῳ σκοπῷ γεγραμμένον καὶ ἐν πολλοῖς ἀναληθὲς μυθιστόρημα Ἡ καλὴ θύη τοῦ Μπάρμπα-Θωμά. Ἐν τοῖς νεωτέροις διεκρίθησαν μετὰ ἄλλων ὁ Βρέτ Χάρτ ὁ ἀμίμητος ζωγράφος τῆς Καλιφορνίας, ὁ πλήρης εὐθυμίας Howells καὶ ὁ μυθιστοριογράφος τῶν πρώτων κατοίκων τοῦ Far West Ἑγγλεστον, ἡ τὴν παιδικὴν ζωὴν διαφωτίζουσα Ἀλκωττ, ἡ Ἑλισ. Φέλς καὶ ἡ πλήρης φαντασίας Prescott Shoffort. Τοῦ κομμικοῦ εἶδους κυριώτεροι ἀντιπρόσωποι μετὰ ἄλλων ἄλλων εἶναι ὁ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Μάρκ Τουαὶν γράφων Clemens, ἐνῶ σκιαγραφίας ἀβροτάτας μὲν παρουσιάζει ὁ Ἑρρ. Thoreau, πνευματωδεστάτος δὲ ὁ Holmes. Ἐκ τῶν νεωτάτων μυθιστοριογρά-

φων ὁ προσφιλέστατος εἶναι ἴσως ὁ Wallace, οὗ ὁ Μπέν Χούρ ἐφθασεν εἰς κατανάλωσιν 1 ἑκατομμ. ἀντιτύπων. Κυρίως τὴν λοικὴν ποίησιν ἐκαλλιέργησαν ὁ Bryant, ὁ Longfellow, ὅστις δικαίως καὶ διὰ τὸ ἔπος Hiawatha ἔλαβε παγκόσμιον φήμην, καὶ ὁ Poe, ὁ ἐνταῦθα ὡς καὶ εἰς τὰ διηγήματα τοῦ ἐπιδιδῶν τὸ φρενὲν καὶ δαιμονιώδες, εἶτα ὁ Dana, ὁ Morris, ὁ Lowell καὶ πλείστοι ἄλλοι. Τὸ δράμα δὲν εὗρεν ἀκόμη σπουδαίους ἀντιπροσώπους, πολὺ μᾶλλον ὅμως οἱ ἐπιστημονικοὶ κλάδοι, ὡς π. γ. ἡ ἱστοριογραφία, ἐν ᾗ οἱ Bancroft, Prescott, Motley, Tieknor καὶ ἄλλοι λίαν ἐκτιμῶνται.

Βοριάλη. Βλ. Ἀργίλλιον βοριό-τρυγικόν.

Βοριολίδη, Borolide (Φαρμ.). Νεωτάτῃ φαρμακευτικῇσκευασίᾳ ἀποτελούμενη ἐκ τῆς ἐνώσεως ἴσων μερῶν βορικού ὀξέος καὶ ἀντιπυρίνης ἢ ἀντιπυρίνης. Ἐντερασηπτικὴ καὶ ἀντινεφρογενής.

* **Βοριόζα.** Χωρίον ἐν Κρήτῃ, τοῦ δήμου Ζάρου, ἀριθμοῦν 610 κατ. τῷ 1900.

Βορίναι Χημ. καλοῦνται αἱ μετὰ τοῦ χιθουλίου ἐνώσεις τοῦ βορίου. Μεταξὺ τούτων ἀξία λόγου ἐνώσεις εἶναι ἡ τριαιθυλοβορίνη, ὑγρὸν ἄχρουν, εὐκίνητον, ὁσμῆς δριμύτης προκαλοῦσης θακνύρριαν, ἐλαφρότερον τοῦ ὕδατος, ἀνασχεγόμενον δὲ αὐτομάτως ἐν τῷ ἀέρι καὶ καίμενον δι' ὠριαστάτης πρασίνης φλογός.

Βοριόλιον, Borol (Φαρμ.). Νέον φάρμακον λαμβανόμενον διὰ συντήξεως διηαικίου νατρίου καὶ βορικού ὀξέος καὶ συνενοῦν τὰς ιδιότητας τῶν ἐαυτοῦ συστατικῶν.

Βοριόσάλη ἢ βοριόσπειράνη, Borosal (Φαρμ.). Νεωτάτον σκεῦσμα ὑγρὸν, συγκαίμενον ἐξ ὕδατος, στυπτηρίας, βορικού, γλυκερίνης καὶ ἰπελικοῦ ὀξέος καὶ ὠφέλιον κατὰ τῆς ὑπεριδρώσεως τῶν ποδῶν.

Βοριόσολιον, Borsyl (Φαρμ.). Νέον φάρμακον ὑπὸ μορφήν κόκκους συγκαίμενης ἐκ βορικού ὀξέος, κητυλικοῦ πνεύματος καὶ βοριαλκαλίων. Ὁφέλει κατὰ τῶν ἀφύων ἰδρώτων.

* **Βορισσογλέψκ.** Πρωτεύουσα περιφέρειας (7.415 τχμ. μετὰ 308.689 κατ.) ἐν τῷ ῥωσ. κυβερνεῖῳ Ταμῶφ, ἔχουσα 22.370 κατ. (1897).

Βόρκουμ. (Borkum). Νῆσος τῆς Βορείου θαλάσσης, ἀνήκουσα εἰς τὸ πρωσσικὸν διαμέρισμα Ἀουριχ, μετὰ ἐμβ. 29.6 τχμ. Παρὰ τὸ ὁμώνυμον χωρίον εὐρίσκονται λαμπρά θαλάσσια λουτρά, πολὺ συχνάζομενα.

Βορνεάλη. Βλ. Βορνεοκαφουρά.

Βορνεοκαφουρένη. Βλ. Καφουροκαφουρένη.

Βόρνα (Borna). Πρωτεύουσα περιφέρειας ἐν τῷ νομῷ Διφίας τῆς Σαξονίας, ἔχουσα 8,422 κατ. καὶ ἀρχαίαν κηπουρικὴν.

* **Βόρνεον**. Τὸ σύνολον τῶν κατείκων τῆς μεγάλης ταύτης νήσου ὑπολογίζεται εἰς 1,770,000. Τὰ ἐν αὐτῇ ἄλλοτε ὑπάρχοντα ἀνεξάρτητα κράτη νῦν ἅπαντα ἢ κατελήφθησαν τελείως ὑπὸ τῶν Ὁλλανδῶν καὶ Ἀγγλῶν ἢ τοῦλάχιστον εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῶν. Κατ' ἰσχύιον 1891 ἐκατονίσθησαν τὰ σύνερα μεταξὺ τῶν ἀγγλικῶν καὶ ὀλλανδικῶν κτήσεις. Συμφωνίᾳ πρὸς τὴν συνθήκην ταύτην διαιρεῖται τὸ Β. ὡς ἑπεται: 1) Ἀγγλικά κτήσεις καὶ γῶραι ὑπὸ ἀγγλ. προστασίαν εὐρισκόμεναι: Βόρειον Βόρνεον καὶ Λαβουάν (80,639 τγμ. μετὰ 180,853 κατ.). σουλτανάτον Βρουά (21 χιλ. τγμ., 50 χιλ. κατ.). Σεραβάν (106,200 τγμ., 320 χιλ. κατ.), ἐν ὧν 207,839 τγμ. μετὰ 550,853 κατ. 2) Ὁλλανδικαὶ ἢ ὑπὸ ὀλλανδ. προστασίαν: Δυτικὸν Βόρνεον (145,195 τγμ., 370 χιλ. κατ.), Νότιον καὶ Ἀνατολικὸν Β. (407,146 τγμ., 810 χιλ. κατ.), ἐν ὧν 552,341 τγμ. μετὰ 1,180,000 κατ.

Βόρνος (Robert Burns). Ὁ διαπρεπέντατος λυρικός ποιητὴς τῆς Σκωτίας. Ἐγεννήθη τῷ 1759 ἐν Alloway πλησίον τοῦ Αἰρ. οἴου γεωργοῦ. λαβὼν δὲ σχετικῶς καλὴν ἐκπαίδευσιν καὶ μαθὼν παρὰ τῆς μητρὸς τὰ δημώδη τῆς πατρίδος του τραγούδια, παῖς ἔτι ὧν ἔδειξε μέγα ποιητικὴν τάλαντον. Συλλογὴ ποιημάτων αὐτοῦ δημοσιευθεῖσα τῷ 1786 ἐπέσφθη ὑπὸ μεγάλης ἐπιτυχίας καὶ προσέλκυσε αὐτῷ ἐν Ἑδιμβούργῳ πολλοὺς φίλους, ἐν οἷς καὶ τὸν Σκώτ. Ἐξῆς ἐπὶ τινα ἔτη ὡς γεωργὸς καὶ δημόσιος εἰσπράκτωρ, ἔκδοτος δ' ὧν εἰς τὴν φιλοσοφίαν ἀπέθανεν ἤδη τῷ 1796 ἐν Dumfrius. Εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἅπερ συνελέχθησαν καὶ ἐξεδόθησαν πλείστακις, ἀναφαίνεται τοῦτο μὲν εὐθυμία, τοῦτο δὲ μέγιστον πάθος, πανταχοῦ δὲ αἰσθημα ἀληθινὸν καὶ ρομαντικόν. Περίφημα εἶναι πρὸ πάντων τὰ ἐρωτικά.

Βοροβίτσι (Borowitschi). Πρωτ. περιφέρειας (10,533 τγμ. μετὰ 149,218 κατ.) ἐν τῷ ῥωσ. κυβερνεῖφ Νοβγορόδ, ἀριθμοῦσα 9,421 κατ. καὶ συχναζομένη κατὰ τὸ θέρος ὑπὸ τῶν πλουσίων τῆς Πετρούπολεως.

* **Βορονέσχ**. Τὸ κυβερνεῖον τοῦτο τῆς Ῥωσίας κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1897 ἔχει 2,546,255 κατ.

* **Βορρίσσοβ**. Πρωτεύουσα περιφέρειας (10,183 τγμ. μετὰ 270,764 κατ. τῶν πλείστων Λευκορώσων) ἐν τῷ ῥωσ. κυβερνεῖφ Μίνσκ, ἔχουσα 14,931 κατ., ἐξ

ὧν 10 χιλ. Ἰουδαῖοι. Τῷ 1892 καταστράφη μέγα μέρος τῆς πόλεως διὰ πυρκαϊῆς.

Βόρροι. Χωρίον ἐν Κρήτῃ καὶ πρωτεύουσα τοῦ δήμου Κισσῶν τοῦ ὑπαγομένου εἰς τὴν ἐπαρχίαν Πυργιωτίσσης τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου, ἔχον 526 κατ.

* **Βόρσοδ** (Borsod). Κομιτάτον τῆς Οὐγγαρίας, ἔχον τῷ 1900 κατ. 257,654 ἐπὶ ἐμβ. 3428 τγμ. Πρωτ. εἶναι τὸ Μίσκολτς.

Βοσβελλία ἡ ἱερὰ, Boswellia serrata Flück. Δένδρον τῆς οἰκουμένης τῶν Βουρσεωδῶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ καὶ τῇ Ἀφρική, ὁ Λίβανος τῶν ἀρχαίων, οὗ τὸ ῥητινώδες κόμμι εἶναι τὸ γνωστὸν gummi olibanum ἢ thus orientale ἐν χρήσει ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καὶ ὡς εὐρωμακόν. Καὶ ἄλλα εἶδη Β. ἐκκρίνουσι παρεμμερὴ βάλασμάδῃ ῥητινῇ. [Θ.Χ.]

* **Βοσγίων** νομὸς τῆς Γαλλίας. Εἶχε τῷ 1896 κατ. 421,412.

* **Βοσζοέρμενυ**. Βλ. Βόσορμενυ.

* **Βοσνία**. Ἡ γῶρα αὕτη μετὰ τῆς Ἑρζεγοβίνης εἶχεν (ἔνευ τοῦ Νοβιπαζάρ) ἐμβ. 51,027 τγμ. μετὰ 1,591,036 κατ. τῷ 1895. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1900 ἀνέγραφεν ἔσοδα καὶ ἔξοδα περ. 41.6 ἑκατομμ. κορωνῶν.

Βόσορμενυ (Bösörmény). Πόλις τῆς Οὐγγαρίας, ἐν τῷ κομιτάτῳ τῶν Χαϊδούκων, μετὰ 21,238 κατ., κειμένη ἐν μέσῳ εὐφορτωτάτης γῶρας.

* **Βοστίδι**. Χωρ. τοῦ δήμου Φαρχαδένος, ἔχον 562 κατ. τῷ 1896.

* **Βοστινέσα**. Κώμη τοῦ δήμου Ὑαίας τῆς Δωριδος, ἔχουσα 920 κατ.

Βοστρυχίδαι (Ζωολ.). Οἰκογένεια Κολεοπτέρων συγγενὴς πρὸς τοὺς Κανθαρίδας, ἔχουσα πρότυπον εἶδος τὸν Βόστρυχον (βλ. ἐν τ. Γ' σ. 30). Ἐντομα ξυλοράχα ἀδηραγέστατα, ἀποτελοῦντα ἀληθῆ μάστιγα τῶν δασῶν.

* **Βόστων** (Boston). 1) Πόλις τῆς Ἀγγλίας, μετὰ 14,593 κατ. (1891). — 2) Πρωτ. τῆς πολιτείας Μασσατσουσέτς (ἡ Μασσαχουσέτης) ἐν τῇ Βορειοαμερ. Συμπολιτείᾳ. Εἶχε τῷ 1900 κατ. 560,892.

Βοστών (Boston). Ἀμερικανικὸς βαλισμὸς εἰσαγθεὶς πρὸ τινῶν ἑτῶν εἰς Εὐρώπην, ἐκτελούμενος ὑπὸ τὸν ἥγον τῆς μουσικῆς κατὰ χρόνον 3/4. Παραλλαγὴ τοῦ Β. εἶναι τὸ λεγόμενον παρισιανόν Β. ἐκτελούμενον ὑπὸ τὸν χρόνον τῆς πόλκας μαζούρκας. Τρίτον εἶδος εἶναι τὸ κατ' ἀπομίμησιν Β., συγκαίμενον ἐκ βηματισμῶν τριχρόνου πόλκας καὶ βαλισμοῦ.

* **Βότζεν**, ὁρθότερον Βότσεν (Bozen). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῷ Αὐστριακῷ Τυρόλῳ, μετὰ 13,632 κατ. (1900).

Βοτοσάνι (Botosani). Πόλις τῆς Ῥωμανίας καὶ πρωτ. περιφερ., ἔχουσα 32,193 κατ. (1899).

Βόττιγκερ (Karl August Böttiger). Γερμανὸς ἀρχαιολόγος, γενν. τῷ 1760 ἐν Ῥάιχερβαχ, ὑπάρχεις καθηγητῆς καὶ διευθυντῆς γυμνασίων ἐν διαφόροις πόλεσιν, ὡς καὶ ἐπιθεωρητῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Δρέσδης, καὶ ἀποθανὼν τῷ 1835 ἐν Δρέσδῃ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἔργων του εἶναι μέγας, ἰδίως δὲ ἄξια μνείας εἶναι τὰ ἐπιγραφόμενα Σαβίνη ἣτοι σικηναὶ ἐν τῷ γυναικωνίτῃ πλυσίας Ῥωμαίας ἐπανειλημμένως ἐκδοθέν. Ἑλληνικαὶ ἀγγειογραφίαι (1797—1800), Ὁ Ἀλδοβρανδίνειος γάμος (1810), Ἀναγνωρίσματα ἀρχαιολογικὰ (1811), Ἀρχαίλεια ἥτοι μυστεῖον τῆς μυθολογίας ἐν τῇ τέχνῃ (3 τ., 1821—25), Ἑλλάσσοντα ἔργα ἀρχαιολογικὰ ἐκδοθ. μετὰ τὴν θάνατον του εἰς 3 τ. 1837—38).

Βοττιτσέλλης Sandro Botticelli, κυρίως Alessandro Filipeppi. Παρίσηρος Ἰταλὸς ζωγράφος τῆς σχολῆς τῆς Φλωρεντίας, ἐνθα ἐγεννήθη 1447 καὶ ἀπέθανε 1510. Ὑπῆρξε μαθητῆς τοῦ Filippo Lippi, παρ' οὗ ἐδέχθη τὴν τέσιν πρὸς τὴν εὐσυνέτητα, συνδέων αὐτὴν μετὰ μεγάλῃς φαντασίας, πρῶτος δ' εἰσαγαγὼν τοὺς ἀρχαίους μύθους καὶ τὴν ἀλληγορίαν εἰς τὴν νεωτέραν ζωγραφικὴν. Σχεδὸν εἰς πάσας τὰς πινακοθήκας εὐρίσκονται εἰκόνες αὐτοῦ τῆς Θεοτόκου, καὶ σπουδαίαται δὲ τοιχογραφίαι του ἐν τῇ Σιξτίῳ παρεκκλησίῳ. Μεταξὺ ἄλλων ἐξέπληνσε καὶ ἡγογραφίας διὰ τὴν θείαν κομωδίαν τοῦ Δάντου (σφισμένως ἐν Βερολίνῳ).

Βόττιχερ (Karl Botticher). Γερμανὸς ἀρχαιολόγος, γενν. 1806, σπουδάζας δὲ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν καὶ διατελέσας καθηγητῆς ἐν Βερολίνῳ, ἐνθα τέλος ὑπῆρξε διευθυντῆς τῆς Συλλογῆς τῶν γλυπτικῶν ἔργων τοῦ Μουσείου μέχρι τοῦ 1876 καὶ ἀπέθανε τῷ 1880. Τὰ κύρια ἔργα αὐτοῦ εἶναι Ἡ τεκτονικὴ τῶν Ἑλλήνων (1844—52, β' ἐκδ. 1869—81), Ἡ ἀξία λόγου εἶναι καὶ Ὁ ὑπαίθριος ναὸς (1847), Ἡ λατρεία τῶν δένδρων παρ' Ἑλλήνων (1857). Δις κατῆλθε καὶ εἰς Ἀθήνας καὶ ἐδημοσίευσε περὶ τῶν μελετῶν του τὰς συγγραφάς: Περί τῶν ἐρευνῶν ἐν τῇ ἀθηναϊκῇ ἀκροπόλει (1863) καὶ Περί τῆς θυμέλης τῆς Ἀθηνῶς Νίκης ἐν τῇ ἀκροπόλει (1880).

* **Βουακά** (Bovaca). Ἄλλοτε πολιτεία, νῦν δὲ ἐπαρχία τῆς Κολομβίας ἐν τῇ Ν. Ἀμερικῇ, ἔχουσα ἐμβ. 86,300 τετρ. μετὰ 702 χιλ. κατ. (συμπεριλαμβ. τῆς Κασανάρης).

Βουδασθορόν. Χωρίον τοῦ δήμου Πυλίων, ἔχον 108 κατ. τῷ 1896.

Βουδαρδία, Bouvardia (Bot.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἐρυθροδανσοειδῶν, οὐτίνας πολλὰ εἶδη φυόμενα ἐν Μεξικῷ θεραπεύονται ἐν ταῖς θερμοστέγαις κόσμου χάριν. Β. ἡ *B. c. l. u. x. a. n. θ. ἡ* εἶναι ὥραϊον μεγαλοπρεπὲς φυτὸν μετὰ μακρῶν ἀνθέων λευκῶν σχηματιζόντων κόρυμβον καὶ ἐχόντων τὸ ἄρωμα τοῦ ἱάσμου.

Βουδάς. Χωρίον ἐν Κρήτῃ, ἀνήκον εἰς τὸν δῆμον Νίμπρου τῆς ἐπαρχίας Σφακίων καὶ ἔχον μετὰ τῶν ἐγγύς Νομισκίων 261 κατ.

Βουδες. Χωρίον ἐν Κρήτῃ, ἀνήκον εἰς τὸν δῆμον Δρομένερου τῆς ἐπαρχίας Κισάμου τοῦ νομοῦ Χανίων καὶ ἔχον μετὰ τοῦ ἐγγύς χωρίου Ἀπάνω Β. 345 κατ.

Βουγιαλάνση (Bujalance). Πόλις τῆς Ἰσπανίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κορδοῦης, παρὰ τὰς ἑσθας τοῦ Γουαδαλκίβιρ. Κατοικοὶ 11,234.

Βουγοῦλος, Bugula (Ζωολ.). Γένος βρυοζῶων σχηματίζον δένδροειδῆ συνοικίαν πολυκλαδῶν. Εἶναι κοινότατον παρὰ ταῖς ἄκταις τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν.

Βουγουρουσλάν. Πρωτ. περιφερ. (19,425 τετρ. μετὰ 408,800 κατ.) ἐν τῷ Ῥωσσ. κυβερνείῳ Σαμάρας, ἔχουσα 12,141 κατ. (1897).

Βουδαπέστη. Βλ. Πέστη.

* **Βουδβέις** (Budweis). Ἡ πόλις αὕτη τῆς Βοημίας καὶ πρωτεύουσα διαμερίσματος εἶχε τῷ 1900 κατ. 39,630, πρὸς 4.

Βουδδλεΐα, Buddleia (Bot.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Λογανιωδῶν, φύλλα ἑτερόστοιχα, κλάυς μετὰ τεσσάρων ὀδόντων, στήμονες τέσσαρες, ψοθῆκη τετραγῶρος μετὰ πολλῶν ὠρίων, καρπὸς κάψα. Καλλιεργεῖται χάριν κόσμου. Β. ἡ *κ. ρ. τ. α. ν. θ. ἡ* εἶναι δένδρῳλλον τῆς Ἰαπωνίας, ὕψους 2 μ. μετ' ἀνθέων βοτρυοειδῶν, πυκνοτάτων, λευκίσθρων.

* **Βουένος-Ἀϊρες** (Buenos Ayres).

1) Πρωτ. τῆς Ἀργεντινῆς Δημοκρατίας, ἔχουσα 800,951 κατ. (1900), ὧν οἱ ἡμίσεις ἰθαγενεῖς, οἱ δ' ἄλλοι ξένοι, κυρίως Ἰταλοὶ, εἰτα δὲ Ἰσπανοὶ καὶ Γάλλοι. — 2) Ἡ νοτιωτάτη ἐπαρχία (ἄλλοτε πολιτεία) τῆς Ἀργεντινῆς δημοκρατίας, ἔχουσα ἐπὶ ἐμβ. 305,121 τετρ. 1,060,903 κατ., κυρίως γεωργικῆς καὶ κτηνοτροφικῆς. Πρωτεύουσα αὐτῆς ἀπὸ τοῦ 1880 εἶναι ἡ Λα-Πλάτα.

* **Βουζι**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Αὐλώ-νος τῆς Καρυστίας, ἔχον 210 κατ.

— 2) Χωρίον τοῦ δήμου Θαυρακῶν, ἔχον 404 κατ.

Βουζούλτ (Georg Busolt). Γερμανὸς ἱστορικός γενν. τῷ 1850 ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

Πρωσία. Σπουδάζας ἐν Καινιξβέργῃ ἱστορίαν, φιλοσοφίαν καὶ φιλοσοφίαν, περιηγήθη τὴν 1875 διαπάναις τοῦ πρῶτου ὑπουργείου τῆς παιδείας τὴν Ἰταλίαν καὶ Ἑλλάδα. Ἐγένετο τῷ 1881 τακτικὸς καθηγητὴς ἐν Κιέβω, ὅθεν μετέβη τῷ 1897 εἰς Γοτtingen. Συνέγραψεν Ἀρχαί τῆς θεωρίας τῆς γλώττης καὶ μεταρρυθτικῆς τοῦ Σπινόζα (Βερολ. 1875), Τὴν Β' Ἀθηναϊκὴν συμμαχίαν (Λειψ. 1874). Τοὺς Λακεδαιμόνιους καὶ τοὺς συμμάχους αὐτῶν (Α' τομ. αὐτόθι 1878). Ἐρευνᾷ περὶ ἑλλ. ἱστορίας (τομ. Α' ἐν Βερολίῳ 1880) καὶ πρὸ πάντων ἱστορίαν Ἑλλήνων (τομ. Α'—Γ' ἐν Γοτtingen 1890—97), τέλος Σχεδιάγραμμα ἑλληνικῆς ἀρχαιοτήτων ἐν τῷ Δ' τόμῳ τῆς Ἀρχαιομαθίας L. von Müller.

Βοσθος. Buttus Ζωολ. Γένος σαρπίων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀνδροκονιδῶν. Τὸ πρότυπον εἶδος Boecitatus ἔχει μῆκος 5.8 ὅρας. καρκινώδη καὶ δακτυλοειδῆ, γομφία ἐρυθροκίτρινον καὶ κέντρον μέλαν. εὐρίσκεται δὲ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν ταῖς παραμεσογείαις ἀπὸ τῆς Εὐρώπης τοῦ δῆγμα αὐτοῦ δὲ εἶναι θανατηφόρον.

Βοσθουλα. Συνοικισμὸς τοῦ δήμου Ἀθηναίων πρὸς Δ. τῶν Ἀθηναίων, ἀριθμῶν 111 κατ.

* **Βοσθουλα** (Buckau). Ἀποτελεῖ νῦν προάστειον τοῦ Μαρξδεβούργου.

* **Βοσθουλα** (Buckau). Ἀποτελεῖ νῦν προάστειον τοῦ Μαρξδεβούργου.

* **Βοσθουλα** (Buckau). Ἀποτελεῖ νῦν προάστειον τοῦ Μαρξδεβούργου.

* **Βοσθουλα** (Buckau). Ἀποτελεῖ νῦν προάστειον τοῦ Μαρξδεβούργου.

Βοσθουλιές. Χωρίον ἐν Κρήτῃ καὶ πρωτεύουσα τοῦ δήμου Δρομονέρου τοῦ πρῶτον καλουμένου Βουκολίων τῆς ἐπαρχίας Κισάμου τοῦ νομοῦ Χανίων. Ἔχει 123 κατ. καὶ εἶναι ὀνομασθέν διὰ τὴν ἐκεῖ τῷ 1897 στρατοπέδουσαν τῶν ἑλληνικῶν στρατευμάτων καὶ τὴν ὑπ' αὐτῶν πολιορκίαν τοῦ αὐτοῦ ὄχυρου πύργου, ἐν ᾧ ἦσαν περικλεισμένοι Τούρκοι.

* **Βοσθουρέστιον.** Ἡ πρωτεύουσα αὐτῆς τῆς Ῥωμανίας εἶχε τῷ 1899 κατ. 282.071.

Βουλαδάν ἢ Μπουλαδάν. Κωμοπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ διοικήσει Ἀϊδινίου, πρωτεύουσα ὁμώνυμου ἐπαρ-

χίας, ἐπὶ τῶν Ἀνατολικῶν ὑπορείων τοῦ Τριώλου κειμένη. Ἀπέχουσα 26 χμ. πρὸς Β. τοῦ Δενιζλί τοῦ συνδεδεμένου μετὰ τῆς Σμύρνης διὰ σιδηροδρόμου, ἔχει 7 χιλ. κατ. γεωργῶν καὶ ἐμπόρων, κατασκευάζοντων καὶ διαφανῆ λεπτὰ ὀφάσματα. [M.X.]

Βουλγαρία. Ἡ αὐτόνομος αὕτη ἡγεμονία εἶχε τῷ 1893 ἐν τῇ κυρίῳ Βουλγαρία καὶ τῇ Ἀνατολικῇ Ῥωμανία 3.310.713 κατ. Περὶ τῆς νεωτάτης αὐτῆς ἱστορίας προσθετέα τα εἴη. Ἡ κυβέρνησις τοῦ πρωθυπουργοῦ Σταμπούλωφ ὑπέστη πολλοὺς κλονισμούς· ὁ ταγματάρχης Πανίτσας ἐνέειρε συνομωσίαν ἐντυφισθῆ τῷ 1890, ἀπέπειρα δὲ κατὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ ἐπὶ νῆμα τὸν θάνατον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν Βέλτσωφ (1891) καὶ ἐν Κων/πόλει ὁ διπλωματικὸς πράκτωρ τῆς Βουλγαρίας Βούλκοβιτς ἐδολεσρονήθη τῷ 1892. Ταῦτα πάντα ἦσαν ἔργα μεγάλης συνομωσίας, ἥς μέλη τινα συλληφθέντα καταδικάσθησαν τὰ μὲν εἰς θάνατον τὰ δὲ (ὡς ὁ πρῶτον πρωθυπουργὸς Καραβέλωφ εἰς εἰρκήν. Πολύ συντελέσεν εἰς σπερέωσιν αὐτῶν πραγμάτων ὁ γάμος τοῦ ἡγεμόνος Φερδινάνδου μετὰ τῆς πριγκίπισσας Μαρίας Λουίζας τῆς Πάρμας (Ἀπρ. 1893) καὶ ἡ γεννησις διαδόχου (1894). Ἰνα καταστήθῃ δυναστὴς ὁ γάμος οὗτος, ἐπατράπη διὰ μεταβολῆς τοῦ συντάγματος 1893 αὐθιγὸν ὁ ἡγεμὼν νὰ ἐμμενῇ εἰς τὴν ἡρωικήν του, ὅλως καὶ ὁ πρῶτος διάδοχος νὰ διατηρήσῃ τὴν τοῦ πατρὸς. Ἐπίσης μετὰ τῆς Πύλης ἐπετεύχθη εὐνοική συναντήσις περὶ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἐκκλησιαστικῶν καὶ εκπαιδευτικῶν ζητημάτων. Ἐν τούτοις ἐπὶ τῆς διαφοράς μετὰ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ κυβερνῶντος Σταμπούλωφ καὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἥτις κατέληξε κατὰ Μάιον 1894 εἰς τὴν παραίτησιν τοῦ πρώτου, ὁ δὲ διάδοχος αὐτοῦ Στεῖλωφ, ἐπιτυχὴν τὴν ἐκλογὴν φιλορωσσικῆς πλειοψηφίας, αὐθιγὸν κατάρθωσε νὰ δοθῇ γενική ἀμνηστία εἰς τοὺς ἐχθρούς τοῦ Σταμπούλωφ, ἀλλὰ καὶ νὰ ὑποβληθῇ οὗτος εἰς ἀνακριτικὴν ἐπιτροπείαν τῆς Βουλγ. ἐνεκα τῆς αὐθαριέτου κυβερνήσεως του· ἐμποδισθεὶς δὲ ὁ Σταμπούλωφ νὰ καταρῶγῃ εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, ἔπεσε θύμα δολοφονίας (Ιουλ. 1895). Ἐν τῷ μεταξύ ἀποθανόντος Ἀλεξάνδρου τοῦ Γ' τῆς Ῥωσσίας αἱ μεταξὺ Β. καὶ Ῥωσσίας σχέσεις μετεβλήθησαν ἐπὶ τὸ φιλικώτερον, πλήρη δὲ συμφορῶν ἐπὶ γενικῆς ἀποσχίσεως τοῦ Φερδινάνδου, νὰ ἀσπασθῇ ὁ διάδοχος Βόρις τὴν ὀρθοδοξίαν, καὶ ἀνάδοχος κατὰ τὴν βάπτισιν τούτου ὑπῆρξεν αὐτὸς ὁ αὐτοκράτωρ Νικόλαος ὁ Β' (Φεβρ. 1896). Κατὰ Μάρτιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὁ σουλτάνος ἀνεγνώρισε διὰ δύο φερμάνων τὸν Φερδινάνδον ὡς ἡγεμόνα τῆς

Β. και γενικὴν διοικήτην τῆς Ἀνατολ. Ῥωμανίας, μεθ' ἧς ἐπὶ ἤλθε καὶ ἡ ἀναγνώρισις αὐτοῦ παρὰ τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν, ἡ Ῥωσία δὲ μετὰ δεκαετῆ διακοπὴν ἐπέμψε πάλιν διπλωματικὴν πράκτορα εἰς Σόφιν. Οἰκονομικαὶ δεσχέρειαι προϋξήνησαν τῷ 1899 τὴν παραιτήσιν τοῦ Στοϊλκωφ ὁ διάδοχος αὐτοῦ Γρέκωφ ἐπίσης μετ' ὀλίγον ἐπέσεν ὑποστὰς σφοδρῶτα ἐπιθέσεις ἐν τῇ Βουλῇ, καὶ ὁ νέος πρωθυπουργὸς Ἰβάνκωφ μὴ θυνθεὶς νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ σχέδιον μεγάλου θανάτου ἠναγκάσθη νὰ προσφύγῃ μετὰ ξὺ ἄλλων εἰς μεζῶνα φορολογίαν τοῦ αγροτικοῦ στοιχείου, οὗ ἡ ἀντίστασις εἰς τινὰ μέρη ἐδέησε νὰ καταδοληθῇ, δια τῶν ὀπλῶν. Ἡ βολονία τινῶν πολιτικῶν προσώπων ἐν Βουλγαριστίᾳ καὶ συναμοσία κατὰ τοῦ βασιλέως τῆς Ῥωμανίας, ἥς ὑπαίτιον ἀπεδείχθη τὸ λεγόμενον Μακεδονικὸν κομιτάτον, ἔφερον τὰς διπλωματικὰς μετὰ ξὺ Β. καὶ Ῥωμανίας σχέσεις εἰς ἐξὺ σημεῖον. Διχόνοια ἐν αὐτῷ τῷ ὑπουργικῷ συμβουλίῳ ἐπὶνεγκον κατὰ Δεκ. 1900 τὴν παραιτήσιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν Ῥαδσλάβωφ· ἐπειδὴ δὲ ἡ πλειοψηφία τῆς Σοβράνης ἐδείχθη αὐτῷ εὐνοϊκῇ, διελύθη, πρὶν ὅμως γίνωσιν αἱ νέαι ἐκλογαί, ἠναγκάσθη τὸ ὑπουργεῖον νὰ παραιτηθῇ κατ' Ἰανουαρί. 1901, μεθ' ἧς ὁ Πέτρωφ ἐσχημάτισε νέον τοιοῦτον. Ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐκλογῶν προϋξήνησε μετὰ ἑνα μῆνα τὴν παραιτήσιν καὶ τούτου, ἐν ἀντικατέστησεν ὁ μέχρι τῆς σήμερον (Ἰουν. 1902) κυβερνῶν Καραβέλωφ.

* **Βουλγαρινή.** Χωρίον τοῦ θήμου Κασθαναίας. ἔχον 527 κατ. τῷ 1896.

Βούλγαρις Βασίλειος. Διευθυντὴς παιδαγωγείου ἐν Ἀθήναις, γεννηθεὶς τῷ 1846 ἐν Σει-Μπαμπᾷ παρὰ τὸ Δαδίον. Διδάχθεις τὰ πρῶτα στοιχεῖα ἐν Λαδίῳ καὶ ἐν Λαμία, μετέβη εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐνθα διακρίψας τὰ γυμνασιακά μαθήματα ἐν τῷ Βαρβακίῳ διετέλεσεν ὕστερον διδάσκαλος εἰς διάφορα λύκεια. Ἐπιθυμῶν νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὴν παιδαγωγικὴν ἐπιστήμην καὶ νὰ ἰδρύσῃ τέλειον σχολεῖον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νεωτέρων θεωριῶν, ἀπεδήμησεν εἰς Γενεύην τῆς Ἑλβετίας, τελειοποιηθεὶς δ' ἐκεῖ μετὰ πριετίαν ἐπανήλθεν εἰς Ἀθήνας καὶ ἰδρύσας τῷ 1876 τὴν παιδαγωγεῖον αὐτοῦ, ὅπερ καὶ νῦν ἀκόμη λειτουργεῖ ἀπὸ 26 ἐτῶν ἀδιακοπῶς. Ἡ ἐν Γενεύῃ διαμονὴ τοῦ ἐνέπνευσεν αὐτῷ τὴν συγγραφὴν «Περὶ τῆς προκαταρκτικῆς, μέσης καὶ ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως ἐν Γενεύῃ» (Ἀθ. 1876), τὰς δὲ θεωρίας του περὶ τινῶν ζητημάτων τῆς παιδαγωγικῆς ἐξέθηκται εἰς τὰς διατριβάς: Συνθέσεις ἰδεῶν (τεύχος α' καὶ β', Ἀθ.

1880—81). Ὁδηγὸς τῆς διδασκαλίας τῆς γεωγραφίας (1881), Μελέται κοινωνικαὶ καὶ παιδαγωγικαὶ (1898).

Βούλγαρις Στ. κ. μ. α. τ. ο. ς. Μηχανικός, ζωγράφος καὶ συγγραφεὺς Ἑλληνικῶς, γεννηθεὶς ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1774 ἐκ πτωχοῦ οἰκογενείας. Μικρὸς ὢν κατὰ τὸ 1799, δ' ἐπέσε ῥωσικὴ βόμβα, μετὰ τὴν ἰδίαν χειρὶν ἀπέσπασε τὸ φυτίλιον καὶ οὕτω δ' ἐκπυρσοκρότησεν αὐτὴν καὶ ἐσώθησαν πολλοὶ ἐν οἷς καὶ σῶμα Γάλλον, κυριάρχων τῆς νήσου. Ὁ νέος ἔφυγε τῶν ἐπαινῶν τοῦ ποῦ καὶ θῆ τοῦ Γάλλον στρατηγοῦ Σαβοῦσις μαθὼν τὴν πενίαν αὐτοῦ, τὸν ἐλάβεν ὑπὸ τὴν προστασίαν του καὶ τὸν κατέταξεν εἰς τὸν στρατὸν. Μετὰ τὴν ἀναγκρῆσιν τῶν Γάλλον ἐν Κερκύρᾳ ὁ στρατηγὸς παρέλαβε τὸν Β. καὶ τὸν ἐπέμψεν εἰς τὸ ἐν Γαλλίᾳ στρατιωτικὸν σχολεῖον ἐκ τοῦ ὁποῦ ἐξελθὼν ἔλαβε τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ τῶν τεχνικῶν ὀπλῶν καὶ ὑπηρετήσας τῇ Γαλλίᾳ, μεταβάς δὲ εἰς ὑπηρεσίαν εἰς τὰς Ἀντίλλας καὶ εἰς τὴν Γουινέαν, παρελήφθη ὕστερον ὑπὸ τοῦ Κ. βαρνήτου Καποδιστρίου, ἵνα ὑπηρετήσῃ πατρίδι. Ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Β., αὐτὸς ἐξεδόνησεν ἐν Ἑλλάδι, εἶναι καὶ τὸ σχέδιον τῆς πόλεως Πατρῶν. Ἐκ τῶν ἔργων τῆς ζωγραφικῆς ἀναφέρεται ὡς καλὸν ἡ ἀπεικόνισις τοῦ Θεμιστοκλέους εἰς Κέρκυραν. (Εἶρη φε: Souvenirs de Stamati Bulgari (Paris 1835). Ἀπὸ τῷ 1842 ἐν Κερκύρᾳ. [Σ. δὲ.]

* **Βουλισμένη.** Χωρίον ἐν Κρήτῃ ὑποκείμενον εἰς τὸν θῆμον Νεαπόλεως, μετὰ 484 κατ. τῷ 1900.

Βουλδοῦρ. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, πρωτεύουσα ὁμωνύμου διοικήσεως ἀποκομῆς εἰς τὴν τοπαρχίαν Ἰκονίου καὶ κ. μ. ἐν 18 χμ. ΝΔ τῆς Σμάρτης τῆς Πισιδίης. Κατοίκους ἔχει 8 χιλ., ἐξ ὧν πολλοὶ Ἑλληνας διατρεφόντες σχολεῖα· παρ' αὐτὴν κεῖται ἡ ὁμωνυμία λίμνη ἢ Κεντζελή Γκι· ἔχουσα περιφέρειαν 35 χμ. καὶ εὐρίστη μὲν εἰς ὕψος 102 ποδῶν. [Μ.Χ.]

Βούλλα, Bulla (Ζωολ.). Γένος Μελαικῶν γαστροπόδων ἐπισθοδραγγίων, πτυκτον τῆς οἰκογενείας τῶν Βουλλιδῶν Ζῴων ἐπὶ τοῦ ἀμμόδους βυθοῦ τῶν θαλάσσιων. Κόγχη σφαιροειδής, λευκὰ μετὰ κεκρυμμένων σπειρῶν.

Βουλλίδα (Ζωολ.). Οἰκογενεῖα Μελαικῶν γαστροπόδων ἐπισθοδραγγίων· χαρακτηριστικὴν ὑπὸ κόγχῃ σφαιρικῆς κυλινδρικής ἐξ ἀσβεστώδους ἢ καρστωδούς οὐσίας, λεπτοφυοῦς μετὰ σπειρῶν βραχέως δυσδιακρίτων, ὑπὸ στομίῳ ἐπιμήκους σ. νοῦ, διευρυνομένου πρὸς τὰ πρόσω. Κύριον γένος αὐτῆς εἶναι ἡ Βούλλα, ἢ Φιλίνη τὸ Γαστροπτερον.

* **Βούλλετς** (Woolwich). Ἡ ἀγγλική αὕτη πόλις εἶχε τῷ 1891 κατ. 98,966.

* **Βουλόγγη**, ὀρθότερον κατὰ τὴν προφορὰν Βουλὼν ἢ Βουλὼν-η (Boulogne-sur-Mer). Πόλις τῆς Γαλλίας ἐν τῷ νομῷ Πά-δε-Καλαί, ἔχουσα τῷ 1896 κατοίκους 45,558, ὧν περίπου 7,000 Ἀγγλοί. — Ἡ ὁμώνυμος πόλις ἐπὶ τοῦ Σηκουάνα (Boulogne-sur-Seine) ἔχει 36,984 κατ.

* **Βούλπη**. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀγραίων τῆς Εὐρυτανίας, ἔχον 322 κατ.

Βουνάρ-βασή (ἦτοι κεραλή πηγῆς). 1) Χωρίον τῆς Ἀσιατ. Τουρκίας, κείμενον ἐπὶ λόφου καὶ ἐπὶ τῶν πηγῶν τοῦ Σκαμάνδρου 40 γμ. ΒΔ τοῦ Ἀδραμυτίου, ὑπαγομένον δ' εἰς τὸ σαντζάκ τῆς Βίγας. Τὸ ἔνομα ἔλαβεν ἐκ τῶν πολλῶν ἐκεῖ θερμῶν πηγῶν, οἰκεῖται δὲ ὑπὸ Μωαμεθανῶν. Μᾶλλον τῶν ἀνασκαφῶν τοῦ Ἑρρ. Σγλήμαν ἐθεωρεῖτο ὡς θέσις τῆς ὁμηρικῆς Τροίας. — 2) Χωρίον τερπνὸν καὶ περιρρυτόν παρὰ τὴν Σμύρνην, ἔχον 1100 κατ., γεωργούς τοὺς πλείστους, ἐξ ὧν πολλοὶ Ἕλληνες ἔχοντες δύο ἐκκλησίας. Εἶναι τὸ ἀρχαῖον Περίχλυστον.

* **Βουναργόν**. Κώμη τοῦ δήμου Λετρίνων, μετὰ 834 κατ. τῷ 1896.

* **Βουνάρια**. Χωρίον τοῦ δήμου Κελωνιδῶν. Κατ. 432 τῷ 1896.

* **Βουνέσι(ον)**. Κώμη τοῦ δήμου Νευροπόλεως, ἔχουσα 1096 κατ. τῷ 1896.

* **Βουνιατάδες**. Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Μελιτεῖων, ἔχουσα μόνον 108 κατ. τῷ 1896.

* **Βουνί(ον)**. 1) Χωρίον τῆς νήσου Ἀνδρου, ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Κορθίου καὶ ἔχον 274 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Κατωγητῶν. Κατ. 189 τῷ 1896.

* **Βουνιστά**. Χωρίον τοῦ δήμου Γερφῶν. Κατ. 461 τῷ 1896.

Βουνιχώρα. Κώμη τοῦ δήμου Μοονίας τῆς Παρνασσίδος, ἔχουσα 835 κατ.

Βουνόδοντες ἢ φυματόδοντες καλοῦνται οἱ δόντες τῶν ζῶων ὅσους ἐμραγίζουσι φύματα κωνικά, ἀμβλέα καὶ διακεκριμένα ἀπ' ἀλλήλων. Εἶναι χαρακτηριστικοὶ τῶν παντοφάγων ζῶων, διὸ καὶ τὰ ἀμνησκάστα ἀρτιοδακτυλά ἦτοι οἱ Σιδάι καὶ οἱ Χοιρίδαι ἐκλήθησαν Βουνόδοντα.

Βοδυοί. Χωρίον τοῦ δήμου Διερῶν τῆς Εὐβοίας, ἔχον 187 κατ. τῷ 1896.

* **Βουνόν**. Χωρίον τοῦ δήμου Τεγέας τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας, ἔχον 600 κατ.

Βουνσεν π τ ῆ λ η. Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Βουνσενίτης (Ὀρυκτ.). Κρυστάλλινὴ τις ἀλλοτρωπία τοῦ ὑποξειδίου τοῦ νικελίου, εὐρισκαμένη ἐν τῇ φύσει ὡς σπάνιον ὄρυκτον καὶ παρισταμένη ὑπὸ μορφὴν ὀκταέδρων μετὰ κύβων συνδεδυασμένων, λαμπροῦ πρασίνου χρώματος καὶ εἰδ. β. 6, 8. Θεωρεῖται ὡς τίμιος λίθος, χρησιμοποιοῦμενος ἐν τῇ κοσμηματοποιᾷ ἀντὶ τοῦ πολλῷ τιμιωτέρου σμαράγδου.

Βούνσοκετ (Woonsocket). Πόλις ἐν τῇ κομητείᾳ Προνοίας (Providence) τοῦ Βεραιο-αμερικαν. κράτους Ῥῶδ-Ἀϊλανδ (Rhode-Island). ἔχει βιομηχανίαν ποικίλην καὶ 20,830 κατ. (1890).

* **Βουπρασίων** δ ῆ μ ο ς τῆς Ἡλείας. ἔχει 5201 κατ. (1896).

Βούρ (Bourg-en-Bresse). Πόλις τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Αἰν. μετὰ 13,949 κατ. καὶ σπουδαίου ἐμπορίου τριχάπτων καὶ γεωργ. προϊόντων.

* **Βούρδαχης**. Ἀπέθανε τῇ 10/22 Σεπτ. 1897 ἐν Βαυόννῃ, τῷ δὲ 1899 ἰδρύθη ἀγάλμα αὐτοῦ ἐν Πά.

Βουρδὼν (Bourbonne-les-Bains). Πόλις τῆς Γαλλίας ἐν τῷ νομῷ Ἀνω Μάρνης, ἔχουσα θερμοτάτας (52°) καὶ ψυχράς (12°) πηγὰς γλυκοῦχου νατρίου καὶ διανθρακικῶν ἀλκαλικῶν ἀλάτων.

* **Βουρδοῦλος**. Χωρίον τοῦ δήμου Θήρας, ἔχον 405 κατ. (1896).

* **Βούρδουρα**. Χωρίον τοῦ δήμου Πάρνωνος, ἔχον 152 κατ.

Βουρδὼν (Bourbon-Lancy). Κομμοπολις τῆς Γαλλίας ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Σαρρόλλης, ἔχουσα θερμοτάτας πηγὰς περιεχούσας διαφορά γλυκοῦχου ἀλκατος νατρίου.

* **Βουργαρέλι(ον)**. Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Θεσφωρίας, ἔχουσα 1,412 κατοίκους τῷ 1896.

* **Βούργη** (Bourges). Γάλλ. πόλις ἐν τῷ νομῷ Σέρ. ἔχει (τῷ 1896) κατ. 33,257, διακρίνεται δὲ διὰ τὰ ὠρεῖα ἐν αὐτῇ ἔργα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ἐξ ὧν ἡ μητρόπολις τοῦ Ἀγ. Στεφάνου ἀνήκει εἰς τοὺς λαμπροτάτους γοτθικοὺς ναοὺς τῆς Εὐρώπης.

Βουρζέ (Παῦλος Bourget). Γάλλος συγγραφεὺς καὶ ποιητής, γενν. τῷ 1852 ἐν Ἀμιένη. Σπουδάσας ἐν Κλερμών-Φερράν καὶ Παρισίῳ ἐγραψεν ἐνωρὶς ποιήματα, ὧν συλλογαὶ ἐξεδόθησαν τῷ 1885 καὶ 1887. Μεταξὺ τῶν φιλολογικῶν κριτικῶν τῆς Γαλλίας κατέχει νῦν ὁ Β. ἐξοχὸν θέσιν, δημοσιεύσας ἐν τῇ Νέᾳ Ἐπιθεωρήσει καὶ ἀλλαγῇ πραγματείας, αἵτινες ὡς ἐπὶ πλείστον ἐξεδόθησαν καὶ ἐν βιβλίοις ὑπὸ τοὺς τίτλους Essais de psychologie contemporaine (1883), Nouveaux essais (1885) καὶ Etudes et por-

traits (2 τμήρ. 1883). "Αξίον λόγου είναι τὸ βιβλίον αὐτοῦ περὶ τοῦ Ἑρνέστου Ῥενάν (1883) καὶ ἡ ἐκδόσις τοῦ Κομμικοῦ μυθιστορήματος τοῦ Searron (1881). Ἐγράψε δὲ πλήθος μυθιστορημάτων διακρινόμενων διὰ τὴν λεπτομερῆ ἀνάλυσιν καὶ τὴν ψυχολογικὴν δεινότητα καὶ ὅτινα τάσσουν αὐτὸν ἐν τῇ πρώτῃ σειρᾷ τῶν συγχρόνων μυθιστοριογράφων καὶ δι' *L'irréparable* (1884), *Cruelle énigme* (1885), *André Cornelis* (1887), *La terre promise* (1892), *Cosmopolis* (1892), *La duchesse bleue* (1898) καὶ *Le fantôme* (1901), ὧν τινὰ μεταφράσθησαν καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν. Ἐκτὸς τούτων ἔγραψε καὶ βιβλία πραγματευόμενα περὶ τῶν αὐτοῦ περὶηγήσεων πλήρη ἀντιλήψεως τῆς τέχνης καὶ τῆς φύσεως, ὡς *Sensations d'Italie* (1892), *Outre-mer. Notes sur l'Amérique* (2 τμήρ. 1895), *Voyageuses* (1894), καὶ τὴν Φυσιοκρασίαν τοῦ ἔρωτος ὑπὸ τῷ ψευδώνυμον Claude Larcher (1889).

Βουρζέ (Le Bourget). Χωρίον ἐν τῷ διαμερίσματι Ἀγ. Διονυσίου 80. *Heims* τοῦ γαλλ. νομοῦ τοῦ Σηκουάνα, ἀπέχον 6 χμ. ἀπὸ τῶν τειχῶν τῶν Παρισίων. Γνωστὸν δι' γενόμενον κατὰ τὸν γαλλο-γερμανικὸν πόλεμον ἐκ τῶν ἐκεῖ μαχῶν τῆς 29 (ν.) Ὀκτ. καὶ τῆς 31 Δεκ. 1870.

Βούρζης Γεώργιος Κ. Καθηγητὴς ἐν τῷ ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ. Καταγόμενος ἐκ Μακεδονίας διορίσθη τῷ 1837 καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν καὶ τῆς μαθηματικῆς φυσικῆς, τῷ δὲ 1841 καὶ καθηγητὴς τῆς Ἀστρονομίας καὶ διευθυντὴς τοῦ Ἀστεροσκοπείου. Ἀπέθανε δὲ τῇ 2 Ἰουλ. 1860 ἐν Βιέννῃ, ἔνθα διέτριβεν ἀπὸ τοῦ 1855.

* **Βουρξωτή**. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀνδρου, ἔχον 372 κατ. τῷ 1896.

Βουρλιά. Χωρίον τοῦ δήμου Φαλάρων τῆς Φθιώτιδος, ἔχον 163 κατοίκους.

Βουρλογόρι. Χωρίον τοῦ δήμου Ὁξυνείας. Κατ. 154 τῷ 1896.

* **Βουρνάρι**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἰωάννης, μετὰ 330 κατ. τῷ 1896.

* **Βουρνεμόουθ**, ὀρθότερον Βῶρν-μωθ (Bournemouth). Πόλις ἔχουσα λαμπρὰ νηολόγια λουτρά, ἐν τῇ ἀγγλ. κομπείᾳ Χάρφιν, μετὰ 37,650 κατ.

* **Βούρνλεϋ**, ὀρθ. Βῶρνλεϋ (Burnley). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομπείας Λαγκαστριίας, ἔχουσα τῷ 1899 κατ. 113,081.

Βουρνόδας (τουρκιστὶ Burnu-ovasi, ἔξ οὗ τὸ φραγκικὸν Bourmahat ἢ Barunabad, ἑξ ἑλληνισμένου ὑπὸ τινων εἰς Ἀκροπέδιον). Κομποπολις ἢ μᾶλλον πόλις 7 1/2 χμ. ΒΑ τῆς Σμύρνης ἀπέχουσα, μεθ' ἧς συνδέεται διὰ σιδηροδρόμου ἀπὸ τοῦ 1865. Κεϊμένη παρὰ τὸν μυχὸν τοῦ Σμυρναϊ-

κοῦ κόλπου καὶ παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Γεωργίου (ὄρους τῆς Ἀμαναριωτίσης) παραυάδας τοῦ Σιπύλου καὶ διαρρομένη ὑπὸ τοῦ χειμάρρου, ὅστις ὑποτίθεται ὅτι εἶναι ὁ ἀρχαῖος Ἀγέλως (κοινῶς νῦν Τσαῖ τοῦ Β.), ἀριθμεῖ 10—12 χιλ. κατ. ποικίλων θρησκευμάτων καὶ ἐθνικοτήτων, ἐν οἷς ὅμως πλεονάζουσιν οἱ Ἕλληνες, ἀσχολουμένων κυρίως περὶ τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κηπουρικὴν, ἧς τὰ προϊόντα εἶναι ὀναμαστά. Ὁ Β. εἶναι προσέτι προσφίλης διαμονῇ θερμὴν ἢ καὶ διαρκῆς πλουσιῶν τῆς Σμύρνης ἐμπόρων, καὶ δι' Ἀγγλῶν ἔχοντων κομψὴν ἐκκλησίαν, ὡς καὶ Δουτικῶν, οἵτινες ἔχουσι 2 ἐκκλησίας, παρθεναγωγεῖον τῶν ἀδελφῶν τοῦ εὐεῖους καὶ ἀρρεναγωγεῖον. Προσέτι ὑπάρχουσιν ἱκανοὶ Ἀρμένιοι καὶ Ἰουδαῖοι. Οἱ ἐντόπιοι ὀρθόδοξοι, καταγόμενοι τὸ πλεῖστον ἐκ τῶν νήσων καὶ τῆς Πελοποννήσου καὶ ἀποτελοῦντες κοινότητα ἀπὸ τοῦ 1772, ἔχουσι δύο ἐκκλησίας, ἑλληνοτικὴν καὶ θηματ. σχολεῖον καὶ παρθεναγωγεῖον. Οἱ δὲ ὀθωμανοὶ ἔχουσι 3 τεμένη, ὧν τὸ κυριώτερον περιελαλεῖ ἀρχαίαν ἑλλ. ἐπιγραφεὴν ἐπὶ κίονος, καὶ ἐκτεταμένα νεκροταφεῖα. ἐν οἷς λείψανα ἀρχαιοτήτων. Ὁ Β. ὑποτίθεται ὅτι εἶναι ἡ μετασινική Πρινόβαρις, ὑπὸ δὲ τὸ νῦν ὄνομα μνημονεύεται ὑπὸ τῶν Βενετῶν γεωτογράφων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1545. [N.K.]

Βούρνης. Βλ. Βέρνης.

Βούροι. Βλ. Βόρος.

Βούρτζης. Οἰκονόμει ἐπίσημος βυζαντινὴ, ἔξ ἧς πλήν τοῦ Μιχαήλ καὶ τοῦ Γεωργίου, περὶ ὧν ἰδὲ ἐν τ. Γ', μνημονεύονται ἐν τῇ ἱστορίᾳ οἱ ἑξῆς:

1) Ὁ Κωνσταντῖνος, υἱὸς τοῦ Μιχαήλ, πατριάρχης, ἀποτυγλωθεὶς ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου Η', ἅτε ἀποδοκιμαζὼν ἀπηνῆες τὰς ἀκολάστους τοῦ αὐτοκράτορος ἐκείνου πράξεις. — 2) Σαμουήλ, ἑγγονος τοῦ Μιχαήλ, υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου συνώμοσε μετὰ τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Διογένους κατὰ τοῦ αὐτοκράτορος Ῥωμανοῦ Γ' τοῦ Ἀργυροῦ, δι' ὃ δεινῶς ἐπαίσθη καὶ διὰ μέσης τῆς λεωφόρου διεσῆρθη καὶ τέλος ἐξωρίσθη Ἐν τῷ κατὰ τῶν Πατρινάκων πολέμῳ συνετέλεσεν εἰς τὴν ἧτταν τῶν βυζαντινῶν στρατευμάτων (1050, Ἰουνίου 8) παραβὰς τὰς διαταγὰς τοῦ ἀρχιστρατήγου Κωνσταντίνου. Μετ' ἄλλων πολλῶν συνώμοσε καὶ κατὰ τοῦ αὐτοκράτορος Μιχαήλ τοῦ Στρατιωτικοῦ (1056—1057). — 3) Μιχαήλ, ἕτερος ἑγγονος τοῦ Μιχαήλ, υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου καὶ ἀδελφὸς τοῦ Σαμουήλ. Συνώμοσε καὶ οὗτος κατὰ τοῦ Ῥωμανοῦ Γ' καὶ ἐξωρίσθη διατυρθεὶς καὶ παισθεὶς. Ἐπὶ Μιχαήλ τοῦ Στρατιωτικοῦ ἐτύγχανε Βε-

στάρχης. Συνώμοσε δὲ κατὰ τοῦ τελευταίου τούτου αυτοκράτορος παριδόντος τὰς μεγάλας αὐτοῦ στρατιωτικὰς ὑπηρεσίας καὶ ἐκδουλεύσεις. — 4) Θεόφωτος, ἀδελφὸς τῶν προειρημένων υἱὸν τοῦ Κωνσταντίνου Σαμουήλ καὶ Μιχαήλ, μεθ' ὧν συμμετέχε τῆς κατὰ τοῦ Ῥωμανοῦ Γ' Ἀρμενίου συνώμοσας καὶ ἐξωρίσθη ἐπίσης. Ἐπὶ Μιχαήλ Ζ' τοῦ Παραπινάκου (1072—1078) ἐν τῷ κατὰ τῶν περὶ τὸν Πετρίλον Βουλγάρων πολέμῳ ἀναφέρεται ὡς πατριάρχης καὶ ἀνθόπιστος, καὶ στρατηγὸς Διαβόλης (1073). — 5) Ἀνώφωμος, πρὶν ἐν ἐπέστελλε συλλογητῆριον ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ ἀδελφοῦ ὁ Μιχαήλ Ὁκέλλος (Κ. Σάββα Μεσαιωνικὴ βιβλιοθήκη, τομ. Ε' σελ. 357, ἐπιστ. 105). — 6) Βάρθας, ὅστις διετέλεσεν, ὡς φαίνεται, βασιλικὸς τοπάρχης Καππαδοκίας καὶ Χωμάτος κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς βασιλείας τοῦ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ. Διέπρεψεν ἐν τῷ κατὰ τῶν Τούρκων πολέμῳ (1116). Ἡ Ἄννα Κομνηνὴ (Ἀλεξιάς, 15, 5), διὰ μακρὴν ἀσκηθεῖται τὰ κατὰ τὴν δρᾶσιν αὐτοῦ ἐν τῷ εἰρημένῳ πολέμῳ. Κατήνεγκε δὲ λαμπρὰς νίκας ἀπείρα λάφυρα καὶ χρηματώσεως λαθὼν ἐν τῷ κατὰ τῶν Μωαμεθανῶν πολέμῳ, τὴν μὲν περὶ τὴν πεδιάδα τοῦ Ἀμορίου, τὴν δὲ περὶ τὰ τοῦ παλαιᾶ ἀδωμένου Βούτζη πολίχνη. [N.A.B.]

* **Βούρτσαλντ** (Burtscheid). Πόλις τῆς Πρωσίας, ἔχουσα 15,871 κατ. (1895).

Βούρτων ἢ Βόρτων (Sir Richard F. Burton). Περιήγησις Ἀγγλίας ἐρευνητῆς, γενν. 1821 ἐν τῇ κομιτείᾳ Χέρτς. Ὑπερρετής εὐδαιμόνως ἐν Ἰνδία, ἐξετέλεσε 1853 ταξείδιον εἰς Μεδίαν καὶ Μέναν, ὅπερ περιέγραψεν ἐν τρίτῳ ἔργῳ. Ἐτα μετὰ τοῦ Σπὴν καὶ ἄλλων μετέβη εἰς εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἀφρικὴν, ἐνθα ἀνεκάλυψε μεταξύ ἄλλων τὴν λίμνην Ταγγανίκαν. Ἀπὸ τοῦ 1861 ὡς πρόεδρος τῆς Ἀγγλίας ἐν Φερνάνδω Πῶ διηρέυνε τὴν Ἀσιατικὴν Ἀφρικὴν καὶ διέμεινε τρεῖς μῆνας παρὰ τῷ βασιλεῖ τῆς Αἰθιοπίας, μετατεθείς δ' εἰς Βραζιλίαν ἐξετέλεσε καὶ ἐκεῖ μεγάλας περιόδους. Νέον στάδιον ἐρεύνης, καὶ δὲ τῆς Συρίας, ἠκολούθη αὐτῷ ὅτε τῷ 1868 μετετέθη εἰς Αἰθιοπίας. Ἐν τοῖς κατόπιν ἐπεσυνέβη τὴν Ἰσλανδίαν, τὴν Μιλιαν, τὴν ἐν Ἀφρικῇ Χρυσὴν ἀκτὴν κλ. Περὶ πάντων δὲ τῶν περιηγήσεων τούτων ἐδημοσίευσε περισπούδαστα ἔργα. Ἀπέθανε τῷ 1890 ἐν Τερνέστη, ἐνθα ὑπῆρξεν ἐπίσης πρόεδρος τῆς πατρίδος του.

* **Βούρτων**, ὄρθ. Βόρτων (Burton-Trent). Πόλις ἐν τῇ ἀγγλ. κομιτείᾳ Στάφφορντ, μετὰ 50,386 κατ. (1901).

* **Βούρυ**, ὄρθ. Βόρυ (Bury). Πόλις ἐν τῇ ἀγγλ. κομιτείᾳ Λαγκαστρίας, ἔχουσα 58,082 κατ. (1901).

Βουρχάδε (Έρμ. Boerhave). Εἰς τῶν ἐξοχωτάτων ἱατρῶν τοῦ 17 αἰῶνος, γενν. 1668 παρὰ τὴν Λεῦδην τῆς ὀλλανδίας, ἐνθα καὶ ἐσπούδασε καὶ ἐδίδασκεν ὡς καθηγητῆς τῆς τε ἱατρικῆς καὶ τῶν φυσικῶν μαθημάτων καὶ ἀπέθανε τῷ 1738. Συνέστησε τὸν ἱπποκράτη ὡς διδάσκαλον, ἀνέπτυξε δὲ τὸ ἴδιον αὐτοῦ σύστημα τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ λατ. ἔργῳ Institutiones medicæ, πολλὰκις ἐκδοθέντι, ἐν ἑτέρῳ δὲ ἐπιγραφομένῳ Aphorismi de cognoscendis et curandis morbis, ἐπίσης πολὺ διαδοθέντι, ἐπεχείρησε διάταξιν τῶν νόσων καὶ ἐξέθηκε τὴν διαγνωστικὴν, αἰτιολογικὴν καὶ θεραπεῖαν αὐτῶν. Ἰσως ὅμως τὸ κάλλιστον αὐτοῦ ἔργον εἶναι τὰ Στοιχεῖα χημείας. Ὑπῆρξε δὲ καὶ ὁ πρῶτος διδάσκεις ἐν ὀλλανδία περὶ ἐπιστημον. ὀφθαλμολογίας.

* **Βουρῶν** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Αἰγιάλειας. Ἐχει 2,107 κατ. τῷ 1896.

Βουσέ (François Boucher). Γάλλος ζωγράφος, γενν. 1703 ἐν Παρισίῳ. γεννημένος διευθυντῆς τῆς Ἀκαδημίας τῶν Παρισίων καὶ ἀποθανὼν τῷ 1770. Τὰ ἔργα αὐτοῦ εἶναι ὁρμηκευτικῶν, μυθολογικῶν καὶ ποιητικῶν χαρακτήρος, ὁλλανδικαί, προσωπογραφίαι, τοποθεσίαι, ζωπογραφίαι κλ. ἐν αὐτοῖς δὲ δηλοῦται μέγας ἡδονισμὸς καὶ μόνον αἱ παραστάσεις παίδων δεικνύουσιν ἀγνότητά. Μέχρι τῆς τελευταίας του ἐφημέριετο ὡς ζωγράφος τῶν Χαρίτων, μόνον δὲ ὑπὸ τῶν Διδερῶ κατεπολεμεῖτο ὡς ἀνήθικος. Αἱ πλεῖστα τῶν εἰκόνων του εὕρισκονται ἐν τῷ Λούδρῳ. Ἦτο δὲ καὶ χαλκογράφος καλός.

* **Βουστερ** (Worcester). 1) Κομιτεία τῆς Ἀγγλίας, μετὰ 113,755 κατ. (1891). — 2) Πρωτ. ταύτης μετὰ 12,905 κατ. — 3) Πρωτ. ὁμωνύμου κομιτείας ἐν τῇ βορείῳ αμερ. πολιτείᾳ Μασσατσεύσετς, ἔχουσα τῷ 1890 κατ. 84,655.

* **Βουστρι**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἐχίνου, ἔχον 357 κατ. (1896).

Βουτᾶς. Χωρίον τοῦ δήμου Τελεθρίου. Κατ. 220 τῷ 1896.

Βουτάνιον (Χημ.) καλεῖται τὸ τέταρτον μέλος τῆς σειρᾶς τῶν παραγινῶν καλουμένων κεκορεσμένων ὕδρογονανθράκων, συνιστάμενον ἐν 4 ἀτόμῳν ἀνθρακὸς καὶ 10 ἀτόμῳν ὕδρογόνου καὶ διακρινόμενον εἰς καυστικὸν Β. ἢτοι ὀρθοβουτάνιον, ἀέριον ἄχρουν, ὕδροποιούμενον εἰς + 1⁰ καὶ περιεχόμενον ἐν τῷ πατρειαίῳ, καὶ εἰς ψευδοβουτάνιον ἢτοι ἰσοβουτάνιον, ἀέριον ἄχρουν, ὕδρο-

ποιούμενον εἰς — 17'. Δι' ἀφαίρεσώς ἐνὸς ἀτόμου ὑδρογόνου προκύπτει ἀκαρυστός τις ὑδρογονάνθραξ, τὸ βούτυλον, περιέχον 4 ἄτ. ἄνθρακος εἰς 11 ἄτ. ὑδρογόνου καὶ ἀποτελεῖται διὰ κορεσμοῦ ὑπὸ μονατομικῶν στοιχείων ἢ ριζῶν σειρὰν ἐνώσεων, τὰς βουτυλικὰς καλουμένας ἐνώσεις, ὧν ἐκάστη ἔχει τέσσαρας δυνατάς ἰσομερείας.

* **Βουτάν**, ὄρθ. Βουτάν. Χώρα τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας, ἀνεξάρτητον ἀποτελούσα κράτος ὑπὸ δύο ἡγεμόνας, ὧν ὁ μὲν ἐκκλησιαστικὸς Δαρμά-ρατζῆ καλούμενος εἶναι κληρονομικὸς καὶ θεωρεῖται ὡς ἐνσάρκωσις τοῦ Βούδδα, ὁ δὲ ἕτερος, ὁ Δεβ-ρατζῆ, ἐξασκῶν τὴν κοσμικὴν ἐξουσίαν, ἐκλέγεται ἐπὶ τριετίαν.

Βούτεν (Beuthen). Πρωτ. περιφερείας ἐν τῇ πρωσικῇ Σιλεσίᾳ, κειμένη πλησίον τῶν ρωσικῶν συνόρων. Ἔχει 51,409 κατ. τῷ 1900 τοὺς πλείστους καθολικοὺς. Ἐν τοῖς πέριξ ἐκτελεῖται μεγάλη μεταλλοργικὴ βιομηχανία.

Βούτενα. Δύο χωρία τοῦ δήμου Ἀριστομένους, ὧν τὸ μὲν Ἄνω Β. εἶχε τῷ 1896 κατ. 210, τὸ δὲ Κάτω 174.

Βουτές * Βούταις. Χωρίον ἐν Κρήτῃ, ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Ἀγ. Μύρωνος καὶ ἔχον 586 κατ. (1900).

Βούτζα (Bhudscha). Πρωτ. τοῦ ὑποτελοῦς τοῖς Ἀγγλοῖς κράτους Κάτσ (ἄγγλ. Cutch) ἐν τῇ βορείῳ διαίρεσει τῆς Βομβάης, ἔχουσα 25,421 κατ.

Βουτζᾶς ἢ Μπουτζᾶς (τουρκ. Buthjah, ἐξἐλληνισμένου εἰς Γωνία). Κομμόπολις τερπνὴ καὶ ὑπὸ ἀμπέλων περιβαλλομένη, 7 1/2 γμ. Ν. ἀπέχουσα τῆς Σμύρνης, μεθ' ἧς ἐνοῦται διὰ σιδηροδρόμου. Ἔχει δὲ περὶ τὰς 6 χιλ. κατ. τοὺς πλείστους Ἕλληνας καὶ τινὰς αἰκαγενεῖας Δυτικῶν καὶ Διαμαρτυρομένων, οὐσα προσφιλεῖς βερνὴν διαμονὴν τῶν κατοίκων τῆς Σμύρνης, διὰ τὸ ὥραϊον κλίμα καὶ ἐξαίρετον ὕψος. Οἱ ἐγγύριοι ἀσχολοῦνται περὶ τὴν γεωργίαν, ἰδίως τὴν ἀμπελοφυτεῖαν, 2 μεγάλους διατηροῦντες ὀρθοδόξους ναοὺς μετὰ σχολαρχεῖου καὶ παρθεναγωγεῖου, οἱ δὲ Δυτικοὶ ἔχουσιν ἐκκλησίαν, σχολὴν ἀδελφῶν τοῦ ἑλέους καὶ μέγα μοναστήριον τῶν Φραγκισκανῶν, καὶ οἱ Ἀγγλοὶ κομψὸν ναὸν καὶ σχολεῖον. [Ι.]

Βουτζμας. Χωρίον τοῦ δήμου Κράθιος, μετὰ 207 κατ. τῷ 1896.

Βουτζινάς Ἰωάννης Γ. Ἐγεννήθη ἐν Ὁδησσῷ τῷ 1834 ἐν πατρὶς ἀνήκοντος εἰς ἐπίφανη τῆς Κεραλληνίας οἶκον, τοῦ μεγαλεμπόρου Γεωργίου Βουτζινᾶ, μητρὸς δὲ τῆς θυγατρὸς τοῦ Δημητρίου Σχι-

νᾶ, μέλους ἐγκρίτου τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας. Ἐσπούδασε τὰ ἐγκύκλια μαθήματα εἰς Ἱερμούπολιν. Ἐπιστρέψας δὲ εἰς Ὁδησσὸν εἰσηλθεν εἰς τὸν γνωστὸν ἐμπορικὸν οἶκον Γ. Βουτζινᾶ, ἐνθα διέπρεψεν ὡς ἐμπορὸς καὶ τραπεζίτης. Ἐξάνη δὲ καὶ ἀριστὸς δημοσιογράφος καὶ τὰ ἐν τῷ Ἀγγελιαφόρῳ Ὁδησσοῦ ἀρθρα του, κατὰ τὴν Κρητικὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1866, ἦσαν τοσοῦτον φλογερά, ὥστε καὶ τὸν ὀνομάσῃ ἡ Κωνὴ Βίβλος τῆς Ἀγγλίας «L'acharne Grec de la Russie meridionale». Διεκρίθη ἐπίσης διὰ τὰς ἐκθέσεις του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν περὶ τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας τῆς Μεσημβρινῆς Ρωσίας. Ὅλος ὁ βίος του εἶναι σειρά ἀδιαλείπτων ὑπηρεσιῶν πρὸς τὰ ἑλληνικὰ γράμματα, τὸ ἔθνος, τὴν κοινωνίαν, τοὺς πατριώτας. Μεταξὺ ἄλλων ἵδρυσε, μετὰ τὸν Ἀρδύροισιν Πάλλην, νέον ποιητικὸν ἀγῶνα διαρκέσαντα ἀπὸ τοῦ 1862 μέχρι τοῦ 1877. Διακοπέντα δὲ διὰ τὰς ἀντιθέσεις αὐτῶν τῶν ἐνδιαφερομένων, Κατὰ δὲ τὸ 1877 διὰ τοῦ ἐν Κων/πόλει Ἑλλ. Φιλολ. Συλλόγου συνέστησε σειρὰν διαγωνισμάτων περὶ μεθόδων τῆς κατωτέρης καὶ μέσης ἐκπαιδεύσεως. Διατελέσας δὲ πλεόν τῶν 25 ἐτῶν ἀμειψθεῖς Γεν. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν Ὁδησσῷ ἐχορηγοῦντες πάντοτε τὰς προσωπικὰς σχέσεις του μετὰ ἐπιφανῶν τῆς Πετροπόλεως προσώπων πρὸς μέγα ὄφελος τῆς ἐν Ὁδησσῷ ἑλλ. κοινότητος. Πρῶτος αὐτὸς ἐν Ῥωσίᾳ συνέστησε ἀρχαιτικὸν διαγωνισμὸν, ἐτήσιον, ὅστις εὐδοκίμησε παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, τῶν ἐν αὐτῷ βραβευσθεισῶν κομωδῶν θεωρουμένων μέχρι σήμερον ὡς τῶν ἀρίστων τοῦ Ῥωσικοῦ θεάτρου. Εἰς χωρίον δὲ τῆς Ὁδησσοῦ, «Μεγάλῃ Κρήνῃ» ὀνομαζομενον, τὸ ὅποιον ἱδρύθη ὑπὸ Ἑλλήνων, ἐκτίσεν ἰδίαις δαπάναις σχολεῖον, προικίσας αὐτὸ δαδόντως.

Βουτζινάς Φωκίων Α. Λόγιος Ἕλλην, γενν. 17 Αὐγ. 1835 ἐν Σύρῳ, ἐνθα ἔλαβε τὴν γυμνασιακὴν του μόρφωσιν. Ἐπεδόθη εἰς τὸ ἐμπορικὸν στάδιον, ἵδρυσε τῷ 1856 ἐν Μασσαλίᾳ ἴδιον οἶκον, εἰσηλθε δὲ μετὰ 15 ἔτη εἰς τὸ εἰς Σμύρνην μετενεχθέν κατὰστημα τοῦ πατρὸς του, οὗ τυγχάνει καὶ νῦν διευθυντής. Συγχρόνως ὁμῶς ἡσχολεῖτο καὶ εἰς φιλολογικὰ ἔργα, διηύθυνεν ἐπὶ πάντεσσι ἔτη τὸ ἐν Σμύρνῃ περιοδικὸν «Ὀμηρος», ἐδημοσίευσεν δὲ πραγματείας πρωτοτύπους καὶ ἐν μεταφράσει μετὰξὺ ἄλλων μετέφρασε καὶ ἐξέδωκε πρὸς ὄφελος φιλανθρωπικῶν καταστημάτων τὸ Le roi s'amuse τοῦ V. Hugo καὶ τινὰ τοῦ J. Verne, ἐν ἰδίᾳ δὲ συλλογῇ ποιήματα ὑπὸ τὸν τίτλον «Πομπόλυγες». Τυγχάνει δὲ συνεργάτης περιοδικῶν τῆς τε Σμύρνης καὶ

τῶν Ἀθηνῶν, ἔσχατος διαφόρων ἐκπαίδευτη-
ρίων, πάρεδρος δικαστῆς τοῦ ἑλλ. προξεί-
ναιου κλ.

* **Βουτιάνοι.** Χωρ. τοῦ δήμου Σελλά-
τιας, μετὰ 539 κατ. τῷ 1896.

Βουτουμᾶ. Χωρ. τοῦ δήμου Αἰγι-
νίου, ἔχον 151 κατ. τῷ 1896.

Βούτσατς (Buczacz). Πρωτ. διαμε-
ρίσματος (1198 τυχρ. μετὰ 123,915 κατ.)
τῆς αὐστρουγγρικής Γαλικίας. ἔχει κατ.
11,096 Πολωνοὺς καὶ περίφημον ἵππο-
τροφίον.

Βούτση. Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλευ-
σίνας τῆς ἐπαρχίας Γορτυνίας, ἔχον 195 κ.

Βουτυλικαὶ ἐνώσεις. Βλ. Βου-
τάνιον.

Βουτύλιον. Βλ. Βουτάνιον.

Βουτυλυπνάλη (Φαρμ.) Butyl-
hyrpal. Νεώτατον φάρμακον οὐπὺ ἐπαρκῶς
δοκιμαθὲν, παρασκευαζόμενον δὲ δια συν-
θέσεως βουτυλοχλωριδίου μετὰ ἀντιπυρί-
νης. Ὑπνωτικὸν καὶ ἀναισθητικόν. [P.N.B.]

Βουτυρογαλακτικὸν ὄξύ. Βλ.
Οἰζουτυρικόν.

Βουτυρόδενδρον ἢ βουτυρο-
σπερμον Butyrospermum (Bot.). Γένος
αὐτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Σαπωνιδῶν.
Βλ. τοῦ Παρκίτου εἶναι δένδρον φυόμενον
εἰς τὰς δυτικὰς ἀκτὰς τῆς Ἀφρικής, παρά-
γον σπόρους περιέχοντας λιπαράν τινα
οὐσίαν, ἥτις ἐξαγομένη δια ζέσεως δέν ταχυ-
ψύει καὶ χρησιμοποιεῖται ὡς βούτυρον γνω-
στὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα beurre de Galam, ἢ beure
de Karité.

* **Βουτύρου.** Χωρίον τοῦ δήμου Καρ-
πενησιῶν, ἔχον 358 κατ. τῷ 1896.

* **Βουφράδος** δῆμος τῆς Τριφυλίας.
ἔχει 8,460 κατ. τῷ 1896.

* **Βόχουμ** (Bochum). Πόλις τοῦ δια-
μερίσματος Ἀρνσπεργ τῆς πρωστ. Βαστα-
λίας, ἔχουσα 53,842 κατ. τῷ 1895.

* **Βραβάντη** (Brabant). Ὁ πληθυσμὸς
τῆς χώρας αὐτῆς εἶχε τῷ 1899 ὡς ἑξῆς:
1) ἡ ὀλλανδικὴ Βόρειος Β. ἤριθμοι
558,845 κατ. — 2) ἡ βέλγικὴ ἐπαρ-
χία Ἀμβέρσης 825,156. — 3) ἡ βέλγικ-
ὴ Β. 1,280,909 κατ.

* **Βραγκιανᾶ.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου
Ἀγρᾶφων τῆς Εὐρυτανίας, ἔχον 716 κατ.
— 2) Κώμη τοῦ δήμου Ἀργιθέας, ἔχουσα
942 κατ. τῷ 1896.

Βραγκιακαὶ σχισμαὶ καλοῦνται
ἐμβρυολογικῶς τὰ ἐπιμήκη χάσματα ἅπερ
διαπλάσσονται κατὰ τὰς πρώτας φάσεις τῆς
ἐμβρυογονίας τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τοῦ μέσου
πετάλου κατὰ τὸ πρόσθιον ἢ κεφαλικόν ἄ-

κρον τοῦ ἐμβρύου, ἐκατέρωθεν τῆς κοιλότη-
τος τῆς κεφαλικῆς καλύπτρας. Ἐπὶ πάντων
τῶν ἀνωτέρων σπονδυλωτῶν αἱ σχισμαὶ
αὗται ἐμφανίζονται παροδικῶς κατὰ τὴν
ἐμβρυϊκὴν ζωὴν ἐξαφανίζονται μετὰ ταῦτα.
μόνον δὲ ἐπὶ τῶν ἰχθύων καὶ τινῶν κατώ-
τάτων σπονδυλωτῶν ἐπιδιαμένουσιν ἰσοβίως.
Τὰ μετὰ τῶν σχισμῶν τούτων μέρη τοῦ
μέσου βλαστικοῦ δέρματος βαθμηδὸν παχύ-
νονται καὶ σχηματίζουσι τὰ βραγχία καὶ
λεγόμενα τὸ ξα, τέσσαρα τὸν ἀριθμὸν.

Βραγχίουρα (Ζωολ.). Ὀμάς παρα-
σίτων ὑπαγομένη εἰς τὰ Κοπέποδα, ἐκπρο-
σωπούμενη ὑπὸ τοῦ γένους τῶν Ἀργούλων
(βλ. λ) καὶ κληθεῖσα οὕτως ἐκ τοῦ γεγο-
νότος ὅτι τὸ εὐραῖον ἢ κοιλιακὸν μέρος τοῦ
σώματος τῶν εἰς αὐτὴν ὑπαγομένων ἐντό-
μων χρησιμεύει πρὸς τὴν δια βραγχίων
αναπνοήν.

Βραγχίπους, Branchipus (Ζωολ.).
Γένος Μαλακαστράκων Βραγχιπόδων, περι-
λαμβάνον περί τα 12 εἴδη διακτώμενα ἐντὸς
γλυκίων ὑδάτων στασίμων ἢ ἡρέμα κινου-
μένων. Χαρακτηριστικὰ σῆμα κριωτόν,
ἐπίμηκες, ἀνευ στερροῦ καλύμματος, κε-
φαλὴ διακεχωρισμένη τοῦ σώματος, 11
ζεύγη φυλλοειδῶν ποδῶν πρὸς νῆξιν, κοιλία
εἰς 9 δακτυλίων.

* **Βράδφορντ** (Bradford). Ἀγγλικὴ
πόλις 1) ἐν Λαγκαστρία, ἔχουσα 19,983
κατ. (1891). — 2) ἐν Ἑσsex, μετὰ 279,809
κατ. (1901).

* **Βραῖλα.** Ἡ πρωτ. αὐτῆ νομῆ ἐν
Ῥωμανία εἶχε τῷ 1899 κατ. 58,393, ὃ δὲ
νομὸς 147,006.

Βραῖλα. Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγινίου
τῆς ἐπαρχίας Δωριδος, ἔχον 140 κατ.

* **Βράϊτ** (John Bright). Ἀπέθανε τῇ
13/27 Μαρτίου 1889.

* **Βράϊτον** (Brighton). Πόλις τῆς ἀγγλ.
κομτείας Σούσσεξ, μετὰ 123,478 κ. 1901.

Βρακωνίδαι ἢ ψευδεῖχνευσ-
νίδαι (Ζωολ.). Οἰκογένεια ὕμενοπτέρων
διάμεσος τῶν Ἰχθυομονιδῶν καὶ τῶν Χαλκιδι-
διδῶν. Ἐντομα ὧν αἱ σκαδόνες παρασιτοῦ-
σιν ἐπὶ τῶν σκαδόνων τῶν Κολεοπτέρων,
διὸ καὶ πολυτίμους ὑπερσίας παρέχουσιν
εἰς τὸν ἀνθρώπον ὡς συμβαλλόμενα εἰς
καταστροφὴν ἀνυπολογίστου ἀριθμοῦ βλα-
βερῶν εἰς τὰ δάση ἐντόμων. Πρότυπον
γένος εἶναι ὁ Βράκων.

* **Βράμς** (Γω. Brahms). Ἀπέθανε τῷ
1897 ἐν Βιέννῃ.

* **Βρανᾶ.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Μαρ-
θῶνος ἐν Ἀττικῇ, ἔχον μόλις 36 κατ. καὶ
λαβὼν τὸ ὄνομα ἐκ τῆς ἐπιφανοῦς ὁμωνύμου
Βυζαντινακῆς οἰκογενείας, ἥς μέλη θὰ εἶχον

κτήματα αὐτοῦ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Μυρτσενβίαν τῆς Ἡλείας, ἔχον 107 κατ.

* **Βρανδεμβούργον** (Brandenburg).

1) Ἐπαρχία τῆς Πρωσίας, καταλαμβάνουσα ἀνέναντι τοῦ Βερολίνου ἐμβα. 39.835 τετρ. καὶ 2.821.695 κατ. (1895). — 2) Πόλις ἐν τῷ πρωσσικῷ νομῷ Πότσδαμ, μετὰ 42.690 κατ.

* **Βρανζέ.** Χωρίον τοῦ δήμου Ὀρχομενοῦ, ἔχον 413 κατ.

Βραντώρ. (Pierre de Bordeilles, Seigneur de Brantôme). Γάλλος συγγραφεὺς τοῦ 16^{ου} αἰῶνος (1540—1614), ἐπισκεφθεὶς ὡς περιηγητὴς καὶ ὡς στρατιωτικὸς τὴν Ἱταλίαν, Ἰσπανίαν, Πορτογαλίαν, Σκωτίαν καὶ Ἀγγλίαν. γνωστὸς δὲ ἐκ τῶν Ἀπομνημονευμάτων (Mémoires), ἐν οἷς περιγράφει τὰ κατὰ τοὺς χρόνους αὐτοῦ οὐχὶ ὡς ιστοριογράφος, ἀλλὰ ὡς παρατηρητὴς. Μόλις τῷ 1665 ἐτυπώθη μέρος αὐτῶν, τὴν δὲ καλλίστην ἐκδοσὶν ἐδημοσίευσεν ὁ Lalanne (Π. 1865—82). Τὰ διάφορα μέρη φέρονται ὑπὸ ἰδίους τίτλους ὡς Vies des hommes illustres et des grands capitaines étrangers (ἄλλο μέρος français), Vies des dames illustres (ἄλλο μέρος galantes) κτλ.

Βράουλα. Braula (Ζωολ.). Ἔντομα ἀτέλη, ἀνευ ὀρθαλμῶν, ἀνευ πτερῶν. Τὸ μόνον γνωστὸν εἶδος εἶναι Β. ἡ τρυλὴ, παρασιτοῦσα ἐπὶ τοῦ προθώρακος τῶν μελισσῶν καὶ ἰδίᾳ τῆς βασιλίσσης καὶ τρεφομένη ἐν μέλισσῃ, ὅπου ἀναγκάζεται νὰ ἐξεμῇ ἢ μέλλισσα, ἢ ἢ γλώσσα διερεθίζεται ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τῶν ποδῶν τοῦ ἐντόμου.

Βρόουνινγκ (Rob. Browning). Ἀγγλὸς ποιητὴς, ὅστις ἐγένν. 1812 ἐν Λονδίνῳ, ἀπέθανε δὲ τῷ 1889 ἐν Βενετίᾳ καὶ ἐτάφη ἐν τῷ ναῷ τοῦ Οὐστριντσερ. Ἦδη ἀπὸ τοῦ 1833 ἤρξατο δημοσιεύειν ποιήματα καὶ δράματα. Ἀπὸ τοῦ Μίλτωνος οὐδεὶς ἄλλος τῶν Ἀγγλῶν ποιητῶν συνήκου τσαούτην ὅσῃν ὁ Β. γλωσσικὴν εὐστρορίαν καὶ καλαισθησίαν μετὰ φιλοσοφικῆς μορφώσεως. Τῷ 1881 ἰδρύθη ἐν Λονδίνῳ ἰδίᾳ ἑταιρεία σκοπὸν ἔχουσα τὴν παράστασιν τῶν δραμάτων καὶ τὴν διάδοσιν καὶ ἐρμηνείαν τῶν ἐννίστε δυσνοήτων ποιημάτων αὐτοῦ. Καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ Ἐλισάβετ Barrett B. κέντηται περίφημον ὄνομα ἐν τῇ ἀγγλ. φιλολογίᾳ διὰ τὰ ὥραία ποιήματά της, ἀπὸ θ. δ' ἐν Φλωρεντίᾳ, ἐνθα ἔζησαν ἀμρότεροι 1846—1861.

* **Βρασιλία.** Ἡ ὀμοσπονδιακὴ αὕτη δημοκρατία τῆς Ν. Ἀμερικῆς εἶχε τῷ 1890 14,333,915 κατ., εἰς οὓς προσθετέον ἀκόμη περ. 600 χιλ. ἀγρίων Ἰνδῶν. Τὰ νεώτερα συμβάντα ἐν τῇ ἱστορίᾳ αὐτῆς συνοψίζονται ὡς ἑξῆς: Ἐπὶ τῆς κυβερνήσεως τοῦ προέδρου Πειζότου ἐπανειλημμένως ἐγένοντο

ἀνταρσίαι, ὡς ἐν ταῖς πολιτείαις Μάτε Γρόσσο καὶ Ῥίο Γράνδε δὲ Σούλ (1892 καὶ 1893). Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ πρωτεύουσῃ Ῥίο-δε-ΐανείρῳ κατὰ Σεπτ. 1893 ὁ στόλος ὑπὸ τὴν ναύαρχον Μέλλιν ἐπανέστη καὶ ἐβρομβάρδιτε τὴν πόλιν, ἣ δὲ ἐπανάστασις ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ τὰς νοτίους πολιτείας. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξῷ ὁ Πειζότος ἐκομίστατο πλοῖα ἐκ τῆς Βορ. Ἀμερικῆς καὶ οὕτως ὑπετάγησαν οἱ ἐπαναστάται. Διαρκούσης ἔτι τῆς ἐπαναστάσεως (1894) ἐξελέγη πρόεδρος ὁ Βάρρος, τῷ δὲ 1898 ὁ Σάλλας, ὅστις παρὰ τὴν καλὴν θέλησίν του δὲν ἠδυνήθη ἀκέραια νὰ ποιῇ ἐκποδῶν τὰ ἀποτελέσματα τῆς προγενεστέρως κακῆς διοικήσεως. Διαφοραὶ μετὰ τῆς Βολιβίας καὶ τῆς Γαλλίας ἐνεκα τῶν συνόρων διηθετήθησαν εἰρηνικῶς.

* **Βρασίων** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Κλουβρίας, ἔχει 2,609 κατ. τῷ 1896.

Βρασσιχὴ, Brassica L. (Bot.). Γένος τῆς οἰκογεν. τῶν Σταυρανθῶν, οὗ τὰ εἶδη λίαν εὐχρηστὰ ὡς λαχανικὰ καὶ βιομηχανικὰ φυτὰ. Τὰ κοινότερα εἶδη εἰσὶ Β. ἡ λαχανώδης (B. oleracea L. ἡ κρᾶμβη τῶν ἀρχαίων) μετὰ τῶν πολλῶν παραλλαγῶν αὐτῆς, οἷαι αἱ ὑπὸ τὰς κοινὰς ὀνομασίας γνωστῆς λᾶχανα, μᾶκπα, βέρτζουλο, κρᾶμπουῦνι, κρᾶμπου, λᾶχανο, κλωνοπίδι, ἡ κρᾶνναμπιδι (B. oleracea var. botrytis), μπρόκολο, παρὰπούλι κτλ., καὶ Β. ἡ ράπυς (B. Rapa L.) καὶ Β. τὸ νᾶπυ (B. Napus L.), ὧν αἱ ρίζαι γογγυλώδεις καὶ ἐδωδιμοὶ (κων. γούλια καὶ ραβέας). Παραλλαγαὶ δευτέρων, ὧν τὰ σπέρματα ἐλαιοῦχα (var. oleifera, ἐλαιοκράμβη) εἶναι φυτὰ βιομηχανικὰ ἐκ τῶν σπουδαιότερων, πολλαχού ἐν τῇ Β. καὶ Δ. Εὐρώπῃ καλλιεργούμενα (γερμ. Raps ἢ Repe, γάλλο. Colza), [Θ.Χ.]

Βρασσικόν, Brassicon (Φαρμ.). Νεώτατον φάρμακον ὡρελκὸν κατὰ τῆς νεφρολιθίας καὶ συγκείμενον ἐκ 2 μ. πτητικοῦ ἐλαίου μίθης, 6 μ. καρουᾶς, 4 μ. θεάκου αἰθέρος, 12 μ. οἰνοπνεύματος καὶ 6 σταγόνων πτητικοῦ σινιπελαίου.

* **Βρασταμίτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Πέτρας τῆς ἐπαρχ. Λεβαδείας, ἔχον 340 κατ.

* **Βράτσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Τανάγρας, ἔχον 418 κατ. 1896.

* **Βρατσίστα.** Χωρ. τοῦ δήμου Τετραφυλίας, ἔχον 422 κατ. τῷ 1896.

* **Βράχα.** Χωρίον τοῦ δήμου Κτιμονίων τῆς Εὐρυτανίας, ἔχον 954 κατ.

* **Βραχάσι.** Πρωτ. ὀμωνύμου δήμου (2,635 κατ.) ἐν τῇ ἐπαρχ. Μιραμπέλλου τῆς Κρήτης, ἔχουσα 1489 κατ. τῷ 1900.

Βραχάταγα. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀρεος, Κάτ. 224 τῷ 1896.

* **Βραχάτι.** Χωρίον τοῦ δήμου Κορινθίων, ἔχον μετὰ τοῦ ὅρου 600 κατ.

Βραχεῖα κλεισίς. Βλ. Ἑλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Βραχιόνιος ἀπονεύρωσις ἡ περὶ τὸν ἰα. Βλ. Βραχίων ἐν τ. Γ' σελ. 80.

Βραχιόνιος ἀρτηρία (Ἀγγειολ.). Κλάδος τῆς μασχαλιαίας ἐκτεινόμενος ἀπὸ τοῦ κατωτέρου χεῖλους τοῦ μείζονος θωρακικοῦ μέχρι τῆς πτυχῆς τοῦ ἀγκύονος, ἐνθα διασχιζέται εἰς τὴν κεραιδικήν καὶ τὴν ὠλενικήν ἀρτηρίαν. καὶ παρακολουθεύμενος ὑπὲρ τοῦ φλεβίου, ὡν ἡ παχύτερα καίται ἐπὶ τῷ ἐντὸς τῆς ἀρτηρίας.

Βραχιόνιος μὺς πρόσθιος (Ἀνατ.) ἔστι βραχίον ὡς ἐν κ. ἐξ. Μὺς τοῦ ἄνω ἀγκρου, καίμενος πρὸ τῆς ἀγκωνιαίας ἀρθρώσεως κατὰ τὸ πρόσθιον καὶ κατωτέρον μέρος τοῦ βραχίονος καὶ προσφύμενος ἀνωθεν μὲν ἐπὶ τοῦ πρόσθιου χεῖλους καὶ τῆς ἐσω καὶ ἐξω ἐπιφανείας τοῦ βραχιονίου ὀστέου, κατωθεν δὲ ἐπὶ τῆς κορωνοειδοῦς ἀποφύσεως τῆς ὠλένης. Β. μ. ὡς ἐπὶ σθ. βλ. Τρικέραλος. — Β. π. ἐγμ. α. καλεῖται τὸ ἐν τῇ διαπλοκῇ τῶν πρόσθιων κλάδων τῶν τεσσάρων τελευταίων αὐχενικῶν σφυγμῶν καὶ τῆς πρώτης νωτιαίας ἀποτελούμενον νευρικὸν πλέγμα.

Βραχιονοκεραιδικὸς καλεῖται ὁ ἐξω πλάγιος σὺνδεσμός τῆς ὀμωνύμου ἀρθρώσεως.

Βραχιονοκεφαλικὴ φλέψ ἡ τοῦ ἀνώμου (Ἀγγειολ.). Κορμὸς φλεβικὸς ἀποτελούμενος ἐκ τῆς συγχλαδώσεως τῆς ἐσω σφαγιτίδος καὶ τῆς ὑποκλειδίου φλέβος καὶ σχηματίζων διὰ συνενώσεως μετὰ τῆς ὀμωνύμου τοῦ ἀντιθέτου πλευροῦ τὴν ἄνω κοίλην φλέβα.

Βραχιονοκεφαλικὸς ἡ ἀνώμου κορμὸς ἔστι ἀνώμου ἀρτηρία (Ἀγγειολ.) καλεῖται ἐπίσημος τις ἀρτηριακὸς κλάδος ἐκφυόμενος ἀπὸ τοῦ πρόσθιου μέρους τῆς κυρτότητος τοῦ ἀρτηριοῦ τῆξος καὶ ἐκτεινόμενος μέχρι τοῦ ἐσω ἀγκρου τῆς δεξιᾶς κλειδός, ἐνθα ἀποσχιζέται εἰς τὴν δεξιάν πρωτογενῇ καρωτίδα καὶ εἰς τὴν δεξιάν ὑποκλειδίον.

Βραχιονοτομία καλεῖται χειρουργικὸς ὁ ἀκρωτηριασμὸς ὀλοκληροῦ τοῦ ἄνω ἀγκρου ἀπὸ τῆς ἀρθρώσεως κατ' ὤμον· μαιευτικῶς δὲ ἐπὶ δυστοκίας ἀπὸ τοῦ σχήματος τοῦ ἐμβρύου ἀποτελεῖ τὸν πρῶτον τρόπον τῆς ἐμβρυοτομικῆς ἐπεμβάσεως ἐπὶ ἀνεπιτέυκτου μετασχηματισμοῦ.

Βραχιονωλενικὸς σὺνδεσμός. Ὁ ἐσω πλάγιος τῆς ἀρθρώσεως τοῦ βραχίου ὀστέου μετὰ τοῦ ὀστέου τῆς ὠλένης.

* **Βραχνί.** Κώμη τοῦ δήμου Καλαβρύτων, ἔχουσα 909 κατ. (1896).

Βραχνοῦ. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγδρου, ἔχον 162 κατοίκους.

Βραχύκομος (Βοτ.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Συνθέτων. Φυτὰ φυόμενα εἰς τὴν Αὐστραλίαν, πόαι μετὰ φύλλων ἐπιρριζῶν ἢ ἐτεροστοιχῶν, ἀρτίων ἢ ὁδοντωτῶν. Ἐν εἶδος, Β. ἡ ἰβερὶδὲς φυτὸς παράγει ὠραία λευκέρυθρα ἄνθη κατὰ τὸ θέρος.

Βρεάλ (Μιχαήλ Bréal). Γάλλος φιλόλογος καὶ γλωσσολόγος, γενν. τῷ 1832 ἐν Λανθάου τοῦ Ῥηνικοῦ Παλαιναύτου ἐξ Ἰσραηλιτῶν γονέων. Ἐσπούδασεν ἐν Βερολίνῳ τὴν πανταριτικήν, μεθ' ἧς μετέβη εἰς Γαλλίαν, ἐνθα ἀπὸ τοῦ 1866 διατελεῖ καθηγητῆς ὡν ἐν τῷ ἐν Παρισίοις Κολλεγίῳ τῆς Γαλλίας καὶ ἐγένετο μέλος τοῦ Ἰνστιτούτου καὶ τῷ 1879 γενικὸς ἐπιθεωρητῆς τῆς ἀνωτέρας σχολ. ἐκπαίδευσως. Μετέφρασεν εἰς τὴν γαλλικὴν τὴν Συγκριτικὴν γραμματικὴν τοῦ Βορρ καὶ ἐγραψε τὴν Ἑρακλῆα καὶ Κάκον (1863), τὰς Εὐρυδινὰς δέλτους (1875), Ἀνάμικτα μυθολογίας καὶ γλωσσικῆς (β' ἐκδ. 1882) καὶ ἄλλα ἔργα. Εἶναι δὲ καὶ ἐνθερμος φιλέλληνας.

* **Βρέδα** (Breda). Πόλις τῆς Βορ. Βραδάντης τῆς Ὀλλανδίας, ἔχουσα τῷ 1890 κατ. 26,097.

Βρέκνοκ (Brecknock). Κομπεία τῆς ἀγγλικῆς Οὐαλίας, ἔχουσα ἐμβ. 1.862 τχμ. καὶ 57,031 κατ., οὗσα δὲ ὀρεινὴ καὶ παράγουσα σίδηρον. Ἡ ὀμωνύμος πρωτεύουσα ἔχει 5,646 κατ.

* **Βρεμερχάδεν.** Ἐπίγειον τῆς Βρέμης, ἔχον τῷ 1895 κατ. 20,323.

* **Βρέμη** (Bremen). Ἐλευθερά πόλις τῆς Γερμανίας, ἔχουσα τῷ 1876 κατ. 141,894, μετὰ δὲ τῆς ὅλης περιοχῆς (κυρίως τῶν ἐπισειῶν Φέγσαλ καὶ Βρεμερχάδεν) 196,404 κατ.

Βρεννεβέλλη. Θέσις παρὰ τὸν ποταμὸν Εὐρον (Eure) διάσκημος διὰ τὴν γενομένην ἐκεῖ μεγάλην μάχην τῷ 1119 μετὰ τοῦ Ἑρρίκου Δ', βασιλέως τῆς Ἀγγλίας, καὶ Λουδοβίκου Σ' τῆς Γαλλίας ἡττηθέντος.

Βρέννερ (Brenner) καλεῖται δίοδος τῶν Ἀλπεων τοῦ Τυρόλου πρὸς Νότον τοῦ Ἰννσμπρουκ, ἐν ὕψει 1,362 μ. ὑπὲρ τὴν θάλασσαν.

* **ΒρέσθENA.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Οἰνοῦντος, ἔχουσα τῷ 1896 κατ. 1,202.

* **Βρεσκία** (Brescia). Πόλις τῆς Ἰταλίας, ἔχουσα τῷ 1898 κατ. 68,542, ἡ δὲ ἐπαρχία 500,702.

* **Βρεσλαύα** (Breslau). Ἡ δευτέρα

κατὰ τὸν πληθυσμὸν πόλις τῆς Πρωσίας, πρωτεύουσα δὲ τῆς Σιλεσίας καὶ τοῦ ὁμωνύμου νομοῦ. Εἶχε τῷ 1897 κατ. 378,250, ὁ δὲ νομὸς 1,637,885.

* **Βρέστ-Λιτώδσκ.** Ἡ πρωτ. αὐτῇ περιφερείας (4893 τγμ. μετὰ 219,763 κατ.) ἐν τῷ ῥωσ. κυβερνεῖω Γρόδνο εἶχε τῷ 1897 κατ. 46,542, ὧν $\frac{1}{4}$ Ἰουδαῖοι.

* **Βρεσενίτσκι.** Χωρ. τοῦ δήμου Τετραφυλίας. Κατ. 839 τῷ 1896.

* **Βρέστη** (Brest). Τὸ σπουδαιότατον τοῦτο ἐπίνειον τοῦ πολυμικροῦ στόλου τῆς Γαλλίας εἶχε τῷ 1896 κατ. 64,144 (ὁ δήμος 74,538).

Βρεστόν. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀλφρείρας. ἔχον 231 κατ. τῷ 1896.

Βρεταννικὴ τοῦ Διοσχορίδου εἶναι ἡ Βεττονικὴ (βλ. λ.). [Θ.Χ.]

Βρεταννικὸν Βελουτσιστάν.

Νέα κτήσεις τῆς Μεγάλῃς Βρεταννίας, καταλαμβάνουσα τὴν ΒΑ. γωνίαν τοῦ Βελουτσιστάν (βλ. λ.) πρὸς Ν. καὶ Α. τοῦ Ἀφγανιστάν. Τὸν πυρῆνα ἀποτελοῦσι μέρη τινὰ παραχωρηθέντα τῷ 1879 ὑπὸ τοῦ Ἀφγανιστάν. εἰς ᾧ προσετέθησαν ἄλλα τῷ 1880 καὶ 1889, ὅπερ πάντα τῷ 1889 ἠνώθησαν εἰς ἐπαρχίαν τῆς αὐτοκρατορίας τῶν Ἰνδιῶν ἐμβ. περ. 35 χιλ. τγμ. μετὰ 172,687 κατ.

Βρεταννικὸν Ὀνδούρας. Ἀγγλικὴ ἀποικία. κατεμένη ἐπὶ τῆς Ἀνατ. ἀκτῆς τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικῆς, πρὸς Ν. τοῦ Μεξικού. Κατάλαμβάνει ἐμβ. 21,475 τγμ. μετὰ πολλῶν λιμνῶν καὶ ἑλῶν ἐν τῷ Βορ. τμήματι. εἶναι δ' ὀρεινὴ ἐν τῷ Νοτίῳ. Κατ. 34,747, οἱ πλείστοι μαῦροι καὶ μιγάδες. Κύρια ἀντικείμενα τῆς ἐξαγωγῆς εἶναι τὰ προϊόντα τῶν δασῶν. Κατελήθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν κατὰ τὸν 12' αἰῶνα, κυρίως ὅμως ἀποικία ἀκηρύχθη τῷ 1853.

Βρετμπούγα. Χωρίον τοῦ δήμου Τροπαίων τῆς Γορτυνίας, ἔχον κατ. 499.

Βρεττία. Βλ. Καλαβρία.

Βρζεζάνυ (Brzezany). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῇ αὐστριακῇ Γαλικίᾳ, ἔχουσα 11,244 κατ. Πολωνούς.

Βριαλμών (Henri Alexis Brialmont). Βέλγος στρατηγὸς καὶ στρατιωτικὸς συγγραφεὺς, γενν. 1821 ἐν Βένλῳ. Εὐθὺς σχεδὸν ὡς εἰσῆλθεν ὡς λοχαγὸς εἰς τὸ γεν. ἐπιτελεῖον (1855), ἐγένετο περίφημος ἐν πάσῃ τῇ Εὐρώπῃ διὰ τὸ λαμπρὸν σχέδιόν του τῆς ὀχυρώσεως τῆς Ἀμβέρσης, ἐνῶ ἐν στενοτέρῳ κύκλῳ ἦτο ἤδη γνωστὸς διὰ τὰ διάφορα στρατιωτικὰ του συγγράμματα. Ἐκτοτε οὐ μόνον πλείστα ὅσα ἐδημοσίευσεν ἔργα, πρὸ πάντων περὶ τῆς ὀχυρωτικῆς, ἀλλὰ καὶ προσελήθη ὕστερον ὑπὸ

διαφόρων ξένων κρατῶν εἴτε ἵνα σχεδιάσῃ τὸ ὀχυρωτικὸν σύστημα αὐτῶν (ὡς ὑπὸ τῆς Ῥωμανίας), εἴτε τοῦλάχιστον νὰ δώσῃ συμβουλὰς τινὰς (ὑπὸ τῆς Ἑλβετίας, Βουλγαρίας καὶ Τουρκίας). Τῷ 1892 ἐκτεθεὶς ὡς ὑποψήφιος βουλευτῆς παρῆνθέῃ τῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ, ἐν ᾗ εἶχε τὸν βαθμὸν ἀντιστρατήγου.

Βρζάνσκ (Brjansk). Πρωτ. περιφερ. (6,901 τγμ. μετὰ 205,992 κατ.) ἐν τῷ ῥωσ. κυβερνεῖω Ὁρέλ ἢ Ἀρβλ. κατεμένη ἐπὶ τοῦ πλωτοῦ Δέσνα. ἔχει 23,520 κατ. καὶ ἀκμαῖον ἐμπόριον καὶ βιομηχανίαν (μεταξὺ ἄλλων μέγα ἐργαστάσιον πυροβολικοῦ).

* **Βρίδ-λὰ-Γαϊλιάρδ.** Ἡ πόλις αὐτῇ τοῦ γαλλ. νομοῦ Κορρεζ εἶχε τῷ 1896 κατ. 12,771.

Βρίγκ (Brieg). Πρωτεύουσα περιφερ. ἐν τῷ πρωσσικῷ νομῷ Βρεσλαύας, μετὰ 23,114 κατ. τῷ 1900.

* **Βριδζπορτ** ἢ Βρίτζπορτ (Bridgeport). Ἐπίνειον τῆς Βορείουαμερ. πολιτείας Κοννεκτικούτς, ἔχον τῷ 1900 κατ. 70,996 καὶ ἀκμαῖαν βιομηχανίαν.

Βριλλὰ-Σαβαρίνος (Anthelme Brillat-Savarin). Γάλλος συγγραφεὺς, γενν. 1755 ἐν Belley, ᾗς ὑπῆρξε καὶ δήμαρχος μέχρι τοῦ 1792, ὅποτε ἠναγκάσθη ἐκ πολιτικῶν λόγων νὰ διαρύχῃ εἰς τὴν Ἑλβετίαν καὶ εἰς τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν. Τῷ 1796 ἐπανελθὼν εἰς Γαλλίαν, κατεῖχε διαφόρους δημοσίας θέσεις καὶ ἀπέθανε τῷ 1826 ὡς σύμβουλος τοῦ Ἀκυρωτικοῦ. Σχεδὸν πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐξεδόθησαν ἀνωνύμως, μόλις δὲ μετὰ τὸν θάνατόν του ἐγένετο γνωστὸν ὅτι ὑπῆρξε συγγραφεὺς τοῦ πλήρους πνεύματος καὶ εὐθυμίας ἔργου Physiologie du goût (α' ἐκδ. 1825), ὅπερ πολὺ ἀναγινώσκεται καὶ νῦν ἀκόμη καὶ μετεφράσθη εἰς πλείστας ἄλλας γλώσσας.

* **Βριλλαντίνη**, Brillantine. Κοσμητικὸν τῶν τριγῶν τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ γενείου, παρέχον στιλπνότητα μεγάλην (ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα) καὶ συγκείμενον ἐκ μιγμάτος 6 μ. κικίνου ἐλαίου, 5 μ. ἐλαίου ἐλαίων καὶ 6 μ. ὕδατος Κολωνίας.

* **Βρίνα** ἢ Βρύνα. Χωρ. τοῦ δήμου Σκιλλοῦντος. Κατ. 741 τῷ 1896.

Βρίνικος. Χωρ. τοῦ δήμου Ἐλουζ. Κατ. 192 τῷ 1896.

Βρίξεν (Brixen). Πρωτ. διαμερίσματος καὶ ἔδρα ἐπισκόπου ἐν τῇ αὐστριακῇ Τυρόλῳ, ἔχουσα 5,243 κατ. καὶ γλυκύτατον κλίμα.

Βρισσώ (Jean Pierre Brissot). Γάλλος πολιτικὸς ἀνὴρ, γενν. 1754 ἐν Σάρτρῃ καὶ ἀποθ. τῇ 31 Ὀκτ. 1793 ἐπὶ τοῦ ἱερῶ-

ματός. Ένεκα τῶν διαφωτιστικῶν καὶ ἀντι-μοναρχικῶν δημοσιευμάτων του ἐφυλάκισθη τῷ 1784 ἐν τῇ Βασιλίᾳ ἐπὶ τινὰς μῆνας. Δευτέραν δὲ φυλάκισιν διέφυγε μεταβὰς εἰς Λονδίνον. Ἐπιστρέψας δ' εἰς Παρίσιους ἔζησε τῷ 1788 τὴν Ἑταιρείαν τῶν φίλων τῶν Μαύρων καὶ εἰργάσθη ὑπὲρ ταύτης ἐν Ἀμερικῇ. Κατὰ τὴν γὰρ ἐπαναστάσιν ἐξήγειρε τὸν λαὸν διὰ τῆς ἐφημερίδος Ὁ Γάλλος πατριώτης. Γενόμενος δὲ μέλος τῆς Ἑθνικῆς συνέλευσεως ἦτο ἀρχηγὸς ἰδίου κόμματος, ὅπερ εἶτα συνεχωνεύθη μετὰ τῶν Γερουδίνων, ὧν παρόντων συνελήφθη, συνέγραψε δ' ἐν τῇ φυλακῇ Ἀπομνημονεύματα περὶ τῶν συγχρόνων καὶ τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως (τελευταία ἐκδ. ἐν Παρίσι τοῖς 1878).

Βρισσών (Eugène Henri Brisson), Γάλλος πολιτικὸς ἀνὴρ, γεννηθεὶς τῷ 1835 ἐν Πιούρρη. Ὡς δικηγόρος ἐν Παρίσι τοῖς ἐστρά-τη καὶ πρὸς τὴν πολιτικὴν, ἀπὸ δὲ τοῦ 1871 διετέλεσε μέλος τῆς Ἑθνικῆς συνέ-λευσεως καὶ κατόπιν τῆς Γαλλ. βουλῆς, ἥς ἐγένετο τῷ 1881 καὶ πρεσβὸς. Τῷ 1885 ἐσχημάτισεν ὑπουργεῖον, ἐν ᾧ ἐκάπε τῆς πρεσβείας ἀνέλαβε τὸ χαρτοφυλάκιον τῆς Δικαιοσύνης, ἐπειδὴ δ' ὅμως ἡ βουλὴ κατὰ Δεκέμβριον ἐψήφισε τὴν διὰ τὸ Τορκίνον πίστωσιν μετὰ μικρᾶς μόνον πλειοψηφίας, παρτήθη. Μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Γρεβύ (Δεκ. 1887) ἔλαβεν ὡς ὑποψήφιος πρεσ-βὸς τῆς δημοκρατίας μόνον 26 ψήφους, ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Καρνώ (1894) 191 καὶ μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Καζι-μίρ-Περιέ (1895) 361 ψήφους. Κατὰ Δεκ. 1894 ἐξελέγη πάλιν πρεσβὸς τῆς Βουλῆς, καὶ ἐκλεγείς δὲ τῷ 1898 ἐγένετο τῇ 28 Ἰουνίου (ν.) πάλιν πρωθυπουργὸς εἰς-σπαστικοῦ ὑπουργείου καὶ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν, καὶ ὡς τοιοῦτος ἀνέστηρε μὲν ὑπὲρ ἀναθεωρήσεως τῆς δίκης Δρεΰ-ρὸς, ἀλλ' οὕτως ἐπῆνευγε καὶ τὴν πε-ρὶ αὐτοῦ καὶ παρτήθη τῇ 25 Ὀκτ. (ν.).

* **Βρίστολ** (Bristol). Ἡ ἐμπορικὴ πόλις αὕτη πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητίας Γλῶστερ εἶχε τῷ 1899 κατ. 320,911.

Βρυχθίνη (Χημ.) ἡ νηρεΐνη ἢ καὶ κοινὰ σίνη καλεῖται ἁμορρὸς τις κίονος λευκῆ, πικροτάτη, δυσδιάλυτος, ἀνα-γλυμένη εἰς τὰ ἀλκαλοειδῆ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀποκυνσιδίων καὶ ἐνυπάρχουσα ἐν τῷ οὐλοῦ καὶ τῷ σπέρματι τοῦ ἐν ταῖς Ἰνδίας φεομένου βένδρου Βρυχθίνας ἢ Νηρίου τοῦ ἀντιδυσεντερικοῦ.

Βροδιαιία (Brodiaea). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Δειροειδίων, περι-λαμβάνειν ἡ εἶδη φυόμενα εἰς τὰς ἐξωτὴν τροπικῶν γῶρας τῆς Ἀμερικῆς. Φυτὰ βολ-εῖται μετὰ φύλλων ἐπιρριζίων στενῶν,

ἀνθέων σκιαδομόρφων καὶ περιανθίου κω-δωνοειδοῦς ἢ γρανοειδοῦς ἐξαιρέτου. Καλ-λιεργεῖται ἐν εἶδος, Β. ἡ μ ο ν α ν θ ῆ ς, πρὸς παραγωγὴν κοσμητικῶν πλαισίων ἐν τοῖς κήποις. καλυπτομένων κατὰ τὴν ἀνοιξιν ὑπὸ ὠραίων λευκῶν ἢ ὡχροκυάνων ἀνθέων.

* **Βρόδν** (Brody). Πρωτ. διαμερισμα-τος ἐν τῇ αὐστριακῇ Γαλικίᾳ, ἔχουσα 17,360 κατ. (1890), ὧν $\frac{2}{3}$ Ἰουδαῖοι δια-τηροῦντες μέγα ἐμπόριον.

Βροκίνης Λαυρέντιος. Ἑλληὺ λογογράφος γενν. ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1847. Ἐξεπαίδευσθη ἐν Κερκύρᾳ καὶ ἐπέσθη εἰς ἐρέυνας ἐν τῷ ἀρχαιοφυλακείῳ Κερκύρας πρὸς σύνταξιν ἰδίας βιογραφικῶν διαπρεπῶν Κερκυραίων. Ἐδημοσίευσε : «Βιογραφικὰ σχεδάρια τῶν ἐν τοῖς γραμμασιν. ὠραῖαις τέχναις καὶ ἄλλοις κλάδοις τοῦ κοινωνι-κοῦ βίου διαπρεψάντων Κερκυραίων ἀπὸ τῶν μέσων τῆς παρελθούσης ἐκατονταετηρίδος μέχρι τῶν ἀρχῶν τῆς ἐνεστώσης» (ἐν Κερ-κύρᾳ 1877), «Νικηφόρος Θεοτόκης» ἐν Κερκύρᾳ 1844, «Περὶ τῶν ἐτηρίων τελου-μένων ἐν Κερκύρᾳ λιτανειῶν τοῦ Θ. Λει-φονοῦ τοῦ Ἀγίου Σπυρίδωνος καὶ τῆς ἐν ἐτῇ 1716 πολιορκίας τῆς Κερκύρας» (ἐν Κερκύρᾳ 1888), «Ὁ ἐπὶ ἐνετοκρατίας τει-χισμός τοῦ κερκυραϊκοῦ ἁστέως 1570—1588 καὶ ἡ Βασιλικὴ Πύλη» (ἐν Κερκύρᾳ 1892). Εἰς τὰς κερκυραϊκὰς ἐφημερίδας «Φιλόπατρις», «Φωνή» κλπ. ἐδημοσίευσε πολλὰ ἱστορικὰ σημεῖωματα ἀφορῶντα τὴν Κέρκυραν. Τῷ 1879 ἐξέδωκε τοῦ Κερ-κυραίου Γεωργίου Προσαλένδου τὰ ἀνέκ-δοτα χειρόγραφα τὰ ἀφορῶντα τῇ κατὰ τὰ δόγματα τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας βί-πτισιν τοῦ ἀγγλοῦ φιλέλληρος κληρικοῦ Γυλιερρόβ. μετὰ βιογραφίας τοῦ Προσαλέν-δου καὶ ἄλλων σχετικῶν σημεῖωσεων.

* **Βρομδέργη** (Bromberg). Πρωτ. νο-μοῦ (οὐχὶ τοποτηρηθείας) τῆς Πρωσίας, ἔχοντος 655,447 κατ. (1895), ἀριθμοῦτα νῦν 46,417 κατ.

* **Βρόμλεϋ** (Bromley). Ἡ πόλις αὕτη, καίμένη πλησίον τοῦ Λονδίνου, εἶχε τῷ 1891 κατ. 21,685.

* **Βροντζμαξ**. Χωρίον τοῦ δήμου Γερουδίων, μετὰ 600 κατ. τῷ 1896.

Βροντόσσυρος (Παλαιοντ.). Ἐρ-πετὴν γιγαντιῶδες (16 μ. μήκους), ἐκταρὲν ἐκ τῆς ἀνωτέρας ἰουρασικῆς διαπλασμοῦ τῶν Βραχωδίων Ὁρέων τῆς Ἀμερικῆς, ἀναγόμενον δ' εἰς τὰ Σουρποδα ἐκ τῆς τα-ξέως τῶν Δεινοσαύρων. Ἀξιοσημειώτως εἶναι ἡ μεταξὺ τοῦ σώματος καὶ τῆς κεφα-λῆς ὑπερβολικὴ δυσανάλογία ἢ κεφαλὴ ἰσοῦται μάλιστα πρὸς ἓνα τῶν νωτιαίων σπον-δύλων.

Βροντώδες ἢ κροτοῦν ὄξύ.

Οὐσία ἀγνωστος ἐστὶ ἐν ἐλευθέρα καταστάσει, σχηματίζουσα δ' ὅμως μετὰ τῶν μετὰλλων ἀργύρου καὶ ὑδραργύρου τὰ λεγόμενα κροτοῦντὰ ἢ βροντώδη ἀλατά.

* **Βρόστανα.** Χωρίον τοῦ δήμου Κλειτορίας, ἔχον 328 κατ. τῷ 1896.

* **Βρόστιανη.** Χωρ. τοῦ δήμου Γόμων, μετὰ 264 κατ. τῷ 1896.

* **Βρούγη** (γαλλ. Bruges). Ἡ πρωτεύουσα αὕτη τῆς βελγικῆς Δυτ. Φλάνδριας εἶχε τῷ 1899 κατ. 53,050.

Βρούκ (Bruck). Ὄνομα δύο πρωτεύουσων περιφερειῶν ἐν Αὐστρία, ἡ μὲν ἐπὶ τοῦ Λαίθα ἐν τῇ Κάτω Αὐστρία, μετὰ 5,134 κατ., ἡ δὲ ἐπὶ τοῦ Μούρ ἐν Στυρία, μετὰ 1,527 κατ.

Βρουκέα Brucea (Bot.). Γένος φυτῶν ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τῶν Σιμαρουβωδῶν, φυομένων κατὰ τὰς τροπικὰς χώρας. Ἡ ρίζα τοῦ εἶδους B. τῆς ἀντιδυσεντερικῆς τῆς Ἀθηναϊκῆς εἰς κόνιν ὠφελεῖ θαυμασίως κατὰ τῆς δυσεντερίας. Ἡ δὲ ρίζα B. τῆς σουματραίας χρησιμοποιεῖται ὑπὸ μορφὴν κόνεως ὡς ἀνθελμινθικόν.

* **Βρουκλυν** (Brooklyn). Ὁ πληθυσμὸς τῆς πόλεως ταύτης, ἀπέναντι τῆς Νέας Ὑόρκης κειμένης, ἀνέρχεται τῷ 1900 εἰς 1,166,582 κατ.

* **Βρουλιᾶς.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Σελλασίας, ἔχουσα 1,180 κατ. τῷ 1890.

Βροῦνζος καλεῖται κοινῶς ὁ βρεῖ-χαλκός ἦτοι τὸ κρατέρωμα.

Βροῦνζος δι' ἀργυλλίου. Κράμα ἀργυλλίου μετὰ 88—90 % χαλκοῦ, χρησιμεύον εἰς τὴν κατασκευὴν κασμημάτων καὶ ἐργαλίων καὶ διακρινόμενον εἰς τὴν μεγάλην σκληρότητα, μονιμότητα, λάμψιν καὶ χροῖαν χρυσοεῖδη ὑπερῶρον.

* **Βρούν** (Err. Brunn). Ἀπέθανε τῷ 1894 ἐν Schliersee τῆς Βαυαρίας. Ἀπὸ τοῦ 1898 ἐκδίδονται τὰ ἐλάχιστα ἔργα αὐτοῦ εἰς 3 τόμους.

* **Βρούξ** (H. K. Brugsch). Μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ χαδίδου Ἰσμαήλ ἐπανελθὼν εἰς Γερμανίαν συνώδευσεν τὸν πρίγκιπα τῆς Πρωσίας Φρειδερίκον Κάρολον τῷ 1883 ἐν μακρᾷ περιηγήσει ἀνατὴν Ἀνατολήν. Εἶτα διατελέσας ἐν διπλωματικῇ θέσει παρὰ τῇ αὐτῇ τῆς Περσίας, ἔζησεν ἐν Βερολίνῳ, ἐπανειλημμένως ὅμως ἐπεπνέσθη πάλιν τὴν Αἴγυπτον καὶ ἀπέθανε τῷ 1894 ἐν Charlottenburg παρὰ τὸ Βερολίον.

Βρούσι. Χωρίον τοῦ δήμου Λυρκαΐας τῆς Ἀργολίδος, ἔχον 210 κατ.

Βροῦτος Γεώργιος. Ἑλλήν γλύπτῃς, γενν. ἐν Ἀθήναις ἐκ γονέων Ἀθη-

ναίων τῷ 1843. Ἐγένετο μαθητὴς τοῦ γλύπτου I. Κότσου ἐν Ἀθήναις, ἐστάλη δὲ τῷ 1866 ὑπότροπος τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως εἰς Ῥώμην, ἐνθα ἐπὶ ἐπὶ ἐτη ἐτελείετο ὑπὸ τοὺς διδασκάλους Tadolini καὶ Gnaccardini. Εἶτα ἐπανελθὼν ἐγκατέστη ἐν Ἀθήναις, διωρίσθη δὲ μετὰ τινα ἔτη καὶ διατελεῖ καὶ νῦν καθηγητὴς τῆς γλυπτικῆς ἐν τῷ Μετσόβῳ Πολυτεχνείῳ. Ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ αναφέρονται τὸν πρὸ τοῦ Πανεπιστημίου ἀνδριάντα τοῦ Κοραΐ, τὸν πρὸ τοῦ Ζαππείου τοῦ Κωνστ. Ζάππα, τὸν πρὸ τοῦ Σταδίου τοῦ Γ. Ἀβέρωφ, τὸν ἐν Αὐαρίῳ τοῦ I. Σερπέρη, διαφορά ἐπιτύμβια ἐν τῷ νεκροταφείῳ Ἀθηναίων, τέλος δὲ τὸν ἐν Ζακύνθῳ ἀνδριάντα τοῦ Σολωμοῦ.

* **Βρουχᾶς.** Χωρίον ἐν Κρήτῃ, ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Φυρνιαῖς. Κατ. 494 τῷ 1900.

Βρουχίδα (Ζωολ.). Οἰκογένεια ἐντόμων κολεοπτέρων, ἥς πρότυπον γένος εἶναι ὁ Βρούχος (βλ. ἐν τ. Γ' σελ. 110).

Βροφφέριος (Angelo Brofferio). Ἰταλὸς ποιητὴς καὶ συγγραφεύς, γενν. 1802 παρὰ τὸ Asti. Ἦδη ὡς φοιτητῆς τῶν Νομικῶν ἔγραψε δράματα. Τῷ 1830 ἐνεκα πολιτικῆς ἀνταρσίας, ἥς μετέσχεν, ἐξουλακίσθη, ἡμνηστεύθη δὲ μετὰ 6 μῆνας, ἐξημεσίευσεν δ' εἰς πολιτικὰ τραγούδια Canzoni piemontesi, ἅτινα προσέειπεν πολλοὺς στίχους. Ἐν τῷ μεταξύ δημοσιόγραφῶν διατέλεσε ἀπὸ τοῦ 1848 μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ συμβάντος τῷ 1866 μέλος τῆς βουλῆς τοῦ Πεδερμοντίου. Πλὴν τῶν διαφόρων ποιημάτων τοῦ ἔγραψε καὶ ἱστορίαν τοῦ Πεδερμοντίου ἀπὸ τοῦ 1814, Ἀπομνημόματα κ.λ., πρὸς δὲ Scene elleniche (Σκηνὰς ἐν τοῦ ἑλλήν. ἀγώνος), ὃν μέρος μεταφράσθη εἰς τὴν Ἑλλην. ὑπὸ Παν. Πανῶ.

Βροχόμαντις. Βλ. Τάβανος.

Βρόχος, κοινῶς οὐ ν ἄ λ α (ναυτ.). Δακτύλιος ἐν σχισμῇ, ἀφιέμενος ἀνωθεν πρὸς σύλληψιν τῆς ἀγκύρας. Ὁ δακτύλιος εἶναι κατασκευασμένος οὕτως ὥστε, ἐφ' ὅσον ἐντείνεται ἡ μία ἀκρὰ, περισφίγγεται τὸ ὑπ' αὐτοῦ συνειλημμένον σκεῦος.

Βρύας. Κώμη τῆς Βιθυνίας, ἀπέχουσα τῆς μὲν Χρυσόπολεως (Σκεύαρι) 16 χιλιόμετρα, τῆς δὲ Χαλκηδόνος (Καδίκιοι) 12 χιλιόμετρα, ὀνομαζομένη δὲ καὶ νῦν Μάλτεπα (λόφος θησαυροῦ). Ἐνταῦθα ὑπῆρχον τὰ φερώνυμα ἀνάκτορα τοῦ Βρύαντος κτισθέντα ὑπὸ Τιβερίου, ἢ κατ' ἄλλους ὑπὸ Θεοφίλου, ὑπεράνω δὲ τῆς κορυφῆς βουνοῦ τινος ἐγγὺς αὐτοῦ κειμένου ἦσαν τὰ φρούριον Πελεκάνων, ὅπερ ἐάλω ὑπὸ τοῦ Ἀρχάν τῷ 1330. [Γρ.Σ.Ι.]

Βρυέννιος Φιλόθεος. Ἱεράρχης τῆς ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, γενν. τῷ 1833 ἐν Ταταούλεις τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐνθα καὶ τὴν πρώτην ἐλάβεν ἐκπαίδευσιν. Τυχὼν τῆς προστασίας τοῦ τότε μὲν μητροπολίτου Κυζίκου, ὕστερον δὲ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ἰωακείμ τοῦ Β', ἀνεδράμῃ εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ Ἱερὰν Θεολογικὴν Σχολήν. Ἀποροίτησας τῷ 1856 ἐχειροτονήθη διάκονος, ἀναγορευθεὶς ἅμα ὑπὸ τῆς Σχολῆς καὶ διδάσκαλος τῆς Θεολογίας καὶ τιμηθεὶς διὰ τοῦ ἐπιθέτου Βρυέννιος, κατὰ τὸ σύστημα τῶν χρόνων ἐκείνων. Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1856 τῇ προστασίᾳ τοῦ Ἰωακείμ καὶ ἀναλώμασι τοῦ Γεωργίου Ζαρίφη ἀπεστάλη εἰς Γερμανίαν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν Θεολογικῶν αὐτοῦ σπουδῶν. Τελειοποιηθεὶς δ' ἐν τοῖς πανεπιστημίοις Λειψίας, Βερολίνου καὶ Μονάχου προσεκληθὼν τῷ 1861 εἰς Κωνσταντινούπολιν ὑπὸ τοῦ Ἰωακείμ καὶ διορίσθη καθηγητὴς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ιστορίας καὶ τῆς ἐρμηνευτικῆς. Τῷ 1863 προεχειρίσθη εἰς πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου καὶ διεδέξατο τὸν ἀείμνηστον αὐτοῦ διδάσκαλον μητροπολίτην Σταυρουπόλεως ὡς διευθυντὴς τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογ. Σχολῆς, παρητήθη δ' ὁμῶς τῆς θέσεως ταύτης μετὰ τὴν ἀπομακρυνσιν τοῦ προστατοῦ του ἀπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου. Ἐπὶ Γρηγορίου τοῦ Σ' κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1867 διορίσθη σχολάρχης τῆς ἐν Φαναρίῳ Πατριαρχικῆς Μεγάλῃς τοῦ Γένους Σχολῆς ἀντὶ τοῦ Εὐσταθίου Κλεοβούλου, προαχθέντος εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς Καισαρείας Καππαδοκίας. Ἐν τῇ θέσει ταύτῃ ὁ Βρυέννιος διατελὼν παρέσχε τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ Γένει ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας διὰ τε τῆς ζωτικῆς διδασκαλίας τῶν θερησκευτικῶν μαθημάτων καὶ διὰ τῶν ἐτησίων σπουδαιωτάτων καὶ γλαφυρῶν ἐκθέσεων αὐτοῦ, ἐν αἷς ἀνεπτύσσοντο ἀξιολογώτατα θέματα ἐκπαιδευτικῆς κλπ. Κατὰ τὸ 1875 ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Β', τὸ δεύτερον ἐκλεγέντος, εἰς Γερμανίαν μετὰ τοῦ ἀρχιμανδρίτου καὶ καθηγητοῦ Ἰωάννου Ἀναστασιάδου, ἵνα μεσάζωσι τοῦ ἐν Βόννῃ συγχροτηθέντος συνεδρίου τῶν Παλαιοκαθολικῶν. Ἐν Βόννῃ διατρίβων ἐγνωρίσθη μετὰ πολλῶν λογίων Ἀγγλῶν, μεθ' ὧν ἐκτιμησάντων τὴν περὶ τὴν Θεολογίαν δεινότητά τοῦ ἀνδρός, συνεβλήθη ὅπως, μεταβὰς εἰς Ἀγγλίαν, ἐπιστατήσῃ εἰς τὴν ἐκδοσιν τῶν Ἐπιστολῶν τοῦ Κλήμεντος, τῇ δαπάνῃ τοῦ ἐν Ὁξφόρδῃ πανεπιστημίου. Ἀλλὰ τὸ σχέδιον τοῦτο δὲν ἐξέπληρώθη, διότι ἐπισήμως ἀνεκρινότο αὐτῷ ἐκ τῶν Πατριαρχείων ὅτι ἐξελέγη μητροπολίτης Σερρών καὶ ἅμα

διατάσσεται νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν. Χειροτονηθεὶς δὲ τῇ 30 Αὐγ. 1875, ἀνεχώρησε κατὰ Δεκέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους εἰς Σέρρας. Τῷ 1887 ἀνεδείχθη μητροπολίτης Νικαρηδείας, διορισθεὶς ἀμέσως καὶ συνοδικὸς ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1877 καὶ διατελέσας τοιοῦτος μέχρι τοῦ 1884. Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτο πρωτηγωνίσται ἐν τοῖς σπουδαιωτάτοις τῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, ἰδίᾳ δὲ τῷ περιωνύμῳ ζητήματι τῶν προνομίων, γενναίως ὑπερασπίσας τὰ δίκαια τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους κατὰ τῶν ἀξιώσεων τῆς Πολιτείας. Κατὰ Μάρτιον τοῦ 1880 ἐστάλη μετὰ τοῦ Φιλadelphείας καὶ εἰς πατριάρχου Ἱεροσολύμων Γερασίμου εἰς Βουκουρέστιον πρὸς διευθέτησιν τοῦ περιλάλητου ζητήματος τῶν διαρπαγέντων ἑλληνικῶν μοναστηριακῶν κτημάτων, ὧν αἱ ἀξιόλογοι πρόσδοι ἦσαν ὠρισμέναι πρὸς συντήρησιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν καταστημάτων Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀνηγορεύθη τιμῆς ἑνεκα ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ πανεπιστημίου Ἀθηνῶν διδάκτωρ τῆς Θεολογίας, διὰ τοῦ αὐτοῦ τίτλου τιμηθεὶς εἰς τὸ 1884, καὶ ὑπὸ τοῦ ἐν Ἐδιμβούργῳ πανεπιστημίου. Ἀλλ' ὅτι κυρίως κατέστησε τοῖς ἐν Ἑσπερίᾳ καὶ τῷ κόσμῳ ὅλῃ τῶν γραμμάτων περικλεῆς τὸ ὄνομα τοῦ διαπρεποῦς θεολόγου εἶναι ἡ ὑπ' αὐτοῦ γενομένη ἐκδοσις σπουδαιωτάτων θεολογικῶν διατριβῶν καὶ συγγραμμάτων, ἐξ ὧν μνημονεύονται ἐνταῦθα τὰ ἑξῆς: Διατριβὴ περὶ τῆς αἵρέσεως τῶν Ἰουδαίων, ἐν τῷ Φιλολογικῷ Δελτίῳ τομ. Α' τῷ 1869 καὶ εἰς ἐν ἰδιαιτέρῳ φυλλαδίῳ (Κωνστ. 1870). Περὶ τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου, ἐν τῇ Ἑπταλίφῃ (ἔτει Β', 1870). Κλήμεντος ἐπισκόπου Ῥώμης καὶ δύο πρὸς Κορινθίους ἐπιστολαί, ἐκ χειρογρ. τῆς ἐν Φαναρίῳ βιβλιοθ. τοῦ Παναγίου Τάφου (ἐν Κων/πόλει 1895). Τὸ περιφημώτερον τῶν ἔργων αὐτοῦ εἶναι ὁμῶς ἡ ἐκδοσις τῆς Διδαχῆς τῶν δώδεκα ἀποστόλων, ἐκ τοῦ ἱεροσολυμιτικοῦ χειρογράφου, μετὰ προλεγόμενων καὶ σημειώσεων (αὐτῷ 1883). Πλὴν τούτων ἀπὸ τοῦ 1867—1875 ὑπὸ τοῦ Β. ἐξεδόθησαν διάφοροι σχολικοὶ καὶ ἄλλης ὕλης λόγοι. Τῷ 1891 προσεκληθὼν καὶ αὐτὸς ἀριστίνδην μέλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, προεδρεύων δὲ ἅμα καὶ πολλῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἐφορειῶν, πανταχοῦ παρέσχε πρόθυμον καὶ λυσitelῆ τὴν πολύτιμον αὐτοῦ συμβουλὴν.

Βρύλλιον. Πόλις τῆς Βιθυνίας, κατὰ τὸ στόριον τοῦ Κυανοῦ κόλπου ἐν Πρόποντιδι, δεξιᾷ τῷ εἰσπλέοντι, ἡ σήμερον Τριγλία εἶα ἡ ὀνομασία αὐτὴ ἀπαντᾷ παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς συγγραφεῦσιν ἤδη ἀπὸ τοῦ

Θ' αἰῶνος (Analecta Bollandiana 1899, Φεβρουαρίου α'), οὕτω δὲ καλεῖ αὐτὴν καὶ ὁ αὐτοκράτωρ ιστοριογράφος Ἰωάννης Δ' Κατακουζηνός (1320—1383). Τὸ Β. ἦτο παλαιὰ ἑλληνικὴ ἀποικία, πιθανὸν ἰωνικὴ, ἀφ' οὗ τοιαῦται ἦσαν αἱ ἀντιγεῖτονες: Μύρληα (Ἀπάμεια), Κίος καὶ ἡ ἀντικρὺ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ῥυνδακοῦ ποταμοῦ νῆσος Βέσθικος (νῦν Καλώνυμος), καὶ τῆς θαλασσίας ἡγεμονίας τῶν Ἀθηναίων συμπαγείσης ὑπῆχθη ὑπὸ τὸν λεγόμενον Ἑλλησπόντιον φέρον. Βιβλιογραφία: Τ. Ε. Εὐαγγελίδου, ἐν «Πλάτωνι», τόμ. 10 (1888) σελ. 274—286, ἐν «Σωτῆρι» 1889 τόμ. 12 σελ. 11 καὶ ἐφεξ., ἐν «Ἑβδομάδι» 1890 σελ. 23 καὶ ἐν «Ξενοφάνει» τοῦχ. 7, 1896 σελ. 326—336. [Ε.]

Βρύνα. Βλ. Βρίνα.

Βρυνητεέρ (Ferdinand Brunetiere). Γάλλος συγγραφεὺς καὶ κριτικός, γενν. τῷ 1849 ἐν Τουλῶνι. Μετρωθεὶς ἐν Μασσαλίᾳ καὶ Παρισίοις ἐγένετο τῷ 1875 συνεργάτης καὶ γραμματεὺς τῆς «Ἐπιθεωρήσεως τῶν Δύο Κόσμων» καὶ τῷ 1893 διευθυντὴς αὐτῆς. Ἀπὸ τοῦ 1886 διδάσκων ἐν τῷ Διδασκαλείῳ τῶν Παρισίων ἐξελέγη τῷ 1893 μέλος τῆς Γαλλ. Ἀκαδημίας, τῷ δὲ 1895 τυχὼν ἀκροάσεως παρὰ τῷ πάπᾳ Λέοντι ΙΓ' ἐδημοσίευσεν ἄρθρον μετ' ἄλλῃ ἐντύπωσιν ἐμπνεύσαν, ἐν ᾧ ἐκήρυττε τὴν χρεωκοπίαν τῆς ἐπιστήμης καὶ τὴν ἐπάνοδον εἰς τὴν θρησκείαν. Ἐν τῇ θεωρίᾳ αὐτοῦ τῇ διατυπωθείσῃ ἐν τῇ «Ἐξελίξει τῶν εἰδῶν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν γραμμάτων (ἐν Παρισίοις 1890) ἐρμᾶται ἀπὸ τοῦ σημείου ὅτι ἡ γαλλ. φιλολογία τοῦ ΙΖ' αἰῶνος χαρακτηρίζεται τὴν ἀρχὴν φιλολογικῆς τελειότητος, ἀλλὰ φέρει ἅμα ἐν αὐτῇ τὰ σπέρματα τῆς βαθμιαίας παρακμῆς. Ἐκ τῶν λοιπῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων μνημονεύει: Κριτικὰ μελέται περὶ τῆς γαλλ. γραμματολογίας (6 τ. 1880—1898), βραβευθεῖσαι ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, Ἱστορία καὶ γραμματολογία (3 τόμ. 1884—86), Νέα ζητήματα κριτικῆς (1890), Τὸ φυσιολογικὸν μυθιστόρημα (1883 καὶ 1896), Αἱ περίοδοι τοῦ Γαλλικοῦ θεάτρου ἀπὸ τοῦ 1636—1850 (1892), Δελήμια περὶ τῆς συγγένους φιλολογίας (1892 καὶ 1895), Ἡ ἐξέλιξις τῆς λυρικῆς ποιήσεως ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὸν ΙΘ' αἰῶνα (2 τόμ. 1894), Ἡ ἀναγέννησις τοῦ ἰδεολογικοῦ (1896).

* **Βρύνηνα** ἢ Βρύνηνα. Χωρίον τοῦ δήμου Πλατάνου, μετὰ 765 κατ. τῷ 1896.

* **Βρύνη** (Brünn). Πρωτ. τῆς αὐστριακῆς Μοραβίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 108,944.

* **Βρύξ** (Brux). Πρωτεύουσα διαμερίσματος τῆς Βοημίας, μετὰ 14,136 κατ. (1890).

* **Βρυξέλλαι** (Bruxelles). Ἡ πρωτ. αὕτη τοῦ Βελγίου εἶχε τῷ 1900 κατ. 211,429, μετὰ δὲ τῶν προαστείων, ἅπερ ἔχουσιν ἰδίαν διοίκησιν, 505,197.

Βρυορρητίνη. Βλ. Βρυωνίνη.

* **Βρύσες.** Χωρίον τοῦ δήμου Κυπαρισσίας, ἔχον 337 κατ. τῷ 1896.

* **Βρύσες.** Χωρία ἐν Κρήτῃ. 1) Τοῦ δήμου Ἀλυσιανῶν τῆς ἐπαρχίας καὶ τοῦ νομοῦ Χανίων, ἔχον 326 κατοίκους. — 2) Τοῦ δήμου Παναχαϊῶν τῆς ἐπαρχίας Ἀμαρίου τοῦ νομοῦ Ῥεθύμνης, ἔχον 262 κατ. — 3) Τοῦ δήμου Χουερσιακοῦ τῆς ἐπαρχίας Μεραμπελλοῦ τοῦ νομοῦ Λασηθίου, μετὰ 585 κατ. τῷ 1900.

Βρυσεῶν δῆμος τῆς Ἀκτινιδάμου. ἔχει 1531 κατ. τῷ 1896.

* **Βρύσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Κομιστριῶν. Κατ. 453 τῷ 1896.

* **Βρύσι** (Μεγάλη). Χωρίον τοῦ δήμου Οἰνεύντος, ἔχον 246 κατ. τῷ 1896.

* **Βρυσιὰ.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαρσάλων. Κατ. 160 τῷ 1896.

Βρυσηναίων δῆμος τῆς Κρήτης. Ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἐπαρχίαν καὶ τὸν νομὸν Ῥεθύμνης καὶ περιλαμβάνων πλὴν τῆς πρωτεύουσας Χρωμοναστηρίου 21 χωρία καὶ τὴν μονὴν Χαλεβῆς, ἔχει 2,553 κατ. Πρῶτον ἐκαλεῖτο δῆμος Χρωμοναστηρίου.

Βρυωνίνη Bryonin (Χημ.). Γλυκὴ ματογόμον ἐλευθερον ἀλκώτου, παριστάμενον ὑπὸ μορφήν μάλῃς ἀμύρου, ἄχρου, διαλυτῆς ἐν ὕδατι καὶ οἶνῳ, ἐξαχρμένης ἐκ τῆς βίξης Βρυωνίας τῆς λευκῆς καὶ τεμνομένης τῇ ἐπιδράσει ζέοντος θερμοῦ ὁξέος εἰς σάκχαρον, εἰς βρυορρητίνην διαλυτὴν ἐν αἰθέρι καὶ εἰς ὑδροβρυορρητίνην ἀδιάλυτον ἐν αἰθέρι.

Βρωμικαὶ (Δερμ.). Ἐξανθήματα αἰτιώμενα τὴν ἐπὶ μακρὸν χρόνον χρῆσιν ἐξωτερικῶς τῶν βρωμιούχων φαρμάκων καὶ συνιστάμενα ἐκ διαφόρων τῶ μεγέθους φυκταίνων συμφορευμένων καὶ συγχροτούσων πολλὰκις μεγάλας ὑπὲρ τὸ δέρμα ἐπηρμένας πλάκας. Συνήθως ἡ κατάπτωση τῆς χρήσεως τῶν βρωμιούχων αἶρει τὰ χέως καὶ τὴν δερματικὴν πάθησιν.

Βρωμιόλη (Φαρμ.) Bromal, ἡ τριεμβρώμιος ἁλδεύδη. Ὑγρὸν ἐλακώδες, γεύσεως καυστικῆς, παρασκευαζόμενον δι' εἰσαγωγῆς ἀτμῶν βρωμίου εἰς οἰνόπνευμα, ἐνούμενον μεθ' ὕδατος πρὸς ἐνυδρὸν βρωμιόλην κρυσταλλώδη, ἀποσυνθιθέμενον μετ' ἀλκαλίων εἰς βρωμιόφορμιον καὶ μυρμηκικὸν ἅλας. Ἡ μὲν ἀνυδρὸς Β. φέρει δι' ἑρσιν, ὑπερένχρισιν τοῦ ἐπιπεφυκτοῦ καὶ

των αναπνευστικών βλεννογόνων, αναισθησιαν, ζάλην, νάρκην. Ή δὲ ἐνδορὸς Β. ὑπὸ τὴν αὐτὴν δόσιν εἶναι ὑπνωτικόν. [P.N.B.]

Βρωμιαμίδη (Φαρμ.) bromamide. Κόνις κρυσταλλική, ἀδιάλυτος εἰς ὕδωρ, περιέχουσα βρώμιον 75 %/100. Ἐσχάτως εἰσαχθέν τὸ φάρμακον τοῦτο εἶναι κάλλιστον αναισθητικόν καὶ ἀντιπυρετικόν. [P.N.B.]

Βρωμιανισόλη (Χημ.) καλοῦνται τὰ προϊόντα ἀντικαταστάσεως ἐκ τοῦ ἀνισολίου τῇ ἐπιδράσει βρωμίου παρὰ γόμενα.

Βρωμιδία Bromidia (Φαρμ.). Νέα φαρμακευτικὴ σκευασία ἔχουσα ἰσχυρὰς ὑπνωτικὰς ἰδιότητας, ὑπερέχουσα τῶν ἐν γένει ναρκωτικῶν καὶ ὑπνωτικῶν τῷ ὅτι ἐν πλῶσῃ περιπτώσει ἀσπνίας ἐπιφέρει ὕπνον ἀνακουστικόν καὶ μὴ καταλείποντα κατὰ τὴν ἐξέργησιν τὸ αἶσθημα τῆς ἐπιληθείσεως ναρκώσεως. Εἶναι ὑγρὸν σκουαίνου χρώματος, γεύσεως εὐαρέστου, περιέχον βρωμιούχον κάλιον, γλυκερίνην, ἐκχύλισμα ἰνδοκιννάδεως καὶ ἐκχύλισμα ὀστρούρου.

Βρωμιοθειοφάνη. Βλ. Θειοφάνη.

Βρωμιόκολλα Bromocolle (Φαρμ.). Νέον φαρμακευτικὸν προϊόν. Ἰσχυρὸν κατὰ τὰς θεραπευτικὰς ἰδιότητας πρὸς τὸ βρωμιούχον κάλιον, πλεονεκτοῦν δ' ἐκείνου τῷ ὅτι ῥιπτα παραβάλλει τὸν στόμαχον. Σύνκειται ἐκ βρωμιούχου ταννίνης καὶ βρωμιούχου καλίου ὀργανικῶς ἠνωμένων διαφωτιστικῆς κόλλας. [P.N.B.]

Βρωμιοκωδεΐνη. Κόνις λευκὴ ἀρ-
γυρίζουσα, παραγόμενη διὰ διαλύσεως κό-
νιως κωδεΐνης ἐν βρωμιούχῳ ὕδατι.

Βρωμιόλιον ἢ τριβρωμοφαινόλιον ἢ τριβρωμιούχον φαινόλιον ἢ τρισεμβρώ-
μιον φαινόλιον. bromol (φαρμ.). Κόνις ὑπο-
κίτρινη, ὑπόγλυκος καὶ στυρή, ὁσμῆς
ἰσχυροῦς οὐχὶ δυσάρεστου, ἀδιάλυτος ἐν
ὕδατι, διαλυτὴ ἐν εἰνῶπνι, αἰθέρι, γλω-
κερίῳ, γλυκερίνῃ καὶ λιπαροῖς ἐλαίοις.
Ἰσχυρὸν ἀντισηπτικὸν φάρμακον ἀντι τοξί-
κων ἰδιοτήτων ἐπιβλαβῶν, δίδωμενον ἐσω-
τερικῶς ἐπὶ πυρετοῖς πυρετοῦ, χολερίνης
τῶν παιδίων κτλ., ἐξωτερικῶς δὲ ὡς ἀντι-
σηπτικὸν ἐν τῇ θεραπείᾳ τῆς διεθερίτιδος,
εἰς ἐπιχρίσεις τοπικάς, ὡς ἐπούλωτικὸν ἐπὶ
διαφόρων τραυμάτων καὶ ἐλκῶν. [P.N.B.]

Βρωμιομεθυλομυρμηκίνη brom-
methylformine. Οὐσία κρυσταλλική, ἄ-
γρου, ἀγευστος, διαλυτὴ ἐν ὕδατι, προ-
κύπτουσα ἐκ τῆς μυρμηκίνης ἢ φορμίνης
τῇ ἐπιδράσει βρωμιούχου αἰθυλίου. Τὸ νέον
τοῦτο φάρμακον ἀπεδείχθη κεκτημένον
ὑπνωτικὰς καὶ αναισθητικὰς ἰδιότητας ἀνα-
γόμενης ἀλλὰ μικρὸν τι ἀσθενεστέρως τῶν

τοῦ βρωμιούχου καλίου, οὗ πλεονεκτεῖ τῷ
ὅτι δὲν συνεπάγεται φαινόμενα βρωμισμού
ἐκ τῆς χρονίας αὐτοῦ χρήσεως.

Βρωμοπικρὴν (Χημ.). Ὑγρὸν
ἄγρου, λίαν δύσοσμον, προκαλοῦν θανάτω-
ροισιν, παραγόμενον δὲ δι' ἀποστάξεως πι-
κρικοῦ ὀξέος μεθ' ὑποβρωμιώδους ἀσβεστίου.

Βρωμοπυρίνη, bromopyrine. Σύν-
θετον φάρμακον ἐκ καφεΐνης, ἀντιπυρίνης
καὶ βρωμιούχου νατρίου. Ὁφελούν κατὰ
τῆς κεφαλαλγίας.

Βρωμοφαινόλιον ἢ ὀρθοβρω-
μοφαινόλιον (Φαρμ.). bromophenol
ἢ orthobromophenol. Ὑγρὸν βαθέως ἐ-
χρουν, ὅζον ἐλαφρῶς ὡς ἀπὸ φαινικοῦ ὀξέος,
διαλυτὸν ἐν ὕδατι, εἰνῶπνι, καὶ ἀλκαλίοις.
Φάρμακον ἀντισηπτικὸν κατὰ τοῦ ἐρυσιπέ-
λατος ὡς παρακωλύοντος ἀμέσως τὴν ἐπέλ-
τασιν τῆς ἐρυσιπέλατώδους φλεγμονῆς καὶ
καταπαύοντος τὰ ἄλγη καὶ τὸν πυρετόν.

Βρωμοχλωροφόρμιον (Χημ.).
Ὑγρὸν ἄγρου, ὁσμῆς ἐντονωτέρας τῆς τοῦ
χλωροφόρμιου, παραγόμενον ἐκ τοῦ χλω-
ροφόρμιου ζεσθέντος μετὰ βρωμίου.

Βρωμιπίνη bromipine (Φαρμ.). Νέα
φαρμακευτικὴ σκευασία ἐκ λίπους καὶ ιω-
δίου, ἔχουσα νευροπραγνικὰς ἰδιότητας.

Βρωμιωδιοφόρμιον (Χημ.) ἦτοι
δισεμβρωμιονίωδιον μεθ' ὀξέος.
Ὑγρὸν ἄγρου, πηκτικώτατον, ὁσμῆς δυσ-
σούτης, γεύσεως γλυκείας, στερεοποιούμε-
νον εἰς + 6" ὑπὸ μορφήν μάζης κρυσταλ-
λικῆς καὶ παρατηνευζόμενον ἐκ τοῦ ιω-
διοφόρμιου τῇ ἐπιδράσει βρωμίου. [P.N.B.]

* **Βρωμιόδρασι.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου
Ἀμρείας. Κατ. 284 τῷ 1896. — 2) Χωρ.
τοῦ δήμου Βύας, μετὰ 523 κατ.

* **Βρωμιόληνη.** Χωρίον τοῦ δήμου
Μεθάνων, ἔχον 295 κατ. Περὶ τῶν ἐκεί
ὕδατων βλ. Μεθάνων ἱαματικὰ ὕδατα.

Βρωμιοποῦσα. Χωρίον τοῦ δήμου
Θορικίων τῆς ἐπαρχίας Ἀττικῆς, ἔχον
312 κατ.

* **Βρωμιοπέλα.** Χωρίον τοῦ δήμου
Μεγαλοπέλας, ἔχον 419 κατ. (1896).

Βρωμοῦσι. Κοινὴ ὀνομασία τῶν
Δενδροκάρων (βλ. Κόρεϊς).

* **Βρώστραν.** Χωρίον τοῦ δήμου
Ναυπάκτου, ἔχον 652 κατ.

Βρόδαθη. Χωρίον τοῦ δήμου Τολο-
ρωνίων τῆς ἐπαρχίας Δωριδος, ἔχον 331 κ.

* **Βυδιάκι(ον).** Χωρίον τοῦ δήμου
Θελοπούσης, ἔχον 139 κατ. τῷ 1896.

Βυζάντιος. 1) Ἀναστάσιος Β.
Δημοσιγράφος καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ, υἱὸς
τοῦ περιωνύμου Σκαρλάτου Δ. τοῦ Βυζαν-

τίου, γενν. περί τὸ 1838 καὶ ἀποθανών τῇ 1 Ἰουλίου 1892 ἐν Ἀθήναις. Προσληφθεὶς νεωρώτατος ὑπὸ τοῦ Ι. Ίσιδωρίδου Σχολίση εἰς τὴν ἐκδοσιν τῆς ἑλληνικῆς ἐφημερίδος «Ἡμέρας» ἐν Τεργέστῃ, ὑπῆρξε μετὰ τὴν ἀποχώρησιν ἐκείνου τῷ 1863 ὁ μόνος διευθυντὴς καὶ συντάκτης αὐτῆς. Διήρθευσε δ' αὐτὴν μέχρι τοῦ ἔτους 1873, γλαφυρώτατα καὶ σθεναρώτατα ὑπεραμυνόμενος τῶν συμφερόντων τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἀποχωρήσας τοῦ δημοσιογραφικοῦ σταδίου ἀμα τῇ παραχώρησιν τῆς μετονομασθείσης τῷ 1874 «Νέας Ἡμέρας» εἰς τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Ἀλέξανδρον, ἐπεδόθη μετὰ τινὰ ἐτῶν σχολῆς εἰς τὸ διπλωματικὸν στάδιον καὶ διορίσθη περί τὸ 1880 διπλωματικὸς πρᾶκτωρ τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Ὑστερον δὲ διετέλεσε τοιοῦτος ἐν Βουλγαρίᾳ, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον καταπρυγνόμενος ὑπὸ ἀνιάτου νόσου ἤλθεν εἰς Ἀθήνας, ὅπου καὶ ἀπέθανε. Πρβλ. Ἀριστείδην Ν. Ρούκην ἐν Ἑργαίς Ἀναστασίου Βυζαντίου (ἐν Ἀθ. 1893).

— 2) Ἀλέξανδρος, ἀδελφὸς τοῦ προηγουμένου, ποιητὴς καὶ δημοσιογράφος, γενν. τῇ 14 Ἰουλίου 1841 ἐν Ναυπλίῳ καὶ ἀποθανών τῇ 28 Δεκεμβρίου 1898 ἐν Ἀθῆναις μικρὸν μετὰ τὴν ἐκ Τεργέστης κάθοδον αὐτοῦ. ἔνθα διετέλει ἀπὸ ἐπὶ συντάκτης τῆς ἐκεῖ ἐκδοδομένης ἑλλ. ἐφημερίδος «Νέας Ἡμέρας». Πρβλ. καὶ τὰ ἐν τ. Ι' σ. 128 λεχθέντα. Τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐδημοσιεύθησαν ἄρτι ἐν Ἀθῆναις ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Γρηγορίου ἐν πολυτέλει τόμῳ.

— 3) Χρήστος Σ. Κ. Στρατιωτικὸς καὶ λόγιος Ἑλλήν, γενν. ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 16' αἰῶνος καὶ ἀποθανών ἐν Ἀθῆναις τῇ 5 Μαρτίου 1877. Ἐδημοσίευσεν ἱστορίαν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῆς πρώτης συστάσεώς του κατὰ τὸ 1821 μέχρι τοῦ 1832 (ἐν Ἀθ. 1837), ἣς βελτιωμένην ἐκδοσιν ἐξέδωκεν ὑπὸ τὸν τίτλον ἱστορία τῶν κατὰ τὴν ἑλλήν. ἐπανάστασιν ἐπιστασιῶν καὶ μαχῶν καὶ τῶν μετὰ ταῦτα συμβάντων, ὧν μετέσχευ ὁ τακτικὸς στρατὸς ἀπὸ τῷ 1821 μέχρι τοῦ 1833 (ἐν Ἀθ. 1874), καὶ προσέτι ἱστορίαν τοῦ Ναπολέοντος (ἐν τῶν τοῦ Α. Θιέρσου, 7 τομ. ἐν Ἀθ. 1857—65).

Βυζάστρα. Οὕτω καλεῖται κοινῶς ἡ Αἰγιοθέλας.

* **Βυζίται.** Κώμη τοῦ δήμου Τροπαίων τῆς Ἰορτυνίας, ἀριθμοῦσα 880 κατ.

Βυθινία Bythinia (Ζωολ.). Γένος μαλακίων γαστροπόδων προσοβραχίων ἐκ τῆς ὁμάδος τῶν Ταινιογλώσσων. Διαιτῶνται ἐντὸς γλυκίων ὑδάτων ἡμεροσροούντων, ὄντα κοινάτα καθ' ὅλην τὴν Εὐρώ-

πην. Ἐχουσι κόγχην ἑλικωτήν, περιστόμιον παχύ. Τὰ ὠα αὐτῶν προσφύονται ἐπὶ τῶν λίθων καὶ τῶν ὑδροβίων φυτῶν διαταινιδίων. Γνωστότατον εἶδος εἶναι Β. ἡ προσοβριδοφόρος.

Βυκάνη, Βυκανίδα. Βλ. Βούκινον.

Βυλάντζα. Κώμη τοῦ δήμου Βόλκας τῆς ἐπαρχίας Ὀλομπίας, ἔχουσα 963 κ.

* **Βόλιζα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ὀλομπίων, ἔχον 286 κατ. τῷ 1896.

* **Βόλλια.** Κωμόπολις πρωτεύουσα τοῦ δήμου Εἰδυλλίας, ἔχουσα 2,205 κατοίκους. Βλ. καὶ Βίλλια ἐν τόμῳ Β'.

Βόλωβ ἢ Μ πύ λω (Βερνάρδος κόμης Bülow). Ἀρχικαγκελλάριος τοῦ Γερμανικοῦ κράτους, γενν. τῷ 1849 ἐν Ὀλσατία υἱὸς τοῦ Βερν. Ἐρνέστου φῶν Β., ὅστις διαφόρους κατέχει θέσεις ἐν Δανικῇ ὑπηρεσίᾳ, εἰτα δ' ὑπῆρξεν ὑπουργὸς ἐν Μεκλεμβούργῳ καὶ τέλος ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τοῦ Γερμανικοῦ κράτους. Τὸ κατ' ἀρχὰς ἐπιδοθεὶς εἰς τὸ δικαστικὸν στάδιον, ἐπελάβετο εἰτα τοῦ διπλωματικοῦ σταδίου καὶ μεταξὺ ἄλλων ὑπῆρξεν ἐπιτετραμμένος τῆς Γερμανίας ἐν Ἀθῆναις κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ῥωσοτουρκικοῦ πολέμου 1877—78. Διετέλεσεν ἐν τοῖς κατόπιν πληρεξούσιος ὑπουργὸς ἐν Βουκουρεστίῳ (ἀπὸ τοῦ 1888) καὶ ἀπὸ τοῦ 1893 πρεσβευτὴς ἐν Ῥώμῃ, ὅπου ἐν ἐκλήθῃ τῷ 1897 εἰς Βερολίνον ὡς ὑπουργὸς τῶν Ῥωσικῶν. Ὡς τοιοῦτος ἐνεκρίνισεν πολιτικὴν ἐνεργητικὴν μὲν ἀλλὰ σεβομένην τὰ συμφέροντα τῶν διαφόρων κρατῶν, κυρίως ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Τῷ 1899 κατώρθωσε νὰ κλείσῃ συνθήκην μετὰ τῆς Ἰσπανίας, δυνάμει τῆς ὁποίας παρεχώρησεν αὐτῇ τῇ Γερμανίᾳ τινὰς ἀποικιακὰς νήσους, ἔλαβε δὲ τότε παρὰ τοῦ Γερμανοῦ αὐτοκράτορος τὸ κληρονομικὸν ἀξίωμα τοῦ κόμητος. Τῷ δὲ 1900 διεδέξατο τὸν πρίγκιπα Χοενλὼε ὡς ἀρχικαγκελλάριος τοῦ Γερμ. κράτους καὶ πρωθυπουργὸς τῆς Πρωσίας. συνέχισε δὲ τὴν ὑπὸ ἐκείνου ἀγκαινοθεῖσαν πολιτικὴν κατὰ τὰς ἐν Κίνα ἀνωμαλίας καὶ ἀπέκρουσεν ὡς ἄτοπον τὴν ὑπὸ τινων ζήτηθεῖσαν ἀνάμνησιν τῆς Γερμανίας ἐν τῷ μεταξὺ Ἀγγλῶν καὶ Βούρων πολέμῳ. [Β.Ε.]

Βυνίνη ἦτοι μ. α. λ. τίν η. Δραστικὸν στοιχείον τῆς βύνης τῶν δημητριακῶν, χρησιμοποιοῦμενον ἐν τῇ θεραπευτικῇ ὡς ἀριστον στομαχικὸν φάρμακον.

* **Βύρα.** Χωρ. τοῦ δήμου Στύρων. Κατ. 479 τῷ 1896.

* **Βυρό.** Χωρίον τοῦ δήμου Μεσσηνιωτῶν, διαίρουμενον εἰς Ἀνω Β. (263 κατ. τῷ 1896) καὶ Κάτω Β. (24).

Βυρολίνη Byroline. Κοσμητικὴ τοῦ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

ΕΚΔΟΣΗ

ΤΙΤΛΟΣ

ΑΥΤΟΡΑΤΕΣ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΒΟΛΟΣ

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Βόλος

01/01/2014 - 01/01/2014

10

01/01/2014 - 01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

01/01/2014

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

δέρματος σκευασία συγκειμένη ἐν γλωκρί-
νης, λαυλίνης καὶ βορινού ὀξέος. Ὁρελαί
κατὰ πάσης ἐλαφρᾶς δερματίτιδος.

Βυσσάγγ (Bussang). Κωμόπολις τῆς
Γαλλίας ἐν τῷ νομῷ τῶν Βοσγίων, ἔχουσα
πρὸς ἡμᾶς ψυχρὰ ἰαματικά ὕδατα περιέχοντα
βισανθρανικά ἄλατα νατρίου, ἀσβεστίου καὶ
μαγνησίου.

Βύσσος καλεῖται δέσμη νηματίων
στερεωμάτων, ἐκκρινόμενων ὑπὸ ἀδένος τοῦ
ποδὸς ἐνίων πεταλοδραγγίων (Κτενῶν, Μυά-
κων, Πιννῶν, Ὀστρέων μαργαριτεφόρων
κτλ.), δι' ἧς τὰ ζῶον προσρῦνται εἰς τοὺς
βράχυνς. Τὸ ἐκκριμα τοῦ ἀδένος ὄν ρευστὸν
γλοιῶδες ταχέως στερεοποιεῖται καὶ σκλη-
ρύνεται εἰς νήματα, τὰ ὅποια πολλὰκις,
ὡς ἐπὶ τῶν Πιννῶν, προσλαμβάνουσι τοσοῦ-
τον μήκος ὥστε δυνατόν να ὑφ'αυθῶσιν. Οἱ
κάτοικοι τῆς νήσου Μελίτης, τῆς Σικελίας
καὶ τῆς Καλαβρίας κατασκευάζουσιν ἐκ τῶν
νημάτων τούτων λεπτοερέστατα χειρόκτια.
Ἡ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων
βύσσοις, ἐξ ἧς κατασκευάζοντο πολυτελεῖ
ἐνδύματα χρυσόχρᾳ, οὐδὲν τὸ κοινὸν ἔχει
πρὸς τὴν Β. τῶν ὀστρέων, ἥτοι δ' εἶδος βάρ-
βακος ἧ ἵνας φυτοῦ καλλιεργούμενου ἐν
Ἰουδαίᾳ καὶ ἐν Ἠλίδι.

* **Βυσσά** ἢ Βυσσά. Κώμη τοῦ δήμου
Καλαβρύτων, ἔχουσα 854 κατ. (1896).

Βυσῶν (Jean Alexandre Buehon), Γάλ-
λος μεσαιωνοδότης, γενν. τῷ 1791 καὶ ἀπο-
θάνων τῷ 1846. Περιηγήθη τὴν Ἑλλάδα
κατὰ ἔτη, τὰ δὲ πορίσματα ἐδημοσίευσεν ἐν
τῷ βιβλίῳ «Greece continentale et Moree»
γραφεῖντι ὑπὸ ἑλίου φιλελληνικὸν πνεῦμα.
Ἐγραψε καὶ πολλά ἄλλα συγγράμματα,
Chroniques francaises du XIII au XVI
siècle (1824—29, εἰς 47 τόμ.), Chroni-
ques étrangères relatives aux expéditions
françaises du XIII siècle (1840), Recher-
ches sur la domination française dans les
provinces de l'empire grec, κτλ. Ὑπῆρξε
δὲ ἐκ τῶν ιδρυτῶν τοῦ Φιλολογικοῦ Πανθῆου.

* **Βυτίνα**. Πρωτ. τοῦ δήμου Νυμφασίας,
ἔχουσα 1804 κατ. καὶ γεωργικὴν σχολήν.

* **Βυτιναίικα**. Κορίον τοῦ δήμου Λε-
τρινῶν, αποτελούμενον ἐκ τῶν συνοικισμῶν
Ἁγ. Ἰωάννου (503 κατ. τῷ 1896) καὶ Μα-
κάριου (132 κατ.).

Βυτοῦρος Byturnus (Ζωολ.). Γένος
κελεοπτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Μα-
καχοδέρμων, περιλαμβάνον πλείστα εἶδη
ἐντόμων διαιτωμένων ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων. Αἱ
εὐχάδονες αὐτῶν ζῶσιν ἐπὶ τῶν σμεούρων.
Κίβος κοιτάτεον εἶναι Β. ὁ ἡ θ ἄ σ κ ὠ ν ἧ
γ ν α φ α λ ὠ δ η ς.

Βώκος Γεράσιμος. Ἑλληὴν δη-
μοσιογράφος καὶ ποιητής, καταγόμενος ἐξ

Ἰθρας, ἀλλὰ γενν. τῇ 20 Ἀπρίλ. 1868 ἐν
Πάτραις. Ἀγοῦ ἀπεφοίτησε τοῦ γυμνα-
σίου, ἐπεδόθη ἐν Ἀθήναις εἰς τὴν δημο-
σιογραφίαν καὶ τὴν συγγραφὴν ἔργων κυ-
ρίως ἐλληνικὸν φερέντων χαρακτήρα, ἐξ
ὧν τὸ μυθιστόρημα «Ὁ κύριος πρόεδρος»
ἐξεδόθη τῷ 1893 ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ, ἀλλὰ δέ,
ὡς τὸ «Ναυάριον», «Ὑπὸ τὴν Ἀκρόπο-
λιν» καὶ ἡ «Φιρίνα» ἐν ἐφημερίδι καὶ πε-
ριοδικῷ. Ἀπὸ τοῦ 1900 ἤρξατο ἐκδίδων
«Τὸ περιοδικὸν μας», οὗ συνεργάται ἐπὶ
3 ἔτη ὑπῆρξαν οἱ πλείστοι τῶν νεωτέρων
τῆς Ἑλλάδος ποιητῶν καὶ λογογράφων.
Ἀπὸ δὲ τινος δημοσιεύει ἐν Πειραιεὶ τὴν
«Εφημερίδα τῶν τεχνιτῶν», τὴν ἀποβλέ-
πουσαν εἰς τὴν τεχνικὴν καὶ κοινωνικὴν
μέρῳσιν τῶν λαϊκῶν τάξεων.

* **Βώλακος** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Ὁ-
λυμπίας. ἔχει 4626 κατ. τῷ 1896.

* **Βώλος** ἢ Βόλος. Εἶναι νῦν πρω-
τεύουσα τοῦ ἀρτισυστάτου νομοῦ Μαγνη-
σίας, ὡς καὶ τοῦ δήμου Παγασῶν, ἔχουσα
μετὰ τοῦ λιμένος αὐτῆς 16,788 κατ. κατὰ
τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896. Κατὰ τὸν Ἑλ-
ληνοτουρκικὸν πόλεμον τοῦ 1897 κατελή-
φθη ἐπὶ τινὰς μῆνας ὑπὸ τῶν τουρκικῶν
στρατευμάτων ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Ἑτέμ.

* **Βώλος** Ἀνω. Βλ. Ἀνακασιὰ.

Βόλου ἐπαρχία. Ὑπαγεμένη εἰς
τὸν ἀρτισυστάτον νομὸν Μαγνησίας ἀπὸ
τῆς 8 Ἰουλίου 1899 καὶ περιλαμβάνουσα
τοὺς δήμους Παγασῶν, Ἰωλικοῦ, Ὀρμε-
νίου, Μακρυνίτης, Βοϊνῆς, Φερῶν, Ζαγο-
ρᾶς, Κισσοῦ, Μυρσίου, Μηλεῶν, Αἰών-
τιοῦ, Σπαλάθρων, Ἀρετῶν, Νηλείας καὶ
Σηπιάδος, ἀριθμεῖ κατ. 70,709.

* **Βωμέας** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Δω-
ρίδος. ἔχει 3633 κατ. τῷ 1896.

Βώξ Box (Ζωολ.). Γένος ἰχθύων τε-
λεοστῶν ἐκ τῆς τάξεως τῶν Ἀκανθοπτε-
ρύγων, ἀνήκον εἰς τὴν οἰκογενείαν τῶν
Περικιδῶν. Σῶμα ἐπιμήκης, στόμα στενὸν
φέρων κοπτεροὺς ὀδόντας. Δύο εἶδη τυγ-
χάνουσι κοινὰ ἐν τῇ Μεσογείῳ, Β. ἡ κοι-
νὴ ἢ λεγομένη κοινῶς γοῦπα καὶ Β.
ἡ σ ἄ λ π η. Ἡ σὰρξ τοῦ γένους τούτου τῶν
ἰχθύων εἶναι περιζήτητος διὰ τὸ εὐγευστον.

Βωπυρίδας (Ζωολ.). Οἰκογένεια ἰσο-
πόδων μαλακίων ἀξιόλογος διὰ τὸν διμορ-
φισμὸν τῶν ἑτεροπόλων εἰδῶν. Τὸ πρῶτον
εἶδος τῆς οἰκογενείας ταύτης εἶναι ὁ
Βόπυρος, οὗτινος τὸ μὲν ἄρρεν εἶναι
σμικρότατον μετὰ θώρηκος χρικοῦτο, τὸ
δὲ θῆλυ τούναντιον εἶναι σχετικῶς πολλῶν
μεγαλύτερον, οὐδαμίαν συμμετρίαν ἔχον
καὶ πολλὰς διαφορὰς μορφολογικὰς πρὸς
τὸ ἄρρεν ἐμφανίζον.

Βώρνημοθ. Βλ. Βουρνεμούθ.

Γ

* **Γαθαλλά.** Χωρ. τοῦ δήμου Ταμυνέων (Καρυστίας), ἔχουσα 345 κατ. (1896).

Γαθαλομοῦρι. Χωρίον τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Δρομονέρου τῆς Κισάμου, μετὰ 297 κατ.

* **Γαθαλοῦ.** Πρωτ. τοῦ δήμου Μακρυναΐας τῆς ἐπαρχ. Μεσσηνιαίου, μετὰ 795 κατ. τῷ 1896.

Γαθαλοχώρι. Κώμη τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Βάρου τῶν Σφακίων, μετὰ 863 κατ.

* **Γάβλοντες** (Gablontz). Πόλις τῆς Βοημίας, ἔχουσα 21.086 κατ. τῷ 1900.

* **Γαδούν.** Ἡ ἀποικία αὕτη συνεχωρεύθη τῷ 1891 εἰς τὸ Γαλλικὸν Κόγγον (βλ. λ.).

Γαδρᾶς. Ὑπὸ τὸ οἰκογενειακὸν τοῦτο ὄνομα ἀναφέρονται ἐν τῇ Βυζαντινῇ ἱστορίᾳ πρόσωπά τινα ἐπίσημα, περὶ ὧν ὅμως δὲν γνωρίζομεν ἂν ἀνήκον εἰς τὸν αὐτὸν οἶκον. Ὁ Κωνσταντῖνος, στρατηγὸς τοῦ Βυζαντιανοῦ κράτους, εἶναι γνωστός κυρίως ἐκ τῆς περὶ Ῥηγίης μάχης (977), καθ' ἣν ἐπιτετραμμένος ὑπὸ τοῦ Βάρδα Σκλήρου, τοῦ ἀποστάτου ἀπὸ τῶν αὐτοκρατόρων Βασιλείου καὶ Κωνσταντίνου, τὸ ἀριστερὸν κέρας τῆς στρατίης, ἐπολέμησεν ἀνδρείως καὶ ἐδοθήσεν αὐτῷ τὸν Σκλήρον νὰ γίνῃ κύριος ἀπάσης σχεδὸν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἄλλος δὲ Γ. Μιχαήλ ὀνόματι ἀναφέρεται κατὰ τὸν 15' αἰῶνα ὡς εἰς τῶν ἐπισημοτέρων ἀρχόντων τῆς Κων/πολεως.

Γαγγλιακὸν σύστημα. Βλ. Συμπυκνωτικὸν ἐν τ. 5' σελ. 403.

Γαγγλιακὸς πυρετὸς καλεῖται ἡ ἀπότομος τῆς θερμοκρασίας τοῦ σώματος ἀνύψωσις μετὰ συγχρόνως ἐξοιδήσεως τῶν αὐγενικῶν γαγγλίων, καὶ δὴ τῶν κατὰ τὸ ἰνὸν καὶ τῶν πλαγίων ὑπὸ τὸ ὄνομα δόστον. Συμπτώματα πλὴν τῆς ἐξοιδήσεως ὑπάρχουσιν ἄλλη σφοδρά κατὰ τὴν οἰδαλίαν αὐγενικὴν γῶραν, κεφαλαλγία, πλεγμονὴ τῶν σιελογόνων καὶ ὑπογενεῶν ἀδένων, αὔξησις τοῦ ὄγκου τοῦ σπληνός, ἐρύθημα κατὰ τὴν ὑπέρφαν καὶ ἔστιν ὅτε ἐλα-

φρὸς τὰς ἑκτερας. Ὁ πυρετὸς αὗτος διατηρεῖται ἐξηήμερος ἐπὶ 3—8 ἡμέρας καὶ εἴτα κατὰ κανόνα ἀρχεται μεινόμενος, ἕως ἂν βαθμῶδὲν ὑποχωρήσῃ τελείως. Ἡ ὅλη διάρκεια τῆς νόσου ἴσχυται πρὸς 15—25 ἡμέρας, καθ' ἃς ἡ ἐξοιδήσις τῶν γαγγλίων φθάσασα μέχρις ὅριου τινός ἀρχεται ἐξαφανίζομένη.

Γαγέα Gagea (Bot.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Λειριωδῶν, περιλαμβάνον πολλὰ εἶδη βοτάνων φυτῶν φερόντων ἀνθὴ κίτρινα ἢ κίτρινοπράσινα. Τὸ εἶδος Gagea arvensis εὐρεται εἰς τοὺς ἀγρούς πάσης τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης.

Γάγγα. Χωρ. τοῦ δήμου Κονιστριῶν (Καρυστίας), μετὰ 172 κατ. (1896).

Γάγκα. Βλ. Πτεροκλής καὶ Πτεροκλειδαί.

Γαδίδια (Ζωολ.). Οἰκογένεια ἰχθύων λαρυγγόπτερυγιων, ἀναγομένη εἰς τὸ θρῆσκα τῶν ἀνακάνθων καὶ περιλαμβάνουσα τοὺς γαδοειδεῖς ἰχθύς καὶ δὴ τὸ πρότυπον γένος τοῦ Γάδου (βλ. τομ. Γ' σελ. 153).

Γαδινίνη. Οὐσία πτωματικὴ ἥτοι πτωματίνη οὐχὶ δηλητηρία, ἐξαγομένη ἐκ τῆς σαρκὸς τοῦ ὀπίσκου ἢ γάδου ὑποστάσης τὴν σηπτικὴν ἀποσύνθεσιν.

Γάξι. Χωρ. τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Τυλίσσου τῆς ἐπαρχίας Μαλεσιῶν (Ἡρακλείου), μετὰ 252 κατ.

* **Γαζίποῦρ** (ἀγγλ. Ghazipoor). Διμερίσμα τοῦ Ἰνδικοῦ νομοῦ (ἢ ὑποδιαίρεσις) Βενάρας, ἔχον ἐμβαδὸν 3,787 τετρ. μετὰ 1,077,906 κατ. Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσά ἐχει κατ 39,186 (τῷ 1901).

Γαλαθινοὶ καλοῦνται περίληπτικῶς πάντα τὰ εἶδη τῶν ὀρυκτῶν ἀνθράκων ἀπὸ τῆς τύσεως ἥτοι πρὸς ἀνθράκος μέχρι τοῦ ἀνθρακίτου καὶ συγγάνουσι λεῖψανα πλουσίας χλωρίδος κατὰ μυριάδας ἐτῶν προγενεστέρως, νῦν δὲ ἐκλιπούσης ἕνεκα τῶν ἐπελουσῶν ἔκτοτε ἀπειραριθμῶν γεωλογικῶν μεταβολῶν τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς καὶ τῆς ἐλαττώσεως τῆς θερμότητος, τῆς ὑγρότητος καὶ τῆς ἐν τῷ ἀέρι ποσότητος τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος.

* **Γαϊνών** δήμος τῶν Παξῶν. Ἔχει 1869 κατ. τῷ 1896.

* **Γαϊδουριάρι** Χωρ. τοῦ δήμου Παξῶν, ἔχον 324 κατ. (1896).

* **Γαϊδουροχώρι**. Χωρ. τοῦ δήμου Εὐξας (Μεσσηνίας), μετὰ 214 κατ. τῷ 1896.

Γαίθιον ἡ πυρροσιδηρίτης. Ποικιλία κρυσταλλωμένου υδραεματίου (βλ. λ.). Τοῦτου λεπτά πέταλα δεικνύουσιν εἰς τὸ διερχόμενον ὥς ἀκινθέρυθρον χροῖμα.

Γαίλαδὼ (Jules Gailhabaud). Γάλλος ἀρχαιολόγος, γενν. 1810 ἐν Αἰλλῇ. Τὸ κατ' ἀρχὰς ὑπάρχας ἐμπορὸς, ἀπὸ τοῦ 1834 ἐν Πάρισις ἐκτελέσας ἀριεπιδόθῃ εἰς τὴν μελέτην τῆς ἀρχαιολογίας καὶ ἱστορίας τῶν ὠκείων τεχνῶν ἐν γένει καὶ ἐδημοσίευσεν πολλὰ σχετικὰ ἔργα, ἐξ ὧν ἐν τῶν σπουδαιότερων εἶναι *Monuments anciens et modernes* (4 τ. 1839—49). Αὐτὸς ἔδρυσεν καὶ τὴν *Revue archéologique* καὶ τὴν *Bibliothèque archéologique*. Ἀπέθανεν τῷ 1888.

Γαίλακῃ γλῶσσα καλεῖται γλῶσσα τῆς Κελτικῆς, περιλαμβάνων τὰς διαλέκτους τὰς ἐμλουμένας ἐν Ἑρλανδία, ἐν τοῖς ὄρεσι τῆς Σκωτίας, τῇ νήσῳ Μάν καὶ τισὶ νησιδοῖς πρὸς Δ. τῆς Σκωτίας. Ὑπὸ πτενοτέραν ἐννοίαν περιορίζεται τὸ ὄνομα εἰς τὴν διάλεκτον τῆς ὄρεινῆς Σκωτίας.

* **Γαίλασθοῦργον** (Galesburg). Πόλις τῆς βορείου μερ. πολιτείας Ἰλλινόϊς, μετὰ 18,607 κατ. (1900).

* **Γαίνσμπορο** (Gainsborough). Ἡ πόλις αὕτη τῆς ἀγγλικῆς κομητίης Λίνκολν ἔχει νῦν 17,660 κατ. (1901).

Γαιοκηρίνη. Ὁξυγονικὸς ὑδρογονάνθραξ ἐξαερόμενος ἐκ τοῦ λυγνίτου ὑπὸ μορφήν μάζης κηρώδους, τηκόμενης εἰς 80°, διαλυτῆς ἐν θερμῷ οἰνοπνεύματι καὶ ἔχουσης οὐδατέραν ἀντίδρασιν. Ἰσομερές πρὸς τὴν οὐσίαν ταύτην εἶναι τὸ γαιοκηρίνιον ὁξυ, ὅπερ διαλύεται ἐν ζέοντι οἰνοπνεύματι, καθίζανει δ' ἐκ τοῦ διαλύματος διὰ ψύξεως ὑπὸ μορφήν μάζης πηκτωματώδους τηκόμενης εἰς 82°.

Γαιοκηρινόνη. Ἐλάχιστα ἐξυγνοῦχος ὑδρογονάνθραξ, ὧν χημικῶς ἀλλεῖσιν τοῦ γαιοκηρινικοῦ ὁξέος, λαμβανόμενος διὰ ἤθεως ἀποστάξεως τοῦ λυγνίτου καὶ πηκιστάμενος ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων πηκωδῶν ἐξαγωγῶν, τηκόμενων εἰς 58°.

Γαϊόκηρος καλεῖται ὀρυκτὴ τις σπεραὶ παραφίνη παρεμφερὴς πρὸς τὴν ἑλκκηρίτην.

* **Γαῖον**. Πρωτ. τοῦ δήμου Γαϊνῶν Παξῶν, ἔχον 383 κατ. τῷ 1896.

Γαῖσλερ σωλήνας. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐκκένωσις.

* **Γαῖτάνι**. Κώμη τοῦ δήμου Ψωρίδος (Ζακύνθου), ἔχουσα 962 κατ. τῷ 1896.

Γαῖτσεῖδ (Gateshead). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητίης Δούρχαμ, κειμένη ἐπὶ τοῦ Τάουν ποτ., ὅστις χωρίζει αὐτὴν ἀπὸ τοῦ Νιουκάστλ. Ἔχει 109,887 κατ., κυρίως ἐργάτας τῶν ἐκεῖ ἀνθρακωρυχείων καὶ μεταλλωρ βιομηχανικῶν ἐργαστασίων ναυπηγίας, ἀεμαξοποιίας, σαπωνοποιίας κλ.

Γάλα φυτικόν. Ὑγρὸν γαλακτώδες παρεμφερὲς κατὰ τὴν χημικὴν σύστασιν πρὸς τὸ ζωϊκὸν γάλα, παρασκευαζόμενον ἐκ καρῶν καὶ ἀμυγδαλῶν μετὰ προσθήκῃ σιλικῆρου, διδόμενον δὲ ὡς τροφὴ εἰς τὰ τεχνητῶς θηλαζόμενα νήπια καὶ πρὸ πάντων ἀναμιγνύμενον μετὰ τοῦ γάλακτος τῆς ἀγελάδος, ὅπερ οὕτω καθίσταται εὐπεπτότερον, ἅτε ἀραιομένων τῶν λευκωματωσίδων οὐσιῶν αὐτοῦ καὶ τῆς πικρῆς μὴ πηγυμένης εἰς ἀθρόα καὶ εὐμεγέθῃ πηγμυατα, καὶ πρὸς τοὺς τοιαύτας θρεπτικώτερον, ἅτε προστιθεμένων λιπαρῶν στοιχείων καὶ σιλικῆρου, ὅπερ ἑλλιπῶς ὑπάρχουσιν ἐν τῷ γάλακτι τῆς ἀγελάδος.

Γαλάνγη (Galanga (Bat.)). Εἶδος φυτῶν ἐκ τοῦ γένους τῆς Καμπερίας. Τὸ ἐν τῇ ἐμπορίᾳ ὅμως γνωστὸν ὑπὸ τῷ ὀνόματι τοῦτο ῥίζωμα ἀνήκει εἰς τὸ φυτὸν *Maranta galanga* καὶ ἐχρησιμοποιεῖτο ἄλλοτε ὡς φάρμακον καὶ ὡς αρώμα. Ἡ δὲ γαλάνγη εἶναι πικρὰ κισρὶνὴ οὐσία ἀντιπροσωπεύουσα τὸ δραστηκὸν στοιχεῖον τοῦ ριζώματος τῆς ἀλπεῖου Γαλάνγης.

Γαλαγγίνη. Βλ. Γαλάνγη.

Γαλακταμίδιον. Σῶμα ἰσομερές πρὸς τὴν ἀλκινίνην, κρυσταλλικόν, ἄχρουν, διαλυτὸν ἐν ὕδατι καὶ οἶνῳ, τηκόμενον δὲ εἰς 74°.

Γαλακτέδιον ἔστι ἀνυδρίτης τοῦ γαλακτικικοῦ ὁξέος. Σῶμα σπερμνόν, κρυσταλλούμενον ὑπὸ μορφήν βασιτρύμδων πλάκων, τηκόμενον εἰς 424°, ζέον εἰς 250. εὐδιάλυτον ἐν οἶνῳ, δυσδιάλυτον δὲ ἐν ὕδατι.

Γαλακτίνη (Χημ.). Οὐσία ῥητινώδης, ἐξαχθεῖσα ὑπὸ Muriel ἐκ τῶν σπερμνῶν τοῦ τριφυλλίου, λευκὴ, διαφανής, ἐξογκουμένη καὶ βραδείως διαλυομένη ἐν τῷ ὕδατι, δεξιότροπῆς, παράγουσα μεγάλην ποσότητα βλεννικοῦ ὁξέος τῇ ἐπιδράσει νιτρικοῦ ὁξέος καὶ μεταμορφουμένη εἰς γαλακτοσάκχαρον ὑπὸ τῶν ἀρκούν μεταλλικῶν ὁξέων.

Γαλακτόλιον ἡ γαλακτονασθόλιον (Φαρμ.) lactol ἢ lactonaphthol. Γαλακτικὸς αἰθέρ τοῦ ναρθολίου ἀνάλογος πρὸς τὸ βενζοναρθόλιον ὑγρὸν ἀχρυστον ἀποσυνθιθέμενον ἐν τῷ γαστροεντερικῷ σωλήνι εἰς γαλακτικὸν ὁξυ καὶ εἰς ναρθό-

λιον. Νέον φάρμακον ἀντισηπτικὸν χρη-
γούμενον κατὰ τῆς πρασίνης καὶ σηπτικῆς
διαρροίας.

Γαλακτόναι καλοῦνται περίληπτι-
κῶς τὰ προϊόντα ἀφυδάτωσως ἐξυπνεύμα-
ται εἶναι δὲ σώματα γενικῶς ρευστά καὶ
μικρὸν ὁσμώδη, μονοιώτατα. διαλυτὰ ἐν
ὕδατι. ῥέοντα ἀνευ ἀλλοιώσεως.

Γαλακτόνη ἐκάλειτο ἄλλοτε ὁ ἀνυ-
δρίτης τοῦ γαλακτικοῦ ὀξέος (βλ. Γαλα-
κτίδιον), σήμερον δὲ ἡ ὀνομασία αὕτη δη-
λοῖ τὸν σχηματισμὸν ἐσωτερικοῦ ἀνδρὸς τοῦ
δι' ἀντικαταστάσεως 2 ὁμάδων ὑδροξυλίου
ὑπὸ 1 ἀτόμου ἐξυπνεύου διδυναμίου.

Γαλακτοσάκχαρον (Φαρμ.) Sac-
charum lactis, lactose. Μῆζα κρυσταλλική,
ἥττον γλυκεῖα τοῦ κοινοῦ σακχάρου, δυσ-
διάλυτος ἐν ὕδατι. ἀδιάλυτος ἐν εἰσπνεύ-
ματι καὶ αἰθέρι. ἐξαχρυσμένη δ' ἐν τοῦ προσ-
εάτου ἔρρου τοῦ βρεῖου γάλακτος. Ἐξαίρε-
τον διουρητικὸν κατὰ ὑδρώπων ἀπὸ καρ-
διακοῦ νοσήματος ἀπορρέοντων, οὐχὶ δὲ
καὶ κατὰ τῶν ἀπὸ νεφρικοῦ νοσήματος ται-
ούτων· διότι ἔχει ἀποδειχθῆ ὅτι τὸ πρηνέ-
μενον φάρμακον διαγείρει τὰς ἐγκριτικὰς
λειτουργίας τοῦ νεφρικοῦ ἐπιθηλίου. Ὁπερ
θέον να ἡ ἀδελὰς καὶ ἀκέραιον. [P.N.B.]

Γαλακτοσταφυλοσάκχαρον.

Βλ. Γαλακτοσάκχαρον.

Γαλακτοφαϊνίνη ἢ φαϊνογα-
λκτίνη (Φαρμ.) lactophenine ἢ rheo-
lactine. Οὐσία κρυσταλλική, ἄχρους, ἄ-
γευστος, ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι. Νέον φάρμα-
κον ἀντιπυρετικόν, πλεονεκτοῦν τῶν μέχρι
σήμερον ἐν χρήσει γνωστῶν ἀντιπυρετικῶν
τῶν ὅτι δὲν φέρει κυάνωσιν, καταπτῶσιν
τῶν δυνάμεων καὶ εἴ τι ἄλλο δυσάρεστον
φαινόμενον ὡς ἡ φαϊνοξυλίνη, ἀντιπυρετίνη,
ἀντιπυρετίνη κτλ. Χρησιμεύει καὶ ὡς ἀ-
ντισηπτικὸν κατὰ τῶν πόνων τῶν πλευρι-
τιώδων καὶ πνευμονιώδων καὶ κατὰ τῆς
βήχης τῶν φθισιόντων. Ἰδιαιτὰ ἐνδείκνυ-
ται ἡ χρῆσις αὐτοῦ ἐν τῇ θεραπείᾳ τοῦ
τυφοειδοῦς πυρετοῦ. [P.N.B.]

* **Γαλανάδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Βί-
βλου (Νάξου), ἔχον 285 κατ. τῷ 1896.

Γαλανή. Χωρ. τοῦ δήμου Σερίφου.
μετὰ 124 κατ. τῷ 1896.

Γάλανθος (Galanthus (Bot.). Γένος
ροτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀμαρυλλι-
δεῶδων τῆς μέσης καὶ μεσημβρινῆς Εὐρώ-
πης. Πόαι μετὰ βολβοῦ ὡσειδοῦς, φύλλων
κολεοφόρων, ἀνθέων φερομένων ἐπὶ μακροῦ
μίσχου, λευκῶν, μετὰ ἐσωτερικῶν πετά-
λων ἐστιγμένων ὑπὸ πρασίνων μνηῶν. Τὸ
εἶδος Γ. ἡ χιονόφιλος, κοινῶς χιονο-
λούλουδο, βλαστάνει περὶ τὰ τέλη τοῦ
χειμῶνος ἐν ταῖς ψυχραῖς χώραις, διαπε-

ρῶν τὴν ἐπικειμένην ἐπὶ τοῦ ἀδάφους χιόνα,
καὶ καλεῖται γαλλιστὶ persee-neige.

Γαλαντζιά. Χωρ. τοῦ δήμου Κλεί-
τερος (Γορτυνίας), μετὰ 593 κατ. τῷ 1896.

* **Γαλαξείδιον.** Πέλις τῆς Παρνασί-
δος. ἔχουσα κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ
1896 κατ. 3940 καὶ ἀποτελοῦσα μετὰ τοῦ
λιμένους (152 κατ.) τὸν ὁμώνυμον δῆμον.

* **Γαλάρων.** Δύο χωρία τοῦ δήμου
Ἀρτεμισίων τῆς Ζακύνθου, ὧν τὸ μὲν
Μεγάλον Γ. ἔχει 365. τὸ δὲ Μικρὸν 489
κατ. τῷ 1896.

Γαλασάδες. Χωρ. τοῦ δήμου Τελε-
θρίου (Ξηροχωρίου), ἔχον 300 κατ. τῷ 1896.

* **Γαλατάκι.** Χωρίον τοῦ δήμου Σολυ-
γείας τῆς Κορινθίας, ἔχον 102 κατ. (1896).

* **Γαλατᾶ.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Νε-
μέας (Κορινθίας), μετὰ 150 κατ. — 2)
Κώμη τοῦ δήμου Μεσολογγίου, μετὰ 948
κατ. — 3) Κώμη τοῦ δήμου Τροιζίνος,
ἔχουσα 798 κατ. τῷ 1896.

Γαλατᾶς. Χωρίον τῆς Κρήτης, ἀνή-
κον εἰς τὸν δῆμον Περιβολίων τῶν Κυθω-
νίων. ἔχει 716 κατ.

Γαλάτσι. Χωρίον ἀνήκον εἰς τὸν δῆ-
μον Ἀθηναίων, ἔχον δὲ 233 κατ. (1896).

* **Γαλατσιῶνα.** Χωρίον τοῦ δήμου
Ἰστιαιῶν (Ξηροχωρίου), ἔχον 106 κατ. (1896).

* **Γάλβαι** (Galway). Ἡ κομητιὰ αὕτη
τῆς Ἰρλανδίας ἔχει νῦν (1901) μόνον
192,146 κατ., ἡ δὲ ὁμώνυμος πρωτεύου-
σα 13,414.

Γαλδάνης Γαλδάνης. Εἰς τῶν καλι-
στῶν χειρουργῶν, οὗς παρήγαγεν ἡ νέα
Ἑλλάς, γενν. τῷ 1838 ἐν Ζακύνθῳ ἐκ
πατρὸς δικηγόρου ἱταλικῆς καταγωγῆς καὶ
μητρὸς ἐκ τῆς οἰκογενείας Δομνεγιάνη.
Τὴν γυμνασιακὴν παιδείαν ἔλαβεν ἐν Ἀ-
θήναις, εἰτα δὲ ἀπῆλθεν εἰς Γαλλίαν (1858)
καὶ ἐπὶ ἐπαετῖαν ἐσπούδασεν ἐκεῖ τὴν ἰα-
τρικὴν καὶ κυρίως τὴν χειρουργικὴν. Ἐπα-
νελθὼν εἰς τὴν Ζακύνθον ἐξήσκησεν ἐκεῖ
ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἱατροῦ,
μεθ' ὃ ἐγκατέστη ἐν Ἀθήναις, ἐνθα δια-
πρέπων διὰ τῶν ἐπιτυχῶν αὐτοῦ ἐγγχειρί-
σεων διωρίσθη διευθυντὴς τῆς χειρουργικῆς
κλινικῆς τοῦ νοσοκομείου «Ὁ Εὐαγγελι-
σμός». Τῷ 1881 διωρίσθη καὶ καθηγητὴς
τοῦ πανεπιστημίου. ἐπαύθη δ' ὅμως μετὰ
ἐν ἔτος ἐνεκα πολιτικῶν λόγων. Ἀλλ'
ὅτε κατὰ τὸ 1893 ἐκινώθη ἡ ἔδρα τῆς χει-
ρουργικῆς ἣν κατεῖχε τέως ὁ Ἀρεταῖος,
διηρέθη εἰς δύο καὶ διωρίσθη πάλιν εἰς τὴν
μίαν ὁ Γ. Ἀπέθανε δὲ αἰφνης ἐκ κυνάρ-
χης κατὰ τὴν νύκτα ἀπὸ 1—2 Σεπτ. 1901
ἐν Σουτῳ, ἐνθα εἶχε μεταβῆ πρὸς θήραν.
Τῷ 1887 ἐδημοσίευσεν τὸν Ἀ' τόμον τῆς

Ἐγχειριστικῆς» του, ἥτις δὲν συνεπληρώθη ἔκτετε.

Γαλθανικά στοιχεία. Βλ. Ἠλεκτρική ἐνέργεια.

Γαλθανόμετρα. Βλ. Ἠλεκτρικά μετρήσεις.

Γαλθανοσκόπια. Βλ. Ἠλεκτρικά μετρήσεις.

Γαλθανοστεγία. Βλ. Ἠλεκτροχημεία.

Γάλβεστον (Galveston). Πόλις τοῦ ὁρειοῦ. Τέσσα, ἔχουσα 37,780 κ. (1900).

Γαλέγγη (Φαρμ.) Galaga. Τὰ φύλλα τοῦ ἐκ τῶν Ὀσπριοειδῶν τούτου φυτοῦ εἰς ἄγχυμα καὶ εἰς ὑδατώδες ἐγκύλισμα δίδουσι δραστήριον γαλακτογωγόν. [P.N.B.]

Γαλέοψις Galeopsis (Bett.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Χειλανθῶν. περιλαμβάνον πολλά εἶδη φυόμενα ὅνὰ μέσον τῶν δημοτικῶν, ὡν τὴν ἀνάπτυξιν περιστέλλουσιν. Ὁμοιάζουσι κατὰ τὴν τρουπεραν ἡλικίαν πρὸς τὸν κάναβιν, ἔχουσιν ἄνθος τὸ πλεῖστον 1 μ., εἰς πολὺκλάδα, ἀνθίσκον ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου μέχρι τοῦ Αὐγούστου, ἔχουσιν ἄνθη πυκνοπέταλα, λευκὰ ἢ ροδόχρους καὶ σπέρματα μελανόχρεια. Ἐξ ὧν τὸ ὑψέστατον τοῦ Αὐξερμεύργου ἐξάγεται καθύπερθε ἔλαιον.

Γαλεροῦχος Galeruca (Ζωολ.). Γένος κολεοπτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Χρυσομηλιδῶν, περιλαμβάνον ὑπὲρ τὰ 300 εἶδη διεσπαρμένα κατ' ἔλκην τὴν ἐπιτάξιαν τῆς γῆς. Σῶμα ἐπίμηκες, πεπλατυσμένον ἄνωθεν, ἀπαστρογγυλεμένον ἐπιπλεον. Ἐκτὸς ἀνευ πλεωρῶν ἐπικεκαλυμμένα ὡς καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα ὑπὸ λεπτῷ γυνοῦ. Ἀναφαίνονται ἐνίοτε κατὰ μεγάλα σμήνη καὶ κατατρώγουσιν αὐτοὶ τε καὶ ὁσάδονες αὐτῶν τὰ φύλλα τῶν δένδρων διατρύπωντες αὐτὰ κοσκινοειδῶς.

Γαλεώδη Galeodes (Ζωολ.). Γένος ἐντόμων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀραχνιδῶν, περιλαμβάνον ἑπτὰ γνωστὰ εἶδη ἰθαγενῆ τῆς Ἀραβίας, τῆς Αἰθιόπας καὶ τῆς Παγγαλῆς, θεωρούμενα δ' ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν χωρῶν ἐν αἷς εὐρίσκονται ὡς ἐξ ἴσου ἐληλητηριώδη πρὸς τὸν σκορπίον.

Γαλλήνης Ἀγίος. Χωρίον Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Μελάμπων τῆς ἐπαρχ. Ἀγ. Βασιλείου (Ρεθύμνης), ἔχον 125 κατ.

Γαληνόπορνη. Κώμη τῆς Κύπρου ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Καρπασίου τῆς ἐπαρχίας Ἀμμοχώστου, ἔχουσα 420 κατ. Τρία δε μίλια ΝΑ αὐτῆς σφάζεται τὰρος ἔχων μῆκος 68.5 καὶ ὕψος 8 ποδῶν, ἐκ δὲ τῶν ἐν αὐτῷ εὐρεθέντων ὅπλων εἰκάζεται ὅτι εἶναι ἀρχαιότατος.

* **Γαλικία** (Galizien). Χώρα ἀποτελούσα μέρος τῆς Αὐστροουγγρικής μοναρχίας. ἔχει νῦν (1900) 7,295,538 κατ.

Γάλιπε. Χωρίον τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Ἐπισκοπῆς τῆς ἐπαρχ. Πεδιάδος (Ἡρακλείου), μετὰ 142 κατ.

Γαλισή. Χωρίον τοῦ δήμου Σύρου, ἔχον 216 κατ. τῷ 1896.

Γαλίφα. Χωρίον τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Ἐπισκοπῆς τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου), μετὰ 301 κατ.

Γάλλα Πλακιδία (Galla Placidia). Θυγάτηρ Θεοδοσίου τοῦ Α' καὶ ἀδελφὴ τοῦ Ἀρχαδίου καὶ Ὀνωρίου, γενν. ἐν Κων/πόλει περὶ τὸ 388. Αἰχμαλωτισθεῖσα κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Ρώμης ὑπὸ Ἀλαρίχου (410) συνεζεύχθη τῷ Ἀταούλφῳ ἀδελφῷ τούτου, ἀποθανόντος δὲ αὐτοῦ τῷ Κωνσταντίνῳ στρατηγῷ τοῦ Ὀνωρίου. Ἐξ αὐτῆς ἐγένετο μήτηρ τοῦ Βαλεντινιανοῦ Γ'. Φέρουσα τὸν τίτλον τῆς Αὐγούστης, ἡ Γ. Π. ὄντως ἐκυβέρνησα τὸ κράτος ἐπὶ τοῦ Ὀνωρίου καὶ τοῦ Βαλεντινιανοῦ, ἀπέθανε δὲ τῷ 450.

Γάλλα (ἄραβ. λέξις σημαίνουσα «βάρβαροι») καλεῖται ἔθνος τι τῆς Ἀνατ. Ἀφρικῆς, κατοικοῦν ἐν Ἀθήσυνια καὶ ταῖς πρὸς Δ. ταύτης χώραις, συμποσούμενον δ' εἰς περ. 3 ἑκατομμ. ψυχῶν. Οἱ Γ. μετέχουσι τοῦ ἀραβικοῦ καὶ τοῦ νεφριτικοῦ τύπου, ἡ δὲ γλῶσσα αὐτῶν ἀνήκει εἰς τὴν αἰθιοπικὴν συστάδα τῶν Χαμιτῶν. Αὐτοὶ καλοῦσιν ἑαυτοὺς Ὀραμα ἢ Ἠμάρμα.

Γαλλάνδος (Antoine Galland - Γάλλος ἀνατολιστής καὶ νομισματολόγος, γενν. 1616 καὶ ἀποθανὼν 1715 ὡς καθηγητὴς τῆς Ἀραβικῆς ἐν τῷ Κολλεγίῳ τῆς Γαλλίας. Ἐκ τῶν πολλῶν ἔργων αὐτοῦ ἰδίαν σημασίαν ἔχουσιν ἡ μετάφρασις τῶν παραμυθίων τῆς Χαλιμάς: Mille et une nuits, contes arabes, ἡ πλειστοκλῆς ἐκδοθεῖσα, καὶ τὸ Journal d'A. G. pendant son séjour à l'ambassade de France à Constantinople (Παρίσι. 1880), πηγὴ πλουσία δια τὴν ἱστορίαν τῶν σχέσεων μεταξύ Τευρκίας καὶ τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν ὡς καὶ τῆς θέσεως τῶν χριστιανῶν ὑπάρχων τῆς Τευρκίας κατὰ τὴν 12' αἰῶνα.

Γαλλεΐνη ἦτοι πυρογαλλιολεΐνη θ α λ ε ῖ ν η. Οὐσία κρυσταλλική κοκκιοειδής, ἐρυθροκαστανόχρους ἐν τῷ προσπίπτοντι καὶ κυανῇ ἐν τῷ διαπύκνοντι φωτί, διαλυρμένη ἐν αἰνῶνι. μὲν δι' ἐρυθρὰς χροιάς χρησιμοποιομένη εἰς βαφὴν ὑφασμάτων παρεσκευασμένων, ἐν καυστικῷ δὲ κάλει δια χροίας λαμπρῶς κυανῆς ταχέως ἀμαυρουμένης. Τῇ ἐπιδράσει κόνεως ψευδαργύρου μεταβάλλεται εἰς ὕδρογαλλεΐνην

καί εἶτα εἰς τὴν ἄχρουν γαλλίην. θεωρηθεῖσα εἰς 2000' μετὰ πυκνὸν θαλάσσιον δῆλος μεταβάλλεται εἰς τὴν λαμπρῶς κυανὴν χρωστικὴν οὐσίαν Καίρουλαινην, διαλυομένην ἐν ζεύσῃ ἀνιλίνῃ δια λαμπρῶς κυανῆς. ἐν ἀλκαλίοις δὲ δια πρασίνης χροῖας. Τὸ ἀλκαλικὸν τοῦτο διάλυμα τῇ προσθήκῃ διαλύματος στυπτηρίας παρέχει λαμπρῶς πρασίνην λάκκων χρησιμοποιομένην ἐν τῇ βαρμικῇ καὶ τῇ χρωματοτυπίᾳ.

* **Γαλλία.** Κατὰ τὴν ἀπρὸς τὴν τοῦ 1901 ἐπληθυσμὸς τῆς Γ. ἀνέρχεται εἰς 38,541,333. ἡ αὐξήσις ἀπὸ αὐτοῦ εἶναι μικροτέρα. Ὁ προῦπολογισμὸς τοῦ 1901 ἀνέγραπεν ἔσοδα 3,551,602,862 φρ. χρ. ἔσοδα δὲ περίπου τὸ αὐτὸ ποσόν· τὸ δημόσιον χρέος ἀνέρχεται εἰς 30,007 ἑκατομμ. φρ. ἡ εἰσπαιγνὴ ὑπεροχίζεται εἰς 5,848 ἑκατομμ. φρ. ἡ δὲ ἐξαγωγή εἰς 5,531 ἑκατομμ. Κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1900 τὸ μήκος τῶν σιδηροδρόμων ἀνέρχεται εἰς 43,046 χμ. Τὸ συνολικὸν τοῦ στρατοῦ συμπροσῶται ἐν κεντρῷ εἰρήνης εἰς 28,098 ἀξιωματικούς καὶ 489,241 ὑπαξιωματικούς καὶ ἀνδρας (εἰς αὐτὸν προσθετοὶ καὶ 742 ἀξιωματικοὶ καὶ 25,214 ἀνδρας τῆς χωροφυλακῆς). Ὁ πολέμικος στόλος ἀποτελεῖται ἐν 344 πλοίων, ἐξ ὧν 22 εἶναι θεωρητικὰ πρωτίστως τάξεως, μετὰ πληρώματος 59,835 ἀνδρῶν ἐν ὅλῳ. Ὡς πρὸς τὰς ἀποικίας παρατηρήσαντες ὅτι νέα ἀποικία προστέθη τῷ 1895 ἡ Μαδαγασκάρη, ἡ δὲ Σαναυαυβία ἐξιστάθη μέχρι τοῦ αὐτοῦ τοῦ Νήγροσι, οὕτως ὥστε ἡ Γ. κέντηται νῦν ἀποικίας ὧν ὁ πληθυσμὸς ἀνέρχεται εἰς πλεον τῶν 41 ἑκατομμ. ψυχῶν.

— **Ἱστορία** τῶν τελευταίων ἐτών. Ὁ τῷ 1890 ἐκλεγείναι πρόεδρος Κερνὸς ἐδείχθη φίλος τῆς εἰρήνης. Ἐπ' αὐτοῦ συντρέψθη μετὰ πολλοὺς κλονισμούς ὁ Βουλανζιέρ (βλ. Βουλανζιέ), ἐγένετο ἐπιτυχιστάτης διεθνῆς εὐθείας ἐν Παρίσι τοῦ 1890, περιωρίσθη δὲ δια καταλλήλων μέτρων ἡ ἐπιδρασίς τοῦ μοναρχικοῦ κόμματος. Μεγίστην χάραν προεκάλεσαν τὰ τεκμήρια εἰρήνης ὅπερ ἐπέδειψαυσε τῇ Γαλλίᾳ ὁ Τσάρος Ἀλέξανδρος ὁ Γ' τῷ 1890 ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἐπιτελέσεως γαλλικοῦ στόλου ἐν Κρωνστάδη. Μέγαν δὲ κλονισμὸν ἐπένεγκαν τὰ Παναμαρικά σκάνδαλα, ὧν ἡ ἀνακάλυψις ἀπησχόλησε τὸ ἐνδιαφέρον πάντων ἀπὸ τοῦ τέλους 1892· τῷ δὲ 1893 ἐχαίρετίζεν ἡ Γαλλία μετὰ μεγίστου ἐνθουσιασμοῦ τοὺς ἀποδίδοντας τὴν ἐπίσκεψιν τῆς Κρωνστάδης Ἰώσους ναύτας ἐν Τουλὼνι. Ἐν τῷ μεταξῷ ὁ ἀναρχισμὸς ἐν Γ. ἔλαβεν ολονὲν μέγαν διαστάσει. Εἰς ἀναρχιστῆς, Vailant ὀνοματι, ἐθρίβε μάχιστα κατὰ Νοέμβριον 1893 βόμβαν εἰς τὴν βουλὴν καὶ ἐ-

τραυματίσας πολλοὺς βουλευτάς· καὶ ἐλήφθησαν μὲν δραστήρια μέτρα, ἀλλ' αἶφνης τῇ 12/11 Ἰουνίου 1894 αὐτὸς ὁ πρόεδρος κατ' ἐπίσκεψιν αὐτοῦ ἐν Λυὼνι ἐφανεύθη ὑπὸ Ἰταλοῦ ἀναρχικοῦ ὀνόματι Caserio. Ὁ διάδοχος τοῦ Κερνὸς, Καζιμίρ-Περιέ, ἐρ' οὐ διεξήχθη μὲν ἡ κατὰ τῆς Μαδαγασκάρης ἐκστρατεία μετὰ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς προσαρτήσεως τῆς νήσου. ἔδειξεν ὅμως συγχρονῶς καὶ πλείστα ἐλαττώματα ἐν τῇ διοικήσει τῶν πολέμικων, παρητήθη ἡδὴ κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1895, μεθ' ὃ ἐξελέγη ὁ Φηλῆξ Φωρ. Ἐν τῶν προεδαιστώτων συμβάντων ἐπὶ τῆς προεδρίας τούτου ὑπῆρξεν ἡ δῆλωσις τῆς συμμάχιας μετὰξὺ Γ. καὶ Ῥωσσίας, ἥτις ἐπῆλθεν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἀνταποκρίσεως τοῦ Φωρ ἐν Παρυσιῶνι κατ' Αὐγούστον 1897 παρὰ τῷ νέῳ τσάρι Νικολάου II, ὅστις εἶχε προηγουμένως ἐπισκευθῇ τὴν Γαλλίαν κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1895. Ἐπειρον οὖν ἐκλιπώτερον συγκινησαν τὴν Γ. καὶ ἀπαντα τὸν κόσμον ἡροῦ ἡ ἀναθεώρησις τῆς διπλῆς Δρεῦρους, ὑπὲρ τῆς ἐπολέμει κυρίως ὁ Ζολᾶ. Αἰγνευμένοι ἀνακαλύψαν μετὰ μῆνας πολλοὺς, καθ' οὓς ἀπέθανεν ὁ Φωρ (Φεβρ. 1899), ἐξελέγη δὲ διάδοχος αὐτοῦ ὁ Λουίτζι καὶ προσεπλήθησαν ματαίως ὁ Δερυλιέδ νὰ ἀνατρέψῃ τὰ καθεστῶτα δια προξενισμῶν, ἐπῆνεγκαν τέλος κατ' Αὐγούστον τοῦ αὐτοῦ ἔτους τὴν νέαν διὰδικασίαν τοῦ Δρεῦρους, ἥτις ἐληξεν μὲν εἰς νέαν καταδίκην ἀλλὰ καὶ εἰς ἀμνηστίαν αὐτοῦ. Ἀρῶν δὲ ἐλήφθησαν δραστήρια μέτρα κατὰ τῶν βασίλορρων καὶ ἀντισυμβαλλοῶν ἡδυνήθη κατ' Ἀπρίλιον 1900 νὰ ἀνοικήσῃ νέα διεθνὴς εὐθεία, λαμπροτέρα παστῶν τῶν προηγουμένων, ἥτις ὅμως δεν ἐστέρθη ὑπὸ οἰκονομικῆς ἐπιτυχίας. Κατὰ τὰ τελευταία ἐτῆ συνέκλιναν τὴν Γ. πρὸ πάντων τὰ μέτρα αὐτὰ ἔλαβεν ἡ κυβέρνησις κατὰ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ κλήρου ἐν τῷ στρατῷ καὶ τῇ ἐν γένει διοικήσει, ὑπεβλήθησαν δὲ τὰ ἐκκλησιαστικὰ σωματεῖα εἰς τὴν ἐλαττωσιν τῆς πολιτείας. Εἰς τὰς ἀνωμαλίας τῆς Κίνας (1901) ἔλαβεν καὶ ἡ Γ. ἐνεργὴν μέρος, ἐπολέμησαν δὲ οἱ Γάλλοι στρατιῶται ἀμερικανίς παρὰ τὸ πλεονεῖν τῶν ἀλλῶν καὶ δὴ καὶ τῶν Γερμανῶν. Ἐν γένει δὲ κατὰ τὰ ἐτῆ αὐτὰ ἐπῆλθε πλείστας προσεγγίσεις τῶν δύο τούτων ἐπὶ ποσά τα ἐτῆ ἐχθρικῶς πρὸς ἀλλήλα διακειμένων ἐθνῶν.

Γαλλζαρδία (Gaillardia (Bot.), Γένος φυτῶν ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τῶν Συνθέτων, περιλαμβάνον πλείστας ποικιλίας εὐομίας ἐν Ἀμερικῇ. Πρὸς μετὰ φύλλων ὀρθίων ἢ ὀδοντωτῶν ἢ πτεροσχιδῶν ἐπάλαιστώνων, μετ' ἀνθῶν κτριπῶν ἢ πορφυρέων ἢ καὶ διχρόμων. Δύο εἴδη, Γ. ἡ

λογγόρροισι δὴς, μετὰ δίσκου πορφυρόχρου καὶ ἀνθέων κιτρίνων ἀκτινωτῶν, καὶ Γ. ἡ στικτή, μετ' ἀνθέων ἰσομεγέθων πρὸς τὰ τῆς μαργαρίτης καὶ μετὰ δίσκου χρυσοκιτρίνου, καλλιεργῶνται ἐν τοῖς κήποις πρὸς κόσμον.

Γαλλίνη. Βλ. Γαλλεΐνη.

Γαλλίεπολι. Βλ. Καλλιπόλις.

Γαλλιεφῆ (Gaston Alex. Aug. Marquis de Gallifet). Γάλλος στρατηγός, γενν. 1830 ἐν Παρίσις καὶ ἀνελθὼν μέχρι τοῦ 1870 εἰς τὸν βαθμὸν ὑποστρατήγου. Ὡς τοιοῦτος διέπρεψεν ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Σαδάν 1 Σεπτ. (ν.), ἐκτελέσας ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ ἱππικοῦ ἀπεγνωσμένην ἐπίθεσιν κατὰ τῶν Γερμαν. στρατευμάτων. Μετὰ τὴν συλλήκην εἰρήνης ἀπελευθερώθηκε ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, ἐπολέμησεν ἀνδρείως ἐν Ἀλγερίᾳ ἐν δὲ τῇ πολιτικῇ ἡσπάρθῃ τὰς ἀρχὰς τοῦ Γαμβέττα καὶ ἀνέλαθεν ἐπιτυχῶς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ γαλλ. ἱππικοῦ. Παραγκωνισθεὶς ἐπὶ τινὰ χρόνον ὑπὸ τοῦ Boulanger, ἐχρημάτισεν εἰς διαφόρους ὑψηλὰς θέσεις, διατέλεσε δὲ ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1899 μέχρι 1900 ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐν τῇ κυβερνήσει Waldeck-Roussseau.

Γαλλοδεψικὸν ὄξύ. Βλ. Δηγαλλικὸν ὄξύ.

Γάλλος. Κοινὴ ὄνομασις Μελαγχρόδος τῆς Βιργινικῆς ἤτοι τῆς Ἰνδικῆς ὀφύτης (βλ. λ.).

Γάλλος Gaius Vibius Trebonius Gallus). Ῥωμαῖος αὐτοκράτωρ ἀπὸ 251 μέχρι 253. Καταγόμενος ἐκ Παρουσίας διώριστη τῷ 249 ὑπαρχος ἐν τῷ τότε Δουναβί· ἐπιτετραμμένος τὴν συλακίην Μοισίας κατὰ τὸν Γότθων, κατὰ Νεμέριον δὲ τοῦ 251 ἀνηγορεύθη αὐτοκράτωρ ὡς διάδοχος τοῦ Δαυίου. Ὅπως δὲ ἀπορῦγη τὴν ὑπόψιν ὅτι αὐτὸς συνετέλεσε προδοτικῶς εἰς τὸν θάνατον τούτου, ἔλαβεν ὡς συνάροντα τὸν υἱὸν ἐκείνου Ὀστίλιανόν, ἐν καὶ ἀνηγόρευσε μετὰ τοῦ ἱδίου αὐτοῦ υἱοῦ Οὐδουσιανοῦ καίσαρα. Ἡ ἐπενειδιστος εἰρήνη ἦν συνήθε μετὰ τῶν Γότθων ὅσα τῇ ἀντίῳ αὐτοῦ εἰς τὴν ἐξουσίαν, ἐκλόνητε ἐξ ἀρχῆς τὴν περὶ αὐτοῦ ὑπέληψιν. Εἰτα δὲ τῷ 252 ἐπορεύθη εἰς Ῥώμην, ἀρῆσας ὡς ἀντιπρόσωπον ἐν Μοισίᾳ τὸν ὑπαρχον Μ. Αἰμίλιον Αἰμίλιανόν, ὅστις ἀπέκρουσεν ἐπιτυχῶς νέαν ἐφοδὸν τῶν Γότθων τῷ 253 καὶ ἐκ τούτου προσεῖλκε κατὰ τὴν εὐνοίαν τῶν λαγρόνων, εἰτίας καὶ περὶ τὰ μέσα τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀνεκλήρωσαν τὸν Αἰμίλιανόν ὡς αὐτοκράτορα. Ὁ Γ. τότε πρέσβη κατὰ τοῦ ἀντιπάκου αὐτοῦ προχωρήσας εἰς Ἰταλίαν καὶ συμπλακθεὶς πρὸς αὐτὸν παρὰ τὰ Ἰντέραμνα ἐφανέθη ἐν τῇ μάχῃ ὑπὸ τῶν ἰδίων στρατιωτικῶν λήγοντες

τοῦ 253. Ὁ υἱὸς τοῦ Γ. Οὐδουσιανὸς ἐκλήγον ἐπέζησε τῷ πατρί.

Γάλλος Κορνήλιος (Cornelius Gallus). Ῥωμαῖος στρατιωτικὸς καὶ ποιητὴς σύγχρονος καὶ φίλος τοῦ Βεργίλιου καὶ τοῦ Ὀβιδίου, γενν. τῷ 69 π. Χ. ἐν τῷ Ἰουλιανῷ Φόρῳ τῆς Μεσημβρ. Γαλατίας (v. Fréjus) καὶ ἀποθανὼν τῷ 26 π. Χ. Ἐξ ἀσῆμου γένους καταγόμενος προήχθη ὑπὸ τοῦ Ὀκταβιανοῦ πολεμήσας ὑπὲρ αὐτοῦ ἐν Ἀκτίῳ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ κατὰ τοῦ Ἀντωνίου, μεθ' οὗ τὴν ἐνίκησιν διωρίσθη ἑπαρχος τῆς Αἰγύπτου. Ὑπερπρηνευσθεὶς ἐν τούτῳ ἤρθη εἰς μέγαν βαθμὸν ἀλαζονείας κινήσας τὴν δυσμένειαν τοῦ Αὐγούστου, ὅστις στεφύσας αὐτὸν τῆς οὐσίας καὶ ἀξιώματος καὶ ἐξόρισας ἡνάγκασε πρὸς ἀπορῦγην χειρῶν να αὐτοκτονήσῃ. Τούτον ἐξέμνησε μετ' Βεργίλιου, ἐδιδάσθη ὅμως ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου καταδικάζοντος τὸν Γ. καὶ μετὰ θάνατον να ἐξελείψῃ τὸ ὄνομα τοῦ φίλου αὐτοῦ ἀπὸ τῶν Γεωργικῶν. Ὁ Γ. ἐμνήθη πρῶτος τοὺς ἐλεγεῖακούς ποιητάς καὶ δὴ τὸν Εὐφοριον· τὰ ποιήματα αὐτοῦ ἀπώλοντο, αἱ δὲ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Γ. φερόμεναι ὁ ἐλεγεῖαι ἀποδίδονται κρινόμεναι εἰς τινὰ Μαξιμιανὸν ποιητὴν τοῦ π. Χ. αἰῶνος, διότι καὶ ἐπιγράμματα ἐκδοθέντα τὸ πρῶτον ὑπὸ Ἀλδου Μανουτίου τοῦ νεωτέρου ἀπεδείχθησαν σύγχρονα τοῦ Ἀλδου. Ἐκδ. ἐν τῇ Anthologia Latina τοῦ Hiese τῷ 1890.

Γάλλου. Χωρ. τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Ἀτσιποπούλλου τῆς Ρεθύμνης, μετὰ 258 κατ.

Γαμασίδα. Ζωολ. Οἰκογένηται ἀκάρων, πρότυπον γένος ἔχουσα τὸν Γάμασον gamasus) καὶ χαρακτηριζομένη ὑπὸ τραχεῖν ὧν τὰ στήματα ἀναίρονται πρὸς τὰ ὀπίσω ἐπὶ τὰ πλάγια τοῦ σώματος καὶ ὑπὸ νωτιαίου σπράγκου διουσοῦς ἢ μονουσοῦς. Περιλαμβάνει πολλὰ εἴδη, ὧν τὰ μὲν διαγρυσιν ἐλευθερον βίον διατώμενα ἐν τῷ εὐρωτιῶντι γόρτῳ (G. fenilis), τὰ δὲ ζῶσιν ἐπὶ τῶν ἐντόμων οὐχὶ ὅμως παρὰ τινί, ἀλλὰ ἐπορεύμενα καὶ ὑπ' αὐτῶν μεταφερόμενα εἰς τῶν ἐνθῶν εὐρίσκουσι τροφήν καὶ θύναται· να τέξωσι (G. colubratorum).

Γάμασος. Βλ. Γαμασίδα.

Γαμβριά. Χωρ. τοῦ δήμου Αἰπαιῶς (Πυλίας), ἔχον 138 κατ. τῷ 1890.

Γαμέται καλεῶνται ἐν τῇ φυτολογικῇ φυσιολογίᾳ τὰ ἀναπαράγωγα στοιχεῖα τῶν φυτικῶν ὄντων, διακρινόμενα μὲν ἀπὸ ἐξ' ὅσων συγκολληθῶσι μεμονωμένα, συσπινόμενα ὅμως ἀνα δύο εἰς παραγωγὴν ὁρίου φυτικοῦ εὐθὺς ὡς ἐλθῶσι πλησίον

ἀλλήλων. Καί όταν μὲν τὸ ζεύγος συνηχομένων γαμετῶν ἀποτελεῖται ἐξ ὁμογενῶν στοιχείων, ἀποτελεῖ τὴν λεγομένην ἰσογὰμίαν, όταν δὲ ἐξ ἀνομοιογενῶν, συνίστησι τὴν ἑτερογὰμίαν. Ἐπὶ ἑτερογαμίας τὸ ἕτερον τῶν στοιχείων, ὁ ἄρρην γαμέτης, κινεῖται μόνον καὶ φέρεται πρὸς τὸ ἄλλο τὸ ἀκίνητον, τὸν θήλυ γαμέτην.

Γάμμα (Ζωολ.). Εἶδος μικρᾶς ψυχῆς κοινοτάτης κατὰ τοὺς μῆνας τοῦ θέρους. Ζῇ ἐπὶ τοῦ τριφυλλίου, τῶν λαχανῶν καὶ πλείστων ἄλλων φυτῶν κηπεύων τε καὶ ἀγρίων καὶ προξενεῖ ἱκανὰς ζημίας εἰς τὰ ἄλλα καὶ τοὺς καρπούς αὐτῶν. Ἐκλήθη οὕτως ἐνεκα ἀργυρολεύκου τινὸς στίγματος ἐν σχήματι τοῦ τρίτου γράμματος τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, ὑπάρχοντος κατὰ τὸ μέσον τῆς ἀνω ἐπισπινίας τῆς προσθίας πτέρυγος (πρβλ. Νουκουέλλα καὶ Πλουσία). Ἡ κάμπη, ἐνίοτε δὲ καὶ αὐτὴ ἡ ψυχή, περιπίπτει εἰς χειμερινὰν νάρκην.

Γάμμαρος (Ζωολ.). Γένος μαλακοστράκων ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἀμοιβάδων, περιλαμβάνον ὑπὲρ τὰ 40 εἶδη, ὧν τὰ μὲν διακρίνονται εἰς τὰ ἀδαθῆ μέρη τῶν θαλασσίων, τὰ δὲ εἰς ἡμέριως κινούμενα βυθία καὶ εἰς αὐλάκια περιέχοντα ὕδωρ γλυκὺ. Ζοῦσι κάτωθεν τῶν πετρῶν, ἀπορροῶν τὸ ῥέος τοῦ ἡλίου, τρέφονται ἐκ λειψάνων φυτικῶν καὶ διαχειμάζουσι κρυπτόμενα ἐν τῇ ἄμμῳ. Σώμα πεπιεσμένον κατὰ τὰ πλάγια κοιλία κυρτὴ πρὸς τὰ κάτω μετὰ πολλῶν ζευγῶν ποδῶν, ὧν τὰ τρία τελευταῖα ὀπίσθια συμβάλλονται εἰς ἄλσιν καὶ λειτουργοῦσιν οὐ μόνον ἐν τῷ ὕδατι, ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ ἐὰν τύχῃ.

Γάμος. Χωρ. τοῦ δήμου Μεθώνης (Πυλίας), μετὰ 252 κατ. τῷ 1896.

* **Γάνδη** (Gand, Gent). Πρωτεύουσα τῆς Βελγικῆς Ἀνατολ. Φλάνδριας, ἔχουσα 160,949 κατ., εἰς οὗς προσθετέον καὶ 38 χιλ. τῶν προαστείων.

* **Γανοειδεῖς** (Παλαιοντ.). Τὰ ἀρχαιότατα ταῦτα ζῷα, ἀπείρα τὸ πλῆθος καὶ τὴν ποικιλίαν κατὰ τὴν παλαιζωϊκὴν καὶ τὴν μεσοζωϊκὴν ἐποχὴν καὶ μάλιστα διαρκούσης τῆς δευτερίου περιόδου, ἔχοντα κοινούς τοὺς προπάτορας μετὰ τῶν Σιλαχιωδῶν, ἐκ τῶν κατωτέρων ἰχθύων, ἀντιπροσωπεύμενα δὲ σήμερον μόνον ὑπὸ 32 εἰδῶν γνωστῶν, ὑπάρχοντες εἰς τὰς ἐξῆς ὑποδιαίρεσεις: α) Πρωγανσειδεῖς, φέροντες κατὰ τὴν κεφαλὴν γονδρώδεις τι κάλυμμα ἐν εἰδεί θώρακος (Πτέρωσις, Κεφάλωσις, Πτέρωχθος, Κοκκώστες). β) Ἀκανθοσειδεῖς μετὰ σκελετοῦ γονδρώδους, λεπίων διαποικιλμένων, μεγάλῃς ἀκάνθης πρὸς τὰ πρῶτα ἐκτερωθέν ἐκαστοῦ νηκτικοῦ πτερυ-

γίου, (γένη: Ἀκανθώδης, Διπλάνκανθος). γ) Ἀκτιπσισειδεῖς μετὰ οὐρᾶς ἐτεροκέρκους, ὡς ἐπὶ τῶν Ἀκανθοειδῶν, ἀλλὰ διακρινόμενους διὰ τὴν μᾶλλον προηγμένην ὁστέωσιν αὐτῶν, (γένη: Παλαιονίσκος, Πλατύσωμος). δ) Λεπιδωσειδεῖς ἔχοντες ὁστέωσιν πολλὰν τελειότεραν τῶν προειρημένων, οὐραὶον ἄκρον ἡμιτερόκερκον, περιλαμβάνοντας δὲ τοὺς ὑπισταμένους λεπιδωστέους ἰχθύς καὶ ἄλλα γένη ἐκλιπόντα σήμερον καὶ ἐκταφέντα ἐκ τῆς περμιακῆς (γένος: Ἀκντροφόρος). τῆς ἰουρασίου (γένη: Λεπιδωτός, Ραβδοφόρος) καὶ τῆς κριτιδικῆς διαπλάσεως (γένος: Βελονόστερος). ε) Ἀμειοσειδεῖς ἔχοντες σκελετὸν τελείως ἀπωστατωμένον, λέπη περιπίπτου κυκλειδῆ ἐπ' ἀλλήλα δίκην κεράμων κείμενα, ἀντιπροσωπευόμενους ἀπὸ τῆς δευτερογενοῦς γεωλογικῆς περιόδου ὑπὸ τῶν γενῶν Παχυκόρκου καὶ Κατούρου καὶ ὑπὸ τοῦ ἐπὶ ὕρισμένου καὶ ἀπὸ τῆς ὀλιγοκαίνου ἐμφανισθέντος γένους Ἀμίας. ζ) Σταυροπτερυγίους ἔχοντας ἀρτία τὸν ἀριθμὸν νηκτικῶν πτερύγων καὶ περιλαμβάνοντας τοὺς Ὀλαπτυγίδας ἐφ' ὧν συμφανῆς ἡ μετάβασις τῆς διουκέρκου εἰς ἐτερόκερκον οὐράν, τοὺς Ριζοδοντίδας, ὧν ἡ ὁστέωσις ἀρχεται πέραν τῆς σπονδυλικῆς στήλης, καὶ τοὺς Ὀστεολεπιδίδας, ἐξ ὧν κατάγονται οἱ Δίπνεοι ἰχθύες καὶ τὰ ἀερεπτιῆ σπονδυλωτά.

Γαουριζάγκαρ (Gaurisankar ἢ Mount-Everest). Τὸ ὑψηλότερον γνωστὸν ὄρος τῆς γῆς, κείμενον ὑπὸ 27° 59' βορ. πλάτους καὶ 86° 55' ἀνατ. μήκους, ἐν τῇ Νοτίᾳ Κυρία σειρᾷ τῶν Ἰμαλαίων καὶ ἐπὶ τῶν Β. συνόρων τοῦ Νεπάλ. Ἐχει ὕψος 8,840 μ.

Γάρ. Βλ. Γάρδ.

Γαράζων. Πρωτ. τοῦ δήμου Γαράζου ἐν τῇ ἐπαρχ. Μυλοποτάμου (Ρεθυμνῆς) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 485 κατ. Ὁ δῆμος (2239 κατ.) ἀποτελεῖται ἐκ 12 ἐν ὅλῳ χωρίων, ἐξ ὧν πλὴν τῆς πρωτευούσης τὰ κυριώτερα εἶναι Λιβάδια καὶ Κάλυβος. Ἀνήκει δ' εἰς αὐτὸν καὶ ἡ μονὴ Δισκούρη.

* **Γαράντα**. Κώμη τοῦ δήμου Ἀνδανίας (Μεσσηνῆς), μετὰ 1,592 κατ. (1896).

* **Γαργαλιάνοι**. Πρωτ. τοῦ δήμου Πλαταμῶδους (Τριφυλίας), ἔχουσα 5,670 κατ. τῷ 1896.

* **Γάρδ**, ὀρθότερον Γάρ (Gard). Πρωτ. τῆς Γαλλίας, ἐξ οὗ ἐκλήθη ὁ νομὸς τοῦ Γ'. Οὗτος ἔχει 418,470 κατ. (1901).

* **Γαρδελάδες**. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀπηλιωτῶν (Κερκύρας), ἔχον 507 κατ. τῷ 1896.

* **Γαρδικάκι.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἑρακλειωτῶν τῆς Φθιώτιδος, ἔχον 357 κατ. (1896).

* **Γαρδικί(ον).** 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Κρεμαστῆς Λαρίσης τῆς Φθιώτιδος, μετὰ 1,151 κατ. (1896). — 2) Πρωτ. τοῦ δήμου Ὀμιλῶν ἐπίσης τῆς Φθιώτιδος, ἔχουσα 1,372 κατ. — 3) Χωρ. τοῦ δήμου Φαλαισίας (Μεγαλοπόλεως), μετὰ 474 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρσείας (Καλαμών), ἔχον 515 κατ. — 5) Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἀθαρνῶν (Τρικυλίων), ἔχουσα 2,396 κατ.

Γάρδιτσα. Χωρ. τοῦ δήμου Φιγαλείας (Ὀλυμπίας), ἔχον 389 κατ. (1896).

* **Γαρζενέχος.** Χωρ. τοῦ δήμου Νυμφασίας (Γορτυνίας), ἔχον 145 κατ. (1896).

Γαρζί. Χωρ. τοῦ δήμου Πιαλίων (Τρικυλίων), μετὰ 184 κατ. (1896).

* **Γαρίτσα.** Κώμη τοῦ δήμου Κερκυραίων, ἔχουσα 2,411 κατ. τῷ 1896.

Γαρμπιλέα. Χωρ. τοῦ δήμου Λευκτροῦ (Οἰτύλου), μετὰ 103 κατ. τῷ 1896.

Γαρνιέ (Garnier), 1° Κάρλος Γ., Γάλλος ἀρχιτέκτων, γενν. 1825 ἐν Παρίσι, ἐνθα ἐξεπαιδεύθη ἐν τῇ Ecole des beaux-arts καὶ ὑπῆρξε μαθητὴς τῶν ἀρχιτεκτονικῶν Lebas καὶ Leveil. Ἐπισκερθεὶς τὴν Ἰταλίαν καὶ Ἑλλάδα, ἔζησεν ἐν Παρίσι, ἐνθα ἀπέθανε τῷ 1898. Τὸ κύριον αὐτοῦ ἔργον εἶναι τὸ Μέγα μελὸδραμα τῶν Παρισίων, πρὸς τούτοις διαπρέπουσι τὰ ἐν Montecarlo σινεματόγραμμα καὶ τὸ ἀστεροσκοπεῖον τῆς Νικαίας (Nizza). Ἐδημοσίευσε καὶ πολλὰ συγγράμματα, ἐξ ὧν Mémoires explicatives sur le temple d'Égine (1856) καὶ le nouvel opéra de Paris (1881).

— 2° Γωσφόρος Γ., ὀνόνομολόγος, γενν. 1813 ἐν Beuil τῶν Παραθαλάσσι. Ἀλβαν. Ὑπῆρξε τὸ κατ' ἀρχαίαν διδασκαλὸς ἐν ἐμπορικῇ σχολῇ, εἶτα δὲ καθηγητὴς ἐν ἀνωτέροις σχολαῖς καὶ διη ἐν τῇ Ecole des ponts et chaussées. Τῷ 1867 ἐξελέγη ὑπὸ τοῦ νομοῦ τῆς πατρίδος του γερουσιαστής, ἀπέθανε δὲ τῷ 1881, διατελὼν μέλος τοῦ Ἰνστιτούτου. Ὑπῆρξεν εἰς τῶν ιδρυτῶν τοῦ Journal des économistes (1841), ἐδημοσίευσεν δὲ πλεῖστα ἔργα τῆς οἰκονομολογίας ἐπανειλημμένως ἐκδοθέντα.

— 3° Γοβέρτος Γ., τραγικὸς ποιητής, ὁ διαπρεπέστατος τῶν προδρόμων τοῦ Κορνήλιου, γενν. 1534 ἐν Ferté-Bernard. Ὑπῆρξε δικαστής καὶ ἀπέθανε τῷ 1590 ὡς Lieutenant criminel (κακουργόδικης) ἐν Le Mans, ἀλλὰ καθ' ἅπαντα τὸν βίον του ἐθεράπευσεν καὶ τὰς Μούσας. Βραβευθεὶς ἤδη τῷ 1565 εἰς τοὺς ποιητικοὺς ἀγῶνας (Jeux floraux), ἐμνημόθη εἰς τὰ ἔργα του

κυρίως τὸν Σενέκαν καὶ τὸν Εὐριπίδην. Τὴν ὕλην τῶν τραγωδιῶν του παρελάμβανεν ἐκ τῆς ῥωμαϊκῆς καὶ ἑλληνικῆς ἱστορίας (Πορκία, Κορνήλια, Μάρκος Ἀντώνιος, Ἰππολύτος, Τρώας, Ἀντιγόνη κ.λ.).

Γάρουαλ (Garhwal). 1) Κράτος τῶν Ἀνατ. Ἰνδῶν ὑποτελὲς τῇ Ἀγγλίᾳ, καί-μενον εἰς τὰς Νοτ. κλιτύς τῶν Δυσ. Ἰμαλαίων. Ἔχει ἐμβαδὸν 10,785 τετρ. καὶ 267,608 κατ. Ἰνδοῦ. — 2) Διαμέρισμα τῶν Ἰνδοβρεταν. βορειοδυτικῶν ἐπαρχιῶν, καί-μενον πρὸς Α. τοῦ ἁνω κράτους, μετὰ ἐμβα. 14,579 τετρ. καὶ 407,818 κατ. Ἰνδοῦ. Πρωτεύουσα εἶναι Σρίναγαρ, μικρὰ πόλις ἐπὶ τοῦ Ἀλκανάνδα ποτ.

* **Γαρούνας** (Garonne). Ὁ γαλλικὸς νομός Ἄνω Γαρούνα (Haut-Garonne) ἔχει κατ. 459,377 τῷ 1896.

* **Γαρούνα.** Δύο χωρία τοῦ δήμου Μεληταιῶν (Κερκύρας), ὧν τὸ μὲν Ἄνω Γ. ἔχει 368 κατ. (1896), τὸ δὲ Κάτω Γ. 560 κατ.

Γαρούστεσι. Χωρίον τοῦ δήμου Βουρζάδος (Πυλίας), ἔχον μετὰ τοῦ πλησίον χωρ. Δουβρείων 425 κατ. τῷ 1896.

Γάρρικ (David Garrick). Περίεργος Ἀγγλος ἡθοποιός, γενν. 1716—7 ἐν Hereford. Προορισθεὶς διὰ τὸ ἐμπόριον τοῦ ὄνου, ὅπερ καὶ ἐξήσκει ἐπὶ τινα καιρὸν, ἐγκατέλιπε ταχέως τὸν κερδοῦν Ἑρμῆν, ἵνα ἀσπασθῇ ἐκφυγῶς εἰς τὴν τέχνην τοῦ ἡθοποιού, πρὸς τὴν οὐ μόνον ἡσθάνθη ἐκ πρωτῆς ἡλικίας μεγάλην κλίσιν, ἀλλ' ἐδείξε καὶ ἐνωρίς μέγιστον τάλαντον. Τῷ 1741 ἐνεφανίσθη ἐν θεάτρῳ τινὶ τοῦ Λονδίνου ὡς Ῥιχάρδος ὁ Γ' καὶ εἶχε καταπληκτικὴν ἐπιτυχίαν, διαπρέψας δ' εἶτα ἐπὶ διαφόρων σκηνῶν ἡγόρασε τῷ 1747 μετὰ τοῦ Ἀδάμ τοῦ θεάτρον Drury-Lane, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀποκατέστησε τὴν δόξαν τῶν ἔργων τοῦ Σαίξπηρ καὶ ἱδρυσεν οὕτω τὴν λαμπροτάτην περίεδον τοῦ ἀγγλικοῦ θεάτρον. Ἐπὶ 35 ἔτη διατελέσας διευθυντὴς τούτου, ἀπεσύρθη τῷ 1776 καὶ ἀπέθανε τῷ 1779 ἐν ἐπαύλει τοῦ πλησίον τοῦ Λονδίνου, ἐτάφη δ' ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Οὐεστμίνστερ. Ἦτο εἰς Ἰσου μέγας ἐν τῇ παραστάσει κωμικῶν καὶ τραγικῶν προσώπων. Ἐκ δὲ τῶν ἰδίων αὐτοῦ κωμωδιῶν τινὲς ᾤδουν ἀκόμη ἐπὶ τῆς ἀγγλικῆς σκηνῆς.

Γαροῦλλος, Garrulus (Ζωολ.). Γένος ὀζοντορραμῶν διαδακτικῶν πτηνῶν, οὗτινος πάντες οἱ διακριτικοὶ χαρακτηρισμοὶ εὐρίσκονται εἰς τὸ πρότυπον εἶδος τοῦ γένους τούτου Κολοῖον τὸν κοῖνον (βλ. λ.).

Γαρσία (Manuel Garcia). Ἀσιόδης, συνθέτης καὶ διδασκαλὸς τῆς ᾠδῆς, γενν. 1775 ἐν Σεβίλλῃ, ζήσας δ' εἶτα ἐναλλάξ

ἐν Παρισίοις, Ἰταλία, Λονδίνο, Ἀμερική, τελευταίως δὲ πάλιν ἐν Παρισίοις, πανταχοῦ διαπρέψας, καὶ κυρίως ἐν Παρισίοις διδάξας τὴν τέχνην του' ἀπέθανε θ' ἐκεῖ τῷ 1832. Ὁ ὁμώνυμος υἱὸς αὐτοῦ, γενν. 1805 ἐν Μεδρίτῃ, διορίσθη τῷ 1835 καθηγητῆς τῆς ὥδικῆς ἐν τῷ Ὑδρεῖῳ τῶν Παρισίων, εἶναι δὲ γνωστὸς ὡς συγγραφεὺς θεωρητικῶν ἔργων καὶ κυρίως τῆς «Μεθόδου τῆς ὥδικῆς», πρὸς δὲ ὡς ἐρευνήτης τοῦ λαρυγγοσκοπίου (1855). Καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ Εὐγενία, γενν. 1818 ἐν Παρισίοις καὶ ἀποθ. ἐκεῖ 1880, ὑπῆρξε τὸ κατ' ἀρχὰς αἰεὶδὸς μελοδραμάτων καὶ εἴτα διδάσκαλος τῆς ὥδικῆς.

* **Γάρστον** (Garston). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητείας Λαγκαστρίας. ἔχουσα 17,288 κατ. (1901).

Γασσέρειον γάγγλιον. Βλ. Τρίδυρον.

Γαστερόποδα ἢ **Γαστροπόδα** (Ζωολ.). Σημαντικωτάτη ὑποδιαιρέσις τῶν κεφαλαιοφόρων ἢ κοχυλιοῶν μαλακίων. γαστρική, ἡ ἐκ τῆς ἀπὸ τοῦ γαστρός καὶ ποδός ὑπαρχόντος κατὰ τὴν γαστέρα καὶ χρησιμεύοντος ὡς ὀργάνου ἐρπυστικῆς μετακινήσεως. Τὸ σῶμα αὐτῶν σύγκειται τυπικῶς ἐκ δύο τμημάτων, τοῦ κεφαλοποδικοῦ, θυμαίνοντος νὰ προσιπτή τῆς κογχῆς, καὶ τοῦ σπλαγγχνικοῦ, στεγασμένου πάντοτε ὑπὸ τῆς κογχῆς. Μερολογικῶς χαρακτηρὸν σπουδαίωτος ἐστὶν ἡ διακρίνουσα τὸ σπλαγγχνικὸν τμήμα ἀσυμμετρία, ἐμφανευομένη διὰ στροφῆς 180° τῆς σπλαγγχνικῆς μάζης πρὸς τὸ κεφαλοποδικὸν τμήμα καὶ διὰ περιεληγμένου αὐτῆς κατὰ κωνικὴν ἑλικα. Ὑπάρχουσι 18,000 περίπου ζῶντα εἶδη Γ., ὧν τὰ πλείστα ζῶσιν ἐν τῇ θαλάσσῃ, μόνον δὲ τὰ Πνευμονώδη καὶ ὀλίγα τινα ἄλλα εἶδη ζῶσιν ἐν τῇ ἕρᾳ ἢ ἐν τῶν γλυκίων ὕδατων. Διακροῦνται εἰς τὰς τάξεις τῶν Προσδραγγίων, τῶν Πνευμονωδῶν καὶ τῶν Ὀπισθοδραγγίων. Πάντα εἰσὶ ποσειδὸν πλην τῶν Σιφωνωδῶν, ἀπερ τρέφονται ἐν ζωῶν ὕδατι. Πᾶσαι αἱ τάξεις τῶν Γ. ἀνευρέθησαν ὑφιστάμεναι αἰαὶ καὶ σήμερον ἐν τῇ καυδορική, τῇ σιφουριακῇ, τῇ τριχιδινῇ, τῇ λουρσείᾳ κλ. διαπλάσει.

Γαστερότρεχα (Ζωολ.). Ζῶα μικροσκοπικὰ ἐκ τῆς ὁμάδος τῶν Μονομεριδίων, ἔχοντα σῶμα ἐλικὸν ὁμοιόμορφως διαπεπλατυμένον, σέρον κατὰ μὲν τὴν κοιλιακὴν ἐπιφανείαν βλαστρίδας δονητικὰς δι' ὧν νήχονται τὰ ζώδια ταῦτα ἐλευθέρως, κατὰ δὲ τὴν νωτιαίαν σφαιρικήν κατὰ μήκος ἐκπεφυκυίας. Ὑπάρχουσι γνωστὰ ὑπὲρ τῶν 15 μορφῶν, ὧν αἱ μὲν ἐν τῷ θαλάσσιῳ αἱ δὲ ἐν τῷ γλυκίῳ ὕδατι διαδίσκῃ. Γνωστὸν γένος

εἶναι ὁ Χαίτηνωπος ἢ Ἰχθυόδινος. * **Γαστοῦνη**. Πρωτ. τοῦ δήμου "Ηλιόδου, ἔχουσα 2,333 κατ. τῷ 1890 καὶ Γεωργικὸν Σταθμὸν.

* **Γαστοῦρι**. Χωρ. τοῦ δήμου Μετσοχωριτῶν (Κερκύρας), μετὰ 1,100 κατ.

Γαστραγγειακὴ συσκευὴ ἐκλήθη ἐν τῇ συγκριτικῇ ἀνατομικῇ τὸ σύνολον τῶν πεπτικῶν κοιλοτήτων τῶν Κοιλεντέρων ἐν γένει καὶ τῶν Μεδουσῶν ἰδίᾳ, ἐν αἷς πράγματι ἡ κεντρικὴ κοιλότης ἥτις στόμαχος καλεῖται ἐμφανίζει κύκλον ἐπιρρετικῆς σωληνωσεὶδους κοιλότητος ἀκτινωσεὶδους διατεταγμένας καὶ ἀγούσας πρὸς τὰ περιφερειακά μέρη τὰς θρεπτικὰς οὐσίας μετὰ τοῦ δυνάμεως. Ἡ μὲν κεντρικὴ κοιλότης εἶναι ἡ κυρίως γαστήρ ἢ στόμαχος, αἱ δὲ ἐπιρρετικῆς προεκτάσεις αποτελοῦσι τριπλὴν τινα σύστημα ἀνάλογον πρὸς τὸ αἱματογειακὸν, ἐντεῦθεν δὲ τὸ ἀνωτέρω ὄνομα.

Γαστραϊάδαι (Ζωολ.) ἐκλήθησαν ὑπὸ τοῦ Αἰνκελ οἱ ὁμοιόμορφοι ὑποθετικὸι πρόγονοι τῶν Μεταζῶων, οἵτινες καταγομνοῖσι ἀπ' εὐθείας ἐκ τῶν Πρωτοζῶων ἐμφανίζον ἀπλοῦστατον ὁργανισμὸν ὁμοίον πρὸς τὸν τοῦ Γαστρίδιου. Ἐτυμολογικῶς ὁρρότερος φαίνεται ἡμῖν ὁ ὅρος Γαστρίδια. [P.N.B.]

Γαστρακοθεωρία κατὰ Αἰνκελ ἐκλήθη περιώνυμος τις ἐμβρυογονικὴ θεωρία καθ' ἣν, γνωστῶ ὄντος ὅτι ἡ μορφή γαστρίδιον (βλ. λ.) ἐμφανίζεται κατὰ τὴν διαπλάσιν ἀπὸ τοῦ ὠαρίου εἰς πολλὰς τάξεις ἐκ τῶν κατωτέρων ζῴων, τὸ ἐμβρυον πᾶν τὸς ἐν γένει ζῶν κατὰ τὰς πρώτας φάσεις τῆς ἐμβρυογονικῆς διαπλάσεως αὐτοῦ διέσχηται παροδικῶς καὶ διὰ τῆς μορφῆς τοῦ γαστρίδιου, ὅπερ τῶς μόνον ἐμφανίζει διαφοράς ὅσαι εἶναι δυνατόν ν' ἀπορρέωσιν ἐκ τῆς παρουσίας τῆς λευκότου. Ἐτυμολογικῶς ὁρρότερος φαίνεται ἡμῖν ὁ ὅρος Γαστρίδιοθεωρία. [P.N.B.]

Γαστρίδιον (gastrea) καλεῖται ἐν τῇ γενικῇ ἐμβρυογονίᾳ μορφή τις παροδικῆ τῶν ἀρχικῶν φάσεων τῆς διαπλάσεως τοῦ ἐμβρύου, ἥτις φάσις ταύτη συχνότατα κατὰ τὴν καταβολὴν τοῦ κυήματος τῶν ζῴων καὶ ἥτις, ἄλλοτε ἄλλην ἔχουσα διαμέγεθρον ἔνεκα τυχαίων ἢ κληρονομικῶν περιστάσεων, συνήθως ἐμφανίζει ἀπλοῦστατον τινα τύπον συνιστάμενον ἐκ σάκκου τινὸς σφαιροειδοῦς, ἀπαρτιζομένου ἐκ δύο ἐπικελλῶν στοματίων τοῦ μὲν ἐσωτερικοῦ τοῦ ἐνδοδέρματος, τοῦ δὲ ἐξωτερικοῦ τοῦ ἐξωδέρματος, καὶ σχηματίζοντος κοιλότητα μετὰ μοναδικῷ στοματίῳ πρὸς τὸ ἐκτὸς ὅπερ καλεῖται βλαστοκὴ δὲ πρὸς ἢ βλαστοπόυλη. [P.N.B.]

Γαστροπόδα. Βλ. Γαστερόποδα.

Γαστροόροια (Γατρ.) καλεῖται ἡ ὑπὲρ τοῦ βλεννογόνου τοῦ στομάχου τοῦ καὶ ἄλλως γαστρὸς καλουμένου ὑπερέκκρισις ἡγροῦ ἀφθόνου, φαιωποῦ, ἰξώδους, βλεννομιγοῦς, περιέχοντος ὀξύ γαλακτικὸν καὶ ὀξύ βουτυρικὸν ὡς καὶ εἰδικὸν τινα μύκητα τὴν σαρκίνην, ἀκαταλλήλου εἰς τὴν πέψιν, καταπλημμυροῦντος τὸν στομάχον εἴτε πλήρη εἴτε κενὸν ὄντα καὶ συνεπαγμένου εὐτως ἀφθόνους ἐμέτους. Ἡ τοιαύτη κατάστασις τοῦ στομάχου δύναται νὰ θρεῖται νῦν μὲν εἰς χρόνιαν γαστρίτιδα ἢ γαστροδιαστολήν, νῦν δὲ εἰς ἀρχόμενον καρκίνον ἢ καὶ ἀπλῶς εἰς νευρικήν ἐπίδρασιν παρ' αὐτοῖς ὑπερικοῖς. Ἀναλόγως τοῦ ἐκαστοῦ αἰτίου ἐπιδιώκεται καὶ ἡ θεραπεία τοῦ κακοῦ εἴτε διὰ πλύσεων τοῦ στομάχου διὰ βορικοῦ ὀξέος ἢ ὕδατος Viehw, εἴτε διὰ χρήσεως τῶν ἐπισπαστικῶν ἐξωτερικῶς, εἴτε διὰ χρήσεως τῶν νευροπραγντικών. [P.N.B.]

Γαστροστομία ἐστὶν ἰατροχειρουργικὴ πράξις συνισταμένη εἰς τὴν δημιουργίαν στομίου πρὸς τὰ ἐκτὸς κατὰ τὴν προεβλάν ἐπιφάνειαν τοῦ στομάχου καὶ παρὰ τὸν πυλῶρον καὶ τοποθετήσιν σωλήνος δι' οὗ εἶναι δυνατόν νὰ εἰσάγῃται τὰ πρὸς θρέψιν σιτία. Ἡ προκείμενη ἐγχείρησις ἐνδείκνυται ἐπὶ μονίμου στενώσεως τοῦ φάρυγγος ἐνεκα ἐγκυλίσματος καὶ πλάσεως σφλῶδους ἰστού ἢ ἐνεκα καρκινώδους κατ' αὐτὸν ἐπεξεργασίας καὶ ἐν γένει ἐπὶ πάσης περιστάσεως καθ' ἣν ἀδύνατος ἀποβαίνει ἡ διὰ τοῦ φάρυγγος εἰσαγωγή τροφῆς.

Γαστροφίλος καλεῖται γενικῶς ὁ ἡπιος σιστρος.

* **Γάτσινα.** Ἡ πόλις αὕτη τοῦ Ῥωσικοῦ κυβερνήτου Πετρούπολεως εἶχε τῷ 1897 κατ. 14,735.

Γαῦδος. Νῆσος παρὰ τὴν Κρήτην, ὑπαγεμένη εἰς τὸν δῆμον Χώρας Σφακίων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων ἐν 8 χωρίοις καὶ συνοικισμοῖς ἀνέρχεται εἰς 412.

Γαῦρα, Gaura (Bot.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς εὐκογενείας τῶν Ὀναγρωδῶν ἢ Οἰνιθροωδῶν, περιλαμβάνον πόας καὶ θάμνους μετὰ φύλλων ἐπιρριζῶν καὶ ἀνθέων σταχυομόρφων, ἰθαγενεῖς τῶν ἐκτὸς τῶν τροπικῶν χωρῶν τῆς Ἀμερικής. Εἶδος ἐκ τοῦ γένους τούτου μετακλιματισθὲν καὶ κηπεύμενον ἐν Εὐρώπῃ χάριν κόσμου εἶναι *P. ἢ L. in da t. m. e. r. e. i. a.* καταγομένη ἐκ Μεκρικής καὶ ἔχουσα στέλεχος ὕψους 1—2 $\frac{1}{2}$ μ., ἀνθὸν ροδόλευκα ἐν σχήματι στάχυος, ἀναπτυσσόμενα κατὰ τοὺς μῆνας τοῦ θερέως καὶ τοῦ φθινοπώρου ἐν ὑπαιθρῷ.

Γαυράνη. Βλ. Πυρροκόραξ.

* **Γαυριᾶ.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαλασίας (Μεγαλοπόλεως), ἔχον 117 κ. (1896).

* **Γαύριον "Ανω.** Χωρ. τοῦ δήμου Γαυρίου ("Ανδρου), ἔχον 313 κ. τῷ 1896.

* **Γαυρίου δῆμος** τῆς "Ανδρου. Ἔχει 3,184 κατ. (1896).

* **Γαύροδον.** Χωρ. τοῦ δήμου Ὁξυνείας (Καλαμπάκας), ἔχον 275 κ. τῷ 1896.

* **Γαυρολίμνη.** Χωρ. τοῦ δήμου Ναυπάκτου, ἔχον 230 κατ. (1896).

Γαῦρος, Bos gaurus (Ζωολ.). Εἶδος βοῦς ἀγρίου διακτωμένου κατ' ἀγέλας πολυπληθεῖς ἐν ταῖς βόσκησις χωραῖς τῶν Ἰνδιδῶν, θεωρουμένου ὑπὸ τινῶν φυλῶν ἰθαγενῶν ὡς ζῶον ἱεροῦ καὶ διακρινόμενου τῶν λοιπῶν βοῶν ἐκ τοῦ μεγέθους τοῦ σώματος (3 μ. μήκος καὶ 2 μ. ὕψος κατὰ τὸν ὦμον), ἐκ τοῦ σκοτεινοῦ χρώματος κατὰ τὴν ῥάχιν καὶ τὰ πλευρά, ὑποκρίνουσιν κατὰ τὴν κοιλίαν καὶ λευκοῦ κατὰ τὰς κνήμας. Ζῶον καθ' ὑπερέσλην δειλόν, εὐκόλως συλλαμβανόμενον, ἀλλ' οὐδαμῶς ἐθιζόμενον εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὴν παρ' ἀνθρώποις διαβίωσιν. Αἱ σάρκες αὐτοῦ ἐδωδιμοί.

Γδόχα. Χωρ. τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Μουρνιῶν τῆς ἐπαρ. Βιάννου (Λασηθίου), μετὰ 323 κατ.

Γεδεῶν Μανουῆλ. Λόγιος ἀνὴρ γένν. περί τὸ 1851 καὶ ζῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει. Εἶναι γνωστὸς ἐκ τῶν πολυαριθμῶν δημοσιευμάτων του τῶν ἀναφερομένων κυρίως εἰς τὴν βυζαντινολογίαν καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, ἀπὸ τα μὲν ἐξετυπώθησαν, ἐν ταῖς ἐφημερίσι καὶ ταῖς περιοδικαῖς πρὸ πάντων τῆς Κων/πόλεως («Κωνσταντινουπόλις», «Βυζαντινὴ», «Νεολόγος», «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀληθεία» κλ.). τὰ δὲ ἐξεδόθησαν ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ. Ἐκ τῶν τελευταίων τούτων διακρίνονται κυρίως τὰ ἑξῆς: «Πατριαρχικὸν πινάκας» (ἐν Κων/πόλει 1890), «Ὁ "Αῶνας» (αὐτῷ 1885), «Κανονικαὶ διατάξεις κλ. τῶν πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως» (2 τ. 1888—9), «Ἐγγράφοι λίθοι καὶ κεράμια» (ἐν Ἀθ. 1892). Ὁ τῷ 1896 ἐκδοθεὶς κατάλογος πάντων τῶν δημοσιευμάτων αὐτοῦ ἀναγράφει 223 ἐν ὅλῳ τίτλους, εἰς οὓς ἐκτοτε προσετέθησαν οὐκ ὀλίγοι νεώτεροι.

Γέελ (Gheel). Κωμόπολις ἐν τῷ διαμερίσματι Τουργάουτ τῆς Βελγικῆς ἐπαρχίας Ἀμβέρσης, ἔχουσα 13,340 κατ., γνωστὴ δ' ἐκ τῶν μεγάλων ἐκεῖ ἀποιχίων πρενδλαδῶν (βλ. λ.), ἐν αἷς ὑπὲρ τοὺς 2.000 ἀσθενεῖς νοσηλεύονται. Ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν δερμάτων, ὑφασμάτων, τριχῶν κτλ.

Γεζόν (Bot.), τὸ γένος *Geum* L. κατὰ τὸν Ἀρεντούλην, βλ. Γευστόν. [Θ.Ν.]

Γεϊσσοσπερίμνη ἡ παρεϊρίνη (Φαρμ.). Ἀλκαλοειδὲς ἐξαχρμενον ἐκ τοῦ ὁλοίου τοῦ *Geissospermum laene* καὶ τοῦ *Rao Pateiro* οὐσία ροιὰ, ἀμωρρος, πικρά, διαλυτὴ ἐν οἶνοπνεύματι καὶ αἰθέρι. Τὸ ἄλκαλ τοῦτου, ἡ ὕδροχλωρικὴ Γ., ὠρελεῖ κατὰ τῶν ἐλαιογενῶν πυρετῶν. [P.N.B.]

* **Γελάνθη**. Χωρ. τοῦ δήμου Ἰθώμης (Καρδίτσης), ἔχον 252 κατ. (1896).

* **Γελδρία** (Geldern). Ἡ ἐπαρχία αὕτη τῆς Ὀλλανδίας ἔχει νῦν (1899) 566,549 κ.

* **Γελήνη**. Χωρ. τοῦ δήμου Τρικκάλων (Κορινθίας), ἔχον 1,006 κατ., ὧν 255 εἰς Λαγκοδέϊχα, 176 εἰς Σπαρτινέϊχα καὶ 275 εἰς Τουρτουρέϊχα (1896).

* **Γέλσενκίρχεν** (Gelsenkirchen). Ὁ πληθυσμὸς τῆς πρωσσικῆς ταύτης πόλεως ἀνῆλθετο τῷ 1900 εἰς 36,935, ἀξανάμενος ἀκαταπάύστως ἐνεκα τῶν μεγάλων ἐκεῖ ἀνθρακωρυχείων.

Γενέθερ (Genever ἢ Gin). Οἶνοπνευματώδες ποτὸν κατασκευαζόμενον ἰδίως ἐν Ὀλλανδίᾳ διὰ βύνης ἐκ κριθῆς καὶ σηκάλως καὶ ἀποστάξεως μετὰ λυκίσκου καὶ καρπῶν ἀρκυθίου.

Γενέσι. Χωρ. τοῦ δήμου Πιαλίων (Τρικκάλων), ἔχον 170 κατ. τῷ 1896.

Γενέτειρα γραμμὴ καλεῖται γεωμετρικῶς πᾶσα ἐν γένει εὐθεῖα ἢ καμπύλη ἥτις μετατιθεμένη ἐν τῷ διαστήματι γεννᾷ ἐπιφανείαν στερεομετρικὴν. Εὐθεῖα κινουμένη πάντοτε παραλλήλως πρὸς ἑαυτὴν καὶ καθέτως ἐπὶ κυκλικῆς περιφερείας γεννᾷ ἐπιφάνειαν κυλίνδρου (γενέτειρα κυλίνδρου). Εὐθεῖα κινουμένη περὶ σταθεροῦ σημείου γεννᾷ ἐπιφάνειαν κωνικὴν (γενέτειρα κώνου). Καμπύλη γραμμὴ κλειστὴ καὶ ἀκριβῶς κυκλικὴ περιστρεφόμενη περὶ τινος τῶν ἑαυτῆς διαμέτρων μέχρις ἐπανόδου εἰς τὴν ἀρχικὴν θέσιν γεννᾷ ἐπιφάνειαν σφαιρικὴν (γενέτειρα σφαίρας). Καμπύλη γραμμὴ κλειστὴ σχηματίζουσα ἑλλειψιν καὶ στρεφόμενη περὶ τὸν μείζονα τῶν ἁξόνων αὐτῆς μέχρι συμπώσεως εἰς τὴν ἀρχικὴν θέσιν γεννᾷ ἐπιφάνειαν ἑλλειψοειδῆ (γ. ἑλλειψοειδοῦς).

* **Γένενα** (Geneva). προσ. Τζένιβε. Πόλις τῆς Βορείου κατ. πολιτείας Νέας Ὑόρκης, ἔχουσα 19,433 κατ. (1900).

* **Γενεύη** (Genève, Gent). Τὸ κεντρικόν τοῦτο τῆς Ἑλβετίας εἶχε τῷ 1900 κατ. 133,417, ἡ δὲ ὁμώνυμος πρωτεύουσα αὐτοῦ 105,718.

Γενὴ λιμάνι ἦτοι νέος λιμὴν καλεῖται παρὰ ἡμᾶς κόμη τῆς νήσου Λέσβου.

Αὕτη καίμενη ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας Καλλιστῆς ἔχει κατ. 800 συντηροῦντας δημοτικὴν σχολὴν.

Γεννάδιος. 1) Ἰωάννης, υἱὸς τοῦ Γεωργίου Γ., γενν. 7 Ἰαν. 1844 ἐν Ἀθήναις. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐστάλη ὑπὸ τῆς μητρὸς μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀναστασίου εἰς τὸ ἐν Μελίτῃ ἀκμάζον τότε Ἀγγλικὸν Λύκειον, μετὰ τρία δ' ἔτη ἐπανακλήσας εἰς Ἀθήνας συνεπλήρωσεν ἐνταῦθα τὰς γυμνασιακὰς σπουδὰς ἐν τῷ λυκείῳ Βάρφα καὶ ἠκροάσατο εἰς τὰ παραδόσεων τινῶν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ. Ἐνῶ δὲ οἱ οἰκεῖοι προέτρεπον αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν, αὐτὸς προτίμησε νὰ ὑπάγῃ εἰς Λονδίνον, ἵνα λάβῃ πείραν ἐμπορικὴν, καὶ προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ οἴκου τῶν Ἀδελφῶν Ράλλη, ἐν ᾧ ταχέως προήχθη εἰς σπουδαίαν θέσιν. Ἐν τῷ μεταξύ, βαρέως ζέρων τὸν τότε ἐν Ἀγγλίᾳ δηλούμενον μισελληνισμόν, ἤρξατο καὶ δημοσιογραφῶν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' ἀνωνύμως. Τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἄρθρον ἀμέσως ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τοῦ «Πρωῖνου Ἀστέρου». Μείζονα δ' ὅμως ὑπηρεσίαν προτίηγε καὶ τῇ Ἑλλάδι ἐκδούς μετὰ τὰ τραγικὰ συμβάντα τοῦ Δήλεσι (1870) ἴδιον τεύχος *Notes on the recent murders by brigands in Greece* (Σημειώσεις περὶ τῶν πρὸ ἐλέγχου ληστρικῶν φόνων ἐν Ἑλλάδι), ὅπερ τὴν μὲν θέσιν τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ Ἑλλήνων καὶ δὴ τοῦ τότε πρεσβευτοῦ Βραΐλα ἐβεβαίωσε σημαντικῶς ἀπέναντι τοῦ κυριαρχικῶς μαινομένου κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἀγγλικῷ λαῷ, συνεπὴν γενεῖν ὅμως διὰ τὸν συγγραφεὰ τὴν ἀπομάχουσιν ἐκ τοῦ οἴκου Ράλλη, εἰ καὶ αἱ πρὸς τοὺς πρώην προΐσταμένους τοῦ σχήματος διέβαιναν πάντοτε ἐγκάρδιοι. Ἐν τούτοις τῇ συστάσει τοῦ τότε πρεσβευτοῦ τῆς Ἀμερικῆς ἐν Ἀθήναις Tuckermaun διωρίσθη ἀνέμενος τῆς Ἑλλ. πρεσβείας ἐν Βασιλικῶνι προσωρινῶς δὲ διατέλεσε γραμματεὺς τῆς τότε συστάσεως διεθνούς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Δαυρίου, ἧς αἱ ἐργασίαι διήρκεσαν ὀλόκληρον ἔτος. Τῷ ἐπὶ οὗτο ἐξεφώνησεν ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ στρατηγοῦ Τσώρτς τῇ διαταγῇ τῆς Κυβερνήσεως τὸν ἐπιτάξιον ἀγγλιστῆ. προσελήφθη δὲ εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ Εὐσταθ. Σίμου πρεσβευτοῦ ἐν Κων/πόλει Β' γραμματεὺς τῆς πρεσβείας. Τῷ 1875 προήχθη εἰς Α' γραμματεὰ τῆς ἐν Λονδίνῳ πρεσβείας, ἀνακληθέντος δὲ τοῦ πρεσβευτοῦ Βαλαωρίτου τῷ 1876 διέμεινεν ἐκεῖ ἐπιτετραμμένος, ἀδιακόπως ἐνεργῶν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, δι' ἁρθρων δημοσιογραφικῶν καὶ προσωπικῶν διαλέξεων μετὰ τῶν ἐξόχων πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς Ἀγγλίας. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καθ' ἣν ἐξεργάγη ὁ

Ῥωσσοτουρκικὸς πόλεμος, ἐξέδωκεν ἀνω-
νόμως τὸν ἐθνολογικὸν χάρτην τῆς Τουρ-
κίας, τὸν κοινῶς γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα
τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου τοῦ Στάνφορντ, ἑλλ.
δ' ἐκδοθέντα καὶ ἐν Ἀθήναις, ὅστις οὐκ
ὀλίγην κυρίως ἐν Ἀγγλίᾳ παρήγαγεν ἐν-
τύπωσιν. Δι' αὐτοῦ διεξήχθησαν εἰς τὴν
πραγματευθεῖσαι αἱ ἀπολήψεις εἰς τὴν
πρόσληψιν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ συνέδριον
τοῦ Βερολίνου, ἐν ᾧ ἐνετάλη νὰ παρευρεθῇ
καὶ ὁ Γ. ὅπως ὑποβοηθήσῃ τὰς ἐνεργείας
τοῦ Ἑλληνος ἀντιπροσώπου Θεοδώρου Δη-
μητρίου. Κατανοήσας δὲ ὅτι ἀνευ τῆς ἀνα-
στηλωσεως τῆς οἰκονομικῆς πίστεως τῆς
Ἑλλάδος δὲν ἔχοντο αὐτὴ νὰ τύχῃ τῆς
πραγματώσεως τῶν ἔρων οὗς ἀνέγραψε τὸ
18ον ἀρθρον τῆς Συνθήκης τοῦ Βερολίνου,
κατ' ὁρῶσεν οὐ μόνον νὰ πείσῃ τοὺς Ἀγ-
γίλους ἐμολογιοῦν τοὺς κατήγοντας $\frac{2}{3}$
τῶν χρεωγράφων τῶν θανατῶν 1821 καὶ
1826, νὰ ὑπογράψωσιν εὐνοϊκὸν συμβιβασ-
μὸν, ἀλλὰ καὶ νὰ γίνωσι πάλιν δεκτὰ τὰ
ἑλληνικὰ χρεώγραφα ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ
τοῦ Λονδίνου. Μετὰ τοῦτο πρὸς εὐκολωτέ-
ραν ἐπίτευξιν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ρηθέντος
ἀρθρου ἐνῆργησεν ὑπὲρ συνασπισμοῦ τῶν
φιλελλήνων Ἀγγλῶν πολιτευτῶν τοῦ φιλε-
λευθέρου κόμματος, ὄντως δὲ ἐσχηματίσθη
μετ' οὐ πολὺ ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπιτροπεία
(Greek Committee), εἰς τὴν δράσιν τῆς
ἑποίας ἡ Ἑλλὰς τα μέγιστα ὀφείλει. Τῷ
1881 μετεκλήθη ὁ Γ. εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τοῦ
Κουμουνοῦρου καὶ μετ' ὀλίγον ἐστάλη εἰς
Κων/πολιν, ἵνα διευθύνῃ τὰ τῆς Ἑλλ.
πρεσβείας, κατ' ὁρῶσε δὲ μετὰ τοῦ εἰδικοῦ
ἀποσταλμένου τῆς Ἀγγλίας Γῶσσεν, νὰ
ἐκώσῃ ἡ Πύλη εἰς τὰς ὑπὲρ τῆς Ἑλλά-
δος ἀπαιτήσεις τῶν Δυνάμεων. Εἰς ἀπέμ-
νησιν αὐτῶν ὡς ἐπιτετραμμένους εἰς Λονδίνον,
μετ' ὀλίγον δὲ μετετέθη ὑπὸ τοῦ Τρικούπη
εἰς τὴν ἐν Βιέννῃ πρεσβείαν, ἔνθα διέμεινε
13 ἔτη. Κατὰ τὸ 1885 διὰ τρίτην φοράν
ἐστάλη εἰς Λονδίνον ὡς ἐπιτετραμμένος,
καὶ δὲν κατ' ὁρῶσε μὲν νὰ ἀποσπασθῇ ὁ
ἀποκλεισμός τῶν λιμένων τῆς Ἑλλάδος
ἐνεκα τῆς πολεμικῆς στάσεως τῆς Ἑλλά-
δος κατόπιν τῶν ἐν Ἀνατ. Ῥωμυλίας συμ-
βάντων, οὐχ ἥττον καὶ κατὰ τὴν περίστασιν
αὐτὴν εἰργάσθῃ δραστηρίως ὑπὲρ τῆς Ἑλ-
λάδος, κατὰ δὲ τὴν διεξαγωγὴν τῶν τότε
πραγματευθεῖσων προήχθη εἰς Πρόσε-
δρον Ὑπουργόν. Ὡς τοιοῦτος διεπιστεύθη
μετ' ὀλίγον καὶ ἐν Ἀγγ. καὶ κατὰ τὸν
Φεβρουάριον τοῦ 1888 καὶ ἐν Βασιλκῶνι,
ἐνθα μεταδὸς λίαν ἐπιτυχῶς ἐνῆργησεν
ὑπὲρ τῆς ἀτελοῦς εἰσαγωγῆς τῆς κορινθια-
κῆς σαφίδος. Ἐπιστρέψας εἰς Λονδί-
νον κατ' ὁρῶσε καὶ ἐκεῖ νὰ ἐπιτύχῃ ἐλάτ-
τωσιν τοῦ δασμοῦ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου
προϊόντος τῆς Ἑλλάδος. Κατὰ Ἰανουάριον

τοῦ 1891 προήχθη ὁ Γ. εἰς ἑκτακτον Ἀ-
ποσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργόν,
ἀθῆνης ὅμως τῷ ἐπίοντι ἔτει ἡ ἀνάκλησις
τῶν ἐν Λονδίνῳ, Παρίσις καὶ Βερολίνῳ
πρέσβων ἔθηκε τέρμα εἰς τὸ ὑπὸ ἐκτάκτου
ἐπιτυχίας στεφθεὶν διπλωματικὸν αὐτοῦ
στάδιον, κατὰ τὸ ὅποιον μεγίστην ἐντήσατο
δημοτικότητα παρὰ τε τῇ ἐν Λονδίνῳ ἑλ-
ληνικῇ παροικίᾳ καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς Ἀγ-
γίσις, ὧν ἡ ἀνάσσα καὶ μετὰ τὴν ἀνάκλη-
σιν αὐτοῦ ἐξένισεν αὐτὴν ἐν τῇ ἐπαύλει
τοῦ Οὐίνδσωρ. Ἰδιοτεύων δ' ἔκτετε ἐν Λον-
δίνῳ δὲν ἔπαυσε διὰ τοῦτο εἰς κρίσιμους
περίστασις, ὡς π. γ. κατὰ τὴν τελευταίαν
ἐπανάστασιν τῆς Κρήτης νὰ ἀγωνίζηται
ὑπὲρ τῆς πατρίδος, δημοσιεύσας οὐκ ὀλίγας
διατριβὰς εἰς ἐφημερίδας ἡ καὶ ἐν ἰδίῳ
βιβλίῳ, ἐν μέρει τῇ βοήθειᾳ τῆς ἀνασυ-
στάσεως Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπείας. Χαρα-
κτηριστικὴ δὲ διὰ τὴν μέρονισιν αὐτοῦ εἶναι
ἡ προθυμία, μεθ' ἧς δέχονται αἱ ἄλλως
λίαν δύσκολοι μεγάλοι ἐφημερίδες τῆς Ἀγ-
γλίας πᾶν ὅτι παράγῃ ὁ κάλαμος αὐτοῦ,
εἴτε οἰκονομικόν, εἴτε φιλολογικόν, εἴτε καὶ
ιστορικόν. Κατὰ τὰ μακρὰ ἔτη τῆς ἐκεῖ
διαμονῆς ὑπῆρξε καὶ συνεργάτης πολλῶν
φιλολογικῶν ἐκδόσεων, εἶναι δὲ καὶ ἐπίτιμος
διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὀξωνίας.
Ἐκ τῶν ἀνεκδότων ἀκμῇ ἔργων αὐτοῦ μνη-
μονεύομεν ἰδίως τὸ «Περὶ τῆς μουσικῆς τῶν
Ἑλλήνων, ὀρχαίας, βυζαντινῆς καὶ νεωτέ-
ρας, δημοδους καὶ ἐκκλησιαστικῆς». (Γ.Μ.)

— 2) Παναγιώτης, ἀδελφὸς τοῦ προη-
γουμένου, γενν. κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ
1818. Λαβὼν τὴν γυμνασιακὴν παιδείαν
ἐν Ἀθήναις, ἐστάλη εἰς πρὸς περαιτέρω
μᾶρρωσιν εἰς Ἰταλίαν καὶ Ἑλβετίαν καὶ
μετέβη τέλος πρὸς σπουδὴν τῆς γεωργικῆς
εἰς Ἰλλινούς τῆς Βορ. Ἀμερικῆς (1870—
74). Ἐπανελθὼν εἰς Ἑλλάδα ὑπῆρξεν ἐπὶ
τινα ἔτη διευθυντὴς κτήματος τοῦ Χριστά-
κη Ζωγράφου ἐν Θεσσαλίᾳ, εἰς δὲ καθη-
γητῆς τῆς φυσικῆς ἱστορίας εἰς τὰ γυμνα-
σια Ἀθηνῶν (1879—80). Εἰσελθὼν κατό-
πιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου
τῶν Ἑσωτερικῶν διατέλεσε 1880—87 ἐπι-
θεωρητῆς καὶ εἰς (1887—94) τμηματάρ-
χος τῆς γεωργίας, κατεῖχε δὲ συγχρόνως
τὴν θέσιν διευθυντοῦ τοῦ δημοσίου δένδρο-
κμείου καὶ τοῦ γεωργικοῦ σχολείου Ἀθη-
νῶν. Παραιτηθεὶς δὲ τῷ 1894, διωρίσθη
τῷ ἐπίοντι ἔτει καὶ διατελεῖ νῦν διευθυντῆς
τῆς γεωργίας παρὰ τῇ ἐν Κύπρῳ Ἀγγλικῇ
Κυβερνήσει. Ἐδημοσίευσεν πλείστας πραγ-
ματείας ἀναφερομένας εἰς ζητήματα γεω-
ργικά, ὁδηγίας περὶ καλλιέργειας χρησίμων
φυτῶν, βερβυκοστρεφίας κτλ., ὧν αἱ πλεί-
στα ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ Γ. ἰδρυ-
θέντι καὶ ἐπὶ 12 ἔτη (1885—96) ἐκδο-
θέντι πρώτῳ ἐν Ἑλλάδι γεωργικῷ περιο-

δικῶ «Ἡ ἑλληνικὴ γεωργία». Εἰς τὰς προσπάθειάς τοῦ Γ. ὀφείλεται ἡ ἔκδοσις καὶ αὐστηρὰ ἐφαρμογὴ τῶν νόμων τῶν κωλυσάντων τὴν εἰσβολὴν τῆς φυλλοξήρας εἰς Ἑλλάδα. Ἐν γένει δὲ κατώρθωσε νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὰς ἑλληνικὰς χώρας τινὰς κλάδους τῆς Γεωργίας καὶ νὰ προαγάγῃ ἄλλους σημαντικῶς.

* **Γένουα** ἢ Γενούη (Genova). Ἡ πόλις αὕτη τῆς Ἰταλίας εἶχε τῷ 1901 κατ. 234,809, ἡ δὲ ὁμώνυμος ἐπαρχία 935,483.

Γεντιανίνη ἦτοι γεντιανικὸν ὀξύ. Βλ. Γεντιανή.

Γεντιαννοσάκχαρον, Gentianose. Στερεὰ οὐσία κρυσταλλικὴ ἔχουσα τὰς χημικὰς καὶ φυσικὰς ιδιότητας παρεμφερεῖς πρὸς τὰς τοῦ σακχάρου. ἄχρους, ὀλίγον γλυκεῖα, διαλυτὴ ἐν ὕδατι, ἐξαχθεῖσα ὑπὸ Meyer ἐκ τῆς Gentiana lutea.

Γεντιοπικρίνη ἦτοι γεντιανοπικρίνη Βλ. Γεντιανή.

* **Γέρα** (Gera). Πρωτεύουσα τοῦ πριγκιπάτου Ρόδς νεωτέρας γραμμῆς. ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 45,640.

* **Γερακάρι**. 1) Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἀρχαδίων τῆς Ζακύνθου, διηρημένη εἰς Ἄνω (1,091 κατ.), Μέσον (617) καὶ Κάτω (393 κατ.). — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Ποταμίων τῶν Κυθίων, μετὰ 141 κατ. — 3) Χ. τοῦ δήμου Δωτίου (Ἀγυῖας), ἔχον 284 κατ. — 4) Χ. τοῦ δήμου Τυμαζίων (Καλαμπάκας), μετὰ 207 κατ. τῷ 1896.

Γερακάρι. Χωρ. τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Μέρωνα τῆς ἐπαρχίας Ἀμαρίου (Ῥεθύμνης), ἔχον 415 κατ.

* **Γεράκι**. 1) Χωρ. τοῦ δήμου Ἡλιδος, μετὰ 268 κατ. — 2) Πρωτ. τοῦ δήμου Γερωνθεῶν (Λακεδαιμόνας), ἔχουσα 1,137 κατ. (1896).

Γεράκι. Χωρ. τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Παναγιάς τῆς ἐπαρχ. πεδιάδος (Ἡρακλείου), μετὰ 367 κατ.

Γερακροῦ. Χωρ. τοῦ δήμ. Ἰστιαιῶν (Ξηροχωρίου), ἔχον 305 κατ. τῷ 1896.

* **Γεραλλή**. Χωρίον τοῦ δήμου Αὐλίδος τῆς ἐπαρχ. Θηβῶν, ἔχον 187 κατ. (1896).

Γεράνι. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Πύργου Ἡλιδέου ἐν τῇ ἐπαρχ. Κυδωνίας τῆς Κρήτης, ἔχον 390 κατ. — 2) Χωρίον τῆς Κρήτης ἐν τῷ δήμῳ Ἀτσιποπούλου τῆς Ῥεθύμνης, ἔχον 281 κατ.

Γερανιάλη (Χημ.). Ὁξυγονούχος ὑδρογονάνθραξ ἀποτελὼν ἀλδεΐδην τοῦ γερανιολίου. Ὑγρὸν ἄχρουν, ὁσμῆς κνιτρώδους, παραγόμενον δι' ἐξειδώσεως ἐκ τοῦ γερανιολίου ἢ τοῦ ἱσομερούς πρὸς τοῦτο

λιναλολίου, καὶ χρησιμοποιούμενον ἐν τῷ ἐμπορίῳ ἀντὶ τοῦ αἰθερίου ἐλαίου τῶν κνιτρίων.

Γερανίνη (Φαρμ.) geranium. Οὐσία κρυσταλλικὴ ἐξαγομένη ἐκ τοῦ γερανίου τοῦ στικτοῦ χρηθεῖται εἰς τὰς αὐτὰς καὶ ἐκείνο περιτάσεις. [P.N.B.]

Γερανιόλιον (Χημ.). Ὁξυγονούχος ὑδρογονάνθραξ ἀποτελὼν τὸ μείζον μέρος τοῦ αἰθερίου ἐλαίου τοῦ γερανίου, τῆς ἱεροβοτάνης καὶ πλείστων κνιτρίσμων φυτῶν. Ὑγρὸν ἀδιάλυτον ἐν ὕδατι, διαλυτὸν ἐν οἶνῳ. καὶ αἶθερι. Χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ βιομηχανίᾳ πρὸς ἀναπλήρωσιν ἡ νοθείαν τοῦ αἰθερίου ροδαλίου. [P.N.B.]

Γεράνιον (Βοτ.). Πρότυπον γένος τῆς οἰκογενείας τῶν Γερανιῶδων, περιλαμβάνον ὑπερ τὰ ἑκατὸν εἶδη φυόμενα εἰς τὰς εὐκράτους χώρας ἢ ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν ὀρέων τῶν τροπικῶν τῆς γῆς. Πόαι ἐτήσιαι μὲν ἐπὶ τόπων ἀκαλλιεργήτων, πολυετείς δὲ ἐπὶ τόπων θροσσεῶν καὶ θασώδων, μετὰ κλάδων ἐξηγωνόμενων κατὰ τοὺς κόμβους, φερόντων φύλλα ἐναλλάξ ἢ ἀντίθετα, παλαμιαία. Σχήμενες γόνιμοι 10, καρπὸς φερόν τὸν κάλυκα πεντάγωνος, διασκαρπιζόμενος τῇ ἐπιδράσει τῆς ὑγρασίας ἢ τῆς ξηρασίας. Γ. τὸ Ῥοσέρτεϊον ἦτο αἰλλοτε ἐν γῆσιν κατὰ τῆς κονάγχης τὸ δὲ ῤίζωμα Γ. τοῦ κηλιδωτοῦ ἢ στικτοῦ ἔχει συμπικρὰς ιδιότητας. Πάντα ἐν γένει τὰ Γ. περιέχουσι δεψίνην. Πολλὰ ἐξ αὐτῶν θεραπεύονται ὡς κοσμητικὰ κήπων καὶ αἰθεουσῶν ὡς Γ. τὸ αἶμα τοῦ χρυσοῦ. Γ. τῶν ἀγρῶν. Γ. τὸ γεωργικὸν ἐν μετ' ἀνθέων ἰαυθίνων, φερόντων ραβδώσεις ἐρυθράς. Γ. τὸ βολιδῶδες τῆς Ἰταλίας μετ' ὠραίων ὑσμινερύθρων ἀνθέων.

Γερανιῶδη (Βοτ.). Οἰκογένεια φυτῶν ἀσυμπετάλων διπλοστημνῶν, περιλαμβάνουσα 21 γένη διανενημεμένα κατὰ πάσας τὰς εὐκράτους καὶ τὰς ὑπὸ τοὺς τροπικοὺς χώρας τῆς γῆς. Συνήθως πόαι μικραὶ, εὐόσμοι, πολλάκις, ἀκανθοῖται ἐνίοτε, μετὰ φύλλων ἐπαλλήλων, σπανιώτερον ἀντιθέτων, πλείστην συγγένειαν ἔχουσαι πρὸς τὰ Ζυγοσπυλλώδη ἄνθη κανονικά, ἐρμαφρόδιτα, ὡσθήκη πολύχωρος, καρπὸς ξηρὸς καὶ θυλακώδης. Κύρια γένη θεραπεύμενα ὡς φυτὰ κοσμητικὰ ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον εἶναι αἱ Ὁξυαλίδες, τὰ Πελαργόνια, τὰ Γεράνια, αἱ Βαλσαμίναι, τὰ Τροπαίολα καὶ τὰ Ἐρόδια.

Γεράρδος (Φραγκίσκος βαρὼνος Gérard). Περίοδος Γάλλος ζωγράφος, γενν. 1770 ἐν Ῥώμῃ, ἐνθα ὁ πατήρ του ἦτο

γραμματεὺς τῆς γαλλ. πρεσβείας. Ἐκπαίδευθεις ἐν Παρίσις κυρίως ὑπὸ τῶν ἐξοχῶν Δαυίδ, ἀπὸ τοῦ 1795, ὁπότε ἐξέβηκε τὸν «Τυρλὸν Βελισάριον», καὶ κυρίως ἀπὸ τῆς ἀποπερατώσεως τῆς εἰκόνας «Ὁ ζωγράφος J. B. Isabey μετὰ τῆς θυγατρὸς του» (ἀποκειμένης ἐν τῷ Λουβρῷ). ἐγένετο γνωστότατος, ἀνεδείχθη δὲ ὁ πρῶτος προσωπογράφος τῶν χρόνων του. Οὐ μόνον ὁ Ναπολέων, ἀλλὰ καὶ πλείστοι ἄλλοι ἡγεμόνες ἐσπείσαν νὰ λάβωσι τὰς προσωπογραφίας αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ζωστήρος τοῦ Γ. Συγγράνας δὲ ἐξεπονήσας πλείστα ἔργα τῆς ιστορικῆς τέχνης, αὐτὰ σώζονται νῦν κυρίως ἐν τῷ Λουβρῷ καὶ τῷ μουσεῖῳ τῶν Βερσαλλίων. Λαβὼν παρὰ Λουδοβίκου III' τὸν τίτλον τῆς εὐγενείας, ἀπέθανε τῷ 1837 ἐν Παρίσις.

Γέρασα. Ἐν τῇ ἀρχαϊκῇ σημαντικῇ πόλει τῆς Παλαιστίνης πέραν τοῦ Ἰερδάνου, ἣν ἐκυρίευσεν ὁ ἐκ τῶν Μακκαβαίων βασιλεὺς Ἀλέξανδρος Ἰωνναῖος τῷ 80 π. Χ. Εἶτα ἀνῆκε διαδοχικῶς εἰς τὴν Δεκάπολιν (βλ. λ.), εἰς τὴν ῥωμαϊκὴν ἐπαρχίαν Συρίαν καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀρασίαν. Τὴν μνημὴν αὐτῆς σώζουσι τὰ ἐπὶ μεγάλῃς ἐκτάσεως κείμενα ἑρείπια, τὰ νῦν εἰσὶν Descherasch καλούμενα.

Γεράσιμος Ὁ ἅγιος, πολιοῦχος Κεφαλληνίας. Γένος ὢν τῆς οἰκογενείας Νοταρᾶ ἐγεννήθη τῷ 1500 ἐν Τριφυλίᾳ. Ἐνδύθεις τὸ μοναχικὸν σχῆμα καὶ μονάζων ἐγένετο μεγάλοςχημος. Ἐταξείδευσεν πολὺ εἰς Θεσσαλίαν, Θράκην. Εὐξείνον Πόντον, Ἄθω, Παλαιστίνην κλπ. καὶ τέλος ἀπεσῦρθη εἰς Κεφαλληνίαν. ἔνθα ἀπέθανε τῇ 15 Αυγούστου 1579. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐορτάζεται ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου, ἀνεδελήθη ἡ ἐορτὴ τοῦ Ἀγίου εἰς τὴν 30 Ὀκτωβρ. ἡμέραν τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου γενόμενης τῷ 1581. Τὰς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου τούτου ἔγραψαν ὁ Μητροπολίτης Ναυπλίου καὶ Νικόλαος Γαβριηλόπουλος. [Σ.δ.Β.]

Γερβιλία, Gervillia (Παλαιοντ.). Γένος Πεταλοθραγγίων ζῶων ἐκλιπόντων τῶν, ἀντιπροσωπευμένων ὑπὸ πλείστον εἰδῶν ἀπολελειθμένων ἐν τῇ τριταδικῇ, ιουρασίᾳ καὶ κρητιδικῇ γεωλογικῇ περιόδῳ. ἔχοντων κόγχην λοξήν, μικρὸν ἀνισόθυρον καὶ ἀνισόπλευρον, καὶ ἐμφανίζοντων κερτάν γραμμὴν εὐθείαν μετὰ προσθίου ὡτὸς βραχέος καὶ μετὰ ὀπισθίου ὡτὸς μακροτέρου. Τὰ ἐντυπώματα τοῦ ἐσωτερικοῦ συνδεδεμένου εἶναι πολυάριθμα καὶ εὐρέα.

Γέρμερη. Κώμη τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Χάρου τῆς ἐπαρχ. Κινοβρίου (Ἡρακλείου), μετὰ 906 κατ.

Γέρμις ἢ Γέρμιθες. Ἀρχαία πό-

λις τῆς Τρωάδος, βορείως τοῦ Σκαμάνδρου, καὶ ἔδρα τῶν Τεύκρων, ἧς τοὺς κατοίκους μετώκισεν ὁ Ἀττάλος παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ Καίκου, ὅθεν καὶ πλησίον τῆς Λαρίσης ἐν τῇ Κυμαίᾳ εὕρισκeto πόλις καλούμενη Γέρμιθα ἢ Γερμίθιον.

Γέρμα. Χωρ. τοῦ δήμου Οἰτύλου, μετὰ 194 κατ. (1896).

* **Γερμάνια.** Χωρ. τοῦ δήμου Μονεμβασίας (Ἐπισκόπου Λιμηρᾶς), ἔχον 200 κατ. τῷ 1896.

Γερμανία. Ὁ πληθυσμὸς τῆς αὐτοκρατορίας ταύτης ἀνῆρχετο τῷ 1900 εἰς 56,845,014 κατ., ἐξ ὧν 31,026,810 εἶναι διαμαρτυρούμενοι, 17,074,921 καθολικοὶ καὶ 567,881 Ἰουδαῖοι. Τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1901—2 ἀνέρχονται εἰς 2,354 ἑκατομμ. μάρκων, τὸ δὲ δημόσιον χρέος εἰς 2,468 ἑκατομμ. Ἡ εἰσαγωγὴ κατὰ τὸ ἔτος 1900 ὑπεργίσθη εἰς 6,043 ἑκατομμ., ἡ δὲ ἐξαγωγὴ εἰς 4,753. Τὸ μήκος τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν εἶναι 51,850 χιλ. Ὁ γερμανικὸς στρατὸς ἐν καιρῷ εἰρήνης ἀριθμεῖ 24,139 αξιωματικούς, 80,642 ὑπαξιωματικούς καὶ 404,351 ἄνδρας. Ὁ δὲ σιῶλος ἀπαρτίζεται ἐξ 107 σκαζῶν καὶ 103 τορπιλλοβέλων, μετὰ πληρώματος 32,581 ἐν ὅλῳ. Αἱ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γ. εὐρισκόμεναι γῶραι κατὰ τὸ τέλος 1900 ἦσαν τὰ ἑξῆς. Ἐν μὲν τῇ Ἀφρικῇ: Τόγγον (87,200 τγμ. μετὰ 2 ἑκατομμ. κατ.), Καμερόν 493,600 τγμ. μετὰ 35 ἑκατομμ.), Νοτιοδυτικὴ Ἀφρικὴ (830,960 τγμ. μετὰ 200 χιλ. κατ.), Ἀνατολ. Ἀφρικὴ (941,100 τγμ. μετὰ 6 ἑκατομμ. κατ.). Ἐν δὲ τῷ Εἰρηνικῷ Ὀκεανῷ: Νέα Γουίνεα (Χώρα αὐτοκράτορος Γουλιέλμου, Πελονησον Βίσμαρκ καὶ νῆσοι Σολομώντος, Καρελίναι, Μαριάναι, ἐν ὅλῳ 240,826 τγμ. μετὰ 401 χιλ. κατ.), Νῆσοι Μάρσαλλ (405 τγμ., 15 χιλ. κατ.) καὶ τέλος Σαμοαῖαι νῆσοι (2,588 τγμ. μετὰ 33 χιλ. κατ.), εἰς ᾧ προσθετέον τὸ σινικὸν Κιατσάου, ὅπερ ἔλαβεν ἡ Γερμανία ὑπὸ τὸν τύπον ἐνοικίου (501 τγμ. μετὰ 84 χιλ. κατ.).

Ἱστορία τῶν τελευταίων ἐτῶν. Τὸν ἐπὶ μακρὰ ἔτη διευθύναντα τὰς τύχας τῆς Γ. Βίσμαρκ διεδέχθη κατὰ Μάρτιον τοῦ 1890 ὁ στρατηγὸς Καπίρβη. Κατ' Ἰούλιον ἐπὶ ἤλθεν ἡ μετὰ τῆς Ἀγγλίας συνεννόησις, καὶ ἦν περιορισθὴ μὲν ἡ στραῖρα τῶν ἐν τῇ Ἀνατ. Ἀφρικῇ ἐνδιαφερόντων τῆς Γ. πρὸς ὄφελος τῆς Ἀγγλίας, παρεχωρήθη ὁμως ὑπὸ ταύτης τῇ Γ. ἡ νῆσος Ἑλγολάνδη. Κατ' Ἰούλιον τοῦ ἐπομένου ἔτους ἀνενεώθη ἡ τριπλῇ συμμαχία (μεταξὺ Γ., Αὐστρίας καὶ Ἰταλίας) ἐπὶ ἑτέρα 6 ἔτη. Μεγάλην σημασίαν διὰ τὴν στρατιω-

τικὴν θέσιν τῆς Γ. εἶχεν ἡ κατ' Ἰούλ. τοῦ 1893 ψηφισθεῖσα κώξῃσι μὲν τοῦ στρατοῦ, ἐλάττωσις δὲ τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας εἰς 2 ἔτη· μέλλουσα δ' ὅμως χάραν προυκάλεσεν ἡ κατ' Ἰανουάριον 1891 ἐπαλθούσα συμριλιώσις τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τοῦ Βι-σмарκ. Μετὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας ἐκλονίσθησαν τῶ 1890 καὶ 1894 φιλικῶς τὰ περὶ τῶν ἐν Ἀφρικῇ ἀποικιῶν. Κατὰ τὴν Ὀκτωβρίον τοῦ 1894 ὁ ἀρχικαγκελ-λάριος Καπρίνερ ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ τῶος ποποτηρητοῦ ἐν Ἀλσατία-Λορραίνῃ πρίγκιπος Χοενλόε. Παραλείποντες τὰ ἐπὶ τούτου ἐσωτερικὰ ζητήματα τῆς Γ., ὡν ἐν τῶν σπουδαιωτάτων, τὸ τῆς προστα-σίας τῆς γεωργίας, δὲν ἔλυθη μέχρι τῆς σή-μερον ἀκμῆ ἐριστικῶς, ἀναγράφου μόνον τὰ σημαντικώτερα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς. Ἡ δολοφονία Γερμανῶν ἱερα-ποστόλων ἐν Κίνα συνεπῆνεγκε κατὰ Νοέμβρ. τοῦ 1897 τὴν κατάληψιν τοῦ λι-μένου Κιατσόου καὶ τὴν συνομολόγησιν ἐνοικιάσεως τῆς περὶ αὐτὸν χώρας. Τῷ 1899 ἐκλείσθη μετὰ τῆς Ἀγγλίας σύμω-σις περὶ τῶν ἐν τῷ Εἰρηνικῷ ὠκεανῷ ἀποί-κιων, μετὰ δὲ τῆς Ἰσπανίας ἐτέρη δι' ἧς παρεχωρήθησαν τῇ Γ. αἱ Καρολίνας καὶ αἱ Μαριάναι νῆσοι. Ὅτε δὲ κατ' Ἰούνιον ἐδο-λοφονήθη ἐν Πεκίνῳ ὁ πρεσβευτὴς τῆς Γερμανίας Κέντελερ ὑπὸ τῶν Μπόξερ, ἐστάλη ἀμέσως στόλος καὶ στρατὸς εἰς Κίναν καὶ ἐπαλθούσης συγεννοήσεως μετὰ τῶν ἄλλων Δυνάμεων περὶ κοινῆς ἐνερ-γείας τὰ ἠνωμένα στρατεύματα ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ στρατάρχου κόμητος Βαλ-δερεσ κατέβαλον τοὺς Μπόξερ καὶ εἰσῆλ-θον εἰς τὸ Πεκίνον· μετὰ πολλὰς δὲ δια-πραγματεύσεις καὶ διαταγμοὺς ἐκ μέρους τῆς Κίνας ἐπῆλθε συνθήκη ἱκανοποιητικὴ καὶ ἐξέφρασεν ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Κίνας δι' ἐπιστολῆς, ἣν ἐκόμισεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ κατὰ Σεπτ. 1901 εἰς Βερολίνον, τὴν λύ-πην του ἐπὶ τῶν συμβάντων. Ἦδη πρὶν ἐπέλθῃ ἡ λύσις αὕτη, ὁ Χοενλόε ἔνεκα τοῦ γήρως αὐτοῦ παρητήθη κατ' Ὀκτ. 1900, διεδέχθη δ' αὐτὸν ὁ κόμης Βύλωδ, ὅστις νῦν μετὰ πολλῆς λεπτότητος ἄλλα καὶ ἐνεργητικότητος διεσθύνει τὰς τύχας τῆς αὐτοκρατορίας.

Γερμανιον. Μεταλλοειδὲς στοιχεῖον, ἔχονσύνδεσμον Ge καὶ ἄτ. βάρος 72.32, ἀνα-καλυφθέν τῷ 1886 ὑπὸ τοῦ ἐν Φράνκεργ τῆς Σαξονίας καθηγητοῦ Κλ. Winkler ἐν τῷ σπανίῳ ὀρυκτῷ ἀργυροδίτῃ (ἐκ θειογερμα-νικοῦ ἀργύρου συνισταμένῳ). Σῶμα στε-ρεὸν τεφρολευκόν, σκληρόν ὅσον καὶ τὸ ἀρσενικόν, ζωηρῶς στιλπνόν, χρυσταλλοῦ-μενον ὑπὸ μορφῇν ἑξαέδρων, τηχόμενον εἰς 900°, εἰδικοῦ βάρους 5.469, τηχόμε-

νον διὰ τοῦ καμινευτήρος αὐλοῦ μετὰ λευ-κῶν ἀτμῶν πρὸς μεταλλικὸν τραγίδιον, ἀδιάλυτον ἐν ὕδροχλωρ. ὤξει, διαλυτὸν ἐν βασιλικῷ ὕδατι, παρέχον φάσμα δι' ἡλεκ-τρικοῦ σπινθήρος χαρακτηριστικόμενον ὑπὸ 12 γραμμῶν ἐν τῷ πράσινῳ καὶ τῷ κυανῷ, 4 ἐν τῷ ἰσχυρῷ καὶ ἀνα 1 ἐν τῷ κίτρινῳ καὶ χρυσεῖοντι μέραι τοῦ φάσματος τοῦ λευ-κοῦ φωτός. Ἐνωσεις τοῦ Γ. παρασκευά-σθησαν α') Γ' πορσείδιον Γ. ὡς ἔζημα κίτρινον μὲν εἰν γ', ἐνυδρὸν, τεφρόχρουν δὲ εἰν ἀνυδρὸν. β') Ὁξείδιον Γ., ὡς ἔζη-μα λευκόν, διαλυτὸν πως ἐν ὕδατι καὶ καυστικῷ καλῶ. γ') Ἐποθεῖο γον Γ. σῶμα χρυσταλλικὸν τεφρόχρουν στιλπνόν, λαμβανόμενον καὶ ὡς ἔζημα ἐρυθρὸν χρυ-σεῖον ἐκ διαλύματος ἐν ὤξει. δ') Διθεῖο γον Γ. ἔζημα λευκόν. ε') Διγλωρισθ-χον Γ. ὑγρὸν ἄχρουν, πτητικόν. ς') Τε-τραγλωρισθχον Γ. ὑγρὸν ἄχρουν, πτητικόν. ζ') Τετραῖωδιθχον Γ. κό-κκις ἐρυθρὸς χρυσεῖος.

Γερμανός Μητροπολίτης Χαλκηδῆ-νος. Γεννηθεὶς τῷ 1835 ἐν Βαλατᾷ παρὰ τὸ Φανάριον Κων πόλεως ὑπὸ Ἀνέστη καὶ Φωτεινῆς Καθολοπούλου, τὰ μὲν πρώτα γράμματα ἐδιδάχθη ἐν Φανάρῳ, τῷ δὲ 1854 μετέβη εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐνθα ἐτέθη ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ἀρχιμανδρίτου Διονυσίου Κλεόπα, ἐν καὶ ἠκολούθησε τῷ 1856 εἰς Ἀθήνας διωρισθέντα καθηγητὴν τοῦ πανεπιστημίου. Ἀφοῦ δὲ ἐνταῦθα καὶ εἰτα ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ διηλ-θε τὰς γυμνασιακάς σπουδὰς, εἰσῆλθη εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Χαλκῆς, ἐξ ἧς μετὰ 5 ἔτη ἐξῆλθεν ἀριστεύσας, καὶ χειροτονηθεὶς διάκονος προσελήφθη ὑπὸ Σωφρονίου τοῦ Β' εἰς τὰ Πατριαρχεῖα καὶ ὕστερον προήχθη εἰς ἀρχidiaκονον. Τῷ 1866 ἐξελέγη μητροπολίτης Κώου καὶ κα-τεῖχε τὴν θέσιν ταύτην ἐπὶ δεκαετίαν, μεθ' ὃ προήχθη εἰς μητροπολίτην Ῥόδου, ἐνθα μετὰ τῶν ἄλλων Ἰδρύσε φιλόπτωχον ἀδελφί-τητα ὑπὲρ τῶν ἐν τῷ φρουρίῳ καθεργγμένων χριστιανῶν. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1886 ἐπανεὶλημ-μένως διετέλεσε μέλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Οἴκουμ. Πατριάρ-χου Ἰωακείμ τοῦ Δ' συνετέλεσε τὰ μέγιστα ὅπως ἐκλεγῇ Διενύσιος ὁ Ε', ὃ τῶος μη-τροπολίτης Ἀνδριανουπόλεως, αὐτὸς δὲ τῷ 1888 ἐγένετο μητροπολίτης Ἡρακλείας. Ἰδρύσας ὡς τοιοῦτος ἐν Ῥαιδεστῷ ριλι-πτωχον ἀδελφότητα καὶ περιφρουρῶν διὰ κανονισμῶν τὰ συμφέροντα τῆς ἐπαρχίας του περιήλθεν εἰς διαφορὰς πρὸς τινὰς προ-κρίτους τῆς Ῥαιδεστοῦ, ἀπηλλάγη δ' ὅμως τῶν δυσχερειῶν τούτων προσκληθεὶς πάλιν ἀριστίνδην μέλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἐν τῇ θέσει ταύτῃ κυρίως ὁ Γ. καὶ ὁ

Δέρκων Καλλίνικος σπουδαιότατος προσήνεργον τῇ Ἑκκλησίᾳ ὑπηρεσίας, πρωταγωνιστήσαντες καὶ ἐν τῷ ζήτηματι τῶν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἀπειλουμένων ἐκκλησιαστικῶν προνομίων (Ἰαν. 1891). Διατελὼν δὲ πρόεδρος τοῦ Δ. Ἐ. Μ. Συμβουλίου ὡς καὶ τῆς Ἑρρεσίας τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς καὶ ἄλλων πολλῶν συμβουλίων, ἀπανταχοῦ εἰργάσθη λυσitelέστατα. Τῷ 1891 ἀπεχώρησε τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, προεδιάσθη δὲ τῷ 1897 εἰς τὸν μητροπολιτικὸν τῆς Χαλκηδόνος θρόνον.

* **Γερμενᾶτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Δοκίμου (Σάρης), ἔχον 155 κατ. τῷ 1896.

Γερμούλιον Germol (Φαρμ.). Νέα ἀντισηπτικὴ οὐσία συνισταμένη ἐκ πολλῶν χρεσολίων ἀκαθάρτων, παρισταμένη ὑπὸ μορφήν ὑγροῦ ἐρυθροβαίου, διαχυοῦς, ἐλαιώδους συστασεως, γυῖσεως καυστικῆς, δερμῆς ἐμπυρευματικῆς διαλύσεως, ὑπομνηστικῆς τὴν τῆς χρεσολίνης, εὐδιαλύτου ἐν εἰνοπν., ἀναμιγνυμένου μεθ' ὕδατος εἰς γαλακτοχρουν βυσπὴν γινόμενον ροδόχρουν ἐν τῷ ἀτμοσφ. αέρι. Ὑψίστητον εἰς διάλυσιν $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{1}{2}$ ὡς δραστήριον ἀντισηπτικόν.

* **Γερμοτσάνι.** Χωρίον τοῦ δήμου Λαμναίας (Ψαίδας), μετὰ 183 κατ. (1896).

Γερολιμένας. Χωρίον τοῦ δήμου Μίσσης (Οἰτύλου), ἔχον 160 κατ. (1896).

* **Γερονθρῶν** ἑήμους τῆς Λακεδαιμόνος. Εἶχε τῷ 1896 κατ. 2,762.

Γεροντομούρι. Χωρ. τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Ψυχροῦ τῆς ἐπαρχ. Λασηθείου, ἔχον 160 κατ.

Γερούσεϊκα. Χωρ. τοῦ δήμου Δύμης (Πατρῶν), ἔχον 106 κατ. (1896).

Γερρεσχάιμ. (Gerresheim). Πόλις τοῦ πρῶσιγκῷ νομοῦ Δύσσελδωρ τῆς Παρρηνείου ἐπαρχίας. ἔχει 11,541 κατ. καὶ σπουδαίαν ὑδροποιάν.

* **Γέρς** (Gers, προφ. Ζέρ). Ὁ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τούτου κληθεὶς νομός τῆς Γαλλίας ἔχει νῦν (1901) κατ. 236,204.

Γέρω Λάκκος. Χωρ. τῆς Κρήτης, ὑπαγόμενον εἰς τὸν δήμον Κεραμειῶν τῆς Κυδωνίας καὶ ἔχον 295 κατ.

Γερώμ. Βλ. Ζερώμ.

Γεσέν. Χώρα τῆς Κάτω Αἰγύπτου, ἣν ἔδωκεν ὁ Φαραὼ τῇ προτροπῇ τοῦ Ἰωσήφ εἰς τὸν Ἰακώβ καὶ τοὺς λοιποὺς υἱοὺς αὐτοῦ πρὸς κατοικίαν, καὶ ἐξ ἧς εἶτα ἐγένετο ἡ περίφημος ἐξοδος εἰς Χαναάν. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἶναι τὸ σημερινὸν Wadi (τ. ἔ. κοιλίας) Tumeilat.

Γεβάρτ (Φραγκίσκος Αὐγ. Gevaert). Βέλγος μουσικὸς καὶ μουσικολόγος, γένν. 1828 παρὰ τὴν Γάνδην. Λαβὼν ἐν τῇ πα-

τρίδι τοῦ τῷ βραβεῖον τῆς Ῥώμης ἐπεσκέφθη διαφόρους χώρας καὶ ἐγκατέστη τῷ 1853 ἐν Παρίσις, ὅπου ἐν ἐκλήθη τῷ 1871 ἵνα διαδεχθῇ ὡς διευθυντὴς τοῦ Ὑδείου τῶν Βρυξελλῶν τὸν ἀποθ. Φετίς. Συνέθεκε τινὰ μελοδράματα κωμικὰ, κυρίως δ' ἐγένετο γνωστὸς διὰ τὰ θεωρητικὰ καὶ ἱστορικὰ ἔργα: *Traité d'instrumentation* (β' ἐκδ. Παρίσ. 1886) καὶ *Histoire et théorie de la musique de l'antiquité* (3 τ. ἐν Γάνδῃ 1875—95).

Γεβέλσβεργ (Gevelsberg). Πόλις ἐν τῷ πρῶσιγκῷ νομῷ Ἀρνσβεργ τῆς Βεστφαλίας, ἔχουσα 13,499 κατ. καὶ ἀμυαίαν βιομηχανίαν.

Γέφλε (Gefle). Ἑμπορικὴ πόλις καὶ πρωτεύουσα νομοῦ τῆς Σουηδίας, καιμένη ἐπὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ ποταμοῦ Γ. εἰς τὸν Βοτνικὸν κόλπον. ἔχει 29,522 κατ. Ὁ ὁμώνυμος νομὸς (σουηδ. Gefle-Län ἢ Gefleborgs Län) ἔχει ἐκδ. 19,816 τχμ. καὶ 238,048 κατ.

Γέφυρα τοῦ Wheatstone. Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

Γεφυρία ἢ Γεφυρίδα (Ζωολ.). Μεγίστη ὄμας θαλάσσιων κρικασκωλήκων, θεμελιώδη χαρακτήρα ἀμφανίζουσα τὴν ἐντελὴ ἑλλειψίν μεταμερίσεως. Ἐξωτερικῶς τὸ σῶμα αὐτῶν ἐν κυλινδρικόν, ἐστερημένον παντελῶς ἐξαρτημάτων, παρεμμερές τυγχάνει πρὸς τὸ τῶν συναπτῶν, εὐκαγενεῖας τῶν Ἐχινοδέρμων. διὸ καὶ οἱ ἐν λόγω θαλάσσιοι σκώληκες τὸ κατ' ἀρχὰς ἐθεωρήθησαν ὡς μεσάζουσαι μορφαὶ καίμεναι μεταξὺ τῶν κυρίως Σκωλήκων καὶ τῶν Ἐχινοδέρμων. ἀποτελοῦντες τρόπον τινὰ γέφυραν (ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα) μεταβάσεως ἀπὸ τῶν μὲν εἰς τὰ δέ. Τὸ νευρικὸν αὐτῶν σύστημα ἀποτελεῖ μακρὰν ταινίαν ἀγάγγλιον. Ἐχρυσιν ὄργανα κυκλοφορίας εὐδιάκριτα. Διαιροῦνται εἰς δύο τάξεις πολὺ τὸ μέσον ἐχρούσας, τὴν τῶν Ἐνὸπλων Γ. ἢ Χαίτοφορων, φερόντων ἄνωθεν τοῦ στόματος μέγαν δερματικὸν λοβὸν μονοφυῆ ἢ διφυῆ, δύο σμηρίγγας ἐπὶ τῆς κοιλιακῆς ἐπιφανείας, ἀπευθυμένον μονοφυῆς συγκοινωνοῦν μετὰ δύο εὐμεγέθων τυφλεντέρων (Ἐχίους, Βενελλία) καὶ τὴν τῶν Ἀχαιτίων ἢ Ἀόπλων Γ., ἐστερημένων δερματικοῦ λοβοῦ καὶ σμηρίγγων, ἐχόντων δὲ διπλὰ νεφρικὰ ὄργανα ασκοειδῆ ἐκβάλλοντα κατὰ τὴν κοιλιακὴν ἐπιφάνειαν ἐγγὺς τοῦ πρωκτοῦ (Φασκολόσωμα, Πριαπόλας).

Γεωκόρεις καὶ κινώδεις καποουτσῖνοι καλοῦνται ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς Ὑδροκόρεις πάντα σχεδὸν τὰ ἡμίπτερα ἑτερόπτερα ἔντομα τὰ χαρακτηριζόμενα ὑπὸ ῥύγχους καὶ μεγάλων κεραίων μακροτέ-

ρων ἢ ἡ κεφαλὴ. Ὑπάρχοντι εἰς τὴν τάξιν τῶν ρυγχωτῶν, ἔχουσι ποικίλον καὶ ζωηρὸν χροῖμα, ἐκπέμπονσι θυσωδῖαν ἀρρητον, τρέφονται ἐξ ἄλλων ἐντόμων ἢ καὶ ἐκ φυτικῶν οὐσιῶν καὶ περιλαμβάνουσι τὰς οἰκογενεῖας τῶν Πεντατομίδων, τῶν Κορεΐδων, τῶν Λυγείδων, τῶν Ἀκανθιδῶν, τῶν Μυιοκορεΐδων καὶ τῶν Ὑδρομετριδῶν.

Γεωμετρῶδη ἡ μᾶλλον Γεωμετρίδα (Ζωολ.). Μεγάλῃ οἰκογένειᾳ λεπιδόπτερων νυκτιῶν ἐντόμων, περιλαμβάνουσα ὑπὲρ τα δισχιλίαι εἰς ἀπαντῶντα εἰς πάσας τὰς χώρας τῆς οἰκουμένης. Πτέρυγες ὀρίζοντως ἡρεμῶσαι, συνδεόμεναι πάντοτε πρὸς ἀλλήλας ἐκατέρωθεν τοῦ σώματος, ἡ προσθία μετὰ τῆς ὀπίσθιας διὰ σμήριγγος κερταίαι ἀπωξυσμέναι, ἔστιν ὅτε κτενεῖσθαι καὶ ἡ λήπτῃ. Αἱ κλῆμαι αὐτῶν καλοῦνται κρινῶς γεωμετρίαι, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενεῖας. Περιλαμβάνουσι πλεῖστα γένη, ὧν ὀλίγιστα συγγάνουσι βλαβερά εἰς τὰ ἔπιωροτάτα καὶ μὴ δένδρα, ὡς λ. γ. τὰ γένη Φιδονία ἢ πευκοδία τος, Βίστων ὁ μηλοδία τος ἢ κηπαῖος, ἡ Χειματοβία, ἡ Ὑδερνία κτλ.

* **Γεώμηλον.** Ἐρυτεύθη τὸ πρῶτον ἐν Κερκύρᾳ τῇ 28 Φεβρουαρίου 1800 ἐν Χωροπισκόποις ὑπὸ Νικολάου Ἀρλιώτου, ἐκ γεωμηλῶν περσθεντῶν ἐκ Τεργέστης. Μετὰ δύο μῆνας ἐρύτευσεν ὁ ἴδιος καὶ ἄλλα γεώμηλα, ἅπερ ἔλαβε παρὰ φίλου τοῦ Ἀγγλοῦ. Πρῶτον δὲν ἐκαλλιεργεῖτο ἐν Ἑλλάδι. [Σ.δ.Β.]

Γεωργανάδες. Χωρίον τοῦ δήμου Φαρκαδῶνος (Τρικυλίων), ἔχουσα 254 κατ.

Γεωργαντᾶς Ἀχιλλεὺς. Καθηγητὴς τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ, γενν. κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1833 ἐν Ναυπλίῳ ἐξ οἰκογενείας ἐκ Κ/πόλεως καταγομένης καὶ ἐκδιωχθείσης κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821 εἰς Ὀδησσόν, ὅθεν κατήλθεν εἰς Ἑλλάδα. Ὁ Ἀχιλλεὺς Γ. ἔλαβε τὴν πρώτην ἐκπαίδευσιν κατ' οἶκον, τὰς δὲ γυμνασιακὰς ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις γυμνασίῳ τοῦ Γενναδίου· ἐγγραφεὶς δὲ ἐν τῇ ἱατρικῇ σχολῇ τοῦ παρ' ἡμῖν πανεπιστημίου ἀπεφοίτησε τῷ 1853 μετὰ τοῦ βαθμοῦ ἀρίστα. Τότε διωρίσθη ἐπαρχιακὸς ἱατρός ἐν Ἀνδρῷ, μετὰ τέσσαρα δὲ ἔτη ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς βασιλείας Ἀμαλίας εἰς Μόναχον, ὅπως δι' ἐξόδον αὐτῆς σπουδάζῃ τὰ φρενικὰ νοσήματα. Ἐκεῖ ἔμεινεν ἐπὶ τριετίαν, περιήλθε δ' εἰς τὴν ἐντολὴν τῆς βασιλείας τὰ ἀκμάζοντα τότε φρενοκομεῖα τῶν Παρισίων, Βερολίνου, Ρώμης καὶ Ναυπλίου, ὅθεν ἐπανελθὼν εἰς Ἑλλάδα συνέταξε τὴν ἐντολὴν τῆς τότε κυβερνή-

σεως τὸ καταστατικὸν τοῦ τότε ἱδρυμένου ἐν Αἰγίνῃ φρενοκομεῖου, οὗτινος ὁμοῦς ἡ ἱδρυσις ἐματαιώθη ἐκ τῆς ἐπελευθύνσης Ὀκτωβριανῆς μεταπολιτεύσεως τοῦ 1862. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος διωρίσθη ἱατρός ἐν τῇ Ἀστυκλινικῇ καὶ διετέλεσε τοιοῦτος μέχρι τοῦ 1880, ὅτε διεβέχθη ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τὸν ἀποχωρήσαντα ἐκ γήρως καθηγητὴν τῆς ἱατροδικαστικῆς Ἀλέξιον Παλλῆν. Ὡς διατριβὴν ἐπὶ ὑφηγεσίᾳ τοῦ αὐτοῦ μαθήματος εἶχεν ἤδη τῷ 1867 δημοσιεύσει τὰς ἱατροδικαστικὰς Μελέτας περὶ ἐρωτοπληξίας. Εἰς τὰ ἀνέλαβε τὴν μετάρρυσιν τῆς γενικῆς παθολογίας τοῦ Maurel, ἡς δύο τεύχη μόνον ἐξεδόθησαν, τῷ δὲ 1871 ἔγραψε τὴν Μέθοδον πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν δηλητηρίων καὶ τῷ 1879 ἤρξατο τῇ συμπράξει τῶν ἱατρῶν Ν. Μακκῆ, Ν. Δελλαπορτα καὶ Σ. Σκιαδαρήση τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἱατρικοῦ περιοδικοῦ «Γαλήνῃς». οὗτινος ὑπῆρξε μόνος συντάκτης ἀπὸ τοῦ 1885 μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ συμβάντος ἐν Ἀθῆναις τῇ 13 Φεβρουαρίου 1887. Τῷ δὲ 1885 ἐξέδωκε τὴν Α' τῶνον τῆς ἱατροδικαστικῆς αὐτοῦ, οὗτινος ὁ Β' τόμος ἐδημοσιεύθη μετὰ θάνατον ὑπὸ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ.

* **Γεωργία** (Georgia). Πολιτεία τῆς Βορείου ἀμερ. Συμπολιτείας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 2,216,331.

Γεωργιανὸν καλεῖται γεωλογικῶς ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς ἐν Ἀμερικῇ Γεωργίας κατώτερον τι στρώμα τῆς Καμβριανῆς διαπλάσεως αποτελούμενον ἐκ σχιστολίθων καὶ ἀσβεστολίθων ἐγκλειόντων ἀπολιθώματα Ὀλενέλλων καὶ συχνότατα Κρικοσκωλήκων, ἐξ οὗ καὶ ἕτερον ὄνομα προσέλαβε κληθὲν Κρικοσκωληχοφόρον.

Γεωργίας πορθυρὸς καλεῖται ὁ χωρίζων τὴν νήσον Βαγινδερ ἀπὸ τῆς Αὐτοπαρίας τῆς Βρεταν. Κολομβίας τῆς Βορ. Ἀμερικῆς. Ἐχει μῆκος 240 χμ., πλάτος δὲ 25—30 χμ.

* **Γεώργιος** Ἅγιος. 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Πέτρας τῆς Βιωτίας, ἔχουσα 1,145 κατ. τῷ 1896. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Ἀμφίσης, ἔχον 228 κατ. — 3) Χωρ. τοῦ δήμου Μεσολογγίου, μετὰ 202 κατ. — 4) Χωρ. τοῦ δήμου Ἀγραίων (Εὐρυτανίας), μετὰ 90 κατ. — 5) Χωρ. τοῦ δήμου Ναυπάκτου, ἔχον 354 κατ. — 6) Πρωτ. τοῦ δήμου Νεμέας (Κορινθίας), ἔχουσα 2,180 κατ. — 7) Χωρ. τοῦ δήμου Σελευκίδος τῆς Κυνουρίας, μετὰ 111 κατ. — 8) Χωρ. τοῦ δήμου Πατρέων, ἔχον 421 κατ. — 9) Χωρ. τοῦ δήμου Λετρίων (Ἠλείας), μετὰ 547 κατ. — 10) Χωρ. τοῦ δήμου Ἰσταιῶν (Ἠτορωρίου), μετὰ 330 κατ. — 11) Χωρ. τοῦ δήμου Αὐλῶνος (Καρυστίας), μετὰ 374 κατ. — 12) Χωρίον τοῦ δήμου Κάτω Λι-

δαθείας (Κρανζίας), μετά 164 κατ. — 13) Χωρ. τοῦ δήμου Ψερῶν (Βόλου), ἔχον 332 κατ. — 14) Χωρ. τοῦ δήμου Νηλείας (Βόλου), ἔχον 1,894 κατ. — 15) Χωρ. τοῦ δήμου Νευροπόλεως (Καρδίτσας), μετά 750 κατ.

Γεώργιος Ἅγιος. Χωρία τῆς Κρήτης: 1) ἐν τῷ δήμῳ Ψυχροῦ τῆς ἐπαρχ. Λασηλείου, μετά 347 κατ. — 2) Ἀγ. Γεώρ. Λουτρᾶς, τοῦ δήμου Ἀνατολῆς τῆς ἐπαρχ. Ἱερραπέτρου (Λασηλείου), ἔχον 108 κατ. — 3) Ἐν τῷ δήμῳ Κεραμειῶν τῆς Κυδωνίας, μετά 127 κατ. τῷ 1890.

Γεωργιουπόλεως δῆμος τῆς Κρήτης, ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἐπαρχ. Ἀποκρώντου καὶ ἔχων 4890 κατ. Πρωτ. αὐτοῦ εἶναι ἡ Γεωργιουπολὶς (106 κατ.), ἅλλα δὲ χωρία Ἀλῆκαμπος, Ἀσὴ Γωνιά, Δράμα, Κουρνᾶς, Μπρότνερος καὶ τινὰ ἅλλα μικρότερα.

Γεωργιτσάνικα Πελλῶδια. Χωρίον τοῦ δήμου Πελλᾶνης (Λακεδαιμόνος), ἔχον 574 κατ. (1896).

Γεωργίται(ον). Πρωτ. τοῦ δήμου Πελλᾶνης (Λακεδαιμόνος), μετά 1,888 κατ. τῷ 1896.

Γεωσύγκλις ἡ γεωσύγκλιμα καλεῖται γεωλογικῶς χάσμα ὁπωσὺν εὐρύ μήκους πολλῶν μιλίων. ἀδιακρίτως ἐνδοχθονομεν ἐπὶ τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς, ὅστις κατ' ἀνάγκην πύσσεται ὅπως διατελῇ πάντοτε εἰς ἐπαρκὴν μετὰ τῆς ρευστῆς καὶ βαθμηδὸν συσπληκρμένης ἐξ ἀποψύξεως κεντρικῆς πυροσφαίρας τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, καὶ ὅστις ὑφίσταται τὴν θρᾶσιν τῆς κατ' ἐξαπτομένην δύναμεις πρὸ πάντων ἐπὶ τοῦ θαλασσίου βυθοῦ κατὰ τὰ ὅρια τῶν ἡπείρων. Αἱ γεωσυγκλίσεις ἢ τὰ γεωσυγκλητὰ σημεῖα τοῦ γήινου φλοιοῦ αποτελοῦσιν ἅμα τῇ γενέσει αὐτῶν χώρας μεζονος ἀντιτάσεως εἰς τὴν ὑπὸ φλοιοῦ περιβαλλομένην πυρόσφαιραν, οὐ μόνον διότι κατ' αὐτὰ κεννῶν θρωπὶν αἱ κατ' ἐξαπτομένην δύναμεις, ἀλλὰ καὶ διότι τὰ ἐν τῷ βάθει στρώματα αὐτῶν ὑφίστανται τῆξιν ὑπὸ τὴν θρᾶσιν τῆς κεντρικῆς θερμότητος· εἶναι ἄρα ἐνδοχθονεὶν σιγμῇ κατ' ἣν τὸ πάχος τοῦ φλοιοῦ ἔχει ἐπὶ τοσοῦτον μειωθῇ καὶ ἐξαπθῇ κατὰ τὰ σημεῖα ἐκεῖνα, ὥστε αἱ Γ. ἐνδοχθονεῖς εἰς τὴν ἐκ τοῦ κέντρου πίεσιν καὶ τῷ πῶς ἀναίρουνται εἰς σειραν ὁρέων, ὧν τὰ μὲν ἐξώτερα καὶ περιδλητικὰ στρώματα αποτελοῦνται ἐκ τῶν ἰζημάτων ἅπερ ἐπεστρωμένων εἰς εἰκάνον πάχος τὴν κοίτην τῶν Γ. πρὸ τῆς ἐξάρσεως τῶν ὁρέων, τὰ δ' ἐσώτερα καὶ τὰ ἄξονικα αποτελοῦνται ἐκ γρανίτου προκύφοντος ἐκ τῆς συντήξεως τῶν βαθυτάτων στρωμάτων τῶν Γ. καὶ ἐκ μεταμορφώσε-

ων ζωνῶν. Αἱ νεώτεραι γεωλογικαὶ ἐρευναὶ κατέδειξαν ὅτι πᾶσαι αἱ ἐπὶ γῆς ὁροσειραὶ ἀνέθορον ἐπὶ Γ. κειμένων κατὰ τὸ μεσημβρινὸν ὅριον ἡπείρων τὸ πάλαι στερεοποιηθεισῶν. Αἱ ἄλπεις ἐσχηματίσθησαν ἐπὶ Γ. χρονολογούμενου ἀπὸ τῆς Λειασίς διαπλάσεως καὶ κειμένου εἰς τὴν περισχὴν χώρας περιλαμβανούσης τὸ κεντρικὸν ὁροπέδιον, τὰ Βόττικα, τὸν Μέλανα Δρυμὸν, τὴν Βοημίαν, κτλ. Κατὰ τὴν ἐναστῶσαν γεωλογικὴν ἐποχὴν ὁ χωρίζων τὴν Μαδαγασκάρην ἀπὸ τῆς Ἀφρικῆς πορθμῆς τῆς Μαζαυδίκης φαίνεται ὡς γεωσυγκλίμα, ὅπερ ἴσως ἡμέραν τινὰ θα ἐξαρθῇ εἰς ὁροσειραν μέλλουσαν νὰ συνδέτῃ τὴν νήσον ἐκείνην μετὰ τῆς ἀφρικανικῆς ἡπείρου.

Γεώτρυνα (Ζωολ.). Γένος Κολεοπτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Σκαρδαίιδων ἢ Πεταλοκέρων. Εἶναι ἐντομα κοινότατα, διακρινόμενα εἰς πλείστα εἴδη, ἀπαντώμενα ἐγγὺς κόπρων βοῶς, ἔχουσι δὲ μελανὸν χροῖμα καὶ ἐκλήθησαν ἐκ τῆς ἰδιότητος ἣν ἔχουσι νὰ διατρύπτωσι καλῶς τὴν γῆν μέχρι 30 ὕψους βαθύς ἐνίοτε πρὸς ἐναποθεσιν τῶν ὠν, ἅπερ ἐπικαλύπτουσι εἰς τὰ πληροῦντα τὴν ὀπὴν δια κόπρου. Τὰ ὡς διαχειμάσαντα ἐν τῇ γῇ ἐκκολάπτονται ἅμα τῷ ἔχει καὶ καταναλωσάντα τὴν ἐπισσωρευμένην τροφὴν ἀνέρχονται εἰς τὴν ἐπιρᾶναιαν καὶ αὐτοσυντηροῦνται.

Γεωτροπισμός καλεῖται ἐν τῇ βοτανικῇ φαινόμενον κινήσεως τοῦ φυτικοῦ ἄξονος καὶ τῶν φύλλων ὀρελόμενον εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῆς βαρύτητος ἢ τῆς γήινης ἑλξεως ἐπὶ τῶν διατρυφῶν ὀργανῶν τοῦ φυτοῦ. Τὸ ριζικὸν μέρος τοῦ φυτικοῦ ἄξονος, ἀνεξαρτήτως πρὸς τὴν ἄρχικὴν διεύθυνσιν, προχωρεῖ κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ καθῆτως ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, ἀντιθέτως δὲ κινεῖται αὐξανόμενον τὸ καυλικὸν μέρος τοῦ φυτικοῦ ἄξονος. Ἡ κατὰ τοιοῦτον τρόπον διάθεσις πρὸς διεύθυνσιν τοῦ φυτοῦ δὲν εἶναι τι ἐξαρτωμενον ἐκ τῶν περιβαλλουσῶν συνθηκῶν. ἀλλ' εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸν τὴν μυχίαν ὑπόστασιν, τὴν ἀτομικὴν ἀρμονίαν, αὐτὴν τὴν ψυχὴν τοῦ φυτοῦ. Πειραματικῶς ἀποδείκνυται ὅτι, εἴαν διατάξωμεν σπῶρον οὕτως ὥστε ἀνωθεν μὲν αὐτοῦ νὰ ὑπάρχῃ γῶμα, κάτωθεν δ' αὐτοῦ ἄηρ, κατὰ τὴν βλάστησιν ἡ ρίζα ἢ συνήθως ἐν τῷ σκότει καὶ τῇ ὑγρασίᾳ τοῦ γώματος διαβιούσα καὶ διατρεφόμενη καὶ λειτουργούσα, καίπερ στερηθεῖσα τὰς συνθήκας ταύτας, δὲν δύναται ἐν τοῖς τοῖς ν' ἀπαλλαγῇ τοῦ κράτους τοῦ γεωτροπισμοῦ, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ διεύθυνομένη ἐν τῷ αἴρι ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω καθῆτως· ὁμοίως καὶ ὁ τοῦ φυτοῦ καυλός, ὅστις προώριστα νὰ ἐκπύσσῃται καὶ λειτουργῇ ἐν τῷ μέτῳ τοῦ ἐλευθέρου αἵρος,

κατὰ τὸ προκείμενον πείραμα, ἂν καὶ ἐρημώται τῶν οἰκείων συνθηκῶν οὐχ ἦτοεν προχωρεῖ κατὰ τὴν ἀρχικὴν ἐν τῇ φύσει αὐτοῦ λανθάνουσαν παρέρμησιν, ἐντὸς τοῦ χώματος, μόνον καὶ μόνον ἵνα ὑπακούσῃ εἰς τὸν νόμον τῆς κινήσεως αὐτοῦ ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω. Τὸ φαινόμενον τοῦ γεωτροπισμοῦ ἐκδηλώτερον παρίσταται εἰς τὸν κύριον ἄξονα τοῦ φυτοῦ, πολλῶ δ' ἀσαφέστερον εἰς τὰς διακλαδώσεις καὶ εἰς τὰ φύλλα.

Γηρονονίδαι (Ζωφλ.). Οἰκογένεια Μεδουσῶν σπερματόφυτων πολυπόδος σχηματισμοῦ, ἔχουσιν ἃ εἰς τὴν ἀκτινοειδῶς διατεταγμένους τοιάντας περιέχοντας τοὺς γεννητικούς ἀξόνες, διαστάσεις ἱκανῶς μεγάλας (1—10 ὀρεμ.). τῶμα διαφανὲς ἀχρουν ἢ ἐλαφρῶς ροδινον ἢ πράσινον. Γνωστα εἶδη αὐτῶν ἐν τῇ Μεσογείῳ εἶναι Γηρονονία ἢ προσοσκιδωτὴ καὶ Καρμαρίνα ἢ ἀσπιδωτὴ.

* **Γῆδες**. Βλ. Γίδες.

* **Γεακκρόμπα**. Χωρίον τοῦ δήμου Θαυμακῶν (Δερκοῦ), ἔχον 313 κατ. (1896).

Γεαλλενῶς Ἀγγελοῦ. Ἑλλήν ὑδατογράφος γεννηθεὶς ἐν Κερκύρᾳ, ἐνθα καὶ νῦν ἔχ. Ἐκπαιδευθεὶς ἐν τῷ Λυκείῳ Καποδιστριαί, τὸ κατ' ἀρχὰς χάριν διασκεδάσεως μᾶλλον κατεγίνετο καὶ εἰς τὴν ὑδατογραφίαν, μετέδῃ δ' εἰτα εἰς Βενετίαν καὶ Ῥώμην πρὸς περισσώτεραν διαμόρφωσιν ἐν τῇ τέχνῃ. Μερίστην δ' ὤθησιν ἔλαβε ἐκ τοῦ ἐπὶ ἡναγκασθῇ ὑπὸ τῶν περιστάσεων νὰ περιήγῃται τὸν ἄρτον αὐτοῦ δια τοῦ ταλάντου, δι' οὗ ἐπείρκεισιν αὐτὸν ἡ φύσις. Τυχὼν δὲ τῆς γνωριμίας τοῦ ἐν Ἀθήναις πρεσβευτοῦ τῆς Ἀγγλίας Φώρδ, ὅστις διείδε τὴν ἀξίαν τοῦ νεαροῦ καλλιτέχνου καὶ δι' οὗ καὶ πλεῖστα ὅσα ἐξετελέσεν ἔργα παριστάνοντα τοπεῖα τῆς Ἑλλάδος, Ἀνατολῆς κ.λ., ἐγένετο τάχιστα γνωστότατος κυρίως ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐνθα ἐπανέλημμένως ἐξέθηκε τὰ ἔργα τοῦ χρωστήρος του μετὰ μερίστης οὐ μόνον ἡθικῆς, ἀλλὰ καὶ οἰκονομικῆς ἐπιτυχίας. Τινες ὑδατογραφαὶ αὐτοῦ ἐθαυμάσθησαν εἰτα καὶ ἐν Ἀθήναις κατὰ τὴν Δ' Ὀλυμπιακὴν Ἐκθεσιν καὶ κατὰ εἰδικὰς τινας καλλιτεχνικὰς ἐκθέσεις. Τὰ προσφιλέστατα θέματα τοῦ Γ., ἐν οἷς καὶ πρὸ πάντων διαπρέπει, εἶναι τὰ ἐκ τῆς πατρίδος του Κερκύρας εἰλημμένα.

Γιάλοδατος. Ἐπαρχία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ἐκτεινομένη κατὰ μῆκος τῆς Ν. ἀκτῆς τοῦ Ἀστακηνεῦ κόλπου. Ἀνήκουσα εἰς τὴν διοίκησιν Νικομηδείας ἔχει πρωτεύουσάν τιν ἐν Γιάλοδαν κειμένην ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας πόλεως Δρεπάνου τῆς εἰτα Ἐλενοπόλεως ὀνομασθείσης πρὸς τιμὴν τῆς μητρὸς τοῦ Μ. Κωνσταντίνου καὶ ἀριθμοῦσαν 2 χιλ. κατοίκους.

Παρὰ τὴν πολίγυνον ταύτην ὑπάρχουσι θερμὰ ἱαματικά ὕδατα, ἥδη πεφημισμένα ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς ἁνῶ αὐτοκρατείας καὶ νῦν ἐπὶ συγκαίτοις.

* **Γιάλτροα**. Χωρίον τοῦ δήμου Αἰδηψίων (Ξηροχωρίου), μετὰ 859 κατ. (1896).

* **Γιαννόδες**. Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Παρελίων (Κερκύρας), ἔχουσα 1,127 κατ.

Γιανναῖοι. Χωρ. τοῦ δήμου Φαλασσίας (Μεγαλοπόλεως), μετὰ 281 κατ.

* **Γιάννηδες**. Χωρίον τοῦ δήμου Κοτυλαίων (Καρυστίας), ἔχον 147 κατ. τῷ 1896.

Γιαννησίον. Χωρίον τοῦ δήμου Κορυθίου (Ἀνδρου), ἔχον 172 κατ. (1896).

Γιαννίει. Χωρίον τοῦ δήμου Φύλλου (Καρδίτσας), μετὰ 128 κατ. τῷ 1896.

Γιαννεοῦ. Χωρίον τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Φοίνικος τῆς ἐπαρχίας Ἀγ. Βασιλείου (Ρεθύμνης), μετὰ 130 κατ.

* **Γιάννιτσα**. Κώμη τοῦ δήμου Καλαμών, ἔχουσα 960 κατ. τῷ 1896.

* **Γιαννίτση**. Χωρ. τοῦ δήμου Μαρμαρίου (Καρυστίας), ἔχον 235 κατ. (1896).

Γιαννίτσι. Χωρίον τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Ἱεραπέτρας τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας (Λασηθείου), ἔχον 203 κατ.

Γιαννιτσράνικα. Χωρίον τοῦ δήμου Καλαμών μετὰ 753 κατ. (1896).

* **Γιαννιτσοῦ**. Κώμη τοῦ δήμου Μακρακώμης τῆς Φθιώτιδος, ἔχουσα 833 κατοίκων (1896).

* **Γιαννοπούλου**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἰδομένης (Βάλτου), ἔχον 201 κατ.

* **Γιάννουγλη**. Χωρίον τοῦ δήμου Τριναβίου μετὰ 111 κατ. (1896).

* **Γεαρακλή**. Χωρ. τοῦ δήμου Θαυμακῶν (Δερκοῦ), ἔχον 238 κατ. τῷ 1896.

* **Γιάρμενα**. Χωρίον τοῦ δήμου Λαριπείας (Ἠλείας), ἔχον 358 κατ. (1896).

Γιάρ-Χισσάρ. Πολίγυνος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀνέκουσα εἰς τὴν ὁμωνύμου ἐπαρχίαν τῆς διοικήσεως Προύσης καὶ ἀριθμοῦσα 4,000 κατ.

* **Γεαχάλαρ**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρμενίου (Λαρίσης), ἔχον 239 κατ. τῷ 1896.

Γίδδιον Gibbium (Ζωφλ.). Γένος ἐντόμων κολεοπτέρων ξυλοφάγων, συγγενῶν πρὸς τοὺς πύρινος, ἐχόντων ἐλυτρον λεῖον καὶ λάμπον, ἐπιπολαζόντων δ' ἐν ταῖς οἰκίαις καὶ μάλιστα ὅπου ὑπάρχουσιν οὐσίαι ζωϊκῆς προσλεύσεως, ὡς ἐν ταῖς αἰθούσαις συλλογῶν φυσικῆς ἱστορίας, ἐνθα πολλάκις ἐπιφέρουσι σημαντικὰς καταστροφάς.

Γίδδων. Βλ. Ὑλοδάτης ἐν τομ. 5' σελ. 660.

Εγγενόστρακα καλούνται ἐν τῇ παλαιοντολογικῇ βιβλιογραφίᾳ δυνάμει τινὰ ἀρ-
μοσποδία ἀνήκοντα εἰς τὴν κλάσιν τῶν Μα-
ριστόμων συγγενῶν πρὸς τοὺς ὑπάρχοντας
κατὰ τὴν σημερινὴν γεωλογικὴν ἐποχὴν
Λιμενέλους. Ἡ αποκλειστικὴ παλαιολιθική
αὕτη τάξις περιλαμβάνει δυνάμει ὅλην γε-
νῶν ἐντετοπισμένων ἀπάντων ἐν τοῖς πα-
λαιολιθικοῖς στρώμασι τοῦ γήινου οὐλοῦ,
τινα δ' ἐξ αὐτῶν ὄντα περριφερῆ ἐξωτερι-
κῶς πρὸς τοὺς σκελετοὺς ὑπῆρξαν τὰ μέ-
γιστα τῶν ἐπὶ τῆς ἀρμοσποδίων, ἔχοντα
μῆκος ἑνὸς καὶ ἡμίσεος μέτρου (Πτερυ-
γοπῶς ὁ ἀγγέλιος).

Εγγαρτώδη ἢ **Γίγαντα** ὡς ἔχει
Βοτ.). Οἰκογενεῖα τῶν Φλοριδῶν, περι-
λαμβάνουσα φύλην μεταβαλλοῦ συμπαγῆς,
σκληρῆς ἢ χονδρῆς, χαρακτηριζομένη
ὑπὸ σποριογόνιου ὑποκειμένου καὶ παρα-
πτῆ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπὸ μορφῇ
στεινῆς καὶ λείας. Κύρια γένη τῆς οἰκογε-
νείας: Χονδρος, Γίγαντα ἢ Εγγαρτίνη,
Ίριδικα, Ροδορύλλης καί.

Γίγγα (Ginkgo Βοτ.). Γένος δέν-
δρων ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τῶν Κωνοφόρων
χαρακτηριζόμενον ὑπὸ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ,
οὗτος τὸ μὲν ἐξωτερικὸν ἐπένδωμα πα-
χύνεται καὶ γίνεται σκληρῶδες, τὸ δ' ἐσω-
τερικὸν τούαντιον σκληρύνεται καὶ ἀπο-
βυλκῶται. Ἐν εἶδος τυγχάνει γνωστὸν Γ.
τὸ δὲ λ. ε. β. ο., ὡραῖον δένδρον εὐόμενον
ἐν Κίνᾳ, εἰσαχθέν τῷ 1784 εἰς Ἀγγλίαν
καὶ τῷ 1788 εἰς Γαλλίαν, ἐνθα ἐπώλειτο
κατ' ἄρχας εἰς μεγάλαν τιμάν, διό καὶ
ἐκάλειτο δένδρων τῶν ταλλήρων
(arbre aux écus)· σήμερον ὅμως αἱ φυ-
τεῖαι αὐτοῦ ἐπολλαπλασιάσθησαν ἐν Εὐ-
ρώπῃ καὶ εὐρίσκει τις πολλὰ τοιαῦτα δέν-
δρα ἐν τοῖς κήποις. Οἱ καρποὶ ἔχοντες τὸ
μέγεθος λεπτοκαρύου ἐκτιμῶνται πολὺ ἐν
Κίνᾳ καὶ Ἰαπωνίᾳ. Οἱ πυρήνες τῶν καρ-
πῶν, ἐξ ὧν ἐξάγεται καὶ ἔλαιον καλῆς
ποιότητος, τρώγονται ὀπωμένοι ὡς τὰ
κάστανα. Τὸ δένδρον τοῦτο εἶναι ἱερὸν ἐτι
καὶ σήμερον παρα τοῖς μὴ χριστιανικοῖς κα-
τοικοῖς τῆς Ἰαπωνίας, οἵτινες οὐτεὺς οὐκ
αὐτὸ εἰς τοὺς περιθελούς τῶν ναῶν.

* **Γίδες**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Γαυρίου
(Ἀνδρου) μετὰ 190 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ
δήμου Ἀηλιαντίων (Χαλκίδος), ἔχον 189
κατ. (1896).

Γιλία (Gilia Βοτ.). Γένος φυτῶν ἐκ
τῆς οἰκογενείας τῶν Παλαιμονωδῶν περι-
λαμβάνον πόας ἐτήσιος ἢ πολυετείς καλ-
κιστρομενῆας ἐν τοῖς κήποις χάριν κόσμου.
Γ. ἢ κ. ε. α. λ. ω. τ. ἢ εἶναι μικρὸν φυτὸν ἐτή-
σιον κηπευόμενον χάριν τῶν λεπτοσπῶδ
ἐντετρημένων φύλλων του καὶ τῶν μικ-
ρῶν βαθυκυάνων ἢ καὶ λευκῶν ἀνθέων.

Γιοθερτίτης (Ορυκτ.). Αὐτοφύες
ἀνθρακινὸν μαγνήσιον, περιέχον ἔστιν ὅτε
καὶ μικρὰ ποσότητος σιδήρου καὶ μαγνα-
τίου ὑπὸ μορφῇ πρωτοξειδίου. Γνωρίζεται
ὁρατῶς κοκκώδης, στίλβη θαλωδῆς, σκλη-
ρότης 4,5 μέχρι 5, εἰδικὸν βάρος 2,50 ἕως
2,88, διπλὴ ἀνάγκαις τοῦ φωτός ὄντος.

Γιοζγάτ (Yozgad ἢ Ἰοζκάτ). Πρω-
τεύουσα ὁμωνύμου διοικήσεως ἀνηκούσης
εἰς τὴν τοπαρχίαν Ἀγκύρας. Καίρμένη παρα
τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ Δελταίου ποταμοῦ
παραποτάμου τοῦ Ἰριδίου, ἔχει κατοίκους
25,000 ἀσχολουμένους περὶ τὴν ἐμπορίαν,
ἐξ ὧν 2,000 Ἕλληνας. Βορείου, κατὰ
ὑπάρχουσι τὰ περίφημα ἀνάκτορα τοῦ
Baghazkioi ἐπὶ βράχου γεφυρωμένα καὶ
ἀναγόμενα εἰς τοὺς χρόνους τῶν Χιτιτῶν
ἢ Χιτιτιῶν.

Γιοκαρέϊκα. Χωρίον τοῦ δήμου Τε-
γέας τῆς Μαντινείας, μετὰ 107 κατ.

Γιοῦστον (Houston). Πόλις τῆς βο-
ρειοαμερικανικῆς πολιτείας Τέξας καὶ πρω-
τεύουσα τῆς κομητείας Χάρρις. ἔχει
14,633 κατ. καὶ σπουδαιότατον ἐμπορίον
βάμβακος, πρὸς δὲ καὶ βυλείας, σιγῶν
ὡς, κτηνῶν, γεννημάτων, δερμάτων καὶ
ἐρίων· ἐπίσης ἀκμάζει ἡ βιομηχανία.

Γιρασολίτης (Ορυκτ.). Πολιχθὴς
τις τοῦ Ὁπαλλίου, χρώματος λευκοῦ γλα-
κτώδους μετὰ στιγματῶν κυανῶν ἢ κυρί-
νων, χρησίμη ἐν τῇ κοσμηματοποιίᾳ ὡς πο-
λύτιμος λίθος στιλοδύμενος ἀνευ λαξεύσεως.

* **Γιρόνδη**. Ὁ γαλλικὸς νομός τῆς
Γ. ἔχει νῦν (1901) κατ. 850,781.

Γιέρεδε. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας
καὶ πρωτεύουσα ὁμωνύμου ἐπαρχίας ἀνη-
κούσης εἰς τὴν διοικήσιν Μπύλου τῆς το-
παρχίας Κασταμονῆς. Ἐκάλειτο τὸ πάλαι
Φλαβιούπολις καὶ νῦν ἀριθμεῖ περὶ τὰς
3,500 χιλ. κατοίκους, ἔχουσα ἐμπορίον
δερμάτων καὶ αἰγοτριχῶν.

* **Γκερλῆ**. Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἀρ-
μενίου (Λαρίσης), ἔχουσα 597 κατ. (1896).

* **Γκέρμπες**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου
Μιδέας (Ναυπλίας), μετὰ 304 κατοίκων.
— 2) Χωρ. τοῦ δήμου Λαπαθῶν (Καλαβρύ-
των) μετὰ 218 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δή-
μου Καλλιφωνίου (Καρδίτσας), ἔχον 477
κατ. τῷ 1896.

* **Γκέρνσεϋ** (Guernsey). Μία τῶν Νορ-
μανδικῶν νήσων τῆς Μεγάλης Βρετανίας,
ἔχουσα 40,477 κατ. (1901).

* **Γκεροτόδος**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀμ-
δρακίας (Τριγωνίας), μετὰ 268 κατ.

Γκίλλιγγαμ (Gillingham). Πόλις ἐν
τῇ ἀγγλικῇ κομητίᾳ Κέντ, ἐπὶ τῆς στομα-
λῖμνης τοῦ Μέδουσι, ἔχουσα 38,933 κατ.

* **Γκίλφορντ** (Guilford). Πρωτεύουσα τῆς ἀγγλικῆς κομητείας Σούρρεϋ, μετὰ 15,937 κατ. (1901).

* **Γκινέα**. Οὕτω προσφέρεται ὀρθῶς τὸ ἔννομα τῆς συνήθως Γουινέα καλουμένης χώρας.

* **Γκιόζα**. Χωρίον τοῦ δήμου Φενεού, ἔχον 422 κατοίκους τῷ 1896.

Γκιόκ-ϊορμάκ (ἦτοι κυανοὺς ποταμούς). Ὁ τελευταῖος ἐξ ἀριστερῶν παραπόταμων τοῦ Ἄλως ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, πηγάζων εἰς ὕψος 1000 περίπου μ. ἐκ τοῦ Ἰλκὰς-δάγ, ἐν τῇ ἀρχῇ του δὲ καλούμενος Καρα-σοῦ. Οὐ μακρὰν τῶν ἐκβολῶν παρατὸ Μπέη-κισί σχηματίζει τὴν διὰ τὴν γραφικότητα καὶ τὴν στρατηγικὴν σημασίαν περίφημον θέσιν Καρα-Δερέ.

Γκιόκ-σοῦ. 1) Ὁ Καλύκαδνος τῶν ἀρχαίων, ποταμὸς ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἐν τῷ νομῷ Ἀδάων, πηγάζων ἐκ τοῦ Γκιόκ-δάγ καὶ μετὰ ῥέον 200 χμ. ἐκβάλων εἰς τὴν Μεσόγειον. — 2) Ποταμὸς ἐν τῷ νομῷ Χουδαβενδινιάρ τῆς Μικρᾷ Ἀσίᾳ, πηγάζων ΝΔ τῆς Προύσης καὶ χυόμενος ἀριστερῶς εἰς τὸν Σακαρίαν.

Γκιόκταϊ ἡ κυανὸν ὕδωρ, ὁρμηνιστὶ Σεβάγγα. Λίμνη ἐν τῷ λεγομ. Μικρῷ Κουκάσῳ καὶ δὴ ἐν τῇ περιφερείᾳ Νεβοδαγιαζῆς τοῦ κυβερνεῖου Ἰπερκαυκασίας, περιβαλλομένη ὑπὸ βράχων ὕψους 4,000 μ. ἔχει ἐπιφάνειαν 1,399 τγμ.

Γκιόρδες. Πόλις τῆς Μικρᾷ Ἀσίας καὶ πρωτεύουσα ἐπαρχίας ἀνηκούσης εἰς τὴν διοίκησιν Μαγνησίας. Ἐπέχουσα τὴν θέσιν τοῦ ἀρχαίου Γορδίου (βλ. λ.) εἶναι περιλάλητος διὰ τὴν ἐνταῦθα κατασκευὴν ταπήτων, οἵτινες διὰ τῆς Σμύρνης ἐξάγονται εἰς τὴν ἀλλοδαπήν καὶ δὴ εἰς Εὐρώπην καὶ Ἀμερικὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα Σμυρναϊκῶν ταπήτων. Οἱ κάτοικοι εἶναι ὀθωμανοὶ πλὴν 400 Ἑλλήνων ἐξαρτωμένων ἐκκλησιαστικῶς ἀπὸ τοῦ μητροπολίτου Φιλαδελφείας.

Γκιούζε. Χωρίον τοῦ δήμου Πλατάνου (Ἀλμυροῦ), ἔχον 104 κατ. τῷ 1896.

Γκουμουός-χανέ. Βλ. Κζουμουός-χανέ.

Γκιούσι. Βλ. Γρανίτσα.

* **Γκιπουσκιά** (Guipuzcoa). Ἐπαρχία τῆς Ἰσπανίας, ἔχουσα 191,822 κατ. (1897).

* **Γκοριτσα** ἢ Γκορτσιά. Χωρίον τοῦ δήμου Ὀλυμπίων (Ἠλείας), μετὰ 214 κατ. (1896).

* **Γκορτζά** ἢ Γκορτσά. Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Θεραπνῶν (Λακεδαιμόνος) μετὰ 879 κατ. τῷ 1896.

* **Γκορτζόγλι**. Χωρίον τοῦ δήμου

Ἀριος (Καλαμών), μετὰ 485 κατ. (1896).

Γκοτσουλέικα. Χωρίον τοῦ δήμου Δύμης (Πατρῶν), μετὰ 100 κατ. (1896).

* **Γκουμαῖοι**. Χωρίον τοῦ δήμου Εὐπαλίου τῆς Δωριδος, μετὰ 233 κατ. (1896).

* **Γκούρα**. Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Φενεού, ἔχουσα 1070 κατ. τῷ 1896.

Γκούρας. Βλ. Γούρας.

Γκουρίτσα. Χωρίον τοῦ δήμου Καλιών (Παρνατίδος), μετὰ 237 κατ. (1896).

Γκρέκα. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Λιγίου, ἔχον 145 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Σκιλλοῦντος (Ὀλυμπίας), ἔχον 619 κατ.

Γκὺς (Πέτρος Λύγουστίνος Guyot Ἐπιφανὴς φιλέλλην γεννηθεὶς ἐν Μασσαλίας τῷ 1720. Λαβὼν καλὴν ἀνατροφὴν καὶ ἐκπαίδευσιν ἐγένετο ἀριστος φιλόλογος καὶ ἀρχαιομυθός. Πολὺ ἐταξείδευσε καὶ ἐγνώριζε καλῶς τὰς ἀρχαιοτάτας καὶ τὴν ἑλλάδα τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ. Ἐκ τῶν ἔργων τὸ ἀξιολογώτερον εἶναι : Voyage littéraire de la Grèce, ou lettres sur la Grèce ancienne et moderne, avec une parallèle de leurs moeurs (Paris 1783) μετὰ πινάκων. Ἐνεκα τοῦ ἀκροῦ φιλελληνισμοῦ του ἔλαβε καὶ τὸν τίτλον τοῦ πολίτου Ἀθηνῶν. Εἰς τὸν υἱὸν του ἦτο πρόξενος τῆς Γαλλίας ἐν Ζακύνθῳ. Ὅτε τῇ 20 Ὀκτ. 1796 ἐξερράγη πυρκαϊά ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐνθα τὸ πρόξενεῖον, ὁ λόγιος γέρον, ὦν ἀσθενὴς καὶ κληνῆρης διεσώθη ὑπὸ ὑπηρέτου, ὅστις εὐρίσκειτο εἰς τὴν οἰκίαν καὶ τὸν μετέφερεν εἰς τὸν πλησίον κατοικοῦντα Λούντζην, ἐνθα διέμεινε νοσηλευόμενος, ἕως οὗ ἀπέθανε τῷ 1799 καὶ ἀνεταφιάσθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ Santa Maria delle Grazie. Τούτου υἱός, ὁ Πέτρος Ἀλφόνσος, ἀπέθανε τῷ 1812 ἐν Τριπλίᾳ ἐνθα διατέλει Γάλλος πρόξενος, ὁ δὲ ἑτερος Δαυὶδ ἐγκαταστάς ἐν Σμύρνῃ ὑπῆρξεν ὑπάλληλος τοῦ ἐν Σμύρνῃ Γαλλικοῦ προξενείου (ἀποθ. τῷ 1855) καὶ γενάρχη τῆς αὐτοῦ γαλλικῆς οικογενείας. [Σ.δεΒ.]

* **Γλάδδαχ** (Gladbach). 1) Πόλις τοῦ πρῶτου νομοῦ Δύσσελδορφ, ἔχουσα 58,023 κατ. τῷ 1900 — 3) Πόλις τοῦ πρῶτου νομοῦ Κολωνίας, μετὰ 11,435 κατ.

* **Γλάδστων**. Ἀφ' οὗ κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1886 ἀντικατεστάθη ἐν τῇ πρωθυπουργίᾳ ὑπὸ τοῦ Σώλσφορν, ἐπανεῴχθη εἰς τὰ πράγματα κατ' Αὐγούστον τοῦ 1892, καὶ κατ' ὥρ-θωσε μὲν νὰ ψηφισθῇ τὸ περί Ἰρλανδίας νομοσχέδιόν του ἐν τῇ βουλῇ, τῶν κοινοτήτων, ἀλλ' ἀπεκρούσθη τοῦτο ἐν τῇ τῶν λόρδων ὑπὸ μεγάλης πλειοψηφίας. Ἐνεκα νοσήματος τῶν ὀρθαλμῶν παρητήθη ὁ «μέγας γέρον», ὡς ἐκαλεῖτο ὑπὸ τῶν Ἀγγλων, κατὰ Φεβρουάριον 1894 καὶ ἰδιώτευσεν ἔκτοτα, εἰ καὶ ἐν ὀρισμέναις περιστάσεσιν, ὡς κατὰ

τὰ Ἀρμενικά τῆς Τουρκίας, ἀνύψου ἀκόμη τὴν γωνίαν τοῦ ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῶν καταδουλευσμένων, ἀπέθανε δὲ τῇ 7/19 Μαΐου 1889 καὶ ἐτάφη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Οὐστρινόστερ. Οἱ πολιτικοὶ κλ. λόγοι αὐτοῦ ἐξεδύθησαν εἰς 10 τόμους (ἐν Λονδίῳ 1892).

* **Γλάβιτες** (Gleiwitz). Πρωτεύουσα περιφερείας ἐν τῷ πρωσσικῷ νοτῷ Ὀππλιν, ἔχουσα τῷ 1900 κατοίκους 52,362 καὶ ἀκμὴν βιομηχανίαν σιδήρου κλ.

* **Γλάμοργαν** (Glamorgan). Κομητεία τῆς Ἀγγλίας, ἐν τῷ Ν. τμήματι τῆς Οὐαλίας, ἔχουσα ἐμβαδὸν 2,091 τχμ. καὶ 860,022 κατοίκους (1901).

* **Γλαυδερύτης**. Ὀρυκτὸν ἐννάντριον θαλάσσιον, συναντῶμενον συχνάκις ἐν τοῖς κοιτάσμασι τοῦ ὄρυκτοῦ μαγειρικοῦ ἔλαιου. Κρύσταλλοι ἄχροι ἢ λευκοφαιοὶ ἢ λευκοκίτρινοι ἢ ὑπερύθροι, εὐθραυστοι, ἔχοντες ὑαλῶδη στίλβην, σκληρότητα 2,5 ἕως 3, εἰδ. βάρος 2,7 ἕως 2,8, ἀπασαθροῦμενοι ὑπὸ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς ὑγρασίας, εὐκόλως τηλούμενοι ὑπὸ τοῦ καμινευτήρος αὐλοῦ, οἱ σχηματίζουσι μιλτωδὲς λευκὸν μίγμα καὶ χρωνοῦσι τὴν γλόζα ἐρυθροκίτρινον.

* **Γλάουχαου** (Glanchau). Ἡ πόλις αὕτη τῆς σαξονικῆς ἐπαρχίας Ταβίκαου ἔχει τῷ 1900 κατ. 25,577.

* **Γλαρεόλα** (Zool.). Γένος γερανομορφῶν καλοβατίνων πτηνῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Χαραδριδῶν, διακρινόμενον διὰ τὸ βραχυτάτον ράμφος τὸ μὴ ὑπερβαίνειν τὸ τρίτον τοῦ μήκους τῆς κεφαλῆς καὶ διὰ τὴν μακρὰν καὶ διγαλωτὴν σφύραν. Περιλαμβάνει εἰδῆ πτηνῶν ἰθαγενῶν τῶν μεσημβρινῶν χωρῶν καὶ ἰδίᾳ τῆς Ἀφρικῆς. Γνωστὴν ἐν Εὐρώπῃ εἶδος εἶναι Γ. ἡ *Glaucopis* ἢ *Glaucopis* τῶν ἀμυγδαλῶν παρὰ τῶν ἡλιθίων τῶν τελευτῶν, πτηνὸν ἔχον μήκος 25 ὕψος, ῥάχιν ἐλαφρῶς φαιόχρουν, περιπύγια λευκά, τράχηλον ὑποκίτρινον μετὰ μέλανος περιβεραίου, διατετώμενον δὲ κατὰ τὸ θέρος πλησίον γλυκεῶν ἢ ἀλμυρῶν στασίμων ὑδάτων καὶ ἀποδύμενον τὸν χειμῶνα κατὰ μεγάλας ὁμάδας. Πτηνὸν πολῦτιμον διὰ τὴν γεωργίαν ὅτε καταστρέφον μεγάλα σμήνη ἀνθρώπων ἐν Ἀφρικῇ καὶ διάσπορα ἄλλα εἰδῆ βλαβερῶν ἐντόμων.

* **Γλάρος** (Glarus). Καντόνιον τῆς Ἑλβετίας, ἔχον νῦν (1900) κατ. 32,297 ἢ ὁμώνυμος πρωτεύουσα ἔχει 4,896 κατ.

* **Γλασκώδη** (Glasgow). Ἡ πόλις αὕτη τῆς Σκωτίας ἔχει τῷ 1901 κατ. 571,569.

* **Γλατσοπούλα**. Βλ. Γλατσοπούλα.

* **Γλάιτς** (Glaiz). Ἡ κομητεία αὕτη τῆς Γερμανίας, ἡ ἀνήκουσα εἰς τὴν ἐπαρχίαν

Σιλεσίας, ἔχει τῷ 1900 κατ. 168,556, ἡ δὲ ὁμώνυμος πρωτεύουσα 14,926.

* **Γλατσοπούλα**. Χωρίον τοῦ δήμου Φιγαλίας (Ὀλυμπίας), μετὰ 220 κατοίκων (1896).

* **Γλαυκίνη** (Χημ.). Ἀλκαλοειδὲς οὐσία, κρυσταλλουμένη ὑπὸ μορφὴν πετάλων ἄχρων, ἰριδιζόντων, γεύσεως δριμύτης καὶ πικρᾶς, ἀντιδράσεως ἀλκαλικῆς, ἐξαγομένη ἐν τῇ πύας Γλαυκίου τοῦ ξανθοῦ.

* **Γλαυκοπικρίνη** (Χημ.). Ἀλκαλοειδὲς ἐξαγόμενον ἐκ τῆς ρίζης τοῦ ξανθοῦ Γλαυκίου καὶ παρισταμένη ὑπὸ μορφὴν κοκκῶδων κρυστάλλων λευκῶν, γεύσεως πικρᾶς, ἀντιδράσεως ἀλκαλικῆς, καὶ διαλυομένων μετὰ χροῖας ζωηρῶς πρασίνης ἐν θερμῷ πυκνῷ θεικῷ ἔξει.

* **Γληγόρη**. Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγίου, ἔχον 121 κατ. τῷ 1896.

* **Γληγοριά**. Χωρίον τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Κισσῶν τῆς ἐπαρχίας Πυργιωτίσσης (Ἡρακλείου), ἔχον 210 κατ.

* **Γλιότα**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδανίας (Μεσσηνίας), ἔχον 421 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρίου (Καλαμών), ἔχον 347 κατ. τῷ 1896.

* **Γλίσχομα** (mucilago). Φυτική οὐσία περιεχομένη ἀφθόνως ἐν τῇ ρίζῃ τῆς μαλάχης καὶ τοῦ συμῤύτου, ἐν τοῖς σπέρμασι τοῦ λίνου καὶ τῶν κυδωνίων, παρεμπερῆς κατὰ τὰς φυσικὰς καὶ χημικὰς ἰδιότητας πρὸς τὰ κόμματα, πηγνυμένη τῇ ἐπιδράσει οἰνοπνεύματος, διαλυομένη δ' ἐν τῷ ὕδατι σχηματίζουσα γλοιώδεις καὶ εὐκίνητον διάλυμα καὶ μετὰ τῶν ἐλαίων σχηματίζουσα γαλακτώματα.

— (Φαρμακ.). Ὑγρὸν πυκνόν, γλοιώδες, σχηματίζομενον τῇ διαλύσει κόμματος τινος ἐν ὕδατι καὶ χρησιμοποιοῦμενον, ὅταν εἶναι τελείως ρευστὸν, εἰς ὑποκλυσμούς, πλύσεις, κολλήρια, πόμα δροσιστικόν, ὅταν δὲ πυκνὸν καὶ μελιτώδες, ὡς συσκευαστική οὐσία καταποτίων, κτλ. Αἱ ἰδιότητες τῶν Γ. εἶναι ἄλλοτε ἄλλαι ἐξαρτώμεναι ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐν ὕδατι διαλυομένου ἢ αἰωρουμένου κόμματος.

* **Γλοδιγερίνη** ἢ Σφαιροφόρος, Globigerina (Zool.). Γένος πελαγιῶν Τρηματοφόρων μετὰ ὀστράκου πολυχώρου, ἀποτελοῦντος συγκεχυμένην ἔλικα ἐκ πολλῶν ἀλλήλαις κοινωνουσῶν σφαιρικών κοιλότητων. Ἀπειρον πλῆθος τῶν σμικρῶν τούτων ὀστράκων εὐρίσκεται εἰς τὸν βυθὸν τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ ἀποτελοῦν παχὺ στρώμα κρητιδικῶν ἀποθεμάτων ἐπιστρωννόντων τὸν βυθὸν τοῦ Ὠκεανοῦ μέχρι βάθους 2,300 ὁργυῶν.

* **Γλόζαου** (Glogau). Πρωτ. περιφε-

ρείας ἐν τῷ πρωτοκτῷ νομῷ Διγνίτῃ τῆς Σιλεσίας, ἔχουσα 22,147 κατ. (1900).

* **Γλόγοδα**. Χωρίον τοῦ δήμου Κλείτορος (Γαρτυρίας), μετὰ 438 κατ. (1896).

* **Γλόγοδίσσα**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀργιθέας (Καρδίτσας), ἔχον 201 κατ.

* **Γλοῖνη** (Χημ.). Ψῶδες καὶ κωλύδες οὐσία περιεχομένη ἐν τῷ ἀλεύρῳ τῶν δημητριακῶν καρπῶν.

* **Γλόσσουπ** (Glossop). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κορυφίας Δέρεβυ, μετὰ 21,526 κατ. (1901).

* **Γλόστερ** (Gloucester). 1) Κομητεία τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα ἐμβ. 3,171 τεχμ. καὶ 634,666 κατ. (1901). — 2) Ἡ ἐμωνυμὸς πρωτεύουσα ταύτης, ἔχουσα νῦν 47,943 κ.

* **Γλούνεσσα**. Χωρίον τοῦ δήμου Δρυμίας τῆς Λοκρίδος, ἔχον 599 κ. τῷ 1896.

* **Γλοῦχωδ**. Ἡ πόλις αὕτη τῆς Ῥωσίας εἶναι πρωτ. περιφερείας τοῦ κυβερνήτου Τσερνίχωδ. ἔχουσα ἐμβ. 3092 τεχμ. μετὰ 142,366 κατ., ἡριθμεῖ δὲ τῷ 1897 κατ. 14,856.

* **Γλυκῆς Νικηφόρος** (1819—96). Ἐγεννήθη ἐν τῷ χωρίῳ Γλυκεῖ τῆς Ἱμβροῦ καὶ ἐπικούρασεν ἐν Χάλκῃ, Ἀθήναις, Παρισίῃ καὶ Στρασβούργῳ. Τῷ 1847 ἐχειροτονήθη διάκονος, τῷ δὲ 1849 πρεσβύτερος (πρὸς τοῦ να μεταβῇ εἰς Εὐρώπην. Ἐπαυελθὼν εἰς Εὐρώπην διωρίσθη διευθυντὴς (1864—1865) τῆς Θεολογικῆς σχολῆς τῆς Χάλκης, ἐν ᾗ ἐδίδαξε μέχρι τοῦ 1872, ὅτε ἀνέλαβε τὴν διευθύνσιν τῆς Ἐμπορικῆς σχολῆς τῆς Χάλκης. Τῷ 1873 ἐξελέγη μητροπολίτης Ἱμβροῦ, ὡς συνοδικῶς δὲ τῷ 1879 συνέταξε τὴν πρὸς τὴν ἐκκλησίαν Σερβίας ἐπιστολήν. Τῷ 1881 μετετέθη εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μηθύμνης, ἐνθα καὶ ἀπέθανε κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1896. Πλὴν τῆς κατὰ τὸ 1880—1887 ἐκδοθείσης συλλογῆς ἐκκλησιαστικῶν λόγων καὶ ἐρωτῶν κατέλιπεν ἀνεκδοτα καὶ ἄλλα πλείστα συγγράμματα, ἐν οἷς αὐτεδιογραφίαν ὡς καὶ λόγου ὀξείας διατρέχας ἀναφερομένας εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ ἀρχαιολογίαν τῆς Ἱμβροῦ καὶ τῆς Μηθύμνης. [Ε.Π.Π.]

* **Γλυκερινοφωσφορικά ἅλατα** (Φαρμ.). glycerophosphates. Ἄλατῶδες οὐσίαι προκύπτουσαι ἐκ τοῦ γλυκερινοφωσφορικοῦ ὀξέος μετὰ βάσεων καὶ ἀλκαλίων. Ἐν τῇ θεραπευτικῇ ποιούμεθα χρῆσιν α) τοῦ γλυκερινοφωσφορικοῦ ἀσβεστίου ἢ νευροσίνης, ὅπερ φέρεται εἰς κρυστάλλους ὑπολευκούς διαλυτοὺς ἐν ὕδατι β) τοῦ γλυκερινοφωσφορικοῦ νατρίου (τοῦ τε ὀξίνου καὶ τοῦ οὐδέτερου) γ) τοῦ γλυκερινοφωσφορικοῦ μαγνησίου ὀξίνου τε καὶ οὐδέτερου. Αἱ

τρεῖς αὗται γλυκερινοφωσφορικά φαρμακευτικά σκευασία θεωροῦνται δικαίως πολὺτιμοι παράγοντες ἐν τῇ θεραπευτικῇ τῇ νεωτέρᾳ, διότι δι' αὐτῶν εἰσάγεται ἀραιοῦσιμος φωσφόρος ἐν τῇ οἰκονομίᾳ, καὶ ἀρα συμβάλλονται εἰς ἀνανέωσιν καὶ ἀναπλήρωσιν τῆς λεκιθίνης τῆς νευρικής, ἥτις χημικῶς θεωρεῖται ἐνώτις γλυκερινοφωσφορική βάσεως ὀργανικής. Εἰσὶν ἀρίστη τροφή τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ προάγουσι τὴν ὁστεοπλασίαν. Ἐνδείκνυνται κατὰ γλωρωσέων, ἀναμειγνύων, ὀσχετίδων, Ποντίδας νεύου, νευροσθενειῶν καὶ οἰκσθήποτε ἐξαντλήσεως νευρικής, ὡς καὶ κατὰ τῶν φρενοπαθειῶν. [P.N.B.]

* **Γλυκερινοφωσφορικὸν ὀξύ**, (Φαρμακ.) acide glycérophosphorique. Τὸ ὀξύ τοῦτο προκύπτειν δια τῆς ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας πύψεως τοῦ ὑγροῦ φωσφορικοῦ ὀξέος ἐν γλυκερίνῃ (60 γ.) εἶναι διδακτικὸν καὶ μόνον τὰ ἅλατα αὐτοῦ εἶναι εὐχρηστα ἐν τῇ ἱατρικῇ. [P.N.B.]

* **Γλύκερος** (Ζωολ.). Γένος Πόλυχαϊτων Κρικωτῶν περιλαμβάνον πολλὰ εἶδη διατιώμενα κατὰ τὴν ἀμυώδη βυθὸν τῆς θαλάσσης, διακρινόμενα δ' ἐκ τοῦ κυλινδρικοῦ αὐτῶν σώματος καὶ τῆς μακρῆς προβουίδος τῆς φερύσσης ἰσχυρᾶς σιαγόνος καὶ ἐμφανίζοντα πολλὴν συγγένειαν πρὸς τὰς Νηρηίδας καὶ τὰς Νερθίδας. Δια τῆς προβουίδος σκιζτοῦσιν ἐν τῇ ἀμμῇ σωληνοειδεῖς ὅπας διὰ κατοικίαν.

* **Γλυκόνιον** ἴσται Γλύκιον. Βλ. Βηρύλλιον ἐν τομ. Β' σελ. 857.

* **Γλυκίτης**. Ὁξυγενεὺχος ὑδρογονάνθραξ ὑπὲρ μορφῇ μεγάλων προκλινῶν βασιρρομῶν κρυστάλλων, παραγομένων ἐν γαλακτοσταφυλικακχάρου τῇ ἐπιδράσει ὑδρογόνου ἐν καταστάσει γενέσεως. Περιέχεται αὐτοσίως ἐν πολλοῖς φυτοῖς καὶ δὴ ἐν τῷ ἡμεδαπῷ Εὐώνυμῳ.

* **Γλυκοζόνιον** (Φαρμ.), glycozone, ἢ γλυκερινοζόνιον (glycérozone). Προϊὸν ἀναμίξεως 1 μ. ἀνύδρου γλυκερίνης καὶ 1 μ. ὀξίνου ἢ ὀξυγόνου τοῦ ὀξόντος, φυλαττομένου ἐν φιαλίδει σπείρανθως κλεισμένῃ καὶ μακρὰν μεταλλικῶν οὐσιῶν, ὥς βικίως ὀξειδοῦν ἀποβάλλει τὰς ἀνάλογίας τῆς συνθέσεως αὐτοῦ, ἀρα καὶ τὰς ιδιότητάς του τὰς θεραπευτικάς. Παρέχεται ἐπὶ ἑλικους στομαχικοῦ, ἐπὶ γαστρίτιδος καὶ δυσπεψίων, εἰς ὑποκλυμαῖος κατὰ χρόνιων ἐλκώσεων τοῦ ἀπευθυσιμένου, εἰς βύσπρατὰ δὲ ἐνδοκρινικά κατὰ μητρικῶν παθήσεων. [P.N.B.]

* **Γλυκόλια** ἴσται γλυκοπνεύματτα (Χημ.) καλούμεται περιληπτικῶς αἱ διατιμικαὶ πνευματόρριξαι τῆς σειρᾶς τοῦ αἰθυ-

λεν(ου) διακρίνονται δ' εἰς πρωτογενῆ συγκείμενα ἐκ διπλασιασμοῦ τῆς χαρακτηριστικῆς τῶν πρωτογενῶν πνευμάτων ὁμάδος (αἰθυλενικόν Γ. ἥτοι αἰθανιδιόλιον, προπυλενικόν Γ. ἥτοι προπανιδιόλιον, εἰς δευτερογενῆ ἥτοι ἰσογλυκόλια ἀποτελούμενα ἐκ δύο ὁμάδων τῶν δευτερογενῶν πνευμάτων (ἰσομηλενικόν Γ., ἰσοβουτελενικόν Γ.), εἰς τριτογενῆ ἥτοι ψευδογλυκόλια ἥτοι πινακίνας περιέχοντα δις τὴν ὁμάδα τῶν τριτογενῶν πνευμάτων, εἰς πρωτογενῆ δευτερογενῆ ἀποτελούμενα ἐξ ὁμάδος πρωτογενεῦς καὶ ἐξ ὁμάδος δευτερογενεῦς πνεύματος καὶ καλούμενα ἡμισογλυκόλια, εἰς πρωτογενῆ τριτογενῆ ἥτοι ἡμιψευδογλυκόλια συγκείμενα ἐξ ὁμάδος πρωτογενεῦς καὶ ἐξ ὁμάδος τριτογενεῦς πνεύματος, καὶ τέλος εἰς δευτερογενῆ τριτογενῆ περιχλίσοντα ὁμάδα δευτερογενεῦς καὶ ὁμάδα τριτογενεῦς πνεύματος καὶ προσεπιχλούμενα ἰσοψευδογλυκόλια. Πάντα τὰ Γ. πλὴν τῶν ψευδογλυκωλίων, τῶν ὄντων στερεῶν καὶ εὐκρυσταλλῶν, εἰσὶ ῥευστά, ἔχουσιν ὑψηλὸν σημεῖον ζέσεως καὶ παρὰ γούσιν αἰθέρας ἀπλοῦς, ἀλκατιθέρας καὶ αἰθέρας μικτοῦς.

Γλυκοπνεύματα. Βλ. Γλυκόλια.

* **Γλυκόριζον.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἄρτης, ἔχον 311 κατ. τῷ 1896.

Γλυκοπικρήνη, dulcamarin. Γλυκωματογόνον ἄμωρον, διαλυτὸν ἐν ὕδατι καὶ σινεπ., λίαν πικρὰς γεύσεως, ἐξαγόμενον ἐκ τῶν μίσγων τοῦ *Solanum dulcamara* καὶ τεμνόμενον τῇ δράσει ὀξέων εἰς σταυροσάκχαρον καὶ ῥητινώδη τινα μάζαν καλούμενην γλυκωπικρορρήνην.

Γλυκοφάγος (Ζωολ.). Γένος Ἀκάρεων περιλαμβάνον εἶδη τινα ἐντόμων συγγενῶν πρὸς τοὺς Τυρογλύφους καὶ χαρακτηριζόμενον ὑπὸ συμρίγγων κεκαλυμμένων ὑπολεπτοτάτου χνοῦ. Πρῶτον τύπος εἶδος τοῦ γένους τούτου εἶναι Γ. ὁ τῶν μῆλων ὁ ἀπαντῶμενος συχνότατα ἐπὶ τῶν ἀποξηρασμένων ὀπωρικῶν κἄ.

Γλῶκωμα. Βλ. Ἀμυλοσάκχαρον ἥτοι στῆφυλοσάκχαρον.

Γλυκωματογόνα καλοῦνται χημικῶς ἐνώσεις θεωρούμεναι ὡς παράγωγα τῶν εἰδῶν τοῦ σακχαροῦ, ὑπάρχουσαι ἐτοιμαὶ ἐν τῇ φύσει (σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἐν τῷ φυτικῷ βασιλείῳ), ἀνήκουσαι εἰς τὴν κατηγορίαν εἴτε τῶν αἰθέρων εἴτε τῶν ἐστερων καὶ ἀποσχιζόμεναι (π.χ. διὰ τῆς σέλας καὶ τῶν ὑγρῶν τῶν ἐντέρων κλ.) εἰς εἴδη τοῦ σακχαροῦ, μάλιστα δὲ σταυροσάκχαρου ἥτοι γλυκώματος, καὶ εἰς ἐτε-

ρόν τι σῶμα ἐκ τῶν ὁρωματικῶν ἐνώσεων ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον. Σπουδασιότατὴ ἔν τῷ φυτικῷ ὁργανισμῷ ὁρᾷται τῶν Γ., ὅτε περιέχον τὸ ὑλικὸν ἐξ οὗ τῇ ἐπιδράσει ὀξέων ἢ ζυχαζόντων ἐνδογενῶν, τοῦ ἡλικινοῦ φωτός καὶ τῆς θερμότητος παράγεται σταυροσάκχαρον, ὅπερ τυγχάνει ὁ ἀρ' οὗ ὅρος τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ἀμύλου, τῆς δεξιτερίνης, τῆς κυτταρίνης, κλ. Εἰ καὶ τὰ ἐσπερημένα γλυκοφύλλη μέρη τῶν φυτῶν τυγχάνουσι κυρίως τὰ σημεῖα τοῦ φυτικοῦ ὁργανισμοῦ καθ' ἃ ἡ μείζων παρατηρεῖται ἀπόθεσις τῶν γλυκωματογενικῶν οὐσιῶν, οὐχ ἥττον καὶ τὰ πρασινὰ φύλλα καὶ εἰ πράσινοι καὶ εἰ ἄωροι καρποί καὶ εἰ φλοιοὶ καὶ οἱ μίσχοι περιέχουσι ποσότητα τοῦ λίαν διαδεδομένου ἐν τοῖς φυτοῖς γλυκοηλεκτρικοῦ ὀξέος, ὅπερ ὑπάρχει εἰς τὰ Γ. Διακρίνεται τὰ Γ. εἰς ἐξ συστήματα (κυρίως γλυκωματογόνα, φλορογλυκίδια, φλορογλυκωματογόνα, κορμείδας, μαννίδας καὶ ἄλωτοῦχα γλυκωματογόνα). Ὅν τα πλείστα συνίστανται μόνον ἐξ ἀνθρακός, ὕδρογόνου καὶ ὀξυγόνου. Ὀλίγα δὲ τινα περιέχουσι καὶ ἄζωτον, μόνον δὲ τὸ μυρμηκικὸν ἐξ οὗ περιέχει καὶ θείον. Ταῦτά εἰσι τὰ λεγόμενα σημεῖον φυσικὰ Γ. ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς σακχαρίδας ἥτοι τεχνητὰ Γ. τοῦ Berthelot. Πρὸς θεραπευτικὴν χρῆσιν λαμβάνει ἡ ἱατρικὴ πολλὰς φαρμακευτικὰς οὐσίας ἐκ τῆς τάξεως τῶν Γ., ὑπαγομένης κατὰ τὴν φυσιολογικὴν καὶ ἱαματικὴν ἐνέργειαν εἰς τὰ καρδιακά καὶ καθαρτικά φάρμακα ἰδίως. [P.N.B.]

Γλυκωματουρία καλεῖται ἄλλως ὁ σακχαρώδης διαδότης (βλ. ἐν τομ. Γ', σελ. 515).

* **Γλυνάδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Βιόλου (Νάξου), ἔχον 352 κατ. 1896).

Γλῦνοι. Χωρίον τοῦ δήμου Τρικκαίων (Τρικαλίων), ἔχον 360 κατ. τῷ 1896.

* **Γλυπίες** δῆμος τῆς Κυναρίας. Τῷ 1896 εἶχε 2,492 κατ.

Γλυχαραιμία ἡ γλυκωματομερία. Βλ. Σακχαραιμία.

* **Γλῶσσα.** Χωρίον τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Δρομονέρου τῆς Κοσμάου, μετὰ 113 κ.

* **Γλῶσσης** δῆμος τῆς Σιλοπείλου. Εἶχε 1,515 κατ. τῷ 1896.

Γλωσσίδιον, lingula (Ζωολ.). Γένος ἀνθρώπων βραχυπίδων, περιλαμβάνον 17 εἶδη διακτώμενα ἐν ταῖς θερμαῖς θαλάσσαις καὶ ὧν γνωστότερον εἶναι Γ. τὸ νησσόειδές τῶν Μαλαιοινῶν νήσων, τὸ ἔχον γόγγυνν πρασίνην.

Γλωσσίνη, glossina (Ζωολ.). Γένος διπτέρων τῆς ὁμάδος τῶν Μυϊδῶν. οὗ πρῶτον τύπος εἶδος Γ. ὁ δὲ ἕτερος ἢ ἄλλως μύα

Τσετσέ, έντομον έπιπολάζον έν τή κεντρικά 'Αφρική, κατά τι μέζον τής κοινής μίας, μετά θώρακος καστανόχρου ύποπαιού, φέροντος 4 έπιμήκεις μελαίνας ραβδώσεις, μετά κοιλίας βαθυφαίου άνωθεν, κρικωτής, φερούσης τρίγωνον λευκόν στίγμα επί έχαστου κρίκου κατά τό μέσον, και μετά προνομαιάς προβλήτος. Τό έντομον τούτο τυγχάνει περίφημον ένεκα των θανατηφόρων αυτού δηγμάτων επί των καταικιδίων ζώων.

Γλωσσόπτερις (Παλαιοντολ.). Γένος έντεθαρμένων και άποκληθωμένων Πτεριδων άρθρωτάτων κατά την άνωτέραν λιθανθρακοφόρον, την Περιμανήν και την τριαδικήν γεωλογικήν περίοδον. Έφύοντο επί ήπειρου έκτεινομένης από των μεσημβρινών Ινδιών μέχρι τής μεσημβρινής 'Αφρικής και τής Αυστραλίας και καλυμμένης γλωσσόπτεριδοφόρου. Τά τής στεφάνης φύλλα προσωμοιάζον προς τά των σημερινών Σκολοπενδρών, χαρακτηρίζομενα υπό ισχυρού μεσαίου νεύρου έκπέμποντος δευτερεύοντα νεύρα αποτελούντα πυκνότατον δίκτυον δια πολυαριθμων άναστομώντων.

Γλωσσικόν ύστοςν καλείται άλλως τό ύσάιδες.

Γλωσσοσιφωνία, glossiphonia (Ζωολ.). Γένος μικρών ζωντοκωλήκων έν τής οικογενείας των Βδελιδών παρασιτούντων επί των ιχθύων των γλυκείων ύδάτων.

Γλωσσοφαρυγγικόν καλείται μικτόν τι αίσθητικόν και κινητικόν νεύρον τής ένάτης έγκεφαλικής συζυγίας, αναθρόσκον έν τής πλαχίας αύλακος του προμήκου δια ή ή νευρικών νημάτων συγγεομένων είτα είς ένιαίνταινίαν, ήτις διελαύνουσα την βάση του κρανίου, φθάνουσα είς την βάση τής γλώσσης και άπολήγουσα είς τον βλεννογόνον τής όπισθίας γλωσσικής μοίρας, έκπέμπει κατά την διαδρομήν αυτής διάφορα νευρικά κλάδια. Λειτουργικώς τό Γ. νεύρον προϊσταται, ή βοηθεία άλλων τινών νεύρων, των κινήσεων του φάρυγγος, τής γενικής αίσθητικότητας του φαρυγγαίου ισθμού και τής γενικής και ειδικής αίσθητικότητας τής βάρσας τής γλώσσης. Είναι τό κύριον νεύρον τής γλώσσης και ή άρετηρία των κινήσεων του έμέτου, έξ ου και έκλήθη προσέτι νεύρον ναυτιώδες. [P.N.B.]

* **Γμύνδ** (Gmund). Πόλις τής Βυρτεμβέργης, έν τή άπαρχία του 'Ιλξτ, έχουσα 18.699 κατοίκους (1900).

Γναξενάου (August κόμης Nollhardt von Gneisenau). Γεώσσης στρατηγός, γενν. 20/ 'Οκτ. 1760 έν Σχίλδα. Εισέλθων τώ 1780 είς τον στρατόν διεκρίθη τό πρώτον έν τώ πολέμω του 1806, ου

προεΐδε τό άτυχές τέλος. Τώ 1807 υπέρησπεν επιτυχώς τό Κέλδεργ ματαιώσας πάσας τάς προσβολάς του έχθρου, τώ δε 1813 έγέμετο αρχηγός του γεν. 'Επιτελείου του σιλεσιακού στρατού, λαδών μετά την μάχην τής Λιψίας τον τίτλον του κόμητος. Μετά την δευτέραν είς Παρισίους είσβολήν έλαβε μέρος είς την συνομιλίαν ειρήνης, ήκελεύθησε δε κατόπιν τον Βλόχερ είς 'Αγγλίαν. Τώ 1818 διορίσθη διοικητής Βερολίνου, τώ δε 1825 γενικός στρατάρχης. 'Απέθανε την 11/23 Αύγ. 1831 έν Πολωνία, όπου είγεν έκπεμφθή προς καταστολήν τής έκραγείσης άπαναστάσεως.

Γναθοβδελλίδα (Ζωολ.). 'Υποδιαιρέσις τής οικογενείας των Βδελιδών περιλαμβάνουσα τάς σιαγονόρους βδελλάς.

Γναθόστομα καλούνται ζωολογικώς τούτο μέν πάντες οι μή άνήκοντες είς την υποδιαιρέσιν των Κυκλοστόμων ιχθύες (γαλέες), τούτο δε πάντες οι εύμοιρούντες μασσητικής συσκευής 'Εχινίδα (Φάνος του 'Αριστοτέλους).

* **Γνέξεν** (Gnesen, πολωνιστί Gniezno). Πρωτεύουσα περιφερείας έν τώ πρωσικώ νομό Βρομβέργης του Πόζεν, έχουσα 21.099 κατοίκους (1900).

Γνοϋ, Catoblepas Gnu (Ζωολ.). Γένος παραδόξων των μερσών μυρμηκαστικών, έν τής οικογενείας των Κοιλονέων και τής φυλής των 'Αντιλοπιδών, χαρακτηριζομένων υπό ουρας όμοίας προς την του ίππου, υπό χαίτης βραχείας και όρθοτενούς ως ή του Νέβρα, υπό κεράτων έπικαμπών ως τα του Βοξ, υπό γενείου, μύστακος και όρνθων μακρών και λευκών έν αντίθεσει προς τό όρνυρατον χρώμα του όλου σώματος, τέλος δε υπό διατέων κρωδύλων ιδιαιτέρων όπως τριγών καλυπτουσών τό μέτωπον και τό στήθος. Κατοικεί έν 'Αφρική είς χώρας έκτεινομένης από του ίσημερινού μέχρι του Βδελιδος ακρωτηρίου. Θηρεύεται υπό των Ιθαγενών δια τάς τρυφεράς και εύχόμεους σάρκας αυτού, δια τό δέρμα τό πολύτιμον έν τή βυρσοδεψική, δια τα κέρατα τα χρησιμοποϊούμενα ως λαβίδας μάχαιρών κτλ. 'Ικανά ταιαυτά ζώα εύρίσκονται πανύν έν τολς ζωολογικολς κήποις τής Εύρώπης.

* **Γοαλπάρια**. 'Η περιφέρεια αυτή έν τή διαιρέσει 'Ασση των Βρετ. 'Ινδιών έχει κατά την άπογραφήν του 1891 κατοίκους 452.304.

Γόας κόνις (Φαρμ.). Κόνις όσφιλανθους, πικροτάτη, λαμβανόμενη έν τής Andira Araroba και περιέχουσα ως βραστικόν στοιχείον χρυσασαίνην ήτοι χρυσόανήν όξύ, δια και ώφέλει κατά χροάνων

δερμινών νοσημάτων παρασιτικών παρεχόμενη εξωτερικώς μετα βαζελίνης εἰς α-λοφάς. [P.N.B.]

Γοδινώ (Joseph Arthur κόμης Gobineau). Γάλλος διπλωμάτης καὶ συγγραφεύς, γενν. 1816, διατελέσας διπλωματικὸς ὑπάλ-ληλος ἐν πολλαῖς χώραις (1864 ἐν Ἀθή-ναις), ἀποθανὼν δὲ τῷ 1882 ἐν Τορίῳ. Γενέτορ γνωστῶς διὰ τὰ ἱστορικὰ καὶ κρι-τικὰ ἔργα αὐτοῦ, ὡς *Les religions dans l'Asie centrale* (γ' ἐκδ. Παρίσι 1900), *Essai sur l'inégalité des races humaines* (5' ἐκδ. 1884), *Trois ans en Asie* (1859), *Hist. des Perses* (2 τ. 1869) κ.λ.

Γογγόρα (Βοτ.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς εὐκογενείας τῶν Ὀρχιδῶν καὶ τῆς φυλῆς τῶν Βανθιδῶν τῶν τροπικῶν χωρῶν, ὧν τινὰ καλλιεργοῦνται κόσμῳ ἕνεκα ἐν ταῖς θερμότητι. Ποιά ἐπίφυτοι, βραχύκαυλοι, εὐρύφυλλοι, κυρτόμισχοι, ἀραιανθεῖς. Εἰδη γνωστὰ ὡς ἡ μελανοπορφύρα, ἡ λευκὴ χεί-λος, ἡ στικτὴ κ.λ.

Γοδάρ (Benjamin Godard). Γάλλος συνθέτης, γενν. 1849 ἐν Παρισίοις, ἐνόη ἐξεπαιδεύθη καὶ ἔζησεν, ἀποθανὼν δὲ 1895 ἐν Κάνναις. Ἐκ τῶν ἔργων τοῦ ἐγένοντο λίαν γνωστὰ συμφωνίαι τινεῖς, αἱ *Scènes poétiques*, εἰς αὐτὰς μελοδράματα, ὡς *Le Tasse*, ὅπου ἐδραβεύθη ὑπὸ τῆς πόλεως τῶν Παρισίων. *Pedro de Zalamea*, *Jocelyn*, *Le Dante*, *La vivandière*. Πρὸς τοῦτοις ἐγένοντο δημοτικαὶ καὶ τινεῖς συνθέσεις δια κλειδοκυβόλον, ἄσματα κ.λ.

Γοδέσπεργ (Godesberg). Πολίτην τοῦ πρωσσικῷ νομῷ Κολωνίας ἐν τῇ Πρωσσίᾳ ἐπαρχίᾳ, πλησίον τῆς Βοννῆς, ἔχουσα 8.927 κατοίκους καὶ ἀλλοτρίως πληθεύει. Εἶναι προσήλιος θερμὴ διαμονὴ δια τὴν ἡλικίαν αὐτῆς κλῖμα.

Γοδουνῶφ (Boris Fedorowitsch Godynoff). Τσάρος τῆς Ῥωσσίας, γεννηθεὶς περὶ τὸ 1851. Ἀνατράφει ἐν τῇ αὐτῇ ἰ-δύμῳ τοῦ ἐπικαλουμένου Τρομεροῦ, διωρίσθη ὑπὸ τούτου μέλος τοῦ συμβουλίου τοῦ ἐπιτρο-πέυοντος τὸν Φεῶδωρον (Θεόδωρον) Α', ἐγένετο δὲ τῇ 1584 κύριος κυβερνήτης τῆς χώρας. Αὐστηρότατα φερόμενος πρὸς τοὺς ἑλλήνας τοῦ προσεπάθησε νὰ προκαλέσῃ τὴν Ῥωσσίαν. Ἐνίκησε τοὺς Τατάρους τῆς Κριμαίας, συνέδεσε τὴν Ῥωσσίαν μετὰ τῆς Αὐστρίας Εὐρώπης προσελκύνων καὶ ὑποστη-ρίζων κυρίως ξένους ἐμπόρους, τῷ δὲ 1889 κατενόησε νὰ καταστήσῃ τὴν Ῥωσσίαν ἑκκατολὴν αὐτοκράτορα δι' ἰδρύσεως ἰδίου Ῥωσσικῷ πατριαρχείου. Ἵνα δὲ φθάσῃ εἰς τὸν θρόνον, ἐγένευσεν τὸν διάδοχον Δημή-τριον (1881) καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνω ἀνθυνοκενθέντος τσάρου Θεοδώρου Α' ἐπ' ἐξουσίᾳ ὄντως τσάρος. Ἐξακολουθῶν δὲ

τὴν αὐτὴν πολιτικὴν τῆς προσελκύσεως ξένων καὶ ἐπιφέρων καὶ ἄλλους νεωτερι-σμούς δυσηρέστησε πολλοὺς τῶν ὑπηκόων του καὶ οὕτως ὁ πρῶτος ἐμφανισθεὶς Ψευ-δοδημήτριος εὐκόλως εὗρε πίστιν ἤδη πᾶσα ἢ νότιος Ῥωσσία εἶχε προσέλθει πρὸς τοῦ-τον, ὅτε ὁ Γ. ἀπέθανεν τῇ 13 Ἀπριλίου 1908.

Γοδοφρεῖδος δὲκ Βουλλωνος (τῆς πόλεως Bouillon τοῦ Λουξεμβούργου). Δουξ τῆς Κάτω Λορραίνης (Λοθαριγγίας), γενν. 1061, γνωστὸς γενομένος ἐκ τῆς Α' σταυ-ροφορίας (βλ. λ.). ἡς ὑπῆρξεν εἰς τῶν πρω-τῶν ἀρχηγῶν. Τοῦ στρατοῦ τῶν σταυρο-φόρων ἐκινήσαντος κατὰ τὸ ἔαρ 1096, ὁ Γ. ἐκλείσεν ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξίου Α' (βλ. λ.) σύμ-βασιν, καθ' ἣν οὗτος ὑπεχρεώθη νὰ προ-φοδῇ τοὺς σταυροφόρους ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ παραδοθῶσιν αὐτῷ πᾶσαι αἱ ἀλλοῦσαι πι-λεις. Εἰς τὴν κυρίεισιν τῆς Νικαίας καὶ τὴν παρα τὸ Δορύλιον νίκην ὁ Γ. δὲν ἔλα-βε σπουδαῖον μέρος. Μόλις κατὰ τὴν πο-λιορκίαν τῆς Ἱερουσαλὴμ προήλθεν εἰς τὴν πρωτὴν γραμμὴν, δὲν ἐξελέγη δὲ τὸ κατ' ἀρχὰς βασιλεὺς τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἀλλὰ μόλις ὅτε ὁ τῆς Τελώσης Ραϊμούνδος δὲν ἐδέχθη ἄλλα καὶ τότε εὐεώρησε τὸν τι-τλον τοῦ βασιλέως τῆς Ἱερουσαλὴμ ὡς πολὺ μεγάλῃν τιμὴν καὶ περιορίσθη εἰς τὸν τοῦ δουκὸς Νικήτας δὲ κατ' Αὐγούστον 1099 παρα τὴν Ἀσκαλῶνα τὸν σουλτάνον τῆς Αἰγύπτου, ἐγένετο κύριος ἀπάσης τῆς Πα-λαιστίνης, ἐνόη ἐγκατέστησε πατριαρχίαν, παρ' οὗ ὁ ἴδιος ἐξήγησε καὶ ἔλαβε τὴν Ἱε-ρουσαλὴμ ὡς κέντρον. Δὲν ἐφθασεν ὅμως νὰ διεργανώσῃ τὸ νέον κράτος, ὅτι ἀπέ-θανεν τῇ 10 Ἰουλίου 1100 καὶ ἐτάφη ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ πλησίον τοῦ Παναγίου τά-φου τοῦ Σωτῆρος.

Γόλδαπ (Goldap). Πρωτεύουσα περι-φερείας ἐν τῷ πρωσσικῷ νομῷ Γούμβινεν τῆς ἐπαρχίας Αὐτ. Πρωσσίας. ἔχει 8,349 κ.

Γολδέγγη (Goldingen). Πρωτεύουσα περιφερείας (3.278 τετμ. μετὰ 66,727 κα-τοίκων) ἐν τῷ ρωσσικῷ κυβερνήσι Κουρ-λάνδης. ἔχει 9,733 κατ. καὶ βιομηχανίαν ψηλατρῶν.

Γολέμη. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρήνης (Ὀλυμπίας), μετὰ 153 κατοίκων (1896).

Γολέττα (Goletta, γαλλιστὶ La Gou-lette). Ἐπίγειον τῆς Τύνισας, οὐ μακρὰν τῆς Τύνιδας, ἔχον περίπου 6,000 κατ. Ἰταλοὺς, Ἀραβας, Ἰουδαίους, Μελιταίους καὶ Γάλλους. Χρησιμεύει καὶ ὡς θερμὴ διαμονὴ τῶν κατοίκων τῆς Τύνιδας.

Γολιάθ, Goliathus (Ζωολ.). Γένος κο-λεοπτέρων πεταλοκέρων ἐντόμων ἐκ τῆς εὐκογενείας τῶν Σκαρδαβιδῶν, περιλαμβα-

νον πολλά είδη κατοικούντα εις την μεσημ-
βρινήν Ἀφρικήν. Πολλάκις αἱ δικασταίαι
αὐτῶν ἰσούνται πρὸς 10 ὤρεν., τὸ δὲ σῶμα
αὐτῶν καλύπτεται πάντοτε ὑπὸ λεπτοτάτου
καὶ ποικιλόχρου γνοῦ. Χαρακτὴρ εὐσιώδης
εἶναι ἡ διμορφία τῶν φύλων. Τὸ μὲν ἄρρεν
ἔχει κεφαλὴν ἀπολήγουσαν εἰς ἀπίρυσιν
διγχείλον καὶ ἐπικαμπτὴ πρὸς τὰ ἄνω καὶ
πέδας λίαν ἐπιμήκει, τὸ δὲ θῆλυ τυγχά-
νει πολὺ μικρότερον καὶ στερεῖται κεφα-
λικῆς ἀπορύσεως.

* **Γόλιανη.** Χωρίον τοῦ δήμου Καρπε-
νησιῶν (Εὐρυτανίας), μετὰ 171 κατ.

* **Γόλιτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἰθωμης
(Καρδίτσας), ἔχον 342 κατοίκους (1890).

* **Γόλικαρο** (Golicar). Πόλις τῆς ἀγγλι-
κῆς κομητείας Ὑόρκης, ἔχουσα 9.200 κα-
τοίκους καὶ ὑφαντουργίαν.

* **Γόρμελ.** Πρωτεύουσα περιερ. (5.871
τχμ. μετὰ 228.239 κατοίκων) ἐν τῷ ρωσ-
τικῷ κυβερνεῖῳ Μοχίλερ, ἔχουσα τῷ 1897
κατοίκους 36.846.

* **Γόμορ** (Gomör). Τὸ κομητᾶτον τοῦτο
τῆς Οὐγγαρίας ἔχει 183.450 κατ. (1900).

* **Γομοστόν.** Χωρίον τοῦ δήμου Δύμης
(Πατρῶν), ἔχον 199 κατοίκους (1896).

* **Γόμπερτς** (Γερμ. Gomperz). Πρόσ-
θεσ ὅτι μεγίστας ὑπηρεσίας προσήνεγκε τῇ
ἐπιστήμῃ ἀναγνούς τοὺς Ἑρακλειωτικούς
κυλίνδρους, τοὺς περιέχοντας σπουδαϊστάτα
λείψανα τῆς Ἐπικουρείου φιλοσοφίας. Τὸ
κύριον ἔργον τοῦ βίου του ἀποτελεῖ ἡ ὑπὸ
τὸν τίτλον Griechische Denker ἀπὸ τοῦ
1893 ἐκδόμενη ἱστορία τῆς ἐλληνικῆς
φιλοσοφίας.

* **Γόμφων** δῆμος τῆς Καρδίτσας (βλ.
Γόμορ ἐν τ. Γ'). ἔχει τῷ 1896 κατοίκους
6.503 εἰς 12 χωρία, ὧν πρωτεύουσα εἶναι
τὸ Μουζάνι, ἄλλα δὲ σημαντικὰ Βουνίτσα,
Ζερέτσι, Πορτέ, Ῥοπωτέ, Σιάμου, Σιλά-
τωνα καὶ Φλωρεσί.

Γόμφως καλεῖται ἐν τῇ συγκριτικῇ
ἀνατομικῇ ὁ τρόπος καθ' ὃν ὑπάρχουσι
προσπεφυκότες οἱ ὀδόντες παρα τοῖς θηλα-
στικοῖς ζώοις, παρα τοῖς Κροκοδείλλοις
καὶ παρα τοῖς ἰχθύσι τοῖς λεπιδωτέσις. Οἱ
ὀδόντες γομφῶνται, τοῦτ' ἐστὶ προσηλύν-
ται διὰ τὴν γομφίαν. διὰ τοῦ κατωτέρου ἁ-
ντροῦ αὐτῶν, τῆς βίβης, εἰς συστολούς
κοιλότητας ὑπαρχούσας ἐπὶ τῶν σιαγῶν
καὶ καλουμένας φάτναι. [P.N.B.]

* **Γόννων** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Τυρ-
ναβοῦ. ἔχει ἐντός τῆς πρωτεύουσας (Δε-
ρελῆ μετὰ 1.612 κατοίκων) μόνον τὰ δύο
χωρία Κιτσέλιερ καὶ Μπαλαμάτι καὶ ἐν
ὅλῳ 1.941 κατοίκους τῷ 1896 (βλ. Γόννος
ἐν τ. Γ').

Γονοζώδα ἢ γονοζωάρια κα-
λοῦνται ἐν τῇ γενικῇ φυσιολογίᾳ τῶν ζώων
τὰ ἐν ταῖς συνουκίαις τῶν ὄρνων γονιμο-
ποιᾶ ἄτομα, ἅπερ δύνανται νὰ ἔχωσιν ἄλλοι
ἄλλοτε σχῆμα, ἀπὸ τοῦ τῆς ἀπλῆς μετώ-
σης μέχρι τοῦ τῶν μεδουσαίων γονοζω-
ων (βλ. λ.). Παρὰ τοῖς Κωδωνώδεσι τα
γονοζωάρια προσπίζονται ὑπὸ χιτίνου
καλύκας καλουμένου γονοθήκης.

Γονοθήκη. Βλ. Γονοζώδα.

Γονόλοδος (Βοτ.). Γένος φυτῶν
ἐν τῇ εὐκαγενείᾳ τῶν Ἀσκληπιαδῶδων
τῆς Ἀμερικῆς, ὧν ὁ φλοιὸς θεωρεῖται αἰ-
λοτε ὡς εἰδικόν τοῦ καρκίνου ἵαμα ὑπὸ τὴν
ὀνομασίαν Κονδουράγκο.

Γονοπλάξ (Ζωολ.). Γένος θαλασσιῶν
καρκίνων φερόντων ὀστράκον τετράγωνον
καὶ διακρινομένον διὰ τὰς πρόσθιας αἰτι-
νας φέρουσι τοὺς ὀρθαλμούς καὶ δύνανται
να συσπῶνται καὶ κρύπτονται ἐντὸς μικρῶν
κοιλότητων κατα τὸ πρόσθιον χεῖλος τοῦ
ὀστράκου εὐρισκόμενων. Κοινὸν εἶδος ἐν τῇ
Μεσογείῳ εἶναι Γ. ὁ ῥομβοειδὴς ὁ ἔχων
μήκος περί τὰ 20 ὤρεν.

* **Γόουδα** (Gouda). Πόλις τῆς Νοτίου
Ὁλλανδίας, ἔχουσα 22.084 κατ. (1899)

* **Γόππινγκεν** (Göppingen). Πόλις τῆς
Βυρτεμβέργης, ἐν τῷ Δουναβικῷ νομῷ, ἔ-
χουσα τῷ 1900 κατ. 19.384.

* **Γορακπόρ** (Gorakhpore). Πρω-
τεύουσα ἰδίας διαίρεσεως ἐν ταῖς ΝΔ. ἐπαρ-
χίαις τοῦ Ἰνδοβρετανικοῦ κράτους (ἐχούσης
εμβαδὸν 24.581 τχμ. μετὰ 6.331.856 κα-
τοίκων). Ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς ἀνέρχεται τῷ
1901 εἰς 63.059 ψυχάς.

* **Γοράνοι.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμ. Φιέ-
λίας (Λακεδαιμόνες), ἔχουσα 995 κ. (1896).

Γοργανὰ. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀλ-
γινάντων (Ἄρτης), ἔχον 144 κατ. (1896).

* **Γοργανάδες.** Χωρίον τοῦ δήμου
Καρπενισίων (Εὐρυτανίας), ἔχον 178 κα-
τοίκους (1896).

Γοργονζόλα (Gorgonzola). Κώμη
ἐν τῇ ἰταλικῇ ἐπαρχίᾳ Μιλάνου, ἔχουσα
4.895 κατ. καὶ οὖσα γνωστὴ ἐκ τοῦ ἐκεῖ
παραγομένου τυροῦ, ὅπερ καλεῖται Γ. ἢ
Στρακίνον.

Γοργονίδα (Ζωολ.). Οἰκογένεια Κορ-
ραλλιωδῶν Ἀλκυονωδῶν. Χαρακτηρίζον-
ται οὐ μόνον ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐκαστοῦ ὕψους
καὶ τοῦ σχήματος τοῦ ἄξονος, ἀλλὰ καὶ
ὑπὸ τῆς συνόλης διαμορφώσεως τῶν ἐαυτῶν
συνουκισμῶν προσλαμβάνοντων ὅτε μὲν τὸ
σχῆμα θάμνου ἐκφυομένου ἀπὸ κεντρικῆς
τινός μάζης, ὅτε δὲ τὸ σχῆμα δεινέου
πολυκλάδου (Γοργονία, πρότυπον γένος),
ὅτε δὲ τὸ σχῆμα πτεροῦ ὀρθοτενούς (Πτε-

ρογοργία, Πρυμνώ, ἐπὶ πάλιν τὸ σχῆμα ριπίδιου (Ῥιπίδογοργία). Πολλὰ εἶδη τούτων ἀνευρίσκονται ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ ὠκεανῷ καὶ ἐν τῇ Μεσογείῳ.

Γορδιανός (Gordianus). Ὄνομα 3 αὐτοκρατόρων τῆς Ῥώμης. Μάρκος Ἀντωνίος Γ., ἐξ εὐγενοῦς οἴκου καταγόμενος, πλούσιος, φίλος τῶν τεχνῶν καὶ γραμμάτων, ἐκπονήσας δὲ πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀντωνίνου Καρχαλλὰ ἐπὶ ἐπιγραφόμενον Ἀντωνινίαν, ὑπῆρξε δις ὑπάτος, εἴτα δὲ ἀνθύπατος τῆς Ἀφρικῆς, ἐνθα προσελκυσθεὶς τὴν ἀρχαίαν τῶν κατοίκων ἐκηρύχθη ἐν ἡλικίᾳ 80 ἐτῶν ὑπὸ τούτων καὶ τοῦ στρατοῦ τῷ 238 αὐτοκράτωρ μετὰ τοῦ ὁμωνύμου αὐτοῦ υἱοῦ καὶ ὑπάρχου. Καὶ ἀνεγνωρίσθησαν μὲν ὑπὸ τῆς Συγκλήτου, ἀλλὰ ἡττήθησαν μετ' ὀλίγου ὑπὸ τοῦ παυθέντος ὑπ' αὐτὸν τοποτηρητοῦ τῆς Νουμιδίας Καπελιανῶν παρὰ τὴν Καρχηδόνα, καὶ ὁ μὲν οὗτος ἐπέσεν ἐν τῇ μάχῃ, ὁ δὲ πατὴρ ἡττοκλήθη. Ὁ υἱὸς τῆς ἐγγενος, φέρων τα αὐτὰ ὄνματα μετὰ τῶν προσθέτων Pius Felix ἀνηγχορεύθη εἴτα καίσαρ καὶ τῷ αὐτῷ εἴτει αὐτοκράτορας. Πιότητος ὡς ὑπὸ τοῦ πενθεροῦ Τιμησιθεοῦ, διοικητοῦ τῶν Πραιτωριανῶν, ἐξουστράτευσε τῷ 242 κατὰ Σαπῶρου Α' τῆς Περσίας, ὃν καὶ ἐνίκησεν. Ἀποθανόντος ἔως τοῦ Τιμησιθεοῦ, ὁ διάδοχος αὐτοῦ Φιλίππος ἐξεγείρας τοὺς στρατιώτας κατὰ τοῦ Γ. ἐκηρύχθη συμβασιλεύς καὶ ἐφάνευσε τῷ 244 ἐκείνῳ, ἕνα γίνῃ μονάρχης.

* **Γορδιόν**. Ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαιολογικῆς ταύτης πόλεως ἐξετέλεσαν εἰς ἀεὶ τοῦ Κορτο τῷ 1900 ἀνασκαφάς, περὶ ὧν θέλει δημοσιεῖσθαι ἴδιον βιβλίον.

Γορδιονία (Bot.). Γένος δένδρων ἐκ τῆς οικογενείας τῶν Τερνστοριμεριωδῶν. Περιλαμβάνεται ἐν τοῖς βοτανικοῖς κήποις τῷ εἰδὸς Γ. ἡ λ. α. π. α. ν. ὅς ἡ παράγουσα ἄνθη παρεμμερῆ πρὸς τὰ τῆς Καμηλίας.

* **Γόρι** (Gori) Πρωτεύουσα περιφέρειας (1867 γ.μ. μετὰ 191,656 κατοίκων) ἐν τῷ βορειοκ. κυβερνήτῳ Τιρλίδος, ἔχουσα κατ. 10,457 (1897).

Γόρι-Χερμ ἢ Γόρκουμ (Gorinchem, Gorkum). Ωχυρωμένη πόλις τῆς Νοτ. Ὀλλανδίας, ἔχουσα 11,855 κατοίκους καὶ ἐμπόριον γεωργικῶν προϊόντων.

* **Γορίτσια καὶ Γορδίσια**. Ἡ κομικὴ αὕτη τῆς Αὐτροσυγγρικῆς μοναρχίας εἶχε τῷ 1900 κατ. 232,338, ἡ δὲ πρωτεύουσα Γορίτσια (Görz) 25,432.

* **Γόρκα** (Gorkha) καλεῖται ἡ ἐπικρατοῦσα βουλὴ ἐν τῷ ἰνδικῷ βασιλείῳ Νέπαλ, διοικητικὴν διὰ τὸν πολεμικὸν χαρακτῆρα.

Γόρκης (Maxim Gorkij). Ψευδώνυμον τοῦ Πρωτοῦ διηγηματογράφου Alexej Ma-

ximowitsch Pjeschkow, γενν. τῷ 1868 ἐν Νισνὶ Νοβγορόδ ἐκ πτωχῆς οἰκογενείας. Οὐδαμῶς σφαιρὸν τυχὼν παιδείας, ἤτο ἀπλῶς ἐργάτης ὅτε τῷ 1892 ἐδημοσίευσεν τὸ πρῶτον διηγημὰ του ἐν ἐφημερίδι τῆς Τιρλίδος. Εἴτα ὠφελούμενος ἐκ τῆς γνωριμίας μετὰ τοῦ Κορολέγκου ἐν τῇ πατρίδι του, ἐν ταχεῖα διαδοχῇ ἐξέδωκε πολλὰ ἔργα, ἐν οἷς μετὰ μεγίστης πρωτοτυπίας περιγράφει τὸν βίον τῶν Ῥώσων γεωργῶν καὶ ἐργατῶν, χωρὶς να ὑποπέσῃ εἰς τὴν γνωστὴν ἀπαιτιοδοσίαν τῶν ἀλλῶν Ῥώσων συγγραφέων. Μεταφράσεις αὐτῶν ἐγένοντο ἤδη εἰς πολλὰς γλώσσας.

* **Γόρλιτς** (Gorlitz). Πρωτεύουσα περιφέρειας ἐν τῷ πρωστικῷ νοτῷ Δόγνιτι τῆς Σαλεσίας, μετὰ 80,931 κατ. τῷ 1900.

Γορλίτση (Gorlice). Πρωτεύουσα διαμερίσματος ἐν τῇ Αὐστριακῇ Γαλικίᾳ, ἔχουσα 6,458 κατοίκους Πολωνούς, ἐξ ὧν 3,000 εἶναι Ἰουδαίους, βιομηχανίαν νάβηης καὶ ἐμπόριον λίνου καὶ ἀλλῶν γεωργικῶν προϊόντων.

Γόρτζ. Βλ. Γορτζία.

* **Γορτυνία**. Ὁ πληθυσμὸς τῆς ἐπαρχίας ταύτης τῆς Ἀρκαδίας ἀνῆλθετο τῷ 1896 εἰς 51,960.

* **Γορτυνός** ὁ ἦμος τῆς ἐπαρχίας Γορτυνίας. Εἶχε τῷ 1896 κατ. 4,799.

Γορτυνός ὁ ἦμος τῆς Κρήτης. Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καινουρίου τοῦ Ἡρακλείου καὶ ἀποτελεῖται ἐκ 17 χωρίων μετὰ 2,007 κατοίκων ἐν ἔλῳ, ἐξ ὧν τα κυριώτερα εἶναι ἡ πρωτεύουσα Ἀρμελιούζος (207 κατ.), Ἀγιοὶ Δέκα καὶ Χρυστούλιανὰ.

* **Γόσλαρ** (Goslar). Πρωτεύουσα περιφέρειας ἐν τῷ πρωστικῷ νοτῷ Ἰλδερχάου τοῦ Ἀνοτέρου, ἔχουσα 16,403 κατ. (1900).

Γόσπιτς (Gospic). Πρωτεύουσα διαμερίσματος ἐν τῷ κοριτάτῳ Δίκα-Κράβυα τῆς Κροατοσλαβωνίας, μετὰ 9,304 κατ. καὶ μεγάλῃς κτηνοτροφίας.

* **Γόσπορτ** (Gosport). Ωχυρωμένον ἐπίνειον ἐν τῇ ἀγγλικῇ κομητίᾳ Ἀμφίε. ἔχει 28,879 κατ. τῷ 1901.

* **Γόττα** (Gotha). Πρωτεύουσα τοῦ ὁμονύμου δουκάτου τῆς Γερμανίας, ἔχουσα 31,651 κατοίκους (1900) τὸ δουκάτον ἀριθμεῖ 162,736.

Γοταλάνδη ἢ Γοταρίκη (Göta-land, Gotarike) καλεῖται τὸ Νότιον τμήμα τῆς Σουηδίας.

* **Γότεβοργ** (Göteborg). Πρωτεύουσα τῆς σουηδικῆς ἐπαρχίας Γότεβοργ-Βόχους (βλ. Βόχους), μετὰ 130,619 κατ. (1900).

Γότσο (Gozzo). Βλ. Γαβδος ἐν τ. Γ'.

* **Γουτίγγη** (Göttingen). Πρωτεύουσα

περιφέρειας ἐν τῷ πρωσσικῷ νομῷ Ἰλδεν-
χάιμ τοῦ Ἀνδέρου, ἔχουσα 30,234 κατοί-
κων (1900).

Γουτχάρδος (Sankt Gultthard). Ὀρος
τῆς Ἑλβετίας, ἐπὶ τῶν συνόρων τῶν καν-
τονίων Τεσσίνου καὶ Οὐρι, ἔχον ὕψος περί-
που 3,000 μέτρων. Ἡ δίοδος τοῦ Γ. (2,114
μέτρα) εἶναι μία τῶν σπουδαιωτάτων διὰ
τῶν Ἀλπεων, κειμένη μεταξὺ τῶν λιμνῶν
Λουνέρνης καὶ Μείζονος. Κατωθεν αὐτῆς
κατεσκευασθῆ 1873—1880 ἡ μεγάλη σιδη-
ροδρομικὴ σήραγξ (μήκους 14,912 μέτρων).

Γουαδία. Βλ. Γιδιον.

Γουαδελάρης (Guaviare). Ὁ μέγι-
στος τοῦ Ὀρινόκου παραπόταμος, πηγάζων
ὕπὸ τὸ ὄνομα Οὐνίλλας εἰς τὰς Ἀνατολι-
κὰς κλιτύς τῶν Ἀνδεων καὶ ἐκβάλλων
παρὰ τὸ Σαν Φερνάνδο δὲ Ἀταβάσκο.

* **Γουαδαλαχάρα** (Guadalajara). 1) Πρωτεύουσα τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας (12,113
τχμ., μετὰ 199,290 κατοίκων) τῆς Ἰσπα-
νίας, ἔχουσα (τῷ 1897) κατοίκους 11,513.
— 2) Πρωτεύουσα τῆς μεξικανικῆς πολι-
τείας Χιλισκου, μετὰ 83,934 κατ.

* **Γουαδελούπη** (Guadeloupe). Ἡ
Γ. ἐν στενοτέρῳ ἑννοίᾳ ἔχει ἐμβαδὸν 943.3
τχμ., ὁ δὲ πληθυσμὸς τῶν δύο τμημάτων
αὐτῆς ἀνῆρχετο τῷ 1901 εἰς 182,112 κατ.

Γουαίρα (La Guaira). Πόλις τῆς δε-
μοκρατίας Βενεζουέλας, ἐπὶ τῆς Καραϊβι-
κῆς θαλάσσης. ἔχει 16 χιλιάδας κατ. καὶ
εἶναι ἐπίκειον τῆς πρωτεύουσας Καρακάς.

* **Γουάλιορ** (Gwalior). Κράτος τῶν
Ἀνατ. Ἰνδιῶν πόρῳ ὑποτελὲς εἰς τὴν
Ἀγγλίαν, ἔχον ἐμβαδ. 75,281 τχμ. μετὰ
3,525,333 κατ. (1891). Ἡ ὁμώνυμος
πρωτεύουσα ἔχει 104,083 κατ.

* **Γουαναχουάτο** (Guanaajuato). Πολι-
τεία τοῦ Μεξικοῦ, ἔχουσα 1,065,317 κα-
τοίκους (1900). — Ἡ ὁμώνυμος ἡ Σάντα-
Φε-δε-Γ. καλουμένη πρωτεύουσα ἀριθμεῖ
νῦν 40,580 κατ. καὶ ἔχει πανεπιστήμιον.

Γουαρίκον (Guarico). Πολιτεία (ἀπὸ
τοῦ 1901) ὁποτελούσα μέρος τῶν Ἠνωμέ-
νων πολιτειῶν τῆς Βενεζουέλας καὶ ἔχουσα
ἐμβαδὸν 66,251 τχμ. καὶ περ. 200 χιλιά-
δας κατ. Πρωτεύουσα αὐτῆς εἶναι τὸ Κα-
λαβόζον.

* **Γουατεμάλα** (Guatemala). Ἡ δε-
μοκρατία αὕτη τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικῆς
καθ' ὑπολογισμὸν τῆς 1 Ἰανουαρίου 1900
ἔχει κατ. 1,574,338. — Ἡ ὁμώνυμος πρω-
τεύουσα, ἥτις λέγεται ἀκριβέστερον Σαν-
τιάγο δὲ Γ., εἶχε τῷ 1893 κατ. 71,527, ἐξ
ὧν πολλοὶ ἦσαν εὐρωπαϊκῆς καταγωγῆς.
Εἶναι κανονικῶς ἐκτισμένη καὶ κέντρον τοῦ
ἐμπορίου τῆς χώρας ὅλης.

Γουαυακίλ (Guayaquil). Ἐπίκειον
τῆς νοτιοαμερ. δημοκρατίας τοῦ Ἰσημερι-
νοῦ, ἔχον νῦν (1900) περ. 60 χιλ. κατ.,
συνδεόμενον δὲ διὰ σιδηροδρόμου μετὰ τῆς
πρωτεύουσας Κουίτου.

Γουαυάμα (Guayama). Πόλις τῆς
νήσου Πορτορίκου, κειμένη ἐπὶ τῆς Νοτίου
παράλιας καὶ ἔχουσα 14,473 κατ.

Γουαυάνα. Βλ. Γουάνα.

Γουάμας ἡ Ἀγ. Ἰωσήφ τοῦ Γ.
Ἐπίκειον τῆς μεξικανικῆς πολιτείας Σι-
νώρας, μετὰ 5,500 κατ.

* **Γουβεν** (Guben). Πρωτ. περιφερ. ἐν
τῷ πρωσσικῷ νομῷ Φραγκφούρτης τῆς
Σιλεσίας, ἔχουσα 33,122 κατ. (1900).

Γουδβες. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Τελε-
θρίου (Ξηροχωρίου), μετὰ 275 κατ. — 2)
Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλούς (Ἐπιδάφρου Λι-
μνηράς), ἔχον 151 κατ. (1896).

Γουδβες. Χωρίον τῆς Κρήτης, ἐν τῷ
δήμῳ Ἐπισκοπῆς τῆς ἐπαρχίας Μεθίσσης
(Ἡρακλείου), ἔχον 687 κατ.

Γουδβιον. Χωρίον τοῦ δήμου Πετα-
μογειτώνων (Κερκυρας), ἔχον 155 κατοί-
κους τῷ 1896.

Γουόδας Ἀναστάσιος Ν.). Ἰατρί-
καὶ βιογράφος τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἀγῶνος
γεννηθεὶς τῷ 1816 εἰς τὸ χωρίον Γραμμε-
νον τῆς Ἠπείρου. Λαβὼν τὴν γυμνασιακὴν
τοῦ ἐκπαίδευσιν ἐν Ἰωαννίνοις, ἐνεργῶς
εἰσὺς ὡς ἰδρυθῆναι τὸ ἐν Ἀθήναις πανεπιστή-
μιον εἰς τὴν ἱατρικὴν σχολὴν καὶ ἀνεκη-
ρύχθη πρῶτος αὐτοῦ διδάκτωρ τῷ 1843
(βλ. καὶ Γ. Παναγιώτου Χρονικὸν τοῦ Ἑθν.
Παν. σελ. 36). Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ
ἱατρικοῦ σταδίου τοῦ ἔχοντος ἐπὶ στρατιω-
τικῆς ἱατρικῆς, παρακινήσει δ' εἰς αἰσθητικὴν
τὸ ἱατρικὸν ἐπαγγέλμα μέχρι τοῦ 1864.
Μετέβηκε τὴν πρακτικὴν παθολογίαν τοῦ
Οὐρελιάνου καὶ τὴν γενικὴν παθολογίαν
τοῦ Σχορμίου. ἀμφοτέρω δὲ ταῖς ἐργα εἰσ-
δούσων ἐν τῷ διαγώνισμῳ τῶν Ἰονιδῶν.
Ἐπὶ 6 ἔτη ἐδημοσίευσε καὶ τὸ περιοδικόν
«Ἱατρικὴ μέλισσα» καὶ ἐπὶ 2 ἔτη τὸ φιλο-
λογικόν «Μέλισσα τῶν Ἀθηνῶν». Πρὸς
τούτοις ἐξέδωκεν ἐπὶ τινὰ καιρὸν ἐφημερίδα
«Ἀνεξαρτησία» ἐπιγραφομένην, ἐν ᾗ πε-
ρὶ ἔργων κατὰ τὸ βασιλέως Ὀθωνος,
διὸ καὶ κατεδικάσθη τῷ 1860 εἰς ἑνὸς ἔ-
τους φυλάκισιν. Καταδικωζόμενος δὲ ἀνωχὺ
μετὰ τὴν ἀποτίσιν τῆς ποινῆς κατώρθωσε
να διαβύνη εἰς Σμύρνην, ὅπουθεν εἰσαμετέβη
εἰς Λονδίνον. Ἐπανελθὼν μετὰ τὴν μετα-
πολίτευσιν, ἀφιερῶθη εἰς τὴν συγγρασὴν
τῶν γνωστῶν «Παραλλήλων βίων» ἀνδρῶν
τοῦ ἀγῶνος, ἐξ ὧν ἐδημοσιεύθησαν 8 τόμοι
(1869—76), ἐνῶ ὁ 9ος μένει ἀνέκδοτος, σω-
ζεται δὲ καὶ ἱκανὸν ὕλικόν δι' ἄλλους τρεῖς

Τὸν τίτλον παρέλαβε παρὰ τοῦ Πλουτάρχου, ἀλλήλοισι δ' εἶναι οἱ βίοι μόνον καθ' ὅσον οἱ ἄνδρες κατὰ τὸ εἶδος τῆς δράσεως αὐτῶν τάσσονται εἰς διαφόρους κατηγορίας. Ὁ Γ. ἀπέθανε τῷ 1882 ἐν Ἀθήναις.

Γουδοβάσδα. Χωρίον τοῦ δήμου Καττανέας (Καλαμπάκας), μετὰ 370 κατοίκων (1896).

Γουδύερα, *godyera* (Bot.). Γένος φυτῶν ἐν τῇ οικογενείᾳ τῶν Ὀρχιδιδῶν καὶ τῆς σολῆς τῶν Νεοστιωδῶν. Πόσι ἐπιγεία, μετὰ ριζώματος ἔρποντος, καυλοῦ ἀπλοῦ, φύλλων ὡσειδῶν ἢ λογχωτῶν καὶ ἀνθέων μικρῶν σταχυωτῶν ἑτεροκλινῶν.

* **Γουερρέρο,** ὁρθ. Γκερρέρο (*Guerreo*). Πόλις τοῦ Μεξικοῦ μετὰ 174,594 κατοίκων (1900).

Γουερτσόνης (Ἰω. Φραγκ. Barbieri ἐπικληθεὶς *Guercino* ἦτοι «ἀλλοεὶσμός»). Εἰς τῶν διατηρητέων ζωγράφων τῆς Βολωνίας γεννηθεὶς (1615) ἐν *Genio* παρὰ τὴν Βολωνίαν. Ἐν Βολωνίᾳ καὶ ἐν Ῥώμῃ ἐξέτελε πολλά ἔργα, ἀπὸ τῶν ὧν νῦν εἰκάζει καὶ ἐν τοῖς μεγάλαις μουσεείοις τῆς Εὐρώπης. Ἀπέθανε δ' ἐν Βολωνίᾳ τῷ 1666.

Γουζέλης Δημ. ἡ τριος. Ἀγωνιστὴς καὶ ποιητὴς, γεννηθεὶς ἐν Ζακύνθῳ τῷ 1774. Ἦτο δημοκρατικὸς, ρηθεὶς δὲ ἐν τῇ Φιλικῇ Ἐταιρίᾳ καὶ λατῶν τοῦ Ζακύνθου μετέβη εἰς Πελοπόννητον, ἐνθα ἔλαβε μέρος εἰς διαφόρους μάχας. Ἐξέδωκε πολλά προτύπα, ἀλλ' ἐκείνο ὅπερ τὸν ἀπεληναισε καὶ ἔζη εἶναι ὁ Χάσης, κομμοῖα γκαρεῖσα τῷ 1795, δι' ἧς ἀπεικονίζει ἐπιτυχῶς τὸν Ζακύνθον καὶ τὴν γλῶσσαν τῶν χρόνων ἐκείνων. Ἐκ τῶν μεταφράσεων ἡ καλλιτέρα εἶναι ἡ «Ἐλευθερωμένη ἡ Γερουσία τῆς τοῦ Τόστου». Ἐγγραφεὶς δὲ καὶ ποιητὰς τὴν Μεγαλοσύνην Δάμονος καὶ Φανταστικῶς ἐν Ναυπλίῳ. Ἀπέθανε τῷ 1843 εἰς Τζέριον τῆς Ἠλίδος. [Σ.δ.Β.]

* **Γουζερράτ** ἀγγλ. *Goojrat, Guzerat*. Ἐπαρχία τῆς Ἰνδοβρετανικῆς προεδρίας Βομβάης, περιλαμβάνει 26,666 τ.χ.μ. μετὰ 2,500,919 κατ. (1901). Ἡ ἐρμάνυμος πρωτεύουσα καὶ καμμένη ἐπὶ τοῦ Τσίναπ. ἔχει περ. 10 χιλ. κατ., περίφημον δὲ χρυσοχάν. Ἐκ τῆς χώρας ταύτης καλεῖται μὲν τῶν νεωτέρων Ἰνδικῶν διαλέκτων, ἢ Γουζερράτ, ἐν ᾗ εἶναι γεγραμμένα καὶ πολλά ἔργα τῶν Περσῶν.

* **Γουζὼν** (Jean Goujon). Γάλλος γλύπτης τοῦ 17 αἰῶνος, ἐκπαιδευθεὶς πιθανῶς ἐν Ἰταλίᾳ. Ἡ τεχνολογία αὐτοῦ πλησιάζει πρὸς τὴν τῶν Φλωρεντίνων· αἱ μορφαὶ τῶν ἐργῶν τοῦ εἶναι εὐμόρφαι καὶ πλήρεις χάριτος, ἢ δὲ ἐκτελεσθεὶς πρὸ πάντων τῶν ἀναρχαίων λεπτοτεχν. Τινὰ αὐτῶν σφίζονται

ἐν ἐκκλησίαις τῶν Παρισίων καὶ ἐν τῷ Λούβρῳ (παράδειγμα βλ. ἐν πίν. Γλυπτικῇ Γ' ἀρ. 1).

Γουῆδος ὁ Λουσιτιανός. Βλ. Λουζινιάν.

* **Γουῆλ** (*Google*). Πέλις ἐν τῇ ἀγγλικῇ κομητίᾳ Ὑόρκης, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 16,576.

Γουλεδιανὰ. Χωρίον τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Βρυσησίων Ῥεθύμνης, μετὰ 171 κατ.

Γουλέμι. Χωρ. τοῦ δήμου Δαρνυσίων τῆς Λοκρίδος, μετὰ 153 κατ. (1896).

Γουλιανός (ἰχθυολ.). Κοινὴ ὀνομασία τοῦ γλάνιδος (βλ. Γλάνις, ὁρθ. Γλάνις, ἐν τ. Γ' σ. 316).

Γουῖλος ἢ μάργος, *guilo* (Ζωολ.). Γένος μεγαλοσῶμων Μουσουλιδῶν, ἐχόντων τὰς διαστάσεις τῶν συνήθων κυνῶν, τὴν μορφήν δὲ καὶ τὰ ἔθη τῶν ἀρκτῶν, καὶ ὧν ἐν μόνον εἶδος, Γ. ὁ βόρειος (*guilo borealis*), κατοικεῖ τὰς ἀρκτικές χώρας τῆς γῆς, ἐρνέριαις κατὰ τὴν ῥάχιν, βαθυμέλεις κατὰ τὴν κοιλίαν καὶ τοὺς πόδας· ζῶν ἀθηράγον τὰ μάλιστα, δεξιωτάτην πρὸς θῆραν, τρεφόμενον διὰ ζωικών σφαγῶν, ἰχθύων καὶ πτωμάτων ὠθηρεῖται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων διὰ τὸ πολύτιμον δέρμα αὐτοῦ, ἐξ οὗ κατασκευάζονται σισύραι ομοίαι πρὸς τὰς ἐν τοῦ δερματος ἰχθύος τῆς *Urolophidia*.

* **Γουμβίνεν** (*Gumbinnen*). Πρωτ. νομοῦ (15,880 τ.χ.μ. μετὰ 792,240 κατ.) ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀνατ. Πρωσίας, ἀριθμοῦσα τῷ 1900 κατ. 14,000.

* **Γουμένιτσι.** Δύο χωρία τοῦ δήμου Λαπαθῶν (Καλαβρύτων), ὧν ἡ μὲν Κάτω Γ. ἔχει 574, ἡ δὲ Ἀνω Γ. 446 κατ. τῷ 1896.

Γουμέρο. Χωρίον τοῦ δήμου Ὠλείνης (Ἠλείας), ἔχον 591 κατ. τῷ 1896.

* **Γουμμερσβαχ** (*Gummersbach*). Πρωτ. περιφερεία ἐν τῷ πρῶστ. νομῷ Κελωνίας τῆς Παραρρηνίου ἐπαρχίας, μετὰ 12,525 κατ. (1900).

* **Γουνάρη.** Χωρ. τοῦ δήμου Σπάρτης (Λακεδαίμονος), μετὰ 142 κατ. (1896).

Γούνθηρος (*Günther*, κτμης τοῦ *Schwarzburg*, Γερμανὸς βασιλεὺς). Ἐγεννήθη τῷ 1804, ἀναδείχθεις δ' εἰς τὰς περιπλοκάς τῶν χρόνων ἐκείνων, ἐξέλέγη τῷ 1849 ὑπὸ τινῶν Γερμανῶν ἡγεμονῶν βασιλεὺς, ἐνῶ εἶχεν ἤδη ἐκλεχθῇ ὑπὸ ἄλλων Καρόλος ὁ Δ'. Ἐπειδὴ δὲ οἱ πλείστοι ὁπαδοὶ μετ' ἐλίγον ἐγκατέλιπον αὐτὸν καὶ ὁ ἴδιος ἠθύνθησε, παρτήθη οἰκειοθελῶς καὶ ἀπέθανεν ὀλίγας ἡμέρας ὕστερον (14 Μαρτίου 1849) ἐν Φραγκφούρτῃ.

* **Γούντσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Λαρίσης· ἔχον 934 κατ. τῷ 1896.

* **Γουνώ** (Ch. Gounod). Ἀπέθανε τῇ 6^ῃ Ὀκτ. 1893 ἐν St. Cloud.

* **Γούπα** (γούσα). Κοινὴ ἐνομοσία Βωκίης τοῦ κοινού.

* **Γούρα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ὀθούρας (Ἀλμυρόν), μετὰ 907 κατ. τῷ 1896.

* **Γουράμ** ἢ Γκουράμ. Βλ. Ὀσπρίμενος.

Γούρας, ἐρθ. Γκούρας, Ἰωάννης. Ἐγεννήθη εἰς Γκουρίτσαν τῆς Παρνασσίδος τῷ 1791, κατὰ τὸν Δ. Σουρμελήν. Δευκαπταετής ἠκολούθησε τὴν συγγενὴ αὐτοῦ Πανουρίδην ὡς κλέφτης καὶ ἀρματοῦλός ἀπλούς. Ἐπεὶ τινὰ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως κατετάχθη εἰς τὸ ὑπὸ τὸν Ὁδ. Ἀνδρούτσου σῶμα, ἠκολούθησε δ' αὐτὸν διορισθέντα παρὰ τοῦ Ἀλέκτσα καπετάνου Λεοδαδείας, καὶ βαθμύδην ἀνεδείχθη πρωτοπαλλήλαρον αὐτοῦ. Ἀρξάμενης τῆς κατα τοῦ Σουλτάνου ἀνταρσίας τοῦ Ἀλέκτσα, ὁ Γ. δὲν ἠκολούθησε τὸν Ἀνδρούτσον, καταλιπόντα τὸ ἀρματοῦλικόν τῆς Λεοδαδείας καὶ μεταδόντα εἰς Ἰωάννιναν, ἀλλὰ προσκολληθεὶς πάλιν τῷ Πανουρίδῃ μέχρι τῆς μάχης τῆς Γραβιάς, καθ' ἣν συγκαταβείη μετὰ τοῦ Ἀνδρούτσου ἐξέγως διαπρέψεν. Ἀπὸ τῆς περιήμου μάχης τῶν Βασιλικῶν, ἥς τὸ μέγιστον τῆς νίκης ἀνέκει αὐτῷ, ὁ Γ. φαίνεται ἀρχηγὸς ἰδίου σώματος. Ὅτε τὸν Αὐγούστον τοῦ 1822 ὁ Ἀνδρούτσος προσκλήθει εἰς τὸν ἐριζόντων πρὸς ἀλλήλους Ἀθηναίων ἦλθεν εἰς Ἀθήνας καὶ παρέλαβε τὸ προύριον, ὁ Γ. ἐτάχθη ὑπ' αὐτοῦ προύρχος τῆς Ἀκροπόλεως. Ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ προύριου τούτου καὶ τῆς φιλίας τῶν Ἀθηναίων στηριζόμενος ὁ Γ. ἐγένετο βαθμύδην ἰσχυρότατος, περιελθὼν τέλος εἰς ἐγθρον φανεράν πρὸς τὸν πάλαι ἀρχηγὸν αὐτοῦ. Ἡ δὲ κυβέρνησις ροδουμένη οἵποτε τὸν ἀνυπότακτον γαρονκτήρα τοῦ Ἀνδρούτσου, περιποιεῖτο λίαν τὸν Γ. θέλουσα ν' ἀντιμάτῃ αὐτὸν κατὰ τῆς δυνάμεως ἐκείνου. Ἡ ἐν Ἀθήναις διατριβὴ τοῦ Γ. καὶ πολλῶν κακῶν καὶ καλῶν οὐκ ὀλίγων ἐγένετο πρόξενος τοῖς Ἀθηναίοις. Μέχρι θανάτου ὅμως ὑπῆρξεν ἄξιός να υπερασπίσῃ γενναίως καὶ στρατηγικῶς τὴν Ἀκρόπολιν κατὰ παντὸς κινδύνου. Ὁ Γ. καὶ ἐκστρατείας ἱκανὸς ἐπεχείρησεν ἐν τῇ Ἀττικῇ. Τῇ 6 Ἰουλίου τοῦ 1824 κατήγαγεν τὴν ἐν Μαράθωνι λαμπράν κατὰ τῶν ἐξ Εὐβοίας Τούρκων νικην. Ὀλίγον πρὸ τῆς μάχης ταύτης ὁ Γ. ἀνεγνωρίσθη ἐπίσημως καὶ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως προύρχος τῆς Ἀκροπόλεως. Τελευταῖοντος τοῦ ἔτους 1824 ὁ

Γ. μετὰ ἄλλων Γουρμελιωτικῶν τωμάτων ἐξεστράτευσε διαταγῇ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ ἀνταρτῶν, καταλιπὼν ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἀντιπρούρχον τὸν ἐξῆδελλον αὐτοῦ Μαριούρη. συνήψε δ' ἱκανὸς αὐτοῦ μάχας, συλλαβὼν καὶ τινὰς τῶν ἀρχηγῶν τοῦ κινήματος καὶ ἀποστείλας εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Μετὰ τὴν καταστολὴν τοῦ ἐμφυλίου τούτου πολέμου, καθ' ἣν ὁ Γ. διεήλθεν ἀπὸ Κερύνηος μέχρις Ἠλείας τὴν Πελοπόννητον, εὐθὺς διορίσθη ἀρχηγὸς τῶν κατὰ τὴν Ἀνατολήν Ἑλλὰδα στρατευμάτων (30 Φεβρουαρίου 1825) καὶ ἀπεστάλη κατὰ τοῦ πόλεμου πράγματα παρέχοντος τῇ Κυβερνήτει Ἀνδρούτσου. Μετὰ τὴν κατὰ τῶν Τούρκων καὶ τοῦ Ἀνδρούτσου μάχην παρὰ τοῖς Λαβαντέας τῇ 31 Μαρτίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, παραδόντα τὸν Ἀνδρούτσον ὁ Γ. ἀπέστειλε καὶ ἐφυλάκισεν ἐν τῷ ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως ὑπάρχοντι τότε πύργῳ, ἐν ᾧ τὴν νύκτα τῆς 5 Ἰουνίου ἐθανατώθη οὕτως κρύφα. Μετὰ βραχυγρόνιον τινα ἐκστρατείας πρὸς τὸ Σάλωναι, τὸν Ὀκτωβρίον τοῦ αὐτοῦ, ὁ Γ. ἐπανήλθεν εἰς Ἀθήνας. Μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Μεσολογγίου, ἐκστρατευσάντος τοῦ Κισουαχῆ κατὰ τῶν Ἀθηναίων, ὁ Γ. ἀνέλαβε τὴν προύρχον τῆς Ἀκροπόλεως καὶ διεξήγαγε τὴν ἀσυνανταύτης καὶ τῆς πόλεως μετὰ τῆς ἰδίας αὐτῷ γενναιότητος καὶ φρονήσεως. Παύσας ὁμως τῆς πόλεως εἰς χεῖρας τοῦ ἐγθροῦ καὶ δεινομένης τῆς καταστάσεως τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει, ὁ Γ. βαθμύδην ἀπολαετὴν ἐπὶ τῶν ἀτάκτων ἐπέβλεπεν αὐτοῦ, ἠγωνάκει δὲ καὶ ἐθελόβετο μὴ δυνάμενος να παρακολύσῃ τὴν ἀρξάμενην να διαδεχθῇ λιποταξίαν τῶν στρατιωτῶν Ἐν τῇ νύκτι τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1826 περιπολῶν αὐτοπροσώπως ὁ Γ. εὕρεται ἐξω τῆς Ἀκροπόλεως ἐν τινὶ πρὸς δυσμὰς ἐχυρώματι, σφαῖρα ἐγθρικὴ ἐφόνευσεν αὐτὸν, ἐπιτυγνύσα κατὰ τὸ μέτωπον. Ὁ Γ. ἐτάφη ἐντὸς τῆς πολιουριμένης Ἀκροπόλεως ἐμπροσθεν τοῦ Παρθενώους, τὰ δὲ ὅσα αὐτοῦ, περὶ τῆς Ἀκροπόλεως, κομισθέντα ἐτάφησαν πρὸ τοῦ ναοῦ τῆς προῆς τῆς Φανερωμένης ἐν Σαλαμῖνι. Ἀλλὰ καὶ τῆς Γκουραίας, τῆς γενναίας Ἀσπιδωφθυγατρὸς τοῦ Ἀναγνώστου Λιδωρίκη, τραγικὸν ὑπῆρξε τὸ τέλος. Θανατωθεῖσα ἐκ τῆς καταπτώσεως τῆς στέγης τοῦ Ἐρεγχείου, τὴν 12 Ἰανουαρίου 1827, διαρκούσης τῆς πολιορκίας τῆς Ἀκροπόλεως.

Γουράφ. Συστὰς δάσεων ἐν τῇ Σαχάρα, οὐ μακρὰν τῆς Ἀλγερίας, πρὸς Β. τοῦ Τυατ. Εἰς τὰς δάσεις ταύτας καίονται περ. 150 συνοικισμοὶ μετὰ περ. 30 χιλ. κ.

Γουράφ (Gurjew). Πρωτ. περιφε-

17,478 τυχ. μετά 87,376 κατ. τὸ πλεόντων Κυριζίων ἐν τῇ Οὐραλῇ χώρᾳ τῆς Ῥωσσίας, ἔχουσα 9,316 κατ. (1897).

* **Γουργιά.** Χωρ. τοῦ δήμου Παραγελοῦθες (Μετολογγίου), μετά 578 κ. 1896.

* **Γουργιώτισσα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀσπασίου, μετά 388 κατ. (1896).

* **Γουργοῦτες.** Χωρίον τοῦ δήμου Τικανίου (Καρδίτσης), ἔχον 222 κ. (1896).

* **Γουργοῦρι.** Χωρ. τοῦ δήμου Πιζλίων (Τρικλίων), ἔχον 311 κατ. (1896).

* **Γουργοῦτσα.** Χωρ. τοῦ δήμου Αἰδηψῶν (Σηρωφίου), ἔχουσα 335 κατ.

* **Γουργῶ** (Gaspard barβίνος Gourgaud). Γάλλος στρατηγός, γενν. 1783 ἐν Βερναλίας, διαπρέφας κατὰ τοὺς πολέμους τοῦ Ναπολέοντος, εὐτιμὸς ἐγένετο τῷ 1811 ὑπαπιστής καὶ ἐν ἑσώπεν ἐκ προανατοῦς κινδύνου τῆς ζωῆς ἐν τῇ μάχῃ τῆς Αὐσίας 1813. Ὑπάρξα γεννίης ὑπαπιστής αὐτοῦ μετα τὴν εἰς Ἑλλάδα ἐπάνοδον, συνώδευσεν αὐτὸν καὶ εἰς Ἀγίαν Ἐλένην, ἐπέτρεψε δ' ὑπερεῖς εἰς Ἀγγλίαν καὶ εἰς Γαλλίαν (1821). Μετὰ τοῦ Montholon ἐξέδωκεν Ἀπορρημονεύματα περὶ τῆς Γαλλικῆς ιστορίας ἐπὶ Ναπολέοντος, γεγραμμένα ἐν Ἀγ. Ἐλένῃ καθ' ὑπαγορευτὴν τούτου (8 τ., θ' ἐκβ. 9 τ. Παρίσι). Πρὸς τούτοις ἐδημοσίευσεν καὶ ἄλλα ἔργα περὶ τοῦ Ναπολέοντος καὶ τῆς εἰς Ῥωσσίαν ἐκστρατείας. Τῷ 1839 ἀνέλαβε πάλιν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν καὶ διορίσθη τῷ 1855 ἀντιστράτηγος. Ὑπῆρξε 1849 μέλος τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς μετεκτίμωσιν τὰ ὅσα τοῦ Ναπολέοντος εἰς Γαλλίαν, ἐγένετο μέλος τῆς Ἀνω βουλῆς κλ., ἀπέθανε δὲ τῷ 1852 ἐν Παρίσι. Τῷ 1899 ἐξεδόθη τὸ ἡμερολόγιον αὐτοῦ τὸ συγγραγὲν κατὰ τὴν ἐν Ἀγ. Ἐλένῃ διαμονὴν (Sainte Helène 1815—18, ἐν Παρίσι).

* **Γουρζοῦμισσα.** Κώμη τοῦ δήμου Φαρῶν (Πατρῶν), μετά 1,007 κ. τῷ 1896.

* **Γουρίδα** ἢ **Γκουρίδα** (Ζωρλ.). Οἰκογένεια πτηνῶν ἐν τῇ τάξεως τῶν Περιστερωδῶν, περιλαμβάνουσα τὸ πρότυπον γένος *Γούρα* ἐν διακρινόμενον διὰ τὸ ὄρνιθον καὶ μεγαλοπρεπὲς ἐν σχήματι ἱπιπτιδίου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του λοβίον ἐκ στυσίμων λεπτωρῶν πτερῶν καὶ κατοικοῦντα ἐν τῇ Νέαν Γουίνεαν καὶ τὰς γειτονικὰς γῆρας. Γνωστότερον εἶδος εἶναι *Γ. ὁ ἑσπεριμύενος* ὁ ἔχων κομψότατον κυανόφαιον πτερόμα.

* **Γουρίτσα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Κιλλίων (Παρνασσίδος) ἔχον 237 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Παμφίας (Τριγωνίας), μετά 371 κατ. τῷ 1896.

* **Γουδρικός** Ἰωσὴφ. Παραιτηθεὶς κατὰ Δεκ. τοῦ 1894 ἔλαβε τὴν τίτλον τοῦ στρατάρχου καὶ ἀπέθανε τῇ 15 Ἰαν. 1901 ἐν τῷ κτήματί του Σαχαρῶφ παρὰ τὸ Τέρερ.

* **Γουδστιανη.** Χωρ. τοῦ δήμου Παμφίας (Τριγωνίας), ἔχον 112 κατ.

* **Γούτσμαϊν** (Alfred von Gutschmid). Γερμανὸς ιστοριοδότης γενν. 1831 ἐν Losenitz παρὰ τὴν Δρέσδην, διδάσκαλος εἰς διάφορα πανεπιστήμια τῆς Γερμανίας καὶ τελευταίως ἐν Τυβίγγῃ. ἔνθα ἀπέθανε τῷ 1887. Ἀφιερῶθη κυρίως εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Προτοῖας Ἀσίας καὶ δὴ τῶν Περσῶν.

* **Γούτς Μούτς** (Ἰω. Χριστόφορος Φρεϊδερ. Guts Muths). Παιδαγωγός καὶ εἰς τῶν ἰδρυτῶν τῆς νεωτέρας γυμναστικῆς, γενν. 1759 ἐν Κουδλίμμποργκ. Ὡς διδάσκαλος ἐν τῷ παιδαγωγείῳ τοῦ Schnepfenthal ἀνέλαβε (1786) τὸ μάθημα τῆς γυμναστικῆς, ἐκείθεν δὲ διεδόθη τοῦτο καὶ εἰς ἄλλα γερμανικὰ καὶ ξένα παιδαγωγεία. Ἐδημοσίευσεν καὶ πλείστα εἰς τὴν γυμναστικὴν ἀναφερόμενα βιβλία καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ τῷ 1839.

* **Γουδάν** (Guayana, γὰλλ. Guyane). Ἡ χώρα αὕτη τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς διήρηται ὡς εἴη: 1) Βρασάνι καὶ Γ., ἔχουσα ἐρδ. 246,470 τυχ. μετά 294,943 κατ. καὶ ἔξῃ χροῖα κυρίως σάκχαρον, ῥόμιον καὶ χρυσόν. — 2) Ὁλλανδία καὶ Γ. ἢ Σουριναμ, 126,100 τυχ. μετά 82,300 κατ. καὶ τῶν αὐτῶν περιπτῶν προϊόντων. — 3) Γαλλία καὶ Γ., ἔχουσα ἐρδ. 78,900 τυχ. καὶ μένον 30,310 κατ., ἀτμήσαντον δ' ἔξαι γωγῆν καὶ χρησιμεύουσα ὡς ἀποκλίστα κακοῦργων.

* **Γόχ** (Goeh). Πόλις τοῦ πρωσσικοῦ νομοῦ Δύσσελντορφ τῆς Παραρρηνίου ἐπαρχίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 9,101.

* **Γραβελίνας** (Gravelines). Ὁχυρωμένη πόλις ἐν τῷ γαλλικῷ νομῷ τοῦ Βορρᾶ (Nord) πλησίον τῆς θαλάσσης, ἔχουσα 3,818 κατ. καὶ ἀκμαῖον ἐμπορίον. ἀποτελοῦσα δὲ μετὰ τῶν Καλαί, Δυγκέρκης καὶ Βέργκης σπουδαϊστάτον τετράγωνον κατὰ τὸν ὅσον ὡς ὁχυρωμένον στρατόπεδον. Παρὰ τὰς Γ. οἱ ὑπὸ τὸν Ἐγγονδον Ἰσπανοὶ ἐνίκησαν τοὺς Γάλλους τῷ 1558.

* **Γραβιά.** Πρωτ. τοῦ δήμου Δωριέων τῆς Παρνασσίδος, ἔχουσα τῷ 1896 κατ. 660.

* **Γραβίνα** (Gravina). Πόλις τῆς ἰταλικῆς ἐπαρχίας Βάρι, ἔχουσα 18,685 κατ. καὶ οὐσα ἔδρα ἐπισκόπου.

* **Γραγκώμπ** (La Grand'-Combe). Πόλις ἐν τῷ γαλλικῷ νομῷ Γάρ, ἔχουσα 7,444 κατ. (1896), σπουδαῖα ἀνθρακωρυχεῖα, βελουργίαν κλ.

* **Γραίδεσενδ** (Gravesend). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητίας Κέντ, ἔχουσα 27,175 κατ. (1901).

Γραίδιος (Ἰω. Γεωρ. Graevius, κυρίως Graeue). Περίφημος φιλόλογος, γενν. 1632 ἐν Ναυσεούργω τῆς Γερμανίας, ἀποθανὼν δὲ ὡς καθηγητῆς τοῦ πανεπιστημίου τῆς Οὐτρέχτης τῷ 1703. Ἐξέδωκε πλείστους Ἑλληνικὰς καὶ Ῥωμαίους συγγραφάς, πρὸς δὲ ἐδημοσίευσεν τὸν Θησαυρὸν τῶν Ῥωμαϊκῶν ἀρχαιοτήτων (12 τ. 1694—99), ὃ δὲ Βυρμάν ἐξέδωκε καὶ συνεπλήρωσε τὸ ἑπὶ τὸν κολωσιακὸν ἔργον αὐτοῦ Θησαυρὸν τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ ιστοριῶν τῆς Ἰταλίας (30 τ. 1704—23· τέλος συνέλεξε καὶ τὰς ἀρχαίας ἐπιγραφάς, αἱτινες μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐξεδόθησαν ὑπὸ τὸν τίτλον *Inscriptiones antiquae* (4 τ. 1707).

Γράζδορον (Grajworo). Πρωτ. περσερ. (3065 τχμ. μετὰ 178,921 κατ.) ἐν τῷ Ῥωσσίῳ κυβερνείῳ Κούρσκ, ἔχουσα 7,060 κατ. καὶ ἐμπορίον γεωργ. προϊόντων.

* **Γραϊκοῦ**. Χωρ. τοῦ δήμου Φαλακίτις (Μεγαλοπέλεως), μετὰ 178 κατ. (1896).

Γραντζμπορ (Grangemouth). Ἐπίγειον ἐν τῇ κομητίᾳ Στέρλινγκ τῆς Σκωτίας, ἐπὶ τῆς στομαλίνης τοῦ Φορθ. ἔχει 77,463 κατ. καὶ ἀμύριαν ἐμπορίαν.

* **Γράϊτς** (Greif). Πρωτεύουσα τοῦ πριγκιπάτου Ρέις πρεσβυτέρως γραμμῆς, μετὰ 22,346 κατ. (1900).

* **Γραϊφσβάλδ** (Greifswald). Πρωτ. περιφερείας ἐν τῷ πρωσσικῷ νομῷ Στραλσούνδης τῆς Πομερανίας, μετὰ 22,050 κ.

Γράλ (ἀρχ. γαλλ. gual ἐκ τοῦ λατ. *cratalus* *cratus* ἔστι κρατήρ) σημαίνει τρυβλίον. Τὸ ἱερὸν Γ. εἶναι κατὰ τοὺς μεσαιωνικοὺς μύθους τὸ τρυβλίον, ἐν ᾧ ἐνέδραφεν ὁ Ἰησοῦς τὴν χεῖρα ὅτε ἐμελλε νὰ προσδοθῇ ὑπὸ τοῦ Ἰούδα, διὸ καὶ ὡς σύμβολον τοῦ Σωτήρος ἔχει τὴν δύναμιν δια τῆς ἀπλῆς παρουσίας του νὰ διακρίνῃ τοὺς κακάρους ἀπὸ τῶν πονηρῶν. Ὁ μῦθος εἶτα λέγει ὅτι Ἰωσήφ ὁ ἐξ Ἀριμαθαίας συνέλεξεν ἐν αὐτῷ τὸ αἷμα τοῦ ἐσταυρωμένου καὶ διαφύλαττε τὸ τρυβλίον, οἱ δὲ κατόπιν φύλακες αὐτοῦ μετακίνησαν αὐτὸ εἰς τὴν Ἰσπερίαν. ἐνθα μένει κακρυμμένον μέχρις ὅτου ἔλθῃ ὁ τελευταῖος ὠρισμένος φύλαξ Πέρτερχ. Τὸ πρῶτον γνωστὸν πραγματευόμενον τὸν μῦθον ποιητικὸν ἔργον εἶναι ἔρμητρον μυθιπτόρημα τοῦ Ροβέρτου τοῦ ἐκ Βορὸν, ἀνῆλθον εἰς τὸν III αἰῶνα. Συνδεσμένος δὲ μετ' ἄλλων ὁ μῦθος εἶτα ἀπετέλει τὸν πυρρῆνα πολλῶν ἄλλων ποιητικῶν ἔργων, ἐσχάτως δὲ καὶ τοῦ Πάρσιχαλ τοῦ Βάγγερ.

* **Γράλιστα**. Κωμη τοῦ δήμου Ἰθώρης (Καρδίτσης), μετὰ 921 κατ. τῷ 1896.

Γράμ (Zénobe Théophile Gramme). Εἰς τῶν διαπρεπεστέρων ἡλεκτροδιδασκῶν τοῦ λήξαντος αἰῶνος, γνωστὸς ἰδίᾳ δια τὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτοῦ φερόμενον δακτύλιον ἢ ὀπλισμὸν τῶν δυναμομηχανῶν. Βέλγος ὢν τὴν καταγωγὴν. ἔζησε κυρίως ἐν Παρίσις. Ἐγεννήθη τὴν 6 Ἀπριλίου 1826 ἐν Jehay-Bodegnée τοῦ νομοῦ Huy τοῦ Βελγίου, ἐνθα ὁ πατήρ του διετέλει τελεωνειακὸς ὑπάλληλος· ἐπιδιοθεῖς δ' εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς ξυλουργικῆς εἰσεβλθε τῷ 1855 ὡς ἐργατῆς ξυλουργός· εἰς τὴν ἐν Παρίσις ἐταιρείαν Alliance, ἐν ᾗ κατασκευάζοντο μαγνητοηλεκτρικαὶ καὶ δυναμοηλεκτρικαὶ μηχαναὶ συστήματος Nollet, χρησιμοποιοῦμεναι ἰδίᾳ δια τὸν ἡλεκτρικὸν φωτισμὸν τῶν φάρων. Ἐν τῇ ἐταιρείᾳ ταύτῃ ἐργαζόμενος ὁ Γ. ἔργε τὴν ἐνκαίριαν νὰ ἐκμάθῃ τοὺς νόμους τῶν ἐπαγωγικῶν φαινομένων καὶ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν εἰς κατασκευὴν δυναμομηχανῶν· ἐπιδιοθεῖς δὲ μετὰ ζήλου εἰς τὴν σπουδὴν τῆς φυσικῆς, καὶ περ εὐρισκόμενος ἐν ἡλικίᾳ ἀρκούντῃσι μεγάλῃ, δὲν ἐδράδυνε νὰ ἀναδειχθῇ μετὰ τῶν συγχρόνων του φυσικῶν. Ὁ Γ. δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὁ πρῶτος εὑρετής τοῦ δακτυλισμοῦ· ὅστις ὀφείλεται κυρίως εἰς τὸν Pacinotti· ἐν ταῦτοις τὴν ἀνακάλυψιν αὐτοῦ δι' ἣν ἔλαβε τὸ 1860 πρῶτον βραβεῖον, ἐποίησται ἰδιαίτερος ὁλως καὶ χωρὶς νὰ λάβῃ γνώσιν τῆς εὑρεσέως τοῦ Pacinotti. Εἰς αὐτὸν δὲ ὀφείλεται ἡ κατασκευὴ τῆς πρώτης εὐχρήστου δυναμομηχανῆς συναγεῖς ῥεύματος μετὰ συναγωγῆς, καθ' ὅσον πρῶτος αὐτὸς ἐφάρμοξε τὴν ὑπὸ τοῦ Werner Siemens ἀνακαλυφθεῖσαν δυναμικὴν ἀρχήν. Εἰς τὸν Γ. ἀπεδόθησαν πλείεσαι τιμαὶ, τὸ πρῶτον λ. γ. βραβεῖον τῆς ἐκθέσεως τῶν Παρισίων τοῦ ἔτους 1878, ἀμοιβὴ 20,000 φράγκων ἐκ μέρους τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως, βραβεῖον τοῦ Βόλτα ἐκ μέρους τῆς γαλλικῆς ἀκαδημίας κλπ. Ἀπέθανε δὲ τῇ 20 Ἰανουαρίου 1901. [Ε.Θ.Κ.]

Γραμματικῶνος ἢ Μαχαλῆ. Χωρ. τοῦ δήμου Κοτυλαίων (Καρδίτσης), ἔχον 174 κατ.

Γραμματικόν. Κωμη τοῦ δήμου Μαραθῶνος, ἔχουσα 943 κατ. τῷ 1896.

Γραμματικοῦ. Χωρ. τοῦ δήμου Μακρονείας τοῦ Μεσολογγίου, ἔχον 508 κατ. (1896).

* **Γραμμένη Ἠράκλ**. Χωρ. τοῦ δήμου Μακροχωρῆς (Φθιώτιδος), μετὰ 130 κατ. (1896).

Γραμμόκερας (Παλαιοντολ.). Γένος Ἀμμωνιτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀρποκρατιδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ τῶν

ρέας ύδατος καὶ ὑπὸ ἐγκαρσίας ἐξωτερικῆς τρέψιδος.

* **Γραμπά.** Χωρ. τοῦ δήμου Καρυστιῶν τῆς Ἰθυβίας, μετὰ 289 κ. τῷ 1896.

Γράν (Gran, μαγουριστὶ Esztergom).

1) Κοιμητήριον τῆς Δυτικῆς Οὐγγαρίας, ἔχον ἐρμ. 1,123 τχμ. καὶ 96,686 κατ. κυρίως Μαγουρούς. Κεῖται ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν ὁχθῶν τοῦ Δουνάβεως καὶ εἶναι εὐφροσύνη, διό καὶ ἀκμαῖε ἡ γεωργία καὶ ἡ ἀμπελοργία. — 2) Πρωτ. τοῦ ἀνω κοιμητήριου, κειμένη δεξιά τοῦ Δουνάβεως καὶ ἔχουσα μετὰ τῶν προστείων 17,909 κατ. καὶ ὡριωτάτην βασιλικὴν μνημονεμένην τὸν ἐν Ῥώμῃ ναὸν τοῦ Ἀγ. Πέτρου. Εἶναι δ' ἔδρα ἀρχιεπισκόπου, ὅστις συγχρόνως εἶναι ἱεράρχης Ἑλλης τῆς Οὐγγαρίας.

* **Γρανάδα** (Granada). 1) Βασιλεῖον ἀποτελεῖν μέρος τῆς Ἰσπανίας, ἔχον κατὰ τὴν στατιστικὴν τοῦ 1897 ἐρμ. 28,821 τχμ. καὶ 1,307,581 κατ. — 2) Ἐπαρχία τῆς Ἰσπανίας μετὰ 477,768 κατ. — 3) Πρωτ. τῶν ὁσ. ἀνωτέρω, ἔχουσα 75,054 κατ.

* **Γρανάδα** (Granada). Πρωτ. ἐπαρχίας ἐν Νικαράγουᾳ, ἔχουσα νῦν περ. 19 χιλ. κατ.

* **Γρανβίλ** (Granville). Πόλις ἐν τῷ γαλλικῷ νομῷ τῆς Μάγχης, μετὰ 10,380 κατ. (1896).

Γράνδες (Grandes) ἐκαλοῦντο ἀπὸ τοῦ 11^{ου} αἰῶνος ἐν Καστίλιᾳ οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν ὑψηλοτάτην τάξιν τῶν εὐγενῶν, οἵτινες ἔχον πλείστα ὅσα ἐξαιρετικὰ προνομία καὶ μέγιστα ἀνεξαρτησίαν τινά. Οἱ βασιλεῖς προσήγαγον αὐτοὺς ἐξ ἀδελφού, ἐνθ' αὐτοὺς ἀλλοὺς εὐγενεῖς μὲνιν συγγενεῖς. Ἀπὸ δὲ προϊόντος τοῦ χρόνου τὰ προνομία αὐτῶν περιορίσθησαν καὶ μετεβλήθησαν πρὸς πτωχικότητα, κέντηνται καὶ σήμερον ἀνέμνη τοιαῦτα κατέχοντες ἐν τῇ ἀνω βουλῇ τὰς πρώτας θέσεις κλ.

* **Γράνδ - Ῥάπιδς** (Grand-Rapids). Πόλις τῆς βορειοανατολ. πολιτείας Μίτσιγαν, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 87,565.

* **Γρανιὲ δὲ Κάσσαναζάκ** (Adolphe Granier de Cassagnac). Γάλλος δημοσιογράφος, γενν. 1808. Ἐνθερμος ὁπαδὸς ὢν τῶν Ῥωμαντικῶν εἰσῆλθῃ ὑπὸ τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ εἰς τὴν δημοσιογραφίαν. διατέλει δὲ συνεργάτης κριτικὸς τοῦ Journal des débats καὶ εἰς τῆς Presse. Ἀπὸ τοῦ 1840 ἐστράφη πρὸς τὴν πολιτικὴν καὶ κυρίως ἀπὸ τοῦ 1859 σφοδρότατα κατεπελάκει τὸ πᾶρξον σύστημα καὶ ὑπερεμάχει πραξικοπηματὸς πολιτικῶν πρὸς σωτηρίαν τῆς Γαλλίας. Τῷ 1852 ἐκλεγείας βουλευτῆς, μετὰ μεγίστης σφοδρότητος ὑπερῆσπυε τὰς θέσεις αὐτοῦ συγχρόνως συνέχισε τὴν δη-

μοσιογραφικὴν ἐργασίαν, κυρίως δὲ διηύθυνε τὸ Pays, οὗ συνεργάτην προσέλαβε τῷ 1866 καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Παύλου Ὑποστηρίξας θερμότερα τὸν Ναπολέοντα μετέδωκε τὴν πτῶσιν τούτου εἰς Βρυξέλλας, ἐνθα ἱδρύσας τὴν ἐφημερίδα Le drapeau, ἐν ἣ ἀπῆλθε τὴν ἐκκλήσιν πρὸς τὸν λαὸν ὡς μόνον μέσον σωτηρίας. Τῷ 1876 ἐξελέγη πάλιν βουλευτῆς, ἀπέθανε δὲ τῷ 1880 ἐν κτήματι τοῦ ἐν τῷ νομῷ Ζέρε. Συνέγραψε καὶ πολλὰ ἱστορικὰ ἔργα, αἷνα ἐλέγχουσιν ὅμως προκατειλημμένην γνώμην. — Ὁ ἀνω μνημονευθεὶς υἱὸς αὐτοῦ Παύλος, γενν. 1843, ἐκληρονόμησε τὰς πεποιθήσεις τοῦ πατρὸς καὶ ἔδειξε φανατικὸν ἑλλιν ὑπὲρ τοῦ οἴκου τῶν Βοναπαρτῶν. Αἰγματοποιήσας τῷ 1870 ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Σεβάν, ἀνέλαθεν ἐπιστρέψας εἰς Γαλλίαν τὴν διεύθυνσιν τοῦ Pays καὶ ἐπέδωκε τὴν ἀποκατάστασιν τῆς αὐτοκρατορίας. Ἀπὸ τοῦ 1876 διατέλει μέλος τῆς βουλῆς, πάντοτε ἀντιπροσωπεύων μετὰ φανατισμοῦ τὸν Βοναπαρτισμὸν τοῦ. Τῷ 1884 ἱδρύσε τὴν ἐφημερίδα L' autorité. Αὐτὸς ὡς καὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ ἐλέγοντο καὶ λέγονται συνήθως Cassagnac, εἰ καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο βαπτίζεται ἐπὶ τῆς ἐπικλημένης γνώμης ὅτι κατήγοντο ἐκ χωρίου τινὸς τοῦ ὀνόματος τούτου.

* **Γρανίτσα.** 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Ὑαίας τῆς Δωρίδος, ἔχουσα 1,142 κατ. (1896). — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Ἀποδοτίας (Ναυπακτίας), μετὰ 382 κατ. — 3) Χωρ. τοῦ δήμου Λεθαδείας τοῦ νέου νομοῦ Βοιωτίας, μετὰ 513 κατ. — 4) Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἀπεραντίων (Ἐδρυτανίας), ἔχουσα 1,027 κατ. — 5) Γ. καὶ Γ. τοῦ οἰκ. Χωρὶς τοῦ δήμου Νυμφατίας (Γορτυνίας), ἔχοντα ὁμοῦ 528 κατ. τῷ 1896.

* **Γρανιτσέικα.** Χωρ. τοῦ δήμου Λετρίων (Ἠλείας), μετὰ 509 κατ. (1896).

* **Γράν-Κανάρια** (Gran-Canaria). Ἡ σπουδαιότερη τῶν Κανάριων νήσων (βλ. λ.). ἔχουσα 114,101 κατ. ἐν 22 συνοικισμοῖς Πρωτ. εἶναι Λὸς Πάλας.

* **Γράνταμ** (Grantham). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητείας Λήνκολν, μετὰ 17,594 κατ. (1901).

Γραντλάνδη (Grant-Land). Χώρα τῆς Βόρ. Ἀμερικῆς χωριζομένη ἀπὸ τῆς Δυτ. Γροιλανδίας διὰ τοῦ πορθμοῦ Ῥέβερσον.

Γράν Τσάκο (Grand-Chaco, ἤτοι Μέγα κομηγετίον) εἶναι περιληπτικὴν ὄνομα τῶν εὐραίων πεδίων τῆς ὑπὸ τοῦς προποικιστοὺς Νότιου Ἀμερικῆς, τῶν ἀπαινεμένων νοτίως τοῦ χωρισμοῦ τῶν ὁσίων μετὰ τῶν ποταμῶν Λα Πλάτα καὶ Ἀμαζόνων. Κατεῖλεται κυρίως ὑπὸ Ἰνδιάν, ὧν ἡ ἀριθμὸς δὲν ὑπερβαίνει τὰς 40 χιλ.

* **Γραουδύνδεν** (Graubünden, γαλλ. Grisons). Τὸ καντόνιον τοῦτο τῆς Ἑλβετίας κατὰ τὴν στατιστικὴν τοῦ 1900 εἶχαν ἐμβ. 7,185 τετρ. καὶ 104,520 κατ.

* **Γράουδεντς** (Graudenz) Πρωτ. παπ. ἐν τῷ πρωσικῷ νεμῶ Μαρκενβέρδερ τῆς ἐπαρχ. Δυτ. Πρωσίας, μετὰ 32,727 κατ. (1900).

Γραπτολίθη (Ζωολ.). Γένος μικρο-λεπιδοπτέρων ἐντόμων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Τερτρικιδῶν. περιλαμβάνον περὶ τὰ 400 εἴδη γνωστὰ ἐν Εὐρώπῃ, ὧν πολλὰ προσενόσσι ζημίαν καὶ καταστροφὰς εἰς τὰ ἐπωροφιστὰ δένδρα. Γ. ἡ θαμνασκηνο-πρῶξ (*Grapholitha funebrana*) γεννᾷ τὰς λάμπας αἱτινες κατατρώγουσι τὸν πολὺν τοῦ θαμνακῆντος. Γ. ἡ τῶν θαμνασκηνοειδῶν (*G. pruniana*) κατατρώγει τοὺς νεαροὺς βλαστοὺς τῶν θαμνασκηνοειδῶν. Γ. ἡ Βοβερικανὴ προσβάλλει τὸ ὕλον τῶν μονο-πυρήνων δένδρων. Γ. ἡ κυνοβαστὴ ληλα διακτενῶσκει τοὺς τρυφεροὺς βλαστοὺς τῶν κεράτων, τῶν μηλέων κτλ. Γ. ἡ βόδο-πρῶξ ἡ πρίστινιτος κατατρώγει τὰ ἀλφειοτρυφὰ τῶν βόδων. Ἄλλα εἴδη κατατρώγουσι τὰ φύλλα τῶν μορεῶν, τῶν πί-των, τῶν πίτων καὶ τῶν πευκῶν.

Γράς. Χωρ. τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Ψευκιάκας τῆς ἐπαρχ. Σητείας (Λαση-μείου), μετὰ 181 κατ.

Γρασέττης Γρασέττης. Ἀγίος Ἰταλὸς ὁσιώρως ὢλεν τὸν βίον του εἰς τὰ ἑλληνα γράμματα. Γεννηθεὶς ἐν Ῥώμῃ τῷ 1798 καὶ ἐσπούδασεν ἐν Βενωνίᾳ τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν ἱστορίαν. Συνώδευσεν τῷ 1812 τὸν ἀτυχὲς Zambenani εἰς τὴν ἡεροναυτικὴν αὐτοῦ πορείαν. Ἐλθεὶν ἔδραν τῶν ρωσικῶν ἐπιστημῶν ἐν Ῥαβένῃ, ὅλλ. ἐνεκα τῶν πολιτικῶν ταραχῶν τῆς πατρίδος του κατέφυγεν τῷ 1815 εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ μετέβη εἰς Πάτρας. ἔνθα μετέρχετο τὸν ἱατρὸν καὶ ἐξέμαθε λαμπρῶς τὴν νεοελληνικὴν. Ἐπιστρέψας δ' εἰς τὴν Ἰταλίαν μετ' οὐ πολὺ μετέβη εἰς Ζάκυνθον καὶ μετέρχετο τὸν ἱατρὸν καὶ τὸν διδάσκαλον τῆς ἰταλικῆς. Κατὰ παράκλησιν τοῦ Γαλι-φορδ μετῴκησεν εἰς Κέρκυραν καὶ ἔλαβε τὴν ἐν τῇ Ἀναδημείᾳ ἔδραν τῆς ἰταλικῆς καὶ λατινικῆς γραμματικολογίας. Μετέφρασεν ἰτα-λίστι εἰς πεζὺν τὸν Ὑμνον εἰς τὴν Ἐλευθερίαν τοῦ Σολωμοῦ καὶ ἐξέδωκεν αὐτὸν τῷ 1825 ἐν Μεσολογγίῳ μετὰ τοῦ ἑλληνι-κοῦ χειμένου. Ἐδημοσίευσεν μικρὰν προ-γραμματίαν περὶ τοῦ Ἀθανασίου Παλλιδά καὶ ἐξέδωκεν ἐπί τῆς τῶ ἐξῆς ἀφορμῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα: *Brevi considerazioni intorno alla prima educazione letteraria dei giovinetti, massimamente greci* (Napoli 1846). — *Grammatica della lingua greca moderna*,

seguita da un dialogo sopra la lingua e da un discorso sulla metrica de' moderni Greci (Marta 1853). Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἔργον ἐδημοσίευσεν μετὰ τὸν θάνατόν του συμβάντα τῷ 1836 ἐν Κερκύρᾳ.

Γλασλαρία (Ζωολ.). Γένος μικρο-λεπιδοπτέρων ἐντόμων παρασιτούντων ἐπὶ τῶν μὴ ἐπωροφιστῶν δένδρων (μηλέας, λει-ρίου, τετραγωνίας κτλ.) καὶ ὧν αἱ λάμπαι κατατρώγουσι τὰ φύλλα σύνολα παρεκτός τῆς κατωτέρας ἐπιδερμίδος αὐτῶν.

Γλασλαρία (Bot.). Γένος φυκῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀνθιδῶν ἢ Φλοριδῶν, διακρινόμενον διὰ τὸν συμπεπρισμένον ἢ ὀμβρῆν, κερατοπηκτικῶδη, συμπαγῆ, πλα-γίως διχοτομούμενον ὁαλλὸν αὐτοῦ.

Γράσιλτς (Graslitz). Πρωτ. διαμε-ρίσματος ἐν Βοημίᾳ καίμενη πλησίον τῶν σαξονικῶν συνόρων καὶ ἔχουσα μετὰ τοῦ προκστέρου Γλάσβεργ 11,803 κατ. Γερμα-νοὺς, σπουδαίαν δὲ βιομηχανίαν.

Γρατιολίνη (Χημ.). Ἀναζωοῦχον γλυκωματογόνον ἀδιάλυτον ἐν ὕδατι καὶ δι-θέρι. διαλυτὸν ἐν οἶνῳ καὶ ἐξέσιν, ἐρυ-θρινίζμενον ὑπὸ τοῦ θειϊκοῦ ὀξέος, πρασι-νίζμενον ὑπὸ τῶν ἀλκαλικῶν ἀνευ διαλύ-σεως, ἀποσχίζόμενον τῇ δράσει ἀραιῶ θει-κοῦ εἰς γρατισολετίνην, γρατισο-λερρητίνην, ῥητίνην καὶ σταφυλοσάκ-χαρον ἢ γλυκόμα, καὶ ἐξαχόμενον ἐκ τῆς Γρατιόλης τῆς φαρμακευτικῆς, ἐν ἣ περιέ-χεται μετ' ἄλλων γλυκωματογόνων ναυτιω-δῶν, δραστηκῶν, τοξικῶν, ὡς τῆς γρατισο-σολίνης ἀποσχίζομένης ὑπὸ τῶν ὀξέων καὶ τῶν ἀλκαλικῶν εἰς σταφυλοσάκχαρον καὶ εἰς γρατισολετίνην, ἥτις πάλ-ιν τῇ αὐτῇ ἐπιδράσει παρέχει σταφυλο-σάκχαρον, γρατισοσολερρητίνην καὶ ὕδρογραφτισοσολερρητίνην. Εἶναι καθάριστον δραστηκώτερον.

* **Γράτς** (Graz). Πρωτεύουσα τῆς Στυ-ρίας, ἔχουσα 138,370 κατ. (1900).

Γραφικὰ ἀμπέρμετρα. Βλ. Ἡ-λεκτρικὰ μετρήσεις.

Γραφίς (Bot.). Γένος λειχήνων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Γραφιδῶδων. περι-λαμβάνον τρία εἴδη, ὧν πρῶτον εἶναι Γ. ἡ γραπτὴ (*Graphis scripta*) ἡ παρασιτοῦσα ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ πολλῶν δένδρων. σχηματί-ζουσα πλάκας ἐλάχιστον τι προσεχούσας, δυσδιακρίτους ἀπὸ τοῦ λοιποῦ φλοιοῦ καὶ φεροῦσας σποριοφόρους δίσκους ὑποτυπύ-σας σχήματα προσμοιάζοντα πρὸς σημεῖα ἢ χαρακτῆρας γραφῆς, εἰς οὐ καὶ τὸ ὄνομα.

Γραφύσωμα (Ζωολ.). Γένος ἡμι-πτέρων ἐντόμων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Γεω-κόρεων, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ εὐρέως ἀσπι-δίου ἢ θυρεοῦ προσσπίζοντος ὁλοκλήρως

τήν κοίλαν. Κοινώτατον είδος Γ. άπαντώμενον συγχώς επί των Σκιαδοφόρων και μάλιστα του Ήρυγγίου είναι Γ. τς γραμμωτών, γνωρίζον έν των έναλλαξ έρουθρών και μελαινών γραμμών τής ράχσεως.

* **Γρεβενουσέλι** ή Γρεβενό. Χωρίον του δήμου Κοθωνίων (Τρικάλων), έχον 372 κατ. τῷ 1896.

Γρεβίλ (Alice Marie Durand, τς γένος Fleury, γνωστή υπό τς ψευδώνυμον Henry Greville). Γάλλισ μυθιστοριογράφος γεννηθεΐσα τῷ 1842 έν Παρισίοις. Νεαρά εΐσα μετέβη εις Πετρούπολιν, ένθα ό πατήρ αυτής εκλήθη ως καθηγητής του πανεπιστημίου, ένταυθα δ' έλαθεν ύστερον σύζυγον τήν καθηγήτην Durand, μεθ' ου έπαγγέλλε τῷ 1872 εις Παρισίους. Πλείστα των μυθιστορημάτων αυτής, έξ ών τς επισημασμενον Doria (1896) έδραχθέν, θεματα έχουσιν έν τῷ ρωσικῷ βίον.

Γρέζ (Jean Baptiste Greuze). Γάλλος ζωγράφος, γενν. 1725. Εκπαιδευθείς έν Λυών και Παρισίοις, ήδη ένωρίς ανεγνωρίσθη ως ιδιουώς παριστόνων τήν βίον τής μεσότης τοξείας. Τῷ 1769 εγένετο μέλος τής Ακαδημείας και απέθανε τῷ 1805 έν Παρισίοις. Ουκ έλίγα έργα αυτού εύρίσκονται έν τῷ Λούβρῳ και έν τῷ μουσείῳ του Μομπελιέ, άλλα δέ έν άλλοις μουσείοις τής Εύρώπης.

Γρενέ στή λ. η. Βλ. Ηλεκτρική ενέργεια.

* **Γρενούβλη** (Grenoble). Πρωτεύουσα του γαλλικού νομού Ίζέρ, μετά 50,084 κατ. (1896).

* **Γρογγόρη**. Χωρ. του δήμου Όρεινίας τής Ναυπακτίας, έχον 226 κατ. (1896).

* **Γρόνδαι** (Green-Bay). Πρωτεύουσα κομητίας έν τῇ Βερρεισαμρ. πολιτεία Ουσκάντιν, μετά 18,684 κατ.

* **Γρόνιτς** (Greenwich). Πόλις τής αγγλικής κομητίας Κέντ, μετά 95,757 κατ. (1901)· συνετέθη νυν έντελῶς μετά του Λονδίνου.

* **Γρόννοκ** (Greenock). Πόλις τής Σκωτίας, έχουσα 67,645 κατ. (1901).

* **Γριβενζέ** (Grignone). Πόλις τής βελγικής επαρχ. Λιέγης, μετά 10,550 κ. (1900).

* **Γριβιτσά**. Χωρ. του δήμου Μεθώνης (Πυλίας), έχον 567 κατ. (1896).

* **Γρίγκ** (Έδουάρδος Grieg). Νορβηγός μουσικός, γενν. 1843 έν Βέργεν, σπουδασας δ' έν Λιψία. Αί πρώται συνθέσεις αυτού, αΐ εις εύρύτερον κύκλον γνωσταί γενόμεναι, υπήρξαν σανάται διά τῷ βιολίον, εις δς εΐσα προστετέθησαν πλείσταί άλλαι, δι' έγχορδα όργανα (και όρχήστραν) ως και διά

κλειδονύμφαλον, τέλος δέ και άκρατα. Είς πάντα τα έργα δεικνύσι ό Γ. πρωτοτυπίαν και βαθύ αίσθημα, ή δέ προσθήκη στοιχείων νορβηγικών προσδίδει αυτοίς ιδίαν τινα χάριν. Ο Γ. επί ετη τινα έζησεν έν Χριστιανία, από δέ του 1880 έν τῇ πατρίδι του.

* **Γριζάνου**. Χωρη του δήμου Φαρκαδίνος (Τρικαλλίων), μετά 978 κ. τῷ 1896.

* **Γριζάτα**. Χωρ. του δήμου Σαυαίων τής Κεραλληνίας, έχον 271 κατ. τῷ 1896.

* **Γρίζι**. Χωρ. του δήμου Κελωνίδων (Πυλίας), μετά 181 κατ. (1896).

Γριζών, Γριζωνία. Βλ. Γριζουβόνδεν.

Γριμάνος (Grimani). Εύγενής οίκος τής Βενετίας, εξ ου τρεις έγινεντο δούκες τής Δημοκρατίας: 1) Αντώνιος γενν. 1436, δούξ από του 1524, απόθ. 1523. — 2) Μορίνος, δούξ από του 1595 και απόθ. 1605, γνωστός έν τῇ διομήγῃ αυτού πρς τήν πάπαν Παύλον τόν Ε'. — 3) Πέτρος, δούξ από του 1741 και απόθ. 1753, Έπ' αυτού αΐ περί τής επισκοπής Ακυλίας διοερχή πρς τήν Μαρίαν Θηρεσίαν και τόν πάπαν Βενέδικτον ΙΔ' κατέληξαν εις τήν άγοστημίαν αυτής εις τήν αυστριακήν επισκοπήν τής Γορινίας και τήν βενετικήν τής Ουδίνης.

* **Γρίμμ** (Frédéric Molchior βαρβίνος Grimm). Γάλλος συγγραφέας, γενν. 1729 έν Ραγενσθούργῳ, σπουδασας δ' έν Λιψία, ένθα ή πρς τας μούσας κλίσις αυτού έρεπεν αυτόν εις σχέσεις μετά του Γοττεδ. Τῷ 1748 μετέβη εις Παρισίους και εισήλθεν εις τήν ύπηρεσίαν του διαδοχου τής Σαξονίας-Γότας και του κόμητος Φρίξεν. Διχ δέ του Ρουσσώ συνήψε γνωριμίαν μετά του Διδερῳ και άλλων έξοχων άνδρών. Από του 1753 ανέλαβε τήν φιλοσοφικήν Ακαδημιαν, έπευπε δηλαδη κατα δεκαπενήμερον ανακοινώσεις περί των νεωτάτων συμβάντων επί του πεδίου των ωραιών τεχνών και γραμμάτων πρς πλείστας αλλόας πρς τούτοις εύρίσκετο έν άδιακόπῳ ανταποκρίσει μετά τινων λίαν μερορρωμένων ήγεμονίδων, εξ ών ή αυτοκρατειρα Αικατερίνη ή Β' δις τόν εκάλεσεν εις Πετρούπολιν και αντήμειψεν αυτόν διά χρημάτων και τιμών. Από του 1776 ό Γ. υπήρξε βαρβίνος και πρέσβης τής Σαξονίας-Γότας έν Παρισίοις. Άλλ' ή επανάστασις τόν έστέρησε τής παρουσίας και θέσεως, ει δέ και διωρίσθη υπό τής Αικατερίνης πρέσβης έν Αμβούργῳ (1795), ήναγκάσθη δια λόγους υγείας να παραιτηθῇ και έζησεν εΐτα έν Γότα, ένθα απέθανε τῷ 1807. Η σημασία αυτού δοσίζεται επί τής Correspondance littéraire, philosophique et eritique (γαλλίστη έκδοσις εις 10 τ. έν Παρις. 1878 - 82), έν τῇ άπεικονίζεται

πιστότατα ὁ καλλιτεχνικός καὶ ποιητικὸς βίος τῆς Γαλλίας κατὰ τοὺς χρόνους αὐτοῦ.

* **Γρίμμα** (Grimma). Πόλις τῆς Σαξονίας, μετὰ 10892 κατ. (1900).

* **Γριμπιλιανό.** Χωρίον τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Κολυμπαρίου (Κισάμου), μετὰ 204 κατ.

* **Γρίμσβυ** (Grimsbj), συνήθως Gread-Grimsbj). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητείας Λίγγκεν, μετὰ 63.138 κατ. Ἡ τὰρχεῖα αὐξήσει τοῦ πληθυσμοῦ ὁρεῖσεται εἰς τὴν ἐκτάκτως εὐνοϊκὴν διὰ τὸ ἔμποριον καὶ τὴν ναυτιλίαν θέσιν αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Οὐμβέρ.

* **Γριννελλάνδη.** Χώρα τῆς ὑπὸ τὸν ἄρκτικόν πόλον ζώνης, πρὸς Δ. τῆς Γροιλανδίας, συνδεομένη μετὰ τῆς Γροινλάνδης (βλ. λ.). Ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ Ἑρρ. Γρίννελλ, πλοοῦσι Ἀμερικανοῦ ὑποστηρίζαντος γενναίως τὰς εἰς τὰς ἄρκτικὰς χώρας ἐκστρατείας.

* **Γριτσάιτσα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀγνάντων (Ἀρτης), μετὰ 434 κατ. (1896).

* **Γριφφισία**, Griffithsia (Bot.). Γένος φυτῶν ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τῶν Φλοριδωδῶν. Φύονται κατὰ τὰς ἄκτας τῶν θαλάσσιων καὶ χαρακτηρίζονται ὑπὸ θαλάσσιου ἰσχυροῦς, κλαδωδούς, διχοτόμου, ἀρθρωτοῦ.

* **Γριφφινία** (Bot.). Γένος φυτῶν συγγενέστατον πρὸς τὰς Ἀμαρυλλίδας, εἰς ὧν τὴν οἰκογένειαν καὶ ἀνήκει, περιλαμβανόν εἶδη τινὰ καλλιεργούμενα ἐν ταῖς θερμοστέγαις γὰρ ἰσχύουσιν.

* **Γρόδε** σ τ ῆ λ η Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Γρόδεκ** (Gródek). Πρωτ. διαμερίσματός τῆς αὐστριακῆς Γαλιτίας, ἔχουσα 11,845 κατ. (1900) ὡς ἐπὶ πλεῖστον Πολωνούς.

* **Γρόδνο** (Grodno). Κυβερνεῖον τῆς Ῥωσίας, ἔχον τῷ 1897 ἐπὶ 40,641 τυχμ. 1,617,859 κατ. Ἡ δὲ ὁμώνυμος πρωτεύουσα ἔσθιεν 46,871 κατ.

* **Γρομίζ** (Ζωολ.). Γένος Τρηματορόρων μετὰ χιτίνινον κόγχης, διαιωμένων τῶν μὲν ἐν τῇ θαλάσῃ, τῶν δὲ ἐν τοῖς γλυκαστοῦδασι. Ἔχουσι κέλυρος ἢ χελώνιον ἀπλοῦν, ὡσεὶδὲς ἢ σφαιρικόν, περιέχον πρωτοπλασμα ἐγκυνόμενον καὶ ἐξαπλούμενον πρὸς λεπτόνιον δίκτυον ἐπὶ τοῦ ὑποστηρίγματος.

* **Γρόνινγκεν** ἢ Γρονίγγη (Groningen). Ἐπαρχία τῆς Ὀλλανδίας, ἥς ὁ πληθυσμὸς τῷ 1899 ἀνῆρχετο εἰς 299,604 κατ. Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα εἶχε 66,537.

* **Γρόπα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐρινεοῦ

(Πατρῶν), μετὰ 321 κατοίκων (1896).

* **Γροσενχάιν** (Grossenhain). Πόλις τῆς Σαξονίας, μετὰ 12,064 κατ. (1900).

* **Γρόσνυ** (Grosnyj). Πρωτεύουσα διαμερίσματος (8,473 τυχμ. μετὰ 227,648 κατ.) ἐν τῇ περὶ τὸν Τέρεκ χώρῳ τῆς Ῥωσικῆς Καυκασίας, ἔχουσα 15,599 κατ. καὶ πλείστας σπουδαιότητας πηγὰς νάρθας.

* **Γροσσέτον** (Grosseto). Ἐπαρχία τῆς Ἰταλίας, ἐν τῇ Τοσκανίᾳ, ἔχουσα ἐπὶ ἐμβα. 4,503 τυχμ. 144,722 κατ. (1901). Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα ἔχει νῦν 7,371 κατ. Τὰ περὶ αὐτὴν ἔλη ἀπεξηράνθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη.

* **Γρότ** (Klaus Groth). Ἀπέθανε τῷ 1899 ἐν Κιέλφ.

* **Γρόττη** (Grotte). Πόλις τῆς Ἰταλικῆς ἐπαρχίας Ἀγκραντῆς (Girgenti) ἐν Σικελίᾳ, ἔχουσα 11,039 κατ. καὶ σπουδαίους θεωρυχεῖα.

* **Γρουδσεσῶφ** (Grubeschow). Πρωτεύουσα περιφερ. (1,460 τυχμ. μετὰ 101,852 κατ.) ἐν τῷ Ῥωσικῷ κυβερνεῖῳ Λουβλίν, ἔχουσα 10,699 κατ. (1897) καὶ ποικίλην βιομηχανίαν.

* **Γρούδρο Ἀπουλᾶ.** Πόλις τῆς ἰταλικῆς ἐπαρχίας Βάρι, ἔχουσα 12,026 κατ. (1901).

* **Γρουσὺ** (Εὐαγγελὶ μ. αρχιεπίσ. Grouchy). Στρατάρχης τῆς Γαλλίας, γεννηθεὶς τῷ 1766 ἐν Παρισίῳ. Καίπερ ὢν γένος εὐγενοῦς οὐκ ἠπαύσθη τὰς ἰδέας τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως καὶ διαπρέψε ὡς ἀξιοματικὸς ὠνομάσθη ἤδη τῷ 1792 ὑποστράτηγος. Στερηθεὶς δὲ τοῦ βαθμοῦ διὰ τοῦ διατάγματος ὅπερ ἀπέκλειε πάντας τοὺς ἐκ γενετῆς εὐγενεῖς, οὐκισθελῶς κατετάχθη ὡς ἀπλοῦς στρατιώτης καὶ μετ' ἐλίχον ἔλαβε πάλιν τὸν βαθμὸν ἐκείνου. Ὑπηρετῶν τῷ 1798 ἐν Ἰταλίᾳ ὑπὸ τὸν Ζουβέρ ἐγένετο αἴτιος τῆς παρατήσεως τοῦ βασιλέως τῆς Σαρδινίας καὶ οὕτω προσήρτισε τὸ Πεδεμόντιον εἰς τὴν Γαλλίαν. Ἐπολέμησεν ἀνδρείοτατα ἐν Novi καὶ ἐν ταῖς κατοπινὺς μάχαις ἐν Αὐστρίᾳ (Βάγγραμ, κ.λ.), διέπρεψε δὲ κυρίως ἐν Βοροδίνο καὶ ὡς διοικητὴς τῆς ἐκ τῶν λειψάνων τοῦ Ἰμπιερὸς ἐν Ῥωσίᾳ ἐστηματοποιήσας τὴν Ἰερὰ Ἰλιν. Ἐπανελθὼντος τοῦ Ναπολέοντος εἰς τὴν Γαλλίαν ἀμείψας προσήλθε πρὸς αὐτὸν καὶ αἰχμαλωτίσας τὴν δοῦκα τῆς Ἀγγουλέμης ὠνομάσθη στρατάρχης. Ἀλλ' ἀποσταθεὶς μετὰ τὴν ἐν Ligny μάχην (1815), ἵνα καταδιώξῃ τοὺς Πρωσσοὺς, δὲν ἔσπευσε νὰ λάβῃ μέρος ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Βατερλώ, τοῦθ' ὅπερ κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Ναπολέοντος ἐγένετο αἰτία τῆς ἥττης. Μετὰ τὴν πτώσιν τούτου ἀναλήρσεν αὐτοκράτορα Ναπο-

λέοντα τὸν Β', διό ἐξωρίσθη καὶ μετέβη εἰς Ἀμερικήν. Ἀμνηστεύει τῷ 1819 ἐπανήλθεν εἰς Γαλλίαν, ἔζησεν ἔκτοτε ὡς ζωγράφος, εἰ καὶ τῷ 1831 ὑπὸ Λουδοβίκου φιλικῶς ὠνομάσθη ἐπίτιμος στρατάρχης καὶ ἱστίμιος τῆς Γαλλίας, καὶ ἀπέθανε τῷ 1847 ἐν St. Etienne. Ὁ ἑγγονος αὐτοῦ ἐδημοσίευσεν τὰ Ἀμνηστικὰ αὐτοῦ (ἔτ. 1873—75), ἐν οἷς ἀπολογεῖται διὰ τὸ ἐν Βατερλώ παράπτωμα.

Γρυλλασπάλαξ, gryllotalpa (Ζωολ.). Τὸ ἕτερον πρότυπον γένος τῶν Γρυλλιδῶν, περιλαμβάνον ἐν Εὐρώπῃ Γ. τὸν κοινόν, διακρινόμενον ὑπὸ προσθίων ποδῶν εὐρυστόνων, εὐμεγέθων, ὀδοντοφόρων, καταλλήλων πρὸς σκαφήν, ὑπὸ θώρακος μεγάλου ὀσείδους, ὑπὸ ἐλεύτρων τριγωνικῶν, βραγίων, ὁμειωθῶν, ἀτελῶς καλυπτόντων τὰς πτέρυγας, καὶ ὑπὸ περέτρον ἑλλείποντος παρα τῷ θήλει. Οἱ Γ. διατῶνται ἐν τοῖς λαχανοκήποις καὶ τοῖς λήϊσις, κρυπτόμενοι τὴν ἡμέραν καὶ νερόμενοι τὴν νύκτα. Ἐντομα ἀσφαγίστατα, τρεφόμενα ἐκ σκωλήκων, σκαθόνων καὶ ἐντόμων, πολυτεκνῶν καὶ καταστρεπτικώτατα ὡς ἐκ τῶν ὀπῶν ὅς σκάπτουσιν ἐν τοῖς ἀγροῖς, ἀπὲς τετραχίλιοντα τὰς παρεπιπτούσας ῥίζας τῶν φυτῶν.

Γρυλλίδαι (Ζωολ.). Οἰκογένεια ὀρθόπτερων αὐτικῶν ἐντόμων, διακρινόμενα σκατῶν βίον ἐντός ὀπῶν ἢ ὑπὸ λίθου, τρεφομένων δ' ἐκ φυτῶν ἢ φυτικῶν λειψάνων καὶ ἐκπεμπόντων σπρηγέστατον κριγμὴν παραγόμενον ἐκ τῆς ἐπ' ἀλλήλα προστριβῆς τῶν δυο ἐλεύτρων. Περιλαμβάνει ὡς πρωτοπα γένη τοὺς Γρύλλους καὶ τοὺς Γρυλλασπάλαξ.

Γρύλλος (Ζωολ.). Τὸ ἕτερον τῶν πρωτοπῶν γένων τῆς οἰκογενείας τῶν Γρυλλιδῶν, περιλαμβάνον δυο γνωστότατα εἶδη Γ. τὸν ἀρουραῖον, τοῖς ἐκπεμπει τὸν ἔξυττον κριγμὴν ἐν πάντες ἔχοντες ἀκούσει ἐν τοῖς ἀγροῖς καὶ δι' οὗ καλεῖται ὁ ἀρρη τὸ θῆλυ ἐντόμον, καὶ ὅστις σκάπτει ἐντός τῆς γῆς ἐπιμήκειας καὶ βαθείας ὅπως παραλλήλως πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν. Ἐν αὐταῖς ἀπεθέσθαι τὰ ὠα καὶ διέλθῃ τὴν κακὴν ἐποχὴν τοῦ ἔτους (τὰ ὠα ἀνκολλῶνται ἐντός δυο ἐδομαδίων εἰς σκαθόνας, οἷσιν αὖτε τῆς τελείας ἡδῆς ἀπερχομένη μετὰ ἐν ἔτος ὑφίστανται τέσσαρας τοὺς ἡλικίαν μεταβολὰς) καὶ Γ. τὸν καποικίδιον, μικρότερον καὶ κομψότερον τοῦ ἀρουραίου, διατῶμενον ἐν τοῖς ἀρτοποιείσις, τοῖς μαγειρείσις, κρίζοντα κατὰ τὴν νύκτα ἰσχυρῶς καὶ ἔχοντα διάρκειαν ζωῆς οὐχὶ μεῖζονα τοῦ ἔτους, καθ' ἣν τὸ θῆλυ πολυτέκνη γίνεται.

Γρόνδερν (Grönberg). Πρωτεύουσα πόλις, ἐν τῷ πρωσσικῷ νομῷ Αἰγνίτις τῆς

Σιλεσίας, μετὰ 20,983 κατ. (1900). Τὰ περίχωρα παράγουσι καὶ καλὸν εἶνον.

Γρυποκόγχη, gryphea (Ζωολ.). Γένος Πεταλοδραγγίων διαφέρειν τῶν κοινῶν ὀστρείδων μόνον κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον τὸ ἀγκυροσπειδῶς, κεκαμμένον καὶ κατὰ τὴν ἑτέραν θύραν (ἢ κέλυφος) τὴν μεταβληθεῖσαν εἰς ἐπιπεδοκύκλιον στέγασμα, τῆς ἑτέρας στρογγύλης καὶ βαθείας εὐσης. Πολυάριθμα εἶδη τοῦ γένους τοῦτου ἀνευρίσκονται τεθαμμένα εἰς τὴν λειασίαν, ἰουρασίαν καὶ κρητιδικὴν γεωλογικὴν περίοδον, σπανίζουσι δὲ κατὰ τὴν ἡώκαινον τοσοῦτον ὥστε κατὰ τὴν ἐναστῶσαν περίοδον νὰ ἔχωσιν ὡς μοναδικὸν γνωστὸν ἀντιπρόσωπον Γ. τὴν γωνιώδη ἢ ἄλλως ὀστρείδιον Πορτογαλίας καλουμένην.

Γρυπωνυχία. Ἡ ὑπέρμετρος αὐξήσις τῆς οὐσίας τοῦ ὄνυχος τῶν δακτύλων τοῦ ποδὸς ἰδίως καὶ τῶν τῆς χειρὸς σπανιώτερον, ἐνεκα πίσεως ὑπὸ στενῶν κατα τοὺς δακτύλους ὑποδημάτων καὶ ἐνεκα διαφόρων δερματοπαθειῶν. Ὡς ἐκ τῆς αὐξήσεως οἱ ὄνυχες γρυπνύνται, ἀπλῶς ἢ διαμορφοῦνται ὑπερβῶν τῆς ῥαγῆς πολυειδῶς ὡς τὰ κέρατα κριοῦ.

*** Γύδαρος**. Ἡ νῆσος αὕτη ἀνήκει εἰς τὸν δῆμον Σύρου. Ποίμνια καὶ ποιμένες διαμένουσι διαρκῶς εἰς τὴν νῆσον πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων.

Γύζης Νικόλαος. Περίφημος Ἑλληνὴς ζωγράφος, γενν. τῇ 17 Φεβρ. 1842 ἐν Τήνῳ. Ἐν ἡλικίᾳ 12 ἐτῶν εἰσηλθὼν εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις πολυτεχνεῖον, μετέβη δὲ τῷ 1860 ὡς ὑπότροφος εἰς Μόναχον. Ἐνὰ τέλει σπουδῇ ἐν τῇ ἐκεῖ Ἀκαδημίᾳ τῶν ὠραίων τεχνῶν. Γενόμενος δὲ μαθητὴς τοῦ ἐξοχου Πιλάου προσέλαυνε τὴν ἀγάπην τοῦ διδασκάλου οὐ μόνον διὰ τὸ ἔκτακτον τάλαντον ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν ἐξαίρετον χαρακτήρα του. Ἦδη τὰ πρῶτα ἐκτελεσθέντα ἐκεῖ ἔργα του «Ὁ Ἰωσήφ ἐν τῇ εἰρκτῇ ἐρμηνεύων τὸ ὕπνιον τοῦ Φαραῶ», «Τὰ ὄρρανα» (1871), «Ἱστορικὴ εἰσαγωγή τῶν κοινῶν» καὶ κυρίως ἡ «Ἀγγελία τῆς νίκης τοῦ Σεδαν ἐν χωρίῳ τῆς Βουλκίας» κατέδειξαν αὐτὸν ἀριστοτέχνην τοῦ χρωματισμοῦ, εἰ καὶ δεσμευόμενον ἀκόμη ὑπὸ τῶν παραδόσεων τῆς σχολῆς ἐξ ἧς προήλθε. Περιεβία εἰς Ἑλλάδα καὶ Μόναχον Ἀσίαν (ἀπὸ τοῦ 1872) ἀνενέωσε τὰς ἀναμνήσεις του ἐκ τοῦ παιδικοῦ ἐν τῇ πατρίδι βίου, συγχρόνως δὲ προσέθηκεν αὐτῇ μεῖζονα λαμπρότητα εἰς τὸν χρωματισμὸν, οἷος δηλοῦνται εἰς τὰ κατόπιν ἐκπονηθέντα ἔργα «Ὀρνιθοκλόπος ἐν Σμύρῃ» (1874, εὐρύτατος ἐν τῇ Πανακρόβηχ τῆς Δρέσδης), «Μνηστεία παιδῶν» (1877), «Ὁραχάλη» (1881), τὸ «Προσκύνημα (ἢ Τάγμα)», «Μυ-

στικόν σχολείον» καὶ ἄλλα πολλὰ. τὰ ὅποια καὶ μὲν θὰ εἰδίδον αὐτῷ τὴν βαθμὴν ἑνὸς τῶν ἐξοχωτάτων τῶν νεωτέρων χρόνων ρωπογράφων, οὗ μόνον διὰ τὴν λεπτοτέτητα τῆς ἐκλογῆς τῶν θεμάτων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν καλλιτεχνικωτάτην διάταξιν καὶ θαυμασίαν ἐκτέλεσιν. Καὶ ἐν ταῦτοις ἡ μεγίστη ἴσως ὀξεία τοῦ Γ., ἡ ὄντως μεγαλοφυΐα αὐτοῦ, ἐδηλώθη ἐν ἄλλῳ εἰδει τῆς παραστάσεως, ὅπερ λέγεται συνήθως ἀλληγορία, ἐν τῇ παραστάσει δηλ. ἀδη ἀρρηγμένων ἐννοιῶν ἢ τοῦ βίου ὑπὸ τὰ γενικωτάτα φαινόμενα διὰ προσώπων καὶ συμβόλων. Εἰς τὴν τάξιν ταύτην ἀνήκευσιν ἡ περίφημος αὐτοῦ «Ἐκρινή συμφωνία» (1888), τὸ Δίπλωμα τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων, ἡ Ἀγγελία τῶν ἐτησίων καλλιτεχνικῶν ἐκθέσεων τοῦ Μονάχου, ἡ Ἀρμονία, ἡ Δέξια τῶν Ὑακῶν, ἡ Γεωρία καὶ Πράξις καὶ πολλὰ ἄλλα, ἐν οἷς κατὰ τὴν ὁμοιοπαθίαν πάντων τῶν τεχνουργιῶν ἡ καθαρότης καὶ τὸ ὕψος τῆς φαντασίας ἀντιλαμβάνονται πρὸς τὴν σαφὴν καὶ τὴν εὐστροφίαν τοῦ χρωστήρος αὐτοῦ. τοῦ οὐδαμῶς μνημονεύου ἄλλου τινός, οὐδὲ ἐαυτὸν ἐπαναλαμβάνοντος. Ὁ Γ. ἐτιμήθη δια διακρίσεων ὑπὸ διαφόρων κυβερνήσεων καὶ παντοδαπῶν ὁμοτέχνων του· οὗτω τῷ 1892 δια τὴν πίνακα «Αἱ ἀπόκριαί ἐν Ἑλλάδι» καὶ τινα ἄλλα ἐτυχε κατὰ τὴν Διεθνή ἐκθεσιν τῶν ὠραίων τεχνῶν ἐν Μονάχῳ τοῦ Α' βραβείου, μία δὲ τῶν μεγίστων τιμῶν ὑπῆρξεν ὁ διορισμὸς του ὡς καθηγητοῦ ἐν αὐτῇ τῇ τῇ Ἀκαδημίᾳ τοῦ Μονάχου, ἐν ᾗ ἐδίδασκε τελευταίως ἀπὸ τοῦ 1882. Τὸ τελευταῖον αὐτοῦ δημοῦργημα ὑπῆρξεν ἡ Ἀποθέωσις τῆς Βαυαρίας, ἣν ἐξέτελεσε διὰ τὴν βαυαρικὴν κυβερνήτην (ἀπεπερατώθη τῷ 1899). Ἀπέθανε δὲ τῇ 22 Δεκεμβρίου 1900. Πρὸς κυρίως P. Κακλαρόντου Νικ. Γούζης (ἐν Ἀθ. 1901) καὶ Marcel Montaudon, Gysis (γερμ. ἐν τῇ εὐρῇ τῶν μονογραφῶν περὶ καλλιτεχνῶν τῶν Velhagen καὶ Klasing, ἐν Bielefeld 1902).

* **Γ ύθειον.** Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 ὁ πληθυσμὸς τῆς πόλεως ἀνῆρχετο εἰς 4,306, ὧν 245 ἐν τῷ λιμένι αὐτῆς, τοῦ δήμου εἰς 6,019 καὶ τῆς ἐπαρχίας εἰς 18,841.

Γυμνημακὸν ὀξύ (Φαρμ.) *acide gymnémique*. Κενὴ φαία, κρυσταλλική, ἐξαγομένη ἐκ τοῦ *gymnema sylvestre*, φυτοῦ ἀσκληπιάδους τῶν Ἰνδιῶν. Εἰς θάσιν 0,30—0,40 γρ. εἶναι ἐμαρκνὸν· εἰς διάλυσιν 0,50 : 100 γρ. ὕδατος, δι' ἧς πλύνεται τὸ στόμα, αἶρει τὴν ἀίσθησιν τοῦ πικροῦ ἐπὶ τοῖς φαρμάκοις. [P.N.B.]

Γυμνόν. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀλῆας (Ἀργολίδος), μετὰ 146 κατ. τῷ 1896.

* **Γυμνοσπερμια** (Παλαιοντ.). Τὰ

πρῶτα εἶδη τῶν τοιούτων φυτῶν ἐμφανίζονται ἀπὸ τῆς δεδωκυίας διαπλάσεως ὀνῆ-κοντα εἰς τὴν τάξιν τῶν Κερδαίτωδων, ἀπερ προσλαβόντα μεγάλην ἀνάπτυξιν κατὰ τὴν λιθανθρακοφόρον ἐξαρπνίζονται κατὰ τὴν περιμακρὴν διαπλάσιν.

* **Γυμνοῦ.** Χωρίον τοῦ δήμου Χαλκιδέων (Εὐβοίας), ἔχον 162 κατ. τῷ 1896.

Γυμνοφείδια ἢ γυμνοφείδια (Ζωολ.). Τάξις ἀπτόδων βατραχίων κατωτέρως ὀργανώσεως ἐνεκα ἐκφυλισμοῦ. Σῶμα σκωληχομορφον, ἀνευ ὀφθαλμῶν καὶ οὐράς, δέρμα μετὰ ἐγκαρσίων αὐλάων καὶ σπινθρῶν λεπίων, ἀναπνοὴ πνευμονική κατὰ τὴν ἥδην. Διὰ γούσι βίον ὑπόγειον ἐν ταῖς θερμαῖς χώραις τοῦ παλαιοῦ καὶ νέου κοσμοῦ, τρέφονται δὲ ἐν σκαθόνων καὶ διαφόρων σκωλήκων.

Γυναικοφόρος καλεῖται ἡ Βιλαρζία ἣται τὸ αἷματιδιον τοῦ ἀνθρώπου τὸ παράγον τὴν αἰγυπτιακὴν ἢ ἀφρικανικὴν αἱματοουρίαν. δια τὸν λόγον ὅτι τὸ ὄργαν πολλῶν μείζον τοῦ ὅλλεος ταυγάτων φέρει κατὰ τὴν κοιλιακὴν αὐτοῦ ἐπιρῶναιαν αὐλάκα ἢ καὶ σωλήνα ἐπιμήκη ἐν ᾗ κατασχηνὸς ἀναῶος τὸ πολλὸν μικρότερον καὶ κυλινδρικὸν ὅλλεον. Πρὸς Αἷματιδιον, Δίστεμον καὶ Αἱματοουρίαν.

Γυνοκαρδικὸν ἔλαιον (Φαρμ.). Στερεον, τερροῦρον, ἀντιδράσεως ὀξείας, ὀσμῆς καὶ γούσεως δυσαρέστου, ἐξαγομανον ἐκ τῶν σπερμάτων τῆς ἐν Ἰνδίας φυτῆς *gynocardia odorata*. Ἀντιγοκαρδικὸν καὶ ἀντισυρρικτικὸν καὶ μάλιστα κατὰ ἐρπητικῶν παθήσεων τοῦ δέρματος. Ἐπιμακρὸν χρόνον λαμβάνονμενον ἐσωτερικῶς ὡρεκαὶ κατὰ τῆς λέπρας εἰδικῶς. Ὁμοίως φαρμακευτικὰς ἀρετὰς ἔχει καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ ἐξαγομανον δραστηκὸν στοιχείον. τὸ γυνοκαρδικὸν ὀξύ, οὐσία ξανθή, σαπωνοειδὴς συστάσεως. [P.N.B.]

* **Γύρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ναρθίων (Ζακύνθου), ἔχον 214 κατ. τῷ 1896.

Γυροτρόπιον. Διὰ τοῦ ἑλληνικοῦ τούτου ὀνόματος ἐκλήθησαν ἐν ταῖς ἐθναῖς γλώσσαις οἱ ἄλλως λεγόμενοι μεταγωγοὶ ἢ μεταθέτες (*commutateurs*), ἣτοι ὅργανα χρησιμεύοντα πρὸς κλείσιν καὶ βούλησιν τοῦ ηλεκτρικοῦ ρεύματος. Μεταξὺ τῶν πολυαριθμῶν τύπων τῶν τοιούτων ὀργάνων σπουδαιότεροι εἶναι ὁ τοῦ Pohl (1828) καὶ ὁ τοῦ Ruhmkorff (1846). Ἡ κλείς τοῦ Pohl συνίσταται ἐκ ξυλίνης βάσεως μετὰ μικρὰς ὅπως περιεχοῦσας ὑδράργυρον· ἐκ τούτων αἱ 4 ἐν τοῖς ἄλλοις κείναι· συνδέονται πρὸς ἀλλήλας διαγωνίως ἐνῶ αἱ ἑτέρας δύο χρησιμεύουσιν, ὅπως διαχωρῶνται τὰ δύο ἄκρα τοῦ ἀγωγοῦ διὰ τῆς

διαφόρου ἐκάστοτε τοποθετήσεως εἰς τὰς τέσσαρας ἐκ τῶν ἐξ ὀπῶν τῶν τεσσάρων ἐκ τῶν ἐξ ἀνῶν μεταλλικοῦ ἐλάσματος δύναται τὸ ρεύμα ἢ νὰ διακοπῇ, ἢ νὰ κλεισθῇ, ἢ νὰ ἀλλάξῃ διευθύνσιν. Ἡ κλείς τοῦ Ruhmkorff χρησιμεύει πρὸς ἀλλαγὴν τῆς διευθύνσεως τοῦ ρεύματος δι' ἀπλῆς στρεφῆς τυμπάνου τινὸς κατὰ γωνίαν 180°.

* **Γύστρω** (Güstrow). Πρωτ. τῆς Βενδικῆς περιφερείας ἐν τῷ Μεγ. Δουκάτῳ Μεκλεμβούργου-Σχβερίν. ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 16.882.

* **Γυφτοχώρι**. Χωρίον τοῦ δήμου Τερμρηστοῦ τῆς Φθιώτιδος, μετὰ 450 κ. (1896).

Γωδιός. Βλ. Κωδιός.

Γωλθεριανοῦ στρύχνου φλοιός (Φαρμ.). Φλοιός φυτοῦ τῆς Κίνας ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν γεντιανωδῶν, γνωστὸς ἰδίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα Hoang-Nan. Περιέχει στρυγνίνη καὶ βρυκίνη καὶ θεωρεῖται ἐν Τογκινῷ ὡς πολύτιμον φάρμακον κατὰ τῆς ὑπόρρεξις καὶ τῆς λιπρᾶς χορηγούμενον εἰς κόπον. Τὸ ὑδρῶδες πνευματώδες ἐκχύλι-

σμα αὐτοῦ εἶναι πικρότατον καὶ τὴν δραστικὴν παρεμφερὲς τῇ στρυγνίνῃ καὶ βρυκίνῃ.

Γωλθερίας φύλλα (Φαρμ.). Τὰ φύλλα ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς θενδρόβυλιόν τι τῆς Ἀμερικῆς, ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν ἐρεικωδῶν, εἶναι δὲ γνωστὰ καὶ ὑπὸ τὰ ὀνόματα τείον καναθαίον καὶ τείον ἐρυθρόν, καὶ χορηγοῦνται εἰς ἐγχυμαῶς φάρμακον διεγερτικόν, στυπτικόν, διουρητικόν καὶ ἐμμηναγωγόν. Ἐξ αὐτῶν ἐξάγεται καὶ τὸ αἰθέριον ἐλαῖον τοῦ Wintergreen, ὅπερ ἐντρίβομενον ὠφελεῖ κατὰ τῶν βρυατισμῶν.

* **Γωνιά**. Δύο χωρία τοῦ δήμου Καλλιόστης τῆς Θήρας. ὧν τὸ μὲν Μετὰ Γ. ἔχει 569, τὸ δὲ "Ὁξω Γ. 487 κατ. τῷ 1896.

* **Γωνιά**. Χωρίον τῆς Κρήτης, ὑπαγόμενον εἰς τὸν δῆμον Ἀτσιποπούλλου (Ρεθύμνης) μετὰ 279 κατ.

* **Γωνιές**. Χωρία τῆς Κρήτης. 1) Ἐν τῷ δήμῳ Λαγκαδῶς τῆς ἐπαρχ. Πεδιᾶδος (Ἡρακλείου), μετὰ 467 κατ. — 2) Ἐν τῷ δήμῳ Τυλίσσου τῆς ἐπαρχίας Μαλεβυζίου (Ἡρακλείου) μετὰ 439 κατ.

Δαδαλλία (Ποτ.). Πρωτόγονο γένος τῆς οἰκῆς τῶν Δαδαλλιωδῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Πολυποδιωδῶν περιλαμβάνον πολλὰ εἴδη ὧν τινὰ Δ. ἡ κεντροφόρος Δ. ἡ τῶν Καναρίων, Δ. ἡ ἐπιήμενη καλλιεργοῦνται ὡς φυτὰ κοσμητικὰ ἐν ὑποστέγοις εὐποκομέναις ψυχραῖς καὶ εὐκράταις.

Δάδας. Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐπέχουσα τὴν θέσιν τῶν ἀρχαίων Τασίων ἐν Καρία, ἐξ ὧν ἔχει τὸ νῦν ὄνομα, καὶ πρωτεύουσα ἐμμενίου ἐπαρχίας ἀνηκούσης εἰς τὴν διοίκησιν Μεντῆς τῆς ἐπαρχίας Ἀιδινοῦ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀναρχόμενοι εἰς 9,000 εἶναι γεωργοί, ἐν μέρει δὲ καὶ ἐμποροί.

* **Δαδιά**. Δύο χωρία τοῦ δήμου Φαλάνθου (Μαντινείας), ὧν ἡ μὲν Ἄνω Δ. ἔχει 216, ἡ δὲ Κάτω Δ. 154 κατ. (1896).

Δαδοσίνη. Νέα σκευασία φαρμακευτικῇ συγκειμένη ἐκ σοκολάτας καὶ 5% ἀνθρακικοῦ ἱεροδουλολίου καὶ χορηγούμενη κατὰ τοῦ βράγχους, τῆς βρογχίτιδος καὶ τῆς πνευμονικῆς φρίξεως.

Δαβού (Louis Nicolas Davout ἢ Davoust, δούξ τοῦ Auerstadt καὶ πρίγκιψ τοῦ Eckmühl). Γάλλος στρατάρχης, γενν. 1770 ἐν Βουργουνδία καὶ κατὰ τοὺς πολέμους τῆς Γαλλικῆς δημοκρατίας ταχέως προβιβάσθεις εἰς ὑποστράτηγον. Ὡς τοιοῦτος προσεῖλκυσε κατὰ τὴν εἰς Αἴγυπτον ἐκστρατεῖαν τὴν πρὸς τὴν τοῦ Ναπολέοντος, ὅστις τὸν ὠνόμασε τῷ 1800 ἀντιστράτηγον καὶ τῇ 1^ῃ Μαΐου 1804, τῇ ἡμέρᾳ μετὰ τὴν ἀνάρρησιν αὐτοῦ εἰς τὸν θρόνον τῆς Γαλλίας, στρατάρχην. Κατὰ τὴν ἐν Ἀουστέρλιτε μάχην (1805) ἡγήτο τοῦ δεξιοῦ κέρατος, παρὰ δὲ τὸ Ἀουεραστατ (Ὀκτώβριος 1806) ἐνίκησε τοὺς Πρώσους, διὸ ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ δουκὸς. Αὐτὸς ἔκρινε τὰς ἐν Ἐκμὺλ καὶ Βάγραμ νίκας (1809) καὶ ἀντεμείβθη διὰ τοῦ ἐτέρου τίτλου τοῦ πρίγκιπος. Ἐπίσης κατὰ τὴν εἰς Ῥωσίαν ἐκστρατεῖαν διέπρεψε κυρίως ἐν Μοχίλες καὶ παρὰ τὸν Μόσχουαν, εἴτα δὲ κατέλαβε τὸ Ἀμβούργον, ὅπερ

κατείχε μέχρι τοῦ Μαΐου 1814 καὶ παρέδωκε μὲν τὴν διαταγὴν Λουδοβίκου τοῦ ΙΗ'. Γενόμενος ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν μετὰ τὴν ἐξ Ἑλβας ἐπανάστασιν τοῦ Ναπολέοντος, ἀνέλαβεν ἐν τοῖς κατόπιν (μετὰ τὴν ἐν Βατερλώ μάχην) τὴν ὑπεράσπισιν τῶν Παρισίων, τέλος δ' ὥμως ἐκλείσας συνθήκην μετὰ τῶν πολέμιων καὶ ἀποσυρθεὶς μετὰ τοῦ στρατοῦ οὐ μόνον ὑπετάχθη αὐτὸς εἰς Λουδοβίκον τὸν ΙΗ', ἀλλ' ἐπέισε καὶ τὸν στρατὸν εἰς τοῦτο. Στερηθεὶς τῶν ἀξιοματῶν του ἐμείναν ἐπὶ τινα χρόνον μακρὰν τῶν Παρισίων, ἀποκατέστη δὲ 1817 στρατάρχης καὶ ἐνομασθεὶς τῷ 1819 ἱστάμωσ τῆς Γαλλίας ἀπέθανε τῷ 1823 ἐν Παρισίοις. Ὑπῆρξεν εἰς τῶν ἡκανοτάτων στρατηγῶν τοῦ Ναπολέοντος, ἐκτάκτου ἀντιλήψεως στρατιωτικῆς καὶ ἀνδρείας. Ἡ ἀναπνοή του αὐτοῦ ἐξεδόθη τῷ 1885 (4 τ.) καὶ προσθήκη τῷ 1887 ἐν Παρισίοις.

Δαγ (τουρκ.) σημαίνει ὄρος.

Δάγγειος πυρετός. Νόσος κυρίαν ἔδραν ἔχουσα τὰς ὑπὸ τοὺς τροπικοὺς γῶρας, ἐπινεμεμένη δ' ὥμως ἐνίοτε μεγίστας ἐκτάσεις καὶ προσβάλλουσα τῶν κατοίκων τοὺς πλείους, οὐδὲ τῶν κτηνῶν πολλάκις φειδομένη. Μετὰ τὴν καὶ ἀνευ προδρόμων φαινομένων (μυϊκῶν συσπάσεων καὶ ἐλαφρῶς κεραλαλγίας μετὰ γαστρίμου) ἡ νόσος ἐπέρχεται δι' αἰγῶν προδρόμῳ, ἐδραζομένου κυρίως κατὰ τὴν κεφαλὴν, τὴν σφύνην, ἢ τὰ ῥόχνα, καὶ διαρκούντος δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας. Συγγχρόνως παρουσιάζεται πυρετός 39—40°, ὅστις μετὰ 3 περίπου ἡμέρας καταπίπτει γρήγος ἐν μέσῳ ἰδρώτων, διαρροίας ἢ ἐπισπέρσεων. Ἐν ἀρχῇ, συνηθέστερον δὲ περὶ τὴν 17ῃν τῆς νόσου, ἀναφαίνεται ἐξάνθημα ἐπὶ τοῦ προσώπου κυρίως, τοῦ θώρακος καὶ τῶν ὤμων ἄκρων, καὶ ἀφανιζόμενον δι' ἀπολεπίσεως. Τέλος δὲ ἀτονία μεγάλη καὶ βραδεία ἀνάρρωσις, καὶ ἡ μένουσα ἀναρρώξις καὶ ἐξασθενήσις, συμπληροῦσι τὴν εἰκόνα τῆς νόσου, ἥς ἡ οὖτος παραμένει ἀνόμνη ἀγνωστος. εἰ καὶ πιθανολογεῖται ὅτι ἐρεῖλεται εἰς μικροβίον τι, ὅμως καὶ ἡ θεραπεία εἶναι συμπτωματική.

Δαγκαλῆς. Βλ. Νταγκαλῆτες.

Δάγκωφ (Dankow, Dankow). Πρωτ. περίορις (2500 γγμ. μετὰ 106.131 κ.τ.) ἐν τῷ βορεινῷ κυβερνίῳ Ὑάσαν, κειμένη ἐπὶ τοῦ Ταννῶδος καὶ ἔχουσα 4.097 κ.τ.

Δαγοβέρτος Α' (Dagobert). Βασιλεὺς τῶν Φράγκων, υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Χλωθάρου Β'. παρ' οὗ ἐλάβεν ἥδη τῷ 622 τὴν Αὐστρασίαν· γενόμενος ἀποθανόντος τοῦ πατρὸς 628 κυρίως διέχε τῆς χώρας τῶν Φράγκων, ἥς πρωτεύουσαν κατέστησε τοὺς Παρισίους. Ὑπῆρξεν ὁ τελευταῖος ἐνεργη-

τικὸς βασιλεὺς ἐκ τοῦ οἴκου τῶν Μερovingίων, διατηρήσας καὶ τὴν ἐν Βαυαρίᾳ κυριαρχίαν, ἀπέθανε δὲ τῷ 638.

Δαδαχί-Ἀγᾶ. Ὁρεινὴ κωμόπολις ἐν Μιχαῶ Ἀσίᾳ καὶ πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Τατάι τῆς οὐσῆς τμήματος τῆς διοικήσεως Κασταμονῆς. Κειμένη ἐπὶ τῶν Δελιτῶν τοῦ ὄρους Οὐζούν Βουρνού ἔχει κατ. 3.000.

Δαδιγογὸ ἢ Φρύνιον βωμέτσειον (Φαρμ.). Φυτόν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν ἀμωμοειδῶν, οὗ τὸ ῥίζωμα τετράμηνον καὶ διαβραχέν ἐν ὕδατι μετὰ λεμονίου ἐπὶ 12 ὥρας εἶναι δραστικόν ταινιοκτόνον. [P.N.B.]

*** Δαδί(ον).** Πρωτ. τοῦ δήμου Δρυμίας (Δοκρίδος), μετὰ 3.431 κατ. τῷ 1896.

*** Δαϊδανπορτ** (Davenport). Πόλις τῆς πολιτείας Ἰώδας ἐν τῇ Βορείῳαμερ. Συμπολιτεία, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 35.254.

Δαϊδαλεῖα (Βοτ.). Γένος Βασιδιμυκῆτων διαφέρειν τῶν Πολυπόρων μόνον τῷ ὅτι τὰ ὑμένιον αὐτῶν παρίσταται δαιδαλωδῶς διατετηρημένον (ἐξ οὗ τὸ ὄνομα). Φύονται ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ τῶν κορυμῶν τῶν δένδρων καὶ φέρουσι πιλίδιον δερματωδὲς ἢ φελιδῶδες τὴν ὑφήν.

Δαϊδαλος. Βλ. Κινηματογράφος.

*** Δαιμονρά.** Χωρ. τοῦ δήμου Μονεμβασίας (Ἐπιδάφου Λιμηρᾶς), μετὰ 580 κατ. (1896).

*** Δαϊτον** (Dayton). Πρωτ. κομητείας ἐν τῇ Βορείῳαμερ. πολιτεία Ὁχάιο, ἔχουσα 85.383 κατ. τῷ 1900.

Δάκος (Χρυσ.). Γένος ἐντόμων κοινῶς καλούμενον ἐλαιοκαυθάρων ἢ ἐλαιομυιδῶν, περιλαμβανόν ἐν εἶδος (Dacus oleae). οὗτινες εἰ μὲν σκαδόνες διαδιδρῶσκουσι τὴν σάρκα τοῦ ἐλαιοκαρποῦ σκάπτουτες βαθεῖς ὀγκύς, τὰ δ' ἐρηθα ἄτομα, σμικροτάτα ὄντα καὶ μέλανα μετὰ στιγμῶν κιντρίων. περιπτανοῦνται κατὰ σμήνη ἐντὸς τῶν ἐλαιῶνων κατὰ τὸ ἔαρ.

*** Δακότα** (Dacota). Ἀπὸ τοῦ 1889 διήρεται εἰς Βόρειον καὶ Νότιον Δ., ἀμφοτέρως αὐτονομιστάτους πολιτείας τῆς Βορείῳαμερ. Συμπολιτείας· καὶ ἡ μὲν Βορ. Δ. ἔχει ἐμβα. 183.350 γγμ. μετὰ 319.146 κ.τ., ἡ δὲ Νότιος ἐμβα. 201.110 γγμ. μετὰ 401.570 κ.

Δακρυαδεντίς (Πατρ.). Φλεγμονὴ τοῦ δακρυϊκοῦ ἀδένος ἐπακκολευθῶσα εἰς ἀπλὴν ἢ εἰδικὴν ἐπιπεφυκίτιδα καὶ ὑποδυσμένη συνηθέστερον μὲν χρονίαν, σπανιώτερον δὲ ὀξείαν μορφήν. Θεραπεύεται διὰ τῶν ἀντιφλογιστικῶν καὶ διὰ βελονοκινήσεως ἐν περιπτώσει πυώδους συναγωγῆς.

Δακτυλιδεΐνη (Φαρμ.) Digitaline.

ουσία στερεά ἐξαχθεῖσα ἐκ τῶν φύλλων καὶ τῶν σπερμάτων τῆς δακτυλίτιδος, διαλυτὴ εἰς ὕδωρ. Εἶναι τονωτικὸν τῆς καρδίας καὶ διουρητικόν. [P.N.B.]

Δακτυλιδοτοξίνη (Φαρμ.) digitaline. Φάρμακον περιεχόμενον ἐν τῇ γερμανικῇ φαρμακοποιᾷ καὶ ἔχον δύναμιν ἐνεργείας τριπλασίαν τῆς κρυσταλλικῆς δακτυλιδίνης. [P.N.B.]

Δακτυλικά ἄγγεῖα καὶ νεῦρα (*Α-νατ.) καλοῦνται περιληπτικῶς αἱ τέσσαρες ἀρτηρίαι αἵτινες ὁρμῶμεναι ἐκ τοῦ παλαιμιαίου τοῦ ἐξου διέρχονται τὴν παλάμην καὶ ἀποσχιζόμεναι ἐκαστὴ εἰς δύο σχηματίζουν τὰς πλαγίας τῶν δακτύλων ἀρτηρίας· αἱ ἱσχυροὶ καὶ ὁμοίως διατεταγμένοι φλέβες τῶν δακτύλων καὶ τὰ ἐμῶνυμα νεῦρα.

Δακτυλοδόμονα καλοῦνται ἐκ τῶν ὑλατικῶν ὅσα βοεῖζουσι στηριζόμενα ἐπὶ πάντων τῶν δακτύλων πλὴν τῆς παλάμης, ὡς λ. γ. οἱ Αἰλουροί, οἱ Κύνες, αἱ Ξαίνοι, αἱ Βιβερίδες καὶ τινὰ ἐκ τῶν Μουστελιδῶν.

* **Δαλαμανάρα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀργείων, ἔχον 540 κατ. (1896).

* **Δαλματία.** Βασίλειον ἀνήκον εἰς τὴν Αὐστρουγγρικὴν μοναρχίαν καὶ ἔχον τῷ 1900 κατ. 591,597.

Δαμαδόλου. Χωρίον τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Αὐδανιδῶν τῆς ἐπαρχ. Μυλοποτάμου (Ρεθύμνης), ἔχον 184 κατ.

* **Δαμακίνη.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐρινεῦ (Πατρῶν), μετὰ 180 κατ. τῷ 1896.

* **Δαμαλᾶς.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Τροιζήνος, μετὰ 542 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Τραγαίας (Νάξου), ἔχον 116 κ. (1896).

Δαμαλᾶς Νικητὰς εἰς Μ. Καθηγητὴς τῆς θεολογίας ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ. Γενν. τῷ 1842 ἐν Ἀθήναις ἐκ πατρὸς μὲν Μιχαῆλ, μητρὸς δὲ Αἰκατερίνης τῆς γυναικὸς Μαυροκοράτου, ἀριστέρων Χίων, ἐξεπαιδεύθη ἐν Ἀθήναις, ἐνθα ἐν ἡλικίᾳ δεκάεξι ἐτῶν ἐνεγράφη φοιτητῆς τῆς θεολογικῆς σχολῆς, ἥς διακούσας τὰ μαθήματα μετέβη εἰς Γερμανίαν πρὸς ἀπεπεράτωσιν τῶν θεολογικῶν σπουδῶν του καὶ ἀνηγορεύθη τῷ 1863 διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας ἐν Ἐρλάνγῃ, συντάξας ἐν αὐτῇσιν διατριβὴν ἐπιγραφομένην De vitalibus veterum Graecorum populari ratione institutis. Ἀλλὰ καὶ ὕστερον ἡμετέραςτο ὁκλήμῃ θεολογικῶν μαθημάτων ἐν Λίψια, ἐνθα ἐδημοσίευσεν τῷ 1865 θεολογικὴν ἔργον «Περὶ ὁργῶν»· εἶτα δὲ διατρίψας δύο ἔτη ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐνθα ἐξέδωκε πραγματείαν «Περὶ τῆς σχέσεως τῆς ἀγγλικῆς ἐκκλησίας πρὸς τὴν ἐρθεόδοξον» (Λονδ. 1867), ἐπανήλθεν εἰς Ἀθήνας καὶ διωρίσθη τῷ 1868 ἐκτακτὸς καὶ τῷ 1871 τακτικὸς καθηγητῆς τῆς Ἑρμηνείας

ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Τοιοῦτος διατελὼν μέχρι τοῦ θανάτου του συνέγραψε καὶ ἐξέδωκε τὴν «Ἑρμηνείαν εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην» (τόμοι Α'—Γ', 1876, 1891, 1892), ἥς ὁ Δ' ἔμεινεν ἀνέκδοτος. Τῷ 1875 μετέσχε τῆς ἐν Βόννῃ συνδιασκεφῆως περὶ ἐνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν, διωρίσθη δὲ τῷ 1876 Βασιλικὸς ἐπίτροπος παρα τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, τῷ δὲ 1878—9 διατέλεσε πρῶτανις τοῦ πανεπιστημίου. Ἰδίαις μνείαις ἀξίον εἶναι ὅτι ὁ Δ. τῇ προτροπῇ καὶ θαπάνῃ τῆς ἐν Μασσαλίᾳ κεντρικῆς ἐπιτροπῆς Καραῆ ἐδημοσίευσεν τὰς ἐπιστολάς του Καραῆ καὶ ἄλλα ἔργα ἀνέκδοτα τούτου (ἐν ὧν 7 τόμοις, ἐν ΑΘ. 1881—89), περὶ ὧν βλ. ἐν λ. Καραῆς. Ἀπέθανεν δὲ τῇ 21 Ἰαν. 1892 ἐν Ἀθήναις.

Δαμαλιδικὴ ῥοδάνθη ἡ ἐρύθημα καλεῖται ἀπὸ ἐνοσηλισμοῦ θαλαλίδος ἐξάνθημά τι αὐτόνομον, ἀνεξάρτητον τοῦ τόπου τοῦ θαλαλιδίου, διαχασμενὸν κατ' ἐκτασιν, συμμετρῶς διατεταγμένον ὑπὸ μέρην ἀπλῶν κηλίδων ἐξ ὑπεραιμώσεως.

Δαμάν. Βλ. Τραξ.

* **Δαμανοῦρ** ἡ Δαμαγχοῦρ. Πρωτ. τῆς ἐπαρχ. Μεγέρας τῆς Αἰγύπτου, ἔχουσα 27,236 κατ. (1897).

Δαμθυρίτης. Ὀρυκτὸν ἱστμερρὸν τῷ τοπαζίῳ, εὐρισκόμενον ὑπὸ μέρην ὠρυκτινῶν κόνικων ἐν τῷ θελορίτῃ, ἐν συνδυασμῷ μετὰ τοῦ ὀρθίτου καὶ ὀλιγοχλαστίου. Εἶναι πυριτικτοδορικὸν ἀσβεστίν. ἔχει σκληρότητα 7 καὶ εἰδ. β. 2,75.

Δαμειανή (Φαρμ.) Damiana ἡ Turnera aphrodisiaca. Φυτόν ἰθαγενὲς τοῦ Μεξικοῦ καὶ τῆς Καλλιφορνίας, εὐπαραύλη καὶ οἱ καυλοὶ παρεχουσιν ἔγχυμα εὐχρηστὸν ἐν Ἀμερικῇ ὡς ἀφροδισιακὸν καὶ διουρητικόν. Τὸ ὕψος ἐν γυλίστα αὐτοῦ καὶ τὸ βάρος εἶναι τονωτικὰ διεγερτικὰ. [P.N.B.]

* **Δαμιέστη.** Πόλις τῆς Κάτω Αἰγύπτου, μετὰ 31,515 κατ. τῷ 1897.

* **Δαμαριῶνας.** Χωρ. τοῦ δήμου Τραγαίας (Νάξου), ἔχον 522 κατ. τῷ 1896.

Δαμασκηνός Φραγκίσκος. Καθηγητῆς Ἑλληνικῆς καταγωγῆς ἐν τῇ Ἱατρικῇ Σχολῇ τῶν Παρισίων, γενν. τῷ 1840 ἐν Παρισίοις, ἐνθα ἐξεπαιδεύθη καὶ ἀνηγορεύθη τῷ 1866 διδάκτωρ τῆς Ἱατρικῆς, συγγραψας διατριβὴν (γολλίστι) περὶ τῶν διαφωρῶν μορῶν τῆς ἀείας πνευμονίας παρὰ τοῖς παιδίοις. Τῷ 1869 δημοσίευσεν ἐπὶ βιβλίου διατριβὴν περὶ τῆς πυώδους πλευρίτιδος ἐγένετο δεκτὸς ὡς ὑφηγητῆς τῆς παθολογίας ἐν τῇ Ἱατρικῇ Σχολῇ καὶ μετ' ὀλίγα ἔτη διωρίσθη καθηγητῆς. Τὰ σπουδαία αὐτοῦ μαθήματα περὶ τῶν νοσημάτων τοῦ πεπτικοῦ σωλῆνος συνέλεξε καὶ ἐξέδωκεν ὁ Letulle (1880).

* **Δαμάστα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἡρακλειωτῶν τῆς Φθιώτιδος, μετὰ 265 κ. (1896).

* **Δαμάστα.** Χωρ. τῆς Κρήτης καὶ πρωτεύουσα τοῦ ἐμωνύμου δήμου (2,490 κατ.) ἐν τῇ ἐπαρχ. Μυλοποταμοῦ τοῦ νομοῦ Ῥεθύμνης, ἔχον 332 κατ. Ἐκ τῶν ἀποτελούντων τὸν δήμον ἄλλων χωρίων τα κυριώτερα εἶναι Σείσας, Φόδελε καὶ Λῶνος, ἀνήκουσι δ' εἰς αὐτὴν καὶ αἱ μοναὶ Ἀγ. Παντελεήμονος, Βασάκου καὶ Χαλέπας.

Δαμδέργης Ἀναστάσιος Κ. Καθηγητὴς τῆς Χημείας ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ, γενν. τῷ 1857. Σπουδάζας ἐν Αἰδελλέρῳ ὑπὸ τοὺς καθηγητάς Βούρσεν καὶ Ὀφμαν, ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, συνέχισε δ' εἶτα τὰς μελέτας του ἐν Βερολίνῳ, ἐνθα συνειργάσθη μετὰ τοῦ Γαβριήλ. Ἐπιστρέψας ὕστερον εἰς Ἑλλάδα, διετέλεσεν ἐπὶ 10 ἔτη καθηγητὴς τῆς χημείας ἐν τῇ σχολῇ τῶν Βυελπίδων καὶ συγχρόνως ἐπὶ 6 ἔτη τοιοῦτος ἐν τῇ τῶν Δονίμων. Πρὸς χρῆσιν τῶν ἐκεῖ μαθητῶν ἐδημοσίευσεν τῷ 1880 πραγματείαν «Περὶ χημικῆς συνθέσεως» καὶ τῷ 1891 τὰ «Στοιχεῖα χημείας». Ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ ἰδρυθέντι ἐν τῇ σχολῇ τῶν Βυελπίδων χημείῳ ἐξετέλεσε τὰς ἀναλύσεις πολλῶν ἱαματικῶν ὑδάτων τῆς Ἑλλάδος, ὧν τὰ πορίσματα ἐδημοσιεύθησαν ἐν περιοδικοῖς τῆς τε Ἑλλάδος καὶ τῆς ἀλλοδαπῆς Διαρισθείς τῷ 1887 τμηματάρχης τοῦ ὑπουργ. τῶν Οἰκονομικῶν ἐξεπονήθη τὰ νομοσχέδια περὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς Ναξίας σμύριδος κα. Ἀπὸ τοῦ 1892 διατελεῖ καθηγητὴς τῆς φαρμακευτικῆς χημείας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ ὡς τοιοῦτος ἐξηκολούθησε καὶ τὰς ἀναλύσεις τῶν ὑδάτων τῆς Ἑλλάδος, ἐξέδωκε δὲ πλὴν ἄλλων μικροτέρων τὰ νέα φάρμακα (1898), Ἑλληνικὴν φαρμακοποιάν (1900), ἥτις ἐγένετο δευτὴ ὡς ἐπίσημος φαρμακοποιία τῆς Ἑλλάδος, καὶ Ὀδηγὸν πρὸς ἐξέτασιν ἐδωδύμων καὶ ποτῶν (1901), ἐν συνεργασίᾳ μετὰ Τ. Κομνηνοῦ). Τῷ 1894 ἀντεπροσώπευσεν τὴν Ἑλλάδα ἐν τῷ συνεδρίῳ τῆς ἐφηρμοσμένης χημείας τῶν Βρυξελλῶν καὶ τῷ 1898 ἐν τῷ II' συνεδρίῳ τῆς ἱατρικῆς τῶν Παρισίων.

Δαμδέργης Ἰωάννης Μ. Λογογράφος, γενν. τῷ 1860 ἐν Ἡρακλείῳ τῆς Κρήτης. Σπουδάζας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῶν Ἀθηνῶν τα νομικὰ ἐτάρπη εἶτα ἀπὸ τοῦ 1882 πρὸς τὴν δημοσιογραφίαν, ἐξέδωκε καὶ διηύθυνε δὲ 1887—1892 τὸ περιοδικὸν «Ἑβδομάς», ἐπὶ σίνα χρόνον τὴν «Ῥοσημερίδα τῶν Σιζιγητῶν» καὶ νῦν τὰ «Πάτρια». Τὰ πλείστα ἔργα του, μελέτας πολιτικὰς, φιλολογικὰς καὶ κοινωνιολογικὰς, διηγήματα, πρὸς δὲ ποιήματα ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Ἰ. Μαράνος, ἐδημοσίευσεν ἐν

περιοδικοῖς καὶ ἐφημερίσιν, κυρίως ἐν τῇ «Ἑβδομάδι» (1884—92). Ἐν ἰδίῳ δὲ βιβλίῳ ἐξέδωκε διηγήματα ὑπὸ τὸν τίτλον «Οἱ Κρητὲς μου» (1898), πρὸς δὲ συνέγραψε Πολιτικὴν ἱστορίαν τῆς Κρήτης κατὰ τὴν τελευταίαν πεντηκονταετίαν. Τῷ 1896—διετέλεσε μέλος τῆς Κρητικῆς Ἀντιπροσωπείας καὶ κατόπιν τῆς τελευταίας Κεντρικῆς ἐπὶ τῶν Κρητῶν ἐπιτροπῆς. Ὑπῆρξε δ' εἰς τῶν ἰδρυτῶν τῆς Χριστιαν. ἀρχαίου. ἑταιρείας, τῆς Κρητικῆς ἀδελφότητος καὶ τῆς Ἑταιρείας τῆς ὑπὲρ τῶν πατριῶν ἀμύνης, τῆς ἐκδιδοῦσης τὰ «Πάτρια».

* **Δάμζα.** Χωρ. τοῦ δήμου Πηνειῶν (Ἠλείας), ἔχον 229 κατ. (1896).

Δαμιράλης Μιχαήλ Ν. Δόκιμος Ἕλλην γενν. ἐν Νάξῳ τῷ 1852. Ὑπῆρξεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ὑπάλληλος τῆς Ἑθνικῆς τραπέζης, συγχρόνως δὲ κατεψύετο μετὰ ἑλῶν εἰς τὴν ἀγγλικὴν φιλολογίαν καὶ ἰδίως εἰς τὰ ἔργα τοῦ Σαίξπηρ, οὗ μετέφρασε τὰς τραγωδίας Ἰούλιος Καίσαρ, Κοριολανός, Ἀντώνιος καὶ Κλεοπάτρα, Χάμλετ, καὶ τὴν κωμῶδιαν Ὅπως ἀγαπᾷς. Τούτων τὰ πλείστα ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ περιοδικῷ Παρνασσός, εἶτα δὲ καὶ ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ, τελευταίως ὁ Χάμλετ ἐν τῇ Βιβλ. Μαρασλῇ (1900) μετ' ἰδίας μελέτης περὶ Σαίξπηρ.

* **Δαμουλιανᾶτα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀνωγητῶν τῆς Κεραικῆς, μετὰ 699 κατ. (1896).

Δαμουφὼν. Ἕλλην γλύπτης Μεσσηνίος, ὅστις ἐκόσμησε τὸν ναὸν τῆς Δεσποίνης ἐν Λυκοσούρᾳ δια κολλοστικῶν ἀγαλμάτων τῆς Δήμητρος, Κέρης, Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Τιτάνοιο Ἀνύτου. Ἐπιστεῖναι τεῶς ὅτι ἔκτισε κατὰ τὸν Δ' π.Χ. αἰῶνα, ἀλλ' ἐκ τῆς τεχνολογίας τῶν εὐρεθέντων κατὰ τὰς τῷ 1889 ἀνασκαφῶν τῆς Λυκοσούρας ἀνωτέρω ἀγαλμάτων εἰκάζεται ὅτι ἦν τεχνίτης τοῦ Δ' π.Χ. αἰῶνος. Εἰς τὸν Δ. αποδίδεται καὶ ἡ ἐπίσκηψις τοῦ χρυσελεσίου τίνου Διὸς τοῦ Φειδίου ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Δαναΐδαι. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκὸς γενείας τῶν Σμυλιακῶν, οὗ τὸ πρῶτον εἶδος Δ. ἡ κ. ο. ρ. μ. β. ω. τ. ἡ καλλιεργάζεται ἐν τοῖς κήποις πρὸς διακόσμησιν τῶν συκίων μερῶν.

Δαναΐδος ῥίζα. Ὡς περιέχουσα δαναΐνην δίδεται εἰς ἀφέψημα ὡς φάρμακον τονωτικὸν καὶ ἀντιπεριοδικόν. [P.N.B.]

Δαναΐνη (Φαρμ.) Dannaïne. Δραστηρὴν στοιχείον ἐξαγορευμὸν ἐκ τῆς ῥίζης Δαναΐδος.

Δανακός. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀπειρανθίας (Νάξου), ἔχον 163 κατ. (1890).

Δαναπούρ (ἀγγλ. Dhanapore). Πόλις τοῦ διαμερισματος Πάτνας ἐν τῇ Ἰνδοῦ

ταν. Βεγγάλη, μετά 44,419 κατ. (1891).

Δάνδολοι. Εὐγενὴς οἶκος τῆς Βενετίας, οὗ τὸ πρῶτον γνωστὸν μέλος ὑπῆρξεν εἰς τῶν 12 ἐκλεξάντων τὸν πρῶτον δούκα τῆς Βενετίας (697), καὶ ἐξ οὗ προήλθον ἐν ὅλῳ ἡ δοῦκες καὶ μεταξύ τούτων ὁ διαπρεπέστατος πάντων. Ἐρρίκος Δάνδολος, γενν. τῇ 1108. Οὗτος προαχθεὶς ταχέως εἰς ὑψηλοτάτας θέσεις, ἐστάλη τῇ 1173 πρεσβευτὴς πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Μανουὴλ Α' τοῦ Βυζαντίου καὶ ἐτυφλώθη ὑπὸ τούτου. Τῇ 1 Ἰαν. 1192 ἐκλεχθεὶς δούξ τῆς δημοκρατίας, ἰδρύσας τὴν ἐπιβλητικὴν ἐν τῇ Ἀνατολῇ θέσιν αὐτοῦ. Ἐκδιώξας τοὺς Γενουάτους ἐξ Ἰστρίας, κατώρθωσε νὰ λάβῃ εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ τὴν διοίκησιν τῆς Δ' σταυροφορίας. Αὐτὸς ἀρχηγὸς ὢν τοῦ στόλου ἐκυρίευσεν μετὰ τῶν σταυροφόρων τὴν Δαλματίαν, ἥτις ἠνῶθη μετὰ τῆς Βενετίας, εἰτα δὲ πείσας αὐτοὺς νὰ μὴ διευθυνθῶσιν ἀμέσως εἰς Παλαιστίνην, ἀλλὰ πρῶτον εἰς Κων/πολιν, προσέβαλε μετ' αὐτῶν τὴν πῆλιν, ἥτις μετὰ διαφόρους πραγματεύσεις ἐάλω τῇ 13 Ἀπριλίου 1204. Ἐκ τῆς πλουσιωτάτης λαΐας ὁ Δ. πλείστα κειμήλια τῆς τέχνης, ἐν εἰς καὶ τοὺς ἄπλους καὶ τὰς θύρας τῆς Ἀγ. Σοφίας, τὸν σήμερον ἀκόμη θαυμαζόμενον κόσμον τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀγ. Μάρκου, ἐπευφάν εἰς Βενετίαν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσανσαν διανομὴν τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους ἡ Βενετία ἔλαβεν ὡς κτήσας ἀνεξαρτήτους τῆς νῆας αὐτοκρατορίας τὴν Νίκιαν, Ἡράκλειαν, Νικομήδειαν, Ραιδεστόν, Καλλιπόλιν, συνοικίαν τινὰ τῆς Κων/πόλεως, τὰ παράλια τῆς Πελοποννήτου καὶ πολυαριθμοὺς νήσους ἀπὸ τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους μέχρι τοῦ Ἑλληνισποῦ, εἰς αὐτὰ δὲ εἰτα προσετέθη δι' ἀγορᾶς ἡ Κρήτη. Οὕτως ἡ Βενετία ἐκτῆσται πλὴν τῆς ἐν Πελοποννήσῳ μεταξουργίας καὶ τὴν κυριωτάτην ἐμπορικὴν δὲν τοῦ μετὰ τὴν Εὐρώπης καὶ Ἀσίας ἐμπορίου καὶ πραγματικῶς τὴν πρῶτην πολιτικὴν θέσιν ἐν τῇ Ἀνατολῇ, εἰ καὶ κατ' ὄνομα αὕτη ὀνόμαζε τῇ Λατινικῇ αὐτοκρατορίᾳ. Ὁ Δ. ἐπιχειρήσας ἀκόμη ἀτυχῇ ἐκστρατείαν εἰς Ῥωμυλίαν, ἀπέθανε τῇ 14 Ἰουνίου ἐν Κων/πόλει, τὸν δὲ τάραν αὐτοῦ ἐν τῇ Ἀγ. Σοφίᾳ κατέστρεψαν οἱ Τούρκοι τῇ 1453. — Πλὴν αὐτοῦ ὑπῆρξαν δούκες ἐκ τοῦ οἴκου τούτου ὁ Ἰωάννης 1279—1289, Φραγκίσκος 1328—1339 καὶ Ἀνδρέας 1343—1354. Οὗτος γενν. 1310 καταπολέμει τὸ κατ' ἀρχὰς τοὺς Τούρκους τοὺς ἀπειλοῦντας τὰς βενετικὰς κτήσεις, εἰτα ὅμως λαβὼν παρ' αὐτῶν εὐνοίους ὄρους διὰ τὸ ἐμπόριον τῆς δημοκρατίας, συνεβίβασθη. Ἐπανάστασιν τῆς Ζάρας ὑποστηριζομένην ὑπὸ τῶν Οὐγγρων κατέβαλεν, ἀλλὰ τῇ

1348 τῆς Βενετίας παθούσης τὰ πάνδεινα ἐκ πανώλους καὶ σεισμῶν, οἱ Γενουῆται οἱ συναγωνιζόμενοι πρὸς τοὺς Βενετοὺς ἐν τῷ ἐμπορίῳ τοῦ Εὐξείνου πόντου προέβησαν εἰς ταιαύτην τολμὴν, ὥστε κατέλαβον ἐκεῖ βενετικὰ πλοῖα. Τότε ὁ Δ. κλείσας συμμαχίαν μετὰ τοῦ Βυζαντίου καὶ τῆς Σικελίας κατέστρεψε τὸν γενουατικὸν στόλον ἐν Κάλγιαρι (Καλάριδι) τῆς Σαρδινίας. Πλὴν ἄλλων ἐφρόντιζε καὶ περὶ τὴν συλλογὴν σπουδαίων ἐγγράφων τῆς δημοκρατίας. Ἀπέθανε δὲ τῇ 7 Ὀκτ. 1354.

Δανία. Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1901 τὸ ἐμβαδὸν τοῦ κυρίου βασιλείου ἀνέρχεται εἰς 39,780 τ.χμ. μετὰ 2,464,770 κατ., τῶν δὲ ἄλλων ἀνηκουσῶν εἰς αὐτὸ χωρῶν καὶ ἀποικιῶν εἰς 198,195 τ.χμ. μετὰ 114,229 κατ. Ὁ προϋπολογισμὸς 1901—2 ἀνέγραπεν ἔσοδα μὲν 74.6 ἑκατομμ. κορωνῶν, ἔξοδα δὲ 72.7 ἑκατομμ. Τὸ δημόσιον χρέος ἀνῆρχετο εἰς 207,419,912 κορωνὰς. Τῇ 1^{ης} Σεπτεμβρίου 1898 ἀπέθανεν ἡ βασίλισσα τῆς Δ. Λουΐζα, μήτηρ τοῦ βασιλέως τῆς Ἑλλάδος Γεωργίου Α'.

Δανίας. Ἀνδρέας. Φιλέλλην ἐκ Γενουῆς, ἐλθὼν ἐξ ἀρχῆς τοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν Ἑλλάδα, πεσὼν δὲ ὡς ἀρχηγὸς τῶν ἐν Πέτα καταστραφέντων τῇ 4 Ἰουλίου 1822 ἀλλοδαπῶν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐβόλοντο. Τῇ 1821 παρευρέθη εἰς τὴν πολιορκίαν τοῦ Ναυπλίου, πείσας δὲ τοὺς συμπολεμιστοὺς νὰ πειραθῶσι τῆς ἀλώσεως δι' ἐφόδου, ἐπολέμησε γενναϊότατα, ἀλλ' ἡ ἀπέπειρα ἀπέτυχεν. Ὦν γένει δὲ διακρινόμενος διὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν μέχρις ἀκρίσιας προβαίνουσιν τολμὴν καὶ θερμότητα τοῦ χαρακτῆρός του, μεγάλως συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀποτυχίαν τῆς εἰς Ἠπειρὸν ἐκστρατείας ἐκείνης τοῦ Μαυροκορδάτου διότι ὅτε οὗτος, ἡγούμενος τῶν τακτικῶν, τῶν φιλελλήνων καὶ ἱκανῶν ὀπλαρχηγῶν, διέβη τὴν Μοκρινόρην καὶ ἐστρατοπέδευσεν εἰς Κομπότι καὶ Πέτα, ὁ Δ. μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ἦρχετο περιπλανώμενος ἀσκόπως ἀνὰ τὰ περὶ χωρία, παρὰ τὰς συμβούλας καὶ τὰς ἐπιταγὰς τοῦ τε Μαυροκορδάτου καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν ἐπιτελῶν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ Νορμάννου, καὶ ζητῶν νὰ συγχρουθῇ ὁπωσδήποτε καὶ ἀπουδῇποτε πρὸς τοὺς Τούρκους ἐπανελθὼν δὲ ὅτε οὗτοι ἐξεστράτευσαν κατὰ τῶν ἐν Πέτα, κατέλαβε μετὰ τῶν ὁπαδῶν του, τῶν Ἑπτανήσιων καὶ τῶν τακτικῶν, τὴν ἐμπροσθεν τοῦ χωρίου σείραν τῶν βουνῶν, τὴν καὶ ἐπικινδυνότεραν, ἀμείλῃσας συγχρόνως ἐντελῶς νὰ λάβῃ καὶ εἰσδῇποτε προύλαξιν δι' ὀχυρωμάτων κλπ., ὡς συνεβόλιζετο, καὶ εἰπὼν μάλιστα ἀγερῶχος πρὸς τοὺς παραινούντας αὐτὸν νὰ σωφρονῇ Ἑλληνας ὅτι «ὄχυ-

ρώματα ἡμεῖς ἔχομεν τὰ στήθη μας· μὴ δυνήθεις ὅμως κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον νὰ ἀντιστῇ εἰς τὴν ἔξοδον τῶν πολυαριθμῶν ἐχθρῶν, ὧν ὡν περιεκυκλώθη, κατ' ἄλλους μὲν ἕνεκα τυχαίου τινὸς περιστάσεως, κατ' ἄλλους δὲ ἕνεκα προδοσίας τοῦ ἡπειρώτου ὀπλαρχηγοῦ Γῶγου Μπακίλα, ἀποῦ ἐπολέμησε γενναίως ἐπὶ πολὺ ἐσχημάτισε τέλος διὰ τοῦ σώματός του σχῆμα πυργεῖδές (bataillon carré) καὶ ἐπέσεν ἐνδεδύας, ὡς καὶ τὰ δύο τρίτα τῶν περὶ αὐτὸν φιλελλήνων.

Αναήλ στήλη. Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Ααντροκαστώ νῆσοι (D'Entrecasteaux). Νῆσοι τῆς Ωκεανίας κείμεναι ΝΑ. τῆς Νέας Γουίνεας, ἔχουσιν ἐν ὅλῳ ἐμβ. 3145 τγμ. καὶ ἀνέχουσιν ὅπε τοῦ 1885 εἰς τὴν Μεγάλῃν Βρετανίαν.

* **Δάντσι** (Danzig). Ἡ πρωτεύουσα αὐτῆς νομοῦ τῆς Πρωσίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Δυτικῇ Πρωσίᾳ, εἶχε τῷ 1900 κατ. 140,539, ὁ δὲ νομὸς 665,715.

* **Δάξ** (Dax). Πόλις τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Λάντ, μετὰ 10,240 κατ.

* **Δαουκλή**. Χωρίον τοῦ δήμου Συνιάδος (Δομοκοῦ), ἔχον 282 κατ. τῷ 1896.

Δάουν (Down). Ἡ ἀνατολικωτάτη κορυφὴ τῆς ἱρλανδικῆς ἐπαρχ. Οὐλστερ, διήκονσα Ἀ μέχρι τῆς ἱρλανδικῆς θαλάσσης, ἦτις διὰ τοῦ κόλπου Στρώγγφορνδ εἰσδύει βαθύτατα εἰς τὴν γῶραν. Τὸ πλεῖστον αὐτῆς εἶναι εὐφορώτατον, λοσθῶδες, μόνον δ' ἐν τῷ ΝΔ ὑψοῦται ἡ ὄρεσις τῶν Μῶρν (860 μ.). Ἐκτὸς τῆς γεωργίας ἀκμάζει ἡ κτηνοτροφία (πρόβατα), ἡ ἀλιεία κλ. Ἔχει ἐμβ. 2,478 τγμ. καὶ 289,335 κατ. (1901). Πρωτεύουσα εἶναι τὸ Δαουνπάτρις (3,132 κατ.).

* **Δάρα**. 1) Χωρ. τοῦ δήμου Τροϊζήνος, ἔχον 182 κατ. — 2) Πρωτ. τοῦ δήμου Νάσων τῆς Μαντινείας, ἔχουσα 1,057 κατ. — 3) Χωρ. τοῦ δήμου Τριπύλης (Τριφυλίας) μετὰ 107 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Πηγυείων (Πλείας) μετὰ 88 κατ. — 5) Χωρίον τοῦ δήμου Βουρράδος (Πυλίας), ἔχον μετὰ τοῦ πλησ. χωρ. Πλάτανου 316 κατ. τῷ 1896.

* **Δαραμπάδος**. Χωρ. τοῦ δήμου Παρταίας (Ψήνου), ἔχον 124 κατ. τῷ 1896.

Δαρβήγγα (Darbhanga). Πρωτεύουσα δι' μαρίματος ἐν τῇ Ἰνδοβρεταν. διαίρεσει Πόλις (ἔχοντος ἐμβ. 9,492 τγμ.), κειμένη ἐπὶ τοῦ Μικροῦ Βαγνάτῃ ἐν μέσῳ εὐφορώτατης ἀλλὰ καὶ λίαν ὑγρᾶς γῶρας. Ἔχει 65,990 κατ. (1901) καὶ διατηρεῖ πλὴν τῆς ἀκμαίας γεωργίας σπουδαῖον ἐμπόριον.

Δάρδαρις Δημήτριος Ν. Λόγος Ἑλλήν, γενν. ἐν Κλεισούρᾳ τῆς Μακεδονίας τῇ 13 Αὐγ. 1757 καὶ ἀποθανὼν ἐν Βιέννῃ τῇ 21 Φεβρουαρ. 1823. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ Νικόλαος μετοικήσας χάριν ἐμπορίας εἰς Οὐγγαρίαν παρέλαβεν αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν του. ἐξ ὧν γνωστότερος ἦτο μετὰ τὸν Δημήτριον ὁ Πέτρος, εἰς τὴν Πέστην· τὰ Ἑλληνικὰ ὑπερον ἐξέμαθεν ὁ Δημήτριος ἐν Βουκουρεστίῳ. Οὗτος ἐν τοῖς κατοπιν. μεταβάς εἰς Ἀλλὴν ἐσπούδαζε τὴν φιλοσοφίαν ἐπὶ τετραετίαν καὶ ὑπερον ἐδίδαξεν ἐπὶ τινα τὴν Ἑλλην. ἐν Σεμλίῳ. Κατόπιν δὲ διέτριβεν ἐν Βιέννῃ, ἔθνα ἐγκρατέστατος ὢν τῆς Γερμανικῆς καὶ Γαλλικῆς καὶ πολυγραφώτατος συνέγραψεν ἡ καὶ μετέφρασεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν πολυαριθμὰ βιβλία τυπωθέντα δαπάνῃ τῶν ἐκεῖ ἐμπορευομένων ἀδελφῶν αὐτοῦ, ὧν βιβλίων τὴν ἀπαρίθμησιν ἰδὲ ἐν τῇ Νεοελληνικῇ Φιλολογίᾳ τοῦ Κ. Ν. Σάβα σελ. 564 καὶ ἐν Προσθήκαις καὶ Διορθώσεσιν εἰς Σάβαν τοῦ Ἀνδρονίκου Δημητραπετοῦ σελ. 97. Ὁ ἀνω μνημονευθεὶς ὁδολογὴ Πέτρος ὁ ἐπιζήσας τῷ Δημητρίῳ καὶ ἐπιλεγόμενος Πεντάδας μετέφρασεν ἐκ τῆς Γερμανικῆς τὸν Δάφνιν τοῦ S. Gessner (ἐν Βιέννῃ 1821) καὶ ἐξέδωκε δύο ἐκ τῶν ἐργῶν τοῦ Δημητρίου ἦτοι τὴν Πρωτοπυρίαν ἑλληνικὴν (αὐτ. 1828) καὶ τὴν Ἀπλοελληνικὴν ἐγκυκλοπαιδεῖαν (αὐτ. 1829).

Δαρδέζα. Χωρ. τοῦ δήμου Θεοκλήων τῆς Ἀττικῆς, ἔχον 342 κατ. (1896).

* **Δάρδιζα**. Χωρ. τοῦ δήμου Ὀλυππίων (Ἡλείας), ἔχον 279 κατ. τῷ 1896.

Δαρδεσσαλαμ. Ἐπίνειον καὶ σπουδαῖον κέντρον τῆς ἐμπορίας ἐπὶ τῆς ἀνατολ. παραλίας τῆς Ἀφρικῆς, κείμενον πρὸς 6°48' Νοτίου πλάτους καὶ ἔχον περ. 1° γιλ. κατ. Ἀλλοτε ἀνήκον εἰς τὸν σουλτάνον τῆς Ζανζιβάρης εἶναι νῦν πρωτεύουσα τῆς Γερμανικῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς.

* **Δαρδεσχέιγ**, γράς Δαρτζέιγ λιγν (ἀγγλ. Darjeeling). Διαμέρισμα τῆς Ἰνδοβρεταν. τοποτηρηταίας Βεγγάλης ἔχον ἐμβ. 3015 τγμ. καὶ 223,314 κατ. (1891). Ἡ πόλις Δ. ἡρῆμαι τότε 14,145 κατ. κατεστράφη δὲ τῷ 1899 ὑπὸ φθορᾷ τοῦ ρῶνος καὶ καταπτώσεως βράχων.

Δαρείον ἀγγεῖον καλεῖται μίνα ἀγγεῖον τοῦ 300 π. Χ. (κατὰ πρόσχημα) εἰκονίζον δι' ἐρυθρῶν μορφῶν ἐπὶ μέλανος ἐδάφους τὴν ἐκστρατείαν τοῦ Δαρείου κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἀνακαλυφθὲν ἐν τῇ Κότῳ Ἰταλίας καὶ ἀποκαίμενον ἐν τῷ Ἐθν. μουσεῖῳ τῆς Νεαπόλεως. Ἀπεικονίσθη ἐν Monumenti IX πίν. 50—51.

Δαρελγέδα ἡ Κασαβλάνκα. Ἐπίνειον τοῦ Μαρράκου, ἔχον 24—25 γιλ.

καὶ σπουδαιότατον ἐμπόριον, κυρίως καὶ μετὰ τῆς Εὐρώπης.

Δαριένης πόλις καλεῖται μέρος τῆς θαλάσσης τῶν Ἀντιλλῶν ἐν Κολομβία τῆς Κεντρ. Ἀμερικῆς Δ. ἰσομὸς δὲ τὸ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ κόλπου τοῦ Παναμᾶ στενότερον μέρος τῆς Κολομβίας, ὅπερ ἐπὶ πλὴν χρόνον ἐθεωρεῖτο ὡς κατελληστότατον πρὸς κατασκευὴν διώρυγος μεταξὺ τοῦ Ἀτλαντικοῦ καὶ τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανῶ.

Δαριμάρι. Χωρ. τοῦ δήμου Πλατῶν τῆς επαρχ. Θηβῶν, μετὰ 257 κατ. τῷ 1896.

Δάρλιγγ (Darling). Ποταμὸς τῆς Αὐστραλίας (ἐν τῇ Νέᾳ Νοτίᾳ Οὐαλλίᾳ), ἀποτελούμενος κυρίως ἀπὸ τῶν Μαν "Ιντυρ καὶ Βέρουον καὶ ἔχων μέγιστον παραπόταμον τὸν Οὐαρήγον. Μετὰ ροὴν 2,449 χμ. ἐκβάλλει, διχασθεὶς εἰς 2 βραχίονας, εἰς τὸν Μορραϊ.

Δάρλιγκτον (Darlington). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητείας Δουρχαμ, μετὰ 38,060 κατ. τῷ 1891.

Δαρλεγκτονία (Βοτ.). Γένος Σαρρακινιδῶν ἔχον πρότυπον εἶδος Δ. τὴν καλίσσιν κὴν τὴν εὐομένην ἐπὶ τῶν Βραχυδῶν Ὁρέων τῆς Ἀμερικῆς καὶ καταλεγμένην μεταξὺ τῶν σαρκωδῶν ἢ ἐντομοφύτων, διότι τὰ ἐν σχήματι κέρατος φύλλα αὐτῆς περιέχουσιν ἐκχυρμα ρυσσὸν εἰς ὃ ἐμπίπτουσι τὰ ἐντομα προσελκυσμένα ὑπὲρ τῆς λαμπρότητος τῶν χρωμάτων τοῦ διτχιδοῦς ὡς οὐρά ἰχθύος ἐξαρκήματος κατὰ τὸ ἀντίμα τῶν κερατομόρφων φύλλων.

Δαρμπάτοθα (σλαβ. Δόρβα—τόβα). Μία τῶν ἐκατὸν πηγῶν τῆς λίμνης τῶν Ἰωαννίνων ὑπὸ τὸ ὄρος Μισσκέλ, ἐξ ἧς οἱ Ἰωαννῖται καὶ οἱ κάτοικοι τῶν περὶ τὴν χωρίων ὑδρεύονται ψυχρότατον ὕδωρ.

Δάρμστατ (Darmstadt). Πρωτ. τοῦ Μεγαλοδουκάτου Έσσης, μετὰ 72,381 κατ. τῷ 1900.

Δαρφώρ. Καταβλήθέντων τῶν Μαχθιστῶν (1899) τὸ Δ. ὑπετάγη πάλιν εἰς τὴν ἀγγλοαίγυπτιακὴν διοίκησιν τοῦ Σουδᾶν.

Δασκιδιό. Χωρίον τοῦ δήμου Θορικίων τῆς Ἀττικῆς, ἔχον 191 κατ. καὶ μετὰ τοῦ ὅρμου 195 (1896).

Δασούρορ. Εἰκόνα τούτου βλ. ἐν πιν. Μαρσιποφώρα ἀρ. 3.

Δαυγάτα. Χωρ. τοῦ δήμου Δελφινίων Κρανίας, ἔχον 594 κατ. (1896)

Δαύλια. Πρωτ. τοῦ δήμου Χαϊρωνείας τῆς Βοιωτίας, ἔχουσα 1752 κατ. τῷ 1896.

Δαφναῖς. Βλ. Δαφνές.

Δαφνέδες. Χωρίον τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Αὐδανιτῶν τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου (Ρεθύμνης), μετὰ 210 κατ.

Δαφνές. Χωρ. τῆς Κρήτης καὶ πρωτεύουσα τοῦ ὁμωνύμου δήμου ἐν τῇ ἐπαρχ. Τεμένους (Ήρακλείου), ἔχον 950 κατ. Ὁ δῆμος ἀποτελεῖται ἐξ 22 χωρίων, ἐξ ὧν πλὴν τῆς πρωτεύουσας τὰ κυριώτερα εἶναι: Βενεράττο καὶ Κανλί-Καστέλλι, καὶ ἐκ τῆς γυναικείας μονῆς Παζιατῆς, ἔχει δ' ἐν ὅλῳ 2,486 κατ.

Δάφνη. Χωρ. τοῦ δήμου Ναυπάκτου, μετὰ 168 κατ. (1896).

Δαφνησίον. ὄρθ. Δαφνίουσίῳ ν. δ. τῆς Λοκρίδος, εἶχε τῷ 1896 κ. 2,538.

Δαφνί. Χωρ. τοῦ δήμου Κροκεῶν (Λακεδαιμόνος), ἔχον 804 κατ. (1896).

Δαφνίας (Ζωολ.). Γένος σμικρῶν Μαλακίων τῶν γλυκέων ὑδάτων, ἀποτελοῦν τὸν συνηθέστερον τύπον τῶν Κλαδοκέρων. Κινεῦνται δι' ἀλμάτων ἐν τῷ ὕδατι, ἐξ οὗ ἐκλήθησαν καὶ ὕδροφύλλα, καλλιεργοῦνται δὲ καὶ πολλαπλασιάζονται ὅπως χρησιμεύουσιν εἰς τροφήν τῶν ἐν αἰμακωτῇ διατρεφεμένων σαρκωδῶν ἰχθύων. Ἐντὸς τοῦ σώματος αὐτῶν εὐρέθη καὶ εἶδος τι παρασίτου βακτηριδίου ἐρυθροῦ.

Δαφνικὸν ἔστι λαυροστέφανον καὶ λαυρικὸν ὄξυ. Ὁξύ μονοβασικὸν περιεχόμενον ἐν τῷ ἐλαίῳ τῶν καρπῶν τῆς δάφνης καὶ ἐν τῷ κοκοβουτύρῳ. Ἐξάγεται διὰ σαπωνοποιήσεως καὶ ἀποκρυσταλλώσεως καὶ παρίσταται ὡς λευκαὶ βελόναι, ἀδιάλυτοι ἐν ὕδ., διαλυταὶ ἐν αἰνόπν. καὶ αἰθέρι, τηκόμεναι εἰς 43° καὶ ζέουσαι εἰς 220°. Ἐν τῷ ἐμπορίῳ χρησιμοποιεῖται πρὸς παρασκευὴν τεχνητῶν δαφνελαιῶν. [P.N.B.]

Δαφνίνη (Χημ.). Γλυκομυτογόνον ἀναζωοτοῦχον ὑπάρχον ἐν τῷ φλοιῷ Δάφνης τῆς ἀλπείας, ἐξαγόμενον δ' ἐκ τοῦ οἰνονευματικοῦ ἐνχυλίσματος τῆς Daphne Mezereum τοῦ ἐν ἱατρικῇ χρήτει ὄντος ὑπὸ μερφὴν κρυστάλλων πρισματικῶν. ἄχρων, στιλπνῶν, τηκνέμων εἰς 200°, ζεύσεως πικροστόφου, διαλυτῶν ἐν θερμῷ ὕδ. καὶ αἰνόπν. καὶ ἐν ἀλκαλίᾳ μετὰ κίτρινῆς χροίας. Τὸ πυκνὸν ὑδρὸς διάλυμα κυννύεται δι' ὑπεργλωριούχου σιδήρου. Ζεσμένη μετ' ἀραιῶν ὀξέων ἢ καὶ τῇ ἐπιδράσει γαλακτοματίνης ἢ ἀφραζύθου μεταπίπτει εἰς ζυμώσεως ἐπιδεκτικὸν σάκχαρον καὶ εἰς δαφνίνη τὴν ἢ ἥτις εἶναι σῶμα κρυσταλλινὸν ὑπὸ μορφήν στιλπνῶν κίτρινων πρισμάτων. [P.N.B.]

Δαφνίον. Περί τῆς μονῆς Δαφνίου πρὸ νῦν Γ. Λαμπάκη Ἡ μονὴ Δ. μετὰ τὰς ἐπισκευὰς (Ἰ.Α.Β. 1899) καὶ G. Millet, Le monastère de Daphni (ἐν Παρίσι. 1900),

περί αὐ βλ. καὶ Κ. Κωνσταντόπουλον ἐν Ἑρμηνείᾳ τ. Α' (1900 σ. 377 κέ).

Δαφνοκερασίνη καλεῖται ἡ ἀμυρ-
ρος ἀμυγδαλίνη.

Δαφνῶν. Χωρίον τῆς νήσου Χίου ἀνή-
κον εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μαστιχοχωρίων καὶ
κεῖμενον παρα τὰς ἀνατολ. ὑψορείας τοῦ
ὄρους ἐρ' αὐ ὑψοῦται ἡ περιωνυμὸς Νέα
Μονὴ ἢ Ἰβρυθεῖσα ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ
Μονομάχου. ἔχει κατ. 170.

Δαφνῶντας. Χωρ. τοῦ δήμου Μεσ-
σαπίων (Χαλκίδος), ἔχον 129 κ. τῷ 1896.

* **Δαχαλία.** Ἐπαρχία τῆς Κάτω Αἰ-
γύπτου, ἔχουσα ἐμβ. 2,411 τεχμ. καλλιερ-
γησίμου γῆς καὶ 736,708 κατ. (1897).

* **Δάχλεκ.** Τὸ πολύνησον τοῦτο ἀνήκει
νῦν εἰς τὴν Ἰταλίαν.

Δαχομένη. Ἡ χώρα αὕτη τῆς Αὐ-
τικῆς Ἀφρικῆς τανὺν ἀποτελεῖ γαλλικὴν
ἀποικίαν, ἔχουσαν ἐμβ. περ. 369 χιλ. τεχμ.
μετὰ 600 χιλ. κατ. Οἱ ἡγεμονες τῆς Δ.,
ὧν τελευταῖος ὑπῆρξεν ὁ Βεγανζίνος, ἀπό-
λυτοι τύραννοι καὶ τρομέω κρατοῦντες τῶν
ὑπηκόων, διετήρουν τακτικὸν στρατὸν 10
χιλ. ἀνδρῶν καὶ 1500 ἀμαζόνων· ἀρ' ἐτέ-
ρουν προστατεύοντας τὴν χώραν κλιματὸς
λίαν νοσηροῦ, ἡ Δ. ἐθεωρεῖτο ὡς ἀπροσ-
βλήτης. Ἐν ταῦτοις ἐπειδὴ οἱ ὄροι συμ-
βάσεως κλειθείσης μεταξὺ Δ. καὶ Γαλ-
λίας τῷ 1890 δὲν ἐτήρουντο, γαλλικὸς
στρατὴς ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ στρατηγεῦ
Dodd's εἰσέβαλε τῷ 1892 καὶ ἐντὸς 3 μη-
νῶν ἐκυρίευσεν τὴν χώραν. Ἀρσὺ δὲ ὑπε-
τάγη τέλος τῷ 1894 ὁ Βεγανζίν, ἡ Δ.
ἐγένετο γαλλικὴ ἀποικία, μετὰ πρωτευού-
σης τοῦ Πορτονόβου.

* **Δέφρετσιν** (Debreetsin). Πόλις τῆς
Οὐγγαρίας, ἐν τῷ κομιτάτῳ τῶν Χαϊδού-
κων, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 72,588.

Δεγαλέτα. Χωρ. τοῦ δήμου Αἰνῶ
τῆς Κεφαλληνίας, ἔχον 632 κατ. τῷ 1896.

* **Δεγλές.** Χωρ. τοῦ δήμου Πέτρας τῆς
Βιτωτίας, μετὰ 190 κατ. τῷ 1896.

Δεδέμπεη. Χωρ. τοῦ δήμου Λυκο-
σούρας, ἔχον 614 κατ. τῷ 1896.

* **Δεδέγραννη.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀρ-
μενίων (Λαρίσης), μετὰ 233 κατ. (1896).

* **Δελινάτα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Δελιη-
νιτῶν (Κραναιάς) ἐν Κεφαλληνίᾳ, ἔχουσα
1,968 κατ. τῷ 1896.

* **Δελιννητῶν** δὴμος τῆς Κεφαλλη-
νίας. ἔχει τῷ 1896 κατ. 3,500.

Δεισδαίμωνία. Ἡ λέξις σημαίνει
κυρίως τὴν περὶ τοὺς θεοὺς εὐσεβείαν, ἐνω-
ρίς ὅμως μετέπεσεν εἰς τὴν σημασίαν τοῦ
παραλόγου φθόβου τοῦ θεοῦ, τῆς πρὸς τὸ
δαίμονιον δειλίας, κατὰ τὸν Θεόφραστον.

Ὁ δεισδαίμων πιστεύων ὅτι ἐμμένει στερ-
ρῶς εἰς τὰ παραγγέλματα τῆς ἰδίας θρη-
σκείας, ἐκτελεῖ πράξεις ὅλως ἀσχετοὺς
πρὸς ταύτην, αἵτινες ἢ εἶναι κατάλοιπα
δυσδιάγνωστα παλαιότερας θρησκείας ἢ
προέρχονται ἐκ χυδαίων καὶ πεπλανημέ-
νων ἰδεῶν περὶ τῆς σχέσεως τοῦ ἀνθρώπου
πρὸς τὸ θεῖον ἢ πρὸς τὴν φύσιν. Ὅθεν ἐν
ταῖς πράξεσι τῶν δεισδαίμωνων διακρίνο-
μεν ἰχνη ἀρχαιοτέρης λατρείας, ἀσχετοὺς
πρὸς τὸ θρησκευμα ὅπερ πρεσβεύει, δια-
τηρηθέντα κατὰ τὸν ὑπὸ τῶν ἐθνολόγων
κληθέντα νόμον τῆς ἐπιδιώσεως (survive-
nance)· πρὸς δὲ ταῦτοις τὴν πρακτικὴν
ἐφαρμογὴν τῶν περὶ τῆς φύσεως καὶ τοῦ
θεοῦ ἐσφαλμένων ἐννοιῶν Αἰ εἰς τὴν τε-
λευταίαν κατηγορίαν ὑπαγόμεναι δεισδαί-
μονες πράξεις εἶναι κοιναὶ εἰς πολλοὺς
λαοὺς, αἵτινες ἢ θεωροῦσι τὰ φυσικὰ φαι-
νόμενα ὡς παραγγέλματα τῶν τυχῶν τοῦ
ἀνθρώπου (δισσημίας, κληθόνες, ἀστρολο-
γία), ἢ ἐλαττωμένους ὡς ἔχοντα συνάφην
πρὸς τὰς ἀνθρωπίνους πράξεις φαινόμενα
ἢ γεγονότα παντελῶς ἀγνοῦντα πρὸς ταῦτας
(ζωομαγία, σπλαγγισμοσκοπία, ὁμοπλατοσκο-
πία, κληρομαντεία, χαρτομαντεία κλπ.),
ἢ πιστεύουσιν ὅτι ὁ ἀνθρώπος δι' ἐνεργειῶν
τινῶν μυστηριωδῶν δύναται κατὰ βούλη-
σιν νὰ κανονίσῃ τὴν δῆθεν ἐπὶ ἡρέαν ὑπερ-
φυσικῶν δυνάμεων καὶ νὰ μεταβάλῃ τοὺς
φυσικοὺς νόμους (ἐπωδαί, γοητεία, μαγεία).
Αἱ δεισδαίμονες δοξασταὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς
λαοῦ ἄλλαι μὲν εἶναι λείψανα τῶν πρὸ
τοῦ χριστιανισμοῦ κρατουσῶν παρὰ τοῖς
Ἕλλησι θρησκευτικῶν παραστάσεων. ἄλ-
λαι δὲ προήλθον ἐκ παρανοήσεως χριστι-
ανικῶν τελετῶν, πολλὰ δὲ ἔχουσι τὴν ἀρ-
χὴν αὐτῶν εἰς τὴν κατὰ τοὺς πρώτους
τοῦ χριστιανισμοῦ αἰῶνος ἐπικρατήσαν
θεοκρασίαν, ἥτοι τὴν δεισδαίμονα συγχώ-
νευσιν διαφόρων θρησκειῶν, ἥς ἀπαύγασμα
εἶναι οἱ μαγικοὶ ἑλληνικοὶ πάπυροι, οἱ σὺν
τῷ χρόνῳ διαφόρους ἀλλοιωσεις ὑποστάν-
τες καὶ κυκλοφοροῦντες μέχρι τοῦδε παρ'
ἡμῶν ὑπὸ τὸ κοινὸν ὄνομα Σολομωνική. [Π.]

* **Δέκα.** Ἄ γιοι. Κώμη τοῦ δήμ. Μεσο-
χωριτῶν τῆς Κερκύρας, μετὰ 889 κ. (1896).

Δέκα. Ἄ γιοι. Χωρίον τῆς Κρήτης,
ἐν τῷ δήμῳ Γόρτυνος τῆς ἐπαρχ. Καινου-
ρίου (Ἑρακλείου), μετὰ 555 κατ.

Δεκαίν (Joseph Descaigne). Διάσημος
βοτανικός, γεννηθεὶς τῷ 1809 ἐν Βρυ-
ξέλλαις, ἀποθ. δὲ τῷ 1882 ἐν Παρισίοις,
ἐνῆα ἐκρημάτις καθηγητῆς καὶ διευθυν-
τῆς τοῦ βοτανικοῦ κήπου. Συνέγραψεν ἀξιο-
λόγους μονογραφίας περὶ τῶν Ἀσκληπι-
αδῶν, τῶν Ἀρνογλωσσῶν καὶ τοῦ Ἑρ-
υθράδανου (garance), ὡς καὶ περὶ τῆς τα-
ξινόμησεως τῶν φυτῶν κτλ. [Θ.Χ.]

Δεκανδρία (Βοτ.). Κλάσις τοῦ συστήματος τοῦ Δινναίου περιλαμβάνουσα ἐκ τῶν φυτῶν ὅσων τὰ ἄνθη φέρουσι δέκα ἐλευθέρους καὶ διακεκριμένους ἀπ' ἀλλήλων στήμονας.

Δεκάποδα (Ζωολ.). 1) Ὁμογένεια ἀνωτέρων Μαλακοστράκων ἀποτελοῦσα μετὰ τῶν Στοματοπόδων καὶ Σχιζοπόδων τὴν τρίτην τῶν Ποδορθάλων ἢ Μαλακοστράκων μικρορθάλων. Χαρακτῆρες: τρία ζεύγη ληπτικῶν ἄκρων ἢ ποδῶν ἀποτελούντων σιαγονικὸν σύστημα, πέντε ζεύγη βαδιστικῶν ἄκρων ἀποληγόντων εἰς χηλὴν, κεφαλή καὶ θώραξ προστακίζοντες ὑπὸ στράκτου στερροῦ, σχηματίζοντες κατὰ τὰ πλάγια κοιλότητα περικλείουσιν τὰ βράγχια οἱ τῆς κοιλίας κρῖκοι διάκριτοι. Περιλαμβάνουσι 1300 εἶδη πάντα σχεδὸν θαλάσσια, τρεφεμένα ἀπὸ νεκρῶν ζώϊκων εὐ- τῶν, καὶ ἀποτελοῦσι δύο οἰκογενεῖας τὴν τῶν Βραχυούρων καὶ τὴν τῶν Μακρούρων. — 2) Ὑποδιαίρεσις τῶν Διβραγγίων Κεφαλοπόδων ἔχοντων ὀκτὼ στεφανοειδῶς διατεταγμένους βραχίονας καὶ ἐτέρους δύο ληπτικούς ἐκφυομένους ἐπὶ τὰ ἐντὸς τῆς στεφάνης ἐκείνων. Ἐχουσι πάντοτε ἐσωτερικὴν κόγχην κερατίνην ἢ τιτανίνην.

Δεκιγάλλας Ἰωσήφ. Λόγιος παρ' ἡμῶν ἱατρός, γενν. τῷ 1812 ἐν Ταϊρανίῳ ἐκ πατρὸς Θηραίῳ, εὐτινὸς ἢ οἰκογένεια κα- ταγομένη ἐκ Γενούης ἐτιμήθη διὰ πολλὰ πλὴν βαθμῶν εὐγενείας ὑπὸ τῶν αὐτοκρατορῶν τῆς Γερμανίας Ῥοδόλφου Β' καὶ Μαθίου καὶ ἐγκατέστη ἀπὸ αἰῶνων ἐν Θήρᾳ Ὁ Ἰωσήφ ἀπορραγισθεὶς τῶν γυναικῶν ἐν νεαρᾷ ηλικίᾳ ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ ἐκ πατρὸς θείου αὐτοῦ Λουῆ Δ., ἐπι- τέκτου τῶν ἐν Θήρᾳ θυτικῶν, εἰς Ἰταλίαν πρὸς ἐκμάθησιν τῶν ἐγκυκλίων μαθημά- των καὶ ὕστερον τῆς ἱατρικῆς, ἧς καὶ διδάκτωρ ἀνηγορεύθη τῷ 1832 ἐν Σιένῃ. Μετὰ δὲ τὴν τελειοποίησιν αὐτοῦ ἐν Φλω- ρεντίᾳ ἐν ταῖς ρωσικαῖς ἐπιστήμασι ἐπα- νήλθεν εἰς Ἑλλάδα καὶ ἐγκατέστη ὀρι- στικῶς ἐν Θήρᾳ, ἐνθα ἐπηγγέλλετο τὴν ἰα- τρείαν μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ συμβάντος τῇ 16 Νοεμβρίου 1886. Ἐγραψε πλῆθος δια- τριβῶν ἱατρικῶν, ρωσικῶν κλ., δημοσιευ- θεῶν Ἰταλιστὶ καὶ Γαλλιστὶ ἐν τοῖς πε- ριδικαῖς τῆς Ὑπεριχίας, Στατιστικῇ τῆς νήσου Θήρας, Φιλοσοφικᾷ Διαλέξει κτλ., καὶ ὑπῆρξε τακτικὸς συνεργάτης τοῦ παρ' ἡμῶν περιοδικοῦ «Πανθώρας». Ἐνεκα τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐτιμήθη ὑπὸ πλείστων σωμα- τειῶν διὰ τῆς προσλήψεως αὐτοῦ ὡς μέ- λους καὶ ὑπὸ πολλῶν κυβερνήσεων διὰ πα- ρεσβύων. [Α. Μ. Δ.]

Δελαβάρη (Delaware). Πολιτεία ἀ- πατελοῦσα μέρος τῆς Βορείουαμερ. Συμπο-

λιτείας καὶ ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 184,735. Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα ἔχει 8,224 κ.

Δελβενιώτης Νικολάος. Συγ- γραφεὺς καὶ ποιητὴς Ἑλλήν, γενν. ἐν Κερ- κύρᾳ τῷ 1777. Ἐξεπαιδεύθη ἐν Ἰταλίᾳ, ἐνθα ἔλαβε καὶ τὸ δίπλωμα διδάκτορος τῆς Νομικῆς. Εἶτα δὲ ἐδίδασκεν ὡς καθηγητὴς τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας τὸ ποινικὸν δίκαιον. Ἐγράψε πολλὰς ποιήσεις ἐν ἰταλικῇ γλῶσ- σῃ καὶ τῷ 1809 ἐξέδωκε συλλογὴν ἐν Κερκύρᾳ ὑπὸ τὸν τίτλον Poesie. Ἐκ τῶν ποιημάτων του ἀξία λόγου εἶναι ὧδῃ εἰς τὴν Μέγαν Ναπολέοντα. δι' ἧς ὁ Δ. ζητεῖ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος. Τῷ 1843 ἐξέ- δωκεν ἐν Κερκύρᾳ εἰς ἰταλικούς στίχους τὴν μετάφρασιν ὅλης τῆς Ὀδυσσεύς τοῦ Ὀμήρου, ἣτις ἔκκαμε ἀρκετὴν ἀ'σθησιν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ πολλοὶ τεχνικρίζαι, ἐν οἷς καὶ ὁ Tommaseo, ἰθεώρουν αὐτὴν ἀνω- τέραν τῆς τοῦ Pindemonte. Μεταξὺ τῶν ἀνεκδότων ἔργων του συμπεριλαμβάνεται καὶ μετάφρασις εἰς τὴν ἰταλικὴν τοῦ Κοῖν- του Σμυρναίου. Ἀπέθανεν ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1850. (Σ. δὲ Β.)

* **Δέλγα**. 1) Χωρ. τοῦ δήμου Ἀνδρι- τοκίνης (Ὀλυμπίας), ἔχον 253 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Ἀποδοτίας (Ναυπακτίας), μετὰ 295 κατ. (1896).

Δελεσσερία (Βοτ.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ῥοδουμειωδῶν, περι- λαμβάνον τὰ ὠραιότερα τῶν γνωστῶν φυ- τῶν. Θαλλὸς ἰνδομορρὸς μετὰ διακλαδώσεων φυλλοειδῶν, ὁμειωδῶν, ἐπιπέδων, λογγο- μόρφων ἢ ἐλλειψοειδῶν, λαμπρῶς ροδο- χρων, μετὰ νεύρου μεσαίου ἐκπέμποντος δευτερεύοντα νεῦρα λοξὰ καὶ ἀλλήλως παράλληλα.

Δεληγεώργης Λεωνίδας. Πο- λιτικὸς ἀνὴρ, ἀδελφὸς τοῦ Ἐπαμει- νῶν Β' Δ. (βλ. ἐν τ. Γ' σ. 468). Γενν. τῷ 1840 ἐν Μεσολογγίῳ ἐσπούδασεν ἐν Ἀθῇ- τα Νομικά, ἀπὸ δὲ τοῦ 1859 κατεγίνετο καὶ εἰς τὴν δημοσιογραφίαν ὑποστηρίζων τὰς γνώμας τοῦ ἀδελφοῦ του. Ἀπὸ τοῦ θα- νάτου τούτου (1880) κατέλαβε τὴν ἐν τῇ βουλῇ θέσιν αὐτοῦ, ἐδέχθη δὲ κατ' Ὁκτώ- βριον 1890 τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν ἐν τῇ κυβερνήσει Δηλιγιάννη, μεθ' οὗ πα- ρετήθη τῇ 17 Φεβρ. 1892.

* **Δελή Ἰδραχίμ**. Χωρ. τοῦ δήμου Καρδίτσας, ἔχον 237 κατ. τῷ 1896.

Δεληλέργα. Χωρ. τοῦ δήμου Τιρ- νάδου, ἔχον 384 κατ. τῷ 1896.

* **Δελήμπαλη**. Πρωτ. τοῦ δήμου Πη- νειῶν (Ἠλείας), μετὰ 322 κατ. τῷ 1896.

* **Δεληχασάνη**. Χωρ. τοῦ δήμου Λυ- κοσούρας, μετὰ 214 κατ. (1896).

Δελί. Πρωτ. μικροῦ μαλακικοῦ κρᾶ-

τους ἐν τῷ Β. τμήματι τῆς Σουμάτρας, οὗ ὁ σουλτάνος τῷ 1862 ανεγνώρισεν τὴν ἀπικυριαρχίαν τῆς Ὀλλανδίας.

* **Δελιτζσχι** (Delitzsch). Πόλις ἐν τῷ πρωτο-
σικῷ νομῷ Μερσεβούργου (τῆς ἐπαρχ. Σα-
ξονίας), μετὰ 10,480 κατ. (1900).

Δελλαδέτσιμας *Αγγελοσ. Κε-
ραλλήν διακριθεὶς εἰς τὰς ἐκστρατείας τοῦ
Μοροζίνης κατὰ τῆς Τουρκίας. Τῷ 1684 ὁ
Μοροζίνης ἀποφασίσας νὰ κυριεύσῃ τὴν Λευ-
κάδα ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον πρὸς περισπα-
σμὸν τῶν πολέμων νὰ ἀποδιδοθῇ στρα-
τιωτικὴ δύναμις καὶ ἐν Ἀκαρνανίᾳ καὶ
ἐν τῷ διατάχῃ μεταξὺ ἄλλων καὶ ὁ Δ. νὰ
στρατολογήσῃ ἐν Κεραλλήνῃ καὶ Ἰθάκῃς
αὐτὸς θρόνος ἐπλοφόρος. Μετὰ τούτων φαί-
νεται ὅτι καὶ αὐτὸς ἔλαβε μέρος ἐν τῇ Ἀ-
λώσει τῆς Λευκάδας, εἴτα δὲ διατάχθη ἐπὶ
κεφαλῆς τῶν Κεραλλήνων νὰ διατρέξῃ
μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Στρασιλδοῦ τὴν Ἀκαρ-
νανίαν καὶ Αἰτωλίαν, ἵνα ἐγείρωσι τὴν ἐκεῖ
ἐπαναστασίαν τῶν Ἑλλήνων. Ἐπιτυχὼν δὲ
εἰς τὸ στέδιον ἀνήγγειλε τοῦτο εἰς τὸν Μορο-
ζίνην, ὅστις τότε ἀποδιδοῦσας στρατεύματα
εἰς Ἀστακὸν ἐγένετο κύριος σχεδὸν ἀπάσης
τῆς ἐκεῖ γῆρας. Μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Πρε-
βέζης ὁ Μοροζίνης ἐξέπεμψε τὸν Δ. τὸν
φέροντα τὴν βαθμὸν συνταγματάρχου εἰς
Βόννιταν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν πολέμων.
Οὗτος δὲ ἐνωθεὶς μετὰ τοῦ πληρώματος
τοῦ λισκου εἰς Κραδάσαρὰν ἀποδιδοῦσας
προσέβαλε τοὺς Τούρκους περὶ τὸ Λουτρά-
κιον καὶ συνετέλεσε διὰ τῆς προσωπικῆς
ἀνδρείας εἰς τὴν κατατρόπωσιν τῶν ἔχθρων,
διὸ καὶ διατίσθη ἐρούραρχος καὶ κυβερνή-
της Βενίτης καὶ ὅλης τῆς ἐπαρχίας Βάλ-
του καὶ Σηρομέρου. Καλῶς δὲ διοργανώσας
τὴν γῶραν πρὸς ἀπόκρουσιν ἐνδεχομένων
προσβολῶν καὶ μεταξὺ ἄλλων συνεικίσας
εἰς Λευκάδα πολλὰς ἑλλην. οἰκογενείας ἐκ
τῶν μᾶλλον ἀπειλούμενων γαυρίων τῆς Ἀ-
καρνανίας, ἀπέθανεν ἡδὴ τῷ 1687.

* **Δελλαπορτάτα**. Χωρίον τοῦ δήμου
Ἀνωγητῶν τῆς Κεραλλήνῃς, ἔχον 108
κατ. τῷ 1896.

Δελμενχόρστ (Delmenhorst). Πό-
λις τοῦ Μεγαλοδουκάτου Ὀλδεμβούργου.
12 χμ. πρὸς Δ. τῆς Βρέμης. ἔχει 16,573
κατ. καὶ ποικίλην βιομηχανίαν.

Δελφινάπτερος ἔστι ἁπτερο-
δελφίν (Ζωολ.). Γένος μηρυκαστικῶν
κητωδῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Δελφινι-
δῶν, διακρινόμενον διὰ τὴν παντελῆ ἑλλει-
ψιν νωτιαίου νηχτικοῦ πτερυγίου καὶ ῥύγ-
χους ραιμροειδοῦς. Ὅδοντες ἐννέα ἐπὶ ἑκά-
στου σιαγονικοῦ ἡμιμαρίου. Σῶμα 7 μ. μή-
κους καὶ 3 μ. περιφερείας. Χρῶμα ὑπο-
ερνόν κατὰ τὴν νεότητά, λευκὸν δὲ κατὰ τὸ
πῆρας. Ζῶσι κατ' ἀγέλας, τρέφονται ἐκ

μικρῶν ἰχθύων, δυσκόλως δὲ συλλαμβάνον-
ται ὡς ἐκ τῆς εὐκινησίας καὶ ταχύτητος
αὐτῶν κατοικοῦσι τὰς βορείας θαλάσας,
ἔχουσι σάρκα ἐδωδιμον καὶ παρέχουσι λί-
πος πολὺ καὶ δέρμα στερεὸν καὶ εὐκαμπτον.
πράγματα χρησιμώτατα ἐν ταῖς τέχναις.

Δελφινίδα (Ζωολ.). Οἰκογένεια μη-
ρυκαστικῶν κητωδῶν ἰσθμικῶν εἰς τὴν ὁμο-
γένειαν τῶν ὀδοντοκητῶν, διακρινομένη διὰ
τοὺς πολυοὺς ἰσθμικοὺς, κωνοειδοὺς ὀδόντας
ἀμφοτέρων τῶν σιαγόνων καὶ διὰ τὴν ἑλ-
λειψιν κεραιῶν ἐλαττωμάτων ἐν τῷ κοίλῳ
τοῦ στόματος, περιλαμβανόμενα δὲ τὰ γένη
τῶν Δελφίνων, Δελφινάπτειρων, Δελφινορ-
ρυγίων, Φωκατῶν κλ.

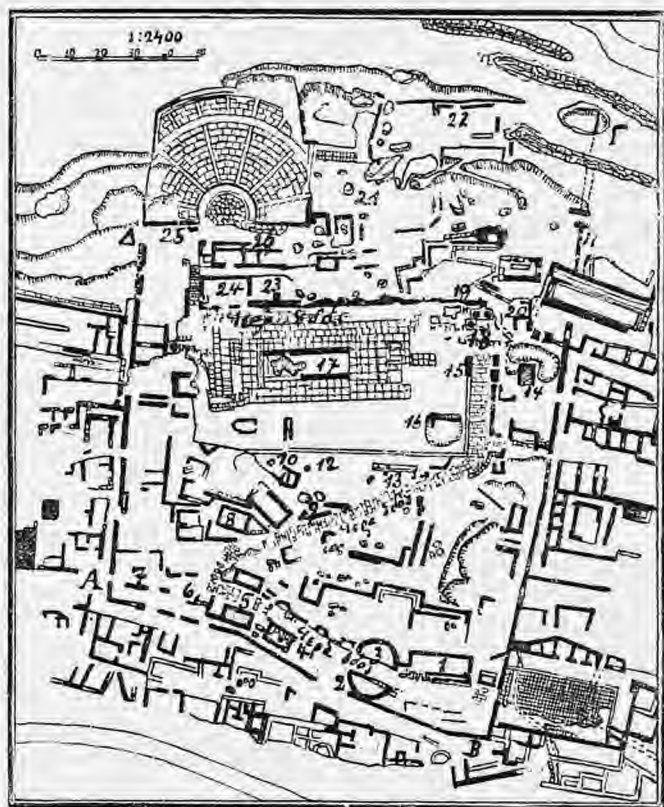
Δελφινόρυγχος (Ζωολ.). Γένος
μηρυκαστικῶν κητωδῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας
τῶν Δελφινιδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ῥύγ-
χους ἐπισηκεστάτου συμπίεστου πλά-
γους. ἔχει 80—150 ὀδόντας καὶ προτυ-
πον εἶδος τὸν Δ. τὸν ῥυγχωτὸν ἢ μα-
κρόρυγχον, ζῶντα εἰς τὰς βορείας
θαλάσας καὶ τρεφόμενον ἐκ πολλῶν ἰχ-
θύων, μαλακίων καὶ μαλακοστράκων.

Δελφινίνη (Φαρμ.) Delphinine. Ἀλ-
καλοειδὲς ἐξαγόμενον ἐκ τῶν σπερμάτων
τοῦ Delphinium staphisagria ὑπὸ μορφήν
κρυστάλλων ἄχρων. Ἐσωτερικῶς μὲν χρ-
οῦσθαι κατὰ νευραλγίαν τοῦ προσώπου,
ὀδονταλγίας καὶ ὠταλγίας, πόνων ρευμα-
τικῶν, ὀξείας ρευματισμοῦ τῶν ἁρθρῶν,
διαφόρων σπαστικῶν νόσων, ἐπιληψίας, τε-
τάνου, ὑδροφθίας, διαφόρων ἐρεθιστικῶν
νόσων τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, ὡς φάρμακον
κατασταλτικὸν τοῦ περιφερειακοῦ καὶ κεν-
τρικοῦ αἰσθητικοῦ καὶ κινήτικοῦ νευρῶνος.
Ἐξωτερικῶς δὲ εἰς ἐντρίβας κατὰ προσω-
παλγίας, παραλύσεων καὶ ρευματισμοῦ, ὡς
ἐρεθιστικὸν καὶ διεγερτικὸν τῆς κυκλοφο-
ρίας τοῦ αἵματος τοπικῶς. [P.N.B.]

Δελφοί. Ἀποπερατωθεῖσιν τῶν ὑπὲρ
τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς ἀπὸ τοῦ 1892 ἐπι-
χειρηθεῖσιν ἀνατακτῶν δυνάμεθα νὰ δώ-
σωμεν ἐν συντόμῳ τὴν περιγραφὴν τοῦ
ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ
παρτιθεμένου τοπογραφικοῦ πίνακος, τοῦ
εἰλημμένου ἐκ τοῦ Ὁδῆγου τῆς Ἑλλάδος
τοῦ Meyer. Τὸ ἱερὸν ἔχει σχῆμα τετράγω-
νον καὶ περιβάλλεται ὑπὸ τείλους, ὅπερ ἐν
μέρει σφίεται καλῶς (ΑΒΓΔ). Ἀπὸ τῆς
ΝΑ πύλης (πλησίον τῆς γωνίας) ἀρχεται
ἡ ἱερά ὁδός, ἥτις τὸ κατ' ἀρχὰς διεσθύνει-
ται βορειοδυτικῶς, εἴτα δὲ καμπτεταὶ ἀπο-
τόμως προσημειωμένα διεσθύνει βορειο-
ανατολικὴν καὶ φθάσασα εἰς τὴν ΝΔ γωνίαν
τοῦ ναοῦ περιβάλλει τοῦτον ἐξ Α καὶ Β.
Πλησίον τῆς πύλης παρὰ τὴν ἱερὰν ὁδὸν
εὕρισκοντο πλεῖστα ἀναθηματικά ἔργα τῆς
γλυπτικῆς, ὧν ἀρπασθέντων ἐν μέρει ἡδὴ

πὸ τοῦ Νέρωνος βλέπομεν τὴν σήμερον
ἔχον τὰς βάσεις. Ἐνταῦθα ὑπῆρξε συμ-
πλεγμα ὅπερ ἀνέθηκαν οἱ Ἀρκάδες νικη-
ντες τοὺς Λακεδαιμονίους (πιθ. 370—
69 π.Χ.), εἴτα τὸ λαμπρὸν ἀνάθημα τοῦ
Πυσάνδρου καταστρέψαντος τὴν ἀθηναϊκὴν
δύναμιν ἐν Αἰγῶς ποταμοῖς (1). Ἐκ τῶν
ἀνθημάτων τῶν Ἀθηναίων (διὰ τὴν ἐν
Ιεραθῶνι νίκην) καὶ τῶν Ἀργείων, ἅπερ
ναφέρει ὁ Πausanias ἐνταῦθα, οὐδ' ἔχως
φίεται πλέον. Ἡ ὑπ' ἀρ. 2 βάσις ἔφερε

τὰ ἀγάλματα τῶν Ἐπιγόνων, ἡ δὲ ὑπ' ἀρ.
3 τοὺς ἀρχαίους βασιλεῖς τοῖς Ἀργείοις,
πρὸς ἀνάμνησιν τῆς βοήθειας τῶν Ἀργείων
κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἐπαμεινώνδου ἀναστά-
σιν τῆς Μεσσηνίας. Εἴτα ἔπεται σειρά μι-
κρῶν οἰκίσκων, καλούμενων θησαυρῶν
καὶ ἔχοντων συνήθως σχῆμα ναοῦ ἐν παρα-
στάτιν, ἅπερ ὠκοδομήσαν πολῖται· καὶ
ἡγεμόνες διὰ τὰ ἐν αὐτοῖς φυλαττομένα ἀνα-
θήματα. Τὸ πρῶτον τούτων εἶναι ὁ θησαυ-
ρὸς τῶν Σικυονίων (4)· αἱ εὐρεθεῖσαι αὐτοῦ

τοῦτοι, ἀνήκουσαι εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 5'
X. αἰῶνος καὶ παριστάνουσαι διαφόρους
ἀρχαίας μυθολογίας, κατετέθησαν εἰς τὸ
ὑπεῖον τῶν Δ. Ὁ ἐπόμενος θησαυρὸς (5)
ἔχει κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς τοὺς
ἡρώδους τοῦ κορυμβοῦ τούτου ὠκοδομήματος
ἀρχαῖον ἰωνικὸν ρυθμὸν εὐρέθη καὶ ἡ
ῥοφτος ἐκ Παρίου μαρμάρου, ἀποτε-
ῖσα τὸ ὡραιότατον παράδειγμα τῆς τέ-
χνης ἐκ τοῦ Β' ἡμίσεος τοῦ 5' αἰῶνος, καὶ
ῥαί τινες (Καρυάτιδες), πρόδρομοι τῶν
σιγνῶστων τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἐρεχθίδου.
Ἡ παραπλεύρως τούτου ἐρείπια (6) ἴσως

ἀνήκουσιν εἰς τὸν θησαυρὸν τῶν Σικυονίων.
Ὁ ἀρ. 7 εἶναι ὁ θησαυρὸς τῶν Θεβαίων,
πολὺ νεώτερος τῶν ἄλλων ἀπὸ ἀνεγερθεὶς
μετὰ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην (τῷ 371).
Ἰδίας ἔλως σπουδαιότητος εἶναι ὁ ὑπ' ἀρ.
8 θησαυρὸς τῶν Ἀθηναίων, διότι εὐρέθησαν
ἐπὶ τόπου πλεῖστα μέρη, ἐξ ὧν δύναται σχε-
δὸν ὅλον τὸ κορυμβὸν κτίριον νὰ ἀνωικοδομηθῇ.
μεταξὺ δὲ τούτων καὶ αἱ λαμπραὶ μετόπαι
ἐκ Παρίου μαρμάρου, αἵτινες ἀποκείμεναι
ἐν τῷ μουσεῖῳ ἀνήκουσιν εἰς τὰ καλλι-
στὰ ἔργα τῶν τελευταίων ἐτῶν τῆς ἀρχαῖας
τέχνης· ἐν αὐταῖς ἀπεικονίζονται ἡ Γιγαν-

τομαχ(α καὶ ἄθλοι τοῦ Ἡρακλέους καὶ Θησέως. Ἐν τῷ θησαυρῷ τούτῳ διεφυλάττετο κατὰ τινα ἐπιγραφὴν λεία ἐν τῇ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ. Οἰκοδόμημα κείμενον πρὸς Α. αὐτοῦ θεωρεῖται ὡς βουλευτήριον. Πέρα τούτου κεῖνται βράχοι τινές, εἰς τὸν ὑψηλότερον τῶν ὁπίων ὁδηγοῦσι βαθμίδες (ἀρ. 9)· οὗτος εἶναι πιθανῶς ὁ βράχος ἐξ οὗ ἡ δεληρίς Σίβυλλα ἐξήγγελλε τοὺς χρησμούς της. Ἐνταῦθα θα ὑπῆρχε καὶ τὸ ἱερόν τῆς Γῆς (10) καὶ τὸ καλούμενον Μουσεῖον (11). Πλησίον τούτων εὐρέθη καὶ μεγάλη Σφίγξ (ἐν τῷ μουσεῖῳ) λίαν ἀρχαίης τέχνης, ἣτις ἔσπερε κίονα ἰωνικόν, ἀνάθημα τῶν Ναξίων (12). Ἀνατελικῶς τούτου κεῖται ἡ στοὰ τῶν Ἀθηναίων (13) ἐν ἰωνικῷ οὐθυῷ, ἀρριερωθεῖσα ὑπὸ τούτων κατὰ τὸν Homolle μετὰ τὰς νίκας τοῦ 506, ὅτε τὸν Κλειομένη ἀπεδιώξαν ἐξ Ἀττικῆς, κατεπόσαν τὸς Βιωτοὺς καὶ ἐκυρίευσαν τὴν Χαλκίδα. Ὅπισθεν τῆς στοᾶς καὶ τῶν ἀρ. 10 καὶ 12 ἐκτείνεται στερεότερον τεῖχος ἐκ πολυγώνων λίθων, στηρίζον τὸ ἀνδρῶν ἐρ' αὐ κεῖται ὁ ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος. Πρὸς Α. τούτου εὐρέθη ἡ βάσις μνημείου τῶν Ταραντίνων (14) καὶ ἀπέναντι αὐτοῦ ὁ ὑπὸ τοῦ Προδότη μνημονευόμενος μέγας βωμὸς τῶν Χίων (15) μετ' ἐπιγραφῆς. Ἐπὶ τοῦ ἀνδρῶν τοῦ ναοῦ ἀνεκαλύφθη (15) ἡ βάσις τοῦ μνημείου, ὅπερ ἀνήγειρεν ὁ Διμήλιος Παῦλος μετὰ τὴν ἐν Πύθῃ μάχην (τῷ 168)· τὰ κοσμοῦντα τὴν βάσιν ἀνάγλυφα τὰ παριστάμενα μάχας Ρωμαίων καὶ Μακεδόνων ἀπόκεινται ἐν τῷ μουσεῖῳ.

Ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος (17) σφάζονται μόνον τὰ θεμέλια καὶ τινα ἀσπασματα κίωνων καὶ τοῦ ἐπιστυλίου. Τὴν περιγραφὴν αὐτοῦ βλ. ἐν τ. Γ' σ. 473. Τὰ εἰσπικὰ αὐτοῦ ἀνέκρουσι εἰς τὴν οἰκοδομίαν ἣτις ἐξετελέσθη κατὰ τὸ Β' ἡμῖσι τοῦ Δ' π. Χ. αἰῶνος μετὰ τὴν διὰ σεισμοῦ καταστροφὴν τοῦ ὑπὸ τῶν Ἀλκαμαωνιδῶν ἀνεγερθέντος ἁγίου ναοῦ.

Πλησίον τῆς ΒΑ. γωνίας τοῦ ναοῦ ἴστανται δύο βάσεις ἐν σχήματι κίωνων (18), αἵτινες ἔφερον τὰ χρυσὰ ἀναθήματα τοῦ Γέλωνος καὶ τοῦ Ἰέρωνος διὰ τὴν ἐν Ἰμέρῃ νίκην (τῷ 479), περ' αὐτοῖς δ' εὐρέθησαν καὶ ἄλλαι δύο ὅμοιοι κίονες φέροντες τὸ πάλαι κατὰ πάσαν πιθανότητα τὰ ἀναθήματα τῶν ἄλλων ἀδελφῶν τοῦ Γέλωνος. Ὅλιγον ἀνωθεν τούτων κεῖται ἡ βάσις τοῦ περιήμου μνημείου τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχης, τοῦ χρυσοῦ τρίποδος (βλ. ἐν τ. Γ' σ. 473 ἐν πέλαι). Πρὸς Α. τῶν ἀναθημάτων τούτων εὐρεθῆναι ὁ θησαυρὸς τῶν Κορινθίων (20), μικρὰ δὲ βάσις πρὸς Β. αὐτῶν ἔφερεν 9 ἀγάλματα, ἀπὸ ἀπέθικεν ὁ τετραρχὴς Δαρχος τῆς Θεσσαλίας (Β' ἡμῖσι

τοῦ Δ' π. Χ. αἰῶνος) πρὸς ἐξῆμνησιν τοῦ οἴκου του· παρίστανον ταῦτα τὸν ἱδρυτὴν τούτου, τοὺς προγόνους καὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ ἀναθέντος· σφίζονται δὲ ἀξιώλογα μέρη ἐκ τῶν ἔργων τούτων (ἐν τῷ μουσεῖῳ), πρὸ πάντων τὸ ἀγαλμα τοῦ Ἀγίου, προπάπου τοῦ Δαρχου, ὅστις ἐν τῷ ἐπιγράμματι τοῦ ἀγάλματος λέγεται ὁ πρῶτος νικῆσας ἐν Ὀλυμπίᾳ τὸ παγκράτιον, ἔχει δὲ ἀκόμη μείζονα ἀξίαν τὸ ἀγαλμα τοῦτο καθ' ὅσον εἶναι πιστὸν ἀντίγραφον ἔργου τοῦ Λυσίππου ἐκπονηθέντος διὰ τὴν πατρίδα τοῦ Ἀγίου Φάρσαλον. Βορειοδυτικῶς τῆς βάσεως ταύτης κεῖται ἡ πηγὴ Κασσotis (21), ἣτις οὐδὲ τὸ θέρος στηρεῖται. Ἀναθίσκοντες ἐντεῦθεν πρὸς ΒΑ. φθάνομεν εἰς τὴν λέσχην τῶν Κνιδίων (22), ἣν ἐκόσμουσιν τὸ πάλαι αἱ τοιχογραφίαι τοῦ Πολυγνώτου (Ε' αἰῶνος) παριστάνουσαι τὴν Ἰλίου Πέρην καὶ τὴν Νέκυαν Διευθυνόμενοι πάλιν πρὸς τὸν ναὸν βλέπομεν μέγα πῶς τετραγώνον οἶκημα (24), πλησίον τοῦ ὁπίου (23) εὐρέθη τὸ ἐν τῷ μουσεῖῳ φυλαττόμενον περιφημότερον τῶν ἀνακαλυφθέντων κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς ἔργων τῆς γλυπτικῆς, ὁ χαλκοῦς ἀρματηλάτης, ἐκ τῶν χρόνων ἀμέσως μετὰ τὰ Μηδικὰ Ἡ αὐτοχρότης τῆς τέχνης ἡ δηλουμένη κυρίως εἰς τὰς πτυχὰς τοῦ ἐνδύματος τὰς ὁμοιοῦσας πρὸς τὰς ραβδώσεις κίονος, συνδέεται μετὰ θαυμαστῆς τάσεως πρὸς μίμησιν τῆς οὐσῆς εἰς τὰ γυναικ. μέρη. Τὸ λευκὸν τῶν ὀφθαλμῶν ἐπλάσθη ἐκ τινος ἡψημένης μάχης, αἱ κέραι (ἀπολεσθεῖσαι) πιθανῶς ἐκ λίθων, οἱ δὲ ὀδόντες εἶναι ἀργυροῖ. Πλησίον τοῦ ἔργου τούτου εὐρέθη καὶ βάσις ἣτις πιθανώτατα ἔφερε τέθριππον, ἐπιγέγραπται δὲ τὸ ὄνομα Πολύζαλος. Ἀγνωστων διαμένει ἀκόμη ἂν ὁ ἀρματηλάτης ἴστατο ἐπὶ τῆς βάσεως καὶ ποῖον προσώπων παριστάνει. Τὸ μάλιστα μνημονευθὲν τετραγώνον κτίριον (24) περιεῖχε τὸ πάλαι περίφημον σύμπλεγμα τῶν γλυπτῶν Λεωγράου καὶ Λυσίππου ἀφιερωθὲν ὑπὸ Κρατεροῦ στρατηγοῦ τοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου. παριστάνον δὲ θῆραν λέοντος καθ' ἣν ὁ Κρατερός ἔπωσε τὴν βασίλειαν τὴν εἰς τὸ συμβῆναι τοῦτο ἀφορῶν ἐπιγράμματι σφίζεται ἀκόμη ἐπὶ τοῦ ὁπισθοῦ τοίχῳ. Ἀπέναντι τοῦ οἰκήματος τούτου κεῖται ἡ σκηνὴ τοῦ θεάτρου (26) καὶ πέρα ταύτης αὐτὸ τὸ θέατρον (25), μικρὸν μὲν ἀλλὰ καλῶς πῶς διατηρούμενον. Τὸ ἐμπροσθεν μέρος τῆς (ῥωμαϊκῆς) σκηνῆς ἐκκοσμεῖτο διὰ ζωφόρου παριστῶσης ἄλλους τοῦ Ἡρακλέους (ἡς πλεῖστα μέρη ἀπόκεινται ἐν τῷ μουσεῖῳ).

Ἐν τῷ μουσεῖῳ, ὅπερ ἀνήγειρεν δαπάναις τοῦ ἑλληνικοῦ εὐεργέτου Συγγροῦ, φυλάττονται πλὴν τῶν ἀνω μνημονευθέντων καὶ πολλὰ ἄλλα εὐρήματα, μεταξὺ τῶν ὁποίων οἱ περίφημοι ὕμνοι εἰς Ἀπόλλωνα, δύο ἀρ-

γλῆκα ἀγάλματα (πιθανῶς οἱ Κλέοβις καὶ Βίτων, ὧν τὰς εἰκόνας ἀνέθεσαν καθ' Ἡ-
ρέδοτον οἱ Ἀργεῖοι), ἀποσπάσματα ἐν τῶν
ἀστυμακίων τοῦ ὑπὸ τῶν Ἀλκμεωνιδῶν
ἱερουμένου ναοῦ, ἀνάγλυφον παλαιστρίτου
ἀποφωμένου ἐν τῇς καλλίστης περιόδου
τῆς τέχνης, ἀγγεῖα κλ. Τὰ εὐρεθέντα
ἀριστάτα γλῆκα ἀγάλματα μετεκομίσθη-
σαν εἰς τὸ Ἑθν. Μουσεῖον τῶν Ἀθηνῶν.

— **Ἡ κώμη Δ.** ἥ ὡς λέγεται ἀκόμη
καινῶς, Καστρί, ἀνοικοδομηθεῖσα ἐπὶ ἄλ-
λου χωρῶν πλησίον τοῦ ἀνασκαφέντος μέ-
ρους, εἶχε τῷ 1896 κατ. 1.056.

* **Δέλφτ** (Delft), Πόλις τῆς Νοτίου Ὀλ-
λανδίας, ἔχουσα 31,582 κατ. τῷ 1899.

* **Δελχῆ**. Πρωτ. ἰδίᾳς διαίρεσεως ἐν τῇ
τοποτηρηθείᾳ Πένταπλ τοῦ ἰνδοβρετανικοῦ
κρατοῦς, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 208,385.
Ἡ διαίρεσις εἶχε ἐμβ. 40221 τετρ.
μετὰ 4.433,680 κατ.

Δεμάτι. Χωρ. τῆς Κρήτης, ἐν τῷ
ἡμῶ Σκινιά τῆς ἐπαρχ. Μονοφατισίου,
(Πρακλείου), ἔχον 252 κατ.

Δεματορά. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀνω-
γητῶν τῆς Κεφαλληνίας, ἔχον 114 κατ.
τῷ 1896.

* **Δεμερλῆ.** Χωρ. τοῦ δήμου Εὐδρυίου
(Φαρσάλων), ἔχον 240 κατ. (1896).

* **Δεμεστάχα.** Χωρ. τοῦ δήμου Λαπα-
θῶν (Καλαβρύτων), μετὰ 281 κατ. (1896).

Δεμέτοκα. Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς
Ἀσίας καὶ πρωτεύουσα ὁμωνύμου ἐπαρχίας
κατεμένης ἐπὶ τῆς Προποντιδὸς καὶ οὐσῆς
μέρους τῆς διοικήσεως Βίγας. Ἐκτεταμένη
εὖτα παρα τὴν δεξιὰν ὄχθον παραποτάμου
τοῦ Γρανικοῦ εἶχε κατ. 2,000.

Δεμιρτζῆ. Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς
Ἀσίας, πρωτεύουσα ὁμωνύμου ἐπαρχίας ἀ-
νηκούσης εἰς τὴν διοίκησιν Μαγνητίας. Ἀ-
πέχουσα 22 γμ. Β.Α. ἀπὸ τῶν Γκιωρδῶν,
τοῦ ἀρχαίου Γορδίου, εἶχε κατοίκους 3 χιλ.
ἀπολογούμενους περὶ τὴν γεωργίαν καὶ μι-
κράν τινα βιομηχανίαν.

* **Δεμουάν.** ὁρθ. Δε μ ο ὦ ν (Des Moines).
Πρωτ. τῆς βορειοαμερ. πολιτείας Ἰόδας,
ἔχουσα 62,139 κατ. (1900).

Δεμουλὲν (Camille Desmoulins).
Ἰὴς τῶν πρωτεργατῶν τῆς Γαλλικῆς ἐπα-
ναστάσεως, γενν. 1760 ἐν Πικαρδία. Ὡς
δηγητὸς ἐν Παρισίῳ ἐξέδωκε τῷ 1789
τὸ βιβλίον *La France libre*, ἐν ᾧ ἐκήρυττε
τὰς ἐν τῇς μελέτης τῆς ἀρχαιοσύνης
σημασιθείας ἐν αὐτῷ ἰδέας περὶ πολι-
τικῆς ἐλευθερίας. Αὐτὸς ἐξηρέθισε τὸν
λαόν διὰ σποδωρῶν λόγων καὶ ἐγένετο
ὑπαίτιος νὰ κυριεύῃ τὴν Βασιτίλῃν (3
Ἰουλίου 1789). Εἶτα ἤρξατο τῆς ἐκδόσεως

περιοδικοῦ *Révolutions de France et du*
Brabant (7 τ. 1789—90), ὅπερ εἶχε μεγί-
στην ἐπιτυχίαν. Καταγγελλθεὶς δ' ἐνώπιον
τῆς Ἑθν. συντακτικῆς συνόδου ὡς στασια-
στικός, μόλις διέφυγε τὴν σύλληψιν. Κατὰ
τὴν κυρίευσιν τῶν Τυλλερῶν συνέπραξε
μετὰ τοῦ φίλου του Δαντὲν, μεθ' οὗ ἱδρύσε
καὶ τὸν σύλλογον τῶν Cordeliers. Ἐψήρι-
σεν ὑπὲρ τῆς θανατώσεως Λουδοβίκου τοῦ
15' καὶ κατεπολέμησε τοὺς Γιρονδίνους διὰ
τοῦ λιθέλλου *Histoire des Girondins*, εἶτα
δ' ὅμως ὁ ἴδιος ἐπέθυμει νὰ ἐμποδίσῃ τὰς
παρεκτροπὰς τῆς ἐπαναστάσεως, ὡς ἐδη-
λοῦτο καὶ διὰ τῶν φύλλων τῆς ἐφημερίδος
τοῦ *Le vieux Cordelier* (περὶ τὰ τέλη
1793). Οὕτω περιῆλθεν εἰς ῥῆξιν πρὸς τὸν
τέως φίλον του Ῥοβεσπιέρον, ὅστις προέ-
τεινε νὰ καῶσι πάντα τὰ φύλλα τῆς ἐφη-
μερίδος ἐκαίνης. Ἐπειδὴ δὲ Δ. ἐξηκολού-
θει νὰ καταπολεμῇ τοὺς τρομοκρατικούς,
αὐτὸς καὶ ὁ Δαντὲν συλληφθέντες ἀπεκρεα-
τίσθησαν τῇ 25 Μαρτίου 1794, ἀρῶν τῇ
σύζυγι τοῦ Lucile τὸ γένος Duplessis, μα-
ταίως ἐναργήσαντα ὑπὲρ τῆς σωτηρίας του,
ἥδη πρότερον εἶχεν ὑποστῇ ἀνδρείως τὴν
αὐτὴν τύχην.

Δέμπλα. Χωρίον τῆς Κρήτης, ἐν τῷ
ἡμῶ Κελυμπαρίου τῆς Κισάμου, ἔχον
165 κατ.

Δένδερ (Denver). Πρωτεύουσα τῆς
βορειοαμερ. πολιτείας Κολοράδου, κατεμένη
οὐ μακρὰν τῶν Βραχωδῶν ὄρεων. Ἰδρυ-
θεῖσα τῷ 1858 ὑπὸ χρυσοθηρῶν, εἶχε νῦν
(1900) κατ. 133,859 καὶ εἶναι κέντρον
πολλῶν σιδηροδρόμ. γραμμῶν καὶ ἀμμοιο-
τάτης ἐμπορίας καὶ βιομηχανίας, κυρίως
σιδήρου.

* **Δένβι** (Denbigh). Κομητιὰ τῆς Ἀγ-
γλίας ἐν τῇ Β. Οὐαλία, ἔχουσα τῷ 1901
κατ. 129,935.

Δένδερα. Βλ. Τέντυρα ἐν τ. 5'.

Δενδιότικα. Χωρίον τοῦ δήμου Λακ-
κιωτῶν (Παζῶν) μετὰ 101 κατ. (1896).

* **Δένδρα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Μι-
δέας (Ναυπλίας) μετὰ 162 κατ. — 2) Χω-
ρίον τοῦ δήμου Τρινάβου, ἔχον 103 κατ.
τῷ 1896.

* **Δενδρινῶτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Πυ-
λαρῶν τῆς Κεφαλληνίας, ἔχον 315 κατ.
τῷ 1896.

* **Δενδρῆτις.** Ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο
ἐλατρεύετο ἐν Ῥόδῳ ἡ Ἑλένη. Κατὰ τὸν
μῦθον αὕτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μενε-
λάου ἐξορισθεῖσα ἐν Σπάρτῃ μετέβη εἰς
Ῥόδον, ἵνα ζητήσῃ τὴν προστασίαν Πωλυ-
ξῆως χήρας τοῦ Τληπολέμου. Αὕτη ὅμως
ἐκδικουμένη τὸν πρέσβον θάνατον τοῦ συ-
ζύγου τοῦ πεπόντος κατὰ τὸν Τρωϊκὸν πό-

λεμον, οὐ ὑπαίτιος ἦτο ἡ Ἑλένη, ἐνέδυσσε τὰς θεραπεΐας ὡς Ἐριννύς, αἰτίνες τραγυγαλίσασαι τὴν Ἑλένην ἐν τῷ λουτρῷ ἀνῆρτησαν ἀπὸ δένδρου, ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα.

* **Δενδρόν.** Χωρίον τοῦ δήμου Τρικυλλίων (Κορινθίας), μετὰ 141 κατ. τῷ 1896.

* **Δένια** (Denia). Πόλις τῆς Ἰσπαν. ἐπαρχίας Ἀλικάντης, μετὰ 11,438 κατ. τῷ 1897.

* **Δενζλί.** Κοινότητα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐν Φρυγίᾳ, παρὰ τὴν ἀρχαίαν Λαοδικεῖαν (βλ. λ.). Οὐσα ἐκτισμένη ἐπὶ τῶν Β ὑπορείων τοῦ Κάδμου καὶ 12 χμ. ἀπὸ τοῦ Ναζιίου. μεθ' οὗ ἐνοῦται καὶ διὰ σιδηροδρόμου ἀνήκοντος εἰς τὴν γραμμὴν Σμύρνης-Ἀϊδινίου καὶ προεκτετασῶς, εἶναι πόλις παράγουσα ποικίλα προϊόντα καὶ ἀποτελεῖσα ἀμικαῖον ἐμπορικὸν κέντρον. Πῶναι δὲ καὶ πρωτεύουσα ὁμωνύμου ἐπαρχίας ἀνηκούσης εἰς τὴν διοικήσιν Ἀϊδινίου καὶ ἀριθμεῖ 12 χιλ. κατ., ἐξ ὧν 3,000 Ἑλληνες συντηροῦντες ἑλληνικὸν καὶ δημοτ. σχολεῖον ὡς καὶ παρὸν γυμνασίον καὶ νηπιαγωγεῖον.

* **Δεξιότροπὴ σώματα.** Βλ. Πόλωσις τοῦ φωτός.

* **Δεπόρτ** (Philippe Desportes). Γάλλος ποιητής (1546-1600), ὑπάρχας ὑπαναγνώστης τοῦ βασιλείως Ἑρρίκου Γ'. Συνέγραψε συλλογὰς τινὰς ἐρωτικῶν ποιημάτων, ἐν εἰς δεικνύει εὐθυμίαν, πνεῦμα οὐ τὸ τυχόν καὶ ἀληθινὸν ἀσθημα. Διὰ τὰς 24 ἐλεγείας τοῦ ἔλαβε τὸ ὄνομα τοῦ Γάλλου Τιβούλλου. Καυμήθη δ' ἐπίσης ἐπιτυχῶς μέρη τοῦ Orlando furioso τοῦ Ἀρίστου καὶ τέλος ἐγγράψε καὶ θερησκευτικὰ ποιήματα. Ἐν γένει συγκαταλέγεται μετὰ τῶν καλλίστων τοῦ 15' αἰῶνος ποιητῶν.

* **Δεραδούν.** Πρωτ. διαμερίσματος (3090 τχμ.) ἐν τῇ διαίρεσει Μίρατ τῶν Ἰνδοβρεταν. βορειοδυτικῶν ἐπαρχιῶν. ἔχει 25,684 κατ. (1891) καὶ ἐμπορίον διαμετακομιστικόν.

* **Δερβέικιστα.** Χωρίον τοῦ δήμου Πρυμνίας τῆς Τριχωνίας, μετὰ 904 κατ. τῷ 1896.

* **Δερβένιον.** Χαιμαρινὴ πρωτεύουσα τοῦ δήμου Εὐρωστίνης (Κορινθίας), ἔχουσα 571 κατ. (1896).

* **Δερβέν Κερυῶ.** Χωρίον τοῦ δήμου Παρραχελωτικῶν (Φθιώτιδος), ἔχον 504 κατ. (1896).

* **Δερβενυσάλεσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Τανάγρας τῆς ἐπαρχίας Θησῶν, ἔχον 550 κατ. (1896).

* **Δερβέν Φούρκα.** Χωρίον τοῦ δήμου Λαμιῶν, ἔχον 278 κατ. (1896).

* **Δερβησάδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Θρονίου (Λοκρίδος), μετὰ 277 κ. τῷ 1896.

* **Δέρβος Γεώργιος.** Καθηγητὴς τῆς θεολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, γενν. τῇ 25 Αὐγ. 1852 ἐν Ἀθήναις ἐκ πατρὸς Ἰωάννου ἱερέως. Σπουδάζας ἀπὸ τοῦ 1868 ἐν τῇ Ῥιζαρείῳ Σχολῇ καὶ εἰτα ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ θεολογίαν, ἐγένετο τῷ 1879 προδότης τῆς θεολογίας. Μεταδὸς δ' εἰτα εἰς Μόναχον ἐσπούδασεν ἐν τῷ ἐκεῖ πανεπιστημίῳ ἐπὶ τρία ἔτη, μεθ' οὗ ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας ἐγένετο ὑφηγητὴς τῆς θεολογίας ἐν τῷ ἤματι. Πανεπιστημίου, διδάσκων καὶ τὰ ἱερά μαθήματα ἐν γυμνασίοις καὶ μέχρι τοῦ ἐτει 1897 διορισμὸς αὐτοῦ ὡς τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς θεολογίας. Ἐγράψεν ἀπὸ τοῦ 1881 πλείστους λόγους καὶ διατριβὰς ἐκκλησιαστικῆς καὶ παιδαγωγικῆς ὕλης. Ἐρμηνείαν τοῦ Εὐαγγελίου (1889), Συμβουλὴν εἰς τὴν Χριστιανικὴν ἀρχαιολογίαν περὶ εὐκτηρίων οἰκῶν (1890), Μελέτην περὶ Ὀριγένους τοῦ Ἀλεξανδρέως (1888) κλ.

* **Δέρβυ** (Derby). 1) Κομητεία τῆς Βερ. Ἀγγλίας, ἀριθμοῦσα τῷ 1901 κατ. 620,196. — 2) Πρωτ. ταύτης μετὰ 105,785 κατ.

* **Δερεγκλή.** Δύο χωρία τοῦ δήμου Σχοτσούτης (Φαρσάλων), ὧν τὸ μὲν Ἄνω Δ. ἔχει 69, τὸ δὲ Κάτω 212 κατ. (1896).

* **Δερελῆ.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Ευινιάδος (Δερκοῦ), ἔχον 437 κατ. — 2) Πρωτ. τοῦ δήμου Γεννῶν (Τιρνάδου), ἔχουσα 1,612 κατ. τῷ 1896.

* **Δερεκόδα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀμείρας (Τριχωνίας), ἔχον 186 κατ. τῷ 1896.

* **Δερκετώ** καλεῖται παρὰ Κτησία ἡ Συρία θεᾶ, ἥτις ὑπ' ἄλλων (Στράβωνος κλ.) λέγεται ὀρθότερον Ἀθάρρα ἢ Ἀτάργατις. Βλ. Ἀστάρτη ἐν τ. Β' σ. 440.

* **Δερμαλγία** ἡ δερματαλγία. Ἐπιπολὴ τῶν δέρματος νευραλγία, συνεχῆς ἢ διαλείπουσα, ἐδρεύουσα ἐπὶ ἄλλοτε ἀλλῆς μοίρας τοῦ δέρματος, προσερχομένη ὅτε μὲν ἐκ δυσφορίου αἰτίου (Δ. ἰδιογενῆς ἢ ἰδιοπαθῆς). ὅτε δ' ἐκ χλωρναϊμίας καὶ ὑπερτισμοῦ (Δ. συμπαθῆς κ. κ.), κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἐν τῷ βᾶθει ἀλγερῶν, καὶ τέλος ἐκ ρευματοπαθείας (Δ. ρευματικῆς). Θεραπεύεται διὰ τοπικῶν πρᾶντικῶν ἢ δι' ἐλαφρῶν ἐπιπαστικῶν.

* **Δερμασώτη.** Διάλυμα ὀξείκου ἀργιλίου κεχρωσμένον διαφουξίνης, ἀρωματισμένον δι' ὀξείκου αἰθέρος καὶ συνιστώμενον κατὰ τῆς βρωμιδρώσεως τῶν ποδῶν.

* **Δερμάτι.** Χωρίον τοῦ δήμου Καρπενησιῶν, μετὰ 153 κατ. (1896).

Δερματίνη. Κόνις χρημητική συγχευμένη ἐξ ιππευλικού ὀξέος, ἀμύλου, τάλου, ὀξέος πυριτικού καὶ θειικοῦ ἀργιλίου.

Δερμάτινον. Ὅρυκτον ἐκ τῆς τάξεως τῶν ὀξυπυριτιακῶν, ἀπαντῶν κατὰ νεφροειδῆ ἢ σταλακτικά σχήματα, πράσινον ἢ καστανόχρουν.

Δερματίτιδες καλοῦνται καθόλου πᾶσαι αἱ φλογιστικαὶ ἢ φλεγμονώδεις δερματοπάθειαι ὧν τύπος τέλειος τυγχάνει τὸ ἔκζεμα.

—**Δερματίτις ἐρπητώδης** εἶναι ἐξάνθημα ἐμφανίζον ἄλλην ἄλλοτε εἰκόνα, παριστάνουσαν ὅτε μὲν κηλίδας εἰς ὑπεραιμώσεως, ὅτε δὲ φλυζάνια ἢ πομφόλυγας, ὅταν τῶς διεσπαρμέναις ἐφ' ὀλεκλήρου τοῦ σώματος καὶ μετὰ σφοδρότατου ὀδῶντος συνοδευσάσας. Πορεία χρονιωτάτη μετὰ παραδύσεως προδιδόν.

—**Δερματίτις λοιμώδης.** Βλ. Ἑρμπελατοειδὲς τῶν δακτύλων.

—**Δερματίτις φλοιστικὴ τῶν παίδων.** Νόσος ἰδιοφυῆς τῶν παίδων συνισταμένη εἰς ἐκλείπτιν τοῦ ἐπιπέλης στρώματος τῆς ἐπιδερμίδος μετ' ἐξάνθησεως ρυσαλλιδίων καὶ πομφόλυγων, σποράδην καὶ ἀσυνμέτρως διασπαρμένων, ἀλίσκουσαν μετὰ ἄλλης ἐκτασιν ἢ καὶ ὀλεκλήρου τὴν ἐπιδερμίδα τοῦ σώματος, ὑπερ παρίσταται ξηρὴν καὶ αὐχμηρὴν, ἐξερυθρὴν καὶ τῆδε κινεῖται ὑπὸ ραχῶν ἐπιδερμίδος ἐπικεκκαυμένην. Ἐμφανίζεται κατὰ τὰς πρώτας μετὰ τὸν ἐξομαδὸν καὶ εὐρίχθον διηρκεῖ χρόνον ἄνευ οὐδενὸς γενικοῦ φαινομένου καὶ ἐξυγιάζεται διὰ καταπασμάτων ἀντιφλογιστικῶν. Σπανιωτάτον τὸ νοσημα πρὸς τοὺς ἐνηλίκους, ἔχον πρωτεύον σύμπτωμα ὑπερμετρον πλάσιν καὶ ἐκλείπτιν τῆς ἐπιδερμίδος τῶν παλαιῶν καὶ τῶν πελευμένων ἢ καὶ παντὸς τοῦ σώματος, ὅποτε δυνατόν ἡ σύγχυσις πρὸς τὴν φυλλώδη πέμριγα. Δυσμενής ἡ πρόγνωσις, ἐνδεχόμενος δὲν μαρasmus θάνατος. Θεραπεία συμπτωματική.

Δερματοδράχμα καλοῦνται πάντα τὰ μαλάκια ὧν τὸ δέρμα περιλαμβάνει τὸ βραγχιακὸν σύστημα.

Δερματοδότης. Βλ. Ψωρόπτης.

Δερματολογία καλεῖται βιολογικῶς οὐ μόνον ἡ περὶ τοῦ σώματος ἐν γένει τῶν ζῴων σπουδὴ, ἀλλὰ καὶ ἰδίᾳ κλάδος τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης πραγματευόμενος περὶ τῆς φυσιολογίας καὶ τῆς παθολογίας τοῦ σώματος τοῦ ἀνθρώπου.

Δερματοδύσις (ἱατρ.). Πάθησις τοῦ σώματος συνήθως συγγενής, ἐπιτεταμένη σὺν τῇ ἡλικίᾳ καὶ χαρακτηριζομένη ὑπὸ ἐπεκτάσεως καὶ πλαθαρῶσεως τοῦ δερ-

ματος, σχηματίζοντος οὕτω πυγᾶς κατὰ τὰ βλέφαρα, τὸ πρόσωπον, τὸν λαιμὸν, τὴν κοιλίαν καὶ τὰ γεννητικά ὄργανα, σπανιωτέρον κατὰ τὴν ράχιν καὶ τὸ τριχωτὸν τῆς κεφαλῆς. Παρατηρεῖται πάχυνσις τοῦ κυρίως δερματος ὡς καὶ τοῦ νευροειδήματος μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν λεπτοτέρων νευρικῶν ἰνῶν. [P.N.B.]

Δερματομύωμα. Βλ. Μυώματα.

Δερματονύκτης, dermanysus (Ζωολ.). Γένος ἀκάρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Γαμασιδῶν, παρασιτούντων ἐπὶ τοῦ δερματος τῶν πτηνῶν, τῶν νυκτερίδων καὶ τυχαίως τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ εἶδος Δ. ὁ τῶν ὀρνίθων ἔχει σῶμα ὡσεὶδὲς χρωματίζομενον ἐκ τοῦ ἐκμυζωμένου αἵματος καὶ ἐμφανίζον μέλαν ἵχνος ἐν σχήματι λυρας ὀφειλόμενον εἰς τὸν διαφανόμενον ἐξωθεν πεπτικὸν σωλήνα. Προσβάλλει τὰ ἐγγεκληωδισμένα πτηνὰ. Τὸ εἶδος Δ. ὁ τῶν ὀρνίθων. κοινῶς ὀρνιθόψειρα, κατασκηνοῖ τὴν ἡμέραν ἐντὸς τῶν ὀρνιθῶν καὶ τῶν περιστεριῶν, τὴν δὲ νύκτα ἐπιτίθεται κατὰ τῶν ὀρνίθων καὶ ἐκμυζᾷ τὸ αἷμα αὐτῶν.

Δερματοπάθεια ἢτοι δερματάνοτοι καλοῦνται ἐν γένει πᾶσαι αἱ παθήσεις τοῦ δερματος τοῦ ἀνθρώπου, διακρίνονται δὲ εἰς ἐρπητικὰς οὐχὶ μορφοματικές, χρονιωτάτας, δυσίατους, παλινκοτούσας, ὀδῶντικὰς, κληρονομικὰς (ἐρπητες ἐν γένει), εἰς συφιλιδικὰς (συφιλιδοπάθειαι τοῦ δερματος, δερματικά ἐκδηλώσεις τῆς συφιλίδος), εἰς φλεγμονώδεις (ἐκζεμα, ἐρύθημα, φλυζάνια, πομφόλυγες, ρυσαλλίδες, φλύκταιναι, κτλ.), εἰς ἀποφικὰς (χηλιδισμοὶ αὐτοματῶν), εἰς ὑπερτροφικὰς (δερματολίπαι, ἐκφυαντίαι, λέπρα, ἐσθισμένη, ἰχθυώσις, θηρίωμα, λειχήνες) καὶ εἰς παρὰ σιτικὰς (ὤωρα, πιτυρίασις, ἀχῶρ). Ἡ θεραπεία τῶν Δ γίνεται ἀνάλογος πρὸς τὸ εἶδος αὐτῶν ἐκάστοτε. [P.N.B.]

Δερματοφάγος. Βλ. Δερμηστής.

Δερματοφύτα ἢ δερματόφυτα καλοῦνται ἐν τῇ ἱατρικῇ πάντα ἐν γένει τὰ ἐπὶ τοῦ δερματος τοῦ ἀνθρώπου παρασιτοῦντα φυτικά παράσιτα ἢ μύκητες.

Δερμηστής (Ζωολ.). Γένος κολεοπτέρων ἐντομῶν πρότυπον τῆς οἰκογενείας τῶν Δερμηστιδῶν. Σῶμα ἐπίμηκες, κυρτόν, κεφαὶ ἀπολήγουσαι εἰς κορυφὰς, κεφαλὴ μολις προέγυσα, ἀναπτωμένη εἰς κοίλητητα ἐπὶ τῷ ἐλαχίστῳ θορόβῳ, πίδαξ ἐφαρμολύμενος τελείως ἐπὶ τοῦ σώματος ἐν ὥρᾳ κινδύνου οὕτω δὲ τὸ ἐντομὸν προσοιεῖται τὸν νεκρὸν, σκαδόντες λίαν ἀσφρά-

γοι. Ἔντομα κοινότατα, ζῶντα ἀπὸ παντοειδῶν ζωϊκῶν οὐσιῶν (τρίχες, πτίλα, ἔρια, πιτύραι κτλ.) καὶ μεγάλας ζημίας προσενεῦντα ἐν ταῖς συλλογαῖς τῆς φυσικῆς ιστορίας καὶ ἐν ταῖς βομβυκοτροφείοις. Δ. ὁ φιλόλογος ἀπεικ. ἐπὶ τοῦ πίν. Ἔντομα Α', ἀριθ. 7.

Δερμηστιδαί (Ζωολ.). Οἰκογένεια μικρῶν κολεοπτέρων ἐντόμων, ὡστέκων, ζῶντων ἀπὸ ξηρῶν ζωϊκῶν οὐσιῶν. Περιλαμβάνει τὰ γένη τῶν Δερμηστιδῶν, τῶν Ἀτταγενῶν καὶ τῶν Ἀνθρηγῶν.

Δερμογραφισμός ἡ μᾶλλον δερμογράφημα ἥτοι τοξικαγγειοκινητικὴ δερμ(ατ)ονέωσις καλεῖται ἐν τῇ νευρολογία συνδρομή τις ἀπότοκος νευρισμοῦ καὶ ἀρθριτισμοῦ συνεργούντων. συνιστάμενη ἐξ ἐκτυπώματος ἐξανθηματινοῦ ἐπὶ τοῦ δέρματος κατὰ προτίμησιν τοῦ θώρακος, τῆς μεσοπλατταίας μοίρας τῶν νώτων, τῆς κοιλίας, τῶν ἀνω ἁκρων καὶ τελευταίων τοῦ προσώπου. Ἐπιμένονσα ἀπὸ ἡμισείας μέχρι 24 ὥρων, παρέρχεται πολλακίς ἀπαράτητος, δύναται δὲ νὰ προκαλῇ καὶ τεχνικῶς δι' ἐρεθισμοῦ τοῦ δέρματος τῶν εἰρημένων χωρῶν τῇ βοήθειᾳ ἀμβλείας ἀκωνίης (ὅποτε ἐπακολουθεῖσι σύσπαισις τῶν μυῶν τῶν τριχοθυλακίων, ἀνόρθωσις τῶν τριχῶν, γήνεσις δέρματος, ἐρύθημα ἐλαφρὸν ἐπὶ τὰ ἴχνη τῆς ἀκωνίης, ἀποβαίνον ζωηρότερον δια τῶν ὑπαρχόντων σαρκόχρωων στιγματῶν, διόγκωσις τῆς ὅλης γραμμῆς ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ παρεμυρῇ πρὸς γήνεσιν κάλαμον παρενθεμιμένον ὑπὸ τῷ δέρματι). Εἶναι συχνότατη μὲν παρὰ παισίν, ἥττον ἐκδήλος ὅμως συνόπτεται δὲ εἶστιν ὅτε τῷ ὑστερισμῷ καὶ δηλοῦνται ἐπὶ εἰδικῶν περιπτώσεων καὶ ἀνευ τεχνικοῦ ἐρεθισμοῦ. Ἄλλα δια μόνης ὑπνωτιστικῆς αὐτοπεβολῆς (ἐντεθεν ἐξηχούνται αἱ ὡς θαύματα ἀναφερόμενοι ἐν τοῖς παλαιαῖς βιβλίαις αὐτόματα στιγματισμοί). Αἰτιᾶται κυρίως, ὡς ἐλέγθη, νευρικὸν σύστημα εἰδικῆς δεκτικότητος (νευροπάθειαν, ἀρθριτισμόν), ἡ δηλητήρια στοιχεῖα παρασκευαζόμενα ἐν τῷ ἐντερικῷ σωλήνι, ἀπορροφούμενα, εἰσδυόμενα ἐν τῇ κυκλοφορίᾳ τοῦ αἵματος καὶ δρῶντα εἴτε ἐπὶ τῶν περιφερειακῶν ἀγγειοκινητικῶν νεύρων εἴτε ἐπὶ τῶν κεντρικῶν τοιούτων τοῦ νωτιαίου μυελῶ. Θεραπευτικῶς ἐπιδιώκεται ἡ τόνωσις τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ ἡ ἐντερική. [P.N.B.]

Δερμόλιον. Χρυσοφανικὸν βισμούθειον ὑπὸ μορφήν κανεως ἀμόρφου, κίτρινος, οὐδετέρας ἀντιδράσεως, γ' ὡρηγούμενον κατὰ πολλῶν δερματοπαθειῶν. [P.N.B.]

* **Δερμπούνι.** Χωρίον τοῦ δήμου Λοκαστύρας, ἔχον 397 κατ. τῷ 1896.

* **Δερνίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Δρυμίας τῆς Λοκρίδος, μετὰ 240 κ. τῷ 1896.

* **Δερσοθά.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνακτορίων, ἔχον 370 κατ. (1896).

Δέσι. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀθαμάνων (Τριχηλάων), μετὰ 503 κατ. (1896).

* **Δεσινόν.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρσανείας (Καλαβρύτων), ἔχον 285 κ. τῷ 1896.

Δεσμιδιώδη (Βοτ.). Ἡ ἐτέρα τῶν φυλῶν τῆς οἰκογενείας τῶν Συζυγῶν (βλ. λ.) μετὰ θαλλοῦ ἀποσχιζομένου εἰς κύτταρα καὶ ὠρίον τίκτοντος διδύμους θαλλούς. Βρίθουσιν ἐν τοῖς γαιανθρακωρυγείοις καὶ ἐνέχουσι κρυσταλλικά ἀλατὰ ἀσβεστίου. Κύρια εἶδη εἶναι τὸ Δεσμιδιόν (πρότυπον), τὸ Κλωστήριον, τὸ Κοσμάριον. εἰς Σαύραστρον.

Δεσμίνης. Ὅρυκτον ἐκ τῆς ομάδος τῶν ζωοφύτων τῆς τάξεως τῶν ὀξυπυρριτικῶν ὀρυκτῶν, εὐρισκόμενον εἰς κρυστάλλους συνήθως συνηντημένους κατὰ δέμας (ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα) ὁμοίας πρὸς στάγεις. Σκλ. 3.5 ἕως 4, εἰδ. βάρ. 2.1 ἕως 2.2. Βυρρητὰ ἄχρους, λευκός, ἐρυθρός, κίτρινος, σφαῖς καὶ καστανοχρους, λάμψιν δ' ἔχει μαργαριτωειδῆ ἢ ὕδασιδῆ. Ὑπὸ τῆς φλογὸς τοῦ αὐτοῦ ἐξογκοῦται καὶ τήκεται δυσκόλως εἰς σκωριώδη ὕαλον, ὑπὸ ἀνράτου ὑδροχλωρίου ἐντελῶς ἀναλύεται. Ἀπαντᾷ ἐντός μετ' ἀλλήλων σφλεδῶν καὶ κοιλότητων πλουτονεύων πετρωμάτων.

* **Δέσσαον** (Dessaon). Πρωτ. τοῦ δυνάτου Ἀγγαλο, ἔχουσα 50,846 κ. (1900).

Δέστανη. Χωρίον τοῦ δήμου Δωτίου (Ἀγυῖας), ἔχον 175 κατ. τῷ 1896.

* **Δεσφίνα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ἀντικύρας τῆς Παρνακίδος, μετὰ 2,433 κατ. τῷ 1896.

Δεσμύδιον (Βοτ.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν λαχανοφυχανθῶν καὶ ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Ἑδωρῶδων, μετὰ λεδῶν ἀρθρωτῶν, περιλαμβάνον πάας φουμένους ἐν ταῖς θερμαῖς χώραις τῆς γῆς. Τὸ εἶδος Δ. τὸ περιστρεφόμενον γχακτιρίζεται ὑπὸ τῶν αὐτομάτων κινήσεων τῶν φυλλαρίων αὐτοῦ.

* **Δέτμολδ** (Detmold). Πρωτ. τοῦ γερμαν. πριγκιπάτου Λίππε, ἀριθμ. 41,971 κατ. (1900).

* **Δετρόιτ** (Detroit). Πόλις τῆς βορείου-αμερικ. πολιτείας Μίτσιγαν, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 285,704.

Δευτερεύουσαι στήλαι (ἡλεκτρικὴ στήλη). Βλ. Ἠλεκ. ἐνέργεια.

Δευτερογενές ρέυμα. Βλ. Ἐπαγωγὴ ἡλεκτρικῆ.

Δέφνερ Μιχαήλ. Φιλολόγος γενν. πρὶ 1848 ἐν Donauwörth τῆς Βαυαρίας. Διακούσας τὰ γυμνασιακά μαθήματα ἐσπούδασεν ἐν Μονάχῳ καὶ εἶτα ἐν Λιψία κλασσικὴν φιλολογίαν, συγχρόνως δ' ὅμως ἐπεδύθη μετὰ ζήλου καὶ εἰς τὴν μελέτην τῆς νέας Ἑλληνικῆς καὶ ἀνηγορεύθη ἐν Λιψία διδάκτωρ ὑποβαλὼν διατριβὴν ἐπιγραφομένην Neograeca, ἣν κατεχώρισεν ὁ πολὺς Γ. Κούρτιος εἰς τὰς «Μελέτας περὶ Λατίν. καὶ Ἑλληνικῆς γραμματικῆς» (τομ. Δ'). Τῷ 1871 προσεκλήθη ὑπὸ διευθυντοῦ Λυκείου εἰς Ἀθήνας ὡς καθηγητὴς τῆς Λατινικῆς, ἐγένετο δὲ τῷ ἐπομένῳ ἔτει ὑφηγητὴς τῆς γλωσσικῆς ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ. Τῷ 1874 καὶ 1875 ἐξετέλεσε τὴν ἀρωγὴν τῆς Βερολινίας Ἀκαδημίας μακρὰν περιοδεύσαν ἀνά τὴν Πελοπόννησον, ἐνθα ἐσπούδασε κυρίως τὴν Τσακωνικὴν διάλεκτον. Πορίσματα ταύτης ὑπῆρξαν διατριβὴ περὶ τῆς Τσακωνικῆς (ἐκδόθ. ἐν τῷ Μηνιαίῳ Δελτίῳ τῆς Ἀκαδημίας 1875). Γραμματικὴ αὐτῆς (ἡς εἰς Α' τόμος ἐξεδόθη 1881 ἐν Βερολίῳ) καὶ Λεξικόν (ἀνέκδοτον). Εἶτα ἐστάλη πάλιν ὑπὸ τῆς ῥηθείσης Ἀκαδημίας τῷ 1876 εἰς τὰ Νότια παράλια τοῦ Εὐξείνου πρὸς μελέτην τῶν ἐκεῖ ἑλληνικῶν διαλέκτων· ἐδημοσίευσεν δὲ εἰς τὸ Μηνιαῖον Δελτίον τῆς Ἀκαδημίας 1877 διατριβὴν περὶ τῆς ἀπαρεμάρτου τῶν Ποντικῶν διαλέκτων, τὸ μέγα ὅμως Λεξικόν, ὅπερ συνέταξε, μένει ἀκόμη ἀνέκδοτον. Ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου 1877 ὁ Δ. διατελεῖ ὑποδιευθυντὴς τῆς Ἑθνικῆς καὶ Πανεπιστημιακῆς βιβλιοθήκης, ὡς τοιοῦτος δὲ συνέταξε τοὺς μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντας καταλόγους ταύτης. Ἐκ τῶν ἄλλων δημοσιευμάτων, ἐν αἷς καὶ διδακτικὰ τινὰ βιβλία, μνημονεύομεν τῶν ἑξῆς: Νέα Ἑλλὰς, πολιτικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ ἐφημερίς (1874), Ἀρχεῖον τῆς μέσης καὶ νεωτέρας ἑλλην. φιλολογίας (γερμανιστ.) τεύχη 1—2 (1880). Ἀνέκδοτον ἔχει πλουσιώτατον λεξικόν τῶν νέων ἑλλην. διαλέκτων (εἰς 250 γλ. δελτία), συλλογὰς παραμυθίων, ᾠμάτων κλ.

Δεφοντανία. Γένος τῶν Γεντιανωδῶν ἢ Στρυχνωδῶν, περιλαμβάνον τὸ πρότυπον εἶδος Δ. τὴν αὐκωνθωδὴν, δενδρόβλιον τῶν Ἀνδίων, φέρον φύλλα παρεμφορῇ πρὸς τὰ τοῦ πρίνου καὶ καλλιεργούμενον ἐν τοῖς ὑποστέγαις φυτοκομείοις χάριν τῶν ὠραιοτάτων αὐτοῦ ανθέων.

* **Δεχούνη.** Χωρίον τοῦ δήμου Ψωρίδος (Καλαβρύτων), μετὰ 258 κατ. (1896).

Δεψάλη. Βλ. Ἀργίλλιον δεψικόν.

Δεψικαὶ οὐσίαι. Βλ. Βυρσοδεψικά ὀξέα ἐν τομ. Γ' σελ. 130.

Δεψογόνον (Φαρμ.) tannigène. Χη-

μικὸν προϊόν παρασκευασθὲν ἐσγάτως ἐκ τοῦ δεψικοῦ ὀξέος καὶ τοῦ ὀξυλίου, ὑπὸ μορφήν κόνεως λεπτῆς φαιοκίτρινος, ἀσμου, ἀγεύστου, ἀδιάλυτου ἐν ὕδατι, διαλυτῆς ἐν ἀλκαλίῳ πρὸς δεψικὸν καὶ ὀξείκων ὀξύ. Ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης ιδιότητος, ὅτι ἀδιάλυτον ἐστὶν ἐν ὕδατι καὶ ὀξείσιν, ἐρήρυσαν αὐτὸ ἐσωτερικῶς κατὰ χρονίων διαρροϊῶν καὶ λυεντερικῶν τῶν παιδῶν ἀντὶ τοῦ δεψικοῦ ὀξέος, διότι διερχόμενον ἀδιάλυτον καὶ ἀναλλοίωτον διὰ τοῦ στομάχου μεταβαίνει εἰς τὰ ἔντερα, ἐνθα ἐφαπτόμενον τῶν ἀλκαλικῶν ὑγρῶν τοῦ ἐντερικοῦ περιεχομένου διαλύεται καὶ δρᾷ σκοπίμως ὡς στυπτικόν. [P.N.B.]

Δεψολεῦκωμα (Φαρμ.) tannalbine. Σκευασία δεψικοῦ ὀξέος, μετὰ λευκώματος καταστάτος ἀδιαλύτου καὶ ἀπέπτου ἐν τῷ στομαχικῷ ὑγρῷ δι' ἐκθέσεως ἐπὶ μακρὸν εἰς ὑψηλὴν θερμοκρασίαν, μόνον δὲ ἐν τοῖς ἐντέροις διαλυομένου τῇ ἐπιδράσει τῶν ἐντερικῶν ἐκκριμάτων καὶ τοῦ παγκρεατικοῦ ὑγροῦ. Κονὲς ὑπερπυκνῶς, ἀνεύστος. Ὡρελεῖ ὡς στυπτικὸν κατὰ χρονίων ἐντερικῶν κατάρρων διαφόρου φύσεως.

Δηΐφοντης εἶναι κατὰ τὰς ἑλλην. παραδόσεις Ἡρακλείδης τις, ὅστις ἔλαβε παρά τοῦ Ἡρακλείδου Τημενίου γυναῖκα τὴν Θηγατέρα τούτου Ὑρνηθῆ. Ἐπειδὴ προτιμᾶτο ὑπὸ τοῦ πενθεροῦ τῶν τούτου υἱῶν, οὗτοι ἐφόνευσαν τὸν πατέρα καὶ ἐξεδιώχθησαν μὲν ὑπὸ τῶν Ἀργείων, ὕστερον δ' ὅμως ἐγένοντο κύριοι τοῦ Ἀργεῶς. Ὁ Δ. τότε μετῴκησεν εἰς Ἐπίδαυρον, ἐνταῦθα δὲ ἡ Ὑρνηθὴ ἠρπάγη ὑπὸ τῶν ἁδελφῶν, καὶ τοῦ Δ. προσπαθούτος νὰ ἀπελευθερώσῃ αὐτὴν ἐφονεύθη.

Δήλεσι. Χωρίον τοῦ δήμου Τανάγρας τῆς ἐπαρχ. Θηβῶν, ἔχον 47 κατ. καὶ ὄν περιβόητον δια τὴν παρ' αὐτὸ τῷ 1870 αἰχμαλωσίαν καὶ φόνον διαφόρων ξένων ὑπὸ ληστῶν.

Δήλι. Χωρίον τοῦ δήμου Σύρου μετὰ 121 κατ. (1896).

Δηλιγιάννης Θεόδωρος. Πολιτικὸς ἀνὴρ, ἐκ τῶν τὰ μάλιστα σημαντικῶν τῆς Β' βασιλείας. Ἦγενν. τῷ 1826 ἐν Καλαβρύτοις καὶ ἐσπούδασεν ἐν Ἀθήναις τὰ Νομικά. Εἰσελθὼν τῷ 1843 εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διήλθε τοὺς διαφόρους βαθμοὺς ἐν σχετικῶς βραχείῳ χρόνῳ καὶ διορίσθη τῷ 1850 Γενικὸς γραμματεὺς αὐτοῦ. Ἀπὸ τοῦ 1862, ὅτε τὸ πρῶτον ἐξελέγη βουλευτὴς, ἀντιπροσωπεύει σχεδὸν ἀδιακόπως τὴν ἐπαρχίαν Γορτυνίαν (ἢ τὸν νομὸν Ἀρχαδίας) ἐν τῇ βουλῇ. Ἦν τῷ μετὰ 2' ὅμως ἐγχερηματισε πρεσβευτὴς ἐν Παρίσι καὶ ἐπέμφορ τῷ 1878 εἰς τὸ ἐν Βερολίῳ συνέδριον ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς

Ἑλλάδος. Ἐνεαετίας ὑπῆρξε μέχρι τοῦδε ὑπουργός, εἴτε τῶν Ἐσωτερικῶν, εἴτε τῶν Οἰκονομικῶν, εἴτε τῆς Παιδείας (δὲς τῶ 1863, δὲς τῶ 1864, τῶ 1869, 1871, 1877 καὶ δὲς τῶ 1878). Ὅτε τῶ 1883 ἀπέθανεν ὁ Κεραυνόδουρος, πολλοὶ τῶν τούτου ἐπαδῶν ἐξέλεξαν τὸν Δ. ὀρχηγόν. τὸ δὲ οὕτω σχηματίσθην κερμα κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 3 Ἀπριλ 1885 ἦρε νίκην ἀπορροιστικὴν κατὰ τοῦ Τρικουπικοῦ καὶ κατ' ἀπολouthian ὁ Δ. τῇ 19 Ἀπρ. πρῶτην φοράν ἐπὶ σχηματίσεν ὑπουργεῖον, ἐν ᾧ ἀνέλαβε τὴν προεδρίαν. Τὸ κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ ἔτους τούτου συμβῶν πραξικόπημα τῶν Βουλγάρων, εἰτινας κατέλαβον αἰχμῆς τὴν Φιλίππουπόλιν καὶ ἐκήρυξαν τὴν ἑνωσιν τῆς Ἀνατολ. Ῥωμυλίας μετὰ τῆς Βουλγαρίας συνεπῆνεγκε μέγαν ἀναδρασμὸν ἐν Ἑλλάδι, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ὁποῖου ἐπλήθυνον ἡ ἐπιστράτευσις τῆς Ἑλλάδος, ἣτις κατέληξεν, ἐπειδὴ ὁ Δ. εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ξένων Δυνάμεων ἐπιμόνω ἐξενεχθεῖσαν ἀπαιτήσιν τοῦ ἀφοπλισμοῦ ἀντέταττεν οὐχ ἥττον ἐπιμόνον ἀρνήσιν, εἰς τὸν ἀποκλεισμὸν τῶν ἐλληνικῶν παραλλίων ὑπὸ εὐρωπαϊκοῦ στόλου. Ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν συμβάντων τούτων ὁ Δ. παρητήθη καὶ ἀντικατεστάθη τῇ 9 Μαΐου 1886 ὑπὸ τοῦ Τρικουπῆ. Ὅτε δὲ αἱ ἐκλογαὶ τοῦ Ὀκτωβρ. 1890 ἀπεδείξαν ἐπιδηλητικὴν διὰ τὴν πλειοψηφίαν νίκην τοῦ κερματός του, ἀνέλαβε πάλιν τὰς ἡμέρας τῆς κυβερνήσεως τῇ 26 Ὀκτωβρ. Κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην πρωθυπουργίαν αὐτοῦ κυρίως τὰ οἰκονομικὰ τῆς Ἑλλάδος περιήλθον εἰς λίαν κρίσιμον θέσιν. Ἡ ἐπὶ τινὰ ἔτη παρεγομένη τῇ Ἑλλάδι πίστις τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀγορῶν ἀνεκόπη διὰ διαφόρους λόγους καὶ ἡ ἀνικελύτως ἐπελήθουσα αὐξήσις τῆς ἐπικαταλλαγῆς ἐγέννησε φθόβους ἐπικειμένους οἰκονομικῆς καταστροφῆς, εἰτινας συνεπῆνεγκεν τῇ 17 Φεβρ. 1892 τὴν οὐχὶ οἰκαιοφελὴ παραίτησιν τοῦ πρωθυπουργοῦ καίπερ ἔχοντος τὴν ψῆφον τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς βουλῆς, καὶ ἐπειδὴ οἱ κατὰ Μάιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐκλογαὶ ὀπέθησαν ἐναντίον αὐτοῦ, μόλις τῇ 30 Μαΐου τοῦ 1895 ἀνῆλθε πάλιν εἰς τὴν πρωθυπουργίαν, διαδεχόμενος τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ Νικολάον Δ. (γενν. 1844 καὶ διατελούντα ὅπρ τοῦ 1885 πρεσβευτὴν τῆς Ἑλλάδος ἐν Παρίσις), ὅστις, παραιτηθεὶς τοῦ Τρικουπῆ κατ' ἴαν. 1895 διὰ τὴν μεγάλην κατ' αὐτοῦ δυσφορέσιαν τοῦ λαοῦ, εἶχε σχηματίσει δι' ὀλίγους μῆνας βασιλικὸν ὑπουργεῖον. Καὶ κατὰ τὴν τρίτην ταύτην πρωθυπουργίαν ἀπρόσπτα συμβάντα καὶ περιπλοκαὶ ἐτάραξαν τὴν Ἑλλάδα. Πιεζόμενος ὑπὸ τῆς δημοσίας γνώμης ὁ Δ. ἠναγκάσθη νὰ ἀποδυθῇ εἰς τὸν πόλεμον πρὸς τὴν Τουρκίαν (πλείονα βλ.

ἐν λ. Ἑλλάς), καὶ ὃν αἰήττει τοῦ Ἀπριλίου 1897 προσέκαλεσαν τὴν παραίτησιν τοῦ πρωθυπουργοῦ, ὃν διεδέξατο τότε ὁ Δ. Ῥάλλης.

* **Δήμαιο.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐπιδαυριῶν, ἔχον 122 κατ. τῶ 1896.

Δημαρξὸς Νικολάος. Καθηγητὴς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, γενν. 1856 ἐν Ναυπλίῳ, ἐνθα ἔλαβε τὴν ἐγκύκλιον μορφωσιν ἐν τῷ γυμνασίῳ. Σπουδασὰς εἶτα ἐν τῷ Ἑθν. Πανεπιστημίῳ κα νομικὰ ἀνηγορεύθη τῶ 1876 διδόντωρ, μετέβη δ' εἰς Γερμανίαν καὶ ἠκροάσατο ἐν Μονάχῳ, Λιψία καὶ Γοττιγγῇ τῶν περιφῶμων ἐκεῖ νομικοδιδασκάλων. Ἐπανέλθων εἰς Ἀθήνας ἐγένετο τῶ 1880 καθηγητὴς, διατελέσας δ' ἐπὶ τινὰς μῆνας Γεν. γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας διωρισθεὶς τῶ 1892 καθηγητὴς τῆς ἱστορίας καὶ τῶν εἰσηγγέσεων τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου. Συνέγραψε Περί ἀντιπροσωπείας ἐν τῇ πολιτικῇ δικαιονομίᾳ τῶν Ῥωμαίων (1880), Ἱστορίαν καὶ εἰσηγγέσεις τοῦ Ῥ. δικαίου (2 τ. 1883—84, γ' ἐκδ. 1896) καὶ διαφόρους διατριβὰς, πρὸς δὲ μετέφρασε τὰ τοῦ Ihering Ἡ νομικὴ ἐπιστήμη τοῦ καθήμενου βίου, εἰς ὁ προσέθηκε «λύσεις» (1880), καὶ τὰς Γενικὰς ἀρχὰς τοῦ Windscheid. Συνέταξε τέλος τὰ πλείστα ἀρθρα περὶ Ῥωμ. δικαίου ἐν τῷ Ἑγκυκλ. Λεξικῷ.

* **Δημαρίον.** Πρωτ. θερινὴ τοῦ δήμου Ἡρακλείας (Ἀρτης), μετὰ 351 κατ. τῶ 1896.

* **Δημαρξίστικα.** Δύο χωρία τοῦ δήμου Λαγκίας (Γουδαίου), ὧν τὸ μὲν Μέσα Δ. καλούμενον ἔχει 83, τὸ δὲ Πέρα 140 κατ. τῶ 1896.

Δημητρακόπουλος Ἀνδρόνικος. Λόγιος κληρικὸς γενν. ἐν Καλαβρυτοῖς καὶ ἀπέθανον τῇ 21 Ὀκτωβρίου τοῦ 1872 ἐν Ἀθήναις 47 ἔτων ἐν Λιψία. Σπουδασὰς ἐν Ἀθήναις συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν Γερμανίᾳ καὶ διατέλει ἀπὸ τοῦ 1857 ὢν ἐφημέριος τῆς ἐν Λιψία ἐκκλησίας ἐκκληρίδας. Διεκρίνετο διὰ τὴν ἀναγνωστικὴν ὀργάνων χειρογράφων, πλείστα ἔργα ἀνεκδότα δημοσιεύσας καὶ ἕτερα σπουδῶν συγγραφὰς περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ἑλλ. παιδείας κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας τῆς δουλείας. Ἀπέθανε δὲ μετὰ πολὺμνητον περιήγησιν ὅνα τὴν Ἀνατολήν, ἐκ τῶν δεδωκεμένων τῆς ἐπείας ἄφθενον συνεχόμενα θέρος. Τὴν πολυμαθίαν τοῦ ἀνδρὸς τιμῶσα ἡ ἐν Λιψία Ἀκαδημαϊκὴ Σύγκλητος ἀπένεμεν αὐτῷ τῶ 1869 τὸν τίτλον τοῦ ἐπιτίμου διδόντορος τῆς θεολογίας. Ἐργα δ' αὐτοῦ εἰσὶ τὰ ἑξῆς, τυπωθέντα πάντα σχεδὸν ἐν Λιψίᾳ: Νικολάου ἐπισκόπου Μεθώνης λόγοι δύο (1865), Ἱστορία τοῦ σπ-

σματος τῆς Λατινικῆς ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς Ὁρθοδόξου ἑλληνικῆς (1867). Ἑκκλησιαστικὴ Βιβλιοθήκη ἐμπεριέχουσα Ἑλλήνων θεολόγων συγγράμματα ἐκ χειρογράφων τῆς ἐν Μόσχᾳ βιβλιοθήκης, τομ. Α' (1866). Ἐκδόσις τοῦ Ἑγχειριδίου περὶ τοῦ πρωτεύου τοῦ Πάπα ὑπὸ Ν. Ψύχα (1869). Δοκίμιον περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν συγγραμμάτων Μητροφάνους τοῦ Κριτοπούλου (1870). Προσθήκαι καὶ διορθώσεις εἰς τὴν Νεοελληνικὴν Φιλολογίαν Κ. Ν. Σάθα (1871). Ἐπανερθώσεις σφαλμάτων καὶ προσθήκαι εἰς τὸ αὐτὸ βιβλίον (ἐν Τερψίστρῳ 1872). Ὁρθόδοξος Ἑλλάς (1872).

Δημητρακόπουλος Πολύβιος Δημοσιογράφος καὶ ποιητής, γενν. ἐν Κυπαρισσίᾳ τῷ 1864. Τελειόφοιτος ὢν τῆς νομικῆς κατετάχθη εἰς τὸν στρατόν, ἀπεμακρύνθη δ' ὁμῶς αὐτοῦ ὡς ἀνθυπολοχαγὸς ἐνεκὰ ἀσυχοῦς συμβάντος τῷ 1892, διὰ περ ἐχρησίμευσεν αὐτῷ ὡς βάσις τοῦ ἔργου «Ἀπομνημονεύματα ἀξιωματικοῦ» (1896). Ἀπὸ τοῦ 1895 ἐπεδόθη εἰς τὴν δημοσιογραφίαν, συγγράφων δὲ συνέγραψε μυθιστορήματα «Ἡ αἰωνία γυναῖκα», «Ὁ αὐτόχειρ», δράματα (ὡν τὸ ἐπιγραφόμενον «Ἡρῆνη ἢ Ἀθηναία» ἐβραβεύθη εἰς τὸν Ἀττάλειον διαγωνισμόν τοῦ 1896, ὃ δὲ «Τελωτοποιὸς τοῦ βασιλέως» ἐκηυνέθη τῷ 1898, ἐβραβεύθη δὲ πάλιν τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Θεὸς κελεύει»), διηγήματα κλ. Ἀπὸ τοῦ 1890 μέχρι τοῦ 1901 ἐξέδωκε καὶ τὸ «Ζῆλον», σατυρικὴν ἐφημερίδα ἑμμετρον. Ζῆ ἐν Ἀθήναις.

* **Δημήτριος** Ἀγίας. 1) Χωρ. τοῦ δήμου Ὁρχομενοῦ τῆς Βοιωτίας, ἔχον 652 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Κλεπαίδος (Ναυπακτίας), ἔχον 502 κατ. — 3) Χωρ. τοῦ δήμου Μονεμβασίας (Ἐπίδ. Διμηρᾶς), ἔχον 251 κατ. — 4) Χωρ. τοῦ δήμου Μαυμαρίου τῆς Εὐβοίας, μετὰ 457 κατ. — 5) Χωρ. τοῦ δήμου Μεσσηγίων (Ζακύνθος), ἔχον 632 κατ. — 6) Χωρ. τοῦ δήμου Φύλλων (Τρικυάλων) μετὰ 187 κατ. τῷ 1896.

Δημητρίτης (Ὁρυκτ.). Ὁρυκτὸν ἄλλας πυρρικοῦ ὀξέος μετὰ ὀξειδίου θημητρίου, διδυμίου, λανθανίου, σιδήρου, ἀσβεστίου καὶ ὕδατος, κρυσταλλούμενον κατὰ τὸ ἑρβαρρεμβικὸν σύστημα, εὐρισκόμενον ἐν Σουηδίᾳ ὑπὸ μορφὴν μάζης συνήθως ἀμέτρου, λεπτοκονκώδους, ἡμιδιαφανοῦς ἢ ἀδιαφανοῦς, σπανίως κρυσταλλινῆς. Θραύσις ἀνωμαλός, στίλβη ῥητινώδης ἢ μικρὸν ἀδαμαντίζουσα, χροῶμα ποικίλον (καρσέρυθρον, κηροκυλλώδες, ὀρνέον), σκληρότης 5,5, εἰδ. β. 4,9—5. Εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν ὄρυκτον ἐξ οὗ ἐξάγεται τὸ στοιχεῖον Δημήτριον περιεχόμενον κατ' ἀναλογία 45—55⁰/100.

* **Δημητρίαν.** Ἡ πόλις αὕτη πρω-

τεύουσα τῆς Γορτυνίας εἶχε τῷ 1896 κατ. 2,400, ὃ δὲ δῆμος 5,833.

Δημόδωξ (Ζωολ.). Γένος παρασίτων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀκάρων, περιλαμβάνον ζωάρια σκυληγόμορα, μικρά, βιόσυντα ἐπὶ τὰ ἐντὸς τῶν συμμηματογόνων ἀδένων καὶ τῶν τριχοθυλακίων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν μαστοφόρων (βοός, προβάτου, ἵππου, αἰγός, ἀλώπεκος, γαλῆς, νυκτερίδος). Οἱ Δ. θεωρούμενοι ὡς ζωάτονα ἔχουσι μήκος 0,30—0,40 ὑποχιλ., σῶμα ἐμφαίνον διχοτόμησιν ἀσαφῆ, κεφαλοθώρακα μετὰ τεσσάρων τριάρθρων ζευγῶν ποδῶν κατὰ τὴν κάτω ἐπιφάνειαν, κοιλίαν μαλακὴν, ἐπιμήκη, ἐγκαρσίως γραμμωτήν.

Δημότικα (καὶ Δημότοκα), ὁρθότερον Δημότεικα. Σημερινὸν ὄνομα τοῦ Διδυμοτείχου (βλ. λ.).

Διαδαῖδέ. Χωρίον τῆς Κρήτης, ἐν τῷ δήμῳ Καστελλίου τῆς ἐπαρχ. Πεδιάδος (Ἡρακλείου), ἔχον 165 κατ.

Διαδασίτης (Γεωλ.). Πέτρωμα ἱεραιστειογενές, γρανιτοειδές, συγκαίμενον ἐκ κρυστάλλων σλιγοκλάστου, λαβροδωρίτου, ἀνορθίτου καὶ πυροξένου αὐτίτου προσέδοντος εἰς αὐτὸ χροιάν καθαρῶς πρασίνην.

* **Διαδολίτσι(ον).** Πρωτ. τοῦ δήμου Ἀνδανίας (Μεσσήνης), ἔχον 820 κ. τῷ 1896.

Διαδικασία καλεῖται τὸ σύνολον τῶν τύπων καθ' οὓς ἐν ταῖς ἀστικαῖς καὶ τοῖς ποινικαῖς δικαστηρίοις θεῶν νὰ γίνηται ἡ ἀρευνα καὶ λύσις τῶν διαφορῶν ἢ ἡ ἐξιχνίασις τοῦ ἐγκλήματος καὶ βεβαίωσις τῆς ἐνοχῆς τοῦ αὐτουργοῦ. Ἡ ἀστικὴ Δ. εἶναι ὅτε μὲν ἐγγράφος καὶ μυστικὴ, ὅτε δὲ προφορικὴ καὶ δημοσία, ἐντὸς ἣ ἐντὸς τοῦ ἀκροατηρίου ἀνεργουμένη. Ἐν τῇ ποινικῇ δικαιοσύνῃ διακρίνεται τὴν προδικασίαν, ἥτις περιλαμβάνει τὴν ἀνάκρισιν καὶ προπαρασκευαστικὴν ἐνῶπιον τῶν συμβουλίων διαδικασίαν καὶ διεξάγεται ἐγγράφως ἢ μυστικῶς, καὶ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου διαδικασίαν, ἥτις διεξάγεται προφορικῶς καὶ κατὰ κανόνα δημοσίως.

Διαδικασία ἐπ' ἀναφορὰ εἶναι εἰ κανόνες καθ' οὓς διζάρονται αἰτήσεις μὴ περιέχουσιν στοιχεῖα ἀγωγῆς, ἦσαν δικαστικῆς ἀνορθώσεως δικαιοῦματος ὑπὸ ῥητοῦ προσώπου προσβληθέντος, καὶ αἰτίας ὑποβάλλονται ὅτε μὲν εἰς ὁλόκληρον τὸ πρωτοδικεῖον, ὅτε δὲ εἰς μόνον τὸν πρεσβρὸν αὐτοῦ.

Διάθεσις καλεῖται ἐν τῇ ἱατρικῇ εἰδικὴ τις κατάστασις τοῦ συνόλου ὀργανισμοῦ, ὡς ἐξ ἧς ὁ ἔχων ταύτην ὑπόκειται πλέον ἢ ὁ μὴ ἔχων εἰς πολλὰς παθήσεις ὁμοειδεῖς, κατάστασις τοῦτο μὲν παταξιδομένη κατὰ κληρονομίαν, τοῦτο δὲ καὶ

ἐπικτήτως δημιουργουμένη. Διαφέρει τῆς προδιαθέσεως ἢ προπαθείας συνισταμένης εἰς ἀποτελέσματα ἐμρυνῇ ἢ ἀρυνῇ προετοιμάζοντα τὸ ἔκτος τῆς οἰκονομίας εἰς τὴν εἰσβολὴν καὶ ἐγκατάστασιν ὠρισμένης νόσου μετὰ χρόνον μᾶλλον ἢ ἥττον μακρὸν καὶ μετ' ἐντάσεως ἁλλοτῆς ἁλλῆς ἀναλόγως πρὸς τὰ άτομα. Ὁ παθὼν καὶ λαθεὶς ἐξ ἐντερικοῦ νοσήματός ἢ ἐκ πνευμονικοῦ τοιοῦτου ἢ ἐκ νεφρικοῦ ἢ ἥπατος ἐμρυνεῖται τοῦντοθεν κατὰ τὰ παθόντα σπλάγγνα βαθμὴν τινα ἐλάττωστος ἀντιστάσεως εἰς τὴν αὐτῆς ἐπίσκηψιν αὐτοσήμεου νόσου, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν προδιάθεσιν. Ἡ ἀπλῆ Δ. ἀνευ τινὸς προηγούμενης παθήσεως καθίσταται τὸν ὀργανισμόν εὐαλωτότερον ὑπὸ συστήματος τινος νόσων ἐκείνων, ὡς λ. γ. τῶν ἐρητικῶν δερματοπαθειῶν (Δ. ἐρρητικῆς), τῶν χοιροδοπαθειῶν (Δ. χοιροδοτικῆς), τῆς πυρεμονορματικώσεως καὶ τῆς καθόλου φυματιώσεως (Δ. φυματικῆς), τῶν καρμινωειδῶν νεοπλασματικῶν καὶ ὄγκων (Δ. καρκινωματώδους), τῶν ῥινοπαθειῶν καὶ τῶν ῥινοβλεννορροειῶν (Δ. ροριζικῆς), τῶν ὀξέων καὶ χρόνιων ρευματισμῶν τῶν ἄρθρων καὶ τῶν σπλάγγνων (Δ. ρευματικῆς καὶ ἄρθριτικῆς ἢ ἄρθριτισμῆς). Εἰς τὰς Δ. ἀντιτάσσεται καθόλου γενικὴ θεραπευτικὴ ἀγωγή. [P.N.B.]

Διακυβερνητικὸν ὄξύ. Βλ. Αἰκυβερνητικὸν ὄξύ.

Δίακτα. ἐν τῇ σημασίᾳ τῆς γενικῆς συνόδου τοῦ Γερμανικοῦ κράτους εἶναι πλημμελὲς τύπος ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ Δίητα (βλ. ἐν τ. Γ').

Διακτεταί. Οὕτως ἐλέγοντο ἐν ταῖς ἀρχαῖαις Ἀθήναις πολῖται ἐντελλόμενοι νὰ λώσιν τὰς πλείους τῶν ιδιωτικῶν διαφορῶν. Ἀγνωστον διατελεῖ πότε ἰδρύθη τὸ τοιοῦτον σύστημα. Πιθανῶς εἶναι παλαιότατον, βεβαίως δὲ ὑπῆρχεν ἤδη κατὰ τὸν Ε' π. Χ. αἰῶνα. Διαρρίζοντο ἐκ τῶν ἀγόντων τὸ ἐξηκαστὸν ἔτος, ἀνηκόντων ἄρα εἰς τὴν τελευταίαν ἡλικίαν τῶν ὀπλιτῶν, ἐχρημάτιζον ἐπὶ ἐν ἔτος καὶ εἶτα ἀντικαθίσταντο ὑπὸ τῶν τῆς ἐπομένης ἡλικίας πολιτῶν. Ὁ μὴ γενόμενος Δ. ἦτο ἄτιμος, ἐκτὸς ἂν ἤμποδίζετο ἂν ἀρχῶν ἀρχὴν τινα ἢ ἀπών. Οἱ Δ. ἀπέτελουν συνέδριον διαιρούμενον εἰς 10 τμήματα. Δ' ἐκάστην διαφορὰν ἐκληροῦτο ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ ἐναγομένου εἰς Δ. ὑπὸ τῶν κατὰ δῆμους δικαστῶν, ὅστις ἀνακρίνας πρῶτον τὴν ὑπόθεσιν ἐδίκαζε. Ἐκότερος τῶν διαδίκων κατέβαλλε μίαν δραχμὴν ὡς παράστασιν, ἄλλην μίαν δὲ δι' ἐκάστην ὑπομωσίαν ἢτοι αἵτησιν ἀναβολῆς. Ἐάν δὲ ὁ Δ. δὲν ἐπετύγχανε συμβιβασμόν, ἐντὸς τεταγμένης προεσμίας ἀπεφαίνετο τὴν

δίκαν, ὁμῶς ἐπὶ τοῦ παρὰ τὴν Βασιλεῖον στοὰν λίθου. Ἄν τις ἐδικάζετο ἐρήμην, ἠδύνατο νὰ λαχῇ τὴν λεγομένην μὴ οὖσαν δίκην, ἂν δὴλον ὅτι ἐπειθε τὸν Δ. ὅτι ἐνεκα κωλύματος εὐλόγου δὲν ἀπήντησεν εἰς τὴν κυρίαν, τ. ἔ. δὲν προσῆλθε κατὰ τὴν ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν εἰς τὸν ἐπίσης ὠρισμένον τόπον τῆς δίκης, καὶ τότε ἐλύετο ἡ ἐρήμην δίκη. Ἡδυνάτο τις νὰ κάμῃ καὶ ἐφεσὶν εἰς ἡλιαστικὴν δικαστήριον. Ὁ δὲ ἀδικηθεὶς ὑπὸ Δ. εἶχεν ἐξουσίαν νὰ εἰσαγγεῖλῃ τοῦτον εἰς τοὺς διακτετάς (τὸ συνέδριον τῶν Δ.), καὶ ἂν κατεδικάζετο οὗτος, ἡτιμῶτος, εἶχεν ὅμως τὸ δικαίωμα τῆς εἰς ἡλιαστικὸν δικαστήριον ἐφέσεως. Ἐτερονεῖδος Δ. ἦσαν οἱ κατὰ συνθήκας Δ., ἐκλεγόμενοι ὑπ' αὐτῶν τῶν διαφερομένων ὑποχρεωμένων δι' ἐγγράφων συνθηκῶν νὰ δεχθῶσι τὰ ὑπὸ τῶν Δ. τοῦτων διαγνωσθέντα, ἀπερ ἀνεγνώριζε καὶ ὁ νόμος ὡς κυρία, καὶ ἐναντίον τῶν ὁποίων οὐδὲν ἐνδικον μέσον ὑπῆρχε.

Διάκοβα. Πάλαι τοῦ σαντακίου ἱπὲκ ἐν τῷ βίλαετῷ Κοσσυφοπεδίου (Ἀλβανίας) τῆς εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας. Κεῖται ἐπὶ παραποταμίῳ τοῦ Δευκοῦ Δρίνου ἐν βραχὺ καὶ ἀπεψιλωμένη θέσει, ἔχει δὲ περίπου 25 χιλ. κατ., ὧν οἱ πλείστοι εἶναι μωαμεθανοὶ Ἀλβανοί. ἐν ὧ εἰς τὰ περικύρια κατενοῦσι μᾶλλον καθολικοὶ Μιρβίται.

Διάκοβαρ (Diakovar). Πρωτεύουσα διαμερίσματος ἐν τῷ οὐγγρικῷ κοιμίστῳ Βιροβίτις τῆς Κροατοσλαβονίας. Εἶναι ἑδρα καθολικοῦ ἐπισκόπου καὶ ἔχει 9,127 κατ., ὧν 213 Σέρβοι.

Διακοπτήρες (ἡλεκτρ.). Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Διακοπτόν.** Τὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο συμπεριλαμβανόμενα χωρία εἶναι: Δίακοπτικὰ (καλύδια), χειμερινή πρωτεύουσα τοῦ δήμου Βουρῶν, μετὰ 258 κατ., Κερνίτσα, θερινή πρωτεύουσα, μετὰ 413 κατ., Βρώσθυνα, μετὰ 149, Καθολικὸν μετὰ 297, Πέρα Μαχαλᾶς, μετὰ 354, καὶ Καλυδίτη, μετὰ 81 κατ. τῷ 1896.

Διὰ κωδίων. Βλ. Σιρόπιον ἐν τομ. Σ', σελ. 258.

* **Διάλεσι.** Χωρ. τοῦ δήμου Πιπλίων (Τρικιάλων), ἔχον 572 κατ. (1896).

Διαμαγνητισμός. Ἐάν πλησιάζωμεν τὸν ἕνα πόλον ἰσχυροῦ μαγνήτου πρὸς τεμάχιον μαλακοῦ σιδήρου ἐξαρτημένον ἐκ νήματος στερεοῦ, θὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ὁ σίδηρος ἔλκεται ὑπὸ τοῦ μαγνήτου τὴν αὐτὴν ιδιότητα εἰς ἥσσαν βαθμὴν δεκνύουσι τὸ νικέλιον καὶ τὸ κοβάλτιον, ἔτι δὲ ὀλιγώτερον τὸ μαγγάνιον,

τὴν χρώμιν, τὸ τιτάνιον, τὸ παλλάδιον, ὁ λευκόχρυσος, τὸ ὄσμιν, καθὼς καὶ ὅλοι οὗτοι εἰσὶν ἐνώσει τοῦ σιδήρου. Τὰ σώματα ταῦτα ἐκλήθησαν μαγνητικὰ ἢ παραμαγνητικὰ πρὸς διαστολὴν τῶν ἐπιλοίπων σωμάτων, διαμαγνητικῶν κληθέντων ὑπὸ τοῦ Faraday, ὅστις μελετήσας τὰ ἐπ' αὐτῶν φαινόμενα ἐπεζητήσεν καὶ ἐρμηνεύσας αὐτὰ δι' ἰδίας θεωρίας. Ἐν τῇ τάξει τῶν διαμαγνητικῶν σωμάτων πρωτεύουσιν θέσιν κατέχει τὸ βισμούδιον, εἶτα δὲ ἔρχονται τὸ αντιμόνιον, ὁ ψευδάργυρος, ὁ κασσίτερος, ὁ ἄργυρος, ὁ χρυσός, ὁ μέλυθος καὶ πλείστα τῶν ἄλλων σωμάτων, καθὼς καὶ οὐσαὶ ὀργανικαί, ὡς ὡν ἡμεῖς καὶ φυτὸν μέρη. Ἐκ τῶν ὑγρῶν διαμαγνητικὰ τυγχάνουσι τὸ ὕδωρ, τὸ αἰνόνευμα, τὰ ἔλαια, τὰ ἔξωα καὶ οἱ πλείστοι τῶν ὀργανικῶν χυμῶν, ἐκ δὲ τῶν ἀερίων πλεον τοῦ ἐξωγενοῦ πάντα τὰ λοιπὰ εἶναι διαμαγνητικά. Ὑπάρχουσι διάφοροι μέθοδοι πρὸς ἐξέτασιν ἂν σώματι εἴναι μαγνητικόν ἢ διαμαγνητικόν· τὰ στερεὰ π.χ. λαμβάνοντα σχῆμα μικρᾶς σφαιροειδούς τοποθετοῦνται ἐν τῷ μαγνητικῷ πεδίῳ τοῦ ἀναπτυσσομένου ὑπὸ τῶν δύο πόλων ἰσχυροῦ περὶ αἰσθητοῦς ἡλεκτρομαγνήτου· ἂν τὸ σῶμα λάβῃ θέσιν ἀξονικὴν ἢ ἴσῃ ἢ ὅτι θέσιν τῆς ἐνότητος τοῦς δύο πόλους ὁριζοντίου γραμμῆς, ἂν ἐλκόμενον συγχρόνως ὑπὸ τῶν δύο πόλων τοῦ ἡλεκτρομαγνήτου, εἶναι μαγνητικόν· ἂν τοῦναντίον τείνῃ νὰ λάβῃ διεύθυνσιν ἰσημερικὴν, ἢ τοῖς καθέτοις ἐπὶ τὴν ἐνότησιν τοῦς δύο πόλους γραμμῆς, ἂν ἀπωθούμενον συγχρόνως ὑπὸ τῶν δύο πόλων ἡλεκτρομαγνήτου πόλων, εἶναι διαμαγνητικόν. Κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ Faraday πάντα τὰ σώματα λαμβάνουσι ποσότητά τινα μαγνητισμοῦ εὐρισκόμενα ὑπὸ τῆς ἐπίδρασιν μαγνητικοῦ πεδίου. Ἄλλῃ ἢ ποσότης αὕτη διὰ μὲν τὰ παραμαγνητικὰ (μαγνητικὰ) σώματα εἶναι μεγαλύτερα ἐκείνης τῆς ὁποίας λαμβάνει τὸ διαμέτρον σῶμα, ἢ τοῖς ἄλλοις, ἐνθὶ διὰ τὰ διαμαγνητικὰ εἶναι μικροτέρα. Οὕτως ἂν παραταθῇ ὁ ἀριθμὸς μαγνητισμοῦ τοῦ ἀέρος εἰς τῆς μονάδος, οἱ ἀριθμοὶ μαγνητισμοῦ τῶν διαμαγνητικῶν σωμάτων θὰ παρασταθῇ δι' ἀριθμῶν ἀρνητικῶν (ὡς τοῦ βισμούδιου διὰ τοῦ ἀριθμοῦ —0,0000015)· ἡ μαγνητικὴ διαπερατικότης ἐπομένως εἶναι μικροτέρα καὶ τοῦ ἀέρος εἰς τὰ διαμαγνητικὰ σώματα, τὰ ὅποια ἀντὶ νὰ ἀθροίσωσιν εἰς ἑαυτὰ τὰς δυναμικὰς γραμμὰς διασπορεύουσιν αὐτάς. [D. P. K.]

Διαμαντίνη (Diamantina), ἄλλοτε Τομπο. Πόλις τῆς βρασιλικῆς πολιτείας Μίνας Γεράς, ἔχουσα 14 χιλ. κατ. καὶ ἀμφοῖον ἐμπόριον ἀδαμάντων, οἵτινες εὐρίσκονται ἐν τοῖς περιχώροις.

Διάμετρος κατ' ἐπίφασιν ἢ φαινόμενη ἀντικειμένου τινὸς καλεῖται ἡ γωνία ὑφ' ἣν ὁ ὀφθαλμὸς ὁρᾷ ἀντικείμενον, ἡ γωνία δηλονότι ἣν σχηματίζουν διὸ εὐθεῖαι (ὀπτικά ἀκτίνες) ἀγόμεναι ἐκ τοῦ ὀπτικοῦ κέντρου τοῦ ὀφθαλμοῦ, θεωρουμένου ὡς λεπτοτάτου φακοῦ, εἰς τὰ δύο πέρατα ἀντικειμένου τινὸς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ προκειμένη γωνία τυγχάνει ἀντιστρόφως ἀνάλογος πρὸς τὴν ἀπόστασιν τοῦ ἀντικειμένου, ἐπειδὴ εἶναι ἴση πρὸς τὴν γωνίαν ἣν σχηματίζουν αἱ ἐνοῦσαι τὸ ὀπτικὸν κέντρον τοῦ ὀφθαλμοῦ πρὸς τὰ πέρατα τῆς ἐπὶ τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς εἰκόνος τοῦ ἀντικειμένου γραμμῆς καὶ ἐπειδὴ ἡ τελευταία αὕτη γωνία εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸ μέγεθος τῆς ἐπὶ τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς εἰκόνος ἢς ὁ ὀφθαλμὸς ἀντιλαμβάνεται, ἐπεταὶ ὅτι δυνατόν νὰ συγκριθῶσι τὰ μεγέθη δύο ἀντικειμένων εὐρισκόμενων εἰς τὴν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀπόστασιν διὰ τῆς μαθηματικῆς τιμῆς τῆς φαινομένης αὐτῶν διαμέτρου, ὑπολογιζομένης καὶ ταύτης διὰ τοῦ μεγέθους τῶν ἐπὶ τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς εἰκόνων. Ἐπειδὴ πρὸς τοῦτοις ἡ φαινόμενη διάμετρος τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου εὐρισκόμενος εἰς διαφόρους ἀποστάσεις ἐκαστοτε τυγχάνει ἀντιστρόφως ἀνάλογος πρὸς τὰς ἀποστάσεις ταύτας, φανερόν ὅτι δυνάμεθα νὰ εὐρωμὲν τὰς ἀποστάσεις ταύτας ἐκ τῆς τιμῆς τῆς φαινομένης διαμέτρου γνωστοῦ ὄντος τοῦ μεγέθους τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ἡ φαινόμενη διάμετρος ἀστέρος τινὸς μετρεῖται ὑπὸ τοῦ χρόνου ὅστις διαρρέει ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν τὸ ὅπτικόν χεῖλος τοῦ ἀστέρος διέρχεται ὑπὸ τὸ νῆμα τοῦ δικτύου μεσημβριοῦ τινος τηλεσκοπίου μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν διέρχεται ὑπὸ τὸ αὐτὸ νῆμα τὸ ἀνατολικόν χεῖλος αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ πᾶν σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἐκ τῆς ἡμερησίας κινήσεως τῆς γῆς διαγράφει τὰς 360 μοίρας τοῦ κύκλου ἐντὸς 24 ὥρων, καὶ τὰς 15 μοίρας ἐντὸς 1 ὥρας, καὶ τὰ $\frac{1}{15}$ τῆς μοίρας ἐντὸς $\frac{1}{15}$ τῆς ὥρας, πρὸς ἐκτίμησιν εἰς ἑξαχστόα μοίρας τῆς φαινομένης διαμέτρου ἀστέρος τινὸς ἀρκεῖ νὰ διαιρεθῇ διὰ 15 ὁ μεταξὺ τῶν δύο διαβάσεων διαρρέουσας χρόνος. Οὕτως εὐρέθη ὅτι ἡ φαινόμενη διάμετρος τοῦ Ἡλίου κατὰ τὴν μέσιν ἀπὸ τῆς γῆς ἀπόστασιν ἴσουςται πρὸς 32' 3" 64 καὶ ἡ τῆς Σελήνης πρὸς 31' 8" 18.

Διαμάντας. Βλ. Ἀμῖναι καὶ Ἀλκαλοειδῇ τεχνητά.

Δζάμπη ἢ Δάμπη (Djambi). Κράτος τῆς Σουμάτρας ὑποτελὲς τῇ Ὀλλανδίᾳ ἐν τῇ τοποτηρησίᾳ Παλιεμάγγ. ἔχει ἐμβ. 48,649 τεχμ. καὶ 76 χιλ. κατ. Μαλαίους, μετὰ ὁμωνύμου πρωτεύουσας.

Διαπερατικότης μαγνητική.

Βλ. Διαμαγνητισμός και Ήλεκτρικα μέτρησεις.

Διαπιδυτήρ (Χημ.) καλεῖται συσκευὴ τις ἐπινοηθεῖσα καὶ χρησιμοποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Graham πρὸς πραγματοποίησιν τῆς διαπιδύσεως ἥτοι ἀποχωρισμοῦ τῶν κρυσταλλοειδῶν ἀπὸ τῶν κολλοειδῶν οὐσιῶν εὐρυσκομένων ἐν διαλύσει. Ἡ βιολογικὴ φυσιολογία διδάσκει ὅτι ὑμένας ζωϊκαὶ ἢ φυτικαὶ (κύστεις ζωϊκαί, περιγαμνῆς χάρτης) περιέχοντες διαλύματα κολλοειδῶν καὶ κρυσταλλοειδῶν οὐσιῶν καὶ περιβαλλόμενοι ὑπὸ ὕδατος καθαροῦ ἐπιτρέπουν τὴν πρὸς τὸ ὕδωρ, ἀραιότερον ὄν, διαπιδύσιν μόνον τῶν δευτέρων σωματίων, ἐν ᾧ τὰ πρῶτα ὡς ἄμωρα καὶ πηκτωματώδη παρακρατοῦνται ἐντὸς τῶν ὑμένων. Ἐννοεῖται ὅτι, ἐάν τὸ ἔξωθεν ὕδωρ ἀνανεῶται ἐπανεὶλημμένως πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς διαπιδυτικῆς ἐργασίας, ὑπάρχει σιγμὴ καθ' ἣν πᾶσαι αἱ κρυσταλλοειδεῖς οὐσίαι ἔχουσιν ἀποχωρισθῆ τοῦ διαλύματος. Ἡ προκειμένη ἀρα συσκευὴ οὐσιωδῶς συνίσταται ἐκ δύο ἀγγείων, ἑνὸς συνήθους καὶ μείζονος διαμέτρου τοῦ ὕδατος, καὶ ἑτέρου ἐλάσσονος φέροντος πυθμένα ἐκ μεμβράνης ζωϊκῆς ἢ φυτικῆς, ἐπιπλέοντος εἰς τὸ πρῶτον καὶ περιέχοντος τὸ πρὸς ἀποχωρισμὸν διάλυμα. Ἐφαρμογαὶ τῆς τοιαύτης μεθόδου ἐγένοντο οὐ μόνον ἐν τῇ χημείᾳ πρὸς λήψιν χημικῶς καθαροῦ διαλύματος πυριτικῶ ὀξέος ἐκ τῆς ρευστῆς ὑάλου, ὡς καὶ τοῦ ὑδροξειδίου τοῦ σιδήρου (ferrum dialysatum) καὶ τοῦ ὑδροξειδίου τοῦ ἀργιλίου, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ τοξικολογίᾳ πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀρσενικώδους ὀξέος, τῆς ἐμετικῆς τρυγῆς, τῆς στρυγνίνης, τῆς θαντυλίνης ἀπὸ τῶν κολλοειδῶν ὀργανικῶν οὐσιῶν ἐν περιπτώσει θανάτου ἐκ δηλητηρίασεως. Ὁμοίως ἀποχωρίζονται ἐν τῷ Δ. καὶ αἱ τῶν ὄρων ὀργανικαὶ κολλοειδεῖς οὐσίαι. [P.N.D.]

* **Διαποντίων** δὴ μὲς τῆς Κερνύρας. Τῷ 1896 εἶχε 1455 κατ.

Διαπόρεια ἢ Πεντενησιᾶ. Συσπᾶς νησιῶν τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου καί μιν ὀνομαζομένην τοῦ Σπειρείου ἀντ. τῆς Κερνυίδας. Τὸ πάλαι ἐκαλεῖτο Ἀσπίς ἢ Πέλοπος νῆσοι.

Διὰ σκορδίον, diascordium (ιστρ.). Πολυσύνθετον ἔκλεισμα παρασκευαζόμενον ἐκ 17 στοιχείων, ὧν τὰ δραστικωτέρᾳ εἰσι τὰ ξηρὰ φύλλα τοῦ σκορδίου (ἐξ οὗ τὸ ὄνομα), ὁ φλοιὸς τοῦ καυλιτικοῦ κινναμώμου, ἡ βενζίνη, ὁ ἄρμενικὸς βῆλος, τὸ ἐκχυλίσμα τοῦ ὀπίου. Ἐξαιρετος σκευασία κατὰ τῶν ἀπυρέτων χρονίων διαρροῶν.

Διαστάσεις (μετρικῶς). Βλ. Ήλεκτρικαὶ μετρήσεις.

Διαστάσεις (Χημ.). Ἐπὶ μακρὸν χρόνον ὁ ὅρος διαστάσις (ἢ διαστάλη) εἶχε τὴν σημασίαν ἥτις δίδεται ἐν τομ. I' σελ. 536, σήμερον ὅμως ὑπονοεῖ δολοχλήρον τῶν οὐσιῶν ζυμεγερτικῶν, τῶν οὕτω δὴ καλουμένων διαστατικῶν φουρμάτων, ὧν ἕκαστον σημαίνεται ὑπὸ συνθέτου λέξεως πρῶτον συνθετικὸν ἐχούσης τὴν ὑπ' αὐτοῦ μετατρεπομένην ἢ ζυμουμένην οὐσίαν, δευτέρον δὲ συνθετικὸν μέρος τὴν λέξιν διάστασιν. Ἀμυλοδιαστάσις εἶναι ἡ σακχαροποιούσα τὸ ἄμυλον φυτικὴ οὐσία. Καλαμοσακχαροδιάστασις ἡ μετατρέπουσα τὸ καλαμοσάκχαρον οὐσία κ.ο. κ.ε. Οὐσιωδῶς χαρακτὴρ τῶν Δ. πασῶν εἶναι ἡ ἀσυγκρίτως τῷ λόγῳ μείζων ποσότης τῆς μετατρεπομένης οὐσίας ἐν σχέσει πρὸς τὴν μετατρέπουσαν. Κατεσκευάσθη γὰρ κατωδιάστασις τοσοῦτον ἰσχυρά, ὥστε 1 γλγ. αὐτῆς μετατρέπει 50,000 γλγ. γάλακτος. Ἐκ πασῶν τῶν περιστάσεων αἰτίνας μεταβάλλουσι τὴν δραστικότητα τῶν Δ., σημαντικωτέραι εἰσιν ἡ τοῦ περιβάλλοντος θερμοκρασία, ὑπάρχοντος πάντοτε δι' ἐκαστὴν ἐξ αὐτῶν κριτικῶ τινος θερμομετρικῶ βαθμοῦ καθ' ὃν ἡ μετατρεπτικὴ ἐνέργεια φθάνει εἰς τὴν μεγίστην αὐτῆς ἐντασιν, καὶ ἡ χημικὴ οὐσία τοῦ μέσου τῆς οὐσίας δηλονότι ἐν ἣ πρόκειται νὰ ἐνεργήσωσιν αἱ Δ., γνωστοῦ ὄντος ὅτι κα μὲν τῶν διαστατικῶν φουρμάτων προκύπτουσιν ἐν οὐσίᾳ ἐξίστην ἀντιδράσεως, τὰ δὲ ἐν οὐσίᾳ ἀλλοκλητικῆς ἀντιδράσεως, καὶ ἐν γένει ἡ παρουσία ἀθρόνου δξυγέγυς δρῶντος ἐπὶ τῶν Δ. ὡς λίαν εὐοξειδωτῶν σωμάτων ἀσθεναστέραν ποιεῖ ἢ καὶ τελείως παρῇ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν. Διαιροῦνται αἱ Δ. ἀναλόγως πρὸς τὴν φύσιν τῶν ὑπ' αὐτῶν μετατρεπομένων χημικῶν οὐσιῶν α' εἰς Δ. μετατρεπούσας τὰ διάφορα εἶδη τοῦ σακχάρου εἰς γλυκόμα, οἷα ἡ σακχαροδιάστασις, ἡ βυνοσακχαροδιάστασις καὶ ἡ μυκητοσακχαροδιάστασις ἢ τρεχαλοσακχαροδιάστασις. β' Δ. δρώσας ἐπὶ τῶν ἄμυλων οὐσιῶν καὶ σακχαροποιούσας αὐτάς, οἷα ἡ κυρίως διάστασις ἢ ἄμυλοδιάστασις, ἡ σιελοδιάστασις, τὸ παγκρεατοφύρμα, τὸ ἥπατοφύρμα, ἡ ινουλινδιάστασις. γ' Δ. μετατρεπούσας τὰς ἄζωτοῦχους οὐσίας, οἷα ἡ τυροδιάστασις, ἡ οὐροδιάστασις, ἡ πεψίνη ἢ τρυψίνη, ἡ πιττα. δ' Δ. βακτηριογενεῖς παθολογικῶς σχηματιζόμενας ἐπὶ τὰ ἐντὸς τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζώων καὶ μετατρεπτικῶς ἐνεργούσας ἐπὶ τῶν ὄρων καὶ μαλακῶν στερεῶν στοιχείων τοῦ σώματος, οἷα τὰ δηλητήρια φουράματα ἢ ἄλλως τοξίναι, ἃς ἐκκρίνουσιν αἱ βλάστη-

λοι τῆς διαθερίτιδος, τοῦ τετάνου, τῆς λοιμοειδούς πνευμονίας κτλ. [P.N.B.]

Διάτρητα λέγονται κλητικαγινικά τινὰ ἀγγεία ὁλόκληρα τῶν ἐπὶ τῶν μεταγενεστέρων Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων χρόνων, ἀπὸρ ἔξωθεν περιβάλλονται ὑπὸ δικτύου ὁσίωνων νημάτων. Μέχρι τοῦδε εἶναι γνωστὰ μόνον 7 τοιαῦτα.

Διαφθερίνη ἢ δέφυκιν κληπτόλιον. Προϊὸν χημικὸν ἐξ ἐνώσεως δξυανολίνης καὶ ἀσηπτολίου ὑπὸ μορφὴν κόνεως ἐκνήθη, δέξυσης ἐλαφρῶς ὡς ἀπὸ φανικου ἔξωθεν διαλυτῆς ἐν ὕδατι. Φάρμακον ἀντισηπτικὸν ἰσχυρότερον τοῦ φανικίου καὶ μὴ δηλητηριώδες. [P.N.B.]

Διαφθόλιον. Βλ. Κινασηπτόλιον.

Διαφράγμα καλεῖται ἐν τῇ ὀπτικῇ θίσις σκοτεινὸς διατρητός κατὰ τὸ κέντρον καὶ παρεντιθέμενος ἐν τοῖς ὀπτικοῖς ὅργανοις (φωτογραφικαῖς μηχαναῖς) πρὸς ἐκκλιτικὴν τῆς παρεκκλίσεως τῆς σφαιρικότητος (διότι ἡ παρεκκλίσις ἐλαττοῖ τὴν κληρονομήν τῶν εἰκόνων ἰδίᾳ κατὰ τὰ ἄκρα) καὶ πρὸς ἀπίτευσιν ὀπτικοῦ πεδίου ἰσοτιμίας παρυσταμένου κατὰ τὸ κέντρον καὶ τὴν περιφέρειαν. Ἡ σημασία τοῦ ὀπτικοῦ Δ. εἶναι οὖν καὶ ἡ τῆς ἰριδὸς ἐν τῷ ὀρθαλμῷ. Ἐν τῇ φωτογραφικῇ γίνεται χρῆσις Δ. καὶ ἡ ἐξ ἑαυτῆς βελύττης εἰς τὰ ἀντικείμενα τοῦ ἐστίν ἵνα γίνωσιν ὁμοτιμῶς καθαροὶ εἰκόνες καίμεναι εἰς διατρήτους ἀπὸ τῆς φωτογραφικῆς συσκευῆς ἀποστάσεις.

Διαχρίνιον ἢ διασχαρίνιον καλεῖται ὁ ἐκ δύο ἀχρίνιων ἐσχηματισμένος καρπός, οἷος ὁ τῶν Σιαδαρθῶν.

Διὰ χυλῶν καλεῖται ἐν τῇ φαρμακείᾳ καὶ τῇ ἱατρικῇ ἐμπλαστὸν τι κλητικὸν (τὸ κοινῶς τσερότο), συγκαίμενον ἐκ κόνεως λιθαργύρου καὶ χοιρείου λίπου καὶ ἐλαίου κοινῶς ἀνά 620 μέρη, ἐκ κηροῦ κητρίνου, πίσσης λευκῆς καὶ λιρικω-τερεινθίνης ἀνά 120, ἐκ γαλθάνου καὶ ἀμυγνίας ἀνά 100, ἐξ ὕδατος 1520 καὶ ἐξ ἀλφειοῦ ἐλαίου τερεινθίνης 60.

* **Διδαράττα.** Χωρίον τοῦ δήμου Πυλαιοῦν (Σάμης) ἔχον 135 κατ. (1896).

Διδράγγιον (Ζωολ.). Τάξις Μαλακίων περιλαμβάνουσα πάντα τὰ ὑπάρχοντα τῶν Κερκλόποδα ἐξαιρουμένου τοῦ Ναυτίλου διαιρούμενα εἰς τὰ Ὀκτώποδα καὶ τὰ Δεκάποδα. Χαρακτηρίζονται διὰ τῆς ὑπάρξεως δύο βραγχίων ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ χιτώνος καὶ διὰ σώματος γυμνοῦ ἢ καλυμμένου ὑπὸ λοβῶν τοῦ χιτῶνος.

Δίδρη. Ἀρχαία πόλις τῆς Ἀλβανίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Δελδίνου, ἧς οἱ κάτοικοι ἀναγκασθέντες ὑπὸ βαρβάρων ἐπίδρομων κατὰ τὸν μεταίωνα ἐγκατέλειπον ταύ-

την ἰδρύσαντες τὴν νέαν Δίδρην παρὰ τὰς ὑπάρχειας τοῦ νῦν «Διδροβούνι» καλουμένου ὄρους. Ἡ νέα Δίδρη περιέχει πλέον τῶν 250 οἰκογενειῶν τὸ πλεῖστον γεωργῶν καὶ ποιμένων, ὧν κατὰ παράδοσιν τινα ἀποικία τις ἐθεμελίωσε τὴν ἐν Πελοποννήσῳ Δίδρη. Πρὸς τοῦτοις ἔχει ἐλληνικὸν σχολεῖον καὶ λαμπρὸν ναόν. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὑπερκείμενου ὄρους κεῖται ἡ μονὴ τοῦ Διδροβούνιου ἔχουσα ἄλλοτε καὶ βιβλιοθήκην χειρογράφων, ἧς δύο σπουδαῖα χειρογράφα διασωθέντα εὕρισκονται κατατεθειμένα νῦν τὸ μὲν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου, τὸ δὲ ἐν τῇ τοῦ Βατικανου.

* **Δίδρη** Πρωτ. τοῦ δήμου Λαμπαίας (Ἡλείας), ἔχουσα 1,767 κατ. τῷ 1896.

* **Δίδρη.** Χωρίον τοῦ δήμου Λαμίων, ἔχον 434 κατ. (1896).

* **Δίδριττα.** Κώμη τοῦ δήμου Ἐλευσίνος τῆς Γορτυνίας, ἔχουσα 1852 κατ. τῷ 1896.

Διγαλλικὸν ὄξύ. Ὁρσοτέρα χημικὴ ὀνομασία τοῦ κημιδοδεψικοῦ ἢ γαλλοδεψικοῦ ἢ βυρσοδεψικοῦ ὀξέος ἢ ταννίνης ἢ δεψίνης.

Διγάζτωρ Μὲς οὗ τὸ σῶμα ἡ ἄλλως γαστήρ ἀποτελεῖται ἐκ δύο μερῶν (ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα) χωρίζομένων διὰ τενοντώσεως ἀπονευρώσεως· ἐκρύεται ἐκ τῆς μαστοειδούς ἀπορύσεως τοῦ κατ' ἰνίον ὁστοῦ καὶ καταρύεται εἰς τὴν ἔσω μέσην γραμμὴν τῆς κάτω σιαγόνος προσφύμενος ἐπὶ πρὸς τὸ ὑοειδές ὁστοῦν διὰ τῆς μετασφαιρίου ἀπονευρώσεως. Καθελεῖ τὴν κάτω σιαγὴν καὶ ἄρα βοηθεῖ εἰς τὴν μάστιξιν· ἀνέλκει πρὸς τὸ ὑοειδές καὶ ἄρα συνεργάζεται εἰς τὴν κατάποσιν. [P.N.B.]

* **Δίγελαι.** Χωρίον τοῦ δήμου Κερπινῆς (Καλαβρύτων), ἔχον 175 κατ. (1896).

Δίγκαι ἢ Δέγκαι. Δύο νιγρητικὸς τῆς Ἀφρικῆς κατοικῶν ἐπὶ ἀπεράντου πεδίου πλησίον τοῦ Λευκοῦ Νεῖλου καὶ τῶν παραποτάμων αὐτοῦ. Εἶναι ἀνεπτυγμένοι πῶς, κτηνοτρόφοι καὶ γεωργοί, διαίρουνται δὲ εἰς 30 ἀνεξαρτήτους φυλάς, ὧν οἱ ἀρχηγοὶ δλίγην μόνον ἐξουσίαν ἔχουσι. Τὰ χρώμα αὐτῶν εἶναι μέλαν πρὸς τὸ ὀρνθοκυανόν. Οἱ ἄνδρες οὐδὲν ἐνδυμα φέρουσιν, αἱ δὲ γυναῖκες μόνον κάλυμμα περὶ τὴν ὀσφύν.

Δίγωνα καλοῦνται τῶν ἀνθρώπων ὅσα φέρουσι διπλοῦν θῆλυ ὄργανον, ἦτοι δύο ὑπέρους ἢ δύο στύλους.

Δίδειος Ἰουλιανὸς Σεβήρος. Αὐτοκράτωρ Ῥωμαῖος γεννηθεὶς ἐν Μεδιολάνῳ κατὰ τὸ ἔτος 133 μ. Χ. Ὑπηρετήσας πιστῶς τὸν αὐτοκράτορα Κόμμοδον ὑποτάξας καὶ τοὺς Κάττους λαὸν γερμα-

νικών. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Παρτίνακτος (25 Μαρτίου 193) ἠγόρασε τὸν ῥωμαϊκὸν θρόνον, ἐν οἷ Παρτιχωριανοὶ ἔθεσαν εἰς πλειστηριασμὸν. Ἀλλὰ μὴ θυνήθεις νὰ προσελκύσῃ πρὸς ἑαυτὸν τοὺς Ῥωμαίους δὲν ᾔδυνόθη καὶ νὰ ἀμυνθῇ κατὰ τοῦ ἐπιτεθέντος ἐναντίον αὐτοῦ Σεπτιμίου Σεδέρου, στρατηγεῦ τῶν ἐν Πακνονίᾳ λεγεώνων. Ἐφρονέσθη δὲ ὑπὸ τῶν ἰδίων αὐτοῦ στρατιωτῶν (2 Ἰουνίου 193).

* **Δίδυμοι.** Κώμη τῆς Ἐρμιονίδος, ἀποτελούσα ἴδιον δήμον καὶ ἔχουσα τῷ 1896 κατ. 1,603.

Δίδυμοι. Χωρίον τῆς νήσου Χίου, ἀνήκον εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μαστιχοχωρίων καὶ ἔχον 680 κατ.

* **Διδύμιον** (Χημ.). Τὸ τέως ὡς στοιχεῖον θεωρούμενον μεταλλικὸν τοῦτο σῶμα ἐγχορήγη ὑπὸ τοῦ Auer von Welsbach εἰς δύο στοιχεῖα, τὸ Πρασινοδιδύμιον ἔχον σύμβολον Pd, ἀτομικὸν βάρος 143,6, σχηματίζον ὀξείδιον λευκοπράσινον καὶ ἄλλα ἐντένως πράσινα, καὶ τὸ Νεοδιδύμιον, σύμβ. Nd, α. β. 140,8, σχηματίζον ὀξείδιον κυανεὺν καὶ ἄλλα ροδόχροα ἢ ἀμειψτόχροα. Νεώτεροι εἰσενεὶ γενόμενοι μετὰ πολλῆς μερίμνης ταῖνυσιν ἴν' ἀποδείξωσιν ὅτι καὶ τὰ δύο ταῦτα σώματα θεωρητέα ὡς σύνθετα καὶ οὐχὶ ὡς στοιχεῖα.

* **Διδύμων** δῆμος. Βλ. Δίδυμοι.

Διδώ, didus (Ζωολ.). Γένος πτηνῶν ἐν τῇ τάξεως τῶν Περιστερωδῶν, περιλαμβάνον δύο εἴδη ἐκλιπόντα πρὸ πολλοῦ. Δ. τὴν ἀπειρόκαλον φαιόχρουν μεταπερυγῶν καὶ οὐρᾷ κυτρίνων, ζῶσαν ἐν τῇ νήσῳ τοῦ Μαυρικίου μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 17ου αἰῶνος, γνωστὴν ἐν τῶν ὑπὸ περιγρητῶν περιγρητῶν καὶ ἐξ εἰκόνων ἐν τοῦ φυσικοῦ, ἔχουσαν δὲ ὕψος 80 ὀρεκ., καὶ Δ. τὴν μοναχὴν, λευκὴν τὸ σῶμα καὶ μέλαιναν κατὰ τὰ ἄκρα τῆς οὐρᾶς καὶ τῶν περυγῶν, ἔχουσαν τὸ μέγεθος κυνῆς γηνός καὶ ἐκλιπεύσαν ἐν τῇ ζωῇ ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 18ου αἰῶνος.

Διέγερσις (ἡλεκτρ.). Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Διζών (Dijon). Ὁχυρὰ πόλις τῆς Γαλλίας καὶ πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ Κώτ δ' (Côte d'or) καὶ ἄλλοτε τοῦ δουκάτου τῆς Βουργουνδίας. Κειμένη παρα τὴν συμβολὴν τῶν ποταμῶν Ouche καὶ Saône, εἶναι ἔδρα ἐπισκοπῆς, ἐρεταίου, ἀκαδημίας ὡς καὶ τῆς ΠΕ' στρατιωτικῆς μαρκεζίας. Καλῶς ἐκτιμημένη οὕτα ἔχει ἐκκλησίας καλὰς ἐν αἷς λαμπρὰν καθεδρικήν γοθικοῦ ρυθμοῦ, σχολὴν καλλιτεχνίας καὶ μουσικῆς, μουσεῖον, θημαρχεῖον, ὅπου ἔτι ἄλλοτε ἀνάκτορον τῶν δουτῶν τῆς Βουργουνδίας, καὶ

ἀριθμεῖ 67,736 κατ. (1896) διεξάγοντας ποικίλην βιομηχανίαν, ζωηρὰν ἐμπορίαν κυρίως σίνων καὶ ἀνθοκομίαν. Ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων ἐκκλήτο Divio καὶ ὑπῆρξε πατρίς τοῦ Ἀγ. Γερνάρδου, τοῦ Βοσσευέτου, τοῦ Γαυῶ καὶ ἄλλων διασήμεων ἀνδρῶν. Κατ' Ἰανουάριον τοῦ 1871 ἐγένοντο παρ' αὐτὴν σφοδραὶ συγκρούσεις μεταξὺ τῶν Γερμανῶν καὶ τῶν Γαλιθαλδίων ἐλθόντων πρὸς ἐπικουρίαν τῶν Γάλλων.

Διηλεκτρικόν καὶ διηλεκτρικὰ σώματα. Τοὺς κακοὺς τοῦ ἡλεκτρισμοῦ ἀγωγούς (ἀπομονωτικὰ σώματα) ὀνόμασεν ὁ Faraday σώματα διηλεκτρικὰ, διότι τιθέμενοι ὡς διάμεσα μεταξὺ ἐνὸς ἡλεκτρισμένου καὶ ἐνὸς μὴ ἡλεκτρισμένου αἰωγῶν ἐπιτρέπουσι τὴν ἐξ ἐπιβρασῆς ἡλέκτρισιν. Ἡ ἐξ ἐπιδράσεως αὐτῇ ἡλέκτρισις ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας εἶναι ἰσομεστέρη ἢ ἀσθενεστέρη ἀναλόγως τῆς φύσεως τοῦ ἐνδιαμέσου διηλεκτρικοῦ ἢ τοῦ ἀπομονωτικοῦ σώματος· οὕτως ἀπεδόθη ὑπὸ τοῦ Faraday κατόπιν πολλῶν πειραματικῶν ἐργασιῶν εἰς ἕκαστον διηλεκτρικὸν σῶμα ἰδιαίτερος εἰδικὸς συντελεστής διανομῆς καὶ ἐκλήθη διηλεκτρικόν (constante diélectrique) ἀπομονωτικὸν τινοῦ σώματος ὁ λόγος τῆς φορτώσεως πυκνωτοῦ, ἐν ᾧ οἱ δύο ὀπλισμοὶ χωρίζονται διὰ τοῦ ἀπομονωτικοῦ τοῦτου σώματος, πρὸς τὴν φόρτωσιν τὴν ὅποιαν πρέπει νὰ λάβῃ ὁ αὐτὸς πυκνωτὴς μέχρις οὗ ὑψωθῇ εἰς τὸ αὐτὸ δυναμτικόν (βλ. λ.), ἐὰν οἱ δύο τοῦ ὀπλισμοῦ χωρίζονται διὰ τοῦ ἀέρος· εἶναι επομένως τὸ διηλεκτρικὸν ἀπομονωτικὸν τινοῦ σώματος ὁ ἀριθμὸς ἐκεῖνος μετὰ ᾧ ὅποιον πρέπει νὰ πολλαπλασιασθῇ ἡ ἡλεκτροχωρητικότης (βλ. λ.) πυκνωτοῦ μετὰ ἀέρα, ὅπως γένηται ἰση πρὸς τὴν ἡλεκτροχωρητικότητα τοῦ αὐτοῦ πυκνωτοῦ, ἐὰν ἐν αὐτῷ τὸ στρώμα τοῦ ἀέρος ἀντικατασταθῇ διὰ τοῦ ἀπομονωτικοῦ σώματος. Οὕτω τὸ διηλεκτρικὸν τοῦ ἀέρος λαμβάνεται ἴσον τῇ μονάδι καὶ προσδιορίζεται ἡ ἀξία τοῦ διηλεκτρικοῦ διὰ διαφορὰ διηλεκτρικὰ σώματα (ρητίνης 1,77, παραφίνης 2,32, ὑέλου 2,6, ἐβονίτου 3,15, οἰοῦ 3,64, μαρμαρυγίου 5). Εἰς τὰ διάφορα ἀέρια τὸ διηλεκτρικὸν μεταβάλλεται ἐλάχιστον· ἐὰν γὰρ ληθῇ ὡς διηλεκτρικὸν τοῦ κενοῦ πᾶν ἡ μονάς, τὸ τοῦ ὑδρογόνου εἶναι 1,0003, τὸ τοῦ ἀέρος 1,0006, τοῦ διοξειδίου τοῦ ἀνθρακικοῦ 1,0009, οὕτως ὥστε ἐν τῇ πράξει παρέχεται εἰς πάντα τὰ ἀέρια τὸ διηλεκτρικὸν τοῦ ἀέρος, ἥτοι ἡ μονάς. Ἐν γένει δὲ ὁ προσδιορισμὸς τοῦ διηλεκτρικοῦ δι' ἕκαστον διηλεκτρικὸν σῶμα τυγχάνει δυσχερέστατος. Ἐχει δὲ οὕτως μεγάλην σπουδαιότητα διὰ τοὺς πρὸς τὸν

τάς, ἐν τῷ τύπῳ τῶν ὁπείων ὡς εἰς τῶν παραγόντων παρεισάγεται καὶ τὸ διηλεκτρικὸν τῆς μεταξὺ τῶν δύο ὀπλισμῶν διηλεκτρικῆς οὐσίας· οὕτω ἐὰν παρασταθῇ διὰ κ τὸ δυνωτικόν, διὰ κ τὸ διηλεκτρικόν, διὰ ϵ ἡ ἐπιράνεια τῶν ὀπλισμῶν καὶ διὰ δ ἡ πυκνότης αὐτῶν, ἡ μὲν φέρωσις τοῦ πυκνωτοῦ θὰ ἐκφρασθῇ διὰ

$$\tau\omega \kappa \frac{\epsilon}{4\pi\delta} \nu, \text{ ἡ δὲ ἡλεκτροχωρητικότης}$$

διὰ τοῦ $\kappa \frac{\epsilon}{4\pi\delta}$.

Κατὰ τὴν ἀρχαιοτέραν περὶ τῶν ἀπομονωτικῶν σωμάτων θεωρίαν, οὐδὲν σῶμα ἐθεωρεῖτο ἀπολύτως μὴ ἀγωγόν, ὅπως καὶ οὐδὲν σῶμα ὑπάρχει τελείως ἀγωγόν τοῦ ἡλεκτρισμοῦ, ἀφοῦ καὶ ὁ καλλύτερος τῶν ἀγωγῶν παρουσιάζει ἀντίστασιν εἰς τὴν διόδον τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος· οὕτω τὰ σώματα ἐχωρίζοντο εἰς καλούς καὶ εἰς κακούς τοῦ ἡλεκτρισμοῦ ἀγωγούς. Ἄλλ' ὁ Faraday διὰ τῶν μεγαλοφυῶν αὐτοῦ ἐργασιῶν ἐδείξεν ὅτι τὰ διηλεκτρικὰ ἢτοι ἀπομονωτικὰ σώματα διατίθενται ἐν κυρίῳ τῆς ἡλεκτρίσεως διαφόρως ἐντελῶς τῶν λεγομένων ἀγωγῶν σωμάτων· ἡλεκτρικὴ τούτεστι διανομὴ γίνεται μόνον ἐντὸς τῶν αὐτῶν αὐτῶν. Τὰς ἐργασίας τοῦ Faraday ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου συνεπλήρωσεν ὁ Maxwell διακρίνας δύο εἶδη ἀντιστάσεως, φύσεως διαφόρου διὰ τοὺς ἀγωγούς καὶ διαφόρου διὰ τὰ ἀπομονωτικὰ σώματα, ἐπομένως δὲ καὶ δύο εἶδη ἡλεκτρικῶν ρευμάτων, φύσεως διαφόρου διὰ τοὺς ἀγωγούς καὶ διαφόρου διὰ τὰ διηλεκτρικὰ σώματα, ἢτοι τὰ στικτικὰ καὶ τὰ ρευστικά, τὰ ὅποια διαπερῶσι τὰ διηλεκτρικὰ σώματα, καὶ τὰ ρευστικά ἀγωγῆς, τὰ ὅποια κυκλοφοροῦσιν ἐπὶ τῶν ἀγωγῶν. Τὰ πρῶτα ἔχοντα νὰ ὑπερνηκῶσιν εἰδὸς τι ἀντιστάσεως ἐλαστικῆς διαρκῶς αὐξανούσης εἶναι βραχυτάτης μόνον διαρκείας· τὰ δευτέρω ἔχοντα νὰ ὑπερνηκῶσιν εἰδὸς τι ἀντιστάσεως γλοιώδους δύνανται νὰ διαρκέσωσι μακρότερον χρόνον, ἐρ' ὅσον τούτεστι διαρκῇ ἡ ἡλεκτρεγερτικὴ αὐτῶν δύναμις, ἢτοι ἐρ' ὅσον μεταξὺ τῶν δύο πέλων ὑφίσταται διαφορὰ τῶν ἡλεκτροδυνωτικῶν. Πλεῖστα τῶν διηλεκτρικῶν σωμάτων χρησιμοποιοῦνται ἐν ταῖς πρακτικαῖς τοῦ ἡλεκτρισμοῦ ἐφαρμογαῖς πρὸς ἀπομόνωσιν τῶν ἀγόντων τῶν ἡλεκτρικῶν ρευμάτων μεταλλικῶν σωμάτων καὶ πρὸς ἀποκατάστασιν ἐν γένει τῆς ἀπομώσεως ἐν διαφόροις μηχανήμασι καὶ ὀργάνοις ἡλεκτρικοῖς. [Ε.Θ.Κ.]

Διθεωρεθυλικὸν ὄξύ. Βλ. Αἰθα-
νισθισθισθ.

Διθεωρεθυλικὸν νάτριον. Βλ.
Νάτριον.

Δικασταί, οἱ κατὰ δήμους. Βλ. Τε-
σάρωνοντα.

Δίκαντρα. Βλ. Διέλυστρα.

Δίκερας (Παλαιοντ.). Γένος πεταλο-
δραγγίων κογγίων ἐκλιπουσῶν κατὰ τὴν
σημερινὴν ἐποχὴν, ὑπαρξασθὼν δὲ μέχρι τοῦ
τέλους τῆς Ἰουρσίας περιόδου, καθ' ἣν
ἐβρίθον ἐπὶ τῶν κοραλλιογενῶν σκοπέλων.

Δίκηνες (Charles Dickens). Περιώ-
νυμος Ἀγγλος μυθιστοριογράφος, γεννηθεὶς
τῷ 1812 παρὰ τὸ Πάρτσμουθ καὶ ἀποθα-
νὼν τῇ 9 Ἰουνίου (ν) 1870 ἐν τῇ ἐσχάτῃ
αὐτοῦ παρὰ τὸ Ρότσεστερ ἐν Ἀγγλίᾳ.
Ἀπολεσθεῖσης τῆς πατρικῆς περιουσίας
ἐρρίφθη ἐνωρίς εἰς τὴν πάλιν τοῦ βίου
ἀνδρωθείς δὲ ἐτράπη πρὸς τὴν λογογραφίαν.
Ἦδη ἀπὸ τοῦ 1836 προσεκλήσθητο φήμην διὰ
τῶν Σχεδιογραφημάτων τοῦ Λονδίνου, εἰς
ἃ ἐπηκολούθησαν τὰ μυθιστορήματα Pick-
wick Papers (1837), Ὀλιβιέρους Τούιστ καὶ
Νικόλαος Νίκλεμπυ, γενόμενα ἀσπαστό-
τατα. Τῷ 1842 ἐπεσκέψατο τὰς Ἡνωμέ-
νας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, ἐπαναλαβὼν
δὲ τὴν ἐπίσκεψιν τῷ 1868 ἐτυχεν ἐνθουσιω-
δεστάτης ὑποδοχῆς ἐνεκα τῆς φήμης καὶ
τῶν δημοσίων ἀναγνωσμάτων, ἅτινα ἐποιή-
σατο ὁ δημοφιλέστατος συγγραφεὺς. Ἰδρύσε
τῷ 1845 τὴν ἐφημερίδα Ἡμερήσια Νέα καὶ
τῷ 1850 τὸ περιοδικὸν Λόγοι τῆς οἰκογε-
νείας (Household words). Βραδύτερον ἐδη-
μοσιεῦεν ἄλλα ἔργα, ὡς τὸν David Cor-
porfield, Dombey and Son κ.λ., ὡς καὶ τὰ
περίφηρα καταστάντα φανταστικά καὶ ἠθι-
κοποιητικά διηγήματα τῶν Χριστουγέν-
νων, μὴ ὑπολειπόμενα κατὰ τὴν ἀξίαν τῶν
προτέρων συγγραμμάτων αὐτοῦ. Τελευ-
ταῖον ἔργον τοῦ Δ. ὑπῆρξε τὸ γραπτὸν τῇ
συνεργασίᾳ τοῦ Wilkie Collins τὸ βάρ-
αθρον. Τὰ ἔργα τοῦ Δ., ἅτινα ἐδημοσίευσεν
τὸ πλεῖστον ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Box, τυ-
χόντα ἀπείρων ἐκδόσεων καὶ μεταφρασθέντα
εἰς ὅλας τὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας, δια-
κρίνονται ἐν γένει διὰ τὴν δύναμιν τῆς
πραγματικῆς περιγραφῆς, τὸν πλοῦτον
καὶ τὴν ἀρθροίαν τῶν εἰκόνων καὶ παραστά-
σεων, τὴν κωμικὴν ἐπίνοιαν καὶ τὸ εὐρὺς
σκόμμα, δι' ὃν περιγράφει τὸν ἐγώισμὸν καὶ
τὴν ὑποκρίσιν τῶν ἀγγλικῶν τάξεων, καὶ
διὰ τὴν πρᾶξιν συνδιαλλακτικὴν διάθεσιν.
Ὡς τοιαῦτα δὲ πρόκεινται πρότυπα «οὐ-
μωρισμοῦ», ὡς λέγουσιν οἱ Ἀγγλοὶ, εἰ καὶ
κακίζεσθαι ὁ συγγραφεὺς ὑπὸ τῶν Γάλλων
ὡς περιγράφας περιπαθῶς μόνον τὰς τα-
πεινὰς τάξεις τῆς κοινωνίας. Τινὰ ἐκ τῶν
ἔργων τούτων μεταφράσθησαν καὶ εἰς τὴν
Ἑλληνικὴν.

Δίκλινα καλούνται τῶν ἀνθέων ὅσα φέρουσι τὸ ἕτερον μόνον τῶν φύλων χωρὶς, εἴτε τὸ ἄρρεν, εἴτε τὸ θῆλυ, ἐξ ἀναλογίας πρὸς τὰ ἐπὶ ἰδιαιτέρας κλίνης κοιμώμενα ἡμίση τῶν ἀνδρογύνων.

Δικλιπτέρα (Bot.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀλκυνωδῶν, περιλαμβάνον εἶδη τῶν τροπικῶν χωρῶν, ὧν τινα καλλιεργοῦνται ὡς φυτὰ κοσμητικά. Ἐκ τοῦ εἶδους Δ. τῆς βαφικῆς, φυτοῦ τῆς Κοκκιγλίνης, ἐξάγεται ὠραῖον κίτρινον χρώμα χρήσιμον ἐν τῇ βαρμικῇ τέχνῃ.

Δικόζ. Μικρὸν νιγρητικὸν κράτος πρὸς Ν. τῆς λίμνης Τσάδ, πύρου ὑποτέλες τῷ κράτει Βερνέ. Ἔχει ὁμώνυμον πρωτεύουσιν ὠχυρωμένην, μετὰ 15 χιλ. κατ.

Δικουρνία (Bot.). Γένος δένδρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Λαχανωδῶν, περιλαμβάνον 4 εἶδη ὠραιότητων δένδρων φυομένων ἐν Γουιάνῃ καὶ ἐν τοῖς βορείοις τόποις τῆς Βραζιλίας. Τὸ εἶδος *Dicorynia pruriens* παρέχει πολυτιμότητα πρὸς ναυπηγίαν ξύλον γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα bois d'Angeliue.

Δικροτισμός (Φυσιολ.). Κατάστασις τοῦ κατὰ φύσιν σφυγμοῦ συνισταμένη εἰς τὴν ἐπανάληψιν τῆς σφύξεως ἢ τοῦ παλμοῦ τῶν ἀρτηριῶν ὑπὸ τὴν ἐνέργειαν τῆς καρδιακῆς ὥσεως καὶ ἐρμηγευσμένη ὑπὸ τοῦ γεγονότος ὅτι, ὡς ἂν ὑγρὸν προωθεῖται μετὰ δυνάμει μεγάλης, ἵνα προχωρήσῃ ἐν τῷ κύλῳ σωλήνος ἔχοντος τὸ τοίχωμα ἐλαστικόν, ἐκτός τοῦ πρωτεύοντος σχηματίζονται καὶ δευτερεύοντα κύματα βαθυρρῶν ἐλαττούμενα τὸ ὕψος, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ἀρτηριῶν, αἵτινες πλὴν τοῦ ἀρχικοῦ παλμοῦ ἢ σφύξεως, ἥτις ἀντιστοιχεῖ πρὸς ἐκάστην πρόωσιν τοῦ αἵματος ὑπὸ τῆς καρδίας, ἐμφανίζουσι καὶ δευτερευούσας σφύξεις καὶ μάλιστα μίαν τὴν ἀμέσως ἐπακολουθοῦσαν εἰς τὴν ἀρχικὴν. Ἡ δὲ τῆς ἀφῆς ἀντίληψις τοῦ δευτέρου κρότου τοῦ σφυγμοῦ, φυσιολογικῶς ἐχόντων τῶν πραγμάτων, εἴαν μὴ ἀδύνατος, τοῦλάχιστον δυσχερεστάτη ἀποβαίνει, ἐνῶ ἐπὶ τινων παθολογικῶν καταστάσεων λίαν σαφῆς τυγχάνει. Ὁ Δ. δεικνύεται εὐχερῶς ὑπὸ τῆς χαρακτηρισμένης διὰ τοῦ σφυγογράφου γραμμῆς, εἴτε κατὰ φύσιν ὑπάρχων, εἴτε καὶ παθολογικῶς. [P.N.B.]

Δίκροτος ἢ κατ' ἀνάπαλιν σφυγμός καλεῖται ὁ ἐμφανίζων τὴν κατάστασιν τοῦ δικροτισμοῦ (βλ. λ.).

Δίκτημ(ν)ον (πέλις). Βλ. Δίκτυνα (ὄρθ. Δίκτυννα) ἐν τ. Γ'.

Δίκτημνος. Βλ. Ὁρίγανος, Ῥυτόδη.

Δίκτη. Οὕτως ἐκαλεῖτο τὸ πάλαι τὸ ἐν τῷ ἀνατολ. τμήματι τῆς Κρήτης ὑψόμενον καὶ νῦν Λασιθί: ἢ Λασιθίονικα λεγόμενον ὄρος. Ἡ ὄροσειρά αὕτη ἔχει σχῆμα σχεδὸν πεταλοειδές, ἢ δὲ ὠψιλοτάτη κορυφή, ἢ καίμενη ΒΑ. τῆς ἀρχαίας πόλεως Λύττου, ἔχει ὕψος 1680 μ., ἐπιστεῦτο δὲ ὑπὸ τῶν κατοίκων μέχρι τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου ὅτι ἐν αὐτῇ ἐγενήθη ὁ Ζεὺς. Ἐν εὐρυτέρᾳ ἐννοίᾳ τὸ ὄντως ἐξετείνεται καὶ εἰς τὴν πρὸς Α. τῆς Ἰερραπύτης ἐκτεινομένην ὄροσειράν, ἥτις ἀποτελεῖ τὸ ἀνατολικώτατον τμήμα τῆς νήσου (Σιτεῖον). καλεῖται δὲ νῦν κατὰ μὲν τὸ Νοτιοδυτικὸν μέρος Ἀρεντηβοῦνι, κατὰ δὲ τὸ Βορειοανατολικὸν Μίδι.

Δικτυωπία. Πάθησις τῆς ἐράσεως συνισταμένη εἰς τὴν ἐπικίχην ἀντίληψιν σικῶν διακεκλασμένων δίκην λεπτοκυβίων δικτύου ἢ ἱστοῦ ἀράχνης μᾶλλον.

Δικτυόσπερμα τὸ ἐρυθρόν. Τὸ ὠριώτατον εἶδος τῶν κηπευομένων φαινικών, ὑπαγόμενον εἰς τὸ γένος τῶν Ἀλκυθοφαινικών (βλ. λ.). Ὅμοιως καλεῖται καὶ εἶδος τι σταυρανθοῦς φυτοῦ φυομένου ἐν Τουρκίᾳ.

Δικτυωτόδη (Bot.). Οἰκογένεια φυτῶν ἐκ τῆς τάξεως τῶν Φαιοφυκῶν, περιλαμβάνουσα τὰ γένη Παδίναν, Δικτυωτότην, Ζωναρίαν κτλ., ἅπαντα θαλάσσια. Χαρακτῆρες: θαλλὸς φέρων διασπράγματα πρὸς τρεῖς διευθύνσεις, πεπλατυσμένος ὡς λεπτὸς ὕμην (Παδίνα, Ζωναρία) ἢ ὡς ταινία (Δικτυωτόδη), προσπεφυκὼς εἰς τὰς ὑποβρυχίους πέτρας διὰ τριχομόρφων προεκβολῶν, σπέρμα ἀκίνητον ἀνατέσσον ἐν ἐκάστῳ τῶν μεμονωμένων ἢ συνηθροισμένων σποργγελίων, ἀνθηροζώαριον καὶ ὠοσπείριον γεννώμενα ἐπὶ τοῦ θαλλοῦ ὡς ἐπιδερμικαὶ τρίχες καὶ συνηγμένα εἰς σωρούς συγχων καὶ τὸ φαινόμενον τῆς παρθενογονίας.

Δικυάνιον. Βλ. Κυάνιον ἀερῶδες.

Δικυνόδοντες ἐκλήθησαν ἐν τῇ παλαιοντολογικῇ ζωολογίᾳ μεγαλόσωμα ἔρπετα ἐκταρτέα ἐκ τῆς τριαδινῆς γεωλογικῆς διαπλάσεως καὶ ἀποτελούμενα ὑποδιαίρειν τῆς τάξεως τῶν Ὀκρομόρφων. Μετέχουσι κατὰ τοὺς χαρακτῆρας τῶν τε ἔρπετων καὶ τῶν θηλαστικῶν ζώων καὶ δὴ τῶν Μονοτρημάτων. Κεφαλὴ παρεμφερὴς πρὸς τὴν κεφαλὴν ἐνίων χελωνῶν, κάτω σιαγὼν νωδὴ, ἄνω σιαγὼν φέρουσα ζεύγος ἰσχυρῶν χυαλιόδόντων ἢ κυνοδόντων, ἐξ οὗ τὸ ἀνωθὶ ὄνομα, σκελετὸς τῶν ὤμων καὶ τῆς λεκάνης ἀνάλογος πρὸς τὸν τῶν Μονοτρημάτων.

Δικυπέλλιον. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς

αίκο-γενεΐας τῶν Δαρνωδῶν, περιλαμβάνον εἶδη εἰνα φυόμενα ἐν Βραζιλίᾳ καὶ παρέχοντα φλοιὸν εὐώδη, τὸ καρποφυλλοκιννάμωρον. Τὸ ξύλον τῶν δένδρων τούτων εὐσεμν, σκληρόν, ραδόχρουν τυγχάνει πο-
λύτιμον.

Διτλ (Charles Diehl). Γάλλος ἀρχαιο-
λόγος καὶ βυζαντινολόγος, γενν. τῷ 1853
ἐν Στρασβούργῳ. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν
τῶν πανεπιστημιακῶν σπουδῶν μετέβη εἰς
Ἱταλίαν γενόμενος μέλος τῆς ἐν Ῥώμῃ
γαλιλικῆς Ἀρχαιολ. Σχολῆς. Ὡς πόρισμα
τῶν ἐν Ῥαβέννῃ ἐρευνῶν ἐξέδωκε κατόπιν
Ravennae, études d'archéologie byzantine
(1885) καὶ Études sur l'administration
byzantine dans l'exarchat de Ravenne
(1888). Μεταβὰς δ' εἶτα εἰς Ἑλλάδα ὡς
μέλος τῆς ἐν Ἀθήναις Σχολῆς διηρέυνησε
καὶ ἐνταῦθα πλὴν τῶν μνημείων τῆς κλασ-
τικῆς ἐποχῆς καὶ τὰ βυζαντινά, ἐδημοσίευ-
σε δὲ L'église et les mosaïques du cou-
vent de Saint-Luc en Phocide (1889), Ex-
cursions archéolog. en Grèce (1899, βρα-
βένειον ὑπὸ τῆς Γαλλ. Ἀκαδημείας, μετα-
φρ. ἑλληνιστὶ ὑπὸ Καράλη). Ὑστερον ἐξε-
ρεύσαν L'art byzantin dans l'Italie mé-
ridionale (1894), L'Afrique byzantine
βραβευθέν, 1896) καὶ En méditerranée,
promenades d'histoire et d'art (1901),
μέλος δὲ τὸ ἐπιγραφόμενον Justinien et
la civilisation byzantine au VIe siècle
(1901). Ὁ Δ. διδάσκει ἐν τῇ φιλολογικῇ
Σχολῇ τῶν Παρισίων.

Διλλενειώδη (Bot.) Dilleniaceae.
Οικογένεια Δικοτυληδόνων πολυπετάλων
φυτῶν. Εἶδη περὶ τὰ 200 ἀνά τὴν θερμὴν
καὶ τὴν νότιον εὐκρατον ζώνην· δένδρα
καὶ θάμνοι τὰ πλείστα ἐν Αὐστραλίᾳ καὶ
αἰετὶ νήσοις τοῦ Ἰνδικοῦ ἀρχιπελάγους. Πρό-
σβυν γένος Διλλενεία (Dillenia Thunb.)
ὃ τὸ ἐν Ἰνδίᾳ εἶδος Δ. τῇ εὐπρεπῆς (D.
speciosa Th.) ἔχει φλοιὸν βυρσοδεψικόν, τοὺς
ἐξυμνωποὺς καρποὺς ἐδωδιμοὺς. [Θ.Χ.]

Διλλένιος (Joh. Jacob Dillenius).
Γερμανὸς Γερμανὸς βοτανικός, γενν. τῷ
1687 ἐν Δαρμστάτῃ. Ἐργητάτης καθη-
γητῆς ἐν Ὁξφόρδῃ, ὅπου ἀπέθ. τῷ 1747.
Ἦτο φίλος τοῦ Λιναίου, ὅστις τῷ ἀφιέ-
ωσε γένος φυτῶν. Ἐργα αὐτοῦ εἶναι Hortus
Elthamensis (London 1732) εἰς τομ. 2
ἐκτὸς 2 πινάκ., καὶ Historia museum,
(Oxford 1741), μετὰ 85 πινάκων. [Θ.Χ.]

Διλλέγγη (Dillingen). Πόλις τῆς
Βαυαρίας κειμένη ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Σουηβίας
ἀγρίον τοῦ Δουάβεως. ἔχει 6,077 κατ.
καὶ βασιλικὸν ἀνάκτορον, ἔπερ ἤτο ἄλλοτε
ἕνα τῶν ἐπισκόπων τῆς Αὐγούστης. Κατὰ
τὴν 1554—1804 ὑπῆρξεν ἐνταῦθα καὶ
ἀνεπιστήμιον.

Διτλς (Hermann A. Diels). Γερμανὸς
φιλόλογος, γενν. τῷ 1848 καὶ διατελὼν ἀπὸ
τοῦ 1882 καθηγητῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ
τοῦ Βερολίνου, ἐνθα εἶναι καὶ γραμματεὺς
τῆς Ἀκαδημείας καὶ μέλος τῆς Γεν. Δι-
ευθύνσεως τοῦ Αρχαιολ. Ἰνστιτούτου. Πλὴν
ἄλλων ἐδημοσίευσε τοὺς Ἑλληνας δοξαγρά-
φους (1879), Sibyllinische Blätter (1890),
ὅπερ δὲ τὴν ἐπιστάσιν αὐτοῦ ἐκδίδονται τὰ
ὑπὸ τῆς Ἀκαδημείας δημοσιευόμενα Σχό-
λια εἰς Ἀριστοτέλη.

Διμεθυλοθενζίνη. Βλ. Ευλι-
λιν.

Διμεθυλοθεσοφαίνη. Βλ. Θειο-
εουλένιον.

Διμενιόν. Δύο χωρία τοῦ δήμου Σι-
κουῶνος, ὧν τὸ μὲν Ἀνω Δ. ἔχει 412, τὸ
δὲ Κάτω Δ. 311 κατ. (1896).

Διμορφισμός ἢ μᾶλλον διμορ-
φία (Bot.). Κατάστασις τῶν ἐμαρροδι-
των ἀνθέων, καθ' ἣν εἴτε οἱ στήμονες, εἴτε
ὁ ὕπερος τείνουσι πρὸς ἐξάμδλωσιν. Ἰδιό-
της φυτικῶν τινῶν ὀργάνων, οἷον τῶν φύλ-
λων, τοῦ αὐτοῦ φυτοῦ ἐμφανιζομένων ὑπὸ
δύο διαφόρους μορφαῖς ἢ σχήματι. Παρὰ
δὲ τοῖς μύκησι τυγχάνει ἡ ἀπλουστερά
περίπτωσις τῆς πολυμορφίας αὐτῶν.

— (Ζωολ.) Χαρακτὴρ ζωικοῦ εἶδους,
καθ' ὃν τὰποτελεῦντα αὐτὸ ἄτομα ἐμ-
φανίζουσι δύο διαφόρους μορφαῖς. Διχρίνο-
μεν διμορφίαν φύλου, τὴν καὶ συγγοτέραν,
καθ' ἣν τὸ ἄρρεν ἄτομον ἐμφανίζει διαφο-
ρας διαμορφώσεως ὡς πρὸς τὸ θῆλυ, (ὡς
λ. γ. τα Παραδείσια πετηνὰ, πλείστοι Ψυ-
χαί), Δ. ὡρρας τοῦ ἐνταυτοῦ, καθ' ἣν
οἱ ἐξωτερικοὶ χαρακτῆρες καὶ δὴ οἱ τῶν
χρωμάτων μεταβάλλονται ἀπὸ ἐποχῆς εἰς
ἐποχὴν (ὡς λ. γ. ἡ Βανέσσα, ἡ ἄλλως
Γεωγραφικὸς χάρτης, ἥτις ἐρυθρὰ οὖσα
συνήθως ἐμφανίζεται καὶ ὡς ὀρενὴ σάκης
ἐκκολλάπτεται κατὰ τὸ ἔαρ). Ὅσῳκις ὁμοῦ
ἡ Δ. ἐμφανίζεται ἐν τῇ διαδοχῇ τῶν γε-
νεῶν καλεῖται Ἐτερογονία (βλ. λ.).

Δίμυα. Dimyria (Ζωολ.) καλοῦνται
ἐκ τῶν Παταγοβραγχίων Μάλακίων ὅσα φέ-
ρουσι δύο προσαγωγὰς μῦς καὶ, κατ' ἀπο-
λουθίαν, ἐντόπιωμα προσφυτικὸν ἐπὶ ἐκα-
τέρας θύρας, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τα ὀλι-
γχιθιμότερα Ἐτερόμυα καὶ Μονόμυα (βλ.
τὰς λ.) Μάλακια. Ἡ δύο μυῶν ὑπαρξίς
δὲν δύναται ν' ἀποτελέσῃ διακριτικὸν χα-
ρακτῆρα πρὸς ταξινόμησιν, διότι τὰ Δ. περι-
λαμβάνουσι πολλὰς διαφόρους τάξεις Μα-
λακίων.

Διναντιανόν ἐκλήθη ἐν τῇ Γεωλο-
γίᾳ ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς βελγικῆς πόλεως
Δινάντης κατώτερόν τι στρώμα τοῦ ἀνθρα-
κοφόρου συστήματος, περιλαμβάνον πετρώ-

ματὰ ἀσθεστίτου πλουτωνείου προσλεύσεως.

* **Δυναπούρ.** Βλ. Δυναπούρ.

Δυνάρα. Ὅρος τῆς Δαλματίας πλησίον τῶν Βοσνιακῶν συνόρων, ἔχον ὕψος 1,810 μ. Ἀπ' αὐτοῦ καλοῦνται αἱ Δυναρικά Ἰαλπίες, αἱ ἐρροεῖραι δηλονότι αἱ χωρίζουσαι τὴν Δαλματίαν ἀπὸ τῆς Βοσνίας.

Δυντροβεοφαίνη. Βλ. Θεοφραίνη.

Δούκλεια (Βοτ.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Φασκολοψυχανθῶν, περιλαμβάνον εἶδη τινὰ καλλιεργούμενα ἐν ταῖς θερμότησιν τῶν ἐν Εὐρώπῃ βοτανικῶν κήπων χάριν τῶν ὠραιστάτων ὑσμινερύθρων βοτρυοειδῶν ἀνθέων των καὶ σπόμενα ἐν τῇ Νέᾳ Γρενάδῃ.

Δουμήδης Κυριακός Ἀναστασιος, Καθηγητὴς τῆς Θεολογίας ἐν τῷ Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ, γεννηθεὶς ἐν Ἀθήναις τῷ 1843, κατὰ γένος δ' ἐκ Σπεσιῶν ἐξ οἰκογενείας δρασκῆς κατὰ τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα καὶ υἱὸς τοῦ Νικολάου Δουμήδους Κυριακοῦ. Ἀποπερατώσας τὰς ἐγκυκλίους αὐτοῦ σπουδὰς ἐν τῇ Ριζαρείῳ σχολῇ ἐσπούδασε τὴν Θεολογίαν ἐν τῷ ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ, εἰτα δὲ καὶ ἐν Γερμανίᾳ. Τῷ 1866 ἐγένετο ὑφηγητὴς ἐν τῇ Θεολογικῇ σχολῇ τοῦ ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῷ 1868 καθηγητὴς. τῷ δὲ 1895—96 ὑπῆρξε πρύτανης. Τῷ 1891 διωρίσθη Β. ἐπίτροπος παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, τῷ αὐτῷ δ' ἔπει καὶ μέλος τῆς ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐσωτερικῶν πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐλληνικῆς ἐκκλησίας καὶ παιδείας ἐπιτροπῆς. Τῷ δὲ 1901 ἡ Θεολογ. σχολὴ ἐκτιμώσα τὴν μακρὰν ὑπηρεσίαν καὶ τὰ συγγράμματα αὐτοῦ ἀπένευεν αὐτῷ τὸν τίτλον τοῦ ἐπιτίμου διδάκτορος τῆς Θεολογίας. Τῷ 1869 μετέφρασε τὰς «περὶ Χριστιανισμοῦ μελέτας» τοῦ Γκιζώτου. Ἐξέδωκε δὲ δύο Θεολογικὰ περιοδικὰ τὴν «Θρησκευτικὴν ρωήν» (1880—82) καὶ τὴν «Ὁρθόδοξον ἐπιθεώρησιν» (1869—71). Ἔργα δ' αὐτοῦ εἰσι: «Δοκίμιον ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας» (1874), «Μεγάλῃ τρίτομῳ ἐκκλησιαστικῇ ἱστορίᾳ» (1881 καὶ ἐκδ. β' 1898), ἥτις μετεφράσθη εἰς τὸ Γερμανικὸν ὑπὸ Raukehl, «Πατρολογία» (1898), «Ἀντιπαπικὰ» (1893), «Μελέται» (1898), «Θεολογικαὶ Διατριβαί» (1898). Πρὸς τοῦτοις εἶναι συναργάτης ἐν τῇ «Revue internationale de theologie» τῆς Βέρνης, πολλὰ δ' ἐδημοσίευσε καὶ ἐν γερμανικοῖς περιοδικοῖς. — Ἀδελφὸς αὐτοῦ εἶναι ὁ Νικ. ὁ λ. α. σ., ὅστις διετίσθη τῷ 1895 καθηγητὴς τῆς νομικῆς ἐν τῷ ἑθν. πανεπιστημίῳ παρητήθη τῷ 1877 δεχθεὶς θέσιν δικαστοῦ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ μι-

κτῶν δικαστηρίων, διατελεῖ δὲ τοιοῦτος μέχρι σήμερον.

Διονύσιος (Ἁγιος), πολιοῦχος Ζακύνθου. Γόνος τῆς ἐπιφανοῦς Ζακύνθου οἰκογενείας Σιγούρου ἐγεννήθη ἐν Ζακύνθῳ τῷ 1547. Βαπτισθεὶς ὀνομάσθη Δραγενίγος, ἐνδυσθεὶς δὲ τὸ μοναχικὸν σχῆμα μετωνομάσθη Δανιήλ. Εἰτα χειροτονθεὶς ἀρχιεπίσκοπος Αἰγίνης καὶ Πόρου ἔλαβε τὸ ὄνομα Διονύσιος. Θέλων γὰρ ζῆσθ' ὅπως ἀριερωμένος εἰς τὸν Θεὸν ἐπανεκάμψεν εἰς τὴν γεννηθεῖσαν πατρίδα καὶ ἐμονάζεν εἰς τὴν μονὴν «Ἀνασπνήτρα», ἧς εἶχε λάβεи καὶ τὴν φροντίδα πατρωνιῶν δι. κ. α. ὡ. μ. α. π. (iure patronato), ἐνθα καὶ ἀπέθανε τῇ 17 Δεκεμβρίου 1632. Τὸ λείψανον αὐτοῦ μετενήχθη εἰς Στροβάδι, ἡ δὲ μετακομιδὴ αὐτοῦ ἐγένετο τῇ 24 Αὐγούστου 1720. Ἀκολουθίας τοῦ Ἁγίου ἔγραψαν ὁ Ἀγγελος Σουμάχιος, ὁ Νικόλαος Γαβριηλόπουλος, ὁ Γεώργιος Ἰωαννοῦλης καὶ ἄλλοι.

Διουρήτης (Γεωλ.). Πέτρωμα χρόνολογούμενον ἀπὸ τῆς Σιλικίας καὶ Διοβινίας διαπλάσεως. ὕψης γρανιτοειδοῦς, ἀποτελούμενον συνήθως ἐκ τῆς συμπήξεως μεγάλων κρυστάλλων δλιγροκρυστίτου ἢ ἀνδρεσίτου καὶ πρασίνου ἀμυρόλου.

Διουδούκ (Dubuque). Πόλις ἐν τῇ Βορειοαμερικανικῇ πολιτείᾳ Ἰόδας καὶ ἐν τῇ ὁμωνύμῳ κομητίᾳ, καίμην παρὰ τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ Μισσισιππῆ. Ἰδρυθεῖσα τῷ 1788 καὶ ταχέως ἀναπτύχθεισα ἔνεκε τῶν μεταλλείων τοῦ μόλυβδου τῆς πολιτείας αὐτῆς εἶναι καὶ κέντρον ἐμπορικῶν τῶν γεννημάτων, ἔχουσα πρὸς τοῦτοις βιομηχανίαν ἐπίπλων καὶ μηχανῶν, εἰ δὲ πολυάριθμα ζυθοποιεῖα καὶ ἀλευρομύλους. Εἶναι πρὸς τούτοις ἔδρα ἐπισκοπῆς. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀνέρχονται ἥδη εἰς 36,297.

Διουρητικά καλοῦνται ἐν τῇ ἱατρικῇ πᾶσαι ἐκεῖναι αἱ φαρμακευτικαὶ οὐσίαι, αἵτινες προκαλοῦσι διούρησιν ἢ τοὶ ἄρθρον ἐκκρίσιν οὕρων καὶ χρησιμεύουσι α' πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς οὐρικής ἐκκρίσεως μειωθείσης ἢ καὶ τέλεον ἀρθείσης· β' πρὸς παρορτεύσιν καὶ κένωσιν δια τοῦ νεφρικοῦ ἥθους ἐξιδρωμάτων συλλεγμένων ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ περιτοναίου ἢ τοῦ ὑπεζωκώτος· καὶ γ' πρὸς ἀπέκκρισιν τοξικῶν οὐσιῶν συγκαλυφτομένων τῷ αἵματι. Διακρίνονται δὲ τὰ προκείμενα σάρμακα εἰς διαλυτικὰ Δ. προάγοντα δια διαλύσεως τὴν ἐν τοῖς νεφροῖς τελευτήσαν διήρησιν, οἷα τυγχάνουσι τὸ οἶν-πνευμα, ὁ λευκὸς οἶνος, ὁ καφές, τὸ κακάον, ἡ θεοβρωμίνη, τὸ τερεδινοθέλαιον, τὰ γλωρίκα καὶ νιτρικὰ ἅλατα τῶν ἀλκαλίων, τὸ βρωμιούχον κάλιον, τὸ σπειραϊκὸν νάτριον, οἱ ἀτπάρχοι, τὸ σπάρτον,

ή μυσσώτις, και εις μ. η. χ. α. ν. α. Δ. ενεργούντα άγγειοσυσταλτικώς και επιτεινόντα την άγγειακήν τάσιν, οία τυγχάνουσιν ή σκίλη, ή δακτυλίτις, το κολχικόν. Διάμεσα προς τα είρημένα Δ. θεωρούνται το ύδωρ και το γάλα, δυνάμενα να δράσωσι και διαλυτικώς και μηχανικώς, ιδίαι μάλιστα το ύδωρ, και συνιστάντα άρα τα άριστα των διουρητικων, όσακις σκοπεύται πλύσις του αίματος και κάθαρσις των νεφρών προς απέκκρισιν δηλητηριων ουσιών εκ του αίματος και άποβολήν άβέστατων συγγεμιμάτων των νεφρών. [P.N.B.]

Διπλαθενία (Bot.). Γένος φυτών, ίθαγενών της μεσημβρινής Αμερικής, άνηκόντων εις την οικογένειαν των Αποκυνωδών, χαρακτηριζομένων υπό μεγάλων εύλλων αντιθέτως διατεταγμένων, ώσειδών. επίγνων. υπό ανθέων ροδοχρώων, μεγάλων, φερόντων ταινίαν ύσγινέρυθρον. Είδη τινά. Δ. των άγρών και Δ. ή άξιολογία ας ος θεραπεύονται έν θερμότητι ως φυτά κοσμητικά.

Διπλάζιον (Bot.). Γένος Πτερίδων σχετικώτατον προς το Ασπλήνιον, περιλαμβανον ικανά είδη φυόμενα έν ταίς θερμαίς χώραις της γης και καλλιεργούμενα ως κοσμητικά.

Διπλύη. Βλ. Κρανίου όστία.

Διπλοστήμονα καλούνται των άνθρώων όσα έχουσιν άνδρωνα μετ' αριθμού στημόνων διπλασίου του των πετάλων και σπαλίων.

Διπλωπία. Διαταραχή της όράσεως συνιστάμενη εις την αίσθησιν διπλής εικόνας ένός και του αυτού όρωμένου αντικειμένου, άπότοκος της όρσεως του παραλλήλου των δύο όπτικων άξόνων, έξ ου το είδωλον αντικειμένου τινός δεν σχηματίζεται επί αντίστοιχων σημείων έκτέρου των άμφιβλαστροειδών, και αίτιωμένη παράλυσιν ένός των κινούντων τον όφθαλμικών βελδών μυών, θελώματα του κερατοειδούς ή εύλας, θελώτηα του κρυστάλλινου φακού ή έκτροπήν της κόρης. Παρατείνεται ή μέχρις άπωλείας της όράσεως ή μέχρις αποκαταστάσεως νέας συνεργείας μεταξύ των δύο νέων σημείων της προσπτώσεως των όπτικων είδωλων. Πλην της αμφόσθεν άλμας καύτης Δ. ύπάρχει και ή καλούμενη έτεροσθεν άλμας Δ., σπανιωτάτη όμως, καθ' ήν, άν και ή δι' άμφοτέρων των όφθαλμών όρασις τυγχάνη κανονική και όμαλή, ούχ ήττον κλεισθέντες του έτέρου των όφθαλμών και τιθεμένου απλού αντικειμένου πρό του ανοικτού ο πάτυχων έχει την διπλήν αίσθησιν δύο αντικειμένων, και άν βελήση να δράξηται

αυτού ή πρώτη ληπτική κίνησις της χειρός αποδίδει εις μάτην, διότι φέρεται προς την διεύθυνσιν του ψευδούς είδωλου. Ηθεραπειά κανονίζεται αναλόγως προς την άρχικήν αίτίαν, έξ ής έκάστοτε άπορρέει ή διπλωπία. [P.N.B.]

Δίπννοι έχθυες. Βλ. Λεπίδοσειρήν.

Διπτεροκάρπου βάλαμον. (Φαρμ.) Baune de Gurjun. Έλαιορρητήν άπολαμβανόμενη εκ δένδρων της οικογενείας των διπτεροκάρπων, έχουσα όσμήν του άπύ κοπαίου βαλσάμου, ούτινος χένκτηται τας βαλσταμώδεις θεραπευτικώς άρετας κατά της βλεννορροίας. [P.N.B.]

Διπτερυγίνη ξυλεία (γερμ. Gajakholz, γαλλ. bois de coumarou) καλείται ή ξυλεία ή προσερχομένη εκ των εις τα δάση της Γουϊάνας φυομένων δένδρων Διπτέρυγος της ευώδους. Το ξύλον τουτο είναι έρυθροκίτρινον, ευώδες, λεπτούφές και σκληρόν και θα ήτο καταλληλότερον δι' επιπλοουργικά έργα άν μη προσεβάλλετο πολύ υπό ξυλοφαγών έντόμων.

Διπυρίτης. Πέτρωμα εκ της ομάδας των Βερνεριτών, κρυσταλλούμενον κατά το έρθερρομυκόν σύστημα, συγκείμενον εκ πυριτικού άργιλίου, ασβεστίου και κατρίου, έχον σκληρότητα 6, είδ. β. 2,65, ήραστιν υαλώδη, χρώμα λευκόν ή ελαφρώς λευροχρόον. Το όνομα αυτού περισταίνει το διπλούν αποτέλεσμα όπερ έχει επί αύτου ή θερμότης τουτο μέν τήκουσα αύτο, τουτο δε γεννώσα φασφορίτιον έν αύτφ.

Διριχλέτος (Peter Dirichlet). Διαικεκριμένος μαθηματικός, γενν. τφ 1805 έν Düren. Εσπούδασεν ιδίως έν Παρισίαις, είδόχας δ' έν Βρεσλαύα, έν τφ πανεπιστημίω του Βερολίνου (1839) και τφ 1880 διεξέχτο την Γάουζ έν τφ πανεπ. Γοτίγγης, όπου απέθανε τφ 1890. Είργασθη πρωτων την επιστήμην εις πάντα τα κεφάλαια αύτης, άλλ' ιδία μνημονεύεται αι μελέται αύτου περί της θεωρίας των μερικων διαφοριών εξισώσεων, της των περιοδικων σειρών και των ώρισμένων ολοκληρωμάτων και της των αριθμών.

* **Διρρεύματα.** Χωρίον του δ'ήμ. Κοινιστριών (Καρυστίας), έχον 424 κ. (1896).

* **Διρφύων** δ'ήμος της Εύβοίας. Ό πληθυσμός τφ 1896 ήτο 4,354 κατ.

Δισωδοθεοφράζη. Βλ. Θεοφράζη.

Δισωδοφύρμιον (Φαρμ.) difodorme. Νεωτάτη χημική ούσία, περιέχουσα ιώδιον 95 1/10 και δυναμένη άριστα ν' αναπληρώση το ιωδοφόρμιον, άτε πλεονεκτούσα τουτου τφ ότι σπείρεται βαρείας και δυσαρέστου τοίς πολ-

λαῖς ὁσμῆς. Φέρεται ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων ξανθῶν, ἀσπρῶν, ἀδιαλύτων ἐν ὕδατι, διαλυτῶν ἐν γλυκεροσφομῶ, φυλασσομένων ἐν φιάλῃ χρωματιστῇ (ἐρυθρᾷ ἢ ξανθῇ) ἄτε ἀποσυντιθεμένων ὑπὸ τοῦ φωτός δι' ἀπολύσεως ἰωδίου. [P.N.B.]

Δισσιωδιτεύλικόν ἢ **δυσσιωδι-σπειρατικόν** ὄξύ. Κόνις κρυσταλλική, χορηγούμενη ὡς φάρμακον ἀντισηπτικόν, ἀντιπυρετικόν καὶ παυσώδυνον. Τὸ δ' ἄλλας αὐτοῦ, τὸ δισσιωδι-σπειρατικόν νάτριον παρέχεται κατὰ τῶν ὀξέων ἀρρορευματισμῶν. [P.N.B.]

Δισκοειδές (Παλαιοκν.). Γένος θαλασσίων ἐχίνων ἐκλιπόντων τανῶν, ἀπολελυμένων ἐν τῇ κατωτέρᾳ Κενομανιτικῇ διαπλάτει. Σχήμα κανονικῶς ἡμισφαίριον, πῖδες στενοί, στήμα κατὰ τὸ κέντρον τῆς κοιλιακῆς ἐπιφανείας καὶ ἕτερον στομίου ἀποδευτικῶν εἰς ἴσην ἀπὸ τοῦ κέντρου καὶ ἀπὸ τῆς περιφέρειας ἀπόστασιν.

Δισκομεδούσαι ἢ **δισκοφόροι** (Ζωολ.). καλοῦνται ἐκ τῶν Ἀκαληθῶν, ὅσαι φέρουσι σκιάδιον κανονικῶς σφαιρικόν, μικρόν τι κοίλον, συγχύατα δισκοειδές. Εἶναι Μεδούσαι ἔχουσαι ἰστούς πυκνοτάτους καὶ μαλακωτάτους, ἐνίοτε ὅμως καὶ συστάσεις χονδρώδους.

Δισκομύκητες (Bot.). Μία τῶν ἀποτελεσῶν τὴν τάξιν τῶν Ἀσκομυκῶν οἰκογενειῶν, χαρακτηριζομένη ὑπὸ ἑξωτερικοῦ ὕμηνιου καὶ πρότυπον γένος ἔχουσα τῆς Πεδίτας.

Δισοξυλανιλίδη. Φυλλοειδεῖς κρύσταλλοι προκύπτοντες ἐν τῇ ὀξυλανιλίδει θερμάνθεισῃ μετὰ ἑξίτου ὀξέος. Ἐνεργεῖ ὅπως ἡ ὀξυλανιλίδη. [P.N.B.]

Δίστιχα καλοῦνται ἐν τῇ Βοτανικῇ τὰ φύλλα ἐνίων δένδρων τὰ ἐκρυόμενα κατὰ μήκος τοῦ καυλοῦ ἐπὶ δύο γραμμῶν ἀντικειμένων ἀλλήλαις καὶ ἀπεχουσὶν κατὰ 180 μέτρας ἀλλήλων, ὡς λ. γ. τὰ φύλλα τῆς Πτελέας.

* **Διστομίων** δῆμος τοῦ νέου νομοῦ Βοιωτίας. Εἶχε τῷ 1896 κατ. 3,400.

Δίστομον. Χειμερινή πρωτ. τοῦ δήμου Διστομίων τῆς Βοιωτίας, ἔχουσα 1180 κατ. τῷ 1896.

Δισυδροξυζωτοθενζόλιον. Βλ. Ἀζωτοραινόλιον.

Διφαενυλιμίδιον. Βλ. Ἀνθρακωζωτόλιον.

Διφαενυλιομεθάνιον. Βλ. Φαινυλιομεθάνιον.

Διφαενυλοζόνη. Βλ. Βενζοραινόνη.

Διφφεμπυχία (Dieffenbachia). Γέ-

νος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀρωδῶν τῆς μεσημβρινῆς καὶ κεντρικῆς Ἀμερικῆς. Φυτὰ ξυλωδῇ, μετὰ καυλοῦ προσγείου ῥιζοφυοῦντος κατὰ τὴν βάσιν καὶ ἔχοντος φύλλα κορυφαῖα πτερόνευρα, μετὰ σπάθης μονίμου περικλειούσης τὰ θήλα ἀνθη, τῶν ἀρρένων κειμένων ἐντός. Καλλιεργούνταν ἐν θερμοστέγαις ὡς ὀρεκτικά καὶ κοσμητικά φυτά.

Διφυές (Ζωολ.). Γένος Σιφωνοφόρων τῆς Μεσογείου χαρακτηριζόμενον ὑπὸ δύο νηκτικῶν κωδῶνων, ὧν μεταξὺ ἐκρύβεται μακρὸν λεπτορρῆς στέλεχος, ἐφ' οὗ ἐρχονται καὶ προσρύνονται μικραὶ ὀράδες πολυπόδων, ὧν ἐκάστη περικλείει ἐν αὐτοῖς φέρον στόμα, προστατευτικὴν βρακτείαν ἀντιστοιχούσαν πρὸς τὸ ἥμισυ Μεδούσης, νήματα ἀκλειετικά, καὶ ἕτερον αὐτοῖς ἐν σχήματι Μεδούσης φέρον ὠα.

Διφυόδοντα καλοῦνται τὰ πλακύντωπά Μακτοφόρα τὰ ἐμφανίζοντα δύο ἀλλεπαλλήλους ὀδοντοφυίας, τὴν πρόσκαιρον ἢ ἄλλως τὴν τῶν γαλαθηνῶν ὀδόντων ἐκρυστίν, καὶ τὴν μόνιμον ἢ ἄλλως ἐκρυστίν τῶν ὀδόντων τῆς ἡβης. Τὸ σύνολον τοῦτο περιλαμβάνει πάντα τὰ Θηλαστικά, ἐξαιρεῖται τῶν Κητῶν καὶ τῶν Νωθῶν.

Διφυφυγία (Ζωολ.). Γένος Πρωτοζῶων Ῥιζοπόδων ἐκ τῆς ὁμάδος τῶν Ἀμοιβαειδῶν. Σῶμα συνιστάμενον ἀπλῶς ἐκ πρωτοπλασματικῆς τινος μάζης, περιβαλλομένης ὑπὸ γιτίνιου ὀστράκου, ἐφ' οὗ προσκολλῶνται κόκκοι ἄμμου, φέρον ληκτικὸν στόμιον, δι' οὗ προπίπτουσι λωδῶδεις πρωτοπλασματικοὶ ψευδῶδοδες.

* **Διγάλια**. Χωρίον τοῦ δήμου Σαμαίων τῆς Κεφαλληνίας, ἔχον 228 κατ. (1896).

Δίχειρα (himana) καλοῦνται τὰ ἀποτελοῦντα τὴν πρώτην τάξιν τῶν θηλαστικῶν ζῴων, ὧν τὰ χαρακτηριστικά εἶναι χεῖρες ἐν τοῖς προσθίοις καὶ πόδες ἐν τοῖς ὑποσθίοις κώλοις, ὀδόντες ἰσομήκεις καὶ βάδισμα ὀρθιον. Εἰς τὴν τάξιν ταύτην ἀνήκει μόνος ὁ ἄνθρωπος. Ἀλλὰ τὴν διαίρειν καὶ κατὰ τὰς ταύτην οὐκ ὀλίγοι τῶν φυσιολόγων ἀποδοκιμάζουσι.

Διγλωριθειοφαίνη. Βλ. Θειοφαίνη.

Διχόγαμα καλοῦνται τὰ ὑπὸ μορφολογικῇ ἐποψίᾳ, οὐχὶ δὲ καὶ πραγματικῶς ἐρμαφρόδιτα φυτά, καθότι εἰ καὶ ἕκαστον τῶν ἀνθέων φέρει τοὺς τε στήμονας καὶ τὰ καρπῖδια, ἢ ἀνάπτυξις ὅμως αὐτῶν δὲν γίνεται σύγχρονος. Καὶ ἂν μὲν προηγῇται ἡ ἀνάπτυξις τῶν στημόνων τὸ ἄνθος καλεῖται πρῶτον ἄνδρον, ἂν δ' ἡ τῶν καρπιδίων πρῶτον ὄγυνον, κατ' ἀμ-

ροτέρως δὲ τὰς περιπτώσεις ἢ γονιμοποίη-
σις γίνεται ἀπὸ ἀνδρὸς εἰς ἄνδρα.

Διχοτομία. Φαινόμενον μορφολο-
γικόν, ὅπερ παρουσιάζουσιν οἱ κορμοὶ δέν-
δρων τινῶν καὶ ὅπερ συνίσταται εἰς τὴν
ἐμφυτον διαίρεσιν αὐτῶν εἰς δύο μόνον
μέλη εἰς δεδομένον τι ὕψος ὑπερθεῖν τῆς
ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους. Κατ' ἐξαίρεσιν μόνον
δύναται νὰ παρατηρηθῇ τὸ φαινόμενον
τῆς Δ. κατὰ τὴν ρίζαν (Δυκοποδιωδὴ) καὶ
κατὰ τὰ φύλλα (Πολύτριχον, Πλατύκερον).

Δίχοψις. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰ-
κογενείας τῶν Σαποτωθῶν, περιλαμβανόν
καὶ ἄλλα μὲν εἶδη, ἰδίᾳ δὲ τὴν Δ. γοῦ τ-
ταν, δένδρον ωραιότατον τῆς Μαλαισίας
ὕψους 20—30 μ., περιέχον ἐλάνθληρον
ἀσθονώτατον γαλακτώδη χυμόν, ἐξαγόμε-
νον δι' ἐντομῶν κατὰ τὸν κορμόν καὶ ἀπο-
πελύνοντα τὴν γνωστὴν γουτταπέρκην. Σή-
μερον ἔχει σχεδὸν ἐκλείπει καταστρεφόμε-
νον ἀδιακρίτως ὑπὸ τῶν ἐνμεταλλευτῶν
τῆς γουτταπέρκας (βλ. λ. ἐν τ. γ' σελ. 365).

Διφέλεξα. Χωρίον τοῦ δήμου Θεο-
κίων τῆς Ἀττικῆς, μετὰ 400 κατ. (1896).

Διφομανία. Νοσηρὰ τῆς ψυχῆς πα-
ρέμφυσις συνιστάσα συνδρομὴν σπεισθίαν,
ἐνᾷ τῶν τρόπων τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ἐκ-
φυλογενεῖς καταστάσεως τῶν ψυχικῶν τοῦ
ἀνθρώπου δυνάμεων, χαρακτηριζομένη ὑπὸ
κατασχέτου ἀνάγκης τοῦ πίνειν ποτὸν τι
διεγερτικόν (οἶνόν πνευμα, ὕδωρ τῆς Κολω-
νίας, ἀψίνθιον κτλ.), ἐμφανιζομένη κατὰ
ἐκφυρονομίαν παρ' αὐτοῖς, ὅπερ ἔχουσιν
ὁ μόνον ἐπιβεβαρυμένα ἐκ κληρονομίας
ἢ προηγούμενα αὐτῶν, ἄλλα καὶ ἄλλα
ωριστικά τε καὶ ψυχικά στίγματα τοῦ
κρυλισμοῦ, ὑπὸ μορφήν παραξυσμῶν δια-
λείποντων προαγγελομένων ὑπὸ προδρόμων
αινεμένων (ὀλίψης, καταβολῆς τῶν δυ-
νάμεων, ἀδιαφορίας, ἀποθαρρύνσεως, μετα-
βολῆς τῶν φιλητικῶν συναισθημάτων, προ-
αρκτοῦ ἀγχοῦς, περισπρίψεως τοῦ ἐπιγα-
τρίου, ἀηδίας πρὸς τὰς προσφάς, δυσπεπτι-
δὼν διαταραχῶν). Οἱ διψομανεῖς ἐκφυλ-
οὶ οὐδένως ὑποχωροῦσιν ὅπως προμηθευ-
σῶσι τὰ ποτὰ ὧν τὴν ἀνάγκην αἰσθάνον-
ται, εἰς οὐδὲν λογίζομενοι κατὰ τὸν παρο-
υσμὸν αὐτῶν οὔτε τὴν κλοπὴν, οὔτε τὴν
φιλημῶν. Δὲν πρέπει δὲ νὰ συγχέωμεν τὴν
Δ. μετὰ τῆς μέθης οὐδὲ μετὰ τοῦ ἀλκοο-
λισμοῦ τοῦ χρονίου, γινώσκοντες ὅτι πᾶς
δύναται νὰ ἀποβῇ ἀλκοολικὸς διὰ τῆς
ἐπιμένου χρήσεως τῶν οἶνονπνευματωδῶν πο-
τῶν, οὕχι ὅμως καὶ διψομανὴς, διότι πρὸς
οὗτο ἀπαιτεῖται εἰδικὸν ἔδαφος προπρε-
πουσμένον ὑπὸ νοσηρῆς κληρονομίας.
Ἐπὶ ἰατροδικαστικὴν ἐποψίαν οἱ διψομα-
νεῖς θέον νὰ θεωρῶνται ὡς παντελῶς ἀνέ-
μοι καὶ ἀνυπόλογοι τῶν πράξεων ἃς ἐκτε-

λοῦσι διαρκούντος τοῦ διψομανικοῦ παρο-
ξυσμοῦ αὐτῶν. Θεραπευτικῶς ἐπιβάλλεται
ἡ μόνωσις τοῦ φρενοπαθοῦς, καλὴ ὑγιεινὴ
διαίτα, ὑδροθεραπεία, ἡθικὴ διαπαιδαγώγη-
σις καὶ φαρμακεῖα τονωτικῇ. [P.N.B.]

Δίωον ὁ Συρακούσιος. 1). Εἰς τῶν
ἀρίστων ἀνδρῶν τῆς ἀρχαιότητος. Ἐγεννήθη
περὶ τὸ 408 π. Χ. ἐκ διαπρεποῦς οἰκογε-
νείας τῶν Συρακούσων, ἦτο δὲ υἱὸς τοῦ Ἰπ-
παρίνου. Ἐνεκα τῆς γενναίας αὐτοῦ μορ-
φώσεως ὡς καὶ τῶν πολιτικῶν καὶ στρα-
τικῶν αὐτοῦ ἀρετῶν, ἐξετιμᾶτο λίαν
ὑπὸ Διονυσίου τοῦ πρεσβυτέρου, ὅστις εἶχε
λάβει ὡς δευτέραν σύζυγον τὴν ἀδελφὴν
τοῦ Δ. Ἀριστομάχην. Ὅτε δὲ Διονύσιος
ὁ νεώτερος ἔλαβε τὴν ἀρχὴν τῷ 369 π. Χ.,
ἐζήτησεν ὁ Δ. ἐμπειροσιμένους ὧν τῆς
διδασκαλίας τοῦ Πλάτωνος, οὗ ἦτο μαθη-
τῆς καὶ φίλος, νὰ βελτιώσῃ τὸν τρέπον
τοῦ πολιτεύεσθαι καὶ τὰ ἦθη τοῦ τυράν-
νου τούτου. Ἀποτυχούσης ὁμως τῆς προ-
θέσεως ταύτης ἔνεκα τῆς ἀντενεργείας
τῶν ἀντιπάλων αὐτοῦ ἠναγκάσθη νὰ κα-
ταφύγῃ ἐξόριστος εἰς Ἑλλάδα, ἐνθα ἔτυ-
χε πανταχοῦ μεγάλης ἐκτιμήσεως. Λι εἰδή-
σεις ὅτι ὁ Διονύσιος ἐδήμεισε τὰ κτήματα
αὐτοῦ καὶ ἠνάγκασε τὴν γυναῖκα τοῦ Δ.
Ἀρήτην νὰ συζευχθῇ μετ' αὐλικοῦ τινος
παρεκίνησαν αὐτὴν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Συ-
ρακίαν, ἐνθα στρατολογῆσαι 800 μισθοφό-
ρους ἀφίκετο τῷ 357 εἰς Μιναῶν παρα τὸν
Ἀκράγαντα καὶ μετ' ὀλίγου αὐξήσας
βαθυμῆδιν τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ ἠνάγκασε
τὰς Συρακούσας νὰ ἀνέξωσιν αὐτῷ τὰς
πόλεις. Ὁ Διονύσιος ἐν Ἰταλίᾳ εὐρισκόμενος
τότε ἔσπευτε ταχέως εἰς Ὀρτυγίαν, ἥς ἡ
φορεῖα ἔμεινεν αὐτῷ πιστῇ, ἄλλα μακτὴν
προσπαθήσας νὰ ἀνακτήσῃται τὴν ἀρχὴν
κατέφυγεν εἰς τοὺς Ἐπιζεφυρίους Λοκρούς.
Ὁ Δ. ὅμως ἐν Συρακούσαις εὐρισκόμενος
δὲν ἠδυνήθη νὰ κατανικήσῃ τὴν δυσπιστίαν
τῶν δημοκρατικῶν καὶ ἀπεχώρησεν εἰς
Λεοντίους. Ὅτε ὅμως ὁ Ἀπολλοκράτης
υἱὸς τοῦ Διονυσίου ἐπέπεσε κατὰ τῶν Συ-
ρακούσων ἐκ τῆς ἀκραπέλειος, ὅπως κρα-
τήσῃ τούτων, προσελήθη πάλιν ὑπὸ τῶν
κατοίκων ὁ Δ. εἰς βοήθειαν. Ἐντὸς βρα-
χείως ὑπετάγη αὐτῷ ἡ πόλις, ἄλλα πρὶν
κατερθῶσθαι νὰ δώσῃ αὐτῇ τὸ κατάλληλον
πολίτευμα ἐδελοντήθη ὁ Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀθη-
ναίου Καλλίππου τῷ 356 π. Χ. Βίον τοῦ Δ.
ἔγραψαν ὁ Κ. Νέπως καὶ ὁ Πλούταρχος.

* **Δίωον.** 2) Τὸ Κᾶσσιος εἶναι κώριον
ὄνομα αὐτοῦ, καλούμενου Cassius Dio Cas-
sareianus, ὅθεν εἶναι πλημμελέστατον νὰ
λέγηται ἐνίοτε, καὶ δυστυχῶς καὶ ἐν τῇ
ἀθρῶ τοῦ ἡμετέρου λεξικοῦ, Δίωον ὁ Κᾶσ-
σιος ἀντὶ Δίωον Κᾶσσιος ἢ καλλίων Κᾶσ-
σιος Δίωον.

Διώρας. Υἱὸς Ἀμαρυγκέως, βασιλεὺς τοῦ Βουπρασίου ἐν Ἠλείᾳ, στρατεύσας εἰς Τροίαν ὡς εἰς τῶν 4 ἡμερῶν τῶν Ἑπειῶν (Ἠλείων), ἡρώϊκῶς ἀγωνισθεὶς καὶ φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Θρακικοῦ Παιρόου. Ὀνομαστοὺς ἄθλους ἐτέλεσεν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ πατρὸς, συμμάχου τοῦ Δυγείου (ἰ. λ.) καὶ Ἡρακλέους. Ἀμρότεροι σχετίζονται πρὸς τὴν θεσσαλικὴν εἰς Ἠλιν μετανάστευσιν.

* **Δόβελν** (Dobeln). Πόλις τοῦ νομοῦ Λιψίας τῆς Σαξωνίας, ἔχουσα 17,745 κατ. (1900).

* **Δόβερ** (Dover). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητίης Κέντ. μετὰ 41,782 κατ. (1901).

Δοβίτσινον. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀρακυνθίων (Εὐρυτανίας), μετὰ 256 κατ. (1896).

* **Δόβλιγγ** ("Ανω καὶ Κάτω Dabbling). Ἡρώθην νῦν μετὰ τῆς Διέννης, ἥς ἀποτελεῖ τὸ 10' τμήμα, τὸ ἔχον 37,004 κατ.

* **Δοβρζάγκα.** Κομπελίς ἐν τῇ περὶ Γερμανίας τοῦ βωστικοῦ κυβερνήτου Τσερνίχωρ, ἔχουσα 9,368 κατ. (1897) καὶ ἔμποριον κτηνῶν.

* **Δοβρουτσά.** Ἡ χώρα αὕτη ἡ ἀνήκουσα εἰς τὴν Ῥωμανίαν εἶχε τῷ 1899 κατ. 258,242 ἐπὶ ἐμβα. 15,600 τγμ.

* **Δογάνη.** Χωρίον τοῦ δήμου Δωτίου (Ἀγινῆς), ἔχουσα 462 κατ. (1896).

* **Δογαντζίδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Οἰχαλίας (Μεσσηνίας), ἔχουσα 132 κατ. τῷ 1896.

* **Δόγκαστερ** (Doncaster). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητίης Ὑόρκης, ἔχουσα 28,924 κατ. (1901).

* **Δόκανα.** Χωρίον τοῦ δήμου Κυθηρίων, ἔχον 103 κατ. τῷ 1890.

* **Δοκίμι(ον).** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγρινίου, ἔχον 606 κατ. τῷ 1896.

Δοκινφιλντ (Dokinfield). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητίης Τσέστερ, ἐπὶ τοῦ Ταμέσεως. ἔχει 18,929 κατ., βαμβανουργίαν καὶ ἀνθρακωρυχείαν.

* **Δοκός.** Κώμη τοῦ δήμου Χαλκιδικῶν, ἔχουσα 1,015 κατ. τῷ 1896.

Δολαβέλλα. Οὕτως ἐπωνομαζόμενος διακρίνεται ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ῥώμῃ κλάδος τις τοῦ εὐγενοῦς γένους τῶν Κορνηλίων. Ἐκ τῶν Δ. γνωστότερος ἐστὶν ὁ Γάιος Δ., σύζυγος τῆς θυγατρὸς τοῦ Κικέρωνος Τυλλίας, γεννηθεὶς τῷ 69 π. Χ., ὁπαδὸς τοῦ Καίσαρος, σπουδαῖον λαβὼν μέρος εἰς τὰ ἐπ' αὐτοῦ γεγονότα, μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ συνταχθεὶς τῷ Ἀντωνίῳ. Φονεύσας ἐν Συδύρῃ τὸν ἀνθύπατον τῆς ἐπαρχίας, ὁπαδὸν τοῦ Κασίου, ἐκηρύχθη ὑπὸ τῆς Συγκλήτου ἐχθρὸς τοῦ

κράτους καὶ πολιορκηθεὶς ὑπὸ τοῦ Κασίου ἐν Λαοδικείᾳ ἤντικτόνησε τῷ 43 π. Χ.

Δολερίτης. Πέτρωμα ἐκρηταίνεος, περιλαμβάνον ποικίλας μαγνητικὰς καὶ ἀσθεσίους ἐνώσεις. Τὸ ὄνομα ἔλαβε διὰ τὸ ἀπατηλὸν τοῦ ἐξωτερικοῦ αὐτοῦ. Εὐρηταὶ νεώτερος μὲν ἐν ταῖς λάβαις τῆς Αἰτνῆς, τῆς δὲ τριτογενοῦς περιόδου ἰδίως ἐν Ἰσλανδίᾳ, Ἰρλανδίᾳ κ.ά.

Δολεροφανίτης (Ὀρυκτολ.). Ἀνδροειδὲς βασικὸς θεικὸς χαλκὸς εὐρεθεὶς εἰς τὴν περιόχην τοῦ Βελουβίου ὑπὸ μαρμῶν μικρῶν, ὀρυζῶν, διαλυτῶν ἐν ὕδατι κλινορρομεικῶν κρυστάλλων, κυανουμένων ὑπὸ τοῦ ὕδατος.

* **Δολιαννά.** Κώμη τῆς Κυνυρίας ἀποτελοῦσα ἴδιον δῆμον καὶ ἔχουσα 1,649 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Εὐρυτανίων, ἔχον 238 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Χαλκιδέας περ' Ἀσπροποτάρῳ (Καλαμπάκας), μετὰ 108 κατ. τῷ 1896.

Δόλιον (Ζωολ.). Γένος Γαστεροπόδων Προσωδραγγίων Μονωτικῶν ἐκ τοῦ ἀθροίσματος τῶν Ταινιογλωσσῶν. Κίτχη εὐρεία βραχυσπειρος, ἀνοίγμα εὐρὺ μετὰ λαΐνης ἐντομῆς δι' ἧς προβάλλεισίντων παγῶς. Τὸ ἐν αὐτῇ διαδιδοῦν ζῶον ἔχει προνομαιὶν ἔσον 15 ὕψεκ., ἣν κατὰ βούλησιν προτείνει καὶ ἀνασπᾷ, καὶ ἀδένας σιεληγόνους. Τὸ εἶδος *Dolium galea* ἔχον ὕψος κίττης 20—25 ὕψεκ., τυγχάνει τὸ μέγιστον τῶν τῆς Μεσογείου γνωστῶν Γαστεροπόδων.

* **Δολιγίου** δῆμος τῆς Κεφαλληνίας. Εἶχε τῷ 1896 κατ. 3,129.

* **Δόλλιγγερ** (Dollinger). Ὁ κατεστάς γνωστότατος ὡς εἰς τῶν ἱδρυτῶν τῆς παλαιοκαθολικῆς αἰρέσεως θεολόγος οὗτος δὲν ἐλέγετο Ἰω. Ἰωστ., ὡς ἐσφαλμένως ἐγράφη ἐν τ. Γ' σ. 603, ἀλλὰ Ἰγνάτιος, ὡς ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Ἀπέθανε δὲ τῷ 1890 ἐν Μονάχῳ.

Δόλντζα Τοδζλα (Dolnja Tuzla). Πρωτεύουσα περιφερείας ἐν Βοσνίᾳ. ἔχουσα 11,304 κατ., ὧν οἱ ἡμίσεις εἰναι Μωαμεθανοί. Διατηρεῖ ἀρμαῖον ἔμποριον κτηνῶν καὶ γεωργ. προϊόντων, ἄλατος κλ.

* **Δολοί.** Δύο χωρία τοῦ δήμου Ἀθίας (Οἰτύλου), ὧν τὸ μὲν Ἀνω Δ. ἔχει 305, τὸ δὲ Κάτω 330 κατ. (1896).

Δολομήδη (Ζωολ.). Γένος θρομικῶν Ἀραχνῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Λυκασίδων, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ διμορφίας σόλου. Τὸ μὲν θῆλυ ἔχει σῶμα 2,5 ὕψεκ., τὸ δ' ἄρρεν μόνον 1,1 ὕψεκ. Κρῶμα φαεικόανον, κάτω ἐπιφάνεια τοῦ θώρακος κίτρινη μετὰ παρυφῆς ὀρυζῆς, κοιλία φέροντα τέσσαρας σειρὰς λευκῶν σημείων.

Διατίθεται ἐν ὕδροις καὶ τελματώδεσι τόποις, πρέχει μετὰ ταχύτητος μεγάλης ἐπὶ τῇ ἐδάφους καὶ ἐπὶ τῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ ὕδατος χωρὶς νὰ διαθρόσχηται, δὲν ὑφαίνει ἱστέον, ἀλλὰ μόνον περιβλήμα τι, δι' οὗ περιβάλλει τὰ ὡς αὐτῆς, ἅπερ ἐπιδίδεται μέγχις ἐκκολλήσεως γινόμενης κατὰ τὸ θέρος.

* **Δολύπων** δῆμος τῆς Εὐρυτανίας. Εἶχε τῷ 1896 κατ. 2,645.

* **Δομ.δέβα.** Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Μαλαχραειδῶν, περιλαμβάνον θάμνους ἢ δενδρόλεια περιζήχτη, πρὸς στολισμὸν τῶν θερμωστέων. Τὸ εἶδος *Dombeya umbellata* παρέχει βιδιλικὰς ἴνας χρησιμοποιομένας εἰς σχοινιοπλεξίαν, ἢ δὲ *D. lauracea* φύσμένη ἐν Ἰάδα καὶ Σουμάτρᾳ παρέχει ἄριστον οἰκοδομησίμον ξυλείαν.

* **Δομ.δραίνα.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου θίστης τῆς ἐπαρχ. Εὐθῶν. ἔχουσα 1,396 κατ. καὶ ἡ ἀλυκὴ Δ. ἄλλους 27 τῷ 1896.

* **Δομ.ανού.** Χωρίον τοῦ δήμου Κτιμενίων τῆς Εὐρυτανίας, μετὰ 594 κατ. τῷ 1896.

* **Δομ.νίστα.** Κώμη τοῦ δήμου Εὐρυτάνων, ἔχουσα 903 κατ. (1896).

* **Δομοκός.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Θυμακῶν τῆς ἐπαρχίας Δομοκῶ τῆς ἀνηκούσης εἰς τὸν νομὸν Λαρίσης, περιλαμβάνουσης δὲ τοὺς δήμους Θυμακῶν, Σευιδῶς καὶ Μελιταίας. Ἡ ὅλη ἐπαρχία εἶχε κατ. 11,939 τῷ 1896. ἡ δὲ πόλις Δομοκὸς 1,632.

* **Δοναουδέρτ** (Donauwörth). Πόλις ἐν τῷ βαυαρικῷ νομῷ Γουβίας, κειμένη ἐπὶ τοῦ Δονάβου, 41 γμ. ἀπέχουσα ἀπὸ τῆς Αὐγούστης. ἔχει νῦν 4,367 κατ., κατὰ δὲ τοὺς παρελθόντας αἰῶνας εἶσα ἀνεξάρτητος πόλις τοῦ κράτους καὶ ὀχυρὸν φρούριον εἶχε μερίστην σημασίαν.

* **Δόνεγαλ** (Donegal). Κομητιὰ τῆς ἰρλανδικῆς ἐπαρχίας Οὐλστερ, ἔχουσα ἐπὶ ἐμβα. 4,845 τγμ. κατ. 173,625 (1901).

* **Δονοδὰς.** Νῆσος ἀνήκουσα εἰς τὸν δῆμον Λιγυάλης (Θήρας), ἔχουσα δὲ 136 κατ. τῷ 1896.

* **Δοξαρὰ.** Χωρίον τοῦ δήμου Κρανῶνος (Λαρίσης), ἔχον 113 κατ. (1896).

* **Δορδισαία.** Χωρίον τοῦ δήμου Πυλίνης (Ναυπακτίας), μετὰ 408 κατ. (1896).

* **Δορδόνη** (Dordogne). Ὁ γαλλικὸς νομὸς Δ. εἶχε τῷ 1891 κατ. 478,471.

* **Δορδρέχτη** (Dordrecht ἢ Dordt). Ὁ πληθυσμὸς τῆς πόλεως ταύτης τῆς νοτίου Ὁλλανδίας ἀνῆρχετο τῷ 1899 εἰς 38,386 κατ.

Δόριζα. Βλ. Σταμνα.

* **Δόρναχ** (Dornach). Βιομηχανικὴ κωμόπολις ἐν τῇ περιφ. Μολχούσης τῆς Ἀνω Ἀλσατίας, ἔχουσα 7,312 κατ. καὶ σπουδαία ὑφαντουργεῖα.

* **Δοροχόη** (Doroboi). Πρωτ. περιφερ. τῆς Ῥωμανίας, ἐν τῷ ΒΔ. μέρει τῆς Μελαβούρας πλησίον τῶν αὐστριακῶν συνόρων, μετὰ 12,701 κατ. (1899).

* **Δόρπ** (Dorp). Ἡ πόλις αὕτη ἦν ὠθη νῦν μετὰ τοῦ Σόλιγγεν (βλ. λ.).

* **Δόρπατ** (Dorpat, Dorpt, νῦν ἐπισήμως μετακλήθην εἰς Jurgew Γιούργερ ἢ Γιούργερ). Πόλις τοῦ ρώσικοῦ κυβερνείου Λιθωνίας καὶ πρωτ. περιφέρειας (7143 τγμ. μετὰ 140,747 κατ.). Ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς ἀνῆρχετο τῷ 1897 εἰς 42,721 κατ. Τὸ ἀλλοτε γερμανικὴν αὐτῆς πανεπιστήμιον ἐξερρωσίσθη ἐσχάτως· μόνον ἐν τῇ θεολογικῇ σχολῇ αἱ παραδόσεις γίνονται ἀκόμη ἐν γερμανικῇ γλώσσῃ.

* **Δόρπελδ** (Wilhelm Dörpfeld). Γερμανὸς ἀρχαιολόγος, γενν. τῇ ¹/₂₆ Δεσ. 1858 ἐν Βάρμεν τῆς πρῶσινης Παρραρηνίου ἐπαρχίας. Διακούσας τὰ γυμνασιακὰ μαθήματα ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ ἀφιερώθη εἰς τὴν μελέτην τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ἣν ἐσπούδασεν ἐν τῇ Πολυτεχνικῇ σχολῇ τοῦ Βερολίνου. Ὅτε δὲ ἐγένοντο αἱ ἀνασκευαὶ τῆς Ὀλυμπίας, τῆς συστάσει τοῦ ἐνὸς τῶν πρωταρχατῶν τούτων "Ἀδερ, παρ" ὃν εἰργάζετο ὁ Δ. μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν του, ἐστάλη καὶ αὐτὸς εἰς Ὀλυμπίαν, ὡς βοηθὸς τοῦ Μπῶν· εἶτα δὲ ἀποχωρήσαντος τούτου ἀνετίθη αὐτῷ ἡ τεχνικὴ διεύθυνσις τῶν ἀνασκευῶν. Πρῶτον ἤδη ἐγκύψας ἰδίως εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τῶν ἀρχαίων, ἀνεδείχθη κατὰ τὴν πορείαν τῶν ἐκεῖ ἐργασιῶν τοσοῦτον, ὥστε ἐτιμήθη ὑπὸ τοῦ ἐν Βυρσεβούργῳ Πανεπιστημίου τῷ 1882 διὰ τὸ τίς του ἐπιτίμου διδάκτορος τῆς φιλοσοφίας. Διαμείνας δὲ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἀνασκευῶν (1882) ὡς ἀρχιτέκτων παρὰ τῶν ἐν Ἀθήναις γερμανικῶν Ἰνστιτούτῳ ἤρξατο τῆς εἰς εὐρυτάτους κύκλους γνωστῆς καταστάσεως διδασκαλίας αὐτοῦ περὶ τῶν ἀρχαίων μνημείων διὰ τῶν κατ' ἔτος ἐπαναλαμβάνομένων ἐπιστημονικῶν περιουσιῶν ἀνά τὰς ἑλληνικὰς χώρας καὶ διὰ τῶν οὐχ ἥττον περιφήμων παραδόσεων του κατὰ τοὺς ἐν Ἀθήναις τακτικὸς περιπάτους καὶ τὰς συνεδρίας τοῦ Ἰνστιτούτου. Συγχρόνως ἐξετέλεσε πλείους ἀνασκευὰς τὰς μὲν μετ' ἄλλων (π. χ. μετὰ τοῦ Σχλήμαν ἐν Τροίᾳ καὶ Τίρυνθι), τὰς δὲ μόνος, τῇ ἐντολῇ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως ἢ καὶ τῇ αὐτῇ πλευσίῳ ἰδιοτεῶν. Τῷ 1886 διωρίσθη Β' καὶ τῷ 1887 Α' (δευ-

θώνων) γραμματεὺς τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἰνστιτούτου, κατέχει δὲ τὴν θέσιν ταύτην μέχρι σήμερον. Ἐλαβε δὲ τῷ 1892 τὸν τίτλον τοῦ καθηγητοῦ καὶ μέχρι τοῦδε ὑπὸ τριῶν ἄλλων πανεπιστημίων τὸν τοῦ ἐπιτίμου διδαντορος (Yale, Princeton καὶ Oxford). Πλὴν πολλῶν διατριβῶν ἀρχαιολογικῶν, αὐτίνες ἐδημοσιεύθησαν ἐν ταῖς Ἀνακαινώσεσι (Mittheilungen) τοῦ γερμαν. Ἰνστιτούτου καὶ ἐν ἄλλοις περιοδικαῖς, συνειργάσθη εἰς τὰ περὶ τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀνακταρῶν ἔργα, ἐν οἷς συνέγραψε τὰ περὶ ἀρχιτεκτονικῆς τμήματα, εἰς τὰ τοῦ Σγλίμμαν Troia (1884) καὶ Tiryas (1886), εἰς τὰ δὲ ἐξέδωκεν ἰδια βιβλία: Troia 1893 (1894), Τὸ ἑλληνικὸν θέατρον (1896), ἐν ᾧ ἀνέπτυξεν, ὑποβοηθούμενος ὑπὸ τοῦ Reich ὡς πρὸς τὸ φιλολογικὸν μέρος τοῦ ζητήματος, τὴν περίφημον θεωρίαν του περὶ τῆς σκηνῆς καὶ ἀρχήστρας (πρβλ. τὰ ἐν λ. θέατρον ἐν τ. Δ' σ. 216 καὶ λεγόμενα), καὶ ἐσχάτως τὸ περὶ Troia διεξοδικώτατον ἔργον (εἰς 2 τόμους, 1902), οὗ τὴν ἀφοίρῳσιν ἐδέχθη ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας.

* **Δόρσετ** (Dorset ἢ πληρέστερον Dorsetshire). Κομητιὰ τῆς Ἀγγλίας μετὰ 202,462 κατ. (1901).

* **Δορτμουνδὴ** (Dortmund). Πόλις τοῦ πρωσσικῶς νομοῦ Ἀρναβέργης τῆς Βεστφαλίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 142,704.

* **Δόρτσσεστερ** (Dorchester). Πρωτ. τῆς ἀγγλ. κομητιᾶς Δόρσετ, μετὰ 9,458 κατ. (1901).

Δοσίθεος, Πατριάρχης Ἱεροσολύμων. Ἐγεννήθη ἐν Ἀραγωγῇ τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων τῷ 1641 ἐκ τῆς ἐπιφανοῦς οἰκογενείας τῶν Νοταράδων ἢ κατ' ἄλλους ἐξ αἰσαυῶς οἰκογενείας τῆς κώμης ταύτης. Χειροτονηθεὶς ἱεροδιάκονος ὑπὸ τοῦ τότε μητροπολίτου Κορίνθου ἦλθε τῷ 1657 εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐνθα προσκλιθεὶς τῷ τότε ἐκεῖ διατριβοντι πατριάρχει Ἱεροσολύμων Παΐσιῳ περιῆλθε μετ' αὐτοῦ τὰς παρὰ τὴν Εὐξείνιον καὶ τὴν κατὰ Δούναβιν χώρας. Μετὰ τὴν θάνατον τοῦ Παΐσιου τῷ 1660 προσελήφθη ὁ Δ. ὑπὸ τοῦ γένου πατριάρχου Ἱεροσολύμων Νεκταρίου ὡς ἀρχιδιάκονος καὶ περιῆλθε μετ' αὐτοῦ τὴν Παλαιστίνην, Βλαχίαν, Μολδαβίαν καὶ ἄλλας χώρας, χάριν τῶν συμφερόντων τοῦ Ἀγίου Τόρου. Σταλείς δ' ὕστερον ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἑξάρχου εἰς Μολδαβίαν, ἐπαγγέλλετο μετὰ τὴν ἐπιμελὴ ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐνθα ἐχειροτονήθη ὑπὸ τοῦ Νεκταρίου μητροπολίτης Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης (1666)· μετὰ τινὰ δὲ ἔτη προσεδιβάσθη εἰς τὴν πατριάρχικὴν ὑπὲρ τῶν Ἱεροσολύμων μετὰ

τὴν παραίτησιν τοῦ Νεκταρίου τῷ 1669. Ἐν τῇ νέᾳ αὐτοῦ θέσει ὁ Δ. εὗρε τὰ πάντα κακῶς ἔχοντα, ἀλλὰ κατώρθωσε διὰ τῆς ἀνεκδοτοῦ ὑπομονῆς καὶ ἐπιμονῆς αὐτοῦ νὰ καταβάλῃ πᾶν πρόσκομμα. Περιεργόμενος τὰς ὁρθοδοξίας χώρας καὶ συλλέγων ἐράνους ὑπὲρ τοῦ Ἁγίου Τόρου συνετέλεσεν εἴπερ τις καὶ ἄλλος εἰς τὴν ἐκ νέου προαγωγὴν ἐπὶ τὰ κρεῖττω τῆς Σιωνίτιδος ἐκκλησίας, ἀνοικοδομήσας τὴν ἐκκλησίαν τῆς Βηθλεὲμ καὶ πλείστα ἄλλα ἐν Παλαιστίνῃ καθιδρύματα καὶ ὑπεργήσας τῶν δικαιωμάτων τῶν αὐτοῦ ὁρθόξων κατὰ τῶν ξένων διὰ τε ἄλλων καὶ διὰ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ. Ἰδιαιτέρως μνείας ἄξιον εἶναι ὅτι συνεστήσεν ἐν Ἰατίῳ ἑλληνικὴν τυπογραφίαν, ἐξ ἧς πλείστα ἔργα ἐξηλθον πρὸς στήριξιν τῶν πιστῶν καὶ ἀμυναν τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπέθανε δὲ τῇ 7 Φεβρ. 1707 ἐν Κων. πόλει, καταλιπὼν στήμην ἐνεργητικῆς καὶ γλωσσολογιστάτου ἀνδρός. Ἐξέδωκε πλὴν ἄλλων τὰ ἐξῆς ἔργα ἄλλων πλουτήσας αὐτὰ δι' ἰδίων σημειώσεων, καὶ διὰ τοῦτο εὐλογῶς ἐκλαμβανόμενα ὡς ἔργα αὐτοῦ τοῦ ἰδίου: «Τόμος Κατάλλαχης», ἐν Ἰατίῳ 1692 = «Τόμος Ἀγάπης κατὰ Λατίνων», αὐτόν 1699 = «Τόμος Χαρᾶς», ἐν Ῥημνίκῳ 1705. Συνέγραψε δὲ «Ἐγχειρίδιον ἑλέγχον τὴν καθολικὴν φρενοβλάβειαν», 1690. «Ἀπάντησιν κατὰ Λατίνων» συνεκδοχέσαν τῇ δογματικῇ διδασκαλίᾳ Σεβαστοῦ τοῦ Κομνηνίτου, ἐν Βουκουρεστίῳ 1703. Τὸ ἔργον δέσποτον ἔργον «Ἱστορία περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχευσάντων» διηγεῖται ἐν 13 βιβλίοις ἐκδοθὲν αὐτόν 1715. ὁπ. Χρυσάνθω Νοταρᾷ. «Ἐγχειρίδιον κατὰ τῆς βλασφημίας Ἰω. τοῦ Καρυοφύλλου», ἐν Ἰατίῳ 1694. Κατέλιπε δὲ καὶ ἄλλα ἀνεκδοτα ἔργα.

Δόσιος Κωνσταντῖνος. Λέως Ἑλλήν, γεννηθεὶς ἐν Μακεδονίᾳ τῷ 1810, ἀποθάνων δὲ ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἰουνίου 1871. Σπουδάζας ἐν ταῖς πανεπιστημιαῖς τῆς Γαλλίας καὶ Γερμανίας ἐπεδόθη ἰδίως εἰς τὴν μελέτην τῶν κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν ἐπιστημῶν. Κατελθὼν δὲ μετὰ τὰς σπουδὰς αὐτοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐχηρημάτισεν εἰσηγητὴς ἐν τῷ συμβουλίῳ τῆς Ἑπικρατείας καὶ συμβούλος παρὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑσπεριακῶν καὶ συνετέλεσε τὰ μάλιστα ἐνεκα τῶν μελετῶν αὐτοῦ εἰς τὴν παρὰ σκευὴν τῆς νομοθεσίας τοῦ νεοπαγούς κράτους. Μετὰ τὴν 3 Σεπτεμ. ἐξέλεγχ πληρεξούσιος Μακεδόνων, τῷ δὲ 1862 πληρεξούσιος Ἀττικῆς, ἐχηρημάτισε δὲ καὶ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κατὰ τὸ 1863 ἐπὶ τῆς πρῆμης πουργίας Ζαφειρίου Πάλλου. Διὰ τῶν ἀρχῶν αὐτοῦ συνετέλεσε μετὰ τοῦ φίλου αὐτοῦ

Θεολ. Φαρμακίδου ὑπὲρ τῆς πλήρους ἀνεξαρτησίας τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ὑπῆρξε δὲ εἰς τὸν κυρίων ἱδρυτῶν τοῦ «Συλλόγου πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων» καὶ τῆς «Ἐταιρείας τῶν φίλων τοῦ Λαοῦ». Ἐδημοσίευσεν διαφόρους μελέτας περὶ τοῦ πολιτικοῦ καὶ διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς πολιτείας, ὡς καὶ τὴν κατὰ τὸ 1855 μέγαν θόρυβον προκαλέσασαν Ἑλληνισμὸς ἢ Ῥωσισμὸς, ἐν ᾗ ἐκθέτει τὸν κίνδυνον ἐν διατρέχει ὁ δοῦλος Ἑλληνισμὸς ἐν τῶν ἐνεργειῶν τῆς Ῥωσικῆς πολιτικῆς. Πρὸς τέρψιν κατεγίνετο καὶ εἰς ἐμμέτρους μεταφράσεις τοῦ Βύρωνος, οὗ ἐξελληνίσεν τὸν Λαρὸν, τὸν Πειρατὴν καὶ τὸν Μακρῆδον.

Δόσιος Νικόλαος. Ἐγεννήθη ἐν Ἰωαννίνοις τῷ 1856. Ἐξαιτίας μάλης τὴν ἡλικίαν ἀπορραγίσθης διέτριψεν ἐπὶ τινι εἴτῃ ἐν Βουκουρεστίῳ παρὰ τοῖς αὐτοῦ θείοις αὐτοῦ, ἐπεράτωσε δὲ τὰς ἐγκυκλίας αὐτοῦ σπουδὰς ἐν τῇ Ζωσιμαίᾳ σχολῇ τῶν Ἰωαννίνων. Τῷ 1874 ἀπεστάλη εἰς Ἀθήνας ὡς προπαρασκευασθεὶς μεταβῆ, εἰς Εὐρώπην πρὸς σπουδὴν τῆς ὀρυκτολογίας, ἀλλὰ μεταγνοὺς ἐνεγράφη εἰς τὴν φιλοσοφικὴν σχολὴν. Μετὰ ταῦτα μεταβάς εἰς Γερμανίαν ἐσπούδασε τὴν φιλοσοφίαν ἐν διαφόροις πανεπιστημίοις, τῷ δὲ 1879 ὑπέστη τὰς διδακτορικὰς ἐξετάσεις ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Τυβίγγης καὶ ἔτυχεν ὡς πτυχιῶν διὰ τῆς ἐναίσιμου αὐτοῦ διατριβῆς «Beiträge zur neugriechischen Wortbildungslehre», δημοσιεύσας προηγουμένως καὶ ἄλλας παντοίας διατριβάς ἐν διαφόροις γερμανικοῖς περιοδικοῖς. Μετὰ τὰς ἐν Γερμανίᾳ σπουδὰς διήλθεν ἐν ἔτος ἐν Παρισίῳ, Βελγίῳ, Ὁλλανδίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ ἀσχολούμενος περὶ τὰ ἑλληνικὰ χειρόγραφα καὶ τὴν παλαιογραφίαν. Ἐπανέλθων δ' εἰς Κερκύραν ἐξέδωκε τὸ πρῶτον ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἔργον αὐτοῦ «Χαρτοφυλάκιον τῶν παλαιῶν μου χρόνων» καὶ ἔντος τότε τοῦ ζητήματος τῆς Βερολινίας γραμμῆς ὑπῆρξεν ὁ μάλιστα ὑπερμαχησας τούτου ἐν τῇ ἐν Κερκύρᾳ ἐκδομένη «Ἐνώσει». Αὐθιγὸς τοῦ ζητήματος τούτου καὶ ἀμνηστίας βοηθείας μετέβη ὡς καθηγητὴς ἐπὶ ἐν ἔτος εἰς Ἰωάννιννα, ἐντεῦθεν δὲ μετέβη εἰς Γαλλίαν, ἔνθα ἐπὶ δωδεκαετίαν (1882—1894) ἐδίδασκεν ἐν τῷ αὐτῷ Ἑλληνικῷ ἐκπαιδευτηρίῳ, διδάσκων ἅμα καὶ τὴν νέαν Ἑλληνικὴν ἐν τῇ δημοσίᾳ ἐμπορικῇ σχολῇ τοῦ ὑμῶντος καὶ περὶ τὴν δημοσιογραφίαν ἀσχολούμενος. Ἐξέδωκε δὲ πλείστας διατριβάς, ὡς πολλὰ περιλαμβάνονται ἐν τῷ περιοδικῷ «Ἰστρος» καὶ ἐν τῇ «Πατρίδι» τοῦ Βουκουρεστίου.

Δοσίου (Αἰκατερίνη Κ.). Ἑλλη-

νὴς ποιήτρια, σύζυγος Κωνσταντίνου Δ. καὶ θυγάτηρ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου. Ἐγεννήθη ἐν Κων/πολεὶ τῷ 1820, ἀπέθανε δὲ ἐν Ἀθήναις κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1857. Πεποικισμένη διασπανάς εὐφυίας καὶ λαβοῦσα παρὰ τῶν γονέων αὐτῆς τελείαν ἀνατροφὴν ἤδη δεκαπενταετίς ἦτο κάτοχος οὐ μόνον τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν ξένων γλωσσῶν φιλολογίας. Διεκρίθη διὰ τὴν ἑνθερμον πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπην, ἣν ἐπηύξησαν αἱ συμφοραὶ αἱ προξενηθείσαι ὑπὲρ τῶν Τούρκων εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. Ἠσχολήθη δὲ περὶ τὴν ποίησιν, κεντημένη καὶ ἐξοχον μουσικὴν τάλαντον. Μετὰ παντοίους θωγμούς ἐκφυγούσα μετὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς ἐν Κων/πολεὶς ἐφθάσε τῷ 1837 εἰς Ἀθήνας, ἔνθα ἐνυμφεύθη. Δυστυχῶς τὰ πλείστα τῶν ἔργων αὐτῆς ἀπωλέσθησαν. Διεσώθη δὲ μόνον ἑμμέτρος μεταφράσις τοῦ «Γαλαῦδος» τοῦ Βύρωνος, ἥς τὴν καλλίαν καὶ ἡ γλαφυρά καὶ ἐπιτυχὴ ἀπόδοσις τοῦ πρωτοτύπου μαρτυροῦσι τὰ τῆς παιδείας αὐτῆς. Ὁ «Γαλαῦδος» ἐξεδόθη τὸ πρῶτον μετὰ τὸν θάνατον τῆς Α. τῷ 1857.

Δούτος Νεόφυτος. Ὁ πολυμαθὴς οὗτος ἱερομόναχος ἐγεννήθη περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος εἰς Ἀνω Σουδενά, χωρίον τοῦ Ζαγορίου ἐν Ἠπείρῳ. Κατ' ἀρχὰς ἐξεπαιδεύθη ἐν Ἰωαννίνοις ἐν τῇ σχολῇ τοῦ περιωνύμου Μπαλάνου, ἤκουσε δὲ καὶ τὸν Νεόφυτον Δούκαν ἐν Βουκουρεστίῳ, τῇ συνδρομῇ τοῦ ὁποῦο συνειπλήρωσεν ἐν Ἰταλίᾳ τὰς σπουδὰς αὐτοῦ. Ἐκ τούτης εἰς Κερκύραν μεταβάς διέτέλει διδασκὼν αὐτόθι ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Ἐπὶ τῆς Ἐπαναστάσεως ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ κατὰ τὴν πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου ἐδίδασκεν ἐκεῖ καὶ μετὰ ταῦτα ἐν Πάτραις καὶ ἐν Αἰγίῳ, ὅπου δὲ ἐκλήθη ὡς διευθυντὴς τῆς ἐν Κυθωνίᾳ σχολῆς καὶ ἐκεῖθεν ἐπανήλθε μετὰ τινὰ ἔτη ὡς καθηγητὴς εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Ῥιζάρειον Σχολὴν, ἐν ᾗ ἐδίδασκε μέχρι τέλους τοῦ βίου αὐτοῦ.

* **Δουαί** (Douai). Πόλις τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Βορρᾶ (Nord), μετὰ 33,918 κ. (1901).

Δουάλλα ἢ Δουάλα. Νυχθηκτικὴ σελή κατοικοῦσα ἐν τῇ γερμ. ἀποικίᾳ Καμερούν (βλ. λ. λ.).

* **Δουβίς** (Doubs). Ὁ γαλλικὸς νομὸς Δ. εἶχε τῷ 1901 κατ. 302,046.

* **Δουβλατάν** Κάτω. Χωρίον τοῦ δήμου Σκοτούσης (Φαρσάλων), ἔχον 272 κατ. τῷ 1896.

* **Δουβλινον** (Dublin). 1) Κομητεία τῆς ἱρλανδίας, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Λένστερ, ἔχουσα 417,206 κατ. (1901). — 2) Πρωτεύουσα ταύτης καὶ πόλις τῆς ἱρλανδίας.

μετα 289,108 κατ. (1901), 373,179 δὲ συμπεριλαμβανομένων τῶν προαστείων.

* **Δουβνο** (Dubno). Πρωτ. περιφ. (395 τεχμ. μετὰ 195,231 κατ.), ἐν τῷ ῥωσ. κυβερνεῖω Βολωνίας, ἔχουσα 13,785 κατ. τῷ 1897.

* **Δουβόβκα** (Dubowka). Κωμόπολις ἐν τῇ περιφ. Τσαρίτσιν τοῦ ῥωσικοῦ κυβερνεῖου Σαράτωφ. μετὰ 16,500 κατ. τῷ 1897.

* **Δουγλᾶς**, ὀρθ. Δόγλας (Douglas). Πρωτ. τῆς ἀγγλικῆς νήσου Μάν, ἔχουσα 19,525 κατ. (1891).

* **Δουδωάϊλερ** (Dudweiler). Κωμόπολις ἐν τῷ πρῶσσι κῶ νομῷ Τρεβίρων τῆς Παραρρηγίου ἐπαρχίας. μετὰ 18,200 κατ. (1900).

* **Δουδερστάτ** (Duderstadt). Ἡ πόλις αὕτη τοῦ πρῶσσι κῶ νομοῦ Ἰλδερχάιμ, ἔχει μόνον 5,325 κατ.

* **Δουδλεῦ**, ὀρθότερον Δεδλεῦ (Dudley). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητείας Οὐόρστερ, ἔχουσα 48,809 κατ. (1901).

Δουζε (Eleonora Duse). Παρίσημος ἡθοποιός Ἰταλίας, γενν. τῷ 1859 ἐν Vigevano. Ἀπὸ τοῦ 1881 μετέβη κατὰ σειράν εἰς τὰς μεγαλύτερας πόλεις τῆς Ἰταλίας πανταχοῦ μετὰ μεγίστου ἐνθουσιασμοῦ χειρετιζομένη, εἰτα δὲ εἰς Ἰσπανίαν, Ῥωσίαν, Ἀμερικὴν, Αὐστρίαν, Γερμανίαν καὶ Ἀθήνας, παρέχουσα πανταχοῦ δείγματα ὑπερόχου τέχνης, διαπρέπουσα δὲ κυρίως ἐν τῇ τελειοτάτῃ παραστάσει τῶν αἰσθημάτων, δις καὶ πρὸ πάντων ὑποδύεται πρόσωπα εἰς τὰ ἡθογραφικὰ δράματα τῶν Σαρδού, Δουμά, Σούδερμαν καὶ Σόλζον ἐπὶ τὸν Ἰταλὸν ἡθοποιὸν T. Checchi.

Δουζε. Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, πρωτεύουσα ὁμωνύμου ἐπαρχίας ἀνηκούσης εἰς τὴν διοίκησιν Μπόλου τῆς τοπάρχιας Κασταμονῆς Κεϊμένη ἐν τῷ βάλθει ὠραίαι καὶ εὐφόρου πεδιάδος παρὰ τὰς Δ. ὑψορείας τοῦ Βιθυνικοῦ Ὀλύμπου ἀριθμῶν 4 χιλ. κατ. Τὸ ὄνομα Δ. εἶναι πρεσβυταρμένον ἐκ τοῦ τῆς ἀρχαίας πόλεως Δυσῶν τῆς πρὸς Ὀλύμπου.

* **Δουζα**. Πρωτ. θερινή τοῦ δήμου Ὀλυμπίων (Ἡλείας), ἔχουσα 471 κ. (1896).

* **Δουκῶδες**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀπηνιωτῶν (Κερκύρας), ἔχον 738 κ. τῷ 1896.

* **Δουλκίγνιο** (Dulcigno, τουρκ. Olgun). Ἡ πόλις αὕτη ἀνήκεισα μέχρι τοῦ 1880 εἰς τὸ τουρκικὸν βελάκιον Σκόδρας, ἔκτοτε παρεχωρήθη δυνάμει συμβάσεως εἰς τὸ Μαυροβούνιον. Οἱ κάτοικοι ἀνθιστάμενοι κατὰ τῆς παραδόσεως ἐδέχθησαν νὰ ἀναγκασθῶσι διὰ πολιορκίας καὶ ἐρέδου

ὑπὸ τουρκικῶν στρατευμάτων νὰ δεγθῶσι τὴν μεταβολὴν ταύτην. Ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς ἀνῆρχετο τῷ 1896 εἰς 5,005 κατ. ἐξαποκύντας πλὴν τῆς ναυτικῆς ἐμπορίου ἐλαίου καὶ ξυλείας.

* **Δουλούθ**, ὀρθότερον Διούλουθ (Duluth) Πόλις τῆς βορείου αμερ. πολιτείας Μινнесότας, οὐσα σπουδαιότατον κέντρον σιδηροδρόμ. γραμμῶν, δις καὶ ὁ πληθυσμὸς τῷ 1900 ἀνῆρχετο ἤδη εἰς 52,900.

Δουμπεργεῖον. Χωρίον τῆς Κρήτης ἐν τῷ δήμῳ Ἁγίου Πνεύματος τῆς ἐπαρχ. Ἀγ. Βασιλείου (Ῥεθύμνης), ἔχει 246 κατ.

Δουμντζίκ. Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ πρωτεύουσα ὁμωνύμου ἐπαρχίας ἀνηκούσης εἰς τὴν διοίκησιν Πρώτης, ἔχουσα κατ. 3,000.

* **Δουμενά**. Χωρίον τοῦ δήμου Κερπινῆς (Καλαδρότων), ἔχον 403 κ. (1896).

Δούμπας Σπέργιος. Ἐγεν. ἐν τῷ χωρίῳ Βλάτσι τῆς Μακεδονίας τῷ 1794, τριτοτοκος υἱὸς τοῦ Μιχαήλ Δ. πτωχοῦ χρυσοῦ. Λαβὼν τὴν στοιχειώδη παιδείαν ὁ Δ. καὶ ἀναλοριζόμενος τὸ δύσκολον τῆς προαγωγῆς ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ ἀπῆλθε τῷ 1817 εἰς Βιέννην, ἐνθα εἰσελθὼν κατ' ἀρχὰς ὡς ἀπλοῦς ὑπηρέτης εἰς εὐρωπαϊκὴν κατὰστάσιν κατώρθωσεν ἐξ ἐλαχίστων ὁρμηθεὶς διὰ τῆς ἐμπορίας τοῦ βαμβάκος νὰ καταστῇ εἰς τῶν σπουδαίων ἐμπόρων. Ἐκτραγέντος τοῦ Ἑλλ. ἀγῶνος ὁ Δ. ἐζημιώθη τὰ μέγιστα ἀπολέσας πᾶσαν σχεδὸν τὴν περιουσίαν αὐτοῦ. Ἡ ὥρως μετὰ ταῦτα διακρινόμενος πάντοτε ἐπὶ ἀκεραιότητι χαρακτῆρος καὶ δικαιοσύνῃ ἐκέρδιζε πάλιν καὶ κατέστησε κολλοσιαίαν. Πλὴν ἄλλων θανάτων τε καὶ ἀγῶνων εὐεργεσιῶν ὁ Δ. συνεισέφερε καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ πανεπιστημίου ἀναγραφεὶς ἐν τοῖς εὐεργετικαῖς αὐτοῦ. Συνελεύσθη δὲ σύζυγον ἁλίαν ἐκ αὐτοῦ τὴν Μαρίαν, ἐξ ἧς ἀπέκλυσε δύο υἱοὺς τὸν Μιχαήλ καὶ Νικόλαον Δ. Ἀπέθανε δ' ἐν Βιέννῃ τῇ 16 (28) Ἰανουαρίου 1870 καὶ ἐκηδεύθη μετὰ μεγάλων τιμῶν. Ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ὁ μὲν Μιχαήλ διεπρέψεν ὡς διευθυντῆς τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Αὐστρίας, ὁ δὲ πρὸ τινων ἐτῶν ἀπεθανὼν Νικόλαος διακρίθη ὡς μέλος τῆς Αὐστριακῆς ἀνω βουλῆς· δαπάναις αὐτοῦ ἐξετελέσθησαν μεταξύ ἄλλων αἱ τοιχογραφίαι ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

* **Δούμπαρτον** (Dumbarton). 1) Κομητεία τῆς Ν. Σκωτίας, μετὰ 113,870 κατ. —2) Πρωτ. ταύτης, ἔχουσα 15,167 κατ. (1901).

* **Δούμφρις**, ὀρθότερον Δουμφρις (Dunfriess). 1) Κομητεία τῆς Νοτίου Σκωτίας

μετὰ 74,500 κατ. — 2) Πρωτ. τάξης, ἔχουσα 18,148 κατ. (1901).

Δουνδακὲ. Βλ. Σαρκοκέφαλον τὸ ἰσθμικόν.

* **Δούνδαλκ.** ὄρθ. Δόνδακ (Dundalk). Πρωτ. κομητίας ἐν τῇ ἱρλανδικῇ ἐπαρχίᾳ Λάουθ, μετὰ 13,067 κατ. (1901).

* **Δούνδη,** ὄρθ. Δόνδη (Dundee). Πόλις τῆς σκωτικῆς κομητίας Φόρφαρ, μετὰ 160,871 κατ. (1901).

* **Δούνετσα.** 1) Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἰομένης (Βάλλου), μετὰ 451 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Σουθενών (Καλαβρύτων), ἔχον 145 κατ. (1896)

* **Δουράγγον** (Durango). 1) Πολιτεία τοῦ Μεξικου, ἔχουσα ἐμβ. 98,470 τετρ. καὶ 371,274 κατ. (1900). — 2) Πρωτ. τάξης, μετὰ 26,425 κατ.

Δουραχάν. Παλαιὸν μοναστήριον τῶν Ἰωαννίνων ἐπὶ τῆς ἀντιπέραν ὄχθης τῆς λίμνης τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τῆς ἑσποχῆς καὶ ἀναγεσθὲν ἐν ἔτεσι 1428—1430 ὑπὸ τοῦ ὁθωμανοῦ στρατάρχου Δουραχάν διὰ τὴν ἐξῆς κατὰ τὴν παράδοσιν αἰτίαν. Ἐρχόμενος ὁ στρατάρχης οὗτος ἐκ Κωνσταντίνης διὰ τοῦ Πίνδου εἰς Ἰωάννινα ἐν κτηρῷ χειμῶνος ἐβασε νύκτωρ εἰς τὴν λίμνην τῆς λίμνης. Ἐπειδὴ δὲ ἔνεκα τοῦ ψυχροῦ καὶ ἡ λίμνη ἦτο παγωμένη καὶ κεκαυμένη μετ' ὀλοκλήρου τῆς περὶ τὴν πεδιάδα ὑπὸ χιονῶν, φρονῶν ὅτι ἦτο ξηρὰ ὤδευσεν ἐπ' αὐτῆς ἀδολοχῆς μέχρι τῆς πύλεως, οὐκ ἔκτισεν διακείμενον τοῦ Δεσπότης Καραϊῶν πρὸς τὸν Σουλτάνον Ἀμουράτ. Ἀρξικόμενος εἰς τὴν Ἰωάννινα καὶ πληροφορηθεὶς ὅποιον κίνδυνον ἀπέδωκε τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ εἰς τὴν χάριν καὶ συνδρομὴν τοῦ μισοῦ γαυοῦ, ὅστις ἔκλειτο τότε ἐν τῇ θέσει ἐν τῇ καὶ τὸ νῦν μοναστήριον, καὶ ὡς ἐκ τούτου διέταξεν τὴν δι' ἰδίων ἐξόδων ἀνέγερσιν αὐτοῦ ἱεροῦτος ἔκτοτε καὶ τὸ ὄνομα.

Δουρβαν (Durban). Πόλις τοῦ ἀγρικου Κατάλ, ἔχουσα 35,014 κατ.

Δουργοντλοῦ ἡ κοινότερον Κασαμπά (τ. ἔ. κομμόπολις, τουρκ.). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ πρωτεύουσα ὁμιλοῦ ἐπαρχίας ἀνηκούσης εἰς τὴν διοίκησιν Μανγνησίας. Καίμενη πρὸς Α. τῆς Μανγνησίας καὶ ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Σμύρνης-Φιλαδέλφειας ἀριθμεῖ κατὰ τὰς 15,000, οἵτινες εἶναι τὸ μὲν τουρκοῦναι Ἕλληνας, ἔχοντες δύο ἐκκλησίας, ἡν περιεχλυστάτη ἡ τοῦ Ἀγ. Ἀθανασίου (μετὰ τὰς 500 κατ.), καὶ ἀξιόλογα σχολεῖα, καὶ δὲ Ἀρμένιοι, ἀσχολούμενοι πάντες περὶ τὴν ἐμπορίαν. Προϊόντα τοῦ τόπου φημίενται οἱ βόμβαξ, οἱ πέπονες, αἱ σταφυλαὶ καὶ ἄλλα. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἱκανοὶ αἰμα-

μῦλοι καὶ οἰνοπνευματοποιεῖα καὶ ἐκκοκκιστήρια βόμβακος.

Δουροῦτης Κωνσταντῖνος. Ἐγεννήθη ἐν Καλαρίταις τῆς Ἠπείρου τῷ 1809. Ἐκ νεαρῆς ἡλικίας μεταβὰς εἰς Ἀγκῶνα τῆς Ἰταλίας παρὰ τῷ πατρὶ αὐτοῦ Γεωργίῳ τῷ πρὸ πολλῶν ἐτῶν μετεργόμενῳ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τὸ ἐμπόριον καὶ διδάχθεις ἐνταῦθα καὶ ἐν Τεργέστη καὶ ἐγκύκλια μαθήματα, ἐπεδόθη ἀκολούθως εἰς τὸ πατρικὸν ἐπάγγελμα. Ἡ Ἀγκῶν εἶχε καταστῆ τότε ἐν τῶν διασημωτέρων ἐν τῇ ἐσπερίᾳ κέντρων τοῦ ἑλληνισμοῦ. Μεταξὺ δὲ τῶν αὐτῶν ἀποκατεστημένων ὁμιλογενῶν διεκρίνατο τοῦ Γεωργίου Δουροῦτης ὁ οἶκος, ὅστις ὡς ἐκ τῆς πολυχρονίου ἐν τῇ πόλει διακονῆς καὶ τῶν πολλῶν αὐτοῦ σχέσεων πολλῶν καλῶν ἐγένετο πρόξενος εἰς τοὺς ἐν Ἀγκῶνι καταρρυγόντας Ἕλληνας. Ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Δ. διέμενον οἱ κατακαιροὺς ἐπισκεπτόμενοι τὴν Ἀγκῶνα διακεκριμένοι ἄνδρες τοῦ γένους. Ἐν αὐτῷ κατέλυσαν ὁ Π. Πατρῶν, ὁ Γ. Μαυρομιχαλῆς, ὁ Κυβερνήτης καὶ ἄλλοι. Ἐν αὐτῷ δὲ ἡ σύζυγος τοῦ Μάρκου Βότσαρη Χρυσῇ ἔμαθε παρὰ τοῦ πατρὸς Δ. μετασχηματικῆς καρτερίας τὴν θλίβεράν ἀγγελίαν τοῦ ἐνδόξου συζύγου τῆς· ὁ οἶκος Δ. διετήρει πρὸς τοῦτοίς μετὰ πολλῶν ἐν τῇ πατρίδι καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὁμογενῶν πολιτικὴν ἀλληλεγγαρίαν πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀναγεννήσεως ἀγῶνος. Ὁ νέος Κωνσταντῖνος ἐγένετο ὁ διαρκὴς ἀκόλουθος τοῦ Καποδιστρίου ὅτε μεταβαίνων οὗτος εἰς Ἑλλάδα διήλθεν ἐξ Ἀγκῶνος. Τῷ 1825 κατελθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὡς ἐκ τῆς σχέσεως ἦν συνήψεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετὰ τῆς οἰκογενείας τῶν Μαυρομιχαλαίων καθηυθύνθη εἰς Λακωνίαν καὶ συνετέλεσεν οὗν ὄλιγον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου τῆς Μάνης. Ἐν τῇ πατρίδι ἀποκατασταθεὶς ὁ Δ. ἀπέδωκε κυρίως εἰς τὴν βιομηχανίαν τῆς μετασκευασίας, ἥς τὴν ἀθλίαν κατάστασιν ἀνέλαβε τῷ 1837 να βελτιώσῃ. Ἐκτοσε δ' ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ μέλος τοῦ συμβουλίου τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως αὐτῆς ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ μέλος τῆς βιομηχανικῆς ἐπιτροπῆς παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ δημοτικῆς σύμβουλος τοῦ δήμου Ἀθηναίων ἀρ' ὅτου ἀποκατέστη ἐν Ἀθῆναις. Ἀπέθανε δὲ τῇ 24 Σεπτ. 1878.

* **Δουρλαχ** (Durlach). Πόλις ἐν τῇ περιφ. Καρλοφούης τῆς Βάδης, ἔχουσα 11,353 κατ. (1900).

* **Δουρχαμ,** ὀρθότερον Δάρχαμ (Durham). 1) Κομητεία τῆς Β. Ἀγγλίας, μετὰ 1,187,524 κατ. (1901). — 2) Πρωτ. τάξης, ἔχουσα 14,644 κατ.

* **Δούσιζ.** Κώμη τοῦ δήμου Στουρα-

λίας (Κορινθίας), μετὰ 980 κατ. (1896).

* **Δουσίλα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδανίας (Μεσσηνίας), ἔχον 715 κατ. τῷ 1896.

* **Δουσκον.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰθίων (Τρικυλλίων), μετὰ 322 κατ. (1896).

Δούσμανης Ἀντώνιος. Ἑλληὴν πολιτευτὴς, γενν. τῷ 1804 ἐν Κερκύρᾳ, ἐνθα καὶ ἐξεπαιδεύθη. Ὦν ἀνὴρ μεγάλου σθένους καὶ πεποικίσεως ἐχρημάτισεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ἰονίου Πολιτείας, καταστάς χρησιμώτατος διὰ τῶν γνώσεων καὶ τῆς εὐρυκείας αὐτοῦ εἰς τὴν διοργανώσιν τῶν τῆς πολιτείας, οὕτως ὥστε ὑπῆρξεν ἐποχὴ καθ' ἣν ὁ Δ. ἦτο τὸ πᾶν ἐν αὐτῇ. Δυστυχῶς ὁ Δ. ἀπεχώρησεν ἐντελῶς τῶν κοινῶν μετὰ τὴν ἐνωσιν καὶ ἔμεινεν ἰδιωτεύων καταγινόμενος εἰς μελέτας. Ἐξήρωςεν δὲ «*La mission de S. Sign. Onor. William Ewart Gladstone nelle isole Ionie*» (Κέρκυρα 1869), συμβόλην πολὺτιμον διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑπτανήσου. Ἀπέθανε δὲ τῷ 1888.

* **Δούτης** (Deutz). Ἡ πόλις αὕτη ἤνθηθη τῷ 1888 μετὰ τῆς Κολωνίας (βλ. λ.).

Δούτσι. Γένος φυτῶν πετρώειν τῆς Ἀνατολ. Ἀσίας. Δενδρύλλια ἔχοντα φύλλα ἀντιθέτως διατεταγμένα, ἄνθη βετρυσεῖθ, ἢ μονήρη. Εὐδὴ τινα Δ. λευκανθῆ ἢ βορσανθῆ καλλιεργοῦνται ἐν τοῖς κήποις ὡς κοσμητικὰ φυτὰ.

Δράβα. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Σταυρανθῶν περιλαμβάνον πᾶς τῶν εὐκράτων χωρῶν, μικρὰς, χλοογόνους, ἀρτισυλλέτους, βετρυσανθεῖς, ὧν εὐδὴ τινα λευκανθῆ ἢ κίτρινανθῆ καλλιεργοῦνται πρὸς κοσμήσιν τῶν κρᾶσπέδων ἀνδρῶν ἐν κήποις.

Δραγαλεθός. Χωρίον τοῦ δήμου Τανίας (Κυνουρίας), μετὰ 434 κατ. (1896).

* **Δραγαμέστον.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀστακίου, ἔχον 579 κατ. (1876).

* **Δράγανθ.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀπολλωνίων (Λευκάδος), ἔχον 501 κατ. (1896).

* **Δραγάνου.** Χωρίον τοῦ δήμου Δύμης (Πατρῶν), ἔχον 172 κατ. τῷ 1896.

Δράγκα. Χωρίον τοῦ δήμου Αἰπείας (Πυλίας), ἔχον 312 κατ. (1896).

* **Δραγοβίσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Χαλκίδος παρ' Ἀσπροποτάμῳ (Καλαμπάκας), ἔχον 442 κατ. τῷ 1896.

* **Δραγοζιάνου.** Χωρ. τοῦ δήμ. Ἀνδριτσείνης (Ὀλύμπιας), ἔχον 600 κ. (1896).

* **Δραγουλάς.** Χωρίον τοῦ δήμου Μαρπήσσης (Νάξου), μετὰ 224 κατ. (1896).

Δραγουμένης 1) Νικόλαος Δογίος καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ τῆς νεωτέρας Ἑλ-

λάδος. Ἐγεννήθη τῇ 10 Ἀπριλίου 1809 ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκ πατρὸς Μάρκου λογιῶν Μακεδόνας, ὅστις ἀπέθανε ἐν Ἀθήναις τῷ 1854. Ὁ νεαρὸς Νικόλαος κατὰ τὴν ἐκτρέψιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος κατέργησεν ἐκ Κων/πόλεως εἰς Νάξον παρὰ τοῖς ἐκεῖ Γάλλοις Λαζαρισταῖς καὶ ἐκείθεν ἀπειθῶν διέτριψε μέχρι τοῦ 1825 ἐν Ζακύνθῳ. Αὐτοδίδακτος δ' ὦν ἀπὸ τοῦ 1827 προσελήλυθ' ἐν τῷ γραφεῖῳ τῶν ἐν Ἑρμιονῇ καὶ Τροιζίνι ἐθνοσυνελεύσεων, ἐπὶ δὲ τοῦ Κυβερνήτου ἦν ἐκ τῶν 10 γραμματέων ὑπὲρ τὴν διεύθυνσιν τοῦ γενικοῦ γραμματεῖος Σπυρίδωνος Τρικοῦπη. Ἐπὶ τῆς βασιλείας διετέλεσεν ἀλληλοδιαδέχων ὑπουργικὸς γραμματεὺς τῆς ἐπὶ τῶν Ἑξωτερικῶν καὶ τοῦ Βασιλ. οἴκου γραμματείας τῷ 1833, διευθυντὴς τοῦ νομοῦ Κυκλάδων τῷ 1831, διευθυντὴς τοῦ γραφείου τῆς ἐπὶ τῶν ναυτικῶν γραμματείας τῷ 1836 καὶ ἀμέσως ἔπειτα ὑπουργικὸς σύμβουλος μέχρι τοῦ 1839, ὅτε ἀπεχώρησε πρὸς καιρὸν τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας. Ἐπανήλθεν οὖν εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ θέσιν ἀπὸ τοῦ 1843—44 κληθεὶς ὑπουργικὸς σύμβουλος ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τῶν Ἑσωτερικῶν. Ἀπολυθεὶς τῷ 1845 ἐστράφη πρὸς τὰ γράμματα καὶ τὴν δημοσιογραφίαν ἀπὸ τοῦ 1856—1862 διετέλεσε δημοτικὸς σύμβουλος τοῦ δήμου Ἀθηναίων καὶ ὑπῆρξεν ὁ τελευταῖος ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἑξωτερικῶν τοῦ βασιλείου Ὀθωνος. Ἐπιδοθεὶς δ' εἰς τὴν δημοσιογραφίαν ὁ Δ. κατ' ἀρχὰς ἔγραψεν ἐν τῇ «Ἀθηνᾶ» ὡδὰς ἀνωνύμους καὶ τινα πολιτικὰ συλλογὰς ἀπὸ δὲ τοῦ 1847 ὑπῆρξεν ἐκ τῶν συντακτῶν τοῦ περιοδικοῦ «Εὐτέρπη» μέχρι τοῦ 1849, ὅτε ἵδρυσε μετὰ τοῦ Ῥαγκαβῆ καὶ Κ. Παπαρηγοπούλου τὸ γνωστότατον περιοδικὸν τὴν «Πανδώραν», οὗτινος ὑπῆρξεν ἔπειτα διευθυντὴς, ἰδιοκτῆτης καὶ ἀρχιτυπότης, πλεῖστα δημοσιεύσας αὐτοῦ προτότυπα καὶ ἐν μεταρράσει μέχρι τοῦ 1872. Ἐν ἔτεσι 1853—1855 διαρκούσης τῆς Ἀνατολικῆς περιπλοκῆς καὶ τῆς Ἀγγλο-Γαλλικῆς κατοχῆς τοῦ Πειραιῶς ὑπῆρξεν ἐκ τῶν ἱδρυτῶν ἢ συντακτῶν τῆς γαλλιστῆ ἐκδιδομένης ἐπιθεωρήσεως Spectateur de l'Orient ὑπερασπισθεὶς τῶν συμφερόντων τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἐκ τῶν βιβλίων τοῦ Δ. διακρίτῃ ἢ κατὰ Paganel γραφεῖσα Ἱστορία τοῦ Σκεντέρμπεη ὡς παρήρτημα τῆς Πανδώρας (1859) καὶ αἱ Ἱστορικαὶ ἀναμνήσεις, ἐν Ἀθήναις 1876 εἰς ἑνα τόμον. β' δὲ ἐκδ. ἐπιρρυθμμένη καὶ συμπληρωμένη ἐν ἔτει 1879 εἰς 2 τόμους. Ἀπέθανε δ' ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Μαρτίου 1879.

— 2) Στέφανος Ν. Υἱὸς τοῦ προγεγεμένου, γενν. τῇ 14 Ἰαν. 1842 ἐν Ἀθήναις. Σπουδάζας κατ' ἀρχὰς ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ ἐκπαιδευτηρίῳ τοῦ Γρ. Παπαδοπούλου με-

εἰς Ἡερσίους, ἐνθα ἔτυχε τοῦ γυμνασιακοῦ ἀπολυτηρίου (baccalaureat es letitiae) καὶ ἐσπούδασε τὰ Νομικὰ, ὧν ἔλαβε τὸ πτυχίον τῷ 1861. Ἠκολούθησε δὲ τὸ δικαστικὸν στάδιον, διατελέσας πρῶτος παρὰ τῆς ἐν Ἀθήναις πρωτοδικαίας 1862—63, πρωτοδίκη τῷ 1864, πρῶτος πρῶτοδικῶν τῷ 1869, ἐφέτης τῷ 1871, γεν. γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης τῷ 1875 ἐπὶ τῆς πρώτης πρωθυπουργίας τοῦ Δ. Τρικούπη. Ὑποβλήων δὲ παραίτησιν ἀπὸ τῆς πτώσεως τοῦ ἐν λόγῳ ὑπουργείου τῷ 1876, ἐξήσκησεν ἐπὶ δεκαετίαν τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα. Συνεπολιτεύθη ἐξ ἀρχῆς μετὰ τοῦ ἀειμνήστου Τρικούπη καὶ συνεργασθὲν πάντοτε μετ' αὐτοῦ ὡς βουλευτῆς Μεγαρίδος ἀπὸ τοῦ 1879 μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ ἀνδρός, ὅν' ὃν διετέλεσαν ὑπουργοὶ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ἀπὸ Μαΐου 1886 μέχρι Ὀκτωβρίου 1890 καὶ ἀπὸ Ἰουνίου 1892 μέχρι Μαΐου 1893 ὑπῆρξε συγγρόμης καὶ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπὸ Νοεμβρίου 1888 μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου 1890. Ἀποτυχὼν κατὰ τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς τοῦ 1895 ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Μεγαρίδος ἐξελέγη πάλιν τῷ 1899 βουλευτῆς Ἀττικῆς, κατὰ δὲ τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1892 παρ' ἐλπίδα ἀπέτυχεν. Καλλιεργῶν ἀνέκθεον τὰ γράμματα ὑπῆρξε κατ' ἀρχὰς συνεργάτης ἐν τῇ «Πανδώρα», ἐδημοσίευσεν δὲ καὶ ἀλλαγῶν πλείστας φιλολογικὰς καὶ ἀρχαιολογικὰς διατριβάς καὶ δὴ ἐν τῇ «Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι», ἐν τῇ «Ἀθηνᾷ», καὶ ἐν τοῖς περιοδικοῖς τῶν ἐν Ἀθήναις ἀρχαιολογικῶν σχολῶν Γερμανίας καὶ Ἀλβανίας.

Δραγωτινὰ. Χωρίον τοῦ δήμου Λευκαριῶν (Κερκύρας), ἔχον 182 κατ. 1896.

Δράζι. Χωρίον τοῦ δήμου Κηρέων (Χαλκίδος), μετὰ 245 κατ. (1896).

Δραζίκης Ἰωάννης Γ. Ἐγεννήθη ἐν Κερκύρᾳ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1810. Ἐξ-παίδευσθ' εἰς τὸ Λύκειον Κερκύρας μέχρι τοῦ 1829, ὅτε ἀπελθὼν εἰς τὴν ἐλευθερωτικὴν Ἐπανάστασιν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τῆς κατα τῆς Ναυπακτοῦ ἐκστρατείας Νικόλαου Παύρη, συνταγματάρχην, ὑπηρέτησεν δὲ εὐδελῶς καὶ ὡς γραμματεὺς αὐτοῦ. Μετὰ ἐν ἑτῆς διωρισθὲν διευθυντὴς τοῦ πρώτου ἀναγεσθέντος ἐν Μεσολογίῳ σχολείου. Τῷ 1846 ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἦν ἐν χρήσει εἰς ἀνὰ τὰ σχολεῖα ἢ Δικαιμετρίᾳ αὐτοῦ μετὰ ἀνδρῶν. Ὑπὲρ τὰ εἰκοσι συγγράμματα ἰθακτικὰ ἔκτοτε συνέγραψεν, ἅτινα ἔσχον ἐπαλὴν διάδοσιν ἐν τε τῇ ἐλευθερίᾳ καὶ τῇ δουλίᾳ Ἑλλάδι. Παιδὺν αὐτοῦ δὲ ἡ Γραμματικὴ ἢ ἀπὸ πεντηκονταετίας ἐν τοῖς

σχολείοις εἰσηγμένη. Ἀπέθανε δὲ ἐν Μεσολογίῳ τῷ 1873.

* **Δραῖνα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἰθώμης (Μεσσηνίας), ἔχον 290 κατ. (1896).

* **Δράκκα.** Χωρίον τοῦ δήμου Μεσσηνίων (Ζακύνθου), μετὰ 216 κατ. (1896).

Δράκαινα. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κρινασπαρωδῶν τῶν θερμῶν χωρῶν. Δενδρύλλια καὶ δένδρα, ἀπερ' ὕψισταται διχοτομησιν τῶν κλάδων μεθ' ἐκάστην ἀνθήσιν, ἔχοντα φύλλα κατα κραιβύλους εἰς τὸ ἄκρον ἐκάστου κλάδου. ἄνθη βατρυοειδῆ καὶ καρπὸν ῥαγροειδῆ. Πόλλα εἶδη καλλιεργούνται ἐν ταῖς θερμότησιν. Ἐκ τοῦ φλοιοῦ τοῦ εἶδους *Draecena Draeco* ἐντεμενόμενου ἀπορρεῖ ἰδιαίτερος τις χυμὸς ῥητινώδης, ἐρυθρὸς, ξηραίνμενος ἐν τῇ ατμοσφαίρᾳ καὶ μεταβαλλόμενος διὰ τριβῆς εἰς κόνιν ἔχουσαν στυπτικὰς καὶ αἰμοστατικὰς ἀρετάς, γνωστὴν δὲ ἐν τῇ φαρμακολογίᾳ ὑπὸ τῷ ὀνόματι αἷμα δράκοντος.

* **Δρακῆτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Πυλαριῶν (Σάμης), μετὰ 191 κατ. τῷ 1896.

* **Δράκκα.** Κώμη τοῦ δήμου Νηλείας (Βόλου), ἔχουσα 2,772 κατ. (1896).

Δρακόννα. 1) Χωρίον τῆς Κρήτης ὑπαγόμενον εἰς τὸν δήμον Κολυμπαρίου (Κισαμίου) μετὰ 145 κατ. — 2) Χωρίον τῆς Κρήτης, ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Κεραιμειῶν τῆς Κυδωνίας, μετὰ 368 κατ.

* **Δρακοπουλάτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Πυλαριῶν τῆς Κεραιμειῶν, ἔχον 346 κατ. τῷ 1896.

* **Δρακοσπηλιά.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἡρακλειωτῶν τῆς Φθιώτιδος, ἔχον 290 κατ. (1896).

Δράκων (τουρκ. Γιαλάν, δερὲ ἢ Κίρκ γκετούτ). Ποταμὸς τῆς Βιθυνίας κληθεὶς οὕτω ἀπὸ τῶν πολλῶν αὐτοῦ ἐπιγνῶν, πηγάζων δὲ ἐκ τῶν ὄρεων τῶν διαχωριζόντων τὴν Ἀσλανίαν λίανην ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ ῥέων μεταξὺ Γιαλόβας καὶ Ἐρσέν. Ὁ μικρὸς οὗτος ποταμὸς ἀπετέλει τὸ ὅριον μεταξὺ τοῦ βυζαντινοῦ καὶ σελτζουκικοῦ κράτους, ὅτε ὁ Ἀλεξίος Κομνηνὸς ἀπειλούμενος ἐκ δυσμῶν μὲν ὑπὸ τοῦ δουκὸς τῆς Βουργουνδίας, ἐξ ἀνατολῶν δ' ὑπὸ τοῦ Σουλταῖαν ἠναγκάσθη νὰ συνομολογήσῃ μετὰ τοῦ τελευταίου τούτου εἰρήνην καὶ νὰ παραχωρήσῃ αὐτῷ πάσας τὰς χώρας, ἃς εἶχε καταλάβει, ἀπὸ τῆς Νικαίας μέχρι τοῦ ποταμοῦ Δράκοντος. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Δραμᾶλα.** Χωρίον τοῦ δήμου Μελεταίας (Δομοκοῦ), ἔχον 283 κατ. (1896).

* **Δράμεις.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Αὐλίδος τῆς ἑπαρχ. Θηβῶν, μετὰ 170 κατ. -

2) Χωρίον τοῦ δήμου Καρυστίων Καρυ-
στίας, ἔχον 202 κατ. (1896).

* **Δραμίξι.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰθι-
κίων (Τρικυλλίων), ἔχον 304 κατ. (1896).

* **Δράμμεν** (Drammen). Ἡ νορβηγικὴ
αὕτη πόλις εἶχε τῷ 1900 κατ. 23.091.

* **Δρανίτσα.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου
Ταρμασίου (Καρδίτσας), μετὰ 385 χ. (1896).

* **Δραπανιᾶς.** Χωρίον τῆς Κρήτης
ἀνήκον εἰς τὸν δήμον Καστελλίου τῆς
Κισάμου, ἔχον δὲ 618 κατ.

Δράπανον. Χωρίον τῆς Κρήτης, ἐν
τῷ δήμῳ Βάμου τῶν Σφακίων, ἔχον 138 χ.

Δράπανος. Χωρίον τοῦ δήμου Πα-
τρέων, μετὰ 305 κατ. (1896).

Δραπέτι. Χωρίον τῆς Κρήτης, ἐν τῷ
δήμῳ Σινιῳ τῆς ἐπαρχ. Μονοφακτίου (Ἡ-
ρακλείου), μετὰ 117 κατ.

Δραστικὴ καλοῦνται τῶν καθαρῶν
ὅσα ἐνεργοῦντα μετὰ μεγίστης δραστηρι-
ότητος χρησιμοποιοῦνται οὐ μόνον πρὸς κέ-
νωσιν τελείαν τοῦ ἐντερικοῦ σωλήνος, ἀλλὰ
καὶ πρὸς παροχέτευσιν ἐν περιπτώσει συμ-
φορήσεως ἢ φλεγμονῆς τοῦ ἐγκεφάλου, τοῦ
νοτιαίου μυελοῦ καὶ τῶν μηνίγγων. Ἐπί-
σης ἐνδείκνυνται καὶ ἐν περιπτώσει ὑδρω-
πικασίου πρὸς τὸν σκεπὸν τοῦ ἀραιρέ-
ται δια καταρροῆς τοῦ ἐντερικοῦ βλενογό-
νου ἱκανὴν ποσὴν ὕδατος ἐκ τοῦ ὀργανι-
σμοῦ. Πρβλ. Καθάρσις (ἐν τ. Δ').

* **Δραχμάκι.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου
Ἑλαιοῦ τῆς Λακωνίδος, ἔχουσα 1113
κατ. (1896).

* **Δρέμισα.** Χωρίον τοῦ δήμου Δω-
ριέων (Παρνακίδος), ἔχον 476 κατ. (1896).

* **Δρέντη** (Drenthe). Ἡ ἐπαρχία αὕτη
τῶν Κάτω Χωρῶν εἶχε τῷ 1899 χ. 148.542.

* **Δρέπανον.** 1) Ἀκρωτήριο κατὰ
τὴν ἀκτὴν τοῦ Ἀσπυρνοῦ κόλπου, τανῶν
καινῶς Σούβλα καλούμενον. — 2) Κώμη
τῆς Βιθυνίας ἐγγὺς τοῦ ἀκρωτηρίου Δρε-
πάνου, καλούμενη καὶ Δρεπάνη κατὰ Στέ-
φανον τὸν Βυζάντιον· τανῶν Γιάλκοβα (καὶ
οὐχὶ Τροῦκ) ὡς ἐσφαλμένως ἀναγράφεται
ἐν τῷ Γ' ἐν τῇ λέξει Δρέπανον· ἴδε Ἑλε-
νιόπολις. [Γρ. Σ. Λ.]

Δρεσθενά. Χωρίον τοῦ δήμου Κρο-
κυσίου (Δωριδος), μετὰ 469 κατ. (1896).

* **Δρέσδη** (Dresden). Κατὰ τὴν ἀπο-
γραφὴν τοῦ 1900 εἶχεν ἡ πρωτεύουσα αὕτη
τῆς Σαξονίας 396,147, ὃ δὲ νομὸς Δ.
1,216,044 κατ.

Δρεῦφους (Alfred Dreyfus). Πρώην
Γάλλος αξιωματικός, γενν. τῷ 1859 ἐν
Μυλχούσῃ τῆς Ἀλσατίας ἐξ ἰσραηλιτικῆς
οἰκογενείας. Εἰσελθὼν τῷ 1878 εἰς τὸ γαλ-

λικὸν πυρβολικόν, ἐγένετο τῷ
χαρὸς ἐν τῷ γενικῷ ἐπιτελείῳ. Κ.
τοῦ 1894 καίπαρ βεβαίων πάντοτε
τὴν τοῦ κατεδικασθῆ ἑνὸς
στρατιωτικῶν μυστικῶν εἰς καθο-
ριστικὸν ἐξουρίαν εἰς ἀποκρίαν χ.
καὶ μετακομίσθη εἰς τὴν «νήσον τ.
λου» τῆς Κιούνηνης. Ἐπειδὴ δ' ὁμ-
σθῇ ὅτι κατὰ τὴν διαδικασίαν
παραινῶνται, ἐγεννήθησαν ἀμφι-
βολαὶ τῆς ἐνοχῆς αὐτοῦ, διὸ καὶ οἱ
καὶ φίλοι αὐτοῦ, κυρίως ὁ γερ.
Scheurer-Kestner καὶ ὁ Ζολάε,
1897 κατέβαλον μεγίστας ἐνεργ.
ἀνθεωρήσεως τῆς δίκης. Ἀνθ.
δ' εἰς τοῦτο πρὸ πάντων τοῦ στρ.
κόμματος ἡ Γαλλία ὅλη διηρέθ.
ζητήματος τούτου εἰς δύο στρα-
τεύσεις κατώρρωσαν οἱ φίλοι τ.
1898 να ὑπεβλήθη ἡ ὑπόθεσις εἰς
ρωτικῶν, ὅπου ἀκυρώσαν τὴν πα-
ραδικὴν παρέπεμψε τὴν δίκην π.
θεώρησιν εἰς στρατοδικεῖον ἐν Ἐ.
Δ., ὅστις κατὰ τοὺς τελευταίους
τῆς ἐν τῇ ἐξουρίᾳ διαμονῆς πο-
ῦποσθῇ ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς αὐ-
τὸν φυλάκων, μετακομίσθη πρὸς
Ῥέννας τὸ δικαστήριον μετὰ
ἐντὸς μηνὸς (Αὐγ. 1899) κατεδ.
πάλιν αὐτόν, παρεδέρθη δ' ὁμο-
τικῶς περιπτώσεως καὶ περιώρι-
σάν του εἰς τὸ ἐλάχιστον κατὰ
ῆριον τῶν 10 ἐτῶν. Ὀλίγας 2
ὑστερον «/», Σεπτ., ἡμνηστεύθη
τελῶς ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς δημ.
Περὶ τῆς «affaire Dreyfus»
πλείστα ὅσα βιβλία καὶ ἀρθρα
περὶ τῆς ἐξουρίας του ἐδημοσί-
anées de ma vie 1894—99.

Δρίζα. Χωρίον τοῦ δήμου
νός, μετὰ 128 κατ. (1896).

Δρίμισκος. Χωρίον τῆς
ἐν τῷ δήμῳ Ἀγίου Πνεύματος
Ἀγ. Βασιλείου (Ῥεθύμνης) μετὰ

Δρίμυς. Γένος φυτῶν ἐκ
γενείας τῶν Μαγνολιωδῶν φυο-
νοτία Ἀμερικῇ, ἐν τῷ Μεξικῷ
νήσοις τῆς Ὠκεανίας. Τὸ εἶδος
Winteri παράγει φλοῖον ἀρωμα-
τικόν, διεγερτικόν, ἀντισκορβου-
στὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα κινάμωμον τ.
νῆς ἢ Βιντεροζοίου.

* **Δρίσκοι.** Χωρίον τοῦ δή-
μου (Φαρσάλων), μετὰ 525 κατ.

Δρίστελα. Χωρίον τοῦ δή-
μου (Φοινικίδος), μετὰ 113 κατ.

* **Δρίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου
τῆς ἐπαρχ. Θηβῶν, ἔχον 307 κατ.

Δρογγεδα (Drogheda), έσφαλμ. Δρω-
ις έν τή Ιρλανδική έπαρχία Δένστερ
0, πλησίον τών έκβολών του πλω-
ν. Έχει 12,765 κατ. (1901), ποι-
ομηχανίαν και άκμαίαν ναυτιλίαν.

Δρομείς ή θρομικά ή χερσαία
αι τών πτηνών σαώς έν τού εύμε-
τώματος και τών μικρών και άτελών
πτερόγων άδυνατούσι μέν να ίπαν-
χουσιν όμως ταχέως επί του έδάφους
ή ύψηλών και ίσχυρών ποδών, έξ ου
ένομα. Διακρίνονται είς τήν τάξιν
μ. β. λ. υ. π. τ. ρ. ύ. γ. ν. περιλαμβάνου-
σά οικογένειαν τών Ώτιδιδών, και είς
την τών Βραχυπτερόγων ν. περι-
εχούσαν τας οικογένειας τών Στρουλι-
στών Ρειδών και τών Καζοκαριδών.

Δρομέστα. Χωρίον του δήμου Θυά-
λτου, έχον 142 κατ. (1896).

Δρομέτρον. Όργανον χρησι-
μής καταμέτρησιν της ταχύτητας
πύσαις κινούμενόν τι αντικείμενον.
ή ν. κυ. τ. κ. ή έν χρήσει σύγκειται
γωνικής ή έν σχήματι κυκλικού το-
μάνθους έχούσης κορυφήν 60 μοιρών.
ης καθέτως έν τώ ύδατι και βεβυ-
ς έν αύτῳ υπό μολυβδίνης ταινίας
έρματος προσηρμοσμένης κατά τῶ
της βάσεως της τριγωνού σανίδος ή
ε τέξον του κυκλικού τομέως. Έκ-
των γωνιών της πλακῆς εξέχονταί
τομήκη νήματα συνεχόμενα μετά
νήματος διηρημένου είς ίσα τμή-
κ. 14 μ. 62 έκαστον δια κόμβου
ών τμημάτων έκαστον διηρηται
είς ίσα μέρη όριζόμενα δι' άλλον
κόμβων. Το όργανον ούτως έχον
ν. είς τήν θάλασσαν από της πρύ-
ου έν κινήσει πλοίου και μετά τινος
εύσεις ακινητεί, αντισταθμιζομένης
του πλοίου προσδιδομένης κινή-
υπό της αντιστάσεως και τριβῆς έν
τι, τῶ δε ένιαίον νήμα περιελιγμένον
χαλίας λεπτοφυοῦς εξέλίσσεται επί-
ον, όσον προχωρεί τῶ πλοίον, δεθέν-
ή σανίς του Δ. ακινητεί. Είναι άρα
αριθμούντες τας μεγάλας και μι-
αιρέσεις του εξέλισσομένου νήματος
ε διάστημα 30" της ώρας να υπο-
μεν τήν ταχύτητα του κινούμενου
είς μίλλια ναυτικά καθ' ώραν, γνω-
ς ότι έκαστον ναυτικόν μίλλιον
προς 1,852 μ., έτι δε ότι τῶ μεταξύ
οδών κόμβων διάστημα ίσούμενον
μ. 62 άποτελεί τας 120^α μέρος του
υ (κατ' διάρθρωσιν έπιβληθείσαν υπό
απολύτου ακινησίας του έπιπλεύ-
α δε 30" τῶ 120^α μέρος της ώρας.
χύτης του πλοίου ίσούται προς τόσα

μίλλια καθ' ώραν όσοι κόμβοι έρυθροί εξέ-
λίσσονται κατά τῶ 30". Ακριβέστερον
τούτου όργανον κατασκεύασεν ο Masseu
φερόντων αυτοῦ και συνιστάμενον εξ έπιμή-
κους και μικροδιαμέτρου κυλινδρικού σώ-
ματος κωνοειδούς άπωσυμένου κατά τῶ
έτερον πέρας, είς δ και προσηρμεσται έπι-
μηκες ραβδίον όσον τῶ τρίτον του σώματος,
και φέροντος έλικοειδούς πτέρυγας κατά
τῶ μέσον. Το όργανον έπιπλέει του ύδατος
και συνάπτεται δια σχοινίου μετα κατα-
μετρητικής μηχανῆς περικυλισμένης έν
κυτίῳ έπιπλέοντι επί του ύδατος όμοίως
και συνεχομένῳ δια σχοινίου προς τήν
πρύμνην του πλοίου. Κινούμενου του πλοίου
σύρεται έπισθεν και περικυλινδείται τῶ
πτερυγοφόρον όργανον. ή δε περικυλινδή-
σις έπιφέρει τήν περιστροφήν του σχοι-
νίου του συνάπτοντος αὐτῶ προς τήν κατα-
μετρητικὴν μηχανήν. ής περιστρέφονται
οὕτως οί τροχοί, και άρα και οί επί του άξο-
νος αὐτῶν προσηρμοσμένοι δείκται.

Δρομονέρον δ ή μ. ε. της Κρήτης,
άνήκων είς τήν έπαρχίαν Κισάμου και
έχων 2,878 κατ. Χωρία αὐτου είναι Βου-
κωλιές (πρωτ.), Άνώσκελη, Βούβας, Γαβα-
λομαύρι, Γλυδσσα, Κακοπετρος, Μούλας,
Παλαια Ρεύματα και τινα μικρότερα.

Δροσερά ή στρογγυλόφυλλος
ή ή λ. ή του δρόσος (Φαρμ.) *Drosera ro-*
tundifolia ή *Ros solis*. Φυτόν μετά φύλ-
λων και τριγών έρυθρωπών άποληγνυσσιν
είς άδένες διαφανείς παρεμφερείς προς
σταγόνας δρόσου, τῶ κοινῶς λεγόμενον
μ. π. ο. ή. Το βόμμα αὐτου είναι ειδικόν
αντισπασμωδικόν φάρμακον κατά του κοκ-
κύτου. [P.N.B.]

Δροσερώδη. Οίκογένεια φυτῶν χω-
ριστοπετάλων μετά έλευθέρου του ύπερου,
πρότυπον γένος έχουσα τήν Δροσεράν. Είσι
δε ταῦτα παλ. πολυτεΐς, έλκοδοι, έχούσαι
φύλλα ροδκασειδῶς διατεταγμένα και φέ-
ροντα πολλάκις νηματσειδῆς λοβούς έρεθί-
στούς ή τρίχας, εγκρινούσας υγρόν υπό
μορφήν σταγονιδίων δρόσου κεκτημένον πε-
πτικας τῶν λευκωματσειδῶν ουσιῶν ιδιότη-
τας: άνθη έρμαφρόδιτα, κανονικά, πεντα-
μερή, πενταστέμονα: ώσθήκη μονόχωρος
μετα πλειόνων καρπιδίων: καρπός κάψα
ραχίσχιστος: σπέρμα έχκλειον σαρκώδη και
λευκωματώδη πυρήνα.

Δρόσης Δεω ν. ή δ. ε. Γλύπτης γενν.
τῶ 1836 έν Αθήναις, άποθανών δε λίγην-
τος του 1882 έν Νεαπόλει της Ιταλίας.
Σπουδάζας έν Αθήναις τήν γλυπτικήν έν
τῶ Πολυτεχνείῳ από του 1849—1857, κα-
τόπιν δε έν τῇ Ακαδημείᾳ του Μονάρχου
υπό τῶν Widmann, διεκρίθη μαθητής έτι
τυχῶν βραβείου δια τήν σύνθεσιν του έργου

Δαβίδ καὶ Γολιάθ, Ἀκολούθως εἰργάσθη καὶ ἐν Βιέννῃ, Δρέσδῃ καὶ Ῥώμῃ μέχρι τοῦ 1867, ὅτε ἐπανήλθεν εἰς Ἀθήνας, ἐνθα κατὰ τὸ ἐπὶον ἔτος διωρήθη καθηγητὴς ἐν τῷ Πολυτεχνεῖω, διατηρήσας τὴν θέσιν αὐτὴν μέχρι τοῦ θανάτου. Ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ τὰ μᾶλλον ἀξία λόγου εἰσὶ τὰ ἑξῆς: Ἡ Πηνελόπη ἐν τοῖς Ἀνακτόροις, ἡ Σαπφώ, Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας, ὁ Ἀθανάσιος Διάκος κτλ. Συνέθεσε δὲ καὶ ἐξετέλεσε τὸ μεσαιὼν αἵτωμα τῆς Συναίας Ἀκαδημείας τὸ περιστῶν τὴν γέννησιν τῆς Ἀθηνᾶς, τὰ ἀγάλματα τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀθηνᾶς τὰ ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν κινῶν τῶν ἐκτετέρωθεν τῆς κυρίας εἰσόδου τοῦ εἰκοδόμηματος τούτου ἐστημένων, ἐντὸς δ' αὐτοῦ τὸν ἀνδριάντα τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Ἀκαδημείας βερώνου Σίνα. Ἐδραβεύθη δὲ ἐν τῇ τῶν Ὀλυμπίων ἐκθέσει τοῦ 1858, ὡς καὶ ἐν τῇ τῶν Παρισίων τῷ 1867.

Δροσίνης Γεώργιος. Ποιητὴς καὶ λογογράφος γενν. τῇ 9 Δεκεμβρίου 1850 ἐν Ἀθήναις ἐκ γονέων ἐκ Μεσολογίου καταγερμένων. Σπουδάζας ἐν Ἀθήναις τὰ γυμνασιακὰ μαθήματα ἠκολούθησε φιλολογικῆς καὶ νομικῆς ἐν τῷ ἡμ. Πανεπιστημίῳ καὶ συνεπλήρωσεν ἀκολούθως τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν Γερμανίᾳ. Γενόμενος ἰδιοκτήτης καὶ διευθυντὴς τοῦ περιοδικοῦ «Ἑστίας» ἀπὸ τοῦ 1889, ὕστερον δὲ τῆς ὁμωνύμου ἐφημερίδας ἀπὸ τοῦ 1894—98. Ἰδρυσε καὶ διευθύνει ἀπὸ τοῦ 1898 τὸ περιοδικὸν «Ἑθνικὴ Ἀγωγή». Εἶναι πρὸς τούτοις γραμματεὺς τοῦ Συλλόγου πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων καὶ ἐδημοσίευσε τὰς ἑξῆς ποιητικὰς συλλογὰς: «Ἰστοὶ Ἀράχνης» (1880), «Σταλακτίται» (1884), «Εἰδύλλια» (1885) καὶ «Ἀμάραντα» (1891), εἰσι δὲ τὰ περὶ ἔργα «Ἀγροτικαὶ ἐπιστολαὶ» (1882), «Τρεῖς ἡμέραι ἐν Τήνῳ» (1893), «Διηγήματα καὶ Ἀναμνήσεις» (1886), «Αἱ Μελίσσαι» (1901), τυπωθέντα ἅπαντα ἐν Ἀθήναις.

* **Δροῦδα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ὀλυμπίων (Ἡλείας), ἔχον 306 κατ. (1896).

* **Δροῦζεν** ἢ Δρόυσεν (Droyzen). Πρόσθετο ὅτι τὸ κατ' ἀρχὰς ἡτοχολεῖτο κυρίως περὶ τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν φιλολογίαν τῆς ἐλληνικῆς ἀρχαιότητος, ἐξελκύνθη δὲ πλὴν λαμπρῶν μεταφράσεων τῶν δραματικῶν ποιητῶν τὴν ἱστορίαν τοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου (1833, Ε' ἐκδ. 1898) καὶ τὴν τοῦ Ἑλληνισμοῦ (1836—43, Β' ἐκδ. 1877—78), αἵτινες ἀμφοτέραι ἐξεδόθησαν ἐν ἑλλήν. μεταφρ. ὑπὸ Ἰω. Πανταζίδου ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ Μαρσαλῇ. Τῷ δὲ 1893—4 ἐξεδόθησαν τὰ ἑλκασσὸνα συγγράμματα αὐτοῦ ἀφορῶντα τὴν ἀρχαίαν ἱστορίαν.

Δροῦλσδεν (Droylsden). Πόλις τῆς

ἀγγλικῆς κομητείας Λαγκαστρίας, μετὰ 11,087 κατ. καὶ βαμβάκουργίας.

* **Δροχόδυτε** (Drohobycz). Πρωταρχικὸν ἀστυνοματικὸν ἐν τῇ Αὐστριακῇ Γαλικίᾳ, ἔχουσα 19,146 κατ.

* **Δρῦ.** Χωρίον τοῦ δήμου Μέσσης (Ὀλύλου), ἔχον 138 κατ. (1896).

* **Δρυαλί.** Χωρίον τοῦ δήμου Ταυρωγῆς (Γουβίου), μετὰ 212 κατ. τῷ 1896.

* **Δρύαλον.** Χωρίον τοῦ δήμου Οἰτύλου, ἔχον 220 κατ. τῷ 1896.

Δρυέρουθρον. Βλ. Δρυοδεφικόν ὄζυ.

Δρυῆτης ἢ Δρυοσάκχαρον. Συμμεταλλωμένον ἐκ τῶν δρυοβαλάνων, σχηματίζον μεγάλους προκλινεῖς βυσσινόμενους κρυστάλλους, ἀχρῶς, τηκνόμενος εἰς 235° καὶ διὰ μείζονος θερμότητος ἀποσπντιθεμένους εἰς τὰς ἀρωματικὰς ἐνώσεις κινόνην καὶ ὑδροκινόνην.

* **Δρυμίας** δῆμος τῆς Λοκρίδος. Εἶχε τῷ 1896 κατ. 4,603.

Δρυμοῦσα. Βλ. Ἑγγλεζονήσια.

* **Δρυμών.** Χωρίον τοῦ δήμου Κυβερνίων μετὰ 200 κατ. τῷ 1896.

* **Δρυμών.** Χωρίον τοῦ δήμου Πιπτανίου (Ἀλμυροῦ), ἔχον 236 κατ. (1896).

Δρυοδεφικόν ὄζυ. Δεφικὴ ὀξεία ὑπὸ μαρρῆν κόνεως ἐρυθρῶν, μεταλλωμένης διὰ ζέσεως μετ' ἀραιοῦ θεῖου ὀξέος εἰς τὸ γινώσκον ἐν τῇ ἐμπορίᾳ ἐρυθροκαστανόχρουν δρυέρουθρον (Eichenguth) καὶ ἐξαγομένης ἐκ τοῦ φλοιοῦ τοῦ δρυός.

Δρυοκητίνη. Γλυκωματογόνον ἀντικαταστάσιμον τοῦ γλυκερῶντος, γόμενον εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν φλοιογόνων, ὑπάρχον ἐτοιμον ἐν τῷ φλοιῷ τῆς κητίνης καὶ ἀποτελεῖ κρυσταλλώδη κίτρινον ἀντικαταστάσιμον τοῦ γλυκερῶντος ἐν τῇ βαρική.

Δρυοκιτρίνη. Χρωστικὴ οὐσία ἐκ γόμενη ἐκ τοῦ φλοιοῦ καὶ τῆς βίβλου τοῦ δρυός τῆς βαρικῆς. Κρυσταλλοὶ βέλονται ἐν αἰθέρι, κίτρινοι, στίλβοντες. Χρησιμοποιεῖται εἰς βαρὴν τοῦ βάμβακος καὶ τοῦ ἐρίου, βυρσοδεφίαν καὶ χρωματισμὸν δερμάτων εἰς παρασκευὴν κίτρινος τυπωτικῆς μελανῆς. Διάλυμα Δ. γίνεται λαμπρῶς προσχρῶματον τῇ προσθήκῃ ὑπερχλωριούχου σιδήρου.

Δρυοκίτρινον (Quercitron). Οὐσιώδης καλεῖται ἐν τῷ ἐμπορίῳ ὅλη τις χρωστικὴ κίτρινος προερχομένη ἐκ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς καὶ κατασκευαζομένη ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῆς Quercus coccinea.

* **Δρυόπης** δῆμος τῆς Τροιζηνίας, ἔχων 1365 κατ. τῷ 1896.

* **Δροσιδός** δῆμος. Βλ. Σύλλα.

Δρύπη καλεῖται ἐν τῇ φυτολογία πᾶς ἀδιάρρηκτος, μονόσπερμος, οὗ τὸ ἐσωκάρπιον ἀπέχει σαρκώδες (δαμάρι) ἢ δερματωδες (ἀμύγδαλον), τὸ δ' ἔξωκάρπιον ἀπεξυλώθη καὶ ἐτχημάτισε πληρὸν πυρήνα.

Δρύς· 1) Ἀρχαία Δρυοπηκὴ πόλις ἐν ᾧ παρὰ τὸν Ἀραχθὸν ποταμὸν κατὰ γερρινὴν θέσιν Δρύσκος. — 2) Προῶτης Χαλκηδόνος (νῦν Χαϊδαρ-πατὴρ) πόλις οὕτω ἀπὸ πελωρίας δρυὸς κορεσθεῖσα αὐτὴ. Τοῦτο ἐκαλεῖτο ἄλλως καὶ νικηαὶ ἀπὸ τοῦ ὑπάρχοντος Ῥουρίνου ἀνέστη ἔν αὐτῷ τὸ περίηρμον Ἀποστόλων Ἀγίων Πέτρου καὶ Παύλου, βραβύον δὲ περιήλθεν εἰς τὸν Βελλισσάριον ἐξήθη εἰς πόλιν μετὰ ἡμετέρας. Ἐν-συνήλθεν ἡ ὑπὸ τὸν Ἀλεξανδρείας ὡς καταδικάσασα τὸν Ἰωάννην Χρυσοστόμῳ τῷ 403. [Γρ.Σ.Ι.]

Δρύσκος· Θέσις βουνώδης καὶ πληθύνουσα μαλῶν δρυὶν πρὸς ΒΑ. τὸν Ἰωαν-νικατὰ τὸν Ἀραχθὸν ποταμὸν. ἐξ ἧς τὸν Πίνδον διευθυνόμενος ἀναπο-ρεύεται διέρχεται.

Δρόδα. Βλ. Δρόγγεδα.

Δρόζ (Numa Droz). Διαπρεπὴς Ἑλ-βετικὸς ἀνὴρ καὶ κοινωνιολόγος, τῷ 1844 ἐν Chaux de Fonds. Ἀπὸ ὥρολογιοποιῶ ἀνῆλθε ταχέως διὰ λεονεκτικῶν αὐτοῦ εἰς πολιτ. πε-δὸν ἀπὸ τοῦ 1869, γενόμενος δις (1881 καὶ 1887) πρόεδρος τῆς Ἑλβετικῆς Ὁμο-σπονδίας. Ἐγράφε πολλὰ πολιτικά συγ-γραμματα, τῷ δὲ 1898, ὅτε συνεζητεῖτο ἡμετῆς διοργανώσεως τῆς Κρήτης, ἐβλήθη αὐτῷ ἡ διοίκησις τῆς νήσου ταυ-νὴν ἀποποιήθῃ. Ὁ Δ. ἀπέθανε τῷ 1899.

Δρόμα (Drame). Ὁ νομὸς Δ. τῆς Γαλλίας εἶχε τῷ 1896 κατ. 303,491.

Δυβοασία μυοποροειδής (Dumyboroides). Φυτόν θαμνώδες ἐκ κορυφῆς τῶν στρυγνοειδῶν, φυόμε-νον ἐν Αὐστραλίᾳ καὶ εἰσαχθὲν ἐν τῇ πα-ρισιῇ ἀπὸ τοῦ 1878 ὡς φάρμακον οὐκ ἐν μάλιστα τοῦ ἰδρωτὸς, φέρον-τος τοῦ στόματος καὶ τοῦ ῥαρυγγοῦ, ἐλαφρὰν, κεφαλαλγίαν, ἀτονίαν γασ-τρὸς καὶ παράλυσιν καὶ διαστέλλον τὴν ἑλκὸς τοῦ στομάχου τοῦτο ἐξάγεται ἀλκα-λὸς, ἡ δυβοασίνη, ὑπὸ μαρρὴν ἄλλων ἁφρών ἢ συνηθέστερον μάζης καὶ ξανθοφαιῶν, ἀδιαιλύτου ἐν ὕδατι, δὲ θεϊκὸν ἄλλας αὐτῆς τὸ λευκὸν εἶναι εὐδιάλυτον ἐν ὕδατι καὶ οἶνῳ. Ἡ δυβοασίνη ἔχει περίπου ὁ-ρμολογικὴν καὶ θεραπευτικὴν ἐνέ-ργειαν τὴν ἀτροφίην, φέροντα διευ-

ρυνσιν ἐντονωτέραν καὶ διαρκετέραν, ὅταν διάλυσιν αὐτῆς ἐνσταλαχθῇ εἰς τοὺς ὀφθαλ-μούς. Ἐσωτερικῶς γίνεται γρηῃς αὐτῆς εἰς ὑποδερμίδας ἐνέσεις κατὰ τῆς βασιλο-δερμίδος νήσου ἢ νευρικοῦ ἐξωσθάλμου, κατὰ τῆς τρομώδους παραλύσεως, κατὰ τῶν σπασμῶν τῆς ὑπεροσπιληψίας κλ. [P.N.B.]

Δυβοασίνη. Βλ. Δυβοασία.

Δυδεβάν (Aurora Dudivant, τὸ γέ-νηος Dupin, γνωστὴ μᾶλλον ὑπὸ τὸ ψευ-δώνυμον George Sand). Ἐγενήθη ἐν Πα-ρισίῳ τῷ 1804 ἐκ πατρὸς ἀξιωματικοῦ, ἀπέθανε δὲ τῷ 1876. Προῶτως ἀπολέσασα τὸν πατέρα αὐτῆς ἀνετράφη τὸ μὲν πρῶ-τον ἐν τῇ ἐπαύλει Nohant ὑπὸ τῆς μητρὸς καὶ τῆς μάμης, εἶτα δὲ ἐν τῇ Ἀγγλικῇ μονῇ τῶν Αὐγουστίνων καλογραιῶν ἐν Πα-ρισίῳ. Ἐνυμεύθη ἐν ἡλικίᾳ 18 ἐτῶν τὸν βαρὼν Dodevant ἀλλὰ τῷ 1831 διαξυ-χθεῖσα μετέβη εἰς Παρισίους ἵνα ζῇ ἐλευ-θέρως. Ἐνταῦθα ἤρξατο γράφουσα μυθι-στορήματα, ἐν οἷς διακρίνεται μὲν γλα-φυρότης θεινὴ, ἀλλὰ καὶ ἑξαρσίς τις τε-χνική καὶ νοσηρὰ παρασύρουσα αὐτὴν εἰς κύκλον φαντασιώδῃ καὶ ἀπραγματοποιή-τον. Πρὸ πάντων δὲ ἀπὸ τοῦ 1837 τὰ ἔργα αὐτῆς φέρουσι χαρακτῆρα πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς φιλοσοφίας, διατελοῦντα ὑπὸ τὴν ἐπῆρειαν τῶν συγχρόνων φιλοσοφῶν. Ἀκολουθῶς ἀποστᾶσα τῶν τοιοῦτον εἶδους συγγραμμάτων συνέγραψε μυθιστορίας ἡθῶν καὶ αἰσθημάτων. Ἀλλὰ δὲν κατέλειπεν ὅλως τὴν πολιτικὴν. Μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1848 ἐπεδόθη εἰς αὐτὴν γράφουσα προ-κηρύξεις ἐπαναστατικὰς καὶ συναχθεῖσα μετὰ τῶν μᾶλλον φιλελευθέρων ἀνδρῶν. Ἀκολουθῶς δὲ ἐστράφη πρὸς τὸ θέατρον, ἐνθα καὶ πρῶτον ἐποίησατο ἀτυχῆ τινα ἀποπειραν. Ἐνταῦθα πολλὰς ἤρατο ἐπιτυ-χίας, μάλιστα δ' ἐν τῇ παραστάσει τοῦ ἔργου Le Marquis de Villemer. Ἐξηκολούθει δὲ συγγράφουσα καὶ μυθιστορίας, ὧν πληθὺν συνέθεσε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ βίου αὐτῆς. Ἐνεκα τῆς γονιμότητος τῆς φαν-τασίας, τῆς γλαφυρότητος καὶ τῆς σαφηνείας τοῦ ὅρου αὐτῆς, ἡ Δ. κατατάσσεται μετὰ τῶν μεγάλων συγγραφέων τοῦ 19^{ου} αἰῶνος. Θεωμάτιον εἶχε τὴν δύναμιν τοῦ διηγεῖσθαι, ἐκπράττειν αἰσθήματα καὶ ζω-γραφεῖν καθ' ὅλου τὴν ἀνθρωπίνην φύ-σιν, ἀλλὰ πολλάκις αἶρεται εἰς πράγματα φαντασιώδῃ μὴ συγχροῦσα τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀναγνώστου, καὶ ματαιῶς ἀγωνίζεται ὑπὲρ ἰδεῶν ἀρηρημένων. Τοῦτο δ' ἐνεκα καὶ αἱ περὶ πολιτείας θεωρίαι αὐτῆς ἄγου-σιν εἰς τὸ ἀνέριχτον.

* **Δύσβουργ** (Duisburg). Πόλις τοῦ πρωσσικοῦ νομοῦ Δύσσελντορφ τῆς Παραρ-ρηνίου ἐπαρχίας, μετὰ 92,729 κατ. (1900).

Δυξμός ἡ δύνη θεωρία ἐκλήθη ἐν τῇ χημείᾳ τὸ ὑπὸ τοῦ Lavoisier εισηγηθέν δόγμα ὅτι τὰ σύνθετα σώματα ἀνεξαρτέτως σύγκεινται πάντοτε ἐκ δύο ἀπλῶν ἢ καὶ συνθέτων σωμάτων. ὅτι δηλὰ ὅλ' τὰ μεταλλικά ὀξείδια, αἱ θειούχοι ἢ χλωριούχοι ἐνώσεις, τὰ ὀξέα προκύπτουσιν ἐκ τῆς ἐνώσεως δύο ἀπλῶν σωμάτων ἢ στοιχείων. τὰ δὲ ἄλατα ἢ ἀλατώδεις ἐνώσεις ἀπορρέουσιν ἐκ τῆς συζεύξεως δύο καὶ αὐτῶν συνθέτων σωμάτων. τῆς βάσεως καὶ τοῦ ὀξέος. Ἰπποκρίτου τῶν σκέψεων τούτων, ὡς ἀπεδέχθη καὶ ὁ Guyton Morveau, ὑπῆρξεν ὁ καθαρτισμὸς τῆς χημικῆς ὀνοματοθεσίας ἢ ἐρελογίας. Ὁ κατόπιν ἐλθὼν Berzelius συνεπλήρωσε τὸ δυκὲν χημικὸν σύστημα ἐδραιώσας τὴν ἀτομικὴν θεωρίαν δια τοῦ καθορισμοῦ τοῦ ἀτομικοῦ βάρους πολλῶν σωμάτων, παραστήσας τὰ σύνθετα σώματα διὰ τύπων προσαρμοζομένων πρὸς τὸν δυκισμόν καὶ ἐπισητήσας τὴν ἐπικύρωσιν αὐτοῦ διὰ τῆς λεγομένης ἡλεκτροχημικῆς ὑποθέσεως. καθ' ἣν τὰ σύνθετα σώματα ἐλλαμβάνονται συνιστάμενα ἐκ δύο μόνων σωμάτων ἀπλουστερόν, τοῦ μὲν ἡλεκτροθετικοῦ, φερομένου κατὰ τὸν δι' ἡλεκτρικοῦ ρεύματος χωρισμὸν πρὸς τὸν ἀρνητικὸν πόλον, τοῦ δὲ ἡλεκτραρνητικοῦ, φερομένου κατὰ τὴν αὐτὴν περίστασιν πρὸς τὸν θετικὸν πόλον. Κατέδειξε προσέτι ὁ Berzelius ὅτι, καθ' ὃν τρόπον πρὸς σχηματισμὸν τῶν ἁλμάτων συνέρχονται ὀξύτι καὶ βάσις, ὁμοίως καὶ ὅξιναι τινες χλωριούχοι ἐνώσεις, οἷος ὁ χλωριούχος λευκοχρυσός, ἐνοῦνται μετὰ βασικῶν χλωριούχων ἐνώσεων, οἷον τὸ χλωριούχον κάλιον, πρὸς σχηματισμὸν χλωριῶδων ἁλμάτων, ὡς καὶ συνδυασμὸς ὀξίνου χλωριούχου σώματος μετὰ βασικοῦ τοιοῦτου σχηματίζει θειῶδων ἁλμάτων βραδυτέρον δὲ τὰς αὐτὰς ἰδέας εἰσήγαγε καὶ εἰς τὴν χημείαν τῶν ὑδρογονανθράκων παραδεχόμενος ὅτι καθάπερ τὰ ἀνόργανα ὀξέα οὕτω καὶ τὰ ὄργανα ἀποτελοῦνται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ ριζικοῦ τινος μετὰ ὑδρογόνου. Ἀντίθετος τῇ προκειμένῃ τυγχάνει ἡ ὑπόθεσις Gerhardt εισηγηθεῖσα ἐν τῇ θεωρίᾳ, καθ' ἣν ἅλατα τε καὶ ὀξέα ἔχουσι τὸν αὐτὸν τρόπον συστάσεως, ταῦτα μὲν θεωρούμενα ὡς ἅλατα ὑδρογόνου, ἐκεῖνα δὲ ὡς ἅλατα μετ' ἄλλου. [P.N.B.]

Δυκέν (Abraham Seigneur du Bouchet, μαρκήσιος Duquesne). Περίφημος Γάλλος ναυτικός ἥρωας, γενν. τῷ 1610 ἐν Διέππῃ. Ἐν ἡλικίᾳ 17 ἐτῶν ἦτο ἡδὴ πλοίαρχος, ἐπολέμησεν ἀνδρείως τῷ 1637—43 πρὸς τοὺς Ἰσπανούς, εἶτα δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὴν σουηδικὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἐνίκησε τὸν δανικὸν στόλον παρὰ τὸ Γέτε-

בורγ 1643. Ἐπανελθὼν εἰς Γαλλίαν, ἀνέλαβε τὴν καταπολέμησιν τῶν Ἀγγλῶν (1650) καὶ τῶν Ὀλλανδῶν (1672—8), ἐξεμνησένισε δὲ κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1670 τοὺς ὑπὸ τὸν Ρίττερ ἠνωμένους στόλους τῶν Ἰσπανῶν καὶ Ὀλλανδῶν παρὰ τὴν Μεσσηνίαν τῆς Ἰταλίας. Τα ἀνδραγαθήματα ταῦτα ἀντήμασε Λουδοβίκος ὁ 14' διὰ πολλῶν τιμῶν καὶ τοῦ τίτλου τοῦ μαρκηζίου. Καὶ ἐδίσταζε μὲν νὰ ἀπονεύμῃ αὐτῷ, αὐτὸς πρεσβεύοντι τὴν θρησκείαν τῶν διαμαρτυρουμένων, τὸν βαθμὸν τοῦ ναυάρχου, ἐξέλειν ὅμως τοῦλάχιστον αὐτὸν ἐκ τῶν ἐκδιωχθέντων τῷ 1685 διαμαρτυρουμένων. Ἀρσὺ δὲ ἐτιμώρησε τῷ 1682 καὶ 1688 τὰ πειρατικά κράτη τῆς Τριπολιτίδος καὶ τοῦ Ἀλγερίου καὶ τῷ 1684 τὴν Γενούην. ὁ Δ. ἀποσυρθεὶς τῆς ὑπηρεσίας διήγε βίαν ἰδιωτικὴν. Ἀπέθ. δὲ τῷ 1688 ἐν Παρίσι.

Δυκλό (Charles Pinot Duclos). Γάλλος συγγραφεὺς καὶ ἱστοριοδίης, γενν. τῷ 1704 ἐν Βρετάνῃ. Νέος ἔτι ὢν μετέβη εἰς Παρίσιον, ἐνθα ἀρτισιώθη εἰς τὰ γράμματα. Τὸ κατ' ἄρχας ἐδημοσίευσεν μυθιστορήματα, ὢν τὸ ἐπιγραφόμενον Confessions du comte de *** (Ἀμστελ. 1742) ἔσχε μεγάλην ἐπιτυχίαν. Εἶτα δὲ ἐξέδωκε τὴν Histoire de Louis XI (1745) καὶ πλείστα ἄλλα ἱστορικά ἔργα, ἐξ ὧν τὸ Mémoires secrets des règnes de Louis XIV et de Louis XV (1791) εἶναι τὸ πολυτιμότεον, ἐδημοσιεύθη δὲ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐπελθόντα τῷ 1772. Διωρίσθη ἱστοριογράφος τῆς αὐλῆς, τῷ δὲ 1747 ἐξελέγη μέλος τῆς Ἀκαδημίας καὶ ὡς γραμματεὺς ταύτης ὑπῆρξεν ἀρχισυντάκτης τοῦ μεγάλου λεξικοῦ αὐτῆς.

* **Δυμάς** Ἀλ. ἑξ ἀνδρ. ὁ νεώτερος. Ἀπέθανε τῷ 1895 ἐν Μαρλὺ πλησίον τῶν Παρισίων.

* **Δύμης** δῆμος τῆς ἐπαρχ. Πατρῶν. Εἶχε τῷ 1896 κατ. 10.201.

* **Δύμιχεν** (Γω. Dümichen). Ἀπέθανε τῷ 1894 ἐν Στρασβούργῳ, ἐνθα ὑπῆρξε καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου.

* **Δύμμερ** (Ernst Dümmler). Ἀπέθανε τῷ 1902.

Δυναμικά γραμμὰ. Βλ. Ἠλεκτρικὰ μετρήσεις

Δυναμικὴ ἀρχὴ (ἡλεκτρ.) Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Δυναμικὴ ρύσις. Βλ. Ἐπαγωγὴ ἡλεκτρικῆ καὶ μαγνητικῆ.

Δύναμις ἡτοῖ ἀτομικὸς τῆς στοιχειακῆς. Βλ. Στοιχεῖα ἐν τ. στί. 367.

Δυναμοηλεκτρικά μηχανά. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Δυναμομηχαναί. Βλ. 'Ηλεκτρική ενέργεια.

Δυνητικόν. Βλ. 'Ηλεκτρικαί μεταρτήσεις.

Δύο Βουνά. Χωρίον τοῦ δήμου Πρακλειωτῶν τῆς Φθιώτιδος, ἔχον 185 κτ. (1896).

Δυόδους. Γένος ἰχθύων Πλεκτονάθων, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ῥύγχους μεταχειλέων τεμνόντων, ἐπιτεκαλυμμένων πρὸς ἐλευσίνης πλάκας ὁμοίας πρὸς ἐλευσίνης, ἀλλ' ἄνευ διακεκριμένων ὀδόντων. Σῶμα καλυπτόμενον ὑπὸ στυσίμων κανθῶν, διογκούμενον εἰς σφαῖραν διὰ τῆς ἰσχυρῆς ἀέρος διὰ τοῦ εἰσφάγου. Διαιτῶνται οἱ ἰχθύες οὗτοι ἐν ταῖς ἰνδικαῖς θαλάσσαις, εἶναι δὲ ἐπικίδνουσι πρὸς βρώσιν. ἕνεκα τῆς δηλητηριώδους αὐτῶν χολῆς.

Δυσγλωσσία. Βλ. Τραυλότης.

Δυσκρασίτης ('Ορυκτολ.). Αὐτοῦν ἀντιμονιούχος ἄργυρος ἄλλοτε ἄλλος ἦν ποσοτικὴν σύστασιν, σῶμα ἰσόμορον πρὸς τὸν Χαλκοσίτην. Ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων ἢ μάζης συμπαγοῦς, κοκκίως ἢ ἰνώδους, ἀργυρολευκοῦ, ἔστιν ὅτε κατ' ἐπιπολὴν μελαίνης ἢ κίτρινης, ἐχούσης στίλβην μεταλλικὴν καὶ θραύσιν ἀνώμαλον, συμπαρομαρτεῖ τοῖς μεταλλεύμασι τοῦ ἀργύρου ἐν Ἰσπανίᾳ, Γαλλίᾳ, Γερμανίᾳ. Ἄν καὶ πλουσιωτάτων ἀργύρου τὸ μεταλλεύμα τοῦτο (70—80%), παρέρχεται ὡς ἕνεκα τοῦ ἐτέρου συστατικοῦ, τοῦ αντιμονίου, δυσπαλλήκτου ὄντος.

Δυσοδμήτης ἢ δυσοσμίτης ('Ορυκτολ.). Εἶδος ξυλίου ἤτοι λυγνίτου φυλῶδους, εὐκάμπτου, εὐμήτου, ὀρθοῦ πρὸς τὸ ἐρυθρόν, καιομένου μετ' ἐκπομπῆς ὀσμῆς καυτιώδους παρεμμερούς πρὸς τὴν τοῦ ἠλίου σιλίου.

Δυσφαγία. Ἡ περὶ τὴν κατάποσιν τῶν τροφῶν δυσχερεία, διακρινομένη εἰς Δ. νευρικὴν, οὗσαν σύμπτωμα νευρικῆς κινήσεως καὶ εἰς Δ. μηχανικὴν ἀπώτερον παθήσεων τοῦ στόματος, τοῦ φάρυγγος καὶ τοῦ εἰσφάγου. Ὑπάρχουσι πολλοὶ βαθμοὶ Δ. ἀπὸ τῆς ἀπολύτου, καθ' ἣν καὶ ἡ ἐλαχίστη οὐσία ἔστω καὶ ρευστὴ ἀδυνατεῖ νὰ διέλῃ διὰ τοῦ φάρυγγος καὶ τοῦ εἰσφάγου, μέχρι τῆς σχετικῆς ἢ ἐλαττωδῆς, καθ' ἣν ἡ μὲν κατάποσις τῶν στερεῶν τροφῶν τυγχάνει ἀδύνατος, εὐδογεῖται ὅμως ἄνευ πολλοῦ κόπου ἡ τῶν ρευστῶν. Ἡ θεραπεία συμβιβάζεται πρὸς τὸ ἐκάστοτε παραγωγικὸν αἷτιον. [P.N.B.]

Δύπελ (Düppel). Χωρίον τοῦ νομοῦ Σλεσβίνης, ἐν τῇ περιφερ. Σονδερμπύργου, περίφημον καταστὰν διὰ τας ἐκεῖ μάχας

κατὰ τοὺς πρῶσο-δανικοὺς πολέμους τοῦ 1848, 1849 καὶ κυρίως τοῦ 1864, ὅτε οἱ Πρωσσοὶ πολιορκήσαντες τὰ πλῆθη τῶν χωρίου ἰσχυρότατα ἐχυρώματα ἐκυρίευσαν ταῦτα τῇ 1/18 Ἀπριλίου ἐξ ἐφύδου.

* **Δυρράχι.** Κώμη τοῦ δήμ. Φαλαισίας (Μεγαλοπόλεως), ἔχουσα 1,364 κ. (1896).

* **Δυρουῖ** (Victor Duruy). Ἀπέθανε τῷ 1894 ἐν Παρίσι. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Γεώργιος, γενν. τῷ 1853 καὶ καθηγητὴς τῆς γαλλικῆς γραμματολογίας ἐν τῇ Πολιτεχνικῇ σχολῇ τῶν Παρισίων. ἐδημοσίευσεν ἱστορικὰ τινὰ ἔργα, κυρίως δὲ φημίεται διὰ τὰ μυθιστορήματα αὐτοῦ, ὧν γνωστότερα εἶναι Andrée (1884), Victoire d'ame (1888), La fin de rêve (1889).

* **Δύρεν** (Düren). Πόλις τοῦ πρῶσοικοῦ νομοῦ Ἀκυτγράνου τῆς Παραρρηνίου ἐπαρχίας, ἔχουσα 27,171 κατ. (1900).

Δυσέν (Guillaume Duchenne). Ὁ ἰδρυτὴς τῆς σημερινῆς ἤλεκτροθεραπείας, γενν. τῷ 1806 ἐν Βουλόνῃ, ἐνθα ἔζησεν ὡς ἱατρός μέχρι τοῦ 1842, ὅτε μετεκίχθας εἰς Παρίσιον ἀπεδόθη ἀποκλειστικῶς εἰς ἤλεκτροθεραπευτικὰς μελέτας, ἀποθανὼν δὲ τῷ 1875. Τὰ περίσματά τῶν μελετῶν του ἐδημοσίευσεν εἰς διάφορα ἔργα. Εἰς αὐτὴν προστέτι ὀρεῖλονται καὶ σπουδαῖαι ἀνακαλύψεις ἐν τῇ παθολογίᾳ τοῦ νευρικοῦ συστήματος.

* **Δύσσελδορφ** (Düsseldorf) Πρωτ. νομὸν ἐν τῇ Παραρρηνίῳ ἐπαρχίᾳ τῆς Πρωσίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 213,767. Ὁ νομὸς Δ. ἀριθμεῖ νῦν 2,191,359 κατ.

Δύτης ἢ δυτισκος (Ζωολ.). Πρότυπον γένος τῆς οἰκογενείας τῶν Δυτιδῶν ἢ Δυτισκιδῶν περιλαμβανόν ὡς κύριον εἶδος Δ. τὸν ξανθὸν χεῖλον. ἔχον σῶμα πλατύ, κυρτόν κατ' ἀμφοτέρας τὰς ἐπιραιοῖας μελανωπὸν, ζωηρῶς κίτρινον κατὰ τὴν περιφέρειαν καὶ τα ἔλυτρα. Διαιτᾶται ἐν τόποις ἐλώδεσιν ἢ ἐντὸς ἀδελφῶν στασίμων ὑδάτων.

Δυτίδα ἢ δυτισκίδα (Ζωολ.). Οἰκογένεια ὑδροβίων σαρκόδεσρων Κολοσπέτρων. Ἐχουσι χρῶμα μέλαν πρὸς τὸ ἐλαιόχρουν ἄνωθεν, ὑποκίτρινον δὲ κάτωθεν, ἔλυτρα ὀδοντωτὰ παρὰ τῷ θήλει καὶ λεία παρὰ τῷ ἄρρενι. Ἡ ὀργάνωσις αὐτῶν καθίστησι δυνατόν παρ' αὐτοῖς τὴν τε πτῆσιν καὶ τὴν νῆξιν.

Δυωτικόαρδα ἢ καὶ ἄλλως Ἀσπιδοβράγχια ἢ Ῥιπιδόγλωσσα. Ὑποδιαίρεσις τῆς τάξεως τῶν Προσθωραγίων Γαστεροπόδων, χαρακτηριζομένη ὑπὸ καρδίας ἀμφικύκλου, ἣται ἐχούσης δύο κόλπους ἢ ἄλλως ὅτι.

Δυωτίς. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκ-

γενείας τῶν Συνθέτων περιλαμβάνον ἐν μόνον εἶδος Δ. τὴν π.ά.λ.ε.υ.κ.ο.ν, φυτὸν πολυετές, πυκνόφυλλον, κίτρινανθές, φυτόμενον ἐν ταῖς ἀμυγδαλέσι παραλλήλως τῆς Εὐρώπης.

* **Δωδινγὸν** (Ch. Fr. Daubigny, οὐχὶ Dauvigny). Ἀπέθανε τῷ 1878 ἐν Παρίσι.

* **Δωδρὲ** (G. A. Daubrée). Ἀπέθανε τῷ 1896 ἐν Παρίσι.

Δωδὲ (Alphonse Daudet) Γάλλος ποιητής καὶ μυθιστοριογράφος, γενν. τῷ 1840 ἐν Νίμαϊς. Ἀπὸ τοῦ 1857 ἔζησε κυρίως ἐν Παρίσι, ἐνθα ἀπέθανε τῇ 9/11 Δεκ. 1897. Τὰ πρῶτα ἔργα αὐτοῦ πολὺ ἐλίγον παρετηρήθησαν. Ἀλλ' ἂν ὅπου ἐγένετο γραμματεὺς τοῦ δουκὸς Μόρνυ καὶ συνεπλήρωσε τὴν μέρωσιν του δια περιόδων ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Ἀνατολῇ, ἔργα τινὰ αὐτοῦ εὗρον πολλοὺς φίλους. Κυρίως δὲ ἀνεγνωρίσθη ὡς εἰς τῶν καλλίστων συγγραφέων τῆς νεωτέρας Γαλλίας, ὅτε μετὰ τὰ πλήρη χάριτος καὶ παρατηρητικότητος ἔργα *Le petit chose* (μυθιστόρημα. 1868), *Lettres de mon moulin*, *Contes du lundi* (1869 καὶ 1873, διηγήματα) κ.ἄ. ἐδημοσίευσεν τῷ 1874 τὸ ἡμερολογικὸν μυθιστόρημα *Fromont jeune et Risler aîné*. Εἶτα ἐξέδωκε τὰ *Jack* (1876), *Le Nabab* (1878), *Les rois en exil* (1880), *Numa Roumestan* (1882), ἐν οἷς ἀναδεικνύει μὲν ἐπίσης τὰς ἀρετάς του, ἀλλ' ἀτυχῶς παρεμβάλλει διαφόρους ὑπαινιγμούς περὶ γνωστῶν ἐν τῇ κοινωνίᾳ προσώπων. Ἐν δὲ τοῖς κατόπιν ἔργοις αὐτοῦ *L' évangéliste* (1883) καὶ *Sappho* (1884), πολὺ δὲ μᾶλλον ἐν τῷ *L' immortel* (1888) καταφαίνεται παρακμή τις. Τοῦναντίον ὅλον τὸ πνεῦμα τοῦ συγγραφέως δηλοῦται εἰς τὰ εὐτράπελα *Aventures de Tartarin de Tarascon* (1872), *Tartarin sur les Alpes* (1886) καὶ *Port Tarascon* (1890). Κατὰ τὰ κατόπιν ἔτη ὁ Δ. ἐδημοσίευσεν ἀκόμη σειράν μυθιστορημάτων μικροτέρας ἁξίας. Φημίζονται δ' αὐτοῦ καὶ τινὰ δράματα. Τέλος ἐξέδωκε καὶ ἀπομνημονεύματα τοῦ βίου του ὑπὸ τοῦς τίτλους *Trente ans de Paris* (1888) καὶ *Souvenirs d' un homme de lettres* (1889) — Ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ernest D., γενν. 1837 συνέγραψεν ἐπίσης μυθιστορήματα, κυρίως δὲ ἔργα περὶ τῆς νεωτέρας ἱστορίας τῆς Γαλλίας.

Δωμάτια. Κομόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἀνήκουσα εἰς τὴν διοίκησιν Αἰθιόπιου καὶ ἑγγὺς τῶν ἀρχαίων πόλεων Πριήνης καὶ Ἀνίων (νῦν Σωκίων). Οὐσα ἐκτισμένη ἐπὶ κατωφεροῦς θέσεως παρὰ τὴν Μυκάλην ἔχει 2,000 κατ. ἀπάντων Ἑλλήνων καὶ γεωργῶν, οἵτινες διατηροῦσιν Ἑλληνικὸν καὶ δημοτικὸν σχολεῖον. [M.X.]

Δωριές. Χωρίον τῆς Κρήτης ἐν τῷ δήμῳ Φουρνῆς τῆς ἐπαρχ. Μεραμπελίου (Λασηθίου), μετὰ 140 κατ.

* **Δωριέων** δῆμος τῆς Παρνασσίδος. Τῷ 1896 εἶχε πληθυσμὸν 7,258 κατ.

* **Δωρίου** δῆμος τῆς Τριφυλίας. Εἶχε τῷ 1896 κατ. 5,671.

* **Δωρίς.** Ἡ ἐπαρχία αὕτη τῆς Ἑλλάδος εἶχε κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 κατ. 26,211.

Δωροληψία. Ἡ παρὰ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ ἐνόρκου λήψις δώρων ἢ οἷου δῆποτε κέρδους πρὸς ἐκτέλεσιν ἢ παράλειψιν πράξεως ἀναγομένης εἰς τὰ καθήκοντα τῆς ὑπηρεσίας ἢ καὶ ἐναντίον τῶν καθήκοντων αὐτῶν. Ἡ λήψις τῶν δώρων ἀρκεῖ ὅπως τὸ ἀδίκημα τελεσθῇ, εἶναι δὲ ὅπως ἀδιάφορον ἂν ὁ λαβὼν τὰ δῶρα ὑπάλληλος ἢ ἐ ἀπεδευθῇς τὰ ὑποσχεθέντα αὐτῷ προσέβη ἢ μὴ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἢ παράλειψιν τῶν πράξεων. Ὁ δὲ ἐνοχος τιμωρεῖται διὰ φυλάκισις 3 μηνῶν μέχρι 2 ἐτῶν. (Π. Ν. ἀρθ. 456 § 1). Ἐὰν ὁμοῦ ἐξετελεσθῇσαν αἱ πράξεις ἢ αἱ παραλείψεις δι' ἃς ἐδόθησαν τὰ δῶρα, ὁ ὑπάλληλος τιμωρεῖται καὶ δι' εἰρκῆς. Κατὰ τὸν ἀνωτέρω ὅρον τιμωρεῖται ὁ ὑπάλληλος ὁ λαβὼν δῶρα χάριν τετελεσμένης ἤδη πράξεως, καίτοι οὐδεμία πρὸς τοῦτο ὑπόσχεσις τῷ εἶχε δοθῇ. (Π. Ν. ἀρθ. 457). Ὡς δωρολήπτης τιμωρεῖται ἐπίσης ὁ ὑπάλληλος ἢ ἐνορκος ὅταν ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ τῷ ἐστάλησαν δῶρα διὰ τινος τῶν οἰκείων αὐτοῦ ἀνευ προηγουμένης πρὸς αὐτὸν εἰδήσεως, οὗτος δὲ παρέλειψε νὰ παραδώσῃ τὰ δῶρα εἰς τὴν ἀστυνομίαν ἢ νὰ καταγγείλῃ τὸ πρᾶγμα ἐντὸς 3 ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἔμαθε τὴν ἀποστολὴν τοῦ δώρου. (Π. Ν. ἀρθ. 458).

* **Δωτίου** δῆμος τῆς ἐπαρχ. Ἀγυῆς. ἔχει 10,473 κατ. (1896).

E

* **Έββου-Βαίλ** (Ebbw Vale). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητίης Μόνμουθ, μετὰ 20.993 κατ. (1901).

* **Έβένη** (Χημ.). Ὑδρογονάνθραξ ἐξαχθένος ἐκ τοῦ ἐλαστικοῦ κόμμεως δια ξηρᾶς ἀποστάξεως, ζέων εἰς 315° καὶ φερόμενος ὑπὸ τὸ ὄνομα ἑλαίου τοῦ καουτσού. [P.N.B.]

* **Έβερς** (Γεώργιος Ebers). Ἀπέθανε τῷ 1898 ἐν Τούτσιγγ πλησίον τοῦ Μονάχου.

* **Έβερωσβάλδε** (Eberswalde). Πόλις ἐν τῷ πρωσσικῷ νομῷ Πότσδαμ, ἔχουσα 21.614 κατ. (1900).

* **Έβριάν**. Τὰ ἐν Evian τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ τῆς Ἀνω Σαβοΐας μεταλλικὰ ὕδατα ὡς μίκτη διανθρακοῦχα ψυχρά πινόμενα ἔχουσιν ιδιότητας διουρητικὰς, τονωτικὰς καὶ πρᾶντικας τοῦ νευρικοῦ συστήματος, ἐξάγονται δ' ἐν ριάλας εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

* **Έβρονίτης**. Βλ. Καουτσού ἐσκληρημένον.

* **Έγγιν-λὲ-Μπαίν**. Ὑδατα μεταλλικὰ ἀσθετισθειοῦχα, ψυχρά, δομῆς ὡς ἀπὸ ὑδροθείου, ὑπάρχοντα ἐν τῷ περικαλλεστάτῳ ὄρεινῳ χωρίῳ τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Σηκουάνα καὶ Ὁαζ. Χρησιμοποιεῖνται εἰς λουστίν καὶ πρὸ πάντων πόσιν, ὡρελοῦσι δὲ τὰς καταρροϊκὰς ἐν γένει παθήσεις, μάλιστα τὴν χρονίαν βρογχίτιδα. [P.N.B.]

* **Έγγλεξοννήσια**. Συστάς νησίδων παρὰ τὴν εἰσοδὸν τοῦ Σμυρναϊκοῦ κόλπου καὶ σχεδὸν ἀντικρὺ τῆς πόλεως Βριούλων, ἀποτελούμενη ἐκ τῆς νήσου τῶν Κλαζομένων (κοινῶς Ἀγ. Ἰωάννου), ἐνθα ὑπάρχει τὸ λοιμοκαθαρτήριον τῆς Δρυμούσης, νῦν Κιοστίν, ὅπου προσεγγίζουσι τὰ ἀτμώπλατα τὰ ἐκτελοῦντα τὴν ἀκτοπλοίαν τοῦ Σμυρναϊκοῦ κόλπου, τῆς Πήλης (νῦν νήσου τοῦ Ἰατροῦ) καὶ τριῶν ἀνωνύμων σκοπέλων. Πᾶσαι αὗται αἱ νῆσοι ἐκκαλοῦντο κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα Ἐκλαζομενιναὶ ἢ Ἐγκλαζομεννήσια, ἐκ παραθορᾶς, ὡς φαίνεται, τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος τῶν Κλαζομένων, ὧν ἔναντι κεῖνται. Κατ' ἄλλους τὸ ὄνομα παρέρχεται ἀπὸ τῆς ἀνω Πήλης οὐσῆς ποτὲ ἰδιοκτησίας Ἀγγλου τινὸς ἱατροῦ· τὲ βέβαιον εἶναι ὅτι πολλοὶ περιηγῆται ἰδίᾳ τοῦ ΠΗ'

αἰῶνος ἀναφέρουσι ταύτας ὑπὸ τὸ νῦν ὄνομα. Ἐν Δρυμούσῃ ὑπάρχουσι 2 χωρία Ἀγ. Παρασκευῇ καὶ Θόλει, ὧν οἱ ὀλίγοι κάτοικοι εἶναι Ἕλληνες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γεωργοὶ καλλιεργοῦντες ὠραίᾳς ἀμπέλους.

* **Έγγο** (Jean Auguste Dominique Ingres). Διάσημος ζωγράφος Γάλλος γενν. τῷ 1780 ἐν Μοντωάν καὶ ἀποθ. τῷ 1867 ἐν Παρίσι. Ἀπὸ τοῦ 1796 μαθητεύσας παρὰ τῷ Δαυῖδ ἐν Παρίσι μετέβη τῷ 1806 εἰς Ἰταλίαν, ἐνθα διέμεινε μέχρι τοῦ ἔτους 1824, μεθ' ὃ ἐπανελθὼν εἰς Παρίσι διήγαγεν ἐπὶ δεκαετίαν ἀσχολούμενος περὶ τὴν γραφικὴν, κοσμήσας πλεῖστα ὅσα μουσεῖα καὶ συλλογὰς διὰ τῶν ἔργων αὐτοῦ. Τῷ 1834 διορίσθη διευθυντὴς τῆς γαλλικῆς ἀκαδημίας τῆς ζωγραφικῆς ἐν Ῥώμῃ καὶ διατέλεσε τοιοῦτος μέχρι τοῦ 1841. Ἐῖτα δ' ἐξῆγεν ἐν Παρίσι, ἐνθα ἀπέθανε τῷ 1867. Ἀντιπρόσωπος ὢν τῆς αὐστηρᾶς κλασσικῆς μεθόδου τῆς παραστάσεως διεκρίθη μᾶλλον κατὰ τὴν σχεδιογράφῃσιν ἢ κατὰ τὸν χρωματισμὸν καὶ ἐπίνοιαν, δι' ὃ καὶ αἱ εἰκόνες αὐτοῦ τὸ πλεῖστον κρίνονται ὡς ψυχραί. Ἐκ δὲ τῶν ποικίλων αὐτοῦ συνθέσεων θρησκευτικῶν, ἱστορικῶν κλ. ὡς καὶ προσωπογραφῶν, σημίζεται κατ' ἐξοχὴν ἡ «Ἀποθέωσις τοῦ Ὁμήρου» ἐν τῷ Λούβρῳ καὶ τὸ «Τάξιμον Λουδοβίκου τοῦ Π'» ἐν τῇ γενετείρᾳ πόλει, ἐνθα ὑπάρχει καὶ ἴδιον μουσεῖον πλήρες εἰκόνων τοῦ καλλιτέχου τούτου.

* **Έγγυσεις** (Δικτ. Δίκ.). α') Ἡ εἰς χρήματα ἢ χρεώγραφα ἢ ἀκίνητα παρεχομένη τῷ κράτει ὑπὸ τῶν ὑπολοίτων ασφαλεία διὰ τὴν ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῶν δημοσίων χρημάτων πηγάζουσαν εὐθύνην αὐτῶν. Τὰ περὶ τούτου ἐκανόνισε τὸ πρῶτον λεπτομερῶς τὸ Δ. τῆς 24 Αὐγούστου 1836, εἰδικώτερον δὲ τὰ περὶ δικαστικῶν ἐγγυήσεων καὶ καταθέσεων ἐρρυθμίσεν ὁ Ν. ΒΠ' τῆς 11 Ἰουλ. 1892. — β') Ἡ ὑπὸ τοῦ κράτους ἀναλαμβανόμενη εὐθύνη ἐπὶ τοῖς εἰς ιδιώτας ἢ νομικὰ πρόσωπα παρεχομένοις δανείοις, ὡς π. χ. ἡ δυνάμει τῶν Ν. ΑΩΝΒ' 30 Μαΐου 1890 καὶ ΑΠΟ' 3 Ἀπριλίου 1891 ὑπὲρ τῶν γεωργοκτηματιῶν,

* **"Εγερ** (Eger). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν Βοημία, μετὰ 23.665 κατ.

* **"Εγεστα**. Βλ. Σάγεστα ἐν τομ. Σ'.

* **"Εγκαρές**. Χωρίον τοῦ δήμου Βίβλου (Νάξου), ἔχον 560 κατ. (1896).

"Εγκεκτημένοι ἐκαλοῦντο ἐν τῇ ἀρχαιότητι οἱ παρὰ τοῦς ἐν τῷ δήμῳ οἰκοῦντας κυρίως θημάτας διαμένοντες δημόται ἄλλων δήμων. "Ετέλουν δ' οὗτοι τὸ καλοῦμενον ἐγκτητικὸν ὡς τέλος δια τὴν ἐν τῷ δήμῳ διαμονὴν αὐτῶν. Κατὰ ψήφισμα τοῦ δήμου ἠδύναντο νὰ τύχωσιν ἀτελείας, ἀλλὰ καὶ οὕτω εἶχον ὀλιγώτερά τῶν κυρίως δημοτῶν δικαιώματα.

"Εγκεντρίς ἐκαλεῖτο μικρὰ ράβδος ἥς ἐποίουντο χρῆσιν ἐν τοῖς ἀρχαίοις δικαστηρίοις τῶν Ἀθηνῶν οἱ δικασταὶ πρὸς χάραξιν γραμμῆς ἐπὶ πινακίου κηρωτοῦ, ἥτις πράξις ἐπέχεθαι πηροφίας καταδικαστικῇ μὲν οὕσα ἂν ἡ γραμμὴ ἦτο μακρά, ἀθωωτικῇ δὲ ἂν βραχεῖα.

"Εγκεφαλαγγειώματα. Βλ. "Εγκεφαλικοὶ ὄγκοι.

"Εγκεφαλαιμορραγία. Βλ. Ἀποπληξία.

"Εγκεφαλαναιμία. Βλ. Ἀναιμία ἐγκεφάλου.

"Εγκεφαλαπόστημα. Πύου συναγωγὴ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ ὁρειλομένη σπανίως εἰς λοιμώδεις νόσους (σηψαιμία, πνευμονία, φυματίωσιν κτ.), σπανιώτερον εἰς κρανιὰ καὶ ἐγκεφαλικά τραύματα, ὅποτε τὸ ἀπόστημα εἶναι ἀκολούθημα τοπικῆς φλεγμονῆς, συνηθέστερον δὲ εἰς ἐμπύησιν τοῦ μέσου ὠτός, ἐνεκα χρονίας ωτίτιδος, ἐν τῷ συστοίχῳ ἢ ἐν τῷ ἀντιστοίχῳ ἡμισφαίριῳ τοῦ ἐγκεφάλου. Ἀναλόγως πρὸς τὸ σημεῖον καθ' ὃ συνήχθη τὸ πύον ὑπάρχουσι καὶ ἀνάλογοι συστάσεις καὶ παραλύσεις. Τὰ γενικά φαινόμενα συνίστανται κατ' ἀρχὰς μὲν εἰς πυρετόν, κεφαλαλγίαν, σπασμούς, ἐμέτους, στέγνωσιν κοιλίας καὶ διέγερσιν, εἰτα δὲ ἐπέρχονται ὑπνηλία καὶ νάρκη, εἰδὸς τι ὑφέτως. Ὁ θάνατος ἐπέρχεται ἢ ἀποτόμως ἢ μετὰ φάσιν παραλυτικὴν ἢ ἀποπληκτικὴν. Θεραπευτικῶς ἂν ἐγκαίρως διαγνωσθῇ τὸ πάθος ἐπιβάλλεται ἢ ὅσον τάχις μετ' ἀνάτρησιν τοῦ κρανίου κένωσις τοῦ συνειλεγμένου πύου.

"Εγκεφαλεμβολή. Ἡ ἀπόφραξις ἐγκεφαλικῆς ἀρτηρίας ὑπὸ αἱματοπήγματος ἰνώδους ἢ ὑπὸ τεμαχίου ἀθηρωματώδους πλακῆος ἀποσπασθέντος ἐκ τῶν μιτροειδῶν βαλβίδων ἢ τῶν αορτικῶν τοιούτων, συγκυκλοφορουμένου τῷ αἵματι καὶ ἐνσφηνωθέντος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐγκεφαλικῇ ἀρτηρίᾳ ἥς ὁ αὐλὸς δὲν ἐπιτρέπει τὴν

περαιτέρω διάβασιν αὐτοῦ, οἷα εἶναι κυρίως ἡ ἀριστερὰ σιλουεῖας, ἥτις διανέμει αἷμα εἰς τὰ κινητικὰ κέντρα τοῦ ἐγκεφάλου καὶ εἰς τὸ κέντρον τῆς λαλίας. Ἀναλόγως πρὸς τὴν σπουδαιότητα τῆς ἐγκεφαλικῆς ἀρτηρίας ὑπάρχουσι καὶ τὰ φαινόμενα τῆς Ε., δυναμένης νὰ ἐπενέγκῃ αἰφνίδιον θάνατον ἢ παραδικὴν ἀπώλειαν τῶν αἰσθήσεων. Ἡ Ε. ἐπέρχεται συνήθως ὡς ἐπιπλοκὴ τῶν παθήσεων τῆς ἀριστερᾶς καρδίας, τῶν βλαδῶν τῆς ἀορτῆς καὶ πασῶν τῶν λοιμωδῶν νόσων τῶν ἐπηρεαζουσῶν τὸ ἐνδοκάρδιον. Ὑπάρχει καὶ ἰδιαίτερον τι εἶδος Ε. ἀφωρώσης εἰς τὰς τριχοειδεῖς ἀρτηρίας τοῦ ἐγκεφάλου, αἵτινες δύνανται νὰ πάθωσιν ἔμφραξιν ἢ ἐμβολὴν ἐκ μεγάλης πληθύος μικροβίων συγκεκολλημένων πρὸς ἀλλήλων. Τοιαύτη τις κατάστασις χαρακτηρίζομένη ὑπὸ βαρέων ἐγκεφαλικῶν φαινομένων παρατηρεῖται ἐπὶ τῶν κακοθύτων πυρετῶν. [P.N.B.]

"Εγκεφαλικά ἄγγεα. Τοιαῦτά εἰσι τρεῖς ἀρτηρίαι ἐκαστέρωθεν, ἡ προσθία ἐγκεφαλικὴ ἢ ἀρτηρία τοῦ τυλώδους σώματος, ἡ μέση ἢ τοῦ σιλουεῖαν ἢ ἀρτηρία, ἀμφοτέραι κλάδοι ληκτικοὶ τῆς ἐσω καρωτίδος, καὶ ἡ ὀπισθία καὶ κάτω ἐγκεφαλικὴ, κλάδος τῆς σπονδυλικῆς. Ὡς τετάρτη θεωρεῖται ἡ τὰς δύο προσθίας πρὸς ἀλλήλας συνάπτουσα συγγκρινώσασα ἀρτηρία. Πᾶσαι αἱ ἀρτηρίαι αὗται ἀποτελοῦσι κατὰ τὴν βάσιν τοῦ ἐγκεφάλου εἰδὸς τι πολυγώνου ἢ κύκλου γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα Βιλλίσειον ἐξ ἄγωνον, ἐξ οὗ ἐξορμῶνται πάντες οἱ δευτερεύοντες ἀρτηριακοὶ κλάδοι οἱ διανεμόμενοι εἰς τὰ διάφορα μέρη τοῦ ἐγκεφάλου. Αἱ δὲ φλέβες γεννῶμεναι ἀπὸ τῶν ἐνδόν τοῦ ἐγκεφαλικοῦ ἵστου ἀπὸ τῶν τριχοειδῶν εἰς ἃ ἀπολήγουσι τὰ ἐγκεφαλικά ἀρτηρίδια βαθμίδην ἀναστομοῦνται καὶ σχηματίζουσι τοὺς ἐγκεφαλικούς φλεβικοὺς κορμούς λήγοντας εἰς τὰς αὐλακὰς τῆς βάσεως τοῦ ἐγκεφάλου. [P.N.B.]

"Εγκεφαλικά κέντρα καλοῦνται διάκριτοι τοῦ φαισίου φλοιοῦ τῶν ἐγκεφαλικῶν ἡμισφαιρίων μοῖραι, ὧν ἐκάστη προίσταται λειτουργικῶς ψυχικῆς τινος ἐκράνσεως. Διακρίνονται εἰς ψυχονενητικὰ (βλ. τομ. σ' σελ. 935), προϊστάμενα λειτουργιῶν κοινῶν τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τοῖς ζῴοις, κινήσεων τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ λαιμοῦ (α' μετωπιαία ἐλιξ), τῶν χειρῶν (β' μετωπιαία ἐλιξ), τῶν προσθίων ἄκρων (γ' μετωπιαία ἐλιξ), τῶν ὀπισθίων ἄκρων (ἀνισοῦσα μετωπιαία ἐλιξ), τοῦ ὠτός (α' κροταφικὴ ἐλιξ) κτλ. καὶ ὄντα σύμμετρα ἢ διφυῆ, μόνον τοῦ κέντρου τῶν ὀπτικῶν αἰσθήσεων ὄντος μονοφυοῦς καὶ κειμένου ἐν

κατ' ἰνίον λοβῶ. Καί εἰς κέντρα ψυχικῶν λειτουργιῶν εἰδικῶν εἰς τὸν ἄνθρωπον, εἰς λ. γ. τὸ κέντρον τῆς τῶν φωνητικῶν κινήσεων μνήμης, κείμενον ἐν τῇ γ' ἀριστερᾷ μετωπιαίᾳ ἑλικί, καὶ ὃ ἡ ἀτροφία ἐπιφέρει τὴν συγγενῇ ἀρτηρίαν, αἱ δὲ ἄλλοτε ἄλλαι βλάβαι τὰς ποικίλας διαταραχὰς τῆς λαλιᾶς, τὸ κέντρον τῆς μνήμης τῶν γραφικῶν κινήσεων, κείμενον ἐν τῇ β' ἀριστερᾷ μετωπιαίᾳ ἑλικί, καὶ οὗ αἱ βλάβαι συνεπαγονται τὴν ἀρτηρίαν ἢ τὰς ποικίλας γραφικὰς διαταραχὰς, τὸ κέντρον τῆς μνήμης τῶν φωνητικῶν ἀκούσμάτων, κείμενον ἐν τῇ α' ἀριστερᾷ μετωπιαίᾳ ἑλικί, καὶ προϊστάμενον τῆς ἀπομνημονεύσεως τῶν ἔννοιῶν τῶν προσηρμένων λέξεων, τὸ κέντρον τῆς μνήμης τῶν γραφικῶν ὁραμάτων, κείμενον ἐν τῇ β' ἀριστερᾷ κροταφικῇ ἑλικί, καὶ προϊστάμενον τῆς ἀπομνημονεύσεως τῆς ἔννοιᾶς τῶν ὁρατικῶν λέξεων. Τα κέντρα ταῦτα τυγχάνουσι μονοφυῆ ἢ μονοπλευρά. Γενικώτερον εἰπεῖν, ἡ μὲν προσθία καὶ μέση χώρα τῶν ἑγκεφαλικῶν ἡμισφαίρων περιχλιδύσκει τὸ κέντρον τῆς ἐκούσιας κινητικότητος, ἡ δὲ ὀπίσθια εἰδικώτερον τὰ τῆς αἰσθητικότητος. [P.N.B.]

Ἑγκεφαλικοί ὄγκοι. Παθολογικά πλάσματα ἀναπτυσσόμενα τὰ μὲν ἀπὸ πάσης αὐτῆς τῆς ἑγκεφαλικῆς οὐσίας ἢ τῶν μηνίγγων καὶ τῶν σκίσεων ἀγγείων, καὶ δ' ἀνεξαρτήτως κατὰ τὴν ἐπιφανείαν τοῦ ἐγκεφάλου ἢ ἐν τοῖς μεσολοβίοις διαστήμασι καὶ ἐμμέσως περαδύλλετοντα αὐτοῖν. Τοιοῦτοι εἰσὶν α) τὰ ἐγκεφαλοσφυγικά, ἔχοντα μέγεθος λεπτοκαρδίου μέχρι καρδίου, στρογγύλα, ἀραιῶς διεσπαρμένα ὑπὸντα τοῦ ἐγκεφάλου, κατὰ προτίμησιν δὲ ἐν τῇ φαίᾳ οὐσίᾳ, τῇ παρεγκεφαλίδι καὶ τῇ γερύρᾳ, φαίδχροα ἢ ὑπόξανθα, τυποεῖσθαι τὴν σύστασιν, κυκλούμενα ὑπὸ ζώονος ὑπερύθρου καὶ μαλακῆς καὶ περιέχοντα θλακτῆρίδια φυματιώσεως. Ἀναπτύσσονται κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν κατ' ἀκολουθίαν πνευμονοφυματιώσεως καὶ ἀδενουματιώσεως· β) τὰ ἐγκεφαλοσφαρκώματα, πλάσσειντα πάντοτε ἐπὶ τῆς παχέως μηνίγγος ἢ ἐπὶ τῶν βασικῶν ὀστέων τοῦ κρανίου, εἰσχωροῦντα εἰς τὸν ἐγκέφαλον καὶ περιεσπασμένα ὡς μαλακοὶ ἀγγειοθρομβῆς ὄγκοι, ἐπαχόμενοι πολλῆς αἱμορραγίας θανατηφόρου. γ) τὰ ἐγκεφαλοκυτταρώματα, γεννώμενα ἐξ ὑπερπλασίας τῆς νευρογλοίας, ἔχοντα μέγεθος πυγμῆς, εἰσδυόμενα εἰς τὴν ἑγκεφαλικὴν οὐσίαν, περιχλιδύοντα πολλῆς ἀτρακτοεῖδῃ κύτταρα, ὧν ἡ ἀναμέσσην οὐσία ἔχει ἑμψαν βλάνης (μυξογλοῖώματα), μαλακώτερα τῆς πέριξ ἑγκεφαλι-

κῆς οὐσίας, ὑπερύθρα, ἀγγειοθρομβῆ, ἐνέχοντα ἐστίας ἐξαγγίσεως καὶ μαλακύνσεως, ἀναπτυσσόμενα βραδύτατα, ἐδραζόμενα κατὰ προτίμησιν ἐν λευκῇ οὐσίᾳ τῶν ἡμισφαίρων, ἐπαχόμενα δὲ συνήθως θανατηφόρους ἑγκεφαλοαἱμορραγίας· δ) τὰ ἐγκεφαλοκυτταρώματα, ἢ ἐγκεφαλοσφαιλιδώματα, σαρῶς περιγραπτα, ἐνέχοντα οὐσίαν φυρματοκυττώδη, περιβεβλημένα ὑπὸ ἰνώδους στρώματος, ἐπὶ τῶν μηνίγγων κατὰ τὴν βάσιν τοῦ ἐγκεφάλου παριστάμενα διάχυτα καὶ μεταβαλλόμενα εἰς κύλῳδον κυτταρώματα, καὶ τὰ ἐγκεφαλοκυτταρώματα, σπανιώτατα πρωτογενῆ, ἐπαχόμενα συνήθως εἰς μαστοκαρκινώματα καὶ πνευμονοκαρκινώματα· ε) τὰ ἐγκεφαλοψαμμώματα, ἀπὸ τῶν μηνίγγων ἐξορμώμενα καὶ ἐκ τιτανωδῶν συγγριμμάτων αποτελούμενα· ζ) τὰ ἐγκεφαλοκυτταρώματα, καὶ τὰ ἐγκεφαλογαγγειώματα, νεοπλασμάτα σπανιώτατα. Τέλος λίαν σπανίως παρατηροῦνται οἱ ἐχινόκοκοι ὡς καὶ οἱ ἀπογενήματα τῆς μηνίγγος ταινίας κυτταρκοί. Τὰ καθόλου συμπτώματα τῶν Ε. Ο. συνοφίζονται ἐν τοῖς ἐξῆς: κεφαλαλγία, ἔμετοι, ἱλιγγος, νευραλγία, συνολκαὶ καὶ ὑφάσματα μυῶν, ψυχικαὶ διαταραχαί, ἀπάθεια, ἀμνημοσύνη, ἀνοία, ἀναισθησία, ἡμιπληγία, ἀρασίαι, ἀποπληγικαὶ προσβολαί, μονοπληγία, σπασμοὶ καθολικοὶ ἢ μερικοὶ, ὀπτική νευρίτις. Ἐν γένει ἀπότηξις ὁ θάνατος, μόνον δὲ ἐπὶ κομμωμάτων δυνατὴ ἡ ἴασις. [P.N.B.]

Ἑγκεφαλίνη (Χημ.) Ζωικὸν γλυκωματογόνον, ἐξαχόμενον ἐκ τῆς μάζης τοῦ ἐγκεφάλου, ἐκ τῆς μυελικῆς οὐσίας τῶν νέρων καὶ ἐκ τῶν σωματίων τοῦ πύου ὑπὸ μορρὴν κόνεως λευκῆς, ὑγροσκοπικῆς, ἐξοχυομένης ὑπὸ τοῦ ὕδατος πρὸς κολλώδη μάζαν καὶ χωρίζομένη διαζέσεως μετ' ἀραιῶν ὀξέων εἰς διάφορα αἰωτοῦχα προϊόντα εἰς μὴ ζυμώσιμον ἀριστοτροπέας σάκχαρον. [P.N.B.]

Ἑγκεφαλογλοῖώματα Βλ. Ἑγκεφαλικοί ὄγκοι.

Ἑγκεφαλοειδῆ καλοῦνται ἐν τῇ συγχερτικῇ ἀνατομικῇ τὰ ὑπερθεν τοῦ εἰσποσάγου εὐρισκόμενα παρὰ τοῖς Ἀρθροπόδοις, τοῖς Σκώληκι καὶ τοῖς Μαλακίοις νευρικά γάγγλια, ἀπὸρ τυγχάνουσιν ἔδρα τῶν νοσητικῶν δυνάμεων καὶ κέντρον ὑποδοχῆς τῶν διὰ τῶν αἰσθητηρίων ἐντυπώσεων.

Ἑγκεφαλοειδῆς καλεῖται πᾶς καρκινώδης ὄγκος ἢ νεόπλαστος ἰσότης ἐμφανίζων σύστασιν καὶ ὄσιν παρεμφερῆ πρὸς τὴν τῆς ἑγκεφαλικῆς οὐσίας.

Ἑγκεφαλοθρόμβωσις. Ἡ ἐγκεφαλικὴ τινος ἀρτηρίας ἀπόφραξις δι'

αἱματοπήγματος ἢ θρόμβου σχηματισθέντος ἐν τινι σημείῳ αὐτῆς. Τὰ αποτελέσματα τῆς Ε. οὐδαμῶς διαφέρουσιν ἀπὸ τῶν τῆς ἐγκεφαλεμβολῆς καὶ συνίστανται ἢ εἰς αἰσθητικὸν θάνατον ἐνεκα τελείας ἀποσάξεως ἢ εἰς κεφαλαλγίας, ἰλιγγους, τραυλισμὸν, μυρμηκιάσεις τῶν ἄκρων, πάντα σημεῖα μελλούσης παραλύσεως ἀπειλομένης ἀμέσως εἰς τὴν τῆς Ε. ἀπότοκον μαλάκυνσιν τῶν στερηθεισῶν αἷμα μοιρῶν τοῦ ἐγκεφάλου. Ὑπὸ Ε. προσβάλλονται ἐνεκα ἀρτηριαθρόωματος οἱ γέροντες, οἱ καταχρώμενοι τῶν οἰνοπνευμάτων, οἱ ἀρθριτικοὶ κτλ.

Ἑγκεφαλοῖδημα ἦτοι ἀποπληξία ὁρρώδης. Δευτερογενὴς τις βλάβη τῆς ἐγκεφαλικῆς οὐσίας παρισταμένης διαθροῦν ὑπὸ ὁρρώδους ὕγρου. ὅπερ προσδίδει εἰς αὐτὴν σπινθηρίτητα καὶ μαλακότητά, ἔτι δὲ πληροῖ καὶ εὐρύνει τὸν περὶ τὰ ἀγγεῖα ὥρον. Καὶ ἂν μὲν τὸ Ε. ἀναπτυχθῇ ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ, ἔχει τὰ αὐτὰ συμπτώματα τῆς ἐγκεφαλοαιμορραγίας· ἐξ οὗ καὶ καλεῖται ὁρρώδης ἀποπληξία, ἂν δὲ διὰ μακροῦ χρόνου, ἐκδηλοῦται δι' ἀπαθείας, συσπασμοῦ τῆς διανοίας, ὑπνηλίας καὶ παραληρημάτων. Ἐπὶ μὲν ὑπερτασίας καὶ φλεγμονώδους διεργασίας στοιχεῖ ἐστίασις αἱμορραγικῆς καὶ ὀγκοῖς ἐνδοκρανίσις, ἐλλειπούσης δὲ πάσης φλεγμονώσεως ἐνδεχμένον ἐστὶν ἐπὶ ὑδραιμίας, γεροντικοῦ μαρasmus, νεφρίτιδος χρονίας, στάσεως αἵματος ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ, καρδιαπαθειῶν καὶ πνευμονοπαθειῶν. Διακρίνεται εἰς ἐνεργητικὸν Ε., ἐὰν ἀφετηρίαν ἔχῃ τὴν μεῖζονα παραγωγὴν αἵματος ὑπὸ τῶν ἀρτηρίων ἀνευ ἀντιστοίχου ἀπαγωγῆς αὐτοῦ ὑπὸ τῶν φλεβῶν, καὶ εἰς παθητικὸν Ε., ἐὰν παράγῃται ὑπὸ συμπίεσεως ἀποκρυμένης ὑπὸ παρεδρευόντος ὀγκοῦ ἢ ὑπὸ πύγματος παρακωλύοντος τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ αἵματος. [P.N.B.]

Ἑγκεφαλοκρυκινώματα. Βλ. Ἑγκεφαλικοὶ ὄγκοι.

Ἑγκεφαλοκοιμνωματα. Βλ. Ἑγκεφαλικοὶ ὄγκοι.

Ἑγκεφαλομαλάκυνσις. Βλ. Μαλάκυνσις ἐγκεφάλου.

Ἑγκεφαλομηνιγγαναιμία. Ἀναιμία ἐγκεφάλου καὶ τῶν μηνίγγων ἐν ταῦτῳ. [P.N.B.]

Ἑγκεφαλονωτιαζὸν ὑγρὸν. Τὸ ἀνὰ μέσον τῆς παχείας μηνίγγος καὶ τοῦ περισπλαγγνίου πετάλου τῆς ἀραχνοειδοῦς καὶ κάτωθεν τῆς ἀραχνοειδικοῦς κοιλότητος διακεχυμένον ρευστόν. Ἀλκαλικὸν τὴν ἀντίδρασιν, ἀλμυρὸν τὴν γεῦσιν, περιέχει 985 μέρη ὕδατος, 7 γλωριούχου νατρίου, ἔχνη λευκώματος, ἀνθρακικῶν ἄλ-

καλίων καὶ σακχάρου, δὲν πήγνυται οὔτε ὑπὸ θερμότητος, οὔτε ὑπὸ τῶν ὀξέων, συμποσοῦται εἰς 60 γραμ. περίπου, προκύπτει δὲ ἐκ διδρώσεως ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς παχείας μηνίγγος. Σκοπὸς τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ τυγγάνει οὐ μόνον ἡ προστασία τῶν διαθρόων μερῶν τοῦ ἐγκεφάλου, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπίτευξις ἰσορροπίας πίεσεως ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐγκεφάλου καθ' ὅς περιπτώσεις δι' ἄλλον ἄλλοτε λόγον συμβαινούσης ἐνεργητικῆς ἢ παθητικῆς ὑπερτασίας ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ ἡ μᾶλλον τοῦτο ἐξογκουμένη θα προσπειζέτο ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας τῶν ἀνευδότων κρανιακῶν τοιχωμάτων καὶ θὰ προέκυπτον βαρεῖα φαινόμενα, ἐὰν ὁ ἐγκεφαλος καὶ ὁ νωτιαῖος μυελὸς ἀκριβῶς ἐπλήρουν τὰς στερεὰς κοίτητάς αὐτῶν. [P.N.B.]

Ἑγκεφαλονωτιαζὸς ἄξων καλεῖται περιλήπτικὸς τὸ σύνολον τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος.

Ἑγκεφαλοπάθεια καλεῖνται παρὰ τὴν ἑγκεφαλικὴν πᾶσαι αἱ τοῦ κυρίου ἐγκεφάλου νοσήραι καταστάσεις, ἦτοι διαταραχαὶ τῆς νοητικότητος, τῆς κινήτικότητος καὶ τῆς αἰσθητικότητος τῶν ἐγκεφαλικῶν κέντρων, ὧν αἱ μὲν πρῶται ἀποτελεῦσι τὰς φρενοπαθείας ἢ φρενοδυσθείας κυρίως, αἱ δ' ἄλλαι διακρίνονται εἰς βλάβας τῶν φλοιωδῶν κέντρων ἐρεθιστικὰς καὶ καταστροφικὰς, καὶ εἰς βλάβας τῶν συνδεσμικῶν δερματικῶν τῆς λευκῆς οὐσίας. Ἐνταῦθα ὑπάρχοντα αἱ ἐγκεφαλοσυμφορήσεις, αἱ ἐγκεφαλοαναιμίας, αἱ ἐγκεφαλοαιμορραγίαι, αἱ ἀποπληξίαι, αἱ ἐγκεφαλομαλακύνσεις, αἱ ἐγκεφαλοσκληρύνσεις, αἱ ἐγκεφαλεμβολαί, αἱ ἐγκεφαλοθρομβώσεις, τὰ ἐγκεφαλοπύσσηματα, αἱ ἐγκεφαλονεοπλασίαι.

Ἑγκέφαλος. Διορθωτέα ἐν τ. Γ' σ, 675 τὰ ἐξῆς· ἐν στ. 3 «τῷ μέτῳ» καὶ «τῇ μέσῃ», ἐν στ. 17 ἐκ τῶν κάτω «ἐπὶ τὰς πλαγίας κοιλίας» ἀντὶ «ὁ τῆς π.». Πρόσθετε δὲ ἐν τῇ β' στήλῃ στιχ. 13 μὲν τὰς λέξεις «ἐνθεν μὲν μετὰ» τὰς ἐξ «τῶν νευρικῶν ἰνῶν τῆς φαιᾶς φλοιῶς» οὐσίας.

Ἑγκεφαλοσαρκώματα. Βλ. Κεφαλικοὶ ὄγκοι.

Ἑγκεφαλοσύφιλις (ιδ)ώματα. Βλ. Ἑγκεφαλικοὶ ὄγκοι.

Ἑγκεφαλοσύφιλις. Τριτογενὴς ἢ τριτογενὴς ἦτοι σπλαγγχνικὴ σύφιλις ἐκδηλωσὶς ἐπὶ παντὸς μὲν ἐγκεφάλου, δὲ ἐπὶ τοῦ ἐν κληρονομίας ἢ ἐνεκα τραυματισμοῦ ἢ ἄλλης τινὸς βλάβης προδιδεμένου, παρισταμένη δὲ ὡς ἐγκεφαλοφιλιδῶμα (βλ. Ἑγκεφαλικοὶ ὄγκοι) ἢ φλεγμονὴ τῆς σουλίουανθης ἀρτηρίας

των κλάδων αὐτῆς, ἐπαγομένη ἄλλοιῶσις καὶ παχύνσις τῶν ἀγγειακῶν τοιχωμάτων στενουμένου ἢ καὶ τέλεον φρασσομένου τοῦ αὐλοῦ τῶν ἀρτηριῶν, ὅτε συμβαίνουν ὅσα καὶ ἐπὶ ἐγκεφαλεμβολῆς καὶ ἐγκεφαλοθρομβώσεως. [P.N.B.]

Ἑγκεφαλοσκήληρυνσις. Μορφή χρονίας ἐγκεφαλικῆς φλεγμονῆς χαρακτηριζομένη ὑπὸ οὐσίας πυκνῆς, ἀμάρρου, κοκκώδους, φαιᾶς πρὸς τὸ κίτρινον, γραμμωτῆς, ἰνομερροῦς, ἐνεχοῦσης ἐνίοτε πεπληγμένης ἵνας καὶ μικροσκοπικὰ τιτανώδη συγκρίματα, πλασσομένης ἰδίως ἐν τῇ φαιᾷ οὐσίᾳ, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν τῇ λευκῇ. Ὅτε μὲν συμπαρεδρεύει ἄλλη τινὶ ἐγκεφαλοπαθείᾳ ἢ μηνιγγιοπαθείᾳ, ἔχουσα τὰ συμπτώματα τῆς προέχουσας γενικῆς παραλύσεως, ὅτε δὲ συνοδεύει μετὰ μυελοπαθειῶν ἀνολόγων. [P.N.B.]

Ἑγκεφαλοφυμάτια. Βλ. Ἑγκεφαλικοὶ ὄγκοι.

Ἑγκεφαλοψαμμώματα. Βλ. Ἑγκεφαλικοὶ ὄγκοι.

Ἑγκεφαλόδερος. Βλ. Ὑδροκέφαλος ἐν τομ. Γ' σελ. 650.

Ἑγκλουθῆ. Κώμη τοῦ δήμου Καρυᾶς (Λευκάδος), ἔχουσα 895 κατ. (1896).

Ἑγκλίσις (γραμμ.) τοῦ ῥήματος καλεῖται «ἡ ψυχικὴ προαίρεσις, καθ' ἣν ἐγκλίνεται ἡ ψυχὴ ἢ ῥέπει εἰς τι· ἐγκλίνει γὰρ καὶ ῥέπει εἰς τὸ ὀρίσαι ἢ εἰς τὸ προστάξει· ἢ εἰς τὸ εὐξασθαι ἢ διατάσαι» (Χοιρεῖς. 471, 17.), τ. ἔ. ἡ κλίσις καὶ ῥοπή τῆς ψυχῆς πρὸς ἑκφορὰν τοῦ τρόπου τῆς διαθέσεως τοῦ ῥήματος. Αἱ ἐγκλίσεις τοῦ ῥήματος εἰσὶν 4, ὀριστικὴ, ὑποτακτικὴ, εὐκτικὴ καὶ προστακτικὴ.

Ἑγκλιτικαὶ λέξεις. Βλ. Τόνος.

Ἑγκοίμησις (incubatio) ἐλέγετο ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ τὸ κατακλίνεσθαι καὶ κοιμᾶσθαι ἐπὶ τῶν βορῶν τῶν ἀρτί θυσιασθέντων σφαγίων ἐν τοῖς ναοῖς καὶ ἱεροῖς, ὅπως ἴδῃ τις μαντικὰ ὄνειρα. Τοῦτο κυρίως συνέβαινεν ἐν τοῖς ναοῖς τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ ἄλλων θεῶν ἱερῶν, ὅπου οἱ πάσχοντες παρεδίδοντο εἰς τὴν ὕπνον, ὅπως ἐν τῷ ὄνειρῳ τύχῳσιν ἀποκαλύψεως τινας περὶ τοῦ προσφορῶν ἱατρικοῦ. Τὰ πλεῖστον οἱ ἱερεῖς εἰσπορεύοντο καὶ ἡρμηνεύον τοῖς ἀσθενέσι τὰ ὄνειρα ἢ καὶ ὠνειρεύοντο αὐτοὶ ἀντὶ τῶν πασχόντων. Ἰδίᾳ διάστημα ἐκ τῶν τοιούτων μαντείων ἦν τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐν Ἐπιδαύρῳ, ἐνθα ἐν ταῖς αὐτῇ διενεργηθείσαις ἀνατρεφείν κατὰ τὰ τελευτάα ἐτη ἀνεκαλύφθησαν ἄπειροι ἐπιγροφαὶ καθιστάσαι ἡμῖν γνωστότερα τὰ τῆς Ε., ἐπὶ δὲ τὸ Ἀμφιαράειον ἐν Ὠρωπῷ, τὸ ἱερὸν τῆς Πασιφάης ἢ κατ' ἄλλους τῆς

Ἰνούς ἐν θαλάμαις τῆς Λακωνικῆς. Πρβλ. Ritter v. Rittershain «Ἡ πίστις καὶ τὰ θαύματα ἐν τῇ ἱατρικῇ καὶ ἡ Ε. κατὰ τὴν ἀρχαιότητα» (Βερολ. 1878) καὶ Π. Καββαδία «Τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐν Ἐπιδαύρῳ καὶ ἡ θεραπεία τῶν ἀσθενῶν» (Ἀθην. 1900).

Ἑγκραυλῖς. Γένος ἰχθύων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κλυπεΐδων, ὧν τινὰ τυγχάνουσι θανατηφόρους δηλητηριώδη, τὰ πλεῖστα ὅμως τῶν καθ' ἡμᾶς θαλασσῶν εἰσὶν ἐδώδιμα. Ε. ἡ ἐγκραυλῖς ὁλοος, τὸ κοινῶς χαψί, εἶναι ἰχθύς μήκους 8—15 ὑπεκ. μετὰ ῥύγχους αἰχμηροῦ καὶ πρέχοντος καὶ ὀδόντων λεπτοτάτων κατὰ τὴν ἄνω σιαγόνα, τὴν ὕψος καὶ τὸ ὑπερώϊον ὅστων ἁλιεύεται κατὰ σμήνην ἐν τοῖς παραλίοις τῆς Μεσογείου κατὰ τὰς ἀσέλιγους νύκτας τοῦ ἔαρος καὶ τοῦ θέρους, ταριχεύεται δὲ καὶ διατηρεῖται καὶ ἐν ἐλαίῳ ἐντός φιάλης.

Ἑγλυκάς. Χωρίον τοῦ δήμου Πατρέων, ἔχον 690 κατ. (1896).

Ἑγγελάνας. Πόλις ἀρχαία κειμένη ἐν τῇ Μακεδονικῇ Ἰλλυρία παρὰ τὴν Λυχνιδίαν λίμνην. Τὸ ὄνομα ἔλαβεν ἴσως ἐκ τῆς ἀφθονίας τῶν ἐγγέλεων, τὴν δὲ θέσιν αὐτῆς κατέχει περίπου ἡ σημερινὴ κωμόπολις Στρούγα.

Ἑγγελύδιον ἐντερικόν. Βλ. Ῥαβδίτης καὶ Ῥαβδόνημα.

Ἑγγολέριον (Bot.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Βρωμελιωδῶν Βρασιλίας, ὧν τινὰ θεραπεύονται ἐν Εὐρώπῃ ἐν θερμοστέγαις. Πτεῖλα ἔχουσι τὰ φύλλα στενὰ, εὐθέα, ἀκκυνώδη κατὰ τὸ χεῖλος, ῥοδακοειδῶς διατεταγμένα. τὰ δὲ ἄνθη ὑπὸ μορφῇ βοτρυῶν ἀπλῶν.

Ἑδγεβοροθία (Bot.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Βυμελαϊκῶν, πολλὴν ὁμοιοτητα ἔχον πρὸς τὴν Δάφνην, περιλαμβάνον δὲ δύο εἶδη, ὧν τὸ ἕτερον Ε. ἡ παπυροφόρος, ὀνομαζομένη ἐν Ἰαπωνίᾳ μιτσοῦ-μὰ-τα, χρησιμεύει ἐκεῖ εἰς τὴν κατασκευὴν ἀρίστης ποιότητος χάρτου.

Ἑδεσσα (νῦν Βοδενά). Ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Μακεδονίας, ἐπὶ 400 περίπου ἔτη διατελέσασα ἑδρὰ τῶν βασιλέων αὐτῆς. Καίπερ σπουδαιότατη πόλις οὕσα, ἥτο ἄγνωστος τοῖς πρὸ τοῦ Πολυβίου συγγραφεῖς καὶ αὐτῷ ἐπὶ τῷ Βουκυλίδῃ ἔνεκεν ἐλλείψεως ἐπικοινωνίας μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Μακεδόνων. Κειμένη ἐπὶ μικροῦ ὄρους πεδίου σχηματιζομένου μεταξὺ τῶν 2 κλάδων τοῦ Βερμίου ὄρους, ἔγει ὁρᾶν μαγευτικωτάτην. Τὸ ὄνομα Ε. ἔλαβεν ἡ πόλις ἐκ τῶν ὀδῶν, μεταδοῦσα τοῦτο ὕστερον καὶ εἰς τὴν ὁμώνυμον τῆς Μεσοποταμίας πόλιν. Ἀπὸ δὲ τοῦ βασιλέως Καρῶνος ἔλαβε τὸ ὄνομα Αἰγαί (βλ. λ.). Καὶ τὸ νῦν δὲ ὄνομα Βο-

δενά δοθέν αὐτῇ ὑπὸ τῶν Βουλγάρων δεικνύει τὴν ἀφθονίαν τῶν ὕδατων.

* **Ἑδμ.δοῦργον** (Edinburgh). Πρωτ. τῆς Σκωτίας, ἔχουσα 316,479 κατ. (1901).

* **Ἑδισον** λυχνία. Βλ. Φῶς ἤλεκτρικόν.

* **Ἑδουάρδος** ὁ Ζ', βασιλεὺς τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ αὐτοκράτωρ τῶν Ἰνδιῶν. Ἐγενν. τῷ 1841 ἐν Λονδίῳ πρωτότοκος υἱὸς τῆς βασιλίσσης Βικτωρίας καὶ τοῦ πρίγκιπος συζύγου αὐτῆς Ἀλβέρτου. Ἐπιμελῶς ἐκπαιδευθεὶς καὶ λαῶν τὴν τελευταίαν μόρφωσιν ἐν τοῖς πανεπιστημίοις Ἑδμ.δοῦργου, Ὁξφόρδης καὶ Κανταβριγίας ἐξετέλεσε περιδείας ἀνα τὴν Ἀμερικὴν καὶ Ἀνατολήν, ἀπὸ δὲ τοῦ 1863 εἰσελθὼν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν λόρδων ἀνταπροσώπευε τὴν μητέρα του ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς πάσαις τὰς δημοσίας τελεταίς. Ἀποθανούσης δ' αὐτῆς ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον τῇ 9/11 Ἰαν. 1901. Τῷ 1863 συνεζεύχθη τὴν Ἀλεξάνδραν (γενν. τῷ 1844), θυγατέρα Χριστιανοῦ τοῦ Θ' τῆς Δανίας καὶ ἀδελφὴν τοῦ ἡμετέρου βασιλέως Γεωργίου.

* **Ἑδρα** (Ἀνατομ.). Βλ. Δακτύλιος.

* **Ἑδράφθαλμα** (Ζωολ.). Τάξις Μελαικοσπράκων χαρακτηριζομένη ὑπὸ ὀρθαλμῶν ἀμίσχων καὶ ἐλευθέρων θωρακικῶν κρίκων, περιλαμβανούσα δὲ τὰ Ἀμφίποδα καὶ τὰ Ἰσποδα. Ἡ τάξις αὕτη φέρεται ἐνίοτε καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀρθροσπρηνκῶδη ἢ Ἀρθροστραχα.

* **Ἑξένε**. Βλ. Ἰνέχ.

* **Ἑξερίνη**. Βλ. Φυσιογυμένη ἐν τομ. Σ'. σελ. 811.

* **Ἑθρά**. Χωρ. τοῦ δήμ. Χάρακx (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 201 κ. (1900).

* **Ἑθνικά** (γραμμαμ.) καλοῦνται ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ τὰ ὀνόματα τὰ σημαίνοντα τὸ ἔθνος ἢ τὴν πατρίδα τινὸς Ἀθηναίων ἢ Ἀθηναίων.

* **Ἑθέρ**. Γένος παλαμοπόδων πεταλορράμφων πτηνῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ῥαμφους μακροῦ προεκτεινόμενου ἐκατέρωθεν ἐπὶ τοῦ μετώπου, ὑπὸ πτελώματος πυκνοῦ καὶ κουροτάτου καὶ οὐρᾶς ὑποστρογγύλου ἀποτελουμένης ἐκ δεκαπεντάδης κωπαίων πτερῶν πηδαλιωδῶν, ὀξυτενῶν περιλαμβάνον δὲ 5-6 εἶδη βιοῦντα ἅπαντα ἐν ταῖς βορειοτάταις χώραις τῆς γῆς καὶ ἰδίᾳ ἐν Ἰσπανίᾳ καὶ Νορβηγίᾳ. Κατὰ τὸ φθινόπωρον μεταναστεύουσι πρὸς τὰ νοτιώτερα μέρη, ὅθεν ἐπιστρέφουσι κατὰ τὴν ἀνοιξίν. Οἱ κάτοικοι τῶν χωρῶν ἐκείνων μεγάλως ὠφελοῦνται ἐκ τῆς περισυλλογῆς τῶν ἐν ταῖς φωλεαῖς πτελῶν αὐτῶν πωλοῦντας αὐτὰ πρὸς 25—30 φρ. κατὰ χιλιόγραμμα.

Εἰδικὴ ἤλεκτρικὴ ἀντίστασις.

Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

Εἰδικὸς μαγνητισμός. Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

* **Εἰδοθέα**. Θυγάτηρ τοῦ Πρωτέως, καλουμένη καὶ Θεονόη. Κατ'ὧκε ἐπὶ τοῦ Φάρου ἢ Ἀντιφάρου καὶ ἀνεκρίνωσε τῷ Μενελάῳ τὸ μέσον δι' οὗ οὗτος ἤναγκασε τὸν Πρωτέα νὰ ἀποκαλύψῃ αὐτῷ τὸ μέλλον. — Οὕτω καλεῖται καὶ ἡ σύζυγος τοῦ Φινέως.

* **Εἰδυλίας** θ ἡ μ. ο. τῆς ἐπαρχίας Μεγαρίδος, ἔχων κατ. 2,205 (1896).

Εἰκοσιν (οἶ). Οὕτως ἐκαλοῦντο κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐν Ἀθίναϊς οἱ ἀρχόντες τῶν 20 τριηραρχῶν, καθιστάντες μετὰ τῶν στρατηγῶν τοὺς τριηράρχους.

Εἰλεός ἡ ἰδίως λεπτόν ἔντερον (Ἀνατομ.). Ἡ τελευταία μοῖρα τοῦ λεπτοῦ ἐντέρου, συνεχῆς οὕτα τῇ νηστιδί, ἀρ' ἧς δὲν ἀφορίζεται σαφῶς, μήκος δ' ἔχουσα περὶ τὰ 4 μέτρα καὶ ἐκβάλλουσα κατὰ τὸν δεξιὸν λαγόνιον βόθρον εἰς τὸ παχὺ ἔντερον.

* **Εἰνεγκιόλ**. Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας πρωτεύουσα θρῶνύμου ἐπαρχίας ἀνηκούσης εἰς τὴν διοίκησιν καὶ τὴν τριηραρχίαν Προύσης. Ἐκτισμένη οὕτα ἐπὶ τῆς νοτ. ἀκτῆς μικρᾶς λίμνης ἦν διέρχεται ὁ ποταμὸς Γάλλος (κοινῶς Λεφκὲ Σού) ἔχει κατ. 4 χιλ.

Εἰρήνης σύνοδος. Οὕτω καλεῖται διεθνὴς τις σύνοδος, ἥτις τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ τσάρου Νικολάου Β' συνήθρευεν ἀπὸ τῆς 6 Μαΐου μέχρι τῆς 17 Ἰουνίου 1894 ἐν Ἀγγί τῆς Ὀλλανδίας πρὸς εὐρεσιν καταληλῶν μέσων διατηρήσεως τῆς παγκοσμίου εἰρήνης καὶ πρὸς ὅσον οἶόν τε γενικὸν ἀναπλατμὴν τῶν κρατῶν. Μὴ λυθέντος τοῦ ζητήματος τοῦ ἀρροπλισμοῦ ἐγένοντο διάφοροι συμβάσεις ἀφορώσαι εἰς τὰ ἔθνη τοῦ πολέμου, τὴν ἐπέκτασιν τῆς προστασίας τῶν νοσοκομείων καὶ νοσητῶν ἐπὶ τῶν κατὰ θάλασσαν πολέμων, τὴν ἱδρυσιν διεθνούς διατηρίας κλ.

Εἰσιτήρια ἐκαλοῦντο ἐν Ἀθίναϊς αἱ μετὰ τὸν νενομισμένον ὅρκον ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τελούμεναι ἐν τῇ ἀναλήφῃ τῆς ἀρχῆς αὐτῶν θυσίαι.

* **Ἑκατόμβαια**. Ἐορτὴ ἐν Λακεδαίμονι ἐν ἧ ἐθύνοντο ἑκατὸν βοῦς, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα, τελουμένη διὰ τὸ ἑκατόμπολιν τὴν Λακεδαίμονα εἶναι. Ἐξ αὐτῶν δ' ὠνομάσθη καὶ ὁ μὴν Ἑκατομβαιῶν, διότι πλείστα ταιαῦται θυσίαι ἐτελοῦντο κατ' αὐτόν.

* **Ἑκατόγραμμα**. Βλ. Γράμμα.

* **Ἑκατόμπεδον**. Βλ. Παρθενών.

ἑκατομμόνια ἐκαλοῦντο αἱ εἰς τὸν
 θυσαί δι' ἑκάτην ροευθέντας ἐχθρούς,
 ὅπως εἰσέζοντο ἰδίως παρὰ τοῖς ἀρχαίοις
 ποταμίαις, ἐν αἷς δ' Ἀριστοτέλης ἐκαυ-
 τοῦ ὅτι τρεῖς ἔθυσεν ἑκατομμόνια ἀπὸ τῶν
 μεθαιουμένων.

Εκδιάλιον. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκονομίας τῶν Κελοκυνθισειδῶν, περιλαμβά-
τον πρῶτον εἶδος Ecballium elaterium,
ὡς πικράγγουρο ἢ γαϊδουράγγουρο. Βλ.
αττήριον.

Ἐκδόσις καλεῖται κατὰ τὸ ἴδιον. κλον ἢ διὰ τοῦ τύπου ἢ ἄλλου ἀναλο-
μεσου δημοσίευσις καὶ πολλαπλάσια-
ἔργων τῆς διανοίας ἢ τῆς τέχνης. Το-
ς τοῦτο δικαίωμα ἔχει τις εἴτε ὡς
κυρτὸς τῶν ἔργων τούτων (συγγρα-
φ., καλλιτέχνης κτλ.), εἴτε διὰ παρ-
αίτησιν ὑπὸ τοῦ δημοσιογράφου (ὁ ἐκδότης),
καὶ μετὰ δια δικαιοπραξίαν καὶ ὑπὸ ποι-
νικοῦ ὅρους. Τὰ περὶ Ε. εἰσι πρῶτ' ἡμῶν
θετικῶς ἐλλειπέστατα, διότι ἀρ' ἑνὸς
τῶ ρωμ. δίκαιον ἀγνοεῖ ἐντελῶς τὸν
αὐτ. τοῦτον, ἀρ' ἑτέρου δ' οὐδεὶς νεώτε-
ρός ἐκάνονισε τὰ κατ' αὐτήν, καὶ
ἐν ὁ Παιν. Νόμος (ἀρθ. 482) προβλέπει
περίπτωσιν τῆς παρανόμου πολλαπλά-
σιου κτλ. Τοῦτο δὲ μένον δύναται να
ρηθῇ ἀσφαλές, ὅτι ἐ ἀναλαμβάνων τὴν
ἔργου κτλ. ἐνεργεῖ παρ' αὐτὸν ἐμπροσθέν.

Ἐκθλοψύς καλεῖται ἡ ἀποβολή τοῦ
καυτοῦ φωνήεντος (α, ε, ι, ο, ἡ ἐνίοτε καί
διφθ. αι) λέξιώς τινας προηγουμένης
τοῦ ἀρκτητικοῦ τῆς ἐπομένης εἴτε ἐν
ῥάξει, ὅτε ἀντὶ τοῦ ἐκθλομένου φω-
νῆτος τίθεται ἡ ἀπώστροφος, εἴτε ἐν συν-
κτι. πλὴν τινῶν ἑξαιρέσεων, ὅτε οὐδὲν τί-
μι σημεῖον. Αἱ προθέσεις, οἱ σύνδεσμοι,
πίρραμα ποτὲ καὶ ἡ ἀόριστος ἀντω-
νά τινὰ ἐκθλομένου ἀναδιδάσκει τὸν
ἐν εἰς τὴν προηγουμένην συλλαβὴν.

Εκδομα. Δερματικὴν νόσημα ἰδιό-
τοις ἀσθενικοῖς καὶ καχεκτικοῖς τῶν
ὠπῶν, συνιστάμενον εἰς ἐξάνθησιν δια-
κλὴν κατὰ μέλυσιν φλυκταίνης μικρᾶς,
ῥῆας καὶ ἐρυθρᾶς κατὰ τὴν βάσιν, ἐπι-
μόνου, ἀποληγοῦσθης εἰς σχηματισμὸν
αὐτοῦ ἐπίτακου ἀποσπέντοντος ταχέως.
ἀπνευκῶς ὑπάρχουσι δύο ἐνδείξεις, ἡ
τοπικῶς (πλύσις δι' ἀντισηπτικῶν δια-
λυτῶν καὶ ἐπίπασις κόνωσης ἀπορροφητι-
κῆς, ἡ δὲ καθολικῶς τὸν ὅλῳ φάρμακα,
ἡ τροφή, κτλ.). [P.N.B.]

Εκκλησι (Eccles). Πόλις τῆς ἀγγλ.
ητίας Λαγκαστρίας, ἔχουσα μετὰ τῶν
αὐστῶν 34,369 κατ. (1901) καὶ πολλὰς
ὕλεις πλουσίαν ἐμπορῶν τοῦ Μάν-
ντερ.

* "Εκκλεσφιλν (Ecclesfield). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητείας Τσρκ, μετὰ 34,153 κατ. (1901).

Ἑκκλῶ (Eccloo), Πόλις ἐν τῇ βελγικῇ ἐπαρχίᾳ Ἀνατολ. Φλανδρίᾳ, ἔχουσα 13,053 κατ. καὶ βιομηχανίαν τριχάπτων, λίνου καὶ ἑρίου.

***Εκκύκλημα** ἐκάλειτο μηχανήμα τι τοῦ ἀρχ. ἑλλην. θεάτρου, δι' οὗ δια τῆς μέσης θύρας τῆς σκηνῆς ἤγοντο ἐπ' αὐτὴν τα ἐν τῇ ἐξόδῳ τοῦ σιγήματος (νεκροί, τραυματίαι, κττ.).

"Εκλειψας ἐκλείπει ἐν τῇ δικανικῇ γλώσσῃ τῶν ὁπτικῶν τὸ νὰ μὲνῃ τις ἔξω τῆς προσεδείας, τ. ἐ. νὰ μὴ ἐμφανίζηται εἰς τὸ δικαστήριον κατὰ τὴν δίκην.

Ἑκλογίτης. Ὡραῖον πέτρωμα ἐν γρανάτῳ καὶ γλεῦχρῳ σφαραγδίτῳ, μετὰ βιβενούρῃ, χαλαζίῳ κτλ., ἀπαντῶν τυχαίως ἐντὸς τῶν κρυσταλλοσπινθιδῶν διασπρώσεων καὶ μέγιστα ἐντὸς τῶν ἀμφοβολικῶν σφιστῶν.

***Εκμετάλλευσις.** Βλ. Μεταλλεία, Μεταλλωρυχία. Μεταλλειοδότηση, Λατομεία κτλ.

***Εκμεταλλεύσεις** σιδηροδρόμων καλεῖται ἡ ὑπηρεσία δι' ἧς εὐδοῦται ἡ σκόπιμος κίνησις καὶ χρῆσις τῶν τε σιδηρῶν γραμμῶν καὶ τοῦ κινήτου ὕλικου καὶ ἥτις περιλαμβάνει δυο κλάδους, τὸν διανοητικὸν καὶ τὸν ἐνεργόν. Καὶ ὁ μὲν διοικητικὸς περιλαμβάνει πᾶν ὅτι ἀφορᾷ εἰς τὴν διοίκησιν ἐταιρείαις τινὲς, ἥτοι προσωπικὴν, διευθετησὶν καὶ ἐπίπλωσιν τῶν σταθμῶν, ἐγκατάστασιν σημάτων, κίνησιν καὶ ὑπηρεσίαν τῶν ἀμαξοστοιχιῶν, μελέτην τῶν τιμολογίων καὶ καθορισμὸν αὐτῶν, βεβχίωσιν καὶ ἐπανόρθωσιν τῶν θαλαμῶν, λογαριασμὸς τῶν σταθμῶν, σχέσεις μετ' ἄλλων σιδηροδρομικῶν ἐταιρειῶν καὶ μετὰ τοῦ Κράτους, γενικὴν στατιστικὴν τῶν μεταφορέσεων κτλ. Ὁ δὲ ἐνεργὸς ἀπασχολῶν πολλῶ μείζονα ἀριθμὸν ὑπαλλήλων, ἀντικειμένον ἔχει τὸν κατάλληλον καθορισμὸν τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῆς ἐργασίας ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν σταθμῶν καὶ τῶν ἀμαξοστοιχιῶν.

"Εκμύλ (Eckmühl ή Eggmühl). Χωρίον της Κάτω Βαυαρίας, γνωστὸν ἀπὸ τῆς μάχης τῆς 1^{ης} /^{ου} Ἀπριλίου 1809, καθ' ἣν οἱ ὑπὸ τὸν Ναπολέοντα Γάλλοι καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτῶν ἐνίκησαν τοὺς ὑπὸ τὸν ἀρχιδούκα Κάρολον Αὐστριακοῦς. Ὁ κυριὸς διαπράξας στρατάρχης Δαβρὺ ὠνεύμασθη μετὰ ταύτην περὶ τῆς τοῦ Ε.

Ἐκπνευστικοὶ καλοῦνται οἱ εἰς ἔκπνοήν συναρگوῦντες μῦες, οἵτινες διὰ τῆς συστολῆς αὐτῶν προσιρρίγγουσι τὰ θωρα-

κικὰ τοιχώματα, στενοῦσι τὸν γῶρον τῆς θωρακικῆς κοιλότητος καὶ ἄρα ἐκδιώκουσι τὸν ἐν τοῖς πνεύμοσιν ἐξοξυγωνωθέντα ἀέρα. Τοιοῦτοι μῦες εἶναι οἱ μεσοπλευρίοι, ὁ τρίγωνος στερνικός, ὁ τετράγωνος λαγόνιος, ὁ κάτω ἐλάσσων ἰδοκνωτός, οἱ λοξοὶ καὶ ὁ μείζων ἐρθὺς κοιλιακός. [P.N.B.]

Ἑκπόλωσης. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Ἑκπομπὴ θερμότητος καὶ φωτὸς καλεῖται ἡ ιδιότης ἐκείνη τῶν σωμάτων καθ' ἣν ὑπὸ κατάλληλον βαθμὸν θερμικρασίας τὰ σώματα δύνανται νὰ ἐκπέμπωσι θερμότητα καὶ φῶς. Προφανές ἐστὶ πρὸς ἐξωτερικοῦσιν τῆς ιδιότητος ταύτης δὲν ἀρκεῖ ὁ αὐτὸς βαθμὸς θερμότητος ἐπὶ πάντων τῶν σωμάτων, διό καὶ καθωρίσθησαν ἀριθμοὶ μετροῦντες τὸν βαθμὸν τῆς ιδιότητος ταύτης ἐκάστου σώματος ὑπὸ δεδομένον βαθμὸν θερμότητος. ἔνομασθέντες δυνάμεις θερμωρρωτιστικῆς ἐκπομπῆς. Ἡ θεωρία τῆς ἐκπομπῆς συνίσταται εἰς ὑπόθεσιν ἐξενηχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Νεύτωνος πρὸς ἐρμηνείαν τῶν φωτεινῶν ἐν γένει φαινομένων διὰ δυνάμεις ἰδιαιτέρας ἢ τὰ φωτεινὰ σώματα ἔχουσιν ἐκπέμποντα ἀπὸ παντὸς σημείου τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν μόρια ὕλης φωτεινῆς. Ἡ θεωρία αὕτη ἀποδεικνύεται ἀσκήριτος ἀντικατέστη ὑπὸ τῆς θεωρίας τῶν κυμάτων.

Ἑκπτώσις. Στρατιωτικὴ ἐπανορθωτικὴ ποινὴ εἶτε ὡς κυρία ἐπιβαλλομένη, εἶτε καὶ ὡς πρόσθετος κατὰ παντὸς ὀξυωματικῷ καταδικασθέντος εἰς εἰσδηλίαν ἀλλήν ἐπανορθωτικὴν ποινὴν ἐνεκα ἀτιμωτικῶν πλημμελημάτων (κλεψῆς, ὑπεξαίρεσως, ἀπάτης, πλαστογραφίας κτλ.). Συνεπάγεται δὲ ἡ ἐκπτώσις τὴν στέρησιν τοῦ βολβροῦ ἢ τῆς τάξεως (rang καὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ φέρειν τὰ διακριτικὰ σημεῖα καὶ τὴν στολήν. Ὁ ἐκπτώτης ὀξυωματικῶς στερεῖται τοῦ δικαιώματος πάσης συντάξεως καὶ ὁμιλῆς διὰ τὰς προτέρας ὑπηρεσίας. (Στρατ. Πειν. Ν. Φ. Β' 19 Μαΐου 1860 ἀρθρ. 176, 182 καὶ 190).

Ἑκφυρήνωσις καλεῖται χειρουργικὴ τις μέθοδος προτιθεμένη τὴν ἀφαίρεσιν ὄγκου δι' ἐντομῆς τοῦ δέρματος καὶ ἀποσπάσεως αὐτοῦ διὰ τῶν δακτύλων ἢ διὰ λαβίδος ἢ διὰ πίεσεως, ἐφαρμοζομένη μόνον ἐπὶ τῶν ἐπιπολῆς κάτωθεν τοῦ δέρματος περιγράφτων ὄγκων οἵτινες στερεοῦνται ἰσχυρῶν προσφύσεων ἢ συγγάνουσιν ἐγκυκλωμέναι. [P.N.B.]

Ἑκρέζωσις (exligatio) καλεῖται ἡ πρὸς πειραματικὸν σκοπὸν ἀπὸ ὕγιους ζωῶν ἐκτομὴ ὀργάνου τινὸς προκειμένου περὶ ἐκτιμήσεως τῶν τοπικῶν ἢ γενικῶν ἀποτελε-

σμάτων ἐκ τῆς ἄρσεως τῶν λειτουργιῶν αὐτοῦ. Ἀπεδείχθη οὕτως ὅτι ἡ ζωὴ παρατείνεται καὶ μετα τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἐτέρου τῶν νεφρῶν ὀλοκλήρου, τῆς μήτρας καὶ τῶν ὠοθητῶν, τῶν ὄρχεων, τοῦ σπληνός, κτλ. Ἐπίσης ἐκρίβωσις καλεῖται καὶ ἡ ἀφαίρεσις ὀδόντος ὀλοκλήρου ἢ ὁστοῦ τινος, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὴν διεκπρίσιν καθ' ἣν ἀφαίρεται τμήμα μόνον δεδομένου ὁστοῦ. Ἐπίσης καὶ ἡ τελεία ἐξαιρέσις ὄγκου τινὸς ἀνευ τοῦ ἐλαχίστου υπολείμματος ἐξ αὐτοῦ καλεῖται Ε. ὡς λ. χ. πολυπόδες τινος κτλ. [P.N.B.]

Ἑκτασις καλεῖται νοσηρὰ τις κατάστασις τῆς λειτουργικότητος τοῦ ἐγκέφαλου, καθ' ἣν ἡ προσοχὴ φυγαδεύεται, ἡ ἀντίληψις τῶν ἐντυπώσεων παύει, αἱ ἐκούσαι κινήσεις αἰσρύνται καὶ ἡ ὅλη ζωτικὴ ἐνέργεια φαίνεται ἐπιβραδυνομένη ὡς ἐκ τῆς ἐξάρσεως καὶ ἐπικρατήσεως ἐνίων ἰδεῶν. Διακρίτεον τὴν ἐκτασιν ἀπὸ τῆς καταληψίας καὶ τοῦ ὑπνωτισμοῦ.

Ἑκτροπὴ καλεῖται ἡ ἐνεκα ὀτελοῦς ἀναπτύξεως ἡ παραμορφώσεως κοίλου ὕμενώδους ὄργανου καὶ ἰδία τῆς οὐροδόχου κύστεως κατάστασις, καθ' ἣν ἡ ἔσω αὐτοῦ ὑπὸ βλενογόνου ἐπιστρωμένη ἐπιφάνεια στρέφεται πρὸς τὰ ἔξω. [P.N.B.]

Ἑκτασις κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν κόμψιν καλεῖται φυσιολογικῶς ἡ τῶν ἀρθρωτῶν μελῶν τοῦ σώματος διάθεσις κατ' εὐθείαν γραμμὴν διεξαγμένη τῇ συνεργασίᾳ τῶν ἐκτεινόντων καλουμένων μυῶν εἴτε προαιρετικῶς, εἴτε ἀναγκαστικῶς καὶ ἀπροαιρέτως. Εἰδικώτερον ἢ τοῦ μηροῦ κατὰ τὴν φασαν τοῦ κορμοῦ ἐκτασις τελεῖται κυρίως ὑπὸ τοῦ μείζονος γλουτιαίου, ἡ τῆς κνήμης ἐπὶ τὸν μηρὸν ὑπὸ τοῦ τεινοντος τὴν πλατεῖαν περιτονίαν καὶ τοῦ τετρακεφάλου μηριαίου, ἡ τοῦ ἄκρου πιδέος ἐπὶ τὴν κνήμην ὑπὸ τῆς ἀράδος τοῦ γαστροκνημίου, ἡ τῶν δακτύλων τοῦ ποδὸς ὑπὸ τῶν τῆς προσῆας ἐπιφανείας τῆς κνήμης μυῶν, ἡ τοῦ ἀντιβραχίου ἐπὶ τὸν βραχίονα ὑπὸ τοῦ τρικεφάλου βραχίονιου, ἡ τῶν ἄκρων χειρῶν ἐπὶ τὸ ἀντιβράχιον καὶ τῶν δακτύλων ἐπὶ τὴν χεῖρα ὑπὸ τῶν τῆς ὀπισθίας ἐπιφανείας τοῦ ἀντιβραχίου μυῶν ἐκτὼ τὸν ἀριθμὸν [P.N.B.]

Ἑκτασις καλεῖται ἰατρικῶς ἡ εἰς τὴν φυσικὴν θέσιν ἐπαναφορὰ μέλους τινὸς ἐξαρθρωθέντος ἢ παθόντος κατάγματι, ἐπιτυχάνομένη τῇ βοήθειᾳ τῶν χειρῶν ὁσάκις ἀρκεῖ ἡ δύναμις τῶν βραχιόνων ἢ τῇ βοήθειᾳ εἰδικῶν συσκευῶν ἐξ ἱμάντων προκειμένου περὶ ἑλξῶς πολλῶ ἀνωτέρως. Συγγράνως ἐπιβάλλεται καὶ ἡ λεγομένη ἀντέκτασις σκοποῦσα τὴν διακράτησιν ἐν ἀκίνησιν τοῦ λοιποῦ σώματος.

Ἑκτατικοὶ μῦδες ἴσται ἐκτείνοντες καλοῦνται πάντες οἱ δια τῆς συστολῆς αὐτῶν διενεργούντες τὴν ἐκτασιν τῶν μελῶν τοῦ σώματος μῦδες. Πρῶ. Ἑκτασις.

Ἑκτέλεσις (ἀναγκαστική) καλεῖται κατὰ τὴν Πολιτικὴν Δικονομίαν ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀναγκαστικῶν μέσων (βλ. λ.) κατὰ τοῦ ὀφειλέτου τοῦ ἀρνούμενου τὴν πληρωσιν τῆς δικαστικῶς ἀνεγνωρισμένης ἢ ἀναμφισβητήτως πεπιστοποιημένης υποχρεώσεως αὐτοῦ. Ἡ διαχείρισις δὲ τῶν μέσων τούτων δὲν βαρύνει τὰ δικαστήρια, ἀλλ' ὥρισμένα δικαστικά πρόσωπα (κλητήρας καὶ συμβολαιογράφους) καὶ μόνον ἀν ἐγερθῇ ἐρις τις ἐν αὐτῇ ἀναγινώσκονται πάλιν τὰ δικαστήρια. Τα τῆς Ε., διακρινομένης ἀναλόγως τῆς περιουσίας εἰς Ε. ἐπὶ κινήτων καὶ Ε. ἐπὶ ἀκινήτων, διαγράφονται λεπτομερῶς ὑπὸ τῆς Πολ. Δικον., μεριμνητάτης ὅπως ἐν αὐτῇ προστατεύονται οὐ μόνον τὰ τοῦ δανειστοῦ συμφέροντα, ἀλλὰ καὶ τὰ τοῦ ὀφειλέτου. Ἀναγκάζεται δὲ προϋποθέσεις αὐτῆς εἶσι τίτλος ἐκτελεστός, ἴσται καταδικαστικαστική ἀπόφασις ἢ δημοσίον ἔγγραφον (ἀμφότερα περιβεβλημένα τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως, ἀρθ. 856 858 Πολ. Δικ.), καὶ ἀπόδοσις βεβαία, ἴσται μὴ ἐξαρτωμένη ἐκ συμφωνίας (αἰρέσεως ἢ προθεσμίας), καὶ προσδιωρισμένη κατὰ τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποῖον. Ἀναλόγως δὲ τοῦ εἴδους τῆς ὀφειλῆς ἐφαρμόζεται καὶ τὸ προσήκον ἀναγκαστικὸν μέσον. Ἡ δὲ ἐπὶ τῆς περιουσίας Ε. καταλήγει εἰς τὸν πλειίστην ἰσχυρισμόν. Παρὰ Ῥωμαίους ἡ Ε. κατ' ἀρχὰς καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δωδεκάδελτου ἐγίνετο μόνον κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ ὀφειλέτου καὶ οὐχὶ καὶ κατὰ τῆς περιουσίας αὐτοῦ, προϋπετίθει δὲ τὴν ὑπάρξιν καταδικαστικῆς ἀποράσεως (iudicatus) ἢ δικαστικῆς ὁμολογίας (confessus) ἢ ἰδιάζοντος τύπου συμβάσεως (nexum). Ὁ δανειστής ἠδύνατο νὰ συλλάβῃ τὸν ὀφειλέτην δέσμευον καὶ μεθ' ὥρισμένην προθεσμίαν, ἐὰν μὴ ἡλευθέρου αὐτὸν τρίτος τις (vindex), νὰ πωλήσῃ αὐτὸν ὡς δοῦλον εἰς τὴν ἄλλοδαπὴν (trans Tiberim) ἢ καὶ νὰ φονεύσῃ αὐτόν, ἐὰν δ' οἱ δανεισταὶ ἦσαν πολλοὶ ἠδύνατο νὰ διαμελίσωσιν αὐτὸν (in partes secate), τοῦθ' ὅπερ ἀναγκαιῶς ἦγεν εἰς συμβιβασμὸν, διότι ἐκ τοῦ διαμελισμοῦ οὐδὲν προσέκυπτεν ὕλην ἐνδεῶς διὰ οὐδεμίαν μαρτυρεῖται περίπτωσιν ἐφαρμογῆς αὐτοῦ. Τὸ πραιτωρ. δίκ. πρῶτον ἐπέτρεψε καὶ τὴν κατὰ τῆς περιουσίας ἐκτέλεσιν δια τῆς παραδόσεως αὐτῆς εἰς τοὺς δανειστάς (immissio), ἐκτετε δ' ἤρξατο μορρωμένη ὅλον ἐν ἡ κατὰ τῆς περιουσίας ἐκτέλεσις, λαβοῦσα ὀριστικὴν μορρὴν ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων. Ἐπειδὴ δ' ἡ κατὰ τὸ πραιτωρ. δίκ. πώλη-

σις τῆς περιουσίας ὑπὸ τῶν δανειστῶν, μετὰ τὴν εἰσπομπὴν αὐτῶν εἰς αὐτὴν (immissio), ἐπέφερεν ἀτιμίαν, ἐπὶ τῆς δημοκρατικῆς ἡγεμονίας ἐπετράπη καὶ ἡ ἐκτασις ὑπαρχόντων, ἀπηλλαγμένη τῆς ἀτιμίας. [Δ.]

Ἑκτικός. Βλ. Πυρετός.

Ἑκτοπυράσις. Βλ. Παράσις καὶ Παρασιτισμός.

Ἑκτοπιστής. Γένος πτηνῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Περιτεριδῶν, περιλαμβάνον ὡς γνωστὸν εἶδος τὸν *Ectopistes migratorius* ἢ Τρυγῶνα τοῦ Καναδά, κάτοικον τῶν βορείων χωρῶν τῆς Ἀμερικῆς, μεταναστεύοντα κατὰ τὸ φθινόπωρον καὶ τὴν ἀνοιξιν εἰς πλῆθος ἀνυπόλογιστον καὶ προξενούντα σπουδαίας ζημίας εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ τὰ δάση. Τὸ πλῆθος τῶν φονευομένων τοιούτων πτηνῶν εἶναι τσον ὥστε χρησιμεύει ὡς τροφὴ εἰς ὀλοκλήρους ἀγέλας χοίρων.

Ἑκτόπλασμα. Βλ. Ἐξώπλασμα.

Ἐκφορητικός πόρος. Βλ. Ἀδὴν, Ἀδενικὸν σύστημα, Ἐκκρισις.

Ἐκφράσις παθήματος ψυχικῆς καλεῖται ἐν τῇ φυσιολογίᾳ τοῦ ἀνθρώπου τὸ σύνολον ἐκεῖνο τῶν κινήσεων τῶν μῶν τοῦ προσώπου δι' ὧν προδίδεται εἰς τὸν βλέποντα ἡ συγχενοῦσα τὴν ψυχὴν τινος ζῶντα ταραχὴ ἢ συγκίνησις (φῆδος, χαρὰ, λύπη, ὀργή, ἐν γένει ἀψικαρδία). Ὅταν ὁ βαθμὸς τοῦ ψυχικοῦ παθήματος τυγχάνῃ μέτριος, αἱ ἐκφραστικαὶ κινήσεις περιορίζονται εἰς τοὺς μῦς τοῦ προσώπου ἢ τῆς φυσιογνωμίας (βλ. λ.) ὅταν ὁμως ἐξαιρῶνται τὰ ψυχικὰ πάθη μέχρι τῶν ἀψικαρδιῶν λεγομένων, τότε αἱ ἐκφραστικαὶ κινήσεις ἐπεκτείνονται καὶ ἀναρτίζονται οὐ μόνον ἐν τῇ φυσιογνωμίᾳ, ἀλλὰ παρίστανται καὶ διὰ γελῶτων, ῥῶνων, κραυγῶν, σκιρτημάτων, ἀνακηδήσεων καὶ τῶν τοιούτων. Κέντρον τῶν μὲν ἀπλῶν συγκινήσεων τυγχάνει ὁ προμήκης, τῶν δὲ ζῶντων καὶ θορυβωδῶν ἡ γέφυρα, ὡς ἀπαδείχθη πειραματικῶς. [P.N.B.]

Ἐκφύλισις φακῶ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ. Βλ. Σκλήρυνσις ἐν τομ. Σ'.

Ἐκφύλισις ἴσται ἐκφυλισμὸς ἢ μᾶλλον ἐκφυλάσις καλεῖται γενικῶς σύνολον τι μεταβολῶν καὶ ἀλλοιωτῶν ὁργανικοῦ τινος ὄντος ἐπαγόμενον τοιαύτην διαφορὰν ὥστε συσκοτίζονται καὶ ἀσαφῆ ἀποδίδουσι τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ γένους γνωρίσματα, προκύπτει δὲ τύπος ὁργανισμοῦ πολὺ ἀπέχων τοῦ κανονικοῦ. Ἡ ἐξαλλοίωσις αὕτη τοῦ κανονικοῦ τύπου προκύπτει ἔνεκα ἀτυγιῶν τέως περιττάτων.

Διακρίνομεν τὴν Ε. εἰς σωματικὴν ἢ ψυχικὴν καὶ εἰς νευρικὴν ἢ διανοητικὴν ἢ τοι ψυχικὴν. Ἡ μὲν πρώτη ὑπαγομένη εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς παθολογικῆς ανατομικῆς συνίσταται κυρίως οὐχὶ εἰς μεταλλαγὴν ἢ μεταμόρφωσιν τῶν κυττάρων καὶ τῶν ἐκτῶν αὐτῶν καὶ μεταπτώσιν αὐτῶν εἰς ἕτερον εἶδος ἢ γένος κυττάρων καὶ ἱστῶν, ἀλλὰ νῦν μὲν εἰς ὑπερτροφίαν, νῦν δὲ εἰς ἀτροφίαν, νῦν δὲ εἰς νεκροπλασίαν, καί, ἐν ὀλίγοις, εἰς ὑποκατάστασιν στοιχείων καὶ κυττάρων ἀνευ μεταμορφώσεως. Ἀναλόγως δὲ τοῦ εἶδους τῆς ὑποκαταστάσεως τῶν κυττάρων καὶ τῶν ἱστῶν, ὑπάρχει Ε. ἀμυλοειδῆς ἢ τοι διήθησις τῶν στοιχείων τῶν ἱστῶν ὑπὸ σωματικῶν ἀμυλοειδῶν ἀποτόκων χρονίας φλεγμονῆς τῶν προκειμένων ἱστῶν οἵτινες προσλαμβάνουσιν ὕψιν κηρώδη καὶ χροῖνιν ὡχροκίτρινον (πρὸς κηρώδης ἐκφύσεις τοῦ σπληνός), Ε. λιπώδης ἢ τοι ὑποκατάστασις τῶν μυϊκῶν ἰνῶν ὑπὸ κοκκίων λίπους, Ε. ὑαλινῆς κτλ. Ἡ δὲ δευτέρα, ὁ κυρίως ἐκφυλισμός, περιλαμβάνει πάσας τὰς καταστάσεις τὰς ἐμφανούσας ὑπὸ τῆς διαπλάσεως τοῦ ἐγκεφάλου εἴτε κατὰ κληρονομίαν, εἴτε καὶ διὰ τήν τινι συμβῆσιν κατὰ τὴν πρώτην ἡλικίαν, καὶ συνεπαγομένης οὐ μόνον σωματικῆς ἐλλείψεως (κεφαλῆν δυσαναλόγως μικρόν, πεπλατυσμένην κατὰ τὸ ἰνίον, μέτωπον προσκλίνον πρὸς τὰ ὀπίω ὑπερμέτρως, βρογχισμῶν, ασυμμετρίαν οὐλοῶν, στίγματα ἐν γένει σωματικῶν), ἀλλὰ καὶ ἐλλείψεως ψυχικῆς καὶ ἡθικῆς (βλακίαν, ἀνοϊαν, ἀνισορροπίαν διανοητικὴν, ὑπερσθησίαν ἐνίων αἰσθητικῶν κέντρων, ὑπερκινησίαν ἐνίων κινητικῶν κέντρων καὶ ἐν γένει διαταραχὰς τῆς κανονικῆς λειτουργίας τοῦ ἐγκεφάλου). Οἱ ἐγκεφαλικοὶ ἐκφυλοὶ διακρίνονται ὑπὸ κλινικὴν ἐποψιν εἰς τοὺς βλακῆς, ἀνοϊοὺς καὶ ἀσθενεῖς τὴν διανοϊαν, οἵτινες πάντες εἴρουσι καταρραεῖς βλάβας τῆς ἐγκεφαλικῆς οὐσίας καὶ διακρίνονται διὰ τὴν ἀνεπαρκῆ ἀνάπτυξιν τῶν διανοητικῶν καὶ ἡθικῶν αὐτῶν δυνάμεων, καὶ εἰς τοὺς ἀνωτέρους ἐκφυλοὺς, ἀνευ καταρραῶν βλαβῶν τοῦ ἐγκεφάλου, μετ' ἀνίσου καὶ ἐκρύβου ἀνάπτυξιν τῶν διανοητικῶν καὶ ἡθικῶν δυνάμεων, ὅτε προφανῶς ὁ ὑπὸ τινι ἐποψιν διαπρέπων διανοητικῶς (ποιητῆς, μουσικῆς, καλλιτέχνης, ἐπιστήμων) δύναται ὅτ' ἐτέρου να βεβαιῇ ἐνδεής πάσης ἡθικῆς συνεδήσεως. [P.N.B.]

Ἑκφυλλοφορία ἐκαλεῖτο ἐν τῇ ἀρχαίᾳ τῇ δὲ φῦλλον γινόμενος διαψευστὴς τῶν ἐν Ἀθήναις βουλευτῶν, δι' οὗ ἀπέβαλλον ἐκ τῆς βουλῆς ὅτινα ἤθελον

κρίνει ἀδικοῦντα τὴν πόλιν. Ἡ ἀπόφασις δ' αὕτη τῶν βουλευτῶν εἰσήγετο καὶ πάλιν εἰς τὴν βουλὴν, ἥτις μετὰ τακτικὴν διαδικασίαν ἢ ἐπεκύρου ἢ ἀνῆρει αὐτὴν καὶ παρεδέχετο τὸν ἐκφυλλοφορηθέντα.

Ἑκχύσις ἢ ἐκχύλωσις καλεῖται ἐν τῇ φαρμακοποιᾷ ἡ ἀπὸ τινος οὐσίας διὰ διαφόρων τρόπων ἀφάσεις τοῦ χυκοῦ αὐτῆς περιέχοντος τὴν δραστηρίαν οὐσίαν ἢν προτιθέμεθα ν' ἀποχωρίσωμεν. [P.N.B.]

Ἑκχῶμα εἶνε ὁ τόπος καὶ αἱ γαῖαι αἱ προκύπτουσι ἐξ ἐκκαρπῆς δι' ὁδοποιητικὸν ἢ οἰονόηποτε οἰκοδομικὸν ἔργον. Τα ἐκχῶματα λαμβάνονται ἰδίᾳ ὑπ' ὅψει ἐν τῇ ὁδοποιᾷ καὶ τῇ σιδηροδρομικῇ, ὅπου τὰ εἰς ἐκχῶμα προωριζόμενα τμήματα τῆς ὁδοῦ περιορίζονται πάντοτε ὑπὸ τάφρου. Ὁ ὅγκος τούτων ὑπολογίζεται διὰ μεθόδου μακρῆς ἢ μεγάλης ἀκριβείας ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τῶν ἐκκαπτομένων γαιῶν, λαμβανόμενων βοήθητικῶν ἐπιφανειῶν, οἵτινες προκύπτουσιν ἐκ τῆς τομῆς κατακόρυφου ἐπιπέδου μετὰ τοῦ φυσικοῦ καὶ τεχνητοῦ ἐδάφους τὰς ἐπιφανείας ταύτας προσδιορίζουσιν εἴτε διὰ γεωμετρικῶν μεθόδων, εἴτε διὰ τῶν πινάκων τοῦ Lefort.

Ἑλαγάδαλ. Οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ ἐγχώριος θεὸς τῆς Συρικῆς Ἑμῆσης, λατρευόμενος ὑπὸ τῷ σχήματι κωνοειδοῦς μέλανος λίθου, ὅστις κατὰ τὸν μῦθον ἔπετεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ε. ὡς καὶ τὸ σύμβολον αὐτοῦ τὸ ἀλεξήλιον ἐξελαμβάνετο ὡς ὁ Ἥλιος, ἐκαύτιζον οἱ Ἑλληνες αὐτὸν πρὸς τὸν θεόν Ἥλιον καὶ μετασηματίσαν τὸ ὄνομα εἰς Ἑλαιογάδαλ. Περὶ τοῦ αὐτοκράτορος τοῦ φέροντος τὸ ὄνομα τοῦτο βλ. Ἑλαιογάδαλ.

Ἑλατιεύς ἢ Ἑλατιεύς δῆμος τῆς ἀρχαίας Ἀσικῆς ἐν τῇ Ἰπποβοωντιῇ φυλῇ, οὗ ὁ δημόσιος ἐκαλεῖτο Ἑλατιεύσις.

Ἑλαιογνώδη (Βοτ.) *Elaeagnaceae*. Οἰκονόμεικα εὐκαρπῶδη Δικοτυληδόνων ἀπετάλων φυτῶν, δένδρων ἢ θάμνων πολλῶς μετὰ κλάδων ἀκανθωτῶν, ὧν περὶ τὰ 35 εἶδη ὑπάρχουσιν ἐν τῇ βορείᾳ εὐκράτῳ ζώνῃ. Ἐχουσι περιγόνιον στεφανοειδὲς διανοημένον εἰς 2—4 λοβούς, 4 στήμονας, ὡσθλῆκην ὑπερτέραν, καρπὸν μονόσπερμον βήγαιον. Πάντα τὰ ὑπέργεια μέρη τῶν Ε. καλύπτονται ὑπὸ λεπλῶν ἀστρεοειδῶν. Πρότυπον γένος εἶναι ἡ *Ἑλαία γνός*, ἥς τὸ κοινότερον εἶδος φυόμενον ἐν τῇ νοτίᾳ Εὐρώπῃ εἶναι Ε. ἡ στενοφύλλος (*Elaeagnus angustifolia* L.). Ε. τῶν ἀρχαίων, νῦν δὲ κοινῶς Ἀγριοτζίτζιρα). Αὕτη φέεται καὶ ἐν Ἑλλάδι, λ. γ. ἐν Φαλῆραις, οἱ δὲ καρποὶ αὐτῆς (ἄγρια τζίτζιρα) ἐδώδιμοι. Καί-

θάμνος τῆς Β. Εὐρώπης εἶναι ἱππο-
ς τὸ ῥαμνοειδές (Hipporhampha rhamnoides-
L.), οὗ τὸ ξύλον σκληρότατον, αἱ δὲ
ῥαμνοειδῆς ἐδωδοί. [Θ.Χ.]

Ἑλαιόδενδρον. Γένος φυτῶν ἐκ
τῆς οἰκογενείας τῶν Κελαστρωδῶν ἐν ταῖς
ἐπικαῖς χωραῖς ὁλοκλήρου τῆς γῆς. Οἱ
κοικοὶ τοῦ Εὐέλπιδος Ἀκρωτηρίου τρώ-
σιν τοὺς σαρκώδεις καρπούς Ε. τοῦ
αἰροφύλλου καὶ ἄλλων τινῶν εἰδῶν.
Ε. τὸ σταυρωτὸν παρέχει ἄριστον
οὐδερμήσιμον ὕλην, ὡς ἱατρικοῦ δὲ γίνε-
ται χρήσις αὐτοῦ ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν κατὰ
τὰς ἀναισθησίων τῶν ἰσθμίων ὄρεων.

Ἑλαιόκαρπος (Bot.). Πρότυπον
τοῦ γένους τῆς οἰκογενείας τῶν Ἑλαιόκαρ-
πων, περιλαμβάνον περὶ τὰ 60 γινώστα
φυτμῶν ἐν ταῖς θερμαῖς χωραῖς. Θάμνοι
καὶ φύλλων ἄρτιων ἢ ὀδοντωτῶν, μετ' ἄν-
θων μονήρων ἢ βοτρυοειδῶν καὶ καρποῦ
ωοειδοειδούς ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν. Τὸ ἔγγυμα
ἐν φύλλων ἔχει στυπτικὰς ιδιότητας. Ἰδιό-
τητα καλλιεργεῖνται ἐν ταῖς θερμοστέγαις
ἐν βοτανικῶν κήπων χάριν τῶν ὠραιοτά-
των λευκῶν, ἐρυθρῶν ἢ ποικιλοχρῶν ἀνθέων.

Ἑλαῖς ἡ γουὲναία (Bot.). *Elaeis*
oleeensis Jacq. Φοινὴ ἀνά τὴν ὑπὸ τοὺς
ἐπικαῖς Ἀφρικῇ. Ἐκ τῶν προνυκτιδῶν
φυτῶν ἐξέρχεται τὸ φοινικέλαιον τὸ βου-
τρωδὲς καὶ εὐσπορὸν φερόμενον εἰς τὸ ἐμ-
ποριον καὶ χρησιμώτατον ἐν τῷ οἴκῳ καὶ
τῇ βιογενεῇ. [Θ.Χ.]

Ἑλλάς (παρ' Ἑλλήσιν Ἑλλυμαίς, ὁ-
μοῦ βλ.). Οὕτως ἐκαλεῖτο ἐν ἀρχαιοτάτοις
ἐποικοῖς χώρα τις πρὸς Α. τοῦ κάτω ῥοῦ
τῆς Τίγρης ἐκτετατομένη μέχρι τοῦ Περ-
σικοῦ κόλπου, ἥτις εἶχεν ἐν ἀλλοῖς χρό-
νοις ἄλλην σημασίαν (πολιτικὴν ἢ ἐθνο-
γραφικὴν) καὶ ἑτασιν. Οἱ κάτοικοι Ἑλλυ-
μαῖς ἢ Ἑλλαμίται ἦσαν γεωργοὶ ἀλλὰ συγ-
κρίτως φιλοπολεμικοὶ καὶ ἀριστοὶ πολεῖται.
Ἡ ἐλλαμικὴν κράτος διετήρησεν, ὡς φαίνε-
ται, ἐκ παλαιωτάτων χρόνων τὴν ἀνεξαρ-
τησίαν αὐτοῦ, μάλιστα ἀπέναντε τῆς μεγά-
της Ἀσσυριακῆς δυνάμεως, μέχρι τοῦ Ζ'
Χ. αἰῶνος, ὅτε τῷ 658 Ἀσσυριανὶ-
στὴν ὁ Ε. ἐκυρίευσεν τὴν πρωτεύουσάν Σούσαν
καὶ ἠκνοῦσε τὴν Ε. μετὰ τοῦ κράτους τοῦ
Ἀλ' ἥδη περὶ τὸ τέλος τοῦ αἰῶνος ἐκεί-
νου φαίνεται ὅτι προσετρήθη εἰς τὸ Μηδι-
κὸν κράτος, οὗ καταλυθέντος ὑπέκυψεν εἰς
τὸ Περσικόν, εἴτα εἰς τὸ τῶν Σελευκιδῶν
καὶ τέλος εἰς τὸ Παρθικόν.

Ἑλα-δολάγτε (Elandslaagte). Κω-
μὸπολις ἐν τῷ Βασιφί μέρει τῆς ἀγγλικῆς
Αἰθιοπίας Νάταλ, γνωστὴ διὰ τὴν ἐνταῦθα
καταβολὴν τῶν Ἀγγλῶν ὑπὸ τῶν Βούρων τῇ
1899.

Ἑλαπίδαί. βλ. Ἑλαψ.

Ἑλασίποδα (Ζωολ.). Γένος Ὀλο-
θουρίων βιούντων εἰς μεγάλα βάθη τῶν
θαλάσσιων, χαρακτηριζομένων ὑπὸ τῆς δια-
φορᾶς τῆς ὑπαρχούσης μεταξὺ τῆς κοιλια-
κῆς καὶ τῆς νωτιαίας ἐπιφανείας, τῆς μὲν
πρώτης φερούσης τρία ἄκρα τελείως δια-
πλάσμενα, τῆς δὲ δευτέρας μόνον δύο καὶ
ταῦτα ἀτελεῖ.

Ἑλασμοθήριον (Παλαιοντ.). Γέ-
νος ὀνυχωτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν ῥι-
νοκερωδῶν ἐκλιπὸν ἀπὸ τῆς ζωῆς ἥδη,
ἔχον τὰ ὀστά αὐτοῦ ἀπολελειθμένα ἐν τῇ
τεταρτογενεῇ διαπλάσει τῆς Σιδηρίας καὶ
τῆς μεσημβρινῆς Γαλιτίας. Γιγαντιώδεις
ζῶον μετὰ κεφαλῆς μήκους πλέον τοῦ μέ-
τρου, στερουμένης τομῆων καὶ κυνοδόντων,
φερούσης κέρατα ἐπὶ τῶν ῥινοειδῶν ὀστέων καὶ
ἕτερον πολλῶν μεῖζον ἐπὶ τοῦ μετωπιαίου
ὀστοῦ. Διέφερε τῶν σημερινῶν ῥινοκέρων
κατὰ τὰς πολλὰς μεῖζονας διαστάσεις τοῦ
ὅλου σώματος.

Ἑλασμοστίτης καλεῖται ἄλλως ὁ
Ναυραγίτης (βλ. λ.).

Ἑλάτα. Κώμη τῆς νήσου Χίου ὑπα-
γομένη εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μαστιχοχωρίων
καὶ ἀριθμοῦσα 1,100 κατοίκους.

Ἑλατεῖας δῆμος τῆς ἐπαρχίας
Λοκροῖδος, ἔχων 3,240 κατ. (1896).

Ἑλατινώδη (Bot.). Οἰκογένεια χω-
ριστοπετάλων ἐπιθαλασίων φυτῶν συγγε-
νῶν πρὸς τὰ Ὑπερικώδη καὶ τὰ Καρσο-
φυλλώδη Περιλαμβάνει δύο γένη γινώστα
τὴν Ἑλατίνην καὶ τὴν Βεργίαν, πε-
ριλαμβανόμενα καὶ αὐτὰ 25 γινώστα εἶδη, ὧν
τὰ μὲν φύονται ἐν ταῖς εὐκράτοις, τὰ δὲ ἐν
ταῖς θερμαῖς ὑπὸ τοῦς τροπικοῦς χωραῖς.
Ποῖα ἢ θαννίσκοι μετὰ φύλλων ἀντιθέτων,
ἄρτιων, ὀδοντωτῶν ἢ πριονωτῶν, μετ' ἄν-
θέων λεπτῶν μονήρων ἢ ἐν εἶδει κυματίου.

Ἑλατος. 1) Ἡγεμὼν τῶν Λαπιθῶν
κατοικῶν ἐν Λαρίσσι τῆς Θεσσαλίας, πατήρ
τοῦ Καινέως, Πολυμήμου καὶ Ἰσχυρός. —
2) Εἷς τῶν συμμάχων τῶν Τρώων ὑπὸ τοῦ
Ἀγαμέμνονος φονευθείς. — 3) Εἷς τῶν
μνηστέων τῆς Πηνελόπης.

Ἑλάτου δῆμος τῆς ἐπαρχίας Ζα-
κύνθου, ἔχων 2,746 κατ. (1896).

Ἑλαφόνησος. Νησίς ἀνήκουσα εἰς
τὸν δῆμον Βοιδῶν, ἔχουσα 226 κατ. (1896).

Ἑλαψ. Γένος ἰσθμίων ὄρεων ἐκ τῆς
οἰκογενείας τῶν Προτερογλύφων, ἀποτελοῦν τὸν
τύπον τῆς οἰκογενείας τῶν Ἑλαπίδων.
Γνωστότερον εἶδος εἶναι Ε. ὁ κορυφαῖος
ἔχων σῶμα μήκους 65—70 ὄρεα.
ῥοδωχοῦν μετὰ θακτυλίων μελάνων καὶ πρα-
σίνων κατοικεῖ ἐντὸς τῶν βουνῶν καὶ τῶν θα-

μνοσκεπῶν τόπων τῆς μεσημβρ. 'Αμερικῆς.
* **"Ελδας** (Elvas). Πόλις ἐν τῇ πορτογαλικῇ ἐπαρχίᾳ 'Αλεμτέζου καὶ ὀχυρωατον φρούριον, μετὰ 13,696 κατ. (1890).

* **"Ελδέλλα**. Γένος 'Ασκομυκήτων πρότυπων τῆς οἰκογενείας τῶν 'Ελθελλωδῶν. Σπέρια ἀναπτυσσόμενα ἐπὶ πιλίσκου ὑμενώδους ἐν σχήματι μίτρας, χρώματις ἐρυθροφαίς, ὀφρνοφαίς ἢ μέλανος· ἄσχοι περιέχοντες ἕκαστος ἀνὰ ἑκτὼ σπόρια, κυλινδρικοί, ἄχροι. Τινὰ εἶδη, ὡς ἡ Μορέλλη, εἶναι ἐδωδία.

* **"Ελβεροφέλδη** (Elberfeld). Πόλις ἐν τῷ πρωσσικῷ νομῷ Δύσσελντορφ τῆς Παραρηνίου ἐπαρχίας, ἔχουσα 156,927 κ. 1900.

* **"Ελβεφ** (Elbeuf). Πόλις τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Κάτω Σηκουάν, μετὰ 19,367 κατ. (1896).

* **"Ελβίγγη** (Elbing). Πόλις ἐν τῷ πρωσσικῷ νομῷ Δαντσίκης, ἔχουσα 45,846 κατ. (1900).

* **"Ελδίτης** ('Ορυκτ.). Αὐτοφυῆς ἐνθεος πυριτικό σίδηρος, περιέχων καὶ ποσότητα ἐνθείου πυριτικοῦ μαγνητίου καὶ γλυκινίου. Κρύσταλλοι συνήθως ὀφρνοί πρὸς τὸ κίτρινον, διαφανεῖς, θαλωδεῖς ἢ ῥητινωδεις τὴν στίλβην, ἀνίσως θραύονται, σκληρότητες ὡς ὡς β. εἰδ. β. 3,16 ὡς 3,22, τηρόμενοι ὑπὸ τοῦ καμινευτήρος πρὸς σφαίριον θολὸν ὀφρνοκίτρινον.

* **"Ελγιν** ἢ Μόραϊ (Elgin ἢ Moray). Κομητεία τῆς Σκωτίας, μετὰ 44,808 κατ. 'Η ὁμώνυμος πρωτὸ εὐρύστα εἶχε τῷ 1901 κατ. 10,277.

* **"Ελεγμοῖ** (τουρκ. Κουρσουλού). Χωρίον τῆς Βιθυνίας, κείμενον δύο περίπου ὥρας ΝΔ τῆς Κίεου παρὰ τὴν θάλασσαν, ἐνθα εὐρηνται διεσπαρμένα λείψανά τινα ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος καὶ ἔχον κατ. 1300, ὧν 150 'Οθωμ. Κατ' ἐπιτόπιον παράδωσιν ὀλίγον ἀνατολικώτερον τῆς θέσεως τοῦ νῦν χωρίου ὑπῆρχε ποτε μεγάλη πόλις ἔχουσα ὡς ἀκρόπολιν τὸ ἀνωθεν ἐπὶ ἐρυμνῶν ὑψωμάτων κείμενον χωρίον Παλλαδάριον, παρ' ὃ νῦν εὐρηνται ἔγνη ἀργαίων καὶ μεταγενεστέρων τειχῶν καὶ ὑπονόμων. Κατ' ἄλλην δὲ παράδωσιν βασιλέπαις τις ἐξορισθεὶς ἐκ Κων/πόλεως κατέφυγεν εἰς 'Ελεγμοὺς καὶ ἔκτισεν ἐν αὐτοῖς μονὴν τινα τῶν 'Ελεανῶν καλουμένην. Παρὰ ταύτην δὲ καταστραφείσαν ἀνωικοδομήθη μετὰ ταῦτα μικρὸς ναὸς ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου 'Αδερκίου. Κατὰ τὴν Σακελιῶνα ὑπῆρχεν ἐν Ε. καὶ ἑτέρα μονὴ ἐπ' ὀνόματι τῆς Θεοτόκου τιμωμένη, ἧς τὸ τυπικὸν σώζεται ἐν τοῖς χειρογράφοις τῆς Πατριαρχικῆς βιβλιοθήκης. 'Η τουρκικὴ ὀνομασία τοῦ χωρίου παρήχθη ἐκ τῆς λέξεως κουρτσὺν δηλούσης τὸν

μόλυδον, διότι ὅτε οἱ 'Ε. ἐκυριεύθησαν ὑπὸ τῶν Τούρκων ὁ θόλος τοῦ ἀρχαίου ναοῦ αὐτῶν ἐκκλύπτετο δια μόλυδον. [Γρ.Σ.Ι.]

* **"Ελεδώνη** (Ζωολ.). Γένος Κεφαλοπόδων διδραγγίων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν 'Οκτωποδιῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ἀπλῆς σειρᾶς μυζητήρων κατὰ μήκος τῶν βραχιόνων. Τρία εἶδη γνωστά ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς θαλάσσαις. Ε. ἡ μ. σ. γ. ο. β. ο. λ. ο. καὶ Ε. ἡ ἀλ. δ. ρ. ο. β. ο. ν. δ. εἰ. α. Ἰῶται ἐν τῇ Μεσογείῳ θαλάσσῃ. καὶ Ε. ἡ κ. ι. ρ. ὠ. δ. η. σ. ἐν ταῖς μεσημβριναῖς θαλάσσαις.

* **"Ελειαν**. Χωρ. τοῦ δήμου 'Αγραίων, ἔχον 520 κατ. (1896).

* **"Ελεκίστρα**. Χωρίον τοῦ δήμου Πατρέων, ἔχον 187 κατ. 1896).

* **"Ελεκίσφακος** (Bot.). 'Η ἀρχαία ὀνομασία Ε. τοῦ φαρμακευτικοῦ (*Salvia officinalis* L.) τοῦ συχνὰ κηπευτοῦ καὶ τῶν παρεμυρῶν τούτων αὐτοφυῶν δὲ τῆς 'Ελλην. Χλωρίδος εἰδῶν τοῦ αὐτοῦ γένους, ἦτοι Ε. τοῦ τριλόβου (*S. triloba* L.), Ε. τοῦ εὐρυκάλυκος (*S. calycina* L.) καὶ Ε. τοῦ μηλοφόρου (*S. pomifera* L.), ἅτινα ὁ λαὸς τὴν σήμερον συλλεπτικῶς φασκομῆλιν ἢ ἀλισφακίαν ὀνομάζει, χρώματος συχνότατα τῷ χρῶτι αὐτῶν, ὅπερ ἐστὶν εὐωδέστατον ἐνέχον ἴδιον αἰθέριον ἔλαιον. Τὸ γένος Ε. (*Salvia* L.) τῶν νεωτέρων βοτανικῶν ἀνάγεται εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Χειλανθῶν καὶ περιλαμβάνει ἐκτὸς τῶν εἰρημένων πλῆπολλα ὑπὲρ τὰ 400) εἶδη, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πολυετὴ φυτὰ, ὧν ἄλλα μὲν εἰσὶ πόαι, ἄλλα δὲ θάμνοι· ἀειθαλεῖς φυόμενοι ἀνὰ τὰς εὐκράτους καὶ θερμὰς χώρας, πλείστα δὲ τοῦ καλλιωπισμοῦ συχνὰ θεραπευόμενα ἐν τοῖς κήποις (ὡς λ. γ. *S. splendens* Ker., *S. fulgens* Cav., *S. Mexicana* L., *S. Grahami* Benth. κ.ά.). [Θ.Χ.]

* **"Ελένιον** (Bot.). Βλ. τὴν λ. "Ηνούλα ὅσον ἀφορᾷ τὸ Ε τοῦ Διοσκορίδου. Τὸ δὲ Ε. τοῦ Θεοφραστοῦ καὶ Ἰπποκράτους, ἦτοι Ε. αἰγύπτιον τοῦ Διοσκορίδου, ἀναφέρεται εἰς εἶδος Θύμου. [Θ.Χ.]

* **"Ελενόπολις** (τανῶν Γιάλδσα). Πόλις τῆς Βιθυνίας ἐν τῷ Ν. ὁρμῇ τοῦ 'Αστακηνοῦ κόλπου, ἔχουσα 2 χιλ. κατ. Πρώτερον Δρέπανον ὀνομαζομένη καὶ ἀσημὸς ὅσα κώμη ἀνωώθη ὑπὸ τοῦ Μ. Κωνσταντίνου εἰς πόλιν πρὸς τιμὴν τῆς αὐτοῦ καταγομένης μητρὸς αὐτοῦ 'Ελένης μετονομασθεῖσα 'Ελενόπολις καὶ ἀπρωθθεῖσα εἰς τὸν μάρτυρα Λουκιανόν, οὗ τὸ λείψانون μετὰ τοῦ ἐδδύμου ἀντιγράφου τῆς Γραφῆς εὐρέθη ἐντεταγισμένον ἐν εἰλίᾳ τινί, ὅτε ὁ Μ. Κωνσταντίνος ἀνέκτιζε καὶ ἠΰρυνε τὸ Δρέπανον δι' ὃ καὶ ἀνήγειρε τῷ τοῦ 'Αρείου καὶ πολλῶν πατέρων τῆς ἐκκλη-

σίας διδασκάλῳ ὑπάρξαντι καὶ ἐν Νικομυδείᾳ ἀθλήσαντι ἀγίῳ τούτῳ περίφημον βασιλικὴν, ἐν ᾗ καὶ αὐτὸς διέτριψε κατὰ τὰ τέλη τοῦ βίου. Βραδύτερον δὲ ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανὸς κατεσκευάσεν ἐν Ε. θαυμασίον ὑδραγωγεῖον, ἀνάκτορα, στοάς, βαλανεῖον καὶ καθ' ὅλα ἀνέδειξεν αὐτὴν πάλιν εὐδαίμονα καὶ μίαν τῶν ἐπισημοτάτων ἐπισκοπῶν τῆς Βιθυνίας. Εἰς Ε. κατέρυγεν ὁ παρὰ τὴν Νίκαιαν ἡγερθεὶς στρατὸς τῶν πρώτων σταυροφόρων ὁ ὑπὸ Πέτρῳ τὸν Ἑρμιότιν καὶ Γοθάρδον τὸν Ἀκτῆμονα. οὐ τὰ λείψανα εἰς 25 χιλ. ὑπὸ τοῦ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ ἀναβιβάζοντα ἐξωλόθρευσαν οἱ Σαρακηνοὶ καὶ δια τῶν ὁσίων τῶν πεσόντων ἀνήγειραν πύργους καὶ πυραμίδας. Πρὸς Δ. δὲ τῆς Ἑλενοπόλεως ἦσαν αἱ δικασταὶ κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους θέρμαι, τὰ Πύθια ἢ τὴ Πυθόπολις. Τὴν Πυθόπολιν αὐτὰ Πλούταρχον (Θητ. 26) ἐκτίσεν ὁ Θησεύς κατὰ τινὰ ὑπὸ τῆς Πυθίας δοθέντα αὐτῷ χρησμὸν καὶ κατέλειπεν ἐν αὐτῇ τινος τῶν περὶ αὐτὸν Ἀθηναίων ὑπὸ τὸν εὐπατρίδην Ἑρμόν. Κατὰ δὲ τὸν Κεδρηνὸν καὶ ἄλλους οἱ Ἀργοναῦται λαβόντες αὐτόθεν χρησμὸν παρὰ τοῦ θεοῦ Πύθωνος ἡγείραν βωμὸν καὶ ναὸν πρὸς τιμὴν τῆς θεᾶς Ῥέας Μητρῶν καλούμενον, ὅστις ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ζήνωνος μετετρέπη εἰς ναὸν τῆς Θεοτόκου. Ἡ δὲ αὐτοκράτειρα Ἑλένη μετὰ τὴν ἐξ Ἱεροσολύμων ἐπιστροφὴν αὐτῆς ἀνήγειρεν ἐν Π. βαλανεῖον καὶ νοσοκομεῖον ἐπισκευασθέντα καὶ ἐπχυθέντα βραδύτερον ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Αἱ θέρμαι τῆς νῦν Γιάλδοας ἐν ὥραϊα συνηρεῖ κοιλιάδι κείμεναι καὶ καλούμεναι τουρκικτὶ Δαγ-χαμαί (ὀρεῖνὰ λευτρά) χρησιμεύουσιν ἰδίᾳ κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας ὡς διαμονὴ τῶν κατ. τῆς Κων/πόλεως προτιμωμένοι ὡς ἐγγύτεραι τῶν τῆς Προούσης.

Ἑλεος (Ἀρχαιολ.). Προσωποποιεῖ τῆς εὐσπλαγγνίας ἐν ταῖς ἀρχ. Ἀθήναις, ἐνθα ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς ἵστατο καὶ βωμὸς τοῦ Ἑλεος πρὸς ἐγκατέρευον οἱ ἐπικαλούμενοι τὴν προστασίαν τῶν Ἀθηναίων.

* **Ἑλέτσου.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀποδοτίας (Ναυπακτίας), ἔχον 433 κ. (1896).

* **Ἑλευθέριανη.** Χωρίον τοῦ δήμου Πυλῆνης (Ναυπακτίας), ἔχον 330 κ. (1896).

* **Ἑλευθερναζίων** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου τῆς Κρήτης, ἔχον 3,358 κατ. (1900).

* **Ἑλευθεροχώρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἑρακλειωτῶν (Φθιώτιδος), ἔχον 205 κατ. (1896).

* **Ἑλευσῖνος** δῆμος 1) τῆς ἐπαρχίας Μεγαρίδος, ἔχον κατ. 4,978. — 2) τῆς ἐπαρχ. Γορτυνίας, ἔχον 6,670 κατ. (1896).

* **Ἑλευσίς.** Κωμόπολις τοῦ ὁμωνύμου δήμου (Μεγαρίδος), ἔχουσα 1,353 κ. (1896).

* **Ἑληά.** Χωρ. τοῦ δήμ. Ἐπισκοπῆς (Ἑρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 395 κ. (1900).

* **Ἑλίαιρος.** Βλ. Ἀντίπαρος.

* **Ἑλίκα.** Χωρίον τοῦ δήμου Μονεμβασίας, ἔχον 578 κατ. (1896).

Ἑλίκη ἐκαλεῖτο ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ 1) ὁ ἀστεριτμὸς τῆς μεγάλῃς ἀρκτου, εἴτε ἐνεκα τῆς κυκλοτεροῦς περιφορᾶς, εἴτε ἐνεκα τῆς θέσεως τῶν ἀστέρων πρὸς ἀλλήλους. — 2) Κόρη Σελινούντος καὶ σύζυγος τοῦ Ἴωνος, ἐξ ἧς ὠνομάσθη ἡ ἐν Ἀρχαίᾳ πόλις, (βλ. λ. ἐν τ. Γ').

Ἑλικοειδὲς καλεῖται ἐν τῇ Γεωμετρίᾳ πᾶσα ἐπιράνεια γεννωμένη διὰ τῆς ἑλικοειδοῦς στροφῆς εὐθείας τινος πέριξ ἄξονος. Ἐκν δὲ ἡ εὐθεῖα συναντᾷ τῷ ἄξονι, τὸ ἑλικοειδὲς ἀποτελεῖ ἐπιράνειαν κογχίλιον. Ὑπάρχουσιν ἑλικοειδῆ ὧν ἡ γενέτειρα δὲν εἶναι εὐθεῖα, ἀλλὰ καμπύλη, ὡς συμβαίνει εἰς τὸν κογχίλιον τοῦ daint-Gilles, ἀποτελοῦντα ἐρπουσαν δακτυλιώδη ἐπιράνειαν, γεννωμένην διὰ τῆς ἑλικοειδοῦς κινήσεως καθέτου ἡμιπεριφέρειας τοῦ ἀνοίγματος πρὸς τὰ κατωῦ ἐστραμμένου ἐπὶ ἄξονος καθέτου.

Ἑλικοειδῆς κίνησις σώματος τινος καλεῖται ἡ κατὰ μήκος περιστροφικὴ μετατόπισις αὐτοῦ οὕτως ὥστε πᾶσαι αἱ κογχιοειδεῖς γραμμαὶ αἱ ὑπ' ἐκείνου τῶν σημείων αὐτοῦ διαγράφονται νὰ ἔχωσιν ἴσον μὲν τὸ βῆμα, διάφορον δὲ ἀκτίνα.

Ἑλεξ (Ζωολ.). Γένος Γαστεροπόδων Πνευμονωδῶν φερομένων κοινότερον ὑπὸ τὸ ὄνομα Κογχίλια (βλ. λ.).

* **Ἑλιοῦ** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Κρανίας, ἔχον 2,221 κατ. (1896).

Ἑλισάβετ, αὐτοκράτειρα τῆς Αὐστρίας Γενν. τῷ 1837 ἐν Μονάχῳ θυγάτηρ τοῦ δουκὸς Μαξιμιλιανοῦ Ἰωσήφ τῆς Βαυαρίας συνεζεύχθη τῷ αὐτοκράτορι τῆς Αὐστρίας Φραγκίσκῳ Ἰωσήφ τῇ 12/4 Ἀπριλίου 1854, ἐρονεύθη δὲ τῇ 10 (ν.) Σεπτεμβρίου 1898 ὑπὸ τοῦ ἀναρχικοῦ Λουκῆν ἐν Γενεύῃ. Ἦτο γυνὴ ἀρίστα μεμορφωμένη, ἡγάπα δὲ πρὸ πάντων τὰς περιδείας καὶ κατὰ τὰ τελευταῖα τοῦ βίου ἐτῇ ἰδίῳ τὴν ἐν Κερκύρᾳ διαμονήν, ἐνθα ἱδρυσεν τὸ πλῆσιον τῆς Γαστούνης Ἀχιλλεῖον. Ἐτρεπε δὲ καὶ ἰδιόζουσαν ὁλως κλίσιν πρὸς τὴν νέαν ἐλληνικὴν, ἣν ἐξέμαθεν ἀρίστα. Πρὸς ἀνάμνησιν αὐτῆς ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας ἱδρυσεν (1898) τὸ ἀγμα τῆς Ε., οὗ τὸ παράσημον ἀπονέμεται εἰς κυρία διαπρεψάσας εἰς θρησκευτικὰ ἢ φιλανθρωπικὰ ἔργα ὑπάρχουσι δὲ τρεῖς τάξεις αὐτοῦ.

* **Ἑλισάβετ** (Elizabeth). Πρωτ. κομμητίζης ἐν τῇ Βορείᾳ αὐρ. πολιτεία Νέου Τξέσσου, ἔχουσα 52,170 κατ. (1901) καὶ βιομηχανίαν (μεταξὺ ἄλλων τὸ μέγα ἐργαστασίον ῥαπτομηχανῶν Σίγγερ).

Ἑλισάβετ-Φηρεσίης τάγμα. Τὸ δεύτερον κατὰ τὴν ἀξίαν στρατιωτικὸν τάγμα τῆς Αὐστρίας, ἰδρυθὲν τῷ 1750 δι' ἀξιωματικούς ὑπὸ Ἑλισάβετ Χριστίνης γῆρας Καρόλου τοῦ Γ' καὶ ἀνανεωθὲν ὑπὸ τῆς Μαρίας Φηρεσίης τῷ 1771. Ἀπονέμεται εἰς ἀνωτέρους ἀξιωματικούς μετὰ ὑπηρεσίαν 30 ἐτῶν. συνδέεται δὲ μετ' ἐτησίας ἐπιχορηγήσεως.

Ἑλισαβετογράδ (Jelissawetgrad). Πρωτεύουσα περιφέρειας ἐν τῷ ῥωσικῷ κυβερνήσιῳ Χερσῶνος, κειμένη ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ingul. Οὐτὰ καλῶς ἐκτισμένη μετὰ ὥριαν λεωφόρον ἔχει 7 ῥωσσ. ἐκκλησί. 4 τῶν διαμαρτυρ. καὶ 4 συναγωγὰς, αὐτοκρατορικὸν ἀνάκτορον, γυμνάσιον καὶ ἀνώτερον σχολεῖον. Ἐχει δὲ κατ. 61,841 (1897) διεξάγοντας σπουδαίαν ἐμπορίαν κατεργασμένων δερμάτων, καπνῶν καὶ στεάτων. Ἰδοῦθη τῷ 1754.

Ἑλισαβετοπόλ (Jelissawetopol). Πρωτεύουσα ὁμωνύμου κυβερνήσιου ἐν τῷ Ὑπερκαυκάσιῳ τμήματι τοῦ γεν. κυβερνήσιου Καυκάστου ἔχοντος ἐμβαδὸν 44,136 τ.χμ. καὶ πληθυσμὸν 729 χιλ. κατ. Ἐκτισμένη οὕτω ἐπὶ τῶν δύο ὄχθων τοῦ Γάντζα ἐν τῷ ποταμῷ καὶ μισμαστικῷ συνίσταται ἐξ ἀκροπόλεως ὀχυρᾶς ὑπὸ τῶν Τούρκων κτισθείσης τῷ 1722—1724 καὶ ἐν τῶν συνεικιδῶν ἐνθάδε οὐκ οὐσίπερ! τὰς 21 χιλ. κατ. Τατάρων, Ἀρμενίων καὶ ἐλαχίστων Ῥώτων. Ἐχει ὁ ἁρμενικὸς καὶ 1 ὀρθοδ. ἐκκλησίαν. 10 δὲ μωσμεθανικὰ τεμένη. Ἡ πόλις ἐκυριεύθη τῷ 1804 ὑπὸ τῶν Ῥώσων περιελθούσα ὀριστικῶς εἰς αὐτοὺς τῷ 1813. Περὶ δὲ αὐτῆς εὐρίσκονται κολοσιπὰ ἐρείπια ἐνθα ἀποκαλύπτονται συχνάκις νομισματὰ τῶν ἀρχαίων Περσῶν, Παρθικῶν, τῶν Σασσανιδῶν, Ἑλληνικὰ καὶ Ῥωμαϊκά. Ἐνταῦθα τῷ 1826 ἐνίκησαν οἱ Ῥῶσοι ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Πάσκιεβιτς τοὺς Πέρσας.

Ἑλλαδοθήριον (Παλαιοντ.). Γένος ὀνοχωτῶν πειστικῇ ὁμοιότητι ἔχον πρὸς τὰς σημερινὰς στρουθοκαμήλους, διασέρον μόνον κατὰ τὸ μικρότερον μὲν ἄλλ' ὀγκωδέστερον σῶμα, κατὰ τὰ ἄλλα ἴσα ὄντα πρὸς ἄλληλα, καὶ οὕτως τὰ ἀπελελιθωμένα ὅσα ἀνευρέθησαν ἐν τῇ Μαινακίῳ διαπλάσει τοῦ Πικερμίου.

Ἑλλάς. Διοικητικὴ διαίρεσις. Κατὰ τὸν νόμον τῆς 8 Ἰουλίου 1899 ἡ Ἑλλάς διηρέθη εἰς 26 νομούς τοὺς ἑξῆς: Ἀττικῆς, Βιωτίας (ἥς πρωτ. νῦν ἡ Λε-

βάχεια), Φθιώτιδος, Φωκίδος, Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, Εὐρυτανίας, Ἀργολίδος, Κορινθίας, Ἀχαΐας, Ἡλείας, Ἀρκαδίας, Λακωνίας, Λακεδαιμόνος, Μεσσηνίας, Τριφυλίας, Μαγνησίας, Λαρίσης, Τρικάλων, Καρδίτσας, Εὐβοίας, Κυκλάδων, Κερκύρας, Κεφαλληνίας, Ζακύνθου, Λευκάδος, Ἄρτης.

Πληθυσμός. Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος ἀνῆλθεν εἰς 2,433,806, ὧν ἄρρενες μὲν 1,266,816, θῆλεις δὲ 1,166,990. Ἡ δ' ἀναλογία τῶν κατοίκων κατὰ τετραγ. χιλίω. ἐπὶ ἐμβαδῷ 64,679 τ.χμ. εἶναι 37. Μὴ γενομένης δ' ἐτι τῆς ἀπογραφῆς κατὰ τὴν νέαν διαιρέσιν ἀναγράφομεν τὴν αὐξησιν τοῦ πληθυσμοῦ τῶν παλαιῶν νομῶν κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896.

Ἀττικῆς καὶ Βιωτίας	313,069
Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος	147,297
Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας	170,565
Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας	157,587
Ἀρκαδίας	167,092
Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος	236,251
Λακωνίας	135,462
Μεσσηνίας	205,789
Εὐβοίας	115,515
Κυκλάδων	134,747
Κερκύρας	124,578
Κεφαλληνίας	83,363
Ζακύνθου	45,032
Ἄρτης	39,144
Λαρίσης	181,542
Τρικάλων	176,773

Τῶν δὲ σπουδαιότερων πόλεων τῆς Ἑλλάδος ὁ πληθυσμὸς κατὰ τὸ 1896 ἦτο

Ἀθῆναι	111,486
Πειραιεύς	42,169
Πάτραι	37,958
Τρίκαλα	21,449
Κέρκυρα	17,918
Ερμούπολις	17,894
Βέλος	16,332
Λάρισα	15,373
Ζακύνθος	14,650
Καλάβραι	14,298
Πύργος	12,765
Τρίπολις	10,465

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου κατὰ τὸ ἔτος 1902 παρουσιάζει:

Ἑσοδα	123,949,931
Ἑξοδα	121,885,707.20
Ἡ δὲ διάθεσις τῶν ἐξόδων εἶναι ἡ ἑξής:	
Ἑπὶ τῇ Δημόσιῳ χρέει	33,532,060
Βασιλικῇ ἐπιχορηγήσει	1,325,000
Συντάξεις καὶ ἐπιχορηγήσεις	6,944,317
Βουλευτικῇ ἐπιχορηγήσει	813,545
Ἑπὶ τῇ Ἑξωτερ.	3,054,091.87
Ἑπὶ τῇ Δικαιοσ.	6,194,423.65
Ἑπὶ τῇ Ἑσωτερ.	16,623,574.04
Ἑπὶ τῇ Ἑκκλησίᾳ	

καὶ τῆς Δημ. Ἐκπαιδ.	5,623,574.04
Ἰ. Πουργ. τῶν Στρατιωτ.	17,858,809.32
Ἰ. Πουργ. τῶν Ναυτικῶν	7,358,513.68
Ἰ. Πουργ. τῶν Οἰκονομικῶν	2,240,165.15
ἔξοδα δικικῆσεως καὶ εἰς- πράξεως φόρων	10,830,699.52
ληρωμαὶ διάφοροι	9,558,946.52
Τὸ Δημόσιον Χρέος τῷ 1902 ἦτο :	
α') Εἰς χρυσὸν	695,260,000
" " " 1881	102,057,500
" " " 1884	89,261,000
" " " 1887	131,754,000
" " " 1889	152,908,080
" " " 1890	59,063,000
" " " 1893	9,624,000
" " " 1898	150,529,500
β') Εἰς χαρτονομισμα	169,157,572.57
πονηρωμέναι ἐφειλόμεναι εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ Βασι. Ὁθωνος πρὸς 4 %	1,110,207.63
" " " 1885,	
" " " ἀνέου τόκου	2,191,390
" " " ἀνέου τοῦ 1888 πρὸς 5 %	76,080,000
" " " ἑθνικῆς Τρα- πέζης πρὸς 1 %	70,000,000
" " " ἑθνικῆς Τρα- πέζης πρὸς 1 %	874,906.44
" " " ἑθνικῆς Τραπ. Ἡπει- ροθεσσαλίας πρὸς 1 %	901,068.50
" " " ἑθνικῶν γραμμα- τίων Ἑθν. Τραπεζῆς	9,000,000
" " " ἑθνικῶν γραμμ. Ἰο- νικῆς Τραπεζῆς	4,500,000
" " " ἑθνικῶν γραμματίων Τραπεζῆς Ἡπειροθεσσαλ.	4,500,000
" " " ἑθνικῶν εἰδῶν κατὰ μὲν τὸ 1898 ἀνῆλθεν εἰς " " " 2,0-3,634, κατὰ τὸ 1899 εἰς 128,085,906 " " " κατὰ τὸ 1900 εἰς 129,986,066, κατὰ δὲ " " " 1901 εἰς 138,765,302 εἰς τὰ ἐξῆς εἶδη.	
" " " μνηστικά	35,358,171
" " " φόρα καὶ νήματα	19,523,625
" " " κοινὰ καὶ μέταλλα κα- " " " τεργασμένα	7,649,625
" " " ἀνθρώπων καὶ μέταλλα ἀ- " " " κατέρχαστα	18,373,094
" " " κεία ἐν γένει	8,814,158
" " " οὐρανοποικίλια καὶ χημικά	4,558,049
" " " ἑθνικὰ ἀκατέρχαστα	3,716,981
" " " καρμίδες	3,159,975
" " " αὐτὰ	4,149,248
" " " ἑθνικὰ	2,605,026
" " " οὐρανοποικίλια καὶ οὐρανο- " " " ποικίλια	2,397,004
" " " αὐτὰ	1,837,872
" " " ἑθνικὰ καὶ λοιπὰ	2,786,275
" " " ἑθνικὰ καὶ ὅσα κατερι- " " " γασμένα	1,160,730
" " " αὐτὰ	101,185

Ἰγθύες, χαβιάρια	1,612,110
Βούτυρον	817,793
Τυρὸς	581,464
Χρώματα	2,160,514
Χειρόκτια	27,876
Οἶνοι καὶ πνευματώδη ποτὰ	310,174
Σάπωνες	60,366
Ὅσπρια	601,314
Πῖλοι	18,435
Ἀλεξήλια	100,067
Διάφορα	12,372,140
Ἡ δ' ἐξαγωγή κατὰ μὲν τὸ 1898 ἀνῆλ- θεν εἰς 89,438,100, κατὰ τὸ 1899 εἰς 94,665,661, κατὰ τὸ 1900 εἰς 102,089,518, κατὰ δὲ τὸ 1901 ὑπῆρξεν 93,881,012 εἰς τὰ ἐξῆς εἶδη.	
Σταρὶς	41,190, 92
Μεταλλίτιδες	19,165,520
Ἑλαιόλαδα	4,619,918
Οἶνοι	1,889,194
Καπνὸς	4,114,377
Σπόγγοι	1,450,610
Βάλαντοι	2,116,068
Σύκα	3,151,476
Ἑλαῖαι	4,344,5
Σάπων	39,066
Κουκούλια	826,928
Μέταξα	990,195
Δέρματα κατεργασμένα	501,994
Τυρὸς	229,048
Σκύρις	605,238
Μάρμαρα ἀκατέρχαστα	159,964
Ὀπώραι	382,590
Ζῶα	316,175
Βιβλία ἔντυπα	23,485
Μάρμαρα κατεργασμένα	31,750
Ἀλευρα	353,665
Ἰγθύες παρσκευασμένοι	4,246
Βούτυρον	1,734
Τάπητες	28,150
Θηρακὴ γῆ	375,612
Κονίακ	935,286
Γεωμήλα	20,941
Πυρῆτις	346,790
Ῥάκη	57,139
Διάφορα	9,032,176
Κατέπλευσαν δ' εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς λι- μένας κατὰ τὸ 1901 ἀτμοπλοία μὲν 3-396 χωρητικότητος 3,851,209 τόννων, ἱστιο- πλοία δὲ 3,004, χωρητικότητος 117,157 τόνων. Ἀπέπλευσαν δ' ἐξ αὐτῶν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 3,586 ἀτμοπλοία χωρητικότητος 3,851,209 τόννων καὶ 2,728 ἱστιοπλοία χωρητικότητος 119,394 τόννων. Τὸ δὲ ἐμ- πορικὸν ναυτικὸν τῆς Ἑλλ. κατὰ τὴν ἐπί- σημον στατιστικὴν τοῦ Ἰ. Πουργαίου τῶν Ναυτικῶν, μέχρι Ἰανουαρίου 1902, μὴ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἕκτοτε πλεῖστα νέα ἡγοράσθησαν καὶ ὅτι τα πλοία τοῦ αἵκου Βαλλιάνου πλέουσιν ὑπὸ ξένην ση-	

μαίαν, ἀνήρχετο εἰς 168 ἀτόμολοιὰ δυνάμεως 28,6⁶ ἵππων καὶ χωρητικότητος 161,381 τόννων καὶ εἰς 1,056 ἱστιοφόρα ἄνω τῶν 30 τόννων χωρητικότητος.

Αἱ σιδηροδρομικαὶ γραμμαὶ κατὰ τὸ 1902 εἶχον ἔκτασιν 1000 γλμ. (ὕψος κατασκευῆν εὐρισκομένων ἐστὶ 460).

Τὰ χυδρομικὰ γραφεῖα ὑπῆρχον κατὰ τὸ 1899 ἐν Ἑλλάδι 401, ὧν αἱ μὲν εἰσπράξεις ἀνῆλθον εἰς 1,950,372, αἱ δὲ δαπάναι εἰς 1,958,700 δραχ.

Διημερίσθησαν δὲ ἐν τῷ Ἐσωτερικῷ :

Γράμματα	4,450,000
Δελτάρια	160,000
Ἐφημ. καὶ ἔντυπα κλπ.	5,146,000

Ταχυδρομ. ἐπιταγαὶ	71,000
ἀντὶ δραχμῶν	8,247,000

Εἰς δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν ἐστάλησαν καὶ ἐλήρθησαν :

Γράμματα	4,911,000
Δελτάρια	504,000
Ἐφημερίδες κλπ.	2,365,000

Ταχυδρομ. ἐπιταγαὶ	49,000
ἀντὶ δραχ.	1,547,000

Τηλεγραφικὰ γραφεῖα κατὰ τὸ 1899 ὑπῆρχον 225. Διημερίσθησαν δὲ τὰ ὅλον 1,771,506 τηλεγραφήματα, ὧν 1,380,468 ἔσωτερικά, 365,914 διεθνή, 25,124 δὲ τῆς ὑπηρεσίας. Αἱ εἰσπράξεις ἀνῆλθον εἰς 1,312,000 δραχ. (Κατὰ τὸ 1902 τὸ μῆκος τῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν ἀνῆρχετο εἰς 8,380 γλμ.).

Τηλεφωνικοὶ δὲ σταθμοὶ κατὰ τὸ 1898 ὑπῆρχον 151. Ἀριθμὸς δικτύων ἐντὸς πόλεων 5, μῆκος τῶν μὲν γραμμῶν 908, τῶν δὲ συρμάτων 5,448 γλμ., ἀριθμὸς τηλεφωνικῶν συνεννοήσεων 266,500. Περιφέρειαι δὲ μεταξὺ πόλεων 4, μῆκος γραμμῶν 42, συρμάτων 234 γλμ., ἀριθμὸς τηλεσυνενν. 106,500.

Στρατός. Ὁ κατὰ ξηρὰν στρατὸς κατὰ τὸ ἔτος 1901 συνεποσέτο εἰς 29,052 ἄνδρας, κατὰ τὴν ἐξῆς διαίρεσιν.

	Ἀξιωματ. καὶ ἀπὸλλογ. στρατιῶται	ὑπαξιωματ. καὶ ἀπὸλλογ. στρατιῶται
Ἰπποδ. τῶν Στρατ.	62	—
Μηχανικόν	101	1,285
Πυροβολικόν	219	2,246
Ἴππικόν	96	1,265
Πεζικόν καὶ Εὐζωνοί	873	10,868
Νοσοκομοί	12	339
Ἰγηρεσίαι τῆς Γεν. Διοικ. κήτεως	359	8
Στρατιωτικαὶ σχολαί	46	57
Χωροφυλακὴ	114	3,918

Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐν καιρῷ πολέμου ἡ ὅλη δυνάμις τοῦ στρατοῦ δύναται νὰ ἀνέλθῃ εἰς 82,125 ἄνδρας καὶ 14,441 ἵππους καὶ φορτηγὰ ζῶα, ὡς ἐξῆς :

	Ἄνδρες	Ἴπποι καὶ ὑποζυγια
Πεζικόν	61,620	1,555
Ἴππικόν	2,880	2,802
Πυροβολικόν	6,942	5,289
Μηχανικόν	4,683	2,197
Αποσκευαί	2,000	2,500
Χωροφυλακὴ	4,000	400

Σημειώτέον δὲ ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1900 κατέστη ἡ Γεν. Διοίκησις τοῦ Στρατοῦ ὑπὲρ τὴν ἀρχηγίαν τῆς Α. Γ. τοῦ Διαδόχου Κωνσταντίνου.

Ἡ δὲ κατὰ θάλασσαν δυνάμις περιλαμβάνουσα τὰ γνωστὰ πλοῖα (βλ. ἐν ἀρθ. Ἑλλάς ἐν τομ. Γ') ἀνῆρχετο τῷ 1901 εἰς 3,782 ἄνδρας.

Ἐκπαίδευσις. Ἡ ἀνωτάτη ἐκπαίδεσις γίνεται διὰ τοῦ Ἑθν. Πανεπιστημίου περιλαμβανόντος 4 σχολάς, ἐξ ὧν ἡ μὲν Θεολογικὴ ἔχει καθηγητὰς μὲν 6, ὑφηγητὴν δὲ 1, ἡ Νομικὴ καθηγητὰς μὲν 10, ὑφηγητὰς δὲ 9, ἡ Ἱατρικὴ καθηγητὰς μὲν 15, ὑφηγητὰς δὲ 30 καὶ ἡ Φιλοσοφικὴ καθηγητὰς μὲν 19, ὑφηγητὰς δὲ 9 ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ φοιτῶντων, ὅστις κατὰ προγενεστέρως ἐποχὰς εἶχε φθάσει εἰς 3,500, ἡλαττώθη ἕνεκα διαφορῶν αἰτίων ἐπαισθητῶς κατὰ τὰ τελευταῖα ἐτη μὲν συμποσούμενος εἰς 2,200. Διδασκαλεῖα δὲ καὶ πρότυπα Δημοτικὰ σχολεῖα πρὸς μέρωσιν τῶν διδασκάλων τῆς δημοτ. ἐκπαίδευσως ὑπάρχουσιν 8, ἐν Ἀθήναις, Τριπόλει, Κερκύρᾳ καὶ Λαρίσσι, εἰς 2 φοιτῶσι 1025. Ὑποδιδακταλεῖα 8 εἰσὶν 6 (Κύθηρα, Δῖον, Λαγκαδία, Λίμνη, Καρδίττα, Καρπενήσιον), ἔχοντα 472 μαθητὰς. Διδασκαλεῖα δὲ θηλέων συντηρούμενα ὑπὸ τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἐταιρίας εἰσὶ 3, τὸ ἐν Ἀθήναις Ἀρσάκειον διδασκαλεῖον. ἔχον 287 μαθητρίδας, ὧν αἱ 72 ἔσωτερικαί, τὸ ἐν Πάτραις. ἔχον μαθητρίδας 48 καὶ τὸ ἐν Κερκύρᾳ, ἔχον μαθητρίδας 44. Τῆς δὲ μέσης ἐκπαίδευσως Γυμνάσια μὲν εἰσὶν 40, εἰς 2 φοιτῶσι 3,800 περίπου μαθητὰς, Ἑλληνικά δὲ σχολεῖα 286, ἔχοντα 18,180 μαθητὰς, καὶ πλὴν τούτων ἰδιωτικά ἐκπαιδευτήρια 16, ἔχοντα 1,149 μαθητὰς. Πρὸς τούτοις τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσως σχολεῖα ἀρρένων, θηλέων καὶ Γραμματεῖα εἰσὶν ἐν ὅλῳ 3,123, ὧν δημόσια μὲν 1,565, ἰδιωτικά δὲ 1,558. Ὁ δ' ἀριθμὸς τῶν μὲν διδασκόμενων ἐν αὐτοῖς 189,903, τῶν δὲ διδασκόντων 4,055.

Ἰστορία ἀπὸ τοῦ 1892. Τῶν ἐκλογῶν τῆς 3 Μαΐου ἀποβασῶν ὑπὲρ τοῦ Τρικύβη, οὗτος, ἐκλεξάσης τῆς νέας βουλῆς τῇ 8 Ἰουνίου πρέσβηρον τὸν ὁπαδὸν αὐτοῦ Βουδύρη, ἐσχημάτισεν ὑπουργεῖον, τῇ εἰσηγήσει δὲ αὐτοῦ μεταξὺ ἄλλων ἡ βουλὴ τῇ 6 Ἰουλίου κατήγγησε τὸ ὑπὸ τοῦ Δηλιγιάννη εἰσαχθὲν σύστημα τῶν μικροτέρων

διοικητικῶν περιφερειῶν καὶ ἐψήφισε κατόπιν τὴν στρατιωτικὴν ἀστυνομίαν καὶ τὴν φορολογίαν τῆς μέσης καὶ ἀνωτάτης ἐκπαίδευσως. Μεγίστην δυσκολίαν παρείχε τῷ Τρικοῦπῃ ἡ κατάστασις τῶν οἰκονομικῶν τῆς χώρας. Καὶ κατώρθωσε μὲν νὰ καταβάλῃ κατὰ Δεκέμβριον τὸ ἀπαιτούμενον πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐξωτερικῶν χρεῶν, ἀλλ' ἡ δυσπιστία τῆς ἀλλοδαπῆς κατὰ τῆς Ε. ἤρξανε κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἐπεβάλλετο κατὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ ἡ ἐνοποίηση τῶν τελευταίων προσωρινῶν δανείων καὶ ἡ κατάργησις τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας τῶν τραπεζικῶν γραμματίων. Ἀλλὰ τὸ πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενον νέον ἐξωτερικὸν δάνειον, πρὸς οὗ τὴν συναμελοδότησιν ἡ βουλὴ ἐψήφισε τοὺς σχετικoὺς νόμους, ἀπέτυχε, τῶν δανειστῶν ζητούντων ἑλέγχον τινα τῶν οἰκονομικῶν τῆς Ε. Κατ' ἀκολουθίαν τὸ ὑπουργεῖον παρήγγη κατὰ τὰ τέλη Ἀπριλίου 1893, μετα δὲ ἡμέρας τινὰς (3 Μαΐου) ἐσχηματίσθη ὑπουργεῖον ὑπὸ τὸν Σωτηρόπουλον, ὅστις αὐτὸς ἀνέλαβε τὸ χαρτοφυλάκιον τῶν οἰκονομικῶν. Τοῦτο πρὸς κάλυψιν τῶν πληρωτέων κατ' Ἰούνιον τῶν ἡναγκασθῆναι νὰ συνάψῃ δάνειον funding. Γενόμενον δ' ἐκλογῶν κατὰ μὴνα Ὀκτώβριον ἐδῆρσε νὰ παραδώσῃ τὰ πράγματα πάλιν τῷ ἐπιτυχάντι Τρικοῦπῃ, ὅστις τῇ 1 Νοεμβρίου ἐσχημάτισεν ὑπουργεῖον καὶ ὑπέβαλε τῇ 5 Δεκ. εἰς τὴν βουλὴν νομοσχέδιον, δι' οὗ περιορίσθη ὁ πληρωτέος εἰς τοὺς δανειστὰς ποσοστὸς εἰς 30 %. Πρὸς ἀνακούρτιν τῶν στασιδα παραγωγῶν ἐπαρχίαν ἐψήφισθη νὰ ἀγοράζῃ τὸ κράτος τὸ περίσσευμα τῆς παραγωγῆς, ἀλλὰ τὸ μέτρον τοῦτο κατηργήθη ἤδη κατὰ Δεκέμβριον 1894. Διότι οὐκ οὐκ τοῦ Τρικοῦπῃ πρὸς τὸν Διάδοχον ὡς ἀρχηγὸν τοῦ στρατοῦ συνεπήνεγκε τὴν παραίτησιν ἐκείνου τῇ 10 Ἰαν. 1895. Μὴ δεχθέντος δὲ τοῦ ναυάρχου Κανάρη νὰ σχηματίσῃ ὑπουργεῖον, μετεκλήθη ὁ Νικολάος Δηλιγιάννης, ἀναψὶς τοῦ Θεόδωρου Δ. πρὸς σχηματισμὸν ὑπηρεσιακοῦ ὑπουργείου καὶ διελύθη συγχρόνως ἡ βουλὴ. Κατὰ τὰς νέας ἐκλογὰς ἀπεκράτησε τὸ κόμμα τοῦ Θεόδωρου Δηλιγιάννη, μετ' οὗ τὸ Τρικοῦπῃ, ὅστις οὐδὲ βουλευτὴς ἐξελέγη ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. πλήρης λύπη ἀπεσφόρη τοῦ πολιτικοῦ βίου καὶ ἀπέθανε τῇ 31 Μαρτίου ἐν Κάνναις. Συνελθούσης τῆς νέας βουλῆς τῇ 29 Μαΐου ἀνέλαβε τὰς ἡνίκας τοῦ κράτους ὁ Θεόδωρος Δηλιγιάννης, ὅστις ματαίως προσεπάθη νὰ συμβιβασθῇ μετὰ τῶν δανειστῶν. Μετ' ὀλίγον ἐξεργάσθη νὰ ἐπανατάξῃ ἐν Κρήτῃ (βλ. λ.), ἥτις προσέκλησε τὰς ἐνεργείας τῆς Ἑθνικῆς Ἑταιρείας, ὑποστηριζούσης τοὺς ἐπαναστάτας διὰ χρημάτων καὶ πο-

λεμοφοδίων, προσλαμβάνουσας δ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον μεγίστην σημασίαν. Ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς δημοσίας γνώμης ὁ βασιλεὺς Γεώργιος κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1897 ἐπεμψε τὸν συνταγματάρχην Βάσσαν μετὰ στρατοῦ εἰς Κρήτην, οὗτος δὲ μετὰ τινὰς ἀψιμαχίας ἐκήρυξε τῇ 9 Φεβρ. τὴν ἑνωσιν τῆς νήσου μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἐπακόλουθον τοῦτου ὑπῆρξεν ὅτι καὶ αἱ εὐρωπαϊκαὶ καὶ μεγάλαι δυνάμεις ἀπεβίβασαν στρατὸν εἰς τὴν Κρήτην, τῇ δὲ 18 Φεβρ. μετεβίβασαν εἰς τὴν ἑλλην. κυβέρνησιν ταυτοσημοὺς ἀνακοινώσεις, δι' ὧν ἐζήτησαν ἐπ' ἀπειλῇ ἀναγκαστικῶν μέσων νὰ ἀνακαλέσῃ ἡ Ἑλλὰς τὸν ἐν Κρήτῃ στρατὸν καὶ νὰ ἀποσύρῃ τὸν εἰς τὰς Κρητικὰς θαλάσσας ἀποσταλέντα στόλον, ὑπεσχέθησαν δὲ τὴν αὐτονομίαν τῆς Κρήτης ὑπὸ τὴν ἐπικυριαρχίαν τοῦ Σουλτάνου. Ἡ κυβέρνησις ἐδέχθη μὲν τῇ 24 Φεβρ. νὰ ἀποσύρῃ τὸν στόλον, οὐχὶ δ' ὅμως νὰ ἀνακαλέσῃ τὸν Βάσσαν, δι' ὃ ἐὺρωπαϊκὸς στόλος ἐξέτέλεσε τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς νήσου. Ἡ Τουρκία ἐνεκα τούτων ἐκίνητοποίησε τὸν στρατὸν τῆς καὶ συνεχένετρεψε πολλὰς δυνάμεις, πρὸς τὰ Θεσσαλικά σύνορα, τὸ κατ' ἄρχας ὅμως κατὰ τὴν συμβουλὴν τῶν Δυνάμεων ἀπέσχε πάσης ἐπιθετικῆς πράξεως. Μάλιστα δ' ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶχε κίνητοποιήσει σχεδὸν ἀπαντα τὸν στρατὸν τῆς εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὰ ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Ἑταιρείας ἐξοπλιζόμενα σώματα ἐξετέλεσαν ἐπανειλημμένως εἰσβολὰς εἰς τὸ τουρκικὸν ἔδαφος, ἡ Πύλη ἐκήρυξε τῇ 5 Ἀπριλίου τὸν πόλεμον, ὁ δὲ στρατὸς αὐτῆς προσέβαλε τοὺς ἐν τῷ Ἀνατολ. μέρει τῆς ὁρθετικῆς γραμμῆς ἑλληνικοὺς σταθμούς. Τὴν Σερβίαν καὶ Βουλγαρίαν, αἵτινες εὐνοϊκῶς διέκριντο πρὸς τὴν Ἑλλάδα, συνεκράτην ἡ Αὐστρία καὶ ἡ Ῥωσία. Ἐπειδὴ δὲ καὶ αἱ ἐλπίδες ἐπαναστάσεως ἐν Μακεδονίᾳ κλ. ἐματαιούντο, ἡ Ἑλλὰς ἐδῆρσε μόνη τὰ τῶν μικρῶν τῆς δυνάμεων νὰ ἀντιστῇ εἰς τὰ τουρκικά στρατεύματα, ἀπερ μόνον παρὰ τὴν Θεσσαλίαν συνεποσούντο εἰς 88 χιλ. ὑπὸ τὸν Ἐτέμ πασᾶν, ἐνῶ ὁ ὑπὸ τὸν διάδοχον Κωνσταντῖνον ἑλληνικὸς στρατὸς ἤριθμοι μόνον 58 χιλ., ἥτοι δὲ ἐξ ἀνάγκης διεπαικρπιζόμενος κατὰ μήκος τῆς μακρᾶς ὁρθετικῆς γραμμῆς. Κατὰ τὰς ἀπὸ τῆς 6 μέχρι τῆς 11 Ἀπριλίου ἡμέρας συνέβη σειρά συμπλοκῶν καὶ μαχῶν, καθ' ὅς ἐκυριεύσαν μὲν οἱ Τούρκοι τῇ 7 Ἀπριλίου τὴν ἐν τῷ κέντρῳ καίμενην δίοδον τῆς Μελοῦνας, δὲν ἡδυνήθησαν ὅμως νὰ ἐπικρατήσωσιν οὔτε ἐν τῷ Δυτικῷ μέρει (δίοδος τοῦ Ῥεβανίου καὶ τὰ πλησίον ὄψωματα) οὔτε ἐν τῷ Ἀνατολικῷ (περὶ τὴν Νεζερὸν καὶ τὴν Ἀνάληψιν). Ἐν τούτοις σφαδρατότερα ἐπιθεσις τοῦ Ἐτέμ. κατὰ τὸ κεντρικὸν μέρος

ἡγάγασε τοὺς Ἕλληνας νὰ ἀποσυρθῶσιν ἀπὸ τῶν κεράτων καὶ τῇ 11 Ἀπριλίου συνεικροτήθη περὶ τὴν Τύρναβον σφοδρὰ μάχη, καθ' ἣν παρεννόησεις τινὲς προσέκαλεσαν πανικὸν ἐπακολούθημα ἔχοντα τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς Λαρίσης καὶ ταχέϊαν ὀπισθοχώρησιν μέχρι τῆς γραμμῆς τῶν Φαρσάλων, ἐνθα ἀνασυνετάχθη ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς καὶ ὠχυρώθησαν κυρίως οἱ παρὰ τὸ Βελεστίνον λόφοι. Ματαίως προσέβαλον οἱ Τούρκοι ἀπὸ τῆς 15 Ἀπριλίου ἐπαλειγμένως τοὺς λόφους τούτους· πάσας τὰς ἐπιθέσεις ἀπέκρουσε βωβαλαίως ὁ ἐκεῖ ὑπὸ τὸν συνταγματάρχην Σμολένσκιην στρατὸς. Ἀλλὰ τῇ 23 κατώρθωσαν οἱ Τούρκοι νὰ ἐκτοπίσωσι τοὺς Ἕλληνας ἐκ τῆς γραμμῆς τῶν Φαρσάλων, παρέστη δ' οὕτω ἀνάγκη νὰ ἐπιστοχωρήσωσι καὶ τὰ παρὰ τὸ Βελεστίνον νικηφόρα στρατεύματα μετὰ τῶν ἄλλων πρὸς τὸν Δομικόν. Ἐνταῦθα τῇ 5 Μαΐου προσβληθέντες οἱ Ἕλληνες ἀντέστησαν μὲν κρατερῶς, ἡττασθήσαν ὅμως περικυκλωθέντες ἐκ δεξιῶν νὰ ὀπισθοχωρήσωσι πάλιν καὶ νὰ ἀρήψωσι τὴν γραμμὴν τῆς Ὀθρου εἰς τοὺς Τούρκους.

Ἐν Ἠπείρῳ οἱ Ἕλληνες ἀπέβησαν τὸ κατ' ὄργανον νικηταί, ἀλλὰ μὴ ὑποστηρίζοντες ὑπὸ ἰσχυρῆς ἐφεδρείας ἡττασθήσαν καὶ ἐνταῦθα νὰ ὑποχωρήσωσιν. Ὁ στόλος ἐφ' ὃν τσαυταὶ πρότερον ἐστηρίζοντο ἐκπύει, δια λόφους οὓς δὲν δυνάμεθα νὰ κληρωμέν, ἔμεινε παντελῶς ἀδρανής. ἐκτὸς ἂν ἤελθαι τις νὰ λάβῃ ὑπὸ σπουδαίαν ἐποψὴν τὴν εἰς Κατερίνην ἀπόβασιν καὶ τοὺς ὅλως ἀνωφελεῖς βομβαρδισμούς τῶν Ἀγ. Σαράντα καὶ τῆς Πρεβέζης. Ὁ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ἀντικείμενος τοῦ πανικοῦ τῆς Λαρίσης ὑπῆρξε εὐσεβεῖς ὁ πρωθυπουργὸς Δηλιγιάννης παρετήθη, ἀντικατεστάθῃ δὲ ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀντιπολιτεύσεως Δημ. Ράλλη. Οὗτος ἀνεκάλεσε τὰ στρατεύματα ἐκ Κρήτης καὶ ἔκλεισε τῇ 6 Μαΐου ἀναχωρῆσαι μετὰ τῆς Πύλης, ἀναθέτων συγχρόνως τὴν τύχην τῆς χώρας εἰς τὰς χεῖρας τῶν Μεγάλων Δυνάμεων. Τέσσαρας ὅλους μῆνας διήρκεσαν αἱ περὶ εἰρήνης διαπραγματεύσεις, μέχρις ὅτου αἱ Μεγ. Δυνάμεις κατώρθωσαν νὰ περιορίσωσι τὰς ὑπερβολικὰς περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαιτήσεις τῆς Τουρκίας. Τέλος δὲ τῇ 6 Σεπτ. ἐκλείσθη ἡ προσωρινὴ συνθήκη εἰρήνης, μόλις δ' ὅμως τῇ 22 Νοεμβρίου ὑπεγράφη ἡ ὁριστικὴ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἥτις ἐπικυρωθεῖσα τῇ 7 Δεκ. ὑπεγράψατο τὴν Ἑλλάδα νὰ πληρώσῃ τῇ Τουρκίᾳ ἀποζημιώσιν πολεμικὴν 4 ἑκατομμ. τουρκ. λιρῶν καὶ ἑτέρας 100 χιλιάδας πρὸς ἀποζημιώσιν ἰδιωτῶν, πρὸς δὲ νὰ παραχωρήσῃ στρατηγικὰ τινὰ σημεῖα τῆς ὁροσειτικῆς γραμμῆς καὶ τέλος νὰ ὑποβάλῃ ὠρισμένα εἰσοδήματα ἐνεχυριασθέντα πρὸς

ὑπηρεσίαν τῶν ἐξωτερικῶν δανείων εἰς τὸν ἑλεγχον διεθνοῦς ἐπιτροπείας.

Ὅτε ἡ προσωρινὴ συνθήκη ὑπεβλήθη τῇ 18 Σεπτ. εἰς τὴν βουλὴν καὶ τὸ ὑπουργεῖον Ῥάλλη ἐξῆλθε ψῆφον ἐμπιστοσύνης, οἱ σχετικῶς σκληροὶ ὅροι ἐκείνης προσέκαλεσαν τὴν ἀρνήσιν ταύτης, μεθ' ἧς τὸ ὑπουργεῖον παραιτήθην ἀντικατεστάθῃ ὑπὸ νέου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ τέως προέδρου τῆς βουλῆς Ζαΐμη, ὅπερ ἐπέτυχε τὴν ἐπικυρώσιν τῆς συνθήκης τῇ 6 Δεκ. Δὲν κατηνύνασθον ὅμως ταχέως ἡ ἀγανάκτησις τῶν πνευματικῶν δια τὴν ἀτυχῆ πόλεμον, οὐ αἱ ἦτται ὠρεῖλοντο οὐχὶ εἰς ἔλλειψιν ἀνδρείας, ἀλλὰ κυρίως εἰς τὸ ἀπαράσκευον τοῦ στρατοῦ ὑπὸ ὕλην καὶ ἡθικὴν ἐποψίν. ἡ δὲ αἰτία ἐρρίπτετο ὑπὸ πολλῶν εἰς τὸν διάδοχον τὸν ἔχοντα τὴν ἀρχηγίαν καὶ εἰς τὴν βασιλέα. Ὑβηλώθη δὲ ἡ ὅλως ἀδικαιολόγητος αὕτη ἀγανάκτησις ἐν δολεροὶν ἡ ἀποπειρὰ κατὰ τοῦ βασιλέως ἦν ἐξετέλεσεν τῇ 14 Φεβρ. 1898 δύο ἀποστράτοι, εὐτυχῶς ἀνευ ἄλλου ἀποτελέσματος πλὴν ὅτι ἡ ἀτρόμητος στάσις τοῦ μονάρχου προεῖλκυσε πάλιν τὴν συμπάθειαν τοῦ λαοῦ, ἥτις ἐδηλώθη καὶ ἡδύτης σπουδαίως κυρίως ὅτε μετ' ὀλίγον ἐπισκέσθη διαφόρους ἐπαρχίας τῆς χώρας. Οὐκ ὀλίγον δὲ συνετέλεσεν εἰς τὴν καθυστάθην καὶ ἡ ταχεῖα ἐκπλήρωσις τῶν ὅρων τῆς εἰρήνης· δυνεὶν 150 ἑκατομμ. φρ. ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῆς Ἀγγλίας, Ῥωσίας καὶ Γαλλίας συναρθῆν κατέστησε δυνατόν τὴν πληρωμὴν τῆς ἀποζημιώσεως εἰς τὴν Τουρκίαν, κατ' ἀκολουθίαν δὲ ἀμέσως ἐξεκινώθη ἡ κατεχομένη ἐπὶ ὑπὸ τῶν Τούρκων Κεσσαλία, τῇ δὲ 25 Μαΐου ὁ τελευταῖος Τούρκος στρατιώτης κατέλιπε τὴν ἑλληνικὴν ἐδαφός. Ἐπίσης ὁ νέος καθορισμὸς τῶν συνόρων ἐγένετο ἀπροσκόπως, τὰ εἰκονομικὰ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἤρξαντο νὰ βελτιωθῶνται, μεγίστην δὲ γαρὰν ἐνεποίησεν ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Κρήτης καὶ ὁ διορισμὸς τοῦ πρίγκιπος Γεωργίου ὡς διοικητοῦ αὐτῆς, δι' ὃν ἀνεξωपुरήθησαν αἱ ἐλπίδες τῆς ἐν τῷ μέλλοντι ἐνώσεως τῆς νήσου μετὰ τοῦ βασιλείου. Τῶν δὲ κατὰ Μάρτιον τοῦ 1899 ἐκλογῶν ἀποβασῶν ὑπὲρ τοῦ παλαιοῦ Τριφυλικοῦ κόμματος, ὁ ἀρχηγὸς τούτου Γεωρ. Θεοτόκης ἀνέλαβε τῇ 2 Ἀπρ. 1899 τὸν σχηματισμὸν ὑπουργείου. Ἐνθ' ἐν νομοσχέδιον τινὰ τῆς κυβερνήσεως ταύτης περὶ παραρτήσεως τοῦ περισσεύματος τῆς παραγωγῆς τῆς σταφίδας καὶ περὶ νέας διαιρέσεως τοῦ βασιλείου εἰς 26 νομούς καὶ ἐψηφίσθησαν ἀνευ δυσκολιών, τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν στρατιωτικῶν προκάλεισε σφοδρότατος ἐν τῇ βουλῇ διαμάχος. Καὶ ἀνεγνωρίζετο μὲν γενικῶς ἡ ἀνάγκη ῥιζικῶν μεταρρυθμίσεων, ἥτις ἀπεδείχθη τρανῶς κατὰ

ὄν πόλεμον, καὶ ἐξητήθησαν τοιαῦται καὶ ἡ ὑπομνήματος αὐτοῦ τοῦ διαδόχου, ἀλλὰ μόλις τῇ 13 Μαρτίου 1900 κατωρθώθη μετα πολλοὺς κόπους τῆς κυβερνήσεως νὰ ψηφισθῇ νόμος καθ' ὃν ἀνετέθη τῷ διαδόχῳ ἡ γενικὴ διοίκησις τοῦ στρατοῦ.

Σοβαρὴν χαρακτῆρα ἐν τοῖς κατόπιν προσέλαβε τὸ ζήτημα τῆς μεταρράσεως τοῦ βουλευτῆ. Ἡ μεγάλη σπουδαιότης τοῦ ζητήματος τούτου κυρίως ὑπὸ ἐθνικὴν ἐποπείην καὶ ἡ ἑλλησις ἀπορροαστικότητος παρὰ τοῖς ἀρμοδίοις ἐξήγειραν τὸν λαόν, κατὰ δὲ τὰς διαδηλώσεις ἐπὶ ἅλλων συγκεντρώσεως (7 καὶ 8 Νοεμβρίου 1901), ἐν αἷς οὐκ ὀλίγοι ἐτραυματίσθησαν καὶ ἐξονεύθησαν. Ἵνα δὲ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἀνεπηρέαστος ἐξέτασις τῶν συμβάντων ὑπὲρ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, τὸ ὑπουργεῖον Θεοτόκης παρητήθη τῇ 11 Νοεμβρίου, καίπερ ἀπολαύον τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς τε βουλῆς καὶ τοῦ Ὑπέρματος, ἐτχηματίσθη δὲ πάλιν ὑπουργεῖον ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ζαΐμη, ἐν αὐτῷ Θεοτόκης ὑπέδειξε τῷ βασιλεῖ καὶ ἀπεστήριξεν ἐν τῇ βουλῇ. Ἐπὶ τῆς πρωθυπουργίας τοῦ Ζαΐμη ἐπετεύχθη γεγονός τι λίαν σημαντικὸν διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἡ συγκατάθεσις τοῦ σουλτάνου εἰς τὴν ἑνωσὶν τῶν ὁσσετικῶν σιδηροδρόμων μετὰ τῶν τουρκικῶν. Δηξάσης τῆς βουλευτικῆς περιόδου ἐγένοντο νέαι ἐκλογαὶ τῇ 17 Νοεμβ. 1902, καθ' ἃς ἀνεδείχθη ὑπέρτερον τῶν ἄλλων κομμάτων τὸ τοῦ Δηλιγιάννη, διὸ καὶ ἀνετέθη αὐτῷ ὁ σχηματισμὸς νέου ὑπουργείου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ Προσθετέα ἐκ τῶν νεωτέρων :

Α'. Γεωγραφία, φυσικὴ ἱστορία κ.λ. Η. Moraitinis, La Grèce telle qu'elle est (Paris 1887). Γαβριηλίδου Πανελλήνιος σύντομος (Ἄθ. 1892). Fischer, Griechenland (ἐν Unser Wissen von der Erde (Wien 1892). Rodd, Customs and lore of modern Greece (β' ἐκδ. London 1892). εἰς ἐδῆγοι περιηγητῶν τοῦ Baedeker (γ' ἐκδ. 1893), Meyer (ε' ἐκδ. 1901), Murray (ζ' ἐκδ. 1900), Joanne (2 τομ. νέα ἐκδ. 1891—96) καὶ τῶν Εὐαγγελίδου καὶ Μαυρογέννη (Ἑλλάς, 1901). Deschamps, La Grèce d'aujourd'hui (Paris 1893). Sergeant (ιδεὲς κατωτ.). Jebb, Modern Greece (Lond. 1901). Philippson, Der Peloponnes (Berlin 1891—2), τοῦ αὐτοῦ Thessalien und Epirus (1897), τοῦ αὐτοῦ Griech. Inselwelt (Gotha 1901). Halacsy, Conspectus Florae graecae (τ. Α' καὶ Β', Leipzig 1900—02).

Β. Ἱστορία. Περί μὲν τῆς προῤῥιστορικῆς Ἑλλάδος πρὸ P. Kretschmer Einleit. in die Geschichte der griech. Sprache (Göttingen 1896). Hall, The oldest civilisation in Greece (London 1901). Ridgeway, The early age of Greece (Cam-

bridge 1901). Περί δὲ τῆς ἀρχαίας ἱστορίας Busolt, Griech. Geschichte bis zur Schlacht von Chaironeia (τ. Α' καὶ Β', β' ἐκδ. Gotha 1893—95, τ. γ' 1897 κέ.). Niese, Gesch. der griech. und makedon. Staaten seit der Schlacht von Chaeronea (2 τ. Gotha 1893—99). E. Meyer, Gesch. des Altertums τ. Β'—Δ' (Stuttgart. 1893—1901). Burekhardt, Griech. Kulturgeschichte (4 τ. Berlin 1898—1902). Bury, History of Greece (2 τ. 1902). Περί τῆς μεσαιωνικῆς ἱστορίας ἐξεδοθησαν πλείσται ὅσαι μονογραφαί, ἃς βλ. ἐν Κρουμβάχερ Ἰστ. τῆς βυζαντ. λογοτεχνίας, μεταφρ. Γ. Σωτηριάδου τ. Γ' σ. 537 κέ. Ὡς πρὸς τὴν ἱστορίαν τοῦ 19' αἰῶνος πρὸ τὰ ἐσχάτως ἐκδοθέντα Ἀρχαία τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας δημοσιεύματα ὑπὸ I. Βλαχογιάννη (τ. Α', α', 1901). Ἱστορ. ἀρχεῖον Διον. Ρώμα, δημοσ. ὑπὸ Δ. Καμπούρογλου (τ. Α' 1901). Sergeant, Greece in the nineteenth century (London 1897). Τέλος περὶ τοῦ ἑλληνοτουρκικοῦ πολέμου τοῦ 1897 βλ. τὴν ἐκθεσιν τοῦ διαδόχου Κωνσταντίνου (1898), τὸ ἔργον τοῦ Σπηλιωτοπούλου (1898), τὰ γερμανικὰ τῶν Kloeber (Berlin 1897), v. d. Goltz (Berl. 1898), καὶ τὰ γαλλικὰ τῶν Douchy (Paris 1898), Lurdy (1899) κ.λ.

Ἑλλησπετικά καλοῦνται τὰ ἀνώμαλα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, ἅτινα στεροῦνται ἢ ἐνὸς ἀριθμοῦ (ἑλλησπετικά κατ' ἀριθμὸν), ὡς τὰ ὀνόματα τῶν ἐσπετῶν (Ὀλύμπια), τῶν θεῶν (Ζεὺς), τὰ κύρια ὀνόματα (Ἑλλάς, Ἀθήναι) καὶ ὀρισμένοι τινὲς λέξεις (οἷον αἰθήρ, ἄηρ, γῆ, θυγαῖ, ἔγκλα, ἐτήσιαι, ἔαρ), ἢ στεροῦνται πτώσεων τινων (ἑλλησπετικά κατὰ πτώσιν), ὡς τὰ ὀνόματα θεῶν ἑαρ, κέαρ, στέαρ, ὕπαρ, ὄφελος καὶ σέλας, μόνον κατ' αἰτιατικὴν καὶ ὀνομαστικὴν τιθέμενα, αἱ γενικαὶ μάλης καὶ φάουρ, ἡ δοτικὴ χήσει, τὸ λίπα καὶ νέωτα καὶ αἱ κλητικαὶ ὦ μέλε, ὦ τᾶν.

Ἑλλησις (γραμμ.) καλεῖται τὸ ἰδιώμα πάσης γλώσσης, καθ' ὃ παραλείπεται τι, ὅπερ κατ' ἀρίθειαν ἔπρεπε νὰ τεθῇ. Οὕτω δυνατόν να παραλειθῇ ὑποκειμενον, κατηγορούμενον, συνδετικόν, ῥῆμα, οὐσιαστικὸν ἀναπληρούμενον ὑπ' ἁρθου (Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου, ἐνν. υἱός), τὸ ἀπαρέμρατον, ἡ μετοχὴ καὶ ὁλόκληρος πρότασις. Κατὰ τὸ σχῆμα τοῦτο παραλείπεται καὶ εὐνόητον οὐσιαστικὸν ἀνῆκον εἰς ἐπίθετον, ἀντωνυμίαν ἢ μετοχὴν, οἷον ὁ πεζὸς (στρατός), ἡ ὑπεραιά (ἡμέρα), τιθεμαι τὴν ἐναντίαν (ψῆφον) κτλ. Εἰς τὴν ἑλλησιν ἀνήκουσι καὶ τὰ σχήματα τῆς βρα-

χυλογίας, τῆς ἀποσιωπήσεως, τοῦ ἀσυνδέ-
του καὶ τοῦ ζεύγματος.

Ἑλληνικά. Χωρ. τοῦ ὅθρου Ἰστι-
αίων (Εὐβοίας), ἔχον 278 κατ. (1896).

Ἑλληνική ἱστορία. Βλ. Ἑλλάς.

Ἑλλες νῆσοι. Συστάς νησίδων τοῦ
Εἰρηνηικοῦ Ὠκεανοῦ πρὸς Β. τῶν Φίτζι νή-
σων. εὐρισκομένη ἀπὸ τοῦ 1892 ὑπὸ ἀγ-
γλικήν προστασίαν.

Ἑλλημένιον κατὰ πᾶσαν πιθανό-
τητα ἐκαλεῖτο ἐν τῇ ἀρχαιότητι τὸ τέλος
ὑπερ ἔδιδον τὰ πλεῖα ἵνα ναυλοχῇωσιν ἐν
τῷ λιμένι.

Ἑλλομένον ὁ ἦμος τῆς ἐπαρχίας
Λευκάδος ἔχον 2,218 κατ. (1896).

Ἑλμύρα, ὄρθ. Ἑλμάϊρα (Elmi-
ra). Πόλις τῆς βορείου μερ. πολιτείας Νέας
Ἰόρκης, ἔχουσα 35,672 κατ., γυναικεῖον
κολλέγιον καὶ σημαντικὸν ἐμπόριον.

Ἑλμσχορν (Elmschorn). Πόλις τοῦ
πρωσσικοῦ νομοῦ Σλεσβίχης, μετὰ 13,640
κατ. (1900).

Ἑλξίς καλεῖται τὸ ἰδίωμα τῆς ἑλλ.
γλώσσης, καθ' ὃ λέξις τις ἐλκεμένη ὑπ'
ἄλλης ἢ ἀφομοιωτοῦ αὐτῇ κατὰ τύπον ἢ
συντάσσεται κατ' αὐτήν. Οὕτω δεικτική
ἀντωνυμία εἴσα ὑποκειμένην ἔλκεται ὑπὸ
τοῦ κατηγορουμένου τιθεμένη κατὰ τὸ γέ-
νος αὐτοῦ (π. γ. κίνησις αὐτὴ μεγίστη
τοῖς Ἑλλησιν ἐγένετο, ἀντί εὐτοῦ τ. ἔ. ὁ Πε-
λοποννησιακὸς πόλεμος). τὸ ῥῆμα ἔλκεται
ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου καὶ συμφωνεῖ πρὸς
αὐτὸ κατ' ὀρίμην (π. γ. αἱ Θῆβαι Δ' ἔγυ-
πτος ἐκαλεῖτο), τὸ ἀντικείμενον ἐλκεμέ-
νον ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου συμφωνεῖ αὐτῷ
(π. γ. τὴν ῥῶδον ἣν αἰδῶ εἶπομεν) καὶ δει-
κτικὰ τοπικὰ ἐπιρρήματα τίθενται κατὰ τὸ
ἀναφορικὸν (π. γ. ἀντὶ ἐκεῖσε ὅθεν
λέγεται ἐκεῖθεν ὁ ὅλες). Ἐπίσης ἡ ἀνα-
φορικὴ ἀντωνυμία ἀφομοιωτοῦ τῷ οὐσια-
στικῷ τῆς κυρίας προτάσεως (ἐν τεκμη-
ρίων ὧν ἐπὶ μακρότατον σκοποῦντί μοι συμ-
βαίνει πιστεύεται) ἢ τὰν ἀπαιτῶν (τὴν ἀνδρα
ὃν ἔρως ἀριστὸς ἐστὶ), ἀναφορικὴ ἀντωνυ-
μία ἀνέγκυσα κατὰ διάφορον πτωσιν εἰς
δύο προτάσεις τίθεται καθ' ἑλξιν πρὸς τὸ
πλησιέστερον ῥῆμα (ὃ τεῖχος) τειχιζόμε-
νος Ἀκρνανῆες ἐχρῶντο (ἐνν. αὐτῷ). Πα-
ραλειπομένῳ δ' ἐνίοτε τοῦ δεικτικοῦ ἢ
ἀναφορικῇ ἀντωνυμίᾳ ἐπέχει θέσιν ὑπο-
κειμένου (εἰσὶν εἰς τῶν παλαιῶν μάλιστα
πιστεύομεν). Τέλος ἐναρθρον οὐσιαστικὸν
ἐλκεῖται ὑπὸ τοῦ ἀναφορικοῦ ἀποβάλλει
τὸ ἄρθρον, μετατιθέμενον δὲ εἰς τὸ τέλος
τῆς προτάσεως (ἀμαθέστατοι ἐστε ὧν ἐγὼ
οἶδα Ἑλλήνων). Εἶδος ἑλξέως εἶναι ἡ πρό-
ληψις καὶ ἡ ὑπαλλογή.

Ἑλοδα. Χωρίον τοῦ ὅθρου Κτιμε-

νίων (Εὐρυτανίας), ἔχον 233 κατ. (1896).

Ἑλομιάνοισι ἡ ἐλόννοσις ἐκ
τοῦ λατινικοῦ paludismus (palus, ἑλξίς)
ἐκλήθη ἡ ὑπὸ τὴν μορφὴν τῶν διαλειπόν-
των πυρετῶν καὶ τῆς ἐλῶδους καχεξίας
ἐκδηλουμένη νόσος, διότι ὑπελαμβάνετο
κατ' ἀρχάς ὅτι αἷτιον αὐτῆς κύριον εἶναι
αἱ τῶν ἐλῶν ἀπόπνοιαι καὶ ἡ ὑπ' αὐτῶν
μέλυνσις τοῦ ποσίου ὕδατος. Ἡ νόσος
αὕτη πρᾶγματι μαστίζουσα ὑπὲρ πᾶσαν ἄλ-
λην πόλιν τῆς Ἑλλάδος μέρη παρετη-
ρήθη ὅτι ἀναφαίνεται εἰς τὰς ἐξοχάς, (σπα-
νίως ἐντὸς τῶν πολυανθρώπων πόλεων),
εἰς τὴν περιοχὴν ἐλῶν καὶ βάλτων καὶ ὅτι
οἱ πάσχοντες ἀπαλλάσσονται ταύτης ἀπο-
μακρυνόμενοι τῶν τόπων ἐκείνων καὶ κα-
τοικοῦντες ἐπὶ ὑψοματόν. Παραλειπομένων
τῶν πολυαριθμῶν θεωριῶν καὶ ὑποθέσεων
ὅσα ἐξηγέθησαν μέχρι τοῦ 1870 πρὸς αἰ-
τιολογίαν τῆς νόσου, περιοριζόμεθα εἰς τὰς
ἀληθῶς ἐπιστημονικὰς ἀνακαλύψεις αἰτίνας
συνοφίζονται εἰς τὰ ἑξῆς: παραγωγικὴν
αἷτιον τῆς νόσου εἶναι τὰ αἱματοζωάρια
τοῦ ἀνθρώπου ὅπερ ἀνεκάλυψεν ὁ Laveran
(Haemamiba Laverani) διὰ τῆς μικροσκο-
πικῆς μελέτης τῶν στερεῶν μερῶν τοῦ
αἵματος τῶν ἐλονοσούντων καὶ ὅπερ ἀνευ-
ρίσκονται ἐν τῷ αἵματι τοῦ πάσχοντος
ὑπὸ τρεῖς μορφάς, ὡς σφαιρικά σω-
μάτια, ὡς σωμάτια πολυγῶρα
καὶ ὡς σωμάτια μαστιγώδη. Τὰ
σφαιρικά σωμάτια κατακινούμενα ἐν τοῖς
ἐρυθροῖς αἱμοσφαίροις ἀναπτύσσονται ἐπὶ
τασοῦτον ὥστε οὐ μόνον τὴν καταστροφὴν
τοῦ σκελετωμένου ἐπιφέρουσιν, ἀλλὰ καὶ
φαίνονται διαιρούμενα εἰς πολλὰ ἄλλα
σωμάτια, τὰ σπέρμα λεγόμενα, προκύπτον-
τα ἐκ τῆς πολυγῶρου μορφῆς τοῦ αἵμα-
τοζωαρίου. Ἡ περιορισμένη αὕτη συνε-
πάγεται τὴν πυρετικὴν κίνησιν καὶ γεν-
νᾷ τοὺς παρεξυσμῶς, οἵτινες τασοῦτω
βιαιότεροι καὶ διαρκέστεροι τυγχάνουσιν
ὅσω μείζων παρίσταται ὁ ἀριθμὸς τῶν κα-
τατεμνομένων αἱματοζωαρίων. Προσέτι ἡ
ἐργασία αὕτη ἀνεξαρτήτως πρὸς τὸ πο-
σὸν δύναται νὰ συμβαίνει εἰς διάφορα γρο-
νικά διαστήματα, ὡς λ. γ. ἀνὰ πᾶσαν 24ην
ῥᾶν (παροξυσμὸς σποημερινός), ἀνὰ πᾶ-
σαν 48ην ῥᾶν (παροξυσμὸς τριταῖος) καὶ
οὕτω καθ' ἑξῆς. Τὰ πρωτοζωάρια ταῦτα
εἰσάγονται εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ ἀνθρώ-
που ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ ἐτέρου τῶν
γενῶν τῶν Κωνόπων, τοῦ γένους Ἀνω-
φελου τοῦ κορυνοφόρου (Anophe-
les claviger) διὰ τῶν δηγμάτων. Ἀπε-
δείχθη ἐργάτως πειραματικῶς ὅτι τὰ ἐλευ-
θερά μαστιγώδη σωμάτια, ὅπερ ἀνευρί-
σκονται ἐν τῷ αἵματι τῶν ἐλονοσούντων
καὶ οὐδεμίαν ἀπεδείχθησαν ἐργασίαν τε-

λοῦνται ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀνθρώπου ἀποτελοῦνται τὰ ἐτερόφυλλα ὄντα ἀπερ μόνον ἐν τῷ ὀργανισμῷ τῶν ἀνωφελῶν κωνώπων ἔρχονται εἰς συνουσίαν πρὸς διαιώνισιν τῶν αἱματοζωαρίων. Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων προφανὴς ἀποβαίνει ὁ τρόπος δι' οὗ συνάμειβα ἀποτελεσματικῶς νὰ προσυλασθῶμεθα ἀπὸ τῆς ἐπαράτου ἐλονόσου. Πρέπει ν' ἀποφεύγωμεν τὰ δῆγματα τῶν ἀνωφελῶν κωνώπων ἀφ' ἑνὸς, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ παρακωλύωμεν τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν ἐπικινδύνων τούτων διπτέρων. Ἐπίσης καταφανὴς ἀποβαίνει ἡ σχέσις τῶν ἐλιδῶν καὶ βαλτωδῶν τόπων καὶ ἰδίᾳ τῶν σημείων ἐκείνων τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους καθ' ἃ ὑπάρχουσι στάσιμα καὶ ἡρεμοῦντα ὕδατα εἴτε γλυκέα εἴτε καὶ ἀνάλιμα μεθ' ἁλμυρῶν, ἐάν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι προσφιλὴς διαμονὴ τῶν κωνώπων ἐν γένει τυγχάνουσιν αἱ ὑγροὶ καὶ ἐλιδεῖς τόποι, ἰδίᾳ δὲ ὅτι τὸ γένος τῶν ἀνωφελῶν τὰ ὡς καταθέτει ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ἡρεμοῦντων ὑδάτων, ἵνα ἐκεῖ ὑποστῶσι τὴν ἐγκόλαψιν καὶ τὰς μεταμορφώσεις μέχρι τῆς εἰς ἐντομα ἀναπτύξεως. Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ παρόντος ἀρθροῦ ὑπὸ ἐποψιν ἱατρικὴν παραπέμπομεν εἰς τὰ ἄρθρα τοῦ λεξικοῦ: Διαλείποντες, Τριταῖοι, Τεταρταῖοι, Ἑλιδῆς καχεξία, Αἱματοζωάρια κτλ.

Ἑλαιοειδὲς ψυχοπάθειαι καλοῦνται πᾶσαι αἱ τῶν νευρικῶν κέντρων διαταραχαὶ αἰτίας παρατηροῦνται ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὀξείας ἢ χρονίας ἐλαιοειδῆς καὶ διακρίνονται εἰς τὰς ἐπερχομένας κατὰ τὸν παροξυσμὸν τοῦ ἀπλοῦ διαλείποντος, εἰς τὰς ἐπερχομένας κατὰ τοὺς πυρετικούς παροξυσμούς καὶ τὰς διαλείψεις αὐτῶν ἐν τῇ χρονίᾳ ἐλαιοειδίᾳ. εἰς τὰς χαρακτηριζούσας τὰς καλοῖθεις μορφὰς τῶν ἐλιδῶν πυρετῶν καὶ εἰς τὰς τῆς ἐλιδῆς καχεξίας.

Ἑλος. Χωρίον τοῦ δήμ. Ἐννέα Χωρίων (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 334 κατ. (1900).

Ἑλοσκιάδιον (Bot.). Γένος φυτῶν Σκιαδιορέων, περιλαμβάνον τὸ γνωστότατον εἶδος *E.* τὸ ὁρανθὲς ὡς φυόμενον εἰς τὰ χεῖλη τῶν ὀρυκίων καὶ τῶν περιεχόντων ὕδωρ γανδαρίων καὶ κοινῶς λεγόμενον ψευδοκάρδαμον.

Ἑλοῦντα. Χωρίον τοῦ δήμου Φουρνῆς (Λασηδείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 682 κατ. (1900).

Ἑλους δῆμος τῆς ἐπαρχίας Ἐπιδ. Αἰμαρῆς, ἔχον 4,555 κατ. (1896).

Ἑλιδῆς κίρρωσις ἥπατος. Μεταξὺ τῶν σπλαγχνικῶν ἀλλοιώσεων ἃς ἐπιφέρει ἡ ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀνθρώπου εἰσπαγωγὴ τῶν αἱματοζωαρίων κατατάσσονται αἱ τοῦ ἥπατος ἀλλοιώσεις, αἵτινες συνιστοῦσι τὴν ὑπερτροφικὴν καὶ ἀτροφικὴν κίρρωσιν, ὧν ἡ μὲν πρώτη ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον στάδιον τῶν ἀλλοιώσεων καθ' ὃ σχηματίζονται περὶ τὰ ἥπατικά λοβία στίξι ἐμβρυϊκοῦ ἱστοῦ, ἡ δὲ δευτέρα ἀποτελοῦσα τὴν χρονίαν μορφήν, καθ' ἣν τὸ ἥπαρ ζυγίλει μόλις 1,000 γρ., ἐμφανίζει: διευρύνσεις τῶν τριχαιγγείων καὶ ἀτροφίαν τῶν ἥπατικῶν κυττάρων. Τὸ πάθος συγχέει ἐν Ἑλλάδι καὶ δὴ ἐν Θεσσαλίᾳ.

Ἑλῳτιον (Bot.). Γένος Ἀσχομυκήτων ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τῶν Δισκομυκήτων, περιλαμβάνον περὶ τὰ 3^α εἶδη βλαστάγοντα ἐν συκίοις καὶ δροσεροῖς τόποις ἐπὶ νεκρῶν φυτῶν (πεπτοκώτων φύλλων, σερπύλλων κορμῶν καὶ καρπῶν, κώνων πίπτους κτλ.).

Ἑλῳψ (Ζωολ.). Γένος Κολεοπτέρων ζώων ἐπὶ τῶν δένδρων, κρυπτομένων κατὰ τὴν ἡμέραν ὑπὸ τὰς ρίζας ἢ ἐν ταῖς ῥωγαῖς τοῦ φλοιοῦ, ἐχόντων δὲ σῶμα ἐπιμηκερ μέλαν ἢ ὀρειχαλκόχρουν.

Ἑλπήνωρ. Εἰς τῶν ἐταίρων τοῦ Ὀδυσσεύς, ὅστις μεθυσθεὶς ἀπεκοιμήθη ἐπὶ τοῦ θώματος τῆς Κίρκης, αἶονης δὲ ἀφύπνιθις καὶ καταπέσων ἐκεῖθεν συνέτριψε τὸν αὐχένα αὐτοῦ. Τοῦτον συνήνεγκε νεκρὸν ὁ Ὀδυσσεύς κατὰ τὴν εἰς Ἄδου κατάβασιν αὐτοῦ.

Ἑλυτρον (Ἀνατομ.). Ἰνῶδες περιεβλήμα, περιβάλλον τὴν ἀγγειονευρικὴν δέσμην.

* **Ἑλτσε** ἢ μᾶλλον Ἑλτση (Eltse). Πόλις τῆς ἰσπανικῆς ἐπαρχίας Ἀλικάντης, μετα 27,975 κατ. (1897).

Ἑμαργινούλα (Ζωολ.). Γένος Γαστεροπόδων Διπλωτικῶν ἐκ τοῦ ἀθροίσματος τῶν Ὀμοναργιδίων, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ εὐρείας κωνικῆς κόγχης μετὰ ἐπιμήκους ἐντομῆς κατὰ τὸ πρόσθιον χεῖλος. Περιλαμβάνει 35 εἶδη, ὧν τινὰ ζῶσιν ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς θαλάσσιαις.

Ἑμβελία ἐκαλεῖτο ἐν τῇ ἀρχαίᾳ τῇ δικαίᾳ ὃ εἶχεν ὁ ἐνάγων τινά, ἂν μὴ ὁ καταδικασθεὶς ἀπέδιδεν αὐτῷ τὸ ἐφειλόμενον μέχρι τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τεταγμένης προέστιάς, ἥτοι νὰ λάβῃ ἐνέχυρα ἢ καὶ νὰ καταλάβῃ κτήματα τοῦ καταδικασθέντος.

Ἑμβελία. *Embelia-Ribes*. Φυτόν θαμνώδες τῆς οἰκογενείας τῶν Μυρταειδῶν, φυόμενον ἐν Βενεζουέλα καὶ παράγον καρποὺς κερατώδεις, ἐρυθρώποδες, λευκοστίντους ἐκ κρυσταλλοειδῶς ἐξανθήσεως. Τὰ σπέρματα ταῦτα ἀποξηραίνονται καὶ τριβόμενα παρέχουσι κίνιν γέλεως εὐχαρίστου, μικρὴν στρυφύουσαν ὡς ἡ τῆς βέας, χορηγομένην

ὡς ἀρίστον καὶ ἀτραφέστατον ταινιοκτόνον. Πρὸ τῆς χρήσεως καθαρτέον τὸν ἐντερικὸν σωλήνα δια κικίνου ἐλαίου. [P.N.B.]

Ἑμβολιότης. Ὁρυκτὸν συγγενές πρὸς τὸν κηραργυρίτην, οὗτινος διαφέρει ὡς περιέχων μέχρις 20 % βρωμίου. Ἀποτελεῖ διαμετὸν τινα μορφήν μεταξὺ τῶν ἱσομέρων κηραργυρίτου καὶ βρωμιαργυρίτου.

Ἑμβρυϊκὰ ἐξαρτήματα καλοῦνται παρατοῖς Σπονδυλοτοῖς ὅργανά τινα εὐρισκόμενα ἐν συνεχείᾳ ἱστοῦ μετὰ τοῦ ἐμβρύου, σκοπὸν ἔχοντα τὴν προστασίαν αὐτοῦ ἢ τὴν διατροφήν αὐτοῦ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς διαπλάσεως καὶ προσωρισμένα εἰς ἀφανισμόν μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐμβρυϊκῆς περιόδου. Ἐπὶ μὲν τῶν ἰχθύων καὶ τῶν Βατραχίων ἀποτελοῦνται ἐκ τῆς ἔμφαλινῆς κύστεως, ἐπὶ δὲ τῶν ἑρπετῶν, τῶν πτηνῶν καὶ τῶν θηλαστικῶν σύγκεινται ἐκ τῆς ἔμφαλινῆς κύστεως, ἐκ τοῦ ἀρνίου καὶ τοῦ ἀλλαντοειδοῦς διαδοχικῶς διαπλασσομένων.

Ἑμβρυογονία καλεῖται βιολογικῶς ἡ περὶ γενέσεως καὶ διαπλάσεως τοῦ ἐμβρύου τῶν ζώωντων ἐν γένει ὄντων θεωρία, καθ' ἣν ἀπὸ τῆς πρώτης καταβολῆς αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ ὠαρίου δῆλον ὅτι ἀρχῇ γενομένης, ἕκαστος ὅργανισμός πρὸς τελείωσιν αὐτοῦ διατρέχει διάφορα στάδια διαπλάσεως παριστάμενα ὑπὸ ἰδίᾳ μορφῇ μέχρι τοῦ ὀριστικοῦ σταδίου, πέρα τοῦ ὁποίου ἐπὶ πλέον διαπλάσεις καταπαύει ὡς ἐπιτευχθέντος τοῦ κατὰ κληρονομίαν τύπου. Τὴν Ε. διέπει ὁ οὕτως ὃν γενετήριος ἢ πατρογενετικὸς καλούμενος νόμος, καθ' ὃν ἐν τῇ ἐμβρυϊκῇ διαπλάσει διέρχεται διαδοχικῶς πᾶσι τὰς φάσεις ὡς οὐλλῆς τοῦ εἶδους αὐτοῦ ἐξελισσόμενον δια μέσου τῶν αἰώνων, ἢ ἄλλως εἰπεῖν ἡ φυλογονία ἐπαναλαμβάνεται ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ὀντογονίας (πρὸ. Δαρβινισμός καὶ Μεταμορφώσεις).

* **Ἑμδεν** (Emden). Πόλις ἐν τῷ πρωσσικῷ νομῷ Ἀουριχ, μετὰ 16,453 χ. (1900).

* **Ἑμὲν πασσάς** (κυρίως Ἑδουάρδος Schnitzler). Μόλις τῷ 1893 ἐγνώσθη ἡ τύχη τοῦ ἀνδρός. Κατὰ τὴν τελευταίαν εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἀφρικὴν ἐκδρομὴν ἐφθασε κατὰ μῆκος τῆς λίμνης Ἀλβέρτου Νιάντας μέχρι 2' 13' Βορ. πλάτους. Ἀλλὰ δυσκολία πάντες εἶδους ἠνάγκασαν αὐτὸν κατὰ Σεπτ. 1891 νὰ ἐπιστρέψῃ. Καὶ τὸν μὲν σύνδεον τοῦ Στουλιαν ἐπεμψεν εἰς Ἰούριώπην, αὐτὸς δὲ καίπερ ἀθηνῶν ἐστράφη πρὸς τὸν Κόνγγον ποταμὸν, ὅτε αἶφνης τῇ 14/9 Ὀκτ. 1892 ἐδολορονήθη πλησίον τοῦ ποταμοῦ τῇ προτροπῇ δύο Ἀράβων, οἵτινες εἰς (1893) πεσόντες εἰς τὰς χεῖρας τῶν

Βέλγων κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον. Τὰ ἡμερολόγια αὐτοῦ εὐρέθησαν καὶ παρεδόθησαν τῇ Γερμαν. κυβερνήσει.

Ἑμμηνοὶ δέκα ἐκαλοῦντο ἐν ταῖς ἀρχαῖαις Ἀθήναις αἱ ἀναγκαιῶς πρὸ τῆς παρελευσεως μὴνός ἀπὸ τῆς εἰσαγγελίας δικαζόμεναι, ὡς π. γ. αἱ ἐμπορικαί.

* **Ἑμπαρος.** Χωρίον τοῦ δήμου Παναγίας (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 148 κατ. (1900).

* **Ἑμπεσός.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἰδομένης, ἔχον 250 κατ. (1896).

Ἑμπλαστικὰ ἐπιθέματα. Βλ. Ἑμπλάστρα.

Ἑμπλεκτίτης. Ὁρυκτὸν ἐκ θειούχου χαλκοῦ καὶ θειούχου βισμούθιου αποτελούμενον, εὐρισκόμενον ἐν Σαζωνίᾳ καὶ Χιλῇ ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων βελονοειδῶν ἢ μικρῶν πρισματῶν ὀρθορομβικῶν, γραμμωτῶν, χρώματος σιδηροραίου ἢ κασιτερολεύκου, καὶ ἐχόντων ἐντονον μεταλλικὴν στίλβην.

* **Ἑμπορείου** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Θήρας, ἔχον 2,789 κατ. (1896).

* **Ἑμπορεῖον** (Νημπορέϊ). 1) Χωρίον τοῦ ὁμωνύμου δήμου, ἔχον 1,224 κατ. — 2) Χωρίον τῆς νήσου Νισύρου μιᾶς τῶν Σποράδων, ἔχον 610 κατ. (1896).

Ἑμπόρησις ἦτο· ἐμπερόνησις ἦτο· ἐγκρίκωσις (infibulatio), καλεῖται ἡ διὰ δακτυλίου ἢ κρίκου ἢ πόρης συνένωσις καὶ σύγκλεισις ἐκείνων τῶν ὀργάνων ὧν ἡ ἐλευθερία τυγχάνει ἀπαραιτήτος πρὸς συνουσίαν. Ἐπὶ μὲν τοῦ ἀνδρός ἡ πόρη διαπερᾶται διὰ τῶν χειλέων τῆς πύθης ἐλευθερίως πρὸς κάλυψιν τῆς βάλανου, ἐπὶ δὲ τῆς γυναικὸς διαπορποῦνται τὰ μεγάλα καὶ μικρὰ χεῖλη τοῦ αἰδοῦ. Τὸ εἶθιμον τοῦτο ὑπάρχει ἐτι ἐν γρήσει πρὸς διαφύλαξιν τῆς παρθενείας εἰς τινὰς λαούς τῆς Νουβίας καὶ Ἀθησυνίας. Ἐν δὲ τῇ κτηνιατρικῇ πολλὰκις ἐφαρμόζεται ἡ τοιαύτη παρακώλυσις τῆς συνουσίας τῶν ζώων διὰ διαφόρους λόγους καὶ σκοπούς.

Ἑμπροσδότος. Βλ. Τέτανος ἐν τῷ. Σ σελ. 495.

Ἑμπύημα. Βλ. Πυροβόλ καὶ Θωρακισέντης.

Ἑμπυρευματιζω. Δύο τρόποι ἀναφλέσεως μιᾶς ὑπονόμου ἢ εἰσασθηπτοῦ ἐκκρηκτικῆς οὐσίας ὑπάρχουσι. ὁ μὲν πυροτεχνικὸς ὁ δὲ ἡλεκτρικὸς. Εἰς τοὺς δύο διαφόρους τρόπους μεταχειρίζονται εἰδικὰ ἐμπυρεύματα. Καὶ διὰ μὲν τὴν ἀνάφλεξιν δυναμίτιδος ἢ πυρίτιδος πρὸς καταστροφὴν σιδηροδρόμων, δεινροτεμίας, καταστροφὴν τῶν γεφυρῶν κ.τ.λ. γίνεται χρῆσις τοῦ

νίου Μπικφόρ. Δι' ὑπογείους δὲ ἀνα-
φύξεις, ὡς τῶν ὑπονόμων καὶ ὑπονομί-
ων γίνεται χρήσις τοῦ πυρφόρου σχοινίου
τῶν ἡλεκτρικῶν καψυλλίων. Προτι-
μαί ὁ δεύτερος τρόπος ὡς ταχύτερος καὶ
απλούτερος. Διὰ τὰς ὑποδρυχίους ἀναφύ-
ξεις γίνεται χρήσις τοῦ ἡλεκτρικοῦ τρόπου.

Ἑμπυρεὺς (κοινῶς φωτιά τοῦ του-
φεκίου). Μέρος τοῦ τουφεκίου ἐστὶν ὃ πρὸς
αὐτὸν τὰ διάφορα τεμάχια τὰ πα-
ρόντα τὴν ἀνάφλεξιν τῆς γόμωσης. Ὁ
καίτερος Ε. ἔστι δι' ἐναύσματος, ὅπερ
καὶ μετὰ τὴν σκίευσιν καταβιβα-
σάντων ἀνέφλεξε τὴν γόμωσιν. Κατόπιν
κατασκευάσθη ὁ τρόπος τῆς μεταδόσεως
πυρός εἰς τὰ τουφέκια καὶ ἐξευρέθη ὁ
ρανόβιος. Οὗτος συνέχευτο ἐξ ἑνὸς κι-
βου, φέροντος πυριτόλιθον, ὅστις τριβό-
ρος ἐπὶ τῆς σκάφης παρήγε σπινθήρα καὶ
ἐξέδιδε τὸ πῦρ· κατόπιν προστέθη ἡ
ἐνδόκη, ἥτις πολὺ ἡνέκλυνε τὴν μετά-
στροφον τοῦ πυρός. Τέλος εὗρέθη ὁ κρουσιζό-
ρος ἐμπυρεὺς, ὅστις ἐστὶ καὶ νῦν εἶναι ἐν
ῥαίᾳ εἰς τὴν κινηγητικὰ ὄπλα. Οὗτος
εἶναι μίαν σφύραν, ἥτις ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν
τηρίου τινὸς ὀνομαζομένου σφαστηρίας
καὶ ἐπὶ τινος ἀκμονος, ὅστις καλεῖται
ἰκὴ ἢ πυράκιμων· ἐπὶ τούτου εὗρί-
σθαι καψύλλιον περιέχον βροντώδη ὑδράρ-
τον, ὅστις ἀναφλεγόμενος ἐκ τῆς κρου-
μεταδίδει τὸ πῦρ εἰς τὴν γόμωσιν.

Ἑμπερξόους (Τιδέριος (Hemster-
s). Διάσημος ἐλληνοστῆς γεννηθεὶς τῷ
1700 ἐν Γρονίγγῃ τῆς Ὁλλανδίας καὶ
τῷ 1766 ἐν Λευδῇ ὡς καθηγητῆς
αὐτοῦ πανεπιστημίου. Αἰὶ ὑπ' αὐτοῦ γε-
νέαι ἐκδόσεις τῶν Ἑλλ. συγγραμμάτων
πολύτιμοι. Βίον τοῦ Ε. συνέγρα-
ψεν ὁ Ρουγκένιος. — Ὁ υἱὸς τοῦ Τιδέ-
ριου Φραγκίσκος Ε., γενν. τῷ 1720 καὶ
τῷ 1790 ἐν Ἀγγ. διεκρίθη ὡς καλ-
οῦσθαι καὶ φιλοσοφικῶς συγγραφεὺς.
Ἔργα αὐτοῦ ἐξεδόθησαν ὑπὸ τοῦ Mey-
er (1846—50) ἐν 3 τόμοις.

Ἐμφραγμα. Τοῦτο χρησιμεύει διὰ
ἐμποδίσαι τὴν ἐκφυγὴν τῶν αερίων πρὸς
ἔξω εἰς τὰ ὀπισθογεγαμένα, ἀτινα,
καὶ τελειῶν καὶ ἂν εἶναι κατασκευασμένα,
ὅλα ἠδύναντο ἀνευ τούτου νὰ κλείωσιν
αὐτοὶ πρὸς τὰ ὀπίσω. Τὸ Ε. δύναται
εὐρίσκειν ἐπὶ τοῦ μηχανήματος τοῦ
αὐτοῦ, ὅτε λέγεται σπασθῆναι, ὡς
ἔργον εἰς τὰ τουφέκια Σασεπὼ καὶ τὰ
Κρούπ, ἢ γὰρ ἀλλάσσει μεθ' ἑκά-
στην βολὴν ὅπως εἰς τὰ τουφέκια Γκρά,
ἢ πάλιν κλπ. Τὰ σταθερά Ε. ἐγκατελεί-
ναι ἤδη ὡς παρωχημένα πλεῖστα
μηχανήματα καὶ καθιστῶντα πολλὰς
ἐννοήσεις τὰ ὄπλα. Γενικῶς σήμερον γίνε-

ται χρήσις τῶν ἐμφραγμάτων τῶν ἀλλασ-
σάντων μεθ' ἑκάστην βολὴν καὶ ἀποτελούν-
των μέρος τοῦ φυσίγγιου.

Ἐμφύσημα πνευμονικόν. Βλ.
Πνευμονοεμφύσημα.

Ἐμφύσημα ἀνὰ σάρκα ἔστι ὑ-
ποδερμάτιον καλεῖται παθητὶς τις συν-
ισταμένη εἰς τὴν εἰσθυσιν αἵματος ἢ αερίων
εἰς τὰ κενὰ τοῦ ὑποδερμοῦ συνεκτικοῦ
ιστοῦ καὶ διάτασιν τοῦ δερματός μετα δια-
χύτου κρίνοντος εἰδήματος. Εἶναι ἀπτόκοι
τραύματος τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων
ἀνοίγοντος ὁδὸν πρὸς διαφυγὴν τοῦ ἐν ταῖς
κυψελίσιν ἀτμοσφαιρικοῦ αἵματος, ὡς ἐπίσης,
σπανιώτερον ὅμως, καὶ τραύματος καὶ δια-
τρήσεως τοῦ παχέος ἐντέρου, διεκφυγόν-
των αὐτῶ τῶν αερίων εἰς τὰ κενὰ τοῦ ὑπο-
δερμοῦ ιστοῦ τῆς κοιλίας καὶ τῶν κάτω
ακρων. Ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ὁ
ἀτμοσφαιρικός ἀήρ τῶν πνευμάτων δια τοῦ
μεσοπνευμονίου διαστήματος φθάνει εἰς τὰ
πλάγια τοῦ τραχήλου καὶ ἐκεῖθεν διεισ-
δύεται εἰς τὸν ὑποδερμοῖον ἱστόν, θεραπεύε-
ται δὲ διὰ πίεσεως. Ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ὁ ἐμ-
φυσηματικός ἀνὰ σάρκα ὄγκος τείνει πρὸς
γυγγραίνωσιν ὡς ἐκ τῶν σχηματιζόντων
αὐτὸν ἐντερικῶν αερίων καὶ ἀπαιτεῖ ἐντο-
μὰς καὶ ἀντισψύαν. [P.N.B.]

Ἐνέριαι ἀγωγοί. Βλ. Ἠλεκ-
τρικὴ ἐνέργεια.

Ἐνδεσεις κοιν. τὸ δέσιμος. Οὕτω κα-
λοῦνται γενικῶς τεμάχια ξύλινᾳ ἢ σιδηρᾷ
χρησιμοποιήσασθαι πρὸς σύνδεσιν ἢ ἐνδυνάμωσιν
τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ σκάφους τοῦ
πλοίου.

Ἐνδογενῆ καλοῦνται γεωλογικῶς
τῶν πετρωμάτων ὅσα ἐσχηματίσθησαν δια
στερεοποίησεως τοῦ ἀρχικοῦ ἐπιπάγου ἢ
ἐξεχύθησαν ἐν ρευστῇ καταστάσει καὶ ἐ-
παχύνθησαν ἀνὰ μέσον τῶν ρηγμάτων τοῦ
στερεοῦ τῆς γῆς γλacioῦ.

Ἐνδόδερμα. Ἐν μὲν τῇ βοτανικῇ
καλεῖται αὐτὸ τὸ ἐσώτατον στρώμα τοῦ
φλοιοῦ τοῦ τε καυλοῦ καὶ τῆς ρίζης. Ἐν
δὲ τῇ ζωολογίᾳ καλεῖται αὐτὸ τὸ ἐσω-
ἐμβρυϊκὸν πέταλον, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ ἐπέν-
δυμα τῆς ἀρχεγόνου πεπτικῆς κοιλότητος.

Ἐνδόζωα ἔστι ἐνδοζώαρια κα-
λοῦνται πάντα τὰ εἶδη τῶν σκωληκοειδῶν
ζωαρίων ἀπὸ δύνανται νὰ ζήσωσιν ἐν τῷ
ὀργανισμῷ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν λοιπῶν
ζώων. Μέχρι σήμερον εὗρέθησαν ἐν τῷ σώ-
ματι τοῦ ἀνθρώπου ἐκ μὲν τῶν Νηματοει-
δῶν ἐλμίνθων τὸ νηματίον τῆς Μεδί-
νας ἐν τῷ κυτταρώδει ἱστίῳ, τὸ βρογ-
χονημάτιον ἐν ταῖς βρογχικαῖς γαγ-
γλίσι, τὸ ὀρθαλμὸν νηματίον ἐν τῷ

κρυσταλλῶδει φακῷ, τριχοκέφαλος ὁ ἀνόμοιος ἐν τῷ τυρλῷ, τὸ σπειρόπτερον ἐν τῇ οὐροδόχῳ κύστει, εὐστρόγγυλος ὁ γίγας ἐν τοῖς νεφροῖς, ἀσκαρίς ἡ σκωληκοειδής ἐν τῷ λεπτῷ ἐντέρῳ, ἀσκαρίς ἡ πτερωτὴ ἐν τῷ λεπτῷ ἐντέρῳ, ὀξύουρος ὁ σκωληκοειδής ἐν τῷ τυρλῷ ἐντέρῳ, τὸ ἀγκυλόστομον τοῦ δωδεκαδακτυλου ἐν τῷ λεπτῷ ἐντέρῳ, τριχίνη ἡ σπειροειδής ἐν τοῖς μυσίν, ἐκ δὲ τῶν Ἀκανθοθηκῶν, πεντάστομον τὸ συνεστραμμένον ἐν τῷ λεπτῷ ἐντέρῳ καὶ ἐν τῷ ἥπατι, ἐκ τῶν Τρηματώδων, τετραστόμιον τὸ νεφρικόν, ἐγχελύδιον τὸ ἥπατικόν, δίστομον τὸ μογοειδές, δίστομον τὸ ὀφθαλμικόν, δίστομον τὸ ἐτεροφύεον, δίστομον τὸ αἱματόειον ἐν τῇ πυλαίᾳ φλεβί, πολύστομον τὸ λιποδίαιτον ἐν ταῖς ὠθήκαις, πολύστομον τὸ φλεβικόν, μονόστομον τὸ βραδυκίνητον, ἐκ τῶν Κεστοειδῶν, ὁ βοθριοκέφαλος ἐν τῷ λεπτῷ ἐντέρῳ, ταινία ἡ μονήρης, ταινία ἡ νάνος, ὁ κυστικερκος ἐν πᾶσι τοῖς ἰστοῖς, τέλος ἐχινόκοκκος ὁ πολύμορφος.

Ἑνδοθερμική καλεῖται χημικῶς πᾶσα ἀντίδρασις συνοδευμένη ὑπὸ καταπτώσεως τῆς περιβάλλουσας θερμοκρασίας. Εἶναι ὅμως δυνατόν τοιαύτη τις ἀντίδρασις ἀντὶ καταπτώσεως νὰ ἐμφανίξῃ ἀνύψωσιν τῆς περιβάλλουσας ἀτμοσφαίρας, ἐὰν ἄλλαι ἀντιδράσεις συμπαρομαρτεύσαι παράγωγι τοσαύτην θερμότητα ὅσην ἀδυνατῇ ν' ἀπορροήσῃ ἢ ἐν λόγῳ ἀντίδρασις.

Ἑνδομορφισμός ἢ μᾶλλον ἐνδομορφία καλεῖται γεωλογικῶς τὸ σύνολον τῶν μεταβολῶν ὅς ὑφίστανται κατὰ τὸν σχηματισμὸν αὐτῶν τὰ ἐνδογενῆ πετρώματα ὡς ἐκ τῶν φυσικῶν ἢ χημικῶν ἰδιοτήτων τῶν εἰσδεχομένων ταῦτα περιβλητικῶν πετρωμάτων. Ἐὰν μὲν τὸ περιβάλλον πέτρωμα τύχῃ συμπαγές καὶ ἀδιάπεραστον, εἰ κρυσταλλογόνος παράγοντες οἱ συνοδούντες τῷ ἐνδογενεῖ πετρώματι μὴ εὐρίσκοντες διέξοδον παραμένουσι καὶ θρῖντες εἴτε διαλυτικῶς εἴτε χημικῶς συνεπάγονται τελειότεραν ἀποκρυστάλλωσιν. Ἐὰν δὲ τούτων τὸ ἐξανθηματικὸν πέτρωμα εἰσδύσῃ, εἰς πετρώματα ῥηγματώδη καὶ πορώδη, οἱ κρυσταλλογόνος παράγοντες διενθεύουσι καὶ ἡ κρυστάλλωσις ταχέως συντελειουμένη καὶ ἀτελής εἶναι καὶ κρυστάλλους μικροὺς γενᾶ. Ἀς ἐτέρου δὲ καὶ ἡ χημικὴ σύστασις τῶν περιβλητικῶν πετρωμάτων ἐπάγεται τροποποιήσεις εἰς τὰ

ἐνδογενῆ πετρώματα. ῤευστὸς γρανίτης εἰσδύσας εἰς τιτανώδη πετρώματα εἰσδέχεται ἀσβεστον καὶ μεταβάλλεται εἰς ἀμφιβολικὴν γρανίτην ἢ καὶ εἰς συνηθικὴν τοιοῦτον, ἐὰν ὅλον τὸ ἐλεύθερον πυριτιοξείδιον ἐχορέσθῃ χημικῶς δι' ἀσβέστου.

Ἑνδοπαράσιτα. Βλ. Παράσιτα καὶ Παρασιτισμός.

Ἑνδόπλασμα ἢ ἐνδοσάρξ καλεῖται τὸ κεντρικὸν μέρος τοῦ διαφοροφύου πρωτοπλάσματος τῶν Πρωτοζωαρίων, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐρίσκεται ὁ πυρήν.

Ἑνδόσμωσις καλεῖται τὸ ἕτερον τῶν φαινομένων τῆς διαπιδύσεως δύο διαφύρου πυκνότητος ῥευστῶν χωριζομένων διὰ ζώικου ἢ φυτικού ὕμενος, ὅπερ συνίσταται εἰς τὴν διεξόδον τοῦ ἀραιότερου πρὸς τὸ πυκνότερον, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἐξόσμωσιν (βλ. λ.). Ἡ ἐνδόσμωσις δύναμις τῶν ῥευστῶν τυγχάνει κατ' εὐθείαν ἀνάλογος πρὸς τὴν ἀραιότητα καὶ ἀντιστρόφως ἀνάλογος πρὸς τὴν πυκνότητα αὐτῶν. Δείκτες ἐνδοσμώσεως καλεῖται ἡ κριθὴς ὁ σημαίνων τὴν δύναμιν ταύτην ἐκάστου ῥευστοῦ, ὡς ὅρου συγκρίσεως ληρηθείσης τῆς ἐνδοσμωτικῆς δυνάμεως τοῦ ἀπασταγμένου ὕδατος.

Ἑνδοσμωσίμετρον καλεῖται τὸ πρὸς ἐξακριβωσιν καὶ καταμέτρησιν τῶν ἐνδοσμωτικῶν φαινομένων χρησιμεύον ὄργανον, αποτελούμενον ἐκ κωδωνος ὑαλίνου κλειστοῦ κατώθεν δι' ὕμενος ζώικου ἢ φυτικού συγκοινωνοῦντος ἀνωθεν δι' ὑαλίνου σωλήνος κρηθρημένου. Ἐντὸς τοῦ κωδωνος εἰσάγεται διάλυμα σακχαροῦχον ἢ αλκατεῦχον καὶ βυθίζεται ἐντὸς δοχείου πλήρους ὕδατος ἀπασταγμένου. Τὸ ὕδωρ ὡς ἀραιότερον διαπιδύει ταχύτερον ἢ τὸ διάλυμα καὶ καταφανὲς ἀνυψεῖται ἐν τῷ σωλήνῳ ἢ τοῦ ὕδατος ἐπιφάνεια. Τὰ ὄργανα ταῦτα χρησιμοποιοῦνται ἐπίσης εἰς τὴν ἀπὸ τῶν θαυκίων ἐξαγωγήν τοῦ κρυσταλλωσίου σακχαροῦ.

Ἑνδόφυλλον (Βοτ.). Γένος Μυκήτων παρασίτων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Πουκκινιωδῶν, περιλαμβάνον πολλά εἶδη χαρακτηριζόμενα ὑπὸ τελευτοσπορίων.

Ἑνδύσις σκάφος ἢ κεραία. Ἡ ἐπίθεσις καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ ἐν γένει ἐξωτερικοῦ περιβλήματος ἐπὶ τοῦ σκελετοῦ τοῦ πλοίου. Ἑνδύσις δὲ τῆς κεραίας λέγεται ἡ ἐξάρτισις αὐτῆς.

Ἑνεστῶς (γρᾶμ.) καλεῖται εἰς τῶν ὀρεκτικῶν χρόνων τοῦ βήματος, ὁ τύπος τοῦτου ὁ ἐκφράζων διάθεσιν διαρκή παρούσαν (ἐνεσταμένην καὶ ἀπλήρωτον ἔχει τὴν σημασίαν). Χειρὸς. 480, 99).

* **Ἑνετία.** Ἡ πόλις αὕτη τῆς Ἰταλίας εἶχε τῷ 1901 κατ. 151,841, ἡ δὲ ὁμώνυμος ἐπαρχία 400,030. Κατ' Ἰούλιον τοῦ 1902 κατέπεσε τὸ περίφημον κωδωνοστασιον τοῦ Ἀγ. Μάρκου.

Ἑνζυμα. Βλ. Γάλα φυτικόν.

Ἑνὴλωσις (Κτηνιατρ.). Φλεγμονώδης πάθησις τοῦ ἄκρου ποδὸς τῶν φερόντων πέταλα τετραποδῶν (ἵππου, ὄνου, ἡμιόνου), ἐπειλησμένη εἰς τραυματισμὸν τῶν περὶ τὸν ὄνυχον σαρκῶν ὑπὸ ἥλου εἰσπρουσθέντος ἐν αὐταῖς ἀντὶ ἐν τῇ μάξῃ τοῦ ὄνυχου κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς πεταλώσεως.

Ἑνθεσις, κοιν. ἡ κουμπάνια. Ἰδιαιτερον τοῦ κύτους τοῦ πλοίου χωρίσμα χρησιμεύον εἰς τὴν τοποθέτησιν ἄρτου, ἰστίων κλπ.

Ἑνθέτης, κοιν. ἡ μαράβιλια τοῦ νεροῦ ἢ τὸ τζιέρ. Εἶδος συτπάστου χρησιμεύοντος πρὸς ἐξάξεις ἐκ τοῦ κύτους ἢ εἰσπαγωγὴν εἰς αὐτὸ διαφόρων ἀντικειμένων.

Ἑνθετος λέγεται πᾶσα λέμβος ἥτις κατὰ τὴν θαλασσοπλοίαν ἀποτίθεται ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς ἀνακρεμασμένας ἐπὶ τῶν ἐπιπέδων, αἵτινες λέγονται κρεμασταὶ λέμβοι.

Ἑννέα χωρίων δῆμος τῆς ἐπαρχίας Κισάμου τῆς Κρήτης, ἔχων 3,310 κατ. (1900).

* **Ἑνορία.** Χωρ. τοῦ δήμου Κυμαίων (Κύβοιας), ἔχον 703 κατ. (1896).

Ἑνστασις ἐκαλεῖτο ἐν Ῥώμῃ ἡ ἀντίπραξις ὁρισμένων τινῶν ἀρχόντων κατὰ προτάσεων ἃς αὐτοὶ δια διαφόρους αἰτίαις ἐκρίνον ἀσυνήθους. Τὴν Ε. εἶχον μὲν καὶ ἄλλοι ἀρχόντες, οἵτινες ἐν ἀνάγκῃ ἐξηναγκάζοντο ὑπὸ τῶν ἀντιθέτων νὰ παύσωνται ταύτην, ἀλλ' ἰδίᾳ μετεχειρίσθησαν αὐτὴν οἱ δήμαρχοι, οἵτινες οὕτω περιβεβλημένοι καὶ ὑπὸ ἱερότητος (sacrosancti) ἀπέβησαν πανίσχυροί, δυνάμενοι πᾶσαν πρᾶξιν νὰ κωλύσωσιν, πλὴν τινῶν ὑστερον δια νόμων ὁρισθεῖσιν.

Ἑνσχεδε (Enschede). Πόλις τῆς ἑλλανδικῆς ἐπαρχίας Ἀνω Ἀϊσσελ, 6 χμ. μακρὰν τῶν πρωσιτικῶν συνόρων. ἔχει 24,352 κατ. καὶ σπουδαίαν βιομηχανίαν βύβακος.

Ἑντασις δυναμικοῦ πεδίου. Βλ. Ἐπαγωγὴ ἡλεκτρικῆ καὶ μαγνητικῆ. — Ε. ἡλεκτρικοῦ πεδίου. Βλ. Ἡλεκτρικαὶ μετρήσεις. — Ε. ἡλεκτρικῆς ἐν ἀλλαντικῇ κοῦ. Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια. — Ε. μαγνητικῆς κοῦ πόλου. Βλ. Ἡλεκτρικαὶ

μετρήσεις. — Ε. μαγνητίσεως. Βλ. Ἡλεκτρ. μετρήσεις.

Ἑντελέχεια. Ὅρος φιλοσοφικὸς τοῦ Ἀριστοτέλους, σημαίνων τὴν τελειότητα, τὸ «εἶδος» τοῦ ὑποκειμένου. Ὁ Ἀριστοτέλης δηλον. παραδέχεται ὡς μέρος τῆς οὐσίας δύο τινά, τὴν ὕλην ἣτις δυνάμει μὲν ἐστίν, ἀλλ' οὐχὶ ἐνεργεία, καὶ τὸ εἶδος, ὅπερ συνενούμενον τῇ ὕλῃ παράγει τὸ τρίτον, τὸ συναμφοτέρον π. χ. τὸ ὄν κατὰ δυνάμειν μὲν νεοσσός ἐστι, κατ' ἐντελέχειν δ' οὐκ ἐστίν κ. τ. λ.

Ἑντελοδους ἐκλήθη ἐν τῇ παλαιοντολογικῇ ζωολογίᾳ γένος ὑπαρχόντων ποτὲ θηλαστικῶν ἐκ τοῦ ἀθροίσματος τῶν Σιθίων, περιλαμβανόντων εἴδη τινα ἔχοντα τὰς διαστάσεις τῶν σημερινῶν Ἴνδοκέρων καὶ ἀπολελειθωμένα ἐν τῇ ὀλιγοκαινῇ τῆς Ἀμερικῆς.

Ἑντερεκτομία καλεῖται χειρουργικὴ τις πρᾶξις σκοπούσα μετὰ προηγουμένην λαπαροτομίαν καὶ ἀποκαλύψιν τῆς κοιλίας τὴν διὰ τομῆς ἀφαιρέσιν τμήματος ἢ καὶ ὅλοκληρου ἐντερικῆς ἑλικος καὶ συρράξιν τῶν ἐλευθέρων περάτων. Ἡ τοιαύτη ἐπέμβασις ἐνδείκνυται ἐπὶ περιεσφιγμένης κήλης καὶ γαγγραινῆς τῆς προπεσούσης ἐντερικῆς ἑλικος, ἐπὶ καρκίνου τῶν ἐντερικῶν τοιχωμάτων, ἐπὶ κοιλιακοῦ ὄγκου στενῆς συμπερικύκλως πρὸς τμήμα ἐντέρου ἢ καὶ περιελίσσαντος τοιοῦτον, καὶ τέλος ἐπὶ τραύματος ἀνωμάλου καὶ διαμπεροῦς τῶν ἐντέρων. Πῶς ἐγχειρήσις σοβαρωτάτη οὕσα δυνατὴ πῆμαρον ὑπὸ κατὰλληλον ἐξωτερικὴν καὶ ἐσωτερικὴν ἀντιστήσιν. Διχοριτεῖον ταύτην τῆς ἐντεροτομίας, ἥτις συνίσταται εἰς τὴν διὰ τοῦ μαχαίριου διαίρεσιν τῶν καλῶς ἔχοντων ἐντερικῶν τοιχωμάτων πρὸς ἐξπαγωγὴν τῶν ἐκεῖ παρακρατούμενων οὐστῶν, ὡς ἐπὶ ἐντερουφρύξεως. [P.N.B.]

* **Ἑντερικαὶ λάχλαι.** Βλ. Δωδεκαδάκτυλον.

Ἑντεροΐτις. Βλ. Ἑντερικὴς κατάρρους ἐν τόμ. Γ' σελ. 884.

Ἑντερόδηλα καλεῖνται τῶν Ἐγχευματικῶν ὅσα φέρουσι τέλειον ἐντερικὸν σωλήνα. σημαίνονμενον δια στομίου εἰσόδου (στομάτου) καὶ στομίου ἐξόδου ἐξρας ἢ δακτυλίου.

Ἑντεροκωλῆτις. Ἡ σύγχρονος φλεγμονὴ ἢ κατάρρους τοῦ τε λεπτοῦ καὶ τοῦ παχέος ἐντέρου, ὅπερ προσεπικαλεῖται καὶ κώλον.

Ἑντερόλιθοι. Σκληρὰ λιθώδη συγκρίματα σχηματιζόμενα ἐντὸς τῶν ἐντέρων ἀπὸ τριχῶν παντοειδῶν ἢ ὑπολειμμάτων

των ἀπέπτων τῶν τροφῶν, ἅπερ παρκαρ-
τούμενα ἐν τοῖς ἐντέροις χρησιμεύουσιν ὡς
κέντρα σχηματισμοῦ λιθαρίων ἐκ προτοκω-
λήσεως ἀνθρακικῶν καὶ φωσφορικῶν ἀλά-
των ἀσβεστοῦ ἢ ἐναμμωνίου μαγνητίου.
Τοιοῦτοι λίθοι συχνάκις τυγχάνουσι παρὰ
τοῖς ποσάγχοις ζωῆς, σπάνιότερον δὲ παρὰ
τῷ ὀνθρῶπῳ. [P.N.B.]

Ἑντερομυώσεις καλεῖται πάθησις
τις τῶν ἐντέρων χαρακτηριζομένη ὑπὸ
προσῶν ἐντεράλγιων μετὰ σπασμῶν καὶ
ὕπερσειδων φαινομένων καὶ ὀφειλομένη
εἰς τὴν σχηματισμὸν ἀπείρου πλῆθους σχη-
δῶν διπτέρων ἐντόμων ἐντός τῶν ἐντέ-
ρων. Τὰ ἐντομα ἀναπτύσσονται ἐν τοῖς ἐν-
τέροις κατόπιν ἀνυπόπτου εἰσαγωγῆς τῶν
ὡκρίων αὐτῶν ἐναποτεθειμένων ἐπὶ τροφῶν.
Αἱ τῆς ἐντερομυώσεως διαταραχαὶ ὡς ἐπὶ
τῷ πλείστον δυσδιάγνωστοι εὑαί: δηλοῦν-
ται σαφῶς ὅταν ἐμείσματα ἢ κόπρανα ἐμρα-
νίζῃσι πλῆθιν σχιδίων. Θεραπεύει λυσίτε-
λης εἶναι ἢ τοῦ ἐντερικοῦ σκληρῆς ἀπόσμη-
ξις διὰ καταλλήλων καθαρτικῶν. [P.N.B.]

Ἑντεροπνευμάτωσις καλεῖται
κατάστασις τις τῶν ἐντέρων καθ' ἣν ταῦτα
περιπνέονται διατεταμένα ὑπὸ ἀερίων πα-
ραγομένων ἐν αὐτοῖς εἰς ποσὸν μείζον τοῦ
συνήθους. Ἰπάρχουσι πάντα τὰ φαινόμενα
τῆς διατάσεως τῶν ἐντέρων ἥτοι ἐξογκώ-
σις τῆς κοιλίας, δυσφορία καὶ ἀλγῆ.

Ἑντεροπνεύσται (Ζωολ.). Ἄ-
θροισμα ζῶων περιλαμβάνον ὡς χαρακτη-
ριστικὸν γένος τὴν Βαλκανόγλωσσαν.

Ἑντερύπτωσις καλεῖται ἡ ἐνεκα
χολαρώσεως τῶν χρεματτήρων συνδέσμων
ἢ πλατάρώσεως τῶν κοιλιακῶν τοιχωμά-
των πρὸς τὰ κάτω μετατόπισις ἢ πτώσις
μέρους τινὸς ἢ ὁλοκλήρου τοῦ λεπτοῦ ἐν-
τέρου, ὅπερ δὲν ἐμρανίζει πλέον τας φυσι-
κὰς αὐτοῦ ἀνατομικὰς σχέσεις καθ' ἑαυτὸ
καὶ πρὸς τὰ παρακείμενα. Ἐντεῦθεν δια-
ταράσσονται τὰ κυριώτερα φαινόμενα τῆς
πέψσεως, ἐπιφαίνεται δυσπεψία, ἐντεροπνευ-
μάτωσις ἐπαυξάνουσα τὴν ἐλαττωματικὴν
θέσιν τῶν ἐντερικῶν ἐλίκων, διαστολὴ τοῦ
στομάχου ἐνεκα ὑπερκοπώσεως, ἐντεραιμ-
φράξεις, δυσκοιλίτης ἐπιμονωτάτης, ἐντε-
ραλγίαι, ἐπώδυνοι συσπάσεις τῶν τοιχω-
μάτων τοῦ στομάχου, ξίμεις καὶ τῶν ἐλα-
γίστων τροφῶν, ἀπύνια, ἀπίσχνανσις, νευ-
ρασθένεια καθολικῇ. Τὸ κακὸν θεραπεύεται
διὰ καταλλήλου συνεκτικῆς ζώνης (cein-
ture de Glénard) καὶ διὰ τῆς χρηγῆτος
ἀλακλικῶν ποτῶν καὶ ὑπακτικῶν φαρ-
μάκων. [P.N.B.]

Ἑντεροτομή. Ἡ διὰ ῥαφῶν
σὺγκλεισις ἐντερικοῦ τραύματος τυχαίου
ἢ τεχνητοῦ, ἐφαρμοζομένη ἐν τε τῇ ἐντε-
ροτομίᾳ καὶ ἐν τῇ ἐντερεκτομίᾳ.

Ἑντεροστένωσις. Ἡ ἐλάττωσις
τῆς ὁλικῆς ἢ τοῦ αὐλοῦ τμήματος τῶν
ἐντέρων καὶ ἰδίᾳ τοῦ λεπτοῦ, προκύ-
πτουσα εἴτε ἀπὸ πλάσεως οὐλοῶδους ἰσχυ-
μετὰ ἐπὶ σπλῶσιν τραύματος ἢ ἑλκους τῶν
ἐντέρων, εἴτε ἀπὸ νεοπλασματικῆς ἀναπυ-
χθέντος καὶ ἐπεκταθέντος ἐκταλῶς ἐν τῷ
τοιχώματι ἐντερικοῦ τινος τμήματος. Ἀ-
ποτέλεσμα τοιαύτης κατστάσεως δύναται
να εἶναι ἡ δυσκόλος κυκλοφορία τοῦ ἐντε-
ρικοῦ περιεχομένου καὶ, ὅπερ κινδυνώδε-
στατον, ὁ ἐγκολεσμός (βλ. Ἑντέρων ἑμ-
φράξις).

Ἑντερμία λέγεται ἡ σύνθεσις ἐκ
ξύλου διὰ τέρμου καὶ ἀνατρήσεως (muc-
tatione). Καὶ τέρμος μὲν εἶναι ἡ προσέ-
χῃ τοῦ ἐνός ξύλου σχήματος παραλληλῆς πεί-
δου ἢ σφηνοειδούς, ἀνατρήσις δὲ ἡ ὅπου τῷ
ἐτέρῳ ξύλῳ εἰς τὴν εἰσέρχεται ἡ σφηνο-
ειδὴς προσέχῃ τοῦ πρώτου. Ἑντερμῖαι δια-
κρίνομεν ὀρθὰς καὶ πλαγίαις, ἀμφοτέραις
ἐν μεγάλῃ χρήσει οὗσαι.

Ἑντεον (Wilhelm Henzen). Γερμα-
νὸς ἀρχαιολόγος γενν. τῷ 1816 ἐν Βερολῳ
καὶ ἀποθ. τῇ 11/12. Ἰαν. 1887 ἐν Ἰταλίᾳ.
ἔνθα ἀπὸ τοῦ 1856 ἦτο διωρισμένος πρῶτος
γραμματεὺς τοῦ ἀρχαιολογικοῦ ἰνστιτούτου.
Διεκρίθη ὡς ἐπιγραφικὸς, διατελέσας ἐκ τῶν
ἰδρυτῶν τοῦ Corpus inscriptionum Latini-
narum, ἐξέδωκε δὲ τὰ Acta fratrum Archa-
lium τῷ 1874 καὶ ἄλλα τινά.

Ἑντόπωμα καλεῖται ἐν τῇ γενικῇ
ἀνατομικῇ τῶν ζῶων πᾶσι εὐρεῖα καὶ ἀνα-
θῆς κοιλότης κατὰ τὴν ἐπιφανείαν τῶν
ὀστέων προκύψασα ἐκ τῆς προσόψεως κατὰ
τὸ σημεῖον ἐκείνου τῶν τενοντοῶδων ἀπο-
λήξεων τῶν μυῶν ἢ ἐκ τῆς διέδου ἐπ' αὐ-
τῆς νευρικῶν ἢ ἀγγειακῶν κερμῶν. Δι-
κτυλικὰ ἐν τῷ πώματι κάλουνται καὶ
ἐπὶ τῶν κραινικῶν ὀστέων ἐπιμήκει· ἐκ-
κεῖναι κοιλότητες αἵτινες ἀντιστοιχοῦνται
πρὸς τὰς ἐγκεφαλικὰς ἑλικὰς φαίνονται
ὥστει περὶ τὴν ἑν ἐκ τῶν ἐνδοστέων τῶν
δακτύλων τῆς χειρὸς ἐπὶ μαλακῆς οὐσίας.
Ἐν τῷ πώματι δὲ λ τ ο ε ι δ ι κ ὸ ν βλ. Βρα-
χιόνιον ὀστοῦν. — Ἐν δὲ τῇ Κογχυλιολο-
γίᾳ ἐκλήθησαν οὕτως αἱ ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς
ἐπιφανείας τῶν ὀστράκων ὑπάρχουσαι κοι-
λότητες πρὸς πρόσφυσιν τῶν θυραίων μυῶν.

Ἑνυάλης Λάμπρος, γνωστὸς ὡς
συγγραφεὺς ὑπὸ τῷ ὀνόματι Λαμπρός Πανα-
γιωτοπούλου. Ἐγεννήθη τῷ 1848 ἐν Φιλιπ-
πούπολει ἐκ πατρὸς πολίτου Ἑλλήνου, ἐ-
σπούδασε δ' ἐν Ἀθήναις καὶ ἐγένετο διδ-
κτωρ τῆς Νομικῆς. Διατέλεσεν ὑπαλλήλος
τοῦ στενογραφικοῦ γραφείου τῆς Βουλῆς.
τῷ δὲ 1883 διωρίσθη διερμηνεὺς τοῦ Γενι-
κοῦ προξενείου τῆς Ἑλλάδος ἐν Φιλιππου-
πόλει, ἔνθα ὑπηρέτησε μέχρι τοῦ 1895.

δε διορίσθη ὑποπρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν Πύργῳ τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1900 διατελεῖ πρόξενος ἐν Ἑλασσῶνι. Χειριζόμενος τὸν κάλαμον ἀπὸ τοῦ 1868 ὑπῆρξε συνεργάτης ἐν πολλαῖς ἑλληνικαῖς ἐφημερίσιν καὶ περιοδικαῖς. Ἐξέδωκε δὲ ἰδιαίτερος τινὰ διηγήματα εἰς δύο τόμους τῷ 1877 καὶ 1888 ἐν Ἀθήναις. Διατρίβων δὲ ἐν Ἑλασσῶνι κατήρτισε συλλογὴν δημοτικῶν ἀσμάτων ἀδομένων ὑπὸ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Ἡπείρῳ Ἑλληνοσλάβων, ὧν μέρος ἐξεδόθη ἐν τῷ περιοδικῷ τοῦ παρ' ἡμῖν συλλόγου «Ἑλληνισμός» μετὰ προλόγου ὑπὸ Χ. Χρηστο-ασίλην.

Ἑνωάλιος. Θεὸς τοῦ πολέμου ταυ-νίζόμενος πρὸς τὴν Ἀρην ἢ καὶ ὡς ἐπίθε-τον αὐτοῦ θεωρούμενος. (βλ. λ. Ἀρης ἐν τῷ β' τ. Β').

Ἑνωὼ (ἑρῶ ἢ Ἑνωὼ). Οὕτως ἐκα-λεῖτο ἐν τῇ ἀρχαίᾳ τῇ θεᾷ προσωποποιεῖς τῆς μάχης καὶ τοῦ πολέμου, ἢ παρὰ Ῥω-μαίοις Bellona καλουμένη.

Ἑνφιλδ (Enfield). Πόλις ἐν τῇ ἀγγ-λικῇ κομητίᾳ Μιδλῆσσεξ, μετὰ 42,738 κατ. (1901).

Ἐξαρχος (Ζωολ.). Εἶδος καρχαρίου ἐπιπολάζοντος ἐν τῇ Μεσογείῳ, σπανίζον-τος ἐν τῷ ὠκεανῷ, ἔχοντος δὲ πολλὰς ἀ-λῆρας 2—4 μέτρων, καὶ διακρινόμενου διὰ τὰς ἐξ βραγχιακάς σχισμοὺς ἃς φέρει ἐκασ-τὸν ἀντὶ τῶν συνήθως παρὰ τοῖς καρχαρίαις ὑπαρχόντων πέντε μόνον. Ἡ σὰρξ αὐτοῦ ἀχρηστος διὰ τὰς καθαρινικὰς αὐτῆς διότητες.

Ἐξαγωγή ἢ ἐξ αἵρεσις καλεῖ-ται ἐν τῇ ἱατρικῇ πάσα πρᾶξις σκοπὴν ἔχουσα τὴν ἀφαίρεσιν ἐξένου τινος σώματος τυχαίως παρεισθύσαντος εἰς τινὰ φυσικὴν κοιλότητα ἢ ἐμπάρέντος εἰς τὰ μαλακὰ ἢ σκληρὰ μέρη τοῦ σώματος, ἢ καὶ μέρους τοῦ σώματος πάσχοντος (ἐξαγωγή τοῦ κρυστάλλου φραγμοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ). Κυ-ρίως δὲ ἐπὶ μὲν τῶν σεσηπτότων ὀδόν-των καλεῖται ἐκρίζωσις, ἐπὶ δὲ τοῦ πάσχοντος ἢ καταστραφέντος ὀφθαλμοῦ ἐξόρυξις.

Ἐξάγωνον Βελλίσσειον. βλ. Ἐγκεφαλικά ἄγγεα.

Ἐξάλειψις ἢ τοῖς μεθυστικοῦς ὑλ-αίνεσι. Οὐσία συγγενὴς τῇ ἀντιπυρίνῃ, προερχομένη ἐκ τῆς σειρᾶς τῶν ἀρωματι-κῶν ὑπὸ μορφὴν κρυστάλλων βελονοειδῶν, λευκῶν, διαλυτῶν ἐν ὕδατι θερμῷ ἢ μετὰ πρᾶσιν τινος οἰνοπνεύματος ἀνάμεμιγμένῳ, δυσδιαλύτων ἐν ψυχρῷ ὕδατι. Δρᾷ μᾶλλον ἐπὶ τῶν αἰσθητικῶν ἢ ἐπὶ τῶν κινητικῶν μερῶν καὶ ἐλαττοῖ τὸ πρᾶσιν τῶν οὖρων ὡς

καὶ τὸ ἐν αὐταῖς σάκχαρον ἐπὶ διαβητικῷ ἀτόμῳ. Εἰς μεγάλας δόσεις γεννᾷ κα-τάστασιν ἰδιαζούσης μέθης, ἐμβόην ὧτων, ναυτίαν, ἐμέτους, κεραλαλίαν, κυάνωσιν τῶν χειλέων ἰδία, ἐξανθήματα ἐρυθημα-τωδῆ τοῦ δέρματος, ἔστι δ' ὅτε καὶ ἔκτε-ρον καθολικόν. Δόσεις δηλητηριώδεις φέ-ρουσι σπασμούς, ψύξιν καὶ θάνατον ἐν παραλύσει τῆς ἀναπνοῆς. Παρέχεται ὡς ἀναισθητικὴν πρὸς πᾶσαν νευραλγίαν συμ-φορητικὴν, κατὰ τῶν μυϊκῶν ρευματι-σμῶν, κατὰ τοῦ διαβήτου καὶ κατὰ τῆς χρεῖας. [P.N.B.]

Ἐξαμεθυλενοτετραμίνη. Οὐ-σία παρασκευαζομένη ἐκ φαρμακευθῆς καὶ ἀμμωνίας καὶ συμβαλλομένη χημικῶς εἰς τὴν διάλυσιν τοῦ οὐρικοῦ ὀξέος καὶ τῶν συγκριμάτων αὐτοῦ. Τὸ φάρμακον τοῦτο ἐνεργεῖ διουρητικῶς. [P.N.B.]

Ἐξάμηλια. Χωρίον τοῦ δήμου Κε-ρινθίων, ἔχον 489 κατ. (1896).

Ἐξάμπελα. Χωρίον τοῦ δήμου Σι-φνίου, ἔχον 396 κατ. (1896).

Ἐξανθείας δῆμος τῆς ἐπαρχίας Λευκάδος, ἔχον 2,410 κατ. (1896).

Ἐξάντλησις (épuisement) εἶναι ἡ ἀφαίρεσις τοῦ κατὰ τὴν θεμελίωσιν οἰκο-δομιῶν ἔργου τινος παρουσιαζομένου ὑ-δατος. Τὰ πρὸς ἐξάντλησιν ἐργαλεῖα εἶναι: πολυάριθμα, ἢ δ' ἐκλογὴ αὐτῶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς σπουδαιότητος τοῦ ἔργου, τῆς διαρ-κειᾶς αὐτοῦ καὶ τῶν τοπικῶν περιστάσεων. Ἐκ τῶν ἐργαλείων τούτων ἀναφέρονται ἐξέλικτρον, τὸ κομβολόγιον, τὴν ἑλικὰ τοῦ Ἀρχιμήδους, τὴν ἀντλίαν τοῦ Διεστεῦ καὶ τὰς κεντρώφους ἀντλίας. Ἐπὶ μι-κρῶν ἐξάντλήσεων, ὅταν δηλαδὴ τὸ ὕδωρ δὲν ὑπερβαίνει τὰ 0,60 μ. ἀντὶ μὴχα-νῶν προτιμοτέρη εἶναι ἡ χρησιμοποίησις ἐργατῶν.

Ἐξάπολις. βλ. Δωρίς.

Ἐξαρτία (κιν. ἢ ἀρματωσιά). Τὸ σύνολον ἐκείνων τῶν σχεττικῶν τοῦ ἐξαρ-τισμοῦ, ὧν ἀμφότεραι αἱ ἀκραι εἰσὶ προ-δεδεμέναι εἰς σημεῖα σταθερά τοῦ σκά-φους καὶ τῶν ἱστῶν, καὶ ἀτινα χρησιμεύου-σι πρὸς στῆριξιν τῶν ἱστῶν, ὡς οἱ πρότε-ροι, ἐπίτοναι, παράτοναι κτλ. Τὸ σύνολον τῶν σχετικῶν τῶν μὴ προδεδεμένων στα-θερῶς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ἀκρῶν ἀποτελεῖ τὴν λεγομένην ἐπιχειρίαν.

Ἐξάρτια (κιν. τὰ κοερόμενα). Οἱ πρότοναι, παρατοναι καὶ ἐπίτοναι συλλή-βδον, χρησιμεύοντες εἰς τὴν στῆριξιν τῶν ἱστῶν καὶ κατασκευαζόμενοι ἐκ σχεττικοῦ κανναβίνου ἢ καὶ συρματίνου.

Ἐξαρχος. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀτα-λάντης, ἔχον 409 κατ. (1896).

Ἑξάρσεις πλοίου (κοιν. τὸ ἀρμάτωμα) εἶναι ἡ τοποθέτησις τῶν σχοινίων, τροχιλῶν καὶ πάντων τῶν ἄλλων εἰδῶν τῶν προωριζμένων εἰς τὴν στήριξιν τῶν ἱστῶν καὶ κερατῶν καὶ τὴν παρασκευὴν τούτων πρὸς λειτουργίαν χάριν τῆς θαλασσοπλοίας.

Ἑξᾶς (κοινὸς, τὸ σεξάντα). Ὅργανον γεωμετρικὸν στηριζόμενον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς διπλῆς ἀνακλάσεως, οὗ γίνεται μὲν χρῆσις καὶ εἰς τὴν στρατιωτικὴν καὶ εἰς τὴν τοπογραφίαν, ἄλλα πρὸ πάντων εἰς τὸ ναυτικόν εἶναι κατεσκευασμένον ἐκ μεταλλοῦ ἐν εἴδει κυκλικῷ τομέως 18 περίπου εκατοστομέτρων ἀκτίνος, οὗ τὸ τοῦτον εἶναι τι πλεον τοῦ ἑκτου κύκλου, ἐρωδιασμένον δια δύο κατόπτρων καὶ χρησιμεύον εἰς τὴν μέτρησιν τῶν ὑψών τοῦ ἡλίου καὶ τῶν ἄλλων ἀστέρων ἀπὸ τοῦ ὀρίζοντος, ὡς καὶ πάσης ἄλλης γωνίας σχηματιζομένης ἐν τῷ ὀρθογώνῳ τοῦ παρατηρητοῦ δια τῶν ὀπτικῶν ἀκτίνων τῶν ἀγχιμένων πρὸς αὐτὸν ἀπὸ δύο ἀπομεμακρυσμένων κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον σημείων. Παραφερῆ πρὸς τὴν ἐξάντα ὄργανα εἶναι ὁ ἀκτᾶς, οὗ τὸ τοῦτον εἶναι τι πλεον τοῦ ὕδατος κύκλου, καὶ ὁ δικατοπτερος κύκλος ἢ κύκλος τοῦ Βόρδα· τὰ ὄργανα ὅμως ταῦτα, μάλιστα δὲ ὁ ἀκτᾶς, δὲν εἶναι πλέον ἐν χρῆσει, ἀντικαταστάθεντα γενικῶς ὑπὸ τοῦ ἐξάντος, οὗ ἡ χρῆσις εἶναι εὐκολωτέρα τῆς τοῦ κύκλου καὶ ἡ χρησιμότης μειζών τῆς τοῦ ἀκτᾶντος. Δια τῶν μετρήσεων τῶν ἀστέρων τῶν γινομένων δια τῶν ὀργάνων τούτων παρέχεται μέρος τῶν ἀναγκαζίων τοῦ ὑπολογισμοῦ στοιχείων πρὸς ἀκριβῆ ἀναπᾶσαν σιγμὴν προτίδρισμὸν τῆς γεωγραφικῆς θέσεως τοῦ πλοίου. Οἱ μεγαλύτεροι ἐξάντες εἶναι οἱ τοῦ ναυτικοῦ, ἄλλα πλὴν τούτων ὑπάρχουσι καὶ προχειροὶ μετὰ κυτίου χρησιμεύοντες εἰς στρατιωτικὰς ἀναγνωρίσεις, πρὸς τούτοις ἐξάντες ἀναγωγικοὶ καὶ ἐξάντες μεθ' ἑνὸς κατόπτρου.

Ἑξᾶς. Οὕτως ἐκάλουν οἱ Σικελιώται τοὺς 2 χαλκοὺς, ἧτοι τὸ τεταρτημόριον τοῦ ὁδοῦ, τὸν ἑνα χαλκοῦν καλοῦντες οὐγγίαν.

Ἑξέδρα (κοινὸς, ἡ κάμερα τῆς πρύμνης). Ἡ πρὸς τὴν πρύμνην αἰθουσα ἡ χρησιμεύουσα ὡς ἐνδιαίτημα τοῦ κυβερνήτου τοῦ πλοίου.

Ἑξελιγμός. Ἡ γινόμενη κίνησις ὑπὸ πάντων τῶν πλοίων ναυτικῆς δυνάμεως πρὸς παράταξιν αὐτῶν κατὰ τινὰ τάξιν σημειθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς δυνάμεως ταύτης ἢ πρὸς ἀποκατάστασιν τάξεως διαταρχθείσης ἢ πρὸς μετάταξιν τῶν πλοίων ἀπὸ μιᾶς τάξεως εἰς ἑτέραν.

Ἑξέλικτρον. Τὸ κοινότατον πρὸς ἀνέλικυσιν βαρῶν μηχανήμα, ἰδίως εὐχρηστον ἐν τοῖς φρέασι πρὸς ἀνέλκυσιν. Ἀποτελεῖται ἐξ ἐπιμήκους κυλίνδρου κειμένου ὀριζοντίως καὶ ἐρειδομένου κατὰ τὰ ἄκρα ἐπὶ ἀκινήτων ἐπὶ τῆς γῆς ἐστερεωμένων πασσάλων, οὕτως ὥστε νὰ στρέφηται ἀκωλύτως περὶ τὸν ἑαυτοῦ ἄξονα. Ἐπὶ τοῦ κυλίνδρου εἶναι δεδεμένον τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ σχοινίου, ὅπερ στρεφόμενον τοῦ κυλίνδρου περιελίσσεται περὶ αὐτὸν καὶ οὕτως ἀνέλκεται τὸ κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον αὐτοῦ βάρος, κἄδος ἢ ὅ,τι ἄλλο. Στρέφεται δὲ ὁ κύλινδρος ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου ἀνθρώπου, ἐνεργούντος ἐπὶ μοχλοῦ μοχλοῦ προσηρημένου κατὰ τὸ ἄκρον ἐπὶ τοῦ κυλίνδρου ἢ πλειόνων μοχλῶν ἐσσηνωμένων καθέτως ἐπὶ τοῦ κυλίνδρου, οὗς κατὰ σειράν ἔλκει πρὸς ἑαυτὸν ὁ ἐργαζόμενος. Κατὰ τὸν νόμον τῆς ἐνεργείας τῶν μοχλῶν (βλ. λ.) ἡ απαιτούμενη πρὸς ἀνέλκυσιν δύναμις εἶναι τσῶν ἐλαττων ὅσω μείζων εἶναι ὁ βράχιον τοῦ ἐφ' οὗ ἀσκεῖται ἡ δύναμις μοχλοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὴν πᾶχος τοῦ κυλίνδρου. Ὅμοιον μηχανήμα εἶναι ὁ Ἑργάτης (βλ. λ.).

— (Ναυτ.) κοινὸς, ἡ σβίγα ἢ κοιν. ἡ ἀνέμη. Ὅργανον ναυτ. ἐν εἴδει ἀνέμης κατεσκευασμένον, ἐφ' οὗ περιελίσσεται τὸ σχοινίδιον τοῦ καλουμένου δρομομέτρου, ἧτοι τοῦ ὀργάνου, δι' οὗ μετρεῖται ἡ ταχύτης τοῦ πλοίου (βλ. Δρομόμετρον). Ἐπίσης τὸ ὄργανον, ἐφ' οὗ περιελίσσεται τὸ σχοινίδιον τοῦ μολυβδοστάθου, δι' οὗ μετρεῖται τὸ βάθος τῆς θαλάσσης.

Ἑξετασταί. Οὕτως ἐκκαλοῦντο ἐν Ἀθήναις οἱ προϊστάμενοι τῶν λογισμῶν καὶ παρέχοντες τοῖς ἀρχαῖσι ἐκ τοῦ ταμείου τὰ χρήματα. Ὑπῆρχον δὲ καὶ Ἑξέτων, ἀρχοντες πεμπόμενοι πρὸς τοὺς στρατηγοὺς ἵνα ἐξετάσωνται, πόσος ὁ ἀριθμὸς τῶν μισθοφόρων, ὅπως μὴ οἱ στρατηγοὶ ψευδόμενοι κλέπτωσι τὰ τῆς πόλεως χρήματα.

* **Ἑξετερ** (Exeter). Πρωτ. τῆς ἀγγλικῆς κοινητῆς Δέξον, μετὰ 46,940 κ. (1901).

Ἑξηγηταί ἐκκαλοῦντο ἐν τῇ ἀρχαίᾳ τῇ οἱ ἐμπειροὶ τοῦ ἱεροῦ δικαίου, οἱ ἐπιμελούμενοι τοῦ καθαρμοῦ τῶν κεκληθιμένων, ἐποπτεύοντες τὴν ἐνταφίαν τῶν νεκρῶν, ἑτι δὲ ἐξαγγέλλοντες τὰς διοσημείας (βροντάς, ἀστραπὰς, σεισμοὺς κ.τ.λ.), ὧν ἕνεκα διελύετο ἡ ἐκκλησία. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν διώκουν τὴν ἀρχὴν ταύτην οἱ εὐπατρίδαι, ὕστερον δὲ τρεῖς ὑπὸ τοῦ Δελφικοῦ μαντείου ἐπικεκρωμένοι ἄνδρες. Ὑπῆρχον ἄρα ἐξηγηταί ἐξ εὐπατρίδων. Ἐ τῶν ἱερῶν, Ἐ τῶν κατρίων, ἐν Σπαρτῇ δὲ καὶ ἐξηγηταί τῶν Λυκούργειων.

Ἀκολουθῶς παρὰ Περσινὰ διὰ τοῦ ὀνόματος τούτου δηλοῦνται οἱ δεικνύοντες εἰς τινὰ (περιγηγητήν) τὰ ἀξιοθέατα μέρη τῆς τέλει.

Ἑξήλωσις (πλοίου), κοιν. τὸ ξήλωμα ἢ κοινότης. τὸ ξηχρῶμα οὕτω καλεῖται ἡ ἀραίρεσις μιᾶς ἢ πλειοτέρων ἐπηγεκνίδων τοῦ περιδλήματος τοῦ πλοίου, ἢ τοῦ τῶν σπινθῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐνδύματος.

Ἑξίσωσις χημικὴ καλεῖται ἡ διὰ τοῦ σημείου τῆς χημικῆς ἰσότητος ἐν ὧσι δύο χημικῶν παραστάσεων πρὸς ἑκατέρωθεν τῶν κατὰ τὰς ἀντιδράσεις γινόμενων καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐπ' ἀλλήλα ἐπιδράσεως τῶν σωμάτων.

Ἑξίσωσις τοῦ χρόνου. Βλ. Μέτρος χρόνου, Μέση ἡμέρα

Ἑξοδύνη. Φάρμακον ἀντιπυρετικὸν καὶ ἀκρωδύνον σύνθετον ἐξ ἱετυλικοῦ νατρίου (5 /₁₀₀) διττανθρακικοῦ νατρίου (5 /₁₀₀) καὶ ἐξυλανελίδης (90 /₁₀₀).

Ἑξόσμωσις καλεῖται ἐν τῇ φυσικῇ τὸ ἕτερον τῶν συνιστάντων τὴν διαπίδυσιν τῶν ρευστῶν ἢ τῶν ἀερίων δια μέσου ζώου καὶ ἢ φυσικοῦ διαπράγματος φαινομένου. Ἰδίᾳ δὲ τὴν τοῦ πυκνότερου ρευστοῦ ἢ ἀερίου πρὸς τὸ ἀραιότερον διαπίδυσιν καλοῦσιν οὕτω. Ὑπάρχουσι δὲ διαλύματα κωλυθῶν οὐσιῶν, ἀπερ στεροῦνται πυκνότητος ἐξοσμωτικῆς δυνάμεως πρὸς τὸ ἀπεσταγμένον ὕδωρ, τοῦθ' ὅπερ συνέστησι πρό- πον πρακτικὸν πρὸς ἀποχωριστὸν αὐτῶν ἀπὸ πάσης οὐσίας κρυσταλλώσεως, ἢς τὰ διαλύματα ἔχουσιν ἐξοσμωτικὴν δύναμιν. Πρβ. Διαπίδυσις, Διαπίδυσήρ, Ἑνδόσμωσις.

Ἑξόστωσις ἢ ἐξόστωμα. Ὁ- στεώσης ὄγκος ἄλλοτε ἄλλας ἔχων διαστάσεις, πλατύνοντας κατὰ τὴν ἐπιφανείαν τῶν ἐπιπολῆς ἢ τῶν ἐν τῷ βάθει ὀστέων, ἐπεικνόμενος εἰς ὀστεΐτιδα, περιστεΐτιδα, κληκωτὶν τοῦ ὀστέου δι' ἀμύδους σώματος, πυρρίτιδα, χοιρᾶσιν κτλ., ἐμφανίζων σύ- στασιν ποικίλην ἀπὸ τῆς κυρίως σπογγώ- δους μετὰ διπλοῦς συμπαγοῦς μέχρι τῆς πυκνοτάτης καὶ θεραπευόμενος κατὰ τὴν ἀνάγκην διὰ διεκπίσεως χειρουργικῆς. Τυγχάνουσι δ' οἱ τοιοῦτοι ὄγκοι ἀνωθνοὶ ὀ- στάσις ἐλαχίστας διαστάσεις ἔχουσι καὶ βραδυτάτα ἢ καὶ οὐδαμῶς φέρονται πρὸς αὐξησιν, ἐπώθουσι δὲ ὅσῳκις ἀναπτυσσόμε- νοι συνεπύκνυνται πίεσιν νευρικών κλώνων ἢ διατρυπῶσι τὰ μαλακὰ μέρη καὶ σχη- ματίζουσιν ἀποστηματογόνους φλεγμονάς. Ἐνίοτε ἐδράζονται ἐπὶ τῆς ἐξω ἐπιφανείας τῶν κρανιακῶν ὀστέων καὶ τυγχάνουσι κιν- δυνώδεστατοι ὥς ἐκ τοῦ ἐρεθισμοῦ καὶ τῆς προσπίσεως ἢν ἐνδέχεται νὰ προκα-

λέσωσι κατὰ τὰς μήνιγγας καὶ τὴν ἐγκε- φαλικὴν οὐσίαν, ὅποτε ἐνδείκνυται ἡ δι' ἀνατρήσεως ἀραίρεσις. Ἄλλοτε, ἐπὶ γυ- ναικῶν, τοιοῦτοι ὄγκοι πλάσσονται ἐπὶ τὰ ἐνδον τῆς πυέλου καὶ αὐξανόμενοι τὰς δια- στάσεις πρὸς τὸ στόμιον τῆς πυέλου πα- ρεμβάλλουσιν ἀκατανίκητον κώλυμα πρὸς τέλει τιν φυσιολογικῶν τοκετοῦ. [P.N.B.]

Ἑξωασκός. Γένος Ἀποκομνήτων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Δισκομυκήτων πα- ρασιτῶντων ἐπὶ τῶν φύλλων καὶ τῶν καρπῶν τῶν ὅπωροφόρων δένδρων (Κερά- σου, Δαμασκηνου) καὶ προκαλοῦντων τοῦτο μὲν ἐκφυματα ἐπὶ τῶν φύλλων, τοῦτο δὲ παραμορφώσεις τῶν καρπῶν, ὥς ἐξ ὧν ἀνιστέλλεται ἡ ὠρίμανσις αὐτῶν.

Ἑξωγενὴ καλοῦνται τῶν σπορίων ὅσα πλάσσονται κατὰ τὰ πέρατα τῶν νη- ματίων, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ ἐνδογενῆ τὰ ἐντὸς σποριαγγείου ἢ τοῦ μητρικοῦ κυτ- τάρου μεταβληθέντος εἰς θύλακον γεννώ- μενα. Καὶ αἱ ῥίζαι διακρίνονται εἰς ἐξω- γενεῖς μὲν εἰς ἐμφανίζονται ὡς ἐκτελα- στήσεις τοῦ φυτικοῦ ἄξινος κατὰ συνέχειαν, ἐνδογενεῖς δὲ εἰς ἀργόμενα ἀπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ φυτοῦ ἐξέρχονται ἀπ' οὗ διαπερατῶσι τοὺς πρὸ αὐτῶν ἱστούς.

Ἑξωγενὴ πετρώματα καλοῦν- ται ἐκεῖνα ὅσα προέκυψαν ἐκ τῶν ἐπιπολῆς στρωμάτων τῇ ἐπιδράσει τῶν φυσικῶν αἰ- τίων, τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ τῶν ὑδάτων τῶν θαλασσῶν καὶ τῶν λιμνῶν.

* **Ἑξωγή.** Κώμη τοῦ δήμου Πελο- ποννησίων (19ᾶκης), ἔχουσα 1,098 κ. (1896).

Ἑξώγων. ἐκλήθησαν τῶν φυτῶν ὅσα φέρουσι τὴν στυλὸν προβάλλοντα ἐπὶ τὰ ἑκτὸς τοῦ ἄνθους

Ἑξώγυρα (Παλαίοντ.). Γένος Πε- ταλοδραγγίων ὀστρέων διθύρων, ἐγόντων τὴν μὲν κάτω θύραν κυρτήν, τὴν δ' ἄνω ἐπίπεδον ἢ καὶ πῶς κοίλην. Εὐρίσκονται τὰ εἶδη αὐτοῦ ἐντεθαμμένα ἐν τῇ Ἰουρα- σίᾳ καὶ Κρητικῇ περὶ τοῦ.

Ἑξώδεσμα καλεῖται ἐν τῇ γενικῇ ἐμβρυογενεῖα τὸ ἐξώτερον πέταλον τοῦ ἐμ- βρύου.

Ἑξω Μουλανν. Χωρίον τοῦ δή-μου Τραπεζέτης (Δακτυλίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 646 κατ. (1900).

Ἑξώστρα ἐκαλεῖτο μὴ γόνιμά τι τοῦ ἀρχαίου θεάτρου τραπέζοις τὸ σχή-μα, χρησιμεῖον πρὸς τὴν αὐτὴν σκοπὸν, πρὸς ὃν καὶ τὸ ἐκκύκλημα (βλ. λ.).

Ἑξωτικά νοσήματα καλοῦνται ἐν σῶσει πρὸς τινὰ τοπὸν τοῦ σώματος ἐν αὐτῷ ἐνδημοῦντα, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐξω μερῶν ἐπιδημικῶς εἰσαγόμενα. Ὡς πρὸς τὴν Εὐ-

ρῶπην τοιαῦτα θεωροῦνται ἢ κατὰ τὸν Ράγγην ἐνδημοῦσα ἀστατικὴ χολέρα, ὁ παρὰ τὰς ἐκδόλας τοῦ Μιτσιπιπῆ ἐπιπολάζων κίτρινος πυρετός, ὁ λοιμός τῆς Αἰγύπτου κ.τ.τ.

Ἑξωτικά φυτῇ καλοῦνται ἐν Εὐρώπῃ ὅσα αὐτορρηθὺντα εἰς τὰς ἐξω τῆς Εὐρώπης χώρας καὶ ὑπὸ συνθήκας ἀτμοσφαιρικὰς ἀλλοίας, καλλιεργοῦνται χάριν κόσμου ὑπὸ τὴν ἡγεῖα συνθήκας βλαπτικῆς.

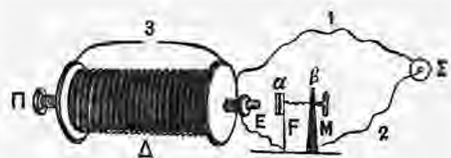
* **Ἑξω Χώρα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλάτου (Ζακύνθου), ἔχον 255 κ. (1896).

* **Ἑξωχώρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Καρδαμύλης (Λακωνίας), ἔχον 428 κ. (1896).

Ἑορδαία. Ἐπαρχία μεσόγειος τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας κειμένη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ τμήματος τῆς πρὸς δυσμας τοῦ Ἀξιοῦ χώρου, ἥς τὴν θέσιν ἐπέχουσιν νῦν αἱ περιόχαι Ὀστροβίου, Κατράντισσας καὶ Καϊλαρίου, ἔχουσα ἐν μέσῳ τὴν λίμνην Βεγορρίτιν (Ὀστροβίου). Ἡ Ε. κατακτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἰδρυτοῦ τοῦ Ἡμαθικοῦ κράτους Περδίκκου εἶναι γνωστὴ καὶ ἐκ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἐνεκα τῆς ἐν αὐτῇ στρατοπεδεύσεως τοῦ Βρασιδίου, ἐκ τῶν ἐκστρατειῶν τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, ἐκ τῆς δὲ αὐτῆς διερχομένης Ἑγνατίας ὁδοῦ καὶ ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ Ῥωμαίου αυτοκράτορος Κασσακάλλα δίκης μετοξὺ Ἑορδαίων καὶ τοῦ ἐξ αὐτῶν καταγομένου Φιλίσκου καθηγητοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις πανεπιστημίου. Μετὰ τὴν κατάλυσιν τοῦ Μακεδονικοῦ κράτους κατετάχθη εἰς τὸ β. τμήμα τῆς Ῥωμαϊκῆς Μακεδονίας. Περιεῖχε δὲ τέσσαρας πόλεις, τὴν Ἑορδαίαν, Ἀρμισσαν, Βέγορα καὶ Κέλλας. — 2) Πόλις τῆς ἀνωτέρω ἐπαρχίας ΝΑ τῆς λίμνης Ὀστροβίου παρὰ τὸ νῦν χωρίον Κατράντισσα, διατηρηθεῖσα μέχρι τοῦ 1' αἰῶνος, ὅτε κατεστράφη ὑπὸ Βουλγάρων.

Ἐπαγωγὴ ἡλεκτρικῇ καὶ μαγνητικῇ. Φαντασθῶμεν δύο γειτονεῦντα ἀγωγα σύρματα, μὴ ἐραπτόμενα ἀλλήλων, ὧν τὸ ἐν συνδέεται πρὸς πηγὴν ἡλεκτρικὴν (π. χ. γαλβανικὴν στήλην), τὸ δ' ἄλλο κλείεται ἀπλῶς εἰς ἑαυτοῦ. Καθ' ἣν στιγμὴν τὸ πρῶτον τῶν δύο τούτων κυκλωμάτων κλείεται, τὸ ἡλεκτρικὸν αὐτοῦ ρεῦμα παράγει ἐπὶ τοῦ δευτέρου κυκλώματος ρεῦμα ἐξ ἐπαγωγῆς στιγμιαῖον πορᾶ ἀντιθέτου ἄλλως καὶ ἂν διακόψωμεν τὸ ρεῦμα τοῦ πρώτου κυκλώματος, κατὰ τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς τῆς διακοπῆς, παράγεται ἐπὶ τοῦ δευτέρου κυκλώματος ρεῦμα ἐξ ἐπαγωγῆς στιγμιαῖον, πορᾶ τῆς αὐτῆς νῦν πρὸς τὴν τοῦ ρεύματος τοῦ πρώτου κυκλώματος. Τὸ ρεῦμα τοῦ πρώτου κυκλώματος, καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ κύκλωμα, λέγεται πρωτογενὲς ἢ ἐπαγόν, τὸ δὲ τοῦ δευτέρου κυκλώματος κα-

λεῖται ρεῦμα ἐξ ἐπαγωγῆς ἢ δευτερογενές, τοῦ δευτέρου κυκλώματος καλουμένου ἐπίσης δευτερογενεὺς ἢ ἐπαγαμένον. Ὅπως δὲ παραχθῶσι τοιαῦτα ἐξ ἐπαγωγῆς στιγμιαῖα ρεύματα, δίδον τὸ πρωτογενὲς ρεῦμα νὰ μὴ μὲν διαρκῶς τῆς αὐτῆς ἐντάσεως, ἀλλ' ἢ νὰ κλείηται καὶ νὰ διακόπτηται, ἢ νὰ αὐξάνηται καὶ νὰ ἐλαττωθῇ κατὰ τὴν ἐντάσιν, ἢ, ὅπερ τὸ αὐτό, νὰ συμπλησιαζῶσι καὶ νὰ ἀπομακρύνωνται ἀπ' ἀλλήλων τὰ δύο κυκλώματα· οὕτω κατὰ πάσαν κλείσιν τοῦ πρωτογενεὺς κυκλώματος, ἢ κατὰ πάσαν αὐξήσιν τῆς ἐντάσεως τοῦ πρωτογενεὺς ρεύματος, ἢ κατὰ πάσαν συμπλησιασιν, γεννᾶται ἐπὶ τοῦ δευτερογενεὺς κυκλώματος ρεῦμα ἐξ ἐπαγωγῆς, ἀντιθέτου πορᾶς κατὰ πάσαν δὲ διακοπὴν τοῦ πρωτογενεὺς ρεύματος, ἢ κατὰ πάσαν ἐλάττωσιν τῆς ἐντάσεως αὐτοῦ ἢ κατὰ πάσαν ἀπομάκρυνσιν, γεννᾶται ἐπὶ τοῦ δευτερογενεὺς κυκλώματος ρεῦμα ἐξ ἐπαγωγῆς πορᾶς τῆς αὐτῆς. Πρὸς ἐπαύξησιν τοῦ δευτερογενεὺς ἐξ ἐπαγωγῆς ρεύματος μεταχειρίζομεθα ἀντὶ ἀπλῶν ἀγωγῶν πηνία, ἥτοι συσπειρώσεις πολυαριθμοῦς σύρματος περιελιγμένου δι' ἀπομονωτικοῦ σώματος, οἷον νημάτων μεταξῆς. Ὅργανα δὲ χρησιμεύοντα πρὸς παραγωγὴν ἀλλήλεδιαζῶν ἐξ ἐπαγωγῆς ρευμάτων δια τῆς συνεχῆς κλείσεως καὶ διακοπῆς τοῦ πρωτογενεὺς κυκλώματος καλοῦνται ἐπαγωγικά, ἐν αἷς διακοιτᾶ ἰδίᾳ ἢ ἀπὸ κ. τ. ο.ς τοῦ Ruhmkorff ἢ ἀλλήλεδιαδόχος κλείσις καὶ διακοπὴ τοῦ πρωτογενεὺς κυκλώματος γίνεται συνθήκῃ ἐν αὐτοῖς διὰ αὐτοματικῶς λειτουργούντος ῥοττόμου, ἰδίᾳ δὲ τῆς λεγομένης μαγνητικῆς σφύρας τοῦ Wagner (βλ. λ. Ῥοττόμος). Τὸ παρατιθέμενον διάγραμμα (Σχ. 1) διασαφηνίζει τὸν τρόπον τῆς λειτουργίας ἐπαγωγικῆς ἀτράκτου. Π εἶναι τὸ ἐσωτερικόν (τὸ τοῦ πρωτογενεὺς κυ-

κλώματος) πηνίον ἀποτελούμενον ἐκ συρμάτων χαλκοῦ, διαμέτρου μεγαλυτέρως τῶν τοῦ δευτερογενεὺς κυκλώματος, Δ δὲ τὸ ἐξωτερικόν πηνίον (τὸ τοῦ δευτερογενεὺς κυκλώματος) ἀποτελούμενον καὶ τοῦτο ἐκ συρμάτων χαλκοῦ διαμέτρου μικροτέρως ἐντὸς τοῦ πρωτογενεὺς πηνίου Π εἶναι ἐντεθειμένη δέσμη λεπτῶν σιδηρῶν κυρμάτων Ε, ἥς ἐμπροσθεν κείται εἰς μικρὴν ἀπό τοῦ ἀκροῦ αὐτῆς ἀπέστασιν ἐλαστικ-

λόν ἑλασμα F φέρον ὀπισθὸν ἐκ μαλακοῦ σιδήρου α' τῆς ὀπίσθιας πλευρᾶς τοῦ ἐλάσματος F ἐράπτεται τὸ ἄκρον μεταλλικοῦ κολλίου β κολλισμένου μετα μεταλλικοῦ τινος τεμαχίου M. Καὶ τὸ μὲν ἐν ἄκρον τοῦ σύρματος τοῦ πρωτογενεοῦς πηνίου Π εἶναι συνδεδεμένον δι' ἀγωγοῦ πρὸς γαλβανικὴν στήλην Σ, τὸ δ' ἕτερον πρὸς τὸ ἑλασμα F, ἐνῶ ὁ ἕτερος πόλος τῆς στήλης Σ συνδέεται πρὸς τὸ μεταλλικὸν τεμαχίον M. Εἶναι φανερόν ἐκ τοῦ σχήματος ὅτι ἡ πορεῖα τοῦ ἡλεκτρικοῦ τῆς στήλης ρεύματος γίνεται ὡς ἐξῆς: ἐκ τοῦ ἐνός αὐτῆς πόλου διαρρέει τοῦτο τὸν ἀγωγόν Α, εἰς τας σπείρας τοῦ πρωτογενεοῦς πηνίου Π, διὰ τοῦ ἄλλου τοῦ πηνίου τούτου ἄκρου βαίνει πρὸς τὸ ἑλασμα F καὶ τὸν ὀπισθὸν α, διὰ τοῦ κολλίου δὲ β καὶ τοῦ μεταλλικοῦ τεμαχίου M ἀγεται εἰς τὸν ἀγωγόν 2 καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὸν ἕτερον τῆς στήλης Σ πόλον. Ἀλλὰ μολὶς κλεισθῇ τὸ πρωτογενὲς κύκλωμα, ἢ ἐκ συρμάτων σιδηρῶν ἐντός αὐτοῦ ὑπάρχουσα δέσμη Β λαμβάνει δύναμιν μαγνητικὴν, ἢς ἐνεκα κλείεται πρὸς τὸ ἄκρον Ε ὁ ὀπισθὸς α, οὕτω δὲ τὸ ρεῦμα διακόπτεται μὴ ὑπερχύσης πλέον τῆς μεταξὺ α καὶ β συγκοινωνίας. Τοῦ ρεύματος οὕτως διακοπτομένου ἀπέλλοις τὴν μαγνητικὴν τῆς δυνάμιν ἢ δέσμη Β καὶ ὁ ἐκ σιδήρου ὀπισθὸς α ἐκπαισθάνεται εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ θέσιν, τοῦθ' ὅπερ ἀποκαθιστῶν τὴν μεταλλικὴν συγκοινωνίαν κλείει καὶ πάλιν τὸ ρεῦμα, οὕτω δὲ διαρκῶς ἐπέρχεται κλείσις καὶ διακοπὴ τοῦ ρεύματος. Ἐὰν ἤδη διὰ τοῦ ἀγωγοῦ 3 ἐνώσωμεν τὰ δύο ἄκρα τοῦ δευτερογενεοῦς πηνίου, γεννῶνται ἐπ' αὐτοῦ διαρκῶς ρεύματα ἐξ ἐπαγωγῆς, ἔχοντα φῶραν ἀντίθετον μὲν πρὸς τὴν τοῦ πρωτογενεοῦς ρεύματος κατὰ πᾶσαν κλείσιν αὐτοῦ, τὴν αὐτὴν δὲ κατὰ πᾶσαν διακοπὴν. Τῶν ἀλληλοδιαδοχῶν δὲ τούτων ἐξ ἐπαγωγῆς ρευμάτων ἡ ἡλεκτρογενετικὴ δύναμις εἶναι πόσον ὑψηλότερα τῆς τοῦ πρωτογενεοῦς ρεύματος, ὅσον αἱ σπείραι τοῦ δευτερογενεοῦς πηνίου εἶναι πολυαριθμότεραι τῶν τοῦ πρωτογενεοῦς. Δυνάμειά λοιπὸν κανονίζοντες καταλλήλως τὸ πῶχος τῶν συρμάτων καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν σπειρῶν νά παραγάγωμεν ρεύματα ἐξ ἐπαγωγῆς ἡλεκτρογενετικῆς δυνάμεως μεγάλῃς ἐνεσθίται ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἶναι μικρότερα ἢ ἐνστάσις τῶν ἐξ ἐπαγωγῆς ρευμάτων, διότι ἐπὶ τῇ τοῦ πρωτογενεοῦς καὶ ἐπὶ τοῦ δευτερογενεοῦς ρεύματος ἡ ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια, ἥτοι τὸ γινόμενον τῆς ἡλεκτρογενετικῆς δυνάμεως ἐπὶ τὴν ἐνστάσιν, φερίται νά εἶναι πάντοτε ἡ αὐτή.

Ῥεύματα ἐξ ἐπαγωγῆς παράγονται ἐπὶ δευτερογενεοῦς πηνίου μὴ συνδεδεμένου πρὸς

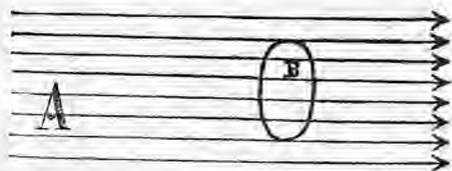
ἡλεκτρικὴν πηγὴν καὶ ἐὰν ἀντικατασταθῇ τὸ πρωτογενὲς κύκλωμα διὰ μαγνήτου καθ' ἐκάστην συμπληρώσιν τοῦ μαγνήτου πρὸς τὸ δευτερογενὲς κύκλωμα καὶ καθ' ἐκάστην ἀπομάκρυνσιν αὐτοῦ, ἢ καθ' ἐκάστην αὐξήσιν τῆς μαγνητικῆς τοῦ μαγνήτου δυνάμεως καὶ καθ' ἐκάστην ἐλάττωσιν αὐτῆς, παράγονται ρεύματα στιγμιαία, ἀλλῃς ἄλλοτε φῶρᾷ, ἐπὶ τοῦ δευτερογενεοῦς κυκλώματος. Τὴν διὰ κινήσεως μαγνήτου τοιαύτην ἐπαγωγὴν ὀνομάζομεν μαγνητοηλεκτρικὴν ἐπαγωγὴν, ἐνῶ τὴν διὰ γαλβανικοῦ ρεύματος καλεῖται βολταϊκὴν ἐπαγωγὴν. Ἀρμότεροι οἱ τροποὶ οὗτοι τῆς παραγωγῆς ρευμάτων ἐξ ἐπαγωγῆς ἀνεκαλύφθησαν ὑπὸ τοῦ μεγάλου τοῦ Ἀγγλοῦ φυσιοδιδάτου Faraday (1831). Ἡ μαγνητοηλεκτρικὴ ἐπαγωγὴ λαμβάνει χώραν καὶ ἐὰν ἀντὶ μαγνήτου λάβωμεν μαλακὸν σιδήρον εἰς ὃν πλησιάζομεν ἢ ἀπομακρύνομεν ἀπ' αὐτοῦ μαγνητικὸν τινα πόλον. Ἐπὶ τῆς τοιαύτης δὲ ἐπαγωγῆς στηρίζεται ἡ παραγωγὴ ἡλεκτρικῶν ρευμάτων διὰ τῶν λεγομένων μαγνητοηλεκτρικῶν μηχανῶν. Ἐπίσης ἐπαγωγὴ λαμβάνει χώραν ἐὰν ὁ μαγνήτης ἀντικατασταθῇ διὰ τῶν λεγομένων ἡλεκτρομαγνητῶν (ἴδε Ἡλεκτρικὸν ρεῦμα ἐν τῷμ. Δ' σελ. 157—158), ἐπὶ τῆς τοιαύτης δὲ ἐπαγωγῆς στηρίζεται ἡ παραγωγὴ ἡλεκτρικῶν ρευμάτων διὰ τῶν λεγομένων δυναμοηλεκτρικῶν μηχανῶν.

Τὸ φαινόμενον τῆς ἐπαγωγῆς λαμβάνει χώραν καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἀγωγῷ τοῦ πρωτογενεοῦς κυκλώματος κατὰ πᾶσαν τουτέστι κλείσιν τοῦ κυκλώματος ἐπάγεται ἐπ' αὐτοῦ τοῦτου ρεῦμα, οὕτως ἡ διεύθυνσις εἶναι ἀντίθετος τοῦ πρώτου καὶ ἐπομένως ἐξασθενεῖ αὐτό, οὕτως ὥστε τοῦτο χρονον τινα μόνον ἐλάχιστον μετα τὴν κλείσιν τοῦ κυκλώματος λαμβάνει τὴν ὅλην αὐτοῦ ἐνστάσιν κατὰ πᾶσαν δὲ διακοπὴν τοῦ κυκλώματος ἐπάγεται ἐπίσης ἐπὶ τοῦ ἀγωγοῦ αὐτοῦ ρεῦμα τῆς αὐτῆς τῷ κυρίως ρεύματι φῶρᾷ, ὅπερ ἐνισχύει τὸ ἐξασθενιζόμενον ρεῦμα καὶ παρατείνει οὕτω τὴν διάρκειαν ἐπ' ὅλιγον καὶ μετὰ τὴν διακοπὴν αὐτοῦ. Τὸ φαινόμενον τοῦτο ὀνομάσθη ὑπὸ τοῦ Faraday αὐτοεπαγωγὴ, τὰ δὲ οὕτω παραγόμενα ρεύματα ἐκλήθησαν ἐπισυρρεύματα (extracourant, Extrastrom). Ἡ δὲ ἡλεκτρογενετικὴ δύναμις τοῦ ἐξ αὐτοεπαγωγῆς ρεύματος ἐξαρτᾶται κυρίως ἐκ τῆς μέρους τοῦ ἀγωγοῦ, ἐλλείπουσα σχεδὸν ἐξ ἀγωγοῦ εὐθυγράμμου, ἀποτελουμένου ἐκ μὴ μαγνητικοῦ μετάλλου καὶ ἔχοντος διάμετρον ὅσον ἐνεσθί μικρότεραν, τοῦναντίον δὲ μεγάλη εὐστα εἰς τοὺς κυκλικούς ἀγωγούς. Ἐὰν ἐντὸς πηνίου τεθῇ

πυρὴν ἐκ σιδήρου, ὁ μαγνητισμὸς αὐτοῦ γεννᾶται καὶ ἐξαρανίζεται ἅμα τῇ κλείσει καὶ τῇ διακοπῇ τοῦ ρεύματος, τοῦτου δ' ἔνεκα τὸ φαινόμενον τῆς αὐτοεπαγωγῆς ἐν τῷ πηνίῳ εἶναι ἰσχυρότερον. Τὸ φαινόμενον τῆς αὐτοεπαγωγῆς δύναται νὰ ἐξουδετερωθῇ δια τῆς λεγόμενης διςυρματικῆς συσπειρώσεως, ἐκν τρυτέτι κάμψωμεν τὸ σύρμα εἰς τὸ μέσον καὶ περιελίξωμεν τὰ δύο ἡμίση ὁμοῦ παραλλήλως πρὸς ἀλλήλα, διότι οὕτω τὸ ἐν τῷ ἐνὶ ἡμίσει ἐξ αὐτοεπαγωγῆς παραγόμενον ρεῦμα ἐξουδετεροῦται ὑπὸ τοῦ ἀντιθέτου ἐξ αὐτοεπαγωγῆς ρεύματος τοῦ ἐν τῷ ἄλλῳ ἡμίσει παραγόμενου. Σημειωτέον ὅτι τὰ ἐξ αὐτοεπαγωγῆς ρεύματα ἐκφαίνονται κατὰ τὴν κλείσιν καὶ κατὰ τὴν διακοπὴν διασπινθήρων ἡλεκτρικῶν, ὧν οἱ τῆς διακοπῆς εἶναι πάντοτε ἰσχυρότεροι τῶν τῆς κλείσεως.

Ἡ παρραγωγὴ τῶν ἐξ ἐπαγωγῆς καὶ τῶν ἐξ αὐτοεπαγωγῆς ρευμάτων ἐξηγεῖται δια τῶν μεταβολῶν τῆς λεγόμενης δυναμικῆς ἢ ἐπαγωγικῆς ρύσεως δυναμικοῦ τινος πεδίου. Καλεῖται δὲ δυναμικὸν πεδίου, μαγνητικὸν ἢ ἡλεκτρικόν, ὁ χώρος ἐν ᾧ περιλαμβάνεται ὁ κύκλος τῆς ἐνεργείας μαγνήτου τινὸς ἢ ρεύματος ἡλεκτρικοῦ. ὅστις θεωρητικῶς μὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὡς ἐπεκτεινόμενος ἐπ' ἀπειρον, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ μαγνητικαὶ καὶ ἡλεκτρικαὶ δυνάμεις ἐλαττοῦνται κατὰ λόγον τοῦ τετραγωνοῦ τῆς ἀποστάσεως ἀπὸ τοῦ γεννῶντος αὐτὰς μαγνητικοῦ ἢ ἡλεκτρικοῦ σώματος, ὁ κύκλος τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ θεωρεῖται περικορπόμενος ἐν τινι περὶ τὸ ἡλεκτρικὸν ἢ μαγνητικὸν σῶμα γῶρῳ, τῷ δυναμικῷ πεδίῳ. Χαρακτηρίζεται δὲ μαγνητικὸν τι ἢ ἡλεκτρικὸν πεδίου δια τῶν λεγόμενων δυναμικῶν γραμμῶν (lignes de force, Kraftlinien), αἵτινες παριστῶσι τὰς διευθύνσεις τῆς μαγνητικῆς ἢ ἡλεκτρικῆς δυνάμεως. Ὁ Faraday, ὅστις εἶναι καὶ ὁ ἱδρυτὴς τοῦ συστήματος τοῦτου τῆς ἀπεικονίσεως τῶν ἐπαγωγικῶν φαινομένων, καθώρισε δια τὰς δυναμικὰς γραμμὰς τοὺς ἐξῆς τρεῖς νόμους 1) ἑκάστη δυναμικὴ γραμμὴ τείνει νὰ λάβῃ ἑκτασιν ὅσον ἔνεστι μικροτέραν 2) δύο δυναμικαὶ γραμμὴν παράλληλοι καὶ τὴν αὐτὴν φοράν ἔχουσαι ἀπωθόνται 3) ὁ ἀριθμὸς τῶν δυναμικῶν γραμμῶν τῶν διερχομένων διὰ τινος σημείου τοῦ δυναμικοῦ πεδίου εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν ἔντασιν τοῦ πεδίου. Καλεῖται δὲ ἔντασις τοῦ πεδίου ἐν σημείῳ τινὶ τὸ μέγεθος τῆς μαγνητικῆς ἢ ἡλεκτρικῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐπὶ σώματος μαγνητικοῦ ἢ ἡλεκτρικοῦ εὐρισκομένου ἐν τῷ σημείῳ ἐκείνῳ καὶ περροτισμένου δια τῆς μονάδος τῆς μαγνητικῆς ἢ ἡλεκτρι-

κῆς ποσότητος. Τὸ σύνολον τῶν δυναμικῶν γραμμῶν δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν ὡς ροὴν τινα βαίνουσαν λ. χ. ἐν τῷ μαγνητικῷ πεδίῳ ἀπὸ τοῦ νοτίου πόλου πρὸς τὸν βορείον ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ μαγνήτου καὶ ἐκ τοῦ βορείου πόλου πρὸς τὸν νότιον ἐν τῷ ἐξωτερικῷ τοῦ μαγνήτου. Οὕτως ἡ λεγόμενη δυναμικὴ ἢ ἐπαγωγικὴ ρύσις (Flux de force, flux d'induction), εἶναι τὸ σύνολον τῆς ἐπαγωγῆς τῆς διερχομένης διὰ τοῦ ἐν τῷ δυναμικῷ πεδίῳ εὐρισκομένου σώματος. Τὸ δὲ πηλίκον τῆς δυναμικῆς ρύσεως δια τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος ἐκπερρασμένης εἰς τετραγωνικὰ ἐκατοστομετρα, ἥτοι ἡ ἐπὶ ἐνὸς τετραγωνικοῦ ἐκατοστομέτρου ρύσις, ὀνομάζεται εἰδικὴ ἐπαγωγὴ ἢ ἀπλῶς ἐπαγωγὴ. Ἐκαστον κύκλωμα εὐρισκόμενον ἐντὸς δυναμικοῦ πεδίου ἔπερ παράγεται ὑπὸ μαγνήτου ἢ ρεύματος, ὑποτίθεται ὅτι δέχεται δια τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ τὴν δυναμικὴν τοῦ πεδίου ρύσιν, ἥτις μεταβάλλομένη δια συμπληρώσεως ἢ ἀπομακρύνσεως ἐπιφέρει αὐξήσιν ἢ ἐλάττωσιν τῆς μηχανικῆς τοῦ ἐπάγοντος ἐνεργείας, αὐξήσιν ἐπουμένως ἢ ἐλάττωσιν τῆς δυναμικῆς ρύσεως, ἐξ οὗ γεννῶνται ἐπ' αὐτοῦ ρεύματα ἐξ ἐπαγωγῆς. Ὁ δὲ θεμελιώδης τῆς ἐπαγωγῆς νόμος ὅτι πᾶσα μεταβολὴ τῆς δυναμικῆς ρύσεως τῆς διερχομένης διὰ κυκλίσμενου κυκλώματος παράγει ἐπ' αὐτοῦ ρεῦμα ἐξ ἐπαγωγῆς, δύναται νὰ ἀποδειχθῇ ὡς ἐξῆς Σχ. 2). Ὡς τῶν τυχόν μαγνητικῶν πεδίων Α. καὶ σπειρὰς Β. κλεισμένη εἰς

ἐαυτὴν καὶ εὐρισκομένη ἐντὸς τοῦ πεδίου εὐθὺς ὡς διὰ τινα λόγον (ἔνεκα τῆς συμπληρώσεως λ. χ. τοῦ ἐπάγοντος πρὸς τὸ κύκλωμα ἢ ἀντιστρόφως) ἐπέλθῃ μεταβολὴ τῆς δυναμικῆς ρύσεως τῆς διερχομένης δια τῆς σπειράς, γεννᾶται ἐπ' αὐτῆς ρεῦμα ἐξ ἐπαγωγῆς, ὡς δύναται νὰ καταδειχθῇ τοῦτο δια τῆς ἀποκλίσεως βελόνης γαλβανισκοῦ παρεντιθεμένου ἐν τῷ κυκλώματι τῆς σπειράς. Ἦναι δὲ ἡ διάρκειά τοῦ τοιούτου ἐξ ἐπαγωγῆς ρεύματος ἐλάχιστη, διότι ἐπ' ἐλάχιστον διαρκεῖ καὶ ἡ μεταβολὴ ἐν τῇ δυναμικῇ ρύσει. Ἡ φύσις τοῦ ἀγωγοῦ ἐξ οὗ ἀποτελεῖται τὸ δευτερογενὲς κύκλωμα ἔχει μόνον ἐπιρροὴν δια τὴν ἀντίστασιν ἣν παρέχει, διότι ἡ ποσότης τῆς ἐπαγομένης

ἡλεκτρικῆς ἐν τινι σπείρᾳ εἶναι ἴση τῇ πηλίκῃ τῆς δυναμικῆς ρύσεως διὰ τῆς ἀντιστάσεως τοῦ κυκλώματος· ἐάν δὲ διαιρέσωμεν τὴν ἡλεκτρικὴν ταύτην ποσότητα διὰ τοῦ χρόνου τῆς διαρκείας τῆς μεταβολῆς λαμβάνομεν τὴν μέσθην ἐντάσιν τοῦ ἐξ ἐπαγωγῆς ρεύματος· τέλος πολλὰ πλάσιάζοντες τὴν ἀντίστασιν ἐπὶ τὴν ἐντάσιν εὐρίσκομεν, κατὰ τὸν νόμον τοῦ Ohm, τὴν ἡλεκτρεγερτικὴν δύναμιν τοῦ ἐξ ἐπαγωγῆς ρεύματος· ἐάν δὲ ἀντὶ μιᾶς σπείρας ἔχωμεν πηνίον σχηματίζομενον ἐκ πολλῶν σπειρῶν, αἱ ἐν ἐκάστῃ σπείρᾳ ἡλεκτρεγερτικαὶ δυνάμεις προστίθενται, ὅπως ἀκριβῶς συμβαίνει κατὰ τὴν ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Lenz, ἥτοι τῆς αὐτῆς μὲν διεύθυνσεως πρὸς τὸ ἐξαφανιζόμενον ἢ τείνον ἢ ἐξαφανισθῆναι ρεῦμα, ἀντιθέτου δὲ πρὸς τὸ γεννώμενον ἢ αὐξανόμενον· ἐν τῇ πράξει προδιορίζεται ἡ διεύθυνσις αὐτῆς διὰ τοῦ λεγόμενου κανόνος τοῦ Maxwell ἢ κανόνος τοῦ tire-bouchon.

Ἐάν τὰ ἀλληλεδιάδοχα στιγμιαία ἐξ ἐπαγωγῆς ρεύματα θεωρήσωμεν ἐν συνειδήσει ὡς ἐν ρεῦμα, παρατηροῦμεν ὅτι τὸ τοιοῦτον ρεῦμα δὲν ἔχει τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν, ἀλλ' ἐναλλάσσει αὐτὴν ταχύτατα· τὸ οὕτω λαμβανόμενον ρεῦμα καλεῖται ἐναλλακτικόν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ λεγόμενον συνεχές ρεῦμα, οἷον λ. γ. τὸ ἐξ ἡλεκτρικῆς στήλης παραγόμενον, ὅπερ ἔχει πάντοτε τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν. Τα ἐξ ἐπαγωγῆς ρεύματα παράγονται κυρίως διὰ τῶν δυναμομηχανῶν, ἐν αἷς ἐφαρμόζονται οἱ τῆς ἐπαγωγῆς νόμοι, καὶ δι' ὧν λαμβάνονται τὰ ἰσχυρὰ ἐν τῇ ἡλεκτροτεχνικῇ χρησιμοποιούμενα ρεύματα· εἶναι διὰ τοῦτο ἐναλλακτικὰ πάντα τὰ δι' ὁλοσθέντος δυναμομηχανῆς παραγόμενα ρεύματα, ἀλλ' ἐν μὲν ταῖς δυναμομηχαναῖς συνεχοῦς ρεύματος διὰ τῆς προσθήκης τῶν λεγόμενων μεταγωγῶν ἢ συναγωγῶν συλλέγονται ἐπὶ τῶν ψηκτρῶν καὶ δι' αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ αγωγοῦ ὡς ρεύματα συνεχῆ, ἐν δὲ ταῖς δυναμομηχαναῖς ἐναλλακτικοῦ ρεύματος ἀγονταὶ ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ αγωγοῦ ὡς ρεύματα ἐναλλακτικὰ καὶ χρησιμοποιοῦνται ἐν τῇ πράξει ὡς τοιαῦτα. Πρὸς ἀκριβεστέραν διάκρισιν μεταξὺ τῶν συνεχῶν καὶ ἐναλλακτικῶν ρευμάτων τῶν δυναμομηχανῶν βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια. Τα ἐξ ἐπαγωγῆς ρεύματα ἔχουσι πάσης ἰδιότητος τῶν συνήθων ρευμάτων, παρὰ ὅτι ἀνατιναγμοῦς καὶ σπινθήρας ἀναπτύσσοντα θερμότητα ἐν τοῖς ἀγωγοῖς οὗς

διαρρέουσι, ἐπιφέροντα τὴν μαγνήτισιν τοῦ χάλυβος ἢ τοῦ μαλακοῦ σιδήρου, διαλύοντα τὰ σύνθετα σώματα κλπ. Ἀλλ' ἐν γένει τὰ ἐξ ἐπαγωγῆς ρεύματα δὲν ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἐντάσιν καθ' ὅλην τὴν διάρκειάν των, ὅσον μικρὰ καὶ ἂν εἶναι αὕτη. Ἐντάσιν δὲ λέγοντες νοοῦμεν τὴν καλούμενην μέγιστην ἐντάσιν, ἐξ ἧς ἐξαρτῶνται ἀποτελέσματα τινὰ τῶν ἐξ ἐπαγωγῆς ρευμάτων, ἥτοι οἱ σπινθήρες, ἡ μαγνήτισις τοῦ χάλυβος, τὰ φυσιολογικὰ ἀποτελέσματα κλπ. ἐνῶ ἕτερα ἀποτελέσματα, οἷον τὰ χημικὰ καὶ ἡ ἀπόκλισις τῆς μαγνητικῆς βελόνης, ἐξαρτῶνται μόνον ἐκ τῆς ποσότητος τῆς ἐπαγομένης ἡλεκτρικῆς. Ἡ δὲ ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις τῶν ἐξ ἐπαγωγῆς ρευμάτων ἐξαρτᾶται ἐκ τε τῆς ἐντάσεως τοῦ δυναμικοῦ πεδίου, καὶ ἐπομένως τῆς δυναμικῆς ρύσεως, καὶ ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν αὕτη μεταβάλλεται· εἰς τὰς ἐφαρμογὰς εἶναι ἀρκετὸν νὰ γνωρίζωμεν τὴν μέσθην ἡλεκτρεγερτικὴν δύναμιν, ἥτις ὑπολογιζομένη εἰς βόλτα εὐρίσκεται ἴση πρὸς τὴν μεταβολὴν τῆς ρύσεως διαιρουμένην διὰ τοῦ χρόνου καθ' ὃν αὕτη διαρκεῖ καὶ διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 100.000.000· τὸ πηλίκον τῆς μεταβολῆς τῆς ρύσεως διὰ τοῦ χρόνου αὐτῆς καλεῖται ταχύτης τῆς μεταβολῆς, ἐπομένως ἡ μέση ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις εἶναι πηλίκον τῆς ταχύτητος ταύτης διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 100 ἑκατομμυρίων· ἐάν δὲ τὴν μέσθην ταύτην ἡλεκτρεγερτικὴν δύναμιν διαιρέσωμεν διὰ τῆς ἀντιστάσεως τοῦ ἐπαγομένου κυκλώματος λαμβάνομεν τὴν μέσθην ἐντάσιν τοῦ ἐξ ἐπαγωγῆς ρεύματος.

Ἐπειδὴ ἡ ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις τοῦ ἐπὶ τοῦ δευτερογενεῦς πηνίου ἐπαγωγικῆς ἀτράκτου παραγομένου ἐξ ἐπαγωγῆς ρεύματος ἔχει τοιοῦτον λόγον πρὸς τὴν ἡλεκτρεγερτικὴν δύναμιν τοῦ πρωτογενεῦς ρεύματος, οἷον ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους οἱ ἀριθμοὶ τῶν ἐν ἐκάστῳ πηνίῳ συσπειρώσεων τῶν ἀγωγῶν συρμάτων, εἶναι δυνατόν, ἐάν ἐκ τῶν προτέρων κανονισθῶσιν οἱ ἀριθμοὶ τῶν σπειρῶν καὶ τὸ πάχος τῶν ἀποτελούντων αὐτὰς συρμάτων ἐν ἐκάστῳ τῶν δύο πηνίων, νὰ μετατραπῶσι ρεύματα μεγάλης ἐντάσεως καὶ χαμηλῆς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως εἰς ρεύματα ὑψηλοτέρης ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως καὶ μικροτέρης ἐντάσεως, ἢ ἀντιστρόφως, ρεύματα μικρᾶς ἐντάσεως καὶ ὑψηλῆς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως εἰς ρεύματα μεγάλης ἐντάσεως καὶ χαμηλῆς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως καθ' ὁμοιότητα τὰς περιπτώσεις ἡ ἡλεκτρικῆς ἐνέργειας, οὕσα γινόμενον τῆς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως ἐπὶ τὴν ἐκτασιν, παρὰ μὲν ἡ αὐτῇ. Καὶ γίνεσθαι μὲν τοιαύτη μετατροπὴ διὰ τῶν ἐπαγωγικῶν μηχανη-

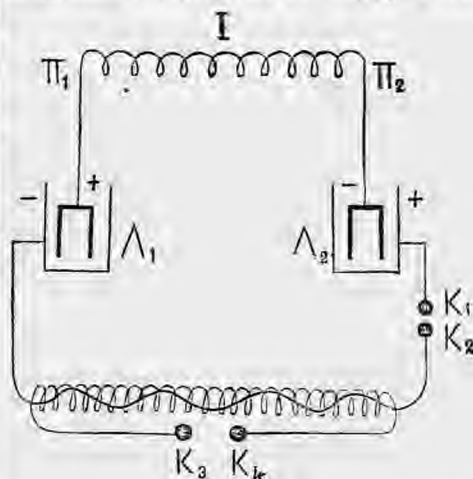
μάτων, ἀλλ' ἐν τῇ πράξει χρησιμοποιοῦνται πρὸς τοῦτο οἱ λεγόμενοι μεταστροφῆς (transformateurs) Gaulard καὶ Gibbs (1883), ὧν ἡ κατασκευὴ στηρίζεται ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ἐφ' ἧς καὶ ἡ κατασκευὴ τῆς ἐπαγωγικῆς ἀτράκτου. Εἶναι δὲ ἡ χρησιμότης τῶν μεταστροφῶν μεγίστη. Ἰσχυρὰ ρεύματα δὲν δύναται εὐκόλως νὰ μεταβιβασθῶσιν εἰς ἀποστάσιν μεγάλην, καθ' ὅσον απαιτοῦσιν ἀγωγούς μεγάλης διαμέτρου, ἐπομένως δαπάναις πρὸς ἀγωγὴν πλείονας τῶν ὅσας ἡλεκτρικῇ τῇ ἐπιχειρήσει θύναται νὰ υποστήῃ· εἰς ἄλλου, μετ' ἀγωγῶν μικροτέρας διαμέτρου, ἡ αὐξήσις τῆς παραγομένης ἐπ' αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ θερμότητος, εὐθὺς ἀναλόγου πρὸς τὴν ἐντάσιν τοῦ ρεύματος καὶ πρὸς τὴν ἀντίστασιν τοῦ ἀγωγῶν, ἐπιφέρει τὴν τῆσιν αὐτῶν καὶ τὴν διακοπὴν ἐπομένως τῆς ἀγωγῆς. Εἶναι διὰ τοῦτο ἀνάγκη νὰ μεταξέρωμεν διὰ τῶν ἀγωγῶν ρεύματα μικροτέρας ἐντάσεως καὶ ὑψηλοτέρας ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως, διότι ἡ μικροτέρα ἐντάσις παράγει μικροτέραν θερμότητα καὶ ἐπομένως μικροτέραν τὴν ἐκ τῆς ἀντιστάσεως τοῦ ἀγωγῶν ἀπώλειαν. Καὶ ἐάν μὲν παράγωσι τοιαῦτα ρεύματα ὑψηλῆς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως αἱ δυναμομηχαναὶ σήμερον παραχονται διὰ δυναμομηχανῶν ρεύματα ἐναλλακτικὰ 6,000 βόλτ ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως, μετατρέπονται ταῦτα διὰ τῶν ἀγωγῶν, εἰς τὸν τόπον δὲ τῆς χρησιμοποίησεως διὰ τῶν μεταστροφῶν μετατρέπονται εἰς ρεύματα μεγαλυτέρας ἐντάσεως καὶ μικροτέρας ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως· ἐάν δὲ τὸ ρεύμα τῆς δυναμομηχανῆς δυνάμεται μεγάλῃς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως, θύναται ἐν τῷ τόπῳ τῆς παραγωγῆς πρὶν ἢ διαβιβασθῇ διὰ τοῦ ἀγωγῶν νὰ μετατραπῇ διὰ μεταστροφῶν εἰς ρεύμα μικρῆς ἐντάσεως καὶ ὑψηλῆς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως, εἰς τὸν τόπον δὲ τῆς χρησιμοποίησεως ἀντιστρόφως δι' ἑτέρου μεταστροφῶν νὰ μετατραπῇ εἰς ρεύμα μεγαλυτέρας ἐντάσεως καὶ χαμηλοτέρας ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως. Ἐνίοτε, διὰ πειραματικῆς ἰδίᾳ ἐργασίας, ὑπάρχει ἀνάγκη ρεύματος ὑψίστης ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως. Ἐν πάσαις ταύταις ταῖς περιπτώσεσιν ἡ χρησιμοποίησις τῶν μεταστροφῶν συγχάνει μεγίστης σπουδαιότητος. Μεταρρυθνόμενοι δὲ διὰ τῶν ὀργάνων τούτων, ἀποτελουμένων ἐκ πηνίου ἔχοντος ὀλίγας σπείρας παχέας σύρματος καὶ ἐκ πηνίου ἔχοντος πολυαριθμὺς σπείρας λεπτοῦ σύρματος, ρεύματα ἐναλλακτικὰ. Ὀνομάζεται δ' ἐν τῷ μεταστροφῇ συντελεστῇ τῆς μεταστροφῆς τὸ πηλίκον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σπειρῶν τῶν ἐν τῷ πρωτογενεῖ πηνίῳ διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν τῷ δευτερογενεῖ

πηνίῳ· ἐάν ὁ συντελεστὴς αὗτος εἴναι μεγαλύτερος τῆς μονάδος, ὑπάρχουσι πλείονες πρωτογενεῖς σπείραι, καὶ ἐπομένως τὸ ρεύμα μεταρρυθνίζεται εἰς χαμηλοτέρα ντάσιν· ἐάν δὲ ὁ συντελεστὴς τῆς μεταρρυθμῆς εἴναι μικρότερος τῆς μονάδος, αἱ πρωτογενεῖς σπείραι εἶναι ὀλιγώτεραι τῶν δευτερογενῶν, καὶ ἐπομένως τὸ ρεύμα μεταρρυθνίζεται εἰς ὑψηλοτέρα ντάσιν· ἀλλὰ καὶ μετὰ συντελεστοῦ μεταρρυθμῆς ἴσου τῇ μονάδῃ κατασκευάζονται μεταρρυθνιστὰ ὅπως τοποθετηθῶσι πλείονες αἱ ἐν τῷ ἀγωγῇ καὶ ἀποτελεσθῶσιν οὕτως ἰδιαίτερα κυκλώματα· οἱ τοιοῦτοι μεταρρυθνιστὰ δυνάμενοι νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς δευτερεύουσαι μηχαναὶ πρὸς παραγωγὴν ρεύματος οὐδεμίαν μετατροπὴν εἰς τάσιν παρέχουσι. Ὅπως δὲ ἐν ταῖς ἐπαγωγικαῖς μηχανήμασι προστίθεται πυρὴν εἰς ἐλασμάτων σιδηρῶν πρὸς αὐξήσιν τῆς ἐνεργείας αὐτῶν, οὕτω καὶ οἱ μεταρρυθνιστὰ ἐροδιάζονται διὰ πυρῆνος σιδηροῦ, οὗχ' ὁμοῦς ἐκ στερεοῦ καὶ συναγοῦς τεμαχίου, ἀλλ' ἐκ πολλῶν συνηνωμένων σιδηρῶν ἐλασμάτων, ὅπως οὕτως ἐμποδίζηται ἡ γένεσις τῶν λεγομένων ρευμάτων Foucault. Ἡ σιδηρὰ αὕτη μᾶζα τοῦ μεταρρυθνιστοῦ λαμβάνει διὰ τοῦ πρωτογενοῦς ρεύματος δύναμιν μαγνητικὴν καὶ ἐπάγει οὕτω ἐπὶ τοῦ δευτερογενοῦς πηνίου ρεύματα ἔχοντα τὴν διεύθυνσιν τὴν ὅα εἶχον καὶ ἂν ἐπήγοντο ἀπ' εὐθείας διὰ τῆς ἡλεκτρικῆς ἐπαγωγῆς τοῦ πρωτογενοῦς ρεύματος· ἡ σιδηρὰ ἐπομένως αὕτη μᾶζα ὑποβοηθεῖ τὴν ἐνεργείαν τοῦ μεταρρυθνιστοῦ. Ἐπειδὴ δὲ τὰ εὐθύγραμμα σιδηρὰ σύρματα γεννῶσι κατὰ τὰ ἄκρα δύο ἐλευθέρους μαγνητικοὺς πόλους προξενούντας διασκορπισμὸν μέρους τινὸς τῶν δυναμικῶν γραμμῶν τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου καὶ ἐπομένως ἀπώλειαν τινὸς ἐνεργείας, παρέχουσι σήμερον (Ganz & Co ἐν Βουδαπέστη) εἰς τὴν σιδηρᾶν τῶν μεταρρυθνιστῶν μᾶζαν τὸ σχῆμα δακτυλίου, ἐν ᾧ δὲν ὑπάρχουσιν ἐλευθεροὶ μαγνητικοὶ πόλοι, καὶ οὕτως ἐπομένως διασκορπισμὸς ἐν τῷ ἀέρι τῶν δυναμικῶν γραμμῶν λαμβάνει χώραν (βλ. Μαγνητικὰ καὶ ἡλεκτρικὰ). Ὁ δακτύλιος οὗτος ἢ τοποθετεῖται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μηχανήματος, περὶ αὐτὸν δεσσεύμενος· κατ' ἀρχὰς τὸ πρωτογενεῖς καὶ εἴτα τὸ δευτερογενεῖς πηνίον, ἢ περιβάλλει ἐν εἰδῇ μαγνέου τα δύο ἐπ' ἀλλήλων πηνία. Ἐννοεῖται ὅτι σπουδαιότητην σημασίαν ἐν τῇ κατασκευῇ τῶν μεταρρυθνιστῶν ἐνέχει ἡ ὅταν ἔνστι τελειότερα ἀπομύνωσις τῶν σπειρῶν, διότι ἄλλως μεταξὺ αὐτῶν ἐκρήγνυνται σπινθῆρες, οἵτινες καὶ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ μεταρρυθνιστοῦ καταδιδοῦσιν καὶ τὸ ὅλον μηχανήμα πολλάκις κατατρέφουσιν. Ὅνεκα τούτου εἰς τοὺς μεταρρυθνιστὰς

ὕψηλῃς τάσεως δὲν ἀρκούντι μόνον εἰς τὰ συνήθη τῆς ἀπομονώσεως μέσα, ἀλλ' ἐν-θέτουσι τὸ ὅλον μηχανήμα ἐντὸς δοχείου πλήρους ἐλαίου, ὅπερ παρέρχεται εἰς πάντας τοὺς ἐν τῷ μεταξύ χώρου καὶ ἀποκαθιστᾷ τελειοτάτην ἀπομόνωσιν.

Τῶν μεθαρμωστῶν ἐγένετο κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη λίαν ἐπιτυχὴς χρήσις πρὸς διαφόρους πειραματικὰς ἐρεῖνας καὶ ἀνακαλύψεις, προκειμένου περὶ τῶν ἐναλλακτικῶν ρευμάτων τῶν λεγόμενων *sous haute fréquence*. Τὰ τοιαῦτα ρεύματα κατέχοντα μεγίστην ταχύτητα μεταβολῆς τῆς ἐπαγωγικῆς ῥύσεως, πολὺς δηλονότι ἐκατοστάνδας χιλιάδων ἐναλλαγῶν διευθύνσεως κατὰ δευτερόλεπτον, παρουσιάζουσιν ἰσχυρότατα ἐπαγωγικά φαινόμενα καὶ ἀξιοσημείωτα φυσικολογικὰ ἀποτέλεσματα, ἴδια ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπινου σώματος, ὡς ἀπέδειξαν τὰ πειράματα τοῦ Ἰαλλοῦ φυσιολόγου d'Arsonval. Ἰσταταί τις ἀπομεμονωμένος ἐντὸς κλωβοῦ ἀποτελούμενου ἐκ σπειρῶν σύρματος πολυαριθμοτάτων, δι' ὧν διέρχεται ρεῦμα μὲ $\frac{1}{5}$ μέγχι 1 ἐκατομμυρίου ἐναλλαγῶν διευθύνσεως κατὰ δευτερόλεπτον· τὸ ρεῦμα τοῦτο παράγει ἐπὶ τοῦ ἐφ' οὗ γίνεται τὸ πείραμα ἕτερον ρεῦμα ἐξ ἐπαγωγῆς, οὗ ἡ ὑπάρξις δεικνύεται εὐχερῆστα, ἐὰν ὁ ἐν τῷ κλωβῷ ὑπὸ πειραματισμὸν εὕρισκόμενος τοποθετήσῃ τοὺς βραχίονάς του οὕτως ὥστε νὰ σχηματίζωσι μετὰ τοῦ κορμοῦ κύκλωμα, ὅτε αἱ εἰς τὰς νείρας αὐτοῦ λυγνίζῃ Edison πυρακτοῦνται μετὰ τῆς αὐτῆς φωτιστικῆς ἐντάσεως ἥν ἐχρυσί συνήθως· ἡ δὲ καὶ τοῦ ἀνθρώπινου σώματος παραγομένη ἡλεκτρικὴ αὐτὴ ἐνέργεια εἶναι ὅλως ἀνεπαίσθητος, ἐνῶ πολὺ μικρότερα αὐτῆς παραγομένη διὰ τοῦ συνήθους ρεύματος θαυματοῦ θανατηφόρος· ἀποδεικνύεται ἐν το-τούτῳ φυσικολογικῶς ὅτι τὸ ὑπὸ πειραματισμὸν πρόσωπον καταναλίσκει διπλάσιον τοῦ συνήθους διὰ τὴν ἀναπνοὴν καταναλί-σκόμενος ὀξυγόνου καὶ ἡ διὰ χημικῆς καύσεως ἐν τῷ σώματι παραγομένη θερμότης ἀνέρχεται σημαντικῶς, ἐξ οὗ καταφαί-νεται ὅτι ἡ ἐπίδρασις τοῦ ρεύματος ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι μεγίστη, χωρὶς νὰ ἔχῃ τοῦτο τὰ συνήθη φυσικολογικὰ αποτελέ-σματα. Σπουδαίστερα ἐπίσης εἰσὶ καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Tesla γενόμενα πειράματα (1891), ὅτε τοῦ Tesla δύναται νὰ παράσῃ τὸ παρτι-θόμενον διάγραμμα (Σχ. 3) 1 εἶναι τὸ δευ-τερογενὲς πηνίον μεγάλου ἐπαγωγικοῦ μη-χανήματος, οὗ τὰ ἐπίκλιπα μέρη (πρωτο-γενὲς πηνίον, διακοπὴ καὶ ἡλεκτρικὴ πηγὴ) παραλείπομεν ἐνταῦθα χάριν μεγα-λυτέρας ἐν τῷ σχήματι σαφηνείας. Ἡ ἐν ὕψι ἡλεκτρεγερτικῇ δυνάμει ἡλεκτρικὴ τοῦ δευτερογενεῦς τούτου πηνίου ἀγεται

ἐκ τῶν δύο πόλων Π₁ καὶ Π₂ δι' ἀγωγῶν εἰς τοὺς ἐσωτερικοὺς ὀπλισμοὺς δύο λουγ-δονικῶν λαγῶν Λ₁ καὶ Λ₂· εἶναι φανερόν ὅτι οἱ ἐξωτερικοὶ ὀπλισμοὶ τῶν λαγῶν τούτων φορτίζονται δι' ἡλεκτρικῆς ἀντιθέ-του· εἶναι ἐπίσης γνωστὸν ὅτι ἡ ἐκκένωσις τῶν πυκνωτῶν ἐν γένει, καὶ ἐπομένως τῶν λουγδονικῶν λαγῶν, δὲν γίνεται ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ στιγμῇ, ἀλλὰ δι' ἐπανει-λημμένων ἐκπορτώσεων ἐν μορφῇ ἡλεκ-

τρικῶν κυμάτων. Οἱ ἐξωτερικοὶ ὀπλι-σμοὶ τῶν λαγῶν συνδέονται δι' ἀγωγῶν πρὸς τοὺς δύο πόλους τοῦ πρωτογενεῦς πηνίου ἐνδὲς μεθαρμωστῶ, οὕτως ὥστε εἰς μίαν θέσιν νὰ γίνηται διακοπὴ καὶ νὰ ὑ-πάρχῃ ἐπομένως μετὰ τῶν δύο σφαιρῶν Κ₁ καὶ Κ₂ μικρὸν διάστημα ἀέρος, ἐν ᾧ νὰ ᾔναι δυνατόν νὰ ἐκρήγνυνται σπινθή-ρες. Ἐπειδὴ τὸ δευτερογενὲς τοῦ μεθαρ-μωστῶ πηνίον ἀποτελεῖται ἀπὸ πολυαριθ-μοτάτας σπειρας καὶ ἐπομένως τὸ ἐπ' αὐ-τοῦ ἐπαγόμενον ρεῦμα εἶναι ὑψίστης ἡλεκ-τρεγερτικῆς δυνάμεως, θεὸν ὁ ὅλος μεθαρ-μωστὴς νὰ τοποθετηθῇ ἐντὸς δοχείου πε-ριέχοντος ἐλαίου, ὅπως ἡ ἀπομονώσις γέ-νηται ἀρκούντως τελεία καὶ μὴ ἐκρήγνυν-ται σπινθήρες μετὰ τῶν δευτερογενῶν σπειρῶν. Ὄταν τὸ ἐπαγωγικὸν μηχανήμα 1 τεθῇ εἰς λειτουργίαν, οἱ ἐσωτερικοὶ ὀ-πλισμοὶ τῶν λουγδονικῶν λαγῶν τα-χέως φορτίζονται ἐναλλάξ θετικῶς καὶ ἀρνητικῶς, συγχρόνως δὲ ἐκρήγνυνται σπιν-θήρες μετὰ τῶν σφαιρῶν Κ₁ καὶ Κ₂, ἀλλὰ με ἐκπορτώσιν πολὺ ταχυτέραν, διότι, ὡς ἀνωτέρω εἵπομεν, ἡ ἐκκένωσις τῶν πυκνωτῶν γίνεται διὰ μεγάλου ἀριθμοῦ αἰωρήσεων. Οὕτως ἐν τῷ πρωτογενεῖ πηνίῳ τοῦ μεθαρμωστῶ γεννῶνται ἐναλλακτικὰ ρεύματα με ταχυτάτας ἐναλλαγῆς διευθύν-σεως, ἀτίνα ἐπάγουσιν ἐπὶ τοῦ δευτερογε-νεῦς πηνίου τοῦ μεθαρμωστῶ ρεύματα

συγκοσύνετα ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως 100,000—500,000 βόλτ, ανερχομένης καὶ μέχρι ἐνὸς ἑκατομμυρίου, καὶ μέγιστον ἀριθμὸν ἐναλλαγῶν διεσπόμενης. Μεταξὺ τῶν πόλων K_1 καὶ K_2 τοῦ δευτερογενεῦς πηνίου ἐκπέμπονται λαμπραὶ κυανόχρωσαι φωτειναὶ δέσμαι, αἱτινὲς εἰσι λαμπρότεραι ἀκόρη, ἐὰν ἐξ ἐκάστης τῶν σφαιρῶν K_3 καὶ K_4 ἀγῆται σύρμα ἀγωγόν, τὰ δύο δὲ ταῦτα σύρματα τεινώνται παραλλήλως ἐν τῷ ἀέρι εἰς ἀπόστασιν 20 ἑκατοστομέτρων χωρὶς τὰ ἀκρα αὐτῶν νὰ συνενώνται. Ἐν σκιαστικῷ δὲ ζωματικῷ φαίνεται λαμπρὰ ἀναισθητικὸς φωτεινὴ δέσμη ὥστε συνενώσας τὰ δύο ἀκρα τῶν ἀγωγῶν συρμάτων. Ἐὰν νῦν τοὺς δύο πόλους τοῦ δευτερογενεῦς πηνίου τοῦ μεταρμυστοῦ συνενώσωμεν δια μεταλλικῶν πλάκων παραλλήλων πρὸς ἀλλήλας καὶ ἐν ἀποστάσει 1 μέχρι 10 μέτρων, μεταξὺ δὲ τῶν πλάκων τοποθετήσωμεν σωλῆνα Geissler (βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐκκένωση), θὰ ἴδωμεν αὐτὸν φωτιζόμενον, καίτοι οὐδὲν τῶν ἡλεκτροδίων αὐτοῦ ἐφάπτεται πρὸς τὰς μεταλλικὰς πλάκας. Ἐὰν δὲ μεταξὺ τῶν δύο πόλων τοῦ δευτερογενεῦς πηνίου τοῦ μεταρμυστοῦ εἰς εὐχὴ μεγάλην ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν εὐρισκόμενων θέσωμεν λυχνίαν πυρκαϊώσεως (Elison), θὰ ἴδωμεν αὐτὴν πυρκαϊομένην, καίτοι οὐδεὶς ἀγωγὸς φέρει εἰς τὰ ἡλεκτρόδια αὐτῆς ἐνέργειαν ἡλεκτρικὴν· αἱ συνήθως εἰς τὸ πείραμα τοῦτο χρησιμευομένην λυχνίαν διαφέρουσι τῶν κοινῶν πυρκαϊώσεως λυχνιῶν κατὰ τὸ ὅτι ἐν αὐταῖς ὑπάρχει νῆμα ἀνθρακὸς 1 ἑκατοστομέτρου μήκους, οὗ τὸ ἐν μένῳ ἀκρον συνδέεται ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τῆς λυχνίας, ἐνῶ τὸ ἕτερον ἀκρον μένει ἐλευθέρον ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀπαισιδοῦς ὕλης. Τὸ τελευταῖον τοῦτο πείραμα, γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα φῶς τοῦ μέγιστοντος ἢ φῶς τοῦ Τεσλα, ἐκφεύρηται ὡς τείνον εἰς ἀνακάλυψιν τοσπο παραγωγῆς ἡλεκτρικοῦ φωτὸς ἀνευ ἀγωγῶν. [Ε.Θ.Κ.]

Ἑπαγωγὴ μαγνητικὴ. Βλ. Ἡλεκτρικαὶ μετρίσεις καὶ Ἑπαγωγὴ ἡλεκτρικῆ.

Ἑπαγωγικὰ μηχανήματα. Ἑπαγωγ. βύσεις. Βλ. Ἑπαγωγὴ ἡλεκτρικὴ καὶ μαγνητικὴ.

Ἑπαγωγικὴ ἐνέργεια ἢ κατὰ λυτικὴ δυνάμις (Contactwirkung, Katalytische Kraft) εἶναι ἡ δυνάμις ἐκείνη, ἣν παραδίδονται δρῶσαν, ὅταν τὰ σώματα ἐνεργῶντι ἀποσυνθέτῃς ἢ ἐνώσεις χωρὶς νὰ λαβοῦσιν αὐτὰ τοῦτα μέρος εἰς τὴν ἀντίδρασιν. Ἐὰν π. χ. θερμάνωμεν ἀρτυλον μετ' ἐλαχίστου θετικού ὁξέος ἀραιωθέντος, μεταβάλλεται μὲν τὸ ἀρτυλον ὅλον εἰς στα-

φυλοσάκχαρον, τὸ θετικὸν δὲ ὅμως ἅπαν μένει ἀμετάβλητον ὡς εἶχε, χωρὶς νὰ ἐνωθῇ μετὰ τοῦ σταφυλοσάκχαρου. Καταλυτικὴ θεωρεῖται καὶ ἡ ἐνέργεια τῶν ἐνζυμάτων (βλ. λ.), οἷον τῆς διαστάσεως, τῆς ἐμουλσίνης κλπ.

Ἐπάγων. Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Ἐπαναφορὰ (γραμ.) καλεῖται ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ τὸ σχῆμα, καθ' ὃ ἐπαναλαμβάνεται ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν προτάσεων ἡ αὐτὴ λέξις μετὰ ἢ ἀνευ συνδέσμων (π. χ. συνέιμι μὲν θεοῖς, συνέιμι δὲ ἀνθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς). Ἡ ἐπανάληψις αὕτη δυνατὴν νὰ γίνηται καὶ ἐν τέλει καὶ τότε λέγεται ἀντιστροφὴ (ἐπὶ αὐτὴν καλεῖς, ἐπὶ τοὺς νόμους καλεῖς, ἐπὶ τὴν δημοκρατίαν καλεῖς).

Ἐπάνω Πέτα. Χωρίον τοῦ δήμου Ἑρακλείας, ἔχον 300 κατ. (1896).

Ἐπάνω Πισκοπή. Χωρίον τοῦ δήμου Σητείας (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 341 κατ.

Ἐπανοχώρι. Χωρίον τοῦ δήμου Ὀμαλῶν, ἔχον 113 κατ. (1896).

Ἐπάνω Χωρίον. Χωρίον τοῦ δήμου Κάτω Χωρίου (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον μετὰ τῆς Παπαδίωνης 392 κατ.

Ἐπικροδότης. Ὀνομα δι' οὗ ὁ Σύλλας, ἐνεκα τῶν εὐτυχιῶν αὐτοῦ, γράφων πρὸς τοὺς Ἑλληνας ἐνησπένιζε νὰ καλῇ αὐτὸν.

Ἐπειῖρα. Γένος Ἀραγωνῶν ὀκτωσθάλμων κοινοτάτων ἐν Εὐρώπῃ ἐντὸς τῶν θάλασσων ἐν ὑγροῖς τόποις, ὑψαινομένων τὴν ἰστέν αὐτῶν εἰς 1-1½ μέτρον ἐν σχήματι κύκλου ἐκ νημάτων συγκεντρωτῶς ἢ σπειροειδῶς διαπλεγεμένων ἐπὶ ἐτέρων ἀκτινοειδῶς φερομένων. Τὸ ἐντομον παραφυλάττει τὴν λείαν αὐτοῦ ἀκίνητον ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ ἰστέου. Αἱ θήλειαι, διπλάσαι τὴν ὄγκον τῶν ἀρρένων, ἔχουσι τοῦτο τὸ ἰδιαιτέρον, ὅτι κατὰ τὴν συνουσίαν καταδροχίζουσι συνήθως τοὺς ἀρρένας.

Ἐπένθεσις ἐν τῇ γλωσσικῇ λέγεται τὸ φαίνόμενον καθ' ὃ ἡμέρωνέν τι (π. χ. ἡ) ὑπὲρ ὁρισμένης περιστάσεως ἐν μιᾷ συλλαβῇ μετατίθεται εἰς τὴν προηγούμενην συλλαβὴν, ἐνῶ μετὰ τοῦ ἐκείθεν γένετος α, εἴ ὁ ἀποτελεῖ διςβογγον. Οὕτω δι' Ἐ. ἐκ τοῦ φόνητος ἐγένετο τὸ φαίνω.

* **Ἐπερναῖ** (Épernay). Πόλις τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Μάρνης, ἔχουσα 18,788 κατ. (1896).

Ἐπίγειοι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς ὑπογείους καλεῖσθαι τῶν κοτυληθένων ὅσαι κατὰ τὴν βλάστησιν ἐνεκα ἐπιμηκύν.

πρὸς τοῦ ὑπὸ τὰς κοτυληθόνας καυλοῦ ὠθιούνται πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἐξέρχονται τοῦ ἐδάφους παραμένονσαι ἱκανὸν χρόνον μέχρι ἀτροφίας καὶ μαρasmus ἐκατέρωθεν τοῦ καυλοῦ, ὡς συμβαίνει εἰς τὸν φασήλον.

Ἐπιγένεσις καλεῖται ὀρυκτολογικῶς ἡ ὑποκατάστασις σώματος τινος κρυσταλλικοῦ εἰς ἕτερον ἄνευ μεταβολῆς τῆς ἐξωτερικῆς κρυσταλλικῆς μορφῆς. Δυνάμει τοιοῦτου μετασχηματισμοῦ ὁ γαλιτῆς μετατρέπεται εἰς μαλακίτην, ὁ ἀγγλεσίτης καὶ ὁ πυρρομορφίτης εἰς γαληνίτην, ὁ ἀσβεστίτης καὶ ὁ γυψίτης εἰς πυριτίτην. Οὕτω προκύπτουσιν αἱ κρυσταλλικαὶ ψευδομορφώσεις.

Ἐπιγραφεῖς. Οὕτως ἐκαλοῦντο ἐν Ἀθῆναις 1) οἱ ἐπιγράφοντες ἐκάστοις τὰς εἰσφοράς κατὰ τὸ τμήμα καὶ τοὺς μὴ εἰσπρέοντας εἰσάγοντες εἰς τὸ δικαστήριον. Ὡς δηλ. ἐν Ῥώμῃ οὕτω καὶ ἐν Ἀθῆναις πρὸς παρασκευὴν τοῦ πολέμου ἐπεβάλλοντο τοῖς πολίταις εἰσφοραὶ κατὰ λόγον τῆς οὐσίας αὐτῶν. κατ' ἀρχὰς μὲν τῆς ἀκινήτου, ἀπὸ δὲ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου καὶ τῆς κινήτου. Ἀπὸ δὲ τοῦ ἀρχόντος Ναυσίνικου (378/7 π. Χ.), ὅτε διετάχθη τὸ τμήμα ἐν συναφεῖα πρὸς τὴν κατὰ συμμορίας διαίρεσιν τῶν Ἀθηναίων, προσήρχοντο καὶ ἐνεγράφεοντο οἱ πολῖται, τὰς δὲ δηλώσεις ἐπεκύρουν ἢ διωρθεύον ψευδῶς ἐχούσας οἱ Ε. — 2) Οἱ τὸν φόρον ταῖς ὑποταξαμέναις πόλεσιν ἐρίζοντες Ἀναγρέρεται δὲ καὶ ἀρχή τις Ε., ἥτις ἐπέγραφε τοῖς καταδικαζομένοις τὰ ἐπιτίμια.

* **Ἐπιδαυρίων** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Ναυπλίας, ἔχων 1,777 κατ. (1896).

* **Ἐπίδαυρος.** Περί τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Ε. πρὸς νῦν Cavadias, Fouilles d'Épidaure (τ. Α' ἐν ἈΘ. 1893) καὶ τοῦ αὐτοῦ Τῆ ἐν Ε. ἱερὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ (1899).

* **Ἐπίδαυρος.** 1) Νῆα. Πρωτ. τοῦ δήμου Ἐπιδαυρίων, ἔχουσα 1,089 κατ. — 2) Παλαιὰ Ε. Χωρίον τοῦ αὐτοῦ δήμου, ἔχων 541 κατ. (1896).

* **Ἐπιδαύρου Λαμναῖος** ἐπαρχία τοῦ νομοῦ Λακεδαιμόνος, κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχουσα 26,726 κατ. (1896).

Ἐπιδερμίνη. Μᾶλλον ἐν θερμῷ ἡμίρρευστος, γαλακτοχρῆς, συνισταμένη ἐξ ὡν μερῶν λευκοῦ κηροῦ, γλυκερίνης, κόμμεις ἀραβικοῦ λεπτῶς τετριμμένου καὶ ὕδατος ἀπέσταγμαμένου. Ἐπιχρισμένη ἐπὶ τοῦ δέρματος ἀποστραγγισθὲν ἐν διπλώματι ἀποξηραίνεται εἰς λεπτὸν ὑμένιον λίαν προσπερυσκός. Παρέχει σπουδαίαν ὑπερσεΐαν ἐν τῇ θεραπευτικῇ τῶν δερματικῶν νοσημάτων, δυνατὴ οὖσης καὶ τῆς προσθήκης ἄχνης, βελουρίνης, ὀξειδίου ψευδα-

γύρου, ὀξειδίου μολύβδου, ἰωδοφορμίου, κτλ.

Ἐπιδερμίνη ἡ ἐπιδερμινός ἐστὶς. Οὐσία ἐξ ἧς ἀποτελεῖται τὸ πλεῖστον μέρος τῶν κεράτων, τῶν ὀνύχων, τῶν σμηρίγγων, τῶν πτελῶν, τῶν τριχῶν, τοῦ ἐρίου, τῆς ἐπιδερμίδος, παρεμφερῆς κατὰ τὰς ιδιότητας καὶ τὴν σύστασιν πρὸς τὸ ἐπιθήλιον καὶ τὸ μὴ ἐν ἀραιῷ ὑδροχλωρικῷ ὀξείῳ διαλυόμενον μέρος τῆς ἱνικῆς, περιέχουσα δ' ἥττον ἀνθρακας καὶ πλεον αἰώτου καὶ θείου ἢ αἱ κυρίως λευκωματοειδεῖς οὐσίαι.

Ἐπικανθίς. Πάθος ὀφθαλμικὸν συνιστάμενον εἰς τὴν ὑπαρξιν κατὰ τὸν ἐσω κανθὸν μηνιοειδοῦς πτυχῆς τοῦ δέρματος ἐπικαλυπτούσης ἄλλοτε ἄλλην τὸ μέγεθος ἔκτασιν τοῦ κερατοειδοῦς, παρακωλύουσης δὲ τὴν κατ' εὐθείαν ὄρασιν καὶ παραγούσης στραβισμόν.

Ἐπικάρπιον. Βλ. Καρπὸς ἐν τομ. Δ' σελ. 566.

Ἐπικασσιτέρωσις καλεῖται ἡ περιβάλλουσις μεταλλίνων καὶ ἰδίως σιδηρῶν ἀντικειμένων διὰ κασιτέρου ἢ σινηθέστερον κράματος κασιτέρου καὶ μολύβδου. Καὶ τὰ γὰλκινα δοχεῖα τῶν μαγειρείων ἐπικασσιτεροῦνται (γανώνονται) ἐσωτερικῶς, ὅπως προφυλαχθῶσι τὰ ἐδάσματα ἀπὸ τῶν σχηματιζομένων δηλητηριωδῶν ἐνώσεων τοῦ χαλκοῦ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ, ὅμως ἐνδείκνυνται ἡ χρῆσις καθαροῦ κασιτέρου καὶ οὐχὶ μίγματος αὐτοῦ μετὰ μολύβδου, διότι καὶ τούτου αἱ ἐνώσεις εἶναι δηλητηριώδεις. Τὰ γὰλκινα ἀντικείμενα καλύπτονται ἐσωτερικῶς δι' ἀραιοῦ θειικοῦ ὀξέος, πλύνονται καὶ στεγνώνονται ἐπὶ διακτύρων ἀνθρώπων, εἰτα γύνεται ἐντὸς τοῦ δοχείου τετηκώς κασιτέρος μετὰ χαλκωρίου ἢ νισαντηρίου καὶ προστίθεται καλῶς ὅλη ἡ ἐπιράνεια ἀποχυομένου τοῦ περισσοῦ κασιτέρου. Ἐπὶ εὐκολώτερον ἐπιτυγχάνεται ἡ Ε. δι' ἐπιχρίσεως, τῇ βεηθείᾳ πινέλλου, μίγματος κοκκινισθεῖνης καὶ νεως κασιτέρου καὶ διαλύματος νισαντηρίου (γλωριαμμωνίου). Ὁ κοινὸς λευκοσίδηρος ἢ ἐπικασσιτερωμένος σίδηρος γίνονται δι' ἐμβαπτίσεως ἐπὶ 2 ὥρας ἐντὸς λευτροῦ τετηκὸς κασιτέρου τῶν καταλλήλως προετοιμασθέντων καθ' ὅμοιον τρόπον σιδηρῶν ἐλασμάτων. Βλ. καὶ Γαλβανοπλαστική.

Ἐπίκαιμα καλεῖται πᾶσα ἐπὶ τοῦ κερατοειδοῦς ἐκτεταταὶ ἀπολήγουσα εἰς κηλίδα ἢ εἰς ἐλλοψιν μᾶλλον ἢ ἥττον βλαβή.

Ἐπίκαισις (τοῦ σκάφους). Ἐρατομοζομένη ἡ λέξις αὕτη εἰς τὰ πλεῖστα σημαίνει μέρος τῆς ἐκτελουμένης ἐργασίας

εἰς τὰ μὴ ἐπικεχλιωμένα κατὰ τὰ ὕφαλα πρὸς καθαρισμόν αὐτῶν. Ἐκτελεῖται δ' αὕτη ὡς ἐξῆς: ἀφοῦ κατακλιθῇ τὸ πλοῖον πρὸς τὸ ἐν μέρος διὰ μηχανικῶν μέσων καὶ ἀποκαλυφθῶσιν ἐντελῶς τὰ ὕφαλα τοῦ ἐτέρου μέρους, ἀνάπτουσι δέματα ἐκ σπάρτου, ἀγύρου, θάμνων ἢ εἰωνόδηποτε χάρτων, ἅτινα περιφέρουσι δια κοντοῦ ἐφ' ἀπάσης τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ, ἵνα φρονέωσι τοὺς σκώληκας, ἀναλῶσιν τὴν παλαιὰν πίσσαν καὶ καταστρέψωσι πᾶν σῆμα ξένον ἐπικεκολλημένον ἐπὶ τῶν γυμῶν· ἐπιθεωροῦσι κατόπιν τὰ ὕφαλα, ἐπισκευάζουσιν αὐτά, ἂν ἔχωσι χρεῖαν ἐπισκευῆς, διασάττουσιν ἐκ νέου αὐτὰ καὶ τὰ παλαμίζουσιν.

Ἐπίκεντρος. Βλ. Σεισμός.

Ἐπὶ κληρός ἐκλήτετο ἐν τῇ ἀρχαίᾳ τῇ κληρονομία τῆς πατρὸς περιουσίας, ἰδίᾳ δὲ ἡ μονογενὴς θυγάτηρ, ἡ μὴ ἔχουσα ἀδελφόν καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὴν πατρῶν περιουσίαν σύμπασαν κληρονομοῦσα, ἥτις ὅμως, ἵνα μὴ περιέλθῃ ἡ περιουσία εἰς ξένην οἰκογένειαν, ὥρειλε νὰ ὑπανδρευθῇ τὸν πλησιέστατον συγγενῇ αὐτῆς· ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν οἱ συγγενεῖς ἐρίλονίκουν, τίς ὁ πλησιέστερος καὶ δικαιοῦμενος κατὰ τοὺς νόμους νὰ νυμφευθῇ αὐτήν, ἐγίνετο δίκη, ἥς διαρκούσης ἡ κόρη ἐλέγετο ἐπίδικος.

Ἐπὶ κομόν ἐκλήθη πᾶν ἀνθρώπινον τέρας φέρον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐτέραν τοιαύτην ἀτελῶς διαμεμορφωμένην καὶ ἐπικεκολλημένην διὰ τῆς κορυφῆς ἐπὶ τὴν κορυφὴν τῆς πρώτης.

Ἐπικονδύλοι καλοῦνται οἱ τῆς ἐπισθίας κατ' ἐπιπολὴν χώρας τοῦ ἀντιβραχίονος μῦες, οἵτινες καταφύονται πρὸς τὰ ἀνω διὰ κοινοῦ τένοντος εἰς τὸν ἐπικόνδυλον τοῦ βραχίονιου ὅσπου. Τοιοῦτοι εἶναι ὁ ἀγκωνιαῖος, ὁ ἐπισθιος ὠλενικός, ὁ κοινὸς ἐκτεῖνων τοὺς δακτύλους καὶ ὁ ἴδιος ἐκτεῖνων τὸν μικρὸν δακτύλον.

Ἐπικόνδυλος. Βλ. Βραχίονιον ὅσπου.

Ἐπίκρυον. Κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, κοινῶς καλούμενον κ. ο. κ. ο. ὡ. λ. α., ὅπερ ὠρίσθη πρὸ τιμῶν ἐτῶν διὰ τὰς χλαίνας τῶν στρατιωτῶν τῶν πεζῶν σωμάτων καὶ διὰ τοὺς ἀδιαβρόχους μανδύας τῶν ἀξιωματικῶν πάντων τῶν ὀπλῶν.

Ἐπιναί (Louise F. P. Dame de la Live d' Epinay). Λογία Γαλλίς, γενν. τῷ 1726 ἐν Βαλενσιέν. Σοφισθεῖσα τὸν πλοῦσιον ἀλλ' ἄσωτον Ἐπιναί, ἐζήτησε τὴν μετὰ τῶν διαπρεπεστάτων τῶν χρόνων ἐκείνων συγγραφῶν καὶ φιλοσόφων συναναστροφὴν. Ὁγένετο δὲ καὶ πρостаτὴς τοῦ

Ῥουσσώ, ὅστις ἔλαβε παρ' αὐτῆς πρὸς κατωκίαν οἰκίσκον ἐν τῇ πόλει τῆς ἐπαύλειώς της, la chenvrette, πλησίον τοῦ Μομοραντού, ἔμεινε δ' ἐν αὐτῇ μέχρις ὅτου ἡ κατὰ τοῦ βαρῶνου Γρίμμ (βλ. ἄλλ.) ἀντιζήλια του συνεπῆνεγκε τὴν ῥῆξιν τῆς πρὸς τὴν Ἐ. φιλίας. Ἡ Ἐ. ἀπέθανε τῷ 1783, τὰ δὲ μετὰ θάνατον δημοσιευθέντα «Ἀπομνημονεύματα» αὐτῆς ἐξ ἴσου ἐνδιαφέρουσιν ὡς ἡθογραφία καὶ ὡς αὐτοβιογραφία. Ζῶσα ἐξέδωκε διδακτικὸν ἔργον Les conversations d'Emilie, ὅπερ ἔτυχε τοῦ πρώτου δοθέντος βραβεῖου Monthyon, καὶ ἄλλα τινά.

* **Ἐπινάλ** (Epinal). Πρωτ. τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Βοσγίων, μετὰ 18,580 κ. (1896).

* **Ἐπινιανά.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγρῶν, ἔχον 546 κατ. (1896).

Ἐπιπλάσματα εἶναι διάφορα συράματα ἀποτελούμενα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐξ ἀσφάλτου καὶ ἄμμου καὶ χρησιμοποιοῦμενα εἰς τὰ οἰκοδομικὰ ἔργα πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τῆς ὑγρασίας καὶ τῆς ἐπηρείας τῆς ἀτμοσφαίρας. Πολλὰ Ε. ὑπάρχουσιν, ἐξ ὧν μνημονεύομεν τὸ τοῦ Bastèmes, τὸ τοῦ Seyssel, τὸ τοῦ Μακκαβαίου, τὸ τεχνητὸν καὶ τὸ ἀδιάβροχον.

Ἐπιπρόμα. Ἀπότομος καὶ βραχυῶδης θέσις τῆς νήσου Σικελίας πρὸς Β. τῶν Συρακουσῶν, ἣν ὕστερον περιτειχίσας ὁ τύραννος Διονύσιος ἦνωσε μετὰ τῆς πόλεως, καὶ οὕτως αὕτη ἀπέτελεσε μίαν τῶν ὁ συν-οικίων τῶν Συρακουσῶν (βλ. ἄλλ.). Ἐν ταύτῃ δὲ εὕρισκοντο καὶ αἱ λατομίαι, εἰς αἷς ἐνεκλείοντο οἱ καταδικαζόμενοι.

Ἐπίρρευμα. Βλ. Ἐπαγωγὴ ἡλεκτρ.

* **Ἐπίσκιψις.** Χωρ. τοῦ δήμου Κατωπαίων (Κερκύρας), ἔχον 635 κατ. (1896).

Ἐπισκία. Γένος ἐξωτικῶν φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Γεονερωδῶν, περιλαμβάνον πᾶς γνοῶδεις μετὰ καυλοῦ ἀπλοῦ ἢ πολυκλάδου, ἐνίοτε ἔρποντος, μετὰ φύλλων ἀντιθέτων, ανθέων μονήρων ἢ συνηγμένων πολλῶν ἐπὶ κοινοῦ μίσχου. Τὸ εἶδος Ε. ἡ μελιττάφυλλος, ἔχον στεφάνην κιστρίνην μετὰ γραμμῶν βαθυπορφύρων καὶ κάλυκος σπληνωμόρου χρυσερύθρου, καλῶς λισεργεῖται ἐν θερμοστέγαις.

* **Ἐπισκοπεῖον.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Σύρου, ἔχον 184 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Κερθίου, ἔχον 197 κατ. (1896).

* **Ἐπισκοπή.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγραίων (Αἰτωλίας), ἔχον 236 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Καρνίων, ἔχον 260 κατ. — 3) Χωρ. τοῦ δήμου Κονιστρίων (Εὐβοίας), ἔχον 294 κατ. (1896). — 4) Χωρ. τοῦ δήμου Λαμπάων (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 604 κατ. — 5) Χωρ. τοῦ δήμου Κάτω Χωρ.

ρίου (Λασηθείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 460 κατ. (1900).

Ἐπισκοπὴς δῆμος τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος τῆς Κρήτης, ἔχον 5600 κ. (1900)

* **Ἐπισκοπιανὰ.** Χωρ. τοῦ δήμου Μελητείων (Κερκύρας), ἔχον 120 κ. (1896).

Ἐπισκοπόπουλος Νικόλαος. Δημοσιογράφος καὶ συγγραφεὺς, γενν. τῷ 1874 ἐν Ζακύνθῳ. Ἐδημοσίευσε διηγήματα τοῦ Δελφίνου (1898), Ἀνατὺλ Φράνς (κριτικὴ μελέτη, δημοσιευθεῖσα ἐν τῷ περιοδικῷ Τέχνη 1899), Ἄσμα Ἀσμάτων (λυρικὸν μυθιστόρημα, 1900), Ἐρημες ψυχές (δραματικὸν ποίημα, ἐκδοθὲν ἐν τοῖς Παναθηναίοις, 1901).

Ἐπισπέρμιον. Βλ. Σπέρμα.

Ἐπιτάδας. Σπαρτιάτης στρατηγὸς τῶν ἐν Σρακτηρίᾳ ὑπὸ τοῦ Κλέωνος καὶ Δημοσθένους αἰχμαλωτισθέντων Λακεδαιμονίων.

Ἐπιφάνεια. Οὕτω καλοῦνται 1) οὓς πύλεις ἀρχαῖαι, ὧν ἡ μὲν ἐν Συρίᾳ, ἡ δ' ἐν Κιλικίᾳ. — 2) Ἀρχαία ἐορτή, περὶ ἣς βλ. λ. Θεοφάνεια ἐν τομ. Δ'. — 3) Ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Ἐ. ἡ Θεοφάνεια ἡ Φῶτα καλεῖται ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἐορτάζεται ἡ μνήμη τῆς βαπτίσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτε ἐν παλαιότεροις χρόνοις ἐβαπτίζοντο καὶ οἱ κατηχούμενοι. Ἐκλήθησαν δ' οὕτω, διότι κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν ἐφανερώθη ἡ δόξα τῆς Τριάδος. Τοῦ Ἰεσοῦ βαπτιζομένου, ὁ μὲν Πατὴρ ἐφώνει «οὗτος ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠρέδονησα». τὸ δὲ Πνεῦμα ἐν εἰδεί περισσεύει ἐπερίεται ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν.

Ἐπιφορὰ καλεῖται ἡ τῶν θαυρῶν συνεχὴς ἐκροή ἐπὶ τῶν παρειῶν, ὀφειλόμενη ὅτε μὲν εἰς αὐξήσιν τῆς τῶν θαυρῶν ἐκκρίσεως ἐπὶ κεραιτίδος ὀξείας ἢ ἐπιπεφυκίτιδος, ἐπὶ ἐρεθισμοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ ὑπὸ ἐντόνου φωτός ἢ ἐρεθισμοῦ τοῦ μυξαδένους, ὅτε δὲ εἰς παρακώλυσιν τῆς ἀπεκρίσεως ἐνεκα ὀγκου κατὰ τὰς θαυραγωγὰς ὁδοὺς.

Ἐπίφοραγμα. Τιτανῶδες τι ἔλασμα ὅπερ παρὰ πολλοῖς τῶν Γαστροπόδων Πνευμονῶδων, καὶ δὴ παρὰ τοῖς Ἐλιξί. χρησιμεύει εἰς ἀπόσραξιν τοῦ στομίου τῆς κόπτης κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος ἢ ὅσας αἱ περιβάλλουσαι συνθήκαι τυγχάνουσι θύσαι πρὸς τὸ ἐγκατακεῖν ζῶον. Ἀποτελεῖται ἐκ βλένης, περιεχομένης τιτανώδη ἄλατα καὶ στερεοποιηθείσης, ἐνῶ συγχρονως τὰ χεῖλη τῆς σχηματισθείσης πλάκας συγκολλῶνται ἐπὶ τῶν χεϊλέων τοῦ κογχικοῦ στομίου.

Ἐπίφυλλον. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οικογενείας τῶν Καυτωδῶν ἐν Βρασίλια. Ἰαρχατηριζομένων ὑπὸ καυλοῦ χλαδῶδους

ἀποτελουμένου ἐξ ἄρθρων ἢ σπονδύλων κατ' ἀλλήλουχίαν συνημμένων καὶ παρεμπερῶν πρὸς φύλλα, ὑπὸ ἀνθέων πολυαριθμῶν ἐχόντων ὠραῖον ῥόδιον ἢ ζωηρῶς ἐρυθρὸν ἢ λευκὸν χρῶμα, ἀναπτυσσόμενων δὲ κατὰ τὸ πέρας ἐκάστου χλαδῶ. Τὸ εἶδος Ε. τὸ κόλυρον τυγχάνει περιζήτητον ἐξωτικὸν φυτὸν πρὸς διακόσμησιν τῶν αἰθουσῶν.

Ἐπίφυτα. Φυτικά ὄργανισμοὶ γινώμενοι καὶ αὐξανόμενοι ἐπὶ ἄλλων φυτικῶν ὄντων, μὴ πορίζοντο ὅμως, ὡς τὰ παράσιτα, τὰ πρὸς τροφήν αὐτῶν ἐκ τῶν ὀργανισμῶν ἐξ ὧν διαπλάσσονται. Τοιοῦτοι φυτικοὶ ὄργανισμοὶ εἶναι οἱ λειχήνες. Αἱ συνθήκαι αἱ συνιστῶσαι τὸν τοιοῦτον τρόπον τῆς παραγωγῆς ἀποτελοῦσι τὸν λεγόμενον ἐπιφυτισμὸν ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν παρασιτισμὸν.

Ἐποστρακίζουσα. Οὕτω λέγεται ἡ βολή ὅταν τὸ βλήμα ἀρ' οὐ ἀπαξ συναντήσῃ τὸ ἔδαφος, ἀναπηδᾷ καὶ ἐκτελῇ διαδοχικὰ ἄλματα ὅπως τὸ ὄστρακον ὅπερ τὰ παιδία παίζοντα παρὰ τὸν αἰγιαλὸν ῥίπτουσιν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Ἡ βολή αὕτη ἐφευρέθη ὑπὸ τοῦ Γάλλου μηχανικοῦ Vauban, ἐχρησιμοποιήθησαν δὲ τὰ ἄλματα αὐτῆς ἵνα προσβάλλωσι τὰ πυροβόλα τὰ εὐρισκόμενα ὀπισθεν καλυμμάτων τῶν νῦν ἐν χρήσει βλημάτων δὲν γίνεται πλέον χρήσις αὐτῆς.

Ἐπόχθιον. Τὸ μέρος ἐφ' οὗ στηρίζεται στρατιωτικὴ τις γέφυρα ἐπὶ τῶν δύο ὀγκύων. Σύγκειται ἐκ μίας κατώρυχος, ἵνα ὑποβασταῖ τὰς δύο κίβδας καὶ μίας δέπλωνος τεθειμένης ὀπισθεν τῆς κατώρυχος, ἵνα συγκρατῇ τὰ ἄκρα τῶν δοκίδων.

Ἐπτάπορος. Ποτ. τῆς Μυσίας, ὅστις κατὰ Στράβωνα ἐλέγετο καὶ Πολύπορος· πηγάζων ἐκ τοῦ Τήμνου ὅρους ἐκβάλλει παρὰ τὸ χωρίον Κελαινὰς εἰς τὸν Ἀδριατικὸν κόλπον.

* **Ἐρ** (Eure. Ὁ νομὸς Ἐρ τῆς Γαλλίας κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1901 ἔχει κατ. 331,184, ὁ δὲ νομὸς Ἐρ καὶ Ἀσαρ 272,624 Ἀμφοτέραι ἀρα δεικνύουσι μείωσιν τοῦ πληθυσμοῦ.

* **Ἐράνης** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Τριφυλίας (Μεσσηνίας), ἔχον 11,507 κ. (1896).

Ἐραπατίτης ἐκλήθη ἐκ τοῦ ὀνόματος Herapath ἡ θεατὴ ἰωδοκρινίνη, ἥτις προκύπτει ὑπὸ μορφήν μεγάλων πλάκων χρυσάλλων ἐντελῶς μὲν ὄχρων ἐν τῷ διαπύκνυντι, πρασίνων δὲ μετὰ λάμψεως μεταλλικῆς καὶ μετὰ μείζονας παλωτικῆς δυνάμεως τῆς τοῦ τουρμαλίνου

ἐν τῷ προσπίπτοντι φωτί, ἐάν πρὸς διάλυμα θεικῆς κινίης ἐν θερμῷ ὀξικῷ ἔξῃ προστεθῇ στάγδην οἰνοπνευματικὸν διάλυμα ἰωδίου. Τὸ ὅμα τοῦτο οὐ μόνον χρησιμεύει ὡς λίαν χαρακτηριστικὴ ἀντίδρασις τῆς κινίης, ἀλλὰ καὶ σχηματίζεται ὡς εἵπομεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ πολωσιμέτρου.

Ἑρατοσθένης. Ἀλεξανδρινὸς τις διακρινόμενος διὰ τὰς μεταφράσεις ξένων ἔργων εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου.

Ἑρδιν (Irvine). Πόλις παράλιος τῆς Σκωτίας ἐν τῇ κομητίᾳ τοῦ Ayr, κειμένη 17 χμ. πρὸς Β. τοῦ Ayr καὶ ἐπὶ τῆς στομαλῆμενης τοῦ Κλάυδ (Clyde). Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀνερχόμενοι εἰς 10 χιλ. μετέρχονται ναυπηγίαν, σιδηρουργίαν, κατασκευὴν ἀτμαμαζῶν καὶ χημικῶν προϊόντων ὡς καὶ ἐξαγωγὴν ἀνθρώπων καὶ σιδήρου.

* **Ἑργαστήρια.** Πρωτ. τοῦ δήμου Λαυρεωτικῆς, ἔχουσα 7,719 κατ. (1896).

Ἑργον (ἤλεκτρ.). Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

Ἑργοτινίνη. Ἀλκαλοειδὲς τῆς ἐρυσιδώδους ὀλύρας ὑπὸ μορφὴν μακρῶν κρυσταλλικῶν βελονῶν, ἄχρων, διαλυτῶν ἐν αἰθέρι, οἰνοπνευματικῇ καὶ χλωρισσορμῇ, ἀδιαλύτων ἐν ὕδατι καὶ βειανουσῶν φθορισμὸν ἰσχύουν ἐν διαλύματι ἀραιῶν ὀξέων. Οὐσία δεξιόστροφος οὐχὶ ἀλκαλική. Ὑπὸ τοῦ φωτός, θερμῇ οὐσίᾳ, ἢ Ε. μεταβάλλεται εἰς ἄμορφον ἄλλοτροπίαν. Μετὰ τῶν ὀξέων σχηματίζει ἅλατα, ἥτοι τὴν θεικῆν, τὴν γαλακτικὴν καὶ τὴν ὑδροχλ. Ε. Φαρμακολογικῶς ἢ Ε. ἔχει τὰς αὐτὰς πρὸς τὴν ἐργοτινὴν ἰδιότητας καὶ χορηγείται μάλιστα ἢ ὑδροχλωρικῇ καὶ ἢ θεικῇ Ε. εἰς ὑποδορεῖς ἐνέσεις. [P.N.B.]

Ἑργοτινισμός ἢ ἐρυσίβωσις ἢ ἐργοτινίασις καλεῖται τὸ σύνολον τῶν φαινομένων ὅσα τυγχάνουσιν ἀποτοκα τῆς εἰσπαγωγῆς ἐν τῷ ὁργανισμῷ τῆς ἐργοτινῆς. Διακρίνεται εἰς δύο Ε. ἐρεϊλόμενον εἰς τοξικὴν δόσιν τῆς ἐργοτινῆς καὶ ἐκδηλούμενον διὰ τῶν εἰδικῶν τοῦ φαρμάκου ἀποτελεσμάτων ἐπὶ τῶν μυϊκῶν τοιχωμάτων τῆς μήτρας, ὑπὸ ναυσίας καὶ ἐμέτων, καλίκων καὶ διαρροίας, δίψης καὶ ἀνορεξίας, κνησμῶν καὶ αιμορριδιάσεων τῶν μελῶν, ἰκίγγων, διαστολῆς τῆς κέρης τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἐλαττώσεως τῆς συχνότητος καὶ τῆς ἐντάσεως τοῦ σφυγμοῦ, τάσεως πρὸς συγκοπήν, ὀχρότητα πελιδνῆς τοῦ προσώπου καὶ εἰς χρονοῖον Ε. προσερχόμενον ἐκ μετρίας μὲν δόσεως ἐργοτινῆς, ἐπαναλαμβάνουμένης ὅμως ἀδιακόπως ἐπὶ

μακρὸν χρόνον, δυνάμενον νὰ παραχθῇ καὶ ἐν τῇ χρήσει αὐτοῦ ἀπὸ βριζῆς φερύσης τὸν μυῖκα *Claviceps purpurea*, καὶ ἐκδηλούμενον ὑπὸ δύο μορφαίς, τὴν σπασμωδικὴν, συνισταμένην εἰς σπασμούς τετανοειδεῖς ὄλων τῶν μυῶν μετ' ἀλγηδόνων σπασμοτάτων καὶ ἀπώλειας τῆς γενικῆς αἰσθητικότητος καὶ κινήτικότητος, ἀπολήγουσαν δὲ εἰς θάνατον ἐξ ἀσφυξίας ἀναπνευστικῆς, καὶ τὴν γαγγρινώδη, καθ' ἣν ἐπιφάνεται ξηρὰ καὶ συμμετρικὴ γάγγραινα ἐξ ἀπολύτου τοπικῆς ἀναιμίας μετὰ εἰδικῆς ἀμαυρώσεως τῆς δράσεως. [P.N.B.]

Ἑρεγλι. Βλ. Κύβιστρα.

Ἑρεικινόλιον. Βλ. Ἑρεικινολίνη.

Ἑρεικινολίνη. Μάζα ἄμορφος καστανόχρους, διαλυτὴ ἐν ὕδατι, ἐξαχρῆνη ἐν τῶν φύλλων τοῦ Ῥοδεοδένδρου, τῆς Ἑρεϊκῆς κλ. Τῇ ἐπιδράσει ἀραιῶν ὀξέων τέμνεται εἰς σάκχαρον καὶ εἰς ὁμηρὸν τι καὶ ἄχρουν ἕλιον τὸ ἐρεϊκινολίον.

Ἑρεμβδοί. Ἔθνος μνημονευόμενον ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου μετὰ τοὺς Σιδονίους, ὅπερ ἄλλοι μὲν ταυτίζουσι πρὸς τοὺς Ἀραμάιους, ὁ δ' Ἑλλάνικος καὶ οἱ ἀρχαῖοι γεωγράφοι πρὸς τοὺς ἐν Ἀραβίᾳ Τρωγλοδίτας, ἄλλοι δὲ ζητοῦσιν αὐτοὺς ἄλλῃ.

Ἑρεσός. Ἀρχαία πόλις τῆς νήσου Λέσβου, διατηρούσα νῦν ἐπὶ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα. Κειμένη ἐπὶ τῆς Δ. ἀκτῆς τῆς νήσου, ὑπεῖχε κατὰ τὴν ἀρχαιότητα διάσημος ὡς πατρίς τοῦ Θεοφράστου καὶ τοῦ μαθητοῦ καὶ φίλου αὐτοῦ Φανίου. Κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἐγένετο ὀνομαστή κατὰ τὸν ὑπὲρ τῆς ἑλλ. ἀνεξαρτησίας ἀγωνία, διότι παρ' αὐτὴν ὁ πλοίαρχος Παπανικολῆς τῇ 8 Ἰουνίου 1821 ἀνέβησεν εἰς τὴν ἄκρα τουρκικὴν φρεγάταν μετὰ 84 ποικιλοῦν καὶ 1100 ἀνδρῶν πληρώματος, οὗ ἀνδραγαθίματος κατώρθωσε τὴν εἰς Λαρδανέλλια ἐπιστοχόωσιν τοῦ τουρκικοῦ στόλου πλέοντος πρὸς καταστροφὴν τῆς Σάμου. Ἡ νῦν κωμόπολις Ε. ἀπέχει τῆς Μυτιλήνης 62 χμ. καὶ ἔχει 1600 κατ. διατηροῦντας καλὰ σχολεῖα.

* **Ἑρέτρια.** Διὰ τῶν ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Σχολῆς ἐκτελεσθεισῶν ἀνασκαφῶν (1890—94) ἀπεκαλύφθη τὸ ἀρχαῖον θέατρον.

* **Ἑρέτρια** (Νέα Ψαρά). Πρωτ. τοῦ δήμου Νέων Ψαρῶν (Εὐβοίας), ἔχουσα 423 κατ. (1896).

* **Ἑρζεγοβίνη.** Κατὰ τὴν ἀπογραφήν τοῦ 1895 εἶχε κατ. 210,011 ἐπὶ εὐρ. 9,119 χμ.

* **Ἑρημόκαστρον.** Πρωτ. τοῦ δήμου Θεσπιῶν, ἔχουσα 978 κατ. (1896).

* **Ἑριδάν.** Ἡ πρωτ. αὐτὴ ἰδίῳ κυβερνεῖται τῆς Καυκασίου Ῥωσσίας εἶχε τῷ 1897 χ. 29,033, τὸ δὲ κυβερνεῖται 804,757.

* **Ἑρίγγηρον τὸ καναδάζον.** Τὸ ἐξ αὐτοῦ ἐξαγόμενον αἰθέριον ἔλαιον (Essence d'Erigeron canadense), τὸ χρησιμεύον πολλὰ εἰς νοθεῖαν τοῦ ἡδυσμελεαίου, δίδεται ἐν Ἀμερικῇ ὡς αἰμοστατικὸν κατὰ 5—10 σταγόνας ἐντὸς σακχαροῦχοι ποτήματος. Τὰ φύλλα αὐτοῦ εἰς ἔγχυμα ἢ εἰς κόνιν ἐνεργοῦσιν ὡς τονωτικὸν διεγερτικόν, ὡς διουρητικὸν καὶ ἐλαφρῶς στυπτικόν.

* **Ἑρίγγηρον τὸ κοινόν** (Senecio vulgaris). Τὸ βάμμα τοῦ φυτοῦ τοῦτου ὑπὲρ δόσιν 4—8 γρ. τρίς ἢ τετράκις τῆς ἡμέρας ὡς καὶ τὸ ξυεστὸν ἐκχύλισμα κατὰ 20 σταγόνας τρίς ἢ τετράκις τῆς ἡμέρας ἐνεργοῦσιν ὡς ἐξαιρετικὸν ἐμμηναγωγόν κατὰ τῆς ἀμηνόρροιας καὶ δυσμηνορροίας αὐξάνει τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος καὶ πρᾶξουσιν τὴν κεραλαιογίαν καὶ πᾶσαν ἄλλην δυσμηνορροϊκὴν ἀνωμαλίαν. [P.N.B.]

* **Ἑριέλαιον.** Βλ. Δανελίνη.

* **Ἑρινεὸς ἢ Ἑρινεϊός.** 1) Μία τῶν ἀρχαίων Δωρικῶν πόλεων ὑπὸ τὸν Παργασὸν κειμένη (βλ. Δωρίς ἐν Γ' τόμ.). — 2) Τοποθεσία τις ἐν Ἀττικῇ πλησίον τῆς Ἐλευσίνος, ἐνθα τὸ ρεῦμα τοῦ Κηφισοῦ ἦν βικίστερον, παρ' ἣν ἐμυθολογεῖται κατὰ Παισιανὸν ὅτι ὁ Πλούτων ἀρπάσας τὴν Κόρην κατέβη εἰς Ἄδου.

* **Ἑρινεοῦ δῆμος** τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν, ἔχων 4,550 κατ. (1896).

* **Ἑρινύες.** Κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ε. Ῥόδε ἐξενηθεῖσαν λίαν πειστικὴν γνώμην ἡ ἰδέα τῆς Ἑρινύος εἶχαν ἔχει τὴν παλαιωτάτην παρ' Ἕλλησι λατρείαν τῶν ψυχῶν τῶν ἀποθανόντων ἢ Ἑρινύς δολοφονηθέντος τινος τὸ κατ' ἀρχὰς οὐδὲν ἄλλο ἢ τὸ ἑαυτῇ ἢ ψυχῇ τοῦτου ἢ καταδικαστοῦ καὶ τιμωροῦσιν τὸν δράστον, πολὺ δὲ ὕστερον προσέλαβε τὴν ἐννοίαν ἰδίας θεᾶς ἔργον ἐχούσης τὴν τιμωρίαν ταύτην ἀντὶ τῶν δολοφονηθέντων καὶ εἶτα τὴν τιμωρίαν παντὸς ἐγκλήματος κατὰ τῆς ἠθικῆς τάξεως τοῦ κόσμου.

* **Ἑριόδενδρον** (Bot.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Μαλαχοειδῶν, περιλαμβάνον ὀκτὼ γνωστὰ εἶδη τῶν τροπικῶν χωρῶν τῆς Ἀμερικῆς. Δένδρα ἀκανθοῦ ἢ μῆ, μετὰ φύλλων δακτυλομορφῶν, ἀνθῶν μονήρων ἢ κυματιοειδῶν ἀναπτυσσόμενων κατὰ τὰς ματῶν τῶν φύλλων, ῥοδόχρουν ἢ λευκῶν. Τὸ εἶδος *Eriodendron anfractuosum* ἀποτελεῖ τὸ μέγιστον τῶν δένδρων τῶν Καραϊβικῶν θαλάσσης, ἔχον ὕψος 45 μ. καὶ σιὰζον ἑκατὸν ἀκτῖνος 60 μ. περίπου, φυτευσμένον δὲ

κατὰ μῆκος τῶν δημοσίων δρόμων καὶ πρὸ τῶν πολυτελῶν κτιρίων ἵνα προσάψῃ ταῦτα κατὰ τῶν θυελλῶν. Τα φύλλα αὐτοῦ ἀνανεοῦνται κατὰ τὴν ἀνοιξίαν, ὅ δ' ἐν τοῖς σπέρματι βάμβαξ εἰς οὐδὲν εἶναι χρήσιμος.

* **Ἑριοκτυλώδη** (Bot.). Οἰκογενεῖα Μονοκτυλιδῶν ὕψους, περιλαμβάνουσα 325 εἶδη, ὧν τὰ δύο τρίτα εὑρίσκονται ἐν ταῖς τροπικαῖς χώραις τῆς Ἀμερικῆς καὶ τὸ ἐν τρίτον ἐν τῇ βορείῳ Αὐστράλιᾳ. Ποῖαι δύοικοι, μετὰ φύλλων ἐπιρριζῶν, βελονοειδῶν, καὶ ἀνθῶν ἀποτελούντων σπαιροειδῆ κεφάλια. Πρώτον γένος εἶναι τὸ *εἰρίοκτυλόν*, οὗ εἶδη τινα καλλιεργοῦνται ὡς κοσμητικὰ ἐν θερμοστέγαις πολλῶν βοτανικῶν κήπων τῆς Εὐρώπης.

* **Ἑριοφύρον** (Bot.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κυπεριωδῶν, περιλαμβάνον δεκαπεντάδα εἰδῶν φυεμένων ἐν ὑγροῖς τόποις τῆς Εὐρώπης, τῆς βορείου Ἀμερικῆς καὶ τῆς Καυκασίας. Ποῖαι καλαμώδεις ἐμμοῦλλοι ἢ ἀφυλλοι. Εἰς τὸ κόσμον εἶναι γνωστότατον ἐν τοῖς ἀγροῖς φυτὸν φέρον μετὰ ὡδὸς τὴν ἐμμοῦλλον λορίον.

* **Ἑρισάου** (Herisau). Πόλις τοῦ ἐλβετικοῦ καντονίου Ἀππεντσελλ, μετὰ 13,501 κατ. (1900).

* **Ἑρισταλῆς** (Zool.). Γένος Δικέρων Βραχυτέρων ἐντόμων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Συρριδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ κερατιῶν βραχυτέρων τῆς κεφαλῆς, ἐλῶτρων ἡμιαναπτυσσόμενων ἐν ἡρεμίᾳ καὶ θυροῦ διαφανοῦς. Ἑκλαμβάνεται πολλὰκις ὡς μέλισσα ὅτε διαβιοῦσα ἐπὶ τῶν ἀνθῶν. Αἱ σκαδόνες αὐτῆς διαφανεῖς, χρώματος φαιοῦ ρυπαροῦ, διάγουσιν ἐν ἑαυτῇ καὶ ἐν κούρῳ, ἐμφανίζουσι δὲ τὸν περιεργὸν ὅτι κατὰ τὴν ἐν ἑαυτῇ βίον ἀναρροῦσι τὸ ἐσχατὸν κριτικὸν τμήμα τῆς κοιλίας τὸ φέρον τὰς ἀναπνευστικὰς τραχείας ὑπερθεῖν τῆς ἑαυτῆς πρὸς εὐδωσιν τῆς ὀξυγονικῆς ἀναπνοῆς μέχρι τῆς εἰς νόμους μεταβολῆς αὐτῶν, ὅποτε αἱ ἀναπνευστικαὶ τραχείαι ἀνοίγονται κατὰ τὸ ἄκρον δύο κωνοειδῶν ἐξαρτημάτων περὶ τὴν κεφαλὴν.

* **Ἑρίτιμος ἢ ἄλλως Ἑριφύλη** καλουμένη (βλ. λ. ἐν τόμ. Γ').

* **Ἑρρίστα.** Χωρ. τοῦ δήμου Καρπενησιῶν (Εὐρυτανίας), ἔχον 182 κατ. (1896).

* **Ἑρκομερ** (Hubert von Herkomer). Ἀγγλὸς ζωγράφος καὶ χαλκογράφος γερμανικῆς καταγωγῆς, γενν. τῷ 1849 ἐν Βαυαρίᾳ, ἀλλ' ἀνατραφεὶς ἐν Southampton τῆς Ἀγγλίας, ἐνθα καὶ ἐσπούδασε τὴν τέχνην. Τὸ κατ' ἀρχὰς ἐξετέλει μᾶλλον ὑδατογραφίας, εἶτα δὲ καὶ ἐλαιογραφίας, ὧν τα ὑποκείμενα ἐλάμβανεν ἐκ τοῦ καθημερινοῦ βίου, καὶ ταχέως ἐξετιμῆθη καὶ τα

ἔργα του κοσμοῦσι πολλὰς δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς πινακοθήκας. Κατὰ τὰ τελευτάα ἔτη ἐστράφη μᾶλλον πρὸς τὴν προσωπογραφίαν, ἐν ᾗ ἐπίσης διαπρέπει. Τῷ 1899 ἔλαβε παρὰ τοῦ Πρίγκιπος-ἀντιβασιλέως τῆς Βαυαρίας τὸν τίτλον τῆς εὐγενείας.

Ἑρκύναι πτυχαί καλοῦνται τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐπὶ τῆς ἀνθρακοφόρου γεωλογικῆς περιόδου παραχθέντων ἐντονωτάτων ὁρογενιῶν φαινόμενων, ἀπερ μετ-σχημάτισαν ἐκτεταμένην ζώνην τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς εἰς τὴν καλουμένην ἑρκυνίαν ὁρεοσειρὰν ἢ ἄλυσιν, περιλαμβάνουσαν τὴν Βρετανίαν, τὸ Κεντρικὸν ὁροπέδιον, τὰ Βόσγια, τὰς Ἀρδένας, τὴν Μέλαναν Δρυμὸν καὶ τὴν Βοημίαν. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἔλαβον γένεσιν καὶ αἱ ἐν Ἀμερικῇ Ἀπαλαχτιαναὶ πτυχαί.

* **Ἑρλαγγεν** (Erlangen). Πόλις τῆς Βαυαρίας ἐν τῷ νομῷ Μετς Φραγκονίας, μετὰ 22,953 κατ. (1900).

* **Ἑρλαου** (Erlau). Πόλις ἐν τῷ οὐγγρινῷ κομιτάτῳ Ἑβες, ἔχουσα 21,605 κατ. (1900).

Ἑρμαῖος. Δεύτερος μῆν τοῦ μηνολογίου τῶν Βιβυῶν, ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου μέχρι 11 Νοεμβρίου.

Ἑρμαννία (Βοτ.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Μαλαγοειδῶν, περιλαμβάνον περὶ τὰ 80 εἶδη πῶν τῆς μεσημβρινῆς Ἀφρικῆς, τῆς Μαδαγασκάρης, τῆς Ἀραβίας, τοῦ Μεξικοῦ καὶ τοῦ Τεξᾶς, μετὰ φύλλων ἐναλλάξ διατεταγμένων καὶ ἀνθέων ἐν σχήματι ἀπλοῦ ἢ συνθέτου κυματίου. Εἶδη τινὰ καλλιεργοῦνται ἐν θερμοστέγαις χάριν τῶν ὀραίων κίτρινων ἀνθέων αὐτῶν.

* **Ἑρμανστατή**. Τὸ κομιτάτον τοῦτο τῆς Οὐγγαρίας ἔχει τῷ 1900 κατ. 162,744, ἡ δὲ ὁμώνυμος πρωτεύουσα 29,577.

Ἑρμέλλα (Ζωολ.). Γένος Χαιτοπόδων Κρικωτῶν κατοικοῦντων ἐντὸς σωληνοειδῶν ὀπῶν τῆς ἅμμου. Ἐχουσι σῶμα φέρον διακεκριμένας τὰς χώρας αὐτοῦ, τὴν κεφαλὴν μετὰ δύο πλαγίων ἀσπιδίων, μετὰ σμηρίγγων περὶ τὸ στόμα, τὰς δύο προσθίας ἢ θωρακικὰς μοίρας μετὰ βραγχίων, τὴν κοιλιακὴν καὶ τὴν οὐράϊαν.

Ἑρμιόνη (Ζωολ.). Ὁραιότατον κρικωτὸν πολύχαιτον ζῶον ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀφροδιτιδῶν. Σῶμα εὐρύ καὶ πλατύ, φέρον ἐπὶ τῆς βραχιαίας ἐπιφανείας πολυάριθμα ἔλυτρα. παρὰ δὲ τὰ πλάγια πολυάριθμα παραπύδια μετὰ μακρῶν σμηρίγγων ὡς ἀκανθῶν καλυπτουσὶν τὰ βράγχια. ἔξ αὐ καὶ ἐπεκλήθη ὕστρις.

* **Ἑρμιόνη**. Πρωτεύουσα τοῦ ὁμο-

νόμου δήμου, ἔχουσα 2,512 κατ. (1896).

* **Ἑρμιονῆς** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Σπετσῶν καὶ Ἑρμιονίδος, ἔχων 4,432 κατ. (1896).

* **Ἑρμίται**. Χωρ. τοῦ δήμου Τιτανίου (Τρικυάλων), ἔχων 294 κατ. (1896).

* **Ἑρμουπόλεως** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Σύρου, ἔχων 18,760 κατ. (1896).

* **Ἑρμούπολις**. Πρωτ. τοῦ ὁμώνυμου δήμου, ἔχουσα 17,874 κατ. (1876).

Ἑρμπεύλη. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας παρὰ τὸ Ἀϊθίνιον περιώνυμον διὰ τὰ σῦλα αὐτοῦ, ἅτινα τιμῶνται ἀκριβότατα πάντων.

Ἑρμπέλ. Τὰ ἀρχαῖα Ἀρβήλα (βλ. λ.).

* **Ἑρνάλς** (Hernals). Τὸ πρᾶσταιον τοῦτο τῆς Βιέννης τῷ 1890 ἠνώθη μετὰ τῆς πρωτεύουσας, ἥς ἀποτελεῖ (μετὰ τῶν Δόρνθα καὶ Νεοβαλδέν) τὸ 12' τμήμα.

Ἑρνε (Herne). Πίλις τοῦ πρωτοσικου νόμου Ἀρνσβεργ, ἔχουσα 27,863 κατ. (1900) καὶ ποικίλην βιομηχανίαν.

* **Ἑρνέστος**. 6) Ἐ. ὁ Δ', ὡς μεγαλοδούξ τῆς Σαξωνίας-Κοβούργου-Γότας ὁ Β', ἀπέθανε τῷ 1893 ἐν Reinhardtsbrunn. Τὰ λίκνα σπουδαῖα Ἀπομνημονεύματα αὐτοῦ ἐδημοσιεύθησαν 1887—89 εἰς 3 τόμους.

Ἑρνικες ἢ Ἑρνικοί. Ἀρχαῖος λαὸς τῆς Ἰταλικῆς χερσονήσου, ὅστις κατοικῶν τὸ πάλαι πλησίον τῆς Ῥώμης, μετόνηκε προϊμώτατα εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Τρήρη ποτ. Λαθὼν μέρος εἰς τὸν β' Σαυνιτικὸν πρὸς τὴν Ῥώμην πόλεμον, ὑπετάγη τῷ 306 π.χ., ἔλαβε δὲ τῷ 241 τὴν Ῥωμαϊκὴν πολιτείαν.

Ἑρόδιον (Βοτ.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Γερμανιδῶν, περιλαμβάνον πῶς πενταστήμονας μετὰ κλάδων ὀζωδῶν. Ὑπάρχουσι περὶ τὰ 150 εἶδη διακεχυμένα ἐν ταῖς εὐκράταις ζώναις τοῦ παλαιοῦ κόσμου, ὧν τινὰ καλλιεργοῦνται χάριν τῶν ὀραίων ἐρυθρῶν, ἰόχρων ἢ καρμινόχρων ἀνθέων αὐτῶν.

Ἑρόλδ (Louis Jos. Ferd. Hérold). Γάλλος συνθέτης μελοδραμάτων. γενν. τῷ 1791 ἐν Παρισίοις, ἐνθα ἐσπούδασε καὶ ὡς ἐπὶ πλείστον ἐξήσεν, ἀπεθανὼν δὲ ἐκεῖ τῷ 1833. Ἐκ τῶν γνωστοτάτων ἔργων αὐτοῦ εἶναι Zampa (1831) καὶ Le Pré aux Cleres (1832).

Ἑρπης ἐσθιόμενος. Βλ. Θηρίωμα.

Ἑρπης κυήσεως. Βλ. Καταμηνιώδη ἐξανθήματα.

Ἑρπητισμός. Διάθεσις τις τοῦ ὁργανισμοῦ συγγενῆς ἢ ἐπικτητῆς, ὡς ἐξ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΣ

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Ἑρμούπολις

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἢ τὰ ἔχοντα ταύτην ἄτομα ὑποπίπτουσιν εὐκολώτερον εἰς ἐρπητίτιδας, ἢτοι ἐρπητικές νόσους ἐνδηλώσεις (ἐκίεμα, πιτυρίασιν, λειχήνας, κνίδωσιν) συναδευομένας καὶ ὑπὸ δυσιαίων διαρροϊῶν ἢ γαστράλγηων καὶ ὑπὸ μορφῶν τινῶν ἀσθματος. Δὲν πρέπει νὰ συγγένωνται αἱ παρόμοιαι δερματοπάθειαι, αἵτινες ἀναφαίνονται ἐν τῷ ἄρθριτισμῷ, μετὰ τῶν προκειμένων, χαρακτηρισμένων ὑπὸ συμμετρίας, ἐδρασμοῦ κατὰ τὰ ἀκαλυπτα μέρη καὶ ἁλλειψείως ὁδωζήσεως. Δὲν εἶναι ἀσυμβίβαστος μετὰ καλῆς ἐν γένει εὐεξίας τοῦ σώματος. Θεραπευτικῶς παρέχονται τὰ πικρά, τὰ καθαρτικά τοῦ αἵματος, τὰ ἀλκαλικά καὶ μάλιστα τὰ ἀρσενικοῦχα. Ὠρελοῦσι τὰ θειοῦχα λουτρά.

* **Ἑρρίκουσαι.** Νῆσος τοῦ δήμου Διαποντίων, ἔχουσα 351 κατ. (1896).

Ἑρση. θυγάτηρ τοῦ Κέχροπος καὶ ἀδελφὴ τῆς Πανδρόσου καὶ Ἀγλαΐρου. Εἰς ταύτην ἦγετο ἡ ἑορτὴ Ἑρρηφόρια ἢ Ἀρρηφόρια (βλ. λ.).

Ἑρτογενδὸς (s Hertogenbosch ἢ ἀπλῶς Den Bosch τ. ἑ. ἄλσος, γαλλ. δὲ Bois-le-Duc). Πρωτ. τῆς ὁλλανδικῆς ἐπαρχίας Βορείου Βραβάντης. ἔχει 30,517 κατ. τοὺς πλείστους καθολικούς, εἶναι δὲ ἐδρα καθολικοῦ ἐπισκόπου. Ἡ βιομηχανία, κυρίως δ' ἡ χρυσοχοία κ.α., καὶ τὸ ἐμπόριον ἀμείζουσιν.

Ἑρτζ (Ἑρρίκος Hertz). Γερμ. ποιητῆς, γενν. τῷ 1598 ἐν Κοπεγχάγῃ, ἐνθα σπουδᾶς τὰ νομικά ἔζησε καὶ ἀπέθανε τῷ 1870. Ἐγένετο λίαν γνωστὸς διὰ τὰ ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις ἔξοχα δραματικά του ἔργα, λογοκριτικά (σατυρικά) ποιήματα, κυρίως δὲ διὰ τὸ λυρικὸν δράμα Ἡ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Ρενέ. Καὶ διηγήματά τινα αὐτοῦ καὶ περιγραφαὶ περιγητήσεων εἶναι ἀξία λόγου.

Ἑρτζ (Heinrich Hertz). Διάσημος Γερμανὸς φυσικὸς καταστάς ὀνομαστώτατος διὰ τὰς θαυμασίας πειραματικὰς αὐτοῦ ἐργασίας ἐπὶ τῶν ἡλεκτρικῶν κυμάνσεων. Ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1857 ἐν Ἀμβούργῳ καὶ προωρῖζετο διὰ τὴν σπουδὴν τῆς μηχανικῆς ἐγκαταλιπὼν ἐν τοσούτῳ ἡλικίᾳ τὸν κύκλον τοῦτον ἐπεδόθη εἰς τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας γενόμενος μαθητῆς καὶ βοηθὸς ἐν τῷ φυσικῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ διασήμου ρυσιδόφρου Helmholtz, ὅστις παρεκίνησε τὸν Ἑρτζ εἰς τὴν μελέτην καὶ λύσιν τοῦ ὑπὸ τῆς Βερολινίας ἀκαδημείας τῶν ἐπιστημῶν προταθέντος τὸ 1879 θέματος ἐπὶ τῶν τυχόν σχέσεων μεταξὺ τῶν ἡλεκτροδυναμικῶν δυνάμεων καὶ τῆς διηλεκτρικῆς πολώσεως τῶν ἀπομονωτικῶν οὐσιῶν. Ὁ Faraday εἶχεν ἀποδείξει, ὅτι τὰ φαινόμενα τοῦ στα-

τικοῦ ἡλεκτρισμοῦ λαμβάνουσι χώραν διὰ μέσου τῶν διηλεκτρικῶν σωμάτων καὶ οὐχὶ εἰς ἀποστάσεως, ὅπως αἱ παλαιότεραι θεωρίαι παρεδέξαντο· ἀλλὰ διὰ τὸν δυναμικὸν ἡλεκτρισμὸν δὲν εἶχε κατορθωθῇ ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀληθείας ταύτης, μεθ' ὅλας τὰς θεωρητικὰς τοῦ Maxwell ἐργασίας, αἵτινες ἐφαίνοντο ἐπικυροῦσαι αὐτήν, χωρὶς ἐν τῷ σούτῳ καὶ νὰ παρέχουσιν ἀπόδειξιν αὐτῆς διὰ τῆς πειραματικῆς ὁδοῦ. Ἡ τιμὴ αὕτη ἀνῆκε ὀλοκλήρως εἰς τὸν Ἑρτζ, ὅστις κατώρθωσε κατὰ τὸ 1888, διατελὼν καθηγητῆς τῆς φυσικῆς ἐν τῷ πολυτεχνεῖῳ τῆς Καρlsruhe, νὰ λύσῃ τὸ προταθὲν ὑπὸ τῆς ἀκαδημείας θέμα, ἀποδείξας διὰ θαυμασιωτάτων πειραμάτων τὴν κατὰ τὴν ἐκκένωσιν ἡλεκτρικῶν σπινθήρων γένεσιν καὶ τὴν διὰ τοῦ ἀέρος μεταφορὰν τῶν ἡλεκτρικῶν κυμάνσεων (ἴδε λέξις). Διὰ τῶν πειραμάτων τούτων οὐ μόνον ἀπεδεικνύετο ἡ λεγομένη ἡλεκτρομαγνητικὴ περὶ τοῦ φωτὸς θεωρία τοῦ Maxwell, ἀλλὰ καὶ ἠνοιέτο νέον στάδιον ἐρεύνης καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἡλεκτρισμοῦ, ἡς ἀποτέλεσμα κατὰ τὰ τελευταῖα ἐτη ὑπῆρξεν ἡ λεγομένη ἀνευ σύρματος τηλεγραφία (Marconi, 1897). Δυστυχῶς ὁ Hertz δὲν ἐπρόφρασε νὰ ἐγκαταστήσῃ τὸ νέον ἐν Βόννῃ, ὅπου προσεκλήθη καθηγητῆς, ἐργαστήριον. ὅπως συνεχίσῃ τὰς μεγαλοφυεῖς ἐρέυνας αὐτοῦ, καθ' ὅσον ἀπέθανεν ἐν ἀχμαιοτάτῃ ἔτι ἡλικίᾳ τῷ 1892. Ἀπασαί αἱ ἐπιστημονικαὶ τοῦ Hertz ἐργασίαι ἐξεδόθησαν εἰς τρεῖς τόμους.

Ἑρτσου (Emil Herzog). Καθηγητῆς τοῦ Ρωμ. δικαίου ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, καταγόμενος ἐκ Πρωσίας. Διωρίσθη τῷ 1837, ἀπελύθη δὲ τῷ 1843. Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις κατ' Αὔγουστον τοῦ 1852.

* **Ἑρτφόρδη** (Hertford). Ἡ κομητιὰ αὕτη τῆς Ἀγγλίας ἔχει νῦν (1901) κατ. 250,350, ἡ δὲ ὁμώνυμος πρωτεύουσα 9,322.

Ἑρύγγιον. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Σκιαδιοσέρων, περιλαμβανόν πῶς μετὰ φύλλων ὀδοντωτῶν, ἀκανθωτῶν, μετ' ἀνθέων κεραλιωτῶν προσηπλισμένων ὑπὸ βρακτειωτῶν περιβλημάτων. Ὑπάρχουσι γνωστὰ περὶ τὰ ἑκατὸν εἶδη ἐν ἀπάσαις ταῖς θερμαῖς καὶ εὐκράταις ζώναις τῆς γῆς. Τὸ εἶδος *Eryngium alpinum* (Ε. τῶν Ἀλπεων) καλλιεργεῖται πρὸς διακόσμησιν τῶν κήπων. Αἱ ρίζαι τῶν Ε. ἐν γένει ἔχουσι διουρητικὰς ιδιότητας.

Ἑρυγὴ καλεῖται ἡ διὰ τῆς καρδίας τοῦ στομάχου καὶ διὰ τοῦ οἰσοράγου πρὸς τὸ στόμα ἀπότομος ἐκπομπὴ τῶν ἐν τῷ στομάχῳ σχηματιζομένων συνεπείᾳ δυσπεψίας ἀερίων. Πρὸς ἐρυγὴν ἐργάζονται

τὸ τε διάφραγμα καὶ τὰ μυώδη τοιχώματα τοῦ στομάχου. Ὅσκις τὰ ἐρευγόμενα αἲρια ἔχουσιν ὡς τὸ ὑδρόθειον μαρτυροῦσι περὶ βαρείας γαστροπαθείας. [P.N.B.]

Ἑρυθραία. Νεωτέρα ὀνομασία γῶρας τῆς Ἀφρικῆς ἐπὶ τῆς Ἑρυθρᾶς θαλάσσης, διατελούσης ὑπὸ τὴν κατοχὴν τῆς Ἰταλίας, ἧς καταλαβόντες οἱ Ἰταλοὶ κατὰ τὴν 1885 τὴν σπουδαιότεραν πόλιν Μασσαῶν ἐπεχείρησαν ἐντεῦθεν ὁρμώμενοι νὰ ἐκταθῶσι μέχρι Ἀθρυσινίας καὶ τοῦ αἰγυπτιακοῦ Σουδάν. Μετὰ διαφόρους πολέμους πρὸς τὴν Ἀθρυσινίαν, καθ' οὓς ὑπέστησαν οἱ Ἰταλοὶ ἐπανειλημμένας ἤττας, κατωρθώσαν νὰ γίνωσι κύριοι τῆς ἀποικίας. Αὕτη περιλαμβάνει αὐτὴν τὴν παραλίαν (πρὸς Ἀνατ. τῆς Ἀθρυσινίας) μετὰ τινων νήσων (Μασσαῶς, Δαχλίη καὶ Χουακίη), ἐν ὧν 247.350 τ.χμ., ἔχει δὲ κατ. (θαλασσινὰ μὲν 327.502 (ἀραβικῆς καταγωγῆς), ξένους δὲ 2.014. Πρωτεύουσά πόλεις εἶναι Μασσαῶα, Ἀσμάρα καὶ Κερέν, ἔδρα δὲ τῆς διοικήσεως ἡ Ἀσμάρα, εἰ καὶ τὸ σημαντικὸν ἐμπόριον συγκεντρύεται κυρίως ἐν Μασσαῶα.

Ἑρυθραντιμονίτης. Βλ. Τριθει-
τερον αντιμονιον.

Ἑρυθραργύρωσις. Βλ. Τριθει-
τερον αντιμονιον.

Ἑρυθρίνη. Βλ. Κοραλλιδένδρον.

Ἑρυθρογλυκίνη ἢ Ἑρυθρίτης. Βλ. Φυκίτης.

Ἑρυθροδανίνη. Βλ. Ἀτρίζον
θεϊκὴν ἑξῆς.

Ἑρυθρόνη. Γένος φυτῶν ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τῶν Λειριωδῶν, περιλαμβάνον εἶδη βολβώδη τῆς μεσημβρινῆς Εὐρώπης καὶ τῆς ἀρκτικῆς, ἀμερικῆς, καλλιεργούμενα χάριν τῶν ὠραιστάτων ἐρυθροερύρων ἀνθέων αὐτῶν.

Ἑρυθρόπιζα (Ζωφ.). Εἶδος πτηνοῦ παρεμφεροῦς κατὰ τὸ ῥάμφος πρὸς τοὺς ψιττακούς. Ἔχει οὖραν βραχεῖαν καὶ ἐντετραμμένην, ζῇ ἐν ταῖς Καναρίαις νήσοις, ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν τῇ Σαχάρα. Ἑρυθρόπιζα ἢ γιθαγίνη ἢ σαλπικητὴς τῆς ἐρήμου εἶναι πτηνὸν ἔχον λαμπρῶς αἵματόχρουν πτέρωμα, μήκος 15 ὑνκ. καὶ ὕψος 25 ὑνκ., διακρινόμενον διὰ τὴν εὐκρινεστάτην πλὴν μελαγχροῦς ἐξείαν κορυφὴν τοῦ καὶ ἀποτελοῦν ἐν τῶν ὠραιστάτων κοσμημάτων τῶν πτηνίστικων διακοσμημάτων τῶν ἐν Εὐρώπῃ ζωολογικῶν κήπων.

Ἑρυθροφλοιὴνη (Erythrophleium). Ἀλκαλοειδὲς τοῦ Erythrophloeum Guinense, οὐτινος ἡ φυσιολογικὴ ἐνέργεια συγγάνει καρδιοτονωτικὴ καθάπερ ἡ τῆς δα-

κτυλίτιδος. Διηλητήριον ἰσχυρόν. [P.N.B.]

Ἑρυθροφλοιοῖον. Γένος πελωρίων δένδρων τῶν θερμῶν χωρῶν τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Αὐστραλίας, ὧν τινὰ εἶδη τυγχάνουσι διηλητηριώδη.

Ἑρυθροψευδαργυρίτης. Βλ. Ψευδάργυρος.

* **Ἑρυθρῶν** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Μεγαρίδος, ἔχων 2,566 κατ. (1896).

Ἑρόκη. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Βρασσικωδῶν, περιλαμβάνον εἶδη λαχανηρὰ κηπευόμενα.

Ἑρυσίδωσις. Βλ. Ἑργασινισμός.

Ἑρυσίφη (Βοτ.). Γένος Ἀσκαμυκῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Περισποριωδῶν, περιλαμβάνον εἶδη κηρύσιτα τῶν φυτῶν, ὡς Ε. τὴν κοινὴν ἐπὶ τῆς ἀμπέλου, σχηματίζουσιν μακρὰ κομβολογισεῖδη λευκὰ νήματα καὶ παράγουσαν παθησίαν τινὰ γνωστὴν κοινῶς ὑπὸ τὸ ὄνομα ἁσπράδα.

Ἑρωτιδίη. Βλ. Ἑρως.

Ἑσεριδίνη (Eseridinum). Ἀλκαλοειδὲς τῶν καλακαρίων κυάμων ἢ σπερμάτων φυτοστίγματος τοῦ διηλητηριώδους, ἦτον τοξικὸν τῆς ἐστερίνης ἢ φυτοστιγμίνης καὶ ἐνεργεῖ ὅπως καὶ ἐκείνη, ἀλλ' ὑπὸ δόσιν δεκαπλάσιαν. [P.N.B.]

Ἑσκέλ. Χωρίον τῆς Βιθυνίας κατέχον τὴν θέσιν τοῦ ἀρχαίου Δασκυλείου (βλ. γ.), ἀπέχον δὲ τῆς μὲν Τριγλίας (Βρυλλίου τὸ πάλαι) ὥρας 2 1/2, τῆς δὲ θαλάσσης ἑπτα χιλιάμετρα καὶ κείμενον ἐναντὶ τῆς νήσου Βισθίκου (Καλωνύριου τανῶν). Τὸ χωρίον ἔχει καὶ μικρὸν ὄρυον μὲν λιμένα σχηματίζόμενον ἐκ τῆς προεκβολῆς τοῦ Δασκυλείου ἀκρωτηρίου, καλεῖται δ' ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κοινῶς Διασκέλι καὶ οἰκεῖται ὑπὸ 200 ὡς ἑγγιστα οἰκογενειῶν ἀπασῶν ὀθωμανικῶν ἀσχολουμένων εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν. Ἐν αὐτῷ ἀπαντῶσιν ἐρείπια ἀρχαίων καὶ μεσαιωνικῶν οἰκδομῶν, ὡς καὶ τεμάχια διαφόρων ἀρχαιοτήτων, οἷον μνηοκράνων, στηλοδοτῶν, κίωνων καὶ πλάκων ἐνεπιγράφων. [Γρ. Σ. Γ.]

* **Ἑσκή-Ζαχρά.** Πόλις τῆς Ἀνατολικῆς Ῥωμυλίας, ἔχουσα 19,428 κατ. Εἶναι ἡ ἀρχαία Βέροια ἢ ἐν Θράκῃ (βλ. Βέροια β), σφύζονται δ' ἐν αὐτῇ πολλὰ εἰρητικά ῥωμαϊκὰ καὶ βυζαντινὰ.

* **Ἑσκιλστοῦνα** (Eskilstuna). Πόλις τοῦ σουηδικοῦ νομοῦ Σοδερμανλάνδης, ἔχουσα 13,663 κατ.

Ἑσκή-Χισάρ (ἦτοι παλαιὸν φρούριον). Φρούριον τῆς Βιθυνίας κείμενον πρὸς Α. τῆς νῦν Ἀριτζούς παρα τὴν παραλίαν.

Τανὺν ἡρειπωμένον καλεῖται ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Παλιόκαστρον· ἐπὶ Βυζαντινῶν ἦτο ἰσχυρὸν καὶ ἐκαλεῖτο Νικητιῶτοι ὅτε ἐν κρίσματι τοῦ ἀγίου Σεργίου ὁρμωμένον ἐκ τινος χωρίου τῆς ἐν Πόντῳ Ἀρμενίδος ὀνομαζομένου Νικητιῶνος. Οἱ Νικητιῶται δ' ἐάλωσαν τῷ 1330 ὑπὸ τοῦ Ὁρχαν μετὰ τῶν φρουρίων τῆς Δακιδίτζης, Φιλοκρήνης καὶ Ριτζίου. [Γρ.Σ.Ι.],

Ἑσπερόρνις (Παλαιοντ.). Τὸ ἀρχαιότερον τῶν ἐπὶ γῆς ὑπαρξάντων πτηνῶν ζῆσαν κατὰ τὴν κρητιδικήν γεωλογικὴν ἐποχὴν ἐν τῇ ἀρκτῷ Ἀμερικῇ, πτηνὸν νηκτικόν, ὕψους 1 μ., ἐμφανίζον χαρακτηρὰς τινὰς μαρτυροῦντας περὶ τῆς καταγωγῆς αὐτοῦ ἀπὸ ἐρπετοῦ.

* **Ἑσσην** (Essen). Πόλις τοῦ πρωσσικοῦ νομοῦ Δύσσελντορφ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 182,100.

* **Ἑσσεξ** (Essex). Κομητιὰ τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα νῦν (1901) κατ. 1,085,576.

* **Ἑσση** (Hessen). Ὁ πληθυσμὸς τοῦ μεγαλοδουκάτου τούτου ἀνῆρχετο τῷ 1900 εἰς 1,119,893 κατ. Ὁ προϋπολογισμὸς διὰ τὸ 1902—3 ἀνέγραφεν ἔσοδα καὶ ἐξοδα 89,871,884 μάρκων.

Ἑσση Ἀνω (Oberhessen). Τὸ βόρειον τμήμα τοῦ μεγαλοδουκάτου τῆς Ἑσσης (βλ. λ.), ὅπερ ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐπαρχίαν καὶ ἔχει ἐμβαδὸν 3288 χιλιομέτρων ἢ 30 τετραγωνικῶν μιλίων καὶ πληθυσμὸν ἀνερχόμενον τῷ 1900 εἰς 282,047 κατ. Δικεῖται εἰς 6 διοικητικὰς περιφέρειας καὶ ἔχει πρωτεύουσάν τὴν πόλιν Γίσεν (βλ. λ.).

* **Ἑσση-Νασσαυζα** (Hessen-Nassau). Ἡ ἐπαρχία αὕτη τῆς Πρωσίας εἶχε τῷ 1900 κατ. 1,897,981.

Ἑσσίτης (Ὀρυκτ.). Αὐτορυθμὸς τελλουριοῦχος ἄργυρος ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων πολυέδρων τοῦ κυβικοῦ συστήματος ἢ μαζῶν συμπαγῶν, μετὰ λάμπειος μεταλλικῆς, χρώματος μολυβδοχαίτου ἢ χαλυβοχαίτου· ἐνέχει πολλὰκις καὶ τελλουριοῦχον χρυσόν.

* **Ἑσслиγγεν** (Esslingen). Πόλις τῆς Βυρτεμβέργης, ἐν τῷ νομῷ τοῦ Νέκχαρ, ἔχουσα 27,197 κατ. (1900).

Ἑσμεράδα (ὄρεη τοῦ). Ὀρεοσειστὰς μεμονωμένη τῆς Ν. Γαλλίας, ἐν τῷ νομῷ τοῦ Βαρ καὶ τῶν θαλασσίων Ἀλπεων. Ἡ ὑψηλοτάτη αὐτῶν κορυφή ἔχει ὕψος 616 μ.

* **Ἑστρεμαδούρα** (Estremadura). 1) Χώρα τῆς Ἰσπανίας, ἥς ὁ πληθυσμὸς τῷ 1897 ἀνῆρχετο εἰς 844,796 κατ. — 2) Ἐπαρχία τῆς Πορτογαλίας, μετὰ 1,083,290 κατ. τῷ 1890.

* **Ἑσχδαΐλερ** (Eshweiler). Πόλις τῆς Παραρρηνίου Πρωσίας, ἔχουσα 21,903 κατ. (1900), ἀκμαίαν δὲ καὶ ποικίλην βιομηχανίαν.

* **Ἑσχδέγε** (Eschwege). Πρωτ. περιφέρειας ἐν τῷ πρωσσικῷ νομῷ Κάσσελ, μετὰ 11,113 κατ., διατηρούντων ἀκμαίαν βιομηχανίαν, κυρίως δερμάτων καὶ σάπωνος.

Ἑσχολτς νήσοι (Escholtz Inseln ἢ καὶ Βικέναι). Τὸ βορειότατον συμπλεγμα τῶν Ῥάλικ νήσων, ἐν τῷ πολυνήσῳ Μαρσάλ. Ἀπὸ τοῦ 1886 εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν γερμανικὴν προστασίαν.

Ἑσχολτσία ἡ καλιφορνική. Τὲ μηχανοειδὲς τοῦτο φυτὸν τῆς βορείου Ἀμερικῆς καὶ τῆς Καλιφορνίας χρησιμοποιοῦται ὡς πρακτικὸν καὶ ὑπνωτικὸν φάρμακον, περιέχον ἐλάχιστον ποσὸν μορφίνης καὶ ὑπερτεροῦν τοῦ ὁπίου κατὰ τὸ ὅτι δὲν παραδράπτει τὸν στόμαχον, οὐδὲ τὴν κοιλίαν καὶ δὲν φέρει κεφαλαλγίαν.

Ἑσχωώρια. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀρακυνθίων, ἔχον 142 κατ. (1896).

Ἑτερογονία καλεῖται βιολογικῶς κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν αὐτογένεσιν ἡ αὐτογονία ἢ παραγωγή παντὸς ἐμβίου ὄντος ἐξ ἐτέρου ἐπίσης ἐμβίου καὶ συγγενοῦς, τοῦ πατρικοῦ καλουμένου ὁργανισμοῦ. Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ παρόντος ἀρθροῦ βλ. τὰ ἄρθρα Αὐτογένεσις, Πανσπερμισμός.

Ἑστέρες πρὸς διακρίσιν ἀπὸ τῶν κυρίως αἰθέρων ἐκλήθησαν οἱ πρὸς τὰ ἀνέρχοντα οὐδέτερα ἄλατα ἀνάλογοι σύνθετοι αἰθέρες τῶν ὀργανικῶν ὀξέων.

Ἑστιέν τηλεγραφικὸν μὴ χάνημα Βλ. Τηλεγραφία.

Ἑτεράκεις. Γένος Νηματωδῶν παρασίτων παρεμφερῶν πρὸς τὰς Ἀσκηρίδας, διαδιούντων ἐν τοῖς λεπτοῖς ἐντέροις τῶν σπονδυλωτῶν ζώων καὶ μάλιστα τῶν πτηνῶν.

Ἑτερόγαμα κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ οὐτόγαμα ἐκλήθησαν ἐν τῇ βοτανικῇ τῶν φυτῶν ὅσα φέρουσι δύο ἢ πλείονα διάφορα ὑπὸ ἑποψίν φύλου ἄνθη.

Ἑτερογαμία. Γενικὸς ὅρος σημαίνων ἐν τῇ καθόλου βιολογίᾳ τῶν μονοκυττάρων ὄντων (σπορίων, ἐγγυματικῶν ζωαρίων κτ.) τὸν ἐτερόφυλον συνδυασμὸν ἀνομοίων αὐτῶν πρὸς παραγωγὴν.

Ἑτερογένεια ἡ ἀλλοιογένεια καλεῖται βιολογικὸν τι φαινόμενον συνιστάμενον εἰς τὰς διαφορὰς περὶ τοὺς γενικοὺς χαρακτηρὰς ὡς ἐμφανίζουσι δύο ἢ πλείονες ἀλλεπάλληλοι γενεαὶ εἰδούς

τινὸς ὄντων ἐμβίων καὶ αἵτινες τυγχάνουσι τοσούτων οὐσιωδεις ὥστε ἡ ἐπερχομένη γενεὰ νὰ φαίνεται ὅπως ἄλλη. Παράδειγμα ἔστω τὸ γινόμενον παρὰ τοῖς Κυνιπίδαϊς, παρ' οἷς ὑπάρχει γενεὰ θερινὴ παρθενογενετικὴ καὶ γενεὰ χειμερινὰ εὐμειροῦσα γεννητικῶν ὀργάνων καὶ ἔχουσα ἀνατομικὴν ὕψην καὶ διαίταν βίου πάντῃ διαφορὸν, ὥστε νὰ ἐκλαμβάνηται ὡς ἰδιαιτέρον γένος. Παρόμοια παραδείγματα παρέχουσι τὸ ἐγγελεύδιον τῆς διαρροίας τῆς Κοχιγκίνης, τὸ λεγόμενον ῥά ὁ δόνημα, τὰ τρηματώδη κτλ. Αἱ τοιαῦται διαφοραὶ διαπλάσεως ἐρείλονται πιθανῶς εἰς τὴν διαδοχικὴν ἀλλαγὴν τῶν ὥρῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ εἰς τὴν ἐπίδρασιν ἣν ἐξασκεῖ ἡ μεταβολὴ τῆς διαίτης. [P.N.B.]

Ἑτεροδικία λέγεται ἡ προνομία τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀντιπροσωπευόντων τὴν αὐτῶν πολιτείαν προσώπων καθ' ἣν δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς χώρας ἐνθα εὐρίσκονται, ἀλλ' εἰς τὴν τῆς χώρας ἧς εἶναι ἀντιπρόσωποι. Τῆς προνομίας ταύτης ἀπολαύουσιν οἱ κυρίαρχοι ὁδοιποροῦντες ἢ διαμένοντες προσωρινῶς ἐν τῇ χώρᾳ ἑτέρας δυνάμεως, οἱ πρεσβεῦται καὶ οἱ περιβεβλημένοι διπλωματικῶν χαρακτήρα πράκτορες, ἐν μέτρῳ δὲ μᾶλλον περιωρισμένῳ οἱ πρόξενοι, ὑποπρόξενοι, προξενικοί πράκτορες καὶ οἱ ἀρχηγοὶ στρατιωτικῶν ἢ ναυτικῶν δυνάμεων, τέλος τὰ πλοῖα τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ καὶ πάντα τὰ ἐπ' αὐτῶν εὐρισκόμενα πρόσωπα. Τὸ δικαίωμα τῆς Ἑ. παύει ὑφιστάμενον ἐπὶ πασῶν τῶν πράξεων ἅς τὸ προνομιοῦχον πρόσωπον ἐκτελεῖ ὡς ἀπλοῦς ἰδιώτης καὶ εὐχὴ δυνάμει τοῦ ἀντιπροσωπευτικοῦ αὐτοῦ χαρακτήρος.

Ἑτερόδοξα ἐκλήθησαν, ἐξαίρεται τῶν Κλητῶδων καὶ τῶν Νωδῶν, πάντα τὰ θηλαστικά διὰ τὸ ἔχειν ὀδόντας διακρινόμενους ὑπὸ ἰδίων χαρακτήρων εἰς διαφόρους κατηγορίας ἥτοι τομεῖς, κυνόδοντας καὶ μασητήρας.

Ἑτερόκερας. Γένος παλαιοντολογικῶν κεραλοπόδων μετὰ κόγχης πυργειδῶς συνεσπειρωμένης.

Ἑτερόκλιτα καλοῦνται ἐν τῇ ἑλληνικῇ τὰ ἐκ μιᾶς ὀνομαστικῆς κατὰ δύο κλίσεις κλινόμενα ἢ ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσιν ἢ ἐν τισι μόνον. Εἶναι δὲ ἑτερόκλιτα 1) τὰ κύρια ὀνόματα εἰς τῆς γεν. οὐς, ἅτινα εἰς τὸν ἐνίκον μὲν κλίνονται κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν, πλὴν τῆς αἰτιατικῆς ἐχούσης τύπον καὶ κατὰ τὴν πρώτην κλίσιν, εἰς δὲ τὸν θυϊκὸν καὶ πληθυντικὸν ἀριθμὸν εἶναι πρωτόκλιτα 2) Τὰ εἰς ὡς καὶ ὦ γεν. οὐς, ἐπίσης ὡς τὰ προηγούμενα κλινόμενα. 3) Ἰδιαιτέρᾳ τινι ὀνόματι, οἷον ἥρως,

μύκης, Οἰδίπους, ὄρνις κ.τ.τ.

Ἑτερομερῇ καλοῦνται τῶν Κολεοπτέρων ὅσα φέρουσι πέντε μὲν ἄρθρα κατὰ τοὺς ταρσοὺς τῶν δύο πρώτων ζευγῶν, τέσσαρα δὲ μόνον κατὰ τοὺς ὀπίσθιους ταρσοὺς. Τοιαῦτα εἶναι οἱ Τενεδριονίδαι κἄ.

Ἑτερόμυα καλοῦνται τῶν Ἀκροφάλων Πεταλοδραγγίων Μαλακίων ὅσα ἔχουσι δύο προσχωγῶδες μὲς ἀνίσους, τὸν μὲν πρόσθιον σμικρότατον, τὸν δ' ὀπίσθιον μέζονα. Τοιαῦτά εἰσιν οἱ Μυτιλίδαι.

Ἑτερόπτερα (Ζωολ.). Ὑποδιαίρεσις τῆς τάξεως τῶν Ἡμιπτέρων χαρακτηριζομένη ὑπὸ προσθίων πτερύγων μετασχηματισθεῖσιν εἰς ἡμιέλυτρα, προσκτριδίων εὐμεγέθων καὶ βύγγους καίμενου κατὰ τὸ πρόσθιον μέρος τῆς κεφαλῆς. Ἐνταῦθα ὑπάγονται δύο ἀθροίσματα, οἱ Γεωκόρες καὶ οἱ Ὑδροκότερες.

Ἑτερότριχα καλοῦνται τῶν Ἐγγυματικῶν ὅσα πλὴν τῶν καλυπτουσῶν ὀλόκληρον τὸ σῶμα δονητικῶν βλεφαρίδων φέρουσι πλησίον τοῦ στόματος κροσσὸν προστόμιον ἐξ ἐγκλωδῶν καὶ πολυαριθμῶν τριγῶν. Ἀποτελοῦσι μίαν τῶν τεσσάρων τάξεων εἰς ἃς ὑποδιαιροῦνται τὰ Ἐγγυματικά. Τοιοῦτον π. γ. εἶναι τὸ Κωλοδαλαντίδιον ἐν τῷ ἐντέρῳ τῶν θηλαστικῶν ἐν γένει καὶ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἑξουορθ. Βλ. Ἑβσουορθ.

Ἑτσεγαραῦ (Don José Echegaray). Διαπρεπὴς ἰσπανὸς λόγιος καὶ ποιητὴς δραματικῶς, γενν. τῷ 1835 ἐν Μαδρίτῃ, ὅπου ἀπὸ τοῦ 1858 εἶναι καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν καὶ φυσικῶν ἐπιστημῶν. Ἐδημοσίευσε καὶ ἐπιστημονικά ἔργα καὶ δράματα, ὧν οὐκ ὀλίγα ἐφημίσθησαν καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ. Ἐν αὐτῶν ὁ Μέγας Γαλιώτης μεταφράσθη καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὑπὸ Δ. Βικέλα.

Εὐαγγελίδης (Μαργαρίτης). Ἐγενν. τῇ 8 Σεπτεμβρίου 1850 ἐν τῇ κωμοπόλει Μηχανιώνα τῆς Κυζίκου, ἐσπούδασε δὲ ἐν τῇ Μ. τοῦ Γένους σχολῇ, ἐν τῷ ἔθν. Πανεπιστημίῳ καὶ εἶτα ἐν Γερμανίᾳ. Διέτελεσεν ἀπὸ τοῦ 1871-74 διδασκαλὸς ἐν Κων/πόλει, ἀπὸ τοῦ 1883-1894 καθηγητὴς ἐν διαφόροις ἐκπαιδευτηρίοις τῶν Ἀθηνῶν, τῷ δὲ 1885 ἐγένετο καὶ ὑφηγητὴς τῆς Ἱστορίας τῆς φιλοσοφίας ἐν τῷ ἔθν. Πανεπιστημίῳ, οὗ διωρίσθη τῷ 1894 τακτικὸς καθηγητὴς. Τῷ 1866, ἔτι μαθητῆς ὢν, ἔδρυσεν ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν ἀδελφότητα τοῦ χωρίου Μηχανιώνας «Πρόδο», ἣν μετὰ 3 ἔτη ἐξέτεινεν εἰς Κυζικηνὴν ἀδελφότητα «Πρόδο», σκοπὸν ἔχουσαν τὴν ἔδρυσιν καὶ διοργανώσιν σχο-

λείων καὶ παρθεναγωγείων. Πρὸς τούτοις ἐγένετο ἐκ τῶν ἱδρυτῶν τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐπιτημονικῆς ἐταιρείας, ἥς ὑπῆρξε γραμματεὺς (ἀπὸ τοῦ 1888-1901) καὶ κατ' ἀρχὰς ταμίας καὶ διαχειριστὴς τοῦ περιοδικοῦ αὐτῆς· τῷ δὲ 1891 ἔδρυσεν τὸν «Σύλλογον τῶν Μικρασιατῶν», ὃν ἔκτετε διευθύνει. Συνέγραψε δὲ: Ἐναίσιμον διατριβὴν «Περὶ τῶν πηγῶν τοῦ περὶ φύσεως ἀνθρώπου βιβλίου τοῦ Νεμεσίου» (ἐν Βερολίνῳ 1882), Φιλοσοφικά μελετήματα (Ἀθην. 1885), Ἱστορίαν τῆς γνώσεως (Ἀθην. 1885), Συνοψιν τῆς ἱστορίας τῆς φιλοσοφίας τῶν Ἑλλήνων (κατὰ μετάρρατιν τῆς ἱστορίας τοῦ Zeller, Ἀθην. 1886) καὶ πλείστας ἄλλας διατριβάς, ὧν πολλαὶ ἐν τῷ περιοδικῷ «Ἀθηνῆν».

Εὐαγγελίδης (Τρόζων). Γεννηθεὶς τῷ 1863 ἐν Τριγλείᾳ τῆς Βιθυνίας, μετὰ τὴν πρώτην ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ ἐκπαίδευσιν τῷ 1878 ἀπῆλθεν εἰς Κων/πολιν. ἔθεν μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐν τῇ Μ. τοῦ γένους σχολῇ σπουδῶν του μετέβη εἰς Ἀθήνας τῷ 1885 πρὸς σπουδὴν τῆς φιλολογίας. Κατὰ δὲ τὸ 1891 ἀποδημήσας εἰς Γερμανίαν καὶ περὶ τὴν ἱστορίαν ἰδίως ἀσχοληθεὶς, κατέβηεν αὐθις εἰς Ἀθήνας ἱριστικῶς ἐγκατασταθεὶς ἐνταῦθα καὶ καταγινόμενος περὶ τὴν συγγραφὴν ἱστορικῶν ἰδίως ἔργων. Ἐξέδωκε δὲ ἱστορίαν τῆς ὁθωμανικῆς Ἀυτοκρατορίας, ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνοτουρκικοῦ πολέμου, μεταφράσεις τινὰς ἐκ τοῦ γαλλικοῦ καὶ πλείστα ἄλλα τα μὲν ἰδίᾳ, τὰ δ' ἐν περιοδικοῖς ἐκδοθέντα.

Εὐαγόρας ὁ Λίνδιος. Ἀλεξανδρινὸς ἱστοριογράφος· συγγράψας ἱστορίαν περιέχουσαν τὰς βασιλείας τῶν Αἰγυπτίων.

* **Εὐας** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Μεσσηνίας, ἔχων 6,373 κατ. (1896).

* **Εὐδοία**. Ὁ νόμος οὗτος τῆς Ἑλλάδος περιλαμβάνει κατὰ τὸν νόμον τῆς 6 Ἰουλ. 1899 τὴν νῆσον Ε. καὶ τὴν νῆσον Σκῆρον, ἐν ὧν 20 δῆμους μετὰ 106,777 κατ. κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896. Διαιρεῖται δὲ εἰς τὰς 3 ἐπαρχίας Χαλκίδος, Ξηρογωρίου καὶ Καρυστίας.

Εὐγαίων. Ἀρχαῖος Ἑλλήν λογογράφος ἐκ Σάμου καταγόμενος, ὅστις ἐγράφεν Ὁρούς Σαμιακοῦς, τ. ἔ. ἰδίως χρονικῶν.

Εὐγαστρίνη. Ἐνεργὸν στοιχεῖον τοῦ Κονδουραγγοφλαιοῦ, ἔχον ἰδιότητας ἀνθυπεραιμικὰς καὶ θεωρούμενον ὡς ὠφέλιμον κατὰ τῶν κυκλοφορικῶν ἀνωμαλιῶν τῆς πνευμονοφυματώσεως.

Εὐγενικὸν ὄξυ ἢ εὐγενόλιον. Ὑγρὸν διαυγές, βαθυκίτρινον, εὐδύδους ἀρωματικῆς ὁσμῆς, εὐδιάλυτον ἐν αἰθέρι

καὶ οἶνοπνεύματι. δυσδιάλυτον ἐν ὕδατι, περιεχόμενον ἐν τῷ ἐλαίῳ τῶν ρυλλῶν τοῦ *Carthoryllus aromaticus* καὶ ἐν ἄλλοις αἰθερίοις ἐλαίοις. Κέντηται ἀντισηπτικῶς ἰδιότητος οἷας καὶ τὸ θυμάριον καὶ παραγγέλλεται ἐξωτερικῶς κατὰ ψυχρῶν ἀποστημάτων, ἐξηλωμένων ἀδένων, συριγῶν πόρων, φυματώσεων τοπικῶν τῶν ὀστέων καὶ τῶν αρθρώσεων, ἐσωτερικῶς δὲ ὡς ἐντερικῶν ἀντισηπτικῶν. [P.N.B.]

Εὐγενολοξυλαμίδη (*Eugénola-cetamide*). Ἀμίδη τοῦ εὐγενολοξείκου ὁξέος ὑπὸ μορφὴν λεπτῶν βελονοειδῶν κρυστάλλων ἁμυρῶς στιλβόντων, εὐδιάλυτων ἐν ὕδατι καὶ οἶνοπνεύματι. Παραγγέλλεται ἐξωτερικῶς ὡς ἀντισηπτικὸν καὶ ἀναισθητικὸν ἀνευ καυστικῆς τοπικῆς ἐνεργείας.

Εὐγενοφόρμιον. Νεωτᾶτη τις φαρμακευτικὴ σκευασία περιέχουσα εὐγενολάν-θρακινολικὸν νάτριον καὶ χορηγούμενη ὡς ἀντισηπτικὸν τοῦ στομάχου.

* **Εὐγήρος**. Χωρ. τοῦ δήμου Εὐγῆρου (Λευκάδος), ἔχον 550 κατ. (1896).

* **Εὐγήρου** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Λευκάδος, ἔχων 3,480 κατ. (1896).

Εὐγόλιον. Νέα φαρμακοχημικὴ σκευασία εὐμοιροῦσα ἰσχυρῶν ἀντισηπτικῶν ἰδιοτήτων καὶ ἀποτελεσματικῆ ἐκ ναρθολίου βήττα, εὐκαλυπτολίου, σαλικίου, μινθολίου, βορικοῦ ὁξέος, ἐκχυλίσματος ἀμαμηλίδος καὶ μικροῦ ποσοῦ φορμαλδεϋδης.

Εὐγουδικοί (ἢ Ἰγυνικοί) πίνακες λέγονται ἐκ τοῦ τύπου τῆς εὐρέσεως αὐτῶν (*Gubbio*, τὸ πάλαι *Iguvium*, κατὰ δὲ τοὺς μέσους χρόνους *Eugubium*) 7 γαλλοὶ πίνακες ἐνεπίγραφοι, περιέχοντες διατάξεις ἀφωρώσας εἰς ὁρσκαυτικὸν τύπου, ἐν ὁμβρικῇ γραφῇ ὀλίγον παραλλασσοῦσα ἀπὸ τῆς τυρρηνικῆς (ἐπὶ 5 πινάκων) καὶ ἐν λατινικῇ (ἐπὶ 2). Ἀνάγονται εἰς τὸν Β' ἢ Γ' αἰῶνα π. Χ. Νεωστὶ ἐξεδόθησαν καὶ ἡρμηνεύθησαν ὑπὸ Bréal (Παρίσι. 1875) καὶ ὑπὸ Bücheler (ἐν *Umbria*, ἐν Βόννῃ 1883).

Εὐδοξίνη. Ἄλας νοσορένης βισμούθιου. Βλ. Νοσορένη.

Εὐδρομίας. Γένος πτηνῶν Καλοβατικῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Χαραδριδῶν, περιλαμβάνον εἶδη τινὰ ζῶντα ἐν ταῖς βορείαις χώραις καὶ εἰς λίαν ὕψηλούς τόπους, σπανίως δ' ἐπιδημοῦντα εἰς τὰς χθαμαλωτέρας χώρας. Ὅψος 32 ὀνκ., πτελῶμα ὀφρὸν ἀνοιγνόν μεθ' ὑπερύψου παρυφῆς κατὰ τὰ νῶτα, λευκὸν κατὰ τὸν τραχήλον καὶ πυρρὸν κατὰ τὴν κοιλίαν. Ἡ σὰρξ αὐτῶν εἶναι ἐξαιρετικὸν ἔδεσμα.

Εὐδύπτης. Γένος πτηνῶν Παλαμοπιδῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Σφρηνικῶν.

δὼν περιλαμβάνον ὡς πρότυπον εἶδος Ε. τὴν χρυσοκόμαν κατοικοῦντα εἰς τὰ μεσημέρινα παράλια τοῦ εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ. ἔχοντα μέγεθος κίσσης, πτεῖλωμα μέλαν μὲν κατὰ τὴν ῥάχιν, λευκὸν δὲ κατὰ τὴν κοιλίαν, πτέρυγας ὑποτυπώδεις μετασχηματισθείσας σχεδὸν εἰς ὄργανα νήξως, χαρακτηριζόμενον δὲ κυρίως ὑπὸ ωχροκίτρινου λoricis κατὰ τὴν κεφαλὴν. Πάντα τὰ εἶδη τῶν Ε. τυγχάνουσιν οἰσιωδῶς ὑδρόβια καὶ νηκτικά πτηνά, ζῶσι κατὰ πολυπληθεστάτας βράδας, κολυμβῶσι βυθίζουσα ὑπὸ τὸ ὕδωρ καὶ πάλιν ἀναραιομένα διὰ τὴν βελονίων, ἐξέρχονται δὲ τοῦ ὕδατος καὶ παρατάσσονται καθ' ἡλιχίαν καὶ οὖλον ἐπὶ τῶν παρακτινίων βράχων ἐκπέμποντα ἰσχυροτάτας κραυγὰς.

* **Εὐθνηχώριον.** Χωρ. τοῦ δήμου Μεσολογγίου, ἔχον 712 κατ. (1896).

Εὐθυαλίη. Ἄρδων ἀλκαλοειδῆς τῆς εὐαλίας (37, λ.).

Εὐθυδοῦλης (Κωνσταντίνος). Ἐγεννήθη ἐν τῷ ἐπὶ τοῦ Βασίλειου Μεγάλου Ρωμῆσι τῷ 1815, καὶ ἐποιήσατο τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς ἐν τῇ ἐν Ἐρηροκρήνῃ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ ἀπὸ τοῦ 1830 ἕως τοῦ 1835, εἰτα δὲ διετέλεσεν ἐν αὐτῇ διδασκαλὸς τῶν γραμματικῶν μέχρι τοῦ 1839, ὅτε ἀναλωματι τῆς αὐτῆς σχολῆς ἀπεστάλη εἰς Παρίσιους πρὸς εὐρύτεραν σπουδὴν. Μετὰ τετραετίαν ἐπανακάμψας τῷ 1845 διορίσθη ἐν τῇ Μ. Σχολῇ καθῃς. τῶν μαθηματικῶν καὶ τῆς φιλοσοφίας, περιωρίσθη δ' ὕστερον εἰς μὴν τὴν διδασκαλίαν τῆς φιλοσοφίας. Ἀλλὰ φύτες φιλάσθενος ὢν καὶ ἀσχολούμενος εἰς διηγετικές μελέτας ἀπέθανεν ἡδὴ τῷ 1859 ἐν Χαλκῇ. Ὁ Ε. ἦτο ὁπαδὸς τῆς ἐκλεκτικῆς φιλοσοφίας, ἐνεργεῖτο δὲ ἰδεῶν μὴ ὀντοβανουσῶν εἰς τὰ θεώματα τοῦ Χριστιανισμοῦ. Συγγράμματα αὐτοῦ πλῆρη μὲν ἐξεδόθησαν «Ὁ ορκιστὴς Φαρμακίδης ἡ Ἀνασκυτὴ τῶν παρ' αὐτοῦ περὶ ὄρκου ἐκδεδομένων» (ἐν Κωνσταντοῦλει 1851—52) καὶ μικρὸν σὺν ἑκόν «Σύνοψις τῆς περὶ τοῦ ἐν Δελφῶν Εἰ πραγματείας τοῦ ἱατροφιλοσόφου Στεφάνου Καραθεωδωρή» (ἐν Κωνσταντοῦλει 1847). Ἀτελὴ δὲ «Ἡ κατὰ Δαμῖωνα ψυχολογία» (1848), «Ἐγχειρίδιον τῆς φιλοσοφίας» (μόνον εἰσαγωγή) καὶ «Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας Μελετίου Ἀθηνῶν διασκευασθεῖσης ἐκ τῆς χυδασιᾶς ἐκδόσεως τοῦ Βενδῶτου» (μόνος ὁ πρῶτος τόμος τῷ 1853). Πλεῖστα δὲ ἄλλα συγγράμματα ἀναρρέομενα εἰς τὴν φιλοσοφίαν, τὴν θεολογίαν, τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας κλ. μένουσιν ἀνεκδότα. Εἰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ, Ἰωακείμ, εἶναι νῦν μητροπολίτης Ἐφέσου. [Γρ. Σ. Ι.]

Εὐθύμιος ὁ Μέγας (ἄγιος), γεννηθεὶς ἐν Μελιτηνῇ τῆς Ἀρμενίας τῷ 377

καὶ ἀποθανὼν τῷ 478. Χειροτονηθεὶς ἱερεὺς διήκουνε τὸ μοναστήριον τῆς Μελιτηνῆς. Τῷ δὲ 406 μεταβὰς εἰς Ἱερουσόλυμα ἐγένετο ἀτκήτης καὶ συνήγαγε περὶ ἑαυτὸν πολλοὺς μοναχοὺς, ὧν ὡς ἐξελέγη καὶ ἡγούμενος. Προσελίκουσε δὲ εἰς τὸν Χριστιανισμὸν πολλοὺς Ἀραβὰς καὶ ἐπανήγαγεν εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν πολλοὺς Νεστοριανούς καὶ Μανιχαίους, διὰ δὲ τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ ἐπανήλθεν εἰς τοὺς κήλους τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἡ αὐτοκράτειρα Εὐδοκία ἡ σύζυγος Θεοδοσίου τοῦ Μικροῦ, ἀποκλίνουσα πρότερον εἰς τὸν Εὐτυχιανισμόν. Ἡ μνήμη αὐτοῦ ἐορτάζεται τῇ 20 Ἰανουαρίου.

Εὐθύμιος πατριάρχης Ἀντιοχείας. Ἐγεννήθη τῷ 1586 ἐν Ἐπιφανείᾳ, ἔρχθος δὲ τὴν ἡλικίαν μεταβὰς εἰς Παλαιστίνην περιεβλήθη τὸ μοναχικὸν σχῆμα, εἰτα δὲ προσκλήθεις εἰς τὴν πατρίδα ἐχειροτονήθη ἱερεὺς καὶ ἐκήρυττε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ἀποσταλθεὶς παρὰ τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ εἰς Χαλεπίον, ὅπου ἐπιτυχῶς παρὰ τοῦ ἐκεί διαικτοῦ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐκκλησίας ὁρολόγιος αὐτῶν καὶ ἐκκλησιώσας ἐπιτυχῶς τὴν ἀναταθεῖσαν αὐτῷ ἐντολήν παρέμεινεν ἐν Χαλεπίῳ ὡς ἱεροκήρυξ. Μετ' οὗ πολὺ δὲ τῇ αἰτήσῃ τῶν κατοίκων Χαλεπίου ἐχειροτονήθη ὑπὸ τοῦ Ἀντιοχείας Ἀθανασίου Γ' μητροπολίτης τῆς ἐν Συρίᾳ Βερρίας (Χαλεπίου) μετονομασθεὶς Μαλέτιος. Ἀποθανόντος τοῦ πατριάρχου Ἀντιοχείας Ἀθανασίου Γ' τῷ 1629 ἐξελέγη διάδοχος αὐτοῦ ἀναλαβὼν τὸ ἀρχιεὶς αὐτοῦ ὄνομα Εὐθύμιος. Ποιμένας δ' αὐτοῦ 1629—31 τὴν ἐκκλησίαν Ἀντιοχείας ἐτε' εἰσῆλθε τῷ 1631. Ὑπῆρξεν εἰς αἶνον ἑσπερὸς ἐλεῆμων καὶ πολυμαθὴς, μεταφράσας εἰς τὴν Ἀραβικὴν τὸ εὐχολόγιον, τὸ ὁρολόγιον, τὰ συναξάρια καὶ ἄλλα ἐκκλησιαστικὰ βιβλία [Γρ. Σ. Ι.].

Εὐκαζένη. Βλ. Εὐτυρίνη.

Εὐκαζήνη ἄλ. φ. α. καλεῖται τὸ ὕδροχλωρικὸν ἄλας πολυσυνθετωτάτου τινὸς μεθυλεστέρως ὡς καὶ ἡ εὐκαζήνη βήτα. Ἀμρῖτερα ἔχρουσι τὰς αὐτὰς μετὰ τῆς κοκαίνης ἰδιότητας, τὸ δεύτερον ὅμως τυγχάνει ἥττον δηλητήριον τοῦ πρώτου.

Εὐκαλυπτένιον ἡ εὐκαλυπτέδλιον. Σῶμα χημικῶς καθωρισμένον ἐξαγόμενον ἐκ τοῦ εὐκαλυπτολίου δι' ἐπιδράσεως ὕδροχλωρικοῦ ὀξέος. Φέρεται ὑπὸ μορφήν ἐλασματίων στιλβόντων, διαφανῶν, ἀχρῶν, ὁσμῆς ἐλαφροῦς ὡς ἀπὸ εὐκαλύπτου, γούσεως ὑποπύκρου, εὐδιαλύτων ἐν οἶνοπνεύματι, αἰθέρι καὶ γλυκερίᾳ, ὀδιδιολύτων ἐν ὕδατι. Θεραπευτικῶς παραγγέλλεται ὡς ἀντιζυμωτικὸν καὶ στυπτικὸν κατὰ τῆς χολεροειδοῦς διαρροίας τῶν παιδῶν, κατὰ τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ, ἅτε ἀ-

πολυμαίνον οὐ μόνον τὰ ἐντερικά περιεχόμενα, ἀλλὰ καὶ τὰ οὖρα, καὶ ὡς ἀντισηπτικὸν καὶ ἀντικαταρροϊκὸν ἐπὶ διαφόρων ὀξέων καὶ ἰδία χρονίων σπερμωδῶν ἢ μὴ κατάρρων τῶν ἀναπνευστικῶν ὁδῶν.

Εὐκλαστίτης. Ὁρυκτὸν τοῦ κλινορρομβικοῦ συστήματος παριστανόμενον ὑπὸ χρυστάλλων διαγῶν, εὐκόλως θραυσμένων, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Εἶναι μίγμα ἐνύδρου ἀργυλοκυρίτου καὶ ἐνύδρου ἀργυλοχλωρίτου.

* **Εὐκλειδης.** Ἀρχὸν ἐπὶ νόμους τοῦ ἔτους 408/2 π. Χ. ἐν Ἀθήναις. Ἐπ' αὐτοῦ διὰ τοῦ νόμου τοῦ Ἀρχίνου εἰσῆχθη ἐπιστήμως τὸ ἰωνικὸν ἀλφάβητον εἰς τὴν χρῆσιν τῆς πολιτείας ἀντὶ τοῦ ἀρχαίου αὐτοῦ ἔχει δὲ τὸ συμβᾶν τοῦτο μεγίστην σημασίαν διὰ τὴν χρονολόγησιν τῶν αὐτικῶν ἐπιγραφῶν.

Εὐκτινίη. Ἑγγλισίς τοῦ ῥήματος σημαίνουσα εὐχὴν ἢ ἐπιθυμίαν, ἐν δὲ τῇ συντακτικῇ ἀναπτύξει τῆς γλώσσης χρησιμεύουσα πρὸς ἑκφρασιν τοῦ ὡς δυνατόν ἢ πιθανοῦ ὑποτιθεμένου. Ἡ Ἑγγλισίς αὕτη εἶναι ἀρχικῶς κοινὴ εἰς τὰς Ἰνδοευρωπαϊκάς γλώσσας, σχηματίζεται δὲ διὰ τῆς προσθήκης τοῦ i (i), ya-ya, ye-yu εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ ῥήματος.

Εὐλαουδίτης. Ὁρυκτὸν ἐνύδρον πυριτικὸν ἀργίλλιον καὶ ασβέστιον ἀνήκον εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ζεολίθων. Κρύσταλλοι παράγωγοι κλινορρομβικοῦ πρίσματος, ὑαλώδεις τὴν στίλβην, τηχόμενοι διὰ τοῦ καμινευτήρος αἰσῶ πρὸς ὑαλώδη οὐσίαν λευκὴν.

Εὐλοφία (Βασ.). Γένος Ὁρχεοειδῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Βανδαειδῶν, περιλαμβάνον πικρὰ ἐπιγείους, ψευδοβολωδείς, μετὰ φύλλων μακρῶν ὑμενωδῶν καὶ ἀνθέων σταχυομόρφων συνθέτων. Φύονται ἐν ταῖς Ἀνατολικαῖς Ἰνδίαις καὶ ἐν τῇ τροπικῇ καὶ μεσημβρινῇ Ἀφρικῇ. Καλλιεργοῦνται εἰδὴ τινὰ ἐν ταῖς θερμὸςτέροις τῆς Εὐρώπης.

Εὐλοπτόλιος. Μίγμα ραφινικοῦ ὀξέος, ἰσχυρικοῦ ὀξέος καὶ αἰθερίου ἐλαίου εὐκαλύπτου, παραγγελλόμενον ὡς ἀντισηπτικὸν ἐσωτερικῶς καὶ ὡς ἀντιρρευματικόν.

Εὐμενίδες. Βλ. Ἐρινύες.

Εὐμολπος (Ζωολ.). Γένος Κολεοπτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Χρουσθηλίδων, περιλαμβάνον εἰδὴ τινὰ προξενούντα βλάβας εἰς τὰ φυτὰ ἐν γένει καὶ μάλιστα τὴν Εὐ. τὸν ῥιζοφάγον ἢ γραφέα, μικρὸν ἐντομὸν ὑπερύθρον μετὰ μελανοῦ θωρακίου καὶ κεφαλῆς φερούσης μελαίνης κεραίας, ζῶν ἐπὶ τῆς ἀμπέλου καὶ προξενούν μεγάλην βλάβαν διὰ τῶν σχα-

δῶν αὐτοῦ, αἵτινες προσβάλλουσι τὰς ῥίζας κατὰ τὸ ἔαρ καὶ κατατρώγουσι τὰ φύλλα κατὰ διάφορα σχήματα προσμοιάζοντα πρὸς γράμματα τοῦ ἄλφαβήτου.

* **Εὐνάρδος** (F. G. Eynard). Πρῶ. νῦν περὶ αὐτοῦ Rothpletz, Der Genfer E. als Philhellene (ἐν Ζυρίχῃ 1900).

Εὐνήκτης. Γένος ἀνιθόλων ὄρεων τῆς μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς διαφέρον τοῦ γένους τῶν Βωῶν κατὰ τοῦτο, ὅτι φέρει τοὺς ῥῶθωνας κατὰ τὸ πέρας τοῦ ῥύγχους ἐμπρός. Περιλαμβάνει τοὺς μεγίστους τῶν ὄρεων τῆς Ἀμερικῆς, ἔχοντας κεφαλὴν μικρὰν, οὐρὴν ὀξεῖαν, νῶτα βαθέως πράσινα μετὰ μελανῶν στιγματῶν, τὰ πλάγια τῆς κεφαλῆς κίτρινα, ζῶντας ἐν ταῖς λίμναις τῆς Βρασιλίας καὶ τῆς Γουιάνης. Τρέφονται δὲ ἐκ μικρῶν ζώων, σπανιώτατα ἐξέρχονται εἰς τὴν ξηρὰν πρὸς λείαν καὶ ἐπιτίθενται κατὰ τῶν τυχαίως διερχομένων ἐκείθεν κατοικιδίων πτηνῶν καὶ τετραπόδων. Ἐκ τοῦ δέρματος αὐτῶν κατασκευάζονται ὑποδήματα καὶ σάκκοι ὁδοπορικοί, ἢ δὲ σαρξ τρώγεται ἀβλαβῶς.

Εὐνίκη (Ζωολ.). Γένος Κρινοτῶν πολυχίτων πλανήτων, ἐπιπλαζίντων ἐν τῇ Μεσογείῳ. Περιλαμβάνει ὑπὲρ τὰ 120 γνωστὰ εἶδη, ὧν τινὰ δύνανται νὰ ἔχωσι μήκος 1—1 1/2 μ. Πρότυπον εἶδος εἶναι Ε. ἡ αἰματὸχρονα, φέρουσα μέγαν ἀριθμὸν κρίκων ἢ σπονδύλων καὶ ἀπειρα παραπόδια καὶ βράγχια.

Εὐνόμιος. Ἀρχηγὸς τῶν ἄκρων Ἀρειανῶν (βλ. Ἀρειανισμός ἐν τ. Β' σ. 211) ἢ Ἀνομοίων, οἵτινες ἀπ' αὐτοῦ καλοῦνται καὶ Εὐνομιστοί. Ἐγενήθη ἐν Καππαδοκίᾳ, μαθητῆς δὲ ὑπάρχων τοῦ Ἀσίου ἐγένετο περὶ τὸ 360 ἐπίσκοπος τῆς Κυζίκου, ὅλκα μετ' ὀλίγον καθιερέθη ὡς Ἀρειανός. Τῷ 383 ἐξωρίσθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Θεοδοσίου εἰς Καισάρειαν, εἶτα δὲ εἰς τὴν πατρίδα του Δακτρην. ἔνθα ἀπέθανε μετὰ τὸ 392. Ἐκ τῶν ἔργων του πολὺ ὀλίγα ἀποσπάσματα σφύζονται.

Εὐξενίτης. Σπανιώτατον ὄρυκτον ἀπαντῶν ἐνιαχοῦ τῆς Νορθηγίας ὑπὸ μορφήν μαζῶν μελανῶν ἢ ὀρεῶν. Εἶναι κυρίως ἐνύδρον τιτανιονοειδὲς ὑτρίον, δημήτριον καὶ οὐράνιον.

* **Εὐόρα** (Eunora). Πρωτ. τῆς πορτογαλικῆς ἐπαρχίας Ἀλεμπεγίας, μετὰ 15.174 κατ. (1890).

* **Εὐπαλίσιον** ὁ ἦμος τῆς ἐπαρχίας Δωρίδος, ἔχων 3.950 κατ. (1896).

Εὐπάθεια μαγνητική. Βλ. Ηλεκτρικὰ μετρήσεις.

* **Εὐπατορία** (Eupatoria, ῥωσ. Ев-

πατόρια). Πρωτ. περιφέρειας (5,905 τχμ. μετὰ 62,441 κατ. ὡς ἐπὶ πλείστον Τατάρων) ἐν τῇ Κριμαίᾳ (τῇ Ταυρικῇ χερσονήσῳ), ἔχονσα 17,915 κατ. (1897).

***Εὐπεν** ἢ ***Οὐπεν** (Eupen). Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ πρῶσσι κῶ νομῷ Ἀκυΐσ-γρανου. ἔχει 13,297 κατ. καὶ σπουδαιοτάτην βιομηχανίαν, κυρίως ὕφασμάτων.

Εὐπλεκτέλλα. Γένος Σπόγγων ἐκ τῶν Εἰσκακτινελλιδῶν, περιλαμβανόμενος πρὸς τὸν εἶδος τὴν *E. τοῦ Ἀσπεργίλλου*, ἔχουσαν σκελετὸν ὑπὸ μορφὴν μακροῦ κωνικοῦ πωλῆνος κομῶδῳ δεικνυοῦ καὶ ζῶσαν εἰς βάθος ἑκατὸν ὀργυῶν καὶ πλέον.

***Εὐρας.** Βλ. Κουκουάρ.

Εὐράσιοι (ἐξῆς ἐσχηματισμένη ἐκ τῶν Εὐρώπῃ καὶ Ἀσίᾳ) καλοῦνται ἐν ταῖς Ἀνατολικαῖς Ἰνδίαις οἱ παῖδες Εὐρωπαίου πατρὸς καὶ Ἰνδῆς μητρός. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀνέρχεται εἰς 100 περ. χιλ.

Εὐροδένει. Οὐσίαι χρωστικαὶ κίτριναί ἢ ἐρυθραί, εὐεξέχωντοι, χρησιμοποιοῦμεναι ἐν τῇ βαρικῇ βιομηχανίᾳ καὶ παραγόμεναι ἐν τῶν φαιαζίνων ἢ ἄλω-τταρινυλενίων δι' εἰσαγωγῆς νιτρομονάδος.

Εὐροφένη. Σύνθεσις ἰωδιούχου παρασκευαζομένη διὰ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ ἰωδίου ἐπὶ τοῦ ἰσοδουτυλορθοκρεσολίου (ἐνώσεως τοῦ κρυσταλλικοῦ κρεσολίου μετὰ τοῦ ἰσοδουτυλικοῦ πνεύματος). Κόνις λεπτὴ, ἀμωρρὸς, ὑπόξανθος, ὁσμῆς ἀρωματικῆς ὡς ἀπὸ κρέκου, διαλυτὴ ἐν οἶνῳ, αἶθ. καὶ γλυκερῳ. ὡς καὶ ἐν ἐλαίῳ κοινῷ, ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι, περιέχουσα 28% ἰωδίου εὐκόλως ἀπολλύμενον ἐν τῷ φωτί, δι' ὃ καὶ φυλάσσεται ἐν κίτρινῃ φιάλῃ, ῥυτινῶδες τὴν ἀπὸ καὶ εὐκόλως προσ-καλλωμένη εἰς τὸ θέρμα καὶ τοὺς βλε-νογόνους. Ὡς μικροβιοκτόνον καὶ ἀντιση-πτικὸν χρησιμεύει εἰς ἑξωτερικῶς πρὸς ἐπού-λωσιν διαφόρων ἀτόνων ἐλκῶν τῆς κνήμης, μάλακων ἢ σκληρῶν ἐλκῶν, γοιραστικῶν καὶ σφελιδικῶν ἐξελνώσεων. [P.N.B.]

Εὐρύαλος. Γένος Ὀφιοῦρων ἀποτε-λούν ἴδιον ἄθροισμα, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ πολυκλάδων βραχίωνων περιελισσομένων παντοιοτρόπων καὶ χρησιμεύοντων ὡς ὀργάνων στηρίξεως. Τὰ ζῶα ταῦτα ζῶσιν ἐν ταῖς θαλάσσαις τῶν βορείων χωρῶν τῆς γῆς. Μεγεθύνονται πολλάκις μέχρις ἀκτί-νας 70 ὀρεν.

Εὐρυθρόλιον ἐκλήθη ὑπὸ τῶν Γερ-μανῶν κατασκευαστὴν τὸ ἐκχυλίσμα σπῆ-νης ὑπὸ μορφὴν παχυρεοῦτος ὑγροῦ, ἔχοντος εὐάρεστον γεῦσιν ὡς ἀπὸ προσφάτου ζω-μοῦ, περιεκτικὸς δὲ λευκομαστοειδῆς, λι-παρῆς καὶ ὀρυκτῆς οὐσίας καὶ ὠφελοῦντος κατὰ τῆς γλωρώσεως καὶ τῆς ἀναιμίας.

*** Εὐρυμέδων.** Ἡ παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ τούτου διπλὴ νίκη τοῦ Κίμωνος συνέβη οὐχὶ τῷ 470 π. Χ., ὡς σημει-οῦται ἐν τ. Δ' σ. 68, ἀλλὰ τῷ 465· ὁ πο-ταμὸς καλεῖται νῦν τουρκικῶς Körtu-su.

*** Εὐρυμενῶν** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Ἀγυῖας, ἔχων 1338 κατ. (1896).

*** Εὐρυτανία.** Ἀπὸ τῆς 6 Ἰουλίου 1899 εἶναι νομὸς τῆς Ἑλλάδος περιλαμ-βάνων 9 δήμους μετὰ 43,667 κατ. κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896. Πρωτεύουσα εἶ-ναι τὸ Καρπενήσιον.

*** Εὐρυτανῶν** δῆμος τοῦ νομοῦ Εὐ-ρυτανίας, ἔχων 4,867 κατ. (1896).

*** Εὐρώπη.** Κατὰ τὰς τελευταίας ἐρεῦ-νας τὸ ἐμβαδὸν αὐτῆς ἀνέρχεται εἰς 9,820,504 τχμ., ὁ δὲ πληθυσμὸς εἰς 392 ἑκατομμ. κατ.

Εὐρωπος. Ἀρχαία πόλις τῆς Μα-κεδονίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀλμωπία (νῦν Μαγλενὰ) πρὸς τὰ ΒΑ αὐτῆς.

*** Εὐρωποῦλαι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ποταμογειτόνων (Κερκύρας), ἔχων 400 κατ. (1896).

*** Εὐρωστίνης** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας, ἔχων 7,037 κατ. (1896).

Εὐστρατιάδης (Παναγιώτης). Γε-νικὸς ἑφορος τῶν ἀρχαιοτήτων. Ἐγενν. ἐν Μανδαράδῃ τῆς Λέσβου τῷ 1815, τὴν δὲ παιδείαν αὐτοῦ ἔλαβεν ἐν Αἰγίνῃ, ἐνθα μετέβη ἐκ Λέσβου, μέχρι τοῦ 1837, ὅτε ἀπεστάλη διὰ Β. Διατ. εἰς Γερμανίαν. Ἐνταῦθα διέτριψεν ἐπὶ τετραετίαν σπου-δάζων ἑλλ. καὶ λατινικὴν φιλολογίαν καὶ ἐπεδόθη ἰδίως εἰς τὴν ἐπιγραφικὴν. Ἐπα-νελθὼν ἐκ Γερμανίας διωρίσθη καθηγητὴς τῆς λατινικῆς γλώσσης ἐν Ναυπλίῳ καὶ εἰτα ἐβίβασεν ἐν Ἀθῆναις ὡς γυμνασιάρχης, κατὰ δὲ τὸ 1864 διωρίσθη γενικὸς ἑφορὸς τῶν ἀρχαιοτήτων ὡς διάδοχος τοῦ Π. Πι-ττῆ καὶ παρέμεινεν εἰς τὴν θέσιν ταύτην μέχρι τοῦ 1884, ὅτε ἀπεσύρθη τῆς ὑπε-ρεσίας. Ἐδημοσίευσε διαφόρους διατριβὰς ἀρχαιολογικάς, ἰδίως εἰς τὴν δευτέραν πε-ρίοδον τῆς «Ἀρχ. Ἐφημερίδος», καὶ δια-τριβὴν περὶ Ἐρεθθείου, μεταφρασθεῖσαν ὑπὸ τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ Βοικίχου εἰς τὴν Γερμανικὴν, ὧν ἕνεκα γνωστὸς γενό-μενος τῷ ἐπιστημονικῷ κόσμῳ ἐξελέγη μέλος τῆς τοῦ Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστη-μῶν τοῦ Βερολίνου καὶ τοῦ ἐν Ῥώμῃ ἀρ-χαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου. Σπουδαία δ' εἶναι καὶ ἡ ἐργασία αὐτοῦ περὶ τῶν σφραγίδων τῶν διαφόρων δῆμων τοῦ Ἑλλ. κράτους. Ἐπ' αὐτοῦ ὠκεοδρομήθη τὸ ἐν τῇ Ἀκροπό-λει μουσεῖον, ὡς καὶ τὸ κεντρικὸν μουσεῖον Ἀθηνῶν, αὐτὸς δὲ ἦτο ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ μετὰ τῆς Γερμανίας

συμβάσει περί ἀνασκαφῆς τῆς Ὀλυμπίας. Ἀπέθανε κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1888, καταλιπὼν σπουδαίαν ἀρχαιολογικὴν ἐργασίαν ἀδημοσίωται.

Εὐταξίας. 1) Ἰωάννης. Καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου καὶ ὑποδιοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. γενν. ἐν Δαδίῳ τῷ 1845. Διανύσας τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς του ἐν τῇ Ῥιζαρείῳ Σχολῇ ἀπήλθεν εἰς Γερμανίαν, ἐνθα ἐσπούδασε νομικὰ ἀσχοληθεὶς εἰδικώτερον περὶ τῆ Ἐκκλησιαστικῆς δίκαιον. Ἐπανακάμφας δ' ἐκείθεν ἐδημοσίευσεν τὸ πρῶτον μέρος τῆς πραγματείας «Περὶ ἱερατικῆς ἐξουσίας». Τῷ 1872 διορίσθη πρωτοδίκης ἐν Ἀθῆναις, τῷ δὲ 1880 προήχθη εἰς καθηγητὴν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου ἐν τῇ νομικῇ σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ διορίσθη καὶ δικηγόρος. Ἀπὸ τοῦ 1898 ἐκλείγει ὑποδικοιτῆς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἔπαυσε μὲν δικηγορῶν, ἐξακολουθεῖ ὅμως διδάσκων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Διορισθεὶς μέλος τῆς ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπιτροπῆς ἀνέλαθεν αὐτὸς καὶ ἤγαγεν εἰς πέρας τὰς Γενικὰς Ἀρχὰς καὶ τὸ Ἐνοχικὸν Δίκαιον. Τελευταίον ἀνετέθη εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης καὶ ἡ συντάξις σχεδίου μεταρρυθμίζοντος τὴν ἐν ἰσχύϊ Πολιτικὴν Δικονομίαν.

— 2) Ἀθανάσιος, ἀδελφὸς τοῦ προηγούμενου. Ἐγεννήθη ἐν Δαδίῳ τῷ 1849 καὶ ἐσπούδατο κατ' ἀρχὰς θεολογίαν ἐν τῇ Ῥιζαρείῳ Σχολῇ καὶ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ, ἀπελθὼν δὲ ὕστερον εἰς Γερμανίαν ἐπέδωκε εἰς πολιτικὰς καὶ οἰκονομικὰς μελέτας. Ἐπανακάμφας εἰς Ἀθήνας ἡσυχάζθη ἐπὶ τινα ἔτη εἰς τὴν ἀγρονομίαν ἐν Μακεδονίᾳ ὡς μισθωτὴς μεγάλων κτημάτων. Ἐλθὼν ἐκεῖ εἰς σύγκρουσιν πρὸς τὰς τουργικὰς ἀρχάς, ὡς βῆθεν ὑποθάλπων ἐπαναστατικὰ κινήματα, ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ἴδια τῷ 1883. Κατὰ τὴν ἐν Μακεδονίᾳ διαμονὴν του ἐξέδωκε τῷ 1880 τὴν διατριβὴν «Τὸ ἔργον τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν Μακεδονίᾳ». Ἀπὸ τοῦ 1885 ἀντεπροσώπευεν ἐπὶ πολλὰς περιόδους τὴν Λοκρίδα ἐν τῇ Βουλῇ τῆς Ἑλλάδος. Ἐν ἰδιαιτέροις φυλλαδίοις ἐδημοσίευσεν τὰς ἀγορεύσεις του ἐν τοῖς σταθιδικοῖς συνεδρίοις καὶ ἐν τῷ πρῶτῳ γεωργικῷ συνεδρίῳ περὶ τοῦ σταθιδικοῦ ζητήματος, περὶ τῆς γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ περὶ ἀγροτικῆς καὶ γεωργικῆς πολιτικῆς πρὸς τοῖς ἐδημοσίευσεν πολλὰ ἄρθρα καὶ μελέτας γερμανιστὶ μὲν ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῆς Κόλωνιας», ἐλληνιστὶ δὲ ἐν τῇ Τεργεσταίᾳ «Κλειδί» καὶ ἐν ταῖς ἐφημερίδι τῶν Ἀθηνῶν. Τρεῖς διετελέσε μέχρι τοῦδε ὑπουργὸς τῆς Παιδείας καὶ ἐγένετο ὡς τοιοῦτος

εἰσηγητὴς πολλῶν μεταρρυθμίσεων. Ἐκ τῶν ἄλλων μελετῶν του ἀναφέρονται ἀκόμη τὰς περὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος τῆς Κύπρου (1901), περὶ ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς (1902) καὶ περὶ συνταγματικῶν μεταρρυθμίσεων (1898) ὑπὸ τὸν τίτλον ἡ «Ἑλλὰς ἐν τῷ μεταιχμῷ ζωῆς καὶ θανάτου». Ὁ Ε. ὑπῆρξε πρὸς τοῦτοίς ὁ εἰσηγητὴς τοῦ πολυχρότου πολιτικοῦ προγράμματος τῆς περὶ τὸν Γ. Θεοτόκην μερίδος, ὅπερ καταχωρίσθη ἐν τῷ πρῶτον εἰς τὸ «Ἀστὺ» ἀνεδημοσιεύθη εἰτα καὶ ἐν ἰδιαιτέρῳ τεύχει ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀνθρώποις καὶ μεταρρυθμίσεις». Ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ Μαρσέλλῃ προκειται νὰ ἐκδώσῃ ὡς οὐκ ὀλίγον πολυτομὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν.

Εὐτροπίου λιμὴν (Καλαμίσια τε-νὺν). Λιμὴν τῆς Βιθυνίας, μεταξὺ τοῦ Χαλκηδονίου (Μόδα ἢ Μολλᾶ-μπουρνού) καὶ τοῦ Ἡραίου (Φενέρ-μπαγτζέ, κήπος φανοῦ) ἀκρωτηρίου. Καθ' ὃ φαίνεται εἶχε δύο ὅρμους ἡσφαλισμένους διὰ προκυμαίων, τὸν μὲν ἐν τῇ δυτικῇ αὐτοῦ ἀκτῇ παρὰ τὴν Χαλκηδόνα τὸν κυρίως τοῦ Εὐτροπίου, τὸν δὲ ἐν τῇ ἀνατολικῇ παρωνυμούμενον ἀπὸ τοῦ περὶ αὐτὸν Ἡραίου. Ἐπωνομάζετο δὲ πρότερον μὲν λιμὴν τοῦ Καλοῦ ἀγροῦ, εἰτα δὲ τοῦ Εὐτροπίου ἀπὸ τοῦ ἐπὶ Ἀρκαδίου εὐνούχου Εὐτροπίου, ὅστις καὶ ἐσφάγη ἐνταῦθα, ὅπου εἶχε, φαίνεται, οἰκοδομήσει ἀνάκτορα λεγόμενα τὰ Εὐτροπίου. Ἐπὶ δὲ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐκλήθη ὅτι λιμὴν καὶ τὸ μετ' αὐτοῦ συνεχόμενον φρούριον ἐχυρώθεν ὑπὸ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ Κιβωτὸς διὰ τὰς πλήρεις χαλίκων, τιτάνου καὶ ἄμμου κιβωτούς, δι' ὧν ἐπέξετάθη ἡ προκυμαία αὐτοῦ. Τέλος δὲ ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα Καλαμωτὸς ἢ Καλαμώτης ἀπὸ τῶν περὶ αὐτὸν φουμένων χαλίκων, δι' οὓς οἱ Ὀθωμανοὶ ἐπωνόμασαν Καλαμὶς-θερὲ (καλάμων ρυαξ) τὸ εἰς αὐτὸν ἐκβάλλον ρυάκιον.

Εὐτυρίνη ἢ κατὰ τοὺς Εὐρωπαίους εὐκαζίνη ἐκλήθη νεωατόν τι φαρμακοχημικὸν προὖν ἀποτελούμενον ἐκ τῆς ἐνώσεως τῆς τυρίνης μετὰ τῆς ἄμμωνίας. Κόνις λευκοκίτρινη, διαλυτὴ, ἔχουσα μεγάλην θρεπτικὰς ἀρετὰς.

* **Εὐυδρίου** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Φαρσάλων ἔχων 1642 κατ. (1896).

Εὐφορβία ἢ σφακιόκαρπος (Euphorbia pilulifera). Ἡ ἐκ τοῦ αὐστραλικοῦ τοῦτου φυτοῦ ἀπορρέουσα κομιορρηγίνη χρησιμεύει ὡς δραστικὸν καθάρσιον, ὡς ἐπισπαστικὸν καὶ ὡς ἐκδιῆριον. Τὸ ὕψος ἐγκύλισμα τοῦ φυτοῦ καὶ τὸ βάμμα ὡρελοῦσι κατὰ τοῦ ἀσθματος καὶ τοῦ βρογχικοῦ κατάρρου. [P.N.B.]

Εὐφορίνη. Βλ. Φαινυλορεθάνη.

Εὐφορίων λέγεται κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους ἑλληνικοὺς μύθους ὁ εἰς τὰς νήσους τῶν Μακάρων γεννηθεὶς υἱὸς τοῦ Ἀγίλλεως καὶ τῆς Ἑλένης, ὅστις ἐθανατώθη ὑπὸ τοῦ Διὸς διὰ κεραυνοῦ.

Εὐφορμόλιον. Νεώτατον ἀντισηπτικὸν ὑγρὸν ἐξωτερικῆς χρήσεως, ἀποτελούμενον κυρίως ἐκ πτητικοῦ ἐλαίου εὐκαλύπτου, ἐκ θυμολίου, ἐκ μινθολίου καὶ ἐκ πτητικοῦ ἐλαίου γωλθερίας.

Εὐφροσύνη (ἀγία). Ἐγεννήθη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ περὶ τὸ 418 καὶ ἀπέθανε περὶ τὸ 467. Δεκαπταετίς οὕσα, θέλουσα ν' ἀποσύγῃ τὸν ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτῆς Παρνούσιου προσημαζόμενον αὐτῇ γάμον, ἐδραπέτευσε καὶ μετακρίσθεῖσα ὑπὸ ἀνδρικὸν ἔνδυμα προσήλθεν εἰς μονὴν τινα, ἐνθα μετονομασθεῖσα Σμάραγδος ἔζησεν ἐπὶ 38 ἔτη ἐν αὐστηρᾷ ἀσκήσει. Ὅτε δ' ἠσθάνθη προσεγγίζοντα τὸν θάνατον, μεταπέμφατο τὸν πατέρα, ὅστις ἀναγνωρίσας αὐτὴν τοσοῦτο συνεκινήθη, ὥστε ἀποθανούσαν διετέλετο ἐν τῷ καλλίῳ αὐτῆς καὶ ἔζησε τὸ ἐπίλοιπον τοῦ βίου ἀκητικῶς. Ἡ μνήμη αὐτῆς ἐορτάζεται παρὰ μὲν τοὺς ὀρθόδοξους τῇ 2ῃ Σεπτεμβρίου, παρὰ δὲ τοὺς καθολικοὺς, οἵτινες καλοῦσιν αὐτὴν Εὐφροσίαν, τῇ 11 Φεβρουαρίου.

Εὐφωνία (ἡρακμ.) ἐκλήθησαν ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ συμφωνά τινα (ν, κ, ς), δι' ὧν, ὅταν δὲν ἐπέρχηται συναίσθη, ἀποσβεῖται ἡ χασμωδία μεταξὺ ἀλλεπαλλήλων φωνηέντων εἰς τὸ τέλος μῆδος καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν ἐπομένης λέξεως. Ἀλλ' εἰ καὶ πάντων τῶ ὄνομα Ε. π. γ. διὰ τὸ τελικὸν ν εἰς «ἔπεν» (αὐτῶ) δικαιολογεῖται, τὸ πάλαι τὸ νυ τοῦτο οὐδόπως εἶχεν εὐφωνικὸν σκοπὸν, ὡς ἀποδείκνυται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἐν ἐπιγραφαῖς παραλείπεται πλείστακις μεταξὺ φωνηέντων, τίθεται δὲ τούναντιον πρὸς συμφῶνον. Τὸ ἀληθές εἶναι ὅτι εἰς παλαιωτάτην περίεον τῆς γλώσσας ὑπῆρχον τύποι ἀνευ καὶ μετὰ τῶν τοιούτων συμφῶνων, οἵτινες τὸ κατ' ἀρχὰς δὲν εἶχον τὴν αὐτὴν σημασίαν, ἀλλὰ συγγενὴ μόνον, συγχωνευθέντων δ' ὅπως αὐτῶν κατόπιν εἰς μίαν σημασίαν ἡ χρῆσις τῶν συμφῶνων ἐγενικεύθη μετενεχθεῖσα καὶ εἰς ἄλλους τύπους δημοζήοντας. Τὸ νὰ ἐκληρωθῇ ταῖς προσημαζόμενα ταῦτα σύμφωνα ὡς Ε. δεῖλεται εἰς παρερμηνείαν τῶν μεταγενεστέρων γραμματικῶν.

Εὐχαριδίνη καλεῖται ἄλλως ἡ γρακτολίνη, ὡς ἐπίσης καὶ τα ἐν τῷ περὶ ταύτης ἀρθρῷ παρὰ γωγα δύνανται ἀντιστοιχεῖν νὰ ὀνομασθῶσιν Εὐχαριδ—ητίνη, —ερρητίνη, —σελίνη, —σελητίνη.

Εὐχλωρίνη (Eucloirine). Ὑγρὸν

φάρμακον νεώτατον ἀποτελούμενον] ἐκ μίγματος χλωρικοῦ καλίου, ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος καὶ ὕδατος, ὡσεὶ ὡς εἰς πλύσεις τοῦ φάρυγγος κατὰ τῆς διφθερίτιδος.

Εὐψαμμίδα (Παλαιοντ.) Οἰκογενεῖα ὀρυκτῶν Κοραλλίων ἀρθρονωμάτων ἐν τῇ Ἡωκαίνῳ διαπλάσει. Πρότυπον γένος εἶναι ἡ εὐψαμμία, ἔχουσα μέγεθος ἀχρις 1 ὄρεκ.

Εὐωνυμίνη. Οὐσία ῥητινώδης παύχρους, διαλυτὴ ἐν ὕδατι. δυσδιάλυτος ἐν οἶνῳ, καὶ αἰθέρι, ἐξαγομένη ἐκ τοῦ Euphymus atropurpureus, δένδρουλλίου καλλωπισμοῦ. Χολαγωγὸν δραστήριον, χορηγούμενον ὡς καὶ ἡ ποδоруλλίνη κατὰ τῶν ἡπαιτικῶν νοσημάτων, εἰτα καὶ ὡς καθάρσιον.

Ἐφέδρα ἡ κοινὴ (Ephedra vulgaris). Φυτόν ἔχον ἐξαιρετικὴν θεραπευτικὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τοῦ ὀξέος ρευματισμοῦ τῶν ἁρθρῶν, καταπνέον τούς πόνους, ἐλαττοῦν τὸν πυρετὸν, τὰς ἀναπνευστικὰς κινήσεις, τὰς ἀρτηριακὰς σπύξεις καὶ τὰ οἰδήματα, αἶρον δὲ τὴν δυσκοιλίαν καὶ αὐξάνον τὴν διούρησιν. [P.N.B.]

Ἐφεδρίνη. Δραστηρικὸν στοιχεῖον περιεχόμενον ἐν τοῖς κυκλοῖς καὶ ταῖς ρίζαις τῆς Ephedra vulgaris, ἔχον δηλητηριώδεις ἐνέργειάς, ὅλον διέγερσιν μετὰ σπασμῶν γενικῶν, ἐξωρθάλαμον καὶ μυδρίασιν. Ὑπερέχει τῆς τε ἀτροπίνης καὶ τῆς ὀματροπίνης, ἀπὸ ἐπ' αὐτὴν μυδριασιν ἀνευ ὀρθαλμικῶν διαταραχῶν τῆς κόρης, διαμενοῦσας εὐαίσθητον εἰς τὴν ἀντίδρασιν τοῦ φωτός καὶ εἰς τὴν προσαρμογὴν. Ἡ μυδρίασιν ἐνταῦθα δεῖλεται εἰς διέγερσιν τοῦ συμπαθητικοῦ. [P.N.B.]

Ἐφελίς (crusta) ἡ ἐπίπαιρος καλεῖται εἰς τῶν ἀπλουστέρων τύπων τῶν δευτερογενῶν ἐξανθήσεων, μορφούμενος ἀπὸ ὑγροῦ ἐξιδρώματος τοῦ δέρματος ἀποξηραινόμενου εἰς ἐπιπλάγματα διάφορα τὸ πάχος, τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν χροίαν.

Ἐφημερίδαι. Οἰκογενεῖα ἐντόμων ἐκ τῆς τάξεως τῶν Ψευδονευροπτέρων, χαρανκτηριζομένη ὑπὸ στόματος ἐλλειπστατοῦ καὶ ὑποτυπώδους ἐννεα τῆς ἀπώλου λειτουργικῆς ἀχρηστίας αὐτοῦ, καὶ ὑπὸ ζωῆς ἐρήδου βραχυτάτης, σκοπὸν μόνον ἐχούσης τὴν διακρίσιν τοῦ εἶδους. Ὁ κύριος βίος αὐτῶν συνίσταται εἰς τὸ σχαδονικὸν στάδιον, ὅπερ διαρκεῖ δύο ἕως τρία ὁλοκληρὰ ἔτη ἐντὸς τῶν ὕδατων καὶ περὶ τοῦτα διὰ μεταμορφώσεων ταχέως διαδεχόμενων ἀλλήλας μέχρι τῆς ἐφημερῆς ἡλικίας, ἥτις ἀρχομένη συνήθως κατὰ τὴν ὕσιν τῆς ἡμέρας λήγει τὴν πρῶτην δια τοῦ θανάτου τῶν ἐντόμων, ἅπερ κατὰ τὴν νύκτα ἔλαβον χαίρον νὰ συνουσιασθῶσι καὶ

νά ἐναποθέσῃ τὰ ὡὰ αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Πολλάκις τὸ πλῆθος τῶν ἐντόμων τούτων εἶναι τοσοῦτον ὥστε σχηματίζουν νεφὸς ὅμοιον πρὸς πυκνὴν νεφροβολήν. Ἐκαστον ὡὸν τίκτε, 700—800 ὡά.

Ἑφημερίδες (Ἀστρον.). Οὗτω καλεῖνται οἱ προὑπολογισμοὶ τῆς καθ' ἑκάστην ἡμέραν θέσεως τῶν οὐρανίων σωμάτων, οἵτινες ἐκδίδονται δι' ἑκαστον ἔτος εἰς ἰδια βιβλία πρὸς ἀστρονομικὴν ἢ ναυτικὴν χρῆσιν.

Ἑφταλιώτης Ἀρχιγέρης. Ψευδώνυμον τοῦ Κλεάνθους Μιχαηλίδου, γενν. εἰς τὸ χωρίον τῆς Λέσβου Μόλυβο τῷ 1849. Τυχὼν παιδεύσεως ἐν τῷ Ἑλληνικῷ σχολεῖν τῆς πατρίδος, οὗ σχολάρχης ἦτο ὁ πατήρ αὐτοῦ Κωνστ. Μιχαηλίδης, ἐπέδωκε εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ διατελεῖ ἀπὸ τοῦ 1875 ὑπάλληλος εἰς τὸ ἐν Λιθερπούλῃ κατάστημα τῶν Ἀδ. Ράλλη. Ἐξημεσίευσεν δὲ ἀπὸ τοῦ 1889 ποιήματα καὶ ἄρθρα ἐν τῇ «Ἑστία» καὶ ἐν ἄλλοις περιοδικοῖς, εἰς ἰδια δὲ βιβλία «Νησιώτικες Ἱστορίαι» (1893), «Φυλλιάδες τοῦ Γεραδῆμου» (1897), «Μαζώχτρα καὶ Βαυρκέλακας» (δράμα 1900), καὶ «Ἱστορία τῆς Ῥωμιούνης» (1901).

Ἑφύδραρυόρως. Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Ἑχιδνισμός ἡ ἐχιδνίασις καλεῖται ἡ ὅλη παθολογικὴ εἰκὼν, ἣτις ἀνελίσσεται παρὰ τοῖς ὑπὸ ἰοδόλων ὄρεων δηχθεῖσιν ἀνθρώποις καὶ ζώοις.

Ἑχινάνθος (Παλαιοντολ.). Γένος ἀπολελιθωμένων ἐχίνων ἐκταθέντων ἐκ τῶν στρωμάτων τῆς τριτογενεῖς γεωλογικῆς περιόδου, ἀποσβεσθέντων ἤδη καὶ χαρακτηριζομένων διὰ περιπρωκτίου ὁρατοῦ κατὰ τὸ γεῖλος τῆς ἀνω ἐπιφανείας τοῦ ὀστράκου.

Ἑχينوθούρια (Ζωολ.). Γένος θαλασσιῶν κανονικῶν ἐχίνων. Χαρακτηρίζονται ἐξαιρετικῶς ὑπὸ τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ καλυπτῆριαι πλάκες ὅχι μόνον ἀπρόσκλητοι πρὸς ἀλλήλας, ἀλλὰ καὶ δίκην κεράμων ἐλευθέρως διατεταγμέναι ὑπάρχουσι.

Ἑχινοκακτώδη (Bot.). Φυλὴ Κα-

κτώδων περιλημβάνουσα ὑπὲρ τὰ 250 εἶδη, ὧν τὰ πλεῖστα τοῦ Μεξικοῦ, πολλὰ δὲ καλλιεργεῦνται καὶ ὡς κοσμητικὰ τῶν οἰκημάτων. Ἐν Ἰνδίαις χρησιμοποιοῦνται πολυλαγῶς, καὶ δὴ ὁ Ἑχινόκακτος τοῦ Wislizen παράγει καρποὺς ἐξίνους καὶ σπέρματα ὧν τὸ ἄλευρον χρησιμοποιεῖται εἰς παρασκευὴν καλοῦ ἄρτου. Γενικαί χαρακτῆρες αὐτῶν εἶναι στέλεχος μετὰ προεσχῶν ἀκανθωτῶν καὶ ἀνὴρ μεγάλη κορυφαία, φέροντα λευκὸν καὶ ἐρίωδῃ γρῦν.

Ἑχινόκωνος (Παλαιοντολ.). Γένος ὀρυκτῶν ἐχίνων ἀρθρουντῶν ἐν τοῖς στρώμασι τῆς Κρητιδικῆς γεωλογικῆς περιόδου καὶ ἐχόντων σχῆμα κωνοειδὲς ἢ σφαιροειδές.

Ἑχινολαμπάς. Γένος ἐχίνων μεγαλωσῶμων, σφαιροειδῶν μετὰ περιστομίῃ κεντρικοῦ, πενταγώνου καὶ περιπρωκτίου ἐγκάρσιου κάτωθεν τοῦ γαίλους τῆς ἀνω ἐπιφανείας τοῦ ὀστράκου. Ὑπάρχει ἀπολελιθωμένον ἐν τοῖς στρώμασι τῆς τριτογενεῖς γεωλογικῆς περιόδου καὶ ὑφίσταται ἐτι ζῶν ἐν ταῖς σημεριναῖς θαλάσσαις.

Ἑχινόρυγχος (Ζωολ.). Γένος Νηματοελμίνθων χαρακτηριζόμενον ὑπὸ προσθίας ἀποφύσεως ἢ ρύγχους ὀδοντοφόρου. Ὑπάρχουσιν ὑπὲρ τὰ 100 εἶδη ἀπαντασπαρασιτόντα ἐν τοῖς σπονδυλωτοῖς καὶ ἰδια ἐν τοῖς ἰχθύσι καὶ τοῖς θαλασσίοις πτηνοῖς.

Ἑχिनოსπάταγος. Βλ. Σπάταγος.

Ἑχίνου δῆμος τῆς ἐπαρχίας Βονίτης καὶ Ἐφημερίου, ἔχων 6.932 κατοίκους (1896).

Ἑχίουρος (Ζωολ.). Γένος ἐνόπλων Γεφυριδῶν περιλημβάνον ὅ γινωστὰ θαλάσσια εἶδη, ὧν ἑ. ὁ τοῦ Παλλασίου ζῇ ἐν τῇ Βορείᾳ θαλάσσει ὑπὸ τὴν ἄμυν σκάπτων ἐπιμήκεις καὶ ἰσχύος. Χαρακτηρίζεται ὑπὸ σώματος ὀγκυροῦ ἀπελήγοντος πρὸς τὰ πρόσω εἰς κεφαλικὸν λοβὸν ἀπλοῦν φέροντα αὖλακα.

Ἑφορ (Ersom). Πέλις τῆς ἀγγλικῆς κομητείας Σούρρεϋ, μετὰ 10,915 κ. (1901).

Z

* **Ζάανδαμ** (Zaandam). Πόλις τῆς ἐπαρχ. Βορείου Ὀλλανδίας μετὰ 16,200 κ.

* **Ζαθεργάν** (= Χαν Ζαβέρ). Ἀρχηγὸς τῆς περὶ τὸ 559 μ. Χ. γενομένης εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπιδρομῆς τῶν Σλαύων, Βουλγάρων καὶ Κουτουργούρων Οὐννων, καθ' ὧν οἱ Ἕλληνες ἡμύνησαν ἐν Θερμοπύλαις.

* **Ζαδέρδι**. Κωμόπολις τοῦ δήμου Ἀνακτορίων (Ἀκαρνανίας), ἔχουσα 1,724 κατ. (1896).

* **Ζάδισα**. Κώμη τοῦ δήμου Σολλίου (Ἀκαρνανίας), ἔχουσα 828 κατ. (1896).

* **Ζαγάνου**. Χωρίον τοῦ δήμου Θεραπνῶν (Λακεδαιμόνος), ἔχον 113 κατ. (1896).

* **Ζαγάρενα**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἰωάμης, ἔχον 196 κατ. (1896).

* **Ζαγγογιάννης** (Δημήτριος). Ἐγεν. ἐν Λαμῖα τῇ 16 Ἰανουαρίου 1861. Τὰς ἐγκυκλίους αὐτοῦ σπουδὰς ἔλαθεν ἐν Λαμῖα, περατώσας δ' αὐτὰς τῷ 1875 ἀνεγράφη εἰς τὴν φιλοσοφικὴν σχολήν, ἧς ἐγένετο διδάκτωρ τῷ 1881. Κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1884 ἀπεστάλη ὡς ὑπότροφος εἰς Γερμανίαν πρὸς σπουδὴν τῆς παιδαγωγικῆς, ὅθεν ἐπανέκαμψε μετὰ διετίας. Κατὰ τὸ 1881 διωρίσθη τὸ πρῶτον καθηγητὴς ἐν Λαρίσῃ, μετὰ δὲ τὴν ἐκ Γερμανίας ἐπάνοδον καθηγητὴς ἐν Λαμῖα, εἰτα δὲ ἐν διδασκαλείᾳ τῷ 1897 διωρίσθη τμηματάρχης τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, εἰτα γυμνασιάρχης καὶ τέλος τῷ 1899 καθηγητὴς Πανεπιστημίου, ἐξ ἧς θέσεως ἀπελύθη μετὰ 2 ἐτῶν διδασκαλίαν. Πλὴν παιδαγωγικῶν διατριβῶν δημοσιευθεισῶν εἰς περιοδικὰ ἐξέδωκε διδαντικὰ ἔργα καὶ μετὰφρασιν τῆς Παιδαγωγικῆς ψυχολογίας τοῦ Κονράδου (α' μέρος 1902).

* **Ζαγροῦς**. Κωμόπολις τῆς Μακεδονίας, ἀνήκουσα εἰς τὸ διαμέρισμα Κριτσόβου καὶ ἔχουσα 2,272 κατ. Ὁθωμανοῦς.

* **Ζαγλάνια**. Πρωτ. (χειμερινή) τοῦ δήμου Παραληθαίων, ἔχουσα 497 κ. (1896).

* **Ζαγορά**. Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου, ἔχουσα 3,152 κατ. (1896).

* **Ζαγοράς** δ. ἡ μ. σ. τῆς ἐπαρχίας Βόλου, ἔχον 4,639 κατ. (1896).

* **Ζαγοριά**. Ὁρεινὴ περιοχὴ ἐν Ἡπείρῳ κειμένη μετὰξὺ Ἀργυροκάστρου καὶ

Πρεμετῆς, κατοικουμένη δὲ ὑπὸ Ἀλβανῶν. Ἐντεῦθεν οἱ δεσπόται τῶν Ἰωαννίνων ἐστρατολίζουν κατὰ τὴν ἸΓ' καὶ ΙΔ' ἐκατονταετηρίδα μαχιμωτάτους ἀνδρας. Ἀπετελεῖ δὲ τότε μετὰ τῆς γείτονος Ριζας μίαν περιοχὴν, διακρινομένην ὑπὸ τοῦ ὀνόματος Μεγάλα Ζαγρία.

* **Ζαγόρτσα**. Χωρίον τῆς Ἡπείρου παρὰ τὸν Θύαμιν ποταμὸν.

* **Ζαῖμη**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Φαλασίας (Μεγαλοπόλεως), ἔχον 298 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Καλλιφωνίου, ἔχον 226 κατ. (1896).

* **Ζαῖμης** (Θρασύβουλος). Ἀπέθανε τῇ 26ῃ Ὀκτωβρίου 1880.

* **Ζαῖμης** (Ἀλέξανδρος Θ.). Ἐγεν. ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ὀκτωβρίου 1855. Λαβὼν τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐπὶ δύο ἔτη φοιτήσας εἰς τὸ Ἑθν. πανεπιστήμιον ἐσπούδασε τὴν νομικὴν καὶ τὰς πολιτικὰς ἐπιστήμας εἰς τὰ πανεπιστήμια Λειψίας, Βερολίνου καὶ Αἰδελβέργης. Ἐνταῦθα ἀνακηρυχθεὶς διδάκτωρ ἐφοίτησεν εἰς τὴν ἐν Παρίσις «École des sciences politiques». Ἐξελέγη δὲ τὸ πρῶτον βουλευτὴς Καλαβρύτων κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1879 καὶ Δεκέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ἀκυρωθείσης ὁμῶς τῆς ἐκλογῆς λόγῳ ἀνηλικιωτητος εἰσῆλθεν εἰς τὴν βουλὴν μόλις τῷ 1885. Τῷ 1887 καὶ 1890 ἐξελέγη βουλευτὴς Ἀχαΐας καὶ Ἠλίδος. τῷ δὲ 1895 καὶ 1899 βουλευτὴς Καλαβρύτων. Διετέλεσεν ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1890 μέχρι Φεβρουαρίου 1892 καὶ προσωρινῶς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπὸ Αὐγούστου 1891 μέχρι Φεβρουαρίου 1892. Τῷ 1895 ἐξελέγη πρόεδρος τῆς βουλῆς ὡς καὶ τῷ 1897, ὅτε μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Δηλιγιάννη καὶ τῇ παραίτησιν τοῦ διαδόχου αὐτοῦ Ράλλη ἐγένετο καὶ Πρωθυπουργὸς καὶ ἅμα ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν μέχρι Ἀπριλίου 1899. Τῇ δὲ 10ῃ Νοεμβρίου 1901, περὶ τῆς Κυβερνήσεως Θεοτόκῃ ἕνεκα τῶν ταραχῶν τῆς 8ης Νοεμβρίου, ἐκλήθη καὶ πάλιν Πρωθυπουργὸς λαβὼν καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν μέχρι τῆς 22 Νοεμβρίου 1902, ὅτε παρέδωκε τὴν ἐξουσίαν εἰς τὸν κατὰ τὰς ἐκλογὰς ὑπερισχύσαντα Θ. Δηλιγιάννην.

* **Ζαῖμογλι** Ἄνω καὶ Κάτω.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΖΑΚΥΝΘΟΣ

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

*Ἀρθρον Ζάκυνθος

• Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Χωρ. τοῦ δήμου Βουφράδος (Πυλίας), δια-
ρούμενον εἰς Ἄνω καὶ Κάτω Ζ. καὶ ἔχον
155 κατ. (1896).

Ζαίνσβιλ (Janesville). Πρωτ. κομη-
τίας ἐν τῇ βορειοαμερικ. πολιτείᾳ Ὀχάιο,
ἔχουσα 21,009 κατ. καὶ ποικίλην βιομη-
χανίαν.

* **Ζακατέκας** (Zacatecas). Ἡ πολιτεία
αὕτη τοῦ Μεξικοῦ εἶχε τῷ 1900 κατ.
462,886 (ἐπὶ ἐμβαδῷ 63,386 τχμ.), ἡ δὲ
ὁμώνυμος πρῶτεύουσα 39,912.

Ζάκρος. Χωρ. τοῦ δήμ. Ἰτάνου (Λα-
σηλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 415 κ. (1900).

* **Ζάκυνθος**. Ὁ νομὸς Ζ. κατὰ τὴν
ἀπογραφὴν τοῦ 1896 ἔχει κατ. 45,032, ἡ
δὲ πόλις Ζ. 14,650 καὶ ὁ δήμος 17,478.

* **Ζακωνίνα**. Χωρ. τοῦ δήμου Θέρμου
(Τριγωνίας), ἔχον 536 κατ. (1896).

Ζαλαντίτσα. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀπε-
ραντίων (Εὐρυτανίας), ἔχον 675 κ. (1896).

Ζαλοχώστας (Εὐγένιος Γ.). Ποιητὴς
καὶ προξενικὸς ὑπάλληλος, γενν. ἐν Ἀθή-
ναις τῷ 1855. Σπουδάζας τὰ νομικὰ ἐν τῷ
Ἐθν. Πανεπιστημίῳ ὑπηρετήσεν εἰς τὸ
ἐμπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ὡς ἀκόλου-
θος καὶ γραμματεὺς, εἰτα δὲ ὡς γραμμα-
τεὺς τῶν ἐν Παρίσις, Ῥώμῃ καὶ Κων-
σταντινουπόλει πρεσβεύων, καὶ τέλος διω-
ρίσθη διπλωματικὸς πράκτωρ ἐν Βουλγα-
ρίᾳ. Ἐξημεσίευσεν ἡμερονον μετὰφρασίν
τοῦ «Le roi s'amuse» τοῦ V. Hugo καὶ
ἀποσπάσματα ἐμμέτρου μεταφράσεως τοῦ
Luy Blas, ἐν περιοδικαῖς δὲ καὶ ἡμερολο-
γίαις τὰς ἐν τῷ Πανασσῶ καὶ ἐν τῷ Ἑλλ.
φιλολογικῷ συλλόγῳ Κωνσταντινουπόλεως
ἀναγνωσθεῖσας πραγματείας αὐτοῦ.

* **Ζαμάρα**. 1) Ἐπαρχία τῆς Ἰαπων-
ίας ἐν τῷ ὄργ. βασιλείῳ Λεώνη, μετὰ
275,354 κατ. τῷ 1897 — 2) Πρωτ. ἐκεί-
νης, ἔχουσα νῦν 15,292 κατ. — 3) Πολι-
τεία τῆς Βενεζουέλας, ὡς ἐπὶ πλεῖστον πε-
δινὴ χώρα, ἔχουσα ἐμβαδὸν 65,317 τχμ.
μετὰ 253,418 κατ. (1894). Πρωτεύουσα
αὐτῆς εἶναι ἡ Γουανάρη.

Ζαμπανὸς πασᾶς (Δημήτριος Α.).
Ἑλλήν ἱατρός ἱδὼν ἐν Κωνσταντινουπόλει,
γνωστὸς γενόμενος ἀπὸ τὸν ἱατρικὸν κέ-
σμον κυρίως διὰ τὰς ἐξόχους αὐτοῦ ἐργα-
σίας περὶ λέπρας, περὶ ἧς ἐγράφη μετὰξὺ
ἄλλων ἐν τοῖς Μνημείοις τῆς ἐν Παρίσι-
οις Ἀκαδημίας τῆς Ἱατρικῆς, ἧς εἶναι
ἀντεπιστάτην μέλος, διατρίβει ἐν Πύργῳ.
Sur la lèpre observée à Constantinople
(1887), πρὸς τοὺτους Voyage chez les lé-
preux (1890). Πρὶν ἐγκατασταθῇ ἐν
Κων/πόλει, διετέλεσε διευθυντὴς τῆς Κλι-
νικῆς ἐν τῇ Ἱατρικῇ σχολῇ τῶν Παρισίων.
Ἐπιφύλασσόμεθα πλεῖστον νὰ γράψωμεν

εἰς τὰ Παραλειπόμενα τοῦ τόμου τούτου.

Ζαμπόνη στήλη. Βλ. Ἡλ. ἐνέργεια.

* **Ζανέ**. Ἀπέθ. τῇ 4 Ὀκτωβρ. (ν) 1899.

Ζαπάντη. Χωρίον τοῦ δήμου Ταμυ-
νέων (Εὐβοίας), ἔχον 175 κατ. (1896).

* **Ζαπάντι**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀ-
ριστομένους (Μεσσηνίας), ἔχον 108 κατ.
— 2) Χωρίον τοῦ δήμου Εὐνιάδος (Λαρί-
σης), ἔχον 202 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δή-
μου Ἀγρινίου, ἔχον 165 κατ. (1896).

* **Ζαπταῶτοι**. Χωρίον τοῦ δήμου Τρι-
καίων (Τρικαλῶν), ἔχον 400 κατ. (1896).

Ζάρα (Zara). Πρωτ. τῆς Δαλματίας
καὶ ἰδίου διαμερίσματος αὐτῆς, ἔχουσα τῷ
1900 κατ. 32,506.

* **Ζαράκοβα**. Χωρίον τοῦ δήμου Φα-
λάνθου (Ἀρκαδίας), ἔχον 286 κατ. (1896).

* **Ζάρακος** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Ἐ-
πιδάουρου Λιμηρᾶς, ἔχων 4,457 κ. (1896).

* **Ζαραζώνα**. Χωρίον τοῦ δήμου Θε-
ραπνῶν, ἔχον 557 κατ. (1896).

* **Ζάρνα**. Χωρίον τοῦ δήμου Στύρων
(Εὐβοίας), ἔχον 451 κατ. (1896).

* **Ζάρζον**. Κώμη τοῦ δήμου Φαρκα-
δόνος (Τρικαλῶν), ἔχουσα 1,187 κ. (1896).

* **Ζαρός**. Πρωτ. τοῦ δήμου Ζαροῦ ἐν
τῇ ἐπαρχίᾳ Καινουρίου (Ἡρακλείου) τῆς
Κρήτης, ἔχουσα 973 κατ. Ὁ δήμος ἔχει
3,618 κατ. (1900).

* **Ζαρούχλα**. Χωρ. τοῦ δήμου Νω-
νάκριδος (Καλαβρύτων), ἔχον 548 κ. (1896).

Ζαρουχλέικα. Χωρ. τοῦ δήμου
Πατρέων, ἔχον 295 κατ. (1896).

* **Ζάτουνα**. Κώμη τοῦ δήμου Δημη-
τσάνης, ἔχουσα 1,010 κατ. (1896).

Ζαχαρνάδες. Χωρ. τοῦ δήμου Καλ-
λιφωνίου, ἔχον 206 κατ. (1896).

* **Ζαχλωροῦ**. Δύο χωρία τοῦ δήμου
Κερπινῆς (Καλαβρύτων), ὧν τὸ μὲν Ἄνω
Ζ. ἔχει 241 κατ., τὸ δὲ Κάτω 328 κ. (1896).

Ζβίτταου (Zwittau). Πόλις τῆς Μο-
ραβίας ἐν τῷ διαμερίσματι Μοραβικοῦ Τρύ-
βασου κειμένη παρὰ τὸν ποταμὸν Ζβίταβα
καὶ παρὰ τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν
Βιέννης-Βόδενβαχ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς συν-
εποσούντο εἰς 7,787 τῷ 1890.

Ζβόλλε (Zwolle). Πρωτεύουσα τῆς
ὀλλανδικῆς ἐπαρχίας Ἄνω Ἀύσελ, ἔχου-
σα 31,277 κατ. (1901).

Ζέζα. Χωρ. τοῦ δήμ. Οἰγαλίας (Μεσ-
σήνης), ἔχον 310 κατ. (1896).

Ζέλεια. Πόλις ἀρχαία τῆς Τρωάδος
κειμένη ἐπὶ τῶν προπόδων τῆς Ἰθῆς
(Καλ-δάη, ἦτοι γητῶν ὄρους) πρὸς Δ. τῆς
Ἀρνίτιδος λίμνης καὶ παρὰ τὴν ἀριστεράν

ἔχον τοῦ Αἰσίου (Γιονέν-τοά?), ἀπέχουσα δὲ τῆς μὲν παραλίας 50 στάδια, τῆς δὲ Κυζίκου 190. Τὰ παρακείμενα αὐτῇ ἐν Πειρώσῳ ὄρη μεταποιήθησαν ἐπὶ τῆς λυδικῆς καὶ περσικῆς ἀρχῆς εἰς κυνηγετικὸν βασιλικὸν κῆπον κατὰ Στράβωνα. Κατ' ἐπιχώριον παράδοσιν ἡ πόλις αὕτη ἀνέκαθεν διέκειτο φίλιως τῇ Τροίᾳ κτισθεῖσα ὑπὸ Κερνάδα, ὅστις φρονέσας τὸν σκληρὸν αὐτοῦ πατέρα Τρίσπον, βασιλέα τῶν Περραιβῶν, καὶ φυγῶν ἦλθεν εἰς τὴν ἐν Τροίᾳ Βρένθην, ἐνθα ὁ βασιλεὺς Τρώες ἐκάθηρε τὸ ἄγος αὐτοῦ. Μετὰ ταῦτα ἡ Ζ. ἐγένετο πρῶτον μὲν λυδική, εἶτα δὲ περσική μέχρι τῆς ἐν Γρανικῷ μάχης καὶ τελευταίον Κυζικηνή. Ἐν αὐτῇ ὑπῆρχε καὶ μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος, οὗ τὴν πρὸς τὸν Πρίαμον δοθέντα χρησμὸν διέσωσεν ἡμῖν ὁ Τζέτζης (εἰς Λυκοφρ. στίχ. 315). Τὴν θέσιν τῆς Ζ. κατέχει τανῦν τὸ τουρκικὸν χωρίον Σαρίκιοι (κίτρινον χωρίον).

* **Ζέλη.** Χωρ. τοῦ δήμου Παραγελωτίων (Φθιώτιδος), ἔχον 138 κατ. (1896).

* **Ζέλι.** Χωρίον τοῦ δήμου Μανθουρίας (Μαντινείας), ἔχον 371 κατ. (1896).

* **Ζελίνα.** Χωρίον τοῦ δήμου Μελιτίνης (Λακεδαιμόνος), ἔχον 244 κατ. (1896).

* **Ζελίον.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀταλάντης (Λοκρίδος), ἔχον 522 κατ. (1896).

* **Ζελμά.** Χωρ. τοῦ δήμου Θυάμου (Βάλτου), ἔχον 205 κατ. (1896).

* **Ζελίχοδιον.** Χωρ. τοῦ δήμου Θέρμου (Τριγωνίαι), ἔχον 358 κατ. (1896).

* **Ζέλοδα.** Χωρίον ἐξωθεν τῶν Ἰωαννῶν ἐν Ἡπείρῳ.

* **Ζεμελίτ.** Χωρίον τῆς Λακκοπούλας ἐν Ἡπείρῳ.

* **Ζεμενός.** Χωρ. τοῦ δήμου Σικυθῶνος, ἔχον 414 κατ. (1896).

* **Ζεμζέμ.** Ἡ ἱερὰ παρὰ Μωαμεθανοῖς κρήνη ἢ ἀνθήκουσα εἰς τὸ ἱερὸν τῆς ἐν Μέκκᾳ Κάας (βλ. λ.), εἰς ἧς τὸ ὕδωρ ἀποδίδεται θαυμασιὰ ἐνέργεια εἰς τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα τῶν πινόντων αὐτὸ πιστῶν.

* **Ζεμπλένον** (Zemplin). Κοριτᾶτον τῆς Οὐγγαρίας, ἔχον τῷ 1890 π. 299,197.

* **Ζέντα** (Zenta). Πόλις ἐν τῷ οὐγγρικῷ κοριτᾶτῳ Βάτε-Βόδρογ, ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὀχθῆς τοῦ Θεῖου. ἔχει 25,725 κατ. ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον Μαγάρους, γεωργίαν καὶ ἐμπορίαν γεωργ. προϊόντων, εἶναι δὲ κυρίως γνωστὴ ἐκ τῆς μεγάλης ἐνταῦθα νίκης τοῦ πρίγκιπος Εὐγενίου τῆς Σαβοΐας κατὰ τῶν Τούρκων (1/1 Σεπτ. 1697).

* **Ζερβῆτα.** Χωρ. τοῦ δήμου Σαμαίων, ἔχον 207 κατ. (1896).

* **Ζερβιάνικα.** Χωρ. τοῦ δήμου Εὐ-

ρωστίνης (Κορινθίας), ἔχον 229 κατ. (1896).

* **Ζερβουδάκης** Παναγιώτης. Ἐγεν. ἐν Κρήτῃ ἐν τῇ κώμῃ Τυλίσσῳ. Πολλὰ ἔτη πρὸ τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως φεύγων ὁ Ζ. τὴν θηριωδίαν τῶν Κρητογεμιτοσάρων κατέφυγεν εἰς τὸ ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ Κουσάδασι, ἐνθα πολλοὶ ἄλλοι Κρήτες ὑπῆρχον καὶ μετήρχετο τὴν ἐμπορὸν. Μυθεῖς δὲ εἰς τὰ τῆς Φιλικῆς Ἐταιρίας, ἀμα τῇ ἐκρήξει τῆς ἐπαναστάσεως, στρατολογήσας ὅσους ἤδυντο Κρήτας ἔδραμον εἰς Κρήτην, ἐνθα ἀνεγνωρίσθη ἀμα τῇ ἀφίξει αὐτοῦ ὄρχηγός τῶν κατὰ τὸ Ἡράκλειον ἐπαργιδῶν. Μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Κρήτης ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ὁ Ζ. μετέβη εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅθεν ἀναξωपुरηθείσης καὶ πάλιν τῆς ἐπαναστάσεως ἐν Κρήτῃ μετέβη ἐκ νέου εἰς αὐτήν. Ἀλλὰ παύσαντος τοῦ ἀγώνος δια τῆς ἀναξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ Ζ. ἠναγκάσθη νὰ καταλίπῃ τὴν Κρήτην καὶ μετέβη εἰς Νάξον. ἐκείθεν δὲ εἰς Ναύπليون, ἐνθα ἐπὶ τῶν πρώτων ἐτῶν τοῦ βασιλέως Ὁθωνος ἐτιμήθη διὰ τοῦ βαθμοῦ τοῦ συνταγματάρχου, ἀνελεύθως δὲ προυβιάσθη εἰς ὑποστράτηγον. Ἀπεβίωσεν ἄτεκνος ἐν Ναυπλίῳ τῷ 1849.

* **Ζερέτοι.** Χωρ. τοῦ δήμου Γόμφων (Τρικυλίων), ἔχον 518 κατ. (1896).

* **Ζέρζοδα.** Χωρ. τοῦ δήμου Δημητσάνης ἔχον 323 κατ. (1896).

* **Ζερμπάσια.** Χωρ. τοῦ δήμου Ταρνανέων (Καρυστίας), ἔχον 341 κατ. (1896).

* **Ζερμπιστή.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἰωάννης, ἔχον 252 κατ. (1896).

* **Ζευγῆται** ἐκαλοῦντο ἐν ταῖς ἀρχαῖαις Ἀθήναις οἱ ἐκ τῶν γεωργῶν ἰδίαν γῆν ἔχοντες τοσαύτην, ὡς καὶ τὸ ὄνομα δεικνύει, ὅσην ἠδύνατο νὰ καλλιεργήσωσι διὰ ζευγῶν ἀροτριούντων κτηνῶν.

* **Ζευγαράκι.** Χωρ. τοῦ δήμου Ὠλενείας (Μεσσηνίας), ἔχον 384 π. (1896).

* **Ζευγολατειών.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Αἰγίου, ἔχον 468 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Οἰχαλίας ἔχον 658 κατ. — 3) Χωρ. τοῦ δήμου Κερυθίου (Μαντινείας), ἔχον 636 κατ. (1896). — 4) Κώμη τοῦ δήμου Κορινθίων, ἔχουσα 963 κατ. (1896).

* **Ζήλας** ἢ ὀρθότερον Ζιανήλας. Βασίλευς τῆς Βιθυνίας 250-228 π. Χ., υἱὸς Νικομήδους τοῦ Α' ἐκ τῆς πρώτης αὐτοῦ γυναίκας. Ὁ Ζ. σέβων τὴν ἐπιβουλὴν τῆς μητροῦς αὐτοῦ ἠναγκάσθη ζῶντος ἐπὶ τοῦ Νικομήδους νὰ μεταβῇ παρὰ τὴν βασιλείαν τῆς Ἀρμενίας Τιγράνην, μετὰ δὲ τὴν θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ κατήλθεν εἰς Βιθυνίαν καὶ βοηθούμενος ὑπὸ τῶν Γαλατῶν κατέλαβε τὴν Ὀρόνιν, οὗτινος ὁ Νικομήδης διαδέχεται

κατέλιπε τοὺς ἐκ τῆς δευτέρας αὐτοῦ γυναικὸς τέσσαρας παῖδας ἐπιτροπευομένους ὑπὸ Πτολεμαίου τε καὶ Ἀντιγόνου καὶ τῶν δῆμων Βυζαντίων, Ἡρακλεωτῶν καὶ Κιανῶν. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὁ πρὸς πατρός θεὸς τοῦ Ζ. Ζιῶας ἢ Ζιποΐτης βοηθούμενος ὑπὸ τινων πόλεων τῆς Βιθυνίας, τοῦτο δ' οἱ ἐπίτροποι τῶν τέκνων τοῦ Νικομήδους ἀντέστησαν κατὰ τοῦ Ζ., ὡς ἐν τούτῳ δ' ἐπηκολούθησαν μακροὶ πόλεμοι διαρκεσάντες καθ' ἑλλην τὴν βασιλείαν τοῦ Ζ., ὅστις ἠναγκάσθη ἐν τῷ μεταξύ νῆαν γινώσκειν ὡς συμβασιλέα τὸν ἑτεροθαλῆ καὶ τοῦ ἀδελφὸν Προυσίαν, ὃ παρεχώρησε τὰς δυτικὰς τῆς Βιθυνίας χώρας. Ὁ Ζ. μάλιστα καταβάλων τοὺς ἀντίπαλους συνεχάρησε τοῖς τῶας πολέμοις αὐτοῦ Ἡρακλεώταις· ἀλλὰ διὰ τὴν ἀπιστίαν ταύτην οὕτως μὲν ἐφρονέυθη ὑπὸ τῶν Γαλατῶν, οἱ δὲ Ἡρακλεώται πολλὰς ὑπέστησαν ὑπ' αὐτῶν [ἐχθρὰς. Διάδοχος τοῦ Ζ. ὑπῆρξεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Προυσίας ὁ Α' ὁ καὶ Χωλὸς ἐπωνυμιούμενος. [Γρ.Σ.Ι.]

Ζηλωταί. Οὕτως ἐκαλοῦντο παρ' Ἑβραίοις οἱ μέγαν ἔχλον δεικνύοντες ὑπὲρ τῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ, τοῦ Ναοῦ καὶ τοῦ Νόμου καὶ τοὺς μὴ Ἰουδαίους ἐντεῦθεν μισούντες. Ὁ ἔχλος αὐτῶν προκάλεσε καὶ τὴν κατὰ τῶν Ῥωμαίων ἐπανάστασιν τῶν Ἰουδαίων (66 μ. Χ.) καὶ τὴν τότε γενομένην τραγίην ἐν Ἱερουσαλὴμ. Καὶ νῦν Ζ. καλοῦνται οἱ τοὺς ἀλλοθρήσκους ἀποστρεφόμενοι.

Ζημιανή. Χωρ. τοῦ δήμου Τυμμηρ-στοῦ (Φθιώτιδος), ἔχον 509 κατ. (1896).

Ζηρήκιον. Χωρ. τοῦ δήμου Διστο-μίων (Λεσβεῖας), ἔχον 590 κατ. (1896).

Ζήρια. Χωρίον τοῦ δήμου Ἐρινεοῦ (Πατοῦν), ἔχον 452 κατ. (1896).

Ζησίον. Κωνσταντῖνος. Ἐγεν-νῆθη ἐν Ἀθήναις τῷ 1848, ἐπούδασε δὲ φιλολογίαν ἐν τῷ Ἑθν. Πανεπιστημίῳ. Νῦν διατελεῖ καθηγητὴς τῆς ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς φιλολογίας καὶ τῆς ἱστορίας ἐν τισι τῶν ἐν Ἀθήναις γυμνασίων, ἐν τῇ Γεω-γραφίᾳ σχολῇ καὶ τῷ Ἀρσακείῳ παρθενα-γυμνασίῳ. Συνέγραψε δὲ τὰ ἐξῆς βιβλία, ἐκδοθέντα ἅπαντα ἐν Ἀθήναις: Ἡ κατα-στροφὴ τοῦ Παρθενῶνος ὑπὸ τῶν Βενετῶν καὶ ἡ ἐρῆμωσις τῶν Ἀθηνῶν (1855), Νικο-τάκας (1889), Σύμμικτα, ἤτοι ἐπιγραφαὶ Πελοποννήσου χριστιανικῶν χρόνων κλπ. (1892), Κεραλληνίαις χριστιανικαὶ ἀρχαῖο-σητῆς (1900), Γυναικῶν κύρια ἀνόμενα ἐν Κυνουρία (1902). Πλὴν δὲ τούτων διάφορα ἔγραψε καὶ διατρίβει αὐτοῦ ἐδημοσιεύθησαν ἐν διαφόροις ἐφημερίσι καὶ περιοδικῇς.

Ζιζάνη. Χωρίον τοῦ δήμου Κολωνί-δων (Πυλίας), ἔχον 135 κατ. (1896).

Ζιζνής. Ἀναστάσιος. Καθηγητὴς τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ Ἑθν. Πανεπιστημίῳ καταγόμενος ἐξ Ἡπείρου. Ἐπανεβλῶν ἐν Παρισίῳ, ἐνθα εἶχε μεταβῆ πρὸς εἰδικὴν σπουδὴν τῶν παιδικῶν νοσημάτων ἐνῆρ-γησε τὴν ἰδρυσιν τοῦ Βρεφοκομείου, οὗ διε-τέλει καὶ διευθυντής. Τῷ 1873 διωρίσθη καθηγητὴς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, συνέ-γραψε δὲ πολλὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν θερα-πείαν τῶν παιδικῶν νοσημάτων καὶ διατρι-βάς δημοσιευθείσας ἰδίως ἐν γαλλικαῖς πε-ριοδικαῖς. Ἀπέθανε τῇ 7 Μαρτίου 1899.

Ζιζόλι. Χωρίον τοῦ δήμου Αἰθίων (Τρικυλλίων), ἔχον 127 κατ. (1896).

Ζιζόψη. Χωρίον τοῦ δήμου Τυμμηρ-στοῦ (Φθιώτιδος), ἔχον 676 κατ. (1896).

Ζιποΐτης. Υἱὸς τοῦ Βζ. βασιλεῦς τῆς Βιθυνίας (328—282 π. Χ.), γενναῖος ἀγωνισάμενος κατὰ τῶν διαδόχων τοῦ Με-γάλου Ἀλεξάνδρου καὶ διατρήσας αὐτῷ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς ἐπικρατείας αὐτοῦ, ἥς ἡ ἀσφάλεια ἐνέπνευσεν αὐτῷ τὸν πό-θον τοῦ νὰ ὑποτάξῃ τὰς ἐν τοῖς παρα-λίοις τῆς Βιθυνίας ἑλληνικὰς δημοκρα-τίας καὶ ἰδίᾳ τὴν Ἀστακὸν καὶ τὴν Χαλ-κηδῶνα, αἵτινες πολιορκηθεῖσαι ὑπ' αὐτοῦ ἐξάπαντος θὰ ἐλεγκατοῦντο, ἀν μὴ ὁ στρα-τηγὸς τοῦ Ἀντιγόνου Πτολεμαῖος παρεμ-βάς ἠναγκαζεν αὐτὸν νὰ λύσῃ τὰς πολιορ-κίας τῶν πόλεων τούτων. Ὁ Ζ. ἐπολέ-μησεν ἐπιτυχῶς καὶ πρὸς τὸν Λυσίμαχον καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἔτι δὲ καὶ κατὰ τῆς ἐν Πόντῳ Ἡρακλείας, ἥτις συμμάχησεν μετὰ τοῦ Λυσίμαχου ἐκάρυξε κατ' αὐτοῦ τὸν πόλεμον. Ὁ Ζ. τότε ὀπεράσισε νὰ βαδίσῃ κατὰ τῆς Ἡρακλείας, κατὰ δὲ τὴν μακρὰν ταύτην ἐκστρατείαν ἴδρυσεν τὴν φερώνυμον πόλιν Ζιποΐτιον πέραν τοῦ Σαγγαρίου καὶ πλησίον τοῦ Λυπεροῦ ὄρους. Ὁ Ζ. ἀπέθανεν ἐν χαρᾷ μετὰ βασιλείαν ἐπτά καὶ τεσσαράκοντα ἐτῶν ἐπὶ τῇ νίκῃ, ἣν ἤρατο κατὰ Πατρόκλου στρατηγὸς Ἀν-τίχου τοῦ Σωτήρος εἰσβαλόντος εἰς Βιθυ-νίαν καὶ κατέλιπε διάδοχον αὐτοῦ τὸν υἱὸν Νικομήδην τὸν Α'. [Γρ.Σ.Ι.]

Ζιποΐτης ἢ Ζιῶας, υἱὸς τοῦ ἀνω-τέρω καὶ ἀδελφὸς τοῦ Νικομήδους, καθ' οὗ ἐπανεστῆ, ἵνα ἐκδικήσῃ τὸν θάνατον τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ θανατωθέντων ὑπὸ τοῦ Νι-κομήδους ἅμα τῇ ἀναρρήσει αὐτοῦ εἰς τὸν θρόνον. Ὁ Ζ. βοηθούμενος τοῦτο μὲν ὑπὸ Βιθυνῶν, τοῦτο δ' ὑπὸ τῶν ἑλληνίδων πόλεων Βυζαντίου καὶ Τίου, ἔτι δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀντιόχου ἐξεστράτευσεν κατὰ τοῦ Νικομήδους συμμάχησαντος τοῖς Ἡρα-κλεώταις. Ἀλλ' ὅτε συνηντήθησαν οἱ δύο ἀντίπαλοι δὲν ἐτόλμησαν νὰ ἐπιπέσωσι κατ' ἀλλήλων, ἰδίᾳ δ' ἐφοβήθησαν οἱ περὶ τὸν Ζ. μαθόντες τὰς διαπραγματεύσεις

τοῦ Νικομήδους μετὰ τῶν Γαλατῶν, ὧν μόνον τὸ ὄνομα ἐνέπνεε τρόπον. Ὁ Ζ. ἤ-
τῆθη ἐπὶ τέλους ὑπὸ τοῦ Νικομήδους βο-
θουμένου ὑπὸ τῶν Γαλατῶν, οἱ δὲ ὁπαδοὶ
αὐτοῦ ἀνεγνώρισαν τὴν κυριαρχίαν τοῦ Νι-
κομήδους. [Γρ.Σ.Ι.]

Ζιποΐτιον. Πόλις ἀρχαία τῆς Βι-
θυνίας ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν
Βιθυνῶν Ζιποΐτου πέραν τοῦ Σαγγαρίου
ποταμοῦ καὶ ὑπὸ τῷ Λυπερῷ ὄρει, ὅτε
εὐτὸς ἐπολέμει πρὸς τοὺς Ἑρακλειώτας.
Ἡ πόλις αὕτη μνημονεύεται ὑπὸ τοῦ Μέ-
μνωνος καὶ Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου, ἡ δὲ
σημὴ τῶν μεταγενεστέρων συγγραφέων πα-
ρέχει τὴν ὑπόνοιαν ἥ ὅτι μετέδωκεν ὄνομα
ἢ δὲν διατηρήθη ἐπὶ πολὺ. [Γρ.Σ.Ι.]

Ζίσκας Ἰωάννης. Βλ. Οὔσσος.

Ζλατοῦστ (Zlatoust). Πρωτ. περιφε-
ρείας ἐν τῷ ῥωσικῷ κυβερνεῖω Οὔρας κει-
μένη ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἀη καὶ ἔχουσα
19,786 κατ. ἀσχολουμένους περὶ τὴν χύ-
σιν τοῦ σιδήρου καὶ τὴν ὀπλοποιίαν.

* **Ζνάϊμ** (Znaim). Πρωτ. διαμερίσματος
ἐν τῇ Αὐστριακῇ Μοραβίᾳ, μετὰ 14,516
κατ. (1890).

* **Ζόγκα.** Χωρ. τοῦ δήμου Βουπρασιῶν
(Ἡλείας), ἔχον 180 κατ. (1896).

* **Ζουγλόπι.** Πρωτ. τοῦ δήμου (Ἰτά-
μου (Τρικαλῶν), ἔχουσα 650 κατ. (1896).

* **Ζολά** Αἰμίλιος Ἀπέθ. τῇ 16/25
Σεπτ. 1902 ἐν Παρίσις ἐξ ἀσφυξίας προ-
εληθούσης ἐκ τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος τῆς θερ-
μιάστρας. Νεώτερα αὐτοῦ ἔργα: Les 3 vil-
les, Les 4 évangiles. Ἐλαβὲν ἐνεργὲν μέ-
ρος ὑπὲρ τοῦ Δρεῦρους.

Ζουδγρα. Χωρ. τοῦ δήμου Τρικαλ-
λῶν (Κορινθίας), ἔχον 100 κατ. (1896).

Ζούλ (νόμος). Βλ. Ἡλεκτρικαὶ νόμοι.

* **Ζουλάτικα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἡ-
ραίας (Γορτυνίας) ἔχον 262 κατ. (1896).

* **Ζουλευνάρι.** Χωρ. τοῦ δήμου Καρ-
δίτσας, ἔχον 234 κατ. (1896).

Ζουλία (Zulia). Πολιτεία τῆς Βενε-
ζουέλας ἐκτετατομένη περὶ τὸν κόλπον τοῦ
Μαρακαίβου, ἀποτελουμένη δὲ κυρίως ὑπὸ
πεδιάδων μετὰ κλίματος θερμοτάτου καὶ
ἀνθυγιαίνου. Ἐμβαδὸν ἔχει 75,196 τχμ.
μετὰ 157,800 κατ., πρωτ. δὲ τὸ Μαρα-
καίβον.

* **Ζούλιανη.** Χωρ. τοῦ δήμου Παρα-
ληθαίων (Τρικαλῶν), ἔχον 286 κ. (1896).

* **Ζουλουλάνδη.** Ἡ ἐν τῇ Νοτ. Ἀ-
φρικῇ ἀγγλικῇ αὕτῃ ἀποικία εἶχε τῷ 1894
ἐμβ. 32,500 τχμ. μετὰ 165 περ. χιλ. κ.

Ζουμπέρ (Piet Joubert). Στρατη-
γὸς τῆς Νοτιοαφρικανικῆς δημοκρατίας,

γενν. τῷ 1837 ἐξ εἰκογενείας καταγομένης
ἐκ Γαλλίας. Διέπρεψεν ὡς πολιτικὸς ἀνὴρ
καὶ ἤρατο πολλὰς ἐπιτυχίας κατὰ τοὺς
πολέμους τῶν Βέρς ἐναντίον τῶν Κάφρων.
Διηύθυνα τὸν κατα τῆς Ἀγγλίας πόλεμον
τῶν Βέρς κατὰ τὸ 1880—81 καὶ νικήσας
ἐν Majuba-Hill (27 Φεβρ. 1881) ἠνάγκασε
τοὺς Ἀγγλοὺς εἰς συνθήκην. Κατὰ τὸν
τελευταῖον δὲ ἐναντίον τῶν Ἀγγλῶν πό-
λεμον (1899) ἀνέπτυξε καὶ πάλιν στρα-
τηγικὰς ἀρετάς, ἐπολιόρκησε τοὺς Ἀγ-
γλοὺς ἐν Κιμπερλέϋ, Μάφεικγκ καὶ Λαϊδου-
σμιθ καὶ ἐπεβράδυνεν οὕτω τὴν καθυπότα-
ξιν τοῦ Τρανσβάαλ. Ἀπέθανε δὲ περὶ τὰ
μέσα τοῦ πολέμου τούτου.

* **Ζουνάτι.** Χωρίον τοῦ δήμου Γέρτυ-
νος, ἔχον 325 κατ. (1896).

* **Ζούπαινα.** Χωρίον τοῦ δήμου Θε-
ραπνῶν (Λακεδαιμόνος), ἔχον 537 κ. (1896).

Ζουπάνοι. Χωρίον τῆς Πρεμετῆς ἐν
Ἡπείρῳ.

Ζούρδια. Χωρίον τοῦ δήμου Λάκ-
κων τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς
Κρήτης, ἔχον 153 κατ. (1900).

Ζουρίδι. Χωρίον τοῦ δήμου Ῥου-
στίκων (Ρεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον μετὰ
τοῦ πλησίον Ἀγίου Γεωργίου 270
κατ. (1900).

* **Ζοδρτσα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Φιγα-
λίας (Ὀλομπίας), ἔχουσα 1,690 κ. (1896).

* **Ζοδ-τό-λάκκο.** Χωρίον τοῦ δήμου
Ἀνωγειῶν τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου
(Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 509 κ. (1900).

* **Ζυγοδίσι.** Χωρ. τοῦ δήμου Δημητ-
σάνης, ἔχον 625 κατ. (1896).

* **Ζυγός.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀκρολοφι-
τῶν (Κερκύρας), ἔχον 255 κατ. (1896).

Ζυμπραγοῦ. Χωρ. τοῦ δήμου Πα-
νεθύμου τῆς ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων)
τῆς Κρήτης, ἔχον 170 κατ. (1900).

Ζυμπρακίης. 1) Ἰωάννης.
Ἐγενν. ἐν τῷ χωρίῳ τῆς Κρήτης Γαρίππα
τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας τῷ 1818. Τῷ 1833
εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐν Ναυπλίῳ στρατιωτικὴν
σχολὴν τῶν Εὐελπίδων, ὅθεν ἐξελθὼν κατὰ
τὸ 1839 ὡς ἀνθυποασπιστὴς τοῦ πυροβολικοῦ
προυβιάσθη τῷ 1841 εἰς ἀνθυπολοχαγόν,
τῷ δὲ 1853 ἀπεστάλη ἐπὶ τετραετίαν εἰς
διαφόρους στρατιωτικὰς σχολὰς τῆς Γαλ-
λίας πρὸς τελειοποίησιν. Ἐπανελθὼν ἐξ
Εὐρώπης ὑπὲρτέτησεν εἰς τὸ ἐν Ναυπλίῳ
ἐπιστάσιον καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν
στρατιωτικῶν, προυβιάσθη δὲ τῷ 1852 εἰς
ὀπλοχαγόν καὶ τῷ 1854 εἰς λοχαγόν. Διε-
τέλεσε καθῃγ. τῆς πυροβολικῆς ἐν τῇ στρα-
τιωτικῇ σχολῇ καὶ ἐξέδωκε κατὰ μετὰ-

πρασίαν τὴν «Τακτικὴν τῶν τριῶν ὀπλίων» τοῦ Deiker τῷ 1856. Τῷ 1861 μετασχὼν τῆς κατὰ τοῦ "Οθωνος συνωμοσίας ἐφυλάχθη ἐπὶ ἐννέα μῆνας, εἰτα δὲ, ἀπονεμηθεὶς αὐτῷ χάριτος, διέμεινεν ἐπ' ἑλίγαν ὡς εἰς τόπον ἐξορίας εἰς Λίγιναν μέχρι τῆς ἀπελάσεως τοῦ βασιλέως. Κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1866, ἐκραγείσης τῆς ἐν Κρήτῃ ἐπαναστάσεως, μετέβη αὐτῷ μετὰ σώματος ἐθέλοντων καὶ ἐξελέγη ἀρχηγὸς τοῦ τμήματος Χανίων. Τῷ 1868, ἐλθόντος εἰς Κρήτην τοῦ Μ. Βεζύρου Φουὰτ Πασσᾶ καὶ γενομένης 40ημέρου ἀναχωγῆς, ἐντολῇ τῆς χρητικῆς συνελύσεως ἦλθεν εἰς Ἀθήνας, ἀλλὰ μὴ θυνηθεὶς νὰ λάβῃ ὀριστικὴν παρὰ τῆς κυβερνήσεως ἀπάντησιν καὶ κατανοήσας ὅτι αὕτη μᾶλλον ἔκλινε πρὸς τὴν εἰρήνην παρέμεινεν ἐνταῦθα μέχρι εἰρηνεύσεως τῆς νήσου, ἐπέβη δὲ συγχρόνως εἰς προσωρινὴν ἀποστρατεῖαν ἐνεκα τῶν παραστάσεων τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως. Ἐπανελθὼν δ' εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ καὶ προαχθεὶς εἰς ταγματάρχην ἐχρημάτισε προσωπαρχὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, διοικητῆς τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς τῶν Εὐελπίδων, εἰτα δὲ προαχθεὶς εἰς συνταγματάρχην ἀρχηγὸς κατὰ διαδοχὴν τῶν τριῶν ἀρχηγείων τοῦ στρατοῦ καὶ τῷ 1891 προήχθη εἰς ὑποστράτηγον. Ἀπεστρατεύθη δὲ τῇ αἰτήσῃ αὐτοῦ τῷ 1896.

= 2) Χαράλαμπος. Ἐγεν. τῇ 6 Μαΐου 1812 ἐν Περιβολίοις τῆς Κρήτης, ἀδελφὸς τοῦ πασηγυμένου. Κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀγῶνος ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ἐμμανουὴλ ὑπῆρξεν ἐκ τῶν πρώτων στραγέτων ἐν Χανίοις, μέλεις δὲ κατώρθωσεν ἡ νύκτος αὐτοῦ Ἀργυρῇ νὰ διαζύγῃ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς εἰς Σφακία. Ὁ Χ. ἐννεαετής τότε ὦν ἐξηφανίσθη καὶ εὗρέθη μετὰ ἑτῆ ὡς ναυτοπαῖς ἐν τῇ ὑδρακτικῇ μοίρᾳ. Ὑπῆρέτησε δ' ἀκολούθως καὶ εἰς τὸ πεζικόν, εἰτα δὲ κατετάχθη εἰς τὴν ἐν Ναυπλίῳ στρατιωτικὴν σχολὴν τῶν Εὐελπίδων, ὅθεν ἐξελθὼν διωρίσθη ἀξιωματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ. Ὑπολοχαγὸς ὦν διωρίσθη στρατιωτικὸς ἀστυνόμενος Ἀθηνῶν ὑπὸ τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν αὐτῶν Καλλέργην, οὗ ὑπῆρξεν ἐπὶ μακρὸν ὑπασιπότης. Ἐκραγείσης δὲ τῷ 1841 τῆς ἐπαναστάσεως ἐν Κρήτῃ, μετέβη ἐκεῖ καταρτίσας σῶμα ἐθέλοντων. Ἀκολούθως προδίδασθεὶς εἰς μαχρὸν ἐγένετο διοικητῆς τοῦ ὀπλοστασίου Πόρου, εἰτα τοῦ ἐν Ναυπλίῳ καὶ ὑποφρουραρχος Ἀθηνῶν. Ὡς ταγματάρχης ὑπῆρξεν φρουραρχος Ἀθηνῶν, πληρεξούσιος ἐν τῇ ἐθνικῇ συνελύσει καὶ φρουραρχὸς αὐτῆς. Προδίδασθεὶς δ' εἰς ἀντισυνταγματάρχην διετέλεσε πεντάκις ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ὑπὸ διαφόρους κυβερνήσεις καὶ ἀπ᾽ τῶν Ναυτικῶν μετὰ τὸν

θάνατον τοῦ Κανάρη. Ὡς συνταγματάρχης ὑπῆρξεν πρόεδρος τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ καὶ τέλος ἀρχηγὸς τοῦ β' ἀρχηγείου τοῦ στρατοῦ ἐν Κορίνθῳ. Ἀπέθανεν δὲ ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Μαΐου 1880.

* **Ζωρίχη.** Τὸ καὶ ντόνιον Ζ. τῆς Ἑλβετίας εἶχε τῷ 1900 κατ. 431,036, ἡ δὲ ὁμώνυμος πρωτεύουσα τῷ 1902 κατ. 158,731.

Ζύτφεν (Zülpfen). Πόλις τοῦ βασιλείου τῆς Ὁλλανδίας ἐπὶ τῆς ἐν τῷ ποταμῷ Ὑσσελ εἰσροῆς τοῦ Βέρκελ. ἔχει κατ. 17,044, ἐργαστήσια χάρτου καὶ ἐμπόριον ζυλαίης.

* **Ζῶγν.** Χωρ. τοῦ δήμου Πατρῶν, ἔχον 102 κατ. (1896).

Ζωγράφος. 1) Κωνσταντῖνος. Πολιτικὸς ἀνὴρ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, γεννηθεὶς ἐν Καλαβρύτοις τῷ 1790 καὶ ἀποθανὼν ἐν Bellevue παρὰ τοὺς Παρίσιους τῷ 1856. Σπουδάζας ἐν Πίζῃ τῆς Ἰταλίας τὴν ἱστορικὴν ἤλθεν ὕστερον εἰς τὴν ἀγωνιζομένην Ἑλλάδα, ἐνθα ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ἐνεργὸν πολιτικὴν αὐτῆς καὶ ἐγένετο μέλος πασῶν τῶν ἐθνικῶν συνελύσεων, ἐξετέλεσε δὲ πολλὰκις ὑπουργικὰ καθήκοντα. Μετὰ τὴν κατὰστασιν τῆς βασιλείας ἐν Ἑλλάδι ὁ Ζ., ὅστις ἐγένετο ἐπὶ θυγατρὶ γαμβρὸς τοῦ πρώην ἡγεμόνος τῆς Μολδαβίας Μιχαὴλ-Βιδά Σούτζου, ὑπῆρξεν ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν τῷ 1833 καὶ πρῶτος πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῇ Ὑψηλῇ Πύλῃ τῷ 1838—39. Ἀνακληθεὶς ἐκείθεν ἐγένετο ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῷ 1840, ὅστις ἐγένετο ἐπὶ κυρίως μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου 1843 ὡς μέλος τῆς ἀντιπολιτεύσεως κατὰ τοῦ ὑπουργείου Κωλέττη. Μετὰ τινὰ δὲ ἔτη, ἤτοι τῷ 1850, ἀπεστάλη πρεσβευτῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς Πετροῦπολιν, ἐνθα διέμεινε καθ' ὅλον τὸν παραχῶδῃ χρόνον τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου μέχρι τοῦ ἔτους 1856, ὅτε μεταβὰς εἰς Γαλλίαν χάριν ἀναψυχῆς ἀπέθανεν ἐκεῖ. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μιχαὴλ διατελεῖ ἐν Ῥωσικῇ ὑπηρεσίᾳ.

— 2) Ἰωάννης. Ἐγενν. ἐν Καλαβρύτοις τῷ 1814, μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐν Πάτραις ἐγκυκλίων σπουδῶν ἐσπούδασεν τὰ νομικὰ ἐν τῷ ἐν Ἀιθελβέργῃ πανεπιστημίῳ, μεθ' ὃ διετέλεσε γραμματεὺς τοῦ Ἑθν. Πανεπιστημίου, εἰτα καθηγητῆς ἐν αὐτῷ κατὰ τὰ ἔτη 1878—82, γενικός γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῷ 1885—86 καὶ γενικὸς ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ συνεδρίῳ ἀπὸ τοῦ 1896—1901. Ὡς βουλευτῆς δὲ διετέλεσε δις εἰσηγητῆς τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους ἐπιτροπῆς διὰ τὰ ἔτη 1891 καὶ 1892. Πλὴν

τούτων διετέλεσε σύμβουλος πολλῶν τραπεζῶν καὶ ἐταιρειῶν Συνέγραψε δὲ Μελέτην περὶ χρήματος, Μελέτην περὶ τῆς ἀξίας τοῦ χαρτονομίσματος ἐν Ἑλλάδι, Μελέτην περὶ δασμῶν καὶ δασμολογίας τοῦ σταριδοκάργου, Δημοσιονομικὴν ἤτοι ἐπιστήμην τῆς διοικήσεως τῶν δημοσίων χρημάτων, καὶ ἐξ τεύχῃ μελετῶν ἐπὶ τῆς εφαρμοθεύσεως ἐν Ἑλλάδι δημοσιονομικῆς πολιτικῆς, πρὸς δὲ πολλὰς ἄλλας μελέτας καὶ ἀρθρὰ ἐν περιοδικοῖς καὶ ἐφημερίσι.

— 3) Χρήστος Βλ. Χρηστάκι Ἐγένετης.

Ζωηρός Πασᾶς (Ἀλεξάνδρος).

Ἦγεν. ἐν Βηρυτῷ τῷ 1841, νεώτατος δὲ μετέβη μετὰ τῶν γονέων του πρῶτον εἰς Φιλιππούπολιν καὶ εἶτα εἰς Κων/πόλιν. Ἰσπούδασε γήνιαικὴν ἐν τε Ἑλλάδι καὶ Ἰταλίᾳ καὶ ἦν μάλιστα 22 ἐτῶν ὅτε ἔλαβε τὸ δίπλωμα διδάκτορος τῆς ἱατρικῆς. Τῷ 1864 μετὰ διαγωνισμόν διωρίσθη ὑφηγητὴς τῆς παθολογικῆς κλινικῆς τῆς Αὐτοκρατ. ἱατρ. σχολῆς τῆς Κων/πόλεως, τῷ δὲ 1865 διωρίσθη ἐπιθεωρητὴς τῆς ἐκτάκτου ἱατρικῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν ἐπιδημίαν τῆς χολέρας. Διατελέσας εἰς πολλὰς θέσεις ἐχορημάτισεν ἐπὶ πολὺ καὶ ἱατρὸς τῶν ἀνακτόρων, ἀπεστάλη δὲ πολλὰκις ἀντιπρόσωπος τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως εἰς πολλὰ συνέδρια καὶ τελευταῖον εἰς τὸ ἐν Παρίσι εἰς ἕνεκα τῶν ἀνακαλύψεων τοῦ Pasteur γενόμενον, μετ' οὗ ἐντολῇ τοῦ Σουλτάνου διωργάνωσε λυσισιατρεῖον καὶ βακτηριολογικὸν ἐργαστήριον ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅπερ διηθύνεν ἐπὶ 13 ἐτη μέχρι τοῦ 1901 διατελὼν ἄμα καὶ καθηγητὴς τῆς κλινικῆς καὶ διευθυντὴς τῶν ἱατρικῶν ὑποθέσεων τοῦ Κράτους. Ἐδημοσίευσε δὲ πλὴν τῶν διαφόρων ἐν περιοδικοῖς ἐπιστημονικῶν διατριβῶν καὶ τὴν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀπὸ Ποταγορίσης εἰς Θεσσαλονικὴν διαξήρα» γεωγραφικὴν καὶ ἐθνολογικὴν μελέτην. Νῦν φέρει τὸν βαθμὸν ἀντιστρατήγου καὶ εἶναι τακτικὸν μέλος τῆς ἐν Παρίσις ἐταιρείας τῆς δημοσίου ὑγιεινῆς, ἐπίτιμον δὲ μέλος τῆς ἱατρικῆς ἀκαδημίας τῆς Ρώμης καὶ τοῦ Sanitary Institute τοῦ Λονδίνου. Πολλὰ θ' ἐπραξε καὶ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους διατελὼν προστάτης τῆς παιδείας καὶ ἔρως πολλῶν ἐθνικῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων.

Ζωηρόπορος. Βλ. Κινηματογράφος.

Ζώης Λεωνίδας Χ. Ἑλλήν λόγιος, γενν. ἐν Ζακύνθῳ τῇ 4 Ἰανουαρ. 1865. Ἀποροίτητας τοῦ γυμνασίου μετέβη εἰς Ἀθῆνας ὡς ὑπάλληλος τοῦ ὑπουργ. τῶν Ἑσωτερικῶν, ὅτε καὶ ἔλαβε τὸ δίπλωμα τῆς τηλεγραφικῆς σχολῆς. Ἐπαγγελθὼν εἰς Ζακύνθον ἐταξινόμησε τὰ ἀρχαιοφυλακείων καὶ ἐπεδόθη εἰς μεσαιωνολογικὰς μελέτας,

ἐδημοσίευσε δὲ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐκτὸς αὐτῆς διάφορα ἱστορικὰ ἔργα καὶ ἰδιαίτερώς τα: Τὸ πεπρωμένον τοῦ ἐγκλήματος (1835). Ugo Foscolo e suo imprigionamento (1888), Ὁ Ἅγιος Διονύσιος (1896). Αἱ ἐν Ζακύνθῳ συντεχνίαι (1896), Στατιστικὴ Ζακύνθου (1896), Λεξικὸν ἱστορικὸν καὶ φιλολογικὸν Ζακύνθου (1899), Ἡ δημοσία βιβλιοθήκη (1899), Αἱ ἐν Ζακύνθῳ μοναὶ (1901), Ἱστορικὰ ἔγγραφα καὶ σημειώματα. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1892 ἐκδίδει τακτικῶς τὸ μόνον ἐν Ἑπτανήσῳ περιοδικὸν «Αἱ Μοῦσαι», ἐν ᾧ πολλὰ καὶ μελέται καὶ μεταφράσεις αὐτοῦ ἐκ τῆς ἰταλικῆς καὶ γαλλικῆς ἐδημοσιεύθησαν.

Ζῶλα. Χωρ. τοῦ δήμου Θηνιδᾶς (Πάλης), ἔχον 191 κατ. (1896).

Ζωπυρός ὁ Ἡρακλεώτης. Βλ. Βλ. Ὀμηρος.

Ζωργιάννου. Χωρίον τῆς Ἡπείρου παρὰ τὸν θάλασσαν ποταμόν.

Ζώριστα. Χωρίον τοῦ Σουλίου ἐν Ἡπείρῳ.

Ζώσιμος. Συγγραφεὺς καταγόμενος ἐκ Πανοπόλεως τῆς Αἰγύπτου, συγγράψας πιθανῶς κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Δ' αἰῶνος πόνημα ἀλχημικόν, ἐκ πολλῶν βιβλίων συγκεῖμενον ἐπιδράσας δὲ δι' αὐτοῦ μεγάλως ἐπὶ τὴν κατ'ὲν ἀνάπτυξιν τῆς ἀλχημείας. Ἀποσπασμά τι αὐτοῦ σωζόμενον περιέχει τὴν ἀρχαιοτάτην ἐλληνικὴν συνταγὴν κατασκευῆς ζύθου. Ἐκδ. ὑπὸ M. Berthelot ἐν Collection des anciens alchimistes grecs (Παρίσι. 1888—93).

Ζώτος Βασίλειος (ὁ ἐπικαλ. Μολοττός). Ἦγεν. τῷ 1837 ἐν Δρόδιανῃ τῆς Ἡπείρου, ἐνθα διήκουσε καὶ τὰ μαθήματα τοῦ σχολαρχείου, τῷ δὲ 1854 δεκαπενταέτης ὡς ἔλαβε μέρος εἰς τὸ κίνημα τοῦ Γρίβα. Ἀκολουθῶς ἤκουσεν ἐν Κων/πόλει τὰ γυμνασιακὰ μαθήματα καὶ ἐν Ἀθήναις τὰ φιλοσοφικά. Τῷ 1866 μετέβη εἰς Κρήτην μέχρι τοῦ 1869, ἔκτοτε δὲ παρέμεινεν ἐν Ἀθήναις μέχρι τοῦ 1872, ὅτε ἐπεχείρησε περιηγήσεις εἰς Ἡπειρον, Θεσσαλίαν, Μακεδονίαν καὶ Θράκην, ἐξ ὧν ἐξέδωκε τὰς ἐπὶ τῶν μνημονευθεῖσιν χωρῶν Μελέτας αὐτοῦ εἰς τόμους 6. Πρὸς τούτοις τῷ 1889 ἐξέδωκε τὴν πεντηκονταετηρίδα τοῦ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Σωφρονίου. τυπωθεῖσαν ὑπὸ ξένου ὀνόματος, καὶ ἀκολουθῶς διαφόρους ἀμαρτιακὰς ἀκολουθίας ἁγίων. τῷ δὲ 1897 τὸν γεωγραφικὸν χάρτην τῆς ἀρχαίας Ἡπείρου καὶ ἄλλας πολλὰς μονογραφίας ἱστορικὰς καὶ γεωγραφικὰς.

Ζωφόροι. Χωρίον τοῦ δήμου Καταλλίου τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 210 κ. (1900).

Η

Ἡγεμόνη. Βλ. Χάριτες ἐν τομ. Γ'.

Ἡθικός (Αἰθικός). Σκόθης περιηγήτης τῶν χρόνων τοῦ Γαλήνου καὶ ὀνομαστὴς φιλόλογος, ὅστις ἐπὶ παλὺ διστρίβας ἐν Ἑλλάδι κατέλιπε σύγγραμμα, ἐξ οὗ συνάμεινα νὰ σχηματίσωμεν εἰκόνα τινὰ τῆς οἰκτρᾶς ἐν Ἑλλάδι κατωστάσεως κατὰ τὴν Β' μ. Χ. αἰῶνα. Πιθανὸν ὅμως ἡ ἰδιότης τοῦ Ἡθικοῦ ὡς χριστιανοῦ αὐστηροῦ συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ περιγράψῃ τὴν τότε ἤθικην διὰ τοσοῦτον ζοφερῶν χρωμάτων.

Ἡΐων (γυν Κοντέσα). Ἐπίνειον τῆς Ἀμφιπόλεως, ἀποικισθεῖσα ὑπὸ τῶν Μενδαίων τῆς Παλλήνης κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Θεοκυλλίδου, ὅστις κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον μὴ δυνήθεις νὰ σώσῃ ἐξ αὐτῆς τὴν Ἀμφίπολιν ἀπὸ τοῦ Βρασίδου κατεδιλάσθη εἰς ἔξορίαν. Περίφημος δ' ἦτο ἡ Ἡΐων καὶ διὰ τὴν μετὰ τὰ Μηδικὰ γενναίαν ἀντίστασιν τοῦ κατέχοντος αὐτὴν Πέρσου φρουράρχου Βόρου ἐναντίον τοῦ Κίμωνος. Καταστραφεῖσα ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἀνφοδομήθη πάλιν καὶ διετηρήθη μέχρι τοῦ 16' αἰῶνος ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀνακτοροπολὶς οὗσα καὶ ἔδρα ἐπισκόπου ὑπαγμένου εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Φιλιππῶν.

Ἡλεία. Διὰ τοῦ νόμου τῆς 8 Ἰουλ. 1899 ἡ Ἡ., ἥτις τέως ἦτο ἡνωμένη μετὰ τῆς Ἀχαΐας εἰς ἓνα νομὸν, ἀπεσπάρθη καὶ ἀποτελεῖ ἔκτοτε ἴδιον νομὸν μετὰ 8 δήμων, ἔχοντα κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 ἐν ὧν 91,425 κατ καὶ πρωτεύουσάν τὴν Πύργον.

Ἡλεκτραγγέλλται πυρκαῖων. Βλ. Πυρκαῖων ἥλ.

Ἡλεκτρίδες. 1) Νῆσοι τινες ἐν τῷ Ἀδριατικῷ πελάγει εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Πάδου, ἐνθα ἐμυθολογεῖτο ὅτι μετεμορφώθησαν αἱ ἀδελφαὶ τοῦ Φαέθοντος. — 2) Πύλαι ἐν Θήβαις, περὶ ὧν βλ. λ. Θῆβαι.

Ἡλεκτρικὰ μεγέθη. Βλ. Ἡλεκτρικὰ μετρήσεις.

Ἡλεκτρικὰ σήματα. Βλ. Σήματα ἥλ.

Ἡλεκτρικὰ κυμάνσεις. Βλ. Κυμάνσεις ἥλ.

Ἡλεκτρικὰ μετρήσεις. Μέ-

τρησιν ἐν γένει καλοῦμεν τὴν σύγκρισιν μεγέθους τινὸς ἀγνώστου πρὸς ἄλλο μέγεθος ὁμοειδὲς καὶ γνωστὸν, ὅπερ λαμβάνεται ὡς μονάς. Διὰ τῆς συγκρίσεως ταύτης πρόκειται νὰ καθορισθῇ ἐκ ποσῶν μονάδων, ἢ ἐκ πόσων μερῶν τῆς μονάδος, ἢ ἐκ πόσων μονάδων καὶ μερῶν τῆς μονάδος ἀποτελεῖται τὸ πρὸς μέτρησιν μέγεθος. Ὅθεν διὰ τὰς Ἡλεκτρικὰς μετρήσεις, καθὼς καὶ διὰ πᾶν μετρήσεως εἶδος, δεῖν νὰ ἐρευνηθῶσι τὰ ἐξῆς ζητήματα: 1) ποῖα εἶναι τὰ Ἡλεκτρικὰ μεγέθη; 2) ποῖαι αἱ ἐκλεγεῖσαι δι' ἕκαστον ἐξ αὐτῶν μονάδες; καὶ 3) διὰ τίνων ὀργάνων καὶ διὰ ποίων μεθόδων ἐπιτυγχάνεται ἡ σύγκρισις ἐκάστου Ἡλεκτρικοῦ μεγέθους πρὸς τὴν μονάδα αὐτοῦ. Τῶν ζητημάτων τούτων ἡ ἐξέτασις ἀποτελεῖ τὴν σήμερον ἓνα τῶν σπουδαιοτέρων τῆς Ἡλεκτρικῆς ἐπιστήμης κλάδων, καθ' ὅσον ὑπὸ ἐποψίν τεχνικὴν αἱ μετρήσεις τῶν Ἡλεκτρικῶν μεγεθῶν τυγχάνουσι σημασίας ὑψίστης· ἐνταῦθα παρεμπιπτόντως ποιούμεθα μνηεῖαν καὶ τῶν μαθητικῶν μεγεθῶν, ὧν ἡ μέτρησις ἐπιστημονικὸν μᾶλλον ἢ πρακτικὸν ἐνδιαφέρον κέκτηται.

Μαγνητικὰ μεγέθη. Ἡ ἀρχαιοτέρα πρὸς ἐξηγήτην τῶν μαγνητικῶν φαινομένων ὑπόθεσις παρεδέχετο ὅτι ἐν τῷ σιδήρῳ, τῷ γάλυβι καὶ τοῖς ἄλλοις μαγνητίσεως ἐπίδεκτικαῖς σώμασιν ἐνυπάρχουσι δύο ἀδερφεῖς ρευστά, ἅτινα ἔχρουσι τὴν ιδιότητά νὰ ἀπωθῶσι τὰ ἐμῶνυμα μέρη αὐτῶν, νὰ ἑλκῶσι δὲ πρὸς ἑαυτὰ τὰ ἐτερῶνυμα. Διὰ τῆς θεωρίας ὅμως ταύτης δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐρμηνευθῶσι πάντα τὰ μαγνητικὰ φαινόμενα, διὸ καὶ ἐγένετο γενικῶς παραδεκτὴ ἡ τοῦ W. Weber ὑπόθεσις, καθ' ἣν ἕκαστον τεμάχιον τῶν μαγνητίσεως ἐπίδεκτικῶν σωμάτων θεωρεῖται ἀποτελούμενον ἀπὸ πλῆθος μοριαῶν ἢ στοιχειωδῶν μαγνητῶν ἢ θέσις τῶν μερικῶν τούτων στοιχειωδῶν μαγνητῶν εἶναι ἀκανόνιστος, ὥς ἐκ τούτου δὲ αἱ μαγνητικὰ αὐτῶν δυνάμεις ἐξουδετεροῦσιν ἀλλήλας ἐν τῷ μὴ μαγνητισμένῳ σώματι· ἀλλ' ἐὰν ἐνεργήσῃ ἑξωθεν αἰτία τις,

εἰ στοιχειώδεις μαγνήται στρέφονται κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ὅλοι εἰς ὁμώνυμοι πόλοι αὐτῶν κείνται πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος, οὕτω δὲ οὐ μόνον ὅν ἐξουδετεροῦνται αἱ μαγνητικά αὐτῶν δυνάμεις, ἀλλὰ τούναντίον ἐνισχύονται, ὡς ἐκ τούτου δὲ καὶ ἐκδηλοῦνται ἐνέργειαι μαγνητικά. Τῶν μαγνητικῶν τούτων ἐνεργειῶν ἡ μεγαλυτέρα ἢ μικροτέρα ἔντασις ἐρμηνεύεται ἀπλῶς ἐκ τοῦ ὅτι μεγαλύτερος ἢ μικρότερος ἀριθμὸς στοιχειωδῶν μαγνητῶν προσηνάζεται ἢ ἐπὶ μαγνητικῆς ράβδου αἱ δύο συνιστάμεναι τῶν δυνάμεων τῶν μερικῶν στοιχειωδῶν μαγνητῶν ἔχουσιν ὡς σημεία ἐφαρμογῆς, κέντρα ἐπομένως δυνάμεων, τοὺς δύο παρὰ τὰ ἄκρα τῆς ράβδου κειμένους μαγνητικοὺς πόλους, ἐν οἷς οὕτω υποτίθεται συγκεντρομένη πᾶσα ἡ μαγνητικὴ ποσότης τῆς ράβδου. Αὕτη δύναται νὰ προσδιορισθῇ διὰ τοῦ νόμου τοῦ Coulomb, λαμβάνει δὲ τὸ ὄνομα τῆς ἐντάσεως τοῦ μαγνητικοῦ πόλου, διότι ἡ δύναμις μεθ' ἧς ὁ μαγνητικὸς πόλος ἐνεργεῖ πρὸς τὰ ἑξω, εἰς ἐπὶ ἄλλου ἐγγὺς κειμένου μαγνητικοῦ πόλου, ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ συγκεντρομένης μαγνητικῆς ποσότητος. Πρῶτον λοιπὸν μεταξὺ τῶν μαγνητικῶν ποσῶν τυγχάνει ἡ μαγνητικὴ ποσότης ἢ ἔντασις τοῦ μαγνητικοῦ πόλου. Ὁνομάζομεν μαγνητικὴν ῥοπήν ῥοπήν μαγνητικῆς τινος ράβδου τὸ γινόμενον τῆς ἐν ἐνὶ τῶν πόλων αὐτῆς συγκεντρομένης μαγνητικῆς ποσότητος ἐπὶ τὴν μεταξὺ τῶν δύο πόλων ἀπόστασιν. Ἡ ἐν τῇ μονάδι τοῦ ὄγκου μαγνητικῆς ῥοπῆς μαγνητικῆς ράβδου, ἥτοι τὸ πηλίκον τῆς μαγνητικῆς αὐτῆς ῥοπῆς διὰ τοῦ ὄγκου τῆς, καλεῖται ἔντασις μαγνητικῆς ποσότητος ἢ εἰδικὸς μαγνητισμός. Ὁ γῶρος, ἐν ᾧ δύνανται νὰ περιορισθῶσιν αἱ ἐκ μαγνήτου τινὸς πρὸς τὰ πέριξ ἐνεργοῦσαι μαγνητικαὶ δυνάμεις ὀνομάζεται μαγνητικὸν πεδίου· ὁ γῶρος οὗτος δύναται νὰ θεωρηθῇ, ἐκτεινόμενος ἐπ' ἀπειρον, λαμβάνεται ἐν τοσούτῳ περιορισμένως, καθ' ὅσον τῶν μαγνητικῶν δυνάμεων ἡ ἰσχὺς ἐλαττωταί ὅλον ἐν ἑφ' ὅσον ἀπομακρύνονται αὐταὶ ἀπὸ τοῦ παράγοντος αὐτὰς μαγνήτου. Τὸ μαγνητικὸν πεδίου καθορίζομεν διὰ τῶν λεγομένων μαγνητικῶν δυναμικῶν γραμμῶν. Αἱ μαγνητικαὶ δυναμικαὶ γραμμαὶ δύνανται νὰ ὁρισθῶσι θεωρητικῶς τε καὶ πειραματικῶς· θεωρητικῶς μὲν ὡς συνιστάμεναι τῶν ἐν ἑκάστῳ σημείῳ τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου δυνάμεων τῶν δύο τοῦ μαγνήτου πόλων, πειραματικῶς δὲ διὰ τῶν διευθύνσεων αἱ ἐν ἑκάστῳ θέσει τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου λαμβάνει παρεμβαλλόμενος μικρὸς μαγνήτης, ἑφ' οὗ ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις μόνον

τοῦ πεδίου τούτου. Καλεῖται ἔντασις τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου ὁ λόγος τῆς δυνάμεως μεθ' ἧς ταίνει νὰ λάβῃ ὀρισμένην διεύθυνσιν ἐλευθέρως ἐν μαγνητικῷ πεδίῳ κινουμένη μαγνητικὴ ποσότης πρὸς τὴν μαγνητικὴν ταύτην ποσότητα. Ἡ ἔντασις τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου δύναται ὁρισθῆναι καὶ διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δυναμικῶν γραμμῶν, οὕσα ἴσῃ πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν δυναμικῶν ἐκείνων γραμμῶν, αἵτινες περιλαμβάνονται ἐπὶ τῆς μονάδος τῆς ἐπιφανείας (ἐπὶ ἐνὸς τετραγωνικοῦ ἑκατοστομέτρου)· ἐὰν τὴν ποσότητα ταύτην πολλαπλασιάσωμεν ἐπὶ τὴν τομὴν τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου, λαμβάνομεν τὸν ὅλικον ἀριθμὸν τῶν δυναμικῶν γραμμῶν, ὅστις ὄνομάζεται μαγνητικὴ ρύσις. Καλεῖται μαγνητικὴ ἐπαγωγὴ τὸ γινόμενον τῆς ἐντάσεως τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου ἐπὶ τὴν λεγομένην μαγνητικὴν διαπερατικὴν ὁδόν, ἥτοι τὴν ἱκανότητα ἢ ἑκαστον σῶμα ἔχει τιθέμενον ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας ἐν τῷ αὐτῷ μαγνητικῷ πεδίῳ νὰ ἀρήγῃ νὰ διέρχωνται δι' αὐτοῦ πλείοτε ἢ ὀλιγώτεροι δυναμικαὶ γραμμαὶ. Μαγνητικὴ ἐπαγωγὴ εἶναι ὁ λόγος τοῦ εἰδικοῦ μαγνητισμοῦ διὰ τῆς ἐντάσεως τοῦ πεδίου, ἀριθμὸς τις παριστῶν πόσα μαγνητισμὸν λαμβάνει εἰς ἑαυτὸ σῶμα εὐρύσκομενον ἐντὸς μαγνητικοῦ πεδίου. Τὸ πηλίκον τῆς μονάδος διὰ τῆς μαγνητικῆς διαπερατικότητος παρέχει τὴν λεγομένην εἰδικὴν μαγνητικὴν ἀντίστασιν, τὸ γινόμενον δὲ ταύτης ἐπὶ τὸ πηλίκον τοῦ μήκους διὰ τῆς τομῆς ἀποτελεῖ τὴν ὅλικήν μαγνητικὴν ἀντίστασιν σώματος τινος. — Τὰ ἀνωτέρω συντεμῶς ἀναγραφέντα μαγνητικὰ μεγέθη δύνανται νὰ ἀναπαράσχωμεν διὰ τύπων ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς ἐντάσεως τοῦ μαγνητικοῦ πόλου ὡς ἑξῆς: Κατὰ τὸν νόμον τοῦ Coulomb
$$F = \frac{m \cdot m'}{r^2}$$
, ἐνθα F εἶναι ἡ μαγνητικὴ δύναμις, m' καὶ m αἱ ἐν ἑκάστῳ τῶν πόλων μαγνητικαὶ ποσότητες καὶ r ἡ ἀπόστασις· ἐὰν θεωρήσωμεν $m' = m = m$ ὁ τύπος τοῦ Coulomb λαμβάνει τὴν μορφήν
$$F = \frac{m^2}{r^2}$$
, ἐξ οὗ προσδιορίζεται ἡ μαγνητικὴ ποσότης ἢ ἔντασις τοῦ μαγνητικοῦ πόλου διὰ τῆς σχέσεως $m = r\sqrt{F}$. Ἡ μαγνητικὴ ῥοπή M , συμφώνως τῷ ὁρισμῷ ἐν δι' αὐτῆς ἐδώκαμεν, προσδιορίζεται διὰ τῆς σχέσεως $M = m \cdot l$, ἐὰν l σημαίνῃ τὴν μεταξὺ τῶν δύο πόλων ἀπόστασιν. Τὴν ἔντασιν μαγνητικῆς ποσότητος, ἥτοι τὸν εἰδικὸν μαγνητισμὸν σημειοῦμεν διὰ τοῦ τύπου
$$J = \frac{M}{U}$$
, ἐὰν U

σημεινών τον όγκον του μαγνήτου. Ἡ έντασις Η του μαγνητικοῦ πεδίου προσδιορίζεται διὰ τοῦ τύπου
$$\frac{F}{m}$$
, ἡ δὲ μαγνητικὴ ρύσις Φ διὰ τοῦ τύπου $\Phi = H \cdot S$, ἐὰν S παριστᾷ τὴν τομὴν τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου. Ἡ μαγνητικὴ ἐπαγωγὴ Β παριστάνεται διὰ τοῦ τύπου $B = \mu \cdot H$, ἐν ᾧ μ ἐκφράζει τὴν διαπερατικὴν, ἥτις πάλιν προσδιορίζεται διὰ τοῦ τύπου $\mu = \frac{B}{H}$. Ἡ μαγνητικὴ εὐπάθεια Κ παριστάνεται διὰ τοῦ τύπου

$K = \frac{J}{H}$, ἡ εἰδικὴ μαγνητικὴ ἀντίστασις

ν διὰ τοῦ τύπου $\nu = \frac{1}{\mu}$ καὶ ἡ ὁλικὴ μαγνητικὴ ἀντίστασις Π διὰ τοῦ τύπου

$\Pi = \nu \cdot \frac{l}{s}$, ἐὰν l εἶναι τὸ μήκος καὶ s ἡ τομὴ τοῦ σώματος. Σημειωτέον ἐν τέλει τὴν μεταξὺ μαγνητικῆς διαπερατικότητος καὶ μαγνητικῆς εὐπαθείας σχέσιν ἐκφράζομένην δια τῶν τύπων $\mu = 1 + 4\pi K$ καὶ $K = \frac{\mu - 1}{4\pi}$.

Ἡ ηλεκτρικὰ μέγεθος. Ἐὰν ἄγωγός περφορισμένος ηλεκτρικῆς ἑλίκης εἰς ἐπαγγὴν μετ' ἐτέρου ἄγωγου ὁμοίως ἐντελῶς ρυθμῶς καὶ τῶν αὐτῶν διαστάσεων, ἡ ἀρχικὴ ἐπὶ τοῦ πρώτου μόνον ἄγωγου συνεσπρευμένη ηλεκτρικὴ θὰ διανεμηθῇ μεταξὺ τῶν δύο, οὕτως ὥστε εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν θὰ ὑπάρχῃ τὸ ἡμισυ τῆς ἀρχικῆς ηλεκτρικῆς. Ἐκ τούτου εἶναι φανερόν ὅτι ἡ έννοια τῆς ηλεκτρικῆς ποσότητος, ἥτις ἀποτελεῖ ἐν τῶν θεμελιωδεστέρων ηλεκτρικῶν μεγεθῶν. Ἡ περὶ ποσότητος τῆς ηλεκτρικῆς ιδέα ἦτο ἀναποσπαστος ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς περὶ ηλεκτρισμοῦ θεωρίας, καθ' ἣν οὕτως ἐθεωρεῖτο ὡς ρευστὸν ἐνυπάρχον ἐν τοῖς σώμασι. Λέγομεν ὅτι δύο σώματα εἶναι περφορισμένα ὑπὸ τῆς αὐτῆς ποσότητος τῆς ηλεκτρικῆς ὅταν τοποθετούμενα διαδοχικῶς εἰς τὴν αὐτὴν ἀποτίκταιν ἀπὸ τρίτου σώματος φέροντος ὁμωνομον μὲ αὐτὰ ηλεκτρικὴν ἐξασκῶσιν ἐπ' αὐτοῦ τὴν αὐτὴν ἀπωστικὴν δύναμιν, ἥτις κατὰ τὴν θεμελιώδη τοῦ Coulomb νόμον εἶναι ἀπ' εὐθείας μὲν ἀνάλογος τοῦ γινομένου τῶν ηλεκτρικῶν, ἀντιστρόφως δὲ ἀνάλογος τοῦ τετραγώνου τῆς ἀποστάσεως. Κατὰ τὰς παρατηρήσεις τὸ πρῶτον τοῦ Coulomb ἡ ηλεκτρικὴ ἀθροίζεται ἐπὶ τῶν ἐξεχόντων σημείων τῶν δι' αὐτῆς περφορισμένων ἄγωγῶν, διανέμεται δ' ἐξ ἴσου ἐπὶ τὰ διάφορα σημεία τῆς ἐπιφανείας σφαιρικοῦ ἄγωγου· ἡ ἐν ἐκάστῳ σημείῳ συνεσπρευμένη ποσότης τῆς ηλεκτρι-

κῆς καλεῖται ἡ ηλεκτρικὴ πυκνότης. Μετὰ τὴν έννοιαν τῆς ποσότητος ἕτερον χαρακτηριστικώτατον διὰ τὴν ἐξήγησιν τῶν ηλεκτρικῶν φαινομένων ἡλεκτρικὸν μέγεθος τυγχάνει τὸ δυνατικὸν ἢ ἡλεκτροδυναμικὸν (potentiel· νομιζόμεν ὅτι ἡ λέξις δυνατικὸν ἀποδίδει πιστότερον τὴν έννοιαν τοῦ potentiel παρ' ὅσον ὁ ἀπὸ τινος εἰς τὴν ἑλληνικὴν εἰσαχθεὶς ὅρος δυναμικόν). Ὁ ἀκριδὴς ἐν τούτῳ προσδιορισμῶς τῆς έννοίας τοῦ δυνατικοῦ προαπαιτεῖ τὴν γνῶσιν πολλῶν ἄλλων οὐχὶ εὐκόλως καταληπτῶν έννοιῶν, ἰδίᾳ δὲ τῆς μαθηματικῆς ἀναλύσεως, δι' ἧς ἀνεπτύχθη ἡ περὶ τοῦ δυνατικοῦ θεωρία ὑπὸ τῶν τῷ πρῶτον εἰσαγαγόντων αὐτὴν εἰς τὴν ἡλεκτρικὴν ἐπιστήμην Green καὶ Gauss. Ὁ γῶρος ὁ εὐρισκόμενος ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ηλεκτρικοῦ τινος σώματος, ἐν ᾧ τουτέστιν ἐνεργοῦσιν αἱ ηλεκτρικαὶ δυνάμεις, καλεῖται ἡ ηλεκτρικὴ πεδία, ἡ δὲ ἐν ἐνὶ αὐτοῦ σημείῳ περφορισμένη ποσότης ηλεκτρικῆς + l ἐνεργοῦσα δύναμις καλεῖται ἐν τᾷ σημείῳ τοῦ πεδίου. Θεωρητικῶς τὸ ηλεκτρικὸν πεδίου ἐκτείνεται εἰς ἀπόστασιν ἀπείρου, ὅπου κατὰ τὸν νόμον τοῦ Coulomb ἡ δύναμις εἶναι ἴση τῷ μῆθεν· ἄλλ' ἐπειδὴ ἕνεκα τῆς μεγάλης ἀποστάσεως αἱ ηλεκτρικαὶ ἐνέργειαι ἐξασθενοῦσι καὶ παύουσιν ἐκδηλούμεναι, δύναται νὰ θεωρηθῇ τὸ ηλεκτρικὸν πεδίου περιοριζόμενον μέχρις ἀποστάσεως τινος, οὕτως ὥστε νὰ καταλάβῃ γῶρον σφαιρικόν. ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ ὁποῦτο ὑπάρχει τὸ ηλεκτρικὸν σῶμα. Ὑποθέσωμεν ἐν τῷ κέντρῳ τούτῳ ὑπάρχουσαν θετικῶς ηλεκτρισμένην σφαῖραν, εἰς τινὰ δὲ ἐτέρῳ θέσιν τοῦ ἐξ αὐτῆς γεννωμένου ηλεκτρικοῦ πεδίου ὕλικόν τι σημεῖον περφορισμένον με ποσότητα ηλεκτρικῆς + l. Ἐνεκα τῶν ὁμωνύμων ηλεκτρικῶν τὸ μὲ τὴν μονάδα τῆς θετικῆς ηλεκτρικῆς περφορισμένον ὕλικὸν σημείον θέλει ἀπωσθῇ ὑπὸ τῆς ἐπίσης θετικῶς ηλεκτρισμένης σφαίρας εἰς τὸ ἐξώτερον τοῦ πεδίου ὅριον· ἄλλα πρὸς τοῦτο δαπανᾷται ἐν ἔργον ὠρισμένου μεγέθους, ὅπερ θὰ ἦτο τὸ αὐτὸ καὶ ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ μετενεχθῇ τὸ ὕλικόν τοῦτο ὅριον ἀπὸ τοῦ ἐξωτέρου ὁρίου τοῦ πεδίου, ἀπὸ ἀποστάσεως ἐπομένως ἀπείρου, εἰς τὴν προτέραν τοῦ θέσιν. Τὸ ἔργον τοῦτο δύναται νὰ δώσῃ τὸ μέτρον τῆς ἰκανότητος πρὸς ηλεκτρικὴν ἐνέργειαν, ἥτοι τῆς δυνατικῆς ἐνεργείας (τῆς δυνάμει ἐνεργείας), ἥτις ὑπάρχει ἐν τῷ σημείῳ ἐκείνῳ τοῦ πεδίου, τοῦτο δὲ καλοῦμεν ἡλεκτροδυναμικόν. Ἐὰν πρόκειται τὸ ὕλικόν σημείον ἀπὸ τοῦ ἀπείρου νὰ πλησιάσῃ πρὸς τὴν ὕλικὴν σφαῖραν, οὕτως ὥστε νὰ ἀπέχῃ αὐτῆς κατὰ τὴν ἀπόστασιν r, τὸ πρὸς τοῦτο

δυνάμενον νὰ δαπανηθῇ ἔργον, τὸ ἡλεκτροδυναμικόν, ἔσται ἴσον μὲν πρὸς $\frac{1}{r}$, ἔάν τὸ σημεῖον εἶναι περφορισμένον μὲ ποσότητα ἡλεκτρικῆς $+1$, ἴσον δὲ πρὸς $\frac{m}{r}$, ἔάν εἶναι περφορισμένον μὲ ποσότητα ἡλεκτρικῆς m . Ὁ τύπος οὗτος τοῦ ἡλεκτροδυναμικοῦ $V = \frac{m}{r}$, προκειμένου περὶ συστήματα πλειοτέρων σημείων ὑλικῶν με φορτίαις $m, m', m'', \dots$ καὶ δι' ἀποστάσεις $r, r', r'', \dots$, λαμβάνει τὴν μορφήν
$$V = \frac{m}{r} + \frac{m'}{r'} + \frac{m''}{r''} + \dots = \sum \frac{m}{r}.$$
 Ὅλα

τα σημεῖα, αἵτινα ἀπέχουσιν ἴσην ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ κέντρου τῆς σφαίρας, ἔχουσι τὸ αὐτὸ ἡλεκτροδυναμικόν, καλοῦνται δὲ ἰσοδυναμικὰ καὶ ἐπιρᾶναι αἱ περιλαμβανόμενα πάντα τα σημεῖα τὰ ἔχοντα τὸ αὐτὸ δυναμικόν· αἱ ἐπιρᾶναι αὗται εἶναι τραχιναὶ διὰ τὸ ἀνωτέρω ἀναπτυχθέν ἀπλοῦν παράδειγμα, καμπύλαι δὲ ποικίλης φύσεως διὰ πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν διανομῆς τοῦ ἡλεκτροδυναμικοῦ ἐν τῷ ἡλεκτρικῷ πεδίῳ· γραμμαὶ δὲ τέμνουσαι κάθετως τὰς ἰσοδυναμικὰς ἐπιρᾶναις καὶ περιττωσὶ ἀπομένως τὴν διεύθυνσιν τῆς δυνάμεως τῆς γεννῶσης τὸ ἡλεκτρικὸν πεδίου καλοῦνται δυναμικαὶ γραμμαὶ. Ἐάν ἡ δύναμις ἐν ἡλεκτρικῷ τινι πεδίῳ εἶναι πανταχοῦ τοῦ αὐτοῦ μεγέθους καὶ τῆς αὐτῆς διευθύνσεως, αἱ δυναμικαὶ γραμμαὶ εἶναι παράλληλοι εὐθεῖαι καὶ αἱ ἰσοδυναμικαὶ ἐπιρᾶναι εἶναι ἐπίπεδα παράλληλα πρὸς ἄλληλα καὶ κάθετα ἐπὶ τὰς δυναμικὰς γραμμάς· τὸ τοιοῦτον ἡλεκτρικὸν πεδίου καλεῖται ὁμογενές. Σημειωτέον ὅτι ἐπὶ μιᾶς ἰσοδυναμικῆς ἐπιρᾶναις ἡλεκτρικὸν τι μέρος δύναται νὰ ἀλλᾶξῃ θέσιν χωρὶς πρὸς τοῦτο νὰ ἀπαιτηθῇ δύναμις τις, χωρὶς δηλονότι νὰ δαπανηθῇ ἔργον τι· τοῖναντίον ἡλεκτρικὸν τι μέρος ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην ἰσοδυναμικὴν ἐπιρᾶναιαν κινεῖται μόνον διὰ δαπάνης ἔργου, ὅπερ εἶναι ἴσον πρὸς τὴν διαφορὰν τῶν δυναμικῶν τῶν ἐν ἐκάστη ἰσοδυναμικῇ ἐπιρᾶναι ὑπορχόντων. Ἐάν δύο ἐν ἀπομονώσιν εὐρισκόμενους ἀγωγούς, οἵτινες ἔχουσι διάφορον ἑκάστος δυναμικόν, συνδέσωμεν πρὸς ἀλλήλους διὰ σώματος ἐπίσης ἀγόντος τὸν ἡλεκτρισμὸν, ἡ ἡλεκτρικὴ τοῦ ἀγωγοῦ τοῦ ἔχοντος ὑψηλότερον ἡλεκτροδυναμικὸν θὰ σπεύσῃ νὰ κατακλύσῃ τὸν χαμηλότερον ἡλεκτροδυναμικὸν ἔχοντα ἀγωγόν, μέχρις οὗ ἐπ' ἀμφοτέρων συνηνωμένων ἦδῃ εἰς ἓνα ἀγωγὸν τὸ ἡλεκτροδυναμικὸν καταστῇ ἴσον. Ἀλλ' ὅπως ἐν δοχείῳ

μεγαλυτέρως χωρητικότητος χρειάζεται μεγαλύτερον ποσὸν ὕδατος ὅπως πληρωθῇ μέχρις ὀρισμένου ὕψους, οὕτω καὶ εἰς ἀγωγὸς διαμέτρου μεγαλυτέρως ἀπαιτεῖται ποσότης ἡλεκτρικῆν μεγαλυτέραν ὅπου φορτισθῇ μὲ ὀρισμένον ἡλεκτροδυναμικόν. Ὀνομάζομεν ἡλεκτροχωρητικὸν τὸ ἐνὸς ἀγωγοῦ τὴν ποσότητα ἐκείνη τῆς ἡλεκτρικῆς, ἥτις χρειάζεται ὅπως ὑψωθῇ τὸ ἡλεκτροδυναμικὸν αὐτοῦ κατὰ μίαν μονάδα. Ἐκ τούτου καταφαίνεται ὅτι ἡ ἡλεκτρικὴ ποσότης εἶναι γινόμενον τοῦ ἡλεκτροδυναμικοῦ ἐπὶ τὴν ἡλεκτροχωρητικότητα, καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ ἡλεκτροχωρητικότης εἶναι ὁ λόγος τῆς ποσότητος πρὸς τὸ ἡλεκτροδυναμικόν ($C = \frac{Q}{V}$). — Τα

τρία ἡλεκτρικὰ μεγέθη, αἵτινα μέχρι τοῦδε περιεγραφάμεν, ἦτοι ἡ ποσότης, τὸ ἡλεκτροδυναμικόν καὶ ἡ ἡλεκτροχωρητικότης καθίστανται καταληκτότερα διὰ συγκρίσεως τῶν ἡλεκτρικῶν φαινομένων πρὸς γνωστὰ μηχανικὰ φαινόμενα. Ἐάν ἐν δοχείῳ περιέχοντι ὕδωρ προσθέσωμεν νῦν ὕδατος ποσότητα, καταλαμβάνει τοῦτο μεγαλύτερον ὕψος· αἱ δύο αὗται ἐννοιαὶ τῆς ποσότητος καὶ τοῦ ὕψους ἀνταποκρίνονται εἰς τὰς ἐννοίας τῆς ἡλεκτρικῆς ποσότητος καὶ τοῦ ἡλεκτρικοῦ δυναμικοῦ. Διὰ τὸ αὐτὸ δοχεῖον ἢ τε ποσότης καὶ τὸ ὕψος τοῦ ὕδατος εἶναι ἀνάλογα πρὸς ἄλληλα, διότι ὅσον πλεόντερον ὕδωρ προστίθεται τόσον μεγαλύτερον ὕψος λαμβάνει τοῦτο· ἐπίσης ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ ἀγωγῷ ὅσον μεγαλύτεραν ποσότητα ἡλεκτρικῆς ἔχουεν, τοσούτον ὑψοῦται ἐπὶ μᾶλλον τὸ ἡλεκτροδυναμικὸν τοῦ ἀγωγοῦ. Ἐάν ὅμως λάδωμεν δύο δοχεῖα διαφόρου διαμέτρου, θὰ ἔχωμεν μὲ τὴν αὐτὴν ποσότητα ὕδατος διαφορὰν ὕψους ἐν ἐκάστῳ δοχείῳ· ἐνταῦθα ὑπαισθάνεται καὶ τρίτη τις ἐννοία, ἡ τῆς χωρητικότητος ἢ μᾶλλον τῆς ἐπιφανείας τῆς βάσεως τοῦ δοχείου. Ἐκαστος γνωρίζει ὅτι ἡ ποσότης τοῦ ὕδατος, ἦτοι ὁ ὄγκος αὐτοῦ εἶναι γινόμενον τῆς βάσεως τοῦ ἐπὶ τὸ ὕψος· οὕτω καὶ ἡ ἡλεκτρικὴ ποσότης εἶναι γινόμενον τῆς ἡλεκτροχωρητικότητος ἐπὶ τὸ ἡλεκτροδυναμικόν. Ἐάν ἤδη ὑποθέσωμεν ὅτι δύο δεξαμεναί, ἐν τῇ μιᾷ τῶν ὁποίων τὸ ὕδωρ κεῖται ὑψηλότερον, ἐν τῇ ἄλλῃ δὲ χαμηλότερον, συνενῶνται παρὰ τὰς βάσεις των δι' ἐνὸς σωλήνος, εἶναι φανερόν ὅτι τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς δεξαμενῆς τῇ ἐγούσης μεγαλύτερον ὕψος θὰ ρέυσῃ πρὸς τὴν ἐτέραν μέχρις οὗ εἰς ἀμφοτέρας τὸ ὕδωρ φθάσῃ εἰς τὴν αὐτὴν στάθμην· ἐπίσης ἔάν ἔχωμεν δύο ἀγωγούς ἡλεκτρισμένους καὶ θέσωμεν αὐτοὺς εἰς συγκοινωνίαν, ἡ ἡλεκτρικὴ ἐκαστέρου δὲν θὰ μεταβληθῇ.

ἂν ἀμφότεροι ἔχωσι τὸ αὐτὸ ἡλεκτροδυναμικόν, ἢ ἡλεκτρικὴ δ' ὁμοίως τοῦ ἑνὸς θὰ βεῖται πρὸς τὴν τοῦ ἑτέρου ἂν ἔχωσι διάφορον ἡλεκτροδυναμικὸν καὶ θὰ βεῖται ἡλεκτρικὴ ἀπὸ τοῦ ἔχοντος ὑψηλότερον ἡλεκτροδυναμικὸν πρὸς τὸν ἔχοντα ἡλεκτροδυναμικὸν χαμηλότερον, μέχρις οὗ ἐπέλθῃ ἐξίσωσις τῶν δυναμικῶν ἐν ἀμφοτέροις. Λέγομεν ὅτι ὑπάρχει διαφορά ἡλεκτροδυναμικοῦ μεταξὺ δύο σημείων ἡλεκτροισμένων, ἔάν. τιθεμένων εἰς συγκοινωνίαν δια σύρματος μεταλλικοῦ, ἢ ἡλεκτρικῆς βέης ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἕτερον, εἴς οὗ καὶ τὸ ὄνομα τὰς εἰς ἡλεκτρικῆς. Τὸ τοιοῦτον παρατηρεῖται πάντοτε ἂν συγκοινωνήσῃ σῶμά τι ἡλεκτρισμένον πρὸς τὴν γῆν· ἐν τῇ περιπτώσει μάλιστα ταύτῃ οὐδὲν ἴχνος ἡλεκτρικῆς θὰ ἀπομείνῃ ἐπὶ τοῦ ἀγωγοῦ μετ' ὅσονδ' ὅποτε μεγάλην ποσότητα ἡλεκτρικῆς καὶ ἂν ἦτο οὕτως περισσισμένη. Ἡ γῆ πράγματι δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀγωγὸς πληρῆς ἡλεκτρικῆς, οὗ ἐπομένως ἡ ἡλεκτροχωρητικότης εἶναι παρμεγίστη καὶ τὸ ἡλεκτροδυναμικὸν κατ' ἀνάλογίαν ἴσον τῷ μηδενί. — Ἐάν συνενώσωμεν διὰ σύρματος μεταλλικοῦ τοὺς δύο πόλους γαλβανικοῦ τινος στοιχείου, οἷον στήλης τοῦ Bunsen, ἐπειδὴ ἕκαστος ἐξ αὐτῶν ἔχει διάφορον ἡλεκτροδυναμικόν, ἢ ἡλεκτριζὺς ἐκ τοῦ μὲν θὰ βεῖται πρὸς τὸν δὲ, ἐκ τοῦ ἔχοντος ὑψηλότερον ἡλεκτροδυναμικὸν πρὸς τὸν ἔχοντα ἡλεκτροδυναμικὸν χαμηλότερον (ἐκτός μὲν τῆς στήλης ἐκ τοῦ θετικοῦ πρὸς τὸ ἀρνητικὸν ἡλεκτροδυναμικόν, ἐντὺς δὲ τῆς στήλης ἐκ τοῦ ἀρνητικοῦ πρὸς τὸ θετικόν)· ἐν ταιούτῃ περιπτώσει λέγομεν ὅτι παράγεται βεῖμα ἡλεκτρικόν, ἥτοι παραφευγόμεθα τὸν ἡλεκτρισμὸν ἐν κινήσει, ἀντιστρόφως πρὸς τὸν ἐπὶ ἑνὸς μόνου ἀγωγοῦ συνσπαραγμένον. Ἐν θεωροῦμεν διατελοῦντα ἐν στήσει. Ἀρκεῖ λοιπὸν πρὸς παραγωγὴν ἡλεκτρικοῦ ρεύματος νὰ συγκοινωνήσωσι δύο ἀγωγοὶ φέροντες ἕκαστος διάφορον ἡλεκτροδυναμικόν· ἢ διαφορά αὕτη τῶν ἡλεκτροδυναμικῶν ἢ ὀνομαζομένη συνήθως τάσις ἢ ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις εἶναι ὁ ἀναγκαῖος καὶ ἀρκὺς ὥρος πρὸς παραγωγὴν ρεύματος ἡλεκτρικοῦ, ὅπερ θέλει παύσει ὑφιστάμενον εὐθύς ὡς ἐπέλθῃ ἡ ἐξίσωσις τῶν ἡλεκτροδυναμικῶν. Ἐν ταῖς ἡλεκτρικαῖς πηγαῖς (γαλβανικαῖς στοιχείαις, θερμὴς ἡλεκτρικαῖς στήλαις, δυναμομηχαναῖς) ἢ διάρκειά τοῦ παραγομένου ἡλεκτρικοῦ ρεύματος ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι τῶν δύο πόλων τὰ ἡλεκτροδυναμικὰ εἶναι πάντοτε διάφορα ἕνεκα τῆς ἐξαχολουθητικῆς χρησιμοποιομένης χημικῆς, θερμαντικῆς ἢ μηχανικῆς ἐνεργείας. — Καλεῖται ἐντάσις τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος ἡ ἐν ἐνὶ δευτέρῳ λεπτῷ ἐν τῷ ρεύματι κυκλώ-

φοροῦσα ποσότης ἡλεκτρικῆς· ἡ ἐντάσις οὕτω τοῦ ρεύματος εἰς πάντα τὰ σημεία τοῦ κυκλώματος εἶναι ἡ αὐτή. — Ἐτερον ἡλεκτρικὸν μέγεθος μεγάλης σπουδαιότητος εἶναι ἡ ἀντίστασις· οὐδεμίαν ὕλην δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τελείως ἀγούσα τὸν ἡλεκτρισμὸν, καθ' ὅσον καὶ αὐταὶ αἱ καλύτερον ἀγούσαι αὐτὸν οὐσαὶ παρουσιάζουσιν εἰς τὴν δίοδον αὐτοῦ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον μεγαλυτέραν ἢ μικροτέραν ἀντίστασιν. Ἡ ἀντίστασις αὕτη εἶναι κατ' εὐθείαν μὲν ἀνάλογος τοῦ μήκους τοῦ ἀγωγοῦ, ἀντιστρόφως δὲ ἀνάλογος τῆς τομῆς αὐτοῦ, καὶ συντελεστοῦ τινος διαφόρου δι' ἕκαστον σῶμα, τοῦ λεγομένου συντελεστοῦ τῆς ἀγωγιμότητος. Ἐάν ὀνομάσωμεν R τὴν ἀντίστασιν, l τὸ μήκος τοῦ ἀγωγοῦ, θ τὴν τομὴν αὐτοῦ καὶ λ τὸν συντελεστὴν τῆς ἀγωγιμότητος, λαμβάνομεν διὰ μὲν τὴν ἀντίστασιν τὸν τύπον

$$R = \frac{l}{\lambda \theta}, \text{ διὰ δὲ τὸν συντελεστὴν τῆς ἀ-}$$

$$\text{γωγιμότητος τὸν τύπον } \lambda = \frac{l}{R \theta}.$$

Ἐπολο- γίζοντες εἰς τοὺς τύπους τοὺτους τὸ μήκος καὶ τὴν τομὴν τοῦ ἀγωγοῦ διὰ τῆς μονάδος, λαμβάνομεν τὴν λεγομένην εἰδικὴν κἢ ν ἀντίστασιν ἴσην πρὸς $\frac{1}{\lambda}$ καὶ τὸν λεγόμενον συντελεστὴν τῆς εἰδικῆς ἀγωγιμότητος ἴσον πρὸς $\frac{1}{R}$. — Τὰ τρία ἡλεκ-

τρικὰ μεγέθη, περὶ ὧν ἐν τοῖς εὐθὺς ἀνωτέρω ἐπραγματεύθημεν, ἢ ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις ἢ τάσις, ἡ ἐντάσις καὶ ἡ ἀντίστασις, συνδέονται πρὸς ἀλλήλα διὰ τοῦ περιφήμου καὶ θεμελιώδους σπουδαιότητος διὰ τὴν ἡλεκτρικὴν ἐπιστήμην νόμου τοῦ Ohm, καθ' ὃν ἡ ἐντάσις τοῦ ρεύματος εἶναι κατ' εὐθείαν μὲν ἀνάλογος τῆς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως, ἀντιστρόφως δὲ ἀνάλογος τῆς ἀντιστάσεως· ἂν παραστήσωμεν διὰ I τὴν ἐντάσιν τοῦ ρεύματος, διὰ E τὴν ἡλεκτρεγερτικὴν δύναμιν καὶ διὰ R τὴν ἀντίστασιν, λαμβάνομεν διὰ τὸν νόμον τοῦ Ohm τὸν

$$\text{τύπον } I = \frac{E}{R}, \text{ ὅστις παρέχει καὶ τὰς ἐπεί-}$$

$$\text{ρας δύο σχέσεις, ἥτοι } E = IR \text{ καὶ } R = \frac{E}{I}.$$

Ἐτερα ἡλεκτρικὰ μεγέθη, ὧν ἡ μέτρησις διὰ τὰς ἐφαρμογὰς ἰδίᾳ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ τυγχάνει μεγάλης σπουδαιότητος, εἶναι ἡ ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια καὶ ἡ ἡλεκτρικὴ ἰσχύς. Ἡ ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια εἶναι τὸ ἔργον τοῦ γινόμενου τῆς ἡλεκτρικῆς ποσότητος ἐπὶ τὴν τάσιν· ἡ δὲ ἡλεκτρικὴ ἰσχύς εἶναι τὸ γινόμενον τῆς ἐντάσεως ἐπὶ τὴν ἡλεκτρεγερτικὴν δύναμιν· τὸ γινόμε-

μενον δὲ τῆς ἡλεκτρικῆς ἰσχύος ἐπὶ τὸν χρόνον παρέχει τὸ λεγόμενον ἔργον. — Ὑπολείπεται πρὸς ἐξέτασιν ἐν ἐτὶ ἡλεκτρικὸν μέγεθος, ὁ λεγόμενος συντελεστής τῆς αὐτοεπαγωγῆς. Καθ' ἣν στιγμὴν κλείεται ἐν κύλωμα ἡ καθ' ἣν στιγμὴν διακόπτεται, παράγεται ἐπὶ τοῦ σύρματος ἐξ ἐπαγωγῆς ῥεύμα· τοῦ ῥεύματος τούτου ἡ στιγμιαία ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις εὐ δύναται νὰ προσδιορισθῇ διὰ τοῦ τύπου $e = L \cdot \frac{di}{dt}$,

ἐν ᾧ i παριστᾷ τὸ πρὸς τὸν καθ' ὃ τὸ ἐπάγον ῥεῦμα μεταβάλλεται ἐν τῷ ἀπείρῳ μικρῷ χρονικῷ διαστήματι t , καθ' ὃ διαρκεῖ τὸ ἐξ αὐτοεπαγωγῆς ῥεῦμα, L δὲ σταθερὸν τινα συντελεστὴν, ὅστις ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δυναμικῶν γραμμῶν τῶν παραγομένων διὰ τοῦ ἐξ αὐτοεπαγωγῆς ῥεύματος· ὁ συντελεστὴς οὗτος καλεῖται συντελεστής τῆς αὐτοεπαγωγῆς.

Ἡλεκτρικαὶ μονάδες. Κατὰ συνήθειαν πρὸς μέτρησιν ἐκάστου μεγέθους ὀρίζεται ἐν ὁμοιόμοις καὶ γνωστῶν μεγέθους ὅπερ λαμβάνεται ὡς μονάδα διὰ πάσας ὁμῶς τὰς μονάδας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ κατασκευασθῶσι πρότυπα, εἶναι δὲ ἀνάγκη πρὸς καταμέτρησιν τῶν μεγεθῶν τούτων νὰ ἐξαρτηθῶσιν αἱ μονάδες αὐτῶν ἐξ ἄλλων μονάδων, δι' αἷς εἶναι δυνατόν νὰ κατασκευασθῶσι πρότυπα. Οὕτω π. γ. ἡ ταχύτης καταμετρεῖται διὰ τοῦ λόγου τοῦ διανυομένου διαστήματος πρὸς τὸν χρόνον· ἡ μονάδα ἐπομένως τῆς ταχύτητος εἶναι παράγωγος τῆς μονάδος τοῦ μήκους καὶ τῆς μονάδος τοῦ χρόνου. Ἐκ τούτων καταρτίζεται, ὅτι διαίρουνται ἐν γένει αἱ μονάδες εἰς μονάδας ἀρχικὰς καὶ εἰς μονάδας παραγωγίους, εἰς τὰς τελευταίας δὲ ταῦται ὑπάγονται καὶ αἱ ἡλεκτρικαὶ μονάδες. Πρῶτος ὁ Gauss κατὰ τὰς ἡλεκτρικὰς αὐτοῦ ἐρεῖνας ἐζήτησε νὰ ὑπαγάγῃ τὰς παραγωγίους μονάδας εἰς σύστημα ἰδιαίτερον στηριζόμενον ἐπὶ τῶν τριῶν θεμελιωδῶν τῆς μηχανικῆς μονάδων, ἡτοι τοῦ μήκους, τῆς μάζης καὶ τοῦ χρόνου. Τὸ τοιοῦτον σύστημα ἐκλήθη σύστημα ἀπολύτων μονάδων, καθ' ὅσον αὐτὸ εἶναι ἀνεξάρτητον τοῦ τόπου καὶ τοῦ χρόνου τῆς παρατηρήσεως· πρῶτον π. γ. ὡς μονάδα τῆς γῆινης μαγνητικῆς θνησεως ἐλαμβάνετο ἡ ἐνταση ἣν αὐτὴ εἶχεν ἐν Λονδίῳ, οὕτω δὲ αἱ ἄλλα τοῦ γινόμενου καταμετρήσεις εἶχον σχετικὴν μόνον ἀξίαν. Τὸν εἰσηγητὴν τοῦ ἀπολύτου συστήματος Gauss (1777—1855) ἠκολούθησεν ὁ W. Weber (1804—1891), ὅστις ἐπέβηται ἐν αὐτῷ δι' ὅλας τὰς ἡλεκτρικὰς μονάδας καὶ ἐδίδαξε τὸν τρόπον τῆς ἀπολύτου ἡλεκτρομαγνητικῆς μετρή-

σεως τῆς ἐντάσεως καὶ τῆς ἀντιτάσεως τοῦ ἡλεκτρικοῦ ῥεύματος, προσδιώρισεν δὲ μετὰ τοῦ R. Kohlrausch τὸν πρὸς ἀλλήλας λόγον τῶν ἀπολύτων μονάδων. Ἐκ τῶν μονάδων τῶν ἀνω μνημονευθέντων τριῶν θεμελιωδῶν μεγεθῶν, τοῦ μήκους, τῆς μάζης καὶ τοῦ χρόνου, παράγονται πᾶσαι αἱ ἄλλαι μονάδες, ἐκφραζόμεναι διὰ τύπων περιεχόντων τὰ σύμβολα τῶν θεμελιωδῶν μονάδων μὲν ἐκθέτας ἰδιαίτερους δι' ἐκάστην τῶν παραγωγῶν μονάδων τοιούτους τύπους εἶχε τὸ πρῶτον χρησιμοποίησεν ὁ Fourier (1768—1830) διὰ τὴν θερμότητα, ἀνευ ὅμως τῆς ἐπὶ τοῦ μήκους, τῆς μάζης καὶ τοῦ χρόνου βάσεως. Τοὺς συντελεστας τῶν δυνάμεων ἐκάλεσεν ὁ Fourier συντελεστας τῶν διαστάσεων, τὰς δυνάμεις δὲ διαστάσεις τῶν παραγωγῶν μονάδων ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὰς θεμελιώδεις μονάδας. Τοὺς λησμονηθέντας τούτους τύπους τῶν διαστάσεων ἐπανέφερον εἰς φῶς τοῦ Gauss αἱ ἐργασίαι, πρῶτος δὲ ὁ Maxwell (1831—1879) ἀνέπτυξε συστηματικῶς τὰς διαστάσεις δι' ὅλα τὰ ἡλεκτρικὰ καὶ μαγνητικὰ μεγέθη. Κοινῶς παραδεκτὰ σύμβολα εἶναι διὰ τοῦ μήκους τὸ l , διὰ τὴν μάζαν τὸ M καὶ διὰ τὸν χρόνον τὸ T . Ἡ ἐκλογὴ τῶν τριῶν τούτων θεμελιωδῶν μονάδων ἐγένετο κατὰ βούλησιν· ἐνθ' οἱ Gauss καὶ Weber ὡς μονάδα μήκους ἐξελέξαντο τὸ χιλιόμετρον, ὡς μονάδα μάζης τὸ χιλιόγραμμα καὶ ὡς μονάδα χρόνου τὸ δευτερόλεπτον, ἡ δὲ τοῦ W. Thomson (πατρὸν λόρδου Kelvin) ἰδρυθεῖσα ἐν Ἀγγλίᾳ British Association ἐδέχθη ὡς μονάδα μήκους τὸ ἐκατοστόμετρον (σημειούμενον διὰ τοῦ συμβόλου c), ὡς μονάδα μάζης τὸ γράμμον (g) καὶ ὡς μονάδα χρόνου τὸ δευτερόλεπτον (s), ταῦτα δὲ τὰς μονάδας παρεδέχθησαν ὡς βάσεις τοῦ διεθνοῦς ἀπολύτου τῶν μονάδων συστήματος cgs (centimetre-gramme-second) τὰ διεθνή ἡλεκτρικὰ συνέδρια. Ἐν ταῖς τύποις τοῦ συστήματος τούτου πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐκ τῶν κλισμάτων συγχύσεως σημειοῦνται οἱ παρανομασταὶ ὡς παράγοντες μετ' ἐκθετῶν ἀρνητικῶν πρὸς παράστασιν π. γ. τῆς ταχύτητος, ἥτις εἶναι πηλίκον τοῦ διανυομένου διαστήματος

διὰ τοῦ χρόνου, δὲν σημειοῦμεν $\frac{c}{s}$, ἀλλὰ $c s^{-1}$ καὶ ἐν τῷ τύπῳ τῆς διαστάσεως

$$L T^{-1}$$

ἔνταῦθα θέον νὰ σημειωθῇ καὶ ἕτερον τῶν τύπων τῶν διαστάσεων πλεονέκτημα, ἡ ἐν κελος τουτέστι τροπὴ τῶν μονάδων τῶν ἐνδὸς συστήματος εἰς τὰς μονάδας ἑτέρου συστήματος· οὕτω ὁ ἀνωτέρω τύπος τοῦ

ἀπολύτου διεθνούς συστήματος, ἐκφράζων τὴν ταχύτητα δύναται νὰ μετατραπῇ εἰς τύπον τοῦ συστήματος τοῦ Gauss καὶ Weber ἐὰν σημειωθῇ ὡς ἑξῆς:

$$10 (LT^{-1})$$

ἐξ οὗ καταφαίνεται ὅτι ἡ τῆς ταχύτητας ἀπόλυτος μονὰς ἐν τῷ πρώτῳ συστήματι εἶναι ἴση μὲ τὸ δέκατον τῆς τοῦ δευτέρου. Ἡ τοιαύτη εὐκολος μετατροπὴ κέντηται μείζονα ἐπὶ ἀξίαν διὰ τὰς ἡλεκτρικὰς μονάδας, διότι διὰ τὰς τεχνικὰς τοῦ ἡλεκτρισμοῦ ἐφαρμογὰς εἰσῆχθησαν αἱ λεγόμεναι πρᾶκτικαὶ μονάδες, περὶ ὧν θὰ ὁμιλήσωμεν ἐν τοῖς ἔπειτα, καὶ δι' αἷς εἶναι ἀνάγκη νὰ γνωρίζωμεν ποσαπλάσια ἢ ποσοστὰ τῶν ὁμωνύμων μονάδων τοῦ συστήματος c g s τυγχάνουσιν. Ὁ προσδιορισμὸς τῶν διὰ τὰ ἡλεκτρικὰ μεγέθη ἀπολύτων μονάδων δύναται νὰ γίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει ἡλεκτροστατικῶν ἢ ἡλεκτροδυναμικῶν ἢ ἡλεκτρομαγνητικῶν φαινομένων· ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ μονάδες τοῦ ἡλεκτροδυναμικοῦ συστήματος ταυτίζονται πρὸς τὰς τοῦ ἡλεκτρομαγνητικοῦ, δύο μόνον συστήματα, τὸ ἡλεκτροστατικὸν καὶ τὸ ἡλεκτρομαγνητικόν, ἀνεπτύχθησαν. Διὰ τὸ πρῶτον τούτων, τὸ ἡλεκτροστατικόν, ὡς βάσις ἐχρησίμευσεν ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἡλεκτρικῆς ποσότητος τῇ βοηθείᾳ τοῦ νόμου τοῦ Coulomb· γινώσκουμεν ὅτι ἡ δύναμις f τῶν ἡλεκτρικῶν ἑλξεων καὶ ἀπωσεων εἶναι κατ' εὐθείαν ἀνάλογος τῶν ἡλεκτρικῶν ποσοτήτων q καὶ q' , ἀντιστρόφως δὲ ἀνάλογος τοῦ τετραγώνου τῆς ἀποστάσεως r , ἥτοι

$$f = \frac{qq'}{r^2} \cdot$$

ἐὰν λάβωμεν τὰς ποσότητας q καὶ q' ἴσας πρὸς ἀλλήλας, ὁ ἀνωτέρω τύπος λαμβάνει τὴν μορφήν $f = \frac{q^2}{r^2}$. ἐκ τούτου δὲ δύναται νὰ προσδιορισθῇ ἡ ποσότης, διότι

$$q = r\sqrt{f}$$

Ἡ διάστασις διὰ τὴν δύναμιν εἶναι LMT^{-2} , ἐπομένως ἡ διάστασις διὰ τὴν ποσότητα

$$L^{\frac{3}{2}} M^{\frac{1}{2}} T^{-1}$$

καὶ ἡ μονὰς τῆς ἡλεκτρικῆς ποσότητος ἐν τῷ συστήματι « g » εἴση πρὸς

$$C^{\frac{3}{2}} G^{\frac{1}{2}} S^{-1}$$

ἥτοι ἡ ἡλεκτρικὴ ἐκείνη ποσότης ἣτις ἐπὶ ἴσης ποσότητος ἐνεργεῖσα ἐπιφέρει ἑλξιν ἢ ἀπωσιν ἴσην πρὸς τὴν μονάδα τῆς δυνάμεως. Μετὰ τὸν οὕτω γενόμενον προσδιορισμὸν τῆς ἡλεκτροστατικῆς μονάδος τῆς ποσότητος δυνάμεθα νὰ προσδιορίσω-

μεν καὶ τὰς ἡλεκτροστατικὰς μονάδας τῶν ἐπιλοίπων ἡλεκτρικῶν μεγεθῶν, οἷον τῆς ἐντάσεως, ἣτις εἶναι πηλίκον τῆς ποσότητος διὰ τοῦ χρόνου καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Διὰ τὸ ἡλεκτρομαγνητικὸν σύστημα λαμβάνεται ὡς βάσις ὁ προσδιορισμὸς τῆς μονάδος τῆς ἐντάσεως τῇ βοηθείᾳ τῶν μαγνητικῶν ἐνεργειῶν τοῦ ρεύματος. Εὐρίσκεται δὲ αὕτη ἴση πρὸς

$$C^{\frac{1}{2}} G^{\frac{1}{2}} S^{-1}$$

ἥτοι ἴση πρὸς τὴν ἔντασιν τοῦ ρεύματος ἐκείνου ὅπερ διαρρέον τὴν ἐπιφανείαν ἑνὸς τετραγωνικοῦ ἑκατοστομέτρου παράγει ὅσπην ἐνέργειαν θὰ παρήγῃ καὶ μαγνήτης, ἐν τοῖς δύο πόλοις τοῦ ὁποῦ εἶναι συγκεκεντρωμένοι ἀνὰ μίαν μονὰς μαγνητικῆς ποσότητος καὶ ὅστις ἔχει ἀποστάσιν μετὰ τοῦ τῶν δύο πόλων ἴσην πρὸς 1 ἑκατοστομέτρον. Ἐκ τῆς μονάδος τῆς ἐντάσεως ὁρίζονται καὶ αἱ λοιπαὶ ἡλεκτρομαγνητικαὶ μονάδες, οἷον τῆς ποσότητος, ἣτις εἶναι γινόμενον τῆς ἐντάσεως ἐπὶ τὸν χρόνον, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. — Αἱ ὁμωνύμοι μονάδες ἑκατέρου τῶν δύο συστημάτων εἶναι διάφοροι πρὸς ἀλλήλας· ἡ παραβολὴ ἐν τῷ σούτῳ τῶν τύπων τῶν διαστάσεων αὐτῶν δεικνύει τὴν ἑξῆς σχέσιν· ἐὰν δηλαδὴ διαιρεθῇ ἡ ἡλεκτροστατικὴ διάστασις ἑκάστου τῶν ἡλεκτρικῶν μεγεθῶν διὰ τῆς ἡλεκτρομαγνητικῆς διαστάσεως τοῦ ὁμωνύμου μεγέθους, θὰ εὐρεθῇ ὡς πηλίκον δύναμις τῆς ταχύτητας. Αἱ γενόμεναι εὑρεναι εἰδειξάν ὅτι ἡ ταχύτης αὕτη εἶναι ἴση περίπου πρὸς 300,000 χιλιομέτρα κατὰ δευτερόλεπτον, ἴση τοῦτέστι πρὸς τὴν ταχύτητα τοῦ φωτός. — Αἱ ὁπίσῳι ἡλεκτρομαγνητικοὶ μονάδες παρουσιάζουσιν ἐν τῇ πράξει τὸ μεινέντημα τοῦ νὰ παρέχωσι μετρήσεις σημειούμενας διὰ πολὺ μεγάλων ἢ πολὺ μικρῶν ἀριθμῶν· ἐνεκα τούτου ἐγένοντο παρὰ τῶν διεθνῶν ἡλεκτρικῶν συνεδρίων παραδεκταὶ καὶ ἕτεραι μονάδες, ἐνομασθεῖσαι πρᾶκτικαί, αἵτινές εἰσι δεκαδικὰ πολλαπλάσια ἢ δεκαδικὰ ὑποπολλαπλάσια τῶν ἀνωτέρω ἀπολύτων μονάδων. Διὰ τὰς διεθνεῖς ταύτας πρακτικὰς μονάδας ἡ μονὰς τοῦ μήκους ἐλήφθη ἴση πρὸς 10^{-9} τοῦ ἑκατοστομέτρου καὶ ἡ μονὰς τῆς μάζης ἴση πρὸς 10^{-11} τοῦ γράμμου. Κατὰ τὰ διαφερα διεθνῇ ἡλεκτρικὰ συνέδρια ἐλήφθη φροντίς ὅπως καθιερωθῇ ἐπισήμως ἡ ἀξία τῶν μονάδων τούτων, ὧν ἕκαστη καὶ ὠνομάσθη δι' ὀνόματος ἐπισήμου τινὸς ἡλεκτροδίδου. Περιγράφομεν ἐν τοῖς ἐπομένοις δι' ὀλίγων τὰς μονάδας τοῦ πρακτικοῦ τούτου διεθνούς συστήματος. Ωμ (Ohm) εὐτὼ ἐκλήθη ἡ πρακτικὴ μονὰς τῆς ἀντιστάσεως

ἡ ἀπώλυτος ἡλεκτρομαγνητικὴ τῆς ἀντιστάσεως μονὰς εἶναι ἐν τῷ συστήματι c g s ἴση πρὸς $c \text{ s}^{-1}$, ἐν παραβολῇ δὲ πρὸς ταύτην τὸ ὦμ εἶναι ἴσον πρὸς 10^9 (c s⁻¹). Πολλαπλάσιον αὐτοῦ ἴσον πρὸς 10^6 ὦμ ὠνομάσθη μέγα-ὦμ (megohm), ὑποπολλαπλάσιον δὲ ἴσον πρὸς 10^{-6} ὦμ ἐκλήθη μικρὸν ὦμ (microhm). Ἡ κατασκευὴ προτύπου ἀνταποκρινομένου ἀκριβῶς εἰς τὴν θεωρητικὴν τοῦ ὦμ ἀξίαν δὲν κατορθώθη εἰρη κατα μεγίστην προσέγγισιν· πρότερον εἶχεν εἰσαχθῆ δια τὴν ἀντίστασιν ἡ λεγομένη μονὰς τοῦ Σίμενς, ἥτις ἐλήφθη ἴση πρὸς τὴν ἀντίστασιν στήλης ὑδραργυρικῆς τομῆς ἐνὸς τετραγωνικοῦ χιλιοστομέτρου καὶ μήκους ἐνὸς μέτρου· ἐπειδὴ δὲ ὑπὸ τοῦ πρώτου ἐν Παρίσις συνεδρίου (1881) ἡ μονὰς ἀντιστάσεως (Ohm legal) ἐθεωρήθη ἴση πρὸς 1,06 μονάδας Σίμενς, ἡ ἀξία αὐτῆς δύναται νὰ ἐκφρασθῇ διὰ τῆς ἀντιστάσεως ἣν ἔχει στήλη ὑδραργυρικῆς τομῆς 1 τετραγωνικοῦ χιλιοστομέτρου καὶ μήκους 106 ἑκατοστομέτρων. Ἀλλ' ἡ διεθνὴς μονὰς Ohm διαφέρει τῆς Ohm legal, διότι 1 Ohm διεθνὴς εἶναι ἴσον πρὸς 1,0028 Ohm legal, δύναται ἐπομένως νὰ θεωρηθῇ ἴσον πρὸς τὴν ἀντίστασιν στήλης ὑδραργυρικῆς, ἥτις (εἰς θερμοκρασίαν 0°) ἔχει μήκος 1063 χιλιοστομέτρων καὶ τομὴν 1 τετραγωνικοῦ χιλιοστομέτρου. Οἱ κατόπιν γενόμενοι ἀκριβεστέροι προσδιορισμοὶ ἔλαβον ὑπ' ὄψιν οὐχὶ τὴν τομὴν, ἀλλὰ τὴν μάζαν τῆς ὑδραργυρικῆς στήλης, οὕτω δὲ ὑπὸ τοῦ διεθνοῦς ἐν Σικάγῳ τῷ 1893 ἡλεκτρικοῦ συνεδρίου ἡ διεθνὴς μονὰς ὦμ ὠρίσθη ἴση πρὸς τὴν ἀντίστασιν ἣν (ἐν θερμοκρασίᾳ 0°) παρουσιάζει εἰς ρεύμα σταθερὸν στήλη ὑδραργυρικῆς μήκους 106,3 ἑκατοστομ. καὶ μάζης 14,4521 γρ. Διὰ δὲ τὴν εἰδικὴν ἀντίστασιν ὡς μονὰς πρακτικὴ χρησιμεύει τὸ ὦμ-ἑκατοστομέτρον (Ohmcentimètre). — Μω (Mho, ἡ λέξις τοῦτέστι Ohm ὑπαρομένη καρκινικῶς) ὠνομάσθη οὕτω ἡ μονὰς τῆς ἀγωγιμότητος· ἐπειδὴ δὲ ἀντίστασις = $\frac{1}{\text{ἀγωγιμότης}}$ καὶ ἀ-

γωγιμότης = $\frac{1}{\text{ἀντίστασις}}$, ἐπεταί ὅτι 1 ὦμ = $\frac{1}{\mu\omega}$ καὶ 1 μω = $\frac{1}{\omega}$. Ἐπίσης δὲ καὶ

διότι τὴν εἰδικὴν ἀγωγιμότητα λαμβάνομεν ὡς μονάδα τὸ μω-ἑκατοστομέτρον. — Ἀμπέρ ἐκλήθη ἡ πρακτικὴ μονὰς τῆς ἐντάσεως ἀποτελοῦσα τὸ ἐν δέκατον τῆς ἡλεκτρομαγνητικῆς μονάδος τῆς ἐντάσεως, ἥτοι

$$1 \text{ ἀμπέρ} = 10^{-1} \left(C^{\frac{1}{2}} G^{\frac{1}{2}} S^{-1} \right)$$

Πολλαπλάσια τοῦ ἀμπέρ ἐλήφθησαν τὸ μέγα-ἀμπέρ (10^6 ἀμπέρ) καὶ τὸ μικρὸν-ἀμπέρ (10^{-6} ἀμπέρ). Ἡ ἐντασις τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος δύναται νὰ προσδιορισθῇ μετὰ μεγάλης ἀκριβείας διὰ τοῦ ἐν ὠρίσμένῳ χρόνῳ ἡλεκτρολυομένου ἀργύρου· ἐν τοσοῦτῳ οἱ ὑπὸ διαφόρων γενόμενοι προσδιορισμοὶ ἔδωκαν διάφορα πρὸς ἀλλήλα ἀποτελέσματα (τῶν F. καὶ W. Kohlrausch 1,11826 χιλιοστογραμμ., τοῦ Raleigh 1,11704 τοῦ Board of Trade 1,118 εἰς ἐν δευτερόλεπτον δι' ἓν ἀμπέρ). Διὰ τοῦ ἐν Σικάγῳ ἡλεκτρικοῦ συνεδρίου ὠρίσθη τὸ ἀμπέρ ὡς ἡ ἐντασις τοῦ σταθεροῦ ἐκείνου ρεύματος, το ὅποιον κατὰ τὴν διόδον του διὰ διαλύσεως νιτρικοῦ ἀργύρου ἐν ὕδατι ἀποχωρίζει ἐξ αὐτῆς ἐν διαστήματι ἐνὸς δευτερολέπτου 0,001118 γραμμ. ἀργύρου. — Βόλτ' ἐκλήθη οὕτω ἡ πρακτικὴ μονὰς τῆς ἡλεκτρογενετικῆς δυνάμεως ἢ τάσεως. Ἡ ἡλεκτρομαγνητικὴ μονὰς τῆς τάσεως ἐν τῷ συστήματι c g s εἶναι

$$C^{\frac{2}{3}} G^{\frac{1}{2}} S^{-2}$$

ἐν συγκρίσει δὲ πρὸς ταύτην τὸ βόλτ εἶναι ἴσον πρὸς

$$10^8 \left(C^{\frac{2}{3}} G^{\frac{1}{2}} S^{-2} \right)$$

Κατὰ τὸν νόμον τοῦ Ohm ἡ ἡλεκτρογενετικὴ δύναμις εἶναι ἴση τῷ γινομένῳ τῆς ἐντάσεως τοῦ ρεύματος ἐπὶ τὴν ἀντίστασιν, ἐπομένως 1 βόλτ = 1 ἀμπέρ ἐπὶ 1 ὦμ. Ἐπίσης καὶ διὰ τὸ βόλτ ἐλήφθη πολλαπλάσιον μὲν τὸ μέγα-βόλτ (10^6 βόλτ), ὑποπολλαπλάσιον δὲ τὸ μικρὸν-βόλτ (10^{-6} βόλτ). Ἡ ἡλεκτρογενετικὴ δύναμις προσδιορίζεται συνήθως διὰ τῆς ἡλεκτρογενετικῆς δυνάμεως τοῦ στοιχείου Clark, ὅπερ (εἰς θερμοκρασίαν + 13°) παρέχει 1,434 βόλτ. — Κουλόμπ ὠνομάσθη ἡ πρακτικὴ μονὰς τῆς ἡλεκτρικῆς ποσότητος, ληφθεῖσα ἴση πρὸς τὸ δέκατον τῆς ἡλεκτρομαγνητικῆς τῆς ποσότητος μονάδος, ἥτοι ἴση πρὸς

$$10^{-1} \left(C^{\frac{1}{2}} G^{\frac{1}{2}} \right)$$

Τὸ μέγα κουλόμπ εἶναι ἴσον πρὸς 10^6 κουλόμπ καὶ τὸ μικρὸν κουλόμπ ἴσον πρὸς 10^{-6} κουλόμπ. Προσδιορίζεται δὲ τὸ κουλόμπ ὡς ἴσον πρὸς τὴν ἡλεκτρικὴν ἐκείνην ποσότητα, ἥτις μεταβιβάζεται εἰς ἐν δεύτερον λεπτὸν διὰ ρεύματος ἐντάσεως 1 ἀμπέρ. Εἶναι φανερόν ὅτι 3600 κουλόμπ ἰσοῦνται πρὸς μίαν ἀμπέρ-ώραν. — Φαράδ (Farad, ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ Faraday) ἐκλήθη ἡ διεθνὴς πρακτικὴ μονὰς τῆς ἡλεκτροχωρητικότητος, οὕσα ἐν

σέσει πρὸς τὴν ἡλεκτρομαγνητικὴν μονάδα ἴση πρὸς 10^9

$$10^9 (C^1 S^{-2})$$

καὶ προσδιοριζομένη διὰ τοῦ λόγου 1 κουλόμπ πρὸς 1 βόλτ. Ἀλλ' ἐκεῖδ' ἐπὶ τὰς πλείους τῶν πρακτικῶν περιπτώσεων ἡ μονὰς φανερὰ εἶναι πολὺ μεγάλη, λαμβάνεται συνήθως ὡς πρακτικὴ μονὰς τῆς ἡλεκτρομαγνητικῆς τοῦ μικροφάρὰδ, ἴσον πρὸς 10^{-6} γα ἀδ. — Ζούλ (Joule) ὠνομάσθη ἡ μονὰς τοῦ ἡλεκτρικοῦ ἔργου· ἐπειδὴ δὲ τοῦτο εἶναι γινόμενον τῆς τάσεως ἐπὶ τὴν κατὰ τὴν μονάδα τοῦ χρόνου διαρρέουσαν τὸν ἀγωγὸν ἡλεκτρικὴν ποσότητα, θύναται τὸ ζούλ νὰ παρασταθῇ ὡς γινόμενον ἐνὸς βόλτ ἐπὶ 1 ἀμπέρ, τοῦτο δὲ τὸ γνωστὸν εἶδος ἀξίαν 10^7 φορές μεγαλύτερον τῆς ἐν τῷ συστήματι c g s μονάδος τοῦ ἔργου (erg). Μονὰς δὲ πρακτικὴ τοῦ ἐν τῇ μονάδι τοῦ χρόνου (ἐν ἐνὶ δευτέρῳ λεπτοῦ) ἔργου, ἐλήφθη τὸ βότ (watt, ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ διαστήμου ἐρευνητοῦ τῶν ἀτμομηχανῶν James Watt), ἥτοι τὸ εἰς ἐν δευτέρον λεπτόν ὑπὸ ἐνὸς ζούλ παρεχόμενον ἔργον. Διὰ τὰς μεγάλας μηχανὰς λαμβάνεται συνήθως ὡς μονὰς τὸ χιλιβάτ, ἥτοι 1000 βάτ· τὸ ἐν μίᾳ ὥρᾳ ὑπὸ ἐνὸς ζούλ παρεχόμενον ἔργον καλεῖται βάτ-ώρα, καὶ τὸ ὑπὸ 1000 ζούλ ἐν μίᾳ ὥρᾳ παρεχόμενον ἔργον χιλιβάτ-ώρα. Ἐν βάτ εἰς ἐν δευτέρῳ λεπτον παρέχει 1 βόλτ-κουλόμπ, μία δὲ βάτ-ώρα παρέχει 3600 βόλτ-κουλόμπ. — Χανρὶ (Henry, ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἀμερικανοῦ ἡλεκτροδιδασκ. Joseph Henry) ὠνομάσθη ὁ πρακτικὸς τῆς ἐπαγωγῆς συντελεστής, ὢν 10^9 φορές μεγαλύτερος τοῦ ὀνομαστικοῦ ἡλεκτρομαγνητικοῦ συντελεστοῦ. Ὁ πρακτικὸς οὗτος τῆς ἐπαγωγῆς συντελεστής ὠνομάζεται προτερον καὶ quadranti, διότι ἐν τῷ συστήματι c g s εἶναι οὗτος ἀπλῶς ἴσος τῷ 1. Ἄρα ὁ πρακτικὸς συντελεστής ὢν ἴσος πρὸς 10^9 παριστᾷ τὸ μήκος τοῦ τεταρτοῦ (quadrant) τῆς περιφερείας τοῦ γήινου μεσημβρινοῦ· ἐπίσης πολλάκις λαμβάνει καὶ τὸ ὄνομα σεκώμ (secohm = secondohm—ohm)· εἶναι δὲ ἡ πρακτικὴ αὕτη μονὰς ἴση πρὸς τὴν ἐπαγωγὴν κυκλώματός, ἥτις ἐπέρχεται, ἐάν ἡ ἀντηλεκτρεγερτικὴ αὐτοῦ δύναμις εἶναι ἴση πρὸς ἐν βόλτ, καὶ ἐάν ἐν ἐνὶ δευτέρῳ λεπτοῦ αὐξήνηται ἡ ἐλαττωθῇ ἡ ἐντάσις τοῦ ἐπαγόμενου ρεύματος κατὰ ἐν ἀμπέρ. — Διὰ τὰ μαγνητικὰ μεγέθη δὲν ὠρίσθησαν ἰδίαι πρακτικαὶ μονάδες· κατὰ τὸ τελευταῖον μόνον διεθνὲς ἐν Παρίσι (1900) ἡλεκτρικὸν συνέδριον ἐδόθη εἰς τὴν μονάδα τῆς δυναμικῆς ρύσεως τὸ ὄνομα Maxwell καὶ

εἰς τὴν μονάδα τῆς ἐντάσεως τοῦ πεδίου τὸ ὄνομα Gauss· προτάθησαν ἐπίσης καὶ τὰ ὀνόματα τοῦ Oersted διὰ τὴν μονάδα τῆς ὀλικῆς μαγνητικῆς ἀντιστάσεως καὶ τοῦ Gilbert διὰ τὴν μονάδα τῆς μαγνητοεγερτικῆς δυνάμεως.

Ὅργανα καὶ μέθοδοι ἡλεκτρικῶν μετρήσεων. Ἐν ταῖς τεχνικαῖς τοῦ ἡλεκτρισμοῦ ἐφαρμογαῖς μᾶλλον τῶν ἄλλων ἐνδιαφέρει ἡ καταμέτρησης τῶν ἐξῆς πέντε ἡλεκτρικῶν μεγεθῶν: 1) τῆς ἐντάσεως τοῦ ρεύματος, 2) τῆς ἡλεκτρικῆς ποσότητος, 3) τῆς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως, 4) τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας καὶ 5) τῆς ἀντιστάσεως. Πρὸς μέτρησιν τῆς ἐντάσεως τοῦ ρεύματος χρησιμοποιοῦνται τὰ λεγόμενα γαλβανόμετρα, ἀτὰρ ὅταν σκοπῶσιν ἀπλῶς νὰ δεῖξωσι τὴν ὑπαρξίν ἡλεκτρικοῦ ρεύματος χωρὶς νὰ μετρήσωσι καὶ τὴν ἐντάσιν αὐτοῦ καλοῦνται γαλβανόσκοποι· εἰδικώτερον δὲ ὀνομάζονται τὰ γαλβανόμετρα ἀμπέρμετρα, ἐάν παρέχωσι τὴν ἐντάσιν τοῦ ρεύματος ἐκπερασμένην εἰς ἀμπέρ. Ἡ ἀρχὴ ἐστὶν ὅτι ἐν τῇ κατασκευῇ τῶν γαλβανομέτρων εἶναι ἀπλουστάτη εἶναι γνωστὸν ὅτι, ἐάν ἡλεκτρικὸν ρεῦμα διέρχεται διὰ κυκλώματος γειτονικοῦ πρὸς μαγνητικὴν βελόνην κινητήν, αὕτη ἀποκλίνει ἀπὸ τῆς θέσεως τῆς ἰσορροπίας, ἡ ἀπόκλισις δὲ αὐτῆς εἶναι ἀνιχνύουσα πρὸς τὴν ἐντάσιν τοῦ διὰ τοῦ κυκλώματος διαρρέομένου ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, κατὰ τὸν νόμον τοῦ Laplace, μαγνητικὴ βελόνη γειτονικοῦ πρὸς ρεῦμα κείμενον τείνει νὰ διασταυρωθῇ πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ρεύματος, εἰς τὸ πᾶν ὥστε ὁ βόρειος αὐτῆς πόλος νὰ στρέφεται πρὸς τὰ ἀριστερὰ παρατηρητοῦ ὑποθετικοῦ καὶ κινημένου ἐπὶ τῆς βελόνης καὶ δεχομένου μὲν τὸ ρεῦμα διὰ τῶν πόδων ἐξάγοντος δὲ αὐτὸ διὰ τῆς κατᾶλης. Ἐκαστὸν γαλβανόμετρον ἀποτελεῖται ἐκ δύο μερῶν, α) τοῦ λεγόμενου πηλὸς ἀπλάσι α στ ο ὡ καὶ β) τῆς μαγνητικῆς βελόνης. Ὁ πολλαπλασιαστὴς εἶναι πηνίον ξύλινον, ἐφ' οὗ ἐλίσσεται σύρμα χαλκοῦν ἀπομεμονωμένων διὰ μετάξης διὰ τοῦ σύρματος τοῦτου διέρχεται τὸ ἡλεκτρικὸν ρεῦμα, οὗ πρόκειται νὰ καταμετρηθῇ ἡ ἐντάσις· ἡ πολλαπλασιαστὴς τῶν σπειρῶν τοῦ σύρματος σκοπεῖ τὴν αὐξήσιν τῆς ἀποκλιτικῆς τοῦ ρεύματος δυνάμεως, διότι ἡ ἐπὶ τῆς μαγνητικῆς βελόνης ἐπενέργεια αὐτοῦ εἶναι ἀναλογος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σπειρῶν. Ἡ δὲ μαγνητικὴ βελόνη εἶναι συνήθως ἀστεινὴ, τοιαύτη τοιούτη ὥστε νὰ ἐξουδετερωθῇ ἡ ἐπ' αὐτῆς ἐπενέργεια τοῦ γήινου μαγνητισμοῦ· ἡ τοιαύτη ἀστατικὴ βελόνη εἶναι κυρίως σύστημα δύο μαγνητικῶν βελόνων τεθειμένων σχεδὸν

παράλληλως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄξονος καὶ ἐχουσὴν ἐστραμμένους πρὸς ἀλλήλους τοὺς ἐτερωνόμους πόλους. Καὶ ταῦτα μὲν εἶναι τὰ κύρια συστατικά παντὸς γαλβανομέτρου· ιδιότητες δὲ χαρακτηρίζουσιν τὴν καλὴν τοῦ ὄργανου σύστασιν εἶναι : α') ἡ εὐαισθησία, β') τὸ ἀπερίοδον καὶ γ') τὸ μόνιμον. Καὶ αἱ τρεῖς αὗται ιδιότητες εἶναι ἀδύνατον νὰ συνυπάρξωσι τελείως ἐπὶ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ γαλβανομέτρου, διότι ἐκάστη ἐξ αὐτῶν ἀντιτίθεται σχεδὸν πρὸς τὰς ἑτέρας δύο· τὸ γαλβανόμετρον εἶναι εὐαίσθητον, ὅταν καὶ τὸ ἀσθενέστατον ρεῦμα ἐπιφέρει ἀποκλίσιν τῆς μαγνητικῆς βελόνης· εἶναι ἀπερίοδον (arēriodique) εἶναι ἡ ἐν ταῖς ξέναις γλώσσαις ἐν χρήσει λέξις, ὅταν εὐθύς μετὰ τὴν χρῆσιν αἱ αἰωρήσεις τῆς μαγνητικῆς βελόνης παύσιν ὅσον ἔνεστι ταχυτέρον καὶ καταλαμβάνη αὐτὴ τὴν προτέραν θέσιν τῆς ἰσορροπίας· εἶναι τέλος μόνιμον ὅταν τὸ αὐτὸ ρεῦμα παράγῃ πάντοτε τὴν αὐτὴν ἀποκλίσιν καὶ ἡ βελὼν εὐρίσκηται ἐπὶ τοῦ μηδενὸς ἐάν οὐδὲν ρεῦμα διαρρέχῃ τὸν πολλαπλασιαστήν. Ἡ εὐαισθησία τοῦ ὄργανου αὐξάνεται δια τῆς χρήσεως πολλαπλασιαστοῦ μὲ πολυαριθμούς σπειρας, τελειόμενον ὅσον ἔνεστι πλησίον τῆς μαγνητικῆς βελόνης, καθὼς καὶ διὰ τῆς ὅσον ἔνεστι ἐλαττώσεως τῆς τριβῆς αὐτῆς· τὸ ἀπερίοδον αὐξάνεται διὰ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ βάρους τοῦ κινητοῦ συστήματος· καὶ τέλος τὸ μόνιμον ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς καλῆς τῆς βελόνης μαγνητισέως. Ἐκ τῶν πολλῶν γαλβανομέτρων εἰδικώτερον διὰ τοὺς σκοποὺς τῆς βιομηχανίας χρησιμοποιοῦνται τὰ ἀμπερόμετρα, ἅτινα δὲν παρέχουσι μὲν τὴν ἀκριθεῖς ἔντασιν τοῦ ρεύματος, ἀλλ' ἔχουσι τὸ πλεονέκτημα νὰ ὦσιν ἀπερίοδα καὶ νὰ μετρώσι τὴν ἔντασιν ἀπ' εὐθείας εἰς ἀμπερ. Τὰ συνηθέστερα τούτων ἔχουσιν ἐξωτερικῶς μορφήν μανομέτρων μεταλλικῶν, καθ' ὅσον ὁλοκληρὸς ὁ μηχανισμὸς τῶν εὐρίσκηται κεκλεισμένος εἰς κυλινδρικὸν κιβώτιον. Τὸ ἀμπερόμετρον Dèprez et Carpendier ἀποτελεῖται ἐκ δύο πηνίων, ὧν μετὰξὺ εὐρίσκηται μικρὰ πυξὶς ἐν μαλακοῦ σιδήρου κινήτη περι ἄξονα. Ἡ διεύθυνσις τῆς πυξίδος ταύτης κρατεῖται σταθερὰ τῇ βοήθειᾳ δύο μεγάλων μαγνητῶν ἀπέχοντι ἀλλήλων κειμένων ἐν σχήματι ἀγκύλης· ἀλλ' ἡ διάδοξ διὰ τῶν πηνίων ἡλεκτρικοῦ ρεύματος ἀλλοιοῦσα τὰς δυναμικὰς γραμμὰς τοῦ διὰ τῶν μαγνητῶν παραγόμενου μαγνητικοῦ πεδίου μετακινεῖ τὴν πυξίδα, κατὰ συνέπειαν δὲ καὶ τὸν ἐπ' αὐτῆς ἐν σχήματι βελόνης ἐστηρικμένον δείκτην, ὅστις οὕτω δεικνύει ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ προσώπῳ τοῦ ὄργανου δίσκου τὴν ἔντασιν τοῦ ρεύματος εἰς ἀμπερ. Τὰ συνηθῆ ἀμπερόμετρα μετροῦσιν ἔντασιν μετὰξὺ 0 καὶ

100 ἀμπερ, τοποθετοῦνται δὲ ἐν σειρᾷ παρεμβάλλοντα· τοῦτέστιν ἀπ' εὐθείας ἐν κυκλώματι, οὕτως τὸ ρεῦμα πρόκειται μετρηθῆ. οὕτω δὲ δι' αὐτῶν διέρχεται ὁλοκληρὸν τὸ ρεῦμα. Πρὸς μέτρησιν ὁματός οὕτως ἡ ἔντασις υπερβαίνει 100 ἀμπερ, τὸ ἀμπερόμετρον συνδέεται μὲ ἑνὸς περιστολέως κατασκευασμένου χαλκοῦ καὶ ἔχοντος μῆκος καὶ τομῆν τῶν προτέρων ὑποελογισμένα, αὐτὸς ὡς ἡ ὑπ' αὐτοῦ παρεχόμενη ἀντίστασις νὰ εἴσῃ ἡ διπλασία, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, ἀντιστάσεως τοῦ ἀμπερόμετρον· τὸ ρεῦμα οὕτως πρόκειται νὰ μετρηθῇ ἡ ἔντασις χωρίζεται εἰς δύο, ὧν τὸ μὲν διαπερᾷ ἀμπερόμετρον, τὸ δὲ τὸν περιστολέω· καὶ ταῦτα δύο νὰ διπλασιασθῶσι· κ.τ.λ. ὑπὸ τοῦ ἀμπερόμετρον δεικνύμενα ἀμπερά· ἐάν ὁ περιστολέως ἔχῃ τὴν αὐτὴν ἡ διπλασίαν κ.τ.λ. ἀντίστασιν. Σημειωτέον ἔντασις τῶν περιστολέων ἡ εἰρημὴ γίνεταί ταῖς ἐφαρμογαῖς τοῦ ἡλεκτρισμοῦ χρησιμῇ ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ ἀπαχθῇ μέρος ρεύματος ἐκτὸς τοῦ ὄργανου, οὕτω δὲ ἰσχυρὰ ἡ εὐαισθησία αὐτοῦ, καθ' ὅσον τοῦτο διαρρέεται ὑπὸ μέρους μόνον τοῦ ρεύματος. Τὸ ἀνωτέρω περιγραφέν ἀμπερόμετρον χρησιμεῖ πρὸς μέτρησιν τῆς ἔντασεως ρεύματος συν ἐχούσας τὴν σήμερον ὅμως διώκεται ἡ κατασκευὴ ἀμπερόμετρων διμερῶν νὰ μετρώσιν ἀδιαφόρως τὴν ἔντασιν εἴτε συνεχοῦς εἴτε ἐναλλὰξ κ.τ.κ. οὗ ρεύματος, τοιαῦτα δὲ ὑπάρχουσιν ἐν τῇ βιομηχανίᾳ πλείστον κατασκευαστῶν. Σημειῶν ἐν τέλει ὅτι κατασκευάσθησαν ἀμπερόμετρα γραμμικά, σημαίνει αὐτομάτως τὰς διαφορὰς μεταβολὰς ὁποίας πάσχει ὡς πρὸς τὴν ἔντασιν τὸ αὐτῶν διερχόμενον ρεῦμα. — Ἐάν γινώσκωμεν τὴν ἔντασιν τοῦ ρεύματος, εἴναμεν ἔντασιν πρὸς τὴν ἡλεκτρικὴν ποσότητα τὴν ἐποῖαν τὸ ρεῦμα μεταβιβάζει ἐν δεδομένῳ χρόνῳ· ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο πολλαπλασιάσωμεν τὴν ἔντασιν ἐπὶ τὸν χρόνον· τῆς ἔντασεως ἐκφραζομένης εἰς ἀμπερ καὶ τοῦ χρόνου εἰς δευτερόλεπτα, τὸ γινόμενον ὅπερ εἶναι ἡ ἡλεκτρικὴ ποσότης παρέχει τὰ κοινὰ ὁμ. Ἀλλὰ διὰ νὰ ὁ υπολογισμὸς οὗτος ἀκριθῇ, πρέπει ἡ ἔντασις τοῦ ρεύματος καθ' ὅλον τὸ μετρίμενον χρονικὸν διάστημα νὰ μὲνῃ πάντῃ αὐτῇ, ἀλλως τὸ γινόμενον τῆς καταστροφικῆς τῆς μετρήσεως ἔντασεως ἐπὶ χρόνον δὲν παρέχει τὴν πραγματικῶς τοῦ ρεύματος μεταβιβασθεῖσαν ποσότητα· τῇ περιπτώσει ταύτῃ χρησιμοποιοῦνται γανακαλούμενα μετρητὰ εἰς τῆς πρὸς τὴν ἔντασιν τοῦ ρεύματος εἰς κοινὰ ὁμ. τῆς πρὸς τὴν μεταβιβασθεῖσαν ποσότητα τοῦ ἡλεκτρισμοῦ, ἀκριθῶς καθὼς μετρητῆς τοῦ

ρίου παρέχει τὸν ἀριθμὸν τῶν κυβικῶν μέτρων τοῦ κατανάλωθέντος φωταερίου. Τὸ χρησιμοποιούμενον ἡλεκτρικὸν ρεῦμα πληρῶνεται ὑπὸ τῶν κατανάλωτῶν εἴτε ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δαπανωμένης ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας, εἴτε ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δαπανωμένης ποσότητος. Τὸ πρῶτον τῶν δύο συστημάτων, περὶ οὗ θὰ ἐμιλήσωμεν περαιτέρω, ἐπιβάλλεται ὅταν κατὰ τὴν παραγωγὴν τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας ἡ ἡλεκτρεγερτικὴ τοῦ ρεύματος δύναμις δέν εἶναι σταθερά. Ἀλλ' ἐάν ἐργαστάσιον παραγωγῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας ἔχῃ τὴν αὐτὴν πάντοτε ἡλεκτρεγερτικὴν δύναμιν, ἀρκεῖ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ νὰ μετρήτῃ τὴν ποσότητα μόνον, διότι ἐκ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ταύτης ἐπὶ τὴν σταθερὰν ἡλεκτρεγερτικὴν δύναμιν παράγεται ἡ ἡλεκτρικὴ ἐνεργεία. Ὡς παράδειγμα μετρητῶν τῆς ποσότητος ἀναφέρωμεν τὸν μετρητὴν τοῦ Grassot, ὅστις στηρίζεται ἐπὶ τῶν χημικῶν ἐνεργειῶν τοῦ ρεύματος. Ὀνομάζονται εἰδικώτερον βολταμέτρα ὅργανα χρησιμεύοντα πρὸς κατανέμησιν τῆς ἡλεκτρικῆς ποσότητος διὰ τῶν ἡλεκτροχημικῶν ἐνεργειῶν. Συρίζεται τὸ ὑπὸ τοῦ ρεύματος ἡλεκτρολυθὲν ἐν δεδομένῳ χρόνῳ μέταλλον καὶ ἐξάγεται ὁ ἀριθμὸς τῶν κυλίσκων δι' ἀπλῆς διακρίσεως τοῦ εὐρεθέντος βάρους διὰ τοῦ λεγόμενου ἡλεκτροχημικοῦ ἰσοδυναμοῦ (0.001 γίλιεστογράμμου διὰ τὸν χαλκόν, 0.00111 διὰ τὸν ἀργύρον κ.λ.π.). Αἱ μάλιστα πρὸς τοῦτο χρησιμοποιούμεναι διαλύσεις εἶναι ὁ θαλάσσιος χαλκὸς καὶ ὁ νιτρικὸς ἀργύρος. — Ὅπως ἐν τῇ μετρήσει τῆς ἐντάσεως τοῦ ρεύματος δι' ἀκριβεστάρας μὲν ἐπιστημονικὰς ἐρευνὰς χρησιμοποιοῦνται τὰ γαλβανόμετρα, διὰ βιομηχανικοῦς δὲ σκοποῦς τὰ ἀμπέρμετρα, οὕτως καὶ ἐν τῇ μετρήσει τῆς τάσεως, ἥτοι τῆς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως, προκειμένου μὲν περὶ ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν χρησιμοποιοῦνται τὰ λεγόμενα γαλβανικά στοιχεῖα, ὡς τὸν τοῦ Clark, Weston κλπ. ἢ τὰ ἡλεκτροδύναμόμετρα (διὰ τὰ ἐνάλ. ἡλεκτρικὰ ρεύματα), προκειμένου δὲ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς βιομηχανίας τὰ λεγόμενα βολτμέτρα. Τὰ βολτμέτρα ὁμοιάζουν πολὺ πρὸς τὰ ἀμπέρμετρα, ὅντα κυρίως γαλβανόμετρα με σύμμα μακρὸν καὶ λεπτόν, παρέχοντα δι' ἐπ' εὐθείας ἀναγνώσεως εἰς βόλτα τὴν διαφοράν τῶν ἡλεκτροδυναμικῶν τῶν σημείων ἐκείνων τοῦ κυκλώματος, μεταξύ τῶν ὁποίων παρεμβάλλονται. Ἡ κατασκευὴ τῶν βολτμέτρων στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἐξῆς ὑπὸ τοῦ Fechner ὑποδειχθείσης μεθόδου ὅταν τοποθετήται ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ πρῶτον γωνίαν (οὐχὶ τοῦτέστιν ἀπ' εὐθείας ἐν τῷ κυκλώματι, ἀλλ' ἐπὶ δια-

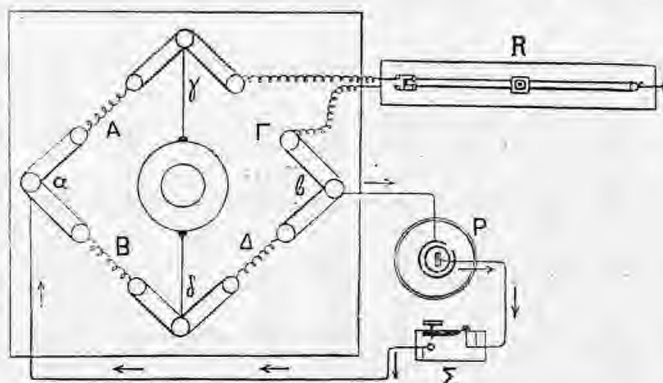
κλάσσεως) γαλβανόμετρον οὗ ἡ ἀντίστασις εἶναι ἀναφορικῶς πρὸς τὰ ἄλλα τοῦ κυκλώματος μέρη πολὺ μεγάλη, ἡ σχέσις τῶν ἡλεκτρεγερτικῶν δυνάμεων εἶναι σχεδὸν ἴση πρὸς τὴν τῶν ἐντάσεων, ἐπομένως αἱ ἀποκλίσεις τῆς βελόνης οὐσαι ἀνάλογοι πρὸς τὰς ἐντάσεις, εἶναι ἐπίσης ἀνάλογοι περίπου καὶ πρὸς τὰς ἡλεκτρεγερτικὰς δυνάμεις. Ἐάν λοιπὸν τὸ γαλβανόμετρον ἔχῃ πολὺ μεγάλην ἀντίστασιν, δύναται νὰ βαθμολογηθῇ ἐμπειρικῶς εἰς βόλτα. Τὰ συνήθη βολτμέτρα, οἷον τοῦ D'Arsonval καὶ Carpendier, διαφέρουσι τῶν ὁμῶν ἀμπέρμέτρων κατὰ τὸ ὅτι τὸ πηνίον σχηματίζεται ὑπὸ σύρματος χαλκίνου μακροῦ καὶ λεπτοῦ, οὕτως ὥστε νὰ παρέχῃ ἀντίστασιν κυμαινομένην μεταξὺ 2,000 καὶ 2,500 ὧμ., καὶ κατὰ τὸ ὅτι παρεμβάλλονται εἰς τὸ κύκλωμα οὐχὶ ἐν σειρᾷ ὅπως τὰ ἀμπέρμετρα, ἀλλὰ κατὰ παραγωγὴν μέρος τοῦ ρεύματος διέρχεται διὰ τοῦ βολτμέτρου, ἀλλ' εἶναι τοῦτο κλάσμα ἐλάχιστον ἕνεκα τῆς μεγάλης τοῦ ὁργάνου ἀντιστάσεως ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν ἀντίστασιν τοῦ ὅλου κυκλώματος, οὕτω δὲ ἡ ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις τῶν δύο σημείων, μεταξύ τῶν ὁποίων παρεμβάλλεται τὸ βολτμέτρον, οὐδεμίαν ἐπικισθητὴν ἐλάττωσιν πάσχει. Πρὸς κατανοήσιν τοῦτου δυνάμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν τὴν ἐξῆς σύγκρισιν· παραπλεύρως τοῦ λέβητος ἀτμομηχανῆς συγκοινωνῶν πρὸς αὐτὸν τοποθετεῖται ὑέλινος σωλὴν, ὅπως δεικνύη τὸ ἐν τῷ λέβητι ὕψος τοῦ ὕδατος, καθ' ὅσον κατὰ τὴν ἀρχὴν τῶν συγκοινωνούντων ἀγγείων τὸ ὕδωρ εὐρίσκεται εἰς τὴν αὐτὴν στάθμην ἐν τῷ λέβητι καὶ ἐν τῷ ὑέλινῳ σωλήνῳ. Ὁ σωλὴν οὗτος λαμβάνει ἐκ τοῦ λέβητος μικρὸν ὕδατος ποσότητα, ἥτις θεωρητικῶς καταβιβάζει βεβαίως τὸ ἐν τῷ λέβητι ὕψος αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ ποσότης αὕτη εἶναι τοσοῦτον μικρά, ὥστε πρακτικῶς δύναται νὰ θεωρηθῇ τὸ ὕψος τοῦ ἐν τῷ λέβητι ὕδατος μὴ ἡλαττωμένον. Οὕτω καὶ τὰ βολτμέτρον δεχεται ἕνεκα τῆς μεγάλης αὐτοῦ ἀντιστάσεως οὕτωπὶ ἐλάχιστον κλάσμα τοῦ ρεύματος, ὥστε δύναται νὰ θεωρηθῇ μὴ ἡλαττωμένη ἡ ἡλεκτρεγερτικὴ αὐτοῦ δύναμις. Προσθετέον ὅτι ἐπὶ τοῦ κυκλώματος τοῦ βολτμέτρου παραιτάγεται διακοπή, ὅπως τὸ κύκλωμα αὐτοῦ κλείηται κατὰ τὴν στιγμήν μόνον τῆς μετρήσεως· οὕτω δὲν δαπανᾶται σταθερῶς κλάσμα τοῦ ρεύματος διὰ τὸ πηνίον τοῦ βολτμέτρου, ἀποφεύγεται δὲ ἐξ ἄλλου ἡ διαπόρρωσις τοῦ σύρματος ἢ ὅποια θὰ κατέστρεφε τὸ ὄργανον. Ἀνάλογος πρὸς τὴν μετὰ τοῦ ἀμπέρμέτρου χρῆσιν περιστολέως εἶναι καὶ ἡ χρῆσις τοιοῦτου μετὰ τοῦ βολτμέτρου πρὸς μέτρησιν ἀνωτέρων ἡλεκτρεγερτικῶν δυνάμεων, τῇ διαφορᾷ μόνον ὅτι ὁ περιστο-

λεὺς δὲν τίθεται κατὰ παραγωγὴν ὅπως ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἀμπερμέτρου, ἀλλ' ἐν σειρά. Εἶδη δὲ βολτμέτρων ὑπάρχουσι πλείστα διαφόρων κατασκευαστῶν. — Πρὸς μέτρησιν τῆς ἡλεκτρικῆς ἰσχύος προσδιορίζεται συνήθως ἡ ἔντασις τοῦ ρεύματος εἰς ἀμπέρ, καὶ ἡ ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις εἰς βόλτ· τὸ γινόμενον αὐτῶν παριστᾷ τὴν ἡλεκτρικὴν ἰσχύον εἰς βάτ. Ὑπάρχουσιν ἐν ποσούτῳ ὄργανα ὀνομαζόμενα βάτμετρα, τὰ ὅποια δίδουσι δι' ἀπ' εὐθείας ἀναγνώσεως τὸ γινόμενον τοῦτο. Χωρὶς νὰ εἰσελθωμεν εἰς πολλὰς περὶ τῶν ὀργάνων τούτων λεπτομερείας, δυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἕκαστον βάτμετρον εἶναι ὄργανον συνεννοῦν ἐν ἑαυτῷ ἐν ἀμπέρμετρον καὶ ἐν βόλτμετρον. Ἀποτελεῖται τοιούτοις τὸ βάτμετρον ἐκ δύο συρμάτων, τοῦ ἐνὸς παχέος, ἀλλ' ὅσον ἔνεστι βραχυτέρου, καὶ τοῦ ἑτέρου παρυσιάζοντος ἀντίστασιν μεγάλην. Τὸ μέγαλόν σύρμα πηλὸν παρεμβάλλεται εἰς τὸ κύκλωμα τοῦ ὄργανου ἐν σειρά ἐπέχον τὸ πᾶν ἀμπερμέτρον, τὸ δὲ ἕτερον πηλὸν μετὰ λεπτοῦ σύρματος καὶ ἐπιπροσθέτου ἀντιστάσεως παρεντίθεται κατὰ παραγωγὴν ἐπὶ τῶν ἄκρων τοῦ ὄργανου καὶ ἐπέχει τόπον βολτμέτρου. Το ρεῦμα τὸ διαρρέον τὸ παχὺ σύρμα εἶναι ἀνάλογον πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀμπέρ, τὸ ρεῦμα δὲ τὸ διαρρέον το λεπτὸν σύρμα εἶναι ἀνάλογον πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν βόλτ· ἡ σύνθετος ἀρα ἐνέργεια ἀμφοτέρων εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν βάτ. Ἡ ἐνέργεια αὕτη ἐξασκλεῖται ἐπὶ κινήτης συσκευῆς, ἀλλ' ἐπὶ τῆς αὐτῆς συσκευῆς ἐνέργει· καὶ τεταμένον σπειροειδὲς ἑλκμήριον τῶν δύο τούτων ἀντιθέτων δυνάμεων ἀποτελεσμα εἶναι ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἰσορροπίας, οὕτω δὲ, οἰαδήποτε καὶ ἀν εἶναι ἡ διευθύνσις τοῦ ρεύματος, αἱ ἐνδείξεις τοῦ ὄργανου παρέχουσι τὴν ἀληθὴ ἀξίαν τῆς μέσης ἡλεκτρικῆς ἰσχύος. Ὑπὸ τὴν τοιαύτην μορφήν κατασκευάζονται τὰ πλείστα εἶδη τῶν βολτμέτρων, καὶ ἰδίως τῶν γραφικῶν τοιούτων· τὰ τοῦ J. Richard παρέχουσιν ἐνδείξιν τῆς ἡλεκτρικῆς ἰσχύος μεταξὺ 0 καὶ 500.000 βάτ, τὰ τῆς ἐταιρείας τοῦ Edison μέχρι 550.000 καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἀλλὰ πλὴν τῶν τοιούτων βολτμέτρων τῶν συνεννοῦντων ἐν ἑαυτοῖς τὸ τε ἀμπέρμετρον καὶ τὸ βόλτμετρον, πρὸς ἀκριβεστέραν τῆς ἡλεκτρικῆς ἰσχύος μέτρησιν χρησιμοποιούνται κεχωρισμένως τὰ δύο ταῦτα ὄργανα, δι' ὧν αὐτὰ μετροῦνται ἀμφοτέρωι οἱ παράγοντες, τὰ ἀμπέρ καὶ τὰ βόλτ· αἱ τοιαῦται ὅργανα τῶν Chauvin καὶ Arnon παρέχουσιν ἀξιόμαχον βὰτ ποικίλλοντα μεταξὺ 0,1 καὶ 600.000, ἅτινα ἀντιπροσωπεύουσι 600 βόλτ δυνάμενα νὰ μετρηθῶσι διὰ τοῦ βολτμέτρου καὶ 1000 ἀμπέρ δυνάμενα νὰ μετρηθῶσι διὰ τοῦ ἀμπερμέτρου. Ὅλος

πρὸς χρῆσιν τῶν καταναλωτῶν τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας κατασκευάσθησαν ποικίλα ὄργανα φέροντα τὸ ὄνομα τῶν μετρητῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐνδείξεων τῶν ὀργάνων γίνεται ἡ πληρωμὴ τῆς καταναλισκομένης ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας. Οἱ μετρηταὶ οὗτοι ἀποτελοῦσι σήμερον ἴδιον κλάδον τῆς ἡλεκτροτεχνικῆς βιομηχανίας προαχθέντα κατὰ λόγον εὐθὺν τῆς ἐπὶ μᾶλλον χρησιμοποίησεως τοῦ ἡλεκτρισμοῦ, δυνάμει δὲ νὰ διαιρεθῶσι α) εἰς μετρητὰς ἡλεκτρογνημικαύς, οἷον ὁ ἀρχαιότερος τοῦ Edison καὶ ὁ τῶν Chauvin καὶ Desruelles, β) εἰς μετρητὰς ἡλεκτρομαγνητικαύς οἷον τοῦ Aron, Frager, Siemens, καὶ γ) εἰς μετρητὰς ἡλεκτρομηχανικαύς, οἷτινες δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς μικραὶ ἡλεκτροκινήσεις μηχαναί, οἷον τοῦ Elihu Thomson, κ.λ.π. Ἐν Ἀθῆναις εὐρίσκεται ἐν μεγάλῃ χρήσει ὁ τοῦ καθηγητοῦ Elihu Thomson, ἀποτελούμενος οὗτος α') ἀπὸ στερεῶν πηλίων ἐπάγον, ἄνευ σιδήρου, διαρρέμενον ὑπ' ὀλοκλήρου τοῦ ρεύματος καὶ β') ἀπὸ πηλίων ἐπαγόμενον, ἥτοι ὀπλισμὸν, κινήτων, τεθειμένων κατὰ παραγωγὴν ἐπὶ κορμοῦ καθέτου, ὅστις εἰς τὸ κατώτερον μὲν ἄκρον φέρει δίσκον γάλκινον κινούμενον μεταξὺ ἀκινήτων μαγνητῶν, διὰ τοῦ ἀνωτέρου δὲ συνεννοῦται μετὰ τοῦ ὀρολογιακοῦ μηχανήματος ὁ ἀριθμὸς τῶν στροφῶν τοῦ ὀπλισμοῦ ἐν δεδομένῳ χρόνῳ ἀντιπροσωπεύει μὲ ἀκριβείαν ἀρκούσαν τὴν κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον δαπανηθεῖσαν ἡλεκτρικὴν ἐνέργειαν. Ἐτέρου εἶδους μετρηταὶ μετροῦσι τὸν χρόνον μόνον καθ' ὃν τὸ ρεῦμα διέρχεται δι' αὐτῶν ἀποτελοῦνται οὗτοι συνήθως ἐξ ἐκκρεμοῦς ἡλεκτρικοῦ, ὅπερ τίθεται ἐν κινήσει ἀφ' ἧς τὸ ρεῦμα ἀρχεται διαρρέον τὸ πηλὸν τοῦ μετρητοῦ, παύει δὲ κινούμενον μέλις διακοπῇ τοῦ ρεύματος αἱ ἐνδείξεις ἐπομένως τοῦ μετρητοῦ παρέχουσι τὸν χρόνον καθ' ὃν τὸ ρεῦμα διέρρευσεν δι' αὐτοῦ. Ὑπὸ τῶν Schuckert καὶ Aron κατορθώθη νὰ κατασκευασθῶσι μετρηταὶ διὰ διπλὴν δαίξιν, μίαν διὰ τὰς ὥρας τῆς κατὰ τὴν ἡμέραν καταναλισσώσης ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας, ἥτις συνήθως ἀρρέχεται ὑπὸ τῶν ἐταιρειῶν εὐωλύτερον τοῦ μετρητοῦ ἀριθμοῦντος μέτρος μόνον τοῦ δι' αὐτοῦ διερχομένου ρεύματος, καὶ ἑτέραν διὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας. — Ἡ σπουδαιότερα καὶ συνθετοτέρα μέθοδος πρὸς καταμέτρησιν τῆς ἀντιστάσεως εἶναι ἡ τῆς γερβάρου τοῦ Wheatstone. Πρὸς καταμέτρησιν τῆς ἀρχῆς ἐφ' ἧς στηρίζεται αὕτη χρησιμεύει τὸ παρεντιθέμενον σχῆμα (Σχ. 1)· εἶναι τοῦτο βρόχος ἀγβδ, τοῦ ὁποῦ α' πλευρὰ ἀποτελεῖται ἐκ τεσσάρων ἀγωγῶν ὀνομαζόμεν Α τὴν ἀντίστασιν τοῦ αγ

Β τὴν τοῦ αδ, Γ τὴν τοῦ γδ καὶ Δ τὴν τοῦ βδ. Ἐπὶ τῆς διαγωνίου αβ θέτομεν μίαν ἡλεκτρικὴν πηγὴν, οἷον μίαν στήλην Ρ, ἥς τὸ ρεῦμα δυνάμεθα νὰ διακόπτωμεν καὶ νὰ κλείωμεν κατὰ βούλησιν δι' ἑνὸς διακοπτήρος Σ· ἐπὶ δὲ τῆς διαγωνίου γδ παρεμβάλλεται ἓν γαλβανόμετρον τοῦ ο-ποιοῦ ἡ βελὸν ἑύρεται ἐπὶ τοῦ μηδε-νός, τοῦθ' ὅπερ δείκνυει ὅτι οὐδὲν ρεῦμα κυκλοφορεῖ μεταξύ γ καὶ δ, ὅτι ἐπομένως τὰ σημεῖα γ καὶ δ εἶναι τοῦ αὐτοῦ ἡλεκτρο-

δυναμικοῦ. Ἐστὼι ἡ ἔντασις τοῦ ρεύματος τοῦ διαρρέοντος τὸ αβ καὶ ἡ ἔντασις τοῦ ρεύματος τοῦ διαρρέοντος τὸ αδβ. Κατὰ τὸν νόμον τοῦ Ohm ἡ διαφορὰ τῶν ἡλεκτροδυναμικῶν (ἡ ἡλεκτρογενετική δύναμις ἢ τάσις) μεταξύ τῶν σημείων α καὶ γ εἶναι ἴση τῷ γινομένῳ iA (τῷ γινομένῳ δηλο-νότε τῆς ἐντάσεως ἐπὶ τὴν ἀντίστασιν), ἡ δὲ διαφορὰ τῶν ἡλεκτροδυναμικῶν μεταξύ τῶν σημείων α καὶ δ ἴση τῷ γινομένῳ iB . Ἐπεὶ δὲ ὅμως τὸ σημεῖα γ καὶ δ εἶναι τοῦ

αὐτοῦ ἡλεκτροδυναμικοῦ, ἔπεται ὅτι:

$$iA = iB \text{ καὶ } i\Gamma = i\Delta$$

Διαιροῦντες κατὰ μέλη τὰς δύο ταύτας ἐξ-ισώσεις λαμβάνομεν

$$\frac{iA}{i\Gamma} = \frac{iB}{i\Delta} \quad \eta \quad \frac{A}{\Gamma} = \frac{B}{\Delta}$$

Ἐὰν υποθέσωμεν ὅτι ἐκ τῶν τεσσάρων ἀν-τιστάσεων Α, Β, Γ καὶ Δ ἡ τελευταία εἶναι ἀγνωστος, λαμβάνομεν τὸν τύπον $\Delta = \frac{B}{A} \Gamma$.

Ἄλλ' αἱ δύο ἀντιστάσεις Α καὶ Β δύνανται νὰ ὁρισθῶσιν ἀπᾶς διὰ παντός, ἀποτελοῦσαι τοὺς λεγομένους βραχυόνες τῆς γεφυ-ρᾶς, ἡ δὲ ἀντίστασις Γ δύναται νὰ λάβῃ ὁρι-σθῆναι ἀξίαν θέλομεν διὰ καταλλήλου μετα-κινήσεως ἐπὶ τοῦ ἐπιπροσθέτου μηχανή-ματος R, δίδομεν δὲ εἰς αὐτὴν τοιαύτην ἀ-ξίαν, ὥστε νὰ μὲνῃ τὸ γαλβανόμετρον ἐπὶ τοῦ μηδενός. Τοιοῦτοτρόπως δύναται νὰ προσδιορισθῇ ἡ ἀγνωστος ἀντίστασις Δ, πολλαπλασιαζομένης τῆς ἀντιστάσεως Γ ἐπὶ τὸν λόγον $\frac{B}{A}$ τῶν δύο βραχυόνων τῆς

γεφυρᾶς· ἐννοεῖται ὅτι, ἐὰν ληρθῇ $A=B$, τότε ἡ ἀγνωστος ἀντίστασις Δ ἰσοῦται τῇ ἀντιστάσει Γ. Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ταύτης τῆς γεφυρᾶς Wheatstone στηρίζεται καὶ ἡ κα-τασκευὴ τῶν λεγομένων κλωτίων ἀν-τιστάσεως. Σειραὶ πηνίων ἐκ σύρ-ματος νεαρῆς σχηματίζουσιν ἀντιστά-σεις ἐμβεβαπτισμένας ἐν παραρρίνῃ χάριν

τελειοτέρας ἀπομονώσεως καὶ κλειομένας ἐντὸς ῥηθωγωνίου κιβωτίου. Τὰ πηνία ἐνοῦν-ται ἀνα δύο διὰ ταινιῶν ἐξ ὀρειγάλκου μεγάλης τομῆς καὶ ἀντιστάσεως ἐπομένως ἀσθενεστάτης· παρουσιάζουσι δὲ ἐντομὰς κωνικὰς ἐν εἴδει ὀπῶν, ἐν αἷς δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσι στρόφιγγες ἐξ ὀρειγάλκου ὀ-νομαζόμεναι κλειδίδια. Διὰ τὰς ἐφαρμο-γὰς τῶν κλειδίων τούτων συγκοινωνοῦσι πρὸς ἀλλήλας αἱ ὀρειγάλλικοι ταινίαι, οὕτω δὲ τὰ ἐκ νεαρῆς πηνία ἀντιστάσεως τί-θενται κατὰ παραγωγήν· ἐάν ὅλα τὰ κλει-δίδια εἶναι ἐν ἐφαρμογῇ, τὸ ρεῦμα διέρχεται διὰ τῶν ταινιῶν, διότι ἡ ἀντίστασις αὐτῶν εἶναι ἐλαχίστη ἀναφορικῶς πρὸς τὰ πηνία, ἀλλ' ὅταν ἐν κλειδίον ὑψωθῇ, τὸ ρεῦμα διέρχεται διὰ τοῦ ὑπὲρ αὐτὸ πηνίου, οὕτω δὲ ἐν τῷ κυκλώματι παρεμβάλλεται ἀντί-στασις, ἡ ἀξία τῆς ὁποίας δείκνυται διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ σεσημειωμένου πρὸς τὴν ἐν-τομήν. Ἐν ταῖς κλωτίαις τούτοις ἡ πρώτη τῶν πηνίων σειρὰ ἀποτελεῖ τοὺς δύο τῆς γεφυρᾶς τοῦ Wheatstone βραχυόνες, τὴν μὲν δεξιὰ τὴν δὲ ἀριστερά· ἕκαστος τῶν ὁποί-ων περιλαμβάνει τρία πηνία, τῶν 10, τῶν 100 καὶ τῶν 1000 ὧμ. Ἡ μεταβλητὴ ἀν-τίστασις ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ἐτέρως σειρὰς, περιλαμβάνουσας συνήθως 16 πηνία, ἔχοντα ἀντίστασιν 1, 2, 5, 10, 20, 30, 50, 100, 200, 200, 500, 1000, 2000, 2000, καὶ 5000 ὧμ. δι' ὧν δυνάμεθα νὰ σχηματίσωμεν εἰς ἀνδῆτινα ἀντίστασιν θέλομεν διὰ 1, 123 ὧμ. π. χ. θὰ

ὕψωσamen τὰ κλειδιά τὰ σημειοῦντα τοὺς ἀριθμοὺς 1000, 100, 20, 2 καὶ 1. Λαμβάνοντες

ὅπ' ὅψιν ὅτι ὁ λόγος $\frac{B}{A}$ δύναται νὰ λάβῃ

τὰς ἀξίας $\frac{1}{100}$ (εἰάν ὕψωθῇ ἐν τῷ ἐνὶ βρα-

χίονι τὸ 10 καὶ ἐν τῷ ἐτέρῳ τὸ 1000), $\frac{1}{10}$

1, 10, 100. Δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν, πῶς ἐν

κλωτίον οἶον τὸ ἀνωτέρω περιγραφέν δύ-

ναται νὰ μετρήσῃ ἀντίστασιν περιλαμβα-

νομένην μεταξὺ $\frac{1}{100}$ τοῦ ὤμ. καὶ 1000000

ὤμ. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ παρεμβολὴ τοῦ γαλ-

βανομέτρου, τῆς ἡλεκτρικῆς πηγῆς καὶ τῆς

μετρητέας ἀντιστάσεως πρέπει νὰ γίνη κα-

τάλλῃλως καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τοῦ

Wheatstone ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει ἡ μέ-

τρησις συνίσταται (μετὰ τὸν σχηματισμὸν

τοῦ λόγου τῶν βραχιόνων δια τῆς ἀραιρέ-

σεως ἐξ ἐκαστέρου ἐνὸς κλειδίου) εἰς τὴν

ἀραίρεσιν ἐκ τῶν λοιπῶν σειρῶν τῶν κα-

τάλλῃλων ἐκείνων κλειδίων, δι' ὧν θὰ ἐπι-

τευχθῇ νὰ μὲνῃ ἡ βελὸν τοῦ γαλβανόμε-

τρου σταθερῶς ἐπὶ τοῦ μηδενός· πολλὰ πλα-

σιάζοντες τότε τὸν λόγον τῶν βραχιόνων ἐπὶ

τὸν ἀριθμὸν τὸν δεικνύμενον ὑπὸ τῶν ἀραι-

ρεθέντων κλειδίων ἔχομεν εἰς ὤμ. τὴν ἀξίαν

τῆς ζητουμένης ἀντιστάσεως. Διὰ τῆς με-

θόδου ἐν τούτοις ταύτης δὲν εἶναι δυνατόν νὰ

μετρηθῇ ἡ ἀντίστασις ἀγωγοῦ ἀποτελοῦντος

μέρος κυκλώματος διαρροεμένου ὑπὸ ἡλε-

κτρικοῦ ρεύματος· ἂν διεκοπτετο τὸ κύ-

κλωμα καὶ ἐμπεριέτο ἡ ἀντίστασις τοῦ ἀ-

ντιστάσεως τῶν ἀπομονωτικῶν οὐσιῶν αἱ
ὁποῖαι ὑπερβαίνουσι τὸ 1 μέγα-ὤμ. ἰδίᾳ
δὲ τὰς ἀντιστάσεις τῶν ἀπομονωτικῶν ὀ-
λῶν τῶν καλωδίων καὶ ἐν γένει τῶν ἀπο-
μονωτικῶν σωμάτων κατὰ τὰς διαφόρους
ἡλεκτρικὰς ἐγκατατάξεις· πρὸς τοῦτο ὁ
πάρχουσιν ἐν τῇ ἡλεκτροτεχνικῇ διαφοράι
μέθοδοι, τὰς ὁποίας δὲν ἐπιτρέπει ἡμῖν ὁ
γῶρος νὰ περιγράψωμεν ἐνταῦθα. Ἀνα-
φέρομεν μόνον ἐν τέλει τοὺς ἐν μεγάλῃ
χρῆσει διὰ τὰς διαφόρους ἀνάγκας τῆς
ἡλεκτροτεχνικῆς βιομηχανίας βέσστα-
τας, οἵτινές εἰσιν ὅργανα σκοποῦντα τὴν
ἐν κυκλώματι τινὶ παρεμβολὴν ἀντιστά-
σεως μεταβλητῆς, ἥς ἡ ἀξία δὲν εἶναι
ἀνάγκη νὰ εἴναι ἀκριβῶς γνωστὴ· λαβὴς
ἀγωγὸς δυναμένη νὰ κινηθῇ περιστροφι-
κῶς ἐπὶ τῆς ἀνωτέρας βάσεως κυλινδρικοῦ
κιβωτίου ἐμπερικλειόντος πηνία ἀντιστά-
σεων ἀπτεταί κατὰ βούλησιν διαφόρων
πληκτρῶν συγχωνεύοντων μετα τῶν ἐν-
τός τοῦ κυλινδρικοῦ κιβωτίου ἀντιστάσεων·
ἡ στροφή τῆς λαβίδος πρὸς τὰ δεξιὰ ἢ
πρὸς τὰ ἀριστερά ἐπιτρέπει τὴν παρεμβο-
λὴν ἐν τῷ κυκλώματι ἐνὸς ἢ πλείοτέρων
πηνίων ἀντιστάσεως. οὕτω δὲ μεταβάλλε-
ται ἡ ἐντάσις τοῦ ρεύματος τοῦ διαρρέον-
τος τὸ κύκλωμα. Διὰ τὴν ρύθμισιν ἰδίᾳ
τῶν δυναμομηχανῶν καὶ τῶν ἡλεκτροκι-
νητηρίων μηχανῶν ἡ χρῆσις τῶν βέσστα-
τῶν εἶναι σπουδαιότατη. [Ε.Θ.Κ.]

Ἡλεκτρικαὶ μονάδες. Βλ. Ἡ-

λεκτρικαὶ μετρήσεις.

Ἡλεκτρικὰ στήλαι. Βλ. Ἡ-

λεκτρικὴ ἐνέργεια.

Ἡλεκτρογενετικὴ δύναμις.

Βλ. Ἡλεκτρικαὶ μετρήσεις καὶ Ἡλεκτρικὴ

ἐνέργεια.

Ἡλεκτρικὴ ἐκκένωσις. Περί ἡ-

λεκτρικῆς ἐκκένωσης ἐν γένει ἴδε ἐν τῷμ. Δ'

σελ. 153—156 συμπληρωματικῶς ἐνταῦθα

προσθέτομεν τὰ ἀφορῶντα τὴν δι' ἡραιωμέ-

νων ἀερίων ἡλεκτρικὴν ἐκκένωσιν, πρὸς

ἐξήγησιν ἰδίᾳ τῶν λεγομένων καὶ 0 σδ· κ.ὼν

ἀκ· τίνων καὶ τῶν ἀκ· τίνων Ἰ· αἰ· ν· τ·

γ· κ· ν· Δέον ἐν τούτοις ὁ ἀναγνώστης νὰ ἀνα-

γνώσῃ προεπιταγωγικῶς τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ τοῦ

παρόντος τόμου ἡ λ· κ· τ· ρ· κ· ἡ ἐπαγωγὴ

σημειούμενα περὶ τῶν λεγομένων ὀργάνων

ἐπαγωγῆς (οἷον τῆς ἀτράκτου Ruhmkorff·

δι' ὧν παράγονται ρεύματα ἐξ ἐπαγωγῆς

μεγίστης ἡλεκτρογενετικῆς δυνάμεως) τῶν

ρεύματων τούτων μία τῶν γνωστοτέρων

ιδιοτήτων τυγχάνει ἡ ἐν μορφῇ σπινθήρων

ἢ φωτεινῆς δέσμης διὰ τοῦ ἀέρος ἢ ἄλλων

αερίων ἡλεκτρικὴ ἐκκένωσις, περὶ ἧς προ-

καίται νὰ πραγματευθῶμεν ἐνταῦθα.

Τὸ μήκος τῶν μεταξὺ τῶν δύο πύλων

δευτερογενεῶς πηνίου ἐπαγωγικοῦ τίνος μπ.

γνήματος ἐκρηγνυμένων ἡλεκτρικῶν σπινθῆρων ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς μεταξύ τῶν πόλων τούτων διαφορᾶς τῶν ἡλεκτροδυνητικῶν ὁ ἀτμοσφαιρικός ἀήρ ὡς σῶμα διηλεκτρικὸν παρουσιάζει μεγίστην ἀντίστασιν εἰς τὴν διάβασιν τοῦ ἡλεκτρισμοῦ, εἶναι δὲ ἀναγκαίη μεγίστης ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως ὥπως ἡ ἀντίστασις αὕτη ὑπερνικηθῇ· τὸ βλαστήμα λοιπὸν τοῦ αἵρος τὸ ὑπὸ τοῦ ἡλεκτρικοῦ σπινθῆρος διανυόμενον, ἦτοι τὸ μῆκος τοῦ σπινθῆρος, ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως τοῦ ἐξ ἐπαγωγῆς βεύματος· οὕτω σπινθὴρ μῆκους ἡμίσεος μόνον χιλιοστομέτρου ἀπαιτεῖ 3000 βόλτ ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως, σπινθὴρ δὲ μῆκους 20 χιλιοστομέτρων 30000 βόλτ. Ταῦτα ὅμως ἰσχύουσι προκειμένου περὶ τῆς συνηθούς ἀτμοσφαιρικῆς πίεσεως, ἥτοι περὶ ἐκκενώσεως ἐν τῷ ἐλευθέρῳ αἵρι, οὐχὶ ὅμως καὶ περὶ αἵρος ἔχοντος πίεσιν μικροτέραν τῶν 760 χιλιοστομέτρων. Οὕτω, ἐάν ἔχωμεν σωλῆνα, οὗτινος τὴν σέρα προηγουμένως ἀραιούμεν δια πνευματικῆς ἀντλίας, ἐκκενώμεν δὲ ἐν τῷ ἡραιωμένῳ τούτῳ αἵρι σπινθῆρας ἡλεκτρικοῦς, παρατηροῦμεν ὅτι δια τῆς αὐτῆς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως λαμβάνομεν μῆκος σπινθῆρων μεγαλύτερον. Τὸ προτιθέμενον σχῆμα (σχ. 1) πα-

Σχ. 1.

ριστῶ ὕελινον σωλῆνα πεπληρωμένον δι' αἵρος ἡραιωμένου καὶ κλειόμενον ἐρμητικῶς δια στρογγύων, παρα τὰ ἄκρα τοῦ ἐπείου εἰσὶν ἐντετειχισμένα διὰ τῆξεως δύο σφῆματα ἐκ λευκογρόσου· τούτων τὸ ἐν, τὸ μετα τοῦ θετικοῦ πόλου τοῦ δευτερογενεοῦς πηγίου συνδεόμενον, καλεῖται ἀνθεδίων, τὸ δὲ ἄλλο, τὸ μετα τοῦ ἀρνητικοῦ πόλου συνδεόμενον, καθεδίων, ἀμφοτέρω δὲ ἡλεκτροδία. Ἡ τοιαύτη τοῦ σωλῆνος διάταξις ἐπιτρέπει τὴν ἐπανάληψιν τῶν πειραμάτων μετα αἵρος περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον ἡραιωμένου, καθ' ὅσον δυνάμεθα τῇ βοήθειᾳ τῶν στρογγύων νὰ αὐξάνωμεν ἢ νὰ ἐλαττώμεν τὴν ἀραίωσιν τοῦ αἵρος, οὐ ἢ ἀτμοσφαιρική πίεσις δύναται νὰ μετρηθῇ, ἀκριβῶς διὰ τοῦ βαρομέτρου τῆς πνευματικῆς ἀντλίας. Κατ' ἄρχας ἐκλέγομεν τοιαύτην ἡλεκτρεγερτικὴν τοῦ ἐξ ἐπαγωγῆς βεύματος δυνάμιν, ὥστε μεταξύ τῶν δύο ἡλεκτροδίων νὰ γίνηται ἡ ἐκκένωσις ἀνευ σπινθῆρος, εἴτα δὲ μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀραιούμεν τὴν ἐν τῷ σωλῆνι αἶρα μέχρι πίεσεως ἀτμοσφαιρικῆς 6—8 χιλιοστομέτρων· μεταξύ τῶν δύο ἡλεκτροδίων ἐμφανίζεται τότε ζωηρὰ φωτεινὴ ταινία χρώματος ἰώδους, ἥτις δὲν πληροῖ ὁλόκληρον τὸν σωλῆνα,

οὐδὲ φαίνεται βαίνουσα κατὰ γραμμὴν εὐθεῖαν, ἀλλ' ἐκτείνεται ἀμέσως ἀπὸ τοῦ ἐνός μέχρι τοῦ ἄλλου ἡλεκτροδίου· ἐάν ἐξακολουθήσωμεν τὴν ἀραίωσιν τοῦ αἵρος μεταξύ 3 καὶ 1 χιλιοστομέτρου πίεσεως, τὸ ἰῶδες φῶς τὸ μεταξύ τῶν δύο ἡλεκτροδίων πληροῖ βαθμηδὸν ὁλόκληρον τὸν σωλῆνα, χωρὶς ὅμως νὰ εἶναι ὁμοιομερές πανταχοῦ. Διότι σκοτεινὰ καὶ ζωηρὰ στρώματα διαδέχονται ἀλλήλα. Οἱ τοιοῦτοι σωλῆνες εἶναι γνωστοὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα Geissler, ὑπὸ ποιήσεως δὲ μορφᾶς καὶ σχήματος κατασκευαζόμενοι χρησιμοποιοῦνται διὰ διαφημίσεως ἢ ἐπιστημονικὰ παίγνια, παρέχοντες ἐκαστοτε φῶς χρώματος διαφόρου ἀναλόγως τοῦ πληροῦντος αὐτοὺς αἵριου. Προσεκτικώτερα παρατήρησις τοῦ ἐν σωλῆνι Geissler φωτὸς δεικνύει ὅτι τὸ καθόδιον περιβάλλεται ὑπὸ λεπτῆς κυανογροῦ φωταυγείας, ἐνθ' ἐν τῷ ἀνοδίῳ παρατηροῦνται φωτεινὰί φασκίδες χρώματος βαθεῶς ἐρυθροῦ, αἵτινες ἐκτείνονται μέχρι τοῦ κυανοῦ φωτὸς τοῦ καθοδίου χωρὶς νὰ ἐγγίξωσιν αὐτὸ ἐντελῶς. Τὸ κυανοῦν τοῦτο φῶς καλεῖται θετικὸν φῶς.

Ἄλλ' ἐάν ἡ ἀραίωσις τοῦ ἐν σωλῆνι Geissler αἵρος κατέλθῃ ἐπὶ χαμηλότερον τῆς πίεσεως ἐνὸς χιλιοστομέτρου, τὰ ἀνωτέρω περιγραφέντα φωτεινὰ φαινόμενα ἀργαῖνται βαθμηδὸν ἀμαυρούμενα, αὐξανόμενου ὅλον ἐν τοῦ μεταξύ τῶν δύο ἡλεκτροδίων σκοτεινοῦ χώρου, καὶ καθισταμένου ἐπὶ τέλους τοῦ σωλῆνος ἐντελῶς σκοτεινοῦ μολὶς ἡ ἀραίωσις προχωρήσῃ εἰς σημεῖον κείμενον μεταξύ $\frac{1}{100}$ καὶ $\frac{1}{1000}$ χιλιοστομέτρου πίε-

σεως. Συγχρόνως δ' ὅμως πληροῦται ὁ σωλῆν ἀπὸ ἰδιαίτερον τι εἶδος ἀκτίνων καλουμένων καθεδίων, αἱ ὅποιαι ἐμφανίζονται εὐθὺς ὡς καὶ τὸ τελευταῖον ἔχνος θετικοῦ φωτὸς ἐξαφανισθῇ· αἱ ἀκτίνες αὗται ἐκλήθησαν καθοδικαί, διότι φαίνονται ἐκπεμπόμεναι ἐκ τοῦ ἀρνητικοῦ ἡλεκτροδίου. Τῶν καθοδικῶν ἀκτίνων τὸ κύριον συστατικὸν τυγχάνει τὸ ὅτι φωτίζουσι τοὺς ὑπ' αὐτῶν προσβαλλομένους τοίχους τοῦ σωλῆνος δια χρώματος διαφόρου ἀναλόγως τῆς φύσεως τῆς ὕλης, τοιαῦτα δὲ ὑπὸ τῶν ἀκτίνων φωτιζόμενα μέρη τοῦ σωλῆνος εἶναι τὰ ἀπέναντι τοῦ καθοδίου εὐρισκόμενα· ἐάν ἀλλάξῃ ἡ θέσις τοῦ ἀνοδίου καὶ καθοδίου, ὁ περ συμβαίνει διὰ τῆς ἀναστροφῆς τῶν δύο ἀγωγῶν, ἀλλὰ μέρη τοῦ σωλῆνος θέλουσι φωτισθῇ, ὅσα θῆλοντι εὐρίσκονται ἀπέναντι τοῦ καθοδίου. Αἱ ἀκτίνες αὗται τὸ πρῶτον παρετηρήθησαν καὶ ἐμελετήθησαν ὑπὸ τοῦ Hittorf εἰς σωλῆνας διαφέροντας τῶν σωλῆνων τοῦ Geissler κατὰ τὸ ὅτι οὐδεμίαν καμψὴν ἢ κύρτωσιν ἔφερον. Ἄλλ' ὁ κυρίως μελετήσας τὰς ιδιότητας τῶν καθοδικῶν ἀκτίνων

ὕψηρξεν ὁ διάσκημος" Ἀγγίλος φυσιοδίφης Crookes, δοὺς εἰς τοὺς ἐκ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ὀνομασθέντας σωλήνας ἰδιαιτέρον σχῆμα, ὅμοιον σχεδὸν τοῖς τοῦ σχ. 2 καὶ καταβιδάσας τὴν πίεσιν τοῦ ἐν αὐτοῖς αἵρος μέχρι

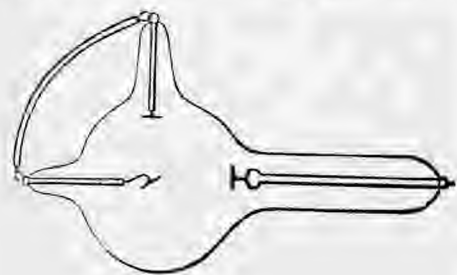
¹
1000 τοῦ χιλιοστομέτρου. Αἱ ἰδιότητες αὐ-

ταὶ τῶν καθοδικῶν ἀκτίνων εἶναι αἱ ἐπομέναι: 1) Ἐκτείνονται ἐν διευθύνσει καθέτω ἐπὶ τοῦ καθοδίου· οὕτως ἐάν ἐντὸς τοῦ σωλήνος ἀπέναντι τοῦ καθοδίου τοποθετηθῇ μεταλλικὸν τεμάχιον ἐν εἵδει σταυροῦ, ὁ ὀπισθεν τοῦ σταυροῦ τοίχος τοῦ σωλήνος μένει σκοτεινός, ἐνῶ τὰ γειτονεύοντα μέρη φωτίζονται διὰ χρώματος πρασίνου ὑπὸ τῶν καθέτως πιπτόντων καθοδικῶν ἀκτίνων, οὕτως ὥστε βλέπει τις ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ σωλήνος "μέλανα σταυρὸν περιβαλλόμενον ὑπὸ πρασίνου πλαισίου" ἢ θέσις τοῦ ἀνοδίου εἶναι ἐντελὴς ἀδιάφορος (ἐν τῷ σχήματι 2 κεῖται πλαγίως καὶ οὐχὶ ἀπέναντι τοῦ καθοδίου). 2) Αἱ καθοδικαὶ ἀκτίνες προσξνοῦσι φωσφορίσιν ὅχι μόνον τῶν τοίχων τοῦ σωλήνος, ἀλλὰ καὶ ἄλλων ἀμετάλλων οὐσιῶν ἐν τῷ σωλήνῳ τυχόν εὐρισκόμενων καὶ ὑπὸ τῶν ἀκτίνων προσβαλλομένων· ἀπεναντίας τὰ μεταλλικὰ σώματα τὰ ὑπ' αὐτῶν προσβαλλόμενα δὲν φωσφορίζουσι. 3) Αἱ ὑπὸ τῶν καθοδικῶν ἀκτίνων προσβαλλόμεναι θέσεις θερμαίνονται ἰσχυρῶς, μεταλλικὰ δὲ τεμάχια ἐντὸς τῶν σωλήνων τιθέμενα καὶ ὑπὸ τῶν ἀκτίνων προσβαλλόμενα πυρακτοῦνται καὶ τήκονται. 4) Μικρὸς εὐκλῶς περιστρεφόμενος τροχὸς μετὰ πλεονῶν ἐν εἵδει περὶ τῶν τιθέμενων ἐν τῷ σωλήνῳ ἀπέναντι τῶν καθοδικῶν ἀκτίνων τίθεται εἰς περιστροφικὴν κίνησιν. 5) Αἱ καθοδικαὶ ἀκτίνες ἐπιφέρουσι τὴν ἀπόκλισιν μαγνήτου τοποθετουμένου ἐκτὸς καὶ πλησίον τοῦ σωλήνος· καὶ 6) Αἱ καθοδικαὶ ἀκτίνες μένουσι περιορισμέναι ἐντὸς τοῦ σωλήνος, μὴ δυνάμεναι νὰ διαπεράσωσι τοὺς τοίχους αὐτοῦ. Καὶ ταῦτα μὲν γενικώτερον περὶ τῶν καθοδικῶν ἀκτίνων, αἵτινες κατὰ τὰ τελευταῖα ἐτη ἐγένοντο ἀντικείμενον τῆς ἐρεύνης πολλῶν φυσιοφῶν, οὕτως ὥστε τὴν σήμερον ἡ μελέτη αὐτῶν ἀποτελεῖ ἐν τῶν σπουδαιοτέρων τοῦ ἡλεκτρισμοῦ κεφαλαίων, ἀρ' ὅπου ἰδία πειραματιζόμενος ἐπ' αὐτῶν ὁ ἐν Würzburg (ταῦν ἐν Μονάχῳ) καθηγητὴς τῆς Φυσικῆς Hönigsen ἀνεκάλυψε τὸ 1895 ἕτερον ἀκτίνων εἶδος, ὀνομασθεῖσων ἐκ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἀκτίνων "Ραϊντγκεν", γνωστῶν δὲ προσέτι καὶ ὑπὸ τὰ ὀνόματα ἀκτίνων σκοτεινῶν ἢ ἀκτίνων Χ.

Ἡ σπουδαιότης αὕτη ἀνακάλυψις ἐφείλεται εἰς τὴν ἰδιότητα τὴν ὅποιαν ἔχουσιν αἱ ἀκτίνες αὗται νὰ ἐπιφέρωσι τὴν φωσφορίσιν ἐπιδεκτικῶν τοιχότης οὐσιῶν·

ἐπὶ τῆς τραπέζης τῶν πειραμάτων εἶχε τοποθετηθῇ ὁ "Ραϊντγκεν" φωσφορικὴν τινα οὐσίαν, βαριοκυανιοῦχον λευκόχρυσον, οὐχὶ μακρὰν σωλήνα Hittorf, δι' οὗ ἐμελέτα τὰς ἰδιότητας τῶν καθοδικῶν ἀκτίνων· τὸ δωμάτιον ἦν ἡμισκότεινον, ὁ δὲ σωλήν δι' οὗ ἐπειραματίζετο ἦτο ἐντελὴς κεκαλυμμένος διὰ μέλανος ἀδιαφανοῦς χαρτονίου· ὅτε, πρὸς μεγάλην αὐτοῦ ἐκπληξιν, παρατηρεῖ ὅτι καθ' ἑκάστην ἐκκένωσιν ὁ βαριοκυανιοῦχος λευκόχρυσος ἐφωτίζετο λαμπρῶς. Τὴν αἰτίαν τῆς φωσφορίσεως τούτης ἀπέδωκεν ὁ "Ραϊντγκεν" εἰς ἀκτίνας ἀόρατους, αἵτινες διεπέρων τὸ ἀδιαφανὲς μέλαν χαρτόνιον, ἐξερχόμεναι ἐκ τοῦ σωλήνος καὶ δὴ ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν καθοδικῶν ἀκτίνων προσβαλλομένων θέσεων αὐτοῦ. Ἐπαναλαβὼν πολλάκις τὰ πειράματα αὐτοῦ ὁ "Ραϊντγκεν" ἀνεκάλυψε καὶ ἄλλας τῶν ὁμωνύμων αὐτῶν ἀκτίνων ἰδιοτήτας, τὰς ὁποίας καὶ κατέστησε γνωστας διὰ δημοσιεύσεώς του κατὰ τὸ 1896. Τῶν ἰδιοτήτων τούτων αἱ σπουδαιότεραι τυγχάνουσι τὸ ὅτι δύνανται αἱ ἀκτίνες αὗται νὰ διέλθωσι διὰ σωμάτων ἀδιαφανῶν, οἷον ἀνθρακος, καουτσούκ, ξύλου, ἀργιλίου κ.λ.π., τὸ ὅτι δὲν εἶναι ἀπ' εὐθείας αἰσθητῆς εἰμὴ διὰ τῆς ὑπ' αὐτῶν προσγενομένης φωσφορίσεως ἐπὶ διαφόρων φωσφορικῶν οὐσιῶν καὶ ὅτι ὑπ' αὐτῶν προσβάλλονται αἱ εἰς τὸ ῥῶς εὐαίσθητοι ξηραὶ φωτογραφικαὶ πλάκες, καίπερ κεκλεισμέναι· ἐντὸς ξυλίνης ἀδιαφανοῦς θήκης. Ἐπὶ τῆς τελευταίας ταύτης ἰδιοτήτος στηρίζεται ἡ διὰ τῶν ἀκτίνων τοῦ "Ραϊντγκεν" φωτογραφησις, δι' ἧς κατορθοῦται νὰ ἀποδοθῇ ἡ εἰκὼν ἀντικειμένων ἁπλῶς καλύπτουσιν οὐσίαι· ἀδιαφανεῖς, οἷον τῶν ὀστέων ἀνθρώπου σώματος, τῶν ἐντὸς βαλκαντίου νομισμάτων κ.λ.π. Σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι τὸ εἶδος ταύτης τῆς φωτογραφίσεως διαφέρει σημαντικῶς τῆς κοινῆς φωτογραφίας· ἐν ταύτῃ αἱ ὑπὸ τοῦ ἀντικειμένου ἐκπεμπόμεναι φωτειναὶ ἀκτίνες ὀλῶνται ἐν πρώτοις διερχόμεναι διὰ τοῦ φακοῦ καὶ εἰς τὰ προσβάλλουσι τὴν ἐν τῷ σκοτεινῷ θαλάμῳ φωτογραφικὴν πλῆξιν· τούναντιον ἐν τῇ διὰ τῶν ἀκτίνων τοῦ "Ραϊντγκεν" φωτογραφίᾳ τοποθετεῖται τὸ ἀντικείμενον μεταξύ τῶν ἐν εὐθείᾳ γραμμῇ ἐκ τοῦ σωλήνος Hittorf ἐκπεμπομένων σκοτεινῶν ἀκτίνων καὶ τῆς φωτογραφικῆς πλάκας, ἐρ' ἡ ἐκτυπῶται εἰκὼν προσομοιάζουσα πρὸς οὐλίαν. Ἐνεκα τῆς μεγάλης σπουδαιότητος, τὴν ὅποιαν ἰδιότητα τῆς φωτογραφικῆς κέντηται τὸ νέον τοῦτο εἶδος τῆς διὰ τῶν ἀκτίνων τοῦ "Ραϊντγκεν" φωτογραφίας, πολλὰ ἐγένοντο ἐργασίαι πρὸς τελειοποίησιν τοῦ πρὸς τοῦτο χρησιμεύοντος ὀργάνου· οὕτως εἰς τὸν σωλήνα τοῦ Crookes ἐκτὸς τῶν δύο ἡλεκτροδίων προσέ-

τέθη καὶ τρίτον τὸ ἀντικαθόδιον, ἐξ οὗ καὶ ἀποστέλλονται αἱ σκοτειναὶ ἀκτίνες ὡς ἐμφαίνεται ἐν τοῦ παρατιθεμένου σχήματος (Σχ. 2). τὸ δεξιὸν εὐρισκόμενον καθόδιον λήγει εἰς κοίλον κάτοπτρον, ἵνα αἱ ἐξ αὐτοῦ ἐκπεμπόμεναι καθοδικαὶ ἀκτίνες ἀθροίζωνται ἐν τῷ κέντρῳ τῆς σφαίρας· τὸ δὲ πρὸς ἄνω εὐρισκόμενον ἀνόδιον συνδέεται ἐξωθεν μεταλλικῶς πρὸς τὸ ἀντικαθόδιον, ὅπερ κλίνειν πρὸς τὸ καθόδιον

Σχ. 2.

κατὰ γωνίαν 45° καὶ ὑπὸ τῶν ἐξ αὐτοῦ καθοδικῶν ἀκτίνων προσβάλλόμενον ρίπτει πρὸς τὰ κάτω διὰ τοῦ σωλήνος διερχομένης τὰς ἀκτίνες 'Ραϊντγκεν. Προσθετέον ἀκόμη ὅτι τὰ λίαν θαπανηρὰ πρὸς παραγωγὴν ρευμάτων ὑψηλῆς τάσεως ἐπαγωγικά μηχανήματα δύνανται διὰ τὴν παραγωγὴν τῶν ἀκτίνων 'Ραϊντγκεν νὰ ἀντικατασταθῶσι διὰ τῶν δι' ἐπιδράσεως ἡλεκτροστατικῶν μηχανῶν καὶ ἰδίᾳ τῆς τοῦ Wimshurst. Ἀλλὰ καὶ ἀνευ φωτογραφήσεως δύναμεθα ἀπ' εὐθείας διὰ τῶν ἀκτίνων τοῦ 'Ραϊντγκεν νὰ ἴδωμεν τὰ ὅσα τῆς χειρὸς, τὰ ἐν βαλαντίῳ νομίσματα κ.λ.π. Πρὸς τοῦτο αἱ ἐν σωλήνος Crookes προσερχόμεναι ἀκτίνες πίπτουσι ἐπὶ μέλανος χαρτονίου ἡλειμμένου διὰ κόνας βαριοκυανίου λευκοχρόστου, μεταξὺ δὲ τοῦ σωλήνος καὶ τοῦ χαρτονίου τοποθετεῖται τὸ παρατηρηθρόμενον ἀντικείμενον, οὗ ἡ φωσφορικὴ εἰκὼν φαίνεται οὕτω ἐπὶ τοῦ χαρτονίου ὥς τὸ ζωμάτιον εἶναι σκοτεινόν· ἐν φωτεινῷ ζωμάτιῳ χρησιμοποιεῖται τὸ λεγόμενον κρυπτοσκόπιον, ἥτοι κιδώτιον φέρον μικρὴν πρὸς τὰ ἐπάνω ἐπὶν κλεισμένην διὰ τοῦ προσώπου τοῦ παρατηρητοῦ καὶ βάσιν ἀπέναντι ἐν χαρτονίου ἡλειμμένου διὰ βοριοκυανίου λευκοχρόστου· τὸ παρατηρηθρόμενον ἀντικείμενον εὐρίσκεται κάτωθεν τοῦ κρυπτοσκοπίου καὶ προσβάλλεται καθέτως ὑπὸ τῶν ἀκτίνων 'Ραϊντγκεν, οὕτω δὲ ὁ παρατηρητὴς βλέπει ἐπὶ τοῦ χαρτονίου τὴν ἀποτυπωμένην εἰκόνα.

Ἀπὸ τοῦ 1896 ἐπίσης ἤρξατο νὰ διακρίνῃ τὴν προσοχὴν τῶν φυσιοφίλων καὶ ἑτέρον ἀκτίνων εἶδος, αἵτινες φέρουσι τὸ

ὄνομα τοῦ πρώτου παρατηρήσαντος αὐτὰς Becquerel. Οὗτος δηλονότι ἀνεκάλυψεν ὅτι ἀλλὰ τινὰ τοῦ οὐρανίου ὡς ἐπίσης καὶ αὐτὸ τὸ μεταλλικὸν οὐράνιον ἔχουσι τὴν ἀξιοπαρατήρητον ιδιότητα νὰ ἀποστέλλωσιν ἀδιαλείπτως ἀκτίνας ἐπενεργούσας ἐπὶ τῶν φωτογραφικῶν πλακῶν καὶ ὁμοιολογούσας πρὸς τὰς ἀκτίνας τοῦ 'Ραϊντγκεν κατὰ τὸ ὅτι διαπερῶσι σώματα ἀδιαφανῆ, εἰς μέταλλα, καὶ καθιστῶσι τὸν ἀέρα ἀγωγόν τοῦ ἡλεκτρισμοῦ. Ἑτεραι σπουδαῖαι ιδιότητες τῶν ἀκτίνων Becquerel ἐμελετήθησαν ἀπ' ἧς ὁ Curie καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἀνεκάλυψαν τὸ πολόνιον, τὸ ράδιον καὶ ἀκτίνιον ὡς στοιχεῖα νέα ὑπάρχοντα ἐν ταῖς ραδιονεργαῖς λεγομέναις ἐνώσεσιν, αἵτινες ἐκπέμπουσιν ἀκτίνας Becquerel πολλῶ πλείονας τῶν ὑπὸ τῶν ἐνώσεων τοῦ οὐρανίου ἐκπεμπομένων. Μέρους τῶν ἀκτίνων τούτων ἀποκλίνει ἐν τῷ μαγνητικῷ πεδίῳ, καθ' ὃν τρόπον ἀποκλίνουσι καὶ αἱ καθοδικαὶ ἀκτίνες, ἐνῶ ἕτερον μέρος δὲν ὑπὸ κείναις εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου. Τὰ φαινόμενα ἐν τούτοις τῶν νέων τούτων ἀκτίνων καίπερ ἐξετασθέντα ὑπὸ πολλῶν φυσιοφίλων (H. Becquerel, συζύγων Curie, Demarçay, Delbierne, Stefan, Meyer, Willard) καλύπτονται ἀκόμη ὑπὸ μυστηρίου, οὗ ἡ ἀποκάλυψις ὅμως δὲν ἔσθ' ἂν βραδύνῃ, ὅπως πιθανῶς ἔσθ' ἂν γίνῃ δυνατόν νὰ παραγινῇ ἐν τῷ ἐλευθέρῳ ἀέρι αἱ καθοδικαὶ καὶ αἱ σκοτειναὶ ἀκτίνες. [E.Θ.Κ.]

Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια. Αἱ διαφοροὶ πρακτικαὶ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ ἐφαρμογαὶ εὐρὴν διάδοσιν μεγάλην ἀπ' ἧς μόνον ἐποχῆς κατωρθώθη ἡ εὐκόλος καὶ εὐνοητέρα παραγωγὴ ἐνεργείας ἡλεκτρικῆς· κατὰ τὰ τελευταῖα ἰδίᾳ εἰκόσιν ἔτη, τελειοποιηθεῖσιν ἱκανῶς τῶν δυναμομηχανῶν, ἡ δύναμις τοῦ ἡλεκτρισμοῦ ἀντικατέστηεν ἐν πολλοῖς τὴν δύναμιν τοῦ ἀτμοῦ, ἡ δὲ ὁσημέραι εἰς εὐρύτερον ἐφαρμογῆς καὶ διαδόσεως κύκλον ἐπικράτησις τοῦ ἡλεκτρισμοῦ ἐπέφερεν ἐν τῇ βιομηχανίᾳ καὶ τῇ καθ' ὅλου οἰκονομίᾳ τοῦ ἀνθρωπίνου βίου ἐπανάστασιν ἀληθῆ. Ὅπως δὲ ὅλα τῆς φυσικῆς αἱ ἐφαρμογαί, τοιούτοτρόπως καὶ ἡ ἡλεκτροτεχνικὴ, τὸ σύνολον δηλονότι τῶν τοῦ ἡλεκτρισμοῦ ἐφαρμογῶν, θεμελιούται ἐπὶ τοῦ λεγομένου νόμου τῆς διατηρήσεως τῆς ἐνεργείας, καθ' ὃν ἡ ἐνέργεια, ἥτοι ἡ ἐν τῇ ὕλῃ ἐνυπάρχουσα ἱκανότης πρὸς παραγωγὴν ἔργου, εἶναι ἐν τῇ φύσει μία καὶ μόνη, δύναμένη νὰ παρουσιασθῇ ὑπὸ μορφῆς διαφόρου, τῆς μιᾶς μορφῆς μετατρέπομένης εἰς ἑτέραν. Οὕτω κατὰ μὲν τὴν παραγωγὴν τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας μεταβάλλεται εἰς τοι-

αύτην ἄλλη τις ἐνέργεια μορφή (οἷον χημική ἐνέργεια, θερμότητος ἐνέργεια, μηχανική ἐνέργεια), κατὰ δὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνέργειας μετατρέπεται αὕτη εἰς ἄλλην τινὰ μορφήν ἐνέργειας (οἷον εἰς ἐνέργειαν θερμότητος, μηχανικὴν, χημικὴν). Πραγματευόμενοι δια τοῦτο ἐν πρώτοις περὶ τῆς παραγωγῆς τῆς 'Η. ἐ. θὰ περιγράψωμεν α') τὰς γαλβανικὰς ἢ ἡλεκτρικὰς στήλας, δι' ὧν χημικὴ ἐνέργεια μετατρέπεται εἰς 'Η. ἐ. β') τὰς θερμοληκτρικὰς στήλας, δι' ὧν ἐνέργεια θερμότητος μετατρέπεται εἰς 'Η. ἐ., καὶ γ') τὰς δυναμομηχανὰς ἢ ἡλεκτροδυναμομηχανὰς, δι' ὧν μηχανικὴ ἐνέργεια μετατρέπεται εἰς 'Η. ἐ.

Αἱ γαλβανικαὶ ἢ ἡλεκτρικαὶ στήλαι εἶναι ἐκ τῶν σπουδαιότατων πρὸς παραγωγὴν 'Η. ἐ. ὀργάνων, χρησιμοποιούμεναι ἰδίᾳ διὰ τὰς ἐφαρμογὰς ἐκείνας τοῦ ἡλεκτρισμοῦ δι' ἃς δὲν ἀπαιτεῖται μεγάλῃ ἰσχὺς 'Η. ἐ., οἷον διὰ τὴν τηλεγραφίαν, τὴν τηλεφωνίαν, τοὺς ηλεκτρικοὺς κώδωνας κ.τ.λ. Οἰαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ μορφή γαλβανικῆς τινος στήλης, τὸ ἐν αὐτῇ παραγόμενον ρεῦμα εἶναι πρὸς χημικῆς ἐνέργειας, τῆς ἀναλύσεως τούτου μεταλλοῦ ἐρχομένου εἰς ἐπαφὴν μετ' ὑγροῦ. Ἐὰν ἐμβαπτίσωμεν (Σχ. 1) δύο μεταλλικὰς πλάκας, τὴν μὲν ἐκ ψευδαργύρου, τὴν δὲ ἐκ χαλκοῦ, ἐν ἀποστάσει τινὶ ἀπ' ἀλλήλων, ἐντὸς θεοχείου περιέχοντος ὕδωρ καὶ θεικὸν ὀξύ ἴσον πρὸς τὸ $\frac{1}{10}$ τῆς ποσότητος τοῦ ὕδατος, ὁ ψευδαργύρος θέλει προσβληθῇ ὑπὸ τοῦ ὑγροῦ πολὺ ἰσχυρότερον παρ' ὅσον ὁ χαλκός, ἐὰν δὲ δι' ἐνὸς ἀγωγοῦ ἐνώσωμεν τὰ

Σχ. 1.

ἐκτὸς τοῦ ὑγροῦ ἄκρα τῶν δύο πλάκων, θέλει παραγῇ ρεῦμα ἡλεκτρικὸν ἔχον διεύθυνσιν ἐκτὸς μὲν τοῦ ὑγροῦ ἀπὸ τοῦ ὀλιγώτερον προσβαλλομένου καὶ ἐπομένως εἰς ὑψηλότερον ἡλεκτροδυναμητικὸν εὐρισκόμενου μεταλλοῦ πρὸς τὸ περισσώτερον προσβαλλόμενον. ἐντὸς δὲ τοῦ ὑγροῦ ἀντίθετως. Τὸ οὕτως ἐκ τῶν δύο διαφόρων μεταλλικῶν πλάκων ἐμβαδωτισμένων ἐν ὑγρῷ ἀντίσως προσβάλλοντι αὐτὰς καὶ ἐκ τοῦ ἀγωγοῦ αποτελούμενον κύκλωμα καλεῖται βολταϊκὸν ἤ ὀξύγος ἢ βολταϊκὸν στοιχεῖον· καὶ δὲν παραγεῖ μὲν ἐν ἀπλοῦν τοιοῦτον βολταϊκὸν στοιχεῖον σπουδαία φωτεινὰ, θερμαντικὰ ἢ φυσιολογικὰ αποτελέσματα, δύναται ἐν τοσούτῳ νὰ ἐπιφέρει ἀπόκλισιν τῆς μαγνητικῆς βελόνης γαλβανόμετρον καὶ νὰ θέσῃ εἰς λειτουργίαν κώδωνα ἡλεκτρικοῦ, τηλεφώνου ἢ τηλεγράφου, παρέχον ρεῦμα ἡλεκτρικὸν συνεχές, τοῦθ' ὅπερ ἀποδεικνύει, ὅτι μεταξὺ

τῶν δύο μεταλλικῶν πλάκων ὑπάρχει ἐξακολουθητικὴ διαφορά τῶν ἡλεκτροδυναμητικῶν. Ὀνομάζομεν ἡλεκτρογενετικήν δύναμιν τοῦ στοιχείου τὴν διαφοράν τῶν ἡλεκτροδυναμητικῶν τὴν ὑπάρχουσαν μεταξὺ τῶν δύο μεταλλικῶν πλάκων πρὶν αὐταὶ τεθῶσιν εἰς συγκαίνωσιν. Ἡ ὀλιγώτερον ὑπὸ τοῦ ὑγροῦ προσβαλλομένη πλάξ τοῦ χαλκοῦ, ἔχουσα ἡλεκτροδυναμητικὸν ὑψηλότερον, καλεῖται θετικὴ πόλις καὶ πλάξ καὶ τὸ ἐκτὸς τοῦ ὑγροῦ ἄκρον αὐτῆς θετικὸς πόλος, ἡ δὲ περισσώτερον ὑπὸ τοῦ ὑγροῦ προσβαλλομένη πλάξ τοῦ ψευδαργύρου, ἔχουσα ἡλεκτροδυναμητικὸν χαμηλότερον, καλεῖται ἀρνητικὴ πόλις καὶ πλάξ καὶ τὸ ἐκτὸς τοῦ ὑγροῦ ἄκρον αὐτῆς ἀρνητικὸς πόλος· τὸ συνδέον τοὺς δύο πόλους ἐξωτερικὸν σύρμα ὀνομάζεται ἀγωγός ἢ ῥομφερός· ἐρ' ὅσον ὑπάρχει ὁ σύνδεσμος οὗτος, λέγομεν ὅτι τὸ κύκλωμα εἶναι κλειστόν, ἐὰν δὲ τοῦναντίον οἱ δύο πόλοι δὲν ἐνῶνται πρὸς ἀλλήλους, λέγομεν ὅτι τὸ κύκλωμα εἶναι ἀνοικτόν ἢ διακεκομμένον· διὰ τῆς λέξεως κύκλωμα ἐννοοῦμεν ἐνταῦθα τὸ σύνολον τῶν πλάκων, τοῦ ὑγροῦ καὶ τοῦ ἀγωγοῦ. Σημειωτέον προσέτι ὅτι τὰς αὐτὰς λέξεις (πόλοι, ἀγωγός, κύκλωμα) μεταχειρίζομεθα καὶ διὰ πάντα τὰ ἄλλα ὄργανα τὰ παράγοντα ἡλεκτρικὴν ἐνέργειαν. Ἐὰν εἰς τι τοῦ ἀγωγοῦ μέρος παρενθίσωμεν γαλβανόμετρον, παρατηροῦμεν ὅτι χρόνον τινὰ μετὰ τὴν κλείσιν τοῦ κυκλώματος ἡ ἀπόκλισις τῆς βελόνης τοῦ γαλβανόμετρον εἶναι μικρότερα, τοῦθ' ὅπερ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ἐντασις τοῦ δια τοῦ κυκλώματος κυκλοφοροῦντος ἡλεκτρικοῦ ρεύματος ἐλαττωταί· τῆς ἐλαττώσεως ταύτης αἰτία εἶναι ἡ ἐξασθένησις τοῦ ὑγροῦ καὶ τὸ φαινόμενον τῆς λεγομένης πόλωσης· ἡ ἐπιφάνεια τούτου τῆς θετικῆς πλάξ (τοῦ χαλκοῦ) καλύπτεται μικρὸν κατὰ μικρὸν ὑπὸ φουαλίδων ὑδρογόνου, ὅπερ ἐκλύεται ἐὰν ὁ χρησιμοποιούμενος ψευδαργύρος δὲν εἶναι χημικῶς καθάρος, οὕτω δὲ παραγεται δευτερεύον ρεῦμα ἔχον διεύθυνσιν ἀντίθετον τοῦ κυρίου ρεύματος, ἥτοι βαῖνον ἐκ τοῦ στρώματος τούτου τῶν ἐπὶ τοῦ χαλκοῦ ἐπικαθημένων φουαλίδων τοῦ ὑδρογόνου πρὸς τὴν πλάκα τοῦ ψευδαργύρου· σχηματίζεται τούτῳ ἐκ τοῦ ὑδρογόνου, τοῦ ὑγροῦ καὶ τοῦ ψευδαργύρου βολταϊκὸν στοιχεῖον ἀντίθετον μετὰ ἀντιθέτου ἡλεκτρογενετικῆς (ἀντὶ ἡλεκτρογενετικῆς) δυνάμεως. Καλεῖται ἐκ πόλωσης ἡ ἐξουδετέρωσις τοῦ δευτερεύοντος τούτου ρεύματος, ὅπως ἀποκαταστῇ τὸ ὑπὸ τοῦ βολταϊκοῦ στοιχείου παραγόμενον ρεῦμα ἰσοεντατικὸν καὶ διαρκές· ἡ ἐκπύλωση δὲ αὕτη ἐπιτυγχάνεται μὲν καὶ διὰ

μηχανικοῦ μέσου, ἀλλ' εἰς τὰς περισσοτέρας καὶ μᾶλλον ἐν χρήσει γαλβανικὰς στήλας κατορθοῦται διὰ χημικῆς ὁδοῦ, ἰδίᾳ διὰ τῆς προσθήκης δευτέρου τινὸς ὑγροῦ, τοῦ ὀνομαζομένου ἐκπολωτικοῦ. Πρὸς χωρισμὸν τῶν δύο ὑγρῶν, τοῦ ἐνεργοῦ καὶ τοῦ ἐκπολωτικοῦ, χρησιμοποιοῦνται ἐν πολλαῖς τῶν στηλῶν διαρράγματα πόρωθι, ἅτινα ὅμως παρέχουσιν τινα μειονεκτήματα, αὐξάνοντα ἰδίᾳ τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ ρεύματος ἀντίστασιν καὶ ἀπαιτοῦντα ἐπιμελημένην κατασκευὴν, ὅπως ἀρ' ἐνὸς μὲν παρεμποδίζεται ἡ ἀνάμιξις τῶν ὑγρῶν, ἀρ' ἑτέρου δὲ ἀφίηται ἐλευθέρᾳ ἡ διὰ τῶν πόρων αὐτῶν κυκλοφορία τοῦ ρεύματος. Ὁ δὲ ἐν ἀπάσῃ σχεδὸν ταῖς ἡλεκτρικαῖς στήλας χρησιμοποιούμενος ἀγοραίος ψευδάργυρος ἵνα μὴ προσβάλληται ὑπὸ τοῦ ἐνεργοῦ ὑγροῦ καὶ ὅταν τὸ κύκλωμα εἶναι διακεκομμένον — τοῦθ' ὅπερ δὲν συμβαίνει εἰς τὸν χημικῶς καθαρὸν ψευδάργυρον —, ὑποβάλλεται εἰς τὴν λεγομένην ἀμαλγάμωσιν ἢ ἐφ' οὗ διαργύρωσιν.

Ἡ παξινόμησις τῶν διαφόρων ἡλεκτρικῶν στηλῶν γίνεται ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν

χρησιμοποιουμένων ὑγρῶν καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκπολώσεως. Ἡ πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει τὰς μεθ' ἐνὸς ὑγροῦ καὶ ἀνευ ἐκπολώσεως στήλας μὴ εὐρισκόμενας πλέον ἐν χρήσει, οἷον τὴν τοῦ Volta ἢ δευτέρα τὰς μεθ' ἐνὸς μὲν ὑγροῦ, ἀλλὰ διὰ τρόπου μὴ χημικοῦ ἀτελῶς ἐκπολουμένας, οἷον τὴν στήλην τοῦ Wollaston καὶ τὴν στήλην τοῦ Munch, ἐχούσας ἀμφοτέρας τὴν θετικὴν πλάκα μὲ μεγάλῃ ἐπιράνειαν, τὴν στήλην τοῦ Smee, τοῦ Ebner καὶ τοῦ Maiche, ἀπάσας περιπεσούσας εἰς ἀχρησίαν ἢ τρίτῃ τέλος κατηγορίᾳ περιλαμβάνει τὰς νῦν ἐν γενικῇ χρήσει στήλας, ἐν αἷς ἡ ἐκπώσις κατορθοῦται διὰ χημικοῦ μέσου· αὐταὶ ἔχουσιν ἐν ἡ δύο ὑγρὰ καὶ χρησιμεύουσιν εἰς διαφόρους τῆς ἡλεκτροτεχνικῆς ἐφαρμογὰς. ἐν αἷς δὲν ἀπαιτεῖται μεγάλη ἰσχὺς τῆς Ἡ. ἐ., ἐκάστη δὲ προσιδίᾳ εἰς ὠρισμένον σκοπὸν. Ἀναγράφωμεν ἐν τῷ ἐπομένῳ πίνακι τὰς σπουδαιότητας τῶν γαλβανικῶν στηλῶν, τὴν φύσιν τῶν μετᾱλλῶν καὶ τῶν ὑγρῶν ἐκάστης, καθὼς καὶ τὴν εἰς βόλτ (βλ. λ.) ἡλεκτρογερτικὴν αὐτῶν δύναμιν:

Στοιχεῖα	Ἀρνητ. πλᾶξ	Ἐνεργὸν ὑγρὸν	Θετικὴ πλᾶξ	Ἐκπολωτικὸν	Ἡλεκτρ. δύρ. εἰς βόλτ
Daniell	Ψευδάργ. ἡμαλγωμένος	Διάλ. θετικ. ψευδαργ. κατὰ τὸ 1/2 κεκορεσμένη	Χαλκός	Διάλυσις κεκορεσμένη θεϊκοῦ χαλκοῦ	1.07
Carré	Κύλινδρ. ψευδαργ.	Διάλ. θεϊκοῦ ψευδαργ. εἰς 200 Baume	Ἐρυθρὸς χαλκός	Θεϊκὸς χαλκός	1.07
Marié-Davy	Ψευδάργ. ἡμαλγ.	Ἰώδωρ μετὰ θεϊκ. ὀξέος 1/20	Ἀνθραξ	Θεϊκὸς ὑδράργυρος	1.52
Grove	"	"	Πλατίνη	Πυκνὸν νιτρικὸν ὀξύ	1.96
Bunsen	"	"	Ἀνθραξ	"	1.90
Poggendorff	"	"	"	Διγλωμ. κάλιον γρ. 100 Ἰώδωρ " 1000 Θεϊκὸν ὀξύ " 50	2.02
Grenet	"	Τὸ αὐτὸ ὑγρὸν ὡς ἐνεργὸν καὶ ἐκπολωτικόν	"	Διγλωμ. κάλιον " 50 Ἰώδωρ " 900 Θεϊκὸν ὀξύ " 100	2
Sullivan	"	Ἰώδωρ μετὰ θεϊκ. ὀξέος 1/20	"	Χρωμικὸν ὀξύ " 380 Ἰώδωρ " 750 Θεϊκὸν ὀξύ " 800	2
Renard	Ἀγοραίος ψευδ.	Ἰώδωρ μετὰ θεϊκ. καὶ ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος	Κύλινδρος ἀργ. ἐπιπεπλητωμένος	Χρωμικὸν ὀξύ	1.25
Leclanché	Ψευδάργυρος	Διάλ. ὑδροχλωρικοῦ ἀμμωνίας	Ἀνθραξ	Ἰπεροξειδίου μαγνησίου	1.48
Fuller	Ψευδάργ. ἡμαλγ.	Ἰώδωρ μετὰ θεϊκ. ὀξέος	"	Διγλωμικὸν κάλιον	2
Higginis	"	"	"	"	2.20
Trouvé	"	"	"	"	2
Lalande-Chapron	"	Διάλ. καυστικοῦ καλίου	Σιδήρεος	Διοξειδίου χαλκοῦ	0.85
Howard	"	Διάλ. χλωριούχου ψευδαργύρου	Ἀνθραξ	Χλωρίον (ἀεριοδίδας)	2

Πολλοὶ τῶν μνημονευμένων στηλῶν ὑποτίθασαι ἐν τῇ κατασκευῇ αὐτῶν μεταρρυθμίσεις παρουσιάζονται ἐν τῇ πράξει ὑπὸ ἄλλα ὀνόματα. εἰς αἱ στηλαὶ Callaud, Minotto καὶ Meidinger, αἰτίνες εἰσι τροποποιήσεις τῆς στηλῆς Daniell. Τῆς στηλῆς Grove μεταρρυθμίσεις εἰσὶν αἱ στηλαὶ Tommassi, d'Arsonval καὶ Ruhmkorff, ὁμοία δὲ πολὺ πρὸς τὸν τύπον αὐτῆς καὶ ἡ ἐν μεγάλῃ χρησὶν στηλὴ τοῦ Bunsen, τῆς ὁποίας τὴν μορφοῖν δείκνυσιν τὸ παρατιθέμενον σχεδιογράφημα. Πρὸς ταύτην πάλιν πολὺ ὁμοία, διαφέρουσα δὲ κατὰ τὴν φύσιν τῶν ὑγρῶν, συγχάνει ἡ στηλὴ Poggendorff, τῆς ὁποίας εἰς τύπος εἶναι ἐν χρήσει ἐν τῷ πολυμικρῷ ναυτικῷ πρὸς ἀνάρησιν τῶν τυρπιλλῶν, ἕτερος

Σχ. 2.

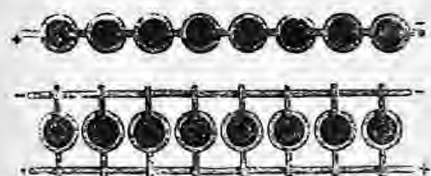
δὲ (στηλὴ Radiquet) διὰ μικρὰν ἐγκατάστασιν ἡλεκτρικοῦ φωτός. Στηλαί: μετὰ διχωρμικοῦ καλίου πλὴν τῶν ἀνωτέρω σημειωθεισῶν τοῦ Grenet καὶ τοῦ Trounev ὑπάρχουσι πλείοτεραι, εἰς τὸν τοῦ Pereur-Lloyd, τοῦ Dulaurier, τοῦ Million κ.λ.π. Μεταξὺ τῶν στηλῶν, αἰτίνες μόνον κατὰ βραχείας περιόδους τίθενται ἐν λειτουργίᾳ, διακρίνεται ἡ τοῦ Leclanché, τῆς ὁποίας ὑπάρχουσι πλείοτεροι ἐπίσης τύποι, μεταξὺ δὲ τῶν τύπων τούτων καὶ τινες λεγόμεναι ξηραὶ στηλαί, εἰς τὴν Leclanché-Barbier, ἐν αἷς θηλονότι τὸ ὑγρὸν κατασκευάζεται ἐν εἰδει πλακούντος, ἀναλόγως πρὸς τὴν κλασσικὴν ξηρὰν στηλὴν τοῦ Zamboni. Ἐν γένει δὲ προκειμένου περὶ τῆς κατὰ τὰς διαφόρους ἀνάγκας χρησιμοποιήσεως τῶν κατὰλληλοτέρων στηλῶν σημειούμεν ὅτι ὁσάκις ἔχομεν ἀνάγκην ρεύματος διαλείποντος μικροῦς ἢ μεγάλου ἐντάσεως, ἢ ρεύματος διαρκoῦς ἐντάσεως μικροῦς, χρησιμοποιούμεν τὰς στηλας Leclanché, σπανιώτερον δὲ τὴν τοῦ Marié-Davy. Αἱ στηλαὶ Leclanché ἐγένοντο γενικῶς παραδεκταὶ διὰ τὴν τηλεφωνίαν, τοὺς ἡλεκτρικοὺς κώδωνας, τὰ ἡλεκτρικὰ σήματα, τὰ ἡλεκτρικὰ ὥρολόγια, τὴν ἀνάρησιν ἀερίων κ.λ.π. Τούναντίον, ἐὰν χρειάζωμεθα διαρκὴ ἡλεκτρικὴν

ἐνέργειαν, ὅπως π.χ. διὰ τὸ ἡλεκτρικὸν φῶς, χρησιμοποιούμεν τὰς στηλας Grove, Bunsen, de Lalande et Chaperon, τοῦ Poggendorff καὶ τοῦ Radiquet. Διὰ τὰς ἡλεκτρικὰς μετρήσεις καταλληλοτέρα εἶναι ἡ στηλὴ Daniell, πλὴν ἐὰν εἶναι ἀνάγκη παραγωγῆς ρεύματος ἐντατικοῦ, συγχρόνως ὁμοῦ καὶ σταθεροῦ, ὅποτε προτιμῶνται αἱ στηλαὶ τύπου Poggendorff. Τέλος ἐν τῇ ναυτικῇ, διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ἰδίᾳ τῶν τυρπιλλῶν, χρησιμοποιοῦνται αἱ στηλαὶ Leclanché καὶ Poggendorff. Διὰ τὰς ἀκριβεῖς ἐν τούτῳ ἐπιστημονικὰς παρατηρήσεις καὶ ὡς πρότυπα τῆς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως χρησιμεύουσι τὰ λεγόμενα κανονικὰ στοιχεῖα, κατασκευαζόμενα ἐκ χημικῶς καθαρῶν οὐσιῶν λίαν ἐπιμελῶς, ὡς τὸ τοῦ Clark, ἔχον θετικὸν πόλον ἐξ ὑδραργύρου ἐμβαπτιζομένου ἐντὸς θεϊκοῦ ὑδραργύρου καὶ ἀρνητικὸν πόλον ἐκ ψευδαργύρου ἐμβαπτιζομένου ἐντὸς θεϊκοῦ ψευδαργύρου, καὶ τὸ ἐν σχήματι Η στοιχεῖον Weston, ἀποτελούμενον ἐξ ὑδραργύρου ἢ ἐρυδραργυρωμένου λευκοχρύσου ἐντὸς θεϊκοῦ ὑδραργύρου καὶ ἐκ κράματος καθμίου ἐντὸς θεϊκοῦ καθμίου.

Ἐν ταῖς ἡλεκτρικαῖς στηλαῖς ἡ ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις καὶ ἡ ἐσωτερικὴ ἀντίστασις ἀποτελοῦσι τὰ λεγόμενα στοιχεῖα μεγέθη, στηλὴ δὲ ἔχουσα ἀμετάβλητα τὰ δύο ταῦτα μεγέθη καλεῖται ἀντικατασκευαστικὴ. Καὶ ἡ μὲν ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς φύσεως τῶν χημικῶν ἀντιδράσεων, ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῆς πυκνότητος τῶν χημικῶν οὐσιῶν καὶ ἐκ τῆς θερμοκρατίας αὐτῶν, οὐχὶ δὲ καὶ ἐκ τῶν διαστάσεων τοῦ στοιχείου ἢ ἐσωτερικῆς ἀντίστασις τοῦναντίον ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς μορφῆς καὶ τῶν διαστάσεων τοῦ στοιχείου, καθ' ὅσον ἐλαττοῦται ἐὰν πλησιάζωσι πρὸς ἀλλήλας αἱ δύο πολικαὶ πλάκες ἢ ἐὰν αὐξηθῇ ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν· ἐπίσης δὲ μεταβάλλεται σὺν τῇ πυκνοτητῇ τῶν ὑγρῶν, ἐλαττοῦται ταχύτατα ἐλαττομένης τῆς θερμότητος καὶ ἐξαρτᾶται προσέτι καὶ ἐκ τῆς ἐντάσεως τοῦ παραγομένου ρεύματος. Ἰνῶσκοντες τὴν ἡλεκτρεγερτικὴν δύναμιν εἰς βόλτα (βλ. Ἡλεκτρ. μετρήσεις) στηλῆς τινὸς καθὼς καὶ τὴν ὁλικὴν αὐτῆς ἀντίστασιν (τὴν ἐσωτερικὴν καὶ τὴν τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀγωγοῦ) εἰς ὧ μ. ἀεὺνάμεθα δι' ἀπλῆς διαιρέσεως συμφῶνως τῷ νόμῳ τοῦ Ohm νὰ εὕρωμεν τὴν εἰς ἀμπερ ἐντάσιν τοῦ παραγομένου ρεύματος. Πολλαπλασιάζοντες δὲ τὴν ἡλεκτρεγερτικὴν δύναμιν ἐπὶ τὴν ἐντάσιν εὕρισκόμεν τὴν ἰσχύϊν τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας εἰς βᾶτ· ὁ κῶφελεμος ἐν τούτῳ ἰσχύς, ἥτοι ἡ ἐν τῇ πράξει παραγομένη, εἶναι ἡ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κυκλωματικῷ παραγομένη, τὸ πηλίκον δὲ τῆς ὠφελίμου

δια τῆς ὀλικῆς ἰσχύος παρέχει τὴν λεγομένην ἀπόθεσιν τῆς στήλης, ἰσομενῆν πρὸς τὸ πηλίκον $\frac{E}{R}$, ἥτοι τὸ πηλίκον τῆς μεταξὺ τῶν πόλων διαφορᾶς τῶν ἡλεκτροδυναμικῶν διὰ τῆς ὀλικῆς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως. Ἐν τῇ πράξει συνήθως λαμβάνεται ἀντίστασις τοῦ ἐξωτερικοῦ κυκλώματος ἴση πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν τῆς στήλης ἀντίστασιν, διότι τότε ἡ ὑφέλιμος ἰσχύς τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας εὐρίσκεται ἐν τῷ μεγίστῳ αὐτῆς.

Ἐάν δὲ ὑπάρχωσι πλείυτεράι ἡλεκτρικαὶ στήλαι, ἡ πρὸς ἀλλήλας σύζευξις αὐτῶν γίνεται κατὰ τρεῖς διαφόρους τρόπους, ὑποτιθεμένου ὅτι πᾶσαι εἶναι πρὸς ἀλλήλας ὅμοιαι. 1) Σύζευξις ἐν σειρά ἢ ἐν τάσει. ἂν ὁ ἀρνητικὸς πόλος τοῦ πρώτου στοιχείου ἐνώται μετὰ τοῦ θετικοῦ πόλου τοῦ δευτέρου στοιχείου, ὁ ἀρνητικὸς πόλος τοῦ δευτέρου μετὰ τοῦ θετικοῦ τοῦ τρίτου καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, ὡς παρίστη τὸ ἀνωτέρον τῶν διαγραμμάτων τούτων.

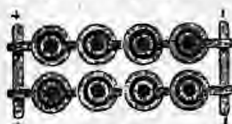

Σχ. 3.

2) Σύζευξις ἐν ποσότητι ἢ κατ' ἐπιφανείαν, ὅταν ὅλοι οἱ θετικοὶ πόλοι συνενώθωνται πρὸς ἀλλήλους καθὼς καὶ ὅλοι οἱ ἀρνητικοὶ πόλοι, παράδειγμα τὸ κατώτερον τῶν ἀνω παρατιθεμένων διαγραμμάτων. αὐτῷ δὲ ἡ ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις τοῦ συνόλου τῶν στοιχείων εἶναι ἴση πρὸς τὴν ἡλεκτρεγερτικὴν δύναμιν τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν. 3) Σύνθεσις σύζευξις, ὅταν σχηματίζωνται συμπλέγματα, ὧν ἕκαστον ἐξ ἑαυτοῦ ἀριθμοῦ ἐν σειρά σύζευγνυμένων στοιχείων, πάντα δὲ ταῦτα τα συμπλέγματα συνενώονται ἐν ποσότητι. Ἐκ τῶν παρατιθεμένων διαγραμμάτων τὸ μὲν ἀνωτέρον (Σχ. 4) παρουσιάζει 2 συμπλέγματα ἐν ποσότητι συνενόμενα, ὧν ἕκαστον ἐκ 2 στοιχείων σύζευγνυμένων πρὸς ἀλλήλους ἐν σειρά· τὸ δὲ κατώτερον (Σχ. 5) παρουσιάζει 4 συμπλέγματα ἐν ποσότητι, ὧν ἕκαστον περιλαμβάνει ἀνὰ 2 στήλας σύζευγνυμένας ἐν σειρά. Σημειωτέον ὅτι διὰ τὴν ἐνίσχυσιν μεταβολὴν τοῦ ἑνὸς εἴδους τῆς σύζευξης εἰς τὸ ἕτερον κατεσκευάσθησαν ὅργανα ἰδιαιτέρα καλούμενα συζευκτῆρες.

Προμηθεύσαμεν ἀνωτέρω τὸ φαινόμενον τῆς γαλβανικῆς πολώσεως, παρατηρη-

θεύσης τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Ritter (1803) καὶ συνισταμένης εἰς τὴν παραγωγὴν ρεύματος δευτερεύοντος, ἀντιθέτου τοῦ κύριου ρεύματος, ἕνεκα τοῦ ἐκ φουαλίδων ὑδρογόνου στρώματος τοῦ ἐπικαθημένου ἐπὶ τῆς θετικῆς πλάκας.

Σχ. 4.

Σχ. 5.

Καὶ τοῦ δευτερεύοντος τούτου ἐπὶ τῶν πεπολωμένων πλάκων ρεύματος κατωρθώθη ἡ χρησιμοποίησις, τὰ δὲ πρὸς τοῦτο χρησιμεύοντα ὅργανα ὠνομάσθησαν πεφορτισμένα ἢ δευτερεύουσα στήλαι, διότι ταῦτα προηγουμένως φορτίζονται δι' ἄλλης τινὸς ἡλεκτρικῆς πηγῆς μέχρις οὗ τὸ φαινόμενον τῆς πολώσεως ρηθῇ εἰς τὸ μέγιστον αὐτοῦ σημεῖον, ὅπότε διακόπτεται ἡ φόρτισις αὐτῶν· τὰ οὕτω πεφορτισμένα στοιχεῖα ἐκλήθησαν καὶ ἡλεκτρικοὶ συλλεκτῆρες ἢ ταμίαι ἡλεκτρικῆς (accumulateurs), διότι δύναται ἐκφορτιζόμενα νὰ παράγωγι ρεῦμα ἡλεκτρικόν, ὅπερ ἐστὶ ἐν μεγαλύτερῳ κλίμακῃ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἐν ταῖς γαλβανικαῖς στήλαις παρατηρούμενον ἕνεκα τῆς πολώσεως δευτερεύον ρεύμα. Τῶν ἡλεκτρικῶν συλλεκτῆρων τὴν ἐφευρεσιν ὀφείλομεν εἰς τὸν Γάλλον Planté (1860), ὅστις μεταχειρίσθη δι' ἀμφοτέρους τοὺς πόλους δευτερεύοντος στοιχείου πλάκας ἐκ μολύβδου, χωριζόμενας ἀπ' ἀλλήλων δι' οὐσίας ἀπομονωτικῆς καὶ ἐμβαπτίζόμενας ἐντὸς δοχείου περιέχοντος ἡραιωμένον θεικλὲν ὕδρ. Τὰ ἄκρα τῶν πλάκων τούτων συνδέονται δι' ἀγωγῶν πρὸς τοὺς πόλους ἄλλης τινὸς ἡλεκτρικῆς πηγῆς, εἰς τὴν στήλῃ γαλβανικῆς ἢ δυναμομηχανῆς· λέγομεν τότε ὅτι αἱ πλάκας σχηματίζονται, διότι ἐπὶ μὲν τῆς θετικῆς ἐπικάθηται ὑπεροξειδίου μολύβδου, ἐνῶ τὸ ἐπὶ τῆς ἀρνητικῆς ὑδρογόνον μεταβάλλει αὐτὴν εἰς σπογγώδη μολύβδον· οὕτω τὸ στοιχεῖον εἶναι πεφορτισμένον καὶ δύναται μετὰ τὴν διακοπὴν τοῦ φορτίζοντος ρεύματος, εἰς ἐνθώσιν οἱ δύο τοῦ πόλοι, νὰ παραγάγῃ ρεῦμα (ἐκφορτισις), μέχρις οὗ αἱ δύο πλάκας ἀναγθῶσιν εἰς τὴν προτέραν τῶν μορφῶν. Τὰ ὅργανα ταῦτα εἰσι τελειότερα, ἢ αἱ ἐπιφανεῖαι τῶν πλάκων εἶναι μεγαλύτεραι καὶ χρησιμοποιοῦνται ὅσον ἔνεστι περισσότερα στοιχεῖα, τὰ ὅποια κατὰ μὲν τὴν φόρτισιν δύναται νὰ συνδέωνται ἐν ποσότητι, νὰ χρησιμοποιῶνται σχετικῶς μικρὰ ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις, κατὰ δὲ τὴν ἐκφόρτισιν ἐν σειρά, νὰ ἡ παρεχόμενη ἡλεκτρεγερτι-

κὴ δύναμις ἤ, μεγαλύτερα. Εἰς τὰς μεγάλας ἐν τοσούτῳ ἐγκαταστάσεις πρὸς φόρτισιν χρησιμοποιοῦνται τὸ ἡλεκτρικὸν ρεύμα τὸ ὑπὸ δυναμομηχανῆς παραγόμενον, συζευγνυμένης μετὰ τῶν συλλεκτῆρων μέχρι τελείας αὐτῶν φορτίσεως.

Θερμοηλεκτρικαὶ στήλαι. Ἡ κατασκευὴ τῶν θερμοηλεκτρικῶν στηλῶν, δι' ὧν σκοπεῖται ἡ ἀπ' εὐθείας μετατροπὴ τῆς θερμαντικῆς ἐνεργείας εἰς ἐνέργειαν ἡλεκτρικὴν, στηρίζεται ἐπὶ τῆς διὰ τῆς θερμότητος παραγωγῆς τοῦ λεγομένου *θερμοηλεκτρικοῦ ρεύματος* ἢ ἀπλῶς *θερμορρέυματος* (Seebeck, 1821). Ἐὰν συγκολήσωμεν ἡ ἀπλῶς θέσωμεν εἰς ἐπαφὴν δύο μέταλλα, οἷον χαλκὸν καὶ ἀντιμόνιον, εἰς δύο σημεία, καὶ θερμάνωμεν ἢ ψύξωμεν τὸ ἐν τῆς ἐπαφῆς σημείον, τότε ἐκ τῆς διαφορᾶς τῆς θερμοκρασίας ἐν τοῖς δύο τοῦτοις σημείοις παράγεται διαφορὰ τῶν ἡλεκτροδυναμικῶν, ἐὰν δὲ τὰ μέταλλα εὐρίσκωνται ἐν κυκλώματι, ρεύμα ἡλεκτρικὸν ῥεῖ εἰς τὴν θερμότεραν τῆς ἐπαφῆς θέσιν ἀπὸ τοῦ χαλκοῦ πρὸς τὸ ἀντιμόνιον. Ἐὰν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δοκιμάσωμεν τὰ διάφορα μέταλλα θὰ εὐρωμεν μίαν σειρὰν θερμοηλεκτρικῆς τάσεως, ἐχούσαν ὡς ἐξῆς: βισμούθειον—νικέλιον—ὕδραργυρος—λευκόχρυσος—μόλυβδος—χαλκός—χρυσός—ἄργυρος—ψευδάργυρος—σίδηρος—ἀντιμόνιον. Τὸ παραγόμενον τοῦτέστιν ἡλεκτρικὸν ρεύμα μεταβαίνει εἰς τὴν θερμότεραν τῆς ἐπαφῆς θέσιν ἀπὸ τοῦ ἐν προηγουμένη βαθμίδι πρὸς τὸ ἐν ἐπομένῃ βαθμίδι καίμενον μέταλλον. Μέταλλα τινα θειοῦχα καὶ ἄρσενικοῦχα, καθὼς καὶ τινα ὀξειδία χαλκοῦ, ἄρσενικοῦ, μόλυβδος κλπ., τοποθετοῦνται ἐν τῇ σειρᾷ ἐν βαθμίδι ἀνωτέρᾳ ἀκρόμῃ τοῦ βισμούθειου, ἐνῶ κράμα δύο μερῶν ἀντιμόνιου καὶ ἐνὸς μερὸς κασιτέρου ὑστερεῖ καὶ αὐτοῦ τοῦ τελευταίου ἐν τῇ σειρᾷ ἀντιμόνιου. Ἐὰν εἰς δύο θερμοηλεκτρικὰ κυκλώματα ἀποτελούμενα ἐκ διαφόρων μετάλλων ὑπάρχῃ ἡ αὐτὴ διαφορὰ θερμοκρασίας μετὰξὺ τῶν δύο ἐπαφῆς θέσεων, τότε μεγαλύτεραν διαφορὰν ἡλεκτροδυναμικῶν, ἢτοι μεγαλύτεραν ἡλεκτρογενετικήν δύναμιν, δεικνύει τὸ κύκλωμα ἐκείνο, ἐν ᾧ τὰ ἀποτελοῦντα αὐτὸ μέταλλα ἀπέχουσιν ἐν τῇ σειρᾷ πλείοτερον ἀπ' ἀλλήλων. Καὶ διὰ μικρὰς μὲν διαφορὰς θερμοκρασίας ἡ ἡλεκτρογενετικὴ δύναμις εἶναι ἀνέλογος τῇ διαφορᾷ ταύτῃ τῆς θερμοκρασίας· ἀλλὰ διὰ μεγαλύτερας διαφορὰς τῆς θερμοκρασίας ἡ ἡλεκτρογενετικὴ δύναμις ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀπολύτου θερμοκρασίας, τὰ δὲ μέταλλα ἀλλάσσουν ἢ καὶ ἀναστρέφουσι τὴν ἐν τῇ σειρᾷ θέσιν αὐτῶν, ἐὰν συμβῇ ὥστε ἐν τινι ὀρισμένῃ

θερμοκρασίᾳ, τῇ τοῦ λεγομένου οὐδετέρου σημείου, ἡ ἡλεκτρογενετικὴ δύναμις νὰ εἶναι ἴση τῇ μηδενί. Καλεῖται ὁ νομοθετικὸν θερμοηλεκτρικὸν στοιχείον τὸ ἀποτελούμενον ἐκ δύο μετάλλων κατὰ τὸ ἐν μόνον αὐτῶν ἄκρον ἐκπομμένων ἀλλήλων· τὸ στοιχείον τοῦτο κλείεται ἐὰν τὰ μὴ ἐραπτόμενα πρὸς ἀλλήλα ἄκρα συνδεθῶσι δι' ἐνὸς ἀγωγοῦ. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ἡλεκτρογενετικὴ δύναμις αὐξάνεται ἐὰν πλείοτερα στοιχεῖα συνδεθῶσι κατὰ τὸν τρόπον βοήταικῆς συστοίχιας εἰς *θερμοηλεκτρικὴν στήλην* (Nohli (1831). Πλείοτερα μεταλλικὰ ἐλάσματα, μετὰξὺ τῶν ὁποίων ἐναποτίθενται ἀπομονωτικαὶ οὐσίαι, ἐνοόμενα εἰς δέμην οὕτως ὥστε τὰ δύο τῶν ἄκρων νὰ ἐνῶνται δι' ἀγωγοῦ, ἀποτελοῦσι τὸν λεγόμενον *θερμοπολλάπλαστο* στήλην (Melloni 1841), δι' οὗ καὶ ἐλαχίστης θερμότητος παραγωγὴ δύναται νὰ ἐξετασθῇ. Εἰς μεγαλύτερας θερμοηλεκτρικὰς στήλας, χρησιμεύουσας πρὸς παραγωγὴν ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας, ἡ μία σειρὰ τῶν σημείων ἐπαφῆς θερμαίνεται διὰ τῆς φλογὸς αερίου. — Ἐὰν λαβώμεν ὑπ' ὅψιν τὴν παρεχὴν τῆς στήλης Gültcher τῆς θεωρουμένης ὡς μίας τῶν ἀρίστων θερμοηλεκτρικῶν στηλῶν, θέλομεν παρατηρήσει ὅτι ἡ δι' αὐτῶν παρεχόμενη ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τοῦ νὰ ἱκανοποιῇ τὰς πλείοτερας τῶν ἀναγκῶν τῆς ἡλεκτροτεχνικῆς, χρησιμοποιοῦμένη ἐν μικρῷ μόνον βαθμῷ εἰς τὴν γαλβανοπλαστικὴν. Οὕτως ὑπολογίζεται ὅτι ἄλλη στήλη ἡ τοῦ Eliashofon δαπανᾷ 36 μέτρα κυβικά αερίου πρὸς παραγωγὴν ἐνεργείας ἐνὸς ἵππου, ἐνῶ τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν παρέχει γαλβανηγανῇ δαπανώτα 700 μόνον λίτρα. Καὶ ἐν τοῦτοις ἡ ἐξέυρεσις τρόπου πρὸς μετατροπὴν ἀπ' εὐθείας ὅλης τῆς παρεχόμενης θερμαντικῆς ἐνεργείας εἰς ἐνέργειαν ἡλεκτρικὴν θὰ ἠδύνατο νὰ λύτῃ ἐν τῶν σπουδαιοτέρων τῆς ἡλεκτροτεχνικῆς ζητημάτων, τὴν παραγωγὴν τοῦτέστιν ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας εὐΰνου. Ἐπὶ τοῦ παρίντος τὰ τελεότερα πρὸς παραγωγὴν ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας ἔργανα τυγχάνουσιν αἱ *δυναμομηχαναὶ*, περὶ ὧν ἔσται ἡμῖν ἐν τοῖς κατόπιν ὁ λόγος.

Δυναμομηχαναὶ ἢ ἡλεκτροδυναμομηχαναὶ. Ἡ κατασκευὴ τῶν μηχανῶν τούτων, δι' ὧν μετατρέπεται ἐνέργεια μηχανικὴ εἰς ἐνέργειαν ἡλεκτρικὴν, στηρίζεται ἐπὶ τοῦ φαινομένου τῶν ἐξ ἐπαγωγῆς ρευμάτων (βλ. Ἐπαγωγὴ). Ἐστῶσαν ἐν σύστημα μεταλλικόν, αἰσθητὸν ἐπομένως τοῦ ἡλεκτρισμοῦ καὶ ἐν μαγνητικῶν πεδίων, παραγόμενον ὑπὸ διαρκῶν μαγνητῶν ἢ ὑπὸ ἡλεκτρομαγνητῶν

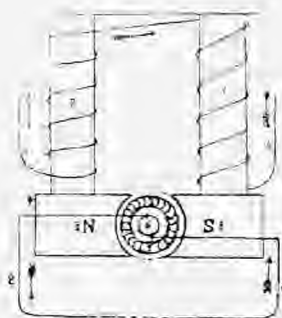
διὰ τῆς κινήσεως τοῦ μὲν ἢ τοῦ δὲ ἀλλάσσει ἢ πρὸς τὸ μαγνητικὸν πεδίου-θέσις τοῦ μεταλλικοῦ συστήματος, οὕτω δὲ ἐπ' αὐτοῦ παράγονται ρεύματα ἡλεκτρικὰ ἐξ ἐπαγωγῆς. Δέον λοιπὸν νὰ δαπανηθῇ ἐνέργεια μηχανικὴ ὅπως ἐπιτευχθῇ ἡ κίνησις τοῦ μεταλλικοῦ συστήματος ἢ τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου, αὕτη δὲ ἡ μηχανικὴ ἐνέργεια ὑπολογίζεται ὡς μετατροπομένη εἰς Ἡ. ἐ. Ὡς δὲ παραβάλλωμεν τὸ ποσὸν τῆς δαπανωμένης μηχανικῆς ἐνεργείας πρὸς τὸ ποσὸν τῆς παραγομένης Ἡ. ἐ., θὰ παρατηρήσωμεν ὅτι αἱ δυναμομηχαναὶ εἶναι ἐκ τῶν μεγαλυτέρων ἀποδόσιν παρεχουσῶν μηχανῶν, ἀποδοσιν ἀνερχομένην εἰς τὰς τελειοτέρας ἐξ αὐτῶν μέχρι 95 τοῖς ἑκατὸν. Ἀλλ' ἢ εἰς τὴν δυναμομηχανὴν παρεχομένη μηχανικὴ ἐνέργεια εἶναι καὶ αὕτη πρὸς ἄλλης μορφῆς ἐνεργείας: οὕτω π. γ. ἢ ἐξ ἀτμομηχανῆς εἰς δυναμομηχανὴν παρεχομένη μηχανικὴ ἐνέργεια παράγεται διὰ μετατροπῆς εἰς τοιαύτην τῆς θερμαντικῆς ἐνεργείας: ἐάν δὲ ἐξετάσωμεν τὸ ποσὸν τῆς ἀρχικῆς ταύτης θερμαντικῆς ἐνεργείας, θὰ ἴδωμεν ὅτι ἡ ἀπόδοσις αὐτῆς εἶναι ἐλαχίστη, 8 ἢ 9 μόλις τοῖς ἑκατὸν, ἀποδόσις υποδιβαζομένη εἰς 7 ἢ 8 τοῖς ἑκατὸν διὰ τῆς περαιτέρω ἐν τῇ δυναμομηχανῇ μετατροπῆς τῆς μηχανικῆς ἐνεργείας εἰς ἐνέργειαν ἡλεκτρικὴν. Καὶ ἐν γένει, δὲ, ἐάν παραβάλλωμεν οἰανδήποτε μορφήν ἀρχικῆς ἐνεργείας πρὸς τὴν τελικὴν μορφήν τῆς ἐνεργείας, τὴν ἡλεκτρικὴν. θὰ ἴδωμεν ὅτι αἱ διαδοχικαὶ μετατροπαὶ ἐπιφέρουσιν ἀπωλείας καὶ ἐπομένως μικρὰν ἀπόδοσιν, καὶ τοις ὑπὸ θεωρητικὴν ἐσποφιν ἡ ἀρχικὴ ἐνέργεια ὀφείλει νὰ εἶναι ἴση πρὸς τὴν τελικὴν ἐνέργειαν. Τὸ μέσον ἀρὰ τῆς διὰ τῶν δυναμομηχανῶν παραγωγῆς τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας δὲν εἶναι τὸ ἰδεώδες ἐκείνο μέσον, ὅπου θὰ ἐπιθυμοίμεν ἢ ἐπιτεθῇ, οὐδὲ παρέχει ἡμῖν εὐωνοὶν καὶ εὐκόλον εἰς χρῆσιν ἡλεκτρισμὸν. Ἐν τούτῳ τὴν σήμερον τὸ μέτρον τοῦτο εἶναι τὸ προτιμότερον, σχετικῶς δὲ καὶ τὸ εὐχρότερον, πρῶτον μὲν διότι δυνάμεθα νὰ χρησιμοποιήσωμεν εἰς τινὰς περιστάσεις μηχανικὴν ἐνέργειαν ὥστεν ὑπὸ τῆς φύσεως παρεχομένην, εἶον τὴν τοῦ ἀνέμου ἢ τοῦ πίπτοντος ὕδατος, δευτέρον δὲ διότι ἡ κατασκευὴ τῶν δυναμομηχανῶν ἀρίστεο εἰς βαθμὴν τελειότητος μέγαν, ἐπιτρέποντα τὴν κανονικὴν αὐτῶν ἐπὶ μακροτάτων χρόνων λειτουργίαν. Ἢ εἰς τὰς δυναμομηχανὰς παρεχομένη κίνησις τῆς δυνάμεως συνήθως εἶναι ἡ τῶν ἀτμομηχανῶν, συνδεομένων ἀπ' εὐθείας, σπανιότερον δι' ἱμάντων ἐπὶ τοῦ δακτυλίου τῆς δυναμομηχανῆς καὶ προκαλοῦσάν τὴν ἐν αὐταῖς κίνησιν. Ἐκαστῆς δυναμομηχανῆς δύο εἶναι τὰ κύ-

ρια μέρη α') αἱ μαγνηταὶ ἢ ἡλεκτρομαγνηταί, οἵτινες γεννῶσι τὸ μαγνητικὸν πεδίον καὶ ἀποτελοῦσι τὸν λεγόμενον ἐπαγωγόντα τῆς δυναμομηχανῆς, καὶ β') τὰ μεταλλικὰ σύρματα, τὰ ὅποια ἀποτελοῦσι τὸ ἐπαγόμενον μέρος τῆς μηχανῆς, ὀνομαζόμενον κοινῶς ὀπλισμὸν, καὶ τὰ ὅποια εἶναι εἰλιγμένα εἰς τρόπον ὥστε νὰ σχηματίζωσιν ἐν τῇ πλειότερᾳ πηνία. Ἐκ τῶν δύο τούτων μερῶν περιστρέφεται συνήθως ὁ ὀπλισμὸς καὶ μένει ἀκίνητος ὁ ἐπαγωγὸν δύναται ἐν τούτῳ νὰ συμβαίη καὶ τὸ ἀντίθετον, ἥτοι νὰ κινήθῃ ὁ ἐπαγωγὸν καὶ νὰ μένῃ ἀκίνητος ὁ ὀπλισμὸς. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ ἡλεκτρικὸν ρεῦμα τὸ ἐν τοῖς πηνίοις τοῦ ὀπλισμοῦ παραγόμενον ὀφείλεται πάντοτε εἰς τὴν μεταβολὴν τῆς δυναμικῆς ρύσεως τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου τοῦ ἐπαγωγόντος, μεταβολὴν, ἥτις ἔχει αἰτίαν τὴν ἐν τῷ μαγνητικῷ πεδίῳ ἀλλαγὴν τῆς θέσεως τοῦ ὀπλισμοῦ. Πρὸς ταύτην ἀλλαγὴν θέσεως εἵπομεν ἤδη ὅτι πρέπει νὰ δαπανηθῇ ἐνέργεια μηχανικὴ ἢ ἐνέργεια αὕτη σκοπεῖ ἐν πρώτοις νὰ ὑπερνικήτῃ τὰς ἀντιδραστικὰς δυνάμεις τὰς εἰς τὰ ἡλεκτρομαγνητικὰ φαινόμενα ὀφειλομένας, αἵτινες κατὰ τὸν νόμον τοῦ Lenz τείνουσι νὰ ἀντιστῶσιν εἰς τὴν κίνησιν ἥτις τὰς παράγει.

Τὰ ἡλεκτρικὰ ρεύματα διαιροῦνται ὡς πρὸς τὴν φύσιν αὐτῶν εἰς ρεύματα ἀμεταβλήτου διευθύνσεως καὶ ἐντάσεως, συνεχῆ, καὶ εἰς ρεύματα μεταβαλλομένης διευθύνσεως καὶ ἐντάσεως, ἐναλλακτικὰ. Τὰ ἐξ ἐπαγωγῆς ρεύματα ἀνήκουσιν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐναλλακτικῶν ρευμάτων, ἐν πάσῃ ἐπομένως δυναμομηχανῇ τοιαῦτα ἐναλλακτικὰ ρεύματα μόνον εἶναι δυνατόν νὰ παράγονται· ἀλλ' ἐάν εἰς τὴν δυναμομηχανὴν προστεθῇ σύστημα μεταλλικὸν τοιοῦτον, ὥστε νὰ συλλέγῃ τὰ παραγόμενα ἐναλλακτικὰ ρεύματα καὶ νὰ μεταβάλλῃ αὐτὰ εἰς ρεύματα συνεχῆ, εἶναι δυνατόν ὁ ἐκ τῶν πόλων τῆς δυναμομηχανῆς προερχόμενος ἐξωτερικὸς ἀγωγὸς νὰ διαρρηθῇ ὑπὸ ρεύματος συνεχοῦς. Διὰ τοῦτο καὶ διακρίνονται αἱ δυναμομηχαναὶ εἰς δύο μεγάλας κατηγορίας, εἰς δυναμομηχανὰς ρευμάτων συνεχοῦς καὶ εἰς δυναμομηχανὰς ρευμάτων ἐναλλακτικῶν· τῆς δευτέρας δὲ πάλιν κατηγορίας διακρίνονται: αἱ ἀπλᾶ ἐναλλακτικοῦ ρεύματος δυναμομηχαναὶ καὶ αἱ δυναμομηχαναὶ πολυφασικοῦ ρεύματος, αἱ τελευταῖαι δὲ αὐταὶ εἰς σήμερον ἐν μεγίστῃ χρήσει.

Τὸ παρατιθέμενον διάγραμμα (Σχ. 5) δύναται νὰ παράσχῃ ἰδέαν τῶν διαφορῶν μερῶν, ἐξ ὧν ἀποτελεῖται δυναμομηχανὴ ρεύματος συνεχοῦς. Ὁ ἐπαγωγὸν ἀποτελού-

μενός ἐκ τῶν τεμαχίων 1, 2, 2, 3, 3, σκοπεῖ τὴν παραγωγὴν μαγνητικοῦ πεδίου, καὶ δύναται νὰ εἶναι εἴτε μόνιμος μαγνήτης ἐκ γαλβανίου (μηχανὴ μαγνητοηλεκτρική), εἴτε ἡλεκτρομαγνήτης (μηχανὴ δυναμοηλεκτρική)· καὶ ἐὰν μὲν ὁ ἐπάγων εἶναι μόνιμος μαγνήτης, κατασκευάζεται ἐξ ἐλασμάτων ἢ πλακῶν τοθειμένων τῆς μὲν ἐπὶ τῆς δε καὶ μεμαγνητισμένων χωρισμένως· ἀλλὰ συνηθέστατα ὁ ἐπάγων εἶναι ἡλεκτρομαγνήτης ἰσχυρὸς, πρὸς διέγερσιν τοῦ ὁποῦοῦ ὑπάρχουσι διάφοροι τρόποι, ὡς θὰ ἴδωμεν περαιτέρω. Τὰ πολικὰ τεμαχία (3, 3).

Σχ. 5.

εἰς ἃ καταλήγουσιν οἱ πυρῆνες (2, 2), κατασκευάζονται ἐκ μαλακοῦ σιδήρου καὶ σχηματίζουσι κατὰ τὰ ἄκρα αὐτῶν κυλινδρικήν κοιλότητα, ἐν τῇ τοποθετεῖται ὁ ὅπλισμός (5). Οἱ ἀρμοὶ οἱ συνδέοντες τοὺς πυρῆνας μετὰ τοῦ κορμοῦ (1) καὶ μετὰ τῶν πολικῶν τεμαχίων δεόν νὰ ἐράπτωνται ἀλλήλων τελειστάτα. Οἱ δὲ ὅπλισμοὶ ἀποτελεῖται ἐκ συστήματος σύρματων γαλβάνων ἀπομεμονωμένων, διηρημένων εἰς πηνία καὶ περιελιγμένων συνήθως ἐπὶ ἐνὸς μόνον πυρῆνος ἐκ μαλακοῦ σιδήρου μορφῆς κυκλικῆς, ὀνομαζομένου δακτυλίου· τὰ πηνία τοῦ ὅπλισμοῦ εἰσι τοθειμένα συμμετρικῶς περὶ τὸν ἀξονα τῆς περιστροφῆς εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύναται ὁ ὅπλισμός νὰ στρέφηται ταχέως μεταξὺ τῶν πολικῶν τεμαχίων τοῦ ἐπάγοντος, ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ δηλονότι παραγόμενῳ μαγνητικῷ πεδίῳ· τὰ μεταξὺ τῶν πολικῶν τεμαχίων καὶ τοῦ ὅπλισμοῦ διάστημα, τὸ ὑπὸ ἀέρος πληρούμενον, δεόν νὰ ᾖ ὅσον ἕνασι μικρότερον, τοσοῦτον μόνον, ὥστε νὰ μὴ ἐπέρχεται τριπλὴ τοῦ ὅπλισμοῦ πρὸς τὰ πολικὰ τεμαχία. Κατὰ τοὺς νόμους τῆς ἐπαγωγῆς ἢ ἐν τῇ δυναμομηχανῇ ἀναπτυσσομένη ἡλεκτρογενετική δύναμις εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν ἐπιράνειαν τὴν ὑπὸ τῶν πηνίων τοῦ ὅπλισμοῦ γατλαμεινόμενῃν· διὰ τοῦτο τὰ πηνία εἶναι πολυά-

ριθμα καὶ ἔχουσι μεγάλας συσπειρώσεις. Τουναντίον ἡ ἐντάσις τοῦ ἐξ ἐπαγωγῆς ρεύματος εἶναι ἀντιστρόφως ἀνάλογος πρὸς τὴν ἀντίστασιν τοῦ ὅπλισμοῦ, καὶ ἐπομένως ἡ ἐντάσις ἐλαττοῦται διὰ τὸ μέγα τοῦ σύρματος τῶν πηνίων μήκος, ἐν ᾧ ἀναπτύσσεται ἀντίστασις μεγαλυτέρα, οὕτω δὲ ἀπόλλυται εἰς ἐντάσιν ὅ, τι εἰς ἡλεκτρογενετικὴν δύναμιν κερδίζεται. Ἴνα ἐκλεγῇ διὰ τοῦτο τὸ καταλληλότερον πρὸς κατασκευὴν ὅπλισμοῦ σύστημα, δεόν νὰ ἐξετασθῇ τὸ ἀποτέλεσμα τὸ ὁποῖον προκύπτει νὰ ἐπιτευχθῇ· ἐὰν ἡ ἀντίστασις τοῦ ἐξωτερικοῦ κυκλώματος εἶναι μεγάλη, πρέπει πρὸς ὑπερνικησιν αὐτῆς νὰ ὑπάρχῃ μεγάλη ἡλεκτρογενετικὴ δύναμις, καὶ ἐπομένως νὰ ἐκλεγῇ ὅπλισμός ἐκ λεπτοῦ σύρματος· ἐὰν τουναντίον ἡ ἐξωτερικὴ ἀντίστασις εἶναι μικρά, εἶναι προτιμότερον νὰ χρησιμοποιηθῇ ὅπλισμός ἐκ χονδροῦ σύρματος. Ἡ ἀντίστασις τοῦ ὅπλισμοῦ ἐλαττοῦται, ἐὰν χρησιμοποιηθῇ ὡς σύρμα τῶν πηνίων χυλὸς ἐντελὼς καθαρός. Ἐπίσης πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν τῆς ἐλαττώσεως τῆς ἀντιστάσεως οἱ τῇ συγκοινωνίᾳ τῶν πηνίων ἀποκαθιτῶντες ἀγωγοὶ ἔχουσι μικρὸν μήκος, ἀλλὰ μεγάλῃν τομῇν. Ὅσω ταχύτερον περιστρέφεται ὁ ὅπλισμός, τοσοῦτω ἡ παροχὴ τῆς μηχανῆς εἶναι μεγαλυτέρα, διότι ἡ ταχύτης τῆς μεταβολῆς τῆς δυναμικῆς ρύσεως ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ταχύτητος τῆς περιστροφῆς τοῦ ὅπλισμοῦ, ἐκ τῆς μεταβολῆς δὲ τῆς δυναμικῆς ρύσεως ἐξαρτᾶται ἡ ἀναπτυσσομένη ἡλεκτρογενετικὴ δύναμις· ὑπάρχει ἐν τούτοις ὅριον τι τῆς περιστροφικῆς ταχύτητος, ἥτις δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίῃ τὰ 20—25 μέτρα κατὰ δευτερολεπτόν· ἡ ταχέια δὲ αὕτη τοῦ ὅπλισμοῦ κίνησις ἔχει καὶ τοῦτο τὸ πλεονέκτημα, ὅτι ἀναπτύσσει βῆμα ἀέρος ἐμποδίζον τὴν θέρμανσιν τῶν πηνίων τοῦ ὅπλισμοῦ, ἥτις θὰ ἤρξανε τὴν ἀντίστασιν τοῦ σύρματος αὐτῶν. Οἱ ἐκ μαλακοῦ σιδήρου ἀποτελοῦμενοί πυρῆνες τῶν πηνίων ἔχουσι μὲν τὸ πλεονέκτημα νὰ σχηματίζουσιν ὅπλισμὸν μαγνητικὸν ἐνδυναμοῦντα τὸ μαγνητικὸν πεδίου τοῦ ἐπάγοντος, ἀλλὰ παρουσιάζουσι τὸ μειονέκτημα, ἐὰν ὡς στερεοὶ καὶ πλήρεις, νὰ γεννῶσι τὰ λεγόμενα ρεύματα τοῦ Foucault· ταῦτα εἶναι δευτερεύοντα ἐξ ἐπαγωγῆς ρεύματα ἐντός τοῦ πυρῆνος ἀπὸ μέρους εἰς μέρος μεταδίδοντα καὶ διαρρέοντα τὴν ἐξωτερικὴν αὐτοῦ ἐπιράνειαν, οὕτω δὲ ἐκπεπνυοντα τὴν διάρκειαν τῶν κυρίων ἐπαγωγμάτων ρευμάτων καὶ ἐλαττοῦντα ἐπομένως τὴν ἡλεκτρογενετικὴν αὐτῶν δύναμιν· διὰ τοῦτο ὁ δακτύλιος τοῦ ὅπλισμοῦ ἢ οἱ πυρῆνες τῶν πηνίων αὐτοῦ ἀντὶ νὰ ἀποβληθῶσιν ἐν μόνον τεμαχίον, κατασκευάζονται ἐξ ἐλασμάτων μαλακοῦ σιδήρου τοθει-

μένων τῶν μὲν ἐπὶ τῶν δὲ καθέτως πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν σπειρῶν. Ἰνα δὲ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κυκλώματι (8) ἔχωμεν ρεύμα συνεχές, ὑπάρχει ἀναγκὴ καὶ τρίτου τῆς δυναμομηχανῆς μέρους, τοῦ λεγομένου μεταγωγοῦ ἢ συναγωγοῦ· ὁ συναγωγὸς οὗτος (6) εἶναι κυλινδρικὸν τεμάχιον εὐρισκόμενον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τοῦ ὀπλισμοῦ ἄκρον καὶ στρεφόμενον ἐπομένως μετ' αὐτοῦ, ἀποτελούμενον δὲ συνήθως ἐκ μάζης πινεῖς ἀπομονωτικῆς, εἰς ἣν ἐντειγίζονται ἑλαστικά ἀγωγοὶ μετάλλου· τὰ ἑλάσματα ταῦτα συνδέονται μετὰ τῶν ἀγωγῶν, δι' ὧν συγκοινωνοῦσι πρὸς ἀλλήλα τα πηνία τοῦ ὀπλισμοῦ, εἰς τρεπὸν ὅστε ὑπάρχουσι τοιαῦτα ἑλάσματα τοῦ συναγωγοῦ ὅσα πηνία τοῦ ὀπλισμοῦ. Ἐπὶ τοῦ μεταγωγοῦ ἐρείζονται, ἑλαφρῶς πιέζονται αὐτὸν, αἱ λεγόμεναι ψήκτριαι, αἰτίνες ἀποκαθιστῶσι τὴν μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ κυκλώματος συγκοινωνίαν, ἀποτελοῦνται δ' ἐκ συνηλωμένων κατὰ τὸ ἐν ἄκρον (τὸ μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ κυκλώματος συνδεσθέν) συρμάτων χαλκοῦ ἢ ὀρειχάλκου.

Ἐπομένῃ οὐδ' ἐπάγων δύναται νὰ ἀποτελεῖται εἴτε ἀπὸ μονίμων μαγνητῶν, εἴτε ἀπὸ ηλεκτρομαγνητῶν ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ἢ παραγωγῇ τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου εἶναι αὐτομάτως καὶ ἐκ πρώτης ὀφείδειται ὅτι αἱ μαγνητοηλεκτρικαὶ μηχαναὶ εἶναι τελειότεραι καὶ οἰκονομικώτεραι τῶν δυναμοηλεκτρικῶν μηχανῶν, ἀρὸς οὖν ἐπιπροστίθεται πρὸς παραγωγὴν τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου ἐν τῇ πράξει ἐν ταῦτοις δὲν ἔχει οὕτω, διότι εἰς μαγνήτην μόνιμον ἐκ χάλκους δυνάμεθα νὰ ἀναπτύξωμεν τὸ ἥμισυ μόνον τῆς μαγνητικῆς δυνάμεως ἣν ἀναπτύσσουσιν οἱ ηλεκτρομαγνηταὶ ἕνεκα τοῦ λόγου τούτου πᾶσι σχεδὸν αἱ ἐν τῇ βιομηχανίᾳ εἰς χρῆσιν πρὸς παραγωγὴν ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας μηχαναὶ ἀνήκουσι εἰς τὴν τάξιν τῶν δυναμοηλεκτρικῶν μηχανῶν, ἐν αἷς ὁ ἐπάγων ἀποτελεῖται ἐξ ηλεκτρομαγνητῶν ἐκ μαλακοῦ σιδήρου· πρὸς διέγερσιν, πρὸς μεταβολὴν τοῦτέστι τοῦ μαλικοῦ σιδήρου εἰς ηλεκτρομαγνήτην, συνιστάμενην εἰς τὴν δι' αὐτοῦ διέλευσιν ρεύματος ἡλεκτρικοῦ, ἣ δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ἡλεκτρικὸν ρεύμα ἐξ ἄλλης πηγῆς ἐξωτερικῆς μεταφερόμενον εἰς τὸν ἐπάγοντα, ὅλον εἰς τὰς πλείστας τῶν σημερινῶν μηχανῶν ἐναλλακτικοῦ ρεύματος, ἣ δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ αὐτὸ τοῦτο τὸ ὑπὸ τῆς δυναμομηχανῆς παραγόμενον ρεύμα συμμεσῶς πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Werner von Siemens ἀνακαλυφθεῖσαν δυναμικὴν ἀρχὴν ἐν παντὶ δηλονότι τεμαχίῳ μαλακοῦ σιδήρου ὑπάρχει ἴχνος τι ἐλάχιστον μαγνητισμοῦ, ἱκανὸν ὥστε νὰ παραγάγῃ ἐξ ἐπαγωγῆς ἐπὶ τοῦ ὀπλισμοῦ ρεύμα ασθενέστα-

τον· τὸ παραχθέν ὁμῶς τοῦτο ρεύμα ἐνισχύει τὴν μικρὰν τοῦ μαλακοῦ σιδήρου μαγνητικὴν δύναμιν, οὕτως ὥστε παράγει οὗτος ρεύμα ἐξ ἐπαγωγῆς κατὰ τι ἐντατινιώτερον· τὸ ρεύμα τοῦτο ἐνισχύει ἐπὶ πλέον τὴν μαγνητικὴν δύναμιν τοῦ ηλεκτρομαγνήτου παράγοντος ρεύμα ἐξ ἐπαγωγῆς ἰσχυρότερον καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς, χάρις δ' εἰς τὸ ἐλάχιστον μαγνητισμὸν ἴχνος τι ἐν τῷ μαλικοῦ σιδήρῳ εὐνοῦν ἔχον καὶ τὴν ἀρμόδιαν ἐπενέργειαν μαγνητισμοῦ καὶ ρευμάτων ἐξ ἐπαγωγῆς ἢ διέγερσις τοῦ ηλεκτρομαγνήτου γίνεται ἀφ' ἑαυτῆς καὶ ἐνισχύεται ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ δυναμομηχανῇ παραγόμενου ρεύματος. Τῆς τοιαύτης αὐτοῦ διεγέρσεως τοῦ ἐπάγοντος ὑπάρχουσι τρία διαφορὰ εἰδη· 1) ἐν σείρῳ, ὅταν διὰ τῶν πηνίων τοῦ ἐπάγοντος διέρχεται ὅλον τὸ παραγόμενον ρεύμα· 2) κατὰ παραγωγὴν, ὅταν διὰ τῶν πηνίων τοῦ ἐπάγοντος διέρχεται μέρος μόνον τοῦ ἐν τῇ δυναμομηχανῇ παραγόμενου ρεύματος, καὶ 3) σύνθετος, ὅταν ἢ διέγερσις τοῦ ἐπάγοντος συντελεῖται συγχρόνως καὶ ἐν σειρά καὶ κατὰ παραγωγὴν, δι' ὅλου δηλονότι τοῦ παραγόμενου ρεύματος, συγχρόνως δὲ καὶ διὰ μέρους αὐτοῦ.

Ἡ κατασκευὴ ἐκάστου τῶν τεμαχίων τῆς δυναμομηχανῆς, ἰδίᾳ δὲ τοῦ ὀπλισμοῦ καὶ τοῦ ἐπάγοντος, τυγχάνει ἐκ τῶν δυσκολωτέρων καὶ πελοπλοκωτέρων τῆς τεχνικῆς ἔργων ἕνεκα τῶν διαφορῶν συστημάτων τῆς συσπειρώσεως τοῦ σύρματος καὶ τῶν πολλῶν τύπων οὓς εἰ διαφόροι κατασκευασταὶ μεταχειρίζονται. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τοὺς δύο κυρίους τύπους τοῦ ὀπλισμοῦ, τὸν δακτύλιον τοῦ Gramme καὶ τὸν κυλινδρὸν τοῦ ὀπλισμοῦ (βλ. Ἡλεκτρομηχαναὶ ἐν τ. Δ' σ. 161). Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν ἐπάγοντα, διακρίνονται διὰ δύο μεγάλα κατηγορίαι, ἡ τοῦ ἀσυμμετρικοῦ καὶ τοῦ συμμετρικοῦ ἐπάγοντος· ἡ πρώτη περιλαμβάνει ηλεκτρομαγνήτας ἐν σχήματι πετάλου καὶ ὑποδιαιρεῖται εἰς ἑτέρους δύο τύπους, ἀναλόγως τῆς θέσεως τοῦ ὀπλισμοῦ, ἐπὶ τὰ κάτω (Edison-Hopkinson) ἢ πρὸς τὰ ἐπάνω (Gramme, Siemens, Rehniewski), πάντοτε δηλονότι πρὸς τὸ ἄκρον τοῦ ἐπάγοντος, ὅποτε τὸ μαγνητικὸν πεδίον αὐτοῦ δὲν ἐπιδρᾷ συμμετρικῶς πρὸς τὸν ὀπλισμὸν· ἡ δευτέρα κατηγορία περιλαμβάνει ἐπάγοντας, ὧν τὸ μαγνητικὸν πεδίον εἶναι συμμετρικόν, τῆς δυναμικῆς ῥύσεως διαγεομένης ἰσομερῶς περὶ τὸν ὀπλισμὸν, τοιοῦτος δὲ τύπος κυρίως εἶναι ὁ τοῦ Gramme, οὗ τὰ πηνία κείνται ὀριζοντίως, τοῦ Siemens, οὗ τὰ πηνία εἰσι τεθειμένα καθέτως τα μὲν ἐπὶ τῶν δὲ μετὰ πόλων ἀντιθέτων, καὶ ὁ τοῦ Manchester (Edison, Brown κτλ.), οὗ τὸ μα-

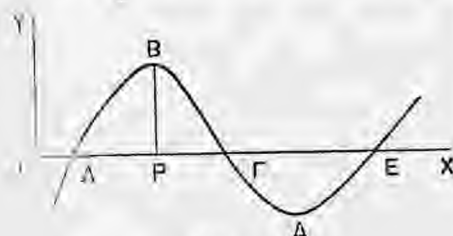
γνητικών σύστημα είναι: βραχύ και ή σπείρωσις απλουστάτη.

Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ὀλίγιστα ἐθεωροῦντο αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς ἠδύναντο νὰ χρησιμοποιηθῇ ἀπ' εὐθείας ρεύμα ἀναλλακτικῶν, διότι καὶ τὸ διὰ τῶν δυναμομηχανῶν παραγόμενον τοιοῦτον μεταβάλλετο διὰ τῶν συναγωγῶν εἰς ρεύμα συνεχές. Ἀπὸ τινῶν ὅμως ἐτῶν γίνεται πρὸναντίον, ἀναγνωρίζοντες ὅτι τὸ ἀναλλακτικὸν ρεύμα μετατρέπεται καὶ διανέμεται πολὺ εὐνότερον καὶ απλουστέρον ἢ ὅταν τὸ συνεχές ρεύμα. Εἰς πᾶσαν ἡλεκτρικὴν ἐγκατάστασιν μέγα τῶν δαπανῶν μέρος ἀπορροφῶσιν οἱ ἄγωγοι, οἵτινες δέον νὰ ὦσιν ἐκ χαλκοῦ, ἢ ἐκ κράματος χαλκοῦ, ἢ ἐξ ἀργιλίου, ἥτοι μεταλλῶν ἀγνῶτων καλῶς τὸν ἡλεκτρισμὸν, ὅπως ἀνελισθῇ μεγάλη τοῦ ρεύματος ἀπώλεια· τὰυτὰ ὅμως δὲν εἶναι εὖωνα, τοσοῦτω μᾶλλον καθ' ὅσον πρέπει νὰ ἔχωσιν οἱ ἐξ αὐτῶν κατασκευαζόμενοι ἄγωγοι διάμετρον μεγαλύτεραν, ἵνα παρουσιάσωσιν ἀντίστασιν μικροτέραν καὶ μὴ καταναλισκῇται μέγα μέρος τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας μεταβαλλόμενον εἰς θερμότητα. Γινώσκωμεν ἐξ ἄλλου ὅτι ἡ ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια εἶναι γινόμενον τῆς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως ἐπὶ τὴν ἔντασιν τοῦ ρεύματος, ὅτι ἐπομένως δυνάμεθα νὰ μετασφύρωμεν τὴν αὐτὴν ἡλεκτρικὴν ἐνέργειαν 200 π. γ. βᾶτ, εἴτε ἐὰν ἔχωμεν ρεύμα 10 βόλτ καὶ 20 ἀμπέρ, εἴτε ἐὰν ἔχωμεν ρεύμα 100 βόλτ καὶ 2 ἀμπέρ, διότι κατ' ἀμφοτέρως τὰς περιπτώσεις τὸ γινόμενον, ἥτοι ἡ ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια, εἶναι 200 βᾶτ. Ἐπειδὴ δὲ τὸ πᾶχος τῶν ἄγωγῶν εὐρίσκεται ἐν σχέσει μόνον πρὸς τὴν ἔντασιν, οὗ δὲ καὶ πρὸς τὴν ἡλεκτρεγερτικὴν δύναμιν τοῦ ρεύματος, εἶναι προτιμότερον νὰ μετασφύρωμεν διὰ τοῦ ἄγωγου ρεύμα μεγαλύτερας ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως καὶ μικροτέρας ἐντάσεως, ρεύματα δὲ τοιαῦτα εἶναι μᾶλλον τὰ διὰ δυναμομηχανῶν ἀναλλακτικοῦ ρεύματος παραγόμενα. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι διὰ τῶν δυναμομηχανῶν συνεχοῦς ρεύματος δυνάμεθα νὰ παραγάγωμεν τοιοῦτον μέχρι 2000 βόλτ ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως, ἀλλὰ πέραν τοῦ ὁρίου τούτου ἡ ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις ἐν αὐταῖς εἶναι ἐπικίνδυνος ὥς ἀναπτύσσουσα μεταξὺ τῶν φηκτῶν καὶ τοῦ συναγωγοῦ σπινθήρος καὶ ὡς ἀπαιτοῦσα μεγαλύτεραν ταχύτητα περιστροφικῆς κινήσεως τοῦ ὀπλισμοῦ· ἀλλὰ καὶ 2000 βόλτ ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως ρεύμα δὲν ἀρκεῖ προκειμένου περὶ μακρῶν ἀποστάσεων, ὅπως καταβιάσῃ τὰ ἔξοδα τοῦ ἄγωγου, διότι ἵνα ἐπιφέρηται τις ἡλεκτρικὴ ἐγκατάστασις κατατρεχέως προσοδοφόρος, πρέπει ὁ ἄγωγος νὰ ἔχῃ τοιοῦτον πᾶχος, ὥστε

νὰ μὴ γίνηται ἀπώλεια μεῖζων τῶν 10 π. βόλτ τοῖς ἑκατὸν μερῶν τῆς δι' αὐτοῦ μεταφερόμενης ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας· προσθετέον ἐπίσης ὅτι καὶ μεταφερόμενον εἰς τὸν τόπον τῆς χρησιμοποίησεως τὸ διὰ δυναμομηχανῶν συνεχοῦς ρεύματος παραγόμενον τοιοῦτον 2000 βόλτ ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως, πλὴν τῶν μεγάλων κινήσεων κατὰ τῆς ζωῆς ὡς δυνάμενον νὰ ἐπιφέρῃ κατὰ τὴν ἐπαρὴν ἄμεσον τὴν θάνατον, εἶναι καὶ ἥμισυ ἐφαρμόσιμον, διότι διὰ μὲν τὸ ἡλεκτρικὸν φῶς ἀπαιτοῦνται 110 ἢ 220 περίπου βόλτ, διὰ δὲ τὰς ἡλεκτροκινητήριους μηχανὰς 220 βόλτ καὶ διὰ τοὺς ἡλεκτρικοὺς τροχισδρόμους μέχρι 500 περίπου βόλτ, ἐπομένως εἶναι ἀνάγκη τοῦ μεγάλῃς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως καὶ μικρᾶς ἐντάσεως ρεύμα νὰ μεταβληθῇ εἰς ρεύμα μικροτέρας ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως καὶ μεγαλύτερας ἐντάσεως, τοῦτο δὲ κατορθοῦται διὰ τῶν λεγομένων μετασφύρων πρὸς τὸν προκειμένου μόνον περὶ ρεύματος ἀναλλακτικοῦ καὶ οὕγῃ περὶ ρεύματος συνεχοῦς. Τούναντιον ὅλως διὰ τῶν δυναμομηχανῶν τῶν παραγουσῶν ρεύμα ἀναλλακτικὸν δύναται ἡ ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις νὰ ἀνέλθῃ μέχρι 6000 βόλτ, ἐπομένως νὰ μεταβρῇ εὐκολώτερον καὶ εὐνότερον δι' ἄγωγῶν σχετικῶς λεπτοτέρων τὸ τοσούτης ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως ρεύμα καὶ εἰς μακροτάτην ἀκρὴ ἀπώσταν, ἐν δὲ τῷ τόπῳ τῆς χρησιμοποίησεως διὰ τῶν μετασφύρων νὰ μετατραπῇ εἰς ρεύμα μεγαλύτερας ἐντάσεως καὶ μικροτέρας ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως. Τοιοῦτοτρόπως ἡ παραγωγὴ ρεύματος ἀναλλακτικοῦ καὶ ἡ μεταφορά αὐτοῦ, ἀρ' ἧς ἰδίᾳ κατασκευάσθησαν καὶ ἡλεκτροκινητήριαι μηχαναὶ δυνάμεναι νὰ κινήθωσι τροφοδοτούμεναι ἀπ' εὐθείας ὑπὸ ρεύματος ἀναλλακτικοῦ, παρουσιάζει πολὺ περισσότερα καὶ μεγαλύτερα πλεονεκτήματα ἢ ἡ παραγωγὴ καὶ μεταφορά ρεύματος συνεχοῦς, ἐνεκα δὲ τοῦ λόγου τούτου σήμερον προτιμῶνται ἐν πολλοῖς διαδοθεῖσιν εὐρύταται ἀδυναμομηχαναὶ ἀναλλακτικοῦ ρεύματος.

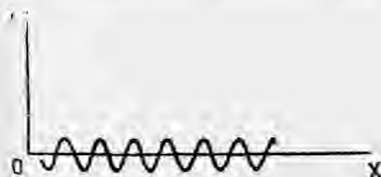
Τὰ ἀναλλακτικὰ ρεύματα μεταβάλλουσι διαδοχικῶς ἔντασιν καὶ διεύθυνσιν· ὁ αἰεθμός τῆς κατὰ δευτερόλεπτον ἀναλλαγῆς τῆς διευθύνσεως καλεῖται συχνότης, ὁ δὲ χρόνος τῆς μιᾶς ἀναλλαγῆς περιλάσσει ἐντὸς ἐνὸς δευτερολέπτου πεντηκοντακίς τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ, ἡ μὲν συχνότης τοῦ ρεύματος εἶναι 50, ἡ δὲ περίοδος αὐτοῦ $\frac{1}{50}$. Τὰ ἀναλλακτικὰ ρεύματα παριστάμεν συνήθως διὰ τῶν ἡμιτονειδῶν καμπυλῶν, δεικνυσάντων τὰς μεταβολὰς τῆς ἐντάσεως τοῦ ρεύματος ἐν

προσέγγιζε πρὸς τὸν χρόνον διὰ νὰ κατεσκευάσωμεν τὰς τοιαύτας καμπύλας ἐπὶ μὲν τῆς τεταγμένης OX (Σχ. 7) σημειώμεν τὸν χρόνον, ἐπὶ δὲ τῆς τεταγμένης OY τὴν ἔντασιν· ἡ οὕτω σχηματιζομένη ἡμιτονοειδὴς καμπύλη κατα μὲν τὰ σημεία Λ, Π, Ε ἀράπτεται τοῦ ἄξονος τῆς

Σχ. 7.

τεταγμένης, κατα τὰς στιγμὰς δὲ ταύτας ἡ ἔντασις τοῦ ρεύματος εἶναι ἴση τῷ μηδενί, ἐν δὲ τοῖς σημείοις Β καὶ Δ ἡ καμπύλη φθάνει εἰς τὸ μέγιστον αὐτῆς, ἦτοι ἡ ἔντασις τοῦ ρεύματος κατα τὸ Β εἶναι μέγιστη καὶ θετική, κατα τὸ Δ μέγιστη καὶ ἀρνητική· οὕτω τὸ ρεύμα διέρχεται δις μὲν διὰ τοῦ ἐλαχίστου ἔχον τίτε ἔντασιν ἴσην τῷ μηδενί, δις δὲ διὰ τοῦ μεγίστου, ἀπᾶς μὲν (κατὰ τὸ Β) ἔχον τὴν μέγιστην θετικὴν ἔντασιν, ἀπᾶς δὲ (κατὰ τὸ Δ) ἔχον τὴν μέγιστην ἀρνητικὴν ἔντασιν· τὸ διάστημα ΑΒΓ ἀποτελεῖ μίαν ἡμιπερίοδον, τὴν θετικὴν, τὸ δὲ διάστημα ΓΔΕ ἑτέραν ἡμιπερίοδον, τὴν ἀρνητικὴν· ὅταν δὲ τὸ ρεύμα συμπληρώσῃ μίαν περίοδον, λαβὼν ἐναλλὰξ διεύθυνσιν θετικὴν καὶ ἀρνητικὴν, ἐπαναλαμβάνει τὰς αὐτὰς περιόδους, αἵτινες παριστῶνται μὲν γραφικῶς διὰ τῶν ἡμιτονοειδῶν καμπυλῶν (Σχ. 8),

Σχ. 8.

ἀλλ' ἐν τῇ πράξει σπανίως ἔχουσι τὴν κανονικότητα αὐτῶν. Δι' οὗτοις ἐπίσης τρόπον δύναται νὰ παρασταθῇ γραφικῶς καὶ ἡ ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις, ἥς ὁ ὑπολογισμός, καθὼς καὶ ὁ ὑπολογισμός τῆς ἔντασεως, ἐπιτυγχάνονται πολὺ δυσκολώτερον παρ' ὅσον εἰς τὰ συνεχῆ ρεύματα, διότι ἐν τῷ ἐναλλακτικῷ ρεύματι μετρεῖται ἡ λεγομένη ἐνεργὺς ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις καὶ ἡ λεγομένη ἐνεργὺς ἔντασις. Ὀνομάζεται δὲ ἐνεργὺς ἔντασις ἡ τετραγωνικὴ ρίζα

τοῦ μέσου ὅρου τῶν τετραγώνων τῶν ἐν ἑκάστη στιγμῇ τῆς περιόδου ἐντάσεων, ἐνεργὺς δὲ ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις ἡ τετραγωνικὴ ρίζα τοῦ μέσου ὅρου τῶν τετραγώνων τῶν ἐν ἑκάστη στιγμῇ τῆς περιόδου ἡλεκτρεγερτικῶν δυναμειῶν· δύναται ἐπίσης νὰ ὑπονοηθῇ πρακτικῶς διὰ τῆς ἐκφράσεως ἐνεργὺς ἔντασις ἡ ἔντασις ἐκείνη, ἣν ὀφείλει νὰ ἔχῃ ρεύμα συνεχές, ὅπως παραγῶγῃ ἐν τῷ αὐτῷ αγωγῷ καὶ κατα τὸν αὐτὸν χρόνον ἐκλυσιν τοῦ αὐτοῦ ποσοῦ θερμότητος. Αἱ μετρήσεις τῶν ἐναλλακτικῶν ρευμάτων διαφέρουσιν ἀκόμη τῶν ἐν συνεχῇ ρεύματι ἐκτελουμένων κατα τὸ ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ

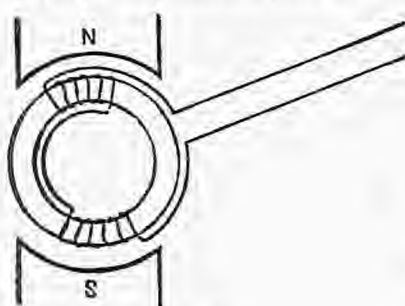
τοῦ νόμου τοῦ Ohm $I = \frac{E}{R}$ (ἐνθα $I = \text{ἐν-}$

τάσις, $E = \text{ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις καὶ } R = \text{ἀντίστασις}$). δύναται νὰ γίνῃ μόνον ἐάν ληφθῇ ὡς ἀντίστασις τοῦ κυκλώματος οὐχὶ ἡ πραγματικὴ, ἀλλ' ἡ φαινομένη, ἡ δὲ διαφορὰ μεταξὺ πραγματικῆς καὶ φαινομένης ἀντιστάσεως αὐξάνεται μετὰ τῆς αὐτοεπαγωγῆς τοῦ κυκλώματος καὶ τῆς συχνότητος τοῦ ρεύματος· παρισταύονται τοιούτῃ ἐν τοῖς ὑπολογισμοῖς καὶ ἕτερα στοιχεῖα καθιστῶντα αὐτοὺς δυσχερεστέρους καὶ πολυπλοκωτέρους· πολλὰ μέθοδοι ἐν τοσοῦτῳ πρακτικῇ καὶ τύποι ἐμπειρικοὶ καθιστῶσιν ἀπλουστεράς τὰς ἡλεκτρικὰς μετρήσεις τῶν ἐναλλακτικῶν ρευμάτων.

Ἡ κυριωτέρα διαφορὰ ἐν τῇ κατασκευῇ μεταξὺ τῶν δυναμομηχανῶν συνεχοῦς καὶ δυναμομηχανῶν ἐναλλακτικοῦ ρεύματος συνίσταται εἰς τὸ ὅτι εἰς τὰς τελευταίας ταύτας δὲν ὑπάρχει εἰς μένον εἰς αὐτὸν κλειόμενος κύκλος συμμάτων ἐν μορφῇ δακτυλίου ἢ τυμπάνου, ἀλλὰ πλείοτεροι τοιοῦτοι, μὲ ἐναλλάσσουσαν διαρκῶς πρὸς πλείοτέρους ἐπίσης ἡλεκτρομαγνήτας θέσιν· οὕτω διακρίνονται δύο διαφόρως ὡς πρὸς τὸ ἄλλο τῶν δυναμομηχανῶν εἶδος κατασκευασμένα κύρια μέρη, οἱ ἡλεκτρομαγνήται τοιούτοι τοῦ ἐπάγοντος καὶ τὰ πηνία τοῦ ὀπλισμοῦ· τὸ μαγνητικὸν πεδίου τῶν ἡλεκτρομαγνητῶν παράγει ρεῦμα ἐναλλακτικόν, τῆς μεταβολῆς τῆς δυναμικῆς ρύσεως ἐπιτυγχανομένης εἴτε διὰ τῆς περιστροφικῆς κινήσεως τοῦ ὀπλισμοῦ, εἴτε διὰ τῆς περιστροφικῆς κινήσεως τῶν ἡλεκτρομαγνητῶν, εἴτε διὰ τῆς μεταβολῆς τῆς ἀντιστάσεως τοῦ μαγνητικοῦ κυκλώματος. Ἐκ τούτου διεμορφώθησαν τρεῖς εὐδιάκριτοι τύποι τῶν δυναμομηχανῶν ἐναλλακτικοῦ ρεύματος 1) δυναμομηχαναί, ἐν αἷς ὁ ἐπάγων μένει ἀκίνητος καὶ ὁ ὀπλισμός περιστρέφεται, 2) δυναμομηχαναί, ἐν αἷς ὁ ἐπάγων περιστρέφεται καὶ ὁ ὀπλισμός μένει ἀκίνητος, καὶ 3) δυναμομηχαναί, ἐν αἷς ὁ ἐπάγων καὶ

ὁ ὀπλισμὸς μένουσιν ἀκίνητοι. Σημειώσεν ὅτι ἐν ταῖς δυναμομηχαναῖς ρεύματος ἀναλλακτικοῦ ἔλλειπει ὁ μεταγωγὸς ἢ συναγωγὸς· τὰ ἀργόμενα ἄκρα τῶν σπειρῶν τοῦ ὀπλισμοῦ συνδέονται δι' ἐνὸς δακτυλίου, δι' ἑτέρου δὲ δακτυλίου πάντα τὰ ἄλλα ἄκρα ἐκάστου δακτυλίου ἐράπτεται διαρκῶς ψήκτρα προστριβομένη ἐπ' αὐτοῦ καὶ εἰς τὰς δύο ταύτας ψήκτρας συνδέονται τὰ ἄκρα τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀγωγοῦ τοῦ μεταφέροντος περαιτέρω τὸ παραγόμενον ἀναλλακτικὸν ρεῦμα.

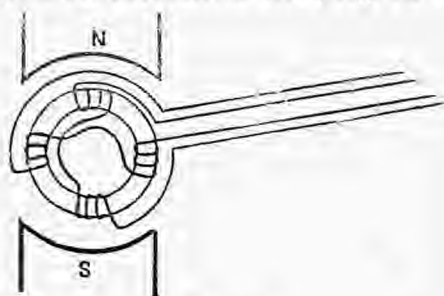
Εἶπομεν ὅτι τὸ ἀναλλακτικὸν ρεῦμα διαφέρει τοῦ συνεχοῦς ρεύματος κατὰ τὸ ὅτι ἀναλλάσσει ἐν τῷ χρονικῷ διαστήματι μιᾶς περιόδου διεύθυνσιν καὶ ἐντάσιν, ἥτις λαμβάνει τὴν μεγίστην αὐτῆς ἀξίαν εἰς ἀπαξ μὲν θετικὴν, ἀπαξ δὲ ἀρνητικὴν ἢ μεγίστη τοῦ ἀναλλακτικοῦ ρεύματος ἐντάσις (π. χ. BP ἐν τῷ σχήματι 7) καλεῖται *μῆκος*, τὸ πηλίκον δὲ τῆς κατὰ ὠρισμένον πινά χρόνον ἐντάσεως διὰ τοῦ μήκους ἐννοεῖται *φάσις* τοῦ ἀναλλακτικοῦ ρεύματος. Αἱ δυναμομηχαναὶ ἀναλλακτικοῦ ρεύματος ὡς ἀνωτέρω περιεγράψαμεν παράγουσι ρεύματα *μονοφασικά*· σήμερον ἐν ταῦταις εὐρίσκονται ἐν μεγάλῃ χρήσει δυναμομηχαναὶ παράγουσαι ρεύματα ἀναλλακτικὰ πολυφασικά καὶ ἰδίᾳ τριφασικά, παράγουσαι ταυτέστι ρεύματα ἀναλλακτικά, τὰ ὅποια παρουσιάζουσι πρὸς ἀλλήλα διαφοράν τῆς φάσεως αὐτῶν· ὅπως καταστήσωμεν σαφέστεραν τὴν διάκρισιν ταύτην τῶν ἀναλλακτικῶν ρευμάτων, παρέχουμεν δύο διαγράμματα, τὸ μὲν διὰ ρεῦμα ἀναλλακτικὸν μονοφασικόν, τὸ

Σχ. 9.

ἔε διὰ ρεῦμα ἀναλλακτικὸν πολυφασικόν. Ἐν τῷ Σχ. 9 παρίσταται μετὰ τῶν δύο μαγνητικῶν πόλων N καὶ S περιστρεφόμενος ὀπλισμὸς ἐκ δύο πηνίων, ὧν ἡ συσπείρωσις εἶναι ἐν σειρά ἄλλα κατὰ διεύθυνσιν ἀντίθετον ἐν ἐκατέρῳ, καὶ ὧν τὰ δύο ἐλεύθερα ἄκρα τελευτῶσιν εἰς δύο ἐπὶ τοῦ ἄξονος τῆς περιστροφῆς κειμένους καὶ ἀπ' ἀλλήλων ἀπομεμονωμένους δακτυλίους ἐποφῆς, ἐξ ὧν τὸ ρεῦμα μετα-

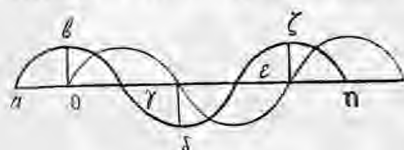
φέρεται ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κυκλώματος κατὰ τὴν περιστροφὴν τοῦ ὀπλισμοῦ γεννῶνται ἐν τοῖς πηνίοις ρεύματα ἀλλὰσσοντα διεύθυνσιν καθ' ἐκάστην ἡμίσειαν στροφῆς, οὕτως ὥστε ἡ περίοδος τοῦ ἀναλλακτικοῦ ρεύματος εἶναι ἴση τῷ χρόνῳ τῆς μιᾶς περιστροφῆς· τὸ τοιοῦτον ρεῦμα καλεῖται *μονοφασικόν*. Ἐν τῷ Σχ. 10 ὑπάρχουσιν τέσσαρα πηνία ἀνά 90° ἀπ' ἀλλήλων ἀπαρχοῦντα καὶ ἀποτελοῦντα ζεύγη οὐχὶ διὰ τῆς

Σχ. 10.

συνενώσεως τῶν δύο πηνίων κειμένων ἀλλὰ διὰ τῆς συνενώσεως τῶν δύο ἀπέναντι κειμένων· τὰ τέσσαρα ἐλεύθερα ἄκρα τῶν σπειρῶν τῶν πηνίων τελευτῶσιν εἰς τέσσαρας δακτυλίους, δι' ὧν τὸ ρεῦμα μεταφέρεται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν κύκλωμα. Κατὰ τὴν περιστροφὴν τοῦ ὀπλισμοῦ γεννῶνται δύο ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων κυκλώματα, ὧν τὴν περιοδικὴν ἀναλλαγὴν δύναται νὰ διαφωτίσῃ τὸ ἐν τῇ ἐπομένῃ σελ. διάγραμμα (Σχ. 11), ἐν ᾧ τὸ ἐν μὲν κύκλωμα παρίσταται διὰ τῆς εἰς α' ληρούσης καμπύλης, τὸ δὲ ἕτερον διὰ τῆς εἰς θ' ληρούσης καμπύλης· ὅταν ἐν τῷ ἐνὶ κυκλώματι ἡ τάσις τοῦ ρεύματος θῶται εἰς τὸ μέγιστον τῆς ἀξίας αὐτῆς (βθ), ἵσχύεται τοῦ ἄλλου κυκλώματος ἡ τάσις τῷ μηδέν· μετὰ τὴν στροφὴν τοῦ ὀπλισμοῦ κατὰ 90° τοῦ πρώτου κυκλώματος ἡ τάσις πίπτει εἰς τὸ μηδέν, ἐνῶ τοῦ δευτέρου κυκλώματος ἡ τάσις θῶται εἰς τὴν μεγίστην θετικὴν αὐτῆς ἀξίαν· ἐν διαστήματι μιᾶς τοῦ ὀπλισμοῦ περιστροφῆς δις αἱ ἡλεκτρογενετικαὶ δυνάμεις ἀμφοτέρων τῶν κυκλωμάτων εἶναι ἴσαι πρὸς ἀλλήλας, ἐν οἷς δηλονότι σημείοις αἱ καμπύλαι τέμνουσιν ἀλλήλας, ἀλλ' ἐν πᾶσι ἄλλῃ θέσει αἱ φάσεις ἀμφοτέρων τῶν ρευμάτων εἶναι διαφορὰ κατὰ 90°, ἥτοι κατὰ $\frac{1}{4}$, διότι ὁ ὀπλισμὸς ὀρεῖται νὰ σπάρῃ κατὰ 90°, ἥτοι κατὰ $\frac{1}{4}$ τῆς ὅλης περιστροφῆς του, ἵνα ἡ φάσις ἐν τῷ δευτέρῳ κυκλώματι καταστήῃ ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν νῦν φάσιν τοῦ πρώτου κυκλώματος. Ἀνωτέρω ἐν τῷ διαγράμματι (Σχ. 10) ὑπεθέσαμεν ὡς ἀναγκαῖον τέσσαρας ἀγωγούς διὰ τὸ διαφανεῖν τὸ ρεῦμα, ἐν τοσούτοις ἀρκουσι τρεῖς μόνον, ἐξ ὧν οἱ δύο μεσαῖοι συνενωθῶσιν εἰς ἓνα ἀγωγὸν ἐπιστροφῆς κοινὴν ἰσχυρότερον

τῶν δύο ἐξωτερικῶν. Μεταξὺ τῶν πολυ-
πλοίων ἀναλλασκτικῶν ρευμάτων, δι' ὧν
πορεύεται ἡ παραγωγὴ στρεφόμενου μα-
γνητικοῦ πεδίου, διακρίνεται ἰδίᾳ τὸ λε-
γόμενον τριφασικόν· ἔστωσαν π. χ.
τρία πηνία, ἀνα 120° ἀπέχοντα ἀπ' ἀλλή-
λων καὶ παράγοντα τρία κυκλώματα με-
ταξερυνάτως $1/3$ καὶ τὰ τρία μὲν ἀκρα-
τῶν κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν ἐπὶ τῶν
πηνίων εἰληγμένων συρμάτων συνδέονται
ἀπ' ἐξέλιξις ἐπὶ τοῦ ὀπλισμοῦ, ἐνῶ τὰ ἑτέρα

Σχ. 11.

τῶν ἀκρῶν αὐτῶν τελευτῶσιν εἰς δακτυλί-
ους, ἐξ ὧν τὸ τριφασικὸν ρεῦμα μεταφέρε-
ται ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κυκλώματος· διὰ
τῆς διατάξεως ταύτης τὰ τρία κυκλώματα
εἶναι ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων· ἔαν παρα-
τηρήσωμεν τὰς ἐντάσεις αὐτῶν διὰ i_1, i_2, i_3 ,
ὡς παρατηρήσωμεν ὅτι κατὰ πᾶσαν στιγμὴν
ἵσχυει ἡ ἐξίσωσις $i_1 + i_2 + i_3 = 0$. Ἰδιαιτε-
ρὴ σπουδαιότητος τυγχάνει ὅτι μεταξὺ τῶν
μαγνητικῶν ἀγωγῶν ὑπάρχει πάντοτε ἡ
αὐτὴ διαφορὰ ἡλεκτροδυναμικῶν ἥτοι ἡ
αὐτὴ μεταξὺ πρώτου καὶ δευτέρου, πρώτου
καὶ τρίτου, δευτέρου καὶ τρίτου, ἔαν δὲ
προσέταιναι τὸ τριφασικὸν ρεῦμα νὰ χρησιμο-
ποιηθῇ δια τῶς ἡλεκτρικῶν, διαιροῦνται αἱ
λαίνας εἰς τρία συμπλέγματα, ὧν ἕκαστον
παρατίθεται μεταξὺ 2 ἀγωγῶν. Κατ' ἀρ-
χὴν αἱ δυναμομηχαναὶ τριφασικοῦ ρεύματος
κατασκευάζονται καθ' ὅμοιον καὶ αἱ ἀνω-
τέρω περιγραφεῖσαι δυναμομηχαναὶ ἐναλ-
λακτικοῦ ρεύματος τρόπον, ἥτοι διὰ τῆς
χρησιμοποίησεως μεγάλου ἀριθμοῦ μαγνη-
τικῶν πόλων καὶ πηνίων, ὧν ὅπως ἡ πρὸς
ἀλλήλα τοποθέτησις εἶναι διάφορος, κατὰ
τοιοῦτον δηλαδή τρόπον ὥστε τρία πην-
ία νὰ ἀντιστοιχῶσιν εἰς ἕνα πόλον· δύναν-
ται δὲ νὰ περιστρέφονται εἴτε τὰ πηνία τοῦ
ὀπλισμοῦ, εἴτε οἱ ἡλεκτρομαγνήται τοῦ ἐ-
π' αἰγόντος, τοῦ τελευταίου τούτου τῆς περι-
στρεφῆς τρόπου προτιμωμένον διὰ τὴν πα-
ραγωγὴν ρεύματος μεγάλης ἡλεκτρογεντι-
κῆς δυνάμεως, διότι ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ
τὸ ρεῦμα μεταφέρεται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν
κυκλῶμα ἀπ' εὐθείας ἐν στερεῶν καμπτή-
ρων ἀνεῖν χρησιμοποίησεως δακτυλίων ἀπτι-
κῶν καὶ ψακτῶν. Ἐπόμεν ἀνωτέρω ὅτι διὰ
τῶν πολυφασικῶν ρευμάτων κατορθύεται ἡ
παραγωγὴ στρεφόμενων μαγνητι-
κῶν πεδίων· ὡς ἐκ τοῦ ὀνόματος φαί-
νεται, τὸ στρεφόμενον μαγνητικὸν πεδίον
εἶναι ῥύσις ἐπαγωγικῆς ἐνέχουσας ἐν αὐτῇ

τὴν δυνάμιν περιστροφικῆς κινήσεως. Τα-
τοιαῦτα στρεφόμενα μαγνητικὰ πεδία ἔχου-
σιν ἰδιότητα ἀξιοπαρατηρήτου· ἔαν τοπο-
θετηθῇ βελόνη μαγνητικὴ ἐπὶ ἀξονος πε-
ριστροφῆς ὑπεράνω δίσκου χαλκοῦ δυναμέ-
νου διὰ συστήματος ὀδοντωτῶν τροχῶν νὰ
περιστραφῇ ταχύτατα, θέλομεν παρατηρή-
σει ὅτι καὶ ἡ μαγνητικὴ βελόνη τίθεται εἰς
κίνησιν περιστροφικὴν κατὰ τὴν αὐτὴν δι-
εύθυνσιν τοῦ στρεφόμενου χαλκοῦ δίσκου
(πείραμα Λαβρ)· πᾶσα λοιπὸν μάζα μεταλ-
λικὴ εὐρισκόμενη ἐν περιστροφικῇ κινήσει
τείνει νὰ ἐπιτρέσῃ περιστροφῇ κατὰ τὴν αὐ-
τὴν διεύθυνσιν μαγνήτου κινήτου εὐρισκο-
μένου πλησίον. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἀντίθετον ἐ-
παληθεύει· μαγνήτης περιστρεφόμενος τεί-
νει νὰ ἐπιτρέσῃ τὴν κατὰ τὴν αὐτὴν διεύ-
θυνσιν περιστροφικὴν κίνησιν πλησίον κει-
μένης κινήτης μεταλλικῆς μάζης· πρὸς
παραγωγὴν δὲ τοιούτων μαγνητικῶν πε-
δίων χρησιμοποιοῦνται τὰ πολυφασικὰ ρεῦ-
ματα, ὧν ἡ σπουδαιότης διὰ τὴν κίνησιν
ἰδίᾳ τῶν ὁμωνύμων ἡλεκτροκινητηρίων μη-
χανῶν εἶναι μεγίστη. Κατὰ τὰ τελευταῖα
ἔτη μεταξὺ πάντων τῶν διαφόρων εἰδῶν
τῶν δυναμομηχανῶν κατασκευάζονται καὶ
χρησιμοποιοῦνται κατὰ προτίμησιν αἱ δυ-
ναμομηχαναὶ πολυφασικοῦ καὶ ἰδίᾳ τριφα-
σικοῦ ρεύματος, ὧν ἐν τοσούτῳ ἡ πρώτη
κατασκευὴ δὲν ἀπέχει πολὺ τῆς ἡμετέρας
ἐποχῆς, χρονολογουμένη κυρίως ἀπὸ τῆς
ἐν Φραγκοῦρτῃ κατὰ τὸ 1891 ἡλεκτρικῆς
ἐκθέσεως, καθ' ἣν διὰ πρώτην φοράν κατε-
δείχθη τὸ δυνατόν τῆς χρησιμοποίησεως τοῦ
πολυφασικοῦ ρεύματος.

Μεταφορὰ τῆς ἡλεκτρικῆς ἐ-
νεργείας (γαλλ. transmission électrique,
γερμ. Kraftübertragung, ἀγγλ. electric
transmission). Ἡ ἐν κεντρικῷ ἡλεκ-
τρικῷ σταθμῷ παραγομένη ἡλεκτρικὴ ἐνέρ-
γεια μεταφέρεται διὰ καταλλήλων ἀγω-
γῶν περαιτέρω εἰς τοὺς τόπους τῆς ἐφαρ-
μογῆς. ἔνθα διὰ καταλλήλων συσκευῶν
καὶ μηχανημάτων μετατρέπεται εἰς ἄλλην
ἐνεργείας μορφήν, εἰς θερμαντικὴν π. χ.
διὰ τῶν λυγνίων πυρακτώσεως καὶ διὰ τῶν
λαμπτήρων τόξου βολταϊκοῦ, εἰς μηχανι-
κὴν διὰ τῶν ἡλεκτροκινητηρίων μηχανῶν
κ.λ.π. Ἡ τοιαύτη ἐνεργείας μεταφορά
προτιμᾶται τὴν σήμερον παντὸς ἀλλοῦ εἶ-
δους, ὡς ἐνέχουσα πλεονεκτήματα ἀκατά-
βλητα, οὕτω ἀθρόως, ἀκίνδυνος, οἰκονο-
μικωτέρα καὶ ἐν πολλοῖς ἡ μόνη ἀρμό-
διος· ἐπεξετάθη δὲ ἰδίᾳ, ἀφ' ἧς ἐφευρέθη-
σαν καὶ ἐτελειοποιήθησαν αἱ ἡλεκτρο-
κίνητὲς ἥριες μηχαναί, δι' ὧν κατορ-
θεύεται ἡ ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐφαρμογῆς μετα-
βολὴ τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας εἰς ἐνέρ-
γειαν μηχανικὴν. Ἡ μεταφορὰ δι' ἀγω-
γῶν εἰς πολὺ ἀπομακρυσμένους ἀποστά-

σεις ρευμάτων ἐχόντων μεγάλην ἐνταση παρουσιάζει μεγίστας δυσκολίας· ἐάν π. χ. υποθέσωμεν ὅτι εἰς τινὰ ἀπὸ τοῦ κεντρικοῦ ἡλεκτρικοῦ σταθμοῦ ὠρισμένην ἀπόστασιν ἀπαιτεῖται ὠρισμένη τις ἐνταση τοῦ ρεύματος, εἶναι φανερόν ὅτι δια τὴν μεταφοράν ρεύματος τῆς αὐτῆς ἐντάσεως εἰς ἀποστάσιν διπλασίαν πρέπει ὁ ἀγωγὸς νὰ ἔχῃ μεγαλύτεραν διάμετρον. ἵνα ἡ ἀντίστασις αὐτοῦ μείνῃ ἡ αὐτὴ· ἀλλὰ μὲ τὴν αὐξήσιν τῆς διαμέτρου τοῦ ἀγωγοῦ τὰ ἐξοδα αὐξάνονται· κατὰ τὸ τετράγωνον, οὕτω δὲ αἱ δαπάναι δι' ἀποστάσεις πολὺ μεταμελησμέναις φθάνουσι· μέχρι ὁρίου τινός, καθ' ὃ ἡ ἐγκαταστάσις ὑπὲρ ἐποῦν οἰκονομικὴν εἶναι ἀσύμφορος. Εὐτυχῶς ὁμῶς δὲν πρόκειται περὶ τῆς ἐντάσεως τοῦ ρεύματος ἢ τῆς ἡλεκτρεγερτικῆς αὐτοῦ δύναμews, ἀλλὰ περὶ τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνέργειας, ἥτις εἶναι γινόμενον τῶν δύο τούτων παραγόντων, καὶ ἣν πρόκειται νὰ μεταφέρωμεν δια τῆς γραμμῆς ἀνευ μεγάλης ἀπωλείας· μένει δὲ ἡ ἐνέργεια ἢ αὐτὴ εἰάν ἐλαττωθῇ ἢ ἐντασῇ καὶ αὐξήθῃ ἡ ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις, ἀρκεῖ νὰ λαμβάνηται πάντοτε ἐκ τοῦ πλεοναξισμοῦ ἡμιότιον τοῦ αὐτοῦ γινόμενου· ἐλέγχον καὶ ἀλλαγῶν ἐπὶ ἐν τῷ τόπῳ τῆς χρησιμοποίησεως θὰ ἔχωμεν τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν τῶν 20000 π. χ. βᾶτ εἰάν μεταφέρωμεν αὐτὴν εἴτε διὰ ρεύματος ἔχοντος 200 ἀμπερ ἐντασιν καὶ 100 βῆλτ ἡλεκτρεγερτικὴν δύναμιν, εἴτε δια ρεύματος ἔχοντος 20 μόνον ἀμπερ ἐντασιν καὶ 1000 βῆλτ ἡλεκτρεγερτικὴν δύναμιν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μεταφορά ρεύματος μὲ ὑψηλὴν ἡλεκτρεγερτικὴν δύναμιν εἶναι εὐκόλος καὶ εὐκρινὴς, προτιμᾶται ἡ παραγωγὴ καὶ μεταφορά τοιοῦτου ρεύματος, ὅπερ ἐν τῷ τόπῳ τῆς χρησιμοποίησεως δύναται καταλλήλως δια τῶν μεθαρροσῶν νὰ μετατραπῇ εἰς ρεῦμα μικροτέρας ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως καὶ μεγαλυτέρας ἐντάσεως.

Πρὸς μεταφορὰν τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος χρησιμοποιοῦνται σύρματα ἐκ μετάλλων ὅσον ἐνεστὶ τελειότερον ἀγόντων τῶν ἡλεκτρισμῶν, ὅσον ἐκ χαλκοῦ· ὅπως δὲ ὁ ἀγωγὸς μεταφέρει τὸ ἡλεκτρικὸν ρεῦμα ἀπὸ σημείου εἰς σημεῖον ἀνευ τινός ἐν τῷ μεταξὺ ἐξασθενήσεως, δεῖται νὰ εἶναι καθ' ὅδον ἀπομεινωμένος δια μὴ ἀγωγῶν (διηλεκτρικῶν, ἀπομονωτικῶν) σωμάτων, ἅτινα ἐμποδίζουσι τὸ ἡλεκτρικὸν ρεῦμα νὰ ἀκολουθήσῃ ἄλλῃ ὁδῶν. Ὁ αἶρ εἶναι ἐκ τῶν καλυτέρων διηλεκτρικῶν σωμάτων καὶ δύναται ἐν σύρμα περιβαλλόμενον πανταχόθεν ὑπὸ τοῦ αἵρος νὰ εἶναι τεταμένον ἐν αὐτῷ, ἀπομονούμενον δι' ἄλλων διηλεκτρικῶν σωμάτων εἰς τὰ σημεῖα μόνον ἐκεῖνα, καθ' ὃ στηρίζεται ἀπὸ ἀποστά-

σεως εἰς ἀποστάσιν ἐπὶ στυλῶν ἢ ἄλλων ἀγωγῶν σωμάτων· τοιοῦτοι ἀγωγοὶ καλοῦνται ἐν ἡμεῖς οἱ. Ἀλλ' οἱ ἀγωγοὶ δύνανται νὰ διέρχωνται τοὺς ἐσωτερικοὺς χώρους οἰκοδομημάτων ἐφαπτομένοι τῶν τοίχων ἢ τῆς οὐραῆς αὐτῶν ἢ νὰ μεταβιβαζώνται ὑπογίως ἀνασκαπτομένων τῶν ὁδῶν ἢ τέλος νὰ μεταφέρωσι τὸ ἡλεκτρικὸν ρεῦμα δι' ὕδατος· ἐν πάσει ταύταις ταῖς περιστάσεσιν οἱ ἀγωγοὶ περιβάλλονται καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν δια σώματος ἀπομονωτικοῦ, ὅσον μεταξίνων νημάτων, καουτσούκ κλπ. καὶ ὀνομαζόνται ἀναλῶως τοῦ τρόπου τῆς μεταφορᾶς αὐτῶν ὑπογίως, ὑποθαλάσσιοι κλπ. ἢ ἀναλῶως τοῦ τρόπου τῆς ἀπομονώσεως αὐτῶν καλῶ δια κλπ. Πολὺ πρὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἡλεκτροτεχνικῆς μέχρι τοῦ σημείου τῆς μεταφορᾶς ἐνέργειας ἡλεκτρικῆς δια ὧς ἡ κίνησιν, οἱ ἡλεκτρικοὶ ἀγωγοὶ εἶχον ἀναπτυχθῇ εἰς κύκλον εὐρύν χάρις εἰς τὴν ἐν τῇ ἡλεκτρικῇ τηλεγραφίᾳ χρησιμοποίησιν αὐτῶν· ἀλλ' αὕτη μεταχειρίζεται ρεύματα ἡλεκτρικὰ ἐλαχίστης ἐντάσεως καὶ μικρᾶς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως, οἷα τὰ δι' ἡλεκτρικῶν στηλῶν παραγόμενα, ἐνῶ ἡλεκτρικὰ ρεύματα πρὸς μεταφορὰν ἐνέργειας ἔχουσι πολλὰκις ἐντασιν ἑκατοντάδων ἀμπερ καὶ ἡλεκτρεγερτικὴν δύναμιν χιλιάδων βῆλτ· ὁ τρόπος ἐν ποσότητι τῆς μεταφορᾶς ἔμεινεν ὁ αὐτός, οὕτω δὲ τὰ ἐκ τῆς τηλεγραφίας περὶ τῶν ἡλεκτρικῶν ἀγωγῶν διδῶντα ἐχρητίμευσαν πολὺ ἐν τῇ τεχνικῇ τῶν ἰσχυρῶν ρευμάτων. Ὡς ἀγωγοὶ διὰ τὴν μεταφορὰν ἰσχυρῶν ρευμάτων χρησιμοποιοῦνται σχεδὸν αποκλειστικῶς σύρματα ἐκ χαλκοῦ, σπανιώτερον ἐκ γραμμάτων τινῶν αὐτοῦ, καὶ, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἐξ ἀργιλίου. Τὸ σύνθημα σχῆμα τῶν ἀγωγῶν εἶναι τὸ κυλινδρικόν, ἀπαιτοῦν κατεργασίαν ἀπλουστέραν, ἔχουσι δὲ οἱ ἀγωγοὶ ἐν ταῖς ἀναερίοις γραμμαῖς διὰμέτρον μέχρι 8 χιλιοστομ., διότι παχυτέρου ἀγωγῶ ἡ τοποθέτησις παρέχει πολλὰς δυσχερείας. Ἐν ταῖς καλωδίσις οἱ ἀγωγοὶ δὲν ἔχουσι συνήθως διάμετρον μεγαλυτέραν τῶν 11 χιλιοστομέτρων, ἡ τοποθετησις δὲ ἐν αὐτοῖς πλειοτέρων ἀγωγῶν ἀπομεινωμένων τῶν μὲν ἀπὸ τῶν δὲ καὶ περικαλυπτομένων ἐξωτερικῶς δια καλοῦ διηλεκτρικοῦ σώματος γίνεται κατὰ διαφόρους τρόπους, περὶ ὧν δύναται τις νὰ λάβῃ ἰδέαν εἰάν τέμῃ ὀριζοντίως τεμάχιον καλωδίου· συνήθως σχηματίζονται ἐν αὐτοῖς συμπληγμματα, ὧν ἕκαστον ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀριθμὸν τινὰ ἀγωγῶν, οὕτω δὲ ἐν ἐνὶ καλωδίῳ ἔχοντι ἐξωτερικῶς σχῆμα κυλινδρικὸν δύναται νὰ περιληφθῶσι πλείστοι ἀγωγοί. Ἡ ἡλεκτρικὴ αὐτῶν ἀντίστασις

συνήθως πρὸς τὸν νόμον τοῦ Ohm παρέχεται διὰ τοῦ τύπου $r = \frac{l}{\sigma \cdot \omega}$, ἐν ᾧ l παρίσταται τὸ μήκος, ω τὴν διάμετρον καὶ σ τὸν συντελεστὴν τῆς ἀγωγιμότητος· ἡ ἀντίστασις αὕτη ἀλλοιᾶται μετὰ τῆς θερμότητος, διότι καὶ προσδιορίζεται συνήθως ἡ εἰδικὴ ἀντίστασις τῶν ἐκ γαλκῶ ἀγωγῶν διὰ τῆς εἰς ω ἀντιστάσεως τεμαχίου l μέτρον μήκους, l χιλιοστομέτρου διαμέτρου καὶ 15° Κελσίου θερμοκρασίας· τὸ πηλίκον τῆς μονάδος διὰ τῆς εἰδικῆς ἀντιστάσεως ἀποτελεῖ τὴν εἰδικὴν ἀγωγιμότητα· γαλκός δὲ εἰς τὴν εἰδικὴν ἀντίστασιν εἶναι μεγαλύτερα τῶν 0,017 τοῦ ω , ἢ ἡ εἰδικὴ ἀγωγιμότης μικρότερα τῶν 57, δὲν δύναται νὰ χρησιμεύῃ πρὸς ἀγωγὴν τοῦ ηλεκτρισμοῦ. Ἐν τοῖς ἐναερίοις ἀγωγοῖς μεγάλην σπουδαιότητα ἀνέχει ὁ ἀέρας· ἐνός μὲν ἡ ἐξωτερικῶς ἐπιρῶσα ἐπ' αὐτῶν μηχανικὴ ἐνέργεια τοῦ ἀνέμου, τῆς γιόνος καὶ ἄλλων κινήσεων, ὁ δὲ ἕτερος δὲ ἡ πρὸς ἐξουδετέρωσιν αὐτῆς μηχανικὴ τοῦ ἀγωγοῦ τάσις, ἐξαρτωμένη ἀπὸ τὸν βαθμὸν τῆς στεγνωτικότητος αὐτοῦ, τὴν ἐλαστικότητα, τὴν εὐκαμψίαν καὶ τὸ βάρος· βλέπομεν οὕτω τὴν μεταξὺ δύο ἀπομονωτῆρων τεταμένον ἀγωγὸν σχηματίζοντα πρὸς τὸ κατὰ τόξον, ἠραυμένον δὲ ὅταν ὑπερνικήσῃ ἡ ἐξουδετέρωσις ἐπ' αὐτοῦ ἐπενέργεια. Ὑποτιθεῖται δὲ ὁ ἐναερίος ἀγωγὸς διὰ τῆς προσδεσεως αὐτοῦ ἀπὸ ἀποστάσεως εἰς ἀπόστασιν ἐπὶ ἀπομονωτικῶν καλωδίων, ὧν τὸ σχῆμα ἢ κατασκευὴ καὶ ἡ ὕλη εἶναι ποικίλα καὶ οἷτινες κατὰ τὰς ἡλεκτρικὰς ἐγκαταστάσεις ἀνέχουσι μεγίστην σπουδαιότητα. Διὰφοροὶ εἶναι ἐπίσης καὶ οἱ τρόποι τῆς πρὸς ἀλλήλους συνδέσεως τῶν ἐναερίων ἀγωγῶν ἢ τῶν ἐν καλωδίῳ τοιούτων εἰς θέσμην, ἥς τὸ σχῆμα δέον νὰ ᾖ ὅσον ἐνεστὶν ἀπλούστερον καὶ ἡ ἐκτασις τῶν ἐνεστὶν μεγαλύτερα περὶ τὸ σημεῖον τῆς συνενώσεως. Ποικιλωτέρα ὅμως πολὺ καὶ συνθετώτερα τυγχάνουσι τὰ διὰφορα συστήματα τῆς διανομῆς τῶν ἀγωγῶν, ὅταν ἰδίᾳ πλείστοι ἐκρέυγοντες ἐξ ἐνός κυρίου κλάδου διακλαδίζονται εἰς διαφόρους σκοποὺς πρὸς πλείοτέρας διευθύνσεις, ἀποτελοῦντες οὕτω σύνθετα κυκλώματα. Ἄλλ', οἱ ἐναεριοὶ ἀγωγοί, οἵτινες ὡς πρὸς τὰς ἐλιγνότερας δαπάνας κατασκευῆς, τοποθετήσεως καὶ ἀπομονώσεως εἶναι προτιμότεροι τῶν ἄλλων τῆς ἀγωγῆς εἰδῶν, ἔχουσι καὶ μειονεκτήματα ἴκανα, ὧν σπουδαιότερα τυγχάνουσιν οἱ ἐν τῆς ἐλευθέρας αὐτῶν ἐν τῷ ἀέρι τάσεως κύνθουνοι κατὰ τῆς ζωῆς, καθ' ἃς περιπτώσεις εἰσὶ πεφορτισμένοι διὰ ρεύματος ὑψηλῆς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως, καὶ ἡ ἐκ τῆς δικτυώσεως αὐτῶν παρεχόμενη εἰς τὰς ὁδοὺς ἀσχημία· ἄλλως τε δὲν

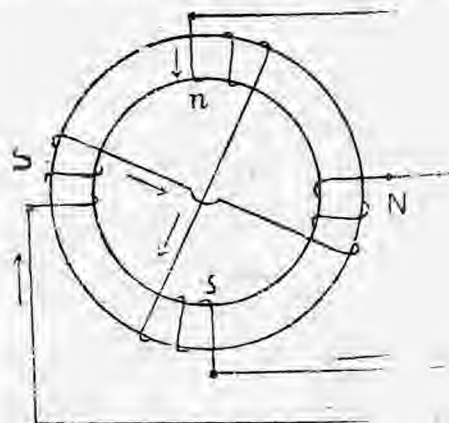
λείπουσι καὶ ἐχθροὶ ποικίλοι ἐκ πάντων τῶν βασιλείων τῆς φύσεως κατὰ τῶν ἐναερίων τοῦτων ἀγωγῶν, καὶ μεταξὺ τῶν ἐχθρῶν τούτων τὴν πρωτεύουσαν ἴσως θέσιν κατέχει ὁ ἀνθρώπος, οὐ μὴν ἄλλα καὶ διάφορα ἄλλα ζῷα, πτηνὰ ἰδίως καὶ ἕντομα, καὶ οὐτικοὶ μικροσργανισμοὶ καὶ ἀτμοσφαιρικά φαινόμενα, βροχαί, γιόνες καὶ κεραυνοί. Πάντα ταῦτα τὰ μειονεκτήματα αἰρῶνται διὰ τῆς ὑπογείου τῶν ἀγωγῶν τοποθετήσεως ἐν ὑπόγῳ ἰδίᾳ καλωδίῳ, ὧν ὅμως αἱ δαπάναι ὑπερβαίνουσι κατὰ πολὺ τὰς τῶν ἐναερίων ἀγωγῶν ἐνεκα ἰδία τῶν πολλῶν διὰ τὴν ἀπομόνωσιν δυσχεραίων. Ὑπάρχουσι δὲ διάφοροι τρόποι τοποθετήσεως τῶν ὑπογείων ἀγωγῶν, δυνάμενοι νὰ συνοψισθῶσιν ὡς ἑξῆς: 1) ἐν κλειστοῖς ὀχετοῖς ἢ τοῦνελ, ἐν οἷς οἱ ὑπόγειοι ἀγωγοὶ τείνονται ἀνευ περικαλύμματος ἀπομονωτικοῦ, ὡς οἰκονομικῶς ἀγωγοί, μεταξὺ καλωδίων ἐν πορσελάνῃ· τὸ σύστημα τοῦτο εἶναι τὸ δαπανηρότερον πάντων, διότι ἀπαιτεῖται ἡ ὑπὸ τὸ ἔδαφος κατασκευὴ ἀρκούντως εὐρυχώρου τοῦνελ ὅπως περιληφθῶσι πάντες οἱ ἀγωγοί. 2) τοποθετήσις ἀγωγῶν κεκαλυμμένων ὑπὸ ἀπομονωτικοῦ περικαλύμματος ἐντὸς κλειστῶν κιβωτίων κατεσκευασμένων ἐκ πετρῶν, ἀσφάλτου, σιδήρου κ. λ. π. 3) τοποθετήσις τῶν ἀγωγῶν ἐν σωλήσι καὶ 4) ἀπ' εὐθείας τοποθετήσις τῶν ἀγωγῶν ὑπὸ μορφὴν καλωδίων ἐντὸς τοῦ ἔδαφους, ὅπου ταν οἱ ὅπλισμοι αὐτῶν, ἤτοι τὰ ἐξωτερικὰ περικαλύμματα, δέον νὰ ὦσιν ὅσον ἐνεστὶν τελειότερα· εἰς τὸ τελειοτάτον τοῦτο σύστημα ἀνήκουσι καὶ τὰ διὰ τοῦ ὕδατος μεταδιβαζόμενα καλώδια.

Ἡ ἐκ τῶν κεντρικῶν ἡλεκτρικῶν σταθμῶν διὰ τῶν ἀγωγῶν μεταφερομένη ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια μετατρέπεται ἐν τῷ τόπῳ τῆς χρησιμοποίησεως εἰς ἄλλην ἐνεργείαν μορφήν ἀναλόγως τῶν διαφόρων ἐφαρμογῶν μεταξὺ τῶν ἐφαρμογῶν τούτων σπουδαιότητι τυγχάνει ἡ πρὸς κίνησιν διαφόρων μηχανημάτων ἐργοστασίου καθὼς καὶ τῶν σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν αμαξῶν, ἐπιτυγχανομένη διὰ τῆς παρεμβολῆς τῶν ἀνωτέρω μηχανοενεθιστῶν ἡλεκτροκίνητων μηχανῶν (electromotors). Ἡ ἀρχὴ τῶν μηχανῶν τούτων εἶναι ἡ αὐτὴ καὶ ἡ τῶν δυναμομηχανῶν, καθ' ὅσον συνίστανται ὡς ἐκεῖναι· ἐξ ἐπάγοντος καὶ ὀπλισμοῦ, τῇ διαφορᾷ μόνον ὅτι ἐν ταῖς δυναμομηχαναῖς ἡ μηχανικὴ τῆς περιστροφῆς ἐνέργεια μετατρέπεται εἰς ἐνεργείαν ἡλεκτρικὴν, ἐνδὲν ἐν ταῖς ἡλεκτροκίνητοις μηχαναῖς ἀντιστρόφως ἡ ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια μετατρέπεται εἰς μηχανικὴν περιστροφικὴν ἐνέργειαν, χρησιμοποιουμένην πρὸς κίνησιν διαφόρων μηχανημάτων συνδεομένων πρὸς τὰς ἡλεκτροκίνη-

τηρίους μηχανάς. Κατ' ἀρχάς ὑπετέθη ὅτι συνεχοῦς μόνον ρεύματος ἡδύνατο νὰ γίνῃ χρῆσις πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. διὸ καὶ κατασκευάσθησαν ἡλεκτροκινητήριοι μηχαναί, εἰς ἃς μεταδιδάχτο ρεύμα συνεχές, καὶ αἵτινες κατὰ τὴν κατασκευὴν ἐλαχίστας μόνον ἐν ταῖς λεπτομερείαις παρουσίαν πρὸς τὰς δυναμομηχανάς συνεχοῦς ρεύματος διαφορὰς. Ἀποστελλομένου τοιούτου συνεχοῦς ρεύματος εἰς συνήθη δυναμομηχανὴν τίθεται αὕτη εἰς κίνησιν περιστροφικὴν καὶ δὴ κατὰ διεύθυνσιν ἀντίθετον ἐκείνης, ἣν θὰ εἶχεν, ἂν ἐχρησίμευε πρὸς παραγωγὴν ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Πρὸς ἐξήγησιν τοῦ φαινομένου τούτου χρησιμεύει ὁ λεγόμενος νόμος τοῦ Λεντ: ἔαν ρεύμα ἢ μαγνήτης περιστρέφεται πλῆσιον κυκλώματος ἐν συμμάτῳ ἐν ᾧ οὐδεμία ἡλεκτρικὴ πηγὴ ὑπάρχει, ἢ, ἀντιστροφῶς, ἔαν κυκλῶμα τοιούτον περιστρέφεται περὶ ρεύμα ἢ μαγνήτην, θὰ παραχθῇ ἐπὶ τοῦ κυκλώματος ρεύμα ἐξ ἐπαγωγῆς, οὗ τῇ ἡλεκτροδυναμικῇ ἐνέργειᾳ εἶναι τοιαύτη, ὥστε τείνει νὰ ἐπιφέρει κίνησιν ἀντίθετον. ἦτοι τείνει νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ὑπάρχουσαν κίνησιν. Διὰ τῆς περιστροφικῆς κινήσεως τοῦ ὀπλισμοῦ ἐν δυναμομηχανῇ γίνονται ρεύματα ἐξ ἐπαγωγῆς τούναντιον ἐάν ρεύμα διαρρέῃ ἡλεκτροκινητήριον μηχανὴν, γίνονται ἐν αὐτῇ μαγνητικὸν πεδίου, ἔνεκα τοῦ ὁποίου τίθεται ὁ ὀπλισμὸς εἰς κίνησιν. Ἐνθ' ἵλοιπὸν τὰ ἐν ταῖς δυναμομηχαναῖς φαινόμενα στηρίζονται ἐπὶ τῶν νόμων τῆς ἐπαγωγῆς, τὰ τῶν ἡλεκτροκινητηρίων μηχανῶν στηρίζονται ἐπὶ τῶν νόμων τοῦ ἡλεκτρομαγνητισμοῦ. Ἢ περιστροφή τῆς ἡλεκτροκινητήριου μηχανῆς διαρκεῖ ἐφ' ὅσον διαρρέεται αὕτη ὑπὸ ρεύματος· ἀλλ' ἔνεκα τῆς ἐν αὐτῇ ἀναπτυσσομένης ἀντιθέτου δυνάμεως ἐξασθενεῖται τὸ ρεύμα τοῦτο, ἢ ἐξασθενῶσις δὲ αὕτη ἐπαυξάνεται μὲ τὴν αὐξήσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στροφῶν καὶ μὲ τὴν αὐξήσιν τῆς ἐντάσεως τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου. Ὅπως δὲ ἔχομεν τρία εἴδη δυναμομηχανῶν συνεχοῦς ρεύματος ἀναλόγως τοῦ τρόπου τῆς διεγέρσεως αὐτῶν, οὕτω δύναται νὰ κατασκευασθῇ καὶ ἡλεκτροκινητήριοι μηχαναὶ καὶ τῶν τριῶν εἰδῶν· ἀλλ' αἱ μὲν σύνηθες οὐ σχεδὸν οὐδαμῶς χρησιμοποιοῦνται, ἐκ τῶν δύο δὲ ἄλλων εἰδῶν, τῶν ἐν σείρῳ καὶ τῶν κατὰ παραγωγὴν, προσιμῶνται αἱ κατὰ παραγωγὴν, διότι ἔχουσι τὸ μαγνητικὸν αὐτῶν πεδίου σχεδὸν πάντοτε σταθερὸν καὶ στρέφονται κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν, ἀδιόφορον ἂν χρησιμοποιῶνται ὡς δυναμομηχαναὶ ἢ ὡς ἡλεκτροκινητήριοι μηχαναί, καὶ τοῦτο διότι τὸ ρεύμα διαρρέει τὰ πηνία τοῦ ἐπάγοντος κατὰ τὴν αὐτὴν πάντοτε διεύθυνσιν. Ἐν ταῖς ἡλετρο-

κινητήριοις μηχαναῖς καθιστῶμεν συνήθως σταθεράν τὴν ἡλεκτρομαγνητικὴν δύναμιν, μεταβλητὴν δὲ διὰ βυθμιστικῆς ἀντιστάσεως παρεντιθεμένης ἐν αὐταῖς τὴν ἐντάσιν τοῦ ρεύματος, οὕτως ὥστε ἢ ὑπ' αὐτῶν παρεχόμενη ἐνέργεια ἀνευ σχεδὸν ἐξαίρεσως δὲν μένει πάντοτε ἢ αὐτῇ, ἀλλ' ἄλλοτε εἶναι μεγαλύτερα καὶ ἄλλοτε μικρότερα. Καθ' ἣν στιγμὴν τίθεται εἰς κίνησιν ἢ ἡλεκτροκινητήριος μηχανή, ἔνεκα τῆς μὴ ὑπάρξεως οὐδεμιᾶς ἀντὶ ἡλεκτρομαγνητικῆς δυνάμεως, χρειάζεται ρεύμα ὑπερμέτρως ισχυρὸν, οὗ ἔνεκα εἶναι ἀνάγκη νὰ κλεισθῇ εἰς τὸ κυκλῶμα ἢ ἡλεκτροκινητήριος μηχανή, ἀμέσως, ἀλλὰ τῇ βοηθείᾳ ἐπιπροσθέτων ἀντιστάσεων νὰ παρεχθῇ αὐτῇ κατ' ἀρχὰς μέρους μόνον τοῦ ρεύματος, βαθμωθὲν δὲ νὰ κλεισθῇ ἐντελῶς ἐν τῷ κυκλώματι. Ἡ ἀπόδοσις τῶν ἡλεκτροκινητηρίων μηχανῶν εὐρίσκεται διὰ τῆς διαίρεσεως τῆς παροχῆς αὐτῶν διὰ τῆς ἰσχύος τῆς εἰς αὐτὰς μεταφερομένης ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας· ἡ ἀπόδοσις αὕτη δύναται νὰ ἀνέλθῃ εἰς 90—92 τοὶς ἑκατὸν.

Ἐπὶ χρόνον μακρὸν ἐθεωρεῖτο ἀδύνατον ἢ μετατροπὴ εἰς κινήτηριον ἐνέργειαν τῆς δι' ἀναλλακτικῶν ρεύματος παραγομένης ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας· τὴν σήμερον ὅμως κατέστη τοῦτο κατορθωτόν, οὕτω δὲ χάρις εἰς τὴν χρησιμοποίησιν ἡλεκτροκινητηρίων μηχανῶν δι' ἀναλλακτικῶν ρεύματος λειτουργουσὶν ἐπεξετάθη εἰς εὐρύτατον κυκλὸν καὶ ἐντελεῖ ὑπερἐνίκησεν ἡ τεχνικὴ τῶν ἀναλλακτικῶν ρευμάτων καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν κατασκευάσθησαν ἡλεκτροκινητήριοι

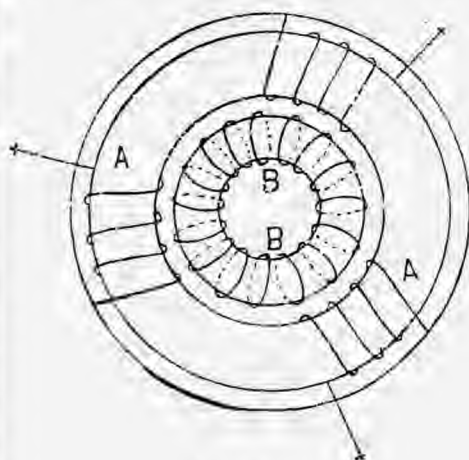

Σχ. 12.

μηχαναὶ διὰ τρισυαλὴν ρεύμα, εἴτα δὲ καὶ διὰ σύνηθες ἀναλλακτικὸν ρεύμα. Ὅπως καταστήσωμεν εὐληπτον τὴν βᾶσιν ἐφ' ἣς στηρίζεται ἡ κατασκευὴ αὐτῶν, λάβωμεν ὡς παράδειγμα τὸ διφασικὸν ρεύμα καὶ υποθέσωμεν ὅτι τὰ δύο τῆς δυναμομηχανῆς κυκλώματα εἰσέρονται εἰς σιδηροῦν δακτύλιον,

επιλεγμένων με δύο ζεύγη πηνίων ἀπεχόντων ἀνά 90 ἀλλήλων (Σχ. 12). Ἄν εἰς τὸν δακτύλιον μεταφέρεται συνεχές ρεύμα, ὡς ἐγγενῶς ἐν αὐτῷ εἰς ὠρισμένας θέσεις δύο μόνον πόλοι, εἰς βόρειος καὶ ἀνατολῆς αὐτοῦ εἰς νότιος, ὡς ἔμενε δὲ ἡ θέσις τῶν δύο τούτων πόλων ἀμετάβλητος, ἐν ὅσῳ τὸ συνεχές ρεύμα κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν διέρρεε τὰ πηνία τοῦ δακτυλίου· ἀλλ' ἐντελῶς διαφέρει συμφορῇ, ἐάν τὰ ἄκρα τῶν δύο ζευγῶν τῶν πηνίων ἐνωθῇ με τοὺς ἀγωγούς δι' ὧν μεταφέρεται τὸ ρεύμα δυναμομηχανῆς, διαφανῆς, καθ' ὅσον ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ γεννῶνται δύο βόρειοι (N, n) καὶ δύο νότιοι (S, s) πόλοι, τούτων δὲ αἱ θέσεις διαρκῶς ἐναλλάσσουσιν, οὕτως ὥστε παράγεται στρεφόμενον μαγνητικὸν πεδίου, περὶ τὸ ὠρμηθέν ἐν τοῖς ἀνωτέρω. Ἐάν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δακτυλίου τεθῇ κινήτος μηχανήτης, θέλει καὶ οὗτος δια τῆς ἐναλλαγῆς τῶν μαγνητικῶν πόλων περιστραφεῖ· ἀλλὰ καὶ ἐάν ἀντὶ μηχανήτου τοποθετησῇ μὲν τεμάχιον μὴ μαγνητικὸ σιδήρεον, διπλὸν π. γ. σιδηρεὺν, δια τῆς μαγνητικῆς ἐπιδράσεως ἐν τῶν μαγνητικῶν πόλων θέλει καταστῆ καὶ οὗτος μαγνητικὸς καὶ ἐπομένως θέλει τεθῇ εἰς περιστροφικὴν κίνησιν· ἐάν δὲ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δακτυλίου ἵσταται κύκλωμα ἐκ συρμάτων, θέλει καὶ τούτο περιστραφεῖ, διότι ἐπ' αὐτοῦ ὡς γεννηθῶσι ρεύματα ἐξ επαγωγῆς. Αὕτη εἶναι ἡ ἀρχὴ τῶν λεγόμενων ἐξ επαγωγῆς ἡλεκτροκινητήριων μηχανῶν, ἡλεκτροκινητῶν ἡλεκτροκινητῶν Tesla. Ἐάν τὸ ἐντός τῶν πηνίων τοῦ δακτυλίου στεφόμενον σῶμα σύγκειται ἐκ σιδήρου ἀνευ περιελίξεως συρμάτων, ἡ περιστροφή αὐτοῦ εἶναι ἡ αὐτὴ ἀκριβῶς πρὸς τὴν ἐναλλαγὴν τῶν μαγνητικῶν πόλων καὶ αἱ τοιαῦται ἡλεκτροκινητήριαι μηχαναὶ καλεῖνται συγχρονικαί. Ἀλλ' ἐν τῇ πράξει χρησιμοποιοῦνται αἱ λεγόμεναι ἀσύγχροναι ἡλεκτροκινητήριαι μηχαναί, τοιαῦται δηλονότι ὥστε ἡ στροφή νὰ μὴ γίνηται ἐν ἴσῳ ἀκριβῶς πρὸς τὴν ἐναλλαγὴν τῶν μαγνητικῶν πόλων χρόνῳ. Ἐπίσης χρησιμοποιοῦνται συνήθως ἡλεκτροκινητήριαι μηχαναὶ τριφασικοῦ ρεύματος, διάγραμμα δὲ τοιούτων ἀσυγχρόνων ἡλεκτροκινητῶν μηχανῶν τριφασικοῦ ρεύματος παρέχει τὸ παρατιθέμενον σχῆμα (Σχ. 13). Τὰ ἐκ δυναμομηχανῆς τριφασικῆς τρία ἐναλλακτικὰ ρεύματα διαφόρου φάσεως ἄγονται εἰς τρία συμπλέγματα περὶ τὸν ἀκίνητον δακτύλιον A A, ἀπέχοντα ἀλλήλων ἀνά 120° καὶ τὰ μὲν ἀρχόμενα ἄκρα τῶν συρμάτων συνδέονται ἀπ' εὐθείας μετ' ἀλλήλων ἐν βραχείᾳ κλείσει, ἐνῶ τὰ τρία ἑτέρα ἐλεύθερα ἄκρα συνδέονται με τοὺς

τρεις ἀγωγούς τοὺς μεταφέροντας τὸ τριφασικὸν ρεύμα. Οὕτω γεννᾶται στρεφόμενον μαγνητικὸν πεδίου, τὸ ὅποιον παράγει τὴν περιστροφικὴν κίνησιν εἰς δεύτερον ἐσωτερικὸν δακτύλιον B B, ἥτοι κινήσιν ὀπλισμὲν περιελιγμένον διὰ συρμάτων, ἐν ᾧ γεν-

Σχ. 13.

νῶνται ἐξ επαγωγῆς ρεύματα. Αἱ τοιαῦται ἡλεκτροκινητήριαι μηχαναὶ περιστρέφονται τοσόν ταχύτερον, ὅσον ὀλιγωτέραν παραχθὴν ἐξωτερικῶς παρέχουσιν. Ἐάν οὖν εἶναι πεφορτισμέναι, ἡ περιστροφή τοῦ ἐσωτερικοῦ δακτυλίου γίνεσθαι ἐν τῷ αὐτῷ σχεδόν χρόνῳ ἐν ᾧ καὶ ἡ ἐναλλαγὴ τῶν μαγνητικῶν πόλων ἐν τῷ ἀκίνητῳ δακτύλῳ· κατὰ τὴν φορτίσιν ὅμως αὐτῶν τὸ ἀσύγχρονον ἐπαυξάνεται, χωρὶς ἐν τοσούτῳ ἡ διαφορά τῆς ταχύτητος νὰ ἀνέλθῃ τὰ 10 τοσόν τοῖς ἑκατὸν. Ὡς μειονέκτημα τῶν μηχανῶν τούτων δεῖν νὰ θεωρησώμεν ὅτι δὲν δύναται νὰ ρυθμισθῇ βαθμιαίως ἡ κλίσις αὐτῶν ἐν τῷ κυκλώματι, οὕτω δὲ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐνάρξεως τῆς περιστροφῆς ἀπαιτοῦσι ρεύμα ἰσχυρόν. Ἀλλὰ καὶ δι' ἀπλοῦν ἥτοι μονοφασικὸν ἐναλλακτικὸν ρεύμα κατεσκευάσθησαν ἡλεκτροκινητήριαι μηχαναί, αἵτινες ὅμως δὲν δύναται ἀρ' αὐτῶν νὰ τεθῶσιν εἰς κίνησιν, ἐάν δι' αἰσυνδήτινος τρόπου δὲν δοθῇ εἰς αὐτάς ἡ πρώτη πρὸς κίνησιν ὥθησις, τοῦθ' ὅπερ κατορθοῦται κυρίως δι' ἰδιαίτερας διατάξεις τῆς τῶν ἡλεκτρομαγνητῶν συσπειρώσεως.

Οἷαν σημασίαν δια τὴν μετατροπὴν τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας εἰς μηχανικὴν ἐνέχουσιν αἱ ἐν τοῖς ἀνωτέρω περιγραφεῖσαι ἡλεκτροκινητήριαι μηχαναί, τοιαύτην κέντηνται διὰ τὴν μετατροπὴν τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας εἰς ἄλλην ἐνεργείαν μερῶν αἱ ἄλλαι ἐν ταῖς ἐφαρμογαῖς τοῦ ἡλεκτρισμοῦ χρησιμοποιοῦμεναι συσκευαί· οὕτω π. γ. διὰ τῶν λυχνιῶν πυρακτώσεως ἢ τῶν τοξεύει-

δὴν λαμπτήρων παρατηθεῖναι ἐν τῷ κυκλωματι τοῦ ἐκ τῶν κεντρικῶν ἡλεκτρικῶν σταθμῶν μεταφερομένου ρεύματος ὄργανα σκοποῦντα τὴν μετατροπὴν τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας εἰς θερμαντικὴν, τῆς ὁποίας μέρος ἀπολλύεται ὡς ἐκ τῆς ἀνακλασεως αὐτῆς, μέρος δὲ ἀποδίδεται εἰς ρῶα. Κύριος αὐτῶ σκοπὸς τῆς ἡλεκτροτεχνικῆς καὶ ἰδίᾳ τῆς τεχνικῆς τῶν ἰσχυρῶν ἡλεκτρικῶν ρευμάτων, συγγράνει ἡ παραγωγὴ ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας, ἡ μεταφορά αὐτῆς καὶ ἡ ἐν τῷ τόπῳ τῆς χρησιμοποίησεως ἐφαρμογὴ πρὸς διαφόρους σκοποὺς. [E. O. K.]

Ἡλεκτρικὴ ἐπαγωγὴ. Βλ. Ἐπαγωγὴ ἡλ.

Ἡλεκτρικὴ ἐπιστήμη. [Ἱστορ.] Σπανίως ἐν τῇ ρώσῃ ἀπαντῶνται ἀπ' αὐτῶν αἱ ἀναγκαιοῦσαι πρὸς παραγωγὴν ἡλεκτρικῶν φαινομένων συνθήκαι, διὰ τοῦτο δὲ καὶ βραδύτατα καθυρῶθη νὰ παραχθῶσι τεχνικῶς αἱ συνθήκαι αὗται. Οὗτος εἶναι ὁ κυριώτερος λόγος, δι' ὃν τὸ περὶ ἡλεκτρισμοῦ κεφάλαιον τῆς Φυσικῆς ἀποτελεῖ ὡς πρὸς τὴν σειραν τῆς ἀναπτύξεως αὐτῆς κλάδον νεώτατον σχετικῶς, οὗ καὶ πρῶτοι βᾶσεις μόλις ἀνέρχονται εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς δεκάτης ἐξάτης μ. Χ. ἐκατονταετηρίδος. Τὴν εἰς τοὺς ἀρχαίους (Θαλῆς ὁ Μιλήσιος 600 π. Χ.) γνωστὴν ιδιότητά τοῦ ἡλέκτρου ἀπέδειξε τῷ 1600 ὁ Ἀγγλοεὐρωπαῖος W. Gilbert ὡς ἐνυπάρχουσαν καὶ εἰς ἄλλα σώματα, ὃ δὲ Otto v. Guericke πρῶτος παρετήρησεν ἐπ' αὐτῶν καὶ ἀπόσεις ἡλεκτρικῆς καὶ κατεσκεύασε τὸ 1683 ἡλεκτροστατικὴν μηχανήν, δι' ἧς καθίστατο δυνατόν νὰ συγκεντρωθῇ μεγάλυτέρα ἡλεκτρικὴ ποσότης. Ἐν τούτοις τὰς πρῶτας ἀκριβεστεράς περὶ τῶν ἡλεκτρικῶν δυνάμεων παρατηρήσεις ὀφείλομεν εἰς τοὺς Gray καὶ Du Fay· ὁ πρῶτος πειραματιζόμενος τῷ 1729 συγχύως ὅλως ἀνεῦρεν ὅτι τὰ τέως μὴ ἡλεκτρικὰ θεωρούμενα σώματα, οἷον μέταλλα καὶ λοιπὰ, ἔχουσιν ἐπίσης τὴν αὐτὴν ὡς τὸ ἥλεκτρον ιδιότητα, νὰ γίνωνται θελονότι προστρεβόμενα καὶ αὐτὰ ἡλεκτρικὰ, ἀλλ' ἵνα φανῇ ἡ τοιαύτη αὐτῶν ιδιότης δὲν πρέπει νὰ συγκρινωνῶσιν ἀπ' εὐθείας μετὰ τῆς ἀνυφαιμένης χειρὸς ἢ τῆς γῆς, ἀλλὰ νὰ ὦσιν ἀπομονωμένοι δι' ὑέλου ἢ ἄλλου ἀπομονωτικοῦ σώματος. Ὁ δὲ Du Fay παρετήρησε τὸ 1733 τὴν διαφορὰν μετὰ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ τοῦ παραγομένου ἐπὶ τῆς ὑέλου καὶ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ τοῦ παραγομένου ἐπὶ τῆς ῥητίνης. Περὶ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐτελειοποιήθη καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Guericke ἐφευρεθεῖσα ἡλεκτρικὴ διὰ τριβῆς μηχανή, εἰσαχθέντος εἰς αὐτὴν ὑπὸ μὲν τοῦ Bose τοῦ λεγομένου ἁγώγου, ὑπὸ

δὲ τοῦ Wilke τοῦ πρὸς τριβὴν παρρατήματος, συγχρόνως δὲ ἐγένοντο παρατηρήσεις πολλὰ ἐπὶ τοῦ τοῦρμαλίνου, ὅστις γενόμενος τὸ πρῶτον γνωστὸς ἐν Εὐρώπῃ τὸ 1708 διὰ τοῦ ἱατροῦ Daumier ἡρευνήθη ἐπιμελῶς ὑπὸ τοῦ Linné (1774), τῶν Alpinus καὶ Wilke (1756), τοῦ Canton (1756) καὶ τοῦ Priestley. Μέγα ἐπίσης ἐνδιαφέρον ἤρξαντο ἐξεγείροντα τὰ φυσιολογικὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκκένωσης ἡλεκτρικῆς ἐκ τῆς τῷ 1745 ὑπὸ τοῦ Kleist ἐφευρεθείσης λουγδουνικῆς λαγῆντος, ἐνῶ συγχρόνως, ἐν Ἀγγλίᾳ ἰδίως, ἐμελεῖσθαι ἐπὶ σκοπῷ ἐφαρμογῆς εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ναυτιλίας αἱ ἀπὸ τοῦ Gilbert ἀρξάμεναι μηχανικαὶ παρατηρήσεις. Ἀλλ' ἡ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ ἔρευνα προήχθη ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ περιωνύμου Βενιαμίν Franklin τοῦ ἀνακαλύψαντος τὸ 1747 τὴν ιδιότητα, ἣν ἔχουσιν αἱ ἀκτῖνες, νὰ ἐκτρέβῃ αὐτῶν ἡ ἡλεκτρικὴ, τοῦ μελετήσαντος τὰ φαινόμενα τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἡλεκτρισμοῦ, κατεσκευάσαντος τὸ ἀλεξικέραυνον, ὅπερ εἶναι ἡ πρῶτη πρακτικὴ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ ἐφαρμογὴ, καὶ ὑποστηρίζαντος τὴν περὶ ὑπάρξεως ἐνὸς μόνου ἡλεκτρικοῦ ρευστοῦ θεωρίαν τοῦ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς παλαιτέρας θεωρίας. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Φραγκλίνου ἀριθμὸς μέγας σοφῶν ἡσυχάζει περὶ τὴν ἔρευναν τῶν ἡλεκτρικῶν φαινομένων (Watson, Wilson, Romas, Richmann, Canton, Mazéas, Priestley), ἐγένοντο δὲ καὶ πολλὰ προσπάθειαι πρὸς εἰσαγωγὴν τοῦ ἡλεκτρισμοῦ εἰς τὴν ἱατρικὴν ὡς μέσου θεραπευτικοῦ (Kratzenstein 1747, Jallabart καὶ Sauvage 1752, Hart 1754, Bohadsch 1757 καὶ Lovet 1760). Κατεσκευάσθησαν ἐπίσης καὶ διάφορα μηχανήματα, ἰδίᾳ ἡλεκτροσκόπια (Walz 1745, Nollet καὶ Galath 1747, Elicott 1748, Canton 1754), καὶ ἡ ἡλεκτρικὰ μηχαναὶ (Hauser 1743, Watson καὶ Wilson 1746)· εἰς τοὺς Kleist καὶ Guanaeus ὀφείλομεν τὴν λουγδουνικὴν λαγῆνον (1745), ὃ Canton πρῶτος διέκρινε ποῖα σώματα ἡλεκτρορίζονται ὡς ἡ ὑέλος καὶ ποῖα ὡς ἡ ῥητίνη (1754). Ὁ Wilke κατεσκεύασεν ἡλεκτροφόρον (1762), ὃ Lame ἐφεῦρε μετρητὴν διὰ τὴν ἐν ταῖς λουγδουνικαῖς λαγῆνσι καὶ συστοιχίαις ἡλεκτρικὴν (1767), ὃ Bergmann ἐξηκολούθησε καὶ συνεπλήρωσε τὰς ἐργασίας τοῦ Canton ἐπὶ τοῦ πυροηλεκτρισμοῦ (1767), ὃ Hanley κατεσκεύασεν ἡλεκτροσκόπιον καὶ ἐκκένωτὴν καὶ τέλος οἱ Lichtenberg, Priestley, Becaria, Robinson, Cavendish, Walsh, Cavallo, Laplace, Saussure, Bennet καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐνέκυψαν εἰς τὴν μελέτην διαφόρων τοῦ ἡλεκτρισμοῦ φαινομένων. Διὰ 36 τοῦ Coulomb (1736—1806) ὑπεστηρίχθη

και δια τας ηλεκτρικὰς δυνάμεις ή τότε εν τῶν περι' ελξεως εργασιῶν τοῦ Newton παραχθείσα θεωρία περι' τῶν ἐν ἀποστάσει ἐνεργειῶν τῶν δυνάμεων· ὁ Coulomb κατὰ πιν συνελθὼν ἐρευνῶν, πειραματισέων καὶ μετρήσεων (1785—1789) ἀνεκάλυψε τῷ 1788 τὸν γνωστὸν ὡς αὐτοῦ ὀνομαζόμενον νόμον, ὅτι αἱ ηλεκτρικαὶ καὶ μαγνητικαὶ δυνάμεις εἶναι κατ' εὐθείαν μὲν ἀνάλογοι πρὸς τὰς ηλεκτρικὰς καὶ μαγνητικὰς ποσότητας, ἀντιστρόφως δὲ ἀνάλογοι πρὸς τὸ τετράγωνον τῆς μεταξὺ τῶν ποσοτήτων ἀποστάσεως. Νέα δια τῆν ἀνάπτειν τῆς ηλεκτρικῆς ἐπιστήμης περίοδος ἤρξατο ὡς ἡ ὁ Volta, μελετῶν τὴν γνωστὴν τοῦ Galvani ἐπὶ τῶν βατράχων φυσιολογικὴν παρατήρησιν ἐν κατῷ ηλεκτρικῇ ἐκκέντωσει, καὶ ἀναπτύξας τὴν περὶ τῆς ἐπαφῆς θεωρίαν, ἀνεκάλυψε τὴν ἐκινούμενον στήλην (1794—1800). Δια τῆς ηλεκτρικῆς ταύτης πηγῆς ἐργασθέντες ὡς μὲν Carlisle ἀνεκάλυψε τῷ 1800 τὰ χημικὰ τοῦ ηλεκτρικοῦ ρεύματος ἀποτελεσματα, ὁ Oersted (1777—1851) τὴν ἐπὶ τῶν μαγνητῶν ἐπενεργεῖαν αὐτοῦ καὶ ὁ Ampère (1775—1836) τὰ διάφορα ηλεκτρομαγνητικὰ ἀποτελεσματα. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 1800 ὁ Bitter ἔθηκε τὰς πρώτας τῆς ηλεκτρολύσεως βάσεις τὰς ἀναπτύχσεως περαιτέρω ὑπὸ τοῦ Davy (1807), ὅστις καὶ παρήγαγε τὸ 1821 πρῶτος τὴν δια βολταϊκοῦ τοῦτο ηλεκτρικὴν φῶς. Ἄλλα αἱ δια τὰς ἐρεῖνας ταύτας χρησιμοποιοῦνται στήλαι· εἰς τὴν ῥαυμάτου σταθεροῦ· πρὸς παραγωγὴν τοιούτου ρεύματος μόνᾳ μέτᾳ ὑπάρχον τὰ τῷ 1821 ὑπὸ τοῦ Th. Seebeck ἀνεκαλυφθέντα θερμοηλεκτρικὰ στοιχεῖα, τῇ βοήθειᾳ δὲ τούτων ὁ G. S. Ohm (1787—1852) εὗρε τῷ 1827 τὸν ἐν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ γνωστὸν θεμελιώδη διὰ τὸν ηλεκτρισμὸν νόμον, ὅτι ἡ ἐντάσις τοῦ ηλεκτρικοῦ ρεύματος εἶναι ἀνάλογος τῆς ηλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως καὶ ἀντιστρόφως ἀνάλογος τῆς ἀντιστάσεως. Ἐν κατῷπιν τοῦ ἄλλου ἐφευρισκονται διάφορα πρὸς μελέτην τῶν ηλεκτρικῶν φαινομένων ὄργανα, εἰς τὰς αἵτις ὑπὸ τοῦ Pohl (1828) καὶ Ruhmkorff (1846), ἡδύροηλεκτρικὴ μηχανὴ ὑπὸ τοῦ Armstrong (1830), αἱ πυξίδες ἡμιτόνου καὶ ἐφαπτομένης ὑπὸ τοῦ Pouillet (1837 καὶ 1843), ηλεκτρόμετρον ὑπὸ τοῦ Kohlrausch, κ.λ.π. Ἐπίσης ἐρχονται εἰς φῶς μικρὸν κατὰ μίχρον αἱ διαφοροὶ γαλβανικαὶ στήλαι τοῦ Daniell (1836), τοῦ Grove (1839), τοῦ Bunson (1842), τοῦ Meidinger (1859), τοῦ Leclanché (1868), ὡς καὶ αἱ διαφοροὶ θερμοηλεκτρικαὶ στήλαι, τοῦ Nobili (1831), τοῦ Marens (1864) καὶ τοῦ Noë (1870)· τὸ 1837 ἐφευρίσκειται ὁ πρῶτος πρακτικὸς ηλεκτρικὸς τηλεγράφος ὀρειλόμενος εἰς τὰς μακρὰς ἐργασίας τοῦ Steinheil, τοῦ Morse

τοῦ Wheatstone καὶ λοιπῶν· τὸ 1837 ἐπίσης ἀνεκαλύπτει ὁ Jakobi τὴν γαλβανοπλάστικὴν, ἔκτοτε δὲ χρονολογεῖται ἡ δια τοῦ ηλεκτρικοῦ ρεύματος μεταλλουργία. Πάσας ὁμως ταύτας τὰς ἐργασίας καὶ ἐρεῖνας ὑπερέβλεον αἱ τοῦ Ἀγγλοῦ Faraday (1791—1867), ὅστις πρῶτος πειραματικῶς ἀπέδειξεν ὅτι αἱ μαγνητικαὶ καὶ ηλεκτρικαὶ δυνάμεις διαδίδονται δι' ἐνὸς διαμέτρου ἀπὸ μὲρος εἰς μὲρον· ἐπὶ τῇ βάσει τῆς θεωρίας ταύτης ἀνεκδοτῶς ἐργασθεὶς ἔφερον εἰς φῶς ἀνεκαλύψεις πολλὰς (διηλεκτρισμός, σώματα διημαγνητικὰ, ἐπαγωγὴ, κ.λ.π.) ἐνῷ συγχρόνως ἐγένετο ὁ ἱδρυτὴς ἰδικιτέρου σχολίου ἐξωτερικεύσεως τῶν φαινομένων τῆς ἐπαγωγῆς διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου καὶ τῶν δυναμικῶν γραμμῶν. Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῶν θεωριῶν τοῦ Faraday οἱ μὲν Green (1793—1841) καὶ Gauss (1777—1855) ἐθεμελιώσαν καὶ ἀνεπτύξαν τὴν περὶ δυναμικῶν (potential) θεωρίαν, οἱ Gauss καὶ W. Weber (1804—1891), ἐδίδξαν τὴν μέτρησιν τῶν ηλεκτρικῶν καὶ μαγνητικῶν μεγεθῶν δι' ἀπολύτων μονάδων, ὁ F. Neumann (1798—1855) ἐξέθηκε τὸν γενικὸν νόμον τῶν ἐξ ἐπαγωγῆς ρευμάτων διὰ τὰ κλειστὰ κυκλώματα καὶ τέλος ὁ H. v. Helmholtz (1821—1894), ὁ Kirchhoff (1824—1887) καὶ ὁ λόρδος Kelvin (W. Thomson) ἔφερον εἰς φῶς πλείους θεωρητικὰς ἐπὶ τοῦ ηλεκτρισμοῦ καὶ τοῦ μαγνητισμοῦ ἐργασίας. Ἐκ τούτων προέβλεον αἱ πρώται μηχαναί, δι' ὧν κατορθοῦται ἡ μετατροπὴ τῆς μηχανικῆς ἐνεργείας εἰς ἐνεργεῖαν ηλεκτρικὴν, εἰς τὸν τοῦ Pixii, Clarke, Pacinotti, Gramme καὶ ἰδίᾳ τοῦ W. von Siemens, τοῦ πατρὸς τῆς νεωτέρας ηλεκτροτεχνικῆς. Ἄλλα τὸ καρποφόρον τῶν ἰδεῶν τοῦ Faraday ἐδείχθη ἰδίᾳ ὡς ἡ ὁ J. Maxwell (1831—1879) παρουσίαν αὐτῶς ὑπὸ μορφήν μαθηματικὴν καὶ εἰς θεωρίαν ἰδίαν (θεωρία Maxwell), ἐν ἣ περιλαμβάνεται καὶ ἡ λεγομένη ηλεκτρομαγνητικὴ περὶ φωτὸς θεωρία· ἔκτοτε ἐπεκράτησε γενικῶς τὸ σύστημα τῆς διὰ τῶν ἀνωτέρων μαθηματικῶν ἐρεῖνης καὶ τῆς διὰ τῶν δυναμικῶν γραμμῶν τοῦ Faraday—Maxwell παραστάσεως, μέχρις οὗ διὰ τῶν πειραμάτων καὶ ἐργασιῶν τοῦ Hertz ἡ νέα αὕτη θεωρία ὑπερνήκησε πάσας τὰς ἄλλας. Κατὰ τὸ δεύτερον δὲ ἡμισυ τοῦ λήξαντος δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος σειρά ἀλληλοδιαδόχως ἀνεκαλύψαν ἀπέδειξαν τὴν ηλεκτρικὴν ἐπιστήμην κατὰ τὰς πεινίλλας ἰδίᾳ αὐτῆς πρακτικὰς ἐφαρμογὰς τὴν βασιλίσσαν τῶν ἐπιστημῶν· ἡ παραγωγὴ, μεταφορὰ καὶ χρησιμοποίησις τῆς ηλεκτρικῆς ἐνεργείας, ἡ τηλεγραφία καὶ τηλεφωνία, τὸ ηλεκτρικὸν φῶς, ἡ ηλεκτροχημεία, ὁ προσδιορισμός τῶν ηλεκτρικῶν μονάδων καὶ αἱ

παραγωγῆς τῶν μεταλλοξειδίων καὶ ἐπὶ τῆς πρὸς ἀλλήλας σχέσεως τῶν τριῶν τοῦ ἀνθρακικοῦ μορίων, ἤτοι τοῦ ἀμόρφου ἀνθρακικοῦ, τοῦ γραφίτου καὶ τοῦ ἀδάμαντος. Σήμερον διὰ τῶν ἡλεκτρικῶν κλιβάνων κατασκευάζονται ἐνώσεις τινές, εἰς ἀνθρακικοῦ ἀντιστάτου καὶ ἀνθρακικοῦ πυριτίου, παρασκευάζεται δὲ καὶ ρωσφόρος. [Ε.Θ.Κ.]

Ἡλεκτρικὸν μετρητὴν. Βλ. Ἡλεκτρικὰ μετρήσεις.

Ἡλεκτρικὸν νόμον. Μεταξὺ τῶν διαφόρων τοῦ ἡλεκτρισμοῦ φαινιμένων ὅσα ἐρμηνεύονται ἐκ τῶν αὐτῶν αἰτίων λέγονται ὅτι ὑπάρχοντι ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ νόμου. Ὁ ἀρχαιότερος τῶν ἀνοηχολογηθέντων περὶ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ νόμων τυγχάνει ὁ περὶ ἡλεκτρικῶν ἐλξεων καὶ ἐπωσεων, καθ' ὃν σώματα ἐρωτύμως ἡλεκτρισμένα ἀπωθούνται, σωματὰ δὲ ἐτερόνυμως ἡλεκτρισμένα ἐλκόνται. Ἡ δυνάμις μὲθ' ἧς τὰ δύο ἡλεκτρισμένα σώματα ἐλκόνται ἢ ἀπωθούνται προέρχεται διὰ τοῦ λεγομένου νόμου τοῦ Coulomb (1788), καθ' ὃν αὕτη εἶναι ἀνάλογος μὲν τῆς ἐπὶ τῶν δύο ἐλκόμενων ἢ ἀπωθουμένων σωματίων ἡλεκτρικῆς ποσότητος, ἀντιστρόφως δὲ ἀνάλογος τοῦ τετραγώνου τῆς μεταξὺ αὐτῶν ἀποστάσεως. Καὶ ἐπὶ ὧν μὲν τῶν διαφόρων τοῦ ἡλεκτρισμοῦ κεφαλαιῶν δύναται τις νὰ συνοψίσῃ εἰς νόμους τὴν πορείαν ἢ τὸ αἶτιον τῶν σχετικῶν φαινιμένων, ἐν τοσούτῳ ὑπάρχουσι σπουδαιότεροι τινες καὶ γνωστότεροι ἡλεκτρικοὶ νόμοι, ἐξ ὧν ἰδίᾳ βασίζονται διαφόροι πρακτικαὶ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ ἐφαρμογαί. Μεταξὺ τῶν νόμων τούτων πλὴν τοῦ ἀνωτέρω περὶ ἡλεκτρικῶν ἐλξεων καὶ ἀπωσεων ἀναφερόμεν 1) τὸν νόμον τοῦ Βολτα ἐπὶ τῶν λεγομένων ἀγωγῶν πρῶτης τάξεως, καθ' ὃν τὰ μέταλλα κατατάσσονται ὡς πρὸς τὴν ἡλεκτρικὴν αὐτῶν τάσιν ἐν τινι σειρά, τῆς ὁποίας τὰ σπουδαιότερα μέλη εἰσὶ ψευδάργυρος, μόλυθος, κασσίτερος, σίδηρος, χαλκός, ἀργυρος, χρυσός, λευκὸς χρυσός· ἡ διαφορά τῶν ἡλεκτροδυναμικῶν μεταξὺ δύο οἰωνδήτινων τῶν ἀνωτέρω σωματίων εἶναι ἴση πρὸς τὸ ἄθροισμα τῶν τάσεων ὧν τῶν ἐν τῷ μεταξὺ τῶν δύο τούτων ὑπαρχόντων ἐνδιαμέσων μελῶν· ἡ διαφορά τῶν ἡλεκτροδυναμικῶν λ. γ. μεταξὺ ψευδαργύρου καὶ ἀργύρου εἶναι ἴση τῇ ἄθροισματι τῶν διαφορῶν μεταξὺ ψευδαργύρου καὶ ἀργύρου, ἀργύρου καὶ μόλυθου, μόλυθου καὶ κασσίτερου, κασσίτερου καὶ σιδήρου, σιδήρου καὶ χαλκοῦ, χαλκοῦ καὶ ἀργύρου. 2) τοῦς ἡλεκτροστατικούς νόμους τοῦ Faraday (1833), καθ' οὓς α) ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ρεῦμα κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον διαλῦει πάντοτε τὴν αὐτὴν ποσότητα ἡλεκτρολυτοῦ τινός· β) τὰ ἐν τῷ αὐτῷ

κύκλωματι ἡλεκτρολύμενα συστατικὰ ἔχουσι πρὸς ἀλλήλας ἐν λόγον καὶ τὰ χημικὰ τῶν ἰσοδυναμῶν· γ) τὸ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἡλεκτρολύμενον ποσὸν ἡλεκτρολυτοῦ τινός εἶναι ἀνάλογον πρὸς τὴν ἐντάσιν τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος· 4) τὸν λεγόμενον νόμον τοῦ Ohm (1826), καθ' ὃν ἡ ἐντάσις τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος εἶναι κατ' εὐθερίαν μὲν ἀνάλογος πρὸς τὴν ἡλεκτρογενετικὴν δύναμιν, ἀντιστρόφως δὲ ἀνάλογος πρὸς τὴν ἀντίστασιν· 5) τοὺς συμπληροῦντας τὸν ἀνωτέρω νόμον τοῦ Kirchhoff (1847): α) ὅταν ἐν κύκλωμα διακλαδίζεται, ἐν ἐκάστῃ σημείῳ ἐνθα συνεννοῦνται αἱ διακλαδώσεις τὸ ἄθροισμα τῶν ἐντάσεων εἶναι ἴσον τῇ μηδενί· β) ἐν ἐκάστῃ ἀπλῇ εἰς αὐτὴν κλεισμένη διακλαδῶσει τὸ ἄθροισμα τῶν γινωμένων τῆς ἐντάσεως ἐπὶ τὴν ἀντίστασιν εἶναι ἴσον τῷ ἄθροισματι τῶν ἐν τῇ διακλαδῶσει ἐκείνῃ ἡλεκτρογενετικῶν δυνάμεων· 6) τὸν λεγόμενον νόμον τοῦ Joule (1841), καθ' ὃν ἡ ἐν τινι ἀγωγῷ κατὰ τὴν μονάδα τοῦ χρόνου ἀναπτυσσομένη ποσότης θερμότητος εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν ἀντίστασιν τοῦ ἀγωγοῦ καὶ πρὸς τὸ τετράγωνον τῆς ἐντάσεως τοῦ ρεύματος· 7) τὸν νόμον Biell-Savart (1820), καθ' ὃν ἡ δύναμις, ἣν ρεῦμα ἐξασκᾷ ἐπὶ μαγνητικοῦ πόλου, εἶναι ἀντιστρόφως ἀνάλογος τῆς μεταξὺ τοῦ μαγνητικοῦ πόλου καὶ τοῦ ἀγωγοῦ ἀποστάσεως· 8) τοὺς νόμους τῆς ἐπαγωγῆς (ἴδε ἄρθρον Ἐπαγωγή ἡλεκτρ. καὶ μαγνητ.). 9) τὸν νόμον τοῦ Lenz (1834), καθ' ὃν ἐὰν ρεῦμα ἢ μαγνήτης περιστρέφεται πλησίον κύκλωματος ἐκ συμμάτων, ἐν ᾧ σὺδεῖμα ἡλεκτρικὴ πηγὴ ὑπάρχει, ἢ ἀντιστρόφως, ἐὰν κύκλωμα τοιούτον περιστρέφεται περὶ ρεῦμα ἢ μαγνήτην, θὰ παραχθῇ ἐπὶ τοῦ κύκλωματος ρεῦμα ἐξ ἐπαγωγῆς, οὗ ἡ ἡλεκτροδυναμικὴ ἐνέργεια εἶναι τοιαύτη, ὥστε τείνει νὰ ἐπιφέρῃ κίνησιν ἀντίθετον, ἥτοι τείνει νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ὑπάρχουσαν κίνησιν. [Ε.Θ.Κ.]

Ἡλεκτρικὸν πόλον. Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Ἡλεκτρικὸν συλλεκτῆρες. Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Ἡλεκτρικὸν τροχὸδρόμος καὶ σιδηρόδρομος. Βλ. Τροχὸδρόμοι καὶ σιδηρόδρομοι ἡλεκτρικοί.

Ἡλεκτρικὸν κύκλωμα. Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Ἡλεκτρικὸν πεδίων. Βλ. Ἡλεκτρικὰ μετρήσεις.

Ἡλεκτρικὸν φῶς. Βλ. Φῶς ἡλεκτρικόν.

Ἡλεκτρικὸς ἀκτιναγωγός. Βλ. Κυμάνσεις ἡλεκτρικαί.

Ἡλεκτρικὸς ἀνακλαστήρ. Βλ. Κυρᾶνσεις ἡλεκτρικαί.

Ἡλεκτροδία. Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐκκένωσις καὶ Ἡλεκτροχημεία.

Ἡλεκτροδυναμόμετρον. Τὸ ἡλεκτροδυναμόμετρον (W. Weber, 1846) εἶναι γαλβανόμετρον (βλ. Ἡλεκτρικαὶ μετρήσεις), ἐν ᾧ ὁ μαγνήτης ἀντικαθίσταται δια σωληνωειδῶς κρεμασμένου διευρματικῶς ἐκ τῶν δύο λεπτῶν τοῦ ρεύματος ἀγωγῶν ἐν μέσῳ τοῦ ἀκινήτου μένοντος πλάκαςιαστοῦ ἔχομεν τουτέστιν ἐν τῷ ἡλεκτροδυναμῶτρῳ οὐχὶ ἐπενέργειαν ρεύματος ἐπὶ μαγνήτην, ἀλλ' ἐπενέργειαν ρεύματος ἐπὶ ρεύμα, ἡ δὲ δύναμις μεθ' ἧς στρέφεται τὸ κινητὸν πηνίον εἶναι ἀνάλογος τοῦ γινομένου τῶν ἐντάσεων τῶν ρευμάτων, ἐπομένως ἀνάλογος τοῦ τετραγώνου τῆς ἐντάσεως τοῦ ρεύματος, ἐάν τὸ αὐτὸ ρεῦμα διαρρέῃ τὸν τε ἀκίνητον πλάκαςιαστὴν καὶ τὸ στρεφόμενον σωληνωειδές. Τὸ ἡλεκτροδυναμόμετρον Siemens (1880), προωρισμένον διὰ τὴν καταμέτρησιν τῆς ἐντάσεως τῶν ἐν τῇ ἡλεκτροτεχνικῇ χρησιμοποιοιμένων ἰσχυρῶν ρευμάτων, συγκρίνεται ἐκ δύο πηνίων, τοῦ μὲν ἐσωτερικοῦ ἀκινήτου, τοῦ δὲ ἐξωτερικοῦ κινητοῦ καὶ ἔχοντος τοιαύτην συσπείρωσιν, ὥστε νὰ ἐξουδετερωταὶ ἡ ἐπ' αὐτὸ ἐπενέργεια τοῦ γήινου μαγνητισμοῦ. [Ε.Θ.Κ.]

Ἡλεκτροδυναμητικόν. Βλ. Ἡλεκτρικαὶ μετρήσεις.

Ἡλεκτροθερμόμετρον. Τὸ ἡλεκτροθερμόμετρον εἶναι συσκευή ἐφευρεθεῖσα ὑπὸ τοῦ Riess (1838) καὶ ἀποτελούμενη ἐκ συνήθους θερμομέτρου ἀέρος, εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ ὁποίου προσκολλᾶται λεπτὸν σπειροειδές ἐκ λευκοχρύσου σύρμα, ἐν ᾧ γίνεται ἡλεκτρικὴ ἐκκένωσις· ὁ ἐκ τῆς θερμότητος διαστελλόμενος ἀήρ πιέζει τὸ ὑγρὸν ἐν τῷ θερμομετρικῷ σωλῆνι τὸσον περισσότερον, ὅσον πλείοτερον θερμαίνεται τὸ σύρμα· εὐρίσκεται δὲ ὅτι ἡ ἀναπτυσσόμενη ποσότης θερμότητος εἶναι ἀνάλογος μὲν πρὸς τὴν ἐκκενωμένην ἡλεκτρικὴν ποσότητα, ἀντιστρόφως δὲ ἀνάλογος τῆς ἡλεκτροχωρητικότητος τῆς ἐκκενωμένης λουθδυνικῆς λαγῆνου. [Ε.Θ.Κ.]

Ἡλεκτροόλυσις ἢ μᾶλλον -λύσις αἰ
Ἡλεκτρολύτῳ. Βλ. Ἡλεκτροχημεία.

Ἡλεκτροκινητήριος μηχανή. Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Ἡλεκτρομαγνητικὴ θεωρία περὶ φωτός. Τα ἡλεκτρικὰ κύματα (ἴδε Κυρᾶνσεις ἡλεκτρικαί) ὑπάγονται εἰς τοὺς αὐτοὺς μεταδόσεις, ἀνακλάσεις καὶ διαθλάσεις νόμους, εἰς οὓς καὶ αἱ ἀκτίνες τοῦ φωτός· δύνανται διὰ τοῦτο τὰ τε ἡλε-

τρικὰ κύματα καὶ αἱ φωτεινὰ ἀκτίνες νὰ θεωρηθῶσιν ὡς κινήσεις ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ μέσου, τοῦ αἰθέρος, δύνανται τουτέστι τὰ ἡλεκτρικὰ κύματα νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀκτίνες φωτεινὰί με πολὺ μέγα μήκος κύματος, ἢ αἱ φωτεινὰ ἀκτίνες νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἡλεκτρικὰ κύματα με πολὺ μικρὸν μήκος κύματος. Ἡ τοιαύτη περὶ τοῦ φωτός ἡλεκτρομαγνητικὴ θεωρία ἐδείχθη εἰς τὸν Ἀγγλον φυσιοδίην Maxwell, ὅστις παρατήρησε πρῶτος τὴν σχέσιν μεταξὺ τῶν δύο ἀπολύτων συστημάτων τῶν ἡλεκτρικῶν μεγεθῶν, τοῦ ἡλεκτροστατικῆς καὶ τοῦ ἡλεκτρομαγνητικῆς ἐάν δηλονότι διακριθῇ ἡ ἡλεκτροστατικὴ διάστασις αἰουθῆτιος τῶν ἡλεκτρικῶν μεγεθῶν διὰ τῆς ἡλεκτρομαγνητικῆς διαστάσεως τοῦ αὐτοῦ μεγεθοῦς, θα εὐρεθῇ ὡς πηλίκον δυνάμεις τῆς τῆς ταχυτητος, ἥτις εἶναι ἴση πρὸς τὴν ταχύτητα τοῦ φωτός. Ἐπίσης ἐν πλείστοις περιπτώσεσιν ἐδεδειχθῆν ἐτέρα αξιοσημείωτος σχέσις, καθ' ἣν τὸ διηλεκτρικὸν (ἴδε λείξιν) διαφανῶν διηλεκτρικῶν σωμάτων εἶναι ἴσον τῷ τετραγώνῳ τοῦ συντελεστοῦ τῆς διαθλάσεως. Δια τῶν πειραμάτων τοῦ Hertz ἐπὶ τῶν ἡλεκτρικῶν κυμάτων ἡ ἡλεκτρομαγνητικὴ περὶ φωτός θεωρία ἐλάβε μείζον ἐτι κύρος, οὕτως ὥστε σήμερον εἶναι ἡ ἐπικρατέστερα πάσης ἄλλης περὶ φωτός θεωρίας. [Ε.Θ.Κ.]

Ἡλεκτρομαγνητικοὶ μετρηταί. Ἡλεκτρομαγνητικὸν μετρητικὸν σύστημα. Βλ. Ἡλεκτρικαὶ μετρήσεις.

Ἡλεκτρομεταλλουργία. Βλ. Ἡλεκτρολύσις.

Ἡλεκτροόμετρα. Βλ. Ἡλεκτρικαὶ μετρήσεις.

Ἡλεκτρομηχανικοὶ μετρηταί. Βλ. Ἡλεκτρικαὶ μετρήσεις.

Ἡλεκτρονόμος. Ὁ ἡλεκτρονόμος (relais, λαμβόμενος εἰς τὸν Wheatstone (1839), εἶναι ὄργανον χρησιμοποιούμενον ἐν τῇ ἡλεκτρομαγνητικῇ τηλεγραφίᾳ πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ λαγομένου ἡλεκτρικοῦ ρεύματος τῆς γραμμῆς. Ὡς γνωστὸν, διὰ τῆς πίεσεως τοῦ πηλίκου τοῦ πομποῦ ἐν τῷ σταθμῷ τῆς ἀποστολῆς κλείεται τὸ ἡλεκτρικὸν ρεῦμα καὶ ὁ ἡλεκτρισμὸς ἀγεται διὰ τῶν ἀγωγῶν πρὸς τὸν σταθμὸν τῆς παραδοχῆς· τὸ ρεῦμα ὅμως τοῦτο τῆς γραμμῆς ἐνεκα τῆς μεγάλης ἀποστάσεως ἐξασθενεῖται, διότι ἡ ἐντάσις εἶναι ἀντιστρόφως ἀνάλογος τῆς ἀντιστάσεως, ἡ δὲ ἀντίστασις αὐξάνεται μετὰ τὸ μήκος τοῦ ἀγωγῆς· ἐν τῷ σταθμῷ διὰ τοῦτο τῆς παραδοχῆς τοῦ ἡλεκτρικῶν τῆς γραμμῆς ρεύμα δὲν χρησιμεύει κυρίως ἵνα ἀπ' εὐθείας ἐπενε-

γρήν, ἐπὶ τοῦ ἡλεκτρομαγνήτου τοῦ δέ-
κτου, ἀλλ' ἵνα διεγείρῃ τὸν ἡλεκτρομα-
γνήτην τοῦ ἡλεκτρονείου, φέροντα ἑλα-
φρὴν ὀπλισμὸν καὶ κλείοντα αὐτῷ ἐν τοπι-
κῶν κύκλωμα, ὅπερ ἐπενέργει ἐπὶ τὸν
δέκτην. [E.C.K.]

Ἡλεκτροχημεία. Μετὰ τῶν κα-
ταπληκτικῶν προσόδων, ἃς ἡ ἡλεκτρι-
κή ἐπιστήμη ἐποίησατο κατὰ τὸν κη-
ξάντα αἰῶνα καὶ ἰδίως κατὰ τὰς τελευ-
ταίας αὐτοῦ δεκαετηρίδας, συνεβάδισε καὶ
ἡ ἀναπτύξις τῶν διαφόρων αὐτῆς ἐν τῇ
χημείᾳ ἐφαρμογῶν, ἐξ ὧν ἀνεπτύχθη κλά-
δος τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν κατωρισμέ-
νος, ἡ ἡλεκτροχημεία· διδάσκουσα
αὕτη τὴν σχέσιν μεταξὺ χημικῆς καὶ
ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας καὶ τὸν τρόπον τῆς
ἀπογωγῆς τῆς μὲν ἐπὶ τὴν δέ, ἐπεξετάθη
ἐπὶ τοσούτον, ὥστε πολλὰ τῶν ὑποδιαίρε-
σεων αὐτῆς, εἰς ἡ γὰλβανοπλαστική, ἡ
γὰλβανοστεγία καὶ ἰδίᾳ ἡ ἡλεκτρομεταλ-
λουργία, ἀποτελοῦσι τὴν σήμερον τμήματα
κατωρισμένα καὶ ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων.
Αἱ κατὰ τὴν κηξίαν τοῦ δεκάτου ὁγδοῦ αἰ-
ῶνος ἀνακαλύψεις τοῦ Volta θύονταὶ νῦν
θεωρηθῶσιν ὡς αἱ πρῶται τῆς ἡλεκτροχη-
μείας βάσεις, αἱ ἐπακολουθήσασαι δὲ ἀνα-
καλύψεις τοῦ Rillor, τῶν Carlisle καὶ Ni-
cholson καὶ ἰδίᾳ τῶν Davy καὶ Faraday
κατήρτισαν καὶ περιήγαγον τὴν λεγομένην
ἡλεκτρολύσιν, ἥτις καὶ εἶναι τὸ κύριον τῆς
ἡλεκτροχημείας θέμα. Διὰ τῆς λέξεως ταύ-
της ἐννοοῦμεν τὴν διὰ τῆς διόδου τοῦ ἡλε-
κτρικοῦ ρεύματος ἀπαιτούμενην εἰς τὰ συστα-
τικὰ τῶν μέρη διαφόρων συνθέτων χημικῶν
οὐσιῶν, εἰς τὸν ὅπως—περιέχοντος καὶ
μικρὸν ὅσον ποσότητος—τοῦ θεοῦ ὁ ὅρος,
διαφόρων μεταλλικῶν ἀλάτων, διαφόρων
ὑδατῶν κλπ. (O Faraday, ὅστις ἐμελέ-
τησε καὶ τοῦ θέματος τούτου λίαν ἐπιμελῆ-
μένως καὶ παρέσχε τοὺς λεγομένους ἡλε-
κτρολυτικὰς νόμους, ἔδωκεν εἰς τὰ διά-
φορα τοῦ φαινομένου στοιχεῖα ὀνόματα ἐκ
τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, καλέσας τὸ ὅλον
μὲν φαινόμενον ἡλεκτρολύσιν, ἡ ὀρθό-
τερον ἡλεκτρολύσιον, τὴν ἀποσυντι-
θεμένην εἰς τὰ συστατικὰ τῆς χημικῆς οὐ-
σίᾳς ἡλεκτρολύτικόν, τὰς δύο πολιτικὰς
πλάκας, δι' ὧν τὸ ἡλεκτρικὸν ρεῦμα εἰσέρ-
χεται καὶ ἐξέρχεται ἡλεκτροδία, τὴν
μὲν θετικὴν ἀνὸδιον, τὴν δὲ ἀρνητικὴν
καθὸδιον, καὶ τὰ ἀποχωρίζόμενα συστα-
τικὰ μέρη ἰόντα, ἰδιαίτερος δὲ τὸ μὲν πρὸς
τὸ ἀνόδιον μεταβαίνειν ἀνίον, τὸ δὲ πρὸς
τὸ καθόδιον κατιόν. Οἱ ἡλεκτρολυτικοὶ
τοῦ Faraday νόμοι θύονται νῦν συνοψισθῶ-
σιν εἰς τοὺς ἐξῆς τρεῖς· α) ἐν καὶ τὸ
αὐτὸ ρεῦμα κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἡλε-
κτρολύει τὴν αὐτὴν πάντοτε ποσότητα ἡ-

λεκτρολύτου τινος· β) τὰ ἐν τῷ αὐτῷ χρό-
νῳ ἡλεκτρολύόμενα συστατικὰ τοῦ ἡλε-
κτρολύτου, ἦτοι τὰ ἰόντα, ἔχουσι πρὸς ἀλ-
ληλα ὅν λόγον καὶ τὰ χημικὰ τῶν ἰσοδύ-
ναμα· γ) τὸ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἡλε-
κτρολύμενον ποσὸν ἡλεκτρολύτου τινος εἶ-
ναι ἀνάλογον πρὸς τὴν ἐντάσιν τοῦ ἡλε-
κτρικοῦ ρεύματος. Σκοπεῖ δὲ κυρίως ἡ ἡλε-
κτρολύσις α) τὸν ἀποχωρισμὸν ἐνός ἡ κλει-
στῶν συστατικῶν οὐσίας ἐν ὕδατι διαλυ-
ομένης ἢ μὴ· ἢ β) τὴν μεταβολὴν τῶν ἐν
τῇ διαλύσει εὑρισκομένων οὐσιῶν· ἢ γ) τὴν
μεταβίbasιν ὠρισμένων συστατικῶν ἀπὸ
ἐνός εἰς τὸ ἕτερον ἡλεκτρόδιον· ἢ δ) τὴν
ἐνῶσιν διαφόρων συστατικῶν ἡλεκτρολύτου·
ἢ ε) διαφόρους ἄλλους τῶν ἀνωτέρω πε-
ριπτώσεων συνδυασμούς. Τὴν θεωρητικὴν
ἐξήγησιν τοῦ φαινομένου τῆς ἡλεκτρολύ-
σεως παρέσχον εἰς τοὺς νεωτέρους χρό-
νους δι' εἰδικῶν ἐρευνῶν καὶ πειραμάτων
ὁ Ostwald, ὁ Nernst καὶ ὁ Arrhenius, τὴν
δὲ πρακτικὴν ἐφαρμογὴν καὶ τὴν βιομη-
χανικὴν ἐκμετάλλευσιν ὀφείλουσιν εἰς με-
γαν ἀριθμὸν πειραματικῶν καὶ εἰδικῶν ἀν-
δρῶν. Ἐν τοῖς ἐπομένοις θέλομεν διελθεῖν
διὰ βραχείων τὰς κυριώτερας τῶν ἐφαρμο-
γῶν τούτων ἐν τῇ ἡλεκτρομεταλλουργίᾳ
καὶ ἐν τῇ καθόλου ἡλεκτροχημικῇ βιομη-
χανίᾳ.

Τὸ κάλιον καὶ νάτριον λαμβάνονται
ἡλεκτρολυτικῶς εἴτε ἀπὸ τῶν ὑδροεἰδίων
αὐτῶν (Davy, 1808), εἴτε ἀπὸ τῶν στερεῶν
ἀλατογόνων αὐτῶν ἐνώσεων (Mathiessen
1854)· διὰ τὸν πρῶτον τρόπον κατασκευάσθη
ὑπὸ τοῦ Castner ἰδιαίτερον μηχανήμα διαδε-
δομένον πολὺ ἐν τῇ βιομηχανίᾳ τοῦ νατρίου
καὶ καλίου· ἄλλα καὶ ἐνώσεις ἡλεκτρολυ-
τικῶς τοῦ καλίου καὶ νατρίου μεταμολύ-
βδου καὶ κασιτέρου ἐδοκιμάσθησαν (Rogers,
1886) καὶ ἰδιαίτερα διὰ τὴν κατασκευὴν
τῶν κραμάτων τούτων κατασκευάσθησαν
μηχανήματα (Vautin καὶ Borchers). Ἐξ ἀ-
λατογόνων συνθέσεων ἐνώσεις τοῦ μετα-
λλοῦ τικῶς τὸ μαγνήσιον, τὸ λίθιον καὶ
βηρύλλιον, δυσκόλως δὲ καὶ διὰ ρεύματος
μεγάλῃς ἡλεκτρογενετικῆς δυνάμεως τὸ ἀ-
σβέστιον, τὸ βάριον καὶ τὸ στρόντιον. Τὸ ἀρ-
γίλλιον (ἀλλουμίνιον) ἀποχωρίσθη τὸ πρῶ-
τον ἡλεκτρολυτικῶς ὑπὸ τοῦ Bunsen (1854)
ἀπὸ τὰς ἀλατογόνους ἐνώσεις του· μετὰ μα-
κράς ἐργασίας τοῦ Ste-Claire-Deville, τοῦ
Héroult (1887) καὶ τοῦ Borchers κατορ-
θῶθη ἡ βιομηχανικὴ τῆς ἡλεκτρολυτικῆς
μεθόδου ἐκμετάλλευσίς πρὸς παραγωγὴν με-
ταλλικοῦ ἀλουμινίου, μεταξὺ δὲ διαφόρων
πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον ἐργαστασίων σπου-
δαιότερον τυγχάνει τὸ ἐν Neuhausen ἀπὸ
τοῦ 1890 ὑπὸ τοῦ Kiliani διευθυνόμενον ἐρ-
γαστάσιον παραγωγῆς χημικῶς καθαροῦ ἀρ-
γιλίου. Μεγαλύτεραν πολὺ πρὸς δὸν ἔλαβεν

ἡ ἤλεκτρολυτικὴ παρασκευὴ τοῦ χαλκοῦ, ἀπ' ἧς ἰδίᾳ ἐφευρέθησαν αἱ δυναμομηχαναὶ ἡδὴ ἀπὸ τοῦ 1865 ἐκρησιμοποιήσας πρὸς τοῦτο τὸ Elkington ἐν Ἀγγλίᾳ μαγνητοηλεκτρικὸς μηχανατὴς, μετὰ τὴν κατασκευὴν δὲ τῶν πρώτων δυναμομηχανῶν ἰδρύθησαν ἐργοστάσια ἐν Hamburg τὸ 1876 καὶ ἐν Oker τὸ 1878. ἔκτοτε γενικῶς διὰ τὴν ἀποχωρισμὸν τοῦ χαλκοῦ καὶ διὰ τὴν χημικὴν αὐτοῦ καθαρισμὸν χρησιμοποιεῖνται διάφοροι ἤλεκτρολυτικαὶ μέθοδοι, εἰς τῶν Siemens καὶ Halske, τοῦ Borchers, τοῦ Stalman, τοῦ Heyden, τοῦ Smith καὶ τοῦ Pouffier. Ἀλλὰ καὶ τὰ πολύτιμα μέταλλα, ὁ ἄργυρος καὶ ὁ χρυσοῦς, τὰ εὐρισκόμενα εἰς μικρὰς ποσότητας εἰς ἤλεκτρολυτικῶς ἀποχωρισθέντα μέταλλα ἀποχωρίζονται διὰ περαιτέρω εἰδικῆς ἤλεκτρολύσεως οὕτω διὰ τὴν ἀργύρον εἶναι ἐν ἐφαρμογῇ ἡ μέθοδος τοῦ Moebius καὶ διὰ τὴν χρυσὸν ἡ τοῦ Siemens. Διὰ τὴν ψευδοῦ ἄργυρον ὑπάρχουσι πλείοτεροι μέθοδοι (Roessler-Edelmann, Dieffenbach, Hoepfner, Mylius καὶ Fromm, Lorenz). Πολύ καὶ τέλος πειραματικαὶ ἐργασίαι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη γενόμεναι τείνουσιν εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῶν ἤλεκτρολυτικῶν μεθόδων καὶ ἐπὶ τοῦ κασιτέρου, τοῦ μόλυβδου, τοῦ ἀντιμονίου, τοῦ χρωμίου, τοῦ μελυδακινίου, τοῦ βολλραμίου, τοῦ οὐρανίου, τοῦ μαγνητίου καὶ τοῦ νικελίου. Ἐπιτυχῶς ἐπίσης ἐφαρμόζεται καὶ ὁ μαγνητισμὸς πρὸς ἀποχωρισμὸν μηχανικῶν διαφόρων αὐσιῶν τὸ μίγμα τὸ συνθεσθεμένον ἐκ μερῶν μαγνητικῶν (παραμαγνητικῶν) καὶ διαμαγνητικῶν τίθεται ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἰσχυροῦ μαγνητικοῦ πεδίου, οὕτω δὲ τὰ μὲν μαγνητικὰ μέρη μεταβάλλουσι διεύθυνσιν, τὰ δὲ διαμαγνητικὰ μένουσιν ἀμετάβλητα.

Περὶ τῶν διαφόρων ἐφαρμογῶν τῆς ἤλεκτρολύσεως ἐν τῇ γαλβανοπλαστικῇ καὶ τῇ γαλβανοστεγίᾳ ἴδε ἄρθρον Γαλβανοπλαστικὴ (τόμ. Γ'). σελ. 172—173). Ἐν τῇ γαλβανοστεγίᾳ περιλαμβάνονται πλὴν τῶν ἐκεῖ ἀναφερομένων ἐπιχρυσώσεως, ἐπαργυρώσεως, ἐπιχαλκώσεως καὶ ἐπινικελώσεως, καὶ ἡ ἐπικοδόλτωσις, ἡ ἐπιχαλκώσις, ἡ ἐπιψευδαργύρωσις, ἡ ἐπικασσιτέρωσις, ἡ ἐπιμολύβδωσις καὶ ἡ ἐπιπλάτινωσις, χρησιμοποιουμένων ἐκάστοτε διαφόρων ἤλεκτρολυτικῶν λουτρῶν. Διὰ τῶν ἤλεκτρολυτικῶν μεθόδων παρασκευάζονται καὶ διάφορα χημικὰ προϊόντα οὕτω κατεσκευάζθησαν μηχανήματα πρὸς σύγχρονον παραγωγὴν ὀξυγόνου καὶ ὑδρογόνου, πρὸς ἀναγωγὴν τοῦ χρωμίου εἰς χρωμικὸν ὀξύ, πρὸς παραγωγὴν ὑπερμαγνητικῶν ἀλκαλίων, κλπ. ἰδίᾳ μεγάλῃν προαγωγὴν ἔλαβεν ἡ βιομηχανία τοῦ χλωρίου καὶ τῶν ἀλκαλίων, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ κατεργασία τῶν

ὀξείδων, τῶν ὀξειδίων καὶ τῶν ἀδελύτων ἀλάτων διαφόρων βαρέων μετάλλων ἐκ τῶν διαφόρων δὲ ὀργανικῶν ἐνώσεων τῶν δι' ἤλεκτρολύσεως παραγομένων συγχάνουσι τὸ ἰωδοφόρμιον, χλωροφόρμιον καὶ βρωμοφόρμιον, πλείστα ὀργανικὰ παραγωγα μετὰ νίτρου, ἀνιλίνης, διάφοροι χρωματιστικαὶ ὕλαι κ.λ.π. Σημειωτέον ἐν τῇ ὅτι ἡ ἤλεκτροχημεία εὖρε μεγάλας ἐφαρμογὰς καὶ εἰς πολλὰς τέχνας, εἰς τὴν βυρσοδεψικὴν, τὴν πλῆσιν τῶν ὑφασμάτων, τὴν ζαχαροποιάν διὰ τεύτλων, τὴν καθαρισμὸν καὶ βελτίωσιν τῶν εἰνῶν, τοῦ αἰνοπνεύματος, τοῦ ὄρους, τῶν ἐλαίων, τὴν τυπογραφίαν καὶ τὴν τεχνικὴν τῶν χρωμάτων. [Ε.Θ.Κ.]

Ἡλεκτροχημικὸν μετρητὴν.

Βλ. Ἡλεκτρικαὶ μετρήσεις.

Ἡλεκτροχωρητικότης. Βλ. Ἡ-

λεκτρικαὶ μετρήσεις.

* **Ἡλζᾶ.** Χωρ. τοῦ δήμου Φύλλου (Καρδίτσης), ἔχον 187 κατ. (1896).

* **Ἡλιάδες.** Βλ. Ἀγείροισ.

* **Ἡλιγγ** (Ealing). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητείας Μιδλσέξ, ἔχουσα 33,040 κατ. (1901).

* **Ἡλιδος** δῆμος τοῦ νομοῦ Ἡλείας. Ἔχει νῦν 14,467 κατ. (1896).

* **Ἡλύσια** ἐκαλοῦντο τὸ πάλας οἱ τοιοῦτοι ἐνθα εἶχε καταπέσει κεραυνός, ἦσαν δὲ ἱερεὶς τῷ Διὶ Καταιδότη καὶ ἀδελφά.

* **Ἡμεροδίγλι** (Μερεβούγλι). Χωρ. τοῦ δήμου Θήρας, ἔχον 800 κατ. (1896).

* **Ἡμέριμδος.** Βλ. Ἰαμβός.

* **Ἡμέφων.** Οὕτω καλοῦνται τὰ μετὰ τῶν φωνηέντων καὶ τῶν φωνωδῶν ἱσχυόμενα στοιχεῖα τῆς γλώσσης, μετέχοντα τῶν χαρακτήρων ἀμφοτέρων ἐκείνων. Ταῦτα εἶναι τὰ ἔρρινα, τὰ ὕγρα καὶ τὰ ἰ καὶ ρ.

* **Ἡπίτης** (Πέτρος Κ.). Ἑλλήν ἱατρός γενν. ἐν Πάρῳ περὶ τὰ τέλη τοῦ Π' αἰῶνος καὶ ἀποθανὼν ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἰουνίου 1861. Ἐσπούδασεν ἐν Βουκουρεστίῳ ὑπὸ Λάμπρον τὸν Φωτιάδην, εἶτα δὲ τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν ἱατρικὴν ἐν Βιέννῃ ἐνθα καὶ ἐξέδωκε τὸ σύγγραμμα αὐτοῦ «Λοιμολογία ἡ περὶ τῆς Πανώλης, προφυλάξεως καὶ ἐξολοθρεύσεως αὐτῆς» τῇ 1816. Ἀποκατέστη δ' ἐν Ὁδησῶν ὅπου ἐμυήθη εἰς τὰ τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας τῇ 1818 γενόμενος ἱατρός καὶ ἐκ τῶν συμβούλων τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου, ἐν ἡκολούθησεν εἰς πολλὰς πόλεις τῆς Ρωσσίας καὶ ὕρ' οὐ ἐστάλη τῇ 1820 εἰς Ἑσπερίαν μέχρι τοῦ Λονδίνου ὅπου προπαρασκευάσθη εἰς τοῦ λόγου καὶ συλλαδίων τὸ φιλελληνικὸν κίνημα. Ἐπανελθὼν δ' εἰς Ὁδησὸν ἐβύθη

οἱ πολὺ τοὺς ἐκεῖ καταφυγόντας Ἑλληνας, ἐξοπλίσας καὶ ἰδίᾳ δαπάνῃ πλοῖον πρὸς βοήθειαν τοῦ ἀγῶνος. Ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας τῷ 1830 ἐξήσκει αὐτόθι τὴν ἱατρικὴν, ἐγένετο δὲ ὑστερον καὶ μέλος τοῦ Βασιλ. ἱατρικοῦ συνεδρίου, ἀπεποιήθη δ' ὅμως τὴν προσενηχθεῖσαν αὐτῷ ἐν τῷ ἄρτι συσταθέντι πανεπιστημίῳ ἱατρικὴν ἔδραν. Κατὰ τὸ ἔτος τῆς λυμαινομένης τὴν νῆσον Πόρον πυνώλευς συνέγραψε τὸ βιβλίον Ἡ πανὺλὴ εἰς Πόρον, 1837. Κατέλιπε δ' ἀνέκδοτα ἱατρικὰ συγγράμματα ἑλληνιστί καὶ γαλλιστί γεγραμμένα, ἐναποκείμενα νῦν ἐν τῇ Ἐθν. Βιβλιοθήκῃ. — Οὐίς αὐτοῦ ἦ ἐοικὼς γενν. τῷ 1817 ἐν Ὀδησσῷ ἐξεπαί-
δειθῇ ἐν τῷ αὐτόθι Λυκείῳ καὶ ἐν Ἑλβετίᾳ, εἰς δὲ σπουδάζας ἐν τῇ Ῥωσ. στρατιωτικῇ σχολῇ ἐγένετο Ῥώσος ἀξιωματικός. Κατέλθων εἰς Ἑλλάδα τῷ 1848 κατετάχθη ὡς ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ μηχανικοῦ ἐν τῷ στρατῷ καὶ ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Φεβρουαρίου 1887 ὡς ἀντισυνταγματάρχης τῶν Γενικῶν ἐπιτελῶν, σώματι ἰδρυθέντι τῷ 1862, λαβὼν μέρος ἐν πολλοῖς σχετικαῖς κλάσεσι ὑπηρεσίας. Ἐθαυμάζετο διὰ τὴν πολυμάθειαν καὶ πρακτικὴν ἐμπειρίαν αὐτοῦ καλούμενος ὁ φιλόσοφος στρατιώτης καὶ κατέλιπε συγγράμματα στρατιωτικὰ καὶ τεχνικὰ, εἰς τὴν Ὑβραυλικὴν, Δυναμικὴν καὶ ἄλλα μείναντα ἀνέκδοτα καὶ ἀποκείμενα ἐπίσης ἐν τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ. Οὐίς τοῦτου Ἀντωνίου (γενν. τῷ 1854) διατελεῖ ταγματάρχης τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ συνέγραψε Πραγματεῖαν τακτικῆς στοιχειώδους καὶ ἐφηρμοσμένης τῶν τριῶν ἑλλων, 1890, Μελέτην στρατιωτικοῦ ὄργανου, 1889, Μαθήματα στρατιωτικῆς τεχνολογίας, 1891, καὶ τρίτευον Λεξικὸν Γαλλο-Ἑλλ. καὶ Ἑλληνο-Γαλλ. τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνικῶν ὄρων (1895—1898), ἐκδοθέντα ἅπαντα ἐν Ἀθήναις.

* **Ἡρακίας** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Γορτυνίας. ἔχει 5.183 κατ. (1896).

* **Ἡραζόν.** Ἐν τῷ πλησίον τοῦ Ἀργεῖος Ἡ. ἡ Ἀμερικανικὴ Σχολὴ τῶν Ἀθηνῶν ἐξετέλεσε νέας ἀνασκαφὰς ἀπὸ τοῦ 1892, τὰ δὲ εὐρήματα τῶν ἐρευνῶν (γλυπτικά) μετηνέχθησαν εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Κεντρ. μουσεῖον. Περί τοῦ Ἡ. τῆς Σάμου βλ. Σάμος.

* **Ἡρακλῆς** ἢ **Ἡρακλῆς** (ἄγιος). Ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας καὶ ἀδελφὸς τοῦ ἀγίου Πλουτάρχου περιφήμου διὰ τὸ μαρτύριον αὐτοῦ. Ἀνατραφέντας ἀμρότεροι οἱ ἀδελφοὶ ἐν τῇ ἐθνικῇ ὀρησείᾳ μετέβησαν εἰς Ἀλεξανδρείαν παρὰ τὸν Ὀριγένην καὶ ἐδιδάχθησαν ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἀληθείας τῆς χριστιανικῆς ὀρησκείας. Ὁ Ἡ. διαφυγὼν τὸν διωγμὸν ἠσπάσθη τὸν ἀσκητικὸν βίον, ἀλλ' ὅμως ἐξηκολούθει τὴν σπουδὴν τῆς ἑλλην-

νικῆς φιλοσοφίας παρ' Ἀμμωνίῳ τῷ Σακκά, ἐδιδάθη δὲ καὶ τὸν Ὀριγένην εἰς τὰς κατηχήσεις καὶ ἀνέλαβε τὴν διευθύνσιν τῶν νέων προσελύτων καὶ τῶν πρώτων κατηγχομένων. Ἀπελθόντος δὲ τοῦ Ὀριγένους εἰς Ῥώμην ὁ Ἡ. ἀνέλαβε μόνος τὴν διδασκαλίαν ἐν τῇ θεολογικῇ σχολῇ τῆς Ἀλεξανδρείας. ἦν καὶ διετήρησε μέχρι τῆς εἰς τὸν θρόνον Ἀλεξανδρείας ἀνάδοι αὐτοῦ. Ὁ Ἡ. μετὰ 16 ἐτῶν πατριάρχειαν ἀπέθανε τῷ 249, ἡ δὲ μνήμη αὐτοῦ εορτάζεται τῇ 14 Ἰουλίου. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Ἡράκλεια.** 1) Χωρ. τοῦ δήμ. Ἡρακλειωτῶν (Φθιώτιδος), ἔχον 402 κατ. — 2) Νῆσος ἀνήκουσα εἰς τὸν δήμον Ἀμοργού, ἔχουσα 246 κατ. (1896).

* **Ἡράκλεια.** 1) Πόλις τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας ἐν τῇ Λυγκηστίδι, καίμενη ἐλπίγον ἀνωτέρω τῆς νῦν πόλεως Βιτωλίων. Τὴν πόλιν ταύτην ὁ μὲν Θεουκλίδης οὐδὲως μνημονεύει, μόνος δὲ μετ' αὐτὸν ὁ Πολύβιος ἀναφέρει περὶ αὐτῆς, ὅθεν συνάγεται ὅτι ἤδη ἐκτίσθη περίπου κατὰ τὸν γ' π. Χ. αἰῶνα. Ἐπειδὴ δὲ τότε οἱ Μακεδόνες ἦσαν ἐν τῇ ἀκμῇ αὐτῶν, πιθανώτατα ἡ πόλις ἐκτίσθη ὑπὸ Φιλίππου τοῦ Β' καὶ ὠνομάσθη Ἡράκλεια. Ἀκολουθῶς ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων ὠνομάσθη Πελαγονία καὶ ἦν πρωτεύουσα τοῦ δ' τῶν τμημάτων, εἰς ἃ οἱ Ῥωμαῖοι διέρεσαν τὴν Μακεδονίαν, ὠνομαζομένη οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν. Ὑπὸ ἐκκλησιαστικὴν ἐποψὴν ἡ Ἡράκλεια ἦν ἡ ἐπισηματώτης τῶν πόλεων τῆς δυτικῆς Μακεδονίας.

— 2) Σιντικὴ (νῦν Δεμίρ-Ισσάρ βλ. λ. 1). Πρωτ. τῆς Σιντικῆς ἐπαρχ. τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας, κτισθεῖσα ὑπὸ Ἀρύντου τοῦ Φιλίππου. κληθεῖσα δὲ οὕτω πρὸς τιμὴν τοῦ Ἡρακλέους. Αὕτη ἐπὶ τῶν διαδόχων τοῦ Ἀλεξανδρου ἐγένετο καὶ ἔδρα τοῦ ἐπαρχοῦ τῆς Παιονίας, ἐν αὐτῇ δὲ βραδύτερον ἐφρονεῖτο βασιουργίαις τοῦ Περσίου κατὰ διαταγὴν τοῦ πατρὸς Φιλίππου ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Δημήτριος. Ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων προσελύσασα τὴν εὐνοίαν αὐτὸν ἐκηρύχθη ἐλευθέρᾳ καὶ διατηρήθη μέχρι τοῦ 1' αἰῶνος.

* **Ἡράκλεια.** 1) Πόλις τῆς Θράκης ἐπὶ τῆς Προποντίδος, ἀριθμ. νῦν 2.000 κατ. — 2) ἡ Ποντοῦ Ἡράκλεια, πόλις τῆς Βιθυνίας ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ἔχουσα 6.278 κατ. καὶ ἀνθρακωρυχεῖα ἐκμετάλλευόμενα ἀπὸ τοῦ 1890 ὑπὸ ἰδίας εταιρείας.

* **Ἡράκλεια λίθος.** Οὕτως ἐκαλεῖτο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ὁ κοινὸς μαγνήτης, ὅτε μὲν ταῦτιζομένη πρὸς τὴν λίθον μαγνητὴν καὶ λίθον Λυδίαν, ὅτε δὲ διακρινομένη. Οἱ ἀρχαῖοι παρήγον τὴν λέξιν ἐκ πόλεως Ἡρακλείας ἐν Λυδίᾳ ἢ ἐν Πόντῳ ἢ ἐν Σαμοθράκῃ. Πιθανώτερον ὅμως ὅτι ὁ λίθος ὠνομάσθη κατ' ἀρχὰς ἐκ τῆς

δυνάμει αὐτοῦ Ἡρακλεία λίθος, ἀκολούθως δὲ ἐτονίσθη συμφώνως πρὸς τὴν πόλιν Ἡράκλειαν.

* **Ἡρακλείας** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Ἀρτης, ἔχων 3,959 κατ. (1896).

* **Ἡρακλείδης.** Εἰς τῶν ἐπισημοτάτων συμβούλων Φιλίππου τοῦ Ε' βασιλέως τῆς Μακεδονίας, γεννηθεὶς ἐν Τάραντι. Ἐπετράπη αὐτῷ ὡς ἀρχιτέκτων τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν τειχῶν τοῦ Τάραντος κατεργασμένου ὑπὸ τοῦ Ἀννίβα. Κατηγορηθεὶς δὲ ὅτι ἐσχέπει νὰ παραδώσῃ τὸ φρούριον εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ καταστὰς ὑποκτος ὡς συνεννοούμενος μετὰ τῶν Ταραντινῶν καὶ τοῦ Ἀννίβα ἠναγκάσθη νὰ καταλίπῃ τὴν Ἰταλίαν καὶ προσήλθεν εἰς τὴν αὐλὴν Φιλίππου τοῦ Ε', οὗτος διὰ ῥαδιουργιῶν καὶ ἐγκλημάτων ἐκτίσαστο τὴν εὐνοίαν. Ἡ κυριώτερα δ' αἰτία τῆς πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνης τοῦ Φιλίππου ὑπῆρξεν ἡ τῷ 205 π. Χ. γενομένη ὑπ' αὐτοῦ πυρπόλησις τοῦ ναυστάθμου καὶ μεγίστου μέρους τοῦ στόλου τῶν Ῥοδίων, ἣν ὅπως κατορθώσῃ προσήλθεν εἰς τὴν Ῥόδον καὶ ἐγένετο δεκτὸς διεσχυρίζομενος ὅτι ὑπέπεσαν εἰς τὴν δυσμένειαν τοῦ Φιλίππου καὶ ὅτι προεγράφη μάλιστα ὑπ' αὐτοῦ. Ὁ Ἡ. ἀσκῶν μεγάλην ἐπὶ τὸν Φίλιππον ῥοπήν κατώρθου νὰ θανατώσῃ ἢ νὰ ἐξορίσῃ τοὺς ἀντιπάλους αὐτοῦ, ὡς ἐκ τούτου δὲ οὕτως ἐμίσθη, ὥστε ὁ Φίλιππος ἐπέτρεψε τὴν εἰς δεσποτήριον ἀπαγωγὴν αὐτοῦ τῷ 199. Ἐπειδὴ δὲ ἔκτοτε δὲν μνημονεύεται ἐν τῇ ἱστορίᾳ εἰνάζεται ὅτι ἐθανατώθη. [Γρ. Σ. Ι.]

* **Ἡρακλειέλαιον** ἔτσι σφονδυλιέλαιον. Πολυσύνθετον αἰθέριον ἔλαιον ἀποσταζόμενον ἐκ τῶν ὀρίμων καρπῶν τοῦ φυτοῦ Ἡρακλείου τοῦ κοινοῦ ἢ Σφονδυλίου, εὐώδες, ὡχροκίτρινον, ἐλαφρῶς ὑπόξινον.

* **Ἡράκλειον** (μεταγ. Ἡράκλεια). 1) Πόλις τῆς Πιερίας ἐν Μακεδονίᾳ, κτισθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀρχαίων βασιλέων τῆς Μακεδονίας μετὰ τὴν κατάντησιν τῆς Πιερίας πρὸς τιμὴν τοῦ Ἡρακλέους, κειμένη παρα τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀπίδα. Ἐκτισμένη ἐπὶ θέσεως πετρώδους ὑπῆρξεν ἡ χεὶς τῆς Μακεδονίας καὶ Θεσσαλίας, μέχρις οὗ ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἐν τῷ κατὰ Περσέως ἀγῶνι. Διτηρήθη δὲ μέχρι τοῦ 5' μ. Χ. αἰῶνος, ὅτε καταστραφείσα καὶ ἀνοικοδομηθεῖσα ἐπωνομάσθη Πλαταμών (βλ. λ.).

— 2) Φρούριον ὀχυρὸν τῆς Βιθυνίας καὶ προπύργιον τῆς Νικαίας. Ὀνομάσθη Ἡ. διὰ τὴν ἐρημικὴν καὶ ὀχυρωτάτην θέσιν αὐτοῦ. ἦτις μαρτυρεῖται ἐκ τῶν διασωζομένων ἐρείπων τῶν τειχῶν καὶ κινστερνῶν,

ἐφ' ὧν εἶναι ἐκτισμέναι αἱ οἰκίαι τῶν κατοίκων αὐτοῦ. Κατὰ δὲ τὰ διασωζόμενα ἔγγραφα καὶ τὴν ἐπιχώριον παράδοσιν φαίνεται ὅτι ἐπὶ Σουλτάνου Σουλεϊμάν ἐδρεύοντος ἐν Νικαίᾳ τὸ Ἡ. ὑπεῖκεν αὐτῷ. Μετὰ δὲ τὴν ἄλωσιν αὐτοῦ εἶχεν ὀλίγους κατ. ὀθωμανοὺς συνοικοῦντας μετὰ τῶν διασθέντων Ἑλλήνων. Ἀλλ' ἤδη πρὸ μιᾶς ἡ δὺς ἑκατονταετηρίδων οἱ ὀθωμανοὶ διαφερόμενοι πρὸς τοὺς χριστιανοὺς κατέβησαν εἰς τὴν παραλίαν καὶ συνέστησαν ἴδιον χωρίον, ὃ ἐκάλουν Ἐρέγλι· ἔχον 100 οἰκίας, τὸ δ' Ἡράκλειον Τεκέρχοϊ (κώρου χωρίον). Οἱ κάτοικοι τῆς κώμης ταύτης ἀποτελοῦντες ἴδιαν συνοικίαν κειμένην ἐπὶ λόφου εὐθεάτου ἔχουσιν 120 οἰκίας, νῆον καὶ δημοτικὴν σχολὴν καὶ ἀσχολοῦνται εἰς τὴν ἀμπελοουργίαν, μεταξουργίαν καὶ αἰμαίαν. [Γρ. Σ. Ι.]

* **Ἡράκλειον.** Χωρ. τοῦ δῆμου Ἀθηναίων, ἔχον 100 κατ. (1896).

* **Ἡράκλειον.** Πρωτεύουσα ὁμωνύμου νομοῦ τῆς Κρήτης, ἔχοντος 91,180 κατ. Ἡ ἐπαρχία Ἡ. ἔχει πληθυσμὸν 22,501 κατ. ὅστις συγχρόνως εἶναι καὶ τοῦ δῆμου Ἡ. ἀποτελουμένου ἐκ τῆς πόλεως Ἡρακλείου καὶ 7 χωρίων (1900). Ἡ πόλις Ἡ. ἐξωραϊσθεῖσα ἀπὸ τῆς αὐτονομίας τῆς νήσου ἔχει γυμνάσιον μετὰ μικροῦ μουσείου, νομαρχεῖον, ἄλλα ἰδρύματα καὶ 19,582 κατ. (1900). Τα αὐτῷ συμβάνα κατ' Αὐγούστου τοῦ 1898 ἐτάσπευσαν τὴν ἀνακρήρυσιν τῆς κρητικῆς αὐτονομίας.

* **Ἡράκλειον** (Βοτ.). Γένος Σιαδιοφόρων, περιλαμβάνον πρὸς διατεῖς ἢ πολυτεῖς μετὰ συλλώματος χαμῖλαρος καὶ κοσμητικωτάτος καὶ ἀνθῶν μεγάλων ὑπὸ μορφήν συνθέτων σκιαδίων. Εἶδη τινά, ὡς Ἡρ. τὸ ἡδίασκον καὶ Ἡρ. τὸ σιδηρριανόν, εὐτὰ πολυετή, ὕψηλα ἔσταν 2 1/2 μ. μετὰ μεγίστων λευκῶν ἀνθῶν, καλλιερгоῦνται ἐν τοῖς κήποις χάριν κόσμου, τὸ δὲ Ἡρ. τὸ κοινόν ἔτσι Σφονδυλίον (H. Sphondylium), κοινὸν ἐν τοῖς ἀγροῖς, ἔχει δηλητηρίους ιδιότητας ὅταν τρώγηται ὑπὸ τῶν βοῶν καὶ ἀγελάδων.

* **Ἡρακλειωτῶν** δῆμος τῆς Φθιώτιδος. ἔχει 5,661 κατ. (1896).

* **Ἡρῖο** (Erie). Πρωτ. κομητίς ἐν τῇ βορειοαμερικαν. πολιτείᾳ Πενσυλβανίας, ἔχουσα νῦν (1900) 52,733 κατ.

* **Ἡρια.** Χωρ. τοῦ δήμου Μινώας (Ναυπλίας), ἔχον 121 κατ. (1896).

* **Ἡρφορδ,** ὀρθῶς Ἡρρεφορδ (Hereford). Ἀγγλικὴ κομητία, ἔχουσα 444,401 κατ. (1901). Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα ἔχει 21,382 κατ.

* **Ἡσθόρον** (Eastbourne). Πόλις τῆς

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Ἡράκλειον

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἀγγλικῆς κομητίης Σούσσεξ, μετὰ 43,337 κατ. (1901).

Ἦστ. Ράϊδινγκ (East-Riding) καλεῖται τὸ ἀνατολ. τμήμα τῆς ἀγγλικῆς κομητίης Ὀρκης. Ἔχει κατ. 445,112.

Ἦστ. Ρέτφορντ (East-Retford). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητίης Νόττινχαμ, ἔχουσα 12,339 κατ. (1901).

* **Ἦστ. Σαιντ Λουῖς** (East-Saint Louis). Πόλις τῆς βορειοαμερικ. πολιτείας Ἰλλινόις, μετὰ 29,655 κατ. (1900).

Ἦστ. Στόνχαους (East-Stonehouse). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητίης Δέβον

πλησίον τοῦ Πλύμουθ. Ἔχει 15,111 κατ. καὶ μεγάλος ἀποθήκας ζωτροφιῶν διὰ τὸ ναυτικόν.

Ἦστ. Χάμ (Eastham). Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἐν τῇ κομητίᾳ Ἑσσεξ ἔχουσα 95,989 κατ.

Ἠφαστύλεια ἦτοι ἡ φαιστέλεια καλοῦνται τὰ κατὰ τὴν ζέσιν ὑπερθεὶν τῶν 280° τοῦ ἀκαθάρτου πετρελαίου ἦτοι πετroleίου ἐλευθεριζόμενα ἐλαιώδη συστατικά, ἀπερ χρησιμοποιοῦνται πρὸς ἀντιτριπτικὴν ἐπίχρισιν τῶν μηχανῶν.

Θαλάμαι. Ἀρχαία πόλις τῆς Λακωνικῆς, ἔχουσα ἱερὸν τῆς Πασφάης καὶ κειμένη ἐν τῇ θέσει ἐν ἣ νῦν τὸ χωρίον Καλάμι τοῦ δήμου Καλαμών.

Θαλαμανθῆ. Βλ. Ἐπιθαλάμια.

Θάλαμοι ὀφθαλμοῦ (Ἀνατομ.). Χῶροι δύο, ὧν ὁ μὲν, μείζων ὢν, κεῖται μεταξύ τοῦ κρατοειδοῦς καὶ τῆς ἱρίδος καὶ καλεῖται πρόσθιος θάλαμος, ὁ δέ, ἐλάσσων ὢν, κεῖται μεταξύ τῆς ἱρίδος, τοῦ κρυσταλλώδους φακοῦ καὶ τῶν ακτινοειδῶν πρεβολῶν τοῦ χοριοειδοῦς καὶ ὀνομάζεται ὀπίσθιος θάλαμος, ἀμφότεροι πληρούμενοι ὑπὸ τοῦ ὑδατώδους ὑγροῦ.

Θάλαμος. Βλ. Ἀνθοδόχη.

Θαλιώδη, Thaliaceae (Ζωολ.). Ὑποδιαίρεσις τῶν Χιτωνοφόρων περιλαμβανούσα ἀποκλειστικῶς ἐλεύθερα πελαγία ἔφα βυτιόμορφα, διαφανῆ, μετὰ χιτῶνος πηκτωματώδους καὶ μυδῶν ταινιοειδῶν ἐγκεκλεισμένων ἐν τῷ ἐπιχιτωνίῳ καὶ διὰ τῶν συστολῶν αὐτῶν πραγματοποιούντων τὴν μετακίνησιν τῶν ζώων τούτων διὰ τῆς ἐξωθήσεως τοῦ ἐνεχομένου ὕδατος. Φέρουσι τρήματα εἰσόδου καὶ ἐξόδου κατὰ τὰ ἀντικείμενα πέρατα τοῦ σώματος, ἐν ᾧ διακρίνεται ἡ μεγάλη φαρυγγικὴ κοιλότης καὶ ὁ πυρὴν ἦτοι τὸ σύνολον τῶν σπλάγχνων συγκεντρωθέντων κατὰ τὸ ἕτερον τῶν ἄκρων τοῦ σώματος. Ὑποδιαίρουται εἰς τὰς Σάλπας καὶ τὰ Δολιόλια.

Θαλλίνη (Thallinum. Thalline). Λευκὴ στερεὰ βῆσις προερχομένη ἐκ τοῦ ra-

gamidoanisol, κληθεῖσα οὕτως ὅτε παρέχουσα μετὰ ὀξέων ἅλατα πρασίνου χρώματος, διὸ καὶ εἰς παρασκευὴν χρωμάτων ἐν τῇ βιομηχανίᾳ χρησιμεύει. Ἀριστον ἀντιπυρετικὸν ὑπέρτερον μὲν τῆς καιρίνης κατώτερον δὲ τῆς ἀντιτυρίνης ἐκείνο μὲν διότι σπανίως φέρει ἐμέτους, ἰδρώτας ἀσθένους, ῥίγος καὶ κατὰπτωσιν τῶν δυνάμεων· τοῦτο δὲ διότι τοξικῶς ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ ἐπὶ τῶν εὐμοιρουντῶν θείου καὶ φωσφόρου ἰσθῶν καὶ ἐπὶ πλέον καταστρέφει τὰ αἰμοσφαίρια. Ἀπορροφεῖται ταχέως καὶ ἀπεκκρίνεται βραδέως. Ἐλαττοῖ τὴν πίεσιν τοῦ αἵματος καὶ ἄρα ἀντενδείκνυται ἐν τῷ πυρετῷ τῆς πνευμονίας. Χρήσιμα θεραπευτικῶς ἅλατα τῆς προκειμένης βάσεως εἶναι ἡ θειικὴ ἢ κόνις λευκέρυθρος ἐλαφρῶς, διαλυτὴ ἐν ὕδατι, ἡ τρυγικὴ ἢ κόνις λευκὴ ὑπερυθρὸς εὐδιάλυτος ἐν ὕδατι, καὶ ἡ ὀδοντοχλωρικὴ ἢ κόνις ὁμοία. [P.N.B.]

* **Θάνα.** Κώμη τοῦ δήμου Τριπόλεως, ἔχουσα 859 κατ. (1896).

Θαργηλιών. Βλ. Θαργήλια.

* **Θαρρούνια.** Χωρίον ἐν Εὐβοίᾳ ἀνήκον τῷ δήμῳ Ταμνείων (Καρυστίας), ἔχον 358 κατ. (1896).

* **Θαυμακῶν** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Δομοκοῦ. Ἔχει 6,250 κατ. (1896).

Θαψία, Thapsia. Γένος Σκιαδιοφόρων φυτῶν, περιλαμβάνον γνωστὸν εἶδος τὴν κυρίως λεγομένην Θ. (Th. garganica), φυτὸν τῶν παρὰ τὴν Μεσόγειον χωρῶν, ἀλλ' ἰδίως

αρθρόνως φυόμενον ἐν τῇ βορείῳ Ἀφρικῇ, περικλείον ἐν ἅπασι τοῖς μέρεσιν αὐτοῦ γυμνὸν πικρόσυτον καὶ ἐρεθιστικόν. Ὁ ριζὸς τῆς ρίζης αὐτοῦ παρέχει τὴν θαψιόρρητιν, πτητικόν τι ἔλαιον, οὐδετέραν τινὰ εὐκταίνουσαν οὐσίαν καὶ κύμμι. Τὸ φυτὸν τοῦτο χρησιμοποιεῖται ἐσωτερικῶς ὡς καθάρσιον ὑπὸ τῶν Ἀράβων. Ἔτερον εἶδος εἶναι: Θ. ἡ θηλώδης (Th. villosa), ἧς τὰ φύλλα καλύπτονται ὑπὸ ἀπειρίας τριγῶν, αἱ δὲ ιδιότητες εἰσι παρεμφερεῖς πρὸς τὰς τῆς προηγούμενης. Ἐν τῇ ἱατρικῇ δὲν γίνεται πλέον χρῆσις τῆς θαψιόρρητινης ὡς οὐσίας ἐπισπαστικῆς, καθότι ὁ ἐξ αὐτῆς ἐρεθισμὸς ἐπέργεται ἀνώμαλος καὶ πολλὰκις παρακχευθεῖται ὑπὸ ἐρυθηματώδους ἐξανθήματος δυσίατου.

Θέα ἦτοι σινικὴ καμελία. Βλ. Τέτον.

Θεάγγελα, Θυάγγελα ἢ Συάγγελα. Μία τῶν ὀκτὼ πόλεων τῶν Λελέγων τῶν κειμένων ἐπὶ τῆς ΝΔ. γωνίας τῆς Καρίας, μνημονευομένη τὸ πρῶτον περὶ τα μέσα τοῦ Ε' αἰῶνος μετὰ τῶν πόρων ὑποτελῶν πόλεων τῶν Ἀθηνῶν. Κατὰ τὸν Δ' αἰῶνα ὅτε ὁ Μαύσωλος κατέστησε τὴν Ἀλικαρνασσὸν πρωτεύουσαν αὐτοῦ μετόπισεν εἰς αὐτὴν πρὸς κατοίκους τῶν 6 πόλεων τῶν Λελέγων ἀφ' αἵων δύο μόνας, τὴν Μύνδον καὶ τὰ Θ. Ὁ Πλίνιος παραδίδωσιν ὅτι τὰ Θ. μετὰ τῶν ἄλλων πόλεων ἠγνόησαν μετὰ τῆς Ἀλικαρνασσὸς ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου· φαίνεται δ' ὅμως πιθανὸν ὅτι οὗτος ἀποδίδωσι τῷ Ἀλεξάνδρῳ τὴν πρᾶξιν τοῦ Μαύσου ἐξ οὗ συνάγεται, ὅτι τὰ Θ. ὑφίσταντο τοῦλάχιστον ἓνα μετὰ τὸν Ἀλεξάνδρον αἰῶνα καὶ βραδύτερον ἐπὶ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τινος πίνακος τῶν προξένων, ἐν ᾧ ἀναγράφονται τὰ ὀνόματα δύο κατοίκων τῶν Θ. καὶ ὅστις εὗρεθ' ἐν Ἀθήναις (Rhangané, Ant. Hellén. vol. II n° 1298. σ. 820). Κατὰ Στέφανον τὸν Βυζάντιον ἐκαλεῖτο ἐν ἀρχῇ κρηστὶ Συάγγελα, ὅπερ σημαίνει τάφος βασιλέως (σούα = τάφος, γέλα = βασιλεύς), διότι ἐν Θ. ὑπῆρχεν ὁ τάφος τοῦ Καρῆ. Ὅτε δὲ βραδύτερον ἡ πόλις ἐξηλληνίσθη, μετέβαλε τὸ ὄνομα διὰ τὸ κακόνηχον ἐν τῇ ἐλληνικῇ (ἀγέλη χοίρων) εἰς Θυάγγελα. Ἐν Θ. κατήγετο ὁ ἱστορικὸς Φίλιππος, ὁ πο Καρικὰ κατὰ Στράβωνα συγγράψας.

Θειαλδεύδη (sulfaldéhyde, thialdéhyde). Προϊὸν κορεσμοῦ δι' ὑδροθείου διαλύματος ἐν ὕδατι αἰθολικῆς ἀλδεύδης. Ἐκκρίνεται μετὰ τῶν οὐρῶν παρέχον αὐτοῖς ἰδιόζουσαν ὁσμὴν. Ὑποφόρον ἦσαν τρεῖς ἰσχυρότερον τῆς παραλδεύδης. [P.N.B.]

Θειαμινόλεον (sulfaminol, thioxyphénilamine). Ἀντισηπτικὸν ἀνευ τοξικότητος καὶ τοπικῆς ἐρεθιστικῆς ἐνεργείας, θυνάμενον ν' ἀναπληρώσῃ πολλαχρῶς τὸ ἰωδιόρρομιον διὰ τὸ ἀπολύτως ἄσμενον αὐτοῦ. Κόνις ὑπέξανθος, ἀγευστος, ἀοσμος, ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι, διαλυτὴ ἐν οἶνῳ. καὶ ἀλκαλικῶς ὑγρῶς, σχιζομένη εἰς θεῖον καὶ φαινόλιον ἐπὶ παρουσίᾳ ἔργανινῶν ὑγρῶν. Ἐπιπάσεται ἡ ἐμφυσάται ὡς κόνις λεπτῶς τετριμμένη ἐπὶ ἐλαίων, πυρροσυστῶν κοίλοτήτων κ.λ. [P.N.B.]

Θειανθρακικὰ ἄλατα καλοῦνται σύνθετα σώματα ἀνάλογα πρὸς τὰ ἄλατα τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος, προκύπτοντα ἐκ τῆς ἀναμίξεως θειούχου ἀνθρακος μετὰ διαλύματος θειούχου μετάλλου, προστιθεμένου καὶ οἰνοπνεύματος. Γνωριμώτερον τούτων τυγχάνει τὸ θειανθρακικὸν καλίου, τὸ σῶμα ὑγρὸν, ἐλαιδῶδες, σκοτεινῶς κίτρινον, δυσωδέστατον, βαρὺ, τεμνόμενον διὰ θερμότητας ἐλαφρᾶς εἰς θειούχον ἀνθρακὶ καὶ ὑδροθείον. Πάντα τὰ ἄλατα ταῦτα παρέχουσι μετὰ τῶν ἀλάτων τοῦ γαλλικοῦ ἰζημάτα καστανέγχρα, μετὰ τῶν τοῦ μαγνῆδος ἐρυθρά, καὶ μετὰ τοῦ νιτρικοῦ ἀργύρου κίτρινα, ταχέως ἀμαυρούμενα.

Θειανιλικὸν νάτριον sulfanilale de soude). Οὐσία φαρμακευτικὴ παραγόμενη ἐκ τοῦ θειανιλικοῦ ὀξέος, διαλυτὴ ἐν ὕδατι, χρησιμεύουσα κατὰ τῶν ὀξέων καταρροϊκῶν παθήσεων. [P.N.B.]

Θειαντιμονικὸν νάτριον. Σώμα στερεόν ὑπὸ μαρρῇ μεγάλων κρυσταλλῶν κίτρινων, ἐπικαλυπτομένων ὑπὸ ἐρυθροφαίου ἐπιπάγου τῇ ἐπιδράσει τοῦ ἀέρος· γνωστὸν ἐν τῷ ἐμπορίῳ ὑπὸ τῷ ὀνόματι Schlippe, προκύπτει δι' ἐξατμίσεως τοῦ ὑπολειπομένου ὑγροῦ κατὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ ὀρυκτοῦ κέρμητος τῶν φαρμακοποιῶν.

Θειαντιμονιώδη ἄλατα καλοῦνται σύνθετα σώματα στερεὰ προκύπτοντα ἐκ τῆς ἐνώσεως τοῦ τριθειούχου ἀντιμονίου μετὰ βασικῶν θειούχων μετάλλων. Τινὰ ἐξ αὐτῶν ἀπαντᾷ καὶ αὐτοφυῆ ὡς ὀρυκτά, ὅλον ὁ ἐρυθροαργυρίτης ἢ τοι θειαντιμονιώδης ἀργύρος, ὁ τετραεδριτής ἢ τοι ἑξαγχαλκος θειαντιμονιώδης ἀργύρος, ὁ βουρνονίτης ἢ τοι ἑξαγχαλκος θειαντιμονιώδης μόλυβδος κτλ.

Θεῖνη. Βλ. Καφεῖνη.

Θειοδακτήρια. Οὕτως ἐκλήθη τὰ σύνολον τῶν βακτηρίων ἐκείνων ἀπὸ διενεργουσί τὴν ὀξείδωσιν τοῦ ὑδροθείου διαφόρων θειούχων πηγῶν. Τὰ μὲν τούτων τυγχάνουσιν ἄχροα, τὰ δὲ βόδιόχροα. Ἐπιπλέουσιν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ροικῶν θειούχων ὑδάτων ἀποτελοῦντα πηκτωματώδεις ἐπιπάγους ἐκ νημάτων πολυκυττάρων κινητῶν. Ἀπορροφούντα ἐκ τῆς ἀτμοσφαιρας ὀξυγό-

τον μεταβάλλουσι δι' αὐτοῦ τὸ ἐν ταῖς θειούχοις πηγαῖς ὑδρθεῖον εἰς θεικόν όξύ, ὅπερ μετὰ τῶν ἐν τῷ ὕδατι ἀλάτων τοῦ ἀρσενικοῦ ἀποτελεῖ θεικόν ἀρσενικόν

Θειοθενζοϊκόν όξύ. Οὐσία κρυσταλλώδης, παρασκευαζομένη δι' ἐπιδράσεως γλωριούχου βενζοΐλου ἐπὶ θειούχου καλίου διαλελυμένου ἐν εἰνοπνεύματι, τηκομένη εἰς 24" καὶ δεκτικὴ ἀποστάξεως μετ' ατμῶν ὕδατος.

Θειοθολφραμικόν κάλιον. Σωμαστερεὸν ὑπὸ μορφήν ἐρυθρῶν κρυστάλλων προκύπτει διὰ τήξεως τριοξειδίου τοῦ βολφραμίου μετὰ θείου καὶ ἀνθρακικοῦ καλίου, ἢ δι' εἰσπαγωγῆς ὑδροθείου εἰς διάλυμα βολφραμικοῦ καλίου.

Θειογαλακτικόν όξύ. Παράγωγον τοῦ γαλακτικοῦ όξέος τῇ ἐπιδράσει θείου. Ὑγρὸν ἄχρουν ἐλακώδες.

Θειοδιγαλακτικόν όξύ (χημ.). Οὐσία κρυσταλλικὴ ὑπὸ μορφήν λευκῶν πρηνικῶν πρισματικῶν, τηκομένη εἰς 125".

Θειοισοπίνη. Βλ. Θιλαμίνη.

Θειοκαφεϊκὰ ἅλατα (sulfocaféates). Προκύπτουσιν ἐκ τῆς ἐνώσεως τοῦ θειοκαφεϊκοῦ όξέος μετὰ διαφόρων βάσεων. τὸ όξύ δὲ τοῦτο παρήχθη ἐκ τῆς καρβίνης. Φαρμακευτικῶς ἐτέθηται εἰς χρῆσιν τὸ θειοκαφεϊκὸν νάτριον, τὸ θ. καίθειον καὶ τὸ θ. στρόντιον, πλεονεκτήοντα τῆς καρβίνης ὑπὸ τὴν ἐποψίν τῆς διουρητικῆς ἐνεργείας τῇ οὐ παρακινούντα τὴν διούρησιν ἀφθονωτάτην οὐδαμῶς ἐπιτρέποντι συγχρόνως ἀγγειοσυστολὴν ἐξουδετερῶνται ἐν μέρει τὴν ἐπὶ τοῦ νεφρικοῦ ἐπιηλίου διεγερτικὴν ἐνεργείαν καθ' ὅν τρόπον ἡ καρβίνη. [P.N.B.]

Θειοκαφεϊκόν όξύ. Βλ. Θειοκαφεϊκὰ ἅλατα.

Θειοκικινελαϊκόν νάτριον (sulfocinate de soude). Προκύπτει ἐκ τῆς ἐπιδράσεως νατρίου ἐπὶ τοῦ θειοκικινελαϊκοῦ όξέος (ἐνώσεως κικίνου ἐλαίου μετὰ καθαροῦ θειικοῦ όξέος) ὑπὸ μορφήν ὑγροῦ παχυρεοῦς, διαφανοῦς, ξανθίζοντος ραιδο γυμνωτοῦ, ὁσμῆς καὶ γεύσεως ὡς ἀπὸ κικίνου ἐλαίου, σχηματίζοντος δὲ μετὰ τοῦ ὕδατος γαλακτωμα ὑπὸ λευκὸν σταθερόν. Αἱ τοῦ θειοκικινελαϊκοῦ όξέος ἐνώσεις ἐτύγχανον ἀπὸ πολλοῦ γνωστὰ ἐν τῇ βιομηχανίᾳ ὡς διαλύουσαι πλείστας χημικὰς οὐσίας ὑπὸ τὴν αὐτὴν δι' ἑννοίαν χρησιμοποιεῖται σήμερον ἐν τῇ θεραπευτικῇ τῶν νόσων τὸ θ. νάτριον ὡς διαλύον πλείστα ἀντισηπικὰ φάρμακα ἀδιάλυτα ἐν ὕδατι· οὕτως ἔχομεν: α) τὸ θειοκικινελαϊκοῦ ἡν φαινόλιον, προκύπτει ἐκ τῆς μί-

ξεως φαινικοῦ όξέος μετὰ θ. Ν., φάρμακον χρήσιμον εἰς ἐπιχρίσεις κατὰ τῆς διηθηρίτιδος καὶ τῆς ἐλκώδους λαρυγγοφυματιώσεως, οὐδὲν καυστικὸν τῶν βλεννογόνων· β) τὸ θειοκικινελαϊκοῦ ἡν νάτριον, μίγμα ναρθολίου β' μετὰ θ. Ν. χρησιμοποιοῦμενον ὑπὸ μορφήν γαλακτώματος διὰ κλύσματα ρινικὰ κατὰ τῆς ὀζίνης· γ) τὸ θειοκικινελαϊκοῦ ἡν σωσίκρεας, μίγμα σωσιπρέατος μετὰ θ. Ν., ὡρελίμον ὑπὸ μορφήν γαλακτώματος κατὰ τῆς ἐλκώδους λαρυγγοφυματιώσεως, καὶ δ) τὸ θειοκικινελαϊκοῦ ἡν σαλολίον, μίγμα θ. Ν. μετὰ σαλολίου, χρήσιμον πρὸς πλύσιν διαφόρων ἐλκῶν. [P.N.B.]

Θειοκυανικόν όξύ. Βλ. Ὑδροπυροδανικόν.

Θειοκυανουρικόν όξύ. Παράγωγον τοῦ κυανουρικοῦ όξέος τῇ ἐπιδράσει τοῦ θείου. Οὐσία κρυσταλλικὴ, κιτρινή, ἀδιάλυτος ἐν ὕδ. καὶ εἰνοπν., ἀλλοιομένη εἰς 200", εἰς ἀνωτέραν δὲ ταύτης θερμότητας τερμονομένη εἰς ὑδρόθειον καὶ εἰς υειοκυανικόν όξύ.

Θειολανολίνη. Βλ. Θιλαμίνη.

Θειόλεον (thiol). Χημικὸν προϊόν ἀνάλογον πρὸς τὸ ἰσχυρόλιον, προκύπτει ἐκ τῆς ἐνώσεως τοῦ θείου μετὰ τοῦ ἐλαίου τοῦ φωταερίου (12:100) ὑπὸ μορφήν κόνεως ραιδοῦς ἢ μάζης μαλθακῆς βαθέως ραιδοχρ., ὁσμῆς εὐαρέστου, διαλυτῆς ἐν ὕδατι. Ἀντισηπικὴν χρησιμότητα ἐν τῇ θεραπευτικῇ τῶν δερμικῶν νοσημάτων καὶ κατὰ τῶν ἐγκαυμάτων εἰς ἀλοιράς. Μεγάλας ὑπερσεΐας προτρέπει προσέτι ἐν τῇ γυναικολογίᾳ ἐπὶ ἐξιδρωμάτων παραμητρικῶν καὶ περιμητρικῶν. [P.N.B.]

Θειονάλη (sulfonal). Ὑπνωτικὸν ἀβλαβὲς ἀνευ ἀθροιστικῆς καὶ προσοικνωτικῆς ιδιότητος, φέρον βαθύν καὶ ἥσυχον ὕπνον, χρησιμεῖον κατὰ πάσης ἀϋπνίας ἐξ ὑπερρεθισμού τοῦ ἐγκεφάλου καὶ κατὰ τῆς διεγέρσεως τῶν ορενεσθῶν· ἐπίσης ὡρελεῖ κατὰ τοῦ διαβήτου πλέον ἢ ἡ ἀντιπυρίνη, κατὰ στέλλον τὴν πολυιδίαν, πολυουρίαν καὶ σκηνουρίαν. Παράγεται ἐκ τῆς ἐνώσεως τῆς αἰθυλομερακτάνης μετὰ τῆς όξόνης ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων πεταλοειδῶν, ἄχρων, ἀοσμων, ἀγευστῶν, διαλυτῶν ἐν εἰνοπν. καὶ ἐν θερμῷ ὕδατι.

Θειοξείκόν όξύ. Προϊὸν ἀποστάξεως πυκνοῦ όξεικοῦ όξέος μετὰ πενταθειοῦ ὄξου φωσφόρου 1 πρὸς 3. Ὑγρὸν ἄχρουν, κιτρινίζον ἐν τῷ ἀέρι, εἰδ. βάρ. 1.074, ζέον εἰς 93", όξον ὡς ἀπὸ ὑδροθείου καὶ όξεικοῦ όξέος καὶ διαλυτὸν ἐν ὕδ. καὶ εἰνοπνεύματι.

Θειοξυσμινόλιον. Βλ. Θειαμινόλιον.

Θειοξυκαφεϊκόν. Βλ. Θειοκαφεϊκόν νάτριον.

Θειοξυλένη. Βλ. Θειοφαίνη.

Θειοξυφαινυλαμίνη. Βλ. Θειαμινόλιον.

Θειοπαλλαδικόν νάτριον. Σύνθετον υπό μορφήν βελονοειδών κρυστάλλων κινναμωμόχρων, μεταλλικῶς στίλβοντων ἀποσυνθιθεμένων ὑπὸ ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος πρὸς διθειοῦχον καλλάδιον. Παράγεται διὰ συντήξεως τοῦ μονοθειοῦχου παλλαδίου μετὰ σόδας καὶ θείου.

Θειορεζορκίνη ἴσται ἔνθειςος ῥητινοχεϊλίνη (thioresorine). Ἐνώσις γημική ἀπορρέουσα ἐκ τῆς ζέσεως ρεζορκίνης μετὰ πολλοῦ καυστικοῦ νάτρου καὶ θείου. Φέρεται ὡς κόνις ὡχρῶ-ξανθοῦ, ἀνίσχυτος, διαλυτὴ ἐν οἴνῳ, καὶ αἰθ., ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι, ἔχουσα δ' ἀντισηπτικὰ καὶ ἐπούλωτικὰ ἰδιότητες καὶ ἐφαρμοζομένη εἰς ἀλοιρὰν κατὰ ἐλκῶν καὶ τραυμάτων. Ἡ φάρμακον ἀνιδνουν δύναμενιν ν' ἀναπληρώσῃ τὸ ἰωδιόφορμιον. [P.N.B.]

Θειορρητινοχεϊλίνη. Βλ. Θειορεζορκίνη.

Θειοσιναμίνη ἢ ἀλλυλοθειοσιναμίνη ἢ θειοανθρακυλλοαμίνη (thiosinamine). Χημικόν προϊόν ἀπορρέον ἐκ τῆς ἐν θερμῷ ἀλληλεπιδράσεως αἰθερίου σινάπελαις οἰνοπνεύματος ἀπολύτου καὶ ἀμμονίας ὑγρᾶς, παριστάμενον ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων διαλυτῶν ἐν οἴνῳ, καὶ αἰθερί, ἀσπρῶν φάρμακον ἀβλαβές, χρησιμοποιοῦμενον ἐν τῇ θεωρακείᾳ τοῦ λυκοῦ εἰς ὑποδερμείους ἐνεσείς.

Θειοτολένη. Βλ. Θειοφαίνη.

Θειοφαίνη (thiophène). Ἐνώσις ὀργανική ἥτις μετὰ τοῦ πυρρελαίου καὶ τῆς τιτυράνης ἀποτελεῖ οἰονεὶ μετάθασιν μεταξὺ τῶν δύο μεγάλων τάξεων τῶν ἀνθρακώχων ἐνώσεων, ταυτέστι τῶν λιπαρῶν καὶ τῶν ἀρωματικῶν. Ἀπαντᾷ πάντοτε ἐν τῇ πίσει τῶν λιθανθράκων καὶ συναποσπάζεται μετὰ τοῦ ἀκαθάρτου βενζελαίου κατ' ἀναλογίαν 0.6 % ἀπ' οὗ διαχωρίζεται μόνον διὰ γημικῶν ἀντιδράσεων, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ κλασματικῆς ἀποστάξεως ἀπὸ τοῦ τημαίου τῆς ζέσεως ὄντος περίπου κοινοῦ. Τεχνητῶς παράγεται κατὰ διαφόρους τρόπους. Εἶναι ὑγρὸν ἄχρουν, ὀσμῆς εἰς ἡ τοῦ βενζελαίου, ἔχον σημεῖον ζέσεως 84°, εἰδ. β. 1.088, ἐν δὲ ἀδιάλυτον ἐν ὕδατι, διαλυτὸν ἐν οἴνοπνεύματι καὶ αἰθ. Τῇ ἐπιδράσει τῶν ἀλατογόνων βρωμίου, ἰωδίου καὶ χλωρίου ἐπὶ τῆς Θ. παράγονται ἡ βρωμιό-

θειοφαίνη ζέουσα εἰς 140°, ἡ ἰωδιόθειοφαίνη τηκομένη εἰς 182°, ἡ χλωριοθειοφαίνη ζέουσα εἰς 130°, ἡ διχλωριοθειοφαίνη ζέουσα εἰς 170°, ἡ τετραχλωριοθειοφαίνη ὑπὸ μορφήν ὠραίων κρυστάλλικων βελονῶν, τηκομένη εἰς 36° καὶ ζέουσα εἰς 230°. Τῇ ἐπιδράσει νιτρικοῦ ὀξέος παράγεται ἡ νιτροθειοφαίνη ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων ἄχρων ὑπὸ τοῦ φωτός ἐρυθραίνουμένων, τηκομένων εἰς 44° καὶ ζέντων εἰς 224°, καὶ ἡ δινιτροθειοφαίνη, οὐσία κρυστάλλική, τηκομένη εἰς 62°, διαλυομένη ἐν οἴνοπνεύματι. τοῦ τοιοῦτου διαλύματος αὐτῆς χρωμνιζομένου λαμπρῶς ἐρυθροῦ τῇ προσθήκῃ πταγόνος καυστικοῦ κάλεος ὅπως δὲ τὸ ἀνάλογον αὐτῇ νιτροβενζελαίον δι' ὑδρογόνου ἐν καταστάσει γενέσεως μεταβάλλεται εἰς αὐιδobenζελαίον ἥτοι ἀνιλίνη. οὕτω καὶ ἡ νιτροθειοφαίνη εἰς ὑγρὸν ἀμιδοθειοφαίνην ἀσταθεστοράν ὅμως τῆς ἀνιλίνης. Μετὰ τοῦ κυανίου ἀποτελεῖται ἡ κυανιοθειοφαίνη, ἣς μετὰ οἴνοπνευματώδους καυστικοῦ κάλεος ἡερμεινομένης προκύπτει μία τῶν τριῶν ἰσομερῶν μορφῶν τοῦ θειοφαίνικοῦ ὀξέος ἔχουσα σημεῖον τήξεως μὲν 118°, ζέσεως δὲ 258°. Μετὰ τοῦ αἰθυλίου γεννᾶται ἡ αἰθυλοθειοφαίνη, ἥτις ὀξειδουμένη θιβεῖ γένεσιν εἰς τὴν δευτέραν ἰσομερῆ μορφήν τοῦ θειοφαινικοῦ ὀξέος ἔχουσαν σημεῖον τήξεως μὲν 120°, ζέσεως δὲ 260°. Μετὰ τοῦ μεθυλίου προκύπτει ἡ μεθυλοθειοφαίνη ἥτοι θειοτολένη, ὑπάρχουσα ἐν τῷ τοκουελαίῳ τῆς λιθανθρακώσεως παριστάμενη δὲ ὡς ὑγρὸν ἐλαϊώδες ζέον εἰς 113°, εἰδ. β. 1.0194 καὶ χρησιμοποιοῦμένη ἐν τῇ βιομηχανίᾳ εἰς παρασκευὴν βαθέως πρασίνου καὶ ἰωδῶν χρωμάτων, καὶ ἡ μεθυλοθειοφαίνη ἥτοι θειοξυλένη, ἣς ἡ τρίτη ἰσομερὴς μορφή τοῦ θειοφαινικοῦ ὀξέος ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων τηκομένων εἰς 142°. Μετὰ τοῦ πυκνοῦ θειοφαινικοῦ ὀξέος παράγεται τὸ θειοφαινικό θειοξὺ ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων ὑγροσκοπικῶν, ταμνομένων ὑπὸ τῆς θερμότητος εἰς θειοφαινήν καὶ θειϊκόν ὀξύ. — Ἐν τῇ φαρμακολογίᾳ ἐκ τῶν ἐνώσεων τῆς Θ. ἐτυχον μέχρι σήμερον θεραπευτικῆς ἐφαρμογῆς τὸ θειοφαινικό θειϊκὸν νάτριον ἥτοι ἐν νάτρίῳ θειϊκῇ θειοφαίνῃ κατὰ τῆς χροονίας καὶ ἐπινύου κνήξης μετ' ἐντόνου ἐκζέματος εἰς ἀλοιρὰν καὶ ἡ διειωδισθειοφαίνη ἥτοι διειωδισθῶς θειοφαίνη ὡς ἰσχυρὸν ἀντισηπτικόν καὶ ἐπούλωτικόν κατὰ ὁτῶνων ἐλκῶν ἐπιπασόμενον ἢ ἀλειφόμενον καθ' ἓν τρόπον τὸ ἰωδιόφορμιον. Ἡ μὲν πρώτη ἐνώσις παρίσταται ὡς κόνις λευκή, ὀξυσα ὡς ἀπὸ θείου (ἔξ οὗ περιέχει 33 %), διαλυτὴ ἐν οἴνῳ

πν., ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι, ἡ δὲ δευτέρα εἶναι κόνις κρυσταλλική ἢ ἐλασματική, ὁσμῆς ὀρωματικῆς ἰδιαζούσης, ἀδιάλυτος ἐν ὕδ., διαλυτὰ ἐν οἶνῳ. θερμῶ, αἰθ. καὶ γλω-
ρισσ., περιέχοντα 75,5% ἰωδίου καὶ 9,5%
θείου [P.N.B.]

Θεοφαινικόν ὄξυ. Βλ. Θεοφαινῆ.

Θεοφαινοθεικόν νάτριον. Βλ. Θεοφαινῆ.

Θεοφαινοθειοξύ. Βλ. Θεοφαινῆ.

Θεοφώρμιον (Thiophorme) ἦτοι θειοσίτε ὕλη ἐκ βιολογικοῦ. Κό-
νις ἐλασρὰ, ὠχροξανθοῦς, ἄσμος, ἀνευ-
στος, ἀδιάλυτος ἐντελῶς ἐν ὕδ., οἶνῳ. καὶ αἰθ. Ὡς ἐντεροσπυλικὸν παρέχεται ἐσω-
τερικῶς, ἐπίσης δ' ἐξωτερικῶς ὡς ἀντισπυ-
λικόν, στεγνωτικόν καὶ ἐπούλωτικόν ἐπὶ
ἐλκῶν, τραυμάτων, ἐγκαυμάτων καὶ ἰδία
ἐν τῇ θεραπείᾳ τοῦ ὑγροῦ ἐλξήματος εἰς
ἀλοιφήν. [P.N.B.]

Θεώδη ἄλατα καλεῖνται αἱ ἐκ τοῦ
θειώδους ὀξέος (βλ. λ. ἐν τὸμ. Δ' σελ. 274)
πρόκύπτουσαι αλατώδεις ἐνώσεις.

Θεόδρωμα. Βλ. Κακαίδενδρον.

Θεοδόσια (ἁγία). Ἐγεννήθη ἐν Κων-
σταν/πόλει πιθανῶς περὶ τὸ τέλος τῆς Ζ'
ἐκατονταετηρίδος ἐκ γονέων εὐσεβῶν καὶ
πλουσίων, ἐπαεῖς δὲ τὴν ἑλλητικὴν ἀπο-
κρινομένην τοῦ πατρὸς ἐνεκλείσθη μετὰ
τῆς μητρὸς αὐτῆς ἐν τινι τῶν μονῶν τῆς
Κων/πόλεως. Μετὰ τριετὴ δ' ἐν τῇ μονῇ
ἀσκητικὸν βίον ἀπώλεσε καὶ τὴν μητέρα
καταλιπούσαν αὐτῇ πολὺν πλοῦτον, ἐν ᾗ
ἁγία διένειμε τοῖς πένησιν. Ὅτε δὲ Λέων
ὁ Ἰσαυρὸς ἤρξατο τῶν περὶ ταῦς εἰκόνας
καταστομῶν αὐτοῦ καὶ τὴς σπαθαρίας αὐ-
τοῦ ἀνέθῃ ἐπὶ κλίμακος καὶ ἠγωνίζετο
διὰ πελέκως νὰ καθαιρέσῃ τὴν ἐπιφανε-
σάτην τῶν εἰκόνων τῆς Κωνστ/πόλεως,
ἦτοι τὴν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἥτις ὑπερέ-
κειτο τῆς μεγάλης τῶν ἀνακτόρων πύλης
τῆς ἐπιλεγομένης Χαλκῆς, ἡ Θ. μαθοῦσα
τοῦτο παρέλαβεν ἱκανὰς τῶν συμμοναζου-
σῶν μοναχῶν καὶ δραμοῦσα εἰς τὴν Χαλ-
κὴν ἀνέτρεψε τὴν κλίμακα, ἐξ' ἧς ἴστατο
ἐκ σπαθαρίας, καὶ ἐρόνευσεν αὐτὸν τε πε-
ρὶ αὐτὴν καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν εὐαρίθμους
παρακλιτάς. Μετὰ δὲ τούτω ἦτε Θ. καὶ
αὐτὴ περὶ αὐτὴν μοναχὴν ἔδραμον εἰς τὸ πα-
τριαρχεῖον, ἵνα ρονεύσῃ καὶ τὸν πα-
τριαρχὴν Ἀναστάσιον ὁμοφρονοῦντα τῷ
Λέοντι. Ἀλλ' οὗτος μὲν προλαβὼν ἐτάθη
εἰς τὰ ἀνάκτορα, ὁ δὲ Λέων διετάξε νὰ
κατασθῶσιν αἱ πρωτοεργοὶ τοῦ κινήματος.
Ἐξ αὐτῶν μάλιστα προσεπάθησε νὰ πείσῃ
αὐτὰς ν' ἀποστῶσι τῆς κατ' αὐτοῦ ἀντιπά-
ρως, οὕτω δὲ ἡ Θ. καὶ αἱ περὶ αὐτὴν μο-
ναχαὶ ἐθανατώθησαν τῷ 726. Ἡ μνήμη

αὐτῆς ἐορτάζεται τῇ 29 Μαΐου, ὁ δὲ βίος
συγγραφεῖς ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ Ἀκρο-
πολίτου εὐρηγται ἐν τῇ πατρολογία Migne
τόμ. 140 σ. 893—935. [Γρ.Σ.1.]

* **Θεοδώρωνα.** Χωρίον τοῦ δήμου
Θεοδώριος ("Ἀρτης), ἔχον 1.113 κ. (1896).

Θεοδώριος δῆμος τῆς ἐπαρχίας
"Ἀρτης. ἔχει 11 χωρία καὶ κ. 6.658 (1896).

Θεόδωρος ὁ Γαθρᾶς (ἁγίος).
Κατήγετο ἐξ Ἀτρων τῆς Μεσσηνιακῆς
καὶ ἐκ τῆς ἐπιφανοῦς ὁμωνύμου Βυζ. οἰκογε-
νείας, ἀναφέρεται δὲ ὑπὸ τοῦ Ζωναρᾶ καὶ
ἄλλων ὡς μάρτυς. Τοῦτου οὗτος Γρηγόριος
ἐμνηστεύθη τὴν θυγατέρα Ἀλεξίου τοῦ Κο-
μνηνοῦ Μυρίαν, καὶ αὐτὸς δὲ τῷ 1091 ἦλθεν
εἰς διαπραγματεύσεις πρὸς Ἀλέξιον τὸν
Α' ὡς πρὸς ἴσον καὶ μέχρι τοῦ μαρτυρικοῦ
αὐτοῦ θανάτου διετέλεσε κύριος ὅλης τῆς
Χαλδίας. Τὴν μνήμην αὐτοῦ ὡς μάρτυρος
πληθυνίζουσιν ἡ Τραπεζοῦς καὶ ἡ πατρίς
αὐτοῦ Ἀτρα τῇ 2 Ὀκτωβρίου.

Θεόδωρος ὁ Γραπτός (ἁγίος). Ἀ-
δελφὸς τοῦ ποιητοῦ Θεοφάνους τοῦ Γραπτοῦ
(βλ. λ.). Οὗτοι ὄντες Σύροι τὸ γένος καὶ μο-
νοχῶι ἀμφοτέρω τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις μονῆς
τοῦ αἰγίου Σάββα, ἦλθον εἰς Κων/πόλιν ἐξ
Ἱεροσολύμων ἥδη ἐπὶ Μιχαὴλ τοῦ Β', ἵνα
στηρίξωσι τὸ δόγμα τῆς τῶν εἰκόνων λα-
τρείας. Ὅτε δὲ τὸν Μιχαὴλ διεδέξατο ὁ οὗτος
αὐτοῦ Θεοφίλος, ὁ ὕστατος τῶν εἰκονομάχων
βασιλέων, οἱ δύο οὗτοι ἀδελφοὶ ἀντιπράττον-
τες κατ' αὐτοῦ ἐκλήθησαν ὑπὸ τοῦ Θεοφίλου
ἵνα μεταπεισθῶσιν. Ἀλλ' ἀνευλαβὸς κατ'
αὐτοῦ ἐκτραπέντες κατεδικάσθησαν εἰς ποι-
νὴν βαρυτάτην, διότι, ἀρ' οὐ πρῶτον ἐτύθη-
σαν, ἐνεχράθη ἔπειτα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐ-
τῶν δωδεκάστιχον ἱερυδικὸν ἐπιγράμμα δια-
λαμβάνον τὴν αἰτίαν τῆς τιμωρίας, ποιηθὲν
ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Θεοφίλου, καὶ ἐξωρίσθησαν εἰς
Ἀπάμειαν τῆς Βιθυνίας, ὅπου καὶ ἀπέθαν-
εν ὁ Θεόδωρος τῷ 838, ὁ δὲ Θεοφάνης ἐπι-
ζήσας ἐχειροτονήθη μετὰ τὴν ἀναστήλω-
σιν τῶν εἰκόνων μητροπολίτης Νικαίας,
ἀπέθανε δὲ τῷ 845. Ταῦτα τῷ Θεόδωρῳ ἀπο-
διδόμενα συγγράμματα ἐξηγήληθησαν νό-
θα, γνήσιον δ' αὐτοῦ ἔργον εἶναι μία μόνη
ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Κυζίκου Ἰωάν-
νην περὶ τῶν αὐτοῦ καὶ τῶν τοῦ ἀδελφοῦ
αὐτοῦ παθημάτων, ἥτις περιελήθη ἐν τῇ
βιογραφίᾳ αὐτοῦ συγγραφεῖσι ζῶντος ἐτι
τοῦ Θεοφάνους. Ἡ μνήμη τοῦ μὲν Θεοδώ-
ρου ἐορτάζεται τῇ 11 Ὀκτωβρίου, τοῦ δὲ
Θεοφάνους τῇ 27 δεκεμβρίου, ὁ δὲ βίος αὐ-
τῶν συγγραφεῖς ὑπὸ Θεοδώρου τῆς Παλαιό-
λογινης ἐξεδέθη ἐν Ἀναλ. Ἱεροσολυμ. 4.
σελ. 185—283. [Γρ.Σ.1.]

Θεόκλητος Μηνιόπουλος (Μητροπο-
λίτης Ἀθηνῶν). Ἐγενν. τῷ 1848 ἐν Τριπό-

λει, μετὰ δὲ τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς ἐσπούδασεν ἀπὸ τοῦ 1868 Θεολογίαν ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ, καρεῖς ἐν τῷ μεταξὺ μοναχὸς ἐν τῇ μονῇ Γοργοεπηκόου καὶ χειροτονηθεὶς διάκονος. Ἀκολούθως ἐγένετο ἡγούμενος τῆς ῥηθείσης μονῆς, μεθ' ἧς τῷ 1874 παραιτηθεὶς διωρίσθη καθηγητὴς τῶν ἐλληνικῶν ἐν τῇ ἱερατικῇ σχολῇ Τριπόλεως καὶ εἰτα τῷ 1881 διευθυντὴς αὐτῆς διδασκῶν συγχρόνως τὰ ἱερά ἐν τῷ ἐκεῖ διδασκαλείῳ. Τῷ 1885 μετέβη πρὸς τελειοποίησιν εἰς Λιψίαν, ὅθεν ἐπανελθὼν τῷ 1887 διωρίσθη καὶ πάλιν διευθυντὴς τῆς ἱερατικῆς σχολῆς Τριπόλεως καὶ καθηγητῆς ἐν τῷ διδασκαλείῳ, εἰς ἣν θέσιν παρέμεινε μέχρι τοῦ 1892, ὅτε ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος Μονεμβασίας καὶ Λακεδαιμόνος. Μετὰ ταῦτα ἐγένετο συνδικλὸς καὶ τέλος τῇ 4 Νοεμβρίου 1902 μετὰ τὴν παραίτησιν καὶ τὸν θάνατον τοῦ τέως μητροπολίτου Ἀθηνῶν Πρωτοκλήτου ἐξελέγη μητροπολίτης Ἀθηνῶν.

* **Θεολόγος.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Σελλασίας (Λακεδαιμόνος), ἔχον 391 κατ. (1890). — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀηλαντίων (Εὐβοίας), ἔχον 381 κατ. (1896).

* **Θεοσκοπούλις.** Τὸ ὄνομα τοῦ Ἑλληνικοῦ τούτου ζωγράφου ἐκ κακῆς ἀναγνώσεως τῆς ὑπογραφῆς αὐτοῦ ἐνομιζέτο τέως ὡς τὸ ἀνωτέρω. Νῦν δ' ὁμῶς ἀναγνωσθέν ὀρθῶς εἶναι Δομήνικος Θεοτοκόπουλος. Πρόβλ. περὶ τοῦ ζωγράφου τούτου Δ. Βικελαν ἐν τῇ Εἰκονογραφημένῃ «Ἑστία» 1894 σελ. 145—49, Γ. Μαυρογιάννην ἐν Ἡμερολογίῳ Σκόκου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, Κάρολον Justi ἐν Zeitschrift für bildende Kunst, νέας σειρὰς τόμ. Η' φυλλ. 8 καὶ 11 καὶ Θ' φυλλ. 9, καὶ Κ. Κωνσταντοπούλον ἐν Ἀρμονίας Δ' σ. 183—195.

Θεοτόκης. 1) Σπυρίδων. Ἀγίος καὶ πολιτικός Ἑλλήν. Ἐγενν. ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1722, ἐσπούδασε δ' ἐν Ἰταλίᾳ τὰ νομικά. Ὑπηρέτησε πολλαχῶς τὴν πατρίδα καὶ ἔλαβε διάφορα ὑπουργήματα καὶ τέλος τὸν τίτλον πρίγκιπος τῆς Ἐπτανήσου Πολιτείας. Εἰς ταύτην δὲ τὴν θέσιν παρέμεινε μέχρι τοῦ 1803, ὅτε ἀπέθανεν. Ἐγραψεν ἰταλικά καὶ λατινικά ποιήματα, λόγους καὶ ἄλλα διάφορα.

— 2) Ἐμμανουήλ. Ἀγίος καὶ πολιτικός Ἑλλήν. γενν. ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1777 καὶ ἐκπαιδευθεὶς ἐν Ἰταλίᾳ. Ἐλαβε πλείστα ὑπουργήματα διετέλεσε πρόεδρος τοῦ συμβουλίου πρὸς κατάρτισιν τοῦ συντάγματος τοῦ Ἰονίου Κράτους ὑπὸ Μαΐτλανδ, εἰτα δὲ πρόεδρος τῆς πρώτης συνταγματικῆς γερουσίας τῆς Ἐπτανήσου μετὰ τοῦ τίτλου τοῦ βαρῶνου ἀπονειμηθέντος ὑπὸ Ναπολέοντος τοῦ Α'. Ἠγωνίσθη ὑπὲρ τῆς

διαδόσεως τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης καὶ ὢν μέλος τῆς ἀγγλικῆς βιβλικῆς ἐταιρείας πρὸς διάδοσιν τῶν μεταφράσεων τῶν ἱερῶν γραφῶν ἱδρύσε τοιαύτην ἐταιρίαν καὶ ἐν Κερκύρᾳ. Ἐγράψα δὲ πολλὰ ἐπιστημονικά καὶ φιλολογικά, ἐξ ὧν λόγου ὀξία εἶναι αἱ μετωρολογικαὶ παρατηρήσεις Κερκύρας καὶ τὸ Detail sur Corfou (Κέρκυρα 1826). Ἀπέθανε δ' ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1826. [Σ.δ.Β.]

— Γεώργιος Ν. Πολιτικός ἀνὴρ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος γενν. ἐν Κερκύρᾳ ἐκ τῆς γνωστῆς κομητικῆς οἰκογενείας περὶ τὸ 1843. Ἐσπούδασε τὰ νομικά ἐν Παρίσι, ὅθεν ἐπανελθὼν εἰς Κέρκυραν ἀπικηγόρει κατ' ἀρχάς ἀπὸ δὲ τοῦ 1870 ἐπιδοθεὶς εἰς τὴν πολιτικὴν ἀπετυγχάνει τὸ πρῶτον πολεμουμένος ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν τρικουπικῶν Πούλῆ, ἀλλ' ὕστερον προσληφθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ἐξελέγη δήμαρχος Κερκύρας ἐπὶ δύο περιόδους μέχρι τοῦ 1880. ὅτε ἐκλεγείς βουλευτὴς ἐγένετο ἐπὶ τῆς τότε πρωθυπουργίας Τρικούπη, οὗ ὑπῆρξε ὁπαδὸς καὶ διάδοχος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν, εἰτα τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ τῷ 1889 τῆς Παιδείας. Πρὸς τούτοις ἐστάλη τῷ 1893 ὑπὸ τοῦ Τρικούπη εἰς τὴν Εὐρώπην πρὸς σύναψιν τοῦ ἀποτυχόντος θανείου, ἐπὶ δὲ τῆς πρωθυπουργίας Δ. Ράλλη ὑπῆρξεν Ὑπουργὸς τῶν Ἑσωτερικῶν. Τῇ 2 Ἀπριλίῳ 1899, ὡς ἀρχηγὸς τοῦ τρικουπικοῦ κόμματος, ἐγένετο πρωθυπουργὸς καὶ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν μέχρι τῆς 8ης Νοεμβρίου 1901, ὅτε παρῆλθον ἕνεκα τῶν τότε συμβαδῶν ταραχῶν (βλ. λ. Ἑλλάς, σελ. 271).

Θεοφάνης (Νόννος). Πατὴρ ἀκμάτας ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου (912—959) καὶ γράφας κατ' ἐπιταγὴν αὐτοῦ ἱατρικὴν ἐγκυκλοπαιδεῖαν ἐπιγραφομένην Ἰατρικὰ καὶ οὕτω περιλήπτικην ἐκδοσιν τῆς κατὰ τὸ 350 ὑπὸ τοῦ Ὁρειβάσιου καταρτισθείσης Ἐπιτομῆς τῶν ἱατρικῶν θεωρημάτων. Τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ Θ., ὅπερ πρόκειται σαρὲς μαρτύριον τῆς κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους παρακμῆς τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης, ἐξεδόθη ἐν Ἀργεντοράτῳ τῷ 1568, εἰτα δ' ἐν Γόττᾳ τῷ 1794—95 μετὰ λατινικῆς μεταφράσεως καὶ σημειώσεων.

Θεοφάνης Β', πατριάρχης Ἱεροσολύμων. Ἀνήλθε τὸν πατριαρχικὸν θρόνον τῷ 1608 τρίτος μετὰ Γερμανὸν τὸν Α' Ἑλλήν πατριάρχης Ἱεροσολύμων κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους. Ὁ Θ. ὢν ἀνὴρ δραστήριος ἀπῆλθε τῷ 1616 εἰς Κων/πολιν πρὸς συλλογὴν ἐλεῶν καὶ ἐκείθεν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν τῷ 1617 εἰς Ρωσίαν, ἥς τὴν ἐκκλησίαν διεσπύθησε χειροτονήσας πατριάρχην Μόσχας τὸν πολὺν Φίλαρετον πατέρα τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ρωσίας Mi-

χαλκ. Θεοδώροβιτς καὶ μητροπολίτην Κιέ-
ρου Πέτρον τὸν Μογίλαν καὶ σὺν αὐτῷ ἄλ-
λους ἐξ ἀρχιερεῖς, ὧν ἔχρηζον αἱ ἀπαρχαίαι
τῆς ΝΔ. Ρωσίας. Ἐπανελθὼν δὲ μετὰ
συλλογὴν ἐλεῶν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀνεκτῆ-
σατο δικαστικῶς τὰ ὑπὸ τῶν Λατίνων τέως
καταληφθέντα, ἤτοι τὴν Γολγοθὰν καὶ τὸ
κερὶν τῆς Βηθλεὲμ σπῆλαιον, καὶ ἐπέτυχε
να ἀνανεωθῇ τὸ προνόμιον, καθ' ὃ οἱ ὀρ-
θοδόξοι πρωτεύουσιν ἐν τῇ τῆς Ἀναστα-
σιως ἐκκλησίᾳ τῶν Ἀρμενίων καὶ λοιπῶν
χριστιανῶν. Μεταβὰς δὲ τὸ δεύτερον εἰς
Κων/πόλιν κατώρθωσε νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ
Σουλτάνου Μουράτ τοῦ Δ' νέον χάτιον ἐπι-
κυρωτικὸν τῶν δικαίων τοῦ ὀρθοδόξου πα-
τριαρχείου. Πρὸς δὲ τοῦτοτος ἐστήριξε καὶ
τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν ἐν Βλαχία καὶ
Μολδαβίᾳ χειροτονήσας τοὺς ἀναγκαίους ἀρ-
χιερεῖς καὶ συγκροτήσας καὶ σύνοδον τῷ
1640. Ματαίωσας δὲ πάντα τὰ ὑπὸ τῶν
ἐναντίων τεκταινόμενα καὶ χρεὴ βαρέα ἀπο-
τίνας τῇ ἀρωγῇ πολλῶν τε ἄλλων καὶ δὴ
Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως καὶ Βασίλειου τοῦ
ἡμερόνος τῆς Μολδαβίας, ἐτελεύτησεν ἐν
Κων/πόλει τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1645.
Ο Θ. ἐξεδῶκε καὶ ὁμολογίαν τῆς ὀρθοδό-
ξου ἐκκλησίας. [Γρ. Σ. Γ.]

Θεοφιλάς (Ἀναστάσιος). Ἰβγανν. ἐν
Λακωνίᾳ τῷ 1830 υἱὸς τοῦ ἱατροῦ Ἰα-
κώβου Θ., ἐξεπαιδεύθη δὲ ἐν τῇ σχολῇ τῶν
Εὐελπίδων, ἧς ἀποποτίσθησιν τῷ 1853 ἐγένε-
ται ἀνθυποσπιστὴς τοῦ μηχανικοῦ, μετ'
ὅλιγον δὲ μετέβη εἰς Γαλλίαν πρὸς τελειο-
ποίησιν. Ἐπανελθὼν ἐκεῖθεν προσελήσθη
ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Σταυρίδου ἐν τῷ ἀρχη-
γεῖῳ τοῦ μηχανικοῦ ὡς γραμματεὺς καὶ
υποσπιστὴς αὐτοῦ, μεθ' ὃ μετετέθη εἰς τὸ
σώμα τῶν Γενικῶν Ἐπιτελῶν, ἐνθα προή-
χθη μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ταγματάρχου.
Μετὰ ταῦτα διωρίσθη διευθυντὴς τοῦ ἐν
Ἀθήναις Πολυτεχνείου καὶ ἀνήγαγεν αὐτὸ
εἰς ἣν σήμερον εὐρίσκεται περιωπὴν, ὑπὸ
τὴν ἐπίβλεψιν δ' αὐτοῦ ἐτέθησαν δια τῶν
νέων οἰκοδομῶν αἱ βάσεις τοῦ ἑξωραϊσμοῦ
τῶν Ἀθηνῶν. Ἀπέθανε τῇ 9 Ἰανουα-
ρίου 1901 ἐν Ἀθῆναις. Συνέγραψε δὲ πραγμα-
τείας στρατιωτικὰς καὶ ἄλλας τινὰς ἐν-
ταλθεῖσας ἐν τῇ στρατ. ἐφημερίδι καὶ ἄλ-
λων.

Θεραπνῶν δῆμος τῆς ἐπαρχίας
Λακεδαιμόνος. Ἐχει 6,142 κατ. (1896).

Θερειανὸς (Διονύσιος). Λόγιος Ἑλ-
λην. γενν. ἐν Κερκίρᾳ τῷ 1834. Μετὰ
τὴν ἐν τῷ αὐτότῳ γυμνασίῳ φοίτησιν αὐτοῦ,
τῷ 1850 μετέβη μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
τοῦ ἀρχιμανδρίτου Εὐφρημίου Θερειανοῦ εἰς
Τεργέστην, ἐνθα τῷ 1855 προσελήσθη συν-
εργατῆς ἐν τῇ συντάξει τῆς «Ἡμέρας»
ὑπὸ τοῦ Ἰσιδ. Σκυλίτση. Ἀπὸ δὲ τῆς 5

Ἰουλίου 1861 ἤρξατο ἐκδίδων τὴν «Κλειῶ»,
τῇ συνεργασίᾳ τοῦ Θεαγένους Λιθαδᾶ μέχρι
τοῦ 1883. Ἀπέθανε τῇ 3/15 Μαρτίου 1897
ἐν Τεργέστῃ. Τὰ κύρια ἔργα αὐτοῦ εἶναι
«Ἀδαμάντιος Κοραῖς» (3 τ. ἐν Τεργέστῃ,
1889). Διάγραμμα τῆς στωϊκῆς φιλοσοφίας,
α' μέρος Ἡ ἀρχαία Στοὰ (αὐτόθι 1892) καὶ
Φιλοσοφικαὶ Ὑποτυπώσεις 1885 ἀναρίθμη-
τα δ' εἶναι τὰ περὶ παντοίων ἀντικειμένων
καὶ δὴ κυρίως φιλολογικὰ αὐτοῦ ἄρθρα πα
ἐν τῇ «Κλειῳ» καὶ εἴτα ἐν τῇ «Νέᾳ Ἡμέ-
ρᾳ» δημοσιευθέντα.

*** Θεριακίσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Θυά-
μου (Βάλλου). ἔχον 279 κατ. (1896).

*** Θέρισσ.** Χωρίον τοῦ δήμου Λάκκων
τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρή-
της. ἔχον 429 κατ. (1900).

Θέρμανσις δι' ἤλεκτρισμοῦ.

Ἡ δι' ἤλεκτρισμοῦ θέρμανσις, καίπερ λίαν
ἐπιτυχῶς ἐφαρμοσθεῖσα ἐν τῇ πράξει, εἶναι
εἰσέτι ὑπὸ ἐποψίν οἰκονομικὴν ἤκιστα συμ-
φέρουσα, παρέχουσα εἰς ὠρισμένας μόνον
περιστάσεις πλεονεκτικὰ τινὰ, οἷον ἐν
τοῖς ἤλεκτρικοῖς τροχιοδρόμοις καὶ σιδη-
ροδρόμοις, ἐν τοῖς θαλάμοις πλοίων κ.τ.τ.
Εἰς θέρμανσιν δι' ἤλεκτρισμοῦ τῶν ἤλε-
κτρικῶν τροχιοδρόμων καὶ σιδηροδρόμων δα-
πανῶνται τὰ 20-22 τοῖς ἑκατὸν μέρη τῆς
εἰς τὴν ἀμαξίαν μεταφερομένης ἤλεκτρικῆς
ἐνεργείας, ὑπολογίζεται δὲ ὅτι απαιτοῦνται
05 βᾶτ πρὸς θέρμανσιν ἐνὸς κυβικοῦ μέ-
τρου περιωρισμένου χώρου μέχρι θερμοκρα-
σίας 22° Κελσίου. Ἐπιτυχεῖς ἐπίσης ἐφαρ-
μογαί τῆς δι' ἤλεκτρισμοῦ θέρμανσεως ἐ-
γένοντο καὶ δι' ἄλλας οἰκιακὰς ἀνάγκας, ἐν
αἷς χρειάζεται θερμότης, οἷον εἰς μαγει-
ρευσιν, εἰς σιδήρωσιν κ.τ.λ. Δυνατὶ ἐν
τοσούτοις πᾶσαι αὗται νὰ θεωρηθῶσιν ἐπὶ
τοῦ παρόντος ὡς πολυτελείας μόνον μετὰ,
διότι δυστυχῶς δὲν κατώρθωθαι εἰσέτι ἡ εὐω-
νοστάτη τῆς ἤλεκτρικῆς ἐνεργείας παραγω-
γῇ, πρὸς ἣν τείνουσιν αἱ ἐρευνᾶι καὶ ἐρ-
γασίαι πολλῶν τῶν συγχρόνων ἤλεκτρο-
διδῶν. [Ε.Θ.Κ.]

Θερμίσαιον. Φρούριον ἐν τῷ Ἀργο-
λικῷ κόλπῳ, ὅπερ μεγάλην εἶχε σημασίαν
κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Ἐνετοκρατίας ἐνε-
κα τῆς ἐπικαίρου θέσεως καὶ διὰ τὰ ἐν
αὐτῷ ἀλατοπηγεῖα.

Θερμιά. Βλ. Σύλλακα.

Θερμοδίνη (thermodine). Παράγω-
γον τῆς φαينوϋλίνης ὑπὸ μορφήν κρο-
στάλλων λεπτῶν, λευκῶν, ὁσμῆς ἐλαφρῶς
ἀρωματικῆς, γεύσεως πικρᾶς, διαλυτῶν
ἐν οἶνῳ, ἀδιαλύτων δ' ἐν ὕδατι. Φάρμακον
ἀντιπυρετικὸν ἀσθενέστερον μὲν τῆς φα-
ינוϋλίνης, φέρον ὅμως κατὰ πᾶσιν τῆς
θερμοκρασίας μᾶλλον παρατεταμένην καὶ

ἀνευ ἀφθίνων ἰδρώτων, ρίγους, κατερεί-
ψεως καὶ κυανώτεως.

Θερμοηλεκτρικῆς στῆλαι. Βλ.

Ἡλεκτρικῆς ἐνέργειας.

Θερμοκρασία ἐπίκαιρος καλεῖ-
ται ἐν τῇ χημείᾳ ὁρισμένος τις βαθμὸς
θερμομετρικῆς γεραιότητος ἑκάστου τῶν
αερίων σωμάτων καὶ καθ' ἐν ταῦτα διὰ
τοῦ συνδυασμοῦ πρὸς ἀρμύζουσιν πίσεις
μεταχωροῦσιν εἰς ὑγρὸν κατὰστασιν. Ἡ
ιδιότης αὕτη τῶν αερίων τυγχάνει τοσοῦ-
τον σπουδαία, ὥστε ἡ περὶ αὐτῆς μέχρι τοῦ
1877 ἀγνοία συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ θεωρη-
θῇ πρὸς καιρὸν τὸ ὁμογενὸν, τὸ ὑδρογό-
νον, τὸ ἄζωτον, τὸ ἐξείδιον τοῦ ἄζωτου, τὸ
ἐλῶδες αέριον καὶ τὸ μονοξειδιον τοῦ ἁν-
θρακός ὡς αέρια ἀνεπίδεκτα ὑδροποιήσεως,
καθότι οὐδεμία πίσις, ὅσον τεραστία καὶ
ἂν ὑπῆρξε, κατάρθωσε τὴν ἐπιδιωκόμενην
μετάστασιν εἰς ὑγρὸν.

Θερμοπηγαί. Βλ. Θέρμαι ἐν τομ.
Δ' σελ. 238.

Θερμοπολλαπλασιαστήν. Βλ.

Ἡλεκτρικῆς ἐνέργειας.

* **Θερμοπυλὼν** δῆμος τῆς ἐπαρ-
χίας Λοκρίδος. ἔχει 3,644 κατ. (1896).

Θερμόρρευμα. Βλ. Ἡλεκτρικῆς
ἐνέργειας.

Θέρμος ἢ **Θέρμον**. Ἡράκλεια πρω-
τεύουσα τῶν Αἰτωλῶν, ἥς τὰ ἐρείπια κεί-
μενα ἤμισσαν ὥραν ΝΔ. τοῦ χωρίου Κε-
ραλοβρύτου ἐν τῷ δήμῳ Παμφίας φέρουσι
νῦν τὸ ἔννομα Ἑλληνικὴ ἢ Παλαιό-
παζάρει καὶ σχηματίζουσι κανονικὸν σχε-
δὸν τετραγώνον περιβαλλόμενον ὑπὸ τεί-
χους. Ὑπῆρξεν ἡ μεγάλη ἀγορὰ τοῦ Αἰ-
τωλικοῦ κοινοῦ, εἶδος παναιτωλικοῦ ἱεροῦ,
ἐνθα συνήρχετο δις τοῦ ἔτους τὸ Παναϊτώ-
λιον, οὗ κέντρον ἦτο ὁ ναὸς τοῦ Ἀπόλ-
λωνος, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἡ πόλις ἔγεμε παν-
τοίων θησαυρῶν, οὓς ἐτύλησεν ὁ βασιλεὺς
τῆς Μακεδονίας Φίλιππος ὁ Γ'. Ἀπὸ τοῦ
1898 δαπάναις τῆς ἑλλ. ἀρχαιολογικῆς
ἐταιρείας ἤρξαντο ἐνταῦθα ἀνασκαφαὶ ἐξα-
κολουθεῖσαι ἐτι ὑπὸ τοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαι-
οτήτων Γ. Σωτηριάδου, ἀγαγοῦσαι δὲ εἰς
οὗς τὰ θεμέλια ναοῦ ὑποτιθεμένου τοῦ Ἀ-
πόλλωνος, οὗ σώζονται καὶ τινες κοσμητι-
καὶ πλάκες. Ὁ ναὸς χρονολογεῖται κατὰ
πᾶσαν πιθανότητα ἀπὸ τοῦ 600 περ. π. Χ.

* **Θέρμου** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Τρι-
χωνίας. ἔχει 5,237 κατ. (1896).

Θερσίλιον. Οἰκοδόμημα ἐν Μεγα-
λοπόλει, εὐρεθὲν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τοῦ
ἐκεῖ θεάτρου καὶ συνεχόμενον αὐτῷ. Ἐν-
ταῦθα ἤδρευον οἱ μῦθοι, ἀρχὴ τῆς πό-
λεως ταύτης.

* **Θεσπιῶν** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Θη-
βῶν. ἔχει κατ. 6,321 (1896).

Θετικὸν φῶς. Βλ. Ἡλεκτρικῆς ἐκ-
κένωσης.

* **Θῆβαι.** Πρωτ. τοῦ δήμου Θηβαίων,
ἔχουσα 3,469 κατ. (1896). Διὰ τοῦ νόμου
τῆς νέας διαιρέσεως τοῦ κράτους τῆς 8 Ἰου-
λίου 1899 ἡ πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ Βοιω-
τίας μετετέθη ἐκ Θηβῶν εἰς Λεοδάειαν.
Ἀνασκαφαὶ γενόμεναι τῷ 1888 ἀπεκάλυψαν
τὸ Καθεῖριον καὶ ἄλλα ἀρχ. οἰκοδομήματα.

Θηβαϊκὸν ἐκχύλισμα καλεῖται
ἄλλως (ἐκ τοῦ ὀνόματος τῶν ἐν Αἴγυπτῳ
Θηβῶν, ἐνθα συνέλεγτο τὸ ὄπιον) τὸ ὕδα-
τικὸν ἐκχύλισμα τοῦ ὀπίου.

* **Θηβαίων** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Θη-
βῶν. ἔχει κατ. 6,586 (1896).

Θηβαίων ἢ Ἰτέα (τουρκ. Σογιοῦτ,
ιτέα). Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν
Φρυγίᾳ κειμένη παρὰ τὴν συμβολὴν τοῦ
ποταμοῦ Θύμβριδος (Πουρσάκ) εἰς τὸν Σαγ-
γάριον (Σακάρια) καὶ ἐν τῇ εἰσόδῳ κοιλά-
δος καταρῦτου ὑπὸ πυκνῆς φυτείας συκο-
μορεῶν. Εἶναι πρωτεύουσα ἑμῶν νόμου διοι-
κήσεως ὑπαγομένης εἰς τὸν νομὸν Πρού-
σης (Χουδαβενδικιὰρ βιλαγιετι) καὶ ἔχει
3,000 κατ., ὧν οἱ 600 Ἕλληνες ὑπαγόμε-
νοι ἐκκλησιαστικῶς ὑπὸ τὸν μητροπολίτην
Νικαίας. Τὸ Θ. εἶναι ἐπίσημον ἐν τῇ τουρ-
κικῇ ἱστορίᾳ ὅτε ὑπάρξαν ἡ πρώτη θερινὴ
διαμονὴ τοῦ ἡγέτου τῶν τουρκικῶν φυλῶν
καὶ πατρὸς τοῦ Ὁσμὰν Ἐρτογρούλ, δωρη-
θεῖσα αὐτῷ εἰς ἀνταμοιβὴν τῶν στρατιωτι-
κῶν αὐτοῦ κατορθωμάτων ὑπὸ τοῦ Σελ-
τζουκίδου ἡγεμόνος τοῦ Ἰκονίου Ἀλλακεδ-
δίν. Ἐντεῦθεν ὁρμώμενος ὁ Ἐρτογρούλ
ἐποίετο πολλὰς ἐπιδρομὰς κατὰ τῶν πε-
ριοίκων ἐχθρῶν τῷ Ἀλλακεδδίν διακειμέ-
νων καὶ ἐκυρίευσεν ἱκανὰς χώρας, ἃς ἔλα-
βεν εἰς τὰς τιμὰς. Τὸ Θ. ἀπολαύει ὁ-
μοίως πολλοῦ σεβάσμου παρὰ τῶν ὀθωμα-
νῶν ὅτε περιέχον τὸ μαυσωλεῖον (τουρμπέ)
τοῦ Ἐρτογρούλ καὶ τοῦ προαπεθανόντος
πρωτοτόκου αὐτοῦ υἱοῦ Σαβτζή, κείμενον
ἐν τοῖς περίεξ τῆς κωμοπόλεως ἐν μέσω κυ-
παρίσσαν καὶ πλατάνων καὶ φοιτῶμενον ὑπὸ
τῶν ὀθωμανῶν.

* **Θηβῶν** ἐπαρχία τοῦ νομοῦ Βοιω-
τίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν. ἔχει 29,730
κατ. (1896).

* **Θηναῖς** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Πάλ-
λης. ἔχει 3,273 κατ. (1896).

* **Θῆρα.** Κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἡ νῆ-
σος αὕτη, ἥτις κατὰ τοὺς ποιητάς ἐλέγετο
τὸ πάλαι Καλλίστη, μικρὰν μόνον εἶχε
σημασίαν. Καταληφθεῖσα κατὰ τὸν Π.
Χ. αἰῶνα ὑπὸ τῶν Δωριέων, ἐγένετο
περὶ τὸ 620 ἡ μητρόπολις τῆς Κυρήνης.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ἑγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Θεσσαλονίκη

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Περὶ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἐκτρώθη σύμ-
μαχος τῆς Σπαρτης, διέμεινε δὲ πιστῇ εἰς
ταύτην κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πολέ-
μον. Ἐν ταῖς κατέπιν διετέλει ἐπὶ χρό-
νον ὑπὸ τὴν ἐπικυριαρχίαν τῶν Πτολε-
μαίων, ἀναμειβόμενος δὲ ἡ πόλις εἶχεν
ἀκόμη ἀκμὴν τινα καὶ ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων,
ἀλλὰ μετὰ τοὺς πρώτους μ. Χ. αἰῶ-
νας παρήκμασεν, ὥπως καλυπθεῖται ὑπὸ
τῆς σποδοῦ τῶν ἡραιστειῶν ἐκρήξεων. Τῷ
1208 κατέλαβε τὴν νήσον ὁ Μάρκος Σα-
νουδός, ἀνέκρουσα δ' εἶτα εἰς τοὺς Βενε-
τούς ἐκυριεύθη τῷ 1537 ὑπὸ τῶν Χαί-
ρεττιν Βερβαρότσα καὶ ἠνώθη μετὰ τοῦ
τουρκικοῦ κράτους. — Ἀπὸ τοῦ 1896 μέχρι
τοῦ 1900 ἐτελέσθησαν διεξεδικαί ἀνασκα-
φαὶ ὑπὸ τοῦ ἀρχαιολόγου βαρώνου Ἰλλερ
καὶ βαπτίνας αὐτοῦ τοῦ ἱδίου, ὅστις ἐξέ-
δωκε καὶ πολυτελεῖς ἔργον περὶ τῆς νήσου
καὶ τῶν ἀνασκαφῶν (1897 κέ.). Ἡ ἀρχαία
πρωτεύουσα κεῖται εἰς τὸ Μέσα βουνόν, ἐν
ἀποστάσει 2—2 1/2 ὥρων ἀπὸ τῆς νέας ἐπὶ
τῆς ἀνατολ. παραλίας· ἡ πρὸς αὐτὴν ὁδὸς
διέρχεται τὸ Καμάρι, τὴν ἀρχαίαν Οἶαν,
ἐνθα ἄλλοτε ὑπῆρχον ἀκόμη εἰρήνια τοῦ
γυμνασίου, καὶ τινα μέρη ἐν οἷς ἐξορύσσε-
ται ἡ γνωστὴ θηρακικὴ γῆ. Πρὸ τῆς πόλεως
ἐπὶ τοῦ λόρου τῆς Σελλάδας εὐρέθη ὀλο-
κληρὸς νεκρόπολις μετὰ πλείστων τῶρων,
χρονολογουμένων ἀπὸ τοῦ Η' ὡς π. Χ.
αἰῶνος μέχρι τῶν χριστιανικῶν χρόνων,
καὶ ἐν τισὶ παλαιότατος τύττων ἀγγεῖα
ἐγγυαρίου κατασκευῆς, πλείον δὲ ἐπὶ τῶν
βράχων πολλὰ ἐπιγραφαί. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ
ἀρχ. πόλει ἀνεκαλύφθησαν μετὰ τῶν ἄλλων
δύο γυμνάσια, ναὸς τοῦ Διονύσου, στοά
βασιλική, θέατρον, ἱερὸν τῆς Ἰσιδος, τέλος
ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος Καρνείου καὶ πολλὰ
ἀντικείμενα τῆς τέχνης, ἐπιγραφαί κλπ.,
ἅπερ συνήχθησαν νῦν εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ βα-
ρώνου Hiller ἱδρυθέν μουσεῖον. Μεγάλου
ἐνδιαφέροντος εἶναι καὶ τὰ πλείονα τοῦ
γυμνασίου τῶν ἐρήδων ἐπὶ τοῦ βράχου
πολυάριθμα ἐπιγραφικὰ καράγματα αὐτῶν
τῶν ἐρήδων, ὧν τινα ῥίπτουσι ὥς ἐπὶ τὸ
γνωστὸν δωρικὸν ἔθιμον τῆς παιδευσατίας.
Πρὸ περὶ Θήρας «Ἀρμονία» 1902 σ. 441
κέ., 457 κέ. καὶ Ἀρχαίων πολιτισμὸν Θ.
ὑπὸ τοῦ βαρώνου Hiller κατὰ μετὰ θ.
Ἰερωνύμου Δελένδα, 1898. Ἡ νήσος Θ. μετὰ
τινῶν ἄλλων περίξ ἀποτελεῖ τὴν ἐπαρ-
χίαν Θ. ἔχουσαν 21,572 κατ., πρωτ. δ'
ἔχει τὴν ὁμώνυμον κόμην, κινῶς Φηρὰ
καλουμένην. ἔχουσαν 934 κατ. Ὁ δὲ θῆ-
μος Θ. εἶχε τῷ 1896 κατ. 4,454.

* **Θηράματα.** Χωρίον τοῦ δήμ. Ἐλισὺ
(Κερὰλληρίας), ἔχον 203 κατ. (1896).

* **Θηρακίας** δῆμος τῆς ἐπαρχίας
Θήρας. ἔχει 855 κατ. (1896).

Θιάσοι. Οὕτως ἐκαλοῦντο ἐν ταῖς
ἀρχ. Ἀθηναῖς θρησκευτικαὶ κυρίως ἐται-
ρεῖαι, ἀντιστοιχοῦσαι ὡς φαίνεται πρὸς τὰ
γέννη. Ἡ ἰδρυσις αὐτῶν ἀνάγεται συνήθως
εἰς τὴν μεταρρυθμίσιν τοῦ Κλεισθέους,
ὅστις ἠναγκάσθη τοὺς νεοπολίτας, οὓς διέ-
νειμεν εἰς τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἱδρυθέντας βῆ-
μους, νὰ συντάξῃ καὶ εἰς σωματεῖα ἀντί-
στοιχα πρὸς τὰ παλαιὰ γέννη, ἐπειδὴ εἰς ταῦ-
τα βεβαίως ἐκείνοι δὲν ἠδύναντο νὰ εἰσελθω-
σι. Οἱ δὲ θιάσοι διενεμήθησαν εἰς τὰς ὑπαρ-
χοῦσας φατρίας ἢ καὶ ἀπετελέσθησαν ἐκ
πολλῶν Θ. νέαις ταιαῦται. Πάντως ὅμως
φαίνεται ὅτι καὶ πρὸ τοῦ Κλεισθέους
καὶ δὴ ἐπὶ Δράκοντος ὑπῆρχον Θ., οὓς
κατὰ τὴν μεταρρυθμίσιν ἀνεγνώρισε καὶ
ἐπολλαπλασίασε. Τὰ μέλη τῶν Θ. ἐκα-
λοῦντο θιασῶται ἢ ὀργεῶνες, εἶχον δὲ
κοινὴν μετὰ τῶν γεννητῶν τὴν λατρείαν
τοῦ Διὸς ἑρκείου καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος πα-
τρῶν, οἵτινες τὸ πάλαι ὄντες θεοὶ τῶν γεν-
νητῶν καθίσταντο αὐτῶν φράτριοι. — Καὶ πᾶς
ἄλλος σύλλογος σκοπῶν, ἔχων τὴν λατρείαν
θεοῦ τινος, καὶ δὴ κυρίως τοῦ Διονύσου, ἐλέ-
γτο θιάσος.

Θιλαμίνη ἡ θειολανολίνη ἢ
ἐνθεῖος οἰσυπίνη (thilamine). Χη-
μικὴ ἔνωση προκύπτουσα ἐκ τῆς ἐπιδρα-
σεως τοῦ θείου ἐπὶ τῆς λανολίνης ἢ τοῦ
οἰσυπίνης ὑπὸ μορφὴν μαζῆς φαιοκιτρίνης,
ἡμιρεῦστου, ὀξέουσης ὡς ἀπὸ θείου, οὐδα-
μῶς ἐρεθιστικῆς, χρησίμου πρὸς παθήσεις
δερμικὰς (ἐκζέματα ὕγρα καὶ ξηρά, ἀ-
κμᾶς ῥοδόχρους, συνώσεις κτλ.). Περιέχει
θειὸν 3 1/2% καὶ δύναται πολλαπλαῖν' ἀνα-
πληρώσῃ τὴν ἀλοιρὴν τοῦ Hēbra. [P.N.B.]

* **Θίσδης** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Θη-
ρῶν. ἔχει 4,689 κατ. (1896).

* **Θολάρια.** Χωρ. τοῦ δήμου Αἰγιάλης
(Ἀμοργοῦ), ἔχον 647 κατ. (1896).

* **Θολερό.** Χωρ. τοῦ δήμου Σικυῶνος,
ἔχον 187 κατ. (1896).

Θορικίων δῆμος τῆς ἐπαρχίας Ἀτ-
τικῆς. ἔχει κατ. 7,109 (1896).

* **Θορικόν.** Χωρ. τοῦ δήμου Θορικίων,
ἔχον 400 κατ. (1896).

Θόριον, Thorium (χημ.). Σπανιώ-
τατον μεταλλικὸν στοιχεῖον, ἔχον σύμβολον
Th καὶ ἀτομικὸν βάρος 231.5, ἀνακαλύφθεν
δὲ τῷ 1828 ὑπὸ τοῦ Berzelius. Λαμβάνεται
ὡς κόνις βαθέως τερρόχρους, εἰδ. β. 7,795,
δι' ἀναγωγῆς τοῦ χλωριούχου θορίου ὑπὸ
νατρίου, διαλύεται ἐν νιτρικῷ ὀξεί, δὲν
προσβάλλεται ὑπὸ διαλυμάτων τῶν καυστι-
κῶν ἀλκαλίων, θερμαίνόμενον δὲ καίεται
ἐν τῷ ἀέρι δια λευκοτάτης φωταυγείας. Ἐκ
τῶν ἐνώσεων αὐτοῦ γνωστὰι τυγχάνουσι α'
τὸ διοξειδίον τοῦ θορίου, κόνις

λευκή, άττηκτος, είδ. βάρ. 7.795, άδιάλυτος υπό των όξεών· β) τὸ θειοϋχον θόριον, κόνις κιτρίνη, επίδεικτική μεταλλικῆς στιλπνότητος, λαμβανομένη διὰ χύσεως τοῦ μετάλλου ἐν ατμοῖς θείου· γ) τὸ θειϊκόν θόριον, οὐσία στερεά υπό μορφήν διαφανῶν βασιρρέμβων κρυστάλλων· δ) τὸ νιτρικόν θόριον, αλατώδης οὐσία υπό μορφήν μεγάλων πλακωειδῶν κρυστάλλων, εὐδιάλυτων ἐν ὕδατι· ε) τὸ τετραχλωροϋχον θόριον, μᾶζα λευκή ἐξαχνουμένη εἰς κρυσταλλικὰς τετραπλεύρους πλάκας, ὑγροσκοπικὰς. [P.N.B.]

Θορίτης (Θορυκτλ.). Ἐνυδρον αὐτοφύον πυριτικόν θόριον, περιέχον ἄλλοτε ἄλλο ποσὸν κεκρυστάλλωμένου ὕδατος, ὡς καὶ μικρὰς ποσότητας σιδήρου, μαγγανίου, εὐρανίου, ασβέστου καὶ μαγνησίας. Ὀμοιάζει πρὸς τὸν γαδολινίτην καὶ τὸν ὀψιδιανόν, εὐρίσκεται ὡς μᾶζα συμπαγῆς, ἥ ὡς κρυστάλλοι ἰσομορφοὶ πρὸς τοὺς τοῦ ζιρκονίου. Πικρὴ αὐτοῦ τυγχάνει ὁ ἐραγγίτης, περιέχων καὶ ἥλιον.

* **Θουρίας** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Καλαμών. Ἐχει 5.302 κατ. (1896).

Θραψάνω (τούγλ. Θραψάνο, ὡς ἐγράφη ἐν τόμ. Δ'). Κώμη τοῦ δήμου Καστελλίου τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 933 κατ. (1900).

* **Θραψέμι**. Χωρ. τοῦ δήμου Μενελαΐδος (Τρικάλων), ἔχον 408 κατ. (1896).

Θριδακίνη, lactucine. Δραστικὸν στοιχείον τοῦ θριδακοποῦ ὡς ναρκωτικοῦ. Οὐσία κρυσταλλική, κιτρίνη, γεύσεως πικρᾶς, διαλυτὴ ἐν ὕδ., εἰνῶν, καὶ ὀξείῳ ὀξεί.

Θριδάκιον, lactucarium (Φαρμ.) καλεῖται ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ ἀέρος ἀποξηρανθεὶς γαλακτώδης χυμὸς ὁ ἀπορρέων ἐξ ἐντομῶν γινομένων ἐπὶ τοῦ καυλοῦ καὶ τῶν κλάδων θριδακος τῆς μεϊζωνος ἡ ἀγρίας κατὰ Διοσκορίδην. Προῖον περιπλόκου συνθέσεως περιέχον 44-53 % θριδακίνης, θριδακίνης, θριδακινῶς ὀξέος (1 %), δύο ἄλλα ὀξέα, τὸ μὲν πικρὸν καὶ μόνιμον, τὸ δὲ πτητικόν, λεύκωμα, μαννιτοσάκχαρον, πόκασσαν, σάβαν, κτλ. Ἐχει χεῶμα καὶ ὀσμὴν ὅμοια πρὸς τὰ τοῦ ὀπίου, γεῦσιν πικράν, ἐνέργειαν ναρκωτικὴν μέγχις ὑπνωτικῆς. Πολλὰκις ἐνέχει ὀλίγην ὑσσυαμίνην.

Θριδακόνη, lactucine ἢ lactucépine. Οὐσία κρυσταλλική ἐξαχνουμένη ἐκ τοῦ θριδακίου, ἄοσμος, ἀγευστος, ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι διατιγνύη ἐν αἰθέρι, τηκνόμενη θ' εἰς 100°.

Θρινιάς (Βοτ.). Γένος ροινίχων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κορυμβωδῶν, διακρινό-

μενον ὑπὸ βραχέος συνήθως ἀπλοῦ στίπτους, φύλλων δισκοειδῶν πολυσχιδῶν πτυσσόμενων εἰς ῥιπίδιον, σπᾶδικος ἐπιμήκους ἐξ ἀνθέων ἐρμαφροδιτών. Εἶδη τινα καλλιεργοῦνται ἐν εὐκράτοις θερμοστέγαις ὡς φυτὰ κοσμητικὰ.

* **Θρονίου** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Λοκρίδος. Ἐχει 2.044 κατ. (1896).

* **Θροφαρί**. Χωρ. τοῦ δήμου Σικυωνος, ἔχον 151 κατ. (1896).

* **Θυάμου** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Βάλτου. Ἐχει 3.521 κατ. (1896).

Θύμβρη. Ἀρχαία πόλις πρὸς Β. τῆς Τρωάδος καὶ ἐπὶ τοῦ Θύμβριδος ποταμοῦ, ἔχουσα ναὸν ἐπίσημον τοῦ Ἀπολλωνος, ὅστις διὰ τοῦτο ἐκαλεῖτο Θυμβραῖος· ἐν τῷ ναῷ τοῦτο ὁ Ἀχιλλεὺς ἐρονεύθη ὑπὸ τοῦ Πάριδος. Ἡ πόλις αὕτη ἀρχαίτατα ἐκλιπούσα εἶχε παρ' αὐτὴν καὶ Ὀμηρον καὶ Στράβωνα λόγον ὅστις ἐκαλεῖτο Καλλικολώνη. [Γρ. Σ.Ι.]

Θύμβρις (τουρκ. Πουράν-τσάι). 1. Ποταμὸς τῆς Ἐπικτήτου Φρυγίας πηγάζων ἐκ τῶν ὑπωρειῶν τοῦ Δινδύμου ὄρους παρὰ τὸ Κουσίειον (Κιουτάχια) καὶ συμβάλλων εἰς τὸν Σαγγάριον παρα τὸ Θηβάσιον (Σαγμούτ). Τὸ εὖρος αὐτοῦ εἶναι 7—10 μέτρων. τὸ δὲ ὕψος κίτρινον καὶ θολόν καὶ τὸ ρεῦμα ὀσμητικόν. — 2) Ποταμὸς παρα τὴν Τρωάδα καὶ παρα τὰς Συρακούσας, ὁ Τιβερίς. [Γρ. Σ.Ι.]

Θυμάξ. Χωρ. τοῦ δήμου Κεραισιῶν τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 150 κατ. (1900).

Θυμοκαφουρά. Βλ. Θυμικὸν ὀξύ.

Θυμικὸν ὀξύ ἦτοι θυμοκαφουρά. Βλ. Θυμικὸν ἐν τόμ. Δ' σελ. 268.

Θυμοξυλίνη (thymacétine). Ἐνώσις χημικὴ ἔχουσα πρὸς τὸ θυμόλιον ὡς ἔχει ἡ φαινοξυλίνη πρὸς τὸ φαινόλιον. Κόνις κρυσταλλική, λευκή, ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι, ὑπνωτικὸν καὶ ἀκρεσώδυνον. [P.N.B.]

Θυνία. Οὕτω ἐκαλεῖτο τὸ πάλαι ἡ ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου πεντοῦ βόρειος παραλία τῆς Βιθυνίας ἡ ἀπὸ τοῦ Ῥήδαντος μέγχι τοῦ Κάλητος ποταμοῦ, ἣν ὦκουν οἱ Θυνοί. [Γρ. Σ.Ι.]

Θυνιάς (τουρκ. Κερκέν ἄδασί, ἦτοι Καυκῶνων νήσος) ἡ Ἀπολλωνία ἡ Δαφνουσία. Ἡ ἐλαχίστη τῶν νήσων τῆς Βιθυνίας ἔχουσα περιμετρον 7 σταδίων καὶ κειμένη ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ Εὐξείνου πόντου. Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος διηγεῖται ὅτι τὴν νήσον Θυνιάδα οἱ Ἀργοναῖται ἐπειδὴ ἐπερᾶν αὐτοῖς ἔωθεν πρὸς τὴν τοῦ Ἀπολλωνος ἀνάγκαν Ἀπολλωνος Ἐῶνα νήσον καὶ ἔκτισαν ἐν αὐτῇ ναόν, ὁ δὲ σχολιαστὴς τοῦ

Ἀπολλωνίου λέγει ὅτι ὑπῆρχεν ἐν Θ. τέ-
μενος τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἐπ' αὐτῆς τὸ πά-
λαι ὑπῆρχε πόλις Θυνίας ἢ Βιθυνίας ἀπει-
ρία τῶν Ἑρακλειωτῶν, τανὺν δ' ὁμοῦ εἴ-
ναι ἔρημος. [Γρ.Σ.Ι.]

Θυνιάς ἢ **Μέλιαινα** ἄκρα (τουρκ.
Καρά βουρτύν, ἦτοι Μέλαν ἀκρωτήριο).
Ἀκρωτήριο τῆς Βιθυνίας ἐπὶ τοῦ Εὐξεί-
νου Πόντου, μεταξύ τοῦ Ἰεροῦ τῆς Ἀρτέ-
μιδος καὶ τοῦ χωρίου Ἀρτάνη κατὰ Πτο-
λεμαίον. [Γρ.Σ.Ι.]

Θυνοί. Ἔθνος θρακικὸν κατοικοῦν τὰ
περὶ τὴν Σαλμυδησὸν παράλια τοῦ Πόντου
καὶ μετὰ τὴν εἰς τὴν ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ Θυ-
νίαν. Οἱ Θ. ἐκλήθησαν οὕτω ἀπὸ τοῦ θεοῦ
οὗ τοῦ Φινέως θυνοῦ, ἀδελφοῦ τοῦ Βι-
θυνοῦ, ἀπ' οὗ ἔλαβον τὴν κλήσιν οἱ Βι-
θυνοί. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Θυρέας** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Κυ-
νορίας. Ἐχει 2,984 κατ. (1896).

Θυρεοειδεκτομή καλεῖται χει-
ρουργικὴς ἡ τοῦ συνόλου θυρεοειδοῦς ἀδέ-
νος ἐξάφαισις, ἥτις δυνατόν νά ἐπιχειρηθῇ
ὅσακις ὁ ἐν λόγῳ ἀδὴν τυγχάνει κατελθιμ-
ένος ὑπὸ διαχύτου ὄγκου. Πάντοτε ὁμοῦ
ἡ τριαυτὴ ἐπέμβασις, πλὴν τοῦ ὅτι συνε-
πάγεται μεγάλους κινδύνους θήρων αἱμορ-
ραγιῶν, δὲν δύναται νά θεωρηθῇ ὡς ἱστί-
αθετοσ μετὰ χρόνον μᾶλλον ἢ ἥστον μα-
κρὸν ἐπιβαίνειται ἡ λεγομένη μυξοιδημα-
τώδης καχεξία, ἥτοι σύνολον διαταραχῶν
τοῦ ὁργανισμοῦ ὁρμονικῶν εἰς τὴν τε-
λευτὴν ἐπίσσειν τῆς ἐν τῷ αἵματι ἐκχύ-
σεως τῶν θυρεοειδικῶν ἐκκριμάτων ἢ δὲ
μερικὴ θυρεοειδεκτομή δύναται νά
ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ βρογχεκλήλης ὀγκώδους ἢ
καὶ ἐξωφθαλμοῦ πύθους, ἀραιουμένου μέ-
ρους τινὸς τοῦ ἀδένος, ἀλλ' οὐδ' αὐτὴ θεω-
ρεῖται ὡς ριζικὴ καὶ ἀριστοτάτος ἐπέμ-
βασις. [P.N.B.]

Θυρεοειδῆς ἀδὴν. Ἡ τοῦ λειτουρ-
γικῆν ἐποψὴν θεωρεῖται σήμερον ὡς τυφλὸς
ἀδὴν, οὗτινος τὰ ἐκκριτικὰ προϊόντα διὰ
τῆς κυκλοφορίας διαχέονται ἐν τῷ αἵματι
καὶ ἐνεργοῦσιν ὡς ἀντιτοξίναι, ἥτοι
οὗσαι προσωρισμέναι διὰ τὴν ἐξουδετέρωσιν
παθῶν ἐκείνων τῶν δηλητηρίων οὐσιῶν,
ὅσαι φυσικῶς ἐχόντων τῶν πραγμάτων προ-
κύπτουσιν ἐν τῷ ὁργανισμῷ ὡς προϊόντα
ἀρετεροποίησης καὶ τυγχάνουσι σφοδρὰ δη-
λητήρια. Ἰδίως ἡ τοῦ προκειμένου ἀδένος
λειτουργία φαίνεται σπουδαιοτάτη κατὰ
τὰς ἡλικίας τῆς τελειώσεως τοῦ ὁργανι-
σμοῦ, ἐν γένει δὲ ἡ κατὰ παθολογικὴν
εὐχυρίαν ἐκφύλισις ἢ ἀτροφία τοῦ ἀδενώ-
δους τούτου ὁράνου, ὡς καὶ ἡ πειραμα-
τικὴ ἢ ἐνεκὰ ὀγκοπλασίας κακοήθους ἐξάι-
ρεσις αὐτοῦ συνεπάγεται πάσας ἐκείνας

τὰς λειτουργικὰς ἐν τῷ ὁργανισμῷ διατα-
ραχὰς ὅσαι συναποτελοῦσι τὸ μυξοιδημα
ἢ τὴν θυρεοειδοστερητικὴν καχεξίαν. Ἡ
δὲ ὑπερτροφία ἥτοι ἡ αὐξήσις τοῦ ὄγκου
τοῦ θυρεοειδοῦς ἀδένος ἀποτελεῖ ἐτέραν
παθολογικὴν κατάστασιν, ἥτις τοπικῶς ἐκ-
δηλοῦται διὰ τῆς λεγομένης βρογχεκλήλης,
καθ' ἣν ὑπάρχει ὑπερπλασία τοῦ διαμέσου
ἱστοῦ καὶ ἀπόπνευξις τῶν ἀδενικῶν στοι-
χείων. Ἐσχάτως τέλος τὸ ἐξωφθαλμον
πάθος ἦτοι ἡ ἐξωφθαλμία ἐθεωρήθη ὑπὸ
πολλῶν ὡς ἀπορρέον ἐξ ὑπερβαλλούσης
θυρεοειδικῆς ἐκκρίσεως ἐν τῷ αἵματι.

Θυρεοειδίνη, thyroidine (Φαρμ.).
Ἡ ἐπιστημονικὴ ἐξακρίθωσις τῆς σπου-
δαίας ἐπιδράσεως τοῦ θυρεοειδοῦς ἀδένος
πρὸς παραγωγὴν εἰδικῶν τινῶν νοσηρῶν
ἀλλοιώσεων (μυξοιδημάτος, ἰδιοτισμοῦ, κρε-
τινισμοῦ, θυρεοειδοστερητικῆς καχεξίας καὶ
βασεδοειδοῦ νόσου) ἤγαγεν εἰς τὴν χρησι-
μοποίησιν τοῦ θυρεοειδικοῦ παρεγχύματος
πρὸς θεραπευτικὸν σκοπὸν. Σημειωτέον
ὅμως ὅτι ὁ προσφατος θυρεοειδῆς ἀδὴν ὁ
ἐξακρούμενος ἀπὸ τῶν σφαζομένων προδύ-
των, ὡς καὶ πάντα τὰ προϊόντα αὐτοῦ ἔ-
χουσι δηλητηριώδη ἀποτελέσματα (ταχυ-
καρδίαν, ταχυσυγμῖαν, λειποθυμίας, συγ-
κοπὰς, κτλ.), διὸ καὶ ἡ χρησις αὐτῶν πρὸς
ἐπίτευξιν θεραπευτικοῦ σκοποῦ ἐν ταῖς ὑπε-
ρευχέσις περιστάσεσιν, ὡς ἐν τῇ πολυ-
σχρκίᾳ καὶ διαφόροις δερματοπαθείαις (ἐρυ-
θρὰ πίτυριάσει, ἐκζέματι, ψωρίασει, ἰχθυώ-
σει, λύκῳ, μερική σκληροδερμία, κτλ.) δὲν
νά γίνηται μετὰ μεγίστης περιστάσεως καὶ
ὑπὸ τὴν ἄμεσον τοῦ ἱατροῦ ἐπιτήρησιν.
Ἐπειδὴ δὲ δυσκόλως δύναται τις πάντοτε
νά προμηθεύηται τοὺς νεπούς ἀδένας, ἀπ'
ἐτέρου δὲ ἡ τοῦ γυμοῦ αὐτοῦ ἀποξήρανσις
καὶ κονιοποίησης εἴτε παρασκευὴ ὑπὸ μορ-
φῇ δισκίων (tablettes de thyroidine soche)
δὲν ὑπισχνεῖται διατήρησιν τελείαν, χρησι-
μοποιεῖται ἡ χημικῶς ἐξαγομένη στοιχειώ-
δης οὐσία τοῦ ἀδένος, ἡ καθααρμένη θυ-
ρεοειδίνη ἥτοι ἰωδιοθυρεοειδίνη, εἰς ὑποδο-
ρίους ἐνέσεις. [P.N.B.]

Θυρεοειδοθεραπεία ἥτοι θυρε-
οειδισμός, thyroïdisme. Νεωτάτη θε-
ραπευτικὴ μέθοδος ἀπαρρέουσα ἐκ τῶν
φυσιολογικῶν ἀνακαλύψεων αἰτινας ἐπαι-
γματοποιήθησαν ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἀγνο-
ουμένην τῶς λειτουργικῆν δράσιν τοῦ θυ-
ρεοειδοῦς ἀδένος, καὶ συνισταμένη εἰς τὴν
εἰσαγωγὴν εἰς τὸν ὁργανισμὸν ὑπὸ δόσεις
θεραπευτικὰς τοῦ θυρεοειδικοῦ γυμοῦ διὰ
τῆς ὑποδόριου ὁδοῦ (δι' ἐνέσεως γυμοῦ ἢ
ἐκχυλίσματος), διὰ τῆς στομαχικῆς ὁδοῦ
(βρώσεως τοῦ προσφάτου ἀδένος ἢ τῆς λή-
ψεως τῆς θυρεοειδίνης ἥτοι οὐσίας ὁργανι-
κῆς ἐξαχθείσης ὑπὸ Baumann ἐκ τοῦ θυρεο-

ειδούς αδένος τῶν προβάτων). Δόσεις ἀνώτεραι τῶν θεραπευτικῶν ἐπιφέρουσι τὴν ἐν θυροειδισμοῦ διλητηρίασιν ἐκδηλουμένην ὑπὸ ἐξάψεως τῶν φυσιολογικῶν λειτουργιῶν, ὑπὸ διαταραχῶν τῆς θρέψεως (ἀπιστῶντες, ἀνυψώσεως τῆς θερμότητος τοῦ σώματος, ἀπωλείας αἵματος), ὑπὸ διαταραχῶν τῆς κυκλοφορίας (παλμῶν, ταχυκαρδίας), ὑπὸ διαταραχῶν νευρικῶν (κεφαλαλγίας, ἀλυσμοῦ, ἀϋπνίας, τρόμου τῶν μελῶν, πρέρσεων, σπασμῶν) καὶ ὑπὸ διαταραχῶν τῆς οὐρῆσεως καὶ τῆς ἀναπνοῆς. Ἐπὶ τῇ ἐμρυνίσει τοιούτων συμπτωμάτων ἐπιβάλλεται ἡ χυμώσις διακοπὴ τῆς διαθυροειδούς ἀδένος ἢ καὶ θυροειδίνης θεραπευτικῆς ἀγωγῆς. [P.N.B.]

Θύσθλα. Οὕτως ἐκαλοῦντο τὰ ἱερὰ σκεύη, ἅτινα ἔφερον εἰς χεῖρας οἱ ὀργιασταὶ ἐν τῇ ἐορτῇ τοῦ Βάκχου, οὐροί, λαμπάδες κ.τ.λ.

Θύσσης. Πόλις ἀρχαία ἐν τῇ χερσονήσῳ τοῦ Ἀθω, μετὰ τῶν νῦν μονῶν Ζωγράφου καὶ Κωσταμονῆς, ἀποικισθεῖσα ὑπὸ Χαλκιδέων, μία τῶν πόλεων, ἃς ὁ Ξέρξης μετέβαλεν εἰς νησιώτιδας. Μετὰ τὴν συγῆν τῶν Περσῶν ἐγένετο σύμμαχος τῶν Ἀθηναίων. τῷ δὲ 423 κατελήθη ὑπὸ τοῦ Βρασίδου. Πιθανῶς ἡ Θ. κατεστράφη ὑπὸ τοῦ Φιλίππου. Πρβ. καὶ Μιχ. Χρυσόχορον ἐν τῇ Ἐπετηρίδι Παρυναστοῦ τοῦ 1931.

Θωμάς. Βλ. Παλαιολόγοι.

Θωρακικὰ νεύρα. Τρεῖς κλάδοι τοῦ βραχιονίου πλέγματος, ὧν ὁ μὲν, τὸ μεῖζον πρόσθιον θωρακικὸν νεῦρον, ἐννευροῖ τὸν μεῖζονα θωρακικὸν μῦν, ὁ δὲ, τὸ ἐλάσσον θωρακικὸν νεῦρον, διανέμεται εἰς τὸν ἐλάττονα θωρακικὸν μῦν, καὶ τέλος ὁ τρίτος κλάδος, τὸ ἐπίσθιον θωρακικὸν νεῦρον, ἐννευροῖ τὸν μεῖζονα ὀδοντωτὸν μῦν.

Θωρακικαὶ ἀρτηρίαι καλοῦνται τοῦτο μὲν οἱ κλάδοι τῆς ἀκρωριοθωρακικῆς, οἵτινες διανέμονται εἰς τοὺς μῦς τοῦ θώρακος, τοῦτο δὲ ἡ ἔξω μαστική ἢ ἄλλως μακρὰ θωρακική καλουμένη.

Θωρακικοὶ μῦες καλοῦνται οἱ κατὰ τὴν προσθίαν ἐπιφάνειαν τοῦ θώρακος ὑπάρχοντες μῦες καὶ διακρίνονται εἰς τὸν μεῖζονα θωρακικὸν ἐκφύομενον ἐκ τῶν δύο ἔσω τριτημορίων τοῦ προσθίου χεί-

λους τῆς κλειδοῦς, ἐκ τῆς προσθίας ἐπιφανείας τοῦ στήθους καὶ τῶν χόνδρων τῶν ἐξ πρώτων πλευρῶν, καὶ καταφύομενον εἰς τὸ πρόσθιον χεῖλος τῆς ἐπὶ τοῦ βραχιονίου ὀστοῦ ἀγκυλῆς τοῦ δικερᾶλου, καὶ εἰς τὸν ἐλάσσονα θώρακιον ὑποκείμενον τῷ μεῖζονι, ἐκφύομενον ἐκ τῆς ἔξω ἐπιφανείας τῆς θῆς, 4ης καὶ 5ης πλευρᾶς καὶ καταφύομενον εἰς τὴν κορκοειδῆ ἀποφυσιν. Λειτουργικῶς ὁ μὲν μεῖζων ἐν τῷ συνόλῳ αὐτοῦ φέρει τὴν βραχιονία πρὸς τὰ πρόσθω καὶ ἔσω καὶ στρογγύην αὐτοῦ ἐσωτερικὴν ὁ δ' ἐλάττω καθελεῖ τὸν ὦμον. Ἀντιστροφῶς δέ, ὡς ἀκινήτου θεωρουμένου τοῦ σημείου τῆς καταφύσεως, ὁ μὲν μεῖζων φέρει τὸν καρπὸν πρὸς τὰ ἄνω καὶ συμβάλλεται εἰς ἀναρρίχτην, ὁ δὲ ἐλάττων ἀνυψοῖ τὰς πλευράς καὶ συνεργεῖ ὡς ἀναπνευστικὸς μῦς.

Θωρακικὸς πόρος. Κορμὸς τοῦ λεμφατικοῦ συστήματος, ἀποτελούμενος ἐκ τῆς συνενώσεως πάντων τῶν λεμφατικῶν ἀγγείων τῶν κάτω ἄκρων καὶ τοῦ ὑποδιαφραγματικοῦ τμήματος τοῦ κορμοῦ ὡς καὶ τινῶν μεσοπλευρίων λεμφατικῶν ἀγγείων. Ἀρχεται ἀπὸ τῶν πρώτων ὀσφυϊκῶν σπινδύλων, διαβαίνει διὰ τοῦ ὀσφυϊκοῦ πόρου τοῦ διαφράγματος, φέρεται κατὰ μήκος τῆς σπινδυλικῆς στήλης, εὐρύνεται κατὰ τὴν τέταρτον θωρακικὸν σπινδύλον, κλίνει πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἀριστερά, κάμπτεται κατὰ τὴν ἑκτον αὐχενικὸν σπινδύλον καὶ φερόμενος πρὸς τὰ κάτω ἐνδύλλεται εἰς τὴν ἀριστεράν ὑποκλειδίον φλέβα.

Θωρακοκέντησις. Χειρουργικὴ πρᾶξις σκοπὸν ἔχουσα τὴν πρὸς τὰ ἐκτὸς κένωσιν ἐξιδρώματος τοῦ ὑπεζωχῆτος καὶ τελουμένη διὰ τῆς τριγώνου ἀκίδος διατρυπώσεως τοῦ τοίχωμα τοῦ θώρακος. Τὸ ἐξιδρωματικὸν ὑγρὸν ἐξάγεται διὰ τῆς ἀναθλιπτικῆς συσκευῆς τοῦ Potain ἢ τοῦ Dieulafoy. Ἐνδείξεις τοιαύτης ἐπεμβάσεως τυγχάνουσι δύο, τὸ μὲν ἡ ὑπαρξίς ἐξιδρώματος μετρίου τοῦ ποσὸν (ὡς ἔχει ἕως λίτρου) οὐδεμίαν τάσιν πρὸς ἀπορρόφησιν ἔχοντας, τὸ δὲ τοῦναντίον ἡ ὑπαρξίς τοσοῦτον ἀφθόνου ἐξιδρώματος ὥστε ν' ἀποβαίνῃ δυσχερεστάτῃ ἡ τῶν πνευμόνων λειτουργία. [P.N.B.]

Θωρακοτομία ἢ τοῖ χειρουργία τοῦ Estlander. Βλ. Πλευροτομία.

* **Ίάβα** (Java). Ἡ νῆσος αὕτη κατὰ τὰς στατιστικὰς πληροφόρας τοῦ 1895 ἔχει 25,097,701 κατ., ἐξ ὧν 51,484 Εὐρωπαῖοι, 256,055 Σίναι, 16,238 Ἀραβες καὶ 3,379 Ἰνδοὶ.

Ίαθανίνη. Ἀλκαλοειδὲς ἐξαγόμενον ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῆς ἐν τῇ νήσῳ Ἰάβα φυσιμένης *Cinchona calisaya*. Οὐσία στερεά, κρυσταλλουμένη ἐξ ὕδατος εἰς βασιρρορβία πινακίδια διαλυόμενα ἐν ἀραιῷ θεϊκῷ ὅξει διαχρῶν ἐντόνως κιτρίνης.

Ίαθιροῦ. Βλ. Μυκτηρία.

Ίαθονίνη. Ἀζωτοῦχος ὑδρογονάνθραξ παραγόμενος δι' ἀποστάξεως τῆς πηλοκαρπίνης μεθ' ὑδροξειδίου τοῦ βαρίου. Ὑγρὸν ἄχρουν, δυσώδες, ἀδιάλυτον ἐν ὕδατι, ζέον εἰς 240°.

Ίαθορανδίνη. Προϊόν ὀξειδώσεως τῆς πηλοκαρπίνης, εὑρεθὲν ἐν τοῖς φύλλοις τοῦ ψευδοῦς ἱαθοράνδου.

Ίαθορίνη. Ἀλκαλοειδὲς ἱστομερές πρὸς τὴν πηλοκαρπίνην, μεθ' ἧς εὑρίσκεται ἐν τοῖς φύλλοις τοῦ ἱαθοράνδου. Οὐσία ἠτηνωδῆς εὐθροπτος, ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι, διαλυτὴ ἐν οἶνῳ καὶ αἰθέρι. ἔχει δηλητηριώδη ἐνέργειαν.

Ίαθορώδ (Jaworow). Πρωτ. διαμερίσματα ἐν τῇ αὐστριακῇ Γαλικίᾳ, μετὰ 10,090 κατ. Ῥουθηνῶν καὶ Πολωνῶν.

Ίαζυγία - Μεγалоκουμανία - Σόλων (μαγυαρ. Iasz-Szag). Κομιτάτον τῆς Οὐγγαρίας καίμενον ἀμφοτέρωθεν τοῦ Τσισίου, ἔχον δὲ ἐμβ. 5374 τεχμ. καὶ 318,475 κατ. τοὺς πλείστους καθολικοῦ θόγματος. Εἶναι εὐρυνώτατον καὶ ἔχει πρωτεύουσιν τὸ Σόλων. Τὸ ὄνομα εἶναι παρετυμολογία τῆς μαγυαρικῆς λέξεως Jaszok (πληθυντικὸς τοῦ jasz ἦτοι τοξότης), οὐδεμίαν δὲ σχέσιν ἔχει πρὸς τοὺς Ἰάζυγας (βλ. ἐν τ. Δ' σ. 275).

* **Ίακαράνδης** (οὐχὶ Ἰακαράνθης) φύλλ. Φημιζόνται ὡς ἄριστον ἀντισυριλικὸν εἰς ἐγγυμα, ὡς καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκχύλισμα.

* **Ίακούτσκι.** Ἡ περιφέρεια αὕτη τῆς Ῥωσ. Σιβηρίας, ἀνήκουσα εἰς τὸ Γεν. κυ-

βερνεῖον Ἰρκούτσκι, ἔχει 261,731 κατ., ἡ δὲ ἐκμῶνυμος πρωτεύουσα 6,534 (τῷ 1895).

Ίακωβῶτος (Γεωργίος Τυπάλδος Ἰ.). Ἐγενν. τῷ 1814 ἐν Ληξουρίῳ ἐξ οἰκου ἐπατριδῶν, ἐσπούδατο δὲ τὰ νομικὰ ἐν τῇ Ἰονίῳ ἀκαδημίᾳ καὶ ἐν Ἰταλίᾳ. Ἐξελέγη πολλὰκις βουλευτὴς Κεραιλληνίας καὶ εἶναι ἐκ τῶν πρωτεργατῶν τῆς ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς Ἑλλάδος διεκρίνετο ἐν τῇ ἑλλήν. βουλῇ δια τὸ ἰδιόρρυθμον τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς γλώσσης αὐτοῦ. Ἀπέθανε τῷ 1883. — Πρεσβύτεροι ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἦσαν ὁ Κωνσταντῖνος Τυπάλδος Ἰ., διατελέσας καθηγητὴς τῆς θεολογίας ἐν τῇ Ἰονίῳ ἀκαδημίᾳ, ἀσχοληθεὶς περὶ τὴν μεταφράσιν τῶν Γραφῶν καὶ γενόμενος εἰς ἀπίσκοπος Σταυρουπόλεως καὶ διευθυντὴς τῆς ἐν Χάλκῃ ἱερατικῆς σχολῆς, ἐνθα ἀπέθανε τῷ 1868, ὁ Νικόλαος Ἰ. καὶ ὁ Χαρὰ λαμπρος Ἰ., ἀμρότεροι πολιτευθέντες.

Ίακωβίδης (Γεωργίος). Ζωγράφος γενν. ἐν Λέσβῳ τῇ 11 Ἰανουαρίου 1853. Ἐκπαιδευθεὶς περὶ τὴν ζωγραφικὴν καὶ τὴν γλυπτικὴν ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις πολυτεχνεῖῳ παρὰ τοῖς καθηγηταῖς Λύττα καὶ Δροσὴ ἀπὸ τοῦ 1871 μέχρι τοῦ 1877 καὶ ἀριστεύσας ἐν τῷ διαγωνισμῷ τοῦ πολυτεχνεῖου ἀπεστάλη ὡς ὑποτρόφος τῆς ἑλλην. κυβερνήσεως τῷ 1878 πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν αὐτοῦ εἰς Μόναχον. Ἐκτοτε διέμεινε ἐν Μονάχῳ πλείστα ὅσα ἔργα καλλιτεχνικῆς ἀξίας παράγων, μέχρις οὗ τοῦ 1900 προσεκλήθη εἰς Ἀθήνας, ἐνθα διατελεῖ νῦν ἐφορὸς τῆς ἐν Ἀθήναις πινακοθήκης. Ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ διακρίνονται τὰ ἑξῆς: Ὁ θάνατος τῆς Κρεούτης, ἡ Ἰριγένεια ἐν Ταύροις, Τὰ μικρὰ βάσανα, Ὁ καλὸς ἔγγονος, Ὁ ἀπληστος, Τὸ κτένισμα, Ὁ παιδικὸς κυνηγός, Τὸ πρῶτον φίλημα, Τὰ πρῶτα βήματα, Τὸ κονσέρτο, Ἡ ψυχρολουσία καὶ πλείστα ὅσα πρωτοπορηματικά. Ἐπὶ δὲ ἐσχάτως ἐποίησε τὴν πρωτομὴν τοῦ καθηγητοῦ Λύττα.

Ίακωβόβονιον ὄργανον (ἄνατι). Τὸ ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ βασιλεῦς ἱατροῦ Jacobson τοῦ ἀκμάσαντος τὴν πρώτην πεν-

τηκανταετηρίδα του 10' αιώνος ἐπικληθὲν οὕτως ὁσσηρτικὸν ὄργανον παρατηρεῖται κυρίως παρα τοῖς σαρκοράγοις καὶ τοῖς παχυδέρμοις τῶν ζώων κατὰ πικίλιον βαθμὸν ἀναπτύξεως καὶ τελειότητος. Παρὰ τῷ ὀρνιθορρύγχῳ ἀπαντᾷ τελειοτάτον, ἦτον δὲ τέλειον παρα τῷ χοίρῳ, τῷ προβάτῳ, τῷ βοί, τῷ μύτ, τῇ γαλῇ καὶ τῷ κυνί. Πολύλακτις παρατηρεῖται καὶ παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ κατὰ τὴν ἐμβρυϊκὴν αὐτοῦ ζωὴν λίαν υποτυπωδῶς καὶ κατὰ τρόπον παροδικόν. Δὲν ἦτο βέλαιον ἂν καὶ ἐπὶ τοῦ τελείου ἀνθρώπου δύναται νὰ παρατηρηθῇ ἔστω καὶ κατὰ σπανίαν ἐξαίρεσιν. Ὁ Koelliker ἐβεβαίωσε μόνος ὅτι ἡ σπανιωτάτη αὕτη περίπτωσις εἶναι θανατῇ, οὐδεὶς ὅμως ἄλλος ἐδημοσίευσέ τι σχετικόν, πλὴν τοῦ ἐν Ἀθήναις λαρυγγολογοῦ Μαγκιάνη, ὅστις κατὰ τὸ τέλειον πάντῃ Ἀλλήνιον ἱατρικὸν συνέδριον ἐποιήσατο λίαν λεπτομερῇ ἀνακοίνωσιν περὶ τοῦ ἐν λόγῳ ὄργανου παρατηρηθέντος ἐπὶ τελείου ἀνθρώπου. Παρα τοῖς ζώοις, ὅσα ἔχουσι τούτο, ἀποτελεῖται ἐκ σωλήνος ἐπιθηλιακοῦ, τοῦ ἰακωθσοεισοῦ σωλήνηνος, στενοῦ καὶ μακροῦ κειμένου ἐκατέρωθεν τοῦ ρινικοῦ διαφράγματος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῶν ρινικῶν κοιλοτήτων, ἐπενδυμένου ἐσωτερικῶς ὑπὲρ βλενοῦμένος, ὁμοίου πρὸς τὸν τῶν ρινικῶν κοιλοτήτων, ἔχοντος εἰς τὰ πέρας αὐτοῦ πολλοὺς βοτρυοειδεῖς ἀδένας ὧν οἱ ἐκφορητικοὶ πόροι ἐκβάλλουσιν ἐν τῷ αὐτῷ τοῦ σωλήνος, συναπτεμένου δὲ μετὰ τῶν ἀδένων τούτων καὶ τῶν οἰκείων ἀγγείων καὶ νεύρων δι' ἀφθόνου συνδετικῆς ἰστίου. Τὸ σύνολον τούτου παρὰ τοῖς πλείστοις τῶν ζώων περιβάλλεται διὰ χονδρῶδους πετάλων ἀποστερουμένου ἔστιν ὅτε. Ἐκότερος τῶν σωλήνων τοῦ ὄργανου τυρλῶς ὧν πρὸς τὰ ἐπίσω φέρει πρὸς τὰ πρόσω εὐρύ στήμιον πηλσίον τοῦ ρινούπεριώου πόρου καὶ οὕτως ἀποκαθίσταται συγκοινωνία ἀμείστος τῶν ρινικῶν κοιλοτήτων μετὰ τοῦ στόματος. Ὁ βλενοῦμῆν ἐκατέρω σωλήνος εὐμοιρεῖ αἰσθητικῶν ἐπιθηλίων, εἰς ἃ ἀπολήγουσι μικρὰ κλαδιά τοῦ ὁσσηρτικοῦ νεύρου δι' καὶ θεωρεῖται ὑπὸ τῶν πλείστων συγγραφέων ὡς εἰδικὸν τι ὄργανον δι' οὗ τὰ ἔχοντα τούτο ζῶα δύνανται νὰ διακρίνωσι τὰς δηλητηρίους ἀπὸ τῶν μὴ τοιούτων τροφῶν. [P.N.B.]

Ίαλαπίνη. Ὁξυγονοῦχος ὕδρογονάνθραξ ὑπάρχων ἐν τῇ μισχοφόρῳ ἱαλάπῃ (*Convolvulus orizabensis*) ὡς καὶ ἐν τῷ σκαμμωνίῳ ἥτοι ἀποξηρανθέντι γαλακτικῷ ὀπῷ τῆς σκαμμωνίας. Οὐσία ῥητινώδης ἄμωρος, χυρὺς, ἄγευστος, διαφανής, διαλυτὴ ἐν ἀλκαλίοις καὶ ἀραιοῖς ὀξέσιν, ἐν αἰθέρι, χλωρίῳ, καὶ βενζίνῃ, μάλα κυνομένη εἰς 123' καὶ τηχόμενη εἰς 150'.

Ίάλεμος (Ὁδυσσεύς). Δημοσιονόμος Ἑλλήν παρακαθίσας καὶ ὡς πληρεξούσιος ἐκ Σμύρνης ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει τοῦ 1863. Ἐγενν. ἐν Δέσφῳ, ἀπέθανε δ' ἐν Ἀθήναις τῷ 1899. Ἔργα αὐτοῦ εἶναι τὰ ἐπιγραφόμενα *Μητρικὸς ἔρως* (1896) καὶ *Ἑλπίδες καὶ πόθοι ἀναγεννηθέντος* *Ἑλληνος*, ἀνωνύμως ἐκδοθέν, καὶ ἄλλα τινά. Ἐδρασε δὲ ὡς δημοσιογράφος καὶ ἰδίᾳ ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ίαλομέτσα. Ἐκ τοῦ ποταμοῦ τούτου καλεῖται περιφέρεια τῆς Ῥωμανίας, ἥτις ἔχει ἐμβ. 7,044 τ.χμ. καὶ 187,100 κατ. (1899).

Ίάλτα (Yalta). Πρωτεύουσα περιφερ. ἐν τῷ Ῥωσικῷ κυβερνήτῳ Ταυρίας, ἔχουσα 13,269 κατ. (1897), κειμένη ἐν γραφικωτάτῃ θέσει ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου καὶ διατελοῦσα προσφιλὴς τοῖς πλουσίοις Ῥωσοῖς θερινὴ διαμονή. Πλησίον κεῖται ἡ αὐτοκρατορικὴ ἐκφυλὶς Λιάδδια.

Ίαμα. Βλ. Φάρμακον ἐν τ.μ. 5'.

Ίαμαϊκή (Jamaica). Ἡ νῆσος αὕτη εἶχε τῷ 1900 κατ. 753,115, ὧν 500 χιλ. μαυροί.

Ίαμβούλ. Βλ. Συζύγιον τῶ ἱαμβολανέν.

Ίάμπολη. *sue de réglisse*. Δημιουργεῖται φάρμακον περιέχον γλυκυρρίζην, γλυκυρριζινὸν ἀμμόνιον καὶ διαφόρους πικρας καὶ ῥητινώδεις οὐσίας. Παρασκευάζεται δι' ἐκχυλίσσεως τῆς γλυκυρρίζης, ἥτις ἐν Ἑλλάδι οὐρεται ἀφθόνως μετὰξὺ Κορίνθου καὶ Κιάτου καὶ ἐν Ἰωνίᾳ παρὰ τὸ Σώκιον.

Ίανθίνη. Γένος Γακτεροπέδων προσωδραγγίων μετὰ κόγχης λείας, διαφανῆς, λευκῆς ἀνωθεν, ἰανθίνης ἢ κυανῆς ἐσώθεν, ὁμοίας πρὸς τὴν τῶν ἐλίκων. Ζῇ ἐν τῷ πηλᾷ καὶ φέρει ἐξάρτημά τι μακρὸν, περικλειὸν κοιλοτήτας ἀεροφόρους, ἀποτελούμενον ἐξ ἀποσκληρυνθείσης βλένης καὶ χρησιμεύον ὡς ὄργανον πλευστικόν. Ἐν στήγμῃ παραγῆς ἡ θερμὸς ἐκπέμπουσιν αἱ ἰανθίνας ἐκ τοῦ σώματος ὑγρὸν πορφυροχρῶν, ὅπερ ἐξαπλούμενον πέρας ἀποκρύπτει αὐτάς.

Ίάουερ (Jauer). Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ πρωσικῷ νομῷ Λίγγιτς τῆς Σίλεσίας, ἔχουσα 13,024 κατ. (1900).

Ίαπακονίνη. Βάσις ἀλκαλοειδῆς προκύπτουσα ἐκ τῆς ἱαπακονιτίνης θερμανθείσης μετ' οἰνοπνευματώδους καυστικῆς κάλεος. Οὐσία ἄμωρος, ὑπόλευκος, διαλυτὴ ἐν ὕδατι καὶ εἰσπον., ἀδιάλυτος ἐν αἰθέρι, παράγουσα ἅλατα δυσχερστάλλωτα.

Ίαπακονιτίνη. Ἀλκαλοειδὲς ἐξαχθέν ἐκ τοῦ ἱαπωνικοῦ ἀκονίτου. Οὐσία

κρυσταλλική, τηχομένη εἰς 485° καὶ με-
ταπίπτουσα διὰ θερμάνσεως μετ' οἰναπνευ-
ματώδους καυστικῆς κάλης εἰς βενζοϊκὸν
ἔξω καὶ ἱαπακονίνην.

Ίαπετική γλωσσική ὁμοσθνία.
Διὰ τοῦ ὅρου τούτου νῦν συνήθως καλοῦν-
ται αἱ δέκα γλωσσικαὶ ὁμοσθνίαι, ἧ Ἰν-
δική, Ἰρανική, Ἀρμενική, Ἑλληνική, Ἀλ-
βανική, Λατινική ἢ Ἰταλική, ἢ Σλα-
βική, Βαλτική, Γερμανική καὶ Κελτική ἀντὶ
τοῦ πρότερον ὅρου Ἰνδογερμανική (βλ. λ.
καὶ ἀρθ. Γλωσσολογία), ὡς μὴ περι-
λαμβάνοντες τοῦ τελευταίου τούτου πᾶσαν
τὴν ἑννοίαν, τοῦ δὲ νῦν εἰσαχθέντος ὅρου
ὄντος καταλληλοτέρου τῶν Ἰνδοευρω-
παϊκῶν, Ἰαφεθικῶν, Ἀρία καὶ Σαν-
κριτικῶν. Αἱ γλῶσσαι αὗται συγγενεῖς
ὀφθαλμικῶς ἰαπετικάι, προϋποθέτουσι
δὲ τὴν ὑπορξὴν ἀρχαίου λαοῦ ζῶντος κατὰ
πᾶσαν πιθανότητα ἐν Εὐρώπῃ οὐχὶ βραδυ-
τέρου τοῦ 5000 π. Χ., ἐξ οὗ ἀπεσπάρθησαν
εἰς λαοί.

Ίαπωνία. Ἡ αὐτοκρατορία αὕτη τῆς
Ἀνατ. Ἀσίας μετὰ τῶν νέων κτήσεων
(βλ. κατωτέρω) ἔχει ἐμβ. 817,298 τετρ.
καὶ 47,382,332 κατ. (1899), ἐξ ὧν περίπου
122 χιλ. Χριστιανῶν. Ἐκ τῆς νεωτάτης
ἱστορίας μνημονεύεται ὁ σινοϊαπωνικὸς πό-
λεμος (βλ. λ.) τῷ 1894, ὅστις εὐνοϊκωτά-
την διὰ τὴν Ἰ. λαβὼν ἔκθασιν ἐπήνεγκε
σπουδαίαν αὐξήσιν τοῦ κράτους. Κατὰ τὴν
συνθήκην τοῦ Σιμονοσέμι τῆς 9/15 Ἀπρ.
1895 προέκειτο νὰ λάβῃ ἡ Ἰ. τὴν χερσόνησον
Λιάου-τούγγ, τὴν νῆσον Φορμώσαν καὶ τὰς
Πεσικωώρας νήσους, ὡς καὶ ἀποζημιώ-
σιν πολεμικὴν 200 ἑκατομμ. ταέλ. Ἀλλ' ὅ-
τιαι δὲ διεμαρτύροντο αἱ ἐξέται δυνάμεις,
ἀντὶ τῆς χερσονήσου ἐδόθη αὕτῃ πᾶσαν γρη-
ματικὴν. Ἐργασιῶν νέων τετραχῶν ἐν Κο-
ρέᾳ (βλ. λ.) καὶ δολοφονηθείσης τῆς ἐκεί βα-
σιλέως, ἐγεννήθη ὁ φόβος μήπως ὁ βασιλεὺς
συνεννοηθῇ μετὰ τῆς Ῥωσσίας περὶ παρα-
χωρήσεως τῆς χώρας εἰς ταύτην. Ἡ Ἰ. διὰ
τοῦτο ἐπεδόθη εἰς μάχας παρασκευὰς πο-
λεμικὰς, ἐπὶ ἧλθ' δ' ὅμως τέλος σύμβασις
μετὰ τῆς Ῥωσσίας ἐξασφαλίζουσα τὴν ἀ-
νεξαρτησίαν τῆς Κορέας. Κατὰ τὴν ἐκτα-
γείσαν τῷ 1900 ἐπανάστασιν τῶν Μπόξερ
ἐν Κίνα ἐρονεύθη ὡς πρῶτον θύμα ὑπάλ-
ληλος τῆς Ἰαπωνικῆς πρεσβείας ἐν Πε-
κίνο, ἔλαβον δὲ εἰς τὰς στρατιωτικὰς τῆς Ἰ.
ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν κατόπιν ἐκστρατείαν
τῶν διεθνῶν στρατευμάτων, καθ' ἣν ἀπέ-
βειξαν ἐν νέου τὴν ἀνδρείαν των. Κατ' Ἰα-
πωνίαν δὲ τοῦ 1902 ἐπὶ ἦλθε συμπόλεμος
μεταξὺ Ἰ. καὶ Ἀγγλίας πρὸς διατήρησιν
τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Κίνας καὶ τῆς Κορέας.

Ίαρκάνδη, Ἰαρκένδη. Βλ. Ὑ-
αρκάνδη.

* **Ίάρλοδεργ-Λάουρδικ.** Νομός
τῆς Νορβηγίας, μετὰ 103,772 κατ. Ἐδρα
τοῦ νομάρχου εἶναι Τόνσβεργ.

* **Ίαροσλάβ.** Κυβερνεῖον τῆς Ῥωσ-
σίας, μετὰ 1,072,478 κατ. (1897). Ἡ
πρωτεύουσα αὐτοῦ καὶ τῆς ἐμωνύμου πε-
ριφερείας (3,400 τετρ. μετὰ 210,376 κατ.)
ἔχει νῦν 70,610 κατ.

* **Ίαροσλάβ** ἢ Ἰαροσλάου (Iaroslau).
Πρωτεύουσα διαμερίσματος ἐν τῇ κν-
στριακῇ Γαλικίᾳ, ἔχουσα 22,614 κατ.
(1900), ποικίλην δὲ βιομηχανίαν καὶ ἐμ-
πόριον κυρίως γεωργ. προϊόντων.

* **Ίάς-Ἀπατι.** Πόλις τοῦ οὐγγρι-
κοῦ κομιτάτου Ἰαζυγίας, ἔχουσα 10,872
κατ. (1900).

* **Ίάς-Βέρενο.** Πόλις ἐν τῷ οὐγγ-
ρικῷ κομητᾷ Ἰαζυγίας, μετὰ 26,701 κ.

* **Ίάσιον** (Jassy, Jasch). Πρωτεύουσα
τῆς ἐμωνύμου περιφερείας τῆς Ῥουμανίας
καὶ ἄλλοτε τῆς ἡγεμονίας Μολδαβίας. ἔχει
νῦν (1899) 78,067 κατ.

Ίατρολειτουργικὴ μέθοδος. Ἰδι-
αίτερος τις τρόπος εἰσαγωγῆς τῶν φαρμα-
κευτικῶν οὐσιῶν εἰς τὸν ὀργανισμόν τοῦ
ἀνθρώπου χάριν θεραπευτικοῦ σκοποῦ, συνι-
στάμενος εἰς τὴν ἀνάγκην διὰ τοῦ ἐκ-
στότε φαρμάκου ἐκείνων τῶν μοιρῶν τῆς
ἐπιστασίας τοῦ σώματος ἅτινα ὡς ἐκ τῆς
λεπτότητος καὶ ἀδρότητος τῆς ἐπιδερμίδος
ἐπιτρέπουσιν εὐχερέστερον τὴν ἀνάπσιν.
Ἡ μέθοδος αὕτη ἐφαρμόζεται ἐκτός τῆς
παιδιατρικῆς (ἐν ἣ δια τὴν δυσκολίαν ἦν
ἔχουσι τὰ παιδία πρὸς λήψιν τῶν φαρμά-
κων εἶναι συνηθεστάτη), ὅσκις ἡ φύσις τοῦ
φαρμάκου συγχάνει τοιαύτη ὥστε ἀνευ με-
γάλης βλάβης τοῦ στομάχου καὶ τοῦ ὅρ-
γου ἐντέρου νὰ μὴ δύναται νὰ εἰσαχθῇ εἰς
τὸν ὀργανισμόν (ὕδραργυρος), ἢ ὅσκις αὕτη
ἡ κατάσταση τοῦ στομάχου ἢ ἄλλο τι κώ-
λυμα καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν κανονικὴν λή-
ψιν τῶν φαρμάκων. [P.N.B.]

Ίατροῦκα. Χωρίον τοῦ δήμου Καρ-
θαγύλης (Οἰτύλου), ἔχον 111 κατ. (1896).

Ίατροῦλιον ἢ τοῖς ὀξυῖσι δισμειθευ-
λάνιλιθ (iatrol). Ἰωδιούχον παράγω-
γον τῆς ἀνιλίνης ὑπὸ μορφήν κόνεως ὁ-
σμου, μὴ τοξικῆς, ἐχούσης ἀντισηπτικὰς
ιδιότητας οἷας καὶ τὸ ἰωδιοφόρμιον. [P.N.B.]

Ίατροσύφια. Οὕτω καλοῦνται τὰ
ιατρικὰ συγγράμματα τῶν Βυζαντινῶν τὰ
μαρτυροῦντα τὴν κατάπτωσιν τῆς ἱατρικῆς
παρ' αὐτοῖς, περιέχοντα τὴν παλαιὰν δι-
δασκαλίαν ἀναμεμιγμένην μετὰ παντοίων
θεισιδαιμονιῶν. Πρβλ. Κροῦμβαχερ-Σωτη-
ριάδην ἐν Ἱστορίᾳ τῆς Βυζαντινῆς Λογο-

τεχνίας τομ. Β' σελ. 417 ἐξ., 425 ἐξ. καὶ τομ. Γ' σελ. 235.

Ἱατροφέλαιον (oleum Jatrophae curcas) ἦτο· ἱατροφελικόν ὀξύ. Ὑγρὸν ἐλαϊώδες ἐξαγόμενον ἐκ τῶν σπερμάτων τοῦ εὐροβιοειδοῦς Jatropha curcas καὶ χρησιμοποιεῖται ὡς δραστήριον καθάρσιον. [P.N.B.]

Ἱατροφικόν ὀξύ. Βλ. Ἱατροφέλαιον.

Ἰδαγκέ (Ibague). Πρωτ. τοῦ νομοῦ Τοχίμας τῆς νοτιοκεντρ. δημοκρατίας Κολομβίας, ἔχουσα 12 χιλ. κατ., παράγουσα δὲ θεῖον καὶ κατώτερον καὶ ἐνεργοῦσα ἀκμίων μετακομιστικὸν ἐμπόριον.

Ἰδάνοδο-Βοσνεσσένσκ. Βιομηχανικὴ πόλις ἐν τῷ ῥωσ. κυβερνεῖω Βλαδιμίρ, σχηματισθεῖσα ἐκ τῶν δύο χωρίων Ἰδάνοδο καὶ Βοσνεσσένσκ, ἔχουσα δὲ 35.949 κατ. τῷ 1897.

Ἰδίζα (Ibiza, Iviza). Μία τῶν Πιτσιουτῶν νήσων, ἀνήκουσα εἰς τὴν Ἰσπανίαν καὶ ἀριθμοῦσα περ. 22 χιλ. κατ. Ἡ ὀμώνυμος πρωτεύουσα ἔχει 5,545 κατ. καὶ καλὸν λιμένα, ἐξ οὗ ἐξάγεται πλὴν τῶν γεωργικῶν προϊόντων κυρίως ἄλμας.

Ἰδρύ (Ivry). Πόλις πλησίον τῶν Παρισίων, μεθ' ὧν συνδέεται διὰ τραχιοδρόμου. Ἐχει 25,555 κατ. (1901). Ἔτερον I. ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἦρ εἶναι γνωστὸν διὰ τὴν ἐνταῦθα νίκην Ἑρρίκου τοῦ Δ' κατατραπεσάντος τῇ 14 Μαρτ. 1590 τὸν στρατὸν τῆς καλουμένης Λίγας.

Ἰγγολστάτ (Ingolstadt). Πρωτ. περικερ. ἐν τῇ Ἀνω Βαυαρίᾳ, ἔχουσα 22,207 κατ. (1900).

Ἰγλαου (Iglau). Πόλις τῆς αὐστριακ. Μοραβίας, μετὰ 24,387 κατ. τῶν πλείστων Γερμανῶν.

Ἰγνάτιος. 1). Διάκονος ἐν Κων/πόλει καὶ ὑπερὸν μητροπολίτης Νικαίας κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Θ' αἰῶνος· συνέγραψε σωζομένης βιογραφίας τῶν συγχρόνων πατριαρχῶν Ταρσίου (—806) καὶ Νικηφόρου (—829), πότες δὲ ποιητικὰ ἔργα, ἐξ ὧν τὸ διὰ τὴν δραματικὴν μορφήν περιέργον Στίχοι εἰς τὸν Ἀδάμ. Γνωστότερα ἐγένετο παράφρασις τῶν αἰσωπικῶν μύθων ὑπὸ τὸν τίτλον Ἰγν. διακόνου τετραστιχὰ εἰς μύθους Αἰσωπικούς. Ἀμφότερα ἐξεδόθησαν ὑπὸ G. F. Müller τῷ 1886.

—2) Ὁ ἐπικαλ. μάγιστρος τῶν γραμματικῶν. ἤσας κατὰ τὸν Θ' αἰῶνα. Σφίζονται αὐτοῦ ἐπιγράμματα καὶ ἐλεγεία πρὸς τὸν μαθητὴν του Παῦλον. Περὶ τῶν γραμμάτων ἔργων του οὐδὲν γνωρίζομεν.

Ἰγνάτιος. Οἰκουμενικὸς πατριάρχης, υἱὸς τοῦ αὐτοκράτορος Μιχαήλ τοῦ

Α'. Γενν. περὶ τὸ 790 ἡγουχίσθη ὑπὸ Λέοντος τοῦ [Ε'] μετὰ τὴν καθίρεσιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τῷ 813 καὶ ἐνεκλείσθη εἰς μοναστήριον. Τῷ 847 ἀναγορευθεὶς πατριάρχης κατεπολέμησε τὴν δεσποτείαν καὶ ἀνηγόκητα Μιχαήλ τοῦ Γ' καὶ τοῦ θεοῦ τοῦ Βάρδα, διὸ καὶ καθάρσθη, διεδέξατο δ' αὐτὸν ὁ Φώτιος (βλ. λ.). Πάλιν δ' ὁμοῦς ἀνέβη εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον ἐπὶ Βασίλειου τοῦ Μακεδόνα καὶ ὡς πατριάρχης ἀπέθανε τῷ 878. Τὴν μνήμην αὐτοῦ ἐορτάζει ἡ ἐκκλησία τῇ 23 Ὀκτωβρίου.

Ἱγουνάδα (Igualada). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῇ ἰσπανικῇ ἐπαρχίᾳ Βαρκελώνης, ἔχουσα 10.419 κατ. (1897) καὶ ποικίλην βιομηχανίαν.

Ἱγουνόδα (Ζωφλ.). Οἰκογένεια Σαυρὸν καχυγλώσσων χαρακτηρισμένων ὑπὸ τῶν ὀδόντων αὐτῶν, οἵτινες τυγχάνουσιν ἐμπεφυκότες κατὰ τὴν ἔσω ἐπιφανείᾳ τῶν σιαγόνων, διὸ καὶ ἕτερον ὄνομα ἀποδίδεται τῇ οἰκογενείᾳ ταύτῃ, τὸ τῶν Πλευροδόντων. Ἰδιαίττως εἰς τὸν νέον ἡσμον ἀντιπροσωπεύμενοι ἐν τῷ παλαιῷ ὑπὸ τῶν Ἀγάρμων. Ομοιάζουσιν πρὸς τὰς κύνες σάυρας, φέρουσιν πολλάκις εὐθεῖαν ὀρθὴν ἀκροῦσαν κατὰ τὴν ῥάχιν, ἔχουσιν αὐτὰν ὅτε μὲν σκαπομένην ὑπὸ ἀκανθῶν, ὅτε δὲ ἀνευ ἀκανθῶν καὶ χρησιμεύουσιν ὡς ληπτήριον ὄργανον. Ὑπάρχουσι γνωστὰ ἐν ὅλῳ 235 εἶδη ὑπαγόμενα εἰς 35 γένη, ὧν τὰ μὲν διακρίνονται ἐπὶ τῶν δένδρων, τὰ δὲ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Γνωστότερα εἶδη εἰσὶν Ἱγουνόδος ὁ συμακτώδης κατεικὼν ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ἀμερικῇ καὶ ἐν ταῖς Ἀντίλλαις νήσοις Ἱγουνόδος ὁ ἐκνολόθος τοῦ Μεξικῶ καὶ τῆς κεντρικῆς Ἀμερικῆς Ἱγουνόδος ὁ γυμνολόγος. Ἰδὼν ἐν Βραζιλίᾳ, ἐν Μαρτινίκῃ καὶ Γουαδελούπῃ. Εὐρίσκονται ἐπὶ τῶν παρὰ ταῖς ὄχθαις τῶν ποταμῶν δένδρων, ὧν κατατρώγουσι τοὺς νεαροὺς βλαστοὺς, τὰ φύλλα καὶ τοὺς καρπούς, κατὰ δὲ τὴν νύκτα καταδαίνουσιν ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ θηρεύουσι τὰ νυκτῖδια ἕντομα. Ἡ σὰρξ αὐτῶν καὶ τὰ ὠάειν ἐδώδιμα· θηρεύονται ὑπὸ τῶν Μεξικανῶν καὶ διατηροῦνται ἀνευ τροφῆς ἐν ζωῇ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας μέχρις ὅτου πωληθῶσι.

Ἱγουνόδων (Παλαιοντ.). Γένος ἑρπετῶν ποσαύγων ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τῶν Δεινοσαύρων, ἐκλιπόντων τανὺν καὶ ἐκταπέντων ἐκ τοῦ Βελδιανῶ στρώματος ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Βελγίῳ. Ζῶα γιγαντώδη, ὧν τὸ σῶμα ἤδύνατο νὰ εὐάσθῃ εἰς μῆκος 10 μέτρων. Κρανίον μικρὸν, ῥύγχος ἐπίμηκες καὶ πεπιεσμένον ἐκ τῶν πλαγίων, σιαγόνες γυμναὶ ὀδόντων κατὰ τὸ πρόσθιον μέρος, φέρουσαι ὅμως πολυαριθμοὺς ἐλα-

σματομόρφους ὁδόντας μετὰ γείλους ὁδοντωτοῦ καὶ τέμνοντας ὁμοίους πρὸς τοὺς τῶν σημερινῶν Ἰγουάνων· τὰ μὲν πρόσθια ἀκρὰ εἶναι βραχέα, πενταδάκτυλα, τὰ δ' ὀπίσθια μακρὰ, ἰσχυρὰ, τριδάκτυλα· ἡ λεκάνη ἐμφανίζει πολλὰ σημεῖα ὁμοιότητος πρὸς τὴν τῶν πτηνῶν· οὐρα μακροτάτη, ἰσχυροτάτη, χρησιμεύουσα ὡς στήριγμα κατὰ τὴν ὄρθειαν στάσιν. Πληθὺς σκελετῶν τοιοῦτων ζῶων ἔχουσιν εὗρεθῇ μέχρι σήμερον ὥστε ἡ κατασκευὴ τοῦ σκελετοῦ αὐτῶν τελείως καθωρίσθη.

Ἰγουάνος. Βλ. Ἰγουανίδα.

Ἰγώρ. Ρώσος μέγας δούξ, ὅστις τῷ 1141 ἐπὶ αὐτοκράτορος Ῥωμανοῦ τοῦ Δεκαπρωτοῦ ἐπέγειρε μετὰ χιλίων πλοίων καὶ 40,000 ἀνδρῶν τὴν μεγάλην κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκστρατεῖαν, ἣτις ἀπέβη ἀτυχὴς νικηθέντων τῶν Ῥώσων κατὰ ξηρὰν μὲν ὑπὸ τοῦ Κουρκούα, κατὰ θάλασσαν δὲ ὑπὸ τοῦ πατρικίου Θεοφάνους. Περὶ τῆς χιρᾶς τοῦ Ἰ. Ὁλγας βλ. ἀρθ. Ῥωσσία ἐν τομ. Σ'.

Ἰδάχον (Idaho, πρρ. Ἀϊδαχο). Πολιτεία τῆς Βορείου ἀμερ. Συμπολιτείας, ἔχουσα νῦν (1900) 161,772 κατ.

Ἰδεογραφία ἐκλήθη ὑπὸ τῶν Εὐρωπαίων πᾶν εἶδος γραφῆς ὅπερ δὲν παρίστα τὴν ἐννοίαν πραγμάτων τινας διὰ τῶν σημειῶν τῆς λέξεως, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα αὐτὸ δι' εἰκόνας. Τοιοῦτον εἶδος εἶναι κυρίως ἡ γραφὴ τῶν βορειοαμερικανικῶν Ἰνδιάνων. Στοιχεῖα ἴ. εὗρίσκονται καὶ ἐν τῇ ἱερογλυφικῇ τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἐν τῇ ση- ναιεῖ τῶν Ἀσσυρίων γραφῇ.

Ἰδεόρρυθμα μοναστήρια. Βλ. Μοναστήρια.

Ἰδομένης θῆμος τῆς ἐπικρατίας Βαλτων ἔχει 4,982 κατ. (1896).

Ἰδρια (Idria). Πόλις τῆς αὐστριακῆς Καρνιόλης, ἔχουσα 5,772 κατ. Σιλοβένους, σπουδαιότατα δὲ ὄρυχα ὑδραργύρου.

Ἰεβοῦ (Jebu, Idjebu). Χώρα τῆς Αὐστ. Ἀφρικῆς πρὸς Β τοῦ Λάγος, ἔχουσα πρωτ. τὸ Ὄβε (13 χιλ. κατ.), ἣν κατέλαβον τῷ 1802 οἱ Ἀγγλοὶ. Ἐκτοτε ἡ χώρα εὐρίπτεται ὑπὸ ἀγγλικὴν ἐπικυριαρχίαν.

Ἰεγοργέφσκ. Πρωτ. περιφερ. (4008 τχμ. μετὰ 157,413 κατ.) ἐν τῷ Ῥωσ. κυβερνεῖω Ῥιάταν. ἔχει 19,241 κατ. καὶ ὁικιστὴν βιομηχανίαν βαμβακος.

Ἰεζιρὰ (ἰεζρ. = δημιουργία) ἐκαλεῖτο τὸ κατ' ἀρχὰς τὸ α' βιβλίον τοῦ Μωυσέως, ἡ Γένεσις, εἴτα δὲ καὶ βιβλίον τι ἀπὸ κρυπτοῦ ἀποδιδόμενον ὑπὸ τινων εἰς τὸν Ἀδράμ, ὑπ' ἄλλων δ' εἰς τὸν Ἀκιδά (Α' αἰῶνος μ. Χ.), προφανῶς ὁμοῦς ἔργον τοῦ

Ζ' ἢ Η' αἰῶνος καὶ σκοποῦν τὴν ἰδιότροπον ἐρμηνείαν τῆς δημιουργίας διὰ συνδυασμῶν τῶν γραμμάτων τοῦ ἀλφabethου καὶ τῶν δέκα ἀριθμῶν. Ὑπάρχει δὲ αὐτοῦ λατινικὴ καὶ γερμανικὴ μετάφρασις (Λιψ. 1830).

* **Ἰέζσκ.** Πόλις τῆς Ῥωσικῆς Καυκασίας, ἔχουσα 35,446 κατ. (1897).

Ἰεκιρετὺ ἦτοι γλυκύρριζα ἀγγρία τῆς Ἰαμαίκης. Τα σπέρματα τοῦ φυτοῦ τούτου εἰς ἔγχυμα ψυχρὸν ἐφαρμόζονται ἐν τῇ ὀρθολογίᾳ πρὸς συντήξιν καὶ ἀπορρόφησιν τῶν ξηρῶν, ἀνωδυνῶν καὶ χρονίων κακιάσεων τοῦ ὀρθάλμου. [P.N.B.]

* **Ἰένα** (Jena). Πόλις τοῦ μεγάλου-κάτου Σαξονίας-Βαϊμαρ-Αϊζεναχ, ἔχουσα 20,686 κατ. (1900).

Ἰένδε. Πρωτ. τῆς χώρας Δαχόμβα ἐν τῇ βορειοδυτικῇ Ἀφρικῇ, ἀνήκουσα ἀπὸ τοῦ 1899 εἰς τὴν γερμανικὴν Τогоλάνδην καὶ ἔχουσα 12 χιλ. κατ. Ἡ χώρα εἶναι στεππώδης καὶ ἔχει θερμὸν κλίμα.

* **Ἰενισσέζσκ.** Κυβερνεῖον τῆς Ἀνατολ. Σιθέριας, ἀνήκον εἰς τὸ Γενικὸν κυβερνεῖον Ἰρκούτσκ. Κατ. ἔχει 559,902. Ἡ ὁμώνυμος περιφέρεια περιλαμβάνει 437,470 τχμ. μετὰ 65,214 κατ. ἡ δὲ ὁμώνυμος πρωτεύουσα ταύτης ἄλλ' οὐχὶ τοῦ κυβερνεῖου ἔχει 11,739 κατ. Πρωτ. τοῦ κυβερνεῖου εἶναι τὸ Κρασνογιάρσκ.

Ἰερά κώμη. Ἀρχαία πόλις τῆς Λυδίας καὶ μὲν οὐχὶ μακρὰν τῶν Θυατείρων καὶ ὑπαγομένη εἰς τὸ βασιλεῖον τοῦ Περσῆ. Ἐν αὐτῇ ὑπῆρχεν ἱερόν τῆς Ἀρτεμίδος, ὅπερ Περσικῆς δὲ Β' βασιλεὺς τῆς Βιθυνίας, ἐπ' ἐπολέμῳ πρὸς Εὐμένη τὸν Β' βασιλέα τοῦ Περσῆ καὶ ἐπάστρεφεν ἐκ Θυατείρων, καθ' ὃν εἶχεν ἐκστρατεύσει, βιαίως ἐτύληται. [Γρ. Σ.Ι.]

Ἰερά νεῦρα καλοῦνται ἐξ ἧ ἐνίστα πέντε νευρικοὶ κλώνες ἐκφυόμενοι ἐκ τῆς ληκτικῆς μοίρας τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, ὧν τὰ τέσσαρα συμβάλλονται εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ ἱεροῦ πλέγματος.

Ἰερά νόσος. Βλ. Ἐπιληψία.

Ἰερά συκάμινος. Ἀρχαία πόλις τῆς Ἀνω Αἰγύπτου ἐπὶ τοῦ Νείλου πέρα τῆς Σούνης.

Ἰερά τρήματα. Βλ. Ἰερόν ἐκστοῦν.

Ἰεραὶ ἀρτηρίαι καὶ φλέβες καλοῦνται τὰ κατὰ τὴν ἱερὰν χώραν τοῦ σώματος ὑπάρχοντα αἰμοφόρα ἀγγεῖα, ἦτοι ἡ προσθία ἢ μέση ἱερὰ ἀρτηρία, κλάδος τῆς ἀορτῆς ἀρχιζόμενος ἀπὸ τοῦ ὀπισθοῦ τοιχώματος αὐτῆς ἰσοφῶς πρὸς τὸν 4ον ὀσφυϊκὸν σπονδύλον, κατερχόμενος καθέτως ἐπὶ τῆς ἱεροσπονδυλικῆς ὀρθώ-

σεως, ἀποσιγίζμενος εἰς τὴν ἐσχάτην ἀσφυκτὴν ἀρτηρίαν καὶ εἰς τὰς ἱερας ἀρτηρίας, αἵτινες ἀναστομούνται μετὰ τῶν κλάδων τῶν πλαγίων ὁμωνύμων, καὶ διαιρούμενος εἰς αὐτὴν αὐτὴν τοῦ κόκκυρος εἰς δύο κλάδους προσδοκούντας τὴν κόκκυρα, τοὺς μὲς καὶ τοὺς προσσυμένους κατ' αὐτὸν συνδέσμους· ἡ πλάγια ἱερά ἀρτηρία συνήθως ἀπλῆ ἐκατέρωθεν, ἐνίοτε ὅμως διπλῇ καὶ τριπλῇ, ἀρχομένη ὅτε μὲν ἐκ τῆς γαστρικῆς, ὅτε δὲ ἐκ τῆς ὑπογαστρικῆς, κατερχομένη ἐμπροσθεν τῶν ἱερῶν τρημάτων καὶ ἀναστομωμένη δια πολλῶν κλάδων μετὰ τῆς μέσης ὁμωνύμου. Αἱ δὲ φλέβες δορυφοροῦσι ταῖς ἀντιστοίχαις ἀρτηρίαις.

Ἱεράκανθα τῶν Ἀντιλήων ν. Βλ. Ἀργεμώνη.

Ἱερακανθώδεις καλοῦνται ἀνατομικῶς δύο σύνδεσμοι, ὁ ἀνωτέρος καὶ ὁ κατωτέρος, ἐκτεινόμενοι ἀπὸ τῶν ἐπισθίων, ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων ἀκανθῶν τοῦ λαγονίου ὅσπου μέχρι τῶν πλαγίων καὶ ἐπισθίων μερῶν τοῦ ἱεροῦ ὅσπου.

* **Ἱέραξ**. Χωρ. τοῦ δήμου Ἰέρακος (Ἑπιδ. Αἰθιῶν). ἔχον 501 κατ. (1896).

Ἱέραξ. Μέγας λογοθέτης ζήσας περὶ τὰ μέσα τοῦ 15^{ου} αἰῶνος ἐν Κων/πόλει. Ἐγγραφεύς ἀνίστατο πύργῳ διηγούμενον εἰς 784 πολιτικούς στίχους τὰ τελευταῖα συμβάντα τοῦ βυζαντ. κράτους (ἐκδ. ὑπὸ Κ. Ν. Σάβα ἐν Μεσαιων. βιβλ. Α' καὶ Delhier).

* **Ἱεράπετρον**. Πρωτεύουσα τοῦ δήμου καὶ τῆς ἐπαρχίας Ἱεραπέτρου (Λασιθίου) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 2.166 κατ. Ὁ δήμος ἔχει 8.341 καὶ ἡ ἐπαρχία 8.534 κατ. (1900). Εἶναι ἡ ἀρχαία Ἱεράπυττα.

* **Ἱεράπολις**. Ἀνασκαφαὶ ἐπιχειρηθεῖσαι ἀπὸ τοῦ 1887 ὑπὸ τοῦ Κοῦμαν καὶ ἄλλων Γερμανῶν ἤγαγον εἰς φῶς πληθὺν ὀρχαίων οικοδομημάτων, ὡς τείχους μετὰ πυλῶν, θερμῶν, σπηλαίου Πλευτωνίου καλουμένου, δύο θεάτρων καὶ ναοὺ μεταβληθέντος εἰς γρίστ. ἐκκλησίαν, ἀπάντων ἐξερυννηθέντων ἐπιστημονικῶς· ταῦται τὰ πορίσματα ἐξεδόθησαν ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Ἀρχαιοφύλαξις Ἱεραπόλεως, ἐν Βερολίῳ 1898.

Ἱερδίνη. Ἀλκαλιδές ἐνυπάρχον ἐν τῷ βρώματι τοῦ λευκοῦ βεράτρου ἥτοι λευκοῦ ἐλλειβόρου τῶν ὀρχαίων. Παρίσταται ὑπὸ μορφήν χρυστάλλων, λευκῶν, ἀδιαλύτων ἐν ὕδατι, εὐδιάλυτων ἐν εἰσπνεύματι, τηλεμένων εἰς 255° μετὰ προηγουμένην ἐξάλλαγὴν τοῦ γρώματος εἰς φαιόν. Τὰ ἐν πυκνῷ θεϊνῷ ὀξει διάλυμα πυγᾶνει κίτρινον, πρᾶσινίζμενον ταχέως ὑπὸ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ αἵρος. Παρέχει ὡς βάσις ἄλατα μετὰ τῶν ὁξέων δυσαλύτα ἐν ὕδατι πλὴν τῆς ὀξεινικῆς καὶ τῆς φωσφορικῆς

ἱερδίνης ἀμφοτέρων διαλυτῶν ἐν ὕδατι.

* **Ἱέριγγ** (H. von Ihering). Ἀπέθανε τῷ 1892 ἐν Γερλίγγῃ. Ἐκ τῶν ἔργων τοῦ μνημονευτέου προσέει· Ὁ σκοπὸς ἐν τῷ δικαίῳ (2 τ., γ' ἐκδ. 1893).

Ἱεροῦσχαδικὸς σύνδεσμος.

Βλ. Ἱσχιόπερος.

Ἱεροκαισάρεα. Ὄνομα πόλεων τινῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐξ ὧν ἀξιοι μνησθῆναι ἡ ἐν Λυκίᾳ καὶ ἡ ἐν Λυδίᾳ μεταξὺ θυατείρων καὶ Σάρδεων.

Ἱεροκοκκυγική καλεῖται ἀνατομικῶς ἡ ἄρθρωσις ἡ συνάπτουσα τὴν κατωτέραν ἀρθρικήν ἐπιφάνειαν τοῦ ἱεροῦ ὅσπου μετὰ τῆς ἀνωτέρας τοιαύτης τοῦ κόκκυρος καὶ στερεομένη ὑπὸ δύο ὁμωνύμων συνδέσμων, τοῦ προσθίου καὶ τοῦ ἐπισθίου ἱεροκοκκυγικοῦ συνδέσμου.

Ἱερολαγόνιος ἄρθρωσις ἡ σύνρυσις καλεῖται ἡ ἀνα μέσον ἐκατέρω τῶν πλαγίων ἐπιφανείων τοῦ ἱεροῦ ὅσπου μετὰ τοῦ ἀντιστοίχου λαγονίου στερεομένη ὑπὸ τῶν ὁμωνύμων συνδέσμων, τοῦ προσθίου ἀνωτέρου καὶ κατωτέρου ἱερολαγονίου συνδέσμου καὶ τοῦ μέσσο τῆς ὁμωνύμου, ὅστις καταλαμβάνει τὸ μεταξὺ τοῦ ἱεροῦ καὶ τοῦ λαγονίου ὅσπου διάστημα.

Ἱερόν. 1) Τόπος ὑψηλὸς καὶ κορυφῆς ἐν Βιθυνίᾳ ἐγγὺς τοῦ στομίου τοῦ Ἱεροκίτου Βοσπόρου ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ, ἀπὸ τῶν τοῦ μὲν Βυζαντίου 120 στάδια, τοῦ δὲ καταντικρὺ αὐτοῦ καίμενου ἐπὶ τῆς Εὐρώπης Σερραπείου τῆς Θράκης 12 στάδια. Ἐπ' αὐτοῦ ὁ Ἰάσων κατα τὸν μῦθον ἐπανερχόμενος ἐκ Κολχίδος ἐθυσσε πρῶτον τὸς δώδεκα θεοὺς καὶ ἰδρύσε τέμενος τοῦ Ὀυρίου Διὸς, ἐν ᾧ βραδύτερον ἀνηγέρθη καὶ τοῦ αὐτοῦ θεοῦ. Τὸν τόπον τοῦτον οἱ Βυζάντιοι ἠγόρασαν ἀντὶ πολλῶν χρημάτων διὰ τὸ ἐπικαιρὸν τῆς θέσεως αὐτοῦ διαπορίζοντος τοῦ Πόντου, ἀφ' ἧς δ' ἀπ' αὐτῶν ὀλίγω ὕστερον Προυσίας ὁ Α' βασιλεὺς τῆς Βιθυνίας, ὅτ' ἐπαλείπει πρὸς αὐτοὺς — 2) Ἀκρωτήριον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ πρὸς Δ. τῆς Τραπεζούντας.

Ἱερόν ὄρος (τουρκ. Τελέρ-βὺν) ὄρος τῆς Θράκης καίμενον ἐπὶ τῆς ἡρακλικῆς χερσονήσου ἐγγὺς τῆς πόλεως Γάνου καὶ ἔχον ἐπ' αὐτοῦ φρούριον. [Γρ. Σ. Ι.]

Ἱερόν πλέγμα. Βλ. Ἱσχιαδίκον.

Ἱεροξυλόλιον (gatacol, γαλλ. huile de gayac) ἔχει μεθυστοπυροκαταχίτην ἥτοι μεθυστολιγνὴς αἰθέρη τῆς πυροκαταχίτης. Ὑγρὸν ἄχρουν, ὀρενματικῶς εὐσμεν, ὑπάρχον ἐν τῇ πίστῃ τοῦ λευκοῦ, τεχνικῶς παρασκευαζόμενον διὰ τοῦ

μνησέως της πυροκατερίνης μετά καυστικού χαλκού και μεθυλοθεικού χαλκού εις 180°, ως και δια Ήρηξ άποστάσεως της ρητίνης του Ήεροβύλου (Resina Guajaci). Έχει ειδή. βάρος 1.17. ζέει εις 200°, είναι αδιάλυτον έν ύδατι, διαλυτόν έν οίνωπν., αϊθ. και όξείκω ζέει. Δίδεται κατά της χρονίας πνευμονοφυμωτώσεως εις εισπνοάς, έσωτερικώς και εις άπορροήν ενέσεις· έξωτερικώς δ' εις έπιχρίσεις επί πάσης πυρετικής νόσου και μάλλον κατά του πυρετού των φθισικών, όστις άσφαλώς καταστέλλεται. Μετά του βργματος του ιωδίου (δ: 2δ) έπαλειφόμενον ωρελεί κατά της έμπτυρέτου πλευρίτιδος. Το Η. άναπληροί έν τη θερμωτική της όρίσεως τό σωτίπρεας, όπερ δέν είναι προτι- έν ωρισμένης χημικής συστάσεως, άλλα και τότε περιέχει πάντοτε 10 % κρεσόλια και διαφόρα, έρ' ό και μειονεκτεί του άνθρακικού Ι., όπερ είναι ουσία χημικώς καθορά, ώρισμένης χημικής συνθέσεως, στερεά και κρυσταλλική, έν τω γαστρικω όωλίνι βρομυδόν άποσυντίθε- μένη εις άνθρακικόν όξύ και χημικώς καθάρον Ι., άπορροφούμενον άνευ ούδεμιός έρεθιστικής ένεργείας καθόλου. Έτέρα ά- σιτη οικιασία θυμαμένη να δοθή έντός γαλακτος είναι ένωτις χημικώς καθωρι- μένη περιέχουσα 92 % Ι. και 8 % φω- σφορην εναπορροήτου· κόνις λευκή, κρυσ- ταλλική, γούτωως θερμής ούχι καυστι- κής, διαλυτή έν ύδ., αϊθ. και έλαίοις. Όμοιον της ένεργείας και της ιδιότητος προς τό άνθρακικόν Ι. είναι τό άνθρα- κικόυλικόν Ι., σωμα κρυσταλλικόν άπο- συντίθεμενον έν τω γαστρικω όωλίνι εις άνθρακικόν όξύ και χημικώς καθάρον Ι. Το δε βενζοϊκόν Ι. ήτοι βεν- ζοϊκόυλικόν είναι σωμα κρυσταλλικόν, ά- γρων, άγευστόν, όσμής άρωματικής έλα- γγής, διαλυτόν έν οίνωπν. θερμώ, αϊθ. και χλωρίω, άριστον άναπληρωτικόν του Ι. έν τη χρονία έντεροφυμωτίσει.

Ήεροσπονδυλική καλεΐται ή άρ- θρωσις ή άνω μέσον της άνω έπιφρυνείας του ήερού όστού και της κάτω άρθρικής έ- πιφρυνείας του έσχάτου όσφυϊκού συνδέσμου στερεωμένη έκαστέρωθεν υπό του όμωμόυου συνδέσμου, όστις άρχεται από της προστίας κατωτέρως μοίρας της έγκαρσίως άποφύ- τως του έσχάτου όσφυϊκού σπονδυλίου και καταλήγει εις τό άνω μέρος του ήερού όστού.

Ήεροσφυϊκός μύς καλεΐται ό έκ- τέρωθεν από της όπισθίας έπιφρυνείας του ήερού όστού, από της αντίστοιχου μοίρας της λαγονίου άκάνθης και από της καρυ- ρής των άκανθωδών άποφύσεων των όσφυϊ- κών και των έσχάτων θωρακικών σπονδυ- λίων έκφυόμενος και εις την γωνίαν των

δωδεκα πλευρών και εις τό όπίσθια ρύ- ματα των έγκαρσίων άποφύσεων των πέντε τελευταίων άγγενικών σπονδυλίων κατα- φυόμενος.

* **Ήερούσαλήμ**. Ό πληθυσμός της Ί. κατά τους τελευταίους ύπολογισμούς άνέρχε- ται εις 60 χιλ., έξ ών Ίουδαίοι 41 χιλ., Μωα- μεθανοί πλέον ή 7 χιλ., Όρθόδοξοι 6 χ., Καθολικοί 4 χ., Άρμένιοι 800, Διαμαρτυρό- μενοι 1400, όλίγοι δέ οι των άλλων δογμα- των. Σιδηρόδρόμος μέχρι Ίσπης από του 1892. Πατριάρχης των Όρθοδ. Δαμιανός.

Ίζάλη (Izal). Άντισηπτική της ουσία παρεμφερής τη κρεολίνη και τω λυσο- λιώ, εξαγομένη έν της πίσσης των λιθαν- θράκων. [P.N.B.]

* **Ίζέρο** (Isere). Νομός της Γαλλίας ά- ριθμικών 563,813 κατ. κατά την άπογρα- φήν του 1901.

* **Ίζερώων** (Iserlohn). Πρωτ. περιφερ. έν τω πρωτ. νομώ Άρνσπεργ της Βαυαρ- λίας. Έχουσα τω 1900 κατ. 27,265.

Ίζολα (Isola). Πόλις της Ίταρίας, ύπαγομένη εις τό διαμέρισμα Καποδι- στρία, έχουσα δέ ως δήμος περ. 7,500 κατ. και παράγεται περίφημον οίνον.

Ίζολα δέλλα Σκάλα (Isola del- la Scala). Πρωτ. περιφ. έν τη ίταλική έπαρχία Βερώνης, μετά 6,077 κατ.

Ίζολα δελ Λεϊρι (Isola del Liri). Πόλις της περιφ. Σόρας έν τη ίταλ. έπαρ- χία Καζέρτας, έχουσα ως δήμος 8,220 κατ. και χαρτοποιάν.

Ίζολα Λαύγγα ή Γρόσσα (τ. έ. Μεγάλη νήσος). Νήσος του Άδριατικού πε- λάγους, πλησίον της δαλματικής παρα- λίας, άνήκουσα εις τό διαμέρισμα Ζάρας. Έχει έμβ. 91 τχμ. και 4 περ. χιλ. κατ. Κρόκας, πρωτεύουσιν δέ την Σάλην.

Ίζουάρ (Nix. Isouard). Μουσουργός, γενν. τω 1775 έν Μελίτη. Το κατ' αρχας εγένετο έμπορος, κατεγίνετο δέ και εις την μουσικήν, μέχρις ότου τω 1794 έγκατέ- λιπε τό έμπορικόν στάδιον και ανεβίβασεν έν Φλωρεντία επί της σκηνής τό πρώτον μελοδραμά του Anvise ai maritati, ού ή έπιτυχία έπήνεγκεν αύτω την θέσιν όργα- νιστού έν τη πατρίδι του. Ότε δέ έκυ- ρισθή ή νήσος υπό των Γάλλων, άπεσύρθη εις τόν ιδιωτικόν βίον και συνέθεσε διάφορα μελοδράματα, μετέβη δέ τω 1799 εις Πα- ρισίους όπου εύρε προστάτην τόν H. Kreu- tzer. Τα μελοδράματα Michel Ange (1802) και Intrigue aux fenetres (1805) έρελκυ- σαν την εύνοϊαν του κοινού και μέχρι της έπιστροφής του Βοϊελέδι έν Ρωσσίαις (1811) ό Ί ήτο ό μάλλον έκτιμώμενος μουσυρ- γός του Κομικού Μελοδράματος, πρό πάν-

των διὰ τὸ ἔργον Cendrillon (1810). Μεγαλύτεραν ἐν τούτοις μουσικὴν ἀξίαν ἔχουσι τὰ Jeannot et Colia καὶ κυρίως Joseph (ἀμφ. 1814). Ἀπέθανε τῷ 1818. Μελοδράματα ἐποίησεν ἐν ὅλῳ περίπου 50.

* **Ἰθάκη.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ἰθακησίων καὶ τῆς ἐπαρχίας Ἰθάκης, ἔχουσα 4,620 κατ. Ὁ δήμος ἀριθμεῖ 5,774, ἡ δὲ ἐπαρχία 13,286 κατ. (1896). Κατὰ τὴν Γερμανὸν ἀρχαιολόγον Dörpfeld ἡ ὁμηρικὴ Ἰ. δὲν εἶναι ἡ σημερινή Ἰ., ἀλλ' ἡ ἐγγὺς νῆσος Λευκάς, ἐνθα ἐγένοντο ὅπ' αὐτοῦ καὶ ἀνασκαφαὶ ἀγαθοῦσαι εἰς ὥς λείψανα προϊστορικῶν χρόνων.

* **Ἰθώμης** (ἡ μ. σ. 1) Δ. τῆς ἐπαρχίας Μεσσηνίας, ἔχων 6,124 κατ. (1896). — 2) Δήμος τῆς ἐπαρχίας Καρδίτσας, ἔχων 8,599 κατ. (1896).

* **Ἰκαρία.** Νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους ἀνήκουσα εἰς τὴν Τουρκίαν καὶ ἀριθμοῦσα περὶ τὰς 8,000 κατ., ἐξ ὧν πολλοὶ ἐκπατρίζονται χάριν ἐμπορίας εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Περί τοῦ διαλεκτικοῦ ἰδιώματος τῆς Ἰ. ἐγράψεν ὁ καθηγητὴς Γ. Χατζιδάκις ἐν τῇ Εἰκαστικῇ ἐφημερίδι Κ. Κόντου 1893.

* **Ἰκίκη** (Iquique). Πρωτ. τῆς ἐπαρχίας Ταραπάκας τῆς Χιλῆς ὡς καὶ ἰδίῳ διαμερισματος, μετὰ 42,440 κατ.

* **Ἰκόνιον.** Πρωτεύουσα ὀμωνύμου τοπαρχίας ἐν τῇ Ἀσιατικῇ Τουρκίᾳ ἀριθμοῦσα περὶ τὰς 44 χιλ. κατ. καὶ συνδεσμένη νῦν μετὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως διὰ σιδηροδρόμου. Ἐκτὸς τοῦ ἐρεθιδίου μητροπολίτου ἐδρεύει αὐτόθι νῦν καὶ Ῥώσος πρόξενος καὶ πρόξενικοὶ πράκτορες ἄλλων δυνάμεων, ἔχει δὲ καὶ ὑποκατάστημα τῆς Ὀθωμανικῆς Τραπεζίτης καὶ Σχολὴν τῶν τεχνῶν. Ἐσχάτως ἰδρύθη ἐν αὐτῷ μυστεῖον ἀρχαιοτήτων ὁσημέραι πλουτιζόμενον. Ἡ τοπαρχία Ἰ. περιλαμβάνει ἐν 102,100 τετμ. κατ. 1,069,000, ἐξ ὧν 71,400 Ὀρθόδοξοι καὶ 9,800 Ἀρμένιοι.

* **Ἰκτερος** (Κτηνιατρ.). Ἡ νόσος αὕτη δὲν εἶναι ἄγνωστος καὶ ἐν τῇ νοσηλογίᾳ τῶν ζώων, παρατηρουμένη πολλάκις παρὰ τῷ ἵππῳ, τῷ βοί, τῷ ὄνῳ, τῷ ἡμίονῳ, τῷ κύνι καὶ τῇ γαλῇ, χαρακτηριζομένη δὲ ὑπὸ κίτρινης χροῖας τῶν βλενομένων καὶ τῶν ἀνερ μελαγχρώματος μερῶν τοῦ σώματος, ὑπὸ ἀνореξίας, δυσκοιλιότητος, ἀλλοιώσεως τῶν οὐρῶν, καὶ προερχομένη συνήθως ἐκ ψύξεως, διαμονῆς ἐν ὑγροῖς τόποις, βρώσεως χόρτων ἢ τρωπῶν πικραστέων καὶ ἐρεθιστικῶν, πόσεως ἀκαθάρτων ὑδάτων, ὑπάρξεως λίθων ἐν τοῖς χυλοφόροις σωληναρίοις, παρασίτων ἐν τῷ ἥπατι καὶ τοῖς ἐντέροις.

* **Ἰλγὴν** (Φιλομήλιον). Κωμόπολις Μικρᾶς Ἀσίας ὑπαγομένη εἰς τὴν μητροπολιν Ἰκονίου καὶ οὕσα ἔβρα μουδ. (ὑποδοικητοῦ), ἔχουσα δὲ 2,200 κατ., 150 Ἕλληνες, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. Ἕλληνες συντηροῦσι γραμματεῖα ἀρρέ καὶ θηλέων μεθ' ἐνὸς διδασκάλου ἐκαστοῦ. ἔχουσιν ἐκκλησίαν καὶ λαλοῦσι τὴν τορκικὴν. [Γρ. Σ 1.]

* **Ἰλδεσχάιμ** (Hildesheim). Πρωτ. τοῦ ὀμωνύμου πρωτοῦ νομοῦ (526, κατ.), ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 42,973.

* **Ἰλ-ε-Βιλλαιν** (Ile-et-Villaine). Νομὸς τῆς Γαλλίας, ἔχων τῷ 1901 κατ. 611,477.

* **Ἰληκίνη** ἦτοι πρινίνη. Ἀλκοεῖδες ἐξαγόμενον ἐκ τοῦ ἀρεθήματος φύλλων τοῦ Ἰληκος ἦτοι πρίνου, ἔχον τιτυρετικὰς καὶ ἀντιρρευματικὰς ιδιότητας καὶ χορηγούμενον ἐσωτερικῶς ὡς φάρμακον κατὰ τῶν διαλειπόντων ἐλαιογενῶν ρετῶν καὶ τῶν ρευματισμῶν τῶν ἀρθρῶν.

* **Ἰληκοξανθίνη** ἦτοι πρινοξάνθη. Χρωστικὴ οὐσία ἐξαγομένη ἐκ ἀρεθίσματος τῶν πρινοθύλων ὑπὸ μορφωτῶν βελονοειδῶν ἀχυροκίτρινα διαλύτων ἐν ψυχρῷ ὕδατι καὶ αἰθέρι. Λυτῶν ἐν θερμῷ ὕδατι καὶ ἐν οἶνο πνεύματων εἰς 198° πρὸς ρευστὸν ὑπὸ θρόν ζέον εἰς 215° καὶ ἀποσυντιθέμενον.

* **Ἰληκώδη.** Βλ. Πρινώδη.

* **Ἰλζάδον** (Ilhavo). Πόλις τῆς πορτογαλικῆς ἐπαρχ. Βεῖρας, ἔχουσα 12 κατ. (1900).

* **Ἰλίου πέρις.** Βλ. Ἀρκτίνος τ. Β' σ. 309.

* **Ἰλκεστον** (Ilkeston). Πόλις ἀγγλ. κομητείας Δέρβυ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 25,383.

* **Ἰλλαινος** (Παλαιοντ.). Γένος λοβιτῶν διακρινόμενον ἐπὶ τῇ μεγάλῃ ναπτύξει τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ πυγῆ ἀπερ καθ' ἑκάτερον ὑπερβάλλουσι τὸν ραχὰ κατὰ τὰς διαστάσεις. Τὰ πλεονεκτήματα τοῦ γένους τούτου ἀνευρίσκειται ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ σιλουρία διαπλάσει.

* **Ἰλλάροι.** Χωρίον τοῦ δήμου τωγητῶν (Πάλλης), ἔχον 735 κατ. (1896).

* **Ἰλλινόϊς** (Illinois). Ἡ πολιτεία τῆς βορειοανατολ. συμπολιτείας εἰς 1900 κατ. 4,821,550.

* **Ἰλλυρία ἡ Μακεδονική** (ἡ σαρπητῆς). Χώρα τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας περιλαμβάνουσα τὴν πεδιάδα τῆς Κόρρας, τὴν Λυγνίτιδα λίμνην καὶ τὴν πεδιάδα τῆς Λυγνίτιδος. Κατακτηθεῖσα ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων ἐτάχθη εἰς

Δ' τμήμα τῆς Μακεδονίας. Πρωτεύουσα αὐτῆς ἦτο ἡ Λυχνήδος (νῦν Ἀχρίς. Βλ. λ.).

Ἰλμναου (Ilmenau). Πόλις τοῦ με-
γалоδουκάτου Σαξονίας, ἔχουσα τῷ 1900
κατ. 10,416. εὐρισκομένη δὲ ἐν ταχείᾳ ἀνα-
πτύξει χάρις εἰς τὰ σπουδαῖα θεραπευτικὰ
ἰδρύματα, λουτρά κλ.

Ἰλμνιον. Μεταλλικὸν στοιχεῖον ἐξ-
αχθέν ἐκ τῶν ὀρυκτῶν ὑπεριοιμνίτου,
ἐργυρίτου καὶ κολομβίτου. Αἱ μετὰ τοῦ
ἐργυρίου ἐνώσεις ἐμφανίζουσι πλείστας ὁ-
μοιότητας πρὸς τὰς τοῦ νικερίου.

Ἰλφωδ (Ilion). Περιφέρ. τῆς Ῥω-
μουνίας, περιλαμβ. 5200 τγμ. καὶ 545,766
κατ. Πρωτ. εἶναι τὸ Βουκουρέστιον.

Ἰμαμτσαούση. Χωρίον τοῦ δήμου
Πηνειῶν (Ἡλείας), ἔχον 244 κατ. (1896).

Ἰμβρος. Νῆσος τοῦ Αἰγαίου Πελά-
γους ἀπέχουσα 20 χμ. ΒΑ τῆς Λήμνου
καὶ ἀνήκουσα εἰς τὸν τουρκικὸν νομὸν
τοῦ Ἀρχιπελάγους. Ἀριθμεῖται περὶ τὰς
9,116 κατ. ἐν ἐμβ. 256 τγμ. ἔχει πρωτεύ-
ουσα τὸ Κάστρον, ἔδραν ὀρθοδόξου Μητρο-
πολεως. Κτηνοτροφία καὶ μελισσοκομία ἀρ-
κεύτως ἀνεπτυγμένα. Ἰδὲ καὶ Oberhum-
mer. Imbros ἐν τῷ πανηγυρικῷ τεύχει πρὸς
τμήν τοῦ Κιπέρτου ἐν Βερολίῳ, 1898.

Ἰμεσατίνη ἦτοι ἰμιδισατίνη.
Πρὸν ἀντικαταστάσεως τῆς ἰσατίνης τῇ
ἐπιθρᾷσει ἀμμονίας ἐπὶ παρουσία αἰθέρος.
Σῶμα στερεόν ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων σκο-
τεινῶς κιτριῶν τεμνομένων διὰ θερμάν-
σεως μετ' ἀλκαλίων ἢ ὀξέων εἰς ἰσατίνην
καὶ ἀμμονίαν. [P.N.B.]

Ἰμίδια. Οὕτω γενικῶς καλοῦνται τὰ
παράγωγα τῶν διβασικῶν ὀργανικῶν ὀξέων
δι' ἀντικαταστάσεως δύο μονατομικῶν ῥι-
ζῶν ὑδροξυλίου ὑπὸ μιᾶς διατομικῆς ῥίζης
ἱμιδίου (ἐνώσεως 1 ατόμου ἀλῶτου μεθ' 1
ατόμου ὑδρογένου). Κατὰ τὸ δόγμα τοῦ ἐν
Γενεῇ Συνεδρίου τῶν χημικῶν, τὰ τοιαῦτα
παράγωγα δεόν νὰ ἐπικαλῶνται διὰ συνθέ-
του λέξεως ἥς τὸ μὲν πρῶτον συνθετικὴν
σημαίνει τὸν ὑδρογονάνθρακα ἐξ οὗ παρή-
χθῃ τὸ ὀξύ, τὸ δὲ δευτέρον συνθετικὸν
ἔσιν ν' ἀποτελεῖται ἐκ τῆς λήξεως ἱμιδίου.
Οὕτω π. χ. ἐάν τὸ ἱμιδίων τοῦ καρπουρι-
κοῦ ὀξέος καλεῖται καρπουριμιδίων, δεόν νὰ
μετονομασθῇ εἰς καρπουρενιμιδίων, διότι τὸ
καρπουρικὸν ὄξύ παρήχθῃ ἐκ τοῦ ὑδρογο-
νάνθρακος καρπουρένιον. Ἐν γένει αἱ προ-
καίμεναι ἐνώσεις τυγχάνουσι σώματα στε-
ρεὰ καὶ εὐεξάρχοντα ἀνευ ἀποσυνθέσεως.
Ἀρῶν ὡς περ ὀξέα μονοβασικά. [P.N.B.]

Ἰμιδισατίνη. Βλ. Ἰμεσατίνη.

Ἰμιδουρία ἦτοι γουανιδίνη
(χημ.). Καθάπερ ἡ θειουρία προκύπτει ἐκ
τῆς οὐρίας δι' ἀντικαταστάσεως τοῦ ὀξυ-

γίνου αὐτῆς ὑπὸ θείου, οὕτω καὶ ἡ προ-
καίμενη οὐσία δι' ἀντικαταστάσεως τοῦ
αὐτοῦ στοιχείου τῆς οὐρίας ὑπὸ τῆς δια-
τομικῆς ῥίζης ἱμιδίου. Γεννᾶται ἐκ τῆς
γουανίνης ὀξειδωθείσης ὑπὸ γλωρικῶς κα-
λίου καὶ ὑδροχλ. ὀξέος, ἢ συνθετικῶς διὰ
θερμάνσεως οἰνοπνευματώδους διαλύματος
κυανιαμίδης μετὰ γλωρικῶς ἁμμωνίου
εἰς 100°. Οὐσία στερεά, κρυσταλλική, ἀ-
χρως, διαλυτὴ ἐν ὕδατι καὶ οἰνοπνεύματι,
γεύσεως καυστικῆς, ὡς βάσις δὲ μονοδερική
ἰσχυρὰ ἀπορροφούσα ἐκ τοῦ αἵτος διεξεί-
διον ἀνθρακός καὶ αἰμούς ὕδατος μετα-
σχηματίζεται εἰς εὐκρυστάλλωτα ἅλατα
τῆν ἀνθρακικὴν καὶ τῆν νιτρικὴν
γουανιδίνην. Μετὰ τοῦ ὑδροχλ. ὀξέος
παρέχει τὴν ὑδροχλωρικὴν γουα-
νιδίνην ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων τοῦ κα-
νονικοῦ συστήματος. ἄχρως, διαλυτὴ ἐν
ὕδατι καὶ οἰνοπνεύματι. [P.N.B.]

Ἰμίδση. Κομποποις τοῦ δήμου
Λαμιῶν, ἔχουσα 1,228 κατ. (1896).

Ἰμολα. Πόλις τῆς Ἰταλίας ἔχουσα
32,210 κατ. τῷ 1901.

Ἰμόσκι (Imoski, Imoschi). Πρωτ.
διαμερίσματος ἐν Δαλματίας πλησίον τῆς
Ἐρζεγεβίνης. ἔχει ὡς δῆμος 36,789 κατ.
καὶ ἰδίαν σπουδαιότητα ὡς κέντρον συγ-
κοινωνίας.

Ἰμπραάμπεη. Χωρίον τοῦ δήμου
Κερυνθίων, ἔχον 347 κατ. (1896).

Ἰμπραῆμ. Σουλτάνος ἐκ τῶν Ὀ-
σμανιδῶν, γενν. τῷ 1615 ὡς τρίτος υἱὸς
Ἀχμέτ τοῦ Α'. Τῷ 1640 διεδέξατο τὸ
ἀδελφὸν Μουράτ τὸν Δ' ὡς μόνος ἐπιζή-
σας βασιλεὺς ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Ὀσμᾶ,
καὶ ἐγένετο οὕτω ὁ γενάρης πάντων τῶ
ἐπειτα σουλτάνων. Τῷ 1645 ἤρξατο κατα-
πολεμῶν τοὺς Βενετούς σκοπεύων νὰ
γίνῃ κύριος τῆς Κρήτης, δὲν εἶδε δ' ὅμως
τὸ τέλος τοῦ πολέμου. Καθυρέθη τῷ 1648
ἐνεκα νωθρότητος καὶ μαλθακότητος δι'
ἀνταρσίας τῶν οὐλεμάδων καὶ γενιτσαρῶν
καὶ ἐφρονέυθη. Διάδοχος αὐτοῦ ὑπῆρξε Μωά-
μεθ ὁ Δ'.

Ἰμπραῆμη. Χωρίον τοῦ δήμου Γόρ-
τυνος, ἔχον 300 κατ. (1896).

Ἰναχος. Γένος Μαλακοστράκων δε-
καπόδων βραχυπόρων (ὀχλασσιῶν σκορ-
πίων) ὀξυρρύγχων. Διακρινόμενον ἐκ τοῦ
τριγωνικοῦ γελωνίου αὐτοῦ ἀπολήγοντες
πρὸς τὰ πρῶτα εἰς μακρὸν καὶ λεπτὸν
ῥυγχος, ἐκ τῆς μεγάλης λεπτότητος τῶν
τεσσάρων ζευγῶν τῶν ὀπισθίων ποδῶν ἐν
ἀντιθέσει πρὸς τὸ ζεύγος τῶν προσθίων
ποδῶν βραχέων καὶ ἐκρῶτων. Γνωστὰ
εἶδη εἰς τὰς περὶ τὴν Εὐρώπην θαλάσσας
εἶναι Ἰναχος ὁ σκορπίος καὶ Ἰνα-

χρὸς ὁ χρυσόφρυγχος αξιοσημείωτος διὰ τὸ γεγονός ὅτι ὁ μὲν πρῶτος εὕρεται πάντοτε κεκαλυμμένος ὑπὸ ἁμμου, ὁ δὲ δεύτερος ὑπὸ φυκῶν οὕτως ὥστε τυγχάνουσιν ἀφανεῖς πρὸς τὴν λείαν αὐτῶν. Εἶναι ζῶα πονηρότατα τρεφόμενα ἐκ μικροτέρων μαλακιστράκων.

* **Ἰνδερνές** (Inverness). Ἡ κομητιὰ αὕτη τῆς Σκωτίας εἶχε τῷ 1901 κατ. 90,182, ἡ δὲ ὁμώνυμος πρωτεύουσα 21,193.

* **Ἰνδιάννα** (Indiana). Ἡ πολιτεία αὕτη, ἀποτελοῦσα μέρος τῆς βορείου αμερικ. συμπολιτείας, εἶχε τῷ 1900 κατ. 2,516,462.

* **Ἰνδιανάπολις** (Indianapolis). Πρωτεύουσα τῆς βορείου αμερικ. πολιτείας Ἰνδιάνας, ἔχουσα 169,164 κατ. (1900).

Ἰνδιγονίδει (χημ.). Ἐκεῖνα ἐκ τῶν ὑδρογονανθρακικῶν σωμάτων, ἅπερ περιέχουσιν τὸ ριζικὸν ἰνδογόνον ἢ τοῖς ἰνδογόνον καὶ προκύπτουσιν ἐκ τῆς ἐνώσεως τοῦ ἰνδοξυλίου μετὰ τινος ἀλδεύδης ἢ ὀξέως. [P.N.B.]

Ἰνδικερυθρίνη. Κόκκις καστανόχρους πρὸς τὸ ἐρυθρὸν, διαλυομένη ἐν οἰνοπνεύματι δι' ἰσχυρὸν χρώματος καὶ κρυσταλλουμένη ἐκ τοῦ διαλύματος. Τριβομένη ἡλεκτοῖζεται προσλαμβάνουσα πρασίνην μεταλλικὴν λάμψιν. Ἐν πυκνῷ θετικῷ ὀξεῖ παρέχει διάλυμα μέλαν ὅπερ διὰ θερμάνσεως μεταβάλλεται εἰς ἰσχυρὸν. Παράγεται ἐκ τῆς ἰνδικάνης ἀποσυντεθείσης ὑπὸ ὀξέων, ἢ δια τῆς ἀναμίξεως διαλύματος ἰνδοξυλίου καὶ ἰσάτινης ἐντὸς σόδας. Χρησιμοποιεῖται ὡς χρωστικὴ οὐσία ἐν τῇ βαπτικῇ.

Ἰνδικέρυθρον. Κόκκις ἐρυθρὰ, διαλυομένη διὰ χροῖας ἐρυθρᾶς ἐν οἰνοπν. καὶ αἰθέρι. Ἐξαγομένη τῇ ἐπίδρασει οἰνοπνεύματος ἐκ τοῦ ἰνδικοῦ ἔξαντληθέντος ὑπὸ ὀξέων καὶ ἀλκαλίων. Χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ βαπτικῇ τέχνῃ. [P.N.B.]

Ἰνδικερυθρινόλευκον. Λευκὴ οὐσία στερεὰ προκύπτουσα ἐκ τῆς ἰνδικερυθρίνης τῇ ἐπίδρασει τῶν ἀποξειδωτικῶν σωμάτων, λίαν ἀσταθής, μεταπίπτουσα εἰς τὴν ἀρχικὴν κυανὴν χρωστικὴν οὐσίαν δι' ἐκθέσεως εἰς τὸν ἀέρα καὶ προσλήψεως ἐκείθεν ὀξυγόνου. [P.N.B.]

Ἰνδικὴ αὐτοκρατορία. Βλ. Μεγάλη Βρετανία.

Ἰνδικίνη ἢ τοῖς ἰνδοΐνη. Κυανὴ χρωστικὴ οὐσία ἣτις ἐπὶ παρουσίᾳ ἀναγωγικῶν σωμάτων παρέχει βαπτικὸν λουπρὸν χροῖας κυανῆς. Διαλύεται ἐν τῷ θετικῷ ὀξεῖ καὶ παρασυνεάζεται τῇ ἐπίδρασει τοῦ ἰνδοξυλίου ἐπὶ τοῦ προπιδικοῦ ὀξέως.

Ἰνδιογόνον. Βλ. Ἰνδικόν, τόμ. Δ' σελ. 326.

Ἰνδιοκοκίτρινον. Χρωστικὴ οὐσία λευθεῖσα δι' ἔξαχνώσεως τοῦ ἰνδικοῦ τῆς Βεγγάλης, ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων βελονοειδῶν χρυσοκίτρινων ἔξατμιζομένων εἰς 130°. [P.N.B.]

Ἰνδιοκυανοῦν ἢ τοῖς ἰνδοκίτιν. Χρωστικὴ οὐσία πρωτεύουσα ἐν τῷ ἀγοραίῳ ἰνδικῷ καὶ παρασυνεαζομένη ἐκ τούτου ἔξαντλουμένου δι' ὕδατος ζέοντος εἰτα δι' οἰνοπνεύματος ζέοντος καὶ τέλος δι' ὕδατος ὀξυνισθέντος δι' ὑδροχλωρικοῦ ὀξέως. τὸ δὲ ὑπόλειμμα θερμαίνεται ἐν κέρατι, ὅποτε ἡ ἰνδικοτίνη ἔξαχνύεται ὑπὸ μορφήν ἁτμῶν ἰσχυρῶν, αἵτινες ἀγόμεναι εἰς σωτήνα ὕαλινον ψυχρὸν συμπυκνούνται ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων βελονοειδῶν πρισματικῶν μετὰ κυανῶν πρὸς τὸ χαλκίχρους ἀναλαμπῶν, ἀνίσχυων, ἀγεύστων, ἀδιαλύτων ἐν ὕδατι, οἰνοπν., αἰθέρι, λιπαροῖς καὶ πτητικοῖς ἐλαίοις, ἀποσυντεθειμένων περὶ τοὺς 200° εἰς ἀνιλίνην, καὶ εἰς ἀνθρακικὴν καὶ ὑδροκυανικὴν ἀμυῶνιν. Ὑπὸ τῶν ὀξειδωτικῶν μεταβάλλεται εἰς ἰσάτινην. Ὑπὸ τῆς κένσεως τοῦ ψευδαργύρου περὶ τοὺς 400° μεταβάλλεται εἰς ἰνδολίον. [P.N.B.]

Ἰνδιοκότηνη. Βλ. Ἰνδιοκυανοῦν.

Ἰνδικόλευκον. Βλ. Ἰνδικόν, τόμ. Δ' σελ. 326.

Ἰνδιοκόφορα (Bot.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Χεδροποψυχανθῶν περιλαμβάνον περὶ τα 300 εἶδη γνωστά, καλλιεργούμενα διὰ τὴν ἐκ τῶν φύλλων αὐτῶν ἔξαγωγήν τοῦ ἰνδικοῦ. Ποιᾶ διετεῖς, ἔχουσαι φύλλα σύνθετα μετὰ περιττοῦ ἀριθμοῦ φύλλαριων καλυπτομένων ὑπὸ τριχῶν διτχιδῶν, φέρουσιν ἀνθὴ ροδόχρους ἢ πορφυρὰ βοτρυμοειδῆ ἢ σταχυμοειδῆ καρποὺς ἐλλοβεοὺς κυλινδρικοὺς, τετραγώνους ἢ πεπλατυμένους. Φύονται ἐν ταῖς θερμαῖς χώραις ἐκκληρίου τοῦ ἡμετέρου πλανήτου. Κυριώτερὰ εἶδη εἰσὶν : Ἰνδ. κ. φ. ὁ ρ. ε. ἢ βαπτικὴ ρυομένη ἐν ταῖς θερμαῖς χώραις τῶν Ἰνδιῶν, τῶν δύο Ἀμερικῶν καὶ τῆς Ἰάβας νήσου, Ἰνδ. ἢ ἀργυροχρ. ε. τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς κεντρικῆς Ἀμερικῆς, Ἰνδ. ἢ καρολινιανή καὶ Ἰνδ. ἢ ἐνδεκάρυλλος, τῆς Γουινέας, Ἰνδ. ἢ μεξικανικὴ κτλ. Εἶδη τινὰ θεραπεύονται ἐν ταῖς θερμостέγαις τῶν βοτανικῶν κήπων τῆς Εὐρώπης χάριν κόσμου, ὡς Ἰνδ. ἢ κοσμητικῆ, κτλ.

Ἰνδιον. Στοιχεῖον μεταλλικὸν ἀνακαλυφθὲν ἐσχάτως ὑπὸ τοῦ Richter ἐν τινι θαιούχῳ ψευδαργύρῳ δοικτῷ τῆς Φραιξβέργης. Ἐχει σύμβολον In καὶ ἀτομικὸν βάρος 113,4, λευκόν, μαλακώτερον καὶ εὐηλατώτερον τοῦ μόλυβδου, τήκεται εἰς 176°

καὶ ἔχει εἰδ. πυκνότητα 7.4, διὰ τοῦ φασματοσκοπίου παρέχει γραμμὴν ζωήραν ἐν τῷ κυανῷ καὶ γραμμὴν ἀσθενεστέραν ἐν τῷ ἰανθίνῳ τοῦ φασματος, διαλύεται ἐν τῷ νιτρικῷ, ὑδροχλ. καὶ θεϊκῷ ὀξεί, δὲν προσβάλλεται ἐν τῇ κανονικῇ θερμοκρασίᾳ τοῦ ἀέρος οὔτε ὑπὸ τοῦ ὕδατος, οὔτε ὑπὸ τοῦ ατμοσφαιρικοῦ ὀξυγόνου, κατὰ τὴν ἐρυθρὰν πυρκαϊῶσιν ἐν τῷ ἀέρι σχηματίζει ὀξείδιον διαλυτὸν ἐν τοῖς ὀξεί, καὶ σχηματίζον ὡς βάσις ἁλута ἐκ τῶν διαλυμάτων τῶν ὀξείων ἢ ἀμμωνία κατακρημνίζει ὕδροξειδιον ἰνδίου. Εἶναι τριατομικὸν ἥτοι τριπύρρον, αἱ δὲ ιδιότητες αὐτοῦ ἐν συνόλῳ ἐμφανίζουσιν ἐμοιότητα πρὸς τὸ ἀργύλλιον καὶ τὸ γάλλιον. Ὑπάρχει γνωστὸν καὶ τὸ διηλωριούχον ἰνδίου ἱκανὸν νὰ σχηματίσῃ διπλὰς χλωριούχους ἐνώσεις μετὰ τῶν χλωριούχων ἀλλοτρίων [P.N.B.]

Ἰνδοξυλικὸν ὄξύ καλεῖται τὸ ἀνδροξυλικὸν ὄξύ τοῦ ἰνδοξυλίου καθόλου μενόμενον ἐκ τῶν ἀλάτων αὐτοῦ ὑπὸ ὀξέων ὡς ἔχμα λευκόν, χρυστάλλωδες, τηρούμενον εἰς 128° καὶ ἀποσυντιθέμενον εἰς διοξειδιον ἀνθρακὸς καὶ ἰνδοξύλιον. Δι' ὀξείδωσιν παρέχει ἰνδικουανόν. [P.N.B.]

Ἰνδοξύλιον ἥτοι ἰνδοουδροξύλιον. Ἀζωτοφθοροῦχος ὕδρογονάνθραξ, ἱεμερὴς πρὸς τὸ ὀξινδύλιον, παραγόμενος ἐκ τοῦ ἰνδοξυλικοῦ ὀξέος ζεσθέντος μεθ' ὕδατος, παριστάμενος ὑπὸ μορφῇ ὑγροῦ εἰκωδούς, διαλυτοῦ ἐν ὕδατι μετὰ κινήσεως φθορισμοῦ. Σώμα ἀσταθὲς ἀπορρητιζόμενον εὐκόλως ἐν τοῖς δι' ὕδατος καὶ ἔξωθεν διαλύμασιν αὐτοῦ. Διαλύεται ἐν πυκνῷ ὑδροχλ. ὀξεί διὰ χροῖας ζωήρας ἐρυθρᾶς, ἐν δὲ καυστικῇ ἀμμωνίᾳ μεταβάλλεται εἰς ἰνδικουανόν. Διὰ θερμάνσεως μετὰ διαλύματος πυροθεῖου καλίου παράγεται τὸ δια καλίου ἅλας τοῦ ἰνδοξυλίου ὀξέος, εὐρισκόμενον ἐν τοῖς οὖροις τῶν χοιροφάγων ζώων καὶ τοῦ ἀνθρώπου ἔστιν ὅτε καὶ καλούμενον ἐν τῇ φυσιολογικῇ χημείᾳ ἰνδικάνη. (βλ. λ.).

Ἰνδόρη (ἀγγλ. Indore), ἄλλοτε Ἰνδοκόρη. Πρωτεύουσα ἡγεμόνος τῶν Μαχράτων ἐν τῇ βρετανικῇ Ἀνατολ. Ἰνδία, ἔχουσα 112,329 κατ. Τὸ κράτος Ἰ. ὅπερ πρὸς Ν. συνορεύει πρὸς τὴν διαίρεσιν Βομβάης, ἔχει 24,928 τγμ. καὶ περ. 1 ἑκατομμ. κατ., εἶναι δὲ εὐφορώτατον.

Ἰνδοσίνας. Τὸ κατ' ἀρχὰς τὸ ὄνομα Ἰ. ἀπέδιδετο μόνον εἰς τοὺς λαοὺς τῶν Ἀνατολ. Ἰνδιῶν τῶν πέρα τοῦ Γάγγου, διότι ἐνομίζετο ὅτι τοῦτο ἐδικαιοδογεῖτο διὰ τὴν γεωγραφικὴν θέσιν καὶ διὰ τὴν κατὰ ἀνθρωπολογικὴν τύπον καὶ γλώσσαν συγγένειαν τῶν λαῶν τούτων πρὸς τοὺς Σίνας. Ἀλλ' ἐν τοῖς κατόπιν ἀπεδείχθη

ὅτι πολλοὶ αὐτῶν οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσιν πρὸς τοὺς Σίνας, ἀλλὰ πολὺ πιθανώτερον πρὸς τοὺς Μαλαιίους συνδέονται. Αἱ γλώσσαι τῶν λαῶν τούτων, ὧν σπουδαιότατη εἶναι ἡ ἀνναμιτική, ἔδει νὰ χωρισθῶσιν ἀπὸ τῶν λοιπῶν, κυρίως τῆς βιρμανικῆς καὶ τῆς σιχμηκῆς, αἰτίνας ὄντως δεικνύουσι στενοτάτην συγγένειαν οὐ μόνον πρὸς τὴν σινικήν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν θιβετικὴν καὶ τὰς πολυαριθμοὺς γλώσσας τῶν νοτίων ὑπωρείων τῶν Ἰμαλαίων καὶ τῶν δυτικῶν ἐπαρχιῶν τοῦ σινικοῦ κράτους. Ὅθεν τὴν σήμερον ἐν τῷ ὀνόματι Ἰνδοσίνας περιλαμβάνεται ἡ μεγίστη οἰκογένεια λαῶν ἢ ἐκτεινομένη ἐπὶ πᾶσαν τὴν σινικήν αὐτοκρατορίαν, τὸ θίβει μέχρι τοῦ Κοκου-νῶρ καὶ τὸ πλείστον μέρος τῆς πέρα τοῦ Γάγγου Ἰνδίας. Πάντες οὗτοι εἰσι Μογγόλοι, ἀλλ' αἱ γλώσσαι αὐτῶν δὲν φέρουσιν ἐνδείκναι πως χαρακτήρα εἰ καὶ πολλοὶ εἶναι μονοσύλλαβοι (μονήρεις ἢ ριζικαί), ὧν πρότυπον εἶναι ἡ ἀρχαία σινική, εἰς ἄλλας δ' ὅμως φαίνεται ἀναπτύξαι τις στοιχεῖα δήλα δὴ τῆς προσκολληθείσης ἢ συνάψεως. Οἱ πλείστοι Ἰ. προσδεδούσι τὸν Βουδισμόν, ὅστις καὶ ἐν τῷ σινικῷ κράτει ἔχει ὁδοῦς τὸ μέζον μέρος τοῦ κάτω λαοῦ, ἀπανταχοῦ δὲ ὑπάρχουσι στοιχεῖα δαιμονολατρίας.

Ἰνδουλέναι (χημ.). Ὁμάς χρωστικῶν οὐσιῶν προκυπτουσῶν τῇ ἐπιδράσει τῶν ἄζωτοενώσεων ἐπὶ τῶν ἀλάτων τῆς ἀνιλίνης, ἢ τῇ ἐπιδράσει τῆς νιτροβενζίνης ἐπὶ τῶν ἀρωματικῶν βάσεων, εἰς τὴν ἀνιλίνη. Ἡ παραγωγή αὐτῶν γίνεται ἐν ὕδρῳ καὶ Ἀμερικῇ εἰς μεγάλα ποσά χρησιμοποιοῦμενα ὑπὸ τῆς βαπτικῆς βιομηχανίας. Χρώματα κυανὰ ἢ ἰανθινὰ σταθερώτατα, μὴ ἀλλοτιζόμενα ὑπὸ τοῦ ἀέρος καὶ τοῦ φωτός. Ὡς βάσεις ἐν ἐλευθερίᾳ καταστάται εἰς τὴν ἀδιάλυτα ἐν ὕδατι, διαλυτα δὲ ἐν οἶνῳ καὶ αἰθέρι. ἐν δὲ τῶν ἀλλοτρίων ἀλάτων αὐτῶν τὰ μὲν εἰσιν ἀδιάλυτα, τὰ δὲ διαλυτά, καθ' ἅπερ καὶ χρησιμοποιοῦνται. Ἡ κυρίως λεγόμενη ἰνδουλίνη ἢ κυανόν τοῦ Courrier παρασκευάζεται τῇ ἐπιδράσει τοῦ σιδήρου καὶ τοῦ καθαροῦ ὑδροχλ. ὀξέος ἐπὶ μίγματος καθαρῶς ἀνιλίνης καὶ καθαρῶς νιτροβενζίνης. [P.N.B.]

Ἰνδουλόναι (χημ.). Συνεχὴν τεχνητῶν χρωστικῶν οὐσιῶν προκυπτουσῶν ἐκ τῶν ἰνδουλινῶν τῇ ἐπιδράσει ἐν θερμῇ τῶν πυκνῶν μεταλλικῶν ὀξέων καὶ χρησιμοποιοῦμενα ἐν τῇ βαπτικῇ βιομηχανίᾳ.

Ἰνδοφαενόλις ἥτοι ἰνδοφαενόλη. Οὕτω γενικῶς καλοῦνται κυανὰ ἢ ἰανθινὰ χρωστικὰ οὐσίαι, σχεδὸν ἀδιάλυτα ἐν ὕδατι, διαλυτά ἐν οἶνῳ, αἰθ. καὶ βενζίνῃ, σχηματίζουσαι μετὰ τῶν ὀξέων ἅλας ἄχροα, ἀποσυντιθέμενα ὑπὸ τῆς

θερμότητος εἰς κινένας καὶ διαμίνας. Τὰ πρὸς τὴν ταννίνην καὶ τὸ γαλλικὸν ὀξύ αντιστοιχοῦντα ἰνδοραϊνέλια εἰσιν ἰόχροα. Ἐν τῇ βασικῇ χρησιμοποιεῖται τὸ πρὸς τὸ νασθόλιον ἄλλα αντιστοιχοῦν ἰνδοραϊνέλιον, ἔχον βαθύ κυανοῦν χρώμα καὶ παραγόμενον διὰ διαλύσεως 1 μέρους νασθολίου ἄλλα ἐν περισσεῖα σάκας.

* **Ἰνδρ** (Indre). Ὁ νομὸς οὗτος τῆς Γαλλίας εἶχε τῷ 1901 κατ. 286,961. — Ὁ δὲ νομὸς Ἰνδρ-ἑ-Λοάρ (Indre-et-Loire) ἦρθε μὲ 334,073.

* **Ἰνδῶν τοπαρχία**. Ἡ μήπω διωργανωμένη αὕτη χώρα τῆς Βοραιοαμερικ. συμπολιτείας εἶχε τῷ 1900 κατ. 392,060.

* **Ἰνέπολις**. Παράλιος κωμόπολις, τῆς Μικρᾶς Ἀσίας πρὸς Δ. τῆς Σινώπης, ὅφ' ἣς ἀπέχει περὶ τὰ 70 μίλλια, ἔδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγομένη εἰς τὸν νομὸν Κασταμονῆς. Κάτοικοι 7000. ὧν τὸ 1/3 Ἑλληνας χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι. συντηροῦντες πλῆρη ἀστικήν σχολήν. Ἐξάγει ξυλείαν, σίτον καὶ ὀπώρας. χρησιμεύει δὲ ὡς ἐπίγειον τοῦ διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου τοῦ ὅλου νομοῦ. Ἑκκλησιαστικ. ὑπάγεται εἰς τὴν Μητροπολὶν Νεοκαισαρείας. [Δ.Δ.]

* **Ἰν.** Χωρίον τοῦ δήμου Σκινιάτης ἐπαρχίας Μονραττίου (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 190 κατ. (1900).

* **Ἰνσμπρουκ** (Innsbruck). Πρωτ. τοῦ αὐστρ. Τυρόλου. ἔχουσα τῷ 1900 κ. 27,056.

* **Ἰνοβραζλάβ** (Inowrazlaw). Πόλις τοῦ πρωσσικοῦ νομοῦ Βρομβέργ, μετὰ 26141 κατ. (1900).

* **Ἰνοχέραμος** (Παλαιοντ.). Γένος πεταλοεράγγων μετὰ κόγχης λοξῆς, ἀνισοθύρου κυρτῆς συνήθως μὲν συγκεντρινῶς, σπανίως δὲ ἀκτινιθῶν ἀύλακωτης. Ὅστρακα ὑπάρχοντα ἀρθρώως διακεχυμένα ἐν τῇ Κρητικῇ διαπλάσει.

* **Ἰνουλένη** (Χημ.). Ὁξυγενεὺχος ὑδρογονάνθραξ περιεχόμενος διαλευρωμένος ἐν τῷ κυτταρικῷ ὀπῷ φυκῶν τινῶν καὶ λειγῶν, ὡς καὶ ἐν τῷ γυμῷ ἐνίων Σκιαδιανθῶν. πλείστων συνθέτων καὶ κωδωνισφόρων φυτῶν καὶ χρησιμεύων ὡς ἀποταμιευομένη οὐσία δια τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τοῦ φυτοῦ. Ἐξάγεται δι' ἐκχυλίσεως καὶ ἀποξηρανθείσα παρίσταται ὑπὸ μορφῇ κόνεως λευκῆς, ἀγύπτου, ὁμοίας πρὸς κόνιν ἀμύλου, πυκνότητος 1.35, διαλυτῆς ἐν ὕδατι ζέοντι, καθίζανούσης μετὰ τὴν ψύξιν τοῦ διαλύματος, ἀδιαλύτου ἐν αἰνόπν. καὶ αἰθέρι. διαλυομένης δια φαίης χροῖας ἐν θερμῷ ὀξεί. βαφομένης σκοτεινῶς ὑπὸ τοῦ ἰωδίου. Τὰ διαλύματα αὐτῆς ἀριστεροστροφ. Ὑπὸ τῶν ἀραιῶν δέξων μετατρέπεται εἰς ὀπωροσάκχαρον.

* **Ἰνσχιος** (F. K. Hinschius). Ἀπέθανε τῷ 1898 ἐν Βερολίῳ.

* **Ἰντζέ-σοῦ** (λεπτὸς ποταμός). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῷ δυτικῷ τμήματι τῆς Καππαδοκίας, ὑπὸ τοὺς πρόποδας τοῦ Ἀργαίου ὄρους, οὐτα ἔδρα ὑποδιοικήσεως καὶ ἔχουσα 8,000 κατ., ὧν οἱ ἥμισυς Ἕλληνας τουρκόφωνοι, συντηροῦντες 2 δημοτικά σχολεῖα, ἑλληνικὴν σχολήν, παρθεναγωγεῖον καὶ δύο νασύς. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς μετέρχονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸν παντοπώλην ἐν Κων/πόλει. Ἐχει δὲ ἡ πόλις μικρὸν ποτάμιον, ἐξ οὗ πιθανῶς ἐπώνυμότης, ἀμπελῶνας σημιζομένους ἐπὶ ταῖς γλυκείαις αὐτῶν σταφυλαῖς, ὠραιστατῶν ἀποφιν, καλὰς οἰκίας καὶ κεῖται 6 ὥρας μακρὰν καὶ ΝΔ. τῆς Καισαρείας. [Γρ.Σλ.]

* **Ἰνωσίτης**. Βλ. Φασηλομαννίτης ἐν τῷ μ. 5' σελ. 709.

* **Ἰόδα** (Iowa, πρρ. Ἀϊόβα). Πολιτεία ἀποτελοῦσα μέρος τῆς βοραιοαμερ. συμπολιτείας καὶ ἔχουσα τῷ 1900 κ. 2,231,853.

* **Ἰόδα Σίτυ**. Πρωτ. κομητίας ἐν τῇ πολιτεῖα Ἰόδα, μετὰ 7,987 κατ. Εἶναι ἔδρα τοῦ ἐθνικοῦ πανεπιστημίου τῆς Ἰόδας.

* **Ἰόνιοι νῆσοι**. Βιβλιογραφία: Bory de St. Vincent, Hist. et descript. des Iles Ioniennes (Par. 1823)· Davy, The Ionian Islands under British protection (Lond. 1851)· Lunzi, Della condizione polit. delle isole ionie sotto il dominio veneto (Venez. 1858)· Davy, Storia delle is. ion. sotto il regimento dei repubblicani francesi (Lond. 1860)· Lunzi, Della repubblica settinsulare (Bologna 1863)· Pauthier, Les I. I. pendant l'occupation française et le protectorat anglais (Ven. 1863)· Ansted, The I. I. (Lond. 1863)· Βερουζίου Ἀπομνημονεύματα περὶ τῆς Ἰονίου πολιτείας (Κεραλλ. 1870)· Λομβάρδου Ἀπμνημ. πρὸς καταρτισμὸν τῆς περὶ ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑπτανήσου ἱστορίας (Ζαχ. 1870)· Χιώτου Ἱστορία τοῦ Ἰονίου κράτους 1815—1864 (7 τ. αὐτόθι: 1874—87)· Warsberg, Odysseische Landschaften (3 τ. Wien 1878—9)· Riemann, Recherches archéol. sur les I. I. (3 τ. Paris 1879—80)· von Reumont, Kl. historische Schriften (Gotha 1882)· Π. Λάμπρου Μετάλλια καὶ νομίσματα τῆς Ἑπτανήσου πολιτείας (Ἀθ. 1884)· Φραγκοπούλου Ἡ ἐν ταῖς Ἰονίαις νήσοις ἀστική νομοθεσία (Ἀθ. 1896)· Ἰβρωμένου Ὁ ὑπὲρ τῆς ἐθν. ἀποκαταστάσεως ἀγὼν τῶν Ἑπτανησίων 1815—64 (Κερκ. 1889)· Μαυρογιάννη Ἱστορ. τῶν Ἰονίων νήσων 1797—1815 (2 τ. Ἀθ. 1889).

* **Ἰόνκοπιγγ** (Ionköping). Πόλις ἐν τῷ ὁμάνυμῳ νομῷ (203,036 κατ.) τῆς Σουη-

διαρ. ἔχουσα τῷ 1900 κατοίκων 23,143.

Ίόντα. Βλ. Ἠλεκτροχημεία.

* **Ίόπη** (Iorpe, Iaffa). Ἡ πόλις αὕτη, πρωτεύουσα καθ' ἑν τῷ μουτεσσαριφλικίῳ τῆς Ἱερουσαλήμ, μεθ' ἧς ἐννοῦται ἀπο τοῦ 1899 διὰ σιδηροδρόμου, κατὰ τοὺς τελευταίους ὑπολογισμούς ἔχει 40 χιλ. κατ., ὡν περ. 23 χιλ. Μωαμεθανοί, 7 χιλ. Χριστιανοί καὶ 10 χιλ. Ἰουδαῖοι.

Ίόρρεγγ (Hjörning). Πρωτ. διαμερίσματος (2,816 τγμ. μετὰ 119,203 κατ.) τῆς Δανίας, κειμένη ἐν τῷ βορειοτάτῳ μέρει τῆς Ἰουτλάνθης. Ἐχει 7,697 κατ., πικνὸν ἐμπόριον καὶ τινα βιομηχανίαν.

* **Ἰου** δ ἡ μ ο ς ἐν τῇ ὁμωνύμῳ νήσῳ, ἀποτελῶν μέρος τῆς ἐπαρχίας Ἀθήρας. Ἐχει 2,171 κατ. (1896).

Ίουγγβούντλαου (Jungbunzlau). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν Βοημία, ἔχουσα 13,479 κατ. ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον Τσέχους, πικνὴν βιομηχανίαν καὶ ἀκμαῖον ἐμπόριον.

Ίουλιούπολις, τὸ πάλαι Γόρδιον (πορτ. Γκιανού-καλεσί, ἀπίστων προῦριον). Πόλις μεσόγειος πρὸς Ν. τοῦ Σαγγαρίου (Σκιάρι), περιλαμβανομένη μὲν συνήθως ὑπὸ τῶν γεωγράφων ἐν τῇ Βιθυνίᾳ, κειμένη δὲ κυρίως ἐν Γαλατίᾳ. Τὴν Ἰ. ἔκτισεν ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ ἀρχαίου Γορδίου, τῆς πρωτεύουσας τῶν Φρυγῶν βασιλέων, πέσον παρακμαστάντος, ὁ αὐτοκράτωρ Αὐγούστος, ἀρ' οὗ καὶ παρωνομάσθη Ἰ. Ἐπὶ δὲ Βυζαντινῶν ἡ Ἰ. ὑπῆγετο ὑπὸ τὸ πέμπτου κλίμα καὶ κατέλεγτο ἐν ταῖς ἐπισήμασι πόλεσι τῆς Βιθυνίας.

Ίούργεφ. Βλ. Δόρπατ.

Ίουστινιανή. 1) Πρώτη (Justiniana prima). Γενέθλιος πόλις τοῦ Ἰουστινιανοῦ, καλουμένην πρότερον Ταυρήτιον καὶ μετονομασθεῖσα οὕτως ὑπὸ τούτου, ἔστι πρὸς ἑξαρσιν αὐτῆς μετέγενθεν ἐκεῖσε τὴν ἑδραν τῆς ἐπαρχίας τοῦ Ἰλκυρικοῦ καὶ ὄρυσεν ἐν αὐτῇ μητροπολιτικὸν θρόνον ἀνεξάρτητον τοῦ μητροπολίτου Θεσσαλονίκης, λαβόντος τοῦ ἐν αὐτῇ ἐπισκόπου παρα τοῦ Πάπα Βυγίλιου καὶ τὴν ἐπισκοπὴν τοῦ Βικαρίου (τοποτηρητοῦ) τοῦ Πάπα. Ἐκεῖτο παρὰ τὰ νῦν Σκουπιά. — 2) Δεύτερα (Justiniana Secunda). Οὕτω μετονομάσθη ἡ πρότερον Οὐλπιανὴ καλουμένη πόλις τῆς Μακεδονίας. Καλεῖται δὲ νῦν Κεσεντήλ.

Ίόχρουν τῶν Παρισίων. Βλ. Πενόφαινόνη.

Ίπλιξῆς Κωνσταντῖνος ἐπίκλητος Ἰωνίδης. Κατήγετο ἐκ Καισαρείας, υἱὸς τοῦ ἐκεί ἱερέως Ἰωάννου, γεννηθεὶς περὶ τὸ 1772 καὶ ἀποθ. περὶ τὸ 1845.

Μικρὸς ἐστὶ τὴν ἡλικίαν εἰργάσθη ὡς λιθοξόος ἐν τῷ καταστήματι τοῦ θεοῦ του, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀποχωρήσας προτεκολλήθη ὡς ὑπηρέτης παρὰ τινι ἐμπόρῳ καὶ διὰ τῆς φιλοπονίας ἐπισύρας τὴν εὐνοίαν τοῦ προϊσταμένου του ἐγένετο καὶ ἐταῖρος αὐτοῦ κατὰ μέρος. Ἀκολούθως ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως ἀπολέσας τὴν περιουσίαν του καὶ μόλις διαφυγὼν τὸν κίνδυνον, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν Ἀγγλοῦ τινὸς ἐν Κων/πόλει, ὅθεν μετέβη εἰς Λονδίον, ἐνθα αὐξήσας τὴν περιουσίαν του πολλὰς προσήνεγκεν ὑπηρεσίας πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸ πανεπιστήμιον, ἐν ταῖς εὐεργεταῖς τοῦ ὁποῦ εἰσὶν ἐγγεγραμμένοι οὗτος καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλ. Κ. Ἰωνίδης γεν. πρῶθενος τῆς Ἑλλ. ἐν Λονδίῳ, ἐξεπαίδευσεν δὲ καὶ πολλοὺς νέους, ἐν οἷς καὶ τὸν Μαυροφρύδην. Γενναῖον δὲ πᾶσαν προσήνεγκεν πρὸς πλουτισμὸν τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης.

Ίππαγρέται. Ὀνομα ἀρχῆς ἐν τῇ Λακεδαιμονίῳ πολιτεία, ἥτις ταυτίζεται ὑπο τινῶν πρὸς τοὺς ἱπάρχας, ἐξ ὧν μνημονεύεται καὶ τιμητικὸν ἄξιωμα ἱππάρχης αἰώνιος. Οἱ Ἰ τρεῖς τὸν ἀριθμὸν ὄντες ἐξελέγοντο κατ' ἑτος ὑπὸ τῶν ἐφ' ἑρῶν ἐκ τῶν ἀκμαζόντων νέων καὶ προϊστάντο τῶν 300 ἐπιλέκτων ἱππέων ἑκάστος αὐτῶν κατέλαβεν 100 ἱππεῖς ἐκ τῶν καλλίστων. Οἱ ἱππεῖς οὗτοι ὄντες 300 ἐν πολέμῳ ἦσαν περὶ τὸν βασιλέα, ἐν καιρῷ δ' εἰρήνης ἀνέτιθεντο αὐτοῖς διακροα ἔργα.

Ίππάριον (Παλαιοντ.). Γένος ἱππιδῶν ὁμοίων πρὸς τὸν σημερινὸν Ζέβρον, ἐκλιπόντων τανῶν, χαρακτηριζομένων ὑπὸ τριῶν δακτύλων καθ' ἑκάστον πόδα, τοῦ μέσου μόνον ἀπομένου τοῦ ἐδάραυς, ὑπὸ ὁδόντων πρισματικῶν ἐχόντων τὰς αὐτὰς καὶ οἱ τοῦ ἱππου πτυχὰς ἀδυνατίνης οὐσίας, ἀλλὰ τὸ πρόσθιον ἐσω πῦμα τῶν ἀνωτέρων ματητήρων ἀπομεμονωμένον. Σκελετοὶ ἐκ τῶν εἰδῶν τοῦ γένους τούτου εὐρίσκονται ἀπολελειθωμένοι ἐν τοῖς στρώματι τῆς ἀνωτέρας Μειοκίνου καὶ τῆς κατωτέρας Πλειοκίνου διαπλάσεως.

Ίππαρομοστί. Πολυεικὴ ἀρχὴ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Λακεδαιμονίοις τεταγμένη ὑπὸ τὸν πολέμαρχον. Ὑπῆρχον 6 Ἰ. προϊστάμενοι ἑκάστος μέρους ἱππέων. [Γ.Γ.]

Ίππίδιον (Παλαιοντ.). Γένος ἱππιδῶν ἐκλιπόντων, συγγενεστάτων πρὸς τὸν σημερινὸν ἵππον, διαφερόντων δὲ τούτου μόνον τῷ ὅτι αἱ ρίζαι τῶν μαστητήρων δὲν εἶναι πρισματικαί, τὰ πλάγια μετακάρπια ἰσχυρότερα, οἱ ῥόθωνες κείμενοι μᾶλλον ὀπίσω. Τυχάνει βαρύτερον καὶ μικρότερον τοῦ ἵππου, οὕτως θεωρεῖται ὁ ἀμεσος προγενικὸς τύπος. Εὐρέθησαν ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ Πλειοκίνῳ διαπλάσει τῆς νοτίης Ἀμερικῆς.

Ἰππικόν. Εἰς πολλὰ ἀντίτυπα τῆς σελίδος 302 τοῦ Δ' τόμου τοῦ Λεξικοῦ ἐν τῇ δευτέρᾳ στήλῃ μετεβλήθη ἡ τάξις τῶν στοιχείων. Πρὸς εὐραστὶν τῆς ὁρθῆς συνεχείας καὶ ληρωθῶσι τὰ ἐξῆς ὑπ' ὄψιν: Οἱ πρῶτοι 23 στίχοι ἀποτελοῦσι τὸ α' μέρος, οἱ κατόπιν 6 τὸ β', οἱ εἰς 23 τὸ γ' καὶ οἱ τελευταῖοι 8 τὸ δ' μέρος.

Ἰπποδότη. Τάξις ἐν τῇ πολιτείᾳ τῶν Χαλκιδέων ὡς καὶ ἐν Ἑρετρία, ἱσοδυναμοῦσα πρὸς τοὺς ἐν Ἀθῆναις πεντακτισμομένους· ἐπέκειντο ὁρισμένον τμήμα καὶ ἐν ταύτῃ ἐξελέγοντο αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως. Καταστάσεις τῷ 446 π. Χ. δημοκρατίας ἐν Χαλκιδί ἐξεβλήθησαν οἱ Ἰ. [Γ.Γ.]

Ἰπποκρηπίς (Bot.). Γένος Χειροποφυανθῶν φυτῶν τοῦ παλαιοῦ κόσμου, χαρκτηριζομένων ὑπὸ τοῦ ἐλλόβου καρποῦ αὐτῶν ἐμφανίζοντος ἐντομας καὶ κυρτότητα τοιαύτην ὥστε νὰ ὁμοιάζῃ πρὸς πέταλον ἢ κρηπίδα ἵππου.

Ἰππολύτη. Βασίλισσα τῶν Ἀμαζόνων (βλ. λ.).

Ἰπποτοξόται. Τάξις ἱππέων ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ, ἀποτελούμενη ἐκ 300 ἀνδρῶν ἀστῶν, οἵτινες ἤλαντον πρὸς τῶν ἱππάρχων καὶ ἐγρησμένοι ὡς πρόδρομοι καὶ ἀκροβόλισταί. Τὸ ἱπποῦν ὁρῶς ἐν τοῖς Ἰ. ὑπελαμβάνετο ταπεινόν. [Γ.Γ.]

Ἰράγγι. Χώρα τῆς Ἀνατολ. Ἀφρικῆς, ἐν τῷ Β. μέρει τῆς ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Γερμανίας χώρας, εὐφορὸς καὶ σπουδαία ὡς κέντρον τοῦ ἐμπορίου τοῦ ἐλεφαντόδοντος.

Ἰρανε ἢ εἶρανε ἐκκαλοῦντο ἐν τῇ ἀρχαίᾳ τῶν Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ οἱ τεταχμένοι ἐν ταῖς βούαις τῶν νέων καὶ ἀγόντες τὸ εἰκοστὸν μέχρι τοῦ τριακοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας· ἐκ τούτων οἱ μὲν νεώτεροί ἐκκαλοῦντο πρῶτοι εἶρανε, οἱ δὲ πρεσβύτεροί σφαιρεῖς. Αἱ ἄλλαι 2 τάξεις τῶν ἐν ταῖς βούαις ἦτο· ἀγέλαις καταλεγόμενων ἐκκαλοῦντο παῖδες ἀπὸ τοῦ ἑβδομοῦ μέχρι τοῦ δεκάτου ὄψους ἔτους, μετὰ τὸ εἶρανε δὲ οἱ ἔχοντες ἡλικίαν δεκάεντῶς ἕως εἰκοσὶ ἔτων. [Γ.Γ.]

Ἰρόιτ (Irbit). Πρωτ. περιφρ. (10117 π.μ. μετα 152,934 κατ.) τοῦ ῥωσικοῦ κυβερνήτου Πέρυ. Ἔχει 20,064 κατ. (1897) καὶ εἶναι γνωστὴ διὰ τὴν μεγάλην ἐκεῖ καταφειδουμένην τελευμένην ἐμπορικὴν πανήγυριν.

Ἰρενέ. Χωρ. τοῦ δήμου Σκοτεινῆς (Λαρίσης), ἔχον 158 κατ. (1896).

Ἰρίγγα. Διοικητικὴ περιφέρεια ἐν τῷ ΝΔ μέρει τῆς γερμανικῆς Ἀνατ. Ἀφρικῆς, μετα 60 χιλ. κατ. καὶ ὁμωνύμου πρωτεύουσας.

Ἰριδίνη (iridium, irisine), Ῥητίνη

ἐξαγομένη ἐκ τῆς ῥίζης τῆς Iris versicolor ὑπὸ μορφήν κόκκωος φαιᾶς ὑπερὸ ὄρου, διαλυτῆς ἐν οἶνῳ, ἀδιαλύτου ἐν ὕδ., ἐνεργοῦσθης ὡς φάρμακον ἐμετοκαθαρτικόν καὶ διεγερτικόν. [P.N.B.]

Ἰριδοσμίτης (ὀρυκτ.). Αὐτοῦτης ἐνώσεως ἱριδίου καὶ σμίου μετὰ προσμίξεως μικρῶν ποσοτήτων λευκοχρύτου, σιδήρου κλ. Εὐρίσκεται συνοδῶς τα μεταλλεύματα τοῦ λευκοχρύτου ὑπὸ μορφήν πεπλατυσμένων κόκκων ἀτήκτων ὑπὸ τοῦ καμινευτήρος αὐλοῦ καὶ ἐκπεμποντων ἀμύδους ὀσμίου ὁξέος ὅταν θερμανθῇ ἐν κλειστῷ σωλῆνι μετὰ νιτρικοῦ καλίου. Ἔχει μεταλλικὴν λάμψιν, χρώμα ἄλλοτε ἄλλο, σκληρότητα 7 καὶ εἰς β. 18,8—21,2.

Ἰριδίτης. Ὀρυκτὸν ἀποτελούμενον ἐξ ἐνώσεως μεταλλικοῦ ἱριδίου μετὰ λευκοχρύτου καὶ μικρῶν ποσοτήτων πηλλιδίου.

Ἰριδίτις. Ἡ τῆς ἱρίδος φλεγμονή, δυναμένη νὰ προσέλθῃ ἢ ἐκ τραυματικοῦ αἰτίου (ὀργάνων νυκτικῶν) ἢ ἐξ αἰτίου διαθετικοῦ ὡς εἶναι ἡ ρευματικὴ καὶ ἀρθριτικὴ ἱριδίτις. Ἡ μὲν πρώτη δύναται νὰ ποικίλλῃ μεταξὺ τῆς ἐξ ἀπλῆς κακώσεως τοῦ κερατοειδούς καὶ τῆς ἱρίδος ἀποτοκῆς ὁξείας φλεγμονῆς μέχρι τῆς ἐκ τραυματισμοῦ καὶ λύσεως τῆς συνεχείας τοῦ κερατοειδούς προκύπτουσας. Ἡ δὲ δευτέρα, ἡ διαθετικὴ ἱριδίτις, συνήθως χρονίως ὀδεύουσα ἀρχεταὶ ἐκδηλουμένη ἀπὸ ἐλαφροῦς τῆς ὁράσεως διαταραχῆς ταχέως ἐπιτεταμένης καὶ ὑπὸ σφοδρῶν ἀληγηδῶνων παρακολουθουμένης καὶ τελευτᾷ ἐνίστε εἰς γήρωσιν καὶ ἐμφανισιν ὀρωδῶδους ὕγρου κατὰ τὸ κατώτερον μέρος τοῦ προσθίου ὀρθολομικοῦ θαλάμου, τῆς ἱρίδος προσληψανούσης χαλκικατρίνην χροίαν, τῆς κόρης παραλυσομένης καὶ μὴ ἀντιδρώσης· πλεον εἰς τὴν ἐπέπνεργειαν τοῦ φωτός, τῶν ἀληγηδῶνων ἐπιτεταμένων, προσφύτων σχηματιζομένων ἐκ τοῦ ὀροίνωδους ὕγρου ἀπὸ τῶν χειλέων τῆς κόρης πρὸς τὸ κρυσταλλῶδες σῶμα, ἀποφρασσομένης τέλος τῆς κόρης, ὑπὸ τῶν νεοπλασμάτων ψευδομεμβρανῶν. Ἡ θεραπεία ἀνάλογος πρὸς τὰ ἐλάχιστα φαινόμενα. [P.N.B.]

Ἰρικὴ ἢ Ἰρλανδικὴ ὀάλασσα Βλ. Ἰρλανδία.

Ἰρίς (τουρκ. Γεσίλ ἱρμάκ, πράσινος ποταμός). Ποταμὸς τῆς Μικρῆς Ἀσίας μήκους 850 χιλιομέτρων, πηγάζων ἐκ τῆς Καππαδοκίας, διερχόμενος τα δυτικὰ τοῦ βασιλείου τοῦ Πόντου, συνενεόμενος μετὰ τοῦ Λύκου καὶ ἐκβάλλων πρὸς Α. τοῦ κόλπου τῆς Σαμψούντος (Ἀμριού). Ἡ ὑπ' αὐτοῦ ἀρδευομένη χώρα εἶναι εὖρος κήπος, ἐν ᾧ παράγονται πάντα αἱ ποικιλίαι τῶν ὀπωρῶν τῆς Εὐρώπης. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Γροούτακ.** Γενικὸν κυβερνεῖον τῆς Ἀνατολικῆς Σιδηρίας, ἔχον ἐμβ. 7,271,641.5 τγμ. καὶ 1,328,150 κατ. καὶ ἀποτελούμενον ἐκ τῶν κυβερνεῖων Γροούτακ (743,472 τγμ. μετὰ 506,517 κατ.) καὶ Ἰενίσασιτζ. Ἡ ἐρῶνυμος πρωτεύουσα αὐτοῦ καὶ τῆς περιφερείας Ἰ. (82,396 τγμ. μετὰ 158,737 κατ.) εἶναι ἡ ὠραιότατη καὶ βιομηχανικωτάτη πόλις πάσης τῆς Σιδηρίας καὶ ἀριθμεῖ 51,434 κατ. (1897).

* **Ἰρλανδία** (Irland, ἀγγλ. Ireland, πρφ. Ἀϊρλαινδ). Ὁ πληθυσμὸς τῆς νήσου τούτης ἀνῆρχετο τῷ 1901 εἰς 4,456,546 κατ., ὧν 74.3 % καθολικοὶ δογματοῦ.

* **Ἰρσφελδ** (G. Hirschfeld). Ἀπέθανε τῷ 1895 ἐν Βερολίῳ.

* **Ἰσάρι.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Καρδίτσας, ἔχον 580 κατ. — 2) Χωρεῖον τοῦ δήμου Φαρῶν (Πατρῶν), ἔχον 428 κατ. (1896)

Ἰσαρία. Βλ. Σπυριότρεχον τὸ λευκόν.

* **Ἰσγιοῦρ.** Πρωτ. περιερ. (7,728 τγμ. μετὰ 287,169 κατ.) ἐν τῷ ῥωσικῷ κυβερνεῖῳ Χαρκώβου, ἔχουσα 12,959 κατ. (1897).

Ἰσέου λίμνη (Lago d' Isco ἢ Lago Sebino, λατ. Lacus Sevinus). Λίμνη τῆς Ἀνω Ἰταλίας, εἰς τὰ σύνορα τῶν ἐπαρχιῶν Βαργάμου καὶ Βρεσκίας, ἔχουσα μῆκος 25 χμ. καὶ πλάτος 4.5, περιβαλλομένη δὲ ἀπὸ ὄρεισιν ἐγχοῶν.

* **Ἰσχία** (Ischia). Ὁ πληθυσμὸς τῆς νήσου ἀνῆρχετο τῷ 1901 εἰς 26,891.

Ἰσκρας, τὸ πᾶσι Ὀσκις. Δεξιὸς παραπόταμος τοῦ Δανουβίου ἐν Βουλγαρίᾳ, τηγάζων ἐκ τῶν βερ. ὑπορείων τοῦ Ρι-λδάρ καὶ ἐκάλλων μετὰ ροὴν 240 χμ.

* **Ἰσημερινοῦ** δημοκρατία. Πληθυσμὸς 1,204,200 κατ. ἐπὶ ἐμβαδοῦ 307,243 τγμ. συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν νήσων Γαλαπάγων. Οἱ ἰθαγενεῖς κάτοικοι ὑπολογίζονται εἰς 200 χιλ. περίπου. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διὰ τὰ ἔτη 1901—1905 ὁ στρατηγὸς Λεωνίδας Πλάζας. Οἰκονομικὰ κατὰ τὴν προϋπολογισμὸν τοῦ 1902: ἔσοδα 13,418,504 καὶ ἔξοδα 13,319,764 σούβρων (1 σ. = 2.50 φράγκα). Ἐμπορίον ἐξαγωγῆς 16,323,155 καὶ εἰσαγωγῆς 15,126,281 σούβρων. Σιδηρόδρομοι ἐν ἐνεργείᾳ 96 χμ. Στρατὸς ἐν καιρῷ εἰρήνης 221 ἀξιωματικοὶ καὶ 3,120 στρατ., ἐξ ὧν 114 καῖται. Μετὰ τῆς ἐθνικοφυλακῆς ὁ στρατὸς ἀνῆρχετο εἰς 95,329 ἀνδρας.

* **Ἰσθμία.** Χωρ. τοῦ δήμου Περαχωῶρος (Κορινθίας), ἔχον 220 κατ. (1896).

* **Ἰταλινδία.** Ἡ θανικὴ αὕτη νήσος ἔχε τῷ 1899 κατ. 76,383.

* **Ἰσμαήλιον.** Πόλις τῆς Ῥωσσίας ἔχουσα 31,293 κατ. τῷ 1897.

Ἰσμαήλου. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀριστομένους (Μεττήνης), ἔχον 116 κ. (1896).

Ἰσοδουτάνιον. Βλ. Βουτάνιον.

Ἰσογλυκίτης. Οὐσία στερεὰ ὑπὸ μορφήν μεγάλων βακτηρίων κρυστάλλων. διαλυτὴν εἰς 60 μέρη ὕδατος ψυχροῦ, τηκομένων εἰς 100° δι' ἀπόδολῃς μορίου ὕδατος εἰς ἰσογλυκιδάνην, ἀναγκάτων ἀλλοτρίων διαλύματα χαλκοῦ πρὸς μεταλλικὴν χαλκόν, ἀνεπιδέκτων ζυμώσεως καὶ παραγομένων ἐκ διαφόρων γλυκωνοποζώνων (ζυμοκίτρνης, ζανθορραμνίνης) θερμανθέντων μετ' ἀρκίου θετικοῦ ἔξέως. Εἶναι ἐν τῶν πέντε ἱσμερῶν πρὸς ἀλλήλα ἐξατομικῶν πνευμάτων τῶν παραγομένων ἐκ τοῦ ἐξο-νίου. [P.N.B.]

Ἰσοδονητικὰ ἐπιφάνεια. Βλ. Ἠλεκτρικὰ μετρήσεις.

Ἰσομωρίνη. Βλ. Μωρίνη.

Ἰσονιτρίλια. Βλ. Ἀνθρακωμένον.

Ἰσοξύλενια. Βλ. Ἀλκίνα.

Ἰσοπαρὰφίναι. Βλ. Παρὰφίναι.

Ἰσοπελλετιερίνη. Βλ. Πελλετιερίνη.

Ἰσοπουνικίνη. Βλ. Πουνικίνη.

Ἰσορκίνη. Βλ. Ὀρκίνη.

Ἰσοσακχαρίνη. Βλ. Σακχαρίνη.

Ἰσοτελεῖς μεταλλοί. Βλ. Ἰσοτέλεια.

Ἰσοτιστὰι socialitaires. Οὕτως ἐκλήθησαν οἱ ὀπαδοὶ τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ἰδέας ἰσοτήτος, οἱ ποὶ ἐνεπαυέθησαν κυρίως ἐκ τῶν ἐν τῷ ἔργῳ «Contrat social» τοῦ J. J. Ρουσσώ ἰδεῶν. (Βλ. κ. Κοινωνιστὸς ἐν τῷ Δ'.)

Ἰσπανία. Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1900 ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἰ. μετὰ τῶν ἐν τῇ Βορείῳ Ἀφρικῇ ἀκτήσεων ἀνῆρχετο εἰς 18,618,086 κατ. ἐπὶ ἐμβ. 504,552 τγμ. Αἱ ὑπολειπόμεναι ἀπικαί μετὰ τὴν αὐτοχθὴ πόλεμον τοῦ 1898 εἶχον ἐμβ. 216,200 τγμ. καὶ κατ. 23,700 περίπου. — Οἰκονομικά: κατὰ τὴν προϋπολογισμὸν τοῦ 1902 τὰ ἔσοδα ἀνῆρχοντο εἰς 974,137,749 καὶ τὰ ἔξοδα εἰς 974,176,259 πεσέτας· τὸ δὲ δημόσιον χρέος συνεποσέτο εἰς 9,651,503,304 πεσ. ἐπὶ τῶν τῶνων. Ἡ εἰσαγωγὴ τῷ 1900 κατ. 986,400,000, ἡ δ' ἐξαγωγὴ 836,400,000 πεσ. — Σιδηρόδρομοι ἐν ἐνεργείᾳ 13,391 χμ. Στρατὸς ἐν καιρῷ εἰρήνης τῷ 1902 ἀξίωματ. 10,043 καὶ στρατ. 80 χιλ. ἐκτὸς 28 χιλ. τῆς πολιτοφυλακῆς καὶ τῶν καραβινιερίων. Στόλος δὲ 26 σκάφη μετὰ 701 ἀξιωματ. καὶ 750 ἄλλων ὑπαλλήλων. Νεώτερα κινεῖντα τοῦ Ἰσπανικοῦ βασιλείου εἰς τὰ ἔλη: Ἡ ἀντίπα-

σιλεύουσα ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀντὶ τοῦ αὐτῆς Ἀλφόνσου τοῦ ΙΓ' (γενν. τῇ 5/12 Μαΐου 1886) ἡτέρα βασιλισσα Μαρία Χριστίνα παρ' ὅλην αὐτῆς τὴν σύνεσιν καὶ ἐμβρίθειαν μετὰ δυσκολίας ἠδύνατο νὰ ἀποσβῇ τὰς ἐκάστοτε ἐπερχομένας ὑπουργικὰς κρίσεις, οἱ δὲ ἀπὸ χρόνων δυσηρεστημένοι ἐν τῆς ἄλλως κακῆς διοικήσεως τῆς νήσου κάτοικοι τῆς Κούβας, οὓς ἐμιμήθησαν καὶ οἱ τῶν Φιλιππινῶν νήσων, ἐπανέστησαν φανερώς κατὰ τὰς ἄρχας τοῦ ἔτους 1898· τοῦτο προκάλεσε τὴν ἐντοπὸν ἐπέμβασιν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς κατὰ Μαΐον τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ὁ βορειοαμερικανικὸς στόλος ὑπὸ τοῦ Σίμφων καὶ Σλέϋ, παρ' ὅλην τὴν ἀντίστασιν τοῦ Ἰσπανοῦ ναυάρχου Cervera, κατατροπώσας τὸν ἰσπανικὸν στόλον παρὰ τὸ Σαντιάγον τῆς Κούβας καὶ μετ' ἄλλας συμπλοκάς ἀλλαγῇ γενόμενὰς ἐπηρεγναι τῆς Εὐρώπης μεινάσης ἀδιάρρου, τὴν τῇ 11 Δεκ. 1898 ἐν Παρισίῳ συναρθεῖσαν εἰρήνην. Κατὰ ταύτην ἡ Ἰσπανία ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῇ τῆς κυριαρχίας τῶν νήσων Κούβας, Πορτορίκου καὶ τῶν Φιλιππινῶν, ἐνθα ἀνέστη ἐπὶ πολὺ ἐρρωμένως κατὰ τῶν ἀμερικανιστῶν κατὰ τῶν ὀρθῶς ἐγγράφως ἄρχηγος Ἀγινάδο, ὡς καὶ τῶν Μαριανῶν, καὶ ἡ μὲν Κούβα ἀνεκηρύχθη κράτος αὐτόνομον διατελοῦν ἐν πολιτικῇ πῶς συναρξεία μετὰ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, αἱ δὲ λοιπαὶ αὐτῶν νῆσοι προσηρτήθησαν εἰς τὸ βορειοαμερικανικὸν αὐτοῦ κράτος. Τῇ 17 Μαΐου (ν) 1902 ὁ βασιλεὺς Ἀλφόνσος ΙΓ' ἀνέλαβε μόνος τὰς ἡμέρας τῆς κυβερνήσεως κηρυχθεῖς ἐν ἡλικίᾳ καὶ οὕτω ἐληξεν ἡ ἀντιβασιλεία τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

Ισπανοαμερικανικός πόλεμος τοῦ 1898. Βλ. Ἰσπανία.

Ἰσούκ-Κούλ ἦτοι θερμὴ λίμνη ἡ Τούε-Κούλ καλεῖται λίμνη τις ἐν τῇ περσίᾳ. Πρὸς ἄλσιν τῆς ῥωσικῆς τοποσηρητικῆς Συμμεγεστένης ἐν τῇ Κεντρικῇ Ἀσίᾳ. ἔχει μῆκος 176 καὶ πλάτος 69 χμ., ὕψος δὲ πολὺ ἀλατοῦχον.

* **Ἰσταζίων** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Σηροχωρίου. ἔχει 7,791 κατ. (1896).

* **Ἰστορία.** Ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς ἀνῆρχετο τῷ 1900 εἰς 344,173 κατ.

* **Ἰστωνζίων** δῆμος τῆς Κερκύρας. ἔχει 6,004 κατ. (1896).

* **Ἰταλία.** Οἱ κάτοικοι τοῦ βασιλείου τοῦτου συνεποσύντο εἰς 32,449,734 κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1901 ἐπὶ ἐμβαδοῦ 286,682 τ.χμ. Οἰκονομικὰ τοῦ κράτους· κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1901 τὰ μὲν ἔσοδα ἀνῆρχοντο εἰς 1,732,168,000, τὰ

δὲ ἔξοδα εἰς 1,790,960,000 λιρῶν ἰταλικῶν· τὸ δημόσιον χρέος τῇ 31 Δεκ. 1901 ἦτο 576,996,000 λ. ἰτ. Ἐμπορίον ἐξαγωγῆς 1,374,500 χιλ. λιρ. ἰταλ.—Σιδηροδρομοὶ ἐν ἐνεργείᾳ τῷ 1900 χμ. 15,884.—Στρατὸς ἐν καιρῷ εἰρήνης τῷ 1902, ἀξιωματ. 13,640, στρατιῶται 264,516 ἐκτός τῶν ἐν Ἀφρικῇ καὶ στόλος σκάφη 346, καὶ ἄνδρες 25,416.—Νεώτερα γεγονότα ἀπὸ τοῦ 1888 εἰς τὰ ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Ἀφρικῇ παρὰ τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν διαδραματιζόμενα (βλ. Ἀθῆσυνία), τῆς Ἰ. ἐπιδιωκούσης ἀποικιακὴν πολιτικὴν. Τῷ 1896 συνήρθη εἰρήνη μετὰ τῆς Ἀθῆσυνίας, καθ' ἣν καθωρίσθησαν τὰ σύνορα τῆς ἀποικίας Ἐρυθραίας. Ἡ Ἰταλία ἔλαβε μέρος τῷ 1897 εἰς τὴν ἐν Κρήτῃ ἐπέμβασιν τῶν Δυνάμεων διὰ τοῦ ναυάρχου Κανεϊάρου, στρατιωτικὰ δὲ ἀγῆματα αὐτῆς ἐξακολουθοῦσι μένοντα ἐν Κρήτῃ. Κατὰ τὴν ἄλλην πολιτικὴν αὐτῆς ἡ Ἰ. ἀποτελεῖ πάντοτε μέρος τῆς Τριπλῆς συμμάχιας καὶ μετὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ βασιλέως Οὐμῆέρτου ὑπὸ τοῦ ἀναρχικοῦ Βρέσκη ἐν Μόντρεϊ τῇ 16/29 Ἰουλίου 1900. Ὁ νῦν βασιλεὺς Βίκτωρ Ἐμμανουήλ ὁ Γ' συζευχθεὶς τὴν Ἑλένην ἡγεμονόπαιδα τοῦ Μαυροβουνίου τῷ 1896 ἐξακολουθεῖ τὴν πολιτικὴν τοῦ πατρὸς. αἱ δὲ σχέσεις τῆς Ἰ. μετὰ τῆς Ἀγίας Ἐδρας οὐδὲν ὡς μετεβλήθησαν. Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ κατὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Οὐμῆέρτου συνέβησαν τινες πτασεις σοσιαλιστῶν καὶ δὴ ἡ ἐν Μαδρίτανι, ἥτις κατεστάλη σθεναρώς. Διερρωτέον τὴν φράσιν ἐν τῷ τ.μ. Δ' σελ. 408 στήλῃ 2' στιχ. 20 «ἐπὶ θυγατρὶ» εἰς «ἐπ' ἀδελφῇ».

* **Ἰτάνου** δῆμος τῆς ἐπαρχ. Σητείας (Λασηθίου) τῆς Κρήτης. ἔχει 2,207 κατ.

* **Ἰτέα.** Κώμη τοῦ δήμου Ἀμφίσσης. ἔχουσα 814 κατ. (1896) καὶ οὕτω ἐπίνειον τῆς πόλεως Ἀμφίσσης.

* **Ἰτεογενίνη.** Βλ. Αἰγερίνη.

* **Ἰτεύλοδρωμιανιλίδη.** Βλ. Ἀντινευρίνη.

* **Ἰτεβνή** ἦτοι σπειρακίνη ἡ σαλικίνη (salicina). Γλυκομαζογόνον ἐξαγόμενον ἐκ τῶν φλοιῶν σπείρακος τοῦ λευκοῦ (Salix alba) καὶ τῶν ἰτεῶν ἐν γένει. Παρίσταται ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων βελονοειδῶν, λευκῶν, πικροτάτων, διαλυτῶν ἐν ὕδατι καὶ οἶνοπνεύματι. Ὡς φάρμακον τυγχάνει ασθενέστερον τοῦ ἰτεύλικου ὀξέος, καθότι μόνον μέρος αὐτῆς μετατρέπεται εἰς ἰτεύλικόν ὀξύ ἐν τῇ κυκλοφορίᾳ τοῦ αἵματος. Εἶναι ἀντιπυρετικὸν παρεχόμενον κατὰ τῶν ὀξέων διαλειπόντων πυρετῶν δοσάκις ἡ κινίνη τυγχάνει οὐχὶ ἀνεκτὴ εἰς τὸν πάσχοντα. Δίδεται ἐπίσης κατὰ τῶν μετρίων προσβολῶν τῶν ρευματισμῶν τῶν αρθρῶν.

Ίχθυόλιον. Βλ. Κιτριχός άργυρος.

* **Ίτσαχό** (Itchhoe). Πόλις του πρωτοδικού Σιάδσκι—Όλσταίν, μετά 15,649 κατ. (1900).

* **Ίτσιν** (Itchin). Πόλις της άγγλικής κομητίας Έρτφορντ, μετά 10 072 κατ. (1901).

Ίχθυόλιον. Προϊόν άποστάξεως ιδιαιτέρου τινός ασφάλτωδους σπιοστολιθικού πετρώματος άνευρεθέντος έν Τουρίλω της Αυστρίας και περιέχοντος έντοπώματα πλήθους μεγάλης Ιχθύων και διαφόρων θαλασσιών ζώων απολιθωθέντων. Έν τη θεραπευτική, τό υπό τό άπλόον τουτο όνομα φερόμενον παχύρρευστον, μελανόχραιο, διαλυτόν έν ύδρ., αίνεπν., αιθ. και λιπαροίς σωμασιν ύγρόν τυγχάνει κυρίως θειοίχθυου ολικόν άμυώνιον, έχει ιδιάζουσαν όλως δυσάρεστον όσμήν καταλυομένην τη προσθήκη αιθερίου κιτριλάιου, χημικώς θεωρείται ως πολυσύνθετον μίγμα όρυκτων πισσών, πλεονάζοντος ως συστατικού του θείου (15⁰/₁₀₀), και τυγχάνει νέον φάρμακον, κριστον άντισηπτικόν και άντιπαρασπτικόν. Ώφελει μεγάλως κατά διαφόρων φλογιστικών νόσων των γεννητικών όργάνων της γυναικός, άτε επέχον την φλογιστικήν έπεξεργασίαν και τας παθολογικάς ρύσεις, απολυόν τας εξελκώσεις του βλεννογόνου και διαλυόν τας εξιδρώματα, παρεχόμενον έσωτερικώς τε και έξωτερικώς. Διαλύσει ή άκισται Ιχθυόλιου έπιχειρόμεναι θεραπεύσει βαγάδας της έδρας και των ματιών, ένδορας και εξελκώσεις των ποδών έν κακών υποδημάτων. Ένέσεις ένδουρηθρικά διαλύματος Ιχθυόλιου θεραπεύουσιν άριστα την τε έξείαν και την χρονίαν γονοκοκκικήν ούρηθρίτιδα, ως και πλύσεις ένδοκυστικά ωφέλοσι κατά κυστιτίδων καταρροϊκών και άλλων. Επίμονοι ώτόρροιαι θεραπεύονται δι' ένσταλάξεως διαλύματος 1⁰/₁₀₀. Πλείστα δερμικά νοσήματα ωφέλουνται έν της έπιγράσεως άλλων και διαλυμάτων Ιχθυόλιου. Ίδιαιτέρας μνείας αξιον είναι τό φάρμακον υπό την έποψιν της έσωτερικής χρήσεως αυτού κατά χρονίων νοσηρών καταστάσεων του σώματος, αίνον νεφρίτιδας, χρονίου είνσπνευματισμού, χρονίας γαστρίτιδος και ίδια κατά της πνευμονοφυματώσεως ωφέλουν, κατά πᾶσαν πιθανότητα ως έν του περιεχομένου και χημικώς ήνωμένου έπαισθητού ποσού θείου.

Ίχθυολιόαργυρος, ichthargane. Νεώτατον χημικόν προϊόν έν της ένωσης του θειοίχθυολικού άμμωνίου μετά του νιτρικού άργύρου. Παραγγέλλεται εις έγγύσεις ένδουρηθρικής κατά της εξείας και χρονικής γονοκοκκικής ούρηθρίτιδος.

Ίχθυολιολεδύκωρ. ichthalbine.

Νεώτατη φαρμακευτική σκευασία προκύπτουσα έν της ένωσης του Ιχθυόλιου μετά του λευκωματος. Χρηγείται ως καλόν φάρμακον απολυμαντικόν του έντερικού σωλήνος. [P.N.B.]

Ίχθυοφόρμιον, ichthoforme. Νεώτατον φάρμακον προκύπτον έν της άντιδράσεως της μυρμηκαλδεύδης επί του Ιχθυόλιου, παριστάμενον δ' υπό μορφήν κόνεως σκοτεινόχρου, διαλυομένης μόνον έν άλλαις υγροίς. Είναι έξαιρετον έντερασηπτικόν, χρηγγούμενον έπωφέλως κατά των φυματικών διαρροϊών, κατά της δυσεντερίας και κατά του τυφοειδούς πυρετού. [P.N.B.]

* **Ίψεν** (Έρρίκος Ibsen). Τα νεώτερα έργα αυτού είναι 'Ο δήμαρχος Σόλνες (1892). 'Ο μικρός Έυσελφ (1894), 'Ιω. Γαβρ. Βέρκιαν (1896) και 'Όταν ήμεις οι νεκροί άρπυνισθώμεν (1900). Τινά των δραμάτων αυτού μετεφράσθησαν εις την Έλληνικήν και παρестόθησαν έν 'Αθήναις.

* **Ίψιτς.** Βλ. Ίψουίτς.

Ίψουίτς (Ipswich), ούχί δε Ίψιτς. 1) Πόλις της Άγγλίας, ιδίαν αποτελούσα κομητιάν. Έχει 60,402 κατ. (1901). — 2) Πόλις της βρεταν. άποικίας Κουίνσλανδ έν Αυστραλία, έχουσα 15,246 κατ., σπουδαίοντα δέ άνθρακωρυχεία.

Ίωακείμ Γ' (Οίκουμηνικός Πατριάρχης). Έγενν. έν Βαρεσχωρίω του Βοσπόρου τη 18 Ίαν. 1834 και έκαλείτο έν τοίς κοσμικοίς Χρήστο. Έκμειθών τά κοινά γράμματα κατεμάχητο νέος έτι εις τον κληρον μετονομασθείς Ίωακείμ. Καί κατά πρώτον μόν ύπηρέτησεν έν Βλαχία παρά τινι αρχιερεί, είτα δ' επί διατίον έχρημάτισε διάκονος του ναού του 'Αγ. Γεωργίου της έν Βιέννη παρεικίας. Άκολούθως προσελήθεις υπό του πατριάρχου Ίωακείμ Β' διωρίσθη τώ 1860 δευτερεύων διάκονος έν τοίς πατριαρχείοις, είτα δέ κατά Μάρτιον του 1863 Μέγας Πρωτοσύγκελος. 'Επί της πατριαρχείας Σωφρονίου του Β' άνεδείχθη τη 10 Δεκεμβρίου του 1864 μητροπολίτης Βάρνης και παρευρέθη ως τοιούτος τώ 1872 έν τη συνόδω τη κηρυχσθή το Βουλγαρικόν σχίσμα. Έπανελθόντος δέ το δεύτερον επί του πατριαρχικού θρόνου Ίωακείμ του Β' μετετέθη κατά Ίανουάριον του 1874 εις Θεσσαλονίκην, ένθα έθνικώτατα έδρασε, μετά δε τον θάνατον Ίωακείμ του Β' τη πρωτοδουλία του Γεωργίου Ζαρίτη εξελέγη Οίκουμηνικός πατριάρχης τη 4 Οκτωβρίου 1878 και πολλας και ποικίλας παρέσχεν ύπηρεσίας τώ έθνει και τη Έκκλησία. Άνασυνίστησεν έν Χάλκη την έν Μουχλίω επί της προκάτχου πατριαρχείας λει-

τουργήσαν Κεντρικὴν Ἱερατικὴν Σχολήν, συνέστησε τὸ Ἰωακείμειον παρθεναγωγεῖον, ἀνέγειρε τὸ κτίριον τῆς Μ. τοῦ Γένους σχολῆς καὶ τὸ φρενοκομεῖον καὶ ἐνῆργησε τὴν σύστασιν ἐν τῇ νήσῳ Πρώτῃ Ἱερατικῆς γηροκομείου, ἀνασυνέστησε δὲ τὸ πατριαρχικὴν τυπογραφεῖον καὶ ἵδρυσε τὴν ἐφημερίδα Ἑκκλησιαστικὴν Ἀλήθειαν. Κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος τῆς πατριαρχείας αὐτοῦ δημιουργηθέντος τοῦ ζητήματος τῶν ἐκκλησιαστικῶν προνομίων τῶν ὁρθόδοξων ὑπέβαλε τὴν παραίτησιν αὐτοῦ (9 Μαρτίου 1883), ἥτις δὲν ἐγένετο δεκτὴ, κατὰ δὲ τὴν 30 Μαρτίου 1884 ὑποβάλων ὁριστικὴν παραίτησιν ἀπεσύρθη εἰς τὸν ἐν Βαρεσχωρίῳ οἶκον αὐτοῦ, εἰς δὲ ἐκτελέσας περιόδους τινὰ εἰς τοὺς ἁγίους τόπους ἐγκατέστη ὁριστικῶς εἰς τὸ Ἅγιον ὄρος. Τοῦτον διεδίξαντο ἀλλήλοδιαδόχως οἱ πατριάρχαι Ἰωακείμ ὁ Δ', Διονύσιος ὁ Β', Νεόφυτος ὁ Η', Ἀνθίμος ὁ Ζ' καὶ Κωνσταντῖνος ὁ Ε', οὗ ἐκθρονισθέντος ἐπανῆλθε τὸ δεύτερον διὰ μεγίστης πλειοψηφίας εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον ὁ πατριάρχης Ἰωακείμ, κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 1901.

Ἰωάννης Ἀναστασιάδης, μητροπολίτης Καισαρείας. Ἐγεννήθη ἐν Ἰντζεσού τῆς Καππαδοκίας τῇ 3ῃ Μαΐου 1834, μετὰ δὲ τὰς πρώτας ἐν τῇ πατρίδι σπουδὰς αὐτοῦ χειροτονήσας τῷ 1844 ἀναγνώστης ἀπήλθε τῷ 1851 εἰς Κων/πολιν, ἐνθα ἐπὶ ἐν ἔτος ἐφοίτησεν εἰς τὴν Μ. τοῦ Γένους σχολήν, μεθ' ὃ ἐεισήχθη εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ Θεολογικὴν σχολήν, ἐξ ἧς ἀποκριθεὶς τῷ 1858 ἐχειροτονήθη ἱεροδιάκονος μετονομασθεὶς ἀπὸ Προδρόμου Ἰωάννης. Ἀπὸ τοῦ 1862 ἐπὶ διετίαν διηύθυνε τὴν τότε ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ συστάσαν μικρὰν Ἱερατικὴν σχολήν, μεθ' ὃ φοιτήσας ἐπὶ 2 ἔτη ἐν τῇ Θεολογικῇ σχολῇ τοῦ Ἑὸν. Πανεπιστημίου ἀπῆλθεν εἰς Γερμανίαν, ὅθεν ἐπανακάμψας τῷ 1867 διωρίσθη καθηγητὴς τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολ. σχολῆς καὶ ἐδίδαξεν ἐκεῖ ἐπὶ 8 ἔτη, χειροτονήσας ἐν τῷ μεταξύ ἱερεὺς καὶ ἀρχιμανδρίτης. Τῷ 1875 ἀπεστάλη εἰς Βίννην ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς ὁρθόδοξου ἐκκλησίας ἐν τῷ συνεδρίῳ τῶν Παλαιοκαθολικῶν, μεθ' ὃ διηύθυνε τὴν Μ. τοῦ Γ. σχολήν μέχρι τοῦ 1878, ὅτε ἐχειροτονήθη μητροπολίτης Καισαρείας καὶ Καππαδοκίας. Ἐνταῦθα προήγαγε τὴν ὑπὸ τοῦ προκατόχου τοῦ Εὐσταθίου Κλεοδούλου συστηθεῖσαν ἐν τῇ μονῇ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Ἱερατικὴν σχολήν, ἵδρυσε δὲ παρθεναγωγεῖον, ὁφθαλμορροεῖον ἀρρένων καὶ θηλέων καὶ νοσοκομεῖον. Τῷ 1886 μετὰ τὴν παραίτησιν Ἰωακείμ τοῦ Δ' ἐκλήθη τοποτηρητὴς τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου καὶ εἰργάσθη ὑπὲρ τῆς τότε ἀποτυχούσης ἐπανόδου Ἰωα-

κείμ τοῦ Γ'. Ἀπέθανε τῇ 15 Μαρτίου 1902.

Ἰωαννησία. Βλ. Ἰωαννησιέλιον.

Ἰωαννησιέλιον ἢ τὸ Ἰωαννησίαις σπερμάτων ἐλίαιον. Ἰγρὸν ἐλαϊώδες, ὠχρόξανθον, διαυγές, ἄσπρον, γεύσεως ὀσμίνης καὶ ναυτιώδους, ἐξαγόμενον ἐκ τῶν σπερμάτων τῆς Ἰωαννησίας, φυτοῦ ἐκ τῆς οἰκονομίας τῶν Εὐφορβιωδῶν, κοινὸν ἐν Βρασίλιᾳ, ἐνθα καλεῖται "Ανδα Ἀστού, καὶ χορηγούμενον ὡς καθάρσιον ἀντὶ τοῦ νικιτελαίου, οὗ ὑπερτερεῖ ὡς τετράνις ἰσχυρότερον, ὡς ῥωδιότερον, ἄσπρον κρὶ εὐληπτότερον. [P. N. B.]

Ἰωαννησίνη, *johannesine*. Δραστικὸν στοιχεῖον περιεχόμενον ἐν τῷ ἐλαίῳ τῶν σπερμάτων τῆς Ἰωαννησίας, ἐξαγόμενον δ' ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων δυσδιαλύτων ἐν ὕδατι, ευδιαλύτων ἐν εἰνοπνεύματι σχηματίζοντων μετὰ τῶν ἀντιστοιχείων ὀξέων τὰ ἐπίσης κρυσταλλικὰ ἅλατα, τὴν θεικτὴν καὶ τὴν ὕδροχλωρικὴν ἢ παραγγελλόμενα ὡς διουρητικά ἐπὶ ἡπατικών ἰδίοις παθήσεσιν, ἰκτέρῳ καὶ ὕδρωπῳ.

* **Ἰωάννινα.** Πρωτεύουσα τῆς Ἠπείρου καὶ τοῦ ὁμωνύμου βιλαετίου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας, ἀριθμοῦσα νῦν περὶ τὰς 20 χιλ. κατ., ὧν 15 χιλ. Ἕλληνες χριστιανοί, 3 χιλ. Ἕλληνες μωαμεθανοί καὶ 2 χιλ. Ἰουδαῖοι. Τὰ Ἰ. εἶναι ἔδρα ὁρθόδοξου μητροπολίτου καὶ προξένων Ἑλλάδος, Ἰταλίας, Αὐστρίας καὶ Γαλλίας. Ἡ βιομηχανία τῆς πόλεως ἐνεργουμένη κυρίως ὑπὸ Ἑλλήνων καὶ συνισταμένη εἰς μεταξουργίαν, καταργασίαν δερμάτων καὶ χρυσιοκαπτητικὴν, ἔχει τὴν ἀρχὴν αὐτῆς εἰς τοὺς πρὸ τοῦ Ἀλῆ-Πασᾶ χρόνους. Ἡ ἐμπορικὴ ἐξαγωγή ἀνέρχεται τῷ 1900 εἰς 1,400,000 φράγκων, ἡ δὲ εἰσαγωγή (κυρίως ὑφασμάτων, δερμάτων, ἀποικιακῶν καὶ χημικῶν προϊόντων) εἰς 3,600,000 φρ. Τὸ βιλαέτιον Ἰωαννίνων, διατερούμενον εἰς 4 νομούς, ἔχει ἐπὶ ἐμβα. 18,250 τετρ. μίλι. κατ., ἡ δὲ κυρίως Ἠπείρος (μέχρι καὶ τῆς νοτιᾶδος τοῦ Ἀφίου) ἔχει 345 χιλ., ὧν Ἕλληνες 221 1/2 χιλ., Βλάχοι ἐν γένει 12 1/2 χιλ., Ἕλληνοφρονέστατοι, Ἀλβανοὶ 107 1/2 χιλ. (ἐξ ὧν 83 1/2 χιλ. μωαμεθανοί, 24 δὲ χιλ. χριστιανοὶ Ἕλληνοφρονέστατοι), καὶ 2 1/2 χιλ. Ἰουδαῖοι. [X. Χρηστοδασίλης].

Ἰωαννίδης (Βενιαμίν). Δόκιμος κληρικὸς τοῦ Ἱεροσολυμινοῦ θρόνου, χρηματίας καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς σχολῆς τοῦ Σταυροῦ. Συνέγραψε τὸ περίπυστον Προσφυγητᾶριον τῆς ἁγίας Γῆς καὶ τὸ δοκιμώτερον τῶν περὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ῥητορίαν ἔργων ἐπιγραφόμενον Ῥητορείαις τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων (1869 ἐν Ἱεροσολύμοις), ἐξέδωκε ὡσαύτως συγγράμματα

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Ἰωάννινα

Ἡ αὐτὴ περιγραφὴν τοπογραφ. καὶ ιστορικὴν τοῦ θαλασίου ὅρους, καὶ τὴν Ἀγίαν Βηθλὲμ μετὰ τῶν περιγύρων (1867). Ἀπεβίωσε δὲ περὶ τὸ τέλος τοῦ 1877 ἐν Ἱερουσολύμοις. [Δ.Δ.]

Ἰωαννίδης (Νικόλαος). Νομομαθὴς Ἑλλήν γενν. τῷ 1819 ἐν Ζαγορίῳ τῆς Ἠπείρου, ἐνθα ἐδιδάχθη τὰ πρῶτα γράμματα. Συνεπλήρωσε τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς του ἐν Κερκύρᾳ. Τῷ δὲ 1832 ἀπεργάσθη ἐν τῇ Ἰονίῳ Ἀκαδημίᾳ τυχῶν πτυχίου νομικῆς καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ναύπλιον, ὅπως ὑπηρετήσῃ τῇ ἀρτίως ἀναγεννηθείσῃ πατρίδι. Τῷ 1833 διωρίσθη ὁ Ἰ. γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης. Τῷ 1837 ἐγένετο ἀντεισαγγελεὺς τῶν Πρωτοδικῶν, ἐφεξῆς δὲ κατέλαβε πάντας τὰς δικαστικὰς βαθμοὺς μέχρι καὶ τοῦ ἀντιπροέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου. Τῷ 1885 πραιτηρεῖς ἐξέμετρησε τὸ ζῆν τῇ 7 Ὀκτωβρίου 1890. Ὁ Ἰ. προσήνεκεν ἐξόχως ὑπηρεσίας εἰς τὴν δικαιοσύνην καθόλου ἐν Ἑλλάδι οὐ μόνον ὡς δικαστικὸς ὑπάλληλος, ἀλλὰ καὶ ὡς συγγραφεὺς. Τῷ 1837 ἐξέδωκε εἰς δύο τόμους τὴν Ἑλληνικὴν Νομολογίαν, ἀπὸ δὲ τοῦ 1846—1866 εὐρετῆριον Νομολογίας εἰς 25 τόμους, περιλαμβάνον τὰς ἀποφάσεις τῶν Ἐρεσιῶν καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἡραδύτερον ἐξέδωκε τὴν Πείραν, ἥτοι νέον εὐρετῆριον περιλαμβάνον μόνον πολιτικὰς ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου, εἰς 3 τόμ. (1869—70). Τὸ ἔργον τοῦτο τυγχάνει πολυτιμώτατον τοῖς περὶ τὰ νομικὰ ἀσχολουμένοις. [Δ.Δ.]

Ἰωαννίδης. Ὁρυκτὸν τοῦ οὐρανίου, αποτελοῦν αὐτοφῶν ἔννοισιν μετὰ τοῦ θεοῦ καὶ ἀπαντῶν ὑπὸ μορφήν προκλινῶν βασιρροβίων στηλῶν.

Ἰωάννου Παύλος. Καθηγητὴς τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ, ἐκ Μακεδονίας καταγόμενος καὶ ἀποθανὼν τῇ 3 Ὀκτ. 1897. Ἐσπούδασεν ἐν Ἀθήναις τὴν ἱατρικὴν, ἐν ᾗ ἐτελειοποιήθη ἐν Ἑσπερίᾳ, καὶ ἐξήλθει τὴν ἱατρικὴν κυρίως ἐν Πειραιεὶ, ἐνθα διέμενε. Διωρίσθη τῇ 29 Μαΐου 1868 ἑκτακτος καθηγητὴς τῆς χειρουργικῆς ἀνατομικῆς μέχρι τοῦ Μαρτίου 1869, ὅτε ἀπελύθη, αὐτὸς δὲ ἐγένετο ἑκτακτος καθηγητὴς τῆς ἐγχειριστικῆς μετὰ τῆς τοπογραφικῆς ἀνατομικῆς καὶ ἐπίδεσμο-λογίας τῷ 1870 καὶ τακτικὸς τοιοῦτος τῷ 1877. Προσχωρῶς δὲ ἀνέστη ἐν αὐτῷ τὸ μᾶθημα τῆς συλλογολογίας καὶ ἡ διεύθυνσις τοῦ νοσοκομείου τῶν μεταδοτικῶν νοσημάτων. Ὑπῆρξε πρῶταν τῷ 1891—1892. Ἐγράψεν Ἐγχειρίδιον συστηματικῆς ἀνατομικῆς τοῦ ἀνθρώπου (γ' ἐκδ. 1884)

Ἐγχειρίδιον χειρουργικῆς ἢ ἐγχειρητικῆς (1884) καὶ ἄλλα τινά.

Ἰώδες τοῦ μεθυλενίου. Βλ. Πυροκτανίνα.

Ἰωδιαθυλιομορμίνη ἢ ἰωδιαθυλιομορμίνη, iodethyllformine. Νέα φαρμακευτικὴ οὐσία ὑπὸ μορφήν βελονοειδῶν κρυστάλλων, εὐδιαλύτων ἐν ὕδατι. Δυσδιαλύτων ἐν οἶνῳ, ἀδιαλύτων ἐν αἰθέρι καὶ χλωρίῳ, ἀπολύοντων τῇ ἐπιδράσει ὀξέων αερώδους μορμίνιον, παραγομένων δὲ τῇ ἐπιδράσει ἰωδίου αἰθυλίου ἐπὶ οἶνονευματικῷ διαλύματι μορμίνης. Ὡς φάρμακον ἀπεδείχθη ἐλάχιστα δηλητήριον, ἀπεκρίνεται δὲ διὰ τῶν νεφρῶν ὅφ' οὐ μετατραπῇ ἐν τῇ κυκλοφορίᾳ εἰς ἰωδιόχρον ἀλκάλιον. Φέρεται ὡς δυνάμενον ν' ἀντικαταστήσῃ τὰ ἰωδιόχρους ἀλκαλικὰ σκευασία ἐπὶ ἀτόμων ὑποβληθέντων εἰς μακροχρόνιον θεραπείαν διὰ τῶν ἰωδιούχων καὶ ἐμφανισάντων τὰ σημεῖα τοῦ ἰωδισμού. [P.N.B.]

Ἰωδιακμαί. Φλύκταιναι ἄλλοτε ἄλλαι τὸ μέγεθος, ἀποτόμως ἀναπτυσσόμεναι, ἔχουσαι μὲν τὴν βάσιν παρεγχευομένην, περιβαλλόμεναι δὲ συνήθως ὑπὸ μεγάλης ἐρυθρᾶς ἄλω, ἐδραζόμεναι ἐπὶ τοῦ μετώπου, περὶ τὴν ρίνα, ἐπὶ τοῦ στέρνου καὶ ἐπὶ τῆς ράχως, σπανίως δὲ καὶ ἀλ-λαχού, διαγιγνώσκόμεναι ἀπὸ τῶν κοινῶν ἀκμῶν οὐ μόνον διὰ τῆς ὁμοχρόνου ἐμφανίσεως αὐτῶν καὶ τῆς ἐλλείψεως ψυδρακῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ πάσχων ἀπὸ μακροῦ χρόνου ὑποβάλλεται εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἰωδιούχων σκευασιῶν καὶ ὅτι τὰ οὖρα ἐξεταζόμενα διὰ τῆς μετ' ἀμύλου ἀντιδράσεως ἀποδείκνυνται περιέχοντα ἰωδίου. Τὸ παρὸν ἐξάνθημα τυγχάνει ἐν τῶν σημείων τοῦ ἰωδισμού. [P.N.B.]

Ἰωδιαντιπυρίνη ἢ ἰωδιοπυρίνη, iodopyrine. Νέον φάρμακον παρασκευασθὲν τῇ ἐπιδράσει αερώδους ἰωδίου ἐπὶ τῆς ἀντιπυρίνης, ἥς ἐν ἀτομῶν ὕδρῳ ἐκτοπίζεται ὑπὸ 1 ἀτόμου ἰωδίου. Οὐσία στερεὰ ὑπὸ μορφήν πρισματικῶν κρυστάλλων, σιλίπνων, ἄχρων, ἀσέμων, ἀγεύστων, ἀδιαλύτων ἐν ὕδατι καὶ οἶνῳ. Θερμῷ, ἀποσυντιθεμένων ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ στεμαχῷ ὕδρῳ. Ὁξέος εἰς ἀντιπυρίνην καὶ ἰωδιόχρον νάτριον, ἀπὸ ἀμφοτέρων ἀπορροφούμενα καὶ κυκλοφορήντα ἐν τῷ αἵματι ἀπεκρίνονται ὡς τοιαῦτα ἐκ τῶν νεφρῶν. Παραγγέλλεται ὡς ἐπίσημον ἀντιπυρετικὸν κατὰ τοῦ τυφοειδοῦς καὶ τοῦ πυρετικῷ πυρετοῦ, ἀπὸ υποστῆλλον τὴν ὑπερθερμασίαν ἀνευ καταβολῆς τῶν δυνάμεων. Εὐμοιρεῖ καθάπερ ἡ ἀντιπυρίνη καὶ παυσωδόνου ἐνεργείας, ὡσεὶ κατὰ ἐν-τόνων κεφαλῶν, ἡμικρανιῶν καὶ νευ-

ρχηλιδὼν συφιλιδικῆς ἰδίως ἀρχῆς. Καὶ τὰς ρευματολογίας καὶ τοὺς ὀξείας τῶν ἀρθρῶν ρευματισμούς παχέως ἀνακουρίζει. [P.N.B.]

Ἰωδοζόνιον, iodozone. Νέα φαρμακευτικὴ σκευασία ἀποτελούμενη ἐν τῇ ἐνώσει τοῦ ἰωδίου καὶ τοῦ ὀζόντος ὀξυγίνου ἥτοι ὀζόνου, περιμένη ὡς ὑγρὴν ἐντελῶς ἀγρουν, οὐδαμῶς ἐμρανίζον τὰς κυστικὰς ιδιότητας τοῦ ἰωδίου οὐδὲ τὰς μετὰ τοῦ ἀμύλου χαρακτηριστικὰς ἀντιδράσεις αὐτοῦ. Χρησιμοποιεῖται ὡς ἐξαιρετὸν ἀπολυμαντικὸν εἴτε εἰς πλύσεις καὶ ἐπιδέσεις οἰωνδῆποτε τραυμάτων, εἴτε εἰς ψεκασμούς πρὸς ἀπολύμανσιν τῆς ἀτμοσφαίρας θωμάτιων. Τὸ εἶσμακον τοῦτο προερίττει νὰ παράσχη μεγάλαν ὑπηρεσίαν ἐν τῇ θεραπείᾳ τῆς χρονίας πνευμονοφυματιώσεως, δίδει δύναται διὰ καταλλήλου συσκευῆς νὰ χρηρηθῇ εἰς εἰσπνοὴν ἀντικαθιστῶν οὕτω τὴν παρὰ τὴν θαλάσσαν ἀτμοσφαιρικὴν ἀέρα πλούσιον ἰωδίῳ καὶ ὀζόντος. [P.N.B.]

Ἰωδοθειοδρωμένη καὶ ἰωδοκαφεΐνη. Δύο νεώτεραι φαρμακευτικαὶ ἐνώσεις ὑπὸ μορφήν φαιόχρου κόκκους προκύπτουσι ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ ἰωδοχρῶς νατρίου ἐπὶ τῆς θειοδρωμένης καὶ ἐπὶ τῆς καφεΐνης χωρὶς. Παραγγέλλονται ὡς μᾶλλον κατάλληλοι πρὸς καρδιακὰς παθήσεις, ἀποδεικνύοντες ὅτι αὐξάνουσι τὴν συστατικὴν δύναμιν τοῦ καρδιακοῦ μύος καὶ προάγουσι τὴν ἀρτηριακὴν πίεσιν καὶ τὴν διούρησιν. [P.N.B.]

Ἰωδοθειοφαΐνη. Βλ. Θειοφαΐνη.

Ἰωδοθυρεοειδίνη ἥτοι ἰωδοθυρεΐνη καλεῖται ἄλλως ἢ φαρμακευτικὴ θυρεοειδίνη.

Ἰωδοόλιον, iodol ἥτοι tetraiodopycol. Νέα φαρμακευτικὴ σκευασία περιέχουσα 80 % ἰωδίου, δυναμένη νὰ ἀναπληρώσῃ τὸ ἰωδοφόριον, ὅπερ τυγχάνει ἥττον τοξικὸν ἄλλα καὶ ἥττον μικροβιοκτόνον. Φέρεται ὑπὸ μορφήν κόκκους κρυσταλλικῆς οκιδόχρου, σχεδὸν ἀόσμου, δυσδιάλυτον ἐν ὕδατι, εὐδιάλυτον ἐν οἶνῳ καὶ αἰθέρι, χρησιμοποιομένης πρὸς ἐπίπασιν (διὰ τῆς κόκκους) καὶ ἐπιδέσιν (διὰ τῆς γάζης) ἐλκῶν καὶ τραυματικῶν διαφόρων φύσεως, πρὸς ἐνέσεις (διὰ διαλύματος ἐν οἶνῳ καὶ αἰθέρι) ἐντὸς τραυματικῶν κοίτητων, συριγγωδῶν πόρων, ἀποστημάτων κτλ. καὶ πρὸς ἐπάλειψιν (δι' αἰερίδος) κατὰ διαφόρων δερμικῶν νοσημάτων (κνίσης, ἐκζέματος χροῦνιου, χοιραδοπαθειῶν τῶν παιδῶν, κτλ.). Ἐσωτερικῶς παραγγέλλεται ἐπωρελῶς κατὰ χοιραδικῶν παθήσεων, φυματιώσεως καὶ πρωτογενῶν συφιλιδικῶν ἐκδηλώσεων.

Ἰώδιον τριβρωμοῦχον, tribromure d' iode. Νέα φαρμακευτικὴ σύνθεσις

ὑπὸ μορφήν ὑγροῦ βαθυφάκου, ὁσμῆς δριμύτης καὶ δυσάρεστου, εὐκόλως διαλυομένου ἐν ὕδατι, χρησιμοποιομένη ἐν τῇ θεραπευτικῇ εἰς γαργαρισμούς, πλύσεις καὶ ψεκασμούς κατὰ τῆς διεσθεριτικῆς κυνάτης. Ὁ ἐκ τῆς τοιαύτης χρήσεως ἰωδισμὸς παρακολουθεύμενος ὑπὸ πνευμονικῶν συμφορήσεων, λευκωματωρίας, ἰωδιακῶν κτλ. ἐπέρχεται ταχὺς, διὸ καὶ ἀπαιτεῖται μεγίστη προσοχὴ περὶ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ. [P.N.B.]

Ἰώδιον τρισεγγλώριον, tri-ochlorure d'iode. Νέα φαρμακευτικὴ σκευασία ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων βελονοειδῶν ἢ πεταλομορφῶν, χρυσοκίτρινων, διαφανῶν ὁσμῆς δριμύτης ὡς ἀπὸ βρωμίου, εὐδιάλυτον ἐν ὕδατι καὶ ἀποτελούμενον ἐκ 54 % ἰωδίου καὶ 46 % βρωμίου. Εἶναι μικροβιοκτόνον καὶ ἀντισηπτικὸν ἀριστον, κατὰστρέφον τὸς μικροβιολογικοὺς τοῦ ἀνθρώπου καὶ χρησιμοποιοῦμενον πρὸς ἀπολύμανσιν χειρουργικῶν ἐργαλείων, τραυμάτων, ἑλκῶν ἐπιδέσεων καὶ τῶν χειρῶν τῶν χειρουργούντων. [P.N.B.]

Ἰώδιοναφθόλιον βήτχ. Κόνις ἀμορφοῦ, ξανθοχρῶς πρὸς τὸ πράσινον, ἀγαστος, ἀόσμου σχεδὸν ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι, δυσδιάλυτος ἐν οἶνῳ καὶ αἰθέρι, εὐδιάλυτος ἐν χλωρίῳ. Παραγγέλλεται ἐξωτερικῶς ὡς ἐπικλυτικὸν καὶ ἀντισηπτικὸν κατὰ ἐλκῶν καὶ τραυματικῶν ἐπιφανειῶν. Εἶναι ἐν τῶν ἀντεμβαλλομένων τοῦ ἰωδοφορίου καὶ τοῦ ἀριστολίου.

Ἰωδοφαΐνη ἢ ἰωδοφαΐνη, ἢ ἰωδοφαινίνη, iodo-phénine, iodo-phénacétine. Νεώτερά σκευασία τῆς φαινοϋλίνης, περιέχουσα 50 % ἰωδίου καὶ ἐνεργοῦσα ὡς ἡ σχυρὸν ἀντισηπτικὸν διὰ τοῦ ἀρθρῶς ἀπολυμένου αερώδους ἰωδίου. Φέρεται ὑπὸ μορφήν μικρῶν κρυστάλλων ἰανθίνων, ὁσμῆς ἐλαφροῦς ἰωδίου, γεύσεως δριμύτης καὶ καυστικῆς, ἀδιάλυτων ἐν ὕδατι, δυσδιάλυτων ἐν χλωρίῳ, καὶ εὐδιάλυτων ἐν οἶνῳ καὶ θερμῷ. Δύναται νὰ ἀναπληρώσῃ τὸ ἰωδοφόριον καὶ τὸ ἀριστόλιον ὑπὸ ἐποψιν ἀντισηπτικῇ, ὅστερ' ὅμως τούτων ἕνεκα τῶν ἐκ τοῦ ἀπολυομένου ἰωδίου ἐπερχομένων ἐρεθιστικῶν ἀποτελεσμάτων. [P.N.B.]

Ἰωδοφυκνιολοχλωριάζη, iodo-pheno-chloral. Νεώτερά χημικὴ ἐνώσις προκύπτουσα ἐκ τῆς ἐπ' ἀλλήλων ἐπιδράσεως ἱσῶν μερῶν βάμματος ἰωδίου, φαινοκίου ὀξέος καὶ χλωριάζης. Ὑγρὸν ὀφνῶδες χροῦν, διλυτὸν ἐν ὕδατι καὶ οἶνοπνεύματι καὶ λιπαροῖς σώματιν, εὐχρηστον εἰς ἐπιχρίσεις κατὰ ἀγῶρος τριχοκείρας, συκώσεως παρυστικῆς, ἀλωπεκίας, λευχίνος, ψωριάσεως καὶ βλακιδολητισμῶν συφιλικῶν δερματοπαθειῶν. Ἐπιτιθέμενον ἐπὶ

τοῦ δέρματος εἰσδύεται βαθέως εἰς αὐτό καὶ παράγει μετ' οὐ πολὺ αἰμωδίαν κατὰ τὸ μέρος τῆς ἐφαρμογῆς, διὸ καὶ συντελεῖ εἰς τὴν ἀπορρόφησιν διαφόρων φλογιστικῶν ἐξιδρωμάτων τοῦ δέρματος, ἐνεργοῦν ταύτοχρόνως ὡς παρασιτοκτόνον, ὡς ἀντιφλογιστικὸν καὶ ὡς ἀναισθητικόν. [P.N.B.]

Ἰωδιφορμίνη ἡ ἰωδιοφορμίνη. Νέον ἰσχυρότατον ἀντισηπτικὸν φάρμακον, παραγόμενον τῇ ἐπιδράσει τοῦ ἰωδίου ἐπὶ τῆς φορμίνης ἥτοι φορμολίου. Κόνη κρυσταλλικὴ ἐρυθρωπῆ, ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι, οἶνῳ, γλωρίῳ, αἰθέρι καὶ βενζίνη, περιέχουσα 80% ἰώδιον· ἐπιπασσμένη ἐπὶ ἐλκῶν ἀπλῶν καὶ συφιλιδικῶν, ἐξελκώσεων, τραυμάτων σηπεδονωδῶν καὶ κακοήθων ἀπολυμαίνει ταῦτα ταχέως καὶ προκαλεῖ ζωορὰν σαρκουσίαν καὶ ἐπούλωσην. Τυχῶναι ὑπέρτερον καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀριστοῦ καὶ τοῦ ἰωδιφορμίου. [P.N.B.]

Ἰωδισμός ἡ ἰωδιοδηλητήρισις καλεῖται σύνολόν τι νοσηρῶν φαινομένων, ὧν τὰ μὲν ὀξέως ἀναπτυσσόμενα ἀπὸ ἰδίως ὁλως εὐπαθείας τοῦ ὀργανισμοῦ ἀπέναντι τῶν ἰωδίουχων σκευασίων ἀπαρτίζουσι τὸν ὀξὺν (καταρροϊκὴ κατάστασις τοῦ φάρυγγος καὶ τοῦ λάρυγγος, οἰδηματῶν ἀντιάδων, κεφαλαλγία, θάμβος μετὰ ὑπέρτατος, κόρυζα, ἐπιπορά καὶ εἰδικόν τι ἐξάνθημα αἱ ἰωδία καὶ λεγόμεναι), τὰ δὲ ἐξελκόμενα εἰς μακροχρόνιον χρῆσιν τοῦ ἰωδίου ὡς φαρμάκου συνίστανται εἰς βαθμιαίαν καὶ προϊούσαν ἀπίσχεσιν, εἰς διαταραχὰς στομαχικὰς καὶ καρδιακὰς καὶ συγκροτοῦσι τὸν χρόνιον λεγόμενον ἰ. Ἀμφοτέραι αἱ καταστάσεις αὗται θεραπεύονται ἐκείνη μὲν τάχιστα διὰ τῆς πύστεως τῆς χρήσεως τοῦ φαρμάκου καὶ τῆς παροχῆς γαλακτος ἀφθόνου, αὕτη δὲ, ἡ χρονία δὴλον ὅτι, διὰ τε τῆς διακοπῆς τοῦ φαρμάκου καὶ τῆς βαθμιαίας τινώσεως τοῦ ὀργανισμοῦ.

Ἰωλκοῦ ὁ ἥμος. Ἀνήκει εἰς τὸν

νέον νομὸν Μαγνησίας. Ἐν αὐτῷ περιλαμβάνονται ἡ πρωτεύουσα Ἀνακασία καὶ τὰ χωρία Ἀγ. Ὀνούφριος, Ἀλλή Μεριά, Ἄνω Μαχαλᾶς καὶ Μπαξέδες, ἔχει δὲ 3,754 κατ. (1896).

Ἰωνίδα. Βλ. Ἰπλιξῆς.

Ἰωνόπολις, ἡ πρότερον Ἀδώνου τεῖχος. Πόλις τῆς ἀρχαίας Παρλαγονίας ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου ἐν μέσῳ σχεδὸν τοῦ Ἄλως καὶ τοῦ Παρθενίου, μετονομασθεῖσα Ἰ. πιθανῶς τῇ αἰτήσει τοῦ μάντεως Γλύκωνος. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἰωσὴφ (ἐπίσκοπος Ἀνδρούτης). Ἐγεννήθη ἐν Τριπόλει περὶ τὸ 1770 ἐν τῆς οἰκογενείας Καρώνη. Ἐμαθήτευσεν ἐν Δημητσάνῃ ὑπὸ τὸν Ἀγάπιον Παπαντωνόπουλον καὶ ἐδίδαξεν αὐτόθι ὡς καὶ ἐν Τριπόλει καὶ Βερβαίνῃ. Τὸ μοναχικὸν σχῆμα ἔλαβεν ἐν τῇ μονῇ τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ δήμου Τανίας. Ἐπὶ μακρὸν δὲ ὑπῆρξεν ἀρχιερέως τοῦ Ἀμυκλῶν Νικηφόρου, ὡς τοιοῦτος δὲ ἔγραψε τὴν ἀκολουσίαν καὶ βίον τοῦ Ἀγίου Δημητρίου τοῦ νέου, ἐκδοθέντα τὸ πρῶτον τῷ 1874 ἐν Βενετίᾳ καὶ ὕστερον ἐν Τριπόλει. Τῷ δὲ 1806 προεχειρίσθη ἐπίσκοπος Ἀνδρούτης ἀντὶ τοῦ Κωνσταντίνου παραιτηθέντος ὑπὲρ αὐτοῦ. Τῷ 1821 ἐρύλακίσθη καὶ οὗτος μετὰ τῶν λοιπῶν τῆς Πελοποννήσου προϋχόντων καὶ ἐπαρχῶν ἐν Τριπόλει. Ἐγραψε δὲ ἀπομνημονεύματα περὶ τῆς καθειρέσεώς του, ἅτινα διασώζονται παρὰ Ν. Βέη καὶ καταχωρήσονται ἐν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ ἐκδομένοις Μνημείοις τῆς Νεωτέρας Ἀρχαδικῆς Ἰστορίας. Ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος διετέλεσε καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν θρησκευτικῶν, ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ Ὁθωνος ὠνομάσθη ἐπίσκοπος Μεττηνίας καὶ διετέλεσεν ἐπὶ μακρὸν συνδικός. Ἀπέθανεν ἐν Μεσσήνῃ περὶ τὸ 1842. Βιογραφίαν αὐτοῦ ἔγραψεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Κωνσταντῖνος Νικολάου, δημοσιευθεῖσαν ἐν τῷ «Ἀπόλλωνι» Πειραιῶς. [N.A.B.]

K

Κάβα-κάβα (Φαρμ.). Ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο τῆς γλώσσης τῶν κατοίκων τῶν ἐν τῇ Ὠκεανία νήτων φέρεται ἐν τῷ ἐμπορίῳ ἡ ῥίζα δεινδρουλλίου τινός, πεπεραμένης τοῦ μεθυστικοῦ, ὑπαγομένου εἰς τὰ Πεπεροειδή (βλ. λ. λ.). Ἐκ τῆς ῥίζης ταύτης οἱ αὐτόχθονες τῶν νήτων τῆς Ὠκεανίας κατασκευάζουσι διὰ κατεργασίας μεθ' ὕδατος εἶδος τι ποτοῦ ἀρωματικοῦ, ὁπερ πίνουσιν ἀντὶ οἶνοπνεύματος ἢ οἶνου καὶ ὁπερ γεννᾷ εἶδος τι μέθης. Ἐν τῇ ἱατρικῇ χρησιμεύει ἡ ῥίζα ἢ τὸ ἐκχύλισμα αὐτῆς ὡς φάρμακον πικρὸν καὶ τονωτικὸν τοῦ στομάχου ἐξαίρετον. Ἐχει ὁσμὴν καὶ γεῦσιν εὐαρέστως ἀρωματικὴν, ἐν τῷ στόματι προκαλεῖ σιελόρροϊαν, ἐν τῷ στομάχῳ ἐπιτείνει τὴν ἐκκρίσιν τοῦ γαστρικοῦ χυμοῦ, αὐξάνει τὴν ὀρεξιν καὶ παρακινεῖ τὴν πέψιν· τὰ ἐνεργὰ στοιχεῖα τῆς ῥίζης ταύτης ἐκκρίνονται διὰ τῶν οὐροποιητικῶν ὀργάνων προκαλοῦντα ὀθονον διούρησιν καὶ στύροντα τὰς βλενοπυώδεις ἐκκρίσεις αὐτῶν, διὸ καὶ χρησιμεύει ἀντὶ τοῦ μυριδάνου ἐπὶ γονοκοκκικῶν καταρροϊκῶν παθήσεων τῆς κύστεως καὶ τῆς οὐρήθρας. [P.N.B.]

* **Καθάγια.** Πόλις τῆς Ἀλβανίας ἔχουσα 6 χιλ. κατ. καὶ 2 ἑλλ. σχολεῖα.

* **Καθαδάτες.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρριπαγιῶν (Κερκύρας), ἔχον 501 κ. (1896).

Καθακλί. Ἐπαρχία τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας μετὰ ὅλῳ ἑλληνοκρατῶν κοινοτήτων, αἵτινες εἰναι Κθακλί, Κθουαί, Δουράνγλου μετὰ 400 κατ., Σινκπλί, Μικρὸν Μοναστήριον, Δράμα, Μέγα Μοναστήριον, Τσεκούρκοι καὶ ἐν αἷς κατοικοῦσιν ὑπὲρ τὰς 20,000 Ἑλλήνας ὁρθόδοξοι. Ἡ πόλις Κθακλί οἰκεῖται ὑπὸ 9 χιλιάδων κατ. ἀπάντων Ἑλλήνων, οἵτινες δικτηροῦσιν ἀστικὴν σχολὴν καὶ νηπιαγωγεῖον μετὰ 600 μαθητῶν, ἔχουσι δὲ 3 ἐκκλησίας.

* **Καβάλλα.** Πρωτ. ὑποδιοικήσεως τοῦ βιλαετίου Θεσσαλονίκης, ἔχουσα 20 χιλ. κατ. ὡς καὶ 30 σχολεῖα καὶ 13 παρθενὰς γωγεῖα ἐν ὅλῃ τῇ ὑποδιοικήσει.

Κάβαν. Βλ. Καϊβαν.

Καθάραδα (Kabarda). Χώρα ἐν τῷ ἐντεῦθεν τοῦ Καυκάσου μέρει τῆς ρωσικῆς

κῆς Καυκασίας, καλουμένη ἐκ τῶν ἐκεῖ κατοικούντων Καθαρδίων (70 χιλ.), τσερκεσσικῆς φυλῆς. Ἐν αὐτῇ ἀναπτύσσεται σπουδαία ἱπποτροφία.

Καθάρανα. Κομποπολις τῆς Βουλγαρίας ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου πρὸς Β. τῆς Βάρνης παρατὸ ἀκρωτήριον Καλὴν ἀκραν ἢ Gulgrad, ἔχουσα κατ. 2,000. Αἱ ἐνταῦθα γενομένηαι σφαγαὶ τῷ 1876 ὑπὸ τῶν ὀθωμανικῶν στρατευμάτων ἐπὶ ἡγάγον τὴν ἐνοπλίαν ἐπέμβασιν τῆς Ρωσίας κατὰ τὸ ἐπὶ τὸν ἔτος.

* **Καθάσιλα.** 1) Χωρ. τοῦ δήμ. Μυρσούντιων (Ἡλείας), ἔχον 713 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Τανάγρα, ἔχον 125 κατ. (1896).

Καθβαδίας (Παναγιώτης). Ἑλληνοἀρχαιολόγος γενν. ἐν Κεραλληνίᾳ. Ἐσπούδασεν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, φιλοτιμῆς δ' ἐτι ὧν μετέφρασεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν τὰς Μεταμορφώσεις τοῦ Ὀδιδίου (1873) καὶ ἄλλα τινὰ Μετ' ἐδὴ τῷ 1875 εἰς Ἑσπερίαν πρὸς σπουδὴν τῆς ἀρχαιολογίας, ἐπανελθὼν δὲ τῷ 1879 ἐκεῖθεν ἐξέλεγη ὑφηγ. τῆς ἀρχαιολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ ἐδῆμοσσευσεν τῷ 1881 «Ἡ Ἀθηνᾶ ἡ παρὰ τὸ Βαρθάνκειον εὐρεθεῖσα ἐν σχέσει πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν τοῦ Παρθενῶνος». Διωρίσθη ἑρμῶς τῶν ἀρχαιοτήτων τῷ 1884, διεξήγαγεν δὲ ἀπὸ τοῦ 1881 μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας τὰς ἐν Ἐπιδάυρῳ ἀνασκαφάς, ὧν τὸ πόρισμα ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ γαλλικῷ γεγραμμένῳ ἔργῳ Fouilles d'Epidaure (Vol. I, Athènes 1893) καὶ τὸ ἐν Ἐπιδάυρῳ ἱερὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ (αὐτόθι 1899). Διήρθων δὲ καὶ ἄλλας ἐν Ἑλλάδι ἀνασκαφὰς καὶ ἐσχάτως ἐπεχείρησε τὴν ἐν Σάμῳ ἀνασκαφὴν τοῦ Ἡραίου θαπνῆς τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, ἥτις εἰναι γεν. γραμματεὺς, διαιτελῶν καὶ γενικῶς ἑρμῶς τῶν ἀρχαιοτήτων. Ἄλλα ἔργα αὐτοῦ εἰναι Ἱστορία τῆς ἑλλην. καλλιτεχνίας (1884), Κατάλογος τοῦ Κεντρικοῦ ἀρχαιολ. Μουσείου (1886—87), Γλυπτὰ τοῦ Ἑθνικοῦ Μουσείου (1890—1892), Fouilles de Lycosoura (Τεῦχ. Α', 1893), Ἱστορία τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς τῷ 1837 (1900) καὶ ποικίλαι ἀρχαιολογικαὶ διηγητικαὶ καὶ ἀνακοινώσεις ἐν περιοδικῇ.

* **Κάδβαλος.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Στρακωτῶν (Λευκάδος), ἔχον 693 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Τευθρώνης (Γυθείου), ἔχον 239 κατ. (1896).

* **Καδβαλοῦρι.** Χωρ. τοῦ δήμ. Ἀερολιωτῶν (Κερκύρας), ἔχον 372 κ. (1890).

Κάδενδης. Βλ. Καϊδενδης.

Κάδι (Kawi) καλεῖται ἡ ἀρχαία ἰαπωνική γλῶσσα, ἣτις ἀνήκει εἰς τὴν μαλαιοπολυνησιακὴν οἰκογένειαν τῶν γλωσσῶν. Ἐν αὐτῇ ἐγράφησαν διάφορα ἐθνικὰ ἔπη τῶν Ταϊκῶν.

Καδίνδα (Kabinda ἢ Balfiote). Ὀνομα νηρητικῆς φυλῆς ἐπὶ τῆς Αὐτικῆς παραλίας τῆς Ἀφρικῆς, διακρινομένης διὰ τὴν ἐπιδεκτικότητά πολιτισμοῦ καὶ εὐμηνίαν. διὸ καὶ οἱ Κ. ἐγένοντο ἀπαραίτητοι ἐργάται εἰς τοὺς ἐμπορικὰς σταθμοὺς τῶν Εὐρωπαίων περὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Κόγγου. Ἰσχυρὰν ἐπὶ τῆς παραλίας καὶ ἴδιαν πόλιν Κ. σπουδαίαν ὡς κέντρον τοῦ ἐμπορίου. Ἡ περὶ ταύτην χώρα, περικλειομένη ὑπὸ τῆς γαλλικῆς ἀποικίας τοῦ Κόγγου καὶ τοῦ κράτους τοῦ Κόγγου, ἀνήκει εἰς τὴν πορτογαλικὴν ἀποικίαν Ἀγγόλαν.

* **Καδοῦλ.** Πρωτεύουσα τοῦ κράτους τοῦ Ἀφγανιστάν, ἀριθμοῦσα περὶ τὰς 60 χιλ. κατ.

* **Καδοῦσαι.** Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου (μετὰ 1078 κατ.) τῆς ἐπαρχίας Ἰεραπέτρου (Λατινείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 745 κατ. (1900).

Καδροχώρι. Χωρ. τοῦ δήμου Τυλίσσου τῆς ἐπαρχίας Μαλεβουζίου (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 152 κ. (1900).

* **Καγκάδη.** Χωρ. τοῦ δήμου Βευπρασιῶν (Ψευδαίης), ἔχον 310 κατ. (1896).

Καγκουρῶ ἢ Μακρόπουρος. Βλ. πίν. Μαρσιπορόρα (2) ἐν τόμ. Γ'.

Καγκότοι (γαλλ. Cagots). Περίεργος φυλὴ ἀνθρώπων κατοικοῦσα εἰς τὰ Αὐτ. Πυρηναία ὄρη καὶ διακρινομένη κυρίως διὰ ταῦτα, ἀπερ εἶναι ὀλοστρόγγυλα, ἐλλείποντες τοῦ λαοῦ. Λέγεται ὅτι εἶναι ἀπόγονοι τῶν Βισιγόθων, πλείστα δὲ κακὰ ἀπεδίδοντο αὐτοῖς ὑπὸ τῶν δεισιδαίμωνων. Διεσπαρμένοι Κ. εὐρίσκονται καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Γαλλίας, φέροντες τὰ ὀνόματα Caquoux, Cacas ἢ Caquins, συγγενεῖς δὲ αὐτῶν εἶναι καὶ οἱ ἐν τῷ Κάτω Ποτατοῦ Cadiberts. Διὰ τῆς ἐπαναστάσεως ἔλαβον τῷ 1793 τὰ αὐτὰ τοῖς λοιποῖς Γάλλοις πολιτικά δικαιώματα, εἰ καὶ πάλιν τοιοῦτοτρόπως δὲν ἤρθησαν οἱ κατ' αὐτῶν προλήψεις.

* **Κάδι.** Χωρ. τοῦ δήμου Κισυλαίων (Καρυστίας), ἔχον 448 κατ. (1896).

Καδέσκοι. Βλ. Κάδος ἐν τόμ. Δ' σελ. 448.

Καδουδάλ (Georges Cadoudal). Εἰς τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἐν τῇ Βρετάνῃ καταπολεμούντων τὴν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν βασιλοφρόνων, γενν. τῷ 1771 ἐν Broec πλησίον τοῦ Ὁρσάι. Ἀπὸ τοῦ 1793 ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς τῶν Chouans, ὡς ἐκαλεῖοντο οἱ τῆς μερίδος ταύτης, συνθετοὶ δὲ μετὰ τῶν ἐν Βανδέξ βασιλικῶν, δὲν παρεβέβη τῷ 1795 τὴν μεταξὺ τούτων καὶ τῶν δημοκρατικῶν συνθήκην, ἀλλὰ συνενώσας τὰ ὑπολοιπὰ τοῦ βασιλικοῦ στρατοῦ ἐξηκολούθησε πολέμων, μέχρις ὅτου ἡτταχάσθη ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Hoche νὰ διαλύσῃ τὴν δύναμίν του. Νέα ἀπίσιμα ἐπαναστάσεως κατὰ τὸ 1799 κατέληξε τῷ 1800 εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, μεθ' ὃ ὁ Κ. μεταβὰς εἰς Λονδίνον καὶ ἀναγκασθεὶς ὑπὸ τοῦ κόμητος Ἀρτοῦ ὑποστράτηγος ἐκ νέου προσεπάθη νὰ ἀναρρίψῃ τὴν ἐπανάστασιν. Τέλος τῷ 1803 ἀπεράσισε μετὰ τινῶν ἄλλων νὰ μεταβῇ εἰς Πάρις ὡς πρὸς συνεύσει τὴν Ναπολέοντα τότε ὑπάτον ὄντα. Ἀλλὰ τινες τῶν συνωμοτῶν συνεληφθῆσαν κατὰ Φεβρ. 1804, εἶτα δὲ καὶ ὁ Κ., ὅστις καταδικασθεὶς εἰς θάνατον ἀπεκεφαλίσθη τῇ 13/25 Ἰουν. 1804.

Κάδρος. Χωρίον τοῦ δήμου Καντάνου τῆς ἐπαρχίας Σελίνου τοῦ νομοῦ (Χανίων) ἐν Κρήτῃ, ἔχον 131 κατ. (1900).

Καζάκης Νεοκλ. ἤς. Καθηγητὴς τοῦ δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ νῦν πρύτανης, γενν. τῷ 1849 ἐν Πέτρα τῆς νήσου Λέσβου. Ἐξεπαιδεύθη ἐν Ἀθῆναις, σπουδάσας δὲ τὰ νομικὰ μετέβη εἰς Γερμανίαν καὶ Πάρις καὶ διέμεινεν ἐκεῖ ἐξ ἑτη πρὸς τελειοποίησιν αὐτοῦ. Ἐν Ἀθῆναις ἐτι ὦν ἡσχολεῖτο περὶ τὴν ποιήσιν, ἐπανελθὼν δὲ ἐξ Ἑσπερίας ἐδημοσίευσεν τῷ 1877 τὴν πραγματείαν : Ἡ ἀρχαία Πολιτεία. Ὑφηγητὴς ὑπάρξας ἀπὸ τοῦ 1880 διορίσθη τῷ 1883 ἐπίτιμος καθηγητὴς τοῦ φυσικοῦ δικαίου διατελὼν ἄμα ἀπὸ τοῦ 1882 τμηματάρχης τῆς δημοσίας οἰκονομίας ἐν τῷ ὑπουργείῳ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν. Τῷ 1887 διορίσθεις γενικὸς διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων ἐφῆρμεν τὸν νόμον τῆς συγχωνεύσεως τῶν δύο ὑπηρεσιῶν, παρρητήθη δὲ μετὰ τινα χρόνον ἕνεκα διαφωνίας πρὸς τὸν τότε ὑπουργόν. Ἐν ἔτει 1885 ἀνέλαβε καὶ τὴν ἑδραν τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Ἀπὸ τοῦ 1894 ἐξελέγη πρόεδρος τῆς ἐταιρείας τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς ποσούτου μέχρι τοῦδε δρασκασῆς, ἔγραψε δὲ πλὴν τοῦ ἄνω καὶ τὰ ἑξῆς : Φιλοσοφίαν τοῦ δικαίου καὶ τῆς πολιτείας (τόμ. 3, β' ἐκδ. 1890—1893), Ἐγκυ-

κλειπαίδειαν καὶ μεθοδελογίαν τοῦ δικαίου (1893), Γενικὰς ἀρχὰς τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας (1895), Ἐκ Ῥώμης (1897), Ἐκ Γερμανίας (1898), Ὁ Ἑλληνισμὸς ἐν τῇ Χερσονήσῳ τοῦ Αἰμου (1899), Δέκα Λόγους πρὸς τὴν ἑλλ. νεότητα (1899) καὶ Ἑθνικὰς Μελέτας δημοσιευθεῖσας ἐν τῷ περιοδικῷ τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

* **Καζακλάρ.** Κομόπολις τοῦ δήμου Τιρνάβου, ἔχουσα 2,429 κατ. (1896).

* **Καζάν.** Κυβερνεῖον τῆς Ῥωσίας, ἔχον τῷ 1897 κατ. 2,191,058, τῆς ὁμωνύμου περιφερείας ἀριθμοῦσης 349,217 καὶ τῆς ὁμωνύμου πρωτεύουσας 131,508 κατ.

* **Καζανλήκ.** Πόλις τῆς Ἀνατολικῆς Ῥωμυλίας, ἔχουσα 10,735 κατ. τῷ 1893.

* **Καζέρτα.** Πόλις τῆς Ἰταλίας, ἔχουσα 32,729 κατ. τῷ 1901.

Κάθα. catha. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ῥαρνοειδῶν, περιλαμβάνον ὡς γνωστὴν εἶδος Κ. τὴν ἐδῶ διμῶν (catha edulis), δένδρῳλλον τῆς Ἀραβίας καὶ τῆς Ἀβυσσινίας, οὗτινος τὰ φύλλα εἰς ἀψέυημιν κέκτανται τονωτικὰς ιδιότητας ἀναλόγους πρὸς τὰς τοῦ Κόκα. Οἱ Ἀραβες μαρῶσι τὰ φύλλα καὶ αἰσθάνονται τὸ νωστὶν κατὰ τὰς μεγάλας κοπώσεις. Καλλιεργεῖται καὶ ὡς κοσμητικὸν φυτὸν αἰθαλὲς ἐν καὶ ἔχον φύλλωμιν ζωηρῶς στίλβοντοπράσινον καὶ ἀνθὴ μικρά, λευκά, ἐν σχήματι κυματίου.

Κάθαρις ἐν τῷ ἀρχαίῳ δράματι. Βλ. Τραγωδία ἐν τόμ. 5' σελ. 565.

Καθαρτινικὸν ὄξύ. Οὐσία στερεὰ ὑπὸ μορφήν κόνεως ὡχροφαίῳ, διαλυτῆς ἐν ὕδατι θερμῷ, ἐξαχθεῖσα νεωστὶ ἐκ τῶν φύλλων τῆς Νένης καὶ ἔχουσα ιδιότητα καθαρτικὰς. Στερεῖται δυσαρέστου γύσεως καὶ δύναται νὰ ληρῇ αὐτοῦσιον. Ἐνεργεῖ ταχέως καὶ φέρει ἀφθόνους κενώσεις ἀνευ πωλικῶν παρὰ τοῖς καθ' ἑξὶν δυσκοιλίαις ἀτόμοις. [P.N.B.]

* **Καθενοί.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Δηλαντίων τῆς ἐπαρχίας Χαλκίδος ἐν Εὐβοίᾳ, ἔχουσα 603 κατ. τῷ 1896.

Καθοδικαὶ ἀκτίνες. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐκκένωσις.

Καθόδιον. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐκκένωσις καὶ Ἠλεκτροχημεία.

* **Καῖζερσλάουτερν** (Kaiserslautern). Πόλις τοῦ βαυαρικοῦ Παλατινάτου, ἔχουσα 48,310 κατ. (1901).

Καῖλκέδρα. ἦτοι Κάγια. Γένος δένδρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Μελιειδῶν, περιλαμβάνον τὸ εἶδος *Khaya senegalensis*, δένδρον φύμενον ἰδίᾳ κατὰ τὰς

Δυτικὰς ἀκτὰς τῆς Ἀφρικῆς, ὕψικάρηνον, ἔχον πολλάκις ὕψος 35 μ., οὗτινος τὸ ξύλον πυκνὸν καὶ ἐρυθρῶπιν χρησιμοποιεῖται ἐν Εὐρώπῃ, ὅπως καὶ τὸ ἀνακάρδιον, καὶ φέρεται ἐν τῇ ἐμπορίᾳ ὑπὸ τὰ ὀνόματα καῖλ κεδρό ξύλον, ἀφρικανικὸν ἢ σενεγαλαῖον ἀνακάρδιον. Ὁ φλοιὸς τοῦ δένδρου τούτου περιέχει πικρὰν τινα οὐσίαν, τὴν καῖλ κεδρίνην, ἔχουσαν τονωτικὰς καὶ στυπτικὰς ιδιότητας, χρησιμοποιοῦμενος ἐπὶ τῶν Δυτικῶν ἀκτῶν τῆς Ἀφρικῆς ἀντὶ τοῦ κινεφλοιοῦ, διὸ καὶ προσεπικαλεῖται κινεφλοῖδης τῆς Σινεγάλης.

Καῖρμάν. Βλ. Ἀλλιγιάτωρ.

Καῖρμδεν (Camdon). Πόλις τῆς βορειοαμερικ. πολιτείας Νέας Τζέρσεης, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 75,935.

* **Καῖμερον** (Verney Lovett Cammerton). Ἀπέθανε τῷ 1894 ἐν Ἀγγλίᾳ πασὼν ἐκ τοῦ ἵππου.

Καῖμπριτζ (Cambridge). Τὸ ὄνομα οὐδὲν ἔχει κοινὸν μετὰ τοῦ Cantabrigia, μεθ' οὗ ἐσφαλμένως ἐσχέτισθη ἐν τ. Δ' τ. 457, ἀλλὰ τὸ πάλαι ἡ πόλις ἐκαλεῖτο παρὰ Βρετανοῖς Cair Grant καὶ παρὰ Ῥωμαίους Camboritum, ἐξ οὗ κατὰ τοὺς μέσους χρόνους ἐγένετο Grantebrigg ἢ Cantlebrigg καὶ τέλος τὸ σημερινὸν ὄνομα. Περὶ τῆς ἀγγλικῆς πόλεως καὶ κομητείας δὲν ὑπάρχουσι νεώτεραι εἰδήσεις. Ἡ βορειοαμερικανικὴ δὲ πόλις Κ. εἶχε τῷ 1900 κατ. 91,886.

Καῖνα. Χωρίον τοῦ δήμου Φρέ τῆς ἐπαρχίας Ἀποκρώνου (Σφακίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 353 κατ. (1900).

* **Καίνδου.** Πόλις τῆς νήσου Κεϋλάνης, ἔχουσα 26,522 κατ. τῷ 1901.

Καίνιξμαρκ ("Οθων Γουλιέλμος κόμης von Koenigsmark). Γερμανὸς στρατηγὸς ἐν τῇ Βενετικῇ ὑπηρεσίᾳ γεννηθ. τῷ 1639. Ὑπηρέτησε κατ' ἀρχὰς ὡς διπλωμάτης ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ. Τῷ 1686 ἐπολέμησε ἐν Ἑλλάδι κατὰ τῶν Τούρκων ὑπὸ τὸν Μοροζίνη, μεθ' οὗ κυριεύσας τὸ Ναυαρίνον, τὴν Μεθώνην, τὸ Ναύπλιον καὶ τὰ Πάτρας ἐστράφη ἐπὶ τὴν Στερεάν Ἑλλάδα καὶ κατέλαβε τὰς Ἀθήνας τῷ 1687, ἐνθα ἐπὶνεγκε διὰ τῶν βομβῶν του τὴν καταστροφὴν τοῦ Παρθενῶνος. Ἐγκαταλιπὼν ταύτας μετ' ὀλίγον ἐπανήλθεν εἰς Πελοπόννησον, μεθ' ὃ, κατόπιν ἀτυχοῦς τινος ἀποπείρας κατὰ τῆς Κρήτης, ἀπέπλευσε μετὰ τοῦ Μοροζίνη ἐκ Πόρου τῇ 7 Ἰουλίου 1688 πρὸς ἐκπόρθησιν τῆς Χαλκίδος, ἧς πολιορκουμένης ἀπέθανεν ὑπὸ νόσου μετ' ὀλίγον.

Καινούργια χώρα. Χωρίον τοῦ δήμ. Λαγείας (Γουθίου), ἔχον 112 κ. (1896).

Καινούργια χώρα καὶ Βαρεῖσι. Κώμη τοῦ δήμου Χανίων τῆς Κρήτης, ἔχουσα 2,163 κατ. (1900).

Καινούργια χωριό. 1) Χωριὸν τοῦ δήμου Μεθώνης (Πυλίας), ἔχον 179 κατ. (1896). — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Ἐπιτοπῆς τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 183 κατ. (1900).

* **Καινούριον.** 1) Πρωτὸ τοῦ δήμου Θέρμου (Τριγωνίας), ἔχον 319 κατ. — 2) Χωριὸν τοῦ δήμου Θρονίου (Λακρίδας), ἔχον 263 κατ. (1896).

Καινούριον ἔπαρχία τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου τῆς Κρήτης, ἔχουσα 11,039 κατ. (1900).

* **Καινούριοχώρι.** Χωριὸν τοῦ δήμ. Βουραδός (Πυλίας), ἔχον 127 κατ. (1896).

* **Καίπ-Κώστ-Κάσλ.** Πόλις ἀγγλικὴ ἐν τῇ Ἀνω Γουινέα, ἔχουσα 11,614 κατ.

Καῖρη Εὐαγγελία, ἀδελφὴ τοῦ * Θεοφίλου Καίρη. Ὑπῆρξε μία τῶν λογιοτέρων γυναικῶν τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος, γενν. τῷ 1799 ἐν Ἀνδρῷ. Διδαχθεῖσα παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς πᾶσαν τὴν ἐγκύκλιον παιδείαν, ἐγένετο τῷ 1811 διευθύντρια τοῦ ἐν Κυθωνίᾳ παρθενωγείου, ὅτε καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς ὑπῆρξε διευθυντὴς τῆς ἐκεῖ Σχολῆς. Εἶχεν ἐγκύβει καὶ εἰς φιλοσοφικὰς μελέτας, ἐγκώριζε κάλλιστα τὴν Γαλλικὴν καὶ Ἰταλικὴν καὶ τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν, διέτελει δὲ εἰς ἀλληλογραφίαν μετὰ τοῦ Κοραΐ. Μετέβη καὶ ἐξέδωκε τῷ 1820 ἐν Κυθωνίᾳ τὸ συγγραμμάτιον τοῦ Βουίλλου «Συμβουλαὶ πρὸς τὴν θυγατέρα μου». Ἐπανελθούσα εἰς Ἀνδρὸν μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Κυθωνίων ἐξέδωκε μετάφρασιν «Μάρκου Αὐρηλίου ἐγκώμιον συγγραφὴν γαλλιστὶ ὑπὸ Θωμᾶ ῥήτορος καὶ μέλους τῆς Γαλλικ. Ἀκαδημίας» τῷ 1835, ἀφιέρωσε δὲ τὴν μετάφρασιν εἰς τὴν κόριν τοῦ αἰδίου Κοραΐ, ἐγνωμοσύνης ἕνεκα. Τῷ 1826 ἐξέδωκε δρᾶμα Νικητάτος εἰς τρεῖς πράξεις, τυπωθὲν ἐν Ναυπλίῳ, ὅπερ ἀφιερώ «Τῇ ἱερᾷ κόνῃ τῶν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος θυσιασθεισῶν Ἑλληνίδων». Ἀπεβίωσε τῷ 1866 ἐν Ἀνδρῷ, συμμερισθεῖσα μέχρι θανάτου τὰς φιλοσοφικὰς δοξασίας τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς. [Α.Μ.]

Καιρίνη. Οὐσία κρυσταλλική, ὠχρολευκὰς, γέυσεως ἀλατωδους, πικρᾶς, ἀρωματικῆς, ὁσμῆς ὡς ἀπὸ ἱεροξύλου, διαλυτὴ ἐν οἶνῳ. καὶ ὕδατι. ἀδιάλυτος ἐν αἰθέρι καὶ γλυκερίνῃ, ἐξαγομένη ἐκ τῆς κινολίνης, ἔχουσα ἰδιότητα ἀντιθερμικᾶς, θεωρουμένη δὲ ὡς φάρμακον βλαβερὸν, διότι οὐ μόνον τὸν στομάχον ἐρεθίζει καὶ ἐμέτους καὶ κεφαλαλγίαν καὶ ἀφθονὸν ἐπίδρωσιν μετὰ καταβολῆς τῶν δυνάμεων προ-

καλεῖ, ἀλλὰ καὶ τοὺς νεφροὺς πειράζει φέρουσα οὖρα βαθύχρσα πρὸς τὸ πράσινον καὶ τὰ ἐρυθραίμοσφαίρια καταστρέφει μεταβάλλουσα τὴν αἰμοσφαιρίνην αὐτῶν εἰς μεταίμοσφαιρίνην. [P.N.B.]

Καιρολίνη. Ὑγρὸν βαθύχρουν προκύπτει ἐκ τοῦ ἰωδίου χυμοῦ μεθυσίου θερμανθέντος μετὰ τετραϋδροκινολίνης. ἔχει ἀντιπυρετικὰς ἰδιότητας καὶ ὅπερ καὶ ἡ καιρίνη, θεωρεῖται δ' ἐπίσης ὡς βλαβερὸν φάρμακον.

* **Κάϊρον.** Πρωτεύουσα τῆς Αἰγύπτου ὡς καὶ τῆς βυζαντινῆς ἰδίας διοικήσεως, ἀριθμοῦσα 570,062 κατ., ἐξ ὧν ξένοι 25 χιλ. τῷ 1897. Νεώτερον τέμενος εἶναι τὸ ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως Ἀλαδάστρινον μετὰ τοῦ τάφου τοῦ Μεγμέτ Ἀλῆ. Νέα βιβλιοθήκη τοῦ ἀντιβασιλέως μετὰ νομισμ. μουσείου τῶν ἀρχαίων νομισμάτων ὑπάρχει ἀπὸ τοῦ 1890 καὶ ἠλεκτρικὸς σιδηρόδρομος ἀπὸ τοῦ 1890.

Καῖρουάν. Ὀχυρὰ πόλις τῆς Τυνίδος 140 χμ. νοτιώτερον τῆς πρωτεύουσας καίμενη ἔχει 22 χιλ. κατ. καὶ 80 μωαμεθανικὰ τεμένη. Ἰδρύθη τῷ 670 μ. Χ.

* **Καισάρεια.** 1) Κ (Καισάρεια). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ ἐν 38° 42' 52" Β. πλάτ. καὶ 33° 2' 30" Α. μῆκ. ἐν τῇ πεδιάδι. ἤτις ἐκτείνεται πρὸς Ν τοῦ Ἀργαίου ὄρους (Ἀρζὲ ἢ Ἐρδίας-δᾶγ κατὰ παραφθοράν ἐν τοῦ λατ. Argaum, ὕψους 4,000 μέτρων) καὶ ἔχουσα 70,000 κατ., ὧν οἱ πλείονες Τούρκοι ἔχοντες γυμνάσιον καὶ ἱεροσπουδαστήριον, 15,000 Ἀρμένιοι διαιρούμενοι εἰς καθολικοὺς διαμαρτυρομένους καὶ Γρηγοριανούς καὶ 3,000 Ἕλληνας ὑπὸ Μητροπολίτην συντηροῦντες ἀστικὴν σχολήν, γραμματοδιδασκαλεῖον καὶ ὀφθαλμοτροφεῖον. Ἡ Κ. ἐπειδὴ ἐν αὐτῇ διασταυροῦνται πολλὰ ἀρχαῖα ἔδοι, μεθ' ὧν συνδέεται μεθ' ἅπασι τῶν πόλεων τῆς Μ. Ἀσίας, εἶναι πόλις ἐμπορικωτάτη, ἥ ἢ μὲν ἐξαγωγή ἀνέρεται εἰς 15 ἑκατομ. φρ. καὶ συνίσταται εἰς τεταριγευμένα βόεια κρέατα (μπασιτιρμά), ἀλλὰντας, λινέλαιον, ἀμύγδαλα, ζῶνας ἐρεᾶς, ὑράσματα ἐξ αἰγυρίων Ἀγκύρας κτλ. ἡ δὲ εἰσαγωγή εἰς 9 ἑκατ. ἀνεργουμένη περιλαμβάνει τὸν βάμβακα, τὸν σίδηρον, τὴν νικοτιανήν, τὴν ὄρυζαν, τὸν καφέν κτλ. Εἰ καὶ τὰ μνημεῖα τῆς Κ. πλὴν τεμένους τοῦ 18' αἰῶνος δὲν εἶναι ἄξια λόγου, ἡ πόλις ὅμως εἶναι ἀρχαιοτάτη καλουμένη ἐν ἀρχῇ μὲν Μάζακα, βραδύτερον δὲ ὑπὸ τοῦ Τιβερίου μετονομασθεῖσα Κ. Ἡ ἀρχαία Κ. ἔκειτο ἐγγύτερον τοῦ Ἀργαίου ἐν τῇ θέσει, ἣν οἱ Ὀθωμανοὶ καλοῦσι νῦν Ἑσκι-σεχέρ (παλαιὰ πόλις) καὶ ἐν ἣ εὐρηγνται λείψανα ἀκροπόλεως, ὑπόγειοι τάφοι καὶ ἐπιγραφαὶ τινες ἑλληνικαί. Ἡ Κ. μέλλουσα ἰσονόμι

να συνδεθῇ διὰ σιδηροδρόμου μετὰ τῆς Κων/πόλεως ἔχει κλίμα ὑγρὸν μὲν καὶ ψυχρὸν τὸν χειμῶνα, θερμὸν δὲ καὶ ξηρὸν τὸ θέρος.

— 2) Κ. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Πιθονίᾳ ἐγγύτατα τῆς Προύτης, μνημονευομένη ὑπὸ Δίωνος τοῦ Χρυσστούμου καὶ ἀντιστοιχοῦσα πιθανῶς πρὸς τὸ νῦν Τσέκιρτζε, ὅπερ εἶναι ἴσως παρερθεμένον ὄνομα τῆς Κ. Ἐπὶ Βυζαντινῶν ἡ πόλις ὑπήγατο ὑπὸ τὴν ὑπὸ κονσουλάριον λα' ἐπαρχαντῆς Ποντικῆς τὴν Ἱ. πόλεις περιλαμβάνουσιν. κατὰ δὲ τοὺς μεταξὺ Θεοδώρου τοῦ Αἰσχυρῆως καὶ τῶν Λατίνων ἀγῶνας κατεστράφη ὑπὸ τοῦ Ηέτρον δὲ Βρασιέ.

— 3) Κ. Γερμανικῆς καὶ οὐχὶ Γερμανικῆ (τῶν Μαρᾶς). Πόλις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας ἐν τῇ Β. Συρίᾳ πρὸς Δ. τῶν Σαμοσαίων (Σερμίστ), εἰς ὕψος 720 μέτρων ὑπὲρ τὴν ἐπιφανείαν τῆς θαλάσσης, ἐπὶ τριῶν λόφων, ὑπὸ τὰς ὑπωρείας τοῦ Ἀκιν-δᾶρ καὶ οὐχὶ μακρὰν τοῦ Ἀκ-σοῦ καὶ τοῦ Ἰζιδούν. Οὕσα πρῶτ. διοικήσεως ὑπαγομένης ὑπὸ τὴν τοπαρχίαν Χαλεπίου, οὗτινος ὁπῆγει 200 χιλμ., ἔχει 52,000 κατ., ὧν αἱ 32,000 μουσουλμάνοι, αἱ δὲ λοιπαὶ Ὀρθόδοξοι, Μετ'χίται, Σύροι Καθολικοί, Ἀρμενοκαθολικοί, Χαλδαῖοι Καθολικοί, Ἀρμένιοι διαμαρτυρούμενοι καὶ 300 Ἰσραηλῖται. Ἔχει πρὸς τοῦτοις ἡ Κ. 12 ἐκκλησίας, 27 τσεμένη, 25 μενδρεσέδες, 11 δημόσια βιβλιοθήκη, τουρκικὴν σχολὴν Ῥουσιέ, ἀντροπολιν σελτζουκικήν, κλίμα ὑγρὸν, ἀλλὰ στερεῖται ὕδατος, καὶ αἰετικαὶ αὐτῆς ὑδατινῶν. Οὐχ ἥσσον εἶναι πόλις βιομηχανική, ἐν ᾗ κατασκευάζονται βαμβάκινα καὶ ἐρεῶ ὑφάσματα, περιπόδια ἐξ αἰγοτρίχων, πέταλα ὀνομαστά, ἐρίπνια, χρυσοποίκιλτα καὶ ἀργυροποίκιλτα ὑφάσματα κλπ. Ἐν αὐτῇ ὑπαρξάση πατριδὶ τοῦ αἰρεσιάρχου Νεστορίου καὶ Λέοντος Γ' τοῦ Ἰσαύρου, εὐρίσκονται δύο Ἀποστολαί, ἡ ἀμερικανικὴ καὶ ἡ τῶν Φραγκισκανῶν. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Καίσαρη.** Κώμη τοῦ δήμου Πελλήνης τῆς Κορινθίας, ἔχουσα 897 κατ.

* **Καῖτσα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ταμασίου (Καρδίτσας), ἔχον 735 κατ. (1896).

* **Κακαλέτρι.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀνδριτσαινῆς (Ὀλυμπίας), ἔχον 217 κ. (1899).

Κακατουῖσαι καλοῦνται ἐπὶ τὸ ἐπιστημονικώτερον τὰ Ψιττακόμερρα πτηνά.

Κατηγορίας δέκη. Βλ. Ἀπόρρητα ἐν τῷ Β'.

Κακλαμᾶνος Δημήτριος. Ἐγενν. ἐν Ναυπλίῳ τῷ 1869, υἱὸς τοῦ νῦν ὑποστρατήγου Γεωργ. Κ. καὶ ἑγγονος τοῦ ποιμαάρχου Ναυπλίας ἐπὶ Καποδιστρίου, ἐπεσφύδατο δὲ νομικὰ ἐν τῷ Ἑθνικῷ Πα-

νεπιστημίῳ, ἀλλ' εἴτα ἐπιδοθεὶς εἰς τὴν δημοσιογραφίαν ἐχορημάτισε συντάκτης πολλῶν ἐφημερίδων, μέχρις οὗ τὸ 1890 ἔδρουσε μετὰ τοῦ Γ. Δροσίνη καὶ Ε. Ἀννίνου τὴν ἐφημερίδα τὸ «Ἄστυ», ἧς ἀποχωρισθέντος τῷ 1891 τοῦ Δροσίνη παρέμειναν ἀρχισυντάκτης καὶ διευθυντὴς μέχρι τοῦ 1901, ὅτε ἀποχωρήσας ἔδρουσε τὴν ἐφημερίδα «Νέον Ἄστυ». Πρὸς τοῦτοις διατελεῖ ἀπὸ ἐτῶν ἀνταποκριτὴς τῶν πρακτορείων Χαβᾶς καὶ Ρέουτερ ἐν Ἀθήναις, ὡς καὶ τοῦ «New-York-Herald» (παρισυνῆς ἐκδόσεως), καὶ ἐδημοσίευσε πλείστα ἄλλα φιλολογικὰ καὶ καλλιτεχνικά ἄρθρα ἐν διαφόροις περιοδικῇς, πῶς δὲ καὶ μονογραφίαν περὶ τοῦ ἀποθανόντος ζωγράφου Ν. Γούλη (Ἀθην. 1901).

* **Κακόδατος.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀργήνης (Ὀλυμπίας), ἔχον 387 κατ. (1896).

* **Κακολύρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Κοτυλίων (Καρυστίας), ἔχον 466 κ. (1896).

Κακονιχέρι καὶ οὐχὶ * **Κακονιχάρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Τανάγρας, ἔχον 225 κατ. (1896).

Κακόπετρος. Χωρίον τοῦ δήμου Δρομονέρου τῆς ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 229 κατ. (1900).

* **Κακοπλεῦρι.** Χωρ. τοῦ δήμ. Ὁξυνείας (Καλαμπάκας), ἔχον 485 κ. (1896).

* **Κακόρρευμα.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰπείας τῆς Πυλίας, ἔχον 140 κ. (1896).

* **Κακόσι.** Κώμη τοῦ δήμου Θίσσης (Βοιωτίας), ἔχουσα 1,153 κατ. (1896).

Κακοστρυγίνη. Οὐσία στερεὰ παραγομένη ἐκ τῆς στρυγνίνης ζεσθείσης μετὰ νιτρικοῦ ὀξέος καὶ φερομένη ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων βελονοειδῶν, χρυσοκίτρινων, διαλυομένων ἐν μὲν εἰς νεύματ' ὕδατος καὶ στικῶ καὶ ἐν δὲ ὕδατι τοιούτῳ δι' ἐρυθρὰς χοιρῆς. [P.N.B.]

* **Κακοτάρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Λαμπείας (Ἠλείας), ἔχον 259 κατ. (1896).

Κακοτελίνη. Οὐσία παράγωγος τῆς βρυκίνης θερμανθείσης μετὰ πυκνοῦ νιτρικοῦ ὀξέος καὶ ἀραιωθέντος τοῦ διαλύματος δι' ὕδατος. Φέρεται ὑπὸ μορφήν κόνεως βαρεῖας, χρυσοκίτρινου, ἀδιάλυτου ἐν ὕδατι.

* **Κακοχώρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγίου, ἔχον 314 κατ. (1896).

* **Κακουρντζοί.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἡραίας (Γορτυνίας), ἔχον 214 κ. (1896).

* **Κακούρη.** Κωμόπολις τοῦ δήμου Μαντινείας, ἔχουσα 1,129 κατ. (1896).

Κακτίνη. Δραστικὸν στοιχεῖον ἐξυγόμενον ἐκ τοῦ *Cereus grandiflora*, εὐχρηστον ἐν τῇ θεραπευτικῇ ὡς αὐξάνον τὴν δύναμιν τοῦ καρδιακοῦ μυῶς καὶ τονοῦν ἐν

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΚΑΛΑΜΑΙ

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Καλάμαι

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

γίνει τὸ νευρικὸν σύστημα. Χρηγεῖται ἐπὶ ἀπλῶν λειτουργικῶν διαταραχῶν καὶ ἀσθενειῶν τῆς καρδίας καὶ ἐπὶ ἀνεπαρκείας τῆς μεταρρείου βαλβίδος. [P.N.B.]

Κακτοειδῆ ἔστι Κ α λ τ ὠ δ ῆ (Bot.). Οἰκονέμεια πολυπετάλων φυτῶν, περιλαμβάνουσα πλείστα γένη, ἀκανθώδη, σαρκώδη, ἐνέχοντα ὑδατώδη ἢ γαλακτώδη ὅσον, χαρκτηριζόμενα δὲ ὑπὸ καυλοῦ κυλινδρικοῦ, πεπλατυσμένου ἢ σπαιροειδοῦς, ἐντετρημένου ἢ πολυόδοι, συνήθως κλαδώδους, ὑπὸ φύλλων παντελοῦς ἀτροφικῶν ἢ ἐξηλλασμένων εἰς τρίχας, κέντρα ἢ φύλλιδας, ἐξαιρουμένου τοῦ γένους *Περσνίας* τοῦ ἔχοντος φύλλα συνήθη, ὑπὸ ἀνθέων μεγάλων, αὐίσχων, ἐμφεροδύτων, κανονικῶν, μετὰ ὀριζουμένου ἀριθμοῦ πετάλων καὶ σπετάλων ἐμφεροῶν οὕτως ὥστε ἀδιάκριτον ἀποδίνειν τὸν περικοῦται ὁ κάλυξ καὶ πόθεν ἄρχεται ἡ στεφάνη, μετὰ στημένων πολυαριθμῶν, ὠθηκῆς ὑποκειμένης μονοχώρου, περιχλειούσης πλείστα ὠρία, ὑπὸ καρποῦ ἐκχώδους καὶ σαρκώδους. Κυριώτερα γένη: *Μηλόκακτος*, *Ἐχινόκακτος*, *Κηρόκακτος*, *Ὀπουντία* κτλ.

Κάκτος μεγανθής, *cactus grandiflorus* (Φαρμ.). Ἐκ τοῦ φυτοῦ τούτου τῶν Κακτοειδῶν, φυόμενου ἐν ταῖς Ἀντιλλαῖς νήσοις καὶ ἐν τῇ Μεξικῇ, ἐξάγεται ὕψην ἐγκύλισμα καὶ βάμμα θεωρούμενα ὑπὸ τῶν Ἀμερικανῶν ἰατρῶν ὡς αἰσθητὰ φαρμακευτικὰ σκευασία θυνάμενα διὰ τὰς τονωτικὰς, ρυθμιστικὰς καὶ ἀρχωτικὰς τῶν παλμῶν ἐνεργείας αὐτῶν ἐπὶ τὴν καρδίαν ὡς ἀντικαταστήσωσιν ἐπωφελέστερον τὴν δακτυλίτιδα, ἥς ὑπερτεροῦσι κατὰ τὸ μὴ ἔχειν ἀθροιστικὴν ἐνέργειαν.

* **Καλαβρία** (Calabria). Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1899 ὁ πληθυσμὸς τῆς ἰταλικῆς ταύτης χερσονήσου ἀνῆρχετο εἰς 1,361,238 κατ.

* **Καλαβροῦζα**. Χωρίον τοῦ δήμου Ναυπάκτου, ἔχον 221 κατ. (1896).

* **Καλαβρύτα**. Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Καλαβρύτων, ἐνομένη σιδηροδρομικῶς μετὰ τῶν Ἀθηνῶν διὰ τοῦ Διακοπτοῦ καὶ ἔχουσα 1,395 κατ. Ὁ ὅλος δὲ δήμος Κ. ἔχει 3,540 κατ. (1896).

Καλαδάνα. Ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο εἰσάγονται ἐν τῇ φαρμακευτικῇ ἐμπορίᾳ τὰ σπέρματα τῆς *Pharbitis nil*, ἀπὸ ἀναγράφονται ὑπὸ μορφήν κόνεως ἢ ἐγκυλίσματος ἢ βάλματος ὡς καθαρτικὸν ἀντὶ τῆς ἐκλάπης.

* **Καλαθά**. Χωρίον τοῦ δήμ. Πηνειῶν (Πλαίας), ἔχον 169 κατ. (1896).

Καλαθέα (Bot.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς εὐκαρπείας τῶν Σικταρινεωδῶν, περιλάμ-

βάνον περὶ τὰ 60 γνωστὰ εἶδη φύμενα ἅπαντα ἐν ταῖς τροπικαῖς χώραις τῆς Ἀμερικῆς, πλὴν δύο ἰδιαζόντων εἰς τὰς θερμὰς τῆς Ἀφρικῆς χώρας. Πόσι πολυεταῖς καλλιεργούμεναι ἐν θερμοστέγαις ὡς κοσμητικὰ φυτὰ διὰ τὸ ὠραιότατον φύλλωμα αὐτῶν καὶ μάλιστα Κ. ἡ *Zebrina*, φυτὸν ἰθαγενὲς τῆς Βραζιλίας, θεραπευομένη ὡς τὸ ὠραιότατον πάντων τῶν γνωστῶν φυτῶν, ἔχουσα τὰ φύλλα μακρὰ ὅσον 0,80 μ. καὶ πλατέα ὅσον 0,20 μ., λαμπρῶς βαθυπράσινα κατὰ τὴν ἀνω ἐπιφανείαν, μετὰ ταινιῶν παραλλήλων ἀνοικτοῦ πρασίνου χρώματος λιγῶς στρογγύλων.

Καλάθεες. Χωρίον τοῦ δήμου Καταστάλειου τῆς ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 320 κατ. (1900).

* **Καλαί**. Πόλις τῆς Γαλλίας, ἔχουσα 59,793 κατ. τῷ 1901.

* **Καλαμαζοῦ** (Kalamazou). Πόλις ἐν τῇ βορείᾳ μερ. πολιτεία Μίτσιγαν, μετὰ 24,404 κατ. (1900). ἔχει σπουδαίωτατον ἐμπόριον γαλακτ. προϊόντων.

* **Καλάμι**. Πρωτ. τοῦ μειωθέντος κατὰ τὴν Τριφυλίαν ἀπὸ τοῦ 1899 νομοῦ Μεσσηνίας καὶ τοῦ ὁμωνύμου δήμου, ἔχουσα 11,298 κατ. (1896). Σιδηροδρομικὴ γραμμὴ συνδέει αὐτὴν μετὰ τῶν Ἀθηνῶν διὰ Τριπόλεως ἀπὸ τοῦ 1899 καὶ μετὰ τῆς Κυπριστικῆς διὰ τοῦ Μεταγαλᾶ ἀπὸ συντελεσθεῖσα. Τὰ λιμενικὰ ἔργα ἀρξάμενα πρὸς πολὺ ἐπερατώθησαν ἤδη, ὁσονούπω εἰσάγομένου καὶ ἡλεκτρικοῦ φωτισμοῦ εἰς τὴν πόλιν. Γεωργικὸς σταθμὸς ἱδρυθεὶς τῷ 1899, σύλλογοι ἐμπορικῆς, δικηγορικῆς καὶ γυμναστικῆς, ὡς καὶ τμήμα τοῦ «Ἑλληνισμοῦ» λαμπρῶς ἐργαζόμενον καὶ φιλαρμονικὴ εἰσαίρεσις ὑπάρχουσιν αὐτῇ.

* **Καλαμάκι**. Χωρίον τοῦ δήμου Περαχώρας (Κορινθίας) ἐπὶ τοῦ Σαρωνικοῦ, ἔχον 225 κατ. (1896).

* **Καλαμαρά**. Χωρίον τοῦ δήμου Εὐκας (Μεσσηνίας), ἔχον 377 κατ. (1896).

Καλαμαρά (ἀρχαία Ἀνθερούς). Τὸ πρῶτον τμήμα τῆς Χαλκιδικῆς τὸ ἀπὸ τοῦ Κίστου (Χερσιότου) ἔρρεε μέχρι Γαλακτίστης ἐκτείνομενον, ὅπου πρωτόμωτα κατελήθη ἕνεκα τῆς εὐρυρίας αὐτοῦ ὑπὸ Ἀρύντου τοῦ Α'. Κ. καλεῖται ἐπίσης τὸ πρὸς τὴν Χαλκιδικὴν καίμενον προάστειον τῆς Θεσσαλονίκης.

* **Καλαμαύκα**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνατολῆς τῆς ἐπαρχίας Ἱεραπέδρου (Λατινείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 541 κατ. (1900).

* **Καλάμι**. 1) Χωρίον τοῦ δήμ. Ἀγίου Βασίλειου τῆς ἐπαρχίας Ιωάννου (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 438 κατ. (1900).

— 2) Χωρίον τοῦ δήμ. Σπάρτης, ἔχον 120 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Καλαμῶν, ἔχον 231 κατ. (1896). Αἰάργαται Θαλάμαι.

Καλαμύται (Παλαιοντ.) Γένος Ἐκουίστωδων ἀρθρονούντων ἐν τῇ λιθανθρακοφόρῳ καὶ περμιανῇ περιόδῳ, ἐχόντων πολλὰς τις ὕψος 10 μ. καὶ χρησιμευσάντων ὡς ἐν τῶν κυριωτέρων ὑποστρώματων τῶν κατόπιν σχηματισθέντων λιθανθρακοφόρων στρώματων τοῦ γήινου φλοιού. Ἐπὶ τῶν μαζῶν τῶν λιθανθράκων συχνάκις καταφαίνεται ὁ ἐσωτερικὸς τύπος τοῦ στελέχους αὐτῶν, μαρτυρῶν περὶ τῆς ὁμοιότητος πρὸς τὰ ἄλλα τῶν κατὰ τὰς αὐτὰς ἐποχὰς ὑπαρχόντων Ἐκουίστωδων.

Καλαμύτης καλεῖται ἄλλως ἢ καὶ θρεῖς (βλ. ἐν τομ. Δ' σελ. 447).

* **Καλαμύτη**. 1) Κώμη τοῦ δήμου Ἀπολλωνίων (Λευκάδος), ἔχουσα 971 κατ. (1886). — 2) Δύο χωρία τοῦ δήμου Βάρου τῆς ἐπαρχίας Ἀποκορώνου τῆς Κρήτης, ὧν τὸ μὲν καλούμενον Κ. Ἀμυγδαλί ἔχει 258 κ., τὸ δὲ Κ. Ἀλεξάνδρου 347 (1900).

Καλαμοδενδρώδη (Παλαιοντ.). Οἰκογένεια σουτῶν προκατακλυστιαίων ἐκλιπόντων τανύν, ὑπαρξάντων μόνον κατὰ τὴν λιθανθρακοφόρον καὶ περμιανὴν περίοδον ἀποκλειστικῶς, ἐχόντων χαρακτηριστικὰ τοιαύτους ὥστε νὰ κατατάσσωνται μετὰ τῶν Ἐκουίστωδων καὶ τῶν Γυμνοσπέρμων. Τὸ ὕψος αὐτῶν ὑπερέβαλλε τὰ 20 μ., τὰ δὲ στελέχη αὐτῶν ἀπετελοῦντο ἐξ ἐπαλλήλων ἀρθρῶν.

* **Κάλαμος**. 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Καρινίων (Ἰθάκης) ἐν τῇ ὁμωνύμῳ μικρᾷ νήσῳ, ἔχουσα 1,142 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ὠρωπίων (Ἀττικῆς), ἔχον 832 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Κυθηρίων, ἔχον 125 κατ. (1896).

Καλαμῶν δήμος τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας, (ἀριθμοῦς 39,872 κατ. τῷ 1896). Ἔχει 20,309 κατ. (1896).

* **Καλαμπάκα**. Πρωτ. τοῦ δήμου Αἰγινίου (Καλαμπάκας), ἔχουσα 2,329 κ. (1896). Ἡ ὁμώνυμος ἐπαρχία ἠρίθμει 28,556 κατ., ἀλλ' ἐμειώθη κατὰ τινα τυήματα παρχωρηθέντα εἰς τὴν Τουρκίαν τῷ 1897.

Κάλανδρος, κοινῶς καλάνδρα ἢ γαλιάνδρα (Ζωολ.). Ἰδιαιτέρον τι γένος κορυδαλλῶν μελανοκορύδων, διακρινόμενον ἐκ τοῦ μεζόνος καὶ ἰσχυροτέρου ῥάμφους αὐτῶν, πεπλατυσμένου ἐκ τῶν πλαγίων, ἐκ τῶν μακρῶν πτερύγων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν βραχυτέρων ποδῶν. Εἶναι τὸ μεῖζον εἶδος τῶν κορυδαλλῶν, κατοικεῖ τὰς μεσημβρινὰς χώρας τῆς Εὐρώπης καὶ τὰς ἐπὶ τῆς Μεσογείου ἄκτας τῆς Ἀσίας· ἡ σὰρξ αὐτῶν εἶναι ἤττον ἐύγευστος τῆς τῶν κοινῶν κορυδαλλῶν.

* **Καλάνιστρα**. Χωρίον τοῦ Φαρῶν (Πατρῶν), ἔχον 310 κατ. (1896).

* **Κάλανος**. Χωρ. τοῦ δήμου (Πατρῶν), ἔχον 465 κατ. (1896).

Καλανταρή. Χωρ. τοῦ δήμου λευθερναιῶν τῆς ἐπαρχίας Μυλοπο (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 128 κ. (1896).

Καλάο ἔτσι βοῦ κερώς (Ζωολ.). Γένος διαβάτικων πετηνῶν, περιλαβὼν περὶ τὰ 50 εἶδη ζῶντα ἐν Ἀφρικῇ Ἰνδίαις. Χαρακτηρίζονται ὑπὸ ῥάμφους ὡροῦ, ἐπιμηχεστέρου τῆς ὄλης καὶ φέροντος ὑπερθεὶν ἀσφύσεις κέρα (ὁπόθεν καὶ τὸ ὄνομα βούκερος). Πτεγυγῆλα, βαδίζοντα ἀδεξίως, πηδῶντα ἐφ' ὀρεῶν τῶν ποδῶν, διακινούμενα σμύην πολυπληθῆ ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν ὄρων καὶ τρεφόμενα ἐν καρπῶν, ἐν καὶ μικρῶν σπονδυλωτῶν ζώων.

Καλάππα (Ζωολ.). Γένος Μεσσηνίων βραχυκόρων, ἔχον πρὸς τοὺς 10 κατὰ τὰ παράλια τῆς Μεσογείου νοσσοὺς Κ. τῆν κ ο κ ω τ ῆ ν, ἔχουσα ὡς ὅσον 10 κ. ἡλικίαν, ἐπὶ τοῖς κατὰ τὰ παράλια ἀνεπτυγμένον δίκην ῥυγῶν ὥστε νὰ καλύπτῃ σχεδὸν ἐντὶ τοῦ σώματος τοὺς τέσσαρας ὀπισθίους πόδας.

Καλαπόδιον. Χωρ. τοῦ δήμου ταλάντης, (Δοκρίδος), ἔχον 447 κ. (1896).

* **Καλαρρόται**, ἢ Καλάρ. Πρωτ. τοῦ δήμου Καλαρρῶν (Ἀργολίδος), ἔχουσα 1,234 κατ. Ὁ ὅλος δήμος Κ. 1,606 κατ. (1896).

Καλασάνι. Χωρίον τῆς Βιθυνίας πέχον τῆς Προύσης, εἰς ἣν πολιτικῶς ἐκκλησιαστικῶς ὑπάγεται, 1 1/2 ὥρ. ἀπὸ τῆς Προύσης καὶ 160 οἰκογενειῶν ἀλλήλικῶν, μετὰ ναοῦ τῶν Ταξιαρχῶν αὐτῷ ὡς καὶ εἰς τὴν μικρὴν αὐτοῦ ἀκρόπολιν καὶ τὸ χωρίον καλεῖται μετ' ὧν ἀποτελεῖ τρίγωνον λαμβάνει τὴν τουρκικὴν γλῶσσαν. (Γρ. Σ. Ι.).

* **Καλαῖτα**. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀδελφῶν (Πάλλης) ἐν Κεφαλληνίᾳ, ἔχον 125 κατ. (1896).

* **Καλαφάτι** (Calafati). Ἡ ῥωμαῖα πόλις τῷ 1899 εἶχε κατ. 7,111.

* **Καλαφατιάνες**. Χωρ. τοῦ δήμου σοχωριτῶν (Κερκύρας), ἔχον 587 κ. (1896).

* **Καλαχόρρα** (Calahorra). Πρωτ. μερίσματος ἐν τῇ ἰσπαν. ἐπαρχίᾳ Λεοῦ τῆς Παλ. Καστίλλιας, μετὰ 125 κατ. Εἶναι ἡ ἀρχαία Calagurris, πατὴρ Κοῖντιλιανού.

* **Καλδαδός** (Calvados). Ὁ νομ. τοῦ τῆς Γαλλίας εἶχε τῷ 1896 κ. 41.

* **Κάλγιοι**. Πρωτεύουσα τῆς ἰταλ. νήσου Σαρδηνίας, ἔχουσα 45,223 κ. τῷ 1898.

* **Καλέντζι**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Τριταίας (Πατρῶν), ἔχον 536 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμ. Ταμνέων (Καρυστίας), ἔχον 223 κατ. (1891).

* **Καλεντίνι**. Χωρίον τοῦ δήμου Θεοδώρου ("Αρτης), ἔχον 183 κατ. (1896).

* **Καλεσιμένον**. Χωρίον τοῦ δήμου Καρπενήσιων, ἔχον 508 κατ. (1896).

* **Καλέσσα**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγίου Μυρωνος τῆς ἐπαρχίας Μελεσιδίου ("Ηρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 500 κ. (1900).

* **Καλημεριάνοι**. Πρωτ. τοῦ δήμου Κετληκίων (Καρυστίας), ἔχουσα 897 κατ. (1896).

Κάλης ἢ **Κάλη** (τουρκ. Κοκολά ἢ κατ' ἄλλους Ἀλακλί-τοῦ). Ποταμὸς τῆς Βιθυνίας ἐγγὺς τῆς ἐν Πόντῳ Ἡρακλείας ("Ερέβλι), εἰς ἐν κατὰ Θουκυδίδην ὁρμήσας ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ὁ τότε Ἀθηναῖος μισάρχος Λάμαχος ἀπώλεται καὶ κατελθόντος αἰνιδίως τοῦ βρομέως τοῦ ποταμοῦ. [Γρ. Σ. I.]

* **Καλησπερζάνικα**. Χωρίον τοῦ δήμου Κυθηρίων, ἔχον 128 κατ. (1896).

Καλή Συκιά. Χωρίον τοῦ δήμου Λαμπης τῆς ἐπαρχίας Ἀγ. Βασιλείου ("Ρεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 137 κ. (1900).

Κάλοα (Bot.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς αἰσθητικῆς τῶν Βατραχοειδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ἀνθέων ἀνευ στεφάνης. Τὸ εἶδος *K. ἢ ὕδροχαρῆς* ἢ *ἐλεοδακτύλος* εἶναι πᾶσι πολυετής φυομένη ἐν ὑγροῖς καὶ ἐκλῶσει τόποις, ἔχουσα ὕψος 20—50 ὑψεκ., κυκλὸν εὐθυτενῆ, φέροντα εὐρεία, ἀμισγὰ, νευροτμήματα φύλλα, ἀνθὴ λευκὰ καὶ χροματιστὰ ὡραίου κίτρινου. καλλιεργεῖται ὡς φυτὸν κοσμητικὸν τοῦ γήλους μικρῶν λιμνῶν ἐν κήποις.

Κάλι ἐνομάζεται συνήθως τὸ ὀξείδιον τοῦ καλίου ἢ τοῦ καλιοξειδίου (βλ. ἐν τῷ μ. Δ' τελ. 470).

Καλιὰ (Bot.). Κοινὴ ὀνομασία διαφόρων ἀλμυρούχων φυτῶν. εἶον Ἀλορύτου *Salicola Kali L.*, Ἀρμάλης τῆς πηγανοειδοῦς (βλ. λ.) καὶ ἄλλων, ἐκ τῆς τέφρας τῶν ὁποίων ἐξάγεται ἀνθρακικὸν κάλιον. [Θ. X.]

Καλιαμίδιον ἦτοι ἀμίδιον τοῦ καλίου. Ὑγρὸν βαθέως κυανῶν, πηγνύμενον πρὸς μάζαν στερεάν φαινοκίτρινην, αποσυντιθέμενον ὑπὸ τοῦ ὕδατος εἰς ἀμμωνίαν καὶ ὕδροξειδιον καλίου, μεταπίπτει διὰ θερμάνσεως ἐν αεροκένῳ χώρῳ εἰς τὸ ἄωτον κάλιον καὶ προκίπτει διὰ διοχεύσεως βρομέως ξηρᾶς ἀμμωνίας διὰ με-

ταλλικοῦ καλίου θερμαινόμενου ἐν ὑαλίνῳ σωλήνῳ. [P. N. B.]

Καλιανέικα. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀδίας (Οἰτύλου), ἔχον 110 κατ. (1896).

* **Καλιάνη**. Πρωτ. τοῦ δήμου Στυμφαλίας (Κορινθίας), ἔχουσα 370 κατ. (7896).

* **Καλιζάο** (Callao). Πόλις τῆς νοτιο-αμερ. δημοκρατίας Περού, ἔχουσα 48,118 κατ. (1896).

Καλικό, Calicot. Εἶδος βαμβάκεροῦ ὑφάσματος κληθέντος οὕτως ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς Ἰνδικῆς πόλεως Καλικούτης, ἐπὶ ᾧ ἐστῆλησαν εἰς Εὐρώπην τὰ πρῶτα ἐκ βάμβακος ὑφάσματα. Χρησιμοποιεῖται δια κατασκευῆν ἐσωτερικῶν ἐνδυμάτων, περιλαϊμῶν, ἐπιστηθίων, περιχαρπίων κτλ.

Κάλιον τελλουρικόν. Ἐνωτὶς καλίου καὶ τελλουρίου, ἥτις ὑπεδείχθη κατ' ἀρχὰς ὡς ἔχουσα εἰδικὴν καταστρεπτικὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τὰ φυματικὰ βακτηρίδια καὶ παρείχεται εἰς τοὺς φυματιώδεις. Ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων διεπιστώθη δ' ὅμως ὅτι μόνον τοὺς ἰδρωτάς τῶν ρθισικῶν ἀνακίπτει, χωρὶς ὡς ἐκ τούτου νὰ ἔχη καὶ μικροβιοκτονον ἐν τοῖς ἀναπνευστικαῖς ὁδοῖς ἐνέργειαν. Μετὰ ἐπανειλημμένην χρῆσιν ἡ ἀνακνοή τοῦ ἀρώστου ὄζει ὡς ἀπὸ πυρρός καὶ ἀρροῦνται ἐμφανιζόμενα σημεῖα διαταραχῶν γαστροεντερικῶν. [P. N. B.]

Καλιοσκάνδιον θεϊκόν. Βλ. Σκάνδιον.

* **Καλιφορνία** (California). 1) Παλιὰ Κ., τοπαρχία ἀποτελοῦσα μέρος τοῦ Μεξικοῦ, περιλαμβανούσα δὲ τὴν γεωγραφικὴν Κ. ἔχουσαν 121,109 τεχμ. μετὰ 42,245 κατ. — 2) Νέα Κ., πολιτεία τῆς Βορείου-αμερ. συμπολιτείας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 1,482,053, ἐξ ὧν 11,042 μαύροι καὶ μιγάδες, 45,753 Σίναι, 10,151 Ἰάπωνες, 15,377 Ἰνδοὶ καὶ 307,240 ἐπ' ἄλλοις Εὐρωπαῖοι κτλ.

* **Κάλικ** (Kalk). Ἡ πόλις αὕτη τοῦ πρωτοκκοῦ νομοῦ Κολωνίας εἶχε τῷ 1900 κατ. 20,006.

Καλικάνι (ἰχθύς). Βλ. Πλευροννηκτίδα.

* **Καλιοῦττα**. Κατ. 1,274,511 τῷ 1901 ἀνευ τῶν προαστείων.

Καλλάντ στήλη. Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Καλλάον. Πόλις εὐλίμενος τῆς Νοτιο-αμερ. δημοκρατίας Περουβίας, ἔχουσα 48 χιλ. κατ. τῷ 1896.

Καλλεργιανὰ. Χωρ. τοῦ δήμου Καστελλίου τῆς ἐπαρχίας Κισάμου ("Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 185 κατ. (1900).

Καλλιόκων. Χωρ. τοῦ δήμου Τρο-

παίων (Γορτυνίας), ἔχον 585 κατ. (1896).

Καλλιάνδρα. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας Μυρωδῶν περιλαμβάνον θάμνους τῶν τροπικῶν χωρῶν τῆς Ἀμερικής, ὧν τινα εἶδη, ὡς Κ. ἡ βραχύπους, διακρίνονται ἐκ τῶν περικαλλεστάτων ἀνθέων αὐτῶν μετὰ μακροστέλων στημάτων ἀποτελούντων πολυχρώμα λορεῖα. Τὸ εἶδος Κ. ἡ τετραγώνος φέρει φλοῖον ἔχοντα ἐντίνους στυπτικές ιδιότητες καὶ ὅλον χρησιμοποιοῦμενον ἐν τῇ λαπτουργικῇ καὶ γνωστὸν ἐν τῇ ἐμπορίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα tendron à saillon.

Καλλιανού. Χωρ. τοῦ δήμου Καρυστίων, ἔχον 650 κατ. (1896).

Καλλιθέαρι. Χωρ. τοῦ δήμου Γαυρίου (Ἀνδρού), ἔχον 225 κατ. (1896).

Καλλιγᾶς Γερμανός, μητροπολίτης Ἀθηνῶν. Ἐγενν. ἐν Κερκλληνίᾳ τῇ 4 Μαρτίου 1814, διακούςας δὲ τὰ πρῶτα μαθήματα ἐν τῷ λυκείῳ τοῦ Ἀργυροπόλεως, ἀπεθρήνησεν εἰς Ῥωσίαν ἐν ἡλικίᾳ 15 περίπου ἐτῶν παρὰ τὸν αὐτόθι διαμένοντα πατέρα του. Ἐπανερχόμενος ἐκ Ῥωσίας διέτριψεν ἐν Πάτρῳ παρὰ τῷ ἡγουμένῳ Παρθενίῳ Καλλιγᾷ, ὅστις προέτρεψεν αὐτὸν νὰ ἀριερωσῇ τὸν βίον αὐτοῦ εἰς τὴν ἱερωσύνην. Οὕτως ὁ Γ. περιβλήσας τὸ μοναχικὸν σχῆμα καὶ προχειρισθεὶς ἐν ἡλικίᾳ μόλις 17 ἐτῶν διάκονος διέτριψεν εἰς Πάτρῳ ἐπὶ τετραετίαν, εἰτα δὲ ἀπελθὼν εἰς Κων/πολιν ἐνεκα μοναστηριακῶν υποθέσεων διέμεινε παρὰ τῷ τότε διευθυντῇ τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀνθίμῳ Μαζαράκη, παρ' οὗ εἰσῆλθον εἰς τὴν Σχολήν, εἰς ἧς ἀποροιτήσας προτελήθη ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Ἀλεξάνδρου, κατ' ἄρχας μὲν ὡς γραμματεὺς, εἰτα δὲ ὡς Πρωτοσύγγελος καὶ διευθυντῆς τοῦ πατριαρχικοῦ γραφείου. Ἀκολούθως μετέβη εἰς Μασσαλίαν ὡς προϊστάμενος τῆς αὐτόθι ἑλλ. δοθολογικῆς κοινότητος, ἐπὶ τετραετίαν δὲ διατρίψας ἐνταῦθα ἐκλήθη ὑπὸ τῆς ἑλλ. κυβερνήσεως εἰς τὸν ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον Κερκλληνίας, ἐνθα ἐπὶ μακρὸν διεκρίθη δια τῶν ἔργων του, μέχρις οὗ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῇ 19 Ἰουλίου 1889 προέταξεν αὐτὸν δια τὸν μητροπολιτικὸν θρόνον. Ἀθηνῶν. Τούτου δὲ προϊστάτο μέχρι τῆς 19 Ἰανουαρίου 1896, ὅτε ἀπέθανεν αἰνιδικῶς.

— 2) Παῦλος. Δικραπῆς νομομαθῆς καὶ πολιτικῆς ἀνὴρ, γενν. ἐν Σμύρνῃ τῷ 1814, ἐκ πατρὸς ἐμποροῦ ἐκ Λιβαθούς τῆς Κερκλληνίας καταγομένου καὶ μητρὸς Σμυρναίας. Ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ φεύγουσα τὴν τουρκικὴν τρομοκρατίαν ἐγκατέστη ἐν Τεργέστῃ τῷ 1821, ὁ δὲ νεαρὸς Παῦλος, εὐφυὴς ἔχων ἑκτακτον καὶ ζῆλον ἀκατάσχετον πρὸς τὰ γράμματα, ἀπέφυγε τὸ

ἐμπορικὸν στάδιον, εἰς ὃ προώριζεν αὐτὸν ὁ πατὴρ του. Ἐπεσώδασεν ἀριστα τὰ ἐγκύκλια μαθήματα καὶ τὰ τοῦ δικαίου ἐν Γενεύῃ, Μονάχῳ, Βερολίνῳ ὑπὸ τοῦς περίφημους Γκαρς καὶ Σαβίννυ καὶ ἐν Ἀϊδελβέργῃ ὑπὸ τὸν Μιττερυάδερ, ἐνθα καὶ ἔλαβε τὸ διδακτορικὸν δῖπλωμα τῷ 1837. Ἐγκατασταθεὶς ἐν Ἀθήναις τῷ 1837 ἐδίδασκεν ἐν τῷ Ὁμονείῳ πανεπιστημίῳ τὸ φυσικὸν δι-
κασίον ἀπὸ τοῦ 1838—1843 ὡς ὑφηγητῆς καὶ ἀπὸ τοῦ 1843 ὡς ἐπίτιμος καθηγητῆς μέχρι τοῦ 1845, ὅτε ἀπελύθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ Ἰω. Κωλέττη. Τῷ 1851 εἰσῆλθεν εἰς τὸ δικαστικὸν στάδιον, διωρίσθη δὲ ἀντεισαγγελεὺς παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ μέχρι τοῦ 1854, ὅτε διατέλεσε ἐπὶ τρεῖς μῆνας ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῷ ἐπικληθέντι τῆς Κατοχῆς. Ἐξελθὼν τοῦ ὑπουργείου ἐκείνου ἀνέλαβε τὴν θέσιν τοῦ ἐπίτιμου καθηγητοῦ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, ἔκτοτε δὲ διατέλεσε πληρεξούσιος ἐν τῇ Β' ἐν Ἀθήναις Ἐθν. Συνελεύσει, ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῷ 1863 καὶ πάλιν τῷ 1864 καὶ τῷ 1865 ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ ὑπῆρ-
ξεν ἐκ τῶν πρώτων συνεργατῶν τῆς συντάξεως τοῦ ἀστικοῦ κώδικος. Ἀποτυχὼν κατὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1865 ἐπαγγέλοντο εἰς τὰ πολιτικὰ πράγματα κατὰ τὴν ἔσπερον 1870, ὅτε ἐξελέγη βουλευτὴς καὶ διεκρίθη ἐν τῇ βουλῇ δια τὴν βράστιν αὐτοῦ καὶ τὴν εὐφυίαν τῶν σκαλωμάτων αὐτοῦ, διατέλεσε δὲ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν τῷ 1882 καὶ πρόεδρος τῆς βουλῆς δις μέχρι τοῦ 1885. Τῷ 1885 ἐξελέγη ὑποδιοικητῆς τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς, ἧς ὑπῆρξε νομικὸς συμβουλος ἀπὸ τῆς συστάσεώς της, μετὰ δὲ τὴν παραίτησιν τοῦ Μάρκου Ρενιέρη ἐγένετο διοικητῆς αὐτῆς τῷ 1890. Ἀπέθανε δὲ τῇ 15 Σεπτεμβρίου 1896 ἐν Νέῳ Φαλήρῳ. Συνέγραψε τὰ ἑξῆς: Ἡ Νεαρότης ἐξουδετέρωσις καὶ ἐν γένει τοῦ τύπου (ἐν Ἀθήναις 1837), Φιλολογικὸν σχέδιον περὶ τῶν συλλογῶν τῶν Κανόνων τῆς Ἀνατολ. Ἑκκλησίας, μετὰφρασις ἐκ τοῦ Λατίν. τοῦ Wiener (1840), Οἱ τρεῖς ἱερατικοὶ βαθμοὶ τῆς Ἑκκλησίας (1841), Ἡ ἐξάντλησις τῶν νομαρίων (1842), Ἐπὶ κρίσεως τῆς Γνωστικῆς τοῦ Θεορίλου Κρίσεως (ἐν τῇ «Πανδώρα» τοῦ 1851), Θάνατος Βλέκας (μυθιστορημα, αὐτόθι 1855, ἀνατυπωθὲν ὑστερον), Σύστημα τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Δικαίου εἰς 5 τομ. (1848, ε' ἔκδοσις 1881), Μελέται καὶ Λόγοι (1882), Μελέται Βυζαντ. Ἱστορίαι 1204—1453 (1894). Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Γεώργιος ἐξέδωκε τῷ 1899 εἰς 3 τομ. ἀνέκδοτα συγγράμματα τοῦ πατρὸς ὑπὸ τὸν τίτλον Μελέται νομικαί, πολιτικαί κλπ., μετὰ προλόγου ὑπὸ Ἀλκ. Κρασσά.

Καλλιγῆτα. Χωρίον τοῦ δήμ. Κάτω Λιβάδης (Κρανιάς), ἔχον 321 κ. (1896).

Καλλιογόνι. Χωρίον τοῦ δήμου Δευκαλίων (Δευκάδος), ἔχον 152 κατ. (1896).

Καλλίδιον. (Ζωολ.). Γένος Κολοπέρων μικροτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κεραιουκιδῶν. Χαρακτηρίζεται ὑπὸ τῶν ἐπιπέδων ἐλύτρων αὐτοῦ καὶ μάλιστα ὑπὸ τῶν κερυνειδῶς διωγλωμένων μηρίων αὐτοῦ. Τὸ εἶδος Κ. τὸ ποικιλοχρῶν εἶναι γνωστὸς καταστροφεὺς τῶν παλαιῶν δένδρων, σκαπτῶν βαθεῖς ἐπιμήκεις ἑλικοὺς ὑπὸ τὸν φλοιὸν αὐτῶν, ἔχει ἑλυστρα μέλανα ἢ γκριὰ καὶ σῶμα ὀρνέφυρον. Ἐτερον εἶδος εἶναι τὸ Κ. τὸ αἰματόχρουν, ἔχον παρόμοια ἦθη.

Καλλιδίων δῆμος τῆς ἐπαρχίας Παρνατίδος τοῦ νομοῦ Φωκίδος, περιλαμβάνων τὴν πρωτεύουσάν Μαυρολίθρον, τὴν κώμην Ἄνω Μουσονίτταν καὶ τὰ χωρία Γκουρίτταν, Δρέμισταν, Καττριώτισσα, Κάτω Μουσονίτταν καὶ Στροβίλην. Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 εἶχε 4,081 κατ.

Καλλιδόμιον (Βοτ.). Γένος Ἐρουθορυκτῶν, περιλαμβάνον φυτικούς ὄργανισμοὺς ζῶντας ἐπὶ τῶν βράχων ἔχουσι στερεάνην λεπίδος διακεκλαδισμένην καὶ λαμπρῶς κεχρωσμένην, ἐρυθρὰν ἢ ροδοχρῶν.

Καλλιδόξα. Συνοικισμὸς τοῦ δήμου Ἀθηναίων, ἔχων 139 κατ. (1896).

Καλλικουόνης Νικόλαος. Ἰατρός καὶ Καθηγητὴς ἐν τῷ Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ, γεννηθεὶς ἐν Νητίῳ τῆς Μεσσηνίας. Ἐκπύδαται ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Γαλλίᾳ καὶ διετέλεσαν ὑφηγητῆς καὶ ἐπιμελητῆς τοῦ καθηγητοῦ Καραμήττα ἐν τῷ δημοτικῷ νοσοκομείῳ. Ἀπὸ τοῦ 1902 διατίθῃ καθηγητῆς τῆς φαρμακολογίας καὶ ἔγραψε πλὴν ἄλλων Περί συμπτώσεως καὶ τῆς θεραπείας αὐτῆς, 1899.

Καλλικράτης. Πρωτ. τοῦ δήμου Καλλικράτους (Σφακίων) τῆς Κρήτης, ἔχων 328 κατ. Ὁ ὅλος δῆμος Κ. ἔχει 1042 κατ. (1900).

Καλλίμορφος (Ζωολ.). Γένος ἐντόμων λεπιδοπτερόων ἐτεροτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀρκτηΐδων, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ προσκτιδῶν ἀπλῶν, ῥυγχῶς μικροῦ καὶ ἰσχυροῦ, κεραλῆς καὶ ὀφθαλμοῦ φιλοφλοιδοσκοποῦς καὶ ὀπισθίων περὶ ῥυγχῶς ἐλαφρῶς συνεπτυγμένων ἐν τῇ ἀκίνησίᾳ. Δι' ἐκμπαὶ αὐτῶν ζῶσιν ἐπὶ τῆς βάρου καὶ τῆς κνίδος.

Καλλίνικος Ε΄, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Ἐγεννήθη μικρὸν πρὶν τὸν πόλεμον τοῦ 18ου αἰῶνος ἐν Ἀγκυρᾷ τῆς Βιθυνίας (πατρὸς Μουταφίκα). τῷ 1780 ἐχειροτονήθη μητροπολίτης Ἀδρια-

νουπόλεως, ἣν ἐποίμανε μέχρι τοῦ 1792, ὅτε μετετέθη εἰς τὸν θρόνον Νικαίας, ἐξ οὗ τῇ 17 Ἰουνίου 1801 ἀνῆλθον ἐπὶ τὸν οἰκουμένην θρόνον. Αὐτόθι εἰρηνικῶς ἐκυβέρνησε προαγαθῶν ἰδίᾳ τὴν παιδείαν παρὰ τῷ ἡμετέρῳ Γένει καὶ συντελέσας μεγάλως ὑπὲρ ἀνασυστάσεως τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς, ὑπὲρ ἧς, ἰδρυθείσης κυρίως ἀναλώμασι καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ Δημητρίου Μουρούζη καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ ἡγεμόνος καὶ Παναγιωτᾶνι μεγάλου διεργησῶς, συνεισέφεραν ὁ Καλλίνικος καὶ οἱ ἀρχιερεῖς τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου 25,000 γρῶσια. Ὁ Κ. μετὰ ὑπερσπενταέτη πατριαρχίαν ἀναγκασθεὶς νὰ ὑποβάλῃ παραίτησιν ἀπὸ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, εἰς ὃν ἐκλήθη τὸ δεύτερον Γρηγόριος Β΄, κατορθώσασα διαφύγη τὴν ἐξορίαν, εἰς ἣν ὑπεβάλλοντο τότε οἱ ἐκπτώτοι πατριάρχαι, καὶ ἀπεσύρθη εἰς Διπλοκύνιον (Μπισκιντάς) τοῦ Βοσπόρου, ὅπου διετίθειν ἐρητυχάζων μέχρι τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1808, ὅτε ταῖς ἐνεργείαις συγγενῶν τινῶν καὶ φίλων αὐτοῦ κληρικῶν ἀνέλαβε τὸ δεύτερον τὴν πατριαρχίαν Ἀλλὰ μόλις ἐπὶ 10 μῆνας πατριαρχεύσας ἐξεδιέθη τοῦ θρόνου ὑπὸ τῆς Συνόδου μηνὶ Μαΐῳ 1809 ἅμα φρονεθέντος τοῦ ὑποστηρίζοντος αὐτὸν μεγάλου βεζύρη Μουσταφᾶ Βαϊρακτάρη. Ἀγνωστον δ' εἶναι τὸ ἔτος τοῦ θανάτου αὐτοῦ. [Γρ. Σ.Ι.]

Καλλιοντζῆς (Εὐάγγελος). Ἐγενν. ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἀπριλίου 1862. Μετὰ τὰς ἐν τῷ Ἑθν. πανεπιστημίῳ σπουδὰς αὐτοῦ καὶ διετῇ ὑπηρεσίᾳ ἐν τῇ χειρουργικῇ κλινικῇ τοῦ νοσοκομείου Ἀθηνῶν μετέβη εἰς Παρίσιους, ὅθεν ἐπανελθὼν ἐγένετο τῷ 1887 ὑφηγητῆς τῆς χειρουργικῆς παθολογίας καὶ θεραπευτικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Τῷ 1892 διατίθῃ ἱατρός τῆς ἀποκλινικῆς. τῷ 1893 ἐπιμελητῆς τῆς χειρουργικῆς κλινικῆς τοῦ πανεπιστημίου, κατὰ Μαΐον δὲ τοῦ 1899 διατίθῃ καθηγητῆς τῆς ἀγγχειρικῆς καὶ τῆς τοπογραφικῆς ἀνατομικῆς. Τῷ 1900 ἀπετάθη ἀντιπρόσωπος τῆς ἑλλ. κυβερνήσεως εἰς τὸ ἐν Παρίσι συνελθὼν μέγα 13ον Διεθνὲς Ἰατρικὸν Συνέδριον, νῦν δ' ἐξελέγη πρόεδρος τῆς ἑλληνικῆς ἱατρικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς διοργανώσιν τοῦ 14ου Διεθνὸς Ἰατρικοῦ Συνεδρίου τοῦ μέλλοντος νὰ συνέλθῃ τῷ 1903 ἐν Μαρτίῃ. Συνέγραψε δὲ χειρουργικὴν τῶν εὐρωπαϊκῶν καὶ γεννητικῶν ὀργάνων (1888—1890), Περί τραυμάτων, τῶν ἐπιπλοκῶν αὐτῶν καὶ τῆς θεραπείας. Περί κηλῶν (1891), Τοπογραφικὴν ἀνατομικὴν τοῦ ἀνθρώπου (1894), Μελέτην περὶ τῆς γνάθου τοῦ τραυματισμοῦ πρὸς τὰ νεοπλασμάτα (ἐκδ. δευτέρᾳ 1899), Ἐγχειρητικὴν (εἰς τὸμ. 3, 1899—90) καὶ

πληθύν μονογραφικών έκδοθεισών έν περι-
δικαίς τὸ μὲν ἡμετέροις (Γαληνός, Ἱατρικὸς
Μηνύτωρ κ.λ.π.), τὸ δὲ έν γαλλικαίς.

Καλλιπάδος. Χωρ. τοῦ δήμου Ψω-
φίδος (Ζακύνθου), ἔχον 585 κατ. (1896).

* **Καλλιόπολις.** Κατ. 17,500, ὧν 4,000
Ἕλληνες. Ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Κ. ὑπάρ-
χουσιν 62 ἑλλ. σχολαίαι.

Καλλιόπουος. Ἐπίθετον τῆς Ἀρρο-
δίτης, συνδεόμενον πρὸς τὴν ἐξῆς παραδο-
σιν. Δύο ὥραιαι νεάνιδες έν Σικελίᾳ ἤρι-
ζον περὶ τοῦ τίς αὐτῶν διέπρεπε μᾶλλον
δικτὸ καλλὸς τῆς πυγῆς. Νεανίας τις προσ-
κλήθεισάς ὡς δικιτητὴς προυτίμησε τὴν προ-
σβυτέραν, ὃ δ' ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν νεωτέραν.
Συζευχθεῖσαι εἰτα τοῖς ἀδελφοῖς ἀνέρω-
σαν τῇ Ἀρροδίτῃ καὶν μετ' εἰκόνας αὐτῆς
έν τῇ στάσει νεάνιδος βλαπούσης πρὸς τὰ
ὀπίσω. Τοιαῦται παραστάσεις τῆς Ἀρρο-
δίτης πῶρονται τινες, ὧν ἡ περιρημοτάτη έν
τῷ μουσεῖῳ τῆς Νεαπόλεως, ἀρμηνεύεται
δ' ὅμως αὕτη ὡς εἰκὼν ἐσπείρας τινος.

Καλλισπέρης Νικητάρος. Εἰς τῶν
τελευταίων ἐπιχρᾶντων ἐκ τῆς γενεᾶς
τοῦ 1821, γενν. έν Καλύμνῳ καὶ αποθα-
νὼν κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Μαρτίου
τοῦ 1891 έν Ἀθήναις, πολλὰς προσενεγκὼν
ὑπηρετίας εἰς τὸ κράτος. Ἐχρημάτισε δι-
κατῆς ἐπὶ μίαν δεκαετίαν, ἐπὶ ἄλλῃ δὲ
μίαν νομάρχης καὶ ἐξελέγη πολλὰκις
ἀντιπρόσωπος τῶν Σποράδων νήσων, ἐγένε-
το δὲ καὶ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἐπὶ
τῆς πρωθυπουργίας τοῦ Βούλγαρη. Κατὰ
τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1854 ἀπεστάλη ὑπὸ
τοῦ Ὁθωνος εἰς τὴν Ἠπειρὸν καὶ τὴν
Μασσαλίαν, ὑπῆρξε δὲ κατ' ἄρχας στε-
νότατος φίλος τῆς Βασιλικῆς δυναστείας·
ἀλλ' ἄρ' ὅτου ἀνεῳχθὲ τὸ ζήτημα τῆς δια-
δοχῆς καὶ ἡ βασιλεία εἶχεν ὑπερμέτρως
ἀναμειχθῆ έν τῇ κυβερνήσει, ὃ Κ. ἐγένετο
συνωμότης καὶ έν τῶν πρωτοεργῶν τῆς
μεταπολιτευταίως. Ὑποκίμησε καὶ ὡς δι-
κηγὸρος εἰς προγενετέραν ἐποχὴν καὶ
μετέγχε τῆς συντάξεως τῶν πρώτων ἐρη-
μερίδων τῆς ἐποχῆς του. Ἰδίως δὲ διε-
κρίθη ὡς ἐπιστήσιος φίλος καὶ ἰδιαιτε-
ρος γραμματεὺς τοῦ Κωλέττη μετ' ἀπολύ-
του ἐμπιστοσύνης καὶ μεγάλως ἐδοξόθησεν
αὐτὸν εἰς τὸ ἔργον του. Κατὰ τοὺς νεωτέ-
ρους χρόνους εἰρεθεῖς ὃ Κ. έν μέτῳ νέων
ἀνδρῶν καὶ νέων ἰδεῶν μὴ συμβιβασμένων
πρὸς τὰς ἀκατοῦ ἀπεχώρησε τῆς πολιτικῆς·
ἀπέθανε δ' έν ἡλικίᾳ 85 ἐτῶν. — Ὁ υἱὸς
αὐτοῦ Γεώργιος ἐγεννήθη έν Ἀθήναις
τῷ 1865 καὶ ἀνεκέρυθθη διδάκτωρ τοῦ δι-
καίου τῷ 1884 έν τῷ Ἐθνικῷ πανεπιστη-
μίῳ. Μεταδὲς εἰς τὴν ἐτπερίαν Εὐρώπην
ἐκτοτε κατέμεινε εἰς τὴν τελειοποίησιν τῶν
σπουδῶν του μέχρι τοῦ 1892. Τῷ 1893

ὑπέστη τὴν ἐπὶ ὕψηλῃ δοκιμασίαν
τὸ μάθημα τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου, τὸν δὲ
πτεμέριον τοῦ 1895 κατελθὼν εἰς τὰς δ-
μοτικὰς ἐκλογὰς ἐκλέγεται δημοτικὸς σύ-
βουλος Ἀθηναίων. Τῷ 1896 οἱ ποίτη
τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἐξελέξαν
τὸν πρῶτον τῆς ἀκαδημαϊκῆς λέσχ-
εἰς αὐτὸν δὲ ἐρείκεται κατὰ μέγα μέρος
συγκρότησις τοῦ Γαριβαλδινῷ σώματι
οὐκίνας καὶ ὑπῆρξεν ὑπατιστής. Τῷ 18
ἐξετέθη ὡς ὑποψήσιος βουλευτῆς Ἀττικῆς
ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς ἀνεξαρτησίας, ἀλλ'
πέτυχε, τὸ δὲ αὐτὸ ἔτος ἐκτεθεῖς τὸ δεῦτε-
ρὸν εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς ἐξελέγη πρῶ-
τος δημοτικὸς σύμβουλος. Συνέγραψε μ-
λέτην περὶ τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, ἐπὶ
δ' ἐτέραν νομικὴν μελέτην ὑπὸ τὸν τίτλ.
«Ἐξέλιξις τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου». Ἐτε-
ρὸν σύγγραμμα αὐτοῦ αἱ «Εἰκόνας συγχρό-
νων ἀνδρῶν» ἐδημοσιεύθη κατὰ τεύχη. Πλείστα
ἄλλα διακριθὲς αὐτοῦ ἐξεδύθησαν εἰς ἡμε-
λόγια καὶ ἐπετηρίδας. Πρὸς τοῦτοις ἐδημ-
οσιογράφησαν εἰς πλείετας τῶν παρ' ἡμῖν
μερίδων Ἡ πρῶτοτέρα ἀδελφὴ τοῦ Γεω-
ργίου Σεβαστή, μετὰ τὰς έν Ἀθήναις σπ-
δας αὐτῆς, τελειοποιηθεῖσα έν Παρίσι
ἐγένετο τῷ 1901 διδάκτωρ τῆς φιλοσοφικῆς
σχολῆς τῆς Σορβόννης. Ἐγραψε δὲ
ἐξῆς ὁ Ὀλυμπία καὶ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶ-
νες καὶ Ἡρώδης έν τῇ ἱστορίᾳ καὶ τῇ ποί-
σει (1901) καὶ δικτελεῖ ἀπὸ τοῦ 1895 ἐν
θεωρήτρια τῶν σχολείων τῶν θηλείων
κράτους. Ἡ δὲ νεωτέρα Ἐρασμία ἐπι-
δασεν έν Παρισίῳ καὶ έν Βιέννῃ τὴν νο-
μικὴν. — Ἀνεψίος τοῦ Νικολάου Γεω-
ργίου Ἐμμ. Καλλιπέρης ἱεροδιάκονος, ἐ-
παίδευθεῖς έν τῇ Ριζ. Σχολῇ καὶ έν
έν Κίεβῳ σχολῇ διεκρίθη ὡς ἐκκλησιασ-
τικὸς ῥήτωρ καὶ ἀπέθανεν έν Σμόρνῃ τῷ 187

* **Καλλιόστης** δῆμος τῆς ἐπαρχ-
θῆρας έν τῇ ὁμωνύμῳ νήσῳ. Ἐχει 8,8
κατ. (1896).

Καλλιότριχος ἡ καρκοπύθη, ἡ
σαβασός (Ζωολ.). Γένος πιθήκων τῆς
νατολικῆς Ἀφρικῆς, ὅπερ εὐρίσκειται ἐν
έν τοῖς ζωολογικοῖς κήποις καὶ ἐπικαλεῖ-
εῖται καὶ Πρασινοπίθηκος ὡς έν τοῦ φα-
πρὸς τὸ πράσινον χρῶματος αὐτοῦ.

* **Καλλιόττινα.** Χωρίον τοῦ δήμ-
Αὐλῶνος (Τριφυλίας), ἔχον 152 κ. (1896).

Καλλιφόρος, Calliphora vomitoria
(Ζωολ.). Γένος μυιδῶν μεγασωμάτων, 9-
ὑπογίλ., ἐχουσῶν τὴν κοιλίαν κυανήν, ρ-
ταλλικῶς στιλπνήν, φέρουσαν γραμμὰς λε-
κάς ἐγκαρσίας, τὴν κεφαλὴν μελαιναύ-
παρὰ γὰρ ἡ παρειὰς κεκαλυμμένης ὑ-
τριχῶν ἐρυθρῶν, τὰς πτέρυγας μελανοπύ-
ἐκπεμπουσῶν ἔντονον βόμβον, αναφανο-
νων κατὰ τὸ ἔαρ, συχναζουσῶν έν καίς

καις καὶ ἐν τοῖς κρεωπωλείοις μέχρι τοῦ φθινοπώρου καὶ προσβάλλουσιν τα νωπα κρέατα καὶ τὰ θνησιμαῖα, ἐν ᾧ ὡν καταθέτουσι κατὰ σωρούς τὰ ὡὰ αὐτῶν, ἅπερ εἰσπαργόμενα εἰς τὸν ἐντερικὸν σωλῆνα τοῦ ἀνθρώπου ἐκκολλῶνται καὶ προκαλοῦσι φαινόμενα ἰδιαιτέρως τινὸς θηλητηριάσεως ἢ ἐντερικομυϊκῆσεως. Ἐν εἶδος τοῦ γένους τούτου εἶναι ἡ πασίγνωτος κυανὴ κρεατομυία.

Καλλιφώνι. Πρωτ. τοῦ δήμου Καλλιφώνιου, ἔχουσα 580 κατ. (1896). Ὁ δήμος ἀποτελεῖν μέρος τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτσας, ἔχει 3.871 κατ. (1896).

Καλλιφώνιας δήμος τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων. ἔχει 2.777 κ. (1896).

Καλλίχρωμον (Ζωολ.). Γένος Κολεοπτέρων μικροκέρων ἐκ τῆς εὐκαγενείας τῶν Κεραιμβυκιδῶν. περιλαμβάνον ἐν μόνον πρῶτον εἶδος Κ. τὸ μολοσχόλον ἔστι ἀρωματικόν, ζῶν ἐπὶ τῶν ἱσθμῶν καὶ τῶν κυψῶν. ἔξαντλῶν δὲ ταχέως τὰ δένδρα καὶ διὰ τῶν σφαλμάτων αὐτοῦ, εἰσίνες σχάπτουσι διὰ βρώσεως βαθυτάτους ὄλκους. Διακρίνεται εὐκλῶς ἐκ τοῦ λαμπρότερου πρασίνου χρώματος ἐμφανίζοντος ἀπειροῦς ἀποχρώσεως, ἐστὶ δὲ καὶ ἐκ τῆς εὐαρεστοῦ ὀσμῆς ἣν ἐκπέμπουσιν. ἐξ οὗ τὸ ὄνομα ἀρωματίας ἢ aromia moschata.

Κάλημαρ. Σουβδική πόλις ἐν τῷ ὁμώνυμῳ νομῷ (227.625 κατ.), ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 12.715.

Καλογερόης Νικηφόρος. Ἐγεννήθη ἐν Σπείταις τῷ 1835, ἐν ἡλικίᾳ δὲ 16 ἐτῶν 1851 ἀπέλθεν εἰς Ἅγιον Ὅρος, ἐνθα ἐδιδάχθη τὰ θεολογικὰ γράμματα ἐν τῷ Ἀθωνιάδι σχολῇ. Ὁ Κ. ἐξ Ἀγ. Ὄρους ἀναχωρήσας ἦλθεν εἰς Ἀθήνας, ὅπως διακονῇ ἀνωτέρα θεολογικὰ μαθήματα ἐν τῷ Ἑθνικῷ πανεπιστημίῳ. Δὲν ἐπέμεινεν ὥστε εἰς τὴν διάνυσιν τῆς τετραετοῦς φοιτήσεως. Ἄλλῃ ἀπελθὼν εἰς Κάϊρον ἐδίδασκεν ἐπὶ διετίαν ἐν τῇ αὐτοῖσι Πατριαρχικῇ σχολῇ. Μετὰ ταῦτα μετέβη εἰς Γερμανίαν, ὅπως εἰρυνῇ τὸν κύκλον τῶν θεολογικῶν καὶ φιλοσοφικῶν αὐτοῦ σπουδῶν. Ἐπιστρέψας ἐκ Γερμανίας διορίσθη τῷ 1868 καθηγητὴς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ. Τῷ 1884 προεγχειρίσθη εἰς ἀρχιεπισκοπὸν Πατρῶν, μετὰ δύο ἔτη ἀπὸ τῆς χειροτονίας παρητήθη. Ὁ Κ. ἀντιπροσωπεύει τὴν Ἑκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἐν Κων/πόλει κατὰ τὸ Βουλγαρικὸν σχίσμα καὶ εἰς τὸ ἐν Αὐκέρνη τῆς Βλαχίας (1892) συγκροτηθῆν συνέδριον τῶν Παλαιοκαθολικῶν. Ὁ Κ. ὑπῆρξε δοκιμὸς ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεύς. Πλὴν τῆς ἐν τῷ «Ἐυαγγελικῷ Κήρυξι» τακτικῆς συνεργασίας μνημονευτέα τὰ ἑξῆς συγ-

γράμματα αὐτοῦ: Ποιμαντική, Μάρκος ὁ Εὐαγγελὴς καὶ Βησσαρίων ὁ Καρδινάλιος (1893), Τὸ ἔσχατον ὄριον τοῦ ἐν Βυζαντίῳ ἑλλ. κράτους (1894). Ἐπεμελέθη ὡσαύτως τῆς ἐκδόσεως τῆς ὑπὸ Εὐθ. Ι. Ζουζήνου γενομένης ἐρμηνείας εἰς τὰς 14 Ἐπιστολάς τοῦ Παύλου καὶ τὰς ἑπτὰ Καθολικὰς (2 τ. 1887). Ἡ Χριστιανικὴ Ἀρχαιολογία αὐτοῦ ἐξεδόθη (1901) μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συγγραφέως ὑπὸ Φ. Παπαδοπούλου. Ὁ Κ. ἐχρημάτισε καθηγητὴς τῶν βασιλοπαίδων καὶ ἐπὶ δύο περιόδους πρόεδρος τοῦ Ἀρχαίου. Ἀπεβίωσε δὲ καὶ ἐκνήευσθη ἐν Σπείταις τῇ 18 Ὀκτωβρίου 1896.

Καλογερόσι. Χωρ. τοῦ δήμου Τριπόλεως (Τριφυλίας). ἔχον 293 κ. (1896).

Καλογερόπουλος. 1) Ἰωάννης.

Ἐγενν. ἐν Δίβρῃ τῆς Ἡλείας τῷ 1828. Νεώτατος, τῷ 1841, εἰσῆλθεν εἰς τὴν δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν, διορίσθη δὲ ὑπαλληλος τοῦ πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἀκρωμένως συγχρόνως τῶν πανεπιστημιακῶν παραδόσεων. Διετέλεσε διδασκτικὸς πρωτοδικῆς, πρόεδρος πρωτοδικῶν, ἐρέτης καὶ ἀντισταγματεύς τοῦ Ἀρείου Πάγου. Τῷ 1875 διορίσθη νομάρχης Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας, τῷ 1882 διορίσθη νομικὸς σύμβουλος τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπὶ διετίαν δὲ προήδρευσε τοῦ νομικοῦ συμβουλίου καὶ διακροῦν δικηγορικῶν δικαστηρίων. Μετὰ πεντηκονταετὴ ὑπηρεσίαν ἀναχώρησε τῷ 1894 τῆς ὑπηρεσίας, ἀπέθανε δ' ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Φεβρουαρίου 1900.

— 2) Δημήτριος. Υἱὸς τοῦ προηγουμένου, γενν. ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 10 Νοεμβρίου 1868. Ἐξεπαιδεύθη ἐν Ἀθῆναις, ἐνθα τῷ 1890 ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῆς νομικῆς, μεθ' ὃ ἐπὶ τριετίαν διετέλεσε λογιστὴς ἐν τῷ εὐαγγελικῷ συνέδριῳ. Ἐγένετο ἰδρυτὴς καὶ γραμματεὺς τῆς ἐταιρείας τῶν Φιλοσόφων καὶ διετέλεσε ἀρχιπρυτάνης τοῦ Μηνύτορις (β' περίοδος) καὶ τῆς Παλιγγενεσίας ἀπὸ τοῦ 1896—99, ὅν δ' εἶναι διευθυντὴς καὶ ἰδιοκτῆτης τῆς «Πεντακλήκης», περιοδικοῦ ἐκδιδομένου ἐν Ἀθῆναις. Ἐξέδωκε: Σάλπιγγα (περιοδικόν, 1891), Ἀψι-Σόφτα (σατυρικὸν φύλλον), Ἡμερολόγιον τῶν Φιλοσόφων (1897 καὶ 1898), Ἡμερολόγιον τῶν Καλλόνων (1895), Παγκλήνην ἐπετηρίδα (1894). Ἐπετηρίδα Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων (1896), συνέγραψε δὲ διάφορα διηγήματα, ποιήματα καὶ χρονογραφήματα εἰς τρεῖς τόμους καὶ μετέφρασε τὸν «Μεσημβρινὸν ἀστέρα» τοῦ Ἰουλίου Βέρν.— 3) Οἰκογένεια ἐν Χαλκίδι ἐκ Κερκύρας κατὰχρυσμένη, ἣς ὁ κύριος ἀντιπρόσωπος Σπυρίδων Κ. διετέλεσε γερουσιαστὴς ἐπὶ Ὀθωνος καὶ ἀπέθανε περὶ τὸ 1860.

Καλογερόραχη. Χωρ. τοῦ δήμου

Ήωμης (Μεσσήνης), ἔχον 232 κατ. (1806).

Καλογέρου. Χωρ. τοῦ δήμου Μέρυνα τῆς ἐπαρχίας Ἀμαρίου (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 233 κατ. (1900).

Καλόγηροι. Χωρ. τοῦ δήμου Αἰθίων (Τρικαλίων), ἔχον 166 κ. (1896).

Καλογρηανᾶ. Χωρ. τοῦ δήμου Σιλάνων (Καρδίτης), ἔχον 435 κατ. (1896).

Καλογρηανή. Χωρ. τοῦ δήμου Καστανείας (Καλαμπάκας), ἔχον 108 κ. (1896).

Καλοκερνές. Χωρ. τοῦ δήμου Κυθηρίων, ἔχον 188 κατ. (1896).

Καλολετζί. Χωρ. τοῦ δήμου Ὠλεῖνης (Ψιλείας), ἔχον 362 κατ. (1896).

Καλονερόν. Χωρ. τοῦ δήμου Αὐλῶνος (Τριφυλίας), ἔχον 111 κατ. (1896).

Καλονοί. Χωρ. τοῦ δήμου Μήσσης (Οἰτύλου), ἔχον 105 κατ. (1896).

Καλονόκτι. Χωρ. τοῦ δήμου Ῥουπτίων (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 144 κατ. (1900).

Καλόξυλος. Χωρ. τοῦ δήμου Τραγάς (Νάξου), ἔχον 327 κατ. (1896).

Καλοπτερούξ (Ζωολ.). Γένος ἐντόμων ψευδονευροπτερίων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀγρίδων. Χαρακτηριστικά τοῦ γένους τοῦτου εἶναι πτέρυγες τέσσαρες ἀνευ μίσχου, ὅμοιαι πρὸς ἀλλήλας, διαπλατυνόμεναι ἀπὸ τῆς βάσεως πρὸς τὰ ἄκρα. καθέτως φερόμεναι ἐν ἀδράνεια· σθῆμα μεταλλικῶς στιλπνόν, κυανοῦν μὲν παρὰ τῷ ἄρρενι, πράσινον δὲ παρὰ τῷ θήλει· πόδες λεπτοὶ καὶ μικροί, μέλανες· οἱ σχαδῶνες φέρουσιν ἐν ταύτῳ βράγχια πηγαῖα καὶ βράγχια οὐραία. Γνωστά εἶδη εἶναι *calopteryx virgo* (Κ. ἡ παρθένος) καὶ *c. splendens* (Κ. ἡ λαμπρά).

Καλοστύπη Ἰωάννης. Καταγόμενος ἐκ Δολιανῶν τῆς Ἀρχαδίας μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐγκυκλίων αὐτοῦ σπουδῶν ἐσπούδασε φιλολογίαν ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ, μεθ' ὃ διηύθυνεν ἐπὶ πενταετίαν τὰ ἐν Κοζάνῃ καὶ Σέρραις γυμνάσια, πορισθεὶς ἐντεῦθεν τὸ περιεχόμενον τῆς περὶ Μακεδονίας συγγραφῆς αὐτοῦ (1886). Τῷ 1880 ἔδρασε τὴν ἐφημ. «Σφαῖραν» ἐν Πειραιεὶ ἥς διατελεῖ ἀρχισυντάκτης. Διετέλεσε δὲ ἐπὶ τριετίαν Β. ἐπίτροπος παρὰ τῇ Τραπεζῇ Ἑπειροθεσσαλίας, τμηματάρχης τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ τῆς Παιδείας, οὗ τέλος ὑπῆρξε γενικὸς γραμματεὺς. Τῷ 1884 ἐδημοσίευσε μελέτην ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐθνικὸς βίος», τῷ δὲ 1885 ἑτέραν μελέτην περὶ βιωματικῆς, Μνημονεῖα δὲ καὶ τὰ δραματικὰ ἔργα αὐτοῦ, ὧν ἐδιδάχθησαν μέχρι τοῦδε αἱ τραγωδίαι «Προμηθεὺς ἐν Ὀ-

λύμπῳ» (1894), Ἀθηναῖς (1895), Θεμιστοκλεῖς (1899), Μαυρίκιος (1891), βραβευθεῖσα ἐν τῷ Λατυναίῳ διαγωνισμῷ. καὶ Βασίλειος ὁ Βουλγαροκτονός (1901), ἣν ἐκδίδει ἰδίαις δαπάναις ἡ Ἑταιρεία «Ἑλληνισμός».

Καλόσωμον (Ζωολ.). Γένος ὠρεοτάτων ἐντόμων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Καραβιδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ εὐρείας κοιλίας, ὧμων προεχόντων ὀρθογωνίως σχεδὸν καὶ ὑπὸ πτερόγωντλείως ἀνεπτυγμένων καὶ καλυπτομένων ὑπὸ ἐλύτρων μακρῶν καὶ σχεδὸν τετραγώνων. Περιλαμβάνει ὀλίγιστα γνωστά εἶδη ἀναρριχητικῶν ἐντόμων, ἀπαντωμένων συνήθως ἐπὶ τῶν δένδρων καὶ θηρεούντων τὰς ἀκρίδας. Τὸ εἶδος *K. ὁ συκοφάντης* (*calosoma sycophantes*) διακρίνεται ἐπὶ τῶν δρυῶν καὶ τῶν πεύκων, φερόμενον ἐξ ἀκρίδων ὡς θηρεύει κατὰ τρόπον ἰδιαιτέρον, ἀρ' οὗ δὲ ληθῇ περιλάβῃ τὴν ἀκρίδα διὰ τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἀναεὶ ἔλθιν ὡς ἐξ ἥς καταπίπτει ἐπὶ τοῦ ἐδάρους μετ' αὐτῆς καὶ κατακράγων τὴν ἀκρίδα ἀναρριχᾶται πάλιν εἰς τὸ δένδρον πρὸς νέαν ἄγαν.

Καλοτροπις γιγαντώδης ἦτοι ὕδραργυρος φυτικός. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀσκληπιαδοειδῶν, φερόμενον ἐν ταῖς Ἀντίλλαις, Ἰνδίας καὶ Κορινθίῳ. Ἡ ρίζα αὐτοῦ ὑπὸ μορφήν κανεῶς παρέχεται ὡς φάρμακον τονωτικὸν καὶ διαφρορητικὸν μετασυγκριτικὸν κατὰ τῆς ἐλομιάνσεως, τοῦ ἐκτικού πυρετοῦ, τῆς δυσεντερίας, τῶν βροματισμῶν καὶ τῆς συκωλίδος. Ἡ τοῦ φλοιοῦ κόμης ἔχει ἐμετικὰς ἰδιότητας. Ὁ δὲ γαλακτικὸς ὅπως ὁ ἀποπρεῶν ἐξ ἐντομῶν γινόμενος κατὰ τὸ στέλεχος τοῦ φυτοῦ χρησιμεύει ὡς ἀποψήλωτικὸν κατὰ τοῦ ἀγῶρος τοῦ τριχοκέρου.

Καλότσχα (Kaloosa). Πόλις τοῦ ἐσθρικῶς κομιτατοῦ Πέττης (ὀχρὴ Βουδαπέστης, ὡς ἐγράφη ἐν τῷμ. Δ' σελ. 180), ἔχουσα 11,830 κατ. τῷ 1900.

Καλοῦζα. Κυβερνεῖον τῆς Ῥωσίας, μετὰ 1,185,726 κατ. (1897). Ἡ ὁμώνυμος περιφέρεια ἔχει ἐμβ. 1915 τετρ. καὶ 114,666 κατ., ἡ δὲ πρωτεύουσα ἀμειντέρων 49,722.

Καλουδιανᾶ καὶ Γερωνομανᾶ. Χωρίον τοῦ δήμου Καστελλίου τῆς ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 190 κατ. (1900).

Καλοῦδι. Χωρίον τοῦ δήμου Παμφίας (Τριγωνίας), ἔχον 353 κατ. (1896).

Καλόφυλλον, *calophyllum* (Βοτ.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Γουττοφόρων, περιλαμβάνον 25 γνωστά εἶδη ἰθαγενῆ τῶν τροπικῶν χωρῶν τῆς Ἀσίας, τῆς

'Αρρικῆς, τῆς 'Αμερικῆς καὶ τῆς 'Οκεανίας. Δένδρα ἢ δενδρύλλια αἰθαλλῇ, μετὰ φύλλων στιλπνοπρασίνων, ἀντιθέτων, δερματωδῶν, μετ' ἀνθέων μικρῶν, ἐρμαφροδιτών ἢ πολυγάμων, διατεταγμένων εἰς βέτρους συνθέτους. Εἶδη τινὰ θεραπεύονται ἐν θερμостέγαις ὡς ὠραιότατα κοσμητικὰ φυτά. *Calophyllum Calaba* τῶν 'Αντιλλῶν παρέχει ξύλον (πρὸς ξυλουργήματα) καλῆς ποιότητος, ἐν δὲ τοῦ κορμοῦ αὐτοῦ δι' ἐντομῶν ἀπολαμβάνεται ἐλαιορρητίνη ἔχουσα ἐπουλωτικὰς ἰδιότητας, γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα βάλσαμον πράσινον· ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ ἔχων μέγεθος κεράσου τρώγεται ὑπὲρ τῶν ἰθαγενῶν, εἰτινες χρησιμοποιοῦσι καὶ τὰ σπέρματα αὐτοῦ πρὸς ἐξαγωγήν ἐλαίου διαζωτισμὸν κλπ. *C. inophyllum* τῆς τροπικῆς 'Ασίας καὶ τοῦ Μαλαιικοῦ πολυνήσου εἶναι ὠραιότατον δένδρον, ἔχον ξύλον εὐχρηστον ἐν τῇ ἐβενουρικῇ καὶ παρεμφερεῖς πρὸς τὸ ἀνακάρδιον, καρπὸν βραγύδη, ἐξωδισμέν, μεγέθους δοχμασκίνου, γεύσεως μήλου, σπέρματα παρέχοντα ἐλαίον γνωστόν ὑπὸ τὸ ὄνομα ἐλαίου τοῦ Tapanou καὶ εὐχρηστον ἐν τῇ ζωγραφικῇ καὶ ἐν τῇ βιομηχανίᾳ τῶν στιλπνωτηρίων ὑγρῶν ἢ βερνικίων δι' ἐντομῶν δὲ γινόμενων κατὰ τὸν κορμὸν αὐτοῦ ἀπορρέει ῥητινώδης οὐσία γνωστὴ ἐν τῇ ἐμπορίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα πράσινον βάλσαμον τῶν 'Ινδῶν ἢ καὶ τανκαχαμάκα ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν 'Ινδῶν, χρησιμοποιουμένη πρὸς πάντως σιν πλείων κτλ.

* **Καλό Χωριό.** Χωριὸν ἐν Κρήτῃ. 1) Χ. τοῦ δήμου 'Επισκοπῆς τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος ('Ησακλείου), ἔχον 494 κατ. — 2) Χ. τοῦ δήμου Κρητοῦ τῆς ἐπαρχίας Μεγαπέλλου (Λασηθίου), ἔχον 575 κατ. — 3) Χ. τοῦ δήμου Πραιτοῦ τῆς ἐπαρχίας Σητείας (Λασηθίου), ἔχον 133 κατ. (1900).

Κάλη ἡ μὲν ἰσχυρὰ. Καρπὸς λιμάν). 'Αρχαία πόλις τῆς Βοθυνίας, κειμένη ἐπὶ τοῦ στομίου ὁμωνύμου ποταμοῦ ἐκβάλλοντος εἰς τὸν Εὐζεῖνον Πόντον. Εἰς Κ. λέγεται ὅτι ἀπέβησαν οἱ 'Αργοναῦται, ὧν ὁ Πολυδεύκης ἀπέκτεινε τὴν 'Αρμυρὴν υἱὸν τοῦ Πρωιδῶνος καὶ τῆς νόμφης Μελίας καὶ βασιλέα τῶν Βεθύρων. ὅστις τοὺς διαβαίνοντας τὸν Θρακικὸν Βόσπορον ἐλήστευε. Τὴν Κ. ἐπεσπένετο καὶ ὁ Ξενοφῶν ἐπιστρέφων μετὰ τῶν μυρίων εἰς τὴν 'Ελλάδα καὶ περιέγραψεν αὐτήν. Τανὺν ἡ Κ. εἶναι μικρὸν θωρακικὸν χωρίον χρησιμεύον ὡς ἐπίνειον τῆς μεσογείως κειμένης κομποπόλεως Δήσης (Κάνδρας), ἧς ἀπέχει ἡ γλῶσσ. καὶ εἰς ἣν ὑπάγεται διοικητικῶς.

* **Καλτανιζέττα** (Caltanisetta). Κατὰ νεώτ. ὑπολογισμοὺς ἡ πόλις αὕτη τῆς Σικελίας ἔχει 38,474 κατ. (τέλος 1898),

ἡ δὲ ἐπαρχία 342,507 (τέλος 1899).

* **Καλτεζιό.** Χωρίον τοῦ δήμου Καλτεζῶν (Μαντινείας), ἔχον 316 κατ. 'Ο δήμος Κ. ἔχει 2,431 κατ. (1896) καὶ πρωτεύουσάν τας Κολλίνας.

* **Καλυθάκια.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Τιτανίου (Καρδίτσης), ἔχον 248 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Σικιλοῦντος ('Ολυμπίας), ἔχον 251 κατ. (1896).

* **Καλύδες.** Χωρίον τοῦ δήμου 'Ιερμένων τῆς ἐπαρχίας 'Αποκορώνου (Σφακίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 732 κατ. (1900).

* **Καλύδια.** 1) Κώμη τοῦ δήμου Θερικίων ('Αττικῆς), ἔχουσα 1,037 κατ. — 2) Κώμη τοῦ δήμου Καλαμών, ἔχουσα 902 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου 'Αγρινίου, μετὰ 343 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Φανεοῦ (Κορινθίας), ἔχον 550 κατ. — 5) Χωρίον τοῦ δήμου Καρυστίων, ἔχον 408 κατ. — 6) Χωρίον τοῦ δήμου Λαμιέων, ἔχον 262 κατ. — 7) Χωρίον τοῦ δήμου Καρυσιόλεως (Γυθείου), μετὰ 253 κατ. — 8) Χωρίον τοῦ δήμου 'Ηραίας (Γορτυνίας), ἔχον 239 κατ. — 9) Χωρίον τοῦ δήμου Κηρέων (Χαλκίδας), ἔχον 140 κατ. — 10) Χωρ. τοῦ δήμου Σελλασίας (Λακεδαιμόνας), ἔχον 143 κατ. — 11) Χωρίον τοῦ δήμου 'Ηλιδας, ἔχον 288 κατ. — 12) Χωρίον τοῦ δήμου Πιπτανίου (Ναυπακτίας), ἔχον 223 κατ. — 12) Κ. Βαρθολομίου, Χωρ. τοῦ δήμου Μυρτουντίων ('Ηλείας), ἔχον 120 κατ. — 13) Κ. Περέϊκα, Χωρίον τοῦ δήμου Οἰχαλίας (Μεσσηνίας), ἔχον 110 κατ. — 14) Κ. Συχᾶ, Χωρίον τοῦ δήμου Σπάρτης, μετὰ 200 κατ. — 15) Κ. Χασάν, Χωρίον τοῦ δήμου Τυμραίων (Καλαμπάκας), ἔχον 232 κατ. — 16) Κ. Χασιῶς, Πρωτ. τοῦ δήμου Φυλῆς ('Αττικῆς), μετὰ 2,012 κατ. — 17) Χωρίον τοῦ δήμου Φαλακισίας (Μεγαλοπόλεως), ἔχον 165 κατ. — 18) Κ. Καρυῶν, Χωρίον τοῦ δήμου Λυκοσοῦρας (Μεγαλοπόλεως), μετὰ 253 κατ. (1896). — 19) Χωρίον τοῦ δήμου Σκινιά τῆς ἐπαρχίας Μεσσαταίου ('Ηρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 199 κατ. (1900).

* **Καλυθρανὴ.** Χωρίον τοῦ δήμου Μεσογείων τῆς ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 208 κατ.

Καλύδος. Χωρίον τοῦ δήμου Παράζου τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου ('Ρεθυμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 263 κατ. (1900).

* **Καλύδων.** Χωρίον τοῦ δήμου 'Αρηνῆς ('Ολυμπίας), ἔχον 658 κατ. (1896).

* **Καλύκανδος** ἢ Κάλυκανδος ('Αττικῆς) ἐν τῷ νομῷ τῶν 'Αδωνίων, πελάγων ἐκ τῶν ὁρίων τῆς 'Ισχυρίας (Γαλιππῶν), διαρρέων ΝΑ. τὴν Κιλικίαν καὶ μετὰ

μέρος ἐν τῇ συντάξει τοῦ γαλλικοῦ ἀστικῶ καὶ κώδικος, χρησιμοποιοῦντας ἐπωφελῶς τὰς μεγάλας ἐργασίας τῶν νομομαθῶν τῶν προηγουμένων χρόνων καὶ διὰ τοῦ Ποτιέ. Ὡς πολιτικὸς ἀνὴρ προσεπάθησε ν' ἀναστῇ τὴν ὁρμὴν τοῦ Ναπολέοντος πρὸς τοὺς πολέμους, νὰ παρεμποδίσῃ τὸν θάνατον τοῦ δουκὸς τοῦ Ἀγγιέν καὶ νὰ ἀποτρέψῃ τὴν εἰς Ῥωσσίαν ἐκστρατείαν. Ἐξορισθεὶς ὑπὸ τῶν Βουρβωνῶν ὡς βασιλοκτόνος τῷ 1816 κατέφυγεν εἰς Βέλγιον, ὅθεν ὁμῶς ἀνεκλήθη μετὰ δύο ἔτη, Ἀπέθανεν ἐν Παρισίῳ καταλιπὼν ἀπορηνημονεύματα.

Καμβό, Camba (Ἰατρ.). Κωμόπολις ἐν τοῖς Κάτω Πυρρηναίοις τῆς Γαλλίας, ἔχουσα πηγὰς θεϊκῶν σιδηρῶν ἱαματικῶν ὑδάτων, ὠρελόντων κατὰ τῶν θερματοπαθειῶν ἐν γένει, κατὰ τῆς χειρᾶς, τῆς ἀνακίρας καὶ τῆς γλωττίδας. Κατ. περὶ τὰς 2 χιλ.

* **Καμβότζα.** Κάτοικοι 1,103,000. Πρωτεύουσα Πνώμ-Πέχ, ἔχουσα 50 χιλ. κατ. Τὰ κράτη τῆς Κ. καὶ τοῦ Ἀνναμ καὶ αἱ γῶραι τοῦ Τογκίνου καὶ τῆς Κοτσινταίνης ἢ Κογγιγλίνης (γαλλ. κτήσεις οὗσαι) ἀποτελοῦσιν ἀπὸ τοῦ 1888 τὴν γαλλικὴν Ἰνδοκίνα, ὑπαγομένην κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον εἰς τὸ γαλλ. ἐπὶ τῶν ἀποικιῶν ὑποργείον. Εἰς ταύτην προσετέθη τῷ 1893 καὶ ἡ γῶρα τῶν Λαός.

* **Καμβραϊ** (Cambrai). Πόλις τοῦ γαλλ. νομοῦ Βορρᾶ, ἔχουσα τῷ 1896 κατ. 14,306, ὡς δῆμος δὲ 25,250.

Καμβρόν (Pierre Jacques comte Cambronne). Γάλλος στρατηγός, γενν. ἐν Νάντη τῷ 1770 καὶ ἀποθάνων τῷ 1842. Στρατολογηθεὶς τῷ 1792 ἐπολέμησε μετ' ἐπιτυχίας καθ' ἅπαντας τοὺς πολέμους τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς αὐτοκρατορίας. Διεκρίθη ἰδίᾳ ἐν τῇ μάχῃ τῆς Ζυρίχης καὶ ἠνωτάθη πρῶτος γρεναδιέρος τῆς Γαλλίας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Λατούρ δ' Ὁβέρν. Συνώδευσεν τὸν Ναπολέοντα εἰς Ἑλβαν τῷ 1814, μεθ' οὗ ἐπανήλθεν ἐκείθεν εἰς Γαλλίαν καὶ δῖσκεν ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Βατερλώ τοὺς πολυμάχους τῆς φρουρᾶς. Ἐκεῖ ἐπολέμησε γενναίως βαρέως πληγωθεὶς περὶ τὸ πέρας τῆς μάχης, δὲν εἶναι ὁμῶς ἀληθεὶς αἱ φράσεις αἱ ἀποδοθεισῶν αὐτῷ τότε ὑπὸ τῆς παραδόσεως: *La garde meurt, mais elle ne se rend pas*. Προσάχθετε ὕστερον πρὸ τοῦ στρατοδικείου ἡθωθήν παμπήρῃ καὶ θωρίσθη τῷ 1820 φρούραρχος ἐν Αἰλλῃ.

Κάμγουδ, Cam-wood καλεῖται ἐν τῇ ἐμπορίᾳ ἐρυθρόν τι ξύλον προσεχόμενον ἐν τῶν ἀκτῶν τῆς Ἀφρικῆς καὶ ἔχον τὰς αἰσας βαπτικὰς ἐξωτερικὰς εἰς καὶ τὸ βάρος, συγγάγον ὅμως πολλῷ τιμιώτερον ἐκείνου.

* **Κάμενα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ὁλομπίων (Ἠλείας), ἔχον 183 κατ. (1896).

* **Καμενιάνο.** Χωρ. τοῦ δήμ. Ἀραναίας (Καλαβρύτων), ἔχον 247 κ. (1896).

* **Καμμένετς.** Ῥωσικὴ πόλις ἐν Ποδολίᾳ, ἔχουσα 34,483 κατ. τῷ 1897. Ἀπὸ τοῦ 1672—1699 διετέλεσεν ὑπὸ τὴν κατοχὴν τῶν Τούρκων.

* **Καμμέντς** (Kamenzi). Πόλις τῆς Σαξονίας, μετὰ 9,726 κατ. (1900).

* **Καμερούν** (Kamerun). Γερμανικὴ ἀποικία τῆς Δυτ. Ἀφρικῆς ἐπὶ τοῦ κόλπου τῆς Γουίνεας. Ἔχει ἐμβ. 493,600 τετμ. καὶ περὶ τὰ 3 1/2 ἑκατομμ. κατ. κυρίως Βαντού καὶ Σουδανικῶν μαύρων. Ἐδρα τοῦ διοικητοῦ εἶναι Βουέα, κυριώτερα δὲ πόλις ἡ Δουάλα, ἣτις ἀλλοτε ἐκαλεῖτο Καμερούν.

Κάμερων. Βλ. Καίμερον.

* **Καμηλάρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Τυμπακίου τῆς ἐπαρχίας Πυρραιώσεως (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 385 κ. (1900).

Καμηλιῶναι (Ζωολ.). Οἰκογένεια ὀνοχοειδῶν Μηρυκαστειῶν, ἀντιπροσωπεύουσα ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς γεωλογικῇ ἐποχῇ τὴν ὑποδιαίρεσιν τῶν Καμηλοειδῶν τῆς τάξεως τῶν Ἀρτιοδακτύλων καὶ περιλαμβάνουσα δύο γνωστά γένη, τὴν Κάμηλον (βλ. τὸμ. Δ' σελ. 494) καὶ τοὺς Αὐγενας (βλ. Συμπλ. σελ. 100). Στεροῦνται κεράτων, ἔχουσι λαίμυρον μακρὸν, στύμαχον τρίχωρον καὶ πόδας ἀνευ ὀπλῆς.

Καμηλοειδῆ. Ὑποδιαίρεσις τῶν Ἀρτιοδακτύλων θηλαστικῶν, χαρακτηριζομένη ὑπὸ ματητῶν σελινοδόντων ἢ μηνοδόντων, τοῦτ' ἐστὶν ἐχόντων ρύματα μηννοειδῆ στεροῦνται κεράτων, φέρουσι τομαῖς ὀδόντας κατὰ τὴν ἀνω σιαγόνα καὶ ἔχουσι κεχωρισμένα τὰ ὀστά τοῦ καρπού καὶ τοῦ ταρσοῦ. Διαιροῦνται εἰς δύο εἰκογενεῖας, τοὺς Ὀρεοδόντας ἐκλιπόντας τανὺν καὶ ὑπάρχοντας ἐντεθαμμένους ἐν τῇ ἡωκαίνῃ καὶ ἀνωτέρᾳ μεσοκαίνῃ τῆς Ἀμερικῆς καὶ τοὺς Καμηλιῶνας (βλ. λ.).

* **Κάμενα.** Χωρίον τοῦ δήμου Θυάμου (Βάλτου), ἔχον 153 κατ. (1896).

* **Καμενιάδες.** Χωρίον τοῦ δήμ. Κεραιώσεως, μετὰ 529 κατ. (1896).

* **Καμενιάκι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ψυχροῦ (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 325 κατ. (1900).

* **Καμεναρᾶτα.** Κώμη τοῦ δήμου Κεττωγγῶν (Πάλλης) ἐν Κεφαλληνίᾳ, ἔχουσα 1,000 κατ. (1896).

* **Καμένια.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Φαριδος (Λακεδαιμόνος), ἔχον 100 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Πατρέων, ἔχον 172 κατ. (1896).

* **Καμινίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Πατρῶν, ἔχον 142 κατ. (1896).

Καμισοζαλά. Χωρίον τοῦ δήμου Κορυμπαρίου τῆς ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων) τῆς Κρήτης, μετὰ 336 κατ. (1900).

Καμινιά. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀθαμάνων (Τρικυάλων), ἔχον 346 κ. (1896).

Καμοέν-Λερπαίν (Camoins-les-Bains). Κωμόπολις τῆς Γαλλίας παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ῥοδανού, πλησίον τῆς Μασσαλίας. Εἶναι γνωστὴ διὰ τὰς ψυχρὰς πηγὰς ἱαματικῶν ὑδάτων θεϊκοῦ ἀσθεστίου, ἀνθρακικοῦ ἀσθεστίου, ἀνθρακικοῦ ἐξέως καὶ ὕδροθειοῦ, χορηγοῦμένων ἐποφελῶς κατὰ ρευματικῶν παθήσεων, λευκῶν πυρετικῶν ὀγκων, πεπλαιωμένων ἐξελκώσεων καὶ καταρροϊκῶν ἐν γένει παθήσεων τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆτος καὶ τῶν βρόγχων.

* **Καμπανού.** Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Σελίνου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 412 κατ. Ὁ δὲ δήμος Κ. ἔχει 3,145 κατ. (1900).

* **Κάμπεν** (Kampen). Πόλις τῆς ἐπαρχίας τῶν Κάτω Χωρῶν Ἀνω Ἀυστρ., μετὰ 19,664 κατ. (1899).

* **Καμπέτσι** (Campeche). Κράτος ἀποτελοῦν μέρος τοῦ Μεξικοῦ, ἔχον ἐμβαλεῖν 46,855 τχμ. καὶ 84,281 κατ. τῷ 1900. — Ἡ ὁμώνυμος ἡ Ἀγ. Φραγκίσκος τῆς Κ. καλουμένη πρωτεύουσα ἔχει νῦν 16,631 κ.

* **Καμπί.** Χωρίον τοῦ δήμου Ναρθίων (Ζακύνθου), ἔχον 113 κατ. (1896).

* **Καμπζα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Διρφύων (Χαλκίδος), ἔχον 378 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Σπερχειάδης (Φθιώτιδος), μετὰ 346 κατ. (1896).

Καμπίτση. Χωρ. τοῦ δήμου Ποταμογειτόνων (Κερκύρας), ἔχον 199 κ. (1896).

* **Καρποδάσσο.** Πόλις τῆς Ἰταλίας ἔχουσα 15,135 κατ.

Καρποδέας. Γένος ἐντόμων ἐκ τῆς τάξεως τῶν Οὐσανούρων, ὅπερ θεωρεῖται ὡς εἰς τῶν ἀρχεγονωτέρων τύπων τῶν ἐν τῇ ζωῇ ἐντόμων. Πρότυπον εἶδος εἶναι Κ. ὁ στυφίλινος, ζῶν ὑπὸ τὰ βρύα, στερούμενος παντελῶς πτερύγων, φέρων δ' ἐπὶ τῶν κοιλιακῶν δακτυλίων υποτυπώδη ἐξαρτήματα, δι' ὧν διαστελλεται ἀπὸ τῶν λοιπῶν ἐντόμων καὶ φαίνεται συγγένειαν ἔχων πρὸς τὰ Μυριόποδα.

* **Κάρμποι.** Χωρ. τοῦ δήμου Κεραμειῶν τῆς ἐπαρχίας Κυδωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 481 κατ. (1900).

Καρμπύνωτος. Ἰένος ἐντόμων ὑμενοπτερόν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Μυρμηκιδῶν, χαρακτηριστικὸν ὑπὸ προσαντίδων διεστηγυδῶν καὶ ἀκάνθης μετωπίας

σιγμοειδοῦς καὶ περιλαμβάνον εἶδη τοῦ τε παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου κόσμου, ἐξ ὧν Κ. ὁ ἡράκλειος τυγχάνει ὁ μέγιστος τῶν ἐπὶ γῆς γνωστῶν μυρμηκῶν, τοῦ θήλεος αὐτοῦ ἔχοντος μήκος 17 ὑπὸ γλ. Ἐνταῦθα ὑπάρχονται καὶ πάντα τὰ εἶδη τῶν ξυλοράγων καλουμένων μυρμηκῶν, οἵτινες μεγάλας ἐνίσταται προσενεῖς ζήμιας εἰς τὰ δάση σκάπτοντες τὰς φωλεὰς αὐτῶν ἐντὸς τῶν κορυμῶν τῶν γηραιῶν δένδρων.

* **Κάμπος** (Campos). Πόλις τῆς βρασιλιανῆς πολιτείας Ῥίο-δέ-Ζανέιρου, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 78,036.

* **Κάμπος.** 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Ἀβίας (Οἰτύλου), ἔχουσα 637 κατ. καὶ σχολαρχεῖον. Ἐν τῷ πλησίον χωρίῳ Δολαίς (βλ. λ.) ἱερώθη τῷ 1830 τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι ἀλληλοδιδασκτικὸν σχολεῖον. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Εὐπαλίου (Δωριδος), ἔχον 233 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Περαίας (Τήνου), ἔχον 213 κατ. (1896). — 4) Χωρ. τοῦ δήμου Ἐννέα Χωρίων τῆς ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 634 κατ. (1900).

Κάμπου Μετόχλα. Χωρίον τοῦ δήμου Μελιδονίου τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης, μετὰ 398 κατ. (1900).

Καρπούρογλους. 1) Ἰ.ω. Κ. Ἑγενν. ἐν Κων/πόλει τῷ 1850, μετὰ δὲ τὴν ἐγκύκλιον παιδεύσιν καὶ τὴν σπουδὴν ξένων τινῶν γλωσσῶν καὶ τινα ἐν Παρισίοις διηκousen ἐν Ἀθῆναις τὰ νομικά, ἅτινα τελειότερον ἐσπούδασεν ἐν Γερμανίᾳ μέχρι τοῦ 1871. Ἐπανελθὼν ἐν Ἀθῆναις ἔδρυσεν μετὰ τοῦ Δημ. Κορμηλιά τὴν Ἐφημερίδα (1873—1879) εἰς τὴν Νέαν Ἐφημερίδα (τῷ 1881), μόνην δὲ δημοσίαν θέσιν κατέχευε τῷ 1896—1897, ὅτε διετέλεσε γενικός γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν. Συνέγραψε πολλὰ ἐπικολορητικά τὰ «Ἀκρόπολις» (Ἀθ. 1871, β' ἐκδ. 1892), «Φαῖθον» (1873), «Πατρίς-Νεότης» (1874) «Ἐρωτος Ἡμέραι» (Ζακ. 1887), «Ἄλλα ἔργα αὐτοῦ εἶναι: Ὕμνος εἰς τὴν Κάλδερον» (Ἀθ. 1884), «Διὰ τὸ παιδί» (1899) «Δυρική συλλογὴ» (1900) καὶ πολλὰ πρωτότυπα διηγήματα. Μετέφρασε δὲ τὴν Νάναν τοῦ Ζολᾶ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Φλὲξ καὶ πολλὰ δράματα (30—40) τῆς γαλλικῆς φιλολογίας, ἐκ δὲ τοῦ ἰσπανικοῦ τοὺς Ἀδιαφόρους τοῦ Enrique Gaspar καὶ ἐκ τῶν τοῦ Calderon τὰ «El Alcalde de Zalamea» «El Secreto à voces» «La dama duende», ὧν κατ' ἐπανάληψιν παραστήθησαν ὁ Ἀλκαδής καὶ πρὸ πάντων οἱ Ἀδιαφόροι.

— 2) Δημ. Γρ. Ἑγενν. τῇ 30 Σεπτ. 1850

ἐν Ἀθήναις, υἱὸς τοῦ ἐκδότου τῆς «Εὐτέρ-
πης» Γρηγορίου Κ. καὶ τῆς Ἀθηναίας Μα-
ριάννας Γέρωντα τῆς ἐκδόσεως Ἀθην. παρα-
μύθια καὶ παροιμίας καὶ ἀποθ. τῷ 1891, ἐ-
σπούδασε δ' ἐν Ἀθήναις καὶ ἐγένετο διδάκτωρ
τῆς Νομικῆς. Διετέλεσεν ὑπογραμματεὺς
τοῦ Πρωτοδικείου, γραμματεὺς τοῦ ἐπὶ τῶν
ἑσπεριτικῶν ὑπουργείου, δικηγόρος τοῦ δή-
μου Ἀθηναίων, ἐρρορ τῆς Ἀρχαιολογικῆς
ἐταιρείας καὶ διατέλει ἀπὸ τοῦ 1892 ἐπιμε-
λητὴς τῶν χειρογράφων τῆς Ἐθν. βιβλιοθή-
κης. Ἀπὸ τοῦ 1872 ἀσχολεῖται εἰς ἱστορικές,
τοπογραφικές, λαογραφικές καὶ φιλολογί-
κας μελέτας, γράψας καὶ δράματα καὶ κω-
μωδίας καὶ πολλὰ ἐκδόους μέχρι τοῦδε τὰ
μὲν ἐν ἰδίᾳ βιβλίῳ, τὰ δ' ἐν περιοδικοῖς.
Ἦρυσσε δὲ καὶ διηύθυνε τὸ περιοδικόν «Ἐβδο-
μας» ἀπὸ τοῦ 1884 μέχρι τοῦ 1886 καὶ συν-
εγραψεν Ἱστορίαν τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ Τουρ-
κοκρατίας (τόμ. 2, 1889—1896) καὶ Μνη-
μεῖα τῆς Ἰστ. τῶν Ἀθηναίων (τόμ. 3, 1889
—92). Προσέτι ἐξέδωκεν Ἀπομνημονεμα-
τα τοῦ Πρίγκιπος Νικολάου Ὑψηλάντου
(ἡλικιστὶ 1901), Ἱστορικὸν Ἀρχεῖον Διονυ-
σίου Ῥώμα (1901) κτλ.

Καμπύσης Γεώργιος. Ἐγεννήθη
ἐν Κορώνῃ τῷ 1872 καὶ ἀπέθανεν ἐν Ἀθή-
ναις τῇ 23 Νοεμβρίου 1901. Ἐσπούδατεν
ἐν Ἀθήναις τὰ νομικά. ἐπεξέτεινε δὲ τὰς
σπουδὰς αὐτοῦ ἐν Γερμανίᾳ. Ἐξέδωκε δρά-
ματα ἐν πεζῷ ἐπιγραφόμενα: «Τὸ μυστι-
κὸν τοῦ γάμου καὶ ἡ φάρσα τῆς ζωῆς» τῷ
1896, «Οἱ Κούρδοι καὶ ἡ Μίς Ἀννα Κούρ-
λει», «Τὸ ἑκτυλίδι τῆς μάχης». Πρὸς
τούτοις δύο συλλογὰς λυρικῶν ποιημάτων
«Τὸν ἥτις τῆς σοφίας» καὶ «Τὸ βιβλίον
τῶν συντηρικῶν» δύο δραματικὰ ποιήμα-
τα ἢ «Ἀνατολή» καὶ «Ἐὰς Σύννεφα».
Μετέφρασε δὲ τοὺς «Διονύσου διθυράμβους»
τοῦ Νίτσε καὶ τὸν «Προμηθεὶα πυρρорον»
τοῦ Γκαίτε μετ' εἰσαγωγῆς ὑπ' αὐτοῦ. Κρι-
τικὰς μελέτας ἐδῆμοστιεύσεν ἐν τῇ Τέχνῃ,
τῷ «Περιοδικῷ μας» καὶ τῷ Διονύτῳ. Ὁ
Κ. διεκρίθη ὡς ποιητής, δραματικὸς καὶ
κριτικὸς, ἔχων νεωτεριστικὰς ἀρχάς, ὅς
ἐζητήσε νὰ εἰσπλάγγῃ εἰς τὴν νεοελληνικὴν
λογοτεχνίαν, ὑπῆρξε δὲ ζηλωτὴς τῶν βο-
ρείων λογοτεχνιῶν τῆς Εὐρώπης καὶ ὁπα-
δὸς ἰδιαίτου δημοτικῆς γλώττης. Εἰ δὲ
καὶ δὲν κατώρθωτε νὰ προσώσῃ τελειό-
τητα εἰς τὰ ἔργα του, διακρίνεται ὅμως ἐν
αὐτοῖς ἰσχυρὰ ποιητικὴ πνοή. [Δ. Γλ.]

Καμπύσης. Πόλις τοῦ Ῥωσσ. κυβερ-
νείου Σαράτωφ, ἔχουσα 15,934 κ. τῷ 1897.

Κάν (Caen). Πρωτ. τοῦ γαλλ. νομοῦ
Καλβados, ἔχουσα 44,525 κατ. τῷ 1901.

Καναθαλία. Γένος ποσῶν φυτῶν
τῶν τροπικῶν χωρῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας
τῶν Χεδροψυχανθῶν, χαρακτηριζόμενον

ὑπὸ στεφάνης ὁμοίας τῇ τοῦ φασήλου, ὑπὸ
καρποῦ ἑλλεβοῦ ἐπιμήκους ἐξυληκτοῦ, φέ-
ροντος ἑκατέρωθεν πτέρυγα. Τὰ εἶδη Κ.
ἢ ξιφοειδῆς καὶ Κ. ἢ ῥομφαιοει-
δῆς φύονται ἐν Ἰνδία, ἔχουσι δὲ καρποὺς
ἐλλοβοὺς, περιέχοντας εὐμεγέθη σπέρματα,
λευκὰ ἢ ἐρυθρὰ, πεντάκις μείζονα τοῦ γνω-
στοῦ φασήλου, δύσεσθαι μὲν, ἐδώδιμα δὲ.
Ὑπάρχει πλὴν τοῦ κητευσμένου καὶ ἄγριον
γένος τῶν φυτῶν τούτων, οὐπὲρ ὅμως οἱ
καρποὶ καὶ τὰ φύλλα θεωροῦνται ὡς ἔχον-
τα δηλητηρίους ἰδιότητας.

Καναγγα. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰ-
κογενείας τῶν Ἀνωγῶδων, περιλαμβάνον
γνωστὸν εἶδος Κ. τὴν ὀσμὴν ἄν. μεγά-
λοπρεπὲς καὶ ὠραῖον δένδρον τῶν τροπι-
κῶν χωρῶν τῆς Ἀσίας, ἔχον φύλλα ἐπι-
μήκη, ἐξυληκτά, χροῶδη, ἀποψιλούμενα
δ' εἰς, ἄνθη μεγάλα, ὠραίου κιτρίνου χρώ-
ματος, ἀρωματωδέστατα. Τὸ δένδρον τοῦτο
καλλιεργεῖται ἐπιμελῶς ἐν τῇ ἀπωτάτῃ
Ἀνατολῇ, διότι τὰ ἄνθη αὐτοῦ χρησιμεύου-
σιν ἐν ταῖς ἐσποτελεστικαῖς, καὶ μάλιστα αἱ
Μαλαταὶ γυναῖκες κοσμοῦνται δι' αὐτῶν
ἰδίᾳ ἐν τῇ τελετῇ τοῦ γάμου. Ἐκ τῶν αὐτῶν
ἀνθῶν ἐξάγεται καὶ τὸ ἀληθές ἄρωμα τὸ
γνωστὸν ἐν Εὐρώπῃ ὑπὸ τὸ ὄνομα ylang-
ylang, τὸ μετέχον συγχρόνως τοῦ ἀρώμα-
τος τῶν καρυοφύλλων, τοῦ ὑακίνθου καὶ
τοῦ ἰάσμου.

Καναδός. Κατ. 3,338,883 τῷ 1901.
Πρωτεύοντα εἶναι Ὀττάβα, ἔνθα ἐδρεῖται ὁ
γενικὸς διοικητής.

Καναδόλεον ἦτοι αἰθὴρ πατρε-
λαΐου. Ὑγρὸν φιλόρρευστον, σαφὲς βεν-
ζίνης, ἀδιάλυτον ἐν οἶνῳ καὶ ὕδατι, λίαν
εὐσεκτον, ἐξαγόμενον δι' ἀποστάξεως ἐκ
τοῦ πετρελαίου καὶ χρησιμευομένου εἰς
ψεκασμοὺς ἀντινευραλγικοὺς καὶ ἀναισθη-
τικοὺς κατὰ τὴν ἐπιράνειαν τοῦ δέρματος,
ἣν φύγει καὶ ἀναισθητεῖ. Εὐωνώτερον τοῦ
αἰθέρος ὃν ἐφαρμόζεται πρὸς ἀνώδυνον τέ-
λειον ἐκτεταγμένων χειρουργιῶν.

Κανακάρης Θάνας. Παρὶ τῆς οἰκο-
γενείας ταύτης ὡς καὶ περὶ τοῦ ἀρχαιο-
τέρου Θ. Κανακάρη βλ. ἐν λέξει Ῥαῦσος
ἐν τόμ. 5'. Ὁ ἀποθανὼν ἐν Πάτραις τῷ 1902
Θ. Κανακάρης βουλευτὴς ἦτο ἔργονος τοῦ
ἀρχαιότερου Θ. Κανακάρη καὶ υἱὸς τοῦ πα-
λιτικοῦ Βενιζέλου Ῥαῦσου, ἀδελφὸς δὲ τοῦ
δημάρχου Πατρείων Γεωργίου Ῥαῦσου, διε-
τέλεσε δὲ ἀπαξ ὑπουργὸς ὑπὸ τὴν Δελη-
γεώργην τῷ 1877 καὶ δις ἐπὶ τῶν Ἐκκλ.
καὶ τῶν Νεωτερικῶν ὑπὸ τὸν Τρικοῦπην.

Κανάλι. 1) Κ. Ἀλβανίτικον.
Χωρ. τοῦ δήμου Ποταμογειτόνων (Κερκύ-
ρας), ἔχον 290 κατ. (1896). — 2) Κ. Δε-
μεντίων. Χωρίον τοῦ αὐτοῦ δήμου, ἔχον
270 κατ. (1896).

* **Κανάλια.** 1) Κομμόπολις τοῦ δήμου Ἰθώμης (Καρδίτσας), ἔχουσα 1.651 κατ. — 2) Πρωτ. τοῦ δήμου Βοΐδης τοῦ νομοῦ Μαγνησίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχουσα 1.665 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Τυμ-φρηστοῦ (Φθιώτιδος), ἔχον 425 κ. (1896).

* **Καναλουπού.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐράνης (Τριφυλίας), ἔχον 162 κατ (1896).

Καναλὸς Ἰωάννης. Ἱστορικὸς βυζαντινός, γράψας «Διήγησιν περὶ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει γεγονότος πολέμου κατὰ τὸ 541 ἔτος, ὅτε ὁ Ἀμουράς πύς παρέπεσε ταύτῃ μετὰ θυναμῶς βαρείας καὶ παρ' ὀλίγον ταύτην ἐκράτει, εἰ μὴ ἡ ὑπερ-αγὸν μήτηρ τοῦ Κυρίου ταύτην ἐφύλα-ξεν», ἀναφερομένην εἰς τὴν τῇ 24 αὐγούστου 1422 γενομένην ἐξοδὸν τῆς Κων/πόλεως ὑπὸ Μουράτ τοῦ Β', ἄγοντος μὲν 50 χιλ. μαχητῶν, ἀλλ' ἀποκρουσθέντος διὰ τῆς ἀνδρείας τοῦ λαοῦ ἀντιστάσεως καὶ ἀπο-λέσαντος τὸς πολικερητικὰς αὐτοῦ μηχανάς. Ὁ Κ. κατὰ Κρουμβάγερ δὲν εἶναι ἐξ ἐπαγγέλματος ἱστορικός, ἀγνοεῖ δὲ τὰ γε-νησιολογικὰ καὶ αὐτὴν τὴν γραφομένην γλῶσσαν τῶν Βυζαντινῶν, ἀλλ' ἀκριβῶς ἡ ἀφίλεια τῆς φράσεως προσδίδει χάριν εἰς τὸ ποιη-ματικόν αὐτοῦ. Ὁ Κ. ἐξεδόθη ὑπὸ I. Bek-ker ἐν Βόννῃ 1838 μετὰ τοῦ Γεωργίου Φραν-τζῆ καὶ Ἰωάννου Ἀναγνωστοῦ καὶ ὑπὸ Mi-gne ἐν Patr. gr. τόμ. 156 σ. 61—81. Ὁ Σ. Λάμπρος (Παρνασσὸς ἔτος ε' 1881 σ. 705—713) ταυτίζει τὸν I. Κ. μετὰ τοῦ Λα-σκάρους Κ. ὑπολαβάνων τὸ Λάσκαρις ὡς ἐπώνυμον γενεαλογικόν, τοῦθ' ὅπερ κατὰ Κρουμβάγερ οὔτε ἀποδεικνύεται οὔτε ἀναι-ρεῖται. Ὁ Λάσκαρις Κ. ἐγράψε τραχιᾶς καὶ ἀτέχνους σημειώσεις περὶ περιουσίας εἰς Γερμανίαν, Σουηδίαν, Νορβηγίαν καὶ Ἰ-σλανδίαν, ἣν ἐποίησατο, ὡς ἐκ λόγων ἐσω-τερικῶν μετὰ πιθανότητος ἐξάγεται, μετὰ τῶν ἐτῶν 1397 καὶ 1448. [Γρ. Σ. I.]

* **Κανάρης** Μιλτιάδης Κ. Ἐγεννή-θη τῷ 1822 ἐν Ψαροῖς καθ' ἣν νύκτα ὁ ἡρώδης πατὴρ αὐτοῦ ἔκαie πρὸ τῆς Χίου τὴν ναυαρχίδα τοῦ Καρᾶ-Ἀλῆ, καὶ ἀπέ-θανε τῇ 9 Νοεμβρίου 1900 ἐν Ἀθήναις, φέρων τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποναύαρχου. Ὑπῆρ-ξεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη βουλευτής.

* **Καναρίαι νῆσοι.** Συστάς νήσων ἀνήκουσαι εἰς τὴν Ἰσπανίαν καὶ ἀριθμῶ-σαι 334.521 κατ. τῷ 1897. Ἡ ἐκ τούτων Μεγάλη Καναρία καλούμενη εἶχε κατ. 114.101 τῷ 1897 ἐν τοῖς 22 πόλεσιμασιν αὐτῆς.

Κανδαλός. Χωρίον τοῦ δήμ. Καλλι-ωνίας (Καλαβρύτων), ἔχον 142 κ. (1896).

* **Κανδαχάρ.** Πόλις ἐν τῷ ὁμώνυμῳ χανάτῳ τοῦ Ἀφγανιστάν, ἀριθμοῦσα 50

χιλ. κατ. Ἐνταῦθα τῷ 1879 ἔληξεν ἡ χάρησις τῶν ἀγγλ. στρατευμάτων ὑπὸ μετέπειτα ἀρχιστράτηγον κάμητα Ρ. ἀπὸ τοῦ Καδούλ, παραβληθεῖσα πρὸς κάθοδον τῶν Μυρῶν.

Κανδύλα. Χωρίον τοῦ δήμου νου τῆς ἐπαρχίας Καινουρίου Ἡρακ. τῆς Κρήτης, ἔχον 184 κατ. (1900).

Κανδιδανή. Χωρίον τοῦ δήμου νόρμου (Τήνου), ἔχον 324 κατ. (1896).

Κανδισάχαρον, sugro (Χημ.). Ὑδαῖοι διαφανεῖς κρυστάλλοι γάρου ἀπολαμβάνοντες διὰ βραδείας ἔξεως ζέοντος πυκνοῦ σιροπίου ἐντός κ. λήλων δοχείων, φερόντων τεταμένα ν. χρησιμεύοντα ὡς κέντρα ἐπισωρεύσεως κρυστάλλων. Ὑπάρχουσι δύο εἴδη κ. σακχάρου, τὸ χιτρινόν, προερχ. ἐκ τοῦ πρώτου προϊόντος τῆς ἀποκρι-λώσεως, καὶ τὸ λευκόν, τὸ καὶ κα-τερον καὶ πολυτιμότερον, προκύπτον-τος ἀπὸ καθαροῦ σακχάρου.

Κανδύρα (τὸ πάλαι Ἀῖσα). Κομ. τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κειμένη N. τῆς Χαλκηδόνος (Καδῆ-κιδί) καὶ Κάλπης καὶ Νικομηδείας καὶ παρὰ τὴν ὑπὸ πύριαν τοῦ ὄρους Κανδύρα-δαγί π. τὴν ἔκειτο τὸ φρούριον Βαφειῶ (Κα-γισάρ), ὅπου συνήρθη ἡ πρώτη μά-χη τοῦ Μουζάλωνος στρατηγοῦ τ. 1280. κράτους καὶ τοῦ Ὁρχάν, καὶ ἐκ αἱματηρᾶν φθορᾶν τῶν Τούρκων ἐκλ. (ἴσως ἐκ τοῦ Καν-δαγ ἦτοι ὄρος αἰμα-τωπῆ).

* **Κανδύλα.** 1) Κομμόπολις τοῦ Ὁρχομενοῦ (Μαντινείας), ἔχουσα 1.000 κατ. — 2) Κώμη τοῦ δήμου Σολλίου τῆς καὶ Ξηρομέρου, ἔχουσα 970 κ. (1896).

Κανελλίδης Πέτρος. Ἑλλ. δημοσιογράφος, γενν. τῇ 24 Ὀκτωβρίου 1852 εἰς Κερατάρη τοῦ δήμου Λεόντρος Λακωνικῆς. Ἀποπερατώσας τὰ στοιχ. μαθήματα ἐν Μεσολογίῳ, δασε τὴν νομικὴν ἐν τῷ Ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ, ἀκολουθῶν συγχρόνως τὰ λογιτικὰ μαθήματα. Τῷ 1866 μετα-βλήσας ἐν Κρήτῃ ἡγωνίσθη ὡς ἐθελοντής, 1867 ἤρξατο τοῦ δημοσιογραφικοῦ σταδίου. Ἐξέδωκε κατ' ἀρχὰς τὸν «Ποῦκον», ὅστις ἐπήνεγκε εἰς τὴν δη-μοκρατίαν μεγάλην ἀλλοίωσιν. Εἶτα ἐ-κίνησεν τὴν «Κοκκινίαν» καὶ τὴν «Προμηθεῖς». 1872 ἴδρυσε τοὺς «Καίρους». Ἀπ' αὐτοῦ 1876 μέχρι τοῦ 1878 ἐξέδιδε τὴν «Καρτερίαν», ἀπὸ δὲ τοῦ 1886 με-χρι τοῦ 1889 συνειργάσθη μετὰ τοῦ Τ. Φιλ. ἐν διαφόροις δημοσιογραφικοῖς ἀγῶσι-μοις. Τῷ 1875 περίπου διετέλεσε διευθυν-τὴς τοῦ Ἐθνικοῦ τυπογραφείου, ἀπὸ τοῦ 18

χει τοῦ 1882 γραμματεὺς τοῦ Ἑθνικοῦ πανεπιστημίου, ἐσχάτως δὲ γραμματεὺς τοῦ δήμου Ἀθηναίων. Πρὸς τοῦτοις ἔγραψε Χαρακτήρας πολιτικῶν ἀνδρῶν, αἰτίνας ἐθνομισθῆσαν ἐν τῇ «Κολάσει» καὶ τῷ «Περσῆϊ», Ἐπιστολιμαία ἄρθρα ἐν τῷ «Νεολόγῳ Ἀθηνῶν» τοῦ 1875 ὑπὸ τὰ ψευδώνυμα Γέρων ἐκ Κηφισίας καὶ Παλαῖος διπλωμάτης. Περὶ Θεάτρου καὶ τῆς ἐπιρροῆς αὐτοῦ ἐπὶ τῶν κοινωνικῶν, Περὶ Δραματικῆς ὑποκρίσεως, Περὶ Μάνης καὶ Μανιατικῶν ἐθίμων, (τὰς δύο ταύτας πραγματείας ἐν τῷ ἡμερολογίῳ Σκόκου), Περιγραφήν τῶν Λακωνικῶν χωρῶν, (δημοσιεύσαν ἐν τῇ «Ἐβδομάδι») κ.ά.

Κανελλόπουλος Ἡλίας Φ. Ἐγεννήθη ἐν Ναυπλίῳ τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1811 καὶ διήκυσεν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τὰ ἐγκύκλια μαθήματα, ἀτα περατώσας κατὰ τὸ 1800 ἐνεγράφη φοιτητῆς τῆς Νομικῆς ἐν τῷ Ἑθν. πανεπιστημίῳ. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1862, ἐγερθείσης τῆς ἐν Ναυπλίῳ ἐπαναστάσεως, φερόμενος ὑπὸ ἀκραίωνων εὐχέλων αἰσθημάτων, μετέβη εἰς Ναύπλιον καὶ ἐνεγράφη στρατιώτης τοῦ πυροβολικοῦ μόλις 18 ἐτίας ὄν. Κατὰ τὴν γενόμενὴν ἐν Ἀρείᾳ μάχῃ τῆς 1 Μαρτίου μεταξὺ τῶν βασιλικῶν στρατευμάτων καὶ τῶν ἐπαναστατῶν ὁ Κ. ἡχημαλωτίσθη καὶ ἐρυσκίσθη ἐν τῇ φρεγάτᾳ «Ἀμαλία» τῇ κατεπὶν μετενομασθείσῃ «Ἑλλάδι», αὐτῇ ταύτῃ ἦν μετὰ πάροδον πολλῶν ἐτῶν ἐκυβέρνησεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Ἐχων δὲ παιδείαν πρὸς τὸ ναυτικὸν ἐξαιρετικὴν κλίσιν, ἐπελήθησε τὴν εἰς τὸ ναυτικὸν κατὰτάξιόν του καὶ ὠνομάσθη δόκιμος τοῦ Β. Ναυτικοῦ κατὰ τὸ 1863. Κατὰ τὸ ἔτος 1867, ἀνθυποπλοίαρχος ὢν, μετεβλήθη εἰς ἀριστὸν τὸ γαλλικὸν σπουδαῖον σύγγραμμα «Περὶ ἐξαρτισμοῦ καὶ χειρισμοῦ τῶν ἱστιοφόρων καὶ ἀτμοκινήτων πλοίων», ἀνετέθη δ' αὐτῷ κατεπὶν, τῷ 1871, ἡ μετάφρασις τοῦ γαλλικοῦ καὶ ἀγγλικοῦ διεθνοῦς σηματολογίου. Κατὰ τὸ 1875 συνέγραψεν ἐγχειρίδιον περὶ ἱστοποιίας καὶ ἱστιοποιίας, ὅπερ ἐδραβεύθη ἐν τῷ Κατελουζίῳ διαγωνισμῷ. Ἀρῶν δὲ διεμεινε χρόνον τινὰ ἐν Γαλλίᾳ πρὸς τελειοτέραν ἐκπαίδευσιν, ἐξετέλεσε τῷ 1875 ἐπὶ τοῦ γαλλικοῦ ἱστιοδικτύου «Ναυαρίνου» δ' ἱστιοπλοίας τὸν περίπλου τῆς γῆς, διαρκεσάντα δέκα καὶ τρεῖς ὅλους μῆνας, περὶ οὗ ὑπέβαλε εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν σπουδαιότατην ἐκθεσιν. Κατὰ τὸ 1878 προσεκλήθη εἰς τὴν ἐν Παρισίᾳ πρεσβείαν, εἰτα δ' ἀνετέθη αὐτῷ ἡ συνταξίς καὶ ἡ διδασκαλία τῆς «κατὰ Μόρωνα καταμετρήσεως τῶν πλοίων» τὸ βιβλίον τοῦτο ἐδημοσιεύθη ἐν Ἀθήναις τῷ 1879. Τῷ 1880, καίπερ ὢν κατώτερος ἀ-

ξιωματικῆς, διωρίσθη τμηματάρχης τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, ἀλλὰ μετ' οὗ πολὺ ἐπιθυμῶν τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἐκπαίδευσέως του μετέβη εἰς Ἀγγλίαν, ἐνθα ἔμεινε μέχρι τοῦ 1882. ὅτε διωρίσθη μέλος τῆς ἀποσταλείσης εἰς Εὐρώπην ἐπιτροπείας πρὸς μελέτην τοῦ κρείσσαντος τύπου θαρηκτῶν. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος γενόμενος προσωπάρχης τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν εἰργασθὴ λίαν τελεσφόρως διὰ τὴν προαγωγήν τοῦ Βασ. ναυτικοῦ. Εἰς αὐτὸν ἀνέλθοντα οἱ πλείστοι τῶν ὁργανισμῶν καὶ τῶν κανονισμῶν τῶν διαφόρων ναυτικῶν κλάδων. Ἀλλὰ τὴν κερωνίδα τῆς δράσεώς του ἀποτελεῖ ἡ σύστασις τῆς ναυτικῆς σχολῆς. Αὐτὸς συνέταξε τὸ νομοσχέδιον περὶ τῆς σχολῆς, τὰ ἐκτελεστικά διατάγματα καὶ τοὺς κανονισμοὺς, εἰς αὐτὸν δὲ ἀνετέθη καὶ ἡ διοίκησις τῆς σχολῆς. Εἰ καὶ ἀπήτει ἡ ἐργασία αὐτῇ μεγίστην ἀφοσίωσιν καὶ αὐταπάρησιν, οὐχ ἥττον κατεβόησε νὰ διοικῇ εὐδοκίμως καὶ πρὸς τούτους νὰ συγγραφῇ καὶ διδάσκῃ τὸ ὀνοματολόγιον τοῦ ἱστιοφόρου καὶ ἀτμοκινήτου πολεμικοῦ πλοίου, τὸν ἐξαρτισμὸν καὶ χειρισμὸν τῶν πλοίων, τὴν σφαιρικὴν τριγωνομετρίαν, τὴν κοσμογραφίαν, τὴν ναυτικὴν ἀστρονομίαν, τὴν ναυτιλίαν καὶ τὴν ναυτιλιακὴν ἀστρονομίαν, τοὺς ναυτικούς ὑπολογισμούς, τὴν ἱστοποιίαν καὶ ἱστιοποιίαν, τὰ γυμνάσια τῶν ἱστιῶν καὶ τοῦ πυροβολικοῦ, τὸ ἐγχειρίδιον τοῦ θαλακτίου, ὅπερ ἐδημοσίευσεν τὸ ὑπουργεῖον τῷ 1887, τῶν ἄλλων λιθογραφηθέντων. Κατὰ τὸ 1892 εἰσῆλθεν ὁ Κανελλόπουλος ὡς βουλευτῆς Ἀργεῶς εἰς τὴν βουλὴν κατὰ τὴν συζήτησιν δὲ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ κράτους ἐπὶ διήμερον ὡμίλησε μετὰ μεγίστης εὐραδείας, ἐκτυλίσσων τὴν κατὰστασιν τοῦ ναυτικοῦ, καταδεικνύων τὰς ἐλλείψεις καὶ προβάλλων τὰ μέτρα τῆς θεραπείας. Ἀλλ' οἱ ἀγῶνες οὗς κατέβαλε διὰ τὴν ναυτικὴν σχολὴν καὶ αἱ συγκινήσεις αἱ δι' αὐτὴν εἶχε, κατέστρεψαν τὴν υἱείαν του, παθὼν δ' ἐκ καρδιακοῦ νοσήματος ἀπεβίωσεν ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Μαρτίου 1894.

* **Κάνη.** Χωρ. τοῦ δήμου Κλειτορίας (Καλαβρύτων), ἔχον 142 κστ. (1896).

Κανθοκριδική θεραπεία. Θεραπευτικὴ μέθοδος εἰσαχθεῖσα τὸ πρῶτον ἐν ἔτει 1891 ὑπὸ τοῦ ἐν Βερολίνῳ καθηγητοῦ Liebreich, σκοπὸν ἔχουσα τὴν θεραπείαν τῆς χρονίας τῶν πνευμόνων φυματιώσεως δ' ὑποδορείων ἐνέσεων κανθοκριδίνης καὶ τῶν ἀλάτων αὐτῆς καὶ ἀπορριύσασα ἐκ τῶν δεδομένων ὅτι ἡ κανθοκριδίνη εἰσαγομένη ὑποδορείως ὑπὸ δόσιν οὐχὶ θανατηφόρον συνεπύχεται ἐξιδρωσιν ὁρῶν μὴ πλαστικὴν ἐπὶ τῶν τριχοειδῶν ἀγγείων τῶν νεφρῶν.

οἱ ὁμοίαι ἐξιδρώσεις ὁρρώδης συμβαίνει καὶ πνιταχοῦ ὅπου τὰ τριχοειδῆ εὐρύνονται ἐν παθολογικῇ φλογιστικῇ ἐπεξεργασίᾳ προηγούμενῃ, ὅτι κατ' ἀκολουθίαν ἐπὶ τῆς πνευμονοφυματιώσεως μικρὰ ποσότης κανθαριδίνης ἐνιεμένης υποδοριῶς δύναται νὰ προκαλέσῃ τοπικὰς περὶ τὰς φυματιώδεις ἀλλοιώσεις ἐξιδρώσεις ὁρροῦ, ὅστις ὡς ἐκ τῶν βακτηριδιοκτόνων ιδιοτήτων αὐτοῦ διαβρέχων τὰς φυματιώδεις ἐστίας συμβάλλεται εἰς ἐλάττωσιν τῆς τοξικότητος αὐτῶν καὶ ἐπέχει τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῆς νοσηρᾶς ἐπεξεργασίας. Ἡ τοιαύτη θεραπεία παρέχει ἐνίοτε εὐάρεστα ἀποτελέσματα ἐπὶ ατόμων ἐχόντων τοὺς νεφροὺς ἐν ἀπολύτῳ ὑγιεινῇ κατάστασι. Ἀντὶ τῆς κανθαριδίνης ἐχρησιμοποιήθησαν τὸ κανθαριδικὸν νάτριον καὶ ἡ κανθαριδικὴ κοκαίνη.

* **Κάννανη.** Δίο χωρ. τοῦ δήμου Δωριέων (Παρνασσίδος), ὧν τὸ μὲν Ἀνω Κ. ἔχει 186 κατ., τὸ δὲ Κάτω Κ. 351 (1890).

Καννὴ Καστέλλι. Χωρ. τοῦ δήμου Δαρῶν τῆς ἐπαρχίας Τριμενέως (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 540 κ. (1900).

Κάνναβις ἡ Ἰνδική, cannabis indica (Φαρμ.). Τὸ ἀπὸ πολλῶν ἡδῆ ἐτῶν γνωστὸν τοῦτο φάρμακον εἶχε περιπέσει εἰς σγχρηστῆν, ἀινεώτερά δ' ὁμῶς εἶρεται καὶ δοκιμαί· ἀπέδειξαν ὅτι πολλὰς ὑπηρεσίας συνάγει νὰ παράσῃ κατὰ φρενικῶν νοσημάτων, μελαγχολικῶν, ὑποχονδριῶν, ὑστερισμῶν, ὡς εἶρον, ἀπὸ μετρίων δόσεων, διεγερσιν μεθυστικὴν καὶ ἑξαψιν φαντασίας εὐλήθρον καὶ ἀποσκοραλίζον πᾶσαν μελαγχολίαν καὶ νωθρότητα πνεύματος. Ἀπὸ μεζόνων δόσεων ἐπιφέρει ἐντονὸν ἑξαψιν μεταχωροῦσαν εἰς χαλάρωσιν καὶ πρᾶνσιν καὶ ἀτονίαν μυϊκὴν καὶ ὕπνον, διὸ καὶ ὠφελεῖ ὡς ἀναισθητικὸν πρὸς διαφόρους νευραλγίας. Ἐπίσης ἀπεδείχθη, ἐσχάτως οὖν, ἔχει ἰδιόζυτον ἐνέργειαν ἐπὶ τῶν μυϊκῶν ἰνῶν τῆς μήτρας, διεγείρον ταύτας πρὸς συστολὴν καὶ ἐπέχον μητρορραγίας ἐξ οἰωνοῦ ποτε αἰτίων. Τὸ φάρμακον τοῦτο καλεῖται ὑπὸ τῶν Ἀράβων *χασίς* καὶ ὑπάρχει παρ' αὐτοῖς ἐν χρήσει ὡς διγερτήριος οὕτως ἀντὶ τῶν οἰκονομικῶν πετῶν πρὸς πρὸνλησιν εἰδῶς μεθης ἡδονικῆς ἰδιαζούσης, παρκαλοουμένης ὑπὸ τερπνῶν ἐνείρων καὶ ἰνδαλμάτων, ὑπὸ ἰδεῶν εὐαιδῶν καὶ γελῶτων θεωριῶν καὶ κινήσεων ζωηρῶν καὶ παρατεινομένης ἐπὶ τρεῖς ἕως τέσσαρας ὥρας. Οἱ τοῦ χασίς καταχρασταὶ οὐ μόνον εἰς βαλὸν σημαντικὸν ἀποτηνωτικῶς καταντῶσιν, ἀλλὰ καὶ ἐγκληματοδοὶ πολλὰκις ἐκ νοσηρᾶς καὶ ἀσυνεβήτου ἀνυποβολῆς. [P.N.B.]

Κάνναβις ἡ καναδάα καλεῖται ἔλλας τὸ Ἀπέλονον τὸ καννάβιον.

Κάννα. 1) Πόλις τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Ὁκλασσίων Ἀλπεων, ἔχουσα 22,959 κατ. μετὰ τοῦ ὅλου δήμου τῷ 1890. — 2) Βλ. * Κάννα.

* **Κάνναστα.** Πόλις τῆς Βουργουνδίας, ἔχουσα 26,449 κατ. τῷ 1900.

* **Κανπούρ** (Cawnpore ἢ Kanpur). Πόλις τοῦ Ἰνδιστάν, ἔχουσα 188,712 κατ.

* **Κάνσας.** Πολιτεία ἐν τῇ Βορειοαμερικανικῇ Συμπολιτείᾳ, ἔχουσα 1,470,495 κατ. τῷ 1900.

Κανσοῦ (Kan-su). Ἐπαρχία ἐν τῷ ΒΔ. μέρει τῆς Σινικῆς αὐτοκρατορίας, ἔχουσα ἐπὶ ἐμβαδοῦ 351,400 τετρ. περὶ τὰ 10,500,000 κατ., ἐξ ὧν πολλοὶ Μωαμεθανοὶ καὶ πρωτεύουσά τὴν Λάν-Τσοῦ μετὰ 100 χιλ. κατ., κατεμένην ἐπὶ ὕψους 1470 μέτρων.

* **Καντακουζηνός.** Πρόεδρος τὸ ἔξῃς. Ἀλέξανδρος Κ. αγωνιστῆς γενν. περὶ τὰ τέλη τοῦ III' αἰῶνος. Υἱὸς ὧν τοῦ Ματθαίου Κ. ῥώστου συμβούλου τῆς ἐπικρατείας ἐκ τοῦ Μολδαβικοῦ κλάδου τοῦ ἐρωμένου ἡγεμονικοῦ οἴκου, ἐλαβε μέρος ἐν τῷ ἐλληνοῦ ἀγῶνι ὁρμηθεὶς ἀπὸ τῆς Βλαχίας μετὰ τοῦ Δημ. Ὑψηλάντου καὶ ἰδίᾳ διεκρίθη κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Μονεμβασίας ἀπὸ τῶν Τούρκων τῇ 22 Ἰουνίου 1822, καθ' ἣν ὁ Κ. ἐπολιοῖται τὴν πόλιν ἐκ τῆς ξηρᾶς ἐν ᾗ ἡ Μπουμπουλὴν ἐκ τῆς θαλάσσης. Μετὰ ταῦτα ἀνεχώρησεν εἰς Ἑλλάδα, ἐπαγγέλλων ὁμῶς ἐπὶ τοῦ Κυβερνήτου καὶ ἀπέθανε τῷ 1841 ἐν Ἀθήναις. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλέξανδρος, διατελέσας πολλὰκις ὑπουργὸς ἐν Ῥουμανίᾳ, ἀπέθανε τῷ 1884 παρεπιδημῶν ἐν Ἀθήναις, ἡ δὲ θυγάτηρ αὐτοῦ Ἑλένη ὑπῆρξε σύζυγος τοῦ Ἑλλήνος ὑπαστρατήγου Σκαρκ. Σούτσου. — Ὁ ἀδελφεὸς τοῦ ἀνω Ἀλεξάνδρου Γεώργιος, συνταγματάρχης Ῥώστου, ὑπῆρξε κατ' ἀρχὰς σπαῖος τοῦ Α'. Ὑψηλάντου εἰσβαλὼν μετ' αὐτοῦ εἰς Μολδαβίαν, ἀλλὰ ταχέως ἐγκατέλειπεν αὐτὸν πρὸ τῆς μάχης τοῦ Σκουλενίου ἐπαλεθῶν εἰς Ῥωσσίαν, ἐνθα ἀπέθ. τῷ 1857.

Καντάλ. Γαλλικὴ νομός, ἀριθμῶν τῷ 1890 κατ. 234,382.

* **Καντάνου** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Σελίνου (Χανίων) τῆς Κρήτης. ἔχει 1900 κατ. (1900). Ἐν τῷ προϋφ. Κ. τῷ 1897 ἡ τουρκικὴ φρουρά, πιεσθεῖσα ὑπὸ τῶν ἐλληνικῶν στρατευμάτων, ἐξῆλθε τοῦ προϋφ. συνθηκολογήσασα.

* **Κάντον.** 1) Πρωτεύουσα τῆς Σινικῆς ἐπαρχίας Κουαν-Τούγκ, ἀριθμοῦσα τῷ 1900 κατ. 800 χιλ. ἐκτός τῶν Εὐρωπαίων. — 2) Πόλις τῆς Βορειοαμερ. Συμπολιτείας ἐν τῇ πολιτείᾳ Ὀχάις, ἔχουσα 30,667 κατ. τῷ 1900.

Καντουαρία ἢ *Κέντερβερυ (Canterbury, λατ. Durovernum καὶ Cantuariā). Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἐν τῇ κομητείᾳ Κέντ, καίμενη 89 χμ. ΝΔ τοῦ Λονδίνου καὶ ἔχουσα λιμνὴν τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν κτισθέντα ἀπὸ τοῦ 1170—1495 καὶ ἄλλας ἐκκλησιαστικὰς καὶ οἰκοδομήματα. Αὐτῇ: ἀπὸ τοῦ 1170 ἐδρεύει ὁ πρωτοεράρχης τῆς Ἀγγλίας καὶ ἀρχιεπίσκοπος Κ. καὶ πρῶτος ἐπίσκοπος τοῦ βασιλείου. Κατὰ τὸν Σ' αἰῶνα ὑπῆρξεν ἐβραίων Ἀγγλοσαξόνων βασιλείων τῆς Κέντης. Κατ. ἤριθμοι: 18,085 τῷ 1891, ἑλλειπόντων τῶν νέων ὑπολογισμῶν.

* **Καντού** (Cesare Cantù). Ἀπέθανε τῇ 11 Μαρτίου (ν.) 1895 ἐν Μεδιολάνοις. Τὸ ἔργον αὐτοῦ ἱστορία τῶν τριάντων ἐτῶν 1848—1878 μετεφράσθη ἐν τῇ Βιβλιοθ. Μαρατλή ὑπὸ Γ. Περάννογλου 1900.

Καντούα. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Παλαιμνωιδῶν, δενδρουλλίων ζυομένων ἐν Περούβιᾳ καὶ Βολιβίᾳ καὶ ἔχοντων φύλλα ἐναλλάξ διατεταγμένα, ἀνθη κατὰ τὰ ἀνωτέρα μέρη τῶν κλάδων καὶ ἐν τῇ μασχάλῃ τῶν φύλλων, μεγάλα, σωληνοειδέα, κοσμητικώτατα. Καλλιεργούμενα καὶ κοσμητικὰ ἐν θερμοστέγαις.

Κασορί καλεῖται ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν τῆς Νέας Καληδονίας ἢ ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ ζυομένου κωινούρου δένδρου Δαμμάρας τῆς ἀρωματικῆς ἀπορρέουσα ῥητίνη, ἣν ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν χρησιμοποιοῦσιν εἰς ἐπίθεσιν καὶ θεραπείαν τραυμάτων καὶ ἐξελκώσεων. Εἰσέχθη εἰς τὴν χειρουργικὴν θεραπευτικὴν ἀπὸ τοῦ 1888 καὶ εἶναι εὖ χρηστὸς ὑπὸ μερρῆν διαλύματος μετ' ἴσου ποσῶν εἰσπνεύματος 90° εἰς ἐπίθεσιν μικρῶν τραυματικῶν ἐπιστάντων, ἐξελκώσεων καὶ ἀτύνων πληγῶν, ἐξ ὧν δι' ἐξαρτήσεως καταλείπει λεπτὸν στρώμα προστατευτικόν, ἀδιάλυτον καὶ προστατευτικόν. Ὑπερμύζεται ὡς αὐτὴ κατὰ διαφόρων δερμικῶν νοσημάτων παρασιτικῶν καὶ μὴ ἐννομένη μετὰ τοῦ ἐκαστοῦ χρησιμοποιουμένου φαρμάκου (ἀγνής ὑδρογύρου, χροστανίου ὀξέος κτλ.). Διάλυμα 1 μ. κασορί καὶ 2 μ. οἶνον. 90° χρησιμεύει ὡς ἀριστον φάρμακον πρὸς προσκαιρον πωμάτων (διὰ σφικτιδίου βλάβας ἐμβρυαγίας ἐν τῷ διαλύματι καὶ εἰσχεθέντος ἐν τῇ κοιλότητι) τεταρτηρονισμένων ὀδόντων.

Κάουκα (Cauca). Διαμέρισμα τῆς νοτιοαμερικανικῆς δημοκρατίας Κολομβίας, ἔχον ἐμβαδὸν 666,800 τ.χμ. (ὦν 60 χιλ. ἐν ἀλλομεργείᾳ) καὶ τῷ 1881 περὶ τὰς 620 χιλ. κατ. ἀναμετριγμένων μετὰ μαύρων. Τὸ διάμερισμα τοῦτο ἔχει πλοῦσι χυτοχυρεῖα καὶ ἐξάγει κυρίως χρυσόν, πλατίνην καὶ εἰσὶν κίνας. Πρωτεύουσα Ποπαγιάν.

* **Κάπα**. Χωρ. τοῦ δήμου Ἰωάννης (Καρδίτσης), ἔχον 229 κατ. (1896).

* **Καπνυδρίτι**. 1) Χωρ. τοῦ δήμου Μαραθῶνος, ἔχον 514 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Πρόννων (Κρανταίς) ἐν Κεφαλληνίᾳ, ἔχον 182 κατ. (1896).

* **Καπνρέλι**. 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Πλαταιῶν, ἔχουσα 1,227 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Τεγέας, ἔχον 124 κατ. — 3) Χωρ. τοῦ δήμου Λυρκείας (* Ἀργεῖς), μετὰ 228 κατ. (1896).

* **Καπνυρτά**. Χωρ. τοῦ δήμου Κορθίου (* Ἀνδρου), ἔχον 624 κατ. (1896).

Καπύρο-μπαξές ἢ Γιαπιτζή-κιάι. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐπὶ τῆς Κυλικηνῆς χερσονήσου παρὰ τὴν Προποντίδα, ἔχουσα 650 κατ. χριστιανοὺς λαλοῦντας καὶ τὴν ἑλληνικὴν λίαν παρεσθαρμένως.

* **Καπελέτου**. Χωρ. τοῦ δήμου Βουπρασιῶν (* Ηλείας), ἔχον 447 κατ. (1896).

Καπεταναντάνα. Χωρ. τοῦ δήμου Χάρρακα τῆς ἐπαρχίας Μονορατισίου (* Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 297 κατ. (1900).

Καπιστράνός Ἰωάννης Capistranus). Ἐνθερμος ἱεροκήρυξ σταυροφορίας κατὰ τῶν αἱρετικῶν καὶ τῶν Τούρκων γενν. τῷ 1386 ἐν τοῖς Ἀδελφούτοις. Νομικὴς ὦν κατ' ἀρχὰς ἐν Νεαπόλει εἰσῆλθεν εἰς τὸ τάγμα τῶν Φραγκισκανῶν καὶ διεκρίθη διὰ τὸν ζήλον αὐτοῦ καὶ ἄγαν αὐστηρότητα κατὰ τῆς αἵρέσεως τῶν Οὐσιτιῶν ἐν Βιημία καὶ ταῖς περὶ γῶραις ὡς καὶ κατὰ τῶν Ἰουδαίων, διορισθεὶς παπικὸς ἐξορχὸς τῷ 1450 ὑπὸ τοῦ πάπα Νικολάου τοῦ Β'. Προσπλήσας μάτην νὰ συναρτίστη τοὺς Γερμανοὺς ἡγεμόνας κατὰ τῶν ἐπερχομένων κατὰ τῆς Οὐγγαρίας Τούρκων συνήθροισε μόνος διὰ τῆς εὐγλωττίας καὶ δραστηριότητος στρατὸν ἐξ 60 χιλ. ἀνδρῶν, δι' ὧν κατώρθωσε νὰ λύσῃ τὴν πολιορκίαν τοῦ Βελιγραδίου ἀπὸ τῶν Τούρκων τῇ 21 Ἰουλίου 1456. Ἐξαντληθεὶς ὁμῶς ἐκ τοῦ κόπου ἀπέθανε κατ' Ὀλτώριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐν Ἰλλύκῃ, καὶ ἀνεκηρύχθη ὡς ἅγιος ὑπὸ τοῦ πάπα Ἀλεξάνδρου Η' τῷ 1690.

* **Καπιστά**. Χωρ. τοῦ δήμου Δωτίου (* Ἀγυῖς), ἔχον 132 κατ. (1896).

* **Καπλάνι**. Χωρ. τοῦ δήμου Κολωνίδων (Πυλίας), ἔχον 244 κατ. (1896).

Καπνίας ἦτοι αἰθεροπόλος καλεῖται ποικιλία τις τοῦ χαλαζίου, ἔχουσα χρώμα ραῖον ἢ μέλαν παρεχόμενον ὑπὸ τῶν ἀναμικτῶν ἀνθρακούχων ἐμπυρευματικῶν οὐσιῶν.

— Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐκαλεῖτο καπνίας οἶνος τις καλὸς ὑπόστας τὴν ἐπίδρασιν τοῦ καπνοῦ ἐν τῇ καπνοδόχῃ. Ἀμυδρόλον εἶναι

ἂν ἐχρησίμευε πρὸς τοῦτο ἴδιον εἶδος σταφυλῆς, ἥ ἂν μόνη ἢ ἐπὶ χρόνον ἐπίδρασις τοῦ καπνικοῦ ἐθεωρεῖτο ἀρκούσα πρὸς βελτίωσιν τοῦ εἴνους.

* **Καποδίστρια.** Πόλις τῆς Αὐστριακῆς μαρκιωνίας Ἰστρίας καὶ πρωτ. ὁμωνύμου διαμερίσματος (μετὰ 79.417 κατ. τῷ 1909), ἐντὸς τοῦ κόλπου τῆς Τεργέστης, ἔχουσα κατ. 10.711, ἐξ ὧν τοὺς πλείστους Ἰταλοὺς.

* **Κάπουρνα.** Χωρ. τοῦ δήμου Βοϊδῆς τοῦ νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 493 κ. (1896).

* **Καπουτζήδες.** Χωρίον τῆς Μανεδονίας ὑπαγόμενον εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν καὶ βιλοῦστιον Θεσσαλονίκης καὶ ἀριθμῶν κατ. 1350 ἅπαντας Ἕλληνας, ἔχοντας ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον.

* **Καπουτσί.** Χωρ. τοῦ δήμου Καρδίσης, μετὰ 412 κατ. (1896).

* **Καπραζή.** Δραστηκὴν στοιχεῖον τῆς Carica parapa, ἔχον ἰδιότητας φυσιολογικὰς ὁμοίας πρὸς τὰς τῆς θακτυλιζίνης. Χρησιμοποιεῖται τὸ ἐκ τοῦ ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος εὐδιάλυτον ἐν ὕδατι ἄλλας αὐτῆς εἰς ἐνέσεις ὑποδερμείους.

* **Καπρίδες.** Ἀπέθανε τῇ 6 Φεβρ. 1899, ἀπὸ παρηγήθῃ τῇ 26 Ὀκτ. (ν) 1894 ὡς ἀρχικαγκελλῆριος τοῦ Γερμ. κράτους ἐνεκα διαφωνίας πρὸς τὸν Πρώσσον πρωθυπουργὸν κόμητα Ὁυλεμβούργ.

* **Καπύη.** Πόλις τῆς Ἰταλίας, ἔχουσα 13.623 κατ. τῷ 1881. Ἡ παρὰ ταύτην καὶ ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας πόλεως Καπύης κειμένη Σάντα Μαρία δι Κ. ὀρθρῆ κατ. 16.989 μετὰ τοῦ ὅλου δήμου τῷ 1881.

* **Καραθάδος.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἄνω Λιθαοῦ ἐν Κεραλληνίᾳ, ἔχον 551 κ. (1896).

* **Καραθάδων.** Χωρ. τοῦ δήμου Παναγίας τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 170 κατ. (1900).

* **Καραθάνα.** Πόλις τῆς ἰσπανικῆς ἐπαρχίας Μευρίας, ἔχουσα 15.128 κατ. τῷ 1897.

* **Καραθβάς.** Χωρ. τοῦ δήμου Ποταμίων (Κυθήρων), μετὰ 254 κατ. (1896).

* **Καραθίδα.** Χωρ. τοῦ δήμου Θερμοπυλῶν (Λοκρίδας), ἔχον 147 κατ. (1896).

* **Καραθουστάσι.** Χωρ. τοῦ δήμου Δύμης (Πατρῶν), ἔχον 120 κατ. (1896).

* **Καρατζάν** (Θεόδωρος ἱππότης v. Karajan). Γερμανολόγος καὶ ἱστορικός, γενν. τῷ 1810 ἐν Βιέννῃ ἐξ οἰκογενείας ἑλληνικῆς καταγωγῆς καὶ ἀπεθανὼν αὐτόθι τῷ 1873. Σπουδάσας ἐν Βιέννῃ ὑπηρετήσε κατ' ἄρχας ἐν διαφόροις ὑπουργείοις μέχρι τοῦ 1841, ὅτε ἔλαβε θέσιν ἐν τῇ αὐτοκρατορ. βιβλιοθήκῃ, ἥς διευθυντὴς ἐγένετο τῷ

1854. Διατέλεσε καθηγητὴς τῆς γερμανιστικῆς καὶ γραμματικῆς ἐν τῷ Βιεννανεπιστήμιῳ, τῷ δὲ 1866 ἀνυψώθη εἰς ἐδρὸν τῆς Ἀκαδ. τῶν ἐπιστημῶν καὶ 1869 ἔλαβε βαθμὸν εὐγενείας. Ὁ Κ. ἐξέθηκε ποιήματα τοῦ νοτιογερμανικοῦ ἰδίου τῶν μέσων χρόνων ἀπὸ τοῦ 1839—1840 νογραφίαν ἱστορικὰς ἐξαιρέτους, ἐξ ὧν πρέπει τὸ βιβλίον περὶ τῆς Ἀδελφότητος Ἀγ. Πέτρου ἐν Σαλτσβούργῳ, καὶ ἔξεν ἐκ τῶν ἰδρυτῶν τοῦ δημοσιεύματος Les rerum Austriacarum.

* **Καραγζούτη.** Χωρ. τοῦ δήμου Λιδος, ἔχον 381 κατ. (1896).

* **Κάραγξ.** Γένος ὀστεωδῶν ἰχθύων τῆς τάξεως τῶν Ἀκανθοπετερυγίων. Τινεὶ εἰδῆ ζῶσιν ἐν ταῖς θαλάσσαις. Εὐρώπης συγγεόμενα πρὸς τοὺς Σκόμβους ὧν διαστέλλονται ἐκ τοῦ ὀγκώδους καὶ βραχυτέρου βύχους αὐτῶν. Ἡ χύσις γραμμῆς ἐκατέρωθεν τῆς στήλης καὶ δύο διακεκριμένων περυγίων κατὰ τὸν βόθρον.

* **Καραδεμερτζή.** Χωρ. τοῦ δήμου Εὐδορίας τοῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας, 188 κατ. (1896).

* **Καραθεοδωρής.** 1) Στέφανος Κ. Διπλωμάτης Ἑλλήνων ἐν τῇ ὀθωμ. ὑπηρεσίᾳ καὶ λόγιος ἀνὴρ, γενν. τῇ 1 Ἰαν. 1836 ἐν Κ/πόλει. Ὦς ὧν τοῦ ἀρχιτ. τοῦ Σουλτάνου καὶ λογίου ἀνδρὸς Κωστ. Κ. (γενν. τῷ 1802 καὶ ἀποθ. τῷ 1871) ἀνεψιὸς τοῦ Στεφάνου Κ., καὶ τῆς φίλης Ἀριστάρχῃ ἐσπούδασε μετὰ τὰ κυκλίους σπουδὰς ἐν τῇ πατρίδι τῇ μικρῇ ἐν Βερολίῳ, ἐνθα ἀνηγορεύθη πτωρ τῷ 1854. Διατέλεσε διαδοχικῶς γ. ματεὺς τῆς ὀθωμ. πρεσβείας ἐν Βερολίῳ, Στοκχόλμῃ, Βιέννῃ καὶ Πετροπόλει τοῦ 1866, ἐπιτετραμμένος τὰ τῆς Τουρκίας ἐν Πετροπόλει μέχρι τοῦ 1871 καὶ τοῦ 1875 μέχρι τοῦ 1900 πρεσβευτὴς τῆς ὀθωμ. πρεσβείας ἐν Βουξέλλῃ, ἐνθα μένει ἐπὶ νῦν. Πρὸς δὲ ὑπῆρξε πολ. ἀντιπρόσωπος τῆς ὀθωμ. κυβερνήσεως πλείστοις συνεδρίοις ἐν Κ/πόλει, Βρυξέλλῃ καὶ Πετροπόλει καὶ παρενέβη ὡς μεσολαβητὴς τῶν ὀθωμ. πληρεξουσίων ἐν τῇ ὀθωμ. Συνόδῳ. Μέλος ὧν πολλῶν φιλικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν σωμάτων καὶ δ. Ἑλλ. Φιλ. Συλλόγων ἐν Κ/πόλει καὶ ἐπὶ ἑταίρος τῆς ἐν Βρυξέλλῃ Ἀκαδημ. τοῦ διεθνέως δικαίου ἀπὸ τοῦ 1888. Ἐκ συγγραμμάτων αὐτοῦ μνημονεύμεται droit international concernant les g. cours d'eau (ἐν Λειψία 1861), Das S. gebiet (ἐν Ἀρδούργῳ 1887), καὶ τῇν κ. κ. πράγματιαν Les impératrices b. times (ἐν Βρυξέλλῃ 1889).

— 2) * Αλξάνδρος Κ. πρόην ἡγεμὼν τῆς Σάμου, γενν. τῷ 1833, ἦτο υἱὸς (καὶ οὐχὶ ἀνεψίος ὡς κατὰ παραδρομὴν ἐγράφη ἐν τῷ Δ' σελ. 132) τοῦ ἱατροῦ Στεφάνου Κ. Διατελέσας ἡγεμὼν τῆς Σάμου ἀπὸ τοῦ 1884 μέχρι τοῦ 1894 καὶ ὑπερῶν ἐπὶ ἐν ἑτοῖς γενικῆς διοικήσεως τῆς Κρήτης, σήμερον κατέχει τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχιμετροφραστοῦ τοῦ Σουλτάνου.

* **Καραϊνιά.** Χωρ. τοῦ δήμου Χαιρωνείας, ἔχον 392 κατ. (1896).

* **Καραϊσκάκης** Σπυρίδων. Ἦγενν. τῷ 1826 ἐν Καλάμῳ τῆς Ἰθάκης. ἔνθα κατὰ τὴν ἐπαναστάσιν εἶχον καταρῦσι τὰ γυναικίαιδα, καὶ ἦτο υἱὸς τοῦ ἡρώως τῆς ἐπαναστάσεως Γεωργίου Καραϊσκάκη. Κατ' ἀρχὰς ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Ὁθωνος εἰς τὴν προπαρασκευαστικὴν σχολὴν τοῦ Μονάχου, ὅθεν κατελθὼν κατετάχθη εἰς τὴν σχολὴν τῶν Πυλῶν, ἧς ἐξῆλθε τῷ 1850. Μετέπειτα τῷ 1854 τῶν ἐν Ἠπειρῷ γενεομένων καὶ τοῦ κατὰ τοῦ Ὁθωνος κινήματος τῷ 1862, ἐξελέγη δὲ τῷ 1865 βουλευτὴς Βάλτου καὶ εἰτα τῷ 1875 Εὐρυτανίας καὶ πεντάκις διετέλεσεν ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, πρῶτον ὑπὸ τὸν Κουρνούδου καὶ εἰτα ὑπὸ τὸν Τρικούπη· ἀποσυρθεὶς δὲ τῆς πολιτικῆς ἐγένετο προύρχος Κερκύρας καὶ τῷ 1886 προήχθη εἰς ὑποστράτηγον. Εἰτα ἐγένετο ἀρχηγὸς τοῦ Β' ἐν Μεσσηνίᾳ ὀρχηγείου ἐπὶ 7 ἔτη μέχρι τοῦ 1893, ὅτε μετέβη εἰς Ἀθήνας. Ἀπέθανε δὲ τῷ 1898.

* **Καράκ** ἢ Καρέκ. Πόλις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας ἐν Συρίᾳ, ὑπαγομένη ὑπὸ τὴν νομαρχίαν (βιλαέτιον) τῆς Δαμασκοῦ καὶ ἔχουσα 8,000 κατ. νομάδες, ὧν 2,000 χριστιανοί. Ἡ Κ. ἀνωδομημένη ἐπὶ βράχου, οὕτως πορὰ τὴν βᾶσιν ῥεεὶ ὁ πεταμένος Καράκ δὲ ἐκβάλλων εἰς τὴν Νεγρὸν θάλασσαν, ἦτο ἀλλοτε πόλις ἐπίσημος καὶ πρωτεύουσα τῶν Μωαβιτῶν (Καρακία). Τὰς Ν.Δ. καὶ Ν.Δ. γωνίας τῆς πόλεως ταύτης κατέχουσιν δύο ὀγκώδεις οἰκοδομαί, ὁ πύργος τῶν Βιβάρ καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Γάλλου κόμητος Φιόλκωνος τοῦ Ἀνδεγαυῆος οἰκοδομηθεῖσα ἀκρόπολις. [Γρ. Σ.Ι.]

* **Καρακάλ.** Πόλις τῆς Ρουμανίας, ἔχουσα 12,035 κατ. τῷ 1899. Ἐνταῦθα συνέβη μάχη τῷ 1599 μεταξὺ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας Μιχαήλ καὶ τῶν Τούρκων.

* **Καρακάλου** Οἰκογένεια. Μία τῶν ἀρχαιστάτων καὶ ἐπιφανεστάτων τῆς Δημητσάνης. Ἀλλὰ ἐκδοχαὶ τοῦ ἐνόματος αὐτῆς φέρονται Καρακάλᾳς καὶ Καρακάλᾳς. Ἐκ ταύτης γνωστότερα μέλη εἶναι οἱ ἐξῆς: 1) Θεοφάνης Β' ποντοφύλαξ τῆς Ἱεροσολύμων, περὶ οὗ ἰδὲ λ. Βεσσανῆς ἐν τῷ παρόντι Συμπληρώματι.

τι, ἔνθα ὅμως παρελείφθη τὸ οἰκογενειακὸν ὄνομα καὶ ἡ πατρίς αὐτοῦ. — 2) Κυρίλλος Β', οἰκουμενικὸς πατριάρχης Σπουδάσας ἐν τῇ πατρίδι καὶ ἐν Πατμῳ, κατ' ἀρχὰς προυχειρίσθη εἰς ἐπίσκοπον Μελενίκου, εἰτα δὲ εἰς μητροπολίτην Νικομηδείας. Τῷ 1748 ἀνῆλθεν εἰς τὸν πατριρχικὸν θρόνον, ἀλλὰ μετὰ πατριαρχίαν δύο ἐτῶν καὶ ἐκτὼ μηνῶν κατεβιβάσθη ὑπὸ τῆς Ὁθωμανικῆς ἐξουσίας ὡς ἐκ βλαδιουργιῶν καὶ ἐξωρίσθη εἰς Χάλκην· μείνας δ' ἐν τῇ ἐξορίᾳ ἐπὶ ἐν περίπτῳ ἑτοῖς ἐγένετο αὐτῷ πατριάρχης μὴν Σεπτεμβρίου 1752 κατ' ἀπαιτησὶν τοῦ λαοῦ στασιάζαντος κατὰ τοῦ διαδεξαμένου τὸν Κυρίλλον Παΐσιου τοῦ Β'. Ὁ Κ. ἦτο κατὰ Σέργιον τὸν Μαυραῖον ἀνὴρ «φιλάρετος, ἐπεινῆς, φιλάγαθος», ἐπὶ πᾶσι δὲ φιλόμους, διὸ καὶ τὴν ἐν τῇ πατρίδι τοῦ Δημητσάνης σχολὴν ὑπεστήριξε καὶ εἰς τὴν ἰδρύσιν τοῦ Ἀθωνικοῦ φροντιστηρίου σπουδαίως συνεβάλλετο διορίσας ἀρχιδιάκονον Εὐγένιον τὸν Βούλγαριν. Ἐχὼν νὰ παλαίσῃ δεινῶς πρὸς τὰς διὰ φόβου προπαγάνδας εὗρισκε τὴν περὶ αὐτὸν σύνθετον διχογνωμίαν. ὅθεν διαλύσας αὐτὴν ἀπέπεμψεν εἰς τὰς ἐπαρχίας τῶν τοῦς ἀρχιερεῖς, οἵτινες πάντα λίθον κινήσαντες ἠδυνήθησαν νὰ καθαιρέσωσι καὶ ἐξορίσωσιν αὐτὸν εἰς Σινᾶ ἢ δευτέρᾳ αὐτῇ πατριαρχίᾳ τοῦ Κ. διήρκεσεν ἔτη 4 καὶ μῆνας 6. Τῷ 1761 ἀποδράς τοῦ Σιναιεῦς ἦλθεν εἰς Κ/πολιν, ἔνθα ἀποκοινηθεὶς πρὸ τῆς συνέδου τῷ ὡθώθη, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Πελοπόννησον ἀπενεμχθείσης αὐτῷ ἱερατικῆς συντάξεως. Ἐπειδὴ ὅμως ἐπανῆλθεν εἰς Κ/πολιν ἀνευ πατριαρχικῆς ἀδείας, ἐξωρίσθη εἰς Ἀθῶν, ἔνθα ἐτελεύτησε μονάζων.

— 3) Νεόφυτος, μητροπολίτης Μονεμβασίας καὶ Καλαμάτας. Ἦνικασε κατὰ τὰ μέσα τοῦ 12' αἰῶνος καὶ ἐκτίσσε τὸν ἐν Δημητσάνῃ ναὸν τῶν Ταξιαρχῶν τῷ 1642.

4) Ἀνθίμος, ἐπίσκοπος Μεθώνης, γενν. ἐκ Δημητσάνης περὶ τὸ 1720. Προυχειρίσθη εἰς ἀρχιερέα ὑπὸ τοῦ συγγενοῦ αὐτοῦ Ἀνανίου, μητροπολίτου Λακεδαιμονίας καὶ Ἀργυροκάστρου. Κατὰ τὰς παρασκευὰς τοῦ κινήματος τοῦ 1769 ἔδρασε τὰ μέγιστα, τοῦτου δὲ ἀποτυχόντος κατέφυγεν εἰς Πάρον καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ρωσίαν, ἔνθα ἔτυχε μεγάλων τιμῶν καὶ ἱερατικῆς συντάξεως παρὰ Αἰκατερίνης τῆς Β'. Ἐγκαταστὰς ὑπερῶν περὶ τὸ 1783 ἐν Τεργέστη ἐλάβανε καὶ παρὰ τῆς αὐστριακῆς κυβερνήσεως μεγάλην σύνταξιν, οὕτως ὥστε ἔχων ἀφθονὰ τὰ μέσα εὐηργέτησε τὰ μέγιστα τὴν σχολὴν τῆς Δημητσάνης, φροντίζων προσετι καὶ ὑπὲρ πάσης τῆς Ἑλλάδος. Ὑπῆρξε δὲ εἰς τῶν πρώτων ἐταίρων τοῦ Ῥήγα καὶ τοῦς σκοποῦς αὐτοῦ διέδιδεν οὐχὶ δι' ἐπιστολῶν ἀλλ' ἐξαποστέλλων ἀνὰ τὴν Πελο-

πέννησον καὶ τὰς νήσους τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἀγάπιον. Ἀπέθ. 3' ἐν Τεργέστη τῷ 1801.

* **Καυράκας.** Πρωτ. τῆς Βενεζουέλας, ἀρθροῦσα κατὰ 72,420. Ἡ πόλις ἀπέσπρεν ἐκ τοῦ τελευταίου σφοδροῦ σεισμοῦ τῆς 20 Ὀκτ. (v) 1900 καὶ ἦτο κατὰ τὸ ρθινώπωρον 1902 μετὰ τοῦ ἐπινείου Πόρτο Καβέλλου τὸ θέατρον τῆς ἐνόπλου ἐπεμβάσεως τῶν εὐρ. δυνάμεων Γερμανίας, Ἀγγλίας, Ἰταλίας, ἐν μέρει δὲ καὶ Γαλλίας, ἀπαιτουσῶν χρηματικὰς ἀποζημιώσεις ἀπὸ τῆς κυβερνήσεως τῆς Βενεζουέλας, διατελούσης ἀπὸ τινος ἐν ἐμπυλῶ πολέμῳ μεταξὺ τοῦ προέδρου Κάστρου καὶ τῶν ἐπαναστατῶν.

* **Καρακασέλι.** Χωρ. τοῦ δήμου Βουρζάδας (Πυλίας), ἔχον 242 κατ. (1896).

* **Καραλάρι.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Συκουρίου (Δαρίας), ἔχον 203 κατ. — 2) Δύο χωρ. τοῦ δήμου Κιερίου (Καρδίτσης), ὃν τὸ μὲν καλούμενον Οὐζούν Κ. ἔχει 275 κατ., τὸ δὲ Ὁθωμανικόν Κ. εἶναι ὅλως ἀσήμενον (1896).

Καραμάν (Λάρανθα). Πόλις τῆς μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Καραμανίᾳ ἐπὶ τοῦ Κουνδερέρ-σοῦ, ἐκβάλλοντος εἰς τὴν Ἀκχάδην (λευκὴν λίμνην), εἰς ὕψος 1,261 μέτρων ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης καὶ εἰς 57 χιλμ. ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Ἰκονίου. Οὐσά εἰδρα ὑποδοτικῆς ἔχει 5,950 κατ., ὧν 5,000 Τούρκοι, 700 Ἀρμένιοι καὶ 250 Ἕλληνες μετὰ δημοτικῆς σχολῆς καὶ ἐκκλησίας, ἐργοστάσια βαμβακίνων ὑφασμάτων καὶ ὠρεῖα τεμένη. [Γρ.Σ.1.]

Καραμάν Κουρφάλ. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀλμυροῦ τοῦ νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 532 κατ. (1896).

* **Καραμανώλη.** Χωρ. τοῦ δήμου Πολίων, ἔχον 268 κατ. (1896).

Καραμήτσας Γεωργίος. Ἐγενν. ἐν Μεθύνῳ τῆς Λέσβου, μετὰ δὲ τὴν ἐν τῇ ἑλευθερίᾳ Ἑλλάδι, ἐνθα ἐκ παιδικῆς ἡλικίας κατήλθεν, ἐγκυκλοπαιδικὴν παιδεύσιν καὶ δύο ἔτη φιλοσοφίας ἐν τῷ Ἐθν. πανεπιστημίῳ μετέβη πρὸς σπουδὴν τῆς ἱστορίας εἰς τὰ πανεπιστήμια Μονάχου, Βυρτσμπουργου, Βερολίνου καὶ Βιέννης, ὅθεν ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας διατίσθη ἱατρὸς τῆς Ἀστυκλινικῆς καὶ ἐγένετο ὑφηγῆς τῆς παθολογικῆς ἀνατομικῆς. Τῷ 1875 διατίσθη ἑκτακτος καθηγητῆς τῆς εἰδικῆς νοσολογίας καὶ ὑποδιευθυντῆς τῆς Ἀστυκλινικῆς. τέλος δὲ τῷ 1880 ἐγένετο τακτικὸς καθηγητῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, οὗ μετὰ πενταετίαν διατέλεσε πρόεδρος. Ἐξέδωκε δὲ τὰ ἑξῆς: Μετάφρασιν διτομον τῆς Εἰδικῆς νοσολογίας τοῦ Niemeyer, εἰς ἣν προσέθηκε καὶ τινὰ ἴδια ἄρθρα, Ἐγγχειρίδιον εἰδικῆς φυσιολογίας τοῦ

ἀνθρώπου (1868) καὶ πραγματείας πολλὰς ἐξ ἰδίων παρατηρήσεων, οἷον Περί ἐλωδῶν ἢ ἐλαιογενῶν νοσημάτων, Περί αἰμοσφαιρινουρίας ἐκ κινίνης, Περί ἐλωδῶν αἰμοσφαιρινουρικοῦ πυρετοῦ, Περί τῶν ἐν Ἀθήναις διαλειπόντων πυρετῶν, καὶ ἱκανὰς μονογραφίας ἐν τῷ «Γαλήνῳ» καὶ ἀλλαχῶ. Πρὸς τοῦτοις διηύθυνεν ἐπὶ ἑξαετίαν τὴν εἰς αὐτὸν καὶ ἄλλους συναδέλφους ἀνατεθείσαν ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἱατρικῆς Ἑταιρείας ἐκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ αὐτῆς «Ἀσκληπιός», ἐν ᾧ πολλὰς ἐπίτις ἐδημοσίευσε διατριβάς.

* **Καραμουσταφᾶ.** Χωρ. τοῦ δήμου Δυλῶνος (Τριφυλίας), ἔχον 531 κατ. (1896).

* **Καραμπαϊράμ.** Χωρίον τοῦ δήμου Σκοτούσης τοῦ νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 188 κατ. (1896).

* **Καυάμπασι.** 1) Κωμόπολις τοῦ δήμου Νηλείας τοῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας, ἔχουσα 1,148 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ ἐν τῷ νέῳ νομῷ Μαγνησίας δήμου Ἀλμυροῦ, ἔχον 103 κατ. (1896).

Καραμπάτσης (Joseph Karabacek). Αὐστριακὸς ἀσιανολόγος γενν. τῷ 1815 ἐν Γράτς καὶ διατελὼν ἀπὸ τοῦ 1899 διευθυντῆς τῆς ἐν Βιέννῃ αὐτοκρ. βιβλιοθήκης. Ἐκτὸς ἔργων ἀναγομένων εἰς τὴν περσικὴν ἱστορίαν ὁ Κ. διεκρίθη τὰ μάλιστα ἐν τῇ ἀναγνώσει, τακτοποιήσει καὶ ἐκδόσει τῶν αἰγυπτιακῶν παπύρων τοῦ ἀρχιδουκῆ Ῥαϊνέρου, περὶ τῆς ἀξίως τῶν ὁποίων ἐγραψέ σπουδαίαν πραγματείαν ἐν ταῖς ἀνακοινώσεσι τῆς Βιενναίας Ἀκαδημίας 1882—1889. Πρὸς τοῦτοις ἐγραψε περὶ τῆς ἐν Αἰγύπτῳ συλλογῆς τῶν παπύρων Γράτς καὶ τῶν ἀραβικῶν ἀντικειμένων τῆς συλλογῆς τοῦ ἀρχιδουκῆ Ῥαϊνέρου.

Καραμπουρνό. 1) Τὸ ἀρχ. Αἰναῖον, ἀκρωτήριον τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ Θερμαϊκῷ κόλπῳ ἀπέναντι τῶν ἐκβολῶν τοῦ Λουδίου καὶ τοῦ Ἀχαιοῦ, ἔχον καὶ προχώματα πρὸς φρούρησιν τοῦ λιμένος τῆς Θεσσαλονίκης. — 2) Ἀκρωτ. κατεστῆκεν καὶ τὸ Καραμπουρνά, κεῖμενον εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ λιμένος τῆς Σμύρνης, ὁ ἀρχαῖος Μίμας, καὶ χερσονήσος συνεχομένη αὐτῷ, ἐν ᾗ ἦς χωρὶς τινὰ χριστιανικὰ καὶ τουρκικὰ, ἐνθα παράγεται σταφίς. — 3) Μικρὸν Κ. Ἀκρωτ. εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ λιμένος Θεσσαλονίκης ἐνδότερον τοῦ Αἰναίου.

Καρανδινάτα. Χωρίον τοῦ δήμου Κήτω Λιθάρου (Κορινθίας), ἔχον 111 κατ. (1896).

* **Καραντά.** Χωρίον τοῦ δήμου Θισοῦ (Βοιωτίας), ἔχον 836 κατ. (1896).

Καραπάνος (Κωνσταντῖνος). Ὁλλὴν πολιτικὸς ἀνὴρ, γενν. ἐν Ἀρτῇ τῇ 1 Μαρτίου 1810. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ Γε-

ρσίμος καταγόμενος ἐκ καλῆς οἰκογενείας τῆς κωμοπόλεως Ζαχίτσας ἐν Ἀκαρνανίᾳ, ἐξ ἧς οἰκογενείας διεκρίθησαν ὁ Κωνσταντῖνος ὁ ὀμώνομος πάππος τοῦ ἐνταῦθα βιογράφουμένου, ὡς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Φώτιος Κ., ἐν τῷ ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνι καὶ ἔλαβον καὶ σπουδαίαις δημοσίαις θέσεις, ἐπεμψεν αὐτὸν παῖδα ἔτι ἔντα εἰς Ἰωάννινα καὶ εἴτα εἰς Κέρκυραν πρὸς εὐρυτέρας σπουδὰς. Ὑστερον τῷ 1857 μετέβη ὁ Κωνσταντῖνος Κ. πρὸς σπουδὴν τῆς Νομικῆς εἰς Ἀθήνας, ἐνθα τυχὼν τῷ 1861 τοῦ διδακτορικοῦ διπλώματος ἀπῆλθεν ὑστερον εἰς Παρίσις πρὸς τελειοποίησιν τῶν γνώσεων αὐτοῦ. Ἐκεῖθεν δὲ μετέβη εἰς Κ/πολιν πρὸς ἐξέτασιν τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος, ἀλλ' ἐκεῖ ἐτράπη πρὸς τὰς τραπεζικὰς ἐπιχειρήσεις, μετ' οὗ πολὺ δὲ γενόμενος γαμβρὸς ἐπὶ θυγατρὶ τοῦ ἐξ Ἠπείρου τραπεζίτου Χρηστάκη Ζωγράφου συνηταιρίσθη μετὰ τοῦ πνευμένου αὐτοῦ καὶ κατέλαβε μέχρι τοῦ 1874 πλείστα οἰκονομολογικὰς θέσεις. Συγχρόνως δὲ μετέβη τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ πολιτικῆς δράσεως τῶν ἐν Κ/πόλει. Διαπνεύμενος ὑπὸ μεγάλου ζήλου καὶ ἔρωτος πρὸς τὴν ἀρχαιότητα μετέβη τῷ 1876 εἰς Ἠπειρον πρὸς ἔρευναν ἀρχαίων τέλεων· ἐντελέσας δὲ ἀνατιθεὶς ἰδίᾳ δαπάνῃ ἐν τῇ παιδίᾳ τῆς Τσαρκαλοῖτσης παρὰ τὰ Ἰωάννινα ἀνέβη τοῖς ἐρείπια τοῦ ἱεροῦ τῆς Δωδωνῆς, ἐν οἷς ἀνεκαλύφθησαν πλείστα ἱσα ἀντικείμενα σπουδαίστατα ὑπὸ τοῦ ἀρχαιολογικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς ἐποψῆς τῶν ἀνασκαφῶν τούτων τα περίσματα ἐξημοσίευσεν ἐν τῷ γαλλιστὶ συγγραφέντι βιβλίῳ αὐτοῦ "Doinon et ses ruines" (ἐν Παρίσι 1877, μετα πηλῶν πινάκων). Τὸ σύγγραμμά τοῦτο ἀκρίστεως τὸ ἔνμα τοῦ Κ. γνωστὸν τοῖς ἐν Εὐρώπῃ ἀρχαιολόγοις καὶ ἀλλοῖς διαπρεπέσιν ἀνδράσι καὶ διὰ τοῖς Ἰταλοῖς πολιτικοῖς Λέωντι Γκαμβέττα καὶ Οὐάδδινγκτον, μεθ' ὧν καὶ ἐκθύμως συνεργήσθη ὁ Κ. ἐν τῷ καταρτισμῷ τῆς Βερολινίας συνθήκης, ὑπεραμυνθεὶς τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἑλλάδος. Μετὰ τὴν ἐν μέρει λύσιν τοῦ ἑλληνικοῦ ζητήματος κατήλθεν ὁ Κ. εἰς Ἑλλάδα καὶ τῷ 1882 ἐξελέγη βουλευτὴς τῆς ἀπελευθερωθείσης Ἀρτης, διατελεῖ δὲ ταύτης μέχρι τοῦ νῦν διὰ τῆς οἰκονομολογικῆς αὐτοῦ γνώσεως προστελέσθη ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῆς 14 Ὀκτ. 1890 ὡς ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπὸ τὸν Θεόδωρον Δηλιγιάννην. Ἀλλ' ἡ ἐν τῷ ὑπουργείῳ παραμονὴ αὐτοῦ ὀλίγην διήρκασεν ἕνεκεν ἀσυμφωνίας πρὸς τὸν τότε πρωθυπουργόν, παραιτηθεὶς δὲ ὁ Κ. τῆς θέσεως ταύτης συνέπηξεν ἐν τῇ βουλῇ ἴδιον πολιτικὸν κόμμα. Τῷ 1902 ἐδωρήσατο τὴν Δωδωναίαν

ἀρχαιολογικὴν συλλογὴν καὶ τὰ λοιπὰ ἀρχαία αὐτοῦ τῷ Ἐθν. Μουσείῳ. Κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 17ης Νοεμβρίου 1902 ἐπιτυχέντος αὐτοῦ τοῦ Θ. Δηλιγιάννη ὁ Κ. ἀνέλαβε τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν.

* **Καρασκληάνοι.** Χωρ. τοῦ δήμου Κοτυλαίων (Καρυστίας), ἔχον 168 κ. (1896).

Καρασοῦ ἢ **Καρσῆ** Τουρκικὸν ὄνομα διοικήσεως τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἀνταποκρινομένης πρὸς τὴν ἀρχαίαν Μυσίαν.

* **Καρασοῦ-Μπαζάρ.** Πόλις τῆς Ῥωσσίας ἐν τῷ κυβερνεῖῳ Ταυρίδος, ἀριθμῶσα τῷ 1897 κατ. 12,961.

* **Καρασπάνη.** Χωρ. τοῦ δήμου Φαριδος (Λακεδαίμονος), ἔχον 195 κ. (1896).

* **Καρατζᾶς.** 1) Ἰωάννης Γεωργίου, ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας τῷ 1814. Εἰς τὰ περὶ αὐτοῦ προσθετομένα τὰ ἐξῆς. Οὗτος ἡναγκάσθη κατὰ τὰ συμβάντα τοῦ 1818 νὰ καταλύῃ ἐκ Βλαχίας εἰς Πίσαν τῆς Ἰταλίας. ἔνθα μετὰ τοῦ πῶφιν μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας Ἰγνατίου τοῦ ἐξ Ἀρτης ἐμείναν ἐπὶ μακρὸν ἐνεργῶν ἀδιαλείπτως ὑπὲρ τῆς εὐδωτέως τοῦ ἑλλην. ἀγῶνος. Ἐλθὼν δ' εἰς Ἑλλάδα περὶ τὸ 1830 ἀπέθανε τῇ 27 Δεκεμβρίου 1844 ἐν Ἀθήναις. Ὁ νεώτερος υἱὸς αὐτοῦ Κωνσταντῖνος, γενν. τῷ 1799 καὶ ἐλθὼν εἰς Ἑλλάδα τῷ 1822, ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ἀγῶνα, ὑστερον ὅμως περὶ τὸ 1835 ἀποχωρήσας τῆς πολιτικῆς ἐνεργείας ἐν Ἑλλάδι ἦλθεν εἰς Κ/πολιν, ἐνθα ἀνέλαβεν ὁθωμανικὴν διπλωματικὴν ὑπηρεσίαν καὶ προήχθη μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ πρεσβυτοῦ τῆς Πύλης ἐν Βερολίνῳ· ἐκεῖ ἀπέθανε τῷ 1861. Ὁ υἱὸς τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ τοῦ Ἰωάννου, Ἀριστείδης Γεωργίου Κ., γενν. ἐν Πίζᾳ τῷ 1831, ἐσπούδασε τὰ νομικὰ ἐν Γαλλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ. Διετέλεσε γραμματεὺς τῆς Ὀθωμ. πρεσβείας ἐν Βερολίνῳ ὑπὸ τὸν θεῖον αὐτοῦ, ὑστερον ὅμως ἐπανακλήμψας εἰς Ἑλλάδα ἔλαβε δικαστικὴν αὐτῇ ὑπηρεσίαν καὶ ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰαν. 1890 ὡς ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου.

— 2) Γεώργιος Υἱὸς τοῦ Ἰωάννου Νικολάου Καρατζᾶ, μεγάλου διαμνηνέως τῆς Ἰ. Πύλης τῷ 1808 καὶ ἀποθανόντος τῷ 1809. Ἐγενν. ἐν Κων/πόλει ἐν ἔτει 1802, ἐλθὼν δ' εἰς τὴν Ἑλλάδα περὶ τὰ τέλη τοῦ 1823 παρηκολούθησε τὸν ἐξάδελφόν του Ἀλ. Μαυροκορδάτον ὡς γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Ἐκτελεστικοῦ καὶ μετέβη μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν νῆσον Σφακτηρίαν καθ' ἣν ἡμέραν αὐτὴ προσεδιλήθη ὑπὸ τοῦ τουρκικοῦ στόλου. Μετὰ τὴν ἀλυσιν αὐτῆς ἐξεληθὼν ἐκαίθη ἐπὶ τοῦ πλοίου "Ἀρεως" κατετάχθη ὡς ἀνθυπολοχαγὸς εἰς τὸ τακτικὸν σῶμα τοῦ Φαβιέρου, διεκρίθη δὲ κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς ἀκροπόλεως Ἀθηνῶν τῷ 1827, ὅτε πολιορκούμενος ὁ Φαβιέρου

ἐπεμψεν αὐτὸν νὰ ζητήσῃ ἐπικουρίαν παρὰ τῶν ἐν Πειραιεὶ Ἑλλήνων, κατορθώσας μετὰ κινδύνου τῆς ζωῆς νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐντολὴν ταύτην. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος παρέμεινεν ἐν τῷ στρατῷ καὶ διετέλεσε βραδύτερον διοικητὴς τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς τῶν Εὐελπίδων, ἐπιθεωρητὴς τοῦ πεζικοῦ καὶ πρόεδρος τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Στρατοδικείου. Ἀπέθανε δὲ τῷ 1882 φέρων τὸν βαθμὸν ἀντιστρατήγου. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλέξανδρος διατελεῖ εἰσαγγελεὺς τῶν Ἑρετῶν ἐν Ἀθῆναις.

* **Καρατζέφ** (Karatshev). Πόλις τοῦ ῥωσ. κυβερνεῖου Ὁρέλ (Ἀριέλ), ἔχουσα 15,605 κατ. τῷ 1897.

* **Καρατζόλ.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Κραννῶνος (Λαρίσης), ἔχον 201 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Τυρνάβου, ἔχον 724 κατ. (1896).

* **Καρατζόρεν.** Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῷ Δ. τμήματι τῆς Καππαδοκίας, ὑπαγόμενον ὑπὸ τὴν διοίκησιν καὶ τὴν μητροπόλιν Καισαρείας, οἰκούμενον δ' ὑπὸ 300 τσερκεσῶνων Ἑλλήνων ἐχόντων σχολὴν καὶ νάν. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Καράτουλα.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Ὠλένης (Ἠλείας), ἔχον 498 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Τανίας (Κυνουρίας), μετὰ 529 κατ. — 3) Χωρ. τοῦ δήμου Γόρτυνος, ἔχον 235 κατ. (1896).

* **Καρατσάλι.** Χωρ. τοῦ δήμου Θαυμακῶν (Δομοκοῦ), ἔχον 201 κατ. (1896).

* **Καραφέρρια.** Τσερκεσὸν ὄνομα τῆς πόλεως Ἠεροίας ἐν Μακεδονίᾳ, οὗτης πρωτεύουσα ἡρωικῶν ὑποδιοικήσεως ἀνηκούσης εἰς τὸ βιλαέτιον τῆς Θεσσαλονίκης καὶ περιλαμβανοῦσης ὑπὲρ τὰ 37 πολιτματα καὶ πλεῖστα ἑλληνικά, ἅτινα ἔχουσι 43 ἑλληνικά ἐκπαιδευτήρια. Ἡ πόλις σταθμὸς οὗτα τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Θεσσαλονίκης-Βιτωλίων ἀριθμεῖ 10,630 κατ., ἐξ ὧν 2 χιλ. Τσερκοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες διατηροῦντες γυμνάσιον, ἀστικὴν σχολὴν, κρηναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον. Ἐνταῦθα τῷ 1897 ἦτο ὁ κύριος σταθμὸς τοῦ ἔθωμ. στρατοῦ κατὰ τὸν ἑλληνο-τσερκεσὸν πόλεμον. Διερωστέα τὰ ἐν τόμ. Β' σελ. 840 στήλῃ α', Βουλγαρίας εἰς Βοστανίας καὶ Μιχδονίας εἰς Μυγδονίας.

* **Καρνχαζάνη.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἡρακίας (Γόρτυνης), ἔχον 181 κατ. (1896).

* **Καρά-Χισάρ** (μέλαν φρούριον). 1) Το πάλαι Μελάγγεια. Φρούριον ὄχυρὸν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ἀπέχον 16 χιλ. τοῦ Ἰν-όνου καὶ κείμενον πρὸς Β τοῦ Κοτυαίου (Κιουτάχεια) καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν Θύμβριν (Πουστάν-τσάι). Τὰ Μελάγγεια καὶ περὶ ὅς Ἑλλήνων οἰκούμενα ὑπέ-

κειντο ὅμως κατὰ τὸν Π' αἰῶνα τῷ σελ-τζουκίδῃ σουλτάνῳ τοῦ Ἰκονίου Ἀλλαβζίν, παρ' οὗ ἡτήσαστο καὶ ἔλαβε τὴν ἄδειαν νὰ στρατεύσῃ ἐπ' αὐτὰ ὁ Ἐρτογρούλ ἄτ' ἐνοχλούμενος ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. Καί περ δὲ κατορθώσας νὰ κυριεύσῃ αὐτάς ὁ Ἐρτογρούλ, ἀπώλεσεν ὅμως αὐτὰ μετ' οὗ περὶ ἀνακτῆθέντα βραδύτερον ὑπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ὀθμάν. Τὰ Μ. τανὺν οἰκοῦνται ὑπ' Ὀθωμανῶν. — 2) Βλ. Νῶρα. — 3) Βλ. Ἀφίον Καραϊσάρ. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Καρδοκρόλιον.** Οὐσία ἱσομερῆς τοῦ θυμολίου, ὑπὸ μορφήν ρευστοῦ, παραγομένη τῇ ἐπιδράσει ἐν θερμῷ τοῦ αἵματος καρδοκίου ἐπὶ καυστικοῦ νάτρου. Ἐνοῦται μετὰ τοῦ ἰωδίου καὶ παρέχει σκευασίας αἰτίνας κέντηνται θεραπευτικὰς καὶ φυσιολογικὰς ιδιότητας ἀναλόγους πρὸς τὰς τῶν ἰωδίουχων παραγῶγων τῶν φαινομένων καὶ τῶν συστοίχων ἑξέων. Ὡς οὐσία ἀντιστηπτικὴ ἐφαρμοζομένη ὅπου καὶ ὅπως τὸ ἰωδισφόριον καὶ τὸ ἀριστόλιον εἶναι τὸ ἰωδισοῦχον καρδοκρόλιον, κίνε ωχρόσεις, ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι, δυσδιάλυτος ἐν αἰνῶνι, εὐδιάλυτος ἐν χλωρῳ, αἰθέρι καὶ ἐλαίῳ ἐλαίων.

* **Καρδόλλο.** Πόλις τῆς ἰσπ. ἐπαρχίας Κορούνης, ἔχουσα 12,384 κατ. (1897).

* **Καρδασαράς.** 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Ἀμβρακίας (Βάλτου), ἔχουσα 2,014 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Δολέπων (Ἐρριτανίας), ἔχον 225 κατ. (1896).

* **Καρδελέ.** Χωρίον τοῦ δήμου Μαλεωρίου (Γ' θείου), ἔχον 539 κατ. (1896).

* **Καρδέλι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀλκαγονίας (Καλαμών), μετὰ 618 κατ. (1896).

* **Καρδουνάδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Κυθηρίων, ἔχον 128 κατ. (1896).

* **Καρδουνάρη.** Χωρίον τοῦ δήμου Γόρτυνος, ἔχον 108 κατ. (1896).

* **Καρδοῦνι.** Χωρίον τοῦ δήμου Κυπαρισσίας (Τριφυλίας), μετὰ 170 κατ. (1896).

* **Καρδουνολεπινίτσα.** Χωρ. τοῦ δήμου Πιπλίων (Τρικιάλων), ἔχον 508 κατ. (1896).

* **Κάργιαννη.** Χωρίον τῆς ὑποδιοικήσεως Καβάλλας ἐν Μακεδονίᾳ, ἀριθμοῦν κατ. 870, ἔχοντας ἀστικὴν σχολὴν καὶ κρηναγωγεῖον.

* **Καρδακῆτα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Θηνιάς (Πάλλης), ἔχουσα 498 κατ. (1896).

* **Καρδαμύλη.** Πρωτ. τοῦ ἐμμενόμενου δήμου τῆς ἐπαρχ. Οἰτύλου, ἔχουσα 442 κατ. Ὁ δὲ ἡμ. ο.ς Κ. ἔχει 3,733 κατ. (1896).

* **Καρδάρα.** Χωρίον τοῦ δήμου Εὐπαλίου (Φωκίδος), μετὰ 204 κατ. (1896).

* **Καρδαρά.** Χωρίον τοῦ δήμου Φω-

λάνθου (Μαντινείας), ἔχον 146 κ. (1896).

Καρδαρῆς. Χωρίον τοῦ δήμου "Ηλείδας, μετὰ 456 κατ. (1896).

*** Καρδαρίτσι.** Χωρίον τοῦ δήμου "Ελευσίνος (Γορτυνίας), ἔχον 499 κ. (1896).

*** Καρδιακάττη.** Χωρίον τοῦ δήμου Μυρτουντίων ("Ηλείας), ἔχον 308 κ. (1896).

*** Καρδένας** (Cardenas). Παράλιος πόλις τῆς νήτου Κούδας, ἔχουσα 21,940 κατ. τῷ 1899 ἐξ ὧν 15 χιλιάδες λευκῶν.

*** Κάρδιγαν** (Cardigan). Κομητιὰ ἀγγλικὴ ἐν τῇ Νοτ. Οὐαλία, ἀριθμοῦσα 67,596 κατ. τῷ 1891.

Κάρδιον (Ζωολ.). Γένος Μελανκίων πεταλοδραγγίων σιφωνωδῶν μετὰ κόγχης διωγκωμένης, καρδιοσχήμου, παχείας, φερούσης πλευράς ἀκτινοειδέος χωριζομένης ὑπὸ αὐλάκων, μετὰ σιφώνων βραχέων, κωχρισμένων ἀπ' ἀλλήλων, μετὰ γυγγλίου φέροντος ἐφ' ἑκατέρου ἡμικογχίου δύο κωνικούς ὀδόντας καὶ ἄλλον ἑκατέρωθεν μικρὰν ἐκείνων ἐκπερυκτότα. Περιλαμβάνει περί τὰ 200 εἴδη ὑπάρχοντα σήμερον ἐν τῇ ζωῇ καὶ 400 ἄλλα ἐκλιπόντα κατὰ τὴν τριτογενεὴν περίοδον. Τινὰ ἐν τῶν ὑπαρχόντων εἰδῶν εὐρίσκονται εἰς τὰς ἀκτὰς τῶν εὐρωπαϊκῶν θαλάσσιων καὶ τυγχάνουσιν ἐδώδεμα, χρησιμοποιούμενα δὲ συνήθως ὡς βέλωνα πρὸς ἀλίαιαν.

Καρδιοοραγίη ἢ καρδίαις ῥήξις. Διάρρηξις τῆς καρδίας ἐπερχομένη αὐτομάτως κατ' ἀκολοθίαν ἐντονωτάτων μυϊκῶν ἀγώνων. Ἀπορῶτα εἰς τὰς μυϊκὰς κινίδας, εἰς τὰς βαλβίδας τὰς μιτροειδέας, τὴν τριγλώχιναν καὶ τὰς ἀορτικὰς καὶ ἐκδιηλυμένη δι' αἰνιδίου ἀλγους κατὰ τὸ προκάρδιον, ἐκτεινομένου ἀπὸ τοῦ στέρνου μέχρι τῆς νωτιαίας ἀκάνθης, παρακλυθουμένου δὲ ἐνίοτε ὑπὸ συγχοπῆς, δυσπνοίας, ἀγγους καὶ πάλμων· μετὰ ταῦτα ἐπέρχονται τὰ ραινόμενα τῆς φλεγμονῆς, ἀπὸ παραερχόμενα ἀρρύνουσι κατόπιν τῶν τὰς ἀπὸ τῶν βαλβίδων βλάβας. Ὅσάκις ὁμοῦ ῥήξις συμβῇ κατὰ τὰ τοιχώματα τῆς καρδίας ἐπέρχεται σιγμιαῖος ὁ θάνατος, ὡς δύναται νὰ παρατηρηθῇ ἐπὶ ἀτόμων πασχόντων καρδιομαλάκυνσιν ἢ καρδιολίπωσιν.

Καρδιοσπερμον. Γένος οὐτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Σαπινωδῶν φουμένων ἐν ταῖς τροπικαῖς γῶραις. Αἱ πόαι ἢ θάμνισκοι οὗτοι ἔχουσι ὀβλῆα ἐναλλαξὶ διατεταγμένα, ἀνθη μικρά, λευκά, συνημμένα ὑπὸ μέρρην κυματίου ἢ κορύμβου. καρπὸν κέκον διωγκωμένην τριγῶμον. Κ. τὸ ἀλτικακόν φέρει σπέρματα μεγέθους πίσου, μέλανα μετὰ λευκῆς κηλίδος ἐν σχήματι καρδίας.

Καρδίτης (Ζωολ.). Γένος Μελανκίων

πεταλοδραγγίων σιφωνωδῶν, μετὰ κόγχης διωγκωμένης καὶ στερεῖας, ἀποτελουμένης ἐκ δύο ἐξωτερικῶς ὁμοίων θυρῶν ἀρθρομένων διὰ τριῶν λοξῶν ὀδόντων ἐφ' ἑκατέρου ἡμικογχίου.

Καρδίτις. Ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο ἐπὶ μακρὸν χρόνον περιεγράφετο γενικῶς ἡ φλεγμονὴ τῆς καρδίας. Σήμερον ἀντὶ τοῦ ἀορίστου καὶ ἀσφροῦς τούτου ἐννοήματος ἔχουμεν τὰς λέξεις Μυοκαρδίτιδα, Περικαρδίτιδα καὶ Ἐνδοκαρδίτιδα.

*** Καρδίτσα.** 1) Πρωτ. τοῦ νέου τῷ 1899 ἱδρυθέντος νομοῦ Κ. καὶ τοῦ δήμου Καρδίττης, ἔχουσα 0.446 κατ. Ὁ νομὸς οὗτος ἀποτελεῖ μίαν μόνον ὁμώνυμον αὐτῷ ἐπαρχίαν, ἣτις εἶχε κατ. 80,766 τῷ 1896. — 2) Πρωτ. τοῦ δήμου Ἀκραρινίου, ἔχουσα 484 κατ. (1896).

*** Καρδίτσης** δῆμος τοῦ ὁμωνύμου νομοῦ κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν. Ἐχει 16,663 κατ. (1896).

*** Καρδίτσομαχοῦλα.** Χωρ. τοῦ δήμου Καρδίττης, ἔχον 884 κατ. (1896).

*** Κάρδιφ** (Cardiff). Ἀγγλικὴ πόλις ἐν Οὐαλία. Κάτοικοι 185,826 τῷ 1899.

*** Καρθαγένη.** 1) Πόλις ἐν τῇ ἰσπανικῇ ἐπαρχίᾳ Μουρκίας, ἔχουσα 86,245 κατ. μετὰ τῶν προαστείων (1897). — 2) Πόλις τῆς πολιτείας Βολιβάρ ἐν τῇ Νοτιοαμερ. δημοσπονδιακῇ δημοκρατίᾳ Κολομβίας, ἔχουσα 20 χιλ. κατ. τῷ 1888, νεωτέρων ἀπογραφῶν ἀλλειποῦσων.

*** Καρδύλειον.** Ἐλκιδώδης οὐσία ἔχουσα καυστικὰς ιδιότητας, ἐξαγρούμενη ἐκ τοῦ περικαρπίου τῶν καρῶν Caja ἢ τοῦ δυτικῷ ἀντακάρδιου. Φυτοῦ ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Τερεθινωδῶν, καὶ γαρρηγυμένη ἐξωτερικῶς εἰς ἐπιχρίσεις κατὰ τῆς λέπρας καὶ κακοήθων ἐξελκώσεων.

*** Κάρέα.** Χωρ. τοῦ δήμου Οἰτύλου, ἔχον 230 κατ. (1896).

*** Κάρεϊκα.** Χωρ. τοῦ δήμου Δύμης (Πατρῶν), ἔχον 177 κατ. (1896).

Καρθαμένη ἢ καρθαμικὸν ἐξό. Ἐρυθρὰ χρωστικὴ οὐσία ὑπὸ μέρρην κίνεως ὠραίου ἐρυθροῦ χρώματος μετὰ ταλλικῶν πράσινων ἀνακαμπῶν, ἐξαγρούμενη ἐκ τοῦ καρθάμου τοῦ βαρικοῦ, διαλυτὴ ἐν οἶνῳ. μετὰ κερατόχρου χρώματος, δυσδιάλυτος ἐν ὕδατι, ἀδιάλυτος ἐν αἰθέρι, σχηματίζουσα ἀλκαλικά ἄλατα χρώματος κίτρινου πρὸς τὸ χρυσοῦν. Σήμερον χρησιμοποιεῖται μόνον ἐν τῇ δι' ὑπόχρωμάτων καὶ ἐλακοχρωμάτων ζωγραφικῇ.

Κάρικα ἢ παππαῖα. Ἐκ τοῦ κορμοῦ καὶ τῶν κυκλίων τοῦ ἐν ταῖς Ἀντίλλαις

μένου τούτου δένδρου ὡς καὶ τῶν καρπῶν αὐτοῦ ἐξάγεται γαλακτικὸς ὁπὸς πικρὸςτυφός, περιέχων πεπτικὴν τι ζύμωμα ἀνάλογον πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν σαρκωφάγων ἢ ἐντομοφάγων λεγόμενων φυτῶν ἐκκρινόμενον ὑγρὸν, ὅπερ μαλακῶν καὶ εἴτα διαλύει μετὰ διαδροχὴν ὥρων τινων ἐν θερμκρασίᾳ 40° τὸ ὡμὸν κρέας, τὴν ἰκτικὴν καὶ τὸ πεπηγὸς λεύκωμα. Ὁ ὁπὸς οὗτος περιέχων δραστηρίαν τινα ἀζωτοῦχον οὐσίαν, τὴν λεγόμενὴν παπαίνην, χορηγεῖται ὡς φάρμακον ἀνθελμινθικόν. [P.N.B.]

Καρῆνες. Χωρ. τοῦ δήμου Μέρωνα τῆς ἐπαρχίας Ἀμαρίου (Ρεθύμνου) τῆς Κρήτης, ἔχον 275 κατ. (1900).

* **Καριντία.** Κατ. 367,344 τῷ 1900.

Καριπλέρ. Χωρίον τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας ἐν τῷ Β. τμήματι τῆς Καπαδοκίας ἐγγὺς τῆς πόλεως Ὑσγάτης καὶ περὶ τὸ ὅρος Ἀν-δὰγ (Ἰσχυρὸν ὄρος). Ὑπαγόμενον ὑπὸ τὸν νομὸν καὶ τὴν μητρόπολιν Καισαρείας εἰκείται ὑπὸ 500 Ἑλλήνων ἀποίκων ἐκ Πόντου, ἀσχολουμένων εἰς τὴν μεταλλουργίαν, λαλοῦντων τὴν ἐλληνικὴν καὶ συντηρούντων σχολὴν καὶ νάν. [Γρ.Σ.Ι.]

Καρκαδίτσα. Ἀνδρῆας. Ἑλλητὴν λογογράφος καὶ ἱατρός, γενν. τῷ 1866 ἐν Λευκαδίᾳ τῆς Ἠλείας. Σπουδάζας τὴν ἱατρικὴν ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ, ὑπῆρξεν ἐπὶ τριετίαν ἱατρός ἐν ἀντροπλεῖᾳ τῆς Πανελληνίου ἐταιρείας, ἀλλὰ καλλιεργῶν ὅμα τὰ γράμματα ἐγγραψεν ἐν ὧραις σχολῆς ἐν τῇ θηρώδει, ἥς εἶναι ὁπαδός. Διηγήματα (ἐν Ἀθήναις 1892), Ἡ Λυγερή (1896), Ὁ ζήτησις (1897), Λόγια τῆς πλώρης (1899) καὶ Παλιὰς Ἀγάπης (1900).

* **Καρκάδος.** Χωρίον τοῦ δήμου Περαίας (Τήνου), ἔχον 161 κατ. (1896).

* **Καρκασσόννη.** Carcassonne. Πόλις ἐν τῷ γαλλικῷ νομῷ Ὠδ (Aude), ἔχουσα μετὰ τοῦ ὅλου δήμου 29,268 κ. τῷ 1896.

Κάρλελι. Ὀνομασία ἐπὶ τῆς Τουρκοκρατίας τῆς Ἀκαρναντίας, ληφθεῖσα ἀπὸ Καρῆλου τοῦ Τόνκου κόμητος Κεφαλληνίας καὶ Λευκάδος, ὅστις ἐξουσίαζε καὶ τὴν ἐναντι τῆς τελευταίας ταύτης νήσου στερεάν.

Καρλίνα. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Συνθέτων καὶ ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Κυνοροϊδῶν. Φυτὰ ἐτήσια, διετὴ ἢ πολυετὴ, μετὰ φύλλων ἀκανθωδῶν. Κ. ἢ ἀκανθὸς ἔχει ἄνθος κεφάλιον πεπλατυσμένον μετὰ πεταλίων ἀκτινοειδῶς ἐκπεφυκότων, ἀργυρόχρων ἄνωθεν, ἰανθίνων κάτωθεν. Κ. ἢ ἀκανθὸς φύλλος φέρει ἄνθη μεγάλα, ἐν σχήματι κεφαλίου, μετὰ ἀκτίνων περιερικτῶν λευκοκίτρινων, στίλπνῳ, λ' ἀν ὑδροσκηπιδῶν, ἀνθρομένον

ἢ καταπιπτουσῶν ἀναλόγως πρὸς τὴν ὑγρότητα ἢ τὴν ξηρότητα τῆς ἀτμοσφαίρας· τὰ κεφάλια ταῦτα χρησιμοποιοῦνται ὡς ὑγρόμετρα φυσικά.

Καρλουδοβίχη. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κυκλανθῶν ἐν ταῖς τροπικαῖς χώραις τῆς Ἀμερικῆς. Φυτὰ σχεῖν ἄκαυλα, μετὰ φύλλων ῥιπιδοειδῶν ἢ τριλόβων, ἐναλλάξ διατεταγμένων, ἀνθέων μονοκλων ἐν σχήματι δέσμης ἐπὶ κυλινδρικοῦ σπάδικος, καὶ καρποῦ ῥαγώδους. Ἐκ τῶν πλατυσμάτων τῶν φύλλων τῆς Κ. τῆς φοινίκης οἱ βόσκιες κοπτομένους εἰς ταινίας κατασκευάζονται οἱ ἐν τῇ ἐμπορίᾳ γνωστοὶ ὑπὸ τῷ ὀνόματι Παναμά θερινοὶ ψάθινοι πῆλοι.

* **Κάρλοβαδ.** Πόλις τῆς Βοημίας περικυκλωμένη διὰ τὰ ἱαματικά αὐτῆς λουτρά, εἰς ἃ ἐφοίτησαν τῷ 1900 51 χιλ. ἐπισκεπτῶν· ἠριθμοὶ τῷ αὐτῷ ἔτει κατ. 14,640.

* **Καρλακρόνα.** Πόλις τῆς Σουηδίας, ἔχουσα 23,955 κατ. τῷ 1900.

Καρλαρούη. 1) Πρωτεύουσα τοῦ μεγάλουδουκάτου τῆς Βάδης, ἀριθμουσα τῷ 1900 κατ. 97,185 ἔξ ὧν 51,039, διαμετρουμένους, 42,214 καθολικοὺς, 886 παλαικαθολικοὺς καὶ 2,568 ἰσραηλίτας. Ἀπὸ ἐγένοντο ἐνταῦθα πολλὰ λαμπρὰ οἰκοδομήματα. — 2) Μικρὰ πόλις ἐν τῇ πρωτοδικῇ Σιλεσίᾳ ἐν τῷ διαμερίσματι τοῦ Ὀππελν, ἔχουσα 2,108 κατ. τῷ 1900 καὶ γνωστὴ ὡς διαμονὴ καὶ ἐδρὰ τοῦ ἀρτίεποθονόντος ἐπιδόξου διαδόχου τοῦ βασιλεῖος τῆς Βυρτεμβέργης Νικολάου ἐκ κλάδου τῶν δυνάων τῆς Β., οἵτινες ἔχουσιν ἐνταῦθα ἀπεράντους κτήσεις.

* **Κάρλσταδ.** Πόλις τῆς Σουηδίας, ἔχουσα 11,869 κατ. τῷ 1900.

Καρμενίτσα. Χωρίον τοῦ δήμου Μυλάοντος (Γορτυνίας), ἔχον 398 κ. (1896).

* **Κάρμη.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδριστινῆς (Ὀλυμπίας), ἔχον 154 κ. (1896).

* **Καρμόνα.** (Carmona). Πόλις τῆς Ἰσπανίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Σεβίλλης, ἔχουσα 18,478 κατ. τῷ 1897. Εἶναι ἡ ἀρχαία Carmo τῶν Ρωμαίων, ἐπὶ Ἀράβων δὲ ὑπὸ τὸ ὄνομα Karmuna διετέλει πρωτεύουσα ἰδίου ἡγεμόνος.

Καρμῶ. (Carmaux). Πρωτεύουσα ἐκ μινωμένου δήμου ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀλδὴ τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Τάρν, ἔχουσα μετὰ τοῦ ὅλου δήμου κατ. 10,068 τῷ 1896. Πελορηθμὰ βελουργεῖα καὶ ἀνθρακωρυχεῖα, οὗ οἱ ἐργάται πολλὰκις καὶ δὴ τῷ 1892 προσέβησαν εἰς στασιαστικὰς ἀπεργίας.

Καρναδάδ. Κωμόπολις τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμανίας, κειμένη ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Φιλιππουπόλεως-Πύρ-

ως και ἔγγυς τῆς τελευταίας ταύτης πό-
λεως. Κατ. 2,000.

Καρναχόλες. Χωρίον τῆς νήσου καὶ
τοῦ δήμου Σύρου, ἔχον 216 κατ. (1896).

Κάρνεγκυ (Andrew Carnegie). Μέ-
γας Ἀμερικανὸς βιομήχανος καὶ φιλάν-
θρωπος, γεννηθεὶς τῷ 1837 ἐν Σκωτίᾳ. Με-
ταβὰς ἑνδεκαετίας εἰς Βόρειον Ἀμερικὴν,
ἔπου κατ' ἄρχας ὑπηρετήσεν ὡς τηλεγρα-
φικὸς ὑπάλληλος, κατ' ὁρμὴν ἐκ τῶν κερ-
δῶν διαφόρων ἐπιχειρήσεων νὰ ἰδρύσῃ με-
γάλα ἐργαστᾶσια σιδηρογυτηρίων καὶ ὀρει-
χλικουργίας, ἅτινα νῦν λογιζονται τὰ πρῶ-
τα τοῦ κόσμου. Ἀπεσύρθη τῶν ἐπιχειρή-
σεων τῷ 1899 μεταβαίνων συχνάκις εἰς
Ἀγγλίαν, ἐνθα ὡς καὶ ἐν Ἠνωμ. Πολι-
τείᾳ ἐπεδαψίλευσεν ἡγεμονικὰς οὕτως εἰ-
πεῖν δωρεὰς εἰς φιλάνθρωπικὰ καταστήμα-
τα, πανεπιστήμια κ.ά. καὶ κυρίως ἵδρυσεν
μεγάλαν βιβλιοθήκας. Διατελεῖ πρόεδρος
τοῦ πανεπιστημίου τοῦ Ἀγ. Ἀνδρέου ἐν
Σκωτίᾳ. Διέθθη δὲ τῷ 1901 ὑπὲρ τῆς δη-
μοσίας ἐκπαιδεύσεως τῆς Σκωτίας κεφάλαιον
ἐκ 2 ἑκατομ. λιρῶν στερλινῶν.

Καρνέσι. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Κλει-
τορίας (Καλαβρύτων), ἔχον 664 κατ. — 2)
χωρίον τοῦ δήμου Κλείτορος (Γορτυνίας),
ἔχον 566 κατ. (1896).

Καρνίνη. Οὐσία ὀργανικὴ ὑπὸ μορφήν
κόντας λευκῆς δυσδιάλυτου, περιεχομένη
ὡς ὑδροχλωρικὴν ἄλακα ἐν τοῖς μυσὶ καὶ ἐν
τῷ κραταεχυλίσματι.

Καρνίων δῆμος τῆς ἐπαρχίας Ἰ-
θάκης. Ἔχει 1,877 κατ. (1896).

Καρνώ. 1) Λάζαρος Ἰππόλυτος. Ἀ-
πέθανε τῇ 1/16 Μαρτίου 1888 ἐν Παρισίοις
εὐρίγον μετὰ τὴν ἀνοδὸν τοῦ υἱοῦ εἰς τὸ
ἀξίωμα τοῦ προέδρου τῆς γαλλ. δημοκρα-
τίας. — 2) François Sadi C. Πρόεδρος τῆς
γαλλ. δημοκρατίας ἀπὸ τῆς 3 Δεκ. 1887.
Κατέστη λίαν δημοτικὸς δια τῶν ἀνὰ τὴν
Γαλλίαν πολυαριθμῶν περιδείων του καὶ
τῆς στάσεως αὐτοῦ κατὰ τοῦ Βουλανζι-
σμοῦ καὶ προέστη πανηγυρικῶς τῆς ἐνάρ-
ξεως τῆς παγκοσμίου ἐκθέσεως τῶν Παρι-
σίων τῷ 1889. Μάτην προσεπάθησαν οἱ
ἐχθροὶ αὐτοῦ νὰ ἀναμείψωσιν αὐτὸν ἐν τοῖς
Παναμαίκοις. Ἐπὶ Κ. ἤρξαντο τὸ πρῶτον
τὰ διαβήματα πρὸς ἐπίτευσιν γαλλο-βου-
σικῆς συμμάχιας. Τῷ 1894 ἐπισκεπτόμε-
νος τὴν ἀπικικανὴν ἐκθεσιν τοῦ Λυὼν,
ἐξελκρονήθη αὐτῷ τῇ 12/24 Ἰουνίου ὑπὸ
τοῦ Ἰταλοῦ ἀναρχικοῦ Καζερίου καὶ ἐτάφη
δημοτελέστατα ἐν τῷ Πανθέῳ τῶν Παρι-
σίων. Πολυαριθμὰ βιβλία ἐγράφθησαν περὶ
τῆς μεγάλης οἰκογενείας Κ.

Καρὼ ἢ Καρὼ (Elme Caro). Γάλ-

λὸς φιλόσοφος. ἀπέθανε τῇ 1/13 Ἰουλίου
1887 ἐν Παρισίοις.

Κάρολ (Nagy Karoly). Πέλις τῆς
Οὐγγαρίας, ἔχουσα 13,475 κατ. τῷ 1890,
νεωτέρων ἀπολογισμῶν ἑλλειπόντων.

Καρολίδης Παῦλ ος. Καθηγητὴς
τῆς ἱστορίας ἐν τῷ Ἐθν. πανεπιστημίῳ,
γενν. ἐν Ἀνδρονικίῳ τῆς Καπαδοκίας τῷ
1849. Παῖς ὢν ἦλθεν εἰς Σμύρνην καὶ ἐμα-
θήτευσεν ἐν τῇ Εὐαγγελικῇ σχολῇ ὑπὸ τῶν
Κωνσταντίνων Σανθόπουλων, ὅθεν ἀπεφοί-
τησε τῷ 1867. Εἶτα μετέβη εἰς Ἀθήνας
πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν αὐτοῦ καὶ
ὕστερον εἰς Γερμανίαν καὶ ἀνηγορεύθη
διδάκτωρ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Τυβίγ-
γης τῷ 1872. Ἐπανελθὼν ἐκείθεν ἐδίδαξεν
ἐπὶ διετίαν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐνθα καὶ
ἐξέδωκε τὰ Καππαδοκικά, μέρος Α' (1874)
καὶ ὕστερον ἐν Σμύρνῃ, ἐνθα ἀπὸ τοῦ 1875—
1886 ὑπῆρξεν ἐν τῇ Εὐαγ. σχολῇ καθηγητὴς
τῆς ἱστορίας, τῶν λατινικῶν καὶ τῆς φιλο-
σοφίας. Αὐτόθι ἐξέδωκε Γλωσσάριον συγκρι-
τικῶν ἑλληνοκαππαδοκικῶν λέξεων (1885)
καὶ τὰ Κόρωνα καὶ τὰ ἐρείπια αὐτῶν (1888).
Ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας τῷ 1886 διωρίσθη ὑφη-
γητὴς τῆς ἱστορίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ.
Τῷ 1889 μετέσχε τοῦ ἐν Ὑποχρόλμῃ συνε-
δρίου τῶν Ἀσιατολόγων καὶ τῷ 1891 τοῦ ὁ-
μοίου ἐν Λονδίνῳ. Τὸ πόρισμα τοῦ πρώτου τα-
ξιδίου ἐδημοσίευσεν ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Σκαν-
διναυικαὶ ἀναμνήσεις (ἐν Ἀθήναις 1890).
Πρότερον δὲ ἐξέδωκε μετὰ σημειώσεων ἐρ-
μηνευτικῶν «Στράβωνος Γεωγραφικῶν βι-
βλία IB—ID» (αὐτόθι 1889). Ἐγράψε δ' εἶτα
Εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Ἱστορίαν τοῦ 10' αἰῶνος
(1891), ἣ ἐπηκολούθησεν ἡ Ἱστορία τοῦ 10'
αἰῶνος εἰς 3 τόμ. (1893). Τῷ αὐτῷ ἔτι διω-
ρίσθη καθηγ. τῆς ἱστορίας ἐν τῷ Ἐθν. πανε-
πιστημίῳ, ἐνθα ἐκτετε διδάσκει. Ἐν τοῖς κα-
τόπιν συνέγραψεν Εἰσαγωγὴν εἰς τὴν καθολι-
κὴν ἢ παγκόσμιον ἱστορίαν (1894), Ἱστο-
ρίαν καθολικὴν, τόμ. Α' περιέχ. Ἱστορίαν
τῶν ἀρχαίων ἀσιατικῶν λαῶν (1895—
1896), καὶ τὰ ἐπιγραφόμενα Ἡ ἐνεστῶσα
κατάστασις ἐν τῷ Ἀγίῳ Ὄρει (ἐν τῇ Βι-
βλιοθήκῃ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, 1896), Die
sogenannten Assyro-Chaldäer und Hittiten
von Kleinasien (1898), Ἡ Εὐρώπη κατὰ
τὸν 10' αἰῶνα (1900) καὶ ὁ Ἡράκλειος
(ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Σολῶγου πρὸς διαδο-
σιν ὠφελίμων βιβλίων, 1903) καὶ μετέφρασε
τὴν τοῦ Hertzberg Ἱστορίαν τῆς Ἑλλά-
δος ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Μαρκσλῆ (1902).
Ἐδημοσίευσεν καὶ πληθος ἰδιαιτέρων δια-
τριβῶν ἱστορικῶν καὶ πολιτικῶν ἐν διαφόροις
περιοδικαῖς, ἐξ ὧν μνημονεύτεον τὴν περὶ
τοῦ Ἀγίου Τάφου (ἐν τῷ περιοδικῷ «Ἑλ-
ληνισμῷ»), τὴν Ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Να-
ζαρέτ ὁδοπορίαν (ἐν τοῖς «Παναθηναίοις»),

τὴν περὶ Κρυπτοέρρης διατριβὴν (ἐν τῇ «*Arménie*» 1901) καὶ Histoire de l'histoire-gographie grecque moderne (ἐν τῇ Revue historique). — Ὁ πρεσβύτερος ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἰορδάνης, γενν. τῷ 1837, ἐξεπαιδεύθη ἐν Σμύρνῃ, Ἀθήναις καὶ Γερμανίᾳ, ἐδίδασκεν ἐν τῇ Εὐαγγ. Σχολῇ Σμύρνῃς καὶ ἐν Κων/πόλει καὶ διηγελοσφίαν ἐν τῇ θεολογικῇ σχολῇ Λάλλης καὶ τῷ Γαλατῆ Σεραῖῳ. Δεινὸς ἐλληνιστὴς ὢν καὶ πολὺγλωσσος ἀσπασολόγος ἔγραψε πλὴν ἀναμνηστικῶν ἐπιγραμμάτων ἐν τῇ ἀρχ. Ἑλλ. καὶ μετὰρρασιν τῆς Νάλα, ἤτοι τοῦ Ἡ' βιβλίου τῆς Μαχαβαράτης. Διατελεῖ δ' ἀπὸ τοῦ 1895 μέλος τοῦ ὀθωμανικοῦ Συμβουλίου τοῦ κράτους. [N.K.]

* **Καρολῖνα.** Ἡ Νότιος Κ. ἡριθμεῖ κατ. 1.340.316 τῷ 1900, ἡ δὲ Β. 1.893.819.

* **Καρολῖναι νῆσοι.** Ἀπὸ τοῦ 1899 ἡγοράσθησαν παρὰ τῆς Γερμανίας ἀπὸ τῆς Ἰσπανίας ἀντὶ 25 ἑκατομ. πεσέτων. Περίλημθονσι δὲ ἐμβαδὸν 14' 0 γχμ. μετὰ 36 γιλ. κατ. τῷ 1901, ἐξ ὧν 121 λευαί.

* **Κάρολος Η'.** βασιλεὺς τῆς Γαλλίας. Διερθεύει τὴν ἐν τὴν. Δ' σελ. 557 στιχ. Ὁ λέξις υἱὸν εἰς συγγενῆ.

* **Κάρολος Α'.** καὶ ῥωμουνιστὴ καλοῦμενος Carol, βασιλεὺς τῆς Ῥωμουνίας. Ἐγεννήθη τῇ 8/1. Ἀπριλίου 1839 ἐν Σιγμάργγῃ ὡς δευτεροτοκος υἱὸς τοῦ ἡγεμόνος Κάρολου Ἀντωνίου τοῦ Χοεντσόλμπερν-Σιγμάργγῃ. Εἰσελθὼν τῷ 1857 εἰς τὸν πρῶτον στρατὸν ἐφοίτησε συγχρόνως καὶ εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Βόννης. τῷ δὲ 1864 ἔλαθεν ἐνδοξον μέρος ἐν τῷ Δανικῷ πολέμῳ. Διατέλει ἡλαρχος ἐν τῷ β' συνταγματῇ τῶν δραγῶνων, ὅτε ὁ Ῥωμουνός πολιτικός ἀνὴρ Ἰωάννης Βρατιάνος προσήγγεν αὐτῷ τὸ σέμειμα τῶν ἡγεμονίων Βλαχίας καὶ Μολδαβίας τῶν ἀρτι ἐνωθεισῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα Ῥωμουνίας κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1866, ἐκλεγείς δὲ δια δημοψηφίσματος τῇ ἐπινεύσει τοῦ πανισχύρου τότε ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ ὁμοφωνία Ναπολέοντος τοῦ Γ' ὡς κληρονομικὸς ἡγεμὼν τῆς Ῥωμουνίας ἐποιήσατο τῇ 22 Μαΐου τὴν εἴσοδον αὐτοῦ εἰς Βουκουρεστίον καὶ ὥμοσε τῇ 1 Ἰουλίου τὴν τήρησιν τοῦ νέου συντάγματος. Καὶ περ δὲ γενόμενος μετὰ δυσπιστίας δεκτὸς ὑπὸ τῆς Πύλης. τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Ῥωσίας κατάρθρωσεν ὅμως νὰ ἀναγνωρισθῇ ἡδὴ κατ' Ὀκτ. ὑπὸ τούτων καὶ τῶν λοιπῶν μεγάλων Δυνάμεων. Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ εἶχε νὰ παλαίσῃ πρὸς πλείους ὅσας δυσκολίας· ἡ συμπάθεια τῶν Ῥωμουνίων πρὸς τὴν Γαλλίαν τῷ 1870 καὶ ἡ διακοπὴ τῶν ἐργαλειῶν τοῦ Στρούσεργ πρὸς κατασκευὴν τῶν σιδηροδρόμων τῆς χώρας ἐξήγειραν τῷ 1871 ἐν Βουκουρεστίῳ στάσιν

ὑποθαλπομένην ὑπὸ τῆς Ῥωσίας κατὰ τοῦ ἡγεμόνος, ὅστις παρ' ὀλίγον παρητήθη καὶ μόλις ἐπέισθη νὰ παραμείνῃ. Τῷ 1877 ἐν τῷ ῥωσοτουρκικῷ πολέμῳ ἔλαθεν ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν τοῦ Κ. ῥωμουνικός στρατὸς διακεκριμένον μέρος· ὁ Κ. θραυὼν πρὸς βοήθειαν τοῦ ἐν Πλεῦνα πιεζόμενου ῥωσσικοῦ στρατοῦ καὶ ἀνταλῶν τὴν ἀρχηγίαν τῶν ἐκεῖ ἡνωμένων στρατευμάτων, τῇ 10 Δεκ. (ν). 1877 ἡνάγκασε τὸν ῥωσικὸν εἰς παράδοσιν αἰχμαλωτισθέντος τοῦ Ὀσμάν Πασῶ. Ἡδὴ πρότερον τῇ 10/25 Μαΐου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀκήρυξε τὴν Ῥωμουνίαν ἀνεξάρτητον κράτος ὅπερ καὶ ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῆς Βερολινεῦς συνόδου τῷ 1878 προσταθείσης αὐτῷ τῆς Δοδρουτζῆς. τῇ δὲ 14/26 Μαρτίου 1881 ἀνύψωσεν αὐτὸς εἰς βασιλείον σταθέντος τότε τοῦ βασιλικοῦ ζεύγους ἐν Βουκουρεστίῳ. Λαθὼν τῷ 1869 σύζυγον τὴν μουστροφὴν πριγκίπισσαν τοῦ Βιδ' Ἐλισάβετ (βλ. κ.), τὴν γνωστὴν ὑπὸ τὸ φιλολογικὸν ὄνομα Κάμμεν Σὺλδα, ἔσχε μετ' αὐτῆς ἐν θυγάτρῳ. οὗτινος ἀποθανόντος τετραετοῦς διώρισεν ὡς διάδοχον τὸν Φερδινάνδον, δευτερότοκον υἱὸν τοῦ πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ αὐτοῦ Λεοπόλδου. Ὁ Κ. ἡτύχησε διά σταθερὰς καὶ συνετῆς δράσεως νὰ ἀνυψῶται τὴν τῶς ὑπὸ πολιτικῶν κομμάτων σπαρτασσομένην χώραν εἰς ἀνεξάρτητον κράτος καὶ εἰς ἐπιφανῆ πολιτικὴν θέσιν. [B.A.]

* **Κάρολος Α'.** βασιλεὺς τῆς Πορτογαλίας ἀπὸ τοῦ 1889. Ἐγεννήθη ἐν Λισαβῶνι τῇ 16/8 Σεπτεμβρίου 1863 υἱὸς τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου καὶ τῆς βασιλίσσης Μαρίας Πίκας, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῆς Ἰταλίας Βίκτωρος Ἐμμανουήλ. Διαδέχτο τὸν πατέρα αὐτοῦ τῇ 19/10 Ὀκτ. 1889 καὶ ἐνυμφεθῇ τῷ 1886 τὴν Ἀμαλίαν, θυγατέρα τοῦ κόμητος τῶν Παρισίων, ἐξ ἧς ἔχει δύο υἱούς. Περὶ τῶν συμβάντων τῆς βασιλείας αὐτοῦ βλ. Πορτογαλία.

* **Κάρολος Ἀλέξανδρος.** μέγας δούξ τῆς Σαξονίας-Βαϊμάρης-Άϊζναχ, ἀπέθανε τῇ 5 Ἰαν. (ν). 1901 ἐν Βαϊμάρῃ, καταλιπὼν διάδοχον ἐν τῇ ἀρχῇ τὸν ἐγγονον αὐτοῦ Γουλιέλμον-Ερνέστον, γενν. τῷ 1876, καὶ υἱὸν τοῦ προαποθανόντος τῷ 1894 διαδόχου Κάρολου Αὐγούστου.

* **Καροῦμπάλι.** Χωρίον τοῦ δήμου Μεγαλοπόλεως, ἔχον 350 κατ. (1896).

* **Καρουσάδες.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ἀχολοριτῶν (Κερκῶρας), ἔχουσα 1.261 κατ. (1896).

* **Καρουσᾶτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Πυλαρίων (Σάκης) ἐν Κερκῶνι, ἔχον 124 κατ. (1896).

* **Καρούση.** Χωρίον τοῦ δήμου Λαπα-

θών (Καλαβρύτων), ἔχον 168 κατ. (1896).

* **Καρπούτες**. Χωρίον τοῦ δήμου Αἰ-
γίου (Δωρίδος), μετὰ 634 κατ. (1896).

* **Καρπούτια**. Χωρίον τοῦ δήμου Εὐ-
παλίου (Δωρίδος), ἔχον 282 κατ. (1896).

* **Κάρπαθος**. Περί Κ. πρὸλ. καὶ Ἑρμ.
Μανωλακᾶκη Καρπαθιακᾶ (ἐν Ἀθήναις
1896).

* **Καρπαζή**. Ἀλκαλοειδὲς ἐξαχθὲν
ἐκ τῶν φύλλων τῆς *Carica papaya* καὶ
ἀποδειγνύειν ὡς ἔχον δηλητηρίους ιδιότητας
ἐπὶ τοῦ καρδιακοῦ μυός, ἐπιδραδύνον ση-
μυντικῶς τὴν κινητικότητά αὐτοῦ.

* **Καρπαντρά** (Carpentras). Πόλις
τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Βοκλῦζ, ἔχουσα μετὰ
τοῦ ὅλου δήμου 10,797 κατ. τῷ 1896.

* **Καρπενίσι** ἢ Καρπενήσιον. Πρω-
τεύουσα τοῦ δήμου Καρπενισίων καὶ τοῦ
νέου νομοῦ Εὐρυτανίας κατὰ τὴν τοῦ 1899
διαίρεσιν, ἔχουσα 2,017 κατ. τῷ 1896. Ὁ
δήμος Καρπενισίων ἔχει κατ. 9,710.

Καρπικαὶ καλοῦνται πᾶσαι αἱ κατὰ
τὴν καρπὸν καθ' ἑαυτὴν καὶ πρὸς τὰ παρα-
κείμενα αὐτῷ ὑπάρχουσαι ἀρθρώσεις, ἧτοι
αἱ ἀνα μέσον τῶν ὀστέων τοῦ πρώτου στοί-
χου τοῦ καρποῦ μετὰ τῶν ὀστέων τοῦ ἀντι-
βραχίου (ὠλενοκαρπικαὶ καὶ κερικτοκαρ-
πικαὶ), αἱ ἀνα μέσον τῶν δύο στοίχων τοῦ
καρποῦ (καρποκαρπικαὶ) καὶ αἱ ἀνα μέσον
τῶν ὀστέων τοῦ δευτέρου στοίχου καὶ τῶν
μετακαρπίων (καρπομετακαρπικαὶ).

Καρπινέτον. Κωμόπολις τῆς Ἰτα-
λίας παρὰ τὴν πόλιν Ἀνάγνην ἐν τῇ περι-
φερείᾳ Φρυσιονόνης τῆς ἐπαρχίας Ῥώμης.
γνωστὴ ὡς πατρίς τοῦ νῦν Πάπα Λέοντος
τοῦ II'.

Καρποκαρπικαὶ καλοῦνται αἱ ἀρ-
θρώσεις αἱ συνάπτουσαι τὰ ὀστά τοῦ πρῶ-
του στοίχου τοῦ καρποῦ μετὰ τῶν ὀστέων
τοῦ δευτέρου στοίχου, ἧτοι τῶν ὀστέων σκα-
ρπείδους, μηννοειδούς, πυρκαμειδοειδούς καὶ
πισσοειδούς μετὰ τῶν ὀστέων μεζζονος πολυ-
γώνου, ἐλασσονος πολυγώνου, κεραλωτοῦ
καὶ ἀγκιστροῦ.

Καρποκάψα. Γένος ἐντόμων μι-
κρολεπιδοπτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν
Τετραγυιδῶν. Πρότυπον εἶδος εἶναι Κ. ἡ
πρῶτον ἐκ τῶν μικρὰ ψυχῇ, ἔχουσα τὰς
ἀνωτέρας πτέρυγας κυανὰς πρὸς τὸ ραῖν,
τικτούσας ἐπὶ τῶν ἡμιωρίμων καρπῶν τῆς
μηλιάς ἢ τῆς ἀπίας· οἱ δὲ σκαθόντες αὐτῆς
εἰσέρχονται ἐν τῷ καρπῷ, θάλλουσι μέχρι τῶν
πυρήνων καὶ ἀποτελοῦσι τὸν κοινὸν λεγο-
μένον σκώληκα τῶν καρπῶν.

Καρπολόγος, *corvus frugilegus*.
Εἶδος κόρακος μακροστέμφου, χαρκτη-
ριστικὸν ὑπὲρ κεφαλῆς φιλκροῦς, ὄνυχος

κτενοειδοῦς κατὰ τὸν μέσον δάκτυλον,
περώματος μέλανος μετ' ἀνταλμπῶν πορ-
φυροκυάνων, καὶ λαιμοῦ ψιλοῦ, ραιόχρου.
Ἔχει μῆκος 30 ὄρεκ., ζῇ ἐν τῇ κεντρικῇ
καὶ νοτιᾷ Εὐρώπῃ κατὰ τὰς θερμὰς ὥρας
τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἀποδημεῖ δὲ κατὰ τὸν χει-
μῶνα εἰς τὰς βορείους χώρας τῆς Ἀφρι-
κῆς. Παρέχει πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς
τὴν γεωργίαν καταστρέφων τοὺς κανθά-
ρους, τοὺς σκώληκας καὶ τὰ μικρὰ τρω-
κτικὰ ζῷα, ἀρ' ἑτέρου ὅμως προξενεῖ καὶ
ζημίας τινὰς κατατρώγων τοὺς καρπούς.
Ἔχει κραυγὴν ἰσχυροτάτην, προσιμᾷ δὲ
ὡς τὸπον διαμονῆς τὰ ὑψηλὰ δένδρα τῶν
μικρῶν βλαστῶν· τίκτει ὡς κυανῶπα μετὰ
στιγμάτων ὀρνῶν.

Καρπομετακαρπικαὶ καλοῦνται
αἱ ἀρθρώσεις αἱ συνδέουσαι καθ' ἑκάστον
τὰ ὀστά τοῦ δευτέρου στοίχου τοῦ καρ-
ποῦ μετὰ τῶν συστάχων ὀστέων τοῦ μετα-
καρπίου.

Καρποφαλαγγικοὶ καλοῦνται ἐκ
τῶν μυῶν τῆς ἀκρας χειρὸς ὅσοι ἐκέρχου-
νται ἐκ τοῦ καρποῦ ἢ εἰς ἑνὸς τῶν ὀστέων
τοῦ δευτέρου στοίχου καὶ καταρῶνται εἰς
ἀντίστοιχον φάλαγγα.

* **Κάρρατση** (Karaehi ἢ Currachee).
Ἑμπορικωτάτη πόλις τοῦ Ἰνδοστάν ἐν τῇ
ἀγγλ. πρεσβείᾳ Βομβάης, ἔχουσα 115,407
κατ. κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1901.

Καρρὲ στήλη. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐ-
νέργεια.

Καρρὲρ Παύλος. Ἑλλήν συνθέ-
της μελοδραμάτων, γενν. τῷ 1829 ἐν Ζα-
κύνθῳ, ἐνθα ἀπέθανε τῷ 1896. Τὴν παί-
δευσιν αὐτοῦ ἐλαβεν ἐν Κερκύρᾳ καὶ εἶτα
ἐν Ἰταλίᾳ. Συνέθετε δὲ λαμπροὺς χοροὺς,
έτενιτε πολλὰ ποιήματα καὶ ἐμελοποίησε
τὰ ἑξῆς μελοδράματα: Dante e Bice (1852),
Isabella d'Aspero (1853), Rediviva (1855),
Marco Bozzari (1866), Fior di Maria (1868),
Frossini (1869), Maria Antonietta (1872).
Τὸ τελευταῖον μελοδράμα αὐτοῦ ἦτο Ma-
ratone e Salamina, ὅπερ δὲν περσεστάθη.
Πρὸς τοῦτοις ἐμελοποίησε καὶ εἰς τὴν Ἑλ-
ληνικὴν τὴν «Δέσπω».

* **Καρτάλ** ἢ Χαρτάλι· μὴ (παρὰ Θεο-
ράναι ὁ Κάρτα λιμήν). Κωμόπολις τῆς
Βιθυνίας παρὰ τῆς, ὑπαγομένη εἰς τὴν διοί-
κησιν Χρυσοπέλεως τοῦ βιλαετίου Κων-
σταντινουπόλεως. Κάτοικοι περὶ τοὺς χι-
λίους, ἐξ ὧν οἱ ἡμίσεις Ἑλληγες διατη-
ροῦντες ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγω-
γεῖον. Ἀρτι ἰδρῶθη ἐργοστάσιον ἀγγλο-ἐλ-
βετικὸν πρὸς ταρίχευσιν ἰχθύων καὶ διατή-
ρησιν λαχυνικῶν καὶ ὀπωρῶν τοῦ μέρους
τούτου. Σταθμὸς τοῦ σιδηροδρόμου Νικα-
μηδαίης.

* **Καρτεράδος.** Κώμη τοῦ δήμου Θήρας, ἔχουσα 916 κατ. (1896).

* **Καρτερόλη.** Χωρ. τοῦ δήμ. Εὔας (Μεσσήνης), ἔχον 774 κατ. (1896).

* **Κάρταγγ.** Πόλις τῆς Οὐγγαρίας, ἀριθμοῦσα 20,896 κατ. τῷ 1900.

* **Καρυά.** 1) Πρωτ. θερινή τοῦ δήμου Λυρκείας ("Αργους), ἔχουσα 1,025 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Ὀρχομενοῦ (Βαυαρίας), ἔχον 357 κατ. — 3) Χωρ. τοῦ δήμου Θρονίου (Λοκρίδος), μετὰ 470 κατ. — 4) Χωρ. τοῦ δήμου Εὐπαλίου (Δωρίδος), ἔχον 295 κατ. — 5) Πρωτεύουσα τοῦ ὁμωνύμου δήμου ἐν Λευκάδι, ἔχουσα 1,852 κατ. — 6) Χωρ. τοῦ δήμου Τρικκάλων (Κορινθίας), μετὰ 862 κατ. — 7) Χωρ. τοῦ δήμου Ὑπάτης (Φθιώτιδος), ἔχον 131 κατ. — 8) Χωρίον τοῦ δήμου Εὐρυτάνων, ἔχον 180 κατ. — 9) Χωρ. τοῦ δήμου Σωσθενίου (Τήνου), ἔχον 460 κατ. — 10) Χωρ. τοῦ δήμου Πηνειῶν (Ἡλείας) μετὰ 137 κατ. — 11) Χωρ. τοῦ δήμου Ἀσσοῦ (Σάμης) ἐν Κεφαλληνίᾳ, ἔχον 261 κατ. — 12) Ἐπάνω Κ. Χωρίον τοῦ δήμου Λυκοσουράς (Μεγαλοπόλεως), ἔχον 240 κ. (1896).

* **Καρυά.** Χωρ. τῆς Μακεδονίας περὶ τὰς 5 ὥρας ἀπέχον τῆς Ἐλασσώνας, εἰς τὴν ὑπεδιοικηθῆν ὑπάγεται, καὶ ἔχον περὶ τοὺς 750 κατ. χριστιανούς, συντηροῦντας ἀστικήν σχολήν.

* **Καρυαί.** 1) Κωμόπολις τῆς Ἀνατολ. Ῥωμυλίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καβακλί, οἰκουμένη ὑπὸ 3 χιλ. Ἑλλήνων. — 2) Βλ. Καρυαίς ἐν τόμ. Δ' σ. 572.

* **Καρυᾶς** ὁ δήμος τῆς ἐπαρχίας Λευκάδος. Ἔχει 4,978 κατ. (1896).

* **Καρυόδη.** Χωρία ἐν Κρήτῃ. 1) Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἰτάνου τῆς ἐπαρχίας Σητείας (Λασηθίου), ἔχουσα 214 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Φουρνῆς τῆς ἐπαρχ. Μεραμπέλου (Λασηθίου), ἔχον 210 κ. (1900).

* **Καρυέλατον.** Φυτικὸν ἔλαιον ἐξαγόμενον ἐκ τῶν σπερμάτων τῶν Καρυωδῶν, κίτρινον, εὐωδέστατον, τάχιστα ἀποξηραίνόμενον καὶ χρησιμοποιούμενον εἰς παρασκευὴν ἐλαιοχρωμάτων.

* **Καρυές.** Χωρ. τοῦ δήμου Τρικκαίων (Τρικκάλων), ἔχον 187 κατ. (1896).

* **Καρυῆνη.** Ὁξυγονοῦχος ὕδρονανθραξ ἀποτελεῶν τὴν πικρὰν οὐσίαν τῶν πρασίνων φλοιδῶν τῶν μεγάλων καρῶν ἢ διὸς βαλάνων τῆς βασιλικῆς καρῆς (Juglans regia). Παρίσταται ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων βελονοειδῶν, κιτρίνων, ἀδιαλύτων ἐν ὕδατι, δυσδιαλύτων ἐν οἶνοπνεύματι, ἐξαχνουμένων εἰς 90° καὶ χρωωνόμε-

νων βαθέως ἐρυθρῶν δι' ἀλκαλίων καὶ ἀμμωνίας.

* **Καρύνια.** Χωρίον τοῦ δήμου Οἰτύλου, ἔχον 127 κατ. (1896).

* **Καρυοκίνησης.** Βλ. Πυρηνοκίνησις καὶ Κυτταρογονία

* **Καρυοκάριον.** Γένος μεγάλων δένδρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Τερνστραιοειδῶν τῶν τροπικῶν χωρῶν τῆς Ἀμερικής. Φέρουσι φύλλα ἐναλλάξ διατεταγμένα σύνθετα, ἔχοντα σχῆμα χειρὸς μεταδισπώτων τῶν δακτύλων, ἀνθή μεγάλα, λευκά, βοτρυοειδῆ, ληκτικὰ· καρπὸν βόλπην μετα μεσοκαρπίου βουτυρώδους καὶ πυρήνων περιεχόντων ἐμβρυον σαρκώδες, ἐωδιμον, ἐλαιώδες. Γνωστὰ διὰ τὴν χρησιμότητα αὐτῶν εἶδη εἶναι Κ. τὸ βουτυρώδες, φύομενον ἐν Γουιάνῃ καὶ περιχέον ἐν ταῖς ῥωμαῖς τοῦ πυρήνος οὐσίαν χρησιμοποιοῦμένην ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν ἀντιβουτύρου· τὰ δὲ σπέρματα αὐτοῦ περιέχουσιν ἔλαιον ἐωδιμον. Τὸ εἶδος Κ. τὸ φαλλάκρον, δένδρον τῆς Γουιάνης ἐπίσης, παρέχει τὰς αὐτὰς ὑπηρεσίας ἐξαγομένου ἐξ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐν τῇ ἐμπορίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα beurre de noix de Saouri γνωστοῦ βουτύρου. Τρίτον ὠφέλιμον εἶδος εἶναι Κ. τὸ γναφωδές ἢ ἄλλως Πεκέα ή ματωδής, δένδρον ἐπίσης τῆς Γουιάνης, ὑπὲρ τὸ εὖλον χρήσιμον παρὰ τοῖς ἐξοιουργοῖς καὶ γνωστὸν ἐν τῇ ἐμπορίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα bois de Tatayoub.

* **Καρυοκατάκτης** ἡ καρυοθραύστης. Γένος διαβατικῶν πτηνῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κορακιδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ μακρῶν πτερύγων επικαλυπτούσων τὸ ἥμισυ τῆς οὐρᾶς, ἥτις τυγχάνει βραχυτέρα τοῦ σώματος καὶ περιφερῆς. Κατοικεῖ ἐπὶ τῶν δένδρων τῶν ὑψηλῶν ὀρέων τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας, καταβαίνει τὴν πρῶτιαν εἰς τὰς κοιλάδας καὶ τὰς πεδιάδας πρὸς προμήθειαν τροφῆς ἀποτελουμένης ἐκ λεπτοκαρῶν καὶ τῶν σπερμάτων πίτους τῆς κυμβρικῆς. Τὴν τροφήν ὁ Κ. ἀκεραίαν ἀποθηκεύει ἐν τῷ οἰσοράγῳ σακκοειδῶς διαστελλομένῳ καὶ ἐν θυλάκῳ κειμένῳ κατὰ τὴν γωνίαν τῶν δύο κλαδῶν τῆς κάτω σιαγόνης, ἀπασυρθεὶς δ' εἴτα εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ ἀρχεται κατατρίβειν τὴν τροφήν καὶ καταπίνειν.

* **Καρυοῦπολις.** Χωρίον τοῦ ὁμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχ. Γουβίου, ἔχον 261 κ. Ὁ δὲ δῆμος Κ. ἔχει 2,804 κ. (1896).

* **Καρυοφύλλης.** Ἰωάννης. Πρὸς συμβολὴν εἰς τὸν βίον τοῦ Κ. τὰς ὑπὸ Π. Ζερλέντου ἐκδοθείσης Ἐφημερίδας τοῦ Ι. Κ. ἐν τῇ Δελτ. τῆς Ἱστορ. καὶ Ἑθνολ. Ἑταιρ. τόμ. Γ' σελ. 275—315 καὶ Ἐπιστο-

της τοῦ αὐτοῦ αὐτόθι: τ.μ. 5' σελ. 73—87.

Καρυοφύλλι. Κατὰ τὸν Κ. Σάθην (Ἡ κατὰ τὸν JZ' αἰῶνα ἐπανάστασις τῆς ἐλλ. φυλῆς σελ. 14) ὠνεμάσθησαν οὕτως τινὰ τυρέκια ἀπὸ τοῦ ἐν Βενετίᾳ ὀπλοποιοῦ Carlo Figlio (Καρύλου υἱοῦ). Κατὰ τὸν Ἀρ. Βαλαωρίτην ὁμως (ἐν τῷ Ἀθην. Διόκω), διότι ἔφερον τὰ τοιαῦτα ὅπλα κεχαρμένον ἐν κυκλοῖσαι ζώνῃ τὸ ὀμώνυμον εἶδος μὲν φυτόν.

Καρυοφυλλία. Γένος Καραλλίων ζωντῶν ἐν τῇ Μεσογείῳ καὶ ἐν τῷ νοτίῳ Ἀτλαντικῷ. ἔχουσι σχῆμα στροβίλου καὶ ἀποτελοῦσι συνοικίας μεμονωμένας. Κάλυξ βαθύς μετὰ πολυαριθμῶν τελείων διασπαραγμάτων.

Κάρυστος. Πρωτ. τοῦ δήμου Καρυστίων καὶ τῆς ἐπαρχίας Καρυστίας ἐν Εὐβοίᾳ, ἔχουσα 1,377 κατ. Ὁ δῆμος Κ. εἶχε 8,053 κατ., ἡ δὲ ἐπαρχία Καρυστίας 49,228 τῷ 1896.

Καρύτσα. 1) Κώμη τοῦ δήμου Εὐρυμενῶν (Ἀγυῖας), ἔχουσα 858 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Δελσίων (Εὐρυτανίας), ἔχον 498 κατ. — 3) Χωρ. τοῦ δήμου Καρπεντίων, μετὰ 298 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Βρυσηῶν (Λακεδαιμόνος), ἔχον 327 κατ. 1896).

Καρύτσα. Κώμη ἐν Μακεδονίᾳ τῆς ὑποδιοικήσεως Κατερίνης τοῦ βιλαετίου Θεσσαλονίκης, ἔχουσα 650 κατ. Ἑλληνικαὶ διατηροῦντας ἀστικήν σχολήν.

Καρυῶτες. Χωρ. τοῦ δήμου Λευκαδίων, ἔχον 320 κατ. (1896).

Καρυωτή. Γένος Φοινίκων Ἀρεκινειδῶν ἐν τοῖς νήσοις τοῦ Μαλαισιακοῦ πελυνήσου καὶ τῇ Αὐστραλίᾳ. Στύπος εὐρωστόν, ἀσπλον, καταστρεφόμενον μετὰ τὴν ὥριμάνσιν τῶν καρπῶν, ἐκπέμπον ὅμως κατὰ τὴν βάσιν στόλονας δι' ὧν διακινῆται τὸ φυτόν φύλλα ἐμμισηχ μετὰ δευτερευόντων μίσγων, μακρὰ ὅσον 5 μ. καὶ πλέον. Τὸ εἶδος *Caryota urens* ἡ αἰνῶς αἰνῆς εἶναι δένδρον ὕψους 20 μ., οὗ ὁ καρπὸς παρέχει δι' ἐντομῶν σαναχάρωδη ὅσον καλούμενον jagre, ἐπιδεκτικὸν οἶνου-πνευματικῆς ζυμώσεως, μεθ' ἣν ἀποσταζόμενος γίνεται οἶνονπνευματώδες ποτὲν rak ή anbaek, καταναλισκόμενον κατὰ μεγάλα ποσὰ ἐν Ἰνδία. Ἐπίσης ἐκ τοῦ αὐτοῦ κορμοῦ ἐξέρχεται τροφίμον ἄλευρον γνωστόν ἐν τῇ ἐμπορίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα sagou (ἄσσην τὸ ἀσσημῖον). Τέλος αἱ ἴνες τοῦ δένδρου τούτου χρησιμοποιοῦνται εἰς κατασκευὴν καλῶν, σαρώθρων, ψηκτῶν, κτλ..

Καρφολογία. Αὐτόματος καὶ συν-εχὲς παραχῇ τῶν δακτύλων ἐκτελούντων

τοιαύτας κινήσεις οἵαι ἀπαιτοῦνται πρὸς σύλληψιν σμικρῶν ἀντικειμένων (καρπῶν) ἐν τῷ ἀέρι ἢ ἐπὶ τῶν σινδονῶν (χροκυλεγμός) ἢ πρὸς τακτοποιήσιν δέθεν τῶν κλινοσκεπασμάτων. Ἡ τοιαύτη κατὰστασις ἐπερχομένη ἰδίᾳ ἐν ταῖς ὀξείαις νόσοις καὶ ἐν τοῖς κακοῖσιν ἀταξικοῖς πυρετοῖς καὶ ὀφειλομένη εἰς σπουδαίαν διαταραχὴν τοῦ νευρικοῦ συστήματος προαγγέλλει ἐπικείμενον τὸ μοιραῖον τέλος. [P.N.B.]

Καρχαρεῖσαι. Οἰκογένεια σελαχεωδῶν ἰχθύων, χαρακτηριζομένη ὑπὸ ἐνὸς ἐπορθαλμίου ὀρέας καὶ τριῶν νηκτικῶν περυγίων οὐραίου καὶ δύο νωτιαίων. Τὰ κυριώτερα γένη εἰσὶν ὁ Καρχαρίας, ὁ Γαλέος, ὁ Μύστελος, ἡ Ζύγαινα.

*** Καρχηδών.** Ἀνασκαφαὶ ἄρτι ἐγένοντο ὑπὸ τῶν Γάλλων παρὰ τὸ χωρίον Sidi-Bu-Said, ἐνθα ἀνευρέθησαν πολυάριθμα ἀξιώλογα ἀγάλματα τῶν μελῶν τῶν αὐτοκρατορικῶν ῥωμαϊκῶν οἰκῶν. Περὶ τούτων ἔγραψαν οἱ Delattre, Cagnat, Gaukler κλ., περὶ δὲ τῆς πόλεως Κ. ἰδὲ τὸ νέον βιβλίον τοῦ Ἑρνέστου Babelon, Carthage (1896). Ἀπὸ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἐν Τύνιδι γαλλικῆς προστασίας ὑπάρχει ἐν Κ. ἀρχιεπισκοπὸς καὶ πρωθιεράρχης, ἐπὶ δὲ τῶν ἐρείπων τῆς ἀρχαίας πόλεως ὀικοδομήθη ἀρχιεπισκοπικὸν μέγαρον, μοναστήριον καὶ ἄλλα οἰκοδομήματα.

Κάρωσις ἡ κάρωσις καλεῖται ὁ ἔσχατος καὶ μέγιστος βαθμὸς τῆς κωματώδους καταστάσεως, χαρακτηριζόμενος ὑπὸ βαθυτάτου ληθάργους καὶ ἀπαθείας πρὸς τὴν ἐνέργειαν καὶ τῶν ἰσχυροτάτων διεγερτικῶν παραγόντων. Παρίσταται πολλάκις ὡς ἐν τῶν συμπτωμάτων τῶν σποδρῶν καὶ ἀποτόμων προσβολῶν ἐνίων κακοήθων διαλειπόντων πυρετῶν. [P.N.B.]

Καρωτή. Χωρίον τοῦ δήμου Λαπαίων (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 206 κατ. (1900).

Καρωτιδικὰ τρήματα. Βλ. Δι-θοειδὲς ὅσπου.

Καρωτιδικὸν γάγγλιον ἡ σπηλαιώδης Μικρὸν νευρικὸν γάγγλιον ἐρυθρόραιο, κείμενον ἐπὶ τὰ ἐκτὸς τῆς ἐξω καρωτιδος καὶ ἐντὸς τῶν σπηλαιωδῶν κόλπων, παρέχον κλαδία νευρικά εἰς τὸ ἐξω ὀφθαλμοκινητήριον καὶ εἰς τὸ ὀρθαλμικὸν νεῦρον, καὶ διεκλυνόμενον ὑπὸ τῶν ἀνιόντων κλαδίων τοῦ ἀνωτέρου αὐγενικοῦ γαγγλίου τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ νεύρου.

Καρωτιδικὸν πλέγμα καλεῖται τὸ ἐν νευρικῶν κλαδίων προερχομένων ἐκ τοῦ ἀνωτέρου αὐγενικοῦ γαγγλίου τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ νεύρου σχηματιζόμενον ἐπὶ τῆς καρωτιδος πλέγμα. [P.N.B.]

Καρωτιδικὸς σωλὴν. Βλ. Λιθο-
εἶδες ὁστούν.

Κασαμπᾶς (λέξις τουρκικὴ σημαί-
νουσα κωμόπολιν. 1) Ἡ ἀρχαία Κερμαστὴ.
Κώμη τῆς Βιθυνίας παρα τὸ Μιχαηλί-
ταιον, ἐγγὺς τῆς Νικομηδείας, ἔχουσα αἰ-
κίας ἑλληνικὰς μὲν 120, ἑθνωμανικὰς δὲ
250 καὶ ἀρμενικὰς 60, κειμένη δ' ἐν χώ-
ρᾳ καρποφόρῳ καὶ ἐπιτηδεύει εἰς βοσκὴν.
Ἡ Κ. ἰδρυθὴ ἐπὶ Βυζαντινῶν ὑποτίσας
Κερμαστωρίας ἀδελφῆς Μιχαήλ τινος, πι-
θανῶς Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου, ὅρ' οὐ
ἐκτίσθη τὸ Μιχαηλίταιον, τὸ νῦν Μιχαλίτσι.
Διοικητικῶς ὁ Κ. ἀποτελεῖ δήμον (καζά)
ὑπαγομένον εἰς τὴν νομαρχίαν Προύσης.
— 2) Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὑπὸ τὴν δι-
οικήσιν Ἀτταλείας, ἀπέχουσα 30 γιλμ. τοῦ
Καστελλορίζου καὶ ἔχουσα σπουδαία λυ-
κισκὰ ἐρείπεια. — 3) Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀ-
σίας ὑπὸ τὴν διοικήσιν Ἰκονίου, ἀπέχουσα
2½ γιλμ. τοῦ Καραμάν καὶ ἔχουσα ὑψηλὰ
τείχη καὶ ὠραίας πόλιν ἀραβικῆς ἀρχιτε-
κτονικῆς. — 4) Βλ. Δουργυτλού. [Γρ. Σ. Ι.]

Κασάνοι. Χωρίον τοῦ δήμου Πανα-
γίας τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδας (Ἡρακλείου)
τῆς Κρήτης, ἔχον 238 κατ. (1900).

* **Κασογάρ.** Πρῶην πρωτεύουσα τῆς
σινικῆς ἐπαρχίας Ἀνατολ. Τουρκιστάν. ἔ-
χουσα περὶ τὰς 70 γιλ. κατ. καὶ οὖσα ἐν-
δρα ῥώσσοι προξένου.

* **Κασοδοχώρι.** Χωρ. τοῦ δήμου Με-
γαλοπόλεως, ἔχον 163 κατ. (1896).

* **Κασίμι.** Χωρ. τοῦ δήμου Μεγαλοπό-
λεως, ἔχον 293 κατ. (1896).

* **Κασκαβάλε.** Χωρ. τοῦ δήμου Θε-
σπιῶν (Βοιωτίας), ἔχον 583 κατ. (1896).

Κάσκαρα ἀμάρα τοῦτ' ἐστὶ πι-
κρὸς φλοιὸς καλεῖται ὁ φλοιὸς τοῦ, ἐκ
τῆς εὐκομνεύσεως τῶν Πηγανειδῶν φυτοῦ
Pieramnia antidesma, ἐξ οὗ κατασκευάζε-
ται ὑγρὸν ἐκχύλισμα περιέχον ὡς δραστι-
κὸν στοιχεῖον τὴν πικρορραμνίνην
καὶ χρηργούμενον μετ' ἐξαιρέτων ἀποτε-
λεσμάτων κατὰ τῶν δευτερογενῶν σφιλι-
δικῶν σαινομένων.

Κάσκαρα σαγράδα. Ἰσπανικὴ ὀ-
νομασία σημαίνουσα ἱερὸν φλοιὸν καὶ ἀπο-
διδεμένην εἰς τὸν φλοιὸν τοῦ ἐκ τῆς εὐκο-
μνεύσεως τῶν Ῥαμνοειδῶν φυτοῦ Rhamnus
Purshianus. Ὑπὸ μορφήν κόνεως χρηρ-
γεῖται ὡς ἐκκοπωτικὸν ἥπιον καὶ ἀβί-
βες κατὰ τῆς δυσκοιλιοῦτος καθ' ἑξίν.
Ἐσχάτως μόνον ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ Le-
prince τὸ δραστηκὸν στοιχεῖον εἰς ὃ δρεί-
λεται ἡ ἀνευ κωλίκων ὑπακτική ἐνέργεια
τοῦ ἱεροφλοιῦ καὶ ὅπερ ἐπεκλήθη κα-
σκαρίνη. Τὸ ἰσπανικὸν ὄνομα τοῦ φλοιῦ
ἐδόθη ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν τῆς Καλλιμαρ-

νίας, οἵτινες ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων
ἐχρησιμοποιοῦν αὐτὸν κατὰ τῆς δυσκοιλιο-
ύτος καὶ τῶσαν πολύτιμα ἀποτελέσματα
εἶχον ἐκ τῆς χρήσεως αὐτοῦ, ὥστε ἐκάλε-
σαν αὐτὸν ἱερὸν.

Κασκαριλλίνη. Βλ. Κασκαρίλλα
ἐν τὸμ. Δ' σελ. 576.

Κασκαρίνη (Φαρμ.). Ὁξυγονοῦχος
ὑδρογονάνθραξ ἀποτελῶν τὸ κύριον ἐνερ-
γὸν στοιχεῖον τοῦ ἱεροφλοιῦ καὶ συγκεν-
τρῶν πάσας τὰς θεραπευτικὰς ἀρετὰς αὐ-
τοῦ, ἐξ οὗ καὶ ἐξάγεται ὡς οὐσία στερεὰ
ὑπὸ μορφήν βελονοειδῶν κρυστάλλων, πρι-
σματικῶν, κίτρινων, ἀσμῶν, ἀγεύστων,
διαλυτῶν ἐν τῷ καυστ. κῶ κάλει καὶ τοῖς
ἀλκαλικαῖς διαλύμασι διὰ χροῖας ἐρυθρὰς
πρὸς τὸ πορφυροῦν, ἀδιαλυτῶν ἐν ὕδατι,
διαλυτῶν ἐν εἰναιπν. ἀγνῷ καὶ αἰθέρι, δυσδια-
λύτων ἐν γλυκερίᾳ. Τὰ καθαρτικά αὐτῆς
ἀποτελέσματα ἐντός τοῦ ἐντερικοῦ σωλήνος
συγγίνουσι οὐσιωδῶς χολαγωγὰ καὶ κο-
πραγωγὰ. Ὡρελεῖ ὅσον οὐδὲν ἄλλο φάρ-
μακον κατὰ τῆς ἐπιμένου δυσκοιλιοῦτος,
ἐπιτυγχάνεται δὲ δι' αὐτῆς κένωσις καὶ
καθαρμὸς τοῦ ἐντερικοῦ σωλήνος ἀνευ τιμῆς
ἐρεθισμοῦ ἢ ἄλλης τινὸς διαταραχῆς ἀπ'
ἄλλων σπλάγγων ἢ ἀδενικῶν λειτουργιῶν,
ὡς ἐπιβάλλεται π. γ. προκειμένου περὶ
τῆς ἐπιμένου δυσκοιλιοῦτος τῶν ἐγκυμο-
νούντων γυναικῶν καὶ τῶν θηλαζομένων.

* **Κασμίρ.** Κάτοικος τῆς χώρας ταυ-
τῆς 2,898,095 τῷ 1901.

* **Κασνεσέκκα.** Χωρίον τοῦ δήμου Δο-
μης (Πατρῶν), ἔχον 211 κατ. (1896).

* **Κασνέσι.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Θε-
σπιῶν (Βοιωτίας), ἔχον 663 κατ. — 2)
Χωρίον τοῦ δήμου Φαρῶν (Πατρῶν), ἔχον
192 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Καλλι-
σωνίου (Καρδίτσης), ἔχον 414 κατ. — 4)
Χωρίον τοῦ δήμου Χαριωνείας (Βοιωτίας),
ἔχον 549 κατ. — 5) Κ. Μαγούλα. Χωρίον
τοῦ δήμου Καλλισωνίου (Καρδίτσης), ἔχον
395 κατ. (1896).

* **Κάζος.** Μία τῶν Σπεράδων νήσων
ἀνήκουσα εἰς τὴν ὑποδιοικήσιν Ῥόδου τοῦ
τουρκ. βιλαετίου τοῦ Αἰγαίου Πελάγους.
Ἀριθμεῖ 5 γιλ. κατ. Πρωτεύουσα εἶναι Ὁ-
φρὸς ἐν τῇ Β. ἀκτῇ.

Κασσανδρεῖα. Ὑποδιοικήσις ἀνή-
κουσα εἰς τὸ βιλαετίον Θεσσαλονίκης καὶ
περιλαμβάνουσα τὴν χερσόνησον * Κασσαν-
δραν ἢ ἀρχαιότερον Παλλήνην. Οἰκεῖται
δὲ ἐν τοῖς 148 πολιτομασιν αὐτῆς ὑπὸ 43,701
κατ., ἐξ ὧν 40,746 Ἕλληνες, οἱ δὲ λοι-
ποὶ μωαμεθανοί. Οἱ Ἕλληνες διατηροῦσιν
28 αἰτικές σχολάς, 15 γραμματοδιδασκα-
λεῖα καὶ 8 παρθεναγωγεῖα καὶ νηπιαγωγεῖα.

Κασσανιὰ. Βλ. Γρανιὲ δὲ Κασανιὰ.

* **Κάσσελ.** Κάτ. 106,001 τῷ 1900.

Κασσιένη. Πικρά ουσία εξαχθεμένη ἐκ τοῦ ὑδατικοῦ ἀρεφύματός τοῦ ξύλου τῆς Quassia amara καὶ τῆς Quassia excelsa καὶ περισταμένη ὑπὸ μορφῇ μικροτάτων πρισματικῶν κρυστάλλων, δυσδιαλύτων ἐν ὕδατι, εὐδιαλύτων ἐν ἀπολύτῳ αἰσπινύματι. Ὡσεὶ ἐν τῶν πολυτιμοτάτων φαρμάκων, διότι ἔχει μόνον ὡς πικρὸν ἐπαυξάνει τὴν ὀρεξίν πρὸς τὰ βρώματα, ὅλγια καὶ τὰς δυσκχεῖς καθόλου τοῦ σώματος ἐντείνει καὶ τὴν πέψιν εὐκολώνει καὶ τὰς κενώσεις ταχιστοποιεῖ. Ὑπάρχει πλὴν τῆς κρυστάλλινης καὶ ἀμερροῦς κασιένης τὰς αὐτὰς ἔχουσα φυσιολογικῆς καὶ θεραπευτικῆς ἐνεργείας, ἀλλά καὶ ὅσα ἀβλαβεστερά ἐκείνης.

Κασσιδάρια. (Ζωφλ.) Γένος Γαστροπόδων παρεμφερῶν πρὸς τοὺς Κόρυθας, περιλαμβανόν ἐξ εἰδῶν θαλάσσια ζῶντα ἐν τῇ Μεσογείῳ καὶ τῷ Ἰνδικῶν καὶ ὁκεανῶ. Ἐν Βενετίᾳ τρώγονται τὰ ζῶα ταῦτα μετὰ ἑλκτίν καὶ καλοῦνται porceleti.

Κασσιόδη (Ζωφλ.) Γένος Κολορεπτέρων ἐκ τῆς εὐλογηθείας τῶν Χρυσουλεθιδῶν χαρακτηριζόμενον ὑπὸ τοῦ εὐρέως ὁωραίου τοῦ προσέχοντος τοῦ σώματος καὶ καλύπτοντος ὅλην αὐτὴν τὴν κεφαλὴν καὶ ὑπὸ τῶν εὐστρων τῶν προσέχοντων τοῦ σώματος εὐπώστως τὰ ἔντομα ὁμοιάζουσι πρὸς σμικρὰς γελώνας πεπλατυσμένας περὶ τὰς εἰδὸς τι ἀπιδόει. Κύρια εἶδη εἶναι Κ. ἡ παρασίτη, μέλαινα κατὰ τὰ ὕπτια καὶ ὀλεπράσινος κατὰ τὰ πηγνῆ, ζῶσα ἀδιόρατος ἐπὶ τῶν κυμαρῶν, ὅς καὶ βλάπτει μεγάλως, καὶ Κ. ἡ νεφελώσας, γλυνάρας πράσινου χρώματος πρὸς τὸ ἐρυθρὸν, προσενούσα ζημίας εἰς τὰ δαυκία, τὰς βαρυνίδας καὶ τὰ τεύτλα.

Κασσιόκος. Ὁραιότερον καὶ μεγαλύτερον πτηγνὸν τῶν νοτίων χωρῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἀνήκειν εἰς τὴν εὐλογημένην τῶν Ἰκτεριδῶν, ἔχον πτεῖλωμα μέλαν στίλβον. ἐρυθρὸν δὲ πρὸς τὸ ὀρενὸν κατὰ τὰ ὀπίσθια τοῦ σώματος, τὰ πρὸς τὰ ἔντομα πηδύλῳδι κίτρινα, τὰ μεσῆα δύο μέλανα, μήκος 4½ ὀρεν. Εἶναι ἰδιαιτέρως γνωστὸν διὰ τὰς καλίας αὐτῶν αἰτίνες ἔχουσι μήκος 2 μ. σχῆμα θυλάκου ἐπιμήκους, κατασκευάζοντα στερεῶς καὶ καλλιτεχνικῶς δια φυτικῶν ἰνῶν καὶ ἐξηρασμέναι ἀπὸ τῶν δένδρων λικνίζονται ἐπιχαρίτως ὑπὸ τῆς πνοῆς τοῦ ἀνέμου. Τὰ πτηνα ταῦτα ζῶσι καθ' ὁμάδας.

* **Κασσίμωφ.** Πέλις τῆς Ῥωσσίας ἔχουσα 13,548 κατ τῷ 1897.

Κασσιοπορφυροῦν, pourpre de Cassius (Χημ.). Σύνθετον σῶμα ὑπὸ μορφῇν ἑξήματος πορφυροῦ χροαυδόμενος, πρὸς τὸν τῇ ἐπιδράσει ἐπὶ ἀργίου καὶ οὐδε-

τέρου διαλύματος τριχλωροῦχου χρυσοῦ διαλύματος ἴσων μερῶν κατιστερωδους καὶ κασιτερικῶν γλωρίων. Χρησιμοποιεῖται διὰ τὸν ῥόδειον ἢ αἱματώδη χρωματισμὸν τῆς ὑάλου ὡς καὶ διὰ τὴν ἐπὶ πορσελάνης ζωγραφικὴν.

* **Κασσωπαίων** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Κερκύρας. Ἔχει 2,866 κατ. (1896).

* **Κασσώπη.** Χωρ. τοῦ δήμου Κασσωπαίων (Κερκύρας), ἔχον 403 κατ. (1896).

* **Κασταμονή** καὶ τσερκ. Καττάρμπολυ. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ πρωτεύουσα τῆς ὁμωνύμου διοικήσεως (ἐξουσία ἐμβ. 14,900 τγμ μετὰ 345,500 κατ.) καὶ βίλας αἰτίου (50,700 τγμ. καὶ 961 χιλ. κατ.), ἀριθμοῦσα 15,600 κατ. Τούρκους καὶ Ἑλληνας.

* **Κασταμονίτσα.** Χωρ. τοῦ δήμου Κασταλίου τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδας (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 387 κατ. (1900).

Καστανέας δῆμος τοῦ νομοῦ Τριφυλίας. Ἔχει κατ. 3,985 τῷ 1896.

* **Καστανιά.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρακυνθίων (Εὐρυτανίας), ἔχον 588 κατ. — 2) Πρωτ. τοῦ δήμου Καστανέας (Καλαμπάκας), ἔχουσα 1,179 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Λεύκτρου (Οἰτύλου), ἔχον 512 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Βοιδῶν (Ἐπιδ. Διμηρῶς), ἔχον 354 κατ. — 5) Χωρίον τοῦ δήμου Ἰτάμου (Καρδίτσας), ἔχον 570 κατ. — 6) Χωρίον τοῦ δήμου Ὑπάτης (Φθιώτιδας), ἔχον 368 κατ. — 7) Χωρίον τοῦ δήμου Μεσοχωριῶν (Κερκύρας), ἔχον 111 κατ. — 8) Χωρίον τοῦ δήμου Προσγίου (Ναυπακτίας), ἔχον 146 κατ. — 9) Χωρίον τοῦ δήμου Στυμφαλίας (Κορινθίας), ἔχον 748 κατ. (1896).

* **Καστανία.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Κορώνης (Τριφυλίας), ἔχον 134 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Μεσιπίνης (Λακεδαιμόνος), ἔχον 393 κατ. (1896).

* **Καστανίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμ. Βρασίων (Κυνουρίας), ἔχον 572 κατ. (1896).

Καστανιώτισσα. Χωρίον τοῦ δήμου Τελεθίου (Ἠρεσχωρίου), ἔχον 107 κατ. (1896).

Καστανοῦλα. Χωρίον τοῦ δήμου Παρακαλυπίων (Εὐρυτανίας), ἔχον 155 κατ. (1896).

Καστανόχροον τοῦ Βίσμου καὶ τῆς τοῦ Μαντσεστέρ. Βλ. Βεζουδίνη.

* **Καστελάρ** (Airtilles Castelar). Ἀπέθανε τῇ 13/1 Μαΐου 1899 παρὰ τὴν Μουρζιάν.

* **Καστελιόν.** Πόλις τῆς Ἰσπανίας, ἔχουσα 31,272 κατ. τῷ 1897.

Καστέλλα. 1) Χωρίον τοῦ δήμ. Πει-

ραιώς, εἰς τὰς κλιτύς τοῦ λόφου τῆς Μου-
νυχίας, ἔχον 749 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμ.
Μεσσαπίων (Εὐβοίας), ἔχον 510 κατ. (1896).

* **Καστελλάνοι.** Πρωτ. τοῦ δήμου
Μεσοχωριτῶν, ἔχουσα 763 κατ. (1896).

* **Καστελλάνοι Γύρου.** Χωρίον
τοῦ δήμου Ἰστωναίων (Κερκύρας), ἔχον
346 κατ. (1896).

* **Καστέλλι.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Κλει-
τορίας (Καλαβρυτῶν), ἔχον 199 κατ. — 2)
Χωρ. τοῦ δήμου Δωριέων (Παρνασσίδος),
ἔχον 146 κατ. (1896). — 3) Πρωτ. τοῦ
ὁμών. δήμου (κατ. 5,741) τῆς ἐπαρχίας
Κισάμου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 670
κατ. — 4) Πρωτ. τοῦ ὁμών. δήμου (κατ.
6,479) τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου)
τῆς Κρήτης, ἔχουσα 777 κατ. — 5) Χωρ.
τοῦ δήμου Φουρνῆς τῆς ἐπαρχίας Μεγα-
πέλου (Δασηθείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 487
κατ. (1900).

Καστέλλι. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας
ἐπὶ τῆς Κυζικηνῆς χερσονήσου παραθαλάσ-
σιος, ἔχουσα 700 Ἑλλήνας κατ.

* **Καστέλλια.** Χωρίον τοῦ δήμου Κο-
λωνίδων (Πυλίας), ἔχον 265 κατ. (1896).

* **Καστελλόριζον** (τὸ πάλαι Μαγί-
στη, τουρκ. Μαγίς). Νήσος μικρὰ τῶν νο-
τιῶν Σποράδων, καιμένη κατὰ τὰ παράλια
τῆς Λυκίας, 60 περίπου χιλμ. πρὸς Α τῆς
Ῥόδου. Ἐξαρτωμένη δ' ἀπ' ἀρχαιοτάτων
χρόνων πολιτικῶς ἐκ τῆς Ῥόδου ἀπετέ-
λεσε κατὰ τὸν μεσαίωνα τὸ ἀνατολικώτα-
τον σημεῖον τοῦ νησιωτικοῦ κράτους τῶν
Ἰπποτῶν καὶ ἔλαβε παρ' αὐτῶν τὸ νέον
ὄνομα Κ. (Castello rosso) ἐκ τοῦ ἐρυθρω-
ποῦ πιθανώτατα χρώματος τῶν φαλακρῶν
καὶ ἀποκρήμων αὐτῆς βουνῶν. Ἡ νῆσος
αὕτη ἔχουσα εἰκοσι περίπου σταδίων περι-
φέρειαν εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον βράχος
πάντῃ ἄγχνος καὶ κατὰ ἄκρον, στερεῖται δὲ
καὶ πηγῆς ποτίμου ὕδατος. Οὐχ ἦντον
ὑπάρχουσιν ἐπ' αὐτῆς καὶ μέρη, ἐν οἷς δύ-
ναται νὰ εὐδοκιμήσῃ θαυμασίως ἡ ἀμπελο-
φυτεία, εἰς ἣν φαίνεται ὅτι καὶ οἱ ἀρχαῖοι
τῆς νήσου κάτοικοι ἠσχολοῦντο. ὡς τοῦτο
γίνεται δῆλον ἐκ πολλῶν ἀρχαίων ληνῶν
εὕρισκόμενων εἰς διάφορα τῆς νήσου μέρη.
Οἱ κάτοικοι αὐτῆς κατεσκεύασαν ἰδίαις θα-
πανάς 8 ἀρκούντας μεγάλας δεξαμενάς
ἐντὸς κοιλάδος πρὸς Δ τῆς νῦν πόλεως και-
μένης, καλουμένης δ' ὑπ' αὐτῶν ἄχρες, ἐξ
ὧν ὑδρεύονται. Ἡ νῆσος ἔχει μίαν καὶ μόνην
ὁμώνυμον πάλιν μετὰ ὠσειδοῦς κανονικοῦ λι-
μένης, ἔχοντος διάμετρον μήκους 500 πε-
ρίπου μέτρων καὶ ἀνάλογον πλάτος. Τὸ
στόμιον τοῦ λιμένος τῆς νήσου γαῖνον πρὸς
Β ἀκριβῶς κατέναντι τῆς λυκαϊκῆς πό-
λεως Ἀντιρρόλλου προεφυλάσσεται ὑπὸ πα-

ναρχαίου φρουρίου, ὅπερ ἀνεκαίνισαν οἱ
Ἰπποταί. Ἡ ὅλη πόλις ἔχει ὑπὲρ τὰς
1000 λιθοκτιστούς οἰκίας ἀμφιθεατρικῶς
ἐπὶ τῆς κλιτύς βουνοῦ ἐκτισμένας καὶ δε-
ἀπειλοῦσι νὰ βυθίσωσιν εἰς τὰ κύματα οἱ
ἐτοιμόρροποι φαίνόμενοι βράχοι τοῦ γυμνοῦ
καὶ φαλακροῦ βουνοῦ, ὅπερ πρὸς Ν τῆς
πόλεως ἀποτόμως ὑφθαῖται περὶ τοὺς 800
πόδας ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης
καὶ καλεῖται ὑπὸ τῶν κατοίκων Βύρλα
(τοκπιὰ). Οἱ κάτοικοι τῆς νήσου εἰς 5,000
περίπου ἀνερχόμενοι εἶναι ἅπαντες Ἑλ-
ληνες ἀσχολούμενοι περὶ τὴν ναυτιλίαν
καὶ τὴν σπογγαλίαν, κυβερνῶνται δ' ὑπὸ
ὑποδιοικητοῦ (καϊμακάμη) ἐξαρτωμένου ἐκ
τῆς τοπάρχιας τῶν νήσων τοῦ Ἀρχιεπι-
γούς ἐδρευούσης ἐν Ῥόδῳ. Ἑκκλησιασ-
τικῶς δ' ὑπάγονται ὑπὸ τὸν μητροπολίτην
Πιτιδίας ἐδρεύοντα ἐν Σπάρτῃ καὶ Ἀττα-
λεῖα καὶ συντηροῦσι τρεῖς σχολὰς καιμέ-
νας ἐν τῷ περιβάλλῳ τοῦ μητροπολιτικοῦ
ναοῦ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου, ἑλλητικὴν
ἀνεγερθεῖσαν πρὸ 23 ἐτῶν, δημοτικὴν καὶ
παρθεναγωγεῖον, δι' ἧς θαπανῶντι ἐτησίως
18 χιλ. γρόσια. Οἱ κάτοικοι ἀνήγειραν λαμ-
πρὸν καὶ μεγαλοπρεπῆ ναὸν τιμώμενον ἐπ'
ὀνόματι τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου. Τὰ εἰρεῖα
τῆς ἀρχαίας πόλεως κεῖνται ἐπὶ βραχώ-
δους λόφου ΝΔ. ἀνωθεν τῆς νῦν πόλεως
ὑπὲρ τὴν 1/2 ὥραν ἀπέχοντος αὐτῆς. Ὁ
περίβολος αὐτῆς φέρει ἔχνη ἀρχαίου κυ-
κλωπικοῦ τεύχους, ἐφ' ὧν οἱ μεταγενέστε-
ροι ἔκτισαν ἄλλον περίβολον, ἐν ᾧ διατρί-
βονται ἔτι καὶ νῦν λείψανα τειχῶν καὶ
ἐκκλησιῶν μεσαιωνικῶν. Ἡ παλαιὰ ἀκρί-
πολις εἶχε μὲν λίαν μικρὰν περιφέρειαν,
ἀλλὰ τὰ ὑπολειπούμενα εἰρεῖπια τῶν τειχῶν
αὐτῆς συνίστανται ἐκ μεγάλων κανονικοῦ
τάτων τετραγώνων καὶ καλῶς εἰργασμένων
λίθων, καλεῖται δὲ τανῦν Παλιόκαστρον.
Ἐπιγραφαὶ εὐρεθεῖσαι ἐν τῇ νήσῳ ἐδημ-
σιεύθησαν ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς Ἱστορ. Ἑταιρ.
ὑπὸ Α. Διαμαντάρου.

* **Καστελλίου** δῆμος. 1) τῆς ἐπαρ-
χίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης,
ἔχον 6,479 κατ. — 2) τῆς ἐπαρχίας Κι-
σάμου τῆς Κρήτης, ἔχον 5,741 κατ. (1900).

Κάστελλος. 1) Χωρίον τοῦ δήμου
Ἀττιποπούλλου (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης,
ἔχον 292 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Γεωρ-
γιουπόλεως τῆς ἐπαρχ. Ἀποκορώνου (Σφα-
κίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 225 κατ. (1900).

* **Καστελιά.** Ἡ παλαιὰ Κ. ἠρίθμη
κατ. 2,737,996 τῷ 1897, ἡ δὲ Νέα Κ.
1,853,314 τῷ αὐτῷ ἔτει.

Καστελλόνη. Πένος φυτῶν ἐκ τῆς
οἰκογενείας τῶν Κνιδειδῶν ἐν τῇ Κεντρικῇ
Ἀμερικῇ καὶ ἐν τῇ νήσῳ Κούβα. Χρησιμο-
τάτων εἶδος καλλιεργούμενον εἶναι ἡ Ca-

stillon elastica, ἐξ ἧς δι' ἐντομῶν γινόμενων ἐπὶ τοῦ στελέχους ἐξάγεται ἐν τῶν ἁρίστων εἰδῶν τοῦ ἐλαστικοῦ κόμματος ἡ καουτσούκ.

* **Καστορία** (τουρκιστὶ Κασριέ καὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι Κέλετρον). Πρωτεύουσα ὑποδιοικήσεως (ἀντικύτης εἰς τὴν διοικητικὴν Κοριτζᾶς τοῦ βιλαετίου Μοναστηρίου καὶ περιλαμβανούσης πλὴν ἄλλων 57 ἑλληνικώτερα πόλιστα μετὰ 4,645 κατ. καὶ 74 ἑλληνικῶν εκπαιδευτηρίων). Ἐχει ἑλλ. ἡμιγυμνάσιον, ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον μετὰ νηπιαγωγείου καὶ κατ. 14,000, ὧν οἱ πλείστοι Ἕλληνες, οἱ δὲ λοιποὶ Μουσουλμάνοι καὶ ὀλίγοι Ἰσραηλίται. Διεξάγει ἀρίστην βιομηχανίαν σιτηρῶν (γρουῶν), πωλουμένων εἰς τὰς ἀγορὰς Λονδίνου, Λιψίας, Κων/πόλεως, Σμύρνης καὶ Μίαν ὥραν μακρὰν αὐτῆς, ἐν τῇ τοποθεσίᾳ Κερπινῇ, σφύζονται τὰ ἐρείπια τοῦ Ὀρεστικοῦ Ἀργούς.

* **Καστορίου** δὲ ἡ μ. ο.ς τοῦ νέου νομοῦ Λακεδαιμόνος. Ἐχει 2,894 κατ. (1896).

Καστορχης Εὐθύμιος. Ἕλληνας φιλόλογος, γενν. ἐν Δημητσάνῃ τῷ 1815. Διέκρινε τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ἐν Αἰγίνῃ καὶ συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν Γερμανίᾳ ὡς ὑπότροφος τῆς Κυβερνήσεως. Ἐπανελθὼν τῷ 1845 διωρίσθη καθηγητῆς τῆς Λατινικῆς ἐν τῇ Ῥιζαρείῳ σχολῇ, τῷ δὲ 1852 καθηγητῆς τοῦ δευτέρου ἐν Ἀθῆναις γυμνασίου, ἀρα δὲ καὶ ἐπίτιμος καθηγητῆς τῆς λατινικῆς φιλοσοφίας ἐν τῷ Ἐθν. πανεπιστημίῳ. Τῷ 1858 διωρίσθη τακτικὸς αὐτοῦ καθηγητῆς, ἣν θέσιν διετήρησε μέχρι τοῦ θανάτου του. Πρῶτον φιλοσοφικὸν ἔργον αὐτοῦ ἦτο ἀξιόλογος μονογραφία ἀνωνύμως ἐκδοθεῖσα «Περὶ τῆς ἐν Δημητσάνῃ ἑλληνικῆς σχολῆς καὶ περὶ τῶν καθιδρυτῶν καὶ τῶν πρῶτων αὐτῆς διδασκάλων» (Ἀθῆναι, 1817). Τῷ 1851 μετέφρασεν εἰς τὴν ἑλληνικὴν τὴν λατινικὴν γραμματικὴν τοῦ Μάδδινγ. Τῷ 1872 ἐδημοσίευσε μελέτην «Περὶ τῆς ἀρχῆς κοινωνίας τῶν Ἑλλήνων πρὸς τοὺς Ἰταλοὺς καὶ Ῥωμαίους καὶ τῆς ἐντεῦθεν ἐπενεργείας αὐτῶν πρὸς ἐκπολιτισμὸν τούτων», ἧς περίληψις ἦτο ὁ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἀναγνωσθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ὡς πρυτάνεως λόγος. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1871 μέχρι τοῦ 1881 διεύθυνε μετὰ τοῦ Στεφάνου Κυριανοῦ τὸ περιοδικὸν «Ἀθῆναϊον». Ἀπέθανε κατ' ἰούλιον τοῦ 1889. Βίον αὐτοῦ ἐδημοσίευσεν ὁ καθηγητῆς Σ. Βάτης ἐν τῷ Ἀρχαδιῶ ἡμερολόγιῳ τοῦ 1903.

* **Καστός**. Χωρίον ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου νηϊδὸς τοῦ δήμου Κερνίων (Ἰθάκης), ἔχον 368 κατ. (1896).

* **Καστράκι**. Κομμόπολις τοῦ δήμ. Αἰγι.

νίου (Καλαμπάκας), ἔχουσα 1468 κ. (1896).

* **Καστρί**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Καστορίου (Λακεδαιμόνος), ἔχον 261 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Μακρὰκώμης (Φθιώτιδος), ἔχον 214 κατ. (1896).

* **Καστριά**. Χωρίον τοῦ δήμου Κλειτορίας (Καλαβρύτων), ἔχον 240 κ. (1896).

* **Καστρισιάνικα**. Χωρίον τοῦ δήμου Ποταμίων (Κυθήρων), ἔχον 274 κ. (1896).

* **Καστρέτσι**. Κώμη τοῦ δήμου Πατρέων, ἔχουσα 920 κατ. (1896).

* **Κάστρ** (Castres). Πόλις ἐν τῷ γαλλικῷ νομῷ Τάρν, ἔχουσα μετὰ τοῦ ὅλου δήμου 28,204 κατ. τῷ 1896.

* **Κάστρο** δὲλ Ῥίο. Πόλις τῆς ἰσπανικῆς ἐπαρχίας Κορδοῦας, ἔχουσα 11,783 κατ. τῷ 1897.

* **Κάστρον**. 1) Χωρ. τοῦ δήμου Μορουντίων (Ἠλείας), ἔχον 315 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Σίφνου, ἔχον 328 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Μήλου, ἔχον 186 κατ. (1896).

Κάστρον. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ βιλαετίῳ Μοναστηρίου, δύο ὥρας ἀπέχον τῶν Γρεβενῶν, εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν τῶν ὁποίων ὑπάγεται. ἔχον 150 οἰκογενεῖας Ὀθωμανικῆς.

Κάστρον. 1) Χωρίον τῆς ὑποδιοικήσεως Βερατίου τοῦ βιλαετίου Ἰωαννίνων ἔχον 700 κατ. Ἕλληνας διατηροῦντας ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον. — 2) Πρωτεύουσα τῆς νήσου Θάσου τῆς ἀπὸ τῆς αἰγυπτιακῆς διοικήσεως περιελθούσης ἄρτι εἰς τὴν ἀμείων Ὀθωμανικὴν καὶ αποτελούσης μέρος τοῦ βιλαετίου Θεσσαλονίκης. Τὰ Κ. ἀριθμεῖ περὶ τοὺς 1,300 κατ. διατηροῦντας ἀστικὴν σχολὴν.

* **Καστρούγεννα**. Χωρίον τοῦ δήμου Φιγαλίας (Ὀλομπίας), ἔχον 112 κ. (1896).

* **Κασσχάν**. Πόλις τῆς Περσίας, ἀριθμοῦσα 30 χιλ. κατ.

* **Κασσχίου**. Πόλις τῆς Οὐγγαρίας, ἔχουσα 40,102 κατ. τῷ 1900.

* **Καταβατή**. Χωρίον τῆς νήσου καὶ τοῦ δήμου Σίφνου, ἔχον 483 κατ. (1896).

* **Καταθύθρα**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀσωποῦ (Ἐπιθ. Λιμηράς), ἔχον 715 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμ. Τετραφυλλίας (Ἀρτης), ἔχον 255 κατ. (1896).

Καταδιοπτρική καλεῖται συλλήβδην τὸ περὶ κατοπτρικῆς ἥτοι μελέτης τῶν φαινόμενων τῆς ἀνακλάσεως τοῦ φωτός κεράλειον καὶ τὸ περὶ διοπτρικῆς ἥτοι μελέτης τῶν τοῦ διαθλωμένου φωτός φαινομένων. Εἰδικώτερον ἢ καταδιοπτρική προτίθεται τὴν σπουδὴν ἐπὶ τῶν ὁργάνων,

χρησιμοποιούντων πρὸς ἔρευναν τῆς τε ἀνακλάσεως καὶ τῆς διαθλάσεως τοῦ φωτός.

* **Κατακαλού.** Χωρίον τοῦ δήμ. Ταμυνέων (Καρυστίας), ἔχον 132 κ. (1896).

* **Κατάκοιλος.** Χωρίον τοῦ δήμ. Ἀρνῆς (Ἀνδρου), ἔχον 420 κατ. (1896).

Κατακουζηνός. Ἀλ. ἔξ. ἄν. ὁρος, Ἑλλήν. μουσικός, γενν. τῇ 16 Μαρτίου 1824 ὡς ἑγγονος τοῦ Κωνσταντίνου Κούμα ἐν Τεργέστη, ἐνθα αἱ γονεῖς του εἶχον καταρύγει ἐνεκα τῆς ἐπαναστάσεως ἐν Σμύρνης. Μετὰ τὴν πρώτην παιδείαν ἀπήλθεν εἰς Παρίσιους καὶ Βιέννην καὶ ἐπεδόθη ἰδίῳ εἰς τὴν μουσικὴν. Τῷ 1844 ἐν Βιέννῃ ἔκαμα τὸ πρῶτον βήμα εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τῆς τετραφωνίας ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ μουσικῇ, εἰτα δὲ προσκλήθεις τῷ 1861 εἰς Ὁδησσὸν εἰσήγαγε ταύτην καὶ ἐκεῖ. Ἑλθὼν ὕστερον εἰς Ἀθήνας διηρμυθεν ἀπὸ τοῦ 1872 τὸν ἐκκλησιαστικὸν χερὸν τοῦ ναοῦ τῶν ἀνακτόρων. Ἔργα αὐτοῦ εἰναι: Ἑλεγεία, ὁ ὕμνος τοῦ Δημίου, Τετραεῖας, Ἑρωτικὸν χαρακτηριστικόν, τὸ Σοῦλι, Μῦθοι (1870), κατέλιπε δ' ἀνέκδοτα τὴν Ἀρμονικὴν καὶ δύο δράματα τὴν Ἀρετοῦσαν καὶ τοὺς Ἀδελφούς Φίσκαρι. Ἀπέθανε κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1892 ἐν Ἀθήναις.

Κατακουστμένη. 1) Κ. Φρυγία (Phrygia Combusta), ἀρχαία χώρα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Μαιονίᾳ, καλεθεῖσα οὕτως διὰ τὴν ἐξ ἡφαιστειωδῶν ἐκρήξεων κατάκαυσιν αὐτῆς. Καὶ σήμερον ἐστὶ ἐν τοῖς πέριξ τῆς Κολύνης (Κούλων) ἀπαντῶσι μέρη ὁρενὰ τε καὶ πεδῖνα κατακακουμένα. ὕψονται δὲ καὶ λόφοι μέλανες φέροντες ἐπὶ τῆς κορυφῆς 40 ἐσβεσμένους κρατῆρας. — 2) Νῆσος τῆς Εὐβοίας ὀνόμας Ἀραδίας, τανῶν Τζαμπέλ-ταρίκ. [Γρ. Σ. Ι.]

Κατακουστική. Τὸ περὶ ἀνακλάσεως τοῦ ἡχοῦ πραγματευόμενον κεφάλαιον τῆς Ἀκουστικῆς. Βλ. ἐν τὸμ. Α' σελ. 441.

* **Κατάκολον.** Χωρίον τοῦ δήμου Λατρίνων (Ήλειας), ἔχον 755 κατ. Ὁ ἐμῶνυρος λιμὴν ἔχει 154 κατ. καὶ ἐνοῦται μετὰ Πατρῶν καὶ Πύργου δια σιδηροδρόμου.

* **Καταλανία** ἢ Καταλωνία. Ἰσπανικὴ ἐπαρχία, ἔχουσα 1,942,245 κατ. τῷ 1897.

Καταλανικὴ μέθοδος. Βλ. Σιδήρου μεταλλουργία ἐν τὸμ. Γ' σελ. 234.

Κατάληπ. Γένος δένδρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Βρυγνιοειδῶν ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἀσίᾳ, τῇ Βορείῳ Ἀμερικῇ καὶ ταῖς Ἀντίλλαις. Ἐχουσι φύλλα ἀντιθέτως διατεταγμένα, ἀπλᾶ, ἐπιμήκως ὡσειδῆ ἢ καρδισχημα, ἄνθη ληπτικά κορυμβοειδῆ μετὰ κάλυκας ὑμενώδους, διαιρουμένου εἰς δύο μέρη, κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκπύξεως τοῦ

ἄνθους, μετὰ στεφάνης διγείλου κυματοειδοῦς καὶ στημόνων πέντε ἐν ὅλῳ, ὧν αἱ τρεῖς ὀπίσθιοι ὑπολειπόμενοι τὴν διάπλασιν καρπῶν κάψας κερατοειδέσους, μακροῦς, μᾶλλον ἢ ἥττον κυλινδρικοῦς, περικύλειοντες πολλὰ σπέρματα. Ὡς δένδρον κοσμητικὸν καλλιεργεῖται τὸ εἶδος *Catalpa bignonioides* τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

* **Καταμάρα.** Ἐπαρχία τῆς Ἀργεντινῆς ἰμοσπονδίας, ἔχουσα 97,441 κατ. τῷ 1899.

* **Κατάνη.** Πόλις τῆς Σικελίας, ἔχουσα 149,694 κατ. τῷ 1901.

* **Καταντζόρο.** Πρωτεύουσα ἐμῶνυμου ἰταλ. ἐπαρχίας (μετὰ 476,612 κατ. τῷ 1899), ἔχουσα ἐπισκοπικὸν ναόν, 9 ἄλλας ἐκκλησίας, ἐπαρχιακὸν μουσεῖον, Ὁθωμ. προξενεῖον ὡς καὶ ὑποπροξενεῖα ἄλλων θυνάμαων καὶ δὴ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀριθμοῦσα 35,803 κατ. τῷ 1898.

* **Καταποδῆτ.** Χωρίον τοῦ δήμου Σαρμίων (Κερκυρῆς), ἔχον 287 κ. (1896).

Κατάπολι. Χωρίον τῆς νήσου καὶ τοῦ δήμου Ἀμοργοῦ, ἔχον 110 κατ. (1896).

* **Κατάρραχον.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰῶνος ἐν Κερκυρῇ, ἔχον 307 κ. (1896).

Κατάρρινοι. Μία τῶν τριῶν οἰκογενειῶν τῶν Πιθήκων, ἀνήκουσα εἰς τὴν παλαιὸν κόσμον καὶ περιλαμβάνουσα πάντα τὰ γένη ἐκεῖνα τῶν Πιθήκων ἀπερ φέρουσι στενὸν βινικὴν διάφραγμα οὕτως ὥστε αἱ ῥώθωνες ἀνείγνυνται πρὸς τὰ πρόσω ὅς εἰς παρὰ τὸν ἕτερον. Ὁ τύπος τῶν δόντων αὐτῶν ὁμοιάζει πρὸς τὸν τοῦ ἀνθρώπου, σὺν μόνῃ τῇ διαφορά ὅτι αἱ ἀνω κυνέδοντες τυγχάνουσιν μαζίνοντες τὸν κάτω καὶ ἐμφανίζουσι κενὸν διάστημα πρὸς τὰ πρόσω. Πάντες αἱ δακτύλοι φέρουσι πλατεῖς καὶ οὐχὶ γαμψοὺς ὄνυχας. Στεροῦνται οὐρᾶς, ὅσας τις ὅμως ὑπάρχει τοιαύτη, καὶ μικρὰ εἶναι καὶ οὐδεμίαν ληπτικὴν ἱκανότητα ἔχει. Ζῶσιν ἐν ταῖς εὐκρατοῖς γῶραις τῆς παλαιᾶς ἡπείρου, μόνον δὲ τὸ εἶδος Μαγὶ εὐρίσκεται ἐν Εὐρώπῃ. Ὑποδιαίρουνται εἰς τὴν σελὴν τῶν Ἀνθρωπομόρφων καὶ τὴν τῶν Κυνπιθήκων.

* **Καταρτζῆς** (Lascar Catargiu). Ὑπῆρξεν ἐκ νέου πρωθυπουργὸς τῆς Ρωμανίας ἀπὸ τοῦ Φεβρ. 1892 μέχρι τοῦ Ὀκτ. 1895 καὶ ἀπέθανε τῇ 30^η / 1, Ἀπρίλ. 1899 ἐν Βουκουρεστίῳ.

* **Καταστάρι.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ὑριεῶν (Ζακύνθου), ἔχουσα 1,323 κατ. τῷ 1896.

Κατάτοπον (τουρκ. Σεϊτάν-κιοῦ = διαδόλου χωρίον). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐπὶ τῆς Κυζικηνῆς χερσονήσου, παρα-

ὁλλάντων, οἰκούμενον ὑπὸ 500 Ἑλλήνων.

* **Καταφύγιον.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἰταμοῦ (Καρδίτσης), ἔχον 354 κ. (1896).

* **Κατελζός.** Χωρ. τοῦ δήμ. Ἐλιοῦ (Κρακίας) ἐν Κεφαλληνίᾳ, ἔχον 101 κ. (1896).

* **Κατερινοῦ.** Κωμόπολις παράλιος τῆς Μακεδονίας ἐπὶ τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου, οὗτα πρωτεύουσα ὁμωνύμου ὑποδιοικήσεως ὑπαρμένης εἰς τὸ βιλαέτιον Θεσσαλονίκης. Κατ. 4.215, ἐξ ὧν οἱ πλείονες Ἕλληνας, ἔχοντες ἀστικήν σχέσιν καὶ παρθενωγείαν. Ἡ ὑποδιοίκησις (καὶ ἄλλ.) Κ. περιλαμβάνει πλὴν τῆς πρωτεύουσας 39 χωρία ἑλληνικὰ ἔχοντα 32.184 κατ. καὶ 17 Ἑλλ. σχολαίς, παρθενωγείας καὶ νηπιωγείας.

* **Κατερινόπουλος** Δημήτριος. Καθηγητὴς τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ Ἑθνικῷ πανεπιστημίῳ, γενν. τῷ 1850 ἐν Ἀθήναις. Σπουδάζας αὐτοῖς τὴν ἱατρικὴν καὶ συμπληρώσας εἰς τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐπὶ παντασίαν ἐν Παρίσις ἀντηγερέθη ἐκεῖ διδάκτωρ τῷ 1879. Διατελέσας πρὸ τῆς εἰς Παρίσις μεταβάσεως αὐτοῦ βοηθὸς τῆς ἐν Ἀθήναις χειρουργικῆς κλινικῆς ὑπὸ τὸν καθηγητὴν Ἀρεταῖον μέχρι τοῦ 1874, ἀπεστάλην ὀλίγον μετὰ τὴν ἐπανόδον αὐτοῦ ἐν Γαλλίᾳ εἰς Νιόν ὑπὸ τῆς ἑλλ. Κυβερνήσεως πρὸς περίθαλψιν τῶν ἐκ τοῦ σεισμοῦ αὐτοῖς παθόντων τῷ 1889. Ὑπάρχεις δὲ ἀπὸ τοῦ 1886 ἐπιτιμὸς καθηγ. τῆς ἀνατομικῆς ἐν τῇ Σχολῇ τῶν Τεχνῶν καὶ βοηθὸς τοῦ χειρουργικοῦ τμήματος ἐν τῇ Ἀντικλινικῇ ἀπὸ τοῦ 1895 διωρίσθη καθηγητὴς τῆς χειρουργικῆς παθολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῇ 1 Ἰαν. 1903. Σινέγραψε τὰ ἑξῆς: Περί ἀλλοτριῶν τωμάτων τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀκουστικοῦ πόρου (ἐν τῷ Ἀτλάντιδι τοῦ ἔτους 1873), *Compte rendu sur les blessés de 1878 pendant l'insurre. de l'Épire et de la Thessalie traités à l'hôpital civil* (l'Espérance) (ἐν Παρίσις 1879), *Étude sur les fractures des cartilages du larynx etc.* (ἐν Αἰσίμῳ διατριβή, αὐτόθι 1879), *Περὶ ανατρήσεως τοῦ κρανίου* (ἐν Ἀθήναις 1898) καὶ ἄλλας πραγματείας ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῶν Ἑλλ. ἱατρῶν τῶν ἐτῶν 1882 καὶ 1887.

* **Κατερίνη** ἡ κατεχικὸν ἐξ ὧν. Βλ. Κατεγὸν ἐν τῷ. Ἄ σελ. 601.

* **Κατζουλέζα.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαρίδος (Λακωνίας), ἔχον 101 κ. (1896).

* **Κατζουδρα.** Χωρίον τοῦ δήμου Δωρίου (Τριφυλίας), ἔχον 204 κατ. (1896).

Κατηγορίαι καλοῦνται συνήθως αἱ ἐννοιαί, τὰς ὁποίας μεταχειρίζεται ἡ νότης ἡμῶν πρὸς κατανόησιν τοῦ πραγματικοῦ καὶ ἐν τῇ χρήσει τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται ἡ γένεσις τῆς γνώσεως. Γνωστὸς τοῦ πραγματικοῦ γεννᾶται διὰ τούτου ὅτι ἐν-

νοιαὶ τινες καὶ μορφαὶ τῆς νοήσεως ἐπιδρῶσιν ἐπὶ τὰ διδόμενα τῆς ἐμπειρίας καὶ εἰσδύχονται αὐτὰ ἐν αὐταῖς ὡς τι γνωσθέν. Τοιαῦτα ἐννοιαὶ εἶναι ἡ τοῦ εἶναι, τοῦ πράγματος μετὰ τῶν ιδιοτήτων αὐτοῦ, τῆς μεταβολῆς, τῆς αἰτίας, τοῦ τόπου, τοῦ χρόνου κτλ. Διὰ τῆς χρήσεως τῶν ἐννοιῶν τούτων φέρει ἡ νότης τὰ διδόμενα τῆς ἐμπειρίας εἰς τινὰς ἀναφοράς, συνδέσεις, συναφείας, καὶ κατασκευάζει αὐτὰ σύστημα γνώσεων. Οὕτω π. χ. ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ πράγματος συνάπτεται ἐν αἰτίᾳ πλῆθος ιδιοτήτων καὶ ἀποδίδεται εἰς τι ἐν τῇ πραγματικότητι ὑπάρχον ὑποκείμενον. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς αἰτιότητος τίθεται εἰς σχέσιν πρᾶγμα ἢ γεγονός πρὸς ἕτερον πρᾶγμα ἢ γεγονός. Αἱ Κ. εἶναι προϊόντα τοῦ ψυχικοῦ μηχανισμοῦ. Κατάγονται ἐκ τοῦ ὕλικου τῆς ἐμπειρίας, δὲν δίδονται ὅμως πρὸ τούτου τοῦ ὕλικου. Ἐὰν δὴλ. γίνηται ὀλίγον ἐνεκα τῆς ἀντιλήψεως ἀραιώσει πάσης ὠρισμένης ὕλης τῶν αἰσθημάτων, ἐξ ἧς συνίστανται αἱ παραστάσεις ἡμῶν, προκύπτουσιν ἐπὶ τέλους ὡς ὑφίσταται ἀραιώσεις αἱ Κ., αἵτινες ὡς ἀπογεγυμνωμέναι πάσης ὕλης οὐδὲν ἄλλο δύναται νὰ παραχωσιν ἢ τὰς γενικωτάτας μορφὰς, ἐν αἷς δίδονται αἱ παραστάσεις ἡμῶν διὰ τὴν ἀραιώσεως τῆς ὕλης μένει μόνον τὸ εἶδος, ἡ καθαρά οὐκέτι ἐποπτή, ἀλλὰ μόνον νοητὴ μορφή. Διὰ τοῦτο αἱ Κ. καλοῦνται καὶ ἐννοιαὶ τῶν γενικῶν μορφῶν τῆς ἐμπειρίας. Ἀπασαί ἀναφέρονται εἰς τὸ περιεχόμενον τῆς ἐμπειρίας, δὲν ἐκφορίζουσιν ὅμως ἀντικείμενον ἀμέσως δεδομένον ἐν τῇ ἐμπειρίᾳ, καὶ τοι ἀρρομην πρὸς γένεσιν αὐτοῦ δίδει μόνον ἡ ἐμπειρία.

Τὰς Κ. ὡς τὰς γενικωτάτας ἐννοίας, αἵτινες ἐκφορίζουσι τοὺς διαφόρους προσδιορισμοὺς καὶ ἀναφοράς τοῦ ὄντος, ἐξήγησε πρῶτος ὁ Ἀριστοτέλης καὶ εὗρεν αὐτὰς, ὡς φαίνεται, τῇ βοηθείᾳ τῶν μορφῶν τῆς γλώσσης. Ὁ Κάντιος ἐξέλαβε τὰς Κ. ὡς καθαρῶς νοητικὰς μορφὰς, αἵτινες ἀνεξάρτητοι πάσης ὠρισμένης ἐμπειρίας καὶ μάλιστα πρὸ πάσης ἐμπειρίας κείνται ἔτοιμοι ἐν τῷ θυμικῷ καὶ ἀποτελοῦσι τὴν προϋπόθεσιν τοῦ δυνατοῦ ἐμπειρίας. Ἀλλ' αἱ Κ. ψυχολογικῶς θεωρούμεναι δὲν εἶναι δεδομένα ὡς καθαρὰ νοητικὰ μορφαί, ἀλλὰ πρῶτον ἐν τῇ ἀραιώσει ἀποχωρίζονται ἀπὸ τῶν ἀντικειμένων, ὧν τὰς σχέσεις ἐκφορίζουσιν. Πλὴν τούτου ἀρνεῖται ὁ Κάντιος ὅτι αἱ Κ. ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰς σχέσεις τοῦ δεδομένου, διότι δὲθεν σχηματίζονται μόνον τὴν μορφήν, ἐν ᾗ φαίνονται εἰς ἡμᾶς τὰ πράγματα, κατὰ τὴν ἡμετέραν ἐξ ὑποκειμένου ἀνθρωπίνην ὀργάνωσιν. Ἀλλ' ἂν ὁ νοῦς ἐδίδεν εἰς τὴν ἐμπειρίαν τὴν αὐτοῦ μορφήν, θὰ ἦτο

ανάγκη νὰ συμφωνῇ πρὸς ἐαυτὴν αὕτη ἡ μορφή· τοῦτο ὅμως δὲν συμβαίνει. Αἱ δεδομένα μορφαὶ τῆς ἐμπειρίας περιέχουσιν ἀντιράσεις, αἵτινες ἀναγκάζουσι τὴν νόησιν νὰ ὑπερβῇ τὴν ἐμπειρίαν καὶ ν' ἀναζητήσῃ καὶ ὅριση τὰς σχέσεως τῶν ὄντων, διὰ τῆς προϋποθέσεως τῶν ὁποίων καθίστανται νοητά· αἱ δεδομένα μορφαὶ τῆς ἐμπειρίας, χωρὶς νὰ περιπλέξωσι τὰ ὄντα εἰς τὰς ἀντιράσεις αὐτῶν. Παρὰ Φιχτίφ αἱ Κ. εἶναι ἐκφράσεις καὶ προσδιορισμοὶ τῆς ἀπολύτου ἐνεργείας τοῦ ἐγώ. Παρὰ δὲ τῷ 'Εγέλω ἀναπτύσσεται τὸ σύστημα τῶν Κ. διὰ τῆς διαλεκτικῆς μεθόδου ὡς ἡ σειρά τῶν ἐξελιξέων, ἃς διατρέχει τὸ γινώσκειν.

Ἐν εὐρύτερα σημασίᾳ καλοῦνται Κ. τὰ ἀνώτατα γένη εἰς ἃ ὑπάγονται τὰ διάφορα εἶδη τῶν ἐννοιῶν. Ταῦτα γένη εἶναι καὶ αἱ συνήθως λεγόμεναι Κ., καὶ αἱ Κ. τῶν ἐσωτερικῶν συμβεβηκότων (αἰσθησις, γνῶσις, βούλησις, πράξις), καὶ αἱ Κ. τῆς αἰτίας (καλόν, αἰσχρόν, ἀγαθόν, κακόν), καὶ αἱ λογικαὶ (ταυτοῦτης, διαφορὰ κτλ.). [Χ.Πδ.]

* **Κατίδι.** Χωρίον τοῦ δήμου Παραληθαιῶν (Τρικιάλων), ἔχον 111 κατ. (1896).

Κατιόν. Βλ. Ἠλεκτρογενεῖα.

Κατμανδοῦ. Πρωτεύουσα τοῦ ἀνεξαρτήτου κράτους Νεπάλ, ἐν τῇ ἐντεῦθεν τοῦ Γάγγου Ἰνδιῇ, κειμένη ἐπὶ τῆς ἀνατολ. ὁχθῆς τοῦ Βισουμάτη καὶ ἀριθμοῦσα περὶ τὰς 50 χιλ. κατ. ἀνηκόντων τὸ πλεῖστον εἰς τὴν βουδδιστὴν θρησκείαν. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς πόλεως ὑπάρχει τὸ Δουρβάρ, περιλαμβανόν τὰ ἀνάκτορα τῶν παλαιῶν Μαχαρτζῶν, ναοὺς μετὰ κεκρυμμένων στεγῶν, στύλων μονολίθων ἐφ' ὧν ἀγάλματα τῶν Ρατζῶν καὶ κολοσσίων κωδωνῶν.

* **Κατμάτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Θερμοπυλῶν (Λοκρίδος), ἔχον 201 κ. (1896).

* **Κατούνα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Λευκαδίων, ἔχον 638 κατ. — 2) Πρωτ. τοῦ δήμου Ἐγίνου (Βονίτης καὶ Ξηρομέρου), ἔχουσα 1.624 κατ. (1896).

* **Κατούνια.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀηλιαντίων (Χαλκίδος), ἔχον 130 κατ. (1896).

* **Κατοχή.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Οἰνιαδὸς Βονίτης καὶ Ξηρομέρου), ἔχουσα 1.386 κατ. (1896).

Κατραμῆς Νικόλαος. Ἀρχιεπίσκοπος Ζακύνθου, γενν. ἐν Ζακύνθῳ τῷ 1820. Ἐσπούδασεν ἐν Κερκύρᾳ, ὅθεν ἐπιστρέψας εἰς Ζακύνθον ἐχειροτονήθη ἱερεὺς καὶ ἐωρισθὴν καθηγητὴς τοῦ αὐτοῦ Λυκείου, εἰτα δὲ (1865) ἀπεστάλη ἐφημέριος τῶν ἐν Νεαπόλει Ἑλλήνων μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς αὐτοῦ ἐκκλητικῆς ἀνάθενης ἐκκλησίας ὑπὸ τῆς Ἱταλ. κυβερνήσεως καὶ

τῷ 1868 ἐχειροτονήθη ἀρχιεπίσκοπος Ζακύνθου. Συνέγραψε τὰ ἑξῆς: Ἱστορικαὶ διασαφήσεις ἐπὶ τῆς πατρίδος Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρου (ἐν Ζακύνθῳ 1854), Ἡ ἐν Νεαπόλει Ἑλληνικὴ ἐκκλησία (αὐτ. 1866), Φιλολογικὰ ἀνάλεκτα Ζακύνθου (αὐτ. 1881), ἥτο δὲ καὶ εἰς τῶν συνεργατῶν τῆς «Πανδώρας». Ἀπέθανε τῷ 1886. [Σ. δὲ Β.]

Κατράντ. Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

* **Κάτς-Βεχάρ.** Κάττικοι 567,037 τῷ 1901.

* **Κατσαμπᾶς.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἡρακλείου τῆς Κρήτης, ἔχον 392 κατ. (1900).

Κατσαοῦνη. Χωρ. τοῦ δήμου Τυμπαίων (Καλαμπάκας), ἔχον 109 κ. (1896).

* **Κατσάρ.** Χώρα ἐν τῇ Ἰνδοβρετανικῇ ἐπαρχίᾳ Ἀσσάμ, ἔχουσα ἐμβαδὸν 6,402 τ.μ. καὶ 367,542 κατ. τῷ 1891.

Κατσαρῆς Μιχαήλ. Ἐγενν. ἐν Σύμῃ τῷ 1860, ἐν ἡλικίᾳ δὲ 19 μῶν ἐτῶν περατώσας τὰς σπουδὰς του μετέβη εἰς Παρίσιους, ἐνθα μέχρι τοῦ 1883 ἐσπούδασε τὴν φρενολογίαν. Μετὰ ταῦτα ἐπιστρεφθεὶς καὶ τὰς κλινικὰς τοῦ Βερολίνου καὶ τοῦ Λονδίνου ἐπαγγέλθη εἰς Ἑλλάδα, ἐνθα ἐγένετο κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ὑφηγητὴς τῶν νευρικῶν καὶ ψυχικῶν νοσημάτων ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ. τῷ δὲ 1893 καθηγητὴς τῆς νευρολογίας καὶ ψυχιατρικῆς, διατελὼν πρὸς τοῦτοις ὑποδιευθυντὴς τοῦ Δρομοκαϊτείου φρενοκράτει. Ἐδδημοσίευσεν πλὴν τοῦ ἐσφάτως περατωθέντος κυρίου ἔργου αὐτοῦ τῆς «Παθολογίας τῶν Νεύρων καὶ Ψυχιατρείας» (τ.μ. 3, Ἀθ. 1898—1903), διατριβὴν ἐπὶ ὑφηγεσίᾳ «Περὶ τῆς κατὰ πλάκας σκληρώσεως», γαλλιστί δὲ τὸ ἔργον «Recherches cliniques et expérimentales sur les accidents survenant par l'emploi des scaphandres» καὶ πλῆθος ἄλλας διατριβὰς τὰς μὲν ἑλληνιστί, ὧν τινες ἐξεδόθησαν ἐν τῇ «Γαλήνῃ» (1883, 1887), τὰς δὲ γαλλιστί, δημοσιευθεῖσας ἐν γαλλικαῖς περιοδικαῖς.

* **Κατσαρέϊκα.** Χωρ. τοῦ δήμου Καλαμών, ἔχον 153 κατ. (1896).

* **Κατσαρόν.** Πρωτ. τοῦ δήμου Μαρμαρίου (Καρυστίας) ἐν Εὐβοίᾳ, ἔχουσα 282 κατ. (1896).

* **Κατσαροῦ.** 1) Χωρ. τοῦ δήμ. Λατρίων (Ἠλείας), ἔχον 306 κατ. — 2) Κομ. πόλις τοῦ δήμου Οἰχαλίας (Μεσσηνίας), ἔχουσα 1,047 κατ. (1896).

* **Κατσίκρι.** Χωρ. τοῦ δήμου Νεοπλίων, ἔχον 305 κατ. (1896).

Κατσίκος. Χωρ. τοῦ δήμου Καλαμών, ἔχον 124 κατ. (1896).

* **Κατσάμπαλη.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Ἐρῆνης (Τριφυλίας), ἔχον 250 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμ. Γερτυνας, ἔχον 152 κ. (1896).

* **Κατσίφαλαιανά.** Χωρ. τοῦ δήμου Περιβολίων τῆς ἐπαρχ. Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 235 κατ. (1900).

* **Κατσουλιά.** Χωρ. τοῦ δήμου Τροπαίων (Γορτυνίας), ἔχον 352 κατ. (1896).

* **Κατσουλιανικά.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Ποταμίων (Κυθήρων), ἔχον 226 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Κυθηρίων, ἔχον 222 κατ. (1896).

* **Κάτσχ** (Katsch). Κράτος ὑποτελὲς τοῖς Ἀγγλοῖς ἐν Ἰνδουστάν, οὐκ ἔστιν οἱ κάτσοι ἀνήρχοντο εἰς 487.374 τῷ 1901.

* **Καττλεῦα** (Bot.). Γένος Ὁρχεοειδῶν τῆς τροπικῆς Ἀμερικῆς. Ἐπίφυτα μετὰ καυλοῦ ψευδοβελῶδους ἢ σαρκώδους, φύλλων μεμονωμένων ἢ κατὰ ζεύγη διατεταγμένων, ἀνθέων μεγάλων, ὠραίων, βοτρυοειδῶν, ἀπλῶν, ποικιλοχρῶμων. Ἐν πάντων τῶν χάριν κόσμου ἐν ταῖς θερμοστέγαις καλλιεργούμενων εἰδῶν τὸ ὠραιότατον εἶναι ἡ *Cattleya labiata*.

* **Κάττοβιτς.** Πρωτεύουσα περιφερείας ἐν τῷ πρωτοκῶ νομῷ Ὀππὲν τῆς Σιλεσίας, ἔχουσα 81,738 κατ. τῷ 1900.

* **Κάτω Ἀγαλι.** Χωρίον τοῦ δήμου Νάσων (Μαντινείας), ἔχον 347 κ. (1896).

* **Κάτω Ἀρχάνες.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρχανῶν τῆς ἐπαρχίας Τερμένους (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 239 κ. (1900).

* **Κάτω Ἀσίτες.** Χωρίον τοῦ δήμου Κρουσῶνα τῆς ἐπαρχ. Μυλεβιζίου (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 700 κ. (1900).

* **Κάτω Ἀχάλα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Δύμης (Πατρῶν), ἔχουσα 4,468 κ. (1896).

* **Κάτω Βιάννου.** Χωρίον τοῦ δήμου Βιάννου τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ Λασηθίου τῆς Κρήτης, ἔχον 241 κατ. (1900). Πρβλ. Βιάννα.

* **Κάτω Βεφυλάς.** Χωρίον τοῦ δήμου Βάμου τῆς ἐπαρχίας Ἀποκρώνου (Σφακιῶν) τῆς Κρήτης, ἔχον 644 κ. (1900).

* **Κατωκλεισίμα.** Χωρίον τοῦ δήμου Περαίας (Τήνου), ἔχον 121 κατ. (1896).

* **Κάτω Κολλῆναι** ἢ **Κάτω Χωριό.** Χωρίον τοῦ δήμου Καλτεζίου (Μαντινείας), ἔχον 325 κατ. (1896).

* **Κάτω Μεριά.** Χωρίον τῆς νήσου καὶ τοῦ δήμ. Ἀμοργῶ, ἔχον 445 κ. (1896).

* **Κάτω Μετάλη.** Χωρίον τῆς νήσου καὶ τοῦ δήμου Σίφνου, ἔχον 264 κ. (1896).

* **Κάτω Λιδαθοῦς** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Κριναίας ἐν Κεφαλληνίᾳ. ἔχει 4,134 κατ. (1900).

* **Κάτω Σύμη.** Χωρίον τοῦ δήμου Μουρνιῶν τῆς ἐπαρχίας Βιάννου (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 312 κατ. (1900).

* **Κάτω Χώρα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Σπάρτης, ἔχον 108 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Λεοντρίου (Οἰτύλου), ἔχον 276 κατ. (1896).

* **Κατωχώρι.** 1) Κωμόπολις τοῦ δήμ. Ὀρμινίου τοῦ νομοῦ Μαγνησίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχουσα 1,328 κατ. — 2) Πρωτ. τοῦ δήμου Ἑλλομένου (Λευκάδος), ἔχουσα 650 κατ. (1896). — 3) Χωρ. τοῦ δήμου Κεραμειῶν τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 226 κ. (1900).

* **Κάτω Χωρίον.** 1) Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Ἱεραπέτρου (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 497 κατ. (Ὁ ὅλος δῆμος Κ. ἔχει 1842 κατ.). — 2) Πρωτ. τοῦ δήμου Φουρνῆς τῆς ἐπαρχίας Μεραμπίου (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 859 κατ. (1900).

* **Κατωγητῶν** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Πάλλης ἐν Κεφαλληνίᾳ. ἔχει 4,399 κατ. (1896).

* **Κατὼ-Κιμδρεσί.** Πόλις ἐν τῷ γαλλ. νομῷ τοῦ Βορρᾶ, ἔχουσα 10,155 κατ. τῷ 1896.

* **Καϋέννη.** Πρωτεύουσα τῆς γαλλ. ἀποικίας Γουιάνης ἐν τῇ Νοτ. Ἀμερικῇ, ἔχουσα 12,351 κατ. τῷ 1895.

* **Καυκακινιά.** Χωρίον τοῦ δήμου Ὁλυμπίων (Ἠλείας), ἔχουσα 279 κ. (1896).

* **Καυκί.** Χωρίον τοῦ δήμου Τευθρώνης (Γουθίου), ἔχον 137 κατ. (1896).

* **Καυλέρπη.** *Caulerpa* (Bot.). Γένος Ἀλγῶν ἐκ τῆς εὐκρυφείας τῶν Σιφωνοειδῶν, περιλαμβανόν φυτὰ τῶν τροπικῶν θαλάσσιων, μετὰ θαλάσσιον ἀδιαφράκτου, διακεκλαδισμένου, περιέχοντος σωλήνα κυλινδρικοῦ, ἄχρις 1 μ. μακρόν, ἐρποντα ἐπὶ τῆς ἁμμῶς ἢ ἐπὶ τῶν ὑφάλων βράχων, ὅμοιον πρὸς ῥίζωμα καὶ φέροντα κατὰ τὸ ἀνώτερον αὐτοῦ μέρος ἐλάσματα πράσινα, ὅμοια πρὸς φύλλα. Μόνον τὸ εἶδος *C. pectinata* ἀπαντᾷ ἐν ταῖς ὕδασι τῆς Μεσογείου.

* **Καυστικά** ἢτοι καυτήριαι οὐσίαι καλοῦνται ἐν τῇ ἱατρικῇ πάντες οἱ πρὸς καυτηρίαις ἐπιπολαιᾶν (καυτήρια καθαιρετικά) ἢ κατὰ βάθος (καυτήρια ἐσχαρωτικά) χρησιμοποιούμενοι εἴτε φυσικοῖ (θερμότης ἐντονος, διὰ τοῦ πεπυρακτωμένου σιδήρου ἢ ἄλλου μετάλλου θερμανθέντος), εἴτε χημικοῖ (ὀξέα, ἀλκάλια, ἄλατα) παράγοντες. Γίνεται χρῆσις τῶν καυστικῶν οὐσιῶν πρὸς καταστροφὴν μικρῶν ὄγκων, ἀκροχορδῶν, καρκινωμάτων, πρὸς τροποποίησιν διαφόρων ἐξελικ-

σεων, πρὸς διάνοξιν ἀποστημάτων κτλ.

Καυστική γραμμή ἡ ἐπιφάνεια καλεῖται ἐν τῇ Ὀπτικῇ ὁ τόπος τῶν ἀλλεπαλλήλων τομῶν φωτεινῶν ἀκτίνων ἀνακλινόμενων ἀπὸ καμπύλου κατόπτρου ἢ διαθλωμένου ὑποδιαθλαστικοῦ σώματος, καὶ κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν προκρίται· περὶ κατὰ καυστικῆς ἦτοι ἐξ ἀνακλάσεως καυστικῆς γραμμῆς ἢ ἐπιφανείας, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν περὶ διακαυστικῆς ἦτοι ἐκ διαθλάσεως καυστικῆς γραμμῆς ἢ ἐπιφανείας.

Καυταντζόγλου Λύσανδρος· Διαπρεπὴς παρ' ἡμῖν ἀρχιτέκτων, γενν. τῷ 1811 ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἀποθ. τῇ 5 Ὀκτ. 1885 ἐν Ἀθήναις. Γόνος ὡν οἰκογενείας ἐν τῶν τὰ πρῶτα φερουσῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ πλουσιωτάτης, ἐστερήθη κατὰ τὰς ταραχὰς τὰς γενόμενας αὐτῷ κατὰ τὴν ἐναρξίν τοῦ Ἑλλ. ἀγῶνος μεγάλου μέρους τῆς περιουσίας αὐτοῦ καὶ μόλις ἐπόθη μετὰ τῆς μητρὸς καὶ ἀδελφοῦ ἐπὶ γαλλικοῦ πλοίου διαπερικιωθέντες εἰς Μασσαλίαν. Ἐκεῖ ἐποιήσατο τὰς σπουδὰς αὐτοῦ, μεταβὰς δ' ὕστερον εἰς Παρίσι ἐσπούδασεν ἀρχιτεκτονικὴν ἐπὶ 14 ἐτη· ἐν Ἰταλίᾳ καὶ εὐτυχῶς χρυσοῦ στεφάνου κατὰ τὸν τῷ 1833 γενόμενον διαγωνισμὸν τῆς Ἀκαδημείας τῶν Μεθιστάνων διὰ σχεδίων πανεπιστημίου καὶ τοῦ τίτλου τοῦ ἐπιτίμου ταύτης μέλους. Ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας τῷ 1843 διετέλεσεν ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1844 μέχρι τῆς Ὀκτωβριανῆς μεταπολιτεύσεως τοῦ 1862 διευθυντὴς τοῦ Πολυτεχνείου, κατ' ἔτος δὲ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ βασιλέως Ὁθωνος ἐξεφώνει κατὰ πάς ἐξετάσεις τῶν μαθητῶν τῆς σχολῆς ταύτης τὸν κατάλληλον λόγον· οἱ λόγοι αὗτοι ἐξετυπώοντο ἐκάστοτε. Ἀποσυρθεὶς τοῦ δημοσίου βίου ἐξηκολούθησεν οὐχ ἥττον τὸ ἔργον τοῦ ἀρχιτέκτονος ἐπιμεληθεὶς τοῦ ὑπ' αὐτοῦ σχεδιασθέντος περικαλλοῦς οἰκοδομήματος τοῦ νῦν Πολυτεχνείου, ὅπου ἀρξάμενος τῷ 1859 ἐπερατώθη ἐν μέρει διὰ τῆς γενναίας χορηγίας τοῦ Ἀδέρφου τῷ 1873 κατὰ τὸ κεντρικὸν αὐτοῦ μέρος· ἐξεπόνησε δὲ καὶ ἄλλα ἔργα ὡς τὰς ἐκκλησίας τῆς Ἀγ. Εἰρήνης, Ἀγ. Κωνσταντίνου καὶ τὴν Δυτικὴν καὶ τὸ Ἀρσάκειον προσέτι δὲ ἐφιλοπόνησε τὸ οὐδέποτε ἐκτελεσθέν σχέδιον τοῦ Ἡρώου τοῦ ἀγῶνος. Ἦτο μέλος πλείστων Εὐρωπαϊκῶν ἀκαδημιῶν καὶ καλλιτεχνικῶν σωματοείων.

Καφεϊκὸν ὀξύ ἦτοι διυδροξυκινινναμωμικόν. Οὐσία στερεὰ ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων κιτρίνων, πρισματικῶν, προκλύπτουσα ἐκ τοῦ ἐν τοῖς κοάμοις τοῦ καφέ καὶ τοῖς φύλλοις τοῦ τείου τῆς Παραγουάης ὑπάρχοντος γλυκομαρτογίνου στοιχείου τοῦ καφεοδεψικοῦ ὀξέος.

Καφεΐνης ἅλατα. Καθόπερ ἡ ἀπλὴ καφεΐνη ἡ τείνη ἡ μεθυλοθεοβρωμίνη, οὕτω καὶ τὰ ἅλατα αὐτῆς ἀπεδείχθησαν ὡς καρδιοτονωτικά φάρμακα, χορηγούμενα ἐπὶ καρδιοτονίας ἐπακολουθούσης συνήθως εἰς τὸν τυροειδῆ πυρετὸν καὶ ἄλλας βλαρείας καὶ μακρὰς πυρετικὰς νόσους, ἐπὶ δὲ ὡς νεφροδιαγερτικὰ ἐρεθίζοντα τὸ νεφρικὸν ἐπιθήλιον καὶ ἐπαγόμενα ἐπίστροφον διούρησιν ἐπὶ οἰδημάτων καὶ ὑδρώπων καχεκτικῶν παρὰ τοῖς καρδιοπαθεσίν ἰδίᾳ, τέλος ὡς προκαλοῦντα ἐλαττῶν συμφορῶν τοῦ ἐγκεφάλου κατὰ τῶν ἀναιμικῶν ἡμικρανιαλικῶν καὶ κεφαλαλικῶν. Τοιαῦτα ἅλατα εἶναι ἡ κιτρικὴ καφεΐνη, ἡ βενζοϊκή, ἡ νατριοβενζοϊκή, εὐχρηστος εἰς ὑποδορεῖς ἐνέσεις ἐπὶ ἐπικειμένης ἀσπυξίας ἐκ τριχοειδοῦς βρογχίτιδος καὶ βρογχοπνευμονίας παρὰ πασιὶν ἰδίως, ἡ ἰσουλκική, ἡ νατριεὶλική εἰς ὑποδορεῖς ἐνέσεις ἐνδεικνυμένη ὅπου καὶ ἡ νατριοβενζοϊκή, ἡ τριιωδιούχος ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων ἐπιμήκων, πρισματικῶν, πρασινωπῶν, φωσφορίζοντων, ἥτις ἀντικαθιστᾷ ἐπωρελῶς τὸ ἰωδιούχον ἀλκαλικὸν ἅλατα ὅτε μὴ ἔχουσα τὰ μειονεκτήματα αὐτῶν. [P.N.B.]

Καφεΐνοθειονικὸν νάτριον, caléinsulfate de soude. Τὸ ἐκ τοῦ ὀρωνύμου ὀξέος προκύπτει ἀλκαλικὸν τοῦτο ἅλας, φερόμενον ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων ἁγίων, βραδείως διαλυομένων ἐν ὕδ. συγχρῶ, πικρῶν τὴν γεῦσιν, χορηγεῖται ὅπου καὶ ὅπως ἡ καφεΐνη, ἥς πλεονεκτεῖ ὡς μὴ ἔχον διεγερτικὴν ἐνέργειαν, ἄλλα μόνον διουρητικὴν καὶ καρδιοτονωτικὴν. [P.N.B.]

Καφεΐνοχλωρικὸν ὀξύ. Οὐσία παράγωγος τῆς καφεΐνης ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων στιλπνῶν, πινακοειδῶν, βασιρρομβοειδῶν, ἀποσπασμένων ἐν τῷ ἀέρι.

Καφεΐνοχλωριάλη, caféine-chloral. Νέα χημικὴ σκευασία ἐκ τῆς ἐνώσεως ἴσων μερῶν καφεΐνης καὶ ἐνύδρου χλωριάλης προκύπτουσα, διαλυομένη ἐν ὕδατι, χορηγούμενη εἰς ὑποδορεῖς ἐνέσεις κατὰ τῆς καθ' ἑξὶν δυσκοιλιότητος καὶ κατὰ τῶν ὀξέων ρευματισμῶν τῶν ἄρθρων. [P.N.B.]

* **Καφρῶνα.** Χωρίον τοῦ δήμου Οἰτύλου, ἔχον 214 κατ. (1896).

Καφρολίνη. Ἀζωτοξυγονούχος ὑδρογονάνθραξ παράγωγος τῆς ὑποκαφεΐνης, παριστάμενος ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων πρισματικῶν σμικρῶν.

* **Καφροῦ.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰπειᾶς (Πυλίας), ἔχον 150 κατ. (1896).

Καφουρά μονοβρωμιούχος, Camphre monobromé. Οὐσία στερεὰ ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων πρισματικῶν, ἐπιμήκων, ἁγίων, ὁσμῆς ὡς ἀπὸ καφουράς καὶ

τερειθινθίνης έν ταύτῳ, γαστέως ύποπίκρου, αδιαλύτων έν ύδατι, διαλυτών έν οίνοπν. αίθ., χλωρίοφ. και έλαίαις. Φάρμακον πρᾶντικόν, αντισπασμωδικόν και ύπνωτικόν, χορηγούμενον κατά άπνιων, νευραλγιών, καθμματος, νευρικών καρδιοπαλιών, νευρώσεων ύστερικών, χορείας, παραληρημάτων, σπασμών, όδυνήρων στύσεων από ούρη-όρρορρίας γονοκοκκικής, κατά τῆς νυμφομανίας τέλος και τοῦ πριαπισμού. Διά μακρᾶς χρήσεως φέρει άπίσχανσιν.

Καφουρά έτεϋλικουχος, camphre salicylé. Ένωσις σκευαζόμενη εκ πετριμμένης καφουράς και έτεϋλικού μετά οίνοπνεύματος. Εξ αὐτῆς γίνεται αλοιφή μετά βαζελίνης αντιπηκτική και έλαφρώς κυστική, ώφελοῦσα κατά έλκων συριλιδικών, σφαιδινικών και άτόνων. [P.N.B.]

Καφουρένσι (Χημ.). Σώματα φυσικῶς ίσομερή πρὸς τας τερπένες, αρ' ών διακρίνονται οὐ μόνον διότι εἶναι στερεά έν τῇ συνήθει θερμοκρασίᾳ, άλλα και διότι δέν παρουσιάζουσι τὴν χαρκτηριστικὴν αντίδρασιν τῶν τερπενῶν τοῦ χρωινύειν δια τῶν άτμῶν αὐτῶν εἰς κίτρινον και εἰτα εἰς έρυθρόν τὸ τριχλωροϋχέν άντιμόνιον. Ὑπάρχουσι γνωστὰ καφουρενῶν αἱ ἐπόμεναι ίσομερεῖς παραλλαγαί: α') ἡ ἀριστεροκαφουρένη ἢ τερεκαφουρένη ὑπὸ μορφήν πτελειδίων κρυστάλλων παραγερμένη εκ τοῦ γαλλικού τερειθινθελίου και τρέπουσα τὸ ἐπίπεδον τοῦ πεπολωμένου φωτός πρὸς τὰ ἀριστερά· β') ἡ δεξιόκαφουρένη ἦτοι αὐστρεκαφουρένη, ομοιοτάτῃ τῇ προηγούμενῃ, άλλα δεξιότροπῆς· γ') ἡ βορνεκαφουρένη ἦτοι καφουροκαφουρένη, ομοία ταῖς προηγούμεναις και δεξιότροπῆς· δ') ἡ άδρανὴς καφουρένη, κρυστάλλική, τηχομένη εἰς 50° και ζέουσα εἰς 160°.

Καφουρικόν όξύ. Οὐσία στερεά, κρυσταλλουμένη ὑπὸ μορφήν κλινορρομβικών πρισμάτων, τηχομένων εἰς 175°, δυσδιάλυτων έν ύδατι, διαλυτῶν έν οίνοπν. και αίθερι. Ὑπάρχουσιν δὲ τῷ γνωστὰ ποικιλίαι τοῦ όξέος τούτου παραγόμεναι εκ τῶν καφουρολίων, ών αἱ έν δεξιότροπείᾳ (ὡς ἡ από τῆς κοινῆς καφουράς προκύπτουσα) αἱ δὲ ἀριστεροτροπεῖς (ὡς ἡ από τῆς νατρικαριακῆς καφουράς). Εκ τῆς αναμίξεως κατά λόγον τῶν μοριακῶν βαρῶν ένός δεξιότροπου και ένός ἀριστεροτροπὸς καφουρικοῦ όξέος προκύπτει σῶμα ὑπτιλὸς άδρανὴς και ίσομερὲς τὸ καλούμενον παρακαφουρικόν όξύ. Δι' ἀποστάξεως και κρυσταλλώσεως έν ζέοντι οίνοπνεύματι προκύπτει ὁ άνυδρίτης τοῦ καφουρικοῦ όξέος από μορφήν ωρείων, στίλβοντων βέλκονσειδῶν

κρυστάλλων, τηχομένων εἰς 217° και ζέοντων εἰς 270°. Γίνεται χρήσις εἰωθερικῶς τοῦ καφουρικοῦ όξέος οὐ μόνον κατά τῶν ιδρώτων τῶν φυματικῶν άτόμων, άλλα και έν γένει ὡς στεγνωτικῷ τῶν ιδρώτων τῶν τυρικών και τῶν από βαρέων νοσημάτων άναρρωννύοντων. Εἶναι ὑπέρτερον τῆς άτροπίνης, τῆς άγαρικίνης και τῆς εἰωθερικῆς τιτάνου ὡς πάντῃ ἀβλαβὲς τῶν πεπτικῶν ὀργάνων και τοῦ ἐγκερκλονωτιαίου νευρικοῦ συστήματος.

Καφουρένη, camphene (Χημ.). Μίγμα πολλῶν κεκορεσμένων ὑδρογονανθράκων προκύπτον δι' ἐπιδράσεως τοῦ ιωδίου ἐπὶ καφουράς και δι' ἀποστάξεως. Ὑγρὸν έλαϊῶδες, ἀποτελούμενον τὸ πλεῖστον εκ κεκορεσμένου τινὸς ὑδρογονάνθρακος ζέοντος μεταξὺ 160° και 168° και τὸ λοιπὸν εκ κυμένης ζέουσης μεταξὺ 174° και 176° και ὀλίγης λαυρένης. Καίεται μετά φλογὸς λαμπρῆς και λιγνυώδους, διαλύεται έν οίνοπν., αίθ., τερειθινθ. και πετρελίκῳ, δέν διαλύεται δ' έν ύδατι και οίνοπνεύματι.

Καφουρογαλακτόνη. Οὐσία στερεά κρυστάλλική, τηχομένη εἰς 50°, ζέουσα εἰς 235° άνευ ἀποσυνθέσεως, και προκύπτουσα κατά τὴν ζήραν ἀποστάξιν τοῦ καφουρενικοῦ όξέος.

Καφουροειδές, camphroide (Φαρμακ.). Νέα σκευασία ἀποτελουμένη εκ καφουράς, οίνοπνεύματος άγνού και πυροξυλίνης και δυναμένη ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ κολλόδιον έν πάσαις ταῖς δερματολογικαῖς χρήσεσιν αὐτοῦ. Ἐπιχρίονμενον τὸ μίγμα τούτο, μεθ' οὗ δυνατόν να ἐνσωματωθῇσι τὸ ιωδιόμορμιον, τὸ ἰχθυόλιον, τὸ έτεϋλικόν όξύ, ἡ ρεζορλική, ἡ χρυσασοβικη κτλ., και ἀποξηραίνόμενον σχηματίζει ἐπὶ τῆς πατρώσης δερματικῆς ἐπιφανείας λεπτόν και ελαστικόν ὑμένιον στερεῶς προσπεφυκὸς και προστατευτικόν κατά τῆς ἐπιδράσεως τῶν ἀτμοσφαιρικῶν παραγόντων.

Καφουροθυμόλιον, camphrothymol (Φαρμ.). Ὑγρὸν έλαϊῶδες, διαφανές, αδιαλύτον έν ύδατι, διαλύτὸν έν ύδατι και χλωριοφορμίῳ, προκύπτον εκ τῆς ένώσεως ἴσων μερῶν καφουράς και θυμολίου. Ἔχει ιδιότητας ἀνάλογους πρὸς τὰς τοῦ μινθόφαινολίου, χρησιμοποιεῖται δ' έν τῇ δερματολογίᾳ ὡς παρασιτοκτόνον άνευ τοπικῶν ἐρεθιστικῶν ἀποτελεσμάτων, εἰτι δὲ ὑπὸ μορφήν διαλύματος ὡς ἐπουλωτικὸν και ἀντιπηκτικόν δι' ἐνέσεις πρὸς συριγγώδεις πόρους και πυρρετούς και λήθητας. [P.N.B.]

Καφουροκαφουρένη ἦτοι βορνεκαφουρένη. Βλ. Καφουρέναι.

Καφουρολικόν όξύ. Προῖον όξέ-

δώσεως τῶν ἀτμῶν καφουράς διελθόντων διὰ θερμοῦ μίγματος νατράσθεςτου. Παρίσταται ὑπὸ μορφήν μάζης στερεᾶς, λευκῆς, κρυσταλλοσίου, τηκομένης εἰς 80°, ζεοῦσης εἰς 250° ἀνευ ἀποσυνθέσεως, διαλυτῆς ἐν οἶνῳ πν. καὶ αἰθέρι.

Καφουρόλιον ἔτοι καφουρολιον πνεύμα καλεῖται ἄλλως ἢ βορνεοκαφουρά.

Καφουροξόλιον, camphoroxol, (Φαρμ.). Νέον ἀντισηπτικὸν φάρμακον ἀποτελούμενον ἐξ οἶνοπνεύματος (32%), ὕδατος (3%), καὶ καφουράς (1%).

* **Καχαμάρκα** (Cajamarca). Νομός τῆς νοτιοαναμ. δημοκρατίας Περούβιας, ἔχων ἐμβ. 32,482 τγμ. καὶ 442,412 κατ. τῷ 1896. Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα ἡρρίθμει τότε περί τὰς 12 χιλ. κατ.

Καχεξία ὕδατῶδης (Κτηνιατρ.). Νόσος τῶν προβάτων ἀραιωμένη εἰς τὴν ἐν τῇ ἥπατι αὐτῶν παρουσίαν τοῦ δις τοῦ μισοῦ τοῦ ἥπατος, ζῶντος ἐν τοῖς γαστρογαστρ. σωληναρίοις. ἀποφράσσοντος τὰ ἥπατικά σωληνάρια καὶ ἐπιφέροντος τὴν ἀτροφίαν τῶν συστήσεων ἥπατικῶν λοβίων. Κατὰ τὰ πολυμέθρα ἔτη προσλαμβάνει τὸ νόσημα ἰδιαίτεράν ὅλως ἀνάπτυξιν καὶ δημιουργεῖ ἐπιζωστίας δυναμένας νὰ θανατωσῶσιν ὀλακλήρως ἀγέλας. Ἐκδηλεῖται δι' ἀποχρωματισμοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ βλενογόνου. Πρὸς θεραπείαν εἰ καὶ οὐδὲν λυσιστελεῖ, οὐχ ἦντον ἀπομακρύνονται τὰ ποίμνια ἀπὸ τῶν ὑγρῶν τόπων καὶ ὑποβάλλονται εἰς γενναίαν τροφήν.

* **Κάψαλα**. Χωρ. τοῦ δήμου Στύρων (Καρυστίας), ἔχον 284 κατ. (1896).

Καψάλης Χρῆστος. Ἀγωνιστὴς Ἑλλήν διασώστης διὰ τὴν ἡρώϊκὴν θάνατον αὐτοῦ ἐν Μεσολογγίῳ. Ἀπορασιθείσης τῆς ἐξόδου τῆς φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου τῇ 10 Ἀπριλίου 1826, οἱ Ἕλληνες ἤρξαντο ἐξερχόμενοι κατὰ τὰ συμπεφωνημένα μετὰ τοῦ Ἱμπραίμη. Οἱ Τούρκοι ὁμῶς παρασπονδῆσαντες ἐπατέθησαν κατ' αὐτῶν καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν πόλιν ἔθυσον καὶ ἀπώλλουσιν τότε ὁ Κ. εὐρισκόμενος μετ' ἄλλων πολλῶν ἐντὸς ἀποθήκης περιεχοῦσης πυρίτιδα ἔθηκε πῦρ εἰς αὐτήν καὶ ἀνετιναχθὴ μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν εἰς τὸν αἶρα συναπολεσθέντων καὶ πολλῶν Τούρκων.

* **Καψάλι**. Χωρ. τοῦ δήμου Κυθηρίων, ἔχον 167 κατ. (1896).

* **Κάψη**. Τρεῖς χωρία τοῦ δήμου Τυμωρησταῖ (Φθιώτιδος). ὧν ἡ μὲν Μεγάλη Κ. ἔχει 402 κατ., ἡ Πέρα Κ. 512 καὶ ἡ Μεσαία Κ. 205 (1896).

* **Κάψα**. Χωρ. τοῦ δήμου Μαντινείας, ἔχον 866 κατ. (1896).

Καψοδάσος. Χωρ. τοῦ δήμου Καλλιφράτους (Σφακίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 200 κατ. (1900).

* **Καψοῦρι**. Χωρίον τοῦ δήμου Καρυστίων, ἔχον 233 κατ. (1896).

* **Καὼρ** (Cahors). Πόλις τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Λὼ (Lot), ἔχουσα μετὰ τοῦ ὅλου δήμου 14,502 κατ. τῷ 1896. Πατρίς τοῦ Λέοντος Γαμβέττα.

Κέα ἢ Κέως. Πρωτ. τῆς ὁμωνύμου νήσου ὡς καὶ δήμου, ἔχουσα 4,631 κατ. Ὁ δῆμος Κ. ὁ μόνος τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας εἶχε 5,019 κατ. τῷ 1896.

* **Κεάνοδος** (Bot.). Γένος περικαλλεστάτων δένδρῳλλίων ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τῶν Ῥαμνεσιδῶν χρησιμεύοντων εἰς διακόσμησιν κήπων. Ὁ *Ceanothus azureus* τοῦ Μεξικοῦ, δένδρῳλλιον 2—3 μ. ὕψους, φέρει ἀνθή βοτρυοειδῆ ὠραίου κυανοῦ χρώματος.

Κεδραχαμίνη, Κεδραχίνη. Βλ. Κεδράχου φλοιὸς καὶ ξύλον ἐν Δ' σελ. 692.

* **Κεῖμπουζέ** ἢ Γκέβζε. Βλ. Λίβουσα.

Κεκροπία. Γένος Κνιδοειδῶν φυτῶν ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Κωνοκεφαλοειδῶν τῆς τροπικῆς Ἀμερικῆς. Τὸ εἶδος *Cecropia peltata* εἶναι δένδρον ἐνέχον γαλακτικὸν ὅπν καὶ φέρει φύλλα εὐρέα, πολύλοθα καὶ ἐναλλάξ διατεταγμένα ἐκ τοῦ στελέχους αὐτοῦ καὶ καθέναν κατασχευάζουσιν οἱ Καραίβαι σάλπιγγας καὶ ἀγωγούς ὑδάτων, πρὸς δὲ τούτοις διὰ προστριβῆς τοῦ ξύλου παράγουσι πῦρ.

Κελαστροειδῆ ἢ Κελαστρώδη. Οἰκογένεια δικοτυλιδῶν πολυπετάλων φυτῶν, περιλαμβάνουσα δένδρα καὶ θάμνους μετὰ φύλλων δερματωδῶν, ἀνθέων μικρῶν λευκῶν ἢ ὑποπρασίνων ἀποτελούντων κυμάτιον, μετὰ κάλυκος τετραμεροῦς ἢ πενταμεροῦς, μονίμου, στεφάνης τετραπετάλου ἢ πενταπετάλου, καρποῦ σαρκώδους καὶ σπερμάτων λευκομυκτούχων.

Κελαστρίνη. Ἀλκαλοειδὲς ἔξοχον ἐκ τοῦ φυτοῦ *Celastrus edulis* καὶ φέρον διέγερσιν τῶν ἐγκεφαλικῶν λειτουργιῶν ἀνευ ἐπικαλοῦθου ἐξαντλήσεως, εἰς δὲ αὐξήσιν τῆς ἐνδογαστρικῆς πίεσεως.

Κελαστρός (Bot.). Πρότυπον γένος τῆς οἰκογενείας τῶν Κελαστροειδῶν. Εἶναι θάμνος κισσοειδὲς μετὰ φύλλων ἐναλλάξ διατεταγμένων, ἀνθέων ἐμπαροδίων ἢ μονοφύλλων, καρποῦ κάψης ἔστιν ὅτε σαρκώδους. Τινὰ εἶδη καλλιεργούνται ὡς ἀνθηκοσηπτικά.

* **Κελάτ**. Πόλις τοῦ Βελουχιστάν καὶ πρωτεύουσα τοῦ κράτους τούτου ἔχουσα περὶ τὰς 10 χιλ. κατ.

* **Κελέδες**. Νήσος τοῦ πολυνήσου τῆς Σούνδης, ἀνήκουσα εἰς τὴν Ὀλλανδίαν. ἔχει 1,448,800 κ., ἐξ ὧν 1,414 Εὐρωπαῖοι.

* **Κελεδῆ**. Χωρ. τοῦ δήμου Ἡλίδος, ἔχον 256 κατ. (1896).

* **Κελεμενῆ**. Χωρ. τοῦ δήμ. Ἀλμυροῦ τοῦ νομοῦ Μαγνητίας, ἔχον 172 κ. (1896).

* **Κελεμπέσιον**. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κείμενον ἐπὶ τῶν προπόδων τῆς Μεσσηνίδος καὶ ἐπὶ τῆς σειρᾶς τῶν τῆς Μυκάλης ὀρέων. ἀπέχον δὲ τῶν ἐρειπίων τῆς ὀρχίας Πριήνης (Σαμφούν-καλῆσι) πρὸς Δ. αὐτοῦ κειμένων $\frac{1}{2}$ ὥραν, τῶν δὲ Σωλίων πρὸς Α. αὐτοῦ κειμένων ὥστε 2 ὥρας. Τὸ χωρίον διαχωρίζουσι δύο χεῖμαρροι γινόμενοι εἰς τὸν πρὸς Ν. καὶ περίπου 15' αὐτοῦ ἀπέχοντα Μαϊανδρον ποταμὸν (νῦν Παλιμαϊάνδρον). Ὡκίσθη κατα τὴν παρά-στην πρὸ 200 περίπου ἐτῶν ὑπὸ Ἑλλήνων ἐλθόντων ἐκ τοῦ καὶ νῦν ἐστὶ σωζόμενου χωρίου Τσαγγλίου πρὸς Β καὶ ὀπισθεν τῆς σειρᾶς τῶν τῆς Μυκάλης ὀρέων κειμένου. Τὸ δὲ ὄνομα Κ. (Κελε-μπές, πέντε κερα-καί) λέγεται ὅτι ἐδόθη αὐτῷ διὰ τὸν αὐτὸν συμβάντα ἀποκεφαλίστρὸν πέντε λη-τιῶν. Οἰκεῖται ὑπὸ 480 ἑλληνικῶν οἰκο-γενεῶν ἐχουσῶν ὠρεῖον ναὸν τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ δημοτικὴν σχολήν, ἐκκλησια-στικῶς δ' ὑπάγεται ὑπὸ τὴν ἐπισκοπὴν Ἀναίων. [Γρ. Σ. Ι.]

* **Κελένη** (Κελήνη) καλεῖται ἄλλως τὸ γλωριούχον αἰθύλιον.

* **Κελενομοθύλιον**. Νέα ἀνοισθη-τὴ σκευασία, ἀποτελούμενη ἐκ μίγματος γλωριούχου αἰθυλίου καὶ γλωριούχου με-θυλίου.

* **Κελλεπόρα**, Cellepora (Ζωολ.). Γέ-νος θαλασσιῶν βρυζῶων σχηματιζόντων πτενωδὲς ἐπιπλάγους ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν βράχων. Κοινὸν ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς θαλάσσαις εἶδος εἶναι Κ. ἡ πωρώδης.

* **Κέλετρον**. Ἀρχαία πόλις τῆς Μακεδονίας, κείμενη ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ὀρεστιά-δος, ἥς τὴν θέσιν περίπου κατέχει ἡ ση-μερινὴ Καστορία (βλ. λ.), ἡ ἱδρυθεῖσα κατα-τὸν μεταίωνα καταστραφέντος τοῦ Κ. Ἐ-λαθε δὲ τὸ ὄνομα τοῦτο ἔνεκα τῆς ὠραίας αὐτῆς θέσεως, ἐνῶ ἡ νεωτέρα πόλις ἐκλή-θη Καστορία (Castrum) ἐκ τοῦ ὄχυροῦ αὐτῆς. Μνεία τοῦ Κ. μόνον παρὰ Λιβίῳ εὑρίσκεται, ὅστις διηγείται ὅτι οἱ κάτοικοι αὐ-τῆς μὴ θυμηθέντες τὰ ὀμνυθῶς παρεδόθη-σαν εἰς τὸν στρατηγὸν Σουλπίκιον.

* **Κελεψά**. Χωρίον τοῦ δήμου Οἰτύλου, ἔχον 325 κατ. (1896).

* **Κελλῶν**. Χωρίον τοῦ δήμου Περαίας (Τήνου), ἔχον 358 κατ. (1896).

* **Κελλίδερα** (νῦν Κέλδερ). Κωμοπο-λις τῆς Ἀσιατ. Τουρκίας ἐν τῇ Καππαδο-κίᾳ τῆς Ναζιανζοῦ καὶ 1 ὥραν μακρὰν αὐτῆς, ἔχουσα 3,800 κατ., ὧν 250 Ὀθω-μανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες τουρκίφω-νοι συντηροῦντες σχολεῖα ἀρρένων καὶ θη-λέων καλῶς κατηρτισμένα. Ἐν αὐτῇ ὑπάρ-χουσι πλείστα ἐρείπια καὶ ναὶ βυζαντι-κῆς ἐποχῆς, ἐν τινὶ δὲ τούτων εὑρίσκει ἐπιγραφὴ λέγουσα ὅτι ὁ ναὶς ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Θεοδοσίου ἐπιστασία Γρη-γορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ καὶ ἐκλήθη ναὶς τοῦ Σταυροῦ. Ὁ δὲ Θεοδόσιος ἐξωρήσατο τῷ ναῶ καὶ τεμάχιον τοῦ τιμίου ξύλου διασωζόμενον ἀχρι τοῦ νῦν μετὰ 2 ἁγίων λειψάνων, ἀτινα οἱ κάτοικοι λέγουσι τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἢ τοῦ πα-τρὸς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Καισαρίου, καὶ 4 μεγάλων εἰκόνων θεωρηθεῶν, καθ' ἃ λέγεται, ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ Παρμενο-γεννήτου καὶ διατηρουμένων ἀβλαβῶν. Τα Κ. ὑπάρχοντα ὑπὸ τὸν νομὸν καὶ τὴν μη-τρόπολιν Ἰκονίου [Γρ. Σ. Ι.]

* **Κελτὶς** (Βοτ.). Γένος δένδρων ἡ δέν-δρουλλίων τῶν εὐκράτων καὶ θερμῶν χω-ρίων. Κ. ἡ αὐστραλιανή φέρει καρ-πούς δρύπας, μεγέθους κεράτος, ἐδωδίμους, ὑποσφύρους ἐκ τῶν κλάδων τοῦ δένδρου-λίου τούτου, οὗτινος τὸ ξύλον συμπαγέ-στατον καὶ μελανωπὶν, κατασκευάζονται λαβαὶ μαστιγιῶν, ὄργανα μουσικά, βίβρα-να, τερόνα κτλ. Κ. ἡ ἀνατολικὴ ἡ τῆς δυτικῆς Ἀσίας φέρει φλοιὸν καὶ φύλλα θεωρούμενα ὡς ἔχοντα ἀντεπιληπτικὰς ἰδιότητας. Κ. ἡ δυτικὴ τῆς βραδείας Ἀ-μερικῆς φέρει καρπούς ἔχοντας στυπτικὰς ἰδιότητας.

* **Κέλτση** (Kjelzy καὶ Πέλων. Kjelene). Κωμουνεῖον ἐν τῇ Ρωσ. Πελωνίᾳ, ἔχον ἐμβ. 10,992 τχμ. καὶ 763,747 κατ. τῷ 1897. Ἡ ἐμωνυμος πρωτεύουσα ἠρθῆμαι τότε 23,189 κατ.

* **Κελωσία**, Celosia (Βοτ.). Γένος φυ-τῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀμαραντα-σίων. Διαφέρουσι τῶν κοινῶν ἀμαραντῶν ὡς πρὸς τοὺς στήμονας συγκακωλημένους εἰς κυτέλλιον κατα τὴν βάσιν, τὴν φεθί-κην περιέχουσαν δύο ἢ πλείονα φάρια καὶ τὸν καρπὸν ὄντα πολυσπερμῶν. Κ. ἡ καλὴ λαϊκὸμορφος, φυτὸν τῶν Ἰνδιῶν ἐτήσιον, εἶναι περιζήτητον ὡς κόσμος τῶν κήπων, φέρον ἀνθὴ σμικρὰ πολυκρίθμα συνηγμένα ὑπὲρ τὴν κορυφὴν αὐτοῦ ἐν σχήματι καλλοῦ ἀλέκτορος, ὧν τὸ χρῶ-μα διαφέρει κατὰ τὰς ποικιλίας. Κ. ἡ κω-ρυμβώδης φέρει ἀνθὸς ὁμοιοχρῶν με-τὰ ἄλλα πυρομοιβοῦς τὸ σχῆμα ἐν εἴδει λα-φείου ἢ κορίμβου.

* **Κεμέριον**. Κωμopolis τῆς Μικρᾶς

* **Ασίας**, κειμένη ΒΑ τῶν Κυθωνίων καὶ ἔχουσα 6,000 κατ. [Γρ. Σ. Ι.]

* **Κέμνιτς** (Chemnitz). Πόλις τοῦ βασιλείου τῆς Σαξονίας βιομηχανικωτάτη, ἔχουσα 206,584 κατ. τῷ 1900. Ἡ ὀμώνυμος περιφέρεια ἡρρίθμει 791,896 τῷ αὐτῷ ἔτει.

* **Κέμπτεν**. Πόλις τοῦ βασιλείου τῆς Βαυαρίας, ἔχουσα 18,857 κατ. τῷ 1900.

* **Κενέταλα**. Κώμη τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ ΒΑ καὶ ἰσὺν μακρὰν τῶν Κελλιδιῶν. ὑπαγομένη ὑπὸ τὸν νομὸν καὶ τὴν μητρόπολιν Ἰκονίου καὶ ἔχουσα 300 κατ., ὧν οἱ ἡμίσεις Ἑλλήνες, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. Τὰ Κ. εἶναι πιθανῶς ἡ ἐν τῇ διαθήκῃ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου μνημονευομένη κώμη Κανόταλα.

* **Κένσιγκτον**. Πράκτειον νῦν τοῦ Λονδίνου, ἀριθμοὺν 176,623 κατ. τῷ 1901.

* **Κέντ**. Κομητιὰ τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα 1,351,849 κατ. τῷ 1901.

* **Κένταρχος**. Χωρίον τῆς νήσου καὶ τοῦ δήμου Σερῖου τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κίεας, ἔχον 129 κατ. (1896).

* **Κεντητής**, Tanrec (Ζωολ.). Πρότυπον γένος τῆς οικογενείας τῶν Κεντητιδῶν (έντομοσφάγων ζῶων). χαρακτηρίζομενον ὑπὸ ἀκανθῶν καὶ σμηρίγγων κιτρινῶν κατὰ τὴν βᾶσιν καὶ ὀρνῶν κατὰ τὸ μέγεθος, ποδῶν κιτρινῶν καὶ κεφαλῆς ὀρνῆος. ἔχει μῆκος 38 ὕψος 10 ὕψος 10 κατὰ καὶ δὲ πλησίον τῶν ποταμῶν καὶ τῶν θαλασσῶν, ἐξέρχεται πρὸς λίαν κατὰ τὴν νύκτα, τρέφεται ἐκ σκυλῆκων, μαλακίων κτλ. καὶ εἶναι περιζήτητον ζῶον ἐν Μαδαγασκάρῃ δια τὰς εὐχρηστικὰς σάρκας αὐτοῦ.

* **Κεντόκυ** (Kentucky). Πολιτεία ἀνήκουσα εἰς τὴν Βορειοαμερικανικὴν Συμπολιτείαν καὶ ἔχουσα 2,147,174 κατ. τῷ 1900.

* **Κεντρί**. Χωρ. τοῦ δήμου Ἱεραπέτρας τῆς ἐπαρχίας Ἱεραπέτρου (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 234 κατ. (1900).

* **Κέντρον ἀνώσεως** καλεῖται ἐν τῷ ὑδροστατικῇ τὸ σημεῖον σώματος στερεοῦ καταδεσμένου ἐν ὑγρῷ, καθ' ὃ ἐνεργεῖ καθέτως ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω ἐνταῖς δυνάμεις ἡ καλουμένη ἀνωσις, ἥτις σύγκειται ἐκ τοῦ συνόλου τῶν πιέσεων ἐν μέρους τοῦ ὑγροῦ, ὡς ὑφίστανται τὰ διάφορα σημεῖα τοῦ σώματος τούτου καὶ αἰτνεῖς πείνουνται νὰ ἐκμηδενίσωσι τὸ βάρος αὐτοῦ καὶ ἀνωθήσονται τοῦτο πρὸς τὰ ἄνω.

* **Κέντρον παραλλήλων δυνάμεων** καλεῖται ἐν τῇ μηχανικῇ τὸ σημεῖον καθ' ὃ ἐφαρμόζεται ἡ συνισταμένη πλειόνων παραλλήλων συνιστωσῶν καὶ ὅπου μένει πάντοτε τὸ αὐτὸ σάκιν αἱ συν-

ιστώται φυλάττουσι τὴν παραλληλίαν καὶ τὴν ἐντάσιν αὐτῶν ἀμετάβλητον ἀσχέτως πρὸς τὴν διεύθυνσιν αὐτῶν.

* **Κέντρον πίεσεως** καλεῖται ἐν τῇ ὑδροστατικῇ τὸ σημεῖον, καθ' ὃ τυγχάνει δρῶσα ἐπὶ ἐπιφανείας ἐπιπέδου κειμένης ὑπὸ τὴν ἐπιφανείαν ὑγροῦ ἡ ἐνταῖς δυνάμεις, ἥτις καλεῖται πίεσις τοῦ ὑγροῦ καὶ ἥτις σύγκειται ἐκ τοῦ ἀθροίσματος τῶν πιέσεων ὡς ὑφίστανται τὰ διάφορα σημεῖα τῆς ὑπὸ τοῦ ὑγροῦ πιεζομένης ἐπιφανείας.

* **Κερά**. Χωρ. τοῦ δήμου Λαγκαδῶς τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ὁρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 241 κατ. (1900).

* **Κεραμέ**. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀγίου Πνεύματος τῆς ἐπαρχίας Ἀγ. Βασιλείου (Ρεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 440 κατ. (1900).

* **Κεραμεικῶν** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας τῆς Κρήτης. ἔχει 3,612 κατ. (1900).

* **Κεραμεύς**. Βλ. Παπαδόπουλος Κεραμεύς.

* **Κεραμί**. Χωρίον τοῦ δήμου Τραγαίας τῆς νήσου Νάξου, ἔχον 104 κατ. (1896).

* **Κεράμια**. Χωρίον τοῦ δήμου Νηλεῶν (Χαλκίδος), ἔχον 204 κατ. (1896).

* **Κεραμιές**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνω Λιθαθοῦς (Κρανίας) ἐν Κεφαλληνίᾳ, ἔχον 527 κατ. (1896).

* **Κεραμιδί**. 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Κασθανείας (Ἀργυρῆς), ἔχουσα 1,319 κατ.— 2) Χωρίον τοῦ δήμου Φαρκαδονος (Τρικυλῶν), ἔχον 157 κατ. (1896).

* **Κεράμιον** (Bot.). Γένος Ἀλγῶν ἐκ τῆς οικογενείας τῶν Ροθυμειωδῶν ἢ Εὐρυβορυχῶν, περιλαμβάνον 40 γνωστὰ εἶδη φυόμενα εἰς τὰς ἀκτὰς ἐπὶ λίθων ἢ ἐπὶ ἄλλων φυτῶν.

* **Κεραμοπλαστικῆς** (Ὀρυκτ.). Αὐτορρῆς ἐνυδρὸν θεικτὸν ἀργίλλιον ὑπὸ μαρμῇ κρυστάλλων πλακοειδῶν, προκλινῶν, βασιρροβῶν, ἐχόντων στίλβην μαργαριτοειδῆ, χρησιμοποιοῦμενον ἐν τῇ βαρικῇ πρὸς παρασκευὴν τῆς ἐπιφανείας τῶν πρὸς βαρὴν ὑφασμάτων.

* **Κεραμωτή**. Χωρίον τοῦ δήμου Κορωνίως (Νάξου), ἔχον 217 κατ. (1896).

* **Κεραμωτόν**. Χωρίον τοῦ δήμου Κυθνίων ἐν Κύθω, ἔχον 187 κατ. (1896).

* **Κέρας** καλεῖται τὸ ἐν τοῖς χημικῶς ἐργαστηρίοις ἐν χρήσει πρὸς ἀπόσταξιν ἢ παρασκευὴν αερίων ἰδιόττητον ὕαλινον ἢ πήλινον ἢ ἀργίλλινον ἢ μεταλλικὸν δοχεῖον, ὅπου ἀποτελεῖται ἐκ τμήματος ἀπιδεικνύου διηρημένου, τῆς λεγομένης κοιλίας τοῦ κέρατος, ἐν ᾗ ἐντίθεται τὸ πρὸς θέρμαν-

πιν ἢ τῆξιν ἢ ἐξαερῶσιν σῶμα, καὶ ἐν τμήματος σωληνοειδοῦς, τοῦ λεγομένου σκέλους ἢ ἀπαγωγῶς σωληνος, δι' οὗ ἀγεται ὅπου δεῖ τὸ προϊόν τῆς ἀποττάξεως ἢ ἀεριοποιήσεως.

* **Κερασά Μεϊδάν.** Χωρίον τοῦ δήμου Καστανέας (Καλαμπάκας), ἔχον 208 κατ. (1896).

* **Κερασά.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Νευροπόλεως (Καρδίτσας), ἔχον 513 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Βοίθης τοῦ νέου νομοῦ Μαγνητίας, μετὰ 630 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Θέρμου (Τριγωνίαν), ἔχον 236 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Νηλείων (Χαλκίδος), ἔχον 619 κατ. — Κ. 5) (Φιλιάνα). Χωρίον τοῦ δήμου Ὁξυνείας (Καλαμπάκας), μετὰ 144 κατ. — 6) Κ. Σίνου. Χωρίον τοῦ δήμου Τουρναίων (Καλαμπάκας), ἔχον 105 κατ. (1896).

* **Κεράσση.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγίου Μύρωνος τῆς ἐπαρχίας Μακεδονίας (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον μετὰ τοῦ πλησίον χωρίου Β. λ. α. χ. α. ν. 338 κατ. (1900).

* **Κερασσίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Τεργέας, ἔχον 502 κατ. (1896).

* **Κεράσσοδον.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Μακρυνείας (Μαστορογίου), ἔχον 615 κατ. — 2) Πρωτ. τοῦ δήμου Ἀγραίων (Εὐρυτανίας), ἔχουσα 884 κατ. (1896).

* **Κερασσοῦς.** Πόλις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας πρὸς Δ. τῶν Κοτσώρων (Ὀρδού) ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ, οὗτα εἶρα ὑποδοιχῆτος (καίμαχμα) ὑπαγομένου ὑπὸ τὴν νομαρχίαν Τραπεζοῦντος, ἔχουσα δὲ 11,000 κατ., ὧν 5,500 Ἕλληνας συντηροῦντες ἐπατάξιον ἀστικὴν σχολήν, παρθεναγωγείον καὶ νηπιαγωγείον καὶ ὑπαγόμενοι ἐκκλησιαστικῶς ὑπὸ τὸν μητροπολίτην Τραπεζοῦντος, 1000 Γρηγοριανοὶ Ἀρμένιοι μετ' ἀρρεναγωγείου καὶ παρθεναγωγείου καὶ 4,500 Ὀθωμανοὶ μετὰ 6 παιδευαγείων καὶ 1 ἀνωτέρως σχολῆς. Ἡ Κ. εἶναι ἐκτισμένη περὶ ὑψηλοῦ καὶ βραχέως λόφου. αἱ δὲ οἰκίαι αὐτῆς κεῖνται μετὰ τοῦ λόφου τούτου καὶ τῶν ἐπιπεδωτέρων πως καὶ παραλίων κλιτύων τῆς πρὸς Ν. ὕψους περὶ τῶν ὁρέων. Ἀπὸ δὲ τὸ εἶδος καὶ αὐτῶν τῶν μικρῶν παλαιῶν ὁρέων εἶναι πυκνῶς κακαλυμμένον ὑπὸ λεπτοκρυῶν (Corylus Avellana), οὗδαμῶς δὲ σχεδὸν βλέπει τις ψιλὸν τινα γῶρον. Εἰς δάωρον πρὸς Δ. τῆς πόλεως ἀπόστασιν κεῖται τὸ ἀκρωτήριον τοῦ ἁγίου Βασιλείου, ἐξ' οὗ εἰς ὠριαίαν πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν ἀπόστασιν ἐπὶ ὑψηλοῦ κωνικοῦ ὄρους, ἐνθα καὶ ἐρείπια ἀρχαίου ναύσταυ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Βασιλείου σφῶνται, ἐμνησταν κατὰ παρχοῦσιν οἱ ἅγιοι

Βασίλειος καὶ Γρηγόριος. Εἰς ὠριαίαν δὲ ΒΑ ἀπὸ τῆς πόλεως ἀπόστασιν κεῖται ἡ μικρὰ μὲν ἀλλὰ μεῖζον πασῶν τῶν ἐν τῷ Εὐξείνῳ νησίς τοῦ Ἀρεος ἢ Ἀρεονήσος ἢ Ἀρηιάς, διασφύουσα ἐρείπια τεχνῶν, εὐσυχώρου τετραγώνου πύργου βυζαντιανῆς ἐποχῆς, ἐρείπια ναύσταυ τοῦ ἁγίου Φωκᾶ ἐπισκόπου Σινώπης καὶ κυκλωτεροῦς τινος πύργου ἐν εἰδεί σάρου πρὸς τὴν πόλιν ἐστραμμένου. Ἡ ἀρχαία Κ. οὕσα ἢ αὐτὴ πρὸς τὴν νῦν ἦτα ἔχυρον καὶ δυσπρόσβατον φρεσύνει ὡς ἐν τοῦ φυσικοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ἀποτόμου βράχου, ἐξ' οὗ ἐκείτο. Κατὰ τὴν δευτέραν π. Χ. ἐκατονταετηρίδα καταληρηθεῖσα ὑπὸ τοῦ βασιλείου τοῦ Παντοῦ Φαρνάκου μετωνομάσθη Φαρνακία, διατηρήσασα δὲ τὸ ὄνομα τοῦτο ἐπὶ δύο περίπου αἰῶνας, ἐπανέλαβεν εἰτα ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς χριστιανικῆς χρονολογίας τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς κλήσιν. Τῆς ἀρχαίας Κ. σφῶνται νῦν τείχη ὑψηλὰ ἐνιαχοῦ μὲν ἀρκούντως σῶα, ἐνιαχοῦ δ' ἐρείπια, ὅντα ἀρχαιοτάτου ἰσοδύμου ῥυθμοῦ ἐν τῇ βάτει. Πρὸς Β. δὲ τῆς νῦν πόλεως φαίνονται εὐκρινῶς ἐν τῇ θαλάσῃ τὰ ἐρείπια ἀρχαίου τεχνήτου λιμένος, μολοῦ τανῦν καλουμένου, ὅστις διεσφῆετο — τοῦλάχιστον ἐν μέρει — μέχρι τοῦ 1700, ὅτε ὁ Tournefort ἐπεσιλεύετο τὴν Κ. [Γρ. Σ. Ι.]

* **Κερασστάρ.** Χωρίον τοῦ δήμου Βαλτετσίου (Μαντινείας), ἔχον 222 κατ. (1896).

* **Κεράστιον** (Βοτ.). Γένος φυτῶν ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τῶν Καρυοφυλλοειδῶν, περιλαμβανόντων ἐκατοντάκις γνωστῶν εἰδῶν φουμένων ἐν ταῖς εὐκράτοις χώραις. Πόσι ἐπὶ τῇ ἢ πολυμετεῖς, ποσάγειοι ἢ ἔρπουσαι, μετ' ἀνθῶν κομματοειδῶν ληπτικῶν. Πολλὰ εἶδη χρησιμεύουσιν πρὸς πικασίωσιν ἀνδρῶν ἐν ταῖς κήποις.

* **Κερασφόρα** καλεῖνται γενικῶς πάντα τὰ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέροντα κέρατα ζῶα, ἰδιαίτερον δὲ οὕτω καλεῖνται οἱ Οἰῆδες καὶ οἱ Βοῖδες ἐκ τῶν Μηρυκακτικῶν. Ὑπάρχουσι καὶ ἔρποντα κεραιφόρα, ὡς ὁ Κεράστις, ἐπὶ δὲ καὶ πτηνά, ὡς ἡ Παλαμθεῖα, ὁ Τραγοπᾶνος κτλ.

* **Κέρατα** ἢ κεραι αἰδεῖς ἀποφύσεις. Τὰ εἰς ὑπερπλασίας τοῦ κεραινοῦ στρώματος τῆς ἐπιδερμίδος τοῦ ἀνθρώπου προκύπτοντα κεραιόειδῃ πλάσματι, ἀπερ' ἐπὶ πάσης μὲν τῆς ἐπιφανείας ἀλλοτε ἀλλοχοῦ δύνανται νὰ διαμορφωθῶσιν, ἰδίως ὁμῶς προσοχῇ ἄξια συγχάουσι ἐνάλις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ μετώπου ἐυρανίζονται. Κατὰ τοὺς παλαιούς καιροὺς ἢ τῶν κεραιῶν ὑπαρξὶς ἐθεωρεῖτο ὡς σημεῖον ἰσχύος, διὸ καὶ ὁ Μιχαὴλ Ἀγγέλος παρέστησε τὸν Μωυσῆν φέροντα δύο κέρατα ἐπὶ τοῦ μετώπου. Ἐν τῇ ἰστο-

ρία της ιατρικής αναφέρονται 90 ὄλοι περιπτώσεις κερασφόρων ἀνθρώπων, ὧν 44 ἄνδρες καὶ 39 γυναῖκες, ἐν ταῖς λοιπαῖς μὴ δηλοῦμεν τοῦ φύλου. Ἐκ τῶν 90 τούτων περιπτώσεων αἱ 48 ἀναφέρονται εἰς κέρατα τῆς κεφαλῆς, αἱ δ' ἄλλαι εἰς κέρατα τοῦ προσώπου καὶ ἄλλων μερῶν.

* **Κερατέα.** Πρωτεύουσα τοῦ δῆμ. Θορικίων (Ἀττικῆς), ἔχουσα 2,507 κ. (1890).

Κερατίνη. Διάλυμα ῥινημάτων κερατώδους οὐσίας ἐν ὀξείᾳ ὀξεῖ ἢ ἐν ἀμμωνίᾳ, χρησιμοποιοῦμενον εἰς ἐπίχρισιν καὶ ἐπένδυσιν φαρμακευτικῶν οὐσιῶν, αἵτινες θύνανται νὰ ἀλλοιωθῶσιν ὑπὸ τοῦ γαστρικοῦ ὕγρου ἢ καὶ νὰ βλάψωσιν τὸν στόμαχον πρὶν ἢ φθάσωσιν εἰς τὸ δωδεκαδάκτυλον καὶ τὰ λοιπὰ ἑπτα ἔντερα, τὸν κύριον τοῦτ' ἐστὶ τόπον τῆς ἀπορροῆσεως ἢ ἑρπύσεως αὐτῶν.

Κερατῖται (Παλαῖοντ.). Διακεκριμένη οἰκογένεια τῆς ὀμάδος τῶν Ἀμμωνιτῶν, περιλαμβάνουσα ἱκανὰ γένη ἀπολελιθωμένων Κεφαλοπόδων τῆς Περμιακῆς διαπλάσεως. Διακρίνονται εἰς δύο κλάδους παραλλήλως ἐξελιχθέντας, τοὺς Δειναρετίδας ἢ Ὁζοκερατίτας καὶ τοὺς Τραχυκερατίτας. Εἶναι τὰ σημαντικώτερα τῶν ὀρυκτῶν ζώων τῆς Τριαδικῆς διαπλάσεως.

Κερατῖτης. Ὀρυκτὸν αὐτοφύε, μίγμα ἀμέτρου μετα κεκρυσταλλωμένου διοξειδίου τοῦ πυριτίου.

Κερατόδοντον (Bot.). Γένος Βρύων ἔχον πρότυπον εἶδος Κ. τὸ πορφύρεον, κοινότατον φυτᾶριον τῆς γῆς, τῶν τοίχων, τῶν στεγνῶν καὶ τῶν βράχων, μετα περιστομίου φέροντος 16 ἐρυθροῦς ὀδόντας, φύλλων βελονοειδῶν ἐστενωμένων ἀπὸ τοῦ τρίτου τοῦ μήκους αὐτῶν καὶ στελεχῶν σχηματιζόντων δέσμας πρασινοκιτρίνους ἢ ὑφράς.

Κερατόδους. Βλ. Λεπιδόσειρην ἐν τέρμ. Ε' σελ. 52.

Κερατοπλάσματα καλοῦνται οἱ διάφοροι ἐξ ὑπερπλασίας τοῦ κερατίνου στρώματος τῆς ἐπιδερμίδος σχηματιζόμενοι ἐπὶ τῆς παλάμης, τοῦ πέλματος καὶ ἄλλων μερῶν τοῦ σώματος τύλοι ἐκ τῆς χρήσεως ἐργαλείων ἢ ὀργάνων. Ἐκ τῶν πλάσμάτων τούτων ἰατροδικαστικῶς συμπεραίνεται τὸ ἐπαγγέλιμα καὶ ἡ ταυτότης εἴτε ἐγκληματιῶν εἴτε πτωμάτων.

Κερατόρνις. Βλ. Τραγοπάνος.

Κερατοφυλλοκλήλη καλεῖται κτηνιατρικῶς ὄγκος τις δυνάμενος ν' ἀναπτυχθῇ (εἴτε ἀπὸ ἐρεθισμοῦ οἰδυρόποτε ἐπιτείνοντος τὴν κερατογόνον λειτουργίαν, εἴτε ἀπὸ κακώσεων κατὰ τὴν πετάλωσιν)

ἐπὶ τῆς ἐσω ἐπιφανείας τοῦ τοιχώματος τῆς ὀπλῆς τοῦ ἵππου καὶ συνεπαγόμενος ὡς πρῶτον σύμπτωμα τῆν χωλότητα. Θεραπεύεται χειρουργικῶς.

Κερατόφυλλον (Bot.). Πρότυπον γένος τῆς οἰκογενείας τῶν Κερατοφυλλοειδῶν, περιλαμβάνον δύο γνωστὰ φυτὰ τῶν γλυκῶν ὕδατων, πολυετῆ, πολυκλάδα, μετὰ καυλοῦ καὶ κλάδων κυλινδρικών, φύλλων ἀμίσγων καὶ ἀνθέων μικρῶν, μονόκλων, ὑποπρασίνων, ἀναπτυσσομένων κατὰ τὴν μασητὴν τῶν φύλλων. Τὰ φυτὰ ταῦτα βλαστάνουσι τάχιστα καὶ διατελοῦσι τελείως καταδευμένα.

Κερατόφυλλα (Ζωολ.). Γένος Ψυλλιδῶν χαρακτηριζόμενον ὑπὸ κερατῶν τριχῶν κατὰ τὰς ἀρθρώσεις καὶ περιλαμβάνον εἶδη τινὰ παρασιτοῦντα ἐπὶ διαφόρων μαστοφόρων ζώων ἐξαιρουμένου τοῦ ἀνθρώπου.

Κεράτωσης θυλάκιος καλεῖται ἄλλως ἢ ἰχθυώσις ἢ κεράτιος (βλ. ἐν τέρμ. Δ' σελ. 420).

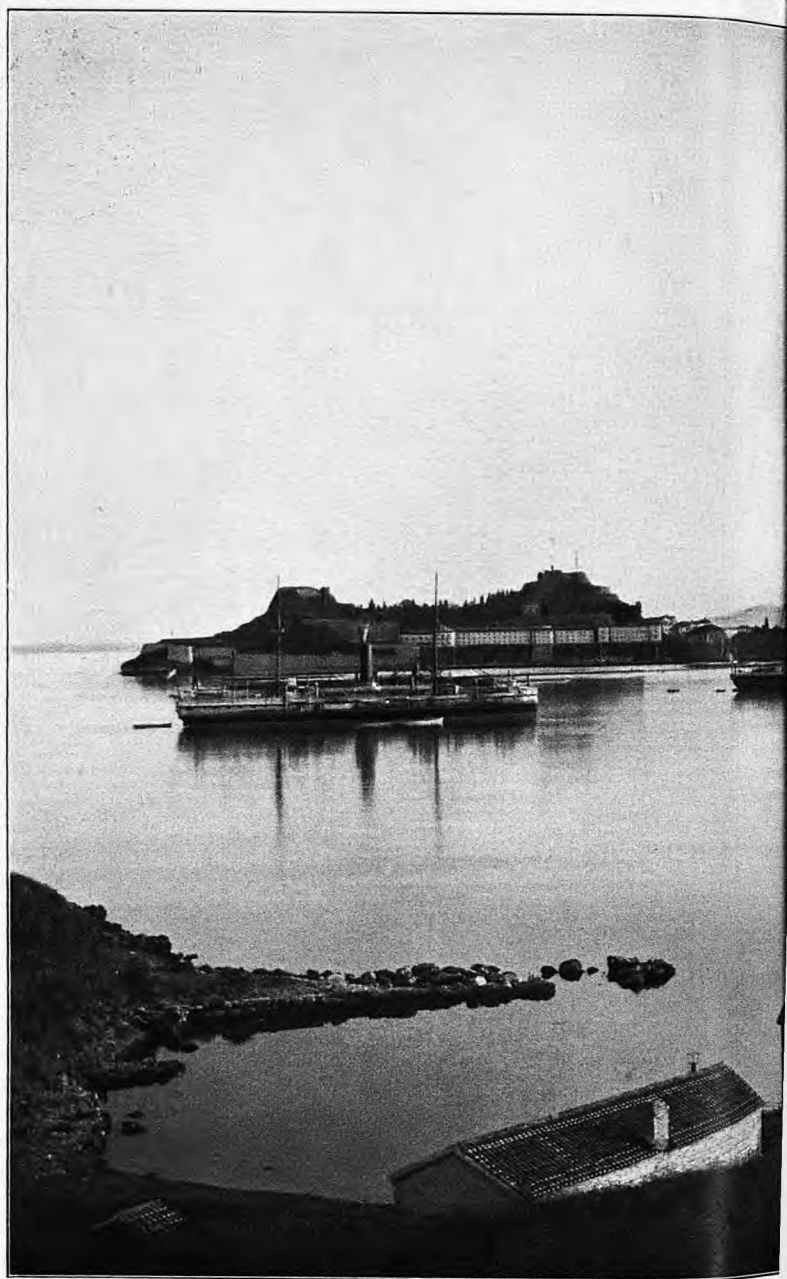
Κεράτωσης τῶν τριχῶν. Βλ. Τριχοκεράτωσης.

* **Κερδέλα.** Πρωτεύουσα τῆς ὁμωνύμου ὁδοῦ διεκίσεως τῆς ἐχοῦσης 118 χιλ. κατ. καὶ ἀνηκούσης εἰς τὸ βιλαέτιον Βαγδάτιου. Παρὰ τὸν Εὐφράτην κειμένη, ἀριθμεῖ 65 χιλ. κατ. καὶ περιέχει τὸν τάφον τοῦ Χουσεΐν υἱοῦ τοῦ Ἀλῆ.

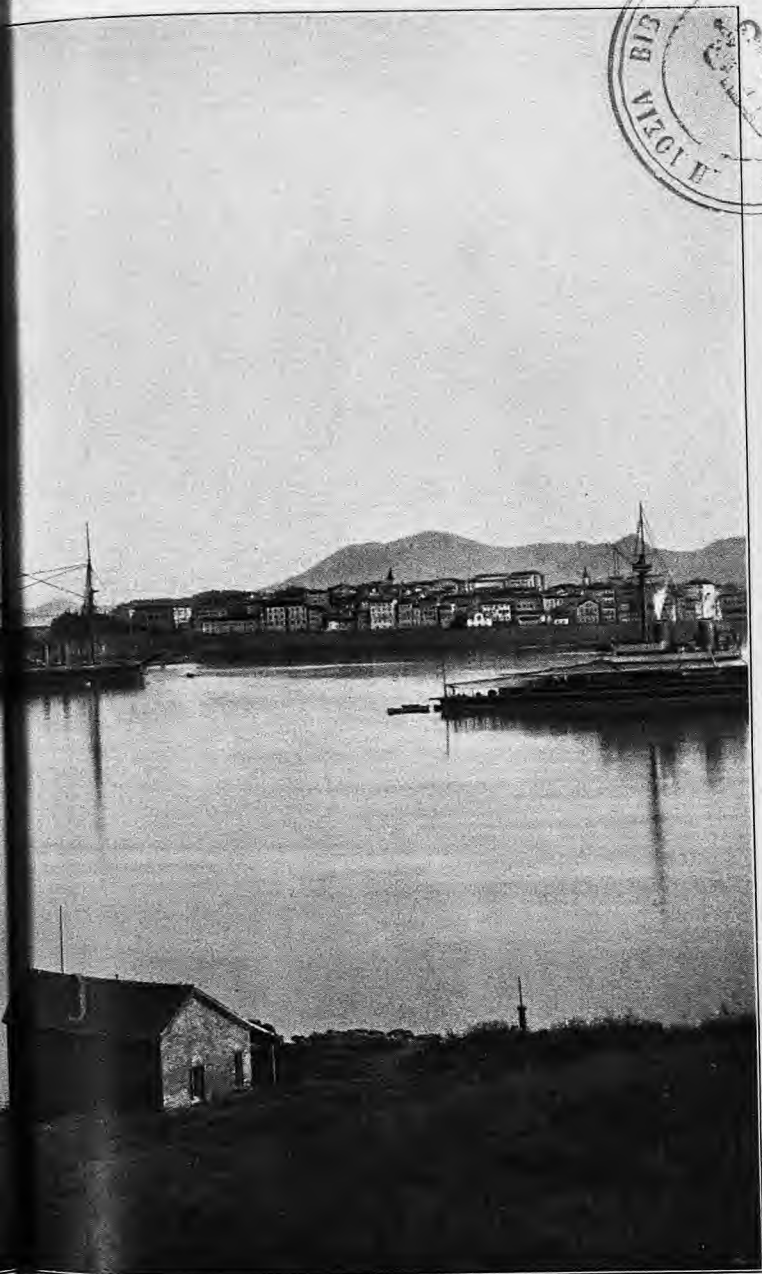
Κερδέρα (Bot.). Γένος Ἀποκυνοειδῶν περιλαμβάνον τέσσαρα εἶδη δενδρῶν, μετὰ φύλλων ἐναλλάξ τεθειμένων καὶ ἀνθέων μεγάλων λευκῶν ἢ ῥοδόχρων, τῶν τροπικῶν χωρῶν τῆς Ἀσίας, τῆς Μαδαγασκάρης καὶ τῆς Νέας Καληδονίας. Κ. ἡ Ταγγίν ἢτοι Ταγγινία ἡ δηλητήριος εἶναι δένδρον τῆς Μαδαγασκάρης, ὕψηλόν 10 μ., ἔχον μεγάλα ἀνθη λευκὰ καὶ σπέρματα δηλητήρια, ὧν τὸ ἀφέψημα εἶναι ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ἰθαγενέσιν ὡς βασανιστικὸν ἢ δοκιμαστικὸν δηλητήριον προκειμένου περὶ ἐξακριβώσεως τῆς ἀναποδείκτου ἐνοχῆς τῶν ἐγκληματιῶν. Ὁ ὑποτιθέμενος ὡς ἐνοχὸς ἐγκλήματος, ἀλλὰ μὴ ἀποδεικνυόμενος ὡς τοιοῦτος, ποτίζεται διὰ τοῦ ἀρεψήματος τούτου καὶ ἂν μὲν ἀποθάνῃ θεωρεῖται ἐνοχὸς, ἐάν δὲ μὴ ἀνακηρύσσεται ἀθῶος.

Κερδέρα ἡ θηδετιανή. Τὰ σπέρματα καὶ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἐν ταῖς Ἀντίλλαις καὶ ταῖς Ἰνδαῖς βλαστάνοντος τούτου φυτοῦ τοῦ ἀνθήοντος εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Ἀποκυνοειδῶν περ' ἔχουσι ἑρπυλικὸν τι στοιχεῖον τὴν θηδετιανήν, ἔχουσαν ναρκωτικὰς δηλητηρίους ιδιότητας καὶ ἐπαγομένην γενικὴν παράλυσιν τῶν νεύρων. Τὸ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

*Αρθρον Κέρκυρα

εγκύλισμα του φλοιού παρέχεται ως αντι-
ποροδίκον επί έλειογενών πυρετών.

* **Κερυκέλεν** χωρ. Πολύνητον του
Νετ. Ινδικού Ωκεανού άνηκεν από του
1893 εις την Γαλλίαν. Τῷ 1901 ιδρύθη
ένταυθα έπιστημονικός σταθμός χάριν της
πρός εξερεύνησιν του Ν. πόλου Γερμανικής
αποστολής.

* **Κερδώ**, *Canis cerdo* (Ζωολ.). Γένος
Κυνιδών διάμεσον του λύκου και του κυνός,
χαρακτηριζόμενον υπό βύγχους όμοίου τῷ
της άλκωπεας, δοθαίμεκρης στοργγύλης
ως ἡ του κυνός, και ίδια υπό υπερμεγέθων
ώτων. Έχει μήκος 65 βρεκ., ύψος δὲ 20
βρεκ., ούραν μακρὰν και πυκνότεριχα, κα-
ταίκε δ' εις τας άσεις των βορείων χωρῶν
της Αφρικῆς, κατασκευάζει υπογείους φω-
λας και τρέφεται ἐν μικρῶν πτηνῶν.

* **Κερίσθα**. Χωρ. του δήμου Φω-
ρίδος (Καλαβρύτων), ἔχον 102 κατ. (1896).

* **Κερέταρο** (Queretaro). Πρωτεύου-
σα όλωνόμου πολιτείας (μετά 228 χιλ. κ.).
ἐν τῇ όμοσπονδικῇ δημοκρατίᾳ του Μεξί-
κου, ἔχουσα 34,576 κατ. τῷ 1900.

* **Κερί**. Χωρ. του δήμου Ναρθίων (Ζα-
κύνθου), ἔχον 604 κατ. (1896).

* **Κερκεζι Κισσέ**. Χωρ. του δήμου
Μεγαλοπόλεως, ἔχον 181 κατ. (1896).

* **Κερκερις** (Ζωολ.). Γένος ύμενοπτέ-
ρων εντόμων ἐκ της οικογενείας των Κρη-
θενιδών, περιλαμβάνον πλείστα είδη ζῶντα
ἐπὶ των άνθῶν. Κατασκευάζουσι τας φω-
λας αὐτῶν ἐν τῇ ἄμμῳ ἢ ἀνά μέτον πε-
τρῶν και ἔχουσι τὸ μὲν πρῶτον κοιλιακὸν
τμήμα ὀζώδες, τὰ δὲ υπόλοιπα ἐστενω-
μένα κατα τας ἀρθρώσεις και κεραίας ἐλκ-
τρῶς πεπαχυσμένας κατα τὰ άκρα. Έν-
ταυθα υπάγονται πάντες οἱ Σφήκες οἱ λε-
γόμενοι ὀρύκται, οἵτινες σκάπτουσι μακροῦς
καμπύλους υπογείους δόλους, ἀγοντας εις
ὁ—ὁ συνεχόμενας κυψέλας, ἐν αἷς κατα-
τίθενται τὰ ὡὰ αὐτῶν.

* **Κερκεντίλλοκ**. Βιομηχανικὴ πόλις
αὐξανόμενη ἡμέραι ἐν τῇ σκωτικῇ κομη-
τείᾳ Δούμπαρτον. Ἀπέχει 13 χμ. ΒΑ της
Γλασκώδης και ἀριθμεῖ ἤδη 10,502 κατ.
τῷ 1901.

* **Κερκκάλδν**. Πόλις της Σκωτίας,
ἔχουσα 22,347 κατ. τῷ 1901.

* **Κερκκοδθράϊτ** (Kirkcudbright).
Κομητιὰ της Σκωτίας, καλουμένη και
East-Galloway (Ανατολ. Γάλλοδα). Έχει
ἐμβα. 2470 τ.χμ. και 39,407 κατ. Ἡ ὁμώ-
νυμος πρωτεύουσα ἔχει μόνον 2,386 κατ.

* **Κερκολήπτης**. Βλ. Κιργκζού ἢ
Κιργκζού ἐν τόμ. Δ' σελ. 665.

* **Κερκόσπορον** (Βοτ.). Γένος Μυκή-

των ἐκ της οικογενείας των Εὐρωτιδῶν πα-
ρασιτῶντων ἐπὶ των φύλλων ἐνίων φυτῶν
και ἀποτελούντων κηλίδας πυρρόχρους πρὸς
τὸ ὀφρὸν ἐκ νημάτων ἀπλῶν ἢ διακεκλα-
δίμενων. Ένταυθα υπάγονται πάντα τὰ
βλάπτοντα τὰ φύλλα της άπίας, του σελί-
νου, της ἀμπέλου και του τεύτλου παρά-
σιτα Κ., ἀπερ καταστρέφονται διά ψευδαμῶν
θειϊκού χαλκού.

* **Κερκούκ**. Τὰ άρχαία Κόρκουρα. Πό-
λις της Ἀσιατ. Τουρκίας και πρωτεύουσα
της ὁμώνυμου διοικήσεως Κ. (μετά 146
χιλ. κατ.) ἀνηκούσῃ τῷ βίλαετιῷ Μοσ-
σούλ. Ἀπέχουσα 224 χμ. πρὸς Β. του Βα-
γδάτου ἔχει ἡρειπωμένα τείχη, ἀκρόπολιν
ὁ καθολικὸς ἐκκληστ. και μοναστήρια, κωα-
μεθ. ταμένη, ἐξ ὧν τὸ ἐν περιέχει περί-
φημον σαρκωτῶν μετα παραστάσεως του
Δανιήλ και των τριῶν παιδῶν. Οἱ κάτοικοι
ἀνέρχονται εις 30 χιλ., ἐξ ὧν τὸ 1/3 χρι-
στianoὶ Χαλδαῖοι.

* **Κερκουπίς** (Ζωολ.) Γένος ὁμοπτέρων
ύμενοπτέρων εντόμων ἐκ της οικογενείας
των Κικαδελιδῶν, χαρακτηριζόμενων υπό
εὐρέων δερματωδῶν και ζωηρῶς κερωσμέ-
νων ἐλύτρων ἀποτελούντων είδος στέγης
ὕπερ τὴν κοιλίαν. Κοινότερα είδη εἶναι Κ.
ἢ αἱματόχρους, ζῶσα ἐπὶ των ἰτεῶν και
ἐντὸς των καθύγρων δατῶν και πηδῶτα μετὰ
μεγάλῃς εὐστρεφείας, και Κ. ἢ ἄσφρο-
ρος, κληθεῖσα οὕτω διότι οἱ σχαδόνες
αὐτῆς περιβάλλονται υπό ἀρρώδους ὑγροῦ.

* **Κέρκυρα**. Πρωτ. του δήμου Κερκυ-
ραίων, ἔχουσα 17,918 κατ. Ὁ δήμος Κ.
εἶχε 29,135 κατ., ὁ δὲ νομὸς Κ. ἠριθμεῖ
124,578 κατ. τῷ 1896, ἐμειώθη δὲ τῷ 1899
κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Λευκάδα ἥτις ἔκτοτε
ἀποτελεῖ μετὰ της ἐκ του νομοῦ Κεφαλλη-
νίας ἀποσπασθείσης ἐπαρχίας Ἰθάκης ἴδιον
νομόν. Νεώτερον βιβλίον περὶ Κ. εἶναι τὸ
του Luigi Ippaviz ἐπιγραφόμενον *Corcira
antica e moderna* (Venezia, 1901).

* **Κερμάν**, ἢ άρχαία Καρμανία. Ἐπαρ-
χία της Περσίας, καίμενη εις τὰ ΝΑ. της
χώρας και ἔχουσα ὁμώνυμον πρωτεύουσαν
μετὰ 41 χιλ. κατ. ποικίλων ἐθνικοτήτων,
καταγινόμενων εις τὴν μεταξουργίαν ἐρεού-
φαντικὴν και ταπητουργίαν. Ἡ πόλις αὕτη
εἶναι τὸ κέντρον πολλῶν καραβανίων με-
ταξὺ Περσίας, Ἀφγανιστάν και Ἰνδιῶν.

* **Κερμανσάχ**. Πόλις του περτικῶ
Κουρδιστάν και πρωτεύουσα της ἐπαρχίας
Ἀρβιλάν. Κεῖται ἐπὶ ὁροπέδιου 1470 μ. ὕψους
και ἀριθμεῖ περὶ τὰς 30 χιλ. κατ. ὀλο-
ποιούς, ταπητουργούς, ἀμπειουργούς και
συλλέκτας ὀπίου.

* **Κερμελή**. Χωρ. του δήμου Δωτίου
(Αγυιᾶς), ἔχον 108 κατ. (1896).

Κερμένιον 1) Πολίτην τῆς Θράκης ΝΑ. τῆς Ἀδριανουπόλεως ἔχουσα κατ. Ἑλλήνας περί τὰς 2,000 καὶ ὑπαγομένη ὑπὸ τὴν διοίκησιν καὶ τὴν ἐπισκοπὴν Μετρώων. — 2) Χωρίον τῆς ὑποδιοικήσεως Τουρλοῦ τῆς διοικήσεως Ῥαιδεστού ἐν τῷ βίλαετιῷ Ἀδριανουπόλεως, ἔχον γραμματοδιδασκαλεῖον μετὰ μαθητῶν 150.

Κέρμης ὀρυκτός. Αὐτοφύες ἐξυφαισσοῦχον ἀντιμόνιον ὑπὸ μορφὴν βελονῶν ἢ μαζῶν ἐκ βελονῶν ἀντιμοειδῶς διατεταγμένων, καρατόχρων ἢ ὀρνυρόχρων, εὐθραύστων, μαλακῶν, εἰδ. β. 4,5 καὶ σκληρότητος 1—1,5, εὐκόλως δὲ τηκνόμενων ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ μετ' ἐμπομπῆς ἀτμῶν ἀντιμονιωδῶν καὶ διαλυομένων ὑπὸ ὕδρου χλ. ὁξέος μετ' ἐμπομπῆς ὕδροθειοῦ καὶ εὐρυσκομένων ἀνὰ μέσον τῶν στρωμάτων ἀρσενικοῦχων μεταλλευμάτων.

* **Κερμέριον.** Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ πρὸς Δ. τῆς Καισαρείας, ἀρ' ἣς ἀπέχει περί τὴν 1 1/2 ὥρ. Ἔχει περί τας 6 χιλ. κατ., ὧν εἰς ἡμίσεις Ἕλληνας Ὀρθόδοξοι (τουρκοῦχοι), οἱ δὲ λοιποὶ Τούρκοι καὶ Ἀρμένιοι. Οἱ Ἕλληνες τοῦ Κ. ἐμπορεύονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν Κων/πόλει, Συδρονῇ καὶ Αἰγύπτῳ. Ἐν Κ. ὑπάρχουσι καλῶς συγκεντρωμένα Ἑλλ. σχολ. ἀρρένων καὶ θηλέων. [Γρ. Σ. Ι.]

* **Κέρμιαση.** Χωρ. τοῦ δήμου Δύρης (Πατρῶν), ἔχον 185 κατ. (1896).

Κερνίτσα. Πρωτ. θερινὴ τοῦ δήμου Βουρῶν Αἰγιάλειας, ἔχουσα 413 κ. (1896).

Κερνίτσα. Μεσαιωνικὴ πόλις ἐκλιπούσα ἐκασχερῶς τὰ νῦν, καίμενη οὐ πολὺ μακρὰν ἀπὸ Βυτίνης τῆς Γαρτυνίας. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς φαίνεται οἱ ἀπῆλθον εἰς Μεσσηνίαν καὶ συνώκησαν τὸ ἐκεῖ, ἐν τῷ δήμῳ Ἀλαγονίας, χωρίον Τσερνίτσα. Ἡ ἔκτασις τῆς ἐν Γαρτυνίᾳ Κ. ἦτο οὐ σιγὰ, ὑπὸ δὲ τῶν περιόχων δεικνύεται εἰς δωδεκά αὐτῆς συνοικίαι ὡς καὶ εἰ πολυάριθμοι αὐτῆς καὶ ἐξ ὧν εἰς δ τοῦ Ἀγίου Νικολάου σώζεται· ἐτι κατὰ μέγα μέρος φέρων ἐπιγραφὴν, καθ' ἣν ὁ ναὸς αὐτὸς ἀνεκαίνισθη καὶ ἱεραρχήθη τῷ 1567. Πλησίον τῆς πόλεως κείται ἡ μὲν τῆς Θεοτόκου ἡ καλουμένη τῆς Κερνίτσης, ἥτις ἐκτίσθη πρὸ τοῦ II' αἰῶνος, ὑπέστη δὲ οὐ μικρὰν καταστροφὴν τῷ 1769 ἐκ μέρους τῶν Ἀλβανῶν ὡς καὶ κατὰ τὴν Ἐπαναστάσιν ὑπὸ τῶν Ἀρῶν τοῦ Ἰμπράκη.

Κερομολυβδίτης. Σπάνιον ὀρυκτὸν ἀποτελούμενον ἐξ ἐνώσεως χλωριούχου καὶ ἀνθρακικοῦ μολύβδου.

Κερπελίνη καλεῖται τὸ οἰσπνευματικὸν ἀρώμα τοῦ Πανχαίου ρλοῦ

τῇ προσθήκῃ καὶ ἑλαττὰς τινος ἀρωματικῆς οὐσίας.

* **Κερπινή.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Γαρτυνίας, ἔχον 698 κατ. Πρωτεύοντα τοῦ δήμου Κερπινῆς (Μετρώων), ἔχουσα 707 κατ. Ὁ ὅλος μ. ο. σ. Κ. εἶχε 5,345 κατ. (1896).

Κερρία. Γένος Σπαιρεοειδῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κοσσυβιδῶν, λαμβάνον τὸ εἶδος *Kerria japonica* Κίνας καὶ τῆς Ἰαπωνίας τὸ καλλιεργούμενον ὡς κοσμητικὸν φυτὸν διὰ τὰ ὠραία κίτρινα ἀνθὰ καὶ τὰ ποικιλόχρσα αὐτοῦ.

* **Κέρρυ.** Ἐπαρχία τῆς Ἰρλάνδου ἔχουσα 165,331 κατ. τῷ 1901, ἐλθόντος τοῦ πληθυσμοῦ κατὰ 35 π. χιλ. ἀπὸ τοῦ 1881.

Κεραντίτης ἢ κερασάντων (Γεωλ.). Πέτρωμα μεταμορφωγένης χροῦν, γρανιτοειδὲς τὴν ὕψιν, ἀπομένον ἐκ πληθῆος κρυστάλλων μέ μαρμαρυγίου καὶ ἀπατίτου συγκεκολλημένων δια μέλλης μοσκοειροτάλλου σχίστου. Περιλαμβάνει πολλὰ ἀκτὶς καὶ στίτην. Λίθοι εὐλόξευτοι ἀντέχοντες τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἀτμοσφαιρικῶν γονίων καὶ πολλὰκις χρησιμοποιοῦμε ἀνέγερσιν μνημείων ἐπιτομῶν.

* **Κέρτεζη.** Πρωτεύοντα τοῦ Καλλιερωνίας (Καλαβρύτων), ἔχουσα κατ. (1896).

* **Κερτίτζα.** Χωρίον τοῦ δήμου Πείας (Ἠλείας), ἔχον 262 κατ. (1896).

* **Κέρτες.** Πόλις τῆς Γωσσίας ἐν Κριμαίᾳ, ἔχουσα 28,982 κατ. τῷ 1896.

* **Κεσερλή.** Δύο χωρία τοῦ δήμου Σωνος (Λαοισίης), ὧν τὸ μὲν Μέγα πρῶτ. τοῦ ὅλου δήμου, ἔχει 1,513, Μικρὸν Κ. 371 κατ. (1896).

Κέσι. Κωμόπολις τῆς Ἀσιατικῆς κίτας ἐν τῷ Α' τμήματι τῆς Καππαδοκίας ἀπέχουσα 1 ὥραν ΒΑ. τῶν Ταξιαρχῶν οἰκουμένη ὑπὸ 1,230 κατ., ὧν 1000 μανοί, 300 Ἕλληνες ἔχοντες σχολὰ νοτάζων καὶ ἀσχολούμεναι εἰς τὴν γλῶσσαν ἢ ἐν Κων/πόλει τὴν ἐυέμπερον τερχόμενοι, καὶ 30 Ἀρμένιοι. Οἱ Ἕλληνοὶ τὴν τουρκικὴν. [Γρ. Σ. Ι.]

Κεσσάνη. Πόλις μεσόγειος τῆς κίτας, καίμενη πρὸς Ν. τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ τοῦ Ἐργίνου παραποτάμου Ἐβρου καὶ οὕσα ἐδρα ὑποδιοικήσεως γομένης ὑπὸ τὸ βίλαετιον Ἀδριανουπόλεως. Οἰκεῖται δ' ὑπὸ 6,000 κατ. Ἰνῶν ἐχόντων ἀστικὴν σχολὴν, παρθεγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον καὶ Ὀθω

αγγλοουμένων περί την γεωργίαν και ἐμπορίαν [Γρ.Σ.Ι.]

Κεσταντήλ. Πόλις τῆς Βουλγαρίας ἐν τῷ ΝΔ μέρει τῆς ἡγεμονίας ταύτης και πρωτεύουσα τῆς ὁμωνύμου περιφέρειας και τοῦ νομοῦ (ἔχοντος ἐπὶ ἐμβα. 4460 τεχμ. 197.404 κατ. τῷ 1901). Κειμένη παρὰ τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ Στρυμόνος και ἔδρα εἰς αὐτὰ βουλγαροῦ μητροπολίτου ἀριθμῆ κατ. 19.003. Εἶναι δὲ ἡ ἀρχαία Ἰουστινιανὴ Β' ἢ κατ' ἄλλους ἡ Παυταλία. Κατασκευάσκειται ἤδη σιδηρόδρομος μέχρι Σοφίας και Κουμανίτου.

* **Κεστόρακον,** γράζε Κεστοράκιον. Χωρίον τῆς Ἠπείρου ἀνήκον εἰς τὴν ὑπερ. και διοικ. Ἀργυροκάστρου τοῦ νομοῦ Ἰωαννίνων, ἔχον δὲ 800 κατ. Ἑλλήνας και τὰ γνωστὰ Ζωγράφεια ἐκπαιδευτήριον.

Κεστός τῆς Ἀφροδίτης (Ζωολ.). Γένος κομφῶν θαλασσίων ζῶων ἐκ τῆς τάξεως τῶν Κτενοφόρων, χαρακτηριζομένων ὑπὸ σώματος ταινιομορφου φέροντος τὸ στομάχον κατὰ τὸ μέσον και διαιτωμένων ἐν ταῖς θερμαῖς θαλάσσιαις και ἰδίαι ἐν τῇ Μεσογείῳ. Κυλινδρῶσι κινούμενα δι' ἀλλεπαλλήλων κυμάτων τοῦ σώματος αὐτῶν τῇ ἐνέργειᾳ τῶν κατὰ τὰ τοινώματα αὐτοῦ μυῶν. Τὰ νεαρά ἔντομα εἶναι ἄχρσα και διαφανῆ, γίνονται δὲ ὡς λαμπρῶς ἰάνθινα μετα πάρεδον χρόνου ζωῆς.

Κεστόωδη (Ζωολ.). Τάξις Πλατυελμίνθων χαρακτηριζομένη ὑπὸ σώματος ἐπιμήκους, ἀποτελουμένου ὑπὸ ἀριθμοῦ κρίλων ἄλλοτε ἄλλου και ἔσπερηνμένου δονητικῶν βλεφαρίδων. Ἐντοῦθα ὑπάρχοντα πικύληαι παράσιτοι, ὁμοιοῦντες τελείως πεπτικῷ σωλήνῳ ἢ κοιλότητι και ἀναπνευστικῶν και κυκλοορρικῶν ὀργάνων. Περιλαμβάνουσι δύο ἀξιόλογα γένη, τας Τριγίας και τοὺς Βεθριοκεφάλους (βλ. τὰς λ.).

* **Κετίνγη.** Πρωτεύουσα τῆς ἡγεμονίας τοῦ Μαυροβουνίου, ἔχουσα μέγαρον και 1.000 κατ.

Κετζέζ. Λίμνη τῆς Μικρῆς Ἀσίας ἐν τῷ νομῷ Ἀϊδινίου και τῇ περιφερείᾳ τοῦ Μεντές. Ἡ λίμνη αὕτη φαίνεται ὅτι τὸ πᾶν ἦτο κόλπος χωρισθεὶς ἀπὸ τῆς θαλάσσης διὰ προσχώσεων ἐν ἐποχῇ ἀρχαιστάτη. [Γρ.Σ.Ι.]

Κετραρία. Γένος λειχήνων, πρῶτον εἶδος ἔχον τὴν λειχήνα τὴν ἰσλανδικήν (βλ. λ.).

Κετραρίνη ἦτοι κετραρικὴ ἐν βιβλ. (Φαρμ.). Δραστικὸν στοιχεῖον ἐξαχθέν ἐκ τοῦ ἰσλανδικοῦ λειχήνος ὑπὸ μορῶν κίναςως λευκῆς ἢ χρυστάλλινω λεπτῶν, λευκῶν, πικροτάτων, διαλυτῶν ἐν εἰνερῶν.

και ζέοντι ὕδατι. Ἡ φυσικολογικὴ ἐνέργεια αὐτοῦ συνίσταται εἰς διέγερσιν τῶν περισταλτικῶν κινήσεων τοῦ στομάχου και τῶν ἐντέρων, ἐπιτεινομένης οὕτω τῆς δρέξεως και τῆς πέψεως, εἰς αὐξησιν τῶν πυρρῶν και λευκῶν αἱμασφαίρων και εἰς τόνωσιν τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Ὡς ἐλεῖ κατὰ δυσπεψίῶν ἀτονικῶν, κατὰ χλωραιναιμίδων κλ.

Κετσέα (Εὐφρασία). Λογία Ἑλληνίς, ἀδελφὴ τοῦ νῦν ὑποστρατήγου Ἱερικράτους Κοκκίδου και σύζυγος τοῦ ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης τῷ 1895 και νῦν προέδρου τοῦ Ἑλεγκτικοῦ συνεδρίου θεμετιοκόλους Κετσέα. Πλην ἄλλων διατριβῶν αὐτῆς μετέφρασεν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ τὴν πραγματείαν τῆς Ἰουλίας Λαρμπερ περί τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων ποιητῶν, δημοσιευθεῖσαν ἐν τῷ Ἑκτακτῷ και ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ (1881).

* **Κέτσικμετ.** Πόλις τῆς Οὐγγαρίας, ἔχουσα 56.951 κατ. τῷ 1900.

Κευθόρρυγχος (Ζωολ.). Γένος ἐν τῶν χαρακτηριζομένων ὑπὸ ὄγκου καμπουμένου και κυρτομένου ἐντὸς αὐλῶνος ἀνα μέσον τῶν προσθίων ποδῶν ὑπαρχούσης. Σώμα σμικρὸν ὠσείδες (2—3 ὑποχ.), καλυπόμενον ὑπὸ ἐλαστρῶ γνοῦ. Κ. ὁ καυτοβόφελος (*Ceutorhynchus sulcirostris*) ζῇ ἐπὶ τῶν ῥυτίλων και τοῦ στελέχους τῶν διαφόρων εἰδῶν τῆς κηρύφης. ἦς καταστράγει τὸ παράγχυμα. Κ. ὁ προσόμοιος (*C. assimilis*) διακρίνεται ἐπὶ τῶν θουριάδων και τῶν γογγυλῶν και γεννᾷ σφαλόντες κατατρῶγους τὰ σπέρματα τῶν ζυτῶν τούτων.

* **Κεϋλάνη.** Οἱ κάτοικοι τῆς νήσου ταύτης ἀνέχοντες εἰς 3.596.170 τῷ 1901.

* **Κεφαλά.** Χωρ. τοῦ δήμου Θεσσαγῶν (Λακεδαιμόνας), ἔχον 314 κατ. (1896).

Κεφαλάς. 1) Ἰωάννης. Ἀγωνιστὴς ἐξ Ἠπείρου καταγόμενος, γενν. ἐν Πρεβέζῃ τῷ 1794 και ἀποθ. τῷ 1876 ἐν Κερκύρᾳ. Ἐμυλῆθη ὑπὸ τοῦ Ἀδριανουπόλιτου Παυλίδου εἰς τὴν Φιλικὴν Ἑταιρείαν και ἐρχομάτισε μετὰ τοῦ Καπιδιστρία και Γεροστάθη μέλος τῆς Ἑθνεοφίας. Συνέδραμε σπουδαίως τὸν ἀγῶνα διὰ τῆς ὁποστολῆς ἑπλων τηλεβόλων ὧν τέσσαρα φέροντα το μονόγρομμά αὐτοῦ σφύζονται ἐπὶ ἐν Μεσολογίῳ, πολυμεροδίων και χρημάτων εἰς διαφόρους ὀπληρχήτους, μεθ' ὧν διετέλει εἰς τακτικὴν ἀλληλογραφίαν διαρκούσης τῆς ἐπαναστάσεως, ἐξηγήρασε δὲ μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Μεσολογγίου ἰδίᾳ δαπάνῃ πλείστα γυναικίαια και ἐξώπλισε τὸ τρίτειρον αὐτοῦ πλοῖον «Σαρπικός», ὅπερ ἀνετινάχθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου πλοιάρχου κατὰ τὴν ἔξοδον τῆς φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου, ἵνα μὴ πέσῃ εἰς χεῖρας τῶν Τούρκων. Μετὰ τὴν ἀποκα-

τάστασιν τοῦ ἔθνους συνέδραμε γενναίως πᾶσαν ἐθνικὴν ἀνάγκην, ἀνεκφυλάχθη δὲ καὶ εὐεργέτης τοῦ Πανεπιστημίου προσε-
νεγκῶν σπουδαίον ποσόν. Ἐξαιρετικῶς δὲ
ἐδόθη αὐτῷ δις ὑπὸ τῆς Ἰονίου Γερουσίας
ἡ ἀδεία νὰ διευθύνῃ ἐπὶ μακρὸν τὸ ἐν
Κερκύρᾳ Γεν. Προξενεῖον, τῆς Ἑλλάδος,
μὴ ἐπιτρεπομένου δυνάμει ἐιδικοῦ νόμου
εἰς τοὺς ὑπηκόους τῆς Ἰονίου Πολιτείας
τῆς ἀποδοχῆς ξένης ὑπηρεσίας. — 2) Νε-
κταρίος, πρῶτον μητροπολίτης Πεν-
ταπόλεως καὶ λόγιος ἀνὴρ, γεννηθεὶς τῇ
18 Δεκεμβρίου 1846 ἐν Σηλυβρία τῆς Θρά-
κης καὶ Λαζάρος καλούμενος ἐν τοῖς κοσμι-
καῖς. Ἐὰν ἐγκύκλια μαθήματα διήλθεν ἐν
τῇ πατρὶδι καὶ εἶτα ἐν Χίῳ, ἔνθα ἐπὶ 12
ἐτη μετέβη τὸν διδασκαλὸν καὶ ἱεροκῆ-
ρικα. Τῷ 1877 ἐχειροτονήθη διάκονος,
ἐγγράφει δ' εἶτα ἐν τῇ Θεολ. σχολῇ τοῦ
ἡμετέρου Πανεπιστημίου ἔτυχε τοῦ διπλώ-
ματος τοῦ προλειτουργοῦ 1885, μεθ' ἧς ἀνα-
χώρησεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἔνθα τῷ 1885
προεχειρίσθη εἰς πρεσβύτερον διορισθεὶς
καὶ πατριαρχικῶς ἐπίτροπος ἐν Καίρῳ.
Τῷ 1889 ἐγένετο μητροπολίτης Πενταπό-
λεως, παραιτησάμενος δὲ μετὰ ἔτος τῆς
ἐνεργετοῦ ὑπηρεσίας ἐν Αἰγύπτῳ ἦλθεν εἰς
Ἑλλάδα καὶ διορίσθη ἱεροκῆρυξ Εὐδοίας
καὶ εἶτα Φθιώτιδος. Ἐν τῇς τελευταίας
ταύτης θέσεως προσελήθη τῷ 1896 εἰς
τὴν διευθύνσιν τῆς Γραμματείας Ἑκκλησια-
στικῆς σχολῆς, ἐν ᾗ καὶ νῦν διατελεῖ.
Συνέγραψε καὶ ἐξέδωκε πολλὰ συγγράμ-
ματα, ἐξ ὧν μνημονεύμεν Δόγους ἑκ-
κλησιαστικοῦς (2 τ. ἐν Ἀθήναις 1884 καὶ
ἐν Καίρῳ 1885 καὶ 1890), Λογίων θρησκείας
(2 τ. ἐν Ἀθήναις 1895—96), Χρι-
στιανικὴν ἠθικὴν (1899), Χριστολογίαν
(1900) καὶ Εὐαγγελικὴν ἱστορίαν (1903).
Ἐκτὸς τούτου ἐξέδωκεν ἐξ αὐτογράφου τὴν
Φυσικὴν θεολογίαν καὶ Χριστ., ἠθικὴν
τοῦ Νεοφ. Βάρδα (1893), τὸ περὶ Ἀνεξι-
θηρητικῆς σχεδιάσμα Εὐγενίου τοῦ Βουλ-
γάρου (1890 καὶ ἄλλα τινά. [Δ.Δ.]

Κεφάλαια (Παλαιοντ.). Γένος
ἀπολειθωμένων ἰχθύνων ἐκ τῆς τάξεως τῶν
ἀσπιδοφόρων Γανοειδῶν ἢ Προγανοειδῶν.
Χαρακτηρίζονται ὑπὸ κεφαλῆς ὑπερμέτρως
μεγάλῃς, προστατευομένης ὑπὸ δασύδους
ἀσπίδος προεκτεινομένης πρὸς τὰ ὀπίσω
διὰ δύο μεγάλων αἰχμῶν. Ἀνευρέθησαν
ἐν τῇ Δεβονίᾳ διαπλάται τῆς Σκωτίας καὶ
τῆς Ἀμερικῆς.

Κεφαλή καλεῖται ἐν τῇ συγκριτικῇ
ἀνατομικῇ τῶν ζώων τὸ πρόσθιον ἄκρον
τοῦ σώματος, ὅπου φέρονται οἱ ὄλως χα-
ρακτηριστικαὶ διακρίνονται μᾶλλον τῇ ἡττον
ἐπαρκῶς ἀπὸ τοῦ λοιποῦ σώματος. Τὸ
ἄκρον τοῦτο παρὰ τοῖς ἔχουσιν ἐλεύθερον

βίον ἀρτιζώοις διακρίνεται ὡς διευθυ-
νόμενον πάντοτε πρῶτον πρὸς τὰ ἐμπρὸς
κατὰ τὴν κίνησιν τοῦ ζώου καὶ ὡς φέρον
τὸ στόμα καὶ εἰδικά τινα ὄργανα (οἰσθη-
τήρια), καλεῖται δὲ κεφαλὴκὸν μέ-
ρος ἢ κεφαλὴκὸν ἄκρον. Παρὰ τοῖς
Σκωλῆσι τοῖς κρικωτοῖς κεφαλὴ καλεῖται
τὸ πρῶτον τμήμα τοῦ σώματος παρὰ τοῖς
Ἀρθροπόδοις ἀποτελεῖται ἐκ πλείονων
ζωνῶν συσσωματωθεισῶν, καὶ ἐνίοτε μὲν
σαφῶς διακρίνεται ἀπὸ τοῦ ἀμέσως συ-
νεχομένου θώρακος (παρὰ τοῖς Ἰντί-
μοις), ἢ τοῦ ἀντιόν συναποτελεῖ μετ' αὐ-
τοῦ ἐνιαῖον τμήμα. τὸν κεφαλὴκὸν
ρακὰ (βλ. λ. ἐν τῷ Δ' σελ. 853). Παρὰ
τοῖς Μαλακίοις ἢ Κ. φέρεται τὸ στόμα καὶ τὰς
προσκακτοῖδας, διακεκριμένη παρὰ τοῖς Κε-
ρατοφόροις, συναρτῆς μετὰ τοῦ ποδὸς παρὰ
τοῖς Γαττοπόδοις καὶ τελείως ἐλλείπουσα
παρὰ τοῖς Ἀκέραιοις. Οἱ οὐσιώδεις καὶ μαι-
γῆλοι χαρακτηρίζονται τῆς κεφαλῆς ἐμφανί-
ζονται παρὰ τοῖς Σπονδυλωτοῖς, παρ' οἷς
ὑπάρχει διακεκριμένον τὸ τμήμα τὸ περι-
κλίσιν τὸν ἐγκέφαλον κρανίον, καὶ τὸ
τμήμα τὸ περιλαμβανόν τοὺς ὀφθαλμούς,
τὰ ὠτα, τὰς ῥινίνας κοιλότητας, τὸ στόμα
καὶ τὰ βράγχια, ὅσους ὑπάρχουσιν ταῦτα.
δυνατὸν δὲ νὰ συνέχῃται ἀμέσως μετὰ τοῦ
κορμοῦ ἢ καὶ νὰ χωρίζεται δι' ἐστενωμέ-
νου μέρους, τοῦ λαγίμου. Ὁ ἐρείδων τὴν
κεφαλὴν παρὰ τοῖς Σπονδυλωτοῖς σκελε-
τὸς διακρίνεται εἰς τὸ κρανίον ἢ κρα-
νιακὴν κάψαν (βλ. λ.) καὶ εἰς τὸν
σπλαγγχνικὸν σκελετὸν (βλ. λ.).

Ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἡ κεφαλὴ περιλαμ-
βάνουσα τὸ κρανίον καὶ τὸ πρόσωπον δι-
χεῖται νεύρα μὲν ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ ἐγκε-
φάλου, ἀρτηρίας δὲ κλάδους τῶν δύο καρ-
ωτιδίων, αἱ δὲ φλέβαι αὐτῆς ἐκβάλλονται
πᾶσαι εἰς τὰς δύο σφαγιτίδας· οἱ ἐπὶ τῇ
κεφαλῇ μῦες εἶναι οἱ προσωπικοί, οἱ μα-
σητήρες καὶ ὑποτοπώδεις τινὲς δερματικοί
(ἰνιακοί, μετωπιαῖοι).

* **Κεφαλῆνοῦ**. Χωρ. τοῦ δήμου Ἰθά-
κης (Μεσσηνίας), ἔχον 352 κατ. (1896).

Κεφαλὴκὸν μέρος. Βλ. Κεφαλῆ.

Κεφαλὴκὸς ἢ κρανιακὸς δεικ-
της καλεῖται ἐν τῇ ἀνθρωπολογίᾳ ἡ σχέ-
σις τῆς μεγίστης ἐγκάρσιας διαμέτρου τοῦ
κρανίου πρὸς τὴν μεγίστην εὐθείαν ἢ προ-
σθιοπισθίαν διαμέτρον αὐτοῦ πολλαπλασι-
αζομένη ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν 100. Ὑπὸ τὴν
ἐποφὴν ταύτην διακρίνονται τὰ κρανία εἰς
μακρὰ ἢ δόλιχα (74 καὶ κάτωθεν),
εἰς μέσα (75 ἕως 79) καὶ εἰς βραχέα
(80 καὶ ἄνω).

Κεφαλὴνη. Νέα φαρμακευτικὴ σκευ-
σία συγκατεμένη ἐξ ἀντιπυρίνης, καρβαίνης,
ἰεὺλικοῦ νατρίου καὶ πεφρυγμένου καφέ.

κατὰ κεφαλληνίων καὶ ἡμικρα
ν.

Κεφαλληνίαν νομόν. Κατὰ τὸ
396 εἶχε 83.363 κατ. ἐν ταῖς ἐπαρ-
τάμης. Πάλλης, Κρανίας καὶ Ἰθά-
κῃ ὅμως ἀπεσπάσθη τῷ 1899
θεῖσα εἰς τὴν νέον νομόν Λευκάδας.

Κεφαλοδρύσι. Χωρίον τοῦ δήμου
Βασιλείου τῆς ἐπαρχίας Βιάννου
αἰοῦ) τῆς Κρήτης. ἔχον 263 κατ.

Κεφαλόδρυσον. Πρωτ. τοῦ δή-
μου (Τριγωνίας), ἔχοντα 734
1896).

Κεφαλόμυια ἢ προδάτειος

1. Γένος Οἰστρων μικρῶν. σκεδὸν
ν, κίτρινωπῶν, μελανοστίκτων, μετα-
ρς ὀρνθοῦ. φέροντες μέλανα φύματα,
των διαφανῶν. βιούντων ἐν τοῖς ποι-
αῖσις καὶ ἐν ταῖς νομαῖς. Τὸ θῆλυ
μενον εἰς τοὺς θάβωνας τῶν προ-
τίται 200—300 σχαδῶνας, ἐρποντάς
τάς ρίνικας καὶ λισσάστας καὶ κατα-
ντάς τέλους εἰς τοὺς μετωπιαίους
μα, ἐνθα τρεφονται ἀπὸ τῆς ἐκκρινο-
φινιδιένης. ὁσάντις δὲ πολλὰι σχαδῶ-
χωρήσωσιν εἰς τοὺς μετωπιαίους κόλ-
προκαλοῦσι πυῶδη κατάρρου μετὰ
ν, τριγμῶν ὀδόντων, περιστροφικῶν
ων τῶν ὀρθαλμῶν καὶ τέλους θάνα-
ν προδάτων ὀλίγας ἡμέρας μετὰ
ρόνισιν τῶν συμπτωμάτων τούτων.
αῖς θεραπείαι φαίνεται λυσιτελοῦσα.

Κεφαλοτομία. Χειρουργικὴ πρᾶ-
τῇ μαιευτικῇ σκοπῶν ἔχουσα τὴν
καταλλήλου ψαλιδιοειδῆς ὀργάνου,
Κεφαλοτόμου, διατρήσιν τῆς κρα-
νὸς κάψης τοῦ ἐμβρύου, συνθλάσιν τῆς
αἰκῆς μᾶζης καὶ ἐλάττωσιν οὕτω
διαμέτρων τοῦ κρανίου, ὅσάντις ἡ
τῆς τοῦ πνευλικῶς σωλήνος εἶναι το-
ῶστε ὀδύνας ὑπόκειται καθ' οἷον
τρόπον ἢ δι' αὐτοῦ δίοδος καὶ ἐξο-
οῦ κρανίου ἀκεραίου. Διασταλτέον
ρυνειμένην πρᾶξιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς
αῖτε ἀπλῶς ἀποδύεουσιν τὴν ἐπὶ
διανοξίν καὶ κένωσιν ἀπὸ τῆς ἐγ-
κῆς οὐσίας τοῦ κρανίου, ὑπερ στενω-
αῖ φέρον ἀκέραιον τὸ δερματικὸν κά-
α ἐξωθεῖται διὰ τῶν μητρικῶν συ-
ν. Τὸ ἐμβρυον ἐξέρχεται νεκρὸν ἀλλ'
καὶ ἀποτετμημένον τὴν κεφαλὴν.

Κεφαλόδερος ἢ κεφαλόδρωψ.
Ἰσχυρὸς ἐν τῷ σελ. 650.

Κεφαλωτός, cephalotus (Bot.). Εἰ-
διοπεριέργου φυτοῦ φεομένου ἐν Αὐ-
σία, πολυετοῦς, καλλιεργούμενου ἐν
στέγαις χάριν τῶν ιδιοτρόπων αὐτοῦ

ρύλλων, ὧν τὰ μὲν ἄρτια εἶναι ἐκλειψο-
ειδῆ, τὰ δὲ καλπωμερῆ καὶ ἀσυνειδῆ φέ-
ρουσι ταινίας λευκὰς καὶ ἐρυθρὰς ἐναλλάξ.
Ἔχει ἄνθη σμικρά, βοτρυοειδῆ, λευκά.

Κεφίρ καλεῖται τὸ ἐν χρήσει ὡς οἶ-
νοπνευματώδες ποτὸν παρὰ τοῖς κατοικοῖς
τῶν ὄρεων τοῦ Καυκάσου. βρεῖον γὰρ
ἐξυμωμένον τῇ ἐπιδράσει εἰδικοῦ τινος φυ-
ρματος ἐνέχοντος τὸν μυκητὰ *Dispora*
caucasica (Δίσπορον τὸν Καυκάσιον). Ὑ-
γρὸν πικρῶδες, ἀρῶδες, ὑπόξυνον, εὐαρέ-
στου γεύσεως, περιέχον οἶνοπνευμα, ἀν-
θρακικὸν ἐξῆ καὶ πλείους πεπτονας. Ἐν-
δεῖνται ὡς τροφὴ εὐπεπτος καὶ το μᾶ-
λιστα τονωτικὴ καὶ διεγερτικὴ ἐπὶ πάσης
μαρασμώδους κατ' ὅλον καταστάσεως τοῦ
ὀργανισμοῦ, καὶ ἰδίᾳ ἐπὶ χρονίᾳ πνευμο-
νοφυματιώσεως, δυσεντερίας, καχεξιῶν καὶ
ἐλκῶν τοῦ στομάχου. Φέρεται εἰς εὐάλας
ἐξ ὧν προηγουμένως ἀρρήθῃ ὁ ἀήρ.

Κεχαγιᾶ Κεχαγιᾶ πη. Ἐγεννήθη
ἐν Προύσῃ τῆς Βιθυνίας τῷ 1839. ὀρεῖ-
λουσα τὸ ἐπώνυμον εἰς τὸν πόμπον αὐτῆς
τὸν ἐπὶ πολλὰ ἔτη διατελέσαντα ἀντιπρό-
σωπον τῶν χριττιανῶν παρὰ τῇ Πόλει.
Τῷ 1850 ἔλθουσα εἰς Ἀθήνας ἐμυθῆτευ-
σεν ἐν τῷ παρθενιαγωγείῳ Νίλλ. καὶ τῷ
Ἀρσενίῳ, εἰτα δ' ἐν παρθενιαγωγείῳ τινὶ
τοῦ Λονδίνου, θέν ἐπανακόμψατα ἐδίδα-
ξαν ἐν τῷ παρθενιαγωγείῳ Νίλλ. παρασκευα-
ζομένη ὅμα δια τὰς ἐπὶ πυγίῳ ἐξετά-
σεις, ὡς ὑπέστη μετ' ἀρίστου ἀποτελέσμα-
τος τῷ 1859. Εἰτα ὑπῆρξεν ὑποδιευθύν-
τρια τοῦ αὐτοῦ σχολείου καὶ ἀνέλαβε μετὰ
τινα διακοπὴν τὴν διοίκησιν αὐτοῦ, τῇ
συνεργασίᾳ ἀλλῆς συναδέλφου. Εἰσαγαγοῦσα
εἰς αὐτὸ τὰ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι πρόγραμμα
παιδείσεως τοῦ γυναικείου βόλου ἐπὶ νέων
βάσεων, προσεκήληθ' ὑπὸ τῆς Ἑλλ. Κυ-
βερνήσεως νὰ συνεργασθῇ μετὰ τοῦ οἰκείου
τμήματος πρὸς ἀναδιοργάνωσιν τῶν παρ-
θενιαγωγείων καὶ συνετέλεσεν οὕτω εἰς τὴν
κατάργησιν τοῦ μέχρι τῶν χρόνων ἐκεί-
νων ἐπικρατοῦντος ἀλληλοδιδασκτικοῦ συ-
στήματος. Ἀπὸ τοῦ 1872—73 συνέστησε
τὴν ὑπὲρ τῆς γυναικείας παιδείσεως σύλ-
λογον, συνετέλεσε δὲ καὶ πρὸς συστάσιν
καὶ διοργάνωσιν τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἑργα-
στηρίου τῶν ἀπόρων γυναικῶν. Ἀπὸ δὲ
τοῦ 1875—88 ἱδρύσε, διοργάνωσε καὶ διηύ-
θυσε τὸ Ζάππειον, μέγα ἑθνικὸν παρθενια-
γωγεῖον ἐν Κων/πόλει. Ἐτετέλεστα εἰτα
μακρὰν περιδείαν εἰς τὰ σπουδαιότατα
τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς ἐκπαι-
δευτικά καὶ μαρματικά κέντρα, ἱδρύσε τῷ
1890 ἐν Ἀθήναις καὶ διηύθυσε τῇ συνδρομῇ
τοῦ Συλλόγου τῶν Κυριῶν τὸ πρότυπον
ἐλληνικὸν παρθενιαγωγεῖον μέχρι τοῦ 1897.
Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο εἰργάσθη συγ-

χρόνως ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Βασιλίσσης ὡς πρόεδρος τῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφότητος εἰς μεταρρυθμιστικὰς μελέτας καὶ ἀποπείρας ἐν ταῖς φυλακαῖς καὶ εἰς διοργάνωσιν τοῦ Ἀδερωφείου ἐσθλείου καὶ τῶν γυναικείων φυλακῶν. Τῷ δὲ 1898 ἀνέλαβε τὴν ἀνωτέραν ἐποπτείαν τοῦ Ἀρσακείου. Παντοίας δις τριβάς ἐδημοσίευσεν εἰς περιοδικὰ, ἐφημερίδας, ἡμερησίδια, ὡς καὶ τὸ «Παιδαγωγικὸν ἐγκύκλιον» (1879-80). [Γρ. Σ. Ι.]

* **Κεχροζάνικα.** Χωρ. τοῦ δήμου Μέρσης (Οἰτύλου), ἔχον 106 κατ. (1896).

* **Κεχροζέ.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγαίων (Χαλκίδας), ἔχον 239 κατ. (1896).

* **Κεχροινά.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀρδρακίας (Βάλτου), ἔχον 513 κατ. (1896).

Κεχροβουνίου μονή. Ἡ ἄλλως καλεσμένη τῆς Κοιμήσεως Θεοτόκου γυναικεία αὐτὴ μονὴ ἐν Τήνῳ ὑπάγεται εἰς τὸν δῆμον Τήνου καὶ ἀριθμεῖ 107 μοναχάς.

Κηβίδι. Φυλὴ πιθήκων ἐκ τῆς εἰκονοειδούς τῶν Πλατυρρίνων, περιλαμβανούσα τοὺς ἔχοντας λεπτὴν οὐρανὸν πιθήκους τοῦ νέου κόσμου. Κύρια γένη εἶναι οἱ Μουκταί, οἱ Ἀτελεῖς καὶ οἱ Κηβοί (βλ. τὰς λ.).

Κηκιδάλη ἦτοι κηκιδικὸν ἄργιλίον. Οὐσία στερεὰ ὑπὸ μορφήν κόνεως διαλυτοῦ ἐν ὕδατι, διαλυτῇ ἐν ἀλκαλίῳ, ἐχούσης ἰδιότητας στυπτικὰς καὶ ἀντισηπτικὰς. Εὐχρηστον φάρμακον εἰς ἐπίπασιν καὶ εἰς ἐπίχρισιν κατὰ παθήσεων τοῦ λάρυγγος καὶ τῆς ρίνας.

Κηκιδίνη ἦτοι γαλλικὴν η. Οὐσία στερεὰ ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων λεπτῶν διαλυτῶν ἐν θερμῷ ὕδατι καὶ προσκλυπτόντων ἐν τοῦ κηκιδικοῦ ὀξέος θερμανθέντος μετὰ μεθυλικῷ πνεύματι. Συντελεῖ πρὸς θεραπείαν τῶν ἐρθρημικῶν κατάρρων, τῶν ἐπιστολαίων κερατιτίδων καὶ τοῦ ἐκζέματος τοῦ ἐπιπεφυκτοῦ, ἐπιπασσόμενον ὑπὸ μορφήν λεπτῆς κόνεως.

Κηκιδοβρωμιόλιον ἦτοι διβρωμιονηκιδικὸν ὀξὺ. Παράγωγον τοῦ κηκιδικοῦ ὀξέος δι' ἀντικαταστάσεως δύο ἀτόμων ὑδρογόνου ὑπὸ δύο ἀτόμων βρωμίου. Φέρεται ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων βελονοειδῶν, λευκῶν. Ὡς φάρμακον χρησιμεύει ὅπου καὶ αἱ βρωμιούχοι σκευασαί, ὡν ὑπερέχει ὡς ἀνεκτότερον ὑπὸ τοῦ ἐργανισμοῦ καὶ ἀβλαβέστερον.

Κηκιδοδοφικὸν ὀξὺ. Βλ. Διγαλικὸν ὀξὺ.

Κηκιδοδοφοεινόνη, gallocoto-phénone. Νέα φαρμακευτικὴ οὐσία παράγωγος τοῦ πυροκηκιδικοῦ ὀξέος ἔχουσα πά-

σας τὰς ἀντιψωρικές ἰδιότητας τοῦτου καὶ ἀπηλλαγμένη τῶν δηλητηρίων ἀποτελεσμάτων τοῦ κηκιδολίου. Φέρεται ὑπὸ μορφήν κόνεως ζανθῆς. Ἐξαιρετικὸν φάρμακον κατὰ τῆς ψώρας.

Κηκιδοδοφοεινόνη, gallocoto-phénone. Νέον φάρμακον ἰσομερές, πρὸς τὸ πυροκηκιδόλιον, φερόμενον ὑπὸ μορφήν κόνεως αἰσθητοῦ φαιρῶδους. Ἐχει τὰς αὐτὰς καὶ ἡ κηκιδοδοφοεινόνη ἀντιψωρικές ἀρετάς.

Κήγλο (Keighly). Πύλις τῆς ἀγγλικῆς κομητείας Ὑόρκης, ἔχουσα 41.365 κατ. τῷ 1901.

Κηλίδες κυαναζ. Ἐξάνθημα ἐμφανιζόμενον ὑπὸ μορφήν κηλίδων, μεγέθους ἀπὸ φακῆς ἕως ὀβελοῦ καὶ πλεον, στρογγύλων ἢ ωοειδῶν, ἰσοπέδων πρὸς τὸ δέριμα, κυανερύθρων ἢ κυανόφαιων, ἀνεξάλειπτων τῇ πίεσει τῶν δακτύλων καὶ ἐγκαθισταμένων κατὰ προτίμησιν ἐπὶ τῶν πλαγιῶν καὶ προσθίων μερῶν τῆς κοιλίας, ἐπὶ τῶν πλαγιῶν τοῦ θώρακος, ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας τῶν μηρῶν καὶ περὶ τοῦς γλουτούς, ἀποτέλεσμα τῆς ὑπάρξεως σθεναρῶν τοῦ ἐπιτείου. Αἱ κηλίδες ἐξαρτίζονται αὐτομάτως τὴν δεκάτην ἢ δωδεκάτην ἡμέραν μετὰ τὴν παραγωγὴν αὐτῶν.

Κηλίδ. Περιγράφοντων πρωτογενῆς ἐξάνθημα χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ἐκκλίσεως τῆς χροῖας τοῦ δέρματος ἀνευ ἐπάρματος ἢ ἐντυπώματος. Αἰτία τῶν κηλίδων συγγένους ἐστὶ μὲν ὑπερπλήρωσις τῶν δερματικῶν τριχοειδῶν ἀγγείων, παρασκευάζουσα νῦν μὲν παροδικὴν ὑπεραίμωσιν ἐρρυθμῆα ἀρχόμενον καὶ ἐοδόνθη, νῦν δ' ἔμμενον (εὐρυαγγία, σπῖλοι ἀγγειώδεις), ὅτε δὲ ὑποδέρσιος ἐκχυσις αἵματος (μώλωπες, ἐκχυμώσεις), ἄλλοτε πάλιν σφραγισίς μελαγχρώματος (σπῖλοι, φακοί, ἐρηλίδες) ἢ τοῖναντιον ἑλλειψίς αὐτοῦ (λευκή) ἢ καὶ ἔμπασις ἀλλοτριῶν μορίων (παράσιτα, στίβεις, ψύγματα σιδήρου καὶ ἀνθρακός).

* **Κῆ Οὐέστ.** Πύλις τῆς βορείου αμερικανικῆς πολιτείας Φλωρίδας, ἔχουσα 17,111 κατ. τῷ 1900.

* **Κῆποι.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ζακύνθου, ἔχον 624 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Κονιστριῶν (Καρυστίας), μετὰ 310 κατ. (1896).

* **Κηποδύλα.** Χωρίον τοῦ δήμου Μέρσης (Οἰτύλου), ἔχον 206 κατ. (1896).

* **Κηρῶν** δ ἡ μ ο ς τῆς ἐπαρχίας Χαλκίδος ἔχει 3.359 κατ. (1896).

Κηρία. καλοῦνται ἐν τῇ χειρουργικῇ ἐκ τοῦ σχήματος ὅργανα ραβδοειδῆ, εὐκίαια (bougies molles) ἐκ κόμματος

ελαστικῷ ἢ ἐκ ταινιδίου ἐθένης πυκνοῦ-
ράντου ἐμποτισθείσης διὰ τετηγμένος κη-
ροῦ καὶ περιτυλιγθείσης εἰς ραβδίον κυλιν-
δρικόν ἀνα μέσον δύο λείων ἐπιφανειῶν, καὶ
α. κ. ο. π. τ. α. (bougies rigides) ἐκ μετάλλου,
ἐκ κερατίνων ἐλασμάτων θαλαίνης,
ἐξ ἐλεφαντόδοντος ἢ ἐξ ἐντεροχορδῆς. Γίνε-
ται χρήσις τῶν κηρίων οὐ μόνον πρὸς δια-
γνωσιν βαθμιαίαν τῆς οὐρήσεως ἢ πρὸς
ἐφαρμογὴν καυστικῆς τινας οὐσίας εἰς ὠρι-
πλέον σημεῖον αὐτῆς, ἀλλὰ κυρίως πρὸς
διερεύνησιν καὶ διὰ πίεσεως καταστρεφῆν
τῶν οὐρηθρικών στενωμάτων.

Κηρίθιον, Cerithium (Ζωολ.). Γένος Πα-
λαιοζῶων ἐκ τοῦ ἀθροίσματος τῶν Ἀντι-
πιδίων διακρινόμενον ἐν τῇ ἄρμῳ ἢ ἐν τῇ
ἐκστὶ, χαρακτηριζόμενον δὲ ὑπὸ σώματος
ἐπιμήκους, κυλινδρικοῦ, περιβαλλομένου
ὑπὸ πηκτώδους σάλινης ἐρ' οὐ προσκολλη-
θῆναι διαφορά ξένα σώματα καὶ ἐφέροντες
κατὰ τὴν περιστόμιον δίσκον καὶ τὰ χεῖλος
πολλοὺς πλακάρους μακροὺς καὶ ἐξυ-
λίστους.

Κηρίθιον, Cerithium (Ζωολ.). Γέ-
νος Γαστροπόδων Προσθραγγίων Μονο-
πυλιδίων ἐκ τῆς διαιρέσεως τῶν Ταινιο-
γλωσσίων. Κόγχη πολυέλικτος μετὰ πολ-
λῶν σπυρίων, στίμιον μικρὸν μετὰ σπυ-
ρριόλου ἐπικαμπτοῦς πρὸς δίσκον τοῦ σί-
μιονος. Ἐκ τῶν γυλίων εἰδῶν τὰ ὅποια
ἀπέρχον κατὰ τὴν τριτογενῆ γεωλογικὴν
περίοδον ὑπολείπονται σήμερον ἐν τῇ ζωῇ
οὐδ' εἶδη γνωστά, διακρινόμενα εἰς τὰ
ἔχοντα ὡσεὶδὲς τὸ στίμιον τῆς κόγχης,
ὄντα ἐν ταῖς θαλάσσις καὶ καλούμενα
ὡς Κηρίθια, καὶ τὰ ἔχοντα στρογγύλον
τὸν κόγχικόν στίμιον μετὰ εἰρώνας ὑπερυ-
πώδους, διακρινόμενα δὲ ἐν ταῖς γλυκίσαι καὶ
πικρῇ ὕδασι καὶ καλούμενα Ποταμίδια.

Κηρίον, μονὰς φωτιστικῆς ἐντά-
σεως. Βλ. Φῶς ἡλεκτρικόν.

Κηροξύληνη. Βλ. Κηρόξύλον.

Κηροξύλον (Βοτ.). Γένος Φοινίκων
περιλαμβανέν δύο γνωστά εἶδη, φυτόμα
ἐπὶ τῶν Ἄνδεων τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.
Δένδρα ὑψηλὰ (50—60 μ.) μετὰ στίπους
ἀπλούς, φύλλων συνθέτων περυσχημένων,
λεπτῶν καὶ γυνεῖδων κατὰ τὰ πρηνή,
ανθέων πολυάκρων μονοίκων ἢ διείκων
καὶ καρποῦ ραχιδίου ἐρυθροῦ πρὸς τὸ
κόκκινον. Ἡ ἐκ τοῦ κορμοῦ τῶν δένδρων
πύλων ἀπαρρέουσα κηρώδης οὐσία ἀποτε-
λουμένη κατὰ τὰ $\frac{2}{3}$ ἐκ ῥητίνης καὶ κατὰ
τὸ $\frac{1}{3}$ ἐκ κρυσταλλικῆς τινας οὐσίας, τῆς
κηροξύλινης, χρησιμοποιοῦται ἐν Πε-
ρουβίᾳ εἰς παρασκευὴν φωτιστικῶν λαμπά-
δων μετὰ προσμίξεως ἐνὲς τρίτου λίπους
ζωϊκοῦ. Τὰ φύλλα χρησιμεύουσιν εἰς κατα-
σκευὴν πέλων, φορμῶν, κανίστρων κτλ.

Κηροτένιον (Χημ.). Ὑδρογονάν-
θραξ στερεός, ἔχων πάντας τοὺς χαρακτη-
ρας τῶν παραφινῶν καὶ ἐξαγόμενος ἐκ τοῦ
σινικοῦ κηροῦ. Ἐν τετηγνύα καταστάσει
ἀπορροφᾷ ἀπλήστως τὸ αερώδες γλώριον.

* **Κηρύνεια**. Βλ. Κυρήνεια.

* **Κηφισία**. Ἡ τερπνὴ ἐξοχικὴ αὐτὴ
κώμη τῆς Ἀττικῆς εἶχε κατὰ τὸ 1896
κατ. 1,539. Πατρίς τοῦ κωμικοῦ ποιητοῦ
Μενάνδρου.

* **Κηφισοχώρι**. Χωρίον τοῦ δήμου
Τιθορέας (Λοκρίδες), ἔχον 603 κατ. (1896).

Κῆφος, Cephus (Ζωολ.). Γένος φυ-
τοφάγων ὑμενοπτερόων ἐντομῶν, χαρακτη-
ριζόμενον ὑπὸ πολυάκρων κερατῶν πεπα-
χυσμένων κατὰ τὰ πέρας παρὰ τοῖς ἄρ-
ρεσι. Κ. ὁ πυγμαῖος, ἔχων κοιλίαν ἐκ
τριῶν κίτρινων ζωνῶν αποτελουμένην, τὰ
δύο πρῶτα ζεύγη τῶν ἄκρων κίτρινα μετὰ
μυρίων μελάνων, τυγχάνει βλαβερωτάτος
εἰς τὸν σίτον.

* **Κιάγγ-Σέ**. Ἐπαρχία τῆς Σινικῆς
αὐτοκρατορίας, ἔχουσα ἐπὶ ἐμβαδ. 179,500
τγμ. 20 $\frac{1}{2}$ ἑκατομ. κατ. τῷ 1894.

* **Κιάγγ-Σού**. Ἀνατολ. ἐπαρχία τῆς
Σινικῆς αὐτοκρατορίας, ἔχουσα ἐπὶ ἐμβαδ.
90,300 τγμ. κατ. 18,300,000 τῷ 1891.

Κιάγγαρι (ἢ τὸ πάλαι Γάγγρα ἢ αἱ
Γάγγραι, εἰτα Γερμανικοπολίσι). Πόλις τῆς
Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Παρλαγονίᾳ ἐπὶ τῶν
ὕψωρων τοῦ ὄρους Ὀνγάστου καὶ ἐπὶ
παραποτάμῳ τοῦ Ἰριδὸς (Κιζίλ-Ιρμάκ).
Εἶναι πρωτεύουσα ἐμωνίου διακρίσεως
(σαντζακ) περιλαμβανούσης τὴν ἀρχαίαν
Παρλαγονίαν καὶ Γαλατίαν καὶ ὑπαγομέ-
νης εἰς τὴν τοπαρχίαν (βίλαγιετ) Καστα-
μονής. Ἔχει δ' ἐμπορίαν ἐρίων, ἀλατωρυ-
χεῖα καὶ 23,000 κατ. ὧν ἐλάττωται Ἑλ-
ληνες, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. Περιελαμ-
βάνετο ἐν ἀρχῇ μὲν ἐν τῇ Παρλαγονίᾳ,
εἰτα δ' ἐν τῷ βασιλείῳ τοῦ Πόντου καὶ
ἔπειτα ἐν τῇ Γαλατίᾳ, γενουμένη εἰσα τοῦ
τελευταίου βασιλείου τῶν Γαλατῶν Δημό-
τάρου, τῷ δ' Ἰω. π. Χ. συνεχυνεῖσθαι μετὰ
τῆς Γερμανικοπολείας. Ἐπὶ Βυζαντινῶν
ἦτο εἰσα ἀρχιεπισκόπου ὑπαγεμένη εἰς
τὴν ἐξαρχίαν τοῦ Πόντου, ἐν αὐτῇ δὲ συνε-
κροτήθη τῷ 358 κατὰ τὴν πιθανωτάτην
γνώμην σύνοδος καταδικάσατα Εὐστάθιον
τὸν Σεβαστείας καὶ ἐρίσασα 20 κανόνας
ισχύοντας ἐν τῇ συνόλῃ Ἑκκλησίᾳ. Πε-
ριελθούσα εἰς τοὺς Τούρκους ἐπολιτοκλήθη
καὶ εἰσῆλθε ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου
Κομνηνεῦ τῷ 1125 μικρὸν μετὰ τὴν ἀνά-
κτησιν τῆς Κασταμονῆς, γεννεθλίου τῶν
Κομνηνῶν πόλεως. [Γρ. Σ. Γ.]

Κιανός κόλπος (τουρκ. Ἰντζίρ-λί-
μαν, Κιανός τῶν συχῶν). Κύριος κόλπος

τῆς Βιθυνίας, κείμενος ἐπὶ τῆς ΝΑ. ἀκτῆς τῆς Προποντίδος καὶ πρὸς Δ. τῆς Νικαίας, παρονομασθεὶς ἐν τῇ ἐν τῷ μυθῷ αὐτοῦ κειμένης πόλεως Κίου. Ἐν τῇ ἀρχαϊστῇ ἐκαλεῖτο καὶ Μυρλεωνὸς ἀπὸ τῆς ἐπ' αὐτοῦ κειμένης πόλεως Μυρλείας τῆς εἶτα Ἀπαμείας καὶ τῶν νῦν Μουντανείων, ἀφ' ὧν καὶ ἐπινυμάζουσι τὸν κόλπον τοῦτον οἱ Εὐρωπαῖοι. Κατὰ τὸν μισαίωνα οἱ λαοὶ τῆς Δύσεως ὠνόμαζον αὐτὸν ἄγνωστον διατὶ, κατὰ τὸν Texier, golfe de Polimeur, οἰδὲ Ὀφωμανοὶ καλοῦσιν αὐτὸν Ἰντζέρ-λι-μανὶ δια τὰς πολλὰς ἐν ταῖς παραλίαις αὐτοῦ ρουμένας συχὰς τῇ Γκεμλέκ-κιορρου-ζοῦ ἀπὸ τῆς Κίου. [Γρ.Σ.Ι.]

Κρατίτιν. Χωρίον τοῦ δήμου Αὐλίδος (Βιωτίας), ἔχον 149 κατ. (1896).

* **Κιάτον.** Πρωτ. τοῦ δήμου Σικωῶνος, ἔχοντα 2.510 κατ. (1896).

Κισιώτικα ἀντιστάσεως. Βλ. Ἡ-λακτοικαὶ μεταρῆσεις.

* **Κινκάρδιν** (Kincardine). Κομητὶς τῆς ΒΑ. Σκωτίας, ἀριθμοῦσα 40,918 κατ. τῷ 1901.

Κινκιννάτι ἢ Σινσιννάτι (Cincinnati). Πρωτεύουσα κομητίας ἐν τῇ βορειοανατολ. πολιτείᾳ Ὀχάιο, κειμένη ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ὀχάιο. Ἰδρυθεῖσα τῷ 1787 καὶ ὀνομασθεῖσα ἀπὸ τοῦ τάγματός τοῦ Κινκιννάτου τοῦ τότε ἐν ταῖς Ἡνωμ. Πολιτείαις ὑπισταμένου κέντηται νῦν ἕνεκα τῆς μεγάλης αὐτοῦ ἐμπορίας καὶ βιομηχανίας κατ. 325.902, ἐξ ὧν 60 χιλ. Γερμανοί, πανεπιστήμιον ἰδρυθέν τῷ 1870, μεγάλην δημοσίαν βιβλιοθήκην καὶ ἐκτετατάς τε καὶ κυριωτέρας βιβλιοθήκας. Ἡ βιομηχανικὴ παραγωγὴ ἀνέχοιτο τῷ 1890 εἰς 186 ἑκατομ. δολλ., τὸ δὲ ἐμπόριον συνίσταται κυρίως εἰς σιτηρὰ καὶ κτήνη καὶ δι' ἱπποῦς. Καίπερ ὑπερκοιντοθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σικάγου καὶ τοῦ Ἀγ. Λουδοβίκου εἶναι πάντοτε ἀξία τοῦ παλαιοῦ ἐπωνύμου τῆς βασιλεύσεως τῆς Δύσεως.

* **Κίγξταουν** (Kingsdown). 1) Πόλις τῆς Ἰρλανδίας ἐν τῇ κομητίᾳ τοῦ Δουβλίνου, ἔχουσα 17,356 κατ. — 2) Πρωτεύουσα τῆς ἐν ταῖς Ἀντίλλαις βρετ. νήσου Ἀγ. Βικεντίου, ἔχουσα περὶ τὰς 5 χιλ. κατ. Ὑπέστη ζημίας τινὰς ἐν σεισμῷ κατὰ τὴν ἐκρηξιν τῆς ἐγγύς Μαρτίνικης.

* **Κίγξτον** (Kingston). 1) Πρωτεύουσα τῆς βρετανικ. νήσου Ἰαμάικης, ἔχουσα 50 χιλ. κατ. καὶ ζωηροτάτην ἐμπορίαν. — 2) Πρωτεύουσα τῆς κομητίας Οὐλστερ ἐν τῇ βορειοανατολ. πολιτείᾳ Νέας Ὑόρκης, ἀριθμ. 24,335 κατ. τῷ 1901. — 3) Πόλις καὶ πρωτεύουσα τῆς κομητίας Φρονενόκ ἐν τῷ Καναδῷ, ἔχουσα 18,043 κατ. Ἀλλοτε ἦτο

πρωτεύουσα τοῦ Ἀνω Καναδῶ. — 4) Κ. upon Thames. Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητίας Σῶρρεϋ ἐπὶ τοῦ Ταμέσως παρὰ τὸ Λονδίνον, ἔχουσα μετὰ τῶν παρακλίων 49,394 κατ. τῷ 1901.

Κίγγ-Λύν (King's Lynn). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητίας Νορφολκ, εἰς ἔδρα πολλῶν ὑποπροξένων καὶ κεντημένη ὠραίαν γοτθ. ἐκκλησίαν τῆς Ἀγ. Μαργαρίτας, σχολεῖα, ζωολογικὸν μουσεῖον καὶ βιβλιοθήκην. Οἱ νῆα. αὐτῆς, ἀνερχομεναι εἰς 20,289 τῷ 1901, ἀσχολοῦνται περὶ τὴν ἀλίαν, σφρινοπλοκίαν καὶ ναυτιλίαν.

* **Κίεδον.** Πρωτεύουσα τοῦ ἡμινομοῦ ῥωστικοῦ γενικοῦ κυβερνήτου (τοῦ ἀριθμοῦντος 9,605,504 κατ.) καὶ περιλαμβάνοντος τὸ κυβερν. Κ., τὴν Βολυνίαν καὶ τὴν Ποδολίαν ὡς καὶ τοῦ κυβερνήτου Κ. τοῦ ἔχοντος 3,576,125 κατ. Ἡ πόλις Κ. εἶχε κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1902 κατ. 247,830.

* **Κίελον.** Πόλις τοῦ πρωστικοῦ νομοῦ Σλέσβιχ, ἔχουσα 141,409 κατ. τῷ 1900. Πλείστα μνημεῖα καὶ ἀνδριάντες διατμήτων ἀνδρῶν ἰδρύθησαν ἐκεῖ. Πρὸς Β. τῆς πόλεως ἀρχεῖται ἡ διώρυγὸς τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου ἡ ἐνοῦσα τὴν Βαλτικὴν μετὰ τῆς Βορείου θαλάσσης ἀπὸ τοῦ 1893.

* **Κιερίου** θ ἡ μ ο ς τοῦ νέου νομοῦ Κερδίσης. Ἐχει 5,060 κατ. (1896).

Κίερος ἢ Πρωτὶς πρὸς Ὑπίω (τουρκ. Οὐσκιοῦ ἢ Ἐνκί-μπαγ, ἦτοι παλαιὰ ἀντιόχεια) Ἀρχαία πόλις τῆς Βιθυνίας, κειμένη ἐν ὠραία τοποθεσίᾳ. Πρώτερον μὲν ἀπὸ τοῦ παρραρόντος αὐτὴν Κίερου ἢ Ὑπίου ποταμοῦ (Μίλαν-σοῦ) ἐκαλεῖτο Κίερος, βραδύτερον δὲ, ὅτε ὁ βασιλεὺς τῆς Βιθυνίας Πρωτῖας ὁ Α' ἐπολέμαί πρὸς τοὺς Ἡρακλεώτας, ὑπ' οὗς ἡ Κ. ὑπέγετο, ὑποτάξας αὐτὴν συγχρόνως τῇ Κίῳ μετανόμασεν αὐτὴν ἐκείνου Πρωτιῶν πρὸς Ὑπίω πρὸς διακρίσιν τῆς ἐπιθελαστίου Πρωτιῶδος. Ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο ἤρξατο λαμβάνουσα μεζονα σπουδαιότητα κυρίως ἐπὶ τῆς βωμαϊκῆς ἐποχῆς, τὸ δὲ σπουδαιότερον καὶ περιεργότερον τῶν ἑρεπίων αὐτῆς τὸ μαρτυροῦν περὶ τοῦ ἀρχαίου πλούτου τῆς Π. εἶναι τὸ θέατρον αὐτῆς κείμενον ἐπὶ τοῦ ὑψηλοτέρου μέρους τοῦ λόφου, ἐο' οὗ ἐκείνη το ἡ πόλις. Ἐπὶ βυζαντινῶν ἡ Π. ὑπέγετο εἰς τὴν ὑπὸ ἡγεμόνα λδ' ἐπαρχίαν τῆς Ὀνωριάδος, ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Ὑπία, καὶ ἡ φαινεται ἐν τῶν πρακτικῶν τῆς ἐν Νίκαιᾳ συνόδου, ἐν οἷς ὑπογράφεται ὁ ἐπίσκοπος αὐτῆς Ἡσύχιος. Τὴν θέσιν τῆς Κ. κατέχει τανῦν τὸ τουρκικὸν χωρίον Οὐσκιοῦ τὸ ἔχον 200 οἰκίας. [Γρ.Σ.Ι.]

Κίερος ἢ Ὑπίος (τουρκ. Μίλαν-σοῦ, κοινῶς Μελένι ἢ Μελεμένι). Ποταμὸς

της Βιθυνίας, πηγάζων ἐν τῶν παρὰ τὸ Βιθυνιον (Μπολσὺ) Ὑπίων ὁρέων (Γαϊλά-
δα), διανύων 30 χιλμ. ἔκτασιν καὶ ἐκ-
βάλλων εἰς τὸν Εὐξεινον Πόντον παρὰ τὴν
Ἡράκλειαν (Ἐρέγλι) πρὸς Α. τῶν ἐκβο-
λῶν τοῦ Σαγγαρίου (Σακάρια). Κατὰ τὸ
παιδιον αὐτοῦ τὸ πάλαι ἐσχηματίζετο ἀσφα-
λὴς ὁρμος, εἰς ἃν καταφυγὼν ἐν καιρῷ
εὐκρυμίας ὁ στόλος τοῦ Μιθραδῶτος ἐτόθῃ,
ἣ δὲ δι' αὐτοῦ διαβρεχεμένη γῶμα ἀνῆκε
τοῖς Μαριανδυνοῖς καὶ εἴτα τοῖς Βέρουξι.
Παρὰ τὸν ποταμὸν τοῦτον ἔκειτο τὸ πάλαι
ἡ ἀπ' αὐτοῦ κληθεῖσα πόλις Κίερος. [Γρ. Σ. I.]

* **Κιέτι** (Chieti) Πόλις τῆς Ἰταλίας.
ἔχουσα 20,282 κατ.

* **Κίλδαρε** (Kildare). Κομητιὰ τῆς Ἰρ-
λανδίας, ἔχουσα 63,469 κατ. τῷ 1901.

* **Κίλικία**. Ἐξερευνήθη τῷ 1901 ἀρ-
χαιολογικῶς ὑπὸ τῶν θαπὰν τοῦ ἡγεμό-
νος τοῦ Αἰχτενστάιν περιηγηθέντων τὴν
χωρὰν ἀστυριακῶν ἀρχαιολεγειῶν Βίλελμ.
καὶ Ἐδεσάβ.

Κιλικίαι πόλις (Γκιουλέν-μπογάζ,
μεθιδὼν στόμιον καὶ οὐχὶ Γκιουλέν-μπογάς,
ὡς ἐστραμμένως ἐγράφη ἐν τῷ ἀρθρῳ Κι-
λικία ἐν τ.μ. Δ' σελ. 670). Κεῖνται μεταξὺ
Τυάνων καὶ Ταρσού, δι' αὐτῶν δ' εἰσέλα-
σεν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος εἰς Κιλικίαν ἐκ
τῆς Καππαδοκίας. [Γρ. Σ. I.]

Κίλισμαν. Χωρίον τῆς Ἐρυθραίας
γεροννύσου παρὰ τὴν Σμύρνην καὶ ἐγγὺς
τῆς πόλεως Βουρλῶν, ἔχον περὶ τοὺς 500
κατ. τοὺς πλείστους Ὀθωμανοὺς καὶ πα-
ράν ἑξαιρέτους σταφυλὰς μεγάλους καὶ κα-
λὰς. Τὸ ἔννομα Κ. παρεσθάρη κατὰ τινὰς ἐκ τοῦ
τῶν ἐγγύς Κλαζόμενων.

* **Κιλικέννυ**. Κομητιὰ τῆς Ἰρλανδίας,
ἀριθμοῦσα κατ. 78,821 τῷ 1901. Κύριον
αἶτιον τῆς ἐλαττώσεως τοῦ πληθυσμοῦ
εἶναι ἡ μετανάστευσις εἰς Β. Ἀμερικὴν.
Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα ἡριθμεῖ τῷ αὐτῷ
ἐπεὶ κατ. 10,493.

* **Κιλικάρνοκ**. Πόλις τῆς ἐν Σκωτίᾳ
κομητιᾶς Αἰθρ. ἔχουσα 34,161 κ. τῷ 1901.

* **Κίμπερλεϋ**. 1) Πρωτεύουσα ὁμο-
νόμου περιφερείας ἐν τῷ βρετανν. ἀποικι-
ακῶ κράτει τοῦ Ἀρκτωθρίου, ἔχουσα
28,718 κατ. Κατὰ τὸν Νοτιοαφρικανικὸν
πόλεμον τοῦ Τρανσβαλ. ἡ πόλις αὕτη, ἐνθα
ἐβρίσκατο τότε ὁ Καίκελινς Ρόδς, ὑπέστη
πικρὰν ὑπὸ τῶν Βούρων κατ' Ὀκτ.
τοῦ 1899, ἥς ἐλυτρώθη ὑπὸ τοῦ Ἀγγλοῦ
στρατηγ. Φρέντς κατὰ Φεβρ. 1900. — 2)
Τὸ βορείωτερον μέρος τῆς Δυτικῆς Αὐστρα-
λίας ἐκτεταμένον τοῦ ποταμοῦ Φιντσόρη.
ἔχων ἐκτετατοτέρα πόλιν κατὰ τὸ Δέρβυ
καὶ τὸ Οὐίνδχαμ. ἐκατέρωθεν τοῦ ἀνω πο-
ταμοῦ. Πλείστα στρωματὰ χρυσοῦ ἀνεκα-

λύθησαν ἐνταῦθα τῷ 1882 καὶ 1886.

* **Κιμώλος**. Πρωτ. τῆς ἡσ. καὶ τοῦ
δήμου Κιμώλου, ἔχουσα 1,655 κατ. Ὁ
ὅλος δῆμος Κιμώλου, ἀνήκων εἰς τὴν ἐ-
παρχίαν Μήλου, εἶχε 1,655 κατ. τῷ 1890.
Περὶ Κ. ἔγραψεν ὁ Ἀντ. Μηλιαράκης μονο-
γραφίαν ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς Ἰστ. καὶ Ἑθν.
Ἑταιρ. τῆς Ἑλλάδος τόμ. Δ' σελ. 1—48.
δημοσιευθεῖσαν καὶ ἐν ἰδίῳ τεύχει (1901).

Κινακάδες. Χωρίον τοῦ δήμου Πα-
ρελίων (Κερκύρας), ἔχον 198 κατ. (1896).

Κινηματογράφος. Ὁ κινηματο-
γράφος εἶναι συσκευή, δι' ἣς ἀναπαρίστα-
ται δια προβολῆς ἐπὶ τοίχου ἢ ἐπὶ παρα-
πετάσματος κίνησις τις ζώων ἢ ἀνθρω-
πων, ἢ ἐν γένει γεγονότος τι, τοῦ ὁποίου
προηγούμενως ἐλήφθησαν ὅσον ἐνεστί πλείο-
τεραι ἀλληλοδιαδόχαι στιγμιαῖαι φωτογρα-
φαί· δια ταχυτάτης ἐναλλαγῆς τῶν στι-
γματικῶν τούτων εἰκόνων ἀνταποκρινόμενου
εἰς τὰς ἀλληλοδιαδόχους τοῦ ἀντικειμένου
φάσεις παρέχεται ἡ ἐντύπωσις ἐνὸς συνε-
χοῦς ὅλου. Πρὶν ἢ ὁ κινηματογράφος, ἐρη-
κόμενος εἰς τὴν ἐπίνοιαν τοῦ ευρυού εἰρευ-
ρέτου Edison καὶ εἰσπαθείς εἰς Εὐρώπην
τῷ 1895, λόβη τὴν σημερινὴν μαρτυρίαν
αὐτοῦ, δι' ἣς εἶναι δυνατὴ ἡ ἀναπαράστα-
σις γεγονότος ἐκείνης μονοῦ ὥρας ἀφ' ἣς
τοῦτο ἐλάβε χωρὰν, ἥσαν γινώσκται ἀλλὰ
ἀπλοῦτεραι συσκευαί, αἱ ὁποῖαι βασιζόν-
ται ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς. Οὕτω τὸ σπρ-
σοσκόπιον (καλούμενον ἀλλῶς καὶ ρε-
νακιστοσκοπίον ἢ ραινοσκοπίον)
ἀποτελεῖται ἐκ δίσκου, εἰς τὴν περιφέρειαν
τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἀριθμοὶς τις ὅπως καὶ
ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζεται ἑτέρος μικρο-
τερος δίσκος φέρων τὸς ἀλληλοδιαδό-
χους εἰκόνας ἀντικειμένου τινος, ὅσαι ὅσαι
εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ πρώτου δίσκου
ὑπάρχουσιν· εἰς τὴν συσκευὴν ταύτην στρε-
φόμεν πρὸς κάτοπτρον καὶ παρατηρήσω-
μεν δια μίαν ὁπῆς, καθ' ἃν χρόνον ὁ δι-
σκος περιστρέφεται ταχέως, ὅ. λαβόμεν
τὴν ἐντύπωσιν τοῦ ὅλου ἀντικειμένου ἐν
συνεχείᾳ, διότι ἡ μίᾳ ὁπῇ διαδέχεται ἀμέ-
σως τὴν ἄλλην, ἐν ἣ ἔσται ἔχον ἐστραμ-
μένον τὸ βλέμμα, καὶ ἐπομένως ἡ μίᾳ
εἰκὼν ἐναλλάσσεται εὐθὺς μετὰ τὴν ἀκολου-
θούσαν. οὕτως ὥστε, ἐνεκα τῆς ταχυτάτης
περιστροφῆς, ἡ εἰς ἐκάστη εἰκόνας ἐντυ-
πωσις παραμένει ἐλάχιστον χρόνον, ὑπο-
χωροῦσα εἰς τὴν γενικὴν τοῦ συνεχοῦς
ὅλου ἐντύπωσιν. Ἐπὶ τοῦ ρενακιστο-
σκοπίου μαρτὴ εἶναι ὁ λεγόμενος σπρ-
σοσκόπιος καὶ ὁ κινῶν δίσκος, ὡς ἡ σπρ-
σοσ. ἢ δακίδαλος· συνίσταται οὗτος δὲ
ἐνὸς μὲν ἐκ κυλίνδρου ἀκινήτου, λενοῦ ἐσω-
τερικῶς, ἔχοντος ὀρθογωνίους καθετοὺς ἐ-
πὰς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκ κυλίνδρου κινήτου,

έντος τοῦ πρώτου τοποθετουμένου καὶ φέροντος ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς του ἐπιφανείας, ἥτοι ἀπέναντι τῶν ὀπῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ ακινήτου κυλίνδρου, εἰκόνας ἀλληλοδιαδοχούς παραστάσεώς τινος· εἴαν ὁ φέρων τὰς εἰκόνας ἐσωτερικὸς κύλινδρος τεθῇ εἰς ταχείαν περιστροφικὴν κίνησιν, οἱ διὰ μιᾶς ὀπῆς βλέποντες θεωροῦν ὅτι ἴδωσι ταχύτατα ἐναλλασσόμενας τὰς διαφόρους τῆς παραστάσεως εἰκόνας καὶ ὅτι λάθωσιν οὕτω τὴν ἐντύπωσιν τῆς ὅλης παραστάσεως ἐν συνεχείᾳ. [Ε.Θ.Κ.]

Κενέκι. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Μυσίᾳ μεσόγειος, κειμένη ἐπὶ τῆς ἁμαζιτικῆς ὁδοῦ τῆς ἀγοῦσης ἀπὸ Σώμα εἰς Πέργαμον καὶ ἔχουσα περὶ τοὺς 1,000 κατ., ἐξ ὧν πολλοὶ Ἕλληνας συντηροῦντες σχολεῖα ἀμφοτέρων τῶν φύλων.

Κέννας. 1) Γυναῖς Κορινθίων· Ἐγγονας ἐπὶ θυγατρὶ τοῦ Γν. Πομπηίου. Ὁ Κέννας διηγείται ὅτι συνώμασεν κατὰ τοῦ Αὐγουστου, ὅστις ἀνακαλύψας τὴν συνωμοσίαν αὐμάνον συνεχώρησεν αὐτῷ ὅλλα καὶ ὑπᾶτον προσηγόρευσε τῷ 5 μ. Χ. — 2) Ἐπιτιμὸς τῶν ἱστοριῶν τοῦ Σαλλουστίου κατὰ τὸν πέμπτον ἰσως αἰῶνα μ. Χ. Τὰ συγγραμμάτων αὐτοῦ εἶναι παρηρητημένον τῷ τοῦ Σαλλουστίου κειμένῳ. [Ε.Α.Σκ.]

* **Κέκοκ** (Keokuk). Πόλις τῆς βορειο-αμερικανικῆς πολιτείας Ἰέας, ἔχουσα 14,641 κατ. τῷ 1900.

* **Κεόνι.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Νηριτίων (Ἰόλκην), ἔχουσα 1,395 κατ. (1896).

* **Κροπεκλί.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαρσάλων, ἔχον 259 κατ. (1896).

* **Κίος** ἢ Προυσίας ἢ ἐπιθαλάσσιος (τουρκ. Γκεμλίκ. ἥτοι γιτών, οὕτως διφορούμενη ἢ παραγωγὴ). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ ἐν τῷ μυθῷ τοῦ Κιαντοῦ κελπου καὶ ὑπὸ τοὺς πρόποδας τοῦ Ἀργάνθωνιου ὄρους (Σαμανλί-βάρ, ἥτοι ἀχέων ὄρος, ὕψους 490 μ.) ἔχουσα 8,000 κατ., ὧν οἱ πλείστοι Ἕλληνας συντηροῦντες ἐπατάξιον ἀστικὴν σχολήν, παρθεναγωγείον καὶ νηπιαγωγεῖον, ἐλάχιστοι δὲ Ὀθωμανοὶ καὶ Ἀρμένιοι καὶ τινες Εὐρωπαῖοι. Ἐν Κ. οὕτῃ ἐδρα ὑποδιοικητοῦ (καϊμακάμ) ὑπαγομένου ὑπὸ τὴν νομαρχίαν Προύτης ἐξέρχεται ἀπὸ τῆς ἀλωσεως τῆς Νικαίας ὁ μητροπολίτης τῆς πόλεως ταύτης καὶ Ἑλληνὴν ὑποπροξένος. Ἐχει δ' ἡ πόλις ἐμπορίαν μετὰ τῆς ἑλκιδῶν, ἐλαίου, βάρβακος, ἀλιπασίων κλπ., αὐτοκρατορικὸν ναυπηγεῖον καὶ ὠρεῖται λεωφόρον, δι' ἧς ἐνεῖται μετὰ τῆς Προύτης. Ἡ Κ. εἶναι πόλις ἀρχαιοτάτη ἱδρυθεῖσα κατὰ τὸν μῦθον ὑπὸ τοῦ Ἀργοναύτου Πολυμήμου, καταλειθύντος αὐτὴν μετὰ τοῦ Ἡρακλέους πρὸς

ἀνεύρεσιν τοῦ Ὑλκα πρὸς τῆς εἰς Κολχίδαν μεταβάσεως, ἢ κατ' ἄλλους ὑπὸ τοῦ Ἀργοναύτου Κίου μετὰ τὴν ἐν Κολχίδας ἐπιστροφήν. Ὡς εἶτο δὲ κατ' ἀρχαίαν ὑπὸ τῶν Μυσῶν, εἶτα δ' ὑπὸ τῶν Καρῶν, τῷ δὲ 630 π. Χ. ἀπωκίσθη ὑπὸ Μιλησίων, ὧν ὁ ἀρχηγὸς ἐλέγετο Κίος, ἀρ' οὐ καὶ ἐπωνομάσθη ἡ πόλις, ἥτις τῷ 490 π. Χ. ἐκωρυεύθη ὑπὸ τοῦ Δαρείου. Ἐλευθερωθεῖσα δὲ μετὰ 40 ἔτη ὑπὸ τοῦ Κίμωνος εἶχεν ἴδιον δημοκρατικὸν πολιτεύμα περιτρεπόμενον εἰς τυραννίαν καὶ ὑπήγατο τῇ τῶν Ἀθηναίων συμμαχίᾳ. Ἐπὶ δ' Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου περιελθούσα αὐτῷ διετέλει ἐρεξὴς ἀκμάζουσα μετὰ τῆς ἀστυγείτονος Μυρλειαί, ὅτε ὁ βασιλεὺς τῆς Βιθυνίας Προυσίας ὁ Α' παρασπονδῶν ἐκέρυξε τὸν πόλεμον κατ' ἀμφοτέρων τῶν πόλεων καὶ κατέβαλεν αὐτάς τῇ βοήθειᾳ τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ Φιλίππου τοῦ Ε', ὅστις ἀργισθεὶς, διότι ἦτε Κ. καὶ ἡ Μύρλειαν συνεμάχησαν τῇ Αἰτωλικῇ συμπολίτειᾳ καὶ ἐδέξαντο ἐν αὐταῖς αἰτωλικὰς φρουράς, ἐξεστράτευσεν κατ' αὐτῶν τῷ 201 π. Χ. καὶ ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Προυσίου ἐξεπολιόρκησε καὶ κατέσκαψεν αὐτάς. Ἐξανδραποδίσας δὲ τοὺς κατοίκους ἀρῆκε τὰς γαίας αὐτῶν ἐρήμους τῷ Προυσίᾳ, ὅστις μετὰ τὴν ἐν Κύνῃ Κερκαλῆς ἥτιαν τοῦ Φιλίππου διαταχθεὶς ὑπὸ τοῦ Φλαμίνιου κατ' ἀπόρσιν τῆς βοιωτικῆς συλλήττου τῷ 196 π. Χ. ν' ἀπελευθερώτῃ τοὺς κατοίκους ἀμφοτέρων τῶν πόλεων ἐπαρξάμενος καὶ ἀνέκτισεν αὐτάς ὀλίγω ὕστερον μετ' ἐνομάσας τὴν μὲν Κ. ἀρ' αὐτοῦ Προυσιᾶς, τὴν δὲ Μύρλειαν Ἀπάμειαν ἀπὸ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ἀπάμας. Ἐκτότε ἡ Κ. διετέλεσε ὑπὸ τοὺς Βιθυνίους βασιλεῖς μέχρι τοῦ θανάτου Νικομήδους τοῦ Γ' (74 π. Χ.), ὅτε κατελήφθη ὑπὸ Μιθραδάτου τοῦ Γ', ἀρ' οὐ ἀπέσπασεν αὐτὴν τῷ 73 π. Χ. ὁ Ῥωμαῖος στρατηγὸς Γάιος Τρίαριος. Πολιτευθεῖσα δ' ἡ Κ. εὐνοϊκῶς πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ἔτυχεν παρ' αὐτῶν ἐλευθερίας, τῷ δὲ 250 μ. Χ. διηρπάγη μετὰ τῆς Νικαίας, Ἀπαμείας καὶ Προύτης ὑπὸ τῶν Γότθων, ἐπὶ δ' Ἀλεξίου Κομνηνοῦ κατελήφθη ὑπὸ τοῦ Σελτζουκίδου σουλτάνου Σουλεϊμάν τοῦ Α' καὶ κατέστη ἀποθήκη τῶν πολυμεροδίων αὐτοῦ, δι' ἧς καὶ ἐκλήθη Κιβωτός. Ἐπὶ δὲ τῆς πρώτης σταυροφορίας ἐπειδὴ παρέσχεν αὐτὸν τοῖς σταυροφορίοις ἡγεθῆσιν ὑπὸ τοῦ Σουλεϊμάν κατετάφη ὑπ' αὐτοῦ, τῶν κατοίκων δὲ οἱ μὲν ἐτραγήσαν, οἱ δὲ ἡνδραποδίσθησαν. τοὺς δ' ἐναπολειφθεῖσαν εἰς τρισχιλίους περίπου ἀνερχομένους καὶ διασφῆξιν ἐντὸς ὄχυροῦ φρουρίου κειμένου παρὰ τὴν πόλιν τῆς πόλεως ἐπέβληθησαν βάρεις φρούροι. Ἀποκατασταθέντων δὲ τῶν πραγμάτων καὶ παρθεότητι βοή-

θείας τινος ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος οἱ Κιαννοὶ ἀνωικωδόμησαν τὴν ἐρηλωθεῖσαν αὐτῶν πόλιν καὶ διήρουν ἐν εἰρήνῃ μέχρι τῆς ἐμφανίσεως τῶν Τούρκων, ὅτε πολιορκηθεῖσα πρῶτον ὑπὸ τοῦ Ὁσμάν, εἰτα δὲ πολλὰκις ὑπὸ τοῦ Ὁρχάν προσβλήθεισα ἐκυριεύθη ὑπ' αὐτοῦ τῷ 1336 μ. Χ. μετὰ γενναίαν ἀνυμνὰν τῶν κατοίκων, οἱ δὲ νικητὴς σουλτάνος προσηνέχθη ἐπιεικῶς ἐπιτρέψας αὐτοῖς νὰ κατοικήσωσιν ἐν Ἀναχωσίῳ καὶ Ἀρμουτλή. Ἐκτοτε ἡ περίδοξος Κ. κατέστη ἀρὰν, ἀλλὰ τοῦ χρόνου προϊόντος οἱ δεῦρο κάκεισε διασπαρέντες αὐτῆς κατόικοι συνώκησαν τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν πόλιν ἐν θέσει διακέρω τῆς παλαιᾶς. Περί τῆς ἀρχαίας πόλεως τῆς Κ. βλ. Τρ. Εὐαγγελίδου Κιαννῶν Πολιτείαν (ἐν Ἀθήναις 1892). [Γρ. Σ.Ι.]

Κίος. Ποταμὸς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ὃ καὶ Ἀσκάνιος ἄλλως καλούμενος, πηγάζων ἐκ τῆς Ἀσκάνιας λίμνης καὶ ἐκβάλλων πρὸς τὴν ἐκώνημον πόλιν. Περί τὸν ποταμὸν τοῦτον συνέπεσεν ἡ μυθολογούμενη ἀρπαγὴ ὑπὸ τῶν νεμεῶν τοῦ ποταμοῦ τοῦ ῥίλου τοῦ Ἡρακλέους (Υἱα).

* **Κροσέ.** Χωρίον τοῦ δήμου Μεγαλοπόλεως, ἔχον 128 κατ. (1896).

Κροσκι. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῷ νοτῷ Ἀιθινίῳ, παρὰ τὴν ἀρχαίαν Νύκταν καὶ ἐγγὺς τῆς πόλεως Ἀιθινίου, παρὰ τὴν σιδηροδρ. γραμμὴν τὴν ἀγούσαν εἰς Νάξιν καὶ πέραν. Κατ. περίπου χίλιαι. Σύνταγμα καὶ ἄλλα προϊόντα.

Κιόντον ἢ Μιάνκον. Πόλις τῆς Ἰαπωνίας καὶ πρῶτη πρωτεύουσα τοῦ Μιχάδου ἐν τῇ νήσῳ Χονσίου ἐν μέσῳ εὐρέους καὶ λαζος, ἔχουσα 353,139 κατ. τῷ 1899. Περιέχεται διὰ τοὺς βουδδικοὺς ναοὺς ἀνερχομένους εἰς 2 χιλιάδας. Ἐνταῦθα ἀπὸ τοῦ 1877 ἱδρύται τὸ δευτέρον πανεπιστήμιον τῆς Ἰαπωνίας μετὰ 363 σπουδαστῶν τῷ 1900, ἔχει δὲ προσετι ἄλλα ἀνώτερα ἐκπαιδευτήρια καὶ δὴ χριστιανικὴν ἀκαδημίαν. Καὶ περ καταπεσούσα ἐκ τῆς προτέρας θέσεως ὅτε ἤριθμαι περὶ τὸς 600 χιλ. κατ. ἐνεκα τῆς μεταθέσεως τῆς πρωτεύουστος εἰς Ὑέδον ἢ Τόκιο, κατὰ τὴν μετατροπὴν τῆς ὅλης διακίσεως τῷ 1867 εἶναι οὐκ ἦντο ἡ πρώτη βιομηχανικὴ πόλις τοῦ κράτους, παράγουσα κυρίως ὀλοσηρικὰ ὑφάσματα, χρυσοῦρανα τεχνουργήματα ἀργιλλόπλαστα καὶ χρυσά, ἀργυρά καὶ χαλκὰ σκεύη.

Κίου-Κιάγγ. Πόλις τῆς Σινικῆς αὐτοκρατορίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κιάγγ-Σι παρὰ τὴν λίμνην Ποριζαγκίου, ἔχουσα νεώτερα ὀχυρώματα καὶ ἀριθμύστα 62 χιλ. κατ. Ἰθαγενῶν τῷ 1900 ἐκτὸς τῶν ξένων, εἰσίντες ἀπὸ τοῦ 1861 ἐπετρέπη νὰ ἔχω-

σιν ἐλευθερίαν διαμονὴν καὶ ἐξάσκησιν ἐμπορίας.

* **Κζουλελέρ.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρμενίου (Λαρίσης), ἔχον 418 κατ. (1896).

Κζουλοῦκι. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῷ νοτῷ Ἀιθινίῳ, ἀποτελούσα ἐπίκειον τῶν Μολάτσων, ἔχουσα δὲ 1000 περίπου κατ. καὶ ἀριετα ζωήραν ἐμπορίαν.

Κζουπλίκ. (τουρκ. Κιοπλού, τὸ πάλαι Κούβαλα). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ἄκτῃς τοῦ Γάλλου (Καρά-σού), παραποτάμου τοῦ Σαγγαρίου καὶ ἐγγὺς τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Νικουηδείας-Δορυλαίου καὶ οὐ μακρὰν τῶν Βηλοκώμων (Βιλετίκ), εἰς ᾧν τὴν ὑποδικήσιν ἀνήκουσι. Ἐχουσι δὲ 8,000 κατ., ὧν οἱ πλείστοι Ἕλληνες τουρκόφωνοι συντηροῦντες ἀστικὴν σχολὴν, πορθηναγωγείον καὶ νηπιαγωγείον, καὶ ὑπαρξέμενοι ἐκκλησιαστικῶς ὑπὸ τὸν μητροπολίτην Νικαίας, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοὶ ἀσχολούμενοι ἀμφοτέρω περὶ τὴν βομβυκοπορίαν καὶ γεωργίαν καὶ διατηροῦντες ἐν ταῖς πέριξ 17 μεταξουργεῖα. [Γρ. Σ.Ι.]

* **Κζουόρκα.** Χωρ. τοῦ δήμου Μαράθωνος, ἔχον 696 κατ. (1896).

* **Κεουσίον ἢ Σακιάδας.** Νῆτος τῆς Ἰαπωνίας, ἔχουσα μετὰ τῶν πέριξ μικρῶν νήσων Λεουκίου 6,808,82 κατ. τῷ 1898. Διασχίζεται ἥδη ὑπὸ σιδηροδρόμῳ.

Κεουτέζα. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ διαμερίσματι Καστορίας, ἔχον 150 εἰκογενείας χριστιανικᾶς.

* **Κζουτσούκ τσακματζέ** (τὸ πάλαι Ῥήγιον ἢ Μύρμηξ). Πρωτεύουσα τῆς Κ/πόλεως, ἥς ὑπὸ τὴν τοπαρχίαν ὑπάγεται καίμενον ἐπὶ τῆς Προποντιδῆς ἐγγὺς τοῦ Ἀγίου Στεφάνου καὶ 10 λεπτά μακρὰν τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς τῆς ἐνούσης τὴν Κων/πολιν μετὰ τῆς Δ. Εὐρώπης. Οἰκεῖται δὲ ὑπὸ 350 κατ., ὧν οἱ πλείους Ἕλληνες συντηροῦντες δημοτικὴν σχολὴν, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοὶ. Πρῶτερον Ῥήγιον καὶ Μύρμηξ ὀνομαζόμενον ἐπεκλήθη βραδύτερον Μικρὸν Ζεύγμα διὰ τὴν ἐπὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ κατασκευασθεῖσαν ἐπὶ τοῦ ἐκείσε εἰσέχοντος κόλπου λιθίνην γέφυραν. [Γ. Σ.Ι.]

* **Κεπέρσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ποταμίων (Κυθήρων), ἔχον 388 κατ. (1896).

* **Κέπερτ.** Ἀπέθανε τῇ 1/1 Ἀπριλίου 1899 ἐν Βερολίῳ.

Κίπλιγκ (Rudyard Kipling). Ἀγγλὸς μυθιστοριογράφος καὶ ποιητὴς, γενν. τῷ 1865 ἐν Βομβεῖ. Ἀνατραφεὶς ἐν Ἀγγλίᾳ, ἀλλ' ἐπανελθὼν εἰς Ἰνδικὴν εἰσετάετο ἐπὶ τὴν δημοσιογραφίαν καὶ μετὰ διαμονὴν μακρὰν ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πο-

λιτείας τῆς Ἀμερικῆς ἐγκατέστη ἄρτι παρὰ τὸ Λονδίνον. Τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἅτινα ἤρξαντο γράφειν ἀπὸ τοῦ 1888, περιγράφοντα τὸ πλείστον σκηνὴς ἐκ τοῦ νῦν βίου τοῦ Ἰνδοστάν καὶ τῶν ἀγγλικῶν ἀποικιῶν κατέστησαν δημοφιλέστατα. Ἐξέδωκε δὲ καὶ τέσσαρες συλλογὰς ποιημάτων, ὧν τινὰ ἐπιβλήθησαν ἐπὶ τῷ πολέμῳ τοῦ Τρανσβάλ.

* **Κιρκαγιάτσιον.** Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὑπαγομένη εἰς τὴν διοίκησιν Μαγνησίας τοῦ βιλαετίου Ἀιδινίου καὶ καίμενη ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Μαγνησίας-Σάμα. Ἐχει 12 χιλ. κατ., ἐξ ὧν πολλοὶ Ἕλληνας ἑλληνοφρονες ἀποτελοῦντες ἀξιολογον κοινότητα μετὰ καλῶν σχολείων. Κύριον προϊόν ὁ βάμβαξ.

* **Κιρκιολί** ἢ Γκιρκιόλ (τὸ πάλαι Γέρμη). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας πρὸς Α. τοῦ Περγάμου. Παρὰ τὸν ποταμὸν Κάϊκον τὸ πάλαι ἐν Μυσία ὑπῆρχε καὶ ἄλλη Γέρμη, καίμενη ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ρυνδάκου καὶ καλουμένη ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου Ἰερὰ Γέρμη.

* **Κίρχοφ** νόμος. Βλ. Ὑπεκρινεὶ νόμοι.

* **Κισάμου** ἐπαρχία τοῦ νομοῦ Χανίων τῆς Κρήτης. Ἐχει 21,191 κατ. (1900).

* **Κισουζάλλας** (Kis-Ujszallas). Πόλις τῆς Οὐγγαρίας, ἔχουσα 13,324 κατ. τῷ 1901.

* **Κισσός.** 1) Πρωτ. τοῦ ἐμωνύμου δήμου (2118 κατ.) τοῦ νομοῦ Μαγνησίας, ἔχουσα 1,488 κατ. (1896). — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγίου Πνεύματος τῆς ἐπαρχίας Ἀγ. Βασιλείου (Ῥεθυμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 241 κατ. (1900).

* **Κισσῶν** δήμος τῆς ἐπαρχίας Πυρρωτίσσης (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης. Ἐχει 1873 κατ. (1900).

* **Κιτέκ.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀλμυροῦ τοῦ νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 157 κ. (1896).

* **Κίτιον.** Μικρὰ πόλις τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας, καίμενη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς μετὰ Βερροίας καὶ Ἐδέσσης ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἡμαθίας. Τὴν θέσιν αὐτῆς κατέχει σήμερον ἡ Νόσσα (βλ. κ.).

* **Κίτσανερ** (Ὁράτιος Ἐρβέρτος ὑποκόμης Kitchener of Khartoum). Ἀγγλος στρατηγός, γενν. τῷ 1850 ἐν τῇ κομητίᾳ Κέρρυ τῆς Ἰρλανδίας. Εἰσεβλὼν τῷ 1871 εἰς τὴν ἀγγλ. στρατὸν ὡς ἀξιωματικὸς τοῦ μηχανικοῦ, ἠσχολεῖτο ἀπὸ τοῦ 1874 περὶ τοπογραφικῆς μελέτης ἐν Συρίᾳ καὶ Κύπρῳ, μέχρις ὅς ἀνέλαβε τῷ 1882 αἰγυπτιακὴν ὑπηρεσίαν. Προσθθίς μετὰ διατίαν εἰς ταγματάρχην μετέσχε τῆς ἀποτυχούσης ἀποστολῆς τοῦ Νείλου πρὸς ὑπερβύ-

τρωσιν τοῦ Χαρτούμ καὶ διωρίσθη τῷ 1886 διοικητὴς τῆς παρὰ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν χώρας καὶ φρουραρχος τοῦ Σουακίμ. Γενόμενος τῷ 1886 συνταγματάρχης διώχθη μοίραν ἐν τοῖς πρώτοις πολέμοις κατὰ τῶν Μαγδιστῶν καὶ προήχθη εἰς σερδάρην ἤτοι ἀνώτατον ἀρχηγόν τοῦ αἰγυπτ. στρατοῦ. Λαβὼν τὴν ἀποστολὴν πρὸς ἐξόντωσιν τῶν ἐκ νέου ἐξεγερθέντων Μαγδιστῶν ἐνίκησε τοὺτους κατὰ κράτος τῇ 2 Σεπτ. (ν). 1898 ἐν Ὁρδουρμάν, ἐκυρίευσεν τὸ Χαρτούμ καὶ κατέστρεψε τὸ λοιπὸν τοῦ στρατοῦ τοῦ Χαλίφᾳ Ἀβδουλλὰχ κατὰ Νοέμβρ. τοῦ 1899. Πρὸς ἀνταμοιβὴν προσεκλήθη εἰς τὴν βουλὴν τῶν λόρδων ὡς ἐμότιμος καὶ διωρίσθη τῷ 1899 γενικὸς διοικητὴς τοῦ Σουδάν. Κατὰ Δεκ. τοῦ 1899 ἀπεστάλη εἰς Ν. Ἀφρικὴν ὡς ἀρχηγὸς τοῦ ἀγγλ. ἐπιτελείου ἐν τῷ πολέμῳ κατὰ τοῦ Τρανσβάλ καὶ μετὰ τὴν ἀνάκλησιν τοῦ λόρδου Ῥόσερτς ἔλαβε τὸ γενικὸν πρὸς ταγματ. Μετὰ δὲ τὴν εἰρήνευσιν τῆς χώρας ταύτης δια τῆς συνθήκης τῆς Πραιτωρίας τῇ 18/11 Μαΐου 1902 ἀνυψώθη εἰς ὑποκόμην μετὰ τῆς δωρεᾶς 1 ἑκατομ. λίρ. στερλ.

* **Κίττα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Μέσσης (Οὐτόλου), ἔχουσα 565 κατ. (1896).

* **Κλάγενφουρτ.** Πρωτεύουσα τοῦ αὐστριακοῦ δουκάτου Καριντίας, ἔχουσα 24,314 κατ. τῷ 1900.

* **Κλαδῶς.** Χωρίον τοῦ δήμου Σελλασίας Λακωνικῆς, ἔχον 240 κατ. (1896).

* **Κλαδῶς** (Κερκιδεῖας). Ὁπλαρχηγὸς ἐν Πελοποννήσῳ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κ/πόλεως πολεμῆτας ὑπὲρ ἀπελευθερώσεως τῆς πατρίδος ἀπὸ τῶν Τούρκων. Ἦτο υἱὸς τοῦ ὀπλαρχηγοῦ Θεόδωρου, οὗτινος ἡ οἰκογένεια μεταναστεύσασα εἰς Ἠπείρου εἰς Πελοπόννησον πολὺ πρὸ τῆς τουρκικῆς εισβολῆς εἶχε τιμηθῇ ὑπὸ τῶν δεσποτῶν τῆς Πελοποννήσου δι' ἀξιώματων. Ὁ Κ. ἐπὶ τῆς κατακτήσεως τῆς χώρας ὑπὸ Μωάμεθ τοῦ Β' ἡρνήθη ὑποταγὴν εἰς τοῦτον καὶ μετὰ συνωμοσίαν μετὰ τῶν λοιπῶν ὀπλαρχηγῶν κατέλαβε τὸ ἐν Λακεδαίμονι ὀχυρὸν φρούριον τοῦ Ἀγ. Γεωργίου. Κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ Παρθίου εἰσβολὴν εἰς Πελοπόννησον τῷ 1419—1460 ὁ Κ. μέινας τελευταῖος ἐκ τῶν ὀπλαρχηγῶν ἠναγκάσθη τέλος να ὑποταχθῇ καὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ Μωάμεθ ὡς τιμῶριον τὴν πλεονσίαν παιδιᾶ τοῦ Ἑλίου. Κατὰ δὲ τοὺς νέους πολέμους μετὰ τῶν Τούρκων καὶ Βενετῶν τῷ 1463—65 ὁ Κ. ἡγούμενος τῶν Σπαρτιατῶν ἔλαβε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα μέρος ὑπὲρ τῆς Βεν. δημοκρατίας καὶ μετὰ τὴν κατὰ πινξιν τῶν τοπικῶν ἐκείνων ἐπανάστασεων κατέβηκεν εἰς Μάνην. Οἱ Βενετοὶ διώρισαν αὐτὸν ἀρχηγόν τῶν Ἑλλήνων ἀρματωλῶν. Ὑπερτον ὅμως τῷ 1470 συνωμοτικῶς

γγραπτες συνθήκην μετά τῶν Τούρκων ἐν ᾗ εἰς τῶν κυρίων ὁρων ἦτο ἡ μεταρρυθμισίς τῶν ἐν Πελοπ. ἀρματολῶν, ἐτραπήσαν διὰ τοῦτο ἐπὶ ἄλλοιαν πολιτικὴν τῆς ὑπὸ τοῦ Κ. ἐπιδικασμένης ἑλληνικῆς· ἕτερος δὲ ἦτο ἡ παραχώρησις τοῦ ἀκαλυψέντου βραχίονος τῆς Μάνης εἰς τοὺς Τούρκους. Ὁ Κ. χολωθεὶς ἐκ τῆς διαγωγῆς ταύτης τῶν Βενετῶν ἀπεφάσισε νὰ διεκδικήσῃ τὴν κατὰ τὴν τῆς Μάνης, ὅθεν φυγὼν μετὰ τοῦ σώματος αὐτοῦ ἐκ τῆς ὑπὸ τῶν Βενετῶν κατεχομένης Κορώνης, συνήθρισε 16 χιλιάδας ἀποκεκρυγμένων κλεπτῶν καὶ ἀλλῶν ἀνταρτῶν καὶ μεταβάς εἰς Μέσα Μάνην προσέκαλεσε πάντας εἰς ἐπανάστασιν. Ὑποτάξας δὲ καὶ κυριεύσας πολλὰ ἐκεῖ πρὸς ὅρια μεγάλως ἐτάραξε τοὺς ἐν Κορῶνι Βενετούς, οἵτινες φοβούμενοι μὴ ἐνδοχοποιηθῶσι παρὰ τοῖς Τούρκοις, μεθ' ὧν τότε εὐρίσκοντο ἐν ἁρμονίᾳ σχέσεων, διέταξαν τὴν σύλληψιν ἐν συγγενῶν τοῦ Κ. εὐρισκομένων ἐν Κορῶνι. Οἱ Τούρκοι δὲ ἐξεστράτευσαν κατὰ τοῦ Κ. συναινοῦσης τῆς δημοκρατίας τῆς προκηρυχθείσης τὴν κατὰ τὴν αὐτοῦ τότε, ἀλλὰ προχωρήσαντες μέχρι Οἰτύλου τῇ 19 Ἰανουαρίου 1480 ηὐχαιρέθησαν ὑπὸ τοῦ Κ. μετὰ φονικῇ μάχῃ νὰ υποχωρήσωσιν εἰς Σπάρτην. Οἱ Τούρκοι κατὰ τὴν νύκτα αὐτῶν ἐξεδόν μετὰ τῆς ἐν Μάνῃ Καστανιάς συνεπλάκην μετὰ τοῦ Κκλάδ, ὅστις ἀρῶ ἐξένευσε πολλοὺς ἐπεδιδάσθη ἐπὶ τῶν γαλέρων τοῦ βασιλέως τῆς Νεαπολεως Φερδινάνδου κατὰ συγκυρίον πλεουσάν παρὰ τὰ παράλια τῆς Μάνης καὶ ἐρ' ὧν εὐρίσκειτο ὀλιγοὶς τοῦ Κ. Ἐλθὼν δ' εἰς Νεάπολιν ἐγένετο δεκτὸς μετὰ τιμῶν ὑπὸ τοῦ Φερδινάνδου, ὅστις διέταξεν αὐτὸν νὰ πορευθῇ πρὸς ἀνάκτησιν τοῦ ὑπὸ τῶν Τούρκων κατεχομένου Ὑδρουντός· μετὰ ταῦτα ἀντημείβετο τῷ 1481 γενναίως ὑπὸ τοῦ βασιλέως καὶ ἐστάλη μετ' ἐνόπλιου συνόμου ναυτικῆς καὶ τοῦ Ἰωάννου Καστριώτου, υἱοῦ τοῦ Ὑκνεδέρμπη εἰς Ἠπειρὸν καὶ Ἀλβανίαν πρὸς ἀναστάτωσιν τῶν κατοίκων. Φθάσας δὲ εἰς Αὐλῶνα προχώρησε μέχρι Λεμεσσῆς, ἐνθα κατέλαβε τὸ ἐμῶνυμεν φρούριον ἐπ' ὀνόματι τοῦ Φερδινάνδου κατ' Αὐγουστον τοῦ 1481. Ὑστερον βλέπων τὴν Κ. ἐν Δολματίᾳ συμπερικλυθέντα μετὰ τῶν Βενετῶν καὶ ἐν Πελοποννήσῳ ὅπου ἐγγὺς τῆς Μονεμβασίας μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἰμπρανουήλ πολέμων πρὸς τοὺς Τούρκους ἐξεδόρη ζῶν αἰχμαλωτισθεὶς ὑπ' αὐτῶν. Ἀπογονοὶ αὐτοῦ εἶναι οἱ ἐν Κεφαλληνίᾳ κώμιτες Κκλάδ. [Κ.Ν.Σ.]

* **Κκλάδονο.** Πέλις τοῦ ὁμωνύμου διαμερίσματος (ἀριθμῶντος 70,846 κατ. τῷ 1901) ἐν Βεημίᾳ, ἔχουσα 18,600 κατ.

Κκλαδόκερα καλοῦνται σμικρὰ τινα

μαλακόστρακα ἀποτελοῦντα διαίρεσιν τῆς τάξεως τῶν Βραγχιοπέδων καὶ χαρακτηριζόμενα ὑπὸ διθύρου γελωνίου περικαλύπτοντες ὁλόκληρον τὸ σῶμα καὶ τοὺς πόδας παρεκτός τῆς κεφαλῆς. Φέρουσι μεγάλην νηκτικὴν κεραίαν καὶ 4—6 ζεύγη ποδῶν ἐν σχήματι κωπῆς καὶ ζῶσιν ἐν τοῖς γλυκέτιν ὕδασι. Κύριον γένος εἶναι ὁ Δαρνεῖας ἡ Ὑδρόφυλλα (βλ. λ.).

Κκλαδονία (Πετ.). Γένος Λειχηνῶν περιλαμβάνον πολλά εἶδη, ὧν γνωριμώτερον ἐστὶ τὸ εἶδος Κ. ἡ τ α ρ α ν θ ε ρ ι λ ῆ ε, σφιδόνως φασμένη ἐν ταῖς βορείαις χώραις καὶ ὃν ἐν Λαπωνίᾳ, ἐνθα χρησιμεύει ὡς νουμὴ τῶν ταρανδῶν, αἵτινες κατὰ τὴν χειμῶνα ἐκσπάττοντες τὴν γίναν ἀνευρίσκουσιν ὑπ' αὐτὴν τὸ προσφιλὲς εἰς αὐτοὺς ἔδεσμα. Ἐπίσης τὸ φυτὸν χρησιμοποιοῦται εἰς παρασκευὴν διὰ ζυμώσεως εἰδους τινὸς πνευματωδους ποτοῦ ἐν χρήσει παρὰ τοῖς κατοικοῖς τῆς Λαπωνίας. Παρίσταται τὸ φυτὸν ὡς πολυκλάδος θάμνος μετὰ κυλίων μαλθακῶν, σωληνοειδῶς κελίων, ὑπολειψῶν.

Κκλάδος Συμπύδων. Ἑλληνὶατρὸς γεννηθεὶς ἐν Σμύρνῃ τῷ 1856 καὶ ἀνήκων εἰς ἀρχαίαν ἑλληνικὴν οἰκογένειαν ἀναγούσαν τὴν ἀρχὴν εἰς Κ. τὴν Λεπτόν, ἐνθα τῶν δέκα πατρικίων, οὗς ὁ αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου Νικηφόρος Φωκῆς ἐπέμψεν εἰς Κρήτην, ἵν' ἀναμορφοῦσιν αὐτὴν κατὰ τὴν οἰκογενειακὴν παράδοσιν. Κατὰ τὴν 11^η αἰῶνα ἡ Βενετία ἀπένευμε τὴν τίτλον ἱπποῦ τοῦ τῆς οἰκογενείας Κ. καὶ ἐνεγράψεν αὐτὴν ἐν τῷ χρυσῷ βιβλίῳ τῆς ἐνετικῆς ὀριστοκρατίας. Ἀπὸ δὲ τοῦ 17^{ου} αἰῶνος οἱ Κ. ἐπεσέθησαν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἱατρικὴν. Ὁ Μαρῖνος Κ., παππὸς τοῦ Σ., ἱατρὸς ἐν Νίῳ ἐλθὼν ἐκ τῆς κυρίως Ἑλλάδος, καθιεύρητο κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ὅτε μετασχὼν αὐτῆς· ἀλλ' ὥριος ἡδυνήθη νὰ ἐρκατεύσῃ τῇ προτεραίᾳ τῆς θανατικῆς αὐτοῦ ἐκτελέσεως εἰς Κύθηρα, μετὰ δὲ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ἐγκατέστη ἐν Σμύρνῃ, ἐν ᾗ ἔδρευε τὴν πρωτὴν ἑλληνικὴν ἐφημερίδα τῆς πόλεως ταύτης. Τῶν υἱῶν τούτου ὁ Γαληνὸς Κ. πατήρ τοῦ Σ., σπουδάζας τὴν ἱατρικὴν ἐν Πισῇ τῆς Ἰταλίας ἤσκησεν αὐτὴν ἐν Σμύρνῃ ἐπὶ παντηκονταετίαν καὶ ἐπέκτεινε διέτελεσεν ἱατρὸς τοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ γραικικοῦ ὡς καὶ τοῦ τουρκικοῦ νοσοκομείου καὶ καθηγητῆς τῆς ἀνθρωπολογίας ἐν τῇ Εὐαγγελικῇ σχολῇ καὶ συνέταξε Συναγωγολογίαν τῷ 1842. Ὁ Συμπύδων μετὰ τὴν ἐν τῇ Εὐαγγελικῇ σχολῇ ἐγγύχλιον αὐτοῦ παιδευσιν μετέβη εἰς Ἀθήνας καὶ ἐνεγράφη ἐπὶ ἐξαμηνίαν ἐν τῇ Ἱατρικῇ σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου, μεθ' ὃ ἀπῆλθεν εἰς Παρι-

σίους και ενεργάση εν τῇ αὐτοῦ ἱατρικῇ σχολῇ. Μετὰ δὲ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν διωρίσθη ἐσωτερικὸς ἱατρός τῶν νοσηνομένων τῷ 1882, βοηθὸς τῆς ἀνατομικῆς τῷ 1884, βοηθὸς τῆς παθολογικῆς ἀνατομικῆς καὶ βακτηριολογίας τῷ 1885, τῷ δὲ 1887 μετὰ ἐναίσιμον διατριβὴν Sur les bactéries septiques de la vessie ἐγένετο δακτυλοῦρος τῆς δημοσίας βοηθείας (Lauréat de l'assistance publique). Ἀπὸ δὲ τοῦ 1895 κατέλαβε τὴν θέσιν ἐπιμελητοῦ τῆς γυναικολογικῆς κλινικῆς ἐν τῇ χειρουργικῇ κλινικῇ τοῦ Hôtel-Dieu. Ὁ Σ. Κ. εἶναι γνωστὸς τῷ ἱατρικῷ κόσμῳ ἐπὶ τοῖς πολυαριθμοῖς αὐτοῦ πραγματεῖαις καὶ συγγραφαῖς, ὧν μνημονευτέαι αἱ ἐξῆς: Les infections des urines et des hernies. Les tuberculeuses localisées. Les affections de la vessie. L'appendice ilio-costal des affections du cerveau. Traité des tumeurs de la vessie μετὰ 176 εἰκόνων καὶ 18 πινάκων (1895). Traité d'hystéroscope ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Duprayer. Τέλος βακτηριολογίας προκαλοῦσα συγχάκις τὸν θάνατον ἐν περιπτώσεσιν οὐρικῆς μόλυνσεως φέρει τὸ ὄνομα αὐτοῦ bactérie de Clado. [Γρ. Σ. Ι.]

Κλαμόντ Θερμοηλεκτρικὴ στήλη. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Κλαουζεμβούργον** (Klausenburg). Κοιτίαν τῆς Οὐγγαρίας καὶ ἀνήκον ἄλλοτε τῆς Τρανσυλβανίας, ἔχον 202,366 κατ. τῷ 1900. Ἡ ἐμῶνυμος πρωτεύουσα, καλούμενη οὐγγρὶστὶ Κέλεσβαρ, ἀριθμεῖ κατ. 49,295 ὧν οἱ πλείστοι Διαμαρτυρομένοι.

Κλαουσταλέτης ἐκλήθη ἐν τῆς πόλεως Κλάουστζλ. (βλ. λ. ἐν τῷ μ. Δ' σελ. 689) ὁ ἐκεῖ ὀρυσσόμενος σεληνιούχος μολυβδός, ὅστις ἔχει παντὰς τοὺς ἐξωτερικοὺς χαρακτῆρας τοῦ Γαλνίτου. Ἐν κλειστῷ σωλῆνι θερμανθεὶς παρέχει ἐρυθρὸν δακτυλοειδὲς ἕνθος ἐν σεληνίῳ καθαροῦ, ἐπὶ δὲ πεπυρακτωμένου ἀνθρακος ἐκπέμπει χαρακτηριστικὴν ὁσμὴν βαρανίδος.

* **Κλαπατσούνα**. Χωρ. τοῦ δήμ. Κερπινῆς (Καλαβρύτων), ἔχον 574 κ. (1890).

Κλάρκ (Latimer Clark). Ἀγγλος ἠλεκτρολόγος, διαπρέφας ἰδίᾳ ἐν τῷ κλάδῳ τῆς τηλεγραφωτεχνικῆς γενν. τῷ 1822 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1898. Τῷ 1860 ἔδρασε μετὰ τοῦ Sir Charles Bright τὸ διάσημον πρὸς τοποθέτησιν ὑπερβυζίων καλωδίων κατὰστημα Bright and Clark, καὶ τῷ 1868 τὴν ἐταιρείαν Clark, Ford and Taylor. Πλὴν τῶν διαφορῶν ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν, ἃς ἐδημοσίευεν, ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν ἠλεκτρικῶν μετρήσεων, εἶναι γνωστοτάτη ἐν ταῖς πρακτικαῖς ἐφαρμογαῖς ἡ ὁμῶνυμός του σταθερὰς ἠλεκτρογενετικῆς δυνά-

μεις καὶ ἐσωτερικῆς ἀντιστάσεως στήλης, περὶ ἧς βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Κλαρκία (Βοτ). Γένος περικαλλεστάτων κοσμητικῶν φυτῶν ἐτήσιων, ἔχοντων φύλλα ἐνάλιας διατεταγμένα, ἀνθὲς κατα τὴν μαχαλὴν τῶν φύλλων ἀναπτυσσόμενα ἢ καὶ ὑπὸ μορφήν ληκτικῶν βοτάνων. Δύο εἶδη ἰθαγενῆ τῆς Καλιφορνίας θεραπεύονται διὰ τὸ κάλλος αὐτῶν, Κ. ἢ περὶ κομποῦς, ἔχουσα ἀνθὴ ῥοδόχροα πρὸς τὸ ἰανθον ἀρτισπέταλα, ἀποτελοῦντα εὐθυτανεῖς βότρυς. καὶ Κ. ἢ εὐπρεπὴς παρχαῦστα ἀνθὴ πορφυρόχροα.

* **Κλάσσαν**. Ἀπέθανε τῇ 14/1 Αὐγούστου 1891 ἐν Ἀμβούργῳ.

Κλαυδιούπολις. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, καλούμενη πρότερον Βιθύιον (βλ. λ. ἐν τῷ μ. Β' σ. 884) τανῶν δὲ Μπελῶν. Ἡ διοίκησις (σαντζάκ), ἥς πρωτὶ εἶναι τὸ Βιθύιον ἔχον καὶ ἰαματικὰς πηγὰς καὶ ἥς ὁ πληθυσμὸς συμποσεῖται εἰς 140,000 ψυχῶν, εἶναι χώρα ὀρεινὴ παρὰ γούσα ἐξείρεται ναυπηγῆσιμα ξύλα μετὰ πολλῆς πίστεως, κηκίδας καὶ βαλάνους. Ἐγγὺς τοῦ Βιθυνίου παρὰ τὰ ὅρια τῆς Παφλαγονίας ἔκειτο ἡ πόλις Καισιάρεια ἀπὸ τῆς ὑπὸ τινων ταυτιζομένη τῇ Κ. καὶ ὀνομασθεῖσα εἴτε ἀπὸ τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου εἴτε ἀπὸ τοῦ Τιβερίου, ἃς οὐ ἐπωνομάσθησαν αἱ πλείστοι Καισάρειαι τῆς Ἀνατολῆς. Ἡ Καισάρεια αὕτη, ἥς τὸ ὄνομα ἐγνώσθη ἐξ ἄρτι ἀνευρεθεισῶν ἐπιγραφῶν, ἦτο διάφορος τῆς ἐγγὺς τῆς Προύσης Κ. Συμμελῶν τῆς τοῦ Πτολεμαίου (βλ. λ. ἐν τῷ παρόντι Συμπληρώματι σ. 392 ἄρ. 2), καταστραφείσα δὲ πιθανώτατα ὑπὸ σεισμοῦ ἀνεκτίσθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ διελευσθεῖσα δὲ αὐτῆς κατα τὴν πρώτην αὐτοῦ ἀνά τὴν Μικράν Ἀσίαν περιοδεῖαν γενομένην μεταξὺ τοῦ 122—124 μ. Χ. Ἡ ἐν Βιθυνίᾳ Ἀδριανούπολις ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ Β' περιελήθη ἐν τῇ ὑπὸ ἡγεμονίᾳ ἡβ' ἐπαρχίᾳ τῆς Ὀνωριάδος ἐξ πόλεως περιληφθαι ὀνομασθεῖσα αὐτῆς ἀπαντῶσιν ἐν τῷ νῦν τούρκικῳ χωρίῳ Βιραν-σεχίρ (ἡρειπωμένη πόλις) καὶ ἰδίᾳ ἐν τούρκικῳ νεκροταφείῳ λεπτὰ τινα τῆς ὥρας ἀπέχοντι τοῦ Βιραν-σεχίρ καὶ ἐντεὶ πληρεὶ λεψάνων ἀρχαίων καὶ ἐπιγραφῶν. Ἐν τούτῳ οἱ ἰθαγενεῖς τοποθετοῦσι τὴν Ἑσλί-Βιραν-σεχίρ (παλαιὰν ἡρειπωμένην πόλιν). Ἡ Ἀδριανούπολις αὕτη ἦτο διάφορος τῶν πρὸς τῷ Μυσίῳ Ὀλύμπῳ Ἀδριανῶν (βλ. κ. ἐν τῷ Συμπληρώματι) τῶν ἰδρυέντων ὁμοίως ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ ἀθροίσαντος ἐπὶ τῷ αὐτῷ τοὺς κατοίκους τῶν ἀνά τὰς δευράδας τοῦ ὄρους τούτου διεσπαρμένων χωρίων καὶ κτίσαντος τὴν ὁμώνυμον πόλιν ἐγγὺς τῆς ἀπὸ Προύσης εἰς Πέργαμον ἀγούσης, καὶ ὁ μέρος αὕτη διέρχεται

τὸν ῥύνδακον. Ἀπέχε δε 3 περίπου χιλμ. τοῦ ποταμοῦ τούτου, οὗ αἱ πλήμυραι ἐσθ' εἰς εἰλίαν λίαν ἐπιφοβαί, κειμένη ἐν μικρᾷ πεδιάδι. ἦν ταπεινοὶ γήλοροι μετὰ εὐρείων κλιτύων χωρίζουσιν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ. Τριάκοντα περίπου ἔτη ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς ἀπέδη γνωριμωτάτη τῷ ἑλληνορωμαϊκῷ κόσμῳ ὡς πατρίς τοῦ ἀνα τὴν Ἀνατολὴν καὶ Ἰταλίαν ἐνομαστοῦρήτορος Αἰλίου Ἀριστείδου τοῦ γεννηθέντος ἐπὶ Ἀδριανῷ καὶ μνημενεύοντος ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τῆς ἰδίης πατρίδος, εἰς ἣν πολλὰκις ἤρχετο, ἵν' ἀναπαυθῇ ἐν τῶν μακρῶν αὐτοῦ περιουσιῶν. Ἡ πόλις αὕτη τοχούτα ἀναμαρτυρῶσα παρὰ τοῦ ἱεροῦ αὐτῆς αὐτοδασίας καὶ ἄλλων προνομίων ἀπέδη μετὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ χριστιανισμοῦ πόλις ἐπισκοπικῇ, ὑπαγομένη ὑπὸ τὴν ὑπὸ κωνσταντῖον λα' ἐπαρχίαν τῆς Ποντικῆς 7 πόλεις περιλαμβανούσαν. Ὑπὸ δὲ τοῖς Ὀθωμανοῖς περιήλθεν ἐπὶ Ὀσμὰν κυριευθεῖσα ὑπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ὀρχάν καὶ ὑποδείξιν πολεμικοῦ συμβουλίου προτείναντος νὰ προηγηθῇ τῆς αἰκμασίας τῆς Προύτης ἢ τῶν Ἀδριανῶν οὐ μόνον διότι αὐτὰ ἦσαν ἡ κλεις αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ διότι οἱ Τούρκοι ἔπνεον ἐνδίκην κατὰ τοῦ φρουράρχου τῆς πόλεως, ὅστις ὁ πατὴρ εἶχε φρονέσει προηγουμένως τὸν Αἰδογδού, ἀνεψιὸν τοῦ Ὀσμὰν. Ἡ πόλις πράγματι ἐάλω, τὰ τεῖχη αὐτῆς κατήρθησαν, ὁ δὲ φρουράρχος αὐτῆς ἀπεκράλυσθη. Τὴν θέσιν τῆς πόλεως ταύτης ἀπέχει τανῶν τῶν τουρκικῶν χωρίων Βεϊτζε δύο περίπου χιλμ. ἀπέχον πρὸς Α. τῶν ἐρεπίων, ὧν ἐξέρχεται μέγα ὀρθογώνιον ἐκδομήμα, ἴσως ἀγορὰ, στεὰ ἢ γυμνάσιον. Ἐπιγραφὴ τῆς πόλεως ταύτης ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ Le Bas (Voyages archéolog. Inscript. V partie n° 1053 κ.ε.) καὶ τινες ὑπὸ Perrot (Explor archéol. p. 61—68). [Γρ. Σ. Λ.]

* **Κλαυσεζον.** Χωρ. τοῦ δήμ. Καρπενησίων, ἔχον 339 κατ. (1896).

Κλαυσελία (Ζωολ.). Γένος Γαστεροπόδων Πνευμονωδῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἐλικιδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ κόγχης ἀτρακτοειδοῦς, μακρᾶς, στενῆς, συνστραμμένης ἀπὸ δεξιῶν πρὸς ἀριστερά, ὑπὸ ἀνοίγματος ἐστενωμένου ὑπὸ μικρῶν σιτανωδῶν πετάλων καὶ κλεισμένον κατὰ τὴν συσπείρωσιν τοῦ ζώου ὑπὸ μικρᾶς τιτανώδους πλάκας κινουμένης κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἄξονος τῆς κόγχης Ὑπάρχουσι περὶ τὰ 600 γνωστὰ εἴδη, διατεταμένα ἐντὸς σκερῶν καὶ ὑγρῶν τόπων.

* **Κλέβη** (Clove). Πόλις ἐν τῇ Παραρηνίῳ Πρωσίᾳ, ἔχουσα 14,684 κ. τῷ 1900.

* **Κλειδέτε.** Χωρίον τοῦ δήμου Τανάγρας, ἔχον 259 κατ. (1896).

Κλειδί. Εἰς τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ

βίλαετῷ καὶ τῇ διοικήσει Θεσσαλονίκης ἐγγὺς τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν Ἀλιάκμονα. Κειμένη παρὰ τὴν σιδηρὰ γραμμὴν Θεσσαλονίκης—Μοναστηρίου ἔχει γιλιους "Ελλήνας κατ., διατηροῦντας ἐλλ. σχολεῖον.

Κλειδική καλεῖται ἐν τῇ τοπογραφικῇ ἀνατομικῇ ἡ περὶ τὴν κλειδα χώρα, ἥτις περιλαμβάνει τὰ παρακείμενα ταύτῃ ὄργανα καὶ τὴν ὑποκλείδιον κοιλιότητα.

* **Κλεινιδιὰ.** Χωρίον τοῦ δήμου Λαμπείας (Ἡλείας), ἔχον 242 κατ. (1896).

* **Κλεινοδός.** Πρωτ. χειμερινῇ τοῦ δήμου Χαλκίδος (παρ' Ἀσπροποτάμῳ) τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαμπάκας, ἔχουσα 980 κατ. (1896).

Κλεις (ἡλεκτρ.). Βλ. Γυροτρόπιον.

Κλεισις κυκλώματος. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Κλεισίματα.** Χωρίον τοῦ δήμ. Ἀνω Λιθαοῦς (Κρανταῖας) ἐν Κεραλληνίᾳ, ἔχον 120 κατ. (1896).

Κλεισούρα. 1) Κ. ἢ Βλαχονκλεισούρα. Κωμόπολις τῆς Μακεδονίας κειμένη ἐντὸς χαράδρας τοῦ ὄρους Μορίκη, παραρῶδες τοῦ ὄρους Βερμίου ἐν μέσῳ καταρῦτου καὶ περιρῦτου τύπου καὶ ἀνήκουσα εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν Καστορίας. Ἐχει περὶ τὰς 5 χιλ. κατ. ἀποδημούντων εἰς τὴν λοιπὴν Τουρκίαν καὶ ἄλλοτε εἰς Αὐστρίαν καὶ συντηρούντων δύο ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ δύο παρθενωγεῖα. — 2) Πολίχνη τῆς Ἀνω Ἡπείρου παρὰ τὸ Ταπελένι, ἔχουσα 1,000 κατ. — 3) Χωρίον τῆς Βουλγαρίας, κείμενον εἰς ὕψος 174 μέτρων ἐπὶ τοῦ ὄρους Στάρα Πλανίνα παραρῶδες τοῦ Αἰμου, καὶ ἐν κατάλοιμα τοῖς διὰ τῆς ἀμαξίτου ὁδοῦ τῆς διασχίζούσης τὸν Αἶμον ταξιδεύουσιν. Ἐχει γιλιους κατοίκους μετὰ δύο καλῶν ξενοδοχείων καὶ καίται ἐν μαγευτικῇ τοποθεσίᾳ. — 4) Κ. ἐστὶ καλεῖται στένωμα τοῦ ποταμοῦ Δουνάβου μετὰ τὴν Ὀρσοβας καὶ Νέας Μολδαβας ἐν Οὐγγαρίᾳ παρὰ τὰς Σιδηρὰς Πύλας.

* **Κλεισούρα.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰπείας (Πυλίας), ἔχον 119 κατ. (1896).

Κλειστόγαμα καλοῦνται τῶν ἀνθρώπων ὅσα ἔχοντα τὸν κάλυκα αὐτῶν ἀείποτε κλειστὸν γονιμοποιούνται διὰ τῆς ἰδίας αὐτῶν γύρεως. Τοιαῦτα ἀνθη, ὧν τὰ διάφορα μέρη ὑπελείφθησαν κατὰ τὴν διάπλασιν ἢ ἐξημβλώθησαν κατὰ τὰ μᾶλλον ἢ ἥττον, παρατηροῦνται ἐπὶ φυτῶν ἀπὸ ταυτοχρόνως ἢ πρότερον ἢ ὕστερον παράγουσι καὶ τέλεια ἀνθη, ὡς συμβαίνει παρὰ τῷ Ἴω, τῇ Ὁξαλίδι, τῷ Βουγράφῳ, τῷ Λαθύρῳ κτλ.

Κλειστόν μαγνητικὸν κύκλωμα—μ. κ. Βλ. Μαγνητικὰ κύκλωματα.

* **Κλειτορίας** θῆμος τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων. Ἔχει 4.963 κατ. (1896).

* **Κλειτορος** θῆμος τῆς ἐπαρχίας Γορτυνίας. Ἔχει ἐκτὸς τῆς πρωτεύουστος Βαλτασινίκου 6 ἄλλα χωρία καὶ ἐν ὅλῳ 5,195 κατ. (1896).

* **Κλειτώρ.** Χωρίον τοῦ δήμου Κλειτορίας (Καλαβρύτων). ἔχον 261 κ. (1896).

Κλειώ. Γένος Μιλοκίων πετροπόδων, στερουμένων κόγχη· ἔχοντων σῶμα διαφανές, ἀτρακτοειδές, φέρειν κατὰ τὸ πρόσθιον ἢ κεφαλικὸν ἄκρον δύο τριγωνικά νηκτικά πετρώματα, δύο ζεύγη κεραίων καὶ 2—3 ζεύγη σφαιρικῶν μυζητικῶν ἐξαρτημάτων. Τὰ ὕδρεια ταῦτα ζῶα ἔχοντα μέγεθος 3—4 ὕψος. Ζῶσι κατὰ σμήνη ἐν ταῖς πολιχαῖς θαλάσσαις χρησιμεύοντα ὡς βερά διαφόρων θαλασσιῶν πετηνῶν.

* **Κλέντζα.** Χωρίον τοῦ δήμου Κλεωνῶν (Κορινθίας), ἔχον 510 κατ. (1896).

Κλεόδουλος. 1) Εὐστάθιος· Μητροπολίτης Καισαρείας. Ἐγεννήθη τῷ 1824 ἐν Παλλάδαρῳ τῆς Πρωτῆς, τὰ δ' ἐγκύκλια γράμματα ἐδιδάχθη ἐν Κίῳ καὶ εἶτα ἐν Κωνσταντινουπόλει. ὑπὸ προστάτῃ τῷ Γερμανῳ, τῷ ὕστερον εἰςκουμένῳ πατριάρχῃ, ὁ Κλ. εἰσῆχθη εἰς τὴν ἐν Ξηροκρήνη μεγαλόνυμον τοῦ Γ. Σχολῆν. Ἀποπερατώσας τὰς ἐν αὐτῇ σπουδὰς του ἐστάλη ὑπὸ τοῦ προστάτου αὐτοῦ εἰς Ἀθήνας, μετὰ ἐξαετῆς δ' ἐνταῦθα σπουδὰς ἔντε τῇ θεολογίᾳ καὶ τῇ φιλοσοφίᾳ ἐπανέστρεψεν εἰς Κόπριν, ἐνθα διατελέσας καθηγητῆς τῶν Ἑλλ. καὶ Λατινικῶν ἐν τῇ τοῦ Γ. Σχολῇ διωρίσθη τῷ 1853 σχολάρχης τοῦ ἐν Τραπεζούντῃ Ἑλλ. φροντιστηρίου. Μετὰ διατίαν ἐπανελθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν προσελήθη ὡς καθηγητῆς τῶν τέκνων τοῦ Μ. Λογιστοῦ Ν. Ἀριστάρχου. Τῷ 1858 ἀπῆλθεν εἰς Γερμανίαν, ὅπως συμπληρώσῃ τὰς θεολογικὰς καὶ φιλοσοφικὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν τοῖς πανεπιστημίοις Βερολίνου καὶ Λειψίας, ἐκ Γερμανίας δὲ μετέβη εἰς Παρίσιον, ἐνθα συνειργάσθη ἐπὶ μακρὸν μετὰ τοῦ περικλεοῦς ἀδελφ. Γκαττέ εἰς τὸ σπουδαῖον σύγγραμμά «Χριστιανικὴ ἔννοσις». Ἐκ Παριτίων ἐπέστειλε καὶ τινὰς διατριβάς ἐπιστημονικὰς δημοσιευθεῖσας ἐν τῷ «Εὐαγγελικῷ Κήρυκι». Τῷ 1863 ἐπανελθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν προεχειρίσθη εἰς ἀρχιμανδρίτην καὶ διωρίσθη ἱεροκήρυξ τῆς Μ. Ἐκκλησίας. Ἐν τῇ θέρει αὐτῇ ὁ Κλ. διεπρέψε διὰ τὴν ἔκτακτον βητορικὴν αὐτοῦ δεινότητα. Ἀναλαβὼν δὲ τὴν διεύθυνσιν τῆς Μ. τῆς Γένους Σχολῆς προήγαγεν καὶ ἀνεδείξεεν αὐτὴν ὄντως Ἀ-

καδημίαν τοῦ Γένους. Τῷ 1872 προήχθη εἰς Μητροπολίτην Καισαρείας, ἣν ἐποίησε μέχρι τοῦ 1876. ὅτε ἐπῆλθεν ὁ θάνατος αὐτοῦ (26 Ἰανουαρίου 1876). [Δ. Δ.]

—2) Μιχαήλ. Ἐγενν ἐν Ἀδριανουπόλει τῷ 1849. Τὴν παιδείαν αὐτοῦ ἐλαβεν ἐν Ἀδριανουπόλει, ἐν τῇ ζωτικῇ σχολῇ τῶν Ἰωαννίνων καὶ ἐν Χάλκῃ, ἐνθα ἐπιτετρακτίαν διήκουσε τὰ ἐν τῇ θεολογικῇ σχολῇ μαθήματα, μεθ' ὅ ἐχειροτονήθη τῷ 1871 ἱεροδιάκονος καὶ ἐργολάργησε ἐπὶ διατίαν ἐν Κίῳ τῆς Βιθυνίας, ἀκολουθῶν δὲ ἐδίδαξε τὰ θερησκευτικά ἐν τῇ ἐν Χάλκῃ ἐμπορικῇ σχολῇ. Εἶτα μεταβάς εἰς Ἀθήνας ἐρύτησεν ἐν τῇ αὐτῇ θεολογικῇ σχολῇ, μεθ' ὅ τῇ προστασίᾳ τοῦ πατριάρχου Ἰωαννῆ τοῦ Γ' ἐστάλη εἰς Γερμανίαν, ἐνθα ἐπιπενταετίαν διατρίψας ἀνηγαγέσθη διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας. Μετὰ ταῦτα διωρίσθη καθηγητῆς τῆς ἐν Χάλκῃ θεολογικῆς σχολῆς, προήχθη δὲ εἰς τὸ τοῦ πρεσβυτέρου ἀξίωμα καὶ προεχειρίσθη ἀρχιμανδρίτης. Κατὰ τὸ 1886 προσεκλήθη εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς Μ. τοῦ Γένους σχολῆς, ἐν ᾗ μέχρι νῦν διατελεῖ, τῷ δὲ 1898 διηθῶν ἐπὶ διατίαν συγχρόνως καὶ τὴν θεολογικὴν σχολὴν. Τῷ 1911 προήχθη εἰς τὸ τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξίωμα ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦ Μητροπολίτου Σάρδεων. [Ι. Β.]

Κλεόπης (Διονύσιος). Ἐγεννήθη τῷ 1811 ἐν Κωνί πόλει. Τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς διήνυσε ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, τὰς δὲ θεολογικὰς ἐν Λειψίᾳ καὶ Βερολίνῳ. Ὁ Κλ. ἐνωρίς διεκρίθη διὰ τὴν πολυμαθεὶαν καὶ τὴν βητορικὴν αὐτοῦ δεινότητα, δι' ὅ καὶ νῦν ὡτάτω ὄντι ἐπετράπη αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Μ. Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Κυρίλλου ἡ διεύθυνσις τῆς ἀριστοτάτου θεολογικῆς σχολῆς τοῦ Σταυροῦ. Τῷ 1856 προσεκλήθη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὅπως ἀναλάβῃ τὴν διδασκαλίαν τῆς δογματικῆς καὶ ἡθικῆς θεολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ. Ἀλλ' ἔνεκα νόσου δεινῆς κατέλιπε μετὰ ἐν ἔτος (Νοεμβρ. 1857) τὴν ἀκαδημαϊκὴν εἰδραν καὶ μετέβη εἰς τὴν γενέτειραν πρὸς ἀνάρρωσιν. Τοῦ νοσήματός οὕτως ἀνιάτου ὄντος ὁ Κλ. τῇ 5 Μαΐου 1861 ἐξεδήμεται πρὸς Κύριον. Ἐδημοσίευσεν πολλὰς ἀξιολόγους ἐπιστημονικὰς διατριβάς ἐν τῷ «Εὐαγγ. Κήρυκι» καὶ μακρὰν εἰσχωγὴν εἰς τὸ βιβλίον τῶν Ψαλμῶν, ἣν προέταξεν εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθεῖσαν Ἑρμηνείαν τοῦ Μ. Πατρ. Ἱεροσολύμων Ἀνθίμου εἰς τοὺς ῥν ψαλμοὺς (1855). [Δ. Δ.]

* **Κλέουρξ.** Χωρ. τοῦ δήμου Δωριέων (Τριφυλίας), ἔχον 512 κατ. (1896).

* **Κλεπαῖ.** Πρωτ. γεωμερινὴ τοῦ δήμου Κλεπαῖδος (Ναυπακτίας), ἔχουσα 1,171 κατ. (1896).

* **Κλεπαεθός** δήμος τῆς ἐπαρχίας Ναυπλίας. Ἔχει 4,899 κατ. (1896).

* **Κλερμόν** ἡ Κ. Φερράν. Πρωτεύουσα τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Puy de Dôme, ἔχουσα μετὰ τοῦ βίου δήμου 52,923 κατ. τῷ 1901.

* **Κλεψύμνα**. Χωρ. τοῦ δήμου Γαράζου τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης. ἔχον 168 κατ. (1900).

* **Κλεωνάς**. Πόλις ἀρχαία τῆς Χαλκιδικῆς ἐπὶ τῆς Χερσονήσου τοῦ Ἄθω ἡ Ἀκτῆς παρὰ τὴν νῦν μονὴν τοῦ Σηριποτάμου, ἐνθα ὑπάρχουσι βωμοὶ καὶ στήλαι καὶ ἄλλαι ἀρχαιοτάτες αὐτῆς. Ἀπωκρίσθη ἀπὸ τῶν ἐξ Ἐλευσίου φυγόντων Χαλκιδέων.

* **Κλεωνός** (Ζωολ.). Γένος Κολεοπτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κανθάρων, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ κεραίων μονόθρηων, καὶ ὑπὸ βύγχεος κυλινδρικοῦ, μακροῦ, παχέος, φέροντος αὐλακα πρὸς ὑποδοχὴν τῶν κεραίων. Εἶδος τινα ζῶσι παρὰ τοῦτοντα ἐπὶ τῶν πεύκων.

* **Κλεωνῶν** δήμος τοῦ νέου νομοῦ Κορινθίας. Ἔχει 4,192 κατ. (1896).

* **Κλέβλαντ** (Grover Cleveland). Ὑπερῆς κατὰ δύο περιόδους πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Βορείουαμερικ. συμπολιτείας, τῷ 1885—1889 καὶ 1893—1897. Κατὰ Δεκ. 1895 ἐκήρυξε σθεναρῶς τὸν δυνάμει τοῦ Μονρόικου δόγματος τὴν ἐπεμβασιν τῶν Ἡν. Πολιτειῶν εἰς τὴν ἔρδαν τῆς Ἀγγλίας καὶ Βενεζουέλας περὶ καθορισμοῦ τῶν οὐκείων ὁρίων. Ἀπὸ τοῦ 1899 διατελεῖ καθηγητῆς τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ Πρίνστον τῆς Νέας Ἰερσέης.

* **Κλέβλαντ**. Πρωτεύουσα κρητικῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ Ὀχλίου τῆς Βορείουαμερ. συμπολιτείας, ἔχουσα 381,768 κ. τῷ 1900.

* **Κλέβμα**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Γλωσσῆς τῆς νήσου Σαπῆλου ἔχον 357 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ὑαίης (Δωρίδος), μετὰ 319 κατ. — 3) Πρωτ. τοῦ δήμου Εὐπαλίου τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, ἔχουσα 778 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Ἰωώμης (Μεσσηνίας), ἔχον 157 κατ. (1896). — 5) Χωρίον τοῦ δήμου Τυμπακίου τῆς ἐπαρχίας Πυργιωτίσσης (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, μετὰ 230 κατ. (1900).

* **Κληματᾶρι**. Χωρίον τοῦ δήμου Κυμαίων (Καρυστίας), ἔχον 128 κ. (1896).

* **Κληματιά**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀκρολοισίων (Κερκύρας), ἔχον 348 κ. (1896).

* **Κληματοδοῦνι**. Χωρ. τῆς νήσου καὶ τοῦ δήμου Μήλου, ἔχον 128 κ. (1896).

* **Κλημεντέικα**. Χωρίον τοῦ δήμου Σικωνός, ἔχον 118 κατ. (1896).

* **Κλημέντη**. Πρωτ. τοῦ δήμου Πελοποννησίου (Κορινθίας), ἔχουσα 734 κατ. (1896).

* **Κληρίδαι**. Οἰκογένεια Κολεοπτέρων, πρότυπον γένος ἔχουσα τὸν Κληρίον (βλ. λ.).

* **Κλήρος** (Ζωολ.). Γένος Κολεοπτέρων πρότυπον τῆς οἰκογενείας τῶν Κληρίδων, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ καλύμματος τοῦ σώματος στερεωτέρου τοῦ τῶν Μαλκοδέρων, ὑπὸ κεραίων κορυμνιστῶν, συμπεπιεσμένων καὶ ὀδοντωτῶν καὶ ἐλύτρων ζωηρῶς ἐρυθρῶν μετὰ γραμμῶν κυανωμελῶν. Τὸ εἶδος Κ. ὁ θανατίμιος ἡ μυρμηκώσις (Clerus formicarius), σμικρὸς τὸ σῶμα, διακρίτῃ ἐπὶ πεπλατωμένων κορυμῶν κωνοειδῶν δένδρων, τρεφόμενος ὡς καὶ οἱ σκαθόνες αὐτοῦ εἰς ἐκ βροστρούγων. ὅθεν εἶναι ἐκ τῶν ὠφέλιμων ἐντόμων. Τὸ εἶδος Κ. ὁ θανατίμιος (Clerus ἡ Trichodes apiarius) ζῇ ἐπὶ τῶν ἀνθῶν τῶν Σκιστοειδῶν φυτῶν. ὅπουθεν ἐκδιώκει τὰ διάφορα ἕντομα, οἱ δὲ σκαθόνες αὐτοῦ ἔχοντες ἑνδύον χρῶμα ἀνατρίττονται καὶ ζῶν ἐν ταῖς κυψέλαις τῶν μελισσῶν τρεφόμενοι ἀπὸ περιττωμάτων, ἀπὸ μελισσῶν ἀθροιστῶν καὶ ἀπὸ σκαθόνων.

* **Κλέβανθος** (Βοτ.). Γένος κληματοειδῶν θάμνων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ψυχάνων, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ σύλλων συνθετῶν μετὰ πολυαριθμῶν σὺλλων ἀκροίων καὶ ὑπὸ ἀνθέων μεγάλων, ἐρυθρῶν, κρημαμένων ἐν σχήματι βοτρυῶν ἀπὸ τῶν μακρῶν τῶν σύλλων. Δύο εἶδη, τὸ μὲν τῆς Νέας Ζηλαντίας, τὸ δὲ τῆς Αὐστραλίας, θεραπεύονται ἐν ταῖς θερμοστέγαις ὡς φυτὰ κοσμητικὰ.

* **Κλέβανος απολυμαντικός** εἶδος πεπιεσμένου ἀέρος. Συσκευὴ ἀπολυμαντικὴ κατὰ τὸ σύστημα Gessner καὶ Herscher δι' ἧς ἐπιτυγχάνεται θερμοκρασία ἀνωτέρα τῶν 100° καὶ ἀπολύμανσις ῥιζικωτέρα καὶ ταχύτερα. Οἱ κλέβανοι οὗτοι ἐγένοντο γενικῶς ἀποδεκτοὶ καὶ λειτουργοῦσι σήμερον ἐν πᾶσι τοῖς μεγάλοις θεραπευτικοῖς καὶ ἀπολυμαντικοῖς καταστήμασιν, ἐν τοῖς νοσοκομείοις καὶ παρὰ ταῖς δημοτικαῖς ὀρχαῖς πρὸς αὐστηράν ἀπολύμανσιν πάντων τῶν ἀντικειμένων ἀπερ παρέλήθησαν ἐξ οἰκίας ἐν ᾗ συνέβησαν κρούματα λοιμώδους νόσου ἢ θάνατος ἐκ φυματιώσεως. Ἀποτελεῖται ἐκ διπλοῦ σιδηροῦ κυλινδρικοῦ περιβλήματος κεκλιτμένου ἐκατέρωθεν διὰ θυρῶν. Ἐντὸς εἰσάγεται ὠθεύμενον καὶ ἐλιθαινόν ἀμάξιον συγκείμενον ἐκ πολλῶν ἐπαλλήλων διαμερισμάτων πρὸς ἐναποθέσιν χωρὶς τῶν στρωμνῶν, τῶν κλινοσκεπασμάτων, τῶν ὀθονῶν, τῶν λευγαϊμάτων κλ. Οὐ μακρὰν

του κυλινδρικού θαλάμου υπάρχει κάθετος κυλινδρικός λέβης παράγων τὸν ἀτμὸν ὑπὸ πίεσιν $3 \frac{1}{2}$ χιλιογρ., ὃ δὲ ἀτμὸς ἀγεται δια σωλήνος εἰς διανεμητικὴν συσκευὴν ἔχουσαν μανόμετρα καὶ στρίγγιγγας οὕτως ὥστε κατορθοῦται εἰς μὲν τὸ μεταξὺ τῶν τοιχωμάτων τοῦ κλιβάνου περιλαμβανόμενον θανατωσιδὲς διάστημα ν' ἀφίεται ἀτμὸς ὑπὸ πίεσιν $3 \frac{1}{2}$ χιλιογρ., εἰς δὲ τὸ ἐσωτερικὸν κῆτος τοῦ κλιβάνου ἀτμὸς ὑπὸ πίεσιν $1 \frac{1}{2}$ χιλ., ὅστις εἰσάγεται καὶ εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ ἀμαξίου καὶ ἀναδιβάζει τὴν ἐν αὐτῷ θερμικράσιαν ὁμοιομερῶς πανταχοῦ καὶ ἀδιακόπως εἰς 115° . Ἡ ὁπολύμανσις συντελεῖται ἐντὸς 40 λεπτῶν τῆς ὥρας. Ὁ κυλινδρικός θάλαμος ἔχει μῆκος μὲν 2 μ. 25, διάμετρον δὲ ἐσωτερικῶς 1 μ. 30 καὶ ἐγκαθίσταται εἰς τρόπον ὥστε ἡ μία θύρα αὐτοῦ νὰ εὐρίσκηται εἰς τὴν αἰθουσαν ἐνθα κομίζονται τὰ ἀπολυμαντέα, ἡ δ' ἑτέρα θύρα εἰς ἄλλην αἰθουσαν ἐνθα γίνεται ἡ ἐξαγωγή ἀπὸ τοῦ κλιβάνου τῶν ἀπολυμανθέντων ἀντικειμένων [P.N.B.]

Κλιβάνος ἀπολυμαντικός τοῦ Gebier. Συσκευή ἀπολυμαντικὴ λίαν πρακτικὴ καὶ ἀπλή, προσιτὴ καὶ εἰς τὰ μικρὰ νοσοκομεῖα καὶ εἰς τὰς πτωχὰς δημοτικὰς ἢ ὑγειονομικὰς ἀρχὰς. Ἀποτελεῖται ἐν κυλινδρικῇ καμίνῳ ἐν' ἧς ἐπικύβηται ἀκινήτως κυλινδρικός λέβης πληρούμενος ὕδατος καὶ ἀνωθεν σκεπαζόμενος διὰ παχέος διατρήτου ἐλάσματος, ἀνωθεν δὲ τοῦ λέβητος ὑπάρχει συνεγόμενον τὸ λοιπὸν κυλινδρικὸν τμήμα πρὸς ὑποδογὴν τῶν λευχειμάτων, ὀθονῶν, στρωμνῶν κλπ., θυνάμενον νὰ λάβῃ ἄλλοτε ἄλλο ὕψος καὶ χωρητικότητα ἀναλόγως πρὸς τὴν ἀνάγκην αὐτὴ ἀποτελούμενον ἐν πλείονων κυλινδρικῶν τμημάτων προσαρμοζομένων ἐπ' ἀλλήλων. Ἀναρθείσης τῆς ἐστίας τοῦ πυρὸς, τὸ ὕδωρ τοῦ λέβητος θερμαίνεται καὶ ἀναΐξει ἐξατμιζόμενον. οἱ δ' ἐντεῦθεν ἀτμοὶ διερχόμενοι δια τοῦ διατρήτου ἐριζοντίου διαφράγματος φθάνουσιν εἰς τὰ ἀπολυμαντέα ἀντικείμενα καὶ διαπερῶσιν αὐτὰ μᾶλλον καὶ μᾶλλον συμπυκνούμενα ἐν τῇ ἀπαντωμένης ἀντιστάσεως αὐξανούσης τὴν πίεσιν καὶ ἀνυψοῦσι πανταχοῦ τὴν θερμοκρασίαν εἰς 100° . Ἡ ἀπολύμανσις δ' ἀρκεῖ $\frac{3}{4}$ τῆς ὥρας. [P.N.B.]

Κλιβάνος ἀποστειρωτικογόνος. Συσκευή ἀπολυμαντικὴ λειτουργοῦσα σήμερον εἰς πολλὰ ἐν Εὐρώπῃ νοσοκομεῖα καὶ ἀσυλὰ (ὀνομαστὶ δὲ ἐν τῷ νυκτερινῷ ἀσύλῳ τῶν ἀστέγων ἐν Παρισίῳ καὶ τῆς Λυών, ἐν τῇ παιδιατρικῇ τῆς Μασσαλίας κ.λ.), κατασκευασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Γάλλου Fernand Dehaitre καὶ συγκατεμένη ἐκ δύο τμημάτων, ἐκ τοῦ ἰδίου ἀπολυμαν-

τικοῦ ἢ ἀποστειρωτικοῦ κλιβάνου καὶ ἐκ τῆς ἀτμογόνου συσκευῆς. Ὁ κλιβάνος ἀποτελεῖ μέγαν κυλινδρικὸν θαλάμον ἐν αἰθέρῳ μετὰ διπλῶν τοιχωμάτων συγκεντρίκων, ἀριστομένων ἀλλήλων οὕτως ὥστε νὰ υπολείπηται μεταξὺ αὐτῶν ζώνη κυλινδρική ἱκανοῦ πάχους πλήρης ἀέρος, τραλαμβάνουσα τὴν ἀρχαίαν ψύξιν τῶν τοιχωμάτων τοῦ ἐσωτερικοῦ κυλινδρικοῦ καὶ μετὰ θύρας ἐκατέρωθεν. Ἐντὺς τοῦ θαλάμου εἰσάγεται ἀμάξιον κυλινδρικὸν κυλινδρικὸν ἐπὶ σιδηρῶν ῥάβδων ἐκτεινόμενον καὶ ἐντὸς τοῦ θαλάμου. Τὸ κυλινδρικὸν τοῦτο ἀμάξιον φέρεται ἐπὶ τῆς περιστροφῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ θύραν κυρτὴν ὀρθογώνιον ἐπολισθαίνουσαν καταλλήλως οὕτως ὥστε ν' ἀνοίγηται καὶ νὰ κλείηται ἐρμητικῶς, ἑτέρον δὲ μηχανήμα ἐπιφέρει τὴν στροφὴν τοῦ ἀμαξίου τοῦτου ὅσάκις εἶναι ἀνάγκη νὰ στραφῇ πρὸς τὰ κάτω ἢ θύρα αὐτοῦ καὶ ν' ἀνελθῇ πρὸς τὰ ἄνω ἢ κατὸ διαμέτρον ἀντιθέτως κειμένη ὅπῃ τοῦ κυλινδρικοῦ πλευρώματος, ἥτις πρόκειται μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ἀμαξίου εἰς τὸν κλιβάνον νὰ ἀρμοσθῇ πρὸς τὸν ἀτμογόνον σωλήνα τὸν ἀπὸ τῆς ἀτμογόνου συσκευῆς διήκοντα μέχρι τοῦ ἄνω μέρους τοῦ κλιβάνου, ἐνθα διαπερῶν τὰ δύο πλευρώματα τοῦ κυλινδρικοῦ θαλάμου ἀπολήγει ἐντὺς καὶ προώριται ἵν' ἐραρμόζηται πρὸς τὴν ὀπὴν τοῦ ἀμαξίου διὰ τὰ περαιτέρω. Τὸ ἀμάξιον ὑποδέχεται πάντα τὰ πρὸς ἀπολύμανσιν λευχεύματα καὶ ὀθόνας, ἀπ' οὗ προηγουμένως εἰσαχθῇ εἰς τὸν κλιβάνον καὶ διὰ τοῦ ἀτμοῦ θερμανθῇ καὶ ἐξαχθῇ πρὸς πλήρωσιν καὶ εἰς τὰ πάλιν εἰσαχθῇ καὶ κλεισθῶσιν αἱ θύραι τοῦ κλιβάνου. Ἡ δὲ ἀτμογόνος συσκευή ἀποτελεῖται ἐκ δύο ἐπίσης κυλινδρικῶν θαλάμων συγκεντρίκων, περιέχοντας καὶ περιεχομένου, ὧν ὁ μὲν ἔσω γάλλινος δέχεται τὴν καύσιμην ὕλην, ὁ δ' ἑτέρος ὀρίζει τὸ περίεξ διάστημα ἐν ᾧ ὑπάρχει τὸ πρὸς ἀτμοπαραγωγὴν ὕδωρ. Ἡ προκειμένη συσκευή συγκινῶνται μετὰ τοῦ κλιβάνου, ὡς εἵπομεν, διὰ συστήματος σωλήνων ἀτμαγωγῶν ἀποληγόντων εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς ἐπιφανείας τοῦ κλιβάνου. Ἡ λειτουργία τῆς ὅλης συσκευῆς ἔχει ὡς ἑξῆς: ἀναπτεταὶ ἡ ἐστία τῆς ἀτμογόνου συσκευῆς καὶ ἀρχεται ἀναπτυσσόμενος ὁ ἀτμὸς, ὅστις φέρεται διὰ τῶν σωλήνων εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ κλιβάνου, ἐνθα εἰσάγεται τὸ κυλινδρικὸν ἀμάξιον κενόν καὶ προσαρμίζεται τὸ ἄκρον τοῦ ἀτμαγωγῆ σωλήνος εἰς τὴν ὀπὴν αὐτοῦ ὅταν δὲ μετὰ παρέλευσιν $10'$ ὥρας ἡ ὅλη συσκευή ἔχῃ θερμανθῇ, ἀνοίγεται ὁ κλιβάνος, ἐξάγεται συρόμενον ἐπὶ τῶν σιδηρῶν ῥάβδων τὸ ἀμάξιον καὶ πληροῦται διὰ τῶν ἀπολυμαντέων ἐνδυμάτων, κλείεται, ἀναστρέφεται

και εισάγεται πάλιν εις τὸν κλιβανόν και δέχεται ἐντὸς ὅλον τὸν προσαγόμενον ἀτμὸν, ὅστις διαπερᾷ και θερμαίνει ἐνίαιως τὰ ἐν τῷ ἀμαξίῳ ἀντικείμενα· πανταχοῦ δὲ ὁμοιομερῶς ἐπικρατεῖ ἐν τῷ κλιβανῷ θερμοκρασία 102°, δι' ἧς ἐν διαστήματι $\frac{1}{2}$ ὥρας ἡ ἀπολύμανσις συντελεῖται. Ἡ ἐγκατάστασις τῆς ὅλης συσκευῆς θέσιν να μίνηται κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε τὸ σῶμα τοῦ κλιβάνου να εὐρίσκηται ἐν τῷ μέσῳ δύο κατωριπνέων αἰθουσῶν και ἡ μὲν μία θύρα αὐτοῦ, δι' ἧς εισάγεται τὸ πληρωθὲν ἀπολυμαντικῶν λευχειμάτων ἀμαξίον να εὐρίσκηται εἰς τὴν μίαν αἶθουσαν, ἡ δ' ἐτέρα θύρα, δι' ἧς ἐξάγεται τὸ ἀμαξίον, και ἀκριβοῦνται τ' ἀπολυμανθέντα ἀντικείμενα, εἰς τὴν ἐτέραν αἶθουσαν, πρὸς ματαίωσιν πάσης ἐνδεχομένης λυμάνσεως ἐκ νέου ἐάν ἔργασια ἐγίνετο ἐν τῇ αὐτῇ αἰθούσῃ.

* **Κλένζυ.** Πολύκνη τοῦ ῥωσσ. κυβερνήτου Τσέρνιγωφ, ἔχουσα 11,900 κατ. τῷ 1897.

Κλιννορρομδικόν. Βλ. Κρουταλ-λαγραφικά συστήματα ἐν τ. Δ' σελ. 872.

Κλιννορρομδοειδικόν. Βλ. Κρουταλ-λαγραφικά συστήματα, αὐτόθι.

Κλινολωρίτης. Ὁρυκτὸν ἀνήκον εἰς τὴν ὁμάδα τῶν Χλωριτῶν και ἀποτελούμενον ἐξ ἐνύδρου πυριτικοῦ ἀργιλίου και μαγνησίου μετα μικρᾶς ποσότητος σιδήρου και χρωμίου. Φέρεται ὑπὸ μορφὴν συνεπισσωρευμένων μεγάλων πετάλων, ἔχει δὲ σκληρότητα 2—3 και εἰδ. β. 2,65—2,77. Εἶναι διαφανὴς ὑπὸ μικρῆν πάχως, συνήθως ὅμως ἔχει λαμπρὴν βαλῶδη, μαργαριτωδὴ, χρωματὸς πρασίνου βαθέος, ἐνίοτε διχρῶμου, πρασίνου σμαραγδίνου παρὰ πλήλως πρὸς τὸν καθετὸν ἀξονα. ὕακιν-θερῆρου δὲ καθέτως πρὸς τοῦτον.

* **Κλίσυ.** Πόλις τῆς Γαλλίας παρὰ τοῦς Παριτίους και νῦν προάστιον αὐτῶν, ἔχουσα 39,521 κατ. τῷ 1901.

Κλονδύκ (Klondyke). Διαμέρισμα ἐμβαδου 2100 τεχμ. ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Γιουκὼν ἐν τῇ ΒΑ. ἄκρᾳ τοῦ Καναδᾶ ἐγγύτατα τῆς χερσονήσου Αλάσκας και παρὰ τὸν ὁμώνυμον παραπόταμον τοῦ Γιουκὼν. Αὐτό-θευρέθησαν χρυσοφόρα στρώματα τῷ 1878, ἐκμεταλλευόμενα ἀπὸ τοῦ 1896 και προσελ-κύναντα πλήθος ξένων παρ' ὅλον τὸ ὅρι-μώτατον τοῦ κλίματος και τὰς ἀλλὰς βιω-τικὰς στερήσεις. Τὸ σύνολον τοῦ μέχρι τοῦ 1900 ἐξαχθέντος χρυσοῦ ὑπελογίσθη ὑπὸ τῆς Καναδικῆς κυβερνήσεως εἰς 95 ἐκα-τομμ. δολ. χαρῶν. Ὁ μόνιμος πληθυσμὸς τοῦ Κ. και τοῦ Γιουκὼν ἀνῆρχετο εἰς 35 χιλ. τῷ 1899, ἀλλ' ἤδη μᾶλλον κατέπεσε. Ὑβέρθη δὲ τῷ 1896 ἡ πόλις Dawson-City

ὀνομαζομένη και Κ., ἡ και πρωτεύουσα, ἐπὶ τῆς συμβολῆς τῶν δύο ἄνω ποταμῶν, ἀναπτυχθεῖσα ταχέως και ἔχουσα πολλάς ἐκκλησίας, νοσοκομεῖον, ἡλεκτρικὸν φωτι-σμόν, τηλεγραφικὴν συγκοινωνίαν μετα τοῦ Skagway, σχολεῖα κλ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατ. κατηλθεν εἰς 4.600 τῷ 1900.

* **Κλονζιον.** Χωρ. τοῦ δήμου Σπερχει-άδος (Φθιώτιδος), ἔχον 343 κατ. (1896).

* **Κλοστερνόβουργ.** Πόλις τοῦ αὐστριακοῦ δουκάτου Κάτω Αὐστρίας. ἔ-χουσα 11.595 κατ. τῷ 1900.

Κλυόθρα (Ζωολ.). Γένος Κολοσπτε-ρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Χρυσομηλι-δῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ σώματος κυ-λινδρικοῦ, κεφαλῆς περιεχομένης ἐν τῷ θωρακίῳ και κερατῶν ὀδοντωτῶν ἢ κτε-νοειδῶν. Δικαιτῶνται ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν ἱεσῶν. Το εἶδος Κ. ἡ τετραστικτος εἶναι μικρὸν μέλαν έντομον μετὰ ἐλύττων ὑπε-ρύθρων φερόντων ἐκατέρου ἀνὰ δύο εὐρείας μελανὰς κηλίδας.

Κλυπεαστροειδῆ (Ζωολ.). Τάξις Ἑχινίδων περιλαβόνουσα δύο οἰκογενείας, τὴν τῶν Κλυπεαστροιδῶν, ἧς πρότυπον γέ-νος εἶναι τὸ Κλυπέαστρον, και τὴν τῶν Σκυτελλιδῶν ἢ Λοσπειδῶν.

Κλυπέαστρον, Clypeaster (Ζωολ.). Γένος ἀκκονόιτων Ἑχινῶν, χαρακτηριζό-μενον ὑπὸ μασητικῆς συσκευῆς, στόμα-τος κειμένου ἐπὶ τῆς ἀνωτέρας και ἑδρας κειμένης ἐπὶ τῆς κατωτέρας ἐπιφανείας και ὑπὸ κινήτικῶν ἐξαρτημάτων ἐνίοτε ἀ-πλῶν, συχνότερον δὲ πεταλοειδῶν σχεδὸν ἱσῶν πρὸς ἀλλήλα. Ἐνταῦθα ὑπάγονται πολλὰ εἶδη ἐχινῶν βιούντων ἐν μείζονι τῶν 300 ὀργυῶν βάθει τῶν θαλάσσιων. Ἐμφανίζονται ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τῆς Μει-οκκείου γεωλογικῆς διαπλάσεως.

Κλυτός (Ζωολ.). Γένος Κολοσπτερων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κεραμοειδῶν, χα-ρακτηριζόμενον ὑπὸ ἐλύττων μελάνων φε-ρόντων γραμμὰς κυρίως ἡ ραίας, και θω-ρακίου σπαιροειδοῦς. Ἐντομα ἀβλαβῆ.

* **Κλωκοτός.** Χωρ. τοῦ δήμου Φαρ-καδόνας (Τρικυλίων), ἔχον 321 κ. (1896).

Κνάμπ ὑδροθεραπευτικὴ μέθοδος. Ὡ-νομάζθη ἀπὸ τοῦ ἱερώς Σεδαστιανοῦ Κ. (Κνείρη, γενν. τῷ 1824 και ἀποθ. τῷ 1897 ἐν Βιναίχ), ὅστις ἐρρημοσε ἀπὸ τοῦ 1848 τὴν χρῆσιν τοῦ ψυχροῦ ὕδατος πρὸς θεραπευτικὸν σκοπὸν κατ' ἄλλον τρόπον τῆς ὑπὸ τοῦ Priessnitz ἐρευρεθείσης ὑδροθε-ραπευτικῆς μεθόδου (βλ. λ. Ὑδροθεραπευ-τικῆ). Αὕτη εἶναι διττὴ ἐφαρμοζομένη ὡς σκληραγωγικὸν μέσον και ὡς ἰδίᾳ θεραπευ-τικόν. Τὸ πρῶτον συνίσταται ἐν τῷ δια γυ-μνῶν ποδῶν βαδίζειν ἐπὶ ὑγρᾶς χλοῆς ἢ

ύγρων λίθων, προσφάτως καταπεσούσης γιόντος και εντός ψυχρού ύδατος, ως και τῷ λούειν τοὺς πόδας και βραχίονας εντός ψυχρού ύδατος και τῇ ἐπιχύσει κατὰ τῶν γονάτων, τὸ δὲ δεύτερον περιλαμβάνει παντοίαν θεραπευτικὴν ἐργασίαν τοῦ ύδατος, ἥτοι καταιόνησιν, ἐπίθεσιν βεβρεγμένων θονῶν, λουτρά, ατμόλουτρα, ἐπιχύσεις, πλύσεις, περιφραντισμὸν και πόσεις. Πρὸς τοῦτοις ὁ Κ. συνίστα και τὴν χρῆσιν ἰδίου ὁλως φαρμακείου αποτελουμένου ἐκ βαμμάτων, εἰδῶν τσίτου, κόκκων και ἐλαίων κατὰ μέγα μέρος παρασκευαζομένων ἀπὸ φυτῶν γενικῆς χρήσεως.

* **Κνίδος.** Διορθωτέον τὸ ἐν πομ. Δ' σελ. 712 ἀπαντῶν 476 π. Χ. εἰς 394 π. Χ.

Κνίν (Knin). Πόλις τῆς Δαλματίας, ἄλλοτε ἀποτελούσα ὄριον μεταξὺ Αὐστριακοῦ κράτους και Τουρκίας. Κεῖται ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Σπαιάτου και ἀριθμεῖται μετὰ τοῦ ὅλου δήμου 22.772 κατ. γεωργούς και ἐμπόρους τῷ 1900.

* **Κνίσσodon.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀργιθέας (Καρδίτσης), ἔχον 333 κατ. (1896).

* **Κνωσός.** Ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας ταύτης πόλεως τῆς Κρήτης ἐγένοντο κατατελευταία ἐτησπουδαίσταται ἀνακαλύψεις. Πρὸς τὸ Μίνωας Καλεκαρινός κατὰ τὰ ἐτῆ 1878 και 1879 εἶχεν ἐκτελέσει ἀνασκαφὰς παρα τὸ χωρίον Μακρυτεῖχος κατὰ τὴν θέσιν Κεφαλᾶ και εἶχεν εὑρεῖ ἀριθμὸν τινα ἀγγείων προϊστορικῶν, ἀπερ ἀποκρινεται νῦν ἐν τῷ μουσεῖῳ τοῦ Ἡρακλείου. Μετὰ τινας ἀποπειράς ἐρευνῶν ὑπὸ τινῶν ἄλλων ἐπερυλάχθη εἰς τὸν Ἀγγλὸν ἀρχαιολόγονARTH. EVANS, ὅστις ἀνέσκαψεν κατ' ἀρχὰς μὲν μετὰ τοῦ Hogarth εἰτα δὲ μῆνος ἀπὸ τοῦ Μαρτίου 1900 τὸ μέρος, ἐνθα ἔκλειτο ἡ Κ.. καὶ ἐπαναεῖρή εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας τὰ μνημεῖα πολιτισμοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν Γ' ἢ ΙΕ' ἐκατονταετηρίδα π. Χ., ἀποδεικνύοντα ἀκμὴν τέχνης εἰς οἷαν μῶλις μετὰ πάροδον χιλιετηρίδος ἐβθασεν αὕτη πάλιν ἐν Ἑλλάδι. Τα μνημεῖα ταῦτα εἶναι κυρίως μέγαρον πολυμερές καλούμενον τοῦ Μίνω, μετὰ θαυμαστῶν τοιχογραφιῶν και ἄλλων διακοσμήσεων και ἀγγείων ἐνεπιγραφῶν, ὡς και ὁλόκληρος βιβλιοθήκη ἀποτελουμένη ἐκ πλίνθων ἐνεπιγραφῶν, φερόντων γράμματα μὴ ἀναγνωσθέντα ἀκριβῶς ατε μὴ ἔχοντα, ὡς φαίνεται, συγγένειαν πρὸς ἄλλα γνωστά ἀλφάβητα· ἴσως ἀνήκουσιν εἰς τοὺς Κῶρας. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἡ βιβλιοθήκη αὕτη περιέχει καταγραφὴν περιουσίας ἢ λογαριασμοῦ. Ἐκ τῶν ἀνακαλ. φθέντων ἐνταῦθα και ἐν Φαιστῷ (βλ. λ.) καταφαίνεται ὅτι ὁ μυκηναῖος γενικῶς καλούμενος πολιτισμὸς ἐβθασεν ἐν Κρήτῃ εἰς τὴν μεγίστην ἀκμὴν ἀμφίβολον ὅμως μένει, ἂν

ἡ Κρήτη εἶναι και ἡ καίτις αὐτοῦ. Αἱ ἀνασκαφαὶ ἐξακολούθουσιν, ἐσχάτως δ' ἀνεκαλύφθησαν λείψανα θεάτρου, ἀγάλμα αἰγυπτίας θεότητος και ἄλλα εὑρήματα. Πρὸς περὶ τῶν μέχρι τότε ἀνακαλύψεων τὴν μελέτην τοῦ Ἰωσήφ Χατζιδάκι ἐν Ἀρμονίᾳ τ. Α' (1900) σελ. 531 κέ.

* **Κοαχουίλα** (Coahuila). Πολιτεία τῆς ὁμοσπονδίας τοῦ Μεξικῶ, ἔχουσα ἐπὶ ἐμβαδῷ 233,094 τγμ. κατοίκους 280,899 τῷ 1900 και πρωτεύουσαν τὸ Σαλτίλλο, μετὰ 26.801 κατ. τῷ 1895.

Κοβαία. Γένος φυτῶν τῶν τρεπικῶν χωρῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Πολεμονοειδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ βραχυσωλήνου κάλυκος, στεφανῆς εὐρυτάτης κωδωνοσχῆμου, καρπῷ γάψης δερματώδους και περιεχοῦσας σπέρματα πεπιομένου περυγοφόρα. Τὸ εἶδος *Cobaea scandens* καλλιεργεῖται ὡς φυτὸν ἀναρριγώμενον.

* **Κόβελ.** Πόλις τῆς Ῥωσσίας ἐν Βελονίᾳ, ἔχουσα 17,304 κατ. τῷ 1897.

* **Κοβιλλὰ** (Covillao). Πόλις τῆς Πορτογαλίας, ἔχουσα 17,562 κατ.

* **Κόβινγκτον.** Πόλις τῆς βορειοαμερικανικῆς πολιτείας Κεντόν, ἔχουσα κατ. 42928 τῷ 1900.

* **Κοβλεντία.** Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Παραρρηνίου Ῥωσσίας, ἔχουσα 45,117 κατ. τῷ 1900.

* **Κόβνο.** Κυβερνεῖον τῆς Ῥωσσίας, ἔχον 1,549,444 κατ. τῷ 1897. Ἡ ἐκμνημονύμενη πρωτεύουσα τοῦτο ὡς και τῆς ἐκμνημονύμενης περιφερείας ἡρίθμει τότε 73,543 κατ.

* **Κοβούργον.** Πόλις τῆς Γερμανίας και πρωτεύουσα τοῦ δουκάτου Σαξο-Κοβούργου-Γόθας, ἔχουσα 20,460 κ. τῷ 1900.

* **Κοβρίν** (Kobrin). Πόλις τοῦ Ῥωστικοῦ κυβερνεῖου Γρόδνο μετὰ 10,355 κατ. τῷ 1897.

* **Κόγγου Κράτος.** Ἀνεξάρτητον κράτος ἐν τῇ μέσῃ Ἀφρικῇ ἐκατερῶθεν τοῦ ἐκμνημονύμενου ποταμοῦ, διατελοῦν ὑπὸ τὴν προσωπικὴν ἐπικυριαρχίαν τοῦ Λεοπόλδου Β', βασιλέως τοῦ Βελγίου. Οὗτος δια τῆς διαθήκης αὐτοῦ γενομένης τῇ 2 Αὐγ. (γ) 1884 ἐδώρησάτο μετὰ θάνατον τοῦ κράτος τοῦτο εἰς τὸ Βέλγιον. Ἀριθμεῖται νῦν τὸ κράτος ἐπὶ ἐμβαδῷ 2,252,780 τγμ. περὶ τα 25 ἑκατομ. κατοίκων. Ἐκ τούτων ὁ λευκοὶ ἀνέρχοντο τῷ 1900 εἰς 2204, ἔθων 1318 Βελγιοι. Κατὰ τὴν προϋπολογισμὸν τοῦ 1901 τα μὲν ἔσοδα ἀνέρχοντο εἰς 30,751,054, τα δ' ἔξοδα εἰς 31,250,054 φράγκα. Ἡ πρώτη σιδηροδρομικὴ γραμμὴ ἐκ 398 χμ. ἠνεώχθη τῷ 1898. Ἡ ἐμπό-

οική εξαγωγή τῷ 1900 ἀνῆρχετο εἰς 51 ἑκατομ. φρ. περίπου, ἡ δ' εξαγωγή εἰς 31 ἑκατομ. Ὁ ἐγγύς στρατός ὑπὸ τὴν διοίκησιν ἀξιωματ. καὶ ὑπαξίωμ. Εὐρωπαϊκῶν συνεποσούτο εἰς 12,808 ἀνδρας τῷ 1901.

Κογιούν-Χισάρ. Φρούριον ἐχυρὸν παρὰ τὴν Νικομήδειαν, καλούμενον ἐπὶ βυζαντινῶν Βαφεύς. Ἐνταῦθα συνήρθη ἡ πρώτη μάχη μεταξύ τοῦ Ὄσμαν καὶ τοῦ Μουζάλωνος, ἐταιριάρχου ἡ ἀρχηγού τῶν ξένων σωματοφυλάκων τοῦ βυζαντινοῦ αὐτοκράτορος. Ἐν ἡ ἐπέσε καὶ ὁ ἀνεψίος τοῦ Ὄσμαν Ἀϊτογδού καὶ ἐτάρῃ παρὰ τὸ φρούριον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ὅπου φαίνεται ὁ τάφος αὐτοῦ σφριζόμενος ἐπὶ τῇ θαυμασίᾳ θεραπείᾳ τῶν ἵππων. [Γρ. Σ. Ι.]

Κογκόρδια (Concordia). Πόλις τῆς Ἀργεντινῆς Δημοκρατίας παρὰ τὸν ποταμὸν Οὐρουγουάην, ἔχουσα 14,804 κατ. τῷ 1895 καὶ εξαγωγὴν καπνιστῶν κρεάτων καὶ τείου τῆς Παραγουάης.

Κογκυλῆς (Ζωφλ.). Γένος μικρῶν λεπιδωτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Τερτρυλιδῶν, ἔχον τὰς προσθίας πτέρυγας κίτρινας ἢ ὑπολευκούς μετα μαργαρωδῶν ἀναλμπῶν. Γνωστότατον εἶδος εἶναι ἡ *Conchyliis ambiguella*, παράσιτον τῆς ἀμπέλου, οὗ αἱ σκαδόνες, γνωσταὶ κοινῶς ὑπὸ τὸ ὄνομα ἀμπελοσκουλήκη ἢ σκουλήκη τοῦ ἀνθοῦ ἢ σκουλήκη τῆς ἀγρουρίδας, ἔχουσαι μήκος 8 ὑποχιλ., ὑπνέροθροι κατ' ἀρχάς, σαρκώχει μετὰ ταῦτα μετὰ κηλιδῶν μελανοστίλινων κατὰ τὴν κεφαλὴν, τὸν αὐχένα καὶ τὰ θωρακικά ἀκρα, εὐρίσκονται ἐντὸς τοῦ ἀνθοῦ τῆς ἀμπέλου κατατρύχουσαι τὰ ὅργανα αὐτοῦ, ἢ καὶ ἐντὸς τῶν βοτάνων τῶν ὁμακῶν.

Κοζάκης Τυπάλδος. 1) Ἀγαθόγγλος. Ἐγενν. ἐν Κεφαλληνίᾳ (1771) ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων εὐγενῶν οἰκογενειῶν τῆς νήσου, ἐν ἡ καὶ ἐξεπαιδεύθη. Ἐν ἡλικίᾳ 35 ἐτῶν ἐστάλη εἰς Κωνσταντινούπολιν παρὰ τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ δι' ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις τῆς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας, τοσαῦτον δ' ἤρρεσεν εἰς τοὺς ἐν Κων/πόλει ἐκκλησιαστικούς κύκλους καὶ ἰδίως εἰς τὸν αἰοδιμον Πατριάρχην Γρηγόριον τὸν Ε' (1806), ὥστε κοινῇ ἀπάντων ἐπιθυμία προσεκληθῆν νά διαμείνῃ ἐν Κων/πόλει ὡς ἐφημέριος ἐν Σταυροδρομίῳ. Τῷ 1809 ὁ Πατρ. Κων/πόλεως Ἱερεμίας πρεσβεύσας αὐτὸν εἰς Μητροπόλιν τῆς κατὰ Συρίαν Τριπόλεως. Μέχρι τοῦ 1814 παρέμεινεν ἐν Κων/πόλει ὡς συνοδικὸς σύμβουλος, τῷ δὲ 1815 ἐξελέγη Μητροπολίτης Κεφαλληνίας. Ἀπὸ τοῦ 1817 ὁ Α. ἐμυθόητᾶ τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας, ἡς ὑπῆρξε δραστηριώτατον ὄργανον ἐν Κεφαλληνίᾳ. Λαβὼν δὲ μέρος ἐνεργότατον καὶ μόνος σχε-

δὸν κατορθώσας τὴν εἰς Πελοπόννησον ἀποστολὴν ἐνόπλου σώματος Κεφαλλήνων πρὸς βοήθειαν τῶν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγωνιζομένων ἀδελφῶν ὑπέπεσεν εἰς τὴν δυσμένειαν τῆς ἀγγλικῆς ἀρμοστείας καὶ μόνον ἡ μεγίστη ἀγάπη ἡς ἀπέλαυε παρὰ τῷ λαῷ ἀπέτρεψεν ἀπ' αὐτοῦ τὴν ἐσχάτην τῶν ποινῶν. Ἐν ταῦτοις κατεδικάσθη εἰς ὑπερορίαν, φυγὰς δὲ ἤδη ἀπῆλθεν εἰς Βενετίαν, ἐνθα γενόμενος γνωστός τῷ αὐτοκράτορι τῆς Αὐστρίας Φραγκίσκῳ συνεστήθη ὑπ' αὐτοῦ τῷ αὐτοκράτορι τῆς Ῥωσσίας Ἀλεξάνδρῳ Α'. Οὗτος ἐπεισεν αὐτὸν νά ἀκολουθήσῃ αὐτὸν εἰς Ῥωσίαν καὶ ἐγκατέστησεν ἐν Κριμαίᾳ ὡς ἀρχιποιμένα τοῦ αὐτοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης. Ζήσας δ' ἐν Ῥωσίᾳ 33 ἔτη, διέπρεψε κατὰ τὸν Κριμαϊκὸν πόλεμον καὶ ἐτιμῆθη διὰ τοῦ στρατιωτικοῦ παρασήμου τοῦ ἀγ. Γεωργίου. Ἐν Κριμαίᾳ ἔδρασε δι' ἰδίας δαπάνης τὸ μοναστήριον τοῦ ἀγ. Γεωργίου. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου καταλιπὼν τὴν Ῥωσίαν ἦλθεν εἰς Ἀθήνας καὶ μετ' ὀλιγόμηνον ἐνταῦθα διαμονὴν ἀπῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐνθα ζήσας ἐννέα ἔτη ἀπέθανε τῇ 20 Μαΐου 1865. [Δ. Δ.]

— 2) Γεώργιος. Λόγιος Ἕλληνας γενν. ἐν Κεφαλληνίᾳ τῷ 1790. Μεταβὰς εἰς Κυθωνίας ἐξεπαιδεύθη, ἐντεῦθεν δὲ ἀναχωρήσας μετέβη εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ ἐν Παταβίῳ ἐπεδόθη εἰς τὴν ἱατρικὴν. Ἐπορεύθη καὶ εἰς Παρισίους πρὸς τελειοποίησιν τῆς ἐπιστήμης του καὶ ἐκεῖθεν ἐγράφε πραγματείας ἐν εἰδει ἐπιστολῆς πρὸς τὸν Χ' Ἐμμανουὴλ Σαλτέλην ἐκδοθεῖσαν τῷ 1818. Μετήρχετο τὸν ἱατρὸν ἐν Βλαχίᾳ, ἀλλὰ κατεγίνετο συγχρόνως εἰς συγγραφὰς ἀξίας λόγου. Γενόμενος μέλος τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας, εἰργάετο ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἱεροῦ αγῶνος, δημοσιεύων καὶ πολιτικὰ βιβλία καὶ δράματα πλήρη ἐνθουσιασμοῦ. Σύν ἄλλοις ἐδημοσίευσεν «Φιλοσοφικὸν δοκίμιον περὶ τῆς προόδου καὶ τῆς πτώσεως τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος» (Ἰ. Α. Β. 1839), ἔργον ἀξιόλογον μεταφρασθὲν καὶ ἰταλιστῇ (1862 ἐν Νεαπόλει). Τῷ 1839 ἐγκατασταθεὶς ἐν Ἑλλάδι ἀνέλαβε τῷ 1842 τὴν ἐντολὴν διὰ Βασ. Διχτάγ. τῆς συστάσεως τῆς Δημοσίου Βιβλιοθήκης καὶ τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου καὶ ἐν ὀλίγῳ διαστήματι ἤρchiσαν ταῦτα ἀναπτυσσόμενα. Κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1845, ὡν ἑφορος τῆς Βιβλιοθήκης, ἤρxiato δημοσιεύων τὰς εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν μεταφράσεις ἐκ τῆς σανακριτικῆς τοῦ Δημητρίου Παλανοῦ (βλ. λ.). Ὑπῆρέτησε τὴν πατριδα καὶ ὡς γεφυρωστής καὶ ὡς πληρεξούσιος τῆς Κεφαλληνίας. Ἀπέθανε δὲ τῇ 9 Ἰουνίου 1867.

— 3) Γεώργιος, υἱὸς τοῦ προηγουμέ-

νου ἐν τοῦ γάμου αὐτοῦ μετὰ τῆς Εὐφροσύνης Μουρούζη γενν. κατὰ τὸ 1835. Μετὰ τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν Γαλλίᾳ διετέλεσεν ἐπίμαχρον ἐν τῇ υπηρεσίᾳ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἀνελθὼν μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ γενικοῦ γραμματέως. Ἐδημοσίευσεν τὰς Ἀνατολικὰς Ἐπιστολάς τῷ 1859 (ἐν Ἀθῆναις). Ἀπὸ τοῦ 1887 ὑπῆρξε κατ' ἐπαγγέλησιν μέλος τῆς Βουλῆς, ἐν ᾗ διεκρίθη ὡς ῥήτωρ ἀβρότατος ἀμα καὶ ἐμβριθέστατος εἰς τὰς ἀόκνους αὐτοῦ προσπάθειας ἐρεῖσεται πλὴν ἄλλων ἡ ἀνακαίνισις τῶν ἐν Δαρνίῳ μωσαϊκῶν, λίαν δ' εὐεργετικῶς ἐδράσεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ὡς ἐρρως τοῦ Ἀμαλιείου ὁρσανοτροφείου καὶ ὡς ἀντιπρόεδρος καὶ εἰτα πρόεδρος τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Ἀπέθανε δὲ τῇ 11 Ἀπρ. 1899, χήραν ἀφήσας τὴν Ροζάνην θυγατέρα τοῦ καθηγητοῦ Ἰω. Σούτσου καὶ ἔγγονον τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας Ἀλεξ. Σούτσου.

* **Κοζάνη.** Πόλις τῆς Μακεδονίας, ἀνήκουσα εἰς τὴν ἐμωνύμου ὑποδιοίκησιν τῆς διοικήσεως Σερβίων τοῦ βίλαετιοῦ Μοναστηρίου. Ἀριθμῇ 10,000 κατ. τὸ πλεῖστον Ἕλληνας, συντηροῦντας γυμνάσιον μετὰ βιβλιοθήκης, ἀστικὴν σχολὴν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον.

* **Κοζέντζα** (Cosenza). Πρωτεύουσα τῆς ἐμωνύμου ἰταλ. ἐπαρχίας, ἔχουσα 21,420 κατ. τῷ 1901.

* **Κοζέτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀποδοτίας (Ναυπακτίας), ἔχον 513 κ. (1896).

* **Κοθρέας.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀσσοῦ (Σάμης) ἐν Κεφαλληνίᾳ, ἔχον 316 κατ. (1896).

* **Κοθώνη.** Χωρίον τοῦ δήμου Κοθωνίων (Τριφυλίων), ἔχον 464 κατ. (1896). ὁ δ ἦ μ ος ἔχει 4,561 κατ. (1896).

* **Κοίλη.** Χωρίον τοῦ δήμου Αὐλῶνος (Καρυστίας), ἔχον 183 κατ. (1896).

Κοιλία (abdomen). Ἐνθ' παρὰ τοῖς πτηνοῖς καὶ ἰδίᾳ παρὰ τοῖς θηλαστικοῖς καὶ τῷ ἀνθρώπῳ διαπεφραγμένη οὐσὴ τῆς γενικῆς κοιλότητος παρίσταται ἡ κοιλία ὡς ἀνατομικῶς τελείως ἀφωρισμένος χώρος, περικλειῶν τὰ πλεῖστα τῶν πεπτικῶν ὀργάνων καὶ τὸ κύριο ποιογεννητικὸν σύστημα, δὲν ἔχει οὕτως τὸ πρᾶγμα καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς ἄλλοις ζώοις. Παρὰ τοῖς εὐμοιροῦσιν ἀμφιπλευρὸν συμμετρίας ζώοις κοιλία καλεῖται ἀπλῶς τὸ ἐπίσθιον μέρος τοῦ σώματος· παρὰ τοῖς ἀρχεγόνοις κρικωτοῖς Ἀρτιοζώοις δὲν ὑπάρχει σαφὴς διακρίσις μετὰ τοῦ προσθίου μέρους ἤτοι τοῦ θώρακος καὶ τοῦ ἐπισθίου ἤτοι τῆς κοιλίας, τῆς ὁμονόμου ταύτης διατάξεως παρατηρουμένης παρὰ τοῖς Μυριοπόδοις καὶ πολλοῖς τῶν Κρικωτῶν ὡς καὶ παρὰ τοῖς

ἀτελέσιν ἐκ τῶν Μαλακοστράκων. Ἡ ἀπὸ τοῦ θώρακος διάκρισις τῆς Κ. δυνατόν καὶ ὀφείλεται ὅτε μὲν εἰς διαφορὰν σχήματος ἢ ἀμοιβαίας σχέσεως πρὸς ἄλληλα τῶν κρικωτῶν τμημάτων, συγκολλημένων εἰς ἐνιαίαν πλάκα κατὰ τὸν θώρακα ἀλλὰ διαμενόντων ἐλευθέρων κατὰ τὴν Κ. (καρκίνος), ἢ καὶ τούτων συγκολλημένων καὶ ἀποτελούντων πλάκα ἐνιαίαν διακεκριμένην ἀπὸ τῆς τοῦ θώρακος, ὅτε δὲ, τὸ καὶ συνηθέστερον, εἰς διαφορὰν τῶν ἐξαρτημάτων ἢ ποδῶν, ὧν οἱ μὲν κατὰ τὸν θώρακα συμβάλλονται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν μετακίνησιν, οἱ δὲ κατὰ τὴν Κ. προσαρμύζονται εἰς ἄλλας λειτουργίας (ἀναπνοήν, συνουσίαν, ἐρώτησιν). Εἰς τὰς διαφόρους τάξεις τῶν Ἀρθροπόδων παρατηρεῖται ἄλλη λουχία μεταβολῶν κατὰ τὸ κοιλιακὸν μέρος, αἵτινες τείνουσιν εἰς τοσαύτην περιστολήν τῆς ἀναπτύξεως αὐτοῦ, ὥστε παρὰ τοῖς Ἀραχνίδαις τὰ φαινόμενα τῆς ὑπολείψεως ταύτης ἀποβαίνουσιν ὀφθαλμοφανέστερα, ἐξαλειφόμενων βαθμηδὸν τῶν κοιλιακῶν ἁκρῶν. Ὁ Σκορπίος ἔχει ἑπτὰ κοιλιακοὺς δακτυλίους ἢ κρίκους πεπλατυσμένους καὶ ἐξ κρίκους ὑπογαστρίους πρισματικούς, ἐστενωμένους, ἀπολήγοντας εἰς τὸ κέντρον. Τὸ υπογάστριον ἐξαλειφεται παρὰ ταῖς Φιδῶνας. Παρὰ ταῖς Ἀράχνιδαις πάντα τὰ μέρη τῆς κοιλίας ἀπτετοῦσιν ἐνιαίαν μάζαν. Παρὰ δὲ τοῖς Ἀκτινέσιν ἐλλείπει τελείως ἡ Κ. συγχευμένη μετὰ τοῦ θώρακος. Οὐδαμῶς διακρίνεται ἡ Κ. παρὰ τοῖς Μαλακίοις. Παρὰ τοῖς Ἀρθρωτοῖς θεωρητικῶς μόνον διακρίνεται τὸ κοιλιακὸν ἀπὸ τοῦ θωρακικοῦ μέρους. Παρὰ τοῖς ἰχθύσι, τοῖς βατραχίοις καὶ τοῖς ἐρπετοῖς οὐδαμῶς διακρίνεται Κ. [P.N.B.]

Κοιλιακὰ νεύρα. Ὅσοι τῶν προσθίων κλάδων τῶν μεσοπλευρίων νεύρων κείμεναι κατὰ τὸ 8ον, 9ον, 10ον, 11ον καὶ 12ον μεσοπλευρίον δ' ἀσθημα διανέμονται εἰς τοὺς μῦς τοῦ υπογαστρίου.

Κοιλιακὴ ἀορτή. Τὸ κάτωθεν τοῦ διαφράγματος τμήμα τῆς κατιούσης ἀορτῆς.

Κοιλιακὴ ἀπενεύρωση. Ἡ ἐκ τῆς συνενώσεως τῶν ἀπενευρώσεων τῶν λοξῶν καὶ ἐγκαρσίων μυῶν τοῦ υπογαστρίου ἀποτελουμένη καὶ σχηματίζουσα τὴν λευκὴν γραμμὴν καὶ τὸν θύλακον τῶν ἐρῶν κοιλιακῶν μυῶν.

Κοιλιακοὶ μῦες. Οἱ 5 ἀποτελοῦντες τὰ μαλακὰ τοιχώματα τῆς κοιλίας ἐκτενέωθεν τῆς μέσης γραμμῆς.

Κοιλιακὸς κορμὸς ἡ κοιλία καὶ ἡ ἀρτηρία καὶ ἡ στέλεχος. Μέγας τις ἀρτηριακὸς κλάδος ἐκφυόμενος ἐκ τοῦ προσθίου τοιχώματος τῆς ἀορτῆς κάτωθεν

των διαρραγματικῶν ἀρτηριῶν καὶ ὑποδια-
ρρέμενος εἰς τρεῖς λεπτοτέρους κλάδους,
τὴν ἡπατικὴν, τὴν σπληνικὴν καὶ τὴν στο-
μαχικὴν στεφανιαίαν.

*** Κοιλιωμένος.** Πρωτ. τοῦ δήμου
Ναρθίου (Ζακύνθου), ἔχουσα 708 κ. (1896).

Κοιλότης γενική ἦτοι κοίλωμα
καλεῖται ἐν τῇ γενικῇ ἀνατομικῇ τῶν ζώων
καὶ τῶν γῶρος ὑπάρχων μεταξὺ τῶν κα-
λυπτηρίων ὑμένων καὶ τοῦ πεπτικοῦ σωλή-
νος καὶ ὑποδεχόμενος πάντα τὰ ὄργανα τοῦ
σώματος. Παρὰ τοῖς Σκώληξιν ἐν γένει ὁ
καὶ ὁ αὐτὸς γῶρος διακόπτεται ὑπὸ καθέτου
καὶ ἐγκάρσιων διαφραγμάτων, ἐνῶ παρὰ τι-
σιν ἐξ αὐτῶν, ὡς παρὰ τοῖς Βδέλλαις καὶ
τοῖς Πλατυέλμιοις πληροῦται ὑπὸ συμπα-
γεῖς παρεγχύματος στενωδῶς συνάπτοντος
τὸν πεπτικὸν σωλήνα μετὰ τοῦ καλυπτη-
ρίου συστήματος. Σχεδὸν παντελῶς ἐλλεί-
πει παρὰ τοῖς ἀκέραιοις Μαλακίοις. Ὑπάρ-
χει καλῶς διαπεπλεγμένη παρὰ τοῖς ψυ-
χλοῖμοις Σπονδυλωτοῖς. Παρὰ τοῖς Πτηνοῖς
αποτελεῖται ἐκ πλείονων γῶρων συγκοινω-
νούντων μετὰ τῶν πνευμόνων καὶ χυλο-
μένων ἀερόφορων σάκκων. Τέλος
παρὰ τοῖς Θηλαστικοῖς ἀντικαθίσταται ὑπὸ
τριῶν ὀρογόνων κοιλοτήτων, τῆς πλευ-
ρικής, τῆς περικαρδιακῆς καὶ τῆς
περιτονακτικῆς, ὧν ἕκαστη περιέχει δι-
πλοῦν πέταλον ὀρογόνου ὑμέως, τὸ πε-
ριπλάγιον περιβάλλον τὰ τῆς κοι-
λοτήτος ὄργανα καὶ τὸ περιτόνον ἐπεν-
δυν τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιράνειαν τοῦ περι-
τονωμάτων τῆς κοιλοτήτος.

*** Κοῦμδρα.** Πόλις τῆς Πορτογαλίας.
ἔχουσα 18,424 κατ. τῷ 1900.

Κοινὸν. Οὕτως ἐκαλεῖτο τὸ πάλαι ἐν
Ἑλλάδι σύνδεσμος πλείονων μικροπολι-
τῶν, αὐτόνομος δημοσπονδία. Κατὰ τοὺς
χρόνους καθ' οὓς διὰ τὴν ὅλως προέχουσαν
ἀναπτύξιν τῶν μεγάλων πόλεων Ἀθηνῶν,
Σπάρτης καὶ Θηβῶν ἐζήτουν αὐταὶ ὑπὸ τὸ
ὄνομα τῆς συμμαχίας εἶδος ἐπικυριαρχίας
ἐπὶ τῶν μικροτέρων πόλεων, αἱ περιστάσεις
δὲν ἦσαν εὐνοϊκαὶ πρὸς σχηματισμὸν τοιού-
των συνδέσμων, εἰ καὶ ἐνιαχοῦ ὑπῆρξαν.
Ἀφ' οὗτο ὁμῶς παρήκμασεν ἡ δύναμις τῶν
μεγαλοπόλεων τούτων, ὠργανώθησαν πλεί-
στα ὅσα κοινά, ἐξ ὧν σπουδαιοτάτην ἐν τῇ
ἱστορίᾳ θέσιν κατέχουσι τὸ Ἀχαϊκὸν καὶ τὸ
Αἰτωλικόν, ἅπερ λέγονται καὶ συμπολιτεῖαι
βλ. ἐν τ. Β' σ. 581 καὶ τ. Α' σ. 391),
ὡς καὶ τὰ τῶν Βοιωτῶν, Λοκρῶν, Θεσσα-
λῶν, Περγαιῶν, Μαγνήτων, Αἰνιάνων,
Ἀργείων, Λακεδαιμονίων, Ἐλευθερολα-
κῶν κλπ. Ἐπὶ Ῥωμαίων ἐπὶ τινα χρό-
νον (μετὰ τὴν ἥτταν τοῦ Περσέως) ἀνε-
κστή ὁ σχηματισμὸς τῶν κοινῶν, ἐπα-
νήλθε δὲ πάλιν καὶ διωργανώθη μάλιστα

γενικῶς ἐπὶ Αὐγούστου· τότε ἐν Ἀνατολῇ
ἕκαστον «ἔθνος» διετήρει κοινὸν ἴδιον,
πρῶτον δὲ τοιοῦτον ὑπῆρξε τὸ τῆς Ἀσίας.
Πρὸς τὰ ἀρχαῖα ταῦτα Κ. ὁμοιάζουσι πολὺ
αἱ ἐν νεωτέροις χρόνοις ἀναπτυχθεῖσαι ὁμο-
σπονδία καὶ πολιτεῖαι (ὡς αἱ Ἑνωμένοις πο-
λιτεῖαι τῆς Β. Ἀμερικῆς, ἡ Ἀργεντινὴ
δημοσπονδία, ἡ τῆς Ἑλβετίας κλ.), εἰ καὶ
λίαν ἀμφίβολον φαίνεται ἂν οἱ ἱερωταὶ τού-
των ἐμυμήθησαν ἐν γνῶσει ἐκείνην.

*** Κοινότητες.** Περί τῶν ἑλληνικῶν
Κ. τῷ 1902 ὁ Γ. Ν. Φιλάρετος ἐδημοσί-
ευσεν ὑπὸ τὸν τίτλον «Πολιτεῖαι καὶ κοι-
νότητες» μελέτην συμπληρούσαν ἐν τισὶ
τάς μέχρι· τοῦδε ἐπικρατούσας ἰδέας περὶ
αὐτῶν. Κατ' αὐτὸν αἱ Κ. αὐταὶ αἰτίνας
κυρίως ἐπὶ Τουρκοκρατίας προσέλαβον με-
γίστην σπουδαιότητα, εἶναι γνήσιαι καὶ
κατ' εὐθείαν γραμμὴν ἀπόγονοι τῶν πολι-
τειῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, καθ' ὅσον
παρὰ πάσας τὰς μεταβολὰς ἃς ἐπέστη ἡ
γῶρα ἀρ' οὗ ὑπετάγη εἰς τοὺς Ῥωμαίους
οὐδέποτε ἤρθη ἡ ἀνεξαρτησία τῶν πόλεων
καὶ τῶν ὁμάδων χωρίων περὶ τὴν διοίκησιν
τῶν τοπικῶν αὐτῶν συμπερόντων. Ἡ ἀνεξ-
αρτησία ἡ αὐτονομία αὕτη διετηρήθη καὶ ἐπὶ
τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, παρὰ τὰς
προσπαθείας Λέοντος τοῦ Σοροῦ, ὅστις ἠθέ-
λησε νὰ ὑπαγάγῃ τὴν διοίκησιν τῶν «αὐτο-
πόλεων» ὑπὸ τὴν ἀμεσον διέθυνσιν τῆς
κεντρικῆς ἀρχῆς· ἐξηκολούθησαν δὲ διοι-
κούμεναι αἱ πόλεις ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν
«προκαθημένων». Ἐξ ἴσου διετηρήθη ἡ αὐ-
τοδιοίκησις τῶν ὁμάδων χωρίων (αἰτίνας ὡς
γνωστὸν κατ' οὐσίαν δὲν διέφερον τὸ πάλαι
διοικητικῶς ἀπὸ τῶν «πόλεων») μετὰ τῶν
«μητροκομιδῶν». ὅρ' ἃς πρέπει νὰ ἐννοή-
σωμεν τὰς πρωτεύουσας τῶν ἐν ἐνώσει
λειτουργουσῶν κοινοτήτων. Καθίστατο δὲ
ἡ αὐτοδιοίκησις κατὰ τοσοῦτον ἰσχυροτέρα
ὅσω ἐξησθένει τὸ ἐν Βυζαντίῳ κέντρον·
ἀπόδειξις τοῦτου εἶναι καὶ τὸ ὅτι περὶ τὰ
τέλη τῆς αὐτοκρατορίας ἀπεδόθη εἰς τὰς
ἑλληνικὰς πόλεις ἡ ἄλλοτε ἀφαιρεθεῖσα
ἀπ' αὐτῶν διαχείρισις τῆς κατωτέρας δι-
καιουσύνης. Οὕτω διέμειναν τὰ πράγματα
οὕσιθως τὰ αὐτὰ ἐπὶ τῆς φραγκοκρατίας
ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ἐπικυριαρχίας τῆς Ἑνε-
τίας, ἥτις ἀνεγνώρισε τὰς τῶν πόλεων
καὶ κομῶν προνομίας καὶ ἀπένειμε μάλιστα
καὶ ἄλλας ἐξοχον παραδείγματα Κ. εἶναι
ἡ πολιτεία τῆς Θεσσαλονίκης, ἥτις μάλι-
στα καὶ βουλὴν διετήρησε μέχρι τῆς τουρ-
κικῆς κατακτήσεως.

Ἐπὶ τουρκοκρατίας δημιουργεῖται διὰ
τὰς αὐτονόμους πόλεις ἡ ὀνομασία τῆς
κοινοτήτος, ἐπεκτείνεται δὲ ἡ αὐτονομία
εἰς πάσας τὰς πόλεις, κόμας καὶ χωρία.
Οἱ ἐντολοδόχοι τῶν Κ. (δημογέροντες,

«προεστοί» ή «πρωτόγεροι») εκλεγόμενοι συνήθως κατά την έορτήν του Αγ. Γεωργίου ἐν γενικῇ συνελεύσει τῶν ἐνηλίκων ἐκ τῆς τάξεως τῶν προκρίτων ἢ «οἰκοκυράϊων», διεχειρίζοντο ὑπὸ τὴν προεδρίαν τὸ πλεῖστον τῶν κατὰ τόπους ἐπισκόπων ἢ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν τὰ τῆς τοπικῆς διοικήσεως ἀνεξαρτήτως τῆς τουρκικῆς ἐξουσίας, ἀλλ' ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν προκρίτων ὁσάκις προῦκαιτο περὶ σπουδαίων ἀποράσεων εἰς αὐτοὺς ἦσαν ἀνατεθειμένα κατὰ τὸ πλεῖστον τὰ ἀστυνομικὰ καθήκοντα, αὐτοὶ διώριζον τοὺς ἀγροφύλακας καὶ πολιτοφύλακας, διέταττον δὲ τὰ περὶ προσωπικῆς ἐργασίας εἰς κοινοτικά ἢ δημόσια ἔργα. Ὡς πρὸς τὰ οἰκονομικὰ αὐτῶν καθήκοντα παρατηρητέον κυρίως ὅτι ὠρίζον τοὺς κατὰ τὰς πόλεις φόρους κατ' ἀναλογίαν τῆς περιουσίας τῶν μελῶν τῆς κοινότητος καὶ εἰσέπραττον αὐτοὺς. Τέλος ἦσαν καὶ δημόσιοι διαλλακταί, ἀπονέμοντες τὴν δικαιοσύνην, πρὸς οὗς κατέρρευον οἱ διάδικοι κατὰ τὸ σύστημα τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ δικαίου. Συνελόντι εἰπεῖν ἡ κοινότης ἦτο νομικὸν πρόσωπον, ἀμα δὲ καὶ μικροτέρα διοικητικὴ μονὰς ὑπαγομένη εἰς ἐπαρχίαν, ὑποδιαιρέσιν τοῦ πασσαλικοῦ. Περὶ τῆς διὰ τοῦ ἐλληνικοῦ ἀγῶνος ἐπελθούσης μεταβολῆς βλ. ἐν τ. Δ' σ. 724.

Κοιπρό. Χωρ. τοῦ δήμου Κοθωνίων (Τρικλάων). ἔχον 169 κατ. (1896).

Κόκ. Βλ. Ὀπτανθραξ.

Κόκα. (Bot.). Εἶδος δένδρουλλίου ἐκ τοῦ γένους τῶν Ψευδοξύλων, ἔχον ὕψος 1—3 μ. μετὰ πολυαριθμῶν κλάδων ὀρθοτενῶν καὶ ἀνθέων μικρῶν, λευκωπῶν, φερομένων ἐπὶ φυμάτων ἐπικαλυπτόντων τοὺς νεαροὺς κλάδους. Καλλιεργεῖται ἐπὶ τῶν Ἀνδεῶν ἐν τόποις ὕψους 700 ἕως 2,000 μ. Οἱ Ἰνδοὶ ποιοῦνται χρῆσιν τῶν φύλλων τοῦ φυτοῦ τούτου διςχυρίζμενοι ὅτι δύνανται μασῶντες τὰ φύλλα ν' ἀπόσχων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας πάσης τροφῆς, χωρὶς ἐνεκα τούτου νὰ αἰσθανθῶσι τὰς σωματικὰς θανάμεις καταβαλλομένας ἡ τὴν νευρικὴν δραστηριότητα μειουμένην. Βέβαιον εἶναι ἐν τούτοις μόνον ὅτι τὰ φύλλα τῆς Κ. μασώμενα ἀναισθητοῦσι τὴν γλῶσσαν, ὃ δὲ καταπινόμενος σιέλως μεστὸς τοῦ δραστικοῦ στοιχείου τῶν φύλλων δρᾷ καὶ ἐπὶ τοῦ στομάχου καὶ καταπαύει τὸ αἶσθημα τῆς πείνης. Δὲν δύναται ἄρα νὰ θεωρηθῶσιν, ὡς τὸ οἰνόπνευμα καὶ ὁ καφὲς καὶ τὸ τέϊον, οὐσία διεγερτικὴ καὶ δυναμοφόρος καὶ δὲν πρέπει νὰ κατατάσσωνται εἰς τὰ τονωτικά φάρμακα. Ἐν τῇ θεραπευτικῇ γίνεται χρῆσις τοῦ ῥευστοῦ ἐκχυλίσματος τῶν φύλλων καὶ τῶν διαφόρων ἀλάτων (ἰδίᾳ δὲ τοῦ ὑδροχλωρικοῦ τοιούτου) τοῦ ἐκ τῶν φύλ-

λων ἐξαγομένου ἀλκαλοειδοῦς ἥτοι τῆς κοκαΐνης.

Κοκαΐνη. 1) Γαλακτικῇ, lactate de cocaïne. Ὑγρὸν σιροπιῶδες εἶσθγθὲν νωστὶ εἰς τὴν θεραπευτικὴν ὡς ὠρελίμον κατὰ τῆς φυματιώδους κυστίτιδος καὶ κατὰ τῆς λαρυγγοφυματιώσεως.

— 2) Κανθαρί, cantharidate de cocaïne. Νέα φαρμακευτικὴ σκευασίς ὑπὸ μορφήν κόνεως λευκῆς, γεύσεως πεπερωδούς, παραγγελλομένη εἰς ὑποδορεῖς ἐνέσεις κατὰ τῆς φυματιώσεως.

— 3) Φαίνι, rhénate de cocaïne. Μᾶζα κρυσταλλικῇ, ὑπόξανθος, ὁσμῆς ἀρωματικῆς. Νέον φάρμακον κεντημένον θεραπευτικᾶς ἰδιότητος ἀνωτέρας τῶν τῆς ἀπλῆς ἢ ὑδροχλωρικῆς κοκαΐνης, ὡς ἀδιαλυτον δ' ἐν ὕδατι καὶ κατ' ἀκολουθίαν καὶ ἐν τοῖς ὀργανικοῖς χυμοῖς ἐλάχιστα ἀπρροφεῖται ἐκ τῶν τόπων τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιθέσεως, φέρει δὲ τοπικὴν ἀναισθησίαν διαρκούσαν ἐπὶ 36 ὥρας ὥρας. Δίδεται ἐσωτερικῶς μὲν κατὰ γαστραγγίων, ὀξέων γαστροκατάρρων, ὀδυνηρῶν δυσπεψιῶν, ἀκατασχέτων ἐμέτων ἐγκύων γυναικῶν, κακίνου τοῦ στομάχου, ἐξωτερικῶς δὲ πρὸς ἐπιχρίσεις τοπικὰς τοῦ φάρυγγος, τῶν ἀμυγδαλῶν κτλ. καὶ πρὸς ἐμφυσήσεις κατὰ ὀξέων καὶ χρονίων ρινοκατάρρων καὶ λαρυγγίτιδος.

Κοκαΐνες ἥτοι κοκαΐνικῆ ἀναισθησία καλεῖται ἡ διὰ τῆς χρήσεως διαλύματος τῆς κοκαΐνης ἐπίτευξις τοπικῆς ἀναισθησίας. Ὑπὸ τὸ κράτος τῆς τοιούτης τοπικῆς ἀναλγησίας δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶσιν πολλὰ μικρὰ ἐγχειρήσεις μὴ διαρκούσαι μακρὸν χρόνον. Παρητηρήθη δὲ ὅτι, ἂν ἡ ἐνεστὶς τῆς κοκαΐνης τελεσθῇ ἐπὶ τῆς ὀσφυϊκῆς μοίρας τῆς σπονδυλικῆς στήλης μετὰξὺ τοῦ 4ου καὶ 5ου ὀσφυϊκοῦ σπονδυλοῦ ἐπὶ τὰ ἐντὸς τοῦ νωτιαίου σωλήνος καὶ κάτωθεν τῆς ἀραχνοειδοῦς νωτιαίας μῆνιγγος, τότε μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων λεπτῶν ἀρχεται ἀναπτυσσομένη ἀναλγησία πλήρης ἀπὸ τῶν κάτω ἄκρων μέχρι τοῦ διαφραγματος καὶ πολλάκις καὶ ὑπερθεν τούτου. Ἡ μέθοδος αὕτη ἐφαρμόζεται ἐπὶ ἐγχειρητικῶν ἐπεμβάσεων ἀφροσῶν εἰς χειρουργικὰς βλάβας ἐντετοπισμένας κατὰ τὰ κάτω ἄκρα καὶ τὴν κοιλίαν. Ἡ διάρκεια τῆς τοιαύτης ἀναλγησίας εἶναι μίαις ἢ μίαις καὶ ἡμισείας ὥρας, ἀναλγησιᾶς τῆς ἀτομικῆς ἀντιδράσεως ἐκάστου. Ἡ τυγχάνει τελεία καὶ ἀπόλυτος ἐπεκτείνωμένη οὐ μόνον ἐπιπολῆς ἀλλὰ καὶ κατὰ βάθος ἐπὶ τῶν σπλάγγνων τῆς κοιλίας ἔστιν ὅτε καὶ τοῦ θώρακος. Ἡ αἰσθησις τοῦ ἄλγους ἐπανερχεται ἀντιστρόφως, τῶν περιελθόντων ἐσχάτων εἰς ἀναλγησίαν με-

ρῶν ἀναλαμβάνοντων πρώτων τὴν αἰσθητικότητα. Οἱ ἐγχειριζόμενοι πάσας τὰς ἄλλας αἰσθήσεις διαφυλάττουσιν ἀναλλοιώτους, οὐδὲ τῆς ἀφ᾽ ἑξαιρουμένης, θύναται ἀρκεῖ παρακολοῦθωσι τὴν ἐγχείρησιν τὴν τελομένην ἐπὶ τοῦ σώματος αὐτῶν, ἐὰν ἔχωσι τὴν πρὸς τοῦτο καρτερίαν ἢ ἔξιν, χωρὶς νὰ αἰσθάνωνται τὸ ἐλάχιστον ἄλγος. Διαρκούσης τῆς ἀναλγησίας ὁ ἐγχειριζόμενος συνήθως (30 %) καταλαμβάνεται ὑπὸ ναυτίας μέχρις ἐμέτου, αἰτιᾶται γενικῆς κακοδιαθεσίας καὶ δυσφορίας καὶ βάρους κατὰ τὸ ἐπιγάστριον καὶ δυσπνεύμων φαινομένων ἀναγκαζόντων αὐτὸν εἰς βαθύτερας εἰσπνοάς, ὑφίσταται δὲ γενικὴν χαλάρωσιν τῶν μυῶν καὶ μάλιστα ὁ δακτύλιος ἐντελῶς χαλᾷται καὶ ἐπιτρέπει τὴν ἀκουσίαν ἐξοδον ἀερίων καὶ κοπρανωδῶν ὕλων. Ὅρας τινὰς δὲ μετὰ τὴν πέρασιν τῆς ἀναλγησίας ἀναρπάζονται κεφαλαλγία (40 %), παρερχομένη τὴν ἐπομένην, ἐπὶ δὲ ὕψους τῆς θερμοκρασίας καὶ μέχρι 30°, οὐδαμῶς ἐξερτωμένη ἐκ τῆς χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως. [P.N.B.]

Κοκαϊνισμός (cocainisme) καλεῖται εἶδος τι δηλητηριάσεως, προερχομένης εἴτε ἐκ τῆς ἀθρόας λήψεως τοξικῆς δόσεως κοκαίνης (δξύς Κ.) εἴτε ἐκ τῆς δια μακροῦ χρόνου ἀδιαλείπτως καὶ μεθ' ἡμέραν εἰσχομένης ποσότητος τοῦ ἀλκαλοειδούς τούτου (χρόνιος Κ.) καὶ τῆς μὲν πρώτης συμπτώματα τυγχάνουσι συγκοπτικῆς κατὰστασις, σπασμοὶ τῶν προσωπικῶν μυῶν, σπασμοὶ ἐπιληπτοειδεῖς τοῦ σώματος ὁλοκλήρου καὶ θάνατος, τῆς δὲ δευτέρας διάφοροι διαταραχαὶ, ἀπασχολαίσεις ταχεῖα, συγκοπτικὰ φαινόμενα, ψευδαίσθησεις, εἶδος τι παρανοίας καὶ ἡλιθιότητος. Εἰς τὸν χρόνιον Κ. περιπίπτουσιν οἱ καταχράσται τῶν ἐνέσεων τῆς μορφίνης ἢ τοῖς μορφινομανεῖς, οἵτινες ὡς ἀντιφάρμακον τῆς προτέρας αὐτῶν δηλητηριάσεως κατὰ σύστασιν πολλῶν τῶν ἱατρῶν εὗρισκousι τὰς ἐνέσεις τῆς ὑδροχλωρικῆς κοκαίνης, ἧς ἡ κατάχρησις καθίσταται αὐτοῦς κοκαϊνομανεῖς.

Κοκαϊνομανεῖς. Βλ. Κοκαϊνισμός.

* **Κόκελδουργ.** Δύο κομιτᾶτα τῆς Οὐγγαρίας ἐν τῇ Τρανσυλβανίᾳ, ἐξ ὧν τὸ Μέγα Κ. εἶχεν 143,321 κατ., τὸ δὲ Μικρὸν Κ. 108,410 κατ. κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1900.

* **Κοκίμβο** (Cochimbo). Ἐπαρχία τῆς νοτιοαμερικ. δημοκρατίας Χιλῆς, ἔχουσα 160,898 κατ. τῷ 1895.

Κοκκάλος. Χωρ. τοῦ δήμου Καρυτίων, ἔχον 255 κατ. (1896).

Κοκκίδης. 1) Ἰφικράτης. Ἐγεν. τῇ 6ῃ Ἰανουαρίου 1834 ἐν Ἀθήναις,

μετὰ δὲ τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς καὶ τὰς ἐν τῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων, μετέβη τῷ 1855 πρὸς τελειοποιήσιν εἰς Βερολίνον, ὅθεν ἐπανελθὼν διορίσθη ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἑσωτερικῶν. Τῷ δὲ 1861 ἐποθετῆθη εἰς τὸ νεοσύστατον σῶμα τῶν ἀναπάνων καὶ ἔλαβε μέρος εἰς τὸ ἐπιτελεῖον τοῦ στρατηγοῦ Χάν κατὰ τῆς ἐπανάστασεως τοῦ Ναυπλίου. Τῷ 1866 μετετέθη εἰς τὸ σῶμα τῶν Ἰεθνικῶν Ἐπιτελῶν ὡς ὑπολοχαγός, διετέλεσε δὲ ἐπὶ ἐν ἑτοῦς καθηγητῆς τῆς μηχανικῆς ἐν τῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων. Κατεῖχεν ἀκολουθῶς πολλὰς ἄλλας θέσεις καὶ ἔδρατεν ὡς ἐπίτροπος τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως κατὰ τὰ Θεσσαλικά, βαθμύθον δὲ προήχθη μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑποστρατήγου τῷ 1896 καὶ διορίσθη καθηγητῆς τῆς στρατιωτικῆς γεωγραφίας καὶ στρατιωτικῆς ἱστορίας ἐν τῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων. Ἐξέπληνσε Στρατιωτικὴν γεωγραφίαν τῆς Ἑλλάδος (1891), Στρατιωτικὴν ἱστορίαν τῶν πολέμων τοῦ 10^{ου} αἰῶνος, ὡς καὶ Χάρτην τῆς Ἑλλάδος ἐν κλίμακι 1:300,000 (ἐκτυπωθέντα ἐν Βιέννῃ).

— 2) Δημήτριος, ἀδελφὸς τοῦ προηγούμενου. Ἐγενήθη εἰς Ἀθήνας κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1840, μετὰ δὲ τὸ πέρασ τῶν γυμνασιακῶν σπουδῶν διακριθεὶς ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ βαρῶνου Σίνα τεθέντι διαγωνισμῷ ἀπεστάλη ὡς ὑπότροφος εἰς τὸ πανεπιστήμιον τοῦ Βερολίνου, ἐνθα ἐγένετο διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας, ἐπεδύθη δὲ καὶ εἰς τὴν ἀστρονομίαν. Ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας διορίσθη ἀστρονόμος ὑπὸ τὸν Ἰούλιον Σμῖθ. ἐδίδασκε δὲ καὶ ὡς ὑφηγητῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ καὶ ὡς καθηγητῆς τῆς μηχανικῆς ἐν τῇ στρατιωτικῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων. Τῷ 1877 ἐγένετο καθηγητῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σμῖθ τῷ 1884 ἀνέλαβε καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀστεροσκοπείου. Συνέγραψε Μαθήματα ἀστρονομίας (τόμ. Α' 1884, τόμ. Β' 1887) καὶ Θεωρητικὴν μηχανικὴν, ἣν δὲν ἤδυνῆθη ἐντελῶς νὰ περνώσῃ ἐνεκα τοῦ θανάτου αὐτοῦ συμβάντος τῷ 1896.

Κοκκίδας. (Ζωολ.). Οἰκογένεια ἡμιπτέρων ἐντόμων ἐκ τῆς τάξεως τῶν φυτοφθειρῶν, πρότυπον γένος ἔχουσα τὸν Κόκκον (βλ. ἐν τ. Δ' σ. 720).

Κοκκίδις ἢ Κόκκοι. Οἰκογένεια πρωτοζῶων ἐκ τῆς ομάδος τῶν Γραιγαρινῶν διαχόντων παράσιτον ἐνδοκυττάριον βίον καὶ δυναμένων νὰ ἐγκατασκηνώσων εἰς ἄλλοτε ἄλλο ὄργανον ἢ σπλάγχχον τῶν σπονδυλωτῶν καὶ τῶν Μαλακίων, μὴ ἐξαιρουμένου τοῦ ἀνθρώπου. Γνωστότατον εἶδος εἶναι Κ. τὸ ψόει δέξ, ἀνευρισκόμενον

συνήθως ἐν τῷ ἥπατι τοῦ κανίχλου, τοῦ κυνὸς καὶ σπανιώτερον ἐν τῷ τοῦ ἀνθρώπου.

* **Κόκκινα Λουρτζά.** Χωρ. τοῦ δήμου Μελετινῆς (Λακεδαιμόνας), ἔχον 353 κατ. (1896).

* **Κοκκίνη.** Χωρίον τοῦ δήμου Παρελίων (Κερυράς), ἔχον 198 κατ. (1896).

* **Κοκκινόμυλζά.** Χωρ. τοῦ δήμου Τελεθρίου (Ξηρογαβρίου), ἔχον 409 κ. (1896).

Κόκκινος Ἑμμανουήλ Χ. Διαπρεπὴς καθηγητὴς τῆς νομικῆς ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ, γενν. περὶ τὸ 1812 ἐν Χίῳ καὶ ἀποθ. τῇ 5 Δεκεμβρ. 1879 ἐν Ἀθήναις. Ἀπορρανεθεὶς τοῦ πατρὸς ἐν τῇ καταστροφῇ τῆς νήσου, καθ' ἣν ἠχμαλωτίσθη καὶ ὁ ἀδελφὸς ὁ ὕστερον ἐν Τουρκίᾳ διαπρέψας ὡς Γενικοῦ Πασσᾶς (ἀποθ. τῷ 1860), ἦλθε μετὰ τῆς μητρὸς μετὰ οἰκτρὰν περιπλάνησιν εἰς Τεργέστην, ἐνθα ἐδιδάχθη τὰ πρῶτα γράμματα ὑπὸ τὸν Μισαήλ, μετέπειτα μαθητοπότην Ἀθηνῶν, οὗ τῇ συστάσει μετέβη εἰς Μόναχον, Γοτtingην καὶ Αἰδελβέργην. Αὐτόθι ἐγένετο κυρίως μαθητὴς τοῦ περιωνύμου νομομαθοῦς Thibault, εἰς οὗ τὸν οἶκον εἶχεν εἰσαχθῇ ἡ μῆτηρ αὐτοῦ ὡς οἰκονόμος. Ἐκεῖ δὲ ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῷ 1836 διὰ τῆς ἐναισθητοῦ αὐτοῦ διατριβῆς περὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς Δωδεκαδελτύου. Ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας τῷ 1839 καὶ γενόμενος τῷ αὐτῷ ἔτει ὑφηγ. τοῦ Ῥωμ. δικαίου ἤρξατο τοῦ δικηγορικοῦ αὐτοῦ σταδίου καὶ μετέφρασε μετὰ τοῦ Νικ. Χατζεπούλου (τοῦ ὕστερον νομάρχου Ἀττικῆς) τὸ σύγγραμμα τοῦ Duvergier de Hauranne, «Περὶ βουλευτικῆς καὶ ἐκλογικῆς μεταρρυθμίσεως» (οὗ ὁ Α' τόμος ἐξεδόθη τῷ 1848). Διορισθεὶς τῷ 1861 καθηγητὴς τοῦ ποινικοῦ δικαίου ἐν τῷ πανεπιστημίῳ ἀπελύθη τῷ 1863. Τῷ 1863 ἀντιπροσώπευε τὴν Χίον μετὰ τοῦ Ἰω. Δεληγιάννη ἐν τῇ ἐθνοσυνελεύσει, ἀντιδωρίσθη δὲ τῷ 1864 καθ. τοῦ διοικητικοῦ δικαίου καὶ ἐπὶ ἔτος (1875—76) ἀνέτεθον αὐτῷ ἡ διδασκαλίαι τοῦ συνταγματικοῦ καὶ ἀλληλεθνεῶς δικαίου. Τῷ 1875 γενόμενος πρύτανης ἐξεφώνησε τὴν σπουδαίαν πρυτανικὴν αὐτοῦ λόγον περὶ τοῦ συνουχισμοῦ τῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ θησέως. Τὸ σύγγραμμά αὐτοῦ περὶ διοικητικοῦ δικαίου ἐμείνεν ἀνέκδοτον.

* **Κόκκινος Πύργος.** Χωρ. τοῦ δήμου Τρικκίων (Τρικαλίων), ἔχον 193 κατ. (1896).

* **Κόκκινου.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰπείας (Πυλίας), ἔχον 276 κατ. (1896).

* **Κόκκινο Χωριό.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀρμενίων τῆς ἐπαρχίας Ἀποκορώνου (Σφακίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 404 κ. (1900).

* **Κοκκοῦλα.** Χωρία ἐν Κεφαλληνίᾳ.

νία. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Κορινθίων (Κορινθίας), ἔχον 259 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Ἀσσοῦ (Σάμης), ἔχον 198 κατ. (1896).

Κοκκόλοθος. Γένος δένδρων ἡ δρυλλίων τῶν τροπικῶν χωρῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἀνήκον εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Πολυγονατοειδῶν καὶ χαρακτηρίζομενον ὑπὸ ἀνθέων βοτρυομόρφων ἢ σταχυομόρφων, ὑπὸ καρποῦ ἀχαινίου, περικαλυπτομένου ὑπὸ τοῦ ἀποσαρκωθέντος κάλυκος καὶ περικλεινόντος σπέρμα ἀμυγδαλοειδὲς λευκωματούχον. Οἱ καρποὶ τοῦ εἶδους Κ. τῆς σταφυλοφόρου τυγχάνουσιν ἐδώδιμοι καὶ ἔχουσι τὴν διάταξιν τῶν βράχων τῆς σταφυλῆς. Κ. ἡ ἡρόσκουσα τῶν Ἀντιλλῶν παρέχει ξύλον ἐρυθρὸν, σκληρότατον, ἀντέχον εἰς τὰ αἶτια τῆς σήψεως καὶ γνωστὸν ἐν τῇ ἐμπορίᾳ ὡς ἐν τῶν εἰδῶν τῶν σιδηροξύλων.

Κοκκουλίνη, ὄρθ. Κοκκυλίνη Βί. Ἀναμριτίνη ἐν σ. 48.

Κοκκυγικός ἀδὴν (Ἀνατ.). Ὅργανον ὑποστρογγύλον μεγέθους σπέρματος καννάβεως, κείμενον κατὰ τὸ πρόσθιον μέρος τῆς κατωτέρας κοκκυγικῆς χώρας μετὰ τοῦ ἐπισθίου ἄκρου τοῦ ἐξω σπινθηροῦ τοῦ δακτυλίου καὶ τοῦ ἀνελκτῆρος αὐτοῦ, καὶ ἀποτελούμενον ἐξ οὐσίας ὡχρεοῦς συνισταμένης ἐκ γαγγλιακῶν φυσιζῶν ἢ κυστιδίων.

Κοκκυγόμορφα. Τάξις ποικιλομορφωτάτων πτηνῶν ζώων ὑπὸ τοὺς τροπικούς ἐπὶ τῶν δένδρων τῶν μεγάλων δασῶν καὶ χαρακτηριζομένων ὑπὸ βάρους ἐπιμήκειος ἐνὶ τοῖς πελωρίας διαστάσεσι ἔχοντες, ὑπὸ πτεῶν ἐχόντων δύο μὲν δακτύλους πρὸς τὰ πρόσθ. δύο δὲ ἄλλους πρὸς τὰ ὀπίσω, ὑπὸ γλώσσης μικρᾶς καὶ πλατείαις. Γένη αὐτῆς εἶναι τὰ τῶν Ῥαμφάτων, τῶν Κροτοράγων καὶ τῶν Κοκκύων.

Κοκκύλος (Cocculus). Γένος θάμνων ἀμπελοειδῶν ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τῶν Μενισπερμοειδῶν τῶν τροπικῶν. Εἶναι θάμνοι περιελκτοὶ μετὰ καρπῶν δρυπῶν σαρκωδῶν καὶ σπερμάτων ἀφθόνως λευκωματούχων. Ἐκ τῶν καρπῶν εἶδους τινὸς παρασκευάζουσιν οἱ Ἀραβες πνευματώδες ποτὸν. Τὸ εἶδος *Cocculus palmatus* φερόμενον ἐν τοῖς δάσεσι τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς νήσου Μαδαγασκάρης παρέχει τὴν ὡς φάρμακον πικρὸν τενωτικὴν καὶ στυπτικὴν ἐφαρμοζομένην ἐν τῇ θεραπευτικῇ ριζῇ τὴν γνωστὴν ἐν τῇ ἐμπορίᾳ ὑπὸ τῷ ὀνόματι Colombo, διότι ἄλλοτε προήρχετο ἐμμέσως ἐκ τῆς πόλεως Κολόμβο τῆς νήσου Κεϋλάνης, ἐνθα ὁμοῦς οὐδαμῶς φέρεται τὸ φυτὸν.

* **Κοκκῶνι.** Χωρίον τοῦ δήμου Κορινθίων, ἔχον 562 κατ. (1896).

* **Κόκλα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Πλαταιῶν, ἔχον 615 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Βουπρασίων (Ἡλείας), ἔχον 137 κ. (1896).

* **Κόκοδα.** Χωρίον τοῦ δήμου Λευκατείου (Καλαβρύτων), ἔχον 544 κατ. (1896).

* **Κοκορά.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἡραίας (Γορτυνίας), ἔχον 228 κατ. (1890).

* **Κόλα.** Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Μαλαγοειδῶν, περιλαμβάνον δώδεκα γνωστὰ εἶδη φυόμενα ἐν ταῖς τροπικαῖς χώραις τῆς Ἀμερικής. Τὰ σπέρματα τοῦ εἶδους *Kola acuminata*, γνωστὰ ἐν τῇ ἐμπορίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα κάρυα Κόλας, στερεοῦνται λευκώματος, περιέχουσι δὲ οὐσίας τονωτικές καὶ διεγερτικές καὶ σωσινδνῆμους αἵας καὶ ὁ καφὲς καὶ τὸ τένον. Εἰ καὶ ἐσχάτως εἰσῆχθησαν ἐν τῇ θεραπευτικῇ τὰ σπέρματα ταῦτα ὡς φάρμακον καρδιοτονωτικόν καὶ δυναμοφόρον, οὐχ ἤττον ἀπὸ μακροῦ χρόνου χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν χωρῶν ἐν αἷς φυεῖται τὸ φυτόν. Ἐκτὸς τῆς περιεχομένης θεοδωμίνης καὶ καφεΐνης, δι' ἧς δρῶσιν ἐπὶ τῆς φαντασίας καὶ τῶν νευρικῶν κέντρων, περιέχουσι καὶ ἑτέραν κυρίαν δραστην οὐσίαν, τὴν κολαΐνην ἢ ἐρυθρὴν τῆς Κόλας, ἐνεργεῦσαν διεγερτικῶς ἐπὶ τοῦ μυϊκοῦ συστήματος, προκαλῶντος τὴν μυϊκὴν κόπωσην καὶ προσδίδουσιν ἀντοχὴν πρὸς σωματικὴν ἐργασίαν. Γίνεται συνήθως αὕτης χρῆσις κατὰ τῶν καρδιοπαθειῶν ὡς ἐπιθεραπευτικὴ καὶ ρυθμιστικὴ τῶν καρδιακῶν παλμῶν, κατὰ πάσης μορφῆς νευρασθενείας ἥτοι ἐκλύσεως τῶν σωματικῶν καὶ διανοητικῶν δυνάμεων ἀνευ συμπαρεβρευσίσης νόσου. Ἐπίσης ὠρελεῖ κατὰ τῶν βαρέων πυρετῶν, κατὰ τῶν δυσιαίων διαρροϊῶν καὶ ἐν γένει κατὰ πάσης ἐξαντλήσεως ἢ μακροσμώδους καταστάσεως τῶν λειτουργιῶν τοῦ ὀργανισμοῦ. [P.N.B.]

* **Κολαῖτη.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἐλιοῦ (Κρυναίας) ἐν Κεφαλληνίᾳ, ἔχον 106 κατ.

* **Κολάκα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀταλάντης (Ασκήριδος), ἔχον 243 κατ. (1896).

* **Κολανδροῦτσος.** Ἀγωνιστὴς Ἑλλην. ἐξ Ὑδρας (βλ. Ἀνδροῦτσος ἐν τὸμ. Α' σ. 886).

* **Κολαντζέκη.** Χώρα τοῦ δήμου Περαχώρας (Κορινθίας), ἔχον 100 κατ. (1896).

* **Κολαξοῦς.** Χωρ. τοῦ δήμου Σκοτεινῆς τοῦ νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 104 κατ. (1896).

* **Κολασπίδεμα** (Ζωολ.). Γένος μικρῶν κολεοπτέρων ἐντόμων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Χρυσομηλιδῶν, ἀποτελοῦν ἀληθινὰ μάστιγα καταστροφῆς ἐν τοῖς ἀγροῖς τοῖς ἐσπαρμένοις διὰ τριφυλλίου, οὐ τὰ φύλ-

λα καὶ τὰ καυλὰ κατατρώγονται ἀπλήστως ὑπὸ τῶν σχαδῶν τῶν ἐν λόγῳ ἐντόμων. Ἄμα τῇ ἐμφάνει αὐτῶν ἀναγκηὶ νὰ θερισθῶσιν ἀμέσως οἱ ἀγροὶ τοῦ τριφυλλίου, ὅπως ἀπαλλαγῶσι τῆς τελείας καταστροφῆς καὶ τῶν ἐπομένων βλαστήσεων.

* **Κολατζῆ** (πρὸ τῶν Κρούλλων ἐπὶ Βυζαντινῶν). Φρούριον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ παρὰ τὰ Ἀγγελοκώμα (Ἀινέγκιολ) ὀπίσω τοῦ Ὀλύμπου. Τὸ φρούριον τοῦτο, οὐ οἱ κάτοικοι ἀμυχρητὶ παρεδόθησαν τῇ διαρκυγῇ καὶ δουλείᾳ, κατέλαθεν ὁ Ὀσμάν τῷ 1288 παρατάξας πρὸ αὐτοῦ 300 ἄνδρας, ὅπως ἀποπλύνῃ τὴν ὑπὸ τοῦ φρουράρχου τῶν Ἀγγελοκώμων ἦταν αὐτοῦ. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Κόλδεργ.** Πόλις τῆς Πρωσίας ἐν τῇ Πρωσίᾳ, ἔχουσα 28,241 κατ. (1901).

* **Κόλδιγγ.** Πόλις τῆς Δανίας, ἔχουσα 12,530 κατ. τῷ 1901.

* **Κολεοσπύριον** (Βοτ.). Γένος ἑυρωτομυκήτων, οὐ τὰ προβασιδία ὀργανοῦνται ἐπὶ τόπου εἰς βασίδια καὶ σχηματίζουσι κομβολόγια ἐν τῷ μέσῳ ἐρυθρὰς κηρώδους μάζης. Εἶδη τινὰ παρασιτοῦσι πάντοτε ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φυτικοῦ ὀργανισμοῦ (Κληματίδος κλ.), ἄλλα δ' οὐχί, ὡς τὸ Κ. τοῦ ἡριγέροντος, ὅπερ τὸ μὲν ἀρ. ἀναπτύσσεται ἐπὶ τῶν πεύκων, τὸ δὲ φθινόπωρον ἐπὶ τοῦ ἡριγέροντος, δύναται ὅμως καὶ δι' ὀλοκλήρου τοῦ ἔτους νὰ μείνῃ ἐπὶ τῶν πεύκων, ὅποτε τὰ μυκηλιακὰ νημάτια διεισδύονται μέχρι τοῦ γεννητηρίου στρώματος καὶ καταστρέφουσι καθ' ὀλοκληρίαν τοὺς κλάδους. Πολλὰκις ὀλοκληρὰ δάση καταλαμβάνονται ὑπὸ τῶν παρασίτων τούτων ρυτάρων.

* **Κολιάτσος** Σωκράτης. Ἀρχιεπίσκοπος Κορινθίας, γενν. τῷ 1834 καὶ ἀπεθ. τῇ 15 Φεβρουαρίου 1899. Διανύσας τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν Ἀθήναις, ἐν ἡλικίᾳ 35 ἐτῶν προεχειρίσθη εἰς ἀρχιεπισκοπὴν καὶ τῷ 1872 ἐγένετο διευθυντὴς τῆς Ῥιζαρίου Σχολῆς, ἣν εὐδοκίμως διηύθυνεν ἐπὶ 10 ἔτη μέχρι τοῦ 1882, ὅτε ἐξελέγη ἀρχιεπίσκοπος Κορινθίας, ἐνθα συνετέλεσε σπουδαίως διὰ τῶν περιοριῶν καὶ τοῦ κηρύγματος εἰς τὴν ἐξημέρωσιν καὶ ἡθικοποίησιν τοῦ λαοῦ καὶ εἰς τὴν πειθορχίαν τοῦ κλήρου.

* **Κολίμα.** Πολιτεία τῆς ὁμοσπονδίας τοῦ Μεξικοῦ, ἔχουσα 65,026 κατ. τῷ 1900 καὶ ὁμώνυμον πρωτεύουσιν μετὰ 18,979 κατ. τῷ 1895.

* **Κολίν** (Kolin, ἢ Kollin). Πόλις τῆς Βοημίας, ἔχουσα 15,025 κατ. τῷ 1900. Μνημεῖον τῶν ἐν τῇ μάχῃ τῶν παρὰ τῷ Κ. τῷ 1759 πεσόντων ἰδρῶθη ἀρτι ἐνταῦθα.

Κολινδρός - Κωμόπολις τῆς Μακεδ. ἐν τῷ διαμερισματι Θεσσαλονίκης καὶ ἔδρα ἐπισκόπου, ἔχουσα 2,000 περίπου κατ. χριστιανούς.

Κολλέγχυμα καλεῖται ἐν τῇ φυτολογικῇ ἀνατομικῇ ἰδίᾳ τῆς ἰσχύος ἀποτελούμενος ἐκ ζώντων κυττάρων, ἅπερ, ὡς ἐκ τῆς τροποποιήσεως τοῦ περιβλητικοῦ αὐτῶν ὑμένης παχυθέντος καὶ προσλαβόντος στερεότητα καὶ ἐλαστικότητα μεγίστην, ἐπεμνημόνευσαν κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ εἰς τὸ ἀνήκουσι μέλους, διακρίνονται δὲ οὕτω ἐν τῷ μέτῳ τοῦ συνήθους παρεγχύματος ὡς σχηματίζοντα ἐν τοῖς κυσλοῖς καὶ τοῖς φύλλοις πολλῶν φυτῶν συνεγές τι στρώμα ἢ δεσμιδας νεχωρισμένας.

Κολλετία. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ῥαυνοειδῶν ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ἀμερικῇ. Θάμνοι ἢ δεινδρύλλια μετὰ κλάδων ἀκανθοφόρων καὶ φύλλων ὑποτυπῶδων. Ἐκ τοῦ ξύλου τῆς *colletia spiriosa* παρασκευάζεται βάμμα λαπακτικὸν ὠφέλιον κατὰ τῶν διαλειπόντων πυρετῶν.

Κόλλυμα. Γένος μυκήτων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Δισκομυκήτων, ὧν τὰ μυκηλιακά νημάτια διακλαδίζονται ἐν ταῖς πηκτωματώδεσι μαζαῖς τῶν Νοστοκίων πρὸς σχηματικὸν πηκτωματώδες τινὸς λειγῆρας.

Κολλιδεῖναι καλοῦνται ἐν τῇ χημείᾳ αἱ τριμεθοϋλοπυριδίναι ἢ τοὶ σώματα ὁμιόλογα τῇ πυριδίνῃ, προκύψαντα τυπικῶς ἐκ τῆς πυριδίνης, ἥς τρία άτομα ὑδρογόνου ἀντικατεστήθησαν ὑπὸ τριῶν μονατομικῶν ὁμάδων μεθυλίου. Πράγονται ἐκ τοῦ δι' ἀποστάξεως ὀσπῶν προκύπτοντος διηπελείου ἐλαίου.

* **Κολλιερόη**. Χωρ. τοῦ δήμου Πελοπονησίων (10άκης), ἔχον 407 κατ. (1896).

* **Κολλέναι**. Πρωτ. τοῦ δήμου Καλτεζῶν (Μαντινείας), ἔχουσα 1,537 κ. (1896).

Κολλενσονία. Γένος φυτῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Χειλανθῶν. Κ. ἢ καναδαία ἔχει διουρητικὰς ἰδιότητας.

Κολλοειδῆ σώματα καλοῦνται χημικῶς αἱ ἀνεπίδεκτοι κρυσταλλώσεως ἁμορφοὶ καὶ πηκτωματώδεις οὐσίαι, ὡς τὸ κόμμι, ἡ γονδρίνη, ἡ ὀστεόκολλα κτλ., αἵτινες ὑπὸ μορφήν διαλύματος δὲν δύνανται νὰ διαδώσι διαπιδυτικὴν ὑμένα. καὶ οὕτως ἀποχωρίζονται ἀπὸ τῶν τυχόν προσαναλελυμένων κρυσταλλοειδῶν οὐσιῶν (πρβ. Διαπιδυτήρ ἐν σ. 228).

Κολλοκαλία, Collocalia. Γένος πτηνῶν σχιζορράμφων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κυψελιδῶν, κατοικούντων ἐν ταῖς Σονδαίαις νήσοις καὶ ἐν ταῖς πέριξ αὐτῶν χώ-

ραις. Χαρακτηρίζονται ταῦτα ὑπὸ πτερυγῶν μακρῶν, τοξοειδῶς καμυμένων, οὐρᾶς κολῶδης ἢ φεροῦσης μακρὰν ἐντομήν, τασσῶν γυμνῶν, βραχέων καὶ εὐρώττων, ῥάμφους μικροῦ λίαν ἐπικαμπυῶς. Αἱ φώλεαὶ τῶν πτηνῶν τούτων ἀποτελοῦμεναι ἐκ συμπίλησεως θαλασσίων ἀλγῶν καὶ ὑριστάμεναι μαλᾶκυνσιν καὶ ἐξέγκωσιν ἐν τῷ ὕδατι ἀποτελοῦσιν ἐν τῶν ἐκλεκτοτέρων ἐδεσμάτων τῶν Σινδῶν.

Κολλοτουρίνη. Ἀλκαλοειδὲς ἐξ-αγόμενον ἐκ τοῦ φλοιοῦ τοῦ ἐν Βεγγάλῃ φερόμενου δένδρου *Symblocos racemosa* καὶ φερόμενον ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων πρισματικῶν συνδεσμομένων μετὰ πυραμίδων, μὴ ἀποσταθρομένων ἐν τῷ ἀέρι καὶ παρεχόντων ἐν θετικῷ ὀξεῖ διάλυμα δεικνύον ἱσχροῦν φθορισμῶν.

Κόλλυβία. Γένος μυκήτων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀγαρικοειδῶν, χαρακτηριστικὸν ὑπὸ ποδῶς ὑπάρχοντος κατὰ τὸ κέντρον καὶ ἔχοντος γονδρίνη σύστασιν, ὅντος κοίλου καὶ πολλῶς ἐπεκτεινόμενου ἐν εἰδῇ ῥίζης, ὑπὸ σπορίων λευκῶν καὶ πηλίσκου στρεγγύλου νομισματοειδοῦς. Τινὰ εἶδη εἶναι ὑποπτα ὡς δηλητήρια. Τὸ εἶδος *Collybia esculenta* σμικρότατον ὅν εἶναι περιζήτητον ἐν Αὐστρίᾳ ὡς καρύκευμα.

* **Κόλμαρ**. Πόλις τῆς γερμανικῆς τοπάρχικης Ἀλσατίας-Λοθαριγγίας, ἔχουσα 36,706 κατ. τῷ 1900.

* **Κολοβιάτ**. 1) Χωρ. τοῦ δήμου Πανασιῶν (Παρνασσίδος), ἔχον 870 κατ.—2) Χωρ. τοῦ δήμου Καρυᾶς (Λευκάδος), ἔχον 309 κατ. (1896).

* **Κολοκοτρωνιά**. Τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη ὁ ἔξιππος χαλκοῦς ἀνδριάς, ἔργον τοῦ ὁμογενοῦς γλύπτου Λαζάρου Σώχου, ἐστήθη κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1902 ἐν Ναυπλίῳ, ἑτερος δ' ἀνδριάς αὐτοῦ στηθίσεται προσεχῶς ἐν Ἀθῆναις.

* **Κολοκύθ**. Χωρ. τοῦ δήμου Λευκαριῶν (Κερκύρας), ἔχον 187 κ. (1896).

* **Κολοκυθιά**. Χωρίον τοῦ δήμ. Ὀμιλίων (Φθιώτιδος), ἔχον 358 κατ. (1896).

Κολοκυθιδίνη. Βλ. Κολοκυθιδες ἐν τ. Δ' σ. 741.

* **Κολοκυθίου** δῆμος. Μετωνομασθῆ πρό τινων ἐτῶν εἰς δῆμον Τευθρώνης ἀπὸ τῆς ἐκεῖ ἀρχαίας πόλεως τῆς Λακωνικῆς.

* **Κολοκυθοῦ**. Κώμη τοῦ δήμου Ἀθηναίων, ἔχον 1,398 κατ. (1896).

* **Κολομβία**. 1) Δημοκρατία ἡμοσπονδιακὴ ἐν τῇ Ν. Ἀμερικῇ, ἔχουσα ἐμβαδὸν κατὰ τὴν νεωτάτην καταμέτρησιν 1,203,100 τεχμ. καὶ πληθυσμὸν 4

έκατομ. κατοίκων τῷ 1895· ἐκ τούτων 307 χιλ. εἰναιλευκοί, 300 χιλ. μαῦροι, 4,630,000 ιθαγενεῖς καὶ 150 χιλ. ἀπολιτιστοὶ ἰθαγενεῖς. Κατὰ τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν τῆς 2/15 Σεπτ. 1900 ἐν τῇ περὶ συνόρων ἐριδί μετὰ τῆς Κостаρίκας ἔλαβε χώραν 4 χιλ. τγμ. διὰ τῆς συμβάσεως τῆς κυβερνήσεως μετὰ τῆς νέας ἑταίρ. τῆς διώρυχος τοῦ Πανζμᾶ παρετάθη ἡ ἀδεια πρὸς κατασκευὴν ταύτης μέχρι τοῦ 1910. — 2) Βρετανικὴ Κολ. Ἀποικία τῆς Ἀγγλίας ἐν τῇ Βορ. Ἀμερικ. παρὰ τὸν ὁμώνυμον ἢ Ὀρεγῶνα καλούμενον ποταμὸν πρὸς τὸν Εἰρηνηκὸν ὠκεανόν, ἔχουσα 131,438 κατ. τῷ 1895 καὶ ἀποτελοῦσα μέρος τοῦ Καναδά. — 3) Διαμέρισμα αὐτοτελὲς District τῆς βορείου Συμπολιτείας, περιλαμβάνον τὴν κομητίαν Οὐασινγκτῶνος μετὰ 2 πόλεων καὶ διοικούμενον ὑπὸ ἐπιτροπείας ὑπὸ τὴν ἀμεσον διοίκησιν τοῦ Κογκρέσσου· ἡρίθμει 278,718 κατ. τῷ 1900. — 4) Πρωτεύουσα τῆς πολιτείας Ν. Καρολίνας αὐτόθι, ἔχουσα 21,198 κατ. τῷ 1900. — 5) Πόλις τῆς Πεννσυλβανίας αὐτόθι ἀριθμοῦσα 10,599 κατ.

Κολομβίτης καλεῖται ἄλλως τὸ ἔρκετον Νιοβίτης.

* **Κολόμβο.** Πρωτεύουσα τῆς νήσου Κεϋλάνης, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 157,252, ἐξ ὧν 5 χιλ. Εὐρωπαῖαι.

Κολόμβος (Columbus). 1) Πρωτεύουσα τῆς πολιτείας Ὀχάιο ἐν τῇ Βορ. Ἀμερ. Συμπολιτείᾳ ἱδρυθεῖσα τῷ 1812 καὶ καίμενη ἐκατέρωθεν τοῦ ποταμοῦ Σιάτου. Ἀριθμοῦσα 125,560 κατ. τῷ 1900 κέκτηται καπιτώλιον κτισθὲν κατὰ μέλησιν τοῦ Πανθέου τῆς Ῥώμης, ἄλλα ὠραιότατα κτιζόμενα καὶ ζωηρὰν βιομηχανίαν καὶ διηγεωργικῶν ἐργασιῶν, ἀνθρακωρυχεῖα καὶ ἐμπόριον. — 2) Πρωτεύουσα κομητίης ἐν τῇ πολιτείᾳ Γεωργίας ἔχουσα 17,614 κατ. τῷ 1900, ἐργαστασία ἐρίων καὶ βάμβακος, ατμομύλους καὶ ζωηρὸν ἐμπόριον βαμβακος.

Κολομέα. Πόλις τῆς Αὐστρουγγαρίας ἐν Γαλικίᾳ καὶ εἶρα ἰδίῳ διαμερίσματι, ἔχουσα 34,188 κατ. τῷ 1900.

Κολόμνα. Πόλις τοῦ Ῥωσικοῦ κυβερνήτου Μόσχας, ἔχουσα 20,970 κατ. τῷ 1897.

Κολόμπ (Colombes). Πόλιν τοῦ γαλλ. νομοῦ Σηκουάνα παρὰ τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ τούτου καὶ ἐγγὺς τῶν Παρισιῶν, ἔχουσα μετὰ τοῦ ὅλου βήμου 20,105 κατ. τῷ 1896, ποικίλην βιομηχανίαν καὶ λαμπροὺς ἐξοχικοὺς οἶκους τῶν παραθεριζόντων Παρισινῶν.

Κολομπεσσέικα. Χωρ. τοῦ δήμου Καρδαμύλης (Οἰτύλου), ἔχον 103 κ. (1896).

* **Κυλομπότσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Κορινθίων, ἔχον 281 κατ. (1896).

* **Κυλοπετινέτσα.** Χωρίον τοῦ δήμ. Μουσίας (Παρνασσίδος), ἔχον 559 κ. (1896).

* **Κυλοράδο.** Πολιτεία ἐν τῇ Βορείῳ-αμερικανικῇ Συμπολιτείᾳ, ἔχουσα 539,700 κατ. τῷ 1900 καὶ πρωτεύουσα τὴν Δένβερ. Ἡ ὁμώνυμος ἐν αὐτῇ πόλις καλουμένη καὶ Κ. Σπρίγς ἔχει 11,140 κατ.

* **Κυλοσῦρτης.** Χωρ. τοῦ δήμ. Πυλλήνης (Ναυπακτίας), ἔχον 138 κατ. (1896).

* **Κυλοτσαγούα.** Ἐπαρχία τῆς Νοτιοαμερικανικῆς δημοκρατίας Χίλης, ἔχουσα 157,560 κατ. τῷ 1895.

* **Κυλόρι.** Κοινότητα τοῦ δήμου Λετρίνων (Ἡλείας), ἔχουσα 1,048 κατ. (1896).

* **Κυλωνία.** Πόλις τῆς Παραρρηνίου Πρωσίας, ἔχουσα 387,781 κατ. τῷ 1902.

* **Κυλωνία.** 1) Ὑποδιοίκησις ἐν Μακεδονίᾳ ὑπαγμένη εἰς τὴν διοίκησιν Κορινθίας τοῦ βίλαετιοῦ Μοναστηρίου καὶ περιλαμβάνουσα 10 χωρία ἐν αἷς ἡ Ἑλληνικὴ εἶναι ἐπικρατεστέρα καὶ διατηροῦνται ἑλλ. ἐκπαιδευτήρια καὶ ἄλλα ἀλθιανόνα. — 2) Μητρόπολις τοῦ εἰκουμένου ὁρόνου μετὰ τὸν Καρα-Χισάρ-Σαρκὴ ἢ Νικόπολιν. Ἡ ἐπαρχία αὕτη καίται μὲν ἐν τῷ βίλαετιῳ τῆς Σεβαστείας (Σιδάς), δὲν ὑπάγεται ὅμως εἰς τὴν Μητρόπολιν τῆς Νεοκαϊσαρείας ὡς ἐτραχημένως ἀναγράφεται ἐν τῷ τῶμ. Ε' σελ. 544 ἐν λ. Νικόπολις, ἀλλ' εἶναι ἀνεξόρτητος. Μία δὲ καὶ μόνη Κυλωνία ὑπάρχει περιλαμβάνουσα πλὴν τῶν χωριῶν κατ. 20 χιλ. ὀρθοδόξους χριστιανούς μετὰ 80 κατὰ καὶ 50 σχολείων.

Κυλωνίδων δῆμος τῆς ἐπαρχίας Πυλίας, ἔχων 8,606 κατ. (1896).

Κομδρετωεῖδῃ. Οἰκογένεια δικατυλιδίων πολυπετάλων φυτῶν, διαρρυσμένη εἰς τὴν ὑποδιαίρεσιν τῶν Κομδρετωιδῶν χαρακτηριζομένην ὑπὸ ὠσθήκης περιχλειούσης πλείονα ὥρια καὶ ἔχουσαν πρότυπον γένος τὸ Κομδρετον, καὶ εἰς τὴν ἑτέραν τῶν Γυροκαρπιδῶν χαρακτηριζομένην ὑπὸ ὠσθήκης περιχλειούσης ἐν μόνῳ ὥριον. Ἐνταῦθα ὑπάρχοντα δένδρα καὶ θάμνοι εἰσὶν ὅτε περιελίκοι καὶ ἀναρριχώμενοι. Τὰ φυτὰ ταῦτα εἶναι τῶν τροπικῶν χωρῶν, πλούσια δεψικῶν οὐσιῶν, ἔχοντα φύλλα μονήρη ἢ ἀντιθέτως διατεταγμένα, δερματώδη, ἀνθη πενταμερῆ κανονικά, ἐμφαρμοδιὰ τῇ πολύγαμᾳ· δίοικα, μετὰ κάλυκος γαμιστεπάλου μονίμου, μετὰ στεφάνης τεινύσης πρὸς ἀμβλωσιν, μετὰ καρποῦ σχαινίου ἢ ὀρύπης ἔστιν ὅτε.

* **Κομηλζό.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀπολλωνίων (Λευκάδος), ἔχον 390 κατ. (1896).

Κομῆτε. Χωρίον τοῦ δήμου Καρυ-
στίων, ἔχον 262 κατ. (1896).

* **Κομειτάδες.** Πρωτ. τοῦ δήμου Νίμ-
πρου (Σφακίων) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 291
κατ. (1900).

* **Κομειτάττα.** Χωρ. τοῦ δήμου "Ατ-
σου (Σάμης), ἔχον 331 κατ. (1896).

* **Κόρμα.** Χωρ. τοῦ δήμου Λακρίων,
ἔχον 279 κατ. (1896).

Κορμεῖται καλεῖνται ἐν τῇ χημείᾳ
σώματα στερεά, ἀνεπίδεκτα κρυσταλλω-
σεως, ἀχρσα, θραύσεως ὑαλῶδους, ἄσπρα,
γεύσεως ἀγνώστου, ἀρθρῶς παραγόμενα ἐν
τῷ ὕδατι πολλῶν φυτῶν καὶ ἐξιδρου-
μένα ἀπὸ τοῦ ὑαλῶδους στελέχους καὶ τοῦ
φλοιῷ πολλῶν δένδρων. Ἀποτελεῖσι μίαν
τῶν τάξεων τῶν Γλυκωματογόνων (βλ. λ.)
ὡς σώματα ἱσομερῆ τῇ δεξιτέρῃ.

Κορμελιννοειδῆ. Οἰκογένητα φυ-
τῶν μονοκτυλήδων τῶν τροπικῶν χω-
ρῶν. Πόαι ἔχουσαι στέλεχος κυλινδρικὸν
κατὰ τοὺς κόμβους μετὰ ριζώματος φυμα-
τώδους, φύλλων ἀκραιῶν, ἐναλλάξ δια-
τεταγμένων, ὀπίσθων, ἀνθῶν κανονικῶν
ἢ ζυγομόρων ἐν σχήματι κυματῶν ἐλικο-
ειδῶν κατὰ τὰς μακρὰς τῶν φύλλων
ἢ τῶν βραχίων, καρπῷ κούρης ἢ ἀχαι-
νίου ἢ ῥαγός. Τίνα τῶν εἰδῶν εὐμοιροῦσι
διουρητικὸν ἰδιότητων.

* **Κορμένο.** Χωρ. τοῦ δήμου "Αρτης,
ἔχον 623 κατ. (1896).

Κορμοδιανός. Χριστιανὸς ποιητὴς
τοῦ Γ' μ. Χ. αἰῶνος ἀκμάσας ἐπὶ Δελίου καὶ
Βαλεριανοῦ. Ἐποίησεν ἐν σχήματι ἀκροστι-
χίδος λατινιστὶ Συμβουλὰς 80 κατὰ τῶν
θεῶν τῶν Ἑθνικῶν, σκοπὸν ἔχουσα τὴν
προσελευσιν μὲν τῶν Ἰουδαίων καὶ Ἑθνικῶν
εἰς τὴν χριστιανισμὸν, τὴν μετάνειαν δὲ τῶν
χριστιανῶν, καὶ Ἀπολογητικὴν ποιήμα' κατὰ
Ἰουδαίων καὶ Ἑθνικῶν, περιγράφον μετὰ
ἀποκαλυπτικῶ ὕψους τὴν γλιτιστὴ βασιλείαν
τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Ταῦτα ἐξεδόθησαν
τελευταίον ὑπὸ Dombart ἐν Βιέννῃ 1887.

* **Κόρμιννα.** Χωρ. τοῦ δήμου Θρονίου
(Λοκρίδος), ἔχον 275 κατ. (1896).

* **Κόρμον.** Πρωτεύουσα τῆς ὁμώνυμου
ἐπαρχίας (μετὰ 576,276 κατ.) τοῦ ἰταλι-
κοῦ βασιλείου, ἔχουσα 38,902 κατ. τῷ 1901.

* **Κορῶραι νήσοι.** Ἐχουσι περὶ
τὰς 85 χιλ. κατ. ἐπὶ ἐμβαδοῦ 1972 τχυ.

* **Κόρφορν.** Πόλις τῆς Οὐγγαρίας καὶ
πρωτεύουσα ὁμώνυμου κομιτάτου (μετὰ
175,822 κατ.), ἔχουσα 20,264 κ. τῷ 1900.
Τὰ ὅμορμα αὐτῆς μάτην ἀπεπειράθησαν
κατὰ τὴν Οὐγγρ. ἐξέγερσιν τοῦ 1848 νὰ ἐκ-
πολιτοκρήσωσι τὰ αὐστριακά στρατεύματα ἐν-
νεκα τῆς ἐνδόξου ἀμύνης τοῦ Κλάπκα ἐν

σειρᾷ μαχῶν ἀπὸ Αὐγ. 1848—Σεπτ. 1849,
ὅτε τέλος ἡττηθῆται ἡ πόλις νὰ συνθηκα-
λογήσῃ τῇ 15 Σεπτεμβρίου.

Κοροῦτος Ἄντωνιος. Ἡγεμὼν
τῆς Ἑπτανήσου πολιτείας, υἱὸς τοῦ ποιητοῦ
Δημητρίου Κ. ἀνέκων εἰς τὴν οἰκογέ-
νειαν τῶν Κοροῦτων, ἦς γενάρχης ὑπῆρ-
ξεν ὁ μετὰ τὴν ἀλωσιν τῆς Μεθωνῆς τῷ
1500 ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐλθὼν εἰς Ζακύν-
θον Δ. Κοροῦτος. Ἐγεννήθη ἐν Ζακύνθῳ
τῷ 1748, λελθὼν δὲ τὴν ἐγκυκλιεπαίδειαν
παίδευσιν ἀπῆλθεν εἰς Ἱταλίαν πρὸς τε-
λειοποίησιν καὶ ἐγένετο διδάκτωρ τῆς νο-
μικῆς. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Γεωργίου
Βιστόκη τῷ 1803 ἐξέλεγη ἡγεμὼν τῆς
Ἑπτανήσου τῇ 7 Δεκεμβρίου 1803 καὶ
ἐθάτε μέχρι τοῦ ὑψηλοῦ βαθμοῦ τοῦ Πριγ-
κίπος τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας. Ὅτε
δὲ τῷ 1807 ἡ Ἑπτανήσος παρεχωρήθη εἰς
τὸν Ναπολέοντα, ὁ Κ. ἀπεχωρήσεν εἰς Ζά-
κυνθον, ἐνθα ἔζησε μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ
ἐπισυνδάντος τῇ 1 Φεβρουαρίου 1833.

* **Κορπηγάδι.** Χωρίον τοῦ δήμου Φα-
ρῶν (Πατρῶν), ἔχον 170 κατ. (1896).

* **Κορπιένη.** Πόλις τοῦ γαλλ. νεμὸς
Ῥόζ, ἔχουσα μετὰ τοῦ ὅλου δήμου 15,125
κατ. τῷ 1896. Ἐκ τῶν νεωτατων αὐτῆς
συμβάντων μνημονευτέα ἡ ἐπίσκεψις τοῦ
Τσαροῦ Νικολάου Β' πρὸς τὸν προέδρον τῆς
γαλλ. δημοκρατίας Λεμπέ κατὰ Μάιον
τοῦ 1901.

* **Κορποθέκρα.** Χωρίον τοῦ δήμου
Ἀρδρακίας (Βάλτου), ἔχον 145 κατ. (1896).

* **Κορποθεκράττα.** Χωρίον τοῦ δή-
μου Κρανίων (Κρανιάς), ἔχον 255 κ. (1896).

* **Κορποι.** Χωρίον τοῦ δήμου Κολο-
νίδων (Πυλίας), ἔχον 231 κατ. (1896).

Κορποστέλα. Βλ. Σαντιάγο δὲ Κ.

* **Κορποτάδες.** Χωρ. τοῦ δήμ. Ἡρα-
κλειωτῶν (Φθιώτιδος), ἔχον 402 κ. (1896).

* **Κορπούτη.** Κώμη τοῦ δήμου Πέτρα
ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ "Αρτης ἔχουσα 1925 κατ.
τῷ 1896. Εἶναι γνωστὴ διὰ τὰς δύο αὐ-
τοῖς γενομένας συμπλοκάς μετὰ τῶν Ἑλ-
λῶν καὶ Τούρκων τῷ 1822, ὅτε κατὰ
τὴν μὲν πρώτην οἱ Ἕλληνες ἐνίκησαν τοὺς
πολεμικοὺς διὰ τοῦ φιλέλληρος στρατηγικοῦ
Νόρμαν τῇ 23 Ἰουνίου, κατὰ δὲ τὴν δευ-
τέραν γενομένην ὀλίγας ἡμέρας ὕστερον
οἱ Ἕλληνες ὀλίγον ἐλαίψε νὰ ἡττηθῶσι
βραχὺ πρὸ τῆς καταστροφικῆς μάχης τοῦ
Πέτρα.

* **Κορποτί.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἡχι-
νου (Βονίτης καὶ Σηρομέρου), ἔχον 485
κατ. (1896).

* **Κονάκια.** 1) Χωρ. τοῦ δήμ. Μαζινο-
ρίου (Γουθείου), ἔχον 455 κατ. — 2) Χωρίον

ήμου Οϊτύλου, ἔχον 140 κατ. (1896).

Κονδυλάκης Γεώργιος Δ. Ἑλληνογλωττογράφος καὶ δημοσιογράφος. Τῇ 6 Δεκεμβρίου 1861 ἐν Διάννῳ τῆς Ἑσπ. Σπουδάζων ἐν τῷ Βαρβακείῳ Ἀ- γ. διέκοψε τὰς γυμνασιακὰς σπουδὰς τῷ 1877, ὅτε ἐπανήλθεν εἰς Κρήτην. Ἦλθε μέρος ἐν τῷ ἐπαναστατικῷ τότε κατ' ἐπὶ μετὰ τὴν σύμβασιν τῆς Χαλέπας ὅθι ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ Φωτιάδου γραμ- μενὸν δικαστήριον. Ἐπανελθὼν εἰς Ἀθή- ναν 1883 ἀπεπεράτωσε τὰ γυμνασιακά μαθήματα καὶ ἐπέδωκε εἰς τὰ γράμ- ματα. Πρῶτον ἔργον αὐτοῦ ἦτο διήγημα ἢ ἐπὶ τὸν ἐπαινεθὲν ἐν τῷ δικιω- τῆς «Ἐστία» τοῦ 1884. Πρὸς τοῦ- ναι ἐργάζετο ἐν τισι τῶν ἐν Ἀθῆναις εἰδῶν, ὕστερον δὲ μετέβη πάλιν εἰς τὴν διορισθεῖσα διδακταλὸς ἐν Χανίοις. 89 ἔφυγεν ἐκ τῆς νήσου, ὅπου ἐδη- γράφει ἐν Χανίοις καὶ «Πρακτικῶν» ἐνεκα τοῦ ἐπαναστάσεως καὶ ἤρξατο δημο- ρῶν ἐν Ἀθῆναις, πρῶτον ἐν τῇ «Ἐστίᾳ», κατόπιν δὲ ἐν τῇ «Ἀστει», «Ἰα», «Σκρίπ» καὶ «Ἐμπρός» ἅμα τῇ ἰδρύσει αὐτοῦ. Ἐργαῖα πλὴν τῶν ὡν κινδύνων καὶ φόβων (ἀπομνημο- νίων Κρητ. ἐπαναστάσεων) ἐν τῇ «Ἐ- στίᾳ» τοῦ 1889 καὶ τρία μυθιστορήματα εἰς τίτλους Πατούχας (αὐτῷ: 1892), οἱ τοῦ Ἀθηνῶν ἐν τῇ «Ἐστίᾳ» τοῦ καὶ χωριστὰ μετ' εἰκόνων, τὴ 62 (ἐν «Σκρίπ») καὶ συνεπλήρωσε τὴν ὑπὸ ἀμπελίου καὶ Κριταβουλίδου γραφεῖ- σιαν τῶν ἐπαναστάσεων τῆς Κρή- νος Ἀθῆναις 1895). Μετέσχε δὲ τῆς αἰκῆς κρητικῆς ἐπαναστάσεως καὶ συν- ὄθη καὶ ἐν τῷ παρόντι Ἐγκυκλοπαίδ.

Κονδυλαρθρα καλοῦνται ἐν τῇ οὐρολογικῇ ζωολογίᾳ ἐκεῖνα ἐκ τῶν κλιθεμένων ὄνυχωτῶν ὀφθαλμικῶν. γινόμενα τὰ παλαιότατα τῶν πλα- τῶν ὀφθαλμικῶν ἐχαρακτηρίζοντο πρὸς ὀδοντοφυίαν 3.1.4.3 καὶ ἑκα- σιαχόνα, ὑπὸ μασητῆρων ἐρρίων φυμάτων ἢ τετραφυμάτων καὶ ὑπὸ ὡν ὀστέων διατεταγμένων κατὰ σειράς ὥστε ἕκαστον ἐξ αὐτῶν ἀντικρύζει τὸ ἀντίστοιχον τῆς παρακειμένης σει- ρῆς οἱ προφανεῖς πρόγονοι τῶν Πε- ρικτύλων καὶ οἱ πηλοὶ τοιοῦτοι ἰσχυροδοντῶν. Ἦσαν πελαγοδό- νωντα δάκτυλα ζῶα, στηριζόμενα ἐπὶ ὀφθαλμοὺς καὶ διὰ τῶν πέντε δακτύλων. ἀελοθυμμένα λείψανα τῶν ζῶων τού- των ἐρρίζονται ἐν τῇ Πωκαίῳ γεω- περιώθῳ καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ἀρ- ροῖς στρώμασιν αὐτῆς, ἐν οἷς εὐρέ-

θονται τὰ λείψανα τοῦ σπουδαιότερου γένους τοῦ Φαινκαλόντος, τοῦ ἀρχαιοτάτου τοῦ- του προγόνου τῶν Ἰππῶν, τῶν Ῥινκερῶν καὶ Ταπίρων.

Κονεσσίνη. Βλ. Βεργλίνη.

* **Κόνιχθε.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀπε- ραντινῶν (Εὐρυτανίας), ἔχον 301 κ. (1896).

Κονιάκ (Cognac). Πόλις τοῦ γαλλ. νομοῦ Σαράντ, ἔχοντα 18,932 κ. τῷ 1896.

Κονιόματα καλοῦνται ἐν τῇ τοι- χοδομικῇ καὶ οἰκοδομικῇ οὐσίαι αἰτίνες δια- βρεγόμεναι καὶ μεταβαλλόμεναι εἰς πολ- τῶν μᾶζαν χρησιμεύουσι πρὸς στερεῶν συγκόλλησιν τῶν λίθων καὶ πλίνθων πρὸς ἀλλήλους οὕτως ὥστε νὰ ἐπέσχηται τυπω- μάτωσι καὶ ἐνοποιήσῃ τῶν ἐπὶ μέρος οἰκοδομικῶν στοιχείων. Διακρίνονται τὰ κονιόματα εἰς κ. σ. κ. α. χρησιμευομένη εἰς κτίρια μὴ ὑποβρύχια καὶ συσκευαζό- μενα ἐξ 1 μ. ἀσβέτος ἐσθεσμένης, 1 μ. ὕδατος καὶ 3 μ. πυριτικῆς ἄμμου, καὶ εἰς ὑδραυλικὰ, χρησιμευομένη ἐν τοῖς ὑποβρύχιοις κτίριοις καὶ παρασκευαζόμενα δι' ἥπιας θερμότητος μίγματος ἐξ ἀσβε- στολίθου ἢ κινωλίας μετ' ἀργίλλου ἢ τοῦ πηλοῦ καὶ ἄμμου ἢ κόπωσης χαλκίου. Ἡ ἀποσπλήρυνσις εἰς μὲν τὰ κονία κονιόματα ἐπέσχηται βαθυθῶν καὶ βραδείας ἀντικα- θισταμένου τοῦ ἐν αὐτοῖς ὕδατος ὑπὸ κα- ταλλήλου ποσότητος διαξειδίου τοῦ ἀνθρα- κος ἐκ τοῦ ὁρόου ἐνταῦθεν ἐξηγεῖται ἡ ὑγρότης τῶν νεοδημένων κτιρίων τὸ πρῶτον ἐνοικουμένων, διότι πρὸς ἀποξήρανσιν τοῖ- χος τινὲς ἀπαιτεῖται ἡ εἰρημένη ἀντικατά- στασις ἥτις πληροῖ τὸν ἀέρα αὐτῶν ὕδα- τος ἀεθόνων· δὲν εἶναι δὲ δυνατόν τὴν τοιαύτην ὑγρότητα νὰ ἐξαφανίσωμεν τα- χέως διὰ τῆς ἀναπτύξεως θερμότητος ἥτις δὲν ἀρκεῖ πρὸς ἀποξήρανσιν ἐὰν μὴ παρ' αὐτῶν ἀφθονον διαξειδίων ἀνθρακος. Τῶν δὲ ὑδραυλικῶν κονιόματων ἡ στερεοποίησις ἐπέσχηται ὡς ἐκ τοῦ σχηματισμοῦ πυριτι- κοῦ ἀσβεστοῦ καὶ πυριτικοῦ ἀργίλλου.

Κονιγγινχόφ (Königinhof). Πόλις τῆς Βοημίας καὶ πρωτεύουσα ὁμωνύμου διαμερίσματος ἀριθμούντος 64,136 κατ. Κεῖται ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἀλβίος καὶ ἀρι- θμ. 10,601 κατ. τῷ 1900, ὅλους Τσέχους, ἔχοντας βασιλεῖα, ὑφαντήρια καὶ ποικίλην βιομηχανίαν. Ἐνταῦθα τῇ 17^ῃ Ἰουνίου 1866 ἐγένετο μάχη μετὰ τοῦ Αὐστριακῶν καὶ Πρώτων.

* **Κονιδαρῶτα.** χωρίον τοῦ δήμου Δολιγίου (Σάμης), ἔχον 161 κατ. (1896).

* **Κονιδότσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Σελ- λασίας (Λακεδαιμόνας), ἔχον 362 κ. (1896).

* **Κόνιξδερφ.** Πρωτεύουσα τοῦ ὁμο- νύμου πρωττοκοῦ νομοῦ (ἔχοντας 1,204,386

κατ. τῷ 1900), ἀριθμοῦσα 189,483 κατ. τῷ αὐτῷ ἔτει.

* **Κονιξόχυτε.** Πόλις τῆς πρωσσικῆς Σιλεσίας, ἔχουσα 57,919 κατ. τῷ 1900.

* **Κόνισκα.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμ. Παρρυηνίων (Ναυπανκτίας), ἔχουσα 1,011 κατ. (1896).

* **Κόνισκον** ἢ Κόνισκον. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ διαμερίσματι Ἀνασελίτης παρὰ τῇ Θεσσαλονίκῃ, ἔχον 1000 κατ. χριστιανούς. Ἐνταῦθα εὐρέθησαν ἄρτι τὰ εἰρεῖπια ἀρχαίας χριστιανικῆς ἐκκλησίας μετὰ παναρχαίων εἰκόνων καὶ τινων ἄλλων ἀντικειμένων.

* **Κόνισκός.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Τυραίων (Καλαμπάκας), ἔχουσα 451 κατ. (1896).

* **Κόνισπολις.** Κωμόπολις τῆς Ἡπει-ἀντικῆς τῆς Κερκύρας, ἔχουσα περίπου 1,000 κατ.

* **Κονίστρες.** Πρωτ. τοῦ δήμου Κονιστρίων (Καρυστίας) μετὰ 591 κατ. (1896). Ὁ δήμος Κονιστρίων ἔχει 3,876 κατ.

* **Κόνιτς.** Πρωτεύουσα περιφερείας ἐν τῇ πρωσσικῇ ἐπαρχίᾳ Δυτικῇ Πρωσσίᾳ, ἔχουσα 10,697 κατ. (1900).

* **Κόνιτσα.** Πόλις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας μετὰ τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἡπείρου. ὡς πρωτεύουσα ἡμιονόμου ὑποδικιστικῆς ὑπαγεμένης ὑπὸ τὸ βίλαετιον τῶν Ἰωαννίνων. Ἡ πόλις ἔχει δύο καλὰ ἀστικά σχολεῖα καὶ παρθεναγωγεῖον, ἡ δὲ ὑποδικιστικὴ περιλαμβάνει 24 ἐλληνικώτατα χωρία συντηροῦντα 13 σχολεῖα, 12 γραμματοδιδασκαλεῖα καὶ 3 παρθεναγωγεῖα.

* **Κοννέττικος** (Connecticut). Πολιτεία ἐν τῇ Βορειοαμερικῇ. Συμπολιτεῖα, ἔχουσα 908,355 κατ. τῷ 1900.

* **Κονόμπλατ.** Χωρ. τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ διαμερίσματι Καστορίας, ἔχον 900 κατ. χριστιανούς.

* **Κονότοπ.** Πόλις ἐν τῷ ῥωσ. κυβερνείῳ Τσερνίγωβ, ἔχουσα 19,406 κατ. τῷ 1897.

* **Κονσεψιόν.** 1) Ἐπαρχία τῆς Νοτιοαμερ. δημοκρατίας Χιλῆς, ἔχουσα 188,190 κατ. τῷ 1895. — 2) Πόλις τῆς ἀνω ὀρεινῆς ἐπαρχίας μετὰ 55,458 κατ. τῷ 1899.

* **Κοντάραϊνα.** Χωρίον τοῦ δήμου Εὐγέρου (Δευκάδος), ἔχον 550 κατ. (1896).

* **Κοντελετοῦ.** Χωρίον τοῦ δήμ. Κυθρίων, ἔχον 240 κατ. (1896).

* **Κοντζές.** Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ὑπαγομένη ὑπὸ τὸ μουρτεσαρβλίκιον καὶ τὴν μητροπολιν τῆς Νικομηδείας καὶ ἔχουσα περὶ τοὺς 2,000 Ἑλ-

ληνας ἀποίκους ἐκ Λέσβου. οἵτινες ἀσχολοῦνται περὶ τὴν ἀμπελοργίαν καὶ ναυτιλίαν. τινὲς δὲ καὶ περὶ τὴν ἀρτοποιίαν καὶ διατηροῦσιν ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Κοντιδιάνικα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀσωποῦ (Ἐπιδ. Λιμηρᾶς), ἔχον 754 κατ. τῷ 1896.

* **Κοντοδάζαινα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ἐλευσίνος (Γορτυνίας), ἔχουσα 1,224 κατ. (1896).

* **Κοντογενάδα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνογγερῶν (Πάλλης), ἔχον 441 κ. (1896).

* **Κοντογενανζοί.** Ἐπίσημος οἰκγένεια ἐξ Ὑπάτης τῆς Σπέρδας, τῆς ὁποίας πολλὰ μέλη ὕμνησεν ἡ δημοτικὴ ποίησις. Ἐπὶ Ἀλῆ πασσάοι ἀδελφοὶ Κωσταντῆς καὶ Μήτσος, υἱοὶ τοῦ ἀρματοῦ Γιαννάκη Κοντογιάννη, κατεῖχον τὸ καπετανάτον Πατρατζικίου (Ὑπάτης). Τούτων ὁ Κωσταντῆς ἐδόλοφονήθη ὑπὸ τῶν ἐκ Μαυρίου Δημακίων. Κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν ὁ Μήτσος διεδραμάτισε σπουδαῖον ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἑλλάδι πρόσωπον. Ὁ Νικόλαος Κοντογιάννης υἱὸς τοῦ Μήτσου μετέσχε τῆς ἐν Καλιακούδα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μάρκου Μπότσαρη γενομένης μάχης, καθ' ἣν ἐφονεύθη μετὰ τοῦ Ζυγούρη Τζαβέλα τῷ 1823.

Ὁ τοῦ Κωνσταντίνου υἱὸς Σπύρος Κοντογιάννης μετὰ τοῦ μικροτέρου ἀδελφοῦ Νικολάου μετέσχον τῆς τελευταίας μεγάλης πολιορκίας τοῦ Μεσολογγίου, ὅτε κατὰ τὴν ἡρωϊκὴν ἐξόδον τῆς φρουρᾶς ἐφονεύθη ὁ Σπύρος. Ὁ δὲ Νικόλαος ἐξηκολούθησε μαχόμενος ὑπὸ τὸν Καραϊσκάκη. Ὁ Εὐάγγελος Κοντογιάννης (γενν. περὶ τὸ 1804) υἱὸς τοῦ Μήτσου μετασχὼν ἐπίσης διαφόρων κατὰ τὸν ἱερὸν Ἀγῶνα μαχῶν, μόνος αὐτὸς προσέδραμεν ἐξωθεν εἰς βοήθειαν τῆς ἐξελθούσης τοῦ Μεσολογγίου φρουρᾶς κατὰ τὰ συμπεφωνημένα. Οἱ Κ. μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Καποδίστρια μετέσχον τοῦ ἐν Μεγάροις συνταγματικοῦ κινήματος καὶ μετὰ τῶν ἄλλων εἰσῆλθαν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ἰω. Κωλέττη εἰς Ναύπλιον, νικῆσαντες τὰ κυβερνητικὰ στρατεύματα περὶ τὸν Ἰσθμόν. Οἱ Κ. ἐπὶ Ὀθωνος ἀντιδρώντες κατὰ τῆς κυβερνήσεως περιέπεσον εἰς τὴν δυσμένειαν αὐτῆς, ὁ δὲ Εὐάγγελος ἐγένετο τῷ 1845 φυγάς εἰς Τουρκίαν, ἐπανελθὼν ὅθεν αἶφνης περὶ τὰ τέλη τοῦ 1847 ὑπῆρξεν ἀρχηγὸς τοῦ ἐν Φθιώτιδι γνωστοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος, ὅπερ κατεστάλη ὑπὸ τῶν βασιλικῶν στρατευμάτων μετὰ πολλῆς σκληρότητος. Ὁ Μήτσος Κοντογιάννης ἀπέθανεν ὑποστράτηγος τῷ 1847, ὁ δὲ Εὐάγγελος τῷ 1878 ἔχων τὸν αὐτὸν βαθμόν. [Ι.Ο.Β.]

* **Κοντογόνης** Κωνσταντῖνος

Ἐγεννήθη ἐν Τεργέστη (1812) ἐκ πατρὸς Πελοποννησίου (Δημητσάνη) καὶ μητρὸς ἐξ Ἑπείρου. Τὴν ἐγκύκλιον παιδείαν, τὴν ἐλληνικὴν καὶ τὴν ἰταλικὴν γλῶσσαν ἐδιδάχθη ἐν τῇ τότε μάλιστα ἀκμαζούσῃ Ἑλλ. Σχολῇ τῆς Τεργέστης, τὴν δὲ λατινικὴν, ἑβραϊκὴν, γερμανικὴν καὶ γαλλικὴν γλῶσσαν ἐξέμαθεν ἐν Γερμανίᾳ, ἔνθα ἐπέδωκε καὶ εἰς τὴν σπουδὴν τῆς θεολογίας καὶ φιλοσοφίας ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις τοῦ Μονάχου καὶ τῆς Λειψίας (1830—1835). Κατέλθων εἰς Ἑλλάδα τῷ 1836 διωρίσθη τῷ 1837 ἄμα τῇ συστάσει τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου καθηγητῆς τῆς θεολογίας ἐν αὐτῷ. Συνέγραψε καὶ ἐξέδωκε τὰ ἐξῆς συγγράμματα: Ἐπιτομὴ ἑλληνικῆς μυθολογίας (δ' ἐκδόσεις τῷ 1872). Ἐγχειρίδιον ἑβραϊκῆς ἀρχαιολογίας (1844) Φιλολογικὴ καὶ κριτικὴ ἱστορία τῶν ἀπὸ ἁ—ῆς ἑκατονταετηρίδος ἀκμασάντων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας (1851 καὶ 1853). Εἰσαγωγή εἰς τὴν ἁγίαν Γραφὴν καὶ στοιχεῖα ἐρμηνευτικῆς τῆς Α. Γραφῆς (1859). Ἐναγγγελικὸς κήρυξ θεολ. περιοδ. σύγγραμμα (1857—1871). Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία (ἐξεδόθη μόνον ὁ Α' τόμος 1866 καὶ 1876). Ἀπεβίωσε δὲ τῇ 9 Νοεμβρίου 1878.

* **Κοντογόνη.** Χωρίον τοῦ δήμου Βουρλάδος (Πυλίας), διαίρουμενον εἰς Ἀνω καὶ Κάτω Κ., μετὰ 286 κατ. (1896).

* **Κοντογουρᾶτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Θηνιάς (Πάλλης), ἔχον 571 κ. (1896).

* **Κοντόκαλη.** Χωρ. τοῦ δήμ. Ποταμογεϊτόνων (Κερκύρας), ἔχον 270 κ. (1896).

* **Κοντομαρτί.** Χωρίον τοῦ δήμου Πύργου Ὑψηλόνερου τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 256 κατ. (1900).

* **Κοντόπουλλα.** Χωρίον τοῦ δήμου Κεραμείων τῆς Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 256 κατ. (1900).

* **Κοντόπουλος.** Βλ. ἐν τοῖς Παραλειπομένοις.

* **Κόντος Κωνσταντῖνος Σ.** Ἑλλ. ἡν φιλόλογος καὶ καθηγητῆς τοῦ ἐθν. πανεπιστημίου, γενν. τῇ 14 Μαρτίου 1835 ἐν Ἀμφίση ἐκ πατρὸς Ἑπαιρώτου συνταγματάρχου. Ἐσπούδασε τὰς ἐγκύκλιαι παιδικὰς σπουδὰς ἐν Ἀθήναις καὶ ἔλαβε μέρος ἐν τῷ ἐπαναστατικῷ κινήματι τοῦ 1854, μετ' ὃ ἐγγράφη ἐν τῇ φιλολογικῇ σχολῇ τοῦ πανεπιστημίου τῷ 1855 ἐφοίτησεν αὐτῇ ἐπὶ τριετίαν. Ἐξέδωκε δὲ τότε γραμματικὸν τι πόνημα περὶ ἀνωμάτων ῥηματικῶν μείναν ἀτελές. Μετὰ ταῦτα τῷ 1858 προσεκληθὼς ὡς γυμνασιάρχης εἰς Χίον ἐνθα διέτριψε μέχρι τοῦ 1861 καὶ ἐξέδωκε τὸ περιοδικὸν «Χιακὸν Μουσείον». Τῷ 1861 μετέβη ὡς γυμνασιάρχης εἰς Σάμον, τῷ δὲ

1865 ἀπῆλθε πρὸς εὐρύτερας σπουδὰς εἰς Ἑσπερίαν καὶ ἐφοίτη ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Λεύκης, ἐνθα μαθητῆς γενόμενος τοῦ διαπρ. Κοβήτου συνεδέθη διὰ μεγάλῃς οικειότητος μετὰ τούτου ἐν θανάτῳ τῷ 1889 ἐνεκωμίασε προσηκόντως ἐν τῷ περιοδικῷ «Ἀθηνᾶ» (τομ. 3 σελ. 3 ἐξ.). Τῇ συνεργασίᾳ δὲ τούτου ὡς καὶ ἄλλων περιραινῶν λογίων ἀνδρῶν ἐξέδωκε τὸ περιοδικὸν φιλολογικὸν σύγγραμμα «Ὁ Λόγιος Ἑρμῆς» 1866 καὶ 1867, ἐν ᾧ ἐδημοσίευσεν κριτικὰ τῶν ἀρχαίων κειμένων καὶ γραμματικὰς καὶ γλωσσικὰς διατριβάς καὶ ἐξηλεγε πλεῖστα τῶν ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν διδασκτικοῖς βιβλίοις πλημμελῶς ἔχόντων. Τοῦ «Λογίου Ἑρμού» συνέχισαν ἐξέδωκεν ἐν Ἀθήναις τῷ 1870 εἰς τεύχος. Ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας διωρίσθη τῇ 20 Μαρτίου 1868 ἑκτακτος καὶ τῇ 1η Νοεμβ. 1875 τακτικὸς καθηγ. τῆς ἑλλην. φιλολογίας ἐν τῷ Ἑθν. Πανεπιστημίῳ, ἔνθα παρὰ τὴν τύρλωσιν τῶν ὀφθαλμῶν τὴν ἐπελθοῦσαν πρὸ τινῶν ἐτῶν δὲν ἐπαύσατο ἐκτοτε διδάσκων. Διετέλεσε δὲ καὶ διευθυντῆς τοῦ Ἑλλην. φιλολογικοῦ προπαιδευτηρίου ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Φιλίππου Ἰωάννου τῷ 1880 μέχρι τοῦ 1887. Ἐγένετο ὁ εἰσηγητὴς πολλῶν ἀκριβεστέρων καὶ θεμικωτέρων χρήσεων ἐν τῇ γραπτῇ γλώττῃ καὶ συνέγραψε πλὴν τῶν ἀνωτέρω «Γλωσσικὰς παρατηρήσεις» ἀναφερομένας εἰς Ἑλληνικὰς συγγραφάς, ἐν Ἀθήναις 1882, «Φιλολογικὰς παρατηρήσεις» ἀριερωμ. εἰς Ὀλλανδούς, αὐτόθι 1884 καὶ πλεῖστας ὅσας διατριβάς γλωσσικὰς κριτικὰς καὶ γραμματικὰς ἐν τῷ «Περνατῶ», «Ἐφημερίδι Φιλολογῶν», «Σωκράτει», «Βύρωνι», «Πλάτωνι», «Ἀθηναίῳ» καὶ πρὸ πάντων ἐν τῇ «Ἀθηνᾶ» τῷ περιοδικῷ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρίας τῆς ἰδρυθείσης τῷ 1888, ἧς διατελεῖ ἐπίτιμος πρόεδρος. Κατὰ Μάρτιον τοῦ 1893 ἐωρτάσθη πανηγυρικῶς ἡ εἰκοσιπενταετηρίς τῆς εἰς καθ' ἡγήτην ἀναρρήσεως αὐτοῦ, ὅτε καὶ διὸν τεύχος περιέχον φιλολογικὰς πραγματείας ἐξεδόθη.

* **Κοντόσταυλος.** 1) Ἀλέξανδρος Π. Κ. Πολιτικὸς ἀνὴρ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, γενν. τῷ 1789 ἐν Χίῳ ἐξ ἐγκρίτου οἰκογενείας καταγομένης κατὰ τὰς παραδόσεις αὐτῆς ἐκ Βυζαντίου, καθ' ἃ καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς ὑποδηλοῖ. Ἐστάλη τῷ 1803 ὑπὸ τοῦ πάππου αὐτοῦ Λεονάρδου, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Παντολέοντος προαποθανόντος, εἰς Βονωνίαν τῆς Ἰταλίας πρὸς ἐκπαιδεύσιν. Ἐκεῖθεν δὲ μετέβη εἰς Βιέννην, ἔνθα ἐπηγγέλλετο τὴν ἔμπορον μετὰ τοῦ ὕστερον πενθεροῦ του Ζ. Ροδοκανάκη καὶ ἐνθα ἐγνώρισεν τὸν Γαζήν, Κοκκινάκη καὶ Φαρμακίδην συντάκτας τοῦ «Λογίου Ἑρμού», μεθ' ὧν συνεδέθη διὰ στενῆς φιλίας. Τῷ

1817 ἐπεσφύθη εἰς Λονδίνον, ὅπου πρῶτος ἐκ τῶν Ἑλλήνων ἔδρυσεν ἐμπορικὸν οἶκον ἔχοντα ὑποκατάστημα ἐν Μελίτῃ. Ὀλίγον μετὰ τὴν ἐκκρήσιν τοῦ ἑλλ. ἀγῶνος μετέδωκε μετὰ τοῦ φιλέλληκος Βάουριγγ κατ' Ἀγγ. τοῦ 1821 εἰς Ἑλβετίαν, ἵνα κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, τῷ δὲ 1822 ἔστειλεν ἐκ Μελίτης φορτίον πυρίτιδος εἰς τὴν ἀγωνιζομένην Ἑλλάδα, ἔνθα κατελθὼν καὶ αὐτὸς τῷ 1823 διέτριψεν ἐπὶ τινα χρόνον. Ἐπανελθὼν εἰς Λονδίνον ὕστερον ἐνατάλη ὑπὸ τῆς αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων ἐπιτροπῆς ὅπως ἐνεργήσῃ τὴν εἰς Ἑλλάδα καθόδον καὶ διορισμὸν τοῦ Κόρχαν καὶ τοῦ ἐν Κερκλληγνία διατρίβοντος Νάπιερ. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐτανήθη διὰ Γαλλίας εἰς Ἑλλάδα, ἔνθα ἐγνώρισε πρὸς τοὺς ἄλλους τὸν μοίραρχον Ἀμύλων, ὅστις ἔσωσεν ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας τὰς ἐν Χίῳ συλληφθείσας ἀδελφάς τοῦ Κ. Ὁ Ἀμύλων διεπεραίωσε τὸν Κ εἰς Κερκλληγνίαν, ὅπως πεῖται αὐτός τὸν Νάπιερ νὰ ἔλθῃ εἰς Ἑλλάδα. Ἐκείθεν μετέδωκε Κ. εἰς Τεργέστην, ἔνθα συλληφθεὶς ὑπὸ τῆς αὐστριακῆς κυβερνήσεως ἐστάλη τῇ 4 Δεκεμβρίου 1825 ἐξοριστὸς εἰς Ράδενναν. Ἐπανελθὼν εἰς Λονδίον ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων ἐπιτροπῆς ἐνεργούσης κατὰ διαταγὴν τῆς Ἑλλ. κυβερνήσεως εἰς Ἀμερικὴν, ὅπως ἐπιστατήσῃ τὴν κατασκευὴν τῶν δύο παρεγγελλισμένων φρεγατῶν. Τῇ 12 Ἀπριλίου 1826 ἐρρίχθη εἰς Νέαν Ὑόρκην φέρων καὶ συστατικὸν τοῦ Κοραῆ στενοῦ αὐτοῦ φίλου, μεθ' οὗ ὕστερον εἶχε τακτικὴν ἀλληλογραφίαν πρὸς τὸν φιλέλληνα Ἀμερικανὸν Ἐδερρετ. Τῇ ἐνεργείᾳ τούτου ὁ Κ. ἐσχέτισθον πρὸς πάντας τοὺς ἐπικρατεῖς ἀνδράς τῆς Ἀμερικ. Δημοκρατίας καὶ κατόρθωσε πρὸς πλείστα παλαιάτας προτάγματα τὴν ναυπήγησιν τῆς φρεγάτας «Ἑλλάς», ἣν καὶ ἐξοπλισθεῖσαν καὶ ὑπὸ Ἀμερικανῶν ναυτῶν πληρωθεῖσαν ὑπὸ τὸν πλοίαρχον Gregory ἤγαγεν εἰς Ἑλλάδα κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1826. Ἐν Ἀμερικῇ εὐρισκόμενος ἐτύπωσεν εἰς φυλλάδιον ἀγγλιστὶ τὴν διήγησιν περὶ τῆς εἰς Ἀμερικὴν ἀποστολῆς αὐτοῦ. Ἐν Αἰγίνῃ δὲ εὐρισκόμενος παρυσίασε γενικὸν λοχαρισμὸν τῆς διχειρίσεώς του ἐπὶ τῶν φρεγατῶν ἐν Ἀμερικῇ. Ἐπανελθὼν δ' ὕστερον εἰς Μελίτην παρελήθη τῇ 28 Δεκ. 1827 ὑπὸ τοῦ διαβαίνοντος Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος Ἰω. Καποδιστρίου εἰς Ἑλλάδα, ὅπου διορίσθη μέλος τῆς τριμελοῦς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Ἑθνικῆς τότε Τραπεζῆς. Τῷ 1828 ἐπεφορτίσθη ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου νὰ μεταβῇ εἰς Μελίτην πρὸς ἀγορὰν τῶν μηχανῶν τοῦ νομισματοκοπείου τῶν ἱπποτῶν τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου, δι' ὧν ἐκλήρησαν ἐν Αἰγίνῃ τὰ πρῶτα

ἑλληνικὰ νομίσματα. Διετέλεσε δὲ ἄραρος τοῦ Νομισματοκοπείου ἐν Αἰγίνῃ μέχρι τοῦ διαρρώσεως πρὸς τὸν Κυβερνήτην ἕνεκα τῶν ραδιουργιῶν τῶν περὶ τὸν Καποδιστρίαν ἀπεχώρησε τῶν θέσεων αὐτοῦ καὶ ἐξωρίσθη μάλιστα ἐπὶ τινα χρόνον εἰς Κων. πόλιν. Ἐπανελθὼν ἐκείθεν ἰδιωτεύων ἐν Αἰγίνῃ, ὅτε ἐπὶ τῆς Ἀντιβασιλείας διαβληθεὶς ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν του προσεκλήθη τῇ 21 Δεκ. 1833 ὑπὸ τοῦ τότε συσταθέντος Ἐλεγκτικῆς συνεδρίου νὰ παρευσίστη τὸν λοχαρισμὸν τῆς ἐν Ἀμερικῇ διαχειρίσεως του καὶ μετὰ πολλὰς χρόνους κατεδικάσθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ συνεδρίου τῇ 3 Ὀκτ. 1836 νὰ ἀποδώτῃ δρ. 174 χιλ. περίπου μετὰ τοῦ τόκου αὐτῶν. Ἐν τοῖς ὕστερον ἔτεσιν, καθ' ὃ καὶ συνετέλεσεν εἰς ἀποικισμὸν πολλῶν Χίων ἐν Πειραιεὶ, ὁ Κ. δὲν ἐπώλητο συλλέγων τὰ πρὸς ἄλλους αὐτοῦ δικαιολογικὰ ἔγγραφα, ἅτινα ἐξέδωκε μετὰ τῆς διηγέσεως τῶν ἀνω ρηθέντων ἐν Ἀθήναις τῷ 1855 ὑπὸ τὴν ἐπιγραφήν Τὰ περὶ τῶν ἐν Ἀμερικῇ ναυπηγηθεισῶν φρεγατῶν καὶ τοῦ ἐν Αἰγίνῃ νομισματοκοπείου. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἔτος διορίσθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ὁθωνος ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἐξέλεγχ τῷ 1857 πρῶτος τῆς Βουλῆς διατελὼν βουλευτῆς Καρυστίας. Ἀπὸ θανάτου δὲ τῇ 16 Σεπτ. 1865 ἐν Ἀθήναις.

— 2) Ἀλέξανδρος Α., ὁ πρεσβύτερος τοῦ προηγούμενου οὗτος, γεννηθὼν τῷ 1835 ἐν Τεργέστῃ, ἐπιδόδατο δ' ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Βερολίνῳ, ἔνθα ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῆς νομικῆς. Ἐπανελθὼν εἰς Ἑλλάδα διορίσθη πρωτοδίκης, εἶτα δὲ εἰσαγγελεὺς τῷ 1854, ὅτε καὶ παρρητήθη κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς ἀγγλογαλλικῆς καταρχῆς καταδίκῃ τοῦ δημοσιογράφου Κωνστ. Λεβίδου. Διετέλεσε τῷ 1856 ὑφηγητὴς τοῦ διανοῦς δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ εἶτα τμηματάρχης τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας, τῷ δὲ 1864 διορίσθη γενικὸς γραμμ. τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς ἐκλεγείας βουλευτῆς Καρυστίας ἀντιπροσώπευσε τὴν ἐπαρχίαν ταύτην ἐν τῇ βουλῇ μέχρι τοῦ 1899, ὅτε ἀπεχώρησε τῆς πολιτικῆς ἕνεκα λόγων θυμαίας. Ἐγένετο ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης τῷ 1870, τῶν δὲ Ἐξωτερικῶν τῷ 1875 ὑπὸ τὸν Κουρουνδοῦρον, ὅτε καὶ ἐξαφώγηται ὡς καὶ ὁ τότε πρύτανης Κόκκινος, λόγον ἐπὶ τοῖς ἀποκαλυπτηρίοις τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Κοραῆ. Τῷ 1880 διορίσθη πρεσβευτῆς τῆς Ἑλλάδος ἐν Λονδίνῳ, ὅτε δὲ τὸ τότε ὑπουργεῖον ἐνέδωκεν εἰς τὴν ἐγκατάλειψιν τῶν ὑπὸ τῆς Βερολινίως συνθήκης ἐπιδουκαθεντων ἐν Ἑλλάδι ὀρίων παρρητήθη. Ὑστερον δις διετέλεσεν αὐθις ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ἥτοι τῷ 1883—1885 ὑπὸ τὸν Τρικυπην καὶ τῷ 1893 ὑπὸ τὸν ὁ

πυρρικών συνδυασμών Σωτηροπούλου-Ράλλη. Φιλάρχχιος δὲ τῶν ὑπῆρξε ἐπὶ πολλὰ ἐτῶν πρέσβος τῆς Ἀρχαιολογ. Ἑταιρ. μέχρι τοῦ 1893.

* **Κοντόσταυλος.** Χωρίον τοῦ δήμου Κλεωνῶν (Κορινθίας), ἔχον 249 κ. (1896).

* **Κοντοχώρι.** Κώμη τοῦ δήμου Θήρων, ἔχουσα 952 κατ. (1896).

* **Κοντρεξέβιλ** (Contrexéville). Χωρίον ἐν τῷ γαλλικῷ νομῷ τῶν Βοσγίων μετ' ἱαματικῶν ὑδάτων, ἀτινα περιέχουσι διανθρακικά καὶ θεικὰ ἀλατὰ ἀσθεσιῶν καὶ νάτριου, ἔχνη ἀρσενικοῦ, φθορίου καὶ γάλλου καὶ ὠφελοῦσι κατὰ παντοειδῶς νοσημάτων τῶν νεφρῶν καὶ δι' τῆς φαρμακ. νεφροφαρμιασεως, κατὰ κατάρρων κυστικῶν καὶ συμφορητικῶν καταστάσεων τοῦ προστάτου ἀδένος.

* **Κόνουζα.** Βλ. "Ινούλα ἐν τ. Δ'.

* **Κοξαρέ.** Χωρίον τοῦ δήμου Λάμπης τῆς ἐπαρχίας Ἀγ. Βασιλείου (Ρεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 203 κατ. (1900).

* **Κοξάρη.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐπισκοπῆς τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 218 κατ. (1900).

* **Κόουνσελ Βλόφς** (Council Bluffs). Πρωτεύουσα κομητείας ἐν τῇ βορείᾳ αμερικανικῇ πολιτείᾳ Ἰόδα, ἔχουσα 25,802 κατ. τῷ 1900.

* **Κοπαλίνη** καλεῖται ὀρυκτὴ τις ῥητίνη χρωματὸς κίτρινου ἢ ὀρνθοῦ, ἀμάρου, καίμενη ἐν τῇ κοινῇ φλογὶ μετὰ λαμπρῶς καὶ ἀπολυσεως ὀσμῆς εὐαρέστως ἀρωματικῆς. Ἐρεθὲν ἐν Ἀγγλίᾳ πλησίον τοῦ Λονδίνου καὶ ἐν Ἰνδίας.

* **Κοπάνιτζα.** Χωρίον τοῦ δήμου Φιγαλίας (Ὀλυμπίας), ἔχον 142 κατ. (1896).

* **Κοπεγγάγη.** Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀνῆλθοντο εἰς 400,575 τῷ 1901 μετὰ τῶν παραρτηθέντων τέως προαστίων Βάλβου, Σούνδου καὶ Brønshøj. Τρία μεγαλοπρεπῆ κίελοδομήματα προστέθησαν εἰς τὰ τέως ὑπάρχοντα, ἥτοι τὸ μουσεῖον τῆς βιομηχανικῆς τέχνης τῷ 1894, ἡ γλυπτοθήκη τῷ 1897 καὶ τὸ καλλιτεχνικὸν μουσεῖον μετὰ τοῦ ἔθνικοῦ μνημείου καὶ βοτανικοῦ κήπου τῷ αὐτῷ ἔτει καὶ τὸ νεὸν δημαρχεῖον τῷ 1902.

* **Κόπενικ** (Copenick). Πόλις τοῦ πρῶτου νομοῦ Ποτσδάμ, ἔχουσα 21,024 κ. τῷ 1901.

* **Κοπερνικία.** Γένος φαινίκων ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Κορυμνωδῶν ἐν τῇ τροπικῇ Ἀμερικῇ ἔχοντων στίλους μέτρων ἢ ὑψηλῶν, ἀποκλίνον εἰς φυλὰ ῥιτιδοειδῆ.

* **Κόπρανα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμ. Αἰγινίου (Καλαμπάκας), ἔχον 386 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρακυνθίων (Εὐρυτανίας), ἔχον 180 κατ. (1896).

* **Κοπρένος** (Βοτ.) Γένος μυκήτων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀγαρικοειδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ποδὸς κεντρικοῦ καὶ πύλου λευκοῦ ἢ ραιοῦ κατ' ἀρχάς, μέλανος δὲ μετὰ ταῦτα, μαλακνομένου βαθμικῶν καὶ τηκομένου εἰς ὑγρὸν μέλαν βρῖθον σπορίων μελανῶν. Πρὸ τῆς ἐπιμύκωσης τοῦ ποδὸς εἶδη τινὰ τυγχάνουσιν ἐξωδύμα.

* **Κοπρίς** (Ζωολ.). Γένος Κολεοπτέρων Παταγονικῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ σώματος κυρτοῦ ἀνευ οὐράιας περιστροφῆς, ὑπὸ κεφαλῆς φεροῦσης κέρας τοξοειδῆς κεκυρτωμένον πρὸς τὰ ὀπίσω, προθώρακος μεγάλου καὶ ποδῶν ἰσχυρῶν καταλλήλων πρὸς σκληρὴν. Ταῦτα κατὰ τίθενται ὑπὸ τῆς θηλείας ἐντὸς βολίτου, ἐνθα ἐκκλιέονται, καὶ δὲ σκαθόνες τρέφονται ἐκ τῆς πέριξ κίτρου μέχρι τελείας ἀναπτύξεως. Κοινότατον τὸ εἶδος *Copris lunaris*, γνωρίμων ἐκ τοῦ στίλβοντος μελανοῦ χρώματος αὐτοῦ καὶ τῶν τριῶν καράτων, ἅπερ φέρει ἐπὶ τοῦ προθώρακος ἡ θώρακίου αὐτοῦ.

* **Κοπριτζή.** Χωρίον τοῦ δήμου Κισσίου (Καρδίτσας), ἔχον 315 κατ. (1896).

* **Κοπρόστασις** καλεῖται ἱατρικῶς ἡ κατ' ἀκολουθίαν δυσκοιλιότητος καθ' ἑξὲς ἐπίμονος παρακράτησις τῶν κοπράνων ἐν τῷ παχεῖ ἐντέρω, ὡς ἐξ ἧς ἐπερχεται βαθμικὴ ἀπορροήσις τῶν ὑγρῶν συστατικῶν αὐτῶν καὶ τελεία ἀποκλήρυνσις ἡ ἀποσπυδάωσις τῶν κοπρανωδῶν οὐσιῶν, αἵτινες τούτωθεν ἀδύνατον ἀποδοῦναι ν' ἀποβληθῶσι δια μόνων τῶν δυνάμεων τῆς λειτουργίας τῆς ἀποκατάρσεως, ἐάν μὴ προσγένηται ἀρσαστηρία βοήθεια ἱατρικῆ, σικοπούσα οὐ μόνον τὴν διεγερσιν τῶν περισταλτικῶν κινήσεων τῶν ἐντέρων, ἀλλὰ ἐνταύτῳ καὶ τὴν μαλάκυσιν καὶ εἰ δυνατόν ἐκπύλινσιν τῶν μονονοικῶν ἀποκλιθθέντων κοπράνων. Πολύκις ἢ Κ. περιγίνεται εἰς περιωπὴν αὐτῶ τοῦτο γόστου ὀξείας ἐμπυρέτου, δυναμένης καὶ εἰς κίνδυνον ζωῆς νὰ ἐκθέσθῃ τὸν πασχοντα σταθερῶντα καταλήλου ἱατρικῆς περιθάλψεως.

* **Κορακοειδές.** Χωρίον τοῦ δήμου Λευκιμυλίων (Κερκύρας), ἔχον 266 κ. (1896).

* **Κορακιάνα.** Κυμβόλις τοῦ δήμου Ἀπηνιωτῶν (Κερκύρας), ἔχουσα 2,727 κατ. (1896).

* **Κοράκιον** (τοῦρ. Φίλκ-μπορνό, ἑλλ. ραντος ἀκρωτήριον). Ἀκρωτήριον τῆς Πελοποννήσου ἐπὶ τῆς Α. ὁχθῆς τοῦ Βοσπόρου, παρονμασθὲν ἀπὸ τῶν πολλῶν κοράκων τῶν ἐμφωλευόντων ἐν τοῖς ξηροῖς βράχσις, ὅρ' ὧν κυκλοῦται. Τανῶν εἶναι ὡχυρωμένον.

* **Κορακοβούνι.** Χωρίον τοῦ δήμου Βρασιῶν (Κυνουρίας), ἔχον 546 κατ. (1896).

* **Κορακοειδές** καλεῖται ἐν τῇ συγ-

κρίτικῃ ἀνατομικῇ ὁστούν τι ἐκ τοῦ σκελετοῦ τοῦ ὧμου κείμενον μετὰ τῆς κλειδῆς ἐπὶ τῆς κοιλιακῆς ἐπιφανείας καὶ ὑπάρχον τελείως διαπεπλασμένον ἀπὸ τῶν Βατραχίων μέχρι τῶν Πτηνῶν, παρ' οἷς μόνον τοῦτο συνάπτει τὸν ὦμον μετὰ τοῦ στέρνου. Ἐκ τῶν θηλαστικῶν τοιοῦτον ὁστούν ἔχουσι μόνον τὰ Μονοτρήμονα, παρὸ δὲ τοῖς λοιποῖς ἔχει περιπέσει εἰς ὑπόλειψιν διαπλασείας οὕτως ὥστε μόνον ὡς τις ἀπόρριψις ἐπὶ τοῦ ὁστοῦ τῆς ὠμοπλάτης φέρεται προσηλωμένη καὶ καλεῖται *κορακοειδής ἀπόρριψις* (βλ. ἐντομ. Δ' σ. 776).

Κορακοχώρι. Χωρίον τοῦ δήμου Λετρίνων (Ήλειος), ἔχον 199 κατ. (1896).

Κοράλλια καλοῦνται ἐν τῇ βοτανικῇ πλείστα φυτὰ ἀνήκοντα μὲν εἰς διαφόρους εἰκογενείας, προσμοιάζοντα ὅμως εἴτε ὡς ἐκ τοῦ σχήματος, εἴτε ὡς ἐκ τοῦ χρώματος τοῦ ὅλου φυτοῦ ἢ τῶν ἀνθέων αὐτοῦ πρὸς κοράλλιον. Τοιαῦτά εἰσι: τὸ Κ. τῶν κήπων (Ἐρυθρίνη τὸ κοραλλιοδένδρον καὶ Καψικὸν τὸ ἐτήσιον), τὸ μικρὸν Κ. (Κράταιγος ἢ πορὰκανθα), Κ. τὸ χειμαῖον (Κλαδονία καὶ πλείστοι ἄλλοι λειχήνες) καὶ Κ. τὸ θαλάσσιον (Σαλικορνία).

Κοραλλίνη (Bot.) Γένος Ἀλγῶν ἐκ τῆς εἰκογενείας τῶν Ἀνθεδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ τῆς ιδιότητος τοῦ να ἐπικαλύπτονται τὰ εἰς τοῦτο ἀνήκοντα φυτὰ ὑπὸ παχέος στρώματος ἀνθρακικοῦ ἀσβεστίου γινόμενα οὕτω παρεμφερῆ πρὸς τινα τῶν Κοραλλίων. Τοῦ εἶδους Κ. τῆς φαρμακευτικῆς ἐγίνετο ἄλλοτε χρήσις ἐν τῇ θεραπευτικῇ.

Κοραλλιορριζα (Bot.) Γένος Ὀρχοειδῶν φυτῶν ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Ἐπιδενδρῶδων περιλαμβάνον τρία εἶδη τῆς Ἀμερικῆς, χαρακτηριζόμενα ὡς φυτὰ ἐπίγεια μετὰ ριζώματος πολυκλάδου ἐστερημένου ριζῶν.

Κορδοῦλων (Cn. Domitius Corbulo). Ῥωμαῖος στρατηγός. Ὑπῆρξε πραιτωρ ἐπὶ Τιβερίῳ καὶ ἐγένετο ὑπάτος τῷ 39 μ. Χ. ἐπὶ Καλιγύλλᾳ, οὗτινος ἡ τελευταία σύζυγος Μελωνία Καισωνία ἦτο ἀδελφὴ τοῦ Κ., προσεκτίσατο δὲ ἐπίστροβον εἰς τὴν ἐν τῷ ἀγῶνι κατα τῶν Χαυκῶν, διατελῶν ἀπὸ τοῦ 46 περιπεῖον ὑπαρχος ἐν τῇ Κάτω Γερμανίᾳ. Ἐν τῷ πολέμῳ τῆς Ῥώμης κατα τοῦ βασιλείου τῶν Πάρθων Βολγέσου Α' ἐνεκα τῆς Ἀρμενίας ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Νέρωνος εἰς Ἀσίαν καὶ ἐνήργησε μετὰ τοσούτης ἐπιτυχίας ὥστε οἱ Ῥωμαῖοι ἔτυχον τῆς πεδουμένης ὑπεροχῆς ἐν Ἀρμενίᾳ. Ἀνακληθεὶς ὑπὸ τοῦ Νέρωνος καὶ ἐπανερχόμενος ὁ καθεὶς διεπέρασεν ἑαυτὸν διὰ ξίφους ἐν Κεγχρεαῖς παρὰ τὴν Κορινθον τῷ 67 μ. Χ. Ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ

Δομιτία ἐγένετο ὕστερον σύζυγος τοῦ αὐτοκράτορος Δομιτιανοῦ. Ὁ Κ. κατέλιπε στρατιωτικά ὑπομνήματα μὴ σωζόμενα νῦν.

*** Κόρδα.** Χωρίον τοῦ δήμου Σιλάνων (Καρδίτσης), ἔχον 160 κατ. (1896).

Κορδελλό (καὶ Καρτί-Γιακά ἢ Πέρα Μεριά). Κομόπολις ἐντὸς τοῦ κόλπου καὶ ἀντικρὺ τῆς πόλεως Σμύρνης καίμενη, ἀλλ' ὑπαγομένη ἐκκλησιαστικῶς ὑπὸ τὴν μητροπολίτην Ἑρέσου, οὗτινος μετὰ τὴν Μαγνησίαν εἶναι ἡ ἔδρα. Τὸ Κ. παράγεται ἐκ τοῦ βυζαντιανοῦ Κορδολέοντος συνοικισμοῦ παρὰ τὴν μεσαιωνικὴν Σμύρνην ἢ κατ' ἀπίθανον παραγωγὴν ἐκ τοῦ Ριχάρδου Coeur de Lion. Ἀριθμεῖ περὶ τοὺς χιλίους κατ. ποικίλων ἐθνικότητων τὸ πλεῖστον παραθερίζοντας Σμυρναίους, ἐν οἷς ὑπερτεροῦσιν οἱ ὀρθόδοξοι, ἔχοντες πολλὰς ἐκκλησίας, μητροπολιτικὸν μέγαρον καὶ σχολεῖα. Ἐνοῦται μετὰ τῆς Σμύρνης σιδηροδρομικῶς καὶ ἀτμοπλοικῶς.

Κορδέλλας Ἀνδρέας. Ὀρυκτολόγος, γενν. τῇ 30 Νοεμβρ. 1836 ἐν Σμύρνῃ ἐκ πατρὸς καταγομένου εἰς Ἀμπελακίων τῆς Θεσσαλίας. Μετὰ τὴν ἐν τῇ Εὐαγγελικῇ σχολῇ ἐγκύκλιον παιδευσιν μετέβη εἰς Γερμανίαν πρὸς σπουδὴν τῆς ὀρυκτολογίας. Ἐπανακάμψας εἰς Ἑλλάδα τῷ 1860 ἀνέλαβε πλείστας σπουδαίας ὑπηρεσίας καὶ εἰργάσθη μετὰ τοῦ Ι. Σούτσου καὶ Π. Βουγιούκα εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ μεταλλείων νόμου. Κατόπιν διεύθυνε τὰς μεταλλουργικὰς ἐργασίας τῆς γαλλικῆς Ἐταιρείας Ἠλαρίωνος Ροῦ καὶ Σιὶ ἀπὸ τοῦ 1864 μέχρι 1873. Ἀπὸ τοῦ 1877 μέχρι τοῦ 1879 ἀσχολήθηκε εἰς ὑδραυλικὰς ἐργασίας τοῦ δήμου Ἀθηναίων ἐμελέτησε καὶ περιέγραψε τὸ λεκανοπέδιον Ἀθηνῶν ὑπὸ ὑδραυλικὴν ἔποψιν, κατὰ δὲ τῷ 1878 μεταβὰς ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ἐν Παρίσις παγκόσμιον ἐκθεσιν διωρίσθη ἐλλανοδίκης τῆς τάξεως τῶν μεταλλείων. Ἀπὸ τοῦ 1882 μέχρι τοῦ 1894 διετέλεσε καθηγητὴς τῆς ὀρυκτολογίας καὶ γεωλογίας ἐν τῇ στρατιωτικῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων, ἀπὸ δὲ τοῦ 1887 μέχρι τοῦ 1891 γενικὸς διευθυντὴς τῆς ἐταιρείας τῶν μεταλλουργείων. Πρὸς τοῦτο εἰσέπεμψε πλείστας γεωλογικὰς καὶ βιομηχανικὰς ἀνά τὴν Ἑλλάδα, τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Μ. Ἀσίαν περιόδευσεν καθ' ἃς τῷ 1870 ἀνεκάλυψε τὰ μεταλλεῖα τῆς Βάλιας καὶ τοῦ Καραϊδίου καὶ βραδύτερον τὰ ἐν Ἰσθμῷ μεταλλεῖα τοῦ μαγνανίου. Ἐξέδωκε δὲ Ὀρυκτολογίαν (1887) καὶ Χρωματολογίαν (1886) καὶ πλείστας ἐπιστημονικὰς διατριβὰς εἰς τὴν ἐλληνικὴν, γαλλικὴν καὶ γερμανικὴν. Πρὸ τινος ἀποσυρθεὶς τῆς διευθύνσεως τῆς

Μεταλλευτική Εταιρεία καταγίνεται εις λίαν μελέτας.

Κορδία (Bot.). Πρότυπον γένος της ολλής των Κορδοειδών εκ της οικογενείας των Ανογλωσσειδών, περιλαμβάνον πολυά δένδρα ή δενδρύλλια των τροπικών χωρών, χαρακτηριζόμενα υπό ερωθήκης έγωγης στυλόν ληπτικόν μετά δύο κλάδων αιγυίων και υπό καρπού δρύνης μετά τετραγώνου πυρήνος. Κηπευόμενον είδος έν ταις εύκρατοίς χώραις είναι Κ. ή σιδηρούχος. Το είδος Κ. ή μύξα, καταγόμενον εξ Ινδιών, εκαλλιεργείται άλλοτε έν Αίγυπτω διά τούς γλοιώδεις και μαλακτικούς καρπούς αυτού, οίτινες εισήχοντο εις Εύρώπην. Είδη τινά των Αντιλλών παρέχουσι πολύτιμόν τι ξύλον γνωστόν έν τή έμπορία υπό τό όνομα bois de Chypre, bois de rose ή bois de Rhodes. Έκ των βελώνων ινών του είδους Κ. της πλατυφύλλου, γνωστών υπό τό όνομα Nagawall, κατασκευάζονται χειρσοειδή όράσματα και πλέκονται σχοινία.

* **Κόρδοβα** ή Κορδούη. 1) Πρωτεύουσα της όρμονύμου ισπανικής επαρχίας μετά 444,582 κατ., έχουσα 57,313 κατ. τώ 1897. — 2) Επαρχία της Αργεντινης δημοκρατίας, έχουσα επί έμβαδού 161,036 τ.χ. κατ. 396,897 τώ 1897. Η όρμόνυμος πρωτεύουσα είχε τώ αὐτῷ έται 47,609 κατ.

* **Κορέα.** Αποτελεί από τοῦ 1876 ανεξάρτητον από της Κίνας κράτος, άναγνωρισθέν τό πρώτον υπό της Ιαπωνίας και έτα βαθμύδην υπό των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, των εύρωπ. Μεγ. Δυνάμεων, και τέλος και υπό της Κίνας μετά την έκδοσιν τοῦ σινεϊαπωνικοῦ πολέμου, οτε και αὐτή διά της συνθήκης τοῦ Σιμονσέκι τώ 1895 παρητήθη της επί της Κ. επικυριαρχίας. Δύο κόμματα, τό της μεταρρυθμικῆς ιαπωνικῆς μερίδος και τό της αντιδρωτικῆς ριζοσπικῆς, εσπάρτασαν επί πολύ την χώραν, ένθα τέλος τῇ πλοήλῃ της Ιαπωνίας εξεργάγη στάσις, καί ἡν έρυνέθη και ἡ βασίλισσα της Κ. ή αντιδρωτα εις τάς ιαπων. μεταρρυθμίσεις. Την χώραν εիրήνευσαν οι δραμνίτες εις την πρόκλησιν τοῦ βασιλέως Ρώσσου τώ 1896, ο δε από τοῦ 1864 βασιλεύς Ρή-Χιούγγ προσέλαβε τον τίτλον τοῦ αὐτοκράτορος τώ 1897. Η Ιαπωνία και ἡ Ρωσία τέλος συνεφώνησαν επί όροις τώ 1898 να μη άναμιχθῶσι τοῦ λοιποῦ εις τα εσωτερικά πράγματα της Κ. Η χώρα αὐτή έχει μετά της νήσου Κελπάρτ έμβ. 218,610 τ.χ. και φορολογούμενον πληθυσμόν κατά την άπογραφην τοῦ 1900 5,415,439 κατ. έν όλῳ 9,670,000, πρεσβύοντας τον Βουδδισμόν και την τοῦ Κομφουχίου θρησκείαν

έκτός 61 χιλ. περίπου χριστιανών. Πρωτεύουσα Σεουλ μετά 193,082 κατ. τώ 1902, ένθα έδρεύουσιν οι πρεσβευται των ξένων δυνάμεων. Το κράτος υπόκειται πάντοτε εις έμφυλίους ταραχάς.

Κορέγονος, Coregonus (Ζωολ.). Γένος ρυσαστέρων ιχθύων εκ της οικογενείας των Σαλωμιδών, χαρακτηριζόμενον υπό μικρού στόματος και άσθενών όδοντων πολλάκις έλλειπόντων, υπό σώματος συμπατισμένου και γέροντος φοιίδας μετρίου μεγέθους. Υπάρχουσιν οι ιχθύες αὐτοι καθ' όλον τό βόρειον ήμισφαίριον, ίδια δε άσθενούσιν έν ταις ποταμοίς της Σιβηρίας, ένθα τυγχάνουσιν άντικείμενον σπουδαίας έμπορίας.

Κορέλλη Μαρία. Αγγλίσ μυθιστοριογράφος, γενν. εκ πατρός Ιταλῶ και μητρός Σκωτίας και διαμένουσα νυν έν Σκωτία. Τυχούσα επιμελημένης άνατροφῆς έγραψεν από τοῦ 1889 μυθιστορήματα έχοντα ήθικαμυστικόν χαρακτήρα, άτινα τάσσουσιν αὐτήν έν ταις διασημότεραις νυν συγγραφεῦσι της Αγγλίας. Έκ τούτων διακρίνονται Το μυθιστόρημα των δύο κόσμων (1888), Ο Βαραββας (1893), Τα βάσανα τοῦ Σατανά (1896) και Η δολοφονία της Δελσίας τα τοια τελευταία μεταφράσθησαν και εις την Έλληνικήν.

Κορένσιος (Βελισάριος Κ. και Ιταλιστί Corenzio). Έλλην ζωγράφος, γενν. τώ 1558 έν Πελοποννήσῳ έν πατρός έμπόρου. Συνδεύόμενος υπό έταίρου τοῦ πατρικοῦ έμπορικοῦ οίκου μετέβη εις Βενετίαν, ένθα έμαθήτευσεν επί πάντα έτη υπό τον Τιντορέττον, ούτινος και προσέλαβε την πραγματιστικήν έν τῇ ζωγραφικῇ τάσιν. Εικόνας αὐτοῦ υπάρχουν έν ταις αὐτοῦ εκκλησίαις. Πορευθείς δε τώ 1586 εις Νεάπολιν τῇ προσήλθει φίλου του, τοῦ Έλληνος έμπόρου Γεωργίου, συνεδέθη δια φίλιας πρὸς τον εξ Ισπανίας ζωγράφον Ριβέρα και έκόσμησε δια γραφών πολλάς αὐτοῦ εκκλητίας και δη την τοῦ Gesù Nuovo, τό εδικτήριον τοῦ Αγίου Ιαννουαρίου και την εκκλησίαν των Αγίων Σεβηρίνου και Χωσίου, ως και αἰθούσας τοῦ βασιλικῶ ανακτόρου και άλλων οίκοδομημάτων. Μη στερούμενος καλλιτεχνικῆς ιδιοφυίας, άλλ' ὦν άνθρωπος ούσως μογιήρας και πανούργου, κατώρθωσε δια της συνεργίας των φίλων αὐτοῦ Ριβέρα και Καρτσιόλου να υποσκελίση δια παντός μέσσω, προβαίνων μέχρι και έγκλήματος, τοῦς μείζονας αξίας καλλιτέχνας τοῦς έρχομένους εις Νεάπολιν να έργασθῶσι, και δη τοῦς Αννιβαν Καράτση, Γουίδωνα Ρένην και Δομινίκον. Τώ 1643 θέλων να επιδιρθώση ζωγραφίας αὐτοῦ έν τῷ άνω

ναῶ τοῦ Ἀγ. Σεβηρίνου κατέπεσεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ καὶ ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 87 ἐτῶν. Κύριον αὐτοῦ ἔργον λογίζεται ὁ ἐν τῷ ἐκτικτωρῷ τοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἀγ. Σεβηρίνου Χορτάσιος τοῦ πληθους ἐν τῇ ἐρήμῳ ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ. Πρὸλ. Σ. Π. Λάμπρον ἐν Νέας Πανδώρας τὸμ. KB' (1872) σελ. 367—74 καὶ 385—89.

* **Κορέσσιος Γεώργιος.** Ἑλλήν λόγιος, γενν. ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς νήσου Χίου περὶ τὰ τέλη τοῦ 12' αἰῶνος ἐξ οἰκογενείας μεταναστεύσας ἐν Κων/πόλει καὶ ἀποθανὼν αὐτοῦ ἐν βασιλ. γήρατι πάντως μετὰ τὸ 1654. (Κατ' ἄλλους δ' ἐγεννήθη τῷ 1563 καὶ ἀπέθανε τῷ 1661 ἐν Ἀλεξανδρείᾳ). Σπουδάζας ἐν Παταύῳ καὶ ἐν Πίσῃ τὴν ἱατρικὴν ἐδίδασκεν ἐν τῇ τελευταίᾳ πόλει τὴν ἑλλην. γλῶσσαν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ ἀπὸ τοῦ 1609 μέχρι τοῦ 1615 ὕστερον δὲ ἐπηγγέλλετο τὸν ἱατρὸν αὐτοῦ καὶ ἐν Λιβέρνῳ, ὅθεν διὰ Μασσαλίας μετέβη εἰς Νίον. Ἦχων φήμην σοφοῦ θεολόγου καὶ πολυγλώσσου προσελήθη κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1633 ὑπὸ τῆς Μεγ. Ἐκκλησίας, ὅπως συζητήσῃ ἐπὶ τινων θεολογικῶν ζητημάτων μετὰ τοῦ Ἀντωνίου Λεγγερῶ (Leger) ἐφημερίου τοῦ ἐν Κ/πόλει πρεσβυτέρου τῆς Ὀλλανδίας Κορηλίου Ἀρχ. ἀγνοοῦντος τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν συνήλθον δὲ ὁμώτερον ἐν Κ/πόλει καὶ κατέλιπον ἐγγράφους τὰς συζητήσεις αὐτῶν, μεθ' ὧς Κ. ἐπανῆλθεν εἰς Νίον. Ὑπῆρξεν ἰδρυτής τῆς ἐν Νίῳ μονῆς τῶν Μουδῶν, περὶ τὸ 1624. Κατέλιπε δὲ πολλὰ συγγράμματα, ὧν τινὰ ἐξεδόθησαν ὥστε αὐτοῦ, ἄλλα δὲ κατέπιν. ὧς ἡ Ἀποστολὴ τοῦ ἀγίου Θεοφίλου τοῦ Ζακυνθίου μαρτυρήσαντος ἐν Νίῳ, ἥτις ἐτυπώθη ὑπὸ Σεργίου Πατριάρχου ἐν Ζακύνθῳ τῷ 1856, καὶ ἡ Συντομία τῶν ἰταλικῶν ἀπαρτημάτων τυπωθεῖσα ἐν Λονδίῳ τῷ 1859 ὑπὸ Σιμωνίδου. Ἀνεκδοτὰ δὲ ὑπάρχουσι περὶ τῆς 63 πραγματείας κατὰ Λατίνοιον, Διαμαρτυρομένων καὶ περὶ διαφόρων θεολογικῶν ζητημάτων, ὧς καὶ ὑπομνήματα εἰς Ἀριστοτέλην, Τέχνην ῥητορικὴν κλπ., ἐναποκείμενα ἐν χειρογράφοις ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Ἑσπερίας. Ἐγράφη δὲ λεπτομερῶς δοκίμιον περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν συγγραμμάτων Γεωργίου τοῦ Κ. ὑπὸ Ῥοδωνάκη, ἐν Ἀθήναις 1872. [Ε.Α.]

* **Κορέοφες.** Γένος κορυμβοφόρων φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Συνθέτων κυρίως τῆς Β. Ἀμερικῆς. Πόσι ἡ θάμνοι μετὰ φύλλων ἀντιθέτων, ὀδοντωτῶν καὶ μετ' ἀνθέων κυτρίνων ἐν εἶδει κεφαλίου. Εἶδη τινὰ καλλιεργοῦνται ὡς κοσμητικὰ φυτά, εἰς Κ. ἡ κομψή μετ' ἀνθέων ὀρνῶν καὶ Κ. ἡ θυμυονδεῖα.

* **Κόρθιον.** Χωρίον τοῦ δήμου Κορθίου (Ἀνδρου), ἔχον 229 κατ. (1896). Ὁ δήμος ἔχει 8,603 κατ.

* **Κοριαμυρτίνη.** Βλ. Κοριαρία.

* **Κοριάνη.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνω Λιδοθεῶς (Κρανναίος), ἔχον 223 κ. (1896).

* **Κοριανδρέλαιον.** Πτητικὸν ἔλαιον, ὡχροκίτρινον, γεύσεως ἀρωματικῆς, ἐσμῆς ὑπερθυμίζουσης τὴν τῶν ἀνθέων τῆς πορτοκαλίας, παραγόμενον δὲ δι' ἀποσταξέως ἐν ὕδατι τῶν καρπῶν τοῦ φυτοῦ Κοριανδρου τοῦ σπαρτοῦ.

* **Κοριαρία** (Βοτ.) Πρότυπον γένος δικοτυληδῶνων πολυπετάλων φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν Κοριαριοειδῶν. Θάμνοι κληματοειδεῖς μετὰ φύλλων ἀντιθέτων ἀκεραίων καὶ ἀνθέων βοτρυοειδῶν ὑποπρᾶσινων, ἐρμαφροδιτών, πενταμερῶν. Κηπεύονται συνήθως Κ. ἡ μυρτόφυλλος, ἥς τὰ φύλλα καὶ οἱ καρποί περιέχουσι πικρὰν τινα καὶ τοξικὴν οὐσίαν τὴν κοριαμυρτίνην, χρησιμοποιοῦμένην πρὸς δέψιν τῶν δερμάτων, καὶ Κ. ἡ θυμφοφυλλος, καταχρυσμένη ἐκ τῆς νοτίου Ἀμερικῆς καὶ χρησιμεύουσα εἰς παρασκευὴν γραφικῆς μελανῆς καὶ βαφῆς μελαίνης.

* **Κορινθίος νομός.** Βλ. Κορινθίος (νέα).

* **Κόρινθος.** Ἀνασκαφὰ αὐτοῦ ἀρχαίνομαι ἀπὸ τοῦ 1897 καὶ ἐπιχειρηθεῖται ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀμερικανικῆς σχολῆς πρὸς τοπογραφικὴν ἐξερῶν τῶν ἀρχαίων χώρου τῆς πόλεως ἀπεκαλύψαν πλὴν ἄλλων παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἀγροῦσαν εἰς Λέχαιον καὶ Ἀπόλλωνος, θεάτρον, ἀγορὰν μετὰ προπυλαίων καὶ ἐγγὺς τούτων τῷ 1899 τὴν περίφημον κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἀπὸ τῆς παραδόσεως τοῦ Βελλεροφόντου κρήνην Πειρήνην, περιβάλλομένην ὑπὸ ἰωνικοῦ οἰκοδομήματος. Παρατὸ ἐρείπια τῆς κρήνης ταύτης εὐρέθη ἐπιγραφὴ ἀγάλματος τῆς Ῥηγίλλης. Πρὶς τῇ Πειρήνῃ ἀνεκαλύφθη καὶ ἑτέρα κρήνη Γλαύκη. Ἀλλὰ καὶ ἀνασκαφαὶ ἐγένοντο ὑπὸ τῆς Ἀρχ. Ἐταιρείας.

* **Κόρινθος Νέα.** Πρωτεύουσα τοῦ ἀπὸ τοῦ 1899 νέου νομοῦ Κορινθίας τοῦ ἀπαρτιζομένου ἐκ τῆς τῶς ἐπαρχίας Κορινθίας. Ἐχει 4,185 κατ. κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 καὶ εἶναι ἔδρα ἀρχιεπισκόπου. Ὁ νομὸς Κορινθίας περιλαμβάνει τοὺς δήμους Κορινθίων, Εὐρωστίνης, Κλεωνῶν, Νεμέας, Πελλήνης, Περαχωῶρος, Σικυδῶνος, Στυμφαλίας, Σολυγείας, Τρικλίων καὶ Φανεῶν, ἔχοντας 64,577 κατ. κατὰ τὴν ἀνω ἀπογραφὴν ὁ δὲ δήμος Κορινθίων περιλαμβάνων τὴν πόλιν Νέαν Κό-

γών και 32 χωρία και συνοικισμούς, έχει 12,567 κατ.

[Κορινθίων δῆμος. Βλ. Κόρινθος.

Κοριτσά. Πρωτ. ὀμωνύμου δικιχέως καίμενης μεταξύ Ἡπείρου καὶ Μακεδονίας καὶ ἀνηκούσης εἰς τὸ βιλαέτιον Μοσχοτηρίου, περιλαμβανούσης δὲ 181 ἑλληνικώτατα πόλιστα μετὰ 188,249 κατ. καὶ 41 ἑλληνικῶν εκπαιδευτηρίων. Ἐχει ἑλληνικὴν γυμνασίον, ἀστικὴν σχολήν, παραγωγικὴν καὶ νηπιαγωγικὴν καὶ κατοικεῖται ὑπὸ 10,000 Ἑλλήνων καὶ Ἀλβανῶν καὶ 3,000 Μουσουλμάνων. Περὶ Κοριτσῆς καὶ τοῦ ὁρθοῦ ὄρους αὐτῆς ἔγραψεν ὁ Πήλιος Δασσαρχὴς ἐν τῷ Ε' τομ. τοῦ Δελτίου τῆς Ἱστορίας καὶ Ἑθν. Ἑστ. ἐκ. 123—158.

Κόρη (Core). Πόλις τῆς Ἰρλανδίας καὶ πρωτεύουσα ὀμωνύμου κομητίου ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Μόνστερ, ἔχουσα 75,978 κατ. τῷ 1901.

Κορροράν. Βλ. Φαλακροκόραξ ἐν τῷ 5' σ. 699.

Κορναλίτης, Cornaline (Ὀρνυκ.). Ὄξος ἀγάλτου, χρώματος ποικίλλοντος ἀπὸ τοῦ ροδίνου μέχρι τοῦ κερασερυθρίνου. Εἶναι λίθος διαφανής, ἐπιδεικτικὸς λειαντικῆς καὶ στιλβώσεως τελείας, καὶ τυγχάνει περιζήτητος ἐν τῇ κοσμηματοποιίᾳ. Προέρχεται ἐξ Ἀραβίας, Ἰαπωνίας καὶ Ἰνδίας.

Κορνάρο (Cornaro). Ἐπαρχία οἰκουμένη ἐν Βενετίᾳ, κατατασσόμενη εἰς τὴν πατρικίαν καὶ ἀνάγουσα τὴν ἀρχὴν εἰς τὸν ἐν Ῥώμῃ οἶκον τῶν Κορηλιῶν. Ἐκ ταύτης διαπρεπέστατα μέλη εἶναι οἱ ἔξῃ: 1) Μάρκος Κ., ὅστις γενόμενος δόγης τῆς Βενετίας τῇ 25 Αὐγούστου 1385 ἐπομήκευ κατὰ τοῦ Σουλτάνου τῆς Αἰγύπτου καὶ κατόρθωσε τὴν πλήρη ὑποταγὴν τῆς Κρήτης. — 2) Αἰκατερίνη Κ. ἡ διέγνων αὐτοῦ Γενν. τῷ 1454 ἐν Βενετίᾳ ἐνυμνήθη τῷ 1472 τὸν Ἰάκωβον Λουσιανόν. γόνον οὖν τοῦ βασιλέως τῆς Κύπρου Ἰωάννου τοῦ Γ', τὸν ἀνακηρυχθέντα βασιλέα ὑπὸ τοῦ ὀνόματος Ἰάκωβος Β', ἀπὸ ἀξιώσεως τῆς ἡσυχίας τὴν ἑτεροθαλὴ αὐτοῦ ἀδελφὴν καὶ ἑμμελὴ διάδοχον τοῦ θρόνου Καρλότταν. Ἡ βενετικὴ γερουσία κηρύξασα τὴν Αἰκατερίνην θετὴν θυγατέρα τῆς Βενετίας ὤκειν αὐτῇ ὡς προτιμὰς ἐν Κύπρῳ βενετικὰς κτήσεις Φαμαγούσταν (Ἀμμόχωστον) καὶ Κυρήναιαν, ὃ δὲ θεὸς τῆς νόμιμης Ἀνδρέας Κ. ὑπεστήριξε τῇ ἐντολῇ τῆς Βενετίας τὰ δίκαια Ἰακώβου τοῦ Β' καὶ τῆς Αἰ. ἐναντίον τῆς Γενούης τῆς ὑπερασπιζούσης τὴν Καρλότταν. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰακώβου τῷ 1473 ἡ Αἰκατερίνη ἤρθε τῆς Κύπρου μέχρι τοῦ 1489,

ὅτε ἡ Βενετία ἔλαβεν ὑπὸ τὴν ἰδίαν κατοχὴν τὸ βασίλειον ταῦτα, καὶ παρατηθεῖσα τῆς ἀρχῆς ἐπανήλθεν εἰς Βενετίαν, ἐνθα ὑπὸ τὸ ψιλὸν ὄνομα τῆς βασιλίσσης ἐσχημάτισε λαμπρὰν αὐλὴν ἐν Ἀζόλῳ παρατὸ Τρεβίζον, περικυκλωμένη ὑπὸ σφῶν καὶ ποιητῶν, ὡς δεικνύουσι καὶ οἱ Ἀζολαναὶ διατριβαὶ (Azolani) τοῦ ἐξαδέλφου αὐτῆς Βέρβου. Ἀπέθανε δὲ τῇ 10 Ἰουνίου 1510 ἐν Βενετίᾳ καὶ εἶναι ἡρώς τοῦ μελοδράματος τοῦ Γάλλου Παλέγγ «Ἡ βασίλισσα τῆς Κύπρου» (1841) καὶ ἄλλων μελοδραμάτων. — 3) Λευδεβίκος Κ., συγγενὴς αὐτῆς, ἀποθανὼν τῷ 1566 ἐκατονταετής ἐν Παταυίῳ. Ἐγράψε διατριβὴν περὶ μακροβιότητος κατὰ τὴν διαίταν ἣν ἐτήρησεν ὕστερον μετὰ πολυχύμαντον βίον Discorsi della vita sobria (1556), μεταφρασθεῖσαν εἰς πολλὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας. — 4) Ἐλένη Λουκρητία Κ. Πισκίπια, ἀπεθ. τῷ 1684. Ἐθεωρεῖται ὡς ἡ σεσωτάτη τῶν γυναικῶν τῶν χρόνων ἐκείνων, τοῦ ὅτι ἔπερ δὲν ἀποδεικνύουσι τὰ σωζόμενα αὐτῆς ἔργα, γεννημένη καὶ διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας ἐν Παταυίῳ τῷ 1678. — 5) Ἰωάννης Κ., γενν. τῷ 1649 ὑπῆξε δόγης τῆς Βενετίας ἀπὸ τοῦ 1709—1722. Ἐπὶ τούτου οἱ Τούρκοι κατόρθωσαν νὰ γίνωσι πάλιν κύριοι τῆς Πελοποννήσου, ἐνεκα τῆς ἀπογορήσεως ἐκείθεν τῶν βενετικῶν στρατευμάτων μεταδόντων πρὸς εὐλασίαν τῶν ἰταλικῶν ὀρίων ἐν Λεμβαρδίᾳ, διαρκεῦντες τοῦ πολέμου μετὰ τὴν Γαλλίαν καὶ τοῦ Αὐτοκράτορος, ἣν κατόκτησιν διετήρησαν διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Πάσσαρόβιτς τῷ 1718.

* **Κορνέλου.** Χωρ. τοῦ δήμου Πρόννων (Κρανναίαι), ἔχον 189 κατ. (1896).

Κορνοντίνη. Βασικὸν δραστην στοιχεῖον ἐξαχθέν ἐκ τῆς ἐρυσιδώδους βροίτης, διάφορον τῆς ἐργαστίνης, παραχθέν ὡς φάρμακον θραύον τοὺς σφυγμούς καὶ προκαλὸν συστολὰς τῆς μήτρας ἐπὶ ἐκτρώσεων μετὰ τὴν ἐξαγωγήν τοῦ πλακούντος καὶ τοῦ φαρύου, ἐπὶ βραδύτητος καὶ νωθρότητος τῆς μήτρας πρὸς ἀνάκτησιν τοῦ προτέρου αὐτῆς ὀγκου μετὰ τὸν τοκετόν, ἐπὶ μετατοκίων αἰμορραγιῶν ἢ υπερβολικῶν τῶν ποσῶν καὶ τὴν διαρκεῖαν λοχείαν, τέλος δὲ ἐπὶ σπερματορροίας παρχυτικῆς.

Κορνοφωλέα. Κώμη τῆς ὑποδιοικήσεως Σουλίου τοῦ βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως, ἔχουσα 1000 κατ. Ἑλλήνας ὀρθόδοξους ἀπαντας καὶ σχολὴν δημοτικὴν.

* **Κορογωνιάνικα.** Χωρ. τοῦ δήμου Λαγείας (Γουβίου), ἔχον 119 κατ. (1896).

Κόροιβος. Ἡλείος, πρῶτος ἀναγερόμενος ὀλυμπιονίκης, ὅστις ἐνίκησε στάδιον ἐν Ὀλυμπίᾳ τῷ 776 π. Χ. Ἡ νίκη

λακίς ὁμῶς στερεὰ τινὰ σώματα, ὡς τὸ ὑποθεωρεῖται καὶ τὸ θεϊκὸν νάτριον, ἐν ἀνω-
τέρᾳ θερμοκρασίᾳ τοῦ διαλυτικοῦ ὑγροῦ
περιέχουσιν εἰς διάλυσιν μετὶ μέρους τοῦ
συνηθῶς διαλυομένου μέχρι κόρου καὶ τότε
προκύπτουσι τὰ ὑπερκεροσμένα διαλύ-
ματα, ὅπερ ὁμῶς εὐκόλως μεταπίπτουσιν
εἰς τὸν ἀπλοῦν κόρον ἢ δια τῆς καταπτώ-
σεως τῆς θερμοκρασίας τοῦ διαλύματος ἢ
δια τῆς ἐμβυπτίσεως τετραγίου τινὸς ἐκ τοῦ
αὐτοῦ σώματος, περὶ ὃ τότε τάχιστα ὡς περὶ
κέντρον ἐλξεως καθιζάνουσιν ἀσθενεὶ κρύ-
σταλλοὶ τοῦ πλεονάζοντος ἐν διαλύσει σώ-
ματος. Τρίτῃ ἔννοια τῆς λέξεως κόρος
εἶναι ἢ ἐν τῷ φαινομένῳ τῆς ἐξατμίσεως
ὕγρου εὐρισκόμενου κάτωθεν ἀερώδους ἀ-
τμοσφαίρας, ἣτις ἀπορροᾷ μὲν τὰς ἀτμί-
δας τὰς προσερχομένας ἐκ τῆς ἐπιφανείας
τοῦ ὑγροῦ, δὲν δύναται ὁμῶς ἐπ' ἀπειρον
να ποῖ τούτο, διότι ἐπέρχεται κόρος αὐτῆς
ἐκ τῶν ἀτμῶν. Τούτο συμβαίνει ἰδίως ἐν
τῇ ἀτμοσφαιρᾷ τῇ περιβαλλούσῃ τὴν γῆν,
ἐκείνη δὲ ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῶν ὁρα-
τῶν, τῶν λιμνῶν καὶ τῶν ποταμῶν προσε-
ρχομένη τῇ ἐπιδράσει τῆς ἡλιακῆς θερμό-
τητος ἀτμοὶ ὑδατος φθάσωσιν εἰς τοσαύτην
ἐντάσιν, ὥστε ἀδύνατος ἀποβαίνει ἡ περαι-
τέρω ἀπορρόφησις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ αἵρος,
ὅστις εὐρίσκεται ἐν καταστάσει κόρου ἐξ
ὕγρας.

Κόρος (Nagy-Koros). Πόλις τῆς Οὐγ-
γαρίας ἐν τῷ κομιτάτῳ Πέστης, ἔχουσα
24,658 κατ. τῷ 1900 τοὺς πλείονας δια-
μοικομένους καὶ περὶ τὰς 6 χιλ. καθο-
λικῶν, ἐκπαιδευτήρια, θρησκευτικὰ καὶ ἐμ-
πόριον ἵππων καὶ προβάτων.

* **Κορότσα**. Πόλις ἐν τῷ ῥώσ. κυ-
βερνείῳ Κούρσκ, ἔχουσα 14,405 κ. τῷ 1897.

Κόρουμτζε. Κώμη τῆς Ἀσιατικῆς
Τουρκίας ἐν τῷ νοτίῳ τμήματι τῆς Καί-
σαρείας, ἥς ὑπὸ τὴν διοίκησιν καὶ τὴν μη-
τροπολὶν ὑπάγεται, ἔχουσα 500 κατ. "Ελ-
ληνας τουρκοφώνους.

* **Κορούνη** (La Coruna). Πρωτεύου-
σα τῆς ὁμωνύμου ἰσπανικῆς ἐπαρχίας, ἐ-
χούσης 631,419 κατ. τῷ 1897, ἀριθμοῦσα
10,501 κατ. τῷ αὐτῷ ἔτει.

* **Κορρέζ** (Corrèze). Γαλλικὸς νομὸς
ἀριθμῶν 318,422 κατ. τῷ 1901, ἔχει ὀλι-
γοτέρας κατὰ 9,729 κατ. τῆς ἀπογραφῆς
τοῦ 1891.

* **Κορριέντες**. Ἐπαρχία τῆς Ἀργεν-
τινῆς Δημοκρατίας, ἔχουσα κατ. 263,463
τῷ 1899 καὶ ὁμωνύμον πρωτεύουσιν, ἣτις
ῥηθῆναι τῷ 1895 κατ. 15,129.

* **Κορσική** (ἡ ἀρχαία Κύρνος καὶ γαλ-
λ. Corse). Νῆσος ἐν τῇ Μεσογείῳ θα-
λάσσῃ ἀποτελοῦσα γαλλικὸν νομὸν, ἔχοντα

πληθυσμὸν 295,589 κατ. κατὰ τὴν ἀπο-
γραφὴν τοῦ 1901.

Κορσίνης. Ἦδε ὡς ῥ. ο. ο. Ἐγεν-
νήθη ἐν Φανάῳ τῆς Μοδένας τῷ 1702 καὶ
ἀπέθανε τῷ 1765. Ἐγένετο καθηγητῆς
τοῦ πανεπιστημίου τῆς Πίζης καὶ ἦν λαμ-
πρὸς ἀρχαιολόγος καὶ συγγραφεὺς. Ἔργα
αὐτοῦ εἶναι τὰ ἑξῆς: Fasti Attici (1744—
1761), Inscriptiones Atticae, Natae Graeco-
rum, Series praefectorum urbis (1763) κλ.

Κορυθαλίνη. Ἀλκαλοειδὲς ἑξαγό-
μενον ἐκ τῶν ῥιζῶν τῆς ἀριστολοχίας ἢ
κορυθαλίδος.

Κορυθαλὶς. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς
οἰκογενείας τῶν Καρπουειδῶν. Εἶδη τινὰ ἔ-
χουσιν ἰδιότητες ἀντιχορδαλινῆς, ἀντισκο-
δουτικῆς, ἀντιερπητικῆς. Ἀλλὰ πάλιν ὡς
Κ. ἢ κ. ι. ρ. ῖ. ν. η. Κ. ἢ β. ο. λ. β. ὡ. ῖ. η. μετ'
ἀνθέων πορφυρέων, Κ. ἢ φ. υ. μ. α. τ. ὡ. ῖ. η. μετ'
ἀνθέων λευκῶν, καλλιεργοῦνται ὡς
φύτ. κοσμητικῆς.

Κορυθαλὸς τῶν δασῶν. Πτη-
νὸν τῆς κεντρικῆς καὶ μεσημβρινῆς Εὐρώ-
πης καὶ Ἀσίας, διακινούμενον ἐντὸς τῶν δα-
σῶν καὶ τῶν ἐρήμων μερῶν, ἔχον κηλητι-
κώτατον καλῶδεςμα ἐν ᾧ αὐτὸς τοῦ θέ-
ρους καὶ θηρευόμενον διὰ δικτύων γά-
ριν τῆς εὐχύμου σαρκὸς αὐτοῦ ἔχει
ῥάμφος λεπτὸν, οὐραν εὐρείαν, ὅλλα βρα-
χεῖαν, τὰ νῦτα ὑπέρυβα, ἦθη δὲ διάφορα
τῶν λεοπῶν κορυθαλῶν, ὧν καὶ μικροτέ-
ρας εἶναι.

* **Κορυθίου** ὁ κ. μ. ο. τῆς ἐπαρχίας
Μαντινείας. ἔχει ἐν τοῖς 7 χωρίοις αὐτοῦ
1,825 κατ. τῷ 1896.

* **Καρύκιστα**. Νῆρ. τοῦ δήμου Ἀ-
ρακυνθίων (Εὐρυτανίας), ἔχον 625 κατ.
(1896).

Κορυνήτης ἢ κορυνηφόρος,
Claviger. Γένος μικροτάτων Κλεοπτέρων
ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ψηλαριδῶν, γαρ-
κητριζόμενον ὑπὸ βραχυτάτων ἐλύτρων,
κοιλίας πεντακρίκου καὶ τερσῶν τριάρθρων.
Ἰπάρχουσι δύο γνωστὰ εἶδη συζῶντα μετὰ
τῶν μυρμηκῶν, οἵτινες ἀγαπῶσι λίαν τὸ
ἐκκρινόμενον ἐκ τῶν ἐλύτρων τῶν ἐντόμων
τούτων ὑγρὸν.

Κορυνηφόρος. Βλ. Κώνωπε.

Κορυνόκερα. Βλ. Ῥοπαλόκερα.

Κόρος. Cassis (Ζηφύ.). Γένος Γα-
στεροπόδων Προσωβραγχίων Μονωτικῶν-
δων ἐκ τῆς ὁμάδος τῶν Ταινιογλώσσων,
χαρακτηριζομένων ὑπὸ κόγχης προγασ-
τρος, παχείας, μετὰ σπείρας βραχείας, ἀνοιγ-
ματος στενοῦ ἐπεκτεινομένου καθ' ὅλον το
μήκος τῆς κόγχης. Κατοικοῦσι πρὸ πάντων
ἐν ταῖς θερμαῖς θαλάσσαις, εἶδη δὲ τινὰ

ὡς Κ. ἡ μάθασα σκαρική, ἔχουσι πολλάκις μέγεθος 30 ὄρεα.

* **Κορουσάδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Καρπενησιῶν, ἔχον 301 κατ. (1896).

Κορυφόδους. Γένος ὀρυχωτῶν Θηλαστικῶν ἐκ τῆς σβεσθείσης τάξεως τῶν Ἀμβλυπόδων, περιλαμβάνον εἶδη χαρακτηριζόμενα τὴν ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀσίᾳ ἡώλαιον γεωλογικὴν περίοδον. Τὰ ζῷα ταῦτα ἔχον κεφαλὴν ὀγκώδη, ῥύγχος βραχὺ, σῶμα ὀγκοειδὲς καὶ βραχύ.

* **Κορυφές** ἢ **Κορυφαίς.** Χωρίον τοῦ δήμου Κρούσωνα τῆς ἐπαρχίας Μαλεσιζίου ἐν τῷ νομῷ Ἡρακλείου τῆς Κρήτης, ἔχον 591 κατ. (1900).

Κορυφίνιον (Corfinium, μετονομασθέν ὕστερον Italica). Ἀρχαία πόλις τῆς Ἰταλίας καὶ πρωτεύουσα τῶν Πελιγνῶν παρὰ τὰ ὅρια τῶν Μαρσῶν, οὐ μακρὰν τοῦ ποταμοῦ Ἀτέρου καὶ παρὰ τὴν νῦν κώμην San Serio. Ἦτο κατὰ τὸν συμμαχικὸν πόλεμον τῷ 90—88 π. Χ. τὸ κέντρον τῶν συμμαχισάντων κατὰ τῆς Ῥώμης Ἰταλικῶν ἐθνῶν καὶ ὥρισθη νὰ γίνῃ πρωτεύουσα τοῦ νέου ὑπὸ τῶν συμάχων σχεδιαζομένου Ἰταλικοῦ κράτους, δι' ὃ καὶ μετωνομάσθη Ἰταλική. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐμφυλίου πολέμου τῷ 49 π. Χ. ἐκχυρεύθη ὑπὸ τοῦ Καίσαρος, ὑπῆρξε δὲ κατὰ τινὰς πατρίδας τοῦ ὕστερον ἀνμάρσαντος Ῥωμαίου ποιητοῦ Σιλίου Ἰταλικοῦ.

Κορωνάιος (Πάνος). Ἐγεννήθη ἐν Κων/πόλει τῷ 1811 ἐκ πατρὸς Κυθηρίου, ἐκπαιδευθεὶς δὲ ἐν τῇ Ἰονίᾳ Ἀκαδημία εἰσῆλθῃ εἰς τὴν ἐν Αἰγίνῃ στρατιωτικὴν σχολήν, ἧς ἐξεληθὼν καὶ φέρων τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ ἔλαβε μέρος εἰς τὴν κατάπαυσιν τῆς ἐνεκα τοῦ φόρου τοῦ Καποδιστρίου ἀνωμαλίας. Ὑπηρέτησεν ἐν τῷ γαλλικῷ στρατῷ ὑπὸ τὸν Μαυζῶνα καὶ ἐν τῷ βουαρικῷ, ἀκολούθως δὲ μετέσχε καὶ τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου. Ἠγωνίσθη πρὸς τοὺς γενναίως ἐν τῇ νήτῳ Κρήτῃ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1866. Καὶ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν δὲ τοῦ 1862 καὶ κατὰ τὰ Ἰονιακά καὶ ὡς ἀκόλουθος τοῦ γαλλικοῦ ἐπιτελείου ἐν Συρία καὶ καθ' ἣν ἐποχὴν προσεκληθῇ ὑπὸ τοῦ Χεδίβου ὡς ἀναδιοργανωτὴς τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στρατοῦ καὶ ὡς Ἑλλήν ἀξιωματικὸς διεκρίθη πάντοτε ὁ Κ. Ἀναμνηθεὶς εἰς τὴν πολιτικὴν ἐξελαγγὴ πολλὰκις βουλευτὴς Κυθέρων καὶ διετελέσας καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν. Ἀπέθανε δὲ τῇ 17 Ἰανουαρίου 1899 φέρων τὸν βαθμὸν ἀντιστρατήγου.

* **Κορώνη.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Κολωνιδῶν (Πυλίας), ἔχουσα 2956 κατ. (1896). Ὁ δήμος ἔχει 2073 κατ.

* **Κορωνίδος** δήμος τῆς ἐπαρχίας Νάξου. Ἐχει 1,944 κατ. (1896).

Κορωνοειδὴς ἀπόφυσις. Βλ. Ὠλένη ἐν τ. 5 σ. 943 καὶ Σιαγῶν, αὐτῶν σ. 224.

Κορωνοειδὴς βόθρος. Βλ. Βραχιόνιον ὁστοῦν ἐν τ. 1' σ. 88.

* **Κορωπί.** Κωμόπολις τοῦ δήμου Κωπίας (Ἀττικῆς), ἔχουσα 3,368 κατ. (1896).

* **Κοσίνα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀμβρακίας (Τριγωνίας), ἔχον 292 κατ. (1896).

* **Κόσκινα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ταμυνέων (Καρυστίας), ἔχον 260 κατ. (1896).

* **Κόσκινζ.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Τίτανίου (Καρδίτσας), ἔχον 510 κατ.—2) Χωρίον τοῦ δήμου Ὀλυμπίων (Ἠλείας), ἔχον 283 κατ.—3) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀμβρακίας (Τριγωνίας), ἔχον 123 κατ. (1896).

* **Κόσλιν** (Koslin ἢ Coslin). Νομὸς πρωσσικὸς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Πομερανία, ἔχων 587,783 κατ. τῷ 1900 καὶ διακρινόμενος εἰς 13 περιφερείας ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα εἶχε 20,417 κατ. τῷ αὐτῷ ἔτει.

* **Κόσλοβ.** Πόλις ἐν τῷ ῥωσσ. κυβερνεῖῳ Τάμπωβ, ἔχουσα 40,347 κατ. τῷ 1897.

* **Κοσμάς.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Σελινούτων (Κυνουρίας), ἔχουσα 2187 κατ. (1896).

Κοσμάδεις (τανῶν Ἐγιοῦπ). Πρασταίον τῆς Κων/πόλεως καίμενον ἐκτὸς τῶν τειχῶν αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῆς παραλίας τοῦ Κερατίου κόλπου. Οἰκεῖται ἀποκλειστικῶς ὑπ' Ὀθωμανῶν. Ἐνταῦθα καίται τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ Ἐγιοῦπ, τὸ ἱερωτάτων πάντων τῶν τεμένων παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς, διὸ καὶ ἀδαντοὶ τὰς χριστιανὰς, ἰβρὺς θέν ὑπὸ Μωάμεθ τοῦ Β' εἰς μνήμην αὐτοῦ κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ἀράβων πολιορκίαν τῆς Κων/πόλεως τῷ 668 φονευθέντος ἐνταῦθα σημασιόφρου τοῦ Προσφῆτου Ἐγιοῦπ καὶ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ Μουαδὲ. Ἐν τῷ τεμένει τούτῳ ὁ σείχης Ἀκ-σέμ-ουδδὴν περιέκλυσσε τὸν πορθητὴν τὸ ξίφος, ὅπερ καὶ νῦν ἐστὶ περιβιβνύεται πᾶς νέος σουλτάνος μετὰ τὴν ἐνθρόνισιν αὐτοῦ. Ἐν δὲ τῷ περιβόλῳ τοῦ τεμένους ὑπάρχει ὁ τάφος τοῦ Ἐγιοῦπ ἐν περιπτέρῳ, περὶ ὃ καίρουσι διαρκῶς πολυάριθμοι λυχνίσαι, ἐστὶ δὲ πλεῖστα μαυσωλεία. ὧν ἐξέχει τὸ τῆς μητρὸς τοῦ σουλτάνου Σελίμ τοῦ 1', θυγατρὸς Ἰν-ληνὸς ἱερέως. Οὐ μακρὰν δὲ ὑπάρχει θεολογικὴ σχολή (μενδρεσέ) μετὰ προκατακτικῆς καὶ βιβλιοθήκης. Τὸ Βυζαντιανὸν πρᾶσταίον Κ. ἡ ἡ μνήμ. τῶν ὁσίων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ ἐκτίσθη μὲν ὑπὸ τοῦ μαγιστρου Παυλίνου, παρανόμου τοῦ αυτοκράτορος Θεοδοσίου τοῦ Β', ἀνηγέρθη

αυτοτελές μεγαλύτερον ὑπὸ 'Ιου-
νου τοῦ Α'. [Γρ.Σ.Ι.]

Κόσσοις Ἰωάννης. Γλύπτης, γενν.
πόλεις τῷ 1832 καὶ ἀποθ. τῷ 1878
θρήναις. Ἐσπούδασεν ἐν Ῥώμῃ ζω-
γικήν καὶ γλυπτικὴν, πρὸς ἣν μεγάλην
ἐκτίσιν. Ἔργα αὐτοῦ εἶναι ὁ ἀν-
τοῦ Ῥήγα Φεραίου ἐν τῷ πανεπιστη-
μίῳ Ἀθηνῶν, πᾶσαι αἱ ἐν τοῖς προπυ-
λαίοις τοῦ πανεπιστημίου προτομαὶ τῶν
στῶν, ὁ ἐν τῷ Ναυπλίου ἀνδριάνς τοῦ
αὐτοῦ κτλ. Ἔργον δ' αὐτοῦ παριστῶν τὴν
ἀν ἔχουσαν ἐπὶ κεφαλῇ τὴν ἀνδρο-
ῦ Ἀθηνῶν ἐπὶ τῇ ἀρχαίᾳ ἀρχαιοκαπή-
Ελλήνων ὡς ἀρχαίον εἰς Λονδίνον.

Κόσσυφοπέδιον ἢ Κόσσοδος. Ἐ-
κτονομασία τοῦ ἐν τῇ Μακεδονίᾳ ὄρει
οὔ βίλας τοῦ Σκοπίων ἢ Οὐτχίου.

Κοσσιλάνης φλοιός, cortex Cor-
nae. Ἀνήκων εἰς τὸ ἐκώδινον φυτὸν
βελιθίας χρησιμοποιοῦται ἐν τῇ θερα-
πείᾳ ἀντὶ τῆς ἱπποκαυδῆς κατὰ τοῦ
μυελῆ κατάρρου καὶ τῆς δυσεντερίας.
τῆς εὐχρηστον καὶ τὸ βάμμα τοῦ φυ-
τούτου.

Κόσσοις, Cossus. Γένος λεπίδοπτέ-
ων ἑρπετοῦ ἐντόμων, πρότυπον εἶδος
Κ. τὸν ξυλοδαμᾶτορα (Cossus
imperda), χαρακτηριζόμενον ὑπὸ πτε-
ρῶν καὶ θωρακὸς πεποικιλμένου μαρ-
μαρίδιος διὰ χρώματος ὀρνέου, ραιῶν καὶ
νῶν καὶ κοιλίας φερούσης δακτυλοει-
δοῦς ἐναλλάξ λευκῆς καὶ μελαί-
ναις κάμψαι ὥσπερ ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν ἱστίων
πτερυγίων κατὰ τὸν φλοιὸν ὅλκους
καὶ πολλὰκις μῆκος πλείονων μέτρων.
ἡλικία τοῦ ἐντόμου τούτου φέρει τερε-
τὴν ὡκαγωγὴν στυβόμενον, δι' οὗ ἐνα-
ταί τα ὡὰ ἀνὰ μέσον τῶν σχισμῶν
φλοιῶν.

Κοτσαρέκκα. Δημοκρατία ἐν τῇ Κεν-
τρικῇ Ἀμερικῇ, ἔχουσα ἐμβαδὸν 51,070 ἢ
ἄλλως 59,570 τετρ. καὶ πληθυσμὸν
χιλ. κατ. τῷ 1899. Διὰ τῆς δικαιοσύνης
προέδρου τῆς Γαλλ. Δημοκρατίας ἡ Κ.
ἐχώρησεν ἀπὸ εἰς τὴν ἡμέραν Κολέμ-
βιαν γῶραν Ταλαμάγκαν ἐμβαδὸν 4 χιλ.
Πρωτεύουσα τῆς Κ. εἶναι ὁ Ἄγ. Ἰω-
σάν-Ιωσέ, ἔδρα ἐπισκοπῆς καὶ ἔχουσα
χιλ. κατοίκων. Ἡ εἰσαγωγὴ ἀνῆρχετο
1898 εἰς 4,100 χιλ., ἡ δ' ἐξαγωγὴ εἰς
10 χιλ. χρυσ. πέτρων.

Κόστας ἢ Κώστας (Michele Costa).
Ὁδὸς μελοποιός. Ἀπέθανε τῇ 17/29
εἰς τὴν 1884 ἐν Βρυξέλλαις τῆς Ἀγγλίας.

Κοστρόμα. Πρωτεύουσα τοῦ ἐρω-
τευτοῦ κυβερνήτου, ἔχοντος 1,429,228
καὶ περιφέρειας μετὰ 184,311 τοιού-

των, ἀριθμοῦσα 41,268 κατ. τῷ 1897.

* **Κοσσώνα**. Χωρίον τοῦ δήμου Μεθά-
νων (Τροιζηνίας), ἔχον 204 κατ. (1896).

Κοτσαρνένη ἢ Κοτταρνένη (ὑπερ-
γλυκαιμία). Σώμα στερεὸν ὑπὸ μορφήν κρυ-
σταλλῶν ξανθωπῶν, διαλυτὸν ἐν ὕδατι.
Παρέχεται ὡς φάρμακον ἀπὸ τοῦ στομά-
χου καὶ δι' ὑποδορείων ἐνέσεων κατὰ τῶν
μητρορραγιῶν ὡς καὶ τῶν υπερμετρῶς
αφθῶν ἐμμηνορροϊῶν.

* **Κόττεν** (Cotthen ἢ Kuthen). Πόλις τῆς
Γερμανίας ἐν τῷ δουκάτῳ τῆς Ἀγγάλτης.
ἔχουσα 22,083 κατ. τῷ 1900.

Κοτζίτς-χισόρ (κυρίως φρούριον, Τρι-
κόκκια παρα Βουλγαρίαν). Φρούριον ὄχυ-
ρον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ καὶ
προπύργιον τῆς Νικαίας, κυριεσθὲν κατὰ
Παχυμέρη τῷ 1308 ὑπὸ τοῦ Ὀσμάν.

Κοτζίτς Νικόλαος Γ. Καθηγη-
τὴς τῆς φιλοσοφίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ,
γενν. τῷ 1814 ἐν Φαρσίς καὶ ἀποθανὼν
τῷ 1884 ἐν Ἀθῆναις. Μετὰ τὴν ἡρωϊκὴν
ἀμυναν καὶ καταστροφὴν τῆς νήσου ὑπὸ
τῶν Τούρκων ὁ Κ. ἦλθεν εἰς τὴν ἄλλην
Ἑλλάδα καὶ ἐξεπαιδεύθη ὕστερον ἐν Γερ-
μανίᾳ τὴν ἱστορίαν τῆς φιλοσοφίας ἐπὶ ἐννέα
ἐτη. Ἐπανελθὼν ἐκείθεν διορίσθη καθηγη-
τὴς τῆς φιλοσοφίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ
τῷ 1846, ἐνθα ἐδίδαξεν ἐπὶ τριάντα ἐτὶ
ἐτη. Συνέγραψεν ἱστορίαν τῆς φιλοσοφίας
διηρημένην εἰς 6 τόμους (Ἀθ. 1876-1878)
καὶ ἄλλα διάφορα συγγράμματα.

Κοτσίνη, Cetaïne. Δραστηρὸν στοι-
χεῖον τοῦ φλοιῦ τοῦ βελιθιανοῦ Κότου φε-
ρόμενον ὑπὸ μορφήν κρυσταλλῶν ὑποκρίν-
ων. Παρέχεται ὡς ἀντιρρευματικόν, διε-
γερτικόν καὶ ἀντιδιαρροϊκόν πρὸς χρόνιαν
διάρροϊαν παιδίων καὶ ἐνηλίκων ἐν γένει.
Ἐκαττώνει καὶ τοὺς ἰδρωτὰς τῶν ρυμα-
τιῶντων.

* **Κόττορι**. Πρωτ. χειμερινή τοῦ δή-
μου Λάκμονος (Καλαμπάκας), ἔχουσα 512
κατ. (1896).

Κόττω φλοιός. Φλοιός τῆς ἐκ τῶν
Ἐρυθροδανειῶν *Patiencea densiflora*,
προερχόμενος ἐκ Βελιθίας, ὅπως ὡς ἀπὸ
καρπουῶν. Δίδεται ἡ κόπρις ἢ τὸ βάμμα αὐ-
τοῦ κατὰ τῶν ἐπιμένων διαρροϊῶν ὡς διε-
γερτικόν καὶ παρασιτοκτόνον ἀσθενῶν, ἐπὶ
δὲ καὶ κατὰ τῶν βρυχαισμών.

* **Κοτσαμπάμπα** (Cochabamba). Ἐ-
παρχία τῆς Βολιβίας, ἔχουσα 360,220
κατ. καὶ ἐκώδινον πρωτεύουσαν, ὅπου
ἔδρα ἐπισκοπῆς καὶ ἀριθμοῦσαν 29,530
κατ. τῷ 1896.

* **Κοτσατίνα**. Χωρ. τοῦ δήμου Φελ-
λίας (Λακεδαιμόνος), ἔχον 256 κατ. (1896).

* **Κοτσερή**. Πρωτ. τοῦ δήμου Φύλλευ (Καρίστου), ἔχουσα 744 κατ. (1896).

Κότσι. Πόλις τῆς Ἰαπωνίας παράλιος, κειμένη ἐν τῇ Ν ἀκτῇ τῆς νήσου Σιγκάκου, ἔχουσα 36,511 κατ. τῷ 1899 καὶ ἐξάγουσα καρυβάν ἐκ τῶν παρακειμένων ἑσῶν.

* **Κοτσίκια.** Χωρ. τοῦ δήμου Αἰθελαντίων (Χαλκίδος), ἔχον 244 κατ. (1896).

* **Κοτσίκα.** Χωρ. τοῦ δήμου Νηλεών (Χαλκίδος), ἔχον 240 κατ. (1896).

* **Κοτσιμαρέζικα.** Χωρίον τοῦ δήμου Καρδαμύλης (Οἰτύλου), ἔχον 129 κατ. (1896).

* **Κοτσιρίδι.** Χωρ. τοῦ δήμου Φαλαισίας (Μεγαλοπόλεως), ἔχον 163 κατ. (1896).

Κοτσοδέλλης Νικ. Ἐγεν. τῇ 7 Ἰαννουα. 1863 ἐν Σύρῳ. Ἠσχολήθη ἀποικιστικῶς εἰς τὴν ναυτικὴν, ἣν ἐδιδάχθη παρὰ τοῦ ἀντιπολιάρχου τοῦ Β. ναυτικοῦ Γεωργ. Πιπίνου, ἐφόρου τῆς Ἑλλάδος. Ἀεροπολίτης, ὅς οὐ ἐστάλη εἰς Ἰταλίαν, ὅπου ἐπὶ διετίαν συνεπλήρωσε τὰς ναυτικὰς αὐτοῦ σπουδὰς. Ἐγραψεν ἀριθρὰ ναυτικὰ εἰς ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ. Συνέγραψε δὲ βιβλία Περὶ παρεκτροπῆς πυξίδων. Περὶ κατάρτισμῳ τῶν πλοίων, Περὶ ἡλιακῶν ὥρολογίων, Νέον λιμενοδείκτην τῆς Ἑλλάδος, Σχήματα διαφόρων λιμένων, Ναυτικὴν ἡμερολόγιον (ἐν τῇ Ναυτ. Ἑλλάδι), Συγκριτικὰ μεγέθη τῶν ἐν τῇ Μεσογείῳ νήσων (ἐν τῇ Ναυτ. Ἑκ.), Χάρτες τοπογραφικὰς τῶν νήσων Σύρου, Ψαρῶν, Σπεσιῶν, Χάρτην θαλασσογραφικὴν τῆς Ἑλλάδος, ἐν ᾧ καὶ τῆς Κρήτης, τῶν Κυκλάδων, Σποράδων καὶ Μικρῆς Ἀσίας, Χάρτην θαλασσογραφικὴν Θεσσαλονίκης, Βορ. Σποράδων, Δαρδανελλίων, θαλάσσης Μαρμαρᾶ μέχρι Μαύρης Θαλάσσης, Χάρτην θαλασσογρ. Μεσογείου μετὰ πλείστον σχεδίων λιμένων. Ἀνεμελόγια κυκλοτερῆ τῶν ναυτικῶν πυξίδων, Διαγράμματα συστήματος Νάπιερ διὰ τὴν διορθώσιν τῶν παρεκτροπῶν, Πίνακες παρεκτροπῶν καὶ διορθώσεων ἰδιαιτέρως. Ἰδρύσας δὲ ἐν Σύρῳ τὸν διορθωτικὸν σταθμὸν τῶν παρεκτροπῶν τῶν πυξίδων, ὃν διευθύνει ὁ ἴδιος.

* **Κοττιδους** (Cottbus). Πόλις τῆς Πρωσίας ἐν τῷ νορῳ Φραγκονύρτης ἐπὶ τοῦ Ὁδέρου, ἔχουσα 39,327 κατ. τῷ 1900.

Κόττος. Γένος ἰχθύων ἐκ τῆς τριζεύς τῶν Ἀκανθοπτερύγων, ἀποτελούν τὸν τύπον τῆς οἰκογενείας τῶν Κοττιδῶν καὶ χαρακτηριζόμενον ὑπὸ σώματος ὀγκώδους κατὰ τὸ κεφαλικὸν μέρος, ἀπολεπτυνομένου δὲ βαθμηδὸν πρὸς τὰ ὀπίσω, κεφαλῆς μακρᾶς καὶ πλατείας, πτερυγίων ἐπιγαστρίων

μὲν ἐκρυομένων κάτωθεν τοῦ λαιμοῦ, μακρῶν δὲ ἀνίσων. Διαιτῶνται παρὰ τὰς ἀκτὰς καὶ ἀνα μέσον τῶν βράχων κατασκαπεύοντα τὴν λείαν αὐτῶν. Ἡ σὰρξ αὐτῶν ἀχρηστὸς, τὰ δια τῶν πτερυγίων πηγύματα καὶ τὰ δια τῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἀκκινθῶν νόγμματα πολλὰκις κινδυνώδη.

Κοτυλαίων θῆμος τῆς ἐπαρχίας Καρυστίας. Ἔχει 5,139 κατ. (1896).

* **Κοτύωρα** (Τουρκιστὶ Ὀρδοῦ). Ἀρχαία πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου μετὰ τὸ Κερασσύντος καὶ Ἀρμισοῦ οὕσα κατὰ τὸν Ξενοφῶντα ἀποικία τῶν Σινωπείων καὶ ἐκτισμένη πρὸς Δ καὶ οὐ μακρὰν τῶν ἐκβολῶν τοῦ Μελανθίου πελάγους (τοῦ νῦν τουρκιστὶ Μελέρι). Ἐγγὺς τῆς ἀρχαίας πόλεως εὕρεται τὸ ὑψηλὸν ὄρος Ἅγιος Βασίλειος, ὅπερ ἐχρησίμευσεν ὡς ἀναχωρητήριον εἰς Βασιλείον τὸν μέγαν, ὅστις ἱδρύσεν ἐκεῖ μονήν. Ἡ νῦν πόλις Κοτύωρα, ἥς τὸ ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ γλώσσῃ καὶ κοινῶς ἐπικρατοῦν τουρκικῶν ὄνομα Ὀρδοῦ δηλοῖ στρατοπέδον, ἐκτίσθη 3 χιλ. ἀνατολικώτερον τῆς ἀρχαίας πόλεως, ἐνθα σῶζονται ἔλιγα εἰσῆπια, ἰδίᾳ δὲ τεῖχος ἐπιθαλάσσιον (ὀνομαζόμενον τουρκιστὶ Μπαζουκ Καλέ), ἐπὶ τῆς θέσεως ὅπου ὑπῆρχε τὸ πάλαι ἡ κεραμοποιεῖα, ὡς πιστεύεται ἐξ ἐπιγραφῶν. Ἡ πόλις Ὀρδοῦ κτισθεῖσα πρὸ 80—85 ἐτῶν εἶναι σταθμὸς ἀεροπλοϊκῶν ἐταιρειῶν καὶ θῆ τῆς Πανελληνίου καὶ ἐκκλησιαστικῆς ὑπάγεται μὲν ὑπὸ τὴν μητρόπολιν Νεοκαισαρείας καὶ Ἰσίου (περιλαμβανούσαν 80 χιλ. ἐρθεδῶν), διοικητικῶς δὲ εἶναι ἑδρὰ ὁμωνύμου ἐπαρχίας (καὶ μακαρηνικίου) ἐξαρτωμένης ἐκ τῆς τοπαρχίας Τραπεζούντος καὶ περιλαμβανούσης 4 μουβριλίκια μετὰ 118 χιλ. κατ. Ἀρθμοὶ δὲ 78 χιλ. κατ. ἐξ ὧν 1500 εἶναι Μωαμεθανοί, 200 Ἀρμένιοι καὶ 1,500 χριστιανοὶ ὁρθόδοξοι, ἔχοντες τρεῖς ἐκκλησίας τὴν τῆς Ὑπαπαντῆς νεότευκτον, τοῦ Ἀγ. Γεωργίου καὶ τοῦ Ἀγ. Νικολάου. ἀδελφότητα Εὐαγγελισμῶν, ἀστικήν σχολὴν ἀποτελουμένην ἐκ 4 τάξεων δημοτικῆς καὶ 8 σχολαρχεῖου καὶ μίαν γυμνασιακῆς, καλουμένην δὲ Ψωμάδειον ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τοῦ δαπανήσαντος εἰς τὴν οἰκοδόμησιν ταύτης ἐν ρυθμῷ θωρικῷ καὶ καλλίστην τῶν ἐν τῷ Πόντῳ ἑλλήν. σχολῶν μετὰ τὸ Φροντιστήριον τῆς Τραπεζούντος, παρθεναγωγεῖον καὶ δύο νηπιαγωγεῖα. Πρὸς τοῦτοις ὑπάρχουσιν ἑκατοντάδες τινὲς ἐγγωργίων Διαμεινόμενων προῖον τῶν ποσθηλυτικῶν ἐταιρειῶν. Ἐμπορικῶς ἡ πόλις εἶναι ἀκμαία ἐξάγουσα ἐτησίως περὶ 8,000,000 χιλιογράμμοισι, φατέλια, 25 χιλ. στατήρας λεπτοκαρῶν, ἔρια, κάρυα, κανναβοσπορον, κριθήν, βρώμην, ἔλαιον δελφίνων, κάννα

διν, 1000 κυβικά μέτρα ξυλείας καταργησμένης εἰς μικρά ἢ μεγάλα στρογγύλια δοχεῖα, εξαγορεύμενα κυρίως εἰς Αἴγυπτον καὶ Ἀραβίαν, καὶ τέλος ὅσα ἀξίας 350 χιλ. ἀργύρων μεταφερόμενα πρὸς πώλησιν εἰς Κ/πολιν, Πειραιᾶ καὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰς χώρας τῆς Δ. Εὐρώπης. [Κ.Ν.Κ.]

* **Κουάγγ-Σι.** Ἐπαρχία μεσόγειος τῆς Σινικῆς αὐτοκρατορίας, ἔχουσα ἐπὶ ἐμβαδὸν 217,300 τ.χμ. κατ. 5,200,000.

* **Κουάγγ-Τούγγ.** Ἐπαρχία τῆς Σινικῆς αὐτοκρατορίας, ἔχουσα 22,200,000 κατ. ἐπὶ ἐμβαδὸν 243 χιλ. τ.χμ.

* **Κουαούτλα.** Πόλις ἐν τῇ μεξικαν. πολιτείᾳ Μορέλος, ἔχουσα 14 χιλ. κατ. καὶ βιομηχανίαν σακχαρώσεως.

Κουόβα. Ἡ νῆσος αὕτη ἦ ὑπαχθεῖσα τῷ 1897 ὑπὸ τῶν Ἰσπανῶν εἰς τὴν σειρὰν ἀπὸ τῆς ἀποικίας ἐνεκα τῶν ταραχῶν τῶν κατεσκόπων, ὡς εἰς τὸ Ἰσπανο-Ἀμερικανικὸ πολέμῳ τοῦ 1898 (βλ. λ.). καθ' ὃν οἱ πρῶτοι κύριοι τῆς νήσου Ἰσπανοὶ ἡττήθησαν πρὸ τοῦ Σαντιάγου Ἰδίας, διατελοῦσα ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Βορ. Ἀμερικῆς ἀπὸ τῆς 1 Ἰαν. 1899, ἀλλ' ἔχουσα ἀπὸ τοῦ 1900 ἴδιον πολιτεύμα μετὰ προέδρου καὶ κοινοβουλίου, ἐκτελούνη ἀνεξαρτήτως δημοκρατία κατὰ Μάϊον τοῦ 1902. Τούτο ἐγένετο διὰ τοῦ νομοῦ τοῦ ψηφισθέντος ὑπὸ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, καὶ ἐν τῷ προέδρῳ ἐπετίθετο νὰ παραδῶσιν τὴν διαχείρισιν τῆς νήσου τῷ ἐγγωρίῳ πληθυσμῷ ὑπὸ τινος ὅρου μὴ περιορίζοντας μὲν τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Κούβας ἀλλὰ παραχωροῦντας ταῖς Ἡν. Πολιτεῖαις δικαιώματά τινα. Ὅθεν κατὰ Μάϊον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὁ Ἀμερικανὸς ἀρμοστής καὶ διοικητὴς στρατηγὸς Γουὶν παρέδωκε τὴν ἀρχὴν τῷ ἔτι ἐκλεγέντι προέδρῳ τῆς δημοκρατίας τῆς Κούβας Πάλμα, ἀνυψώσας τὴν κυβερνήτην σημαίαν καὶ παραλαβὼν μετ' αὐτοῦ τὸν ἐκ 5 χιλ. ἀνδρῶν βορείου στρατὸν. Ἡ Κ. ὑπὸ τὴν αὐτόνομον διοίκησιν ἐποίησε μεγάλας προόδους, τῆς θνησιμότητος τῆς ἐκ τοῦ κτηρίου πυρετοῦ καὶ τῆς ἀδρανείας τῶν Ἰσπανικῶν ἀρχῶν προεργασμένης σπουδαίας ἐλαττωθείσης, τῶν οἰκονομικῶν ἀρξαιμένων νὰ ἀναθάλλωσι πῶς καὶ βελτιώσας ἐπιστολῆς ἐν γένει ἐπιβελούσης. Διαιρεῖται εἰς 2 νομοὺς τὸν Ἀνατολικόν, ἔχοντα πρωτεύουσαν τὸ Σαντιάγου, ἔδραν καὶ ἀρχιεπισκοπὴν τῆς νήσου, καὶ τὸν Δυτικόν, ἔχοντα πρῶτον τὴν Ἀδαναν τὴν καὶ πρῶτον τῆς ὅλης νήσου. Κατ. 1,572,797 κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1899 ἐπὶ ἐμβαδὸν 118,833 τ.χμ. Οἰκονομικὰ τῷ 1900: ἔσοδα 17,405,377 καὶ ἔξοδα 17,797,603 δολλάρια. Δημόσιον χρέος 2,538 ἑκατ. πέντων. Ἐμπορίον εἰσαγωγῆς 69,538,768

δολλ. τῷ 1900, ἐξαγωγῆς δὲ 51,391,095.

* **Κουβαλάτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνωγῆτων (Πάλλης), ἔχον 414 κ. (1896).

* **Κουδανάδες.** Χωρ. τοῦ δήμ. Καλλιφωνίου (Καρδίτσας), ἔχον 384 κατ. (1896).

* **Κουδαρά.** Χωρίον τοῦ δήμου Θεορικῶν (Ἀττικῆς), μετὰ 537 κατ. (1896).

* **Κουδέλα.** Χωρίον τοῦ δήμου Δωρίου (Τριφυλίας), ἔχον 503 κατ. (1896).

* **Κουδέλαι.** Χωρίον τοῦ δήμου Στύρων (Καρυστίας), μετὰ 303 κατ. (1896).

* **Κουδέλια.** Χωρίον τοῦ δήμου Καλλιτεῶν (Μαντινείας), ἔχον 100 κατ. (1896).

* **Κουδέλτσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Λιγνίου (Καλαμπάκας), ἔχον 510 κ. (1896).

Κουδοῦκλεια (τουρκ. Δουδλουτζε). Φρούριον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ ἐπὶ τοῦ Μυσίου Ὀλύμπου καίμενον καὶ κτισθὲν ὑπὸ τοῦ Ὁσμάν μετὰ τοῦ τῆς Τριφυλίας (Κοτζιά-χισάρ, βλ. λ.) τῷ 1308 κατὰ Παχυμέρην διὰ τῆς προδοσίας ἐξήκοντα Ἀμογαδάρων, οὓς ὁ φρούραρχος τοῦ Λοσπιδίου (Οἰλουπά) Μακρήνης ἐπέμπε πρὸς ἐπικουρίαν τῆς πολιτοκραυμένης φρουρᾶς τῶν Κ. Τ. Κ. τανῶν εἶνα χωρίον οἰκούμενον ὑπ' Ἑλλήνων γεωργῶν ἀνερχομένων εἰς 350 οἰκογενεάς, λαλοῦντων γλῶσσαν πολλοῦ ἀρχαῖστους περιέχουσιν καὶ συντηρούντων ναὺν καὶ σχολήν. [Γρ Σ.Ι.]

Κουγιούν-κζό. Κώμη τῆς ὑποδιοικήσεως Γαιουμουλτζίνης Ἐσθνης τοῦ βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως, ἀριθμοῦσα 300 κατ., ἐξ ὧν 250 Ἕλληνας ἔχοντες ἀστικήν σχολήν.

* **Κουδουμαλζά.** Χωρίον τοῦ δήμου Ψυχροῦ (Λατφείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 143 κατ. (1900).

* **Κουέβας** δὲ Βέρ. Πόλις ἐν τῇ ἰσπανικῇ ἐπαρχίᾳ Ἀλμερίᾳ, ἔχουσα 20,341 κατ. τῷ 1897.

Κουεβέκ (Quebec). Πρωτεύουσα ὁμωνύμου ἐπαρχ. ἐν τῷ βρετανικῷ κράτει τοῦ Καναδᾶ καὶ πρῶτη πρωτ. τοῦ ὅλου κράτους. καίμενη παρὰ τὴν ἀρίστ. ὄχθην τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἀγίου Λαυρεντίου καὶ ἐν τῇ συμβολῇ τούτου μετὰ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἀγ. Καραίου ἐπὶ τῆς ἐντεῦθεν σχηματιζομένης ἀκρᾶς στερομένης ὑπὸ ὄχυροῦ φρουρίου Ἰδρυθεῖσα τῷ 1608 ὑπὸ Γάλλων ἀπείκων ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν τῷ 1629 καὶ περικλήθη πολλάκις εἰς τὴν κατοχὴν ἐκατέρων μέχρι τῆς συνθήκης τοῦ 1783, ὅτε παρέμεινε τοῖς Ἀγγλοῖς. Οὕτω μετὰ τὴν Μοντρεάλην καὶ τὸ Τόροντον ἡ μεγαλυτέρα πόλις τῆς χώρας καὶ ἐλεύθερος λιμὴν ἔχει ἐν μὲν τῇ Ἀνω πόλει καθολικὴν ἀρχιεπισκοπὴν, ἀγγλικανικὴν ἐπισκοπὴν μετὰ τῶν

οικείων καθεδριῶν ναῶν, τὸ καθολικὸν πανεπιστήμιον Λαβὰλ μετὰ δύο ἱεροσπουδαστικῶν, πινακοθήκης καὶ βιβλιοθήκης, ἄλλα καθολικὰ καὶ προτεστάντικα ἀνώτερα ἐκπαιδευτήρια, βουλευτήριον καὶ ἄλλα ὠραία οἰκοδομήματα, ἐν δὲ τῇ Κάτω πόλει τὸ κέντρον τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας, ὧν ἡ κίνησις ἀνέλθε τῷ 1900 εἰς 11 ἑκατομ. δολλαρίων. Ἀριθμεῖ δὲ 68,840 κατ., ἐξ ὧν 50 χιλ. γὰλλ. καταγωγῆς. Ἡ ὁμώνυμος ἐπαρχία καλουμένη Κάτω Καναδάς, λίαν εὐφορὸς πρὸς σιτοπαραγωγὴν ἰδίᾳ, περιέχει ἐπὶ ἐμβαδοῦ 900 χιλ. τχμ. 1,648,895 κατ. τῷ 1901, ἐξ ὧν 1,429,186 καθολικοί, οἱ δὲ λοιποὶ τῶν κυριωτέρων δογματῶν τῶν διαμαρτυρουμένων.

Κουεδλιμ.δουργον (Quedlinburg).

Πόλις τῆς Πρωσίας καὶ ἄλλοτε πρωτ. αὐτονόμου ἐκκλησιαστικῶ κράτους ἀνήκοντος εἰς τὸ ὁμώνυμον γυναικεῖον μοναστήριον, ἱδρυθὲν τῷ 936 ὑπὸ Ὁθωνοῦ τοῦ Α'. Αἱ ἡγούμεναι αὐτοῦ ἀνέχον τὸ πρῶτον εἰς τὸν Γερμ. αὐτοκρατορικὸν οἶκον, εἶτα δὲ καὶ εἰς ἄλλους βασιλικούς οἴκους, τὸ δὲ μοναστήριον προσήλθεν εἰς τὴν μεταρρύθμισιν τῷ 1539, ἀλλὰ δὲν ἐξελατνεύθη εἰμὴ τῷ 1803, ὅτε ἐδόθη εἰς τὴν Πρωσίαν. Ἡ πόλις Κ. ἔχει μητροπόλιν, ἔδραν τῶν ποτὲ ἡγουμενευστῶν μετὰ τάων τοῦ βασιλέως Ἑρρίκου τοῦ Ὀρνιθοθήρα, γυμνάσιον, ἐπαρχιακὸν μουσεῖον καὶ ἄλλα ἱδρύματα καὶ κατ. 23,373 (τῷ 1901) ἀσχολουμένους κυρίως περὶ τὴν γεωργίαν καὶ κηπουρικὴν.

Κουένκα (Cuenca). 1) Ἰσπανικὴ ἐπαρχία ἐν τῇ Νέᾳ Καστίλῃ, ἔχουσα 241,566 κατ. τῷ 1897 καὶ ὁμώνυμον πρωτεύουσαν, ἥτις τῷ 1874 ἐκυριεύθη καὶ ἐδηώθη ὑπὸ τῶν Καρλιστῶν καὶ ἡρίθμει τῷ 1897 κατ. 10,916. — 2) Κ. ἡ Ἀγία Ἀννα τῆς Κ., πόλις ἐν τῇ νοτιοαμερ. δημοκρατίᾳ τοῦ Ἰσημερινοῦ, ἀριθμοῦσα μετὰ τοῦ ὅλου πλείς διαμερίσματος περὶ τὰς 30 χιλιάδας κατοίκων.

* **Κουέϋ-Τσόου.** Ἐπαρχία τῆς Σινικῆς αὐτοκρατορίας, ἔχουσα 3,400,000 κατ. ἐπὶ ἐμβαδοῦ 157,200 τχμ. τῷ 1894.

Κουζγοῦν (τὸ πάλαι Ἀρτάνης). Ποταμὸς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ παρὰ τὸ χωρίον Ἀρτάνη ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ. Παρὰ τὸν ποταμὸν τοῦτον Κωνσταντῖνος ὁ Ε' αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου κατέπεισε νὰ ἐγκατασταθῶσιν ὑπὲρ τὰς 200,000 Σλαῶν ἐκ Βουλγαρίας [Ρρ.Σ.Ι.]

Κουζοῦλι ἡ Τριανταφυλλέζ. κα. Χωρίον τοῦ δήμου Λετρινῶν (Ἡλείας), ἔχον 110 κατ. (1896).

Κουήνς Κόουντυ (Queens County, ἥτοι κομητὶα τῆς Βασιλείσης). Κομη-

τῖα τῆς ἱρλανδικῆς ἐπαρχίας Λίνστερ ἐνομασθεῖσα οὕτω ἀπὸ τῆς βασιλείσης Μαρίας τῆς Α'. Εἶναι πλουσία εἰς σιτηρὰ, κέντηται δὲ ἀνθρακωρυχεῖα, λατομεῖα, κτηνοτροφίαν καὶ ὑφαντουργικὴν. Οἱ κάτοικοι ἀνῆργοντο τῷ 1901 εἰς 57,326. Πρωτεύουσα ἡ Μαιριούρω, μετὰ 3 χιλ. περίπου κατ.

* **Κουηνσλανδία.** ἥτοι Χώρα τῆς Βασιλείσης (Queensland). Βρετανν. ἀποικιακὸν κράτος τῆς Αὐστραλίας, ἔχον ἴδιον κοινοβούλιον καὶ ὑπουργεῖον, 3 ἀγγλικανικὰς καὶ 3 καθολικὰς ἐπισκοπὰς Πρωτεύουσα εἶναι Βρισβάνη, ἔνθα ἐδρεύει ἡ διοικητὴς. Ἡ Κ. ἀριθμεῖ ἐπὶ ἐμβαδοῦ 1,731,337 τχμ. κατ. 502,892 τῷ 1901.

Κουένσυ (Quincy). Πόλις ἐν τῇ Μερικῇ Συμπολιτείᾳ. 1) Πρωτεύουσα τῆς κομητῖας Ἀδάμς ἐν Ἰλλινόϊς ἐπὶ τοῦ Μισσισιππὶ, ἔχουσα 36,252 κατ. τῷ 1900, οὕσα κέντρον σιδηροδρομικὸν καὶ ἀεροπορικὸν μετὰ ζωρᾶς ἐμπορίας. — 2) Πόλις ἐν τῇ κομητίᾳ Νόρφολκ τοῦ Μασσατσουσέτ, ἔχουσα ὠραῖον δημαρχεῖον καὶ 23,899 κατ. Ἐγγὺς λατομεῖα γρανίτου.

* **Κουέταν** (Quito). Πρωτεύουσα τῆς Ν. Ἀμερικανικῆς δημοκρατίας τοῦ Ἰσημερινοῦ, ἔχουσα 80 χιλ. κατ.

Κουέτσαλα (Ἰωάννης Kvicala). Φιλόλογος, γενν. τῷ 1894 ἐν Μυχεγγράτῃ τῆς Βοημίας. Ἐσπούδασεν ἐν Πράγῃ καὶ Βιέννῃ καὶ διατελεῖ ἀπὸ τοῦ 1859 καθηγητῆς τῆς κλασσικῆς φιλολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Πράγας. Τὰ πολυάριθμα αὐτοῦ ἔργα, γεγραμμένα τσεχιστῇ, γερμανιστῇ καὶ λατινιστῇ, ἀναφέρονται εἰς τὴν ἑλλ. καὶ λατ. σύνταξιν, τοὺς Ἑλληνικοὺς τραγικοὺς καὶ εἰς τὸν Βιργίλιον ἐκ τούτων μνημονεύονται Συμβολαὶ εἰς τὴν κριτικὴν καὶ ἐρμηνείαν τοῦ Σοφοκλέους (4 τόμ. ἐν Βιέννῃ 1864—1869), Μελέται ἐπὶ τοῦ Βιργιλίου (ἐν Πραγ. 1878), Μελέται ἐπὶ τοῦ Εὐριπίδου (ἐν Βιέννῃ 1879), Νεαὶ Συμβολαὶ εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῆς Αἰνείας (Πρ. 1881).

* **Κουκάουα** ἡ Κουκά. Πρῶτην πρωτεύουσα τῆς χώρας τοῦ Βορνέου ἐν τῷ κεντρικῷ Σουδαν, ἔχουσα μετὰ τῶν προαστείων περὶ τὰς 100 χιλ. κατ. Ἐκυριεύθη τῷ 1894 ὑπὸ τοῦ Ραβὰ τοῦ κατακτητοῦ τοῦ Βορνέου καὶ κατεστράφη, ἀλλ' ἀνέλαβε πάλιν.

* **Κουόκσι.** Χωρ. τοῦ δήμου Μεσογαίων (Ζακύνθου), ἔχον 344 κατ. (1896).

* **Κουουκλαζος.** Χωρ. τοῦ δήμου Καστανίας (Καλαυπάκας), ἔχον 168 κατ. (1896).

* **Κουκοδίτσα.** Χωρ. τοῦ δήμου Δωριέων (Παρνασσίδος), μετὰ 870 κατ. (1896).

* **Κουκουδάουνες.** Χωρίον τοῦ δή-

μου Ἀχαρνῶν, ἔχον 707 κατ. (1896).

* **Κουκουδίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἡλίδος, μετὰ 261 κατ. (1896).

* **Κουκουλίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγνάντων (Ἀρτης), ἔχον 463 κ. (1896).

* **Κουκουνάρα.** Χωρίον τοῦ δήμου Πυλίων, ἔχον 239 κατ. (1896).

* **Κούκουρα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Λετρίνων (Ἡλείας), ἔχον 702 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Πέτρας (Βοιωτίας), μετὰ 224 κατ. (1896).

* **Κουκουράδα.** Χωρίον τοῦ δήμου Κασθαναίας (Ἀγνιάς), ἔχον 547 κατ. (1896).

* **Κουκουράχη.** Χωρίον τοῦ δήμου Εὔας (Μεσσηνίας), ἔχον 164 κατ. (1896).

* **Κουκουτοί.** Χωρίον τοῦ δήμου Πλατάνου (τοῦ νομοῦ Μαγνησίας), ἔχον 480 κατ. (1896).

* **Κούλα,** ἡ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα Κολόνη. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὑπαγόμενη εἰς τὸ βιλαέτιον Αἰδινίου καὶ κειμένη ΒΑ τῆς Φιλαδελφείας. ἔχει 6 χιλ. κατ. ἐξ ὧν 3 χιλ. Ἕλληνες συντηροῦντες σχολεῖα καὶ βιομηχανίαν ταπήτων ἐκ τῶν καλουμένων συμωναϊκῶν.

* **Κουλιακιά.** Κώμη τῆς Μακεδονίας παρὰ τὸν Ἀξιόν. 3 1/2 ὥρας ἀπέχουσα ἀπὸ Θεσσαλονίκης, οἰκουμένη δὲ ὑπὸ 400 οἰκογενειῶν ἑλληνικῶν, αἵτινες ὑποφέρουσιν ἐνίοτε ἐκ πλημμυρῶν τοῦ Ἀξιοῦ. Διατηρεῖ ἀστικήν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον.

* **Κούλελι Βουραγάζ.** Χωρίον τῆς ὑποδιοικήσεως Διδυμοτείχου τοῦ βιλαετίου Ἀνθριανουπόλεως, καίμενον παρὰ τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν Κ/πόλεως καὶ Ἀδριανουπόλεως—Δεδε—Ἀγάτς. Λεῖψανα ἀρχαίου τρούριου καὶ πύργου, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα. Κάτοικοι 800 ἅπαντες ὀρθόδοξοι· Ἕλληνες διατηροῦντες γραμματοδιδασκαλεῖον.

* **Κουλέντια.** Χωρίον τοῦ δήμου Μεγαβλασίας (Ἐπιθ. Διμηρᾶς), ἔχον 243 κατ. (1896).

* **Κουλιακάν** (Caliacan). Πρωτεύουσα τῆς μεξικανικῆς πολιτείας Σινάλδας ἐπὶ τοῦ ὁμωνύμου ποταμοῦ, μετὰ 14,205 κατ. τῷ 1895.

* **Κούλμ** (Culm). Πόλις ἐν τῷ πρωστ. ν.μ.φ. Μαρκενβέρδερ, ἔχουσα 11,080 κατ. τῷ 1900.

* **Κούλμπαχ.** Πόλις τῆς Βαυαρίας, ἔχουσα 10,591 κατ. τῷ 1900.

* **Κουλόμπ** μονάς. Βλ. Ἡλεκτρι- καὶ μετρήσεις. — Κ. νόμος. Βλ. Ἡλεκτρικὸν νόμοι.

* **Κούλουγλι.** Χωρίον τοῦ δήμου Πηγελίων (Ἡλείας), ἔχον 321 κατ. (1896).

* **Κουλούμιον.** Χωρίον τοῦ δήμου Οἰτύλου, μετὰ 222 κατ. (1896).

* **Κουλούρα.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγίου, ἔχον 185 κατ. (1896).

* **Κουλουράττα.** Χωρίον τοῦ δήμου Σαρμαίων, ἔχον 121 κατ. (1896).

* **Κουλοῦρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Δαρίσσης, ἔχον 171 κατ. (1896).

* **Κούλουρος.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγαίων (Χαλκίδος), ἔχον 106 κατ. (1896).

* **Κούμ-κζού** (ἀμυῶδες χωρίον). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ὑπαγόμενον ὑπὸ τὴν μητρόπολιν Νικαίας καὶ ἔχον 100 οἰκίας ἑλληνικάς. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Κούμ-μπουρνου** (ἀμυῶδες ἀκρωτήριον, τὸ πάλαι Ἀγκύραιον). Ἀκρωτήριον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς ὁχθῆς τοῦ Βοσπόρου. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Κουμάδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Καρδίτσας, ἔχον 441 κατ. (1896).

* **Κούμανη.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Λαμπείας (Ἡλείας), ἔχον 770 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Φαρῶν (Πατρῶν), ἔχον 144 κατ. (1896).

* **Κουμανή.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδρου, ἔχον 198 κατ. (1896).

* **Κουμάνοβον.** Κωμόπολις τῆς Μακεδονίας ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Σκοπίων-Βελιγραδίου.

* **Κουμανούδης** Στέφανος Ἀθ. Διαπρεπὴς φιλόλογος καὶ καθηγητὴς τοῦ Ἑθν. πανεπιστημίου, γενν. ἐν Ἀδριανουπόλει τῷ 1818 καὶ ἀποθανὼν ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Μαΐου 1899. Τὴν πρώτην παιδείαν ἔλαβεν ἐν Βελιγραδίῳ τῆς Σερβίας, ἔνθα οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατοικοῦν, τὴν δ' ἐπιστημονικὴν ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν Γερμανίᾳ, ὅπου ἔσχεν πρὸς τοῖς ἄλλοις καθηγηταῖς τὸν Boeckh καὶ τὸν Thiersch. Εἰς Ἑλλάδα ἦλθε τῷ 1845 μετὰ διατριβὴν «Ποῦ σπεύδει ἡ τέχνη τῶν Ἑλλήνων τὴν σήμερον» ἐκδοθεῖσαν ἐν Βελιγραδίῳ τῷ 1845 καὶ διωρίσθη κατ' ἀρχὰς ὑφηγητὴς τῆς λατιν. φιλολογίας ἐν τῷ Ἑθνικῷ πανεπιστημίῳ. εἰτα δὲ τῷ 1846 ἐγένετο ἑκτακτος καὶ τέλος τῷ 1854 τακτικὸς τοῦ αὐτοῦ μαθήματος καθηγητῆς. Μετὰ τεσσαρακονταετή αὐτοῦ διδασκαλίαν τῆς λατιν. γλώσσης καὶ τῆς ἑσ.μ. ἀρχαιολογίας καὶ γραμματολογίας ἀπεχώρησε τῷ 1887, ὅτε ἐτιμήθη ὑπὸ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ μαρμαρίνῃ εἰκόνι μετὰ καλλιῆλου ἐπιγραφῆς. Δὲν ἀπέδέχθη δὲ τὸ προσενεγθὲν αὐτῷ ὑπὸ τῆς ὀλομελείας τῶν καθηγητῶν πρυτανικὸν ἀξίωμα κατὰ τὸ Ἀκαδ. ἔτος 1870—1871. Περὶ τὰ λατινικά σφόδρα καὶ μετὰ διαπύρου ἐρώτος καταγινόμενος ἐξέδωκε τῷ 1873 τὸ Λατινοῦ Ἑλλη-

νικὸν Λεξικὸν τοῦ Οὐλερίου τὸ τέως τρις ἐκδοθὲν (1843, 1854 καὶ 1864), οὕτω διεσκευασμένον καὶ ῥυθμιζόμενον ὥστε ἡ τετάρτη αὐτὴ ἐκδοσις παραβαλλομένη πρὸς τὴν τοῦ Οὐλερίου δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς νέον ὅλως βιβλίον. Τῷ 1854 συνέταξε λατινιστὴ κριτικὴν διατριβὴν ἐκδοθ. ἐν Ἀθήναις ἐπιγραφομένην Specimen emendationum in Longinum, Arsinem, Menandrum, Aristiden aliosque artium scriptores. οὐσαν λοιπὴν δείγμα οὐ μόνον μεγίστης ὀξύνοιας καὶ ἀγγυνοίας ἀλλὰ καὶ τελείας φιλολογικῆς παιδείας. Πολλοὶ δὲ τῶν διορθώσεων αὐτοῦ δύνανται νὰ καταλεχθῶσιν εἰς τὰς καλουμένας palmares emendationes. Ἀλλὰ πολλῶ ἀξιολογώτερά καὶ γνωριωτέρα εἶναι ἡ περὶ τὴν ἀρχαίαν ἑλλ. τέχνην καὶ καθ' ὅλου εἰπεῖν τὰ μνημεῖα τῆς ἑλλ. ἀρχαιοφύτου ἀσχολίας τοῦ Κ. Δ' ὅ καὶ διετέλεσεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη γραμματεὺς τῆς Ἀρχαιολ. ἐταιρείας ἀπὸ τῆς 24 Μαΐου 1859 μέχρι τῆς 29 Δεκ. 1894, ὅτε αὐθόρμητως ἀπέθετο τὴν γραμματείαν ταύτην, καὶ προσέτι πολλῶν ἀνασκαφῶν γενόμενων ἐν Ἑλλάδι καὶ δὴ ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολ. ἐταιρείας ἐδημοσίευσεν δὲ ἐν δυσὶν ἔργοις τὰ περίσματα τῶν ἐπιγραφικῶν αὐτοῦ μελετῶν ἐν τῷ «Ἐπιγραφαὶ ἑλληνικαὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνέκδοτοι» (ἐν Ἀθ. 1860) καὶ «Ἀττικαὶ ἐπιγραφαὶ ἐπιτομῆσι» (αὐτόθι 1871), ὅπερ καταλέγεται εἰς τὰ κράτιστα τῶν ἐπιγραφικῶν δημοσιευμάτων. Ἐκ τούτων δὲ τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῶν ὑπ' ἄλλων δημοσιευθεισῶν καὶ ἐκ τῆς μελέτης πλείστων συγγραφέων μάλιστα δὲ μεταγενεστέρων συνήγαγε πλῆθος ἀθησαυριστῶν λέξεων, ἃς ἐδημοσίευσεν ἐν ἰδίῳ συγγράμματι ἐπιγραφομένῳ «Συναγωγὴ λέξεων ἀθησαυριστῶν ἐν τοῖς ἑλλ. Λεξικοῖς» τὴν Ἀθήναις (1883). Ἀλλὰ καὶ ἐτέρου λεξικογραφικοῦ ἔργου παρεσκεύαζεν ἐν ταῖς τελευταῖαις ἡμέραις τοῦ βίου αὐτοῦ τὴν ἐκδόσιν, ὅπερ ἐδημοσιεύθη μετὰ θάνατον ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Συναγωγὴ νέων λέξεων ὑπὸ τῶν λογίων πλασθεῖσιν εἰς 2 τόμ. 1899 ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Μαρσέλλ. Ἐξέδωκε μετ' ἄλλων λογίων ἀνδρῶν τὰ γνωστὰ περιοδικὰ «Φιλίστορα» μετὰ τοῦ Κ. Ξανθοπούλου καὶ Α. Μαυροφύδου εἰς 4 τόμ. 1861—1863, ἐνθα ἐδημοσίευσεν τὰς περιφήμους ἐφημερίδας ἐπὶ γράφας, καὶ «Ἀθηναίον» μετὰ τοῦ καθηγμένου Εὐθ. Καστόρχη εἰς 10 τόμ. 1872—1881 καὶ τὴν γ' περίοδον τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος (1883 ἐξ.) συντάττων καὶ τὰ πεπραγμένα ἐν τοῖς Πρακτ. τῆς Ἀρχ. Ἐταιρείας. Γενόμενος δὲ καὶ εἰσηγητῆς ποιητικοῦ διαγωνισμοῦ ἔγραψε καὶ αὐτὸς ποίημα ἐπικόν τὸν «Στράτην Κλεοπικεῖρον» εὐτράπελον μὲν τὴν ἰδέαν ἀλλὰ παντοίων κοινωνικῶν μάλιστα διδα-

γμάτων μεστόν. Ἐγραψε δὲ διατριβὰς καὶ Σημειώσιν τοῦ Συμακίου τοῦ κατασκευαστῆ ἀρχαίων δῆθεν κειμένων ἐν Πανδώρας τοῦ Β' φυλλαδίου 31, κατὰ τῶν ἐν γερμανοῖς δημοσιεύμασι διισχυριζομένων ὅτι ἀπὸ καλύφθησαν ἐν Ὀλυμπίᾳ σλαυικὰ κτίσματα ἐν Ἀθηναίου τόμ. Ζ' σελ. 270 ἐξ. 377 ἐκ. καὶ 487 ἐξ. καὶ κατὰ Σααρλάτου Δ. τ. Βυζαντίου ὑπεραμυνόμενου τῶν Τούρκων ἐν τῷ βιβλίῳ αὐτοῦ ἡ Κωνσταντινούπολις. Ὡς ἰδιώτης ὁ Κ. διεκρίνετο ἐπὶ τῷ ἀπριτίῳ καὶ ἀθροῦσιν αὐτοῦ βίῳ καὶ ταῖς ἀρταῖς αὐτοῦ καὶ δὴ τῇ μετριοφροσύνῃ. [Σ.Ι.]

* **Κούμαρι.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀθ. ναίων, ἔχον 102 κατ. (1896).

Κουμάρι. Χωρ. τοῦ δήμου Γαυρίου (Ἀνδρου), ἔχον 100 κατ. (1896).

Κουμαρικὸν ὄξύ. Ἐνωσίς τις τῶν ὀργανικῆς χημείας γνωστῇ ὑπὸ τρεῖς ἡμερείας ὡς ὀρθοκουμαρικόν, ὡς μετὰ κουμαρικόν καὶ ὡς παρακουμαρικόν ὄξύ.

Κουμαρίνες. Δραστικὸν χυρσταλὶκὸν στοιχεῖον εὐώδες, ἐξαγόμενον ἐν τῷ ἀρωματικῷ κυάρου τῆς Γουάινης (Poudre de Tonka), γεύσεως καυστικῆς. Ὡς φάρμακον συγγάνει παντέλως ἀχρηστον ἐσώτα, κῶς, μόνον δὲ ὡς καλυπτικὸν τῆς ῥεῖας ὀσμῆς προσμιγνύμενον μετὰ ἰωδ. φερμίου.

* **Κουμαρίται.** Χωρ. τοῦ δήμου Ὀρελαιοτῶν (Φθιώτιδος), ἔχον 144 κατ. (1896).

Κουμάρος. Χωρ. τοῦ δήμου Σαθενίου (Τήνου), ἔχον 102 κατ. (1896).

Κούμδας. Κωμόπολις τῆς Θράκης ἐγγὺς τῆς Ραιδεστοῦ (Βισάντης), ὑφ' ὅπαται διοικητικῶς, καὶ παρὰ τοὺς π. ποδας τοῦ ἱεροῦ ὄρους (Τεκίρ-δὰγ), ἔχον 3,000 κατ. Ἑλλήνας καὶ παράγουσα λατρ. οἶνον καὶ κρόμμυα.

* **Κουμδεράλάνδη** (Cumberland). Π. μητιά τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα 266,921 κατ. τῷ 1901.

* **Κούμζα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγ. Πνεύματος τῆς ἐπαρχίας Ἀγ. Βασιλείας (Ρεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 810 κατ. (1900).

Κούμ-καλὲ (ἀμυῶδες φρούριον) Ἀκρωτήριον τῆς Τρωάδος, τὸ ἀρχαίον γαιὸν ἡ ἡ Σιγείας ἀκρ. [Πρ. Σ.Ι.]

* **Κούμ. Καπῆ.** Κωμόπολις τοῦ δήμου Χανίων τῆς Κρήτης, ἔχουσα 31 κατ. (1900).

Κουμουθέκλα. Χωρ. τοῦ δήμου Βουπρασιῶν (Ἠλείας), ἔχον 106 κατ. (1896).

* **Κουμουστά.** Χωρ. τοῦ δήμου Κ. ῥιδος (Δακεδαίμονος), ἔχον 187 κατ. (1896).

Κούμπαςι. Κώμη τῆς διοικήσεως Γραιβεστοῦ τοῦ βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως, ἔχουσα 3,000 κατ. ἀπαντας Ἑλληνας, διατηροῦντας δημοτικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον.

* **Κούμπερι.** Χωρ. τοῦ δήμου Τριτάκης (Πατρῶν), ἔχον 194 κατ. (1896).

* **Κουμποθέκρα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρῆνης (Ὀλυμπίας), μετὰ 175 κατ. (1896).

* **Κουμπουρζανά.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ἀργιθέας (Καρδίτσας), ἔχουσα 241 κατ. (1896).

* **Κουνάβιδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρριπαγιτῶν (Κερκύρας), ἔχον 112 κατ. (1896).

* **Κουνάβοι.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀγίων Παρασίων τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 492 κ. (1900).

* **Κούνενι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐννέα Χωρίων τῆς ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων) τῆς Κρήτης, μετὰ 467 κατ. (1900).

* **Κούνεο.** Πρωτεύουσα τῆς ὁμωνύμου ἐκκλησιᾶς ἐπαρχίας (μετὰ 641,172 κατοίκων), ἔχουσα 27,182 κατ. τῷ 1901.

* **Κουνζάκος.** Χωρίον τοῦ δήμου Ὑψίας (Δωρίδος), μετὰ 303 κατ. (1896).

* **Κουνζάνικα.** Πρωτ. Θερινή τοῦ δήμου Εὐρωστίας (Κορινθίας), ἔχουσα 716 κατ. (1896).

* **Κουνινᾶ.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγίου, ἔχον 769 κατ. (1896).

* **Κουνονίτσα.** Πρωτεύουσα χειμερινῆ τοῦ δήμου Μεθάνων (Τροιζηνίας), ἔχουσα 366 κατ. (1896).

* **Κούνος.** Χωρίον τοῦ δήμου Μέσσης (Οἰτύλου), μετὰ 300 κατ. (1896).

* **Κουνουπιᾶ.** Χωρίον τοῦ δήμου Μαροῦ (Κονυρίας), ἔχον 608 κατ. (1896).

* **Κουντουράτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἄνω Λιβαθοῦς (Κρανιάς), ἔχον 209 κατ. (1896).

* **Κουπάκι.** Χωρίον τοῦ δήμου Κροκίου (Δωρίδος), μετὰ 390 κατ. (1896).

* **Κουπάνισσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀλλῶνος (Τριφυλίας), ἔχον 175 κ. (1896).

* **Κουτρά.** Χωρίον τοῦ δήμου Ζάρακος (Ἐπιθ. Λιμηράς), ἔχον 164 κ. (1896).

* **Κουπιέρειον κυανοῦν.** Βλ. Ὑπολλῆναι.

* **Κουπιτώρης.** Παναγιώτης Δ. Ἑλληγ λόγιος καὶ ἀλθανολόγος, ἀποθανὼν ἐν Αἰθῶφ κατ' Αὐγουστον τοῦ 1881 ἐν ηλικίᾳ 60 ἐτῶν. Ἐξ Ἀλθανῶν (Ὑδραῖος) ἔλκει τὸ γένος ἐσπούδασε φιλολογίαν ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ καὶ ἀνηγορεύ-

θη διδάκτωρ τῷ 1852. Κατὰ τὸ μακρὸν αὐτοῦ διδακτικὸν στάδιον, ἐν ᾧ ἀνῆλθε μέχρι τῆς γυμνασιαρχίας, διετέλεσε συγγραφέων πονήματα πρὸς διδακτικὴν, ἀσχολούμενος συγχρόνως καὶ περὶ ἄλλα ἔργα εὐρυτέρου κύκλου μαρτύρια φιλοπονίας ἀληθοῦς καὶ ἀξιοζήλου ἐπιστημονικῆς ἐμβριθείας. Ἐξέδωκε δὲ 1) Λεξικὸν Λατινοελληνικὸν πρὸς χρῆσιν τῶν γυμνασίων ἐν Ἀθῆναις. 2) Μετάφρασιν τριῶν τοῦ Κικέρωνος λόγων, τοῦ Α' καὶ Δ' κατὰ Κατιλίνα καὶ τοῦ ὑπὲρ Ἀσίου τοῦ ποιητοῦ. 3) Τὸν Κρίωνα τοῦ Πλάτωνος, κείμενον σχολία καὶ μετάφρασιν. χάριν τῶν εἰς τὰ γυμνάσια φοιτῶντων. 4) Περί τοῦ βουθοῦ ἐν τῇ ὕμνογραφίᾳ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ Ἀδύον πανηγυρικὸν περὶ τῆς καθ' ἡμᾶς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, συνταχθέντα κατ' ἐντολὴν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ μουσικοῦ συλλόγου. οὗτος διετέλει πρόεδρος. Γινώσκων δὲ τὰ κατὰ τοὺς Ἀλθανοὺς καὶ τὴν γλῶσσαν αὐτῶν ἀριστα. ὅτε Ἀλθανοὶ ὦν τὴν καταγωγὴν. ἐδημοσίωσαν ἐν ἔτει 1879 ἐν τῷ παρ' ἡμῖν περιοδικῷ «Βύρωνι». Μελέτην ἱστορικὴν καὶ φιλολογικὴν περὶ τῆς γλῶσσης καὶ τοῦ ἔθνους τῶν Ἀλθανῶν, ἐκδοθεῖσαν καὶ ἐν ἰδίῳ φυλλαδίῳ τὸ β' μέρος τῆς μελέτης ἔμεινεν ἀνεκδοτὸν μὴ δυνηθέντος τοῦ συγγραφέως ὥς ἐκ τῶν μετρίων αὐτοῦ πόρων νὰ δημοσιεύσῃ τοῦτο. Πρῶτερον δ' ἐξέδωκεν ἐν ἰδίῳ φυλλαδίῳ ἐτέραν περὶ Ἀλθανικῆς γλῶσσης μελέτην : Περί τῆς παρ' Ἀλθανοῖς ἀντωνυμίας τοῦ τρίτου προσώπου κατὰ τὴν διαλεκτὸν τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀλθανῶν καὶ μάλιστα τὴν τῶν Ὑδραίων. Κατέλιπε δ' ἐν χειρογράφῳ Λεξικὸν τῆς Ἀλθανικῆς. [Α.Μ.]

* **Κουπλὶ** ἢ Κιουπλί. Κώμη τῆς ὑποδιοικήσεως Σουφλίου τοῦ βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως, ἔχουσα 2,100 κατ. Ἑλληνας ὀρθόδοξους ἀπαντας καὶ διατηροῦσα ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον.

* **Κούρ** ἢ Κουρία. Πρωτεύουσα τοῦ ἑλβετικοῦ καντονίου Γραουβύνδεν, ἔχουσα 11,718 κατ. τῷ 1900.

* **Κουραμάδες.** Χωρ. τοῦ δήμ. Μεσοχωριτῶν (Κερκύρας), ἔχον 493 κ. (1896).

* **Κουραρένη.** Βλ. Κουράριον ἐν τέρμ. Δ' σελ. 820.

* **Κουρδίνου.** Χωρίον τοῦ δήμου Αὐλῶνος (Καρυστίας), ἔχον 125 κατ. (1896).

* **Κούρδονους.** Κώμη τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας κειμένη πρὸς Ν τοῦ Τένερ, ὑπαγομένη δ' ὑπὸ τὸν νομὸν καὶ τὴν μητρόπολιν Ἰκονίου καὶ ἔχουσα 1,500 κατ. Ἑλληνας συντηροῦντας δημοτικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον καὶ λαλοῦντας τὴν ἑλληνικὴν. [Γρ.Σ.Ι.]

Κουρί. Χωρίον τῆς Βιθυνίας πρὸς Ν τοῦ Ἀστακηνοῦ κόλπου καὶ ἐγγὺς τῆς Γιάλοδας (Ἐλενοπόλεως), ἔχον 200 οἰκογενείας ἑλληνικὰς μετὰ ναοῦ καὶ τετρατάξιον ἀστικῆς σχολῆς. Μίαν ὥραν μακρὰν αὐτοῦ κεῖνται αἱ διάτμητοι πάλοι τε καὶ νῦν θέρμαι, τὰ Πύθια ἢ ἡ Πυθόπολις, τανῦν Δογ-χαμαί (ὄρεινὰ λουτρά), εἰς ἃς ὡς ὄρεϊλαι τὴν κλησιν αὐτοῦ, ἐκ τοῦ λατοῦ ἔτοι θεραπεῖα. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Κουρικὸ** (Curicò). Ἐπαρχία τῆς Χίλης, ἔχουσα τῷ 1895 κατοίκους 103,242, ὁμώνυμον δὲ πρωτεύουσαν καλουμένην καὶ Ἀγ. Ἰωσήφ τοῦ Κ. μετὰ 17,638 κατ. τῷ 1899.

* **Κουρκουλοί.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγαίων (Χαλκίδος), ἔχον 471 κατ. (1896).

* **Κουρκουμελᾶτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Κάτω Λιβαθοῦς (Κρανταίας), ἔχον 152 κατ. (1896).

Κουρκουμίνη. Κιτρίνη χρωστικὴ οὐσία ἐξαγομένη ἐκ τῆς ῥίζης τοῦ *Cureuma longa* καὶ τοῦ *Cureuma viridiflora* τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Ἰάβας νήσου. Φέρεται ὑπὸ μορῇν ὀρθορροϊκῶν χυρτάλλων, σπλιδόντων μαργαριτωδῶς, κιτρίνων ἐν τῷ διακρίπτοντι, πορτοκαλέγγων ἐν τῷ προσπίπτοντι φωτί.

* **Κουρλανδία.** Ῥωσ. κυβερνεῖον, ἔχον 672,634 κατ. τῷ 1900.

* **Κουρμπάλη.** Χωρ. τοῦ δήμου Τρικκαίων (Τρικκάλων), ἔχον 476 κατ. (1896).

* **Κουρμπάτζι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἰστιαιῶν (Σηροχωρίου), ἔχον 316 κατ. (1896).

* **Κουρμπόα** (Courbevoie). Πόλις ἐν τῷ γαλλ. νομῷ Σηκουάνα ἐγγὺς τῶν Παρισιῶν, ἔχουσα 18,844 κατ. τῷ 1896.

* **Κουρνᾶς.** Χωρίον τοῦ δήμου Γεωργιουπόλεως τῆς ἐπαρχίας Ἀποκορώνου (Σφακίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 577 κατ. (1900)

* **Κουρνέσι.** Χωρ. τοῦ δήμου Κοθωνίων (Τρικκάλων), μετὰ 482 κατ. (1896).

* **Κούρνοβον.** Χωρίον τοῦ δήμου Παραγελωτίων (Φθιώτιδος), ἔχον 184 κατ. (1896).

Κουροῦ-δερε (ἑρπετὸς ῥαξ). Χωρίον τῆς Θράκης πρὸς Α τῆς Ἀδριανουπόλεως, ὑπαγόμενον ὑπὸ τὴν διοίκησιν καὶ τὴν μητροπολιν Σαράντα Ἑκκλησιῶν καὶ ἔχον 1,000 κατ. Ἑλλήνας καὶ Βουλγάρους ἀσχολουμένους περὶ τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν. Κατ' ἐπιτόπιον παράθουσι ἐπιθεδαιουμένην καὶ ὑπὸ τῶν ἔτι καὶ νῦν διασωζομένων λάνκων, διαφόρων χαλκίνων ἀντικειμένων, σκωριῶν κτλ. τὸ πάλαι ὑπάρχον ἐνταῦθα μεταλλεῖα χαλκοῦ. Εἰς ὠρικίαν δ' ἀπ' αὐτοῦ ἀπάσταται ὑπάρ-

χουτιν ἀρχαία λατομεῖα μακμάρου, ἐν αἷς ἀνευρέθησαν νομίσματα ῥωμαϊκά, ἀλεξανδρινὰ καὶ βυζαντινὰ. Οὐ μακρὰν δὲ τοῦ χωρίου ἐν τῇ θέσει ἅγιος Γεώργιος ὑπάρχουσι ὀρχαία νεκροταφεῖα. Ὁμοίως ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα νεκροταφεῖα ἐν τῇ, ὅτε: Τσαίρ-κιογίου (πεδινὸν χωρίον), καλουμένα ἑλληνικὰ λημέρια, ὧν ἐγγὺς ὑπάρχει προύριον ἕτερον δὲ τοιοῦτον ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ ἀπέναντι τοῦ χωρίου λόφου. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Κουρουκλᾶτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Δελινητιῶν (Κρανταίας), ἔχον 422 κατ. (1896).

* **Κουροῦνι Πύργου.** Χωρίον τοῦ δήμου Κατωλαίων (Καρυστίας), ἔχον 255 κατ. (1896).

* **Κουρουνοῦ.** Χωρίον τοῦ δήμου Γόρτυνος, ἔχον 339 κατ. (1896).

* **Κουροῦνος.** Χωρ. τοῦ δήμου Κατωλαίων (Καρυστίας), ἔχον 277 κατ. (1896).

* **Κουροῦτες.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀποδοῦλου τῆς ἐπαρχίας Ἀμαρίου (Ἐσθύνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 201 κατ. (1900).

* **Κουρσέλλες** (Courcelles). Κοιν. τῆς ἐν Βελγίῳ, ἔχουσα 15,468 τῷ 1900 καὶ πολυάριθμα ὀρυχεῖα.

* **Κούρσοβον.** Χωρ. τοῦ δήμου Παραληθαίων (Τρικκάλων), ἔχον 416 κατ. (1896).

* **Κούρσοκ.** Κυβερνεῖον ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Ῥωσσίας, ἔχον πληθυσμὸν 2,396,577 κατ. καὶ διαιρούμενον εἰς 15 περιφερείας. Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα τοῦ κυβερνεῖου καὶ τῆς περιφερείας Κ. (ἐχούσης 225,843 κατ.) ἡρῶμαι 52,908 κατ. τῷ 1897.

* **Κούρταγα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Λυκοσούρας (Μεγαλοπόλεως), ἔχον 637 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀθανασίας (Μεσσηνίας), ἔχον 263 κατ. (1896).

* **Κουρτάκι.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀργείων, ἔχον 292 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Βουφράδος (Πυλίας), ἔχον 181 κατ. (1896).

* **Κούρταλη.** Χωρίον τοῦ δήμου Εὔας (Μεσσηνίας), ἔχον 181 κατ. (1896).

* **Κουρτέση.** Χωρίον τοῦ δήμου Καρδίσης, μετὰ 463 κατ. (1896).

Κουρτίδης Ἀριστοτέλης Π. Ἐγεννήθη ἐν Μυριοπόλει τῆς Θράκης τῷ 1858, ἐσπούδατε δὲ τὰ μὲν ἐγκύκλια μαθήματα ἐν τῇ Μ. τοῦ Γένους σχολῇ, εἶτα δὲ ἐν τῇ ἐθν. πανεπιστημίῳ κατ' ἀρχὰς νομικὰ καὶ ἔπειτα φιλολογίαν, μεθ' ἧς ἐσπούδασεν ἐπὶ τετραετίαν φιλοσοφίαν καὶ παιδαγωγικὴν ἐν Γερμανίᾳ. Ὑπηρετήσεν ὡς γραμματεὺς ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῆς Παιδείας, μετὰ δὲ τὴν ἐκ Γερμανίας ἀπάνοδον διορίσθη καθηγητὴς τῆς δραματολογίας ἐν τῷ Ὠδείῳ καὶ βραδύτερον καθηγητὴς

της ψυχολογίας και δραματολογίας ἐν τῇ ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἰδρυθείσῃ δραματικῇ σχολῇ. Πρὸς ταῦτοις ὑπῆρξεν ἐπὶ τετραετίαν καθηγητὴς ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις διδασκαλεῖῳ καὶ ἀπὸ ἐξαιτίας διδάσκει φιλοσοφικὰ καὶ παιδαγωγικὰ ἐν τῷ Ἀρσαλεῖῳ. Κατ' ἄρχας ἐπεδύθη εἰς τὴν λογογραφίαν καὶ ἔγραψε πληθύν διηγημάτων ἐν ἡμερολογίοις καὶ ἐν περικοχαῖς (« Ἑστία », « Ἑβδομάς », « Κλειώ »), διέτελεσε δὲ ἀρχισυντάκτης τῶν « Παναθηναίων » ἐπὶ ἐν καὶ ἡμῶς ἔτος ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς των. Ἀπὸ τοῦ 1880 ὑπῆρξεν ὁ συντάκτης τῆς « Διαπλάσεως τῶν Παίδων », τῷ δὲ 1883 ἐξέδωκε τὰ « Παιδικὰ διηγήματα » καὶ Παιδικούς διαλόγους », μετέφρασε δὲ καὶ ἱκανὰ παιδικὰ διηγηματικά ἔργα. Συνέγραψε πρὸς ταῦτοις γερμανιστὴ τὴν πραγματείαν *Ge-wohnung und Gewohnheit* καὶ ἐφημοσίευσεν πληθύν ψυχολογικῶν καὶ παιδαγωγικῶν διατριβῶν ἐν περικοχαῖς καὶ ἐφημερίσιν, ὡς καὶ διδακτικὰ βιβλία ἐπ' αἰθιρῶν βραδευθέντα ἐν διαγωνισμοῖς. Τέλος συνέγραψε *Ψυχολογίαν*, ἣτις πρόκειται νὰ δημοσιευθῇ ὁσοντοῦπω.

* **Κουρτίκι.** Χωρίον τοῦ δήμου Τιτανίου (Καρδίσης), ἔχον 389 κατ. (1896).

* **Κούρτιος** Ἑρμῆος. Ἀπέθανε τῇ 11 Ἰουλίου (ν.) 1896 ἐν Βερελίνῳ.

* **Κουρτλή** ἢ Κιουρτλή. Χωρίον τῆς ὑποδιοικήσεως Μαλγάρων τοῦ βίλαετιοῦ Ἀδριανουπόλεως, ἔχον 500 κατ. ἀπαντᾷς Ἑλλήνας.

* **Κουρτραῖ** (Courtrai). Πόλις τῆς βέλγικῆς ἐπαρχίας Δυτικῆς Φλανδρίας, ἔχουσα 33,143 κατ. τῷ 1900.

* **Κουρσές.** Χωρίον τοῦ δήμου Πλατάνου τῆς ἐπαρχίας Καϊουρίου (Ἑρακλείου) τῆς Κρήτης, μετὰ 288 κατ. (1900).

* **Κουσόχο** (Cuzco). Πρωτεύουσα τοῦ περουβιανοῦ νομοῦ Κ. (ἔχοντος 438,646 κατ. τῷ 1896) καὶ ἀριθμοῦσα περὶ τὰς 30 χιλ. κ.

* **Κουσκουντζούκιον** (τὸ πάλαι *Χρυσόκεραμον*). Χωρίον ἐπὶ τῆς ἀσιατικῆς ὁχθῆς τοῦ Βοσπόρου, ἀνήκον εἰς τὴν ἐκείνησιν Σκουτάρειος τοῦ βίλαετιοῦ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἔχον κατ. 4,000, ὧν 800 εἶναι Ἑλλήνες, διατρεφόντες ἀστικὸν σχολεῖον, 2 παρθεναγωγεῖα καὶ νηπιαγωγεῖον, πολλοὶ δὲ Ἰουδαῖοι.

* **Κουσνέτσκι** (Kusnezki). Πόλις ἐν τῷ ῥωσικῷ κυβερνεῖῳ Σαράτω, ἔχουσα 20,555 κατ. τῷ 1897.

* **Κουσοβίστα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγνάντων (Ἀρτης), ἔχον 195 κατ. (1896).

* **Κουσουλάκος** Εὐάγγελος. Δημιογράφος γενν. ἐν Καλάμαζι τῷ 1860. Τοῦ δημοσιογραφικοῦ αὐτοῦ σταδίου ἤρξα-

το γράφων ἐν τῇ τότε σατυρικῇ ἐφημερίδι « Ἀστὺ » καὶ συγχρόνως ὡς ἀρθρογράφος ἐν τῇ ἄλλοτε ἐκδομένῃ ἐφημερίδι « Χρόνος ». Ἀκολουθῶς διέτελεσε συντάκτης εὐφύεστατος τῶν πρακτικῶν τῆς βουλῆς. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1893 ἤρξατο ἐκδίδων τὴν ἐφημερίδα « Σχρίπ », κατ' ἄρχας μὲν ὡς σατυρικόν, ἀλλ' εἰτα ὡς πολιτικόν φύλλον. Διέτελε δὲ διευθυντὴς τοῦ φύλλου τούτου μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ ἐπισυμβάντος τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1903, ἐν νεαρωτάτῃ ἡλικίᾳ μόλις 40 ἐτῶν.

* **Κουσουνάριον.** Χωρίον τοῦ δήμου Ποταμίων (Κυθήρων), ἔχον 122 κ. (1896).

* **Κουσπάδες.** Χωρίον τοῦ δήμ. Λευκιμμάτων (Κερκύρας), ἔχον 164 κ. (1896).

* **Κουσσούνη** ἢ Κουσσίνη καλεῖται πικρὰ τις δραστηκὴ οὐσία περιεχομένη ἐν τοῖς ἄνθεσι τοῦ Κουσσίου καὶ διακριομένη ἐν τῇ φαρμακευτικῇ ἐμπορίᾳ εἰς *αμορφον* καὶ *κουσσύνην*, ἣτοι κοινὴν κρυσταλλωδὴ ὑπολευκόν, ὁσμῆς ἐντονοῦ καὶ ἰσχυροῦς γεύσεως πικροτάτης καὶ νυκτουσῆς, καὶ εἰς *κρυσταλλικὴν* ὑπὸ μαρμῇ κρυστάλλων βελόνειδων, βατίζουσαν, ζαηρῶς κίτρινων, ἀχυρῶν καὶ αοσμων.

* **Κουσσουμάλου.** Χωρίον τοῦ δήμου Ταμνεων (Καρυστίας), ἔχον 111 κατ. (1896).

* **Κούταϊς.** Πρωτεύουσα τοῦ ἑμωνύμου ρωσικοῦ κυβερνεῖου, ἔχοντος 1,075, 861 κατ., μετὰ 32,492 κατ. τῷ 1897.

* **Κουταλά.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀμρείας (Καλαμών), ἔχον 122 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Κλεωνῶν (Κορινθίας), ἔχον 116 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Σερῖφου (Κέας), ἔχον 208 κατ. (1896).

* **Κουταφι.** Χωρίον τοῦ δήμου Τυρνάβου, ἔχον 253 κατ. (1896).

* **Κούτελα.** Χωρίον τοῦ δήμου Λαπαθῶν (Καλαβρύτων), ἔχον 539 κατ. (1896).

* **Κουτήφαρι.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀριστομένους (Μεσσηνίας), ἔχον 225 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Λευκτροῦ (Οἴτιλου), ἔχον 582 κατ. (1896).

* **Κούτλες.** Μικρὸν χωρίον τῆς Μακεδονικῆς, κείμενον παρὰ τὰ ἑρείπια τῆς ἀρχαίας Βάλας, ἐν ᾧ εὐρέθησαν ἀρχαιολογικὰ τινὰ μνημεῖα.

* **Κουτλουμουσιανός** Βαρθελομαῖος. Ἐγεννήθη ἐν Γλυκεῖ τῆς Ἰμβρου περὶ τὸ 1776, νεώτατος δ' αἰετὶ μετέβη εἰς Ἀγίον Ὀρος, ἐνθα ἐκπαίδευθεῖς ἔλαβε τὸ μοναχικὸν σχῆμα καὶ μετωνομάσθη Βαρθολομαῖος. Ἰδρυσε σχολὴν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, ἐν ᾗ ἐδίδασκεν αὐτὸς μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ ἦτις διελύθη ἀναχωρή-

σαντος τοῦ Κ. ὡς οἰκοδιδασκάλου εἰς Θεσσαλονίκην, ὅθεν μετὰ τὴν ἐκκρήξιν τῆς ἐπαναστάσεως κατέφυγεν εἰς Ματσαλίαν. Κατόπιν προσελήθη εἰς Βενετίαν, ἐνθα ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ Φλαγγιανοῦ προντιστηρίου καὶ συνέγραψε Προσευχητάριον καὶ Ἑλλ. Γραμματικὴν, ἐξέδωκε δὲ τὸ Ὑπολόγιον τῆς Ἐκκλησίας μετὰ σημειώσεων καὶ ἄλλα τινά. Εἶτα διδάξας ἐπὶ τινι χρόνῳ ἐν Ἰνδρῷ διωρίσθη καθηγητῆς τῆς θεολογίας ἐν τῇ θεολογικῇ σχολῇ Φαναρίου καὶ ἔπειτα διευθυντῆς τῆς ἐν Χάλκῃ ἐμπορικῆς σχολῆς, ἣν διηύθυνεν ἐπὶ ἐκτασίαν. Συνέγραψε δὲ αὐτόθι δύο ιστορικά ὑπομνήματα τὸ μὲν περὶ τῆς νήσου Ἰνδρου, τὸ δὲ περὶ τῆς ἐν Χάλκῃ Μονῆς τῆς Θεοτόκου καὶ ἐξέδωκεν ἐκ τῶν χειρογράφων τοῦ Ἀγίου Ὁρους τὰ Μηναία τῆς Ἐκκλησίας Ἀποστολῆς τῷ 1847 τῆς διευθύνσεως τῆς σχολῆς ταύτης μετέβη εἰς Ἀγ. Ὅρος, ἐνθα καὶ ἀπέθανε τῷ 1854.

* **Κοδύνο.** Πόλις ἐν τῷ ῥωστικῷ κυβερνείῳ Βαρσοβίας, ἔχουσα 11,213 κ. τῷ 1897.

* **Κουτολίστια.** Χωρ. τοῦ δήμ. Ὀριονίας (Ναυπλίου), ἔχον 880 κ. (1896).

* **Κοδύτος.** Χωρίον τοῦ δήμου Εὐρωστίνης (Κορινθίας), μετὰ 567 κατ. (1896).

* **Κουτουλουφάρι.** Χωρ. τοῦ δήμου Λαγκαδῶς τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 267 κατ. (1900).

* **Κουτουμουλάς.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Πέτρας (Βιωτίας), ἔχον 552 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ταρυνέων (Καρυστίας), ἔχον 139 κατ. (1896).

* **Κούτουρλο.** Χωρίον τοῦ δήμου Διρρυνῶν (Χαλκίδος), ἔχον 160 κατ. (1896).

* **Κουτρέλα.** Χωρίον τοῦ δήμου Οἰτύλου, ἔχον 179 κατ. (1896).

* **Κουτρουλέϊκα.** Χωρίον τοῦ δήμου Καρδαμύλης (Οἰτύλου), ἔχον 120 κ. (1896).

* **Κουτρομπούχι.** Χωρίον τοῦ δήμου Βαλτατσίου (Μαντινείας), μετὰ 253 κατ. (1896).

* **Κούτσιανα.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰθίων (Τρικυλλίων), ἔχον 644 κατ. (1896).

* **Κοῦτσι.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ναυπλίων, ἔχον 370 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Εὐρωστίνης (Κορινθίας), μετὰ 229 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Νεμέας (Κορινθίας), ἔχον 155 κατ. (1896).

* **Κουτσοπόδι.** Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Μυκηναίων, ἔχουσα 1,359 κατ. (1896).

* **Κουτσοῦκ-κρῦ.** Κώμη τῆς ὑποδιοικήσεως Γχιουμουλτζίνας-Ξάνθης τοῦ βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως, ἔχουσα 1000 κατοίκους ἀπαντὰς Ἑλλήνας, διατηροῦντας ἀστικὴν σχολήν.

* **Κουτσομαῖδι.** Χωρίον τοῦ δήμου Νεμέας (Κορινθίας), ἔχον 387 κατ. (1896).

* **Κουτσοφλειανή.** Χωρίον τοῦ δήμου Μαλακίου τῆς ἐπαρχίας Καλαμπάκας παραχωρηθὲν τῷ 1897 μετὰ τὸν πόλεμον εἰς τὴν Τουρκίαν. Οἱ κάτοικοι συνεποσύντο τῷ 1896 εἰς 645, ἀλλὰ μετῴκησαν μετὰ τὴν παραχώρησιν εἰς τὸ ἑλλην. ἔδαφος κατοικίσαντες νέον χωρίον ὀνομασθὲν Νέα Κ.

* **Κουτσοχέρα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ὠλένης (Ἡλείας), ἔχον 453 κατ. (1897).

* **Κουτσοχεράδος.** Χωρίον τοῦ δήμου Τραγαίας (Νάξου), ἔχον 119 κατ. (1896).

* **Κουτσοχέρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Μεσολογγίου, μετὰ 112 κατ. (1896).

* **Κουτσοχέρο.** Χωρίον τοῦ δήμου Λαρίσης, ἔχον 131 κατ. (1896).

* **Κούττεμπεργ.** Πόλις τῆς Βοημίας, ἔχουσα 14,799 κατ. 1900.

* **Κουφάλα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀργαίων (Εὐρυτανίας), μετὰ 380 κατ. (1896).

* **Κουφονήσος.** Νῆσος ἀνήκουσα εἰς τὸν δήμον Ἀμοργοῦ (Θήρας), κατοικουμένη δὲ ὑπὸ 210 κατ. (1896).

* **Κουφύπλου.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀνδριτσαινῆς (Ὀλυμπίας), ἔχον 344 κ. (1896).

* **Κοφίνι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ναυπλίων, ἔχον 495 κατ. (1896).

* **Κοχγίνα.** Χώρα τῆς νοτιοανατολ. Ἀσίας ἣς μέρες εἶναι ἡ Κάτω Κ. ἢ Γολλίκη Κ. Αὕτη ἀποτελοῦσα μετὰ τῶν παρακειμένων χωρῶν καὶ κρατῶν τὴν γαλλικὴν ἀποικίαν Ἰνδοκίναν ἀπὸ τοῦ 1888, ἠρθῆμεν τῷ 1899 κατ. 2,323,499, ἐν οἷς 4,451 Εὐρωπαῖοι, ἐπὶ ἐμβαδοῦ 60 χιλ. τγμ. Πρωτεύουσα αὐτῆς εἶναι ἡ Σαϊγόν, ἥτις εἶναι καὶ ἑδρα τοῦ γεν. διοικητοῦ τῆς Ἰνδοκίνας.

* **Κοχύλου.** Χωρίον τοῦ δήμου Κορυθίου (Ἀνδρου), ἔχον 524 κατ. (1896).

* **Κοφοχειλάδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἰσθμίων (Κερκίρας), ἔχον 144 κ. (1896).

* **Κραθασαράς.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλατσίας (Λοκρίδος), ἔχον 197 κ. (1896). Βλ. καὶ Κ ρ α θ α σ α ρ ᾶ ς.

* **Κραγούγεδατς** (Kragujevac). Πόλις τῆς Σερβίας καὶ ἀρχαία αὐτῆς πρωτεύουσα, ἔχουσα 15,503 κατ. τῷ 1901.

* **Κράθιδος** δήμος τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων. ἔχει 2,315 κατ. (1896).

* **Κραῖνη** ἢ Κ α ρ ν ι ὸ λ η (Krain). Δευτ. κἄτον τῆς Αἰστρο-Οὐγγαρίας, ἔχον 508,348 κατ. τῷ 1900.

* **Κραζόβα.** Πρωτεύουσα τῆς ῥωμουν. ἐπαρχίας Δόλζης ἐν τῇ Μικρᾷ Βλαχίᾳ.

κατὰ τὸν μεσαίωνα ἦν τὸ βανάτον
.., ἔχουσα 45,438 κατ. τῷ 1899. Ἡ
αὕτη διεξάγει μέχρι ἐμπορίου σίτου.

ράϊστ-Τσώρτς (Christ Church).

τῆς Νέας Ζηλανδίας, ἔχουσα μετὰ
τροπασίων 51,330 κατ. τῷ 1896 καὶ
ιστήμιον.

ρακοδία. Πόλις τῆς αὐστριακῆς
ίας, ἔχουσα 91,310 κατ. τῷ 1900.
ἡ πλεῖστοι Πολωνοὶ καθολικοὶ καὶ
κ. ἰσραηλῖται.

ράλι. Χωρίον τοῦ δήμου Δύμης
ων), ἔχον 241 κατ. (1896).

ράλιγγεν. Ἡ κοινότης αὕτη τῆς
κνδίας προσηρτήθη εἰς ῥοττερδάμην
95, ὅτε ἠρίθμει περί τας 20 χιλ. κατ.

ραλίδη Βενέδικτος. Κατή-
ἐκ Μακεδονίας, ἐγενν. δὲ τῷ 1765.
εἰς πρῶτος ἐπίσκοπος τῆς Ἰστρίας,
ατίας καὶ Ἀλβανίας, ἐν ταῖς ἐπαρ-
δὲ ταῦταις ἡγωνίσθη ὑπὲρ τῶν δι-
άτων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐν
ἐκκλησίᾳ ἡλικίᾳ ἀπεσύρθη εἰς Βενετίαν,
καμένων ἐλάβρυνε καὶ σύνταξιν παρὰ
αὐστριακῆς κυβερνήσεως καὶ ἱεροῦργει
ὀρθοδόξῳ γὰρ τοῦ Ἀγ. Γεωργίου,
καὶ ἐτάφη ἀπεθανὼν τῷ 1860.

ράμερ Ἰω. Βαπτιστής. Πρέσ-
τι ἀπέθανε τῷ 1858 ἐν Λονδίῳ.

ραμποδός. Χωρ. τοῦ δήμ. Λυκού-
ς (Μεγαλοπόλεως), ἔχον 506 κ. (1896).

ράνα. Χωρίον τοῦ δήμ. Ἀλιφεύρας
μπίας), ἔχον 115 κατ. (1896).

ραναίας ἐπαρχία τοῦ νομοῦ Κε-
ρνίας. Ἔχει 33,441 κατ. (1896).

ρανιά. 1) Χωρ. τοῦ δήμου Ὀλύμ-
τουράου), ἔχον 764 κατ. — 2) Πρωτ.
τοῦ δήμου Χαλκίδος (παρ' Ἀσπρο-
ω) ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καλαμπάκας, ἔ-
1,185 κατ. — 3) Χωρ. τοῦ δήμου
ης (Καρδίτσας), ἔχον 404 κατ. (1896).

ρανίτι(ον). Πρωτ. τοῦ ἐρωτύρου
τῆς ἐπαρχίας Σπεσιῶν καὶ Ἐρμιό-
ἔχουσα 6,937 κατ. τῷ 1896. Ὁ
ος εἶχε τῷ αὐτῷ ἔτει 8,234 κατ.

ρανίων δήμος τῆς ἐπαρχίας
αίας. Ἔχει 10,086 κατ. (1896).

ρανώνος δήμος τῆς ἐπαρχίας
της. Ἀριθμεῖ 4,023 κατ. τῷ 1896.

ράσι. Χωρ. τοῦ δήμου Λαγκαδός
ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου) τῆς
ης, ἔχον 457 κατ. (1900).

ράσσας Ἀλκιβιάδης. Ἐγενν.
αυπλῶ τῷ 1830. Μετὰ τας ἐγκυκλίους
δας, φοιτήσας ἐπὶ διετίαν ἐν τῇ νομικῇ
τῷ Ἐθν. πανεπιστημίῳ, μετέβη εἰς

Ἀθελδέρην καὶ εἶτα εἰς Παρίσιους, ὅθεν
ἐπανακάμψας ἐγένετο τῷ 1865 ὑφηγη-
τῆς τοῦ ῥωμαϊκοῦ δικαίου ἐν τῷ πανε-
πιστημίῳ. Τῷ 1867 διορίσθη πρωτοδίκης ἐν
Ἀθῆναις καὶ μετὰ διετίαν ἐγένετο ἀντεισ-
αγγέλεως τῶν ἐν Ἀθῆναις Ἑρετῶν μέχρι
τοῦ 1873, ὅτε προήχθη εἰς ἐφέτην. Τῷ δὲ
1879, παραιτηθέντος τοῦ καθηγητοῦ Παύ-
λου Καλλιγᾶ, ἐκλήθη εἰς τὸ πανεπιστήμιον
ὡς καθηγητῆς τοῦ ῥωμ. δικαίου, ὅπερ ἐκ-
τοτε διδάσκει. Τῷ 1899—1900 διετέλεσε
καὶ πρύτανης. Συνέγραψε Κληρονομικὸν
δικαίον (γ' ἐκδ. τῷ 1886). Οἰκογενειακὸν
δικαίον καὶ Σύστημα ἀστικῶν δικαίων.

* **Κράσσο-Σόρεν.** Κομιτᾶτον τῆς
Οὐγγαρίας, ἀριθμοῦν 438,720 κ. τῷ 1900.

* **Καστογιάρου.** Πόλις τῆς Σιθωνίας
καὶ πρωτεύουσα τοῦ ῥωσ. κυβερνείου
Γενισσέισκ, ἔχουσα 27,300 κατ. τῷ 1897.

Κραταΐδη. Γένος καππαροειδῶν
ουτῶν, ὧν εἶδη τινὰ ἔχουσι θεραπευτικὰς
ιδιότητας χρησιμοποιουμένας ἐν αἰς χώραις
φύονται. Ὁ φλοιὸς τῆς Crataeva gyna-
dia τῆς Ἀμερικῆς ἔχει τονωτικὰς καὶ
ἀντιπυρετικὰς ιδιότητας, εἰ δὲ καρπὸς αὐτῆς
ὡς καὶ τοῦ Ἰνδικοῦ εἶδους Crataeva Hur-
wala καὶ τῆς Crataeva magna τῆς Κο-
χινκίνας εἶναι ἐξωδιμοί.

* **Κρεῖς** (Creuse). Νοτιὸς τῆς Γαλλίας,
ἔχων 277,831 κατ. τῷ 1901.

* **Κρεζώ** (Le Creuzot). Βιομηχανι-
κωτάτη πόλις τῆς Γαλλίας ἐν τῷ νομῷ
Σὼν καὶ Λοάρ, ἔχουσα 30,384 κ. τῷ 1901.

* **Κρεμαστή.** Πρωτεύουσα θερινὴ τοῦ
δήμου Ζάρακος (Ἐπιδ. Λιμηράς), ἔχουσα
724 κατ. (1896).

* **Κρεμαστή.** Χωρίον τῆς νήσου Ῥί-
δου ἐπέχον τὴν τόπον τῆς ἀρχαίας Καμεί-
ρου καὶ ἔχον περί τὰς 500 κατ. Παρ' αὐτὴν
εὐρέθησαν ἀρχαῖα ἀγγεῖα ῥοδιακῆς τέχνης.

* **Κρεμαστῆς Λαρίσης** δήμος
τοῦ νέου νομοῦ Φθιώτιδος. Ἔχει 2,479
κατ. (1896).

* **Κρεμαστός.** Χωρίον τοῦ δήμου Κο-
νιστριῶν (Καρυστίας), ἔχον 272 κ. (1896).

* **Κρέμενεντς.** Πόλις ἐν τῷ ῥωσ. κυ-
βερνείῳ Βολυνίας, ἔχουσα 17,618 κατ.
τῷ 1897.

* **Κρεμεντσού.** Πόλις τοῦ ῥωσικοῦ
κυβερνείου Πουλτάβας ἐπὶ τοῦ Δνεπέρου.
ἔχουσα μετὰ τοῦ ἐγγύς Κρούκω 58,648
κατ. τῷ 1897 καὶ ποικίλην βιομηχανίαν.

* **Κρεμζιρ** (Kremsier). Πόλις τῆς αὐ-
στριακῆς Μοραβίας, ἔχουσα 13,991 κατ.
τῷ 1900, τοὺς πλείστους Τσέχους.

Κρεμμύδια. Χωρίον τοῦ δήμου
Βουγράφος (Πυλίας), διακρούμενον εἰς Ἄνω

καὶ Κάτω Κ., μετὰ 324 κατ. (1896).

Κρέμος Γεώργιος Π. Ἑλληὴν λόγιος, γενν. ἐν τῇ Στεροῇ Ἑλλάδι. Διετέλεσε καθηγητὴς τῆς ἱστορίας καὶ τῆς γεωγραφίας ἐν τῷ Βαρβακλειῷ καὶ ἐν τῷ Ἀ' γυμνασίῳ Ἀθηνῶν τῷ 1888. Ἐγγραμμάτισε δὲ καὶ γυμνασιάρχης ἐν Λαμίας, ἐνθα πολὺ ἐμίχθησε ὑπὲρ τῆς ἀνιδρύσεως ἀνδριάντος εἰς τὸν Ἀθανάσιον Διάκον, ὅπερ ἔργον μάλιστα ἐφέτος συνετελέσθη, ἀποκαλυφθέντος τοῦ ἀνδριάντος τοῦτου τῇ 23 Ἀπριλ. 1903. Λαβὼν τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας παραίτησιν αὐτοῦ μετὰ τῆς συντάξεως μετέβη εἰς Αἴγυπτον, ἐνθα νῦν ἐκδίδει ἐν Καίρῳ τὴν φερωνομὸν ἐφημερίδα. Συνεπλήρωσεν ἐπιθεωρήσας τὴν Γενικὴν Ἱστορίαν τοῦ Α. Πολυζωΐδου, ἐκδοθεῖσαν εἰς 5 τόμ. (1888—1890) καὶ συνέγραψε Φωκικά, Προσκυνητὰριον τῆς ἐν τῇ Φωκίᾳ μονῆς τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ εἰς 2 τόμ. 2 (1874), Ἱστορικὴν γεωγραφίαν τῆς ἀρχαίας, μεσαιωνικῆς καὶ νέας Ἑλλάδος (1878) καὶ τὸ βιβλίον Ἱερουσαλὶ τοῦ ἐν Πυθοῖ ἱεροῦ καὶ ἱερῆς πόλεως (1889).

* **Κρέμς**. Πόλις τοῦ δουκάτου τῆς Κάτω Αὐστρίας, ἔχουσα 12,657 κ. τῷ 1900.

Κρεμσμύνστερ (Kremsmünster). Κωμόπολις τοῦ δουκάτου τῆς Ἀνω Αὐστρίας παρα τὸν ποταμὸν Κρέμς, ἔχουσα μετὰ τοῦ ὅλου δήμου 3,318 κατ. τῷ 1900. Ἐγγὺς κεῖται ἐπὶ λόφῳ τὸ περίσχημον μοναστήριον τῶν Βενεδικτίνων Κ., ἰδρυθὲν τῷ 777 ὑπὸ τοῦ δουκὸς Θασίλωνος Γ' τῆς Βαυαρίας καὶ περιλαμβάνον γυμνάσιον καὶ πλουσίαν βιβλιοθήκην ἐξ 70 χιλ. ἐντύπων τόμων καὶ πολλῶν χειρογράφων.

* **Κρεμόνα**. Πόλις τῆς Ἰταλίας καὶ πρωτεύουσα ὁμωνύμου ἐπαρχίας (ἔχουσης 327,802 κατ.) μετὰ 37,661 κατ. τῷ 1901.

Κρεοσάλη. Νέα τις φαρμακευτικὴ σκευασία ὑπὸ μορφήν κόνεως, παρεχόμενη εἰδικῶς κατὰ τῆς πνευμονοφυματώσεως καὶ τῶν χρονίων βρογχιτιδῶν, ἀποτελουμένη δὲ ἐξ 60 % βεψίνης καὶ 40 % σωσικρέατος.

Κρεσαλόλιον (eresalol) ἤτοι κρεσάλλιον ἢ εὐλικόν. Νέα ἀντισηπτικὴ οὐσία ὑπὸ μορφήν μικρῶν κρυστάλλων λευκῶν, ἔχοντων ὀσμὴν εἶαν καὶ τὸ σαλόλιον. Ἐκ τῶν τριῶν ἱσομερῶν οὐσιῶν χρησιμοποιεῖται ἰδίως τὸ μετακρεσαλόλιον εἰς ἐπίδεσιν τραυμάτων καὶ ἐλκῶν ἀντὶ τοῦ ἰωδισμοῦ, οὗ ὑπερτερεῖ ὡς μὴ τοξικόν.

Κρεσοκίνη, eresochine. Οὐσία στερεὰ περιέχουσα 83 % κινολίνη καὶ 17 % τρικρεσόλιον. Τὸ ἐν ὕδατι διάλυμα αὐτῆς ἔχει ἀντισηπτικὰς ιδιότητας. [P.N.B.]

Κρεσόλιον ἢ κρεσυλόλιον,

eresol, cresylol. Ὑγρὸν ἄχρουν, ὀσμῆς ἰσχυρᾶς ὡς ἀπὸ σωσικρέατος, ἐνυπάρχον ἐν πᾶσι τοῖς ἀντισηπτικοῖς τοῖς ἀποσταζομένοις ἐκ τῆς πίσεως τῶν λιθανθράκων. Κεντηται δραστηρίως ἀντισηπτικὰς ιδιότητας ἀνωτέρας τῶν τοῦ ὁμολόγου φαινικοῦ ὕξεος, οὗ τυγχάνει ἥττον δηλητηριώδες.

Κρεσοτινικὸν νάτριον, eresotinate de soude. Οὐσία ἀλατώδης παράγωγος τοῦ κρεσοτινικοῦ ὕξεος, φερωνομένη ὑπὸ μορφήν κόνεως κρυσταλλικῆς, πικρᾶς καὶ ἔχουσα ἀντιπυρετικὰς ιδιότητας.

* **Κρέστανα**. Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Σκίλλοῦντος (Ὀλυμπίας), ἔχουσα 1,625 κατ. (1896).

Κρεστενίτης Λυκοῦργος, κυρίως καλούμενος Ἀντώνιος Ἰωαννίδης. Πολιτικὸς ἀνὴρ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, γενν. τῷ 1798 ἐν Πύργῳ, καταγόμενος δὲ ἐκ Κρεστίνης τοῦ νῦν δήμου Σκίλλοῦντος τοῦ νομοῦ Τριφυλίας. Νεανίας ὢν ἐσπούδασεν ἐν Ζακύνθῳ καὶ εἰτα ἐν Κερκύρᾳ, ἐνθα ἐμυθήθη τὰ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας· ἐδίδαξεν ὕστερον ἐν Πύργῳ τὴν ἑλληνικὴν ἱστορίαν, κηρύττων κρυφίως καὶ τὰς ἀρχὰς τῶν Φιλικῶν, ὅτε καὶ μετέβαλε κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν τότε χρόνων τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀντώνιος εἰς Λυκοῦργος. Μετὰ τὴν ἐκρηξιν τῆς ἑλλ. ἐπαναστάσεως καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων ἐν Ἑλλάδι ἡσχολήθη περὶ τὴν πολιτικὴν καὶ ἀνεδείχθη πληρεξούσιος καὶ βουλευτὴς ἀλλεπαλλήλως, τέλος δὲ ἐγένετο γερουσιαστὴς κατὰ τὰ τελευταῖα ἐτῆ τῆς βασιλείας τοῦ Ὁθωνος, ὑφ' οὗ λίαν ἐξετιμᾶτο. Ἐγένετο ὑπουργός ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀπαξ δὲ τῷ 1867 πρόεδρος τῆς βουλῆς. Ἦτο χαρακτηριστὴρ εὐθύς καὶ ἐντιμὸς, μὴ ἐπηρεαζόμενος οὔτε ὑπὸ τῶν τιμῶν οὔτε ὑπὸ τῶν κλοακειῶν. Ἀπέθανε δὲ ἐν Πύργῳ τῇ 16 Ἰαν. 1873. Ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Δημήτριος, μετονομασθεὶς Ἰωαννῶν καὶ ἀνεδείχθη διοικητὴς κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς βασιλείας τοῦ Ὁθωνος καὶ δῆμαρχος πολλὰκις Λατρίνων. Ὁ υἱὸς τοῦτου καὶ βουλευτὴς Ἰωάννης Κ. διατελεῖ ἀνωτέρας ἀξιωματικῆς ἐν τῷ ἑλλ. στρατῷ.

Κρεσόλιον. Νέα ἀντισηπτικὴ οὐσία περιέχουσα 51 % κρεσυλικῷ ὕξει ἢ κρεσάλλῳ καὶ 20 % ναφθαλίνης καὶ χρησιμοποιομένη ὡς ἀριστον ἀντισηπτικὸν πρὸς πλύσιν καὶ ἐπίδεσιν τραυμάτων καὶ ἐλκῶν παντοειδῶν.

* **Κρέφελδ**. Πόλις ἐν τῷ πρῶτῳ νομῷ Δυσελδόρφης, ἔχουσα 109,819 κατ. τῷ 1901.

Κρεώδοντα καλούνται ἐν τῇ παλαιντολογικῇ ζωολογίᾳ οἱ πραγματικοὶ πρόγονοι τῶν σαρκωφάγων ζώων, αποτελοῦντες ὅτιον τῶν ἀποσβεσθέντων ἐκ τῆς ζωῆς θηλαστικῶν καὶ ἀνενεργῶν τελευτῶν ἀπολελειθμένων ἐν τοῖς γεωλογικαῖς στρώμασι τῆς ἡωκαίνου καὶ τῆς ὀλιγοκαίνου ἐποχῆς.

Κρεωσιδηρίνη, *carniferrine*. Νέα χημικευτικὴ οὐσία, παρασκευαζομένη ἐκ τοῦ υδροφωσφορικοῦ ὀξέος, περιέχουσα 80% ἰδιόχρου, ἀδιάλυτος ἐν τῷ σιδήρῳ καὶ παρεχόμενη ὡς κάλλιστον αἱμοποιητικὸν φάρμακον κατὰ τῆς ἀναιμίας.

Κρήνη. Χωρὶον τοῦ δήμου Ἰστωνζίου Κεκύρας). ἔχον 330 κατ. (1896).

Κρήσσα. Ἀρχαία πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Παρλιαγονίᾳ, ἦν κατὰ τοὺς μύθους ἔκτισε μὲν ὁ Μηριόνης μετὰ τὴν ἄλυσιν τῆς Τροίης, ἐκυρίευσεν δὲ ὁ βασιλεὺς τῶν Βιθυνῶν Ζιάχλας, ὁ υἱὸς Νικομήδους τοῦ Α'. Τὴν πόλιν ταύτην τινὲς ταυτίζουσι πρὸς τὰ Κράσσου τοῦ Γαλιηνοῦ καὶ πρὸς τὴν Κράτειαν (ταυτὴν Κέρεδα, βλ. λ.). [Γρ.Σ.Ι.]

Κρήτεια ἡ Κράτεια καὶ Φλοδισύπολις (τουρκ. Γκέρδε). Πόλις τῆς Βιθυνίας ἑγγὺς τοῦ Βιθυνίου (Μπολοῦ), οὐσα πιθανῶς ἡ αὐτὴ πρὸς τὰ Κράσσου τοῦ Γαλιηνοῦ ἢ πρὸς τὴν Κρήσαν Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου. Ἐπὶ Βυζαντινῶν ἡ Κ. ἦτο ἐδρα ἐπισκόπου, ὑπαγομένη εἰς τὴν ὑπὸ ἡγεμόνα λδ' ἐπαρχίαν τῆς Ὀνωριάδος, περιλαμβανούσαν ἐξ πόλεις. Νῦν ἡ Κ. εἶναι πρωτεύουσα ὁμώνυμου ἐπαρχίας ὑπαγομένη εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ Βιθυνίου (Μπολοῦ) καὶ εἰς τὴν τοπαρχίαν τῆς Κασταμονῆς καὶ ἔχει 3,500 κατ. καὶ ἐμπορίαν θερμάτων καὶ αἰγοπρίχων. [Γρ.Σ.Ι.]

Κρήτη. Μετὰ τὰ γεγονότα τῶν ἐτῶν 1896—1898 (περὶ ὧν κατωτέρω, πρῶ. καὶ Ἀδελφ. Χαμίτ ὁ Β'), ἡ Κρήτη ἀνεκρύχθη ἀπὸ τῆς 9/21 Δεκ. 1898 αὐτόνομος ὑπὸ τὴν διοίκησιν Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ τῶν τεσσάρων Μεγάλων Δυνάμεων Ἀγγλίας, Γαλλίας, Ρωσσίας καὶ Ἰταλίας καὶ ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τοῦ Σουλτάνου. Ὑπάτος Ἀρμостὴς ἐξελέγη ἡ Α.Β.Υ. ὁ βασιλόπαις Γεώργιος τῆς Ἑλλάδος (γενν. τῇ 12 Ἰουν. 1869), δευτερότοκος υἱὸς τοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλήνων, διατελὼν καὶ νῦν ἀρχὸς ἐπὶ τρία ἔτη ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας τοῦ 1898, οὗτινος ἡ ἀρμοστήα παρτάθη ἔτι ἐπὶ τρία ἔτη τῷ 1901. Ὁ βασιλόπαις Γεώργιος προίσταται συμβουλίου ἀπαρτιζομένου ἐκ τριῶν (κατὰ τὸν νόμον τῆς 25/7 Σεπτ. 1901) συμβούλων (ἢ ὑπουργῶν), τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν, τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς παιδείας, τῶν ἐκκλησιαστικῶν, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῶν

ἐξωτερικῶν συμβούλου καὶ εἶναι ἀρχηγὸς τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τῆς νήσου. Ἐκτὸς τῆς τακτικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, οὗσης ὑποχρεωτικῆς διὰ πάντα Κρήτα, ὑπάρχει προσέτι σῶμα χωροφυλακῆς ἐκ 1483 ἀνδρῶν ὑπὸ τὴν διοίκησιν Ἱταλοῦ ἀξιωματικοῦ. Τῇ 16/28 Ἀπριλίου 1899 ἀνεκρύχθη τὸ σύνταγμα, ὅπερ ὥρισεν βουλὴν ἐξ 64 μελῶν (ἐξ ὧν 3 μωαμεθανοί), ἀπαρτιζομένην ἐκ βουλευτῶν ἐκλεγομένων κατ' ἐκλογικὴν περιφέρειαν ἐπὶ δύο ἔτη, κατ' ἀναλογία 1 βουλευτοῦ ἐπὶ 5 χιλ. κατ. Ἐν τῇ βουλῇ παρακίθηνται καὶ οἱ σύμβουλοι τοῦ Ὑ. Α. ἀνευ ὅμως δικαιώματος ψήφου. Γλῶσσα ἐπίσημος εἶναι ἡ ἑλληνικὴ, ὁρῶσκει δὲ ἡ ὀρθόδοξος, ἡ καὶ ἐπικρατοῦσα, καὶ ἡ μωαμεθανικὴ. Οἱ πρέσβεις τῆς Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ρωσσίας ἐν Ῥώμῃ, ὡς καὶ ὁ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Ἰταλίας ἐνετάλησαν νὰ ἀπορρίψωσι περὶ παντὸς ζητήματος ἀφορῶντος εἰς τὰς σχέσεις τῆς Κρήτης μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἡ κρητικὴ σημαία ἀποτελεῖται ἐκ λευκοῦ σταυροῦ ἐπὶ κυανοῦ ἐδάρους, ἐν τῷ ἄνω δε τετραγώνῳ αὐτῆς, τῷ παρὰ τὸ κεντρίον, ὄντι ἐρυθρῷ, ὑπάρχει ἀστὴρ λευκὸς ἐκ πέντε ἀκτίνων. — Διοικητικῶς ἡ νῆσος διαιρεῖται εἰς πέντε νομοὺς (Χανίων, Σφακιῶν, Ρεθύμνης, Πρακλείου καὶ Λατινείου), ὑποδιαιρουμένους εἰς 23 ἐπαρχίας καὶ 86 δήμους, καὶ ἀριθμεῖ κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τῆς 4 Ἰουνίου 1900 ἐπὶ ἐμβαδοῦ 8,018 τ.χμ. μετὰ τῶν παρακειμένων νήσων κατοίκους 303,353, ἐξ ὧν ἄρρενες 158,657 καὶ θῆλειαι 149,706, κατὰ δὲ τὸ θρήσκευμα ὡς ἑγγιστα Χριστιανοὶ μὲν 279,165, Μουσουλμάνοι 33,281 καὶ Ἰσραηλῖται 726 ὑπάρχουσι δὲ 6,096 ἄλλοδαποί, ὧν 3,964 ὑπῆλθον Ἕλληνας, 1071 Ὀθωμανοί, 556 Ἰταλοί, 141 Ἀγγλοὶ καὶ 136 Γάλλοι. Ἐκκλησιαστικῶς διοικεῖται ἡ νῆσος ὑπὸ ἐπαρχιακῆς, Ἰερᾶ Συνόδου τοῦ ὀρθόδοξου βίττουτος, ἀπαρτιζομένης ἐκ προέδρου τοῦ μητροπολίτου Πρακλείου καὶ πρωθιερέως τῆς Κρήτης καὶ μελῶν τῶν ἐπισκόπων Ἀρκαδίου, Ρεθύμνης καὶ Ἀύλοποταμοῦ, Λάμπης καὶ Σφακιῶν, Κουδωνίας καὶ Ἀποκορώνων, Ἰερᾶς καὶ Σητείας, Κισάμου καὶ Σελίνου καὶ Πέτρας. Εὐρίσκονται δὲ ἐν τῇ νήσῳ 15 σταυροπηγικά μοναστήρια. Ὑπάρχει πρὸς τοῦτοισι διαχειριστῆς τῆς Δυτικῆς ἐπισκοπῆς τῆς Κρήτης ἐν Χανίοις, μέγας ραββῖνος καὶ τρεῖς μωαμεθανοὶ μουρτηδες. Διατηροῦνται δὲ δύο γυμνάσια ἐν Χανίοις καὶ ἐν Πρακλείῳ, 2 ἡμιγυμνάσια ἐν Ρεθύμνῃ καὶ Νεαπόλει, 17 ἑλληνικά σχολεῖα, 3 ἀνώτερα παρθενεγωγεῖα, διδασκαλεῖον ἐν Πρακλείῳ, ἱεροδιδασκαλεῖον ἐν τῇ μονῇ τῆς Ἀγ. Τριάδος Ἀκρωτηρίου καὶ δημοτικὰ σχολεῖα 376 χριστιανικὰ καὶ 14 μωαμεθανικά. Δύο δὲ μουσεῖα ὑπάρχουσιν ἐν τῇ

νήσω, δσημέραι πλουτιζόμενα ἐκ τῶν γενομένων ἀνασκαφῶν (βλ. κατωτ.), τὸ τοῦ Ἡρακλείου καὶ τῶν Χανίων. Τὰ ἐσοδα τῆς Κ. κατὰ τὸν προϋπολογισμόν τοῦ 1902 ἀνῆρχοντο εἰς 6,263,195 δραχμῶν ἰσοδυνάμων πρὸς φράγκα, τὰ ἐξοδα εἰς 6,994,255 καὶ τὸ δημόσιον χρέος εἰς 3,364,000 δραχμῶν. Ὁ ὑπάτος Ἀρμ. δικαιούται νὰ κῆπη χρυσᾶ, ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ νομίσματα καὶ νὰ ἐκτυπῶν τραπέζικα γραμμάτια, νωστὶ δὲ ἰδρῶθῃ κρητικὴ τράπεζα. Ἡ εἰσαγωγὴ κατὰ τὸ 1901 ἀνῆλθεν εἰς 14,448,000 δραχμῶν, ἡ δὲ ἐξαγωγὴ, συνισταμένη ἐξ ἐλαιοῦν, σιπῶνων καὶ ξυλοκεράτων κ.λπ., εἰς 7,286,000. Ταχυδρομικὰ γραφεῖα τῷ 1901 ὑπῆρχον 25 ἐγγύωρκα καὶ 7 ξένα.

Τὰ νεώτατα ἱστορικὰ γεγονότα ἐν Κρήτῃ ἀπὸ τοῦ κατὰ τὸ 1889 περιορισμοῦ τοῦ ἐν βίῃ 1878 χορηγηθέντος πολιτεύματος τῆς Χαλέπας ἔχουσιν ὡς ἐξῆς. Ἀπὸ τοῦ ἐτους τούτου ἤρχισε νὰ ἐπικρατῇ γενικὸς ἐσωτερικὸς ἀναδρασμός, καὶ ἐγένοντο καὶ τινες ἐπιτόπια μικρὰ ταραχαὶ ἐνισχυοῦ τῆς νήσου μέχρι τοῦ 1896, ὅτε αἶφνης κατὰ τὴν 16 Μαΐου τοῦ ἐτους ἐκείνου ἐξεργάγησαν ἐν Χανίοις ταραχαὶ αἱματηραὶ ορεϊζόμενα: εἰς τὰ τουρκικὰ στρατεύματα. Ἡ Ἑλλάς ἠθέλησε τότε νὰ ἐπεμβῇ ἀποστέλλουσα μοῖραν στόλου, ἀλλ' ἐκωλύθη ὑπὸ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων. Οὐχ ἦττον πολλοὶ ἐξ Ἑλλάδος κατήλθον ὡς ἐθελονταὶ εἰς Κρήτην, ἥτις, πλὴν τοῦ ἀνατολ. μέρους, ἐξηγερθῆ συσσωμας κατὰ τῆς τουρκικῆς ἀρχῆς. Αἱ Δυνάμεις τότε ἀναμειγθεῖσαι εἰς τὰ τῆς Κρήτης παρεκίνησαν τὴν Πύλην νὰ καταργήσῃ τὸ διάταγμα τοῦ 1889 τὸ περιορίζον τὴν αὐτονομίαν τῆς νήσου καὶ νὰ ὑποσχεθῇ τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ πολιτεύματος τῆς Χαλέπας. Κατ' ἀκολουθίαν διωρίσθη γενικὸς διοικητὴς τῆς Κρήτης ὁ τότε ἡγεμὼν τῆς Σάμου Γεώργιος Βερόβιτς, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ διάφοροι μάχα καὶ σφαχαὶ ἐγένοντο, ἰδίᾳ ἐν τῷ τμήματι τῶν Χανίων καὶ Ῥεθύμνου καὶ ταραχαὶ καταπαύσασαι ὕστερον ἐπὶ στιγμῇ. Ἰραδὲς τοῦ σουλτάνου γενομένης κατ' εἰσήγησιν τῶν ἐν Κ/πύλαι πρεσβευτῶν παρεῖχε τοῖς Κρησὶν εἶδος αὐτονομίας. Πρὶν ὅμως αἱ μεταρρυθμίσεις αὗται: θεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν, ἤρξαντο ἐκ νέου αἱ ἐχθροπραξίαι μεταξὺ Χριστιανῶν καὶ Τούρκων κατ' Ἰανουάριον τοῦ 1897. Τὸ πλείστον μέρος τῶν χριστιανικῶν συνοικιῶν τῶν Χανίων ἐπυρπολήθη τῇ 24 Ἰαν. 1897 ὑπὸ τῶν Τούρκων, μετὰ ταῦτα δὲ ἐπηκολούθησαν ἀγριοὶ ῥόνοι ἐν ταῖς ὁδοῖς τῆς πόλεως ταύτης, τοῦ Ῥεθύμνου καὶ τοῦ Ἡρακλείου, ὅτε πολλοὶ τῶν κατοίκων προσέφυγον διὰ πλοίων εἰς Σάμον, Κυκλάδας καὶ Πειραιᾶ. Ἡ ἐπα-

νάστασις ἐξηπλώθη καθ' ὅλην τὴν νήσον πλήρως δ' ἀναρχία ἐπικράτησε μετὰ παραίτησιν (2 Φεβρ.) τοῦ γενικοῦ διοικ. Βερόβιτς, ὅστις καὶ κατέφυγεν εἰς Κεῖραν. Ἡ κρητικὴ ἐπαναστατικὴ συνέλευσις ἐν ἡ διακρίθη μεταξὺ πολλῶν ἄλλων πρὸς Ἰωάννης Σφακιανάνης, προεκλ. τὴν προάρτησιν τῆς Κρήτης εἰς τὴν Κεῖραν. Τῇ δὲ 3 Φεβρ. κατέφθασεν εἰς Πανειὼν πρὸς Δ τῶν Χανίων τὸ ἀποστ. ἑλληνικὸν στρατιωτικὸν σῶμα τῆς νήσου ἐκ 2 χιλ. περίπου ἀνδρῶν ὑπὸ τὴν συνταγματάρχην Τιμολέοντα Βάσον, ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλ. κατέλαβε τὴν νήσον προχωρήσας μέχρι Κεῖραν. Εἰς τούτους προστεθῆσαν βασιλ. δυν. ἐθελονταί, καὶ ὁ φρενιτῆς τοῦ παστ. Ἰωάννου Ἀθηνῶν, ἐκ σύμπαντος τοῦ ἑλληνισμοῦ προσελθόντες. Συγχρόνως ἐκ ἑλληνικοῦ στόλου ὑπὸ τὸν Ῥαῖνερ κ.λπ. πλεῖστε πρὸς τὸν λιμένας τῶν Χανίων καὶ πειράθη ἀποβάσεως. Κατὰ τὴν αὐτὴν ῥαὶ ἀποσπάσματα στρατιωτικὰ τῶν Ῥωπαϊκῶν Μεγάλων Δυνάμεων, αἵτινες ἤθροισαν στῆλον ἑλλημενισθέντα πρὸς νήσου, κατέλαβον τὴν συνανέστη τῶν κινῶν ἀρχῶν τὰ Χανία. Οὐχ ἦττον ἡ νάστασις προυχώρει, ὅτε δὲ οἱ ἐπανασταταὶ τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ προσέπαρὰ τὴν ἀποτροπὴν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Ῥωπαϊκοῦ στόλου εἰς τὴν ἐξοδὸν κατὰ Χανίων, ἐκανονοβολήθη τὸ στρατόπεδον τῶν ἀπὸ τῶν εὐρωπ. πλοίων τῇ 9 Φεβρ. Ῥίου. Ἐν τῷ μεταξὺ αἱ Δυνάμεις συνεφώνησαν νὰ παρῶσιν τὴν νήσον πλὴρῃ αὐτῶν ὑπὸ τὴν ἐπικυριαρχίαν τοῦ συγκατατακτοῦ σουλτάνου, ὅπερ ὅμως δὲν ἐγδεκτὸν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος, ἀπαίτησιν τῇ ὁλότητι τοῦ κρητικοῦ λαοῦ ἐνώσιν τῆς νήσου μετὰ τοῦ ἑλλ. ἡ. λ. Τούτου ἕνεκα περιεπλάνη αὐτὸν γνωστὸν πόλεμον κατὰ τῆς Τουρκίας καὶ ἄκουσα ἀπέστειρε ὕστερον τὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις αὐτῆς ἐν Κρήτῃ. Κατέλαβον ὑπὸ τῶν Δυνάμεων τῆς νήσου ἐκκολοῦθον αἱ διαπραγματεύσεις πρὸς τὴν διακανόνισιν τῶν τῆς Κρήτης μέχρ. Ἰουνίου 1898, ὅτε οἱ πρεσβευταὶ συνέστησαν εἰς τὴν ἴδρυσιν προσωρινῆς διοικ. ἥτις ἐμελλε νὰ παραχωρηθῇ εἰς τὴν κρητικὴν συνέλευσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτροπὴν τῶν Δυνάμεων. Τοῦτο ὅμως παρώρηντο ἄκρον τοὺς Μωαμεθανούς, οἵτινες κατὰ γούστον τοῦ 1898 προέβησαν εἰς νέας σφαγὰς καὶ ἐμπρησμούς ἐν Ἡρακλείῳ, ἐν ᾗ πολλοὶ Ἀγγλοὶ ναῦται ἐρρονεύθησαν. Παρώρηντο τὰς Δυνάμεις νὰ ἐνίσχυσαν τὰ στρατιωτικὰ αὐτῶν ἀποσπάσματα νὰ σκεφθῶσιν ὠριμώτερον περὶ τῆς νήσου ὅτε ἐγένετο καὶ λόγος νὰ προσκλη-

τῆς Κρήτης ὁ ἐγκριτος πολίτευσις
 ἡ πρῶν πρόεδρος τῆς ἐλθετικῆς
 δίδας Νουμῆς Δρωῆς. Αἱ ἐνέργειαι
 μισμῶν ἠνάγκασαν τέλος τὴν Ὑψ.
 ἡ ἐκκένωσις τὴν νῆσον καὶ νὰ συγ-
 γίῃ εἰς τὴν διορισμὸν τοῦ πρίγκιπος
 ὡς Ὑπάτου Ἀρμυστοῦ τῆς Κρή-
 βασιλοῦσις Γεώργιος γενόμενος
 ὡς δεκτὸς ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς
 ῥήγαγε διὰ τῆς ἀγαθῆς αὐτοῦ δι-
 (πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀνοίξετε πανη-
 τὴν διεθνὴ ἐν Χανίοις ἐκθεσὶν τῇ
 οῖστα ἀποτελέσματα αὐτοῦ, τῶν
 ῶν ὁσημέραι βελτισμμένων, καὶ δια-
 αδεῖων αὐτοῦ ἀνὰ τας εὐρωπ. αὐ-
 ρρωσε τὴν ἀγαθὴν ἰδέαν περὶ τῆς
 οἰκίσεως παρὰ τοῖς ἀνακτοβουλίοις
 ὡπης. Δὲν ἐγένετο ὁμοῦς μέχρι τοῦ-
 ἄλλα ταῦτα δεκταὶ παρὰ τῶν προστα-
 ουνάμειον αἱ προτάσεις αὐτοῦ τῇ
 ὡ νὰ προσαρτηθῇ ἡ Κρήτη εἰς τὴν
 α καὶ νὰ ἀντικατασταθῇ τὰ διεθνῆ
 ματα τῆς κατοχῆς δι' ἐλληνικῶν.
 ογραφία περὶ Κ. : Cornelius. Creta
 τομ. ἐν Βενετίᾳ 1755), Hück. Κρήτη
 μιστὶ εἰς 3 τομ. ἐν Γοτίγγῃ 1823
 9) Spratt, Travels and researches
 2 τομ. ἐν Λονδ. 1867), Perrot, L'île
 ἐν Παριείοις 1867), Bursian, Γεω-
 Ἑλλάδος (γερμανιστὶ, τομ. Β' ἐν
 868—72), Raulin, Description phy-
 etc. de C. (3 τομ. ἐν Παριείοις
 Bolonacki et Fazy, Précis de l'histoire
 etc (2 τομ. αὐτόθι 1869), Strobl, K.
 1875), Löher. Kretische Gestade
 Ἑλπίς Μέλαινα, Διαμονὴ καὶ παρα-
 οῖς ἐν Κρήτῃ (γερμανιστὶ ἐν Ἀννο-
 892), Noiret, Documents pour l'his-
 de C. de 1380—1485 (ἐν Παριείοις
 Fabricius, Die Insel K. (ἐν Ἀδελφ.
 Castonnet des Fosses, La C. et
 énuisme (Παριείοις 1897), Laroche, La
 ancienne et moderne (αὐτόθι 1897),
 elli, Candia (ἐν Πάρμα 1897), Turot.
 nrection crétoise et la guerre gréco-
 e (ἐν Παριείοις 1898), Ὁ πόλεμος
 Κρήτης κατὰ τὰ ἔτη 1666—1667, ἐκ-
 ὑπὸ τοῦ γερμαν. γενικ. ἐπιτελείου
 ερόλινω 1894) καὶ τὰ ἔργα τῶν ἡμετέ-
 Ζαμπελίου Οἱ Κρητικοὶ γάμοι, Βερ-
 οῦ Ἱστορία τῆς Κρήτης (1846), Σβο-
 ο Nomismatique de Crète (1898), Ν.
 ῥάκη Στατιστικὴ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς
 ῆς (1889), Κονδουλᾶν Ἱστορία τῶν
 οστάσεων τῆς Κ. (ἐν Ἀθήναις 1895),
 ἄκη Ἱστορία τῆς Κ. (αὐτόθι 1899), Πιε-
 οῦ Ἡμερολόγιον ἀξιωματικοῦ Παππαν-
 ἄκη Κρητικά (ἐν Χανίοις 1901), Γ. Σκαλ-
 γῃ Ἀπομνημονεύματα ἀναφερόμενα εἰς
 ἀναγέννησιν τῆς Κ., Κριάρη Ἱστορία τῆς

Κ. (Ἀθῆναι 1902) κλ., Ἐτε καὶ αἱ ἀρχαιο-
 λογικαὶ διατριβαὶ τῶν ἀνασκαφῶν τῶν μερῶν
 τῆς νήσου, ὡς Halbherr, Fabricius, Evans
 κλ. ἐν διαφόροις περιοδικοῖς.

Κρήτης ἀνασκαφαί (βλ. καὶ γω-
 ριστα ἄρθρα). Ἐνταῦθα ἀπὸ τοῦ 1878 ἐγί-
 νοντο (πλὴν τῶν ἐν Ἀπτέροις, Κνωσῶν,
 Γόρτυν καὶ ἐν τῷ Ἰδαίῳ ἄντρῳ) αἱ ἐξῆς
 ἀρχαιολογικαὶ ἀνασκαφαί καὶ ἐρευναι. Ἐν
 Ἀεῶ ὑπὸ τῆς ἰταλικῆς ἀρχαιολογικῆς
 ἀποστολῆς, διεθυσμένης ὑπὸ τῶν καθηγη-
 τῶν Halbherr καὶ De Sanctis, εὐρέθησαν
 προστερνίδια γαλλικὰ φέροντα παραστάσεις
 τέχνης τοῦ Δ' ἢ Ε' π. Χ. αἰῶνος καὶ σκεῖ-
 πηλίων κορῶν παριστανουσῶν τὴν Ἀρρο-
 δίτην καὶ ἑλὴν τὴν ἐξέλιξιν, ἀπὸ τῆς πρώτης
 μορφῆς ὡς θεᾶς τῆς εὐσεως, ὡς Ἀσάστῆς,
 μέχρι τῆς Οὐρανίας Ἀρροδίτης, εἰς δὲ καὶ
 ἄλλα ἀντικείμενα. Ἐν Ἰεῶν ὡ παρὰ τὴν
 νῦν θέσιν ἐρημώσαν καὶ τὴν μνην Τοπίου
 ὑπὸ τοῦ ἐταίρου τῆς ἐν Ἀθῆναις γαλλ.
 σχολῆς Demarque ἀνεκάλυφθησαν περὶ τοῦ
 25 ἐπιγραφαί, ἐξ ὧν τινες περιέχονται συν-
 ὄχως μετὰ τῶν κρητικῶν πόλεων καὶ
 ἄλλαι ἀναφερόμεναι εἰς τὴν ἐπικρινωνίαν
 τῆς Κρήτης καὶ Αἰγύπτου· αἱ ἀνασκαφαί
 αὐτοῖς δὲν προχώρησαν ἐνεκα τῶν ἀναδου-
 ζόντων ὑδάτων τῶν παρακλωμέντων πα-
 σαν περικτέρω ἐργασίαν. Οἱ αὐτοὶ ἐπιτη-
 ταντο ἐρευνᾶν ἐν Ὀλοῦντι καὶ ἐν Λαζοῖ.
 Ἐν τῷ χωρίῳ Κακουσίῳ τῆς ἐπαρχίας
 Ἰεραπέτρου ἡ Ἀμερικανὴ Boyd μετ'
 ἄλλης κυρίας ἐνήργησεν ἀνασκαφὴν ἐν μέ-
 ρους τῆς ἐν Ἀθῆναις ἀμερικ. ἀρχαιολο-
 γικῆς σχολῆς, καὶ ἦν ἀπεκάλυφθη σύμ-
 πλεγμα εἰκημάτων ἐκ δέκα πέντε διαμερισ-
 μάτων καὶ τινος τάφου, ἐν εἰς ἀγγεῖα
 γεωμετρικῶν χρόνων, μαρτυροῦντες τὴν
 ὑπαρξὴν ἀγνώστου τέως ἀρχαίας πόλεως,
 ἀναζούσης κατὰ τὸ τέλος τῆς Μυκηναϊκῆς
 περιόδου. Αἱ παρὰ τὸ χωρίον Ψυχρὸ τοῦ
 Λασηθίου ὑπὸ τοῦ Hogarth γενόμεναι τῇ
 1900 ἐν σπηλαίῳ, ὑπερ ἐν προτέρων ἐρευνῶν
 ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῶν Halbherr καὶ Ἰωάν.
 Νατζιδάκη ὡς τὸ ἱερὸν Ἄντρον τοῦ Διαταίου
 Διὸς, ἐφερον εἰς φῶς πηλίκας κίρας ἐχού-
 τας πολυχρωμίων Μυκηναϊκῶν χρόνων,
 ἀγγεῖα τῶν αὐτῶν χρόνων καὶ ἄλλα μι-
 κροτεγνύματα λίαν ἐνδιαφέροντα. Ἀνα-
 σκαφαὶ δὲ πρότερον γενόμεναι τῇ 1896 ἀπε-
 κάλυψαν τράπεζαν λίθινον σπονδῶν, φέρουσαν
 ἐπιγραφὴν προοικονομικὴν. — Ἀλλὰ καὶ ἀνα-
 σκαφαί πρὸ καὶ μετὰ τὴν αὐτονομίαν τῆς
 νήσου ἐγένοντο ἐν Λεβήνι, Λατσί, Ὀλοῦντι,
 Πραισῶ, Γόρτυν, Κνωσῶ, Φαιστό (βλ. τὰς
 λ.) καὶ ἄλλας τοῦ Κρήτης.

* **Κρητικά.** Χωρίον τοῦ δήμου Λευκιμ-
 μαιῶν (Κερκύρας), ἔχον 133 κατ. (1896).

Κρήτῶν. Πρῶτ. τοῦ ὁμωνύμου βλ.

μου τῆς ἐπαρχίας Μεραιπέλου (Λασηθείου) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 2377 κατ. Ὁ θῆμος ἔχει 4904 κατ. (1900).

* **Κριάρης.** Ὁ υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου Κ. Παναγιώτης (γενν. τῷ 1866), διατελὼν ὑπολογαγὸς τοῦ ἐλληνικοῦ πυροβολικοῦ ἀπὸ τοῦ 1898, συνέγραψεν Ἱστορίαν τῆς Κρήτης ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1866, ἐκδοθεῖσαν ἐπιμελείᾳ καὶ θαπάνῃ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀριστείδου, βουλευτοῦ νῦν τοῦ νομοῦ Χανίων (Χανία 1902) καὶ Ἐγγεγραμμένων στρατιωτικῶν γνώσεων (Ἀθῆν. 1891).

* **Κριάτσι.** Χωριὸν τοῦ δήμου Βωμέας (Δωριδος) τῆς Κρήτης, ἔχον 214 κ. (1896).

* **Κριεζιά.** Χωριὸν τοῦ δήμου Ταμνέων (Καρυστίας), ἔχον 300 κατ. (1896).

* **Κριεκούκιον.** 1) Πρωτεύουσα χωριὸν τοῦ δήμου Ὀλυμπίων (Ἠλείας), ἔχουσα 1,315 κατ. — 2) Χωριὸν τοῦ δήμου Στράτου (Βάλτου), ἔχον 264 κατ. — 3) Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἐρυθρῶν (Βοιωτίας), ἔχουσα 2,566 κατ. (1896).

Κριθωτῇ ἡ Κριθιά. Κωμόπολις τῆς Ἡρακλικῆς Χερσονήσου, ἀπέχουσα τῆς ἀρχαίας πόλεως Ἐλαιῶντος $\frac{1}{2}$ ὥραν. Ἐχει 4 χλμ. Ἑλλήνων κατ.

* **Κρικέλου.** Πρωτ. τοῦ δήμου Εὐρυτάνων, ἔχουσα 1220 κατ. (1896).

* **Κριμμιτσάου** (Crimmitschau). Πόλις τοῦ βασιλείου τῆς Σαξονίας, ἔχουσα 22,840 κατ. τῷ 1900.

* **Κρινειᾶνοι.** Χωριὸν τοῦ δήμου Κατυλαίων (Καρυστίας), ἔχον 266 κ. (1896).

* **Κρινίτσα.** Χωριὸν τοῦ δήμου Παρραληθίων (Τρικαλῶν), ἔχον 176 κ. (1896).

Κρινοειδῇ (Ζωολ.). Τάξις Ἑχινόδερμων, περιλαμβάνουσα τανὺν 12 ζῶντα γένη μετὰ 400 περίπου εἰδῶν, ὧν τὰ πλείστα μενουσι καθ' ὅλον τὸν βίον αὐτῶν προσηλωμένα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἀλλὰ δὲ πάλιν ὄντα ἀνελεύθερα κατὰ τὴν νύκτα αὐτῶν ἀποσπῶνται εἰς τὰ καὶ ζῶσι βίον ἐλεύθερον. Τὸ σῶμα αὐτῶν σύγκειται οὐσιωδῶς ἐκ τῆς κεντρικῆς μάζης, ἥτις καλεῖται κάλυξ, φέρων ἐπὶ τῶν πλαγίων πέντε ἰσομήκεις μακροὺς καὶ διχαλωτοὺς βραχίονας καὶ προσηλωμένους ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εἴτε διὰ τοῦ κέντρου τῆς κάτω ἐπιφανείας αὐτοῦ, εἴτε διὰ μακροῦ μίσχου ἀποτελουμένου ἐκ σειρᾶς ἐπαλλήλων ἄρθρων. Εἰς προγενεστέρους γεωλογικὰς ἐποχὰς ὁ ἀριθμὸς τῶν Κρινοειδῶν ἦτο πολλῶ μείζων, κατὰ τινὰς δ' ἐποχὰς τοσαύτη ἀριθμία αὐτῶν ὑπῆρχεν, ὥστε ἐξ αὐτῶν ἀπετελέσθησαν ὁλόκληρα πετρώματα.

Κρίνος Σταματίας. Εἰς τῶν

ἀρχαιοτέρων ἐπιστημόνων χημικῶν μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821. Ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1815, ἐμαθότῃς δ' ἐν Σόφῳ καὶ λαβὼν ἐν Ἀθῆναις διπλωμα φαρμακοποιοῦ συνέστησε φαρμακεῖον, ὅπερ διετήρησε μέχρι τοῦ 1841, μεθ' ὃ μεταβῆ εἰς Ἰταλίαν καὶ Γαλλίαν πρὸς τελειοποίησιν τῶν χημικῶν γνώσεών του. Ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας συνέστησε ἐπὶ ἐπιστημονικωτέρων βάσεων φαρμακεῖον. Ἐπηρέτησε δὲ ὡς καθηγητὴς ἐν τῷ σχολεῖῳ τῶν τεχνῶν καὶ ὑπῆρξε σχεδὸν διαρκὲς μέλος τοῦ ἱατροσυνεδρίου. Τῷ 1861 ἐγένετο καθηγητὴς τῆς φαρμακευτικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, ὁργανώσας ἐπὶ τῷ βέλτιον τὰ τῆς διδασκαλίας αὐτῆς. Ἐδημοσίευσε μονογραφίαν περὶ στύρακος καὶ ἄλλας μελέτας χημικὰς ἐν τῷ "Ἀσκληπιῷ". Κατερίνετο δ' ἐνδελεχῶς περὶ τὴν συγγραφὴν μεγάλου ἔργου "τῆς οὐτικῆς ἀρχαιολογίας", ὅπερ ἐνεκα τοῦ θανάτου του ἐμείνεν ἡμιτελές. Προεξέδωκε δὲ τῷ 1881 μελέτην ὡς εἰσαγωγὴν εἰς τὸ ἔργον του τοῦτο "Περὶ ἐπιστημονικοῦ προσδιορισμοῦ τῶν ἀρχαίων ἐλληνικῶν φυτῶν διὰ τῶν ὀνομάτων τοῦ λαοῦ κατὰ τόπους καὶ χρόνους καὶ τῆς ἐκ τούτου ὠφελείας εἰς τὴν ἐτυμολογίαν καὶ λεξιλογίαν τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης". Ἀπεβίωσε τῇ 11 Ἰαν. τοῦ 1886.

* **Κρινόφυτα.** Χωρ. τοῦ δήμου Λιουκασίου (Καλαβρυτῶν), ἔχον 457 κ. (1896).

Κριόκερας (Παλαιοντ.). Γένος ἔχον φανισθέντων ἐκ τῆς ζωῆς Κεραλοπόδων, ἀρθροπόδων ἐν τῇ κατωτέρᾳ Κρητιδικῇ περιόδῳ καὶ ὑπαγομένων εἰς τὴν ὀμάδα τῶν Ἀρμωνιτῶν.

Κριοκερίς ἡ Λέμα (Ζωολ.). Γένος μικρῶν Κεραλοπόδων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Χρυσομηλίδων. Αἱ σφαδόνες αὐτῶν ἔχουσι τοῦτο τὸ ἀξιοπεριέργον ὅτι φέρουσι τὸν ἀφειδῶνα ἐπὶ τῆς ῥάχως κατακλινόμενοι, βαθυμένον ὑπὸ τῶν ἐξερχόμενων πριτωμάτων. Γνωστὸν εἶδος εἶναι Κ. ἡ σκατοφόρος (Crioceris meridigera), ὡρετὸ ἐρυθρὸν έντομον, διαιτῶμενον ἐπὶ τῶν κρινῶν συλλαμβανόμενον ἐκπέμπει θροῦν πρὸς ἐργόμενον ἐκ προστριβῆς τοῦ τελευταίου κρικοῦ τῆς κοιλίας ἐπὶ τῶν ἐκύτρων.

* **Κριόπη** Φραγκίσκος. Ἰταλὸς πολιτικὸς ἀνὴρ. Ἀπέθανε τῇ 11 Αὐγ. τοῦ 1901 ἐν Νεαπόλει, ἀπὸ παρηγήθη τῆς τελευταίας αὐτοῦ πρωθυπουργίας κατὰ Μάρτιον τοῦ 1896, μετὰ τὰ ἀτυχήματα τῶν Ἰταλῶν ἐν Ἀδούῃ.

* **Κριόσης** θῆμος τῆς ἐπαρχίας Παρνασσίδος. Ἐχει 2,847 κατ. (1896).

Κριτίας Νικόλαος. Ἐγεννήθη ἐν Προύτῃ τῆς Βιθυνίας πιθανῶς περὶ τὸ 1690

καὶ ἐπαίδευσθῃ ἐν τῇ πατριαρχικῇ σχολῇ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Τῷ 1710 προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῷ 1720 ἤρξατο διδάσκων ἐν τῇ πατριαρχικῇ σχολῇ. Ὅτε δ' ὁ Ἰωάννης Μαυροκορδάτος ἀνηγορεύθη ἡγεμὼν Μολδαβίας ἀνέδειξε τὸν Κ. καπουκεγαγιάν αὐτοῦ καὶ τοιοῦτος παρέμεινε μέχρι τῆς πτώσεως τοῦ ἡγεμόνος αὐτοῦ, ὅτε ἐπανελάβε τὴν ἐν τῇ πατριαρχικῇ σχολῇ διδασκαλίαν, συνδιδάσκων τῷ Εὐγενίῳ Βουλγάρει, μεθ' οὗ ἡ μικρὴν τι βραδύτερον ἀπεχώρησε τῆς σχολῆς, ἥς ἀπέβαιον εἶναι ἂν ἀνέλαβε καὶ τὴν διεύθυνσιν. Τῷ 1763 ὁ πατριάρχης Σαμουήλ προσέλαβε τὸν Κ. ἀρχιγραμματέα τοῦ πατριαρχείου, ἐν ᾧ θέσει μεγάλως διακρίθη. Ἐκ τίνος πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς ἐκδοθείσης τῷ 1744 μαρτυρούμεν ὅτι ἡ τῷ Τραπεζούντος ὑποκειμένη ἐπαρχία Κερασούντος ἀπέτινε τῷ Κ. Ἰσοβίως ἐτήσιον μισθὸν 30 ᾠρία. Ὁ Κ., ὅστις ἐτιμήθη διὰ τῶν τίτλων τοῦ λογοθέτου, τοῦ γενικοῦ καὶ μεγάλου ἐκκλησιαρχοῦ, ἐτελεύτησε τῷ 1767. Πιο δὲ ἀνὴρ σοφὸς καὶ ῥήτωρ γλαφυρὸς καὶ εἰδήμων πρὸς τὴν ἑλληνικὴν τῆς λατινικῆς καὶ τῆς τουρκικῆς. Ἔργα αὐτοῦ χειρόγραφα εἶναι: Μετάφρασις εἰς τὴν τουρκικὴν τῆς λογικῆς τοῦ Κορυδαλλέως, ἡ ὁρίερωσε τῷ μεγάλῳ βεζύρη, ὅστις εἰς ἀνταμοιβὴν ὥρισεν αὐτῷ σύνταξιν Ἀλόγος προσωποητικῆς τῷ ἡγεμῶνι Οὐγγροβλαχίας Στεφάνῳ Καντακουζηνῷ. Θέματα εἰς τὴν γραμματικὴν αὐτοῦ ἐξ ἀπορρήτων, τοῦ διδασκάλου Κριτσίνι, καὶ Πίναξ τῶν ἐν τῷ τοῦ βασιλαρμόνος συγγράμματι περιεχομένων ἀξιωματικῶν κατὰ στοιχεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

Κριτσίνι. Χωρ. τοῦ δήμου Παραληθαίων(Τρικυάλων), ἔχον 557 κατ. (1896).

Κριτσουτάδες. Χωρίον τοῦ δήμου Τυμαζίων (Καλαμπάκας), ἔχον 172 κατ. (1896).

Κροαζέ. 1) Alfred Croiset. Γάλλος ἑλληνιστής, γενν. τῷ 1845 ἐν Παρισίοις, ἀνακηρυχθεὶς δὲ διδάκτωρ τῷ 1873. Διατελὼν καθηγητὴς τῆς ἑλληνικῆς ῥητορείας, ἐξελέγη τῷ 1886 μέλος τῆς Ἀκαδ. τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῆς φιλολογίας καὶ ἀπέβη τῷ 1898 πρύτανης τῆς φιλολογικῆς σχολῆς τῶν Παρισίων. Ἐκτὸς ἐκδόσεων Ἑλλήνων συγγραφέων, ἐξ ὧν μνημονεύομεν τὴν τοῦ Κορυδαλλέου (1886), ἔγραψε δύο ἐνακισίμους διατριβάς Περί τῶν προαισθῶν παρ' Ἀριστοφάνει καὶ Περί Σενεζώνητος, τοῦ χαρακτηρισμοῦ καὶ τῆς ἰδιότητος αὐτοῦ, ὡς καὶ Περί τῆς ποιήσεως τοῦ Πινδάρου καὶ τῶν νόμων τῆς ἑλλ. λυρικῆς ποιήσεως.

— 2) Maurice C., νεώτερος ἀδελφὸς τοῦ προηγουμένου, γενν. ὡσαύτως ἐν Παρισίοις

τῷ 1846. Ἀναγορευθεὶς διδάκτωρ τῆς φιλολογίας τῷ 1874 διωρίσθη καθηγητὴς τῆς ἑλλ. γλώτσης καὶ φιλολογίας ἐν τῇ Ἀκαδημείᾳ τοῦ Μομπελλιέ τῷ 1876, εἰς αὐτὴν μετέβη εἰς Παρίσιους ὡς maître de conférences ἐν τῷ ἀνωτέρῳ διδασκαλεῖῳ τῷ 1891 καὶ διατελεῖ ἀπὸ τοῦ 1893 καθηγητὴς ἐν τῷ Κολλεγίῳ τῆς Γαλλίας. Ἡ κυριώτερά αὐτοῦ ἔργα εἶναι: Περί τῆς ῥητορείας ἐν τοῖς ὁμηρικαῖς ἐπέσι, Περί τῶν ἠθικῶν ἰδεῶν ἐν τῇ πολιτικῇ ῥητορείᾳ τοῦ Δημοσθένους (1874) καὶ Δοκίμιον περὶ τοῦ βίου καὶ ἔργων τοῦ Λουκιανοῦ (1882). Οἱ ἀδελφοὶ Κ., ὧν ἡ εὐγλωττος καὶ σαφὴς διδασκαλία τοσαῦτα ἐπραξεν ὑπὲρ τῆς διαδόσεως τῶν ἑλλ. σπουδῶν ἐν Γαλλίᾳ, ἀνέλαβον τῷ 1887 τὴν ἐκδόσιν μεγάλῃς Ἱστορίας τῆς ἑλληνικῆς γραμματολογίας τῆς καλυτέρας τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθεισῶν ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἀξιολογοῦ διὰ τὴν ἐμβριθῆ πολυμάθειαν καὶ τὴν χάριν τῆς ἐκθέσεως.

*** Κροατία.** Τῷ 1900 εἶχε κατοίκους μετὰ τῆς Σλαβονίας 2,397,249 (ἀνευ τῶν στρατευμάτων), ἐξ ὧν 567,443 ὀρθόδοξοι ὑπὸ τὴν πατριαρχίαν τοῦ Καραγιωργίου ὑπαγόμενοι.

*** Κροκεῶν** δῆμος τοῦ νέου νομοῦ Λακεδαιμόνος. Ἔχει 4,567 κατ. (1896).

Κροκόλιον καλεῖται ἡ τοῦ αἵθεριου κροκελαίου καρπούρα. ἦν πολλοὶ ἀμερικανοὶ ἰατροὶ συνιστῶσιν ὡς ὠφέλιον κατὰ τῶν νευρασθενικῶν καὶ ἰσχυρῶν κεφαλαλγῶν καὶ ἡμικρανιαλγῶν, ὡς καὶ κατὰ τῶν νευραλγιῶν ἐν γένει.

Κροκύδουρος (Ζωολ.). Γένος Ἐντομοφάγων πλείστην ὁμοιότητα ἔχοντων πρὸς τὰς Μυγαλάς, χαρακτηρισμένων δὲ ὑπὸ οὐρᾶς βραχυτέρας τοῦ σώματος. Ὑπάρχουσι γνωστὰ ἐν ταῖς μεσημβριναῖς χώραις τῆς Εὐρώπης ἱκανα εἶδη Κ., διακρινόμενων ἐν ταῖς εἰρηαῖς καὶ λίαν ὠφελίμων ὡς κατατρωγόντων τὰ ἔντομα, τοὺς σκώληκας, τοὺς τεθνεῶτας μύς κτλ. Τὸ μέγεθος αὐτῶν δὲν ὑπερβαίνει τὰ 6 ὄρεα.

*** Κροκυλίου** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Δωριδος. Ἔχει 4,084 κατ. (1896).

*** Κρούλεθες.** Πόλις ἐν τῷ ῥωσ. κυβερνήσιῳ Τσερνίγωβ. ἔχουσα 10,375 κατ. τῷ 1897.

*** Κρώνσθεργ.** Νομὸς τῆς Ν. Σουηδίας, ἔχων 159,124 κατ. τῷ 1900.

*** Κροναστάδη.** 1) Πόλις τοῦ ὁμωνύμου οὐγγρικοῦ κομητάτου (ἔχοντος 92,573 κατ.), ἀριθμῶσα 31,689 κατ. τῷ 1900, ἐξ ὧν 9,733 ὀρθόδοξοι. — 2) Πόλις καὶ ναύσταθμος τῆς Ῥωσίας ἐν τῇ Βαλτικῇ ἐπὶ νησίος ἀντικρὺ τῆς Πετρούπολεως, ἔχουσα 59,539 κατ. τῷ 1897.

Κροσσαία (Κρουσίας και Κρουσίς). Τὸ δεύτερον τμήμα τῆς Χαλκιδικῆς τὸ ἀπὸ τοῦ Αἰνείου ἀκρωτηρίου μέχρι τῆς πόλεως Ἀντιγονείας, κληθὲν κατὰ τὴν παράδοσιν ἐκ τοῦ Κρουσσέως υἱοῦ τοῦ Μύθωνος. Ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου ἀναφέρονται ἐν αὐτῇ αἱ πόλεις Αἶνεια, Σμίλα, Κάμψα, Τίγνος, Αἶσαι, Κώμβρεια, Αἰπάξος καὶ ἡ σπουδασιότης πασῶν Αἰνεια, καί μεν ἐπὶ τοῦ Αἰνείου (Αἰναίου, νῦν Καραμπουρνοῦ, βλ. λ.) ἀκρωτηρίου καὶ κτίσμα κατὰ τὴν παράδοσιν τοῦ Αἰνείου κατὰ τὸν ἀπὸ Τροίας εἰς Ἰταλίαν πλοῦν αὐτοῦ.

Κρότος. Χωρίον τοῦ δήμου Πλατάνου τῆς ἐπαρχίας Καινουργίου (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 180 κατ. (1900).

* **Κρότοςχην**. Πόλις τοῦ πρῶτου νομοῦ Περσωνίας, ἔχουσα 12,373 κατ. τῷ 1900.

Κροτωνόλιον ἡ κροτωνολικὸν ὁξὺ. Δραστηκὸν στοιχεῖον ἐξαχόμενον ἐκ τοῦ ἐλαίου τοῦ κρότωνος καὶ κορηγούμενον εἰς μικράς δόσεις ὡς δραστηριώτατον καὶ πῶς ἐπικίνδυνον καθάρσιον.

Κροτωνοχλωριάλη. Βλ. Χλωριάλη κροτωνική.

Κροτωνοπυνάλη. Βλ. Βουτυλοπυνάλη.

Κρουμβάχερ (Karl Krumbacher). Γερμανὸς βυζαντινολόγος καὶ φιλόλογος, γενν. τῇ 23 Σεπτ. 1856 ἐν Κόρναχ παρὰ τὴν πόλιν Κέρμπτεν τῆς Βαυαρίας. Περαιτῶς τὰ ἐν τῷ γυμνασίῳ τοῦ Κέρμπτεν μαθήματα, ἐσπούδασεν ἐν τοῖς πανεπιστημίοις τῆς Λειψίας καὶ τοῦ Μονάχου, ἀνηγορεύθη δὲ διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας τῷ 1879. Τῷ αὐτῷ ἔτει διορίσθη καθηγ. γυμνασίου ἐν Μονάχῳ, τῷ δὲ 1886 ἐπεχείρησε περιοδεῖαν εἰς Ἑλλάδα καὶ Ἀνατολὴν χάριν γλωσσικῶν ἔρευνῶν καὶ μελετῶν, ἧς τὸ πρῶτον ἐδημοσίευσεν ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Eine griechische Reise (ἐν Βερολίνῳ 1874) καὶ εἰτα δις ἐπεσκέφθη αὖτις τὴν Ἑλλάδα. Τῷ 1892 διορίσθη καθηγητῆς τῆς ἐπὶ τοῦτῳ ἰδρυθείσης ἑδρας τῆς βυζαντινῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τοῦ Μονάχου, δικτηρῶν καὶ φροντιστήριον μετ' ἰδίας βιβλιοθήκης πρὸς σπουδὴν τῆς μέσης καὶ νεωτέρας ἑλληνικῆς φιλολογίας, ὑπὲρ ἧς πολλὰ ἐμελέτησε καὶ ἔγραψε. Διδάσκει δὲ αὐτόθι καὶ τὴν Ῥωσικὴν. Κύριον αὐτοῦ ἔργον εἶναι Geschichte der byzantinischen Litteratur von Justinian bis zum Ende des Oströmischen Reichs, ἐν Μονάχῳ 1891. Τούτου β' ἐκδοσις λίαν ἐπιμελημένη τῇ συνεργασίᾳ τῶν καθηγητῶν Ehrhard καὶ Gelzer ἐγένετο αὐτόθι 1897, ἧς μετάφρασιν εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐφιλοπόνησεν ὑπὸ τὸν τίτλον Ἱστορία τῆς Βυζαντινῆς Λογοτεχνίας ὁ ἡμέτερος

Γ. Σωτηριάδης εἰς 3 τόμ. 1897 ἔξ. (ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Μαρασλή). Ἐκ τῶν ἄλλων αὐτοῦ ἔργων μνημονευτέα αἱ δύο Συλλογαὶ μεσαιωνικῶν παροιμιῶν, δημοσιευθεῖσαι κατ' ἀρχὰς ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τῆς Βαυαρικῆς Ἀκαδ. τῶν ἐπιστημῶν, ἧς εἶναι μέλος, καὶ ὕστερον χωριστὰ τῷ 1893 καὶ 1900, καὶ Μελέται ἐπὶ Ῥωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ (1898) καὶ πλείσται ἄλλαι πραγματεῖαι ἀφορώσαι εἰς τὸν μεσαιωνικὸν καὶ νεώτερον ἑλληνισμὸν ἐν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδομένοις σπουδαίοις περιοδικοῖς Byzantin. Zeitschrift (ἀπὸ τοῦ 1892) καὶ Byz. Archiv (ἀπὸ τοῦ 1898). Ἐσχολῶς ἐδημοσίευσεν ἐν τοῖς ἀνω Πρακτικοῖς μελέτην, Τὸ πρόβλημα τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης, ἐν ᾗ κηρύσσεται θρασυτέρας τῆς δηρώδους. Παρασκευάζει δὲ νῦν τὴν μεγάλην ἐκδοσιν τῆς Συναγωγῆς τῶν Ἑλλήνων ὁμολόγων.

Κρούξ σωληνες. Βλ. Ἠλεκτρική ἐκκένωσις.

* **Κρούπ** φρεϊδερίκος Ἀλφρέδος. Ἀπέθανε τελευταῖος τοῦ 1902.

* **Κρουσώνας**. Πρωτ. τοῦ δήμου Κρουσώνα τῆς ἐπαρχίας Μαλεβιζίου (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 1753 κατ. Ὁ ὅλος δῆμος εἶχε 4,467 κατ. τῷ 1900.

* **Κρούτσουργ**. Πόλις ἐν τῇ Ἀνω Σιλεσίᾳ ὑπαγομένη εἰς τὸν πρῶτον νομόν Ὀππeln καὶ ἔχουσα 10,230 κατ.

* **Κρούτσναχ** (Kreuznach). Πόλις τῆς παραρρηγίου Πρωσίας, ἔχουσα 21,334 κατ. τῷ 1900.

* **Κρούφα**. Χωρίον τοῦ δήμου Τανάγρας, ἔχον 227 κατ. (1896).

Κρούα Βρούση. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ὑσίων (Ἀργούς), ἔχον 182 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Καρδίτσας, ἔχον 113 κατ. (1896).

* **Κρούα Βρούση**. Χωρίον τοῦ δήμου Μελάμπων τῆς ἐπαρχίας Ἀγ. Βασιλείου (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 380 κατ. (1900).

Κρύγερ (Παύλος Στέφανος Ἰωάννης Krüger). Πρόεδρος τῆς πρώτης Νοτιοαφρικανικῆς Δημοκρατίας (Τρανσβάλ), γενν. τῇ 10 Οκτ. (ν) 1825 ἐν Κόλεσβεργ τῆς χώρας τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἑλπίδος ἐκ γονέων καταγεμένων ἐξ Ὀλλανδῶν. Κατέλιπε δωδεκάετης τὸν τόπον τῆς γεννήσεως καὶ μετέβη μετὰ τῶν γονέων αὐτοῦ παρακολουθούτων τὴν πρώτην ἐγκατάστασιν τῶν Βούρων ἀποίκων εἰς Νατάλην καὶ ὕστερον εἰς Τρανσβάλ. Αὐτόθι διήγαγε τὸ πλείστον μέρος τοῦ βίου ἀσχολούμενος εἰς τὴν γεωργίαν καὶ ἐξασκῶν ἀστικά καὶ στρατιωτικά καθήκοντα. Κατὰ τὸ ἔτος τῆς πρώτης ἀγγλικῆς προσαρτήσεως τῷ 1876 διετέλε

ἀντιπρόεδρος τῆς δημοκρατίας τοῦ Τρανσβάλ. τῷ δὲ 1880 κατὰ τὴν ἐκρηξίν τοῦ πολέμου πρὸς τοὺς Ἀγγλοὺς ἦτο ἡ ψυχὴ τῆς ἀντιστάσεως καὶ ἔλαβε σὺν τῷ Ζουμπέρ καὶ τῷ Πραιτορίω τὴν ἀρχηγίαν τοῦ στρατοῦ. Ἐκτοτε ἀπὸ τοῦ 1883 τετρακτίς κατὰ συνέχειαν, ἐξελέγη πρόεδρος τῆς δημοκρατίας. Ἐπὶ τῆς κυβερνήσεως αὐτοῦ ἡ χώρα ἐπικρίσθη διὰ τῶν πρώτων σιδηροδρόμων καὶ ἐκανετίσθη δι' εἰδικῶν νόμων ἡ ἐκμετάλλευσίς τῶν χρυσοφόρων πεδίων ἐν τῷ Witwatersrand πρὸς πλουτισμὸν τοῦ δημοσίου ταμείου. Τῷ 1895 κατώρθωσε μετὰ πολλὰς διαπραγματεύσεις πρὸς τὴν ἀγγλικὴν κυβέρνησιν νὰ ὑποτάξῃ τὸ Swasiland ὑπὸ τὴν ἐπικυριαρχίαν τῆς δημοκρατίας. Μετὰ τοῦ γερμανικοῦ κράτους συνήψε μὲν ἐμπορικὴν συνθήκην, ἀλλὰ ἠρνήθη μετὰ σταθερότητος νὰ προσχωρήσῃ εἰς τὴν νητοαφρικανικὴν τελωνιακὴν ἑνώσιν. Συνενόων δὲ μετὰ τῆς εὐσταθείας καὶ εὐσεβείας γηγενίου Βούρου τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν εὐστοχίαν Εὐρωπαϊοῦ πολιτικοῦ ἀνδρός, εἰχτο ἀκραδάντως τοῦ παλαιοῦ πολιτευματος τοῦ Τρανσβάλ. παρ' ὅλας τὰς παραχωρεῖς ἀπαιτήσεις μέρους τῶν ἐξ Ἀγγλίας ἀλλοδαπῶν (Uitlanders), ἀξιοῦντος ἐν Ἰωαννεσβούργῳ ἰσοπολιτεῖαν μετὰ τῶν Βούρων. Τὴν ἐντεύθεν προκύψασαν στάσιν τῶν κατοίκων τοῦ Ἰωαννεσβούργου κατέστείλε ταχέως καὶ δραστηρίως τῷ 1898 καὶ ἀντεπεξήλθε κατὰ τὸ ἐπομένον ἔτος μετὰ δυνάμειος καὶ περαιοῖας κατὰ τῆς εἰσβολῆς τοῦ Jameson ἐπ' ἐγγεγονότος στρατὸν τῆς καλουμένης Chartered Company. Παρα δὲ τὴν παράδοσιν τοῦ Jameson καὶ τῶν περὶ αὐτὸν εἰς τὰς ἀγγλικὰς ἀρχάς καὶ τὴν ἀπογμὴν χάριτος πρὸς τοὺς ἐν Ἰωαννεσβούργῳ παραξίαις, τὰ πράγματα ὥς ἐβύθησαν μᾶλλον, συνέντευξις δὲ ἦν ὁ Κ. ἔλαβε μετὰ τοῦ διανοητοῦ τοῦ Ἀκρωτηρίου Sir Alfred Milner κατὰ Μάιον τῷ 1899 δὲν ἡδυνήθη νὰ ἀποσπῇ τὸν πόλεμον, ὅστις καὶ ἐξερράγη κατ' Ὀκτ. τοῦ αὐτοῦ ἔτους (βλ. καὶ Βόερε). Διαρκεῦντος τοῦ νητοαφρικανικοῦ πολέμου καὶ τῆς τύχης αὐτοῦ κλινούσης πρὸς τοὺς Ἀγγλοὺς, ὁ Κ. κατ' Ὀκτ. τοῦ 1900 ἀπεράσισεν ἐπιβιβάσει εὐλανθικῶν πλοίων, εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ εὐρισκομένου ἐν τῷ λιμένι τοῦ Lourenço Marquez, νὰ μεταβῇ εἰς Εὐρώπην ὅπως ἐκλιπαρήσῃ τὰς Δυνάμεις ὑπὲρ τῶν Βούρων. Φθάσας δὲ εἰς Γαλλίαν ἐγένετο ἐνθουσιωδῶς δεκτὸς ὑπὸ τοῦ γαλλ. λαοῦ καὶ τοῦ προέδρου Λουβιέ, ἀλλὰ δι' ὑποδοχῆς στερουμένης πολιτικῆς σημασίας, δὲν ἡδυνήθη δὲ νὰ λάθῃ συνεντεύξιν μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου. Περιλυπὸς τότε μετέβη εἰς Ἀγρὴν καὶ Οὐτρέχτην τῆς Ὁλλανδίας, ἐνθα μάρτην ἐνῆργει ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῆς δημοκρατίας

τοῦ Τρανσβάλ. Τὴν ἀγγελίαν τῆς εἰρήνης τῆς 16/31 Μαΐου 1902, τῆς γενεμένης ἀκοντος αὐτοῦ, ἔμαθε μετὰ καρτερίας, ἀπὸ δὲ τοῦ φθινοπώρου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐξελέξεν ὡς διαμονὴν αὐτοῦ τὴν Μεντῶνα τῆς Ν. Γαλλίας. Ἐγραψεν ἀπερνημνεύματα, ἐκδοθέντα συγχρόνως εἰς 3 γλώσσας, γερμανικῇ, ἀγγλικῇ καὶ ὀλλανδιστῇ.

Κρόγερ (Karl Wilhelm Krüger). Γερμανὸς φιλόλογος, γενν. τῷ 1796 καὶ ἀποθ. τῷ 1874. Διετέλεσεν ἀπὸ τοῦ 1827 — 1838 γυμνασιάρχης ἐν Βερολίνῳ, ἔκτοτε δὲ παραιτηθεὶς ἐδίωξεν ἰδιωτεύων ἐν διαφόροις πόλεσι τῆς Γερμανίας, διατηρῶν καὶ ἐκδοτικὸν κατάστημα. Πλήν τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐκδόσεων τοῦ Ξενοφώντος, Θουκυδίδου, Περσέτου καὶ Ἀρριανῶ, ὁ Κ. διεκρίθη εἴπερ τις καὶ ἄλλος ἐν τῇ σπουδῇ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ ἐξέδωκε Γραμματικὴν τῆς Ἑλλ. γλώσσης πρὸς χρῆσιν τῶν σχολείων (2 τομ. ἐν Βερολίνῳ 1842 — 1856, ἔκτῃ ἐκδ. τῷ 1892), ὁμοίαν δι' ἀρχαίους (1849, 1^α ἐκδ. 1884), Homerische Formenlehre (1849), Homerische und Herodotische Formlehre (2^α ἐκδ. 1879). Πλήν τούτων ἔγραψεν Ἱστορίαν τῆς ἀγγλ. ἐπαναστάσεως ἐπὶ Καρόλου τοῦ Α' (1850) καὶ φιλολογικὰς πολεμικὰς διατριβάς.

Κρυογὰ. Χωρ. τοῦ δήμου Ῥουκκάκας τῆς ἐπαρχίας Σητείας (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 203 κατ. (1900).

* **Κρυονέρι.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Οὐτύλου, ἔχον 260 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Παυλίας (Τριγωνίας), ἔχον 105 κ. (1896).

* **Κρυονερίτης.** Χωρ. τοῦ δήμ. Τελεθρίου (Σηροχωρίου), ἔχον 602 κ. (1896).

Κρυόνερο (τουρκ. Σουτζάν). Κώμη τῆς θράκης περὶ τὴν Βιζύην, ἥ ἐν τῇ διοίκησιν καὶ τῇ μητροπόλει ὑπάγεται, ἔχουσα 1,500 κατ. Ἑλληνας, ἀσχολουμένους περὶ τὴν γεωργίαν. Τὸ Κ. κατ' ἐπιτόπιον παράδωκεν τὸ πάλαι ἔκλειτο νοτιώτερον ἐνθεται ἵ, περίπου τῆς ὥρας ἀπ' αὐτοῦ ἀπεχούση, ἐπὶ τῆς ἀπὸ Βιζύης εἰς Βουνάρ-χισάρ ἀγούσης, ἐνθα διὰ φορὰ ἐρείπια εἰκοθεμῶν φαίνονται. Ἐγκατελείφθη δ' ὑπὸ τῶν κατοίκων μετὰ τὴν ἄλωσιν διὰ τὰς διαρπαγὰς, εἰς ἃς προέβαινον οἱ ἐξ αὐτοῦ διερχόμενοι, τῶν κατοίκων δ' αὐτοῦ ἄλλοι μὲν διασπάρησαν, ἄλλοι δὲ συνωρίσθησαν ἐλίγον βορειότερον καὶ ἀπετέλεσαν τὸ νῦν χωρίον. Ἐπὶ τῶν προποδίων τῶν δύο ὁρέων, ὧν μεταξὺ κείται τὸ χωρίον διασχίζομενον ὑπὸ ποταμοῦ, ὑπάρχουσι πολλὰ σπήλαια λελατομημένα. [Γρ. Σ. Ι.]

Κρυοσκοπία καλεῖται ἡ παρατήρησις καὶ καθορισμὸς ἐνίων ιδιοτήτων τῶν ἐν διαλύσει στερεῶν, ὑγρῶν καὶ αερίωδων

σώματων διὰ τοῦ θερμομετρικοῦ βαθμοῦ καθ' ὃν ἐπέρχεται ἡ τοῦ διαλύματος πήξις. Οἱ ὑπὸ Raoult τεθέντες κρυοσκοπικαὶ κανόνες εἶναι οἱ ἑξῆς: α) Κατὰ τὴν βαθμιαίαν ἀπόψυξιν ἀραιοῦ διαλύματος σώματος τινος τὸ πρῶτον διὰ πήξεως στερεοποιούμενον μέρος αὐτοῦ ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ διαλυτικοῦ σώματος ἐν καθαρᾷ καταστάσει, β) Τὸ θερμομετρικὸν σημεῖον τῆς πήξεως ὁρισμένου τινος πηξίμου διαλυτικοῦ σώματος υποβιβάζεται διὰ τῆς διαλύσεως ἐν αὐτῷ οἰουδήποτε στερεοῦ ρευστοῦ ἢ ἀερίου σώματος, γ) Ὁ θερμομετρικὸς βαθμὸς τῆς πήξεως καθορᾶται τινος ρευστοῦ παραμένει ὁ αὐτὸς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς μέχρι τοῦ τέλους τῆς πήξεως. Τούναντίον δὲ προσθευτικῶς υποβιβάζεται μέχρι τελείας στερεοποιήσεως πάντες ἀκαθάρτου ρευστοῦ. δ) Ἐκ δύο ἴσων ποσῶν τοῦ αὐτοῦ ρευστοῦ σώματος εὐχὴ ἐπίσης καθαρῶν τὸ ταχύτερον πηγνυόμενον εἶναι τὸ καθαρώτερον. Ἐὰν καλέσωμεν B τὸ βάρος εἰς γραμμάρια στερεοῦ τινος σώματος διαλυμένου ἐν 100 γραμ. διαλυτικοῦ τινος σώματος, H τὴν διαφορὰν τοῦ σημείου τῆς πήξεως τοῦ διαλύματος καὶ τοῦ σημείου τῆς πήξεως τοῦ διαλυτικοῦ καθ' ἑαυτό, ἥτις διαφορὰ κυμαίνεται συνήθως μεταξὺ 0° καὶ 5°, Σ τὴν συντελεστὴν διαφορᾶν παρὰ τοῖς διαφοραῖς διαλυτικαῖς, M τὸ μοριακὸν βάρος τοῦ διαλυμένου σώματος, ἀποδεικνύεται πειραματικῶς ἡ ἀκρίβεια τῆς σχέσεως
$$M = \Sigma \frac{B}{H},$$
 ἥτις δύναται νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς καθορισμὸν τοῦ μοριακοῦ βάρους, ἂρα καὶ τοῦ χημικοῦ τύπου οἰουδήποτε σώματος διαλυτοῦ.

Κρυοφόρος καλεῖται ἐν τῇ φυσικῇ συσκευή τις ἐπινοηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Βολλαστώνας καὶ χρησιμεύουσα πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι ἡ πήξις τοῦ ὕδατος δύναται νὰ ἐπέλθῃ καὶ δι' ἐξατμύσεως. Συντεταται συνήθως ἐξ ὑαλίνου σωλήνος δι' ἐκκαυμένου ὑπὲρ ῥύθην γωνίας καὶ διεγυνομένου κατὰ τὸ πέρας τῶν ἀνίσων σκελῶν αὐτοῦ εἰς δύο σφαίρας, ὧν ἡ μὲν περιέχει ὕδωρ, ἡ δ' ἀπολήγει εἰς αἰχμὴν ἀνοικτὴν ἀποφρασσομένην διὰ συντήξεως, ἀφ' οὗ ἐκδιωχθὴ ὁ ἐν τῇ συσκευῇ περιεχόμενος ἀήρ διὰ ζέσεως τοῦ ὕδατος τῆς ἐτέρας σφαίρας. Μετὰ τὴν συμπύκνωσιν διὰ ψύξεως τῶν περιεχομένων ὑδρατμῶν παράγεται γῶρος ἐν μέρει ἀερίανος. Ἐὰν δὲ νῦν βυθισθῇ ἡ τοῦ μικροτέρου σκέλους σφαῖρα εἰς ψυχτικὸν μίγμα, οἱ ὑπομείνοντες ὑδρατμοὶ συμπυκνούνται ἐν αὐτῷ, τὸ δὲ ὕδωρ τοῦ μακροτέρου σκέλους παρέχει ἀτμοὺς συμπυκνούμενους ἀδιαλείπτως. Ἐπειδὴ δ' ὁμοίως κατὰ φυσικὸν νόμον πᾶσα ἐξατμύσις παράγει ψῦχος, φανερόν

ὅτι θέλει ἐπέλθαι ἡ πήξις τοῦ ἐν τῇ τοῦ βραχυτέρου σκέλους σφαίρα περιεχομένου ὕδατος.

Κρυπτοδράγγειον (Ζωολ.). Οἰκογενεῖα Βατραχίων στερεομένων ἐξωτερικῶν βραγγίων, φερόντων δὲ μόνον ἐσωτερικὰ τοιαῦτα, ὡς καὶ βραγγιακὸν στόμιον κατὰ τὰ πλάγια τοῦ λαιμοῦ. Κυριώτερον γένος εἶναι Κρυπτοδράγγος ὁ ἰαπωνικὸς γινγαντώδης σαλαμάνδρα, μήκους πλέον τοῦ 1 μ., ζῶσα εἰς τοὺς ἐσθεομένους καὶ ὑπὸ ὕδατων κατακεκλυμένους κρατῆρας τῶν ἐν Ἰαπωνίᾳ ἤραισταιν. Ἡ σὰρξ τῶν βατραχίων τούτων ἀποτελεῖ ἐξαιρετικὸν καὶ περιζήτητον ἐδεσμα.

Κρυπτοκέφαλος, Gribouri. Γένος ἐντόμων κολεοπτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Χρυσομηλιδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ σώματος κυλινδρικοῦ, βραχέος, ὑπὲς κεφαλῆς ἀποκεκρυμμένης τελείως ἐν τῷ θώρακι (ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα) καὶ περιλαμβάνον περί τα 800 εἶδη διεσπαρμένα καθ' ὅλην τὴν γῆν. Ζοῦντα δ' ἐπὶ τῶν φύλλων καὶ ἀνθέων τῶν φυτῶν. Ἀξιοσημείωτα ἔντομα διὰ τὴν ἰδιότητά αὐτῶν νὰ προσποιῶνται τὰ νεκρά εἰς οἰουδήποτε θερμῷ καὶ νὰ ἀρνήωνται ἐκείνα νὰ καταπίπτωσιν ἀπὸ τῶν φυτῶν ἐνθα ζικτιῶνται.

Κρυπτομοναδοειδῆ (Βοτ.). Οἰκογενεῖα Φαιφυκῶν, χαρακτηριζομένη ὑπὸ θαλλοῦ συγκειμένου ἐκ κυττάρων διεσπαρμένων ἐν τῷ περιβάλλοντι ὑγρῷ ἢ ἐν πηκτωματώδει οὐσίᾳ ἀπορροσθῆ ἐκ τῆς μεταμορφώσεως τῶν ὑμένων. Ἡ ἀναπαραγωγὴ αὐτῶν τελεῖται διὰ ζωοσπορίων, ἥτοι σπορίων εὐμοιρῶντων κινήσεως μετὰ φάσεως παροδικῆς ἢ μονίμου.

Κρυπτονηματιοειδῆ (Βοτ.). Οἰκογενεῖα Ροδοφυκῶν, χαρακτηριζομένη ὑπὸ τῆς διαπλάσεως σποριογόνιου, προκύπτοντος ἐκ μέσσης ἐκ τοῦ φυτικοῦ ὅραριου καὶ πολλοῦ ἀπὸ διακλιζιζόμενου μετὰ πλαγίων ἀναστομώσεων, καθ' ἃς τὰ συνενούμενα νημάτια διευρύνονται ριζοειδῶς καὶ γεννῶσι τὴν σποριογόνον συσκευήν. Ἐνταῦθα ὑπάρχοντι δύο φυλαί, ἡ τῶν Κρυπτονηματιῶν καὶ ἡ τῶν Σκυμαριοειδῶν ἢ Ἐπιπυρροειδῶν.

Κρυπτόρυγχος. Γένος Κολεοπτέρων χαρακτηριζόμενον ὑπὸ μικροῦ ῥυγχος δυνάμενου νὰ καμθῇ καὶ κρυθῇ ἐν αὐτῇ. ὑπαρχούση μετὰ τῶν ποδῶν. Κ. τοῦ λαπαθίου εἶναι τὸ κοινότερον εἶδος. Ζῶν ἐπὶ τῶν ἵστων καὶ τῶν αἰγείρων, εἰς αὐτὰ προσεναί μεγάλας καταστροφὰς διὰ τῶν σκαδύων αὐτοῦ.

Κρυπτοσκόπιον. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐκκένωσις.

Κρυπτόφωνον (Φυσ.). "Όργανον κρυπτικόν χρησιμεύον ἐν ὄρα πολέμου πρὸς ἀντιλήψιν ὑπογείων κρότων. Εἶναι δὲ εἶδος τι μικροφώνου κρυπτομένου ἐν τῇ γῇ τοῦ πρὸς ἐπιτήρησιν τόπου καὶ συνδεομένου ὑπογείως δια σώματος μετὰ τοῦ ἀποδογέως τοῦ ἐν τῷ ἐγγύς κειμένου στρατιωτικῷ σταθμῷ τηλεφώνου.

Κρυσταλλίνη καλεῖται διάλυμα πυρρῆς κλινῆς ἢ βαρυκαποριτίδος ἐντὸς χημικῶς καθαροῦ μεθυλικῷ πνεύματι, ὑπερτερπύν τοῦ κολλοῖδίου κατὰ τοῦτο, ὅτι μετὰ τὴν ἐξάτμισιν καὶ ἀποξηράνσιν ἐναπομένει ὑμένιον ὑαλῶδες, διαφανές, λεπτότατον καὶ ἐλαστικόν ἐπὶ πολλὸν χρόνον. Παρέχει πολυτίμους ὑπηρεσίας ἐν τῇ δερματολογίᾳ.

Κρυστάλλινος φακός. Βλ. "Ο-φθαλμός.

Κρυσταλλόζη (Cristallose). Σακχαρώδης οὐσία 400% ἰσχυροτέρα τοῦ κοινοῦ σιχαχρό. εὐχρηστος παρὰ τοῖς διαβητικαῖς ἐκ δισκία ἢ εἰς διάλυτιν. Εἶναι κρυσταλλωμένον ἐννατρίον ἁλὸς σακχαρίνης.

Κρυτζαλλί. Κομωπόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας πρὸς Α. τοῦ Νυμφαίου, οὐτινος ἀπέχει περί τρεῖς ὥρας, ὑπαγεμένη ὑπὸ τὴν ὀρεινὴν Νυμφαίου καὶ τὴν νυμφαίαν Σιύρην, κειμένη δ' ἐντὸς πολυδένδρου κοιλώσεως καὶ ἔχουσα 280 οἰκογενεῖς ἑλληνικὰς καὶ 250 ὁθωμανικὰς. Οἱ Ἕλληνες ἔχουσιν ὄρατον κέν, ἐπιτάξιον ἀστικὴν σχολήν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον καὶ ὑπάρχοντα ἐκκλησιαστικῶς ὑπὸ τὴν ἐπισκοπὴν Ἀνέων. Ἐγγύς τῆς κομωπόλεως ταυτῆς εἶναι τὸ Κούμ-κλί (ἀμυδρὸς χωρίον) μετὰ 50 καὶ τὸ μικρὸν Κρυτζαλλί μετὰ 80 ὁθωμανικῶν οἰκογενειῶν. [Γρ. Σ. 1.]

Κρωπίας εἴη μέρος τοῦ νομοῦ Ἀττικῆς κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν. Ἐχει 9,827 κατ. τῷ 1896.

Κρώφορδ (Francis Marion Crawford). Ἀμερικανὸς μυθιστοριογράφος, γενν. ἐν Λόσ Άντζεζ τῆς Ἰταλίας τῷ 1854, οὗτος ὢν τοῦ ἐν Ἰταλίᾳ ἐγκατεστημένου ποτὲ Ἀμερικανοῦ γλύπτου Θωμᾶ Κ. Σπουδάσας ἐν Β. Ἀμερικῇ καὶ ὕστερον ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ τελειοποιήσας ἐν Γερμανίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ, μετέβη τῷ 1879 εἰς Ἰνδιάν, ἐνθα ἐξέδιδεν ἐν Ἀλλεγαπάδ τὴν ἐφημερίδα «Ἰνδιάν Κόρυα». Ἐπανελθὼν εἰς Ἀμερικὴν ἐδημοσίευσε τὸ λίαν ἐπιτυχὲν μυθιστόρημα Mr. Isaacs. Ἀπὸ τοῦ 1884 ἔζη ἐναλλάξ ἐν Σορρέντῳ τῆς Ἰταλίας καὶ Νέξ Ἰντριν. Ἐγράψα μυθιστορήματα πολλὰ περικλίων ὑποθέσεων καὶ περιγῆσεις, ὡς καὶ δράμα μικρὸν Ἀγγλιστὶ καὶ γαλλιστὶ τὴν Φραγκίσκην τοῦ Φινέας (1902), ὅπερ παρασταθέν ἐν Παρισίοις ἔσχε μεγάλην ἐπιτυχίαν.

Κτένες καλοῦνται γενικῶς ὅργανα ἢ ἐργαλεῖα χρησιμεύοντα πρὸς ἀποκάθαρσιν διὰ τῆς ἀραιρέσεως τῶν ἐπιπεκωλλημένων ξένων σωμάτων, πρὸς διαχώρισιν καὶ παραλλήλισμὸν τῶν τριγῶν ἐν γένει καὶ τῶν νηματοειδῶν ὕλων. Ἀποτελοῦνται δὲ ἐκ μικρᾶς πλάκας φερρούσης ἐτέρωθεν ἢ ἐκατέρωθεν ἢ κατὰ τὸ μέσον αὐτῆς σειρὰν ὀδόντων ἀπεχόντων ἀλλήλων περίπου ὅσον τὸ πάχος ἐκάστου ἐξ αὐτῶν. Διακρίνονται πολλὰ εἶδη κτενῶν, ὡς αἱ κομμωτικαί, αἱ ὑφαντικαί, αἱ συρματοποιητικαί, αἱ πρὸς διασταύρωσιν τῶν νημάτων κτλ. Ὑλαι ἐξ ὧν κατασκευάζονται κτένες εἶναι: οἱ ἐλεφαντοδόντες, ὁ πύξος, ὡς καὶ πᾶν σκληρὸν ξύλον, τὰ ὄστρακα καὶ τὰ χελώνια, τὰ κέρατα τῶν βοῶν καὶ τῶν βουδάλων, τὸ ἀπενκληρημένον καουτσούκ, τὸ κυτταροειδὲς (celluloid), καὶ διάφορα μέταλλα.

— Οὕτω καλοῦνται ὡς ἐκ τῆς ἐροιαζούσης πρὸς Κ. μορρῆς ὅργανά τινα διαφόρων ξύλων.

Κτεναίος (ἐκ τοῦ κτενὸς καλουμένου μέρους τοῦ ἡθικοῦ ὄσπου) καλεῖται ὁ μῦς ὁ ἐπὶ τα ἐντὸς τοῦ σώτου κατὰ τὴν ἐσω μετρήν τοῦ μηροῦ κείμενος. Ἡ λειτουργία αὐτοῦ συνίσταται: εἰς τὴν κάμψιν, προσαγωγὴν καὶ τὴν πρὸς τα ἐντὸς στροφὴν τοῦ μηροῦ. [Ρ. Ν. Β.]

Κτενοδράγγρα καλοῦνται ἄλλως τὰ Μονωτιόκαρδα (βλ. λ.).

Κτενοφόρα. Τάξις Κοιλεντέρων, περιλαμβάνουσα ὅλα σαρκοζῶα, πρεσβύμενα ἐκ μικρῶν Μαλακοστράκων καὶ ἄλλων πηλαγίων ζώων, ἀρθροσύντα ἴδια κατὰ τὸ σθινώπειρον ἐν τῇ Μεσογείῳ, ἐπιπλέοντα ἐλευθέρως κατὰ σμήνην πολυάριθμα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν θαλασσῶν, νηχόμενα τῇ βοήθειᾳ τῶν κυματοειδῶν κινήσεων τοῦ σώματος αὐτῶν ἢ τῇ βοήθειᾳ τῶν κτενῶν αὐτῶν δονουμένων καὶ χαρακτηριζόμενα ὑπὸ σώματος ὅτε μὲν μάλλον ἢ ἥττον σφαιρικοῦ, ὅτε δὲ ἐπιμήκους, ταινιοειδοῦς, ἑσπερημένου σκελετοῦ, καὶ πρὸ πάντων ὑπὸ τῶν καλουμένων κτενῶν, ἦτοι 8 τὸν ἀριθμὸν πλευρῶν ἐκτεινομένων διὰ τὴν μεσημβρινῶν ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας, φερουσῶν χροσσοῦς δονητικούς ἐγκαρσίως κειμένους καὶ παραλλήλους διὰ τὴν ὀδόντων κτενῶν.

* **Κτημενίων** δῆμος τοῦ νέου νομοῦ Ἑβρυτανίας. Ἐχει 5,061 κατ. (1896).

* **Κτικῶδος.** Χωρίον τοῦ δήμου Τήνου, ἔχον 459 κατ. (1896).

Κιτιορικὰ μοναστήρια. Βλ. Μοναστήρια.

Κυαθέα. Γένος δονδροειδῶν περὶδῶν πρότυπον τῆς οἰκογενείας τῶν Κυαθεοειδῶν. Ἐχει ὕψος πλείωνων μέτρων καὶ σῆ-

ται ἐν ταῖς χώραις τοῦ ἰσημερινοῦ, θερμαίνεται δὲ ἐν θερμοστέγαις χάριν τοῦ ἐπιστέφαντος τὸ στόμας περιχυψοτάτου φυλλώματος.

Κύαθος. Γένος Βακτιδιομυκήτων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Γαττρομυκήτων, προσλαβὼν τὸ ὄνομα τοῦτο ἐκ τῆς ἐν σχήματι κυάθου κοιλότητος ἣν φέρει. Τὸ εἶδος *Cyathus olla* (Κ. ἡ γύτρα) ἔχει μικρὴν ἀνάστημα καὶ ζῇ καθ' ἑμάδας ἐπὶ τοῦ ὑγροῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ σάπων ὑλίων.

Κυαμίνη ἢ ὁ σπρίνγη (legumine). Ἀλευρώδης ἀλωτοῦχος θρεπτικὴ οὐσία. ἔξαργμένη ἐκ τῶν πίσων καὶ τῶν κυάμων, χρησιμοποιοῦμένη δὲ εἰς παρασκευὴν ἄρτου καὶ διφυρτοῦ παραγγελλομένου πρὸς διαθηκούς καὶ δυσπεπτικούς ἀντὶ τοῦ κοινού ἄρτου.

Κυανέα. Γένος περικαλλεστάτων Μεδουσῶν, ἀναραιομένων κατὰ πληθὺς ἀναρίθμους ἐν ὥρᾳ θηναπόρου εἰς τὰς ἀρκτικές θαλάσσας. Πρῶτον εἶδος εἶναι Κ. ἡ κομπορορε, ἔχουσα στικαδίου δισκοειδὲς ὑπόκυρτον, χρῶμα δὲ ποικίλλον ἀπὸ τοῦ ὀρνονικτρίνου μέχρι τοῦ ὀχροῦ κιντρινερόρου.

Κυανειμίδια καλοῦνται χημικῶς τὰ σώματα ἐκείνα ἅπερ προκύπτουσιν ἐκ τῆς ἀμμωνίας, ὅταν ἐν τῇ πλείονα τῶν ἐν αὐτῇ ατόμων ὑδρογόνου αντικατασταθῇ δι' ἰσχυρίων μαρίων κυανογόνου ἢ κυανίου. Διακρίνονται εἰς μονοκυανειμίδια, δικυανειμίδια καὶ τρικυανειμίδια. Ἐκ τῶν πρώτων εἶναι ἡ κυρίως λεγομένη κυανειμίδη, οὐσία κρυσταλλική, λευκή, εἰς 100" μετατρεπομένη εἰς τὴν μελαμίνην ἢ κυανουραμίνην.

Κυανίνη. Χρωστικὴ κυανὴ οὐσία παρασκευαζομένη ἐκ διαλύματος ὑδατικοῦ 1 μέρους κινολείνης καὶ 1 μέρους κινολίνης τῇ ἐπιδράσει καυστικοῦ καλίου καὶ χρησιμοποιοῦμένη ἐν τῇ βαρμικῇ. Διαστέλλεται τοῦ κυανοῦ τῆς κινολείνης ἢ ἀπλῶς κυανίνης τοῦ ἐμπορίου, ἀτε ταύτης παραγόμενης τῇ ἐπιδράσει ἰωδιούχου αμμωνίου ἐπὶ κινολείνης, προκυψάσης ἐκ τῆς κινολίνης, τῆς κινίνης, τῆς στρουχίνης κατέρχασθαι ὑπὸ καυστικοῦ καλίου.

Κυανοὺν ἄντρον (Blaue Grotte). Ἄντρον ἐν τῇ νήσῳ Κάπρι ἐντὸς τοῦ κόλπου τῆς Νεαπόλεως. (Βλ. Καπρέα ἐν τόμ. Δ' σελ. 527).

Κυάνωσις ἢ κυανόπαθεια (morbus caeruleus) καλεῖται ἡ ὅλως ἰδίᾳ ἐκείνη ἐρυθρονόμος χορεία ἣν προσλαμβάνουσιν τὸ δέρμα καὶ οἱ ἐμφανεῖς βλενογόνοι ὅρμηες, εἴτε ὁσάντις δι' ἀτελὴ διάπλασιν τῶν καρδιακῶν τοιχωμάτων μέχρι τοῦ πέρατος τῆς ἐμβρυϊκῆς ζωῆς ὑπελείθῃ ὁ ἀνὰ μέσον

τῶν κοιλιῶν ἢ τῶν κόλπων τῆς καρδίας φυλογονικὸς ἐμφανιζόμενος πόρος συγγενικῶς καὶ ἄρα ὑπάρχει κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐμφυτηρίου βίου πρὸς ὅσιν ἀνάμειξις τοῦ εἰδικοῦ μετὰ τοῦ ἀρτηριακοῦ αἵματος, εἴτε ὁσάντις δι' ἑλλειψιν ἐπαρκούς ποσοῦ ζωοδότη ἀρτηριακοῦ αἵματος ἢ δι' ἀνεπάρκειαν τῶν ἀναπνευστικῶν κινήσεων ἢ δι' ἐλάττωσιν τοῦ ἀναπνευστικοῦ πεδίου (πνευμονικῇ ἡπύτωσις) ἐπέρχεται ἀτελής ὀξυγόνωσις τοῦ αἵματος καὶ ἄρα διὰ διοξειδίου τοῦ ἀνθρακῆς ἀπορρέοντος ἐκ τῶν τῆς ζωῆς κινήσεων ὑπερρρότωσις καὶ ἐπὶ τὸ κυανὸν χρῶμα αὐτοῦ, εἴτε τέλος, προκειμένου περὶ μερικῆς κυανώσεως, ἐνεκὰ κυλώματος περὶ τὴν εἰδικὴν κυκλοφορίαν ἐπέρχεται στάσις τοῦ αἵματος ἐν τοῖς τριγαγγείαις καὶ ἄρα ἀποβίνει ἀδύνατος ἡ πρόοδος αὐτοῦ μέχρι τοῦ πνευμονικοῦ πεδίου πρὸς ὀξυγόνωσιν, ἐνθ' αἱ κατὰ τὸν τύπον τῆς στάσεως ἐξακολουθοῦσαι βιολογικαὶ καύσεις ὑπερρροτοῦσι τὸ αἷμα διοξειδίου τοῦ ἀνθρακῆς καὶ καθιστῶσιν αὐτὸ ἐρυθρονόμον. Συνεχὰ τῇ κυανώσει τῇ καθολικῇ φαινόμενα εἶναι ὑπερπλήρωσις τῶν ἀγγείων δι' αἷματος βαθύχρου, ἀποψύξις τῶν ἀκρων καὶ τῆς περιφερείας τοῦ κορμοῦ, δυσχερεῖα περὶ τὴν ἀναπνοήν, παλμοί, ἀσπνία καὶ ἐπιτάχυνσις τῶν σφυρμῶν, λιποθυμία, μοιρονομία, συγκοπή. [P.N.B.]

Κύβη. Ἀρχαία πόλις τῆς Βιθυνίας. Βλ. Κέβη.

* **Κυδέρη.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀργείων, ἔχον 572 κατ. (1896).

* **Κυδωνιά.** Χωρ. τοῦ δήμου Φαρίδος (Λακεδαιμόνος), ἔχον 144 κατ. (1896).

* **Κυδωνίας** ἐπαρχία τοῦ νομοῦ Χανίων τῆς Κρήτης. Ἔχει 22,660 κατ. (1900).

* **Κυθήρα.** Νῆσος ἀποτελοῦσα ἰδιαν ἐπαρχίαν ἀποσπασθεῖσαν τῷ 1899 ἀπὸ τοῦ τῶος νομοῦ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας καὶ προστεθεῖσαν εἰς τὸν νεοσύστατον νομὸν τῆς Λακωνικῆς. Ἡ ἐπαρχία Κυθήρων διαιρεῖται εἰς 2 δήμους, τὸν ἐμώνημον, ἔχοντα 6571 κατ. καὶ ἐμώνημον πρωτεύουσιν μετὰ 814 κατ., καὶ τὸν δήμον Ποταμίων, ἀριθμοῦντα 5735 κατ. τῷ 1896. Περί Κ. ἔγραψεν ὁ Leonhard, Die Insel K. (Gotha 1899).

Κυθήρων σιδηροπηγαί. Πρὸς ἄρκτον τῆς νήσου τῶν Κυθήρων καὶ ἐν τῷ δήμῳ Ποταμίων ἀναδιδύουσιν αἱ πηγαὶ τῶν σιδηρούχων ἱαματικῶν ὑδάτων πέντε ἐν ὅλῳ ἡ πηγὴ Πετρούνιου, ἡ τῶν Ὀγέλων, ἡ τῶν Μαγγάνων καὶ αἱ τῆς παλαιᾶς Βουστίνης. Ἐκ τῶν πηγῶν τούτων ἡ ἐν τῇ περιχῇ τοῦ χωρίου Καραδᾶ ἀναδιδύουσα πηγὶς τῶν Μαγγάνων θερμοκρασίας 10°, ἡ δὲ διὰ τὰς φυσικὰς καλλονὰς τῆς θέσεως καὶ τὴν σχετικῶς μεγαλύτεραν ποσότητα

τοῦ ἀναδύλλοντος ὕδατος εἶναι ἡ ἐνδεσμένη πηγή τῆς ἐπιτοκίου χρησιμοποίησις τῶν σιδηρῶν ἱαματικῶν ὑδάτων τῶν Κυθήρων. Κατὰ τὴν χημικὴν ἀνάλυσιν τοῦ καθηγμένου Δαμβέργη τὰ ὕδατα τῆς πηγῆς Μάγγωνων περιέχουσι: στερεὰ συστατικά 0.1107 γραμ. κατὰ λίτρον, ἐξ ὧν τὰ κυριώτερα εἶναι γλωριούχον νάτριον, γλωριούχον κάλιον, γλωριούχον μαγνήσιον, θεικόν ασβεστίν, θεικόν μαγνήσιον, ἀνθρακικόν ασβεστίν, ἀνθρακικόν μαγνήσιον, ἀνθρακικὸς σίδηρος καὶ ὀξείδιον αργιλίου.

Τὰ σιδηρῶνα τῶν Κυθήρων ὕδατα περιέχουσι τὸν σίδηρον ὡς ἀνθρακικόν, ἀλλ' οὗτος δὲν ὑπάρχει ὁρμηκῶς ὡς τοιοῦτος ἐν αὐτοῖς, παρρηθεῖς ἐξ ἐπιδράσεως τῶν ἐν τοῖς ὕδασιν ἀνθρακικῶν ἀλάτων τῶν ἀλλογενῶν γαιῶν ἐπὶ τοῦ ὁρμηκοῦ ἐν αὐτοῖς περιεχομένου θεικῷ σίδηρῳ. Ἐνδείκνυνται κατὰ ἀναμιμῶν, γλωρώσεων, ἐξασθενήσεων, χρονίων κατάρρων τοῦ στομάχου, τῶν ἐντέρων καὶ τῆς μήτρας, ὡς καὶ κατὰ τῶν ἐξ ἐλαίου μάνσεως παθήσεων τοῦ ἥπατος, τοῦ σπληνός καὶ τῶν νεφρῶν.

* **Κύθνος** ἢ **Θερμιά**. Πρωτ. τοῦ δήμου Κύθου ἐν τῇ ὁμώνυμῃ νήσῳ τῇ ἀνηκούσῃ, εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κέας, ἔχουσα 1,967 κατ. (1896). Περί Κ. ἔγραψεν ὁ Philippson in Petermanns Mittheilungen (ἐν Gotha 1901).

Κύθνου λουτρόν. Παρὰ τὴν βρεσιαντολικὴν παραλίαν τῆς νήσου Κύθου καὶ παρὰ τὰς ὑπὸ πρὸς τὴν Κέαν, ἐκ μαρμαρυγῶν σχιστολίθων καὶ ἀσβεστολίθων συνιστάμενον, ἀναδύσσουσιν αἱ πηγαὶ τῶν θερμῶν ὑδάτων τῆς Κύθου. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1836 ἤρξατο ἡ χρῆσις τῶν λουτρῶν τούτων καὶ κατὰ τὸ 1858 ἰδρύθη δημοσιὰ δαπάνῃ εὐρύχωρον ὑδροθεραπευτήριον, ὅπου συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἐνοικιάσαντος βραδύτερον τὰ λουτρὰ ἱατροῦ Χαντζάρα. Αἱ πηγαὶ τῶν θερμῶν ὑδάτων εἶναι δύο, ὧν ἡ μία λεγεται πηγή τοῦ Κακκάδου καὶ ἔχει θερμότητα 52°, 3 εἰς, ἡ δὲ ἑτέρα πηγή τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων θερμότητος 38°, 6 εἰς. Κατὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς χημικῆς ἀναλύσεως τοῦ καθηγ. Δαμβέργη τὰ ὕδατα τῆς πηγῆς Κακκάδου εἶναι λίαν περιεκτικὰ εἰς στερεὰ συστατικά (37 γραμ. κατὰ λίτρον), περιέχουσιν ὅμως καὶ ἄρθρον ἀνθρακικόν ὀξύ (342 κυβ. ἐκ. κατὰ λίτρον). Τὸ πρωτεῖον τῶν ἀλάτων αὐτῆς εἶναι τὸ μαγειρικόν ἅλας (28,6 κατὰ λίτρον), μετὰ τοῦτο τάσσεται ἡ γύψος, ἔπονται δὲ τὸ γλωριούχον ασβεστίν, τὸ γλωριούχον μαγνήσιον, τὸ ἀνθρακικόν μαγνήσιον, τὸ ἀνθρακικόν ασβεστίν, τὸ βρωμιούχον καὶ ἰωδιούχον νάτριον, ὡς καὶ τὸ σχετικῶς ἄρθρον ὀξείδιον τοῦ σιδήρου. Τὰ δὲ ὕδατα τῆς πηγῆς τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων περιέχουσι 21 γραμ. στερεὰ συ-

στατικά κατὰ λίτρον, ἄρθρον σχετικῶς ἀνθρακικόν ὀξύ 298 κυβ. ἐκ. κατὰ λίτρον), πρωτεῖον ἐκ τῶν ἀλάτων τὸ μαγειρικόν ἅλας (16 γραμ. κατὰ λίτρον), δευτερευόντα δὲ τὴν γύψον, τὸ γλωριούχον μαγνήσιον, τὸ γλωριούχον ασβεστίν, τὸ ἀνθρακικόν ασβεστίν, τὸ ἀνθρακικόν μαγνήσιον καὶ τὰς βρωμιούχους καὶ ἰωδιούχους ἐνώσεις τοῦ νατρίου. Κατὰ τὰς ἀναλογίας τῶν συστατικῶν ἀπεδείχθησαν τὰ ὕδατα ἀμροτέρων τῶν πηγῶν τῆς Κύθου ὡς ὕδατα θερμῶν ἀλιπηγῶν ἐνεργουσὶν πολλὰ σχετικῶς τὰ βρωμιούχα καὶ ἰωδιούχα ἅλατα, ἐκ δὲ τῶν συστατικῶν καὶ τῶν ἀναλογιῶν αὐτῶν ἡ μὲν πηγή Κακκάδου τάσσεται μετὰ τῶν ἰσχυρῶν ἀλιπηγῶν καὶ περιέχει πολὺν σχετικῶς σίδηρον, δύναται δὲ νὰ ταχθῇ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀλιπηγῶν τῆς Αἰθιόπης καὶ τῶν γνωστῶν τῆς ἀλλοδαπῆς ἀλιπηγῶν Münster am Stein, Nauheim (Wilhelms-sprudel), Pyrmont, Rehme, Salzuflen καὶ Wittekind. Ἡ δὲ πηγή τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων δύναται νὰ ταχθῇ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν γνωστῶν τῆς ἀλλοδαπῆς ἀλιπηγῶν Hubertusbad, Kissingen, Kreuznach (Oranienquelle), Montecatini (Terme Leopoldo), Nauheim (Kleiner Sprudel) καὶ Soden (Soolsprudel). Κατὰ δὲ τὴν περιεκτικότητά εἰς βρώμιον καὶ ἰώδιον δύναται τὰ ὕδατα τῆς Κύθου νὰ ταχθῶσι μετὰ τῶν γνωστῶν τῆς ἀλλοδαπῆς βρωμιούχων καὶ ἰωδιούχων ἀλιπηγῶν Dürkheim, Gazaleowitz, Hall (Ἀυστρίας), Kreuznach, Salzschlirf (Tempelbrunnen), Soden (Aschaffenburg) κλπ. Κατὰ δὲ τὰς παρατηρήσεις τῶν ἐκαστοῦ εἰς τὰ λουτρὰ παραμενόντων ἱατρῶν ἡ ἱαματικὴ δύναμις τῶν πηγῶν τῆς Κύθου εἶναι: βεβαία καὶ ἀναμειβετήτης ἐπὶ τῶν ρευματισμῶν, τῆς ἀρθρίτιδος, τῶν νεφραλγιῶν, τῶν χρονίων φλεγμονῶν τῆς μήτρας καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτῆς, τῶν δυσμηνορροϊῶν, τῶν χρονίων παθήσεων καὶ ἐξογκώσεων τῶν ὑπογονάριων σπλάγχχνων, τῶν ἰσχυαλγιῶν, τῶν ψευδαγκυλώσεων, τῶν παρήσεων καὶ παραλύσεων, ὡς καὶ τῶν γλωρώσεων καὶ ἀναμιμῶν, δι' ἃς εἰδικῶς ἐνδείκνυται ἡ χρῆσις τῶν ὑδάτων τῆς πηγῆς Κακκάδου. [Α.Κ.Δ.]

* **Κυκλάδων νομός**. Κατὰ τὸ 1896 εἶχε 134,747 κατ.

Κυκλανθος. Πρωτόγονος γένος τῆς οἰκογενείας τῶν Κυκλανθοειδῶν φυτῶν, ἀκαύλων, μετὰ φύλλων ἐπιρριζῶν, μακρομίσχων, δισχιδῶν, ὑποπύκτων, μετ' ἀνθέων μονοίκων, ἀνευ περιανθίου, διατεταγμένων περὶ ἄξονα σπειροειδῶς, οὕτως ὥστε ἐκάστη σπείρα περιλαμβάνει διαδοχικῶς ἄρρενα καὶ θήλεα ὅργανα. Ἐχρῶσι καρπὸν σαρκώδη προκύπτοντα ἐκ τῆς συγχολήσεως

πλειόνων φώθηκων. Ἐνταῦθα ὑπάρχονταί φυτό τῶν θερμῶν τῆς Ἀμερικῆς χωρῶν.

Κύκλος ήλιακός καλεῖται ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ χρονικὴ περίοδος 28 ἐτῶν, περιλαμβάνουσα 336 ήλιακούς μῆνας καὶ ἀποτελοῦσα σύνολόν τι ἁρμονικόν ὑπὸ τὴν ἐποψίν τῆς κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος συμπτώσεως δεδομένης τινὸς μηνολογίας κατὰ τὴν ἐπομένην ὁμοίαν περίοδον. Ἐάν λ. γ. ἡ 1 Αὐγούστου 1903 συμπύπτη παρασκευῇ, ἡ αὐτὴ μηνολογία θὰ συμπέσῃ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν μετὰ 28 ὅλα ἐτῆ.

Κύκλος σεληνιακός καλεῖται ἀστρονομικῶς δεκαεπταετής χρονικὴ περίοδος, περιλαμβάνουσα 236 σεληνιακούς μῆνας καὶ θεωρουμένη ὡς ἁρμονικόν τι ὅλον ὑπὸ τὴν ἐποψίν τῶν σεληνιακῶν φάσεων, αἱτινες ἐπανέρχονται ἐν τῷ ἐπομένῳ κύκλῳ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος. Ἐάν λ. γ. ἡ πανσέληνος τοῦ Ἰουλίου 1903 συμπύπτη ἡμέραν Σάββατον καὶ 26 τοῦ μηνός, ἡ αὐτὴ σεληνιακὴ φάσις θὰ ὑπάρχῃ μετὰ 19 ἐτῆ πάλιν τὴν 26 Ἰουλίου καὶ ἡμέραν Σάββατον.

* **Κυλλήνη.** Χωρ. τοῦ δήμου Μυρτουντίων (Ἠλείας), ἔχον 523 κατ. (1896).

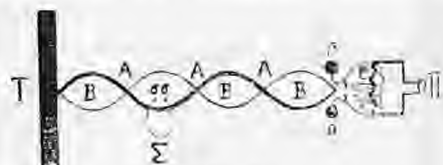
Κυλλήνη (κοινῶς καλούμενη Ζήρεια). Ὅρος τῆς Πελοποννήσου μεταξὺ Ἀργείας, Κορινθίας καὶ Ἀρκαδίας καὶ ἐν τῷ νῦν δήμῳ Τρικυλίων, ἔχον ὕψος 2375 μέτρων. Κατὰ τὴν ἀρχαιότητα εἶχαν ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἱερὸν τοῦ Ἑρμοῦ καὶ ἦτο καθιερωμένον ὡς γενέθλιος αὐτοῦ χώρα, ἐξ ἧς τὸ ἐπίθετον τοῦ Ἑρμοῦ Κυλλήνιος.

* **Κυλλήνης λουτρό.** Ἐπὶ τῶν βορειοδυτικῶν παραλίων τῆς Πελοποννήσου ἀπέναντι τῆς Ζακύνθου καὶ παρὰ τὴν θέσιν Λίντζι τῆς ἐπαρχίας Ἠλείας, τοῦ δήμου Μυρτουντίων, ἐντὸς μικρᾶς κοιλίδος κατασφύτου ἀναδύονται τὰ ἱαματικά ὕδατα Κυλλήνης. Αἱ πηγαὶ τῆς Κυλλήνης εἶναι 7 καὶ τάσσονται εἰς 2 συμπλέγματα, ἐξ ὧν τὸ πρῶτον περιλαμβάνει δύο πηγὰς θερμοκρασίας 25°, 4—25°, 6 ε.. τὸ δὲ δευτέρον συμπλέγμα περιλαμβάνει τρεῖς πηγὰς θερμοκρασίας 21°—23°, 9 ε. Κατὰ τὰ αποτελέσματα τῶν χημικῶν ἀναλύσεων ἡ περιεκτικωτέρα εἰς ὑδρόθειον πηγὴ εἶναι ἡ χρησιμοποιοῦσα πρὸς τροφοδότησιν τοῦ παρμεγίστου ἐν Κυλλήνῃ λειτουργοῦντος τελείου ὑδροθεραπευτικοῦ ὑδρύματος. Ἡ χημικὴ ἀνάλυσις κατέδειξεν ὡς συστατικά τῶν ὑδάτων τῆς πηγῆς ταύτης τὸ ὑδρόθειον (0,029 γρμ. ἥτοι 19 κυβ. ἐκ. κατὰ λίτρον), στερεὰ συστατικά (12,5 γρμ. κατὰ λίτρον), ἐξ ὧν προτεθεῖ τὸ χλωριούχον νάτριον, ἔπειτα δὲ τὸ θεικόν νάτριον, τὸ δισανθρακικόν νάτριον, τὸ δισανθρακικόν ἀσβέστιον,

τὸ δισανθρακικόν μαγνήσιον, τὸ βρωμιούχον καὶ ἰωδιούχον νάτριον κ.λ.π. Θειουργ-αλκάλια δὲν περιέχονται εἰς τὰ ὕδατα τῆς Κυλλήνης, ὡς κατέδειξαν τὰ ἐπιτοπία ἐκτελεσθέντα χημικὰ ἀναλυτικὰ πειράματα. Κατὰ τὰς ἀναλογίας τῶν συστατικῶν ὕδατα τάσσονται μεταξὺ τῶν πλουσιῶν εἰς ὑδρόθειον θειούχων πηγῶν τῶν ἐξερχομένων διὰ τὴν σημαντικὴν περιεκτικότητὴς χλωριούχον νάτριον καὶ τὴν μετρίαν περιεκτικότητὴ εἰς δισανθρακικά ἄλατα τῶν ἀλκαλίων καὶ ἀλκαλικῶν γαιῶν. Ἐνεκα τούτων προσμοιάζεισι πρὸς τὰς θειούχους τῆς Εὐρώπης πηγὰς Aix-les-Bains, Luchon, Barèges, Saint-Sauveur, Eaux-Bonnes, Amelie-les-Bains κλπ.

Ἡ θεραπευτικὴ ἐνέργεια τῶν λουτρῶν τῆς Κυλλήνης εἶναι πανθομοιοποιουμένη κατὰ χρονίων παθῶν τοῦ δέρματος καὶ τῆς βλεννομεμβράνης τῶν ἀναπνευστικῶν ὁδῶν, κατὰ τῆς ἀρχομένης πνευμονικῆς εὐθισίας, κατὰ χρονίων σφρυγγιτιδίων, χρονίων ρευματισμῶν τῶν ἁρθρῶν, νευραλγιῶν, χρονίων κατάρσεων τοῦ στομάχου, παθήσεων τοῦ ἥπατος καὶ τῆς μήτρας, ὡς καὶ κατὰ τῶν συγγενικῶν δερματοπαθειῶν. [Δ.Κ.Δ.]

Κυμάνσεις ηλεκτρικαί. Ἡ ἐκέρ-
τωσης πυκνωτοῦ, εἰς λαγίνου λουγδοεικῆς
δύναται νὰ παράγῃ ἡμῖν ἰδέαν τοῦ πρι-
πουλ καὶ ὅν λαμβάνουσι χώραν κ. ἡ. Ἀπὸ
δηλ. τῇ ἐνάρξει τῆς ἐκφόρτωσης, ἡ ἀπὸ
τοῦ ἐνός εἰς τὸν ἕτερον ὀπλισμὸν διερ-
ρέουσα ἡλεκτρικὴ παράγει ἐπὶ τοῦ σύρμα-
τος τῆς κλείσεως ἕνεκα τοῦ φαινομέ-
νου τῆς αὐτοεπαγωγῆς ἐν ἐπίρρουσῃ
(extracourant, Extrastrom) διευθύνσεως ἀν-
τιθέτου, τὸ ὁποῖον φορτίζει τὸν πυκνω-
τὴν με ἀντίθετον ἡλεκτρικὴν, οὕτω δὲ
λαμβάνει χώραν νέα ἐκφόρτωσις κατὰ
διεῦθυσιν ἀντίθετον τῆς πρώτης· τὸ αὐτὸ
φαινόμενον ἐπαναλαμβάνεται καὶ κατὰ τὴν
δευτέραν ἐκφόρτωσιν καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς
εἰς τρόπον ὥστε κατὰ τὴν βραχείαν διαρ-
κειαν τῆς διὰ σπινθήρων ἐκκενώσεως

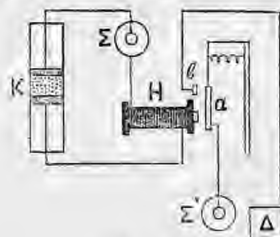

Σχ. 1

πυκνωτοῦ λαμβάνουσι χώραν πολλάκι ἡ κ.
μέ ἐλαττωμένην ἐκαστοτε ἰσχύιν. Τὴν πρῶ-
την δὲ ἐπιστημονικὴν μελέτην τῶν ἡ. κ. ἐ-
ρευνῶν εἰς τὰς θεωρητικὰς τοῦ Maxwell
ἐρευνᾶς, ἰδιαιτάτα ὅμως εἰς τὰς θεωρη-
σας πειραματικὰς ἐργασίας τοῦ Helmholtz.

ἀποδείξαντος δι' αὐτῶν (1888), ὅτι ὁ ἡλεκτρισμός μεταδίδεται ἐν τῷ χώρῳ καθ' ὅν καὶ τὸ πρῶτον τρόπον, μὲ κίνησιν τοιούτου κυματοειδῆ. Τὸ παρατιθέμενον διάγραμμα (Σχ. 1) δύναται νὰ διασαφηνίσῃ τὸν τρόπον, δι' οὗ ὁ Hertz, ἀσχολούμενος εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ταχύτητος τοῦ ἡλεκτρισμοῦ ἐν τῷ χώρῳ, κατέδειξε τὴν γένεσιν καὶ μετάδοσιν τῶν ἡ. κ. Πρὸς τὰ θεῖα τῆς εἰκόνος σημειοῦνται ἐν ἀπλῆς μόνον γραμμαῖς τὰ διάφορα μέρη τοῦ ἀλλογαοῦ (ἴδε ἡλεκτρικὴ καὶ μαγνητικὴ ἐπαγωγὴ) περιγραφομένου ἐπαγωγικοῦ μηχανήματος· τὸ II τοῦτέστι παριστᾷ τὴν ἡλεκτρικὴν πηγὴν, μεθ' ἧς συνδέεται τὸ πρωτογενὲς πηνίον ἀτράκτου Ruhmkorff, ἐπ' αὐτοῦ δὲ ἐπιτίθεται ἐν ἀπομονώσει τὸ ἐκ πολυαρίθμων σπειρῶν λεπτοῦ σύρματος δευτερογενὲς πηνίον, εἰς τοὺς δύο πόλους τοῦ ὁποῦ ὑπάρχουσι μικραὶ ἐρεχθάλκιναι σφαῖραι α, α, συνδεόμεναι ἐκάστη διὰ σύρματος μὲ σφαῖραν ἐρεχθάλκινην μεγαλυτέραν β, ἐπὶ σκοπῷ ἐπαυθέρσεως τῆς ἡλεκτροχωρητικότητος, ἐπὶ σκοπῷ δηλαδὴ παραγωγῆς σπινθέρων μεταξὺ αἱ μεγαλυτέρων ἀπ' αὐτὴ παραγωγὴ τῶν σπινθέρων τούτων ἡ ἡλεκτρικὴ δύναμις μεταδίδεται κυματοειδῶς, ὡς παριστᾷ ἡ παχύτερα καμπυλοειδὴς γραμμὴ τοῦ σχήματος· τὰ κύματα ταῦτα φθάνοντα εἰς τὸν μεταλλικὸν τοῖχον Γ ἀνακλῶνται πρὸς τὰ ὀπίσω, ὡς ἐν τῷ σχήματι δείκνυσιν ἡ λεπτοτέρα καμπυλοειδὴς γραμμὴ· οὕτω δὲ σχηματίζονται ἐν τοῖς κύμασι τούτοις κοιλίαι Β καὶ δεσμοὶ Α, τῆς ἡλεκτρικῆς δυνάμεως οὗτης μεγίστης ἐν τοῖς πρώτοις καὶ ἰσῆς τῷ μηδενὶ ἐν τοῖς δευτέροις. Πᾶσαν ταύτην τὴν διάταξιν, δι' ἧς παράγονται τὰ ἡλεκτρικὰ κύματα, ὠνομασεν ὁ Hertz πρωτογενὴ ἀγωγὴν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν δευτερογενὴ ἀγωγὸν ἢ ἡλεκτρικὸν ἐρεθιστὴν ἢ ἀντανάκλαστῆρα (Resonator), ὅστις ἐν τῷ σχήματι ἡμῶν παρίσταται διὰ τοῦ Σ καὶ σκοπεῖ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἡλεκτρικῶν αἰωρήσεων διὰ τῶν μεταξὺ τῶν σφαιρῶν αα παραγομένων σπινθέρων. Οἱ σπινθῆρες οὗτοι εἶναι ἰσχυρότατοι μὲν ἐν ὁ δευτερογενὲς ἀγωγὴς τεθῇ ἀκριβῶς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κύματος, ἥτοι ἐν τῇ κοιλίᾳ, βὲν παράγονται δὲ οὐδαμῶς ἐάν οὗτος τεθῇ ἐν τοῖς σημείοις τῶν δεσμῶν. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου κατώρθωσεν ὁ Hertz νὰ ἀποδείξῃ ἐν ἡ μεταξὺ ἑνὸς δεσμοῦ καὶ τῆς εὐθὺς ἐπομένης κοιλίας ἀπόστασις εἶναι ἰσὴ πρὸς 3,1 μέτρα καὶ ἐπομένως τὸ ὅλον μήκος ἑνὸς κύματος $4 \times 2,4 = 9,6$ μέτρα· προσδιορίσας δὲ τὸν ἐν ἐσχάτῳ δευτερολέπτῳ ἀριθμὸν τῶν ἡ. κ., εὗρεν ὡς ταχύτητα αὐτῶν κατὰ δευτερόλεπτον 310.000 χιλιόμετρα, ἥτοι ταχύτητα ἴσην περίπου πρὸς τὴν τοῦ φωτός, ἐξ οὗ καὶ ἐπεβεβαιώθη ἔτι μάλλον ἡ τοῦ Maxwell ἡλεκτρομαγνητικὴ περὶ φωτός

θεωρίαν, καθ' ὅσον δι' εὐφραστάτων πειραμάτων ἀπέδειξεν ὁ Hertz ὅτι τὰ ἡλεκτρικὰ κύματα ὑποβάλλονται εἰς τοὺς αὐτοὺς τῆς ἀνακλάσεως, διαθλάσεως καὶ πολώσεως νόμους, εἰς οὓς καὶ τὰ φωτεινὰ κύματα. Ἐκ τῆς περαιτέρω ἀναπτύξεως τῆς περὶ τῶν ἡλεκτρικῶν κυμάνσεων σπουδῆς (Sarasin, de la Rive, Rerot, Birkeland, Bjerknes, Branly, Blondlot, Fizeau, Gounelle, Garbasso, Zehnder, Strindberg, Jones, Decombe, Righi, Rose ἴδε τὸ ἐσχάτως ἐν τῇ σειρᾷ τῆς Scientia δημοσιευθὲν ἔργον τοῦ H. Poincaré, La théorie de Maxwell et les oscillations Hertzienne) ἐνεφανίσθη ἐξ αὐτῶν πηγᾶσα ἡ ἀνευσύρματος τηλεγραφία, τὴν πρώτην πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τῆς ὁποίας ἐρείλεμεν εἰς τὸν Ἰταλὸν Marconi (1897), ἐργαζόμενον ἔτι πρὸς τελειοποίησιν τῆς ἐφευρέσεώς του. Τὸ κυριώτερον χαρακτηριστικὸν τῆς ἐφευρέσεως τοῦ Marconi συνίσταται εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ δευτερογενοῦς ἀγωγοῦ ἢ ἀνακλαστήρος τοῦ Hertz διὰ τελειοτέρου μηχανήματος, ἐφευρεθέντος προηγουμένως ὑπὸ τοῦ Branly, οὗ μόνον ἐνισχύοντος τὰ ἐξ ἐπαγωγῆς ἐξ ἀποστάσεως διὰ τῶν ἡ. κ. παραγόμενα ἐπ' αὐτοῦ ρεύματα, ἀλλὰ καὶ κατερθύνοντος τὴν χρησιμοποίησιν αὐτῶν, οὕτως ὥστε ὁ δευτερογενὲς οὗτος ἀγωγὸς νὰ χρησιμεύῃ ὡς ἀληθὺς τηλεγραφικὸς δέκτης. Διὰ τοῦ παρατιθέμενου σχήματος (Σχ. 2) δύναται νὰ διασαφηνισθῇ ἡ λειτουργία τοῦ ὀργάνου τούτου, κληθέντος ἀκτιναγωγοῦ καὶ παρίστα-

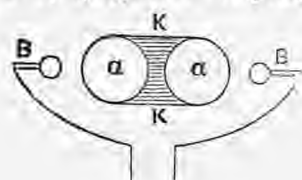

Σχ. 2

νομένου ἐνταῦθα ἐν διαγράμματι ὑπὸ τοῦ K. Ἀποτελεῖται οὗτος ἐξ ὑερίνου σωλήνος, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποῦ εὐρίσκεται στρώμα $1/3-1$ χιλιστομέτρου μικροτάτων μεταλλικῶν κόκκων, εἰς ἐνισμάτων νικελίου, περιοριζομένων ἀνωθεν καὶ κάτωθεν δι' ἐπηργυρωμένων πωμάτων, ἐν οἷς τελευτῶσι τὰ δύο ἄκρα τῶν ἀγωγῶν συρμάτων ἢ ἐπαργύρωσις τῶν πωμάτων σκοπεῖ νὰ ἀποκαθιστᾷ τὴν μεταλλικὴν συγκοινωνίαν. Αὕτη ἐν τοσοῦτῳ ἕνεκα τῆς μὲς τελείας πρὸς ἀλλήλους συνσχῆς τῶν ἡλεκτρικῶν κόκκων ὑπάρχει μόνον ὅταν οὗτοι προσβληθῶσιν ὑπὸ τῶν ἡλεροδυναμικῶν κυμάτων· ἐν τῷ αὐτῷ περιπτώσει δηλαδὴ ἐκρήγνυνται μεταξὺ τῶν κόκκων σπινθῆρες, αἵτινες

διαρρηγνύοντες αυτούς καί παράγοντες μεταλλικούς ατμούς καθιστῶσι τοὺς κόνικους ἀγωγούς καί ἀποκαθίσταται οὕτω εἶδος τι γέφυρας ἀγωγῆς τὸν ἡλεκτρισμόν. Ἀπλοῦς κτύπος ἐπὶ τῆς ὑέλου ἐπιφέρει τὴν κατακρήμνισιν τῆς γέφυρας, ἀνασχηματιζομένης καί πάλιν ἔαν ὁ ἀκτιναγωγὸς προσδληθῇ ἐκ νέου ὑπὸ τῶν ἡλεκτροδυναμικῶν κυμάτων καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Τοῦ παραγομένου τοῦτου ρεύματος οἱ ἀγωγοὶ φέρονται πρὸς ἡλεκτρικὴν τινα πηγὴν, στήλην π.χ. γαλβανικὴν Σ, ὅ μὲν κατ' εὐθείαν, ὁ δὲ ἀπὸ διέλθῃ πρότερον διὰ τοῦ ἡλεκτρομαγνήτου Η, τοιαυτοτρόπως δὲ τὸ τὸν ἡλεκτρομαγνήτην Η διεγείρον ρεύμα δὲν εἶναι μόνον τὸ ἐξ ἀπαγωγῆς παραχθέν διὰ τῶν ἡλεκτροδυναμικῶν κυμάτων, ἀλλὰ πολὺ ἐντασιώτερον ἂν ἐνισχυθὲν ὑπὸ τοῦ κλεισθέντος κυκλώματος τῆς στήλης Σ, ἥτοι συμβαίνει καὶ ἐνταῦθα ἀναλαβόν τι πρὸς τὸν γνωστὸν ἐν τῇ ἡλεκτρομαγνητικῇ τηλεγραφίᾳ ἡλεκτρονόμον (relais). Τοῦ ἡλεκτρομαγνήτου Η διεγερθέντος ἔλκεται πρὸς αὐτὸν μικρὸς ἐκ μαλ. αὐτοῦ σιδήρου ὀπλισμὸς α, ὅστις οὕτω πρὶν εἶτι ἐγγίστη τὸν ἡλεκτρομαγνήτην ἐράπτεται τοῦ μεταλλικοῦ τεμαχίου β καὶ δι' αὐτοῦ κλείει ἑτέραν ἡλεκτρικὴν πηγὴν Σ', ἐν τῷ κυκλώματι τῆς ὁποίας εἶναι παρεντεθειμένος ὁ δέκτης Δ τοῦ τηλεγράφου Μόρσου. Εἶναι ἤδη εὐκόλῳ νὰ ἀναλυθῇ τῆς τὴν ὅλην τῶν συμβαινόντων πορείαν. Ὅταν τὰ ἡλεκτρικὰ κύματα προσδλῶσι τοὺς μεταλλικοὺς τοῦ ἀκτιναγωγοῦ Κ κόνικους, ἀποκαθιστῶσιν ἐν αὐτοῖς γέφυραν ἀγωγόν, τὸ δὲ παραγομένον ρεύμα διαρρέον τὸ κύκλωμα τῆς στήλης Σ καὶ ἐνισχυόμενον ἐξεγείρει τὸν ἡλεκτρομαγνήτην Η' διὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ δὲ ἑλξέως τοῦ ὀπλισμοῦ α κλείεται τὸ κύκλωμα τῆς στήλης Σ' καὶ ὁ δέκτης Δ τιθέμενος εἰς ἐνέργειαν δύναται νὰ σημειώσῃ ἐπὶ ταινίας χάρτου σημεῖον τοῦ ἀλφάβητου Μόρσου· μέλλει ὁμοίως δι' ἐλαφροῦ ἐπὶ τοῦ ἀκτιναγωγοῦ κτύπου κατακρήμνισθῇ ἢ ἐν αὐτῷ ἀποκαθιστωμένη ἀγωγὸς γέφυρα, διακόπτεται τὸ κύκλωμα τῆς στήλης Σ, χάνει τὴν μαγνητικὴν αὐτὴν δύναμιν ὁ ἡλεκτρομαγνήτης Η, ἐπανέρχεται εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ θέσιν ὁ ὀπλισμὸς α καὶ διακόπτεται οὕτω καὶ τὸ κύκλωμα τῆς στήλης Σ' ἔαν τότε προσδληθῶσι καὶ πάλιν ὑπὸ τῶν ἡλεκτροδυναμικῶν κυμάτων εἰς μεταλλικοῦ τοῦ ἀκτιναγωγοῦ κόνικον, ἐπαναλαμβάνονται κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν τὰ αὐτὰ φαινόμενα, οὕτως ὥστε καθ' ἑκάστην ἐκκένωσιν σπινθήρος ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἀποστολῆς δύναται νὰ σημειεῖ ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἀποδογῆς ὁ δέκτης σημεῖον τοῦ ἀλφάβητου Μόρσου. Διὰ τῶν ἀνωτέρω παρέχον τὴν ἀρχὴν μόνον καθ' ἣν λειτουργεῖ ὁ δέκτης τοῦ ἀνευ σύρματος τηλεγράφου τοῦ

Marcconi, χωρὶς νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὰς λεπτομερείας τῶν καθ' ἑκάστη μηχανημάτων, εἶναι τοῦ τρόπου καθ' ὃν χρημίζεται ἡ ἀγωγὸς τοῦ ἀκτιναγωγοῦ γέφυρα κλπ. Ἀλλ' ὁ Marcconi ἀντικατέστησε καὶ τὸν πρωτογενὴ τῶν πειραμάτων τοῦ Heriz ἀγωγόν, ἐγκκατέστησε οὕτω εἶδος πομπῆς καὶ καταστήσας δυνατὴν τὴν πρακτικὴν τῆς ἐφευρέσεως τοῦ ἐφαρμογῆν ὁ πομπὸς οὗτος (Σχ. 3) συνίσταται ἐκ δύο σφαιρῶν α α ἐξ ὀρειγάλκου στερεῶς κατε-

Σχ. 3

σκευασμένως, μὲ διάμετρον ἑκάστης 10 περίπου ἑκατοστομέτρων καὶ μὲ ἀπόστασιν μεταξύ αὐτῶν 2 χιλιοστομέτρων, περιβαλλομένων ὑπὸ κυλινδρικοῦ ἀπομονωτικοῦ καλύμματος ΚΚ, ὅπερ ἐπίσης πληροῦται ἐν τῷ μεταξύ τῶν σφαιρῶν χώρῳ δι' οὐσίας ἀπομονωτικῆς, ὅπως οὕτω ἡ ἐνέργεια τοῦ πομπῆ, ἥτοι ἡ τῶν σπινθῆρων μεταξύ α καὶ α ἐν ἐντελῶς ἀπομονωμένῳ διαστήματι ἐκρηγίει, γίνονται ἴσον ἐνεσσι τελειοτέρα. Ἐξώθεν τῶν δύο μεγάλων ὀρειγαλκίνων σφαιρῶν αα, ἐν ἀποστάσει ἐξ ἑκάστης 10 χιλιοστομέτρων, εὐρίσκονται δεξιῶθεν καὶ ἀριστερῶθεν δύο μικραὶ σφαῖραι ἐξ ὀρειγάλκου ἐπίσης σφαιρῶν ΒΒ, αἵτινες συνδέονται μὲ τοὺς πόλους τοῦ δευτερογενεῖς πηνίου ἀτράκτου ἐπαγωγικῆς ἐν τῷ πρωτογενεῖ κυκλώματι τῆς ἀτράκτου ταύτης παρεντιθεται πλήκτρον συνήθους πομποῦ τοῦ Μόρσου, διὰ τοῦ ὁποίου πιεζομένου γίνεται ἡ κλείσις τοῦ ρεύματος. Μετὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτελένται δύναται τῆς εὐκόλως νὰ ἐννοήσῃ τὴν τῶν τῶν τῆς λειτουργίας τοῦ ἀνευ σύρματος τηλεγράφου. Πιεζομένου τοῦ πλήκτρος τοῦ πομποῦ τίθεται εἰς ἐνέργειαν ἐν τῷ σταθμῷ Α (σταθμῷ τῆς ἀποστολῆς) τὸ ἐπαγωγικὸν μηχανήμα, σπινθήρες δὲ ἐκρηγνύονται μεταξύ τῶν δύο σφαιρῶν αα· τὰ οὕτω γεννώμενα ἡλεκτροδυναμικὰ κύματα μεταδίδονται πρὸς τὸν σταθμὸν Β (σταθμὸν τῆς παραλαβῆς) καὶ προσδλῶντα ἐκεί· τὰ μεταλλικὰ τεμάχια τοῦ ἀκτιναγωγοῦ παράγουσιν ὅσα φαινόμενα ἤδη περιεγράψαμεν, οὕτω δὲ ἐκάστη πίεσις τοῦ πλήκτρος ἐν τῷ σταθμῷ Α ἀνταποκρίνεται εἰς σημεῖον τηλεγραφικὸν τοῦ δέκτου ἐν τῷ σταθμῷ Β.

Τὰ ἀνωτέρω περὶ τοῦ συστήματος Marcconijελθέντα σκοποῦσιν ἀπλῶς νὰ διασαφή-

νίστωσι τὴν ἀρχὴν, ἐφ' ἧς τοῦτο στηρίζεται. ἔννοεῖται ὅτι ἐν τῇ πράξει τὰ χρησιμοποιούμενα μηχανήματα εἶναι πολλῶν πολυπλοκώτερα, ὅπως ὑπερνικηθῶσι πολλὰ δυσχερεῖσαι, αἱ ὁποῖαι ἰδίως παρουσιάζονται ἐάν πρόκειται περὶ ἀποστάσεων μεγαλυτέρων. Ἄλλα περὶ τούτων ἐν λεπτομερεῖα δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γείνη ἐνταῦθα λόγος· ἄλλως τε ἡ ἄνευ σύμματος τηλεγραφία εὐρίσκεται εἰσέτι εἰς τὸ πρῶτον τῆς ἀναπτύξεως αὐτῆς στάδιον, διαφόρους ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν λαμβάνουσα μορφὰς καὶ ἐν διαφόροις συστήματιν ὑπὸ διαφόρων ἐφευρετῶν παρουσιάζομένην. Περὶ αὐτῆς δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι εὐρίσκεται τανῦν εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο τῆς ἐξελίξεως εἰς ὃ καὶ ἡ ἠλεκτρομαγνητικὴ τηλεγραφία κατὰ τὰ πρῶτα τῆς ἐμφανίσεως αὐτῆς· ἐπὶ εὐρέθῃ, μέχρις οὗ αἱ ἐπανειλημμέναι τελειοποιήσεις καὶ ἐργασίαι τοῦ Steinheil, τοῦ Morse καὶ ἄλλων φυσικοῦν κατέστησαν τελείαν καθ' ὅλα τὴν λειτουργίαν αὐτῆς. Οὐδεμία ἐν τούτῳ ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι εὐρύτατον ἔσται τὸ μέλλον τῆς θαυμασίας τοῦ Marconi ἐφευρέσεως, ὅσοῦ καὶ ἤδη τὰ γενόμενα πειράματα ἀπέδειξαν τὸ ἐμπράκτως ἐφαρμοσμένον αὐτῆς, κατωρθῶθαι δὲ καὶ εἰς ἀποστάσεις πολλῶν χιλιομέτρων ἐπιτυχῶς δι' αὐτῆς τηλεγραφικῇ συνεννόησις. [Ε.Θ.Κ.]

* **Κύμα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Κυρκίων (Καρυστίας), ἔχουσα 4,840 κατ. Ὁ δῆμος K. εἶχε 7,615 κατ. τῷ 1896.

Κυρινήτης Σέβαστος. Λέγιος ἀνὴρ τῆς 12' ἑκατονταετηρίδος, γενν. περὶ τὸ 1630 ἐν Κυρινίᾳ (νῦν Χότση), χωρίῳ παρὰ τὴν Τραπεζοῦντα, ἀφ' ὧν καὶ ἐπωνομάσθη. Ἐδιδάχθη τὰ πρῶτα γράμματα ἐν Τραπεζοῦντι παρ' ἱερεί, εἰτα δὲ μετέβη εἰς Κ/πόλιν, ὅπου ἐκρημάτισε μαθητὴς τοῦ Ἰω. Καρυοσύλλη καὶ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου, ἐν καὶ διδεδέχθη ἐν τῇ τῆς πατρι-αρχικῆς σχολῆς σχολαρχεῖα, ἐν ᾗ παρέμεινε μέχρι τοῦ 1689. Ἐκεῖθεν ἐπανήλθεν εἰς Τραπεζοῦντα, ἐνθα ἐγένετο ἰδρυτὴς τοῦ περιωνύμου Φροντιστηρίου καὶ διδασκὼν ἐνέργει κατὰ τῆς ἐπιηρείας τῶν προσηλυτιστικῶν σχολῶν. Προσεκλήθη δ' ὕστερον πάλιν τῷ 1689 ἐν Τραπεζοῦντος σχολαρχεῖα εἰς Βουκουρέστιον, ὅπου τυχὼν τῆς προστασίας τῶν ἡγεμόνων τῆς Βλαχίας προήγαγε τὴν αὐτόθι σχολὴν καὶ διδασκὼν ἐν αὐτῇ ἀπέθανε τῇ 6 Σεπτ. 1702. Μέρη τῆς πλουσίας αὐτοῦ βιβλιοθήκης σφύζονται ἐν τῇ ἂνω Φροντιστηρίῳ, ἐν ταῖς πέριξ τῆς Τραπεζοῦντος μοναῖς καὶ ἐν Κ/πόλει. Συνέγραψε δὲ Ἱστοριολόγιον (τυπωθὲν ἐν τῇ τυπογραφίᾳ τῆς μονῆς τοῦ Συναγώδου), Δογματικὴν Θεολογίαν (ἐν Βουκουρεστίῳ 1703), ἐπιστολάς καὶ ἐπιγράμματα καὶ κατέλιπεν

ἀνέκδοτα πλείστα συγγράμματα σφύζεμενα κατὰ μέγα μέρος ἐν ταῖς ἀνωτέρω μνημονευθεῖσιν ἰδρύμασι.

Κυνσίλουρος. Γένος ἀρπακτικῶν ζῴων περιλαμβάνον δύο μόνον εἴδη. Οἱ Κ. ὡς πρὸς τὸ σχῆμα τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν δοντιῶν ὡς καὶ τὴν μακρὰν οὐρὰν συμψωνοῦσι πρὸς τὰ Λιλευρσειῶν, ἐνῷ τὸ σῶμα ἐν γένει καὶ αἱ πόδες δυοιάζουσι πρὸς τὰ τῶν Κυνσειῶν. Τιθασκούνται εὐκόλως καὶ εἶναι πιστοὶ εἰς τὸν κύριον αὐτῶν, χρησιμοποιοῦνται δὲ ἐν Συρίᾳ, Ἰνδίαις καὶ Βορ. Ἀφρικῇ εἰς κυνηγεσίαν, καθότι διὰ τὴν ταχύτητα αὐτῶν εὐκόλως συλλαμβάνουσι τὴν λαίαν. Τὸ Ἀσιατικὸν εἶδος (Κ. ὁ χαίτορτος) εἶναι ἐλγιώτερον ὕψηλόν ἢ τὸ Ἀφρικανὸν εἶδος.

Κυντροφέαλα. Βλ. Σωληνανθῆ.

* **Κυνηγοῦ.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Πυλίων, ἔχον 721 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Ἀριστομένους (Μεσσήνης), ἔχον 177 κατ. (1876).

* **Κυνήδαρος.** Χωρ. τοῦ δήμου Τραγαίας (Νάξου), ἔχον 563 κατ. (1896).

Κυνιπίδα. (Ζωολ.). Οἰκογένεια Ὑμενοπτέρων ἐκ τῶν Τετραπτερόων. Κοιλία βραχυτέρα τῶν πτερύγων μισχότη· κεφαλαὶ εὐθεταὶ κυρτωδαί. Ἔντομα μικρά, μέλαν-χροα ἢ ἄρρνα· ἡ θήλεια αὐτῶν φέρει πτεροειδὲς καρτὸν, δυνάμενον νὰ ἐγκλείηται ἐν τῷ σώματι ἀδρανούντι. Ὑπάρχει πολλὰκις παρ' αὐτοῖς ἐπαλληλὴ γενεὴ καθ' ἣν διαδοχικῶς ἀναπαράγεται γενεὰ παρθενογενετικὴ καὶ γενεὰ περιλαμβάνουσα ὅτομα ἄρρνα καὶ θήλεια. Ὡς πρὸς τὰς βιολογικὰς αὐτῶν συνθήκας διακρίνονται οἱ Κ. εἰς 3 ομάδας. Ἡ πρώτη ὁμάς ἡ τῶν κηλιδονόων περιλαμβάνει τὸν *Blodites rosae* παράγοντα τὰς κηλίδας τῶν ῥοδῶν, τὸν *Cynips tinctoria* παράγοντα ἐπὶ εἰδους τινὸς βρυῶν τῆς Τουρκίας τὰς ἐν τῇ βιομηχανίᾳ βαρυνκὰς κηλίδας (*galles du Levant*) καὶ πλείστα ἄλλα τοιαῦτα. Ἡ δευτέρα ὁμάς ἡ τῶν ὁμοτραπέων περιλαμβάνει ἔντομα τίκοντα ἐν ταῖς ἡδὴ ἐσχηματισμέναις κηλίδαις, ὡς χρησιμοποιοῦσιν ὡς ἐνδιακτῆματα. Ἡ δὲ τρίτη ὁμάς περιλαμβάνει ἔντομα βιόοντα ὡς ἐσωτερικὰ παράσιτα.

* **Κυνοπιᾶστις.** Κομμόπολις τοῦ δήμου Μεσσηγιωτῶν (Κερκύρας), ἔχουσα 1,478 κατ. (1896).

Κυνοπιθήκοι (Ζωολ.). Οἰκογένεια πιθήκων τοῦ παλαιοῦ κόσμου ἐχόντων οὐραν καὶ στοματοθυλάκους, στηριζομένων ἐπὶ ὀλοκλήρου τοῦ πέλματος καὶ ὑπαγομένων εἰς τὰ γένη τῶν Σερνοπιθήκων, τῶν Κερκοπιθήκων, τῶν Μακακῶν, τῶν Κυνοκεφάλων καὶ τῶν Ἰνοῦων.

* **Κυνουρία.** Ἐπαρχία ὑπαγεμένη εἰς τὴν νομὴν Ἀρκαδίας καὶ περιλαμβάνουσα 10 δήμους μετὰ 33,399 κατοίκων τῷ 1896.

* **Κυπαρίσσι.** 1) Πρωτ. χειμερινῇ τοῦ δήμου Ζάρακας (Ἐπιθ. Λιμηρᾶς), ἔχουσα 700 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Τελεθρίου (Ξηροχωρίου), ἔχον 120 κατ. (1896).

* **Κυπαρίσσια.** Χωρ. τοῦ δήμου Γέρ-
τωνος, ἔχον 318 κατ. (1896).

* **Κυπαρίσσια.** Πρωτεύουσα τοῦ τῷ 1899 ἰδρυθέντος νέου νομοῦ Τριφυλίας, ἔχουσα 6,529 κατ. κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 καὶ συνδεσμένη νῦν σιδηροδρομικῶς μετὰ τοῦ Πύργου, ὡς καὶ μετὰ τῶν Καλαμών δια τοῦ Ζευγολατίου, τῆς Οἰχαλίας καὶ Μελογαλᾶ. Ὁ δήμος Κ. εἶχε 10,256 κατ. κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν.

* **Κυπριανῶδες.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀκρολοφιδῶν (Κερκύρας), ἔχον 245 κατ. (1896).

Κυπριανὸς Ἀριστείδης. Σοφὸς παρ' ἡμῶν φιλόλογος, γενν. ἐν Πάρῳ τῷ 1830 καὶ ἀποθ. τῇ 16 Ἰουλίου 1869 ἐν Ἀθήναις. Ἐσπούδασεν ἐν Πάρῳ, ἐν τῷ γυμνασίῳ Σύρου καὶ εἰτα φιλολογίαν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, μετ' ὃ ἐστάλη ὡς ὑπὸτροφός τῆς κυβερνήσεως μετὰ τοῦ Δημητρίου Μαυροφύδου εἰς Γερμανίαν, ἐνθα ἡμετέ-
τητα τῶν φιλολογικῶν μαθημάτων ἐν τοῖς πανεπιστημίσις τῆς Λιψίας καὶ Ἀλλεῖς μετὰ μεγάλου ζήλου ἐν τῇ τελευταίᾳ πόλει ἐξεπύνησε πραγματείαν περὶ τῶν Ἑλληνικῶν τοῦ Ξενοφώντος, ἅτινα ὑπελάμβανεν ὡς ἐπιτομὴν γενεμένην κατὰ τοὺς μετὰ Χριστὸν χρόνους, ἣν πραγματείαν ἐτύπωσεν ἐν Ἀθή-
ναις τῷ 1859 ἅμα τῷ ἐξ Εὐρώπης ἐπανίδῳ αὐτοῦ. Κατ' ἀρχὰς διωρίσθη καθηγητὴς τοῦ ἐν Τριπλίτι γυμνασίου, εἰτα δὲ τοῦ ἐν Σύρῳ, μετ' ὃ μετατεθεὶς εἰς Καλόμας συνέ-
στησε τὸ ἐκεῖ γυμνασίον καὶ διεύθυνεν αὐτὸ ἐπὶ τινα χρόνον· μετὰ βραχείαν δὲ γυμνα-
σιαρχίαν ἐν Σύρῳ μετετέθη εἰς τὸ ἐν Ἀθή-
ναις β' γυμνάσιον, οὗ προέστη μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ. εὐδοκίμωτα πάντα καὶ πάντοτε διδάξας καὶ μαρψώσας ἀρίστους μα-
θητάς. Ἔργα τοῦ ἀνδρὸς εἰσὶ, πλήν τῆς ἀνω
μνημονευθείσης περὶ τῶν Ἑλληνικῶν τοῦ
Ξενοφώντος πραγματείας, μεταφράσεις τῆς
ἑλληνικῆς γραμματικῆς τοῦ Oüfr. Mil-
lor (1867). Τὰ ἀπέρρητα τοῦ Ἰσοκράτους,
ἐκδοθέντα μετὰ θάνατον ὑπὸ τοῦ φίλου καὶ
συμπόλιτου αὐτοῦ Ἰω. Πρωτεδίκου, καὶ
πλεῖστα ὅσαι διατριβαὶ ἐν τῷ περιοδικῷ
«Φιλίστορι».

Κυπριπέδιον (Βοτ.). Γένος ὄρχεο-
ειδὸν ἐκ τῆς φυλῆς Κυπριπεδιοειδῶν, περι-
λαμβάνον πόας ἐπιγείους μετὰ καυλοῦ πολυ-
φύλλου, μετ' ἀνθέων μεγάλων, πολυχρῶ-

μων, περικάλυπτων, σχήματος ἰδιοτρο-
που, μετὰ δύο γονίμων στημονῶν. Πεί-
στα εἶδη, Κ. τὸ παρφυρῶν, Κ. τὸ ὑπερή-
φανον, Κ. τὸ πέλωριον, Κ. τὸ ἀφροδίσιον,
θεραπεύονται ὡς κοσμητικὰ φυτά. Φύονται
πανταχοῦ τῆς γῆς.

* **Κύπρος.** Κάτοικοι κατὰ τὴν τοῦ 1901
ἀπογραφῆς 237,022, ἐξ ὧν 185,713 Χριστι-
ανοὶ καὶ 51,309 Μωαμεθανοὶ καὶ ἄλλων θρη-
σκευμάτων. Μέγας ἀρροστής ὁ Sir William
Haynes Smith ἐδρεύων ἐν Λευκωσίᾳ, ἐνῷ
οἱ πρόξενοι τῶν ξένων κρατῶν ἐδρεύουσιν
ἐν Λάρνακι. — Τα ἔσοδα τῆς νήσου ἀνῆλ-
χοντο τῷ 1900 εἰς 200,638 λιρῶν στερελι-
νῶν, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 134,682, μὴ κατὰτε-
γίζομένου τοῦ πρὸς τὴν Πύλιν ἐτησίου φόρου
ἐκ λιρ. στ. 92,799. Ἡ ἐμπορικὴ εἰσαγωγὴ
ἀνῆλχετο τῷ 1899 εἰς 289,962, ἡ δ' ἐξα-
γωγὴ (σίκκος, βάμβαξ, χαρούπια, κτήνη,
κριθὴ καὶ σίτος) εἰς 264,851 λιρ. στ. Ὁ
ἀριθμὸς τῶν ἐν Κ. ὑλισταμένων σχολείων
ἐλογίζετο τῷ αὐτῷ ἔτει εἰς 267 ἑλλήν.
καὶ 141 τευρκ. μετὰ 19,080 μαθητῶν.
Ἐκ τῶν ἐκπαιδευτηρίων τὴν πρώτην θέ-
σιν κατέχει τὸ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ Λευ-
κωσίᾳ Παγκύπριον γυμνάσιον μετὰ συνη-
μένου διδασκαλείου. Ὑπάρχουσι δὲ ἡμι-
γυμνάσια καὶ ἐν Λάρνακι καὶ Λεμεσῷ.
Ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες ἐξεδίδοντο ἐν τῇ
νήσῳ ἑκτώ. Τὸ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ
αὐτοκράτορος ἀρχιεπισκόπου Κύπρου καὶ
Νέας Ἰουστινιανῆς Σωφρονίου προκύψαν
ζήτημα τῆς διαδοχῆς αὐτοῦ δὲν ἐλύθη
ἀκόμῃ· πλήν τούτου ὑπάρχουσιν ἐν τῇ
νήσῳ 3 ἐπιμητροπολίται, ὁ Πάφου, ὁ Κι-
τίου καὶ ὁ Κυρήνειας. Τὰ ἑλληνικὰ μέλη
τοῦ Νομοθετικοῦ συμβουλίου πολλὰκις ἐξε-
φράσαν δημοσίᾳ τὴν εὐχὴν τῆς προσερχή-
σεως τῆς Κ. εἰς τὴν Ἑλλάδα. Κυπριακὸν
Μουσεῖον ἰδρύθη ἐν Ἀμαθοῦντι, ἐνθα συνε-
λέγησαν πάνσαι αἱ ἀρχαιοτάτες αἱ εὐρεθεῖ-
σαι ἐν ταῖς ἀπὸ τοῦ 1879 γενομέναις ἀνα-
σκαφαῖς πολλαχοῦ τῆς νήσου. Τούτου ὁ
κατάλογος ἐξεδόθη ὑπὸ Myser καὶ Olm-
falsch-Richter ἐν Oxford 1899.

* **Κυρασσῶ** (Curacao). Νῆσος τῶν
Ἀντιλλῶν ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ὀλλανδούς
καὶ ἀποτελοῦσα μετὰ τῶν παρακειμένων
νησίδων ἰδίαν διοίκησιν μετὰ 52,310 κατ.
τῷ 1900.

Κυργιάννα. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀρκα-
δίου (Ρεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 277
κατ. (1900).

Κυρήνεια. Ὀλόκληρον διαμέρισμα
τῆς Κύπρου, καταλαμβάνον μετὰ τοῦ τῆς
Λαπθίου τας δύο κλιτύας τοῦ δυτικῆς
μέρους τῶν ὀρέων τῆς Κυρήνειας. Ἐκ τῶν
ἀρχαίων ἀναφέρουσιν αὐτὴν ὁ Στράβων, ὁ
Διόδωρος καὶ ὁ Πλίνιος. Ἔχει πλεόν τῶν

25 χιλιάδων κατ. και περιλαμβάνει 40 χωρία, επί των όρων δ' αυτής κείνται ή-
ρειπωμένοι οι όνομαστοί πύργοι του άγ. Γλα-
ριωνος και Βουφθεντού (Buffavent). Έκ
των όραιοτέρων κωμοπόλεων αυτής είναι ή
Λάπιθος, πάλαι φέουδον των Λαυζινιάνων
και ή όρώνυμος πόλις Κυρήνεια, έδρα ενός
των μητροπόλεων της Κύπρου. Είναι πόλις
ώραία και χρησιμεύει ως θερινή διαμονή
πόλεων εν Λευκωσίας οικιογενειών.

Κυριακίδης. 1) Θεόδωρος Κ.
Λόγιος άνήρ, γενν. τῷ 1831 εν Τραπεζούντι.
Διδαχθείς εν τῇ πατρίδι τα πρώτα γράμ-
ματα, άπεστάλη τῷ 1846 εις Ἀθήνας πρὸς
άνωτέραν παιδείαν. Σπουδάζας ύστερον
φιλοσοφίαν εν τῷ ἔθν. Πανεπ. προσελήθη
εις Τραπεζούντα ως διδάσκαλος τοῦ ἐκεῖ
φροντιστηρίου ἐπὶ τινα ἔτη, μεθ' ὃ μεταδās
εις Κ/πολιν διετέλεσε κατ' ἀρχάς διδά-
κκος εν τῷ σχολείῳ τοῦ ἀγιοταφικου
μεταγίου εν Φαναρίῳ και ύστερον καθηγητῆς
των μαθηματικῶν εν τῇ θεολογικῇ σχολῇ
τῆς Χάλκης, ἐκτελῶν και χρέη βιβλιοφύ-
λακος, ὅτε και συνέταξε τὸν κατάλογον
των χειρογράφων τῆς βιβλιοθήκης τῆς σχολ-
ῆς ταύτης μείναντα ἀνέκδοτον. Ἐν-
ταῦθα παρέμεινε μέχρι τοῦ 1862, ὅτε
ἀποχωρήσας ἐδίδασκεν εν πολλαῖς σχολαῖς
τῆς Κων/πόλεως μέχρι τοῦ διορισμοῦ αὐ-
τοῦ ως καθηγητοῦ των μαθηματικῶν εν
τῷ κατὰ τὸ ἔτος 1870 ἱδρυθέντι γυμνασίῳ
Χαλκηδόνος. Ὑπῆρξε ὁρῶν πρῶτος εν
τῷ ζήτηματι τοῦ βουλγαρικου σχίσματος
και εν ἄλλοις, ἐγένετο ἱδρυτῆς τῆς ἐφημερί-
δος «Ἐπαλόςφου» μετὰ τοῦ Βουτυρά και
τοῦ Νικολαΐδου, συνεργάσθη δὲ εν τῷ
Λεξικῷ Ἱστορίας και Γεωγραφίας τοῦ πρώ-
του και ἐξέδωκε τῷ 1872 τὸν βίον Θεόδωρου
τοῦ Στουδίτου και διατριβὴν Περί ἡμερο-
λογίου. Ἀπέθανε τῷ 1878.

— 2) Ἐπαμεινώνδας Θ. (υἱὸς τοῦ προη-
γουμένου). Ἐγεννήθη εν Κωνσταντινουπό-
λει τῷ 1868, κατ'άγεται δ' εκ Τραπεζούν-
τος. Μετὰ τὰς εν Κων/πόλει ἐγκυκλίους
σπουδὰς ἐσπούδασε τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας
εν τῷ Ἐθν. πανεπιστημίῳ, ἀκολουθῶς δὲ
προσελήθη καθηγητῆς των φυσικομαθημα-
τικῶν εν Τραπεζούντι, ἐνθα παρέμεινε
μέχρι τοῦ 1898, ὅτε μετέβη εις Γερμανίαν
και Ἐλβετίαν πρὸς σπουδὴν τῆς ἡλεκτρο-
τεχνικῆς. Συνέγραψε δ' ἐνταῦθα ἱδίαν μελέ-
την υπο τὸν τίτλον «Ἡ ἡλεκτροτεχνικὴ
εν τῇ παγκοσμίῳ παρισινή ἐκδόσει τοῦ
1900» (Τεργέστη 1901). Προσέτι: ἐξέδωκε
«Βιογραφίας των ἀπὸ τῆς ἀλώσεως ὀκμα-
σάντων εν Τραπεζούντι λογίων» (Ἀθην.
1897), Ἱστορίαν τῆς παρὰ τὴν Τραπεζούντα
μονῆς τοῦ Σουμελά (Ἀθην. 1898), διδα-
κτικά τινα βιβλία και διατριβὰς δημοσιευθεί-

σας εν περιοδικῇ, ἡμερολογίῳι και ἐφη-
μερίδι. Τῷ 1902 ἐγένετο ὀρηγητῆς τῆς
ἡλεκτρολογίας εν τῷ Ἐθν. πανεπιστημίῳ.

— 3) Ἐπαμεινώνδας Κ. Ἐγεν. εν
Κων/πόλει τῷ 1861 εκ γονέων εὐπόρων.
Μετὰ τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς ἐνεγράφη
εις τὴν νομικὴν σχολὴν τοῦ Ἐθν. πανεπι-
στημίου, μεθ' ὃ ἐτελείεποιήσε τὰς σπουδὰς
του και εν Εὐρώπῃ. Ἐκ παιδικῆς ἡλικίας
ἐπιθυμῶν νὰ γείνη συγγραφεὺς και δημοσιο-
γράφος, φοιτητῆς ἐτι ὡν συνεδέθη μετὰ τοῦ
γραφεῖου των «Νέων Ἰδεῶν». Ἐξέδωκε
δὲ τὸ διήγημα ὃ «Φοβερὸς ἀντερραπτής»,
εἰς τὰ μυθιστορήματα ἢ «Ἰβέραια» (Ἀθην.
1885), «Ἐλπινίκη» (Ἐπιρὺλ. Νεολόγου
Κωνστ. 1885), «Τρελλή» (Ῥαμπλαγὰ 1882),
«Ἀποκρυφὰ Ἠάρου» (1889), «Νύμφη τοῦ
Βοσπόρου» (1890), «Δύο Καρδίαι» (Ἀθην.
1892), «Ὑπὸ τὰς πύλας» (1898). Τῷ 1891
ἐδημοσίευσεν τὴν «Ἱστορίαν τοῦ συγγραφέου
Ἑλληνισμοῦ» μετὰ προσεγεμένων. Ἀπὸ τοῦ
1884 διετέλεσε συντάκτης τοῦ «Νεολόγου»
εν Κων/πόλει μέχρι τοῦ 1887, ὅτε ἱδρύσε
τὴν ἐφημερίδα «Ἐπιθεωρητὴν», ἥτις ἐκκυ-
σεν ἐκδόσεσιν τῷ 1890, ἀπὸ δὲ τοῦ 1895
διετέλεσε ἀνταποκριτῆς τῆς ἐφημερίδος
«Ἀκροπόλεως».

* **Κυριάκιον.** Πρωτ. θερινὴ τοῦ δή-
μου Διστομίων (Βιωπιάς), ἔχουσα 1,100
κατ. (1896).

Κυριακὸς Παναγιώτης. Ἰατρός,
καθηγητῆς τῆς γενικῆς παθολογίας και
ὕγεινῆς εν τῷ Ἐθν. πανεπιστημίῳ, γεν-
νηθεὶς εν Καλῃμας τὸν Μάρτιον τοῦ 1834.
Τὰ ἐγκύκλια μαθήματα διήκουσεν εν Ἀθή-
ναις, εἰς τὰ μετέβη πρὸς εὐρυτέρας σπου-
δὰς ἐπὶ πενταετίαν εις Μοναχον, Βιέννην
και Βερολίνον, ἐνθα ὑπέστη τὰς διδακτο-
ρικὰς ἐξετάσεις, δημοσιεύσας λατινιστὶ τὴν
ἐκείσιν αὐτοῦ διατριβήν, δι' ἣς πρῶτος
αὐτὸς περιέγραψε τὴν ἐργασίαν τοῦ Lau-
genbeck Περί διεκπρίσεως τοῦ βρυχιονίου
ἁστού, και ἥτις μεταρράσθη και γερμανι-
στὶ εις τὸ Jahres-Bericht τοῦ Virchow και
εις τὴν Deutsche Klinik. Ἐπανελθὼν εις
Ἀθήνας ἐδημοσίευσεν διαφόρους μελέτας.
Συγγραμμικὴν ἀνατομίαν και φυσιολογίαν τοῦ
ἐγκεφαλοῦ, Περί των στρατιωτικῶν ἱατρῶν
παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ἥτις μεταρράσθη
και ἐδημοσιεύθη εν τῇ Gazette des Hôpi-
taux, Περί συγγενῶν δυσμορφιῶν και ἰδίᾳ
περί ὁρμαφοδιτών, Περί τῆς ἐπιρροῆς τῆς
φιλοσοφίας ἐπὶ των διαφόρων ἱατρικῶν συ-
στημάτων, Περί τοῦ ἀρχαίου λοιμοῦ των
Ἀθηνῶν εν περιέγραψεν ὃ Θουκυδίδης, ἥτις
ἐπίσης ἐδημοσιεύθη γαλλιστὶ, Περί γυναι-
στικῆς ἐν γένει και ἰδίᾳ τῆς Σουηδικῆς. Ὁ
Ἱπποκράτης ως ὁπαδὸς τοῦ Πυθαγόρα κλπ.
Διετέλεσε δ' ἐπὶ μακρὸν και συντάκτης τοῦ

«*Ἀσκληπιοῦ*», περιοδικοῦ τῆς Ἱατρικῆς ἐταιρείας, ἐν ᾧ πλείστας ὄσας πραγματείας ἐδημοσίευσεν. Ἐν ἔτει 1862 διορίσθη ἑκτακτὸς καθηγητὴς τῆς γενικῆς παθολογίας καὶ θεραπευτικῆς, ἐν ἔτει 1871 προεδιάσθη εἰς τακτικὸν καθηγητὴν, ἀνατεθὲντος αὐτῷ βραδύτερον καὶ τοῦ μαθήματος τῆς ὑγιεινῆς, ὅπερ ἐδίδαξε μέχρι τοῦ 1898. Ἐν ἔτει 1883 ἐγένετο πρύτανης τοῦ πανεπιστημίου. Ἀπέθανε δ' ἐν Ἀθήναις κατ' ἰούλιον τοῦ 1900.

* **Κυριακοχώρι.** Χωρ. τοῦ δήμου Ὀμιλίων (Φθιώτιδος), ἔχον 636 κατ. (1896).

Κύριλλος ὁ Γ', πατριάρχης Κων/πόλεως. Ἐγεννήθη ἐν Ἀδριανουπόλει τῷ 1775 καὶ ἐπαίδευσεν ἐν τῇ σχολῇ τῆς πατρίδος αὐτοῦ, προστατευόμενος ὑπὸ τοῦ τότε μητροπολίτου Ἀδριανουπόλεως Καλλινίκου τοῦ ἐκ Μουντανίων, ὅστις ἐχειροτόνησεν αὐτὸν μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν διὰ κοινὸν ματονομάσας Κύριλλον ἀπὸ Κωνσταντίνου, εἰς τὰ καὶ γραμματεῖα καὶ ἀρχιδιάκονον αὐτοῦ ἀνέδειξεν. Ὅτε δ' ὁ Καλλινίκος ἐξελέγη οἰκουμένικος πατριάρχης τῷ 1801, διώρισεν τὸν Κ. ἀρχιδιάκονον τοῦ πατριαρχείου, διατελέσαντα πρῶτον ἐπὶ μικρὸν ἀρχιδιάκονον τοῦ μητροπολίτου Ἐφέσου Γαβριήλ. Τῷ 1803 ἐξελέγη ὁ Κ. μητροπολίτης Ἰκονίου, κατ' Ὀκτωβρίον δὲ τοῦ 1810 τῇ ἐπιμονῇ αἰτήσας τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ μετατεθεῖν ἀπὸ Ἰκονίου εἰς τὸν μητροπολιτικὸν θρόνον τῆς Ἀδριανουπόλεως, τῇ δὲ 4 Μαρτίου 1813 ἐξελέγη οἰκουμένικος πατριάρχης Κυβερνήσας δ' εὐδοκίμως τὴν ἐκκλησίαν Κων/πόλεως παρητήθη τῇ 13 Δεκεμβρίου 1818 καὶ ἀπεχώρησεν εἰς τὴν γενέθλιον, ἐν ᾗ παρέμεινεν ἰδιωτεὺς μέχρι τῆς 18 Ἀπριλίου 1821, ὅτε διαταγῇ τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως ἀπεργονίσθη ἐν τῇ πόλει τῆς μητροπόλεως, ὁ Κ. πλὴν τῆς ἑλληνικῆς ἡτο εἰδήμων καὶ τῆς τουρκικῆς καὶ ἐξέδωκε τὰ ἐξῆς συγγραμματα: Ἱερογραφικὴν ἁρμονίαν (ἐν τῷ τυπογραφείῳ τοῦ πατριαρχείου Κων/πόλεως ἔτει α'ωδ'), Χωρογραφικὸν πῖνακα τῆς ἀρχιστραπειας τοῦ Ἰκονίου, ἐκδοθέντα ἐν Βιέννῃ τῷ 1812, Ἱστορικὴν περιγραπὴν τοῦ προσελθόντος χωρογραφικοῦ πίνακος (1815), ἥς ἐν τέλει συνήψατο περιγραπὴ τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ τῶν περὶ τὴν μερῶν (σελ. 67—73). Πρὸς δὲ τούτοις συλλέξας καὶ ἐπιγραφὰς τινὰς ἀρχαίας ἐξέδωκε ταύτας ἐν τῷ «*Λογίῳ Ἑρμῇ*». Πλὴν δὲ τούτων σώζονται ἀνέκδοτοι ἐν τῇ θεολογικῇ τῆς Χάλκης σχολῇ 158 ὁμιλίαι, ὧν 50 μὲν εἰς γλῶσσαν τουρκικὴν, ἐν αἷς 7 ἐπικηδεῖα λογιδρία, αἱ δὲ 108 εἰς τὴν καθωμολημένην, ἐν αἷς 16 ἐπικηδεῖοι, ὁ τῆς

ἐγκαταστάσεως καὶ ὁ συντακτῆρις ἐν Κων/πόλει. [Γρ.Σ.1]

* **Κυρίτσουζ.** Χωρ. τοῦ δήμου Καρπίνης (Καλαβρύτων), ἔχον 142 κατ. (1896).

Κύσελι. Χωρ. τοῦ δήμου Τολερωνίων (Δωρίδος), ἔχον 374 κατ. (1896).

* **Κυστρίν** (Cüstrin). Ὁχορὰ πόλις τοῦ πρωσσικοῦ νομοῦ Φραγκφούρτης ἐπὶ τοῦ Ὁδερ, ἔχουσα 16,282 κατ. τῷ 1900.

Κυτάλη καλεῖται ἄλλως τὸ Ἀργύλλιον τὸ βορειοδεψικόν (βλ. λ.).

Κυτισίνη, Cytisine. Ἀλκαλεῖδης τοσία ἐξαγομένη ἐκ τοῦ φυτοῦ Cytisus laburnum, σχηματίζουσα ἄλατα κρυσταλλικά καὶ χρησιμοποιουμένη ἐπιτυχῶς κατὰ τοὺς ἀγγειοπαρλυτικούς εἰδους τῆς ἡμικρανίας καὶ τῆς καρδιαλγίας.

Κυτόλιον. Βλ. Ἀργύλλιον τὸ βορειοδεψικόν.

Κυτταρογονία καλεῖται ὁ ἐκ τοῦ μητρικοῦ κυττάρου σχηματισμὸς τῶν θυλαστικῶν κυττάρων, διακρινόμενος εἰς τὴν ἁμεσον Κ. ἥτοι διχοτόμησιν (περὶ ἧς ἐγένετο λόγος ἐν τομ. Δ' σελ. 903 ἐν τῷ ἀρθρῷ Κυτταρα) καὶ εἰς τὴν ἑυμεσον Κ. ἥ διαιρέσιν ἥτοι καρυοκίνησιν ἢ πυρηνοκίνησιν.

Κύψαλα (τανὺν Ὑψαλα). Κώμη τῆς Θράκης πρὸς Ν. τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ τοῦ Ἑρρίνου, ἔχουσα 1,000 κατ. Ὁθωμανοὺς καὶ οὗσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγεμένης ὑπὸ τὴν διοίκησιν Καλλιπόλεως. Τὸ πάλαι ἦτο ἔδρα ἐπισκοπῆς. [Γρ.Σ.1.]

Κυψέλη. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀθηναίων, ἔχον 666 κατ. (1896).

Κωδίτις (Ζωδ.). Γένος ψωσστέρων ἰχθύων τῶν γλυκίων ὕδατων. ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κυπρινιδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ σώματος ἐπιμήκους πεπλατυσμένου πλαγίως καὶ μυστακτείδων τριγῶν περὶ τοῦ στόματος.

* **Κωδεβέκ** (Candebeec lès Elbeuf).

Πόλις τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Κάτω Σηκουάνης, ἔχουσα 10,273 κατ. τῷ 1896, σπουδαῖον ὑφαντουργικὴν μαλλ. ὑφασμάτων καὶ ἐριούγων καὶ βιομηχανίαν χρωμάτων.

* **Κωδένος.** Γράφε Κωδινός.

* **Κῶκ** (Ἑρρίκος de Koek). Γάλλος μυθιστοριογράφος, γενν. τῇ 25 Ἀπριλίου 1810 ἐν Παρίσι. Ἀπέθανε τῇ 14 Ἀπριλίου 1892.

Κῶμα καλεῖται ἐν τῇ παθολογικῇ κατάστασις τις πολλὴν τὴν ἀνάλογίαν ἔχουσα πρὸς τὴν ἀποπληξίαν, ἥτις ἀληθῶς εἶναι μορφῇ τις Κ. χαρακτηριζομένη ἐκ τῆς αἰφνιδίας αὐτῆς ἐνάρξεως· περιλαμβανεῖ δὲ τὸ Κ. πάσας τὰς περιστάσεις καθ'

ως βαθμιαίως και βραδέως επέρχεται από-
λεια της συνειδήσεως μετά παραλύσεως
των κινήσεων και καταλύσεως της αίσθη-
τικότητος, διατηρουμένων όμως των λει-
τούργιων της κυκλοφορίας και της ανα-
πνοής. Ο τελευταίος αυτός χαρακτήρ δια-
κρίνει το Κ. από της συγκοπής. Το Κ. ως
έγκυρική διατάραξις δύναται να επέλθῃ
κατόπιν είσδεήποτε βλάβης του έγκε-
φάλου (τραύματα, μηνιγγίτιδες, διαβήτης,
εμβολία, πυρετοί, δηλητηριάσεις), προη-
γείται δὲ του θανάτου έκαστου, όταν αυτός
επέλθῃ από του έγκεφάλου.

* **Κώμη.** 1) Χωρ. του δήμου Νάτων
(Μαντινείας), έχον 353 κατ. — 2) Πρωτ.
του δήμου Περαίας (Τήνου), έχουσα 495
κατ. — 3) Χωρ. του δήμου Βουπρασιών
(Πλίας), έχον 170 κατ. (1896).

* **Κωμική.** Πρωτ. του δήμου Κορω-
νίδος (Νάξου), έχουσα 1,391 κατ. (1896).

Κωμικός (Μαρία Cummins). Αμε-
ρικανή μυθιστοριογράφος, γενν. τῷ 1827
ἐν Σάλεμ της πολιτείας Μασσαχουσέτης
καὶ ἀπεθανούσα τῷ 1866 παρὰ τὴν Βοστώ-
να. Ἐγραψε πολλὰ μυθιστορήματα ἐξ ὧν
τὸ πρῶτον, Ὁ ἀνάπτης τῶν φανῶν (The
lumplighten, τῷ 1854), ἔσχε τεσσάρτην δη-
μοτικότητα ἀνά τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὴν
Δυτ. Εὐρώπην μεταφρασθὲν καὶ εἰς πολλὰς
γλώσσας, ὥστε ἐν ταῖς Ἡνωμ. Πολιτείαις
μία μόνον ἔκδοσις ὑπερέβη τὸ πᾶν τῶν
100 χιλ. ἀντιτύπων. Ἐκ τῶν ἄλλων αὐτῆς
ἔργων τὸ ἐπιγραφόμενον Haunted heart
(1861) περιγράφει πιστότατα σκηνὰς ἐκ
τοῦ βίου της Ἀνατολῆς καὶ δὴ της Πα-
λαιστίνης, εἰ καὶ οὐδέποτε ἡ συγγραφεὺς
ἐπισκέφθη τὰς χώρας ταύτας.

* **Κωμόπολις.** Πρωτ. του δήμ. Γαυ-
ρίου (Ἀνδρου), έχουσα 370 κατ. (1896).

* **Κωνοπένα.** Χωρ. του δήμου Ἐχίνου
(Βονίτης καὶ Ξηρομέρου), έχον 422 κατ.
(1896).

* **Κωνσταντία** (γερμ. Kostnits). Πολις
του Μεγάλου δουκάτου του Βάδεν, ἐπὶ της
ὁμωνύμου λίμνης κειμένη καὶ ἔχουσα 21,445
κατ. Εἶναι πρωτεύουσα ὁμωνύμου νομοῦ ἀ-
ριθμουήντος 297,242 κατ. τῷ 1990, ὧν
147,119 ἄρρενες καὶ 150,123 θῆλεις.

* **Κωνσταντίνη** (Constantine). Νεὺς
της γαλλικῆς ἀποικίας Ἀλγερίας, ἔχον
ἐπὶ ἐμβαδου 191,527 τετρ. κατ. 1,990,992
κατὰ τὴν ἀπογραφὴν του 1901 καὶ ὁμῶν-
μον πρωτεύουσαν, ἀριθμοῦσαν 48,243 κατ.
τῷ αὐτῷ ἔτει καὶ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα τὸ
πρῶτον Κίρταν καλουμένην, ἥς σφύζονται ἐ-
ρείπια. Πρβλ. Vars, Cirta, ses monuments
etc. (ἐν Παρισίοις 1895).

Κωνσταντινίδης. 1) Γεώργιος.

Ἐγενν. ἐν Νικαύσῃ της Μακεδονίας τῷ 1853,
μετὰ δὲ τὰς γυμνασιακάς σπουδὰς καὶ δι-
ατὴ φοίτησιν ἐν τῇ φιλοσοφικῇ σχολῇ τοῦ
Ἑθνικοῦ πανεπιστημίου μετέβη πρὸς πε-
ρσιτέρω ἐκπαίδευσιν εἰς Γερμανίαν, μεθ' ἧς
διετέλεσε διευθυντὴς του ἐν Φιλίππου-
πόλει τότε ἱδρυθέντος Χαρικεῖου διδασκα-
λείου, ὅθεν μετὰ διατίαν τῷ 1878 προσ-
ελήθη διευθυντὴς της ἐν Χάλκῃ ἐμπορι-
κῆς σχολῆς. Τῷ 1884 προσελήθη πάλιν
εἰς Φιλίππουπόλιν, ἀπὸ δὲ τοῦ 1887 ἐγκα-
τέστη ἐν Ἀθήναις, ἔνθα τρεῖς μέχρι τούτου
διωρίσθη ἑρμῆς της Ἑθν. βιβλιοθήκης
(1890—92, 1895—97 καὶ 1903), εἰς ἣν
θῆσιν καὶ νῦν διατέλει. Ἐξέδωκε δὲ τὸ ὑπὸ
τὸν τίτλον «Ὀμηρικὴ θεολογία» ἐν διαγω-
νισμῷ βραβευθὲν σύγγραμμά αὐτοῦ (Κ. πο-
λις, 1876), «Ἱστορίαν τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ
Χριστοῦ μέχρι τοῦ 1821», βραβευθεῖσαν
ἐν διαγωνισμῷ του δήμου Ἀθηνῶν καὶ
δαπάναις αὐτοῦ τυπωθεῖσαν τῷ 1887 (β' ἐκδ.
1891), «Εὐρώπῃ καὶ Ἀνατολῇ» (1894),
ἐνα τόμον «Πλατωνικῶν διαλέγων» περι-
λαμβάνοντα τὴν Εὐθύρωνα, τὴν Ἀπλο-
γίαν καὶ τὸν Κρίτωνα μετὰ εἰσαγωγῆς εἰς
τὸν Πλάτωνα (1888), τῷ δὲ 1899 μετὰ
σχολίων τὸν Κατὰ Φιλίππου Γ' καὶ τοὺς
Ὀλυμπιακοὺς του Δημοσθένους, ἔτι δὲ τὸν
Κρίτωνα του Πλάτωνος εἰς δευτέραν ἔκδο-
σιν. Πλείστα δ' ἄλλα ἄρθρα καὶ διατριβαὶ
αὐτοῦ ἐδημοσιεύθησαν ἐν περιδικαῖς καὶ
ἐφημερίαις.

— 2) Στυλίου ὅς. Ἐγεννήθη ἐν Κω-
σταντίτῃ της Κυνουρίας (1838). Τὰς γυ-
μνασιακάς σπουδὰς διήνησεν ἐν τῷ γυμνα-
σίῳ Ναυπλίου, μεθ' ἧς ἐσπούδασε φιλοσο-
φίαν ἐν τῷ Ἑθν. πανεπιστημίῳ. Τῷ 1862
διωρίσθη καθηγητὴς ἐν Πάτραις, ἀκολου-
θῶς δὲ μέχρι τοῦ 1896 διετέλεσε διδασκων
ἐν διαφόροις γυμνασίοις τῶν ἐπαρχιῶν καὶ
τῶν Ἀθηνῶν ὡς καθηγητὴς καὶ γυμνασιάρ-
χης. Ἐδίδαξε πρὸς τούτους καὶ ἐν τῇ
στρατ. τῶν Εὐελπίδων Σχολῇ (1863—64).
Τῷ 1880 διωρίσθη ἐπίτιμος καθηγητὴς της
λατινικῆς φιλοσοφίας ἐν τῷ Ἑθν. πανε-
πιστημίῳ, ὅθεν ἀπηλλάγη τῷ 1882, ἀμα
δὲ καὶ καθηγητὴς της Αἰσθητικῆς καὶ
καλλιτεχνολογίας ἐν τῷ Μετσβεῖῳ πολυ-
τεχνεῖῳ. Συνέγραψε δὲ «αἰσθητικὴν» καὶ
«Καλλιτεχνολογίαν» (ἱστορίαν της τέχνης).
Ἀπεβίωσε κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1899.

* **Κωνσταντῖνος** (Ἀγίου) ἢ Μήγας
Κ. Χωρίον του δήμου Δαρφουσιῶν της ἐπαρ-
χίας Λακρίδος, ἔχον μετὰ του ὅρου αὐτοῦ
511 κατ. τῷ 1896. Παρ' αὐτὸ εὐρίσκεται
ἡ ὁμώνυμος μονή, ἔχουσα 53 μοναχοὺς.

* **Κωνσταντίνου** Ἀγίου μονή γυ-
ναικεία ἐν τῷ δήμῳ Καλαμών, ἔχουσα 51
μοναχὰς τῷ 1896.

*** Κωνσταντινούπολις.** Πρωτεύουσα τοῦ Τουρκικοῦ κράτους καὶ ἔδρα τῶν ἀνωτέρων ὀθωμανικῶν ἀρχῶν ὡς καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου καὶ ἄλλων χριστιανῶν πατριαρχῶν, ἀρχιεπισκόπων καὶ τοῦ ἀρχιεραβίνου τῶν Ἰουδαίων, ἔχουσα μετὰ τῶν ἐν τῇ Ἀσιατικῇ παραλίᾳ μερῶν αὐτῆς 1,106,000 κατ. ὡς ἐγγιστα, ἄνευ δὲ αὐτῶν 942,900. Διοικητικῶς εἶναι ἔδρα βιλαετίου περιλαμβανόντος ἐν Εὐρώπῃ καὶ Μικρᾷ Ἀσίᾳ τὴν ἰδίαν διοίκησιν Κ., τὰ σαντζάκια Σκουτάρειος καὶ Τσατάλτζας καὶ τὰς ὑποδιοικήσεις Πριγκηπονήσων, Χιλῆς καὶ Γκέϋδε μετὰ κατ. 1,203,000 περίπου, ποικίλων ἐθνικοτήτων καὶ ὀρησκειῶν. Ἐκ τῶν νεωτέρων τῆς Κ. καὶ τῶν περίξ οἰκοδομημάτων καὶ καθιδρυμάτων μνημονευτέα τὰ πρὸς εὐρύσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς ἐν τῷ Τσινιλῇ κλίσκ ἐντὸς τοῦ ἐν Βυζαντίῳ Σεραιῶ ἀρχαιολογικῆς συλλογῆς δύο νέα πολυτελῆ μουσεῖα κτισθέντα τῷ 1892 καὶ 1901, ἡ γενομένη νῦν ἀνακαινίσις μερῶν τινῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου ἐν Φαναρίῳ, ἥτοι τοῦ Συνεδικοῦ καὶ ἰδιαίτερου παρεκκλησίου, δαπάνη τῶν ὁμογενῶν καὶ μάλιστα τοῦ Ε. Εὐγενεΐδου. ἡ ἐν τῷ ἀρχαίῳ ἵπποδρόμῳ ἀνεγερσις τῷ 1900 κρήνης ἀναμνηστικῆς τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Γερμανοῦ αὐτοκράτορος εἰς Κ/πόλιν (τῷ 1898), ἡ ἀνοικοδόμησις τῶν ὑπὸ τοῦ μεγάλου σεισμοῦ κατ' Ἰούνιον τοῦ 1894 κρημνισθέντων μερῶν τῆς μεγάλης ἀγορᾶς τῆς Κ/πόλεως, ὡς καὶ ἡ τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκη τότε καταπεσούσης θεολογικῆς σχολῆς δαπάνη Παύλου Στεφάνου, ἡ ἱδρυσις Ῥώσ. ἀρχαιολ. σχολῆς τῷ 1895 καὶ ἡ τῷ 1897 ἀνεγερσις ἐν Πέραν περικαλλοῦς κτιρίου τοῦ ἀνωτέρου Γερμ. σχολείου. ἡ ἱδρυσις ἀνωτέρας στρατιωτικῆς ἱατρικῆς σχολῆς ἐν Χαϊδάρ Πασσᾷ, τὸ μέγα διεθνές πτωχεομεῖον (τῷ 1895) ἐν Φερικιοί, τὸ οἰκοδόμημα τοῦ Δημοσίου χρέους, ἡ ἱδρυσις τῷ 1896 προκυμίας ἐν Σταμπουλ κτλ. Τὰ ἐν Κ/πόλει καὶ ἐν ὅλῳ τῷ νομῷ ὑπάρχοντα ἑλληνικά ἐκπαιδευτήρια ἀνέρχοντο τῷ 1902 εἰς 171, ἐξ ὧν πέντε γυμνάσια καὶ τὸ ἐν Πέραν ἀνώτερον Ζάππειον παρθεναγωγεῖον. Τὰ τῆς τουρκικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπὶ τοῦ νῦν Σουλτάνου Ἀβδουλ Χαμίτ λίαν προήχθησαν. Ἡ ἐγγύριος βιομηχανία οὐδεμίαν ἐποίησεν προόδον, ἀπ' ἐναντίας δὲ τὰ μικρὰ ἐπαγγέλματα εὐδοκίμοι. Περί τῆς ἐμπορικῆς κινήσεως δὲν ὑπάρχουσιν ἀκριβεῖς πληροφορίαι, ἀλλὰ προσκινῶνται αὕτη μέγα μέλλον ἐκ τῆς τῷ 1903 τεθείσης εἰς ἐνέργειαν σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Κ.—Βαγδατίου. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκπλευσάντων ἀπὸ τοῦ λιμένος Κ/πόλεως καὶ καταπλευσάντων εἰς αὐτὸν πλοίων ἀνέρχεται τῷ 1900 εἰς

14,394, χωρητικότητος 10,480 ἑκατομμ. τόνων, ὧν ἑλληνικῆς ἐθνικότητος ἦσαν 442 ἱστοφόρα καὶ 1804 ἀτμικπλοία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ περὶ Κ/πόλεως. Ἐν πρώτοις μνημονεύομεν τῶν ἔργων τῶν ἡμετέρων. Ἀνατόμου (Κωνσταντίου ἀρχιεπισκόπου Σιναίου) Κωνσταντινίας παλαιὰ τε καὶ νεωτέρα (ἐν Βενετίᾳ 1824 καὶ ἐν Κ/πόλει 1844)· Σ. Δ. τοῦ Βυζαντίου Κ. (εἰς 3 τόμ., 1852—1869)· Μ. Γεδεών ἐν λ. Κ. ἐν τῷ Δεξικῷ Ἱστορ. καὶ Γεωγραφ. Βουτυρᾷ Γεωργ. Φραγκοῦδῃ Κ. (ἐν Ἀθ. 1901)· Ἀλεξ. Πασπάτη Βυζαντινὰ ἀνάκτορα (1885) καὶ Βυζαντ. μελέται (1877)· εἰτα δὲ Hammer, K. und der Bosphorus (2 τόμ. ἐν Πέστη 1822)· Théophile Gauthier, Constantinople (1853)· De Amicis, Constantinopoli (ἐν Μεδιολάνῳ 1880, μεταφράσις ἑλλ. ἐν τῇ ἀθηναϊκῇ «Ἑστῇ» τῷ 1880—1881), Tchihatchef, Le Bosphore et C. (Παρ. 1884)· Pulgher, Les anc. églises Byzantines de C. (ἐν Βιέννῃ 1878—1880)· Mordtmann, Esquisse topographique (ἐν Κ/πόλει 1881)· Leonhardi, K. und Umgebung (ἐν Ζυρίχῃ 1885)· Grosvenor, C. (2 τόμ. ἐν Λονδίῳ 1895)· Oberhummer, Constantinopolis (ἐν Στουτγάρδῃ 1899)· H. Barth, K. (ἐν Λιψία 1901)· τέλος τῶν περιηγητικῶν ὁδηγῶν τοῦ Meyer (Σ' ἐκδ. ἐν Λιψία 1902), Woerl (1901) καὶ Grieben (1902).

Κωνσταντῖος Α' ὁ ἀπὸ Σιναίου, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Ἐγεννήθη τῷ 1779 ἐν Κ/πόλει ἐκ πατρὸς Κρητός, ἀνατραφεὶς δὲ ὑπὸ τὸν θεῖον αὐτοῦ Κύριλλον ἀρχιεπίσκοπον τοῦ ὅρου Σινᾶ παρ' οὗ ἐχειροτονήθη εἰς διάκονον ἀπῆλθε μετὰ τούτου τῷ 1788 εἰς Ἰάσιον, ὅπου κατηρτίσθη τελειότερον ἐκμαθὼν καὶ τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν. Μετὰ δὲ τὴν τῷ 1789 εἰσβολὴν τῶν Ῥώσων εἰς Μολδαβίαν ἐστάλη ὑπὸ τοῦ στρατάρχου Ῥωμαντζῶρ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Κιέβου, ὅπου ἐσπούδασεν ἐπὶ τετραετίαν. Ἐπανελθὼν τῷ 1795 εἰς Κ/πόλιν μετέβη ἐκεῖθεν εἰς Ἀλγυπτὸν καὶ ἐνεγράφη ὡς μέλος τῆς ἐν Καίρῳ Σιναιτικῆς ἀδελφότητος. Χειροτονηθεὶς δὲ μετ' ὀλίγον ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ ἱερομόναχος καὶ ἀρχιμανδρίτης ἐστάλη τῷ 1797 ὡς ἐξάρχος εἰς τὸ ἐν Κιέβῳ μοναστήριον τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης ὅν μετόχιον τοῦ Σινᾶ. Αὐτόθι δ' ἐγράψεν τῷ 1801 τὴν περὶ Ἀλεξανδρείας πραγματείαν του, περὶ ἧς κατωτέρω. Προσκληθεὶς δ' ἐκεῖθεν εἰς Σινᾶ καὶ χειροτονηθεὶς ἀρχιεπίσκοπος Σιναιτοῦ ἀπῆλθεν εἰς Κύπρον, ὅπου διέμεινεν ἐπὶ ἑξάετιαν ἐντὸς τοῦ ἐκεῖ Σιναιτικοῦ μετοχίου θεραπεύων τὰ γράμματα μέχρι τοῦ 1811, ὅτε ἐλθὼν εἰς τὴν Κ/πόλιν ἐγκαθιδρύθη ἐν τῷ Σιναιτικῷ μετοχίῳ τοῦ Πα-

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ Α'

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Κωνσταντινούπολις

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ Β'

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Κωνσταντινούπολις

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

λατῶ, ὅπερ κατέστησεν ἐντετυκτῖον καὶ οἶον ἀκαδημιαν τῶν τότε λογίων, καὶ ἐνθα συνέγραψε τὰς ἀρχαιοτάτας Κ/πόλεως. Ἀποσυρθεὶς ἐκεῖθεν κατὰ τὴν ἐκρηξίν τῆς ἑλλ. ἐπαναστάσεως εἰς τὴν νῆσον Ἀντιγόνην, ἐξελέγη τῇ 6ῃ Ἰουλίου 1830 πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως διαδεχόμενος τὸν Ἀγ. θάγγελλον. Ἐπὶ τῆς πατριαρχείας αὐτοῦ ἀνέδειξε τὰ σχολεῖα Κ/πόλεως, συστήσας ἀλληλοδιδασκτικὰ σχολεῖα, ἰδρύσας ἐν Χάλκῃ ἐμπορικὴν σχολὴν καὶ μεταρρυθμίσας τὴν πατριαρχ. σχολήν. Καθιέρωθαι δὲ τῇ 14 Αὐγ. 1834 καὶ ἐπανήλθεν εἰς τὴν προσφιλεῖ αὐτῷ Ἀντιγόνην, ἐνθα ἀπέθανε τῇ 6 Ἰαν. 1859. Συνέγραψε δὲ τὰ ἐξῆς βιβλία: Ἀρχαία Ἀλεξανδρεία (ἐν Μόσχᾳ 1801), ἑλληνο-ῤωσιστί, ἀνωνύμως, Κωνσταντινίας παλαιὰ τε καὶ νεωτέρα (ἐν Βενετίᾳ 1820 καὶ 1824 καὶ ἐν Κ/πόλει 1844), Αἰγυπτιακά, ἥτοι περιγραφὴν ἀπάσης τῆς Αἰγύπτου (αὐτόθι 1841), καὶ διαφόρους ἄλλας πραγματείας, ὧν τινὲς μὲν ἐξεδόθησαν χωριστά, ἔλαι δὲ ὁμοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Κωνσταντίνου τοῦ Συναίου Συγγραφαὶ αἱ ἐλάσσονες» (ἐν Κ/πόλει 1866) ὑπὸ τοῦ Θ. Ἀριστοκλέους τοῦ γράψαντος καὶ βιογραφίαν Κ. τοῦ Α'. Κατέλιπε δὲ καὶ τινὰ ἀνέκδοτα.

Κωνσταντόπουλος Κωνσταντῖνος. Ἑλλήν πολιτικός ἀνὴρ καὶ νομοθέτης, γενν. ἐν Τριπόλει τῷ 1832. Σπουδάζας ἐν Ἀθήναις τὴν νομικὴν ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῷ 1853. Τῷ 1854 διορίσθη πρωτοδίκης, τῷ δὲ 1861 προήχθη εἰς ἐφέτην, ἄλλα μετ' οὐ πολὺ ἐγκαταλείπων τὸν δικαστικὸν κλάδον ἀνεμίχθη εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ ἦτο τῷ 1862 κατὰ τὴν Ὀκτωβριανὴν μεταπολίτευσιν νομάρχης Ἀχαΐας, ὅτε καὶ προέλαβε τὸν ἐμφύλιον πόλεμον ἐν Πάτραις μεταξὺ τοῦ ἐξεργεθέντος λαοῦ καὶ τοῦ ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Τριαντάφυλλον Λαζαρέτον ἐπὶ δύο πλείων σταλέντος στρατοῦ. Ἐξελέγη δ' ἀκολούθως βουλευτὴς Μαντινείας ἐν τῇ ἐθνοσυνελεύσει καὶ ὕστερον ἐν τῇ βουλῇ ὡς καὶ τοῦ νομοῦ Ἀρχαδίας τασσόμενος ὑπὸ τὸν Κουμουνδούρον. Μετὰ τὸν θάνατον τούτου τῷ 1883 προσεχώρησεν εἰς τὸν Θ. Δηλιγιάννην, ἀφ' οὗ ἀπεχώρησε τῷ 1890 ἕνεκα διαφορίας καὶ ἐσχημάτισε μετὰ τινων ἄλλων ὁμοφρόνων τὸ καλούμενον τρίτον κόμμα. Ὅτε δὲ κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1892 ὁ Δηλιγιάννης ἀπεχώρησε τῆς ἀρχῆς, ὁ Κ. ἐνετάλη, ἀρνηθέντος τότε τοῦ Τρικούπη, νὰ σχηματίσῃ ἴδιον ὑπουργεῖον τῇ 19 Φεβρ., ὅπερ παρεχώρησε τῷ Τρικούπῃ λαβόντι τὴν πλειονοψηφίαν ἐν ταῖς βουλευτικαῖς ἐκλογαῖς τῆς 3 Μαΐου. Ἐκτοτε ἐξηκολούθησε τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα καὶ διετέλεσε βουλευτὴς μέχρι τῶν νέων ἐκλογῶν τοῦ Ἀπριλίου 1895. Ἐγγράφη δὲ συγγράμματα

ἀναφερόμενα εἰς τὸ ποινικὸν δίκαιον.

* **Κωνσταντῖνος** ἡ Κουστεντζέ. Πόλις τῆς Ῥωμανίας ἐπὶ τοῦ Βῤῥεΐνου Πόντου καὶ ἐν τῇ Δοδρουτζᾷ, ἔχουσα 12,725 κατ. τῷ 1899, ἐξ ὧν πολλοὶ Ἕλληνες, καὶ ὠρεὰ λιμενικὰ ἔργα ἀρξάμενα τῷ 1896 καὶ ἀποπερατούμενα ἑσποῦκῳ, δι' ἃ προϋπελογίσθησαν 25 1/2 ἑκατομ. φράγκων. Ἡ πόλις ἀπὸ τῆς προσαρτήσεως αὐτῆς εἰς Ῥωμανίαν τῷ 1878 ἕνεκα τῆς θέσεως αὐτῆς καὶ τῆς αἰεροπολικῆς καὶ σιδηροδρομικῆς συγκοινωνίας λίαν ἀνεπτυχθή.

Κωπαζα. Βλ. Πτερά.

Κωπήποδα (Ζωολ.). Τάξις Μαλακοστράκων, περιλαμβάνουσα περὶ 8000 γνωστὰ εἶδη μικροτάτων ζώων, ὧν τὰ 2/10 ζῶσιν ἐν ταῖς θαλάσσαις, τὰ δὲ λοιπὰ ἐν ταῖς γλυκύναις ὕδατι. Πολλὰ τούτων διαγούσι παράσιτον βίον, τοῦθ' ὅπερ συνήρρησεν εἰς τὴν βαθμιαίαν παρακμὴν τῆς οργανώσεως αὐτῶν. Τὰ ἐλευθέρως ζῶντα εἶδη ἔχουσι σῶμα ἀποτελούμενον ἐξ εὐρέος κεφαλοθώρακος ἐσχηματισμένον ἐκ τῆς συμψέσεως τῆς κεφαλῆς μετὰ τοῦ πρώτου δακτυλιοειδοῦς τμήματος τοῦ θώρακος, ἐκ τοῦ κυρίως θώρακος συγκειμένου ἐκ 4 ἐλευθέρων κρίκων, ὧν ἕκαστος φέρει ζεύγος ποδῶν δικώπων, καὶ ἐκ κοιλίας μακρᾶς καὶ στενῆς, στερουμένης ἄκρων καὶ ληγούσης εἰς δύο πέταλα φέροντα μακρὰς σμήρυγγας. Ἡ ἀναπνοὴ παρὰ ταῖς ζωαρίοις τούτοις τυγχάνει καθαρῶς δερματικῇ, διεξαγομένη διὰ τραχειῶν. Τὰ δύο ζεύγη τῶν μακροτάτων κερατῶν χρησιμεύουσιν ἀφ' ἑνὸς μὲν ὡς ληπτικά ὄργανα ἀφ' ἑτέρου δὲ ὡς ὄργανα νήξεως. Νηγόμενα κατὰ σμήνη ἀναριθμητὰ ἐν ταῖς βαθύταις θαλάσσαις χρησιμεύουσιν ὡς βορὰ τῶν ἰχθύων. Ὑποδιαιροῦνται εἰς τρεῖς μεγάλας ὁμάδας ἥτιι α') Κωπήποδα ἐλεύθερα ἢ Γναθόστομα, ὧν κύριος τύπος ὁ Κύκλωψ ὁ τῶν γλυκύνων ὕδατων, χαρακτηριζόμενα ὑπὸ στόματος καταλλήλου εἰς θλάσιν καὶ τριβήν. β') Κωπήποδα παράσιτα ἢ Σιζωνόστομα, χαρακτηριζόμενα ὑπὸ στόματος καταλλήλου πρὸς μύλησιν καὶ ἔχοντα κυρίως τύπους τὴν Δερναίαν καὶ τὸν Ἀχθῆρα. γ') Τὰ βραγχίουρα ἔχοντα πρότυπον γένος τὸν Ἀργύλον.

* **Κωσταλέξη.** Χωρ. τοῦ δήμου Πιρακλειωτῶν (Φθιώτιδος), ἔχον 243 κατ. (1896).

* **Κωστάριτσα.** Χωρ. τοῦ δήμου Βωμέας (Δωρίδος), ἔχον 842 κατ. (1896).

Κωστή. Χωρίον τῆς ὑποδιοικήσεως Ἀγαθουπόλεως τοῦ βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως, ἀριθμοῦν 1,750 κατ., ἐξ ὧν 1500 Ἕλληνες διατrophόντες 2 σχολεῖα.

Κωστής Κωνσταντῖνος Ν. Διαπρεπὴς νομομαθὴς καὶ ποινικολόγος, γεννητὴ 10 Νοεμβρίου 1833 ἐν Ναυπλίῳ υἱὸς τοῦ Νικολάου Κωστή, ὅστις ὑπῆρξεν ἱατρός τοῦ "Θωνός, καθηγητὴς τῆς μαθηματικῆς καὶ φαρμακολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ καὶ περιπεπαιδευτὸς συγγραφεὺς. Ἀποπερατώσας τὰς ἐγκυκλίους αὐτοῦ σπουδὰς ἐν Ἀθήναις ἠκολούθησεν ἐπὶ διατίαν το μαθηματικῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς, μεθ' ἧς ἐνεγράφη ἐν τῇ νομικῇ καὶ μετὰ διατῇ αὐτῇ ἀκρόασι ἀπῆλθεν εἰς Ἀδελφείρην καὶ Μόναχον, ἀποπερατώντας δὲ τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν Βερολίνῳ, ἐνθα ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῆς νομικῆς τῷ 1856, συγγραφεὺς λατινιστὶ τῆν διατριβὴν De concursu delictorum, ἥτις καὶ ἐκδόθη. Ἐνταῦθεν μεταβάς ἐπ' ἄλλῃον εἰς Παρίσιον καὶ Λονδίον ἐπανεκάμφεν εἰς Ἀθήνας καὶ ἐγκρίθει ὑπὸ τῆς νομικῆς σχολῆς ἐγένετο καθηγητὴς τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῷ 1860. Ἀκολούθως κατὰ τὰ Σχολικά ἠναγκάσθη νὰ διακόψῃ τὰς παραδόσεις του, ἀπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ θεωρουμένου ὡς ἐννοουμένου τοῦ "Θωνός, καὶ ἐδέχθη θέσιν δικαστοῦ ἐν τῷ προξενίῳ Κ. πόλεως. Τῷ 1863 ἐπανέλαβε τὰς παραδόσεις καὶ ἐδίδαξεν ὡς καθηγητὴς ἐπὶ δωδεκαετίαν ὅλην μέχρι τοῦ 1875, ὅτε διωρίσθη ἑκτοκτος καὶ βραδύτερον τῷ 1878 τακτικὸς καθηγητὴς τῆς ποινικῆς νομοθεσίας. Συνέγραψεν Ἑγχειρίδιον τῆς ποινικῆς δικονομίας (1867) καὶ Ἑρμηνείαν τοῦ ποινικοῦ νόμου καὶ πολλὰς διατριβάς, ὧν σπουδαιότατὴ ἡ Περί ἀσκήματος καὶ ποινῆς ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ τραγῳδίᾳ, ἣν ἐξεφώνησεν ἀναλομνδάνων τῶν πρυτανείων τοῦ πανεπιστημίου κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1884. Ἀντεπροσωπεύσε δὲ τὸ πανεπιστήμιον ἐν ταῖς ἐσρταῖς τῆς πεντακοσιετηρίδος τοῦ ἐν Ἀδελφείρῃ Πανεπιστημίου τῷ 1886, ὅτε καὶ διέλαβε τὰ κατὰ τὰς ἐσρτάς ταύτας ἐν ἰδίῳ φυλακίῳ. Ἐπίσης ἀξίον λόγου θεωρεῖται καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ Μελέται περὶ φυλακῶν, (μέρος Α', ἐν Ἀθήναις 1862). Ἐπαγγελλόμενος δὲ καὶ τὸν δικηφόρον διακρίνετο ἐν ταῖς ἀγορεύσεσιν αὐτοῦ κατὰ πολλὰς ποινικὰς δίκας. Νοχολεῖτο καὶ περὶ ἄλλας φιλολογικὰς ἐργασίας, μετέφρασε δὲ ἐκ τοῦ γερμανικοῦ τὴν Ἀλυσιν τῆς Κ. πόλεως, δημοσιεύσας ἐν τῇ "Πανθῶρᾳ", καὶ συνέγραψε χωριστά τὴν διατριβὴν ἐν τῇς Βυζαντινῆς ἱστορίας "Περὶ Ἀποκαύκου τοῦ Παρακοιμωμένου". Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἀπριλίου 1899.

* **Κῶστος**. Χωρ. τοῦ δήμου Ναξοῦς (Νάξου), ἔχον 358 κατ. (1896).

* **Κῶτ δὺ Νόρ** (Côtes du Nord). Νομὸς τῆς Γαλλίας, ἔχον 609,369 κ.τῷ 1901.

* **Κῶτ δ' "Ἄρ** (Côte d'Or). Νομὸς τῆς Γαλλίας, ἔχον 361,626 κατ. τῷ 1901.

* **Κωφοί**. Χωρ. τοῦ δήμου Πλατάνου ἐν τῷ νομῷ Μαγνησίας, ἔχον 258 κατ. (1896).

* **Κῶς**. Νῆτος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, κειμένη ἀντικρὺ τῶν ἀρχαίων πόλεων Μίνδου καὶ Κνίδου ἐν τῷ Κερμαίνῳ κόλῳ, ἀνήκουσα εἰς τὸ τουρκικὸν βίλαετιον τῶν νήτων (Νομαρχία Αἰγαίου) καὶ ἔχουσα περὶ τὰς 10 χιλ. κατ. Ἠ. Κ. ἦτο κατὰ τὴν ἀρχαιοτάτην πατρίδα τοῦ Ἰπποκράτους, Φιλῆτα καὶ ἄλλων διασήμων ἀνδρῶν. Νῦν κώριον προῖον ἐξαγωγῆς εἶναι σταφυλῆς, σταφίδες, πέπωνες καὶ ὑδρόπέπωνες, ἀπὸ δὲ τινος χρόνου ἤρξατο νὰ κατανοήται καὶ ὁ γεωλογικὸς καὶ ἰδίᾳ ὁ ἐρυκτολογικὸς πλοῦτος τῆς νήσου. Ποχάτως ἤρξαντο διαπραγματεύσεις μετὰ βελγικῆς εταιρείας πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῶν λατομείων μαρμάρου, τῶν περισήμων κατὰ τὴν ἀρχαιοτάτην, καὶ μετὰ τῆς τοῦ Λαυρίου πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῶν μεταλλείων χαλκοῦ, ἀργυρομολύδου κτλ. Αἱ κατὰ τὴν θέσιν "Κρῦο νερὸν" (περίεξι Σταρατιάδου) τῷ 1898 ἀνασκαφαὶ ὑπὸ τὸν Γερμανὸν ἀρχαιολόγον R. Herzog ἀπεκάλυψαν ἐξαιρετικὰ ψηφιδωτόν, περιστῶν τὸν Ὀρρεᾶ παίζοντα τὴν λύραν καὶ τὰ θηρία ἐν βυθῷ ἐξερχόμενα τοῦ δάσους. Τὸ ἀριστούργημα τοῦτο εἰς τεμάχια θρυμματισθὲν ἀναπετέθη ἐντὸς 20 μεγάλων κιβωτίων καὶ ἀπεστάλη εἰς Βερολίνον. Τῷ 1899 εὐρέθησαν προϊστορικὰ τεῖχη παρὰ τὸ χωρίον Πυλὴ (ὑπὸ Ἰ. Ζαρράτη), τῷ δὲ 1902—3 ἐπανελήθησαν οἱ ἀνασκαφαί, τῇ ἐνέργειᾳ τοῦ Ἰαν. Ζαρράτη. Ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Herzog μετὰ τινων ἄλλων, πρὸς εὐρεσιν τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, εὐτὶνος ἡ λατρεία ἀνεφάνη συγχρόνως ἐν Κῷ καὶ ἐν τῇ μητροπόλει Ἐπιταύρῳ. Αἱ πρῶται ἀνασκαφαὶ ἐγένοντο εἰς τὴν παρὰ τὸ χωρίον Κερβάλου Παλατινὴν καλουμένην θέσιν. Διὰ τούτων ἀνεκαλύφθησαν τὰ θεμελίᾳ πλεσιωτάτου ναοῦ βυθμοῦ δωρικοῦ, καταρρεῦσαντος ἐντὸς χαίνοντος μεγάλου κρημνοῦ ἤδη ἀπὸ τοῦ μεγάλου καὶ τρεμετοῦ σεισμοῦ ἐκεῖνου (413—412 π. Χ.) τοῦ ἀναγερομένου ὑπὸ Θουκυδίδου καὶ Στράβωνος, οὗ ἐνεκα μετωνόησαν οἱ τότε αὐτοὶ κατοικοῦντες εἰς τὴν νῦν πόλιν. Εὐρέθησαν δ' ἐκεῖ δύο ἀγάλματα ἡρωοποιησμένα, τὸ ἐν μικρὸν ἴσως τῆς Δήμητρος, τὸ δὲ ὑπερφυικὸν τοῦ Διονύσου. Προέδθησαν εἰς ἀνασκαφὴν καὶ ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς καλουμένης "Ἀγία θεότης" εἰς τὸ παράλιον χωρίον Καρδόμαναν πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, οὗ πολλὰί πρότερον ἐπιγραφαὶ εὐρέθησαν καὶ εἰς τὸν Herzog σταλεῖσαι προσεκάλεσαν τὴν ἀποστολὴν του.

Ἐνταῦθα ἀνεκαλύφθησαν καὶ ἄλλαι ἐπιγραφαί, ὡς καὶ ἀνάγλυφον ἀνδρὸς μετὰ δύο τέκνων, ἐν τοῦτοις δὲν εὐρέθησαν τὰ θεμέλια του, ἀλλὰ λίαν μεγάλης περιοχῆς ἐκκλησιᾶς βυζαντινῆς μαρτυροῦσα ἐκκλησιαστικὸν πλῆθος μὲν περὶ τὰς 8 χιλιάδας. Τὸ Ἀσκληπιεῖον εὐρέθη εἰς τὴν θέσιν ἧτις ἐνομάζεται ὑπὸ μὲν τῶν χριστιανῶν «Πανα-

γία τάρσου» (= Παναγία τοῦ ἄλσου), ὑπὸ δὲ τῶν Τούρκων «Κάντζα μπαξέσι» (= ἐπαύλειος ἢ κατσουῆ κήπος), εἰς ἣν θέσιν πάντες οἱ περὶ Κῶ γράψαντες ὑπέθετον τὸ Ἀσκληπιεῖον. Ἀπαντᾷ τὰ εὐρήματα ἐμελλόν καὶ πάλιν νὰ μεταφερῶσιν εἰς Βερολίνον, ἀλλ' ἰδρυθέντος μουσείου ἔμειναν ἐν τῇ νήσῳ. [Δ.Α. Μυλωνᾶς]

Λ

* **Λαβάλ** (Laval). Πρωτεύουσα τοῦ γαλλ. νομοῦ Μαυέννης, ἔχουσα ὡς ἄνθρωποι 30.356 κατ. τῷ 1901.

* **Λαβαλέττα**. Πρωτεύουσα τῆς νήσου Μελίτης, ἔχουσα 61.268 κατ. τῷ 1901.

Λαβαρίας (Ζωλ.). Εἶδος ἰσθμίων ὄρεων τῶν μεσημβρινῶν χωρῶν τῆς Ἀμερικῆς, πολλὴν ὁμοιότητα καὶ συγγένειαν ἔχοντων πρὸς τοὺς τριγωνοκεράλους. Καλεῖται ἐπίσης Βόθρωψ ὁ δεινός (Bothropsatrox).

* **Λάβδα**. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀνδριταίων (Ὀλυμπίας), ἔχον 596 κατ. (1896).

* **Λαβελαί** (Emile de Laveleye). Ἀπέθανε τῇ 3 Ἰαν(ν.) 1892 παρὸς τὴν Λιέγην.

Λαβέριος Δέκιμος. Ῥωμαῖος ἀνὴρ ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἱππέων (γενν. τῷ 106 π. Χ.). Ἠσχολήθη περὶ τὴν τεχνικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ μίμου ὡς συγγραφεὺς καὶ οὐχὶ ὡς ὑποκριτής. Διακρίθει ὡς φιλόπονος καὶ εὐδύκimos συγγραφεὺς, ἐνίκηθη τῷ 45 π. Χ. ἐν σκηναῖς ἀγῶνι ὑπὸ τοῦ ἐξ Ἀντιοχείας Ποπλίλου Σύρου, [Ε.Α.Σκ.]

Λαβίς (Ernest Lavisse). Γάλλος ἱστοριογράφος, γενν. τῷ 1842 ἐν Nouvion en Thiérache. Ἀκόλουθος ὢν ἐν τῷ ὑπουργείῳ Δουρῶ, ἐγένετο διδάσκαλος τοῦ υἱοῦ τοῦ αὐτοκράτορος Ναπολέοντος Γ'. Διατελέσας ἀκολουθὺς καθηγητὴς ἐν πολλαῖς ἀνωτέραις σχολαῖς τῶν Παρισίων, ἐγένετο τῷ 1888 ἐπίτιμος καθηγητὴς τῆς ἱστορίας ἐν τῇ φιλολογ. σχολῇ τῶν Παρισίων καὶ εἰσῆλθε τῷ 1892 εἰς τὴν Γαλλ. Ἀκαδημίαν. Ὡς ἱστορικός δ. Α. ἐμελέτησεν ἰδίᾳ τὰς ἀρχαίας ἱστορίας τῆς Πρωσίας καὶ συνέγραψε τὰ ἔργα: Μελέται ἐπὶ τῆς ἱστορίας τῆς

Πρωσίας (1879), Ἡ νεότης Φρειδερίκου τοῦ Μεγάλου (1891), Φρειδερίκος ὁ Μέγας πρὸ τῆς ἀνάσους αὐτοῦ εἰς τὸν θρόνον (1893) καὶ Τρεῖς αὐτοκράτορες τῆς Γερμανίας, Γουλιέλμος Α', Φρειδερίκος Γ' καὶ Γουλιέλμος Β' (1888). Διαπρεπὴς δὲ νοῦς καὶ παιδαγωγὸς ἀριστοῦς, μεγάλως συνεβάλετο εἰς τὰς μεταρρυθμίσεις τῆς ἐν Γαλλίᾳ ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως (1880—1900). Ὡς δημοσιογράφος διευσθύνει ἀπὸ τοῦ 1894 τὴν «Ἐπιθεώρησιν τῶν Παρισίων» καὶ ἀνέλαβε μετὰ τοῦ Ῥαβιὸς τὴν δημοσίευσιν Γενικῆς ἱστορίας ἀπὸ τοῦ Γ' αἰῶνος μέχρι τῶν κατ' ἡμᾶς χρόνων (1893—1900). Ἀπὸ τοῦ 1900 καταγίνεται εἰς τὴν συγγραφὴν μεγάλης ἱστορίας τῆς Γαλλίας ἀξιολογούμενου διὰ τὸ ἀσφαλὲς τῶν εἰδησεων καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς διηγήσεως, ἐν ᾗ μελετῶνται αἱ διαφοροὶ ἀπόψεις τοῦ ἐθνικοῦ τῶν Γάλλων πολιτισμοῦ.

Λαδουάν. Νήσος ἐν τῷ πολυνήσῳ τῆς Σάνδης ΒΔ τῆς Βορνέου καί μὲν καὶ παραχωρηθεῖσα τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Ἰακώβου Βρού τοῖς Ἀγγλοῖς τῷ 1846. ἔχουσα ἐμβαδὸν 133 ἢ κατ' ἄλλους 78 τ.μ. καὶ οὐσα χλομαλὴ καὶ πλουσία εἰς ὕδατα, ἐν μέρει δὲ ἐλώδης, ἀποτελεῖ καλὸν σταθμὸν διὰ τοὺς ναυτιλλομένους μεταξὺ Ἰνδίας καὶ Κίνας καὶ ἀριθμεῖ 8.411 κατ. τῷ 1901. Πρωτεύουσα Βικτωρία μετὰ 1500 κατ. καὶ μεγάλης ἀποθήκης γαιανθράκων.

Λαβραδὸρ. Χερσόνησος τῆς Β. Ἀμερικῆς, ἥς οἱ ἰθαγενεῖς κάτοικοι ἀνέρχονται εἰς 10 χιλ. περίπου, κατ' ἔτος δὲ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀλιείας προσέρχονται ἐνταῦθα ἀπὸ Ἰουνίου μέχρι Σεπτεμβρίου 30 χιλ. ἀλιεῖς, οἱ πλεῖστοι ἐξ Ἀγγλίας καὶ Νέας Γῆς.

Λαβυρινθικόν νεδρον καλεῖται ἄλλως τὸ ἀκουστικόν.

Λαβυρινθοδράγχα (Ζωολ.). Οἰκογένεια ἀκανθοπετρώων ἰχθύων ἐπικληθέντων οὕτω ἐκ τινος δευτερουσίσης κοιλότητος, περιλαμβανούσης πολυαριθμούς καὶ ἀγγειοδριβεστάτας πτυχας ἐπιτηδείας εἰς ἀναπνοήν, συγκοινωνούσης δὲ μετὰ τῆς κυρίως βραγχιακῆς κοιλότητος, ἥτις φέρει στενωτάτον ἀνοιγμα. Ὑπάρχοντα ἐνταῦθα γένη ἰχθύων τῶν γλυκέων ὕδατων τῶν τροπικῶν χωρῶν, ἀπερὶ ὧς ἐκ τῆς ῥηθείσης διατάξεως τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων διακρίνονται μετὰ τῶν πάντων τῶν ἰχθύων ὡς δυνάμενα νὰ ζήσωσιν ἀναπνέοντα ἔξω τοῦ ὕδατος τὸν κοινὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα. Τινὰ τούτων ἐξέρχονται καὶ βαδίζουσιν εἰς τὴν ξηρὰν δι' ἰδίων ἀκανθῶν.

* **Λαγανά.** Χωρίον τοῦ δήμου Πηγείων (Ἡλείας), ἔχον 248 κατ. (1896).

Λαγγὰς ἢ **Λαγγάδα** (Κοτζῆ-Μπουράζ). Χωρίον παραθαλάσσιον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐπὶ τῆς Κυζικηνῆς χερσονήσου, οἰκούμενον ὑπὸ 1000 περίπου Ἑλλήνων κατ.

* **Λαγγελάνδη.** Νῆσος τῆς Δανίας, ἔχουσα ἐπὶ ἐμβα. 275 τχμ. 18,901 κατ. τῷ 1901.

* **Λαγγενδύλαου.** Μεγάλη κώμη ἐν τῷ πρωσ. νομῷ Βρεσλαύας, ἔχουσα 19,122 κατ. τῷ 1901.

* **Λαγγενάλτσα.** Πρωτεύουσα περιφερείας ἐν τῷ πρωσ. νομῷ τῆς Ἐρράρτης, ἔχουσα 11,926 κατ. τῷ 1900.

Λαγγενδρέερ. Μεγάλη κώμη ἐν τῷ πρωσικῷ νομῷ Ἀρνσβεργ παρὰ τὸ Δύσσελδερφ, ἔχουσα 19,928 κατ. τῷ 1900, ἀσχολούμενος περὶ τὴν ἀνθρακωρυχίαν, ζυθοποιίαν καὶ γεωπονίαν.

* **Λαγεία.** Πρωτ. τοῦ δήμου Λαγείας (Τυθείου), ἔχουσα 618 κατ. Ὁ δῆμος Λ. εἶχε 2,287 κατ. (1896).

Λαγέττα (Βοτ.). Δένδρον τῶν νήσων Ἀντιλλῶν, ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν θυμολαιοειδῶν, ἔχον φύλλα ἐναλλαζ' διατεταγμένα, στικπνὰ, ἀνθὴ ἐρμαφρόδιτα πενταμερῆ μετὰ κερωσμένον περιανθίον, σταχυομορφαὶ καρπὸν ξηρὸν καλυπτόμενον ὑπὸ τριγῶν καὶ περιέχοντα σπέρμα μετὰ περισπερμίου σαρκώδους. Ἐκ τῆς βίβλου τοῦ δένδρου τούτου διαβραχείσης καὶ συμπίεσεως κατασκευάζεται εἶδος τι τουλίου χρησιμοποιοιμένου διὰ κατασκευὴν περιλαίμων, περικαρπίων, ψαθῶν κλπ.

Λάγινα. Ἀρχαία πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Καρίᾳ, ἥς τὰ εἰρεῖπια εὗρισκονται ἐν τῷ νῦν τμήματι τῆς Τούνας τοῦ νομοῦ Ἀϊδινίου. Πρὸ δεκαετίας ἐγένοντο

ἐνταῦθα ἀνασκαφαὶ ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ ὀθωμανοῦ ἀρχαιολόγου Χαμδῆ Βέη, ἐν αἷς ἀνευρέθησαν τὰ ἱερά τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἑκάτης ἐκ τοῦ τελευταίου τούτου ἀνεκαλύφθησαν πολλὰ τεμάχια τῶν μετοπῶν, αἵτινα ἐμείναν ἐπὶ τόπου, μέλλουσιν ὁμως νὰ μετενεχθῶσιν ὁσονόπως εἰς Κ/πολιν.

* **Λαγκάδα.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Θυάμου (Βάλτου), ἔχον 298 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Λεύκτρου (Οἰτύλου), ἔχον 736 κατ. — 3) Πρωτ. τοῦ δήμου Αἰγιάλης (Θήρας), ἔχουσα 647 κατ. (1896).

* **Λαγκαδάκζα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀρτεμισίων (Ζακύνθου), ἔχον 687 κ. (1896).

* **Λαγκάδια.** Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Γορτυνίας, ἔχουσα 6,815 κατ. Ὁ δῆμος Λ. εἶχε 7,494 κατ. (1896).

Λαγκάδος δῆμος τῆς ἐπαρχίας Πεδιαδῶς (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης. Περιλαμβάνει 14 χωρία με πρωτ. Μοχὸν καὶ ἔχει 6,156 κατ. (1900).

* **Λαγκαζῆς** (τουρκιστί, καὶ ἑλλ. Λαγκαδά). Κωμόπολις τῆς Μακεδονίας, λίαν προσηγείσα ἀπὸ τινων ἐτῶν ἐνεκα τῆς ἐμπορικῆς ἀγορᾶς καθ' ἑκάστην Τρίτην, ὅτε συνέρχονται ἐνταῦθα ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς περὶ ὁμωνύμου πεδιάδος. Εἶναι δὲ πρωτεύουσα ὁμωνύμου ὑποδιοικήσεως (καζᾶ) ὑπαγεμένης ὑπὸ τὴν διοίκησιν καὶ τὸ βιλαέτιον Θεσσαλονίκης καὶ ἀριθμεῖ περὶ τὰς 5 χιλ. κατ., ἐξ ὧν οἱ πλείονες Ἕλληνες συντηροῦντες ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον.

* **Λαγοδοῦνι.** Χωρ. τοῦ δήμου Καλλιωνίας (Καλαβρύτων), ἔχον 339 κ. (1896).

Λαγοθῆραι. Χωρ. τῆς Θράκης ἐν τῇ διοικήσει Τσατάλτζιας τοῦ βιλαετίου Κων/πόλεως, ἔχον περὶ τοὺς 500 κατ. Ἕλληνας καὶ γραμματοδιδασκαλεῖον.

* **Λαγόποδον.** Χωρ. τοῦ δήμου Ὀπιταίδων (Ζακύνθου), ἔχον 598 κατ. (1896).

* **Λάγος.** Ἀγγλικὴ κτήσις ἐν τῇ καλουμένῃ Ἀκτῇ τῶν Δούλων ἐν τῇ ΒΔ Ἀφρικῇ μετὰ τὴν Δαχομέης καὶ Νιγηρίας. Ταύτης τὸ μὲν Ν μέρος εἶναι ἀπειρία τοῦ στέμματος, τὸ δὲ Β διατελεῖ ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτοῦ. Σύμπασα δ' ἀριθμεῖ ἐπὶ ἐμβαδοῦ 74,870 τχμ. περὶ τὰ 3 ἐκατομμ. κατοίκων. Ἡ πρωτεύουσα Λ. ἡρίμει 41,847 κατ. τῷ 1901.

Λαγώμυς (Ζωολ.). Γένος Τρωακτικῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν λαγώιδων, περιλαμβάνον εἶδη πολὺ διαφέροντα ἀπὸ τῶν λαγῶν καὶ τῶν κονίλων διὰ τῶν βραγέων αὐτοῦ ὧτων, διὰ τῶν βραγέων ὀπισθίων ποδῶν καὶ διὰ τῆς παντελῶς ἀοράτου εὐρυς των. Γνωστὸν ἐν Εὐρώπῃ εἶδος εἶναι Λ. ὁ

ἄλπειος (*Iagomys alpinus*), κατοικῶν ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν ὄρεων μέχρι τῆς Καμπσατκάς, ροιτῶν κατὰ ζεύγη ἢ καὶ ὁμάδας εἰς τὰ αὐχμηρά καὶ βραχυῶδη μέρη, σκάπτων ὑπὸ τὴν γῆν φωλεὰς ὁμοίας πρὸς τὰς τῶν κοινύλων, ἐν αἷς διημερεῖται, συναθροίζων κυλινδρικοὺς σωρούς χόρτου ὕψους, μέχρι 30 ὕψεκ. καὶ διαμέτρου μέχρι 65 ὕψεκ., τοὺς ὁποίους κατὰ τὴν χειμερινὰν ὥραν τοῦ ἔτους θέτει εἰς συγκοινωνίαν μετὰ τῆς φωλεᾶς του δια διαθρόμου ἀνοικόμενου ὑπὸ τοὺς πάγους καὶ τὴν χιόνα. Ὁ Λ. τῶν Ἀλπεων εἶνε ἐρυθρῶδες, ἔστιν ὅτε ἐμέλας, ἔχει μῆκος 30 ὕψεκ. καὶ ὕψος 8 ὕψεκ.

Λαγωὸς τῆς θαλάσσης ἢ ἀπλυσίς (Ζωολ.). Γένος Μαλακίων γαστροπόδων ἐκ τῆς τάξεως τῶν Ὀπισθοβραγχίων. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρουσι 4 προσακτρίδας, ὧν αἱ δύο ὀπισθιαί φέρονται λεξῶς πρὸς τὰ ἄνω καὶ ὀπίσω, ὑπενθυμίζουσαι τὰ ὅτα λαγωῦ. Ἐρπυσιν ἐπὶ τοῦ πυθμένου τῆς θαλάσσης, ὅταν δὲ συλλληθῶσιν, ἐκτοξεύουσι χυμὸν χρώματος ἰώδους, παράγοντα θόλωμα πέριξ τοῦ ζώου ἐν τῷ ὕδατι, ὅντα δὲ δηλητηριώδη καὶ ἐκπέμποντα δυσοσμίαν ἀόρεστον. Ἐκαστος Λ. δύναται νὰ περιέχῃ 2 γρ. καθαρᾶς καὶ ξηρᾶς ἰώδους χρωστικῆς οὐσίας, ἥτις τεχνητῶς παραγίνεται δι' ἀναμίξεως ἐρυθροῦ καὶ ἰώδους ἀνιλινοχρώματος. Ἐν τῇ ἀρχαιότητι οἱ Λ. ἐθεωροῦντο ὡς σφοδρὰ δηλητήρια, διὰ καὶ κατηγορήθη ὁ Δομιτιανὸς ὡς δηλητηριῶσας τὸν ἀδελφόν του Τίτον διὰ τοιοῦτων μαλακίων. Σήμερον ἐστὶ οἱ Ἱταλοὶ ἀλιεῖς πιστεύουσιν ὅτι πᾶσα ἐπαρὴ τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὰ μαλακία ταῦτα ἐπιφέρει τριχίρροιαν τῆς κεφαλῆς.

Λαγώπους (Ζωολ.). Γένος Ἀλεκτορείδων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν τετραονιδῶν, χαρακτηριστικόν ἐν ὑπὸ πτερῶν τριχομέρων καλυπτόντων οὐχὶ μόνον τοὺς ταρσοὺς ἀλλὰ καὶ τοὺς πόδας καθ' ὅλοκληρίαν, οὕτως ὥστε νὰ ὁμοιάζωσιν οὗτοι πρὸς πόδας λαγωῦ (ἐξ οὗ καὶ ἡ ἐπίκλησις). Τὸ πτεῖλωμα εἶναι ὁμοιον ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν πτελῶν, οἱ ὀνυχες μεγάλοι σχετικῶς πρὸς τὸ σῶμα ἀνανεοῦνται κατὰ πᾶν ἔτος. Ἐξ εἰδη λαγωπόδων κατοικοῦσιν ἐν ταῖς ἀρктиκαῖς χώραις τῆς γῆς, ἐμφανιζόμενα ἐνίοτε καὶ μέχρι τῶν Πυρρηναίων, τῶν Ἀλπεων καὶ τῶν Ἱμαλαίων. Τὰ πτηνὰ ταῦτα ἂν καὶ ταχύτατα εἰς τὸν δρόμον, τὴν ἀναρρίχῃ καὶ τὴν πτήσιν, θηρεύονται ὁμῶς διὰ δικτύων καὶ βρόχων μετὰ πολλῆς ἐπιμονῆς, διότι τυγχάνουσι περιζήτητα ἐν τοῖς κύνετροις τῆς εὐζωίας ὡς παρέχοντα σάρκα εὐχυστάτας. Ἰδιαίτερον ἑρπύριον διεξάγεται κατὰ τὸν χειμῶνα ἐν Ῥωσίᾳ, Σουηδίας, Νορβηγίας καὶ Σκωτίας πρὸς τὰς

εὐρωπαϊκὰς ἀγοράς εἰς ἃς κομίζονται κατὰ χιλιάδας.

Λαγωστομίδια (Ζωολ.). Οἰκογένεια Τρωκτικῶν κατοικούντων ἐν τῇ Νοτίᾳ Ἀμερικῇ, θηρευομένων δ' ἐπιμόνως χάριν τῆς εὐχύμου σαρκὸς καὶ τῆς πολυτιμοῦ δορᾶς αὐτῶν. Πρῶτον γένος εἶναι ὁ λαγώστομος, ἔχων τοὺς ὀπισθίους πόδας βραχεῖς καὶ ὑπότυπώδεις, τοὺς δ' ἐμπροσθίους διαπεπλάσμενους.

Λαγωφθαλμία. Ἀδυναμία πρὸς σύγκλεισιν τῶν βλεφάρων, ὀρεϊσμένη εἴτε εἰς οὐλόδη σύσπασιν, εἴτε εἰς παράλυσιν τοῦ σφιγκτήρος τῶν ὀφθαλμῶν τούτων μὲς, συνεπεὶα παραλύσεως τοῦ προσωπικοῦ νεύρου μετὰ τραυματισμοῦ, αἰμορραγίαν ἐγκεφαλικὴν ἢ καὶ αἰονόητοτε ἄλλοι αἰτίαι. Ὅταν χρονίσῃ ἡ πάθσις, δύναται νὰ φλεγμανθῇ ἡ ὁ κερρατειδὴς ἢ καὶ ὁ βολβὸς ὅλος.

* **Λαδᾶ**. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀλαγονίας (Καλαμών), ἔχον 484 κατ. (1896).

Λάδη. Νησίς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀντικρὺ τῆς Μιλήτου κειμένη, νῦν δὲ ἐξαρανισθεῖσα ὡς ἐκ τῶν προσχώσεων τοῦ ποταμοῦ Μαϊάνδρου τῶν ἐπενεγκουσῶν καὶ μεγάλην ἀλλοίωσιν εἰς τοὺς περὶ τὴν Μίλητον τόπους. Κατέστη διάσπμας ἐν τῇ ἀρχαιότητι διὰ τὴν ἐκεῖ γενομένην αὐτῇ ναυμαχίαν τῶν Ἰωνῶν κατὰ τῶν Περσῶν τῷ 496 π. Χ., καὶ ἦν διεκρίθη Διονύσιος ὁ Φωκαεὺς, ὅστις μετὰ τὴν ἀπέλυσιν ἐκβάσιν τῆς μάχης ἐπλευσε μετὰ 3 τριήρεων εἰς Ἑσπερίαν, ὅπως πολέμησιν τοὺς Καρχηδονίους καὶ Τυρρηνοὺς.

* **Λαδικοῦ**. 1) Χωρ. τοῦ δήμου Βώλακος (Ὀλυμπίας), ἔχον 501 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Ὑπάτης (Φθιώτιδος), ἔχον 112 κατ. (1896).

Λαδοικέα ἢ τῶν Σεγελλῶν (Βοτ.), *Ladicea Sechellarum* Labill. Φοινῆς ὕψηλότετος, ἰθαγενὴς τῶν νήσων Σεγελλῶν. Ὁ καρπὸς εἶναι μέγιστος, βαρὺς 10—13 γίλιος, καὶ ἀλλοκάστου δικύρου σχήματος. Ἐκ τοῦ σκληροτάτου κελύφους κατασκευάζουσι ποτήρια. [Θ. Χ.]

* **Λαδρόναι** ἢ Μαριαναὶ νῆσοι. Νησιὰς νήσων ἐν τῷ Εἰρηνικῷ Ὠκεανῷ, ἔχουσιν περὶ τὰς 10,800 κατ. Ἐκ τῶν νήσων τούτων ἄρτι ἀνηκουσῶν εἰς τὴν Ἰσπανίαν ἢ μὲν νοτιώτερον κειμένη Ἰοναμ. ὑπῆλθον τῷ 1898 εἰς τὰς Ἠνωμ. Πολιτείας τῆς Βορ. Ἀμερικῆς, αἱ δὲ λοιπαὶ ἐπώληθησαν μετὰ τῶν Καρολινῶν καὶ Πάλων κατ' Ἰσπανίαν τῷ 1899 εἰς τὴν Γερμανίαν.

Λαζαρέτος (Τριαντάφυλλος). Ἐγενν. ἐν Κέα τῷ 1800. Καταταχθεὶς νεαρώτατος εἰς τὸν στρατὸν καὶ πλείστον μαχῶν κατατὴν ἐπαναστάσιν μετασχών, ἀνῆλθε βαθύ-

μηδὲν μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑποστρατήγου (1865). Ἐντελείας ἀντιπρόσωπος Κέας, ἐχορηγῆται κατ' ἐπανάληψιν ὑπουργός τῶν Στρατιωτικῶν, τῷ δὲ 1860 ἐπὶ Βουλγαρῇ διετέλεσε πρόεδρος τῆς Βουλῆς. Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῷ 1884.

* **Λαζαρίνα.** Χωρ. τοῦ δήμου Γόμφων τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτσας, ἔχον 263 κατ. (1896).

Λαζαρίνη. Χωρ. τοῦ δήμου Πηνειῶν (Ἡλείας), ἔχον 253 κατ. (1896).

* **Λαζάρ-Μπούγα.** Χωρίον τοῦ δήμου Σκοτεινῆς ἐν τῷ νέῳ νομῷ Μαγνησίας, ἔχον 255 κατ. (1896).

Λαζαρόνοι ἐπικαλοῦνται ἐν Νεαπόλει οἱ ἀποτελοῦντες τὴν κατωτάτην τοῦ λαοῦ τάξιν, ἴσως ἀπὸ τοῦ λατροῦ τῆς Γραφῆς Λαζάρου, οὗ ἡ νόσος ἐπιδημικῶς ποτε κατὰ τοὺς μέσους χρόνους κατέλαβε μέγα μέρος αὐτῶν. Φημίζονται ὡς παμπόνηροι, κλέπται καὶ ταραξίαι καὶ εἰς πάσας τὰς ἐπαναστάσεις μέγα πρόσωπον διεδραμάτιζαν. Ἀπὸ τῆς ἐνώσεως ὅμως τῆς Νεαπόλεως μετὰ τοῦ Ἰταλικοῦ βασιλείου ἡ περὶ οἰκονομικὴ καὶ ἡ ἠθικὴ αὐτῶν κατάστασις ἐβελτιώθη πολὺ.

Λαθρεμπόριον θεωρεῖται κατὰ τὸν τελεωνειακὸν ἡμῶν ὄργανισμὸν (κερὰ λ. θ') πᾶν ἐμπόρευμα εἰσαγόμενον ἢ ἐξαγόμενον ἢ ἀπλῶς ἀποδιδοζόμενον εἰς τὴν ξηρὰν ἢ ἐπιβιβαζόμενον εἰς πλοῖον ἐν ἀγνοίᾳ καὶ ἀνευ γραπτῆς ἀδείας τῶν προϊσταμένων τῆς τελεωνειακῆς ἀρχῆς καὶ οὐχὶ διὰ τῶν ὀρισμένων ἡμερῶν καὶ εἰς τὰς ὀρισμένας ὥρας, ὡς καὶ ἡ καθ' οἰονδήποτε ἄλλον τρόπον δοῦναι στέργει τῶν εἰς τὸ δημόσιον ὀφειλομένων τελῶν. Τῷ λαθρεμπόρῳ ἐπιβάλλεται καὶ ποινὴ τοῦ ὀνταπλοῦ τελεωνειακοῦ τέλους· ἄλλα πλὴν τούτου ἐπέρχεται καὶ ποινικὴ καταδίωξις, ἐφαρμοζομένων τῶν περὶ κλοπῆς διατάξεων τοῦ ποινικοῦ νόμου. Ἐν πάσῃ ὁμῶς περιπτώσει τὸ λαθρεμπόριον δὲν τιμωρεῖται εἰ μὴ ὅταν ἀναγκασθῇ ἐπ' αὐτοφῶρῳ (βλ. αὐτόφωρον ἀδίκημα). Πρὸς ἄρθρ. Τελωνεῖα.

— 2) **Λ.** τοῦ πολέμου (Contrebande de guerre) καλεῖται πᾶν πρᾶγμα εἰδικῶς ἐν πολέμῳ χρησιμεῖον πρὸς ἀμυναν ἢ ἐπίθεσιν, οὗτινος κατὰ συνέπειαν ἀπαγορεύεται ἢ πρὸς τινὰ τῶν ἐμπολέμων μεταφορὰ ὑπὸ τῶν οὐδετέρων. Ἡ καταστολὴ τοῦ λαθρεμπορίου τούτου πολλὰς ὑπὸ πρακτικὴν ἐποψὴν παρουσιάζει δυσχερείας, καθ' ὅσον πρέπει νὰ συμβιβασθῇ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐμπολέμου πρὸς παρακώλυσιν τῶν κατ' αὐτοῦ ἐν οὐδετέρᾳ γῶρᾳ παρασκευαζομένων καὶ ἂν ἐτέρῳ νὰ προστατευθῇ τὰ διεθνῆς ἐμπόριον, μὴ ὑποβαλλόμενον εἰς ἀδίκους καὶ ἐπαχθεῖς περιορισμούς καὶ διατυπώσεις. Ἐν

τῇ πρακτικῇ τῶν ναυτικῶν πολιτειῶν δύο ἀρχαὶ φαίνονται κρατοῦσαι, ἡ ἐπιεικεστέρᾳ, καθ' ἣν δημεύονται μόνον τὰ ἀπηγορευμένα πράγματα ἐκ τοῦ φορτίου τοῦ οὐδετέρου πλοίου, καὶ ἡ αὐστηροτέρᾳ, καθ' ἣν ἐπεντείνεται ἡ δήμευσις ἐπ' ὅλοκλήρου τοῦ φορτίου καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ πλοίου ἐστὶ. Πρὸς λαθρεμπόριον πολεμικὸν ἐξομοιοῦται καὶ ἡ δι' οὐδετέρων πλοίων μεταφορὰ στρατιωτικῶν ἢ ναυτικῶν ἀντικειμένων εἰς τινὰ τῶν ἐμπολέμων. Λεπτομερέστερα περὶ πάντων τούτων, ὡς καὶ καθορισμὸν τῶν ἀντικειμένων τῶν ἀποτελούντων Π. λ. βλέπε ἐν Διεθνείᾳ δικαίῳ Κάλβο, μετ. Σ. Α. Παπαρράγκου § 411—423.

* **Λάιδαξ.** Πρωτεύουσα τοῦ αὐστριακοῦ δουκάτου Κραίνης, ἔχουσα 36,547 κατ. τῷ 1900. Ὑπέρσθη πολλὰς καταστρώας ὑπὸ τοῦ κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1895 σεισμοῦ.

* **Λαϊγγέστερ** (Lancaster). 1) Πρωτεύουσα τῆς ἐκωνόμου ἀγγλικῆς κομητείας τῆς καλουμένης καὶ Lancashire, ἔχουσα 40,329 κατ. τῷ 1901. Ἡ πολιτεία Λ. φέρουσα τὸ ὄνομα δουκάτου, οὗ ὁ καγκελλάρης ἀποτελεῖ μέλος τοῦ Ἀγγλικοῦ ὑπουργείου, ἡρρίθμει 4,406,787 κατ. τῷ αὐτῷ ἐτεί. — 2) Πόλις τῆς ἐκωνόμου πολιτείας καὶ πρωτεύουσα ταύτης ἐν τῇ Βορείῳ αμερικ. Πολιτεῖᾳ Πενσυλβανίᾳ, ἀριθμοῦσα 41,459 κατ. τῷ 1900.

Λαϊδυσμιθ (Ladysmith). Πόλις τῆς ἐν τῇ Ν Ἀφρικῇ ἀγγλικῆς ἀποικίας Νατάλς, κειμένη ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Κλίπ καὶ συνδεομένη σιδηροδρομικῶς μετὰ τῶν πύλων Δρόβαν, Ἰωαννισδούργου καὶ Ἀρρισιμθ, ἔχουσα δὲ περὶ τοὺς 4,500 κατ. Διαρκεῦντες τοῦ Νοτιοαφρικανικοῦ πολέμου ἡ Λ. ὑπεραπείχθη ὑπὸ τοῦ Ἀγγλοῦ στρατηγοῦ White ἐπολιορκήθη στενῶς ὑπὸ τοῦ στρατοῦ τῶν Βούρων ἀπὸ τῆς 18/30 Ὀκτ. 1899, παρ' ὅλας δὲ τὰς ἀποπειράς τοῦ Βυλλερ πρὸς λύσιν τῆς πολιορκίας μόλις κατὰ Φεβρ. 1900 ἤρθη αὕτη ἐνεκα τῆς συνθηκολογήσεως τοῦ Βούρου Κρόνιε παρὰ τὸ Λαάρδεμπεργ.

Λαίλια (Bot.). Γένος ὄρχεοειδῶν ἐπιδενδρῶδων φυτῶν, περιλαμβάνον πλείστα εἶδη τῶν θερμῶν χωρῶν ὡς τινὰ θερμαίνονται ὡς περικατέστατα κοσμητικὰ φυτὰ ἐν θερμότητάις.

Λαίμαργος (Zool.). Γένος Καρχαριῶν ἐχόντων σῶμα ἐπίμηκες, πτερύγια μικρά, ἄνω ὀδόντας στενοὺς τριγωνικοῦς μετ' αἰγμῆς ἐστραμμένης πρὸς τὰ ἐκτός, κάτω ὀδόντας πλακοειδεῖς ἐπίμηκεις μετὰ τέρμοντος γαίλου. Ἐν εἶδος εὐρίσκειται ἐν τῇ Μεσογείῳ, ἕτερον εἰς τὴν νῆσον τοῦ Μαυρικίου καὶ δύο ἄλλα ἐν ταῖς βορείαις θαλάσ-

παίς. Ἡ σὰρξ αὐτῶν τρώγεται ὑπὸ τῶν Ἰσλανδῶν καὶ τῶν Γροιλανδῶν· τὸ ὄγκω-
δες αὐτῶν ἦπαρ παρέχει ἔλαιον χρήσιμον
ἐν τῇ βιομηχανίᾳ τῶν δερμάτων.

Λαῖμ.β.θ (καὶ οὐλὶ Λαῖμ.β.θ. ὡς ἐγρά-
φη ἐν τόμ. Δ' σελ. 947, Lambeth). Τμήμα
τῆς πόλεως τοῦ Λονδίνου ἐπὶ τῆς δεξιᾶς
ὄχθης τοῦ Ταμέσεως καίμενον. ἔχον ἀρχιε-
πισκοπικὸν μέγαρον. ἔδραν ἐν Λονδίῳ τῶν
ἀρχιεπισκόπων Καντουαρίας ἀπὸ τοῦ 11^{ου}
αἰῶνος, καὶ ἀριθμοῦν 301,873 κατ. τῷ 1901.
Σπουδαία βιομηχανία.

Λαῖν.β. Χωρίον τῆς Μακεδονίας καίμε-
νον 2 1/2 ὥρας ἀπὸ Θεσσαλονίκης, εἰς ἣς τὴν
διοίκησιν ὑπάγεται, καὶ ἀριθμοῦν περὶ τοὺς
χιλίους κατοίκους, διατηροῦντας ἀστικήν
σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον.

Λαινέλλυ (Llanelly). Πόλις τῆς ἐν
Οὐαλλίᾳ ἀγγλικῆς κομητίης Καρμαρθεν,
ἔχουσα 25,617 κατ. τῷ 1901.

Λαίνσιγγβουρκ (Lansigburg). Πόλις
ἐν τῇ Βερ. Ἀμερ. πολιτεία Νέας Ὑόρκης,
ἔχουσα 12,595 κατ. τῷ 1900.

Λαῖνσιγκ (Lansing). Πρωτεύουσα
τῆς Β. Ἀμερ. πολιτείας Μίτσιγκαν, ἔχουσα
16,485 κατ. τῷ 1900.

Λαῖτμεριτς (Leitmeritz). Πόλις
τῆς Βοημίας, ἔχουσα 13,075 κατ. τῷ 1900.

Λακεδαίμονος νομός. Κατὰ
τὴν νέαν διαίρεσιν τῶν νομῶν τοῦ κράτους
ὁ νομὸς Λ. περιλαμβάνει τὰς ἐπαρχίας
Λακεδαίμονος καὶ Ἐπιδ. Διμερῆς τοῦ
πρώην νομοῦ Λακωνίας. Αἱ ἐπαρχίαι αὗται
κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 εἶχον 84,929
κατ.

Λάκεν (Laeken). Προάστειον τῶν
Βρυξελλῶν, ἔχον 30,438 κατ. καὶ ἀπὸ τοῦ
1900 κήπον ἀποικιακῶν φυτῶν.

Λάκκα. Πρωτ. τοῦ δήμου Λακκιο-
τῶν (Παξῶν), ἔχουσα 168 κατ. (1896).

Λακκακούκκι. Χωρ. τοῦ δήμου
Ίθωμης (Μεσσηνίας), ἔχον 118 κατ. (1896).

Λακκιωτῶν δῆμος τῆς ἐπαρχίας
Παξῶν. ἔχει 1945 κατ. (1896)

Λακκόλιθοι (Γεωλ.). Σωροὶ ἐκ κρη-
ξιγενεῖς ἢ ἐνδογενεῖς, ἔχοντες σχῆμα ρα-
κῶ ἢ μήκητος, περιλαμβανόμενοι μεταξὺ
στρωμάτων ἐξωγενῶν ἢ ἰζηματικῶν, ὧν τὰ
μὲν ὑποκείμενα παραμένουσιν ὀριζόντια, τὰ
δὲ ὑπερκείμενα ἔχουσι σχῆμα θολωτῶν. Τα-
πειρώματα ταῦτα ἐσχηματίσθησαν σπανι-
ώτερον μὲν διὰ βραδείας ἐνέσεως ρευστῆς
ὕδατος ὅλης ἀνὰ μέσον ὑπερκειμένων
στρωμάτων, συχνότερον δὲ διὰ μεταγενε-
στέρας πληρώσεως ὑπὸ ρευστοῦ ἡραιστεῖα-
κτοῦ μίγματος τῶν ἐκ τῆς ἀποκαλλήσεως
τῶν συνεχομένων στρωμάτων κατὰ τὴν σι-

γμὴν τῶν ὁρογενετικῶν φαινομένων παραγο-
μένων γασμάτων.

* **Λάκκοι.** Πρωτ. τοῦ δήμου Λάκκων
τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς
Κρήτης, ἔχουσα 1068 κατ. (1900).

* **Λακκόπετρα.** Χωρ. τοῦ δήμου
Δύμης (Πατρῶν), ἔχον 383 κατ. (1891).

* **Λακκώματα.** Χωρ. τοῦ δήμου Φα-
ρῶν (Πατρῶν), ἔχον 395 κατ. (1896).

Λάκκων δῆμος τῆς ἐπαρχίας Κυ-
θωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης. Περιλαμβά-
νεται 15 χωρία μὲ ὀμωνύμου πρωτεύουσάν
(κατ. 1068) καὶ ἔχει 3,884 κατ. (1900).

* **Λάκνω** (Laknou ἢ Laknau). Πρωτεύ-
ουσα τῆς ὀμωνύμου διαίρεσεως (τῆς ἀρι-
θμώσεως 5,977,116 κατ. τῷ 1901) ἐν τῇ
Βρετανικῇ ἐν Ἰνδουστάν τοποτηρηθείᾳ Ἀ-
ρῶδης, ἔχουσα 263,951 κατ. τῷ αὐτῷ ἔτει.

Λακρός (Lacrosse). Πρωτεύουσα τῆς
ὀμωνύμου κομητίης ἐν τῇ Βορείᾳ ἀμερ. Πω-
λιτεῖᾳ Οὐίσκονσιν παρὰ τὴν συμβολὴν τοῦ
Μέλανος Ποταμοῦ (Black River) μετὰ τοῦ
Μισισσιππὶ. Εἶναι κέντρον σιδηροδρομικῶν
γραμμῶν καὶ ἀριθμεῖ 28,895 κατ. κατὰ τὴν
ἀπογραφὴν τοῦ 1900 καὶ σπουδαίαν ποικί-
λην ἐμπορίαν καὶ δὴ ξυλείας καὶ βιομη-
χανίαν.

Λάκων (Ζωολ.). Γένος Ἑλλατηριδῶν. ἔ-
χον πρότυπον εἶδος Λ. τὸν τοιχοδότην
(Lacomurinus), ἔχοντα μήκος 10—11 χιλ.
μ., χροῖμα ἑρπύων μετὰ φαίδων ἀποχρώσεων,
ζῶντα ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ὀφθαλμῶν καὶ πρε-
σόμενον ἐκ τῶν μίσχων τῶν ρόδων. Αἱ
σχαδίνες αὐτοῦ βλάπτουσι τὰς ρόδους, τοὺς
ὀφθαλμούς, τὰ κήωρια καὶ τὰ νεκρά καρ-
ποῦρα δένδρων, ὧν κατατρώγουσι τὰ ριζίδια.

Λάκων Βασιλείας. Ἐγενν. ἐν τῇ
νήτῳ Κέφ τῷ 1830, λαβὼν δὲ τὴν πρώτην
ἐκπαίδευσιν ἐν Ἀθήναις καὶ γενόμενος δι-
δακτωρ τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς μετέβη ὕ-
στερον πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν του
ἐπὶ τριετίαν εἰς Παρίσιον, ὅθεν ἐπανελ-
θὼν διωρίσθη καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν
ἐν γυμνασίῳ τῶν Ἀθηνῶν τῷ 1854. Τῷ
1862 διωρίσθη καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν
ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, ἐνθα ἐδίδαξε μέχρι
τοῦ 1894, ὅτε παρῆλθον λαβὼν τὴν τιτλίαν
ἐπιτίμου καθηγητῆς. Διετέλεσε πρὸς τοὺς
τοὺς καθηγητῆς τῆς Α. Γ. τοῦ διαδόχου καὶ
τῶν προγόνων, πρῶταν, συμβούλος τῆς
ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας καὶ μέλος τῆς So-
ciété astronomique de France. Συνέγραψε
δὲ σειράν διδακτικῶν βιβλίων πρὸς χρῆσιν
τῶν γυμνασίων, εἰς Ἀριθμητικὴν, Γεωμε-
τρίαν, Στλλογὴν προβλημάτων, Φιλοσοφί-
αν ἀριθμητικὴν, Ἀλγεβραν, Φυσικὴν,
Κοσμογραφίαν, Τριγωνομετρίαν καὶ πολλὰς
διατριβὰς ἐν περιοδικαῖς, ὧν πολλὰ φιλο-

λογικῇ καὶ διορθώσεσι ἐπὶ τῶν συγγραφέων, εἰς τοὺς ἐνησυχολοίτο ἰδιαιτέρως. Ἀπέθανε τῇ 14 Ἰανουαρίου 1900.

* **Λάκωνες.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἰστωναίων (Κερκύρας), ἔχον 717 κατ. (1896).

* **Λακωνίας** νομός. Κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν ὁ πρῶτον νομός Λακωνίας διηρέθη εἰς τὸν νομὸν Λακεδαίμονος καὶ τὸν νέον νομὸν Λ., περιλαμβάνοντα τὰς ἐπαρχίας Γυθείου καὶ Οἰτύλου, αἵτινες εἶχον κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 κατ. 50,533.

* **Λάλα.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Ὀλυμπίων (Ἡλείας), ἔχον 415 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ὑπάτης (Φθιώτιδος), ἔχον 346 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Καρυστίων, ἔχον 309 κατ. — 4) Χωρ. τοῦ δήμου Αὐλῶνος (Καρυστίας), ἔχον 223 κατ. (1896).

Λαλάντ-Σακερόν στήλη. Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Λαλικώστ. Χωρ. τοῦ δήμου Φαρῶν (Πατρῶν), ἔχον 265 κατ. (1896).

* **Λαλιώτη.** Χωρ. τοῦ δήμου Σικυῶνος (Κορινθίας), ἔχον 291 κατ. (1896).

Λαλουέττειος πυραμὶς καλεῖται, ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα ἀκμάσαντος θαλάσσιου ἰατροῦ Lalouette, προεξοχῇ τις ἐν σχήματι πυραμίδος, ὑπάρχουσα κατὰ τὸ ἄνω γεῖλος τοῦ θυρεοειδοῦς αἰένου.

* **Λάλουκα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀργείων, ἔχον 376 κατ. (1896).

* **Λάμαρη.** Χωρ. τοῦ δήμου Διρφυῶν (Χαλκίδος), ἔχον 215 κατ. (1896).

Λαμβδοειδεῖς ῥαφαὶ καλοῦνται ἐν τῇ ἀστερολογίᾳ αἱ δύο γραμμαὶ καθ' ἃς γίνονται ἐκατέρωθεν ἡ ἐνωσις τοῦ κατ' ἰνίον ὅσπου πρὸς τὸ ἀντίστοιχον κροταφικὸν καὶ αἵτινες σχηματίζουσαι πρὸς τὰ ἄνω γωνίαν καθ' ὃ σημεῖον ἐνοῦνται μετὰ τῆς στεφανιαίας μορφοῦς ἀποτελοῦσαι τὸ σχῆμα τοῦ γράμματος λαμβδα κεφαλαίου.

* **Λαμιά.** Πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος καὶ ἀπὸ τοῦ 1899 τοῦ νέου νομοῦ Φθιώτιδος περιλ. τὰς ἐπαρχίας Φθιώτιδα καὶ Λοκρίδα, εἰς ἃς προσετέθη καὶ ἡ τῶος ὑπὸ τὸν νομὸν Λαρίσης ὑπαγομένη ἐπαρχία Δομεκοῦ. Οὐσα καὶ ἔδρα τοῦ δήμου Λαμίων (ἔχοντος 11,662 κατ.) ἡρίθμει 7,414 κατ. τῷ 1896. Ἐν ἔτει 1903 ἐστῆθη καὶ ἀπεκαλύφθη ἐνταῦθα ὁ ἀνδρείας τοῦ ἥρωος τῆς Ἀλαμάνας Διάκου, ἔργον τοῦ Ἑλλήνου γλύπτου Καρακατσάνη.

Λαμνίδαι (Ζωφλ.). Οἰκογένεια Σαλαχουιδῶν ἰχθύων χαρακτηριζομένων ὑπὸ δύο νωτιαίων πτερυγίων, ἐνὸς προκτιαίου, δύο βωθῶνων ἀπεχόντων τοῦ στόματος. Περιλαμβάνει τὰ γένη Λαμνην, Σελάχιον καὶ Ἀλώπεκα.

Λαμπάκης Γεώργιος. Ἐγενν. τῷ 1854 ἐν Ἀθήναις, ἐξεπαιδεύθη δ' ἐν τῇ Ῥιζαίῳ σχολῇ καὶ εἰτα ἐσπούδασε θεολογίαν ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ καὶ ἐν Γερμανίᾳ. Τὸ πρῶτον διωρίσθη ἐφορος τῶν χριστιανικῶν ἀρχαιοτήτων καὶ διετέλεσεν ἰδρυτὴς τῆς χριστ. ἀρχαιολ. ἐταιρείας, εἰτα δὲ προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλείσης ὡς ἰδιαιτέρος γραμματεὺς αὐτῆς καὶ ἔλαβε μέρος εἰς τὸ κατ' Ἰούλιον τοῦ 1900 ἐν Παρίσις συγκροτηθὲν διεθνὲς συνέδριον τῆς Συγκριτικῆς ἱστορίας. Συνετέλεσεν εἰς τὴν διάσωσιν τῶν ψηφοθημάτων τῆς μονῆς Δαφνίου, διατελεῖ δὲ καὶ ὑφηγητὴς τῆς χριστιανικῆς ἀρχαιολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ. Συνέγραψε Χριστιανικὴν ἀρχαιολογίαν τῆς Μονῆς Δαφνίου (1889), Ἔργα ὁρηκευτικά (1893), Μελέτας, ἐργασίας καὶ περιηγήσεις ἐν Ἀττικῇ, Ἀργολίδι, Κορινθίᾳ κτλ. (1894), Χριστιανικὴν ἀγιογραφίαν τῶν 9 πρώτων αἰώνων (1896), Γενικὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Χριστιανικὴν ἀρχαιολογίαν (1896), Τὴν Μονὴν Δαφνίου μετὰ τὰς ἐπισκευὰς (1899), Mém. sur les antiquités chrét. de la Grèce (1896) καὶ πληθὺν ἄλλων ἐλασσόνων συγγραφέων.

Λάμπεια. Ὅρος ἄνω τῆς νῦν Δίβρης καὶ μετὰ τούτης καὶ Ναυσῆς καὶ Βερβινῆς, ἀποτελοῦν μέρος τῆς μεγάλης ὄρειας τοῦ Ἐρυμάνθου καὶ καλούμενον νῦν Ἀνάληψις, Ἀστράς κλπ. Ὀνομάσθη οὕτω ἐκ τῆς λευκότητος τῶν χιόνων καὶ τῶν λευκῶν ἐν τῇ κορυφῇ βράχων καὶ πετρωμάτων τῶν ἐστερημένων δασῶν. Ἐχει ὕψος περὶ τὰ 2000 μέτρα. Ἀτόπως τινὲς νομίζουσιν ὡς Λάμπειαν τὸ μετὰ τὴν Δειβαρζίου καὶ Κερτέλης μέρος τοῦ Ἐρυμάνθου.

* **Λαμπεῖαι** δῆμος τοῦ νέου νομοῦ Ἡλείας. Ἐχει 7,379 κατ. (1896).

* **Λαμπέτι.** Χωρίον τοῦ δήμου Λετρινῶν (Ἡλείας), ἔχον 747 κατ. (1896).

* **Λάμπης** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Ἀγ. Βασιλείου (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης. Ἐχει 2,818 κατ. (1900).

* **Λαμπινού.** Χωρίον τοῦ δήμου Μυρεσίου ἐν τῷ νέῳ νομῷ Μαγνησίας, ἔχον 204 κατ. (1896).

* **Λαμπιώτες.** Χωρ. τοῦ δήμου Πανακραιῶν τῆς ἐπαρχίας Ἀμαρίου (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 178 κατ. (1900).

* **Λάμπογγ** (Lampong). Ὀλλανδικὴ τοποτηρητεία ἐν τῷ ΝΑ τῆς νήσου Σουμάτρας, ἔχουσα ἐπὶ ἐμβ. 29,366 τετμ. 137,501 κατ. τῷ 1895.

Λάμπρος Σπυρίδων. 1) Π. Ἰστορικὸς καὶ μεσαιωνοδότης, γενν. ἐν Κερκύρᾳ τῇ 9 Ἀπριλίου 1851, υἱὸς τοῦ Παύλου Λ.

Τὴν δημοτικὴν παιδείαν ἔλαβεν ἐν Κερκύρᾳ, τὴν δ' ἐγκύκλιον ἐν Ἀθήναις, μεθ' ὃ ἐσπούδασε φιλολογίαν κατ' ἀρχὰς ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ ἀπὸ τοῦ 1867—71, εἰτα δὲ ἐν Γερμανίᾳ, ἐνθα ἔτυχε τοῦ διδασκτορικοῦ πτυχίου ἐν Λειψία δια τῆς ἐναίσιμου αὐτοῦ διατριβῆς «Τὰ κατὰ τοὺς εἰκιστάς τῶν παρ' Ἑλλήσιν ἀποικίων» τῷ 1873. Μέχρι τοῦ 1877 περιῆλθε τὰς βιβλιοθήκας καὶ τὰ ἀρχεῖα τῆς Γερμανίας, Αὐστρίας, Ἰταλίας, Γαλλίας, Ὁλλανδίας καὶ Ἀγγλίας, μελετῶν ἰδίως τὰ μεσαιωνικὰ ἑλληνικά χειρόγραφα, μεθ' ὃ κατελθὼν εἰς Ἑλλάδα ἐγένετο ὑφηγητὴς τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας καὶ τῆς γραφογνωσίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῷ 1878, ὑποβαλὼν διατριβὴν «Αἱ Ἀθῆναι κατὰ τὰ τέλη τοῦ ΙΒ' αἰῶνος» (1878), καὶ ἀπὸ τοῦ 1889—1885 ὑπῆρξεν γενικός ἐπιθεωρητὴς τῶν δημοτικῶν σχολείων. Ἀπὸ δὲ τῆς 30 Ἰανουαρ. 1886 διατέλει καθηγητὴς τῆς γενικῆς ἱστορίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ. Δις διήμερον ἐπὶ μῆνας ὅλους ἐν τῷ Ἀγίῳ Ὁρει, τὸ μὲν πρῶτον τῷ 1880 σταλεῖς ὑπὸ τῆς βουλῆς καὶ τῆς ἑλλ. κυβερνήσεως, εἰτα δὲ τῷ 1895 κατ' ἐντολὴν καὶ ὑποστήριξιν τῆς Cambridge Press χάριν καταγραφῆς καὶ μελέτης τῶν χειρογράφων τῶν μοναστηριακῶν ἐν Ἀθῶν βιβλιοθηκῶν. Τὸ πόρισμα τῶν μελετῶν τούτων ἐξεδόθη ἐν ταῖς βιβλίαις Κατάλογος τῶν ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις τοῦ Ἀγ. Ὁρους ἑλλ. κωδίκ. ἐν Ἀθ. 1878, μέρος Α' καὶ Κατάλογος ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐπιγραφὴν, τόμ. 2, ἐν Κανταβριγίᾳ 1895—1900. Διατέλει προσέτι πρύτανης τοῦ φιλολ. καὶ ἀρχαιολ. τμήματος τοῦ «Παρνασσῶ» ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν καὶ τοῦ Συνδέσμου τῶν ἑλλ. ἀθλητικῶν καὶ γυμναστικῶν συλλόγων, ἐργασθεὶς ὑπὲρ τῆς γυμναστικῆς καὶ ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων. Εἰσαγαγὼν δὲ τὰς εἰς ἱστορικοὺς καὶ ἀρχαιολογικοὺς τόπους ἐκδρομὰς τῶν φοιτητῶν καὶ ὡν ἐπίτιμος πρύτανης τοῦ Συλλόγου τῶν ἐκδρομῶν, ἐγένετο εἰσηγητὴς καὶ τῆς πρώτης εἰς Ἱεροσόλυμα μεγάλης ἐκδρομῆς τοῦ Πάσχα τοῦ 1902. Ἀντιπροσώπευσε τὸ πανεπιστήμιον ἐν Ῥώμῃ τῷ 1899 ἐν τῷ συνεδρίῳ τῶν ἀσιανολόγων καὶ διωρίσθη ὅπως ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν Κυβέρνησιν τῷ 1903 ἐν τῷ διεθνείῳ συνεδρίῳ τῶν ἱστορικῶν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει. Συνέγραψε δὲ πλὴν τῶν ἄνω ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος μετ' εἰκόπων ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς βασιλείας τοῦ Ὀθωνος (ἀπὸ τοῦ 1885), Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν (2 τόμ. 1893—94, κατὰ μεταφράσιν ἐκ τοῦ Ἰταλ. τοῦ Φραγκίσκου Βερτολίνου), Ἑλληνικὴν ἱστορίαν (κατὰ μεταφρ. ἐκ τοῦ γερμ. τοῦ Ἐρνέστου Κουρτίου, 5 τόμ.

1898—1900) ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Μαρσέλλῃ, ἐνθα ἐξέδωκε καὶ Langlois et Seignobos Εἰσαγωγὴν εἰς ἱστορικ. μελέτας (ἸΑθ. 1902) καὶ Ἑγχειρίδιον τῆς ἑλλ. καὶ λατ. παλαιολογίας (1903), Μιχαὴλ Ἀπομινάτου τοῦ Χωνιάτου τὰ σωζόμενα (2 τόμ. 1879—1880, μετ' ἰδίᾳ ἐκτετυπωμένης εἰσαγωγῆς), Collocation de romans grecs en langue vulgaire et en vers (ἐν Παρίσις 1880), Constantin de natura animalium libri duo (Supplementum Aristotelicum τῆς ἐν Βερολίῳ Ἀκαδ. Ἐν Βερολίῳ 1885), Ecthesis Chronica and Chronicon Athenarum (ἐν Λονδίῳ 1802). Ἀνέκδοτα ἔργα περὶ Ῥήγα Βελιστινῆ μετὰ τοῦ Αἰμιλ. Λεγρᾶν (1891), Ἀνακαλύψεις περὶ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Ῥήγα (αὐτ. 1891). Φοιτητῆς ἐτι ὡν συνέγραψε τὰ ἑξῆς: Γεωργίος Ζαλοκώστας (1868), Τὸ παναθαναικὸν στάδιον καὶ αἱ ἐν αὐτῷ ἀνασκαφαὶ (1870), Ὁ τελευταῖος κόρυς τῶν Σαλῶνων ἔραμα (1870), Παναγιώτου Δοξάρᾳ περὶ ζωγραφίας (1871), Περὶ Βελισσαρίου Κορηνεῖου Ἑλλήνος ζωγράφου ἐν Νεαπόλει (1872), ἅπαντα τυπωθέντα ἐν Ἀθῆναις. Πλὴν τῶν ἄνω μνημονευθέντων ἔργων ἔγραψε πλείους ὅσα ἱστορικάς, ἀρχαιολογικάς, φιλολογικάς καὶ παλαιογραφικάς πραγματείας, δημοσιευθείσας εἴτε χωριστὰ, εἴτε ἐν ταῖς ἑλλ. περιοδικαῖς καὶ ὅς ἐν τῇ Ἑστῇ, τῷ Παρνασσῷ, τῇ Ἐπιτηρίδι Παρνασσῶ καὶ τῷ Δελτίῳ τῆς ἱστορικ. Ἑθνολ. Ἐταιρείας, ἐν ἡμερολογίοις καὶ ἐφημερίαις, ἐν τῷ Athenaeum τοῦ Λονδίνου, Deutsche Literaturzeitung κτλ. κτλ. Πλείστα αὐτοῦ ἄρθρα ἐγκυκλοπαιδικὰ ἐν ταῖς ἑλλ. ἐφημερίαις ὡς καὶ διαλέξεις ἐν τῷ συλλόγῳ Παρνασσῷ ἐξεδόθησαν ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Λόγοι καὶ Ἄρθρα (1902).

— 2) Ἰωάννης Π. Νομισματολόγος, γενν. τῷ 1843 ἐν Κερκύρᾳ, πρεσβύτερος υἱὸς τοῦ γνωστοῦ παρ' ἡμῖν νομισματολόγου καὶ μεσαιωνοδίσκου Παύλου Λάμπρου. Περαιτῶς τὰς γυμνασιακάς σπουδὰς ἐν Κερκύρᾳ καὶ εἰτα ἀκροασθεὶς τῶν φιλολογικῶν μαθημάτων ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ, συνεπλήρωσε τὰς φιλολογικάς αὐτοῦ μελέτας περὶ τὴν νομισματικὴν καὶ ἀρχαιολογίαν κυρίως ἐν Φλωρεντίᾳ καὶ ῥευνήσεν ἐπισταμένως πάντα τὰ λοιπὰ μυστεῖα τῆς Ἰταλίας, ὡς καὶ τὰ τοῦ Λονδίνου, Παρίσιων, Βερολίνου καὶ Βιέννης. Διαμένων ἐν Ἀθήναις κέντηται σπουδαίαν νομισματικὴν συλλογὴν καὶ συνέταξε τὸ βιβλίον «Ἀναγραφή τῶν ἀρχαίων νομισμάτων τῆς Πελοποννήσου» (ἐν Ἀθήναις 1891) μετὰ 16 πινάκων.

— 3) Μιχαὴλ. Ἐγενν. ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1841, μετὰ δὲ τὴν γυμνασιακὴν παιδείαν ἐσπούδασεν ἐν τῇ φιλοσοφικῇ σχολῇ τοῦ πανεπιστημίου καὶ διετέλεσε δημοτικὸς

σύμβουλος Ἀθηνῶν ἐπὶ ἐκτροπῇ, βουλευτὴς Ἀρτῆς καὶ ἐπὶ 32 ἔτη γραμμ. τοῦ συλλόγου Παρνασσῶ, εὐπύρξεν εἰς τῶν κυριωτάτων ἰδρυτῶν. Ἐγραψε εἰς διαφόρους διατριβὰς ἐκδοθεῖσας ἐν τῇ Ἐπετηρίδι τοῦ Παρνασσῶ, μετέφρασε πολλὰ δράματα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ καὶ Ἰταλικοῦ καὶ συνέγραψεν αὐτὸς κωμωδίας τινάς, ἐν αἷς τὸ γνωστότατον καὶ δημοφιλέστατον «Δίγ' ἀπ' Ὀλα» 1894. Ἀπέθανε τῇ 2 Σεπτεμβρίου τοῦ 1902.

Λαμπρόλλος Κυριακός. Λόγιος Ἕλλην, γενν. ἐκ πατρὸς Κυθηρίου ἐν Σμύρνῃ. Ἐσπούδασε τὰ νομικὰ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἤσκησεν ἐπ' ὀλίγον τὸ δικηγορικὸν ἐπαγγέλμα ἐν Βουκουρεστίῳ. Ἐν Σμύρνῃ, ἐνθα ἐπὶ πολὺ διήγαγεν, ἠγωνίσθη ἐκθύμως κατὰ τῶν προσηλυτιστῶν δια τῆς ἐφημερίδογραφίας καὶ διὰ τοῦ βιβλίου «Μισσηνάριος». Συνέγραψε δὲ πρὸς τούτοις καὶ τὰ «Τίτρα καὶ Κίδαρις», τὸ «Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον» καὶ τελευταῖον τῷ 1889 τὸ «Une mystification fatale», ἀπειθὺ νόμον κατὰ τῆς Ῥωμ. Ἐκκλησίας· πλείστα δὲ κατέλιπεν ἐν χειρογράφοις. Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῷ 1883.

Λαμπτήρ τοξοειδής. Βλ. Φῶς ἡλεκτρικόν.

Λαμπυρίς (Ζωολ.). Γένος Κολοεπτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Μαλακοδέρμων χαρακτηριζομένων ὑπὸ κυρτοῦ πυγιδίου ἀκαραίῳ ἢ ἐντετραχημένῳ, ὑπὸ πτυχῆς τοῦ προθώρακος καθέτου γωνιώδους ἢ κολούρου πρὸς τὰ μέρη. Ἐνταῦθα ὑπάρχονταί τὸ εἶδος τῆς ἐλάσσονος λαμπυρίδος (lampyris noctiluea), ἥς μόνον τὸ ἄρρεν φέρει πτέρυγας, μόνον δὲ τὸ θῆλυ εὐμοιρεῖ φωσφορίζουσης συσκευῆς κατὰ τοὺς τελευταίους κρίκους τῆς κοιλίας· καὶ τὸ εἶδος lampyris splendidula, οὐπερ τὸ τε ἄρρεν καὶ τὸ θῆλυ φωσφορίζουσι κατὰ τὴν πυγὴν ἐκείνη μὲν ὑπτάμενον, τοῦτο δὲ ἐπὶ τῆς γῆς μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς συνουσίας αὐτῶν. Κοινῶς εἶνε γνωστὰ τὰ ἔντομα ταῦτα ὑπὸ ὄνομα Πυγολαμπίδες ἢ Κωλοφωτίες.

* **Λάν** (Laon). Πρωτεύουσα τοῦ γαλλ. νομοῦ Αἰν (Aisnes), ἔχουσα ὡς δῆμος 15,434 κατ. τῷ 1901.

* **Λάναρκ** (Lanark). Κομητὴς τῆς Σκωτίας, ἔχουσα 1,339,289 κατ. τῷ 1901.

* **Λάνδ** (Les Landes). Νομὸς τῆς Γαλλίας, ἔχων 291,657 κατ. τῷ 1901.

* **Λάνδου.** Πόλις τῆς Βαυαρίας ἐν τῷ Παλατινάτῳ, ἔχουσα 15,824 κατ. τῷ 1900 καὶ σπουδαῖον ἐμπόριον. Γενομένη ἐλευθερία πόλις τῷ 1291 προσηρτήθη εἰς τὴν Κάτω Ἀλσατίαν ὑπὸ Μαξιμιλιανοῦ τοῦ Α' τῷ 1511. Περιελθούσα κατὰ τὴν Βαστρα-

λικὴν εἰρήνην εἰς τοὺς Γάλλους ὡχυρώθη τῷ 1688 ὑπὸ τοῦ Βαδῶν καὶ ἔμεινε γαλλικὴ κτήσις μέχρι τοῦ 1816, ὅτε ἐπεδικάσθη εἰς τὴν Βαυαρίαν, ἔχουσαν τὸ δικαίωμα νὰ διατηρῇ ἴδιαν φρουρὰν ἐν ὀνόματι τῆς Γερμανικῆς ὁμοσπονδίας μέχρι τοῦ 1871.

* **Λανδοβέργ** ἢ ἐπὶ τοῦ ποτ. Βάρτε. Πόλις ἐν τῷ πρωστ. νομῷ Φραγκοσούρτης, ἔχουσα 33,598 κατ.

* **Λανδοκρόνα.** Πόλις τῆς Σουηδίας, ἔχουσα 14,399 κατ. τῷ 1900.

* **Λανδοχούτ** (Landshut). Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Κάτω Βαυαρίας, ἔχουσα 21,737 κατ. τῷ 1900.

* **Λάνου.** Χωρίον τοῦ δήμου Ὠλένης (Ἡλείας), ἔχον 413 κατ. (1896).

Λανούδιον (Lanuvium, νῦν Civita Lavinia). Ἀρχαία πόλις τῆς Ἰταλίας ἐν τῷ Λατίῳ, 24 γμ. μακρὰν τῆς Ῥώμης, κτισθεῖσα κατὰ τὴν παράδοσιν ὑπὸ τοῦ Αἰνείου ἢ τοῦ Διομήδους. Ἦτο ἐκ τῶν ἱστοποιτιδῶν τῆς Ῥώμης πόλεων, εἶχε δὲ νάυν καὶ ἄλλος ἀριερωμένα εἰς τὴν Ἥραν.

* **Λάνς** (Lens). Πόλις ἐν τῷ γαλλικῷ νομῷ Πά δὲ Καλαί, ἔχουσα 24,313 κατ. τῷ 1901. Ἐνταῦθα ἐνίκησεν ὁ μέγας Κοντὲ τοὺς Αὐστριακοὺς τῷ 1648.

* **Λάνστον** (Lanncoston). Πόλις τῆς νήσου καὶ ἀγγλικῆς ἀποικίας Τασμανίας τῆς ὑπαγομένης εἰς τὸ κράτος τῆς Αὐστραλίας, ἔχουσα 19,581 κατ. μετὰ δὲ τῶν προαστείων 26,105 κατ. τῷ 1899.

Λαντανή (Φαρμ.). Ἀλκοολοειδὲς ἐξαγόμενον ἐκ τῆς Λαντάνης τῆς βραζιλ. ανθῆς, χρησιμεύον ἐσωτερικῶς ὡς αντιπυρετικὸν καὶ ἀντιπεριδινὸν φάρμακον. Βραδύνει τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος, ἐκτετὶ τὰς λειτουργίας τῆς θερμότητος καὶ ὑποστέλλει τὰς πυρετικὰς ζωϊκὰς θερμοκρασίας.

* **Λάντζοῦ.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ὠλένης (Ἡλείας), ἔχουσα 589 κατ. (1896).

* **Λαντζονάτου.** Χωρ. τοῦ δήμου Τριπύλης (Τριφυλίας), ἔχον 160 κατ. (1896).

* **Λάντζου.** Χωρ. τοῦ δήμου Αἰθίων (Τρικαλίων), ἔχον 143 κατ. (1896).

* **Λαντάνο** (Lanciano). Πόλις τῆς ἰταλικῆς ἐπαρχίας Chieti καὶ ἐδρα ἀρχιεπισκόπου, ἔχουσα ὡς δῆμος 18,523 κατ. τῷ 1901.

Λάντσαξ Βικέντιος. Ζωγράφος Ἰταλὸς διατριβὸν ἐν Ἀθήναις, ἐνθα καὶ ἀπέθανε τῇ 10 Ἰανουαρίου 1902. Ἐγεννήθη τῷ 1822 ἐν Βενετίᾳ ἐκ πατρὸς διευθυντοῦ τοῦ αὐτοῦ λογισηρίου καὶ ἐσπούδασεν ἐν τῇ Βενετικῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν Καλῶν Τεχνῶν, ὅπου περατώσας ἐπιμελῶς τὰς σπουδὰς αὐτοῦ διωρίσθη βοηθὸς τοῦ καθηγ. τῆς προοπτι-

κῆς. Μετὰ τὴν ἀτυχὴ ἐπανάστασιν τῆς πόλεως ταύτης τῷ 1848 κατὰ τῶν Αὐστριακῶν ὁ Λ. ἐξωρίσθη καὶ κατέρυγεν εἰς Πάτρας. Ἐλθὼν μετὰ διετίαν εἰς Ἀθήνας ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τῆς βασιλίσσης Ἀμαλίας, κατ' ἐντολὴν τῆς ὁποίας διεκόσμησε τὸν ἐξοχικὸν αὐτῆς φερώνυμον πύργον. Τῷ 1863 διαρίσθη καθηγητὴς τῆς προσοπτικῆς καὶ τῶν συναφῶν αὐτῇ μαθημάτων ἐν τῷ Μετσόβιῳ πολυτεχνεῖῳ, ἔνθα ἐπὶ 28 ἐτη διετέλεσε καθηγητὴς. Ἐξίδαξε δὲ ἅμα τὴν ζωγραφικὴν καὶ ἐν ταῖς στρατιωτικαῖς σχολαῖς τῶν ευελπίδων καὶ τῶν ὑπαξιωματικῶν. Διεκρίθη κυρίως ἐν τῇ ἀπεικονίσει τῶν ἀρχαίων μνημείων, αἱ δὲ ὑδατογραφίαι αὐτοῦ αἱ παριστώσαι ταῦτα διαπρέπουσιν ἐπὶ χρώματι, ἀκριβεῖα καὶ αἰσθήσει τοῦ καλῶς. Ἐγράψατο τὸ στρατοπέδον τῶν Εὐδῶν κατ' ἐντολὴν τοῦ βασιλέως Γεωργίου καὶ ἐκόσμησεν ἐν μέρει διὰ τοιχογραφιῶν τὴν ἐν Ἀθήναις ῥωσικὴν ἐκκλησίαν.

* **Λαοδίκεια.** 1) Λ. καὶ τουρκιστὶ Λατίζε. Πόλις τῆς Συρίας παράλιος, ἀνήκουσα εἰς τὸ βελασίτιον Βηρυτεύ καὶ ἔχουσα 22,000 κατ. ποικίλων ἐθνικοτήτων. Εἶναι ἔδρα ὀρθοδόξου μητροπολίτου, ἀμερικανικῆς ἱεραποστολῆς καὶ ξένων προσένων καὶ ἔχει ἐνδοκτοκάπν. — 2) Λ. ἐπὶ Λύκω. Ἀρχαία πόλις τῆς ΝΔ Φρυγίας παρὰ τὰ ἔρια Λυδίας καὶ Καρίας, κειμένη ἐπὶ τοῦ Λύκου, παραποτάμου τοῦ Μαιάνδρου, καὶ πρὸς τὰ ΒΑ τοῦ ὄρους Σαλδόκου, τοῦ νῦν Μπαμπ-Δάγ. Καλουμένη πρότερον Διάσπολις καὶ Ῥεάς, ἀνεκτίσθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Συρίας Ἀντιόχου Β' τοῦ Θεαυ (261—240 π. Χ.) πρὸς τιμὴν τῆς γυναικὸς τοῦ Λαοδίκης. Περιελθούσα εἰς τοὺς Ῥωμαίους τῷ 130 π. Χ. ὤντηθεν εἰς σημαντικὴν βαθρὸν περιωπῆς ἕνεκα τῆς ἐμπορίας οὖσα καὶ ἔδρα Ῥωμ. κοινοῦ. Εἶναι μία τῶν 7 ἐκκλησιῶν τῆς Ἀποκαλύψεως, καταστραφείσα δὲ ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ ἀνεκτίσθη ὑπὸ Μάρκου Αὐρηλίου. Τῷ 362 μ.Χ. συνεκροτήθη ἐνταῦθα ἐκκλησιαστικὴ σύνοδος. Κατάληφθεισα ὑπὸ τῶν Σελτζουκιδῶν τῷ 1097 καὶ ἀνακτισθεῖσα ὑπὸ Ἰωάννου Β' τοῦ Κομνηνοῦ τῷ 1119 ὠχυρώθη ὑπὸ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ Μανουῆλ. Περιελθούσα δὲ κατὰ τὸν II' αἰῶνα εἰς τοὺς Τούρκους κατεστράφη τέλειον ὑπὸ τοῦ Ταμερλάνου τῷ 1402. Ταῖς ἐρείπια αὐτῆς, κείμενα μεταξὺ τοῦ νῦν χωρίου Γκοντελῆ καὶ τῆς πόλεως Δενιζλί (βλ. λ.), κατεσκάφησαν ἀντικεινῶς κατὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ἐγγύς διερχομένης σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Σμύρνης—Αἰδινίου καὶ προεκτάσεως, τὰ μᾶλλον δὲ διαφυλαχθέντα εἰς τὰ λείψανα τοῦ ἐτέρου τῶν θεάτρων καὶ μεγάλου καὶ ὠραίου σταδίου. Τὰ λοιπὰ κεῖνται φύρδην μίθγην, μόλις δὲ διακρίνον-

ται ἔχνη γυμνασίου, ὠδείου, νεκροπύλωος, τριῶν χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν καὶ διαφόρων νοῶν.

* **Λάουδον** (John Claudius London). Ὀνομαστὸς βοτανικὸς Ἀγγλὸς, οὗ τὰ γενεολογικὰ καὶ τὰ περὶ τῆς γλωρίδας τῆς Μεγάλης Βρετανίας συγγράμματα διαπρέπουσιν ἐν τῇ ἐπιστῇ. Ἐγενν. τῷ 1783 πλησίον τοῦ Ἐδμβούργου καὶ ἀπέθ. τῷ 1843 ἐν Λονδίῳ. Τὰ κυριώτερα ἔργα αὐτοῦ εἰς: Eucyclopedia of plants. The gardeners Magazine (19 τόμ. 1826-43), Arboretum et fruticetum britannicum (8 τόμ. μετὰ 412 πινάκων 1838). [Θ.Χ.]

* **Λαουεμβούργ(ον)** ἐν Πομμερανία. Πόλις τοῦ πρώτου νομοῦ Κσσλίν, ἔχουσα 10,442 κατ. τῷ 1900 καὶ ποικίλην βιομηχανίαν.

* **Λάουθ** (Louth). Ἡ μικροτάτη κομητεία τῆς Ἰρλανδίας ἐν τῷ Λεϊνστερ, ἔχουσα 65,741 κατ. τῷ 1901.

* **Λαουρδαλίτης.** Ὀρυκτὸν θεωρούμενον λόγῳ τῆς συστάσεως καὶ ὕψους αὐτοῦ ὡς ποικιλία τῆς ἐλασιολιθικοῦ συγκρίτου. Περιεκτικώτατον πέτρωμα προσερχόμενον ἐκ Νορβηγίας, περιέχοντες δια τὴν κατασκευὴν ἐπιτομῶν μνημείων διὰ τὴν βαλθύραν χροίαν αὐτοῦ.

* **Λά Πάτ.** Πρωτεύουσα τοῦ ὁμωνύμου νομοῦ ἐν Βολιβία καὶ ἀπὸ τοῦ 1898 καὶ τῆς ὅλης δημοκρατίας. Εἶναι ἔδρα τῶν ἀνωτάτων δικαστικῶν ἀρχῶν, τοῦ διπλωματικοῦ σώματος καὶ τῶν προσένων καὶ ἔχει 62,320 κατ. κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 καὶ ζωρὸν ἐμπορίαν.

* **Λαπαθῶν** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων. Ἐχει 5,509 κατ. (1896).

* **Λαπαναγοί.** Χωρ. τοῦ δήμου Κερπινῆς (Καλαβρύτων), ἔχον 750 κατ. (1896).

* **Λαπαροκῆλη** εἶνε μορφή τῆς σπινωτάτης κήλης ἀπεργαζομένης τῇ διεκπώσει τμήματος ἐντέρου δια μέσου τοῦ τετραγώνου ψεῖτου μυῖς, οὗπερ αἱ μυῖαι δεσμιδὲς ἀποκόλλωνται καὶ διίστανται, καὶ διὰ μέσου τῆς ἀπονευρώσεως τοῦ ἐγκαρσίου μυῖς διασχιζομένης.

* **Λάπατα.** Χωρ. τοῦ δήμου Λαπαθῶν (Καλαβρύτων), ἔχον 124 κατ. (1896).

* **Λαπατρία** (Ἰωάννης). Βλ. Δεσποτάτον Ἠλείου.

* **Λαπαχικὸν ὄξύ.** Κιτρίνη χρωστικὴ οὐσία, ἐξαγόμενὴ ἐκ τοῦ ἐν ταῖς νοτίαις χώραις τῆς Ἀμερικῆς εὐρισκόμενου βαρικοῦ ξύλου λαπαχού.

* **Λάπι.** Χωρ. τοῦ δήμου Δωρίου (Τριφυλίας), ἔχον 588 κατ. (1899).

* **Λά Πλάτα.** Πρωτεύουσα τῆς ἀργεν-

τινῆς ἐπαρχίας Βουένος "Αύρας, ἔχουσα μετὰ τῶν προαστείων 45,410 κατ. τῷ 1895, ἐξ ὧν πολλοὶ Ἰταλοὶ, καὶ ὥρτια οἰκοδομήματα. Ἰδρυθεῖσα τῷ 1882 ταχέως προήχθη, ἀνελθόντος τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς μέχρι τῶν 65 χιλ., ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 1892 ἤρξατο ἐκπίπτουσα.

Λαππαίων δ ἡ μὲν τῆς ἐπαρχίας Ρεθύμνης τῆς Κρήτης. Ἔχει 2,902 κατ. καὶ περιλαμβάνει τὴν πρωτεύουσάν Ἀργυροπόλιν καὶ τὰ χωρία Ἀρκευδαῖνα, Ἐπισκοπή, Καρωτή, Κάτω Περος, Κούρη, Μαρουλίου, Μπιλανεῖδων καὶ Μυριονέσθια.

* **Λαπράδ.** Τὸ κύριον αὐτοῦ ὄνομα εἶναι: Victor.

* **Λάρ** (Lahr). Πόλις ἐν τῷ μεγάλῳ δυνάτῳ τοῦ Βάδεν, ἔχουσα 13,577 κατ. τῷ 1900.

* **Λάρισα.** Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου νομοῦ, ἔχουσα κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 κατ. 15,373. Νεωστὶ ἰδρύθη ἐν αὐτῇ ἡ Ἀδερῶντος γεωργικὴ σχολή. Ὑπάρχει δὲ πολλὰ κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον τοῦ 1897, ὅτε ἐγκαταλείφθη ὑπὸ τοῦ ἐλλ. στρατοῦ κατελήχθη ὑπὸ τῶν Τούρκων. Ὁ παλαιὸς νομὸς Λ. διὰ τοῦ νόμου τῆς 8 Ἰουλίου 1899 διηρέθη, ἀποσπασθεῖσάν ἀπ' αὐτοῦ τῶν ἐπαρχιῶν Βόλου καὶ Ἀλμυρού, αἰτίνες μετὰ τῆς ἀπὸ τοῦ νομοῦ Εὐβοίας ἀποσπασθείσης ἐπαρχίας Σκοπέλου ἀπετέλεσαν τὸν νέον νομὸν Μαγνησίας, ὡς καὶ τῆς ἐπαρχίας Δρυοπόλεως, προστεθείσης εἰς τὸν νέον ἐπίσης νομὸν Φθιώτιδος. Ὁ νῦν νομὸς Λ. σύγκειται ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας (ἔχουσης τῷ 1896 κατ. 40,470) καὶ τῶν ἐπαρχιῶν Τυρνάβου, Ἀγυῖας καὶ Φαρσάλων, αἰτίνες ἡρίθμουν ὁμοῦ κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 κατ. 86,503. Ὁ δὲ δῆμος Λ. τῷ αὐτῷ ἔτει εἶχε 17,115 κατ. Μέρη τινὰ τῶν ἐπαρχιῶν Λαρίσης καὶ Τυρνάβου ὡς καὶ ἡ ἀριστερὰ ὄχθῃ τοῦ Πηνειοῦ παρεχωρήθησαν κατὰ τὴν διάταξιν τῆς νέας ὁροθετικῆς γραμμῆς εἰς τὴν Τευρκίαν δυνάμει τῆς συνθήκης τοῦ 1897.

* **Λάρναξ** καὶ κοινῶς Λάρνακας. Πόλις τῆς νήσου Κύπρου, οὗσα εἶδος τοῦ μητροπολίτου Κιτίου καὶ τῶν προξένων (τοῦ Ἀγγλοῦ ἀρμοστοῦ ἐδρεύοντος ἐν Λευκωσίᾳ) καὶ ἔχουσα 7,964 κατ. τῷ 1901. Ἑλληνικὴν γυμνασίον, ὥραιαν ἐκκλησίαν μετὰ μοναστηρίου κτισθεῖσαν τῷ 1848, ζωηρὸν ἐμπορίον ἐν τῷ ἐγγύς ἐπίνειῳ καὶ ἀλυσάς.

* **Λὰ Ρὸς** (La Roche sur Yon). Πρωτεύουσα τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Βανδέας, ἔχουσα μετὰ τοῦ ὅλου δήμου 13,629 κατ. τῷ 1901.

* **Λὰ Ροσέλ** (La Rochelle). Πρωτεύ-

ουσα τοῦ γαλλικ. νομοῦ Κάτω Σαράντ, ἔχουσα ὡς δῆμος 31,559 κατ. τῷ 1901.

Λαρυγγοσωλήνωσις (ἰατρ.) καλεῖται ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν τραχειοτομίαν ἡ διὰ τῶν φυσικῶν ἐδῶν εἰσαγωγὴ μεταλλικοῦ σωλήνος εἰς τὸν λάρυγγα, σκοποῦσα τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐξ ἀποφράξεως τοῦ αὐτοῦ τοῦ λάρυγγος μᾶλλον ἢ ἥτις τετελείως διακοπήσῃς ἀναπνοῆς (ὡς ἐπὶ ὕμενογόνοιο λάρυγγιτιδος). Τὸ νοσοῦν παιδίον κρατεῖται μεταξὺ τῶν γενάτων βοήθου καθημένου, τὸ στόμα αὐτοῦ στηρίζεται ἀνοικτὸν διὰ καταλλήλου ἐργαλείου· ὁ ἰατρός διὰ μὲν τοῦ λιχανοῦ τῆς ἀριστερῆς χειρὸς εὐρίσκει τὸ γλωττιδικὸν στόμιον, διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς εἰσάγει τὸν σωλήνα καὶ στηρίζει αὐτὸν ἐν τῷ λάρυγγι. Ὁ σωλήν μένει ἐπὶ τόπου τὸ πολὺ ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας, καθ' ἃς ὁ τελέσας τὴν λαρυγγοσωλήνωσιν ἰατρός διατελεῖ ἐπιτηρῶν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸ πάσχον παιδίον. διότι εὐθὺς ὡς ἀναρῶσι δυσπνοϊκὰ φαινόμενα ἐπιβάλλεται ἡ ἐξαιγωγή τοῦ σωλήνος, ὁ καθαρισμὸς αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐμφραξάντων τὸν αὐλὸν αὐτοῦ ψευδομένων καὶ ἡ ἐκ νέου εἰσαγωγὴ αὐτοῦ. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ἂν καὶ πολλῶ ἀνωτέρα ἡ προκειμένη ἀγωγή, ὅσκις ὅμως δὲν εἶναι δυνατόν· οἱ ποῖων τὴν λαρυγγοσωλήνωσιν ἰατρός νὰ ἔχη ὑπὸ τὴν ἄμεσον καὶ διαρκὴ αὐτοῦ ἐπιβλεψὴν τὸ νοσοῦν παιδίον, προτιμητέα ἡ τραχειοτομία. Τὸν ὅρον λ α ρ υ γ γ ο σ ω λ ῆ ν ω σ ι ν προσερίναμεν ὡς δηλωτικώτατον τοῦ πράγματος ἀντὶ τοῦ ὅτι ὡς ἄλλοι διασωλήνωσεως ἐνέχοντος πολλὴν τὴν ἀριστίαν. [P.N.B.]

* **Λάρυμνα** ἡ Καστρί. Χωρίον τοῦ δήμου Λαρυμνῆς (Λοκρίδος), ἔχον 206 κατ. (1896).

* **Λασηθείου** νομὸς τῆς Κρήτης. Ἔχει κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1900 κατ. 55,008. Ἡ ἐπαρχία Λ. εἶχε τῷ αὐτῷ ἔτει 5,028 κατ.

Λασιών (δ). Ἀρχαία πόλις τῆς Ἠλείας· ἡ Λακωρείας, τῆς ὀρεινῆς τοιπέστιν Ἠλείας, τῆς ἐξαπλουμένης ἐν τῷ ὄρει διῷ τῆς Φολέης καὶ τῶν ἐγγύς τοῦ Ἐρμάνθου ἀπὸ Ν. Ὁ Λ. ἔκειτο ἐν τῷ μέτῳ τῆς Φολέης (τῆς νῦν Κάπελης) καὶ ἔχρησιν αὐτοῦ ὡς ἀφειρητρία διαρκῶν περὶ κατοχῆς ἀγῶνων μεταξὺ Ἠλείων καὶ Ἀρκάδων καὶ μάλιστα ἀπὸ τοῦ 365 π. Χ., ὅτε κατέλαβον αὐτὸν οἱ Ἀρκάδες. Καὶ ἀνέστησαν μὲν τέλος αὐτὸν οἱ Ἠλείοι, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 219 π. Χ. ὁπτεσπάρθη αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Φιλίππου τῆς Μακεδονίας καὶ ἐδόθη τῇ Ἀχαΐᾳ συμπολιτεία, ἥς τὰς τύχας ἐκτοτε ἠκολούθησεν, ἀθλον δὲ πότε κατεστράφη. Ἐρείπια τοῦ Λ. καταρῶν κείνται· νῦν ΒΑ τοῦ χωρίου Κούμανι ἐν Φολέῃ καὶ ἐν τῇ

ΛΑΡΙΣΑ

Έγκυκλοπαιδικόν Λεξικόν

Άρθρον Λάρισα

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

νὺν θέσει Κοῦτι. "Ιδε Γ. Παπανδρέου περὶ Φιλότης καὶ Λασιδῶνος, "Αθῆν. 1892. [Γ.Πδ.]

Λασκαράτος Ἄνδρ. α.σ. Ἐπισημότερος κωμικός καὶ σατυρικός ποιητής τῆς νέας Ἑλλάδος. Ἐγεννήθη κατὰ Μάιον τοῦ 1811 ἐν Κεραλληνίᾳ, ὅπου καὶ ἀπέθανε ἐν ἔτει 1901. Σπουδάζων ἤδη ἐν Ἱταλίᾳ τὴν ἱατρικὴν ἐξέδωκε τὴν «Βιογραφίαν» τοῦ (βραδύτερον ἀναδημοσιευθεῖσαν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ γέννησις μου»), ἐν ἢ τῶν καλλίστων αὐτοῦ ἔργων. Ἐπιστρέψας εἰς τὴν πατρίδα του ἤρτησεν ἐπὶ τινα χρόνον τὸ ἱατρικὸν ἐπάγγελμα, ἀλλ' ἡ σατυρική αὐτοῦ ἰδιοφυΐα εἴλκυεν αὐτὸν εἰς τὴν ποίησιν, τὸ θεητικὸν δὲ πνεῦμά του ἐτράπη ἰδίως κατὰ τοῦ κλήρου τῆς Κεραλληνίας. ὅν ἐβόλεπεν ἐκμεταλλεύμενον τὰς δεισιδαιμονίας τοῦ ὄχλου. Τῆς τάσεώς του ταύτης καρπὸς ὑπῆρξαν «Τὰ μυστήρια τῆς Κεραλληνίας», ἅτινα ἐπέσυραν κατ' αὐτοῦ ποικίλην καταδωξὴν καὶ αὐτὸν τὸν ἐκκλησιαστικὸν ἀπορισμὸν. Τὸ καλλίστον τῶν ἔργων αὐτοῦ «Τὸ Ἀηξέρι», ποίημα ἡρωικοκωμικόν, πλήρες εὐφυΐας καὶ σατυρικῆς δυνάμεως, ἐξεδόθη τὸ πρῶτον ἐν Ἀθήναις ἐν ἔτει 1845, συμπεριελήφθη δὲ μετ' ἄλλων αὐτοῦ ποιημάτων εἰς τὰ βραδύτερον (1872) ἐν Κεραλληνίᾳ ἐκδοθέντα «Στοιχειογράμματα διακρίσεως». Ὁ Α. ὑπῆρξεν ἐπὶ τινα χρόνον συνεργάτης τῆς ἐν Ἀηξερῶν ἐκδομένης σατυρικῆς ἐφημερίδος «Ὁ Φανός», ἐξέδωκε δὲ καὶ ἱταλιστὶ ὑπὸ τὸν τίτλον «Le mie sofferenze», ἀφήγησιν τῶν ἐν τῇ φυλακῇ, ταλαιπωριῶν του. Ἀπέθ. κατ' Ἰούλιον τοῦ 1901.

Λάσκαρης Νικόλαος. 1) Δραματικός συγγραφεύς, γενν. ἐν Ἀθήναις κατ' Ἰανουάριον τοῦ 1866. Παρ' ὅλην τὴν ἀποστρεφὴν ἦν εἶχε πρὸς τὴν νομικὴν ἐπιστήμην, ἐσπούδασε ταύτην καὶ ἀνηγορεύθη διδάκτωρ ἐν Ἀθήναις τῷ 1888. Σταλὲς πρὸς τελειοποίησιν τῶν νομικῶν αὐτοῦ σπουδῶν εἰς Παρίσιος ἐροῖτα μᾶλλον εἰς τὰ ἐκεῖ θέατρα καὶ ἡχοστάθη καὶ θεατρικῶν μαθημάτων ἐν τῷ αὐτῷ Ὡθεῖω. Ἐπανελθὼν δ' ἐκεῖθεν διωρίσθη μὲν ἐν Ἀθήναις δικηγόρος, ἀλλ' ἐτράπη καὶ ἀρρωσίσθη ὅλως εἰς τὸ θέατρον. Ἐμαθεῖ περὶ τὰ 30 δράματα καὶ κωμωδίας, αἵτινες πᾶσαι πλὴν τριῶν παρεστάνθησαν ἀπὸ τῆς καὶ ἐξ ὧν ἐξείρονται τὰ ἐπιγραφεύμενα Μαλλία κουβάρια, μεταφρασθέντες εἰς τὴν Ῥουμανικὴν καὶ Ῥωστικὴν γλῶσσαν. Ὑπὸ ἐγεμύθειαν, μεταφ. καὶ εἰς τὴν Ἀγγλικὴν, Ὁ μῦθος τῆς Ἐριδος, Ὁ γαμβρὸς μας, Ἡ ξενονομανία, Ὁ πνευματισμὸς (κλπ.), ὧν τινὰ ἐξεδόθησαν καὶ ἰδιαιτέρως. Εἰσῆγαγε δὲ πρῶτος ἐν Ἑλλάδι τὴν συνεργασίαν ἐν τοῖς δραματικοῖς ἔργοις, συγγράψας ταῦτα μετὰ τῶν Γιαννινάκη καὶ Δημητρουπόλου, καὶ συγγράφει ἤδη τὴν Ἰστο-

ρίαν τοῦ νεοελληνικοῦ θεάτρου, ἐκτυπὼν καὶ τὰς μονοπράτους κωμωδίας αὐτοῦ κατὰ τόμους, ὧν ὁ Α' ἤδη ἐξέδωκε.

Λασκαρίδου Αἰκατερίνη, τὸ γένος Χρηστομάνου. Λογία Ἑλληνίς, γενν. τῇ 10 Ὀκτ. 1842 ἐν Βιέννῃ, ἐνθα ἔλαβε καὶ τὴν πρώτην παιδείαν, ἣν ἐτελειοποίησε κατ' οἶκον μετὰ τὴν ἐν Ἀθήναις ἐγκατάστασιν τῆς (1885). Τῷ 1867 ἀνέλαβε τὴν διευθύνσιν τοῦ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικὸν Παρθενονγωγεῖον» ἀρίστου ἱδιωτικοῦ ἐκπαιδευτηρίου θηλέων, τῶς διευθυνομένου ὑπὸ τῆς κ. Χίλλ. ὅπερ διηλύθη ἀπὸ τοῦ 1867 μέχρι τοῦ 1887, ὅτε διέλυσε αὐτὸ, πρώτη εἰσαγγουσία ἐν αὐτῷ ἀπὸ τοῦ 1880 τὸ εὐρωπαϊκὸν σύστημα (βλ. κ.). Τῷ 1887, ὡς πρῶτος τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ τμήματος τῆς «Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων», ἔδρασε καὶ διετήρησε ἐπὶ 8 μῆνας δύο ἐργαστήρια ἀπορρων γυναικῶν, προσφύγων κλπ. ἐν ταῖς αἰθούσαις τῶν δημ. θεάτρων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ταυτοχρόνως δὲ ἔδρασαν ἐν Ἀθήναις 2 λαϊκὰ νηπιαγωγεῖα τῆς συνδρομῆς τῆς Α.Μ. τῆς Βασιλείσσης καὶ 1 ἐν Πειραιῇ, ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Β. Μελά, ὡς καὶ τα μετὰ τὴν λειτουργοῦντα ἱδρύματα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ τμήματος τῆς «Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων». ἦτοι τὰ διδασκαλεῖον τῶν νηπιαγωγῶν καὶ παιδονόμων, τὸν ἐν τούτῳ νηπιακὸν κήπον καὶ τὴν γυμναστικὴν σχολὴν τῶν θηλέων, τῷ δὲ 1901 ἔδρασε τὸ ὑπὸ τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλείσσης διατηρούμενον νηπιαγωγεῖον. Συνέγραψεν ἀναγνωστικὰ βιβλία (Βιβλίον τῶν μικρῶν μας, Τέρις τῶν παιδῶν, Εἰκόνες τοῦ παιδικοῦ βίου), «Ῥυθμικὰ παίγνια», ὧν ἐξεδόθησαν τὰ 3 τεύχη, καὶ διακρίτους διατριβάς, οἷον «Περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ διασκευάζουν τὰ μικρά μας», «Περὶ εὐρωπαϊκῶν νηπιακῶν κήπων», «Ὅλγα τινὰ περὶ Φρειδερίκου Φρόβελ», καὶ πραγματείας περὶ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ συστήματος. Συγγραφεὺς αὐτῆς εἶναι ἡ Σοφία Λ. Λωρεάρος, γενν. ἐν Ἀθήναις τῷ 1878, σπουδασασα δὲ ἐν Ἀθήναις καὶ Παρίσιος. Ἐποίησε πολλὰς ἐλασιγραφίας, τοπία κλπ. ἐκτεθέντα ἐν ταῖς καλλιτεχνικαῖς ἐκθέσεσι τῶν Ἀθηνῶν.

* **Λάσπη.** Χωρ. τοῦ δήμου Καρπενήσιων (Εὐρυτανίας), ἔχον 642 κατ. (1896).

* **Λασποχώρι.** Χωρ. τοῦ δήμου Φύλλου τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτσας, ἔχον 289 κατ. (1896).

Λασσάνης Γεώργιος. Ἱερολογίτης καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, γενν. τῷ 1796 ἐν Κοζάνῃ καὶ ἀποθανὼν τῷ 1870, φέρων τὸν βαθμὸν ὑποστράτηγου, ἐν Ἀθήναις. Σπουδάζας ἐν Γερμανίᾳ ἐγένετο μέλος τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας τῷ 1816 καὶ ἀπὸ τοῦ 1818 ἐδίδαξεν ἐν τῷ Ἑλλ.

σχολείω τῆς Ὁδησοῦ μετὰ τοῦ Βαρδαλάχου καὶ Γενναδίου, εἰσαγαγὼν ἐκεῖ τὴν ἀληθοδιδασκαλικὴν μέθοδον τοῦ Κλεοβούλου· αὐτοὶ δὲ συνέγραψαν τὰ ἐξῆς ποιήματα, ὧν τινὰ ὑπὸ τῷ ψευδώνυμον Γαργίδα Λυσανίου (ἔν Μισχᾷ 1820), Ἀριστομένης καὶ Γόργος (ποίημα Ἀλγούστου Λαγονταίου ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ μεταφρασθέν, αὐτῷ 1820), Ἀρμόδιος καὶ Ἀριστογαιτών (τραγωδία διδαχθεῖσα ἐν Ὁδησῶ, ἀλλὰ μὴ τυπωθεῖσα), Προπαιδευτικὴ ἐγκυκλοπαιδεία, ἐξάτμος, τῇ συνεργασίᾳ τοῦ Γενναδίου. Πλὴν τούτων ἔγραψε καὶ διατριβὰς τινὰς ἐν τῷ Λογίῳ Ἑρμῇ. Παραιτηθεὶς δὲ κατ' Ἀλγούστον τοῦ 1820 τῆς διδασκαλίας ἠκολούθησε τῷ Ἀλεξάνδρῳ Ὑψηλάντῃ ἀναγνωρισθέντι ἀρχηγῷ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας εἰς Κισνόδιον τῆς Βασσαράβιας, οὗτινες ἐγένετο ὑπασπιστὴς κατὰ τὴν ἐκρηγνὺν τῆς ἐπαναστάσεως καὶ χιλιάρχος τοῦ ἱεροῦ λόγου μετὰ τὴν ἐν Δραγατσάνῳ καταστροφὴν συμμετέσχε τῆς τύχης τοῦ Ἀλ. Ὑψηλάντου. φυλακισθεὶς ἐν Μούγκατς καὶ Θερεσιπόλεις μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Ἀλεξάνδρου τῷ 1828. Τότε ἐλευθερωθεὶς ἠμποδίσθη παρὰ τῆς Αὐστριακῆς κυβερνήσεως νὰ μεταβῇ διὰ Τερνέστης εἰς Ἑλλάδα, ἀλλὰ διαβὰς τὴν Γερμανίαν καὶ Γαλλίαν ἦλθεν εἰς Τουλὼν, ὅθεν διὰ γαλλικῆς φρεγάτας ἀπέπλευσεν εἰς Ἑλλάδα κατ' Ἰσουλὸν τοῦ 1828. Διερισθείς εὐθὺς ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου στρατοπεδάρχης τοῦ κατὰ τὴν Ἀν. Ἑλλάδα στρατοῦ ὑπὸ τὸν Δημήτριον Ὑψηλάντην, παρευρέθη ἐν πάσαις ταῖς ἐκεῖ γινομέναις μάχαις μέχρι τοῦ 1829, μεθ' ὃ ἐγένετο γενικὴς ἐπιθεωρ. τοῦ αὐτοῦ στρατοῦ. Μετὰ τὴν καθόδον τοῦ Ὁθωνος εἰς Ἑλλάδα ὁ Α. διαρίσθη κατ' ἀρχὰς γενικὸς οἰκονομ. ἑσπορος τοῦ νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Βιωτίας, ὕστερον δὲ κατέλαβε πλείους ἀνωτέρας δικαστικὰς καὶ στρατιωτικὰς θέσεις, καὶ δὴ ἐγένετο νομάρχης Ἀττικῆς μέχρι τοῦ 1857 ἐπὶ δύο περιόδους. Ὁ Α. ἔδρασε καὶ τὸν Λασιάνειον δραματικὸν διαγωνισμόν, δι' οὗ βραβεύονται ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ καθηγητῶν τοῦ ἐθν. πανεπιστημίου τὰ κράτιστα παρασκευαζόμενα δραματικὰ ἔργα. Οὗτος ἤρξατο λειτουργῶν ἀπὸ τοῦ 1884, κατὰ τὴν δεκάτις δὲ ἐπαναληφθεῖσαν ἐντέλειαν αὐτοῦ ὑπεδελήθησαν 23 ἐν ἔλῳ ἔργα, 10 κωμῳδαὶ καὶ 13 δράματα. Θὰ ἐντε-κερθῇ δ' ἐπὶ ἀπαξ ἢ δις.

* **Λαστέϊνα.** Χωρ. τοῦ δήμου Λατρίνων (Ἡλείας), ἔχον 322 κατ. (1896).

* **Λάστα.** Χωρ. τοῦ δήμου Μυλάντορος (Γορτυνίας), ἔχον 350 κατ. (1896).

* **Λάστοδον.** Χωρ. τοῦ δήμου Καρπενησιῶν (Εὐρυτανίας), ἔχον 231 κατ. (1896).

* **Λάστρος.** Χωρ. τοῦ δήμου Τουρλώ-της τῆς ἐπαρχίας Σητείας (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 440 κατ. (1900).

* **Λάτα.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Ταμυνέων (Καρυτίας), ἔχον 390 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Πηνειῶν (Ἡλείας), ἔχον 245 κατ. (1896).

Λατακούγκα (Lataounga ἢ Ταουγκα). Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Λεώνης ἐπὶ τῇ νοτιοανατολ. δημοκρατίᾳ τοῦ Ἰσημερινοῦ κειμένη ἐπὶ ὕψους 2780 μ. καὶ πρὸς Ν τῆς πόλεως Κουίτου. Οὗτα ἀρχαῖα πόλεις τῶν Ἰνκας, ὧν ἡρεσιωμένον μέγαρον σώζεται αὐτοῖς, κατεστράφη ὑπὸ σεισμοῦ τῷ 1797. Νῦν δὲ ἔχει 15 χιλ. κατ. καὶ ἀνώτερον ἐκπαιδευτήριον.

Λατιφοῦνδια. Βλ. Συγκλητίσις.

Λάτρης Ἰκέσιος Γ. Ἕλληνα ἀγωνιστὴ καὶ δημοσιογράφος, γενν. ἐν Σμύρνῃ τῷ 1799 ἐκ πατρὸς Γεωργίου Κρητὸς τῆς καταγωγῇ καὶ γνωστοῦ αὐτοῖς ἱατροῦ Ἐσπούδατεν ὑπὸ τὸν Κούμαν καὶ Οἰκονόμου καὶ εὗρίσκειτο κατὰ τὴν ἐκρηγνὺν τοῦ Ἑλλ. ἀγῶνος ἐν Μασσαλίᾳ, ὅθεν μετέβη εἰς τὴν ἀγωνίζομένην Ἑλλάδα. Ἐκεῖ ὑπῆρξε ἰδίᾳ γὰρ μαρτυρὸς καὶ σύμβουλος τοῦ ναυάρχου Μισούλη ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ συνώδευσεν τὸν Ἑμμανουὴλ Τομπάζην εἰς Κρήτην καὶ τὸν Φαβιέρου εἰς Χίον. Ὑπῆρξε δὲ καὶ ἐπιτροπὸς τῆς κυβερνήσεως παρὰ τὸν στρατάρχην Μαΐζων καὶ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τῆς κανονιστικῆς τῆν βροθετικῆς γραμμῆς, μετὰ δὲ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἐλληνικοῦ βασιλείου διαρίσθη διοικητὴς τῆς τῆς Θήρας, Μήλου καὶ Σίφνου καὶ ὕστερον τῆς Λακωνίας, ἐνθα πλείστα δοῦν ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ τοῦ τόπου ἐπραξε. Διαρρηγνύσας πρὸς τοὺς κρατοῦντας περὶ τῷ 1843 ὑπῆρξε ὕστερον συντάκτης τῆς ἐφημερίδος «Παναρμονίου» καὶ ἐδημοσ. εὐστὰ ὑπὸ τοῦ ψευδώνυμου τοῦ Εὐθύρρονος ἡτὴν «Πανελληνίδαν» ποίημα ἑμμετρον (ἐν Σύρῳ 1855), στερούμενον μὲν ἀληθοῦς τῆς ποιητικῆς χάριτος ἀλλὰ μεστὸν οἰκοπατρίας. Μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν τοῦ 1862 ἐξελέγη μετὰ τοῦ Ὁδυσσεὺς Ἰαλίου (βλ. λ.) καὶ Κίμωνος Χ. Κωστή πληρεξούσιος τῆς ἐν Σμύρνῃ ἐλλ. κοινότητος κατὰ τὴν ἐθν. συνέλευσιν τοῦ 1863, μετὰ δὲ τινὰ ἔτη ἀπεσύρθη εἰς Σμύρνην, ἐνθα ἐν μέσῳ ἐνέτιμου πενίας ἐθεράπευε τὰ γράμματα, δημοσιεύσας καὶ τινὰ φυλλάδια ἐπὶ τοῦ φλέγοντος τότε βουλγαρικοῦ ζητήματος καὶ ἀξιολόγους συμβολὰς πολιτικὰς καὶ ἀρχαιολογικὰς ποιούμενος. Πολλὰς ἐφημερίδας τοῦ ἐλευθέρου καὶ δουλοῦ ἐλληνισμοῦ. Πρὸς καὶ Μ. Π. Βρετ. Ἡμερολόγιον τοῦ ἔτους 1866 σελ. 358. Ἰπέθανε δ' αὐτῷ κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1881, καταλιπὼν τὴν μόνην αὐτοῦ περίου-

σίαν, ἤτοι ἓνα οἰκίσκον, εἰς τὸ μουσεῖον καὶ τὴν βιβλιοθήκην τῆς Εὐαγγελικῆς σχολῆς, ὑπὲρ τῆς ἰδρύσεως τῶν ὁπίων πολλά ἐμνησθῆται. — Ὁ ἀνεψίος αὐτοῦ Γεωργίος Δ. ἀποθνῄσκων τῷ 1890 ὑπῆρξεν εἰς τῶν διαπρεπῶν τῆς Σμύρνης ἱατρῶν καὶ προστάτης τῆς ἰδρύσεως τοῦ ἄνω μουσείου καὶ τοῦ «Ὀμφερίου», ἁνωτέρου αὐτοῦ παρθενγωγείου. Ἐγραψε δὲ καὶ τινὰς διατριβάς, ἐν αἷς ἡ περὶ τῶν ἱαματικῶν ὑδάτων τῆς Ἰωνίας.

* **Λατσίδα.** Χωρ. τοῦ δήμου Βραχαίου τῆς ἐπαρχίας Μεραμπελλου (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 669 κατ. (1900).

Λατῶς ἢ Λατῶς ἡ πρὸς Καμάρου. Ἀρχαία πόλις τῆς Κρήτης περίφημος διὰ τὴν λατρείαν τοῦ Διὸς, καί μεν κατὰ τὸ βόρειον αὐτῆς μέρος, ἐνθα τὰ εἰρεῖνια εὐρίσκονται ἐπὶ τοῦ καλουμένου Γουλᾶ ἐν τῷ δήμῳ Κρητῶς τῆς ἐπαρχίας Μεραμπελλου τοῦ νομοῦ Λασηθίου καὶ παρὰ τὸ γωρίον Ἀγ. Νικόλαος. Ταῦτα περιλαμβάνουσι Β καὶ Ν ἀκρόπολιν καὶ περιεγράφοντο ὑπὸ τοῦ ἀναλαβόντος τῷ 1899 καὶ 1900 ἀνασκαφὰς αὐτοῦ ἐταίρου τῆς Γαλλ. σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν Joseph Demargue ἐν τῷ περιοδικῷ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς τῷ 1901. Ἐκ τῶν πορισμάτων τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ἀποδείκνυται 1) ὅτι ἡ ἀρχαία πόλις δὲν ἐπαύσατο ὑπάρχουσα καὶ μετὰ τὴν μυκηναϊκὴν περίοδον 2) ὅτι τὰ εὐρεθέντα εἰκασμῶματα, ἡ ἀγορὰ, τὸ θέατρον κτλ. δὲν εἴνε μυκηναϊκά ἀλλ' ἀρχαῖα καὶ 3) ὅτι ἡ πόλις ἀληθῶς ἔφερε τὸ ὄνομα Λατῶς, ὡς περὶ τῶς ἦτο μόνον ἐκ τῶν νομισμάτων γινώσκον.

Λαυδανίνη. Ἀλκαλκοειδὲς οὐσία περιεχομένη ἐν τῷ ὑδατικῷ ἐνχυλίσματι τοῦ ὁπίου. Φέρεται ὑπὸ μορφήν σμικρῶν χρυσάλλων ἄχρων, πρισματικῶν, βασιεξάγωνων, διαλυτῶν ἐν θερμῷ οἶνῳ καὶ χλωρίῳ. Τὸ μετὰ τοῦ ὑδροχλωρ. ὀξέως ἄλας αὐτῆς ἐνεργεῖ ἐπὶ τῆς ζωικῆς οἰκονομίας καθάπερ καὶ ἡ ὑδροχλ. στρυχνίνη.

Λαυρονίτης ἢ Λαυρονίτης. Ὀρυκτὸν ὑπαγόμενον εἰς τὴν ὁμάδα τῶν Ζεολιθῶν, ἀποτελούμενον ἐξ ἐνύδρου πυριττικοῦ ὀρυλλίου καὶ σιδήρου. Σχηματίζει χρυσάλλους μεγάλους ἐπιμήκεις ἢ ἐλασματώδεις, συνήθως λευκοῦς, διαφανεῖς ἢ διαυγάζοντας, θολομένους τῇ ἐπιδράσει τοῦ ἀέρος. Σκληρότης 3,5-4, εἰδ. β. 2,25-2,36. Τήκεται ὑπὸ τοῦ καμινευτήρος αὐλοῦ πρὸς βαλῶδη μάζαν.

Λαυριώτης. 1) Ἀλέξανδρος. Ἐγενν. τῷ 1840 ἐν Ἀδρ/πόλει καὶ ὠνομάζετο πρὶν καρῆ μοναχὸς Ἀλέξανδρος Εὐμορφόπουλος. Ἐσπούδασεν ἐν Ἀδρ/πόλει, ἐν τῇ Μ. τοῦ Γένους σχολῇ καὶ εἰτα ἐπὶ διετίαν

ἠκροάσθη φιλολογικῶν μαθημάτων ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ. Ἀπὸ τοῦ 1860 διαμένει ἐν Ἀθῶ, ἐνθα ἐχρημάτισε γραμματεὺς τῶν μονῶν Σηροποταμοῦ καὶ Λαύρας, ἐν ἧ καὶ ἐκάθη μοναχός. Ἐπὶ δεκαπενταετίαν δὲ ὑπῆρξε γραμματεὺς τῆς ἱερᾶς κοινότητος Ἀθῶ καὶ ἦδη ὡς προϊστάμενος τῆς Λαύρας ἀντιπροσωπεύει αὐτὴν παρὰ τῇ ἱερᾷ Συνάξει. Ἐγραψε πολλὰ, ἀτὶνα ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ, τῷ περιοδικῷ τοῦ ἑλλ. φιλολ. συλλόγου, ἐν τῇ Ἐπιθεωρήσει τοῦ Νεολόγου Κω/πόλεως, ἐν τῷ περιοδικῷ τοῦ ἐν Παρισίοις συλλόγου πρὸς διὰ δόσιν τῶν ἑλλ. σπουδῶν καὶ ἐν ταῖς Βυζαντινῇς χρονικαῖς τῆς Περουπολεως. Μετ' οὗ πολὺ ἐκδόθησεται ἐν ἰδίῳ τεύχει συλλογὴ αὐτοῦ πεντήκοντα αὐτοκρατορικῶν χρυσοδούλων καὶ ἰσῶν τὸν ἀριθμὸν πατριαρχικῶν σιγίλλων ἀφ' ὧν τῶν τὴν ἱστορίαν τῆς μονῆς Μεγίστης Λαύρας.

* **Λαυρεωτικῆς** ὁ ἦμος τοῦ νέου νομοῦ Ἀττικῆς. Ἦχει 11,185 κατ. (1896).

* **Λαῦκος.** Πρωτ. τοῦ δήμου Σηπιάδος ἐν τῷ νέῳ νομῷ Μαγνησίας, ἔχουσα 2,035 κατ. (1896).

* **Λαύκη.** Χωρ. τοῦ δήμου Κατωπαίων (Κερκύρας), ἔχον 190 κατ. (1896).

Λαφονταίν (Αὔγουστος Lafontaine).

Γερμανὸς μυθιστοριογράφος γαλλικῆς καταγωγῆς, γενν. τῷ 1758 ἐν Βρουνοβίῳ καὶ ἀποθανὼν ἐν Ἀλλῇ τῷ 1831. Σπούδασας ἐν Ἐλμστατ θεολογίαν ὑπῆρξεν ὑστερον ἐν Ἀλλῇ οἰκοδιδάσκαλος, εἰτα δὲ ὡς ἐφημέριος τοῦ πρῶτου στρατοῦ συνώδευσεν αὐτὸν ἐν τῇ κατὰ τῆς Γαλλίας ἐκστρατεία τῷ 1792, μεθ' ὃ συναρθεῖσθαι εἰρήνης διετέλεσεν ἐν Ἀλλῇ ὑψηλότης μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ συγγράφων. Ὁ Δ. εἶναι κύριος ἀντιπρὸς τοῦ αἰσθηματικοῦ οἰκογενειακοῦ μυθιστορηματός. Ἐγραψε δὲ ὑπὲρ τὰ 200 βιβλία ἐξ ὧν τὰ μεταγενέστερα ἀπὸ τοῦ 1812 εἶναι ἡττονος ἀξίας τῶν προτέρων καὶ διὰ τοῦτο περιορίσαν τὸν κύκλον τῶν ἀναγνώστων αὐτοῦ. Ἐκ τῶν ἐργῶν αὐτοῦ ἐκτετατὴν ὑπόθεσιν ἔργων του δύο μεταφράσθησαν εἰς τὴν νέαν ἑλληνικὴν, ἥτοι ὁ Κλεομένης, μεταφρ. ὑπὸ Κυριακοῦ Ἐλαιῶνος τῷ 1819 ἐν Βενετίᾳ καὶ Ἀριστομένης καὶ Γέργος ὑπὸ Γεωργίου Λαοσάνη ἐν Μασχᾷ τῷ 1820 εἰς 2 τόμους.

* **Λαχαναδα.** Χωρ. τοῦ δήμου Μεθώνης (Πυλίας), ἔχον 286 κατ. (1896).

Λαχάρης. Τύραννος τῶν Ἀθηνῶν, ὅστις ἐπωφελήθει τὴν παραγῆν τῶν Ἀθηναίων ἐκ τοῦ πρὸς τὸν Δημήτριον τὸν Πελοποννητικὸν πολέμου κατέσχε τὴν τυραννίδα τῷ 296 π. Χ. καὶ ἐδείχθη σκληρότατος καὶ

τυραννικώτατος. Ἀλλὰ τέλος, πιεζομένης τῆς πόλεως ἐκ τῆς πολιορκίας ὑπὸ σιτοδείας, ἠναγκάσθη μεταμριεσθῆναι εἰς φυγὴν εἰς Βοιωτίαν, ἐγκαταλιπὼν εἰς τὴν τύχην των τοὺς Ἀθηναίους, οἵτινες παραδουέντες ἔφυγον τῆς συγγνώμης τοῦ Δημητρίου.

* **Λάχι**. Χωρ. τοῦ δήμου Βοιωτῶν (Ἐπιδ. Διμητρῆς), ἔχον 626 κατ. (1896).

* **Λαχώ**. Χωρ. τοῦ δήμου Πολυκτερίων (Ἰθάκης), ἔχον 150 κατ. (1896).

* **Λαχώρη**. Πρωτεύουσα ὁμωνύμου διαίρεσεως (ἀριθμοῦς 4,673,978 κατ. τῷ 1901) ἐν τῇ Ἰνδουβρετ. διοικῆσει τοῦ Πένταπα. ἔχουσα 120,058 κατ. τῷ αὐτῷ ἔτει.

* **Λαφαρόατα**. Πρωτ. τοῦ δήμου Στρακιοτῶν (Λευκάδος), ἔχουσα 529 κατ. (1896).

* **Λεθαδεΐα**. Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου, ἔχουσα 6,271 κατ. Διὰ τοῦ τῆς νέας διαίρεσεως τοῦ κράτους νόμου τῆς 8 Ἰουλίου 1899 ἡ ἐπαρχία Λ. (κατ. 27,361 κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896) μετὰ τῆς τῶν Θηβῶν ἀπετέλεσαν τὸν νέον νομόν Βοιωτίας, τὴν ἡ ἔδρα μετατέθη εἰς Λ. ἐκ Θηβῶν. Ὁ δήμος Λ. κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν εἶχε 8,476 κατ.

Λεθαδεὺς (Ἰωάννης Νικολαΐδης). Καθηγητὴς τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, γενν. τῷ 1805 ἐν Λεθαδεΐᾳ τῆς Βοιωτίας καὶ ἀποθανὼν τῷ 1871 ἐν Ἀθῆναις. Σπουδάζας κατὰ πρῶτον ἐν τῇ σχολῇ τῶν Ἰωαννίνων, μετέβη ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως εἰς Ῥωσίαν καὶ ἐκείθεν εἰς Παρίσιον, ὅπου ἐσπούδασεν ἱατρικὴν καὶ φιλολογίαν δαπάνη τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη Κωνσταντίνου. Ἐκεῖ δὲ διέμεινεν ἐπὶ δέκα ἔτη (1825—1835) καὶ ἐδημοσίευσεν τὸ βιβλίον Στοχασμοὶ περὶ τῶν συμπερόντων εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος (1832, ἐκ τῆς τυπογραφίας Α. Φιρμίνου Διδότου). Ἐπανελθὼν εἰς Ἑλλάδα ὑπῆρξεν εἰς τῶν πρώτων καθηγητῶν τοῦ ἐν Ἀθῆναις πανεπιστημίου, διατελὼν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τούτου καθηγητὴς τῆς παθολογίας, ἣν θέσιν διετήρησε μέχρι τοῦ 1848, ὅτε καὶ ἀπελύθη καὶ ἐστράφη ὅλως πρὸς φιλοσοφικὰς καὶ δημοσιογραφικὰς ἐργασίας. Ἐπὶ τῆς πρωτοπουργίας τοῦ Κωλέττου ἐγένετο διευθυντὴς τοῦ ὑπουργείου τῆς παιδείας, συνετέλεσε δὲ εἴπερ τις καὶ ἄλλος εἰς τὴν διοργάνωσιν τοῦ ὑπουργείου τούτου. Εἶχε συντάξει ἤδη πρότερον μετὰ τοῦ Μιχαήλ Σγινᾶ τὸ γνωστὸν Γαλλο-ἑλληνικὸν Λεξικὸν τὸ ἐκδοθὲν τὸ πρῶτον τῷ 1842, ἀποχωρήσας δὲ τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας διηύθυνεν τὸ περιοδικὸν «Μνημοσύνην» ἀπὸ τοῦ 1850 καὶ ἐγένετο συνεργάτης (1864) ἐν πολλοῖς περιοδικοῖς. Ἐγραψε πρὸς τοὺτοισι τὸ Κάτοπτρον τῆς κοινω-

νίας (1860) καὶ τὸ Πνεῦμα τῆς ὁρησείας. Ὑπῆρξε δὲ καὶ συντάκτης τοῦ «Θεατοῦ» ἐφημερίδος συντασσομένης κατὰ τὰς πολιτικὰς ἀρχὰς τοῦ Δημητρίου Βούλγαρη. Ὁ ἀποθανὼν κατέλιπε πολλὰ ἀνέκδοτα συγγράμματα. [Κ.Σ.]

* **Λεβαλλοῦ-Περρέ** (Levallois-Perret). Πράκτειον τῶν Παρισίων πρὸς τὰ τοῦτον καίμενον καὶ ἐν τῷ νομῷ τοῦ Σκουάνα, ἔχον δὲ 57,651 κατ. τῷ 1901.

* **Λεβεδιάν**. Πόλις ἐν τῷ Ῥωσσ. κυβερνείῳ Τάμβωφ, ἔχουσα 43,352 κατ. τῷ 1897.

* **Λεβεδίν**. Πόλις ἐν τῷ Ῥωσσιῳ κυβερνείῳ Χαρκώδου, ἔχουσα 14,206 κατ. τῷ 1897.

Λεβενουώρθ (Leavenworth). Πρωτεύουσα ὁμωνύμου κομητείας ἐν τῇ Βερμ. ἀμερικ. πολιτείᾳ Κάνσας, καίμενη ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Μισισσιππὶ καὶ ἔχουσα 20,735 κατ. τῷ 1900, διεξάγοντας ζωηρὰν ἐμπορίαν κλωστοϋφανῶν.

Λεβεντοχώρι. Χωρ. τοῦ δήμου Λατρίνων (Ἠλείας), ἔχον 106 κατ. (1896).

* **Λεβέτσουδα**. Πρωτ. τοῦ δήμου Κρισεῶν (Λακωνικῆς), ἔχουσα 1,789 κατ. (1896).

Λεβὴν ἢ **Λέβηνα**. Ἀρχαία πόλις τῆς Κρήτης, καίμενη κατὰ τὴν Ν. αὐτῆς τῆς νήσου καὶ χρησιμοῦσα ὡς ἐπίνειον τοῦ μεσογείου Φαιστό. Τὰ εἰσπίπια αὐτῆς ἐξερυνήθησαν τῷ 1900 ὑπὸ τοῦ Halbherr, ὅστις εὗρεν ἐπιγραφὰς μακρὰν πιστοποιούσας τὴν ὑπαρξὴν Ἀσκληπείου αὐτοῦ καὶ ἀναγράφουσιν θεραπείας.

Λέδητες απολυμαντικοί καλεῖται συσκευαὶ χρησιμοποιούμεναι πρὸς ἀπολύμανσιν ἐνδυμάτων κλπ. ἐλθόντων εἰς ἐπαρὴν πρὸς αἶμα πάσχοντα λοιμῶδες καὶ μεταδοτικὴν νόστυμα, ἐπιτυγχανομένη διὰ διηνηκούς κυκλοφορίας ζέοντος ὕδατος διαβρέχοντος τὰ πρὸς ἀπολύμανσιν ἀντικείμενα. Οὐσιωδῶς ἀποτελοῦνται: α) ἀ. ἢ ἐκ μεταλλικοῦ λέβητος ἐν σχήματι ἀναστραμμένου κολούρου κώνου ἐπικαθημένου ἐπὶ καμίνου, τρεφομένου διὰ γαιανθράκω καὶ χωρίζομένου διὰ δευτέρου ὀριζοντίου διατρήτου πυθμένος εἰς δύο κοιλότητας τὴν κατωτέραν πληρουμένην ὕδατος μέχρι τοῦ διατρήτου διασφραγματος καὶ τὴν ἀνωτέραν ἐν ἣ ἐντίθενται τὰ ἀπολυμανθήμενα ἐνδύματα. Ἡ κατωτέρα κοιλότης φέρεται κατὰ τὸ κέντρον σωλήνα κἀθετον συγκοινωνοῦντα μετὰ τοῦ ὕδατος καὶ ἀπολύγοντα ἄνωθεν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρας κοιλότητος εἰς διεύρυνσιν θολοειδῆ λεπτομερῶς διάτρητον. Ἀναπτομένης τῆς καμίνου τὸ ἐν τῷ κατωτέρῳ διαμερίσματι τοῦ λέ-

επὶ τοῦ περιεχομένου ὕδαρ θερμαίνεται βα-
θμῶν καὶ φθάνει εἰς τὸν βαθμὸν τῆς ζέ-
σεως, ὅτε ὁ ἀναπνευσόμενος ὑδρατμὸς πιέ-
ζων τὸ ὕδωρ ἀναγκάζει αὐτὸ ν' ἀνέρχεται
εἰς τοῦ κεντρικοῦ σωλῆνος καὶ νὰ ἐκχύ-
νηται διὰ τῶν τρημάτων τῆς θολοειδοῦς
διευρύνσεως ἐπὶ τῶν λευχειμάτων καὶ νὰ
διαδρέχῃ αὐτὰ ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω,
ὅπως καταλήξῃ διὰ τοῦ διατρήτου πυθμέ-
νος εἰς τὸ κατώτερον διαμέρισμα τοῦ λέβη-
τος καὶ οὕτω καθέξῃ. Μετὰ τινα χρό-
νον εὐ μόνον τὸ ὕδωρ ἀλλὰ καὶ τὰ δι' αὐ-
τοῦ διαβρεγόμενα ἐνδύματα εὐρίσκονται ὑπὸ
θερμοκρασίαν 100°. Ἀντὶ ἀπλῶς ὕδατος
προτιμᾶται ἡ χρῆσις διαλυμάτων ἀλκαλι-
κοῦ. εὐ μόνον δίδει δι' αὐτοῦ ἡ θερμοκρα-
σία θάνατος νὰ εὐχάσῃ καὶ πέρα τῶν 100°,
ἀλλὰ καὶ διότι ἐπιτυγχάνεται τελεία λεύ-
κανσις τῶν ἐθνῶν. Ἐννοεῖται διὰ τοῦ μέ-
σου τούτου ἀπελευκύνονται μόνον τὰ ἀβλα-
βῶς δεχόμενα τὴν ἐπάρσιν τοῦ ζέοντος ὕδα-
τος ἀντικείμενα. [P.N.B.]

Λεβίδης. 1) Νικολάος καὶ Τσα-
λίκης ἐπικαλούμενος. Λέγισε καὶ πρεβ-
χὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, κατογι-
μένος ἐξ οἰκογενείας τοῦ Βουλαντίου ἀρχαιο-
τάτης, γεννηθεὶς μὲν ἐν Κωνσταντινουπόλει
περὶ τὸ 1766, ἀποθανὼν δ' ἐν Ἀθήναις
τὴν 28 Ἀπριλίου 1852. Δαπάνη αὐτοῦ εἶ-
χεν ἐκδοθῇ ἤδη πρὸ τοῦ 1821 ἔτους Γραμ-
ματικῇ τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης. Ὡν δὲ
καὶ εὐγενέστατος ἀρχὼν δικαιοσύλαξ τῆς
Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐν Κων-
σταντινουπόλει, εἶχεν ἀναλάβει τὴν ἐκδοσιν
τῶν ἀπάντων Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.
Πρὸς τοῦτο συνεργάζοντο αὐτῷ καὶ ὁ μη-
τροπολίτης Μολδαβίας Βενιαμίν, ὁ Εἰρη-
νουπόλεως καὶ Βατοπεδίου Γρηγόριος, ὁ
πρῶτος ὁ μέγας ποστέλνικος Δημήτριος Μά-
νος, μέγας ποστέλνικος Ἰακωβῆκος Ρίζος
κλπ. (Ἰδε περὶ τούτων «Ἀγιον Ἑρμῆν»
1820 σ. 79—82 καὶ σ. 84—86, ἐνθα καὶ
ἐγγράφον περὶ τούτων τοῦ ἡγεμόνος
τῆς Μολδαβίας, χρονολογούμενον ἀπὸ τῆς
29 Νοεμβρίου 1869, ἐπὶ δὲ καὶ σ. 121—
124). Δαπάνη αὐτοῦ ἐπίσης ἡγοράσθησαν
καὶ τὰ εἰς τὰ ἔργα Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου
πολύτιμα σχόλια τοῦ διδασκάλου τοῦ
Γένους Βαρδαλάχου, εὐρισκόμενα νῦν ἀνέκ-
δοτα παρὰ τῷ ἐγγόνῳ αὐτοῦ Νικολᾷ Δ.
Λεβίδῃ, βουλευτῇ Ἀττικῆς. Κατὰ τὰς ἐν
Κωνσταντινουπόλει σφαγὰς εὐρίσκειτο μετὰ
τοῦ ἡγεμόνος Μιχαὴλ Βίδα Σούτσου ἐν
Μολδαβίᾳ. ὁπόθεν κατέφυγεν εἰς Ὁδησ-
σόν, ὅτε ὦν μέλος τῆς Φιλικῆς ἐταιρείας,
ἐκείθεν δὲ κατέλθεν εἰς τὴν ἀγωνιζομένην
Ἑλλάδα, ἐνθα ἐχρημάτισε καὶ ἑσθρὸς τοῦ
ἐν Αἰγίνῃ νομισματοκοπείου κατὰ τὰ ἔτη
1832—1833, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἰδιώ-

τευεν. Υἱοὶ αὐτοῦ ὑπῆρξαν μεταξὺ ἄλλων
καὶ οἱ Κωνσταντίνος Δ. (βλ. λ. ἐν τῷ. Γ'
τελ. 33) καὶ Ἀλέξανδρος Δ. (βλ. κατω-
τέρῳ).

—2) Δημήτριος Δ. Ἀδελφὸς τοῦ ἀ-
νωτέρου, μέλος δὲ ὡς καὶ ἐκεῖνος τῆς Φι-
λικῆς ἐταιρείας, ἀποκεφαλίσθης ἐν Κων-
σταντινουπόλει κατὰ τὰς σφαγὰς, τῇ 26
Ἀπριλίου 1821, ἐλίχθη μετὰ τὸν ἀπαγχ-
νισμόν τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε'.
Τὸ πτώμα αὐτοῦ ἀνέκραγον ἀνηρτήθη πρὸ
τῆς θύρας τινὸς τῶν μεγάρων τῆς οἰκο-
γενείας, σωζομένου εἰσεῖν, αἱ δ' οἰκογένειαι
αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ἐξεδλή-
θησαν βία ὑπὸ τοῦ ἐκμανέντος ὄχλου ἐκ
τῆς οἰκίας, ἥτις διηπάγη ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἀ-
πασα ἡ περιουσία αὐτοῦ ἐδημεύθη. (Ἰδε Σπ.
Τρικοῦπη τόμον Α' Ἱστορίας τῆς Ἑλλη-
νικῆς ἐπαναστάσεως, ἐν τῷ κεφαλαίῳ
περὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει σφαγῶν).
Τούτου υἱὸς ἦτο ὁ Μιλτιάδης Δ. Δ. ἀντι-
συνταγματάρχης τοῦ πυροβολικοῦ, ἀποθα-
νὼν πρὸ ἐτῶν ἐν Ἀθήναις.

—3) Ἀλέξανδρος Ν. Δ. Υἱὸς τοῦ ἀ-
νωτέρου Νικολάου Δ. Οὗτος κατὰ τὴν ἐκρη-
ξιν τῆς ἐπαναστάσεως εὐρισκόμενος μετὰ
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Μολδαβίᾳ καὶ κατα-
ταχθεὶς μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Κωνσταν-
τίνου ἐν τῷ ἱερῷ Λόγῳ ἐπολέμησεν ὡς ἱε-
ρολοχιτῆς ὑπὸ τὸν Ὑψηλάντην. Μετὰ δὲ
τὴν καταστροφὴν τοῦ ἱεροῦ λόγου κατέλθων
εἰς Ἑλλάδα, ἐνθα κατετάχθη ἐν τῷ τα-
κτικῷ στρατῷ καὶ μετέσχε πολλῶν μα-
χῶν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν Ἀγῶ-
νος ἰδίᾳ δὲ διεκρίθη ὅτε μετὰ τοῦ Φαῖ ἱε-
ροῦ καὶ τῶν ἐλίχων ἐκείνου πολέμιστων εἰ-
σῆλθεν εἰς τὴν Ἀκρόπολιν Ἀθηνῶν διὰ
μέσου τοῦ τουρκικοῦ στρατοπέδου κατὰ τὴν
νύκτα τῆς 12 Δεκεμβρίου 1826.

—4) Σταμάτης Δ. Ἀδελφὸς νεώτε-
ρος τοῦ Νικ. Δημ. Δ., γενν. ἐν Κιπῶνι τῷ
1790 καὶ ἀποθ. ἐν Σύρῳ τῷ 1867. Ζητηθεὶς
καὶ οὗτος ὡς Φιλικὸς ὑπὸ τῆς τουρκικῆς ἐ-
ξουσίας κατὰ τὰς ἐν Κωνσταντινουπόλει
σφαγὰς καὶ τὴν εἰσβολὴν τοῦ τουρκικοῦ ὄ-
χλου εἰς τὴν οἰκίαν, πηδῆσας ἐκ τοῦ παρα-
θύρου κατέφυγε παρὰ φίλῳ ἐν Κωνσταντι-
νουπόλει, ὁπόθεν μετὰ τινας ἡμέρας ἐρθα-
σεν εἰς τὴν ἀγωνιζομένην Ἑλλάδα. Ἐπολέ-
μησε καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος,
ἰδίᾳ δὲ διεκρίθη κατὰ τὰς πολιορκίας τοῦ
Μεσσολογίου, ὅτε εἰς διήλθε διὰ τοῦ πολι-
ορκούντος τουρκικοῦ στρατοῦ, φέρων ἐ-
πιστολὰς εἰς Ζάκυνθον καὶ κατορθώσας τὴν
ἀποστολὴν τρεῶν εἰς τὴν πολιορκουμένην
καὶ ὑπὸ τῆς πείνης πάσχουσιν πόλιν. Ἐξ'
ὧ καὶ ἡ κοινότης Μεσσολογίου τῇ 17 Ἰα-
νουαρίου 1824 ἀνεκήρυξεν αὐτὸν πολίτην
Μεσσολογίου. Τῷ 1824 διωρίσθη φροντιστὴς
τῶν ζωοτροφῶν Μεσσολογίου καὶ προ-

βλεπτῆς τῶν ζωοτροφῶν διὰ τὴν δυτικὴν Ἑλλάδα, τῷ 1825 γενικὸς τροφοδότης τῆς ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ προέδρου τοῦ ἐκτελεστικοῦ ἐκστρατείας, ὡς καὶ ἐπιθεωρητῆς τῶν στρατευμάτων τούτων, τυχὼν τότε πλείστων εὐχερειαῶν τοῦ προέδρου τοῦ ἐκτελεστικοῦ διὰ τὸν πατριωτισμόν, τὴν τιμιότητα καὶ τὸν ζήλον αὐτοῦ. Ἦδη ἀπὸ τοῦ 1822, καθὰ ἐξ ἐπισήμων ἐγγράφων προκύπτει, κατώρθωσε σημαντικὴν συνδρομὴν διὰ νὰ κτισθῇ τὸ φρούριον Μεσολογίου. Προσκληθεὶς ἔπειτα εἰς Ὑδραν, ἐστάλη μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του εἰς Κεφαλληνίαν ἵνα συναντήσῃ τὸν Βύρωνα καὶ συνηγάγῃ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ἐξ 20 χιλ. τελλήρων δανείου. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 1825 διορίσθη μέλος καὶ τῆς ἐπὶ τῶν λειῶν ἐπιτροπῆς καὶ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀποθηκαρίων. Τῷ 1826 διορίσθη μέλος τῆς ἀντὶ θαλ. δικαστηρίου πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς. Τῷ 1827 ἀνέλαβε τὸ φροντιστήριον τοῦ κατὰ τὸν Φαλήρεα στρατοπέδου, μετασχὼν καὶ τῶν ἐκεῖ μαχῶν. Κατὰ τὸ 1828 διορίσθη ἐπιστάτης τοῦ δασμοῦ Σύρου ἀντὶ τοῦ Δρόσου Μανούλα. Τῷ 1829 ἦτο φροντιστὴς τοῦ ἐν Ναυπλίῳ στρατοῦ. Ἀμα τῇ ἀποκαταστάσει τῶν πραγμάτων διήρθε διὰ φόρους οἰκονομικὰς ὑπηρεσίας. Μετέσχε καὶ τῆς ἐκστρατείας εἰς Λιγυρίαν, ἐπολέμησε κατὰ τῶν Αἰγυπτίων, ἔλαβε μέρος εἰς τὴν μάχην ἐξω τοῦ Νεοκάστρου καὶ εἰς τὴν τῆς Σφακτηρίας, ἐνθα μικροῦ θαῖν ἐξωγράφθη, ἐστάθη δὲ γυνὴς διὰ τῆς θαλάσσης. Διαταγὴ τοῦ Γ. Κουντουριώτου, προέδρου, ἐστάλη ἐκ Ναυπλίου καὶ κατώρθωσε νὰ εἰσέλθῃ διὰ μέσου τοῦ τουρκικοῦ στρατοπέδου εἰς Μεσολόγγιον, στενῶς τότε πολιορκούμενον, ἐνθα ἀνερρίπισε τὸ θάρος τῶν πολιορκουμένων. Ἡ πρὸς τὸν Α. Μαυροκορδαίου καὶ τὸν Γ. Πραϊόνη ἀλληλογραφία αὐτοῦ τῶν ἐτῶν 1823 καὶ 1824 ἐστὶ πολύτιμος συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν. Ἐπίσης σπουδαῖα εἶναι καὶ τὰ ἐγγράφα τα ἀφορῶντα τὴν ἐκστρατείαν τοῦ προέδρου Γ. Κουντουριώτου τῷ 1825, ἀπαντὰ ἀνέκδοτα μέχρι τοῦδε.

— 5) Νικόλαος Δ. Πολιτικὸς ἀνὴρ, υἱὸς τοῦ Δημητρίου Ν. Λεβίδου, γενν. τῷ 1848 ἐν Ἀθήναις. Σπουδάζας τὰ νομικὰ ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ καὶ αναγορευθεὶς διδάκτωρ τῷ 1871 διετέλεσε κατὰ πρῶτον ὑπάλληλος ἐν τῷ δικαστικῷ τμήματι τῆς Ἑθν. τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος μέχρι τοῦ 1877, μετὰ ταῦτα δὲ δικηγόρος ἐν Ἀθήναις μέχρι τοῦ 1895. Βουλευτὴς τὸ πρῶτον ἐξελέγη τῷ 1881, ἔκτοτε δὲ ἀδιαικίως ἀντιπροσωπεύει τὴν ἐπαρχίαν Ἀττικῆς. Ἀπὸ τοῦ 1895 ὑπῆρξεν ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ναυτικῶν μέχρι τοῦ 1897, ὅτε κατὰ τὸν ἐλληνοτουρκικὸν πόλεμον παρῆτήθη. Πρὸς τοῦτοις διετέλεσε δις δημοτικὸς σύμβου-

λος Ἀθηναίων, ὑπῆρξεν ἐκ τῶν ἱδρυτῶν τοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου Παρνασσοῦ καὶ ἱδρυτῆς μετ' ἄλλων τῆς σχολῆς τῶν ἀπορῶν παιδῶν. πρὸς δὲ διατελεῖ μέρος πλείστων ἐταρειῶν καὶ συλλόγων. Τῷ 1900 μετὰ τὴν πτώσιν τῆς κυβερνήσεως Δηλ. γιάννη ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἐφημέρου κυβερνήσεως Θεοτόκῃ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν.

* **Λεβίδιον.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ὀρχομενοῦ (Μαντινείας), ἔχουσα 2,411 κατ. (1896).

Λεβρίχα (Lebrija). Πόλις ἐν τῇ ἰσπανικῇ ἐπαρχίᾳ Σεβίλλης, ἱδρυμένη ἐπὶ λόφου ἐν μέσῳ εὐρύτερου χώρου. Ἀριθμοῦσα 10,817 κατ. τῷ 1897 ἐμπορεύς οἴνου καὶ ἐλαίου, ἔχει καθεδρικ. ἐκκλησίαν, πάλαι ποτε τζαμίον.

* **Λεγουνῆ** (Ernest Legouvé). Ἀπέθανεν ἀρχομένου τοῦ 1903 ἐν Παρίσι.

* **Λεγρὸν Αἰμίλιος.** Ἀπέθανε τῇ 15 Νοεμβρίου 1903 ἐν Παρίσι.

Λέδβιλ (Leadville). Πόλις τῆς Β. αμερικανικῆς πολιτείας Κολοράδου, κειμένη εἰς 3,100 μέτρα ἀνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Ἰδρυθεῖσα μὲν τῷ 1870 ἀριθμεῖ ἤδη κατοίκους 12,000, ἀσχολούμενους ἰδίᾳ ἐν τοῖς ἐκεῖ ὑπάρχουσιν ὀρυκταῖς χυτοῦ, ἀργύρου καὶ μαλὸνδου.

* **Λέδεβεργ.** Προάστειον τῆς βελγικῆς πόλεως Γάνδης, ἔχον 14,230 κατ. τῷ 1900.

Λέδεδορ (Karl Friedr. von Ledebour). Διάσημος γερμανὸς βοτάνος, γενν. τῷ 1785 ἐν Stralsund, χρηματίσας δὲ ἀπὸ τοῦ 1811 μέχρι τοῦ 1836 καθηγητῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Δορπατ καὶ ἀποθ. ἐν Μόναχῳ τῷ 1851. Σπουδαῖα τὰ τῆς συστηματικῆς φιλολογίας ἔργα του, ἰδίως Flora Rossica. 4 τόμ. 1842—1853, Icones plantarum ad Flor. ross. κτλ. [C.X.]

* **Λέερ.** Πόλις ἐν τῷ πρωσσικῷ νομῷ Δουρτ, ἔχουσα 12,301 κατ. τῷ 1900.

* **Λέζαγα.** Χωρ. τοῦ δήμου Πολίαι (Πολίαι), ἔχον 233 κατ. (1896).

* **Λέζι.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἰθώμης (Μεσσηνίας), ἔχον 400 κατ. (1896).

* **Λεήμονα.** Χωρ. τοῦ δήμου Τριφυλίου (Λακεδαιμόνιος), ἔχον 527 κατ. (1896).

Λεβιάδια. Χωρ. τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Γευγελῇ τοῦ βίλαετθ Θεσσαλονίκης. Ἔχει περὶ τοὺς 800 Ἑλληνας κατ., ἀσκήν σχολήν καὶ παρθεναγωγεῖον.

Λεβιάδιον. Χωρ. τῆς Χαλκιδικῆς ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Κασσανδρείας. Ἔχει περὶ τοὺς 2,500 Ἑλληνας κατ. καὶ ἀσκήν σχολήν.

* **Λεβιανάτες.** Πρωτ. τοῦ δήμου Δ.

χνουσιών (Λοκρίδας), ἔχουσα 1,213 κατ. (1896).

* **Λεοδάρτζι**. Πρωτ. τοῦ δήμου Ψωφίδος (Καλαβρύτων), ἔχουσα 1,003 κατ. (1896).

Λέξθεν. Βλ. Λούξδουον.

Λέξθας. Ποταμός τῆς Αὐστρουγγαρίας. Βλ. Λίτας.

* **Λέξκα**. Χωρ. τοῦ δήμου Καλαμών, ἔχον 203 κατ. (1896).

Λεοπαυιά. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀγνάντων (Ἀρτης), ἔχον 414 κατ. (1896).

Λειχηνίη. Βλ. Λειχίνας, ἐν τὴν. Ε' σελ. 40.

Λειψία. Βλ. Λυψία.

Λειψίστη. Βλ. Ἀνασελίτσα.

Λεκανόρα (Βοτ.). Γένος Λειχηνίων τῶν θερμῶν καὶ εὐκρατῶν χωρῶν, αναπτυσσόμενων ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν δένδρων, ἐπὶ τῶν βράχων, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἔχοντων θαλλόν ποικιλοχρῶν, ἐπιπαχῶδη, ἀποθήκη αἰμίσχα, πατανοσχημα, ὠχρὰ, ὑποκίτρινα, ὀρρα καὶ ὑπομέλανα. Εἶδη τινὰ τῆς Λ. τογγάνουσι βασιλῆα, ὡς ἡ *L. oceanora tartaria* καὶ ἄλλα ἐσώδη, ὡς *Lesculenta*, ἣτις θεωρεῖται ὅτι εἶναι τὸ ἐν τῇ Ἀγ. Γραφῇ αναγραφόμενον μάγνα, δι' οὗ ἐτράφησαν οἱ Ἑβραῖοι ἐν τῇ ἐρήμῳ.

* **Λεκατοῦτα**. Χωρ. τοῦ δήμου Πολυκράων (Σάμης), ἔχον 136 κατ. (1896).

Λέκκο (Lecco). Πόλις τῆς ἰταλικῆς ἐπαρχίας Κόμου, κειμένη ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου λίμνης καὶ ἀριθμοῦσα ὡς δήμος 10,275 κατ. τῷ 1901.

Λεμαίτρο (Jules Lemaitre). Γάλλος συγγραφεύς, γενν. τῷ 1853. Μετὰ τὰς σπουδὰς τοῦ ἐγένετο καθηγητὴς ἐν τοῖς γυμνασίῳ τῆς Ἀδρῆς καὶ τοῦ Ἀλγερίου καὶ εἶτα ἐν τοῖς πανεπιστημίῳ τῆς Βελανσῶν καὶ τῆς Γρενοβλῆς Μετ' ὀλίγον ὅμως κατέλιπε τὸ πανεπιστήμιον καὶ ἀφιερῶθη εἰς συγγραφεύς, τὰ δὲ πρῶτα ἔργα τοῦ *Les Medaillons* (1880) καὶ *Petites Orientales* ἐμφαίνουσιν ἱκανότητά καὶ πνεῦμα βαθύ. Διεκρίθη δὲ καὶ ὡς δραματικὸς κριτικὸς διὰ τῶν ἐν διαφόροις περιοδικῶς διατρίβων αὐτοῦ. Ἀπὸ τοῦ 1889 μέχρι τοῦ 1896 κατήγαγε πολλὰς ἐπιτυχίας ἐν τῷ θεάτρῳ διὰ τῶν ἔργων τοῦ *Révoltée*, *Ainée*, *Le mariage blanc*, *Flûte*, *Les rois*, *L'âge difficile*. *Le pardon*, *La bonne Héloïse*, πρὸς δὲ συνέγραψε καὶ παραμύθια καὶ διηγήματα. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1895 ἀποτελεῖ μέρος τῆς γαλλικῆς Ἀκαδημίας.

* **Λέρθεργ**. Πρωτ. τοῦ αὐστριακοῦ βασιλείου τῆς Γαλικίας, ἔχουσα 159,618 κατ. τῷ 1900.

* **Λερμησός**. Κατοικωτέρως ἐρυνάς ἡ πόλις πρέπει νὰ καλεῖται Λερμίσος. Οὕτω ἔγραψεν αὐτὴν ὁ Κυπριανὸς καὶ οὕτω εὐρέθη ἐν ἐπιγραφῇ τοῦ νοτί τῆς Ἀγίας Νάπας, οὕτω δὲ, ὅπου τὸ σπουδαϊστάτον, προσφέρεται ὑπὸ τῶν Κυπρίων, εἴτινες διακρίνοντας καθαρῶς τὰ διπλὰ σύμωνα δὲν προσέρουσι ταῦτα ἐν τῷ ὄνοματι τούτῳ. Ἦν ὄνομασις εἰσάχθητο ἐσφαλμένως ὅτι προήλθεν ἐκ τοῦ Τελμησσός καὶ τοῦτο ἐκ παρεξηγήσεως χωρίου τινὸς τοῦ Πλινίου, εἴθα πρόκειται περὶ τῆς ἐν Κορίᾳ Τελμησσοῦ. Τὸ Λερμίσος προήλθεν ἐκ τῆς πάλαι ὀνομασίας Νερμίσος, ἡ γνημονεύουσιν Ἑλληνες γενογράφοι ἐπὶ τῆς γαλλικῆς κυριαρχίας, κλοῦντες τοὺς Λατίνους ἐπισκοποῦς αὐτῆς «ἐπισκοποῦς Νερμίσου», καὶ ἦτις ἐν τῷ Περὶ θεμάτων Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου γράσσεται Νέρμεις. Ἀκούσθως τὸ Ν. προσεθάρη ἐπὶ τῆς φραγκοκρατίας εἰς Λ. Ἡ μεταβολὴ αὕτη καὶ ἄλλως μὲν εἶνε εὐεξηγητός, ὅταν ἀναλογισθῶμεν ὅτι τὸ Ἀρμόζωστος ἐτράπη εἰς Famagusta, ἡ Λευκωσία εἰς Nicousi, ἡ Πάρος εἰς Baffo, ἀλλὰ καὶ ἔνεκα ἄλλου λόγου προσέφερον οὕτω, διότι «limaçon» ἐν τῇ τότε γλώσσῃ ἐσήμαινε «une sorte de manœuvre militaire», εἰς στρατόπεδον δὲ μετεβλήθη ἡ Νερμίσος διὰ τῶν ὀχυρωμάτων καὶ τῆς ἐξ Ἱεροσολύμων συρροῆς ἱπποτικῶν ταχυμάτων. Πλείονα περὶ τούτου ἰδὲ ἐν τῇ τῆς Νέας Ἡμέρας (ἀρ. 1474, 8 Φεβρ. 1903) ἐπιφυλλίδι τοῦ Σ. Μενάρδου.

* **Λέμιγκτον** (Leamington). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Οὐόρικ (Warwick), ἔχουσα 26,888 κατ. τῷ 1901.

Λερμονήνη. Βλ. Λερμόνιον ἐν τὴν. Ε' σελ. 43.

Λερμοκυτόταρα. Βλ. Λευκοκυτόταρα.

Λερμοκυτόταρωσις. Φαινόμενον βιολογικὸν συνιστάμενον εἰς τὴν ὑπὲρ τὸ φυσιολογικὸν αὐξήσιν τοῦ σχετικῆς ἀριθμοῦ τῶν ἐν τῇ οἰκονομίᾳ τοῦ σώματος λερμοκυτόταρων. Τοιαύτη διεργασία παρατηρεῖται ὅσκις ἐρεθίζεται φλογιστικῶς τὸ λερμικὸν σύστημα, ἄσχετος εἴσα πρὸς τὴν τροποποίησιν ἢ μὴ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν λοιπῶν εἰδῶν τῶν λευκοκυτόταρων. Δύναται νὰ συνδυασθῇ μετὰ λευκοκυτταροπενίας ἐν γένει ὀρειλομένης εἰς ἐνδείαν σημαντικὴν τῶν λοιπῶν εἰδῶν, ὡς συμβαίνει ἐν τῷ τυφοειδεῖ πυρετῷ.

* **Λεντεκάδα**. Χωρ. τοῦ δήμου Τριπύλης (Τριφυλίας), ἔχον 362 κατ. (1896).

Λεντιανή ἢ Οὐαλεντιανοί. Πόλις ὀχυρὰ ἐν Φρυγίᾳ τῆς Μικρῆς Ἀσίας πρὸς Δ. τῆς Ἀρνιτιδος λίμνης (παντὺν Μανίας-γλῆλ) κυριευθεῖσα κατὰ τοὺς μεταξὺ τοῦ Λατινάρους καὶ τῶν Φραγκῶν πολέμους

ὑπὸ τοῦ Ἑρρίκου, ἀδελφοῦ τοῦ Λατίνου αὐτοκράτορος τῆς Κων/πόλεως Βαλδουίνου τῷ 1213, μετὰ ἡρωϊκὴν ἀντίστασιν τῶν κατοίκων. [Γρ.Σ.Ι.]

Λέντς νόμος. Βλ. Ἠλεκτρικὸι νόμοι καὶ Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Λέξιγκτον** (Lexington). Πρωτεύουσα τῆς κομητείας Φαγέτ ἐν τῇ Βορείῳαμερ. πολιτείᾳ Κεντόκυ, ἔχουσα 26,369 κατ. τῷ 1901.

* **Λέοβεν** (Leoben). Πόλις τοῦ αὐστριακοῦ δουκάτου Στυρίας, ἔχουσα 10,204 κατ. τῷ 1900.

* **Λέοδοντς** (Leobschütz). Πόλις τοῦ πρῶσικου νομοῦ Ὀππλιν, ἔχουσα τῷ 1900 κατοίκους 12,629.

Λεονάρδος Βασίλειος Ι. Ἀρχαιολόγος, γενν. τῷ 1857 ἐν Πύργῳ τῆς Ἠλείας ἐκ πατρὸς ἀπὸ Δημητσάνης ὁρμωμένου. Τὰ πρῶτα μαθήματα διήκουσεν ἐν τοῖς σχολείοις τῆς Δημητσάνης, τὰ δευτερευόντα ἐν Ἀθήναις, ἐνθα καὶ ἐσπούδασεν ἱατρικὴν, τυχὼν τοῦ διδακτορικοῦ πτυχίου τῷ 1879. Ἀνάθεκτος ὡς κλινισὶς πρὸς τὴν οἰολογίαν καὶ τὴν ἀρχαιολογίαν ἀπέτρεψεν αὐτὸν νὰ ἐξασκήσῃ τὸ ἱατρικὸν ἐπάγγελμα, διὸ καὶ ἀπὸ τοῦ 1879 μέχρι τοῦ 1883 ἐσπούδασεν ἐν τῇ οἰολογικῇ σχολῇ τοῦ ἐν Βιέννῃ πανεπιστημίου. Ἀμα ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας ὑπηρέτησε παρὰ τῇ Ἀρχ. Ἐταιρείᾳ μέχρι τοῦ 1885, ὅτε διωρίσθη ἑρμὸς τῶν ἀρχαιοτήτων. Δηρῶντος δὲ πλείττας ὅσας ἀνασκαφὰς ἐν Ἑλλάδι καὶ δι' τὰς ἐν Λυκοσούρᾳ καὶ τὰς τοῦ Ἀμφιαρείου ἐν Ὠρωπῷ καὶ ἀπὸ τοῦ 1896 διατελεῖ ἑρμὸς τοῦ ἐπιγραφικοῦ μουσείου. Ὀλίγω δὲ πρότερον, τῷ 1894, δούς ἐξετάσεις ἐν τῇ φιλοσοφικῇ σχολῇ τοῦ πανεπιστημίου τῆς Ἐρλάνγης ἔτυχε τοῦ διδακτορικοῦ πτυχίου, παρουσιάζας ὡς ἐναίσιμον διατριβὴν «Κριτικὰ καὶ ἐρμηνευτικὰ εἰς τὸν Πλουτάρχου Ἑρωτικόν», τυπωθεῖσαν ἐν Ἀθήναις τῷ 1894. Ἐγραψε πλὴν ἄλλων πολλὰς διατριβὰς ἐπιγραφικὰς τὸ πρῶτον ἀνδοθεῖσας ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι κτλ. Πρὸς δὲ τὸ ἔργον «Ἡ Ὀλυμπία» (1901).

Λεόνουρον ἢ μᾶλλον **Λεόντουρον** (Bot.). Πόα πολυετής τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας, ἀνήκουσα εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Χειλανθῶν, χρήσιμος ἄλλοτε ἐν τῇ ἱατρικῇ διὰ τὰς τονωτικὰς ιδιότητάς πάντων τῶν μερῶν αὐτῆς.

* **Λεοντάριον**. Πρωτ. τοῦ δήμου Φαλαισίας (Μεγαλοπόλεως), ἔχουσα 907 κατ. (1896).

Λεόντης (κληθεῖς οὕτω ἐκ τῆς ὁρμῆς τῶν βρυμάτων). Παταρὸς τῆς μέσης Συρί-

ας, ῥέων πρὸς Ν, διαδρέχων τὴν μεταξὺ τῶν ὁρέων Λιθάνου καὶ Ἀντιλίβανου μεγάλην κοιλίδα, ἀποτελεῶν δὲ τὸ ὁμώνυμον λεκανοπέδιον καὶ ἐκβάλλων παρὰ τὴν Τύρον. [Γρ.Σ.Ι.]

Λεοντιάς (Σαφῶ). Ἐγενν. τῷ 1818 ἐν Κων/πόλει ἐκ πατρὸς Λεοντίου Κληρύου διδασκάλου τῶν Ἑλληνικῶν καὶ διέπλεσεν ἀλληλοδιαδόχως διευθύντρια τῶν Σάμφ, Σμύρνης καὶ Κων/πόλεως παρθεναγωγείων. Παρέφρασεν εἰς τὴν νέαν Ἑλληνικὴν τοὺς Πέρσας τοῦ Αἰσχύλου, μετέφρασεν εἰς ὁμοιοκαταληκτοὺς στίχους τὴν Ἑσθέρ τοῦ Ραχίνα, ἔγραψε διαφόρους διατριβὰς καὶ πλείττα ποιήματα εἰς τὰ ἀρχαῖαν καὶ τὴν νέαν, ὧν πολλὰ ἐξεδόθησαν ἐν ἐφημερίδι καὶ περιοδικῇ. Ἀπέθανεν ἐν Κων/πόλει τῇ 25 Φεβρουαρίου 1900.

* **Λεοντίνος** καὶ ἰταλ. Λεντίνι. Πόλις τῆς Σικελίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Συρακουσῶν ἔχουσα 17,134 κατ. τῷ 1901.

* **Λεοντίτου**. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀρκαθίας τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτσης, ἔχον 2 κατ. (1896).

Λεόντων κεφαλὴ ἢ **Λεόντων κεφαλὴ** (τῶν Ἀφίων Καρα-χισάρ, μέλ. προύρου ἐπισκόπου χώρας, καὶ εὐχὴ Ἀφίου Καρα-χισάρ, ὡς ἐσφαλμένως ἐγράφη τῷδε τῷ συμπληρωματ. σ. 104). Φρούριον ὀχυρὸν ἐν Φρυγίᾳ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὃ ἐξέσκατος τῆς Βιθυνίας βασιλεὺς Νικομήδης ὁ Γ' ἡγήθη τῷ 88 π.Χ. ὑπὸ Μιθραδάτου τοῦ τοῦ Σ' παρὰ τὸν Ἀρμυῖον ποταμὸν μεταστρατοπεδεύσας μετὰ τοῦ Ῥωμαίου ἀντιπροσώπου τῆς Ἀσίας Λευκίου Κατοίου καὶ κατέβαλον κοινῇ ὑστάτας προσπαθείας, ὡς στρατολογήσῃσι νέας δυνάμεις καὶ ἀντιστῶσι κατὰ τοῦ Μιθραδάτου. Ἀλλὰ μὴ οὐ πολὺ ἀμφοτέρω ἀπελπίσαντες ἀπεχωρήσαν ἐντεῦθεν. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Λεονφόρτε** (Leonforte). Πόλις τῆς ἰταλικῆς ἐπαρχίας Κατάνης ἐν Σικελίᾳ, ἔχουσα 16,004 κατ. τῷ 1901.

Λεοπολδεῖα (Bot.), Leopoldia Palmarum, Γένος Λειριωδῶν, οὐ εἰς βοτάνην ἐξῶς. Βλ. Βολβός (Bot.).

* **Λεουδάρδεν** (Leeuwarden). Πρωτεύουσα τῆς ὀλλανδικῆς ἐπαρχίας Φριζίας, ἔχουσα 32,162 κατ. 1899.

Λεπιδουγαστήρ (Ζωολ.). Γένος κανθοπτερυγίων ἰχθύων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κωδισαργιδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπερμεγέθους ἐν σχήματι λεπιδὸς κοιλιακῆς σπινθῆρας ἐπὶ χονδρῶδους δισκῶν καὶ χωρίζομένης διαβαθείας ἐντομῆς εἰς μοίρας. Οἱ Λ. ἀπαντῶσι κατὰ τὰ πρόσθια μέρη τῆς Μεσογείου καὶ τῆς Μάγχης, προσκλινομένης διὰ τῆς σικύας αὐτῶν ἐπὶ τῶν βράχων, εἶναι μικροί, ἔχοντες μήκος 5—6 ὀν.

καὶ τρέφονται ἐκ μικρῶν ὑδροβίων ζώων καὶ μάλιστα ἐκ μαλακοστράκων.

* **Λεπιδόεντα**. Πρωτ. τοῦ δήμου Στράτου (Βάλτου), ἔχουσα 1,127 κατ. (1896).

Λεπίδες (Squamae). Ἐξάνθημα δευτερογενὲς συνιστάμενον ἐκ σύμφορμα νεκρῶν ἐπιδερμικῶν κυττάρων, ἄλλοτε μὲν εἶναι σμικρὰ καὶ παρεμφερεῖς πρὸς μόρια πιτύρου (ἀπολέπις πιτυροειδής), ἄλλοτε μείζονες ὡς πέταλα ἢ φυλλάρια (ἀπολέπις ὑμενώδης). Ἀπαντῶσιν ἐπὶ πλείστων δερμικῶν νοσημάτων. [P.N.B.]

Λεπιδόειδές ὡς ἐκ τοῦ σχήματος οὗτο καλεῖται τὸ ἐν τῶν τριῶν ὁσίων, ἀπερ συνενωθέντα ἀποτελεῖσιν τὸ κροταφικόν. Ὅστω ἐν ὑμενογενέσι ἀποτελεῖσιν τὸ πρὸς τὸ ἐκτὸς μέρος τοῦ κροταφικοῦ καὶ ἐμφανίζον α') τὸν ἐξω ἀκουστικὸν πόρον, ἀφορίζομενον ὑπὸ ὁστεώδους δακτυλίου τοῦ καλουμένου τυμπανικοῦ β') τὴν ζυγωματικὴν ἀπόφυσιν, ἥτις ἀρθρομένη μετα τῆς ὁμωνύμου ἀποφύσεως τοῦ ὁσίου τῆς ἀνω σιαγόνης ἀποτελεῖ τὸ ζυγωματικόν τοῦτον γ') τὴν γληνοειδῆ κοιλότητα, κειμένην εἰς τὴν βάσιν τῆς ζυγωματικῆς ἀποφύσεως καὶ δεχομένην τὸν ἀρθρικὸν κόνδυλον τοῦ ὁσίου τῆς κάτω σιαγόνης. Πρὸ Κροταφικόν, Λιθοειδές, Μαστοειδές. [P.N.B.]

Λεπιδόνοτος (Ζωολ.). Γένος θαλασσιῶν Κρικωτῶν, χαρακτηριζομένων ὑπὸ μεγάλων λεπίδων ἢ ἐλῶτρων καθ' ὅλην τὴν ραχιαίαν ἐπιράνειαν, ἀνα ἐν ζεύγος καθ' ἑκάστην ζώνην τοῦ σώματος, ἔχουσιν ἄρτιον ἀριθμὸν τάξεως. Πολλὰ εἶδη κατὰ τὰς ἀκτὰς τῶν βορείων θαλασσῶν καὶ τῆς Μάγχης.

Λεπιδόπους (Ζωολ.). Γένος ἀκανθόπερυγιῶν ἰχθύων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Τριγυριδῶν. Πρῶτον εἶδος εἶναι Ἀ. ὁ ἀργυροχρῶς, ὅμοιος πρὸς ταινίαν, ἔχων μῆκος μέχρι δύο μέτρων, δερμα γυμνὸν γλαυδές, νωτιαῖον περὶ τριῶν μακροτάτων, κατέχον ὁλόκληρον τὸ μῆκος τῆς ράχως καὶ φέρον ἑκάτὸν καὶ πλέον ἀκτίνων· διατεταται συνήθως εἰς μεγάλα βάλθη τῆς Μεσογείου, προσεγγίζει δὲ εἰς τὰς ἀκτὰς μόνον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ὥστεως, ὅποτε καὶ ἀλιεύεται ὡς περιζήτητον καὶ εὐχρηστότατον ἔσθμα.

Λεπιωτὴ (Βοτ.). Γένος Ἀγαρικοειδῶν, περιλαμβάνον 180 γνωστὰ εἶδη, ὧν τὰ πλείστα τοῦ Νέου Κόσμου. Εἶδη μὲν τινα εἰσὶν ὑμενώδη, ἄλλα δὲ σπυρῶδη. Τὸ πρῶτον εἶδος Ἀ. ἡ ἐμμήκης (Leipia procera) εἶναι εἰς ἐκ τῶν καλλίστων ἐσθωδίων μυκήτων, διακρινόμενον ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ ποδὸς αὐτοῦ, ἐκ τοῦ εὐρέος, ὑπερύψου, περὶ μὲν τὸ κέντρον κωδωνοειδούς, κατὰ δὲ τὰ χεῖλη πεπλατυσμένου πέλους καὶ ὑπὸ δακτυλίου κωθῶν αὐτοῦ.

* **Λέπουρα**. Χωρ. τοῦ δήμου Ταμυνέων (Καρυστίας), ἔχον 152 κατ. (1896).

Λεπτάνδρα ἢ βερονική ἢ Βερονική ἢ βιργινική (Φαρμ.). Αἱ κορυφαῖες τοῦ οὐτοῦ τούτου παρέχονται εἰς ἔγχυμα ὡς πικρὸν, ἀρωματικὸν καὶ ἐλαφρῶς διεγερτικὸν φάρμακον. Τὸ δὲ ῥίζωμα, περιέχον γλυκωματογόνον τινα οὐσίαν, τὴν λεπτανδρίνην, παραγγέλλεται ἀναλόγως πρὸς τὴν δόσιν ὡς τονωτικόν, χολαγωγόν καὶ ἐλαφρῶς καθαρτικὸν φάρμακον.

Λεπτανδρίνη (Φαρμ.). Ἐγκύλισμα ῥητινώδες προκύπτει ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῆς Λεπτάνδρας ἢ Βερονικῆς τῆς βιργινικῆς καὶ φερόμενον ὑπὸ μορφῇ κόκκων φαῖς διαλυτῆς ἐν ὕδατι. Εἶναι καθάρσιον χολαγωγόν.

* **Λεπτίνιον**. Χωρ. τοῦ δήμου Φιλαισίας (Μεγαλοπόλεως), ἔχον 268 κατ. (1896).

Λεπτοκαρύα. Χωρ. τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Καταρίνης τοῦ βιλαετίου Θεσσαλονίκης. ἔχει περὶ τοὺς 1000 Ἑλληνας κατ. καὶ ἀστικὴν σχολήν.

Λεπτόμιτος. Διὰ τοῦ ὀνόματος τούτου σημαίνονται συλλήβδην πολλοὶ μικρογανισμοί, ὑπαγόμενοι κατὰ τινὰς μὲν εἰς τὰς ζωοσποριοειδεῖς ἄλλας, κατ' ἄλλους δὲ εἰς τοὺς μύκητας. Ὑπάρχουσι γνωστοὶ Ἀ. ὁ σφαιρικός, ἀνευρεθεὶς ἐν τοῖς εὐρεῖς ἀρρώστου τινός, Ἀ. ὁ τῆς ἐπιδερμίδος, Ἀ. ὁ τῆς μήτρας, εὐρεθεὶς ἐπὶ τοῦ βλενογόνου τῆς μήτρας, Ἀ. ὁ ὁρθολιμικός, ἐξαχθεὶς ἐκ τοῦ προσπίου ὁσίου τοῦ ὀρθοκράτου, κτλ.

Λεπτόπτελος. Β). Μαράβου ἐν τῇ Ε' σελ. 240.

Λεπτόσπερμον (Βοτ.). Γένος ἀρωματικῶν φυτῶν τῆς Ὠκεανίας ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Μυρταειδῶν, περιλαμβάνον εἶδη δεινῶδη, ὡς Ἀ. ἡ θεία (Leptospermum thea). Τὰ φυτὰ τούτα ἔχουσι φύλλα ἐναλλάξ, ἀνθη ἀμίσγα μονήρη ἢ κατὰ θέσμας. Τὸ ἔγχυμα τῶν φύλλων ἔχει παπτικὰ καὶ ἀντισκωρβουτικὰ ἀρετὰς.

Λεπτόστρακα (Ζωολ.). Ὑποδιαίρεσις τῶν Μαλακοστράκων ἐμφανίζουσα ἐπαμφοτερίζοντες χαρακτηρὸς ἀνα μέτρον τούτων καὶ τῶν Ἐντομοστράκων. Τὸ σῶμα αὐτῶν περιλαμβάνει 16 τμήματα ἐκτὸς τῆς κεφαλῆς, ἐξ ὧν τὰ ὀκτώ κοιλιακά, ἐξ ὧν πάλιν τὰ δύο τελευταῖα ἄποδα. Πρῶτον γένος εἶναι ἡ Νεταλία (βλ. λ.). Ἐνταῦθα ὑπάρχοντα τὰ ἀρχαιότατα ἐν τῇ Μαλακοστράκων, ὧν ἡ ἐμφάνισις ἐν τῇ ζωῇ ἀναγεται εἰς τὴν Καμβριανὴν περίοδον.

Λέπιδουρος (Ζωολ.). Γένος Κόλεοπτέρων ἐντόμων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν

Κεραμυδικῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ σώματος μικροῦ, λαίμου εὐδιακρίτου, κεφαλῆς ἀποληγούσης εἰς εἶδος τι ῥυγγυς, ὀρθαλμῶν στρογγύλων, ἐλῦτρων λεπτῶν μελανοκιτρίνων. Διαβιούσιν ἐν τοῖς ἄνθεσι τῶν βάτων, τῶν ροδῶν καὶ τῶν σκιαδοφόρων ουτῶν.

* **Λέριδα.** Πρωτεύουσα τῆς ὁμωνύμου ἰσπανικῆς ἐπαρχίας, ἔχουσα 21,337 κατ. τῷ 1897.

Λερναῖαι καλοῦνται γενικῶς διάφορα εἶδη Κοπεπόδων μαλακοστράχων παρασιτοῦντα ἐπὶ πλείστων ἰχθύων καὶ διακρινόμενα διὰ τὴν ὀργανικὴν παρακμὴν αὐτῶν. Διαιροῦνται εἰς τοὺς Λερναίδας, ἐν εἰς τὸ ἄρρεν καὶ τὸ θῆλυ μέχρι τοῦ καιροῦ τοῦ συνδυασμοῦ ζῶσιν ἐλεύθερα ἀλλήλων, μετὰ τὴν γενετήσιαν ὁμῶς συμπλοκὴν ἐκείνα μὲν θνήσκει, τοῦτο δὲ προσηλοῦται ἐπὶ τοῦ ζεινίζοντος ὀργανισμοῦ καὶ ὑρίσσεται σκωληκοειδῇ μεταμόρφωσιν καὶ εἰς τοὺς Λερναιοποδίδας, ὧν τὸ μὲν ἄρρεν παρασιτεῖ ἐπὶ τοῦ θήλεος, τοῦτο δὲ ἐπὶ ἄλλου ζωικοῦ ὀργανισμοῦ.

* **Λέρος.** Νῆσος ἀνήκουσα εἰς τὸ ὀθωμανικὸν βιλαέτιον Αἰγαίου πελάγους καὶ ἀριθμοῦσα κατὰ τινὰς μολὶς 3 χιλ. κατοίκων. Εἶναι ἔδρα τοῦ ἐπισκόπου Λέρου (καὶ οὐχὶ Λέρνης, ὡς κατὰ παραδρομὴν ἐν τερμ. Ε' σελ. 55 ἐγράφη) καὶ Καλύμνου. Περὶ τῆς νήσου Δ. ἰδὲ καὶ τὸ βιβλίον Λερνακα ὑπὸ Δ. Οἰκονομοπούλου (ἐν Ἀθήναις 1888) καὶ Barchner, Die Insel L. (ἐν Μονάχῳ 1900).

Λερτσολίτης. Γρανιτοειδὲς τι πέτρωμα χρώματος μελανοπρασίνου, συγκείμενον ἐν στρογγύλων κρυστάλλων περιόδου, πυροξένου καὶ ἐνστατίτου. Εἶναι πέτρωμα ἐκρηξίγενές ἢ ἐξανθηματικὸν τῆς ἰουρασικῆς περιόδου.

Λέσθεις. Βλ. Συκλαῖς.

* **Λέσθος.** Ἐχει κατὰ τινὰ ἀπογραφὴν 135 χιλ. κατοίκων, ἐξ ὧν 105 χιλ. Ἑλληνας, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοὶ καὶ ἄλλων ἐθνικοτήτων. Προσθετέον ὅτι ἦτο πατρίς κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐν τῷ Δεξιῳ τερμ. Ε' σελ. 55 μνημονευθέντων καὶ τοῦ Πιττακοῦ, τοῦ ἱστορικοῦ Θεοφάνους τοῦ Μιτυληναίου καὶ Φανίου τοῦ Ἐρεσίου. Ἡ Δ. δὲν μετέσχε τοῦ ὑπὲρ τῆς Ἑλλ. ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος ἐνεκα τῆς γειτνιασεως τῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων κατεχομένης στερεᾶς καὶ σφρηθείσα τὴν τύχην τῶν Κυθωνίων. Παρὰ τὴν Ἐρεσον κατεστράφη ὁ τουρκικὸς στόλος ὑπὸ τοῦ Παπανικολῆ κατὰ Μάιον τοῦ 1821. Κατὰ Φεβρ. τοῦ 1827 πᾶσα ἡ νῆσος ὑπέφερε δεινῶς ὑπὸ σεισμοῦ, ὅτε κατεστράφη σχεδὸν ἡ πρωτεύουσα Μυτιλήνη καὶ ἐδλάθησαν

πάντα τὰ πολίσματα τῆς Δ. Βιβλιογραφ. περὶ Δ. : Plehn, Lesbiacorum liber (ἐν Βερολ. 1826), Γ. Ἀριστείδου Λεσβιακά, C. ze, Reise auf der Insel L. (ἐν Ἀννῶν 1865), Γ'ωγου Ἱστορία τῆς Δ. (ἐν Κωνσταντινουπόλει 1887), Koldewey (ὅστις ἐν γῆτραι ἐκεῖ ἐσχάτως ἀνασκαφάς), Die antiken Baureste der Insel L. (ἐν Βερολ. 1890). Γεωργιάδου μεταφ. τοῦ βιβλίου Plehn.

* **Λέσκοβατς.** Πόλις τῆς σερβικῆς ριφερείας Βράνγκας, ἔχουσα 13,707 κατ. τῷ 1901.

* **Λεσσέψ** (Φεσδινάνδος δέ). Ἀπέβ. τῇ 7 Δεκ. (ν.) 1894. Ὁ κολλοσιαιὸς αὐτὸς ἐκ γαλλικοῦ ἀνδρὸς κατασκευασθεὶς ὑπὸ γλυπτῶν Tremiet ἐστῆθη τῷ 1900 ἐν εἰσόδῳ τοῦ λιμένος τοῦ Παρτ-Σαί.

* **Λέσταινον.** Χωρ. τοῦ δήμου (Τρικαλῶν), ἔχον 159 κατ. (1896).

* **Λέστερ** (Leicester) Πρωτεύουσα ὁμωνύμου ἀγγλικῆς κομητείας (ἔχουσα 433,994 κατ.), ἀριθμοῦσα 211,574 κατ. τῷ 1901.

* **Λετρίνων** Δῆμος τοῦ νέου νομοῦ Λελας. Ἔχει 26,771 κατ. (1890).

Λέτσε (Leece) Πρωτεύουσα τῆς ὁμωνύμου ἰταλικῆς ἐπαρχίας (τῆς ἀριθμοῦ 706,520 κατ.), ἔχουσα ὡς Δῆμος 32, κατ. τῷ 1901.

Λετσανετζά. Χωρ. τοῦ δήμου Πελώνων (Τρικαλῶν), ἔχον 200 κατ. (1896).

Λευθεροχωράκι. Χωρ. τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ὑποδοικῇ τῇ Ἑλλάσθωνος βιλαετίου Μοσαστηρίου. Ἔχει περὶ τοὺς 800 κατ. καὶ διατηρεῖ γκαρματεῖς δα καλῆς.

Λευκά. Ἐπαρχία τῆς Κύπρου καὶ λουμένη καὶ διαμέρισμα Σολέας, ὀνόματι τῆς ὠραιότερας τῶν κοιλάδων τῶν ἐν μεσημβρίᾳ πρὸς ἀρκτον διηκουσῶν. Πιθ. νῶς αὕτη ἦτο ἀποικία τῆς Λακωνίας καὶ Στράβωνα καὶ Πλούταρχον. Ἔχει ἐκτασιν τετραγωνικῶν λευγῶν καὶ περιλαμβάνει χωρία, ἀριθμεῖ δὲ πλέον τῶν 5 χιλ. κατ. Ἐδρα αὐτῆς εἶναι ἡ ὁμώνυμος κωμόπολις Δ., ἣτις κατοικεῖται ἀκόμη ὑπὸ πολλῶν τουρκικῶν οἰκογενειῶν. Ὁ L de Mas Latrie θέτει ἐνταῦθα τὴν ἀρχαίαν πόλιν Σάτραχ. Ἀπέχει ἀπὸ τῆς ἀκτῆς 2 λεύγας, κειμένη ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ἐκβολῆς τοῦ ποταμοῦ Σατράχου. Ἔχει πλείστους καὶ ὠραιότερους κήπους, ἐνταῦθα δὲ παράγονται ἐκλεκτοτεροι καρποί τῆς νήσου, ὧν γίνεσθαι ἐξαγωγή.

* **Λευκά.** 1) Κώμη τοῦ δήμου Στουφαλίας (Κορινθίας), ἔχουσα 954 κατ. —

χωρ. τοῦ δήμου Θωμακίων (Δομοκού), ἔχον 220 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀμοργίου (Θήρας), ἔχον 147 κατ. (1896).

* **Λευκαδίτι.** Χωρ. τοῦ δήμου Αἰγινίου (Δωρίδος), ἔχον 435 κατ. (1816)

* **Λευκαδίων** δῆμος τῆς Λευκάδος. Ἔχει 8,483 κατ. (1896).

Λευκάδος νομός. Βλ. Λευκάς.

Λεῦκαι (τουρκ. Λέρκιε). Φρούριον καὶ πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὀχθῆς τοῦ Μέλαντος ποταμοῦ (Λέρκιε-σού) καὶ ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Νικαυμῆδαις-Δορυλαίου (Ἑσλί-σε-χίρ), ἔχουσα 6000 κατ., ὧν εἰς πλείους Ἑλληνας συντηροῦντες ἀστικὴν σχολήν, παρεναγωγεῖσιν καὶ νηπιαγωγεῖσιν καὶ ὑπαγόμενοι ἐκκλησιαστικῶς ὑπὸ τὸν Νικαίας μητροπολίτην, οἱ δὲ λοιποὶ Ἀρμένιοι καὶ Ὀθωμανοὶ ἀσχολούμενοι περὶ τὴν μεταξουργίαν. Αἱ Δ. παράγουσιν ἄρθρον μεταξὺν καὶ περιέχουσιν λεῖψανα ἀρχαίων μνημείων ἐνεπιγράφων, εἶναι δὲ σταθμὸς σιδηροδρομικός. ἐς οὗ ἡ συντομιωτάτη διατὴν Νικαίαν ὁδὸς. Τὸ φρούριον τῶν Δ. ἐκυριεύθη ὑπὸ τοῦ Ὁσμαν τῷ 1308 οὗτο μετὰ τοῦ Ἀλ-χισάρ (Θωατέρων) καὶ τοῦ Μελκίς. [Γρ. Σ. I.]

* **Λεῦκαι.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ὑρίας (Νάξου), ἔχουσα 1,832 κατ. (1896).

Λευκαντιμονίτης καλεῖται τὸ αὐτοφύες τριοξειδίον τοῦ ἀντιμονίου, ἀπαντῶν εἰς βαθιέρωδα πρίσματα ἰσόμορφα πρὸς τὴν σπανιωτέραν μορφήν τοῦ τριοξειδίου τοῦ ὁρσενικού.

* **Λευκάς.** Ἡ νῆσος εἶχε κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 κατ. 29,892. Ἡ ὁμώνυμος πρωτ. εἶχε 5,868 κατ., ὁ δὲ δῆμος Λευκαδίων 8,483. Κατὰ τὸν περὶ νέας διατάξεως τοῦ Κράτους νόμον τῆς 28ης Ἰουλίου 1898 ἡ Δ. ἀποσπασθεῖσα τοῦ νομοῦ Κερκύρας ἀπετέλεσε ἴδιον νομόν. Πολὺς λόγος γίνεται ἐσχάτως περὶ Δ. καὶ ὅσον ὁ Γερμανὸς ἀρχαιολόγος Δορπρελδ, βασιζόμενος ἐπὶ τῶν λείξεων τοῦ Ὀμήρου περὶ Ἰθάκης καὶ τῆς μετὰ τὴν ἄλλων ἐκεῖ νήσων καὶ ἀπέναντι τῆς οἰῆς Ἑλλάδος θέσεως αὐτῆς, ἐξήνεγκε τὴν γνώμην ὅτι ἡ Δ. εἶναι ἡ Ἰθάκη τοῦ Ὀμήρου, διότι εἰς τὴν Δ. οὐχὶ δ' εἰς τὴν Ἰθάκην καλουμένην νῆσον ἐπαρμόζονται πληρέστατα πάντα ὅσα λέγει ὁ Ὀμηρὸς περὶ Ἰθάκης. Πλείονα βλ. ἐν Ἀρμονίᾳ 1900 σ. 401 κέ. Ὁ Δορπρελδ ἐπεχείρησε καὶ ἀνασταφᾶς κυρίως περὶ τὸν λιμένα Βλίσχα, ὃν θεωρεῖ ὡς τὸν τῆς ἀρχαίας πόλεως Ἰθάκης, καὶ εὔρε μετὰ τὴν ἄλλων καὶ μυκηναϊκῶν χρόνων λείψανα.

* **Λευκάς.** Πρωτ. τοῦ δήμου Λευκαδίων, ἔχουσα 5,868 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δή-

μου Τομφορηστοῦ (Φθιώτιδος), ἔχον 399 κατ. (1896).

* **Λευκαίου** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων. Ἔχει 4,317 κατ. τῷ 1896.

Λευκάτικα. Χωρ. τοῦ δήμου Γαϊάνων (Παξῶν), ἔχον 115 κατ. (1896).

* **Λεύκη.** Χωρ. τοῦ δήμου Πολυκτορίων (Ἰθάκης), ἔχον 522 κατ. (1896).

Λευκίας (Ἀναστάσιος Γεωργιάδης). Καθηγητὴς τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ καὶ ἄλλως λόγισ: παρ' ἡμῖν ἀνὴρ. Γενν. τῷ 1773 ἐν Φιλίππουπόλει ἐσπούδασε πρῶτον ἐν τῇ γενετείᾳ αὐτοῦ, εἶτα δὲ μεταβὰς τῷ 1797 εἰς Βουκουρέστιον ἐδιδάχθη ἐκεῖ ὑπὸ Λάμπρου τοῦ Φωτιᾶδου τὰ ἀνώτερα μαθήματα ἀντιειδασκῶν αὐτὸς ἄτε ἄπορος ὧν τὰ τέκνα τῶν εὐγενῶν ἀρχόντων. Μετὰ πενταετη αὐτοῦ διαμονὴν οἰκονομήσας ποσὸν τι μετέβη εἰς Βιέννην πρὸς σπουδὴν τῆς ἱατρικῆς, ἣν ἀπεπεράτωσεν ἐν Ἰένῃ, καὶ ἀνηγορευθὴ τῷ 1805 διδάκτωρ. Εἶτα διετρίψεν ἐναλλὰς ἐν Βιέννῃ, Παρισίοις καὶ Βουκουρεστίῳ, ἐνθα ἐξήσκησε τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ μέχρι τοῦ 1821, ἐκεῖθεν δὲ μετέβη εἰς Τρανσυλβανίαν, ἐπαγγελολόμενος τὸν ἱατρὸν μέχρι τοῦ 1828. Μετὰ νέαν διατριβὴν ἐν Βιέννῃ μετέβη πάλιν εἰς Παρισίους πρὸς δημοσίευσιν ἱατρικῶν συγγραμμάτων. Ἐπανακάμψας εἰς Βιέννην ἐδημοσίευσεν ἐκεῖ δύο πενήματα φιλολογικὰ, μόλις δὲ τῷ 1834 κατήλθεν εἰς Ἑλλάδα, ἐνθα ὑπῆρξεν ἐκ τῶν πρώτων καθηγητῶν τοῦ ἔθν. πανεπιστημίου, διδάσκων μέχρι τοῦ 1847 τὴν παθολογίαν καὶ τὴν ἱατρικὴν ἱστορίαν. Ἀπέθανε δὲ ἐν Ἀθήναις τῷ 13 Ἰουλίου τοῦ 1853 γέρων τὸν τίτλον τοῦ ἐπιτίμου καθηγητοῦ. Ἔργα αὐτοῦ εἰσι τὰ ἑξῆς: Εἰδύλλιον ἐγκωμιαστικὸν εἰς τὴν Μαρίαν Παύλοβναν, ἡγεμονίδα κληρονόμον τῆς Σαξονοβειμαρικῆς ἡγεμονίας (ἐν Ἰένῃ 1800). Ἀντιπανάκεια κτλ. (ἐν Βιέννῃ 1810), Ἰωάννου Δ. Μεσγέρου Ἱατροφιλοσοφικὴ ἀνθολογία, μεταρρασθεῖσα ἐκ τοῦ γερμανικοῦ (αὐτοῦ 1810). Πραγματεῖα περὶ τῆς τῶν ἐλληνικῶν στοιχείων ἐκκωνήσεως, ἑλλ. καὶ λατ. (ἐν Παρισίοις 1812). Πυρετοὺ περιγραφῶδους ἡ Λοιμοῦ ἀπορίσματος (ἐν Παρισίοις 1832). Mémoire sur les maladies contagieuses. Ὀθωνικὸς πανηγυρικός λόγος περὶ ἀνάδασεως εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἑλλάδος τοῦ Ὁθωνος (1834 ἐν Ναυπλίῳ, ἑλλ. καὶ γερμ.). Δημητρίου Μίσχου τοῦ Λάκωνος τὰ καθ' Ἑλένην καὶ Ἀλέξανδρον (ἐν Βιέννῃ 1833. ἐκδοθ. μετὰ σχολίων). Ἀνατροπὴ τῶν δεξιοῶν τοῦ Φίλκερμαϊερ (ἐν Ἀθήναις 1843, ἑλλ. καὶ λατ.).

* **Λευκιμμαίων** δῆμος τῆς Κερκύρας. Ἔχει 7,619 κατ. (1896).

* **Λευκίνη** ἢ ἀμιδοκαπροϋκὼν δ-ξυ. Ὁργανικὴ οὐσία προκύπτουσα ἐκ τῆς αποσυνθέσεως τῶν λευκωματοειδῶν οὐσιῶν. Ἐμφανίζεται ἐν συνδεσμῷ συνήθως καὶ τῆς τυρωσίνης ἐν τοῖς παθολογικοῖς οὖροις ἐπὶ παθήσεωσιν τοῦ ἥπατος (κίρρωσεως, ἰκτερίας ἥπατος, κίρρωσιν, χολολιθίασεως, καταρροῖκου ἰκτεροῦ), φυματιώσεως, τυφοειδοῦς πυρετοῦ, εὐλογίας κτλ. Σημαίνει δὲ ὡς καὶ ἡ συνηθέστατα συμπαρομαρτοῦσα κυστίνουρία τὴν ἐξάφιν τῆς ἀναερόβιου ζωῆς τῶν κυττάρων καὶ τὴν ἐπὶ μέρους ἀναστολὴν τῶν ὀργανικῶν δξειδώσεων. Καθιζάνει ἐν τοῖς παθολογικοῖς ὑπὸ μερὸς σφαιριδίων ἢ μαζῶν ἀνανοίστως ἀπεστρογγυλωμένων. [P.N.B.]

Λευκινουρία (Ἰατρ.). Παθολογικὸν φαινόμενον συνιστάμενον εἰς τὴν ἐκκρίσιν καὶ ἀπέκκρισιν οὐρῶν περιεχομένων ἁλότε ἄλλο ποσὸν λευκίνης. [P.N.B.]

Λεύκιος Οὐῆρος. Θεὸς υἱὸς Ἀντωνίου τοῦ Πύσαβου καὶ συνάρχων τοῦ αὐτοκράτορος Μ. Αὐρηλίου ἀπὸ τοῦ 161 μέχρι τοῦ 169, ἀπώτος καὶ ἐκδεδητημένος ἀνὴρ. Τῷ 162 σταλείς ὑπὸ τοῦ Μ. Αὐρηλίου εἰς Ἀσίαν κατὰ τοῦ βασιλέως τῶν Πάρθων Βολγαγίου Γ' ἐπάτη περὶ τὴν τρυφὴν, οὗ ἕνεκα ὁ Βολγαγίος ἐποίησεν ἐν ἀρχῇ προσδούς κατασταλείσας εἰτα ὑπὸ τῶν γενναίων στρατηγῶν Στατίου Πρίσκου καὶ Αὐδίου Κασίου. Εἰτα συνεξεστράτευσεν μετὰ τοῦ Μ. Αὐρηλίου κατὰ τῶν Μαρκομάνων, ἐπιστρέφον δὲ ἐκ τῆς ἐκστρατείας ἀπέθανεν αἰφνίς ἐν Ἀκτίῳ τῆς Ἰταλίας προσκληθεὶς ὑπὸ ἀποπληξίας τῷ 169.

Λευκίσκος (Ζωολ.). Γένος φυσεστώμων ἰχθύων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κυπρινιδῶν, περιλαμβανόν τούς κυρίως Λευκίσκους, τοὺς Σκαρδινίους, τοὺς Ἰδούς, τὰ Σελάχη καὶ τοὺς Φοξίνους, ἐν ὧν περὶ τὰ 90 εἶδη. Χαρακτῆρες: ἑλλειψιδεὲς γένειον, σῶμα κεκαλυμμένον ὑπὸ εὐμεγέθων καὶ στίλβοντάτων λεπίων, νωτιαίον περὶ ὅσον ἀνεῦ προσθίας ὀστεώδους ἀκάνθης, κοιλιακὸν περὶ ὅσον μετρίου μεγέθους ἀποτελούμενον ἐξ 8 ἢ 12 ἀκτίνων. Πάντες οἱ Λ. ἀνέγκουσιν εἰς τὴν εὐκρατον ζώνην τοῦ βορείου ἡμισφαίριου, ζῶσιν ἀποχλειστικῶς ἐντὸς τῶν γλυκέων ὑδάτων καὶ ἀποτελοῦσι τὴν κυριωτέραν τροφὴν τῶν σαρκόφάγων ἰχθύων.

Λευκίται (Βοτ.) καλοῦνται ἴδιοι ὅλως κόκκοι ἐντελελειμένοι ἐντὶ πρωτοπλάσματι τῶν φυτικῶν κυττάρων, ἔχοντες σχῆμα ἄλλοτε ἄλλο, σφαιρικὸν ἢ ὠσειδές, καὶ ἰδιότῃτας ποικίλας ἀναλόγως πρὸς τὰς περιστάσεις. Τινὲς μὲν τούτων διακρίνονται ἄγχοι σκοπὸν ἔχουσι τὸν σχηματισμὸν διαφόρων οὐσιῶν διαλυομένων ἐν τῷ πρωτοπλάσματι τῶν κόκκων τοῦ ἀμβλίου καὶ κα-

λοῦνται ἀμβλολευκίται, τινὲς δὲ τυγχάνουσι προσωρισμένοι διὰ τὸν σχηματισμὸν διαφόρων χρωμάτων καὶ καλοῦνται χρωμολευκίται. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι διακρίνονται εἰς ξανθολευκίτας, ἡτοι λευκίτας οἷτινες ἄγχοι ὄντες ἐν τοῖς φύλλοις καὶ τοῖς καυλίαις τῶν φυτῶν χρωματίζονται κίτρινοῦ ὑπὸ τῆς ξανθοφύλλης κατὰ τὸν καιρὸς τῆς φθίσεως τῶν φυτῶν, καὶ εἰς χλωρολευκίτας, ἡτοι λευκίτας πρασίνοισι ἐκ τῆς χλωροφύλλης. Παρὰ τοῖς ἀγγειοσπέρμοις οἱ χλωρολευκίται προκύπτουσιν ἐκ τῶν ξανθολευκιδῶν τῇ ἐπιδράσει τοῦ ἡλιακοῦ φωτός. Παρὰ τοῖς φύκισιν ἡ χρωματὶς τῆς χλωροφύλλης ἀλλοιοῦται καὶ γίνεται κυανῇ, ὁρνήν ἢ ἐρυθρὰ τῇ ἐπιπροσθήκῃ καὶ ἄλλης χρωματικῆς οὐσίας. Ὑπάρχουσι καὶ λευκίται ἐγκύλαιοι πλήρεις ὕγρου δξίνου ἀντιδράσεως, ἐλλείποντες μόνον ἐπὶ τῶν κυανοφυκῶν καὶ πολλοπλασιαζόμενοι ὡς καὶ οἱ ἄλλοι διὰ διχασμοῦ. Οἱ λευκίται διαφόρων ὀργάνων φυτῶν τινων χρωματίζονται δι' ὅλους ἰδίους τινὲς οὐσίας, τῆς καλουμένης κροστίνης ἢ δαυκίνης, ὡς συμβαίνει ἐπὶ τοῦ καρποῦ τῆς τομάτας καὶ τῆς βίβης τοῦ δαυκίου.

Λευκίτοφδρα (Γεωλ.). Πέτρωμα μικρολίθινον χρώματος ἀνικτοῦ, ἀποτελούμενον ἐκ κρυστάλλων σανιδίτου, λευκίτου αὐγίτου καὶ μαγνητίτου, συναναπεφυρμένον ἐν μαζῇ ἀρδρῶν μετὰ μικρολίθων λευκίτου μαγνητίτου καὶ σανιδίτου. Αἱ παρὰ τὴν Ῥώμην λάβαι τῶν Ἀδελφῶν λέρων ἀποτελοῦνται ἐκ λευκίτοφδρων.

Λευκόδρυον (Βοτ.). Πρῶτον γενόμενον τῆς οἰκογενείας τῶν Λευκοδρυοειδῶν, ἀκροκάρπων ὁρῶν χαρακτηριστικῶν ὑπὸ ἀνθέων διόκλων ἡχητικῶν, ὑπὸ καλὸς πτερας μετὰ γάλης, ἐξωδηκίαις, λευκοπῆς, ὑπὸ κάψῃ μακροκρίτου μετὰ ἐπιμήκων ραβδώσεων ὑπὸ περιστομίου μετὰ 16 ὀδόντων ἐρυθροπτερόων. Ἀποτελοῦσιν ἐντὸς τῶν ὑγρῶν θατῶν πρασίνοισι τάπητας καὶ ἰδίᾳ Λ. τῶν γλυκέων, ὅπερ ἀρθρῶν φύομενον οὐδέποτε καρποφορεῖ.

Λευκόγεια. Χωρ. τοῦ δήμου Φοίνικος τῆς ἐπαρχίας Ἀγ. Βασιλείου (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 243 κατ. (1900).

Λευκοκύτταρα καλοῦνται ἄλλω τὰ λευκὰ σίμμοσφαιρία (βλ. Αἷμα), διακρίνονται δὲ κατὰ τὰς νεωτέρας αιματολογικὰς μελέτας εἰς πλείονα εἶδη σαφῶς ἀπὸ ἀλλήλων διαστελλόμενα κατὰ τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποῖον ἢ τὴν μορφήν καὶ εὐρισκόμενα φυσιολογικῶς ἐν ἀναλογία ἀριθμητικῶς ἐπὶ τὸ πλείστον σταθερᾷ. Τὸ ὅλον ποσὸν τῶν ἐν τῷ φυσιολογικῷ αἵματι περιεχομένων σύγκειται κατὰ 60-70 % ἐκ τῶν πολυμορφοπυρήνων (μεγάλων λευ-

πτών κοκκιωδών πολυπυρήνων κυττάρων), 20-30 % ἐκ τῶν λεμφοκυττάρων (μονοπυρήνων μικρῶν κυττάρων) καὶ 10 % ἐκ τῶν μεγαλεμφοκυττάρων, πολλοὶ μὲρ πομπυρήνων κυττάρων, τῶν ἐπειδινούσων καὶ τῶν βασιλοφίλων. Ὑπὸ παθολογικῆς συνθήκας (ἐπὶ τοξικῶν ἢ μιαιματικῶν νόσων, ἐπὶ βαρείας ἀναιμίας, λευχαιμίας, καρκίνου, σηπτικῶν μιάσεων κτλ.) ἀνεύρισκεται καὶ ἕτερον εἶδος λευκοκυττάρων, τὰ μυελοκύτταρα. Πάντων τῶν Λ. τὸ κοκκιῶδες πρωτοπλασματικόν ἐστὶν φυσιολογικῶς τὴν εἰδίωσιν νὰ χρώννυται δια τῶν οὐδετέρων χρωστικῶν οὐσιῶν, εἰς καὶ καλοῦνται γενικῶς οὐδετεροφίλα· ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ τινες τῶν κοκκιῶδων πρωτοπλασματικῶν οὐσιῶν (ἡωσίνης ἢ ἐπειδινούσης, πικρικοῦ ὀξέος) ἐπικαλούμενα ὀξυφίλα ἢ συνηθέστερον ἡωσινόφιλα ἢ ἐπειδινόφιλα. Ἀλλὰ πάλιν βαρύνονται δια τῶν βασικῶν χρωμάτων (φουξίνης, κυανοῦ τοῦ μεθυλενίου, αἵματοξυλίνης κτλ.) καὶ καλοῦνται βασιόφιλα, πάντῃ ἐλάττωτα ἔντα. [P.N.B.]

Λευκοκυτταροδιαγνωστικὴ καλεῖται νέα τις πρὸς διάγνωσιν διαφόρων νόσων μέθοδος. Ἐξηκριβώθη ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν λευκοκυττάρων τῶν περιεχομένων ἐν τῷ αἵματι, εἴτε δὲ ἡ ἀριθμητικὴ ἀναλογία τῶν διαφόρων εἰδῶν τῶν λευκοκυττάρων πρὸς ἀλλήλα ὑφίστανται οὐσιώδεις καὶ γασακτικῆς μεταβολῆς κατὰ τὴν ἐξέλιξιν τῶν διαφόρων νόσων· δυνάμεθα ἄρα συμπτῶνως πρὸς τὰ δίδόμενα τῆς μικροσκοπικῆς ἐξετάσεως τῶν λευκοκυττάρων ὡς πρὸς τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποῖον νὰ καθορίσωμεν αὐτὸν μόνον τὴν διάγνωσιν ἐπαμφοτερίζουσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν πρόγνωσιν ἐστὶ δ' ὅτι καὶ τὴν θεραπευτικὴν ἀγωγὴν νοσήματός τινος.

Λευκοκυτταρολυσις εἶναι παθολογικὸν φαινόμενον τοῦ αἵματος συνιστάμενον εἰς τὴν βελιμνίαν ἢ καὶ ἀθρόαν καταστροφὴν τῶν λευκοκυττάρων αὐτοῦ, ἀπότερον διαλυτικῆς ἐπενεργείας τοξικῶν οὐσιῶν, ὡς συμβαίνει ἐπὶ παρατεταμένων ἐμπυρέτων νοσημάτων, ἐπὶ πάσης βαθείας ἀναιμίας καὶ ὅτῃ τῆς κακοήλους, ἐπὶ τοξαιμιῶν, ὡς τῆς οὐραιμίας, κτλ. Γνωστοῦ δὲ ὄντος ὅτι τὰ τοῦ αἵματος λευκοκυτταροτυχάνουσι διαφόρων εἰδῶν, ἐπαταῖ ὅτι ἡ λευκοκυτταρολυτικὴ διεργασία δύναται ν' ἀποβλέπη σπανιώτερον μὲν εἰς σύμπαντα τὰ εἶδη, συχνότερον δὲ εἰς τινὰ τῶν εἰδῶν μόνον τῶν λευκῶν τοῦ αἵματος κυττάρων. Ἐντεῦθεν πηγάζουσι καὶ οἱ ὀνόματα λευκοκυτταροπενία, ἥτοι πτωχεῖα ἢ ἐλάττωσις τῶν λευκοκυττάρων ἐν γένει, λεμφοκυτταροπενία, μ.ε.γ.α. λεμφοκυτταροπενία, πολλομυελοπομπυρήνων πενία κτλ. κτλ. [P.N.B.]

Λευκοκυτταροπλασία. Βλ. Λευκοκυττάρωσις.

Λευκοκυττάρωσις καλεῖται αἱματολογικὸν φαινόμενον συνιστάμενον εἰς τὴν πλῆσιν τῶν λευκοκυττάρων ἢ τοῦ λευκῶν αἵμασφορίων (πρὸς Λευκοκυτταρα). Ἡ λειτουργία τῆς ζωῆς καθέλου συνεπάγεται τὴν φθορὰν τῶν στοιχείων τοῦ αἵματος, ἀπερ ἀναγκαιῶς ἀνανεοῦνται φυσιολογικῶς ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ἢ τῶν στερεῶν στοιχείων τοῦ αἵματος ἀνάπλαισις διεξάγεται κατὰ νόμους σταθεροῦς, οὕτως ὥστε πάντοτε ὑφίσταται ἀριθμητικὴ σχέση μετὰ τοῦ ρυθμῶν καὶ λευκῶν αἵμασφορίων, μὴ δυνάμενη ν' ἀπομακρυνθῇ σημαντικῶς τοῦ φυσιολογικοῦ μέσου ὅρου. Ἡ δὲ λειτουργία τῶν εἰδικῶν ὀργάνων (μυελὸς τῶν ὀστέων, σπλήν, ἀδένων λεμφοαδικῶν) πρὸς παραγωγὴν ἐνὸς φυσιολογικῶν ὀρίων τῶν λευκῶν αἵμασφορίων συνίστησι τὴν λευκοκυττάρωσιν ἢ ἄλλως λευκοκυτταροπλῆσιν. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ παθολογικαὶ καταστάσεις δυνάμεναι νὰ προκαλέσωσιν ἢ τὴν πέρα τῶν φυσιολογικῶν ὀρίων αὐξήσιν τῶν λευκοκυττάρων (ὁ περ λευκοκυττάρωσις ἢ υπερδύλλουσα λευκοκυτταροπλῆσις) ἢ τὴν κάτωθεν τῶν ὀρίων τούτων ἐλάττωσιν αὐτῶν (ὁ πολυεὺχοκυττάρωσις ἢ λευκοκυτταροπενία). Ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει διακρίτεον τὴν ἐμμενον, ἄλλως λευχαιμίαν, (βλ. λ.) καὶ τὴν παροδινὴν ἢ πρόσκαιρον ὁ περ λευκοκυτταροπλῆσιν, ἥτις παρατηρεῖται ὅτε μὲν ὅπως φυσιολογικῶς κατὰ τὴν μετὰ τοκοῦν ἡλικίαν τῶν βρεθῶν (βλ. Λεμφοκυττάρωσις) συνισταμένη εἰς φυσιολογικὴν αὐξήσιν ἐνὸς εἵδους τῶν λευκοκυττάρων, τῶν λεγομένων λεμφοκυττάρων, κατὰ τὴν πέψιν καὶ ἀπορρόφησιν 3—4 ὥρας μετὰ τὸ φαγεῖν, κατὰ πᾶσαν σωματικὴν καὶ μάλα εἰς κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τῆς ἐγκυμοσύνης, μετὰ τὴν φυγρολευσίαν· ἐπὶ δὲ παθολογικῶς ἐπὶ διαφόρων παθολογικῶν καταστάσεων ὀξείων, συνισταμένη εἰς τὴν αὐξήσιν ἐκαστοτε ἐνὸς ἢ πλείονων εἰδῶν τῶν λευκοκυττάρων (βλ. Πολυμυελοπομπυρήνουκυττάρωσις, Μυελοκυττάρωσις, Λεμφοκυττάρωσις). Ἐπειδινόφιλοκυττάρωσις) καὶ παρεργασμένη εὐθὺς ὡς ἐκλήπη καὶ τὸ παθολογικὸν αἷτιον τὸ προκαλέσαν ταύτην. Ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει, παρατηρουμένη ἐπὶ τινῶν παθολογικῶν καταστάσεων καθ' ἅσας τὴν διάρκειαν αὐτῶν (τυφοειδοῦς πυρετοῦ, ἐλάνθου, ὀξείας μυατικώσεως ἄνευ ἐκφυσιτικῆς ἐπιπλοκῆς, γρίπης κτλ.), διακρίτεον τὴν ἀπόλυτον λευκοκυτταροπενίαν, καθ' ἣν ἐπέρχεται ἐλάττωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν λευκοκυττάρων συλλήβδην θεωρουμένων καὶ ἀδιακρίτως

είδους, καὶ τὴν σχετικὴν λευκοκυτταροπενίαν, ἥτις δύναται ν' ἀνάγῃ εἰς τὴν ἐλάττωσιν ἐνὸς μόνου εἴδους λευκοκυττάρων καὶ ἔστιν ὅτε νὰ συνδέσθαι μετὰ φυσιολογικῆς λευκοκυτταρώσεως κατ' ἀριθμὸν ἢ ὑπερλευκοκυτταρώσεως ἀπλότητος (πρὸς Λευκοκυτταρλωσία, Πολυμορφοπρηνοπενία). [P.N.B.]

Λευκομαλαχίτοπράσινον (γερμ. Leukomalachitgrün). Βλ. Μαλαχίτοπράσινον.

Λευκόναι (Ζωολ.). Οἰκογένεια ἐκ τῆς α' τάξεως τῶν Σπογγοειδῶν Φυτοζῳῶν, περιλαμβάνουσα γένη τιτανοσπογγῶν σχήματος σάνκου μετὰ παχέων τοιχωμάτων, διὰ μὲν τῆς βάσεως στερεομενῶν ἐπὶ τοῦ βυθίου τῆς θαλάσσης, ἐπὶ δὲ τῆς κορυφῆς φερόντων πέραν ἐκρηκτικόν, τὸ καλούμενον στρόμιον. Ἐν τῷ πάχει τῶν τοιχωμάτων ὑπάρχουσι σφαιρικαὶ κοιλότητες καλούμεναι *δομήτια* καὶ *κένιστρα* καὶ ἐπενδεδυμένα ὑπὸ βλεφαρίδων κυττάρων ἐπιχαλουμενῶν *χοανοκυττάρων* καὶ χαρακτηρίζοντων τὸ ἐνδόδεγμα τῶν Σπογγοειδῶν. Πλὴν τούτων σωληναρία προσαγωγὰ ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας ἄγουσι τὸ ὕδωρ πρὸς τὰ δονητικὰ κένιστρα, ἀπ' ὧν ἄλλα σωληναρία, τὰ ἀπαγωγὰ, πολλὰ εὐρύτερα, φέρουσι τὸ ὕδωρ εἰς τὴν κεντρικὴν κοιλότητα, ἐξ ἧς τέλος ἐκρέυγεται διὰ τοῦ στομίου τῆς κορυφῆς. Ὁ τύπος οὗτος δύναται ν' ὁποῇ ἐπιπλοκώτερος διὰ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ὑποδεσμικῶν διαστημάτων, ἢ τοι διχτύου κοιλότητων προκυπτουσῶν ἐκ τῆς διευρύνσεως τῶν προσαγωγῶν σωληναρίων εἰς τι σημεῖον τῆς διαδρομῆς αὐτῶν, ὡς καὶ τοῦ ὑπογαστρικοῦ δικτύου ἐξ ὁμοίων διευρύνσεων τῶν ἀπαγωγῶν σωληναρίων.

Λευκοπράγωγα καλοῦνται ἐν τῇ χημείᾳ οὐσίαι ἅσαι προκύπτουσι ἐκ τινων χρωστικῶν οὐσῶν τῇ ἐπιδράσει ἀναγωγικῶν παραγόντων, ὡς λ. χ. ἡ λευκοχρυσίνη παρέρχεται δι' ἀναγωγῆς ἐκ τῆς χρυσίνης καὶ ἡ λευκανιλίνη ἐκ τῆς βετανιλίνης.

Λευκοπλάσι γλωσσική καλεῖται μία τῶν κατὰ τὴν γλῶσσαν ἐκδηλώσεων τῆς σφιγίδος, χαρακτηριζομένη ὑπὸ πλεονάζοντων λευκῶν, μαργαριτῶν, ἐχουσῶν ἄλλην ἄλλοτε ἑκτασιν, συνοδευομένων ὑπὸ ἐπιπλοαίας ὑποκειμένης αὐταῖς σκληρίας καὶ ἐπιπλοκωμένων ἔστιν ὅτε ὑπὸ βραχέων καὶ ἐξελκώσεων βλαστητικῶν πολλῶν. Ἀποτελεῖ εἰδικὴν τινα ποικίλιαν τῆς ἐπιπλοαίας σκληρώδους σφιγιδικῆς γλωσσίτιδος [P.N.B.]

Λευκοτεφρίτης (Γεωλ.). Μικροβιτικὸν πέτρωμα ἀποτελούμενον ἐκ χρυστάλλων λευκίτου, αὔρίτου, μαγνητίτου καὶ

λαβραδορίτου διεσπαρμένον ἐν ἀσθίνῳ μάρμω μάζῃ, ἐνεχούσῃ μικρολίθους τοῦ αὐτῶν ὄρυκτων. Τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ βύακος τῶν σημερινῶν ἐκρηκτικῶν τοῦ Β. ζουβίου ἀποτελεῖται ἐκ τοιαύτης δομῆς κατῆς ὕλης.

Λευκοχρυσίνη. Βλ. Χρυσίνη.

* **Λεύκτρου** δῆμος τῆς ἐπαρχ. Οἰτύλου. Ἔχει 9,511 κατ. (1896).

Λευτοκαρυά. Χωρ. τοῦ δήμου Π. λήνης (Ναυπακτίας), ἔχον 205 κ. (1896).

Λευχαίμια. Ἡ παθολογικὴ αὐτὴ κατάσταση, ἥς ἡ συμπτωματολογία εὐρίσκεται ἐν σελ. 69 τοῦ τόμ. Ε', συνισταμένη κυρίως εἰς τὴν ἐν τῷ αἵματι παρουσίαν ἀσυνήθως μεγάλου ἀριθμοῦ λευκοκυττάρων, διακρίνεται εἰς τὴν *μυελογενή λευχαίμiam*, ἥτις ἀποτελεῖ ἑμμενον μορφὴν ὑπερλευκοκυτταρώσεως (400,000 λευκοκυττάρων κατὰ κυβ. χιλιοστέρμ.), χαρακτηρίζεται δὲ ὑπὸ μεγίστου ἀριθμοῦ *μυελοκυττάρων* ($1/3$ τοῦ ὅλκου ἀριθμοῦ τῶν λευκοκυττάρων) τοῦτέστι στοιχείων κυτταρικῶν οὐδέποτε ἀπαντωμένων ἐν αἵματι φυσιολογικῶς, ἄλλα μόνον ἐν ὅστεομυελῷ, ἐν ᾧ καὶ παράγονται, θεωρούμενον δὲ ὡς προδρόμων μορφῶν τῶν οὐτεροφίλων πολυμορφοπυρήνων λευκοκυττάρων, ἀπερ' ἀποτελοῦσι τὴν πλειονότητα τῶν ἐν τῷ φυσιολογικῷ αἵματι συγκαλυπτομένων λευκοκυττάρων· εἰσαχθέντες δὲ τῆς λευχαίμικῆς ταύτης νόσαςτάσεως εἶναι ἡ παρουσία ἐν τῷ αἵματι δξύφιλων (ἐπειδινοφίλων) μυελοκυττάρων μετὰ μοναδικῷ σφαιρικῷ ἢ ὡσείδους πυρήνος· ἡ αὔξησις τῶν βασεοφίλων λευκοκυττάρων μετὰ λεπτῶν ἢ εὐμεγέθων νεφελῶν πρωτοπλασματικῶν καὶ πολυμέρειν πυρήνων· ἡ ποικιλοκυτταρώσις αὐτῶν αἰτιώσεως τῆς μερμῆς τῶν ἐρυθροαίμοσφαιρίων, ὡς ἐπὶ κακοήθους ἀναιμίας· ἡ πολυχρωματοφιλία ἢ αἰτιώσεως τῶν χρωστικῶν ιδιοτήτων τῶν ἐρυθρῶν αἰμοσφαιρίων, ἀπερ' κατὰ φύσιν ὄντα δξύφιλα μονοχρωματικά ἐμφανίζουσιν ἐν τῇ πειραμένη περιπτώσει ἐντὸς τοῦ πρωτοπλάσματος αὐτῶν λεπτὰ ἢ εὐμεγέθη κακωχρονώμενα διὰ βασικῶν χρωστικῶν οὐσῶν μόνον ἢ καὶ ὑπὸ βασικῶν συγγενῶς ἢ ἀναμιζ· ἡ ὑπαρξὶς πυρηνόρρων ἐρυθροαίμοσφαιρίων, ὧν οἱ πυρῆνες ἐμφανίζονται σημεῖα ἐκφυλίσεως, ἢ τοι πύκνωσιν τοῦ σώματος τοῦ πυρήνος (πυρηνόπύκνωσιν), διὰ τὴν αὐτοῦ τελευμένην ἐν τῷ περιβάλλοντι πρωτοπλασματι (πυρηνόλυσιν), διὰ τὴν αὐτοῦ (πυρηνόρρηξιν ἢ πυρηνόρρηξιν), ἐμφάνισιν τέλους μιᾶς ἢ πλείους σμικρῶν κοιλότητων ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ (πυρηνόκοιλωσιν). Εἰς τὴν λεμφοκυτταρίαν.

λευχαμίαν, ἔμμονον ὑπερλευκοκυτταρώσεως μορφήν χαρακτηρίζομένην ὑπὸ αὐξητικῶς ἐν γένει τῶν λευκοκυττάρων εἰς βαθμὴν ἥττονα τῆς μυελογενεῖς (100,000 κατὰ κυβ. χιλιοστ.), μάλιστα δὲ εἰς πλήθωραν ἐνδὲς εἰδους αὐτῶν ὑπερβάλλουσαν, τῶν λευκοκυττάρων (ὑπερλευκοκυτταρώσεως), ἅπερ ἀποτελοῦσιν ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει τὰ $\frac{2}{10}$ τοῦ συνόλου ποσῶ τῶν λευκοκυττάρων· μυελοκύτταρα σπανιώτατα καὶ ἡ πικνυλὴ ἀλλεῖλοντα· ἐπειδὴν ὁρίλα λευκοκύτταρα ἀλλεῖλοντα, αἱ ἀλλοιώσεις τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαίρων οὐδενὸς λόγου ἄξια, τὰ πυρηνόσφαιρα ἐρυθροσφαίρια σπανιώτατα πλὴν ἐπὶ παιδικῆς ηλικίας. [P.N.B.]

* **Λεσχινά.** Πρωτ. τοῦ δήμου Μαρτυριῶν (Ἡλείας), ἔχουσα 2,869 κατ. (1896).

* **Λεχοῦρι.** Χωρ. τοῦ δήμου Ψωρίδος (Καλαβρύτων), ἔχον 523 κατ. (1896).

* **Λέψιος** (Ῥιχάρδος, Lepsius) Αἰγυπτολόγος, φιλόλογος καὶ γενικῶς διευθυντὴς τῆς Βερολινεῖς βιβλιοθήκης· ἀπέθανε τῇ 10 Ἰουλίου (π) 1884.

* **Λέων Π'.** Ἐωρτάσθη πανηγυρικῶς τῇ 8/21 Φεβρ. 1902 ἡ εἰκοσιπενταετηρίς τῆς εἰς τὸν παπικὸν θρόνον ἀναστροφῆς αὐτοῦ. Ἀπέθανε τῇ 8 Ἰουλίου 1903.

Λέων Σγουρός. Ἑλλήν ἄρχων ἐν Πελοποννήσῳ κατὰ τὸ τέλος τῆς IB' καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς II' μ. Χ. ἐκάντονταετηρίδος. Κληρονόμος παρὰ τοῦ πατρὸς του τὸ Ναύπλιον ἐπειράθη ἐπωρελόμενος τὴν κατὰπτωσιν τοῦ βυζαντινοῦ κράτους νὰ ἐκρύψῃ ἀνεξάρτητον ἡγεμονίαν. Καταλαβὼν δὲ τῷ 1203 τὸ Ἄργος καὶ τὴν Κορίνθον, ἐπολιόρκησε τὰς Ἀθήνας τῷ 1203, ἀλλ' ἀπεκρούσθη ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου αὐτῶν Μιχαήλ Ἀκομινάτου, ἐβάδισεν εἰς τὰ κατὰ τῶν Θηβῶν καὶ εἰσέδραμεν εἰς Θεσσαλίαν. ἔνθα ἠνώθη μετὰ τοῦ ἐκθρονισθέντος αὐτοκράτορος Ἀλεξίου Γ', οὗ ἐνυμνήθη τὴν θυγατέρα, ἀλλ' ἠττήθη ὑπὸ Βυζαντινοῦ τοῦ ἡγεμονος Θεσσαλονίκης καὶ ἐφυγεν εἰς Κορίνθον. ἦν ὡς καὶ τὸ Ἄργος καὶ τὸ Ναύπλιον, διετήρητον ἀνεξάρτητον μέχρι τοῦ θανάτου του συμβάντος τῷ 1208.

Λέων Ῥιχάρδος. Βυζαντινὸς συγγραφεὺς ἐπὶ Λέοντος τοῦ Σοροῦ, μαθητῆς τοῦ Πέλλου. μάλιστα, ἀνθύπατος καὶ πατρικίος. Συνέθεσεν ἐπιγραμματικὰ ποιήματα (ἐκδοθέντα ὑπὸ Boissonade ἐν Anecdota Graeca 2), μακρὸν ποίημα, δι' οὗ ἀπολογεῖται περὶ τῆς ἐπιρριθείσης αὐτοῦ μωρίας ἀσθεῖας, ἐπιγράμματα ἐκ τεσσάρωντα στίχων εἰς μνήμην τοῦ διδασκάλου Φωτίου (ἐκδοθέν ὑπὸ Mataranga), ἀνακρινεῖται εἰς τὸν αὐτοκράτορα Λέοντα (ἐκδοθέντα ὑπὸ

τοῦ αὐτοῦ) καὶ ἔργα περὶ καὶ ποιητικὰ, τὰ μὲν ἀπολεσθέντα, τὰ δὲ ἀνελθόντα.

* **Λεώνη** (Leon). 1) Ἰσπανικὸν ποτε βασιλεῖον καὶ νῦν διηρημένον εἰς 3 ἐπαρχίας, τὴν ὁμώνυμον Λ., τὴν Ζαμοραν καὶ τὴν Σαλαμάγκαν, ἀριθμοῦσθε ὅμοι 976,556 ψυχάς. — 2) Ἐπαρχία τῆς Ἰσπανίας, μέρος τοῦ ἄλλοτε ὁμωνύμου βασιλείου, ἔχουσα 384,197 κατ. καὶ ὁμώνυμον πρωτεύουσαν ἀριθμοῦσταν 15,300 κατ. τῷ 1897. — 3) Πρωτεύουσα ἐπαρχίας τῆς ἐν τῇ Κεντρικῇ Ἀμερικῇ δημοκρατίας τῆς Νικαραγούας, ἀριθμοῦσα περὶ τὰς 34 χιλ. κατ. — 4) Ἐπαρχία τῆς νοτιοδυτικῆς δημοκρατίας τοῦ Ἰσημερινοῦ, ἡρασινωδῆς, περιλαμβάνουσα ἐπὶ ἐμβαδ. 6,722 τετρ. 109,600 κατ. καὶ ἔχουσα πρωτεύουσαν τὴν Λατοκαγκαν.

* **Λεωνίδιον.** Πρωτ. τοῦ δήμου Λιμνικίου (Κυνουρίας), ἔχουσα 3,683 κατ. (1896).

Ληδοκφευρά. Βλ. Λῆδον τὸ ἐλοχαρές.

Λῆδον τὸ ἐλοχαρές ἡ κρίσις τοῦ λαδανόφορος (Φαρμ.). Τὸ ἐγγύμα τῶν φύλλων τοῦ φυτοῦ ἀπεδείχθη ὅτι τυγχάνει κάλλιστον ἀποχρεμπτικὸν καὶ βρογχοπαραντικὸν κατὰ πάσης χρονίης καὶ οἰστίας βρογχίτιδος. Ἡ ἀποχρεμπτικὴ ἐνέργεια αὐτοῦ οὐκ ἐξαρτεῖται εἰς διχορρα πικρὰ στοιχεῖα καὶ διὰ τοῦτο οἱ βρογχοκλινικοὶ περιεχόμενον ἐν τοῖς φύλλοις. Ἔχει προσέτι καὶ διεγερτικὰς ιδιότητας ἀπορροφῶν ἀπὸ πνευμονικῆς τινὸς ἀρωματικῆς οὐσίας καὶ ἐτέρως ἀναλογου πρὸς τὴν καρδουραν καὶ καλυμμένης ληδοκφευράς [P.N.B.]

Ληθαργία ἡ ληθαργικὴ κατὰστασις (Ἰατρ.). Ὁ, τι ἐν τῇ λήξει ληθαργίας ἐγγράφη ἐν τῷ μ. Ε' σελ. 77 χαρακτηρίζεται κυρίως τὸ κῶμα ἢ τὴν κωματώδη κατὰστασιν (πρὸς λ.). Ἡ Λ. εἶναι κατὰστασις κατ' ἐπίστασιν θανάτου παρατηρούμενη ἐπὶ τῶν ὑπνωτιζομένων ἀτόμων· ὁ ἐν ληθαργίᾳ φαίνεται κοιμώμενος βαθύως, ἐμφανίζει εἰδικὴν ἐρεθισιμότητα ὑπερβάλλουσαν τῶν μυῶν καὶ τῶν νεύρων, οὕτως ὥστε δι' ἀπλῆς ἐπαρῆς ἢ πίεσεως νεύρου ἢ μὲν ἐπέρχεται παρατεταμένη σύσπαισις. Ἐπὶ νευροπαθῶν καὶ ὑστερικῶν ἀνδρῶν δυνατόν να παραχθῇ Λ. αὐτομάτως καὶ να διαρκέσῃ μακρὸν ἢ ἥττον μακρὸν χρόνον. Ἐνίσταται παράγεται καὶ ἀνευ γνωστῆς ἀφορμῆς κατ' ἀκολουθίαν συγκινήσεως καὶ δύναται να διαλυθῇ ἀποτομῶς ἢ να καταλήξῃ εἰς σπαστικὴν προσβολήν. — Ὁ ληθαργίας τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ Λατίνων ἰατρῶν καὶ διὰ τοῦ Ἰσποκράτους ἦτο μορφή τις ὑπερσίου πυρετοῦ τοῦ θέρους ὑπὸ νευρικὴν ἐποψὴν ἀντίθετος πρὸς τὴν φρενίτιδα, ὅτε χαρακτηρίζομένη ὑπὸ καταθλίψεως καὶ νευρώσεως τοῦ νευρικοῦ συ-

θυσμῶ ἀπὸ τῆς τοῦ 1891 ἀπογραφῆς κατ. 61,448. Ἐκτὸς τῶν ἀπειραριθμῶν ὑφ' αὐτοῦ ἔχει τὸ καλούμενον κολλέγιον τῆς κομητείας Ὑόρκης, κλάδον τοῦ ἐν Μαγγεστρία πανεπιστημίου, ἱεροσπουδαστήρια τῶν καθολ. καὶ ἀγγλικανῶν, μεγάλας βιβλιοθήκας καὶ ἄλλα εκπαιδευτήρια, ἐμπορικὰ ἐπιμελητήρια καὶ φίλανθρωπικὰ κτασθήματα.

Λήτη. Πόλις ἀρχαία τῆς Μακεδονίας πρὸς Β τῆς Θεσσαλονίκης, τρίωρον ἀπ' αὐτῆς ἀπέχουσα, ἥς τὴν θέσιν κατέχει νῦν τὸ χωρίον Ἀϊβάτι, οἰούμενον ὑπὸ 300 οἰκογενειῶν ἑλληνικῶν. Ἡ πόλις αὕτη ὑπῆρξε σπουδαία κατὰ τοὺς μέσους χρόνους, ἔχουσα καὶ ἴδιον νόμισμα καὶ θρόνον ἐπισκοπικόν.

Λήτισσα. Χωρ. τῆς ὑποδιοικήσεως Ὀρτά κτῆ τοῦ βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως. ἔχει περὶ τοὺς 1500 κατ. Ἕλληνας, ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρεναγωγεῖν καὶ εἰνέται ἄλλοτε ἀκμάστα, διότι ὁ ἐν Ὀρτά κτῆ διατρίβων μητροπολίτης ἔχει τὴν προσωμίαν μητροπολίτου Ἀφρίστης.

Λήτον (Frederick καὶ μετέπειτα Λόρδος Leighton). Περίωμος ζωγράφος Ἀγγλος. Ἀπέθανε τῇ 13/25 Ἰαν. 1896 ἐν Λονδίῳ. ἔληγον μετὰ τὴν ἀνύψωσιν αὐτοῦ εἰς τὸν βαθμὸν βαρώνου.

Λραγκιχούη (Llanquihue). Ἐπαρχία τῆς δημοκρατίας Χιλῆς, ἔχουσα 78,315 κατ. τῷ 1895

Λράκοδον. Χωρ. τοῦ δήμου Ὑπάτης (Φθιώτιδος), ἔχον 346 κατ. (1896).

Λιακόπουλος Ἡλίας. Ἐγενν. ἐν Παλουμπα τῆς Γερμανίας τῷ 1864, ἐσπούδατο δὲ τὰ νομικὰ καὶ διατέλει ὑπηγητὴς τοῦ ῥώμ. δικαίου καὶ τμηματάρχης τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν, ἐπὶ τινὰ δε χρόνον ὑπῆρξε νομικὸς σύμβουλος τῆς κρητικῆς πολιτείας. Συνέγραψε δὲ τὰ ἑξῆς: Corpus juris civilis (κατὰ μεταρρασίαν), Κώδιξ ἑλληνικῆς νομοθεσίας τὸμ. 30) καὶ ἄλλας διατριβάς καὶ μελέτας, προσέτι δὲ ἐξέδωκεν ἐπὶ ἑξ ἔτη (1894—99) τὸ περιοδικὸν «Νομική».

Λιανέλλα. Χωρ. τοῦ δήμου Φάριδος (Λακεδαιμόνος), ἔχον 100 κατ. (1886).

Λράνες (Llanes). Πόλις παράλιος ἐν τῇ ἰσπανικῇ ἐπαρχίᾳ Ὀβιέδου, ἔχουσα 19,224 κατ. τῷ 1897.

Λρανοκλάδι. Πρωτ. τοῦ δήμ. Παραχωλιωτῶν (Φθιώτιδος), ἔχουσα 716 κ. (1896).

Λρανοῦ. Χωρ. τοῦ δήμου Βαλτετσίου (Μαντινείας), ἔχον 121 κατ. (1896).

Λραπάδες. Κομὸς πόλις τοῦ δήμ. Ἀπηλιωτῶν (Κερκύρας), ἔχουσα 1,140 κ. (1896).

*** Λραπάτα.** Χωρ. τοῦ δήμου Θερμοπυλῶν (Δοκρίδος), ἔχον 197 κατ. (1896).

*** Λράσκοδον.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀρχιθέας τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτσης, ἔχον 412 κατ. (1896).

Λρασύνοδα. Χωρ. τοῦ δήμου Καρδαμύλης (Οἰτύλου), ἔχον 420 κατ. (1896).

*** Λράτανι.** Χωρ. τοῦ δήμου Ταναγρας, ἔχον 855 κατ. (1896).

Λιβαδάς Θεοφάνης. Λόγιος Ἕλληνας, γενν. τῷ 1828 ἐν Ληξουρίῳ τῆς Κερκυραίων. Μετὰ τὴν ἐν τῇ πατρίδι ἐγκύκλιον παιδείαν, ῥέπων ἐκ φύσεως πρὸς τὰς θεολογικὰς μελέτας, ἐσπούδασεν ἐν τῇ ἱεροσπουδαστηρίῳ Κερκύρας ὡς ὑπέρτομος τῆς Ἰονίου Κυβερνήσεως, μεθ' ἧς ἐφοίτησεν εἰς τὰ πανεπιστήμια τοῦ Βερολίνου καὶ τῆς Λιψίας, ἐνθα ἔτυχε καὶ τοῦ διδακτορικοῦ διπλώματος. Ἐπανελθὼν εἰς Κέρκυραν ἐδίδαξεν ἐπὶ ἑπταετίᾳ ἐν τῷ αὐτῷ γυμνασίῳ, ἀπὸ δὲ τοῦ 1856 ἐγκατέστη ἐν Τεργέστῃ, προσκληθεὶς ὡς διευθυντὴς τῆς αὐτοῦ σχολῆς. Διεκρίθη δὲ λίαν καὶ εὐλόγως θεωρεῖται εἰς τῶν κρατίστων ἑλληνιστῶν καὶ λογίων, θεολόγος καὶ οἰκτορὸς, κριτικώτατος καὶ οἰκώπατος θεολόγος. Συνέγραψε δὲ πλείστα, ὧν μνημονεύομεν τὰ ἑξῆς: «Δογματικὴ Βακχίου» κατὰ μεταρρασίαν. «Περὶ τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως», ἀντεπεξελθὼν κατὰ τοῦ ἐν Λονδίῳ λογιῶ Βαλέττα. «Περὶ Εὐγενίου Βουλγάρω», ὃν ὑπερησπίσθη κατὰ τῶν μεμρῶν τοῦ Villosou. «Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν μελέτην τῆς ποιήσεως», «Πεντηκονταετηρίδα τοῦ Πατριάρχου». «Βιβλικὴ κρίσις ἐπὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι μεταρρασίας τῆς Θείας κωμωδίας τοῦ Δάντου». «Περὶ τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀρκτοῦ οἰκολογικῶς καὶ θεολογικῶς». «Περὶ τῆς τῷ 1873 συνελθούσης συνόδου τῶν Παλαιοκαθολικῶν», δημοσιευθὲν ἐν σύλλοις τῆς «Κλειίδος». «Περὶ τῆς νῦν Ἑλληνικῆς γλώσσης», ἐπ' ἀρραμῇ τῶν τότε ἐκδοθεισῶν γλωσσικῶν παρατηρήσεων τοῦ Κίντου. «Περὶ τῆς ἐκ τῆς ἱστορίας ὠφελείας». «Μεταρρασία τοῦ Ἰονίου εἰδυλίου περὶ Κερκύρας» καὶ πλείστα ἄλλα ἐν περιοδικῇ καὶ ἐφημερίᾳ. Διεκρίθη δὲ καὶ ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ ὡς ἀγαστικῆς τῆς «Κλειίδος». Ἐσχάτως ἀποσπρηθεὶς εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον διατέλει μελετῶν καὶ συντάκτων νέας ἔργα, ἀλλ' ἀπέθανε τῇ 7 Ν/βρίου 1902, πλείστα καταλιπὼν ἀνέκδοτα ἐν χειρογράτοις. Ἀνεψίος αὐτοῦ εἶναι ὁ ἐν Ἀθήναις δικηγόρος Μιχ. Λιβαδάς.

Λιβαδηνός Ἀνδρέας. Βυζαντινὸς συγγραφεὺς, ἀκμάσας περὶ τὰ μέσα τοῦ 17 αἰῶνος, διατελὼν χαρτοφύλαξ τῆς μητροπόλεως Τραπεζούντος. Συνέγραψε περὶ τῆς

χητικήν ιστορίαν. ἐν ᾗ περιγράφει τὴν ἀπὸ Κων/πόλεως εἰς Αἴγυπτον καὶ Παλαιστίνην καὶ αὐθις εἰς Τραπεζούνταν περιοδείαν, βιολογίαν πίστεως, εὐχὰς, ἐπιτολὰς καὶ ποιήσεις ἐκκλησιαστικάς. Ἔξῃ 360η ὑπὸ Μ. Παράνικα (ἐν Κων/πόλει 1870).

* **Λεθαθινάτα**. Χωρ. τοῦ δήμου Σαμαίων Κεραιλληνίας¹, ἔχον 110 κ. (1896).

Λεβανός (Βοτ.). Βλ. Βισδελλία.

* **Λεβανού** (Libau). Πόλις τοῦ ῥωσ. κυβερνήτου Κουρλάνδίας, ἔχουσα 64,505 κατ. τῷ 1901.

Λεβέλλος (λατ. libellus). Οὕτω νῦν καλεῖται πᾶν τὸ γραφόμενον ἐπὶ σατυρισμῷ καὶ δυστηρίαι· τινὲς. Ἡ λέξις σημαίνει μικρὸν βιβλίον. ἐκαλεῖτο δὲ οὕτω ἐπὶ Ῥωμαίων βιβλίον ὁμοίον πρὸς τὰς νῦν ἀναφοράς, δι' οὗ οἱ ἰδιώται ἀνεφέροντο εἰς τὴν αὐτοκράτορα ἢ ἄλλην προϊσταμένην ἀρχὴν κατὰ τῶν καταπίεσεων τῶν γατωτέρων ὑπαλλήλων. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Λ. ἐνεκα τούτου περιεῖχον κατηγορίας πάντοτε, περιέπεσαν ἢ λέξις εἰς τὴν νῦν σημασίαν. Ἐκκλησιαστικῶς Λ. ἐκαλοῦντο καὶ τὰ πιστοποιητικά ἄτινα ἀρχῶν τις ἐδίδοι τῷ χριστιανῷ ἵνα βεβαιώσῃ ὅτι ἐβουλεῖτο τοὺς εἶναι θεοὺς καὶ τὸν ἀπαλλάξῃ οὕτω τῆς καταδιώξεως.

* **Λεβερία**. Δημοκρατία τῆς Κεντρικῆς Ἀφρικῆς ἐν τῇ Ἄνω Γουινέα. ἔχουσα ἐμβ. 85,350 τετρ. μετὰ 1.050.000 περίπου κατοίκων καὶ πρωτεύουσάν τὴν Μονροβίαν.

* **Λεβερμίστερ** (Karl von Liebermeister). Γατρός. Ἀπέθανε τῇ 11/21 Νοεμβρίου 1901 ἐν Τυβίγγῃ.

Λεβερόπουλος Δαμ. ανός. Ἐγεννήθη ἐν Ἀδριανουπόλει περί τὰς ἀρχὰς τοῦ 19^{ου} αἰῶνος. Δωδεκαετὴς τὴν ἡλικίαν ἐφυγεν εἰς Ἀγίου Ὀρους μετὰ τοῦ πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ Κοτμά καὶ ἐγκατεστάθη ἐν Μιτρώ τῆς Λακαζαίμονος. Μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἐθνικῶν πραγμάτων ὁ Λ. διήνυσεν τὰς θεολογικάς του σπουδὰς ἐν Ἀθήναις, τὸν δὲ Ὀκτώβριον τοῦ 1852 διωρίσθη ἐκτακτὸς καθηγητῆς ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ. Πρὸ τούτου ὁμοῦς εἶχε διοριθῇ καθηγητῆς ἐν τῇ ἐν Ἀθήναις τότε ἰδρυθείσῃ Ἀμερικανικῇ σχολῇ. Τῷ 1856 ἀνεχώρησεν εἰς Βιέννην ὡς ἱερατ. προϊστάμενος τῆς ἐκεῖ ἐκθ. ἑλλ. κοινότητος, ὅπου καὶ ἀπέβιωτε (1857).

* **Λεβερπουλ**. Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1901 ἡ πόλις αὕτη εἶχε μετὰ τῶν προαστείων καὶ τοῦ ἐκείθεν τοῦ ποταμοῦ Μέρσεϋ καίμενον Βιρκεγγχέδ 877,532 κατ.

Λίβερσετζ (Liversedge). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητείας Ὑόρκης, ἔχουσα 13,978 κατ. τῷ 1900, σιδηρογίαν, συρματοποιεῖαν καὶ βυβακουργίαν.

Λεβιγῆτον ὄρος καλεῖται συμπληρ. ὄρος ἐν τῇ γερμανικῇ Ἀνατολ. Ἀερ. κτλ. οὗ τὸ ὕψος ἀνέρχεται εἰς 3000 μ.

Λεβίνης. Ἀρματωλὸς Καρπενήσιος ὅστις κατὰ τὸ 1685 κατενίκησε τοὺς Τούρκους ἐν τῷ ὑπεράνω τοῦ χωρίου Γάλιαν λόφῳ, τῷ ἑκτοστῇ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐπωνομασθέντι Λεβίνῃ. Ἀλλὰ μετ' οὗ πο. καταδιωκόμενος ὑπὸ τῶν συρρωματωθέντων εἰς Εὐρυτανίας καὶ Φθιώτιδος Ὁθωμαν. συνεκροτήσε δευτέραν μάχην ἐν Ἀρχαῳ καθ' ἣν ἔπεσεν ἡρωϊκῶς.

* **Λεβλανδία**. Κυβερνήειν τῆς Ῥωσίας, ἔχον 1,300,640 κατ. τῷ 1897.

* **Λίβνυ** (Ljwny) Πόλις ἐν τῷ ῥωσ. κυβερνήτῳ Ὁρέλ (Ἀρτζλ), ἔχουσα 20,5 κατ. τῷ 1897.

* **Λεδῶρνον**. Πρωτεύουσα τῆς ἐμωνόμ. ἰταλικῆς ἐπαρχίας (ἐσχύτης 123,877 κατ. χριθμοῦσα 98,321 κατ. τῷ 1901).

* **Λεδούρν** (Libourne). Πόλις τοῦ γαλλ. νομοῦ Γιρόνδης, ἔχουσα μετὰ τοῦ ὅλου δήμου 19,175 κατ. τῷ 1901.

Λέδυσσα. Ἀρχαία κώμη τῆς Βιθυνίας γνωστὴ γεννημένη διὰ τὴν ἐνταῦθα τελευτὴν τοῦ Ἀννίβη. Ὁ αὐτοκράτωρ Σεπτίμιος Σεβήρος ἐκίστησε τὸν τόπον τούτου διὰ πολλὰς τῆς μνημείας, ὅπερ ἐσώζετο κατὰ πλῆθος ἀκόμη κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τζέτζου (πρό. κατ. Α' 798 κέ.), ἐνῷ ἡ κώμη αὕτη ἦδη ἐπὶ Πλινίου ἦτο κατηρεπμένη, ἔφερε δὲ κατὰ τὸν Ἀρριανὸν τὸ νομα «τὰ Βουτίου». Μέχρι τοῦ Ληκ. ἀρχαιολόγου ἐποθεθῆτον τὴν Λ. εἰς τὸν μερινόν Γκῆδζα (βλ. λ.), αὐτὸς δὲ καὶ μετὰ τὸν Schwab ἀκολουθοῦντες τοῖς παλαιῇ περιηγηταῖς προσδιώρισαν τὴν θέσιν τῆς πλησίον τῶν ἐκβολῶν τοῦ Διή. ποτ. (ἀρχαίου Λιβύσσου). Ἐσχάτως δὲ ὁ W. Hand ἐρευνήσας τὰ περὶ τὸν σταθμὸν Δ. Ἐσκαλαί τοῦ ἐν Καληφδίνος εἰς Νικομδεῖαν σιδηροδρόμου ἀνεκάλυψε πρὸς Δ. τοῦ ἐπὶ τοῦ κόλπου τῆς Νικομηδείας γαίαν ἐρείπια εἰς δύο μέρη, ἀπέχοντα ἄλλων 800 μ., ὅθεν κατέστη πιθανώτατον ὅπως ἐκεῖ ἔκειτο ἡ κώμη. Πρό. Ath. M. theil. XXVII σ. 321 κέ.

Λίγα (ἰσπ. liga, γαλλ. ligue, ἥτοι σ. δαίμων ἢ συμμαχία) ἐκαλεῖτο κυρίως κατὰ τὸν 15^{ον} καὶ 16^{ον} αἰῶνα ἡ συνένωσις πολιτῶν ἢ ἐν γένει ὁμορροούντων πρὸς ἐτεῦς ἐν κοινῷ σκοπῷ. Ἐκ τῶν γνωστοτάτων τοιούτων συμμαχιῶν εἶναι ἡ μεταξὺ πάπῃ Ἰουλίῳ Β', τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας Μαξιμιλιανού, τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου 16^{ου} τοῦ τῆς Ἀρχαῶν Φερδινάνδου καὶ τινῶν ἰταλικῶν πολιτῶν Καμβραί τῷ 1508 κλειθεῖσα, ἥτις ἀπέβλεπε

εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς Βενετικῆς δημοκρατίας. Αὕτη ἦδ' ἡ τῷ 1511 διελεύθῃ, ὅτε ὁ πάπας, ἵνα ἐκβάλῃ τοὺς Γάλλους ἐκ τῆς Ἰταλίας, ἐκλείπει νῆαν Λ., τὴν λεγομένην *Ιερὰν*, μετὰ τῶν λοιπῶν τέως συμμάχων, πλὴν ἐννοεῖται τῆς Γαλλίας, καὶ τῆς Βενετίας, εἰς ταύτην δὲ κατόπιν προσήλθε καὶ ἡ Ἀγγλία. ἀλλὰ θανόντος τοῦ πάπα τῷ 1513 διελεύθῃ ἡ Λ. αὕτη. Δευτέρᾳ *Ιερὰ Λ.* εἶναι ἡ τῷ 1526 ἐν Cognac κλεισθεῖσα μετὰ τῷ Γαλλίας, Ἀγγλίας, Βενετίας, Μιλάνου καὶ τοῦ πάπα Κλήμεντος Ζ' κατὰ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Κεράλου Β' τῆς Γερμανίας. Ἀλλ' ὅσον χαρακτηρὰ εἶχεν ἡ περιήγησις «καθολικὴ» Λ., ἥτις ιδρύθη τῷ 1576 ἐν τῇ ΒΑ Γαλλίᾳ, ἵνα ἐμποδισθῇ ἡ προσέλευσις τῆς διασπαστικῆς ἐκκλησίας, προσέλαβε δὲ μεγάλῃ σπουδαιοτάτῃ ὅτε ἐνεκα τῶν ἐπὶ τοῦ θρόνου δικαιοματιῶν Ἑρρίκου τῆς Ναυάρρας τοῦ ἀρχηγέτου τῶν διασπαστικῶν ἐραίνετο ὁ καθολικισμὸς διατρέχων κινδύνους. Περί τῆς δράσεως τῆς Λ. ταύτης βλ. ἐν ἡ. Ἑρρίκος (τ. Δ' σ. 14 καὶ 15).

* **Λίγηρ** (Loire, Λοάρ). Πταμὸς τῆς Γαλλίας, ἀρ' οὗ ὠνομάσθησαν ἐξ νομοῖ γαλλικοί, ἐξ ὧν ἐνταῦθα ἀναφέρονται: 3. ἥτοι 1) Νομὸς Λίγηρος ἢ Λοάρ, ἔχων 647,633 κατ. — 2) Νομὸς Ἀνω Λίγηρος (Haute L.), ἔχων κατ. 314,058, καὶ 3) Νομὸς Κάτω Λίγηρος, ἀριθμῶν 664,971 κατ. τῷ 1901.

* **Λίγκον** (Lincoln) 1) Λ. ἡ Lincolnshire ἄλλοτε καλουμένη, Κομητεία τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα 498,781 κατ. καὶ ὁμώνυμον (Λίγκον) πρωτεύουσαν, ἀριθμοῦσαν 48,784 κατ. τῷ 1901. — 2) Πρωτεύουσα τῆς βερειοαμερ. πολιτείας Νεβράσκα, ἔχουσα 40,169 κατ. τῷ 1900, κατελθόντος τοῦ πληθυσμοῦ κατὰ 15 χιλ. περ. τοῦ ἀριθμοῦ ἐν εἰχῇ κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1890.

* **Λίγκνιτς** (Liegnitz). Πρωτεύουσα τοῦ ἡμωνόμου πρωσικοῦ νομοῦ (ἀριθμοῦντος 1,102,992 κατ.), ἔχουσα 54,882 κ. τῷ 1900.

* **Λιγουρζό**. Πρωτ. τοῦ δήμου Ἀσκληπείου (Ναυπλίας), κειμένη παρὰ τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας Ἐπιδάφου καὶ ἔχουσα 1,275 κατ. (1896).

* **Λιέγη**. Πρωτεύουσα τῆς ἡμωνόμου βελγικῆς ἐπαρχίας (τῆς ἐχούσης 826,175 κατ.), ἀριθμοῦσα 157,760 κατ. τῷ 1900.

* **Λιζιέ** (Lisieux). Πόλις ἐν τῷ γαλλικῷ νομῷ Καλβαδὸς, ἔχουσα ὡς δῆμος 16,084 κατ. τῷ 1901.

* **Λιθ** (Leith). Πόλις τῆς σκωτικῆς ἐπαρχίας Μιδ Λέθιαν (οὗ) πλεον τοῦ Ἑδμβούργου) καὶ ἐπίνειον τοῦ Ἑδμβούργου, ἔχουσα 76,667 κατ. τῷ 1901.

* **Λιθακρά**. Κώμη τοῦ ἡμωνόμου δήμου τῆς Ζακύνθου, ἔχουσα 923 κατ. (1896). Ὁ

δῆμος Λ. εἶχε 4,271 κατ. τῷ αὐτῷ ἔτει. * **Λεθίνες**. Χωρ. τοῦ δήμου Πραισίου τῆς ἐπαρχίας Σητείας (Λατινείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 490 κατ. (1900).

Λεθίνη γλυκερινοφωσφορικὴ (Φαρμ.). Νέα φαρμακευτικὴ σκευασία φερόμενη ὑπὸ μορφῇ κόνεως χρυστάλλινῆς λευκῆς, εὐδιαλύτου ἐν ὕδατι, εὐμειροῦσα οὐ μόνον πασῶν τῶν ἰδιοτήτων τῆς λεθίνης, ἀλλ' ἐνταῦτ' καὶ τονωτικὴ οὕσα ὡς ἐκ τοῦ ἐνεχομένου γλυκερινοφωσφορικοῦ ὁξέος. Συνήθως ἐν τῷ ἐμπορίῳ φέρεται ὡς ὑγρὸν περιέχον 50% ἐκ τοῦ φαρμάκου. [P.N.B.]

Λεθίνη ἱππουρικὴ (Φαρμ.). Ἄλως λευκὸν ὑπὸ μορφῇ κόνεως λίαν εὐδιαλύτου ἐν ὕδατι, παρεχομένη ἐπωφελεῖς πρὸς θεραπείαν λιθικῶς ἡπατικῆς καὶ κυστικῆς.

Λεθιον θειοκαφεϊκόν. Βλ. θειοκαφεϊκα ἄλατα.

Λεθιοπιπεραζίνη (Φαρμ.). Νέα φαρμακευτικὴ συσκευασία παραγγελλομένη κατὰ τῆς ἀρθριτικῆς διαθέσεως ὡς διαλυομένη τα συγκρίματα τοῦ οὐρικοῦ ὁξέος ἐν ταῖς μυσίαις τοῦ ὀργάνισμου καὶ ἐπιγεννώσα ἀφθονον διαύωσιν. Φέρεται ὡς κόνις λευκὴ διαλυτὴ ἐν ὕδατι, γεύσεως ὑποξίνου.

Λεθόδοος (Ζωολ.). Γένος ἐντόμων μυριοπόδων ἐκ τῆς τάξεως τῶν Χηλοπόδων καὶ πρῶτον τῆς εὐκαγενείας τῶν Λιθοβιόδων. Ὁρθαλμοὶ ἀπλοὶ 2—40 ἐκατέρωθεν, σῶμα ἐπίμηκες ἐκ 15 ἀρθρῶν ἀνίσως διασπασμένων, κεφαλαί κομβολογοειδεῖς βραχύτεραι τοῦ σώματος. Ἐνταῦθα ὑπάρχονται ἐντομα νυκτόδια, εὐκίνητα τετατραπτεμένα ἐκ μικροτέρων ἐντομων καὶ μαλακίων. Ἐνίων τὸ δῆγμα προσεφεῖ καύσων, κνίσμων ἢ καὶ ἄλλως. Πρῶτον γένος εἶναι Λ. ὁ ψαλιδωτός, ὁρφνός ἢ ἐρυθρῶπος, διακτώμενος μετὰ τῷ λίθων, ὑπὸ τα βρύα κτλ.

* **Λεθοδούνζα**. Χωρ. τοῦ δήμου Κορυθίου (Μαντινείας), ἔχον 204 κ. (1896).

Λεθοδομος (Ζωολ.). Γένος μαλακίων διούρων ἐκ τῆς εὐκαγενείας τῶν Μυτιλιόδων ἢ τῶν Μυάκων, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ κογχῆς κυλινδρικῆς ἀπὸς προγυλωμένης κατὰ τὰ πέρατα. Τὸ εἶδος Λ. ὁ λιθοδόμος ἔχων σχῆμα καρποῦ φοίνικος εἶναι κοινωτάτος εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Μεσογείου καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὰ παράλια τῆς Ἰταλίας, ἐνθα καὶ τρώγεται, ἰδιαίτερον δ' ὅπως χαρακτηριστικὸν εἶναι ὅτι καταδιώρῳσκει τοὺς βράχους καὶ τοὺς ὑβάλους καὶ κατασκευάζει ἐν αὐτοῖς κοιλοτήτα ἐν ᾗ παραμένει.

Λεθοειδές καλεῖται ἄλλως τὸ ἀνδέρπειον γάγγλιον. Βλ. Γλωσσοφαρυγγικὸν νεῦρον.

Λιθοειδές ὄστουν ἢ Λ. ἀπόφυσις ἢ πυραμὶς τοῦ κροταφικοῦ ὀστέου καλεῖται ἐν τῶν τριῶν τμημάτων τοῦ κροταφικοῦ τὸ περικλείον ἐν τῇ μάξῃ αὐτοῦ κυρίως τὰ ὄργανα τῆς ἀκοῆς.

Λιθοειδῆ νεύρα καλοῦνται τέσσαρες νευρικοὶ κλάδοι, ὧν οἱ μὲν δύο κατ' ἐπιπολὴν κείμενοι ἐκδλασπνύουσιν ἐκ τοῦ γονατοειδοῦς γαγγλίου τοῦ προσωπικοῦ, οἱ δ' ἐν τῷ βάθει ἐκ τοῦ ἰακωδοσνείου κλάδου τοῦ λιθοειδοῦς γαγγλίου καὶ τὸ μὲν κατ' ἐπιπολὴν μεῖζον λιθοειδές νεῦρον διερχόμενον διὰ τοῦ σσηνοειδοῦς περῶν γαγγλίου ἀναστομοῦται μετὰ τοῦ ἐν τῷ βάθει ὁμωνύμου, τὸ δ' ἑλάσσον κατ' ἐπιπολὴν λιθοειδές νεῦρον διερχόμενον διὰ τοῦ ὠτικοῦ γαγγλίου ἀναστομοῦται μετὰ τοῦ ἐν τῷ βάθει ὁμωνύμου. [P.N.B.]

Λιθοθρύπτῃς. Βλ. Οὐρόλιθοι, τόμ. Ε' σελ. 691.

Λιθοθρυπτικὰ φάρμακα καλοῦνται φαρμακευτικαὶ τινες οὐσίαι θεωρούμεναι ὡς δυνάμεναι νὰ συντελέσωσι πρὸς βαθιμίαν διαλύσιν τῶν ἐν τῇς ὀργανοῖς τοῦ ἀνθρώπου σχηματιζομένων λίθων καὶ διὰ τῶν οὐρόλιθων, εἴτε ἀπὸ τοῦ στομάχου λαμβάνομεναι εἴτε καὶ τοπικῶς εἰς τὴν κύστιν ἐν διαλύσει ἐγγεόμεναι. Σήμερον μόνον τὰ ἅλα τοῦ λίθου, καὶ διὰ τὸ ἀνθρακικόν, φαίνονται συμβαλλόμενα εἰς βαθιμίαν καὶ διὰ χρόνον διαλύσιν ἐνίων οὐρόλιθων.

Λιθοθρυψία ἢ λιθοκλασία. Βλ. Οὐρόλιθοι, τόμ. Ε' σελ. 691.

Λίθοι τῆς Ἰουδαίας. Βλ. Κίδαρις.

Λιθολάδος γενικῶς μὲν καλεῖται εἰσὸνδύποτε ὄργανον δι' οὗ συλλαμβάνεται ὁ ἐν τῇ κύστει λίθος, ἰδιαιτέρως δὲ μέρος τῆς λιθοθρυπτικῆς συσκευῆς τοῦ Civiale προσωρισμένον διὰ τὴν διακράτησιν τοῦ λίθου πρὸς λιθοθρυψίαν καὶ ἐξέλευσιν αὐτοῦ θρυμματισθέντος. [P.N.B.]

Λιθοτόμος ἐκλήθη τὸ ὑπὸ τοῦ ἀρχαίου Ἑλλήνος ἱατροῦ Ἀμμωνίου τοῦ Ἀλεξανδρείας ἐπινοηθέν χειρουργικὸν ἐργαλεῖον διὰ τὴν κατὰ μῆσιν ὀγκωδὼν λίθων τῆς κύστεως μὴ δυναμένων νὰ ἐξελευσθῶσι διὰ τῶν κεκανονισμένων τομῶν τῶν ἀπαλῶν μορίων. Καταχρηστικῶς οἱ νεώτεροι ἱατροὶ τῆς Ἑσπερίας ἐκάλεσαν οὕτω τὸ μαχαίριον δι' οὗ τέμνονται τὰ ἀπλά μαρία καὶ τὰ τοιχώματα τῆς κύστεως, ὅπερ ὀρθότερον καλεῖται κύστεοτομία. Ἐπίσης καὶ ἐκλήθη λιθοτομία ἡ κύστεοτομία. [P.N.B.]

Λικινία γενεά (gens Licinia). Ἐνδοξον πλῆθειον γένος ἐν Ῥώμῃ, οὗ δια-

φοροι κλάδοι εἶναι οἱ Κάλβοι (φέροντες καὶ τὸ ἐπώνυμον Ἑσουλίνος καὶ Στολων), οἱ Κράσσοι (φέροντες τὸ ἐπώνυμον Divos). Λούκουλλοι, Μάκροι κλπ., περὶ ὧν ἴδε τὰ σχετικὰ ἄρθρα. Ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κάλβων, τῆς σπουδαιοτάτης τοῦ γένους, ὁ Π. Λ. Κάλβος ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος πλῆθειος ὁ λαδὼν τὴν ὑπατικὴν χιλιαρχίαν (400 π. Χ.), ὡς καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Γάϊος (377), ὅστις ὑπῆρξε καὶ πρῶτος πλῆθειος ἱππαρχος ὑπὸ τὸν δικτάτωρα Π. Μάνλιον. Περίσφημος ἐγένετο ὁ τῷ 376 δῆμαρχος Γ. Λ. Κάλβος ἐπονυμαζόμενος Στόλων, ὅστις ἐγένετο εἰσηγητὴς τῶν Λικινίων Σεξτίων νομῶν (βλ. κατ.).

Λικίνιοι νόμοι (Ieges Liciniae). Οὕτω καλεῖται ἐν τῇ Ῥωμαϊκῇ ἱστορίᾳ τὸ πολυμυτον τριπλοῦν ἐπερώτημα τὸ εἰσαχθέν εἰς τὴν ρωμαϊκὴν ἐκκλησίαν ὑπὸ τῶν τῷ 376 π. Χ. δῆμαρχων Γ. Λικινίου Στόλωνος καὶ Α. Σεξτίου Λατερίου, δι' οὗ ἐλύθη τότε κοινωνικὸν καὶ τὸ πολιτικὸν ἐν Ῥώμῃ ζήτημα, ἐπελθούσης μετὰ τὴν κύρωσιν τούτου πλήρους ἐξισώσεως μεταξὺ πλῆθειων καὶ πατρικίων. Ὡρίε δὲ α) ὅπως οἱ τότε οἱ ἤδη πληρωθέντες ὑπὸ τῶν ἐρειλετῶν ἀραιρεθῶσιν ἀπὸ τοῦ δεδανεισμένου κεφαλαίου, τὸ δ' ὑπόλοιπον αὐτοῦ ἐπιστραφῇ εἰς ἵσας διόσεις ἐντὸς τριῶν ἐτῶν β) ἀπηγόρευε νὰ κατέχη τις πλείονα τῶν 500 πλεθρῶν δημοσίας γῆς καὶ γ) κατήργει τὴν ὑπατικὴν χιλιαρχίαν καὶ ὥριζεν ὅπως ὁ ἕτερος τῶν ὑπᾶτων ἐκλεγέσθαι ἐκ τῶν πλῆθειων. Μετὰ πολλὰς δὲ διαμάχας ἐπὶ 10 ὅλα ἔτη, καθ' ἃ διηνεκῶς ἐξελέγοντο δῆμαρχοι ὁ Λικίνιος καὶ ὁ Σεξτίος καὶ διὰ τῶν ἐνστάσεων αὐτῶν παρεκώλυον καὶ αὐτὰς τὰς ἀρχαιεστίας ὥστε ἡ πόλις ἔμεινεν ἀνευ ἀρχῶν, ἐπεκυρώθη τέλος ὁ νόμος ὑπὸ τῆς συγκλήτου τῷ 366 π. Χ.

Λίλεος ἢ Λίλλιον. Ἀρχαῖος ἐμπορικὸς λιμὴν καὶ ποταμὸς τῆς Βιθυνίας εἰσβάλλων εἰς τὴν θάλασσαν πρὸς Α τοῦ Ἀκτε-σεχίρ.

* **Λίλλη**. Πρωτεύουσα τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ τοῦ Βορρά (Nord), ἔχουσα μετὰ τῶν προαστείων καὶ τοῦ ὅλου δήμου 235,568 κατ. τῷ 1901.

* **Λίμα**. 1) Πρωτεύουσα τῆς νοτιοαμερικανικῆς τοῦ Περού, ἔχουσα 113 χιλ. κατ. τῷ 1896. Ὁ σεισμὸς τῷ 1746 καὶ οὐχὶ τῷ 1786, ὡς κατὰ παραδρομὴν ἐτυπώθη) ἐπήνεγκε μεγάλαν καταστροφάν. — 2) Πρωτεύουσα τῆς κομητείας Ἀλλεν ἐν τῇ βορείᾳ αμερ. πολιτείᾳ Ὀχάις, κειμένη ΝΔ τοῦ Τολέδο καὶ ἐν μέσῳ χώρῳ περατοῦσης πατρίκιον καὶ κερίδρω. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀπὸ 7,567 τῷ 1880 ἀνῆλθον μετὰ 20 ἔτη εἰς 21,728 καὶ ἔχουσι ἐργαστήρια χάρτου, θυμαρίτιδος, σιδηρο-

μικρῶν ἀμαξῶν, διύλιστήρια πετρελαίου καὶ μηχανοποιεῖα.

Λιμνουργίτης (Γεωλ.) Πέτρωμά τι συγγενέστατον πρὸς τὸν βασάλτην, στερεούμενον ὁμῶς πυκνίτου καὶ βριθον περιδοτου. Ἀνευρέθησαν πολλαὶ ποικιλίαι τοῦ πετρώματος τοῦτου δεικνύουσαι τὴν βαθμιαίαν μεταμόρφωσιν τοῦτου εἰς βασάλτην.

* **Λιμνουργον.** 1) Βελγικὸν Λ. ἀριθμῶν κατ. 240,796 τῷ 1900. — 2) Ὀλλανδικὸν Λ. ἔχον 281,951 κατ. σχεδὸν παντὰς καθολικὸς τῷ 1890.

* **Λιμενάρα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀγιοσταρίου (Αἰγίνης), ἔχον 228 κατ. (1896).

* **Λίμερικ.** Κομητεία ἐν τῇ ἱρλανδικῇ ἐπαρχίᾳ Μόνστερ, ἔχουσα 146.018 κατ. καὶ ὁμώνυμον πρωτεύουσαν Λ. ἀριθμοῦσαν 38.085 κατ. τῷ 1901.

* **Λιμὴν.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀμοργοῦ (Θήρας), ἔχον 537 κατ. (1896).

* **Λιμῆνη.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀρτης, ἔχον 159 κατ. (1896).

* **Λιμὴν Σητείας.** Πρωτ. τοῦ δήμου Σητείας τῆς ὁμώνυμου ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ Λασηθίου τῆς Κρήτης, ἔχουσα 1,053 κατ. (1900).

* **Λιμναίου** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Κυβουρίας, "Εγεί 5,644 κατ. (1896).

Λίμναϊς. Κώμη τοῦ δήμου Προσυμναίων ("Αργους), ἔχουσα 1.158 κ. (1896).

* **Λίμναϊς.** Χωρ. τοῦ δήμ. Χουμεριάτου τῆς ἐπαρχίας Μεγαμπέλου (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 803 κατ. (1900).

Λιμνάνθεμον (Βοτ.). Γένος φυτῶν ὑδροβίων μετὰ φύλλων ἐπιπλεοντῶν, ὑπομνησκότων ἐν σμικρῷ τα φύλλα τῆς νυμφαίας. Ὑπάρχει εἰς τὴν οἰκογενεῖαν τῶν Πεντανουσιδῶν καὶ περιλαμβάνει ὡς πρῶτον εἶδος Λ. τὸ νυμφαίοειδές, ἀναπτυσσόμενον ἐν τοῖς γλυκέσιν ὕδασι καὶ φέρον ἄνθη κίτρινα.

Λιμνανθοειδῆ (Βοτ.). Φυλὴ ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Γερανιοειδῶν περιλαμβάνουσα πῶς φουμένας ἐντὸς τῶν ὑδάτων ἢ ἐπὶ ὑγρῶν τοπων, ἐχούσας φύλλα ἐναλλάξ διατεταγμένα, ἄνθη κανονικὰ δεκαπύμονα. Κηρύσσεται ὡς κοσμητικὸν Λίμνανθος τὸ δουγλασσέιον.

* **Λίμνη.** Πρωτ. τοῦ δήμου Αἰγαίων (Εὐβοίας), ἔχουσα 2.059 κατ.

Λιμνίτσα. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀποδοτίας (Ναυπакτίας), ἔχον 250 κατ. (1896).

Λιμνοδάτης (Ζωολ.). Γένος ἡμιπτερῶν ἐντόμων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ὑδρομητρίδων. Τὸ εἶδος Λ. ὃ τελευτατοῦ εἰς αἵματ' ἔχει σῶμα λεπτότατον καὶ εὐρύ,

μέλαν, κεφαλὴν ἐπιμήκη μείζονα τοῦ προθώρακος, ποδας ἐξ λεπτότατους μέλανας καὶ διατεταίς τὸ χεῖλος τῶν λιμνῶν, τῶν ρυάκων καὶ τῶν τελευτῶν.

Λιμνορία (Ζωολ.). Γένος Μαλ' αχοστράκων ἱσοπέδων, περιλαμβόνων ἐν εἶδρε Λ. τὴν διατετραίνουσας, ἐντομον μικρὸν, κεκλυμμένον ὑπὸ πυκνῶν τριχῶν, ζῶν ἐντὸς τῶν ὑποδρυγίω, στύλων, τοὺς ὁποῖους καταστρέφει βλάβηδον σκῆπτρον ἐν αὐτοῖς ὀλοούς.

Λίμνος (ὁ) ἡ Λίμνα (ὡς κειμένη παρὰ μικρὰν ἡμνην, τουργ. Γχιολαζούκ, μικρὰ λίμνη). Κωμόπολις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, ὑπαγομένη ὑπὸ τὸν νομόν καὶ τὴν μητροπόλιν Ἰκονίου, κειμένη ΒΑ τῆς Νάξου (Χατάκισι) καὶ ἔχουσα 3.000 κατ., ὧν 2,900 Ἕλληνες καλοῦντες τὴν ἑλληνικὴν καὶ συντηροῦντες δημοτικὴν σχολὴν, ἐκκλησίαν καὶ δύο παρεκκλήσια, οἱ δὲ λοιποὶ 1,000 Ὀθωμανοί. [Γρ. Σ.Ι.]

* **Λιμόζ** (Limoges). Πρωτεύουσα τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Ἀνω Βιέννης, ἔχουσα 70,573 κατ. τῷ 1901.

* **Λιμοχώρι.** Χωρ. τοῦ δήμου Κερυνθίων, ἔχον 117 κατ. (1899).

Λιμπάχοδον. Χωρ. τῆς Μακεδονίας κείμενον περὶ τὰς 4 ὥρας πρὸς Ν τοῦ Νευροκοπίου καὶ ἔχον περὶ τὰς 120 οἰκογενείας χριστιανικῆς.

Λιμπεράκης (Λιβέριος Γερακάρης, κοινῶς καλούμενος Λ.Ι. Πρῶτος ἡγεμὸν τῆς Μάνης τῷ 1689. Ἐγενήθη περὶ τὰ μέσα τοῦ 12 αἰῶνος παρὰ τὴν Ὀτύλον ἐκ λακωνικῆς οἰκογενείας ἀνηκούσης εἰς τὴν πατριάν τῶν Κοτριάδων. Νεανίας ὧν εἶχεν ὑπηρετήσῃ ὡς κωπηλάτης ἐν τῷ βενετικῷ στόλῳ, ὅστερον δὲ ἀγοράσας πλοῖον ἐστράπη πρὸς τὸν πειρατικὸν βίον. Διαρκούντος τοῦ πολέμου τῶν Τούρκων πρὸς τοὺς Βενετοὺς περὶ τῆς Κρήτης, οἱ πρῶτοι οὗτοι ἐπαιούντο συχνάκις ἀπεβάλλει εἰς Μάνην, ἐνθα τότε ἦριζον περὶ τῶν πρωτείων δύο ἰσχυροὶ οἰκογενεῖαι, ἡ τῶν Στεφανοπούλων καὶ ἡ τῶν Ἰατρῶν. Ὁ Λ. λιμνηστευμένος ὧν μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ Γεακουμῆ Ἰατροῦ εἶδε τὴν μνηστὴν αὐτοῦ ἀρπαχθεμένην ὑπὸ τινος ὁπαδοῦ τῆς ἀντιθέτου μερίδος καὶ παροξυνθεὶς ἐκ τούτου ἐπὶ μᾶλλον ἐξηκολούθησε τὸ πειρατικὸν αὐτοῦ ἐπάγγελμα, μέχρις οὗ συλληφθεὶς ἐν μιᾷ τῶν ἐπιδρομῶν αὐτοῦ ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐφυλάσσετο ἐντὸς τῶν κατέργων. Ὁ κατὰ τῶν Βενετῶν τότε πολέμων μέγας βεζύρης Ἀχμέτ Κιοπρουλῆς ἐπέκρεθη τότε νὰ μεταχειρισθῇ τὸν Λ. ὡς ὄργανον πρὸς ὑποταγὴν τῶν Μανιατῶν ὅθεν ἐλευθερώσας τοῦ κατέργου καὶ ἐφοδιάσας δι' ἀρτίου χροσίου ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς

Μάχην μεταμυστικών εθνηκῶν καὶ συνοδευ-
μενον ὑπὸ μεγάλης θυσίας. Ὁ Α. λυσ-
σῶν κατὰ τῆς ἀντιπάλου φρατρίας ἐτίθη ἐπὶ
κεφαλῆς τῶν οικογενειακῶν παθῶν του. εἰς
τοὺς διένειμε τὸ τουρκικὸν χρυσίον, καὶ ἐκλή-
ρυξε πόλεμον κατὰ τῶν Στεφανοπούλων,
συγχρονῶς δὲ οἱ ἄλλοι πράκτορες τοῦ Κιο-
προύλη ἐνέσπειραν παρὰ τῷ λαῷ φήμας ὅτι
Θελοῦσι δοθῇ αὐτοῖς ἀπαλλαγὴ φόρων καὶ
ἄλλα προνόμια. Ἀλέξανδρος τοῦ περὶ τῆς Κρή-
της πονέμου τῷ 1669, ὁ βελῶρης ἐστειλεν ἐκ
Χίου ἐπιστολήν πρὸς τοὺς Μανιάτας, χρη-
γῶν ἀμνηστειᾶν καὶ δωρούμενος τοὺς καθυ-
στερουμένους ὑπ' αὐτῶν φόρους, ἂν ᾔθελον
ὑποταχθῇ, καὶ μετασσεύσασθαι πρὸς ἀσφάλειαν
ὑποσθῶσι φρουρίδι τινα ἐν ἀκροῦ τῆς Μάνης.
Κατασκευαζθέντων τῶν φρουρίων οἱ περὶ τὸν
Α. συνέλαβον τινὰς τῶν ἐπιστημοτέρων ἐχθρῶν
του, οἵτινες τῇ συναινέσει τῶν Τούρκων κα-
τεδικάσθησαν εἰς θάνατον ὡς παραξίαι. Ἔ-
νεκα τούτου δὲ ἠναγκάσθη τότε ἡ οικογέ-
νεια Στεφανοπούλων νὰ μεταναστεύσῃ εἰς
Κορινθίην. Μετ' οὗ πολὺ ὅμως οἱ λοιποὶ Μα-
νιάται συνειδότες τὴν πλάνην ἐκήρυξαν
πόλεμον κατὰ τῆς Τουρκίας, ὃ δὲ μισούμενος
ὑπὸ τοῦ λαοῦ Α., ἵνα ἐξαγνίσῃ τὴν προδοσίαν,
ἐπεδόθη εἴπερ ποτὲ λυσσωδέστερον εἰς τὴν
πειρατείαν ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ἄλλα συλληφθεὶς
καὶ πάλιν τῷ 1682 ἐρρίφθη ἐντὸς τοῦ κα-
τέργου τῆς Κ/πόλεως. Ἐκτραγέντος τοῦ νέου
πρὸς τοὺς Τούρκους πολέμου τῶν Βενετῶν
ὑπὸ τὸν Μοροζίνην, καθ' ὃν οὗτοι καθυπέ-
ταξαν τὴν Πελοπόννησον προχωρήσαντες
μέχρις Ἀθηνῶν καὶ Χαλκίδος, καὶ τοῦ αὐ-
τοκράτορος τῆς Γερμανίας συμμαχοῦντος
τοῖς Βενετοῖς καὶ ἐπενεγκόντος πλείστας
ἤτις τοῖς Τούρκοις ἐν Οὐγγαρίᾳ, ἡ Πύλη
ἐπαμψε πρέσβεις ἐν οἷς τὸν Ἀλέξανδρον
Μαυροκορδάτον εἰς Βελιγράδιον τῷ 1589 πρὸς
συναψιν συνθήκης τῶν ὅρων ὧς αὐτῆς
φανέντων ὑπερβολικῶν τοῖς ἡττηθεῖσιν, οὗ-
τοι ἀπεράσισαν νὰ ἐξακλόουθῶσι τὸν πό-
λεμον παντὶ σθένει καὶ διενεχθῇσαν ὅτι,
ἐπειδὴ αἱ νίκαι τῶν Βενετῶν ἐν Ἑλ-
λάδι ὠρεῖοντο κατὰ μέγα μέρος εἰς τοὺς
ἐπιτοπίους Ἕλληνας, ἐπρεπε καὶ ἡ Πύλη
διὰ τῆς ἐξευμανίσσεως τῶν χριστιανῶν κα-
τοίκων νὰ φέρῃ εἰς ἀντιπερισπασμὸν τοὺς νι-
κητάς. Ὅθεν διετάξεν ὁ τότε μέγας βελῶρης
Μουσταφὰ Κιοπρούλην πλὴν ἄλλων τὴν
ἀπελευθερωσιν τοῦ Α. ἐκ τοῦ κατέργου καὶ
τὴν ἀναγκρυσιν αὐτοῦ εἰς ἡγεμόνα τῆς Μά-
νης κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν ἐν Μολδοβλα-
χίᾳ χριστιανῶν ἡγεμόνων. Ὁ Α. ἀνεχώ-
ρησε τότε (ἄρσιν διὰ στρατηγῆματος συνε-
λεύθη ἐν Κ/πόλει τὴν Ἀναστασίαν Βου-
χουζίτην ἐξ Ἀδριανουπόλεως, ἀνειψίαν
τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδαβίας Δούκα
καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐγκατέλειπεν αὐ-
τήν) εἰς Ἑλλάδα διὰ ἑξέως ἐπὶ κεφαλῆς

ὁ χιλ. Τούρκων καὶ ἐσπευδεν εἰς βοήθει-
αν τῆς ὑπὸ τῶν Βενετῶν πολιορκουμένης
Μονεμβασίας, τοῦ τελευταίου ἐν Πελοπον-
νήσῳ φρουρίου τοῦ διατελοῦντος ὑπὸ τοῖς
Τούρκοις. Ἐνωθεὶς δ' ἐν Θήβαις τῷ 1690
μετὰ τοῦ σερασκέρη κατεσκήνωσε μεταξὺ
Θηβῶν καὶ Μεγάρων, ὅθεν ἐξεδίδοε προη-
ρύξεις πρὸς πάντας τοὺς Ἕλληνας, προτρέ-
πων ἵνα προσέλθωσιν εἰς τὴν σουλτανικὴν
κυριαρχίαν, καὶ εἰτα προύχωρσε μέχρι Κο-
ρίνθου, ἔνθα κατ' ἀρχὰς μὲν ἀπειροῦσθη ὑπὸ
τῆς φρουρᾶς τοῦ προβλεπτοῦ Ζίνου, ὕστερον
ὅμως κυριεύσας τὴν Κορίνθον παρέδωκε ταύ-
την εἰς πῦρ καὶ σιδήρον καὶ προῆλθ' ἐπὶ τῶν
τειγῶν τοῦ Ναυπλίου. Ἐπανεληθόντος δε-
εἰς Πελοπόννησον τοῦ Μοτασένγου, ἠναγκά-
σθη νὰ ἀποχωρήσῃ εἰς Μεγάρα, παρὰ τῇσι
τῆς ἐκπολιορκήσεως τοῦ Ἀκροκορίνθου. Ἐκ
Μεγάρων ἀπήλθε πρὸς πολιορκίαν τοῦ
φρουρίου τῆς Ναυπλίου, ὕστερον δ' ἐτάπη
κατὰ τοῦ Καρπενησιῶ ἀγων μετ' αὐτοῦ σπι-
ρη μισθωρῶν, δι' ὧν ἐόρου τὰ ἐν τῷ μετα-
ξὺ χωρία καὶ εἰσπράττειν ἀναγκαστικῶς φο-
ρους ἐν Καρπενησιῷ εὐρισκόμενος συνήθε
δεύτερον γάμον μετὰ πλουσίας καὶ ὠραι-
αν νεάνιδος ἐκ τοῦ χωρίου Μαυρίλου καὶ χα-
ριν ἐπιδείξεως ἐκτίσε καὶ ἐκκλησίας, ἐξ
ὧν ἡ νῦν σωζομένη τῆς Ἀγίας Τριάδος.
Κρατυνομένου δ' ὁσημέραι τοῦ Α. οἱ Βε-
νετοὶ προσεπαύθησαν νὰ ἐλθῶσιν εἰς συνει-
νόησιν μετ' αὐτοῦ διὰ τοῦ εἰς τὴν ὑπηρε-
σίαν αὐτῶν λοχαγοῦ Ἰωάννου Λάμπη με-
ταβάντες πρὸς συνάντησιν τοῦ Α. εἰς
Βραχώριον. Εἰς οὐδὲν ὅμως κατέληξεν ἡ
συνέντευξις αὐτῇ καὶ ὁ Α. ἡττήθη ὕστε-
ρον μεταξὺ Σαλώνων καὶ Καρπενησιῶ
ὑπὸ τῶν ἀρχαίων, οἵτινες πολλοὶ τότε
ἐξηγέρθησαν συμμαχοῦντες τοῖς Βενετοῖς.
Βαρύως δὲ φέρων τὴν ἥτταν ταύτην ἐξε-
δικήθη πυρπολῶν τὰ περίεξ μέρη καὶ
ἐνωθεὶς αὖθις μετὰ τοῦ Χαλκῆ, πατὴρ
εἰσώρμησε μετρί τῶν Ἀργολικῶν πεδίων
τῷ 1694. Οἱ Βενετοὶ ἐστειλαν κατ' αὐτὸν
ἑλληνικὸν σῶμα ὑπὸ τὸν προβλεπτὴν τῆς
Λακωνίας Μορον καὶ τὸν Ἕλληνα Λάτκα-
ρη, οὓς τρέψας εἰς φυγὴν ἐφθάσε λεηλατῶν
μέχρι Τριπόλεως καὶ Λεονταρίου. Πυρπο-
λήσας δὲ τὴν Καρυσταίναν ἦνωθη πάλιν με-
τὰ τοῦ στρατοῦ τοῦ νέου σερασκέρη Ἰσραήμ
πατὰ ἐν Ἀργεῖ. Ἀλλ' ἀμφοτέρωι ἡττήθησαν
ὑπὸ τοῦ προβλεπτοῦ Σαγρέδου καὶ τοῦ Στε-
νου τῷ 1695 παρὰ τὸ Παλαιόκαστρον καὶ
ἀπεχώρησαν πέρα τοῦ Ἰσθμοῦ. Ὁ Α. κατὰ
τὸ ἐπὶ τὸν ἔτος ὑποπτος γινόμενος τοῖς Τούρ-
κοις ἔνεκα τῶν ἐπανελημμένων σχέσεων
μετὰ τοῦ Λάμπη, μόλις διέφυγε τὸν κίν-
δυνον τῆς δηλητηρίασεως καὶ προσπρηθεὶς
εἰσβολὴν πρὸς τὰ μέρη τῆς Ναυπλίου ἀ-
ρίκετο ἐκεῖ εἰς τὴν παραλίαν καὶ προσήλθε
τοῖς Βενετοῖς ἐν ταῖς ἀναμενύσαις αὐτοῖς

γαλέριος. Ούτοι τίμησαν αὐτὸν διὰ τῆς ἀπονέμης τοῦ τίτλου τοῦ ἱππότη τοῦ Ἀγ. Μάρκου καὶ διώρισαν τοπάρχην τῆς Ρουμέλης ἢ Λιβαδίας ὅσα δὲ ὁ Λ. διετάχθη νὰ μεταβῇ εἰς Σάλωνα πρὸς ἀντιπερισπαυμένον κατὰ τῶν Τούρκων καὶ ἐπέδραμε μετὰ τῶν Ἀλβανῶν τὴν Στερεάν. Εἰσβαλόντων δὲ τῶν τουρκ. στρατευμάτων εἰς Σάλωνα, ὁ Λ. μετὰ τῶν ἀρματωλῶν διαδραμὼν τὴν Φθιώτιδα καὶ Εὐρυτανίαν εἰσῆλθεν εἰς Ἱππειρον καὶ ἐλεηλάτησεν ἀπανθρώπως τὴν Ἄρταν τῇ 27 Αὐγ. 1696. Μετὰ ταῦτα δὲ εἶτε ὑποβλεπόμενος ὑπὸ τῶν Βενετῶν εἶτε πρὸς Θεραπείαν ποδάγρας μεγάλως αὐτὸν ἐνοχλοῦσας παρητήθη τῆς πολεμικῆς ἐνεργείας καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Ἰταλίαν, ἐνθα μετ' ὀλίγου ἀπέθανε κατὰ Σάθαν. Κατ' ἄλλην ὁμως ἐπιχώριον παράδοσιν ἀπέθανεν ἐν Εὐρυτανίᾳ.

Λιμπέρη. Χωριὸν τοῦ δήμου Ἀμβρακίας (Τριγωνίας), ἔχον 164 κατ. (1896).

* **Λιμπόχοδον.** Χωρ. τοῦ δήμου Μαλακασίου (Καλαμπάκας), ἔχον 140 κ. (1896).

Λιμπόχοδον. Χωρ. τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Ἀνατολικοῦ τοῦ βιλαετίου Μοναστηρίου. ἔχει περὶ τοὺς 500 Ἑλληνας κατ. καὶ ὀστικὴν σχολὴν.

* **Λινάρες** (Lináres). 1) Ἐπαρχία τῆς νοτιοαμερικανικῆς δημοκρατίας Χιλῆς (καὶ οὐχὶ τοῦ Περού, ὡς ἐσφαλμένως ἐγράφη ἐν τῷ μ. Β' σελ. 96), ἔχουσα 101.858 κατ. τῷ 1895. — 2) Πόλις τῆς ἰσπαν. ἐπαρχίας Χάεν μετὰ 35.233 κατ. τῷ 1897. — 3) Πόλις ἐν Μεξικῷ ἐν τῇ πολιτείᾳ Νέας Λεωνῆς ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ρίο Τίγρε, ἔχουσα περὶ τὰς 10 χιλ. κατοίκων.

Λίνγη (Ligne). Χωριὸν τοῦ Βελγίου, ὅπερ σημασίαν ἔχει ὡς ἑδρα παλαιῦ ἀριστοκρατικοῦ γένους. Ἐν τούτῳ ὁ κύριος Λαμοράλ τῆς Λίνγης τῷ 1602 ὑπὸ τοῦ Γερμανοῦ αυτοκράτορος Ροδόλφου Β' ὀνομάσθη κληρονομικὸς πρίγκιψ τοῦ Ρωμαιοῦ κράτους, περίφημος δὲ ἐγένετο κυρίως ὁ Κάρλορς Ἰωσήφ πρίγκιψ τῆς Α. γενν. τῷ 1735 ἐν Βρυξέλλαις. Εἰσελθὼν εἰς τὴν στρατὸν τῆς Αὐστρίας διεκρίθη ἐν τῷ Ἑπταετῇ καὶ τῷ περὶ τῆς ἐν Βαυαρίας κληρονομίας πολέμῳ καὶ ἀνῆλθε ταχέως τὰς βαθμίδας τοῦ στρατιωτικοῦ σταδίου. Συγγράνων δὲ λίαν μεμορφωμένος ὢν καὶ πλήρης πνεύματος, διετέλει ἐν σχέσει μετὰ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν τῶν χρόνων ἐκείνων, ὡς καὶ Βολταίρου, Ρουσσώ, Φρειδερίκου τοῦ μεγάλου, Γκαίτε καὶ Σχίλλερ. Ἡ αυτοκράτειρα Αἰκατερίνη Β', πρὸς ἣν ἐπανειλημμένως ἐστάλη ὡς πρέσβυς, ὠνέμασεν αὐτὸν στρατάρχην τῆς Ρωσσίας καὶ ἔδωκεν αὐτῷ κτήμα ἐν τῇ Κριμαίᾳ. Ὅτε οἱ Γάλλοι ἐκυρίευσαν τὸ

Βέλγιον, ἀπώλεσε μὲν πάντα τὰ ἐκείνηματα τοῦ, ἀνεκτήσατο ὅμως αὐτὰ ὑστερον ἀρθείας τῆς θημεύσεως, καὶ παρὰ χωρῆσας αὐτὰ εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Λουδοβίκου Λαμοράλ (ἀποθ. 1813), ἀπεξημερώθη ὑπὸ τοῦ Γερμανικοῦ κράτους. Ὀνομασθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ αυτοκράτορος Φραγκίσκου Α' στρατάρχης τῆς Αὐστρίας ἀπέθανε τῷ 1814 ἐν Βιέννῃ. Συλλογὴν πολλῶν ἔργων τοῦ ἐξέδωκεν ὑπὸ τὸν τίτλον *Mélanges militaires, littéraires et sentimentales* (34 τόμοι, Βιέννη καὶ Δρέσδη 1795—1811), ὧν συνέχεια εἶναι τὰ *Oeuvres posthumes* (6 τ. 1817) ἐκ τῶν λοιπῶν δὲ διακρίνεται τὸ ἐπιγραφόμενον *Vie du prince Eugène de Savoie* (γ' ἐκδ. Παρίσι 1810).

Λίκα-Κρμπάβα (Lika-Krbava). Κομιτάτον τοῦ αὐστριακοῦ βασιλείου τῆς Κροατίας-Σλαβονίας, πρὸς Δ τῆς Βοσνίας. ἔχει ἑμ. 6,211 τετρ. καὶ 209,341 κατ. Κροάτας καὶ Σέρβους, πρωτεύουσά ἐν τῷ Γόσπιτε.

Λίνδου (Παῦλος Lindau). Γερμανὸς δραματικὸς καὶ μυθιστοριογράφος, γενν. τῇ 3 Ἰουνίου (ν) 1839 ἐν Μαγδεβούργῳ. Σπουδάζας ἐν Ἀλλῇ καὶ Βερολίνῳ ἔζησεν ἐπειτα ἐν Παρισίῳ ὡς ἀνταποκριτὴς γερμαν. ἐφημερίδων, μεθ' ἧς ἀνέλαβε τὴν σύνταξιν τῆς ἐφημερίδος τοῦ *Dusseldorfer* τῷ 1863· ὑστερον δὲ ὑπῆρξε δημοσιογράφος ἐν Βερολίνῳ, Λειψίᾳ καὶ ἄλλαχοῦ τῆς Γερμανίας, ἐκδίδων πλὴν ἄλλων τὸ «*Εὐνεστός*» (*die Gegenwart*), εἰτα δὲ τὸ μηνιαῖον περιοδικὸν «*Βορρὰς καὶ Νότος*» (*Nord und Süd*), ἀπὸ τοῦ 1877. Ἀπὸ τοῦ 1895—1899 διετέλεσεν ἐπιμελητὴς τοῦ δουκικοῦ θεάτρου ἐν Μαϊνίγγῃ καὶ ἀπὸ τοῦ 1900 ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ Βερολινικοῦ θεάτρου ἐν τῇ ὁμωνύμῳ πόλει. Ἐγράφε κρτικὰς καὶ αἰσθητικὰς μελέτας διακρινόμενας ἐπὶ σαρκαστικῇ δριμύτητι καὶ γοητευτικῇ εὐτραπέλειᾳ καὶ ἔχουσας Ἀδολφεῖς ἐπιστολάς Γερμανοῦ ἐπαρχιώτου 1870, ἄλλας περὶ θεάτρου καὶ τῆς ἐν γένει γραμματολογίας καὶ τινὰς περὶ τῆς γαλλικῆς, ἧς εἶναι μέγας θαυμαστής, μυθιστορήματα καὶ δράματα σφόδρα μεγάλῃ ἐπιτυχίᾳ καὶ ἐκδοθέντα εἰς ὁ τὸ μους (1873—1888). Πλὴν τούτων ἔγραψε πολλοῦ λόγου ἁξίας περιηγήσεις ἐξ Ἀνατολῆς καὶ Ἀμερικής. ὅς χώρας ἐπισκέφθη τῷ 1889 καὶ 1892.

* **Λίνδεν.** Πόλις ἐν τῷ πρωσσικῷ νομῷ Ἀνοδέρεν, ἔχουσα 50,628 κατ. τῷ 1900.

Λινδερμάιερ (Anton von Lindermayer). Φιλέλλην ἱατρός, γενν. τῷ 1806 ἐν Πασσαυᾷ τῆς Βαυαρίας. Σπουδάζας τὴν ἱατρικὴν ἐν Μονάχῳ, κατήλθε τῷ 1832 μετὰ τοῦ βασιλέως Ὀθωνος ὡς στρατιωτικὸς ἱατρός εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐνθα ἱ-

δρυσεν ἐν Ναυπλίῳ καὶ ὕστερον ἐν Ἀθήναις στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον, ὅπερ διηύθυνεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Τῷ 1847 διωρίσθη ἱατρός τῆς αὐλῆς καὶ ἰδίως τῆς βασιλείας Ἀμαλίας. Διέπρεψεν οὐ μόνον ἐπὶ βαθεῖα ἐπιστημονικῇ μορφῶντι ἀλλὰ καὶ ἐπὶ φιλανθρωπίᾳ, κυρίως δὲ κατὰ τὴν φθερὰν ἐπιδημίαν τῆς χολέρας τοῦ 1854 προσέλκυσε τὴν ἀγάπην πάντων. Πλὴν τῆς ἱατρικῆς ἐκαλλιεργεῖ μετὰ μεγάλῃς ἐπιτυχίας καὶ τὴν φυσικὴν ἱστορίαν καὶ δι' αὐτῆς τὴν ἐρμηθολογίαν. Ἐγένετο ἰδρυτὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις μουσείου τῆς φυσικῆς ἱστορίας, ἀνεκάλυψε δὲ τινὰ ἀγνωστὰ τέως εἰδη πτηνῶν ἰδιαζόντων εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπερ φέρουσι νῦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἐβημοσίωσε περὶ τῶν πτηνῶν τῆς Ἑλλάδος ἴδιον ἔργον ἐν Passau (1860) καὶ ὑπῆρξε συνεργάτης πλείστων ἱατρικῶν καὶ ἄλλων περιοδικῶν γερμανικῶν, ἐπὶ 20 δὲ ἔτη ἀνταποκριτὴς τῆς τότε ἐν Αὐγούστῃ ἐκδιδομένης «Γενικῆς ἐφημερίδος», ἐν ᾗ μετὰ φιλελληνικοῦ πνεύματος ἔγραψε πάντα τὰ ἀπορῶντα εἰς τὸν πολιτικὸν καὶ ἐπιστημονικὸν βίον τῆς Ἑλλάδος. Ὅτε ἐξώρισθ' ὁ βασιλεὺς Ὀθων, ὁ Α. ἀφῆρδ' αὐτοὺς κινδύνους εἰς οὓς ἤδυνάτο νὰ ὑποβληθῇ ἢ ἐν Ἑλλάδι ἀπομεινῶσα εἰκογένηται αὐτοῦ, συνώδευσεν τὸν βασιλέα εἰς Βυζαντίον· ἐπανελθὼν δὲ τῷ 1864, διωρίσθη μὲν πάλιν ἀρχίατρος, ἀπώλεσεν ὅμως τὰ ἔτη τῆς ἐπὶ Ὀθωνος ὑπηρεσίας. Ἀπεθάνε δὲ ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Μαρτίου 1868. Τὰ σωζόμενα παρὰ τῇ εἰκογενείᾳ τοῦ ἀπομνημονεύματός μένουσιν ἀκόμη ἀνέκδοτα.

* **Λινλίθγω** (Linlithgow). Κομητεία τῆς Σκωτίας μετὰ 65,699 κατ. (1901) καὶ ὁμωνύμου πρωτεύουσας (4,279 κατ.).

Λιννεῆτης. Αὐτορὸς θεοειδύχον κοβῆλτιον ἀπαντῶν ὑπὸ μορφῇν χρυσάλλων τοῦ κανονικοῦ συστήματος καὶ χρησιμοποιοῦμενον εἰς ἐξαγωγήν τοῦ περιεχομένου μεταλλικοῦ στοιχείου κοβαλτίου.

Λινογραφία καλεῖται τέχνη τίς σκοπὴν ἔχουσα τὴν ἐπὶ λινοτύκτου ἢ βαμ' βαλοτύκτου ὀθόνης ἐκτύπωσιν ἐκ διαφανείας παραστάσεων καὶ εἰκόνων ζωτογραφικῶν ἢ ἄλλων. Διὰ καταλλήλων βερνικίων καθίσταται διαφωτιστος ἡ ὀθόνη καὶ εἰς ἀραρμόζεται ἐπὶ τῆς εἰκόνος, ἥς πᾶσαι αἱ λεπτομέρειαι διαφαίνονται οὕτως ὥστε κατορθύεται ἡ ἀποτύπωσις αὐτῆς διὰ τῶν ἀπαιτούμενων χρωμάτων.

* **Λίντς** (Lindköping). Πόλις τῆς Σουηδίας, ἔχουσα (τῷ 1900) κατ. 14,552.

* **Λίντς** (Linz). Πόλις τῆς Αὐστρίας,

ἔχουσα 58,778 κατ. (1900), τὸ δὲ διαμέρισμα 83,343.

* **Λιδόντι.** Χωρ. τοῦ δήμου Νεμέας (Κορινθίας), ἔχον 491 κατ. (1896).

* **Λρόπεσι.** 1) Κωμόπολις τοῦ δήμου Κρωπίας (Ἀττικῆς), ἔχουσα 2003 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Σικυῶνος (Κορινθίας), ἔχον 414 κατ. (1896).

* **Λρόπρασον.** Χωρ. τοῦ δήμου Περαιθεσίων (Τρικυλλίων), ἔχον 181 κατ. (1896).

Λρόσια. Χωρ. τοῦ δήμου Μαραθῶνος, ἔχον 144 κατ. (1896).

* **Λρόσια.** Δύο χωρία τῆς Ἀττικῆς, ὧν τὸ μὲν καλούμενον Παλαιὰ Λ. ἀνήκει εἰς τὸν δήμον Ἀχαρνῶν ἔχει 428 κατ., τὸ δὲ Νέα Λ. ἀνήκει εἰς τὸν δήμον Ἀθηναίων 388 κατ. (1896).

Λρουμπόν. Χωρ. τῆς Μκεδονίας ἐν τῇ ὑποδικικῇσι Κολωνίας τοῦ βιλατίου Βιτωλίων. ἔχει περὶ τοὺς 500 κατ. Ἑλλήνας καὶ διατηρεῖ ἀστικήν σχολήν.

Λίπα (Bohmisch-Leipa, τεχιστὶ Lira). Πρωτ. διμερίσματος ἐν Βοημίᾳ, ἔχουσα 10,674 κατ. (1900) καὶ ἀρχαίαν βιομηχανίαν.

Λεπανάνη (Φαρμ.). Νέα σκευασίς δι' ἀναμίξεως καθαρῶ ἑλαίου ἑλαιῶν μετὰ ἑλκτικῶ ἑξέως κατὰ τὴν ἀναλογία 100 : 5, παρεχομένη ἐσωτερικῶς ὡς τροπὴ ὑδρογυανθρακοῦχος, θυγαμένη ἄοιστα ν' ἀναπληρώσῃ τὸ ἔλαιον τοῦ ἥπατος τοῦ ἐνίσκου. Ἐπὶ ραχτισμοῦ δέον νὰ προστίθεται καὶ φωσφόρος. [P.N.B.]

Λεπαρίς (Ζωολ.). Γένος ἐντόμων νυκτοβίων λεπιδόπτερων ἐκ τῆς εἰκογενείας τῶν Βορυθικῶν, περιλαμβάνον πλείστα εἶδη, ὧν ἀξιωματικώτατα τὰ ἐπόμενα διὰ τὰς μεγάλας καταστροφὰς αἱ δύνανται νὰ ἐπιφέρωσιν εἰς τὰ ὁπωροφάγα καὶ μὴ βένδρα: α) Λ. ἡ ἀνόμοιος (Liparis dispar, γὰλ. zigzag), ἐμφανίζουσα τελεῖαν διμορφίαν τῶν φύλων, τοῦ μὲν ἀρρενος ἔχοντος σῶμα λεπτομερέστατον, εὐκνητότατον, πτέρυγας τὰς ἀνω ὀρθοσφίους μετὰ στιγματικῶν ἐλκτικῶν, τὰς κάτω ρυπαρῶς ὀφρῶν, τοῦ δὲ θήλεος ἔχοντος κοιλίαν ὀγκώδη, ὑπὸλευκὴν καὶ ἀκινήτουτος ἐπὶ τοῦ φλοιῶν τῶν δένδρων. β) Λ. ἡ μοναχὴ, ἰκανῶς ὅμοια πρὸς τὴν προηγούμενην πλὴν ἀλλαγῶν τινων περὶ τὸ χρῶμα καὶ ἥττον ἐκσεσημασμένης διμορφίας τῶν φύλων. γ) Λ. ἡ χρυσορραία, κατάλευκος, πλὴν τῶν τελευταίων ζωνῶν τῆς κοιλίας, οὐσῶν ὀφρῶν καὶ φερουσῶν μεταξὺ γνοῦν δι' οὗ ἐπικαλύπτονται τὰ ἐπὶ τῆς κάτω ἐπιφανείας τῶν φύλων τικτόμενα ὤα.

* **Λίπετον.** Πρωτ. περιφέρειας (3,346 τχμ. μετὰ 166,514 κατ.) τοῦ ῥωσικοῦ κυβερνητικοῦ Ταμπώρ, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 20,328.

* **Λιπρανά.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀπεραντίων (Εὐρυτανίας), ἔχον 265 κατ. (1896).

Λιπουρία καλεῖται εἰδικώτερον παθολογικὸν τι φαινόμενον συνιστάμενον εἰς τὴν ἀπέκκρισιν οὐρῶν περιχόντων λιπαρῶς οὐσίας μὴ γαλακτωθείσας καὶ ἐπιπλεούσας ὑπὸ μορφήν ἐλαίου εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐκκρίματος. Τυγγάνει ἐπακολούθημα τῆς λισαιμίας ἕνεκα ἀρθρῶν λιπαρῶς σιτίσεως ὡς καὶ ἕνεκα παθήσεων κινῶν τῶν νεφρῶν (λιπώδους ἐκφυλίσεως, χρονίας παρεγγυματώδους νεφρίτιδος), ἕνεκα παθήσεων τοῦ παγκρέατος, ἕνεκα πυαιμίας, ἕνεκα δηλητηριάσεως διὰ φωσφόρου ἢ διαξειδίου τοῦ ἀνθρακός, ἕνεκα γαγγραινηγεναιδιαφύρων ὀστεοπαθειῶν. [P.N.B.]

* **Λίππε** (Lippe). Τὸ γερμανικὸν τοῦτο πριγκιπᾶτον εἶχε τῷ 1900 κατ. 138,952.

* **Λίππστατ** (Lippstadt). Πόλις τῆς πρωσικῆς Βεστφαλίας, μετὰ 12,533 κατ. (1900).

* **Λισσαβὼν** (Lisboa πορτογ.). Ἡ πρωτεύουσα αὐτῆς Πορτογαλίας εἶχε τῷ 1900 κατ. 357,000.

* **Λιτόσελον.** Χωρ. τοῦ δήμου Μακρακώμης (Φθιώτιδος), ἔχον 339 κατ. (1896).

Λιτσάρδα. Χωρ. τοῦ δήμου Βάρου τῆς ἐπαρχίας Ἀποκορώνου (Σφακίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 223 κατ. (1900).

* **Λίττλ-Ρόκ** (Little-Rock). Πρωτεύουσα τῆς Βορείουαμερ. πολιτείας Ἀρκάνσας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 38,307 (ὁ ἐν τριμ. Ε' σ. 106 ἀριθμὸς ἦτο ἐσφαλμένος).

Λιτυέρας. Κατὰ τοὺς μύθους νόθος υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Φρυγίας Μίδα. Ἦτο πολυμάχος καὶ φιλοπόνητος, προσεκάλει δὲ τοὺς ξένους εὖς συνήντα εἰς δεῖπνον, εἰτα δὲ ἠνάγκαζεν αὐτοὺς νὰ κόπτωσι κατα τὰς θερμὰς ὥρας τῆς ἡμέρας τὸν ὑψηλὸν σίτον τῶν ἀπεράντων ἀγρῶν αὐτοῦ καὶ ἀπεισάλλεν αὐτοὺς τὸ ἐσπέραν. Τέλος ὁμως ἐρονοῦθῃ ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείδους

Λιψαιμία (ἐκ τοῦ λίπος καὶ αἷμα). Παθολογικὴ κατάσταση τῆς συστάσεως τοῦ αἵματος, χαρακτηριζομένη ὑπὸ αὐξήσεως σημαντικῆς τῶν ἐν τῷ αἵματι λιπαρῶν οὐσιῶν, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει κατὰ διὰ λιπαρῶν οὐσιῶν ἀφθονον σίτισιν καὶ ἔχει ὡς ἐπακολούθημα τὴν λιπουρίαν. [P.N.B.]

Λιχανωτός (Ζωολ.). Γένος ἡμιπτηθῶν χαρακτηριζόμενον ὑπὸ βραχυτάτης οὐρᾶς, κεφαλῆς εὐμεγέθους σχεδὸν τριγωνικῆς, ὠτων ἀφανῶν σχεδὸν μεταξύ τοῦ

τριγώνου, σώματος μήκους 65 ὕψους καὶ καλυμμένου ὑπὸ τριγώνου πυκνοῦ, μαλακοῦ ὡς ἔριον, λευκοῦ κατὰ τὴν κοιλίαν, μέλανος κατὰ τοὺς βραχίονας καὶ ὀφθαλοῦ κατὰ τοὺς μηρούς καὶ τὰ νύκτα. Ἐνταῦθα ὑπάρχονταί πλοῦτοι κατισκυνταὶ ἀποκλειστικῶς ἐπὶ τῆς νήσου Μαδαγασκάρης· εἶναι οὐτοράχοι, εὐκίνητοι, χειροῦθες καὶ ἐπιδευτικοὶ ἐκφυμνάσεως πρὸς θήραν.

* **Λιχάς.** Νησίς ἀνήκουσα εἰς τὴν δὴμον Αἰθιψίων (Σηροχωρίου), ἔχουσα δὲ 347 κατ. (1896).

Λι-χούγγ-τσάγγ. Πολιτικὸς ἀνὴρ καὶ στρατηγὸς τοῦ Σινικοῦ κράτους, γενν. τῷ 1821 καὶ ἀπεθ. τῷ 1901 ἐν Πεκίνῳ. Διακρίθει εἰς τὰς διαφόρους ἐσωτερικὰς περιπλοκάς τῆς πατρίδος του, διέπρεψεν εἰτα καὶ ὡς διπλωμάτης καὶ συνετέλεσε πολὺ εἰς τὴν πρόσδον τῆς Κίνας κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους. Τῷ 1895 ἐγένετο πρωθυπουργός, ἐστάλη δὲ τῷ ἐπομένῳ ἔτει ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Κίνας εἰς τὴν στέφιν τοῦ Ῥώσσοι αὐτοκράτορος καὶ διηλήθεν ἀπὸ τῆς Ῥωσσίας σχεδὸν πᾶσαν τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην ὡς καὶ τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν, ἐνθα ἀπανταχοῦ ἐγένετο δεκτὸς μετὰ μεγάλων τιμῶν. Ἐπιστρέψας εἰς Κίναν μετὰ τινα καιρὸν ἐπαύθη ὑπὸ τοῦ νέου αὐτοκράτορος, οὗ ἦτον ὁμως διατήρει μεγάλην δύναμιν καὶ τῷ 1899 ὠνομάσθη ἀντιβασιλεὺς τοῦ Κάντον. Κατὰ τὴν ἐπανόστασιν τῶν Μπόξερ ἡ ἐπαρχία του ἐμεινεν ἡσυχῆς. Τῷ 1900 ἐλάβε τὴν ἐντολήν νὰ διαπραγματευθῇ μετὰ τῶν συμμάχων δυνάμεων καὶ κατώρθωσε νὰ κλείσῃ τὴν συνθήκην εἰρήνης, ἀπέθανε δὲ μετ' ὀλίγους μῆνας.

* **Λειψία** (Leipzig). Ἡ πόλις αὕτη τῆς Σαξονίας εἶχε τῷ 1900 κατ. 456,121, ὁ δὲ νομὸς 1,060,632.

Λοαγιαλιτέ ν. ἡ σ. εἰ (Loyalité=νομιότης). Ὅμας νήσων ἐν τῷ Εἰρηνικῷ Ὠκεανῷ, ἀνήκουσα εἰς τὴν γαλλικὴν Νεαν Καλιδοनीαν, ἔχουσα δ' ἐν ὅλῳ ἔκτασιν 2743 τχμ. καὶ κατ. περίπου 15,000. Εἶναι γαμηλαὶ κοραλλιόνησοι, οἰκοῦνται δὲ ὑπὸ ἰθαγενῶν, νῦν χριστιανῶν.

Λοανγύ (Loigny). Χωρίον τοῦ γαλλ. νομοῦ Ἐρ-καί-Λοάρ, γνωστὸν ἐκ τῆς μάχης τῆς 2 Δεκ. (ν.) 1870, καθ' ἣν ἐνίκησαν οἱ Γερμανοὶ τοὺς Γάλλους.

Λοάρ (Loir), διακρίτεται τοῦ Loire ἢ τοῦ Αἰγῆρος. Ποταμὸς τῆς ΒΔ Γαλλίας, πηγάζων ἐν τῷ νορῷ Ἐρ καὶ Λοάρ (Euro et Loir), διαρρέων πρὸς τὰ ΝΔ καὶ ἐκβάλλων μετὰ ρεῦν 310 χμ. εἰς τὸν Σάρτ παρὰ τὴν πόλιν Ἀνζέ. Ἀπὸ τοῦτου ὠνομάσθησαν οὗ

γαλλικοὶ νομοὶ ὁ τοῦ Ἑρ καὶ Λοαρ καὶ ὁ τοῦ Λοαρ καὶ Σέρ (Loir et Cher).

* **Λοαρὲ** (Loiret). Νομὸς τῆς Γαλλίας, ἀριθμῶν ἐπὶ ἐμβ. 6,771 τχμ. 366,660 κατ. τῷ 1901.

Λοὰρ καὶ Σέρ (Loir et Cher). Νομὸς τῆς Γαλλίας, σχηματισθεὶς ἐκ τῶν ποτὲ πρὸ τοῦ 1790 ἐπαρχιῶν Ὀρλεάνης καὶ Τουραίνης καὶ ἔχων ἐμβαδὸν 6351 τχμ. μετὰ 275,538 κατ. τῷ 1901. Διαιρεῖται εἰς τρεῖς ἐπαρχίας. Βλοά, Ῥομοραντέν καὶ Βανδώμ καὶ ἔχει πρωτεύουσάν τὴν πόλιν Βλοά Τὸ ΝΑ μέρος αὐτοῦ, ἀποτελοῦν τμήμα τῆς Σελόνης, εἶναι ἐλώδες, τὰ ἄλλα ἄνωγες μέρη εἰσὶν εὐσσερα, παραχόντα δημητριακοὺς καρπούς, ὀπωράς, λαχανικά καὶ οἶνον· ὁ νομὸς ἔχει ἐκτεταμένα δάση καὶ λιμνῶνας καταλλήλους διὰ κτηνοτροφίαν καὶ ἔχ' ἵππων. Ἐκ τῶν ὀρυκτῶν πλεονάζει ὁ σίδηρος, ἐλαχίστη δὲ σχετικῶς εἶναι ἡ βιομηχανία.

Λοασελέρ (Jean Louis Auguste Loiseleur-Deslongchamps). Διάσημος φυτολόγος καὶ ἱατρός Γάλλος, γενν. τῷ 1774 καὶ ἀποθ. ἐν Παρίσις τῷ 1849. Κατέργισεν ἰδίως εἰς τὴν μελέτην τῆς γαλλικῆς γλωσσίδος (Flora gallica, Paris 1828) κτλ. [Ε.Χ.]

Λοδελίνη (Φαρμ.). Ἀλκαλοειδὴς οὐσία ἐξαχρημένη ἐν τῇ ἐν Ἀμερικῇ εὐομένης λοδελίας τῆς ἐμπερισημένης, φερμένη δὲ ὑπὸ μορφῇ ὑγροῦ μελιτώδους τὴν σύστασιν, ξανθοῦ, διαλύτου ἐν ὕδ., οἶνῳ καὶ αἵθερι. Ἡ ἐνέργεια αὐτῆς παρεμερθεῖς πρὸς τὴν τῆς νικοτίνης καὶ ὑοσκυαμίνης παραγγέλλεται δὲ ὡς ἀντισπασμωδικὸν καὶ ἀντισπασμωδικὸν φάρμακον.

Λόδοις ἢ Λόδοις, τουρκ. Λόδοις. Πόλις τῆς περιφερ. Πλεῦνας ἐν Βουλγαρίᾳ, ἔχουσα 7,012 κατ. (1893), ἀκμαῖον ἐμπορίον καὶ βιομηχανίαν δερμάτων καὶ διαθερῶν. Κατὰ τὸν Ῥωσοτουρκικὸν πόλεμον τοῦ 1877 καταληφθεῖσα κατὰ Ἰούνιον ὑπὸ τῶν Ῥώσων, ἐκυριεύθη μετὰ 15 ἡμέρας ὑπὸ τοῦ Ὀσμὰν πασᾶ καὶ περιεβλήθη ὑπὸ ἰσχυρῶν ὀχυρωμάτων, πάλιν δὲ ἐξεπολιορκήθη κατ' Αὐγούστον ὑπὸ τῶν Ῥώσων.

Λοδὸς καλεῖται 1) ἐν τῇ ἀνατορικῇ ἑκαστον τῶν τμημάτων εἰς ἃ ἐμφανίζεται διηρημένον ἐκ τῶν κατὰ τὴν ἐπιράνειαν μᾶλλον ἢ ἦντον βαθείων ἐντομῶν δεδομένον τι ὄργανον ἢ σπλάγγνον, ὡς λ. γ. τὸ ἥπαρ, οἱ πνεύμονες. Κατ' ἀναλογίαν καλοῦνται λοδοὶ καὶ τὰ τμήματα, εἰς ἃ διαχωρίζονται δι' ἐξωτερικῶν ἐντομῶν εἰσάδη· ποτε παθολογικὰ πλάσματα ἢ ὄγκοι, ὡς λ. γ. ὁ ἀμυρνωτικὸς τοῦ σπληνὸς καρκί-

νος κλπ. Ἐὰν δὲ ἑκαστος τῶν λοδῶν σπλάγγνου τινὸς ὑποδιαιρῆται ὁμοιοτρόπως εἰς μικρότερα τμήματα ὧν ἀριθμὸς ἀποτελεῖ ἓνα λοδόν, τὰ τμήματα ταυ καλοῦνται λοδοί, ὡς λ. γ. τὰ τοῦ ἥπα-

— 2) Λ. ἐν τῇ βοτανικῇ σημαίνει τινὰ ἥτοι τὰς κοτυληδόνας τῶν σπερμάτων, τοὺς θυλάκους τῶν ἀνθῶρων καὶ τμήματα τῶν φύλλων τῶν ἐμφανιζόντων βαθείας ἐντομᾶς, οὕτως ὥστε νὰ φαίνω διηρημένα εἰς πλείονα μέρη.

Λογάδης Ν: κ ὁ λ ὁ ς. Υἱὸς τοῦ Σπάρτης ἕνεκα τῶν ἐν Πελοποννήσῳ ῥαχῶν τοῦ 1755 μεταναστεύσαντος εἰς θυνίαν πρέσβρου τῆς ἐκεῖ δημογερον. Δημ. Λογάδου, γενν. τῷ 1777. Μετὰ προκαταρκτικὴν παιδευσιν, δεκαεταρτίᾳ τὴν ἡλικίαν, μετέβη εἰς τὴν ἐν Χίῳ ὀθήμεσαν τὴν ὑπὸ τοῦ Ἰ. Τζελεπή διευομένην, ἐνθα διακριθεὶς ἐστάλη ἐπ' ὑπὸ τοῦ μηνηνεύθεντος καθηγητοῦ, ὁ καὶ τὴν ἐπώνυμον οὐτοῦ Λογάδης μετέψεν εὐφυῶς εἰς Λογάδης, εἰς Μολδοχίαν πρὸς τὸν ἡγεμόνα Δ. Χαντζερῆν, ἐντιμήσας μεγάλως τὸν Λ. προσέλκυσεν ὡς ἀρχιγραμματεῖα τῆς ἡγεμονίας καὶ εὐθυνητὴν τοῦ ἡγεμονικοῦ γραφείου καὶ τιμήσαν διὰ τοῦ ἀξιώματος τοῦ Μεν. Σερδάρη, μετὰ τριετίαν δὲ διώρισαν πουργὸν ἐν ἐνεργείᾳ τοῦ στρατοῦ χωροφυλακῆς (τῶν Δραπάντζων). Συγκρινὼς δὲ ἀνέλαβε ὁ Λ. καὶ τὴν ἐκπαίδειαν τῶν ἡγεμονοπαίδων. Παρατηρήσαντος ἐξελτικῶν τοῦ ἡγεμόνος καὶ μεταβάντος Ῥωσσίαν, ὁ Λ. ἐπέστρεψεν εἰς Κων/ν. ἔνθα ἐξηκολούθησεν ἀσχολούμενος περὶ γράμματα, ἐτιμήθη δὲ ὑπὸ τῆς Μ. κλησίας διὰ τοῦ ὀργάνου τοῦ Μεγάλου καιροφύλακος τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου. Ἐν τῇ ἐκκλήσι τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ ἦτο πρόεδρος τῆς τριμελοῦς ἐν Κων/ν ἐπιτροπῆς τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας, μὲν ἐνησχολήθη εἰς συγγραφήν διαφόρων νημάτων, κυρίως δὲ ἀνέλαβε τὴν λογοποιίαν τῆς Κιβωτοῦ, ἥς μόνον τὰ μέρη τοῦ Ζ. συμπεριλαμβανόμενου στοιχεῖα διόρθωσεν, τὰ δὲ λοιπὰ εὗρίσκοντο ἐν ρογράφοις, τὰ μὲν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ πατριαρχείων, τὰ δὲ παρὰ τῇ οἰκῇ αὐτοῦ. Ἐκ τῶν ἄλλων συγγραμμάτων τὰ ἀξιολογώτερα εἶναι ἡ «Ῥητορικὴ» τὸν τρόπον ἅμα τῆς ἐπ' ἀμβωνος διδοῦς ἡ «Λογικὴ», «Συμπληρώματα ἀρχαίας» μετὰ παραλληλισμοῦ τῶν ἀρχαίων πρὸς τὰς νέας ὀνομασίας, μεταφράσεις γαίων πραγματικῶν εἰς στίχους ἐμμέτρους σχολίων, «Γραμματικὴ τῆς Ἑλλ. γλῶσσας», ἅπαντα ἀνεκδοτά μένοντα ἐν γλῶσσῃ, «Παράλληλον Χριστιανισμοῦ

φιλοσοφίας», «Ἀλληθοφωνήσεις μητρικαὶ πρὸς ψευδοφωνήσεις ἀντιμητρικάς», ἐκδοθέντα, καὶ διάφορα ἐπιγράμματα καὶ ἐπιστολαί, ὧν πολλαὶ ἐξεδόθησαν ἐν Αἰγίνῃ τῷ 1831. Ἐγένετο δὲ δις σχολάρχης τῆς Μ. τοῦ Γένους σχολῆς καὶ ἐν γένει θεωρεῖται ὡς βαθύτατος καὶ σοφώτατος ἐλληνοεὐσεβὴς. Ἀπέθανεν ἐν Κ/πύλῃ τῷ 1835.

* **Λογαράτα.** Χωρ. τοῦ δήμου Πυλαρίων (Σάμης), ἔχον 184 κατ. (1896).

* **Λογγά.** 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Αἰπείας (Πυλίας), ἔχουσα 1,109 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Τυρραίων (Καλαμπάκας), ἔχον 232 κατ. (1896).

* **Λογγάκι.** Χωρ. τοῦ δήμου Τρικκαίων (Τρικαλίων), ἔχον 195 κατ. (1896).

* **Λογγάρι.** Χωρ. τοῦ δήμου Μαρσιῦ (Κυνουρίας), ἔχον 180 κατ. (1896).

* **Λόγγ-Ἡτον** (Long-Eaton). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητείας Δέρβυ καὶ κέντρον σπουδαίου τῆς σιδηροδρόμου συγκοινωνίας. ἔχει 13,045 κατ. (1901) καὶ ὑφαντουργεῖα.

* **Λογγίνος.** Μάρτυς τῆς ἐρθεδιζου Ἐκκλησίας, οὗ ἡ μνήμη ἐορτάζεται τῇ 16 Ὀκτωβρίου. Κατὰ τὴν παράδοσιν οὗτος ἦτο ὁ ἐπὶ τῆς σταυρώσεως τοῦ Κυρίου ταχθεὶς ἀρχηγὸς τῆς δημοσίας δυνάμεως, ὅστις καταπλαγείς ἐκ τῶν σημείων τῶν κατὰ τὴν σταύρωσιν τοῦ Σωτῆρος συμβάντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν ἀνακράζας· «ἀληθὴς θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος». Καταλιπὼν δὲ τὴν ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίαν ἀπῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Καππαδοκίαν συνοδευόμενος ὑπὸ δύο τῶν ὑπ' αὐτὸν στρατιωτῶν καὶ ἐκεῖ εὐηγγελίζετο τὸν Χριστόν. Ἐκμανέντες δ' ἐπὶ τούτῳ οἱ Ἰουδαῖοι ἐπέσαν τὸν Πιλάτον νὰ ἐκζητήσῃ παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος Τιβερίου τὸν θάνατον αὐτῶν, ἐπὶ δὲ τῇ καταγγελίᾳ αὐτοῦ ὡς λιποτάττει συλληθέντες ἀπεκφαλίσθησαν. [Γρ.Σ 1.]

* **Λογγίτζι.** Χωρ. τοῦ δήμου Φαλάρων (Φθιώτιδος), ἔχον 344 κατ. (1896).

* **Λόγγος.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Αἰγίου (Αἰγιαλείας), ἔχον 388 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Ἀλκείρας (Ὀλυμπίας), ἔχον 115 κατ. (1896).

* **Λόγγος Ἀρμέτ-Ἀγᾶ.** Χωρ. τοῦ δήμου Τρικκαίων (Τρικαλίων), ἔχον 150 κατ. (1896).

* **Λογγσάγγ** (Longehamps). Ἀλλοτε γυναικεία μονὴ εἰς τὴν ἐσχατίαν τοῦ ἀλλοῦ τῆς Βουλόνης παρὰ τοὺς Παρισίους. Ἐκταῦθα ἰκελευσὶναι νῦν σπουδαῖα ἱπποδρόμια.

* **Λόγγτον** (Longton). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Στάφφορντ, ἔχουσα 35,825 κατ.

καὶ μεγίστην κεραικὴν βιομηχανίαν.

* **Λογκάστα.** Χωρ. τοῦ δήμου Σπάρτης (Δακεδαίμονος), ἔχον 771 κατ. (1896).

* **Λογοθετράνικα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ποταμίων (Κυθέρων), ἔχον 498 κατ. (1896).

* **Λόουλ** (Lowell). Πόλις τῆς βορείου-μερικ. πολιτείας Μασσατσουσέτς, ἔχουσα 94,969 κατ. (1900) καὶ σπουδαιότατην βιομηχανίαν κυρίως ὑφανμάτων, δι' ἣν χρησιμοποιεῖται ἡ δύναμις τοῦ παραρρέοντος ποταμοῦ Μέρριμακ.

* **Λόερ** (Franz von Lohr). Ἀπέθανε τῷ 1892 ἐν Μονάχῳ.

* **Λοζέρ** (Lozère). Ὁ νομὸς οὗτος τῆς Γαλλίας εἶχε τῷ 1901 κατ. 128,866.

* **Λοθαριγγία** (Lothringen, γαλλ. Lorraine). Τμήμα τῆς γερμαν. Ἀλσατίας-Λοθαριγγίας, ἔχον τῷ 1900 κατ. 564,116 καὶ διοικούμενον εἰς 9 περιφέρειας.

* **Λόβ.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀριστομένους (Μεσσήνης), ἔχον 329 κατ. (1896).

* **Λοιδωρῆαι.** Ὄνομα δύο οἰκογενειῶν διαπρεφασθῶν κατὰ τὴν ἐπαναστάσιν καὶ λαθευτῶν τὴν ἐπωνομίαν ἐκ τῆς κοινῆς πόλεως Λοιδωρινίου (τῆς νῦν πρωτεύουσας τοῦ δήμου Αἰγινίου). ἔνθα κατώκουν. Εἰς τὴν πρώτην τούτων ἀνήκειν ὁ Ἀναστασιος Ἀναγνώστου Λοιδωρῆαι, γενν. τῷ 1797. Οὗτος διατελὼν ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν μεγάλῃ εὐνοίᾳ ἐμύθησε τὰ τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας καὶ ἔλαβε μέρος ὕστερον ἐν τῷ ἐλληνικῷ ἁγῶνι, ἔπει μάλιστα διεκρίθη ὡς πολιτικὸς ἢ ὡς στρατιωτικὸς· ἐγένετο δὲ μετὰ τὴν καθόδον τοῦ βασιλέως Ὀθωνος σύμβουλος τῆς ἐπικρατείας καὶ εἰτα γερουσιαστής συντασσόμενος πάντοτε τῇ πολιτικῇ μερίδι τοῦ Κωλέττου καὶ ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῷ 1845. Ἡ ἀδείκη αὐτοῦ Ἀσῆμω συνελεύθη τὸν ὀπλαρχηγὸν Ἰωάννην Γκούραν, οὗτος καὶ συνεμερίσθη τὴν τύχην, καταπλακωθείσα ἔλινον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γκούρα ὑπὸ τὰ εἰρεῖα τοῦ Ἐρεθθείου ἐκ σφαίρας ἐβουλίᾳ βρισθέντος κατὰ τοῦ σφ'ομένου ἐπὶ ἐρθίου μνημείου τούτου τῆς ἀρχαιότητος. — Ὁ Ἀθανάσιος Λ. ἐκ τῆς ἐτέρας οἰκογενείας τῆς καὶ τῶν Σκαρλᾶτων καλουμένης. Ἐγένν. ἐν Παλαιονκατύνῃ, τῆς Δωρίδος περὶ τὸ 1788. Μαθὼν τὰ πρῶτα γράμματα ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι μετέβη ὕστερον καὶ αὐτὸς εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ, ἔνθα ἐξεπαιδεύθη ὑπὸ τὸν ἡγετὴν καὶ ἐνθα ὕστερον ἀπῆλθε μεγάλῃς ἰσχύος παρὰ τῷ σατραπῇ τούτῳ, διακρινόμενος διὰ τὴν ἀγάπην αὐτοῦ πρὸς τοὺς γράμματα. Ἐν τῷ ὑπὲρ τῆς ἑλλ. ἀνεξαρτησίας ἁγῶνι ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος διατελέτας ἐν πολλαῖς διοικητικαῖς θέσεσι καὶ

ἀπέλαυε πολλῆς τιμῆς ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ βασιλέως "Οθωνος, οὗτινος ὑπῆρξε θερμότητος ὁπαδός. Ἐγένετο ἐπ' αὐτοῦ γερουσιαστὴς καὶ βασιλικὴς ἐπίτροπος παρα τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ μέχρι τοῦ 1854 καὶ ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῷ 1868. Ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ὑπῆρξε κυρία ἐπὶ τῶν τιμῶν τῆς βασιλείας Ἀμαλίας, ὃ δὲ υἱὸς Νικόλαος, γενν. τῷ 1817 ἐν Ἀρτῇ, ὅπου ὁ πατήρ αὐτοῦ ἀπέκτισε τότε μεγάλα κτήματα καὶ ἰσχύν, διετέλεσε γραμματεὺς τῆς Ἑλλ. πρεσβείας ἐν Κωνσταντίνῳ, ἐν Μοναχῷ καὶ Βιέννῃ, ἐνθα ἐπὶ τινα χρόνον διηύθυνε καὶ τὴν πρεσβείαν ὡς ἐπιτετραμμένος. Κατὰ τὰς ἐμπειύσεις αὐτοῦ, εἰ μὴ ὑπ' αὐτοῦ, ἐγράφη καὶ τὸ βιβλίον «Σελίδες τινὲς τῆς βασιλείας τοῦ "Οθωνος» (ἐν Ἀθήναις τῷ 1898). — Ἀδελφός τοῦ Ἀθανασίου ἦτο ὁ Παναγιώτης, νομάρχης ἐν Δαμῖα διατελέσας καὶ γερουσιαστὴς, ἀποθ. δὲ τῷ 1885, οὗτινος υἱὸς εἶναι ὁ ἀπὸ ἐτῶν βουλευτὴς Δωρίδος Γεώργιος Α.

* **Λοιδωρίκι.** Πρωτ. τοῦ δήμου Αἰγυτίου (Δωρίδος), ἔχουσα 1,067 κατ. (1896).

* **Λόκι.** Χωρ. τοῦ δήμου Κονιστριῶν (Καρυστίας), ἔχον 202 κατ. (1896).

* **Λόκερεν** (Lokeren). Πόλις τοῦ Βελγίου, ἔχουσα 20,998 κατ. (1900).

* **Λόελ** (Loel). Πόλις τῆς Ἑλβετίας, ἔχουσα 12,626 κατ. τῷ 1900.

* **Λοκουστέλλα** (Ζωφλ.) Γένος ἔδοντορράφων μεταβατικῶν πτηνῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Συλβιδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ εὐρῆς ματρίου μήκους καὶ κοιλότητος. Ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀσίᾳ ὑπάρχουσι γνωστὰ τρία εἴδη, Α. ἡ ἀηδονοειδὴς, Β. ἡ Κεττία καὶ Α. ἡ στικτή, διακρίνονται δὲ ἐν πεδιάδι καὶ τόποις ὑγροῖς, ἵπτανται προσγειώσασθαι βαδίζουσι ταχύτατα.

* **Λοκρίδος** ἐ π α ρ χ ί α. Κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν τῶν νομῶν τοῦ Κράτους ἡ ἐ π α ρ χ ί α Α. ἀριθμοῦσα κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 κατ. 27,739 ἀπετέλεσε μετὰ τῆς ἐπαρχίας Φθιώτιδος τὸν νομὸν Φθιώτιδος.

Λομαμῆς (Lomami ἢ Boloko). Ἀριστοτέλης παραπόταμος τοῦ Κογγου ἐν τῇ Κεντρικῇ Ἀφρικῇ, ἐκβάλλων μετὰ ῥοὴν 1200 γμ. κάτωθεν τῶν καταρρακτῶν τοῦ Στάνλεϋ.

* **Λομβάρδος** Κωνσταντίνος. Προσθετέον ὅτι ἔγραψεν Ἀπομνημονεύματα πρὸς καταρτισμὸν τῆς περὶ ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑπτανήσου ἱστορίας (Ζάκυνθος 1870).

* **Λόμβοκ** (Lombok). Ἡ νῆσος αὕτη, ἥτις μετὰ τῆς Βάλλι ἀποτελεῖ τοποτηρητήσαν τῶν ἐν ταῖς Ἀνατολ. Ἰνδίας κτή-

σεων τῆς Ὀλλανδίας, ἔχουσαν 1,044,800. κατ. τῷ 1895, ἐγένετο τῷ 1894 σκηνὴ ἐκπαινεύσεως τῶν Ἰθαγενῶν, οἵτινες ὑπετάσσοντο μάλιστα μετὰ αἰματικῆς ἥττας.

* **Λόμζα** (Lomza). Κυβερνεῖον τῆς ῥωσ. Πολωνίας, ἔχον ἐμβ. 10,561 γμ. καὶ 585,781 κατ. (τῷ 1897), ἡ δὲ ὁμολογούμενη πρᾶτευσσα 26,075.

Λόμη (Lome). Πρωτεύουσα τῆς Τогоλάνδης, μετὰ 3,554 κατοίκων Ἰθαγενῶν.

Λομόνδος (Charles Francois Lhomond). Καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου τῶν Παρισίων, γενν. τῷ 1727 ἐν Chaulnes. Σπουδάζας φιλοσοφίαν καὶ θεολογίαν ἐδίδασκεν ἐπὶ 20 ἔτη ἐν τῷ κολλεγίῳ τοῦ Κορδινάλιου Lemoine, περιοριζόμενος οἰκαιοθελῶς εἰς τὴν ἐν τῇ κατωτάτῃ, γυμνασιακῇ τάξει διδασκαλίαν. Εἶτα ἰδιωτεύων συνέταξε σειρὰν βιβλίων διὰ τὰ γυμνάσια, ὅπου μεγάλην ἔσχον διάδοσιν καὶ ὧν τὸ ἐπιγραφόμενον De viris illustribus, γεγραμμένον κατὰ τὴν πρόπον τοῦ Κορνελίου Νέπωτος καὶ ἐν κλασσικῇ λατινικῇ γλώσσῃ, καὶ νῦν ἀκόμη εἶναι ἐν μεγίστῃ χρήσει ὡς ἀναγνωσμάτων ἐκδοσὶς ἐξεδόθησαν ὁ Χατζηγεωργίου (Ἀθ. 1892) καὶ Ἑρρ. Σκόσης (1902), σχολία δὲ ὁ Γ. Μάρτ. (1896). Κατὰ τὴν γαλλικὴν ἐπανάστασιν ἐφυλάσθη καὶ ὁ Λ., ἡλευθερώθη δὲ τῇ ἐπεμβάσει τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἑπιστημῶν καὶ τοῦ μαθητοῦ του Tallien, καὶ ἀπέθανε τῇ 21 Δεκ. 1794.

* **Λομποτινά.** Δύο χωρία τοῦ δήμου Ἀποδοτίας (Ναυπακτίας), ὧν τὸ μὲν Μεγάλα Α. καλούμενον ἔχει 938, τὸ δὲ Μικρά Α. 423 κατ. (1896).

* **Λονδίνον** (London). Ὁ πληθυσμὸς τῆς μεγίστης ταύτης τῆς γῆς πόλεως ὡς κομητιᾶ ἀνῆρχετο τῷ 1901 εἰς 4,536,063 κατ., ὡς ἀστυνομικῆς περιφερείας δὲ εἰς 6,580,616. Ἐνθὺ δὲ ὡς πρὸς τὸ σύνολον παρατηρεῖται ἀδιάκωπος αὐξήσις τοῦ πληθυσμοῦ, ὃ τοῦ κυρίως ἄστεως (City) μεῖνεται: τῷ 1901 εἶχε μόνον 26,897 κατ. ἀντὶ τῶν 37,705 κατὰ τὸ 1891. Ἀπὸ τοῦ 1888 τὸ Α. ὑπὸ διοικητικὴν ἐποψὴν ἀποτελεῖ, ἐξαιρουμένου τοῦ ἄστεως (City), κομητιᾶν διοικουμένην ὑπὸ συμβουλίου (council) ἀποτελουμένου ἐκ γερουσιαστῶν (Aldermen) καὶ 118 συμβούλων μετὰ προέδρου, ὅστις δὲν υποχρεοῦται νὰ εἶναι μέλος τοῦ ὅλου κολληγίου. Οἱ σύμβουλοι ἐκλεγόμενοι κατὰ τριετίαν ὑπὸ τῶν φορολογουμένων, ἐκλέγουσι τοὺς γερουσιαστὰς ἐπὶ 6 ἔτη, ἐξέρχονται δὲ τούτων 10 ἢ 9 μετὰ 3 ἔτη. Ἡ κομητιὰ διαιρεῖται εἰς 28 ἀυθυποστάτους δήμους, ὧν ἕκαστος ἐκλέγει ἀριθμὸν συμβούλων ἀνάλογον πρὸς τὸν πληθυσμὸν, ἐν ὧν δὲ 1362 δι' ὅλον τὸ

Λονδίνον· οἱ σύμβουλοι οὗτοι ἐκλέγουσιν ἀριθμὸν τινα γερουσιαστῶν καὶ οὗτοι πάλιν ἐξουχόν· ὅστις δύναται νὰ μὴ ἀνήκῃ εἰς τὸ κολλήγιον. Πάντες οὗτοι ὁμοῦ ἀποτελοῦσι τὸ δημοτικὸν συμβούλιον (ἀπλῶς council). Τὰ 28 οὗτω σχηματιζόμενα δημοτικά συμβούλια δὲν ὑποτάσσονται ἀλλὰ παρατάσσονται εἰς τὸ συμβούλιον τῆς κομητείας. Τὸ αὐτοῦ (City) διατηρεῖ ἀκόμη ἑλκὺς αὐτοκράτορος διοίκησιν μετὰ πλείστον ἰδίων δικαιωμάτων. Διακρίνεται δὲ εἰς 28 συνοικίας, ὑπ' ὧν ἐκλέγεται ὁ λέρδης δήμαρχος (Lord-Mayor).—Ἡ ἀξία τῆς εἰσαγωγῆς τῷ 1901 ἀνῆλθεν εἰς 418 1/2 ἑκατομμ. λίβων στερλ., τὴν δὲ πρώτην θέσιν ἐν τῇ εἰσαγωγῇ κατέχει τὸ ἔριον (cotton) ὁ βαμβαξίς, εἶτα δὲ ὁ σίτος. Ἡ ἐξαγωγή ὑπελεισθῆναι τὸ 1900 εἰς 91,502,522 λίρ. στερλ., εἰς ὧν 4,2 ἑκατομμ. μόνον δι' ἐρίου καὶ υφάσματα, 5 1/2 διὰ βαμβακερά καὶ 5,3 διὰ σιδηρὰ ἐμπορεύματα (πλήν τῶν μηχανῶν). Ἡ ἐμπορικὴ ναυτιλία ὑπερεῖ μόνον τῆς ἐν Λίβερπουλ· εἶχε δὲ τῷ 1901 ἱστιοφόρα πλοῖα 1209 καὶ ατμόπλοια 1748, ἔχοντα ἐν ὅλῳ χωρητικότητα 1,716,616 τόνων.

* **Λονδονδέερν.** Ἡ κομητεία αὕτη τῆς Ἰρλανδίας εἶχε τῷ 1901 κατ. 144,329, ἡ δὲ θυώνας πρωτεύουσα 39,873.

* **Λοξάδα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἰθώρης τοῦ νέου νομοῦ Κορδίστης, ἔχον 308 κατ. (1896).

Λοξοπερυγίνη. Πλ. Κεδράχου εἰσὶ καὶ ξύλον ἐν τέρμ. Δ' σελ. 622.

Λοπάδιον (τουρκ. Οὐλουπάτ). Πόλις ὄχυρά τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ πρὸς τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Ρυνδακου καὶ ἀκριβῶς παρὰ τὰς ἐκ τῆς Ἀπολλωνιάτιδος λίμνης ἐκβολὰς αὐτοῦ ὑπὸ γεωγρ. πλ. 40° 9' 30", κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξίου Κομνηνοῦ ὡς προπύργιον τῆς Προύσης κατὰ τῶν Σαρακηνῶν. Τὸ Λ. αὐτὸ κωλύον τὴν εἰσόδον τῆς Ἀπολλωνιάτιδος λίμνης εἰς τὰ πλείονα τῶν Σαρακηνῶν καὶ δεσπόζον τοῦ ῥοῦ τοῦ ποταμοῦ Μακίστου ἦτο ἐπὶ Βυζαντινῶν ἀξιόλογον στρατηγικὸν σημεῖον. Διαρπαγέν δ' ὅμως μετὰ τῶν παρακείμενων ἐπὶ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν ὥχρωσθαι ὑπὸ Ἰωάννου Κομνηνοῦ διαφρουρίου διασωζομένου ἄχρι τοῦ νῦν. Τὸ Λ. στασιάζον μετὰ τῆς Νικαίας καὶ Προύσης κατὰ τοῦ Ἀνδρονίκου Κομνηνοῦ ὑπετάγη ὑπὸ Ἀλεξίου τοῦ Βρανᾷ ἐπελθόντος κατ' αὐτοῦ μεθ' Ἰωάννης στρατῆς, μεθ' ὃ αὐτὸς ὁ Ἀνδρονίκος μεταβὰς εἰς Λ. διέπραξεν ἐν αὐτῇ τὰς αὐτὰς εἰς καὶ ἐν Προύσῃ ὡμοτητάς. Τῷ δὲ 1204 μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Φράγκων ἱπποτῶν ἦρταν Θεόδωρου τοῦ

Λασκάρως κατελήθη ὑπ' αὐτῶν τὸ Λ., ὅπερ ὁ Βυλλαρδουῖνος ἐνομάζει μίαν τῶν ἀρίστων πόλεων τῆς γῆς. Ὑπὸ δὲ τοῦ Ὁθωμανοῦ περιήλθεν ἐπὶ Ὁρῶν καταληφθὲν ὑπὸ τοῦ συμράχου αὐτοῦ Τουρκοῦν τῷ 1330. Τὸ Λ., ὅπερ ἐπὶ Βυζαντινῶν μετὰ τῆς Μελιτουπόλεως ἀπετέλει ἔδραν ἀρχιεπισκόπου, εἶναι νῦν μικρὴν χωρίον διώρον ἀπέχον τοῦ Μιχαλιταίου (βλ. λ.) καὶ εἰκόμενον ὑπὸ 800 περίπου κατ., ὧν εἰς 650 Κιρκάσιοι, οἱ δὲ λοιποὶ 150 Ἕλληνας ὑπαγόμενοι ὑπὸ τὸν Νικαίαν μητροπολίτην καὶ ἐκκλησιαζόμενοι ἐν ἐγκαταλειμμένῃ τινὶ μονῇ. Ἐγγὺς αὐτοῦ ἀπέβαντι τοῦ ποταμοῦ Ρυνδακου καὶ ἐν τῇ εἰς Ἀπολλωνίας εἰς Λ. ὁδῷ καίτοι ἀρχαῖον τι ἐγκαταλειμμένον κτίριον, ἔργον τουρκικὸν κατὰ τινας, κατ' ἄλλους δὲ βυζαντινὸν, καλούμενον νῦν Χιρσίλ-Χανί (κλιστῶν πανδοκτεῖον) καὶ ἐν αὐτοῖς ληστείας ἀσχυρμένης ὑπὸ τῶν Κιρκάσιων κατοίκων τοῦ Λ., ὅπερ ὡς ἐν ταύτῃ καὶ τῆς δυσασείας (malaria), ὑπ' ἧς μαστιῖζεται, περιήλθεν εἰς τὴν νῦν ἀθλιότητα. [Γρ. Σ. Γ.]

Λοπαδιώτης (Λανδρέας). Καθ' ἃ ἐκ τοῦ ἐπωνύμου αὐτοῦ ἐξάγεται ἐγεννήθη ἐν Λοπαδίῳ τῆς Βιθυνίας (βλ. λ.). ἔγραψε δὲ πιθανῶς κατὰ τὸ πρῶτον ἡμῖν τοῦ 18' αἰῶνος τὸ Βιεννοῖον καλούμενον λεξικόν. Ὁ αὐτὸς κατὰ Κρουμβάχερ φαίνεται ὅτι ἔγραψε ποτε καὶ ἐκκλησιαστικὰ τινα ποιήματα.

* **Λόπεα.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Φαρῶν (Πατρῶν), ἔχον 293 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Πηγείων (Ἠλείας), ἔχον 205 κατ. (1896).

Λορένσο Μάρκες (Lorenzo ή Lourenzo Marquez). Διαμέρισμα τῆς πορτογαλικῆς Ἀνατολ. Ἀφρικῆς, ἔχον ἐμδ. περ. 39 χιλ. τχμ. καὶ 80 χιλ. κατ. Ἐν τῷ νοτίῳ μέρει αὐτοῦ εὐρίσκεται ὁ κόλπος Δελγκά (βλ. λ.) καὶ παρ' αὐτὴν ἡ πρωτεύουσα Λ. Μ. ἔχουσα 6,370 κατ. (1901) καὶ συνδεομένη μετὰ τῆς Πραιτωρίας διὰ σιδηροδρόμου, οὗτα δὲ σπουδαῖον κέντρον τοῦ ἐμπορίου καὶ ἔδρα τοῦ διοικητοῦ τῆς πορτογαλ. Ἀνατ. Ἀφρικῆς καὶ προξένων διαφόρων κρατῶν.

Λορέτο (Loreto). Διαμέρισμα τῆς Περουβίας, περιλαμβάνον 774 χιλ. τχμ. μετὰ 100,596 κατ. Κατὰ τὸ 1898 ἐκηρύχθη ἐπὶ ὀλίγον χρόνον ἀνεξάρτητος δημοκρατία. Πρωτεύουσα εἶναι Ἰκίτος μετὰ 5,000 κατ.

Λόρης (Ζωολ.). Γένος ἡμιπιθήκων χαρακτηριζόμενον ὑπὸ τῆς ἑλλησίσεως αὐρᾶς καὶ τῆς παρουσίας τεσσάρων τομέων οδόντων ὀντί δύο καὶ περιλαμβάνον δύο γνωστὰ εἴδη, Στένωπα τὸν λεπτὸν καὶ Νυκτικῆν τὸν βραδύποδα κατοικοῦντας

εἰς τὰς Σονδαίας νήσους καὶ εἰς τὸ Σιάμ. Ζῶσιν ἐπὶ τῶν δένδρων καὶ τρέφονται ἐξ ἐντόμων καὶ μικρῶν πτηνῶν ὥσπερ θη-
ραύουσιν ἐν καιρῷ νυκτός. Κατὰ τὴν ἡμέ-
ραν κοιμῶνται.

Δορητήνη (Φαρμ.). Κόνις ὠχρόξαν-
θος, ἄσματος, σχηματίζουσα ἄλατα μετὰ
διαφόρων μεταλλικῶν ὀξειδίων καὶ βά-
σεων. Ἐκ τούτων διαλυτὰ ἐν ὕδατι εἶναι
τὰ νατριοῦχον καὶ τὸ τιτανοῦχον. ἔχει
ἐπίσημον ἀντισηπτικὴν ἐνέργειαν προκα-
λύψα ταχέαν ἀποστράγγισιν καὶ ἐπούλω-
σιν πληγῶν καὶ ἐξελικώσεων παντοειδῶν.
Ἵπερτερεῖ τοῦ ἰωδιόρρεϊου καὶ τοῦ ἀρι-
στολίου ὡς στερεούμενον πάσης ἐρεθιστι-
κῆς ἐνεργείας. Ἄτονα καὶ πεπαλαιωμένα
ἔλκη μὴ χωροῦντα πρὸς ἐπούλωσιν δι' αὐ-
θένος ἄλλου τοπικοῦ φαρμάκου ταχέως
ἐπούλωσαν τῇ χρήσει λορητινοῦχου βι-
μουθίου. [P.N.B.]

* **Λοριάν** (Lorient). Πόλις τῆς γαλ-
λικῆς Βρετάνης, ἔχουσα τῷ 1901 κατ.
39,334.

* **Λορραίνη**. Βλ. Ἀλσατία καὶ Λοθα-
ριγγία.

* **Λὸς Ἀγγελες** ἢ μᾶλλον Ἀγγελες
(Los Angeles). Πόλις τῆς Καλιφορνίας, ἔ-
χουσα τῷ 1900 κατ. 102,479. Αἴτιον τῆς
μεγάλτης αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ εἶναι
ἡ μεγίστη ἀνάπτυξις τῆς κηπουρικῆς καὶ
γεωργίας, ἥτις ἐν τούτοις ἀρεῖται σχε-
δὸν αποκλειστικῶς εἰς τεχνητὴν ἀρδυσιν.

* **Λοσά.** Χωρίον τοῦ δήμου Λεύκτρον
(Οἰτύλου), ἔχον 311 κατ. (1896).

* **Λόσονες** (Losoncz). Πόλις τοῦ οὐγ-
ρικοῦ ἡμερικίου Νεογράδ, μετὰ 9,530 κατ.

Λοσοφάνη ἴτις κρεσόλιον τρι-
σιωδιόχον (Φαρμ.). Νέον φάρμακον
σφαιρόμενον ὑπὸ μορῇν κρυστάλλων λευ-
κῶν, βελονοειδῶν, ἀδιαλύτων ἐν ὕδατι, δια-
λυτῶν ἐν οἶκον., αἰθ. καὶ γλυκόσ., πε-
ριεχόντων 80 % καθαροῦ ἰωδίου. Γίνεται
χρήσις ἐξωτερικῶς ἐν αλοιφαῖς κατὰ δι-
φόρων δερματικῶν παθήσεων καὶ μάλιστα
παρασιτικῶν, οἷον ἀγχώρος, τριχοκείρα κλπ.

* **Λὸς Ρίος** (Los Rios). Ἐπαρχία
τῆς δημοκρατίας τοῦ Ἰσημερινοῦ, ἔχουσα
ἐμβα. 5,977 τεχμ. καὶ 32,800 κατ., κτηνο-
τροφίαν καὶ κύριον προϊόν τὸ κακάον. Πρω-
τεύουσα εἶναι Βαθαχέον μετὰ 5 χιλ. κατ.

* **Λότζ** (Loth). Περιφέρεια τοῦ κυβερ-
νείου Πετρικάου ἐν τῇ Ῥωσ. Πολωνίᾳ,
ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 433,448. Ἡ ἐρῶ-
νυμος πρωτεύουσα τῷ αὐτῷ ἔτει εἶχε
315,209 κατ.

* **Λουβαῖν** (Louvain, Leuven, Lowen).
Ἡ πόλις αὕτη τοῦ Βελγίου εἶχε τῷ 1900

κατ. 42,070. τὸ δὲ ἐν αὐτῇ πανεπιστήμιον
μετὰ τῆς πολυτεχνικῆς, γεωργικῆς κλπ.
σχολῆς 1890 φοιτητὰς τῷ 1898—9.

Λουβὲ (Αἰμίλιος Loubet). Πρόεδρος
τῆς Γαλλ. δημοκρατίας, γενν. τῇ 19/31
Δεκ. 1838 ἐν Marseanne τοῦ νομοῦ Δρώρ.
ἐν τῇ μεσημβρινῇ Γαλλίᾳ ἐξ ἀπλῶν ἀστών.
Σπουδάζας τὰ νομικὰ διετελεῖ δῆμαρχος
τῆς ἐγγύς πόλεως Μοντελιμαρ, ὅτε τῷ
1876 ἐξελέγη βουλευτὴς τῆς περιφέρειας
ταύτης καὶ παρεκάθισεν ἐν τῇ Γαλλ. βουλῇ
ἐν τῇ δημοκρατικῇ ἀριστερᾷ. Γενόμενος
τῷ 1885 γερουσιαστὴς, ἀνέλαβε κατὰ Δεκ.
τοῦ 1887 ἐν τῇ πρώτῃ πρωθυπουργία τοῦ
Τιράρ τὸ χορηγοῦν τῶν δημοσίων ἐρ-
γῶν μέχρι τῆς πτώσεως τοῦ ὑπουργείου
τούτου κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1888. Ἀποχω-
ρήσαντος κατὰ Φεβρ. 1892 τοῦ ὑπουργείου
Φραισινέ, ἀνεδέχθη ὁ Α. τὴν ἐντολὴν νὰ
σχηματίσῃ νέον ὑπουργεῖον, συναπαρτισθὲν
τῇ 17/29 Φεβρ., καὶ ἐγένετο ὑπουργὸς ἐπὶ
τῶν ἐσωτερικῶν ἀντὶ τοῦ τέως Κωνσταν-
διατηρησάντων τῶν πλείστων παλαιῶν ὑ-
πουργῶν τὰς θέσεις αὐτῶν. Ἐκλεχθεὶς
διατηρητὴς κατὰ τὴν μεγάλην ἀπεργίαν
τῶν γαιωρῶν τοῦ Καρμῶ, ἐπεδείχθη τότε
ἐξαιρετικὴν εὐνοίαν ὑπὲρ τῶν ἀπεργησάν-
των, ἐνεργήσας μάλιστα τὴν μετ' αὐτῶν
παροχὴν χάριτος πρὸς τοὺς καταδικασθέν-
τας ταραξίας. Μετὰ συζήτησιν ἐν τῇ βουλῇ
ἐνεκα τῶν Παναμαϊνῶν ὑπέβαλε τὴν πα-
ραιτήσιν ὡς πρωθυπουργοῦ κατὰ Δεκέμ-
βριον 1892, διατήρησεν ὅμως ὑπὸ τὸν νέον
πρωθυπουργὸν Ριβὸ τὸ ἑαυτοῦ ὑπουργεῖον,
ὅθεν ἀπεχώρησεν μετ' ὀλίγον ἐνεκα νέων
προσβολῶν κατ' Ἰαν. τοῦ 1893. Γενόμενος
κατ' Ἰανουάριον 1896 πρόεδρος τῆς Γερου-
σίας ἐξελέγη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Φήλι-
κος Φωρ πρόεδρος τῆς γαλλ. δημοκρατίας
δια ψήφων 483 κατὰ 308. Βαθμηδὸν δὲ
κατωρθώσε νὰ ὑπερνικήσῃ διὰ τῆς ἀταρά-
χου αὐτοῦ ἀμερόληψίας τὴν ἐχθρότητα
μεθ' ἧς κατ' ἀρχάς ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ
τῶν ἐθνικοσφρόνων, τὴν τοσοῦτον μάλιστα
προβῶσαν, ὥστε νὰ προσβληθῇ δημοσίᾳ καὶ
ἐμπράκτως ἐν ταῖς ἰπποδρομίαις τοῦ Ὀ-
τέιλ ὑπὸ τοῦ κόμητος Χριστιάνη. Τὴν δη-
μοτικότητα δ' αὐτοῦ ἐπηύξησεν ἡ ἐπίσκε-
ψις τοῦ Τσάρου Νικολάου Β' εἰς Κομπιέ-
γην κατὰ Σεπτ. τοῦ 1901 καὶ ἡ ἀντιπ-
σκεψις τοῦ Α. κατὰ Μάιον τοῦ 1902 εἰς
Ῥώσσιαν.

* **Λούδρου.** Χωρ. τοῦ δήμου Ὀλουμ-
πίων (Ἠλείας), ἔχον 280 κατ. (1896).

* **Λουγάνσκ** (Lugansk). Πόλις τοῦ Ῥωσ-
σικοῦ κυβερνείου Αἰκατερινόσλάβ, ἔχουσα
τῷ 1897 κατ. 20,419.

* **Λούδουνον** (Leiden ἢ Leyden).
Ἡ πόλις αὕτη τῆς Ὀλλανδίας εἶχε τῷ

1902 κατ. 54,857, τὸ δὲ ἐν αὐτῇ πανεπιστήμιον 4,027 φοιτητὰς τῷ 1901—2.

* **Λουγον** (Lugo). 1) Ἐπαρχία τῆς Ἰσπανίας, μετὰ 459,119 κατ. (1897). — 2) Πρωτεύουσα αὐτῆς, ἔχουσα τῷ αὐτῷ ἔτει 25,568 κατ.

* **Λουδβιγσβουργον** (Ludwigsburg). Πόλις τῆς Βυρτεμβέργης, μετὰ 19,436 κατ. (1900).

* **Λουδβιγσχάφεν** (Ludwigshafen). Πόλις τοῦ βαυαρικοῦ Παλατινάτου, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 61,914 καὶ τὸ μέγιστον τῆς ὑψηλῆς ἐργασίας χημικῶν προϊόντων (βαδικῶν ἐργαστ. ἀνιλίνης καὶ σάδας).

* **Λουδοβίκος ὁ ΙΑ΄** βασιλεὺς τῆς Γαλλίας. Ἐξαλειπτεῖα (ἐν τῷμ. Ε' σελ. 135) τὰ περὶ τοῦ γάμου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Καρόλου τοῦ Η' μετὰ Μαργαρίτας τῆς Βουργουνδίας ὡς ἐκ παρανοήσεως γραφέντα, διότι ἐγένετο μόνον ἡ μνηστεία, μετ' οὐ πολὺ τοῦ γάμου ματαιωθέντος.

* **Λουδοβίκος ὁ ΙΒ΄**. Πρόσθετε ὅτι ἐνυμφεύθη τῷ 1499 τὴν χήραν τοῦ προκατόχου αὐτοῦ Καρόλου τοῦ Η' Ἀνναν δούκισσαν τῆς Βρετανίας (ἀποθάν. τῷ 1514), διὰ τοῦ θανάτου τῆς ὁποίας ἡ μάλλον διὰ τοῦ γάμου τῆς θυγατρὸς αὐτῆς Κλαυδίας μετὰ Φραγκίσκου τοῦ Α' τὸ τέως ἀνεξάρτητον τοῦτο δουχάτον περιήλθεν εἰς τὸ στέμμα τῆς Γαλλίας καὶ τὴν ἀμεσσαν κυριαρχίαν αὐτῆς.

Λουδοβίκος Βοναπάρτης. Τρίτος ἀδελφὸς τοῦ Ναπολέοντος Α', γενν. τῷ 1778, ἀποθανὼν δ' ἐν Λιόρνω τῷ 1846. Τῷ 1793, χάρις εἰς τὸν τότε ἀξιωματικὸν τοῦ πυροβολικοῦ ἀδελφόν του, προσελήφθη ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἀκολούθως, προαγομένου δεημέραι τοῦ Ναπολέοντος, κατέσχεν διαφόρους στρατιωτικὰς καὶ ἄλλας μεγάλας θέσεις. Τῷ 1806, καταλυθεὶς ὑπὸ τοῦ Ναπολέοντος τῆς Βαυαρικῆς δημοκρατίας, ἐστάλη βασιλεὺς εἰς Ὀλλανδίαν, ἀλλ' ἀρσενωθείς εἰς τὴν διαίτησιν τοῦ λαοῦ του καὶ μὴ λαμβάνων ὑπ' ἑαυτὸν τὰς ἀδίκους ἀπαιτήσεις τοῦ Ναπολέοντος, ἠναγκάσθη τέλος τῷ 1810 νὰ παραιτηθῇ, οὗ ἕνεκα ἐφυγράνθη ἔκτοτε μετὰ τοῦ αυτοκράτορος. Ἐνυμφεύθη τὴν προγομένην τῆς αυτοκρατορίας Ἰωσηφίνης Ὀρτηνσιαν Βωαρναί, ἐξ ἧς ἀπέκτησε δύο υἱούς, μετὰ δὲ τὴν πτώσιν τοῦ Ναπολέοντος ἀπεσύρθη εἰς Ῥώμην καὶ ἔκτοτε διετρίβεν ἐν Ἰταλίᾳ μακρὰν τῆς πολιτικῆς, ἀσχολούμενος εἰς τὴν ποίησιν καὶ εἰς συγγραφάς.

Λουδοβίκος Α΄, βασιλεὺς τῆς Πορτογαλίας ὤψε τοῦ Φερδινάνδου, δούκως τοῦ Σάξεν-Κοβούργου-Γέθθα, καὶ τῆς βασιλίσσης Μαρίας, γενν. ἐν Λισσαβῶνι τῷ

1838. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Πέτρου Ε' ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον τῆς Πορτογαλίας (1861) καὶ ἐνυμφεύθη τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλεῶς τῆς Ἰταλίας Βικτωρος Ἐμμανουήλ Μαρίαν. Ἐκυβέρνησε συνετῶς, ἐξηράνισε τὴν δουλείαν ἐν ταῖς πορτογαλικαῖς ἀπεικίαις, ἀπεποιήθη δὲ τῷ 1868 τὸ ἰσπανικὸν στέμμα το προσσεθὲν αὐτῷ μετὰ τὴν πτώσιν τῆς βασιλίσσης Ἰσαβέλλας. Ὑπῆρξε δὲ προστατὴς τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν, ἀλλ' ἡ βασιλεία του διεταράχθη ὑπὸ ἐμφυλίων ἐρίδων. Ἀπέθανε τῷ 1889, καταλιπὼν τὸν θρόνον εἰς τὸν υἱόν του Κάρολον Α'.

* **Λουζι**. Χωρίον τοῦ δήμου Εὐρωστίνης (Κορινθίας), ἔχον 143 κατ. (1896).

Λουζῶν ἡ μάλλον Λουθῶν, ἡ καὶ Μανίλα. Ἡ κυριώτερά τῶν Φιλιππίνων νήσων, ἔχουσα ἐμβατ. 108,882 τεχμ. καὶ 3,708,350 κατ. (1899), ὧν οἱ πλείστοι ἀπόγονοι Μαλαιῶν ἀποίκων, οἱ δὲ λοιποὶ εἰδὸς Νιγρίτων καὶ ὀλίγοι Εὐρωπαῖοι. Πρωτεύουσα αὐτῆς καὶ ὅλων τῶν νήσων εἶναι ἡ Μανίλα (βλ. λ.).

* **Λουϊζιάνα** (Louisiana). Μία τῶν Ἡνωμένων πολιτειῶν τῆς Βορ. Ἀμερικῆς, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 1,381,625, ὧν οἱ ἡμίσεις μαῦροι καὶ μιγάδες.

* **Λουΐσβιλ** (Louisville). Πόλις τῆς βορειοαμερικ. πολιτείας Κεντῦκου, μετὰ 204,731 κατ. τῷ 1900.

* **Λουκᾶ**. 1) Κώμη τοῦ δήμου Μαντινείας, ἔχουσα 956 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Πηγαιῶν (Ἡλείας), ἔχον 169 κατ. (1896).

* **Λουκάδιτσα**. Δύο χωρία τοῦ δήμου Πηγαιῶν (Ἡλείας), ὧν τὸ μὲν Ἄνω εἶχε 153 κατ., τὸ δὲ Κάτω 327 τῷ 1896.

* **Λουκάδικα**. Χωρ. τοῦ δήμου Τσουθρώνης (Γυθείου), ἔχον 200 κατ. (1896).

Λουκανὸς (Ζωφλ.). Πρότυπον γένος τῆς οἰκογενείας τῶν Λουκανιδῶν ἢ Κτενοκέρων (κολεοπτέρων), χαρακτηριζόμενον ὑπὸ κερατιῶν κεκαμμένων μετὰ τὸ πρῶτον ἄρθρον καὶ ὑπὸ ὀδόντων ὑπαρχόντων εἰς τὴν βάσιν ἐκάστου ἄρθρου καὶ ἀποτελούντων εἶδος κτενὸς ἀκινήτου. Τὸ εἶδος Λ. ἡ ἔλαφος (Lucanus cervus) ἡ Ἐλαφίκερος εἶναι ἐκ τῶν μεγίστων γνωστῶν ἐντέμων ἐν Ἑυρώπῃ, ἔχον μήκος σχεδὸν 8 ὄψεα. καὶ πρὸς μέγεθος ἐκ γυνῶν ἐκ δένδρων ἐκρέοντων, οὗς λείγουσι δια τοῦ διέκην γλώσσης λειτουργούντος κάτω χεῖλους.

* **Λούκκαρτ** (Rudolph Leuckart). Ἀπέθανε τῷ 1898 ἐν Λίψιᾳ.

* **Λουκάτα**. Χωρ. τοῦ δήμου Πυλαρέων (Σάμης), ἔχον 140 κατ. (1896).

Λούκερες. Μία τῶν τριῶν ἀρχικῶν

φυλῶν, εἰς ἃς κατὰ τοὺς παλαιούς διεῖλε τοὺς Ῥωμαίους ὁ Ῥωμύλος. Ἦσαν δ' αὐτοὶ οἱ Ramnes (ἀπὸ τοῦ Ῥωμύλου), Tities (ἀπὸ τοῦ Τίτου), και Luceres, ὀνομασθέντες οὕτω ἢ ἀπὸ τοῦ Λουκούμωτος τοῦ συμμάχου τοῦ Ῥωμύλου περὶ τοῦ ἐν τῷ Σαβινικῷ πολέμῳ ἢ ἀπὸ ἁλσους (luens), εἰς ὃ καταρυσόντες, εἶτα, δεθείσης ἀσυχίας, μετέσχον τῆς πολιτείας. Ἀλλὰ πολλὴ ἀμφισβήτησις ὑπάρχει ἔτι ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν σημασίαν τῶν ὀνομάτων τούτων.

* **Λουκέρνη** (Luzern). Τὸ καντόνιον τοῦτο τῆς Ἑλβετίας εἶχε τῷ 1900 κατ. 147,519, ἡ δὲ ὁμὴν, πρωτεύουσα 29,255.

Λουκιανὸς ἁγίος. Ἐγεννήθη ἐν Σαρματίαις περὶ τὸ 240 ἐκ χριστιανῶν γονέων, οὓς ἀπολέσας περὶ τὸ θωδέκατον ἔτος τῆς ἡλικίας ἐνεκλεισθῆναι εἰς μονὴν τινα. Βραδύτερον δὲ μετέβη εἰς Ἑδεσσαν, ἐν ᾗ ἡκραστάτο τοῦ Μακαρίου, δεινοῦ ἐρμηνευτοῦ τῶν Γραφῶν. Ἀνδρωθεὶς δὲ καὶ ὀνομαστός γενόμενος ἐπὶ ἀγιότητι βίου καὶ παιδείᾳ ἐχειροτονήθη πρεσβύτερος τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐκκλησίας. Ἀλλ' αὐτοῦ ὑποπτος καταστάς ὡς ἐκ τῆς στάσεως ἦν ἐτήρησε πρὸς τοὺς ἀντιπάλους Παύλου τοῦ Σαρμαστέως, οὗ τὴν ὁμολογίαν δριμύνως ἐπέκρινε (τῷ 272), ἔζησε κεχωρισμένος τῆς κοινωνίας τῶν δύο διαδόχων τοῦ ἐπισκόπου τούτου Δόμνου καὶ Τιμακοῦ. Γεγομένου δ' ὅμως ἐπισκόπου τοῦ Κυρίλλου, ἐφίλιώθη μετὰ τῆς ἐκκλησίας καὶ κοινῇ μετὰ τοῦ Δωροθέου ἐγένετο ἰδρυτὴς τῆς σχολῆς τῆς Ἀντιοχείας (βλ. λ.), πολλοὺς πολλαχόθεν προσελκύσας μαθητάς, ὧν ἐπιστημώτατοι ὑπῆρξαν οἱ Ἀρείος, Εὐσέβιος ὁ Νικομηδείας, Λεόντιος ὁ Ἀντιοχείας, ὁ Εὐδοξίος, Θεόγνης ὁ Νικαίας, Ἀντώνιος ὁ Ταρσοῦ κλπ. Κατὰ τὸν ἐπὶ Μαξιμιανῷ διωγμὸν καταγγελλομένους ὑπὸ τῶν Σαβελλιανῶν ἤχθη εἰς Νικομήδειαν καὶ ὠμολόγησε μετὰ σθένους πρὸ τοῦ τυράννου τὴν πίστιν αὐτοῦ. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ὁ Μαξιμῖνος ἐπεχείρησε νὰ ἐξαγκάσῃ τὸν μάρτυρα εἰς ἀρνήσιν τῆς πίστεως αὐτοῦ διὰ τῆς πείνης, εἶτα δὲ βλέπων ὅτι οὐδὲν κατερθόεν ἐνέγκλεισεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ἐν ᾗ μετὰ δεκατετραήμερους βασάνους ἐθνατώθῃ περὶ τὸ ἔτος 311 ἢ 312. Τὸ δὲ λείψανον αὐτοῦ βρισκέν ἐν τῇ θάλασσᾳ ἤχθη ὑπὲρ τῶν κυμάτων εἰς Δρέπανον τῆς Βιθυνίας, ὅπου καὶ ἐτάφη ὑπὸ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. Ὅτε δὲ Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας τῷ 328 ἀνέκτισε καὶ ὕψωσεν εἰς πόλιν τὸ Δρέπανον (βλ. λ.) ἀνέσχε τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Λ. ἐν πυργίσκῳ μετὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ γενομένης κριτικῆς ἐκδόσεως τῶν ἐβδόμηκοντα. Ὅθεν ἀνῆγειρεν αὐτῷ μέγιστον καὶ πολυτελέστατον

ναὸν σωζόμενον μέχρι τοῦ δευτέρου ἡμισσεως τοῦ 1 αἰῶνος καὶ ἀφείρυσεν αὐτῷ τὴν νεαν πόλιν.— Ὁ ἅγιος Λ. ἐμπειροτάτος καὶ περὶ τὴν ἐβραϊκὴν ὥν διεκρίνετο ἐπὶ ταῖς εἰς τὴν ἀλληγορίαν ἀντικειμέναις ἐρμηνευτικαῖς αὐτοῦ ἀρχαῖς καὶ ἐκτίησάτο μετὰ ὄνομα διὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ φιλοπονηθείσης κριτικῆς ἐκδόσεως τῶν ἐβδόμηκοντα, ἣτις ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑπὸ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν μετὰ τιμῆς, πρὸς δὲ ἐγράψε καὶ διαφόρους ἐπιστολάς. Ἐκ τούτων διεσωθῆναι μόνον βραχὺ ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς ἀπευθυνομένης ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ τοῖς πιστοῖς τῆς Ἀντιοχείας καὶ ὁμολογία πίστεως, ἣν οἱ ἀρειανοὶ ἐθεώρουν ὡς ὑπ' αὐτοῦ γραφείσαν, ἀλλ' ἣτις πιθανώτερον φαίνεται εἶναι ἀπάνθισμα ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ. Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τούτου ἑορτάζεται κατὰ μὲν τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν τῇ 1ῃ Ὀκτωβρίου, κατὰ δὲ τὴν καθολικὴν τῇ 7 Ἰανουαρίου· ὁ δὲ βίος συγγραφεὶς ὑπὸ Συμεῶν τοῦ Μεταρράστου εὐρηται ἐκδοσμένος ὑπὸ Migne ἐν τῇ Ἑλλην. Πατρώλ. τ. 414 σ. 398-416. [Γρ. Σ.Ι.]

Λουκιανὸς Βοναπάρτης. Δεύτερος ἀδελφὸς τοῦ Ναπολέοντος Α', γενν. τῷ 1775 καὶ ἀποθανὼν ἐν Ῥώμῃ τῷ 1840. Χαρκάτηρος ζωγράφος ὢν καὶ ῥήτωρ εὐροαδῆς ἀνεμύχθη εἰς τὴν ἐπαναστάσιν, ἀλλὰ τῷ 1795 συλληφθεὶς διέμεινε, κινδυνεύσας καὶ τὴν ζωὴν του, ἐπὶ 6 μῆνας ἐν τῇ φυλακῇ τοῦ Αἴξ, μέχρις οὗ ὁ Ναπολεὼν τὸν ἀπελευθέρωσε. Μετὰ δυσκολίας ἐδέχθη θέσιν ἐν τῷ στρατῷ καὶ ἐξῆλθε, τῇ ἐπιμονῇ αἰτήσας τοῦ Ναπολέοντος, ἐστάλη εἰς Βρυξέλλας, ἀλλ' ἐγκαταλιπὼν μετ' ἐλίγον τὴν θέσιν του ἐσπευσεν εἰς Ἰταλίαν πρὸς τὸν ἀδελφόν του, ὅστις τὸν ὑπεδέχθη ψυχρῶς. Ἀκολούθως ἐξελέγη πρόεδρος τῆς βουλῆς τῶν πεντακυσίων καὶ ἐν τῇ ιδιότητι ταύτῃ ἐσωσε διὰ τῆς ἐτοιμότητός του τὸν Ναπολέοντα, ὅτε οὗτος πρὸς στιγμὴν προεγράφη ὑπὸ τῆς βουλῆς, συγκαλέσας τὴν φρουράν καὶ διαλύσας τὴν βουλὴν, μεθ' ὃ ἐπὶ τῆς ὑπατείας ἐγένετο ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν· ἀλλὰ φθονούμενος ὑπὸ τοῦ Ναπολέοντος ἀπεστάλη ὑπὸ τὸ πρόσχημα πρεσβείας εἰς Μαδρίτην. Δυσχερεστήσας ἀκολουθῶς ἕνεκα τοῦ γάμου του τὸν Ναπολέοντα, ἀπεσύρθη εἰς Ἰταλίαν καὶ εἶτα μεταβῆναι εἰς Ἀμερικὴν συνελήφθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν καὶ μετὰ τὴν εἰρήνην μετέβη πάλιν εἰς Ἰταλίαν, ἐνθα ἐπιμήθη ὑπὸ τοῦ Πάπα διὰ τοῦ τίτλου πρίγκιπος τοῦ Καννίνου. Μετὰ τὴν ἐξ Ἑλλάδας ἐπανοδὸν ὑπεστήριξε τὸν αὐτοκράτορα, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἥτταν καὶ τὴν παραίτησιν αὐτοῦ ἀπεσύρθη καὶ πάλιν εἰς Ἰταλίαν, ὅπου διάζε δὲ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰωσήφ νέαν

ἐξέγερσιν σκοποῦσαν τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Ναπολέοντος, ἕως οὗ ὁ θάνατος τούτου τὸν ἀπεθάρρυνε. Νέας ἐλπίδας ἔλαβε μετὰ τὴν Ἰουλιανὴν ἀπανάστασιν, ἀλλ' αἱ ἀπέπειραι τοῦ ἀνεψίου τοῦ Λ. Ναπολέοντος, δι' ὧν κατεδικάσθη αὐτῷ ὅτι δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ εἶνε ἀρχηγὸς τῶν Βοναπαρτιστῶν, τὸν ἀπεγοήτευσαν. Διὲ ἀπῆλθεν εἰς Ἰταλίαν, ἐνθα καὶ ἀπέθανε.

Λουκίσις. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀκραινοῦ (Θηβῶν), ἔχον 295 κατ. 1896).

Λουκίφερ (λατ. Lucifer Calaritanus). Ἐπίσκοπος τῆς ἐν Σαρδηνίᾳ πόλεως Καλάρειως, ἀποθανὼν τῷ 371. Τὸ ἔτος καὶ ὁ τόπος τῆς γεννήσεως αὐτοῦ ἀγνοοῦνται. Τῷ 354 ἐξελέγη ὑπὸ τοῦ πάπα Λιβερίου, ἵνα μετὰ τοῦ Παγκρατίου καὶ τοῦ Ἰλαρίου μεταβῇ καὶ παρακαλέσῃ τὸν αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνον νὰ συγχάλῃ τὸν σὺν ὁδὸν μέλλουσαν νὰ δικάσῃ τὸν μέγαν Ἀθανάσιον. Ἡ σύνοδος αὕτη συνήλθε πράγματι ἐν Μιλάνῳ, ὃ δὲ Λ. ὑπερῆρξεν ἐν αὐτῇ τὸν Ἀθανάσιον μετὰ σφοδρότητος. Οὐχ ἦρτον ὁ Ἀθανάσιος κατεδικάσθη, αὐτὸς δὲ ὁ Λ. ἐξωρίσθη κατ' ἀρχὰς μὲν εἰς Γερμανίαν τῆς Συρίας, εἶτα δ' εἰς Ἐλευθερόπολιν τῆς Παλαιστίνης καὶ τέλος εἰς Θηβαίδα. Ἐν τῇ ἐξορίᾳ αὐτοῦ ταύτῃ ὁ Λ. εἰ καὶ ἐγκράτεια διακρίβας κατὰ τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντῖνου ὑποφρονούντος τοῖς ἀρειανῶσι, δὲν κατεδιώχθη ὅμως ἀπὸ τοῦ αὐτοκράτορος ἀρκεσθέντος εἰς τὸ νὰ περιφρονῇ αὐτόν. Ὅτε δ' ὁ Ἰουλιανὸς ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον καὶ ἡλευθέρωσε πάντας τοὺς ἐξοριστούς ἐπισκόπους, ὁ Λ. μετέβη εἰς Ἀντιόχειαν. Ἐν τῇ ἐποχῇ ταύτῃ σύνοδος, ἥς προήδρευεν ὁ Ἀθανάσιος, συνεβούσα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐγνωμάτευεν ὅτι οἱ ἀρειανοί, οἵτινες θὰ ἀξιολογῶντο τῆς αἰρέσεως αὐτῶν, θὰ συνεχωροῦντο, οἱ δ' ἐπίσκοποι, οἵτινες βίᾳ θὰ συνεφώνουν τοῖς ἀρειανῶσι, οὐδαμῶς θὰ κατεδιώκοντο. Αἱ ἐπιεικεῖς ἀποφάσεις τῆς συνόδου ταύτης ἀπῆρσαν τῷ Λ., ὅστις ταῦτα ἐνέγκας οὐ μόνον διεμαρτυρήθη κατ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπέστη τῆς κοινωνίας πάντων ἐκείνων οἵτινες ἀπεδέχοντο αὐτάς καὶ ἀπεχώρησεν εἰς Σαρδηνίαν, ὅπου ἀνέλαβε τὴν πρετέραν ἐπισκοπικὴν αὐτοῦ ἑδρὰν. Ὁ Λ., ὅστις ἀνεκηρύχθη ἅγιος ὑπὸ τοῦ πάπα Πίου τοῦ Ζ' τῷ 1803, κατέλιπε διάφορα λατινικά συγγράμματα. Οἱ ἐχθροὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Λ. Λουκίφεριανοί κληροῦντες ἀπετέλεσαν σχίσμα, ὅπερ ἐπέξετάθη ἐν Ἰταλίᾳ, Ἀφρικῇ, Αἰγύπτῳ καὶ ἰδίᾳ ἐν Ἰσπανίᾳ καὶ Σαρδηνίᾳ. Σφοδρῶς δὲ κατεδιωκόμενοι ἀνέβησαν εἰς δύο ἱερεῖς. Μαρκελλίνον καὶ Φαυστίνον, νὰ ἐπιδώσωσι τοῦ αὐτοκράτορος Θεοδοσίου αἵτησιν, ἐν ᾗ ἐξέθετον τὰ παράπονα αὐτῶν καὶ δι' ἧς

ἐξήρτων τὴν πρεσβειάν αὐτοῦ. Ὁ Θεοδοσίος ἀπηγόρευσε πράγματι νὰ καταδιώκωνται οἱ Λουκίφεριανοί, οἵτινες οὐχ ἤρταν ἐξέλιπον ἐνωρίτατα. [Γρ. Σ. Ι.]

* **Λουκκὰ** (Lucca). 1) Ἐπαρχία τῆς Ἰταλίας, ἔχουσα κατὰ τοὺς νέους ὑπολογισμοὺς ἐμβ. 1445 τετρ. καὶ 319,528 κατ. (1901). — 2) Πρωτεύουσα αὐτῆς, ἥτις ὡς δῆμος ἔχει 74,971 κατ.

* **Λουκκενβάλδε** (Luckenwalde). Πόλις τοῦ πρῶτου νομοῦ Πότσδαμ, μετὰ 20,984 κατ. τῷ 1900.

Λούκοδη. Χωρ. τῆς Χαλκιδικῆς ἐν τῇ υποδιοικήσει Κασσανδρείας, ἔχον περὶ τοὺς 1500 κατ. Ἑλληνας, ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον.

Λουκούρων. Οὕτως ἐκαλοῦντο οἱ ἄρχοντες τῶν πόλεων ἢ τῶν κατ' ἰδίαν συμμάχων τῶν Τυρρητῶν, κυβερνῶντες ὅτε μὲν ὡς ἐτήσιοι ἄρχοντες, ὅτε δὲ ὡς βασιλεῖς μετὰ περιορισμῶν. Τὸ ὄνομα τοῦτο ἔφερε καὶ ἀρχηγὸς τῶν Τυρρητῶν, ὅστις κατὰ τὴν παράδοσιν ἐβοήθησε τὸν Ῥωμύλον εἰς τὴν κτίσιν τῆς Ῥώμης καὶ ἐξ οὗ ὠνομάσθη ἴσως μία τῶν φυλῶν τῶν Ῥωμαίων Luceres (βλ. λ.).

Λουκρητία Βοργία. θυγάτηρ τοῦ ὑστερον πάπα Ἀλεξάνδρου Σ' καὶ ἀδελφῇ τοῦ Καίσαρος Β., γεννηθεῖσα ἐν Ῥώμῃ τῷ 1480, ἀποθανοῦσα δ' ἐν Φερράρᾳ τῷ 1517. Ἐχρησίμευσεν ὡς ὄργανον τῶν φιλοδοξῶν σχεδίων τοῦ ἀδελφοῦ τῆς, ὅστις ἐξεμεταλλεύθη τὴν ὠραιότητα, τὸ πνεῦμα καὶ τὰ λοιπὰ προσόντα τῆς Λ., ἵνα διὰ διαφόρων συνοικισίων αὐξήσῃ τὴν ἰδίαν περιουσίαν. Ἐν νεαρῷ αὐτῇ ἡλικίᾳ ἐνυμφεῖτο ἀλληλοδιαδόχως δύο Ἰσπανοὺς, ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος Σ' γινόμενος πάπας συνέζησεν αὐτὴν μετὰ τοῦ Ἰωάν. Σφόρτζα ἐκ τοῦ οἴκου τῶν δουκῶν τοῦ Μιλάνου, ὅστις, ἐπιβουλευθείσης τῆς ζωῆς τοῦ ὑπὸ τοῦ Καίσαρος Β., μάλιστα ἐσώθη εἰδοποιηθεὶς ὑπὸ τῆς Λ. Ἀκολούθως συνεζεύχθη μετὰ τοῦ δουκὸς Ἀλφόνσου (τῆς Νεαπόλεως), ὅστις ὑποστάς βολονικὴν ἐπίθεσιν τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Καίσαρος ἐστραγγαλίσθη τέλος νοσηλευόμενος. Λέγεται ὅτι εἰς τὴν ἐποχὴν ταύτην ἀνάγκασται ἡ γεννητὴς τέκνου προσελθόντος ἐξ αἰμομιξίας κατὰ τινὰς μετὰ τοῦ πατρὸς, κατ' ἄλλους δὲ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ ὅτι ἡ Λ. μετείχε τῶν ἐπαισχύντων δραγιστικῶν ἐορτῶν τῆς αὐλῆς· ἀλλὰ φαίνεται ὅτι πολλοὶ τῶν ὀρύλων τούτων πρέπει νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν κακασυνδίαν τῶν ἐχθρῶν τοῦ Βοργιανοῦ οἴκου· βέβαιον εἶναι ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν συνεζεύχθη τὸν δοῦκα τῆς Φερράρας Ἀλφόνσον ἐξῆλθε βίον κανονικώτερον ἢ Λ., ἥτις

δέν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς κακοῦργος, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς παίγιον κυρίως τοῦ ἀδελφοῦ. — Ἐκ τοῦ βίου αὐτῆς ἐλήφθησαν τὸ φερώνυμον δράμα τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ καὶ τὸ μελόδραμα τοῦ Ἰταλοῦ μουσουργοῦ Δονιζέττι.

* **Λουλέ** (οὗτω προσέρεται τὸ πορτογαλ. ὄνομα Loulé). Πόλις τῆς Πορτογαλίας, ἔχουσα 22,511 κατ. τῷ 1900.

Λουλέ-βουργάζ (πύργος ἐπιστομίων, τὸ πάλαι Βεργούλη, εἰτα Ἀρχαδιοπολις). Πόλις μεσογείας τῆς Θράκης, κειμένη ΝΑ τῶν Σαράντα Ἑκκλησιῶν, ὧν ἀπέχει περί τὰς 7 ὥρας καὶ ἐπὶ τῆς ἀπὸ Κων/πόλεως εἰς Ἀδριανούπολιν σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, ἔχουσα 6,000 κατ., Ἑλληνας συντηροῦντας ἀστικὴν σχολήν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον, Ὁθωμανοὺς, Ἑβραίους καὶ Ἀθιγγάνους, ἀσχολουμένους περὶ τὴν γεωργίαν. Οὐσα εἶρα ὑποδικήσεως ἀνηκούσης τῇ δικταίῃ Σαράντα Ἑκκλησιῶν ἐπωνομάσθη ἀπὸ πύργου τινὸς τοῦ φρουρίου αὐτῆς. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐκαλεῖτο Τσαταλ-βουργάζ πρὸς διακρίσιν ἀπὸ τοῦ Χατζή-Ἰλκελί-βουργάζ, κειμένου παρὰ τὸν Ἑβρον πρὸ τῆς Ἀδριανουπόλεως, καὶ ἀπὸ τοῦ πρὸς τὸν Εὐξείνου Βουργάζ (Πύργου) κάτω τῆς Μεσημβρίας. Ὑστερον δὲ μετωνομάσθη Λ. Β. διὰ τὰ καλὰ ἐπιστόμια (λουλέδες) ἃ παρήγεν. Ἐκ τῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ δημοσίων οἰκισμῶν ἀξίαι μνείας εἶναι τὸ μεγαλοπρεπὲς αὐτῆς τέμενος καὶ τὰ ἱμαρέτια, κτίρια τουρκικὰ χρησιμεύοντα ἄλλοτε ὡς ξενώνας, ἐν αἷς παρήχοντο δωρεὰν τροφή. Ἐπὶ Βυζαντινῶν τὸ Λ. Β. ἦτο εἶρα τῆς μητροπόλεως Ἀρκαδιοπόλεως καὶ ὑπήχοντο τῇ ὑπὸ κονσουλάριον ἐπαρχία τῆς Θράκης. [Γρ.Σ.Ι.]

Λουλέω (Luleå). Πόλις τοῦ σουηδικοῦ νομοῦ Νόρβοττεν, ἐπὶ τῆς ἐκβολῆς τοῦ ὁμωνύμου ποταμοῦ. ἔχει 9,484 κατ. καὶ σπουδαῖον ἐμπόριον ξυλείας κλπ.

* **Λουλλύ**. Βλ. Λυλλύ ἐν τ. Ε' σ. 162.

* **Λουμι**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἰωάννης (Μεσσηνίας), ἔχον 261 κατ. (1896).

Λούμνιτσα. Χωρ. τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ὑποδικήσῃ Γευγελῇ τοῦ βίλαετιοῦ Θεσσαλονίκης, ἔχον περὶ τοὺς 500 Ἑλληνας κατ., ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον.

* **Λούνδ** (Lund). Πόλις τῆς Σουηδίας, μετὰ 16,621 κατ. (1900).

Λουννέτης (Ὀρυκτ.). Αὐτοφυὲς ἔνυδρον φωσφορικὸν χαλκίς, ἀπαντῶν ὑπὸ μορφῇ μικρῶν κρυστάλλων ἢ μαζῶν ἰνωδῶν χρώματος σπαραγδίνου ἢ βαθυπρασίνου. ἔχει σκληρότητα 4,5-5, εἰδ. β. 4, λάμψιν ὁαλώδη. Εὐρίσκεται μετὰ τῶν δια-

φύων μεταλλευμάτων τοῦ χαλκοῦ.

* **Λουξεμβούργον** (Luxembourg). Τὸ δουκάτον τοῦτο εἶχε τῷ 1900 κατ. 230,543.

* **Λουξορ**. Πόλις τῆς Αἰγύπτου, ἔχουσα περίπου 11,000 κατ., ἐξ ὧν πλεον ἢ 2,600 Κόπται.

Λουπάκι. Χωρ. τοῦ δήμου Ὑπάτης (Φθιώτιδες), ἔχον 116 κατ. (1896).

Λούπερκοι. Διπλοὺς σύλλογος ἱερέων ἐν Ῥώμῃ, ὡς ὁ τῶν Σαλίων, αἵτινες κατὰ τὰ Lupercalia περιτρέχοντες γυμνοὶ καὶ ἡλειμμένοι ἔτυπτον οὐς συνήντων διὰ τῆς δόρας τῶν θυσιασθέντων κατὰ τὴν ἐσπρὴν τράγων ἢ αἰγῶν. Ἦσαν δὲ τὰ Lupercalia ἐσπρὴ καθαρτήριος ἀγνομῆς κατὰ τὴν 15 Φεβρουαρίου εἰς τιμὴν τοῦ θεοῦ Λουπέρκου (Πανός), ἡ δὲ περιφέρεια ἦν τρέχοντες μετὰ τὴν θυσίαν περιερχάμενοι οἱ Λούπερκοι ἦτο ἀκριβῶς ὠρισμένη καὶ ὑπολαμβάνεται ὅτι ἦτο τὸ τεῖχος τῆς παλαιότητας ἐπὶ τοῦ Παλατίου λόφου πόλεως (oppidum Palatinum). Παραμεληθεῖσα ἡ ἐσπρὴ κατὰ τὰ τέλη τῆς δημοκρατίας ἀνασυνέστη ἐπὶ Αὐγούστου καὶ διήρκησε μέχρι τοῦ Ε' μ. Χ. αἰῶνος, ὅτε κατηργήθη ὑπὸ τοῦ πάπα Γελασίου.

Λουπινίνη καλεῖται βάσις ἀλκαλοειδῆς ἄχρους, ὁσμήν μῆλων ἔχουσα, πικρά, μετρίως δηλητηρία, ἀποτελοῦσα βασιρρόμους κρυστάλλους, εὐδιαλύτους ἐν ὕδατι. Ἐξάγεται ἐκ τοῦ κιτρίνου λουπίνου. Ὁμοίως καλεῖται ἄλλη τις ἀλκαλοειδὴς οὐσία ἐξαχθέντι ἐκ τοῦ λευκοῦ λουπίνου φερομένη εἰς ὕγραν κατάστασιν. Τέλος οὗτω καλεῖται καὶ γλυκοματεγμένος τις οὐσία περιεχόμενη ἐν ὅποις τοῖς μέρεσι τοῦ λουπίνου καὶ φερομένη εἰς κρυστάλλους βελονοειδεῖς ὑποκιτρίνους.

Λουπουλένη καλεῖται ἄλλως ἢ λυκισκίνη.

* **Λουρδᾶτα**. Χωρ. τοῦ δήμου Ἄνω Λιβαθεῦς (Κρανταίας), ἔχον 301 κατ. (1896).

* **Λούρο Καλαμακίου**. Χωρ. τοῦ δήμου Λιθακιάς τῆς Ζακύνθου, ἔχον 237 κατ. (1896).

* **Λουσακζές**. Χωρ. τοῦ δήμου Καστελλίου τῆς ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον μετὰ τῶν συνοικισμῶν Καναβὰ καὶ Πατερειανῶν 465 κατ. (1900).

* **Λουσοί**. Διὰ τῶν ἀνασκαφῶν τῆς ἐν Ἀθήναις αὐστριακῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς ἀνεκαλύφθησαν ἐν τῇ θέσει ἐν ᾗ ὑπετίθετο ἡ ἀρχαία αὐτῇ πόλις τὰ θεμέλια τοῦ ναοῦ τῆς Ἡμέρας ἢ Ἡμερασίας Ἀρτέμιδος καὶ ἄλλων ἀρχιτεκτονικῶν ἔργων,

πρὸς δὲ καὶ τινὰ ἔργα τῆς γλυπτικῆς, ἀντικείμενα ἐξ ὀπτιῆς γῆς κλπ.

Λουτείνη. Κιτρίνη τις χρωστικὴ οὐσία περιεχομένη ἐν τῷ κρόκῳ τοῦ ὡτοῦ (ὡχροκοκιτρίνη, ὡχροκεροθρίνη), ἐν τῷ βοεῖῳ βουτύρῳ ὡς καὶ ἐν ταῖς παθολογικοῖς οἰδήμασι τῶν ὠοθηκῶ κλπ. Ἀποχωρίζεται ὑπὸ μορφὴν χρυσομηλέχρων κρυστάλλων.

Λουτεολίνη ἢ ῥεσεδίνη καλεῖται ἡ ἐκ τῆς κιτρίνης ῥεσεδῆς τῆς βαφικῆς ἐξαγομένη βιομηχανικῶς κιτρίνη χρωστικὴ οὐσία, ἣτις φέρεται ὑπὸ μορφὴν κρυστάλλων βελονοειδῶν, στιλπνῶν, εὐδιάλυτων ἐν ἀλκαλίοις διὰ σκοτεινῶς κιτρίνης χροιάς.

* **Λουτουφί.** Χωρ. τοῦ δήμου Πλαταιῶν (Θηβῶν), ἔχον 257 κατ. (1896).

* **Λουτρά.** Χωρ. τοῦ δήμου Περαιᾶς (Τήνου), ἔχον 99 κατ. (1896).

Λούτρα. Χωρ. τοῦ δήμου Πηγῆς (Ρεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 180 κατ. (1900).

* **Λουτράκι.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Κρουσῶνα τῆς ἐπαρχίας Μαλεβιζίου (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 591 κατ. (1900). — 2) Πρωτ. (θερινή) τοῦ δήμου Περαιῶας (Κορινθίας), ἔχουσα 685 κατ. (1896).

Λουτρακίου ὕδατα. Παρὰ τὴν βορείαν ἀκτὴν τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου ἐν διωρικῇ ἀποστάσει ἀπὸ τοῦ λιμένος Καλαμακίου καὶ παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους τῆς Γερανείας ἀναβλύζουσιν ἐκ παρακειμένων τῇ θαλάσῃ ἀβυσσολίθων τὰ διάσημα καταστάνατα κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ἱαματικά ὕδατα τοῦ Λουτρακίου τὰ ἀναφερόμενα καὶ ὑπὸ ἀρχαίων συγγραφέων. Ἡ ὕδατοφόρος ἔκτασις τοῦ Λουτρακίου ἐπεκτείνεται μέχρι ἀποστάσεως 750 περὶπου μέτρων, ἐν τῇ ὁποίᾳ διακρίνονται τρία συμπλεγμάτα πηγῶν, ἐξ ὧν τὸ πρῶτον περιλαμβάνει πηγὰς θερμοκρασίας 30° 9 ε. τὸ δεῦτερον πηγὰς θερμοκρασίας 31° ε. καὶ τὸ τρίτον πηγὰς θερμοκρασίας 29° 8 ε. Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν κυρίων τούτων συμπλεγμάτων τῶν ἱαματικῶν πηγῶν Λουτρακίου, καθ' ὅλην τὴν παραλίαν πάντα τὰ ἀνερυθθέντα φρέατα περιέχουσιν ὕδατα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον μὴ παραλλήλως ἀπὸ τὰ ἱαματικά ὕδατα τοῦ Λουτρακίου, καὶ αὐτὰ δὲ τὰ φρεῖα ὕδατα τοῦ χωρίου Λουτρακίου ἀπεδείχθησαν διὰ τῆς χημικῆς ἀναλύσεως ὡς ἐνέχοντα πολὺ τὸ δισανθρακικὸν νάτριον ἥτοι σόδα καὶ ἐν πολλοῖς προσομοιάζοντα πρὸς τὰ ὕδατα τοῦ Evian. Ἡ χημικὴ ἀνάλυσις κατέδειξεν ὡς συστατικά τῶν ὑδάτων δισανθρακικὰ θεϊκὰ ἄλατα τῶν ἀλκαλικῶν

γαίων καὶ ἀλκαλίων. Τὰ στερεὰ συστατικά (1,8—1,9 γραμ. κατὰ λίτρον) συνίστανται κατὰ τὸ ἥμισυ μὲν ἐκ μαγειρικοῦ ἁλάτος, κατὰ τὸ ἕτερον δ' ἥμισυ ἐκ δισανθρακικοῦ ἁβυσσίου, δισανθρακικοῦ μαγνησίου, δισανθρακικοῦ νατρίου, γλωριούχου μαγνησίου, γλωριούχου καλίου, θεϊκοῦ μαγνησίου καὶ θεϊκοῦ ἁβυσσίου. Ἐκ τῶν συστατικῶν καὶ τῶν ἀναλογικῶν αὐτῶν αἱ 3 ἱαματικαὶ πηγαὶ τοῦ Λουτρακίου τάσσονται μετὰ τῶν θερμῶν ἀλκαλικῶν ἐλαφρῶν ἀλιπηγῶν καὶ προσομοιάζουσι κατὰ τὴν χημικὴν σύστασιν αὐτῶν πρὸς τὰς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ πηγὰς Bourbon-Lancy, Bourbon l'Archambault, Vittel καὶ Contrexéville καὶ κέκηνται τὴν θεραπευτικὴν ἐνέργειαν τῶν ἱαματικῶν πηγῶν Contrexéville (Γαλλίας), Marienbad (πηγῆς Ροδόλφου), Bath (Ἀγγλίας), Wildungen καὶ Lippespringe (Γερμανίας) κἄ.

Κατὰ τὰς μέχρι τοῦδε παρατηρήσεις τῶν ἱατρῶν, τὰ ὕδατα ἐξάντησαν θαυματουργὰ εἰς τοὺς πάσχοντας ἐξ οὐρικής ψαμμιάσεως καὶ λιθιάσεως. Ἐπίσης ἐδείχθησαν ἀνύσιμα κατὰ παθήσεων τοῦ στομάχου, χρόνιων γαστρικῶν κατάρρων μετὰ δυσκοιλιότητος, δυσπεψιῶν κ.λ.π. Ἀλλὰ καὶ πάσχοντες ἐκ χρόνιου κατάρρου τῆς κύστεως ἀπεδείχθη ὅτι ὠφελοῦνται σπουδαίως ἐκ τῆς χρήσεως τῶν ὑδάτων τούτων. Διὰ τὴν ὠφελίμως ταῦτα ἐπέδρασαν καὶ κατὰ μυϊκῶν ρευματισμῶν, νευραλγικῶν καὶ χρόνιων ρευματισμῶν τῶν ἁρθρῶν, ισχιαλγικῶν, ὀσφυαλγικῶν, ἠπαταλγικῶν καὶ γαστραλγικῶν. Τὴν θεραπευτικὴν ἐνέργειαν τὰ μέγιστα ἐνισχύουσι καὶ τὰ ἐκ τοῦ χωρίου τοῦ Λουτρακίου πόσιμα ὕδατα, ὧν τινὰ ἀπεδείχθησαν περιέχοντα δισανθρακικὸν νάτριον ἥτοι σόδα ἐν ἀναλογία ὑπερτέρα τῆς τῶν ἱαματικῶν πηγῶν. [Α.Κ.Δ.]

* **Λουτρόν.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Εὐρωστίνης (Κορινθίας), ἔχον 385 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Οἰχαλίας (Μεσσηνίας), ἔχον 367 κατ. (1896).

* **Λουτρός.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Ἀμυρακίας (Βάλτου), ἔχον 596 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Καλλιωνίου τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτσας, ἔχον 351 κατ. — 3) Χωρ. τοῦ δήμου Κραννῶνος (Δαρδανίας), ἔχον 217 κατ. (1896).

* **Λούτσα.** Χωρ. τοῦ δήμου Δηλαινῶν (Χαλκίδος), ἔχον 241 κατ. (1896).

* **Λουτσέρα** (Lucera). Πόλις τῆς Ἰταλίας, μετὰ 17,515 κατ. τῷ 1901.

* **Λούτσκι** (Luzk). Περιφέρεια τοῦ ῥωσικοῦ κυβερνήτου Βολυνίας, ἔχουσα ἐμβα. 7,479 τ.μ. καὶ 252,004 κατ. τῷ 1897. Ἡ ὁμών. πρωτεύουσα εἶχε τότε 18,525 κατ.

* **Λούτσοδος.** Χωρ. τοῦ δήμου Ὑαίας (Λοκρίδες), ἔχον 247 κατ. (1896).

Λουὺν (Honoré Joseph d'Albert, duc de Luynes). Γάλλος ἀρχαιολόγος, γενν. τῷ 1802 ἐν Παρίσις. Ἐγένετο τῷ 1830 μέλος τῆς Ἀκαδ. τῶν Ἐπιγραφῶν, τῷ 1848 μέλος τῆς Βουλῆς καὶ διήλθε τῷ 1862 τὴν Ἀνατολήν. Κυρίως ἰγένετο γνωστὸς ὡς ὑποστηρικτὴς τῶν καλῶν τεχνῶν. Μετὰ τὸ ἄλλων ἔγραψε τὰ ἐξῆς ἔργα: *Mémoires de quelques vases peints* (1840), *Essai sur la numismatique des Satrapies et de la Phénicie* (2 τ., 1846). Πρὸς δὲ ἐδημοσίευσεν τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ πρώτου δουκὸς de Luynes, ὅστις γενν. τῷ 1578 ὑπῆρξεν εὐνοούμενος Λουδοβίκου II', ὑπεστήριξε αὐτὸν μετὰ θάρρους κατὰ τῶν αὐθαιρεσιῶν τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ τῶν μεγιστάνων τῆς Γαλλίας, κατόπιν δὲ καὶ κατὰ τῶν Οὐγενότων, ἀπέθανε δὲ τῷ 1621.

* **Λούδα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ναρθίων (Ζακύνθου), ἔχον 177 κατ. (1896).

* **Λόγδορο** (Loughborough). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Λεστερ, μετὰ 21,508 κατ. (1901).

Λοφίας (Ζωολ.). Γένος τελεοστῶν ἰχθύων ἐκ τῆς τάξεως τῶν Ἀκανθοπτερυγίων, περιλαμβάνον τέσσαρα εἴδη τῶν ἀκτιῶν τῆς Μεσογείου, διακρινόμενα διὰ τὴν λαίμαργίαν καὶ πονηρίαν. Στερεούμενοι εὐκινησίας οἱ λοφίαι παραμένουσιν ἀκίνητοι ἐπὶ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης ἐν τῇ ἄμρῳ ἢ ἐν τοῖς θαλάσσις φυταῖς, πρὸς ἃ εὐκρίως ἐξομοιοῦνται κατὰ τὸ χροῖμα, κινεῦσι τὰ δίκην λοφίου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὑπάρχοντα νήματα καὶ οὕτως ἐξαπατῶντες τοὺς ἄλλους ἰχθύς προσελκύουσιν καὶ καταβιβάζουσιν αὐτούς. Ἡ σὰρξ αὐτῶν ἀνεπιτηδεύα πρὸς βρώσιν.

Λοφιδόδους (Ζωολ.). Γένος Ὀνυχωτῶν Περιτετακτύλων ἐξαφανισθέντων ἐκ τῆς ζωῆς καὶ ἀντιπροσωπευμένων διὰ τῶν ἐν τῇ κατωτέρᾳ καὶ μέσῃ Πωκείνῳ περιττῷ ἀπολειπόμενων λειψάνων αὐτῶν. Ἦσαν ζῶα συγγενῆ πρὸς τοὺς Ταπίρους.

Λοφοφόρος (Ζωολ.). Γένος ὀλεκτορείδων πτηνῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Φασιανίδων, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ οὐρᾶς βραχείας καὶ πλατείας, κεφαλῆς φεροῦσης δίκην λοφίου δέσμων πτερῶν καὶ περιλαμβάνον εἶδη τινα σπανίων πτηνῶν ζώων ἐντὸς τῶν πορθένων θασῶν τῶν Ἰνδιῶν καὶ ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν κορυφῶν τῶν Ἰμαλαίων ὄρεων. Το εἶδος Λ. ὃ ἀπαστράπτων, Μοναχὺς ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν καλούμενος, τυγχάνει ἀντικείμενον ἐνδελεγοῦς θήρας διὰ τὰ ὠραία πτερὰ αὐτοῦ τὰ

ἔχοντα ἀνταυγείας λαμπρῶς ἐρυθρᾶς, πρασίνας, ἰώδεις, ὑποκυάνους, ὀρνέας, λευκάς, μελαίνας.

Λόφυρος (Ζωολ.). Γένος ὕμενοπτερων φυτοφάγων ἐντόμων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Τενθροδονίδων περιλαμβάνον πολλά εἶδη ἅξια μνείας διὰ τὰς μεγάλας καταστροφὰς ἃς δύνανται νὰ ἐπενέγκωσιν εἰς ὀλόκληρα δάση κωνοφόρων δένδρων διὰ τῶν σκαθίστων, οἱ ὅποιοι ἀναπτύσσονται ἐκ τῶν ἐν τῇ μάτῃ τῶν τρυφερῶν βελονοειδῶν φύλλων τῶν κωνοφόρων ἐναποτεθειμένων ὧν. Ὑπάρχει διμορφία φύλων, τοῦ μὲν ἄρρενος ὄντος μέλανος, τοῦ δὲ θήλεος ὑποκιτρίνου.

Λόχα (Loja). Ἐπαρχία τῆς δημοκρατίας τοῦ Ἰσημερινοῦ, ἔχουσα ἐμβ. 18,800 τετρ. βθ. χιλ. κατ. καὶ ὁμῶν. πρωτεύουσά της μετὰ 10 χιλ. κατ.

* **Λόχα** (Loja). Πόλις τῆς Ἰσπανίας, μετὰ 18,174 κατ. τῷ 1897.

Λοχίτις ἐκκλησία (Comitia centuriata). Ἡ μεγίστη τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ τῶν Ῥωμαίων δήμου (πατρικίων καὶ πληβείων), εἰς ἣν πλὴν ἄλλων ἀνήκεν ἀπὸ τῆς καταλύσεως τῆς βασιλείας καὶ τοῦ δικαίωμα τῆς καταστάσεως τῶν ὑπάτων ἀρχῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκκλησία αὕτη ἦτο σύγι ἀπλῶς σύνδος Ῥωμαίων πολιτῶν, ἀλλὰ σύνταγμα τῶν μερῶν εἰς ἃ ἦτο στρατιωτικῶς διηρημένος ὁ τῶν Ῥωμαίων δῆμος, ἀνάγκη να προταγῇ ὅτις τινα περὶ τῆς διαιρέσεως αὐτῆς. Βάσις διαιρέσεως κατὰ τὸ εἰς τὴν Σέρβιον Τυλλιον ἀποδιδόμενον πολίτευμα ἦτο ἡ ἀγροτική κτήσις καὶ κατὰ μὲν τὴν θέσιν τῶν ἀγροτικῶν κτημάτων ἡ γῶρα διηρέθη εἰς φυλάς τοπικάς, κατὰ δὲ τὸ μέτρον τῆς κτήσεως αὐτῶν κατετάχθησαν οἱ πολῖται εἰς συμμορίας καὶ λόχους. Καὶ πᾶσαι μὲν αἱ φυλαὶ ἦσαν 35, διηρῶντο δὲ εἰς 5 συμμορίας (classes), ὧν ἐκάστη εἰς 2 ἡλικίας τὴν τῶν νεωτέρων (juniores) καὶ τῶν πρεσβυτέρων (seniores). Ἐκάστη τῶν ἡλικιῶν περιελάμβανε ἰσαριθμούς λόχους, ἀνὰ 40 μὲν ἐκάστη τῶν ἡλικιῶν τῆς πρώτης συμμορίας, ἀνὰ 20 δὲ ἐκάτερα τῶν ἡλικιῶν τῶν δύο ἐπομένων συμμοριῶν καὶ ἀνὰ 15 αἱ τῆς τετάρτης. Τούτοις προσθετοὶν 18 λόχους ἱππέων, δύο λόχους χειροτεχνῶν, δύο τυμπανιστῶν καὶ βυκαβανόμενων ἐκ τῆς πέμπτης συμμορίας. Κατὰ δὲ τὴν ἀπὸ τοῦ γ' αἰῶνος π. Χ. μεταρρύθμισιν τοῦ πολιτεύματος τούτου παρέμεινε μὲν ἡ κατὰ συμμορίας καὶ ἡλικίας διαιρέσις, προσετέθη δὲ ἡ κατὰ φυλάς. Ἐκάστη φυλὴ περιελάμβανε 10 λόχους, ἐκ δὲ τῶν 193 φύλων 70 μὲν εἶχον οἱ λόχοι τῆς πρώτης συμμορίας, ἡ 88 συγκαταλέ-

μεμένων ἐν αὐτοῖς καὶ τῶν 18 ψήφων τῶν ἱππικῶν λόγων, τῶν δὲ ἄλλων συμμοριῶν οἱ λόγοι εἶχον 105 ψήφους. Τὸ δικαίωμα τοῦ χρηματισμοῦ ἐν τῇ Δ. εἶχον μόνοι οἱ κυρίως ἄρχοντες, οἱ δ' ἄλλοι, κυρίως οἱ δῆμαρχοι, ὁσάκις ᾔθελον νὰ συγκαλέσωσι τὴν Δ. ἐκκλησίαν ἔπρεπε νὰ λαμβάνει τὴν ἐξουσίαν ταύτην παρὰ τινος τῶν κυρίως ἄρχοντων. Ἡ Δ. εἰς ἀτε στρατιωτικῇ εὐσῇ δὲν ἠδύνατο νὰ συνέλθῃ ἐντός τοῦ τεύχους τῆς πόλεως, ἐξω δὲ ἠδύνατο ἐπιρρῆσθαι, ἀλλὰ κανονικῶς οὐχὶ περατεῖται τοῦ πρώτου ἀπὸ τῆς πόλεως ὄνταστα-
 εῖς, συνηθέστατα ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Ἀρεῶς. Κατάλληλοι πρὸς συγκλήσιν ἐκκλησίας ἡμέραι ἦσαν ὠρισμένοι, ἀλλὰ καὶ τότε συνερχομένη ἠδύνατο νὰ διαλυθῇ δι' ἐνστάσεως ἴσου ἢ ὑπερέντα τοῦ χρηματίζοντος ἄρχοντος εἴτε καὶ ὑπ' ἑτέρου ἄρχοντος ἢ οἰωνοσκόπου δι' ἀναγγελίας ἀπασιῶν οἰωνῶν (βροντῆς, κεραυνῶ) ἢ προσβαλλομένου τινος τῶν ἐκκλησιαζόντων ἐξ ἐπιληψίας ἢ τέλος τοῦ καιροῦ μὴ ἐπιτρέποντος. Διελύετο δὲ ἅμα τῇ δύσει τοῦ ἡλίου. Συνερχομένου τοῦ θῆμου εἰς ἐκκλησίαν ὁ πέραν τοῦ Τιβέρεως Ἰάννικλος λόφος ἡσφαλίετο διὰ φρουρᾶς, σημαῖα δὲ στρατιωτικῇ ἦτο ἀνυψωμένη ἐπ' αὐτοῦ, ἥς ἀποσπαθείσης διελύετο ἡ ἐκκλησία. Οἱ εἰσφερόμενοι νόμοι εἰς τὴν Δ. εἰς κανονικῶς εἶδε νὰ ἐγκρίνωνται ὑπὸ τῆς Συγκλήτου, κατὰ μὲν τοὺς παλαιότερους χρόνους μετὰ τὴν ἐπιφύρισίν των ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. εἴτα δὲ πρὸς αὐτῆς, τὸ δ' ἐναντίον ἀνιστόν μὲν δὲν ἦτο, ἀλλ' ἐκρίνετο ἀπρεπῆς καὶ σπανιώτατα συνέβη. Ἡ δὲ ἐξουσία τῆς Δ. εἰς τριττῇ, νομοθετικῇ, δικαστικῇ καὶ ἀρχαιεστία. Ἐν τῇ πρώτῃ ὁ μὲν ἄρχων προτείνει τὸν νόμον, ὁ δὲ δῆμος ἀποδέχεται ἢ ἀπορρίπτει αὐτόν. Τὴν δὲ δικαστικὴν ἐξουσίαν εἶχον μὲν οἱ κυρίως ἄρχοντες, ἀλλ' αἱ θανατικαὶ ποιναὶ καὶ εἴτα πᾶσαι αἱ σωματικαὶ καὶ ἐκ τῶν χρηματικῶν αἱ ὑπερβαίνουσας 3,000 καὶ 20 ἀσάβρια ἀνήκον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Δ. εἰς τῶν τοῖς ἀρχαιεστίας δὲ καθίστη τὸς κυρίως ἄρχοντας καὶ παρῆγε τὸ κύρος τῆς ἐξουσίας τοῖς τιμηταῖς διὰ νόμου ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὸν φρατρικὸν νόμον, δι' οὗ ἐκυροῦτο τοῖς ἄλλοις ἄρχουσι τὸ imperium. Αὕτη ἡ ἐξουσία τῆς Δ. εἰς, ἥτις καὶ μετὰ τὸν νόμον τῶν Οὐαλερίου καὶ Ὀρατίου, δι' οὗ τὰ ψήφισματα τῆς πλῆθους (βλ. Φυλετικὴ ἐκκλησία) ἰσώθησαν τοῖς νόμοις, διετήρησε τὰ σπουδαιότερα, αὐτὸν διαγνώσιν περὶ πολέμου, τὰ ἀρχαιεστία τῶν ὑπάτων ἀρχῶν καὶ τὰς δίκας περὶ κεραικῆς ποινῆς. Ἵνα δ' εἶναι νόμιμος ἡ Δ., ἔπρεπε νὰ προαγγελθῇ διὰ διαγραφῆς τοῦ χρηματίζοντος ἄρχοντος, ἐν ᾧ ὠρί-

ζετο ἡ τε ἡμέρα καὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦ χρηματισμοῦ, ἐν τῷ μεταξύ δ' ἐν συλλογῇ συνεζήτητο ὁ νόμος, μὴ ἐπιτροπόμενης ἀντιλογίας τινος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συγκλήσεως τῆς ἐκκλησίας, διότι ὁ διαψήρι-
 σμός ἀπῆται πολὺν χρόνον. Προηγούντο δὲ ταύτης οἰωνισμοί. Εἴτα διὰ τοῦ κήρυκος ἢ βυκανιστοῦ συνήγετο ἡ Δ., ἐν ᾗ, συνελθόντων τῶν πολιτῶν, ὁ ἀρχων ᾔρχετο πρῶτον τυπικῶς εὐχὴν ὅπως ὁ χρηματισμὸς ἀποθῇ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς πόλεως, εἴτα δ' ἡρώτα διὰ τῆς τυπικῆς φράσεως *rego vos, Quirites, velitis iubeatis* (ἔπεται τὸ ἐκαστοῦ πρὸς κύρωσιν προτεινόμενον), μετὰ δὲ ταῦτα διέταττο ν' ἀπέλθωσιν οἱ μὴ δικαιούμενοι νὰ ψηφοφορήσωσι, νὰ διακριθῶσι δ' οἱ ἄλλοι κατὰ λόγους. Καὶ κατὰ τοὺς ἀρχαίους μὲν χρόνους πρῶτον ἐκαλούντο πρὸς ψηφοφορίαν οἱ 18 λόγοι τῶν ἱππέων, ὕστερον οἱ τῆς πρώτης συμμορίας μετὰ τῶν προσηρτημένων αὐτῇ λόγων τῶν τεχνιτῶν, μετὰ δὲ τούτους οἱ τῶν ἄλλων συμμοριῶν διαδοχικῶς. Ὑστερον δὲ μετὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ ἀρχαίου συστήματος πρῶτον ἐκαλεῖτο εἰς τὴν τῆς πρώτης συμμορίας λόγων κλήρω λαμβανόμενος, οὗ ἡ ψήφος μαγίστην εἶχε δύναμιν παρὰ τοῖς θεσι-
 δαίμοσι. Ῥωμαῖοις, θεωρουμένη ὡς θεία φωνή δι' ὃ ὁσάκις ὁ λόγος οὗτος εὐηγορεῖται παρὰ τὸ συμφῆρον τῆς πόλεως, ὁ χρηματίζων ἄρχων διέλυε τὴν ἐκκλησίαν. Μετὰ τοῦτον ἐφήριζον οἱ τῆς πρώτης συμμορίας λόγοι μετὰ τῶν 18 λόγων τῶν ἱππέων καὶ κατόπιν οἱ ἄλλοι. Ἐκαστος τῶν ψηφοφορούντων λόγων εἰσήγετο εἰς ἴδιον περίφραγμα, ἐξ οὗ ἐξήρχετο κατὰ ἓνα οἱ πολῖται δια στενῆς ὁπισθίας διαδου, ἐφ' ἧς ἴσταντο οἱ ψηφολέκται πρὸς τοὺς ἀνεκκρινῶν τοὺς ψήφους τοῦ. Καὶ μέχρι μὲν τοῦ 139 π. Χ. ἡ ψηφοφορία ἦτο φανερά, δηλοῦντος ἐκάστου τῶν ἐξερχομένων πολιτῶν προφορικῶς τὴν γνώμη του εἰς τὸν ψηφολέκτην, ἔπειτα ὅμως μυστικῇ, διὰ δελτίων ἐν οἷς ἦσαν γεγραμμένα στοιχεῖα δηλοῦντα τὴν παραδοχὴν ἢ μὴ τοῦ νόμου ἐν ταῖς νομοθετικαῖς ἐκκλησίαις, τὴν καταδίχην ἢ τὴν ἀθώωσιν τοῦ ὑποδίκου ἐν ταῖς δικαστικαῖς ἐν δὲ τοῖς ἀρχαιεστίας ἦτο λευκὸν τὸ δελτίον, ἐνθα ἐνέγραψεν ἐκάστος τὰ ἐνύματα τῶν ἀρχόντων. Τὸ δελτίον τοῦτο ἐξερχόμενος ἔρριπεν εἰς κίστην παρὰ τὸ ἄκρον τῆς γερύρας ἰδρυμένην. Μετὰ δὲ τὴν διαλογὴν τῶν ψήφων τὸ ἀποτέλεσμα ἀνεκκρινέτο τῷ ἄρχοντι, ὅστις, ἀνενεχθεὶς αὐτῷ τῶν δελτῶν πάντων τῶν τμημα-
 των, ἔρριπεν εἰς ὑρίαν τοσούτους κλήρους, ὅσα ἦσαν ταῦτα, εἴτα δ' ἐξάγων ἀνα ἓνα τῶν κλήρων ἀνηγόρευε τὴν γνώμην τοῦ ὑπ' αὐτοῦ δηλουμένου τμήματος καὶ

κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ψήφων ἐκήρυττε τὴν ἐπικύρωσιν ἢ καταψήφισιν τοῦ νόμου, τὴν καταδίκην ἢ ἀθώωσιν τοῦ ὑποδίκου καὶ τοὺς λαβόντας περισσοτέρας ψήφους ἀρχοντας.

* **Λυδέκκη** (Lübeck). Ἡ ἐλευθέρα αὕτη πόλις τοῦ Γερμαν. κράτους εἶχε τῷ 1900 κατ. 82,098 καὶ μετὰ τῆς εἰς αὐτὴν ἀνηκούσης χώρας 96,775.

Λυγαῖδες (Ζωολ.). Οἰκογένεια ἡμιπτέρων ἐντόμων περιλαμβάνουσα τὰ γένη Λυγαῖς τοῦ Φαβρίκιου, αὐτὸς γνωσιότερα εἶδη εἶναι ὁ Πυρρονόρις (βλ. λ.) καὶ Ἀ. ὁ Ἰππείτος διαιτώμενος ἐν τοῖς κορμίσι σσηπυῶν δρυῶν. Τὰ πλεῖστα ζῶσιν ὑπὸ λίθους, φύλλα κλπ.

* **Λυγαρέας**. Χωρ. τοῦ δήμου Μαλευρίου (Γυθείου), ἔχον 110 κατ. (1896).

* **Λυγγά**. 1) Χωρ. τοῦ δήμου Εὐρωσίνης (Κορινθίας), ἔχον 499 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Μυρτουνηίων (Ἡλείας), ἔχον 159 κατ. (1896).

Λύγκος καὶ Λυγκηστίς. Ἐπαρχία τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας, τμήμα τοῦ ὠρειοτάτου, εὐφροτάτου καὶ πυκνότερα κατοικημένου λεκανοπεδίου τῆς Μακεδονίας τοῦ διαρρομένου ὑπὸ τοῦ παραποτάμου τοῦ Ἀχαιοῦ Ἐριγῶνος. Κεῖμένη πρὸς νότον τῶν Βιτωλίων ἀναφέρεται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἔνεκα τῆς ἐκστρατείας τοῦ Βρασίδου καὶ τῶν ῥωμαϊκῶν ἐπιχειρήσεων. Ἐκπαλαί δ' ὤκειτο ὑπὸ τῶν Λυγκηστῶν Μακεδόνων, αἵτινες ἔχον ἰδίους βασιλεῖς καταγεμένους ἐκ τῶν Βακχιδῶν τῆς Κορίνθου, μέγρι τοῦ βασιλέως Φιλίππου Β' προσαρτήσαντος τὴν Λυγκηστιδα εἰς τὸ Μακεδονικὸν κράτος. Ἡ Ἀ. ἔπαθε δεινὰ τῷ 200 π. Χ. ὅτε συνεκροτήθη ἡ μάχη μεταξὺ Μακεδόνων καὶ τοῦ Ῥωμαίου στρατηγοῦ Σουλπίκιου Γάββα. Ἀκολούθως κατετάχθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων εἰς τὸ δ' τρίτον τῆς Μακεδονίας· νῦν δ' ἐκκλησιαστικῶς μέρος μὲν αὐτῆς ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Πρεσπῶν καὶ Ἀχριδοῦ, μέρος δ' εἰς τὴν ἐπαρχίαν Πελαγονίας, μέρος δ' εἰς τὴν τῶν Μογλενῶν. Ἡ Ἀ. πάλαι πρὸ τοῦ Δ' αἰῶνος ὤκειτο κατὰ κόμας· βραδύτερον δὲ μόλις ἀναραινόνται ἐν αὐτῇ πόλεις, οἷα ἡ Μελιτιών, Βεύη, Ἀθακος κλπ. καὶ ἡ σπουδαιότητι πασῶν Ἡράκλεια (βλ. λ.).

Λυγοσίνη ἢ λυγοσινικὴν νάτριν. Νεώτατη φαρμακευτικὴ οὐσία ὑπὸ μορφὴν κρυστάλλων μελανῶπων ἐχόντων προσίνην μεταλλικὴν λάμψιν, διαλυομένων ἐν ὕδατι διὰ χροῖας, ἐρυθρᾶς. Ἀπεδείχθη ὡς ἔχον ἐνόντους ἀντισηπτικὰς ἀντιζυμωτικὰς καὶ βακτηριδοκτόνους ιδιότητες.

Λυγοσινική κινίνη. Iygosinate

de quinine. Νεώτατον φαρμακευτικὸν προϊόν ὑπὸ μορφὴν κόνεως κιτρίνης στιλπνῆς, δυσδιάλυτον ἐν ὕδατι, εὐδιάλυτον ἐν οἶνῳ, γλυκίῳ καὶ βενζολίῳ. Ἐχει πάσας τὰς ιδιότητας τοῦ λυγοσινικοῦ νατρίου, ἐπὶ πλέον αἰμοστατικὴν ἐνέργειαν ἰσχυραν ἐπὶ παρεγγυματωδῶν αιμορραγιῶν. Γάζα ἐπιπεπασμένη διὰ κόνεως λυγοσινικῆς κινίνης εἰσαχθεῖσα εἰς τὰς ῥινикаς κοιλότητας ἐπέχει καὶ τὴν βιαιοτέραν ἐπίσταξιν. Παρέχεται ἐσωτερικῶς πρὸς ἐντερροσπρίαν κλπ., ὡσαύτως δὲ κατὰ τῶν ἐλαιογενῶν πυρετῶν. [P.N.B.]

Λυγούστιανα. Χωρ. τοῦ δήμου Θέρμου (Τριγωνίας), ἔχον 219 κατ. (1896).

Λυγούδιστα. Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Φλεσιάδος (Τριφυλίας), ἔχουσα 2,584 κατ. (1896).

Λύδδα. Ἀρχαία πόλις τῆς Παλαιστίνης, καλουμένη ὑπὸ μὲν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης Λῶδ, ὑπὸ δὲ τῶν Ἑλλήνων Διοσπολὶς, 9 μίλια ἀπέχουσα πρὸς Ἀ τῆς Ἰερουσάλης καὶ κεκμένη παρα τὴν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀγούσαν. Ἐν αὐτῇ ὁ μὲν ἀπόστολος Πέτρος ἐθεράπευσε παραλυτικόν, ὁ δὲ ἅγιος Γεώργιος ὑπέστη τὸ μαρτύριον αὐτοῦ. Μικρὸν μετὰ τὴν τῶν Ἱεροσολύμων καταστροφὴν καταστραφεῖσα ἀνεκτίσθη καὶ πάλιν καὶ κατέστη βραδύτερον εἰς ἐπιφανοῦς ἱουδαϊκῆς σχολῆς. Ἡ Ἀ. πολλὰκις μνημονευομένη ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν Σταυροφορῶν καλεῖται νῦν Λούδ ἢ Λοδόν. Περιλαμβανομένη δ' ἐν τῇ νομαρχίᾳ Δαμασκού ἔχει 2,000 κατ., ὧροίαν ἐκκλησίαν ἰδρυθεῖσαν ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ καὶ τιμωμένην ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ ὁρθόδοξον ἐπισκοπὴν ὑπαγομένην τῷ πατριαρχεῖ ὡς Ἱεροσολύμων. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Λυδενσχάϊδ** (Ludenscheid). Πόλις τοῦ πρώτου νομοῦ Ἀρνσβεργ, μετὰ 25,509 κατ. (1900).

Λύδη, lyda (Ζωολ.). Γένος ὑμενοπτέρων ἐντόμων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Τενθρηδονιδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ κεραίων μακρῶν νηματοειδῶν, ὑπὸ πλέον τῶν 9 ἄρθρων, τραχήλου εὐδιακρίτου, σώματος πλατέος ἐμφανίζοντος κατὰ τὴν κοιλίαν χειλὶς ὀδῶ καὶ προέχον καὶ ὑπὸ πτήσεως θαρραλέας καὶ ζωηρᾶς. Ἐνταῦθα ὑπάγονται πλεῖστα εἶδη διαιτώμενα ἐπὶ τῶν πεύκων, τῶν ῥοδῶν, τῆς ἀπίας κλπ.

Λυθρί. Κώμη παράλιος ἐπέχουσα τὴν θέσιν τῆς πόλεως Ἐρυθρῶν ἐν Ἰωνίᾳ καὶ ἀνήκουσα εἰς τὴν διοίκησιν Κρήνης, κτισθεῖσα δὲ περὶ τὸ 1830. Κατοίκους ἔχει περὶ τοὺς χίλιους Ἕλληνας γεωργοὺς διατρεφόντας δημοτικὸν σχολεῖον. Πέρις εὐρίσκονται 2 μεταλλικαὶ πηγαὶ καὶ ἀνα-

καλύπτονται ὁσημέραι πολλὰ ἀρχαιότητες ἀνέχουσαι τῇ ἀρχαίᾳ πόλει τῶν Ἑρυθρῶν, περὶ ἧς ἀξιολόγους μονογραφίας ἐγραψαν οἱ Γερμανοὶ B. Gable (ἐν Βερολίῳ, 1892) καὶ G. Weber ἐν τῷ περιοδ. τοῦ ἐν Ἀθῆναις Γερμ. Ἰνστιτούτου τοῦ 1901.

Λύκεια. Πεδίος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ ἐγγὺς τῆς ἐν Πόντῳ Ἡρακλείας, ἔχουσα ἀφθονίαν τῶν ἐπιτηδείων. Ἐν ταύτῃ διατρίβων ὁ Κόττας τῷ 72 π. Χ. μετὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἄλωσιν τῆς Προυσιᾶδος πρὸς Ὑπὶφ ἐπολιέρεται τὴν Ἡρακλείαν καὶ ἐδῆου ἅπασαν τὴν περὶ αὐτὴν χώραν.

Λύκαινα (Ζωφλ.). Γένος ἡμεροβίων ψυχῶν παρεμφερῶν πρὸς τὰς Πολυμομάτους, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ πτερῶν κυανῶν ἢ ὀρνῶν ὑπερθεῖν, ὑποφαίων κάτωθεν, μετὰ μελανῶν ὀφθαλμοειδῶν κηλίδων, καί περιλαμβάνον τὰ εἶδη Ἰκαρος, Κορυδῶν, Ἀλθωνίς κλπ.

* **Λυκίσσα.** Χωρ. τοῦ δήμου Αἰπείας (Πυλίας), ἔχον 130 κατ. (1896).

* **Λυκίσταινα.** Χωρ. τοῦ δήμου Φιγαλίας (Ὀλυμπίας), ἔχον 337 κατ. (1896).

Λυκομῖδαι εὐρεῖται καὶ ἡ γραφὴ Λυκομῆδαι). Πανάρχαιον ἱερατικὸν γένος τῆς Ἀττικῆς, ἀνάγον τὴν ἀρχὴν του εἰς τὸν ἥρωα Λύκον (βλ. λ.). Ἐκείνητο τελεστήριον ἐν τῷ δήμῳ Φλυῶν συνδεόμενον μετὰ τῆς λατρείας τῶν Ἐλευσινίων θεῶν καὶ ἀναγινωσκόμενον ὑπὸ τοῦ Θεμιστοκλέους, ὅστις ἀνῆκεν εἰς τὸ γένος τοῦτο. Εἶχε δὲ ἑδρας καὶ ἐν ἄλλοις δήμοις τῆς Ἀττικῆς καὶ ἐν Ἀνδανίᾳ τῆς Μεσσηνίας, ἔνθα κατὰ τὰς παραδόσεις μετέγαγεν ὁ Λύκος τὰ Ἐλευσινία μυστήρια.

Λυκοπέριχη (Ζωφλ.). Γένος ἀκανθοπεριφυῶν ἰχθύων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Περκιδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ δύο διακεκριμένων νωτιαίων πτερυγίων. Δ. ἡ κορὴν ἡ, ἔχουσα πολλάκις μήκος $\frac{1}{3}$ —1 μέτρον, ζῇ ἐν τοῖς ποταμοῖς τῆς Βορείου Γερμανίας καὶ σπανιώτερον ἐν τῷ Δουνάβει. Ἡ σὰρξ αὐτῆς περιζήτητον ἔδεσμα.

Λυκοπορδοειδῆ. Οἰκογένεια Βασιδιομυκῶν Γαστρομυκῶν, περιλαμβάνουσα ὡς πρότυπον γένος τὸ Λυκοπόρδον (βλ. λ.).

Λυκοπόρδον (Βοτ.). Πρότυπον γένος τῆς οἰκογενείας τῶν Λυκοπορδοειδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ἀναπαραγωγικῆς συσκευῆς σφαιροειδοῦς, ἑλλειψοειδοῦς ἢ ἀκροειδοῦς, συγκειμένης ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ στρώματος, ὑμένης στερεοῦ λεπιδώδους ἢ κηρυαλῶδους κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφανείαν, καὶ ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ ἰσοῦς, ἀποβαίνοντος σπογγώδους κατὰ τὴν ὠρίμανσιν καὶ φέροντος κοιλότητος ἐπενδεδυμέ-

νας ὑπὸ τοῦ ὑμένιου τὰ σπέρια ὠριμάσαντα ἀποπύκνους καὶ οὕτω πληροῦνται τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ μήκητος ὑπὸ μάξης κονιορτώδους, ἧτις διαρραγέντος τοῦ ἐξωτερικοῦ ὑμένιος ἡ φύσις ἡ βία ἐκτινάσσεται διὰ τὴν κονιορτοῦ πρὸς τὰ ἑκτός. Ὑπάρχουσι πολλὰ εἶδη Λ. Κακῶς θεωροῦνται δηλητηριώδη, καθότι δύνανται νὰ τρώγωνται ὅταν εἶναι τρυφερά.

Λυκόπους ὁ βερυγενικός (Φαρμ.). Τὰ φύλλα καὶ τὰ καυλία τοῦ ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις τῆς Βορ. Ἀμερικῆς φυομένου τούτου χεῖλανθοῦς φυτοῦ, ὑπὸ μορφὴν ἐγγύματος λαμβανόμενου ἐσωτερικῶς, ἔχουσιν ὅλως εἰδικὴν ἐνέργειαν κατὰ τῶν αποτελεσμάτων τῶν δηλητηρίων δηγμάτων ἐνίων ἐντόμων καὶ τῶν ἰοδύλων ὄψεων. Ὁρελεῖ δὲ ὡς στυπτικὸν καὶ πρᾶντικὸν ἅμα κατὰ τῆς ἀρχομένης πνευμονοφυματιώσεως καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς αἰμοπύσεων. [P.N.B.]

Λύκος. 1) Κατὰ τὴν ἀττικὴν μυθολογίαν υἱὸς τοῦ Πανδίωνος καὶ ἀδελφὸς τοῦ Αἰγέως, Παλλάδος καὶ Νίσου. Ἀντεπεξήλθε κατὰ τοῦ ἐν Ἀθῆναις βασιλικοῦ γένους τῶν Μητιονιδῶν, ἐκδιώξας δὲ αὐτοὺς ἔλαβεν ὡς μερίδιον αὐτοῦ τὸ τμήμα τῆς Ἀττικῆς τὸ περιλαμβάνον τὴν Διακρίαν καὶ τὴν Τειράπολιν μετὰ τῶν ἐκεῖ ἱερῶν τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἐκβλήθει δ' ὅμως ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν του κατέφυγε πρὸς τὸν Σαρπηδόνα εἰς τὴν χώραν τῶν Τρεμιλέων, ἧτις ἀπ' αὐτοῦ, ὡς λέγεται, ἐκλήθη Λυκία. Ἐθεωρεῖτο ὡς γενάρχης τῶν Λυκομίδων. Ἀπ' αὐτοῦ ἐκλήθη καὶ τὸ ἐν Ἀθῆναις Λύκειον.

— 2) Μυθικὸς βασιλεὺς τῶν Μαριανδυνῶν ξενίσας τοὺς Ἀργοναύτας καὶ γενόμενος εἰλος τοῦ Ἡρακλέους. Προσβλήθει ποτε ὑπὸ τῶν Βεβρύκων ἠτῆσται τὴν βοήθειαν τοῦ ἥρωος τούτου, νικήσας δὲ δι' αὐτοῦ τοὺς ἐχθροὺς μυθολογεῖται ὅτι ἐκτίσε πρὸς τιμὴν τοῦ Ἡρακλέους τὴν ἐν Πόντῳ Ἡρακλείαν. [Γρ.Σ.Ι.]

Λύκος. Ὄνομα πολλῶν ποταμῶν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἰστορίᾳ, ὧν γνωστότεροι ἦσαν ἐν Βιθυνίᾳ μὲν δύο· 1) ὁ Ῥύνδακος, τανῦν Ἀδριανὰς-τσάι ἐκ τῆς παρ' αὐτὸν ἀρχαίας πόλεως Ἀδριανῶν τῶν ἐν Ὀλύμπῳ (βλ. λ. σ. 450), ὅστις κατὰ Πλίνιον ἀρχαιότερον ἐκαλεῖτο Λ (βλ. Ῥύνδακος), καὶ 2) ὁ τανῦν Κιλίης-τσάι (ποτ. ξίφους) παρὰ τὸν Εὐξείνιον πόντον, ῥέων διὰ τῆς χώρας τῶν Μαριανδυνῶν καὶ ἀπέχων τοῦ μὲν Κάλητος ποταμοῦ (βλ. σ. 395) 80, τῆς δ' ἐν Πόντῳ Ἡρακλείας 20 στάδια. Ἐν Φρυγίᾳ δὲ ὁμοίως δύο· 3) ὁ τανῦν καλούμενος Κούμ-τσάι (αἰμώδης ποταμός), ὁ ῥέων ἐγγὺς τῆς Μαγνησίας, καὶ 4) ὁ

νῦν Τσουρούκ-σού (σσηπῶς ἢ δυσώδης ποταμός) ὁ εἰς τὸν Μαιάνδρον ἐκβάλλων. Καὶ ἐν Συρίᾳ δὲ ἐμείωσε δύο· 5) ὁ τανῦν Νὰρ-ἔλ-Κέλμπ καλούμενος, καὶ 6) ὁ παραπόταμος τοῦ Τίγρεως ὁ ἐκ τῶν Καρδουχίων ὀρέων πηγάζων, ῥέων 200 χλμ. πρὸς τὰ ΒΔ καὶ πρὸς Δ καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Τίγριν ΒΑ τῆς νῦν Μοσούλ. Ὁ τελευταῖος οὗτος ποταμός καλεῖται νῦν μείζων Ζαπ (Ζάβατος, βλ. τὸμ. Γ' σ. 89). Τὸν μείζονα Ζαπ διέβη δις ὁ αὐτοκράτωρ 'Ηράκλειος, α') τῇ 1 Δεκεμβρίου 627, ὅτ' ἐστρατοπέδευσε περὶ τὴν συμβολὴν τούτου τε καὶ τοῦ Τίγρεως καὶ συνήψε μάχην κρίσιμον κατὰ τῶν Περσῶν, οὗς καὶ ἐνίκησε τῇ 12 Δεκεμβρίου, καὶ β') ὅτε μετὰ τὴν κατὰ τῶν Περσῶν νίκην ἐβάδισεν ἐπὶ Κτησιφῶντα, τὴν μεγάλην τοῦ περσικοῦ κράτους πρωτεύουσαν. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Λυκοσούρας** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Μεγαλοπόλεως. ἔχει 7,520 κατ. τῷ 1896.

* **Λυκοτιναρὶ.** Χωρ. τοῦ δήμου Βάμου τῆς ἐπαρχίας Ἀποκορώνου (Σφακίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 214 κατ. (1900).

* **Λυκότραφο.** Χωρ. τοῦ δήμου Παμίσου (Μεσσηνίας), ἔχον 444 κατ. (1896).

* **Λυκούδεση.** Χωρ. τοῦ δήμου Τριπόλης (Τριφυλίας), ἔχον 198 κατ. (1896).

* **Λυκοῦργος.** Μυθικὸς βασιλεὺς τῶν ἐν Θράκῃ Ἠθωνῶν, υἱὸς τοῦ Δρύαντος ἢ τοῦ Ἀρεως. Τὸν Διόνυσος περιηγούμενον μετὰ τῶν νυμφῶν τὴν Νύσαν ἐξεδίωξε μαστιγῶν, διαφυγεῖν δὲ τῶν μαινάδων, ὁ Διόνυσος ἐσώθη ῥιθθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν, ἐνθα ὑπεδέχθη αὐτὸν ἡ Τηθύς. Πρὸς δὲ ὁ Δ. προσταπᾶναι νὰ ἐκκόπη τὰς ἀμπέλους, ἵνα κατεστρέψῃ τὴν λατρείαν τοῦ Διονύσου. Πρὸς τιμωρίαν ἐτυφλώθη ὑπὸ τῶν θεῶν καὶ μετ' ὀλίγον ἀπέθανε. Κατ' ἄλλους δὲ μύθους ὑπὸ μανίας προσβληθεὶς φονεῖ τὸν ἴδιον αὐτοῦ υἱόν, ὃν ἐκλαμβάνει ὡς ἀμπελον, ἣ ἀποκόπτει τὸν πόδα ἢ τοὺς πόδας ἑαυτοῦ ἢ περισφίγγεται ἀρήκτως ὑπὸ τῆς εἰς ἀμπελον μεταβληθείσης μαινάδος Ἀμρυσίας, ἣ τέλος κατασπαράσσεται ὑπὸ ἀγρίων ἱππῶν ἢ πανθῆρων.

* **Λυκοῦργος** (Ἀλέξανδρος Λογοθέτης). Ἀρχιεπίσκοπος Σύρου, Τήνου καὶ Μήλου, υἱὸς τοῦ πεφημισμένου ἀρχηγοῦ τῶν Σαρίων κατὰ τὴν ἐπανάστασιν Λογοθέτου Λυκούργου. Ἐγενν. ἐν Σάμῳ τῇ 4 Νοεμβρ. 1827, ἀποπερατώσας δὲ τὰς γυμνασιακὰς σπουδὰς του τῷ 1845 ἐσπούδασεν ἐν Ἀθήναις θεολογίαν μέχρι τοῦ 1850, τῷ δὲ 1851 ἐδημοσίευσεν Ἐλεγχον κατὰ τοῦ ἱεραποστόλου Ἰωάν. Κίχλ. Τῷ 1852 ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς ἑλλ. κυβερνήσεως ὑπό-

τροφος εἰς Γερμανίαν, ἐνθα διέμεινεν ἐπὶ 6 ἔτη καὶ διεκρίθη ἐν τῷ φροντιστηρίῳ τῆς πρακτικῆς ὁμιλητικῆς, ἀπαγγέλλας σειρὰν σπουδαιωτάτων λόγων. Ὑπανεβλῶν εἰς Ἑλλάδα ἐδημοσίευσεν ἐπὶ τινα χρόνον τὸν «Ἱερωνήμονα», σύγγραμμα ἐπιστημονικὸν θεολογικόν. Τῷ 1860 διωρίσθη καθηγητὴς τῆς θεολογίας ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ, ἐνθα ἐδίδασκε μέχρι τοῦ 1866, ὅτε ἐχειροτονήθη ἀρχιεπίσκοπος Σύρου καὶ Τήνου. Ἀπέθανε τῇ 17 Ὀκτωβρίου 1875.

* **Λυκούρεσι.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ὀλυμπίων (Ἠλείας), ἔχον 306 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδανίας (Μεσσηνίας), ἔχον 266 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Ἠραίας (Πορτυνίας), ἔχον 135 κατ. (1896).

* **Λυκόχη.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαλάνθου (Μαντινείας), ἔχον 244 κατ. (1896).

* **Λυκοχώρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Θέρμου (Τριγωνίας), ἔχον 301 κατ. (1896).

* **Λύμπερδο.** Χωρίον τοῦ δήμου Μαλευρίου (Γυθείου), ἔχον 232 κατ. (1896).

* **Λύνεμבורγ(ον)** (Lüneburg). Νομὸς τῆς Πρωσίας μετὰ 472,591 κατ. τῷ 1900. Ἡ ἑμὼν. πρωτεύουσα εἶχε τότε 24,693 κατ.

* **Λύνν** (Lynn). Πόλις τῆς βορειοανατολ. πολιτείας Μασσατσουσέτς, μετὰ 68,513 κατ. (1900).

* **Λυπομανία** καλεῖται ἐνίοτε ἡ μελαγχολία ἢ μελαγχολικὴ ἐγκεφαλοπάθεια.

* **Λυρά.** Χωρίον τοῦ δήμου Μονεμβασίας (Ἐπιδ. Λιμηρᾶς), ἔχουσα 240 κ. (1896).

* **Λυρκεΐας** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Ἀργους. ἔχει 3,435 κατ. τῷ 1896.

* **Λυσετόλιον**, lyséol (Φαρμ.). Οὐσία κρυσταλλική, γεύσεως ὑποξίνου εὐαρεστοῦ, ἔχουσα τὸ χημικὸν ὄνομα τρυγικὴ διμεθυλοισοπεραζίνη καὶ τὴν ιδιότητα τοῦ διαλύειν τὰ συγκρίματα τοῦ οὐρικοῦ ὁξέος, τοῦ διεγείρειν τὴν διούρησιν καὶ ἀραιεῖν τὴν πυκνότητα τῶν οὐρῶν. Θεωρεῖται ὡς εἰδικὸν διαιτητικὸν φάρμακον κατὰ τῆς ἀρθρίτιδος καὶ τῆς λεγομένης οὐρικής διαθέσεως τοῦ ὁργανισμοῦ.

* **Λυσόδινη** (Φαρμ.). Οὐσία κρυσταλλική ροδόχρους, ὁσμῆς ἰδίας, ὡς ἀπὸ μύων, ἐντόνως ὑπερσποκική. παρέχουσα ἐν ὕδατι ἐντόνως ἀλκαλικὸν διάλυμα. Παρέχεται ἐσωτερικῶς εἰς δόσεις προειδικτικῶς αὐξανόμενας κατὰ τῆς οὐρικής ψαμμίαςσεως καὶ κατὰ τῶν παροξυσμῶν τῆς ἀρθρίτιδος.

* **Λυσόλιον**, lysol (Φαρμ.). Ὑγρὸν ἐλαιώδες τὴν σύστασιν, ὁσμῆς ἐλαφροῦς ὡς ἀπὸ πίστες, χρώματος βαθέως πορτοκαλοχρῶ, εὐδιάλυτον ἐν ὕδατι, θολούμεν

γαλακτώδως όταν δὲν εἶναι ὑέτιον ἢ ἀπεσταγμένον. Περιέχει 50 % κρεσολίου καὶ 50 % ἀλκαλικού σάπωνος ἐλαϊορρητινούχου. Εἶναι ἀντισηπτικὸν ἄριστον, χρησιμοποιοῦνται κατὰ σηπτικῶν τραυμάτων, ἀποστημάτων, φλεγμονῶν, πυματικῶν ὀστεοπαθειῶν καὶ ἀρθροπαθειῶν. Ἐτι δὲ πρὸς πλύσεις κοιλοτήτων πυορροουσῶν, εἰς ἐγγύσεις ἐνδοϋρηθρικής καὶ ἐνδοκολπικής ἢ ἐνδομητρικής. Κοινῶς δὲ δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν ἀντισηψίαν τοῦ στόματος, εἰς ἀπολύμανσιν χειρῶν, ἐνδυμάτων, δαπέδων, τοίχων κτλ. Τό γ' ἐφ' ἧμιν, τὸ Λ. οὐ μόνον ἀποκλειστικῶς παρέχομεν ἀντὶ πάντος ἄλλου διαλύματος ἀντισηπτικῆς οὐσίας εἰς πλύσεις τραυμάτων καὶ πληγῶν, οὐ μόνον χρονιωτάτας δι' αὐτοῦ λευκορροίας καὶ ὠτορροίας, τελείως ἐθεραπεύσαμεν, ἀλλὰ καὶ ἐσωτερικῶς ἐδοκίμασαμεν κατὰ τῆς διαρροίας, τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ καὶ διαφόρων ἐπιμόνων πρασίνων διαρροῶν τῶν παιδίων καὶ ἐσχομεν ἄρστα ἀποτελέσματα. Ἀλλὴν τινὰ ἐτι ἰδιότητα τοῦ Λ. ἀπεκαλύψαμεν, τὴν αἰμοστατικὴν, ἐπὶ τε ῥινορραγίας καὶ ἐπὶ τραυμάτων διὰ τομῆς. [P.N.B.]

Λύστρα (τανῦν Λατίκ). Ἀρχαία πόλις τῆς Λυκαονίας, κειμένη ΒΔ τοῦ Ἰκονίου. Ἐν αὐτῇ ἐλιθεβολήθη ὁ ἀπόστολος Παῦλος καὶ ἐγεννήθη ὁ ἅγιος Τιμόθεος.

Λύστρας Νικόλαος. Ζωγράφος Ἑλλήν, γενν. τῷ 1833 ἐν Τήνῳ. Σπουδάζας ζωγραφικὴν ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις πολυτεχνεῖῳ, μετέβη τῷ 1859 εἰς Μόναχον ἐπὶ ἐπταετίαν, ὅθεν ἐπανελθὼν διωρίσθη καθηγητὴς τῆς ζωγραφικῆς ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις πολυτεχνεῖῳ, ᾧν θέσιν κατέχει μέχρι νῦν. Ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ τὰ μᾶλλον αξιοσημεῖα εἶναι ἡ Ἀπαγχονίσις τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Β', ἡ Ἀντιγόνη, ἡ Πυρπόλησις τῆς τουρκικῆς ναυαρχίδος ἐν Χίῳ ὑπὸ τοῦ Κανάρη, ἡ Κλεμμένη, τὰ Κάλανδα καὶ πλείστα ἄλλα, ἐν οἷς καὶ

τὸ ἐσχάτως ποιηθὲν τὸ Πασχαλινὸ αὐγό. Ἐβραβεύθη δὲ πολλάκις πρῶτον ἐν τῇ Ὀλυμπιακῇ ἐκθέσει (1858), εἶτα δὲ ἐν Βιέννῃ (1873), ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν Ὀλυμπίων (1888), ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν Παρισίων (1889) καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ παγκοσμίῳ ἐκθέσει τῶν Παρισίων τῷ 1900.

* **Λύτσωβ** (Κάρ. von Lützwow). Ἀπέθ. τῷ 1897 ἐν Βιέννῃ.

Λύττα καλεῖται ἄλλως ἢ Κανθαρίς.

* **Λυχόν**. Χωρίον τοῦ δήμου Ὑπάτης (Φθιώτιδος), ἔχον 217 κατ. (1896).

Λύφφη, luffa. Γένος κολοκυνθοειδῶν φυτῶν, περιλαμβάνον δεκάδα εἰδῶν τῶν θερμῶν χωρῶν τοῦ παλαιοῦ κόσμου ὑπὸ μερσὴν ποῶν ἐτησίαν μετ' ἀνθέων βετρυσειδῶν καὶ καρπῶν ἰνωτῶν ξηρῶν. Λ. ἡ ὀξυγώνιος φυομένη ἐν μεσημβρ. Ἀσία παράγει καρπούς οἵτινες πρὶν ἢ τελείως ὠριμάσῃ τρώγονται ὡς οἱ γνωστοὶ σικυοί, μετὰ δὲ τὴν ὠρίμανσιν ἀποξηραίνονται καὶ αποβαίνουν σπογγώδεις, διὸ καὶ χρησιμοποιῶνται ὡς σπύγγοι ἢ ὡς γόμωμα ἐδρῶν καλούμενοι ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν Δοράχ.

Λυχία πυρακτώσεως. Βλ. Φῶς ἡλεκτρικόν.

* **Λυών** (Lyon). Πρωτ. τοῦ γαλλ. νομοῦ τοῦ Ῥοδανού, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 392 361, ὡς δήμος δὲ 459,099.

* **Λωζάννη** (Lausanne). Πρωτ. τοῦ ἐλβετικοῦ καντονίου Βῶδ, μετὰ 47,444 κατ. τῷ 1900.

* **Λῶρενς** (Lawrence). Πόλις τῆς Βορείου Συμπολιτείας, 1) ἐν Μασσατσουσέτς, μετὰ 62,559 κατ. — 2) ἐν Κάνσας, μετὰ 10,862 κατ. (1900).

* **Λῶστοφτ** (Lowstoft). Πόλις τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα 29,842 κατ. (1901).

* **Λώτ** (Lot). Οἱ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦτου κληθέντες νομοὶ τῆς Γαλλίας εἶχον τῷ 1901 πληθυσμὸν ὁμὲν, τοῦ Λώτ 226,720 κατ., ὁ δὲ τοῦ Λώτ-καὶ-Γαρόννα 278,740.

M

Μαγαρικάρι. Χωρ. τοῦ δήμου Κισσῶν τῆς ἐπαρχίας Πυργιωτίσσης (Ἑρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 366 κατ. (1900).

* **Μαγγάλια** (Mangalia). Πόλις τῆς Δαβρουτζᾶς, ἔχουσα μόνον 1459 κατ. τῷ 1899.

* **Μαγγαλοῦρ** (Mangalore). Πόλις τῆς Ἰνδοβρετ. προεδρίας Μάδρας, μετὰ 43,821 κατ. (1901).

Μαγγανίου διοξειδίου, manganium bioxydatum (Φαρμ.). Ἐνεργεῖ ὡς ἐπανορθωτικὸν τῆς μητρικῆς λειτουργίας ἐπὶ ὀδονηρῶν ἐμμηνορροϊῶν, κεφαλαλγιῶν καὶ νευρικῶν διεγέρσεων ἀποτόκων διαταραχῶν τῆς μήτρας. Εἰδικὸν φάρμακον τῆς δυσμηνορροίας. [P.N.B.]

Μαγγίνας Σ π υ ρ ῖ δ ω ν. Ὑῖος τοῦ Ἀναστασίου Μαγγίνα (βλ. λ.), καθηγητῆς τῆς χειρουργικῆς κλινικῆς ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ. Ἐγενν. τῷ 1839, σπουδᾶς δὲ τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ἐνεγράφη εἰς τὴν ἰατρικὴν σχολὴν τοῦ ἐθν. πανεπιστημίου καὶ ἐγένετο διδάκτωρ ἀριστοῦχος τῷ 1861, μεθ' ὃ στρατολογηθεὶς διετέλεσε βοηθὸς ἐν τῷ στρατιωτικῷ νοσοκομείῳ ἐπὶ διετίαν. Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν εἰς Εὐρώπην καὶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον εἰργάσθη ἐν τοῖς νοσοκομείοις τῆς Βιέννης καὶ τῶν Παρισίων. Ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας ἐγένετο ὑφηγητῆς τῆς χειρουργ. παθολογίας τῷ 1870 διὰ τῆς ἐναίσιμου διατριβῆς «Περὶ τῶν κατὰ τὸ κατώτερον ἄκρον τοῦ ὅστέυ τῆς κνήμης γινομένων καταγμάτων» καὶ ἤρξατο ἀμέσως τῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ διδασκαλίας διὰ τοῦ ἐναρκτηρίου λόγου «Περὶ τῆς σχέσεως καὶ τῆς ἐπιδράσεως τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν εἰς τὴν ἰατρικὴν». Προήχθη τῷ 1874 εἰς ἑκτακτον καθηγητὴν τῆς χειρουργικῆς παθολογίας εἰς τακτικὸν τῷ 1880 καὶ τέλος εἰς καθηγητὴν τῆς χειρουργικῆς κλινικῆς τῷ 1893, ἀντικαταστήσας τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ Θεόδωρον Ἀρεταίου. Ἐπρυτάνευσε κατὰ τὸ ἔτος 1897—1898, ὅτε ἐταξινόμησε τὸ ἀρχεῖον τοῦ πανεπιστημίου καὶ κατέστρωσεν ἴδιον εὐρετήριο. Ἀπὸ τοῦ 1898 ἡ ἀκαδημαϊκὴ

σύγκλητος καὶ ἡ ἰατρικὴ σχολὴ ἀνέθεντο εἰς αὐτὸν τὴν διοργάνωσιν, τὸν καταρτισμὸν καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἀρεταίου, ὅπερ λειτουργοῦν σήμερον ὡς πρότυπον νοσηκομείου, παρὰ τοὺς σχετικῶς γλίστρους πόρους αὐτοῦ, διευθύνεται μέχρι σήμερον ὑπὸ τοῦ ἰδίου. Τὰ ἰατρικὰ ἔργα αὐτοῦ εἶναι πλὴν πολλῶν διατριβῶν δημοσιευθεῖσων ἐν ἰατρικοῖς περιοδικοῖς κλπ. τὰ ἐξῆς: Βιολογίου Γενικὴ χειρουργικὴ παθολογία καὶ θεραπευτικὴ, ἐκ τοῦ γερμανικοῦ (1877). Rösler Ἐγχειρίδιον εἰδικῆς χειρουργικῆς, ἐκ τοῦ γερμανικοῦ (1877) καὶ κυρίως Εἰδικὴ χειρουργικὴ (εἰς 3 τόμους, 1890—96).

* **Μαγδαληνὴ** (Magdalena). Διαμέρισμα τῆς Κολομβίας, ἔχον ἐμβ. 69,800 τχμ. καὶ 90 χιλ. κατ.

* **Μαγδεβούργον** (Magdeburg). Ὁ πρωσσικὸς οὗτος νομὸς εἶχε τῷ 1900 κατ. 1,176,372, ἡ δὲ ἐμώνυμος πρωτεύουσα 229,667.

* **Μαγεντία** (Mainz). Πρωτ. ἐπαρχίας τῆς Ῥοσης, ἔχουσα 84,251 κατ. (1900).

* **Μάγερα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ὀλυμπίων (Ἠλείας), ἔχον 148 κατ. (1896).

* **Μαγκανιακό.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἰθώμης (Μεσσηνίας), ἔχον 365 κατ. (1896).

Μαγκάτο (Mankato). Πρωτ. κομητείας ἐν τῇ βορειοαμερ. πολιτείᾳ Μιννεσότα, ἐνθα διασταυροῦνται πολλοὶ σιδηρόδρομοι. Ἔχει 10,599 κατ. (1900).

* **Μάγκρα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἐρνεσὺ (Πατρῶν), ἔχον 122 κατ. (1896).

Μαγγάλιον. Βλ. Μαγνησιαργίλλιον.

Μαγγέντιος (Φλάβιος). Φράγκος ἀναγορευθεὶς αὐτοκράτωρ (350) ὑπὸ τῶν σωματοφυλάκων τοῦ Κωνσταντος, ἐν φεύγοντα ἐφόρευσε. Ἐκστρατεύσας κατὰ τοῦ Κωνσταντίου ἀρνούμενου νὰ ἀναγνωρίσῃ αὐτὸν συνάρχοντα ἡττήθη ἐν Παννονίᾳ, ἀλλ' ἐνίκησεν εἰτα τὸν αὐτοκρατορικὸν στρατὸν ἐν Παβίᾳ, μεθ' ὃ ἀποσυρθεὶς εἰς Γαλατίαν καὶ ἐγκαταλειφθεὶς ὑπὸ τῶν σικελίων ἠττοκτόνησεν ἐν Λυών.

* **Μαγνησία.** 1) Μ. ἡ πρὸς ἢ ἐπὶ ἡ ὑπὸ Σιπύλῳ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα καὶ νῦν κοινῶς Μαγνησία καλουμένη. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, πρωτεύουσα τῆς διοικήσεως Σαρουχάν τοῦ βιλαετίου Ἀϊδινίου καὶ ἔδρα τοῦ μητροπολίτου Ἐρέσου. Κειμένη ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Σμύρνης-Φιλαδελφείας ἀριθμεῖ κατὰ τὴν συνθήκη στατιστικὴν κατ. 36.252 (κατὰ δὲ τὸν Mayer 50—60 χιλ., ἐξ ὧν 13 χιλ. Ἕλληνας, 6,000 Ἀρμένιοι, 4 χιλ. Ἰουδαῖοι, ἑλίκιστοι Δυτικοί, 30 οἰκογένειαι ἐγγωρίων Διαμαρτυρομένων προσηλυτισθέντων ὑπὸ τῆς αὐτοῦ Ἀμερικανικῆς ἀποστολῆς καὶ οἱ λοιποὶ Μωαμεθανοί). Ἐνταῦθα ὑπάρχουσι περὶ τὰ 30 τζαμί. ἐξ ὧν τὸ ἐν ὑψηλῷ κείμενον Οὐλλού-Τζαμί ἀρχιτεκτονικῆς σελτζουικῆς καὶ κατὰ τινὰς ἐκτισμένον ἐπὶ ἐκκλησίας τῶν Ταξιαρχῶν καὶ περιέχον ὠρολόγιον γενουητικόν, εἶτα τὰ περικαλλῆ Σουλτανιέ ἢ Βαλιδέ ἀπὸ τῆς μητρὸς Μουράτ τοῦ Β'. τὸ Μουραδιέ, ἔνθα ο τάφος Μουράτ τοῦ Β', νοσοκομεῖον ὁθωμανικόν ἱδρυθὲν ἐπὶ Μουράτ τοῦ Γ' καὶ σωφρονιστήριον. Οἱ ὀρθόδοξοι Ἕλληνες ἔχουσι 4 ἐκκλησίας, νοσοκομεῖον, ἀνωτέραν ἀστικὴν σχολήν, παρθεναγωγεῖον, δύο νηπιαγωγεῖα καὶ χωριστὰ ἐν τῇ συνοικίᾳ Κοράνιοι ἄλλα ἐκπαιδευτήρια. Ἐνταῦθα εὐρίσκεται καὶ τὸ μέγαρον τῶν Καραοσμάνογλου, ἀπογόνων τῶν ἰσχυρῶν τοπαρχῶν τοῦ Σαρουχάν τῶν ἀμασάντων ἀπὸ Ἀδδούλ Χαμίτ τοῦ Α' μέχρι τῶν ἀρχῶν τῆς βασιλείας Μαχμούτ τοῦ Β', ὧν ἡ ἐξουσία ἐκτεινόμενη μέχρι Σμύρνης ἀπέβη μᾶλλον εὐεργετικὴ τοῖς χριστιανικοῖς. Οἱ κάτοικοι ἔχουσι ἐγγώριον βιομηχανίαν ἀλευροποιίας, κοπτηρίων σανίδων καὶ καλλιέργουσι καλὰ καπνὰ ἐν τῷ ἐγγύς Ὑρκανίῳ πεδίῳ, παράγουσι δ' ἐξ αἰρέτων καυμάκιον.

— 2) Μ. ἡ πρὸς ἢ ἐπὶ Μαιάνδρῳ Ἀρχαία πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Ἰωνίᾳ, ἀποικισθεῖσα ὑπὸ τῶν Αἰολίων κατοίκων τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Μαγνησίας, παρ' ὧν ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα, καὶ ἄλλων Ἑλλήνων καὶ ὕστερον μετὰ τὴν καταστροφὴν αὐτῶν ὑπὸ τῶν Κιμμερίων ἀνακτισθεῖσα ὑπὸ τῶν Ἰώνων τῆς Μιλήτου. Τὰ εἰρεῖπια ταύτης κείνται παρὰ τὸν Ληθαῖον (νῦν Δερβεντ-τσάϊ) παραπόταμον τοῦ Μαιάνδρου ἀντικρὺ τοῦ νῦν χωρίου Τεκκέ καὶ πρὸς Δ τῆς πόλεως Ἀϊδινίου, ἧς ἀπέχει περὶ τὰ 30 χμ., καὶ ἐξηρευνήθησαν τὸ πρῶτον περὶ τὸ 1840 ὑπὸ τοῦ Γάλλου Καρόλου Τελιέ τοῦ ἀνακαλύψαντος τὴν ζωφόρον τὴν παριστῶσαν Ἀμαζονομαχίαν τοῦ νεοῦ τῆς αὐτοῦ λατρευομένης Ἀρτέμιδος Λευκοφρύνης ἢ Λευκοφρυγῆς τῆς καλουμένης

ἐκ τοῦ τόπου Λευκόφρυς, ἔνθα ἱδρυτο οὗτος πρὸ τῆς περὶ τὸ 350 π. Χ. μετακίσεως ἢ μᾶλλον ἐπεκτάσεως τῆς παρωτέρω πρότερον ἐκτισμένης πόλεως Μ. Μέρος τῆς ζωφόρου ταύτης ἀπὸκεῖται νῦν ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς Κ/πόλεως. Νέα μερική ἐρευνα ἐγένετο τῷ 1873 ὑπὸ τῶν Γάλλων Bayet καὶ Thomas τῶν ἐξερευνησάντων ἅμα τὸν Λατρικὸν κόλπον, ἧς τὸ πόρισμα ἐξεδόθη ἐν τῷ ὑπ' αὐτῶν γραφέντι πονήματι Milet et le golfe Latmique 1873. Τέλος δὲ ἀπὸ τοῦ 1890 μέχρι τοῦ 1893 ἐγένοντο μεγάλα καὶ ἐκτεταμένα ἀνασκαφαὶ δαπάνῃ τῆς γερμανικῆς κυβερνήσεως ὑπὸ τοῦ Οὐμαν ἔχοντος μετ' αὐτοῦ τὸν Κέρν, τὴν Ἀῦνε καὶ τὸν βαρῶνον Χίλλερ· κατὰ ταύτας ἀπεγοματώθη ὅλος ὁ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος ψευδοδίπτερος ὧν καὶ διεκρίθησαν ὑπὸ τὸν νεώτερον ναὸν τὸν ἀνακαινισθέντα ἐπὶ τὸ μεγαλοπρεπέστερον ἐπὶ τῶν Διαδόχων ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος Ἑρμογένους τοῦ Ἀλαβανδέως τὰ θεμέλια τοῦ ἀρχαιοτέρου ναοῦ τοῦ ἦδη κατὰ τὸν 5' αἰῶνα π. Χ. ὑπάρχοντος. Ἐπὶ δὲ ἀνεκαλύφθησαν αἱ γλυφαὶ τοῦ πρὸ τοῦ ναοῦ τούτου βωμοῦ, λείψανα τῆς περιβαλλούσης τὸν ναὸν στοᾶς, εἶτα δὲ ἡ ἀγορὰ τῆς πόλεως, ἐν ἣ ἱδρυτὸ ποτε τὸ μνημεῖον τοῦ ἐν τῇ παλαιότῃ Μ. ἀποθανόντος Θεμιστοκλέους καὶ ἔνθα εὐρέθη χαρίεις ναὸς τοῦ Διὸς Σωσιπύλιδος. Ἐκ τῶν λοιπῶν ἀνακαλυφθέντων οἰκοδομημάτων μνημονευτέα τὰ εἰς τῆς πόλεως, λείψανα Ῥωμαϊκοῦ γυμνασίου, θέατρον ἐκκαφέν ὑπὸ τοῦ βαρῶνου Χίλλερ, ἔνθα διακρίνονται τὰ λείψανα τῆς ἐλληνικῆς διατάξεως ἀπὸ τῆς ὕστερον ἐπὶ τὸ Ῥωμαϊκώτερον διασκευῆς καὶ δὴ ὑπέγειος διόδος ἐξικνουμένη ἀπὸ τῆς σκηνῆς μέχρι τοῦ μέσου τῆς ὀρχήστρας καὶ χρησιμεύουσα εἰς καταδύσεις τῶν παριστάντων προσώπων (Χαρῶνιοι κλίμακες), τέλος ἱερὰ τοῦ Σεραπίδος καὶ τῶν Διοσκούρων καὶ στάδιον ἐπὶ τῶν κλιτύων τοῦ ὄρους Ὠώρακος. Ἐκ τῶν παμπόλλων ἐκεῖ ἀνακαλυφθεισῶν ἐπιγραφῶν (αἱτινες κεῖνται μετὰ τῶν λοιπῶν κινητῶν εὐρημάτων ἐν Βερολίῳ καὶ ἐξεδόθησαν ὑπὸ Ο. Kern ἐν Βερολίῳ τῷ 1900) τεκμηριούται ἡ ὑπαρξὶς ἐορτῆς μεγάλης τῶν Ἀρτεμισίων ἀγομένης κατὰ τὸν Γ' π. Χ. αἰῶνα, εἰς ἣν ἐπέμποντο θεωρεῖαι πανταχόθεν τῆς Ἑλλάδος. Τέλος μνημονευτέαι δύο νεκροπόλεις, ὧν οἱ τάφοι ἔχουσιν ἀπὸ πολλοῦ συληθῇ τὸ πλεῖστον.

Μαγνησίας νομός. Νομὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου, σχηματισθεὶς διὰ τοῦ νόμου τῆς 8 Ἰουλίου 1899 ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Βόλου καὶ Ἀλμυροῦ ἀποσπασθεισῶν τοῦ νομοῦ Λαρίσης καὶ τῆς ἐ-

παρχίας Σκοπέλου άποσπασθείσης από του νομού Εύβοίας. Αί δύο πρώται έπαρχίαι ήριθμουν τῷ 1896 κατοίκους 73,090, ή δέ τρίτη κατ. 8,738. Ότε οί κάτοικοι του όλου νομού του έχοντες πρωτεύουσαν τόν Βόλον συμποσούναι κατά την άνω άπογραφήν εις 82,828.

Μαγνησιαργέλλιον ή μαγνήλιον εκλήθη κράμα τι μεταλλικόν εκ μαγνησίου 50 % καί εξ άργιλίου έσχατως εισαχθέν έν τῇ βιομηχανία καί χρησιμοποιούμενον έν τῇ κατοπτροποιά. Κατασκευάζονται διαφόρου τίτλου κράματα, πάντα όμως έχουσι την έλαφρότητα του άργιλίου, βαθμόν τήξεως 600°-700°, άντοχήν προς αντίδραστίρια μεγίστην· καί όταν μέν ή άναλογία του προσμιγνυμένου μαγνησίου κυμαίνεται μεταξύ 5-30 %, προκύπτει κράμα σκληρόν, ούτως ώστε ν' άποτρίβηται εις φύγματα δια τῆς ρίνης, έλαφρόν, άναλλοίωτον, χρησιμοποιούμενον εκεί όπου άποκλειστικώς έγινετο μέχρι τουδε χρήσις του καθαρού άργιλίου. Όταν δέ το προσμιγνυμένον μαγνήσιον φθάσῃ την άναλογίαν 50 %, προκύπτει κράμα σκληρότατον, εύθραυστον ως ή ύελος, δεκτικόν τελείας κατοπτρικῆς στίλβωσης, χρησιμοποιούμενον δια την κατασκευήν κατοπτρων άχρων, άναντιρρήτως τελειότερων των εξ ύέλου επικεκαλυμμένης δια στίλβου στρώματος άργύρου καί αποτελούντων μέρη των τηλεσκοπίων, μικροσκοπίων, συσκευών όπτικῆς κτλ.

Μαγνήσιον θειώδες, sulfite de magnésium (Φαρμ.) Ουσία κρυσταλλική υπό μορφήν κόνης, δυσδιάλυτου έν ύδατι, εύδιάλυτου έν όξεί· μετ' άπολύσεως θειώδους όξέος. Κέκτηται έντονον άντισηπτικήν ενέργειαν καί ειδικώς ώφελεί έμφυσημένη τοπικώς επί των ψευδομένων τῆς διφθερίτιδος. Δίδεται έσωτερικώς δια τόν αὐτόν σκοπόν.

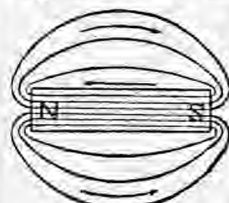
— **Κακοδυλικόν**, cacodylate de magnésie. Νέον φάρμακον υπό μορφήν κόνης, διαλυτῆς έν ύδατι, δυσδιάλυτου έν οίνοπνεύματι, περιεχοῦσης 48 % άρσενικού. Ένδείκνυται καθ' έν τρόπον καί ο κακοδυλικός σίδηρος καί το κακοδυλικόν νάτριον επί πάσης νοσηρᾶς καταστάσεως χαρακτηριζομένης υπό καταπτώσεως των σωματικῶν δυνάμεων, αναιμίας, έλαττωματικῆς θρέψεως κτλ.

— **Κικινελαϊκόν**, récinoléate de magnésie (Φαρμ.). Σαπωνώδης ουσία παρασκευασθεῖσα εκ μαγνησίας καί κικινίου ελαίου, φερομένη υπό μορφήν κόνης ξηρᾶς καί δυναμένη να ληφθῇ ως καθάρσιον αντί του πολλῷ άηδέστερου ρευστου κικινίου ελαίου.

— **Κιτρικόν**. "Αλας άλαμπῶς λευκόν, άνευ γεύσεως, ούδέτερον την άντίδρασιν, διαλυόμενον έν ύδατι ζέοντι, παρεχόμενον ως καθάρσιον εύάρεστον υπό μορφήν λεμονάδος. Είναί πως έρεθιστικόν των πεπτικῶν όργάνων καί άλυσιτελέστερον του θειικού μαγνησίου.

— **Χλωρικόν**, chlorate de magnésie. Νεωτάτη φαρμακευτική σκευασία υπό μορφήν κρυστάλλων ύπερσχοπικωτάτων, ταχέως τηκομένων έν τῷ αέρι καί εύδιάλυτων έν ύδατι. Όφελεί τοπικώς εις αλοιφήν κατά των έπιθηλυσμάτων.

Μαγνητικά κυκλώματα. Έν τῷ περὶ ήλεκτρικῆς καί μαγνητικῆς έπαγωγῆς άρθρῳ όρίζεται τί έστι μαγνητικόν πεδιον καί τί δυναμικαί γραμμαί. Το σύνολον των δυναμικῶν τούτων γραμμῶν, καλούμενον άλλως καί έπαγωγική ή δυναμική ρύσις, έν τοῖς εύθυγράμμοις μαγνήταις διανέμεται έσωτερικῶς τε καί έξωτερικῶς· καί έν μέν τῷ έσωτερικῷ του μαγνήτου βαίνουσιν εύθυγράμμως καί παράλληλως τῷ άξονι από του νοτίου προς τόν βόρειον πόλον, έν δέ τῷ έξωτερικῷ από του βορείου προς τόν νότιον κατά καμπύλας διονέν άφισταμένως (Σχ. 1). Έν δέ τοῖς μαγνήταις, οἵτινες

Σχ. 1

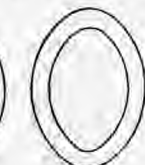
έχουσι το σχῆμα πετάλου, βαίνουσι μέν αἱ δυναμικαί γραμμαί όπως καί έν τῇ προηγουμένη περιπτώσει, ήτοι έκτός μέν εκ του βορείου προς τόν νότιον πόλον, έντός δέ εκ του νοτίου προς τόν βόρειον, άλλ' αἱ τῷ έξωτερικῷ πεδίον σχηματίζουσαι δυναμικαί γραμμαί συμπυκνούνται έν τῷ μεταξύ των δύο πόλων διαστήματι καί γίνονται σπινώτεραι έν τοῖς άλλοις του μαγνητικού πεδίου μέρεσι (Σχ. 2). 'Η έν ένὶ σημείῳ

Σχ. 2

Σχ. 3

Σχ. 4

συνάθροισις αὐτῆ των δυναμικῶν γραμμῶν εἶνε μεγαλύτερα έτι εάν πλείοτερον πλησιάζωσι προς άλλήλους οί πόλοι, όταν δέ έλθωσι πολύ πλησίον άλλήλων (Σχ. 3), έλόκληρος ή δυναμική ρύσις μεταβαίνει κατ' εύθειαν εκ του ένός πόλου προς τόν έτερον. Έάν τέλος οί πόλοι συνενωθῶσιν ούτως ώστε ούδεις έλεύθερος μαγνητικός πόλος

νά ύπάρχη, ὁ δὲ μαγνήτης νά λάβῃ τὴν μερὴν δακτυλίου (Σχ. 4), δὲν ὑπάρχει τότε ἐξωτερικὸν μαγνητικὸν πεδίον καὶ αἱ δυναμικαὶ γραμμαὶ κλείονται εἰς αὐτὰς ἐντὸς τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ δακτυλίου, ὅπου σχηματίζουσι πεδίον μαγνητικὸν ἐντάτι-
 καύτων. Διακρίνουμεν εὐτὼ διάφορα μα-
 γνητικὰ κυκλώματα, τῶν ὁποίων τὸ τε-
 λεύτατον, ἦτοι τὸ ἔχον μερὴν δακτυλίου,
 καλούμενον κλειστὸν μαγνητικὸν πε-
 δίον, κέντηται: μεγάλην σπουδαίωτη-
 ἐν ταῖς ἡλεκτρικαῖς ἐφαρμογαῖς, χρη-
 σιμοποιούμενον ἰδίᾳ ἐν ταῖς δυναμομηχα-
 ναῖς. [Ε.Θ.Κ.]

Μαγνητικά μεγέθη. Βλ. Ἠλε-
 κτρικαὶ μετρήσεις.

Μαγνητικά σώματα. Βλ. Δια-
 μαγνητισμός.

Μαγνητικὴ ἐπαγωγή. Βλ. Ἐπα-
 γωγὴ ἡλεκτρικὴ καὶ μαγνητικὴ.

**Μαγνητικὴ σφύρα τοῦ Βά-
 γνερ.** Βλ. Ῥοητόμος.

Μαγνητικὸν πεδίον. Βλ. Ἠλε-
 κτρικαὶ μετρήσεις.

Μαγνητοηλεκτρικὴ ἐπαγωγή.
 Βλ. Ἐπαγωγή ἡλεκτρικὴ καὶ μαγνητικὴ,
 Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

*** Μαγοῦλα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου
 Ἐλευσίνος (Ἀττικῆς), ἔχον 519 κατ.
 — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Τεγέας (Μαντινείας),
 ἔχον 377 κατ. — 3) Κώμη τοῦ δήμου
 Σπάρτης, ἔχουσα 1,127 κατ. — 4) Χωρ.
 τοῦ δήμου Ὠλένης (Ἠλείας), ἔχον 345
 κατ. — 5) Χωρ. τοῦ δήμου Παραχελω-
 νίδος (Μεσολογγίου), ἔχον 199 κατ. — 6)
 Χωρ. τοῦ δήμου Οἰχαλίας (Μεσσηνίας),
 ἔχον 255 κατ. (1896).

*** Μαγοῦλα Φανάρι.** Χωρ. τοῦ δή-
 μου Ἰθώμης τοῦ νομοῦ Καρδίτσης, ἔχον
 614 κατ. (1896).

*** Μαγουλάδες.** Πρωτ. τοῦ δήμου
 Ἀραιπαγιτῶν (Κερκύρας), ἔχουσα 965 κατ.
 (1896).

*** Μαγουλάνα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Μυ-
 λωντος (Γορτυνίας), ἔχουσα 902 κατ.
 (1896).

*** Μαγουλίτσα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἰ-
 θώμης τοῦ νομοῦ Καρδίτσης, ἔχον 478
 κατ. (1896).

*** Μάγχης νομὸς** τῆς Γαλλίας. Εἶχε
 τῷ 1901 κατ. 491,372.

Μαδαβὰ (Madaba καὶ προγενέστε-
 Medeba). Πόλις τῆς Συρίας (Παλαιστίνης)
 περὶ τοῦ Ἰορδάνου, ἀριθμοῦσα νῦν 1,200
 κατ., ἐξ ὧν οἱ πλείστοι ὀρθόδοξοι. Ἀνα-
 καινισθέντι ἐκεῖ τῷ 1897 ναοὺ τῶν ὁρ-
 θεῶν εὐρέθη δάπεδον ἐκ ψηφιδωτοῦ

παριστῶν γεωγραφικὸν χάρτην τῆς Συ-
 ρίας (τοῦ 5' μ. Χ. αἰῶνος). Ἀνακατα-
 δὲ ἐπεχειρήθησαν πρό τινας ὑπὸ τῆς ἐν
 Κ/πόλε: Ῥωστ. ἀρχαιολογ. σχολῆς. καθ'
 ἃς ἀνεκλύθησαν ἱκανά. Το πόρισμα τοῦ-
 των ἐξεδόθη Ῥωσιστὶ ἐν τῷ περιοδικῷ
 τῆς Σχολῆς.

*** Μάδαγασκάρη.** Εἰς τὴν ἱστο-
 ρίαν τῆς νήτου προσθετόν ὅτι ἕνεκα τῆς
 ἀνυποταξίας τῶν Ὅδα οἱ Γάλλοι ἤναγ-
 κάσθησαν τῷ 1895 νά ἀντεπεξέλθωσι
 κατ' αὐτῶν. Ἀλλ' ὁ ὑπὸ τὸν στρατηγὸν
 Duchesne στρατός, ὅστις κατὰ τὰς ἀρχὰς
 τοῦ ἔτους ἀνεχώρησεν, ἕνεκα τῆς κακῆς
 διατροφῆς καὶ διαφόρων νοσημάτων μόλις
 κατὰ Σεπτέμβριον ἔφθασεν εἰς τὴν τότε
 πρωτεύουσαν Ἀνταναναρῖδον, ἥτις μετ'
 ὀλίγον παρεδόθη. Ἡ βασίλισσα ἀνεγνώ-
 ρισε τὴν προστασίαν τῆς Γαλλίας καὶ τὴν
 ἐπίβλεψιν τῶν ἐσωτερικῶν πραγμάτων
 ὑπὸ ταύτης. Τῷ δὲ 1896 μετεβλήθη ἡ
 σύμβασις ἐπὶ τῷ εὐνοϊκώτερον δια τὴν
 Γαλλίαν, κηρυχθείσης τῆς Μ. γ α λ λ ι-
 κ ῆς ἀ π ο ι κ ί ας. Ἐκτραγείσης δὲ μετ'
 ὀλίγον ἀνταρσίας, ἡ βασίλισσα ἐκηρύχθη
 ἔκπτωτος τοῦ θρόνου καὶ ἐστάλη μετὰ τῆς
 οἰκογενείας της εἰς Ἀλγέριον (1897).
 Ὁ πληθυσμὸς τῆς νήτου ὑπελογίσθη τῷ
 1900 εἰς 2,242,443 κατ.

*** Μάδαινα.** Χωρ. τοῦ δήμου Παμί-
 σου (Μεσσηνίας), ἔχον 252 κατ. (1896).

*** Μαδέιρα.** Ἡ εἰς τὴν Πορτογαλίαν
 ἀνήκουσα αὐτὴ νήσος εἶχε τῷ 1900 κατ.
 148,172.

*** Μαδελαῖν** (La Madeleine). Πόλις
 τοῦ γαλλ. νομοῦ Νῶρ ἔστι Βερρῶ, μετὰ
 12,359 κατ. τῷ 1901.

Μάδισον. Βλ. Μαΐδισον.

*** Μαδούρα** (Madura). Πόλις τῆς
 Ἰνδοβρεταν. προεδρίας Μαδρας, ἔχουσα τῷ
 1901 κατ. 105,501.

*** Μαδρας** (Madras). 1) Προεδρία τοῦ
 Ἰνδοβρεταν. κράτους, περιλαμβάνουσα ἐμβ.
 390,551 τχμ. μετὰ 42,898,931 κατ. τῷ
 1901. — 2) Πρωτεύουσα ταύτης, ἔχουσα
 τῷ αὐτῷ ἔτει κατ. 509,397.

*** Μαδρίτη** (Madrid). Ἡ ἐπαρχία αὐτὴ
 τῆς Ἰσπανίας εἶχε τῷ 1900 κατ. 775,034,
 ἡ δὲ ὁμώνυμος πρωτεύουσα ταύτης καὶ
 ὅλης τῆς Ἰσπανίας 539,585.

*** Μάδυτος.** Κωμόπολις τῆς Θράκης
 ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Καλλιπόλεως—Κεσσι-
 νης τοῦ νομοῦ Ἀδριανουπόλεως, ἔχουσα
 περὶ τοὺς 6 000 κατ. Ἑλληνας, διατη-
 ροῦντας 2 ἀστικὰς σχολὰς, παρθεναγω-
 γεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον.

Μαζαγάν. Πόλις τοῦ Μαρόκκου, ἐπὶ

του Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ. ἔχει 6,000 κατ. καὶ ἀκμῶν ἐμπόριον, εἶναι δὲ ὡχυρωμένη.

* **Μαζαράκης** (Α ν θ ι μ ο ς. Προσθετόν ὅτι τῷ 1866 προεγείσθη εἰς ἀρχιεπίσκοπον Σελουκείας τιμῆς ἕνεκεν, ἀπέθανε δὲ μετὰ 2 ἔτη τῇ 20ῃ Μαΐου 1868.

* **Μαζαράκι.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαρῶν (Πατρῶν), ἔχον 551 κατ. (1896).

* **Μαζέικα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Κλειτορίας (Καλαβρύτων), ἔχουσα 1,343 κατ. (1896).

* **Μάξι.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Σκιλλοῦντος (Ὀλυμπίας), ἔχον 523 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Τρικκαίων (Κορινθίας), ἔχον 402 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Λυρκείας (Ἀργούς), ἔχον 157 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Πέτρας (Βοιωτίας), ἔχον 508 κατ. — 5) Χωρίον τοῦ δήμου Νεμέας (Κορινθίας), ἔχον 218 κατ. — 6) Χωρίον τοῦ δήμου Λαρυμνῆς (Λοκρίδος), ἔχον 122 κατ. — 7) Χωρίον τοῦ δήμου Βρουπασίων (Ἠλείας), ἔχον 138 κατ. (1896).

* **Μαθράκι.** Χωρίον τοῦ δήμου Διαποντίων (Κερκύρας), ἔχον 231 κατ. (1896).

* **Μαΐδεριχ** (Meiderich). Πόλις τοῦ πρωσσικοῦ νομοῦ Δύτσελδορφ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 33,690.

Μαΐδιγκερ σ τ ῆ λ η. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Μακεδονία. Ἀρχαία ἐπαρχία τῆς Μακεδονίας λαβοῦσα τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ Θρακικοῦ φύλου τῶν Μαΐδων, οἵτινες πολλὰς ἐντεῦθεν ποιοῦμενοι ἐπιδρομὰς εἰς τὴν Μακεδονίαν κατεβλήθησαν τέλος ὑπὸ Φιλίππου καὶ ἀπετέλεσαν μέρος τοῦ Μακεδονικοῦ κράτους. Περιελάμβανε δὲ ἡ Μ. τὴν περιοχὴν τοῦ νῦν Πετριτσίου καὶ Μελενίκου, διαρρομένη ὑπὸ τοῦ Στρυμόνος καὶ τῶν παραποτάμων αὐτοῦ. Μνημονεύονται δ' ἐν αὐτῇ τρεῖς πόλεις, ἡ πρωτεύουσα Ἰαμφορίνα (ἐν τῇ θέσει τοῦ νῦν χωρίου Ἰαμφοράνα), ἡ Πέτρα καὶ ἡ Δεσούδαβα.

* **Μαΐδισον** (Madison). 1) Πόλις τῆς βοραιοαμερ. πολιτείας Ἰνδιάνας, μετὰ 7,835 κατ. (1900). — 2) Πρωτ. τῆς πολιτείας Βισκόνσιν, ἔχουσα 19,164 κατ.

* **Μαΐδστον** (Maidstone). Πρωτ. τῆς ἀγγλ. κομητίας Κέντ, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 33,516.

Μαΐεβάσι (Majebashi). Πόλις τῆς Ἰαπωνίας ἐπὶ τῆς νήσου Χόνσιου, ἔχουσα 34,495 κατ. καὶ σπουδαιότατην μεταξουργίαν.

Μαΐκον (Macon). Πρωτ. κομητίας ἐν τῇ βοραιοαμερ. πολιτείᾳ Γεωργία, ἔχου-

σα 23,272 κατ. καὶ σπουδαιότατον ἐμπόριον.

* **Μαΐλν** (Jak. Mähly). Ἀπέθανε τῷ 1902 ἐν Βασιλείᾳ.

* **Μαξμούλη.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ὀγχοστοῦ (Λαρίσης), ἔχουσα 1,189 κατ. (1896).

Μαΐν (Maine). Ἀλλοτε ἐπαρχία ἐν τῇ ΒΔ Γαλλίᾳ μέχρι τοῦ 1790, ὅτε χωρισθεῖσα ἀπετέλεσε τοὺς δύο νομοὺς Σαρτ καὶ Μαυέννης. Ὀρίζετο δὲ ὑπὸ τῆς Βρετάνης, Νορμανδίας, Ἀνδεγαυίας, Τουρωνίας καὶ Ὀρλεάνης καὶ εἶχε κυρίας πόλεις τὸ Μάν καὶ τὸ Λαβάλ. Πρὸ τῆς ῥωμαϊκῆς κατοχῆς ὤκουν ἐνταῦθα αἱ Γαλάται Κενομανοί, ἀπὸ δὲ τοῦ 955 μ. Χ. διοικουμένη ὑπὸ ἰδίων κομητῶν περιῆλθε τέλος μετὰ πάροδον πολλῶν αἰώνων καὶ ἐναλλαγῶν διαφόρων κυρίων εἰς τὸ Γαλλικὸν στέμμα τῷ 1481 μετὰ τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ οἴκου τῆς Ἀνδεγαυίας.

* **Μαΐν** (Maine). Ἡ βοραιοαμερικ. πολιτεία αὕτη εἶχε τῷ 1900 κατ. 694,466.

* **Μαΐνντες.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδρου, ἔχον 355 κατ. (1896).

* **Μαΐνινγκεν** (Meiningen). Ἡ πρωτ. αὕτη τοῦ δουκάτου Σαξονίας-Μαΐνινγκεν εἶχε τῷ 1900 κατ. 14,518.

* **Μαΐν-καὶ-Λοὰρ** (Maine et-Loire). Νομός τῆς Γαλλίας, μετὰ 514,658 κατ.

* **Μαΐόρκα** (Majorc). Ὁ πληθυσμὸς τῆς ἰσπανικῆς ταύτης νήσου μετὰ τινῶν μικροτέρων ἐγγὺς κειμένων ἀνήρχετο τῷ 1897 εἰς 244,327 κατ.

* **Μαΐσοῦρ** (Mysore). Ἰνδικὸν κράτος ὑποτελὲς τῇ Ἀγγλίᾳ, ἔχον 5,538,482 κατ. τῷ 1901. Ἡ ὀμώνυμος πρωτεύουσα εἶχε τότε 68,151 κατ.

* **Μαΐσσεν** (Maissen). Πόλις τῆς Σαξονίας μετὰ 31,434 κατ. τῷ 1901.

Μαιστέγ (Maesteg). Πόλις τῆς κομητίας Γλάμοργαν ἐν τῇ Οὐαλλίᾳ τῆς Μεγ. Βρετανίας, ἔχουσα 15,013 κατ., ἀνθρακωρυχεὶα καὶ μεταλλεῖα σιδήρου.

Μαΐτερλιγκ. Βλ. Μάτερλιγκ.

Μαίτλαντ (Sir Thomas Maitland). Ἀγγλος ἀρμοστής τῶν Ἰονίων νήτων. Καταταχθεὶς ἐν τῷ ἀγγλικῷ στρατῷ διεκρίθη ἐν τοῖς κατὰ τοῦ Ναπολέοντος πολέμοις. Τῷ 1814 διαρίσθη πρῶτος ἀρμοστής τῶν εἰς τὴν προστασίαν τῆς Ἀγγλίας παραχωρηθεισῶν Ἰονίων νήσων, ἔχων ὑπ' αὐτὸν ὡς ἀρχηγόν τῶν στρατευμάτων τὸν ὕστερον διάδοχόν του Φρ. Ἀδάμ. Ἐφῆρμισε τῷ 1817 σύνταγμα ἐπὶ τὸ ἀπολυταρχικώτερον καταπολεμηθὲν ὑπὸ τῶν ῥίξσπα-στῶν καὶ διεφθμίσθη καθ' ὅλην τὴν διάρ-

κειαν τῆς ἐξουσίας του διὰ τὴν μισέλλη-
νισμὸν του καὶ μάλιστα κατὰ τὴν παρά-
δοξιν τῆς πόλεως Πάργας εἰς τὸν Ἀλῆ
πασσάν τῷ 1810 καὶ κατὰ τὴν ἐκκρήσιν τοῦ
Ἑλλ. ἀγῶνος, καταστέλλων πᾶσαν ἐκδή-
λωσιν φιλελληνικοῦ φρονήματος καὶ ἀπο-
βιῶνων τῶν Ἰονίων νήσων πάντα ἐνεργούν-
τα ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἀπέθανεν ἐν Μελίτῃ τῷ
1824.

Μαῦωριανὸς (Φλάβιος Ἰούλιος Οὐά-
λέριος). Αὐτοκράτωρ Ῥωμαῖος πολεμῆσας
πρῶτον ἐν Γαλιατίᾳ ὑπὸ τὸν Ἀέτιον,
εἶτα δὲ τῇ βοήθειᾳ τοῦ πατρικίου Ῥικιμέ-
ρου ἀνελθὼν εἰς τὸν ὄρεον (457 μ. Χ.).
Κατῳρίσας νὰ κυριεύσῃ πάλιν (458) μέγα
μέρος τῆς Γαλιτίας καὶ Ἰσπανίας. Τῷ 460
ἐνὰ θέσπ. τέρμα εἰς τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Βαν-
δαίων, ἡττήσατο στόλον κατ' αὐτῶν, ἐν
ᾧ ὥς κατέστρεψεν ὁ Γενσέριχος πρὶν
ἐκπλοῆσθαι. Ὀλίγον δὲ βραδύτερον τῇ ἐνερ-
γείᾳ τοῦ ἀναδείξαντος αὐτὸν Ῥικιμέρου
σὺλληφθεὶς ἐφρονέθη (461).

Μακαδάρ καλεῖται ἐκ τοῦ ὀνόμα-
τος τοῦ Ἀγγίλου ἐξευρέτου Mac-Adam ὁ
εἰσπρεπὴς τῆς στρώσεως τῶν δημοσίων καὶ
δημοτικῶν ὁδῶν διὰ θραυσμάτων σκλη-
ροτάτων λίθων εἰς πᾶχος 10—20 ὄρεα.
συνθλιωμένων καὶ συμπιεζομένων ὑπὸ ἀ-
ντικίνητου ἐδωστρωτήρος, οὕτως ὥστε ν'
ἀποτελέσωσι μᾶλλον συμπαγῆ δυσκίλως
καταστρεφόμενῃ ὑπὸ τῶν ὑδάτων τῆς
βροχῆς καὶ τῶν ὀχημάτων. Τὸ σύστημα
τοῦτο τῆς ἐδωστρωσίας εἶνε τὸ μόνον
ἀποκλειστικῶς ἐν χρῆσει ἐν Ἀθῆναις καὶ
ἐν ταῖς λοιπαῖς μεγάλας πόλεσι τῆς
Ἑλλάδος, ἐξαιρουμένων ἐνίων ὁδῶν λι-
θοστρώτων διασθαινῶν ἀπὸ τετυκτοκρα-
τίας. Ἐπὶ τὸ ἑλληνικώτερον καλεῖται
σιμροστρωσία, ἥτοι διὰ σιμρῶν (τετα-
χίων σκληροτάτων λίθων) στρώσις τῶν
ὁδῶν.

* **Μακάον** (Macedo). Πορτογαλικὴ ἀ-
ποικία ἐν Κίνα, ἔχουσα τῷ 1896 κατ.
78.627.

Μακάρεκα (Macaraca). Πρωτ. δια-
μερίσματα τῆς αὐστριακῆς Δαλματίας,
ἔχουσα ὡς δήμος 11,016 κατ. καὶ ἐμπό-
ριον ὀπωρῶν καὶ ἐξαιρέτου οἴνου.

Μακεδονία. Σπουδαιότατη ἐπαρχία
τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τευρκίας, ἔχουσα ἐμβα-
δὸν 89.600 τεχμ. περιλαμβανομένη δὲ ἐν-
τός τῶν τριῶν γενικῶν διοικήσεων (βίλαε-
τιων) Θεσσαλονίκης, Μοναστηρίου καὶ
Σκοπίων, ὧν αἱ δύο τελευταῖαι ἐκτείνον-
ται καὶ πέρα τῶν ὁρίων τῆς ἀρχαίας Μ.
καὶ ἰδίως ἡ τῶν Σκοπίων. Διὸ παραπέμ-
ποντες τὰ περὶ ταύτης εἰς τὸ ἀρθρον
Σκόπια, θὰ διαλάβωμεν ἐνταῦθα περὶ
τῶν δύο βίλαετιων Θεσσαλονίκης καὶ Με-

ναστηρίου. Διοικητικῶς τὸ μὲν βίλαετιον
Θεσσαλονίκης περιλαμβάνει τὰς δύο δι-
οικήσεις (σαντζάκια) Σερρών καὶ Δρά-
μας καὶ 17 ὑποδιοικήσεις (καζάδες) : Θεσ-
σαλονίκης, Κασσανδρείας, Λαγκαδᾶ, Ἀ-
δρέε-Ἰσάρ, Δείραντος, Στρωμνιτῆς, Γευ-
γελῆς, Βεζενῶν, Γεννιτσῶν, Βερροίας,
Κατερίνης, Νευροκοπίου, Ζίχνης, Σερρῶν
Μελνίκου, Πραβίου καὶ Καβάλλας, πρὸς
δὲ περιλαμβάνει καὶ τὴν νήσον Θάσον. Τὸ
δὲ βίλαετιον Μοναστηρίου περιλαμβάνει τὰς
4 διοικήσεις Μοναστηρίου, Κορυτσῆς, Ἑλ-
κασσανίου καὶ Σερβίου καὶ 14 ὑποδιοική-
σεις : Μοναστηρίου, Παρλεπέ, Φλωρίνης,
Ἀχρίδος, Κορυτσῆς, Καστορίας, Κολω-
νίκας, Σταρῆου, Ἑλκασσανίου, Ἑλκασσῶ-
νος, Κεζάνης, Ἀνασελίτσας, Καίληριου
καὶ Γρεβενῶν. Ἐκκλησιαστικῶς δὲ οἱ μὲν
Ἕλληνας διοικοῦνται ὑπὸ 20 μητροπόλεων,
11 ἐν τῷ βίλαετιῳ Θεσσαλονίκης (Θεσσαλο-
νίκης μετὰ τῶν περὶ αὐτὴν ἐπισκοπῶν, ἧς
ὁ μητροπολίτης φέρει ἐξαιρετικῶς τὸν τί-
τλον παναγιωτάτου, Κασσανδρείας, Βεζε-
νῶν, Βερροίας, Στρωμνίτσας, Μεγλενῶν,
Σερρῶν, Νευροκοπίου, Σάνθης, Δράμας,
Ἑλευθεροπόλεως) καὶ 9 ἐν τῷ βίλαετιῳ
Μοναστηρίου (Πελαγονίας, Ἀχρίδος καὶ
Πρεσπῶν, Κορυτσῆς, Καστορίας, Σισανίου
καὶ Στατίστης, Γρεβενῶν, Κεζάνης, Ἑλ-
κασσῶνος). Τὰ περὶ τῶν ἐν Ἀγ. ὄρεσι με-
νῶν βλ. ἐν λ. Ἀθῶς. Οἱ δὲ Βούλγαροι,
δυνάμει τοῦ ἀπὸ τοῦ 1870 σουλτανικοῦ
φερμανίου περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ἐν Κων-
σταντινουπόλει ἐξαρχίας, ἔλαβον τρία βε-
ράτια μητροπολιτικά (Σκοπίων, Βελεσῶν
καὶ Ἀχρίδος), εἰς ἃ προσέθεσαν ἀκολου-
θῶς τὰς ἐπισκοπὰς Νευροκοπίου καὶ Στρω-
μνιτῆς καὶ τῷ 1897 τὴν μητροπόλιν Βι-
τωλίων. Ὁ πληθυσμὸς τῶν δύο βίλαε-
τιῶν κατὰ τοὺς ἀκριβετέρας ὑπολογί-
σους ἀνέρχεται εἰς 1,873,000 κατ., ὧν
777,000 Μουσουλμᾶνες, 659,000 Ἕλλη-
νες, 370,000 Βούλγαροι, 75,000 περ. Ἰου-
δαῖοι καὶ περὶ τὰς 20 χιλ. ἀνάμικτοι (Εὐ-
ρωπαϊκοὶ κλπ.). Προκειμένου ὅμως περὶ
πληθυσμοῦ τῆς καθαρᾶς Μακεδονίας, ἐάν
λάβωμεν ὑπ' ἔψιν ἐπὶ τὸ βίλαετιον Μονα-
στηρίου ἐκτείνεται πρὸς τὰ δυτικά, ἐνθα
μεινεναιτὶ τὸ Ἑλληνικὸν στοιχεῖον, ὅφρ'
λομεν ἐν πρώτῃ γραμμῇ νὰ τάξωμεν τοὺς
Ἕλληνας, εἶτα τοὺς Μουσουλμᾶνες καὶ
τελευταίον τοὺς Βουλγάρους, μὴ ἀνερχο-
μένους ἀνω τῶν 300 χιλ. Ἐκ τῶν ἀριθμῶν
τούτων καθίσταται φανερόν ὅτι ἐκ τῶν δύο
στοιχείων, Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων, οἱ
Ἕλληνες ἔχουσιν ἀδιαφιλονίκητον τὴν ὑ-
περοχήν, ἐπικρατοῦντες ἐν τοῖς πλείοτε-
ροις τμήμασιν, ἰδίως δὲ κατὰ τὰ νότια ὄν-
τες ἀμιγῆς παντός ξένου στοιχείου, ἐνῷ οἱ
Βούλγαροι ἐν ὀλίγοις τόποις ὑπερτεροῦσιν

ιδίως ἐν ταῖς περιφερείαις τῶν καζάων Πριλάπου, Τιχφές, "Ανω Τζουμαγιάς, Ρά-σλογ, Μελενίκου καὶ Νευροκοπίου (ση-μειωτέον ὅτι τῆς πολίτνης Μελενίκου οἱ πλείους τῶν κατοίκων εἶναι Ἕλληνες), κάτωθεν δὲ τῶν ὄριων τούτων ὁ βουλ-γαρικός πληθυσμός περιορίζεται ἐν μι-κροῖς χωρίοις, μεταξὺ τῶν ὁποίων πα-ρεμπιπτούσιν ἑλληνικώτατοι συνοικισμοί. Γλωσσο ἐπίσημος ἐν Μ. εἶναι ἡ τουρκι-κή, τῶν δὲ λοιπῶν ἐπικρατεστέρῃ ἑλληγι-κή, εὐρύτατα διαδεδομένη καὶ παρὰ τοῖς ξένοις στοιχείοις καὶ ἀνεξαιρέτως παντα-χοῦ ἐν ταῖς πόλεσι λαλουμένη, μόνον δὲ ἐν τοῖς βόρειοις ἐπικρατεῖ ἡ βουλγαρική, ἀλλὰ καὶ ἐντοῦθα λαλεῖται ἰδίως ἐν ὑ-παίθρῳ. Σχολεῖα ἑλληνικά μὲν ὑπάρχου-σιν 968 μετὰ 1419 διδασκάλων καὶ 47,681 μαθητῶν. Ἐκ τούτων 5 εἶναι πλήρη γυ-μνάσια (Θεσσαλονίκης, ἐνθα νεωστὶ ἰδρύθη καὶ ἡμιδιδασκαλεῖον καὶ ἑλλ. ἐμπορικὴ σχολή, Σερρών, Τραπεζίου, Μοναστηρίου καὶ Κορυτσῆς), τινὰ ἡμιγυμνάσια (ἐν Καστορίᾳ, Κοζάνῃ, Σιατίστη καλ.), τὰ πλείστα δ' ἐξα-τάξια δημοτικά· βουλγαρικά δὲ σχολεῖα ὑ-πάρχουσι 592 (ὧν 2 γυμνάσια, ἐν Θεσσαλο-νίκῃ καὶ Σέρραις, καὶ ἐν ἡμιγυμνάσιον ἐν Μο-ναστηρίῳ) μετὰ 917 διδασκάλων καὶ 30,000 (κατὰ βουλγαρικὴν στατιστικὴν) εἰσρκινῶν μαθητῶν, διότι πολλοὶ τῶν κατ' ὄνομα μόνον ἐγγράφονται· πρὶς ἀποτελέσειν μεγάλ-ου ἀριθμοῦ, ἀρκοῦ κατὰ τὰς ἐξετάσεις μόλις 19,000 ἦσαν παρόντες. Τὰ τῆς τουρκικῆς ἐκπαιδεύσεως περιορίζονται συνήθως εἰς τὴν στοιχειώδη, ἀν' ἐξαιρέσωμεν τὴν ἐπὶ τοῦ νῦν φιλοπροόδου Σουλτάνου ἀνιδρυ-σας σχολεῖον τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως ἐν ταῖς τριῖσι μνημονευθεῖσαις πόλεσι. Ὑ-πάρχουσι δὲ, καὶ πρὸ πάντων ἐν Θεσσα-λονίκῃ, καὶ τινες εὐρωπαϊκαί, ἰδίως γαλ-λικά καὶ σχολαί. — Τὴν Μ. δισχίζουσι τρεῖς σιδηροδρομικαὶ γραμμαὶ, ἔχουσιν μῆκος 4,150 χιλμ., ἀρχόμεναι δὲ ἀπὸ Θεσσα-λονίκης. Τούτων αἱ μὲν 2 ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἐταιρείαν τῶν Ἀνατολικῶν σιδηροδρό-μων καὶ διευθύνονται ἡ μὲν εἰς Μοναστή-ριον, ἡ δὲ εἰς Σκόπια, ἐνθα διακλαδίζεται καὶ εἰς μὲν κλάδος διευθύνεται πρὸς τὴν Μητρεβίτσαν, ἕτερος δὲ πρὸς τὰ σερβικά σύνορα, συνδέων οὕτω τὴν Θεσσαλονικὴν μετὰ τοῦ δικτύου τῶν εὐρωπαϊκῶν σιδη-ροδρόμων. Ἡ δὲ τρίτη γραμμὴ, ἀνήκουσα εἰς μικτὴν γαλλο-βελγικὴν ἐταιρείαν, ἀρ-χομένη ἀπὸ Θεσσαλονίκης καὶ διερχομένη διὰ Σερρών, Δράμας, Εἰάνθης κλπ. κατα-λήγει εἰς Δεδε-Ἀγάτς, συνδέουσα οὕτω διὰ τοῦ ἀπὸ Δεδε-Ἀγάτς εἰς Κ/πολιν κλάδου τῶν Ἀνατολικῶν σιδηροδρόμων τὴν Θεσ-σαλονικὴν μετὰ τῆς Κ/πόλεως. — Περὶ τῆς Μ. καθόλου ἰσχύει ὅτι εἶναι ἔτι χώρα ἀνεκ-

μετάλλευτος, πρὸ ὀλίγων δὲ ἐτῶν μόλις διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῆς συγκοινωνίας προήχθη τὸ ἐμπόριον, διεξαγόμενον κυρίως ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ Ἰουδαίων (ὑπὸ τῶν τελευ-ταίων ἰδίως ἐν Θεσσαλονίκῃ). Σπουδαίεται δὲ λιμένες εἶναι ὁ τῆς Καβάλλας, ὅθεν γί-νεται μεγάλη ἐξαγωγή καπνῶν, καὶ ἰδίως ὁ τῆς Θεσσαλονίκης (νεωστὶ ἀσφαλίσθεις δι' εὐρύτατου προχώματος), ἥτις εἶναι ἐκ τῶν ἐμπορικωτέρων πόλεων τῆς Μεσογ. θ. ου, ὁ δεύτερος μετὰ τὴν Κ/πολιν ἐμπορι-κὴς λιμὴν τῆς Εὐρ. Τουρκίας, ἐνεκα δ' αὐτοῦ τούτου προήχθη σημαντικῶς κατὰ τὰ τελευταία ἔτη, προσλαβούσα ὅσιν εὐρω-παϊκῆς πόλεως, τοῦ πληθυσμοῦ δ' αὐτῆς ἀνελθόντος εἰς 150,000 περ. κατ. (75 χιλ. Ἰου αἰ., 30 χιλ. Ὀθωμανοί, 30 χιλ. Ἕλληνες, 4 χιλ. Βούλγαροι, 5 χιλ. περ. Εὐρωπαῖοι κλπ.). Ἡ βιομηχανία ἐν Μ. εὐρίσκεται ἐν νηπιῷ καταστάσει, ἐξαιρέ-σει τινῶν ἀρκετινῶν ἐργαστησίων ἐν Θεσ-σαλονίκῃ, πάντα δὲ τὰ βιομηχανικά εἶδη εἰσάγονται ἐξ Εὐρώπης, ὡς συμβαίνει σχεδὸν πανταχοῦ τῆς Τουρκίας. — Ἀγνώστος δι' Ἑλλήσιν ἀκριδῶν στατιστικῶν πινάκων ἡ παραγωγή ἐν Μ., τοῦτο δὲ μόνον ῥητέον ὅτι εἶναι χώρα εὐφορώτατη, παράγουσα ἐν ἀρθονία ἅπαντα τὰ εἶδη τῶν γεωργικῶν, παντοειδῆς ὀπώρας, οἶνον (ἰσομαστοὶ οἱ οἶνοι Γκουμέντζιας καὶ Νηαύσης), ἔλαια (ἐν Χαλκινίκῃ), βάλανκα, μέταξαν καπνὰ ἐκλεκτὰ κλπ. — Ἐκ τῆς νεωτέρας ἱστο-ρίας τῆς Μ. σημαντικώτατον εἶναι ὅτι ἐ-νεκα τῶν θρασυῶν καὶ δολίων βουλγαρι-κῶν ἐνεργειῶν ἐδημιουργήθη ἐν Εὐρώπῃ Μακεδονικὸν ζήτημα, ἐνῶ μέχρι τοῦδε σα-φῶς καὶ ἀναμυθισθῆναι ἐλαγχίζετο ἡ Μ. χώρα ἑλληνική. Καὶ πρῶτον μὲν ἐπαιρόθη-σαν οἱ Βούλγαροι νὰ ἐπιβληθῶσι διὰ τῆς ἐκ-παιδεύσεως, ἀλλ' εἰτα κατανοήσαντες ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο ἀπέβαινεν ἀνωφελές ἐξετρά-πησαν καὶ εἰς κακοεργήματα κατὰ τῶν ἐκ-σταχοῦ ἐξεχόντων Ἑλλήνων, στρέφοντες τὰς ἐνεργείας τῶν ἰδίως ἐπὶ τῶν ἑλληνικω-τάτην μὲν συνειδησιν ἔχοντων, βουλγαροφώ-νων δὲ χριστιανῶν, ἀποσπῶντες αὐτοὺς διὰ θεμιτῶν καὶ ἀθεμιτῶν μέσων τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας καὶ ἐξαρτῶντες ἐκ τοῦ ἐν Κ/πολεὶ ἐξάρχου, ἀκολουθοῦντες οὕτω πι-στότατα ὅ,τι ἐνόησαν διὰ τοῦ σχίσματος τὴν διὰ τῆς Ἐκκλησίας δηλονοῦν ἱδρυσιν βουλγαρικῆς ἐθνότητος ἐν χώρας ἱστορι-κῶς καὶ ἠθολογικῶς εἰς τοὺς Ἕλληνας ἀνηκούσαις. Καίτοι δὲ ἡ Εὐρώπη διὰ τῆς ἐν Βερολίῳ συνθήκης διέλυσε τὸ ὄνειρο-πόλημα τῆς ἱδρύσεως Μεγάλῃς Βουλγαρί-ας, ἐν τούτοις οἱ Βούλγαροι οὐδέποτε ἔ-παυσαν ἐνεργούντες ὑπὲρ τῆς ιδέας ταύτης. Ἡ ἐντέθεν δημιουργηθεῖσα ἀνώμαλος κατάστασις ἐπέσπευσε τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ

ἔδου ἄρθρου τῆς βερολίνιας συνθήκης περί μεταρρυθμίσεων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τῆς ευρωπαϊκῆς Τουρκίας, αἵτινες μολις ἀρξάμεναι κατὰ τὸ ὑποδειχθέν ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας καὶ Αὐστρίας σχέδιον διενόησαν ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1903 βουλγαρικῶν τολμημάτων ἐν τοῖς βιλαετίοις Μοναστηρίου καὶ Θεσσαλονίκης. Κατιζόντες οἱ Βούλγαροι ὅτι ἐνταῦθα κυρίως πρέπει νὰ κατενεχθῇ τὸ κτύπημα, ἀπὸ τῆς τελευταίας πενταετίας, ἐγκληματικόντες πᾶσαν ἀλλαγὴν ἐνέργειαν, προσήλωσαν τὰς ἐνεργείας των ἐν Μακεδονίᾳ, προσηλυτίζοντες καὶ κακουργούντες κατὰ τῶν Ἑλλήνων, προπαρασκευάζοντες δὲ καὶ τὰ ἐν Εὐρώπῃ πνεύματα διὰ ψευδῶν εἰδήσεων. Τὸ ἐν Σερβίᾳ ἐδρεύον κομιτάτον, ὑποστηριζόμενον ὑπὸ τῆς βουλγαρικῆς κυβερνήσεως καὶ κατ' ἐξοχὴν ὑπὸ τοῦ ἐν Μασχᾷ ἐδρεύοντος πανσλαβιστικοῦ κομιτάτου, συνέταξε καὶ σγέδιον αὐτονόμου Μ. περιλαμβανούσης τὰ βιλαετία Σκπίων, Θεσσαλονίκης καὶ Μοναστηρίου καὶ ἐνταυνομένης μέχρι τοῦ Ἀλιάκμονος καὶ τοῦ Αἰγαίου πρὸς νότον. Οὕτω δὲ ἀποκλείοντες πρὸς νότον πολλοὺς ἑλληνικοὺς πληθυσμούς, δια διαφόρων δολίων ὑπολογισμῶν ἐξήγαγον ἐπικρατοῦντας τοὺς Βουλγάρους ἐν Μακεδονίᾳ· ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐν τῇ διαιρέσει ταύτῃ ἠθέλησαν νὰ καταπνίξωσιν ὁλόκληρα ἑλληνικώτατα τμήματα, οἷον τὴν Χαλνιδικὴν, ἐν ἣ ἄνω τῶν 200 χιλ. ἀμυγῆς Ἑλλήνες. Ἐπρότεινον δὲ ἐν τῇ νέᾳ αὐτονόμῳ ἐπαρχίᾳ ἀρχάς, ἀνωτέραν ὑπαλληλίαν καὶ γλῶτταν ἐκ τῆς ἐπικρατούσης φυλῆς, ἥτοι κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς των βουλγαρικᾶς, σκοποῦντες ἀναμειβόλως νὰ ἐπαναλάβωσι τὸ πείραμα τῆς Ἀνατ. Ῥωμυλίας. Οὕτω δὲ προπαρασκευάσαντες τὰ πράγματα καὶ ἄμα παριστάντες ἑαυτοὺς ὡς ἐλευθερωτὰς τῆς Μ. προσηλύτησαν κατὰ τὸ ἔτος 1903 τὰς ταρχὰς ἐν μὲν τῷ ἐσωτερικῷ διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ κομιτάτου ὑποστηριζομένων ἀνταρτικῶν σωμάτων, ἐν Θεσσαλονίκῃ δὲ ἀποπειροθέντες τὴν ἀνατίναξιν τῆς πόλεως, σκοποῦντες κυρίως διὰ τούτων νὰ ἐξερρησώσι τοὺς Τούρκους εἰς σφαγὰς καὶ νὰ προκαλέσωσιν οὕτω τὴν ἐπέμβασιν τῆς προκατελήμμενης Εὐρώπης. Εὐτυχῶς αἱ ἀππειραὶ αὗται ἀπέτυχον καὶ ἐν μὲν Θεσσαλονίκῃ οὐδεμία ἄλλη βλάβη ἐγένετο ἐκτὸς τῆς πυρπολήσεως τῆς Ὀθωμανικῆς τραπεζίης καὶ τῆς ἐν τῷ λιμένι ἀνατινάξεως γαλλικοῦ ἐμπορικοῦ πλοίου, τὰ δ' ἐν τῷ ἐσωτερικῷ σώματι κατεδλήθησαν ὑπὸ τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ. Ἀγνωστον νῦν ποῦ θα καταλήξωσι τὰ πράγματα. Πιθανώτατα ὅμως, ἂν δὲν ὑπάρχῃ οπισθοδρόμια τις ἐν ταῖς ἐνεργείαις των, θὰ ἐπαρροσθῇ τὸ σχέδιον τῶν δύο δυνάμεων Αὐστρίας καὶ

Ῥωσσίας, αἵτινες πρὸς μείζονα ἀσφάλειαν ἐξήτησαν νὰ διορισθῇ Εὐρωπαῖος ἀρχηγὸς τῆς χωροφυλακῆς καὶ ἐπέβαλον τὸν ἐλεγχόν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν μεταρρυθμίσεων, τοποθετήσασαι ἑκατέρω πολιτικὴν πράκτορα παρὰ τῷ γενικῷ δικηγηγῇ. — Βιβλιογραφία. Νεώτερα ἔργα περί Μακεδονίας εἰσι: Μ. Δήμιτσα, Ἀρχαία Γεωγραφία τῆς Μακεδονίας (γ' τόμος, 1896). — Γ. Ν. Χατζιδάκι, Περί τῆς καταγωγῆς τῶν ὀρχαίων Μακεδόνων (ἐν Ἀθήναις, ἑλλ. καὶ γαλλ.). — Cl. Nicolaidès, Macédoine (1899) καὶ τοῦ αὐτοῦ Die neueste Phase der macedonischen Frage (1903). — N. Berard, La Macédoine (1897). — Oberhammer, M. und die Macedonier. — G. F. Abbott, The tale of a tour in Macedonia (Lond. 1903). Ἐξεδόθη δὲ δευτέρα ἔκδοσις τῆς Μακεδονίας τοῦ Καλοσύτη (1896), τοῦ δ' ἐν τῷ Λεξικῷ μνημονευομένου ἔργου τοῦ Ἰ. Πετρόφ ἐξεδόθη μέχρι τοῦδε ὁ Α' τόμος. Σχετικῶς πρὸς τὴν νεωτάτην φάσιν τοῦ μακεδονικοῦ ζητήματος ἐξεδόθησαν καὶ 2 φυλλάδια διακεκριμένου παρ' ἡμῖν πολιτευτοῦ ὑπὸ ψευδώνυμον, ἐπιγραφόμενα Κρίσις Μακεδονικῇ. Τὴν Μακεδονίαν 3' ἀφορᾷ καὶ ἄρθρον τοῦ Ἀθ. Ἀργυροῦ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Σωτηρία τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ συνθήκῃ τοῦ Βερολίνου», δημοσιευθὲν κατὰ μῆνα Φεβρ. 1901 ἐν τῇ ἐφημερ. «Ἀστραπῇ» ἀρ. 915—961.

Μακεδονιάνειον δόγμα (Senatus consultum Macedonianum) καλεῖται ἐν τῷ Ῥωμαϊκῷ δικαίῳ τὸ ἀπαγορευθὲν τὴν παροχὴν δανείου εἰς ὑπερῶντα τέκνα κατ' ἀρχάς (καὶ εἴτα πᾶν εἶδος ὑπερυσίου) πληρωτέου μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς (ἢ τοῦ ἐξουσιαστοῦ). Ἐκ τοῦ δόγματος τίνεταται ἐνστάσις κατὰ τοῦ ἀπαιτούντος τὴν ἀπόδοσιν τῶν δανεισθέντων, καταλείπεται ὅμως πάντοτε φυσικὴ ἐνοχλή. Ἐγλήθη οὕτω τὸ δόγμα ἐκ τινος ὑπερυσίου Macedo, δανεισθέντος ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς καὶ τῆς ἐντεῦθεν κληρονομίας, ἀναγκασθέντος δὲ νὰ πρᾶξῃ εἰς πατροκτονίαν. Τὸ δόγμα ἐξεδόθη ἐπὶ Βεσπασιανοῦ, ἀλλ' ἐπὶ Κλαυδίου ἤδη εἶχε θεσπισθῇ πορρορὸν διάταξις.

Μακεδονίσι. Βλ. Πατροσελίον.

Μάκερ. Φλαῖς τις φαρμακευτικὸς κατὰ τὸν Διοσκοριδὴν ἀγνώστου ἡμῖν θένδρου, [Θ.Χ.]

Μάκ Κένλεϋ Οὐγγλ. α.μ. Πρόεδρος τῶν Ἠνωμένων Πολιτ. τῆς Β. Ἀμερικῆς. Ἐγενν. τῷ 1843 ἐν Νάυλς τῆς πολιτείας Ὀχάιο ἐκ γονέων εὐπόρων σκυτικῆς καταγωγῆς. Ἐν ἡλικίᾳ 17 ἐτῶν εἰσῆλθεν εἰς τὸ κολλέγιον τῆς Πενσυλβανίας, ἐνθα ἐπεδόθη ἰδίως εἰς σπουδὴν τῶν μαθημα-

τικῶν, μετ' ὀλίγον δέ, ἐκτραγέτος τοῦ μεταξὺ βορείων καὶ νοτίων Ἀμερικανῶν πολέμου, κατετάχθη εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Ὀχάιο ὡς ἀπλοῦς στρατιώτης, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον προήχθη εἰς ταγματάρχην. Ἐν τούτοις μὴ αἰσθανόμενος κλίσιν εἰς τὸ στρατιωτικὸν στάδιον ἤρξατο σπουδάζων νομικά, ἐργαζόμενος πρὸς συντήρησίν του. Τῷ 1867 ἐγένετο δικηγόρος, τῷ 1877 μέλος τοῦ Κογκρέσσου, τῷ 1889 πρόεδρος τῆς ἐπὶ τῶν χρηματικῶν μέσων ἐπιτροπῆς, τῷ δὲ 1890 προσεκλήσατο παγκόσμιον φήμην διὰ τοῦ καλουμένου Μὰν Κίνλεϋ νόμου (βλ. λ. ἐν τίμ. Ε'). Τῷ 1891 ἐξελέγη δικαστὴς τῆς πολιτείας Ὀχάιο, τῷ δὲ 1896 πρόεδρος τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν καὶ μετὰ τὴν λήξιν τῆς πρώτης περιόδου ἐξελέγη καὶ διὰ τὴν δευτέραν κατὰ Μάρτιον τοῦ 1901, ἀλλὰ ἐδολεφονήθη ἐν Βούρβας κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὑπὸ Πάικων ἀναρχικοῦ.

Μάκετος (τανὺν τουρκ. Σουσουγούρλου-τσάι, ποταμὸς βουθάλων). Ποταμὸς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας πηγάζων πιθανῶς ἐκ μακρὰν τῶν τοῦ Ῥυνδάκου πηγῶν, ῥέων μεταξὺ τῆς Ἀπολλωνιάτιδος λίμνης καὶ τῆς θαλάσσης πρὸς τὸ πολὺν Μιχαλίτσι καὶ συμβάλλων ΝΑ τῷ Ῥυνδάκῳ ἐν αἷ ἐξόδῳ αὐτοῦ. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Μακκῆσπορτ** (Mackeesport). Πόλις τῆς βορειαμερικαν. πολιτείας Πενσυλβανίας, μετὰ 34,227 κατ. (1900).

Μακλουρία (Βοτ.). Γένος δένδρων ἐν τῇ εὐκογενείᾳ τῶν Οὐλμειδῶν καὶ τῆς φυλῆς τῶν Μωρέσειδῶν, περιλαμβάνον τὸ πρότυπον εἶδος Μ. τὴν χρυσοειδῆ, δένδρον γαλακτοφόρον τῆς χώρας Ἀρκανσᾶς, ἔχον φύλλα ἐναλλάξ διατεταγμένα, φέρον πολλὰς ἀκάνθας, περιέχον ἄρθρον κίτρινην χρωστικὴν οὐσίαν καὶ καλλιστερομένον ἐν Εὐρώπῃ διὰ τὸ εὐχρηστον αὐτοῦ ξύλον διὰ τὴν κατασκευὴν τόξων καὶ γυνωστῶν ἐν τῇ ἐμπορίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοξόξυλον (Bois d'arc). Ἡ δὲ μακλουρίνη εἶναι οὐσία χρωστικὴ ἐξαγομένη διὰ πολυπλόκου χημικῆς κατεργασίας ἐκ τοῦ κίτρινου ξύλου τῆς μακλουρίας καὶ φερόμενη ὑπὸ μορφήν ὠραίων κίτρινων χρυστάλλων διαλυομένων ἐν ὕδατι.

Μακλουρίνη. Βλ. Μακλουρία.

* **Μακράδες.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἰστωναίων (Κερκυράς), ἔχον 511 κατ. (1896).

Μακράκης Ἀπόστολος Ἑγενν. ἐν Σίρῳ τῷ 1831, τὴν θ' ἐνπαίδευσιν αὐτοῦ ἔλαβεν ἐν τῇ πατρίδι καὶ ἐν τῇ Μ. τοῦ Γένους Σχολῇ, ἐξ ἧς ἀπεροίχθη τῷ 1852. Μετὰ ταῦτα διετέλεσε πολλὰ χρόν διδάσκαλος, ἐργασθεὶς ἐν τῷ μεταξὺ

ἀπὸ τοῦ 1853—56 ὡς γραμματεὺς παρὰ τῇ μητροπολίτῃ Μηθῶνης, μέχρι τοῦ 1862, ὅτε μετέβη ἐπὶ διετίαν εἰς Παρίσιον, ἐνθα συνέγραψε πρὸς φιλοσοφικὰς πραγματείας εἰς γαλλικὴν γλῶσσαν. Ἐδράσε τὰ μόλις ἀπὸ τοῦ 1876, ὅτε ἰδρύθη ἐν Ἀθήναις ἡ νέα φιλοσοφικὴ καὶ εκπαιδευτικὴ τοῦ Λογίου σχολή, μέχρι τοῦ 1901, συνέγραψε δὲ πλεῖστα θρησκευτικὰ καὶ φιλοσοφικά.

* **Μακρακώμης** δῆμος τῆς Φθιώτιδος. ἔχει 5,922 κατ. (1896).

* **Μάκρενα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀριστομένους (Μεσσηνίας), ἔχον 125 κατ. (1896).

* **Μάκρη.** Κώμη τῆς Φρόκης ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Δεδὲ-Ἀγῶς τοῦ βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως, ἔχουσα περὶ τὰς 2,000 κατ., ὧν εἰς ἡμίσεις Ἕλληνας, διατηροῦντες ἀστικὴν σχολὴν καὶ νηπιαγωγεῖον, εἰ δ' ἄλλοι μουσουλμᾶνοι.

Μάκρη (τὸ πάλαι Τελμησσός, βλ. λ.). Πόλις παράλιος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καίμενη ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Λυκίᾳ, ΝΑ τῶν Μούγλων, ἐν τῷ μυθῷ τοῦ κόλπου Γλαύκου (τανὺν κόλπου τῆς Μάκρης), ὅπου ἐξέβαλλε ποτάμιον ἐμείως Γλαύκος καλούμενον, ἐπὶ τῆς Τελμησσίδος ἀκρᾶς καὶ ὑπὸ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ὄρους Ἀντικράγους. Ἡ Μ. οὕτω ὑποδιοικήσας ὑπαγεμένη ὑπὸ τὴν διοίκησιν Μαντεσῆ (τὸ πάλαι Μόνδρος) καὶ τὴν νομαρχίαν Ἀιδινίου (Τράλλειων) ἔχει 3,000 κατ., ὧν ὑπερδιγίλις Ἕλληνας ὑπαγεμένοι ἐκκλησιαστικῶς ὑπὸ τὸν μητροπολίτην Πισιδίας καὶ συντηροῦντες ἐξατάξιον ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρβενιτωγείον, ἀμφοτέρω ἐγκαθιδρυμένα ἐν κομῷ οἰκοδομήματι ἀνεγερθέντι βασιλείᾳ τοῦ Λεϊβησίου Ν. Αὐσλίδου. 500 Ὀθωμανοὶ μετὰ σχολαίως ἀνεγερθέντος ἐμείως ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐμογενοῦς, 250 περίπου Ἰουδαῖοι καὶ ὀλίγοι Εὐρωπαῖοι. Ἡ Μ. ὠνομάσθη ἀπὸ τῆς στενῆς νηϊδὸς τῶν Ἰππετῶν, ἧτις κείτ' ἀπὸ τὴν ἐσχάτην τοῦ κόλπου Γλαύκου, εἶναι δὲ πλήρης μεσαιωνικῶν οἰκοδομῶν καὶ ἐρημῶν νῦν, καὶ ἧτις καθίστησιν ἀσφαλῆς σταθὸν τὸν λιμένα τῆς Μ. προσπίζουσα αὐτῶν ἐκ τῶν ἀνέμων καὶ καταλείπουσα αὐτῷ δύο εἰσόδους. Ἡ Μ. τὴν ἀρχὴν λαβοῦσα ἀπὸ μικροῦ καὶ ἀσπύρου συνοικισμού Ῥοδίων ἀλλοίων καὶ Κυπρίων ναυτῶν μίαν τοὐλάχιστον ἐκατοντάετηρίδα μετὰ τὴν τουρκικὴν κατάκτησιν συνοικησάντων τὴν πόλιν ταύτην ἠδύνηθ' ἐν βραδύτερον διαποικνότερον ἀποικισμοῦ ἐκ Λεϊβησίου, καίμενου εἰς μίαν καὶ ἡμισείας ὥρας ἀπόστασιν πρὸς Ν. τῆς Μ. καὶ ἐπέχοντος τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας Καρυυλλισσοῦ. Ἠρξάτο δὲ κυρίως προαγεμένη ἀπὸ τοῦ 1886, ὅτε πορποληθείσης ὁλοσχερῶς τῆς παλαιᾶς πόλεως ἰδρύθη ἐπὶ τῶν ἐρείπων αὐτῆς νέα

ἄλλως πῦλιν λαμπρῶς ἐρρυθροποιημένη καὶ ἐπὶ τὸ εὐρωπαϊκώτερον διερυθμισμένη. Τὰ προϊόντα τῆς Μ., ἐχούσης τηλεγραφικὴν καὶ ταχυδρομικὴν σταθμὴν καὶ προξενικὰ πρακτορεῖα, εἶναι δημοτικὰ καρποὶ, σίτος καὶ κριθή, σῆσμον, βάλανι, μέλι, ξυλεία, ξυλάνθρακες καὶ ἰδίᾳ τὰ μεταλλεύματα χρώμιον καὶ μαγγνήσιον. Ταῦτα ἐξορύσσονται ἐν τοῖς πρὸς τὸ βορειοανατολικὸν τῆς Μ. κειμέναις μεταλλείαις, ἀπὸ ἐκμεταλλεύονταί. Δύο εἰσάγειται, ὧν ἡ μὲν ἀγγλοελληνική, Πέτερσων-Δουζιζίδου, ἡ δὲ τουρκικὴ τοῦ Προύτ πασσά. Ἐν τοῖς μεταλλείαις τούτοις ἐργάζονται περὶ τὰς 3,500—4,000 ἐργάται, ὧν ὑπὲρ τὸ ἥμισυ Ἕλληνας, εἰ δὲ λοιποὶ Ἀρμένιοι καὶ ξένοι. [Γρ Σ.Ι.]

Μικρῆς Δ η μ ῆ τ ρ ι ο ς. Ἀγωνιστικὴ γένν. τῷ 1770 ἐν τῷ χωρίῳ Γαβλοῦ τῆς Αἰτωλίας ἐκ πατρὸς ἀγωνισθέντες κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1770, οὐ ἐνεκα καταδιωχθέντων τῶν συγγενῶν τοῦ Μ. καὶ δημοθυεῖας τῆς περιουσίας του ἐπεδόθη καὶ οὗτος εἰς τὸν κλέφτικον βίον. Κατετάχθη εἰς τὸ σῶμα τοῦ κλέφτου Μάρμπα-Γεώργη, οὗ τὴν ἀρχηγίαν ἀνέλαβε μετὰ τὸν θάνατον τούτου καὶ ἐγένετο φέδερν τῶν Τούρκων καὶ τοῦ Ἀλῆ-πατσά, ζωρίσθη δὲ κατὰ τὸ 1820 ὑπὸ τοῦ νέου διοικητοῦ Αἰτωλοακαρνανίας Μπαμπά πασσά Καπετάνιος τῆς ἐπαρχίας Ζυγοῦ Μαμουμένος δὲ εἰς τὴν Φιλικῆς Ἐταιρείας ἐκήρυξε τὴν ἐπανάστασιν τῇ 5 Μαΐου 1821 καὶ ἐξεστράτευσεν ἀμέσως κατὰ τοῦ Ἀργεῖου, ὅπερ καὶ κατέλαβε μέχρι τοῦ 1822, ὅτε ἐπελθόντος τοῦ Ὁμέρ-πασσά ὁ Μ. ὑπερήκτισε ἑμὸς μετ' ἄλλων ἐπικερνηγῶν τὸ Μεσολογγίον. Ἀκολούθως μετέσχε πολλῶν μαχῶν καὶ κατὰ τὴν δευτέραν πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου ὑπὸ τοῦ Κιουταχή καὶ Ἰμπραὶμ ὠδήγησε τὴν πρωτοπορίαν τῆς φρουρᾶς κατὰ τὴν ἐξόδον τῆς 10 Ἀπριλίου 1826. Ἀκολούθως μεταβὰς εἰς Ναύπλιον ἐστάλη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως πάλιν εἰς Αἰτωλίαν, ἵνα κρατῇ ἐν πολιορκίᾳ τὴν ἐν αὐτῷ μείναντα τουρκικὴν φρουράν, τὴν ἀποστολὴν ἐξετελέσεν ἐπιτυχῶς. Ὡς αὐτοῦ εἶναι ὁ νῦν ὑποστράτηγος Νικίτας Μ., ὁμοεσγῶν τῷ 1862 τῶν κατὰ τοῦ Ὁλώως ἐνεργειῶν καὶ ὑπάρχας διοικητῆς μεραρχίας κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1897.

Μικρῖνος Μ ἄ ρ κ ο ς Ὁ π ε ῖ λ ι ο ς. Ῥωμαῖος αὐτοκράτωρ καταγοόμενος ἐκ Μυρτιανίας. Δολοφονήσας τὸν Καραγάλλαν τῷ 217 μ. Χ. ἐν τῇ κατὰ τῶν Πάρθων ἐκστρατεία αὐτοῦ ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον, ἀλλ' ἐνεκα τοῦ ἀπολέμου αὐτοῦ ὑπέστη πολλὰς ταπεινώσεις ἐν τῷ κατὰ τῶν Πάρθων καὶ τῶν Ἀρμενίων πολέμῳ, ἐξήρε-

θισε δὲ καὶ τοὺς στρατιώτας, παρ' ὧν εἶχε λάβει τὸν θρόνον, ὥστε ἐπέτυχεν ἡ συνωμοσία τῆς Ἰουλίας Μαισας, δι' ἣς ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον ὁ ἐγγονος αὐτῆς Ἐλαγάβαλος. Ὁ δὲ Μ. νικηθεὶς ἐν τῇ παρὰ τὴν Ἀντιόχειαν μάχῃ (218) συνελήφθη σείων καὶ ἀπεκεφαλίσθη.

Μικρόγλωσσο (Ζ ψ ο λ.). Γένος ἐντόμων Λεπιδοπτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Σφριγγιδῶν χαρακτηριζόμενον ὑπὸ σώματος ὀγκώδους, τοιχωτοῦ, κεραίων ῥοπαλειδῶν, παχειῶν, πτερυγίων ἀρτίων, προνομίαις ἢ μυζητηρῶς ἐπιμήκουσ (ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα), δι' ἣς προβαλλομένης ἀναμυζᾶται τὸ νέκταρ τῶν ἀνθέων χωρὶς νὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ στηριχθῇ τὸ ἐντόμον, ὅπερ διὰ ταχέως κινήσεως τῶν πτερυγίων κατορθοῖ νὰ μὲν ἀκίνητον ὑπερβῇ τῶν ἀνθέων.

Μικροθήριον καλεῖται ἐν τῇ παλαιοντολογικῇ ζωολογίᾳ γένος τι περιτοζαντύλων ὀνυχωτῶν πελωρίου ἀναστήματος, φερωντων ἀνά τρεῖς δακτύλους εἰς ἕκαστον πῶδα. Ἀνεκάλυφθη πλήρης σκελετὸς εἰς τὸ τοῦτου θηρίου ἐν Ἑλβετίᾳ.

Μικροκαρπίνη (Χημ.). Κιτρίνη χρωστικὴ οὐσία ἐξαγομένη ἐκ τῶν ριζῶν θαλάσσιου τοῦ μακροκάβρου, κρυσταλλομένη ὑπὸ μορφήν βελονοειδῶν κρυσταλλῶν καὶ χρησιμοποιομένη ὑπὸ τῶν βαρέων ἐν διαλύσει ἐν τῇ ἀρμονίᾳ ἀνευ ἀλλοιωτικῆς τῆς χροίας.

Μικροκεφαλία γενικῶς μὲν σημαίνει κατὰστατον ἀνατομικὴν τῆς κεφαλῆς χαρακτηριζομένην ὑπὸ εὐθείας διαμέτρου μέλλονος τῆς κανονικῆς καὶ μὴ συγχεσμένην μετὰ τῆς δολιχοκεφαλίας, ἥτις εἶναι ὁ εἰς τῶν τριῶν τύπων τῆς κανονικῆς κεφαλῆς ὑπὸ τὴν ἐποψίν τοῦ μήκους. Εἰδικῶς δὲ σημαίνει τερατώδη κατὰστατον συνιστάμενην εἰς τὴν καθόλου αὐξήσιν τοῦ ὅγκου τῆς κεφαλῆς ὑπὲρ τῆς κανονικῆς διαστάσεως ἐνεκα αὐξήσεως πάντων τῶν μερῶν τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ ἐγκεφάλου, βρελλομένην εἰς ῥαχισμὸν καὶ κληρονομικὴν ἐκρύβειν, διακρινόμενην δὲ ἀπὸ τῆς ὑδροκεφαλίας, ἀποτόκου ὑπερμέτρου αὐξήσεως τοῦ ποσῶ τοῦ ἐγκεφαλοενωσιαίου ὕγρου. Διὰ τὴν δευτέραν ἐννοίαν θεωροῦμεν ἐρῶντερον τὸν ὄρον Μεγακεφαλία. [Ρ.Ν.Β.]

Μικρολεῖβιδον. Χωρ. τοῦ δήμου Μελεταίας (Δομοκτοῦ), ἔχον 129 κατ. (1896).

Μικρόπτερον (Ζωολ.). Τάξις πτηνῶν παλαεσπόδων χαρακτηριζομένων ὑπὸ μακρῶν καὶ ὀβυλῆκτων πτερῶν, θυλάμει τῶν ὁποίων ἔχουσι ταχεῖαν καὶ ἰσχυράν τὴν πτήσιν. Εἶναι πτηνὰ τοῦ πλάγους, ζῶντα ἀπικλειστικῶς ὑπερβῇ τῶν θαλάσσιων καὶ τρεφόμενα ἐξ ἰχθύων καὶ ἄλλων

θαλασσιῶν ζώων. Παραμένουσι συνήθως καθ' ὁμάδας πολυαριθμούς ἐπὶ τῶν ἀκτοικητῶν ἀκτῶν, ἐπὶ νήσιον μεμονωμένων, ἐνθα τὰ περιτόμα αὐτῶν συσσωρευόμενα ἀποτελοῦσι τὸ ἐν τῷ ἐμπορίῳ γνωστὸν γοῦ ἀνόν. Εἰς τὴν τάξιν τούτων περιλαμβάνονται δύο οἰκογένειαι, ἡ τῶν Λαριδῶν καὶ ἡ τῶν Ἀελλωδιδῶν.

Μακροσπόρια καλοῦνται ἐν τῇ φυσιολογίᾳ τῶν φυτῶν ἴδια ὅπως σπέρια, ἀτινα προωρισμένα ἵνα γεννήσωσι παρὰ τισι τῶν ἀγγειωδῶν κρυπτογάμων τὸν θῆλυον πρόβαλλον διαστέλλονται ἀπὸ τῶν μικροσπορίων κατὰ τὰς διαστάσεις μείζους οὖσαι καὶ κατὰ τὴν ὕψην, περιελίσσονται δὲ ἄλλοτε ἄλλα τὸν ἀριθμὸν ἐντός ἀναλόγου σποριαγγείου τοῦ καλουμένου μακροσποριαγγείου. Ἡ τοῦ φύλου διάκρισις καθίσταται οὕτω δυνατὴ ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ φυτῶν οὐ μόνον κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀναπτύξεως τοῦ προβάλλου, ἀλλὰ καὶ πολλὸν χρόνον πρὸ τούτου κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ σχηματισμοῦ τῶν σπορίων καὶ τῶν σποριαγγείων. Ὑφίσταται ἄρα βαθμὸς τῆς διαφορίας μεταξὺ τῶν φύλων.

* **Μακροτόνταλον.** Περιληπτικὸν ὄνομα χωριδίων τινῶν τοῦ δήμου Γαυρίου ("Αἰδίου), ἐχόντων ἐν ὅλῳ 502 κατ. (1896).

Μάκρουρα (Ζωολ.). Ὅμας δεκαπύδων μαλακιστράκων, χαρακτηριζομένων ὑπὸ κοιλίας εὐμεγέθους καὶ σώματος συνήθως ἐπιμήκου. Ἐνταῦθα ὑπάρχονται αἱ οἰκογένειαι τῶν Καριδιδῶν, τῶν Ἀσκακιδῶν, τῶν Παλιουριδῶν, τῶν Ἰππιδῶν καὶ τῶν Γαλατειδῶν.

Μακρυγιάννης Ὁ θ ὦ ν. Υἱὸς τοῦ στρατηγοῦ καὶ ἀγωνιστοῦ Ἰωάννου Μακρυγιάννη. Ἐγεννήθη τὴν 1ην Μαρτίου 1833, ἐβαπτίσθη δὲ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως "Θωμῶς, οὗ καὶ τὸ ὄνομα ἔλαβε. Εἰσηλθὼν εἰς τὴν στρατιωτικὴν σχολὴν τῷ 1844, ἀλλὰ τῷ 1852 εἰσαχθέντος εἰς διπλὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπὶ συνωμοσίᾳ κατὰ τῶν καθεστῶτων καὶ καταδικασθέντος ἀπεβλήθη καὶ ὁ "Θωμῶν ἐκ τῆς σχολῆς. Ἡκρόσθη ἔπειτα νομικῶν μαθημάτων ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ. Ἀνεμίσθη ἐνεργῶς εἰς πᾶσαν τὴν μέχρη τοῦ 1862 ἐπαναστατικὴν κίνησιν, σπουδάζον δὲ μέρος ἔλαβε κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς 8ης Ὀκτωβρίου. Κατὰ τὰς πρώτας μετὰ τὸ νέον πολιτεῖσμα ἐκλογὰς τοῦ 1865 ἐξελέγη πρῶτος βουλευτῆς Ἀττικῆς, ἐξηκολούθησε δὲ πολιτευόμενος, ἀκολουθῶν πάντοτε τὸν Δεληγιώργην, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ὁποίου προσήλθεν εἰς τὴν Τριφυλίαν. Τελευταίον ἐξελέχθη βουλευτῆς κατὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1895. Ἀπεθάνεν ἐν Ἀθήναις τὴν 15ην Ἰανουαρίου 1901.

* **Μικρυκίπα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀηλαντίων (Χαλκιδος), ἔχον 455 κατ. (1896).

* **Μακρυνεῖας** δ ῆ μ ο ς τῆς ἐπαρχίας Μεσολογγίου. Ἔχει 6,897 κατ. (1896).

* **Μακρυνίτσα.** Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου τοῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας, ἔχουσα 5,083 κατ. Ὁ δ ῆ μ ο ς Μ. εἶχε 5,196 κατ. (1896).

* **Μικρυρράχη.** Χωρίον τοῦ δήμου Ζαγοράς τοῦ νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 715 κατ. (1896).

* **Μάκρυσση.** Χωρ. τοῦ δήμου Μακρυνέως (Φθιώτιδος), ἔχον 469 κατ. (1896).

* **Μάκρουσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Τολωνίων (Δωρίδος), ἔχον 212 κατ. (1896).

* **Μακρύσια.** Κώμη τοῦ δήμου Σαλλυτῶντος (Ὀλυμπίας), ἔχουσα 1,283 κατ. (1896).

* **Μακρυχώρι.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Κονιστιῶν (Καρυστίας), ἔχον 331 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Τιτανίου τοῦ νομοῦ Καρδίττης, ἔχον 443 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Νέστωνος (Δαρδανίας), ἔχον 775 κατ. (1896).

* **Μακρυώτικα.** Κώμη τοῦ δήμου Πυλαρίων (Σάμης), ἔχουσα 1,228 κατ. (1896).

Μάκτρα (Ζωολ.). Γένος πεταλοβραχίων μαλακίων ἐκ τῆς ὁμάδος τῶν Διπύδων. Ὅστρακον τριγωνικόν, σίφωνες βραχεῖς κατωριμέναι. Τὸ εἶδος *Macra stultorum* εἶναι ὠρεῖον ὅστρακον, λεῖον ἐξωτερικῶς καὶ χρώματος ὀφρονικτρίνου κατωθεν, κοινὸν εἰς τὰς ἀμυδάεις ἀκτὰς τῆς Μεσογείου καὶ τοῦ Ὠκεανοῦ, ἔχον σάρκα εὐγευστον καὶ πωλούμενον ἐν Βενετίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα *hiberon*.

* **Μακώλεϋ** (λόρδος Θωμᾶς Macaulay). Πρόθεε ὅτι ἡ αὐτοῦ ἱστορία τῆς Ἀγγλίας ἐξελληνισθεῖσα ὑπὸ Ἐ. Ροῖδου ἐξεδόθη ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ Μαρσαλῆ (6 τ. 1897—1902).

Μάλα. Χωρ. τοῦ δήμου Τριφυλίας (Τριφυλίας), ἔχον 498 κατ. (1896).

Μάλαγα (Malaga). Ἡ ἰσπανικὴ αὕτη ἐπαρχία εἶχε τῷ 1900 κατ. 511,989, ἡ δὲ ὁμωνύμος πρωτεύουσα 180,109.

Μαζάθροϋς. Χωρ. τοῦ δήμου Πανεύρου τῆς ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 322 κατ. (1900).

Μαλαία ἄρκτος (*Ursus malayanus*), καλουμένη ἐπὶ ῥ κ τ ο ς τ ὦ ν Κ ο κ ο ρ ο ι ν ῆ κ ω ν (*ours des cocotiers* γαλ.). Εἶναι εἶδος ἄρκτου κατοικοῦσης ἐν τῇ ἀνατολικομνησμεδρινῇ Ἀσίᾳ καὶ ἐν ταῖς Σόνδαῖς νή-

βορρ. Έχει μῆκος 1,30 μ. καὶ 0,60 μ. Ζῶν βεζιῶτατον πρὸς ἀναρχίγησιν, διαιτωμένον ἐν κειρῷ νυκτὸς ἐπὶ τῶν Κοκορρινίων ὧν κατατρώγει τοὺς καρποὺς προξενούν εὐτως ἀνυπολήγιστους ζημίας ἐν τοῖς ρυτταῖς αὐτῶν. Τὴν ἡμέραν διαιτᾷται ἐν σπηλαίοις καὶ τὸν χειμῶνα καταλαμβάνεται ὑπὸ νάρκης. Τιθασκεύεται εὐκόλως.

Μαλακίας Μιλιτ. α. θ. γ. Ποιητὴς γυν. τῷ 1870 ἐν Μεττολογίῳ. Ἐπεράτωσε τὰς γυμνασιακὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν Ἀθήναις. Ἐν τῷ πανεπιστημίῳ ἐσπούδασε τὰ νομικά. Νεώτατος ἤρξατο ἀσχολούμενος εἰς τὴν ποίησιν, δημοσιεύσας ἐν δημοτικῇ γλώσσῃ ποιήματα εἰς διάφορα περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδας. Ἐξέδωκε δύο συλλογὰς ποιημάτων τὰ «Συντρίμματα» (1893) καὶ τὰς «Ἰλρας» (1903), ὡς καὶ μικρὸν δρᾶμα, «Ἡ κυρὰ τοῦ πύργου».

* **Μαλακίσι.** 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Μαλακασίου (Καλαμπάκης), ἔχοντα 1,277 κατ. Ὁ δὲ ἴμος Μ. εἶχε 2,934 κατ. Ἐκ τούτου μέρη, ὡς ἡ Κουτούρλικινη, παραχωρήθησαν μετὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1897 εἰς τὴν Τουρκίαν. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Λετρινῶν (Ἠλείας), ἔχον 351 κατ. κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν.

Μαλακίνη (Φαρμ.). Οὐσία κρυσταλλική ὡχροξανθοῦς, ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι, εὐδιάλυτος ἐν οἶνῳ. Θερμῷ, ἀποσυντιθεμένη ὑπὸ ἀραιῷ διαλύματος ὑδροχλ. ὀξέος, ἀρα καὶ ὑπὸ τοῦ γαστρικοῦ χυμοῦ εἰς τελλικὴν ἀλλεῦδην καὶ φαινοξυλίνην. Ἡ φυσιολογικὴ ἐνέργεια τυγχάνει ἡπιωτέρας καὶ μαλακωτέρας (ἐξ οὗ καὶ τὸ καλὸν ὄνομα μαλακίνη) τῆς τοῦ ἰτευλικοῦ ὀξέος καὶ τῆς φαινοξυλίνης. Ὁρεκτικὰ τῶν ὀξέων ρευματισμῶν τῶν ἀρθρῶν καὶ κατὰ διαφόρων πυρετικῶν καὶ ρυματικῶν νόσων, ἰδίᾳ δὲ κατὰ τοῦ ἐκτικού πυρετοῦ τῶν ρυματιῶντων.

Μαλακὸδερμα καλοῦται γενικῶς ἓκ τῶν Κολοεπτέρων τυγχάνουσι πενταμερῆ ἢ τοις φέρουσι πάντες ἄρθρα εἰς ἕκαστον ταρτῶν. Ἐνταῦθα ὑπάρχονται αἱ οἰογενεῖαι τῶν Λαμπυριδῶν, τῶν Τηλεροιδῶν καὶ τῶν Μαλαχιδῶν.

* **Μαλακοί.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἰτωκίων (Κερκύρας, ἔχον 297 κατ. (1896).

Μαλακοπή. Κωμόπολις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας ὑπαγομένη ὑπὸ τὴν νομὴν καὶ τὴν μητρόπολιν Ἰκνίου, ἔχουσα δὲ 4.000 κατ., ὧν 3.000 μὲν Ἕλληνας ὀρθόδοξοι ἑλληνοφῶναι, συντηροῦντες πλήρη ἀσιατικὴν σχολὴν καὶ τριτάξιον παρασκευασίον, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. Ἐν Μ. ἀκμάζει ἡ ὑφαντουργία καὶ ἰδίᾳ ἡ ταπητουργία, ἀποτελοῦσα τὴν κυριώτατον

πόρον τῶν κατοίκων καὶ μάλιστα τῶν Ἑλλήνων, ὧν ἱκανοὶ ἐμπορεύονται ἐν Κωνσταντινῇ. Ἐν Μ. ὑπάρχουσι 4 ἐκκλησίαι καὶ 3 παρεκλήσια, ἐν μιᾷ δὲ τούτων, τῇ τῶν ἁγίων Θεοδώρων, σφίζεται εἰς τὴν ὁρὴν τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου Τσιμισκη κατὰσκευασθεὶς κατὰ τὰς παραδόσεις ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ βασιλέως. Ἡ κωμόπολις αὕτη στερεῖται ῥεόντων ὑδάτων, ὡς καὶ ἀπασα ἡ Βαγδανίτις πεδιάς, ἅτε καίμενη ἐφ' ὕψηλόν ὄροπέδον, οἱ δὲ κάτοικοι λαμβάνουσι τὸ ὕδωρ ἐκ φρεάτων βάθους 70—80 μέτρων [Γρ. Σ. Γ.]

Μαλαματιάνοι. Χωρ. τοῦ δήμου Κοκλιῶν (Καρυστίας), ἔχον 367 κατ. (1896).

* **Μαλανδρίνι.** Χωρ. τοῦ δήμου Μυκηνῶν, ἔχον 494 κατ. (1896).

* **Μαλανδρινίου.** Χωρ. τοῦ δήμου Αἰγίου (Δωρίδος), ἔχον 402 κατ. (1896).

* **Μαλάξ.** Χωρίον τοῦ δήμου Κεραμειῶν τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 497 κατ. (1900).

Μαλακίνη (Φαρμ.). Φάρμακον νεώτατον ὑπὸ μορφήν κόπωσης κυτρίνης πρὸς τὸ λευκόν, δυσδιάλυτον ἐν θερμῷ ὕδατι, εὐδιάλυτον ἐν θερμῷ οἶνῳ, ὡς λευκότης κατὰ τῶν σφοδρῶν προσωπικῶν νευραλγιῶν καὶ ἡμικρανιαλγιῶν. [P. N. B.]

* **Μαλατεῦκον.** Χωρ. τοῦ δήμου Στράτου (Βάλτου), ἔχον 161 κατ. (1896).

Μαλάτις (Μελιτηνὴ τὸ πάλαι). Πόλις τῆς ἀσιατικῆς Τουρκίας καίμενη ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ πρὸς Α τῆς Καισαρείας εἰς ὕψος 650 μ. ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης καὶ ἀπέχουσα τοῦ μὲν Εὐφράτου 15 χλμ., τῆς δὲ Διαρβεκίρης (Αμίδης) ΒΔ 140 χλμ. Ἡ Μ. οὕσα ἔδρα ὑποδιοικήτως ὑπαγομένη ὑπὸ τὴν νομαρχίαν Μαμουρέτ-σὺλ-Ἀζίζ ἔχει 30,000 κατ., ὧν 16,000 Ὀθωμανοί, 4,400 Κεῦρδοι, 2,000 Γρηγοριανοὶ Ἀρμένιοι κλπ. καὶ καίται ἐν πεδιάδι ἀρδευομένη ὑπὸ τοῦ Σουλτάν-σὺ καὶ τοῦ Τοκμάν-σὺ καὶ ἐχούσῃ ὀνομαστὰς ἀμπελούς καὶ ὠραίους κήπους φέροντας ἄρθρα βαρίκοκκα, ροδάκινα κλπ. Οὐχ ἥττον ὁμως ἡ Μ. ἔχει κλίμα ἀνθυγιεινὸν καὶ τούτου ἕνεκα οἱ κάτοικοι ἐγκαταλείπουσιν αὐτὴν ἐγκαθιστάμενοι ἐν τῇ γείτονι πόλει Ἀψὺ-σὺ 7 χλμ. ἀπέχουσῃ τῆς Μ. Ἡ ἀρχαία Μελιτηνὴ καίπερ ἀνάγουσα τὴν ἰδρυσιν αὐτῆς εἰς τὴν Σεμιράμιδα καὶ διατελέσασα πρωτεύουσα τῆς ἀνατολικῆς Καππαδοκίας, ἀγνοεῖται ὁμως ὑπὸ τοῦ Στράβωνος μνημονεύοντος τῆς Μελιτηνῆς ὡς χώρας τῆς Καππαδοκίας. Οἱ Ῥωμαῖοι ἰδρύσαν ἐν Μ. τὸ πρῶτον στρατιωτικὸν σταθμὸν καὶ ἡγεῖραν ἐν αὐτῇ φρούριον προεσπίζον τὴν μεγάλην βασιλικὴν ὁδὸν

τῶν Ἀσσυρίων καὶ τῶν Περσῶν ἐγγὺς τοῦ πόρου τοῦ Εὐφράτου, μετὰ δὲ τὸν Τίτον κατέστησαν αὐτὴν ἔδραν λαγεῶνος. Ἐπὶ δὲ Τραϊανῷ ἡ Μ. ὑψήθη εἰς πόλιν καὶ ἐγένετο πρωτ. τῆς δευτέρας ἢ Μικρᾶς λεγομένης Ἀρμενίας. Ὁ αὐτοκράτωρ Ἀναστάσιος ὁ Θραξ διανοηθεὶς νὰ ἀχυρώσῃ τὴν Μ. προλαβὼν ἀπεθάνεν, ὁ δὲ Ἰουστινιανὸς καταχυρώσας αὐτὴν πολυαχῶς ἐκαλλώπισε. Τῷ 577 οἱ Βυζαντινοὶ κατήγαγον ἐν Μ. περιφανὴ νίκην κατὰ τοῦ βασιλέως τῆς Περσίας Χοσροῦ τοῦ Α'. Ἡ πόλις αὕτη καταληρθεῖσα ἀλληλοδιαδόχως ὑπὸ τῶν Ἀράβων, τῶν Σελτζουκιδῶν καὶ τῶν Μογγόλων ἐκυριεύθη ὑπὸ τοῦ σουλτάνου Βαγιαζήτ τῷ 1496, ὑπὸ τοῦ Ταμερλάνου τῷ 1401 καὶ ὑπὸ τοῦ σουλτάνου Σελίμ τοῦ Α'. Ἐν Μ., ἥτις ἔχει νῦν δύο ἀποστολάς, ἀμερικανικὴν καὶ γαλλικὴν (τῶν Κοπουκίνων), ἐγεννήθη ὁ ἅγιος Εὐθύμιος ὁ Μέγας (βλ. γ. ἐν τῷ Συμπληρωματι. σ. 300) καὶ ἐμαρτυρήσεν ὁ ἅγιος Πολύευκτος [Γρ. Σ.Ι.]

Μαλαχανελίνη. Χρωστικὴ οὐσία ἰσχυρὸς παραγεμμένη ἐκ τῆς ἀνιλίνης.

Μαλαχίτοπράσινα καλοῦνται ἐν τῇ τῶν χρωμάτων βιομηχανίᾳ χρωστικαὶ τινες οὐσίαι πράσιναι ἀποτελοῦσαι ἄλλα ἀνυδριτικά πολυπλίκου τινὸς βάσεως ἐκ τῶν ἀμιδινώσεων τοῦ τριαινυλομεθανίου, εὐδιάλυτα ἐν ὕδατι καὶ χρυστάλλουμένα ὑπὸ μορφῇ μεγάλων ζωηρῶς πρασίνων ὡς αἱ πέρυρες τῶν καυθαρίδων χρυστάλλων. Τὸ διάλυμα αὐτῶν χρωνοῦσι λαμπρῶς σμαραγδοχρῶς τὰς ζωϊκὰς καὶ φυτικὰς ἰσας μετὰ τῆς καὶ βέρβεκος. Τὰ ἀγοραῖον μαλαχίτοπράσινα ἢ πράσινα Βικτωρίας εἶναι ἐξαιτικὸν ἄλλας τῆς αὐτῆς βάσεως.

Μάλδερν (Malvern). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητείας Οὐρτσεστερ, ἔχουσα 16,448 κατ. (1901) καὶ ἱαματικὰ ὕδατα.

Μάλγαρα. Μεσόγειος κωμόπολις τῆς Θράκης, κειμένη πρὸς Ν τῆς Ἀδριατικοῦ πέλαγος καὶ ἔχουσα 4,000 κατ. Ἑλληνιστὶς, συντηροῦντας ἀστικήν σχολήν, πορθηναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον, Ὀθωμανοὺς καὶ Ἀρμενίους ἀσχολουμένους περὶ τὴν βυρσοδεφικὴν. Τα Μ εἶναι ἔδρα ὑποδιοικήσεως (καζά) ὑπαγομένης ὑπὸ τὴν διοίκησιν Γαϊδεστοῦ καὶ τὴν νομαρχίαν Ἀδριανουπόλεως, ἐκαλεῖντο δὲ τὸ παλαιὰ Μεγάλη ἀγορά, ἐξ οὗ παρεβάρη τὸ νῦν ὄνομα αὐτῶν. [Γρ. Σ.Ι.]

Μαλεδιζίου ἐπαρχία τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου τῆς Κρήτης. Ἐχει 12,618 κατ. (1900).

Μαλενέτη. Χωρ. τοῦ δήμου Κυπαρισσίας (Τριφυλίας), ἔχον 169 κατ. (1896).

Μαλεσίνα. Κώμη τοῦ δήμου Λαρυμνῆς (Λοκρίδας), ἔχουσα 1,068 κατ. (1896).

Μαλεσιάδα. Χωρίον τοῦ δήμου Τριφυλίας (Βαλτου), ἔχον 339 κατ. (1896).

Μαλευρίου δῆμος τῆς ἐπαρχίας Γουβίου. Ἐχει 4,882 κατ. (1896).

Μαλλήκι. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Βουπρατίων (Ψευδίας), ἔχον 328 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀετοῦ (Τριφυλίας), ἔχον 180 κατ. (1896).

Μαλλίνη (Malines, Mecheln). Πόλις τοῦ Βελγίου, ἔχουσα 55,705 κατ. (1900).

Μαλιτασίνα. Χωρ. τοῦ δήμου Μαλιταίνης (Λακεδαιμόνος), ἔχον 357 κατ. (1896).

Μάλλες. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνατολῆς τῆς ἐπαρχίας Ἰερραπέτρου (Λαοθελίου) τῆς Κρήτης. ἔχον 860 κατ. (1900).

Μάλληα. Κώμη τοῦ δήμου Λαγκαδῆς τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 1,068 κατ. (1900).

Μαλλοφάγγα καλοῦνται γενικῶς ἅπαντὰ τινὰ ἔντομα στερεούμενα μεταμέρως καὶ ζῶντα ἐν τῷ τριχώματι τῶν ζῴων (τὰ ἰδίως τριχοδόρα ὡς ὁ Τριχοδόκτης τῆς αἰγῆς, τῆς γαλῆς, τοῦ ἔκρου τοῦ ἐνὸς καὶ ὁ ὕρσος τῶν τρωατικῶν) ἢ ἐν τῷ πτελώματι τῶν πτηνῶν (τὰ ἰδίως πελοδόρα, ὡς Λιόθεον τὸ ὄχρον τοῦ ἀλεκτορῆς).

Μάλμο (Malmö). Πρωτ. τοῦ ἐκνομμοῦ τοῦ τῆς Σουηδίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 60,857, ὁ δὲ νομὸς 409,301.

Μαλπγιέα (Βοτ.) ἐκλήθη ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἱταλοῦ ἱατροῦ Μαλπγιῆ τὸ πρῶτον γένος τῶν Μαλπγιέσιδων φυτῶν, ὧν πολλὰ εἶδη παράγουσι καρποὺς ἐδαρμούς γνωστοὺς ὑπὸ τῷ ὀνόματι Κέρατοι τῶν Ἀντιλλῶν τοιοῦτον τὸ εἶδος Μ. ἢ φάλακρα, καλλιεργούμενον ἐν Ἰαμαίκῃ διὰ τοὺς καρποὺς αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων Εὐκὸτ καλούμενον. Μ. ἢ φ' ἐ-γούσα (Brin d' amour) φέρει φύλλα ἐκκρίνοντα ὑγρὸν χυστικόν. Μ. ἢ μακρόφυλλος κηπεύεται ἐν θερμότησις χαρὶν τῶν περικαλλιστάτων βοδαιούων ἀνθέων αὐτῆς.

Μαλπγιέσι σωλήνες καλοῦνται τὰ τῶν Ἀραχνιδῶν καὶ τινῶν Μαλακοστράκων ἀπεικονιτικά ὄργανα, ἀπερ ἀποτελοῦνται ἐκ μακρῶν σωλήνων, συνήθως δύο ἢ καὶ πλείονων, ἐκβαλλόντων κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ εὐθείου ἐντέρου, ἐνθα ἐκκρίνονται δι' αὐτῶν προϊόντα ἀφετερωτέως.

Μάλσταττ-Βοϋρδαχ (Malstatt-Burbach). Πόλις τοῦ πρωσσικοῦ νομοῦ

Τρεβίρων, ἔχουσα 31,195 κατ. τῷ 1900.

* **Μάλτα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀδίας (Οἰτύλου), ἔχον 352 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀδανίας (Μεσσήνης), ἔχον 221 κατ. (1896).

Μαλταλάρ. Χωρ. τοῦ δήμ. Κισρίου τοῦ νομοῦ Καρδίτης, ἔχον 559 κ. (1896).

Μάλτεπε (τουρκ. = λόφος θησαυροῦ). Κώμη παράλιος τῆς Βιθυνίας ἐπὶ τῆς Προποντίδος καὶ προάστειον τῆς Κων/πόλεως, ἔχον περὶ τοὺς 2 000 κατ., ὧν οἱ ἡμίσεις Ἕλληνες ὑπαγόμενοι ὑπὸ τὴν Χαλκηδόνος μητροπολίτην, συντηροῦντες ναὸν τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἀστικὴν σχολήν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον, οἱ δὲ λοιποὶ Ἀρμένιοι, ὀλίγοι Ὀθωμανοὶ καὶ τινες Ἰουδαῖοι. Τὸ Μ. κατέχει τὴν θέσιν τοῦ ἑνωματοῦ ἐπὶ Βυζαντινῶν Βρύαντες (βλ. λ.), ἐν ᾧ ὁ αὐτοκράτωρ Θεοφίλος ἀνήγειρε μεγαλοπρεπὴ θεοῖν ἀνάκτορον, ἐφύτευσε παραδείτους καὶ ἔγχευεν ἄφθονα ὕδατα, ἀφ' ὧν καὶ ἐπωνομάσθη τὸ πόλις ἡ κώμη. Τὸ νῦν Μ. ἐν ᾧ ἱκανοὶ κάτοικοι τῆς Κων/πόλεως παραθερίζουσιν, ἔχει ὁμοίως ἄφθονα ὕδατα, ἐξ ὧν ὑδρεύονται οἱ Πριγκιπόννησοι, καὶ συνδέεται σιδηροδρομικῶς μετὰ τῆς Νικομηδείας. [Γρ.Σ.Ι.]

Μαλτογόρον ἡ β ο υ ο γ ὁ ν ο ν. mallogen Οὐσία στερεὰ ὑπὸ μορφήν λεπίων κασταύρων, στίλπνων, εὐγεύστων, προκύπτουσα αἰ' ἐκχυλίσσεως τῆς βύνης. Κατασκευάζεται ἐξ αὐτοῦ μετ' ἁλευρου ἄρτος διπυρίτης χρηγιζόμενος ἐπὶ εὐσπεπτικῶν παθήσεων τοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων [Ρ.Ν.Β.]

* **Μαμάκου.** Χωρ. τοῦ δήμ. Ναυπάκτου (Ναυπακτίας), ἔχον 115 κατ. (1896).

Μαμαλιά. Χωρίον τοῦ δήμου Μαμαρίου (Καρυστίας), ἔχον 139 κατ. (1896).

* **Μαμαλοῦδα.** Χωρ. τοῦ δήμ. Παίων (Καλαβρύτων), ἔχον 151 κατ. (1896).

Μαμασός. Κώμη ὠθωμανικῆ τῆς ἀσιατικῆς Τουρκίας ὑπαγόμενη ὑπὸ τὴν νομαρχίαν Ἰκονίου. Ἐν ταύτῃ σφίζεται ὁ ὑπὸ Γρηγορίου τοῦ θεολόγου μνημονευόμενος ναὸς τοῦ ἁγίου Μαρμαντός, τὰ λείψανα αὐτοῦ καὶ τινες εἰκόνες. Τὸν ναὸν διατηρούμενον ἐν καλῇ καταστάσει ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν ἐπισκέπτονται Ἕλληνες προσκυνηταί. Ἐν τῇ κώμῃ εὐρύνται καὶ ἀλλοὶ ἀρχαιότητες εἰς ἐρεῖπια. [Γρ.Σ.Ι.]

Μαμέστρα (Ζωφλ.). Γένος νυκτινόμων ψυχῶν, περιλαμβάνον πλείστα εἶδη, πρῶτα μεγάλων καταστροφῶν εἰς τὰς φυτείας τῶν κρυσθῶν καὶ ἀνθοκρυσθῶν, ὧν κατατρώγουσι τὰ φύλλα καὶ αὐτὴν τὴν καρδίαν οἱ τῶν ψυχῶν ἀγαθόνες. Αἱ καταστροφαὶ ἀναστέλλονται δια κίνεως ἐσβε-

σμένης ἀσδέστου πρὸ τῆς ἀρδεύσεως ἐπιπασσομένης.

Μαμίστρα. Πόλις μεσαιωνικῇ ἐν Κίλικίᾳ μετὰ φουρίου ὄχυροῦ, ᾗτις ὑπῆρξεν ἐμπορεῖον ἀξιολόγον καὶ στρατηγεῖον ἐπίκαιρον. Ἀναφέρεται ἐπανειλημμένως ἐν τοῖς Βυζαντινοῖς χρονικοῖς καὶ τοῖς ὁδοπορικοῖς.

* **Μαμμάς** Ἀ γ ι ο ς. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Κασσανδρείας (ἐν τῇ Χαλκιδικῇ), ἔχον περὶ τοὺς 500 κατ. Ἕλληνες, διατηροῦντες γραμματοδιδασκαλεῖον.

* **Μάμουλα.** Δύο χωρία τοῦ δήμου Χαλκιδῶν, ὧν τὸ μὲν Ἀ ν ω Μ. ἔχει 103, τὸ δὲ Κ ὰ τ ω Μ. 176 κατ. (1896).

* **Μαμουλαῶν.** Χωρ. τοῦ δήμ. Ναυπάκτου (Ναυπακτίας), ἔχον 250 κ. (1896).

Μαμουνάς ἡ Μ α μ ω ν ᾱ ς. Ἐπώνυμον ἀρχαιότητος πολυχλόου βυζαντινῆς οἰκογενείας, μνημονευόμενον τὸ πρῶτον ἐν τῇ ἱστορίᾳ κατὰ τὸ ἔτος 1246, ὡς ἐπώνυμον ἑνὸς τῶν τριῶν ἀρχόντων τῆς Μονεμβασίας τῶν ἀγωνισθέντων κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς πόλεως ταύτης ὑπὸ τῶν Φράγκων (1246—1248) καὶ παραδόντων τὰς κλεῖς αὐτῆς. Μετὰ τὴν ἀποδιδῶξιν τῶν Φράγκων ἐκ τοῦ Μορέως ἐπανήλθεν ἡ οἰκογένεια Μαμουῶν μόνῃ αὐτῇ ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Μονεμβασίας, τυχεύουσα καὶ ἰδιαιτέρων προνομίων παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος Μιχαῆλ Παλαιολογεῦ, οὐδελως ὑπαγομένη εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν λοιπῶν δεσποτῶν τοῦ Μορέως. Ἐν ἔτη 1395 μνημονεύεται ὁ Παῦλος Μαμωνᾶς φέρων τὸν τίτλον τοῦ Μεγάλου δουκὸς, ἀρχὸν πάσης τῆς Ἐπιδαύρου Λιμενῆς, τῆς Κυνουρίας, πάσης τῆς πεδιάδος τοῦ Ἑλίου μέχρι τοῦ ποταμοῦ Εὐρώτα, ἔδραν ἔχων τὸ ὄχυρόν φρούριον τῆς Μονεμβασίας. Οἱ ἐκ Βυζαντίου δεσποταὶ τοῦ Μορέως ἐκνηρύχθησαν πολέμιοι τοῦ οἴκου Μαμωνᾶ καὶ μετὰ πολυετεῖς ἀγῶνας ἐξέβαλον τοῦτον τῆς ἀρχῆς, οὕτως ὥστε τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας διεσπάρησαν εἰς Ναύπλιον, Κόρινθον Ἀργος, Ἀθήνας, Κρήτην, Μῆλον, Ζάκυνθον, Κέρκυραν, Κωνσταντινούπολιν, ἔνθα ὡς παραφυάδες ἀρχικοῦ κορμοῦ ἀπετέλεσαν ἰδίους κορμούς οἰκογενειῶν, ἐν αἷς διατηρήθη τοῦ ἀρχικοῦ κορμοῦ ἡ εὐγένεια καὶ τὸ ἦθος καὶ ἐξ ὧν ἐγεννήθησαν ἄνδρες διαπρέψαντες ἐν τοῖς γράμμασι καὶ ἐν τῇ πολιτικῇ καὶ τῇ στρατιωτικῇ τέχνῃ. Εἶνε δὲ μνηεῖας ἀξιοὶ ἐκ τῶν ἐν Φαναρίῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐγκατασταθέντων ὁ Παναγιώτης Νικαύσιος Μαμωνᾶς, πρῶτος οὗτος γενόμενος διερμηνεὺς τῆς Ὑψ. Πύλης ἐκ τῶν Ἑλλήνων (1613—1673). Ἐλ

τῶν ἐν Ναυπλίῳ καὶ Κορίνθῳ ἐγκατα-
σταθέντων πολλὰ τῶν μελῶν μετέτρεχον τοῦ
ἀγῶνος ὑπὲρ τῶν Ἑνετῶν κατὰ τῶν Τούρ-
κων καὶ ἔλαβον τὸν τίτλον τοῦ κόμητος
καὶ τιμᾶρια ἐν Κορίνθῳ· μνημονεύεται δὲ
ταυτοῦτος ὁ Θεοχάρης Μαμωνᾶς, οὗ οἱ ἀ-
πόγονοι κατεῖχον ἰδιοκτησίαν πᾶσαν τὴν
περιοχὴν Ζαχολῆς τῆς Κορινθίας· ἐξέλι-
πον δ' ἐξ ἀρρενογονίας. Ὁ οἶκος Μαμωνᾶ
τῆς Κερκύρας καταγέσται ἐκ τῶν ἐν Κορί-
νθῳ. Ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἐγκατέστη ὁ
Νικόλαος Μαμωνᾶς, διατέγωντος τοῦ ἐν
Κορίνθῳ Θεοχάρη Μαμωνᾶ, οὗ ἐξ ἀρ-
ρενογονίας κατ' εὐθείαν γρομμὴν ἀπο-
γονοὶ σφύζονται μέχρι σήμερον, θεωρούμε-
νοι ἐκ τῶν εὐγενῶν τῆς νήσου. Ἱστορία· εἰ-
δικτὴν τῆς οἰκογενείας τούτης ἔγραψεν ἐν
ἔτει 1902 ὁ Ἀντὼν Μηλιαράκης «Οἰκο-
γένεια Μαμωνᾶ. Ἱστορικὴ καὶ γενεαλογικὴ
μελέτη τῆς οἰκογενείας Μαμωνᾶ ἀπὸ τῆς
εὐρασιεως αὐτῆς ἐν τῇ ἱστορίᾳ μέχρι
σήμερον (1248—1902)».

* **Μαμουράκ.** Χωρ. τοῦ δήμου Πέτρας
(Βοιωτίας), ἔχον 186 κατ. (1896).

Μαμουράς Ἰωάννης. Ὑπεργά-
ροτο πάντοτε Ἰωάννης τοῦ Γκυόρα,
ἦτο δὲ ἐξάδελφος τοῦ στρατηγοῦ Ἰωάννου
Γκυόρα. Ἐγεννήθη ἐν τῷ χωρίῳ Δρέμιστα
τῆς Παρνασσίδος. Δεκαεπταετὴς ἐγένετο
κλέφτης, ἀρξάμενος δὲ τῆς ἐπαναστάσεως
τοῦ 1821 ἐτάχθη ὑπὸ τὸν ἐπαρχηγὸν Πα-
νουριᾶν καὶ κατὰ τὴν πολιτορκίαν τοῦ φρου-
ρίου τῶν Σαλῶνων ἐρόνευσεν ἰδίᾳ χειρὶ
τὸν ἀρχηγὸν τῆς τουρκικῆς φρουρᾶς. Κα-
τοπιν προσήλθεν εἰς τὸν συγγενὴ αὐτοῦ
Γκυόραν καὶ ἐπολέμησεν ὑπ' αὐτὸν μέχρι
τοῦ θανάτου αὐτοῦ συμβάντος ἐν τῇ πο-
λιορκουμένῃ Ἀκροπόλει Ἀθηνῶν τῷ 1826.
Ὁ Μαμουράς μετέσχε τῶν πλείστων κατὰ
τὴν ἀνατολικὴν Ἑλλάδα μαχῶν, οἷον τῆς
εἰς τὸ Χάνι τῆς Γραβιᾶς, τῆς εἰς τὰ Βα-
σιλικὰ, ὅτε ἐκυρίευσεν καὶ τουρκικὴν ση-
μαίαν, μάλιστα δὲ τῆς ἐν Μαραθῶνι κατὰ
τῶν ἐκ Χαλκίδος ἐπιβάντων Τούρκων. Διε-
τέλεσεν ἀντιφρουράρχος τῆς Ἀκροπόλεως
καθ' ἅπαντα τὸν χρόνον τῆς φρουραρχίας
τοῦ Γκυόρα, ἐν καὶ ἀνεπλήρου ἀπόντα εἰς
διαφόρους ἐκστρατείας. Ὅτε ἤρξατο ἡ
πολιορκία τῆς Ἀκροπόλεως τῷ 1826 ὑπὸ
τοῦ Κιουταχί, ὁ Μ. δὲν ἐνεκλείσθη ἐν
αὐτῇ, μαχόμενος ἔξω μετὰ τῶν ἄλλων
Ἑλλήνων, εἰσῆλθε δὲ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν
μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γκυόρα. Ἐπὶ τῆς
βασιλείας τοῦ Ὁθωνος ὁ Μ. ὑπῆρέτησε
πιστῶς τῇ Κυβερνήσει, συντελέσας εἰς τὴν
καταστολὴν τῶν ἐν τῇ Στερεᾷ Ἑλλάδι
γενομένων ἀνταρσιῶν τῷ 1846—7. Ἀπέ-
θανεν ὑποστράτηγος τῇ 12 Ἀπριλίου 1867
ἐν Ἀθήναις. Υἱὸς αὐτοῦ εἶναι ὁ Ἡρα-

κλῆς Μ., ὑποστράτηγος τοῦ πυροβολικοῦ.

* **Μαμουστά.** Χωρ. τοῦ δήμου Αἰγίου
(Αἰγιαλείας), ἔχον 405 κατ. (1896).

Μαμωνᾶς. Βλ. Μαμωνᾶς.

Μάν (Le Mans). Πρωτεύουσα τοῦ γαλ-
λικοῦ νομοῦ Σαρτ καὶ ἄλλοτε, ἐπὶ τῆς βα-
σιλείας, τῆς γαλλικῆς ἐπαρχίας Κεντομα-
νίας (Maine), μετὰ 60,075 κατ. Καίμενη
παρα τὸν ποταμὸν Σάρτ, διακρίνεται δια-
τὴν λαμπρὴν καθεδρικὴν καὶ, νομαρχεῖον,
βιβλιοθήκην, δικαστήριον κ.ἄ. ὡς καὶ δια-
τρία ὑπογεῖα ὑδραγωγεῖα τῶν ῥωμαϊκῶν
χρόνων, ἐρ' ὧν ἦτο ἡδὴ γνωστὴ ὑπὸ τοῦ
ὀνόματι Vindinum ὡς πρωτεύουσα τῶν Κε-
νομανῶν. Ἦνεν δὲ νῦν ἐδρὰ ἐπισκοπῆς ὡς
καὶ τοῦ Δ' στρατιωτικοῦ σώματος καὶ τῆς
1' μεραρχίας καὶ ἔχει βιομηχανίαν λινῶν
ὑφασμάτων καὶ μηχανῶν καὶ ἐμπόριον ὑφῶν
καὶ δὴ ὀνομαστῶν καπνῶν. Παρὰ τοῦ
την ἐγένοντο δύο μάχαι. ἡ μὲν α' τῷ 1793,
ὅτε τὰ στρατεύματα τῆς Συνόδου ἐνίκησαν
τοὺς Σουάνους, ἡ δὲ β' τῇ 12 Ἰαν. 1871,
ὅτε ὁ γαλλικὸς στρατὸς ὁ τῆς Δύσεως κα-
λούμενος ὑπὸ τὸν Σανζὺ ἡττήθη ὑπὸ τοῦ
β' γερμανικοῦ σώματος καὶ ἡ πόλις ἐκ-
ριεύθη δι' ἐρείδου.

Μάνα. Χωρ. τοῦ δήμου Σύρου, ἔχον
488 κατ. (1896).

Μανᾶβι (Manabi). Ἐπαρχία τῆς δε-
μοκρατίας τοῦ Ἰσημερινοῦ, ἐπὶ τοῦ Εἰρη-
νικοῦ Ὠκεανοῦ, ἔχουσα ἐμῶ 20,442 τετρ.
καὶ 64,100 κατ. Ἡ πρωτεύουσα Πουέρτο
Βιέχο (= Παλαιὰ λιμὴν) ἔχει 10 χιλ. κατ.

Μανάγουα (Managua). Πρωτεύουσα
τῆς ἐν τῇ Κεντρικῇ Ἀμερικῇ δημοκρατίας
Νικαράγουας, ἐπὶ τῆς ἐκκλινόμενης λίμνης.
Ἐχει περίπου 30 χιλ. κατ.

* **Μανάγουλη.** Χωρίον τοῦ δήμου
Εὐπαλίου (Δωριδος), ἔχον 267 κατ. (1896).

* **Μανακόρ** (Manakor). Ὁ πληθυσμὸς
τῆς ἐν τῇ ἰσπανικῇ νήσῳ Μαδύρα πόλεως
ταύτης περιώριζτο τῷ 1897 εἰς 18,579.

Μανᾶος. Πρωτ. τῆς βρασιλιανῆς
πολιτείας Ἀμαζόνας, κειμένη ἐπὶ τοῦ Μέ-
λανος ποτ. (Rio Negro), πλησίον τῶν ἐκ-
βολῶν αὐτοῦ εἰς τὸν Ἀμαζόνιον. Ἐχει
45 χιλ. κατ., ἀρχαῖον δὲ ἐμπόριον.

* **Μάναρη.** Χωρίον τοῦ δήμου Βαλτε-
τοῖου (Μαντινείας), ἔχον 614 κατ. (1896).

* **Μανᾶση.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀπολ-
λωνίων (Λευκάδας), ἔχον 144 κατ. (1896).

* **Μανατάδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἰ-
στοναίων (Κερκύρας), ἔχον 134 κατ. (1896).

Μανᾶτος ἦτοι γειροφάρος (λατ.
Manatus) καλεῖται τὸ ἔτερον τῶν ἐν τῇ ἑσπ.
ὕπολειφθέντων γενῶν τῆς τάξεως τῶν Σει-
ρήνων, ἔχον οὐραῖον περὺνιον καθεστὲν καὶ

δεν εντομής και δόντας μόνον γομφίους, διότι οι επί των ἀρτιγενών υπάρχοντες πομείς και κυνόδοντες αποπίπτουσι μετα ταύτα. Ἐν εἶδος Μ. ὁ σενεγαλαῖος ζῇ ἐπὶ τῶν δυτικῶν ἀκτῶν τῆς τριπικῆς Ἀφρικῆς και εἰς τοὺς ποταμοὺς τῆς Σενεγαμβίας, ἔχει χρῶμα σκουτεινῶς γαῖον και μήκος 2 1/2 μ., ἄλλο εἶδος εἶναι Μ. ὁ αὐστραλιανὸς κατοικῶν τῆς ἀκτῆς τῆς κεντρικῆς Ἀμερικῆς και τῶν Ἀντιλλῶν, ἔχων μήκος 3 1/2 μ. και ὕψος 1 1/2 μ., βάρος 250—400 γλγ., δέρμα παχὺ (4 ὅσκι.) χρώματος λευκοφαίου. Ἡ σάρξ αὐτοῦ εὐγευστος, ἀλλὰ θεωρεῖται ὡς βλαβερά. Τὸ δέρμα χρησιμοποιεῖται εἰς ἱμαντοποιεῖν.

Μανδαμάδος. Κομμόπολις τῆς νήσου Λέσβου ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Μολύδου. Τὸ πάλαι ἐκαλεῖτο Ἀγαμήδη ὡς ἐκ τῆς ἐπωνύμου θυγατρὸς τοῦ Μάναρος. Ἐχει κατὰ 3,000 φιλέργευς και φιλομουσοὺς, διατηροῦντας ἑλλ. και δημ. σχολεῖον ὡς και παρθεναγωγεῖον.

Μανδάνισσα. Χωρίον τοῦ δήμου Βέρμου (Τριγωνίας), ἔχον 137 κατ. (1896).

Μάνδαρα ἢ Βάνδαλα. Μικρὸν νιγηρικὸν κράτος ἐν τῷ κεντρῷ Σουδάν πρὸς Ν τοῦ Βανού, εἰς ὃ εἶναι ὑποτελές. Ἰσχυρὴ ὁρεινὴ χώρα κατοικουμένη ὑπὸ 250 γλγ. φυτῶν, ὧν 30 γλγ. ἐν τῇ ὠχυρωμένῃ πρωτεύουσῃ Δόλορ.

* **Μανδολένον.** Διόρθωτον τὴν φράσιν «ἔχον συνήθως 4, ἐνίοτε δὲ και 6 χορδὰς» εἰς «ἔχον συνήθως 4, ἐνίοτε δὲ 5 ἢ 6 ἢ 6 ἢ 7 χορδῶν».

* **Μανδοῦκι.** Κομμόπολις τοῦ δήμου Κερκυραίων, ἔχουσα 3,790 κατ. (1896).

* **Μάνδρα.** 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Ἐλευσίνος (Ἀττικῆς), ἔχουσα 3,103 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Σπάρτης, ἔχον 421 κατ. (1896).

* **Μανδραδέλι.** Χωρίον τοῦ δήμου Τυρραίων (Καλαμπάκας), ἔχον 108 κατ. (1896).

Μανδρότσα. Χωρίον τῆς Θράκης, ὑπαγόμενον εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν Διδυμοτείρου τοῦ βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως, ἔχον περὶ τὰς 2,000 κατ. Ἑλληνας, συντηροῦντας ἀστικὴν σχολὴν και παρθεναγωγεῖον.

Μανι (Ἐδουάρδος Manet). Γάλλος ζωγράφος, γενν. τῷ 1833 ἐν Παρισίοις, σπουδασας δ' ἐκεῖ και ἐν Ἰσπανίᾳ, ἐνθα ἐμελέτησε κυρίως τὰ ἔργα τοῦ Βελασκέζ και Γούα. Ἀπὸ τοῦ 1860 ἐπεμφεν ἔργα του εἰς τὰς ἐκθέσεις τῶν Παρισίων, ἐπειδὴ δὲ ὁ ὅλος νεωτερίζων τρόπος τῆς τέχνης του δὲν κατενόθη τότε, πολλὰ αὐτῶν

δὲν ἐγένοντο δεκτά, διὸ και ἀπεφάσισε τῷ 1867 κατὰ τὴν διεθνή ἐκθεσιν νὰ ἐκθέσῃ ταῦτα ἐν ἰδίᾳ συλλογῇ ἀριθμὸς τῆς ἀμορροῦντων ζωγράφων ἠνωθῶσαν μετ' αὐτοῦ και αὐτῶ ἐγεννήθη ἡ σχολὴ τῶν καλουμένων Impressionistes, ἥς ἀρχηγὸς ἐκηρύχθη ὁ Μ. Ἀπέθανε τῷ 1883 ἐν Παρισίοις. Σήμερον ἀναγνωρίζεται ὡς ἐνὶ πλεῖστον ἡ ἀξία τοῦ ζωγράφου τούτου.

* **Μάνεση.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Τεγέας (Μαντινείας), ἔχον 330 κατ. — 2) Πρωτ. τοῦ δήμου Λαπαθίων (Καλαβρύτων), ἔχουσα 437 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλκτείας (Λοκρίδος), ἔχον 452 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Ἰθώμης (Μεσσηνίας), ἔχον 209 κατ. — 5) Χωρίον τοῦ δήμου Τριταίας (Πατρῶν), ἔχον 131 κατ. (1896).

Μανετέκη. Χωρίον τοῦ δήμου Δόμης (Πατρῶν), ἔχον 115 κατ. (1896).

* **Μανθουρέας** ὁ ἡμ. ο. τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας. Ἐχει 7,127 κατ. (1896)

Μανιάκης Γεώργιος. Στρατηγὸς τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους, καταγενομένος ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ. Οὗτος ἐπὶ τῶν χρόνων Βασίλειου τοῦ Β' ἐστάλη εἰς Καλαβρίαν, ἐπὶ δὲ βασιλείας Ῥωμανοῦ Γ' τοῦ Ἀργυροῦ ἐπολέμησε κατὰ τῶν Ἀράβων ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ και μετὰ διαπρεπὴ νίκην ἐν Συρίᾳ διωρίσθη κατεπάνος τῆς Κάτω Μηδίας τῷ 1030. Ἐκυρίευσεν τῷ 1031 τὴν Ἐδεσσαν και μετὰ ἑπτὰ ἔτη ἐνίκησεν ἐνδοῦως παρὰ τὴν Ῥαμέτταν 50 γλγ. Ἀράβων ἐκ Σικελίας. Τῷ δὲ 1042 ἐστάλη εἰς Ἰταλίαν κατὰ τῶν Νορμανδῶν, οὓς πολλὰκις ἐνίκησε, ἀλλὰ παυθεὶς τῆς στρατηγίας και καταπικρανθεὶς ὡς ἐκ τούτου ὤκωσε τὴν σημαίαν τῆς ἀνταρσίας κατὰ τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου, εὐθασας δὲ κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1043 εἰς Δυρράχιον συνεπλάκην μετὰ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ στρατοῦ και ἔπεσεν ἐν τῇ μάχῃ. — Πρὸλ. Σ. Π. Λαμπροῦ Ἱστορικὰ μελετήματα. (Ἐν Ἀθήναις 1884).

* **Μανιάκι.** Χωρίον τοῦ δήμου Βουφράδος (Πυλίων), ἔχον 235 κατ. (1896).

Μανιάς-γκιόλ (τὸ πάλαι Ἀρνίτις ἢ Μίλητοπόλιν). Λίμνη τῆς Μικρᾷ Ἀσίας πλησίον τῆς Κυζίκου. Παρ' αὐτὴν ἔκειτο ἡ Μίλητοπολις και τὸ Παιμανηρόν ἢ Παιμανον, ἐξ οὗ παρήχθη τὸ σημερινὸν αὐτῆς ὄνομα.

Μανιάς-τσάχ (τὸ πάλαι Τάρσιος). Ποταμὸς τῆς Μικρᾷ Ἀσίας ἐπὶ τῆς Κυζικηνῆς χερσονήσου, παρὰ τὸν ἰσθμὸν τῆς Κυζίκου και περὶ τὴν Ζέλειαν, διαρρέμενος διὰ τῆς Ἀρνίτιδος λίμνης τανὺν Μανιάς-γκιόλ, και συμβάλλων ἐκ Δ τῷ Ῥυνδάκῳ. [Γρ. Σ. Ι.]

* **Μανιάτη.** Χωρίον τοῦ δήμου Βαλτε-
ταίου (Μανιντίας), ἔχον 155 κατ. (1896).

Μανιζάλες (Manizales) Πόλις τῆς
Κολομβίας. Καταστραφείσα τῷ 1878 ὑπὸ
σεισμοῦ, εἶχε τῷ 1900 πάλιν περίπου 20
χιλ. κατ.

* **Μανίκια.** Χωρίον τοῦ δήμου Κονι-
στρίων (Καρυστίας), ἔχον 367 κατ. (1896).

* **Μανίλα.** Πρωτ. τῶν νῦν εἰς τὴν Βε-
ρραιμερικ. Συμπολιτείαν ἀνηκουσῶν Φιλιπ-
πίνων νήσων, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 190,714.
Πρὸ Φιλιππίνων νήσου.

Μανίλας κἀνάβις καλοῦνται ἰκτι-
νῶς αἱ Ἰνες Μούτης τῆς ὕφαντικῆς (βλ.
Μουσῶδη).

* **Μάνινα Βλουζινῶν** ἢ Καλέν-
τζι. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀστακοῦ (Βε-
νίσσης καὶ Σηρομέρου), ἔχον 318 κατ.
(1896).

Μανιστή (Manistee). Πρωτ. κομη-
τίας ἐν τῇ βερραιμερικ. πολιτείᾳ Μίσιγαν,
ἐπὶ τῆς λίμνης Μίσιγαν, μετὰ 14,260
κατ. καὶ ἐμπορίου ξυλείας.

Μαννίδαί. Βλ. Γλωσσωματογόνα.

Μαννιτάνη. Μαννιτάνη. Μαν-
νιτάνη. Βλ. Μαννίτης ἐν
τόμ. Ε' σ. 217.

* **Μάννχαϊμ** (Mannheim). Ἡ πόλις αὐ-
τῇ τοῦ Βάδεν εἶχε τῷ 1900 κατ. 141,131,
προσθεθείσης τῷ 1899 τῆς κωμοπόλεως
Νεκκάρου.

Μάνοι. Ἐπίσημος βυζαντινὴ οἰκο-
γένεια ἐγκατεστημένη ἐν Γαλατῇ τῆς Κων-
σταντινουπόλεως πρὶ τῆς ἀλώσεως (1453),
ὁποῦν μετὰ τὴν ἀλωτὴν μέλη τινὰ μετε-
νόστευσαν εἰς Ἄργος τῆς Πελοποννήσου.
Ἐκεῖθεν δὲ ἐπανήλθε πάλιν εἰς Κ/πόλιν
ἢ οἰκογένεια, ἥς μέλη κατέλαβον σπουδαί-
ας θέσεις ἐν Φαναρίῳ καὶ ταῖς Παραδουνα-
βείοις ἡγεμονίαις. Ἐκ τούτων διαπρεπέστερα
εἶναι τὰ ἑξῆς: 1) Ἰάκωβος Μ. ἢ Μά-
νας, ὁ ἐπιλεγόμενος ὁ Ἀργεῖος, γενν. ἐν
Ἀργεὶ τῆς Πελοποννήσου περὶ τὸ 1650
καὶ ἐκπαιδευθεὶς ἐν τῇ πατρίδι καὶ ἰδίᾳ ἐν
Κ/πόλει, ἐνόη καὶ εὐκλεῶς ἐδίδαξε. Μετὰ
τὴν παραιτήσιν ἀπὸ τῆς σχολαρχίας τῆς
πατριαρχικῆς σχολῆς Γερασίου τοῦ Ἀ-
καρνᾶνος (1704) ὁ Ἰάκωβος τῇ προτροπῇ
τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου τοῦ ἐξ ἀ-
πορρήτων ἀνέλαβε τὴν σχολαρχίαν καὶ
παρέμεινεν ἐν αὐτῇ μέχρι τοῦ θανάτου
αὐτοῦ συμβάντος περὶ τὸ 1721. Ἀνηγο-
ρεύθη δὲ ὑπὸ τῆς Μεγάλῃς ἐκκλησίας ὡ-
ς πᾶσι τῶν φιλοσόφων, ὅτε δὴ σο-
φὸς, πολυμαθὴς, μιμητὴς κατὰ λόγον ἰδέ-
αν τῶν ἐξοχῶν παλαιῶν Ἑλλήνων, δεινὸς
τῶν Ἀριστοτελεῶν δογμάτων ὁπαδὸς καὶ

προσπαιστὴς τούτων ἀνένδοτος, βαθὺς καὶ
ἐν ταῖς θεολογικαῖς, ὡς λέγει Κωνσταν-
τιος ὁ ἀπὸ Συναίου. Ἐκ τῶν συγγραμμά-
των αὐτοῦ δύο λόγοι ἐν ἀρχαῖστῃ φωνῇ
ἐτυπώθησαν, ὁ μὲν ἐπικηδεύς εἰς Ἀλέ-
ξανδρον Μαυροκορδάτον, ὁ δ' ἐγκωμια-
στικὸς εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Νικόλαον ἡγε-
μόνα τῆς Βλαχίας. Μαθηταὶ τοῦ Μ. ὁ-
πῆρξαν πολλοὶ τῶν τότε περιφανῶν, ὡς Νι-
κόλαος καὶ Ἰωάννης Μαυροκορδάτοι οἱ ἡ-
γεμόνες, Δημήτριος Προκοπίου, Σαμουήλ
ὁ πατριάρχης κλπ. Πρὸλ. Κ. Ν. Σαῦα
Νεσελλην, Φιλολ. σ. 430. Ὁ Ἰάκωβος
λογίζεται ὡς ὁ γενάρχης πάντων τῶν με-
ταπειτὰ Μ. — 2) Κωνσταντῖνος. Ἐ-
ρωτικὸς ποιητὴς, γενν. ἐν Κ/πόλει περὶ τὸ
1773 καὶ συνθεσας «Τὰ κατὰ Κλεάνθην καὶ
Ἀδρακίαν» (ἐν Βούδα 1801), ποίημα
προσφιλέστατον τοῖς τότε Φαναριώταις καὶ
πολλὰκις ἀνατυπωθὲν. — 3) Δημήτρι-
ος, γεννηθεὶς τῷ 1754. Διατελέσας διερ-
μηνεὺς τῆς Ὑψηλῆς Πύλης καὶ νυμφευθεὶς
τὴν Μαρίαν, θυγατέρα τοῦ ἡγεμόνος τῆς
Βλαχίας Νικολάου Καρατζά. — 4) Ἀλέ-
ξανδρος, γενν. τῷ 1755 καὶ διατελέσας
Μέγας Λογθέτης τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατρι-
αρχείου ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς παραδόσεως
τοῦ Ῥήγα, ὑπὲρ οὗ μάτην ἐμεσολάβησε.
καὶ ἀποθανὼν τῷ 1811. Εἶχε νυμφευθῇ τῷ
1787 τὴν Ῥαλοῦν, θυγατέρα τοῦ ἡγεμόνος
τῆς Βλαχίας Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου. Ἀ-
ποθανούσαν τῷ 1815 ἐν τῇ μεγάλῃ πυρ-
καϊᾷ τῆς εἰκίας τῆς ἐν Κων/πόλει, ὅπου
ἔξ τέκνα καὶ γαμβροὶ τῆς, ἐπὶ τὰ ἔργονα καὶ
ἐννεα ὑπηρεταὶ ἀκαχσαν. (Πρὸλ. Σ. Δ. Βυ-
ζαντινοῦ Κωνσταντινουπόλεως, τόμ. Γ' σ. 355).
— 5) Μιχαήλ. Ἀνεψιὸς τοῦ 3), δια-
τελέσας διερμηνεὺς τοῦ στόλου ἀναμ-
χθεὶς εἰς τὰ τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας, ἐκ-
ρατομήθη μετὰ τοῦ μεγάλου διερμηνεῶς
Κωνσταντίνου Μουρούζη καὶ ἄλλων Φανα-
ριωτῶν μεγιστάνων τῇ διαταγῇ τοῦ σουλ-
τάνου Μαχμούτ τῇ 4 Ἀπριλίου 1821.
— 6) Κωνσταντῖνος. Υἱὸς τοῦ ἀνω
Δημητρίου, γενν. τῷ 1784 ἐν Κωνσταντι-
νουπόλει καὶ συζευχθεὶς μετὰ τῆς Σε-
βαστίης, θυγατρὸς τοῦ μεγάλου διερμη-
νεῶς Ἰακώβου Ἀργυροπούλου. Κατήλθε
τῷ 1827 μετὰ τῆς οἰκογενείας τοῦ πεν-
θεροῦ αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπὶ ἀγωνιζομένην
Ἑλλάδα καὶ δὴ εἰς Αἴγιον καὶ ἐκεῖθεν
εἰς Ναύπλιον καὶ διωρίσθη μετὰ τὴν ἴδρυ-
σιν τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου νυμάρχης
Τριπόλεως καὶ κατόπιν πρῶτος σύμβου-
λος τῆς ἐν Κ/πόλει ἑλλ. πρεσβείας. Ἀ-
πέθανε δὲ τῇ 4 Δεκεμβρίου 1835. Τούτου
υἱοὶ ἐγένοντο ὁ Ἀλέξανδρος, διακρι-
θεὶς ὡς γερ. πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν
Βουκουρεστίῳ καὶ εἶτα ὡς διπλωματικὸς
πράκτωρ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἀποθανὼν τῷ

1805 καὶ ὁ Θρασύδουλός ὁ νῦν ὑποστράτηγος, διατελέσας ἀρχηγός τοῦ ἐν Ἡπείρῳ στρατοῦ κατὰ τὸν ἑλληνοτουρκικὸν πόλεμον τοῦ 1897. Ὁ τελευταῖος εὗτος μόλις ἐξεληθὼν τῷ 1866 τῆς σχολῆς τῶν Εὐελπίδων κατήλθεν εἰς τὴν ἐπαναστατήσαν Κρήτην, ἐνθα ἐπληρώθη καὶ ἡχημαλωτίσθη ὑπὸ τῶν Τούρκων κατὰ τὴν μάχην τοῦ Βαρέ τοῦ Ἀποκορώνου. Μετὰ ἐννεάμηνον δ' ἐγκάθειρξιν εἰς τὰ βυδρούμια τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατώρθωσε νὰ δραπέτευση ἐκείθεν τῇ βοήθειᾳ τοῦ ἐκεῖ Ῥώσου πρεσβευτοῦ Ἰγνατίου. Ἐνυμφεύθη τὴν Ῥωζάνην Πέτρου Μυρομιχάλη, ἑγγον τοῦ ἐν Φαναρῷ τῆς Ἡπείρου ἐνδόξου πεσόντος τῷ 1822 Κυριακούλη Μυρομιχάλη καὶ ἀδελφῆν τοῦ νῦν ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν. Τούτων πρεσβύτερος υἱὸς εἶναι ὁ Κωνσταντῖνος, γενν. τῇ 9 Σεπτεμβρίου 1869, ὅστις μετὰ τὰς γυμνασιακάς σπουδὰς ἐν Ἀθῆναις διέτριψεν ἐπὶ δεκαστίαν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ μελετῶν τὰς πολιτικὰς ἐπιστήμας καὶ τὸ δίκαιον, οὐ καὶ διδάκτωρ ἀνεκέρυχθη ἐν Γερμανίᾳ, καὶ σπουδάζας τὴν φιλοσοφίαν ἐν Παρίσι καὶ Ὁξφόρδῃ. Διετέλεσεν ἀναγνώστης καὶ ἀκολουθὸς τῆς ἀποθανούσης αὐτοκρατορίας τῆς Αὐστρίας Ἐλισάβετ, γραμματεὺς καὶ ἀλlochόρος τῶν πρώτων διεθνῶν Ὀλυμπικῶν ἀγώνων ἐν Ἀθῆναις τῷ 1896, λαβὼν δὲ ἐνεργὸν μέρος ἐν ταῖς ἐπαναστάσεσι τῆς Κρήτης τοῦ 1896 καὶ 1897 ὑπῆρξε μέλος τῆς ἐπαναστατικῆς τῶν Κρητῶν συνελίσεως ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν Λακων. Ἐγκατασταθεὶς ἐν Κρήτῃ μετὰ τὴν ἀνακήρυξιν τῆς αὐτονομίας τῆς νήσου καὶ ἐκλεγείς δῆμαρχος Χανίων τῷ 1902 παρτίθη μετὰ ἐν ἑτορ. Ἀσχολούμενος καὶ περὶ τὰ γράμματα ἔγραψε πολλὰ λυρικά ποιήματα δημοσιευθέντα κυρίως ἐν τῇ «Ἐστῇ» τῶν ἐτῶν 1889—1894. Ἐξέδωκε πρὸς τούτοις ποιητικὴν συλλογὴν ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Λόγια τῆς καρδίας», ἐπαινεθεῖσαν ἐν τῷ Φιλαδέλφειῳ ποιητικῷ διαγωνισμῷ (1898) καὶ τὸν πρώτον ἐν Ἑλλάδι ἐκδοθέντα «Ὁδηγὸν πρὸς παρασκευὴν ἀθλητῶν». Ἀθ. 1896. Μετέφρασε δὲ ἐμμέτρως ἐν δημοτικῇ γλώσσῃ τὴν Ἀντιγόνην τοῦ Σοφοκλέους.

Μανούσης Θεόδωρος. Καθηγητὴς τοῦ ἐθν. πανεπιστημίου, γενν. τῷ 1795 ἐν Σιατίστῃ τῆς Μακεδονίας καὶ ἀποθανὼν τῇ 2 Νοεμβρίου 1858 ἐν Ἀθῆναις. Σπουδάζας ἐν Εὐρώπῃ, εὗρίσκειτο ἐν Βιέννῃ κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐπαναστάσεως, ὅτε διέτρεξε μέγαν κίνδυνον ἐν μέρους τῆς αὐστριακῆς κυβερνήσεως. Κατελθὼν ὕστερον εἰς Ἑλλάδα διορίσθη τῷ 1839 ἐπίτιμος καθηγητὴς ἐν τῷ ὁδωνεῷ πανεπιστη-

μίῳ, κατ' ἀρχὰς μὲν τῆς πολιτειογραφίας, ὕστερον δὲ ἀπὸ τοῦ 1843 τῆς ιστορίας τακτικῶς δὲ καθηγητὴς ἐγένετο τῷ 1844 καὶ τῷ 1845 ἐξελέγη πρύτανης. Συγγράμματα δὲν κατέλειπεν. Ὁλ. τῆς περιουσίας αὐτοῦ κληροδοτήσεως τῷ πανεπιστημίῳ ἱδρύθη τὸ Μανούσειον κληροδοτήμα, δι' οὗ σπουδάζουσι τὴν φιλοσοφίαν ἐνταῦθα καὶ ἐν Εὐρώπῃ ἄποροι φοιτηταὶ ἐκ τῆς κοινότητος Σιατίστῃς, εἰς τὴν κατέλιπε καὶ τὴν πλουσίαν αὐτοῦ βιβλιοθήκην.

Μανουσογιαννάκης Ἀναγνώστης. Εἰς τῶν ἐπικρατεστάτων ὀπλαρχηγῶν τῆς Κρήτης. Ἐγεννήθη ἐν τῷ χωρίῳ Ἰμβρῶ τῶν Σφακιῶν περὶ τὸ 1787. Κατήγετο ἐκ τοῦ ἀρχαιστάτου πατριαρχικοῦ οἴκου τῶν Κουτρομπάδων, κεκτημένων ἐν Σφακίῳις ἀπεραντοῦς βοσκῆς καὶ πολυἀριθμῶν ποιμνία. Ὁ παππὸς τοῦ Μανουσάκας ὑπῆρξεν εἰς τῶν ἀρχηγῶν τῆς ἐν ἔτει 1769 ἐπαναστάσεως τοῦ Δατκαλογιάννη, οὗ τὴν ἱστορίαν διέσωσεν ἡ δημόδης κρητικὴ ποίησις διὰ τῆς «Ῥίμας τοῦ Δατκαλογιάννη καὶ Ἀληθάνη». Παρὰ τῷ γέροντι δὲ τούτῳ Μανουσάκῃ, οὗ τὸ ὄνομα καθιερώθη ὡς ἐπώνυμον, ὑπεχωρήσαντος τοῦ ἀρχικοῦ Κουτρομπᾶ, ἀνετράφη ὁ Μ., κληρονομήσας τὰ πατριαρχικὰ ἔθνη τοῦ οἴκου τούτου. Ὁ Μ. ἐνωρίς ἐγένετο μέλος τῆς Φιλικῆς ἐταιρείας, ἀξιώσεις μεγάλου βαθμοῦ. Κατὰ τὸ 1821 ἐθεωρεῖτο ἐκ τῶν σπουδαιωτάτων προχόντων τῆς Κρήτης, τῶν συνελθόντων εἰς τὴν ἐν Ἀσκούρῳ συνέλευσιν τῶν Κρητῶν, ἐν ᾗ ἀπεφασίσθη ὅπως καὶ ἐν Κρήτῃ ὑψωθῇ ἡ ἐπαναστατικὴ σημαία. Ὡς ἀρχηγὸς τῶν συνεγγχωρίων τοῦ ὁ Μ. παρευρέθη εἰς πολλὰς τῶν μαχῶν ἀριστεύσας καὶ τιμηθεὶς διὰ τῶν ἀνωτάτων στρατιωτικῶν βαθμῶν, πολλὰ δαπανήσας ἐξ ἰδίων ὑπὲρ τοῦ ἀγώνος. Διετέλεσε δεσποτικῶς ἐμρῶν καὶ ἥπιος, οὐδεμίαν διαπράξας πρᾶξιν ἀξίαν μωμῆς. Κατὰ τὸ 1828 ἀποσταλαίς παρὰ τοῦ Καποδιστρίου εἰς Κρήτην Χατζή-Μιχαήλ μετὰ ἰσχυροῦ σώματος πεζῶν καὶ ἱππέων ἀνεγνώρισε τὴν ὑπέρχον θέσιν τοῦ Μ., ἀλλὰ μετὰ τὰς ἐπιτυχεῖς αὐτοῦ μάχας παρὰ τὴν Ῥεθύμνην παρήκουσε τὰς συμβουλὰς τοῦ εἰς τὰς μετέπειτα πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ, ὅπερ ἐπήνεγκε τὴν καταστροφὴν τοῦ περὰ τὸ Φραγκοκάστελλον. Κατὰ τὸ αὐτὸ δ' ἔτος ὁ Μ. διορίσθη πρῶτος μετὰ τῶν τεσσάρων ἄλλων μέλος τοῦ Κρητικοῦ συμβουλίου, ὡς στρατάρχης. Καταβλήσεις τῆς ἐπαναστάσεως τῆς Κρήτης, ὁ Μ. δὲν ᾔθελσε νὰ ἀποδημήσῃ τῆς πατρίδος, ἀλλ' ἐμείνεν ἐν αὐτῇ. Εἰς τὸ κίνημα τοῦ 1833, ὅτε οἱ Κρητῆς ὑψωσαν τὰς σημαίας τῶν 3 Δυνάμεων, ἐπικαλούμενοι

τήν προστασίαν αὐτῶν κατὰ τῶν καταπίεσεων τῆς Πύλης, ὁ Μ. μετέσχεν ἀπροκαλύπτως καὶ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1841, μικρὸν διαρκέσασαν, ἐπολέμησε μετὰ καρτερίας καὶ τόλμης καὶ ἐπολιτεύθη μετὰ συνέσεως. Καὶ κατὰ τὸ εἰρηνικὸν κίνημα ἐπὶ Βελή-Πασᾶ (1856—1858), ἡ παρουσία τοῦ Μ. ἐλθόντος βραδύτερον, ἐθεωρήθη παρὰ τῶν Κρητῶν σπουδαιότατη πρὸς ἐπιτυχὴ ἐκδασιν τῶν αἰτήσεων τῶν Κρητῶν. Ἀλλὰ μετ' ἐλίγον ὁ σταλαῖς διοικητὴς τῆς Κρήτης Χουσεῖν Πασᾶς κατεδίωξε πολυτρόπως τὸν Μ., θεωρούμενον Γεν. Ἀρχηγὸν τῆς Κρήτης, καὶ ἠνάγκασεν αὐτὸν νὰ κατασύγῃ μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς Ἀθήνας, εἰς ὧν ἐπανήλθεν εἰς Κρήτην μετὰ τὴν τότε παραχωρηθεῖσαν ὑπὸ τῆς Πύλης ἀμνηστειάν. Κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1866 ὁ Μ. ἐγέρθη κατὰ τὴν ὥδυνήθη νὰ λάβῃ ἐνεργὸν μέρος, ἀλλ' αἱ συμβουλαι τοῦ καὶ αἱ ἀσκήσεις τοῦ εἶχον τοῦτο παρὰ πάντων. Εἰς τὴν ἐν Ὀμαλῶ τῆς Κυθωνίας πρώτην συνάθροισιν τῶν πληρεξουσίων ἐστειλὲν τὸν υἱὸν τοῦ Γεωργίου καὶ τὸν γαμβρὸν τοῦ Μπουγιουκλάκη, καταπιν δε προσήλθε καὶ αὐτός, ἀναδειγθεὶς παρὰ τῆς συνέλευτος πρέσβος αὐτῆς. Ὅτε δ' ἐν Καλλιφάτῃ τῶν Σρακίων οἱ πληρεξούσιοι ἐξέδωκαν τὸ ψήγισμα τῆς καταργήσεως τῆς ἐθνωμανικῆς ἐξουσίας ἐν Κρήτῃ, πρῶτος αὐτός καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰωσήφ καὶ Ἑρμανουὴλ ὑπέγραψαν αὐτὸ (Ἀθ. 1866). Μετέσχε κατέπιν, καὶ τὸν γέρον, τὸν μαχὼν τῶν Κεραμιῶν καὶ τῶν Κυθωνιῶν μετὰ τῶν υἱῶν τοῦ καὶ τῶν πολυαριθμῶν συγγενῶν τοῦ (Σεπτ. 1866). Μετὰ δὲ τὴν εἰσβολὴν τῶν Τούρκων εἰς Σφακίαν καὶ τὴν καταστροφὴν αὐτῶν, κατέφυγεν εἰς Ἀθήνας, ἐνθα διέμεινε μέχρι τοῦ 1871, ὅτε ἀνεχώρησεν εἰς Κρήτην, ἵνα περισυλλέξῃ εἰς Σφακίαν τὰ εὐχὰ ἀπομείναντα λείψανα τῆς μεγάλης περιουσίας τοῦ καὶ ἀνακτίσῃ τὸν ἀποτεφρωθέντα οἶκόν τοῦ. Ἀπεβίωσε δὲ τῇ 14 Νοεμβρίου 1881, τὴν ἐπομένην τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ τοῦ Γεωργίου, διατηρήσας μέχρι βαθέος γήρατος τὸ ἀξιωματικὸν ἥθος καὶ τὰς ἀρετὰς τοῦ οἴκου τοῦ [Α.Μ.]

* **Μανρέσα** (Manresa). Πόλις τῆς ἰσπαν. ἐπαρχίας Βαρκελώνης, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 25,121.

* **Μανσοῦρα**. Ἡ πόλις αὕτη τῆς Αἰγύπτου τῷ 1897 εἶχε 36,181 κατ.

* **Μαντασαρά**. Χωρίον τοῦ δήμου Μελαταιᾶς (Δομοκοῦ), ἔχον 400 κατ. (1896).

Μαντείας. Ἑλλήν. ἱατρὸς ἀκμάσας πιθανῶς κατὰ τὴν Γ' π. Χ. ἑκατονταετηρίδα καὶ διατελέσας ὁπαδὸς μὲν τοῦ Ἡροφίλου, παιδαγωγὸς δὲ Ἡρακλείδου τοῦ ἐκ

Τάραντος (βλ. λ. ἐν τῷ Συμπληρώματι σ. 354). Κατὰ Γαληνὸν αὗτος πρῶτος ἔγραψε φαρμακολογικὸν σύγγραμμα [Γρ. Σ. I.]

* **Μάντεται**. Χωρ. τοῦ δήμου Ὑπάτης (Φθιώτιδος), ἔχον 204 κατ. (1896).

* **Μαντζαβενάτα**. Χωρίον τοῦ δήμου Κατωγητῶν (Πάλλης), ἔχον 586 κατ. (1896).

* **Μαντζάρι**. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀνδανίας (Μεσσηνίας), ἔχον 282 κατ. (1896).

* **Μαντζουρία**. Εἰ καὶ οἱ Μαντζουροὶ ἀπὸ τοῦ 1644 εἶχον ὑποτάξει τὴν Κίνα, ἐπὶ πολλὸν χρόνον ὁ πολιτικὸς συνδεσμός μεταξὺ ταύτης καὶ τῆς Μ. ἦτο μόνον γαλήνης· μάλιστα τῷ 1860 ἐπετράπη εἰς τοὺς Σίνας νὰ ἐγκαθίστανται ἐν Μ. Τῷ 1896 ἡ Ῥωσσία ἔλαβεν ἐκ συνθήκης τὴν ἀδειαν νὰ κατασκευάσῃ σιδηροδρόμους ἐν Μ., κατὰ Μάρτιον δὲ τοῦ 1898 παρεγγράφη αὐτῇ ἐπὶ μισθώσει τῶν νότιον τμημάτων της χρησόντος Λιάου-τούγγ μετὰ τῶν λιμένων Ἀρβούρου καὶ Τά-λιεν-θάν, ἐδόθη δὲ αὐτῇ καὶ τὸ δικαίωμα νὰ καρπῶται τὰ μεταλλεῖα τῆς Μ. καὶ νὰ ἰδρύῃ βιομηχανικά καὶ ἐμπορικὰ ἐργαστασία. Ἡ ἐπανάστασις τῶν Μπαΐερ παρεκίνησε τὴν Ῥωσσίαν τῷ 1900 εἰς ἐκστρατεῖαν, δι' ἧς ἐγένετο κυρία πάσης τῆς Μ., ἀλλὰ μετὰ μακρὰς διαπραγματεύσεις ἐπετεύχθη συνεννοήσις μεταξὺ Κίνας καὶ Ῥωσσίας (Μαρτ. Ἀπρ. 1902), καθ' ἣν αὕτη ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν ὑπὲρ ὠρισμένων ὁρῶν νὰ ἀποσύρῃ τὰ στρατεύματα αὐτῆς κατὰ μικρὸν καὶ νὰ παραδώσῃ τὴν διοίκησιν πάλιν εἰς τὴν Κίνα. Ἀρ' ἐνὸς ἡ τριταύτη κατάληψις τῆς Μ. ὑπὸ τῶν Ῥώστων, ἐμπνέουσα τὸν φόβον νὰ καταλήξῃ εἰς ὀριστικὴν προσάρτησιν τῆς Μ. εἰς τὴν Ῥωσσίαν, ὅθ' ἐτέρου ἡ ἐπιθυμία τῶν Ἰαπώνων νὰ ἐξασκώσιν εἰδὸς πρὶ ἐπικυριαρχίας ἐπὶ τῆς Κορέας, προσκάλεσαν προϊόντος τοῦ χρόνου ψυχρότητα μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Ἰαπωνίας, ἥτις τέλος διακοπειῶν τῶν ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου 1903 ἀρξαμένων διαπραγματεύσεων κατέληξεν εἰς πόλεμον, οὗ ἤρξαντο οἱ Ἰάπωνες προσβάλλοντες τὰ ἐν τῷ λιμένι Τοερμουλπο τῆς Κορέας Ῥωστικά θωρηκτὰ τῇ 7 Φεβρ. (ν.) 1904.

* **Μαντσεστέρ** (Manchester). Ὁ πληθυσμὸς τῆς ἀγγλικῆς ταύτης πόλεως ἀνῆλθε τῷ 1901 εἰς 543,969 κατ., ὃ δὲ τῆς μετ' αὐτῆς τοπικῶς ἠνωμένης Σάλσφορδ εἰς 220,956, ὅρα τὸ σύνολον εἰς 764,925.

* **Μαντινεία**. Δύο χωρία τοῦ δήμου Ἀβίας (Οἰτύλου), ὧν ἡ μὲν Μεγάλη Μ. ἔχει 421, ἡ δὲ Μικρά Μ. 159 κ. (1896).

* **Μαντινείας ἐπικρχία** τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας. Εἶχε 58,469 κατ. τῷ 1896. Ὁ

δωάνυμος δῆμος εἶχε κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν 7,127 κατ.

* **Μαντουδί.** Πρωτ. τοῦ δήμου Κη-
ρών (Χαλκίδος), ἔχουσα 1,008 κ. (1896).

* **Μαντουκάτα.** Χωρ. τοῦ δήμου Κα-
τωγητιῶν (Πάλλης), ἔχον 134 κατ. (1896).

* **Μανωλάδα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Βου-
πρασιῶν (Ήλειας), ἔχουσα 811 κ. (1896).

* **Μανωλάς.** Πρωτ. τοῦ δήμου Πηρα-
σίας, ἔχουσα 398 κατ. (1896).

Μάξιδελ θεωρία. Βλ. Διηλεκτρικόν.

Μαξιμένος (Γάιος Ἰούλιος Οὐΐ-
ρος Μ.). Ὁ πρῶτος τῶν μετὰ τὴν βολο-
σονίαν τοῦ Ἀλεξάνδρου Σεβήρου ἀναρρη-
θέντων ἐπὶ τοῦ ῥωμαϊκοῦ θρόνου 54 αὐτο-
κρατόρων (ἐντὸς 60 ἐτῶν, ἦτοι μέχρι τοῦ
Διοκλητιανοῦ). Ὁ Μ. κατήγετο ἐκ Θρά-
κης, τὴν δὲ προαγωγὴν του ὤφειλεν εἰς
τὴν ἑκτακτον σωματικὴν του ῥώμην, δι'
ἣν εἰσῆλθεν ἐπὶ Σεπτιμίῳ Σεβήρῳ εἰς τὴν
αὐτοκρατορικὴν φρουρὰν ἐπὶ δὲ Ἀλ. Σε-
βήρου ἦτο χιλιάρχος λεγεῶνος νεοσυλλέ-
κτων. Μόλις ἀναβὰς τὸν θρόνον ἐστράφη
κατὰ τῶν Γερμανῶν, οὓς περιώρισεν, ἀλλὰ
δὲν κατώρθωσε διὰ τούτου νὰ μεταβάλῃ τὴν
πρὸς αὐτὸν δυσμένειαν τῆς συγκλήτου καὶ
τοῦ δήμου τῶν Ῥωμαίων. Ταυτοχρόνως
συνέβη ἐν Ἀφρικῇ ἡ ἀποστασία τῶν δύο
Γορδιανῶν κατὰ τοῦ Μ., τούτων δὲ φονευ-
θέντων ἡ συγκλήτος ἀνεκήρυξε δύο νέους
Αὐγούστους, οἵτινες περιήγαγον εἰς δυσχε-
ρὴ θέσιν τὸν Μ., ὅστις μετ' ἀποστασίαν
τοῦ ἰδίου στρατεύματος ἠττοκύνθησε τῷ 238
μ. Χ. ἄρδας μόλις τρεῖς μῆνας.

Μάξιμος ὁ Ὀμολογητής. Ἐκ-
κλησιαστικὸς πατήρ. Ἦτο ἡγούμενος ἐν
Κωνσταντινουπόλει καὶ κατὰ τὰς ἐριδας
τῶν Μονοθελητῶν ὑπερήσπισε τὴν ὀρθό-
δοξον διδασκαλίαν καὶ ὠμολόγησεν αὐτήν,
δι' ὃ καὶ ὑπέστη κακώσεις ὑπὸ τῶν ἀντι-
πάλων, οἵτινες συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐξο-
ρίαν αὐτοῦ. Ἀπέθανε τῷ 662 καὶ εορτάζε-
ται τῇ 13 Αὐγούστου. Συνέγραψεν ἔργα
τινά, ἐκδοθέντα ὑπὸ τοῦ Combefils καὶ α-
ναδρυσισθεύοντα ἐν τῇ πατρολογία τοῦ
Migne.

Μαραγκὸς Ἰωάννης. Ἀρχιεπί-
σκοπος τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, γενν.
ἐν Σύρῳ τῇ 21 Μαρτίου 1838. Ἐσπούδα-
σεν ἐν τῇ ἐν Ῥώμῃ ἀκαδημίᾳ, ὅθεν ἐπα-
νελθὼν ὑπηρέτησε τὴν καθολικὴν ἐκκλησί-
αν ἐν Σύρῳ, Ἀθήναις καὶ Πάτριας· εἰτα
ἐγένετο ἐπίσκοπος Τήνου, μετέσχε τῆς ἐν
Ῥώμῃ συνόδου τῷ 1870, τῷ δὲ 1874 ἐ-
γένετο ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ ἐπιτε-
τραμμένος τοῦ πάπα ἐν Ἑλλάδι. Διεκρί-
θη διὰ τὰ φιλελληνικά αὐτοῦ αἰσθήματα
καὶ ἐγένετο ἰδρυτὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις Λεον-

τείου Λυκείου. Ἀπέθανε κατὰ Δεκεμβρίον
τῷ 1891.

* **Μαραζά.** Χωρίον τοῦ δήμου Τολο-
φώνων (Δωρίδος), ἔχον 370 κατ. (1896).

* **Μαραθέα.** Χωρίον τοῦ δήμου Μα-
λευρίου (Γυθείου), ἔχον 244 κατ. (1896).

* **Μαραθῆς.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀ-
γραίων (Εὐρυτανίας), ἔχον 480 κ. (1896).

* **Μαραθόπολις.** Χωρίον τοῦ δήμου
Πλαταμῶδους (Τριφυλίας), ἔχον 437 κατ.
(1896).

Μάραθος. Χωρίον τοῦ δήμου Δαμά-
στας τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου (Ψε-
θύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 216 κ. (1900).

* **Μαραθών.** Πρωτ. τοῦ δήμου Μαρ-
θῶνος (Ἀττικῆς), ἔχουσα 1,008 κατ. Ὁ
δῆμος Μ. εἶχε 5,159 κατ. τῷ 1896.

Μαραμπούτ καλοῦνται ἐν τῇ ΒΔ
Ἀφρικῇ οἱ βερβίται.

* **Μαραντοχώρι.** Χωρίον τοῦ δήμου
Εὐγύτρου (Λευκάδας), ἔχον 542 κ. (1896).

Μαρασλής Γρηγόριος. Ἐγενν.
ἐν Ὁδησσῷ τῷ 1830 ἐκ γονέων Ἑλλήνων
ἐκ Φιλιππουπόλεως καταγομένων. Ἀνὴρ
πλείστας ὑπηρεσίας προσνεγκὼν εἰς τὸ ἔ-
θνος καὶ τὴν γενέθλιον αὐτοῦ πόλιν, ὧν
ἐνεκα μαγίστης τιμῆς ἀπολαύει καὶ παρὰ
τῶν Ἑλλήνων καὶ παρὰ τοῦ Τσάρου, οὗ
εἶναι μυστικοσύμβουλος καὶ κλειδοῦχος τῆς
αὐλῆς Ὁ Γρ. Μ. νεώτατος ὧν ἐξελέγη
δύμαρχος Ὁδησσῷ, ἐπὶ τασούτων δὲ διέ-
πρεψεν εἰς τὸ σημαντικὸν τοῦτο ἀξίωμα,
κατορθώσας νὰ καταστήσῃ τὴν πόλιν ταύ-
την ἐραμιλλίον τῶν εὐρωπαϊκῶν, ὥστε ἡ
πρῶτη δεκαετηρίδα τῆς δημαρχίας αὐτοῦ
αὐθιγμῶς ἐπανηγγυρίσθη ὑπὸ τῶν κατοί-
κων, οἵτινες ἐκτάκτους τιμας καὶ δαίγματα
τῆς εὐγνωμοσύνης των παρέσχον αὐτῷ.
Πλὴν δὲ πολλῶν ἱερμάτων δημοσίων καὶ
ἐξ ἰδίων, ἀνήγειρεν ἐν Ὁδησσῷ τὸ μουσεῖον,
τὴν βιβλιοθήκην, τὸ νοσοκομεῖον κ. ἄ.,
διατελὼν δὲ πρόεδρος τῆς αὐτοθελ. πα-
ροικίας ἐπρεσκοδότησε δι' ἑαυτῶν ποσῶν τὰ
ἐλλ. σχολεῖα. Ἀναρίθμητοι εἶναι αἱ δωρε-
αὶ τοῦ Μ. εἰς τὸ ἔθνος, ὧν ἐνεκα ἀνεκη-
ρύχθη μέγας εὐεργέτης. Ἡ πατρίς αὐτοῦ
Φιλιππούπολις εἰς αὐτὸν ἐρεῖλει τὴν ἀνε-
γερσιν τοῦ ἐκπαιδευτηρίου τῆς κατωτέρας
καὶ δευτέρας. ὑπ' αὐτοῦ δ' ὠκεοδηγήθη καὶ ἡ
ἐν Φαναρῷ ἀστικὴ πατριαρχικὴ σχολὴ
ἀντὶ 3,500 λιβρῶν. Πρὸς τούτοις διὰ τὴν
λειτουργίαν τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑθνικοῦ θεά-
τρον προσέφερεν 100,000 δραχμάς, διὰ
τὴν ἱερυσιν διδασκαλείου 250 χιλ., ἐδῆλωσε
δὲ ὅτι καταθέτει 1,000,000 δραχμῶν πρὸς
ἱερυσιν ἐν Ἀθήναις μεγάρου τῶν καλῶν
τεχνῶν καὶ ἐμπορικῆς σχολῆς, ὁσούντων
δὲ μέλλουσι νὰ ἀνεγερθῶσι δαπάνῃ αὐτοῦ

μέγαρον τῆς ἐμπορ. καὶ βιομηχ. ἀκαδημίας καὶ ἐνυδρείον ἐν τῷ ζωολ. κήπῳ τοῦ Παλαιῦ Φαλήρου. Σπουδαιότητα δὲ ἀνάγκη ἐπλήρωσεν εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν πνευματικὴν προαγωγὴν τοῦ ἔθνους διὰ τῆς ἰδρύσεως τῆς περιωνύμου βιβλιοθ. ἡ κ. ης Μαρασλή, ἐν ᾗ πλεῖστα ἐπιστημονικά συγγράμματα ἐξεδίδθησαν καὶ ἐκδίδονται.

Μαρασμός καλεῖται ποθολογικὴ τὴς κατὰστασις τοῦ συνόλου ὁργανισμοῦ ὁρμηλομένη εἰς χρονίως δρῶντα νοσήρα αἰτία, ὡς ἡ ρυματίωσις, ὁ ραχίτισμος, ὁ διαβήτης, αἱ ἐπ' ἀόριστον παρατεινόμεναι ἐκφυλιστικαὶ διεργασίαι, χαρακτηριζομένη δὲ ὑπὸ ἐνδείας τῶν ὁργανικῶν στοιχείων, ἀπερ δὲν ἀνανεοῦνται· κατὰ βαθμὴν ἀποχρῶντα πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ἐκ τῆς ζωῆς δαπανῶν. Ἡ ὄψις τῶν μαρμαστικῶν εἶναι χαρακτηριστικὴ. Τὸ χρῶμα τῆς ζωῆς τελείως ἀποσβέννυται, ἡ ἀπὸ τῶν αἱμάτων εἰς τὸ μέγιστον αὐτῆς ὅριον, τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου ἀλλοιοῦνται δια συρρικνώσεως, τὸ δέρμα λαμβάνει χροῖαν γεωδῆ, ἔστιν ὅτε πυρετός συνακολουθεῖ μετ' ἀκαταστάτου διαρρείας. Τὸν παθολογικὸν τοῦτον μαρμασμὸν διακρίτεον ἀπὸ τοῦ φυσιολογικοῦ, οὕτως εἰπεῖν, μαρμασμοῦ, ὅστις χαρακτηρίζεται τὸ ἔσχατον γῆρας, φαινόμενον ἀρκούντως σπανίον, διότι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ ζῶν τῶν ἀνθρώπων λήγει κατ' ἀκολουθίαν νοσήματος ἄλλοτε ἄλλου. [P.N.B.]

* **Μαρβούργον** (Marburg). 1) Πόλις τοῦ πρῶτου νομοῦ Κάσσελ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 17,531. — 2) Πόλις τῆς αὐστριακῆς Στυρίας, μετὰ 24,501 κατ.

* **Μαργέλι**. Χωρίον τοῦ δήμου Βουρλάδος (Πυλίων), ἔχον 188 κατ. (1896).

* **Μαργζολάτα**. Χωρ. τοῦ δήμου Δωριέων (Παρνασσίδος), ἔχον 378 κατ. (1896).

Μάργος. Βλ. Γούλος.

Μάρθα. Χωρίον τοῦ δήμου Παναγίδος τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 243 κατ. (1900).

* **Μαρέ**. Χωρίον τοῦ δήμου Μαρσιῦ (Κυνουρίας), ἔχον 262 κατ. (1896).

* **Μαριάζ**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλάτου τῆς Ζακύνθου, ἔχον 353 κατ. (1896).

Μαριέ-Δαβὺ στήλη. Βλ. Πλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Μαρίνα. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδριπαιίνης (Ὀλυμπίας), ἔχον 128 κατ. (1896).

Μαρινάκι. Χωρίον τοῦ δήμου Πηνειῶν (Ἠλείας), ἔχον 105 κατ. (1896).

Μαρινέτ (Marinette). Πρωτ. κομητείας τῆς Βορείου πολιτείας Βισκόνσιν,

ἐπὶ τῆς λίμνης Μίτσιγαν, ἔχουσα 16,195 κατ. (1900) καὶ ἐμπόριον ξυλείας.

Μαρινή. Χωρίον τῆς νήσου Θάσου, ἔχον περὶ τοὺς 800 κατ. Ἑλλήνας, διατηροῦντας ἀστικὴν σχολήν.

Μάριον (Marion). Πόλις τῆς Βορείου Συμπολιτείας. 1) Πρωτ. κομητείας ἐν Ἰνδιάνᾳ, μετὰ 17,337 κατ. καὶ ποικίλης βιομηχανίας. — 2) Πρωτ. κομητείας ἐν Ὀχάϊῳ, ἔχουσα 11,862 κατ. (1900).

Μαριού δῆμος τῆς ἐπαρχίας Κυνουρίας. ἔχει 2,603 κατ. περιλαμβάνει δὲ τὴν πρωτεύουσάν Πεδύθηρα καὶ τὰ ἐξῆς χωρία: Ἀμυγδαλιά, Κουνουπιὰ, Δογγὰρι, Μαρί, Πελετά, Πηγὰδι, Τσιτέλα.

* **Μαριούπολις** (Mariupol). Πρωτ. περιφέρειας (9490,5 τγμ. μετὰ 251,810 κατ.) τοῦ ρωσικοῦ κυβερνήτου Αἰκατερινόβλαδ, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 31,772.

Μάρισα. Ἀρχαία πόλις τῆς Παλαιστίνης· ἄρτι ἐγένοντο ἐνταῦθα ἀνασκαφαὶ ὑπὸ τοῦ Γερμανοῦ Thiersch, ἀγαθοῦσαι εἰς ὥς θαυμασίας κατακόμβας ἑλληνικῶν χρόνων.

* **Μάρκαση**. Χωρίον τοῦ δήμου Πελλήνης (Κορινθίας), ἔχον 892 κατ. (1896).

* **Μαρκετάτα**. Χωρίον τοῦ δήμου Πυλαρέων (Σάμης), ἔχον 148 κατ. (1896).

Μαρκινιάς. Χωρίον τοῦ δήμου Ἡρακλείας (Ἀργίης), ἔχον 182 κατ. (1896).

* **Μαρκόπουλον**. 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Κρωπίας (Ἀττικῆς), ἔχουσα 2,084 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ὠρωπίων (Ἀττικῆς), ἔχον 473 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλίου (Κρανναίος), ἔχον 367 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Μυρτσεντίων (Ἠλείας), ἔχον 136 κατ. (1896).

Μαρκοράς Γεράσιμος. Ἑλλήν λόγιος καὶ ποιητής, καταγόμενος ἐξ ἐπιφανοῦς οἰκογενείας τῆς Κερκύρας. Ὁ πατήρ του Γεώργιος Μ. ἦτο ἀνὴρ εὐρυτάτης παιδείας, ἐπὶ δὲ τῆς ἀγγλικῆς προσασίας ἡγεμῶντις πρόεδρος τοῦ ἀνωτάτου δικαστικοῦ συμβουλίου καὶ ἄρχων τῆς παιδείας καὶ μετὰ τὴν ἑνῶσιν βουλευτὴς Κερκύρας. Ὁ Γεράσιμος Μ. ἐγενν. τῷ 1826 ἐν Κερκίρᾳ, ἐξετασθεὶς δὲ ἐν Κερκίρᾳ ἐν ἡλικίᾳ 23 ἐτῶν μετέβη εἰς Ἰταλίαν πρὸς σπουδὴν τῆς νομικῆς, ὅθεν ἀνακληθεὶς μετὰ διέτιαν ὑπὸ τοῦ πατρὸς του ἐξηκολούθησε τὰς νομικὰς του σπουδὰς ἐν τῇ Ἰονίῳ ἀκαδημίᾳ καὶ ἔτυχεν ἐνταῦθα τοῦ διδακτορικοῦ διπλώματος. Ἀλλ' αἰσθανόμενος ἀκατάσχετον κλίσιν πρὸς τὰ ἑλληνικά γραμματα καὶ τὴν ποιήσιν ἀπεχώρησε τοῦ δημοσίου βίου καὶ κατεγίνετο εἰς μελέτας, σπανώτατα δημοσιεύων τὰ ἔργα

του. Πρό τινων δὲ μόλις ἐτῶν ἐξεδέθη τὸμας ὑπὸ τὸν τίτλον «Πειθήσεις Γ. Μαρ-
κῶν». Πρό πολλῶν ἐτῶν ἐδημοσίευσεν
τὴν «Ἐρχομένην τοῦ Γεωργίου Α' εἰς Κέρ-
κυραν» καὶ τὴν «Βασιλικὴν ὕμνον», μελο-
ποιήθέντα ὑπὸ Μαντζάρου. Ἐπὶ τῆς ἀγγλι-
κῆς προστασίας ἐγράψεν καὶ ἐδημοσίευσεν τὴν
πάτυρον «Ὁ Λέλενας καὶ ὁ Σπαρτσίνης»,
δι' ἧς ἐσατυρεῖται τὸν πρόεδρον τῆς γερου-
σίας Καρούσον. Πρὸς τοῦτοις ἐδημοσίευσεν
τὰ ποιήματα «Conte Giuliano» καὶ «Il
Castello maledetto». Τῷ δὲ 1875 ἐδημο-
σίευσεν τὸ ἐπικὸν ποίημα «Ὁρκος», περὶ
τοῦ ἐκτενέστερον Ἰδ. ἐν Παρισαῶν τόμ. ΙΣ'.
Αἱ ποιήσεις τοῦ Μ. κατέστησαν αὐτὸν γνω-
στὸν καὶ ἐν Εὐρώπῃ, τινὲς δ' αὐτὸν μετα-
φράσθησαν ἰταλικά ὑπὸ τοῦ καθολικοῦ
ιερέως Φρ. Δεμέντου.

Μάρκος Αύρήλιος. Ῥωμαῖος αὐ-
τοκράτωρ, γενν. ἐν Ῥώμῃ τῷ 121 μ. Χ.
Θεὸς υἱὸς ὢν τοῦ αὐτοκράτορος Ἀντωνίνου
τοῦ Εὐσεβοῦς, οὗ τὴν ἀνελαστον θυγατέρα
Φαυστινὰν ἐνυμφεύθη, ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρό-
νον τῷ 161, παραλαβὼν συνάρχοντα καὶ
τὸν ἑταίρον θετὸν ἀδελφόν του Λευκίον Οὐή-
ρον (βλ. λ.). Ἦτο ἐνθερμὸς ὁπαδὸς τῆς
στοϊκῆς φιλοσοφίας, συγγράψας καὶ φιλο-
σοφικὸν ἔργον «Τὰ εἰς ἑαυτὸν» βιβλίον 12,
καὶ ἐνεπνεύετο ὑπὸ καλλιῶτων διαθέσεων·
ἀλλὰ δυστυχῶς διάφοροι περιπετεῖαι ἐκώλυ-
σαν αὐτὸν νὰ ἀναπτύξῃ τὴν μεγαλοφυΐαν
του, περιορισθεῖσαν εἰς τὴν ἐπὶ τὸ ἐπεικτέ-
στερον διάταξιν τῶν περὶ δουλείας καὶ τῆς
πατρικῆς ἐξουσίας νόμων καὶ τὴν ἀνθρώπι-
σιν τοῦ κύρους τῆς βίωμ. συγκλήτου. Καὶ
πρῶτον πολλὰς ἐδονήματα πικρίας ἔνεκα
τῶ ἀνελαστῶν τῆς συζύγου του Φαυστινῆς
καὶ τῆς ἀσωτίας τοῦ συναυτοκράτορος Λευ-
κίου Οὐήρου. Ἐπειτα συνεχεῖς πολέμοι ἀ-
νεστάσαν τὸ Ῥωμαϊκὸν κράτος. Καὶ
τοὺς μὲν Πάρθους μετὰ τετραετίας ἀγῶ-
νας κατέβαλον τέλος οἱ γενναῖοι στρατηγοὶ
Λούκιος Κάσιος καὶ Λεύκιος Πρίσκος, ἀλ-
λὰ μετ' ὀλίγον ἐξηγέρθησαν οἱ πρὸς βαρ-
βάρων τοῦ Δανουβίου Μαρκομάνοι μετὰ πολ-
λῶν ἄλλων γερμανικῶν φυλῶν, θροῦντες
τὸ Ῥωμαϊκὸν κράτος. ἐνῷ ἐπ' ἑτέρου ἐλυ-
μαίνετο τὸ κράτος λοιμὸς θανατηφόρος,
ὅστις ὑπῆρξεν αἰτίας καὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ αὐ-
τοκράτορος τοῦτου ἔνεκα θεισδοιμονίας
κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμοῦ. Ὁ Μ. Α.
ἐξαστράτευσεν μετὰ τοῦ συναυτοκράτορος
διαρκεῦντος τοῦ λοιμοῦ κατὰ τῶν ἐξεγερ-
θέντων βαρβάρων, οὓς ἐν διαλείροις μά-
χαις κατενίκησε. Ταυτοχρόνως οὖτως ἀπε-
στάτησεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν Ἀσίᾳ ὁ Λούκιος Κά-
σιος ἀναγορευθεὶς Αὐγυστος, δι' ὃ ἠναγ-
κάσθη νὰ συνθηκολογήσῃ πρὸς τοὺς βαρ-
βάρους καὶ νὰ σπεύσῃ εἰς Ἀσίαν κατὰ τοῦ

ἀποστάτου, ὅστις ὅμως ἐφανεύθη ἐν τῷ με-
ταξὺ ὑπὸ τῶν αὐτοῦ ἀξιωματικῶν· ὁ δὲ Μ. Α.
ἐπιστρέψας εἰς Ῥώμην κατήγαγε θρίαμβον,
ὅτε ἰδρῦθη ὁ ἔτι καὶ νῦν σωζόμενος ἀνδρι-
ας αὐτοῦ καὶ κατεσκευάσθη ἡ θριαμβικὴ
ἀψίς καὶ ὁ Ἀντωνίνεος κίων, ἐπεσοῦν δὲ
εἰς τὴν διαρρῦθμιν τῶν τοῦ κράτους πραγ-
μάτων, ὅτε νέκ ἐξεγέρσις τῶν βαρβάρων ἡ-
γάγκασεν αὐτὸν νὰ ἐκστρατεύσῃ καὶ πά-
λιν. Ἀλλὰ προσβληθεὶς ὑπὸ λοιμοῦ ἀπέ-
θανεν ἐν Οὐινδοβόνη, τῇ σημερινῇ Βιέννῃ,
ἐν ἡλικίᾳ 60 ἐτῶν κατὰ Μάρτιον τοῦ 180,
καταλιπὼν ἐπὶ τοῦ θρόνου τὸν ἀνάξιον
τοιοῦτου πατρὸς υἱὸν του Κομμοδόν.

* **Μάρκου.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Τη-
τανίου (Καρδίτης), ἔχον 301 κατ. — 2)
Χωρίον τοῦ δήμου Δημητριάδης (Γορτυνίας),
ἔχον 185 κατ. (1896).

Μαρκῶνης Γουλιέλμος. Ἰταλὸς
ἡλεκτρολόγος, γενν. ἐν Γριρρόνῃ πλησίον
τῆς Βολωνίας τῷ 1875 ἐκ μητρὸς Ἀγ-
γλίδος. Ἐγένετο γνωστὸς ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ
ἀνευ σύρματος τηλεγράφου πειραμάτων του,
ἅτινα γενόμενα τῷ 1897 καὶ 1899 ἔφερον
εὐάρεστα ἀποτελέσματα, ὑπισχυόμενα τὴν
ἐπίτευξιν τοῦ ποθομένου ἐν τῷ μέλλοντι.

* **Μάρμαρα.** Χωρίον τοῦ δήμου Μαρ-
πήσσης (Νάξου), ἔχον 211 κατ. (1896).

* **Μαρμαρί.** Χωρίον τοῦ δήμου Μαρ-
μαρίου (Καρυστίας), ἔχον 368 κατ. (1896).
Ὁ δήμος Μ. εἶχε κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπο-
γραφὴν 3,179 κατ.

Μαρμαρῶν. Χωρ. τοῦ δήμου Βαλ-
τετσίου (Μαντινείας), ἔχον 142 κατ. (1896).

* **Μαρμαρόζαν.** Χωρίον τοῦ δήμου
Δωτίου (Ἀργιῶς), ἔχον 436 κατ. (1896).

* **Μαρμαρόν.** Χωρίον τοῦ δήμου Πα-
ρελίων (Κερκύρας), ἔχον 301 κ. (1896).

* **Μάρμαρος.** Κομνητὸν τῆς Οὐγ-
γαρίας, ἔχον ἐμβα. 9,720 τ.χμ. καὶ 309,598
κατ. (τῷ 1900). Ἡ πρωτεύουσα Μ.-Σίγας
εἶχε τῷ αὐτῷ ἔτει κατ. 17,445.

* **Μάρνης** (Marne). Οἱ ἀπὸ τοῦ πετα-
μοῦ κληθέντες νομοὶ τῆς Γαλλίας εἶχον τῷ
1901 πληθυσμὸν ὡς ἑξῆς: 1) νομὸς Μάρνη
432,884 — 2) νομὸς Ἀνω Μάρνη 226,545.

* **Μάρος.** Τὸ σύγγραφικόν κομνητὸν Μ.-
Τόδον εἶχε τῷ 1900 κατ. 178,096 (ἐπὶ
ἐμβα. 4,154 τ.χμ.). Ἡ δὲ πρωτεύουσα αὐτοῦ
Μ.-Βλάσηρχέλι (σύγχ. Βλάχρχέλι) 19,522 κ.

* **Μαρούδας.** Χωρίον τοῦ δήμου Πη-
γῆς (Ρεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 212 κατ.
(1900).

* **Μαρούλια.** Χωρίον τοῦ δήμου Γυ-
θείου, ἔχον 134 κατ. (1896).

* **Μαρπήσσης** δήμος τῆς ἐπαρχίας
Νάξου. Ἔχει 1,363 κατ. (1896).

Μαρρούδιον. Βλ. Χελανθόη.

* **Μαρσάλα** (Marsala). Ἐπίνειον τῆς Σικελίας, ἔχον τῷ 1901 κατ. 57,567

* **Μαρσιέν** (Marchienne - au - pont). Κοινότης τοῦ Βελγίου, ἔχουσα 18,938 κατ. τῷ 1900.

Μαρσιλία. Πρότυπον γένος τῶν Μαρσιλιοειδῶν, περιλαμβάνον φута πρώτῃ φασμένα ἐν τέλει καὶ ἄξι προσοχῆς διὰ τὰς κινήσεις αἱ ἐμφανίζονται τὰ ἐκ τεισάρων φυλλαρίων καὶ δίκην σταυροῦ τεταγμένα κατὰ τὴν ἡμέραν φύλλου. ἄπερ κατὰ τὴν νύκτα ἀνορθούμενα καὶ πλησιάζοντα ἀλλήλοις λαμβάνουσι στάσιν ὕψους.

Μαρσιλιοειδῆ Marsiliaceae (Bot.). Οἰκογένεια ἐκ τῆς τάξεως τῶν ὕδροπτερίδων, χαρακτηριζομένη ὑπὸ πολυγώρων σποριοκαρπίων περιεχόντων ταύτερόνως μικροσποριαγγεῖα καὶ μικροσποριαγγεῖα. Περιλαμβάνει δύο εἴδη, τὴν Μαρτιλίαν καὶ τὴν Πιλουλαρίαν.

* **Μαρσύας.** Πρόσθεσις ὅτι κατὰ τὰς τελευταίας μελέτας πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ Μ. ἦτο τὸ κατ' ἀρχαίαν θεὸς τῶν Φρυγῶν, προσωποποίησης τοῦ παρὰ τὰς Κελαινὰς ἐκβολῆς ποταμοῦ.

Μαρτζώκης Στέφανος. Ἐγεννήθη ἐν Ζακύνθῳ τῷ 1858 ἐκ πατρὸς Ἰταλοῦ, τοῦ Λουδοβίκου Ἰγνατίου Μαρτζώκη καθηγητοῦ, καὶ μητρὸς Ἑλληνίδος ἐκ Ζακύνθου, τῆς κομισσῆς Μαρίας Μεσσάλα. Ἐρρίσθη ἐν ταῖς δημοτικαῖς σχολαῖς τῆς Ζακύνθου, ἀλλ' ἐξεπαιδεύθη εἰς τὴν ἐλληνικὴν, ἰταλικὴν καὶ γαλλικὴν γραμματολογίαν ὑπὸ τοῦ πατρὸς του καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του Μιχάελος. Τὴν πρώτην ποιητικὴν συλλογὴν ἐξέδωκεν ἰταλιστῇ ὑπὸ τὸν τίτλον «Poesie» τῷ 1883 ἐν Ζακύνθῳ, τῷ δὲ 1885 ἐξέδωκεν ἄλλην συλλογὴν, ἰταλιστῇ ἐπίσης, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ore di tormento». Τῷ 1889 ἐδημοσίευσεν τὰς «Ballades» ποιήσεις ἑλληνιστῇ, τῷ 1892 τὴν «Φοῖβον Ἀπὸλλωνά» ἐπικομικὸν ποίημα. Τῷ δὲ 1897 ἐγκαιροποιήθη ὀριστικῶς ἐν Ἀθήναις. Τῷ 1899 ἔ ἐν Παρίσις ἐκδόθη ἑλληνιστῇ ἡ συλλογὴ τῆς Emile Legrand ἐδημοσίευσεν ἑλληνιστῇ τὰ συνέτα του, ὑπὸ τὸν τίτλον «Sonnets». τῷ δὲ 1901 ἐξεδόθησαν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Μαρτιλῆ τὰ πλεῖστα, νεώτερα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐν οἷς καὶ ἀνέκδοτα, ποιήματα τοῦ ποιητοῦ. [Δ.Ι.Κ.]

* **Μαρτινίκη** (Martinique). Μία τῶν γαλλικῶν Ἀντικλόν νήτων. Ἐχουσα τῷ 1901 κατ. 207,011 ὑπὸ τὴν μεγίστην ἑρμείαν τῷ 1902 (8 Μαΐου ν. ἔ.) ἕνεκα τῆς ἐκρήξεως τοῦ ἡφαιστείου Mont Pelée, δι' ἣς ἐν μικρῷ χρονικῷ διαστήματι κατεστράφη ἡ

πρωτεύουσα Saint-Pierre («Ἀγ. Πέτρος») καὶ ἀπώλεσαν 30 χιλ. ἀνθρώπων τὴν ζωὴν των.

* **Μαρτίνον.** Πρωτ. τοῦ δήμου Λαρόμνης (Λοκρίδας), ἔχουσα 4,109 ν. (1896).

Μαρτιντσικόν. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀργιθέας τοῦ νομοῦ Καρδίτσας, ἔχον 201 κατ. (1896).

* **Μαρυλάνδη.** Μία τῶν πολιτειῶν τῆς Βορείας Αμερ. Συμπολιτείας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 1,188,044.

Μάρυπορτ (Maryport). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητείας Κουμπερλάνδης. ἔχει 11,896 κατ. καὶ ἐξαγωγὴν λιθανθράκων.

* **Μαρώνεα.** Χωρίον τῆς Θράκης ἐν τῇ ὑποδοικίῃ Γκιουμουλτζίνας-Ξάνθης τοῦ βίλαετιοῦ Ἀδριανουπόλεως, ἔχον περὶ τὰς 2,000 κατ. Ἑλληνας, διατηροῦντας ἀστικὴν σχολὴν καὶ 2 νηπιαγωγεῖα.

Μαρώνηξ. Χωρίον τοῦ δήμου Σητείας τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ Λασιθίου τῆς Κρήτης, ἔχον 276 κατ. (1900).

Μασέο (Maceio). Παραθαλάσσιος πρωτεύουσα βρασιλιανῆς πολιτείας Ἀγκάρας, ἔχουσα 8,000 κατ.

Μασχοναλάνδη (Maschonaland). Τμήμα τῆς Νοτ. Ῥοδεσίας ἐν τῇ Νοτιῇ Ἀφρικῇ, συνορευόμενον πρὸς τὴν Ζαμβέσιαν ποτ. καὶ τὴν ποταμὸν Ἀνατολ. Ἀφρικῇ. ἀποτελούμενον κυρίως ὑπὸ ὕψιπιδίου. Κατοικεῖται ὑπὸ φυλῆς τῶν Ζουλουκάρρων, εἶναι πλοῦτιον εἰς χρυσὸν, ἐκυρίεθη δὲ ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν τῷ 1893 καταλύσαντων τὸ κράτος τῶν Ματαβέλων.

* **Μασκαρά** (Mascara). Πόλις τῆς Ἀλγερίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 20,992.

* **Μάσκλινα.** Χωρίον τοῦ δήμου Τανίας (Κυνουρίας), ἔχον 278 κατ. (1896).

Μασόνιοι. Βλ. Τέκτονες ἐν τόμ. Γ' σελ. 481.

Μασουλιπατάμ (Masulipatam), ὀρθότερον Μασσιππατάν. Πόλις τῆς Ἀνατολ. Ἰνδίας, ἀποτελοῦσα μετὰ τοῦ ἐπίνειου Μασσιλινδάνδρ τὴν πρωτεύουσάν τῆς περιφέρειας Κίστνας τῆς προεδρείας Μάδρας. ἔχει 38,809 κατ. καὶ ἐξαγωγὴν βαμβάκεων ὕφασμάτων καὶ ἰνδικῶν.

* **Μάσσα.** Πρωτ. τῆς ἰταλ. ἐπαρχίας Μάσσας καὶ Καρράρας (195,631 κατ. ἔχουσα τῷ 1901 ὡς δῆμος 26,413 κατ.

* **Μασσάβα** ἢ Μασσάουα, ἀραβ. Μασσάουα. Μία τῶν κυριωτέρων πόλεων, ἀπὸ τὰς πρωτεύουσας, τῆς ἰταλικῆς ἀποικίας Ἐρυθραίας. Ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς ὑπέλειψεν τῷ 1893 εἰς 7,775 ἀνευ τοῦ στρατοῦ.

* **Μασσαλία** (Marseille). Ἡ πόλις αὕτη τῆς Γαλλίας εἶχε τῷ 1901 κατ. 396.033.

Μάσσα Μαρίτιμα (Massa Maritima). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχίας Γροσσέτου. ἔδρα ἐπίσκοπου, ἔχουσα ὡς δῆμος 18,462 κατ. καὶ μέγιστα μεταλλεῖα χαλκοῦ, σιδήρου καὶ μολύβδου.

* **Μασσατσουσέτς** (Massachusetts). Μία τῶν πολιτειῶν τῶν ἀποτελειουσῶν τὴν βοραιοαμερ. συμπολιτείαν, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 2,805,346.

Ματαίνα. Κράτος τοῦ Δου. Σουδαν ἐπὶ τοῦ ἄνω βόθ τοῦ Νίγηρος, ἀνῆκεν ἀπὸ τοῦ 1893 εἰς τὸ Γαλλικόν Σουδάν. Τὸ κυριώτερον ἐμπορεῖον αὐτοῦ εἶναι Δουένσα, ἀλλοτε δὲ τὸ Τζεννά, ἐπὶ τοῦ Νίγηρος, μετὰ 8—10 χιλ. κατ.

Μασταμπῆς. Χωρίον τοῦ δήμου Ῥελύμνης τῆς ἐμωνόρου ἐπαρχίας τῆς Κρήτης, ἔχον 264 κατ. (1900).

Μαστοειδίτις καλεῖται ἡ τῆς μαστοειδοῦς ἀποφύσεως τοῦ κροταρικοῦ ὅσπου φλεγμονή, δυναμένη νὰ ἐπέλθῃ κατὰ τὴν διαδρομὴν τῶν ὀσείων φλεγμονῶν τοῦ μέτου ὡτις. Ὅταν ἡ φλεγμονὴ ἀψήται τῆς μαστοειδοῦς ἀποφύσεως, ἡ ἀπὸ τοῦ ὡτις πυώδης ἀλλοτε μὲν μειοῦται, ἀλλοτε δὲ ἐκλείπει τελείως καὶ ἀλλοτε ὑπομένει, ἐνῶ ταύτης ὡς καθίστανται αἰσθητὰ περὶ τὸ εὖς ἀλγῆ προσδόν ὀκνηροβολοῦντα πολλαχῆς καὶ ἐπιτείνουμένα κατὰ τὴν νότον μετὰ συνακλόουθου πυρετοῦ. ἡ γὰρ τῆς μαστοειδοῦς ἀποφύσεως ἐξοιδανεύεται καὶ ἐρυθραίνεται τὸ ἀκουστικὸν τύμπανον διατετραίνεται ἢ ἐπουλεῖται. Ἐγκαταλημπαίνονμενον εἰς αὐτὸ τὸ πάθος ἀλλοτε μὲν λήγει δι' ἀπορροήσεως τῶν φλεγμονογενῶν προϊόντων, ἀλλοτε δὲ, τὸ καὶ συχνότερον, σχηματίζεται ὀπίσθημα, ὅπερ ἰαν μὴ σπασθῇ ἐγκαίρως δύναται νὰ γενήσῃ τεσηδὲν τοῦ μαστοειδοῦς ὅσπου, φλεβίτιδα τῶν ἐγκεφαλικῶν κόλπων καὶ ἀποστήμα ἐνδεδυκεφαλικὸν ταχυθάναντον. Ἐνίοτε τὸ ὀπίσθημα ἀνοίγει πρὸς τὰ ἔκτος, σπανίως δὲ ἀπὸ τῆς ἐσω ἐπιφανείας τῆς μαστοειδοῦς ἀποφύσεως, ὅποτε σχηματίζεται πυώδης συναγωγὴ ἐν τῷ στεφανομαστοειδί, μολί, δυναμένη νὰ ἐκχυθῇ πρὸς τὴν λαιμὴν (μαστοειδίτις τοῦ Bezold) ἢ πρὸς τὴν φάρυγγα. Ἡ ἐκάστοτε θεραπευτικὴ ἀγωγὴ ἀπεδίδεται πρὸς τὴν μορφὴν τοῦ πάθους.

* **Μαστοράτικα**. Χωρίον τοῦ δήμου Λαγκωιδῶν (Παξῶν), ἔχον 158 κ. (1896).

Μαστὸς ἀπεξηραμένος, mam mae siccatas (Φαρμ.). Νεώτατον ἔργανον θεραπευτικὸν σκεῦσμα δι' ἀπεξηράνσεως πρὸς τῶν ἀνάνων τῶν μαστῶν ἀγελᾶδων, φερόμενον ἐν τῇ ἐμπορίᾳ ὑπὸ μορ-

φὴν τρογίσκων, ὧν ἕκαστος ἀντιστοιχεῖ πρὸς 1 γραμ. προσφάτου μαστικοῦ ἀδένης. Ὁρελεῖ κατὰ τῶν μετὰ μηννορραγιῶν καὶ μητρορραγιῶν δυσμηνορροϊῶν καὶ κατὰ τῶν μητρικῶν ἰνωμάτων.

* **Μαστοφόρα** (Ζωολ.). Ὡς συμπλήρωμα τοῦ ἐν τ.μ. Π' σελ. 257 σχετικῶς ἀρθροῦ σημειωτέον καὶ τὰ ἑξῆς. Τὰ μαστοφόρα κατὰ τὴν νεαράν αὐτῶν ἡλικίαν φέρουσι τρίχωμα, ὅπερ ἐπὶ τινων (τῶν κητῶν λ.-χ.) θύναται νὰ ἐκλείπῃ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥτονον εἰς τὴν μετὰ ταῦτα ἡλικίαν. Ἐπὶ τινων μερῶν τοῦ σώματος αἱ τρίχες μεταπλάσσονται εἰς ἀκάνθας ἢ τρυφήνας ἢ σελίδας ἢ κερατώδεις πλάκας. Ὁμοίως οἱ ὀνόχες αἱ πλατεῖς καὶ αἱ γρυψοί, αἱ τεπλαὶ καθάπερ καὶ τὸ σύνολον τρίχωμα εἰσὶ πλάσματα ἀπορρέοντα ἐν τοῦ κερατώδους στρώματος τοῦ δέρματος. Τὸ δερμα πίντων τῶν μαστοφόρων φέρεται ἀπειρίαν ἀδένων τῶν μὲν ἰσροτοπειῶν, τῶν δὲ σμηγματογόνων. Οἱ μαστοὶ ὡς ἀδένες προκύπτουσιν ἐκ τῶν σμηγματογόνων κατὰ τροποποίησιν καὶ ὑπερτροφίαν. Οἱ ἐκ τοῦ σκελετοῦ χαρακτηρῶς εἰσὶν εὐσιωδέστατοι. Τὸ μὲν κρανίον περιλαμβάνει ὅσα προστατεύοντα τὸ στομα καὶ τὰ αἰσθητήρια ὄργανα, αἱ ῥινικαὶ κοιλότητες χωρίζονται ἀπὸ τοῦ στόματος δι' εὐείας ὀριζοντίου ὀστεῖνου θύλου, ἀρθροῦται δὲ τὸ σύνολον κρανίον μετὰ τῆς σπονδυλικῆς στήλης δια δύο κονδύλων (χαρκτηρῶς τὰ μάλιστα εὐσιωδῆς). Ἡ δὲ σπονδυλικὴ στήλη ἀποτελεῖται ἐκ σπονδύλων ἀνταρτηθῶν, χωρίζομένων ἀπ' ἀλλήλων ὑπὸ ἰνοχονδρωτῶν δίσκων, καὶ διαιρεῖται εἰς πέντε σαρῶς διακεκριμένους ἀπ' ἀλλήλων μοίρας, τὴν ἀὐχενικήν, συγκειμένην πάντοτε ἐξ ἑπτά σπονδύλων, τὴν νωτιαίαν, φέρουσαν τὰς πλευράς, τὴν ὀσφυϊκὴν, τὴν ἰεράν καὶ τὴν σφαιραῖαν ἢ κοκυγικὴν. Ὁ σκελετὸς τῆς ὠμοπλάτης, ἐξαίρουμένων τῶν μονοσφημένων, ἀποτελεῖται ἐκ δύο μόνων ὀστέων, τοῦ ὀστέου τῆς ὠμοπλάτης καὶ τῆς κλειδῆς. Ἡ γενική κοιλότης διήρηται ὑπὸ τοῦ διαφράγματος εἰς δύο κοιλότητας ἰδίας, τὴν θωρακικὴν καὶ τὴν κοιλιακὴν. Ὁ πεπτικὸς σωλὴν ἔχων τελείαν διάπλυσιν περιλαμβάνει ὡς ἴδια μέρη τὸ στόμα, τὸν φάρυγγα, τὸν οἰσοφάγον, τὸν στομάχον, κείμενον ὑπὸ τὸ διάφραγμα, τὸ λεπτόν έντερον, συναπτεόμενον μετὰ τοῦ πάχους ἐκ τῶν πλάγιων αὐτῶς ὡστενὰ ὑπάρχει καὶ τυφλόν. Ὑπάρχουσι δύο ἑδοντοφυαί, ἡ πρόσκαιρος ἢ τῶν γαλοθικῶν ἑδόντων καὶ ἡ μόνιμος. Καρδία τετρακέλιος μετὰ μοναδικῷ ἀορτικοῦ τῶξου ἀριστερόθεν. Ἐξαίρεσις τῶν

Μονοτρημόνων, πάντα τὰ μαστροπόρα ἔχουσιν εὐροδόχον κύστιν καὶ οὐρήθραν κεχωρισμένην ἀπὸ τοῦ πρωκτοῦ. Ὡς πρὸς τὰ νευρικά κέντρα παρατηρεῖται μεγίστη ἀνάπτυξις τῶν ἡμισφαίριων ἐννομένων διὰ τοῦ ἐγκεφαλικοῦ τριγώνου καὶ τοῦ τυλώδους σώματος. [P N.B.]

* **Μαστροντώνη.** Χωρίον τοῦ δήμου Τριταίας (Πατρῶν), ἔχον 123 κατ. (1896).

* **Μαστρίχτη** (Maastricht). Πρωτ. τῆς ἑλλανδ. ἐπαρχίας Λιμβούργου, μετὰ κατ 34,339 τῷ 1899.

* **Μαστρογυζάννη.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἰτάμου τοῦ νομοῦ Καρδίτσας, ἔχον 546 κατ. (1896).

* **Μάστρου.** Χωρίον τοῦ δήμου Παραγελοῦτιδος (Μεσολογγίου), ἔχον 195 κατ. (1896).

* **Μασχουλοῦρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Κισρίου τοῦ νομοῦ Καρδίτσας, ἔχον 321 κατ. (1896).

Ματαλλά. Κώμη τῆς ἀσιατικῆς Τουρκίας ὑπαγόμενη ὑπὸ τὴν νομαρχίαν καὶ τὴν μητροπόλιν Ἰκονίου καὶ ἔχουσα 1000 κατ. Ἑλλήνας διατηροῦντας ἑλληνικὴν καὶ διμοτικὴν σχολήν. [Γρ Σ.Ι.]

Ματαμάτα (Chelys fimbriata). Τὸ παροξυτότερον καὶ δυσμερρώτερον τῶν ἐπὶ γῆς ἑρπετῶν, βιοῦν ἐν ταῖς Γουάναϊς καὶ ἐν τοῖς βορειανατολικαῖς μέρεσι τῆς Βραζιλίας, περιγραφέν τὸ πρῶτον ὑπὸ τὸ Ριέρτε Βαγγέρε ἐν ἔτει 1741 ὑπὸ τὸ ὄνομα Ῥαπαράσα, ὡς καλοῦσιν αὐτοὶ οἱ ἰθαγενεῖς Ἰνδοὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Μαρόνη ποταμοῦ. Εἶναι εἶδος χελώνης μήκους μέχρι 2 μ. Κεφαλὴ πλατεία, τριγωνική, πεπιεσμένη, λαιμὸς μακρὸς καὶ ὀγκώδης, βρεῖθον θυμῶν, φέρων ἐκατέρωθεν σκωληκροειδεῖς τοῦ δέρματος ἐκπλασθήσεις, αἵτινες ὑπάρχουσι καὶ κατὰ τὴν κεφαλὴν, κατὰ τὸν πώγωνα, ὑπὸ τὰ ὦτα καὶ ὑπὸ τὸν τράχηλον καὶ δι' ὧν ἐπιπλεόντων τοῦ ὕδατος δαλεάζονται πρὸς τροφήν τοῦ ἑρπετοῦ χρησιμεύοντες ἰσχυρῶς. Ῥύγχος ἐν εἴδει προδοσκιῶδες κινητὸν κατὰ τὸ πρόσθιον τῆς κεφαλῆς μέρος· ὀρθαὶ σμικρόταται, κείμεναι κατὰ τὸ ἄκρον ἐκαστέρωθεν τῆς ῥίξης τῆς προδοσκιῶδος· στόμα εὐρύτατον ἐσχισμένον μέχρι τῶν ὠτων· σιγῶντες τιμητικῶτατοι ἐπενδεδυμένοι ὑπὸ κερατίνου καλύμματος· ὦτα μακρότατα· χελώνιον ὑπόκυρτον, φέρον ἄνωθεν δύο βαθείας καὶ εὐρείας αὐλακας ἐπιμήκεις μετὰ τριπλοῦ στοίχου κεραυροειδῶς διατεταγμένων φολιδῶν, οὕτως ὥστε τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματος τοῦ ἑρπετοῦ φέρεῖ ὀγκώδεις ἀκανονίστους ὕδους· τὸ στέρνον ἀποστενεύμενον ἐν τῶν πρῶτον πρὸς τὰ ὀπίσω φέρεῖ βαθεῖαν αὐλακα κατὰ τὸ μέσον πό-

δες μετὰ ὑποτυπῶδων δακτύλων φερόντων ἰσχυροὺς καὶ μακροὺς ὀνυχας πέντε μὲν κατὰ τὰ πρόσθια, τέσσαρες δὲ κατὰ τὰ ὀπίσθια ἄκρα· οὐρὰ βραγχεῖα· χροῖμα τὸ μὲν ἄνωθεν κεραυροῦρον, τὸ δὲ στήθος ἐρυθρὸν μετὰ μελάνων μαρμαρωμάτων τὰ ἄκρα ὡς καὶ τὸ κάτω μέρος τοῦ λαιμοῦ καὶ τῆς κεφαλῆς πρασινοκίτρινα μετὰ ὀρνῶν στιγμάτων διατεταται ἐν τοῖς στασίμοις ὕδατι, ἐν ταῖς ἡμιζήροισι ἔλπει καὶ τρέφεται ἀποκλειστικῶς ἐξ ἰσθῶν, οὗς ἐπιδεδιωγμένα συλλαμβάνει. Τὸ ὅλον σῶμα τοῦ ζῴου ἐκπέμπει ἀρόρητον δυσοσμίαν, οὗχ ἥσσον ἢ σὰρξ αὐτοῦ τρώγεται ὑπὸ τῶν Καραϊβῶν. Μόνον κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ὥστοκίας ἐξέρχεται εἰς τὴν ξηράν. Ὑπάρχουσι τοιαῦτα εἶδη ἐν ταῖς ζωολογικαῖς κήραις τῆς Εὐρώπης.

Ματαμόρος (Matamoros) Πόλις τοῦ Μεξικοῦ· 1) ἐν τῇ πολιτείᾳ Ταμπουλί-ας μετὰ 13 χιλ. κατ. — 2) M Izucar, ἐν τῇ πολιτείᾳ Πουέμπλα, μετὰ 12 χιλ. κατ. καὶ ἀνθρακωρυχείων.

* **Ματαρίγκα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Μακρυναΐας (Μεσολογγίου), ἔχον 818 κατ. — 2) Κώμη τοῦ δήμου Τιτανίου τοῦ νομοῦ Καρδίτσας, ἔχουσα 915 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Βουπρασιῶν (Ἡλείας), ἔχον 117 κατ. (1896).

Ματέ ἢ πείρον τῆς Παραγουάης ἢ πείρον τῶν Ἰησουΐτων (κατ. ilex maté) καλεῖται εἶδος τι πρίνου τῆς Παραγουάης, ἔχον φύλλα μόνιμα ἐνῆλλαξ διατεταγμένα, σφηνοειδῆ, πριονωτά, στιλπνά καὶ καρπούς ῥαγχοειδεῖς ὑπερύψους. Οἱ Ἰησουῖται ἐπιδοθέντες εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ φυτοῦ τούτου ἐδίδαξαν τὸν τροπικὸν τῆς φρυξείας τῶν φύλων αὐτοῦ, τὰ ὅποια παρέχουσιν οὕτω κύνιν ἐγγυματιζομένην ἐν ζέοντι ὕδατι. Τὸ ἐγγυμα τούτου γίνεταί· ἡ δὲ δοχεῖον ἐκ κολοκύνθης καλουμένην ματέ, ἐξ οὗ καὶ ἡ ἐπίκλησις τοῦ τε ποτοῦ καὶ τοῦ φυτοῦ. Γίνεται μεγάλη χρῆσις αὐτοῦ ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ἀμερικῇ ἀντὶ τοῦ σινικοῦ τείους Περιέχει καρτεΐνην, πτηνικὰ ἔλαια διάφορα καὶ στοίχεα ῥητινώδη. Διαγείρει τὸν ἐγκέφαλον καὶ τὸ μέγα συμπαθητικὸν νεῦρον. Καθεστῆσι τοὺς χρωμένους ἰκανωτέρους ἐάντων εἰς ἐργασίαν καὶ ὁδοπορίαν. Ἡ ὑπερβολικὴ χρῆσις πειράζει πολλὰκις τὰ πεπτικά ὄργανα καὶ δύναται νὰ ἐπιφέρῃ μείωσιν τῶν διανοητικῶν δυνάμεων.

Ματερλική (Maurice Maeterlinck). Βέλγος ποιητής, γενν. τῷ 1862 ἐν Γάνδῃ, ἐνθα ἔζητας ὡς δικηγόρος ἀριερώθη εἰς τὴν πρῆσιν καὶ ἐγκατέστη τῷ 1896 ἐν Παρισίοις. Πλήν ποιημάτων συνέγραψε κυρίως δράματα, ἐν οἷς δηλοῦται πολλή

όπαιοιδοξία καὶ μυστικισμός. Ὅπως ἄλλων χαρακτηρὰ δ' ὅμως ἔχει τὸ πρὸ 1902 ἐπιδεικνύον ἔργον Monna Vanna, ἐν ᾧ περὶ τῶν ποταμῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀγάπη. Ὁ Μ. ἔγραψε καὶ τινὰ φιλοσοφικά ἔργα.

* **Μάτεση.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδριτσίνης (Ὀλυμπίας), ἔχον 431 κατ. (1896).

* **Μήτζανη.** Χωρίον τοῦ δήμου Σικυωνος (Κερυνθίας), ἔχον 721 κατ. (1896).

* **Ματζάρα** (Mazzara del Vallo). Παραθαλάσσιος πρωτ. περιφέρειας ἐν τῇ ἰταλ. ἐπαρχίᾳ Δρεπάνου (Trapani) τῆς Σικελίας. ἔχει 20,130 κατ. (1901) καὶ ἀκμαῖον ἐμπορίον.

* **Ματζαρίνο** (Mazzarino). Πόλις τῆς Σικελίας, ἔχουσα πρὸ 1901 ὡς δήμος 16,355 κατ.

* **Ματζάρο.** Δὲν λέγεται οὕτως, ἀλλὰ Ματζάρα (βλ. λ.).

* **Ματιόλη ἡ ἑτησία** (γαλλ. pillee quarantaine). Εἶδος σταυρανθῶν φυτῶν ὑπὸ μορφήν ποσὶς ἑτησίας, ὀρθοκάλου, πολυκαλῶς, ὕψους 30—35 ὄψεα, ἐχούσης φύλλα λογχιστά, λευκὰ, τριχωτά, ἀνθὴ δὲ διαφόρου χρώματος ὑπὸ μορφήν βοτρυῶν ἐπιμήκων. Εἶναι φυτὸ καυτηρικόν.

* **Ματικόν** (Matico) καλοῦνται γενικῶς εἰς τινὰ Περουβιανῶν. Τα φύλλα τῶν φυτῶν τούτων θεωροῦνται ὡς ἀρίστα στυπτικά, εἰσάχθησαν δὲ εἰς τὴν θεραπευτικὴν κατὰ τῶν γυναικῶν δυσπεψιῶν, διαρροῶν καὶ δυσεντερειῶν. Τὸ οἰθέριον ἔλαιον (essence de Matico) παρέχεται μετὰ μυρτιδανου ἢ κοπαίου βαλσάμου κατὰ βλεννορροϊκῆς εὐρηθρίδας.

* **Ματουρίνον** (Maturin). Πολιτεία τῆς Βενεζουέλας, καταλαμβάνουσα ἐμβ. 38,099 τ.χμ. μετὰ 74,503 κατ. Ἡ ἐμῶνυμος πρωτ. ἔχει 5 χιλ. κατ., διηγεῖται δ' ἐμπορίον μετὰ τῆς ἀπέναντι νήσου Τρινιδαδ.

* **Ματαγρά.** Χωρίον τοῦ δήμου Τριπόλεως (Μαντινείας), ἔχον 424 κατ. (1896).

* **Ματαεράτα** (Macerata). 1) Ἐπαρχ. τῆς Ἰταλίας, ἔχουσα ἐμβ. 2814 τ.χμ. καὶ 250,429 κατ. πρὸ 1901. — 2) Πρωτ. αὐτῆς, ἔχουσα ὡς δήμος κατ. 22,784.

* **Ματσούγε.** Παραθαλάσσιος πόλις τῆς Ἰαπωνίας, ἐπὶ τῆς νήσου Νίπον, ἔχουσα 34,651 κατ., χαρτοποιαν κ.

* **Ματσουγιάμα** (Matsujama). Πόλις τῆς Ἰαπωνίας, ἐπὶ τῆς νήσου Σικόκου, ἔχουσα 36,545 κατ. Πλησίον εὕρισκονται αἱ θερμαὶ τοῦ Δόγο.

* **Ματσουκάτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Δελχίου (Σάμης), ἔχον 157 κατ. (1896).

* **Ματσούκι.** Χωρίον τοῦ δήμου Καλαρρυτῶν (Ἀρτης), ἔχον 430 κατ. (1896).

* **Ματσουμότο.** Πόλις τῆς Ἰαπωνικῆς νήσου Νίπον, μετὰ 31,324 κατ.

* **Μάϋα** καλοῦνται ἐν περιλήψει αἱ λαοὶ τῆς ἐν τῇ κεντρικῇ Ἀμερικῇ χερσονήσου Γουατανα καὶ τινῶν ἐνερῶν χωρῶν, οἵτινες εἶχον ἄλλοτε φθάσει εἰς πολιτισμὸν πολὺ ἀνεπτυγμένον. Σφίζονται δὲ τούτου πρὸ πάντων ἀρχιτεκτονικά ἔργα μεγαλοπρεπῆ, ἐν οἷς λίαν ἀξιώλογος εἶναι καὶ ὁ γλυπτικὸς διακοσμός. Οἱ Μ. εἶχον καὶ γραφὴν ἱερογλυφικὴν, ἥς σφίζονται μνημεῖα τινά.

* **Μάϋεν** (Mayen) Πόλις τῆς πρωσσικῆς νομοῦ Κολοβεντίας, μετὰ 11,961 κατ. (1900).

* **Μαϋέννη** (Mayenne). Νομός τῆς Γαλλίας, ἔχων πρὸ 1901 κατ. 313,403 ἡ ἐμῶνυμος πόλις αὐτοῦ (αὐτὴ δὲ πρωτεύουσα) εἶχε πρὸ αὐτῆς κατ. 1008.

* **Μάϋερ** (Meyer). 1) Ἐδουάρδος. Πρῶτος οὗ τῆς ἱστορίας τῆς ἀρχαιότητος ἐξεδόθησαν μέχρι τοῦ 1902 5 τόμοι. — 2) Γουσταῦος. Ἀπέθανε πρὸ 1900 ἐν φρενοκωμῳ. — 3) Κορράδος Φερδινάνδος. Ἀπέθανε πρὸ 1898 παρὰ τὴν Ζυρίχην. — 4) Λέων. Ἐξέδωκε 1901—2 Ἐργασίαι τῆς ἑλληνικῆς ἐτυμολογίας (4 τ.).

* **Μαυράτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλίου (Κρανίας), ἔχον 452 κατ. (1896).

* **Μαυραχάδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Κιερίου τοῦ νομοῦ Κορδίσσης, ἔχον 510 κατ. (1896).

* **Μαυρέλι.** Χωρίον τοῦ δήμου Τυμραίων (Κολαμπάρας), ἔχον 738 κατ. (1896).

* **Μαυριά.** Χωρίον τοῦ δήμου Γέρτωνος, ἔχον 245 κατ. (1896).

* **Μαυρενίκα.** Χωρίον τοῦ δήμου Εὐρωστίνης (Κορινθίας), ἔχον 513 κατ. (1896).

* **Μαυρίκι.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Τεγέας (Μαντινείας), ἔχον 442 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγίου (Αἰγιαλείας), ἔχον 587 κατ. (1896).

* **Μαυρίκιος.** Ἡ ἀγγλικὴ αὕτη νήσος εἶχε πρὸ 1901 κατ. 370,407, ἡ δὲ πρωτεύουσα Port-Louis 53,978.

* **Μαυρέλλου.** Πρωτ. τοῦ δήμου Τυμφορητοῦ (Φθιώτιδας), ἔχουσα 333 κατ. (1896).

* **Μαύροδον.** Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ὑποδοικίᾳ Καστορίας τοῦ βιλαετίου Μοναστηρίου, ἔχον περὶ τοὺς 1,500 κατ., ὧν οἱ ἡμίσεις Ἕλληνας, διηγεῖται οὖν ἀστικὴν σχολὴν καὶ νηπιαγωγεῖον, οἱ δ' ἄλλοι μουσουλμάνοι.

* **Μυροδοῦνι**—Χωρίον τοῦ δήμου Γουσίου, ἔχον 866 κατ. (1890).

* **Μυροδοῦνιον**. Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1890 ὁ πληθυσμὸς ἀνῆλθετο εἰς 227,841 κατ., ὧν 15 χιλ. μωαμεθανοί· Ἀλβανοὶ καὶ Σέρβοι, 13 χιλ. καθολικοῦ δόγματος· Ἀλβανοὶ οἱ δὲ λοιποὶ πάντες ὀρθόδοξοι.

Μυρογένης. 1) Σπυρίδων Μ. Πασσαῖς. Ἀνήκων εἰς τὴν μεγάλῃν οἰκογένειαν τῶν Μυρογενῶν (βλ. λ. ἐν τὸμ. Β') ἐγενν. τῷ 1816 ἐν Θεραπεύσει, μέινας δ' ὁρραῖος ἐκ παιδικῆς ἡλικίας ἐσπούδασε τὴν ἱατρικὴν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ἐν Πιέννῃ, πρεσβευτοῦ τῆς Τουρκίας καὶ θεοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου Μυρογένη. Μετὰ τὸ πέρασ τῶν σπουδῶν τοῦ ἐπανελθὼν εἰς Κων/πολιν διωρίσθη τῷ 1846 ἱατρός τοῦ νοσοκομείου τοῦ Τεπ-χανέ, τῷ δὲ 1847 ἀρχίατρος τοῦ νοσοκομείου Χαϊδαρ-πασσᾶ καὶ τῷ 1849 ἱατρός τοῦ νοσοκομείου τοῦ Μάλτεπε καὶ καθηγητὴς τῆς ὕγιεινῆς καὶ γενικῆς παθολογίας ἐν τῇ Αὐτοκρατ. ἱατρικῇ σχολῇ. Τῷ 1855 προήχθη εἰς βολυμὸν βεζίρου, μετὰ δὲ τὴν εἰς τὸν θρόνον ἀνάστησιν τοῦ νῦν σουλτάνου διωρίσθη ἀρχίατρος αὐτοῦ καὶ διετήρησε τὴν θέσιν ταύτην μέχρι τοῦ θανάτου του. Διέπρευν δὲ ὡς συγγραφεὺς σπουδαίων ἱατρικῶν συγγραμμάτων, ἐν οἷς τὰ *La lèpre des Grecs* (1892) καὶ *Les chiens errants de Constantinople* (1888), καὶ διεκρίνετο διὰ τὴν πολυμάθειαν καὶ τὴν ἔκτακτον αὐτοῦ εὐφυΐαν. Ἀπέθανε τῷ 1902.

— 2) Ἀλ. ἐξ ἀνδρός. Πρεσβύτερος υἱὸς τοῦ προηγουμένου· ἐσπούδασεν ἐν Κων/πόλει καὶ εἰτα ἐν Παρίσις, ἐνθα ἀνηγρευθὴ διδάκτωρ τῷ 1871, μεθ' ὃ ἐπανακάμψας εἰς Κ/πολιν διωρίσθη ἰδιαίτερος γραμματεὺς τοῦ Σουλτάνου, εἰτα γραμματεὺς πρεσβείας ἐν Βελιγραδίῳ καὶ ἐν Μαδρίτῃ καὶ τέλος προυβιάσθη εἰς πρεσβευτὴν τῆς Τουρκίας ἐν Βασιγικῶνι. Τῷ 1896 διωρίσθη μέλος τοῦ συμβουλίου τοῦ Κράτους, τῷ δὲ 1902 ἡγεμὼν τῆς Σάμου, ἐνθα διὰ τῆς ἀγαθῆς διοικήσεώς του ἀρίστην ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν. Συνέγραψε καὶ δοκίμιον περὶ Βολταίρου. — 3) Δημήτριος Μ. γεννηθεὶς ἐν Βυζαντίῳ καὶ σπουδάζας αὐτόθι τε καὶ ἐν Παρίσις. Ἐπανελθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν διετέλεσε γενικὸς πρόξενος τῆς Τουρκίας ἐν Φιόμῃ, Μελίτῃ καὶ ἐν Μασσαλίᾳ, ὅπου καὶ ἰδιωτεύει νῦν. Συνδραμῇ αὐτοῦ ἐξεδόθη τὸ περὶ τῆς οἰκογενείας του ἔργον τοῦ Th. Blancard, *Les Myrogéni* (Paris, 1892). — Γόνος τῆς ἐπιστήμου ταύτης οἰκογενείας τῶν Μυρογενῶν εἶναι· καὶ ὁ ὑπερεκατοντούτης συνταγματάρχης τῆς ἐνεργοῦ φάλαγγος καὶ μόνος ἐπιζῶν ἀγώ-

νιστῆς Ἀπόστολος Μ., σπουδάζας ἐν Σιένη τῆς Ἰταλίας θαπανάς τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος πρεσβευτοῦ καὶ θεοῦ τοῦ Ἰωάννου Μ. τὴν ἱατρικὴν Ἄμα τῇ ἐκρήξει τοῦ ἱεροῦ ἀγώνος ἐσπευσε μετὰ τινῶν Ἰταλῶν ἐθελοντῶν καὶ ἔλαβε μὲν ἐνεργὸν μέρος ἐν διαφόροις μάχαις καὶ ὡς ὀπλίτης καὶ ὡς ἱατρός, τραυματισθεὶς δὲ. Τῷ 1854 παρεβίβη μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Θ. Γρίβα εἰς τὰς κατὰ τὴν Ἠπειρον μάχας, ἐν Κουτσουλίῳ μάλιστα ἀπώλεσε καὶ δύο δακτύλους τῆς δεξιᾶς χειρὸς. Εἶναι τιμημένος διὰ τοῦ ἀριστείου τοῦ ἀγώνος καὶ τοῦ χρυσοῦ τοῦ Σωτήρος· ἐν δὲ τῷ ἐσχάτῳ ἐν Ἀθήναις συγκροτηθέντι ἱατρικῷ συνεδρίῳ, κατ' αἰτήσιν ἐρόσεων, προέδρευεν αὐτοῦ τιμὴς ἐνεκεν. — Ἔτερος κλάδος εἶναι οἱ ἐν Κρήτῃ Μυρογενῶν, ὧν ὁ Ἐμμανουήλ Μ. ἡγηθεὶς τῆς φερωνόμου επαναστάσεως τοῦ 1858, ἀπέσπασεν ἀπὸ τῆς Πύλης τὸ δικαίωμα νὰ φέρωσιν ὅπλα καὶ τώως ἀπῆλθι Κρήτες, τοῦθ' ὅστερ συνετέλεσε μεγάλως εἰς τὴν κατόπιν εὐδωσιν τῶν ἀγώνων τῆς ἡρωικῆς νήσου.

Μυρογιάννης Γεράσιμος. Ἐγενν. ἐν Κεφαλληνίᾳ τῷ 1823, ἐσπούδασε δὲ φιλοσοφίαν καὶ ζωγραφικὴν. Διετέλεσε πληρεξούσιος ἐν τῇ ἐθν. συνέλευσει τοῦ 1863 καὶ βουλευτὴς κατὰ τὴν πρώτην περίεσιν, εἰτα πρόξενος ἐν Μασσαλίᾳ τῷ 1871 καὶ ἐν Τεργέστῃ, ἀκολούθως διευθυντὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις σχολείου τῶν τεχνῶν, μεθ' ὃ διωρίσθη γενικὸς πρόξενος ἐν Μασσαλίᾳ ἀπὸ τοῦ 1882—1885, ἔκτοτε δὲ οὐδεμίαν ἄλλην λαδὼν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἐπέδωκε εἰς συγγραμμάς. Ἐξέδωκε μεταφράσιν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ τῶν Βίων τῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν τῆς Ἰταλίας (Ἀθῆν. 1862), ἱστορίαν τῶν Ἰονίων νήσων ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ ἔτους 1797 καὶ λήγουσαν τῷ 1815 (τόμ. 2. Ἀθῆν. 1891), Βυζαντινὴν τέχνην καὶ βυζαντινοὺς καλλιτέχναις (Ἀθῆν. 1893) καὶ πραγματεῖαν περὶ τῶν ζωγράφων Δοξαράδων καὶ τῶν Ζακυνθίων Κουτούζη καὶ Καντάνη (Ἔστις, 1894). Πρὸς τοῦτοις ἐξέδωκε καὶ τὴν ἐφημερίδα «Φωνὴν τῆς Ἐλευθερίας» ἀπὸ τοῦ 1860—61 καὶ ἔγραψε κατὰ διαφόρους περιόδους ἐν τῇ «Παλιγγενεσίᾳ».

Μυροκοροδάτος. 1) Γεώργιος Ἀλ. Καθηγητὴς τῆς νομικῆς ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ, γενν. τῷ 1802 ἐν Κ/πόλει ἐκ κλάδου τοῦ διαστήμου φαναριωτικοῦ τῶν τῶν Μ. Ἐλθῶν εἰς Ἑλλάδα μετὰ τὴν σπουδὴν τῆς νομικῆς ἐν Γαλλίᾳ, διωρίσθη ἄμα τῇ ἐξέρσει τοῦ ὀθωνίου πανεπιστημίου ἔκτακτος καθηγητὴς τοῦ γαλλικοῦ δικαίου τῷ 1837 καὶ τακτικὸς τῷ 1839. Συνέγραψεν Ἐγχειρίδιον τῆς ἐλλήν. ἐμπορικῆς νομοθεσίας (ἐν Ἀθήναις 1838) καὶ

διάρρους άλλας πραγματείας ἐν πρωτο-
τύπῳ καὶ ἐν μεταφράσει· περὶ πολιτικῶν
καὶ ὀρθοκευτικῶν ζητημάτων ἐκδοθείσας ἐν
περιοδικῇ ἢ καὶ χωριστῇ, διετέλεσε δὲ
πρῶτα ἐν τῷ 1849—1850 καὶ ἀπέθανεν
ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Αὐγούστου 1858. Ὁ εἰς
τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἔλαβε ῥωσικὴν ὑπηρε-
σίαν ἐν τῷ ναυτικῷ, ἀδελφεὶ δ' αὐτοῦ ὑ-
πῆρξεν πλήν ἄλλων ὁ κατωτέρω μνημο-
νισμένος Δημήτριος ἡ Λαυκία, σύζυγος
Σταράνου Καραθεοδωρῆ, καὶ ἡ γνωστὴ ποιή-
τρια Αἰκατερίνη Δοσίτου. — 2) Δημήτριος
ἡ Ἀλ. Καθηγητὴς τῆς ἱατρικῆς, γενν.
περὶ τὸ 1811 ἐν Κωνσταντινουπόλει. Διω-
ρίθη ἐπίσης τῷ 1837 καθηγητὴς τῆς ἀνα-
τομίας καὶ φυσιολογίας ἐν τῷ πανεπιστη-
μίῳ, ἀλλ' ἀπέθανε πρόωρος ἐν Ἀθήναις
τῇ 5 Νοεμβρίου 1839 ὑπὸ πάντων ὀρηγνύσε-
ων. Συνέγραψεν Ἀνατομίαν, τυπωθεῖσαν τῷ
1836, καὶ κατέλιπε ἡμιτελὴ Φυσιολογίαν.
Ἐκ τῆς περιουσίας αὐτοῦ κληροδοτηθείσης
τῷ πανεπιστημίῳ ἐσχηματίσθη τὸ Μαυρο-
κορδάτειον κληροδοτήμα πρὸς σπουδῶν τῶν
ἀνερῶν φοιτητῶν τῆς ἱατρικῆς. — 3) Δη-
μήτριος. Συγγραφεὺς καὶ πολιτικὸς ἀ-
νὴρ, γενν. ἐν Ὁδησσῶ κατ' Ὀκτωβρίον τοῦ
1821 ἐκ τῆς γνωστῆς οὐκρασιτικῆς οἰκο-
γενείας καὶ ὡν ἐγγονὸς τοῦ Δημητρίου Σχι-
ναι. Τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ κατελευθέρω-
ται ἐν Νάυπλιον, ὁ νεκρὸς τότε Μ. διήκουσεν ἐκεῖ
τα γυμνασιακά μαθήματα, ἀτινα ἐπεράτω-
σεν ἐν Ἀθήναις Μεταβὰς εἰς Παρίσιους
ἐκπαιδεύσας τὸ δίκαιον. ἀναγορευθεὶς τῷ
1844 διὰ τῆς διατριβῆς του Περί ὁμιλο-
γίας καὶ ὅρκου, μετ' οὗ ἐπανελθὼν εἰς
Ἑλλάδα διωρίσθη νεωτάτος καθηγητῆς ἐν
τῷ λυκείῳ τῶν Ἀθηνῶν, μετὰ τινὰ δ' ἔτη
προτελέσθη εἰς Σμύρνην ὡς καθηγητῆς
μετὰ τοῦ Γερασίου Ζωιχίου ἐν τῇ Εὐαγ-
γελικῇ σχολῇ, ἐνθα διέμεινε μέχρι τοῦ
1848. Μετὰ τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ εἰς Ἑλ-
λάδα διετέλεσε πρῶτον μὲν δικαστὴς, ὑ-
στερον δ' ἐγένετο ὑπουργὸς τῆς Παιδείας
ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ὁθωνος, μετ' οὗ τὴν
πρώτην ὑπῆρξεν ἐπὶ τινὰ χρόνον ὑπουργὸς
ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ἐν τῷ ὑπουργείῳ Βάλ-
βη. Ἐπὶ τοῦ βασιλέως Γεωργίου ὑπῆρξε
νομάρχης Κερκύρας καὶ ὑπουργὸς τῆς Παι-
δείας τὸ δεύτερον. Κατὰ τὴν Κρητικὴν
ἐπανάστασιν ἐξελέγη πρόεδρος τῆς ἐπανα-
στατικῆς ἐπιτροπῆς ἐν Κρήτῃ τῷ 1867.
Ἀπὸ τῇ 42 Αὐγ. 1873. Φιλανθρώπος καὶ
ἐλευθερότατος ὧν ὑπῆρξε πρόεδρος τῆς φι-
λπτώχου εταιρείας καὶ εἰναιδὶα γνωστὸς
διὰ τὴν μετάφρασιν ἢ μᾶλλον τὴν ἀπομίμη-
σιν τῶν Stunden der Audacht τοῦ Zschokke
τὴν ἐκδοθ. ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Ὀρθοκευτικά
μετέταξ 3 τόμ. ἐν Ἀθήναις 1861—64, β'
ἐκδόσεις αὐτῆς 1866 εἰς 5 τόμ. βιβλίον σχόν
μεγάλην διάδοσιν παρ' ἡμῖν· ἐγραψε δὲ πρὸς

ταύτῃ καὶ Δοκίμιον ἱστορικὸν περὶ τῆς ῥωσ-
σικῆς νομοθεσίας, ἐν Ἀθήναις 1857, Ἐπι-
στολαὶ ἐκ Γερμανίας περὶ πιστωτικῶν τρα-
πέζων, ἐν Λειψία 1869, Περὶ τῆς ἐκπαιδεύ-
σεως τοῦ λαοῦ 1872. — 4) Γεωργίος.
Υἱὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου (βλ.
ἐν τῷ μ. Ε.). Ἐγενν. κατ' Ἀπρίλιον τοῦ
1839, μετὰ δὲ τῇ ἐν Παρίσιος συμπλή-
ρωσιν τῶν σπουδῶν αὐτοῦ διωρίσθη ἀκό-
λουθος τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.
εἰς τὰς πρέτους ἐν Ῥώμῃ. Ὑπῆρξεν εἰς
τῶν γαμβρῶν τοῦ βασιλέως Σιναι. Ἀποχω-
ρήσας ἀκόλουθος τοῦ διπλωματικοῦ στα-
θίου ἡσυχάζειτο εἰς τὸν καταρτισμὸν Νοσελ-
λινικῆς βιβλιοθήκης, κατορθώσας δὲ τὰ
συμπληρώσας εἰλην τὴν σειράν τῶν ἀπὸ τῆς
ἐρευνήσεως τῆς τυπογραφίας μέχρι σή-
μερον ἐκδοθέντων ἑλληνικῶν βιβλίων. Πολ-
λὰ ἐκ τῆς βιβλιοθήκης αὐτοῦ ἐδημοσίευσεν
ὁ Αἰμίλιος Λαγρᾶν. Ἀπὸ θ. κατ' Ἰανουάριον
τοῦ 1902. — 5) Νικόλαος. Υἱὸς Ἀλεξάν-
δρου Μαυροκορδάτου καὶ ἀδελφὸς τοῦ προη-
γουμένου, διετέλεσε ἐπὶ πολλὰ ἔτη πρε-
σβευτὴς ἐν Κων/πόλει. Ἐγενν. ἐν Τερζέστη
τῇ 16 Νοεμβ. 1837, κατ' ἐν χρόνον ἐπα-
τήρ αὐτοῦ ἦτο πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος παρὰ
τῇ αὐτῇ τοῦ Μονάχου, μετὰ δὲ τὰς ἐν Ἀ-
θήναις ἐγκυκλίους σπουδὰς ἐσπούδασε τὰ
νομικά ἐν Παρίσιος μέχρι τοῦ 1859, ὅτε
διωρίσθη καὶ ὑπῆρτευσεν μέχρι τοῦ 1861 ὡς
β' γραμματεὺς τῆς ἐν Κων/πόλει πρεσβε-
ίας. Τῷ 1862 εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐθνικοσυμβου-
σίαν ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀνδρου ἀπὸ δὲ
τοῦ 1865 μέχρι 1869 διετέλεσε νομάρχης
ἐν Κερκύρα. Εἰς τὴν βουλὴν εἰσῆλθεν ἐκ
νέου ὡς ἀντιπρόσωπος Ἀνδρου τῷ 1872,
τῷ δὲ 1879 μετέσχε τῆς κυβερνήσεως Τρι-
κλῦπῃ ὡς ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστι-
κῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως. Πρε-
σβευτὴς τὸ πρῶτον διωρίσθη ἐν Παρίσιος
τῷ 1882 καὶ κατὰ τὸ ἐπομένον ἔτος ἐ-
στάλη ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ βασιλέως καὶ
τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως εἰς Πετρούπο-
λιν κατὰ τὴν στέψιν τοῦ αὐτοκράτορος Ἀ-
λεξάνδρου. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1886 ὑπῆρτευσεν
ὡς πρεσβευτὴς ἐν Πετρούπολει μέχρι τοῦ
1889, ὅτε διωρίσθη πρεσβευτὴς ἐν Κων/πό-
λει. ἐνθα πολλοχῶς ὑπερασπισθεὶς τὰ
ἐθνικά συμφέροντα καὶ λίαν ἐκτιμώμενος
διετέλεσε μέχρι τοῦ 1902, ὅτε παραιτηθεὶς
μετέσχε τῶν ἐκλογῶν τῆς 17 Νοεμβρίου καὶ
ἐξελέγη βουλευτὴς Ἀνδρου. Ἀλλὰ μετ' ο-
λίγων, τῇ 13ῃ Ἰανουαρίου 1903, ἀπέ-
θανεν αἰνιδικῶς. — 6) Ἀλεξάνδρος.
Υἱὸς τοῦ προηγουμένου, γενν. τὴν 22 Ἀ-
πριλίου 1862. Ἰδιάζουσιν κλίσειν τρέφων
πρὸς τὰ στρατιωτικά, μετέβη μετὰ τὰς
γυμνασιακάς σπουδὰς εἰς Γερμανίαν, ἐνθα
περὶ τὸ ἔτος διατρίψας κατέλθεν τῷ 1880
εἰς Ἑλλάδα καὶ μετέσχε τοῦ στρατοῦ τοῦ

μέλλοντος να καταλάβη την Θεσσαλίαν. Τῷ 1882 μετέβη πρὸς τελειοποιήσιν εἰς Βέλγιον, ἐπανελθὼν δ' εἰς Ἀθήνας τῷ 1886 ἀνέλαβεν ὡς ἀνθυπολοχαγὸς τὰ ἐν τῷ στρατῷ καθήκοντά του. Ἐδίδαξεν ἐπὶ ἱκανᾷ ἔτη ἐν τῇ σχολῇ τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ ἐδημοσίευσεν «Στρατιωτικὴν τοπογραφίαν» (Ἀθην. 1893) καὶ διαφόρους γεωγραφικοὺς πίνακας. Τελευταῖον ἀνέλαβε τὴν κατασκευὴν τῆς αὐτοδρόμου μεταξὺ Δεδεαγᾶτος-Θεσσαλονίκης, ἀλλὰ προσβληθεὶς ὑπὸ κακῶθους πυρετοῦ ἀπεβίωσεν ἐν Βουκλώ πλησίον τῆς Δράμας, τὴν 7 Μαΐου 1895. — Περὶ τῆς οἰκογενείας Μαυροκορδάτου ποβλ. καὶ Emile Legrand, Généalogie des M. de Constantinople (Paris 1900).

* **Μαυρολιθάρι.** Πρωτ. τοῦ δήμου Καλλιέων (Παρνασσίδος), ἔχουσα 1,108 κατ. (1896).

* **Μαυρορματάι.** Πρωτ. (Θερινῇ) τοῦ δήμου Ἰθώμης (Μεσσηνίας), ἔχουσα 486 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Παμίσσου (Μεσσηνίας), ἔχον 676 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Θεσπιῶν (Βοιωτίας), ἔχον 1,230 κατ. — 4) Χωρ. τοῦ δήμου Ἰθώμης ἐν τῷ νέῳ νομῷ Καρδίτσης, ἔχον 352 κατ. (1896).

Μαυρορμιχαλῆς. 1) Πιερράκος Νικόλαος. Ἀγωνιστὴς καὶ στρατηγός, γεννηθεὶς κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1805 ἐν Ἀρεοπόλει τῆς Δακωνικῆς ἐκ κλάδου τῆς οἰκογενείας τῶν Μαυρορμιχαλίων. Δεκαεξά ετῆς ὦν συμμετέσχε τῆς ἀλώσεως τῶν Καλαμῶν τῷ 1821 καὶ εἰτα ἠγωνίσθη ἐν Μεθώνῃ, ἔνθα ἔπεσεν ὁ ἀδελφός του Κωνσταντῖνος. Ἀκολούθως μετέσχε τῆς ἀλώσεως τῆς Τριπόλεως, τῆς πολιορκίας τῶν Πατρῶν, ἔνθα ἀπενεμήθη αὐτῷ ὁ βαθμὸς ἀντιστρατήγου, καὶ τῆς Κορώνης καὶ πολλὰς συνειροῦσθαι μετὰ τοῦ Αἰγυπτίου Ἰβραήμ, παρὰ Μετὰ τὴν Δολοφονίαν τοῦ Κυβερνήτου ἐξελέγη πληρεξούσιος τῆς ἐπαρχίας τοῦ ἐν τῇ Ἐθν. συνελέουσι, ὀλίγον δὲ μετὰ ταῦτα ἐπανήγαγε τὴν ἐν Μάνῃ διαπαλευθεῖσαν τάξιν κατὰ τὰ μετὰ τῶν αὐτῶν βαυαρικῶν στρατευμάτων συμβάντα. Μετέσχε τῆς μεταπολιτεύσεως τοῦ 1843, μεθ' ὃ ἐξελέγη πληρεξούσιος τῆς δυτικῆς καὶ ἀνατολικῆς Μάνης καὶ μέχρι τοῦ 1861, ὅτε διωρίσθη γερουσιαστὴς, ἐξελέγετο βουλευτὴς. Ἀπέθανε δὲ ἐν Ἀθήναις τῷ 1881. — 2) Δημήτριος Π. Υἱὸς τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μάνης. Δεκαεξαετῆς τὴν ἡλικίαν μετέσχε τῶν ἐν Διφῷ καὶ Ἀλμυρῷ συγκροτηθεῖσιν μάχων. Μετὰ δύο ἔτη μετέβη πρὸς ἐκπαίδευσιν εἰς Παρίσιους. ὅθεν ἐπανελθὼν κατετάχθη εἰς τὸν στρατόν. Ὑπηρετήσεν ἐν τῇ οὐλῇ τοῦ Ὁθωνος πρῶτον ὡς διαγγελεὺς καὶ εἰτα ὡς ὑπασιπότης καὶ ἐν κρίσεσιν περιστάσεσι τῆς βασιλείας ἀνεδεί-

χθη ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν. Πρὸ πολλοῦ ἀποσυρθεὶς τῆς πολιτικῆς, ἀπέθανε τῷ 1882 ἐν Ἀθήναις φέρων τὸν βαθμὸν συνταγματάρχου. — 3) Κυριακοῦλης Υἱὸς τοῦ Πέτρου Μαυρορμιχαλῆ καὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ ἡγεμονόπαυδος τῆς Μολδοβλαχίας Κωνσταντῖνου Σούτσου Εὐφροσύνης, γενν. τῷ 1849. Διακούςας ἐν Ἀθήναις τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ἀπῆλθεν εἰς Εὐρώπην, ἔνθα διατρίψας ἐπὶ πενταετίαν σχολήθη περὶ τὰς πολιτικὰς ἐπιστήμας. Κατὰ τὸ 1879 ἐξελέγη τὸ πρῶτον βουλευτὴς Οἰτύλου, ἐπεδύθη δὲ καὶ εἰς τὴν δημοσιογραφίαν. Ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Κουμουνδούρου (1883), ὅτε ἀνεκρῆύχθη ἀρχηγὸς πολιτικῶν κόμματος ἐν τῷ κοινοβουλίῳ ὁ Θ. Δηλιγιάννης, ἠκολούθησεν αὐτὸν ἐν τῇ πολιτικῇ. Κατὰ δὲ τὸ 1902, ἀναρρηθέντος εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Δηλιγιάννη, ἔλαβε τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν, ὅπερ διατήρησε καὶ μετὰ τὴν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἀνάσιν τῆς κυβερνήσεως Ἰσάλλης. — Περὶ τῆς οἰκογενείας Μ. ἴδε τὸ ἔργον «Μαυρορμιχαλῆ» [Β. Βέργου].

Μαυρορματάι. Ἀρχαία οἰκογενεὶα μεταναστεύσασα περὶ τὸ 1600 ἐκ Πελοποννήσου εἰς Ἀκαρνανίαν, ἥς πολλὰ μέλη διεπρέσαν ἐπὶ φιλοπατρίᾳ, παιδὲα καὶ πλοῦτῳ καὶ πλείστας προσέφερον εἰς τὴν πατρίδα ὑπηρεσίας κατὰ τοὺς χρόνους τῆς τουρκοκρατίας, κατὰ τὴν ἐπανάστασιν καὶ μετ' αὐτήν. Μετὰ τινος Μ. προεστῆτος Ἐπιομέρου περὶ τὸ τέλος τοῦ 1600 συνεννοήθη ὁ μουσουλμῆς τῆς ἐπαρχίας πρὸς ἐξοντωσιν τοῦ ὀρματωλοῦ Χρήστου Μηλιῶν. Ὁ Νεόφυτος Μ. μητροπολίτης Νευπάκτου καὶ Ἀρτίης περὶ τὰ τέλη τοῦ 1600 ὑπῆρξεν εἰς τῶν λογιωτέρων τῆς ἐποχῆς του, συνέγραψε δὲ διάφορα συγγράμματα ἐν οἷς καὶ κατάλογον τῶν μετὰ τὴν ἀλωσιν τῆς Κ/πόλεως πατριαρχευσάντων, ἀλλ' ἀκολούθως παραιτήθει μετέβη εἰς τὴν ἐν Ἀγ. Ὅρει μονὴν τῶν Ἰδῶρων, ἔνθα ἀπέθανε. Ὁ Πάνο-Κατῶνης Μ. ἐγένετο προεστὴς Ἐπιομέρου τῷ 1700 καὶ συνώκησε τὰ περὶ χωρία εἰς τὴν νῦν κομὴν τοῦ δήμου Ἐχίνου τὴν ἀπὸ τοῦ ὀνόματος του Κατοῦναν (βλ. λ.) ὀνομασθεῖσαν καὶ ἠγωνίσθη κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1770, ἀλλὰ συλληφθεὶς ἀπεκεφαλίσθη ἐν Ἀγρινίῳ. Ὁ ἐξαδελφός τουτοῦ Μῆτσος Μ. μεγάλως ἰσχυρὸς ἐπὶ Κούρτ-πασσᾷ καὶ ὀνομασθὴ Ἀγίαν Βιλαετλῆς τῆς Ἀκαρνανίας, Ἀρχὼν καὶ Προεστὴς, ἀλλὰ καταδιωχθεὶς ὡς φίλος τοῦτου ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ-πασσᾷ τῶν Ἰωαννίνων κατέφυγεν εἰς Λευκάδα, ἔνθα ἐδόλορονήθη τῷ 1797 ὑπὸ τῶν ἀπεσταλμένων τοῦ Ἀλῆ, ὅστις κατεδίωξε καὶ τὴν οἰκογενεὶάν του. Ὁ φίλος

τούτου Γεωργίου Μ. κατεδιώχθη ἐπί-
σης ὑπὸ τοῦ εἰρημένου πατράπου, ὡς ἀρ-
νηθεῖς νὰ παραδῶσιν αὐτῷ ἔγγραφοι τῶν
Παργίων ὁφειλόντων 800,000 γρόσια εἰς
τὸν Γεωργίον, ὅτινα ἤθελε νὰ σφετερι-
σθῇ ὁ Ἀλῆ-πασσὰς ὅτε ἠγγράσας τὴν Πάρ-
γον παρὰ τῶν Ἀγγλῶν, ἔδρασε δὲ κατὰ
τὴν ἐπαναστάσιν καὶ διετέλεσε μέλος τῆς
προσωρινῆς βουλευτικῆς, γερουσταθῆς, μέ-
λος τοῦ βουλευτικοῦ, πληρεξούσιος βουτ.
Ἡλλάδος εἰς τὰς ἐθνοσυνελεύσεις Ἀ-
σσυρίαι, Ἑρμιόνης, Τροιζήνας καὶ Ἀργεῖς
καὶ ἀντιπροεδρὸς τῆς τελευταίας, ὑπουργὸς
τῶν οἰκονομικῶν τῷ 1827 καὶ ἐπὶ Καπο-
διστρίου ἐκτακτὸς ἐπίτροπος Ἀχαΐας, ὑ-
περὶ τὸν ἐκτακτὸς ἐπίτροπος Σπείας καὶ
Ἰόρκας καὶ Δυτ. Ὑπεράδων καὶ τέλος γε-
ρουσταθῆς καὶ πρεσβὸς τοῦ πρὸς διοργάνω-
σιν τοῦ στρατοῦ συμβουλίου ἐπὶ Ὁθωνος
δὲ διετέλεσε σύμβουλος τῆς ἐπικυρτωθείας
(1836). Ὁ Νικόλαος Μ., υἱὸς τοῦ μνη-
μονευθέντος Πάνου Μ., λόγιος καὶ ἱατρός
τοῦ Μουχτάρ-πασσὰ υἱοῦ τοῦ Ἀλῆ, διετέ-
λεσε πρὸς τοὺς ἄλλους καθηγητῆς ἐν τῇ
Ἰωνίᾳ Ἀκαδημία. Ὁ υἱὸς τοῦ Ἐπαμει-
νώνδους Μ. εἰσράχθη ἐν Μελιβαΐα μετὰ
τοῦ Ῥηφελάντου ὑπὲρ τῆς ἐπαναστάσεως,
κατελλῶν δ' εἴτα εἰς Ἑλλάδα ἐξελέγη
γερουσταθῆς Δυτ. Ἑλλάδος καὶ μέλος τῆς
γ' ἐν Ἀνατολικῷ συλλεούσεως τῷ 1823.
Ὁ Σταμάτιος Μ. καθ' ὅλην τὴν διάρ-
κειαν τῆς ἐπαναστάσεως ἦτο ἱατρός τῆς
προφυγῆς τοῦ Μεσολογγίου, εἴτα δὲ ἐπὶ Κα-
ποδιστρίου διορίσθη ἐπαρχὸς καὶ δημογέ-
ρων τῆς πόλεως ταύτης. Ὁ Φίλιππος Μ.
ἠγωνίσθη ἐν Μεσολογγίῳ, προαχθεὶς δὲ εἰς
ἀντιστρατήγον ἀπέθανε τῷ 1826. Ὁ Νί-
κόλαος Μ., ἀδελφὸς τοῦ προηγουμένου,
ἀπεστάλη μετὰ τῶν ἄλλων εἰς Παρίσιους
τῷ 1824 πρὸς συνολογήσιν τοῦ πρώτου
θανείου καὶ κατελλῶν εἴτα μετὰ τοῦ Κα-
ποδιστρίου διορίσθη βουλευτῆς καὶ τοποτη-
ρητῆς Ἀργεῖς, ἄλλα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ
Καποδιστρίου μετέβη εἰς Ἀχαρναίαν, ἐνθα
παρέμεινε μέχρι τοῦ 1836 ἀντιπολιτευ-
όμενος πρὸς τὴν ἀντιβασιλείαν καὶ γενόμε-
νος εἰς τῶν πρωθυργῶν τῆς μεγάλης ἐν-
ταῦθα ἀναταραχῆς· ἀλλ' εἴτα συνδιαλλα-
γῆς μετὰ τῆς κυβερνήσεως ἦλθεν εἰς Ἀ-
θήνας μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἰωάννου
Μ., ἐνθα ὁ μὲν ἐγένετο μέλος τῆς μικτῆς
ἐπιτροπῆς, γενικός πρόεδρος Ἰωαννίνων
καὶ εἴτα Ὁδηγεῖται, ὁ δὲ Ἀρεοπαγίτης. Πρὸς
τούτοις ὁ Νικόλαος ἐξελέγη πληρεξούσιος
Δυτ. Ἑλλάδος εἰς τὴν δ' ἐν Ἀργεῖ συνέ-
λευσιν καὶ εἰς τὴν τῶν Ἀθηναίων τοῦ 1843,
μέλος τῆς ἐξ 21 μελῶν ἐπιτροπῆς ἥτις
συνέταξε τὸ σύνταγμα, τῷ 1844 βουλευ-
τῆς Βονίτσας καὶ Ἀθηναίων, τῷ δὲ 1851
διορίσθη γερουσταθῆς. Τέλος ὁ Ἀνα-

στάσιος Μ. υἱὸς τοῦ Γεωργίου Μ. ἐξε-
λέγη πολιτικὸς βουλευτῆς, πληρεξούσιος
ἐν τῇ β' ἐν Ἀθήναις ἐθνοσυνελεύσει τοῦ
1862 καὶ τετράκις διετέλεσε νομάρχης
Ἀττικῆς, δις δὲ διευθυντῆς τῆς Ἀστυνο-
μίαις Ἀθηναίων.

* **Μαυρόπουλον.** Χωρὸν τοῦ δήμου
Διρφύων (Χαλκίδας), ἔχον 234 κ. (1896).

Μαυροφρύδης Δημήτριος. Δια-
πρεπὴς καὶ τοῦ ἐθν. πανεπιστημίου, γενν.
τῷ 1828 ἐν Ἀνδρονικῷ τῆς Καπαδοκίας.
Ἐστάλη δωδεκαετῆς εἰς Κωνσταντινουπό-
λιν πρὸς τὸν ἀδελφόν τῆς μητρὸς του, τὸν
σοφὸν Ἀδράμιον τὸν Ὁμηροῦ, διευθυ-
ντὴν τῆς ἐν Χαλκῇ ἐμπορικῆς σχολῆς, ἀλλ'
ἀφικόμενος ἐκεῖσε ολίγας ἡμέρας μετὰ τὸν
θάνατον τοῦ Ἀδράμιου, ἠναγκάσθη ἀνευ
προστάτου ὦν νὰ μεταβῇ εἰς Σμύρνην, ὅπου
ἠκολούθησε τὰ μαθήματα τῆς Εὐαγγελι-
κῆς σχολῆς, πενιχρότατα συντηρούμενος·
ἐκεῖ δὲ μετ' εὐδαιμονιστάτας σπουδῆς κα-
τωρθώσεν ὑπερὶν νὰ διορισθῇ διδάσκαλος
ἐν τῇ αὐτῇ σχολῇ παραμείνας ἐπὶ δύο
ἔτη (1846—48), μεθ' ὃ προσεκλήθη ὑπὸ
τοῦ πρώην ἐν Σμύρνῃ διδασκάλου αὐ-
τοῦ Ἀναστασίου Σακελλαρίου εἰς Ἰωάν-
νιναι, ὅπου ἐδίδασκε τὴν τουρκικὴν γλῶσ-
σαν ἐπὶ δύο ἔτη. Εἴτα δὲ ἀρραγόμενος ὑ-
ψηλοτέραις παιδείαις μετέβη εἰς Ἀθήνας
καὶ διήκουσε ἐν τῷ αὐτοῦ πανεπιστημίῳ
μαθήματα φιλοσοφικὰ καὶ φιλολογικὰ, μεθ'
ὃ ἀριστεύσας κατὰ τὰς ἐξετάσεις ἀπεστάλη
μετὰ τοῦ φίλου αὐτοῦ Ἀριστείδου Κυπρια-
νοῦ ὑπότροπος τῆς κυβερνήσεως εἰς Γερ-
μανίαν ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ Περιελέους
Ἀργυροπούλου. Διατρίψας ἐν Γερμανίᾳ ἐπὶ
τετραετίαν καὶ ἐγκύψας ἰδίᾳ εἰς τὴν γραμμα-
τικὴν καὶ γλωσσολογικὴν ἐπιστήμην ἐδημο-
σίευσε πολλὰς ἀξίας λόγου διατριβὰς ἐν γερ-
μανικοῖς περιοδικοῖς Ἐγγράψας δὲ κατὰ προ-
κηρυχθέντα διαγωνισμὸν ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις
πανεπιστημίῳ ὀγκωδέστατον τόμον περὶ τῆς
ἱστορίας τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας ἀπὸ τῶν
ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν νεωτέρων,
βραβευθέντα ὑπὸ τοῦ πανεπιστημίου καὶ
ἐκδοθέντα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μ. ὑπὸ
τῆς ἐν Σμύρνῃ Εὐαγγελικῆς σχολῆς. Ἐ-
πανελθὼν ἐκ Γερμανίας τῷ 1859 διορί-
σθη μετὰ διέτιν καθηγητῆς τῆς φιλολο-
γίας ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις πανεπιστημίῳ, ὅτε
καὶ ἤρξατο τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ
«Φιλίστορος» μετὰ τῶν Ξανθοπούλου καὶ
Κουμανοῦδου. Συγχρόνως δὲ ἐδημοσίευσε
ἕνα τόμον Μνημείων τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσ-
σης, ἐνθα ἐξέδωκε πλεῖστα μεσαιωνικὰ
ἠμῶν ποιήματα. Ὀλίγον ὁμως ἐδίωξεν ἐν
τῷ πανεπιστημίῳ ἀφραπασθείς ὑπὸ στήθη-
θικοῦ νοσήματος τῇ 6 Ἰουλίου 1866 ἐν
Μεσολογγίῳ, ἐνθα μετέβη πρὸς ἀναψυχὴν.

Μετὰ θάνατον ἐξεδόθησαν τὰ ἄνω ἔργα αὐτοῦ ὡς καὶ ἡ ἐναίσιμος αὐτοῦ διατριβὴ Περί τῆς ἐλευθερίας ποιήσεως τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων (ἐν Ἀθ. 1867). [1.11.]

Μάφεκινγκ (Mafeking). Πόλις τῆς Ν Ἀφρικής ἐν τῇ ἀγγλικῇ Βετσουανο-λάνθῃ. Κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον πρὸς τοὺς Βούρους οὗτοι ἐπολιορκήσαν αὐτὴν ἐπὶ 218 ἡμέρας ἀνευ ἀποτελέσματος.

Μαφφές. 1) Σχηπίων. Ἰταλὸς ποιητὴς καὶ ἀρχαιολόγος, γενν. τῷ 1675 ἐν Βερώνῃ, ἐνθα καὶ ἀπέθανε τῷ 1755. Τῷ 1709, ἐδημοσίευσεν ἐφημερίδα ἐπιγραφωμένην «Giornale de letterati d'Italia», ἀκολούθως δὲ ἐπέδωκε εἰς τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ ἰταλικοῦ θεάτρου, ἐνθα παρεστάθη ἡ τραγωδία του «Μερόπη» (1713). Τῷ 1732 μεταβὰς εἰς Παρίσιον ἀνεκτύχθη μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιγραφῶν, εἶτα δ' ἐπισκερθεὶς τὴν Ἀγγλίαν, Ὁλλανδίαν καὶ Γερμανίαν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του καὶ ἰδρύσε μουσεῖον καὶ ἀστεροσκοπεῖον, δι' ὃ ἐτιμήθη ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν του δι' ἀνδριάντος. Τα σπουδαιότερα τῶν ἔργων του εἶναι: Della scienza chiamata cavalleresca (1710), Rime e prose (1719), Teatro italiano (1723—25), Istoria diplomatica (1727), Verona illustrata, Museo veronese (1749), Dei teatri antichi e moderni (1753). — 2) Ἀνδρέας. Λόγιος καὶ πολιτικός τῆς Ἰταλίας, γενν. τῷ 1800 καὶ ἀποθανὼν ἐν Μιλάνῳ τῷ 1885. Ἐγράψε ποιήματα κυρίως, ἀλλὰ κυρίως ἐσημείωσεν διὰ τὰς γλαφυράς καὶ ἐπιτυχέστατας μεταφράσεις του ἐν τῶν ἔργων τοῦ Σχίλλερ, Μίλτωνος, Βύρωνος κ.λπ.

Μαφίτοι. Φυλὴ τῶν Ζουλουκάρων, κατοικοῦσα νῦν πρὸς Α τῆς λίμνης Νιάσσας. Εἶναι πολέμικοι, μόλις δέ μεταπολλὰς ἐκστρατείας ὑπετάγησαν ὑπὸ τοῦ στρατοῦ τῆς Γερμανικῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικής.

* **Μαχαιρά.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀστακοῦ (Βονίτσας καὶ Ξηρομέρου), ἔχον 360 κατ. (1896).

* **Μαχαιράδον.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ὀπιταίδων τῆς Ζακύνθου, ἔχουσα 1493 κατ. (1896).

Μαχαιράδους καλεῖται ἐν τῇ παλαιοντολογικῇ ζωολογίᾳ γένος τι σαρκοφάγων ζῶων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν αἰλουροειδῶν χαρακτηριζόμενον ὑπὸ τῶν ὑπερβάλλουσιν ἀνάπτυξιν προσλαβόντων κυνοδόντων τῆς ἄνω σιαγόνος, οἵτινες εἶχον σχῆμα ῥομφαίας ἢ σπάθης μετὰ προσπίου καὶ ὀπισθίου τμητικοῦ χεῖλους. Τὰ ροθερά ταῦτα ζῶα ἐμφανισθέντα κατὰ τὴν ἀνωτέραν Πώκαινον περίδον, ἀπαντῶσι καὶ ἐν τῇ

Μεσοκίνῳ (ἐν Πικερμῳ), ἐν τῇ Πλειστοκίνῳ, βαθμύδον δ' ἐλαττοῦμενα τὴν ἀριθμὸν ἀποδεννύνται διαρκούσης τῆς Πλειστοκίνου. Ἐν εἶδος τῆς Πλειστοκίνου τῆς σημερινῆς Ἀμερικῆς, Μ. ὃ ν. ε. ὅ γ. α. εἶχε τὰς διαστάσεις τοῦ σημερινοῦ λέοντος.

Μαχαιροί. Χωρίον τοῦ δήμου μένων τῆς ἐπαρχίας Ἀποκορώνου (Σκιάθου) τῆς Κρήτης, ἔχον 298 κατ. (1901).

Μαχαιροδρυμψα καλεῖται τῶν τριῶν μεγάλων οἰκογενειῶν εἰς διαίτην ὃ Κυβέρος τα Καλοδακτικά πτερυγία. Ἐνταῦθα ὑπάρχοντες οἱ Γέρανοι, οἱ Πέλαγοι κ.λπ.

* **Μαχαλάς.** 1) Κώμη τοῦ δήμου χίνου (Βονίτσας καὶ Ξηρομέρου), ἔχον 1,171 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀμικλίας (Τριγωνίας), ἔχον 116 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδριτσαινῆς (Ὀλυμπίας), ἔχον 107 κατ. (1896).

Μαχυνίδας. Τυράννος ἐν Σπάρτῃ, ὅστις κατισχύσας διὰ μισθοφόρων κατέπερσε τὸ 210 π. Χ. τὴν τυραννίαν καὶ ἐπέστη τοῖς πᾶσι μισθῶς διὰ τὰς κτήσεις του. Συνεμάχησε μετὰ τῆς Ῥώμης πρὸς τοὺς Μακεδόνας καὶ ἠγωνίσθη τῆς Ἀχαΐκῃς συμπολιτείας. Ἐνίκηθη ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Φιλοποίμενος πλὴν τῆς Τεγείας τῷ 207.

Μαχάφος (John Mahaffy). Ἀγγλ. ἱστορικός, φιλέλληνας, γενν. παρὰ τὴν Νεβὴν τῷ 1839. Ἐσπούδασεν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τοῦ Δουβλίνου, ἐνθα ἐγένετο πρὸς τὴν ἀκαδημίαν τῆς ἀρχαίας ἱστορίας. Συνέγραψε τὰ ἑξῆς περὶ Ἑλλάδος: Ὁ νομικὸς βίος ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου μέχρι τοῦ Μενάνδρου (1874). Περιήγησις ἐν Ἑλλάδι (1878, δ' ἐκδ. 1892). Ἱστορία τῆς κλασσικῆς ἑλληνικῆς γραμματικῆς (1880). Ἱστορία τοῦ κράτους τοῦ Μ. Ἑλληνισμοῦ (1886). Ἐπιθεωρησις τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ (1897).

Μαχάων (Papilio machaon). Ψυχὴς τῶν εὐκράτων χωρῶν, κοινὴ ἐν τοῖς ἀγροῖς καὶ τοῖς κήποις. Ἡ κ. αὐτῆς πρασίγη εὖσα μετὰ μελαινῶν γράμμων ζῇ ἐπὶ τῶν θαυκίων καὶ τοῦ μαρμαίρου.

Μαχητής (Ζωολ.). Γένος Καλοδακτικῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Σκολοπακιδῶν κρινόμενον διὰ τὸ βραχύτερον ῥάμφος ἢ μικρόν τι κεκυρτωμένον κατὰ τὸ ἀκρον. Ἰνδοστὸν εἶδος εἶναι: ὁ Machetes pugna. τὸ μὲν ἄρρεν ἐμφανίζει πλείστας ὄσας τῆς χρώματος, ἀλλ' ἔχει πάντοτε τὴν λευκὴν καὶ φέρει περιτραχύλιον σημεῖον, τὸ δὲ θῆλυ ἔχει χροῖμα πύλινον ἀμετάβλητον, φαίερον μὲν καὶ ὠνύτα, φαίον δὲ κατὰ τὴν κεφαλὴν καὶ

Τὰ πτηνά ταῦτα εὐρίσκόμενα καθ' ὅσον βόρειον ἡμισφαίριον ὀδεύουσι νύκτα ἄρρενα χωρὶς τῶν θηλέων. Κύριος τῆρ αὐτῶν εἶναι τὸ φιλόμαχον μεταξύ ὧν, ἐνεκα ὧως τῆς μαλακότητος τοῦ σώματος αἱ πόλαι δὲν ἔχουσι τραχυνὰς ἐκταύσεις, ἀλλὰ φαίνονται μᾶλλον ὡς μέσον θέσεως παρ' αὐτοῖς. Εἶναι δεκτικὰ εὐσεως τρεφόμενα ἐξ ἐντερικῶν σιμῶν καὶ ἄρτου. Ἡ σαρξ αὐτῶν πρῶτα τοῦ σφινγώρον, ὅπου καταπαυσασθῶν αὐτῶν ἀποβαίνει ἀβρά καὶ εὐγευστος.

Μαχμούτμπεη. Χωρίον τοῦ δήμου ἧς, ἔχον 232 κατ. (1896).

Μαχμούτμπεη (Bot.). Γένος δένδρουλλίων τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ἀσίας οἰκονομίας τῶν Βερβερίδων. Περίτλα ἡπείνεται ἐν Εὐρώπῃ δια τὰ εὐωχὰ ἄνθη καὶ διὰ τοὺς ῥαγοειδεῖς καρποὺς οἵτινες χρησιμεύουσιν εἰς παρασκευὴν φαρμάκων καὶ πνευματωδῶς ποτοῦ παρὰ τοὺς τῶ οἶνον.

Μαχμούτμπεη. Χωρ. τοῦ δήμου Μορτου- (Μαχμούτμπεη), ἔχον 179 κατ. (1896).

Μαχμούτμπεη. Μέγ. α-β-λ-τ. Μέ- (Μαχμούτμπεη), ἔχον 179 κατ. (1896). Βλ. Ἡλεκ- (Μαχμούτμπεη).

Μαχμούτμπεη. Χωρίον τοῦ δήμου ἧς (Τριγωνίας), ἔχον 348 κατ. (1896).

Μαχμούτμπεη. Χωρίον τοῦ δήμου ἧς (Τριγωνίας), ἔχον 348 κατ. (1896). Βλ. Ἡλεκ- (Μαχμούτμπεη).

Μαχμούτμπεη. Χωρίον τοῦ δήμου ἧς (Τριγωνίας), ἔχον 348 κατ. (1896). Βλ. Ἡλεκ- (Μαχμούτμπεη).

Μαχμούτμπεη. Χωρίον τοῦ δήμου ἧς (Τριγωνίας), ἔχον 348 κατ. (1896).

Μαχμούτμπεη. Χωρίον τοῦ δήμου ἧς (Τριγωνίας), ἔχον 348 κατ. (1896).

Μαχμούτμπεη. Χωρίον τοῦ δήμου ἧς (Τριγωνίας), ἔχον 348 κατ. (1896).

Μεγάλη Λεωφόρος. Χωρίον τοῦ δήμου Σερφίου, ἔχον 367 κατ. (1896).

Μεγαλειότης (γαλλ. Majesté, γερμ. Majestät). Ἑλληνικὴ μετάφρασις τοῦ Λατινικοῦ majestas ἐν τῇ φράσει majestas populi romani. Τὸ ὄνομα ἀπεδίδετο, ὡς ἐν τούτῳ γίνεται φανερόν, εἰς τὸ σύνολον τῆς πολιτείας, εἰς τὸν λαόν. Βροδύτερον παρέρχοντο αὐτὸ οἱ Ῥωμαῖοι αὐτοκράτορες καὶ ἐκ τούτων οἱ αὐτοκράτορες τῆς Εὐρώπης (Αὐτοκρατορικὴ Μ.), εἶτα δὲ καὶ οἱ βασιλεῖς πάντων τῶν μοναρχικῶν κρατῶν. Ἰδιαίτερος δὲ ὁ μὲν τῆς Γαλλίας βασιλεὺς ἐκαλεῖτο ἡ Α. Χριστιανικωτάτη Μ. (S. M. très Chrétienne), ὁ τῆς Ἰσπανίας καλεῖται ἡ Α. Καθολικὴ Μ. (S. M. Catholique), ἡ δὲ τῆς Ἀγγλίας βασιλεὺς ἡ Α. Γαληντάτη Μ. (S. M. très Gracieuse).

*** Μεγάλη Βρετανία.** Κατὰ τὴν στατιστικὴν τοῦ 1901 ὁ πληθυσμὸς τοῦ Ἡνωμένου βασιλείου (τῶν βρετανικῶν νήσων) ἀνῆρχετο εἰς 41.609.091 ψυχὰς (κατὰ ὑπολογισμὸν τοῦ 1903 εἰς 42.422.000), τῆς δὲ αὐτοκρατορίας τῶν Ἰνδιῶν εἰς 295.213.000 καὶ τῶν ἀποικιῶν καὶ ὑπὸ προστασίαν χωρῶν εἰς 60.237.000. Ὁ δὲ πληθυσμὸς τοῦ Ἡνωμένου βασιλείου διακρίνεται ὡς ἐξῆς: Ἀγγλία καὶ Οὐαλία 32.527.843, Σκωτία 4.472.108, Ἱρλανδία 4.458.775, νῆσοι Μαν 54.752, νῆσοι Νορμανδίας (τοῦ πορθμοῦ τῆς Μάγχης) 95.618. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Ἡνωμένου βασιλείου ἀνέγραψε δια τὴν χρῆσιν 1901—1902 ἔσοδα μὲν 142.997.999 λ. στ., ἔξοδα δὲ 195.522.215 λ. στ., τὰ δὲ δημοσίον χρέος ἀνῆρχετο τῷ 1903 εἰς 770.778.762 λ. στ. Ἡ εἰσαγωγὴ λογισθῆναι διὰ τὸ 1902 εἰς 528.391.274 λ. στ., ἡ ἐξαγωγή εἰς 349.238.770. Ὁ προϋπολογισμὸς διὰ τὰς Ἰνδίας διὰ τὸ 1901—1902 ἀνέγραψεν ἔσοδα 76.344.525 λ. στ., ἔξοδα 71.394.282 λ. στ., ἐνῶ τὸ δημοσίον χρέος αὐτῶν ἀνῆρχετο εἰς 226.232.105 καὶ ἡ μὲν εἰσαγωγὴ εἰς 72.889.140, ἡ δὲ ἐξαγωγή εἰς 90.910.767 λ. στ. Τῶν ἀποικιῶν καὶ τὰ στατιστικά βλ. εἰς τὰ οἰκία ἄρθρα. Εἰς τὴν ἱστορίαν προσθετέον τὰ ἐξῆς σπουδαῖα συμβάντα. Αἱ προσπάθειαι τοῦ Γλάδστοντος νὰ δώσῃ τῇ Ἱρλανδίᾳ πλήρη ἀνεξαρτησίαν καὶ αὐτοδιοίκησιν (home rule) ἀπέτυχον καὶ κατὰ τὴν τετάρτην αὐτοῦ πρωθυπουργίαν (1892—94) κυρίως τῇ ἀντιστάσει τῆς Ἀνω Βουλῆς. Πιραιηθέντα δ' αὐτὸν διεδέχθη ὁ Ῥώσβερν, ὅστις ἐπαθὺς ὢν τῶν ἀρχῶν τοῦ Γλάδστοντος ἡγήθη ἐπίσης, μεθ' ὃ ὁ Σώλσβουρ κατ' ἰούλιον 1895 ἐσχημάτισε τὸ τρίτον ὑπουργεῖον αὐτοῦ. Ἐν τῷ μεταξὺ αἱ πρὸς ἐπέκτασιν τῶν κτήσεων ἐν Ἀφρικῇ καὶ προσπάθειαι

αι τῆς ἀγγλικῆς πολιτικῆς ἐστέφθησαν ὑπὸ ἐπιτυχίας. Σημειωτέον δὲ κυρίως τὴν κατὰ τὴν τῆς ἐν τῇ Ν Ἀφρικῇ Ἀματογχαλάνδης (1895), δι' ἧς ἡ Νοτιοαφρικανικὴ δημοκρατία ἀπεκλείσθη ἀπὸ τῆς θαλάσσης, καὶ ἡ τοῦ ἰνδικοῦ κράτους Τσίτραλ. Τούτων δὲ ὅτε κατὰ τὰς ἀρμενικὰς ταραχὰς τοῦ 1895 ὁ Σουλτοβου ἐζήτησε νὰ ἐπενέγκῃ λύσιν τοῦ Ἀνατολικοῦ ζητήματος ἀπέτυχεν ἐμποδισθεὶς ὑπὸ πασῶν τῶν λοιπῶν δυνάμεων, ἀτυχῆς δὲ ὑπῆρξε καὶ ἡ πολιτικὴ αὐτοῦ ἐν τῷ Κρητικῷ ζητήματι, καθ' ὃ ἐνθαρρύνει τὸ κατ' ἀρχὰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ἐτόλμησεν εἶτα νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὴν δεόντως. Πολὺ σπουδαιότεραι ὑπῆρξαν αἱ πρὸς τὴν Νοτιοαφρικανικὴν δημοκρατίαν διαφοραὶ, περὶ ὧν βλ. ἐν λ. Βόρερ καὶ αἵτινες κατέληξαν εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῆς κυριαρχίας τῆς Ἀγγλίας ἐπὶ τῆς δημοκρατίας ταύτης καὶ τῆς Ὁράνης, πολὺ ἐνδοξότερα δὲ ἡ καταστολὴ τῶν Μαγδιτῶν ὑπὸ τοῦ Ἀγγλοῦ στρατηγοῦ Κίτσεναρ, ὅστις ἀπὸ τοῦ 1896 προελάσας εἰς τὰς ὑπὸ τούτων κατελειμμένας χώρας ἐνίκησεν αὐτοὺς τῷ 1898 παρὰ τὴν Ἀδσαρὰν καὶ κατετρόπωσε παρὰ τὸ Ὁμδερμάν, μεθ' ὃ πεσόντος καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν κατὰ Νεμέμβριον τοῦ 1899 ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Ὁμδεβρικήτ, συνεπληρώθη ἡ κυριεύσις τοῦ Σουδάν, εἰς ὃ προσετέθη εἶτα καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Γαλλοῦ Marchand καταληφθεῖσα Φασόδα. Αἱ πρὸς τὴν Γαλλίαν διαφοραὶ περὶ τῶν συνόρων τῶν ὑπὲρ προστασίαν χωρῶν ἐξωμαλύνθησαν διὰ τῆς συμβάσεως τοῦ Μαρτίου 1899. Ματαίως δὲ προσεπάθησεν ἡ Ἀγγλία ἐν Κίνα νὰ διατηρήσῃ τὴν ἄλλοτε μεγάλην δυνάμιν, ἀλλὰ κατώρθωσε νὰ λάβῃ ὑπὸ τὸν τίτλον μισθώσεως τὸ ἐπίνειον Βαϊ-Χαϊ-Βαϊ (1898) καὶ τινὰς ἄλλας σπουδαίας θέσεις. Ἡ σεπτὴ ἀνασσα Βικτωρία, ἧς ἡ ἐξηκονταετηρίς τῆς βασιλείας ἐορτάσθη κατ' Ἰούνιον 1897, ἀπέθανε τῇ 9/22 Ἰαν. 1901, διεδέχθη δ' αὐτὴν ὁ υἱὸς αὐτῆς Ἐδουάρδος Ζ', δι' οὗ ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον νέα δυναστεία, ἡ τῆς Σαξονίας-Κοβούργου-Γότας.

* **Μεγάλη Βρύση.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Λαμιῶν (Φθιώτιδος), ἔχον 199 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Οἰνούντος (Λακεδαιμόνος), ἔχον 246 κατ. (1896).

* **Μεγάλη Βρύση.** Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Μονερατίου (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 307 κατ. Ὁ ὅλος δῆμος Μ. εἶχε 101 κατ. (1900).

* **Μεγαλήσια.** Ἑορτὴ ἐν Ῥώμῃ τελεουμένη ἀπὸ 4 μέχρι 10 Ἀπριλίου πρὸς τιμὴν τῆς μεγάλης μητρός τῶν θεῶν (Μ. Μαίερ) Κυβέλης, μετενεχθεῖσα ἐξ Ἀσίας περὶ τὸ 204 π. Χ. ἐπὶ τοῦ β' Διυκοῦ πο-

λέμου. Κατὰ διαταγὴν τῆς συγκλήτου προσελθούσαν ἐκ τῆς ἐξετάσεως τῶν σιβυλλείων βιβλίων ἐστάλη πρέσβυς εἰς Πεσσινούντα τῆς Φρυγίας, ὅστις ἐκόμισε εἰδωλὸν τῆς Κυβέλης (λίσθεν ἀπλοῦν), ὅπερ ἔβασαν ἐντὸς ναοῦ ἐπὶ τοῦ παλατινοῦ λόφου, μεθ' ὃ ἐγκατέστησαν καὶ σύλλογον ἱερατικόν, τοὺς Γάλλους, οἵτινες κατὰ τὴν ἑορτὴν ἔφερον τὸ εἰδωλὸν περίξ τῆς πόλεως. Εἰς ταύτας τὰς ἑορτὰς κοσμουμένας ὑπὸ τῶν μελιζώνων ἀγορανόμων ἦσαν συνημμένοι καὶ δραματικοὶ ἀγῶνες, ἀκολούθως δὲ καὶ ἱπποδρόμοι.

* **Μεγαλομανία** καλεῖται φρενοβλαδική τις κατάστασις χαρακτηριζομένη ὑπὸ συνηρημένων καὶ συστηματικῶν ἰδεῶν μεγαλείου καὶ ἀποτελεῖ τὴν τρίτην περίοδον τοῦ χρονίου παραληρήματος καταδιώξεως. Ὁ μεγαλομανὴς νομίζει ἑαυτὸν πλεουσώτατον, καταγόμενον ἐκ διασώμου οἰκογενείας, ἔχοντα μεγάλα φυσικὰ, διανοητικὰ καὶ ἠθικὰ πλεονεκτήματα. Αἱ φιλόδοξοι αὐταὶ ἰδέαι συνυπάρχουσι πολλάκις μετὰ ἰδεῶν καταδιώξεως προσδίδουσι τοῖς πάσχουσι φουτογνωμίαν ἀλαζόνα, ὑπερποτικὴν, σύμψωνον μετὰ τῆς ὑψηλῆς κοινωνικῆς τάξεως εἰς ἣν λογίζουσι ἑαυτοὺς ἀνήκοντα. Πολλάκις δὲ παρακρούσεις ἀκουστικαὶ ἐδραιοῦσι τὰς παραληρηματικὰς αὐτῶν πεποιθήσεις. Κατὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ προϊόντος χρονίου παραληρήματος παρατηρεῖται κατ' ἀρχὰς μὲν ἀνησυχία ψυχικὴ, ὃ πάσχων ἀπεβαίνει ὑπογονδριακός, εἶτα καταλαμβάνεται ὑπὸ ἰδεῶν καταδιώξεως συνεπαγομένων τὴν μεγαλομανίαν καὶ τέλος ἐπέρχεται ἡ παράνοια. Ὑπάρχει δὲ καὶ μεγαλομανία μὴ συστηματικὴ, οἷα συνήθως παρατηρεῖται ἐπὶ διανοητικῆς ἐξασθενήσεως, ἐπὶ γενικῆς παραλύσεως, ἐπὶ τῆς χρονίας μανίας. Διακρίνεται δὲ ἡ τελευταία αὕτη ἀπὸ τῆς ἀληθοῦς μεγαλομανίας ἐν τῷ ὅτι χαρακτηρίζεται ὑπὸ ἰδεῶν ἀσταθῶν, ἀσυναρτήτων καὶ ἡλιθίων.

* **Μεγαλόπολις.** Ὁ πληθυσμὸς τῆς χωματόπολεως ταύτης ἀνῆγγετο τῷ 1896 εἰς 1,448 ψυχάς, ὃ δὲ τοῦ δήμου εἰς 5,406 καὶ ὃ τῆς ἐπαρχίας εἰς 23,264.

* **Μεγαλοχώρι.** 1) Κώμη τοῦ δήμου Ἐμπροσίου (Θήρας), ἔχουσα 1,061 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Μεθάνων (Τριφυλίας), ἔχον 396 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγικιστοῦ (Ἀττικῆς), ἔχον 361 κατ. (1896).

* **Μεγάλο Χωριό.** Χωρίον τοῦ δήμου Καρπενήσιων τοῦ νέου νομοῦ Εὐρυτανίας, ἔχον 763 κατ. (1896).

* **Μέγα Μοναστήριον.** Κώμη τῆς Ἀνατολ. Ῥωμυλίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καδακλί, ἔχουσα 1600 κατ. Ἑλληνας.

ΜΕΓΑΡΑ

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Μέγαρα

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

* **Μέγαρα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Μεγαρέων, ἔχουσα 6,409 κατ. Ὁ ὅλος δῆμος Μ. εἶχε 6,529 κατ. (1896).

Μέγα Ῥεῦμα (Ἀρναούτ-κλῆ). Κωμητῆς Θράκης, ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Κωνσταντινουπόλεως, ἔχουσα περί τας 3,000 κατ. Ἑλληνας διατηροῦντας ἀστικήν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον.

* **Μεγαρίδος** ἐπαρχία τοῦ νομοῦ Ἀττικῆς κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν. Ἔχει 22,911 κατ. κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896.

* **Μεγάροχι.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Πισαλίων (Τρικυάλων), ἔχον 544 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Πέτα (Ἄρτης), ἔχον 201 κατ. (1896).

Μέγας Κωνσταντῖνος. Χωρίον τοῦ δήμου Δαφνουσίων (Δοκρίδος), ἔχον 423 κατ. (1896).

Μέγας Τσεκμετζές (Μπουγζούκ-Τσεκμετζέ). Χωρίον τῆς Θράκης ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Τσατάλτζας τοῦ βιλαετιοῦ Κωνσταντινουπόλεως, ἔχον περί τοὺς 1,500 Ἑλληνας κατ.

Μέγα Χαλίτσι. Χωρίον τοῦ δήμου Κραννῶνος (Δαρίσης), ἔχον 131 κ. (1896).

Μεγάχειλος (*Ursus labiatus*) καλεῖται ἕνεκα τῶν μακρῶν, παχέων καὶ λίαν εὐκινήτων χειλέων εἰδὸς τι ἀρκτου κατεικύσεως ἐν ταῖς Ἀνατολικαῖς Ἰνδίας καὶ τῇ Κεϋλάνῃ, τρεφομένης κυρίως ἐν φυτικῶν οὐσιῶν καὶ μέλιτος. Ἔχει μῆκος 1,70 μ., ὕψος δὲ 0,70 μ., κεφαλήν πεπλατυσμένην, ῥυγχος μακρὸν προβοσχιζοειδές, ὡς μικρὰ ἀνωρθωμένα, ἐσθλαμύς συνεσταλμένη, τρίχωμα μακρὸν καὶ ἄλον. Ἔχει πολλὴν ἐξωτερικὴν ὁμοιότητα πρὸς τὸν γάβρον. Βρίναι ζῶον λίαν ἐπικίνδυνον διὰ τὸν ἀνθρώπον ὁσάκις εἶναι τετρωμένον. Εὐκόλως τιθασιεύεται καὶ ἀσκεῖται εἰς πλῆθος ἀγυρτειῶν, δι' ὧν οἱ θαυμαστοὶ ἀπατεῶνες τῶν Ἰνδιῶν ἐν μεταλλεύονται τὴν εὐθείαν τοῦ πολλοῦ κόσμου.

Μεγακεφαλία. Βλ. Μεγακέφαλοι.

Μέδιες ἢ Μέδιες (σύγγρ. Medgyes). Πόλις τοῦ σύγγρ. καμιτάτου Μεγάλου Κοκλδούργου ἐν Τρανσυλβανίᾳ. Ἔχει 7,955 κατ. τοὺς πλείστους Γερμανοὺς καὶ σπουδαίαν εἰνोποιάν.

Μεδινέτ-Καδού. Χωρ. τῆς Ἀνω Λιβύης, ἀπέναντι τοῦ Καρνάκ, ἔχον μεγαλοπρεπὴ λείψανα προαίτου τῶν ἀρχαίων Θεῶν.

* **Μέθανα.** Πρωτ. (θερινή) τοῦ ὁμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Τροιζηνίας, ἔχουσα 111 κατ. Ὁ δῆμος Μ. εἶχε 2,211 κατ. τῷ 1896.

Μεθάνων Λουτρά. Ἀπέναντι τῆς

νήσιου Πόρου, μεταξύ Τροιζήνος καὶ Ἐπιδάυρου, κεῖται ἡ ὄρεινὴ, βραχώδης καὶ στερουμένη πεδιάδων καὶ ῥεόντων ὑδάτων χερσονήσος τῶν Μεθάνων. Πολλὰς ἡφαιστεῖους μεταβολὰς ὑπέστη ἡ χερσονήσος αὕτη, ὡς βεβαιοῦσιν ὁ Στράβων, ὁ Πausanias καὶ ὁ Ὀβίδιος, οἱ ἀναφέροντες καὶ τὰς ἱαματικὰς τῶν Μεθάνων πηγὰς. Αὗται ἀναβλύζουσιν ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς παραλίας τῆς χερσονήσου ἐν ὠριαίᾳ ἀποστάσει ἀπὸ τοῦ πολυχνίου Μεθάνων καὶ παρὰ τὸ χωρίον Βρωμοκλίμνην. Αἱ πηγαὶ τῶν θεϊκῶν ὑδάτων εἶνε 26, ὑποδιαίρουμαι εἰς 4 συμπλέγματα, ἐξ ὧν τὸ πρῶτον ὑποτελοῦσι πέντε πηγαὶ θερμοκρασίας 30, 7^ο—30, 9^ο ἐκ., τὸ δεύτερον 4 πηγαὶ θερμοκρασίας 30, 7^ο ἐκ., τὸ τρίτον 9 πηγαὶ θερμοκρασίας 30, 8^ο—31^ο ἐκ. καὶ τὸ τέταρτον 8 πηγαὶ θερμοκρασίας 27, 7^ο—28, 9^ο. Κατὰ τὰ ἀποτελέσματα τῶν χημικῶν ἀναλύσεων τὰ ὑδάτα εἶνε πλούσια εἰς στερεὰ συστατικά (40—40, 8 γραμ. κατὰ λίτρον), περιέχουσιν ὅμως καὶ ἀφθονον ἀνθρακικὸν ὀξύ (558—710 κυβ. ἐκ. κατὰ λίτρον) καὶ ἀρκετὴν ποσότητα ὑδροχέου (4, 16—7, 37 κυβ. ἐκ. κατὰ λίτρον). Τὸ πρωτεῖον τῶν ἀλάτων ἐν αὐτοῖς εἶνε τὸ μαγειρικὸν ἅλας (29, 7 γραμ. κατὰ λίτρον), μετὰ τοῦτο τάσσεται τὸ χλωριούχον μαγνήσιον, γύψος καὶ τὸ θεϊκὸν μαγνήσιον, ἔπονται δὲ τὸ χλωριούχον κάλιον, τὸ ἀνθρακικὸν ἀσβέστιον, ἀνθρακικὸν μαγνήσιον, τὸ βρωμιούχον μαγνήσιον καὶ τὸ ὀξείδιον τοῦ σιδήρου. Κατὰ τὰς ἀναλογίας τῶν συστατικῶν αὐτῶν τὰ ὑδάτα τάσσονται μετὰ τῶν θερμῶν θεϊκῶν ἀλιπηγῶν τῶν πλουσιῶν εἰς ἀνθρακικὸν ὀξύ καὶ προσμειάζουσι πρὸς τὰς γνωστὰς τῆς Εὐρώπης πηγὰς τοῦ Ἀκυι-σγράνου καὶ Βάδεν, ὧν ὑπερτεροῦσι κατὰ τὸ πρῶτον τοῦ ἀνθρακικοῦ ἔξέως καὶ κατὰ τὸ πρῶτον τῶν ἐν διαλύσει ἀλάτων, ἕνεκα τῶν ὁπίων προσμειάζουσι κατὰ τὴν συστατικὴν τοῦ στερεοῦ αὐτῶν ὑπολείμματος πρὸς τὰς ἀλιπηγὰς τῆς Εὐρώπης Nauheim καὶ Pygmont. Ἡ θεραπευτικὴ ἐνέργεια τῶν λουτρῶν τῶν Μεθάνων εἶνε ἀναμειβήτης κατὰ χρονίων ρευματισμῶν τῶν ἄρθρων, μεσοπλευρίων, αὐχενικῶν, μηριαίων, βραχιονίων, νευραλγιῶν, ὀσφυαλγιῶν καὶ ἱσχυαλγιῶν, κεφαλαλγιῶν καὶ ἡμικρανιῶν, ἐκζεματικῶν παθήσεων τοῦ δέρματος, παθήσεων τῆς μήτρας ἀνακουφίζονται δὲ διὰ τῶν λουτρῶν καὶ οἱ ἐξ ἀρθριτιδος πάσχοντες. [Δ.Κ.Δ.]

Μεθαρμοσταί. Βλ. Ἐπαγωγὴ ἡλεκτρικὴ καὶ μαγνητικὴ.

Μεθόδιος ἐπίσκοπος Πατάρων. Ἐκκλησιαστικὸς πατὴρ τοῦ Δ' μ. Χ. αἰῶνος. Καλούμενος καὶ Εὐδοκίος διετέλεσεν ἀληθοδιαδόχως ἐπίσκοπος τοῦ Ὀλύμπου ἐν

Λυκία, τῶν Πατέρων καὶ τῆς Τύρου καὶ ὑπέστη τὸν μαρτυρικὸν θάνατον περὶ τὸ 312 ἔτος. Ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ἔχει Ὑπομνημάτων εἰς τὴν Γένεσιν, τοῦ βιβλίου περὶ τῆς Ἐλευθέρας βουλῆσεως καὶ τοῦ ἑμμέτρου συγγράμματος κατὰ τοῦ Πορφυρίου κλπ., διεδώθη μέχρις ὑμῶν ὁ διάλογος ὁ ἐπιγραφόμενος Συμπόσιον τῶν Πάρθενων ἐκδ. μετὰ Λατίν. μεταφρ. τῷ 1657 ἐν Παρίσις ὡς καὶ ἀποσπάσματα συνειδεδωμένα τοῖς τοῦ Ἀριτολογίου ὑπὸ Compéris. Ἐφορτίζεται ὑπὸ τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας τῇ 20 Ἰουνίου, ὑπὸ δὲ τῆς δυτικῆς τῇ 18 Σεπτεμβρίου.

Μεθοξυλίνη, méthacétine. Οὐσία στερεὰ ὑπὲρ μορφήν κόνεως κρυσταλλικῆς ῥαβδίου, ὁσμῆς, πιναλμύρου τὴν γαῖαν, διαλυτῆς ἐν ὕδατι καὶ εἰς σπν., ἐχούσης δὲ ἀναλογίαν συνθέσεως καὶ ἐνεργείας πρὸς τὴν ἐξυλινίτην καὶ τὴν φαινοξυλίνην. Πορεύεται ὡς φάρμακον ἀντιπυρετικὸν κατὰ τὸ πλεονάζον τὸν πυρετὸν μετ' ἐξιδρώσεως, ὡς ἀνεσώδυνον καὶ ἐντερασηπτικόν.

Μεθυλενοκυανοῦν ἢ κυανοῦν τοῦ μεθυλενίου, bleu de méthylene. Κυανῇ χρωστικῇ οὐσίᾳ προκύπτουσα ἐκ τῆς ἀνιλίνης, ὑπὲρ μορφήν κόνεως φαιεῦθρου, ὁσμῆς, διαλυτῆς ἐν ὕδατι καὶ εἰς σπν. μετὰ ζωηρῶς κυανῆς χροιάς. Ἐσωτερικῶς λαμβανόμενον τὸ Μ. ἀπορροεῖται κατὰ τὰ μάλλον ἢ ἥττον εὐκόλως καὶ ἀπεκρίνεται διὰ τῶν νεφρῶν ἐν τοῖς οὖροις, ἅτινα βάφονται ζωηρῶς πράσινα. Ἐχρησιμοποιήθη ἀντὶ τῆς κινίνης κατὰ τῶν ἐλογεμένων πυρετῶν ὧν τὰ παράσιτα βάφονται ταχέως ἐν τοῖς παρασκευάσμασιν, ἰδίᾳ δὲ θεωρεῖται πολὺτιμον διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁσάντις ἢ τῆς κινίνης ἀπορρόφησις προκαλεῖ παρὰ τισι τῶν ἀτόμων δυσάρεστα φαινόμενα δηλητηρίασεως καὶ δερματικῶν ἐξανθήσεων. Αἱ τελευταῖαι ἔρευναι ἀπέδειξαν ὅτι ὠφελεῖ ἐπίσης κατὰ τῆς γονοκικῆς οὐρηρίτιδος, κατὰ τῆς σπερματικῆς νευραλγίας, κατὰ τῆς ισχιάδος, κατὰ τῆς δυσεντερίας εἰς ὑποκλυσμούς, κατὰ τῶν νευρικῶν διεγέρσεων ὡς πρᾶντικόν, κατὰ τῆς ἐλκώδους φυματιογενοῦς ἐντερίτιδος κτλ. Μνείας ἰδιαίτης ἀξία εἶναι ἡ χρησις αὐτοῦ κατὰ πάσης ὀξείας βακτηριαγενοῦς καὶ ρολοσφαικῆς νεφρίτιδος μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας. Ἐνίστη χρησιμοποιοῦται μικρά τις δόσις τῆς οὐσίας ταύτης συναναμειγνυμένη μετὰ τοῦ ἐνδεδειγμένου ἐκαστοῦ φαρμάκου παρ' ἀτόμοις ἰδιολεπτικῶς προσποιουμένοις ὅτι ἔλαβον τὰ χρηρηγμένα φάρμακα, οὕτω δὲ ἐλέγχεται τὸ ψεύδος ἐκ τοῦ χρόματος τῶν οὐρῶν.

Μεθυλιαθυλοθενζόλια καλοῦνται ἄλλως τὰ αἰθυλοτολουόλια.

Μεθυλιαλλδεΐδη. Βλ. Μυρμηκαλδεΐδη.

Μεθυλιαλεζαρίνη (Χημ.). Ὁξυγονοῦχος ὑδρογονάνθραξ ἰσομερῆς πρὸς τὸν γρυστοφανικὸν δξύ καὶ ὁμοϊστατος πρὸς τὴν ἀλιζαρίνην, στερεός, τηκόμενος εἰς 259° εὐκόλως ἐξαχνούμενος εἰς ζωηρῶς ἐρυθροῦς βελονοειδῆς κρυστάλλους διαλυόμενος ἐν ἀλκαλίοις διὰ χροιάς ἰσχυροῦ ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἀλιζαρίνην.

Μεθυλιανθρακένιον (Χημ.). Ὑδρογονάνθραξ μὴ ὀξυγονοῦχος, ἐνυπάρχων ἐν τῷ ἀκαθάρτῳ ἀνθρακένῳ, θυνάμενος γὰρ παραχθῆ καὶ ἐκ τοῦ τερθενθελαιίου θερμαίνοντος εἰς ὑψηλὴν θερμοκρασίαν, κρυσταλλούμενος ἐξ εἰς σπν. καὶ εἰς κρυστάλλους συλλοιδοῦς κινίους τηκόμενος εἰς 204°, σχηματίζοντας μετὰ πικρικοῦ ὀξείας οὐσίαν σκοτεινῶς ἐρυθρὰ ὑπὲρ μορφήν βελονοειδῶν κρυστάλλων. Τὸ μεθυλιανθρακένιον εἶναι στερεὸν τηκόμενον μετὰξὺ 70° καὶ 250°. Τὸ τριμεθυλιανθρακένιον εἶναι ἐπίσης στερεὸν τηκόμενον μετὰξὺ 134° καὶ 245°, διότι ἀμφοτέρω συγγένουσιν πολλὰ πλῆ.

Μεθυλιανιλίνη (Χημ.). Ἀζωτοῦχος ὑδρογονάνθραξ ὑπὲρ μορφήν ὑγροῦ, βυσιζέοντος πρὸς τὴν ἀνιλίνην, εἰδ. β. 0,976, ζέοντος εἰς 191°, σχηματίζοντας θεοῖκα ὑδροχλωρικὰ ἅλατα μὴ κρυσταλλώσιμα.

Μεθυλιαροΐναι (Χημ.). Ἀρσενικοῦχοι ὑδρογονάνθρακες οὕτω παρασκευασθέντες ἢ ἀποχωρισθέντες ἐξ ἄλλων ἐνώσεων παριστάνοντες ὁμῶς σώματα ὑπαρκτὰ ἀνάλογα πρὸς τὰς μεθυλιανίνας. ἐν αἷς ἀνὰ τοῦ αἵματος εἰσέρχονται ἀρσενικοῦ. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἀρσενικὸν εἶναι στοιχεῖον τοῦ δυνάμεν ἢ τρισθενές, ὑπάρχουσι μονομεθεθυλιαροΐναι, περιέχουσαι ἅτομον ἀρσενικοῦ μετὰ δύο ἀτόμων ὑδρογόνου καὶ μετὰ τῆς μονατομικῆς ρίζης μεθυλίου ἡνωμένον, διμεθεθυλιαροΐναι, ἐν αἷς ἅτομον ἀρσενικοῦ ὑπάρχει ἡνωμένον μετὰ ἐνὸς ἀτόμου ὑδρογόνου καὶ δύο μονατομικῶν μεθυλίων, καὶ τριμεθεθυλιαροΐναι, συνιστάμεναι ἐξ ἀτόμων ἀρσενικοῦ μετὰ τριῶν μονοδυνάμων ριζῶν μεθυλίου ἡνωμένου. Ἡ δυσεγγλῶρις μονομεθεθυλιαροΐνη εἶναι ὑγρὸν ἄχρουν ζεῖον εἰς 130° καὶ μεταβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ ἀνθρακικοῦ καλίου εἰς ἐξομεθυλιαροΐνην ὑπὲρ μορφήν κρυστάλλων κυβοειδῶν τηκόμενῳ εἰς 95°. Μόνον ἡ τριμεθεθυλιαροΐνη ἀπεμονώθη μέχρι σήμερον καὶ παρίσταται ὡς ὑγρὸν ἄχρουν, ζέον εἰς 100°, ἐνόμενον μετὰ τοῦ θεοῖου ἢ τοῦ ὀξυγόνου ὡς ρίζα ἐν συνόλῳ διατομικῇ. Αἱ γημικαὶ αὐταὶ ὀργανικαὶ ἐνώσεις εἶναι ποσούτω μᾶλλον

των αζαίων λόγω όσων εξ αυτών παρήχθησαν δύο οργανικά μορφαί του άρτενικού, ή άρτενιάλη, ήτοι νεοκακοδμυλή ήτοι μεθυλιαιτροπίνη και έν δινάτρειον, και το καθαρόν κακοδμυλικόν νάτρειον (βλ. τας λ.).

Μεθυλιαιτροπίνη βρωμιοδχος. Στερεά ούσια υπό μορφήν λεπτών κρυστάλλων, μικρών, διαλυτών έν ύδατι, δυσδιάλυτων έν πυκνώ οίνοπν. και αιθέρι, τηλούμενων εις 222° και περιεχόντων 20,84 % βρωμίου. Χρησιμοποιείται έν τη θεραπευτική των έφθαλμών άντι της θεικής άτροπίνης. Χρηγείται έσωτερικώς μέν κατὰ των έσρώτων των φυματικών, έξωτερικώς δε έν τη έφθαλμιατρική άντι της θεικής άτροπίνης. [P.N.B.]

Μεθυλιογλυκόκολλα. Βλ. Σαρκοσίνη.

Μεθυλιοθειοφαίνη ήτοι θειοτολένη. Βλ. Θειοφαίνη.

Μεθυλιοθειοδρωμένη καλείται αλλως ή γουαρανίνη ήτοι θεινή ήτοι καρβίνη.

Μεθυλιοκκφείνη (Χημ.). Παράγωγον της καρβίνης τη προσθήκη ιωδιούχου μεθυλίου. Αποτελεί κρυστάλλους μεγάλους διαφανείς, διαλυτούς έν ύδατι.

Μεθυλιοκιγχονίνη (Χημ.). Αζωπυρινοδχος υδρογονάνθραξ προκύπτων ως προϊόν αντικαταστάσεως δια μεθυλίου έκ της κιγχονίνης. Αποτελεί κρυστάλλους πικρικούς, μεγάλους, άχρους.

Μεθυλιοκινίνη (Χημ.). Αζωτοξυρινοδχος υδρογονάνθραξ προκύπτων ως προϊόν αντικαταστάσεως υδρογόνου έν τω τμήματι της κινίνης υπό μεθυλίου. Αποτελεί υγρόν έλαιώδες, πυκνορρευστον, κίτρινον, πικρότατον, έρυθραινόμενον υπό του λευκού φωτός.

Μεθύλιον χλωριοδχον. Το πτητικώτατον τοῦτο υγρόν, ως και το χλωμύχιν αιθύλιον, εφαρμόζεται ως ανταλγητικόν κατὰ των ισχυαλγίων, έσφαλγίων κλπ. και ως αναλγητικόν έν ταίς μικραίς έργασιάζεσι πρός σχάζειν άποστημάτων κλπ. Πέρεται έντός μεταλλικῶν ή θαλίμων σωληναρίων φερόντων μικρόν τινα πόρον δι' τοῦ δύναται νά διεκφεύγη μετά την άφαιρεσιν του καλύμματος και μετά ίκανῆς δυναμείως νά προσπίπτῃ επί του μέρους έπερ προτιθέμεθα νά περιαγάγωμεν εις αναίσθησιαν διά της έντονωτάτης εξ έξατμήσεως παρρηγομένης ψύξεως. Εφαρμόζεται και έν τη έδοντιατρική. [P.N.B.]

Μεθυλιοξυλανιλίδη, méthylanilide καλείται χημικώς ή έξαλγίνη

(βλ. λ.), ήτις κατὰ παραδρομήν έτυπώθη έν τῷ οικείῳ τόπῳ έξαλγίνη.

Μεθυλιοπράσινον, Lichtgrün γερ. (Χημ.). Φαινολιοχρωστική ούσια υπό μορφήν κίνεως λαμπρῶς πρασίνης και χροσιζούσης, διαλυτῆς έν ύδατι και οίνοπν. διά χροίξε λαμπρῶς πρασίνης και έφρμολομένης έν τη βαφική των έρίων, του βάμβακος και της μετάξης. Είναι δε υδροχλωρικόν άλας προκύπτον έκ του χημικῶς καθαροῦ μεθυλιοπρασίνου.

Μεθυλιοπυριδίνη. Βλ. Πυριδίνη.

Μεθυλιοσολόλιον, méthylsalol. Ούσια στερεά υπό μορφήν κρυστάλλων βελονοειδῶν, άχρων, διαλυτῶ έν οίνοπν., χλωριον. και αιθέρι, διάλυτων έν ύδατι. Παρέχεται έσωτερικῶς κατὰ των όξέων ρευματισμῶν των αρθρων.

Μεθυλιοφωσφίνη (Χημ.). Φωτορροῦχος υδρογονάνθραξ άποτελῶν άέριον άχρουν, δυσώδιστατον, αὐτομάτως άναφλεγομενον κατὰ την έν τῷ αέρι ήπικν θέσμαντιν και υγροποιούμενον εις 14°.

Μεθυλιοχρουν, violet de Paris, ήτοι παριστιανόν ίσχροον (Χημ.). Φαινολιοχρωστική ούσια υπό μορφήν κίνεως μεταλλικῶς πρασίνης, διαλυτῆς έν ύδατι και οίνοπν. διά λαμπρῶς ίσχρου χρώματος. Το έν ύδατι διάλυμα αὐτῆς τη προσθήκη άρκετικοῦ κόμματος άποτελεῖ την γνωστήν έν τη έμπορίῃ και γενικώτατα εις τε την κοινὴν γραφήν και εις την δια πολυχρόμων εφαρμολομένην κυανήν μελάνην.

* **Μεθώνη.** Πρωτεύουσα του δήμου της επαρχίας Πυλίας, έχουσα 1,671 κατ. Ο δήμος Μ. είχε 6,118 κ. (1896).

* **Μεζμέταγα.** Χωρίον του δήμου Τεγέας (Μαντινείας), έχον 342 κατ. (1896).

Μειόκκινος καλείται γεωλογικῶς ή τρίτη διάπλασις της τριτογενεῦς περιόδου του καινολιθικοῦ ή καινοζωικοῦ αἰῶνος. Η θάλασσα κατὰ την διάπλασιν αὐτήν πρός βορρᾶν είχε περίπου οἰα όρια και ή ενεστῶσα Βορεία θάλασσα, καλύπτουσα τας άκτας του Βελγίου και της Γερμανίας, χωρίς νά έκτείνεται μέχρι Σκωτίας και Ἀγγλίας. Έν δε τη χώρα της Μεσογείου έπληθον σπουδαίότατα μεταβολαί, διότι ή λίαν έκτενῆς κατὰ την ήώκκινον και λίαν περιωρισμένη κατὰ την ελιγόκκινον έσωτερική θάλασσα οὔπω συγγινωσκῶσα μετά του Ἀτλαντικοῦ προσκίττει βρρείον πορθμὸν πρός την άρχαίαν Βασιτικήν (νῦν Ἀνδalousian), έπεκτείνεται και κατακαλύπτει, πρός βορρᾶν του έκ των Ἀλπεων άξονοι, την Ελβετίαν και το βορειοδυτικόν μέρος της Βιέννης και διακλύσασα την Ουγγαρίαν έκ-

τείνεται μέχρι και της Βουλγαρίας, της Σερβίας και της Ρουμανίας, ενώ προς ανατολάς μεγάλη ήπειρος εξτείνεται μέχρι του Καυκάσου, προς νότον δὲ ἐκάλυπτε τὴν Ἰταλίαν καὶ τὸ Ὅραν, βραχίων δ' αὐτῆς χωρίζων τὴν Παισιπύνησον ἀπὸ τῆς Κρήτης ἠπλοῦτο πρὸς τὴν Παλαιστίνην καὶ τὴν μεσημβρινὴν Μικρὰν Ἀσίαν καὶ τὴν βορείαν Περσίαν. Ἡ ἀνάδυσις τῶν Ἀλπεῶν καὶ ἡ κατάδυσις τῆς λεκάνης τῆς Βιέννης τροποποιεῖ τὴν ὄψιν τῆς Μεσογείου, ἥτις ἀποσύρεται ἀπὸ τῆς Ἑλβετίας, ἐν δὲ τῷ πυθμένι αὐτῆς κατατίθενται στρώματα ἀργιλλασσέστου αποτελοῦντα τὸ λεγόμενον Τορτόνιον στρώμα. Μετὰ ταῦτα νέα κινήσεις λαμβάνουσι χώραν, τῶν ὑδάτων ἀποσυρομένων πρὸς νότον καὶ ἐγκαταλείποντων λιμνοθαλάσας συγκοινωνούσας πρὸς ἀλλήλας, ἐκτεινόμενας δὲ ἀπὸ τῆς λεκάνης τῆς Βιέννης μέχρι τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους τῆς Κασπίας (Σαρματικά λιμένα). Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ λεγομένου Ποντικῆς στρώματος, μεθ' οὗ λήγει καὶ ἡ Μαιόκαινος, ἐπερχοῦνται ἀναδύσεις, σχηματίζονται πεδιάδες καὶ καθιζήσεις μετὰ λιμνῶν ἐκτενῶν κατὰ τὴν χώραν τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ἡ πραγματικὴ θάλασσα δὲν ὑπερβαίνει τὴν Κορινθίαν καὶ τὴν Σαρδηνίαν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν αἱ κατὰ τέλος τῆς ὀλιγοκαινῆς περιόδου ἐκτείνουμαι ἐπὶ τῆς λεκάνης τῶν Παρισίων μεγάλα Ἀκουϊτανικά λιμένα ἐκειώθησαν διὰ σχηματισμοῦ ποταμίων ρευμάτων, ἐσχηματίσθη δ' ἡ πεδιάς τοῦ Λείγερρος ἡ θάλασσα διασχίζει τὴν Γαλλίαν καὶ διὰ βραχίονος ἐκτεινόμενου μέχρι τῆς Μάγχης νησοποιεῖ τὴν Ἀρμορικήν. Περὶ τὰ τέλη τῆς περιόδου ἡ θάλασσα ὁριστικῶς ἀποσύρεται ἀπὸ τῆς πεδιάδος τοῦ Λείγερρος. — Ζῶα τῆς μειοκαινῆς. Τα ζῶα τῆς γεωλογικῆς ταύτης περιόδου ἐμφανίζουσιν ἐν γένει πολλὴν ὁμοιότητα πρὸς τὰ τῆς ὀλιγοκαινῆς, τῆς ἡωκαινῆς καὶ τῆς συγχρόνου, πολλὰ δὲ εἶδη ὑπάρχουσιν ἐν καὶ νῦν ἐν τῇ ζῳῇ. Ἀπεσβέσθησαν οἱ Νευρμουλίται ἀντικατασταθέντες διὰ τῶν Ἀμυρσιεγανῶν. Οἱ Ἑχινίδαι χαρακτηρίζονται ὑπὸ τινων Κλυπεατρῶν ἀπαντωμένων τανῶν μόνον ἐν ταῖς θερμαῖς θαλάσσαις. Μεγίστην ἀνάπτυξιν λαμβάνουσι τὰ Γαστροπόδα, ὧν 19% διεσώθησαν μέχρι σήμερον. Ἐκ τῶν Κεφαλοπόδων μόνον ἐν γένος ὑπῆρχε. Τὰ ἔρπετα καὶ οἱ ἰχθύες εὐδὲν τι ἰδιαιτέρον εἶχον ἐν σχέσει πρὸς τοὺς σημερινούς. Τα πτηνὰ ἦσαν ἀφθονώτατα, ὧν ὀλίγιστα ἐπέλησαν μέχρι σήμερον δι' ἀναπαρωγῆς. Ὡς πρὸς δὲ τὰ μαστοπόρα ἔχομεν τέσσαρας διαδοχικὰς σειράς, τὴν τοῦ Βορδигаλλίου στρώματος ἡ ἐποχῆς, χαρακτηριζομένην διὰ τῆς ἐμφανίσεως τῶν Προδο-

σκιωτῶν πρῶτον ἐν Ἀσίᾳ καὶ Ἀφρικῇ καὶ ἐκείθεν εἰς Εὐρώπην μαστοδόντας, Δεινοθήρια, Ἀνθρακοθήρια, Τοπότρωμους, Παλαιόχοιρους, Τοθήρια, Ἀγγιθήρια, Ἀμεροθήρια. Πλειοπίθηκοι, Δρυοπίθηκοι, ἰδοὺ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν θηλαστικῶν κατὰ τὸ πρῶτον μέρος τῆς περιόδου, τὸ καλούμενον Βορδιγαλλίον, καθ' ἅπασαν τὴν γῆν, ἐνῶ ἐξαφανίζονται ἐν Εὐρώπῃ τὰ τελευταῖα εἶδη τῶν Μαρσупιόρρων. Εἶτα κατὰ τὸ Ἑλβετικόν στρώμα οἱ ἀρχαῖοι τύποι ἐξαφανίζονται καὶ ἀναφαίνονται αἱ πρῶται Ἀντιλόποι, ἐκ δὲ τῶν σαρκουράων ὑπάρχουσιν οἱ μεγάλτοιμα Μαχαρόδοντες, οἱ Ἀμυρσινες, οἱ Ἡμικύνες, οἱ Ψευδοκύνες (μετὰ μικρῶν διαφορῶν πρὸς ἀλλήλας τὰ τελευταῖα τρία γένη), ἐπικρατοῦσιν οἱ Μαστοδόντες καὶ Διστριόδοντες, ἐν δὲ ταῖς θαλάσσαις πελώρια μαστοπόρα, κήτη καὶ σερρήνες. Κατὰ τὸ Τορτόνιον ἐλάχιστοι ζωολογικὰ μεταβολὰ παρατηρεῦνται, ἐνῶ κατὰ τὸ Ποντικόν ὄλω· νέα ζῶα ἐμφανίζονται (Ματάρκοι, Γαῖναι, Λέοντες, Μογάλα κτλ.), ἐπικρατοῦντων τῶν σαρκοράων ὑπὸ μορφῇ πελωρίων ζῶων, Ἀντιλόπων, Καμηλοπαρδαλέων (Ἑλλαδοθηρίων, ὧν τὰ ἀπτελελιωμένα ὅσα εὐρέθησαν ἐν Πικερμῷ κατὰ τὸ μέσον περίπου τῆς ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Μαγαθῶνα ἀγούσης), Ἀγριοχοίρων, Πινγκέρων, Ἰππαρίων, Μισοπίθηκων. Σημειωτέον ἰδίᾳ περὶ τῆς γεωλογικῆς ταύτης περιόδου ὅτι ἡ κατὰ τέλος τῆς ἡωκαινῆς καὶ τὴν διάρκειαν τῆς ὀλιγοκαινῆς δυσχερὲς ὑπάρχουσα ἐπικαινωσία τῶν ζῶων τῆς Εὐρώπης μετὰ τῶν τῆς Ἀμερικῆς ἀποβαίνει εὐχερύτερα, ὥς καὶ ἐν σχηματισμοῖς συγκοινωνίας διαξήρας μεταξύ Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς ἐπῆλθεν ἐναλλαγὴ τῶν ζῳῶν τῶν. — Φυτὰ τῆς μειοκαινῆς. Ἡ γῶνις τῆς ἐποχῆς ταύτης διατελοῦσα ὑπὸ συνθήκας ἀτμοσφαιρικῆς ὁμολίας ἐν κλίματι ἡπίῳ κατὰ τὸν χειμῶνα, θερμῷ καὶ βροχερῷ κατὰ τὸ θέρος, ἀπέδη πλουσιωτάτην, Ἀρχαταὶ ἦδη ἡ βαθμιαία φύξις τῆς εὐκράτου ζώνης καὶ ἐμφανίζονται Λεύκων καὶ Σφένδαμνοι. Ὑπῆρχον τότε ἐν Εὐρώπῃ φυτὰ ἰδιόζοντα σήμερον εἰς ἄλλας χώρας (Υγράμδαρις, Δάφνη, Κιννάμωμον) ἀναμῖς μετὰ Πλατάνων, Σμιλάκων, Ἰτέων, Πτελεῶν, Κωνοφόρων καὶ πολυπλήθων Ἀγροσπειδῶν.

Μέκετς. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Επικτήτῳ Φρυγίᾳ, ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὁχθῆς τοῦ Σαγγαρίου, ὑπὸ τὰς ὑπὲρ τὰς λόφους, εἰκούμενον ὑπ' Ὀθωμανῶν. Συνδέεται σιδηροδρομικῶς μετὰ τῆς Νικομηδείας καὶ ἀπέχει τοῦ μὲν Ἀκ-Χισάρ 14, τοῦ δὲ Χαϊδάρ-πασᾶ 181 γλμ. Τὸ φρού-

ριον τοῦ Μ., οὗτινος ἐρείπια διασώζονται ἐπὶ τοῦ ὑπερκειμένου τοῦ χωρίου βουνού, ἐκχυρίσθη ὑπὸ τοῦ Ὁσμάν τῷ 1308.

* **Μεκλημβούργον** (Mecklenburg). Τὸ μεγαλοδουκικὸν Μεκλημβούργον—Σβερίνου εἶχε τῷ 1900 κατ. 607,770, τὸ δὲ Μ-Στρέλιτς 102,602.

* **Μεκουνίδα**. Χωρίον τοῦ δήμου Καρυστίων, ἔχον 347 κατ. (1896).

Μελάγγεια. 1) Τόπος ἐν Ἀρκαδίᾳ ἀπέχων κατὰ Πausanίαν ἐπὶ περίπου στάδια τῆς Μαντινείας, ἐξ οὗ κατέρρεε τὸ πόσιμον ὕδωρ τῆς πόλεως ταύτης. — 2) Φρεῦριον ὄχυρον καὶ πάλis τῆς Βιθυνίας ἐν τῇ Ἐπικτήτῳ Φρυγίᾳ (τῶνδ' Ἰκαρά-χισάρ, βλ. λ.). Τοῦτο ἐκχυρίσθη ὑπὸ τοῦ Ὁσμάν τῷ 1388 μ. Χ., ὅστις μετα ἐν ἔτος ἔλαβεν αὐτὸ σὺν τοῖς παρασήμερις τοῦ ἡγεμονικοῦ βεσσηματός παρὰ τοῦ σουλτάνου Ἀλκεδδίν τοῦ Β' ὡς ἀμοιβὴν τῆς πιστῆς στρατείας.

Μελάγκητος (Melanocetus). Γένος κητιδῶν, περιλαμβάνον θαλάσσια ζῷα διαιτωμένα ἐν τοῖς βυθίοις τῶν θαλάσσιων καὶ ἰσθμῶν τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ εἰς βάθος πλέον τῶν τετρακισχιλίων μέτρων. ἔχουσι στόμα πελώριον διασταλτὸν καὶ ἐμφανίζουσι κατὰ τὴν κάτω ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος μέγαν στρογγύλῳ ὄγκον ὀφειλόμενον εἰς εὐρὺν θύλακον ἀποτελούμενον μέρος τοῦ πεπτικοῦ συστήματος. ἔχουσι χρῶμα περίπου μέλαν.

* **Μελάμπες**. Πρωτ. τοῦ δήμ. Μελάμπων τῆς ἐπαρχίας Ἀγ. Βασιλείου (Ρεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 1,180 κατ. (1900). Ὁ δήμος Μ. εἶχε κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν 2,167 κατ.

Μελάμφουρα καλεῖται γεωλογικῶς μέλαν τι πέτρωμα, βαρὺ, ἔχον τὴν αὐτὴν βρυτολογικὴν σύνθεσιν καὶ τοὺς αὐτοὺς πετρογραφικοὺς χαρακτῆρας μετὰ τοῦ βασάλτου καὶ ἀποτελοῦν βασάλτην τῆς πρωτογενεῖς γεωλογικῆς διαπλάσεως. Αἱ Μ. ἀπαντῶσιν εἰς ἐκτενέστατα στρώματα ἐν ταῖς Βεσγίαις, ἐν τῇ Σαξονίᾳ κτλ. καὶ ἐμφανίζουσι πολλάκις ἐν τῇ μάξῃ αὐτῶν κλισητικὰς πληρωθείσας μεταγενεστέρως ὑπὸ συγκριμάτων ὀπάλιου, ζεολίθων κτλ.

Μέλαν καλεῖται ἐν τῇ βιομηχανικῇ χημείᾳ πᾶν σῶμα ἔχον τὴν ιδιότητά ν' ἀπορροφῇ πάντα τὰ εἶδη τῶν φωτεινῶν ακτίνων χωρὶς ν' ἀνακλᾷ μηδὲν ἐξ αὐτῶν, εὐτως ὥστε φωτεινὸν φάσμα προσπεσὼν ἐπὶ μέλανος ἀντικειμένου ἀποκρίνεται παντελῶς ὀφθαλμὸν ἔαν τὸ ἀντικείμενον τυγχάνῃ ἀπολύτως μέλαν, διότι καὶ ἡ ἐλαττωμένη ἀπόχρωσις θέλει ἀνακλᾶσαι τὰς συστοίχους φωτεινάς ἀκτῖνας, ὡς συμβαίνει ἐπὶ ἀντικειμένου μέλανος ὑποκυάνου ἢ ὑπο-

πρασίνου, ὅποτε τὸ κυανοῦν ἢ πρᾶσινον μέρος τοῦ φωτεινοῦ φάσματος θέλει γίνεαι ἐν μέρει ὀρατὸν. Ἀπλουστέρα πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ἀπολύτου ἢ μη μείανότητος χρώματος τινος μέθοδος συνίσταται εἰς τὴν ἐπὶ ἀπολύτως λευκοῦ χαρτοῦ χάραξιν δι' αὐτοῦ συγκεντρικῶν κύκλων, ὅποτε οἱ παρεμπίπτοντες κύκλοι ἐκ τοῦ λευκοῦ χαρτοῦ θέλουσι φανῇ εἰς τὸν ἐφαλμὸν ἔχοντες τὸ συμπληρωματικὸν χρῶμα ἐπὶ μέλανος οὐχὶ ἀπολύτου τοιοῦτοι κύκλοι χαράχθεντες διὰ μέλανος κυανίζοντος δεικνύουσι τοὺς μεταξὺ λευκοὺς κύκλους φέροντας τὸ συμπληρωματικὸν τοῦ κυανοῦ χρῶμα ἥτοι τὸ χρυσομηλέχρουν.

Μέλαν, melan (Φαρμ.). Ὑγρὸν ἐλαιώδες μελανόχρουν, ἀρωματικῆς ὁσμῆς, σκευαζόμενον ἐκ τῶν ἀνθέων, τῶν φύλλων καὶ τῶν στελεχῶν τοῦ Melilotus caeruleus. Χρησιμοποιεῖται εἰς ἀλοιρὴν μετὰ κτηρίου κηροῦ κατὰ πληγῶν καὶ ἐλκῶν.

Μέλανα χρώματα ἢ μέλανα χρωστικὰ οὐσία ὑπάρχουσι πολλά, διατρεφόμενα ἀναλόγως τῆς προσελεύσεως αὐτῶν εἰς μέλανα ὀργανισμὰ (noirs minéraux γαλ.). προκύπτοντα ἐκ τῆς ἀτελοῦς καύσεως ἢ ἀπανθρακώσεως διαφόρων ὀργανικῶν οὐσιῶν, καὶ εἰς μέλανα ὀργανικὰ, προκύπτοντα ἐκ διαφόρων ἐνώσεων τοῦ ἀνθρακος. Εἰς μὲν τὰ πρῶτα ὑπάρχοντα α') τὸ ἐξ αἰθέραλης μέλαν (noir de fumée) προκύπτον διὰ τῆς ἐν ἐπιτηδεύσει κλιθεύσεως ἀτελοῦς καύσεως τῶν ὑπολειμμάτων τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς τῶν ῥητινῶν, ἀπαγομένου τοῦ αἰθέρος τὸς ἀερίου εἰς διαμερίσματα ἐν οἷς εὐρίσκονται τεταμέναι ἱθύναι, ἐρῶν ἐπικαυθῆται ἡ αἰθέρις. Διὰ τοῦ μέλανος τοῦτου κατασκευάζονται αἱ τυπογραφικαὶ μελάναι καὶ αἱ πρὸς γραφὴν τοιαῦται γνωσταὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα σινι κῆ μέλανη β') τὸ ἀπό ἐλεφαντίνου ὄντος, τὸ ἀπό φελίου καὶ τὸ ἀπό πυρήνων ῥοδακίνων μέλαν, παρασκευαζόμενον διὰ καύσεως ἐν κλειστῷ γόρῳ τῶν ὑπολειμμάτων τῆς κατασκευῆς ἀντικειμένων ἐξ ἐλεφαντόδοντος, πυμάτων ἐκ φελίου καὶ πυρήνων ῥοδακίνων χρησιμοποιοῦνται ὡς μέλανα χρώματα ἐν τῇ ζωγραφικῇ. Εἰς δὲ τὰ δευτέρα ὑπάρχοντα α') τὰ ἐξ ἀνιλίνης μέλανα, ἀπερτῇ δράσει τοῦ ἡλιακοῦ φωτός σὺν τῷ χρόνῳ ὑποπρασινίζουσι β') τὰ ἐξ ἀλιζαρίνης μέλανα, ὅπερ χρησιμοποιεῖται εἰς βαφὴν ὑφασμάτων ἐριουργῶν καὶ βαμβάκινων γ') τὰ ἐκ φαινολίνου δ) αμίνης μέλαν (noir Vidal), δι' οὗ βάρυνται τὰ βαμβάκινα ὑφάσματα ἀνευ παρασκευῆς δ') τὰ ἀζωτομέλανα (noirs azoiques), περιλαμβάοντα μέλαν πρὸς βαφὴν ἐρίου

μετὰ διαφόρων ἀποχρώσεων (noir jais, noir diamant, noir de naphthol)· τὸ βενζοκυανομέλαν πρὸς βαφὴν βάμβακος· εἴς τὸ ἐκ καμπεχίαν οὐ ξύλου μέλαν πρὸς βαφὴν ὑφασμάτων ἐξ ἔριου, βάμβακος καὶ μετάξης.

* **Μέλανες.** Χωρίον τοῦ δήμου Βίβλου (Νάξου), ἔχον 435 κατ. (1896).

Μελάνη κυανή. Βλ. Μεθυλίχρουν.

Μελανία (Ζωολ.). Γένος προσεδραγίων μωνωτορκαδίων Γαστροπόδων ἐκ τῆς τάξεως τῶν Ταινιογλώσσων, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ κόγχης πυργοειδοῦς, φερομένης ἀκμῆς καὶ ἀκάνθας, στόματος ὀλοκλήρου, ὠσειδοῦς, καὶ περιλαμβάνον· περὶ τὰ 350 εἶδη τῶν θαλασσίων τῶν θερμῶν χωρῶν τῆς γῆς. Ἀπαντα φέρουσι παχέαν ἐπίδερμίδα μέλαιναν, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα.

Μελανόσωμα. (Ζωολ.). Οἰκογένεια Κολοσπέρων ἑτερομερῶν μετὰ τετράρθρων προσθίων ταρσῶν καὶ πεντάρθρων ὀντων λειπῶν, περιλαμβάνουσα γένη περὶ τὰ 500 καὶ εἶδη περὶ τὰ 1,500, ὧν τὰ πλείστα ἀποπέμποσι δυσωδίαν, πάντα δὲ ζῶσιν ἐν τόποις ζεφεροῖς, ἐν ὑπογείοις, ἐν κοιλώμασι κορυμῶν δένδρων, ὑπὸ λίθους κτλ. καὶ ἔχουσι σῶμα μέλαν σχήματος διαφόρου. Κατοικοῦσι πρὸ πάντων ἐν ταῖς παρατῇν Μεσόγειον χώραις καὶ ἐν τῇ Νοτίᾳ Ἀμερικῇ. Καλοῦνται ὁμοίως Τενεδριονίδαι (Tenebrionides) ἥτοι Ζοροδίατα ἢ Ζοροδία. Κύρια γένη εἶναι ὁ Τενεδριών, ὁ Βλάψ, ἡ Ὀπάτρα, ἡ Ἀσίδη καὶ ὁ Πλωψ.

Μελαντες. Χωρίον τοῦ δήμου Νηλείων (Χαλκίδος), ἔχον 190 κατ. (1896).

Μελανώσις ἢ μελανίασις (melanismus) καλεῖται παθολογικὴ τις κατάστασις ἀντίθετος τῆς λευκιάσεως ἢ ἀλβινοῦ (albinismus), συνισταμένη εἰς τυχαίαν ὑπερανέξιν τοῦ μελαγχρώματος τοῦ δέρματος καὶ τῶν παρεκτενμάτων αὐτοῦ. Τοιοῦτόν τι παρατηρεῖται ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ὀδδισονείῳ νόσῳ ἢ χαλκοχρόϊ καὶ ἐν τῷ κίτριῳ πυρετῷ. [P.N.B.]

Μέλας δρυμός (Schwarzwald γερμ. καὶ τὸ πάλαι ἐπὶ Ῥωμαίων Silva Marciana). Ὁροσειρὰ ἐν τῇ Νοτιοδυτικῇ Γερμανίᾳ, ἐκτεινόμενη ἀπὸ τῆς πρὸς Β. καμπῆς τοῦ Ῥήνου μέχρι τῶν πόλεων Δούραχ καὶ Πάρτσχαϊμ βαθυκλινῶν ταπεινουμενῇ πρὸς Β. Ἐχει ἐν τῷ ὕψιστῳ αὐτῆς μέρει ὕψους 1494 μ. καὶ παρέχει λαμπρὰς κοιλάδας καὶ χαράδρας, ἀφθονοῦσα μεταλλικῶν πηγῶν. Ἐν τῇ περιοχῇ αὐτῆς καλλιεργεῖται ἡ ἀμπέλος, ἐξ ἧς παράγεται καλὸς εἶνος, ὑπάρχει δὲ καὶ σπουδαία βιομηχανία ξυλογλυφμάτων καὶ ὀρολογίων. Κατ' αὐτὸν ὠνομασθῇ καὶ διοικητικὴ περιφέρεια τῆς

Βυρτεμβέργης, ἔχουσα ἐμβαδὸν 4,779 τετμ. καὶ 488,431 κατ., ἐξ ὧν τὸ 1/4 εἰσι κατ. θολικοί.

Μέλας πυρετός ἐκλήθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλωνιάτρων (black fever) δυσόριττις καὶ φονικωτάτη νόσος ἐπικρατήσασα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐν τῇ Ἰνδικῇ ἐπαρχίᾳ Ἀσάμ ἀπὸ τῆν χθαμαλὴν καὶ ἐλώδη χώραν μεταξὺ τοῦ ποταμοῦ Βραχμαπούτρα καὶ τῶν ὑπορείων τῆς ὁρεοσειρᾶς Γάρο, ἀναφανίσασα δὲ κατ' ἀρχὰς ὑπὸ μορφήν ἐπιδημίας ἐν Βεγγάλῃ τῷ 1887. Χαρακτηρίζεται ὑπὸ μεγάλης προΐουσης ἐξαντλήσεως καὶ ἀτονίας μετὰ παρεμπιπτόντων μετρίων πυρετικῶν παροξυσμῶν, ὑπὸ ἐξογκώσεως τοῦ σπληνός, βαθυχροίας τοῦ δέρματος, ἀκρας ἀναιμίας, ὑποθερμασίας τοῦ σώματος ὑπὸ τῷ φυσιολογικῶν ὄριον ἐν ταῖς διαλείμμασι τῶν παροξυσμῶν καὶ τέλος ὑπὸ διαφόρων ὑδρωπικῶν ἐκδηλώσεων. Τὰ ἀκριβῆ αἰτιατὰ τῆς νόσου ταύτης οὐπω διεσαφήθησαν. Ἀσφαλὲς ὅμως πρόκειται περὶ νοσήρας ὀντότητος ἀποτοκοῦ διπλῆς μίανσεως, κατ' ἣν ἡ ἀρχικὴ ἐλονοτικὴ προλαίπει τὸ ἐδαφος πρὸς ὑποδοχὴν τῆς δευτερευούσης ἀγνώστου ἐτι. [P.N.B.]

Μελαστομοειδῆ (Bot.). Οἰκογένεια πολυπετάλων φυτῶν περιλαμβάνουσα 134 γένη καὶ 1800 εἶδη τῶν τροπικῶν χωρῶν καὶ μάλιστα τῆς Ἀμερικῆς. Φυτὰ πικρὰ ἢ θαμνώδη ἢ δεινδρώδη μετὰ φύλλων ἀντιθέτων, ἀρτίων, ἀνθέων κωνοειδῶν, ἐρμακροδίων, μονήρων ἢ διαφόρων συνημμένων, καρποῦ βαιγοειδοῦς ἢ καυοειδοῦς περιέχοντος ὅσον μέλανα βάρυντα τὰ γυῖα τοῦ στόματος, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα. Πολλὰ γένη δεινδρώδη παρέχουσιν ἐκκεντρήσιμον ξυλείαν, ἀλλὰ θαμνώδη ἔχουσι φύλλωμα κοτυμυκτωτάτων καὶ ἄλλα παρέχουσι καρπούς σαρκώδεις ἐδωδόμενους καὶ διαφόρους βαρικῆς ὕλης. Τὸ πρότυπον γένος Μελαστομον περιλαμβάνει δεινδρῶδη φυόμενα ἐν τῇ τροπικῇ Ἀσίᾳ καὶ Ὠκεανίᾳ, ἐν Μαδαγασκάρῃ καὶ ἐν ταῖς Σεβέλλαις νήσοις.

* **Μελβοῦρνον** (Melbourne). Ὁ πικρὸς οὐσμὲς τῆς πρωτεύουσας ταύτης τῆς ἀγγλικῆς ἀποικίας Βικτωρίας ἀνήρχετο τῷ 1901 εἰς 493,956 κατ., τοῦ δὲ κυρίου ἄστεως εἰς 68,853.

Μελεκλέρ. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ἔχον περὶ τοὺς 400 κατ. ἅπαντας Ἑλλήνας ὑπαγομένους ἐκκλησιαστικῶ· ὑπὸ τὸν Νικομηδείας μητροπολίτην καὶ περὶ τὴν γεωργίαν ἀσχολουμένους.

* **Μελένικον.** Πόλιν τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ὀρωνύμῳ ὑποδιοικήσει τοῦ βιλαετίου Θεσσαλονίκης, ἔχουσα περὶ τὰς

6,000 κατ., ἐξ ὧν 1,500 Ὁθωμανοί, οἱ δὲ λοιποί, ἐκτὸς ἐλίγων Βουλγάρων, Ἕλλη-
νες, συντηρεῦντες 2 ἀστικάς σχολὰς καὶ
πρὸς βενεζωγίαν.

Μελέτιος ὁ ὁμολογητὴς. Ὁ-
σιος πατὴρ τῆς ὀρθόδοξου ἐκκλησίας,
ἐκταξόμενος τὴν 21 Ἰανουαρίου, ἀκμήσας
ἐπὶ τῶν Παλαιολογῶν Μιχαὴλ (1261—
1283) καὶ Ἀνδρονίκου (1283—1288) καὶ
ὧν ἐκ τῶν καταπολεμησάντων σφεδρῶς
τὴν ἐν Λαυραῷ φηγεμένην ἑνωσιν τῶν
ἐκκλησιῶν. Τὰ περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν συγ-
γραμμάτων αὐτοῦ ἀρκούντως σκοπεῖται (ἰδ.
Κρουσάκης Ἱστορ. τῆς Βυζαντινῆς Λογο-
τεχνίας τὸμ. Α' σελ. 181. Α. Δημητράκο-
πούλου Ὁρθόδοξος Ἑλλάς) διεσπάρησαν
ἐσχάτως ἐν κώδικος εὐρεθέντος ἐν τῇ μη-
τροπόλει Διδυμοτείχῳ ὑπὸ τοῦ ἐκεί μνητρο-
πολίτου Φιλαρέτου Βασιλείου. Κατὰ τὴν ἀ-
γνωστον βιογραφίαν ὁ Μ. ἐγεννήθη (πιθανῶς
τῷ 1209) ἐν τῇ κατὰ τὸν Εὐξείνιον Πόντον
κώμῃ τοῦ Θεοδοίου ἐκ γονέων πλουσίων καὶ
ἐνδοξῶν, Γεωργίου τοῦ στρατηγοῦ καὶ Μα-
ρίας, καὶ ἐκαλεῖτο Μιχαὴλ πρὶν ἀποσπῆ-
σθαι μοναχικὴν βίον ἐν Σινῶ. Ἐνταῦθεν ἐ-
πισκέσθη τὴν Ἱερουσαλὴμ, Αἴγυπτον καὶ
Συρίαν καὶ ἀκολούθως ἐμέναντο ἐν τῇ ἐν
Μικρᾷ Ἀσίᾳ μονῇ τοῦ ὁσίου Λαζάρου,
ὅθεν μεταβὰς εἰς Κωνσταντινούπολιν προέ-
μεινεν ἐν τῷ βουβῷ τοῦ Αὐξεντίου καὶ ὠλο-
δίμησεν ἐν τῇ ὑποκειμένη τούτου νήσῳ τοῦ
πρωτοκλήτου Ἀνδρέου ναὸν καὶ μοναστή-
ριον, μεθ' ὃ ἐπιστρέψας πάλιν εἰς τὴν βου-
κὴν τοῦ Αὐξεντίου, μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ
πατριάρχου Ἰωσήφ καὶ τὴν ἀντεισαγωγὴν
τοῦ Ἰωάννου Βέλου ἤλθε μετὰ τοῦ συνε-
ργοῦ αὐτοῦ Γαλακτιῶνος εἰς Κων/πολιν,
ἐνθα ἐκέγχας τὸν αὐτοκράτορα Μιχαὴλ
ἐπὶ τῇ ἐκκλησιαστικῇ πολιτείᾳ αὐτοῦ ἐ-
πέμνη μετὰ τοῦ Γαλακτιῶνος ἐξόριστος εἰς
Σύδρον, ὅθεν ἀπεστάλη μετ' ἄλλων προ-
σβεβητῶν εἰς Ῥώμην, ἵνα τοῖς ἀμφὶ
τὸν πόπαν διαλέξηται. Καθεύ-
χθεὶς ἐκεῖ ἐπὶ διατίαν, ἐπέστρεψεν εἰς Σύ-
δρον, ὅθεν ἀχθεὶς εἰς Κων/πολιν ἐκκρίπτε-
ται αὐτὸς μὲν τὴν γλῶσσαν, ὁ δὲ Γαλα-
κτιῶν τοὺς ὀφθαλμούς. Τὰ δεινὰ τοῦ Μ.
κατέπαυσαν ἐπὶ Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου,
ἐρ' αὐτὸ καὶ ἀπέθανε τῷ 1286 ἐν ἡλικίᾳ 77
εἰσὼν μετὰ τριετὴ ἀσθένειαν. Τὰ συγγράμ-
ματα αὐτοῦ εἶναι γεγραμμένα ἐν στίχοις
πῶντικοῖς δεκαπεντασυλλαβείοις, ἀνομοιο-
καταλήκτοις καὶ φέρουσιν ἐν τῇ προμετω-
πίᾳ μὲν τὸν τίτλον «Ἀπανθισμός, ἥτοι
Συλλογὴ τῆς παλαιᾶς καὶ νέας Διαθήκης»,
ἐν τῇ κεφαλίδι δὲ τὸν τίτλον «Βιβλίον κα-
τασκευασμένον Μελέτιος». Τὴν βίβλον αὐτοῦ, ὡς
λέγει ὁ Μ. ἀρχόμενος τοῦ ἔργου, ἔγραψε
πρὸς φίλον ἐν Σύρῳ διατελὼν ἐξόριστος,

κατὰ τὸν ἀριθμὸν δι' ἑτῶν ἡμερῶν τῆς ἐβδό-
μαδος διήρπασε τὸ ὅλον σύγγραμμα εἰς λό-
γους ἑπτὰ, ὧν τέσσαρες φέρουσιν ἐν τῇ
εἰρημένῳ κώδικι τὰ ἐνόνματα αἰνίγμα-
τα, ἀλλ' ἡγορηκότες, κατὰ Λατι-
νῶν καὶ Ἀλφάβητα λφάβητος, πε-
ριέχοντας 267 ὑποθέσεις καὶ δυσμυριάδας
στίχων. Ἦδε περὶ τούτων ἐκτενέστερον τὸ
περιοδικὸν «Ἑκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» Ἰα-
νουάριον 1903 (ἔτος ΚΓ'). Δύο χειρόγραφα
τοῦ βιβλίου τοῦ Μ. εὐρίσκονται καὶ ἐν τῇ
ἐθν. βιβλιοθήκῃ ὑπ' ἀριθ. 377 καὶ 474, ὧν
τὸ μὲν πρῶτον περιέχει μέρας μόνον τοῦ
πνεύματος, τὸ δὲ δευτέρον εἶναι πλήρες.

* **Μελήκια.** Χωρίον τοῦ δήμου Λευ-
κιμαίων (Κερκύρας), ἔχον 527 κ. (1896).

Μελί. Χωρίον παρὰ τὸν ποταμὸν Μικρᾶς
Ἀσίας ἐν τῇ Μελαινῇ Ἀκρᾷ ὑπὸ τὸν Μί-
μαντα (βλ. λ.). Καίμενον πρὸς Ν τῶν
Ἐρυθρῶν. ὧν ἀπέχει 3 ὥρας καὶ πρὸς Α
τῆς Νίσις, ἥς ἀπέχει 17 μίλια, ὑπάρχει
ὑπὸ τὴν ἐποποιήσασιν Καρκαποδονίων τῆς
διοικήσεως καὶ νομαρχίας Συδωνῆς καὶ ἔ-
χει περὶ τοὺς 800 κατ. Ἑλληνας ὑπαγο-
μένους ἐκκλησιαστικῶς ὑπὸ τὸν Κρήνης ἐ-
πίσκοπον τοῦ Ἐρέσου καὶ συντηροῦντας
ὡραίον ναὸν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεο-
λόγου καὶ δημοτικὴν σχολήν. Οἰκίσται τοῦ
χωρίου ὑπῆρξαν ἄποικοι ἐκ Καρδαμύλων
τῆς Νίσις. Διατηρεῖται δὲ αἱ κατ' οἰκίαι τῆς
γλακῆς τῆς γλώσσης ἰδιῶμα. [Γρ. Σ. Γ.]

* **Μελιγαλῶ.** Πρωτ. τοῦ δήμου Οἰγα-
λίας (Μεσσηνίας), ἔχουσα 1,490 κ. (1896).

* **Μελιγού.** Χωρίον τοῦ δήμου Ευρέας
(Κυνουρίας), ἔχον 338 κατ. (1896).

* **Μελιδόνι.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Με-
λιδονίου τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου (Πε-
λοπόννησος) τῆς Κρήτης, ἔχον 607 κατ. Ὁ
δῆμος Μ. ἔχει 3,491 κατ. — 2) Χωρίον
τοῦ δήμου Φρ. τῆς ἐπαρχίας Ἀποκορώνου
(Σφακίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 286 κ. (1900).

* **Μελίλλα.** (Melilla). Ἰσπανικὴ πόλις
ἐπὶ τῆς Β παραλίας τοῦ Μαροκκου, ἔχουσα
τῷ 1897 κατ. 9,553, ὧν 1,000 στρατός.

* **Μελινάδον.** Χωρ. τοῦ δήμου Ὀπι-
ταίδων τῆς Ζακύνθου, ἔχον 139 κ. (1896).

Μελιτοσάκχαρον (melicitose). Σακ-
χαρώδης οὐσία ἐξαγομένη διὰ ζέοντος αἰ-
νοπνεύματος ἐκ τῆς μελιτορρητίνης καὶ φε-
ρομένη ὑπὸ μορφῇ μικρῶν κρυστάλλω-
πρισματικῶν τοῦ πλαγιορρομβικοῦ συστήν-
ματος, στείλνῶν, γεύσεως γλυκείας, ἀ-
σθενεστερᾶς τῆς τοῦ καλαμοσακχαροῦ. Εἶ-
ναι σῶμα δεξιοτροπὲς καὶ δὲν ἀνάγει τὸ
φελίγγειον ὑγρὸν εἰμὴ τῇ προσθήκῃ ζέον-
των αραίων ὀξέων.

Μελισσηνὸς Νικηφόρος. Ἕλληνας
κληρικὸς τῆς 12' ἐκατονταετηρίδος, Κο-

μνηνός ἐπονομαζόμενος. Ἐσπούδασεν ἐν τῷ ἐν Ῥώμῃ φροντιστηρίῳ, ἐνθα καὶ ἐδί-
δαξε τὴν ἐλληνικὴν. Περσθεὶς ὑπὸ τοῦ
πατρὸς Παύλου Ε' εἰς Ἀνατολὴν ἵνα κη-
ρύξῃ τὸ εὐαγγέλιον ὑπὸ τὸν τίτλον μητρο-
πολίτου Νάξου καὶ ἐλθὼν εἰς Κωνσταντι-
νούπολιν πρὸς ἐπικύρωσιν τοῦ τίτλου τοῦ
ὑπὸ τῆς Μ. ἐκκλησίας, ἠναγκάσθη νὰ
φύγῃ ἐντεῦθεν νύκτωρ ἐνεκα ἐξεγέρσεως
τοῦ λαοῦ. Εἶτα μεταβάς εἰς Γαλλίαν ἤλ-
θεν εἰς σθένειν πρὸς τὴν βασιλίσαν Μαρίαν
τῶν Μεδίκων, τῇ δὲ 1628 προεχειρίσθη
ἐπίσκοπος τῆς ἐν τῷ βασιλείῳ τῆς Νεα-
πόλεως Κοτρωνῆς μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ
τῷ 1635.

* **Μελίσσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Σικυωνος
(Κορινθίος), ἔχον 478 κατ. (1896).

* **Μελίσσια.** Χωρ. τοῦ δήμου Αἰγίου
(Αἰγιαλείας), ἔχον 127 κατ. (1896).

Μελισσῶδες. Χωρ. τοῦ δήμου Ἑννέα
Χωρίων τῆς ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων)
τῆς Κρήτης, ἔχον 123 κατ. (1900).

Μελισσιώτης Πανάγος. Γνωστὸς
ὡς ποιητῆς τριῶν δραματικῶν ἐμμέτρων
εἰδολιῶν «Νάξιος τῆς λιγερῆς», διδα-
χθεὶς ἀπὸ τῆς ἐν Ἀθῆναις ἐλληνικῆς
σχολῆς τῷ 1892, «Θυμοῦλας τῆς Γαλα-
ξειδιωτισσας» (1893) καὶ τῆς «Καλαματι-
νῆς» (1895). Ἐγραψε πρὸς ταῦτοις ἀλλη-
γορίαν ἐμμέτρων «Τριανταφυλλία καὶ Παῦ-
κος» ἐκδοθεῖσαν τῷ 1894. Ἐγεννήθη ἐν Αἰ-
γίῳ τῷ 1854, διήλθε δὲ τὰ πρῶτα ἔτη
τοῦ βίου τοῦ μετὰ ὀρεσιβίων ἀνθρώπων, ὧν
ἐβίος, τὰ ἔθνη, τὰ ἄσματα καὶ τὸ ἐπάγ-
γελμα ἐπέδρασαν ἐπὶ τῆς ζωῆς φαντα-
σίας τοῦ καὶ τῆς ιδιοσυγκρασίας, ὥστε κατάρ-
θωσεν, οὐδεμιὰς τυγῶν ἀνωτέρας παιδεύ-
σεως ἢ μόνον τῆς στοιχειώδους δημοτικῆς
καὶ ταύτης ἀτελεῖς, ὀρμώμενος ἐκ μὲνης
φυσικῆς ἐμπνεύσεως νὰ γράψῃ τὰ ἀνωτέρω
ἔργα μετὰ χάριτος καὶ περιστῆς φαντα-
σίας ἐν στίχοις φυσικαῖς καὶ ἐν τῇ γλώσσῃ
τῶν δημοτικῶν ἄσμάτων. Ἐπολέμησεν ἐν
Ἠπείρῳ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1878
ὑπὸ τὸν ἀρχηγὸν Γάκην Νήκον. Ζῇ ἐν
Ἀθῆναις μετερχόμενος τὸ ἐπάγγελμα τοῦ
κουρέως.

* **Μελισσουργοί.** Κώμη τοῦ δήμου
Πραμάντης (Ἀρτης), ἔχουσα 1,429 κατ.
(1896).

Μελισσῶνα. Χωρίον τοῦ δήμου Μαρ-
μαρίου (Καρυστίας), ἔχον 162 κατ. (1896).

* **Μελιταίας δῆμος** τῆς ἐπαρχίας
Δομοκοῦ. ἔχει 3,458 κατ. (1896).

Μελιταῖος ἢ μᾶλλον μεσογει-
κὸς πυρετὸς καλεῖται νόσος πιθανῶς
γνηνῆς, χαρακτηριζομένη ὑπὸ ἀλληλου-
χίας πυρετικῶν προσβολῶν διαρκείας μιᾶς

ἢ πλείων ἐβδομάδων καὶ διακοπτομένων
ὑπὸ περιόδων ἀπολύτου ἢ σχετικῆς ἀπυ-
ρεξίας παρατεينوμένης καὶ ταύτης ἐπὶ πολ-
λὰς ἡμέρας ἢ καὶ ἐβδομάδας. Ὡνομάσθη
μελιταῖος ἢ μεσογειακὸς, διότι τὸ πρῶτον
παρατηρήθη εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Μεσογείου
καὶ δὴ ἐν Μελίτῃ νεώτεροι ὅμως ἐρευνῶν
ἀπέδειξαν τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ καὶ ἐν ταῖς
Ἀνατολικαῖς καὶ Δυτικαῖς Ἰνδίας καὶ ἐν
Σινικῇ καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ. Ἀλλοτε συνεχῶς
μετὰ τοῦ τυροειδοῦς καὶ τοῦ περιπατη-
κοῦ (*typhus ambulatrix*) καὶ μετὰ τοῦ ἐ-
λογενοῦς πυρετοῦ, ἀλλ' αἱ τελευταῖαι κυρί-
ως βακτηριολογικαί ἐρευνᾶι ἐβεβαίωσαν τὸ
αὐθιπύστατον τῆς νόσου. Συμπτώματα τοῦ
πάθους εἶναι : κόπωσης, κακουχία, κεφα-
λαλγία, ὀστεαλγία, ἀνορεξία, δυσκοίλιος,
τῆς, γλώσσα ἐπιχριστος, ὑπεραιμία ρά-
ρυγγος, ἐπιγαστρικὴ εὐαισθησία, βήχ, ἀνα-
πνοή τραχεῖα καὶ ἀτελής κατὰ τὰς βί-
σεις τῶν πνευμόνων, παραλήρημα ἐστὶν ὅτι,
πυρετὸς ἐσπερινός, ἰδρώτες νύκτιος ἀσθι-
νοί, διόγκωσις ἥπατος καὶ σπληνός καὶ ἀναι-
σθησία αὐτῶν τῇ πίεσει, ὀφθαλμικὰ ἀσθ-
ρητοῦ. Ἰδιάζουσα παροδικὴ βρουματοειδής
ἀσθροπάθεια χαρακτηρίζει κατ' ἐξοχὴν τὴν
νόσον, προσβάλλουσα διαδοχικῶς καὶ πρὸς
καίρως πάσας τὰς ἀσθροπείας τοῦ σώμα-
τος. Ἐνίοτε ἐμφανίζεται ἐπιπλοκὴ ὀργάν-
δος ἄλλοτε ἄλλης ἐντάσεως. Ὁ πυρετὸς
ἔχει μορφήν ὑφέσεων προδευτικῶς καὶ
κλιμακῶδιν ἀνυψούμενος καὶ καθ' ἑκάστην
τρόπον καταπίπτων ἐξικινούμενος εἰς με-
γιστον ὕψος 39,5—40° ἐνίοτε ὅμως τυγ-
γάνει καὶ ἀνώμαλος, ἐμφανίζων ἡμερησίας
υφέσεις. Αἱ σφοδρώτεραι τῶν συνεπειῶν τοῦ
πάθους εἶναι ἡ βαθεῖα ἀναιμία συνεπαγ-
μένη μεγίστην ἀτονίαν, αἱ βρουματοειδεῖς
πόννοι καὶ αἱ νευραλγίαι, σπανίως δὲ παρι-
σταται κίνδυνος τῆς ζωῆς, διότι ἡ θνητότης
δὲν ὑπερβαίνει τὴν ἀναλογίαν 2 % καὶ
ταῦτα ἐνεκα αἰφνιδίας ὑπερψύσεως τοῦ
πυρετοῦ ἢ ἐνεκα καρδιακῆς ἀτονίας ἢ ἐνε-
κα πνευμονικῆς συμφορῆσεως. Εὐπαθεστε-
ρα ἡλικία εἶναι ἡ ἀπὸ τοῦ ἔκτου μέχρι
τοῦ δεκάτου τρίτου ἔτους σπανίως προσ-
βάλλονται νήπια καὶ προβελήκοντες. Εὐνε-
κωτέρα ὥρα τοῦ ἔτους εἶναι ἡ μᾶλλον αὐ-
χμηρὰ καὶ ἀνομβρὸς κατὰ τοὺς μῆνας Ἰου-
νιον, Ἰούλιον καὶ Αὐγούστον. Ἡ μεταδο-
σις ἀπὸ ἀνθρώπου εἰς ἀνθρώπον ἀδύνατος,
διότι ὁ ἴος εἶναι κοπρογενεὺς προελεύσεως
καὶ διαδίδεται διὰ τοῦ ἀέρος. Θεραπευτι-
κῶς παρέχονται καθαρτικά καὶ ἀντιπυρε-
τικά. Ὡς πρὸς τὴν αἰτιολογίαν βλ. Με-
κρόκοκκος ὁ μελιταῖος. [P.N.B.]

* **Μελίττη** (Malta). Ἡ ἀγγλικὴ κτῆ
νῆσος εἶχε τῷ 1900 κατ. 183,679.

Μελιτίνης δῆμος τοῦ νέου γεμῶ

μονος. Ἐχει 3,228 κατ. (1896).
Μελόγουστα. Χωρίον τῆς Μακε-
 δονίας ἐν τῷ διαμερίσματι Ἐλασσωνος,
 50 περίπου κατ. χριστιανούς.

Μελ (Memel). Πόλις τοῦ πρωσι-
 αικοῦ Κονίξβέργης, μετὰ 20,166 κατ.
 1900.

Μερίτζι. Χωρίον τοῦ δήμου Μεθώ-
 νης, ἔχον 401 κατ. (1896).

Μή. Χωρίον τοῦ δήμου Φοκαίας
 Ἰωνίας, ἔχον 224 κατ. (1896).

Μμφς (Memphis). Πόλις τῆς βο-
 ρεοῦ πολιτείας Τενεσσὶ, ἔχουσα τῷ
 1900 102,320.

Μενέντσα. Κώμη τοῦ δήμου Θερμο-
 πύλης, ἔχουσα 859 κατ. (1896).

Μενεράτης. 1) Ὁ Ἑλλάτης, ἐξ Ἑ-
 λλάδος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας Ἰππὸς
 τοῦ Περσικοῦ, τοῦ διαδοξάμε-
 νου 339 π.Χ. τὸν Σπεύσιππον, καὶ ἡμίλειον
 οὐραίου τοῦ Λάγρου (323-283). Ἐ-
 δὲ κατὰ Στράβωνα Κτισεὶς καὶ

Ἰππικόν τι ἔργον Περσίτου ἐξ Ἑ-
 λλάδος ἐπιγραφόμενον. Ἀπο-
 κτα τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐξεδόθησαν ὑπὸ
 Her (Hist. Graec. fragment. τόμ. II,

2). — 2) Μ. ὁ Νουαέος. Οὗτος ἤ-
 κει τὸ 100—150 π. Χ. καὶ ὑπῆρξε
 Στράβωνα μαθητὴς τοῦ ἐκείνου Νυ-
 κίου Ἀριστάρχου, εἶχε δὲ δύο υἱούς,

Ἰσοκράτη καὶ ἐπιγραφόμενον. Ἀπο-
 κτα τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐξεδόθησαν ὑπὸ
 Her (Hist. Graec. fragment. τόμ. II,

2). — 3) Μ. ὁ Νουαέος. Οὗτος ἤ-
 κει τὸ 100—150 π. Χ. καὶ ὑπῆρξε
 Στράβωνα μαθητὴς τοῦ ἐκείνου Νυ-
 κίου Ἀριστάρχου, εἶχε δὲ δύο υἱούς,

Ἰσοκράτη καὶ ἐπιγραφόμενον. Ἀπο-
 κτα τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐξεδόθησαν ὑπὸ
 Her (Hist. Graec. fragment. τόμ. II,

2). — 3) Μ. ὁ Νουαέος. Οὗτος ἤ-
 κει τὸ 100—150 π. Χ. καὶ ὑπῆρξε
 Στράβωνα μαθητὴς τοῦ ἐκείνου Νυ-
 κίου Ἀριστάρχου, εἶχε δὲ δύο υἱούς,

Ἰσοκράτη καὶ ἐπιγραφόμενον. Ἀπο-
 κτα τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐξεδόθησαν ὑπὸ
 Her (Hist. Graec. fragment. τόμ. II,

2). — 3) Μ. ὁ Νουαέος. Οὗτος ἤ-
 κει τὸ 100—150 π. Χ. καὶ ὑπῆρξε
 Στράβωνα μαθητὴς τοῦ ἐκείνου Νυ-
 κίου Ἀριστάρχου, εἶχε δὲ δύο υἱούς,

Μενελαΐδος δῆμος τοῦ νομοῦ Καρ-
 διακῆς, περιλαμβάνων τὰ χωρία Ῥεντίνα,
 Ἁγίος Ἰωάννης, Εὐαφίμι, Λακρέσι, Πα-
 λαία Γιαννιτζίου, Σμόκοδον καὶ Χωτίνα.
 Εἶχε τῷ 1896 κατ. 3,106.

Μενελίκ. Βλ. Μενιλέν.

* **Μενέν** (Menin, Meenen). Πόλις τοῦ
 Βελγίου, ἔχουσα 18,611 κατ. τῷ 1900.

* **Μενένδριον.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ἀγαρ-
 νῶν (Ἀττικῆς), ἔχουσα 2,973 κατ. (1896).

Μενιλέν. Ἰσραήλ. Μενελίκ. Αὐ-
 τοκράτωρ τῆς Ἀθηνῶν, γενν. τῷ 1844,
 υἱὸς τοῦ τότε διαδόχου Ἀγίου Μαλακίτ.
 Θανόντος τοῦ πατρὸς τῷ 1855 ἐκράτηθη εἰς
 τὴν αὐλὴν τοῦ ἀνταγωνιστοῦ αὐτοῦ Θεωδω-
 ροῦ καταλαμβάνοντας τὸν θρόνον. Διαρυσθὼν δὲ

τῷ 1865 εἰς Σχόδον προσέλαβε τὸν τίτλον
 τοῦ βασιλέως καὶ κατέσβεσε τὴν βασι-
 λεύην. Ὅτε ὁ διάδοχος τοῦ Θεωδω-
 ροῦ Ἰωάννης περιεπλήσθη εἰς πολέμους πρὸς

τὴν Αἴγυπτον, ἐξήτησε νὰ κυριεύσῃ τῷ
 1876 τὴν πρωτεύουσάν Γεντάρ καὶ μετ'
 αὐτῆς τὴν αυτοκρατορίαν. Ἀλλ' εἰ καὶ
 ἀπέτυχε τότε, οὐχ ἦν τῷ 1889, πεπο-
 ντος τοῦ Ἰωάννου μαχόμενος πρὸς τοὺς

Μαχδιστάς, ἐστέλλθη αὐτοκράτωρ ἀπώσης
 τῆς Ἀθηνῶν. Τοὺς Ἰσραήλ ἠελόντας
 νὰ ἐπακτείνωσι τὰς κτήσεις των καὶ ἐπὶ τῆς
 ἐπαρχίας Τυγρέ ἐνίκησε τῇ 1 Μαρτίου (γ. ἑ.)

1896 ἐν Ἀδούα, ἐξηστράλισε δὲ τὴν πλήρη
 ἀνεξαρτησίαν τοῦ κράτους του.

Μενόδραχος (Ζωολ.). Ὁ σπου-
 δαιότερος τύπος τῶν αἰθροαγίων Βατρα-
 χίων διακείμενος ἐν ταῖς μεγάλαις λί-
 μναις τῶν ἀνατολικῶν μερῶν τῶν Ἠνω-
 μένων Πολιτειῶν, ἔχων χρομὰ ραῖν πρὸς

τὰ κυανεὺν καὶ φέρων ἐκατέρωθεν τοῦ
 τραχήλου τρία μέγιστα βραγχιακὰ λοβεῖα.

Μενόπομα (Ζωολ.). Γένος αὐροδὴ-
 λων Βατραχίων ἐκ τῆς ἐμᾶδος τῶν αἰ-
 θροαγίων κυπτοδραχίων, περιλαμβάνον
 εἶδη μεγάλων σαλαμανδρῶν, αἵτινες διαι-
 τῶνται ἐν ταῖς παραποτάμοις τοῦ Μισσι-
 σιπῆ, φέρουσι δὲ ἐκατέρωθεν τοῦ τραχήλου

βραγχιακὸν στόμιον, εἰς τὸ συγκαίνωνουσιν
 αἱ μὲνίμοι βραγχιακαὶ σχισμαὶ αἱ φέρουσαι
 ἐσωτερικὰ βράγχια πρὸς τὰ ἐκτὸς.

* **Μενουφία.** Ἐπαρχία τῆς Αἰγύπτου
 ἐν τῷ Ν μέρει τοῦ Δέλτα τοῦ Νείλου, πε-
 ριλαμβάνουσα 1655 τετμ. καλλιεργουμέ-
 νης χώρας μετὰ 864,206 κατ. (1897).
 Πρωτ. εἶναι Σιδὶν-ἑλ-Κώμ.

Μενσαλέ. Παραθαλάσσιος λίμνη τῆς
 Αἰγύπτου ἐν τῷ Α' τεμήματι τοῦ Δέλτα τοῦ
 Νείλου. Κατὰ τὴν πλημμυρὰν τοῦ Νείλου
 καλύπτει 2,500 τετμ. Ἐπὶ τῆς ἀνατολ.
 πλευρᾶς αὐτῆς ἱκτείνεται ἡ διώρυξ τοῦ
 Σουέζ. Τὰ πάλαι αἱ ὑπ' αὐτῆς νῦν καλυ-

πτόμεναι γαίαι ἀνῆκον εἰς τὰς εὐφωρυστά-
τας τῆς Αἰγύπτου, σκεπύεται δὲ τῶρα ἡ
ἀπεξήρανος αὐτῆς. Παρ' αὐτὴν καίται ὁ-
μώνυμος πόλις ἔχουσα περίπου 8.000 κατ.

Μενταβάται νήσοι. Πελοπόννησον
πλησίον τῆς Δυτ. ἀκτῆς τῆς Σουμάτρας,
ἐν ὧν 3,171 τγμ., ἔχον μετὰ τινων
ἄλλων ἐκεῖ συστάδων νήσων περίπου 13
χιλ. κατ.

* **Μέντζενα.** Χωρίον τοῦ δήμου Φα-
ρῶν (Πατρῶν), ἔχον 355 κατ. (1896).

Μεντουργιάνικα. Χωρίον τοῦ δή-
μου Εὐρωστίνης (Κορινθίας), ἔχον 690
κατ. (1896).

* **Μεξιάτες.** Χωρίον τοῦ δήμου Ὑπά-
της (Φθιώτιδος), ἔχον 753 κατ. (1896).

* **Μεξιόν.** Ὁ πληθυσμὸς τῆς δημο-
κρατίας ταύτης τῷ 1900 ὑπελογίσθη εἰς
13,545,462 ψυχάς. Ὁ προϋπολογισμὸς ἀνέ-
γραψε διὰ τὴν χρῆσιν 1902—3 ἔσοδα μὲν
64,823,400 δολάρια, ἔξοδα δὲ 64,738,816.
Τὰ εἰκονομικὰ τοῦ κράτους ἐδελτιώθησαν
σπουδαίως κατὰ τὴν μακροχρόνιον προε-
δρίαν τοῦ Παρρ. Διάξ.

* **Μεραμπέλλου.** Ἐπαρχία τοῦ νο-
μοῦ Λασιθίου τῆς Κρήτης, ἔχουσα 16,737
κατ. (1900).

Μερθενίκος. Χωρίον τοῦ δήμου Σολ-
λίου (Βοιωτίας καὶ Σηρομέρου), ἔχον 242
κατ. (1896).

* **Μερζέ.** Χωρίον τοῦ δήμου Μεγαλο-
πόλεως, ἔχον 314 κατ. (1896).

* **Μερίτσα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ὁξυνεί-
ας (Κολαμπάκας), ἔχουσα 392 κ. (1895).

* **Μερίχοβον.** Χωρίον τοῦ δήμου Σι-
λάνων τοῦ νομοῦ Κορδίστης, ἔχον 639
κατ. (1896).

* **Μερκάς.** Χωρίον τοῦ δήμου Τυμφη-
στεῦ (Φθιώτιδος), ἔχον 397 κατ. (1896).

Μερκάτη. Οἰκογένεια ἐπισανῆς ἐν
Ζανύνθῳ, καταγεμένη ἐκ San Miniato καὶ
Φλωρεντίας, φέρουσα τὸν τίτλον τοῦ κό-
μιτος. Ἐκ τῶν ἐν Τοσκάνῃ μελῶν γνω-
στότεροι εἰσὶν 1) Μιχαήλ Μ. ὁ πρε-
σβύτερος, γενν. τῷ 1450 ἐν San Miniato
καὶ ἀποθ. τῷ 1538. Πλατωνικὸς φιλόσοφος,
μέλος τῆς τοῦ Πλάτωνος Ἀκαδημίας ἐν
Φλωρεντία, ἐπιστήθιος φίλος τοῦ μεγάλου
δουκῆς Λαυρεντίου τοῦ μεγάλουπρεποῦς
καὶ τοῦ φιλοσόφου Marsilio Ficino, γνωστὸς
δὲ διὰ τὰς περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς με-
λέτας του — 2) Μιχαήλ ὁ νεώτερος,
γενν. τῷ 1541 ἐν San Miniato, ἀποθ. δὲ
τῷ 1593 ἐν Ῥώμῃ. Ἰδρυτὴς τοῦ ὀρυκτο-
λογικοῦ μουσείου τοῦ Βατικανοῦ. Ἀνιγο-
ρεύθη διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας καὶ ἱατρι-
κῆς ἐν Πίζῃ. Εἰςκαιετῆς ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ

πάπα Πίου Ε' ν' ἀναλάβῃ τὴν διευθ-
τοῦ ἐν τῷ Βατικανῷ βοτανικοῦ καὶ
Ἑπὶ τῆς πρωτονοτάριος ἀποστολικῆς
ἀρχιεπισκοπῆς τοῦ πάπα Κλήμεντος Η',
στάλη δὲ μετὰ τοῦ καρδινάλιου Aldo-
dini εἰς Πολωνίαν πρὸς συνομολόγησιν
ρῆνης. Ὁ μέγας δούξ τῆς Τοσκάνης
μὴν τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ κατέγραφεν ἐν
μεταξὺ τῶν εὐγενῶν τῆς Φλωρεντίας
τῆς αὐτῆς δὲ ἡξιώθη σπανίας τιμῆς
ἀκόλουθον ἔτος ὑπὸ τῆς γερουσίας
Ῥώμης. Φερδινάνδος ὁ μέγας δούξ
Τοσκάνης μεταχειρίσθη αὐτὸν ὅπως
ταύτη παρὰ τῷ πάπα, ἵνα ἡπιώτερον
ταχειρίσθῃ Ῥετκιν τὸν Δ' βασιλέα
βάρρας καὶ Γαλλίας. Διὰ τὴν ἀρετὴν
σπανίαν μάθησιν του συνεζήτητο μετὰ
ἐπιφανέστερων ἀνδρῶν τῆς ἐποχῆς ἐκεί-
νη δὲ μετὰ τοῦ Βαρωνίου καὶ ἀγίου
λίππου Νερη. Συνέγραψε μετὰξὺ αὐ-
Instruzioni sopra la peste, podag-
paralisi. — Degli obelisch di Roma. —
siderazioni — Metallototeca. — 3) Πιέ-
Μ. Εἰς τῶν ἐν Τοσκάνῃ ἀρχηγῶν τῆς
ρίδος τῶν Γουέλων. Ἐπὶ τῇ πτώσει
τῶν μεταναστεύσας εἰς Ζακύνθον τῷ
ἐγένετο ἀρχηγὸς τῆς ἐν Ζανύνθῳ
γενεᾶς τῶν κομῶν Μερκάτη. Ἀπέθ.
1572. — 4) Φραγκίσκος ὁ ἄντιων
(1718—1810). Ἰερωθεὶς ἐχειροτονήθη
πάπα Πίου Σ' τῷ 1786 ἐπίσκοπος δυ-
Ζακύνθου καὶ Κεραλληνίας καὶ διὰ τῆς
λιτείας αὐτοῦ συνετέλεσεν εἰς τὴν σύσ-
τῶν θεσμῶν μετὰξὺ Λατίνων καὶ Ὀρι-
ῶν. — 5) Ἰάκωβος Μ. (1725—1810).
Ἐπὶ τῆς ἐνετικῆς κατοχῆς ἐξεστράτε-
εἰς Κεραλληνίαν καὶ διὰ τῶν ἐνεργει-
αὐτοῦ συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐμπέδωσιν
τάξεως συλλαβῶν τῷ 1782 τοὺς στα-
στὰς κομίτας Ἀννινόν καὶ Μεταξάν.
1802 διωρίσθη ἐπὶ τῆς βωσοποικτικῆς
τοχῆς βιαιότης Κεραλληνίας, πολλὰ
ἀγαθὰ ὑπὲρ τῆς νήσου ἐργασάμενος.
6) Δημήτριος. Κατετάχθη ἐν τῷ
τῷ τῶν Γάλλων ἐν Κερκύρᾳ, ἀκόλουθον
ἐν τῷ πυροβολικῷ ἐπὶ τῆς ἀγγλικῆς
στασίας. Ἐνθουσιασθεὶς ὑπὲρ τοῦ
ἀγῶνος τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος
γυμνάζων τῶν συμπολιτῶν του Ζακύν-
ἐξεστράτευσεν εἰς τὴν Πελοπόννησον
διεκρίθη κατὰ τὴν πολιορκίαν τοῦ Να-
στρου, ἐνθα διευθύνων τὸ πυροβολικὸν
τραυματίσθη· ἰαθεὶς ὅμως μετ' ἐλίγον
σοῦτον βρασπύριως κατὰ τοῦ φρουρίου
ἤρρησεν, ὥστε ἠνάγκασε τοὺς Τούρ-
να παραδοθῶσι. — 7) Παῦλος (1787—
1857). Ἐσπούδασεν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ
Παταυίας. Ἐγένετο μέλος τῆς Φιλικῆς
ταιρείας καὶ διεκρίθη διὰ τὴν πολυμα-
καὶ ἰδίᾳ διὰ τὰς φυσικομαθηματικὰς

σεις, ἀνῆλθε δὲ εἰς ὕψιστα ἀξιώματα ἐν τῇ Ἰωνίᾳ πολιτείᾳ. Ἐνθερμὸς λάτρης τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ὠνέτιμῃθι ὑπὸ τοῦ πάπα διὰ τοῦ χρυσοῦ περιδεραίου τοῦ Χρυσοῦ Περνιστήρος, ὡς καὶ ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς κυβερνήσεως δι' ἄλλων ἐνδείξεων τιμῆς. Συνέγραψε πλείστα ἔργα: Saggio storico statistico dell'isola di Zante — Interpretazione del Pater Noster. — Μετάφρασιν ἀνέκδοτον εἰς ἰταλικούς στίχους τοῦ Βιργιλίου κτλ. — 8) Λεωνάρδος (1760—1854). Ἐξεπαίδευσθ' ἐν Ἰταλίᾳ, ἀκολούθως δ' ἀπεστάλη ὡς ἐκτακτὸς ἀπεσταλμένος τῶν Ἰονίων νήσων παρὰ τῇ Ὑψηλῇ Πύλῃ. Συνθεθεὶς διὰ φίλης πρὸς τὸν πικριάρχη Γρηγόριον τὸν Β', νομικὸς ἐπ' αὐτῷ μετὰ γυναικὸς ὀρθοδόξου θάγακτος, ἀνέβησεν ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ ἐκκλησίᾳ τὰ τέκνα αὐτοῦ, ἐξ ὧν μνημονεύμεν τὸν 9) Ἀναστ. Ἄσιον, γεννηθέντα ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1798, ἀποθ. δὲ ἐν Ἀθήναις τῷ 1880. Οὗτος νεώτατος ἐξετεράκτεσε μετὰ τῶν ὑπὸ τὸν Τσῶρτς ἀγγλικῶν στρατευμάτων τῶν σταλέντων ἐν κατὰπολεμῇσιν τοῖς Γάλλοις ἐν τῇ νοτίᾳ Ἰταλίᾳ. Αὐτοῦ συνεβή διὰ φίλης πρὸς τὸν Κολοκοτρώνην καὶ ἀκολούθως πολλὰκις παρίσταν ἐν Ζακύνθῳ καταρύγιον εἰς τοὺς ὁπλαρχηγούς κατὰ τὴν ἐλληνικὴν ἐπανάστασιν. Διετέλει πλείστακις βουλευτὴς καὶ γερουσιαστής Ζακύνθου ἐπὶ ἀγγλικῆς προστασίᾳ, πρεσβρὸς δὲ τοῦ Ἑλεγκτικοῦ ἐν Κερκύρῃ συνεδρίου, τιμῆθει ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως διὰ τὰς ὑπηρετίας αὐτοῦ. — 10) Ὁ υἱὸς τοῦ Ἀναστασίου Λεονάρδου, διευθυντῆς τῆς Ἰονικῆς τραπέζης, ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τελευταῖος τοῦ 1901.

Μερκοβούνι. Χωρίον τοῦ δήμου Τριπλιῶς (Μαντινείας), ἔχον 454 κατ. (1896).

Μερκούρης. Σπουρὶ βων Ρ. Δήμαρχος Ἀθηναίων, γενν. τῷ 1856 ἐν Ἐρμιονῇ ἐκ πατρὸς πλοιάρχου, ἄγγονος δὲ ἐκ μητρὸς τοῦ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἡρώου Στάμ. Μήτσα. Νεαρώτατος ἐστὶ ἐλάβε μέρος εἰς τὴν Θεσσαλικὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1878, καθ' ἣν καὶ ἐτραυματίσθη εἰς τὸν βραχίονα. Ἐσπούδατεν ἱατρικὴν ἐν τῷ ἑνν. πανεπιστημίῳ, μεθ' ὃ ζωρίσθη ἐν τῷ πολιτικῷ νοσοκομείῳ, ὅπερ ἐπὶ δεκαπενταετίαν διηύθυνε. Τῷ 1891 ἐξελέγη τὸ πρῶτον δημοτικὸς σύμβουλος, ἀκυρωθεῖσης δὲ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ὡς συμβούλου κατὰ τὴν ἐπομένην τετραετίαν, ἐξελέγη τῷ 1899 δήμαρχος Ἀθηναίων· πολλὰ δὲ κατώρθωσε κατὰ τὴν πρώτην του δημαρχίαν, ἐν οἷς ἡ καθάρισμός τοῦ Ἀδριανείου ὑδρογωγείου καὶ ἡ ἐκ τούτου αὐξήσις τοῦ ὕδατος κατὰ 20 ἐκάδας, ἡ στρώσις τῶν ὁδῶν, τελειο-

τέρα καθαρὸς καὶ φωτισμός τῆς πόλεως, ἡ ἀνέγερσις τῆς λαχαναγορᾶς καὶ ἡ μεταρρυθμίσις τῆς δημοτικῆς ἀγορᾶς, ἡ ἐπισκευὴ τοῦ δημαρχείου, ἡ κατασκευὴ οὐρητηρίων, ἡ ἐπιμέλεια τῶν κήπων καὶ τῶν δεινδοστοιχείων, ἡ ἀνέγερσις δύο δημοτικῶν σχολείων καὶ ἡ βελτίωσις τῶν λαιπῶν, ἡ κατὰθεσις τοῦ θεμελίου λίθου τοῦ νέου δημοτικοῦ νοσοκομείου καὶ ἡ δαπάνη τοῦ δήμου ἀναστήλωσις ἐν Δελφοῖς τοῦ ὑπὸ τῆς γαλλικῆς σχολῆς ἀνακαλυφθέντος Θεσαυροῦ τῶν Ἀθηναίων. Διὰ δραστηριότητος δὲ διοικήσεως ἐπήνεργεν ἰκανὴν βελτίωσιν καὶ εἰς τὰ οἰκονομικά τοῦ δήμου. Δι' ὃ κατὰ τὰς νέας ἐκλογὰς τοῦ Σεπτεμβρίου 1903 ἐξελέγη ἐκ νέου δήμαρχος μετὰ πρωτοπαυσοῦς πλειονοψηφίας.

Μέρμπαν. Πρωτ. τοῦ δήμου Μιδείας (Ναυπλίας), ἔχουσα 828 κ. (1896).

Μεροδλαστὴς ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἐλοδλαστὴς καλεῖται ἐμδουλοχικῶς πᾶν ὡν ἀποτελούμενον ἐκ μεγάλου ποσοῦ λαϊκῆς οὐσίας πληρώσεως σχεδὸν πάντα τὸν χρόνον αὐτοῦ καὶ ἐκ μικρᾶς ποσοτήτος πρωτοπλάσματος συγκεινομένου εἰς τι σημεῖον καὶ ὑφισταμένου τῇ ἐπεξεργασίᾳ τῆς διαίρεσως ἀνευ συμμετοχῆς τῆς λαϊκοῦ, ἥτις κυρίως χρησιμεύει ὡς τροφῇ ἐνδωκῇ τοῦ νεοπλάστου ὄντος. Ἐν τοῖς τοιοῦτοις ὡς συμβαίνει μερικῇ καὶ οὐχὶ ὅλην διαίρεσιν. Πρωτοπὺν μεροδλαστῶν ὡν εἶναι τὸ τῆς κοινῆς ἔθνους. [P.N.B.]

Μερσεβούργον (Merseburg). Πρωτ. τῆς πρωστικῆς Σαξονίας, ἔχων τῷ 1900 κατ. 1,181,825. Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα εἶχε τότε 19,118 κατ.

Μερσίνα (τὸ πάλαι Ζερύριον). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Κιλικίᾳ κειμένη ΒΑ τῆς Σιλευκίας καὶ ΝΔ τῶν Ἀδάνων καὶ τῆς Τάρσου καὶ ἀπέχουσα τῆς μὲν πρώτης 58 χλμ., τῆς δὲ δευτέρας 30 χλμ. Οὐσα ἔδρα διοικήσεως ὑπαγομένης ὑπὸ τὴν νομαρχίαν Ἀδάνων καὶ περιλαμβανομένης τῆς ὑποδιοικήσεως Μερσίνης καὶ Τάρσου μετὰ πληθυσμοῦ 85,000, ἔχει 15,000 κατ., ὧν περὶ τοὺς 5,000 Ἑλληνας ὑπαγόμενοι ὑπὸ τὸν μητροπολίτην Τάρσου καὶ Ἀδάνων τὸν ἀδρυνόντα ἐν Μ. καὶ συντηροῦντες ἀστικὴν σχολήν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί, Ἀρμένιοι, Καθολικοὶ κλπ. Ἡ Μ. εἶναι σπουδαῖος ἐμπορικὸς λιμὴν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ ἐπίνειον τῆς Κασαρίας καὶ τῶν Ἀδάνων, διενεργούσα μεγάλην ἐξαγωγὴν δημητριακῶν, ἐρίου, βαμβάκος, τσιπῶν, δερμάτων, ξυλείας οἰκοδομητικοῦ κλπ. Ἐχει πλὴν ἄλλων δάση μύρτων, ἄρτων καὶ τὸ νῦν ὄνομα τῆς πόλεως, καὶ συνδέεται σιδηροδρομικῶς ἀπὸ τοῦ 1886 τῇ

Ταρσῶ καὶ τοῖς Ἀδάνοις. Ἡ Μ., ἥτις κατὰ τὸν Συνέκδημον τοῦ Ἱεροκλέους ὑπὸ τὸ ὄνομα Ζεφύριον ὑπῆγετο τῇ ὑπὸ Κονσουλάριον α' ἐπαρχίᾳ τῆς Κιλικίας καὶ ὑπέκειτο τῇ μητροπόλει Ταρσῶ, ἀπὸ τοῦ 1860, ὅτε ἦτο ἀσημεν χωρίον, βαίνει προσδεύουσα ὁσημέραι. Οὐχ ἦτον τὸ ἀνθυγιεινὸν αὐτῆς κλῖμα (πυρετοὶ ἐλωδεις) ἀναγκάζει τοὺς κατοίκους νὰ καταλείπωσιν ἐν θέρῃ τὴν πόλιν. Ἐν Μ. ὑπάρχουσιν ὑποκαταστήματα τῆς αὐτοκρατορικῆς ὁθωμανικῆς τραπέζης καὶ τῆς γεωργικῆς, προξενεῖα καὶ ὑποπροξενεῖα τῶν ξένων δυνάμεων καὶ δύο γαλλικαὶ σχολαί, ἡ τῶν Καπουκίνων καὶ ἡ τῶν ἀδελφῶν τοῦ ἁγίου Ἰωσήφ (προβενταγωγείον). Πρὸς Δ αὐτῆς σώζονται τὰ εἰρεῖπια τῶν Σόλων, ἐν δὲ τῇ μεταξὺ τῆς Σελευκείας καὶ Μ. ὁδῷ ἀπαντῶσι καὶ τὰ εἰρεῖπια τῆς ἀρχαίας Λάρου, ἥς τὸ ὄνομα διατηρήθη ἐν τῷ ἑρω-ὑμῳ ἀκρωτηρίῳ (Δι-μῆς-μπουρούν). [Γρ. Σ. I.]

* **Μέρτεζα.** Χωρίον τοῦ δήμου Δύμης (Πατρῶν), ἔχον 273 κατ. (1896).

* **Μέρτσι.** Δύο χωρία τοῦ νομοῦ Τριφυλίας, ὧν τὸ μὲν Μεγάλον Μ. ἔχει 408, τὸ δὲ Μικρὸν Μ. 862 κατ. (1896).

Μέρωνας. Πρωτ. τοῦ δήμου Μέρωνα τῆς ἐπαρχίας Ἀμαρίου (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 580 κατ. Ὁ δῆμος Μ. εἶχε 2,371 κατ. τῷ 1900.

Μεσαγρός. Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγίνης, ἔχον 607 κατ. (1896).

* **Μεσαθοῦρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἄνδρου, ἔχον 261 κατ. (1896).

Μέσα Λακωνία. Χωρίον τοῦ δήμου Κρητῶς τῆς ἐπαρχίας Μεγαπέλου (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 221 κατ. (1900).

Μέσα Λασηθί. Χωρίον τοῦ δήμου Περιμαδῶν τῆς ἐπαρχίας Λασηθίου τῆς Κρήτης, ἔχον 301 κατ. (1900).

* **Μεσαπίων** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Χαλκίδος. Ἐχει 4,355 κατ. (1896).

Μεσαρὰ καὶ καλοῦνται ἄλλως αἱ μεσεντέραι φλέβες.

* **Μεσαρὰ.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἄνδρου, ἔχον 286 κατ. — 2) Κώμη τοῦ δήμου Καλλιότης (Θήρας), ἔχουσα 1,237 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Ἰστιωναίων (Κερκύρας), ἔχον 131 κατ. (1896).

* **Μεσάριστα.** Χωρίον τοῦ δήμου Μακρυναίας (Μεσσηγιῆς), ἔχον 467 κατ. (1896).

Μεσατιοκέφαλοι ἢ μεσοκέφαλοι καλοῦνται τῶν ἀνθρώπων ὅσοι ἔχουσι κεφαλὴν δείκτην περιλαμβανόμενον μεταξύ 75 καὶ 80. (Πρὸς Κεφαλὴν δείκτης).

Μεσαχωρὸς. Χωρίον τοῦ δήμου Ἄνδρου, ἔχον 140 κατ. (1896).

Μεσάχωρον (τουριστὶ Ὀρτάκιον). Προάστειον τῆς Κων/πόλεως ἐπὶ τοῦ Πυλῶνος μεταξὺ Διπλοκονίου καὶ Ξηροκρήνης, περικυκλούμενον ὑπὸ ὀρειῶν λόφων διηκόντων μέχρι τῆς παραλίας. Μικρὸς χειμαρρὸς γυνόμενος εἰς τὴν θάλασσαν διατέμνει αὐτὸ εἰς δύο μέρη. Τὸ πρόσκεινεν τοῦτο ὠνομάζετο ἐπὶ Βυζαντινῶν ἅγιος Φωκάς ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ μονῆς τοῦ ἁγίου Φωκά, κτισθείσης ὑπὸ τοῦ αυτοκράτορος Βασίλειου τοῦ Μακεδόνα. Τανῦν δὲ οἰκεῖται ὑφ' Ἑλλήνων μετὰ καὶ τοῦ ἁγίου Φωκά, ἀστικῆς σχολῆς, παρθεναγωγείου καὶ νηπιαγωγείου, ὑπὸ Ἀρμενίων, Ἰουδαίων ἐχόντων σιναγωγὴν ἐγγὺς τῆς ἀκτῆς καὶ ὀλίγων Βουλγάρων, ὧν ὁ ἐξάρχος ἐδρεύει ἐνταῦθα. Παρατὴν ἀπεβαθρὰν τοῦ Μ., ὄντος τοῦ τελευταίου σταθμοῦ τοῦ ἀπὸ Ἀζάπ-καποῦ τροχιοδρόμου, ὑπάρχει τὸ μαρμαρίνον τέμενος τῆς Βασιλῆς Σουλτάνας μητρὸς τοῦ Ἀλῆ. [Γρ. Σ. I.]

Μεσεγκέφαλος καλεῖται ἐν τῇ συγκριτῇ ἢ ανατομικῇ τὸ μέσον μέρος τοῦ ἐγκέφαλου τὸ περιλαμβάνον τὰ τετραδύμα σφύρα καὶ τὸν σφελειανὸν ὑδραγωγὸν καὶ διαπλασθὲν ἐκ τῆς μέσης ἐγκεφαλικῆς κύστεως. [P.N.B.]

Μεσελέραι. Χωρίον τοῦ δήμου Ἱεραπέτρας τῆς ἐπαρχίας Ἱεραπέτρου (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 255 κατ. (1900).

* **Μεσενικόλα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Νευροπέλειος τοῦ νομοῦ Καρδίτσας, ἔχουσα 1,188 κατ. (1896).

Μεσεντέρια γάγγλια καλοῦνται τὰ ἀνὰ μέσον τῶν δύο πετάλων τοῦ μεσεντερίου ἐν τῷ κυτταρῷ ἰσθμῷ κατασκηνοῦντα λεμμικὰ γάγγλια, ὧν ὁ ἀριθμὸς μέγας καὶ ἐπὶ ἄλλων ἀτόμων ἄλλος.

Μεσεντέρια πλέγματα καλοῦνται δύο νευρικὰ δίκτυα, ὧν τὸ μὲν ἄνω ἀρκούντως ἐκτενές, σχηματίζεται ἐκ κλάδων τοῦ ἡλιακοῦ πλέγματος κάτωθεν τοῦ κοιλιακοῦ καὶ κατὰ τὴν ἐκφυσιν τῆς ἀνω μεσεντερίου ἀρτηρίας καὶ διακλαδιζόμενον παρακολουθεῖ ταύτην μέχρις οὗ ἀπολήσῃ εἰς τὰ τοιχώματα τῶν λεπτῶν ἐντέρων. Τὸ δ' ἕτερον, τὸ κατώ, σχηματίζεται ἐκ κλάδων τοῦ ἡλιακοῦ καὶ ἐκ κλάδων προσερχομένων ἐκ τῶν σφύρικών γαγγλίων τοῦ μεγάλου σπληνικοῦ, περιβάλλει τὴν κάτω μεσεντερίαν ἀρτηρίαν, ἐννευροῖ τὸ ἐγκάρσιον καὶ τὸ κατιόν κώλον ὡς καὶ τὴν σιγμοειδῆ καμπὴν καὶ ἀπολήγει ἀνὰ μέσον τῶν δύο πετάλων τοῦ μεσεντερίου, ἐνθα συνεχίζεται μετὰ τοῦ ὑπογαστρικοῦ πλέγματος. [P.N.B.]

Μεσεντέριοι ἄρτηριαι καλοῦνται δύο ἄρτηριακοὶ κλάδοι, ὧν ὁ μὲν, ἡ ἄνω μ. β., ἐκφυομένη δεξιόθεν τῆς κοιλιακῆς ἀρτηρίας διήκων τι κατωθὲν τοῦ κοιλιακοῦ κορμοῦ περιγράφει μεγάλην καμπύλην ἐν τῷ μεσεντέρῳ, ἐξ ἧς ἀπὸ μὲν τοῦ κυρτοῦ γελίου ἐκφύονται αἱ δεξιαὶ κωλίτιδες, ἀπὸ δὲ τοῦ κοίλου ἐκφύονται 15—20 παχεῖς ἄρτηριακοὶ κλάδοι πολλαχῶς διακλαδιζόμενοι καὶ σχηματίζοντες δια τῶν δευτερευόντων κλάδων αὐτῶν ἀναστομοῦμένων πολλὰ τῖξα διαδοχικά, μέχρις οὗ ἀπολήξωσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μυῖκα καὶ βλεννώδη στρώματα τῶν λεπτῶν ἐντέρων. Ὁ δὲ ἕτερος κλάδος, ἡ κάτω μ. β., ἐκφυομένη ἀριστερόθεν τῆς κοιλιακῆς ἀρτηρίας μικρὸν πρὸ τοῦ διχασμοῦ αὐτῆς εἰς τὰς ἀρχικὰς λαγονίους, διέρχεται ἀνα μέσον τῶν δύο πετάλων τοῦ κατιόντος μεσεντερίου, σχηματίζει τὰς ἀριστερὰς κωλίτιδας καὶ ἀπολήγει ἐκατέρωθεν τοῦ ὅρου εἰς τὰς ἄνω αἰμορροϊδικὰς [P.N.B.]

Μεσεντέριοι φλέβες καλοῦνται δύο φλεβικοὶ κλάδοι, ὧν ὁ μὲν, ἡ ἄνω μ. φ. ἡ μεσεντερία μ. σ. ρ. αἰ. κ. ἡ, παρακολουθοῦσα τῇ συστοίχῳ ἄρτηρίᾳ ἐνοῦται ὀπίσθεν τοῦ παγκρέατος μετὰ τῆς σπληνικῆς φλέβος καὶ ἐκβάλλει μετ' αὐτῆς εἰς τὴν πύλαιαν φλέβα. Ὁ δ' ἕτερος, ἡ κάτω μ. σ. ρ. αἰ. κ. ἡ, πρὸς τὸς ἡ ἐλάσσων μ. σ. ρ. αἰ. κ. ἡ, προσέρχεται ἐκ τοῦ παχέως ἐντέρου καὶ ἐκβάλλει εἰς τὴν σπληνικὴν. [P.N.B.]

Μεσεντέριον κυρίως καλεῖται πτυχή τις τριγωνικὴ τοῦ περιτοναίου, προσφυομένη δια μὲν τῆς κορυφῆς αὐτῆς μετὰ τῆς σπενδοειδούς στήλης, δια δὲ τῆς κυρτῆς βάσεως αὐτῆς μετὰ πάσης τῆς ἐκτάσεως τοῦ λεπτοῦ ἐντέρου. Αἱ δὲ λοιπαὶ πτυχαί, αἰτίνες γενινῶς περιλαμβάνονται ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα, ἔχουσιν ἴδια ὀνόματα. (βλ. Μεσώκωλον, Μεσευθύ, Μεστόφυλον).

Μεσεπιδιδυμὶς ἡ μεσεπιδιδυμὴν καλεῖται πτυχὴ τις ὀρθῶς σχηματισμένη ὑπὸ τοῦ ἐλυτροειδοῦς χιτῶνος κατὰ τὴν ῥάχιν τῆς ἐπιιδυμίδος καὶ προσκλιθεὶς ταύτην ἐπὶ τοῦ ὅρχους.

Μέση. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀρκαδίου (Ρε-θύνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 246 κατ. (1900).

Μέση φλέψ καλεῖται ἡ ὑποδερμικὴ τῆς προστίας μοίρας τοῦ ἀντιβραχίου φλέψ, ἀποτελουμένη ἐκ τῆς ἀναστομώσεως τῶν παλαμιαίων καὶ προσθίων ἀντιβραχιακῶν, ἀνερχομένη δια τοῦ ὑποδορείου συνεκτικῶ ἵναι πρὸς τὴν πτυχήν τοῦ ἀγκῶνος. ἔνθα διαιρεῖται εἰς τρεῖς κλάδους, ὧν ὁ μὲν βαθύτερον καίμενος εἰσδύεται εἰς τὸν στρεγγύλον πρηγιότην καὶ ἀναστομοῦται μετὰ τῶν ἐν τῷ βάλει φλεβῶν κερκιδικῆς

καὶ ὠλενικῆς, ὁ δὲ φερόμενος πρὸς τὰ ἐκτός καὶ ἄνω καλεῖται μέση κεφαλικὴ ἢ πλ. φ. καὶ ἐνοῦται μετὰ τοῦ κορμοῦ τῶν κερκιδικῶν φλεβῶν πρὸς σχηματισμὸν τῆς κεφαλικῆς, ὁ δὲ τρίτος βαίνων παραλλήλως τῷ ἔσω χεῖλει τοῦ τένοντος τοῦ δικεφάλου μυὸς καλεῖται μέση βραχιλικὴ καὶ σχηματίζει μετὰ τοῦ κορμοῦ τῶν ἐπιτολῆς κερκιδικῶν τὴν βρασιλικὴν φλ. β. α. [P.N.B.]

Μεσημβρία. Ἡ παλιχὴν αὐτῆς τῆς Ἀνατολικῆς Ῥωμυλίας ἔχει περὶ τοὺς 3,000 κατ. Ἑλλήνας, διατηροῦντας δημοτικὸν σχολεῖον καὶ παρθεναγωγεῖον. ἔχει πολλὰς ἐκκλησίας βυζαντινῆς ἐποχῆς καὶ εἶναι ἔδρα μητροπόλεως ἐξαρτωμένης ἐκ τοῦ οἰκουμένου πατριάρχου καὶ περιλαμβανούσης τὰ χωρία Τσίμον, οἰκούμενον ὑπὸ 80 κατοίκων, Ῥαβδὰ ὑπὸ 300, Ἅγιον Βλάσιον μετὰ 300 κατ., Μάνα μετὰ 800 κατ., Αἶμον μετὰ 800 κατ., Κώζακον μετὰ 200 κατ. καὶ Ἀσπρον μετὰ 2,500 κατ. Οἱ κάτοικοι πάντων τούτων τῶν χωρίων εἶναι Ἑλλήνες.

Μεσηνή. Μεσόγειος κώμη τῆς Θράκης, καίμενη ΝΑ τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ ἔχουσα 560 κατ. Ἑλλήνας. Κατὰ τινὰς ἡ Μ. εἶναι ἀποικία τῆς ἐν Πελοποννήσῳ Μεσσήνης, φαίνεται δ' ὅτι τὸ παλαιὸν ἐξέχουσαν κατεῖχε θέσιν, διότι διασώζει ἱκανὰ ἀρχαῖα μνημεῖα. Τὸ ἱκανῶς μέγα φρούριον αὐτῆς, ὅτερ διασώζεται ἡρειπωμένον, κατελήφθη ἀναιμῶς ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν, τοῦ διοικητοῦ αὐτῆς ἐκουσίως γενομένου φόρου ὑποτελοῦς. Παρα τὴν Μ. ἐτελεύτησε τὸν βίον καὶ ἐτάφη ἡ ἀτρόμητος καὶ ἑ ἀρετὸς γυνὴ τοῦ μεγάλου δουκὸς Νοταρᾶ, ἣν ὁ παρθητὴς Μεσάμεθ ὁ Β' τῇ 18 Ἰουν. 1453 πορεύμενος εἰς Ἀδριανουπόλιν ἦγε μεθ' ἑαυτοῦ. [Γρ. Σ. Γ.]

Μεσιονόν. Χωρίον τοῦ δήμου Φινεσσὺ (Κορινθίας), ἔχον 267 κατ. (1896).

Μεσκινιᾶ. Κώμη τοῦ δήμου Ἡρακλείου τῆς Κρήτης, ἔχουσα 1,074 κατ. (1900).

Μεσκλά. Χωρίον τοῦ δήμου Λάκκων τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 617 κατ. (1900).

Μεσοθλάστη καλεῖται ἄλλως τὸ μεσοδερμα ἢ μέσον πέταλον τοῦ βλαστοδέρματος.

Μεσοδοῦνη. 1) Χωρ. τοῦ δήμου Δολιγίου (Σάμης), ἔχον 324 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀργιόθας τοῦ νομοῦ Καρδίτσης, ἔχον 242 κατ. (1896).

Μεσογαίων δῆμος τῆς Ζακύνθου. ἔχει 2,520 κατ. (1896).

Μεσογάστριος καλεῖται ἡ ἀνά μέ-

σον τῆς ἐπιγαστροῦ καὶ τῆς ὑπογαστροῦ περιλαμβανόμενῃ χωρὰ τῆς κοιλίας.

Μεσογείων δῆμος τῆς ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων) τῆς Κρήτης. Ἔχει 1,933 κατ. (1900).

Μεσογλώσσιος καλεῖται ἄλλως ὁ γενεογλωσσικὸς μῦς.

Μεσοδέρμα καλεῖται τὸ μέσον πέταλον τοῦ κυήματος ἢ βλαστοδέρματος, προσεπικαλούμενον καὶ μεσοβλάστηκαὶ συμβαλλόμενον ἐν τῶν ἑαυτοῦ στοιχείων εἰς τὴν διάπλασιν τῶν μυῶν συλλήδων, τοῦ συνδετικού ἰστού, τοῦ κήματος καὶ τοῦ σκελετοῦ.

Μεσοκαρπικὴ ἄρθρωση. Ἡ συνδέουσα τὰ ὀστέα τοῦ πρώτου στοιχοῦ μετὰ τῶν ὀστέων τοῦ δευτέρου στοιχοῦ τοῦ καρπού διὰ τῶν ὀμωνύμων συνδέσμων.

Μεσοκάρπιον. Βλ. Καρπός, τόμ. Δ' σελ. 566.

Μεσοκέφαλος. Βλ. Μεσακιοκέφαλος.

Μεσοκώλον καλεῖται περιλήπτικῶς σύνολόν τι περιτοναϊκῶν πτυχῶν ἐν αἷς συγκρατοῦνται αἱ διάφοροι μοῖραι τοῦ κώλου. Διακρίνομεν ἄρα α') τὸ δεξιὸν ὀσφυϊκόν, ὅπερ δὲν ἀπαντᾷ πάντοτε καὶ ὅπερ προσηκοῖ τὸ ἀνιόν κώλον εἰς τὴν ἀντίστοιχον ὀσφυϊκὴν μοῖραν καὶ συνέχεται πρὸς τὰ κάτω μετὰ τοῦ μεσοτύρου β') τὸ ἐγκάρσιον, ἀποτελοῦν τὴν μείζονα τῶν τεσσάρων πτυχῶν τοῦ μεσοκώλου καὶ σχηματίζον διάφραγμα χωρίζον τὴν ἐπιγαστρικὴν ἀπὸ τῆς ἐντερικῆς χώρας γ') τὸ ἀριστερόν ὀσφυϊκόν, περιβάσσον τὸ κατιόν κώλον, καὶ δ') τὸ εἰλεακόν ἢ λαγόνιον, συγκρατοῦν τὴν σιγμοειδῆ καμπήν. [P.N.B.]

Μεσολόβιος καλεῖται προσθία τις ἐγκεραικὴ ἀρτηρία τροφοδοτοῦσα τὸ μεσολόβιον ἢ τυλῶδες σῶμα.

* **Μεσολογγάκι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἡλιδος, ἔχον 351 κατ. (1896).

* **Μεσολόγγιον.** Πρωτ. τοῦ ὀμωνύμου δήμου, ἔχουσα 8,308 κατ. τῷ 1896. Ἡ ἐπαρχία Μ. τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας εἶχε τότε 97,912 κατ. Ὁ δὲ δῆμος Μ 11,015.

Μεσολογία ἦτοι ἐπιστήμη τῶν μέσων καλεῖται ἡ σπουδάζουσα τὰς σχέσεις τῶν ὄντων ἐν γένει πρὸς τὰ μέσα ἐν οἷς ὑφίστανται, ἀντικείμενον δὲ καὶ σκοπὸν ἔχουσα τὰς ἀμοιβαίας μεταβολὰς τῶν ὄντων καὶ τῶν μέσων ἐπ' ἀλληλῆα καὶ τὰς ἐκ τούτων πηγάζουσας διατάξεις καὶ συναρμογὰς. Πάν ὄν, εἴτε ὀργανικόν, εἴτε ἀνόργανον, εὐρίσκεται εἰς ἀναγκαίαν καὶ

ἀδιαλείπτους σχέσεις μετὰ τοῦ μέσου ἐν ᾧ ὑφίσταται. Αἱ σχέσεις αὗται εἶναι τάξεως φυσικῆς (θερμομετρικαί, ὑδρομετρικαί, ἐξουνομετρικαί, ἡλεκτρικαί, βαρικαί καὶ αἰθέρας χημικῆς (συγγένειαι ἰδιόχουσαι ἐκάστῳ στοιχείῳ ἢ ἐνώσει τῶν ὄντων πρὸς τὰ μέσα), ἐπὶ δὲ ἀνοργάνῳ ἢ ζῶντος ὄντος προστίθενται καὶ σχέσεις βιολογικαὶ εἴτε μεταξὺ τοῦ ἀνοργάνου ὄντος καὶ τοῦ ἀνοργάνου περιβάλλοντος, εἴτε μεταξὺ τοῦ ἀνοργάνου ὄντος καὶ ἄλλων ὀργανισμῶν δυναμένων νὰ ὑπάρχωσιν ἐν τῷ περιβάλλοντι. Εἰδικῶς δὲ περὶ τοῦ ἀνθρώπου προκείμενου προσεπιπροστίθενται καὶ σχέσεις ψυχικαὶ μεταξὺ τοῦ ἀτόμου καθ' ἑαυτό καὶ τοῦ κοινωνικοῦ περιβάλλοντος. Τὸ σύνολον τῶν ἀλληλεπιδράσεων τούτων συνίστησι τὴν καλουμένην βιολογικὴν πλάνην, καθ' ἣν τὸ ἰσχυρότερον νικᾷ τὸ ἀσθενέστερον. Συγκεκριμένοι κλάδοι τῆς ὅλης ἀφρημένης ταύτης ἐπιστήμης εἶναι ἡ ὑγειολογία, ἡ κλιματολογία, ἡ οἰνολογία.

Μεσολωρᾶς Ἰωάννης. Ἐγενν. ἐν τῷ χωρίῳ τῆς Κεφαλληνίας Πεσσόδακι, λαθὼν δὲ τὴν πρώτην παιδείαν ἐν Ἀργυροστολίῳ ἐσπούδασεν εἰτα ἐν τῇ Ῥιζαρείῳ σχολῇ, ἐν τῇ ἐθν. καὶ πανεπιστημίῳ καὶ εἰτα ὡς ὑπότροφος τῆς κυβερνήσεως ἐν Εὐρώπῃ ἐπὶ τετραετίαν, μεθ' ἣν διετέλεσε καθηγητὴς ἐν διαφόροις γυμνασίοις τοῦ κράτους καὶ τέλος διωρίσθη καθηγητὴς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ῥητορικῆς καὶ τῆς λειτουργικῆς ἐν τῇ ἐθν. πανεπιστημίῳ. Συνετέλεσεν εἰς τὴν ἰδρυσιν τῆς σχολῆς τῶν Ἀπόρων παίδων καὶ τὴν διοργανωσιν τῆς ἐταιρείας τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ, εἰς τὴν σύστασιν τοῦ ἐν Παιραεὶ ὀργανοτροφείου Χατζηκυριακοῦ καὶ τὴν ἰδρυσιν τοῦ ἐν Πευκαλίου ναοῦ τοῦ Ἁγ. Νικολάου. Συνέγραψε δὲ: Ἱεραρίου τοῦ Β' τὰ γράμματα πρὸς τοὺς διαμαρτυρούμενους θεολόγους τῆς Τυβίγγης (1881), Συμβολικὴν τῆς ὁρθοδόξου ἀνατολικῆς ἐκκλησίας (Α' τόμ. 1883, Β' τόμ. 1901), Ἑρμηνείαν τῶν κατὰ Κυριακὴν καὶ τὰς ἐπέτειους ἐορτῶν ἀναγιγνωσκόμενων ἱερῶν βιβλίων (1889), Λειτουργικὴν τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας (1895), Εἰσαγωγὴν εἰς τὴν πρωτικὴν θεολογίαν (1898), πρὸς δὲ ἐξέδωκε πάντα τὰ ὁρθοσκευτικὰ διδασκτικὰ βιβλία διὰ τὴν μέσιν καὶ κατωτέραν ἐκπαίδευσιν, διαφόρους διατριβὰς καὶ διετέλεσε διευθυντὴς καὶ ἀρχισυντάκτης τῶν ὁρθοσκευτικῶν περιοδικῶν «Ἀναπλάττωσις» καὶ «Ἱερῶν Συνδέσμων».

Μεσομήτριον καλεῖται πυχὴ τις τοῦ περιτοναίου ἥτις παρὰ μὲν τοῖς θηλαστικοῖς ἐν γένει συνδέει τὴν μήτραν μετὰ

τῶν κοίλιακῶν τοιχωμάτων, παρὰ δὲ τῇ γῇ αἰκὴ διαμορφοῦται εἰς τοὺς πλατεῖς συν-
έστεμους. [P.N.B.]

Μέσσην νεδρὸν καλεῖται τὸ παχύ-
τερον τῶν τριῶν νεύρων τοῦ βραχιόνος,
ὄρχημενον ἀπὸ τοῦ βραχιονίου πλέγματος
διὰ δύο ριζῶν, κατερχόμενον κατὰ τὴν
ἐσωτερικὴν ἐπιφάνειαν τοῦ βραχιόνος καὶ
τοῦ ἀντιβραχίου καὶ φθάνον εἰς τὴν ἄκρην
χειρὸς, ἐνθα διαιρεῖται εἰς ἑξὶ κλάδους.
Ἐνευροῖ τοὺς μῦς τῆς προσθίας μοίρας
τοῦ ἀντιβραχίου καὶ τινὰς μῦς τῆς ἄκρας
χειρὸς. Ἐχει καὶ ἱσὰς αἰσθητικὰς δι' ὧν
ἀρκεῖ τῆς αἰσθήσεως τῆς ἑξῶ μοίρας τῆς
παλάμης πρὸς τὴν ἀντιχειρὰ, ἐνῶ ἡ λοιπὴ
λειψουργία αὐτοῦ εἶναι κινητικὴ. [P.N.B.]

Μεσοπαρὰφῆναι. Βλ. Παραφῆναι.

Μεσοπνευμόνιοι ἀρτηρίαι δια-
κρίνονται εἰς τὴν προσθίαν, κλάδον
συνῶως τῆς ἐσω μαστικῆς προροδοῦντα
τὸν θυμὸν ἄνευ κατὰ τὴν μέσθι τοῦ β' ἔτους
ἡλικίαν καὶ τὸν ἐλασματώδη ἱστὸν τοῦ προσ-
θίου μεσοπνευμονίου χώρου, καὶ εἰς τὰς ὀπι-
σθίας, ἐκχυόμενας εἴτε ἐν τῇ θωρακί-
κῃ ἀορτῇ εἴτε ἐν τῶν εἰσοραγικῶν ἀρτη-
ρίῳ. Αἱ δὲ μεσοπνευμόνιοι φλέ-
βαι διακρίνονται εἰς τὰς δεξιὰς, ἐκβαλ-
λούσας εἰς τὴν ἄνω κοίλην φλέβα ἢ εἰς τὴν
γωνίαν τῆς συνενώσεως τῶν δύο βραχιονο-
κεφαλικῶν φλεβικῶν στελεχῶν, καὶ εἰς τὰς
ἀριστεράς, ἐκβαλλούσας εἰς τὸν ὁμώνυ-
μον βραχιονοκεφαλικὸν κορμὸν. [P.N.B.]

Μεσοπνευμόνιοι ὄγκοι καλοῦν-
ται οἱ ἐν τῷ μεσθυλίῳ ἥτοι μεσοπνευμονίῳ
χώρῳ σχηματιζόμενοι ἐκ τῆς ἀορτῆς, τοῦ
περικαρδίου καὶ α' τῆς τῆς καρδίας, εἰς
δὲ συχνότατα καρκινώματα ἐγκεραισιθῆ.
Ἐπίσης συχνοὶ εἶναι καὶ οἱ ἐκ σωματικῆς
ἐνηθῆσεως τῶν τοῦ χώρου τούτου λεμφικῶν
γαγγλίων διαμορφούμενοι, ὡς καὶ κύστες
διεστρεφόμεναι δύνανται ν' ἀναπτυχθῶσι.
Οὐδαμῶς χειρουργικὴ ἐπέμβασις ἐνδείκνυ-
ται, ὅστις δι' αὐτῆς ὁ ἄλλως βέβαιος θάνα-
τος ἐπὶ μᾶλλον ἐπιταχύνεται. [P.N.B.]

Μεσοπνευμονίτις λέγεται ἡ φλε-
γματὴ τοῦ συνεκτικῆς ἱστοῦ τοῦ μεσοπνευ-
μονίου χώρου, σπανίως πρωτογενής, ὡς
ἐπὶ το πλείστον συμπτωματικὴ, ἀποτοκός
ἀποστήματος κατὰ τὸν τράχηλον, πλῆξως
δὲ θανάτους ὀργάνου, κατὰ γματος ἢ τε-
ρενίου τοῦ στέρνου, τραύματος τοῦ εἰσο-
ραγίου, παρουσίας ξένου σώματος (βλήμα-
τος, παραβολοῦ ὀπλοῦ). Ἄγει πάντοτε εἰς
ἀπόστημα συνεπαγόμενον πῖστιν τῶν ἐν τῷ
μεσοπνευμονίῳ χώρῳ σπουδαιωτάτων ὀργά-
νων, ὡς ἑξ ἧς παρίσταται δύσπνοια, βήξ,
ἐνσπῆρις καταπύσεως, συμφορήσις τοῦ
πρόσθιου, ἄλγος ἐπιστέρνιον, μετὰ βάρους,

πυρετός ἄλλοτε ἄλλου βαθμοῦ. Ἐνίοτε τὸ
ἀπόστημα ἐκτείνεται ἐτέρωθεν τοῦ στέρ-
νου καὶ σχηματίζει ὄγκον κλυδαίνοντα βα-
θέως καὶ δυνάμενον εὐχερῶς νὰ σχασθῇ.
Ἄλλοτε ὅμως τὸ ἀπόστημα εἶναι κατὰ τὴν
μέσσην γραμμὴν καὶ εὐρίσκει κώλυμα εἰς
τὴν ἐπέκτασιν αὐτοῦ τοῦ στέρνου, τότε δέ,
ἐνεκα τῶν μεγίστων κινδύνων εὐς δύναται
νὰ διατρέξῃ ὁ πάσχων ἐάν τὸ ἀπόστημα
ῤῥηθῇ ἐν τῷ ὑπεζωκίῳ ἢ ἐν τῷ περιτο-
ναίῳ ἢ ἐν τῷ περικαρδίῳ, ἐπιβάλλεται ἡ
ταχίστη κένωσις τοῦ πύου δι' ἀνατρήσεως
τοῦ στέρνου. Τὸ βαθὺ τοῦτο μεσοπνευμο-
νικὸν ἀπόστημα δὲν δύναται εὐκόλως νὰ
συγχυθῇ μετὰ τῶν μεσοπνευμονίων
ὄγκων. [P.N.B.]

Μεσόπολις (τουρκ. Μεσέμπολ). Χω-
ρίον μεσθίον τῆς Βιθυνίας, κείμενον παρα
τὴν μεγάλην λεωφόρον τὴν ἀπὸ Μουντα-
ναίων εἰς Προῦσαν ἀγούσαν, ἀπέχον δὲ τῶν
μὲν Μουντανείων 1 ὥραν, τῆς δὲ Προῦ-
σης 3 ὥρας καὶ οἰκούμενον ὑπὸ 1220
κατ. ἀπάντων Ἑλλήνων, ὑπαγομένων ὑπὸ
τὸν μητροπολίτην Προῦσης. συντηροῦντων
νάων τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, δημοτικὴν
σχολὴν καὶ νηπιαγωγεῖον καὶ καταγινόμε-
νων εἰς μεταξοσκωληκτοτροσίαν καὶ γεωρ-
γίαν. Κατ' ἐπιτόπιον παρὰ δὲ τὸν ἐκείνο ἄλ-
λοτε ἐν θέσει ἀποπτῶ ἐπὶ τῆς παλαιᾶς ὁδοῦ
τῆς ἀπὸ Μουντανείων εἰς Προῦσαν ἀγού-
σης, ἐπεὶ δὲ αὐτοὶ οἱ κάτοικοι ὑφίσταντο
συχνὰς ἐπιδρομὰς καὶ κακώσεις ὑπὸ τῶν
ἐκείνους διαδαινόντων τουρκικῶν στρατευ-
μάτων, μετέπησαν πρὸ 300 ὡς ἔγγιστα
ἐτῶν εἰς τὴν θέσιν εὐρηται νῦν τὸ χωρίον
αὐτῶν ἐν μέσῳ ὀρεαγίης. [Γρ. Σ. I.]

Μεσόρθιον ἢ μεσοπνευθισμῆ-
νον ἢ μεσοπνευθὶ καλεῖται πτυχὴ τις τοῦ
περιτοναίου ἐκτεινόμενη ἀπὸ τῆς προσ-
θίας ἐπιφανείας τοῦ ἱεροῦ ὅστου μέχρι τῆς
ἄνω μοίρας τῆς ὀπισθίας ἐπιφανείας τοῦ
ὀρθοῦ ἢ ἀπνευσμένου ἐντέρου καὶ συγκα-
τοῦτα τοῦτο ἐν τῇ φυσικῇ αὐτοῦ θέσει.

Μεσορώπη. Χωρίον τῆς Μακεδο-
νίας, ἐν τῇ ὑποδοικίῃσι Δράμας τοῦ βι-
λαετίου Θεσσαλονίκης. ἔχον περὶ τοὺς
1,500 Ἑλλήνας κατ., συντηροῦντας ἀστι-
κὴν σχολὴν καὶ παρθενιαγωγεῖον.

Μεσοτάνη, mesotanium Οὐσία ρευ-
στή, διαυγής, ἄχρους, ἀποτελουμένη ἐκ με-
θοξυμεθυλαιθέρος τοῦ ἰεθυλικοῦ ὀξέος. Τὸ
νεώτατον τοῦτο φάρμακον κληθὲν κατ'
ἀρχὰς ἐρικίνη (Eriecin) χρησιμοποιοῦται
ὡς εὐσμον ἀντὶ τοῦ ἰεθυλικοῦ μεθυλίου
κατὰ ρευματισμῶν, μυαλγῶν καὶ νευραλ-
γιῶν εἰς ἐντριὰς. [P.N.B.]

Μεσοταρσική καλεῖται ἡ ἄρθρω-
σις τῇ συνάπτουσα τὰ ὀστέα τοῦ πρώτου στοί-
χου μετὰ τῶν ὀστέων τοῦ δευτέρου στοίχου

τοῦ τάρσου διὰ τῶν καλουμένων μεσοταρσικών συνδέσμων, ἀποτελεῖται δ' ἐν λεπτομερείᾳ ἐκ τριῶν ἀρθρώσεων, τῆς πτεροστροφάλλικης, τῆς πτεροκυβοειδικῆς καὶ τῆς πτεροσκαρσοειδικῆς. [P.N.B.]

Μεσόφυλλον. Πτυχὴ τις τοῦ περιτοναίου σχηματιζομένη ὀπισθεν τοῦ τυφλεντέρου καὶ περιβάλλουσα τὴν εἰλεοτυφλικήν ἢ σκωληκοειδή ἀπόρυσιν.

Μεσοϋπερώζος καλεῖται ἡ κατὰ τὴν μέσῃ γραμμῇ τῆς ὀστεΐνης ὑπερώας ῥαφὴ ἢ συνάπτουσα τὸ ὀστοῦν τῆς ἄνω σιαγόνος καὶ τὸ ὑπερώιον μετὰ τῶν ὁμωνύμων ὀστέων τοῦ ἑτερωνύμου ἡμιμορίου.

Μεσόφυλλον καλεῖται ἐν τῇ βοτανικῇ τὸ χλωροφυλλικὸν παρέγχυμα τοῦ φύλλου, περιλαμβάνον πάντας τοὺς ἀνὰ μέσον τῶν δύο ἐπίδερμιδων ἰστούς.

Μεσοχόνδριοι καλοῦνται αἱ ἀνὰ μέσον τῶν χόνδρων τῆς τραχείας ἀρτηρίας παρεννεύμεναι μύτικαι ἵνες.

* **Μεσοχώρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Μεθώνης (Πυλίας), ἔχον 348 κατ. (1896).

* **Μεσοχώρια.** Χωρίον τοῦ δήμου Στύρων (Καρυστίας), ἔχον 399 κ. (1896).

* **Μεσοχωριτῶν** ὁ ἡμ. ο.ς τῆς Κερκύρας. Ἔχει 10,077 κατ. (1896).

Μεσπιλοδάφνη (mespilodaphne preciosa ἢ casca preciosa ἢ canilla). Φυτόν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν δαρνοειδῶν ἰθαγενὲς τῆς Βραζιλίας. Τὸ ἔγχυμα τοῦ φλοιοῦ πικρῆται· ἐσωτερικῶς ὡς φάρμακον διεγερτικόν καὶ τονωτικόν κατὰ τῆς νευρικῆς ἀτονίας καὶ τῆς καταπονήσεως. Τὸ δὲ ἀνέψημα παραγγέλλεται εἰς γενικά λουτρά διεγερτικά καὶ εἰς ἐνδοκαλπίους πλύσεις κατὰ ἐπιμόνων λευκορροϊῶν.

* **Μεσσήνη.** 1) Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Παμίου τῆς ἐπαρχίας Μεσσηνίας καὶ τοῦ νέου νομοῦ τῆς Μεσσηνίας, ἔχουσα 6.175 κατ. κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896. Ἡ ἐπαρχία Μ. εἶχε τότε ἐν ἑλ. 44,980 κατ. — 2) Πρωτ. τῆς ὁμωνύμου ἰταλικῆς ἐπαρχίας μετὰ 149,778 κατ. (ὡς δήμος) τῷ 1901. Ἡ ἐπαρχία εἶχε τότε 543,809 κατ.

* **Μεσσηνίας νομ. ο.ς.** Ὁ παλαιὸς νομ. ο.ς Μ. διὰ τοῦ νόμου τῆς 8ης Ἰουλίου 1899 διηρέθη εἰς δύο νέους νομούς, Μεσσηνίας καὶ Τριφυλίας. Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 ὁ παλαιὸς νομ. ο.ς εἶχε 205,798 κατ. Ὁ νῦν ν. Μ. περιλαμβάνει τὰς ἐπαρχίας Καλαμών, Μεσσηνίας καὶ Πυλίας, ἔχοντας ὁμοῦ κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν 119,327 κατ.

Μέσσης ὁ ἡμ. ο.ς τῆς ἐπαρχίας Οἰτύλου. Περιλαμβάνει 36 χωρία μὲ πρω-

τεύουσιν τὴν Κίτταν καὶ εἶχε 5,194 κατ. κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896.

Μεσσωγίς (τουρκ. Καστανέ-δὰγ, ὁρος καστανεῶν). Ὅρος τῆς μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Λυδίᾳ, ἐκτεινομενὸν εἰς μήκος 20 χλμ. ἀπὸ τοῦ ὁροπεδίου τῆς Φρυγίας, ὅπου ἔκειντο αἱ ἀρχαὶ Κελαιναί (ταῦν Δυναίρ) μέχρι τῆς θαλάσσης. ἐνθ' ἀποκλήγον σχηματίζει τὸ ἀκρωτήριον τῆς Μυκάλης. Τὸ πάλαι κατὰ Στέφανον τὸν Βυζάντιον ἐξήγεν ἀριστον εἶναι ὁρμηεὺς καλούμενον. [Γρ Σ.1.]

Μεταθαναδικὸν ὄξύ. Βλ. Βαννιδίου ἐνώσει· ἐν τόμ. Β' σελ. 700.

Μεταγγίσις καλεῖται γενικῶς ἐν τῇ ἱατρικῇ πρᾶξις συνισταμένη εἰς τὴν εἰσγώγην εἰς τὴν κυκλοφορίαν τοῦ ὁργανισμοῦ ρευστοῦ τινος δυναμένου νὰ τροποποιήτῃ τὴν ποσότητα ἢ ποιότητα τοῦ αἵματος. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὑπάρχουσιν τρεῖς ὁδοί, ἡ διὰ τῶν φλεβῶν (ἐνέσεις ἐνδοφλεβίως), ἡ διὰ τῶν ὀρρωδῶν ὑμένων (ἐνέσεις ἐνδοπεριτοναϊκῇ) καὶ ἡ διὰ ὑποδερμίδος συνεκτικῶ ἰστοῦ (ἐνέσεις ὑποδερμικῇ). Ὑγὰ μεταγγιζόμενα πρὸς θεραπευτικὸν σκοπὸν εἶναι τὸ τέλειον ἀνθρώπινον αἷμα (βλ. τὸμ. Β' σελ. 322), ὁ ὁρρὸς τοῦ ἀνθρώπου αἵματος καὶ ὁ τεχνικὸς ἢ φυσιολογικὸς ἢ χειρουργικὸς ὁρρὸς (βλ. λ.). Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν μεταγγίσιν τοῦ αἵματος ἀπὸ ἀνθρώπου εἰς ἀνθρώπον ἐκτελουμένην ἄλλοτε, εἶχε τανὺν παντελῶς ἐγκαταλειφθῇ. Τὸ αἷμα τῶν ζῶων καὶ ὁ αἱματορρὸς αὐτῶν μεταγγιζόμενα εἰς τὸν ἀνθρώπον δύνανται νὰ ἐκπαιλήτῃσι πικρὰς κινδύνους, ἀποδειχθέντος ὅτι δύνανται νὰ φονεύωσι τὰ ἐρυθρὰ αἱμοσφαίρια τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ὑφιστάμενου τὴν μεταγγίσιν, νὰ προκαλέσωσι τὴν πηξίν τοῦ αἵματος αὐτοῦ καὶ τέλος νὰ θρᾶσιν ὡς ἀληθὴ δηλητήρια, γνωστῶς ὅτι ὁ αἱματορρὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κυνὸς μεταγγιζόμενος εἰς φλέβα κυνίου κτείνει τοῦτον ταχέως. Ἀκίνδυνος εἶναι ἡ μεταγγίσις εἰς φλέβα ἢ ὑποδερμίδος τοῦ τεχνικοῦ ὁρροῦ, δυναμένου νὰ θαυματουργήσῃ εἰς περιπτώσεις ὀλιγαίμιας κατ' ἀπολοπὴν παθολογικῶν, τραυματικῶν καὶ χειρουργικῶν αἱμορραγιῶν, εἰς περιπτώσεις ἀλλοιώσεως τοῦ αἵματος ἀποτικου ὀξέος θανατηφόρου νοσήματος (γολέρας), εἰς περιπτώσεις δηλητηρίασεως ὀξείας δι' εἰσπνοῆς διοξειδίου τοῦ ἀνθρακὸς κτλ. κτλ.

Μεταγωγὸς (ἡλεκτρολ.). Βλ. Γυροτρόπιον καὶ Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Μετάζωα. Βλ. Ζῶα, τόμ. Δ' σελ. 136.

* **Μετάλλα** (Χημ.). Ἡ εὐήλασις ἢ το εὐήλατον τῶν μετάλλων εἶναι χαρακτηριστικὴ ἰδιότης ἐνίων ἐξ αὐτῶν, συνιστά-

μένη εἰς ἐκπλάτυνσιν αὐτῶν εἰς ἐλάσματα ἄλλοτε ἄλλου πάχους διὰ σφυροκρουσίας ἢ διὰ τοῦ ἐλασματηρίου (laminoir). Ὑπὸ τὴν ἐποψιν ταύτην τῶν χρησίμων μετάλλων ὁ βαθμὸς τῆς εὐηλασίας δηλοῦται κατὰ τὴν ἀκόλουθον τάξιν· α') χρυσός, β') ἀργυρός, γ') ἀργίλλιον, δ') χαλκός, ε') κασσίτερος, ς') λευκόχρυσος, ζ') μόλυβδος, η') ψευδάργυρος, θ') σίδηρος, ι') νικέλιον, καθ' ὃν εὐηλατώτατον πάντων ὁ χρυσός καὶ ἥμιστος εὐήμετρον τὸ νικέλιον. Οἱ βαθμοὶ οὗτοι ὠρίσθησαν διὰ παραβολῆς πρὸς λεπτότατον δι' ἐλασματοποιήσεως φύλλον χρυσοῦ. Τὸ δὲ εὐσυρμάτιστον ἢ ἡ εὐσυρμάτιστος εἶναι μὲν κοινὴ ιδιότης πάντων τῶν εὐηλάτων σωμάτων, δυναμένων νὰ μεταβληθῶσιν εἰς σύρμα δι' ἐλξεως, ἀλλ' ἀνάγκη ἵνα τὸ ἔχον ὥριμετρον ὠριμένον σύρμα ἀντέχῃ ἐπαρκῶς εἰς τὴν ἔλξιν, διὸ καὶ ἡ τάξις ὡς πρὸς τὸν βαθμὸν τοῦ εὐσυρμάτιστου τῶν μετάλλων δὲν εἶναι ἀπολύτως ἡ αὐτὴ μετὰ τῆς τῶν εὐηλάτων, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς ἐξῆς σειρᾶς· α') χρυσός, β') ἀργυρός, γ') λευκόχρυσος, δ') ἀργίλλιον, ε') σίδηρος, ς') χαλκός, ζ') ψευδάργυρος, η') κασσίτερος, θ') μόλυβδος. Ἀλλῃ σημαντικὴ ιδιότης τῶν μετάλλων εἶναι ἡ συνεκτικότης, μετρομένη ὑπὲρ ἀριθμοῦ χιλιόγραμμων δυναμένου νὰ θραύσῃ σύρμα μεταλλοῦ ἔχον τομὴν ἴσην πρὸς 1 τετραγ. ὑποχλ. Ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ταύτην ἔχουσαν τὴν ἀκόλουθον τάξιν· νικέλιον 80 χλγ., σίδηρος 62,3 χλγ., χαλκός 34,4, λευκόχρυσος 31,2, ἀργυρός 21,1, χρυσός 16,5, ψευδάργυρος 12,4, κασσίτερος 8,9, μόλυβδος 2,4. Ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς ναυστάσεως, διὰ θερμότητος τήκονται τὰ πλείστα τῶν μετάλλων, ἀλλ' ὁ βαθμὸς εἶναι ἄλλοτε ἄλλος, τὸ εὐτηχότατον πάντων εἶναι τὸ κάλιον καὶ τὸ δυστηχότατον ὁ λευκόχρυσος, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς ἐπομένης σειρᾶς· κάλιον 55°, νάτριον 90°, κασσίτερος 228°, μόλυβδος 335°, ψευδάργυρος 440°, ἀργίλλιον 800°, ἀργυρός 1000°, χαλκός 1100°, χρυσός 1250°, σίδηρος σφυρήλατος 1500°, λευκόχρυσος 2000°. Τα μέταλλα πάντα ἀνεξαιρέτως δύνανται νὰ ἀτμοποιηθῶσι καὶ αὐτοὶ δὲ ὁ λευκόχρυσος ἠτμοποιήθη ὑπὸ τὸ κράτος μεγίστης θερμότητος. Ὡς πρὸς τὴν ταξινόμησιν τὰ μέταλλα διηρέθησαν ὑπὸ Thénard εἰς ἐξ κατηγορίας ληφθείσας ὑπ' ὅψει τῆς συγγενείας ἐκαστου ἐξ αὐτῶν πρὸς τὸ ὀξυγόνον. Ἡ κατὰ τάξιν ἑμὲς αὕτη ἐτροποποιήθη εὐσιωδῶς μετέπειτα διὰ βελτίονος μελέτης τῶν ιδιοτήτων τῶν μετάλλων καὶ σήμερον ἐγένετο δεκτικὴ εἰς τρεῖς οικογενείας διαίρεσις. Ἡ πρώτη οἰκογενεία περιλαμβάνει τὰ κοινὰ μέταλλα ὀξειδούμενα ἐν θερμοκρασίᾳ μᾶλλον ἢ ἡ-

τον ὑψηλῇ, τῶν ὀξειδίων αὐτῶν μὴ ἀναγόμενων τελείως ὑπὸ τῆς θερμότητος μόνης καὶ διακρινόμενα εἰς πέντε ὑποδιαίρεσεις· 1) μέταλλα ἀποσυντιθέμενα τῷ ὕδρῳ ἐν τῇ συνήθει θερμοκρασίᾳ, κάλιον, νάτριον, λίθιον, καίσιον, ρουβίδιον (μέταλλα ἀλκαλικά), βάριον, στρόντιον, αστέστιον (μέταλλα ἀλκαλογεωδῆ). 2) μέταλλα ἀποσυντιθέμενα τῷ ὕδρῳ ἐν θερμοκρασίᾳ 100°, μαγνήσιον, μαγγάνιον· 3) μέταλλα ἀποσυντιθέμενα τῷ ὕδρῳ ἐν ἐρυθρᾷ πυρακτώσει καὶ κατὰ τὴν συνήθη θερμοκρασίαν ἐπὶ παρουσίᾳ δραστηρίων ὀξέων, σίδηρος, νικέλιον, κοβάλτιον, χρώμιον, ψευδάργυρος, βανάδιον, εὐράνιον, θάλλιον· 4) μέταλλα ἀποσυντιθέμενα τῷ ὕδρῳ ἐν θερμοκρασίᾳ ἀνωτέρᾳ τῆς ἐρυθρᾷ πυρακτώσεως, σὺδαμῶς δ' ἐν ψυχρῷ ἐπὶ παρουσίᾳ δραστηρίων ὀξέων, ἄλλα μόνον βάσεων λίαν ἐνεργῶν, βορράριον ἢ τευγγσταίνιον, μόλυβδοιόνιον, ὄσμιν, ταυτάλιον, κασσίτερος, τιτάνιον, αντιμόνιον· 5) μέταλλα μόλις ἀποσυντιθέμενα τῷ ὕδρῳ ἐν ὑψίστῃ θερμοκρασίᾳ, σὺδαμῶς δ' ἐν ψυχρῷ ἐπὶ παρουσίᾳ ἐνεργῶν ὀξέων ἢ βάσεων, χαλκός, μόλυβδος, βισμούθιον. Ἡ δευτέρη οἰκογενεία περιλαμβάνει μέταλλα μὴ ὀξειδούμενα ἐπαίσθητῶς ἐν τῷ αέρι, τῶν ὀξειδίων αὐτῶν μὴ ἀναγόμενων μῆτε ὑπὸ τῆς θερμότητος μῆτε ὑπὸ ἀνθρακος καὶ τοῦ ὕδραργου, ἀποσυντιθέμενα τῷ ὕδρῳ ἐπὶ παρουσίᾳ ὀξέων ἢ βάσεων, ἀργίλλιον, βηρύλλιον. Ἡ τρίτη οἰκογενεία περιλαμβάνει τὰ εὐγενῆ ἢ πολύτιμα μέταλλα ὧν τὰ ὀξείδια ἀνάγονται εὐκόλως ὑπὸ τῆς θερμότητος, διακρινόμενα δὲ εἰς δύο τάξεις· 1) μέταλλα ὀξειδούμενα εἰς μετρίαν θερμοκρασίαν τῶν ὀξειδίων αὐτῶν ἀναγόμενων εἰς ὑψηλότεραν, ὑδράργυρος, παλλάδιον, ρόδιον, ρουθένιον· 2) μέταλλα ἀναλλοίωτα εἰς πάσας τὰς θερμοκρασίας, ἀργυρός, λευκόχρυσος, χρυσός, ἱρίδιον.

Μεταλλεία. Βλ. Ὅρυγεῖα.

Μεταλλεύον Ἀκ-δάγ (Λευκοῦ ὄρους, τουρκ. Ἀκ-δάγ μαδερῖ). Κωμοπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐντὶ τῆς Καππαδοκίᾳ, κειμένη εἰς ὕψος 1360 μ. ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Οὐσα ἐδρὰ ὑποδοικῆσεως ὑπαγομένης ὑπὸ τὴν διοίκησιν Ὑποανάτης (Βοζδὺν) καὶ τὴν νομαρχίαν Ὑγυύρας ἔχει 2,550 κατ., ὧν 1400 (250 οἰκογένηται) Ἕλληνες ἀπαικοὶ ἐξ Ἀργυροπόλεως (Γκιουμουρ-χανέ), ἐξαρτώμενοι ἐκκλησιαστικῶς ἐκ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας καὶ συντηροῦντες 3 ἀρρεναγωγεῖα. Ἐν τῇ περιορίῳ ὑπάρχουσιν 22 λαϊκὰ χωρία, ἔχοντα πληθυσμὸν ἀνερχόμενον εἰς 4,200 κατ. [Γρ.Σ.Ι.]

Μεταλλεύον Δενέκ (τουρκ. Δε-

νέκ-μαδεμί). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ἐπὶ τῶν κλιτύων γηλόρου καὶ εἰς 90 γλμ. ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Ἀγκύρας καὶ οὕτω ἔδρα ὑποδεϊκίσας ὑπαγομένης ὑπὸ τὴν διοίκησιν Κίρ-σεγίρ καὶ τὴν νομαρχίαν Ἀγκύρας. Ἡ ἑλληνικὴ κοινότης τῆς πόλεως ταύτης ἐκ 200 οἰκογενοῶν ἀποτελουμένη συντηρεῖ ἀστικήν σχολήν, παρθεναγωγεῖον, νηπιαγωγεῖον καὶ μίαν ἐκκλησίαν. [Γρ. Σ.Ι.]

Μετάλλευμα καλεῖται γενικῶς πᾶσα ὀρυκτὴ οὐσία προωρισμένη διὰ τὴν ἐξαγωγήν τοῦ ἐλάττωτος περιεχομένου κυρίου μετάλλου, διαφέρει δὲ ἀπὸ τοῦ ὀρυκτοῦ ἢ τῶν ὀρυκτῶν, ὡς καλοῦνται ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ πάντα τὰ στερεὰ ἀνόργανα σώματα τῆς φύσεως τὰ ἀποτελοῦντα τὸν στερεὸν φλοῖον τῆς γῆς. Κυρίως εἰπεῖν καὶ τὰ μεταλλεύματα εἰσὶν ὀρυκτά, ἀλλ' ὀρυκτὰ περιέχοντα ἱκανὴν ποσότητα χρησίμου τινὸς μετάλλου δυναμένην εὐκόλως καὶ οἰκονομικῶς ν' ἀποχωρισθῇ καὶ ἀχθῇ εἰς τὴν καθάραν μεταλλικὴν κατάστασιν ἢ ἀναστοιγίωσιν. Τοῦτου ἕνεκα πάντα τὰ ὀρυκτὰ δὲν δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς μεταλλεύματα, διότι δι' ἑκάστον μετάλλευμα ὑπάρχει ὁρος τις περιεκτικότητος, κάτωθεν τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι δυνατόν νὰ χρησιμοποιηθῇ πρὸς ἐξαγωγήν τοῦ περιεχομένου μετάλλου. Ἐλάχιστος ὁρος περιεκτικότητος ἐκ μεταλλευσίου διὰ μὲν τὸν σίδηρον εἶναι 20 $\frac{0}{100}$, διὰ δὲ τὸν ψευδάργυρον 10 $\frac{0}{100}$, διὰ τὸν χαλκὸν 2—8 $\frac{0}{100}$, διὰ τὸν μόλυβδον 10 $\frac{0}{100}$, διὰ τὸν ἀργυροῦχον μόλυβδον 5 $\frac{0}{100}$, διὰ τὸν ὑδράργυρον 1 $\frac{0}{100}$, διὰ τὸν κασίτερον 0,50 $\frac{0}{100}$, διὰ τὸν ἀργυρὸν 0,50 $\frac{0}{100}$, διὰ τὸν χρυσὸν 0,30—0,50 $\frac{0}{100}$. Ὁ ἐλάχιστος οὗτος ὁρος δὲν εἶναι πάντοτε σταθερός, διότι κανονίζεται ἀναλόγως ὀχι μόνον πρὸς τὰς δυσκολίας καὶ τὰς δαπάνας τὰς μεγάλας ἃς ἀπαιτεῖ ὁ ἐκ μεταλλεύματος τινὸς ἀποχωρισμὸς τοῦ μετάλλου, ἀλλὰ πρὸς συνθήκας τοπικὰς ἐξαρτωμένας ἐκ τῆς τοποθεσίας τοῦ μεταλλείου, ἐκ τῆς μεγάλης ἀποστάσεως τῶν καυσίμων καὶ θερμωπαγωγῶν ὑλῶν, ἐκ τῆς ἀποστάσεως τοῦ μεταλλείου ἀπὸ λιμένος φορτώσεως ἢ σταθμοῦ σιδηροδρομικοῦ κτλ. Ἐπίσης τὸ ἐκάστοτε πρόσμιγμα τοῦ μεταλλεύματος ὅν ἄλλοτε ἄλλο τὴν φύσιν καὶ τὰς χημικὰς ιδιότητες δύναται νὰ παρέχῃ ἢ δυσκολίας ἢ εὐκολίας εἰς τὸν ἀποχωρισμὸν τοῦ μετάλλου.

Μεταλλοδαφὴ καλεῖται πᾶν κράμα χημικῶν οὐσιῶν ἐν ὕδατι ἢ ἐλαίῳ χρησιμεῖον πρὸς βαφὴν μετάλλου. Σωλῆνες πυρεβόλων ὀπλῶν, κάψαι ὠρολογίων κτλ. βάρονται μέλκνα ἀλαμπῇ ἐμβαπτιζόμενα ἢ ἐπ'αλειφόμενα διὰ κράματος ἀ-

ποτελουμένου ἐκ 10 μ. γλωριούχου βιτρουθίου, 20 μ. διγλωριούχου ὑδραργύρου, 10 μ. γλωριούχου χαλκοῦ, 60 μ. ὑδροχλ. ὀξέος, 50 μ. οἶνου μύματος καὶ 100 μ. ὕδατος. Μετὰ τὴν ἀποξήρανσιν ἐμβαπτίζεται τὸ βαρὲν ἀντικείμενον ἐντὸς ἐλαίου θερμοῦ. Ἀντικείμενα ἐκ λεπτοῦ μετάλλου, οἷον ἐργαλεῖα ὀπτικῆς κτλ., βάρονται δι' ὠρεόν, φαιού χρώματος ἐπαλειφόμενα διὰ χρωστηρὸς διὰ τοῦ ἐπομένου μίγματος: ἐντὸς πλατέος ἀγγείου συνανατρίβονται 0, γρ. 25 αἰθάλης μετὰ 3—4 σταγόνων ἐλαίου μέχρι μαζοποίησεως καὶ εἴτα προστίθενται 25 σταγόνες τερεινθελαίου.

Μεταλλοειδῇ καλοῦνται χημικῶς τῶν στοιχείων ὅσα σχηματίζουν μετὰ τοῦ ὀξυγόνου ἐνώτεις ὀξείας ἢ οὐδατέρας, οὐδέποτε δὲ βάσεις, στεροῦνται μεταλλικῆς λαμβάνεως καὶ τυγχάνουσι κακοῦ τῆς θερμότητος καὶ τοῦ ηλεκτρισμοῦ ἀγωγοί. Εἰς τὰ 15 ἀναφερόμενα ἐν τόμ. Δ' σελ. 323 προσετέθησαν κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἕτερα πέντε, ἥτοι τὸ ἀργόν, τὸ ἥλιο, τὸ νέον, τὸ κρυπτόν, τὸ μεταργόν. Ὡς πρὸς τὴν ταξινόμησιν, ἐξαιρουμένου τοῦ ὕδρογόνου, οὐπερ πολλὰ ἰδιότητες υατροῦσι τὴν μεταλλικὴν φύσιν, τὰ μεταλλοειδῇ διαίρουνται εἰς πέντε οἰκογενείας: α') οἰκογένειαν τοῦ γλωρίου περιλαμβάνουσιν τὰ μονατομικὰ στοιχεῖα φθόριον, γλῶριον, βρώμιον καὶ ἰώδιον, πάντα ἀέρια ἄχρωα, σχηματίζοντα μετὰ τοῦ ὕδρογόνου δραστήρια ὑδροξεία ἔχοντα τὴν αὐτὴν σύστασιν καὶ ἀναλόγους ιδιότητας: β') οἰκογένειαν τοῦ ὕδρογόνου περιλαμβάνουσιν τέσσαρα διδύναμα στοιχεῖα, τὸ ὕδρογονον, τὸ θείον, τὸ σελήνιον καὶ τὸ τελοῦριον: γ') οἰκογένειαν τοῦ αἰώτου περιλαμβάνουσιν τρία στοιχεῖα τριδύναμα, ἥτοι τὸ αἰώτιον, τὸν φωσφόρον καὶ τὸ ἀρσενικόν: δ') οἰκογένειαν τοῦ ἀνθρακὸς περιλαμβάνουσιν δύο τετραδύναμα μεταλλοειδῇ, τὸν ἀνθρακὰ καὶ τὸ πυρίτιον: ε') οἰκογένειαν τοῦ βορίου περιλαμβάνουσιν ἐν μόνον γνωστὸν ἀμέταλλον, τὸ βόριον.

Μεταλλοποιοί παράγοντες ἢ μεταλλοποιητικὰ ἢ ἀποκρυσταλλωτικὰ αἷτια (agents minéralisateurs) καλοῦνται σώματα τινα ἔχοντα τὴν ἰδιότητα τοῦ μεταβάλλειν εἰς χυσταλικὰς διαφόρους ἀμόρφους ὕλας, ἐνεργούντα ὅτε μὲν ὡς διαλυτικὰ αἷτια, ὅτε δὲ συμβαλλόμενα εἰς ἰσορροπίας χημικὰς ἢ ἀντιδράσεις. Ἡ τοιαύτη μεταβολὴ διεξάγεται ἐν ὁπωσδήποτε μακρῷ χρόνῳ, μεθ' ὅν σύμπασα ἡ ἀμορφὸς ὕλη ἀποβαίνει χυσταλική. Τὸ φαινόμενον τοῦτο ἐρμηνεύεται εὐκόλως ἐὰν θεωρήσωμεν ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ μεταμόρφωσις δὲν συνετελέσθη ὁ μετα-

λοποιός ἢ ἀποκρυσταλλωτικός παράγων, εἴτε ὡς διαλυτικὸν ὁρῶν, εἴτε καὶ ὡς χημικὸν ἀντιδραστήριον, προσβάλλει μᾶλλον τὴν πορωδέστεραν ἀμορφὴν οὐσίαν, ἥτεον δὲ τὴν ἤδη ἀποκρυσταλλωθὲν μέρος αὐτῆς. Παράδειγμα ἔστω τοῦτο μὲν ἢ ἀποκρυστάλλωσις τοῦ χρωμιοξειδίου ἐν τετηκὸτι χλωριούχῳ νατρίῳ ὁρῶντι ὡς διαλυτικῷ, τοῦτο δὲ ἢ ἀπὸ ἀμόρφου ἡμιολοξειδίου τοῦ σιδήρου εἰς κρυσταλλικὸν ὀξειδίου μεταβολὴν τῇ ἐπιδράσει ἀερίου ὑδροχλωρίου κατ' ἀκολουθίαν χημικῆς ἰσορροπίας ἢ ἀντιδράσεως.

Μεταμέρεια. Φαινόμενόν τι τῆς ὀργανικῆς χημείας πραγματοποιούμενον ἐπὶ τῶν οὕτω καλουμένων μεταμερέων σώματων, ἥτοι ὀργανικῶν ἐνώσεων γραφομένων κατὰ τὸν αὐτὸν ἐμπειρικὸν τύπον, ἔχουσιν τὴν αὐτὴν ἐκατοστιαίαν σύνθεσιν καὶ τὸ αὐτὸ μοριακὸν βάρος, ἀλλὰ προκυπτουσιν ἐκ τῆς ἐνώσεως τῶν μονάδων συγγενείας πλειοτομικοῦ τινος στοιχείου (ἀζώτου ἢ ἐξυγάνου) μετὰ διαφορῶν ἀνθρακούχων ῥιζῶν μονατομικῶν. Τα ὀργανικά λ. χ. σώματα

βουτυρικὸν ὀξύ	$C_4H_8O \left\{ \begin{array}{l} H \\ O \end{array} \right.$
προπιονικὸν μεθύλιον	$\begin{array}{l} CH_3 \\ C_3H_6O \end{array} \left\{ \begin{array}{l} O \\ O \end{array} \right.$
ὀξεικὸν αἰθύλιον	$\begin{array}{l} C_2H_4 \\ C_2H_4O \end{array} \left\{ \begin{array}{l} O \\ O \end{array} \right.$
καὶ μυρμηκικὸν προπύλιον	$\begin{array}{l} C_3H_7 \\ CHO \end{array} \left\{ \begin{array}{l} O \\ O \end{array} \right.$

εἶναι σώματα μεταμερή, διότι οἱ συντακτικοὶ τύποι αὐτῶν δύνανται ν' ἀναχθῶσιν εἰς ἓνα καὶ μόνον ἐμπειρικὸν τύπον $C_4H_8O_2$.

Μεταμέρεια ἢ μεταμερισμός καλεῖται βιολογικῶς ἴδιόν τι φαινόμενον καθ' ὃ ἐπὶ ἐνιαίου κατ' ἐπίφωσιν σώματος τὰ διάφορα ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ ὅργανα, τὰ ἐξαρτήματα, τὰ νευρικά γάγγλια, τὰ αἷμια, τὰ ἐκκριτικὰ ὅργανα κτλ. ἐπαυλαμβάνονται πολλάκις καὶ καταδηλοῦσι τὴν ἐκ πολλῶν αὐτοτελῶν τμημάτων ἀπάρτισιν τοῦ σώματος τοῦτου. Τοιοῦτο σῶμα ἔχουσι τὰ πολυσύνθετα Ἀρτιόζωα, ὧν τὰ τμήματα ἢ διαδοχικοὶ δακτύλιοι κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ συνεικτισμοῦ θεωροῦνται ὡς ἰσάριθμα ἄτομα γεννηθέντα δια βλαστήσεως ἀπὸ τοῦ ἐξ ὠαρίου διαπλασθέντος ἀρχικοῦ ἁτόμου, παραμείναντα ἡνωμένα ἐν συνεχείᾳ ἰστού καὶ διατεταγμένα διαδοχικῶς εἰς στοίχον γραμμικόν. Τὰ τοιαῦτα ζῶα καλοῦνται γενικῶς μεταμερή, ἢ χαρακτηρίζουσιν ταῦτα μεταμέρεια ὑφίσταται καὶ ὅταν εἴ τι ἀρχικῶς διακεκριμένα τμήματα τοῦ σώματος αὐτῶν συγχυθῶσι καὶ παύσῃ διαφαινόμενα δι' ἐκ-

λείψεως τῆς κρικώσεως ἥτοι διακρίσεως εἰς ἴδια τμήματα ἢ κρίκους καὶ συνίσταται εἰς μόνην τὴν ἐπανάληψιν τῶν ἐξωτερικῶν καὶ ἐσωτερικῶν ὀργάνων κτλ. Ἄλλοτε πάλιν ἡ μεταμέρεια καλύπτεται ἐντελῶς, προκυπτόντων ὀργανισμῶν περιπλόκων, ὧν τὴν ἀληθῆ φύσιν μόνον διὰ τῆς ἐμβρυολογικῆς μεθόδου δύναμεθα ν' ἀποκαλύψωμεν.

Μεταξᾶς Νεόφυτος. Ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Νοεμβρίου 1762. Ἐβιβάχθη τὰ πρῶτα γράμματα ἐν τῇ σχολῇ τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἔλαβε τὸ ἱερατικὸν σχῆμα. Τῷ 1803 ἐξελέγη ἐπίσκοπος Ταλαντίου. Ἀρξάμενος τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνος, εἰς ὃν ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος, διωρίσθη πρόεδρος τῆς κατὰ τὴν Ἀνατολ. Ἑλλάδα προσωρινῆς κυβερνήσεως (Ἀρείου πάγου). Μετέσχευεν ὡς πληρεξούσιος τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐν Ἐπίδαρῳ Ἐθν. συνελεύσεως. Ἐπὶ Καποδιστρίου διωρίσθη μέλος τῆς Ἑκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐξετέλει ἔργα Ἱερᾶς συνόδου, μετὰ τῶν συναγωνιστῶν του ἱεραρχῶν Ἰωσήφ τοῦ Ἀνδρούσης καὶ Δανιὴλ τοῦ Τριπόλεως μετ' αὐτῶν δὲ περιώδυσεν ἀνά τὴν Πελοπόννησον πρὸς διευθέτησιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων. Μεθ' ὃ ἐγένετο ἐπίσκοπος Ἀττικῆς τῷ 1833, πρῶτος οὗτος ὑποδεχθεὶς μετὰ τοῦ ἱεροῦ κλήρου τὸν βασιλεῖα Ὀθωνα ἐρχόμενον εἰς τὴν γέαν πρωτεύουσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου τὰς Ἀθήνας. Τῷ 1844 διὰ Β. Διατ. τῆς 23 Ιουλ. διωρίσθη πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς συνόδου. Ἀπὸ τῆς ψηφίσεως δὲ τῶν νόμων περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων καὶ τοῦ καταστατικοῦ τῆς Ἱερᾶς συνόδου ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ μητροπολίτου Ἀθηνῶν καὶ τὸ ἀξίωμα τῆς διαρκοῦς προεδρείας τῆς συνόδου. Ἐξέδωκε τὸ πρῶτον τὴν τέως ἀνεκδότον Ὁρθόδοξον ὁμολογίαν, ἥτοι Πίστειος ἔκθεσιν κατὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀγίαν καθολικὴν Ἑκκλησίαν, συντεθεῖσαν παρὰ Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρως, ἐν χειρογράφῳ ἀνεκδότου (ἐν Αἰγίνῃ 1828). Συνέγραψε δὲ «Ἐγχειρίδιον περιέχον τὰ ἑπτὰ Μυστήρια τῆς Ἀνατολικῆς, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἑκκλησίας» (ἐν Ἀθήναις 1833) καὶ «Ἱερατικὸν ἀπάνθισμα» (αὐτῇδε 1846). Ἀπεβίωσε τῇ 30 Δεκ. 1861. [Α.Μ.]

Μεταξᾶς Νικόλαος (ὑποστράτηγος). Ἐκ Κεραλληνίας καταγόμενος, εἰσηλθε νέωτατος εἰς τὴν σχολὴν τῶν ἑυελπίδων, ὅθεν ἐξελθὼν ὑπηρέτησεν ἐπ' ὀλίγον ὡς ἀνθυπολοχαγὸς καὶ λοχαγὸς τοῦ μηχανικοῦ ἐν τῷ στρατῷ. μεθ' ὃ μετέβη εἰς Γαλλίαν πρὸς εὐρυτέρας σπουδὰς. Ἐπανελθὼν δὲ διέπρεψεν ὡς διεικτικής τοῦ ἐν Ἀθήναις μηχανικοῦ συντάγματος. Ἐ-

χρημάτισε δις ὑπουργός, πρῶτον τῶν ἐσωτερικῶν ἐπὶ τῆς πρωθυπουργίας Ν. Δηλιγιάννη, εἰτα δὲ τῶν στρατιωτικῶν κατὰ τὸν πόλεμον, μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Ν. Σμιλενιτζ. Ἄρτι ἀποχωρήσας τοῦ στρατεύματος μετὰ βαθμοῦ ὑποστρατήγου, ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῇ 1ῃ Δεκεμβρίου 1903 ἐν ἡλικίᾳ 70 ἐτῶν.

* **Μεταξάτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Κάτω Λιθαοῦς (Κρανταῖας), ἔχον 432 κ. (1896),

Μεταπηκτίνη. Βλ. Πηκτίνη.

Μεταρτίωσις (redintegratio) καλεῖται βιολογικῶς ἡ χαρακτηρίζουσα ζωὴ τινος ἰδιότης, καθ' ἣν μέλη ἢ καὶ ὅργανα τοῦ σώματος αὐτῶν ἀποβλήθεντα τυχαίως ἢ καὶ φυσιολογικῶς κατὰ τὸν νόμον τῆς ζωτικῆς αὐτονομίας δύνανται ν' ἀναπλασθῶσι τελείως εἰς τρόπον ὥστε τὸ προσκαίρως κολλεσθῶν ἄτομον παρίσταται κατὰ τὸν ἄρτιον καὶ ταύτῃ πρὸς τὸν ζωϊκὸν αὐτοῦ τύπον. Ἡ οὖρα τῶν σαυρῶν, οἱ πόδες τῶν σαλαμανδρῶν, οἱ βραχίονες θαλασσιῶν ἀστέρων, ἔστωσαν ὡς παραδείγματα γινώριμα τῆς τοιαύτης βιολογικῆς ἐπεξεργασίας. Σκόληξ βιαίως διχοτομηθεὶς ὑπὸ τυχαίῳ αἰτίῳ δύναται μετὰ τινος χρόνου νὰ σχηματισθῇ δύο ἄρτιους σκόληκας. Βραχίων ἢ ἀλτίς θαλασσίῳ ἀστέρος ἀποσπασθεὶς ἐκ τοῦ ὅλου σώματος οὐ μόνον αὐτὴ δύναται νὰ μετασχηματισθῇ εἰς ἄρτιον ἀστέρα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ μητρικοῦ σώματος ἀνασχηματίζεται κατὰ τὸν νόμον τῆς βιολογικῆς μεταρτίωσης. Ὑδρομέδουσα τῶν γλυκεῶν ὑδάτων εἰς πολλὰ τεμάχια τεγνητικῶς μεταβληθεῖσα δὲν χάνει τὴν ἰδιότητα ἐν τοῖς τμήμασιν αὐτῆς νὰ μετασχηματισθῇ εἰς πολλὰς ἄρτίας ὑδρομέδουσας. Ἡ ἰδιότης αὕτη ἀναφανερύνηται ἐπὶ τῶν κατωτάτων ζωϊκῶν ὁργανισμῶν μένον, οἷσα μὲν ἀπαντᾷ παρα τοῖς ἀνωτέροις, ἀποτελοῦσα οὕτως ἓνα ἐκ τῶν κρίκων δι' ὧν ζοογονται συνδεδεμένοι οἱ κατώτεροι ζωϊκοὶ ὁργανισμοὶ μετὰ τῶν φυτῶν. εφ' ὧν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τμήμα τοῦ ὅλου ὁργανισμοῦ κατ' ἰδίαν τεθὲν ἐν τῇ γῇ, δὲν βραδύνει νὰ ὁργανωθῇ εἰς ἄρτιον φυτικὸν ἄτομον, ἐνῶ εφ' ἑτέρῳ τὸ ἀραιεσθῆν τμήμα δύναται νὰ ἀναπλασθῇ ἐπὶ τοῦ κολλεσθῶντος φυτικοῦ ὁργανισμοῦ. [P.N.B.]

Μετασχημαρίνη. Βλ. Σακχαρίνη.

* **Μετάστασις** (Ἰατρ.). Ἡ ἐν τῷ σχετικῷ ὀρθορίδι τοῦ Λεξικοῦ διδρυμένη ἔννοια δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποβλεπούσα εἰς τὴν χειρουργικὴν λεγόμενὴν μετάστασιν, καθ' ἣν ἀπὸ πυώδους ἐστίας ὑπορχεύσης ἢ καὶ σχηματισθείσης μετὰ χειρουργικὴν ἐπέμβασιν μεταφέρονται στοιχεῖα πυήσεως ἀλλοχρῶ τοῦ ὁργανισμοῦ δια τῶν λεμφικῶν ἰδίως ἀγγείων καὶ παράγουσιν ὁρίαν ἢ

παρεμφερῆ ἐστίαν. Οὐχ οὕτως ὁμως ἔχουσιν τὰ πράγματα καὶ ἐν τῇ γενικῇ παθολογίᾳ τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ περικαρδίτις καὶ ἡ ἐνδοκαρδίτις ὡς καὶ πᾶν ἐγκεφαλικὸν φαινόμενον, πράγματα συνήθως παρατηρούμενα κατὰ τὴν διαδρομὴν τοῦ ὕψους τῶν ἀρθρῶν ρευματισμοῦ, δὲν ἐρείκονται προφανῶς εἰς μεταφορὰν νοσηρῶν στοιχείων, εἰς τοὺς τόπους τῶν ἐκδηλώσεων· πρόκειται πιθανῶς περὶ ἐκδηλώσεων διαφοροτρόπως ἐντοπιζομένων παθήσεων τῶν ὀρρογόνων ὁρμῶν. Τὸ αὐτὸ ρητέον καὶ περὶ ἀρθριτισμοῦ ἐκδηλουμένου δι' ἰσχυρίων καὶ εἰτα, ἀρθρίτις ταύτης, δια προσβολῆς ἀσθματικῆς. Δερματικά τινὰ νοσήματα ἐξαφανίζονται καὶ ἀναπληροῦνται δια διαταραχῶν τῶν σπλάγγνων τοῦ θώρακος καὶ τῆς κοιλίας. Τὴν Μ. ἀρὰ νοητέον οὐχὶ ὡς ἐμφάνισιν τοῦ αὐτοῦ πάθους, τῶν αὐτῶν συμπτωμάτων εἰς ἄλλην θέσιν, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς ἀναπληρωματικὴν ἐκδήλωσιν ὑπὸ ἀλλοτὴ ἄλλην μορφήν. Μένον ἐν τῷ μεταστατικῷ ἀποστήματι τῶν σπλάγγνων, τὴ κυρίως χειρουργικῇ Μ., βεβαιούται μεταφορὰ τῶν νοσηρῶν στοιχείων τῆς πρώτης ἐστίας, ἥτις δὲν εἶναι ἀνάγκη καὶ νὰ ἐκλείψῃ, ὡς συμβαίνει πάντοτε ἐν τῇ κυρίως παθολογικῇ μεταστάσει.

Μετασύγκρισις. Ὅρος τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς ἱστορικῆς σημειῶν τὴν παλινθωσιν τοῦ σώματος ὅλου ἢ μέρος τινὸς αὐτοῦ ὡς συμβαίνει κατὰ τὴν ἀνάρρωσιν ἀπὸ βαρείας ὀξείας νόσου συνειπαγωγούσης ἀκραν ἰσχυρῶσιν ἢ κατὰ τὴν συνούλωσιν ἑλκους διαδρῶσαντος μέρους τοῦ σώματος. Κατὰ τὴν περὶ ἀτόμων θεωρίαν τῶν ἀρχαίων ὁ Ἀσκληπιάδης ἐκάλεισε συγκρίματα (συγκροτήματα) πάντα τὰ σώματα ἐν τῷ κόσμῳ αὐτὸ ἀποτελούμενα ἐκ τῆς συνενώσεως τῶν αὐτοτελῶν ἀτόμων τῆς ὕλης. Συγκρίνεσθαι ἐσήμαινε τὴν σύνθεσιν ἢ γένεσιν τῶν σωμάτων, διακρίνεσθαι τὸναντίον τὴν διάλυσιν εἰς τὰ στοιχεῖα αὐτῶν ἢ τὴν ἀποσύνθεσιν τῶν σωμάτων, τέλος δὲ μετασυγκρίνεσθαι ἐσήμαινε τὴν ἐκ νέου συγκρότησιν αὐτῶν. Ὁ Coelius Aurelianus τὸ μὲν μετασυγκρίνεσθαι ἐξελάτινσε δια τοῦ recorporare (ἀνασώματῶσθαι), τὴν δὲ μετασύγκρισιν διὰ τοῦ recorporatio (ἀνασωμάτωσις).—Μετασυγκρίπτειν δὲ καλεῖνται· σήμερον ὅσα τῶν φαρμάκων θεωροῦνται ὡς ἀναρρωστικά ἢ ἀνορθωτικά τοῦ ὁργανισμοῦ. Ἐχμεν ἐτι σήμερον καὶ τὴν λέξιν σύγκριμα (concretio), σημαίνουσαν ἀπλῶς τὰ ἐν τῷ ὁργανισμῷ σχηματιζόμενα λιθώδη ἢ κρυσταλλικά πλάσματα.

Μέταυρος. Ποτ. τῆς Ἰταλίας ἐν τῇ Ὀμβρική, ἐκβάλλων εἰς τὴν Ἀδριατικὴν

κῆν θάλασσαν. Εἶναι διάσημος ἐν τῇ ἱστορίᾳ, διότι παρ' αὐτὸν οἱ Ῥωμαῖοι ὑπάτοι Κλαύδιος Νέρων καὶ Λίβιος Σαλινάτωρ ἤρυντο ἐπὶ τοῦ Β' λιθυκοῦ πολέμου λαμπρὸν νίκην κατὰ τῶν ὑπὸ τὸν Ἀσδρούβαν τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἀννίβα Καρχηδονίων, φανευθέντος ἐν τῇ μάχῃ καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀσδρούβα.

Μεταφορά αίσθητικότητας (phenomène de transfert) καλεῖται νευρολογικὸν τι φαινόμενον συνιστάμενον εἰς τὴν ἐναλλαγὴν τῶν λειτουργιῶν τῶν ἐγκεφαλικῶν ἡμισφαιρίων. Ἐπὶ ὑστερικής ἡμιαναισθησίας παρατηρεῖται ὅτι, ἐάν δι' ἡλεκτρικοῦ ρεύματος ἀποκατασταθῇ ἡ αἰσθησις εἰς σημεῖον τι τοῦ παραλύτου ἡμιμορίου, αἱρεται ἀντιστοιχῶς ἀπὸ τοῦ συμμέτρου σημεῖου τοῦ ὑγιоῦς ἡμιμορίου. Ἐπὶ ὑγιоῦς ἀτόμου παρατηρεῖται ἐπίσης ὅτι, ἐάν ἡ αἰσθησις ἐξαρθῇ ἐπὶ τινος σημεῖου δι' ἐπιθέσεως σιναπίσματος, μειοῦται εἰς τὸ ἀντίστοιχον σύμμετρον σημεῖον τοῦ σώματος. Φαίνεται ὅτι ὑπάρχει ὠρισμένος τις βαθμὴς αἰσθήσεως ἐκφαινόμενος κατὰ τὰ διάφορα σημεῖα τοῦ σώματος ἢ ἀπλῶς στερον εἰπεῖν ἡ κατὰ τὰ χεῖλη λ. χ. αἰσθησις, φυσιολογικῶς ἐχόντων τῶν πραγμάτων καὶ ἀποκλεισμένων πάντων τῶν ἐξωγενῶν τυχαίων αἰτίων, ἔχει μέτρον ὠρισμένον τινὰ βαθμὸν· ἐάν συμβῇ νὰ ἐλαττωθῇ ἢ νὰ αὐξηθῇ ἡ ἔντασις τῆς αἰσθήσεως κατὰ τὸ ἡμιμόριον τῶν χειλέων, αὐξάνεται ἢ μειοῦται ἀναπληρωματικῶς ἐπὶ τοῦ ἑτέρου ἡμιμορίου. Ὁμοίως ἐξηγεῖται καὶ τὸ φαινόμενον τῶν ἐπὶ ὑστερικῶν ἀτόμων πλῶκων ἀναισθησίας ἢ ὑπαισθησίας καὶ πλῶκων ὑπεραισθησίας. [P.N.B.]

Μεταμορφισμός καλεῖται γεωλογικῶς τὸ σύνολον τῶν μεταμορφώσεων ἢ φυσικῶν τροποποιήσεων ὅς ὑφίστανται μετὰ γενεστέρως τὰ ἱζηματικά πετρώματα τῇ ἐπιδράσει εἴτε τῶν ἡφαιστειογενῶν ἢ ἐξάνθηματικῶν πετρωμάτων εἴτε τῶν πύξεων τοῦ γήινου φλοιοῦ ἢ γεωσυγκλιμάτων· καὶ κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν καλεῖται Μ. ἐξ ἐπιδράσεως, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν Μ. μετὰ γενεστέρως ἢ μετὰ γενεστέρως. Ὁ ἐξ ἐπιδράσεως Μ. περιλαμβάνει πάντα τὰ μεταμορφωτικά ἀποτελέσματα τὰ ὅποια ἐπῆγασαν ἐκ τῆς δράσεως ἡφαιστειογενεῶς πετρώματος διελάσαντος προϋπάρχοντα πετρώματα, ἀναλογικῶς δὲ πρὸς τὴν ἀπόστασιν εἰς ἣν ἐξελθῶσαν αἱ ἐπιδράσεις διακρίνομεν Μ. ἐξ ἐπὶ φθῆς, καθ' ὃν αἱ τροποποιήσεις τῶν προϋπάρχοντων πετρωμάτων ἐκτείνονται εἰς μικρὸν πᾶχος καὶ συνίστανται εἰς ἀβεστοποίησιν ἢ σκληρύνσιν θερμογενῆ, Μ. περιφερικὸν ἐκτείνόμενον εἰς πολλὰς

ἐκατοντάδας μέτρων ἀπὸ τοῦ δρῶντος γρανιτοειδοῦς πετρώματος καὶ συνιστάμενον εἰς μερικὴν μετασκευὴν τῶν στοιχείων ὑπὸ τὴν δράσιν ἀτμῶν ἀλουμένων μεταλλοποιητικῶν παραγόντων, Μ. κατὰ χώραν συνιστάμενον εἰς τελειοτέραν μεταλλαγὴν τῶν σχιστολιθικῶν πετρωμάτων, οὕτως ὥστε καὶ εἰς τὰ μᾶλλον ἀπέχοντα σημεῖα ἀπὸ τοῦ δράσαντος γρανίτου ἐξηρανίσθη ὁ ἱζηματικὸς χαρακτήρ αὐτῶν μεταμορφωθέντων εἰς πετρώματα ἐντελῶς κρυσταλλικά καὶ φυλλαδοειδῆ, ἐντεῦθεν δ' ἡ ἀρχὴ τῶν κρυστάλλοφυλλικῶν πετρωμάτων (γενεσίου κτλ.)· τέλος Μ. γενικὸν ἐκτείνόμενον ἐπὶ ἀγανῶν ἐπιφανειῶν, προκύπτοντα δὲ ὑπὸ δὺς ἡνωμένας συνθήκας, ὑψηλῆς θερμοκρασίας καὶ μεγίστης πίεσεως, εἰαι πραγματοποιεῖται ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῶν γεωσυγκλιμάτων διὰ τῆς βαθμιαίας ἐπισωρεύσεως ἀνυπολογίστων ποσῶν ἱζημάτων, ὧν τὰ βαθύτερα στρώματα ὑφίστανται μεγίστην πίεσιν, καὶ διὰ τῆς διηνεκοῦς καθιζήσεως, ὡς ἐξ ἧς προσπελάζουσιν αἱ μᾶλλον πρὸς τὸν τετηκὸτα πυρῆνα τῆς γῆς τοιοῦτοί εἰσιν οἱ ὅροι τοῦ σχηματισμοῦ τῶν γρανιτικῶν πετρωμάτων, διὰ γενικοῦ τοῦτ' ἔστιν μεταμορφισμοῦ. Αἱ μεταλλαγαὶ αὗται συλλήδον προξενούμεναι ὑπὸ αἰουδήποτε ἡφαιστειογενεῶς πετρώματος ἐπὶ τῶν περιβάλλοντων ἱζηματικῶν πετρωμάτων καλούνται ἐξ ὡγενεῖς ἢ ἐξ ὡμορφοῖ· συμβαίνουν οὕτως τοιαῦται καὶ ἀντιστρέφως, τοῦτ' ἔστιν τὰ περιβάλλοντα ψυχρὰ πετρώματα δύνανται νὰ ἐπιδράσωσιν ἐπὶ τῶν ἐγκλεισμένων ἡφαιστειακῶν ἢ ἐξάνθηματικῶν, συνίστανται δὲ εἰς ταχεῖαν ψύξιν καὶ ὑάλωσιν, εἰς σχηματισμὸν μεγάλων κρυστάλλων δια συγκρατήσεως τῶν μεταλλοποιητικῶν ἀτμῶν καὶ τούναντίον εἰς σχηματισμὸν μικρῶν κρυστάλλων δι' ἐλευθερώσεως τῶν ἀτμῶν τούτων, εἰς χημικὰς ἀλλοιώσεις δια προσλήψεως ὑπὸ τοῦ τετηκὸτος πετρώματος στοιχείων τινῶν συντηκομένων ἐκ τοῦ ψυχροῦ τοιοῦτου, καὶ καλούνται μεταλλαγαὶ ἐνδογενεῖς ἢ ἐνδομορφοῖ. Ὁ δὲ μετὰ γενεστέρως Μ. ἢ μετὰ γενεστέρως μετὰμορφισμὸς συνίσταται εἰς πλευρικὴν πίεσιν τῶν πετρωμάτων κατ' ἀκολουθίαν ἰσχυρᾶς συμπτώσεως τοῦ γήινου φλοιοῦ, ἐκδηλουμένην δια μεταβολῆς τῆς ὕψους εἰς μᾶλλον καὶ μᾶλλον κρυστάλλικὴν καὶ ἰδίᾳ διὰ τῆς σχιστότητος τῶν πετρωμάτων.

Μεταφράστης (Σ. μετὰ γενεστέρως δ). "Ἐλλην ἁγιογράφος τοῦ 1' αἰῶνος, γενν. ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐνθα ἐχρημάτισε πρωτογράμματεὺς τοῦ αὐτοκράτορος Λέοντος, μέγας λογοθέτης καὶ αὐλάρχης. Συνήθροισεν βίους 122 ἁγίων, διεσπαρμένους ἐν τοῖς

μοναστηρίοις καὶ τοῖς ἀρχαίοις τῶν ἐκκλησιῶν, οὗ ἔργου ἀποσπασμα ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ Ἀγαπίου ἐν Βενετία τῷ 1841. Οἱ κυριώτεροι τῶν βίων τούτων κατεχωρήθησαν ἑλληνιστὶ καὶ λατινιστὶ ἐν τοῖς *Acta sanctorum* τῶν Βελλανδιστῶν.

Μεταχλωρίδα, *metachloral* (Φαρμακ.) Οὐσία στερεὰ ὑπὸ μορῇν κόνεως λευκῆς, πτητικῆς, ὁσμῆς αἰθερώδους, ἀδιαλύτου ἐν ὕδατι, προκυπτούσης ὡς προϊόντος ὑπολειμματικοῦ ἐκ τῆς χλωρίδας τῇ ἐπιδράσει θειικοῦ ὀξέος ἐν ψυχρῷ. Παρασκευάζονται ἐκ ταύτης βράβδια πρὸς καυτηριασιν, ἥ δὲ κίνισ ἐπιπασσεται ὡς ἐπουλωτικὸν τραυμάτων καὶ ἐλκῶν.

Μετεγκέφαλος καλεῖται ἐν τῇ συγκριτικῇ ἀνατομικῇ κατὰ τὴν ὀρελογίαν τοῦ Huxley ἐν τῶν μερῶν τοῦ ἐγκεφάλου τὸ ἄλλως ἐπίσθιος ἐγκέφαλος καλούμενον, διαπλασσόμενον δὲ ἐκ τῆς ὀπισθίας ἐγκεφαλικῆς κώστεως καὶ περιλαμβάνον τὴν παρεγκεφαλίδαν καὶ τὰ κατ' αὐτὴν ὄργανα.

* **Μετεσελῆ**. Χωρίον τοῦ δήμου Συκουρίου (Λαρίσης), ἔχον 368 κατ. (1896).

Μετεωρόλιθοι ἢ μετεωρίται. Βλ. Ἀερόλιθοι.

* **Μετόχι**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Βουπρασίων (Ἡλείας), ἔχον 394 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Σπαλάθρων τοῦ νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 295 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Διρρῶν (Χαλκιδος), ἔχον 664 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Κηρέων (Χαλκίδος), ἔχον 167 κατ. — 5) Χωρίον τοῦ δήμου Καρυσιῶν, ἔχον 105 κατ. — 6) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγκιστρίου (Ἀττικῆς), ἔχον 121 κατ. (1896).

Μετόχια. Οὕτω καλοῦνται τὰ ἐξῆς χωρία τῆς Κρήτης. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἡρακλείου, ἔχον 621 κατ. — 2) Μ. Λιμνῶν. Χωρίον τοῦ δήμου Χουμεριάκου τῆς ἐπαρχίας Μεραμπέλλου (Λασηθίου), ἔχον 374 κατ. — 3) Μ. Νεαπέλεως. Κώμη τοῦ δήμου Νεαπέλεως τῆς ἐπαρχίας Μεραμπέλλου (Λασηθίου), ἔχουσα 1,333 κατ. — 4) Μ. Τοπαλι. Χωρίον τοῦ δήμου Περιβολίων τῆς ἐπαρχίας Κυδωνίας (Χανίων), ἔχον 709 κατ. — 5) Μ. Φρατζεσιάναν. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀσιταποῦλλου (Ρεθύμνης), ἔχον 352 κατ. (1900).

* **Μέτροι** (τουρκ. Τσατάλτζα). Πόλις μεστέγεις τῆς Θράκης ΝΑ τῆς Ἀδριανουπόλεως, τρίωρον ἀπέχουσα σιδηροδρομικῶς τῆς Κων/πόλεως καὶ ἔχουσα 6,000 κατ., ὧν Ἕλληνες μὲν 2,000 συντηροῦντες ἐξατάξιον ἀστικὴν σχολήν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον, εἰ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοὶ μετὰ σχολῆς ρουστίε καὶ Ἑβραῖοι.

Αἱ Μ. εἶναι ἔδρα μουτσαρίρου (διοικητοῦ) καὶ τοῦ ἐπισκόπου Μειρῶν καὶ Ἀθῶρων, ὑπαγομένου ὑπὸ τὴν Ἡρακλείας μητροπολίτην.

Μετροτήης Elihu Thomson. Βλ. Ἡλεκτρικαὶ μετρήσεις.

* **Μέτς** (Mets). Πρωτ. τῆς γερμαν. Λοθαριγγίας (Λορραίνης), ἔχουσα 58,462 κατ. (1900).

* **Μέτσοδον**. Πολίχνη τῆς Ἡπείρου ἐν τῇ ὁμωνύμῃ ὑποδιοικήσει τοῦ βιλαετίου Ἰωαννίνων, ἔχουσα περὶ τοὺς 8,000 κατ. τοὺς πλείστους Ἕλληνας, συντηροῦντας γυμνάσιον, 2 ἀστικὰς σχολὰς, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον.

Μετωπιαία ἀρτηρία ἡ μετωπία. Ὁ ἕτερος τῶν λεητικῶν κλάδων τῆς ὀφθαλμικῆς ἀρτηρίας, ὅστις ἐκέρχεται ἀπὸ τοῦ ἄνω καὶ ἔσω μέρους τῆς βάσεως τῆς ὀφθαλμικῆς κόγχης διανέμεται καὶ διατρέχει τοὺς μῦς καὶ τὸ δέρμα τοῦ μετώπου. Ἡ δ' ὁμωνύμος φλέψ γεννωμένη ἀνὰ μέσον τοῦ μετωπιαίου μύος καὶ τοῦ δέρματος διευθύνεται πρὸς τὴν μείζονα τοῦ ὀφθαλμοῦ γωνίαν, ἐνθα καλεῖται γωνιακὴ ἢ κανθική, κατέρχεται λοξῶς εἰς τὸ πρόσωπον καλουμένη προσωπική καὶ ἐκεῖθεν φθάνει καὶ ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔσω σφαγιτίδα. [P.N.B.]

Μετωπιαζόν νεῦρον. Ὁ πτυχῶν τῶν τριῶν κλάδων τοῦ ὀφθαλμικοῦ νεύρου, εἰσδύμενος ἐν τῇ κόγχῃ διὰ τῆς σφηνοειδοειδῆς σχισμῆς, προχωρῶν κατὰ μήκος τοῦ ἄνω τοιγώματος τῆς κόγχης καὶ διαιρούμενος εἰς δύο δευτερεύοντες κλάδους, ὧν ὁ μὲν ἐξέρχεται διὰ τοῦ ἄνω κογχικοῦ τρήματος, ὁ δὲ ἰάτωθεν τῆς τροχαλίας τοῦ μείζονος λοξοῦ μύος. Ἀμφοτέρω τὰ νεῦρα ταῦτα ἐννευροῦσι τὴν μετωπιαίαν χώραν. [P.N.B.]

Μετωπιαζόν ὄστον ἢ στεφανιαίον. Ὁστοὺν σύμμετρον, μονορῖζον, ἀποτελοῦν τὸ πρόσθιον τοίχωμα τῆς κρανιακῆς κάψης. Διακρίνομεν ἐπ' αὐτοῦ δύο μέρη· τὸ κυρίως μετωπικόν, ἐμφανίζει ἐξωτερικῶς μὲν κατὰ τὸ μέσον προεξοχήν τινα, τὸ καλούμενον ῥινικὸν ὄγκωμα, καὶ ἐκατέρωθεν ταύτης τὸ μετωπιαζόν ὄγκωμα, τὸ νογχικὸν τόξον, καὶ τὸ ὀσφυϊκὸν τόξον, ἐσωτερικῶς δὲ κατὰ τὴν μέσην γραμμὴν, τὴν ἀρχὴν τῆς στεφανιαίας αὐλάκος καὶ τὴν μετωπιαίαν ἀκανθὴν καὶ ἐκατέρωθεν τοὺς μετωπιακοὺς βόθρους· τὸ δὲ νογχικὸν ἢ ῥινονογχικὸν μέρος ἐμφανίζει κατὰ μὲν τὴν μέσην γραμμὴν τετραπλευρόν τινα ἐντομήν ὑποδεχομένην τὸ ἠθμοειδές, εἰς τὴν ῥινικήν ἐντομήν καὶ τὴν ἄνω

ρίνικὴν ἄκανθον, ἐπὶ δὲ τὰ πλάγια κοίλῃν τινὰ τριγωνικὴν ἐπιφάνειαν ἀποτελεῖσαν μέρος τῶν τοιχωμάτων τῶν ὀρθογωνικῶν κογχῶν. Τὸ σύνολον οὗτοῦν, ὅπερ ἀποτελεῖται κατὰ τὴν ἐνδομήτριον καὶ κατὰ τὴν βρεγμικὴν ζωὴν ἐκ δύο διακεκριμένων τμημάτων βαθυμεθὺν εἰς τὸ μετέπειτα συνσυστημένων, ἐνδύεται δια βρυῶν μεθ' ἑκατέρου τῶν βρεγματικῶν, τοῦ σφηνοειδοῦς, τοῦ ἡμοειδοῦς, τῶν ῥινικῶν ὀστέων, τῶν ζυγωματικῶν καὶ τοῦ ὀστέου τῆς ἀνω γνάθου. Ἐν τῷ πάχει τοῦ μετωπιαίου ὀστέου ὑπάρχουσιν ἑκατέρωθεν μέτου τινὸς διαρρήκματος βαθεῖαι κοιλότητες, οἱ μετωπιαῖοι κόλποι, ἐπιστρωμέναι ὑπὸ προσκτάσεως τοῦ ῥινικοῦ βλενογόνου, ἐκτεινόμεναι ἀπὸ τοῦ ῥινικοῦ κυρτώματος μέχρι τῆς εἰσὶν ὀρχηκῆς ἀποφύσεως καὶ συμβαλλόμεναι εἰς αὐξησιν τῆς ὀφρρητικῆς ἐκτάσεως, διό καὶ λίαν ἀνεπτυγμέναι τυγχάνουσι παρὰ τοῖς ὀφθαλμοῖς τὴν ὁσμὴν ἔχουσι ζώεις. [P.N.B.]

Μετωπιαῖος μῦς ἡ μετωπίτης. Ἡ προσθία μοῖρα τοῦ ἰνιαιομετωπικοῦ μύος, περιγραφομένη ὡς ἴδιας μῦς ἀνήκων εἰς τὴν μετωπιαίαν χώραν καὶ ἀποτελούμενος ἐκ πολλῶν δεσμιῶν διαφόρου ἵξεως, πασῶν υποδερματιῶν. Ἡ τῶν μυϊκῶν τούτων δεσμιῶν ἀνάπτυξις ἐπὶ διαφόρων ἀτόμων εἶναι διάφορος, λειτουργία δ' αὐτῶν εἶναι ἡ τῶν ὀφρύων ἀνύψωσις, ἡ τοῦ μετωπιαίου δέρματος κίνησις καὶ πύξις καὶ ἡ διὰ τῶν κινήσεων τούτων ἐκφρασίς ἐπὶ τοῦ προσώπου πάντων τῶν βαθυμῶν τῆς προσοχῆς, ἀπὸ τῆς ἀπλῆς ἐκπλήξεως μέχρι τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τοῦ πένθους. [P.N.B.]

Μέτωπον καλεῖται ἐν τῇ περιγραφικῇ ἀνατομικῇ μέρος τοῦ προσώπου ἐκτεινόμενον ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν τριῶν μέχρι τῶν ὀφρύων κατὰ κάθετον ἴξιν καὶ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέχρι τοῦ ἄλλου χροατῶν. Ἐκτὸς τοῦ κανονικοῦ μετώπου, ὅπερ διακρίνει τὴν ἁρτίως διαπεπλατμένην κεφαλὴν, σημειώτερον τὸ συμπεπτισμένον, γαλακτοειδὲς κρανίον κακῶς διαμεμρῶμενον μετὰ ἡλαττωμένης τῆς εὐθείας διαμέτρου καὶ ὀρθῆς τοῦ ὅγκου αὐτοῦ πρὸς τὰ ὀπίσω τὸ προπετὲς καὶ γωνιωδές, χαρακτηριστικὸν κρανίον μικρὸν καὶ ἐν τῶν πλαγίων συμπεπτισμένον. Ἀμφοτέραι αὐταὶ αἱ παραμρῶσεις μαρτυροῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον περὶ ἀτελοῦς διαπλάσεως τοῦ ἐγκεφάλου. συνεπαγομένης ἀσθένειας διαγονητικῆς, βλακίαν, ἡλιθιότητα κτλ. Ἐκτὸς τούτων συμπαρομαρτεῖ ἀτέλῃς διάπλασις τῶν γεννητικῶν ὀργάνων, πτωχεῖα ἢ καὶ τελεία ἐνδεία μύστακος καὶ γενείου. [P.N.B.]

Μεγαλιτζᾶτα. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀηθουρίου (Παλ.λητ.), ἔχον 164 κατ. (1896).

* **Μζένσα.** Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ ὅρῳ κυβερνητῶ Ἀριλ. (Ὁρέλ), ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 9,355.

* **Μήγερη.** Κώμη τοῦ δήμου Θεωδωρί-ας (Ἄρτης), ἔχουσα 1,145 κατ. (1896).

Μηδεῖα (τὸ πάλαι Σαλμουδράδες, νῦν δὲ Τουρκ. Μήδγε). Παράλιος κομμόπο-λις τῆς Θράκης ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, οὗσα εἶδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγομένης ὑπὸ τὴν διοίκησιν Σαράντο Ἑλλησιῶν καὶ τὴν νομορχίαν Ἀδριανουπόλεως καὶ ἔχουσα 2,200 κατ. ἅπαντας Ἕλληνας, συντηροῦν-τας ἀστικὴν σχολὴν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον καὶ ἐξαρτωμένους ἐκκλησια-στικῶς ἐκ τῆς μητροπόλεως Βιζύης. Ἐπὶ Βυζαντινῶν ἡ Μ. κατ' ἀρχὰς μὲν ἦτο ἐ-πισκοπή, ὑπαγομένη ὑπὸ τὸν Ἡρακλείας μητροπολίτην, βραδύτερον δ' ἀποσπασθεῖ-σα προήχθη εἰς μητρόπολιν. Τῷ δὲ 1623 πατριαρχεῦντος Ἀνθίμου τοῦ Β' ὁ Μηδεί-ας καὶ Σαλμουπόλεως ἡνώθησαν εἰς μίαν ἐπαρχίαν. Μετὰ τὴν ἀναγόρευσιν τοῦ Ἰω-άννου Καντακουζηνοῦ ὡς αὐτοκράτορος μό-νη ἡ Μ. ἐκ πασῶν τῶν θρακικῶν πόλεων ὑπελείπετο μὴ θέλουσα ν' ἀναγνωρίσῃ αὐ-τὸν, ἀλλὰ τὸναντίον ὁ ὑπὸ τῆς βασιλεί-ας Ἀννης ἀναδειχθεὶς προύρχος αὐτῆς Τομπροτίτζας ἀθροίσας πολλὴν ληστρικὴν δύναμιν ἐληλίετο καὶ ἐνάκου τας περιό-κους πόλεις. Τούτου ἐνεκα ὁ Καντακουζη-νὸς ἐν πρώτοις πέμψας κατ' αὐτῆς στρα-τὴν καὶ στόλον ἐπολιόρκει αὐτήν, εἶτα δὲ καὶ αὐτὸς ἐξεστράτευσε κατ' αὐτῆς τῷ 1348 καὶ κατέπεισε τὸν προύρχον νὰ παραδώσῃ αὐτῷ τὴν πόλιν ὑπὸ συνθήκας. Μετὰ δὲ τὴν ὑπὸ τῶν Τούρκων ἄλωσιν αὐ-τῆς ἡ Μ. ὑπέστη ἐπαισθητὴν ἐλάττωσιν τοῦ πληθυσμοῦ. Μωάμεθ τοῦ Β' μετε-ναγκόντος πολλοὺς τῶν κατοίκων πρὸς συνοικισμόν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Βλ. τῆς Μ. καὶ εἰς ἀπόστασιν τετάρτου τῆς ὡ-ρας σφίζεται ὑπόγειος ἀρχαῖος ναός, ἐν ᾧ ἀνευρέθησαν διάφοροι ἀρχαιοῦτες καὶ ὅστις νῦν εἶναι μοναστήριον τιμώμενον ἐπ' ὀνό-ματι τοῦ ἁγίου Νικολάου. Ἐν Μ. διασφίζον-ται καὶ ὀχυρώματα τινὰ ἡρειπωμένα ἀπο-διδόμενα εἰς τοὺς Γενουάτας. [Γρ.Σ.]

* **Μήλα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἰωάννης (Μεσσηνίας), ἔχον 424 κατ. (1896).

* **Μηλότες.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἡρα-κλείας (Ἄρτης), ἔχον 100 κατ. (1896).

Μήλεσι. Χωρίον τοῦ δήμου Ὠρωπί-ων (Ἀστικῆς), ἔχον 104 κατ. (1896).

Μηλεῶν ὁ ἡμ. ο.ς τοῦ νέου νομοῦ Μα-γνησίας. Ἐχει 4,290 κατ. (1896). Βλ. Μηλλές.

* **Μηλζά.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Τολοφωνίων (Δωρίδος), ἔχον 340 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἰδομένης (Βάλτου), ἔχον 120 κατ. (1896).

* **Μηλζές** ᾧ, Μηλέαι. 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Μηλεῶν τοῦ νομοῦ Μαγνησίας, ἔχουσα 1,998 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Τελεθρίου (Ξηροχωρίου), ἔχον 340 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Ὀλυμπίων (Ἠλείας), ἔχον 322 κατ.

* **Μηλζανά.** Χωρίον τοῦ δήμου Τετραφυλίας (Ἄρτης), ἔχον 353 κατ. (1896).

Μηλιαράκης. 1) Ἀντώνιος. Ἱστορικὸς ἀσχοληθεὶς συνάμα καὶ περὶ τὴν γεωγραφίαν τῆς Ἑλλάδος. Ἐγεννήθη τῇ 7 Ἀπριλίου 1841 ἐν Ἀθήναις ἐξ οἰκογενείας ἐκ Κρήτης καταγεμένης. Ἐσπούδασε τὴν νομικὴν ἐν τῷ Ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ (1860—1864). Τῷ 1862 διωρίσθη στενογράφος τῆς Ἐθνικῆς συνελεύσεως καὶ διέμενε τοιοῦτος διαρκῶς καὶ εἰς τὰς κατέπειν βουλὰς τῶν ἀντιπροσώπων. Κατὰ τὰ ἔτη 1867 καὶ 1868 διετέλεσε γραμματεὺς τῆς κεντρικῆς ἐπιτροπῆς τῶν Κρητῶν, ἥτις διηύθυνε τὰ τῆς τότε ἐπαναστάσεως τῆς Κρήτης. Ἐν ἔτει 1879 ὑπῆρξεν εἰς τῶν 20 ἀσκούθων τῆς τριμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐστάλη ὑπὸ τῆς ἐλληνικῆς κυβερνήσεως εἰς Πρέβεζαν πρὸς καθορισμὸν τῶν συνόρων τῶν νέων ἐπαρχιῶν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ ἐπιτρόπων τῆς Ὑψ. Πύλης. Κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1881 σύστασιν τῆς Ἱστορικῆς καὶ ἔθνομ. ἐταιρείας τῆς Ἑλλάδος ἐκρημάτισε μέλος αὐτῆς καὶ κατόπιν ἔφορος τοῦ ἀρχείου, εἰτα δὲ γραμματεὺς, διατελὼν τοιοῦτος μέχρι σήμερον. Κυρίως ὅμως εἶνε γνωστὸς ἐκ τῶν ἱστορικῶν καὶ γεωγραφικῶν ἔργων αὐτοῦ. Τὸ πρῶτον αὐτοῦ σύγγραμμα εἶναι τὰ Κυκλάδικα (1877), ἐν ᾧ διαλαμβάνει τὴν ἱστορίαν τῶν Κυκλάδων νήσων ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς κατὰλήψεως αὐτῶν ὑπὸ τῶν Φράγκων. Εἰτα περιηγηθεὶς πολλὰς τῶν νήσων Κυκλάδων ἔγραψε μονογραφίας περὶ αὐτῶν μετὰ γεωγραφικῶν πινάκων ζωρωμένων, ὑπὸ τὸν τίτλον Ὑπομνήματα περιγραφικὰ τῶν Κυκλάδων νήσων. Ἐξέδωκε δὲ μόνον τοιαύτας περὶ Ἀνδρου καὶ Κέως (1880), περὶ Ἀμοργοῦ (1884) καὶ περὶ Κικώλου (1901). Ἐν ἔτει 1884 ἀνατεθείσης εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῆς ἐν Τεργέστη ἐπιτροπῆς τοῦ κληροστήματος τοῦ αἰοδήμου Οἰκονόμου τῆς συντάξεως γεωγραφίας τῆς ἐλε.θέρας Ἑλλάδος κατὰ νομούς, περιηγήθη τὴν Ἀργολίδα καὶ Κορινθίαν καὶ τὰς εἰς αὐτάς ὑπαγομένους διαιρητικῶς νήσους, εἰτα δὲ τὴν Κεφαλληνίαν καὶ Ἰθάκην καὶ ἐδημοσίευσεν τὴν μὲν Γεωγραφίαν (ἀρ-

χαίαν καὶ νέαν) τῆς Ἀργολιδοκορινθίας τῷ 1886, τὴν δὲ τῆς Κεφαλληνίας τῷ 1890. Ἀλλαι συγγραφαὶ αὐτοῦ εἶναι: «Ὀλίγα λεξεῖς περὶ τῆς καταγωγῆς τοῦ Σκενδέρμπεη» (1876). «Ὁδὸς τῶν ἀπλῶν τοπογραφικῶν περιγραφῶν», ὅπερ ἔγραψεν ὅπως διευκολύνῃ τας γεωγραφικὰς μελέτας ἐν Ἑλλάδι (1882, 6' ἐκδ. 1902). «Μελέτη τῆς θέσεως τοῦ Ἰονίου πελάγους ἐν τῇ ἀρχαίᾳ καὶ νέᾳ γεωγραφίᾳ» (1889). «Νεοελληνικὴ φιλολογία, ἥτοι κατάλογος τῶν ἀπὸ τοῦ 1800—1889 γεωγραφηθέντων ὑπὸ Ἑλλήνων» (1889). «Μεσοασία. Ἱστορικαὶ ἐρευναι περὶ τοῦ ἐνόματος τούτου ὡς γεωγραφικοῦ» (1893). «Ἱστορία τοῦ βασιλείου τῆς Νικαίας καὶ τοῦ δεσποτάτου τῆς Ἡπείρου 1204—1261» (1898), ἔργον περιλαμβάνον πλὴν τῆς πολιτικῆς ἱστορίας καὶ τὴν λεπτομερῆ ἐκκλησιαστικὴν. «Οἰκογένεια Μαυμωῆ, ἥτοι ἱστορικὴ καὶ γενεαλογικὴ μελέτη τῆς οἰκογενείας Μαυμωῆ ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως αὐτῆς ἐν τῇ ἱστορίᾳ μέχρι σήμερον, 1248—1902» (1902). Ἐν ἡμερολογίοις καὶ περιοδικοῖς ἐδημοσίευσεν ἐτι πολλὰς μελέτας ἱστορικὰς καὶ γεωγραφικὰς πρωτοτύπους, ὧν μνημονεύονται ἐνταῦθα αἱ κυριώτεραι: «Καθορισμὸς τῆς θέσεως τοῦ Παπικίου ὄρους», ἐν τῇ Ὁρακικῇ ἐπετηρίδι (1897). Ἐν τῷ περιοδικῷ τῆς Ἑστίας, οὗ ἦτο εἰς τῶν συνεργατῶν: «Περὶ τῆς ὠφελείας τῶν γεωγραφικῶν ἐπιστημῶν» (1877), «Ἀμβρακικὸς κόλπος καὶ Πρέβεζα» (1881), «Κύθου θερμὰ λουτρά» (1881), «Μία ἡμέρα ἐν Λαυρεῖῳ» (1882), «Τὸ ἐν Ἀμοργῷ μαντεῖον τοῦ Ἀγ. Γεωργίου τοῦ Βαλσαμίτου» (1882), «Αἱ πρὸ πενήτην αἰώνων μεγάλας τῶν Ἀθηνῶν οἰκίαι» (1885), «Δανιὴλ Φιλιππίδης καὶ ἡ γεωγραφία αὐτοῦ» (1885). Ἐν δὲ τῇ νέᾳ δὲ σειρᾷ τῆς Ἑστίας: «Πόθεν ἡ λέξις Δασκαλεῖ» (1890), «Ἀνάβυσσος καὶ ὄχι Ἀνάβυσσος» (1890), «Πόθεν τὸ κοινὸν γεωγραφικὸν ὄνομα Νεϊμπούργιο, Ἐμποργίος, Ἐμποργίου» (1891), «Καραγάτς ἡ Πέρτο Λάγος καὶ ἡ λίμνη Βιστωνίς» (1892), «Ζακύνθου γεωγραφικὸν διάγραμμα» (1893). Ἐδημοσίευσεν ἐτι ἐν τῇ Ἑστίᾳ ἱστορικὰς μελέτας πολλὰς, ἐν αἷς «Περὶ τῶν Ἑλληνικῶν μαρμάρων» (1888), «Περὶ φεσίτου» (1893). Πρὸς δὲ ἐν τῷ Ἀ' τόμῳ τῆς Διεθνούς ἐφημ. τῆς νομισμ. ἀρχαιολογίας «Περὶ μολυβδοβούλλου Νικήτα βασιλικῷ σπαθαρίου καὶ δρουγγαρίου τοῦ Αἰγαίου Πελάγους» (1898), καὶ ἐν τῷ Β' τόμῳ (1899) «Περὶ μολυβδοβούλλου Διοσέου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως». Ἐν τῇ Ἐπετηρίδι δὲ τοῦ Παρθασσοῦ τοῦ ἔτους 1899 «Νηριογραφικὰ κατὰ τὴν γεωγραφίαν τοῦ Ἀραβὸς Ἐδρίκι». Πολλὰς ἐτι μελέτας ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ περιοδικῷ

«**Ἀρμονία**». Μεταφράσεις ἐξέδωκε πολλές ἐν τῷ περιοδικῷ τῆς **Ἑστίας**, ἐν τῇ Στρατιωτικῇ προῶν (1888). Ἐν ἰδίαις δὲ βιβλίαις μετέφρασε τὰ «**Ὀδοιπορικὰ Ἡ-πεύρου, Θεσσαλίας καὶ Μακεδονίας**» τοῦ Emile Isambert 1878, τὴν «**Εἰσαγωγὴν εἰς τὸν Ἡρόδοτον**» ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ τοῦ K. Abicht τῷ 1875, ἣν ἐξέδωκεν ὁ Θεόδ. Βουκὺδης καθηγητῆς. Ἐκ τῶν συγγραμμάτων τοῦ ἐβραβεύθησαν ὑπὸ τοῦ Συλλόγου πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν Ἑλλ. γραμμάτων ἐν Γαλλίᾳ τὰ **Κυκλαδικὰ, ἡ Νεολ. Γεωγρ. Φιλολογία καὶ ἡ Ἱστορία τοῦ βασιλείου τῆς Νικαίας**.

— 2) **Σπυρίδων**. Νεώτερος ἀδελφὸς τοῦ προηγουμένου, γεννηθεὶς κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1852. Ἐποδόσεν ἱατρικὴν, ἐπὶ βραγὺ δὲ μετέβη καὶ τὸν ἱατρὸν ἐν Σκοπίοις τῆς Μακεδονίας. Ἐπανελθὼν δ' ἐκ Μακεδονίας εἰς Ἀθήνας κατεγύετο ἐξ ἰδίας κλίσεως εἰς τὴν ζωολογίαν καὶ βοτανικὴν, διωρίσθη δὲ καὶ διδάσκαλος τῶν μαθημάτων τούτων ἐν τῷ προτύπῳ σχολείῳ τοῦ Συλλόγου πρὸς διδόνσιν τῶν Ἑλλ. γραμμάτων. Μετὰ διετὴ διδασκαλίαν ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ πανεπιστημίου πρὸς σπουδὴν τῆς βοτανικῆς εἰς Γερμανίαν, ἐνθα παρέμεινεν ἐπὶ τριετίαν παρὰ τῷ φυσικῷ λέγῳ Sachs. Ἐν ἔτει 1884 διωρίσθη διδάσκαλος τῆς φυσικῆς ἱστορίας ἐν τῷ πρακτικῷ λυκείῳ καὶ ἐπιμελητῆς τοῦ βοτανικοῦ μουσείου, ἐνθα διετέλεσε τοιοῦτος μέχρι τοῦ 1893, ὅτε διωρίσθη καθηγητῆς τῆς βοτανικῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ. Φοιτητῆς ἀκόμη ὢν μετέφρασε τὴν Φυσικὴν ἱστορίαν τοῦ Korre, ἐν ἣ τὰ ξένα παραδείγματα ἀντικατέστησεν ἀπανταδὶ ἑλληνικῶν καὶ ἥτις ἐκ τούτου συνετέλεσε βραβύτερον καὶ εἰς τὴν ἐκδοσὶν ὁμοίων καὶ ὑπὸ ἄλλων. Τῷ 1876 ἐξέδωκε «**Μαθήματα ἐκ τῆς φυσικῆς ἱστορίας**», εἶτα δὲ «**Περὶ ἐπιδράσεως τοῦ κλίματος ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου**» (μετάφρ.). «**Βιογραφίαν τοῦ Καρόλου Δάρβιν**» (μετάφρ.). «**Βοτανικὰ μελετήματα**». «**Εἰσαγωγὴν εἰς τὴν βοτανικὴν**» (1882). «**Die Verkiesselung lebender Elementarorgane bei den Pflanzen**» (1887). «**Περὶ ἀρρομώσεως τῶν φυτῶν**» (1885). «**Ἐγγχειρίδιον βοτανικῆς πρὸς χρῆσιν τῶν Γυμνασίων**» (1885). «**Beiträge zur Kenntniss d. Algenvegetation von Griechenland. Die Meeres-Algen der Insel Sciathos. I. Lief.**» (1887). «**Tylogonus Agavae. Ein Beitrag zur Kenntniss der niederen endophytischen Pilze**» (1888). «**Ἐγγχειρίδιον ζωολογίας μετὰ πλήρεις ἀνθρωπολογίας πρὸς χρῆσιν τῶν γυμνασίων**». Πλὴν τούτων ἐγραψε καὶ πλήθος ἄλλο διατριβῶν πρωτοτύπων καὶ μὴ ἐν περιοδικῷ, ἡμερολογίαις κτλ. ὧν ἀναφέρομεν τὰς κυριώτερας. «**Κα-**

ρόλου Δάρβιν βιογραφικὴν σχεδίασμα μικροῦ τινος παιδίου» (Ἑστία τὸμ. 4, μετάφρ.). «**Θεοδώρου Χελιδάγγ Τα φυτὰ τοῦ αἰνικοῦ πεδίου**» (Ἑστία τομ. 4 1877, μετάφρ.). «**Ἱστορία τῆς ἀναπτύξεως τῆς μηχανικῆς ἀπὸ τῶν προϊστορικῶν χρόνων**», μελέτη ἀνθρωπολογικῇ (Ἑστία 5, μετάφρ.). «**Ἐντομοφάγα φυτὰ ἐν Ἑλλάδι**» (Ἑστία 1879). «**Περὶ τῆς ῥάγως τῆς γαμήλου**» (Ἑστία 13). «**Ἀσχοποι τοῦ κυνὸς καὶ τῶν ἄλλων ζώων κινήσεις**» (Ἑστία 13). «**Τὰ ὄτα τοῦ ἀνθρώπου**» (Ἑστία 13). «**Ὁ μέγας ἀναμορφωτῆς τῶν νεωτέρων χρόνων**», ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Δάρβιν (αὐτόθι). «**Σύντομος ἐξηγήσις τῆς Δαρβινείου θεωρίας**» (αὐτόθι τὸμ. 15). «**Τὸ ῥόδον**» κατὰ Cohn (αὐτόθι). «**Ἀόρατοι εὐεργεταὶ τῆς ἀνθρωπότητος**» (βακτηρία). «**Ὁ γλῶσς δὲν εἶνε αἰτία τῶν πυρετῶν**» (αὐτόθι 1887). Τελευταῖον αὐτοῦ ἔργον εἶναι ἡ «**Βοτανικὴ πρὸς χρῆσιν τῶν φοιτητῶν τοῦ πανεπιστημίου**» (1904).

* **Μηλίστα**. Δύο Χωρία τοῦ δήμου Μεθώνης (Πυλίας), ὧν τὸ μὲν **Ἀνω Μ.** ἔχει 150, τὸ δὲ **Κάτω Μ.** 226 κ. (1896).

* **Μηλιώτη**. Χωρίον τοῦ δήμου Βουφράδος (Πυλίας), ἔχον 185 κατ. (1896).

Μηλοδίαστα. Κώμη τῆς Μακεδονίας, ἐν τῇ ὑποδιοικῆσει Μεναιτηρίου τοῦ ὁμωνύμου βιλαετίου, ἔχουσα περὶ τὰς 2,000 Ἑλληνας κατ. συντηροῦντας ἀστικὴν σχολὴν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον.

* **Μήλου** ἐπαρχία τοῦ νέου Κυκλάδων. Ἔχει 12,722 κατ. κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896. Ὁ δῆμος **Μ.** εἶχε κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν 4,037 κατ.

Μή μου ἄπτου. Βλ. Μιρόζα.

* **Μήνα**. Χωρίον τοῦ δήμου Οἰτύλου, ἔχον 428 κατ. (1896).

Μηνῶς. Ἀπελευθερὸς τοῦ Πομπηίου καὶ τοποτηρητῆς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Σέξτου Πομπηίου, καλούμενος ὑπὸ τοῦ Ἀππιανοῦ Μηνόδαρος. Ἐν ἔτει 40 π. Χ. κατέλαβε τὴν Σαρδηνίαν ἐξ ὀνόματος τοῦ Σέξτου Πομπηίου, εἶτα δὲ ἐγένετο ἀρχηγὸς ναυτικῆς ἐκστρατείας κατὰ τοῦ Ὀκταβίου καὶ Ἀντωνίου. ἔδωκε τὰς ἀκτὰς τῆς Ἑπρουρίας καὶ ἀνεκτήσατο τὴν Σαρδηνίαν καταληφθεῖσαν ἐν τῷ μεταξύ ὑπὸ τοῦ ἀπελευθεροῦ τοῦ Ὀκταβίου Ἐλένου. Ἀλλ' ὅμως ἀπέδωκε τοὺς αἰχμαλώτους ἀνευ λύτρων, ἵνα εἰ δυνατόν τύχη τῆς ἐνδεχομένης συνδρομῆς τοῦ διαδόχου τοῦ Καίσαρος. Αἱ δολοπλοκίαι αὐταί, ἃς συνῆπτε μετὰ τοῦ Ὀκταβίου, διήγειραν τὰς ὑπονοίας τοῦ Πομπηίου, ὅστις τούτου ἔνεκα κτήσατο παρ' αὐτοῦ εὐθύνας τῶν πεπραγμένων. Ὁ **Μ.** τότε ἀπέκτεινε τοὺς ἀγγέλους καὶ παρέδωκε τὴν Σαρδηνίαν μετὰ τῆς ἑπρουρᾶς

καὶ τοῦ στόλου αὐτῆς εἰς τὸν Ὀκτάβιον τῷ 38 π. Χ. Γενόμενος δὲ ὑπαρχος καὶ ὑποδιοικητὴς τοῦ στόλου ἐπεδείξατο πραγματικὴν ἀνδρείαν, ἀλλὰ μὴ κατορθώσας ναλάθει ἀνώτερα ἀξιώματα, ἐπανήλθεν εἰς τὸν ἀρχαῖον αὐτοῦ κύριον τῷ 36 π. Χ. καὶ ἐπήνεγκε σπουδαίας βλάβας εἰς τὸν στόλον τῆς τριανδρίας· νομίσας δὲ ὅτι ἀπογρῶντως ἀπέδειξε τὴν ἱκανότητα αὐτοῦ ἀπεσιρήτησαν ἐκ νέου. Καὶ ἐδείξατο μὲν αὐτὸν ὁ Ὀκτάβιος, ἀλλ' οὐχὶ μετὰ τῆς προτέρας πίστεως. Ὁ Μ. ἠκολούθησεν αὐτῷ ἐν τῇ κατὰ τῆς Παννονίας ἐκστρατείᾳ καὶ ἐφρονεῖτο ἐν τῇ πολιτικῇ τῆς Σισκίας τῷ 35 π. Χ. [Γρ. Σ. I.]

* **Μηννῆς.** Χωρίον τοῦ δήμου Κάτω Λιθαθοῦς (Κρανίας), ἔχον 402 κατ. (1896).

Μηνιγγαϊμορραγία καλεῖται ἡ ἔνεκα ῥήξεως αἱμοφόρων ἀγγείων ἐκχυσις αἵματος κατὰ τὰς μηνιγγας εἴτε τοῦ ἐγκεφάλου εἴτε τοῦ νωτιαίου μυελοῦ χωρὶς, ἢ καὶ συλλήθδην τῶν μηνιγγῶν τοῦ ἐγκεφαλονωτιαίου ἄξονος. Ὡς πρὸς τὴν ἐστὶν τῆς τοιαύτης αἱμορραγίας, ὀφειλομένης ὅτε μὲν εἰς ἀλλοιώσιν τῶν τοιχωμάτων τῶν ἀγγείων ἀπὸ χρονίας φλεγμονῆς, ὅτε δὲ εἰς ῥῆξιν αὐτῶν βίαιαν ἔνεκα τραυματισμοῦ διακρίνομεν· α') ἐξ ὧ παχυμηνιγγίτην, καθ' ἣν σπανίαν οὖσαν καὶ ὀφειλομένην εἰς βίαιον τραυματισμὸν ἐπισυμβαίνει ἐκχυσις αἵματος ἀνὰ μέσον τῆς ἐσω ἐπιτρανείας τοῦ κρανίου ἢ τοῦ νωτιαίου σωλήνος ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς παχείας μηνιγγος ἀφ' ἑτέρου, συμπτώματα δὲ παρίστανται ἀναλόγως πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ ἐκχυθέντος αἵματος παραλυτικά ἢ σπασμωδικά, β') Μ. ἐνδοπαχυμηνιγγίτην, συγχευμένην μετὰ αἱμορραγικῆς παχυμηνιγγίτιδος (βλ. τὸμ. Ε' σελ. 347), γ') Μ. ὑπεραρχνοειδῆ, συσταμένην εἰς ἐκχυσιν αἵματος ἀνὰ μέσον τῶν δύο πετάλων τῆς ἀρχνοειδοῦς μηνιγγος, παρατηρουμένην δὲ συνήθως παρὰ παισὶν ἔνεκα βίαιων τραυματισμῶν (θλάσεως τοῦ κρανίου), ἔνεκα ἀγγειορραγίας ἐπὶ αἱμορροαλικῶν καταστάσεων καὶ παρὰ τοῖς νεογνοῖς κατ' ἀκολούθιν δυστοκίας, δ') Μ. ὑπεραρχνοειδῆ, ἥτοι αἱμορραγίαν ἐξ ἀγγειορραγίας κατὰ τὸν ὑπὸ τὴν ἀρχνοειδῆ μηνίγγα χώρον, ἀλλίσκουσαν ἔστιν ὅτε καὶ τὰ δίκτυα τῆς παχείας μηνιγγος καὶ ἀποκόλλωσιν αὐτὴν ἀπὸ τῆς ἐγκεφαλικῆς μάζης, ἔχουσιν δὲ συμπτώματα οἷα καὶ ἡ ἐγκεφαλαϊμορραγία, καὶ ε') Μ. ἐνδοκοιλιακὴν ἥτοι ἐκχυσιν αἵματος ἐν ταῖς κοιλίαις τοῦ ἐγκεφάλου ἔνεκα ῥήξεως ἀγγείου τοῦ χοριοειδοῦς πλέγματος ἢ συνηθέστερον ὀφειλομένην δευτερογενῶς εἰς ἐγκεφαλαϊμορραγίαν ἢ μηνιγγαϊμορραγίαν

ὑπεραρχνοειδῆ, συμπτώματα δὲ ἔχουσιν οἷα καὶ ἡ ἀποπληξία μετὰ συμπτῶσεων κατὰ τὰ παράλυτα μέρη. [Ρ. Ν. Β.]

Μηνιγγικαὶ ἀρτηρίαι εἶναι αἱ ἐξ ἧς· α') ἡ ἐλάσσων, κλάδος τῆς σιαγονικῆς, εἰσδύμενος εἰς τὸ κρανίον διὰ τοῦ ὠρειδοῦς τμήματος τοῦ σφηνοειδοῦς ὅσπου καὶ διανεμόμενος εἰς τὰ παρακείμενα μέρη τῆς παχείας μηνιγγος· β') ἡ μέση, κλάδος τῆς ἐσω σιαγονικῆς, εἰσελθούσας εἰς τὸ κρανίον διὰ τοῦ ἐλάσσονος στρογγύλου τμήματος τοῦ σφηνοειδοῦς ὅσπου καὶ ἀποχωρίζομενος εἰς δύο δευτερεύοντες κλάδους διανεμομένους εἰς τὴν παχύν μηνίγγα· γ') ἡ ἐπισθία, κλάδος τῆς κάτω φαρυγγικῆς, ἀποσχισθείσης εἰς δύο δευτερεύοντες κλάδους διανεμομένους εἰς τὴν παχύν μηνίγγα, καὶ ὧν ὁ μὲν εἰσέρχεται εἰς τὸ κρανίον διὰ τοῦ ὀπισθοῦς ρηγματώδους τμήματος, ὁ δὲ διὰ τοῦ πρόσθιου τοιοῦτου τοῦ ἰνιακοῦ ὅσπου.

Μηνιγγεϊδικαὶ γραίμαι ἡ ὅλαι καλοῦνται ἐν τῇ συμπτωματολογίᾳ τῆς μηνιγγοσπειρωτώσεως τὰ ἐρυθρὰ ἢ γὰρ ἀπὸ ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον παραμένουσιν ἐπὶ τοῦ δέρματος τοῦ πάσχοντος μετὰ τὴν ἐξ αὐτοῦ διέλευσιν τῶν ὀνύχων τῆς χειρὸς τοῦ ἐξετάζοντος ἱατροῦ. Τὸ τοιοῦτο μαρτυρεῖ περὶ εἰδικῆς τινος δεκτικότητος καὶ λειτουργικῆς ἐκφάνσεως τῶν περιφερειῶν νευριδίων, πολλὴν ὁμοιότητα ἐχούσης πρὸς ἄλλο ὑστερονευρικὸν φαινόμενον ἐρμηνευθὲν ἐν τῇ λέξει Δερμογραφισμὸς (βλ. 229 τοῦ Συμπληρώματος).

Μηνιγγεϊσμός καλεῖται συνδρομή τις νοσηρὴν φαινόμενων περιλαμβανόμενα πάντα τὰ συμπτώματα καὶ σημεῖα τὰ χαρακτηριστικὰ τὰς μηνιγγοπαθείας ἐν γένει, χωρὶς ὅμως νὰ ὑπάρχωσι κατὰ τὰς μηνιγγας αἱ αἰτιολογούσαι ταῦτα ἀλλοιώσεις. Τὴν συνδρομὴν ταύτην, ἣν καλοῦμεν ἀλλως ψευδομηνιγγίτιδα, ἔστιν ὅτε παρατηροῦμεν ἐπὶ βαθέως ὑστερικῶν ἀτόμων, δύναται δὲ νὰ παρέλθῃ ἀνευ οὐδενὸς ἐπεισοδίου ἐκπλήττουσα τὸν τοχὸν ἀπατηθέντα ἱατρῶν καὶ ἐκλαβόντα ταύτην ὡς πραγματικὴν μηνιγγοπάθειαν ἔχουσιν σοβαρώτατα τὴν τὴν πρόγνωσιν.

Μηνισπεριματώδη (Bot.) Menispermaceae Οἰκογένεια Δικοτυλιδόνων πολυετών φυτῶν. Εἶδη ἐκείνη τῶν θερμῶν χωρῶν, ὧς τὰ πολλὰ θαμνοὶ· ἀναρριχώμενοι. Ἐχουσιν ἀνθὸν δίκλινα διμερῆ ἢ τριμερῆ, τὰ μέρη σπονδυλωτῶς τεταγμένα καὶ σπέρματα γαμψολότρουπα. Εἰς ταῦτα ὑπάγονται τὰ εἶδη τοῦ πρώτου τύπου γένους Μηνισπέρμου (Menispermum canadense L. κτλ.) φυτὰ τοῦ καλλιωπισμοῦ, ἡ Ἀναμίρτη τὸ κόκκινον καὶ ἡ Ἰα-

ερρίριζα ή Κολόμβο (βλ. λ.). [Θ.Χ.]

Μηνισπερμίνη (Χημ.). Ἀλκαλοειδές κατὰ τὸ φαινόμενον μὴ δηλητηριώδες ἐξαγορευμένον ἐκ τῶν φλοιῶν τῶν σπερμῶν τοῦ *Menispermum* καὶ τῆς *Anamirta Cocculus* μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς δηλητηρίας πικροτοξίνης. Ἀποτελεῖ κρυττάλινους πρισματικούς τετραπλεύρους, ἀγρούς, ἡμιδιαφανείς, ἀδιαλύτους ἐν ὕδατι, διαλυτοὺς ἐν θερμῷ οἴνῳ. καὶ αἰθέρι, ἀγύμους, τηκομένους εἰς 120°.

Μηνοδότος. Ἑλλην φιλόσοφος ἄμα καὶ ἱατρός τῆς ἐμπειρικῆς σχολῆς, γεννηθεὶς ἐν Νικομηδείᾳ τῆς Βιθυνίας πιθανῶς περὶ τὸ 150 μ. Χ. Καθάπερ καὶ ὁ σύγχρονός αὐτοῦ Θεόδωρος ὁ Λαοδικεὺς ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ Ἀντιστοῦ, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς δὲ τῶν δύο τούτων χρονολογεῖται ὁ συνδυασμὸς τῆς τεμπικῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς ἐμπειρικῆς ἱατρικῆς. Ὁ Μ. ἔγραψε πολλὰ συγγράμματα, ὧν ἐν εἰς 11 βιβλίων ἀποτελούμενον ἦτο ἀπερριμένον τῷ Σεβήρῳ. Ἀνεκτεύσασεν ῥηϊδὸς μετὰ σθένους τὸν Ἀσκληπιάδην καὶ ἔγραψε πιθανῶς πόνημα, δι' οὗ προσέτριπεν ἐπὶ τὴν σπουδὴν τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν. Τέλος πιθανώτατον εἶναι ὅτι ὁ Γαληνὸς εἶχε πρὸ ἐρθαλμῶν ἔργον τι, ἀγνωστον ποῖον, τοῦ Μ. ὅτε συνέταττε τὸ συγγραμμα αὐτοῦ *De subfiguratione empirica*, ὅπερ μόνον ἐν λατινικῇ μεταφράσει διασωθῆ. Ὁ Μ. ὑπῆρξεν ἀνυμειδολῶς δυνατὸς συγγραφεὺς, ἀρ' οὐ ὁ Γαληνὸς ἔγραψε κατ' αὐτοῦ δύο βιβλία. Ἀλλ' ὅμως ὁ Γαληνὸς φαίνεται ὅτι περὶ μικροῦ ἐποίητο αὐτὸν ὅτε ὑπολαμβάνοντα τὴν ἱατρικὴν ὡς μέσον ἄγον εἰς πλοῦτον καὶ δόξαν. Εἰ καὶ ἡ κρίσις τοῦ Γαληνοῦ ὡς ἀντιπάλου δὲν εἶναι ἀναντίλεκτος, βέβαιον ὅμως φαίνεται ὅτι ὁ Μ. ἦτο αὐστηρὸς κριτὴς τῶν ἀντιδοξούντων αὐτῷ. Παρα τὰ ὑποκειμενικά δ' ὅμως αὐτοῦ ἐλαττώματα ὁ Μ. ἐκέντητο δοκιμωτάτην διάνοιαν Οὐ τὸ μόνον ἴσως ἐκ πάντων τῶν ἀρχαίων προηβλήθη τὴν μέλλουσαν ἐπίδοσιν τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν καὶ κατάρθωσε νὰ δώσῃ εἰς τὴν ἐμπειρικὴν μέθοδον ἀκρίβειαν καὶ δυναμὴν τῶς ἀγνωστούς. Πρῶτος δὲ στενῶς συνέδευσε τὴν ἐμπειρικὴν ἱατρικὴν τῇ τεμπικῇ φιλοσοφίᾳ καὶ προσέδωκε τῇ τελευταῖα ταύτῃ ἐννοίαν καὶ ὠθησεν ὅλως νέαν. [Γρ. Σ. Ι.]

Μηνοδώρ. Μητροδώρα καὶ Νυμφοδώρα (ἁγία). Ἐγεννήθησαν ἐν Βιθυνίᾳ ἔλκευσε τὴν καταγωγὴν ἐξ εὐγενῶν καὶ ἦσαν ἀδελφαί. Ἐρῶσαι δὲ τῆς παρθενίας κατέλιπον πλήρεις ἀκηχῆς καὶ νεότητος τὴν γενέτειραν καὶ κατέλαβον γήλορον τινα οὐ πόρρω τῶν Πυθίων θερμῶν (βλ. λ.) κείμενον καὶ ἔζων ἐπ' αὐτοῦ ἐν σωπρυσίνῃ

μονάζουσαι. Μετὰ δὲ ταῦτα γνωστὰί γενόμεναι εἰς τὸν Φρόντωννα, ὅστις ἦτο διοικητὴς τῆς περιχώρου ἐπὶ Μαξιμιανῷ αυτοκράτορος, διατὸ πλῆθος τῶν θαυμάτων καὶ διὰ τὴν πρὸς αὐτὰς συρροὴν χριστιανῶν συνελήφθησαν παρ' αὐτοῦ. Ἀρ' οὐ δ' οὐτὸς μάτην ἐπειράθη νὰ ἐξανγκάτῃ αὐτὰς νὰ θύσωσι τοῖς εἰδώλοις, ἐθονάτωσεν αὐτὰς τῷ 306. Τὰ παρθενικά δ' αὐτῶν λείψανα οἱ χριστιανοὶ παραλαμβάνοντας ἔθαψαν ἐν κοινῷ τάφῳ ἐν τῷ τόπῳ τῆς τελειώσεως καὶ νῦν ἀνήγειραν ἐγγὺς αὐτοῦ. Ἡ μνήμη τῶν μαρτύρων τούτων κατὰ τὴν ὁρθόδοξον ἐκκλησίαν ἐορτάζεται τῇ 10 Σεπτεμβρίου, ὁ δὲ βίος συγγραφεὶς ὑπὸ Συμεὼν τοῦ Μεταφράστου εὕρηται ἐκδοδόμενος ἐν τῇ Ἑλλ. Πιτρ. Migne (τόμ. 115, σ. 653—666). — Εἰς μιᾶς ὥρας ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ νῦν Ἀρμενιτοῦ, χωρίου τῆς Βιθυνίας κειμένου παρὰ τὴν δεξιὰν ἀκτὴν τοῦ Κιανῷ κάλπου, ὑπάρχουσι θερμὰ λουτρά παρωνυμούμενα ἀπὸ τῶν μαρτύρων τούτων Ἀγίεις, ἐν οἷς διασώζεται ἀρχαῖος λουτρῶν καὶ δεξαμενὴ, ἐφ' ἧς ἐπὶ μιᾶς τῶν ἐσωτερικῶν πλευρῶν εἶναι ἀνταγλυμμένη εἰκὼν τῶν ἁγίων τούτων.

Μηρολῆ. Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλαταίας (Λοκρίδας), ἔχον 213 κατ. (1896).

Μηροαῖον νεῦρον καλεῖται νευρικός τις κλάδος προερχόμενος ἀπὸ τοῦ δερμικοῦ πλέγματος, διακλάνων μεταξὺ τοῦ ψοῖτου καὶ τοῦ λαγονίου μυός, διερχόμενος κάτωθεν τοῦ μηριαίου τῶξου καὶ παρέχων ἓνα μὲν κλαδίσκον δερματικόν, τὸ ἔσω σαρκὴν ἓς νεῦρον, διανεμόμενον εἰς τὸ δέρμα τοῦ ἔσω μέρους τοῦ γόνατος, τῆς κνήμης καὶ τοῦ ἄκρου ποδός, ἓνα δὲ κλαδίσκον μυϊκόν, διανεμόμενον εἰς τὴν τρικέφαλον μηριαίον καὶ δύο ἄλλους κλαδίσκους μυοδερματικούς, ἐννευροῦντας τὸ δέρμα τοῦ προσθίου μέρους τοῦ μηροῦ καὶ τοῦ γόνατος καὶ τοὺς μῦς βαπτικὴν, κτενιαῖον καὶ πρῶτον προσαγωγόν. [P.N.B.]

Μηροαῖον ὄστρον. Βλ. Μηρός, ἐν τ. Ε' σ. 347.

Μηροαῖος δακτύλιος. Βλ. Μηροαῖον τῶξον ἐν τόμ. Ε' σελ. 347.

Μηροδοιδωνικὸν τρίγωνον. Βλ. Μηρός ἐν τόμ. Ε' σελ. 347.

Μηροδερματικὸν νεῦρον καλεῖται κλάδος τις τοῦ δερμικοῦ πλέγματος, διερχομένου εἰς δύο δευτερεύοντας κλάδους, ὧν ὁ μὲν ἐννευροῖ τὸ δέρμα τῆς προσθίας καὶ ἔξω μοίρας τοῦ μηροῦ, ὁ δ' ἕτερος διανέμεται εἰς τὸ δέρμα τῶν γλουτῶν καὶ τοῦ ἄνω μέρους τῆς ὀπίσθιας ἐπιφανείας τοῦ μηροῦ. [P.N.B.]

Μηρυκασμός (*ruminatio*), εἶναι

γνωστή ιδιότητος τῶν ἐξ αὐτῆς Μηρυκαστικῶν καλουμένων ζώων (βλ. ἐν τ. Ε' σ. 347 κέ.), καθ' ἣν ἡ τροφή ἀποκλειστικῶς φυτική εἶσα εἰσάγεται ἄθροα εἰς τὴν μεγάλην κοιλίαν τοῦ συνθέτου στομάχου κατὰ τὴν ὥραν τῆς νομῆς, εἴτα ἀνάγεται διὰ συσταλῶν τοῦ κεκρυάλου εἰς τὸ στόμα καὶ λεπτομερῶς κατατριβεῖσα κατ'άγεται διὰ τοῦ ἐγίνου εἰς τὸ ἡνυστρον ἢ τὸν κυρίως στόμαχον, ἵνα ἐκεῖ ὑποστῇ τὴν ἐπὶ δράσιν τοῦ γαστρικοῦ ὑγροῦ. Ἄνευ τῆς ιδιότητος ταύτης τὰ ἐν ἀγρῷ καταστάσει μηρυκαστικά ζῶα ταχέως θά ὑπέκλυον ἐν τῇ περὶ ὑπάρξεως πάλῃ καταβρωσκόμενα ὑπὸ τῶν ἀγρίων σαρκοφάγων, διότι θά ἦσαν ἡναγκασμένα ἐπὶ μακρὰς ὥρας νὰ εὐρίσκωνται ἐκτεθειμένα ὡς λεία τῶν σαρκοφάγων ἂν ὤφειλον βαθμηδὸν νὰ μαζώσι καὶ καταπίνωσι τὴν φυτικὴν αὐτῶν τροφήν. Ὡς διετέθησαν ὅμως τὰ πράγματα ἐν τῇ πλάσει, δύνανται τὰ ζῶα ταῦτα ταχέως νὰ νέμονται καὶ καταπίνωσιν ἀμάσητον τὴν τροφήν αὐτῶν, εἴτα δὲ ἀποσυρόμενα εἰς τὰ διαιτήματα αὐτῶν ἐν ἡσυχίᾳ ν' ἀναμειβῶσι τὴν ἀποθκευθεῖσαν τροφήν. Τὸ φαινόμενον τοῦ Μ. καίπερ πρὸς οὐδένα σκοπὸν καὶ οὐχὶ τέλειον παρετηρήθη σπανιωτάτα καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ὡς παθολογικὸν φαινόμενον νευροπαθειῶν καὶ γαστροπαθειῶν καὶ συνίσταται ἀπλῶς εἰς τὴν δια συστολῆς τοῦ στομάχου ἀναγωγήν μέρους τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ, ὅπερ ἀνακαταπινόμενον αὐτὸς ἀνάγεται διὰ τοῦ αὐτοῦ μηχανισμοῦ μέχρι πέψεως τῆς τροφῆς καὶ καταπαύσεως τοῦ φαινομένου ἀναπαραγομένου κατὰ πᾶσαν πληρωσιν τοῦ στομάχου. Ἡ ἱστορία τῆς ἱατρικῆς ἀναφέρει περιπτώσεις ἀνθρώπων φερόντων κερατώδεις ἐσπεοπλασίας κατὰ τὸ μέτωπον ἢ τοὺς κροτάφους καὶ ἐμβρυνίζοντων καὶ τὸν μηρυκαζόν. [P.N.B.]

* **Μήρυση.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγραίων (Εὐρυτανίας), ἔχον 308 κατ. (1896).

* **Μήστρος.** Χωρίον τοῦ δήμου Δηλαινῶν (Χαλκίδος), ἔχον 406 κ. (1896).

* **Μητρόπολις.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαρῶν (Πατρῶν), ἔχον 139 κατ. (1896).

Μητρικὰ ἔλκη ἢ ἐξελκώσεις τῆς μήτρας καλοῦνται αἱ κατὰ τὸν τραχήλον τῆς μήτρας λύσεις τῆς συνεξίας, δυνάμεναι ὡς ἐκ τῶν παραγωγικῶν αἰτίων νὰ διακριθῶσιν εἰς φλεγμονώδεις, ἀποτοκίους φλεγμονῆς τῶν σπηγματογόνων θυλακιοειδῶν ἀσένων τοῦ τραχήλου κατὰ τὴν κύστιν, εἰς ἀφροδισία, συνιστάμενας εἰς τὴν ἀνάπτυξιν μαλακοῦ συνήθως καὶ σπανιώτερον σκληροῦ ἔλκους ἐπὶ τοῦ βύθους τοῦ κύλινδρου, καὶ εἰς καρκι-

νώδεις ἐνεκα καρκίνου ἐπιθηλιακοῦ σκιρρώδους ἢ ἐγκεφαλοειδοῦς.

Μητροπόλις. Χωρίον τοῦ δήμου Γόρτυνος τῆς ἐπαρχίας Καϊνουρίου (Πρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 236 κατ. (1900).

Μητροπούλος (Ἰερόθεος). Ἐγεννήθη ἐν τῷ χωρίῳ Τρεσταινῶ τοῦ δήμου Δημητσάνης τῷ 1830, καταταχθεὶς δ' ὡς μοναχὸς ἐν τῇ μονῇ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου ἐσπούδασεν ἐν τῇ Ῥιζαρείῳ σχολῇ καὶ τῷ πανεπιστημίῳ. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ὑπηρετήσεν εὐδοκίμως ὡς ἱεροκήρυξ ἐν πολλοῖς νομοῖς καὶ ἰδίᾳ ἐν τῷ νομῷ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας. Εἴτα δὲ διηύθυνεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὴν ὑπὸ τοῦ Α. Μακράκη συντασσόμενην ἐφημερίδα «Λόγος», ἐν ᾗ πλεῖστα ὁρθοσκευτικὰ ἄρθρα ἐδημοσίευσεν. Τῇ δὲ 6 Δεκεμβρίου 1892 προεχειρίσθη εἰς ἀρχιεπισκοπὸν Πατρῶν καὶ Ἡλείας. Συνοδικῶς ἐκλήθη δις, τῷ 1896 καὶ τῷ 1903. Ἐν Πατρίσι ἱδρυσέν ὁ Ἰ. τὸν σύλλογον τῆς Ὀρθοδοξίας, τὴν σχολὴν τῶν ἀπείρων παιδῶν καὶ τὸν ἡθικοὺς ὁρθοσκευτικὸν σύλλογον «Ὁ Απόστολος Ἀνδρέας», οὗτινος διετέλεσεν ἰσόβιος πρόεδρος καὶ ὅστις ἐκδίδει ἀπὸ ἐτῶν μηνιαίον περιοδικὸν «Ὁ Σταυρὸς». Διὰ τῆς καταβολῆς πασῶν αὐτοῦ τῶν οικονομικῶν καὶ δι' ἐράνων πολλῶν φιλοθρησκῶν ἡγείρεν ἐν Πατρίσι μέγαρον καλλιπρεπές, τὴν ἀρχιεπισκοπὴν μετὰ παρακειμένου ὠραίου ἐκκλησιδίου βυζαντινοῦ ρυθμοῦ. Ὁ Ἰ. ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις, ὅπου παρέμενεν ὡς συνοδικός, τῇ 7 Μαρτίου 1903. Συγγράμματα αὐτοῦ εἶναι τὰ ἑξῆς: Ἡ ἀληθὴς ὁρθοσκία, Ἐρμηνεῖα τῶν πρὸς Τιμῶν καὶ Τίτον ἐπιστολῶν τοῦ ἀποστόλου Παύλου, Λόγοι ἐκκλησιαστικοί, Ἐρμηνεῖα εἰς τὸν προφήτην Ἠσαΐαν, ἐκδοθέντα ἅπαντα ἐν Ἀθήναις. [Γρ.Σ.Ι.]

Μητσάκης. 1) Δημόσιος. Ἐγεννήθη ἐν Σαρῶ τὸ ἔτος 1832 ἐκ γονέων τὰ πρῶτα φερόντων ἐν τῷ τόπῳ, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Μιχαὴλ ὄντος ἐπιλαρχικοῦ καὶ κατόχου μεγάλης κτηματικῆς περιουσίας ἐν Σαρῶ, θυσιαιοθίσης κατὰ τὴν ἐπαναστάσιν. Ἀπέθανεν δὲ ἄγαμος ἐν Ἀθήναις κατὰ Μάιον τοῦ 1889. Σπουδάζας ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ τὴν φαρμακευτικὴν διηύθυνεν ἐπὶ τινα ἔτη ἴδιον φαρμακεῖον ἐν Ἀθήναις, ἀλλὰ λίαν ζωηροῦ καὶ πολυμυροῦ χαρακτῆρος ὢν, ἀνεμύθη εἰς διατὰ ἐπαναστατικὰ κινήματα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἐπολέμησε τὸ 1854 εἰς τὸ Πετὰ ἔξωρισθαι εἰς Κύβον μετὰ τοῦ Δελγηγιῶ γη, Πετσάλη, Καλοῦ, Δεωτσάκου, Σκαρβέλλη κλπ. Κατὰ τὸ 1862 διετέλεσεν ἐπιθεωρητὴς τῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν, ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Γεωργίου ἐχρημάτισεν πρόξενος τῆς Ἑλλάδος εἰς διάφορα μέρη

(Σουεζ, Σκόδρα της Ἀλβανίας, Ἀδρια-
νοπολιν, Κεϊνίγγη τοῦ Μαυροβουνίου, ὅπου
συνεδέθη διὰ στενωπότης φιλίας μετὰ τοῦ
ἡγεμενος τοῦ Μαυροβουνίου). Φύσει γεν-
ναῖος ὢν καὶ τολμηρὸς ἐπεσκέρθη τρίς τὴν
Ἀθρυνίαν, ἐμελέτησε δὲ τὸν τόπον καὶ
τὸν βίον τοῦ λαοῦ ἐκείνου βαθύως ὥς ἐκ
τῆς στενῆς σχέσεως ἦν κατώρθωσε διὰ
τῆς εὐφρίας του νὰ συναψῇ μετὰ τοῦ βα-
σιλέως τῆς Ἀθρυνίας Ἰωάννου Ἀπέ-
κτις δὲ μεγίστην θήμην ἔνεκα τούτου,
οὕτως ὥστε καὶ ἐκίνησε τὸν θρόνον τῶν
Ἰταλῶν. Τὴν ἐκτενὴ ὁμῶς περὶ Ἀθρυν-
ίας μελέτην του ἀρῆκεν ἀνέκδοτος. Κατὰ
τὴν πρώτην καὶ δευτέραν εἰς Ἀθρυνίαν
μετὰ τοῦτον (1878 καὶ 1881) προσεκο-
μισε δῶρα ἐκ πόλεμικῶν μάλλον εἰδῶν
τοῦ ἡμετέρου βασιλέως πρὸς τὸν τῆς Ἀ-
θρυνίας Ἰωάννην καὶ ἀπεκόμισεν ἐκ μέ-
ρους τούτου πρὸς τὸν ἡμέτερον τοιαῦτα.
Μεταξὺ ἄλλων κατώρθωσε τότε καὶ νὰ
προσλάβῃ ἐ Ἰωάννης ἱατρὸν ἐξ Ἑλλάδος.
Τὸ τρίτον εἰς Ἀθρυνίαν ταξείδιον τοῦ Μ.
ἐγένετο τῇ αἰτήσει τῆς ἀγγλικῆς κυβερνή-
σεως, ὅτε ὁ Γόρδων ἐπολιορκεῖτο ὑπὸ τῶν
Σουδανῶν ἐν Χαρτούμ. Ἐπεισε τότε τὸν βα-
σιλέα Ἰωάννην νὰ δεχθῇ ἀμέσως συνέντευ-
ξιν εἰς Ἀδρυνίαν μετὰ τοῦ Ἀγγλοναυάρχου
Χαῦ, καθ' ἣν ἀπεφάσισε νὰ ἐκστρατεύσῃ
κατὰ τοῦ Μυχδῆ.

— 2) Μιχαήλ. Ἐγεννήθη ἐν Μεγά-
ραις κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1868, υἱὸς τοῦ
Ἀριστείδου Μ., καθηγητοῦ καὶ ἀνωτέρου
διοικητικοῦ ὑπαλλήλου, καὶ τῆς Μαριγῶς,
θυγατρὸς τοῦ στρατηγοῦ καὶ ἀγωνιστοῦ
Παναγ. Γιατράκου. Ἀποροιτήρας ἐκ τοῦ
γυμνασίου Σπάρτης ἐνεγράφη εἰς τὴν νο-
μικὴν σχολὴν τοῦ ἐθν. πανεπιστημίου, ἧς
ἐπὶ δύο ἔτη ἤκουσε τὰ μαθήματα. Λίαν
δ' ἐνωρὶς ἐπέδωκε εἰς τὰ γράμματα. Μα-
θητὴς ἐτι ὢν τοῦ ἐλληνικοῦ σχολείου κα-
τεγίνετο εἰς εὐρείας ἱστορικὰς μελέτας καὶ
συνέτασεν ἡμερησίαν χειρόγραφον ἐν Σπάρ-
τῃ, τὸν «Ταύγετον». Ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας
μετέστη ἀμέσως τῆς συντάξεως τοῦ «Ἀ-
σματοῦ», ἐν ᾧ ἔγραψεν ὑπὸ ἀγνωστον
ψευδώνυμον. Ὑπῆρξε δὲ μετὰ τῶν Θελ.
καὶ Χαρ. Ἀννινῶν ἱερωτῆς τοῦ περιοδικοῦ
«Ἀστὴρ», ἐν ᾧ τὰ ἄρθρα του φέρουσι τὰ
ψευδώνυμα Κράτης καὶ Κοθωνός. Συγχο-
ρῶς συνεργάζετο ἐν τῇ «Ἐφημερίδι» τοῦ
Δημ. Κρομηλιά, συντάσσων μετ' εὐφρίας
τὰ πρακτικὰ τῆς βουλῆς. Ἐπειτα μετέστη
τῆς συντάξεως τῆς «Ἀκροπόλεως», ἐπὶ
τινὶ καίρῳ τοῦ «Χρόνου», γράφων τὰ χρο-
νικά, ἰδίᾳ δὲ φύλλα ἐξέδωκε τὸν «Θόρυβον»
καὶ τὴν «Πρωτεύουσαν», βραχύδια μὲν
εὐφρέστατα δὲ, πρὸς δὲ ἐδημοσίευσεν οὐκ
ὀλίγα ἱστορικά καὶ ἄρθρα τοῦ «Ἐγκυκλο-
παιδικοῦ λεξικοῦ», ἐξηκολούθησε δὲ δη-

μοσιογραφῶν καὶ ἀσχολούμενος ἅμα εἰς τὴν
φιλολογίαν μέχρι τοῦ 1896, ὅτε ἀσθενήσας
ἀπέσχε πάσης ἐργασίας. Τὰ ἄλλα ἔργα
του, πλὴν τῶν κ. ὁμαρῶς δημοσιογραφικῶν,
εἶναι διεσκορπισμένα εἰς πολλὰ περιοδικὰ,
ἡμερολόγια καὶ ἐφημερίδας, εἶναι δὲ κυ-
ρίως διηγήματα ἢ μάλλον εἰκόνες ποιη-
τικαί, ἐνέχουσαι πολλὴν δύναμιν ἐκφρά-
σεως καὶ παραστατικότητος, φέρουσαι ἐν
μέρει τὸν τίτλον «Ἀθηναϊκαὶ σελίδες» καὶ
«Ταξιδιωτικαὶ σημειώσεις». Μόνον ὀλίγα
τινὰ αὐτῶν ἐξεδόθησαν καὶ χωριστὰ, ὥς
«Εἰς Ἀθηναίους χρυσοθήρας» (1890), «Τὸ
γατί», «Τὸ παράκονον τοῦ μαρμαροῦ». Μία
τῶν ἐξοχωτέρων εἰκόνων εἶναι τὸ «Φιλί»
(ἀποθέσις τοῦ θανάτου τοῦ Παπαρλέστα),
ἧτις μεταφράσθη καὶ εἰς τὴν Γερμανικὴν.
Ὁ Μ. ἠύδοκίμησε λίαν καὶ ἐν τῇ φιλολο-
γικῇ κριτικῇ.

Μηταόπουλος Κωνσταντῖνος
Μαξ. Ἐγενν. ἐν Πάτραις τῷ 1846, μετὰ
δὲ τὴν ἐγκύκλιον παιδευσιν ἐσοποῦσας ἐπὶ
πενταετίαν ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ φι-
σικῆς ἐπιστήμης καὶ ὑπῆρξεν ὡς πρῶτος
διδάκτωρ τοῦ φυσικοῦ τμήματος τῆς φιλο-
σοφικῆς σχολῆς. Ἀκούσθως ἀπεστάλη
εἰς Γερμανίαν ὡς ὑπότροφος τοῦ πανεπι-
στημίου καὶ διέτριψεν ἐνταῦθα ἐπὶ ἐξαε-
τίαν, μεθ' ἧς τῷ 1874 ἐπανελθὼν εἰς Ἑλ-
λὰδα διωρίσθη τῷ 1875 ἐκτεκτός καθη-
γητῆς τῆς ὀρυκτολογίας ἐν τῷ πανεπιστη-
μίῳ. Τῷ 1878 διωρίσθη ἐν τῷ Μετσοβίῳ
πολυτεχνεῖῳ καθηγητῆς τῶν αὐτῶν μαθη-
μάτων, τῷ δὲ 1881 ἐγένετο τακτικὸς κα-
θηγητῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, ἔνθα τῷ
1888—9 διετέλεσε κοσμητὴρ τῆς φιλοσο-
φικῆς σχολῆς καὶ τῷ 1900—1 πρώτανος.
Τῷ 1902 διωρίσθη διευθυντῆς τοῦ πολυτε-
χνεῖου, διατηρήσας καὶ τὴν ἐν τῷ πανεπι-
στημίῳ ἑδρὰν. Συνέγραψε δις ὁμον Ὀρυκτο-
λογίαν (1893), δις ὁμον Γεωλογίαν (1893),
Ὀρυκτολογικοὺς πίνακας (1896) καὶ δια-
φόρους διατριβάς, ὡς Περί γαληνίτου συμ-
φύτου μετὰ σφαιρίτου, Περί τῶν ἰσπα-
νικῶν καμίνων τῶν μεταλλουργειῶν Λαυ-
ραίου, δύο διατριβάς Περί τῶν ὀρυχείων
τοῦ θείου ἐν Σικελίᾳ καὶ Περί παραφφίνης
καὶ πετρελαίου (Halle 1878), Τὰ ποτῖμα
ὕδατα τῶν Ἀθηνῶν (1899), Γεωλογικὴν
ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος (λόγος πρωτανικός
1901) καὶ ἄλλας δημοσιευθείσας ἐν περιο-
δικοῖς γερμανικοῖς καὶ ἑλληνικοῖς (ἰδίως
ἐν τῷ περιοδικῷ «Προμηθεῖ», ὅπερ ἐξέ-
διδε ἐπὶ τριετίαν μετὰ τοῦ Ν. Γερμανοῦ
καὶ Α. Βάλβη), πρὸς δὲ πλείστα ἐπιστημο-
νικά ἄρθρα ἐν ἐφημερίσι καὶ ἡμερολογίοις.

Μιαμού. Χωρίον τοῦ δήμου Πλατὰ-
νου τῆς ἐπαρχίας Καινουρίου (Ἡρακλείου)
τῆς Κρήτης, ἔχον 424 κατ. (1900).

Μιγιάσα. Πόλις ἐν τῇ περίρρ. Τσελγιαθίντκ τοῦ ῥωσ. κυβερνείου Ὁρεμβούργου. ἔχει 16,100 κατ. καὶ χρυσωρυχεῖα εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποτ. Μιγιάς.

Μίγματα εὐφλεκτα καλοῦνται ἐν τῇ βιομηχανίᾳ τὰ ἐκ τοῦ γλωρικοῦ καλίου μετὰ διαφόρων ἄλλων εὐοξειδωτῶν σωμάτων συγχροτούμενα. Τοιαῦτα εἶναι α') Μίγμα κόνεως γλωρικοῦ καλίου καὶ ἀνθρών θείου, ὅπερ οὐ μόνον τάχιστα καὶ ὁρμητικῶς ἀναφλέγεται τῇ ἐπαρῇ διαπύρου παραγγίδος, ἀλλὰ καὶ ἐκπυρσοκροτεῖ κρούμενον διὰ σφύρας ἐπὶ ἀκμονας. β') Μίγμα ἴσων μερῶν τριθειοῦχου ἀντιμονίου καὶ γλωρικοῦ καλίου, ἀναφλεγόμενον ἐπὶ τῇ ἐλαχίστῃ θερμάνσει, διὸ καὶ χρησιμοποιεῖται εἰς κατασκευὴν ἐναυσμάτων ὑποδρυχίων ναυηλάστρων (τορπιλλῶν), μεταδιδομένης τῆς φλέξεως μακροθεν διὰ μικρὰς ἐντάσεως ἤλεκτρικοῦ ρεύματος. γ') Μίγμα γλωρικοῦ καλίου καὶ σπυγγαίου αἰατοειδόμενον ἐν ἰγδίῳ ἐκπυρσοκροτεῖ, τῇ προσθήκῃ δὲ σταγόνας πυκνοῦ θειικοῦ ὀξέος ὁρμητικῶς ἀναφλέγεται. δ') Χλωρὸν καλίου καὶ τεμάχια κιτρίνου φωσφορίου ἐν τῷ πυθμένι ποτηρίου πλήρους ὕδατος τεθέντα κρίζουσι καὶ ἀναφλέγεται ὁ φωσφόρος ὑπὸ τῷ ὕδρῳ τῇ προσαγγεῇ δια χράνης πρὸς τινος πυκνοῦ θειικοῦ ὀξέος. ε') Τεμάχιον γλωρικοῦ καλίου καὶ τεμάχιον κυανιστοῦ καλίου συνθεμαθέντα ἐπὶ πλακῶς ἐκ λευκοχρύσου ἐκπυρσοκροτοῦσιν ἐκκωφτικῶς. — Ἐν γένει εὐφλεκτα μίγματα βάσιν ἔχοντα τὸ γλωρικὸν κάλιον καὶ τὸ θεῖον χρησιμοποιοῦνται ἐν τοῖς πυροτεχνήμασι καὶ τοῖς βεγγαλικοῖς φωσφ. προστιθεμένου καὶ μεταλλικοῦ τινὸς ἀλατος πρὸς χρωματισμὸν κατὰ τὴν ἀνάφλεξιν, τοῦ μὲν ἐρυθροῦ ἐπιτυγχανομένου διὰ νιτρικοῦ στροντίου, τοῦ πρασίνου βιὰ βορικοῦ ὀξέος καὶ νιτρικοῦ βαρίου, τοῦ κιτρίνου διὰ νιτρικοῦ νατρίου, τοῦ κυανοῦ διὰ νιτρικοῦ ἐναμμωνίου γαλκοῦ, τοῦ λευκοῦ διὰ θειοῦχου ἀρσενικοῦ ἢ τριθειοῦχου ἀντιμονίου, κτλ.

Μεδάσειον ἢ Μεδαιον. Ἀρχαία πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Ἐπικτήτῳ Φρυγίᾳ, κειμένη μετὰ τὸ Δορυλαίου (Ἑσκι-σχήρ) καὶ Πασσινοῦντος (Βαλὰ-χισάρ) καὶ ἐπὶ τοῦ Τέμβριος ποταμοῦ, κτισθεῖσα δὲ κατὰ παράδοσιν ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Φρυγίας Μίδα. Ἐν αὐτῇ ὁ υἱὸς τοῦ Παμφίλου Σέξτος Πομπήλιος ἡχημαλωτίσθη ὑπὸ τῶν ἀπειταλμένων τοῦ Ἀντωνίου τῷ 35 π. Χ. Ἐπὶ Βυζαντινῶν τὸ Μ. ὑπήγατο κατὰ τὸν Ἱερὸν κλῆρα τῇ ὑπὸ κονσουλάρχιον ἐπαρχία Φρυγίας Σαλουταρίας ὑπὸ τὸ ὄνομα Μεδάειον. Τὴν θέσιν τῆς πόλεως ταύτης κατέχει τανῦν τὸ τουρκικὸν χωρίον

Καρὰ-χουζούκ ἢ κατ' ἄλλους τὸ νῦν Σεϊδ-γαζί. [Γρ. Σ. Γ.]

Μίδης (Ζωολ.). Ἰδιὸν τι γένος ὀφειτῶν (πιθήκων), περιλαμβάνον ὅτους ζῇ-ρουσι τοὺς κάτω τομεῖς ὀδόντας ἐν στήματι μαχαίρας καὶ ὡς μακρότατα.

* **Μίδδελσδορώ**, ἀκριβέστερον Μίδλσ-δωρῶ (Middlesbrough). Πόλις τῆς ἀγγλ. κῆς κομητίας Ὑόρκης, ἔχουσα 91,317 κατ. (1901).

* **Μίδδλεσεξ**, ὀρθότερον Μίδλσεξ (Mid-dlesex). Κομητία τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 3,585,439.

* **Μίδδλετον**, ὀρθ. Μίδλτον (Middle-ton). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητίας Λαίγχεστερ ἢ Λαγκατρίας, μετὰ 25,178 κατ. (1901).

* **Μίδ-Λόθιαν** (Mid-Lothian). Κομη-τία τῆς Σκωτίας, ἔχουσα 488,647 κατ. (1901).

Μίδλτσουν (Middletown). Πόλις τῆς Βορείου ἀμερικαν. συμπολιτείας, ὧν σπουδαιότεραι : 1) Πρωτ. κομητίας ἐν Κοννέ-τικτ, μετὰ 9,589 κατ. καὶ πανεπιστη-μίου. — 2) Πόλις ἐν Νέα Ὑόρκη, ἔχουσα 14,529 κατ. καὶ βιομηχανίαν σιδήρου καὶ ἔργου.

* **Μιέρες** (Mieres). Πόλις τῆς ἰσπαν. ἐπαρ. Ὁρβιέδου, μετὰ 17,144 κατ. τῷ 1897.

Μικκνία ἢ εὐπατόριον τὸ μι-κρὰ γόε. Φυτὸν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Συνθέτων, περιττήμον ἐν ταῖς ὑπὸ τοὺς τροπικοῦς χώραις τῆς Ἀμερικῆς ὡς λυσιτελεῖς φάρμακον κατὰ τῶν δηγμάτων τῶν ἰσθλῶν ὄρεων καὶ κατὰ τῶν τροπικῶν ἐλαιογενῶν φυτῶν.

Μίκελ (Ιωάννης von Miquel). Πρω-τος πολιτευτὴς γέν. τῇ 21 Φεβρουαρίου 1829 ἐν τῇ πόλει Neuenhaus τοῦ Ἀνω-βέρου ἐκ πατρὸς ἱατροῦ. Ἀπὸ τοῦ 1846—49 ἐσπούδασε νομικὰ καὶ πολιτικὰς ἐπι-στήμας ἐν τοῖς πανεπιστημίοις Ἀϊδελβέρ-γης καὶ Γοτtingης, μεθ' ὃ ἐγένετο δικηγό-ρος ἐν Γοτtingῃ. Τῷ 1864 ἐξελέγη βουλευ-τῆς Ἀνωβέρου καὶ ἦτο μετὰ τοῦ Ben-ningsen ἀρχηγὸς τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Τῷ 1865 ἐξελέγη δήμαρχος Ὁσναβούρκης, τῷ δὲ 1870 ἀνέλαθεν ἐν Βερολίνῳ τὴν διευ-θύνσιν τῆς τραπέζης τῶν προεξοφλήσεων, ἣν θέτιν κατέλιπε τῷ 1873, μεθ' ὃ τῷ 1876 ἐξελέγη πάλιν δήμαρχος Ὁσναβού-ρκης. Ὡς μέλος τῆς πρωσικῆς βουλῆς πα-ρέσχε πλείστας ὑπηρεσίας εἰς τὴν νομοθε-σίαν τοῦ κράτους καὶ διὰ τῆς ἐξόχου ρη-τορικῆς δεινότητος καὶ τῆς φιλοπονίας τοῦ κατέλαβε μεγάλην θέσιν. Τῷ 1879 ἐξε-λέγη δήμαρχος Φραγκφούρτης, ἀπὸ δὲ τοῦ 1882 ὑπῆρξε μέλος τῆς πρωσικῆς γερου-σίας καὶ ἀπὸ τοῦ 1884 τοῦ συμβουλίου τοῦ

κράτους. Τῷ 1890 διωρίσθη ὑπουργὸς τῶν οικονομικῶν τῆς Πρωσίας καὶ ὡς τοιοῦτος πολλὰς ἐπὶ ἐπὶ μετὰ κερδοφόρους κυρίως ἐν τῇ φορολογίᾳ. Ἐν τῷ ζήτηματι ὅπως τῆς κατασκευῆς διωρῶν περιελθὼν εἰς διαφόρους πρὸς τὸν πρωθυπουργὸν Boetticher παρητήθη τῷ 1901 καὶ ἀπέβηκε τῇ 8 Σεπτ. ἐν Φραγκφούρτῃ.

Μικίψας. Υἱὸς τοῦ Μαρτίνισα, βασιλέως τῆς Νουβιδίας, λαβὼν τὴν βασιλείαν αὐτοῦ μετὰ τῶν πρεσβυτέρων ἀδελφῶν τοῦ Γουλύσσα καὶ Μασσανθάλου τῷ 143 π. Χ. Ἀποθνήσκων δὲ τούτων μετὰ 2 ἔτη ἐδασίλευσε μόνος. Ἀποθνήσκων δίδειναι τὴν κράτος μετὰ τῶν υἱῶν τοῦ Ἀδερδάλου καὶ Ἰερψάλου καὶ τοῦ ἀνεψιῦ τοῦ Ἰουγούρβα.

Μικρογραννίτης (Γεωλ.). Πέτρωμα ὁλοκρυστάλλινον, ὅπερ διὰ γυμνοῦ ὀρθαλμοῦ φαίνεται ἀποτελούμενον ἐκ μεγάλων κρυστάλλων συμπεριρμένων ἐν μάζῃ, ἥτις διὰ τοῦ μικροσκοπίου ἀποκαλύπτεται καὶ αὕτη ἀποτελούμενη ἐκ σωρείας μικρῶν κρυστάλλων διατεταγμένων καθ' ἑν τρόπον οἱ τοῦ γρανίτου κρυστάλλοι. Πολλοὶ πορφυρίται γρανιτοειδεῖς εἰσὶ μικρογραννίται.

Μικρογρανουλίτης (Γεωλ.). Πέτρωμα πορφυριτοειδές, συγκείμενον ἐκ μεγάλων κρυστάλλων ἐγκλεισμένων ἐν μάζῃ διὰ γυμνοῦ μὲν ὀρθαλμοῦ φαινόμενη ὡς ὁμογενεῖ καὶ ἁμάρφῳ, διὰ δὲ τοῦ μικροσκοπίου ἀναλυομένη εἰς σωρείας σμικρῶν κρυστάλλων διατεταγμένων ὡς οἱ τοῦ γρανουλίτου. Τοιαῦτά εἰσι τὰ πλεῖστα τῶν ἀλλοτε καλουμένων χαλαζιοσφῶν πορφυρίτων πέτρωμάτων κρυστάλλοπαγῶν.

Μικροκεφαλία καλεῖται κυρίως ἡ τῆς κεφαλῆς σμικροτης, ἥτις συνήθως συμπίπτει μεθ' ὑπολείψας τοῦ ἐγκεφάλου περὶ τὴν διάπλασιν καὶ ἄρα ταυτίζεται μετὰ τῆς μικροεγκεφαλίας. Βαθμὸς τῆς κυρίως Μ. ἀποτελῶν τὸ ἐλάχιστον ὅριον τῆς φυσιολογικῆς κεφαλῆς δὲν συνεπάγεται καὶ καταφανῆ ὑπολείψιν τῆς διαπλάσεως τοῦ ἐγκεφάλου. Ἡ Μ. ἄρχεται ὡς ἀπὸ ἀνωτέρου ὁρίου ὅταν ὁ ἐγκέφαλος παρὰ μὲν τῷ ἀνδρὶ ἔλκη 1050 γρ., παρὰ δὲ τῇ γυναικὶ 708 γρ., καὶ δύναται νὰ ἔχη ὡς κατώτατον ὅριον τὸ βάρος ἐγκεφάλου 600 γρ. παρὰ τῷ ἀνδρὶ. Τοιαῦται ἐγκεφαλικά διαμαρτίζονται ἐκδηλοῦνται διὰ διαφόρων βαθμῶν βλακείας καὶ μικρονοίας. [P.N.B.]

Μικρόκοκκοι καλοῦνται ἐν τῇ βοτανικῇ καὶ τῇ βακτηριολογίᾳ διάφορα εἶδη βακτηρίων χαρακτηριζόμενα ὑπὸ θαλλοῦ σφαιρικοῦ καὶ ἀναπτυσσόμενα ἄλλα μὲν αὐτομικρῶς ἐλεύθερα ἀπ' ἀλλήλων, ἄλλα δὲ ἐν κοινωνίᾳ ἀνωμάτων τὸ σχῆμα ζωογλοῦν (βλ. λ.). Διακρίνονται δὲ ὡς ἐκ τῶν χημικῶν ἢ νοσογῶν ιδιοτήτων αὐτῶν εἰς

τρεῖς κατηγορίας, ἥτοι Α') εἰς Μ. παθογόνους, εἰσδύοντες ἄλλοτε ἄλλως εἰς τὸν ὄργανισμὸν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζώων καὶ γεννῶντας διαφόρους νόσους· τοιοῦτοι εἶναι 1) Μ. ὁ διφθερίτικος, ἐν δέον νὰ διακρίνωμεν ἀπὸ τοῦ κυρίως βακτηριδίου τῆς διφθερίδος, τοῦ βακίλλου τοῦ Λέφλερ, καὶ ἐν ἀνευρίσκωμεν συνήθως ἐπὶ τῶν ψευδομένων τοῦ λάρυγγος καὶ τῆς τραχείας, ἐν τοῖς λεμφογαγγλίοις καὶ τῷ γείτονι συνεκτικῷ ἱστῷ, ἐν τοῖς μυσ., τῷ αἵματι καὶ τοῖς οὖροις τῶν διφθεριωτῶν· 2) Μ. ὁ σηπτικός, παράγων τὴν σηψαιμίαν, τὰς ἐπὶ λοχίους παθήσεις, τὴν δολιχύνωσιν· 3) Μ. ὁ πυογόνος, παράγων τὸ ἐρυσίπελας κτλ. Β') Εἰς Μ. χρωματικούς, οἱ 1) Μ. ὁ θυματικός, ἀναπτυσσόμενος εἰς αἰματόχρους ζωογλοίας διέκκη κηλίδων ἐπὶ τοῦ ἄρτου, τοῦ μέλιτος καὶ τοῦ γάλακτος, ἐστὶν ὅτε καὶ αἷτιος ὢν τῶν ἀναφερομένων θυματῶν τῆς στίψεως δι' αἵματος ἄρτου προθεσεως ἐν ἐκκλητήσις κτλ. 2) Μ. ὁ πυοκυανός, ὁ χρωματίζων κυανῶν τὸ ἀπὸ τινων ἐλκῶν ῥέον πύον. 3) Μ. ὁ κίτρινος. 4) Μ. ὁ πορφυροκίτος. 5) Μ. ὁ γλωρός. Γ') Εἰς Μ. ζυμοματικούς ἢ ζυμογόνους, ἐνεργοῦντας διὰ τοῦ πλάσματος αὐτῶν καὶ τῆς παραγωγῆς διαφόρων οὐσιῶν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν ζυμώσεως διαφόρων ὑγρῶν· τοιοῦτοι εἶναι 1) Μ. ὁ οὖρικος, ὁ μεταβάλλων τὴν οὐρίαν εἰς ἀνθρακικὸν ἀμμώνιον καὶ παράγων οὕτω τὴν ἀμμωνιακὴν ζύμωσιν τῶν οὐρῶν· 2) Μ. ὁ νιτρογόνος, αἷτιος τῆς νιτροποιείας ἢ ἀπονιτρούσεως (βλ. λ.). 3) Μ. ὁ πλυγέριος, ἀναπτυσσόμενος ἐν τῇ βλένῃ τῶν θλασσίων ἰχθύων καὶ παράγων τὸν φωσφορίτιον. [P.N.B.]

Μικρόκοκκος ὁ μελιταίος. Ὁ νοσογόνος παράγων τοῦ μεταγειακοῦ ἢ μελιταίου πυρετοῦ ἀνακαλυφθεὶς ἐν τῷ πλῆθὲ τοῦ σπληνός. Εἶναι βακτηρίον σχήματος κόκκου ὡσείδους διαμέτρου 38 μικροχλιοστομέτρων, ἀπαντᾷ μεμονωμένος ἢ καὶ κατὰ ζεύγη καὶ τετράδας. οὐδέποτε ὅμως κατὰ μακρὰς ἀλύσεις, ἔχει ἐν ἑαυτῷ τεσσάρων μαστίγια, γρόνυτα· εὐκλῶς δι' ὑδατοῦς διαλύσεως ἰώδους τῆς γεντιανῆς καὶ καλλιεργεῖται ἄρα ἐπὶ ἀγάρ καὶ βοείου πηκτός ὑπὸ μικρὰν ἀλκαλικότητα, σχηματίζων λεπτοὺς ἀνοικτόχρους, μαργαρώδεις στίλους, οἵτινες μετὰ 36 ὥρας ἀποβαίνουν διαφανεῖς ηλεκτροχρόι καὶ βραδύτερον ἀδύνατοι. [P.N.B.]

Μικρόκοσμος ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Παράκλητου καὶ τινων ἄλλων ἱατρῶν ἄστρολόγων ὁ ἀνθρώπος θεωρούμενος ὑπ' αὐτῶν ὡς ἐν σμικρῷ ἀναπαράστασις καὶ ὑπὸ

στασις παντός ὅ,τι θαυμάσιον ἐνέχει τὸ σύμπαν ἢ κατ' αὐτοὺς ὁ μακρόκοσμος ἢ ὁ μικρόκοσμος. Κατὰ τὴν ἀπατηλὴν ταύτην ὑπόθεσιν, ἀρκοῦσαν ὅμως ἵνα διδῇ ἐρμηνεύειν τῶν ἀστρικῶν ἐπιδράσεων ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὴν ἀστρολογικὴν ἰατρικὴν, ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ὑπάρχουσιν, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, δύο πόλοι, ὁ ἀρτικὸς, παριστάμενος ὑπὸ τοῦ στομάτος, καὶ ὁ ἀναρτικὸς, ἀποτελούμενος ὑπὸ τῆς κοιλίας, ἡ δὲ μέση γραμμὴ τοῦ σώματος εἶναι ὁ μεταξὺ τῶν δύο πόλων ἄξων. Ἡ καρδιά ἐπηρεάζεται ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἀποτελοῦντος τὴν καρδίαν τοῦ σύμπαντος. Ἡ κεφαλή εἶναι ἡ κατοικία τῆς ψυχῆς, ὡς ὁ οὐρανὸς εἶναι ἡ κατοικία τῆς θεότητος, κτλ.

Μικρόλιθοι καλοῦνται γεωλογικῶς ἐπιμήκεις μικροσκοπικοὶ κρύσταλλοι εὐρισκόμενοι εἰς πολλὰ ἥρατιστοιγενῆ πετρώματα, ὑπαγόμενοι δια τῆς ἐξέτασως διὰ τοῦ πολιτιστικοῦ μικροσκοπίου εἰς ὠρισμένα εἶδη ὀρυκτῶν. Ἐπειδὴ δὲ παρήχθησαν ἐν καιρῷ ἀποψύξεως καὶ κατὰ τὴν στιγμήν τῆς στερεοποιήσεως τῶν τεττηκτῶν ὀρυκτῶν, ὅχι μόνον διδάσκουσι περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκρήξεως καὶ ἐξανθήσεως τοῦ τήγματος, ἀλλὰ καὶ πρὸς ταξινομήσιν τῶν ἥρατιστοιγενῶν πετρωμάτων βοηθοῦσι. Συνήθως εὐρίσκονται συμπεφυρμένοι ἐν μάζῃ ἀμάρφῳ, τοῦθ' ὅπερ δηλοῖ ὅτι ὅρος τοῦ σχηματισμοῦ αὐτῶν ὑπῆρξεν οὕτε ταχέϊα τις καὶ ἀπότομος ἀποψύξις τοῦ τεττηκτοῦ ὀρυκτοῦ (ὅποτε παράγονται τὰ ὑαλοπαγῆ πετρώματα), οὔτε πάλιν βραδεία τις καὶ ἰσοτίμος τοιαύτη (ὅποτε προκύπτουσι τὰ ὁλοκρύσταλλα πετρώματα), ἀλλὰ μέσος τις μεταξὺ τῶν δύο ἀκρῶν.

Μικρομάνη. Κώμη τοῦ δήμου Θουρίας (Καλαμών), ἔχουσα 1,196 κ. (1896).

Μικρόν-ἀμπέρ, Μικρόν-βόλτ, Μικρόν-κουλόμπ, Μικρόν-Φαράδ, Μικρόν-ν-ώμ. Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

Μικρόν μοναστήριον. Κώμη τῆς Ἀνατολ. Ρωμυλίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καδαχλί, οἰκουμένη ὑπὸ 1,500 κατ. Ἑλλήνων.

Μικρόν Χαλίτσει. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀρμενίου (Λαρίσης), ἔχον 108 κατ. (1896).

Μικροπηγματίτης (Γεωλ.). Πέτρωμα κρυσταλλοπαγὲς πορφυριτοειδές, ἀποτελούμενον ἐκ μεγάλων κρυστάλλων διεσπαρμένων ἐν μάζῃ ἀποτελούμενῃ καὶ ταύτῃ ἐκ πληθὺς μικροσκοπικῶν κρυστάλλιδων διατεταγμένων καθ' ὃν τρόπον εἰ τοῦ πηγματίτου κρύσταλλοι.

Μικρορχία. Κατάστασις περὶ τὴν διάπλασιν τῶν γεννητικῶν ὀργάνων τοῦ ἀνδρὸς, ἀντίθετος πρὸς τὴν μεγρορχίαν, συνισταμένη εἰς ἐλάττωσιν συγγενῇ τοῦ

φυσιολογικοῦ ὄγκου ἑκατέρου τῶν ὀργάνων, συμπίπτουσα μετὰ μικροκαυλίας, στειρότητος καὶ μετὰ διαστρωφῆς ἐστὶν ὅτε τοῦ γεννητικοῦ ἐνστικτοῦ, οὐχὶ ὅμως καὶ μετὰ ἀνικανότητος πάντοτε. Τὴν συγγενῆ ταύτην μικρορχίαν, σχετιζομένην ἐστὶν ὅτε καὶ πρὸς ἐνίας μορφὰς διανοητικῆς ἀδυναμίας, θέον νὰ διακρίνωμεν ἀπὸ τῆς ἐπικτητῆτος, ἥτις ἀποτοκος οὕσα διαφόρων παθῶσεων τοῦ γεννητικοῦ ἀδένος δύναται νὰ φθάσῃ καὶ μέχρι τελείας ἀπορροφήσεως ἀτροφικῆς τοῦ ὄγκου. Τὸ αὐτὸ ρητέον καὶ περὶ τῆς μεγρορχίας διακρινομένης εἰς συγγενῆ καὶ ἐπικτητὴν. [P.N.B.]

Μικροσιδίνη, microcidine (Φαρμ.). Νέον φάρμακον ὑπὸ μορφῇ κίττειας ἀμύρου, λευκοφαίου, ὁσμῆς ἑλαφρᾶς, διαλυτῆς ἐν ὕδατι, ἀποτελουμένης ἐξ 75 % ναθεολικῶν νατρίου καὶ 25 % διαφόρων ναθεολικῶν καὶ φαινολικῶν προπέντων. Εἶναι δραστηριωτάτη ἀντισηπτικὴ οὐσία στερομένη καυστικότητος, ἐρεθιστικότητος καὶ τοξικότητος. Ἐφρημίσθη ἐξωτερικῶς ὡς ὀρίστον ἐπουλωτικὸν τραυμάτων, ἐξέλκωσεων, ἀποστημάτων, ἐμπυημάτων, ὡτεροίας, ὀξείνης καὶ ἐν τῇ μαιευτικῇ ὡς τέλειον ἀντισηπτικὸν διὰ πλύσεις ἐνδομητρίου καὶ ἐνδομητρίου. [P.N.B.]

Μικρόσπορον. Γένος μυκήτων ἀρθροσπέρων παρασίτων τοῦ ἀνθρώπου. Τοιαῦτά εἰσι γνωστὰ α') Μ. τοῦ Αὐδουίνου (microsporon Audouini), παράγον τὸν ἐρπητα τὴν τριχοκείρα καὶ ἀναγόμενον εἰς τὸ γένος Τριχόφυτον (βλ. λ.) β') Μ. τῆς πυκνώσεως, ὑπαγόμενον καὶ τοῦτο εἰς τὸ γένος Τριχόφυτον γ') Μ. τῆς πιτυρίασεως, παράγον τὴν ἀλλόχρου πιτυρίασιν (βλ. λ.).

* **Μικρὸ Χωρζό.** Χωρ. τοῦ δήμ. Καρπενισίων (Εὐρυτανίας), ἔχον 261 κ. (1896).

Μικροψία καλεῖται ἱατρικῶς διαταραχὴ τις περὶ τὴν ὄρατιν συνισταμένη εἰς τὴν ἀπὸ ὠρισμένης ἀποστάσεως ὅψιν τῶν ἀντικειμένων πολλῶ μικροτέρων ἢ ὅσον φαίνονται ὑπὸ τᾶς αὐτᾶς συνθήκας εἰς ἐσθάλμῶν ὑγιαίνοντα, παρατηρουμένη δὲ ἐπὶ νευρασθενικῶν καὶ ὑπερικῶν ἀτόμων.

Μίκων. Ἑλλήν ζωγράφος τοῦ Ε' π. Χ. αἰῶνος, γράψας μετὰ τοῦ Πολυγνώτου τὴν Ποικίλην στοάν, κατακρίθεις δὲ σφοδρῶς ὡς παραστήσας ἐν τῷ πίνακι τῷ ἀπεικονίζοντι τὴν μάχην τοῦ Μαραθῶνος τοὺς Πέρσας ὑψηλοτέρους τῶν Ἑλλήνων. Διεκίσμησε δὲ καὶ τὴν ναὺν τοῦ Θηρέως.

* **Μελάνον** (Milano) ἢ Μεδιόλανον (λατ. Mediolanum). Ὁ πληθυσμὸς τῆς ἰταλικῆς ταύτης πόλεως ἀνῆρχετο τῷ 1901 εἰς

ψυχάς. Ἡ δὲ ἐπαρχία Μ., πε-
νταεὺς 3169 τεχμ., εἶχε τῷ αὐτῷ
12,179 κατ.

Μάγνος, βασιλεὺς τῆς Σερβίας.
Ὡς κατὰ τὸ 1894 ἐπὶ ἀνταρ-
κτικὸν ἀνέλαβε τὴν ἀρχηγίαν τοῦ
στρατοῦ. Τῷ 1900 εὐρίσκειτο ἐν
ὄρει ὅτε ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλέξανδρος ἐνομι-
μηνίδως τὴν Δράγαν. Ὁ Μ. δὲν
ἐκείνη ἐπιστρέψῃ ἐκ νέου εἰς Σερ-
πίαν, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος
ἐν Βιέννῃ.

Μαζός, χωρίον τοῦ δήμου Βρα-
χίου ἐπαρχίας Μεγαρέλλου (Λαση-
δωνίας Κρήτης, ἔχον 473 κατ. (1900).

Μάτσο (Milazzo). Πόλις τῆς ἰτα-
λικῆς ἐπαρχ. Μεσσήνης ἐν Σικελίᾳ, ἔχουσα
101 κατ. 16,422.

Ματώρια, χωρίον τοῦ δήμου Ἀ-
λφειῶν (Πάλλης), ἔχον 193 κατ. (1896).

Μιλώκη (Milwaukee). Πόλις τῆς
ἀμερικ. πολιτείας Βισκόνσιν, ἔχουσα
100 κατ. 285,315.

Μιλτόπολις (ἐπὶ Βυζαντινῶν Με-
σοποταμίᾳ, τανὺν δὲ τουρκ. Μουχαλίτς).
Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ βορείᾳ
μεταξὺ Κυζίκου καὶ Βιθυνίας, πρὸς
Μιλησιοπολίτιδος ἢ Ἀρνίτιδος λί-
μου. Μενιάς-γαλῆλ, βλ. λ. ἐν τῷ
ἡρώματι) καὶ ἐπὶ τῆς συμβολῆς
ταυτῶν Μαχέστου καὶ Ῥονδάνου.
Ὡς αὕτη περιλαμβάνετο τὸ πάλαι
περιοχὴ τῆς Κυζίκου καὶ ἐθεωρεῖτο
ὡς κατὰ γῆ. Ἐπὶ δὲ Βυζαντι-
νῶν μὲν ὑπῆρχετο ὑπὸ τὴν μη-
τιν Κυζίκου, βραδύτερον δ' ἐνωθεῖτα
τοῦ Λαπαδίου (βλ. λ. σ. 551) προ-
σηλθὲν εἰς μητροπόλιν καὶ διετέλεσε
ὡς μέχρι τοῦ 1346. Ἐγγὺς ἡ μῆλ-
ος τῆς τοποθεσίας αὐτῆς καταστρα-
πιδανῶς ἐκτίσθη εἰς ὅψιμον ἐποχὴν
νός ἡγεμονόπαιδος Μιχαήλ, οὗ ἡ
Κερμαστὴρ ἐκτίσθη τὴν Κερμαστὴν
καταμπαζὴν (βλ. λ. ἐν τῷ Συμπλη-
ρωματι, σ. 422), τὸ νῦν Μιχαλίτσιον,
ὡς εἶναι πόλις ἐμπορικὴ ἀπέχουσα τῆς
Ῥούσης 13 ὥρας, τοῦ δὲ Λαπαδίου
περίπου, οὗσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως
καθ' ἑαυτὴν ἐν τῇ διοικήσει καὶ νο-
μοθ. Πρὸς τὴν καὶ ἔχουσα 10,000 κατ.,
ἐπὶ τὸ ἥμισυ Ἑλλήνες ἐκκλησιαστι-
κοὶ πατέρες ὑπὸ τὸν μητροπολίτην Νι-
κίαν συντηροῦντες ἀστικήν σχολήν,
ναυαγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον, οἱ δὲ
Ὁθωμανοὶ ἀσχολούμενοι ἅπαντες
τὴν μεταξουργίαν καὶ γεωργίαν. Τὸ
ἔργον ἐκυριεύθη τῷ 1330 μετὰ τῆς

Κερμαστῆς καὶ τοῦ Λαπαδίου ὑπὸ τοῦ συμ-
μάχου τοῦ Ὁρχάν Τουρσούν, κεῖται ἐν γῶρᾳ
καρποφόρῳ καὶ ἐπιτηδεῖα εἰς βοσκὴν, ἐξά-
γον καὶ ὠρεῖον τυρὸν. Ἐν αὐτῷ βρισκόντι
λεῖψάνων ἀρχαίων ἀνευρέθησαν ἱκαναὶ ἐλ-
ληνικαὶ ἐπιγραφαί. [Γρ. Σ. Ι.]

*** Μιλήτος**. Κατὰ τὰς ἀπὸ τοῦ 1897
ἀρξαμένας ἐνταῦθα ἀνασκευὰς τῶν Γερ-
μανῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀρχαιολόγου
Wiegand συνετελεσθῆ ἡ ἀνασκαφὴ τῆς
ἀγορᾶς καὶ τοῦ θεάτρου καὶ πολλὰ ἄλλα
ἐγένοντο δοκιμαστικαὶ ἀνασκευαί. Εὐρέθη-
σαν 400 ἐπιγραφαί, ὧν μία ὑποδεικνύει ὅτι
τὸ παρὰ τὴν ἀγορὰν εὐρεθὲν μικρὸν κτί-
ριον, ὅπερ ἐνομιζέτο ὡς θεάτρον, ἦτο βου-
λευτήριον. Πρὸς ταῦτα εὐρέθη τάφος ἀνα-
φερόμενος ὑπὸ Πausanias (7,2), περιέχων
μεγάλην σαρκοφάγον, εἰκάζεται δὲ ὅτι
εἶναι ὁ τοῦ οἰκιστοῦ τῆς Μιλήτου. Τὸ θεά-
τρον εἶναι μεγαλοπρεπὲς οἰκοδομημα ἐκ-
τάσεως 40 μέτρων καὶ δυνάμενον να πε-
ριλάβῃ 20 χιλ. θεατῶν, εἶναι δὲ διηρημέ-
νον εἰς πέντε κερκίδας καὶ διὰ διαζώματος
εἰς 2 χωρισμένον, ἔχον περὶ τὴν ὄψιν
καὶ κοίλωμα, εἰς ὃ, ὡς συμβαίνει καὶ ἐν
ἄλλοις θεάτροις, κατέφυγον οἱ θεαταὶ ἐν
καιρῷ βροχῆς. Ἀντηρίδες δὲ μεγαλοπρε-
πεῖς ὑπερκατασκευαί τας πλευράς τοῦ θεά-
τρου. Λεῖψανα ἀρχαίων οἰκοδομημάτων
ἀνεκαλύφθησαν καὶ ἐν τῷ λιμένι τῶν Λεόν-
των. Ἡ ἀγορὰ εἶχε στοὰς ὑπερκατασκευά-
σας ὑπὸ 1000 κιόνων, ὧν τὰ βάθρα ἀνε-
καλύφθησαν, συνεδέετο δὲ πρὸς τὸ θεάτρον
δι' ὁδοῦ, ἥς ἱκανὸν μέρος ἀνεκαλύφθη. Ἀνε-
καλύφθη πρὸς ταῦτα καὶ τῆς Ἀπὸλλων-
ος εἰς ἀπόστασιν 11 χιλμ. ἀπὸ τῆς Μι-
λήτου, συγκοινωνίων μετ' αὐτῆς διὰ τῆς
ἱερᾶς ὁδοῦ, ἀνακαλυφθεῖσας καὶ ταύτης.

Μιλλώ (Millau). Πρωτ. περιφερ. ἐν
τῷ γαλλικῷ νομῷ Ἀβερρόν, ἐπὶ τοῦ Τάρν,
ἔχουσα 17,029 κατ., ποικίλην βιομηχα-
νίαν καὶ ἐμπορίον. Πλησίον ὑπάρχουσιν
ἀνθρακωρυχεῖα.

Μίλλερ (Miss Frank Miller). Ἀμε-
ρικανὴ φιλέλλην, γενν. τῷ 1878 ἐν Μο-
ντῆλ τῶν Ἠνωμένων πολιτειῶν, ἐκπαιδευ-
θεῖσα δὲ ἐνταῦθα καὶ εἰτα ἐν διαφόροις
πανεπιστημίαις τῆς Εὐρώπης. Ἐνεκα τοῦ
φιλελληνισμοῦ καὶ τῶν περὶ τὴν ἑλληνι-
κὴν φιλολογίαν ἐργασιῶν τῆς διατελεῖ μέ-
λος τῶν ἐταιρειῶν «Ἑλληνισμοῦ», «Φιλο-
τέχνων» καὶ «Χριστιανικῆς ἀρχαιολογικῆς
ἐταιρείας». Μετέφρασε ποιήματα ἑλληνικὰ
τοῦ Βαλχωρίτου, Χριστοπούλου, Σολωμοῦ,
Βασιλειάδου, Τανταλίδου καὶ κατεχώ-
ρισεν αὐτὰ εἰς περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδας,
ἰδίως δὲ εἰς τὸ «The Worlds» τῆς Ν.
Ἰόρκης. Ἐγράφε ἐν περιοδικοῖς πολλὰς
μελέτας περὶ τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἑλ-

λάδος ἐν γένει, ἐσχάτως δὲ λατινιστὶ ἐν τῷ «Graeco-Latinus».

Μελλέ (Gabriel Millet). Γάλλος ἀρχαιολόγος καὶ βυζαντινολόγος, γενν. τῷ 1867 ἐν Ἀγίῳ Λουδοβίκῳ τῆς Σαβοΐας (γαλλικῇ ἀποικίᾳ). Ἐλθὼν εἰς Γαλλίαν ἐσπούδασεν ἐν τῷ λυκείῳ τῆς πόλεως Νικαίας καὶ ἐν τῷ ἐν Παρίσι τοῖς λυκείῳ Ἐρρίκου τοῦ Δ', συνεπλήρωσε δὲ τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν τῷ αὐτῷ πανεπιστημίῳ. Ἀποσταλεὶς εἰς Ἀθήνας ὡς ἐταῖρος τῆς Γαλλικῆς σχολῆς διηρέυνησε πλείστα ἐν Ἐλλάδι βυζαντινὰ μνημεῖα καὶ δὴ ἐν Ἀθηνῶν καὶ Μιστρά, ὅπου κατὰ τὰ ἔτη 1895, 1896 καὶ 1898 διηρθύνεν ἀνασκαφὰς καὶ ἀνεκάλυψε τὰς εἰκόνας τῆς Μητροπόλεως ἐν τῇ μεσαιωνικῇ ταύτῃ πόλει· ἐξηκολούθησε δ' ὕστερον ὁμοίαν ἐρεῦναι ἐν Τραπεζοῦντι καὶ ἐν τῷ Ἀγίῳ Ὁρεί. Τῷ 1901 διηρθύνει τὰς ἀνασκαφὰς ἐν Parenzo τῆς Αὐστρίας ἐξ ὀνόματος τῆς αὐστριακῆς Giunta provinciale. Διδάσκων νῦν ὡς maître de conférences περὶ τοῦ βυζαντινοῦ χριστιανισμοῦ ἐν τῇ Πρακτικῇ σχολῇ τῶν ἀνωτέρων σπουδῶν ἐν Παρίσι, διωργάνωσεν ἐν τῇ Σορβόνη τὴν βυζαντινὴν συλλογὴν τῶν ἀνωτέρων σπουδῶν, ἡμπεριέχουσαν πολυάριθμον ὕλικόν πρὸς δημοσίευσιν τῶν Μνημείων τῆς Βυζαντινῆς τέχνης. Ἐγραψε Le Monastère de Daphni εἰς 4^{ον} (Paris 1900) καὶ ποικίλα ἄρθρα ἐν τῷ Bulletin de Correspondance Hellenique καὶ τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι τῶν Ἀθηνῶν, ἐν τῷ Bulletin Critique τῶν Παρισίων κτλ. καὶ παρασκευάζει ἱζὶν διατρίβην ἐκδοθησομένην προσεχῶς ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῆς Τέχνης ἀπὸ τῶν χριστιανικῶν χρόνων τῇ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ André Michel δημοσιευμένη.

Μελλιαράδων. Χωρίον τοῦ δήμου Παναγίης τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείας) τῆς Κρήτης, ἔχον 273 κατ. (1900).

Μελλισιὸν σ τ ἡ λ η. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Μελλόνειον ἀντιδραστήριον (réactif de Millon) καλεῖται χημικὸς ὑγρὸν τι παρέχον λίαν εὐαίσθητον ἀντιδρᾶσιν πρὸς ἀποκάλυψιν τῶν λευκωματωσέων οὐσιῶν, αποτελούμενον ἐκ διαλύσεως ἴσων μερῶν ὑδραργύρου καὶ πυκνοῦ νιτρικοῦ ὀξέος τῇ προσθήκῃ ὕδατος διπλασίου. Μέρος τοῦ ὑγροῦ τούτου ζεόμενον μετ' οὐσίας περιεχούσης λεύκωμα ἐρυθραίνεται.

Μέλφωπες. Ἡ τῶν βλεφαρίδων ἀπόπτωσης ἀνευ καταρραυδῶς τινος βλεφαρίδιοῦ πάθους. Τοιοῦτό τι συχνότερον συμβαίνει ἐπὶ τοῦ κάτω βλεφάρου.

Μίλχοφερ (Arthur Milchhoefer).

Γερμανὸς ἀρχαιολόγος, γενν. τῷ 1852 ἐν τῇ Ἀντιόχῃ Ἠρωσσίᾳ. Ἀπεπερατώσαται τὰς σπουδὰς του περιηλὸς τῷ 1876 τὴν Ἱταλίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα, διατελέσας δὲ ὑφηγῆτης ἐν Γοττίνγγῃ διορίσθη τῷ 1883 καὶ ὑφηγῆτης ἐν Μόναστερ (Μοναστηρίου) τῇ Βαυαρίας καὶ τῷ 1895 ἐν Κιέβῳ, ἐνθα ἀπέθανε κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1903. Ἐν Ἑλλάδι διέμεινε πλὴν τῆς πρώτης περιόδου κατὰ τὰ ἔτη 1886—7· μελετήσας δὲ κυρίως τὴν τοπογραφίαν τῆς Ἀττικῆς ὑπῆρξε σπουδαῖος συνεργάτης ἐν τῷ γαλλο-γαλλικῷ περὶ Ἀττικῆς ἔργῳ τῷ ἐκδόμηνῳ ὑπὸ τῶν Κουρτίου καὶ Κόσσυπερ. Συνέγραψε δὲ πλὴν πολλῶν μικροτέρων ἀρχαιολογικῶν ἔργων τὰ ἐπιγραφόμενα: Κατάλογος τῶν μουσείων τῶν Ἀθηνῶν (1881) καὶ Αἱ ἀρχαὶ τῆς τέχνης ἐν Ἑλλάδι (1883).

Μίμης (Μίμης-δᾶγ, κενὸν ὄρος), Ὄρος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κατέχον τὸ βορειότερον μέρος τῆς Ἐρυθραίας χειρτονήσου καὶ τῇ Μελαίνῃ ἄκρᾳ (Καρὰ-μπουρνού) συνεχόμενον. Τοῦτου προσεγγίζοντος τῇ θαλάσσῃ καὶ ὄντος πλησίον τῆς νήσου Χίου μνησθῆναι ποιεῖται καὶ ὁ Ὀμηρος ἐν Ὀδυσσεΐ.

Μιμητικότητα (mimetismus) καλεῖται περιληπτικῶς τὸ σύνολον τῶν διαφόρων μέσων ἅπερ μετέρχονται πολλὰ ἐκ τῶν ζώων ὅπως ἀλλάττωσιν ἐξωτερικὴν ὄψιν καὶ καθίστανται ἀπαρτηρήρητα εἰς τοὺς ἐχθρούς ἢ εἰς τὴν λείαν αὐτῶν. Πρόκειται κυρίως περὶ προστασίας καὶ διακρίσεως ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν ἰδιότητων τινῶν ὠρελίων καὶ ἀπαρτηρήτων εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ περὶ ὑπαρξέως ἀγώνος. Διχαιρόμεν τέσσαρας περιπτώσεις, ἧτοι· α') τὴν ὁμοχρωμίαν τὴν ἑυμονον, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν ἀπλουστεράν περιπτῶσιν καὶ καθ' ἣν τὰ ζῶον προσκίτται χρώμα ὁμοίον πρὸς τὸ τοῦ μέσου ἐν ᾧ ζῇ συνήθως (ἄκριδες πράσιναι, μάντις ἢ καλογραφαί, βάτραχοι ὁ δεινδρόβιλος ἢ ὄλη, καστὶνὴ ἢ πρασινὴ, ἔχοντα τὸ πράσινον χροῖμα τῶν φύλλων ἢ τῆς γλῶσς ἐνθα διατιῶνται ἀδιόρατα· αἱ Μεδουσαί, τὰ Σιφωνορόρα, τὰ Κτεντορόρα, τὰ Ἐτεριποδα Μαλάκια, τὰ Πυρρσώμα, αἱ Σάλλα, πάντα πελάγη ζῶα ἀπολύτως διαφανῆ ὡς τὸ ὕδωρ· οἱ Πλατεῖς ἰχθύες ἢ Πλευρονήκται, ἔχοντες τὸ χροῖμα τῆς ἀμμου ἐφ' ἧς διατιῶνται· πολλὰ ψυχαὶ προσκίττονται ποικίλους χρωματισμούς (να παραμένωσιν ἀδιόρατοι ἐπὶ τῶν φλοίων καὶ τῶν φυτῶν ἐφ' ὧν ἱστανταί· β') τὴν ὁμοχρωμίαν τὴν παροδικήν, καθ' ἣν ὁ γενικὸς χρωματισμὸς τῶν ζώων ἀλλάσσει μᾶλλον ἢ ἥττον ταχέως ὅταν τὸ ζῶον ἀλλάσῃ τόπον διαμονῆς· τοῦτο ἀ-

ποτελεί τὴν λεγομένην χρωματικὴν λειτουργίαν, ἐξηρημένην ἀπὸ τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ συνισταμένην εἰς τὴν συστολὴν ἢ διαστολὴν ἐνίων κυττάρων τῆς ἐπιδερμίδος πλοσίων μεταγχρώματος καὶ κλιουμένων χρωματοφύων (Χαμαιλίων, Βάτραχος ὁ κοινός, οἱ Σύγγναθοι (γύθεις κτλ.) γ') τὴν κυρίως μιμητικὴν ἔκφασιν, καθ' ἣν τὸ ζῷον προσεγγίζει εὐμὸν τὸ χρώμα, ἀλλὰ καὶ τὸ σχῆμα διαφόρων ἀντικειμένων· παραδείγματα ἐστὼσαν τῶν θυμαρίων τούτων μεταγχρωματισμῶν αἱ νόμφαι τῶν φαλαινῶν (ἀκρίδων), μένουσαι ἀκίνητοι καὶ ὁμοιάζουσαι τὸ τε σχῆμα καὶ τὸ χρώμα πρὸς κολόδωμα ξηροῦ κλάδου ἢ πρὸς φύλλον ξηρόν, ὡς αἱ Φυλλοπτερυγες, αἱ Φυλλίαι, αἱ μιμητικαὶ ψυχρεῖ τῶν Ἰνδιῶν κλίνας καλοῦνται· Καλλιμαίαι καὶ προσποιεῖνται ἐν τῇ στάσει καὶ τῷ χρωματισμῷ ξηρά φύλλα μετὰ τῶν μεσσιῶν καὶ πλαγίων νεύρων ὡς καὶ τῶν κηλιδίων εὐρώτες· β') τὴν μεσαμφίεσιν, καθ' ἣν τὰ ζῷα περιβάλλονται δι' ἀντικειμένων ξένων ὅπως ἀπεκρυφθῶσι καὶ γίνωσιν ἀγνωρίστα τοῖς αὐτοῖς ποιοῦσι Πάγκυρος ὁ Ἑρμῆτης κατωικῶν ἐν κόγχῃ μαλακίου, αἱ νόμφαι τοῦ Κρινκερω καλυπτόμεναι διὰ τῆς κόπρου αὐτῶν, πολλοὶ θαλάσσιοι καρκῖνες καλυπτόμενοι ὑπὸ σπόγγων, φυκῶν κτλ.

Μιμοειδής. Οἰκογένεια φυτῶν τῶν θερμῶν χωρῶν. Δένδρα ἢ θάμνοι μετὰ εὐκλῶν συνθέτων, ἀνθέων μικρῶν σταχυομέριον ἢ κεραλιωτῶν ἢ λεπτῶς βοτρυοειδῶν ἢ σκιαδιωτῶν, κανονικῶν, πενταμερῶν ἢ τετραμερῶν καὶ ἐνίοτε τριμερῶν, μετὰ στήμωνων ὠρισμένων ἢ μὴ τὸν ἀριθμόν, ὠθήκης ἐλευθέρας ἐν τῷ βοθρί τοῦ κάλυκος καὶ καρποῦ χεδρωποειδούς. Πρότυπα γένη εἶναι ἡ Μιμῶ καὶ ἡ Ἀκακία.

Μιμόζα. Βλ. Μιμῶ.

Μιμῶ (Mimosa). Γένος φυτοῦ ἐν τῇ ῥιζῇ τῶν Μιμοειδῶν, περιλαμβάνον 300 εἰδη γνωστὰ φυόμενα πάντα ἐν ταῖς θερμαῖς χώραις τῆς γῆς, τὰ δὲ πλεῖστα αὐτῶν ἐν τῇ Μεσημβρινῇ Ἀμερικῇ. Εἶναι θάμνοι ἢ ξηροὶ ἄνθη, σπανίως ἀναρριχώμενα, ἀπὸ τῆς ἀκανθώδους, ἔχουσι δὲ φύλλα σύνθετα ἔπιτερα καὶ ἄνθη μικρὰ σταχυομέρεια ἢ κεραλιωτά. Τὸ ὄνομα τοῦ γένους (Mimosa) ἐπιχρηματίσθη ἐκ τοῦ ἐλληνικοῦ καὶ εἶναι ἐκφραστὴν τῆς ἰδιότητος ἣν ἔχουσι τὰ φύλλα νὰ κινῶνται λαμβάνοντα στάσιν ὅπου καὶ στάσιν ἐξηγγόσεως. Ἄλλο τι εἶδος, Μ. ἡ δὲ νερῶδης (Mimosa arbutifolia) ὡς καὶ ἡ Ἀκακία τὸ Σκληρόφυλλον καὶ ἡ Καλλιάνδρα ἢ τετράγωνος, φυόμενα ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ἀφρικῇ καὶ ἐν ταῖς Ἀντιλλαῖς, παρέχουσι ξύλον σκληρὸν χρήσιμον ἐν τῇ ἐπιπλοποιᾷ καὶ γνωστὸν ἐν τῇ ἐμ-

πόρι ὑπὸ τὸ ὄνομα bois tendre à cailloux. Τὰ ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς πόλεσι πωλούμενα ἄνθη ὑπὸ τὸ ὄνομα Mimosa ἀνήκουσιν εἰς τὸ γένος Ἀκακία.

* **Μινάγια.** Δύο χωρία τοῦ δήμου Μεσσηνίας (Πυλίας), ὧν τὸ μὲν Ἀνω Μ. ἔχει 141, τὸ δὲ Κάτω Μ. 122 κατ. (1896).

* **Μινδανάο.** Μία τῶν Φιλιππίνων νήσων, ἔχουσα κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1899 κατ. 292,370.

* **Μίνδεν (Minden).** Πρωτ. νομοῦ τῆς Πρωσίας (636,875 κατ. τῷ 1900), ἔχουσα τῷ αὐτῷ ἔτει πληθυσμὸν 24,315 ψυχῶν.

* **Μινδόρο.** Ὁ πληθυσμὸς τῆς εἰς τὰς Φιλιππίνους ἀνηκούσης ταύτης νήσου ἀνῆρξατο τῷ 1844 εἰς 172,711 κατ.

Μίνδσεντ (Mindszent). Πόλις τοῦ σύγγραφου κομιτάτου Τσόγγραδ, ἐπὶ τοῦ Τασίου, ἔχουσα 9,667 κατ., διατηροῦντας ἀκακίαν κτηνοτροφίαν καὶ γεωργίαν.

Μινέο (Mineo). Πόλις τῆς ἰταλικῆς ἐπαρχίας Κατάνης ἐν Σικελίᾳ μετὰ 9,828 κατ. (1901).

* **Μινερβίνο Μούρτζε (Minervino Murge).** Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχ. Βάρι, μετὰ 17,353 κατ. τῷ 1901.

Μενθόλιον ἦτοι μινθοκαφοῦρά (Φαρμ.). Οὐσίς τε κρυσταλλικὴ ὑπὸ μορφήν πρισμάτων ἄχρων, γεύσεως καὶ ὁσμῆς ἰσχυροτάτης, δυσδιάλυτων ἐν ὕδατι. Ὡς φάρμακον κίετται ἰδιότητος βακτηριοκτονούς, ἀντινευραλγικῆς καὶ ἀναισθητικῆς. Ἐξωτερικῶς γίνεται χρῆσις αὐτοῦ εἰς ὀδοντούς (crayons de migraine) καὶ ἀλγίαν κατὰ τῆς κεφαλαλγίας, ἡμικρανιολγίας, ἰσχιαλγίας κτλ. Εἰς εἰσπνοὰς ὠφελεῖ κατὰ τῶν παθήσεων τοῦ λάρυγγος, τῆς τραχείας καὶ κατὰ τῆς πνευμονοφυματιώσεως. Ἐσωτερικῶς λαμβανόμενον καταστέλλει τοὺς συντηκτικούς ἰδρώτας τῶν φυματιῶντων καὶ ἰσχύει κατὰ τῶν ἀκαταγέτων ἐμέτων τῆς κυήσεως ἢ ἄλλων τοιούτων ἐκ νευροπαθείας. [P.N.B.]

Μενθορόλιον, menthorol (Φαρμ.). Νεώτατον φάρμακον ἀποτελούμενον ἐκ μιγμάτων μινθόλιου καὶ παραχλωροφαινόλιου, φερόμενον δὲ ὑπὸ μορφήν ὑγροῦ παχυρεοῦς, γεύσεως καὶ ὁσμῆς οὐχὶ δυσάρεστου. Ἐφαρμόζεται ἐν τῇ θεραπείᾳ τῆς λάρυγγοςφυματιώσεως ὡς πρᾶκτον τῆς ἀλγῆς, περιστέλλον τὰ φλογιστικὰ φαινόμενα, παρακινεῖν τὴν ἀνάπνοιν τῶν φυματικῶν διηθήσεων καὶ συμβαλλόμενον εἰς ἐπύλωσιν τῶν κατὰ τὴν λάρυγγα ἐξελικθῶν.

Μενθοφαινόλιον, menthophénol (Φαρμ.). Ὑγρὸν διαυγές ἄχρουν, ἀρωματικὸν τὴν γεῦσιν καὶ τὴν ὁσμὴν, ἀπρόσμι-

κτον ὕδατι καὶ γλυκερίνῃ, εὐδιάλυτον ἐν εἰνέπν., χλωρίστ. καὶ αἰθέρι, προκλύπτον δὲ ἐκ τῆς συντήξεως 1 μ. φαινόλιου μετὰ 3 μ. μινολίου. Ἐχει ἰδιότητας ἀκερωδύ- νους καὶ ἀντιστηπτικὰς. Ὁρελεῖ ἐν πυκνῇ μὲν διαλύσει κατὰ τῶν γαγγραινώδων τραυμάτων, ἐν ἄραιᾳ δὲ κατὰ ὀδονταλγιῶν καὶ ὀδοντοτερηδονος. [P.N.B.]

* **Μένιος** (Minho). Ἡ ἀπὸ τοῦ ποτ. τούτου κληθεῖσα ἐπαρχία τῆς Πορτογαλίας εἶχε τῷ 1900 κατ. 1,173,106.

* **Μιννεάπολις** (Minneapolis). Πόλις τῆς βορειαμερικ. πολιτείας Μιννεσώτας, μετὰ 202,718 κατ. τῷ 1900.

* **Μιννεσότα** (Minnesota). Πολιτεία τῆς βορειαμερικ. συμπολιτείας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 1,751,394.

* **Μινόρκα** ἢ Μενόρκα (Menorca). Ἡ μικροτέρα τῶν Βαlearίων νήσων, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 38,258.

Μινόττο στήλη. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Μινουσσίνσκ.** Περιφέρεια ἐν τῷ ῥωσικῷ κυβερνεῖω Ἰενισσέινσκ τῆς Σιβηρίας, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 182,640. Ἡ ἐμῶνυμος πρωτ. εἶχε τότε 10,255 κατ.

* **Μίνσκ.** 1) Ῥωσικὸν κυβερνεῖον, ἔχον τῷ 1897 κατ. 2,156,123. — 2) Περιφέρεια ἐν αὐτῷ, μετὰ 278,227 κατ. — 3) Πρωτ. ταύτης καὶ τοῦ κυβερνεῖου, ἔχουσα τῷ αὐτῷ ἔτει 91,494 κατ.

* **Μιντελόγλι.** Χωρίον τοῦ δήμου Πατρέων, ἔχον 786 κατ. (1896).

Μινωΐδης Μηνῶς. Ἑλλήν φιλόλο- γος γεννηθεὶς ἐν Μακεδονίᾳ περὶ τὸ 1790 καὶ ἀποθανὼν ἐν Παρίσις τῷ 1860. Ἦτο διδάσκαλος ἐν Σέρραις, ὅθεν τῷ 1821 ἀρ- ξαμένης τῆς ἑλλην. ἐπαναστάσεως ἀπήλ- θεν εἰς Παρίσις, ὅπου καὶ ἀποκατέστη. Τῷ 1841 μετέβη εἰς Ἀθῶνα, ἵνα κατ' ἐν- τολὴν τοῦ τότε ἐπὶ τῆς παιδείας ὑπουργοῦ τῆς Γαλλίας Villemain ἐπισκεφθῇ καὶ ἐξε- ρυνήσῃ τὰς αὐτόθι μοναστηριακάς βιβλιο- θήκας, ἐν αἷς ἀνεύρεν ἱκανὰ πελύτιμα χειρόγραφα, ὡς τοὺς μύθους τοῦ Βαβρί- ου, τὴν Διαλεκτικὴν τοῦ Γαληνοῦ, τὴν Γυμναστικὴν τοῦ Φίλοστράτου καὶ τὰ Φι- λοσοφούμενα, σύγγραμμα ἀποδιδόμενον τῷ Ὁριγένει ἢ τῷ ἀγίῳ Ἰππολύτῳ ἢ τῷ Τερ- τυλλιανῷ ἢ τέλος τῷ ἱερῷ Γαλίῳ καὶ ἐκδο- θέν τῷ μὲν 1851 ὑπὸ Miller, τῷ δὲ 1860 ὑπὸ τοῦ ἀββᾶ Cruice. Συγγραμματα αὐ- τοῦ κατέλιπε τὰς: «Ὁρθοφωνίαν ἑλληνικὴν ἢτοι πραγματείαν περὶ τονισμοῦ καὶ συλ- λαβικῆς ποσότητος» (1824). «Καλλιόπην ἢτοι πραγματείαν περὶ τῆς ἀληθοῦς προ- φορᾶς τῆς ἑλλην. γλώσσης» (1825). «Θεω- ρίαν περὶ τῆς ἑλλην. γλώσσης καὶ τῆς

γραμματικῆς αὐτῆς» (1827). «Γραμμα- τικὴν ἑλληνικὴν περιλαμβάνουσαν τὰς διαλέκτους καὶ τὰς μετὰ τοῦ κοινοῦ ἰδιω- ματος διαφορὰς αὐτῶν» (1828). Μετέφρασε δὲ εἰς τὴν γαλλικὴν τὴν Ῥητορικὴν τοῦ Ἀριστοτέλους (1837) καὶ ἄλλα. [Γρ. Σ. Λ.]

Μιράνδα (Miranda). Πολιτεία τῆς Βενεζουέλας, ἔχουσα ἐμβ. 15,014 τχμ. καὶ 165,388 κατ., πλουσίας δὲ ρυττίας κυρίως καφὲ καὶ κακάου. Πρωτ. εἶναι ἡ Πατάρη.

Μιράνδολα (Mirandola). Πρωτ. πε- ριστρ. ἐν τῇ ἰταλικῇ ἐπαρχίᾳ Μοδένης. Εἶναι ἔδρα ἐπισκόπου καὶ ἔχει (ὡς ἔφημερ.] 13,731 κατ., καταγινόμενους κυρίως εἰς βομβυκοτροσίαν καὶ καλλιέργειαν ὀρυζίου. Ἀλλοτε ἦτο πρωτ. κομητίας καὶ εἶτα δου- κατοῦ.

* **Μίρατ** (ἁγγλ. Meerut). 1) Ἐπαρχία ἐκ τῶν Βορείων, ἐπαρχιῶν τοῦ Ἰνδορε- τανικοῦ κράτους, περιλαμβάνουσα 29,333 τχμ. μετὰ 5,983,302 κατ. — 2) Πρωτ. ταύτης, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 116,612.

Μιρδίζτι. Φυλὴ τῶν Ἀλβανῶν προσλαβούσα πρωτεύουσάν τινα θέσιν, κα- τοικοῦσα δὲ γῶραν περιλαμβάνουσαν 1440 τχμ. μετὰ 30 χιλ. ψυχῶν καὶ τῆς πρω- τεύουσας Ὀρσοί. Διοικεῖνται οἰκογενεια- κῶς, εἶναι δὲ ἄνδρες, ἄλλα καὶ γυναί- κες, διατηροῦντες ἀκροὶ τὸ ἔθιμον τῆς αἰματηρᾶς ἐκδικήσεως. Ὡς ἐπὶ πλείστον ἀνήκουσιν εἰς τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν, πλὴν 3,000 μωσαμεθανῶν.

Μιρμόλιον, mirmol (Φαρμ.) ὀρθό- τερον μυρμόλιον, myrmol, καλεῖται νεώτα- τον φαρμακευτικὸν σκεῦασμα, ἀποτελού- μενον ἐκ μίγματος οἰνοπνεύματος καὶ υἰά- τος μετὰ τῶν δραστηκῶν συστατικῶν μυρ- μηκικῆς ἀλδεΐδης (40 %/ο) καὶ φαινόλιου (0,3 %/ο). Εἶναι ὑγρὸν ἄχρουν, διαυγές, οὐδέτερον τὴν ἀντίδρασιν, κέκμηται δὲ ἰσίο- τητα ἀποξηραντικὴν, αἰμοστατικὴν, ἀντι- δρωσικὴν καὶ ἀντιστηπτικὴν. Ἐφαρμόζεται ἐν τῇ θεραπείᾳ τῶν δερματικῶν καρκινωμά- των, τῶν θηριώματωδων διηθήσεων, τῶν ἐξελκώσεων καὶ τῆς γαγγραινῆς. [P.N.B.]

Μισαήλ Ἀποστολίδης, μητροπο- λῆτης Ἀθηνῶν. Ἐγεννήθη (1789) ἐν Κρήτῃ, ἐνθα ἔλαβε καὶ τὴν στοιχειωδὴν παιδείαν. Προχειρισθεὶς δὲ εἰς ξιᾶκόνον ἀπῆλθεν εἰς Σμύρνην, ὅπου τύχῃ ἀνωτέρας παιδείας εἰς τὸ φιλοσοφικὸν γυμνάσιον τῆς πόλεως ταύτης, ἐν ᾧ ἐδίδρακον οἱ ἀοιδμοὶ διδάσκα- λοι τοῦ Γένους Οἰκονομοῦ καὶ Κούμας, δι- δάσκων κατ' οἶκον ὁμογενεῖς παῖδας. Περὶ- τώτας αὐτόθι τὰς σπουδὰς του καὶ χειροτε- νηθεὶς πρεσβύτερος προσεκλήθη ὡς ἐφημέ- ριος ὑπὸ τῆς ἐν Βιέννῃ ὀρθ. ἑλλ. κοινότητος. Μετὰ διετὴ ἐν Βιέννῃ διαμονὴν ὁ Μ. Α.

κλήθη εἰς Τεργέστην ὡς ἐφημέριος καὶ δι-
 ουκοντὴς τῆς αὐτοῦ ἐλλ. σχολῆς. Ἐν Τερ-
 γέστη ὁ Μ. Α. διέμεινε μέχρι τοῦ 1830,
 ἐπεὶ δ' ἀπέβη εἰς Μόναχον παρὰ τῇ ἐκεί-
 ρῳ ἐλλ. κοινότητι ὡς ἐφημέριος, κατὰ
 τὸ 1832 προσελήφθη ὡς διδάσκαλος τοῦ
 βασιλέως Ὁθωνος, μεθ' οὗ καὶ κατέβη
 εἰς τὴν Ἑλλάδα τῷ 1833. Ἐν Ἑλλάδι
 ἐκτέλεσεν τὸ πρῶτον καθηγητὴς τῶν ἱερῶν
 ἐν τῷ ἀρτισυστάτῳ διδακταλεῖῳ, εἶτα δὲ
 (14 Ἀπριλ. 1837) καθηγητὴς τοῦ πανεπι-
 στημίου. Ἐν ἔτει 1852 ἐξελέγη καὶ ἐ-
 χειροτονήθη ἀρχιεπίσκοπος Πατρῶν καὶ
 Πλείας. Ἀποθανόντος τοῦ μητροπολίτου
 Ἀθηνῶν Νεοφύτου κατὰ Δεκέμβριον τοῦ
 1861, πολιτεία τε καὶ ἐκκλησία πρὸς
 τὸν Μ. Α. ἀπέβλεψαν καὶ τοῦτον ἀνήγα-
 γον εἰς τὸν μητροπολιτικὸν θρόνον Ἀθη-
 νῶν τῇ 1 Ἰανουαρ. 1862. Ἀλλὰ τῇ 21
 Ἰουλίου 1862 ὁ θάνατος ἀφῆρπασεν αὐτόν
 καὶ οὕτω ἐστερήθη ἡ ἐκκλησία ἀνδρὸς
 ἐπιστατοῦ. Κατέλιπε πολλὰ ἀνέκδοτα
 εὐαγγέλματα, ζῶν δ' ἐξείδωκε τὴν ἱερὰν
 ἱστορίαν (1837) καὶ τὴν κατὰ Χριστὸν
 ἡθικὴν (1847) καὶ πλείστους ἐκκλησια-
 στικὰς λόγους, ὡς καὶ πραγματεῖον περὶ
 Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ καὶ τῶν συγ-
 γραμμάτων αὐτοῦ δημοσιευθεῖσαν ἐν τῷ
 Ἐγγλ. Κήρυκι (1862). Ὁ Μ. Α. συν-
 τέλεσε πολὺ πρὸς ἴδρυσιν τῆς ἀριστα λει-
 τουργοῦσης Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἑταιρείας.
 ὡς γραμματεὺς τῆς ἱ. Συνόδου τῷ 1850
 ἀνέλαβεν ἐντολὴ τῆς κυβερνήσεως τὴν εἰς
 Κων. πόλιν σπουδαίαν ἀποστολὴν περὶ τοῦ
 καθήκοντος τῶν σχέσεων τῆς αυτοκρατορίας
 ἐλλ. ἐκκλησίας πρὸς τὴν Μ. τοῦ Χρ. ἐκ-
 κλησίαν. Καὶ εἰς Πετροῦπολιν δὲ ὡς ἐκτα-
 κτός ἀπεσταλμένος μετέβη, ὅπως ἀνακεί-
 νωσιν τὴν ῥωσικὴν ἐκκλησίαν τὰ τοῦ καθο-
 ρισμοῦ τῶν σχέσεων τούτων. Ὁ Μ. Α.
 ἐτήρησε τὸν τίτλον τοῦ ἐπιτίμου καθηγη-
 τοῦ τοῦ πανεπιστημίου καὶ μετὰ τὴν εἰς
 ἐπισκοπὴν χειροτονίαν του.

* **Μισαλάρ.** Χωρ. τοῦ δήμου Φύλλου
 τοῦ νομοῦ Καρδίτσας, ἔχον 379 κ. (1896).

* **Μισοδάνι.** Κώμη τοῦ δήμου Σιτά-
 νων τοῦ νομοῦ Καρδίτσας, ἔχουσα 1,355
 κατ. (1896).

* **Μισοῦ.** Κωρόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀ-
 σίας ὑπαγομένη ὑπὸ τὴν νομαρχίαν καὶ
 τὴν μητρόπολιν Ἰκονίου, ἀπέχουσα θύρον
 τῆς Ἀφρ. (βλ. λ. σ. 543) καὶ οἰκουμένη
 ὑπὸ 5000 κατ. Ἑλλήνων κεκτημένων
 τὴν μερίστην τῆς Ἀνατολῆς ἐκκλησίαν,
 ἔχουσιν 22 τρούλλους καὶ τιμωμένῃ ἐπ'
 ὀνόματι τοῦ ἁγίου Βλασίου, 3 παρεκκλήσια
 καὶ πλήρες δημοτικὸν σχολεῖον. Οἱ κά-
 τοικοι αὐτῆς ὄντες ἑλληνοφῶνοι ἀσχολοῦν-
 ται περὶ τὴν γεωργίαν, τινὲς δὲ τούτων

περιφερόμενοι ἀνὰ τὰς πόλεις καὶ τὰς κώ-
 μας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ζοῖουσιν ἔρια ἢ
 βάμβακα. Βέβαιον φαίνεται ὅτι ἡ κωμό-
 πολις αὕτη ταυτίζεται τῇ ἐπὶ Βυζαντι-
 νων Μισοβείᾳ, ἣτις κατὰ τὸν Συνεκδη-
 μον τοῦ Ἱεροκλέους ἀνῆκε τῇ καὶ ἐπαρ-
 χίᾳ τῆς Λυκαονίας, τῇ ὑπὸ τὴν μητρόπο-
 λιν Ἰκονίου ὑπαγομένῃ. Ἀλλ' οἱ κάτοικοι
 αὐτῆς ἀνάγουσι τὴν καταγωγὴν αὐτῶν εἰς
 τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου
 καὶ δὴ εἰς μακεδονικὴν στρατιωτικὴν ἀπει-
 κίαν, μέγα ἐπὶ τούτῳ φρονούντες καὶ ἀρει-
 μάνιοι ὄντες. [Γρ. Σ. Ι.]

* **Μισσιγαν** (Michigan). Πολιτεία τῆς
 Βορείου ἀμερ. πολιτείας, ἔχουσα τῷ 1900
 κατ. 2,420,982.

* **Μισσιγαν-Σίτυ** (Michigan-City). Πό-
 λις τῆς Βορείου ἀμερ. συμπολιτείας, μετὰ
 14,850 κατ. τῷ 1900.

* **Μίσκα.** Χωρίον τοῦ δήμου Βουφράδος
 (Πυλίας), ἔχον 285 κατ. (1896).

* **Μίσκολτς** (Miskolcz). Πρωτ. τοῦ οὐγ-
 γρικοῦ κομιτάτου Βόρσοβ, ἔχουσα 43,096
 κατ. τῷ 1900.

* **Μισσορράχι.** Χωρίον τοῦ δήμου Τα-
 νίας (Κυνουρίας), ἔχον 658 κατ. (1896).

* **Μισσοχώρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Βοιῶν
 (Ἐπιδ. Διμηρᾶς), ἔχον 782 κατ. (1896).

* **Μισσισσιππης** (Mississippi). Ἡ ἀπὸ
 τοῦ ποταμοῦ τούτου κληθεῖσα βορειοαμερι-
 κανικὴ πολιτεία (Μισσισσιππη) εἶχε τῷ
 1900 πληθυσμὸν 1,551,270 ψυχῶν.

* **Μισσοῦρης** (Missouri). Ἡ βορειοα-
 μερικανικὴ πολιτεία Μισσοῦρη εἶχε τῷ
 1900 κατ. 3,106,665.

* **Μιστροῦς.** Χωρίον τοῦ δήμου Σπάρτης,
 ἔχον 579 κατ. (1896). Ἡ πόλις ποτὲ ἐπί-
 δοξος καθέδρα τῶν δεσποτῶν τῆς Πελο-
 ποννήσου διατηρεῖ εἰσὶ ἀφθονά τὰ μνη-
 μεῖα τῆς ὀργάνου αὐτῆς ἀρχῆς. Πλὴν βυ-
 ζαντιανῶν τινῶν εἰκῶν καὶ τῶν μεγαλο-
 πρεπῶν ἀνακτόρων τῶν Παλαιολόγων δια-
 κρίνονται ἐν Μ. οἱ ἐξῆς ναοί, ἀπαντες
 ἔργα τοῦ 14' καὶ 15' αἰῶνος, ἐλαχίστας
 ἔκτοτε ὑποστάνας μεταβολὰς τοῦ ἀρχι-
 τεκτονικοῦ σχεδίου. 1) Ἀγίος Δημή-
 τριος, ἡ καὶ μητρόπολις, κτισθεῖσα ὑπὸ
 τοῦ μητροπολίτου Κρήτης καὶ προέδρου
 Λακεδαιμονίας Νικηφόρου κατὰ τὰς ἀρχὰς
 τοῦ 14' αἰῶνος καίτοι καταντικρὺ τοῦ
 ἁγίου βήματος ἐπὶ τῆς βάσεως τοῦ στη-
 θαίου τῆς γυναικωνίτιδος διὰ μεγάλων ἀνα-
/>
 γλύφων γραμμάτων ἀναγινώσκεται: Ὁ
 κτίτωρ μητροπολίτης Λακεδαι-
 μονίας Ματθαῖος, οὕτως φαίνεται
 παράσημος κτίτωρ. Τὰ καὶ νῦν σωζόμενα
 κελιά τῆς μητροπέλειος ἀνεκαινίσθησαν
 τῷ 1754 ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου Ἀνανίου,

ὅστις ἐμαρτύρησεν ὑπὲρ πίστεως καὶ πα-
τρίδος σφαγείς κατὰ διαταγὴν τοῦ τούρκου
διοικητοῦ τοῦ Μωρέως ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς
κλίμακος τῆς μητροπόλεως, τῷ 1767,
κατηγορηθεὶς ὅτι μετέχει τῶν ἐπαναστα-
τικῶν συνωμοσιῶν. 2) Περὶ ἐλευθέρου,
πλησίον τῆς ἄλλοτε ὑπαρχούσης πόλεως
τῆς μεσοχώρας τοῦ Μιστρά. Ἡ ἀρχιτεκτο-
νικὴ τοῦ ναοῦ εἶναι τὰ μάλιστα ἐνδιαφέ-
ρουσα, παράδοξον δὲ τὸ ἐπὶ βράχου ἐκτι-
σμένον κωδωνοστάσιον αὐτοῦ. Ἐν τῷ νοφ
τῆς Π. ὑπῆρχε καὶ καλλιτεχνικώτατον
ἀνάγλυφον παριστῶν τὸν Ἰησοῦν ἐπὶ θρό-
νου, ὅπερ ἤδη κοσμεῖ τὸ Μουσεῖον τοῦ Μ.
3) Παντάνασσα, ἥτις ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ
πρωτοστράτορος τῶν τελευταίων Παλαιο-
λόγων Ἰωάννου Φραγκοπούλου. Κεῖται ἐπὶ
χώρου περιόπτου καὶ κοσμεῖται ἐξωτερικῶς
ὡς ὑπὸ ὠραίῳ κωδωνοστασίῳ καὶ στοᾶς,
ἐσωτερικῶς δὲ ὑπὸ κιόνων καὶ πολυτίμων
γρᾶνῶν. Κατὰ τὴν παράδοξον ἐν τῷ νοφ
τούτῳ ἐτάφησαν ὁ Μανουὴλ Καντακουζην-
ός, ὅστις ἐσφαλμένως ἐθεωρήθη καὶ κτί-
στωρ τοῦ ἱεροῦ τούτου καταγωγίου, ὁ Μα-
νουὴλ ὁ Λάσκαρης, εὐτινός καὶ ἡ εἰκὼν
εἶναι γεγραμμένη ἐν τῷ νάρθηκι, ἐπίσης
ἡ πρώτη σύζυγος τοῦ Κωνσταντίνου Πα-
λαιολόγου Θεοδώρα Τόκου, καὶ ἡ Κλεώ-
πα Βασιλέσσα σύζυγος τοῦ Θεοδώρου Πα-
λαιολόγου, ἀδελφοῦ τοῦ Κωνσταντίνου.
Νῦν ἡ Π. εἶναι μεταβδλημένη εἰς γυ-
ναικεῖαν μονήν. 4) Ἀγιοθεόδωροι τοῦ Βροντοχίου, ἡρεπω-
μένοι ἐν πολλοῖς. Ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τοῦ
ἀριστέρου παρεκκλησίῳ τοῦ ναοῦ παρί-
σταται ὁ Μανουὴλ Παλαιολόγος ἱκετευ-
τικῶς δεόμενος τῆς Θεοτόκου. Ὁ Μανουὴλ
αὗτος Παλαιολόγος φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ
τοῦ Ἰωάννου τοῦ Ε' υἱός, ὅστις ἀνελθὼν
εἰς τὸν βασιλεῖον θρόνον τοῦ Βυζαντίου,
περὶ τὸ τέλος τοῦ βίου ἐνεδύθη τῷ μονα-
χικῷ τριβάνιῳ. 5) Θεοτόκος ἡ ὁδη-
γῆτρια τοῦ Βροντοχίου. Ἐν αὐτῇ
σφίζονται κατὰ πολὺ ἡρεπωμένοι αἱ εἰκόνες
τοῦ Θεοδώρου καὶ Κωνσταντίνου Παλαιολό-
γου, ὡς καὶ τέσσαρα χρυσόβουλλα γεγραμ-
μένα κατὰ τοὺς τοίχους τοῦ δεξιοῦ τοῦ νάρ-
θηκος δωματίου. Τὰ χρυσόβουλλα ταῦτα
εἶναι σπουδαίοντα διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς
Πελοποννήσου κατὰ τὸν 14' αἰῶνα. Ἐπί-
σης πλὴν τῶν προειρημένων ναῶν ἀξιόλο-
γοὶ εἶναι ὁ τοῦ νεκροταφείου, ὁ τῆς Ἀγίας
Σοφίας πλῆθος τῶν ἀνακτόρων τῶν Πα-
λαιολόγων καὶ τὸ ἐκκλησίδιον τοῦ Ἀγίου
Ἰωάννου. Τὰ εἰρήσια τοῦ Μ. ἐμελέτησε
κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὁ Γάλλος βυζαν-
τινολόγος κ. Γαβριὴλ Millet, ὅστις θὰ ἐκ-
δόσῃ προσεγῶς μακρὸν περὶ τοῦ Μ. καὶ
ὅλου ἔργον, ἐδημοσίευσεν δὲ ἤδη τὸς ἐπι-
γραφὰς ἐν τῷ Bulletin de Corr. Hell.

1899. Πρὸς καὶ Ν. Βέη Τοῦ Μουζηθρᾶ τοῦ
καστρο, ἐν Παναθηναίῳ 1904.

Μιστράκι. Χωρίον τοῦ δήμου Κο-
λωνίδων (Πυλίας), ἔχον 107 κατ. (1896).

Μιστριώτης Γεώργιος. Ἐγενν.
ἐν Τριπόλει τῆς Πελοποννήσου τῷ 1840,
ἐσπούδασε δὲ φιλοσοφίαν ἐν τῷ ἔθν. πα-
νεπιστημίῳ καὶ εἰτα δις μετασχὼν καὶ βρα-
βευθεὶς ἐν τῷ Ῥοδοκανακίῳ διαγωνισμῷ
διὰ τὰς διατριβάς Περὶ τοῦ πολι-
τεύματος τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων
καὶ Περὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου τοῦ
ἡρωικοῦ αἰῶνος, ἀπεστάλη εἰς Γερ-
μανίαν ὡς ὑπότροφος ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως
καὶ ἐσπούδασεν ἐν Λειψία καὶ Βερολίνῳ.
ἔνθα συνέγραψε πρὸς ταῖς ἄλλαις διατρι-
βαῖς τὴν Ἱστορίαν τῶν Ὀμηρικῶν ἑπῶν.
δι' ἧς ἐγένετο ὑψηλῆς τοῦ ἔθν. πανεπι-
στημίου τῷ 1867. Τῷ 1868 διωρίσθη καθη-
γητῆς τούτου καὶ ἐπὶ 34 ἔτη διδάσκει
γραμματολογίαν καὶ Ἑλληνας συγγραφάς,
ὧν ἐξέδωκε μετὰ σχολίων ἐρμηνευτικῶν
ἐκδόσεων τὴν Ἰλιάδα τοῦ Ὀμήρου, ἐκιν-
τὸν Σοφοκλῆς, τὴν Μήδειαν, τὴν Ἰφιγέ-
νειαν ἐν Ταύροις καὶ τὸν Ἰππόλυτον τοῦ
Εὐριπίδου, τοὺς ἀξιολογωτέρους τῶν Πλα-
τωνικῶν διαλόγων (Φαίδωνα, Γοργίαν,
Πρωταγόραν, Ἀπολογίαν Σωκράτους, Κρί-
σιωνα, Λάχην, Χορμίδην, Μενέξενον), ἐσχά-
τως δὲ τὸν Προμηθεὺς δεσμώτην τοῦ Λι-
σχύλου, τὰς Τραγικίας τοῦ Σοφοκλέους
καὶ τὸν Θεουκιδῆν. Πολλῶν ἐξ αὐτῶν ἐγέν-
οντο καὶ 2 καὶ 3 ἐκδόσεις. Πρὸς τούτοις
ἐξέδωκεν ἑλλην. γραμματολογίαν ἀπὸ τῶν
ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς ἀλώσεως
τῆς Κων/πόλεως. Εἶναι δὲ σύμβουλος τῆς
Ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας, ἀντιπρόεδρος τῆς
Φιλολογικῆς ἐταιρείας, πρόεδρος τῆς
Ἑταιρείας τῶν φίλων τοῦ λαοῦ καὶ τῆς
Ἑταιρείας πρὸς διδασκαλίαν ἀρχαίων ἐρα-
σμάτων.

Μιστακάτα καὶ Δεμουτσάντζα.
Χωρίον τοῦ δήμου Ὀμαλῶν (Κρανταί),
ἔχον 104 κατ. (1896).

* **Μιστάτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ποταμίων
(Κυθήρων), ἔχον 503 κατ. (1896).

* **Μισταῦα** (γερμ. Mitau). Πρωτ. τοῦ
Ῥωσσοῦ κυβερνήτου Κευρλανδίας καὶ τῆς πε-
ριφέρειας Μ. (151,396 κατ.), ἔχουσα τῷ
1897 κατ. 35,011.

Μισταυτοῦς Τηλέμαχος. Ἐγεν-
νῆθη ἐν Πανασσίδι τῷ 1869, σπούδασε δὲ
τὴν ἱατρικὴν ἐν Ἀθήναις διωρίσθη ἑωυτε-
ρικὸς ἱατρός ἐν τῷ Δρομοκαίτεω φρενικο-
μείῳ καὶ ὡς τοιοῦτος ἐδημοσίευσεν ἑλλην.
μετάφρασιν τῆς «Κλινικῆς πραγματείας
περὶ φρενικῶν νόσων» τοῦ Γερμανοῦ Schöle
(1894). Εἰτα μετέβη εἰς Παρίσιον, Βερο-

γίνον καὶ Μόναχον πρὸς τελειωτέρας σπουδᾶς, ἐν τῷ μεταξὺ δὲ ἐδημοσίευσε διαφορῶς διατρίβας, ἐν ἰδίῳ μὲν φυλλαδίῳ «Περὶ τοῦ κυανοῦ οἰδήματος τῶν ὕστε-
ρικῶν» (1896), ἐν περιοδικῷ δὲ ἄλλας, ὡς «Περὶ παθολογικῆς ἀνατομίας τῆς ἐπι-
ληψίας» (ἐν Πρακτ. τοῦ Β' ἑλλην. ἱατρ. συνεδρίου), «Περὶ λέπρας» (ἐν Πρακτ. τοῦ περὶ λέπρας συνεδρίου 1897) καὶ «Ἐγκυ-
κλιολογικαὶ δ' ἐν Ἀθήναις ἐγένετο ὑψηλῆς τῆς τοῦ πανεπιστημίου ὑποθαλῶν διατρι-
βὴν «Περὶ ἐκφύλων», δις μέχρι τοῦδε ἐκ-
δόθεισαν.

* **Μετζιαλάτικα.** Χωρίον τοῦ δήμου Λαγκλιωτῶν (Παξῶν), ἔχον 168 κατ. (1896).

Μίτρα (Ζωολ.). Γένος μαλακίων γασ-
τροπόδων προσωδραγγίων βαρυγλώσσων,
χαρακτηριζόμενον ὑπὸ λόγχης μακρᾶς, ὀ-
ξυλήκτου, πυργωτοῦς, λείας καὶ στιλπνῆς
ἐξωθεν, ἐχούσης στόμιον ἐπίμηκες καὶ βα-
θεῖαν ἐντομὴν ὑποδοχομένην τὸν σίρωνα.
ὑπάρχουσι 400 γινώστὰ εἶδη ἐν ταῖς θα-
λάσσαις τῶν τροπικῶν χωρῶν. Μέγιστον
δὲ πάντων τῶν εἰδῶν καὶ περικαλλέστατον
τὴν λόγχην εἶναι: Μ. ἡ παπικὴ (Mitra
papalis) ὅθους 12 ὕψκ. μετὰ λόγχης λευ-
κῆς ἐρυθροστικτοῦ.

* **Μιτροβίτσα** (Mitrovicza). Πόλις
τοῦ κομητᾶτος Συρμίας ἐν τῇ αὐστριακῇ
Κροατοσλαβονίᾳ, ἔχουσα τῷ 1900 κ. 11,518.

Μιτροβίτσα. Πόλις τοῦ τουρκικοῦ
βιλαγιῶ Κοσσουροπέδιου, ἐπὶ τοῦ Ἰβάρ,
συνδεομένη μετὰ τῶν Σκοπείων διὰ σι-
δηροδρόμου. ἔχει περίπου 4,000 κατ.

Μιτσοακᾶν (Michoacan). Πολιτεία
τοῦ Μεξικοῦ, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 935,849.

* **Μιττβάϊδα** (Mittweida). Πόλις τῆς
Σαξονίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 16,119.

Μίτωσις. Βλ. Πυρηνοκίνησις.

* **Μιχαήλ.** Ἐν τῷ ἄρθρῳ περὶ Μ. Α' τοῦ «Ραγκαθέ (ἐν τ. Β' σ. 375) ἐν στίχῳ 4 γράπτειν «οὐδὲν Σταυράκιον» ἀντὶ τοῦ «οὐδὲν Μαυρίκιον».

* **Μιχαηλόσκαγα** Στανίτσα (Mi-
chajlowskaja Staniza). Πολίχνη (στανίτσα)
τῆς ῥωσ. περιφέρειας Χόπερ ἐντὸς τῆς
περιοχῆς τῶν Κοζάκων τοῦ Ταναΐδος, κει-
μένη ἐπὶ τοῦ Χόπερ καὶ περικυκλωμένη
ὑπὸ λιμνῶν· ἀριθμεῖ 27 χιλ. κατ. διανερ-
γούντων 3 ἐτησίως ἐμπορικὰς πανηγύρεις.

Μιχαλίτσιον. Χωρίον τῆς Μικρᾶς
Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ πρὸς Β τῆς Νικομηδείας
καὶ εἰς ὠριαίαν ἀπ' αὐτῆς ἀπόστασιν, ὅν
δὲ διάφορον τοῦ πρὸς Δ τῆς Ἀρτυνίας
λίμνης κειμένου Μ. τῆς πάλαι Μηλητοπό-
λεως (βλ. λ.). Τὸ Μ. κτισθὲν πιθανῶς ἐπὶ

Βυζαντινῶν ἴσως ὑπὸ Μιχαήλ Παλαιολόγου,
ἀδελφοῦ τῆς Μαρίας Παλαιολογίνης, ἔχει
1600 κατ. ἀπαντας Ἑλλήνας ἐξαρτωμέ-
νους ἐκκλησιαστικῶς ἐκ τῆς μητροπόλεως
Νικομηδείας, συντηροῦντας ἀστικὴν σχο-
λὴν καὶ παρθεναγωγεῖον, διατηροῦντας δ'
εἰσέτι πολλὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ ἔθιμα, λα-
λοῦντας γλῶσσαν διάφορον τῆς τῶν νῦν Νι-
κομηδέων καὶ ἀσχολουμένους περὶ τὴν ἀμ-
πελουργίαν, κηπουρικὴν, τεκτονικὴν κλπ.
Τὸ ὕδωρ τοῦ ἐν Μ. ἀγιάσματος τοῦ προ-
φήτου Ἡλίου κειμένου ἐπὶ ὄρους τουρκι-
στὶ Τζενέ-βαγὶ ὀνομαζομένου εἶναι μεταλ-
λικόν, χρησιμεῖον πρὸς ἱασιν τῶν λιθιά-
σεων. [Γρ. Σ.Ι.]

* **Μιχόζ.** Χωρίον τοῦ δήμου Δύμης (Πα-
τρῶν), ἔχον 193 κατ. (1896).

* **Μιλάδα.** Πρωτ. περιφέρειας (90,409
κατ.) τοῦ ῥωσικοῦ κυβερνεῖου Πλότσκ,
ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 13,449.

Μνημόσυνον καλεῖται ἡ ἱεροτελε-
στεία ἣν τελεῖ ἡ Ἐκκλησία ὑπὲρ τῶν κε-
κοιμημένων, εὐχαμένη ὑπὲρ συγχωρήσεως
καὶ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν αὐτῶν. Ἡ ση-
μασία τῶν Μ. εἶναι ἡ ἐξῆς κατὰ τὴν ὀρ-
θόδοξον διδασκαλίαν: «Ὅσοι ἀποβήσκει-
σιν εἰς κατάστασιν οὐχὶ τελείας ἀναγεν-
νήσεως, ὑπερέρουσιν εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν
ὀλίψεις τινὰς οὐχὶ πρὸς ἐξιλίεωσιν τοῦ
θεοῦ, ἀλλ' ὡς πατρικὰς τιμωρίας πρὸς
τελείαν διόρθωσιν αὐτῶν· ὅπως ἀπαλλα-
χθῶσι τῶν ὀλίψεων τούτων, πολὺ συντε-
λοῦσιν αἱ προσευχαὶ καὶ αἱ ἐλεημοσύναι
τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ζώντων ὡς καὶ αἱ λειτουργ-
γίαι καὶ τὰ μνημόσυνα». Τὴν διδασκαλίαν
ταύτην παραδέχεται καὶ ἡ Παλαιοκαθολι-
κὴ ἐκκλησία, ἡ Ἀρμενικὴ, Κοπτικὴ, Ἀ-
βηθυνιακὴ, Ἰακωβιτικὴ καὶ Νεστοριανή·
καὶ ἡ Καθολικὴ δὲ καὶ ἡ Ἀρμενοκαθολικὴ
παραδέχονται ὅτι τὰ βάσανα τῶν ἐν τῷ κα-
θαρτηρίῳ πυρὶ εὐρισκομένων δύνανται νὰ ἐ-
λαττωθῶσι διὰ τῶν λειτουργιῶν, μνημοσύ-
νων καὶ προσέτι διὰ τῆς θανάσεως τοῦ πάπα
τοῦ συγχωρεῖν τὰς ἁμαρτίας, ἐνῶ οἱ Δια-
μαρτυρομένοι ἀπορρίπτουσι καὶ καθαρ-
τήριον πῦρ καὶ μνημόσυνα. Κατὰ τὰ μνη-
μόσυνα προσφέρονται κόλλυβα, διότι ὁ ἐξ
οὐ κατασκευάζονται ταῦτα σίτες σπειρό-
μενος εἰς τὴν γῆν καὶ σηπόμενος καὶ πάλιν
ἀναβλαστάνων εἶναι σύμβολον τῆς μελ-
λούσης ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν. Τελοῦνται
δὲ τὰ Μ. κατὰ ἀποστολικὴν διάταξιν
«τρίτα διὰ τὸν διὰ τριῶν ἡμερῶν ἐγερθέντα,
καὶ ἑνάτα, εἰς ὑπόμνησιν τῶν περιόντων καὶ
κεκοιμημένων, καὶ τεσσαρακοστά, Μωϋσῆν
γὰρ οὕτως ὁ λαὸς ἐπένησε, καὶ ἐνιαύσια
ὑπὲρ μνείας αὐτοῦ (δηλ. τοῦ κεκοιμημέ-
νου)». Παρὰ δὲ τῷ ἱερῷ Ἀμβροσίῳ ὀρίζε-
ται καὶ ἡ ἐβδόμη ἡμέρα ἀπὸ τοῦ θανάτου,

ἵνα ὁ κατὰ τὴν ἐβδόμην ἡμέραν ἀναπαυθεῖς μετὰ τὴν δημιουργίαν Θεὸς ἀναπαύσῃ καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ κεκοιμημένου. Ἡ κανονικὴ διάταξις τῆς ἐρθεοδόξου ἐκκλησίας περὶ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος καθ' ἣν πρέπει νὰ τελεῖται τὸ μνημόσυνον εἶναι ὅτι οἱ μὲν ἐν Σαββάτῳ ποιοῦντες καλῶς ποιοῦσιν ὡς τὴν ἀρχαίαν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας φυλάσσοντες, οἱ δὲ ἐν Κυριακῇ οὐχ ἀμαρτάνουσιν κατὰ τὸ θέσπισμα τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης πατριάρχου Θεοδοσίου (1772).

* **Μοβίλ** (Mobile). Πρωτ. κομητίς ἐν τῇ Βορείᾳ μερ. πολιτεία Ἀλαβάμα, μετὰ 38,469 κατ. τῷ 1900.

Μογκέρ (Moguer). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῇ Ἰσπαν. ἐπαρχίᾳ Χουέλβα. ἐπὶ τῆς στομαλίνης τοῦ Ρίο Τίντο, ἔχουσα οἰκισμὸν καὶ 7,689 κατ. (1897).

Μογκτσέ ἢ Μεγκτσέ. Πόλις τῆς σινικῆς ἐπαρχίας Ὑν-νάν, μετὰ 12 χιλ. κατ. καὶ ἀκραιότετον ἐμπορίον.

* **Μόδενα** (Medena). 1) Ἐπαρχ. τῆς Ἰταλίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 31,804. — 2) Πρωτ. αὐτῆς, μετὰ 64,843 κατ. (ὡς ἐῆμος).

* **Μόδικα** (Modica). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχ. Συρακουσῶν ἐν Σικελίᾳ, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 48,962.

* **Μόδιον**. Χωρίον τοῦ δήμου Τιθερέας (Ασκριδος), ἔχον 603 κατ. (1896).

* **Μόδλιγγ** (Modling). Πρωτ. διαμερίσματα ἐν τῇ Κάτω Αὐστρίᾳ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 15,304 (ὡς ἐῆμος).

Μοδρηνή (Μόδρα παρὰ Στράβωνι, τανῦν δὲ τουρκ. Μουδουρλή). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ἀρδευομένη ὑπὸ παραποτάμου τοῦ Σαγγαρίου ὀνομαζόμενου Γάλλου ἐν τῇ ἀρχαιότητι (νῦν δὲ Ταρκαλί-σού, ποταμὸς τῆς Ταρκαλίας). Ἡ Μ. εὖσα ὑποδιοικήσας ὑ-αγεμένη ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Βιθυνίου (Μπόλου) καὶ τὴν νομαρχίαν (βίλαγιέτ) Κασταμονῆς, ἔχει 4,000 κατ. ἀπαντας Ὀθωμανούς, ἀσχολουμένους περὶ τὴν γεωργίαν καὶ ἰδίᾳ περὶ τὴν βελονοποιάν. καὶ ἐξάγει ὀνομαστὸν τυρὸν γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Μουδουρλή-πεῖνιρι (τυρὸς τῆς Μοδρηνῆς, ὅτι πάλαι Σαλωνίτης τυρὸς τοῦ Στράβωνος). Ἡ Μ. ἐπὶ Βυζαντινῶν περιελαμβάνετο κατὰ τὸν Περφυρογέννητον ἐν τῷ ἑκτῷ ἔμμετι τῶν Βουκελλαρίων καὶ ἦτο ἔδρα ἐπισκόπου ὑπαγομένου ὑπὸ τὴν Νικαίας μητροπολίτην. Προσεκτῆσται δ' ἐπὶ Βυζαντινῶν φήμην τινὰ διὰ τὸ ὀχυρὸν αὐτῆς φρουρίον. Τὰ τείχη τοῦ φρουρίου τούτου ὠκισμένη ἐκ χαλίκων φαίνονται λίαν ὀψίμου ἐποχῆς, ἐν τοῖς ἐνδόν δ' αὐτοῦ ἀποτετεγισμένου καὶ στερουμένου πηγῶν

καὶ φρεάτων οἰκοῦσιν οἰκογένεαι ὀθωμανικαί, ὑδρευόμεναι ἐκ δεξαμενῆς. Ἡ Μ. διηρπάγη τῷ 1289 ὑπὸ τοῦ Ὁσίου Μετὰ δὲ τὴν ὑπὸ τῶν Τούρκων κατὰ τὴν αὐτῆς οὐδεὶς Ἑλλήν κάτοικος ἐν αὐτῇ σώθη, βραδύτερον δὲ ἐκοσμήθη διὰ τοῦ μὲν ἄνευ ἀνεγερθέντων ὑπὸ τῶν σουλτ. Βαγιαζήτ τοῦ Α' καὶ Σουλεϊμάν τοῦ Ἐχει λείψανά τινὰ προγενέστερα τῆς Ἰσταντικῆς ἐποχῆς καὶ τινὰς ἐπιγραφὰς ροσιευθεῖσας ὑπὸ G. Perrot (Explor. archéol. σ. 59). [Γρ. Σ. Ι.]

Μοέρο-Μιάτα. Λίμνη τῆς τρώας Ἀφρικῆς, ἔχουσα ἐπιφάνειαν τεγμ., ἀνακαλυφθεῖσα δ' ὑπὸ τοῦ Λατῶνος.

* **Μοζαμβίκη** (Mozambique). Ἡ ἀποτελεῖσα μέρος τῆς πορτογαλικῆς κατωτικῆς Ἀφρικῆς. Ὁ γενικὸς διευθ. ἀπὸ τοῦ 1898 ἐδρεύει ἐν Λουρένσο νῆξ (βλ. λ.).

* **Μόθερβελ** (Motherwell). Πόλις σκωτικῆς κομητίας Λάναρκ, μετὰ 3 κατ. τῷ 1901.

* **Μοῖρα**. Χωρίον τοῦ δήμου Πατρῶν, ἔχον 264 κατ. (1896).

* **Μοιράκα**. Χωρίον τοῦ δήμου Ὀπίων (Ἡλείας), ἔχον 308 κατ. (1896).

Μοιραλή. Χωρίον τῆς Μακεδον. ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Ἀνασελίτσης, περὶ τοὺς 600 Ἑλλήνας κατ., διατηροῦσιν ἀστικὴν σχολήν.

* **Μοίραλι**. Χωρίον τοῦ δήμου Πατρῶν (Πατρῶν), ἔχον 241 κατ. (1896).

Μοιρασάνι. Χωρίον τῆς Μακεδον. ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Ἀνασελίτσης, περὶ τοὺς 600 Ἑλλήνας κατ., διατηροῦσιν ἀστικὴν σχολήν.

Μοῖρες. Χωρίον τοῦ δήμου Περσίου τῆς ἐπαρχίας Καϊνουργίου (Ἡριου) τῆς Κρήτης, ἔχον 240 κατ. (1896).

* **Μοῖρους**. Χωρίον τοῦ δήμου Δίτσης, ἔχον 667 κατ. (1896).

Μοκασσένος ἦτοι Ἀγκιστροδὸν ὁ εὐστροφός (Ancistrodon contortrix). Γένος ἰσθλῶν ὄφειν ἐκ τῆς οἰκῆς τῶν Κροταλιδῶν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. Τυγχάνουσιν ἐπιφοδωρότερον Κροταλίου ὡς ἐκ τῆς μείζονος εὐκλείας αὐτῶν.

Μόκατα. Ἀρχαία πόλις τῆς νίας μνημνευμένη ὑπὸ Στεφάνου τῆς Ἰσταντικῆς καὶ κειμένη πιθανῶς ἐγγὺς ἡλείας τῆς ἐν Πόντῳ. [Γρ. Σ. Ι.]

* **Μοκέγουα** (Moquegua). Ἐν τῇ Περουβίᾳ, ἔχουσα τῷ 1896 κατ. 4

* **Μόλα δι Βάρι** (Mola di Bari). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχίας Βάρι, μετὰ 13,962 κατ. τῷ 1901.

* **Μολάου.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ἀτωπεῦ (Ἰπιδ. Λιμηρᾶς), ἔχουσα 1,500 κ. (1896).

* **Μολεντσικό.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀργιθέας τοῦ νομοῦ Καρδίτσας, ἔχον 292 κατ. (1896).

* **Μολόγας.** Ἀριστερὸς παραπόταμος τοῦ Βόλγα, πηγάζων ἐν τῷ κυβερνεῖω Τβέρ καὶ ἐκβάλλων μετὰ ῥεῦν 547 χμ., ὧν 216 πλωτά.

* **Μολόση.** Χωρίον τοῦ δήμου Φύλλου τοῦ νομοῦ Λαρίσης, ἔχον 111 κ. (1896).

* **Μόλου.** Κώμη τῆς ἀσιατικῆς Τουρκίας, ὑπαγεμένη ὑπὸ τὴν διοίκησιν καὶ τὴν μητρόπολιν Καισαρείας, ἥτις ἐν τῷ βορείῳ τμήματι κεῖται, καὶ ἔχουσα 500 κατ., ὧν 50 Ἑλλήνες τουρκόφωνοι μετὰ νοῦ καὶ ἀνευ σχολῆς. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Μολόχα.** Χωρίον τοῦ δήμου Δολάπων (Εὐρυτανίας), ἔχον 203 κατ. (1896).

* **Μολφέττα** (Molfetta). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχ. Βάρι, ἔχουσα 40,135 κ. (1901).

* **Μόμμσεν** (Mommson) Θεόδωρος. Ἀπεθνε τῇ 1 Νοεμβρ. (ν.) 1903.

* **Μομπελλιέ** (Montpellier). Πρωτ. τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Ἑρώ, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 65,001.

* **Μομφερράτος.** 1) Ἰωσήφ. Ἀπέθ. τῷ 1888. Βλ. βιογραφίαν ὑπὸ Π. Πανᾶ. — 2) Ἀντ. ὠν. ὁς. Βλ. ἐν τέλει τοῦ τόμου τούτου.

* **Μονάγαν** (Monaghan). Ἡ κομητιὰ αὕτη τῆς ἐπαρχίας Οὐλστερ ἐν Ἑλλανδίᾳ εἶχε τῷ 1901 κατ. 74,505.

* **Μονάδες** (ἤλεκτρ.). Βλ. Ἠλεκτρικὰ μέτρησεις.

* **Μονανδριά** κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Λινναίου καλεῖται τάξις φυτῶν ἐχόντων ἄνθη μονοστήμενα.

* **Μοναστηράκι.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλευσίνος (Πορτυνίας), ἔχον 664 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγιάφων (Εὐρυτανίας), ἔχον 393 κατ. — 3) Κώμη τοῦ δήμου Ἀνακτορίου (Βονίτσας καὶ Ξηρομέρου), ἔχουσα 1,252 κατ. (1896).

* **Μοναστηράκι.** Πρωτ. τοῦ δήμου Παναχραίων τῆς ἐπαρχίας Ἀμαρίου (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 337 κ. (1900).

* **Μοναστήρι.** Χωρίον μεσόγειον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Μελοίνῃ Ἀφρα, ἀπέχον 3 ὥρας ΒΔ τῆς κώμης Γενί-Λιμάν (νέος λιμὴν), ὑπαγόμενον ὑπὸ τὴν ὑποδιοικήσιν Καραμπόρων καὶ τὴν νομαρχίαν Σμύρνης καὶ ἔχον περὶ τοὺς 300 κατ., ὧν

περί τοὺς 30 Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες τουρκόφωνοι, ἐκκλησιαστικῶς ὑπαγόμενοι τῷ Κρήνης, ἐπισκόπῳ τῆς μητροπόλεως Ἐρέσου, καὶ συντηροῦντες δημοτικὴν σχολὴν καὶ θεολογικὴν ναύσκον τοῦ προσήτου Ἡλίου. Τὸ χωρίον ἐπωνομάσθη ἀπὸ τῶν ἐρειπίων βυζαντινῆς μονῆς κειμένων 1/2 ὥραν μακρὰν καὶ πρὸς Ν αὐτοῦ. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Μοναστήριον ἢ Βιτώλια.** Ἡ πόλις αὕτη τῆς Μακεδονίας, πρωτεύουσα τοῦ ὁμωνύμου βιλαετίου, ἔχει κατὰ τὴν νεωτέραν ἀπογραφὴν 50,000 περίπου κατ., ἐξ ὧν 20 περίπου γιλ. Ἕλληνες, 17,000 Ὀθωμανοί, 5,000 Βούλγαροι, περὶ τοὺς 5 γιλ. Ἰουδαῖοι καὶ τινες Σέρβοι καὶ Ῥωμοῦνοι. Νεωστὶ κηρύχθη ἡ πόλις διὰ τῆς ἀνεγέρσεως διαφόρων κτιρίων, ἐν οἷς ἡ στρατιωτικὴ τουρκικὴ σχολὴ καὶ ἡ τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ δύο ἐργαστήρια τσογῶν ἐν τοῖς περιχώροις. Ἀπὸ τοῦ 1897 παρά λόνον ἐγκοιτεστάθη αὐτῇ βουλγαρικὴ μητρόπολις. Σπουδαίως συντελεῖ εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς πόλεως ἡ ἀπὸ τινῶν ἐτῶν ἱδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐταιρείας τῶν Ἀνατολικῶν σιδηροδρόμων γραμμὴ Θεσσαλονίκης—Μ.

* **Μοναστήριον** (Münster). Πρωτ. τῆς πρῶταικῆς Βεστροφλίας καὶ ἰδίου νομοῦ αὐτῆς (7253 χμ. μετὰ 699,583 κατ.). ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 63,754. Τῷ 1902 ἡ ἐκεῖ ἀκαθήμεία, προστεθείσης νομικῆς σχολῆς, ἀνυψώθη εἰς πανεπιστήμιον.

* **Μόναχον.** 1) Monaco. Ἡγεμονία, ἔχουσα τῷ 1896 κατ. 15,180. — 2) München Πρωτ. τῆς Βαυαρίας, ἔχουσα κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1900 κατ. 499,982.

* **Μονδῶρ** (Mont-Dore). Χωρίον τῆς Γαλλίας, κείμενον ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὄρεων τῆς Κάτω Ὠβέρνης εἰς ὕψος 1050 μ. καὶ ὅν περιώνυμον διὰ τα μεταλλικὰ αὐτοῦ ὕδατα. Εἶναι ταῦτα δισπνθρακοῦχα, σιδηροῦχα, νατριοῦχα καὶ ἀρσενικοῦχα καὶ ὠφελουσί κατὰ τῆς σωματιώσεως τῶν πνευμόνων, κατὰ τοῦ ἀσθματος, τῆς χρονίας βρογχίτιδος, τῆς χοιραδώσεως, τῆς ἀρθριτικῆς δυσπεψίας κτλ.

* **Μονεμβασία.** Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Ἐπιθ. Λιμηρᾶς, ἔχουσα 495 κατ. τῷ 1896. Ὁ δὲ δήμος Μ. εἶχε τότε 5,123 κατ.

* **Μονή.** Χωρίον τοῦ δήμου Τυλίσσου τῆς ἐπαρχίας Μαλεβιζίου (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 287 κατ. (1900).

* **Μονή.** Χωρίον τοῦ δήμου Τραγαίας (Νάξου), ἔχον 379 κατ. (1896).

* **Μονλυσόν** (Montluseon). Πόλις τοῦ

γαλλικού νομού Άλλιέ, μετά 32,661 κατ. τῷ 1901.

* **Μόνμοθ** (Monmouth), Ὁ πληθυσμὸς τῆς ἀγγλικῆς ταύτης κομητείας ἀνῆρχετο τῷ 1901 εἰς 292,327 ψυχάς.

Μονοβλεφαριδοειδῆ (Bot.) Οἱ κογένεια μυκήτων ἐκ τῆς τάξεως τῶν Ὀμομυκήτων, περιλαμβάνουσα τὰ γένη τῶν Μονοβλεφαριδῶν ἀναπτυσσομένων ἐν τοῖς ὕδατιν, ἔχουσιν θαλλὸν ὅμοιον πρὸς τὸν τῶν Περὸνσποριδοειδῶν, πολλαπλασιαζομένων δε διὰ ζωσπορίων μετὰ μονοδικῆς βλεφαριδος, διαπλασσομένων κατὰ τὸ ἀκρον τῶν νημάτων. Διακρίνονται τῶν Ὀμομυκήτων, διότι δύνανται ν' ἀναπαραχθῶσι καὶ δι' ὧν σχηματιζομένων ἐκ τῆς συζεύξεως ὁσφορίας μετὰ ἀνθροζωιδίου μονοβλεφαριδοειδοῦ.

Μονόγαμα καλοῦνται ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ πολύγαμα τῶν ζώων ὅσα κατὰ τὸν κοῖρον τῶν ἐρώτων ἢ τῆς ἐγκυίας αὐτῶν μένουσι μεθ' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ θήλεος, ὡς λ. γ. ἡ περιστέρα, ὁ σκίουρος κτλ.

Μονόγυνα καλοῦνται ἐν τῷ λινναϊκῷ συστήματι τῶν φυτῶν ὅσα ἔχουσιν ἄνθη μονόπερα· μονόγυνία δὲ ὁμὰς φυτῶν ἐν ἐκείνῃ τάξει ἔχόντων ἄνθη μονόγυνα.

* **Μονόδρυ.** Χωρίον τοῦ δήμου Αὐλῶνος (Καρυστίας), ἔχον 454 κατ. (1896).

* **Μονοκαρυά.** Χωρίον τοῦ δήμου Τελεθρίου (Σηροχωρίου), ἔχον 374 κ. (1896).

Μονομερῆ ἢ **Μονομερίδια** καλοῦνται τῶν ζώων ὅσα ἀποτελοῦνται ἐκ μοναδικοῦ τμήματος ἢ μέλους, ὡς λ. γ. τὰ Τρογοβόρα (βλ. λ.) καὶ τὰ Βρυζόφα (βλ. λ.).

* **Μονοπαλῶτα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ἀνωγητῶν (Πάλλης), ἔχουσα 892 κ. (1896).

Μονοπληγία καλεῖται ἡ τῆς κινητικότητος κατὰλυσις, ἣτοι παράλυσις τῶν μυῶν ἐνὸς μόνοι ἀκρου καὶ λέγεται Μ. βραχυόνιος ὅταν παραλύσῃ τὸ ἑτερον τῶν ἄνω ἀκρων καὶ Μ. μηριαία ὅταν παραλύσῃ τὸ ἑτερον τῶν κάτω ἀκρων. Αἷτια θανάσιμα νὰ προκαλέσῃσι τιαύτην κατάστασιν εἰσι· α') βλάβη ἀπὸ τραυματισμοῦ ἢ συμπίεσεως τῶν περιφερειακῶν νεύρων ἢ τῶν ριζῶν αὐτῶν· β') συμπίεσις ἐτεροπλευρὸς τοῦ νωτιαίου μυελοῦ συνεπαγομένη καὶ ἀνασθησίαν τοῦ συμμέτρου μέλους ὡς ἐν τῇ μηριαίᾳ μονοπληγίᾳ· γ') καταστροφή ἐκ μαλακώσεως τῶν προσθίων κερῶν τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, ὡς συμβαίνει ἐν τῇ παιδικῇ παράλυσει· δ') ἕνεκα συνθλάσεως τοῦ χροαίου ἢ ὀγκου ἢ ἐστίας μαλακώσεως περιγγραπτος βλάβη τῶν κινητικῶν κέντρων τοῦ ἐγκεφάλου· ε') νευροπάθεια ὑστερική συνεπαγομένη καὶ ἀναισθησίαν τοῦ παραλύτου μέλους. Ἡ θε-

ραπεία ἀνάλογος πρὸς τὸ ἐκάστοτε ἐνεργήσαν αἷτιον. [P.N.B.]

Μονοροδέα (Bot.). Γένος γουτεφῶρων φυτῶν, περιλαμβάνον δένδρα τῆς Βρασιλίας καὶ Γουιάνης ἔχοντα φύλλα ἀντιθέτως διατεταγμένα, κλάδους ὀριζοντίως φερομένους, ἀνθὴ λευκά. Κακῶς ἀπιδίδον ἄλλοτε εἰς τὸ εἶδος Μ. τὴν κοκκίνην (Monorobea coccinea) τὴν πρὸς πίσσωτιν λάρβων καὶ σχοινίων καὶ κατασκευὴν πυρσῶν χρησιμεύουσαν μανιορρητίνην (résine de Mani), ἥτις ὄντως προέρχεται ἐξ ἄλλου δένδρου, τῆς Συμφωνίας τῆς σραμφοῦρου.

Μονοτροποειδῆ. Οἰκογένεια φυτῶν πολλὴν συγγένειαν ἔχουσα πρὸς τὰ Ἐρικοειδῆ, περιλαμβάνουσα δώδεκα γνωστὰ εἶδη φυτῶν παρασίτων ἐπὶ τῶν ριζῶν τῶν δρυῶν, τῶν φηγῶν, τῶν πικύων τῶν εὐκράτων χωρῶν τοῦ βορείου ἡμισφαίριου. Πρωτοπον γένος εἶναι Μονοτρόπη ἢ ὑπὸ πίτυν (Monotropia hyrporitys), φυτὸν σπερμμενον χλωροφύλλης, ὅμοιον πρὸς τὴν Ὀροδάγγην, εὐρισκόμενον ἐν ὄρεσιν τοῖς δάσυσιν ὕψους περὶ τὰ 1500 μ. Ἐνταῦθα ὑπάγεται καὶ τὸ γένος Σαρκῶδες τὸ αἱματόχρουν (Sarcodes sanguinea), φυτὸν τῆς Καλιφορνίας.

Μονοφατσίον ἐπαρχία τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου τῆς Κρήτης. ἔχει 9,164 κατ. κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1900.

Μονοφυδοντα καλοῦνται τῶν θηλαστικῶν ὅσα καθ' ὅλον τὸν βίον αὐτῶν ἐμφανίζουσι μίαν καὶ μόνην ὀδοντοφυΐαν. Τοιαῦτα εἶναι ἐκ τῶν Κτηνῶν τὰ Ὀδοντοκῆτῃ καὶ ἐκ τῶν Νωθῶν τὰ Ὀμόδοντα.

* **Μονρεάλε** (Monreale). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχίας Πανόριου ἐν Σικελίᾳ, ἔχουσα τῷ 1901 ὡς δήμος 23,778 κατ.

* **Μονρουῶς** (Montrouge). Προάστειον τῶν Παρισίων, ἔχον τῷ 1901 κατ. 16,833.

* **Μόνς** (Mons). Πρωτ. τῆς βελγικῆς Ἀνωνίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 27,015.

* **Μόνστερ** (Munster). Ἡ ἐπαρχία αὕτη τῆς Ἱρλανδίας εἶχε τῷ 1901 κατ. 1,075,075.

* **Μοντάννα** (Montana). Μία τῶν πολιτειῶν τῆς Βορείου. συμπολιτείας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 243,329.

* **Μοντγόμερ** (Montgomery). 1) Κομητεία τῆς Οὐαλίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 54,892. — 2) Πρωτ. τῆς Βορειοαμερικ. πολιτείας Ἀλαβάμας, μετὰ 30,346 κατ. τῷ 1900.

* **Μοντεβιδέο** (San Felipe de Montevideo). Πρωτ. τῆς Οὐρουγουάης, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 268,334.

Μοντεπέν (Xavier vicomte de Montepén). Γνωστότατος μυθιστοριογράφος Γάλλος, γενν. τῷ 1824 ἐν Ἀπρεμέν τοῦ νομοῦ Ἀνω Σώνη καὶ ἀποθ. τῷ 1902 ἐν Παρισίῳ. Κατὰ πρῶτον ὑπῆρξε μαθητὴς ἐν τῇ ἐν Παρισίῳ σχολῇ τῶν Παλαιῶν χειρογράφων, ἀνεμίχθη δ' ὕστερον εἰς τὴν ἐπαναστάσιν τοῦ 1848 καὶ ἐδημοσίευσε πολλοὺς πολιτικοὺς λιβέλλους. εἰτα δὲ ἐτράπη πρὸς τὸ μυθιστορημα τῶν ἐπιφυλλίδων, ὅπερ κατέστησεν αὐτὸν δημοτικώτατον. Ἐκ τῶν ἀπείρων αὐτοῦ μυθιστοριῶν αἰτίνας ὕστερον ἐξεδόθησαν χωριστὰ διακρίνεται κατ' ἐξοχὴν ἡ «Ἀρτοπωλις ἢ Ἀρτοκομιστρία», ἥτις προσεπύρισε μέγαν πλοῦτον εἰς τὴν συγγραφεὰ αὐτῆς. Πλείστα τῶν ἔργων αὐτοῦ μετεφράσθησαν καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν.

* **Μοντεσαντᾶτα**. Χωρ. τοῦ δήμου Ὁμαίων (Κρανταίε), ἔχον 158 κ. (4896).

* **Μοντινγὺ** (Montigny-sur-Sambre). Πόλις τῆς βελγικῆς Ἀννωνίας, μετὰ 18,440 κατ. τῷ 1900.

Μοντολὸν (Charles Tristan κόμης Montholon). Γάλλος στρατηγός, γενν. τῷ 1783 ἐν Παρισίῳ. Κατὰ τὰς ἐκστρατείας τοῦ Ναπολέοντος ἀνῆλθε ταχέως τὰς βαθμίδας τοῦ στρατιωτικοῦ σταδίου καὶ συνόδουσε τὸν ἐξορισθέντα αὐτοκράτορα εἰς Ἀγ. Ἑλένην. Διορίσθη ἐκτελεστής τῆς διαθήκης τούτου καὶ ἐξέδωκε μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Γουρῶ *Mémoires pour servir à l'histoire de France sous Napoléon, écrits à St^e Hélène sous sa dictée* (1822 κ.ε.). Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὰς προκηρύξεις ὅς ἐδίδαν ὁ Λευκοκόκκος Ναπολέων κατὰ τὴν ἀπόστασίν του ἐν Βουλωνῇ τῷ 1840 ἐλέγετο ὁ Μ. ἐπιτελάρχης αὐτοῦ, κατεδικάσθη οὗτος εἰς 20-ετὴ φυλακὴν καὶ ἐδημοσίευσεν κατὰ τοὺς χρόνους τούτους τὰ *Recits de la captivité de l'empereur Napoléon, à St^e Lélène* (2 τ 1846). Τῷ 1849 ἐξελέγη μέλος τῆς νομοθετικῆς συναλεύσεως, ἀπέθανε δὲ τῷ 1853.

* **Μοντρέ** (Montreux). Κωμόπολις τοῦ ἐλβετικοῦ καντονίου Ρώδ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 15,854.

* **Μοντρέαλ** (Montreal). Πόλις τοῦ Καναδά, μετὰ 267,730 κατ. τῷ 1901

* **Μοντρέϊλ** (Montreuil sous-Bois). Προάστειον τῶν Παρισίων, ἔχον τῷ 1901 κατ. 31,673.

* **Μόντσα** (Monza). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχ. Μιλάνου, ἔχουσα ὡς δῆμος τῷ 1901 κατ. 42,599.

* **Μοντωδᾶν** (Montauban). Πρωτ. τοῦ γαλλ. νομοῦ Τάρν-καὶ-Γαρύνα μετὰ 17,202 κατ. τῷ 1901.

* **Μορβιᾶν** (Morbihan). Ὁ πληθυσμὸς τοῦ γαλλ. τούτου νομοῦ ἀνῆρχετο τῷ 1901 εἰς 563,408 ψυχάς.

Μορέας (Πελοπόννησος). Περί τῆς ἀρχῆς τοῦ ὀνόματος μάτην ἠσυχολόγησαν οἱ κριτικοί. Πιθανωτάτην ἐξήγησιν ἔδωκεν ὁ Γ. Χατζιδάκις ἐν ἰδιαιτέρᾳ διατριβῇ, καθ' ἣν Μορέας (καὶ ἡ Μορέα), ὄνομα σχηματισθὲν ἐκ τῆς λέξεως μορέα (τὸ δένδρον), σημαίνει ἀθροισμα μορεῶν καὶ ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ μορεῶν. Τὸ ὄνομα ὃν ἐν Ἡλιδι πρῶτον ἐν χρήσει ἐπεξετάθη εἰτα καὶ συνδέεται πρὸς τὴν κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα ἐν Πελοποννήσῳ ἀναπτυσθεῖσαν σαρπηροφάν.

* **Μορέλος** (Morelos). Πολιτεία τοῦ Μεξικικοῦ, ἔχουσα ἐμβ. 7,184 (κατ' ἄλλους 7,082) τχμ. καὶ 161,697 κατ. τῷ 1900.

Μορμεσνέτ ἢ Μορενέ (Moresnet, γερμ. Altonberg). Μικρά χώρα (330 ἐκταρίων) μεταξύ τῆς βελγ. ἐπαρχίας Διέπης καὶ τοῦ πρῶσσιου νομοῦ Ἀλυστράνου, ἀνήκουσα ἄλλοτε εἰς τὴν Αὐστρίαν καὶ εἰτα εἰς τὴν Γαλλίαν, μὴ ἀποδοθεῖσα δὲ κατὰ τὸν καθορισμὸν τῶν συνόρων τῶν περὶ αὐτὴν κρατῶν εἰς κἀνὲν ἐξ αὐτῶν. Ἔχει 3,400 κατ. καὶ διοικεῖται ὑπὸ δημάρχου μετὰ συμβουλίου 10 μελῶν.

Μοριγγαδεψικὸν ὄξύ καλεῖται ἄλλως ἢ μακλουρίνη.

Μορχέλλη ἢ Μορίλλη (Bot.). Γένος ἀσκομυκήτων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Δισκομυκήτων. περιλαμβάνον 25 γνωστὰ εἶδη ἐδώδιμα, ὧν τινὰ μάστιχα λίαν περιζήτητα ὡς εὐχυμοπάτα, ὡς Μ. ἢ ἐδώδιμος (Morehella esculenta), Μ. ἢ κωνικὴ Μ. conica), Μ. ἢ εὐχυμος (M. deliciosa). Ἀποτελοῦνται ἐκ δύο μερῶν, τοῦ κατωτέρου κυλινδρικοῦ, κοίλου, λείου ἢ γραμμωτοῦ ἔξωθεν, καὶ τοῦ ἀνωτέρου ἀνωμαλῶς ὠσειδοῦς διηρυσμένου, ἐπίσης κοίλου ἔσωθεν καὶ κυψελιδόδους ἔξωθεν. Ἐντὸς τῶν κυψελίδων τούτων ἀνυπάρχει τὸ ὁμένιον ἢ ὁ σποριοφόρος ἱστός, περιέχων ἀσκούς ἐπιμήκεις, κυλινδρικοὺς, περιελείοντες ἀκτῶ σπείρια ἕκαστος.

* **Μόρλεϋ** (Morley). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητίας Ὑόρκης, μετὰ 23,638 κατ. τῷ 1901.

Μόρμυρος (Ζωολ.). Γένος ἰχθύων φυλοστέμων Ὀστεοδῶν, περὶ αὐθένων εἶδη τινὰ γνωστὰ ποταμίων ἰχθύων ἀπαντωμένων ἐν τῷ Νεῖλῳ, φερόντων ἑκατέρωθεν τῆς οὐρᾶς ὄργανον τι ἐπιμήκες, ὅμοιον πρὸς τὰ τῶν ἡλεκτρικῶν ἰχθύων ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὁμοίως λειτουργοῦν. Ἐτύγχανον μεγάλου σεβασμοῦ παρα τοῖς ἀρχαίοις Αἰγυπτίοις θεωρούμενοι ὡς ἱεροί, ἀπεικασματα δ' αὐτῶν ὑπάρχουσιν ἐπὶ πολλῶν ἀρχαίων αἰ-

γυπτιακῶν μνημείων. Τὸ εἶδος Μ. ὁ ὀξύρρυγχος ἔχει μήκος 1 μ. καὶ σάρκας ἐδωδιμούς.

Μορμώ ἢ Μορμών (Ζωολ.). Γένος πτηνῶν παλομεσῶν ἐχόντων πτέρυγας ὑποτυπώδεις ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀλκιδῶν, χαρακτηριστικῶν ὑπὸ ἰδίου ἔλως τριγωνικοῦ ῥάμφους, τριδακτύλων ποδῶν μετὰ ἰσχυροῦ ὑμένους, πτερύγων ομικρων, στενῶν καὶ ἀπεστρογγυλωμένων, οὐρᾶς βραχυτάτης, πτελώματος πυκνοτάτου κατὰ τὰ ὑπέρια, ἀραιότερου κατὰ τὰ πτηνῆ. Γνωστὸν εἶδος εἶναι Μ. ὁ μ ο ν α χ ὶ ς (Mormon fratercula) πτηνὸν 30 ὑπ. μεγέθους, μέλαν κατὰ τὰ νῶτα, λευκὸν κατὰ τὴν κοιλίαν, ἔχον ῥομφεὶς μέλαν πρὸς τὸ κυανοῦν κατὰ τὴν βόσιν, ἐρυθρὸν κατὰ τὸ ἄκρον μετὰ τριῶν τραχειῶν γραμμῶν κίτρινων εἰς τὴν ἄνω σιαγόνα, δύο εἰς τὴν κάτω, μιᾶς φαίδας εἰς τὴν βόσιν καὶ μιᾶς πορτοκαλοχρῶς εἰς τὴν σύμφυσιν. Κατοικεῖ κατ' ἀγέλας ἐπὶ τῶν ὀκτῶν καὶ τῶν νήσων τῶν βορείων θαλασσῶν, τρέφεται ἐξ ἰχθύων καὶ μαλακίων, τίεται ἐν ὧν ἐντὸς κοιλότητος ἔχον μεγέθους ὡς ὁ γῆρας καὶ εἶναι περιζήτητον ὑπὸ τῶν ἀλιέων, οἵτινες τὸ μὲν ἥμερος τρώγουσι τὰ ὠα τούτα γυψά, τὸν δὲ χειμῶνα ἀλίπαστα.

Μορόν (Moron de la Frontera). Πρωτ. διαμερισματος ἐν τῇ ἰσπανικῇ ἐπαρχίᾳ Σεβίλλης, ἔχουσα 14,359 κατ., ἐλαιοφυτείας καὶ κτηνοτροφίαν.

Μορόχοδα. Χωρίον τοῦ δήμου Ψωφίδος (Καλαβρύτων), ἔχον 195 κατ. (1896).

Μόρρεν (Morren). 1) Charles François Ant. Μ. Διάσημος φυτολόγος Βέλγος, γενν. τῷ 1809 εἰς Gand, ὅπου ἐκρημάτισε καθηγητὴς, καὶ ἀποθ. τῷ 1858. Πολλὰ εἶναι τὰ περὶ φυτολογίας καὶ ἀνατομίας τῶν φυτῶν ἔργα αὐτοῦ. — 2) Eduard M. (1833—1880), ὡσαύτως φυτολόγος ἀνατομίας καὶ καθηγητὴς ἐν Λιέγη, ἐκδοτικῆς σπουδαίας εἰκονογραφίας φυτῶν (La Belgique horticole, 20 τόμ. 1850—1870 [C.X.])

Μορσάνσκ (Morschansk). Πρωτ. περιφερ. (6,727 τχμ. μετὰ 275,768 κατ.) τοῦ ῥωσ. κυβερνήτου Ταμβώφ, ἔχουσα 27,756 κατ. τῷ 1897.

Μόρφου. Ἐπαρχία τῆς Κύπρου, ἀποτελοῦσα τὸ δυσμικὸν μέρος τῆς κεντρικῆς πεδιάδος τῆς νήσου. Ἐδρα τῆς ἐπορχίας εἶναι ἡ ἑρῶνυμος καμπόπολις (κάτ. περὶ τοῦς 2,500), ἐν ᾗ ὑπάρχει ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Μάρμαντος ἱδρυθεὶς ὑπὸ τῶν Λαυζινιανῶν. Ἐνταῦθα ἐπιμάρτο τὸ πάλαι ἡ Ἀφροδίτη καλομένη Μορῶ (Παυσ. Λακών. Σ' 15), ὑπήγετο δὲ ἅπαν τὸ διαμέρισμα πάλαι εἰς τὸ βασίλειον τῆς Λαπίθου, τὸ ὑπὸ τῶν Λακωνῶν ἐν τῇ βορείᾳ παραλίᾳ τῆς

Κύπρου ἱδρυθέν. Ἐπὶ τῶν Λαυζινιανῶν ἦτο κτῆμα τοῦ στέμματος Le Morf. Ἀπέχει ἡμίσειαν λεῦγαν ἀπὸ τῆς ἀκτῆς καὶ κεῖται εἰς τὸ διαφιλέστερον τμήμα τῆς κοιλάδος παρὰ τὴν δεξιαν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Κλαρίου. Συνδέεται δὲ δια τῆς πρωτεύουσής δι' ἀμαξιτῆς ὁδοῦ.

Μορφώ (Ζωολ.). Γένος ὑπερμεγέθων ψυχῶν τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς (13-20 ὑπεκ.), ἔχουσιν ζωηροτάτους χρωματισμούς, δι' ὃ καὶ τυγχάνουσι περιζήτητοι διὰ τὰ μουσεῖα. Τὸ εἶδος Μ. ὁ Μενέλαος ἔχει στιλπνὸν χαλκοκύανον χρῶμα. Μ. ὁ Λαέρτης εἶναι λευκὸς μετὰ γραμμῶν ἐν σχήματι μωσαϊκοῦ.

Μοσάουρος ἐκλήθη ἐν τῇ παλαιοντολογικῇ ζωολογίᾳ γένος τι γιγαντίων ἐρπετῶν ὑδροβίων ἐκ τῆς τάξεως τῶν Πυθωνομόρφων.

Μοσδάκ. Πόλις τῆς ῥωσικῆς Καυκάσιος, μετὰ 14,583 κατ. τῷ 1897.

Μοσζά. Χωρίον τοῦ δήμου Φενερῦ (Κερκινθίας), ἔχον 249 κατ. (1896).

Μοσκατίνη (Muscatine). Πρωτ. κομητίας ἐν τῇ βορειαμερικ. πολιτείᾳ Ἰόδα, ἐπὶ τοῦ Μισσισσιππη. ἔχει 14,073 κατ. καὶ ἐμπόριον ὀπωρῶν, ξυλείας καὶ κτηνῶν.

Μόσκεγον (Muskegon). Πρωτ. κομητίας ἐν τῇ βορειαμερικ. πολιτείᾳ Μισσιγαν, μετὰ 20,818 κατ. (1900) διατηρουμένων ἀγκυλίων ἐμπόριον ξυλείας.

Μοσκοχώρι. Πρωτ. (θερινή) τοῦ δήμου Ἑρακλειωτῶν (Φθιώτιδος), ἔχουσα 648 κατ. (1896).

Μοσοῦλ. Κατὰ τὰς τελευταίας στατιστικὰς ἔχει 61 χιλ. κατ., τὸ δὲ βελιάτιον ἐμβ. 91 χιλ. τχμ. μετὰ 351,200 κατ.

Μός Σαΐδ (Moss Side). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητίας Λαγκαστρίας, ἔχουσα 26,677 κατ. τῷ 1901 καὶ βαμβακοεργίαν.

Μοσάμεδες. Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῇ πορτογαλ. ἀποικίᾳ Ἀγγόλα τῆς Δυτ. Ἀφρικῆς. ἔχει 4,500 κατ. καὶ λαμπρὸν λιμὲνα, ἐν ᾧ διατηρεῖται ἀγκυλίων ἐμπόριον.

Μόσσελβουργ (Musselburgh). Ἐπίγειον ἐν τῇ σκωτικῇ κομητίᾳ Μιδ Λόθιαν, ἐπὶ τοῦ Φέρθ, 8 γμ. Α τοῦ Ἐδιμβούργου. ἔχει 11,704 κατ. καὶ ἀγκυλίων ἐμπόριον.

Μοσταγανέμ. Πόλις τῆς Ἀλγερίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 17,485.

Μόσταρ (Mostar). Πρωτ. τῆς Ἑρζεγοβίνης, μετὰ 17,010 κατ. (1895). ἔχει πλὴν ἀγγεμάων ὀπλῶν καὶ πολλὸν καπνὸν καὶ ἔχει γυμνάσιον, γεωργικὴν σχολὴν κλπ.

Μοστενίτσα. Χωρ. τοῦ δήμου Λαμπίας (Ήλεις), ἔχον 512 κατ. (1896).

Μοστίτσι. Χωρίον τοῦ δήμου Κλειτορίας (Καλαβρύτων), ἔχον 377 κ. (1896).

Μόσχκ (Μοσεου γαλλ.). Ὁ πληθυσμὸς τῆς ἐτέρας ταύτης πρωτεύουσας τῆς Ρωσίας ἀνῆλθετο τῷ 1902 εἰς 1,091,789 ὄντας. Ἡ δὲ περιφέρεια Μ. ἔχει 2,700 τχμ. μετὰ 1,214,600 κατ.

Μοσχάκης Ἰγνάτιος. Καθηγητὴς τῆς θεολογικῆς σχολῆς τοῦ ἔθν. πανεπιστημίου, γενν. ἐν Θήρᾳ τῷ 1847. Ἐκπαιδεύσεν ἐν τῇ ἐν Σύρῳ ἱερατικῇ σχολῇ καὶ ἐν τῇ Ῥιζαρείῳ, εἰτα δ' ἐπὶ τριετίαν ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ θεολογίαν, μεθ' ὃ συνεπλήρωσε τὰς θεολογικὰς σπουδὰς ἐν Λίβια, ἐνθα ἐξέδωκε τῷ 1872 τὴν ἐνκαίριον διατριβὴν τοῦ «Ὁ Πλάτων καὶ οἱ θεοὶ τῆς πόλεως» καὶ μετέφρασεν ἐκ τοῦ γερμανικοῦ «Μελέτας κατὰ τοῦ ἡλισμοῦ» (1874). Τῷ 1875 μεταβὰς εἰς Παρίσιον διαμείνων αὐτοῖ ἐπὶ τριετίαν, ἀσχολούμενος εἰς ῥητορικὰς καὶ ἀπολογητικὰς μελέτας, ἐξέδωκε δὲ «Μελέτας περὶ τῶν χριστιανῶν ἀπολογητῶν τοῦ β' καὶ γ' αἰῶνος» (1876) καὶ ἔγραψε πολλὰ ἄρθρα περὶ Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ τότε ὑπὸ τοῦ Lichtenberger ἐκδομένῃ Encyclopédie des sciences religieuses. Ἐπανελθὼν εἰς Ἑλλάδα τῷ 1878 ἐγένετο ὑφηγητὴς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ῥητορικῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ καὶ ἐπὶ πολλὰ ἐτη ἐδίδασκε τὰ ἱερά ἐν τῷ διδασκαλείῳ Ἀθηνῶν καὶ ἐν τῷ Βαρβακείῳ γυμνασίῳ, τῷ δὲ 1899 διωρίσθη καθηγητὴς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, ἰδίᾳ τῆς πορμαντικῆς καὶ κατηχητικῆς. Ἔργα αὐτοῦ εἶναι τὰ ἑξῆς: «Μελέται καὶ λόγοι ἐκκλησιαστικοί» (τρῖς συλλογαί, τῷ 1883, 1888 καὶ 1890). «Φιλοσοφία τῶν Πατέρων τῆς ἐκκλησίας» (κατὰ μεταφράσιν ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ, 1883). «Θρησκευτικαὶ ὁμιλίαι» (1890, β' ἔκδοσις 1892) καὶ ἑτέραι τῷ 1896, «Ὁ χριστιανικὸς οἶκος» (1891), τῷ δὲ 1900 ἐξέδωκε τὸν «Δεκάλογον». Ἐκτὸς τούτων ἐξέδωκε καὶ σειράν διδασκτικῶν βιβλίων διὰ τὴν μέσσην καὶ κατωτέραν παιδείαν καὶ μετὰ τοῦ Διεκῆδους Κυριακοῦ τὴν «Θρησκευτικὴν φωνήν» (1890—1892). Διετέλεσε πρὸς τούτοις ἀντιπρόεδρος τοῦ συλλόγου καὶ ἐφοροῦ τῆς σχολῆς τῶν Ἀπόρων παιδίων, διεκρίθη δὲ καὶ ὡς ἱεροκήρυξ. Ἀπέθανε τῇ 4 Φεβρουαρίου 1903 ἐν Ἀθήναις.

Μόσχας κυβερναεὶον τῆς Ρωσίας, κείμενον ἐν τῷ κέντρῳ σχεδὸν τῆς χώρας καὶ ἔχον ἐμβαδὸν 33,304 τχμ. καὶ πληθυσμὸν 2,889,487 κατ. Πλούσιον ὄν εἰς χρυσορυφάς, χαλκωρυφίσμους γαίας καὶ ὄψην, ἔχει ζωηροτάτην βιομηχανίαν ὑφαν-

τουργίας, μαλλίνων ὑφασμάτων, κλωστηρίων, μεταξῆς, καλποποιίας, βάμβακος, χαρτοῦ, ταπήτων, δερμάτων κλπ. Πόλεις δὲ ἔχει τὴν ἐμῶνυμον πρωτεύουσάν Μ. (βλ. λ.) καὶ ἄλλας.

Μοσχάτο. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀθηναίων, ἔχον 176 κατ. (1896).

Μοσχοδάκης Νικ. ὁ λ. α. ς. Ἐγενν. ἐν Κροκεαίᾳ τῆς Λακεδαιμόνος τῷ 1853. ἀνακηρυχθεὶς δὲ διδάκτωρ τοῦ ἔθν. πανεπιστημίου συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς τοῦ ἐπὶ τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν ἐν Εὐρώπῃ. Ἐπανελθὼν εἰς Ἑλλάδα συνέγραψε «Τὸ ἐν Ἑλλάδι δημόσιον δίκαιον ἐπὶ Τουρκοκρατίας» (Ἀθην. 1882), «Εἰσιτήριον λόγον εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν πολιτευμάτων» (Ἀθ. 1882) καὶ ἄλλας τινὰς διατριβὰς, μέχρις οὗ τὸ 1884 ἐτέρας ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ δικηγορικὸν ἐπαγγέλμα.

Μοσχοδούτυρον (Χημ.). Στερεὸν φυτικὸν στέαρ, ἐξαγόμενον ἐκ τῶν μοσχοκαρύων ἢ μυροβλάνων καὶ συγκείμενον ἐκ μυριστικίνης, ελαίνης καὶ αιθερίου τινὸς ἐλαίου.

Μοσχόπολις. Διεθρῶσεν τὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων εἰς 2,500, ὧν οἱ πλεῖστοι Ἕλληνες συντηροῦντες ἀστικὴν σχολήν.

Μοτέλλη (Ζωολ.). Γένος ἰχθύων ὁσπεωδῶν ἀνακαθίων ἐκ τῆς αἰκτεγενείας τῶν Γαδιδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ἀτελοῦς νωτιαίου πτερυγίου καὶ γενείου εἰς τὴν ἄνω γνάθον, περιλαμβάνον δὲ ὀκτὼ γνωστὰ εἶδη τῶν παραλίων τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Γροιλανδίας. Ἡ σὰρξ αὐτῶν οὐχὶ εὐχυμος.

Μοτσενίγοι. Εὐγενὴς ἐνετικὴ οἰκογένεια, παρασχούσα πολλοὺς δοῦκας τῇ ἐνετικῇ δημοκρατίᾳ. 1) Γωμᾶν (1414—23). — 2) Πέτρον (1474—76), διακριθέντα ἐν τῷ κατὰ τῶν Τούρκων καὶ Κυπρίων πολέμῳ. — 3) Ἰωάννην, ἀδελφὸν τοῦ προηγούμενου (1476—85) καὶ 4) Λουδοβίκον (1570—77). ὅστις ἀπώλεσε τὴν Κύπρον καταληφθεῖσαν ἐπ' αὐτοῦ ὑπὸ τῶν Τούρκων.

Μουαβιάχ. Ὁ πρῶτος Ὀσμειὰδης καλίστης, γενν. ἐν Μένκᾳ περὶ τὸ 600 μ. Χ. Ὁ καλίστης Ὀσμαν διώρισεν αὐτὸν διοικητὴν τῆς Συρίας ρονευθέντος δὲ τοῦ Ὀσμᾶν διὰ στάσεως τοῦ Ἀλῆ, ὁ Μ. ἀνέλαβε νὰ ἐκδικήσῃ τὸν θάνον αὐτοῦ, πράγματι σκοπὸν νὰ καταλάβῃ τὴν ἀρχήν. Ἀλλ' ἀνῆλκον εἰς τὴν φυλὴν τῶν ἀποκρουόντων τὴν διδασκαλίαν τοῦ Μωάμεθ Κορὰλχιδῶν, ἐμυήθη ἐξ ἀνάγκης εἰς τὴν νέαν θρησκείαν καὶ ἐγένετο γραμματεὺς τοῦ Μωάμεθ. Φονευθέντος δὲ τῷ 661 τοῦ Ἀλῆ καὶ τοῦ υἱοῦ του Χασσάν, ὁ Μ. ἀνε-

γνωρίσθη καλίσσης καὶ μεταθέσας τὴν ἔδραν τοῦ καλὶφάτου ἐκ Μεδίνας εἰς Δαμασκὸν ἐπεξίτεινε τὸ ἀραβικὸν κράτος μεγάλως, ὑποτάξας πολλὰ μέρη τῆς Ἀφρικῆς καὶ προχωρήσας πρὸς ἀνατολὰς μέχρι Ταρταρίας. Διὰ δὲ τοῦ υἱοῦ του Γιεβὺ ἐπολιόρκησε καὶ τὴν Κων/πολιν ἐπὶ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Πρωτοκράτου ἐπὶ ὃ κατὰ συνέχειαν ἔτη (672—678), ἀλλὰ ὑποστάς μεγίστης ζημίας ἔνεκα τοῦ ὕγρου πυρὸς ἀπεχώρησε. Ἀπέθανε τῷ 680.

* **Μοῦγγερ**, ὁρθ. Μουγγίρ, ἀγγλ. Moungier. Διαμέρισμα τῆς Ἰνδοβρετανικῆς διαίρεσεως Βαγγαλὸρ ἐν Βεγγάλῃ. Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα εἶχε τῷ 1901 κατ. 35.883, διατηρεῖ δὲ σπουδαίαν βιομηχανίαν σιδήρου καὶ γαλβάνου.

Μοῦγλα. Βλ. Μῶγλα.

* **Μουζακῆτα**. Χωρίον τοῦ δήμου Σαμαίων (Κερκλληγίας), ἔχον 140 κ. (1896).

* **Μουζῆκη**. Κώμη τοῦ δήμου Λιθακῆς (Ζακύνθου), ἔχουσα 1,188 κατ. (1896).

* **Μουζῆκι**. 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Γερμων τοῦ νομοῦ Καρδίττης, ἔχουσα 1,317 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Τριπόλεως, ἔχον 137 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Ὠλένης (Ἠλείας), ἔχον 329 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Φιλιππῶν (Τριφυλίας), ἔχον 317 κατ. (1896).

Μουζαφφαρνάγχα (Muzaffarnagar). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῇ διαίρεσει Μιράτ τῶν Βορείου ἐπαρχιῶν τοῦ Ἰνδοβρετ. κράτους, ἐπὶ τοῦ Κάλι-Νάδου, ἔχουσα 18,166 κατ. (1890), ὧν 7,193 μωαμεθανοί.

* **Μουζῆκα**. Χωρίον τοῦ δήμου Πηνειῶν (Ἠλείας), ἔχον 246 κατ. (1896).

Μουζουράς. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀκρωτηρίου τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 235 κατ. (1900).

* **Μουζούστα**. Χωρίον τοῦ δήμου Πλαταμῶδου (Τριφυλίας), ἔχον 260 κατ. (1896).

* **Μουκῆδεν** (Mukden). Πρωτ. τῆς Μαντζουρίας καὶ τῆς σινικῆς ἐπαρχίας Σιέγγ-Κίγγ, ἐπὶ τοῦ κατεσκαυμένου σιδηροδρόμου ἐκ Χαρβίν εἰς Πόρτ-Ἀρθούρ. Εἶναι ἔδρα τοῦ διοικητοῦ τοῦ Μαντζουρίου στρατοῦ, εἰς ὃν εἶναι ἐπιστραμμένη καὶ ἡ πολιτικὴ διοίκησις. Ἐχει περίπου 160 χιλ. κατ. καὶ εἶναι κέντρον γεωργίας καὶ ἐμπορίου.

Μουκτάρων. Χωρίον τοῦ δήμου Καστελλίου τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἠρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 396 κ. (1900).

* **Μουλάτσα**. Χωρίον τοῦ δήμου Τρικολώνων (Γορτυνίας), ἔχον 742 κ. (1896).

* **Μουλέν** (Moulins-sur-Allier). Πρωτ.

τοῦ γαλλ. νομοῦ Ἀλλιέ, μετὰ 19,196 κατ. τῷ 1901.

Μοῦλετε. Χωρίον τοῦ δήμου Δραμνέρου τῆς ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 359 κατ. (1900).

Μοῦλκα. Χωρίον τοῦ δήμου Τριζήνου, ἔχον 126 κατ. (1896).

* **Μοῦλκι**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Σικωῶνος (Κορινθίας), ἔχον 433 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Πέτρας (Βοιωτίας), ἔχον 323 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Σαλαμίνος, ἔχον 106 κατ. (1896).

Μουλοδράς. Πόταμος τοῦ Μαρκου, πηγάζων ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντός καὶ ἐκβάλλων μετὰ ροὴν 520 χμ. εἰς τὴν Μεσσηνίαν.

Μουνδὰ. Ἀρχαία πόλις τῆς Ἰσπανίας ἐν τῇ Βαιτικῇ, ἐπίσημος διὰ τὴν ἐν αὐτῇ ἦσαν τῶν ἀπαδῶν τοῦ Πομπηίου ὑπὸ τοῦ Καίσαρος. Ἡ πόρ' αὐτὴν μάχῃ ἐπὶ πολὺ ἦτο ἀμείνων, ἀλλὰ τέλος ἐνίκησεν ὁ Καίσαρ, ἐκ δὲ τῶν δούλων τοῦ Πομπηίου ὁ μὲν Γναίος ἔπεσεν ἐν τῇ μάχῃ, ὁ δὲ Σέξτος διεσώθη εἰς τὰ ὄρη.

* **Μουνδρά**. Χωρίον τοῦ δήμου Φιγαλίας (Ὀλυμπίας), ἔχον 188 κατ. (1896).

* **Μουνδραῖα**. Χωρίον τοῦ δήμου Σουλίου (Ὀλυμπίας), ἔχον 648 κ. (1896).

* **Μουντάδος**. Χωρίον τοῦ δήμου Τήνου, ἔχον 186 κατ. (1896).

Μουντανία ἢ Μουντανεῖα (τὸ πάλαι Μύρλεια (βλ. λ.), εἶτα Ἀπάμειαν, Μουδάνια). Πόλις παράλιος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ἐπὶ τοῦ Κιανού κόλπου, ὀλίγα χμ. ΝΑ τῆς Κίου ἐπὶ χαρισματοῦς καὶ ὑγειονομικῆς θέσεως ἐν μέσῳ ἑλλαντικῶν, ὑπὸ τὰς ὑπαιρέας μακρᾶς σειρᾶς λόφων καὶ εἰς 34 χμ. ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Προύσης, ἧς καὶ ἐπίνειον ἔκπαιε διατελεῖ. Τὰ Μ. ὄντα ἔδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγομένης ὑπὸ τὴν διοικητὴν καὶ τὴν νομαρχίαν Προύσης, μεθ' ἧς ἀπὸ τοῦ 1892 συνδέονται διὰ σιδηροδρομικῆς ὁδοῦ, ἔχουσι 4,281 κατ., ὧν 2,966 Ἑλλήνες ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενοι ἀπὸ τοῦ 1715 ἐκ τῆς μητροπόλεως Προύσης καὶ συντηροῦντες ἐξιστάζον ἀστικὴν σχολήν, παρ' ὁποῦ αὐτοὶ καὶ νηπιαγωγεῖον, ἀπὸ τὰ ἐγκλιθεῖς ἐν ἐνὶ λιθοκτιστῶ οἰκοδομήματι, οἱ δὲ λοιποὶ 1315 Ὀθωμανοὶ μετὰ τραπεζῶν καὶ σχολείων. Ἐν Μ. ὑφίσταται ἀπὸ τοῦ 1888 καὶ φιλόμουσος ἀδελφότης «Ἀπάμεια», ἔχουσα ἀπὸ τοῦ 1902 ἴδιον κομψὸν κτίριον μετὰ βιβλιοθήκῃς ἐξ ὑπερπεντακοσίων τόμων καὶ ἀναγνωστηρίου. Οἱ κάτ. τῶν Μ. εἶναι ἐμποροὶ, ἐργασασάραχοι, μεταξοπαραγωγεῖς καὶ γεωργοὶ τὰ δὲ κύρια προϊόντα τῆς πόλεως, διενέ-

γούσης ζωηράν διαμετακομιστικήν ἐμπορίαν συνίστανται εἰς ὀνομαστάς ἐλαίας, ἐλαιόν, σιτηρά, μέταξαν, βουβύλια καὶ ὀπωράς. Ἐν Μ. ὑπάρχουσι καὶ 5 ἀτμοκίνητα μεταφορὰς μηχανήματα, ὧν δύο μὲν ἀνήκουσιν εἰς ὁμογενεῖς, 3 δὲ εἰς ξένους αὐτοὺς ἐγκατεστημένους. Τὰ Μ. ἐπιτροπικῶς ἦσαν πλὴν τῆς τσερκικῆς συνοικίας καὶ μέρους τῆς ἐλληλικῆς τῇ 10 Αὐγούστου 1870 καὶ ἀνεκτίσθησαν ἐπὶ κομφότερου σχεδίου μετὰ εὐθειῶν καὶ κανονικῶν ὁδῶν, ἐκ δὲ τῶν πολλῶν αὐτῶν ναῶν καὶ παρεκκλησιῶν ἀνοικοδομήθησαν ὁ τοῦ ἁγίου Γεωργίου (μητροπόλις), παρ' ἐν ἀνηγέρθη τῷ 1898 καὶ μητροπολιτικὴς οἶκος, τὰ παρεκλήσια τῆς ἁγίας Παρασκευῆς καὶ τῆς ἁγίας Ἐπισημείως καὶ ἐπισκευάσθη ὁ ναὸς τῆς ἁγίας Θεοδοσίας (βλ. λ. σ. 359). Τούτων ὁ ναὸς τῆς ἁγίας Θεοδοσίας καὶ τὰ παρεκλήσια τῆς ἁγίας Παρασκευῆς χρονολογούνται κατὰ τὴν παράδοσιν ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς εἰκονομαχίας. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 10^{ου} αἰῶνος ἱκανοὶ τῶν ἐν τοῖς πράγμασι τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας ἡμετέρων ὁμογενῶν καταδικάζοντες κατέφυγον εἰς Μ. καὶ αὐτοὶ ἐγκαταστάσαντες ὡς ἔλησαν πολυτρόπως τοὺς κατοίκους. Τότε δὲ συνέστη ἐν Μ. καὶ σχολὴ ἐλληνικὴ, διατηρηθεῖσα μέχρι τῶν μεσίων τῆς ἑκτῆς δεκαετηρίδος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Τὰ Μ. συνωκίσθησαν εὐλὶγα ἐτη μετὰ τὴν τῷ 1818 ἐπισυμβῆσαν καταστροφὴν τῆς Ἀπαμείας ὑπὸ τοῦ στρατηγῶ τοῦ Ὁσμάν Βαλαδάν περὶ τὴν μονὴν πιθανῶς τῶν Μουντανίων, ἥτις ἔκειτο ἴσως ἐν τοῖς ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ἀναπόλη» γνωστοῖς ἐρείπιοις καὶ ἡς μνηεὶν ποιεῖται Μιχαήλ ὁ Ψελλὸς ὡς ἀνηκούσης ἐπ' αὐτοῦ τῷ μητροπολίτῃ Κυζίκου Γερμανῷ. Τὰ Μ. ἀπαντῶμεν τῷ 1475 ὡς πατριαρχικὴν ἐξαρχίαν, ἣν ὁ Σέρβος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως 'Ραφαὴλ πρότερον μὲν ἔδωκε τῷ μητροπολίτῃ Ἀδριανουπόλεως, εἰς δ' ἀφῆρεσε παρ' αὐτοῦ ταύτην καὶ πρᾶγματῶν εἰς μητρόπολιν ἐχειροτόνησε πρῶτον μητροπολίτην αὐτῆς τὸν πρῶτον πρωτεύδικον Μ., οὗ ἀγγασεῖται τὸ ὄνομα. Ἀλλ' ἡ νέα αὕτη ἐκκλησιαστικὴ διάταξις τοῦ 'Ραφαὴλ μετεβλήθη εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκ τοῦ οἰκουμένου θρόνου ἐξῶσιν αὐτοῦ ὑπὸ τῆς κατα τὴν γῆρειαν τοῦ θρόνου διηκίσεως συνόδου τῶν ἀρχιερέων, οἵτινες ἐπανήγαγον τὰ Μ. εἰς πατριαρχικὴν ἐξαρχίαν καὶ ἀνέθεντο τὴν διοίκησιν αὐτῆς τῷ οἰκονομῷ Μ. Ὅτε δὲ διάδοχος τοῦ 'Ραφαὴλ ἐξελέγη τῷ 1476 Μάξιμος ὁ Γ' ἐπανήγαγεν εἰς τὴν ἐξαρχίαν τῶν Μ. τὸν πρῶτον Ἀδριανουπόλεως μητροπολίτην. Διετέλεσαν δ' ἐξαρτῶμενα τὰ Μ. ἀμέσως ἐκ τῶν πατριαρχείων μέχρι τοῦ 1715, ὅτε ὑπῆχθησαν τῷ μητροπολίτῃ Προύσης, ὡς

διδάσκει τὸ σωζόμενον Τυπικόν. (Ἐκ τῆς ἀνεκδότου περὶ Μυρλαίας ἢ Ἀπαμείας μονογραφίας Γρ. Σ. Τασηφίδου).

Μουντανίστικα. Χωρίον τοῦ δήμου Μέσσης (Οἰτύλου), ἔχον 193 κ. (1890).

* **Μοδυντρος.** Χωρίον τοῦ δήμου Ρουσιτικῶν ('Ρεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 377 κατ. (1900).

Μουραδαβὰδ (ἀγγλ. Muradabad). Διαμέρισμα τῆς διαίρεσεως 'Ροχλινῶν τῶν Βορειοδυτικῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Ἰνδῶρος κράτους, ἔχον ἐμβ. 5911 τγμ. καὶ 1,179,398 κατ. τῷ 1891. Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα καίται ἐπὶ τοῦ 'Ραμγάγ-γυ καὶ εἶχε τῷ 1901 κατ. 75,176, ὧν αἱ ἡμίσεις πρὸςβύουσι τὸν βραχμανισμόν καὶ οἱ ἄλλοι ἡμίσεις τὸν μωαμεθανισμόν, διατηροῦντας δὲ ἀκμaziαν μεταλλουργίαν.

* **Μουργιατάδα.** Χωρ. τοῦ δήμ. Κυπαρισσίας (Τριφυλίας), ἔχον 467 κ. (1890).

Μουρδαγάνιον. Ὄνομα δύο χωρίων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένων πλησίον ἀλλήλων καὶ τοῦ Τεκκέ ἐπὶ τῆς Μελαίνης ἀκρᾶς (Κοράμπουρνου), ἥς ὑπὸ τὴν ὑποδιοίκησιν ὑπάγονται. Τὸ μὲν Μέγα Μ. ἔχει περὶ τοὺς 1000 κατ. ἅπαντας Ἕλληνας καὶ ἑλληνοφώνους, ἐξαρτωμένους ἐκκλησιαστικῶς ἐκ τῆς ἐπισκοπῆς Κρήνης καὶ συντηροῦντας ναὸν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ δημοτικὴν σχολὴν. Τουρκιστὶ λέγεται Ἰντζέ-μπουνάρ. Τὸ δὲ Μικρὸν Μ. ἔχει περὶ τοὺς 800 κατ., ὧν Ἕλληνας μὲν 350 (ἑλληνοφώνους). ὑπαγόμενοι ὑπὸ τὴν ἐπισκοπὴν Κρήνης καὶ ἔχοντες ναὸν τοῦ ἁγ. Γεωργίου καὶ δημοτικὴν σχολὴν, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. [Γρ. Σ. Γ.]

Μουρεξίδι ἦτοι πορφυρικὴν ἀμμώνιον (Χημ.) Ἀλμυριακὸν ἄλας τοῦ πορφυρικοῦ ὄξεος, κατασκευαζόμενον κατὰ μεγάλαν ποσότητα πρὸς χρῆσιν τῶν βαφῶν. Φέρεται ὑπὸ μωρην κρυστῶν τετραπλεύρων πρισματικῶν, ἔχοντων πρᾶσινην μεταλλικὴν λάμψιν, φαινομένων δ' ἐρυθρῶν ἐν τῷ διαπύκτοντι φωτὶ ἀδιαλύτων ἐν εἰνῶπν. καὶ αἰθέρι, ἀλλὰ διαλυτῶν ἐν ὕδατι μετὰ γριῖας πορφυρᾶς, γινόμενης ὡραίας κυανῆς τῇ προσθήκῃ καυστικοῦ κάλους.

* **Μούρεσι.** Κώμη τοῦ δήμου Μυρσίου τοῦ νομοῦ Μαγνησίας, ἔχουσα 1,059 κατ. (1896).

Μουρζούκ. Πρωτ. τοῦ Φεσσάν ἐν τῇ Β' Ἀφρικῇ. ἔχει 6,500 κατ. διαφόρων φυλῶν, ἀσχολούμενους εἰς δερματοουργίαν, ὑφαντικὴν καὶ ἐμπόριον (ἄλλοτε καὶ εἰς δουλεμπορίαν).

Μουρί. Χωρίον τοῦ δήμου Παναθού-

μου της ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων) της Κρήτης, ἔχον 292 κατ. (1900).

Μουρρά. Χωρίον τοῦ δήμου Ὀλυμπίων (Ηλείας), ἔχον 207 κατ. (1896).

*** Μουρκία** (Murcia). Ὁ πληθυσμὸς της ἐπαρχίας ταύτης τῆς Ἰσπανίας ἀνέρχετο τῷ 1897 εἰς 518.263 ψυχάς, ἐξ ὧν 108,408 ἐν τῇ ὁμωνύμῳ πρωτεύουσῃ.

*** Μουρνέ.** Χωρίον τοῦ δήμου Λάμπης της ἐπαρχίας Ἀγ. Βασιλείου (Ρεθύμνης) της Κρήτης, ἔχον 462 κατ. (1900).

*** Μουρνέζ.** 1) Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Μουρνιδῶν της ἐπαρχίας Βιάννου (Λασιθίου) της Κρήτης, ἔχουσα 380 κατ. Ὁ δῆμος οὗτος ἔχει κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1900 κατ. 2,307 καὶ περιλαμβάνει 8 χωρία. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Περιβολίων της ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) της Κρήτης, ἔχον 630 κατ. (1900).

*** Μουρστιάνου.** Χωρ. τοῦ δήμου Ὁλυνείας (Μεσσηνίας), ἔχον 348 κ. (1896).

*** Μουρτάτου.** Χωρίον τοῦ δήμου Αὐλῶνος (Τριφυλίας), ἔχον 370 κατ. (1896).

Μούρτζουφλος. Ἰδ. Ἀλέξιος Ε' ἐν τὸμ. Α' σελ. 590.

*** Μουρτζά.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλους (Ἐπιθ. Λιμενῆς), ἔχον 512 κατ. (1896).

Μουσά. Σουλτάνος, γενν. ἐν Προύσῃ τῷ 1376. Συλληθρεῖς μετὰ τοῦ πατρὸς Βαγιαζήτῃ ὑπὸ τοῦ Ταμερλάνου ἐν τῇ μάχῃ τῆς Ἀγκύρας τῷ 1402, ἀκολούθως ἔλθε παρὰ τοῦτου τὰς ἐθωμανικὰς ἐπαρχίας της Μ. Ἀσίας καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ σουλτάνου Σουλεϊμάν ἀνεκηρύχθη αὐτὸς σουλτάνος καὶ ἐνίκησε τὸν βασιλέα της Οὐγγαρίας (1411), ἀφώρσεν ἀπὸ τοῦ αὐτοκρατορὸς Μανουήλ τοῦ Παλαιολόγου τὴν Θεσσαλονίκην καὶ ἐπολιόρνησε τὴν Κωνσταντινούπολιν (1412). Ἀλλὰ τέλος ἐγκαταλείρηθαι ὑπὸ τῶν στρατευμάτων του ἔπεσεν εἰς γαῖρας τοῦ ἀδελφοῦ του Μωάμεθ καὶ ἐστραγγαλίσθη.

*** Μουσאלάρ.** Χωρίον τοῦ δήμου Τυρνάβου, ἔχον 579 κατ. (1896).

*** Μουσάτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνω Λιθαροῦς (Κρανίας), ἔχον 180 κ. (1896).

*** Μουσμφακλή.** Χωρίον τοῦ δήμου Φερῶν τοῦ νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 136 κατ. (1896).

Μουσική κλέμαξ. Βλ. Τόνοι.

*** Μουσούντα.** Χωρίον τοῦ δήμου Τετρακυλίας (Ἀρτης), ἔχον 274 κατ. (1896).

Μουσκαρίνη ἢ δέχυκολίνη (Χημ.). Ἀζωτοξυγονούχος ὑδρογονάνθραξ ἥτοι ἀλκαλοειδὴς βάσις δηλητηριώδεστάτη, ἐξαγομένη ἐκ τοῦ ἐρυθροῦ ἀμανίτου ἢ ἀγαρί-

κῶ τοῦ μυσκόλου (*Agaricum muscarium*). Εἶναι ὑγρὸν σιροπιῶδες, ἀχρουν, ἀνευ γεύσεως καὶ ὀσμῆς. Σχηματίζει ἀλάτα δηλητηριώδεστάτα ἐπιδρῶντα ἐπὶ τοῦ ἀναπνευστικοῦ κέντρου καὶ ἐπὶ τῶν καρδιακῶν καγγλίων, συνεπαγόμενα δὲ ἐντονον δύσπνοϊαν καὶ ἀσφυξίαν μετὰ στάσεως τῆς καρδίας ἐν διαστολῇ. Ἀντίδοτα θεωροῦνται ἡ ὀτρύνειν καὶ ἡ δακτυλιδίνη. [P.N.B.]

*** Μουσκρόν** (Mousseron). Κοινότης της ἐν Βελγίῳ Δυτ. Φλάνδριας, ἀποτελούμενη τῷ 1900 ἐκ 18,909 ψυχῶν.

*** Μουσονίτσα.** Δύο χωρία τοῦ δήμου Καλλιέων (Παρνασσίδος), ὧν ἡ μὲν Ἀνω Μ. ἔχει 1,025 κατ., ἡ δὲ Κάτω Μ. 311.

*** Μουσουλῶ.** Χωρίον τοῦ δήμου Μουσθενίου (Τήνου), ἔχον 143 κατ. (1896).

*** Μουσουλούμπεη.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἡλίδος, ἔχον 236 κατ. (1896).

*** Μούσουρα.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰτωλικοῦ (Μεσσηνίας), ἔχον 157 κ. (1896).

Μουσούρος Μῶρ κ ο ς. Σφόδρ' ἑλληγὴν ἐκ τῶν διαπρεψάντων κατὰ τὴν ἀναγέννησιν τῶν γραμμάτων ἐν τῇ Δύσει, γενν. περὶ τὸ 1470 ἐν Ῥεθύμνῃ της Κρήτης. Ἐν νεαρᾷ ἡλικίᾳ ἤχθη εἰς τὴν Ἰταλίαν ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, πλουτοῦ ἐμπόρου, ἐσπούδασεν ὑπὸ τὸν Ἰαν. Λάσκαρην ἐν Ῥώμῃ, εἰτα δὲ μεταβὰς εἰς Βενετίαν παρὰ τῷ περιωνύμῳ ἐκδότῃ Ἀλδῷ Μανουτίῳ ἐπιστάτῃ περὶ τὴν δημοσίευσιν πολλῶν ἐκ τῶν περισήμων τοῦ Ἀλδου ἐκδόσεων, ὥς ἐπλουτίσῃ διὰ πολυτίμων καὶ σοφῶν κριτικῶν παρατηρήσεων καὶ προλεγομένων. Ἀμα δὲ ὠνηράσθη ὑπὸ τῆς Βενετικῆς πολιτείας καθηγητῆς της Ἑλληνικῆς ἐν Παταύῳ, ἐνθα ἐδίδαξε μετὰ μεγάλῃς ἐπιτυχίας. Τῷ 1509 ἀπεχώρησεν ἐκ Παταύου καὶ ἐδίδαξεν ἐν Βενετίᾳ μετὰ οὐχ ἥττονος ἐπιτυχίας. Τῷ 1516 μετέβη εἰς Ῥώμην, ἐνθα προσεγείσθη ὑπὸ τοῦ πάπα Λέοντος τοῦ 1' ἀρχιεπίσκοπος Μονεμβασίας, δὲν ἡδυνήθη ὅμως νὰ μεταβῇ εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ, ἀτε ἀποθανὼν τῷ 1517 ἐν Ῥώμῃ. Ὁ Μ. ὑπῆρξεν ἰδίᾳ μάλλον ἐκδότης καὶ καθηγητῆς ἢ συγγραφεὺς αὐτοτελῶν ἔργων. Ἐποίησεν ὅμως ἐπιγράμματα, ἐπιστολάς καὶ ποιήματα καὶ δι' ὧν εἰς Πλάτωνα. Ἐκ τῶν ἐκδόσεων αὐτοῦ μνημονεύονται ἐννέα κωμωδίαι τοῦ Ἀριστοφάνους (1498), Ἐπιστολαὶ Βασιλείου τοῦ μεγάλου κτλ. (1499), Ἀπαντατα τοῦ Πλάτωνος (1513), Πουγίου Λεξικόν (1514), Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς (1510), Πausanias (1516), Ὀππιανὸς (1515). Συνειργάσθη δ' ἐν ταῖς ἐκδόσεσι Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀφροδιτιώος, Ἀθηναίου, τῆς ἑλληνικῆς γραμματικῆς τοῦ Ἀλδου, Δημητρίου

Παπαγιωμένου (συνταγμάτων περί πο-
λεως τυπωθὲν ἐν Ῥώμῃ τῷ 1517), τοῦ
καὶ ἐτυμολογικοῦ τοῦ Ζ. Καλλιέργη
τῷ Μουσαίου τῷ 1517. [Κ.Ν.Σ.]

Μουσαῖος Πασᾶς Κωνσταν-
τινῆς τοῦ ἐκ Κρήτης Παύλου Μου-
σαίου ἐγέννη. ἐν Μεγάλῳ Ῥεθύματι τῆς
ἐπαρχίας τῷ 1807 Ἐπαύσατο ἐν
Ῥώμῃ καὶ παρὰ τοῖς ἐν Νόξῳ Λαζαρι-
εῖσι τοῖς ἐκ τοῦ ὑπάρχοντος τῆς
ἐπαρχίας κυβερνήσεως τῷ 1832, ὅτε ἀπο-
στάσας εἰς Σάμον ὡς αὐτοκράτορος ἐπί-
στολῃ καὶ ἀντιπροσώπου τοῦ πρώτου ἡγε-
τῆς τῆς νήσου Ἀλεξάνδρου Παπαγιωμένου, ἐπα-
ύσατο μετὰ τὴν ἡμέραν τὴν εἰρήνην ἐν
Ῥώμῃ. Τῷ 1840 διορίσθη πρεσβευτὴς
ἐν Ἀθήναις, ὅπου ἐγένετο γνω-
στὸν πρὸς τὸν βασιλέα μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ
ἡγετῆς Ὀθωνος, κατόπιν τῷ 1848 ἐν
Ῥώμῃ, τῷ 1850 ἐνταῦθα ἀπεσταλμένος
πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Σαρδηνίας Βικτωρί-
αν νουήλ, εἰτα τῷ 1851 πρεσβευτὴς ἐν
Ῥώμῃ, τῷ δὲ 1850 προήχθη εἰς βαθμὴν
πρὸς πρεσβευτοῦ (ambassadeur) καὶ ὡς
ὡς παρεκλήθη ὡς πληρεξούσιος τῆς
Πολιτείας ἐν τῇ συνδιασκεψί τῶν Παρι-
σιέων ἐν ταῖς παραδοξοποιήσεσιν ἡ-
γετῆς ἀναρρέοντος ἡγετῆς. Προ-
σέβητο 1867 εἰς τὸν βαθμὸν βέλτου καὶ
ἐνταῦθα, μετὰ τῷ 1871 τῆς συνδια-
σκεψί τοῦ Λονδίνου, ἡγετῆς κατήχησε τοὺς
παραδοξοποιήσεσιν τοῦ Εὐαγγελίου ἡγε-
τῆς τῆς Πόλεως τῶν Παρισίων. Πρὸς ταῦτα
τὴν ἐδείξεν ἱκανότητα κατὰ τὰς πα-
ραδοξοποιήσεσιν τοῦ Κρηματισμοῦ πολέμου, ὅτε συν-
εγενετο εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς Τουρκίας ἐνο-
πίασιν τῶν Δυναμειῶν. Εἰσερχόμενος
ἐν ἁρμονίᾳ συμβῆται τῶν Τούρκων καὶ
ἡγετῆς ὡς τὸ μέγιστον τῶν συμπερι-
στροφῶν τῶν Εὐρωπαίων, ἀνέπτυξε τὴν ἐπιρροήν
ἐν ἐξυπαρέθεσιν τῶν συμπεριστροφῶν
καὶ ἄλλως διὰ διαφόρων διαμετῶν εἰς
ἐπαρχίας καὶ σχολαίᾳ εὐεργετήσας αὐτά.
ἦσαν εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐρμηνείαν
Κωμφιδίαν τοῦ Δόντου (Λονδῶν
182—85).—Ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Παῦ-
λος πῆρθε διερχομένης τοῦ ναυαρχείου τῷ
αὐτῷ εἰτα τῷ 1866—1872 ἡγετῆς τῆς
καὶ ἀπέθανε τῷ 1874. Ἐκ τῶν θυ-
γατέρων Κωνσταντίνου Μ., οἵτινες ὑπάρ-
χουσιν ἀρχαῖς ὑπὸ τὴν πατέρα αὐτοῦ
ἐν Ῥώμῃ, ὁ πρεσβύτερος Στέφανος ὑ-
πάρχων πρεσβευτὴς τῆς Ῥωμ. Πολιτείας ἐν Ῥω-
μῇ τῷ 1896 διορίσθη ἡγετῆς τῆς Σα-
ρδηνίας ὡς αὐτοῦ ὑπῆρθε ἡγετῆς,
διότι ἀνεκλήθη μετὰ τρία ἔτη. Τῷ
διορίσθη πρεσβευτὴς τῆς Τουρκίας
ἐν Ῥώμῃ εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπο-
στάσας Κωσταῖου Ἀνθοπούλου πασᾶ. Ὁ

δὲ νεώτερος Παῦλος ὑπῆρθε γραμματεὺς
τῆς Ὀθων. πρεσβείας ἐν Λονδίνῳ καὶ εἰτα
ἐγενετο ἀρχιεπίσκοπος τῆς ἐπικρατείας. Ζῇ
νῦν ἐν Παρισίοις.

* **Μουστα.** Χωρίον τοῦ δήμου Οἰχα-
λίας (Μεσσήνης), ἔχον 261 κατ. (1896).

* **Μουσταῖκος.** Χωρίον τοῦ δήμου Πα-
λαιολόφας τῆς ἐπαρχίας Σελίνου (Χα-
ρίων) τῆς Κρήτης. ἔχον 131 κατ. (1900).

* **Μουσταφάδες.** Χωρίον τοῦ δήμου
Τονάφρας (Βοιωτίας), ἔχον 318 κατ. (1896).

Μουσταφᾶ-πασᾶ. Μεσίγειος κω-
μόπολις τῆς Θράκης κειμένη ἐπὶ τοῦ Ἑβρου
ποταμοῦ καὶ ΒΔ τῆς Ἀνδριανουπόλεως,
μεθ' ἧς συνδέεται διὰ εὐνοδρομικῆς ὁδοῦ
μήκους 37 χιλμ. Οὐσα ἐδρα ὑποδιοικήσεως
ὑπαγομένης ὑπὸ τὴν τοπαρχίαν τῆς Ἀνα-
τολικῆς Ῥωμυλίας ἔχει 6,000 κατ. Ἑλ-
λήνας, Ὀθωμανοὺς καὶ Βουλγάρους, περὶ
τὴν γεωργίαν κυρίως ἀσχολουμένους.

* **Μουσταφὺλι.** Κωμή τοῦ δήμ. Θέρ-
μου (Τριφυλίας), ἔχουσα 1,124 κατ. (1896).

* **Μουσταφίδιον.** Χωρίον τοῦ δήμου
Ὀμιλίων (Φθιώτιδος), ἔχον 179 κατ. (1896).

Μουσταῖλ (Muscel). Νομὸς τῆς Ῥω-
μυνίας, ἔχων 2,970 ἐκδ. τγμ. καὶ 113,458
κατ. Πρωτεύουσα εἶναι Καμπουγούγγ μετὰ
13,038 κατ. τῷ 1899.

Μουσταῶνας. Χωρίον τοῦ δήμου Κορ-
οῖου (Ἀνδρου), ἔχον 258 κατ. (1895).

Μούσχ. Δύο χωρία τοῦ δήμου Με-
θώνων (Τριφυλίας), ὧν τὸ πρὸν Ἀνω Μ.
ἔχει 141, τὸ δὲ Κάτω Μ. 126 κατ. (1896).

Μουσταλάσκη (Τολιά). Πόλις τῆς
ἀσιατικῆς Τουρκίας κειμένη ἀραιοθεσσι-
κῶς ὑπὸ τοῦ πρόποδος τοῦ ὁροπέδου
Ζιντζήλιν, ΝΑ τῆς Κοισαρείας καὶ εἰς
ὠριαίαν ἀπ' αὐτῆς ἀπόστασιν. Ὑπαχουμένη
ὑπὸ τὴν διοίκησιν καὶ τὴν μητρόπολιν Κοι-
σαρείας καὶ τὴν νομαρχίαν Ἀγκύρας ἔχει
15,000 κατ., ὧν 4,000 Ἕλληνας τσερ-
κῶνται, 900 Ἀρμένιοι, 10,000 Ὀθωμα-
νοὶ καὶ 100 διαμαρτυρόμενοι ἐξ Ἀρμενίων
καὶ τινες ἐξ Ἑλλήνων. Ἀπασαὶ αἱ κει-
νότητες ἔχουσι ναοὺς καὶ καλῶς κατηρ-
τισμένα σχολαίᾳ ἀρρένων καὶ θηλέων, ἰ-
δίᾳ δὲ αἱ Ἕλληνες συντηροῦσι 5 ἐκκλη-
σίας, ἀρρεναγωγείον καὶ παρθενωγείον.
Ἡ Μ. ὑπῆρθε πατρίς τοῦ ἁγίου Σάββα.

Μουτασσεμ. Καλιέργη τῶν Ἀρά-
βων, τέταρτος υἱὸς τοῦ Ἀρῦν-ἀλ-Ῥασίδ,
τὸν ἀριθμὸν ἐγδὸς τῶν Ἀβδασίδων. Ἐ-
βασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 838—842 καὶ διεξή-
γαγεν ἀγῶνας πρὸς τὸν σύγχρονον Βυζαν-
τινὸν αὐτοκράτορα Θεόφιλον, ὅστις διελ-
θὼν νικηφόρος πολλὰς μεσσηλαβικὰς ἐ-
παρχίας κατέστρεψε τέλος καὶ τὴν πα-

τρίδα τοῦ καλίου Σωζόπετραν. Τούτου ἐνεκα ἐπέλθων ὁ Μ. κατὰ τοῦ Ἀμερίου τῆς Φρυγίας, πατρίδος τοῦ Θεοφίλου, καὶ κατατροπώσας ἐν τῇ παρὰ τοῦτο μάχῃ τοὺς Βυζαντινοὺς κατέλαβε τὴν πόλιν, ἣν κατέστρεψεν ἐντελῶς, καὶ ἀπήγαγεν ἐξ αὐτῆς 30,000 στρατοῦ αἰχμαλώτους.

Μοῦτζα (Muggia). Πόλις τοῦ διαμερίσματος Καποδιστρία ἐν τῇ αὐστριακῇ Ἰστρίᾳ, ἐπὶ καλπίσκου τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους. Ἐχει 3,592 κατ. καὶ μεγάλα ναυπηγεία διὰ πολεμικὰ πλοία.

* **Μουτσάρα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀθαράνων (Τρικυλλίων), ἔχον 685 κ. (1896).

Μούτσου-Χέτο. Αὐτοκράτωρ τῆς Ἰαπωνίας, γενν τῷ 1851. Διεδέχθη τῷ 1867 τὸν πατέρα του Κομέι καὶ ὦν λίαν εὐλοπρόεδρος ἐπαδόθη ὅλαις δυνάμεσιν εἰς τὴν ἀνασύνταξιν τοῦ Ἰαπωνικοῦ κράτους. Μετέφερε τὴν πρωτεύουσάν του τοῦτο ἀπὸ Κιότου εἰς Τόκιο καὶ δι' Εὐρωπαίων καὶ Ἀμερικανῶν διοργάνωσεν ἅπαν τὸ σύστημα τῆς πολιτείας καὶ τὸν στρατὸν, ἤνοιξε τὴν χώραν εἰς τὸ εὐρωπαϊκὸν ἐμπόριον, τῷ δὲ 1889 ἔδωκεν εἰς τὸν λαόν σύνταγμα, δι' ὧν πάντων ἐγένετο ἡ ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ πρόοδος τῆς Ἰαπωνίας καὶ ἡ νῦν ἀκμὴ αὐτῆς. Τὰ κυριώτατα γεγονότα τῆς βασιλείας του εἶναι ὁ Σινεϊαπωνικὸς πόλεμος, καὶ ὅτι Ἰάπωνες ἐξῆλθον νικηταί καὶ ὅστις ἔληξε τῷ 1895 διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Σιμονοσέκι, ἡ ἐπέμβασις τῆς Ἰαπωνίας ὁμοῦ μετὰ τῶν ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων κατὰ τὰς παραχρᾶς τοῦ Πεκίνου καὶ τοῦ Τιέν-τσιν (1900) καὶ ἡ ἐσχάτως κήρυξις πολέμου κατὰ τῇ Ῥωσίᾳ παρακωλυούσης τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ κράτους του, καὶ ὅτι ἐν μέτρῳ τοῦδε οἱ Ἰάπωνες προβαίνουν νικηφόρως.

* **Μούχα.** Χωρίον τοῦ δήμου Δολέπων (Εὐρυτανίας), ἔχον 150 κατ. (1896).

Μουχλίων. Κώμη τῆς Θράκης ἐν τῇ υποδοικίῃ Κων/πόλεως τοῦ ὁμωνύμου βιλαετίου, ἔχουσα περὶ τὰς 2,000 Ἑλληνας κατ., ἀστικήν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον.

* **Μοφκίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Φιγαλλίας (Ὀλυμπίας), ἔχον 582 κ. (1896).

Μοχαμέρα. Πόλις μετὰ 15 χιλ. κατ. ἐν τῇ περσικῇ ἐπαρχίᾳ Χουσιστάν, ἐπὶ διώρυγας καταληγούσης εἰς τοὺς ἠνωμένους Εὐφράτην καὶ Τίγριν, διατηροῦσα δὲ ἀκμαῖον ἐμπόριον.

* **Μόχατς** (Mohacs). Πόλις τῆς Οὐγγαρίας, μετὰ 15,832 κατ. τῷ 1900.

* **Μοχιλέφ,** Μοχιλίωφ. 1) Κυβερνεῖον τῆς Ῥωσίας, ἔχον τῷ 1897 κατ. 1,708,041 ἢ περιφέρεια Μ. εἶχε τότε 156,674 κατ. καὶ ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα

43,106. — 2) Περιφέρεια τοῦ Ῥωσ. κυβερνεῖου Ποδολίας, μετὰ 228,771 κατ. καὶ ὁμωνύμου πρωτεύουσας ἐχούσης 22,097 κατ.

* **Μοχός.** Πρωτ. τοῦ δήμου Λαγκαῶς τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 1613 κατ. (1900).

* **Μπάγκα.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαρκζόνοε (Τρικυλλίων), ἔχον 366 κ. (1896).

Μπαζάρ-κζού (ἀγορᾶςχωρίον). Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ἐπὶ τῆς Β. ὁχθῆς τῆς Ἀσκανίας λίμνης, ἀπέχουσα 23 χιλ. τῆς Νικαίας, ἐνομένη κατ' εὐθείαν μετὰ τῆς Νικομηδείας καὶ ἔχουσα 3,000 κατ., ὧν οἱ ἡμίσεις Ἑλληνας ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικαίας καὶ συντηροῦντες ἀστικήν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. Ἐν αὐτῇ εὐστὴ ἔδρα ὑποδοικήσεως ὑπαγομένης ὑπὸ τὴν διοίκησιν καὶ τὴν νομαρχίαν Προῦσης, ἀνευρέθησαν ἐσχάτως ἐλληνικαὶ ἐπιγραφαὶ καὶ ἀρχαῖα λείψανα, ἴδια ἐν ἀγρῷ τινα κειμένη 20' πρὸς Ν αὐτῆς καὶ περιέχοντι σωματὰ κιόνων καὶ συντρίμματα ἀρχαῖων κτενικῶν διακόσμου, ὡς καὶ ἀνάγλυφον παριστῶν τὸν ἐπικύδαιον δειπνόν. Πάντα ταῦτα τὰ εἰρήπια εὐήμου Ῥωμαϊκῆς ἢ βυζαντινῆς ἐποχῆς δεικνύουσι πιθανῶς ἀρχαῖον τοποθεσίαν πόλεως, τῆς Βασιλινουπόλεως, ἥτις φαίνεται ὅτι ἔκειτο μᾶλλον ΒΔ τῆς νῦν κωμοπόλεως, ἐχούσης ὅσιν ἐπίκαιρον καθέσταν τὰ περιβάλλοντα τὴν Ἀσκανίαν λίμνην ὅρη ἀρίστην ἐνταῦθα καὶ διανοίγονται πρὸς Β αἰόνοντα διεξοδὸν εἰς ὅδον ἀγούσαν εἰς Ἐλενόπολιν καὶ Πράϊναιον (Ἐρτέν). Ἡ Βασιλινούπολις κατὰ τὸν Σινεϊαπωνικὸν τοῦ Ἰερικίου ὑπῆγετο τῇ ὑπὸ κωνσταντίνου λα' ἐπαρχίᾳ τῆς Ποντικῆς καὶ ἦτο ἔδρα ἐπισκόπου, ἐπισκοπῆς αὐτῆς καὶ ὑπὸ τῶν μητροπολιτῶν Νικομηδείας καὶ Νικαίας ἐπετιμῆθη ὑπὸ τῆς ἐν Χαλκηδόνι τετάρτης οἰκουμένης συνόδου τῷ 454 τῷ μητροπολίτῃ Νικαίας. [Γρ. Σ. Ι.]

* **Μπαζιλάρ.** Χωρίον τοῦ δήμου Νέσωνος (Δαρδανίου), ἔχον 417 κατ. (1896).

* **Μπαῦρακλή.** Χωρίον τοῦ δήμου Εὐδρίου τοῦ νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 565 κατ. (1896).

* **Μπακάλ-κζού** (παντοπόλου χωρίον). Ὀνομα δύο μεσογείων χωρίων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ὑπαγομένων ὑπὸ τὴν διοίκησιν Χρυσόπολεως καὶ κατοικουμένων ὑπὸ Ἑλλήνων ἐξαρτωμένων ἐκ τῆς μητροπόλεως Χαλκηδόνος. Καὶ τὸ μὲν Μέγα Μ. ἔχει 1800 κατ. συντηροῦντας ἀστικήν σχολὴν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον, τὸ δὲ Μικρὸν Μ., ἔγγυς τοῦ ἐτέρου κείμενον, περίπου 800 κατ. μετὰ

ἀσκητῆς σχολῆς καὶ νηπιαγωγείου. Τὸ Μπακίρ Μ., καλούμενον ἄλλως καὶ Κιθω-
τῆς, ἀπωκίσθη ὑπὸ Ἑπαιρωτῶν περὶ τὰ
τέλη τοῦ ΙΗ' αἰῶνος, ὠνομάζετο δὲ τουρ-
κιστὶ τὸ πρῶτον Χαμπαρ-τσιρλιγι (ἐπαυ-
λὸς λουτροῦ), ἔχει δὲ ἐκκλησίαν τὸ σωζό-
μενον βυζαντινῆς κατασκευῆς ἁγίασμα
τῆς Ἀναλήψεως. Περὶ τὰ χωρία ταῦτα ἐ-
κείνη ἐπὶ Βυζαντινῶν τὰ φρούρια Σήμαν-
δρα καὶ Ἀετός, τὰ κυριευθέντα ὑπὸ τοῦ
Ὁρχάν τῷ 1326 ἢ 1327. [Γρ. Σ.Ι.]

Μπακίρ-τσάι (χαλκοῦς ποταμός, τὸ
πᾶν Καϊκίος). Ποταμὸς τῆς Μικρᾶς Ἀ-
σίας ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Μυσίᾳ, πηγάζων ἐκ τῶν
Β καὶ Α τοῦ Περγάμου ὄρεων, δεξιόμενος
τὸν ἐκ τοῦ Τήμου ὄρος ῥέοντα Μύσιον
(Ἠλιά-τσάι) κατὰ τὰ μεσόγαια τοῦ Θήθης
πεδίου (Ἀσάρ-αλάν) μετὰ τινος ἄλλου
πλησίον ποταμοῦ καὶ τέλος τὴν πηγὴν
ᾠκυρόην, κειμένην ἐγγὺς χωρίου Χάλικης
(Μπακίρ), 35 ρύ καὶ τὸ νῦν ὀνομασθὲν
ὄνομα τοῦ Καϊκού. Ἀρδεύων τὴν Περγαμη-
νὴν πεδιάδα καὶ σχηματίζων διαφόρους ἐλι-
γμοὺς ἐκβάλλει εἰς τὸν Ἑλαιτικὸν κόλ-
πον (Τσανδαρλί) μετὰ τοῦ Πιτάνης καὶ Ἑ-
λαίης. Πρῶτον μὲν ἐκβάλλει Ἀστράϊος
κατὰ τὴν παράδον ἀπὸ Ἀτράϊου τοῦ Πο-
σειδῶνος υἱοῦ, εἰτα δὲ μετ' ὠνομασθὲν Κ.
ἀπὸ Καϊκού υἱοῦ τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τῆς ᾠκυ-
ρόης, ὅστις φονεύσας τὸν Τίμανδρον, ἕνα
τῶν εὐγενῶν τῆς Μυσίας, καὶ φεβόμενος
τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ ἐρρίψεν αὐτοὺς εἰς
τὸν ποταμόν. [Γρ. Σ.Ι.]

* **Μπακράται.** Χωρίον τοῦ δήμου Φα-
κίου (Δαρίσης), ἔχον 317 κατ. (1896).

* **Μπάλα.** Χωρίον τοῦ δήμου Οἰχαλίας
(Μεσσηνίας), ἔχον 277 κατ. (1896).

* **Μπαλαῖοι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρ-
κίης (Ἀνδρου), ἔχον 523 κατ. (1896).

* **Μπαλαμούτι.** Χωρίον τοῦ δήμου
Γενίων (Τυριάδου), ἔχον 319 κατ. (1896).

* **Μπαλαμπανή.** Χωρίον τοῦ δήμου
Ταμασίου τοῦ νομοῦ Καρδίττης, ἔχον 102
κατ. (1896).

Μπαλάνος Βασιλὸς πολυλ. Λό-
γιος κληρικὸς τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος,
γεννηθεὶς ἐν Ἰωαννίνοις. Ἐμαθόντως ἐν
Μεθόβιον τὸν Ἀνθρακίτην, μετὰ τὸν θά-
νατον τοῦ ὁποίου χειροτονηθεὶς ἱερεὺς διε-
βέβητο αὐτὸν ἐν τῇ διουθύνει τῆς σχολῆς
τῶν Ἰωαννίνων τῆς καλουμένης τοῦ Κα-
ραϊωάννου καὶ παρέμεινε τοιοῦτος ἐπὶ τετ-
ταρακονταετίαν σχεδὸν μέχρι τοῦ θανάτου
αὐτοῦ. Κατέγινε μετὰ ἤλθου περὶ τὰ μα-
θηματικά, καί περ ἐμμένων τῇ παλαιᾷ με-
θοδῇ καὶ ἀποστρεφόμενος τὰς θεωρίας τῶν
νεωτέρων, δι' ἃ καὶ εἶχε πολλοὺς ἀν-
τιπάλους. Συνέγραψε δὲ: Ὅθεν μαθηματι-

κῆς εἰς 4 τόμους, ἐκδοθ. τῷ 1749 ἐν Βε-
νατίᾳ, Περὶ τοῦ Ἀηλίου προβλήματος, ὅπερ
πικρῶς ἐπεκρίθη ὑπὸ Εὐγενίου τοῦ Βουλ-
γάρως καὶ ἐτυπώθη μόλις τῷ 1816 ὑπὸ
τὴν ἐπιγραφὴν Ἀντιπελήρησις ὑπὸ τινος
Ἰωαννίτου μετὰ τῶν διαιρειθέντων μετὰ τοῦ
Μπ. καὶ Εὐγενίου καὶ τῆς ἀνταποκρίσεως
αὐτοῦ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου μετὰ
τῶν ἐν Εὐρώπῃ σοφῶν, Ἑρμηνείαν τῶν
ἀποριτμῶν τοῦ Ἰησοῦράτου καὶ Σχόλια
εἰς Γαλήνην — Οὐδὲς αὐτοῦ Κοσμοῦς Μπ.
γενν. τῷ 1731 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1808 ἐγέν-
ετο διδάσκαλος τοῦ πατρὸς ἐν τῷ ἀνώματι
τοῦ οἰκονομοῦ τῆς μητροπόλεως Ἰωαννί-
νων καὶ ἐν τῇ σχολαρχίᾳ. Ὑπῆρξεν ἐπί-
σης ἐντρίθης περὶ τὰ μαθηματικά καὶ εἶχε
πολλοὺς τῶν καλῶν λογίων τῶν χρόνων
ἐκείνων μαθητάς. Ἐγράψε δὲ Ἐκθεσί-
σιν συνοπτικὴν ἀριθμητικῆς, ἀλγέβρας καὶ χρο-
νολογίας, τυπωθεῖσαν ἐν Βιέννῃ τῷ 1798.
Τούτου ἀπόγονοι εἶναι οἱ ἐν Ἀθήναις ἀδελ-
φοὶ Μπ., ἦτοι ὁ Ἀριστείδης, ὁ Σπυρίδων
καὶ ὁ Σίμος.

— 2) Ἀριστείδης. Ἐγενν. ἐν Ἰω-
αννίναις τῷ 1819, ἐσπούδατε τὰ νομικά ἐν
τῇ Ἰονίῳ Ἀκαδημίᾳ ἐν Κερκύρᾳ, μεθ' ὃ
ἐλθὼν τῷ 1841 εἰς Ἀθήνας ἐξήχησε τὸ δι-
κηγορικὸν ἐπάγγελμα, τῷ δὲ 1864 ἐξε-
λέγη βουλευτὴς Ἀττικῆς καὶ ὡς τοιοῦτος
πλείστας προσηνεύειν ὑπηρεσίας εἰς τὴν
Ἑλλάδα πρὸς ἐπίκουσιν πολλῶν πολυπλό-
κων ζητημάτων. Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῇ
15 Ἀπριλίου 1875.

— 3) Σπυρίδων. Ἐγενν. ἐν Κερκύρᾳ
τῷ 1824, ἐσπούδατε δὲ ἱατρικὴν, μεθ' ὃ
ἐπανελθὼν ἐκ Παρισίων, ἐνθα ἐπὶ τριετί-
αν παρέμεινε πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπου-
δῶν του, ἐξήχησε τὸ ἱατρικὸν ἐπάγγελμα
ἐν Ἀθήναις καὶ κυρίως διεπρεψε κατὰ τὴν
ἐν Ἑλλάδι ἐπιδημίαν τῆς χολέρας. Τῷ
1856 ἐγένετο ὑφηγητὴς ἐν τῷ πανεπιστη-
μίῳ, τῷ 1862 διωρίσθη ἑκτακτος καθη-
γητῆς τῆς ὕγιεινῆς καὶ τῶν συρίδιων
νοσημάτων, τῷ δὲ 1875 τακτικὸς καθηγη-
τῆς. Κατέλιπε δὲ πλήρες σύγγραμμα ὕγιει-
νῆς καὶ μετέφρασεν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ τὴν
παθολογίαν Γριζόλου καὶ τὸ περὶ ἀφροδι-
σίων νοσημάτων σύγγραμμα τοῦ Κουλλιε-
ριέ. Ἀπέθανε τῇ 7 Ἀπριλίου 1881.

— 4) Σίμος. Ἐγενν. ἐν Κερκύρᾳ τῷ
1833, λαβὼν δὲ τὴν ἐγκύκλιον παιδείαν
ἐν Ἀθήναις ἐσπούδατεν εἰτα νομικὴν, τῷ
δὲ 1857 διωρίσθη δικηγόρος. Τῷ 1870
μετὰ τοῦ Ἐπαμ. Λαυριώτου ἐδημοσίευσεν
δικαστικὴν ἐφημερίδα ὑπὸ τὸν τίτλον «Δι-
καστικὴ ἐφημερίς καὶ τῆς ἐλληνικῆς νο-
μοθεσίας», τῷ δὲ 1881 ἤρξατο τῆς δημο-
σιεύσεως τοῦ καὶ νῦν ἐκδιδόμενου περιοδι-
κοῦ «Ἐφημερίς τῆς ἐλληνικῆς καὶ γαλ-

λικῆς νομοθεσίας». Διετέλεσε πρὸς τοὺς ὑποδιοικητῆς τῆς Τραπεζῆς «Ἀρχάγγελος», σύμβουλος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ὁδείου καὶ πρόεδρος ἐπὶ πενταετίαν τοῦ συλλόγου «Παρνασσῶ» ἐν τῷ περιοδικῷ δ' αὐτοῦ ἐδημοσίευσεν πολλὰς διατριβάς, ὡς π. χ. τὴν «Περὶ τῆς προσωπικῆς κρατήσεως ὡς μέσου ἐκτελέσεως».

Μπαλῆ ἢ Βαλῆ. Χωρίον τοῦ δήμου Κορώνης (Τριφυλίας), ἔχον 117 κατ. (1896).

Μπαλιάγα. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρτίς (Καλαμών), ἔχον 733 κατ. (1896).

Μπαλουκλαδῆς. Παράλιον χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Μελαίνῃ ἁκρᾷ, ἥς ὑπὸ τὴν ὑποδιοίκησιν ὑπάγεται, κείμενον ΝΑ καὶ εἰς ἀπόστασιν 1 $\frac{1}{2}$ ὥρας ἀπὸ τοῦ μεγάλου Μουρδουανίου καὶ ἔχον περὶ τοὺς 300 κατ. ἀπαντᾷ Ὁθωμανούς.

Μπάκρανα. Χωρίον τοῦ δήμου Λαρίσης, ἔχον 159 κατ. (1896).

Μπαλτζῆ. Χωρίον τοῦ δήμου Νέσσωρος (Λαρίσης), ἔχον 130 κατ. (1896).

Μπαλτζα. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ὑποδιοίκησει Θεσσαλονίκης τοῦ ὁμωνύμου βίλαετιού. ἔχει περὶ τὰς 2,000 κατ. Ἕλληνας, ἀσχολουμένους εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κηπουρικὴν καὶ διατηροῦντας ἐξαιτάξιον σχολὴν καὶ νηπιαγωγεῖον.

Μπαλτσά. Χωρίον τοῦ δήμου Πλαταιῶν (Βοιωτίας), ἔχον 282 κατ. (1896).

Μπαμπά. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀμπελακίων (Λαρίσης), ἔχον 126 κατ. (1896).

Μπαμπά-μπουροῦν (τὸ πάλαι Λεκτὸν ἢ Λεκτόν). Ἀκρωτήριον τῆς Τρωάδος, οὐτινος πρὸς Β μὲν ἐκβάλλει ὁ ποταμὸς Σατνίειος (Τοῦζλα-σατὶ ἦτοι ἀλατῶδης ποταμός), πρὸς Ν δ' ἐκτείνεται ἡ νῆσος Λέσβος. Τὸ πάλαι ἀπετέλει τὸ ὅριον τῆς χώρας τῶν Αἰολέων. [Γρ.Σ.Ι.]

Μπαμπίνη. Χωρίον τοῦ δήμου Ἐρχίνου (Βοιότης καὶ Ξηρομέρου), ἔχον 698 κατ. (1896).

Μπάνι. Δύο χωρία τοῦ δήμου Ἀρτης, ὧν τὸ μὲν Ἀνω Μ. ἔχει 279, τὸ δὲ Κάτω 325 κατ. (1896).

Μπαξέδες. Κώμη τοῦ δήμου Ἰωλκοῦ τοῦ νομοῦ Μαγνησίας, ἔχουσα 896 κατ. (1896).

Μπαράκου. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀρῆνης (Ὀλυμπίας), ἔχον 153 κατ. (1896).

Μπαρδικώστα. Χωρίον τοῦ δήμου Φαρῶν (Πατρῶν), ἔχον 179 κατ. (1896).

Μπαρμπήτσα. Χωρίον τοῦ δήμου Βαλτετσίου (Μαντινείας), ἔχον 175 κατ. (1896).

*** Μπαρτζι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀλφειῶρος (Ὀλυμπίας), ἔχον 202 κατ. (1896).

Μπαρτιν (τὸ πάλαι Παρθενία καὶ οὐχὶ Παρθένιον, τανῶν δὲ κοινῶς Παρθένι). Κωμόπολις καὶ λιμὴν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ παρὰ τὸν Εὐξείνιον πόντον καὶ ἐπὶ τοῦ Παρθενίου ποταμοῦ (Μπαρτιν), ἔχουσα περὶ τοὺς 4,000 κατ., ὧν οἱ ἡμίσεις Ἕλληνας ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενοι ἐν τῆς μητροπόλεως Χαλκηδόνος καὶ συντηροῦντες ἀστικὴν σχολὴν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον, οἱ δὲ λοιποὶ Ὁθωμανοί. Ἡ τοποθεσία αὐτῆς καὶ τὰ ἐσχάτως ἀνευρεθέντα λείψανα ἀρχαιοτάτης (Bullet. de corr. hellén. t. 25 p. 33—34) παλαιοῦν ἀδιστάκτως ὅτι ἐνταῦθα καὶ οὐχὶ ἐν Μπονάζ-καρηγιέ, ὡς ὁ von Diest εἰργάζετο ἡ ἀρχαία κώμη Παρθενία, ἥτις ἀπὸ μνημονευομένη ὑπὸ μόνου Σπεράνου τοῦ Βυζαντινοῦ εἰσάγεται ὅτι δὲν εἶχε τὸ πάλαι πολλὴν σπουδαιότητα. Τὸ νῦν Μ. ἐν ἔδρᾳ ὑποδιοικήσεως ὑπάγεται ὑπὸ τὴν διοίκησιν Μπελού (Βιθυνίου) καὶ τὴν νομαρχίαν Κασταμονής. [Γρ.Σ.Ι.]

*** Μπάσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Στυμφλίας (Κορινθίας), ἔχον 373 κατ. (1896).

*** Μπασιίκου.** Χωρίον τοῦ δήμου Τριπόλεως (Μαντινείας), ἔχον 488 κατ. (1896).

Μπάς-κρού. Κώμη μεσότης τῆς Βιθυνίας κειμένη ἐναντι τοῦ σταθμοῦ τοῦ Μπιλετζί (Βηλοκωμᾶ) καὶ ἀριστερᾷ τῷ διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ἀνερχομένῳ, ἔχουσα δὲ 2,000 κατ., ὧν περὶ τοὺς 1200 Ἕλληνας ὑπαγόμενοι ὑπὸ τὸν Νικαίας μητροπολίτην καὶ συντηροῦντες νάνη καὶ σχολεῖα, οἱ δὲ λοιποὶ Ὁθωμανοί. [Γρ.Σ.Ι.]

*** Μπάστα.** 1) Κώμη τοῦ δήμου Ἀρτίς (Καλαμών), ἔχουσα 977 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Πηνειῶν (Ἠλείας), ἔχον 180 κατ. — 3) Χωρ. τοῦ δήμου Μυρταυντίων (Ἠλείας), ἔχον 143 κατ. (1896).

*** Μπατοί.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ἀργεῖς (Ἀνδρου), ἔχουσα 390 κατ. (1896).

Μπαχοράμι. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀθηναιῶν, ἔχον 388 κατ. (1896).

Μπεγουλάκι. Χωρίον τοῦ δήμου Πατρέων, ἔχον 349 κατ. (1896).

*** Μπεζαῖτη.** Χωρίον τοῦ δήμου Πηνειῶν (Ἠλείας), ἔχον 440 κατ. (1896).

*** Μπεζίνι.** Χωρίον τοῦ δήμου Μαρμαρίου (Καρυστίας), ἔχον 280 κατ. (1896).

*** Μπεζούλα.** Χωρίον τοῦ δήμου Νευροπόλεως τοῦ νομοῦ Καρδίτσας, ἔχον 379 κατ. (1896).

*** Μπεῖζαδές.** Χωρίον τοῦ δήμου Ναυπάκτου (Ναυπακτίας), ἔχον 229 κατ. (1896).

* **Μπεκατωράτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Πολυαίων (Σάμης), ἔχον 133 κατ. (1896).

* **Μπεκερὲλ ἀκτινες.** Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐκκένωσις.

* **Μπεκιῆ.** Χωρίον τοῦ δήμου Λαμιέων (Φθιώτιδος), ἔχον 394 κατ. (1896).

* **Μπεκίδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Σκοτούτης τοῦ νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 214 κατ. (1896).

* **Μπεκρηλέρ.** Χωρίον τοῦ δήμου Θαυμακίων (Δομοκού), ἔχον 181 κατ. (1896).

* **Μπέλεσι.** 1) Δύο χωρία τοῦ δήμου Λαρκείας ("Αργους), ὧν τὸ μὲν Κἄτω Μ. πρωτεύουσα χειμερινῇ τοῦ δήμου, ἔχει 866, τὸ δὲ Ἀνω Μ. 610 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Θελοπούτης (Γορτυνίας), ἔχον 314 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλευθερίας (Λακωνίδος), ἔχον 355 κατ. (1896).

* **Μπελέτσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Πιπλίων (Τριφυλίας), ἔχον 661 κατ. (1896).

* **Μπελκαμένη.** Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Φλωρίνης τοῦ βιλαετίου Μοναστηρίου, ἔχον περὶ τοῦς 800 Ἑλληνας κατ. διατηροῦντας ἀστικὴν σχολήν.

* **Μπελοῦσι.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρκαδίων τῆς Ζακύνθου, ἔχον 805 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδρισταίνης (Ὀλυμπίας), ἔχον 148 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Μυρτουντίων (Ἡλείας), ἔχον 121 κατ. (1896).

* **Μπεμπέκ** (τὸ πάλαι Χηλαί). Προάστειον τῆς Κων/πόλεως ἐπὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς παραλίας τοῦ Βοσπόρου καὶ ἐν τῷ μυχῷ ὠραιότατον κήπου σχηματιζόμενον ἀπὸ δύο ἀκροατηρίων τοῦ τῶν Ἑσπίων (Μεγάλου Ρωμαιοῦ, τουρκ. Ἀκιντί-μπουρνου) καὶ τοῦ Ἑρμαίου (Κιζιάρ-μπουρνου), αὐτοῦ ἡλ. ἐκείνου ἐφ' οὗ κεῖται τὸ προύριον Ῥούμελι-Χισάρ καὶ οὕτως τὴν πρὸς Ν πλευρὰν αἱ Ὁθωμανοὶ διὰ τὴν σφοδρότητα τοῦ ρεύματος καλοῦσι Σέιτάν ἀκιντίσι=Διαβόλου ρεῦμα. Ἐν αὐτῷ ὑπῆρχε τὸ πάλαι καὶ νῦν ἀφιερωμένον τῇ Ἀρτέμιδι, ἐπὶ δὲ Βουλαντίων μονή, ἐν ᾗ Θεοδώρα ἡ σύζυγος τοῦ εἰκονομάχου αὐτοκράτορος Θεοφίλου περιώρισε μετὰ τὸν θάνατον ἐκείνου τὸν εἰκονομάχον πατριάρχην Ἰωάννην Ζ' τὸν ἐπονομαζόμενον χλευαστικῶς Ἰαννὴν ἀπὸ τοῦ Ἑβραίου μάγου. Παρὰ δὲ τὸν μυχὸν τοῦ κήπου ὑπῆρχεν ἀνακτορικὸν περικύπερον Χουμαγιούν-ἀμπὰδ ὀνομαζόμενον καὶ ἐκλιπὸν πρὸ τινων ἐτῶν μετὰ λουτρῶν καὶ τεμένους χρονολογούμενου ἀπὸ τοῦ 1733. Πρὸς Β τοῦ Μ. κατὰ τὸ Ῥούμελι-Χισάρ ὑπάρχουσιν ὀθωμανικὰ νεκροταφεῖα ἀπελαύοντα μεγίστου σεβασμοῦ παρὰ τῶν Ὁθωμανῶν, διότι ἐν αὐτοῖς ἀναπαύονται

κατὰ τὴν παράδοσιν τὰ ὀστέα τῶν Ὁθωμανῶν τῶν πεσόντων κατὰ τὴν πρώτην αὐτῶν ἀπὸ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην διέβασιν. Τὸ Μ. εἰκάζεται ὑφ' Ἑλλήνων συντηρούντων καὶ τοῦ ἁγίου Χαλαλμπους, ἀστικὴν σχολήν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον, ὑπὸ Ἀρμενίων, ὀλίγων Ἰουδαίων καὶ Εὐρωπαίων, ἰδίως Ἀγγλῶν καὶ Ἀμερικανῶν ἀποτελούντων πολυπληθεῖ παροικίαν. Ἐν Μ. ὑπάρχει καὶ γαλλικὴ σχολὴ τῶν Λαζαριστῶν καὶ ἀριστερὰ αὐτοῦ ἐπὶ λόφου τὸ Ῥοβέρτειον γυμνάσιον, εὐρὺ πεντάκροτον εἰκοδόμημα ἱδρυθὲν ὑπὸ Ἀμερικανοῦ τῷ 1863. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Μπενδρῶν.** Χωρίον τοῦ δήμου Δύμης (Πατρῶν), ἔχον 262 κατ. (1896).

* **Μπενίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Μεσσηχωριτῶν (Κερκύρας), ἔχον 342 κατ. (1896).

* **Μπεντένι.** 1) Χωρ. τοῦ δήμου Λαμπείας (Ἡλείας), ἔχον 257 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Βουπρασιῶν (Ἡλείας), ἔχον 151 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Τριπόλεως (Μαντινείας), ἔχον 383 κατ. (1896).

* **Μπεργαδής.** Ἀγνωστος ἄλλως τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος ποιητής, συγγράψας τὸν λεγόμενον Ἀπόκρονον (ἡ μετὰ τὴν ἐργασίαν ἀνάπαυλα), ἐν ᾧ ἐν στίχοις 558 πολιτικοῖς ὁμοιοκαταληκτοῖς περιγράφει ἀποδημίαν εἰς Ἀθῆν κατ' ὄναρ. Τὴν κυρίαν ὑπόθεσιν ἀποτελεῖ τὰ τεύρα κατὰ τῆς κακῆς συνηθείας τῶν ἀνθρώπων νὰ λησμονῶσι τοὺς θανόντας. Ἡ καλλίστη τῶν ἐκδόσεων εἶναι ἡ ὑπὸ Ἑρμ. Λεγρὰνδ γεινομένη (1870). Ἐκτενέστερον ἴδε Κρουμβάχερ ἐν Ἱστορ. τῆς Βουλαντ. λογοτεχνίας τὸμ. Γ' σελ. 68.

* **Μπέρεκλα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀνδρισταίνης (Ὀλυμπίας), ἔχον 428 κατ. (1896).

* **Μπερῆκος.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀμβρακίας (Τριφυλίας), ἔχον 335 κατ. (1896).

* **Μπερμπάτη.** 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Προσμηναίων ("Αργους), ἔχουσα 683 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Τριπόλεως, ἔχον 173 κατ. (1896).

* **Μπέροβα.** Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Λαγκαδᾶ τοῦ βιλαετίου Θεσσαλονίκης, ἔχον περὶ τοῦς 800 Ἑλληνας κατ. συντηροῦντας ἀστικὴν σχολήν.

* **Μπεσερέ.** Χωρ. τοῦ δήμου Πηνειῶν (Ἡλείας), ἔχον 330 κατ. (1896).

* **Μπεσῆροι.** Χωρίον τοῦ δήμου Τριπόλεως (Μαντινείας), ἔχον 395 κατ. (1896).

* **Μπεσλέρ.** Χωρίον τοῦ δήμου Ὀρχηστοῦ (Δαρίτης), ἔχον 234 κατ. (1896).

* **Μπέτσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἡραίας (Γορτυνίας), ἔχον 175 κατ. (1896).

* **Μπετσιλέρ.** Χωρ. τοῦ δήμου Εὐδερῖου

τοῦ νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 215 κατ. (1896).

* **Μπέχρου.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Πηνειῶν (Ἡλείας), ἔχον 134 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Τροπαίων (Γορτυνίας), ἔχον 128 κατ. (1896).

* **Μπισαχίνι.** Βλ. Μπισχίνι.

* **Μπιλετζίκ.** Βλ. Βιλετζίκ, ἐν τ. Β' σ. 889.

* **Μπιλοκομήτη.** Χωρίον τοῦ δήμου Δολιχίων (Βύρτανίας), ἔχον 200 κ. (1896).

* **Μπίρ.** Χωρίον τοῦ δήμου Σπαλάθρων τοῦ νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 154 κ. (1896).

* **Μπισμπάρδι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρίος (Καλαμών), ἔχον 179 κατ. (1896).

* **Μπισχίνι.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλατειᾶς (Δοκρίδος), ἔχον 502 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρήνης (Ὀλυμπίας), μετὰ 722 κατ. (1896).

* **Μπιτζιμπάρδι.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀλφειῶν (Ὀλυμπίας), ἔχον 176 κ. (1896).

* **Μπλάσδου.** Χωρίον τοῦ δήμου Νευροπόλεως τοῦ νομοῦ Καρδίτσης, ἔχον 765 κατ. (1896).

* **Μπιλεμενιᾶνοι.** Χωρ. τοῦ δήμου Κυπαρισσίας (Τριφυλίας), ἔχον 109 κ. (1898).

* **Μπογδανάτικα.** Χωρίον τοῦ δήμου Γαϊανῶν (Παξῶν), ἔχον 148 κατ. (1896).

* **Μπόγκενδορφ** σ τ ή λ η. Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Μποζαῖτη.** Χωρίον τοῦ δήμου Πατρέων, ἔχον 535 κατ. (1896).

* **Μποζικά.** Χωρίον τοῦ δήμου Νεμέας (Κορινθίας), ἔχον 399 κατ. (1896).

* **Μπολάτι.** Χωρίον τοῦ δήμου Κορινθίων, ἔχον 286 κατ. (1896).

* **Μπολέτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Τριπόλεως (Μαντινείας), ἔχον 319 κατ. (1896).

* **Μποντζά.** 1) Δύο χωρία τοῦ δήμου Λαπαθῶν (Καλαβρύτων), ὧν τὸ μὲν Μέγα Μ. ἔχει 154, τὸ δὲ Μικρὸν 172 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀετοῦ (Τριφυλίας), ἔχον 290 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Ὀρχομενοῦ (Μαντινείας), ἔχον 753 κατ. (1896).

* **Μποροδίκος.** Χωρ. τοῦ δήμου Καστανέας (Καλαμπάκας), ἔχον 454 κ. (1896).

* **Μπόρσα.** Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Ἀνατολίτσης, ἔχον περὶ τοὺς 600 Ἑλληνας κατ., διατηροῦντας ἀστικὴν σχολήν.

* **Μπόρση.** Χωρίον τοῦ δήμου Βουπρασιῶν (Ἡλείας), ἔχον 144 κατ. (1896).

* **Μπόσκλαδον.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἰτάμου, ἔχον 282 κατ. (1896).

* **Μπόσουνα.** Χωρίον τοῦ δήμου Τριπόλεως (Μαντινείας), ἔχον 342 κ. (1896).

* **Μπότζικα.** Χωρ. τοῦ δήμου Νεμέας (Κορινθίας), ἔχον 220 κατ. (1896).

* **Μποτίνου.** Δύο χωρία τοῦ δήμου Μακρυνείας (τοῦ Μεσολογγίου), ὧν τὸ μὲν Ἀνω Μ. ἔχει 391, τὸ δὲ Κάτω 366 κατ. (1896).

* **Μπότοη.** Πρωτ. τοῦ δήμου Τετραφυλίας (Ἀρτης), ἔχον 480 κατ. (1896).

* **Μπούγα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδανίας (Μεσσηνίας), ἔχον 463 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ὠρωπίων (Ἀττικῆς), ἔχον 115 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Θεωδωρίας (Ἀρτης), ἔχον 144 κ. (1896).

* **Μπουγάτι.** 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Ἀλφείας (Ἀργεῶς), ἔχουσα 849 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἠρακίας (Γορτυνίας), ἔχον 296 κατ. (1896).

* **Μπουγγάτο.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρτεμισίων τῆς Ζακύνθου, ἔχον 530 κ. (1896).

Μπουγιούκας ἢ Βουγιούκας (Παναγιώτης). Ἐγεννήθη ἐν Σμύρνῃ τῷ 1818, ὅθεν τῷ 1822 μετὰ τῆς λοιπῆς τοῦ οἰκογενεῖας ὠδηγήθη εἰς Ἀργεῶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ, ὅστις ἐνεργὸν μέρος λαβὼν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἔπεσεν ἐν ὧδε. Τὰ πρῶτά του μαθήματα διήκουσεν ἐν Ναυπλίῳ, τῷ 1832 εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Καποδιστριαῖου Ἰδρυθεῖσαν τότε στρατιωτικὴν σχολήν, τῷ δὲ 1839 ἐξεληθὼν ταυτὴς ἀξιωματικῶς ἐστάλη εἰς Βερολίνον καὶ Φραϊβέργην τῆς Σαξωνίας, ἐνθα ὑπὸ τὸν περὶφηρον Βερν. Κοτταν ἐτελείετο καὶ εἰς τὴν ὀρυκτολογίαν καὶ γεωλογίαν. Ὅτε ἐπέστρεψε τῷ 1846, ἀνετέθη αὐτῷ ἀμέσως ἡ ἐπιστολαὶ τῶν ὀρυκτῶν Μήλου καὶ Νάξου, διὰ τὴν ἀμύριδα τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος καὶ μόνος ἐργασθεὶς, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιστημονικὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ τὴν ἐκδοσιν αὐτῆς. Τῷ 1859 διωρίσθη ὀρυκτολόγος παρὰ τῷ ὑπουργεῖῳ τῶν οἰκονομικῶν, βραδύτερον δὲ διευθυντῆς τοῦ ἐθν. τυπογραφείου καὶ σφραγιστηρίου, τοῦ γεωμετρικοῦ κλάδου καὶ τέλος ἀπὸ τοῦ 1874 διετέλεσεν ἐπιθεωρητὴς τῶν μεταλλείων. Τὸ ὄνομά του στενῶς συνεδέθη μετὰ τοῦ Λαυρεῖου, καθ' ὅσον διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν μεταλλείων αὐτοῦ ἐκ τῶν πρῶτων εἰργάσθη. Κατήρτισε τοὺς πλείστους νόμους τῆς νομοθεσίας τῶν μεταλλείων, ὑπῆρξε μέλος πλείστων ἐπιστημονικῶν συνεδρίων καὶ ἀποστολῶν, ὧν ἀναφερόμεν τὴν κυριωτέραν πρὸς ἐξέτασιν τῶν ἡρσισταίων φαινομένων τῆς Θήρας, σταλείσαν τῷ 1866, ἀντιπροσώπευσε τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν ἐν Πιέννη παγκόσμιον ἐκθέσιν τοῦ 1873, κατήρτισε τὰς πρῶτας οὐλολογὰς ὀρυκτῶν καὶ μαρμάρων τῆς Ἑλλάδος, ἐκτεθείσας καὶ βραβευθείσας ἐνταῦθα

κατὰ τὰς ἐκθέσεις τῶν Ὀλυμπίων, εἰς Βιέννην κατὰ τὴν ῥηθείαν ἐλθεῖν καὶ εἰς Παρίσιους κατὰ τὴν διεθνή τοῦ 1878, καὶ συνέγραψε ἢ μετέφρασε πλείστα βῆμα ἐπὶ τῶν ἐλληνικῶν βρυχτῶν, ὧν ἐλάχιστα ἐδημοσιεύθησαν. Ἀπέθανεν ἔχων τὸν βαθμὸν συνταγματάρχου τοῦ μηχανικοῦ ἐν Φαλήρω κατ' ἐξέλιξιν τοῦ 1889.

Μπουγιούκ-τσεκμετζέ (τὸ πάλαι Ἀθούρα ἢ Μέγα Ζεύγμα). Κώμη τῆς Θράκης παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Ἀθούρα καὶ πρὸς Δ τοῦ Ῥηγίου (Κιουστούκ-τσεκμετζέ), οὗσα ἔδρα ὑποδιοικήτοῦ (καί-νομο) ὑπαγομένου ὑπὲρ τὴν τοπάρχιν Κων/πόλεως καὶ ἔχουσα 2,000 κατ., ὧν 800 περίπου Ἕλληνες συντηροῦντες ἀστυχὴν σχολὴν καὶ παρθενωγεῖον καὶ ὑπαγόμενοι ἐκκλησιαστικῶς ὑπὲρ τὸν Μετροῦν καὶ Ἀθούρον ἐπίσκοπον τοῦ Ἡρακλείας, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοὶ μετὰ δημοτικῆς σχολῆς. Τὰ Ἄ. ἐνοῦνται μετὰ τῆς Καλλιμαχίας διὰ λιθίνης γεφύρας κατασκευασθείσης ἐπὶ τῆς στομαλῆμνης, ἥτις ἐξάγει τοὺς κεράλους, ὅφ' ὧν κατασκευάζεται περιζήτητος ὠστάρηχος, ὑπὲρ τοῦ σουλτάνου Σουλταῖν τοῦ Μεγάλου καὶ ἀποπερατωθείσης ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Σελλῖμ τοῦ Β'. [Γρ.Σ.Ι.]

Μπουγιούδου. Χωρ. τοῦ δήμου Ὑπάτης (Φθιώτιδος), ἔχον 223 κ. (1896).

Μπουδουνίσα ἢ Μπένδισσα. Παραλλαγὰὶ τοῦ ἐνόματος τῆς Βονίτσης, ἀπαντῶσαι παρὰ τῷ Buehon, Livre de Conquête καὶ La Grèce continentale et la Morée. Βλ. Βόνιτσα.

* **Μπουζι.** Χωρ. τοῦ δήμου Στυμφλίας (Κερυνθίας), ἔχον 365 κατ. (1896).

* **Μπουκοδίνα.** Χωρ. τοῦ δήμου Πηνειῶν (Ἡλείας), ἔχον 138 κατ. (1896).

Μπουκοδίτσα. Χωρ. τοῦ δήμου Ἀργιθέας τοῦ νομοῦ Καρδίτσας, ἔχον 740 κατ. (1896).

* **Μπούκουρον.** Χωρ. τοῦ δήμου Κορινθίων (Τρικυλλίων), ἔχον 324 κ. (1896).

* **Μπουλαριού.** Δύο χωρία τοῦ δήμου Μίσσης (Οἰτύλου), ὧν τὸ μὲν Ἀνω Μ. ἔχει 486, τὸ δὲ Κάτω 185 κατ. (1896).

* **Μπουλή.** Χωρ. τοῦ δήμου Φύλλου τοῦ νομοῦ Λαρίσης, ἔχον 279 κατ. (1896).

* **Μπούμπκ.** Χωρ. τοῦ δήμου Φαρῶν (Πατρῶν), ἔχον 114 κατ. (1896).

* **Μπούμπουκα.** Χωρ. τοῦ δήμου Λαπαθῶν (Καλαβρυτῶν), ἔχον 194 κ. (1896).

Μπουνάρ-Χισάρ (πηγῶν φρούριον, τὸ πάλαι Βρύσις). Κωμόπολις τῆς Θράκης καὶ μένη ΝΑ τῶν Σαράντα ἐκκλησιῶν, ὧν ἀπέχει περί τὰς 5 ὥρας, οὗσα ἔδρα μουδίου καὶ ἔχουσα 4,000 κατ. Ἕλληνας διατη-

ροῦντας δημοτικὴν σχολὴν καὶ νηπιαγωγείον, Ὀθωμανοὺς καὶ Βουλγάρους ἀσχολομένους περὶ τὴν γεωργίαν. Ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς ὑπάρχουσι 38 πηγαὶ τοῦ Τεάρου, ἐξ ὧν ὀφθονα ἀναβρύουσιν ὕδατα καὶ ὅφ' ὧν πιθανῶς παρωνομάσθη ἡ κωμόπολις, ἥς πρὸς Β σφίζονται ἐρείπιά τινα τείχους βυζαντινοῦ καὶ τινα ἀρχαῖα μνημεῖα. Τὸ φρούριον τοῦ Μ. Χ. ἐκυριεύθη μετὰ τῶν Σαράντα ἐκκλησιῶν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ σουλτάνου Μουράτ τοῦ Α' τῷ 1371. Ἐνταῦθα κατὰ Ἀμμερ ὁ Δαρεῖος ἐπὶ ἀνεγερθέντος μνημεῖου ἐν τῇ κατα τῶν Σκυθῶν ἐκστρατείᾳ ἐξύμνησε τὸν Τεάρον ὡς τὸν κάλλιπτον τῶν ποταμῶν, αὐτὸν δὲ ὡς τὸν ἀριστον ἄνδρα. Τὸ πάλαι ἦτο ἔδρα μητροπόλεως. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Μπούρα.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαλασίας (Μεγάλου πύλεως), ἔχον 375 κ. (1896).

* **Μπουραζίνι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρμενίου (Λαρίσης), ἔχον 132 κ. (1896).

* **Μπουρδάνου.** Χωρ. τοῦ δήμου Πηνειῶν (Ἡλείας), ἔχον 328 κατ. (1896).

* **Μπουρλήσια.** Χωρ. τοῦ δήμου Μακρυναίας (Μεσολογγίου), ἔχον 511 κατ. (1896).

Μπούρσιανη Ἀνω. Χωρίον τοῦ δήμου Τυμπαίων (Καλαμπάκας), ἔχον 117 κατ. (1896).

* **Μπούτσια.** Δύο χωρία τοῦ δήμου Προσυναίων (Ἀργους), ὧν τὸ μὲν Ἀνω Μ. ἔχει 178, τὸ δὲ Κάτω 168 κατ. (1896).

* **Μπουχιώτη.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἡλιθῶς, ἔχον 461 κατ. (1896).

* **Μπουχλάρ.** Χωρ. τοῦ δήμου Κραννῶνος (Λαρίσης), ἔχον 337 κατ. (1896).

* **Μπουχοῦνισσα.** Χωρ. τοῦ δήμου Τρικυλλίων, ἔχον 735 κατ. (1896).

* **Μπρακουμάδι.** Χωρ. τοῦ δήμου Φαρῶν (Πατρῶν), ἔχον 367 κατ. (1896).

Μπράλλος Ἀνω καὶ Κάτω. Χωρία τοῦ δήμου Δωριέων (Παρνασσίδος), ἔχοντα ὅμω 606 κατ. (1896).

* **Μπράμαγα.** Χωρ. τοῦ δήμου Δεβαδείας (Βοιωτίας), ἔχον 421 κατ. (1896).

* **Μπρατίτσα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἡραίας (Γορτυνίας), ἔχον 126 κατ. (1896).

* **Μπρέσακον.** Χωρ. τοῦ δήμου Ὠλενείας (Μεσολογγίου), ἔχον 257 κ. (1896).

* **Μπροῦμα.** Χωρ. τοῦ δήμου Ὀλυμπίων (Ἡλείας), ἔχον 485 κατ. (1896).

* **Μπρουμαζι.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀλφειράς (Ὀλυμπίας), ἔχον 592 κ. (1896).

* **Μπροῦφλιανη.** Χωρίον τοῦ δήμου Σπερχειάδος (Φθιώτιδος), ἔχον 557 κατ. (1896).

Μυαράχνη (Ζωολ.). Πρότυπον γένος τῆς οἰκογενείας τῶν Μυγαλιδῶν, περιλαμβάνον ζῶα μικρὰ μετὰ ρύγχους ἐπιμήκους ἐν σχήματι προδασκίδος, μετὰ οὐρᾶς μακρᾶς ἄλλοτε ἄλλου μήκους. Ἐνταῦθα ὑπάγονται τὰ μικρότερα εἴδη τῶν μυγαλῶν, ὡς Μ. ἡ κορινθία μήκους 8 ὄρεκ., Μ. τῶν ὑδατῶν, ἀθηραγίστατον ζῶον βιοῦν ἐν ὑπογείῳ φώτῃ πλησίον ρυάκων καὶ ποταμῶν, τρεφόμενον ἐκ παντοειδῶς τροφῆς (ἰχθύων, μαλακοστράκων, μαλακίων, πτηνῶν), ἐπιτιθέμενον πολλαχὺς κατὰ ζῶον βολικῆς μελιζάνων αὐτοῦ. Μ. ἡ ἐτρουσκική, λυμαινομένη τὰς κυφάλας τῶν μελισσῶν.

* **Μυδοπόταμον.** Χωρ. τοῦ δήμου Κυθηρίων, ἔχον 872 κατ. (1896).

Μυγδαλῆ. Χωρ. τοῦ δήμου Καρυστίων, ἔχον 164 κατ. (1896).

Μυθῖος (Ζωολ.). Γένος μυγαλῶν τῶν Ἰνδιῶν προστατευομένων ὑπὸ δυσοσμίας ἀρροήτου, ἐραιλομένης εἰς ἐκκριμα περιπρωκτικῶν ἀδένων.

Μυδρίνη (Φαρμ.). Κόνις λευκή, εὐδιάλυτος ἐν ὕδατι, συνισταμένη ἐκ μίγματος ἑματριπίνης καὶ ἐρεδρίνης καὶ κακτημένη ταχυτάτην μυδριατικὴν ἐνέργειαν.

Μυελοσκληρυνσις. Βλ. Σκληρυνσις νωτιαίου μυελοῦ, ἐν τόμ. Σ' σελ. 274.

Μύθοι. Χωρ. τοῦ δήμου Μουρνιῶν τῆς ἐπαρχίας Βιάννου (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 361 κατ. (1900).

Μυΐαις καλεῖται σύνολόν τι τοπικῶν διαταραχῶν κατὰ τὰς οὐρινὰς κοιλότητος καὶ πτυχᾶς τοῦ ἀνθρώπινου σώματος καὶ κατὰ τὰς τραυματικὰς ἐπιφανείας, ὀφειλομένων εἰς τὴν ἐναπόθεσιν καὶ ἐκκλάσιν τῶν ὠρίων διαφόρων διπτέρων ἐντόμων. Εὐνοῖται συνῆλαι πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ πάθους τοῦτου ἐκδηλουμένου διὰ τοπικοῦ ἐρεθισμοῦ καὶ πλεγμονῆς καὶ διαπύσεως εἶναι ἢ μεγάλη ρυπαρία, ἢ ἀκαθαρσία τραυμάτων καὶ ἐλκῶν. Ἡ τοιαύτη διὰ μυσσογᾶδένων μύλωνσις τῶν τραυμάτων παρατηρεῖται συχνότατα παρὰ ρυπαροῖς κατοικοῖς τῶν μεσημβρινῶν χωρῶν.

* **Μυκητῶν** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Ἀργους. ἔχει 3,117 κατ. τῷ 1896.

Μυκίνη καλεῖται ἄλλως ἢ βλεννίνη ἢ μάλλον βλενίνη (Συμπλ. σ. 141).

Μυκοδερμίνη, mycodermine (Φαρμακολ.). Νεωτάτη φαρμακευτικὴ σκευασία ὑπὸ μόρφην καταποτῶν περιλαμβανόντων καθαρὰν ζυθοζύμην περισυλλεγείσαν κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ βυνεχυλίσματος καὶ συγκεντρωθεῖσαν κατὰ τρόπον παρακωλύοντα τὴν διὰ τοῦ χρόνου ἀλλοίωσιν αὐ-

τῆς. Ὁρελεῖ κατὰ τῆς δοτικῆς ὡσεὺς, κατὰ τοῦ ἀπλοῦ καὶ πολλαπλοῦ ἀνθρακος, καὶ ἐν γένει καθαίρει τὸ αἷμα καὶ προλαμβάνει πᾶσαν πυητικὴν ἐκδήλωσιν.

* **Μύκονος.** Νῆσος τῶν Κυκλάδων καὶ ὑπαγομένη εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σύρου, ἀποτελούσα μετὰ τῶν περικειμένων νήσων Ῥηνεῖας καὶ Δήλου ὁμώνυμον δῆμον, ἔχοντα 4,403 κατ. τῷ 1896. ἔχει ἀρχαιολογικὸν μουσεῖον ἀρτί ἀνεγερθέν. Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα ἡρίθει τότε μετὰ τοῦ λιμένος 3,177 κατ. Βλ. Ἰω. Ν. Σβορώνου Νομισματικὴν καὶ Ἱστορίαν τῆς Μ. ἐν τῷ περιεχ. τῷ τῆς Γαλλ. Σχολῆς τοῦ 1893 (Ἑλληνιστ.).

Μυκτηρίας, Jahnue (Ζωολ.). Γένος πελαργῶν τῶν θερμῶν χωρῶν τῆς Ἰνδίας διαφέρον τῶν κυρίως πελαργῶν ὡς ἔχον βάρους παχύτερον, μακρότερον καὶ κυρτὸν πρὸς τὰ ἄνω, καὶ περιλαμβάνον πτηνὰ μεγάλᾳ (1 $\frac{1}{2}$ μ.), ἔχοντα κεφαλὴν, λαίμον, ὠμούς καὶ οὐρὰν μέλανα, τὸ δὲ λοιπὸν σῶμα λευκὸν ὡς κόκκου.

* **Μυλάοντος** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Γορτυνίας. ἔχει 1,187 κατ. (1896).

Μύλαον (Mylan). Πόλις ἐν τῷ διαμερίσματι Πλάουεν τοῦ σαξονικοῦ νομοῦ Τσθίκαου, μετὰ 7,669 κατ. (1900), μεγίστης δὲ βιομηχανίας ἐρίου καὶ βάμβακος.

* **Μύλασα** (κοινῶς Μαλάσα, τουρκ. Μιλάς). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Καρίᾳ, κειμένη ΝΑ τοῦ ὅρους Γρίου καὶ ΔΒΔ τῶν Μούγλων, ἀπέχουσα 55 χλμ. ἀπ' αὐτῶν καὶ ἔχουσα 7,000 κατ., ὧν ὑπερτριπύλιοι. Ἕλληνες ἐκκλησιαστικῶς ὑπαγόμενοι ὑπὸ τὸν μητροπολίτην Ἡλιουπόλεως μετὰ ἐξαρχεῖον ἀστικῆς σχολῆς, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοὶ καὶ Ἰουδαῖοι, ἀγρολόμενοι ἅπαντες περὶ τὴν γεωργίαν ἐμπορίαν καὶ χειρωνακτικὴν. Τα Μ. ἔντα ἔδρα ὑποδουλικήσεως (καζά) ὑπαγομένης ὑπὸ τὴν διοίκησιν Μεντεσέ (Μύνδου) καὶ τὴν νομαρχίαν Σμύρνης κείνται ἐν χώρᾳ ὀρεινῇ καὶ διενεργοῦσιν ἐξαγωγικὴν ἐμπορίαν ῤητινῶν καὶ κηροῦ. Τα μὲν νῦν Μ. ἐκτίσθησαν διὰ τῶν ἀρχαίων λειψάνων τῆς πόλεως ταύτης καὶ διασώζουσι βυζαντινὴν ὕδραγωγεῖον, τὰ δ' ἀρχαῖα διατελέσαντα πρωτεύουσα τῆς Καρίας μέχρι τοῦ Μανωῆλου ἦσαν ἀφισωμένα τῷ Δεῖ, ὅστις εἶχεν ἐν Μ. λαμπρὰ τεμένη καὶ ἐλατρεῖετο ὑπὸ τὰ ὀνόματα Ζεὺς Ὀζογῆς καὶ Ζεὺς Ἀβρανδεύς. Ἐπίνειον τῶν Μ. ἦτο τὸ πάλαι ἢ πόλις Πάσσαλα τανῦν Τικαμπάρε. Περιελθόντα ὑπὸ τοὺς Ῥωμαίους τὰ Μ. ἐκὴν ρύχθησαν ὑπ' αὐτῶν ἐλευθέρᾳ πόλει, ἐπὶ δὲ Βυζαντινῶν ἀπετέλου ἐπισκοπὴν ὑπαγομένην ὑπὸ τὴν μητρόπολιν Ἀφροδισιάδα τὴν μετὰ ταῦτα Σταυροπόλιν καὶ εἶχον

ὡς προστάτιδα τὴν ἁγίαν Εὐνήν (βλ. λ.), διαπύκνυνται δὲ λείψανα τῆς μονῆς αὐτῆς ἐν τῷ μουσουλεῖῳ (τουρμπῇ) τοῦ Σεϊκ-κιάσι.

* **Μύλλερ** (Müller). 6) Δόκιμος ἰατρός. * **Μύλλερ** τῷ 1898 ἐν Πετρούπολει. — 8) Φρειδερίκος. * **Μύλλερ** τῷ 1898 ἐν Βιέννῃ. — 9) Φρειδερίκος Μάξ (Μαξιμιλιανός). * **Μύλλερ** τῷ 1900 ἐν Ὁξφόρδῃ. * **Μύλλερ** (Baron Ferdinando v. M.). * **Μύλλερ** ἐν Μεμβούρνῃ τῷ 1896.

Μυλόδους καλεῖται ἐν τῇ παλαιοντολογικῇ ζωολογίᾳ γένος Νωθῶν τῆς Ἀμερικῆς, ὡν τὸ σῶμα ἡδυνάτο νὰ σθῇ τὰς διαστάσεις τοῦ ἐλέφαντος. Ἡ κεφαλή ἀπέληγεν εἰς βύχχος ἀμβλύ. Ἐκαστὴ σιαγὼν ἔφερε τέσσαρα ζεύγη γομφίων ἀπλῶν μετὰ στεφάνης ὠρείδους ἢ τριγωνικῆς. Λείψανα αὐτοῦ εὐρέθησαν ἀπλελιθωμένα παρὰ τὸ Βουένος-Ἀγρες.

* **Μύλοι**. 1) Χωρ. τοῦ δήμου Κρεμαστῆς Δαρίας (Φθιώτιδος), ἔχον 400 κατ. — 2) Χωρ. τοῦ δήμου Ἀργείων, ἔχον 226 κατ. — 3) Χωρ. τοῦ δήμου Καρυστίων, ἔχον 457 κατ. (1896).

* **Μυλοποτάμιον** ἐπαρχία τοῦ νομοῦ Ρεθύμνης τῆς Κρήτης. Ἔχει 17,349 κατ. κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1900.

* **Μύλχαϊμ** (Mülheim). 1) Πόλις τοῦ πρῶτου νομοῦ Κολωνίας, ἐπὶ τοῦ Ῥήνου, μετὰ 45,092 κατ. τῷ 1900. — 2) Πόλις τοῦ πρῶτου νομοῦ Δύσσελδερφ, ἐπὶ τοῦ Ῥεύρ, ἔχουσα τῷ αὐτῷ ἔτει 38,280 κατ.

* **Μυλχάουζεν** (Mühlhausen). Πόλις τοῦ πρῶτου νομοῦ Ἐρφορτ, μετὰ 33,428 κατ. τῷ 1900.

* **Μυλχάουζεν** (Mülhausen γερμ., ἢ Μυλχούζη Mulhouse γαλλ.). Πόλις τῆς Ἀλσατίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 89,118.

Μυλωνάς (Κυριακὸς Δ.). Ἐγενν. ἐν Σμύρνῃ, ἐξεπαιδεύθη δὲ ἐν τῇ Εὐαγγελικῇ σχολῇ Σμύρνης, εἶτα ἐν Ἀθήναις, ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῆς Γενεύης καὶ ἐν Γερμανίᾳ, ἐνθα ἀνηγορεύθη τῷ 1866 διδάκτωρ φιλοσοφίας ἐν Γοτtingῃ, καὶ ἐπιδιοθεῖς ἰδίᾳ εἰς τὴν ἀρχαιολογίαν ἐπεσκέσθη καὶ ἐμελέτησε πολλὰς ἀρχαιολογικὰς συλλογὰς καὶ περιηγήθη πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος. Ἐπανελθὼν ἐκ Γερμανίας διωρίσθη πρῶτον γραμματικὸς ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τῆς παιδείας, εἶτα δὲ καθηγητὴς τῶν Ἑλληνικῶν ἐν τοῖς ἐν Ἀθήναις γυμνασίοις μέχρι τοῦ 1892, ὅτε προήχθη εἰς γυμνασιάρχην. Τῷ 1876 ἐγένετο καὶ ὑφηγητὴς τῆς ἀρχαιολογίας ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ. Διατελεῖ μέλος τοῦ ἐν Ἀθήναις γερμανικοῦ Ἰνστιτούτου καὶ ἀπὸ τοῦ 1881 μέχρι τοῦ 1895 διετέλεσε σύμβουλος τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας· ἵδρυσεν δὲ τότε τὴν τρίτην πε-

ρίσδον τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἐφημερίδας, ἣν ἐξέδωκε κατὰ τὰ ἔτη 1883, 1884, 1893 καὶ 1894. Τῷ 1891 ἀνέσχεψεν ἐντολὴν καὶ δαπάνη τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας τὸ δυτικὸν τοῦ Διπύλου μέρος, τῷ δὲ 1895 προσλήθη ἐπιστήμως ὑπὸ τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως νὰ κατατάξῃ τὰς ἀρχαιοτήτας τοῦ ἐν Κων/πόλει ἀρχαιολογικοῦ μουσείου μετέθῃ καὶ παρέμεινεν ἐκεῖ μέχρι τῆς ἐκρήξεως τοῦ ἑλληνοτουρκικοῦ πολέμου καὶ τέλος, ἀνατεθείσης αὐτῷ τῷ 1898 ὑπὸ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας τῆς συνεχίσεως τῆς κατὰ τὸ 1859 τὸ πρῶτον ἀρξαμένης ἀνασκαφῆς τῆς ἐν Ἀθήναις στοᾶς τοῦ Ἀττάλου, ἀπεπεράτωσεν αὐτὴν τῷ 1901. Συνέγραψε δὲ De Smyrnaeorum rebus gestis (λατινιστί, ἐν Γοτtingῃ 1866). Φειδίας καὶ ἡ ἐποχὴ αὐτοῦ (Ἀθην. 1877) καὶ ἄλλας διατριβάς τας μὲν ἰδίᾳ, τας δὲ ἐν ἀρχαιολογικοῖς περιοδικοῖς ἡμετέροις καὶ ξένοις ἐκδοθείσας.

Μύνδος (παντὺν Μεντεσέ). Ἀρχαία πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κειμένη ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Καρίας ἐν τῇ Πηδασιδῇ γῶρᾳ, ἐπὶ τῆς Β' χερσονήσου τῆς Δωριδος καὶ ΒΔ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ. Οὐτὰ μίᾳ τῶν ἑκτῶ πόλεων τῶν Δελέγων, ἀπωκρίθη μετὰ τὴν ἐξαφάνισιν ἐκείνων ὑπὸ Τροϊζηνίων, κατὰ δὲ τὸν Δ' αἰῶνα, ὅτε ὁ Μαυσιώλης κατέσκησε τὴν Ἀλικαρνασσὸν πρωτεύουσάν αὐτοῦ, μετώκησεν εἰς αὐτὴν τοὺς κατοίκους τῶν 6 πόλεων τῶν Δελέγων, ἀφῆς δύο μόνας τὴν Μ. καὶ τὰς Θυάγγελας (βλ. λ. σ. 356). Τὸ πάλαι ἡ Μ. ἦτο ὄχυρά καὶ εὐλίμενος πόλις. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Μύντς** (Eugene Müntz). Ἀπέθανε τῷ 1902 ἐν Παρίσι. Μεταξὺ τῶν τελευταίων αὐτοῦ ἔργων διαπύεται τὸ ἐπιγραφόμενον Leonardo da Vinci (1898).

Μυξογλωσσώματα. Βλ. Ἐγκεφαλικοί ἔγκαι (Συμπ.).

Μυξοίδημα καλεῖται πάθος τις κύριον χαρακτηρὴν ἔχουσα τὴν τοῦ δερμάτος καθέλου ἐξοίδην ἢ παχυνσιν ἐνεκα διηθήσεως τοῦ ὑποδερμοῦ κυτταρώδους ἵστος ὑπὸ οὐσίας πηκτωματώδους ἢ μυξώδους διακεχυμένης ἐν τοῖς διαμέσοις βροχίαις. Τὸ πάθος τοῦτο τυγχάνει ἀπώτερον ἀλλοιωσεως ἢ καὶ παντελοῦς ἐλλείψεως τοῦ θυρεοειδοῦς ἀδένους, ὅστις, καθάπερ καὶ πάντες οἱ τυροὶ ἀδένες τοῦ σώματος, ἔχει τὴν ἐσωτερικὴν καλουμένην ἐκκριτικὴν λειτουργίαν, δυνάμει τῆς ὁποίας τὸ παραγόμενον ἴδιον ἐκκρίμα διαχέεται ἀπ' οὐθείας διὰ τῆς κυκλοφορίας εἰς τὸ αἷμα καὶ ἀπεργάζεται τὴν ἐξουδετέρωσιν ὠρισμένων τινῶν τοξινῶν παραγομένων ἀδιακόπως ἐν τῷ ὀργανισμῷ· αἱ δηλητήρια δ' αὐτοῖς οὐδαμῶς καταλυθείσης τῆς λειτουργίας τοῦ θυρεοει-

δοῦς, παραμένοντα· τούτουθεν ἐπιδραβεῖς ἐν τῷ ὀργανισμῷ καὶ οὐδαμῶς ἐξουδετεροῦμεναι ἢ ἀπεκρινόμεναι ἀπεργάζονται τὴν συνδρομὴν τῶν ραινεμένων ἀπὸ συλλήβδην ἀποτελοῦσιν ὅ,τι καλεῖται μυξοῖδημα. Διακρίνεται Μ. συγγενεῖς, ὁρμολόμενον εἰς τὴν ἐξ ὑπολείψεως περὶ τὴν διάπλασιν ἀνυπαρξίαν τοῦ θυρεοειδοῦς· ἐπὶ κτητῶν, ἔνεκα μετὰ τὸν ἀντρίκιον τοῦ ἀδένος τοῦτου καὶ Μ. χειρουργικόν, ἐμφανίζομενον ὡς περαιτέρω ἐπακολούθημα χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως πρὸς βίικτὴν θεραπείαν τῆς ἐξωφθαλμοῦ βρογχονήλης διὰ τῆς ἑλκτικῆς ἐξαιρέσεως τοῦ θυρεοειδοῦς ἀδένος. Συμπτώματα: δέρμα διαχύτως ἐξωδρῆς, πεπαχυσμένον ὡς ἐν ἐλεφαντιάσει, ὡχρὸν, ὑπὸ κίτρινον, ξηρὸν, λεπιώδες· ὅψις χαρακτηριστικὴ, πρόσωπον διοικεῖται ἀπεστρογγυλωμένον, βλέφαρα ἐξωδρῆκα συγκαλείονται τοὺς ὀφθαλμούς· ῥίς πεσιμωμένη, πλατεῖα, χεῖλη πεπαχυμένα καὶ ἀνίστροφα, παρειαὶ ὡς ἐμπεφυσμένα, ἐν γένει τελεία παραμόρφωσις τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ προσώπου. Ἄνω καὶ κάτω ἄκρα, χεῖρες καὶ πόδες, ὁμαλῶς διωγκωμένα, κυανωτικά καὶ ψυχρὰ τῇ ἀσθ· τρίχες ἐν γένει, κόμη καὶ ὀφρύες καὶ βλεφαρίδες καὶ γένειον καὶ μύσταξ, ὀφθαλμοὶ, ξηροὶ καὶ εὐθρυπτοὶ· ὄνυχες ἀτρεσκοὶ καὶ εὐθραυστοὶ· ἐκατέρωθεν τοῦ λαιμοῦ καὶ πρὸς τὰ ὀπίσω ὄγκοι λιπώδεις εὐμεγέθεις· καθόλου δ' εἰπεῖν· ἀρτηρεῖται παραμόρφωσις τῶν κανονικῶν τοῦ σώματος γραμμῶν. Ὁ βλενογόνος τοῦ στόματος καὶ τοῦ λόρυγγος ἐκπαχύνεται, ἡ ρινὴ ἀλλοιοῦται καὶ βραγχεύεται. Ἡ διάνοια ἐσκοτισμένη, ὁ συλλογισμὸς βραδύς, ἡ μνήμη ὀκνηρά, ὁ ἡθικὸς χαρακτήρ ἀπαθὴς μὲν, εὐερέθιστος δέ, ἡ αἰσθητικότης ὀφθαλμ., πλὴν τινος πρὸς τὸ ψῦχος ἀναισθησίας ἐκτάκτου· ἴλιγγαι, κεφαλαλγίαι, ἀπνία, ἐφιάλται. Αἱ ἐν γένει κινήσεις βραδεῖαι καὶ πολλαῖς ἀδέξιαι. Ἐπὶ μὲν τοῦ συγγενεῖς μυξοῖδηματος, τὸ πάθος ἀργεῖται ἐξελισσόμενον εὐθὺς μετὰ τὸν ἀπογαλακτισμὸν, συνοδεύεται ἄρα ὑπὸ ἀτελεῶς σωματικῆς καὶ διανοητικῆς ἀναπτύξεως. Οἱ τοιοῦτοι μυξοῖδηματικοὶ θνῄσκουσι νὰ σθῶσιν καὶ μέγχι τοῦ 40ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἔχουσι νανικὸν τὸ ἀνάστημα (80 ὑποκ. μέγχις 1 μ.) ἐν καταπληκτικῇ ἀντιθέσει πρὸς τὸ κρῆνον ὅπερ ἔχει τὰς κανονικὰς περιπτύξεις διαστάσεις, διανοητικῶς εἰσι βλῶνες, ἀπονήσκουσι δὲ συνήθως ἐκ πνευμονικῆς τινος παθώσεως. Ἐπὶ δὲ τοῦ ἐπικτήτου μυξοῖδηματος, ἡ τοῦ θυρεοειδοῦς ἀδένος ἀτρεσία δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἐν τῇ ἐρῆβῳ ἡλικίᾳ, ὅπότε τὰ συμπτώματα τοῦ πάθους ἐμφανίζονται ὑπόβως καὶ ὁ θάνατος παρακολουθεῖ ἢ εἰς καχεξίαν ἔνεκα θρεπτικῶν διαταραχῶν καθόλου ἢ συνη-

θέστερον εἰς ἐγκεφαλικάς, νεφρικὰς καὶ πνευμονικὰς (φυματικὰς ἰδίως) περιπλοκάς. Τέλος δὲ τὸ χειρουργικὸν μυξοῖδημα ἐμφανίζεται 3—4 μῆνας μετὰ τὴν γὰριν θεραπευτικὴν σκοπὴν ἐξαιρέσιν τοῦ θυρεοειδοῦς ἀδένος καὶ δύναται νὰ ἐμφανίσῃ, ἀναλόγως πρὸς τὴν ἡλικίαν τοῦ ἐγχειριζομένου, ἢ τὴν νανικὴν μορφήν ἢ τὴν τῶν ἐρῆβῳ ἔνεκα δὲ τοῦ τόσου φοβεροῦ ἐπαπειλούμενου κινδύνου ἢ θυρεοειδεκτομῇ ὅχι μόνον σπανίως ἀπορροῖζεται, ἀλλὰ καὶ ἀπορροισθεὶς περιορίζεται εἰς μερικὴν. Ὡς πρὸς τὴν θεραπείαν τοῦ μυξοῖδηματος καθόλου, αἱ νεώτεροι πρόδοι τῆς ἱατρικῆς καὶ δὴ τοῦ ἀποθεραπευτικοῦ κλάδου ἤγαγον εἰς εὖ καὶ μετὰ μεγίστης ἐπιτυχίας ἐσθέρωσαν τὴν θυρεοειδοθεραπείαν, περὶ ἧς ἐπραγματεύθημεν ἐν τῷ παρόντι συμπληρωματι. [P.N.B.]

Μυξοσπορίδια (Ζωολ.). Ὅμοιαι σποριζῶν ἐκ τῆς τάξεως τῶν Πρωτοζῶων, παρασιτοῦντων ἀθρόως ἐπὶ τῇ ἐξωτερικῇ ἐπιφανείᾳ καὶ ἐπὶ τὰ ἐνδον τῶν ἐσωτερικῶν ὀργάνων τῶν ἰχθύων καὶ μάλιστα τῶν Κυπρινιδῶν, περικλειομένων εἰς πλῆθος ἀνὰ ῥιθμον ἐν ὀλυκταῖναις 2—3 ὑπογ. τὸ μήκος καὶ ἐχόντων κινήσεις ἀμειβαθεῖς, ἀναπαραγομένων δὲ διὰ σπορίων γνωστῶν ὑπὸ ὄνομα ψωρσπερμίας.

Μυοδερματικὰ μνηριαῖα νεῦρα καλοῦνται δύο ληκτικὰ κλάδοι τοῦ ὀσφυικοῦ πλέγματος, ὧν ὁ μὲν, ὁ ἔξω, παρέχει κλαδίᾳ εἰς τὸν ραπτικὸν μῦν καὶ εἰς τὸ δέρμα τοῦ προσθίου καὶ τοῦ κάτω μέρους τοῦ μηροῦ καὶ εἰς τὸ τοῦ γόνατος· ὁ δὲ ἑσῶς, ὁ ἔσω, ἢ ὁ ἑλκτικὸς, ἢ κλάδος τῆς θήκης τῶν μνηριαίων ἀγγείων γαστρῶν, παρέχει κλαδίᾳ διατεινόμενῃ τὴν θήκην τῶν μνηριαίων ἀγγείων, ἐξ ἧς ἐξερχόμενα ἐννευροῦσι τὸν κενιαῖον καὶ τὸν μέσον προσαγωγὴν τοῦ μηροῦ μῦν.

Μυοδερματικὸν βραχιόνιον (νεῦρον) καλεῖται κλάδος τις τοῦ βραχιονικοῦ πλέγματος, ἐκφυόμενος διὰ κοινῶς στελέχους μετὰ τῆς ἔξω ρίζης τοῦ μέτου νεύρου, καὶ ἡ μὲν ἀνωτέρα ἢ ἐν τῷ βύθει ἢ κινητικὴ μοῖρα αὐτοῦ παρέχει κινητικὰ κλαδίᾳ εἰς τὸν κορακοειδοβραχιόνιον μῦν, ἐν καὶ διελαύνει (ἐξ οὗ καὶ ἡ ἐπίκλησις διατεινόμενον κασσεριανὸν νεῦρον), τὸν δικέφαλον, τὸν πρόσθιον βραχιόνιον, παρὰ δὲ τῇ μέσῃ κεφαλικῇ φλεβῇ διατεινόμενα τὴν βραχιόνιον ἀπνεύρωσιν προσεγγίζει εἰς τὴν ἐπιράνειαν· ἡ δὲ κατωτέρα ἢ ἐπιπολῆς ἢ δερματικὴ μοῖρα ἄρχομένη ἐντεῦθεν καὶ ἀναστομομένη κατὰ τὴν μέσην γραμμὴν μετὰ διακλαδώσεων τοῦ ἔσω βραχιονοδερματικοῦ νεύρου παρέ-

χει νευρικά κλαδιά εἰς τὸ δερμα τῆς ἐπι-
σθίας καὶ τῆς ἔξω μοίρας τοῦ βραχίονος
καὶ καταλήγει εἰς τὸ θέναρ.

Μυοκόμματα. Βλ. Μύστομα.

* **Μυονίης** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Παρ-
νασσίδος. Ἔχει 3,503 κατ. τῷ 1896.

Μυοπάθεια καλοῦνται γενικῶς πά-
σαι αἱ τῶν μυῶν παθήσεις ἐκδηλούμεναι
διὰ μυϊκῆς ἀτονίας καὶ ἀτροφίας μετα ἢ
ἀνεῖν ὑπερπλάσιος τοῦ συνδετικού ἢ τοῦ
διαμέσου λιπώδους ἰστού, ἐρεϊλόμεναι δὲ
εἰς ἀλλοιώσεις τοῦ νωτιαίου μυελοῦ καὶ
τῶν περιφερειακῶν νεύρων (καταστροφὴν
τῶν προέσταμένων τῆς ὑρέψεως τῶν μυῶν
κυττάρων τῶν προσθίων κερῶν, καταστρο-
φὴν τῶν συγκεντρωθῶν νευρικῶν ἰνῶν). Ὑ-
πάρχει ὁμοίως καὶ πρωτογενὲς τις
προέσθια Μ. ἀπὸ κληρονομίας πηγά-
ζουσα ἐκδηλουμένη ὑπὸ μυατενίας καὶ μυα-
τροφίας μυϊκῶν τινῶν ὁμάδων συμμέτρως
διατεταγμένων ἐν τῷ σώματι (μυῖες βρα-
χιαίαι, γλουτιαῖαι, ὠμιαῖαι κτλ.) καὶ ὑπὸ
ἐπακολούθων παραμορφώσεων καὶ λειψυρ-
γικῶν ἀνικανοτήτων· ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν μυῶν
τοῦ προσώπου, ἐὰν τυχόν ἀνασάνῃ τοιαύτη
τις νοσηρὰ διεργασία, προκύπτει ἐντεῦθεν
ἀλλοία ὅπως φαιογνώμια ἥτις καλεῖται
προσωπεῖον μυοπαθητικὸν (masque myopathique). Σημειωτέον ὅτι ἐν τῇ
πρωτογενεῖ μυοπαθείᾳ οὐδεμία βλάβη εὐτε
τοῦ κεντρικοῦ εὐτε τοῦ περιφερειακοῦ νευ-
ρικοῦ συστήματος ἀνεκαλύφθη ἄχρι τοῦδε
ὑπαίτιος, πρόκειται δὲ πιθανῶς περὶ δυνα-
μικῆς διαταραχῆς ἕνεκα ἐλλειμματικῆς ἀ-
ναπτύξεως ἢ διαπλάσεως τῶν διαπόντων
τῶν τῶν μυῶν ὑρέθιν κυττάρων. [P.N.B.]

Μυοσάχαρον. Βλ. Σαρκοσάχα-
ρον.

Μυοῦς. Ἀρχαία πόλις τῆς ἐν Καρίᾳ
Ἰωνίας, κειμένη πρὸς Ν τοῦ Μακιδόνου καὶ
εἰς θ' γλμ. ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς θαλάσσης.
Ἡ Μ. κατὰ Στράβωνα ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ
νέου υἱοῦ τοῦ Κόδρου Κυδρήλου καὶ κατεί-
χεται πρότερον ὑπὸ τῶν Ἰκαρῶν, οἵτινες
ἐξεβλήθησαν ὑπὸ τῶν Ἰωνῶν. Οὐσα ἡ ἐλα-
χιστὴ τῶν δώδεκα ἰωνικῶν πόλεων ὑπή-
χθη ὑπὸ τὴν Μίλητον, εἰς ἣν βραδύτερον
μετώκησαν σύμπαντες οἱ κατοικοὶ αὐτῆς
διὰ τὸ ἀνθυγιεῖν τὸ κλίμα αὐτῆς μα-
στιζομένης ὑπὸ πλημμυρῶν καὶ σνιπῶν.
Ἐρείπια τῆς Μ. διασώζονται ἐν τῷ νῦν
χωρίῳ Παλᾶτια. [Γρ.Σ.Ι.]

Μύρα (κοινῶς Μυρί, τουρκ. Δεμβρέ).
Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ ἀρχαίᾳ
Λυκίᾳ ἐπὶ λίθου μετεώρου καὶ εἰς ἀπόστα-
σιν 3700 μ. ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ἔχουσα
ὡς ἐπίνειον τὴν πόλιν Ἀνδριάκην ἢ
Ἀδριακὴν, κειμένην εἰς 1 ὥρας ἀπό-

στασιν ἀπ' αὐτῆς ἐν τῷ στομίῳ μικροῦ πο-
ταμοῦ, ὅστις ὀνομάζεται νῦν, ὡς καὶ τὰ
ἀρχαία εἰρείπια τῆς πόλεως ταύτης, Ἀν-
δράκι. Τὰ Μ. κατὰ τὸν Δ' αἰῶνα διετελέ-
σαν ἐπισκοπὴν τοῦ ἐκ Πατάρων τῆς Λυ-
κίας καταγομένου ἀγίου Νικολάου, ἐπὶ δὲ
τοῦ αὐτοκράτορος Θεοδοσίου τοῦ Β' προή-
χθησαν εἰς πρωτ. τῆς Λυκίας κατὰ Μα-
κάριον, ὅστις λέγει ὅτι ἐν Μ. ὑπῆρχε «θεοῦ
μυστήριον πῦρ αὐτόματος», τοῦτέστιν ἡ-
φοίστειν τι πιθανῶς. Κατὰ τὸν Συνέκρη-
μον τοῦ Ἰεροκλέους τὰ Μ. ἦσαν μητρόπο-
λις τῆς Λυκίας καὶ ἔδρα κενσευλαρίου πε-
ριλαμβάνοντα 13 πόλεις, τῷ δὲ 1316
ἀπαντῶσιν ὡς μητρόπολις ἔχουσα ὡς ἐ-
πισκοπὴν τὴν Μακρὴν καὶ τὸ Λιθύσιον.
Ὡς μητρόπολις ἀπαντᾷ τὰ Μ. καὶ τῷ
1646 ἔχουσα ὑπ' αὐτὴν τὸ Καστελλοῤῥιον,
τὴν Ἀττάλειαν, τὴν Ἀλλάγιαν καὶ τὸ Λι-
θύσιον. Ἐρείπια τῆς πόλεως ταύτης δια-
σώζονται ἐτι καὶ νῦν ἐγγὺς τοῦ χωρίου
Κιστιζούκ (χωρίδιον) συνιστάμενα εἰς ὠ-
ραίων ἀρχαίων θέατρον καὶ τὰρους λελα-
θευμένους ἐν τῷ βράχῳ· ἐν αὐτῇ ἀνευρέ-
θησαν ὁμοίως καὶ ἱκαναὶ ἑλληνικαὶ ἐπι-
γραφαί. Τανῦν τὰ Μ. ἔχουσιν 800 κατ.
ἀπαντας Ἕλληνας ἐμπόρους καὶ γεωρ-
γοὺς ὑπαγομένους ἐκκλησιαστικῶς ὑπὸ τὴν
μητρόπολιν Πισιδίας. Ἠρξάντο δὲ συνοικι-
ζόμενα ὑπὸ Μεγιστέων, ἀποίκων τῆς νήσου
Μεγίστης τοῦ νῦν Καστελλοῤῥιζου, ἀφ' οὗ
ἀνεσκόρη ὑπὸ τῶν Ρώσων ὁ τόπος καγω-
σμένος ὑπὸ τὴν γῆν ἀρχαίως νὰς αὐτῶν
ὁ ὢν βυζαντινοῦ ρυθμοῦ καὶ καλούμε-
νος ἀγία Σιών. Κατὰ Συμῶν τὸν Με-
ταφράστην τὸν νὰν τοῦτον ἀνήγειρεν ὁ
πρὸς πατρός θεὸς τοῦ ἀγίου Νικολάου Νι-
κόλαος καὶ οὗτος ὀνομαζόμενος καὶ ἔδω-
κεν αὐτὸν τῷ ἀνεψίῳ αὐτοῦ ὡς μοναστή-
ριον. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Μυρεσίον** δῆμος τοῦ νέου νομοῦ
Μαγνησίας. Ἔχει 3,293 κατ. κατὰ τὴν ἀ-
πογραφὴν τοῦ 1896.

Μυρεψός (Νικολάου). Ἰατρὸς βυ-
ζαντινός, φέρων τὸν τίτλον τοῦ ἀκτουα-
ρίου (ιατροῦ τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς),
ἀκμάσας περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΓ' αἰῶνος καὶ
συγγράψας μεγάλην συνταγολογίαν ἐν 48
κεφαλαίῳ, ἥτις κατὰ Κρουμβάχερ ἐλέγ-
χει ἀραβικὴν ἐπίδρασιν ἐν τῇ ὀνομασίᾳ τῶν
φαρμάκων. Τὸ βιβλίον τούτο τοῦ Ν. ἦσκη-
σε μεγάλην ροπὴν ἐπὶ τὴν ἱατρικὴν τῆς
Δύσεως ἀναγνωριζόμενον μέχρι τοῦ ΙΖ'
αἰῶνος ὡς ἡ ἐπίσημος συνταγολογία τῆς
ἱατρικῆς σχολῆς τῶν Παρισίων. Τὸ ἐπιώ-
νυμον Μ. κατὰ Κρουμβάχερ ἀπεδίδετο τοῖς
ἱατροῖς ἐπὶ τὸ εἰρωνικωτέρον, ὅταν πρᾶπει
δὲ νὰ ἐκλαμβάνηται ὡς οἰκογενειακὸν ὄνο-
μα. Ὁ Μ. ἐξεδόθη πολλάκις ἐν λατινικῇ

μεταφράσει, τὸ δ' ἀνέκδοτον ἐστὶ ἐλληνικὸν αὐτοῦ κείμενον κεῖται ἐν κώδιξι παρισιακοῖς 2149, 2237, 2238, 2243, ἀθηναϊκῷ δὲ 1478 κατλ. [Γρ.Σ.1.]

* **Μύρθιο.** Χωρ. τοῦ δήμου Φοίνικος τῆς ἐπαρχίας Ἀγ. Βασιλείου (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 391 κατ.

Μυριγγεῖτις (Ἰατρ.). Φλεγμονὴ τοῦ ὕμενος τοῦ ἀκουστικοῦ τυμπάνου ἐκδηλουμένη ὑπὸ ἄλγους σφεδροῦ κατὰ τὸν βυθὸν τοῦ ὠτός, ὑπὸ βόμβων συνεχῶν, κεφαλγίας ἰσχυρᾶς καὶ τέλος κωφόσεως τοῦ πάσχοντος ὠτός. Συνήθως ἀπολήγει εἰς πύθιν συνεπαγομένην τὴν ἐξέλκωσιν ἢ διατρηθῇ τοῦ τυμπανικοῦ ὕμενος (μύριγγος). Ὑπάρχει καὶ χρονία μορφή ἰδιάζουσα τοῖς λεμφοπαθεῖσι παιδίσι, συνισταμένη εἰς μυκητώδεις ἐξελκώσεις κατὰ τὸν ὕμενα τοῦ τυμπάνου.

* **Μύρινα.** Ἀρχαία ἐλληνικὴ πόλις τῆς ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ Αἰολίδος, κειμένη παραλίως μεταξὺ Κύμης καὶ τοῦ ποταμοῦ Κάϊκου (τανὺν Μπακιρ-σαῖ βλ. λ. σ. 647). Περιελοῦσα ὑπὸ τοῦ Ῥωμαίου ἐκνήρυχθη ὑπ' αὐτῶν ἐλευθέρα, ἐπὶ δὲ τῶν αὐτοκρατόρων Τιβερίου καὶ Τραϊανοῦ καταστραφεῖσα ὑπὸ σεισμῶν ἀνετίσθη πιθανῶς ὑπὸ τοῦ Ἀδριανοῦ. Ἡ εὐρεῖα νεκρόπολις τῆς Μ. ὑφισταμένης μέχρι τοῦ ΙΓ' αἰῶνος κεῖται ἐν τῷ νῦν ἀγροτικῷ κτήματι Καλαβασαρί, ἀνεσκαφθὲ δὲ ἀπὸ τοῦ 1880—1883 ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς ἐν Ἀθήναις γαλλικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς Pottier, Beinaeh καὶ Veyries, οἵτινες ἀνεύρουν ἐν αὐτῇ ἔργα ἐξ ὁπτιῆς γῆς ἀνάλογα τοῖς τῆς Ταναγρας, ὧν μέγα μέρος ἀπόκειται νῦν ἐν τῷ Λούβρῳ. [Γρ.Σ.1.]

Μυριοκέφαλα. Χωρ. τοῦ δήμου Καππαίων (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 209 κατ. (1900).

* **Μυριοφύτον.** Κωμόπολις τῆς Θράκης ἐν τῇ ὑποδοιοικίῃσι Καλλιπόλεως-Κεσσάνης τοῦ βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως, ἔχουσα περὶ τὰς 4,600 κατ. ὧν ὀλίγοι Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες διατηροῦντες ἀστικὴν σχολήν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον.

Μυρίση. Χωρ. τοῦ δήμου Καρπενησιῶν (Εὐρυτανίας), ἔχον 357 κατ. (1896).

Μύρλεια. Πόλις παράλιος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ δεξιᾷ τῷ εἰσπλέοντι τὸν Κιανὸν ἢ Μυρλεανὸν κόλπον καὶ ὀλίγα χλμ. ΝΔ τῆς Κίου, ἰδρυθεῖσα περὶ τὴν Ε' π. Χ. ἐκατονταετηρίδα ὑπὸ Μύρλου ἀρχηγοῦ τῶν ἐκ Κολοσῶνος ἀπείκων. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν αὐτόνομος πόλις διατελέσασα, εἰτα δὲ τῇ τῶν Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων ἡγεμονίᾳ προσχωρήσασα,

ἐπὶ δ' Ἀλεξάνδρου Μεγάλου ὑπὸ τὴν Μακεδονικὴν κυριαρχίαν περιελθοῦσα, ὑπῆρχον τέλος ὑπὸ τοῦ Βιθυνοῦς βασιλεῖς ὑπὸ τοῦ βασιλέως Προυσίου τοῦ Α', ὅστις παρασπονδῆσας ἐκνήρυξε κατὰ τῆς Μ. καὶ Κίου τὸν πόλεμον καὶ μὴ δυνήθεις μόνος νὰ καταβάλλῃ αὐτὰς ἀκμηζύοντας τότε ἐπὶ δυνάμει καὶ πλούτῳ κατῴθωσε τοῦτο διὰ τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ Φιλίππου τοῦ Ε' βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ὅστις ὀργισθεὶς διότι ἡ Μ. καὶ ἡ Κίος συνεμαχῆσαν τῇ Αἰτωλικῇ συμπολιτείᾳ καὶ ἐδέξαντο ἐν αὐταῖς αἰτωλικὰς φρουράς, ἐξεστράτευσεν κατ' αὐτῶν καὶ κοινῇ μετὰ τοῦ Προυσίου ἐξεπολιόρχησε καὶ κατέσκαψεν αὐτὰς τῷ 201 π. Χ. Ἐξανδραποδίσας δὲ τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων τούτων καὶ πάντα τὰ ἐκ τοῦ πόλεμου πλούσια λάφυρα ἀπαγαγὼν κατέλιπε τὰς γαίας αὐτῶν ἐρήμους τῷ Προυσίᾳ. Οὗτος δὲ μετὰ τὴν ἐν Κυνὸς Κερραλαῖς ἦταν τοῦ Φιλίππου διαταχθεὶς κατ' ἀπόφασιν τῆς Ῥωμαϊκῆς συγκλήτου ὑπὸ τοῦ Φλαμινίνου τῷ 196 π. Χ. γ' ἀπελευθερώσῃ τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων τούτων ἀνέκτησεν αὐτὰς ὀλίγω ὕστερον καὶ τὴν μὲν Κίον ὠνόμασεν ἄρ' ἑαυτοῦ Προυσιάδα, τὴν δὲ Μ. Ἀπάμειαν ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς γυναίκος αὐτοῦ Ἀπάμας. Ἐκτοτε ἡ Μ. διετέλεσεν ὑπὸ τοῦς Βιθυνοῦς βασιλεῖς μέχρι τοῦ θανάτου Νικομήδους τοῦ Γ' (74 π. Χ.), ὅτε κατελήφθη ὑπὸ Μιθραδάτου τοῦ Σ'. Μετὰ δὲ τὴν περὶ Κύμης καὶ καταστροφὴν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Λουκούλλου ὁ ὑποστράτηγος τούτου Γάιος Τριάριος ἐπιπλεύσας ἐπολιόρχησε (τῷ 73 π. Χ.) τὴν Ἀπάμειαν καὶ ἠνάγκασε τοὺς κατοίκους αὐτῆς διὰ τοῦ λιμοῦ νὰ ἀνοίξωσιν αὐτῷ τὰς πύλας τῆς πόλεως μετὰ ἱκανὴν ἀντίστασιν, δι' ἣν οἱ εἰς τὰ ἱερὰ καταφυγόντες Ἀπαμειεὺς ὑπέστησαν σφαγὴν. Ἐπὶ Αὐγούστου ἡ Ἀπάμεια μὴ πολιτευθεῖσα ὥσπερ ἡ Κίος εὐνοικῶς τοῖς Ῥωμαίοις ἐδέξατο Ῥωμαϊκὴν ἀποικίαν ἣτις ἐκαλεῖτο Colonia Julia Concordia, διετήρησε δὲ τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοδιοικήσεως, εἰς ἐκτάκτους μόνον περιστάσεις ἀναφερομένη εἰς τὸν ἀνθύπατον. Τῷ 259 ἡ Ἀπάμεια μετὰ τῆς Νικαίας, Προύσης καὶ Κίου διηρπάγη ὑπὸ τῶν Γετθῶν ἐπὶ Γαληνῷ αὐτοκρατορῶς, ἐπὶ δὲ Βυζαντινῶν ὑπάγεται ὑπὸ τὴν λα' ἐπαρχίαν τῆς Ποντικῆς καὶ ὑπὸ τὸ πέμπτον θέμα τοῦ Ὀφικίου, εἰσα ἔδρα ἐπισκόπου, προδιδυμίζοντος βραδύτερον εἰς ἀρχιεπισκοπὴν καὶ τέλος εἰς μητροπολίτην. Ἡ Ἀπάμεια τέλειον καταστραφεῖσα ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ τοῦ Ὀσμάν Βαλαδάν τῷ 1318 ὑπῆρχον ὑπὸ τὸν μητροπολίτην Προύσης, ὀλίγα δ' ἔτη μετὰ τὴν καταστροφὴν αὐτῆς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῶν νῦν Μουντανίων (βλ. λ. σ. 642). Ἐρείπια τῆς πόλεως ταύτης ἀπαν-

πῶσιν εἰς 1 γλμ. ἀπόστασιν ΔΑ τῶν νῦν Μορντανίων καὶ μεταξὺ τούτων καὶ τοῦ Νεσχωρίου καλούμενα κοινῶς παλινωχῶρια. Ἐν αὐτοῖς ἐπὶ κλίτους λόφου καὶ εἰς 400 περίπου μέτρων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς ακτῆς ἀνεκαλύφθη θέατρον ἀνεγερθὲν ὑπὸ Προυσίου τοῦ Δ' καὶ καταστραφέν ἅμα τῇ ἀνεκαλύψει αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ὀθωμανικῆς διεικήσεως. Ἡ Ἀπαμία εἶχε τὸ πάλαι καὶ τεχνητὴν λιμένα, εὐτεινος ὁρῶνται ὑπὸ τὸ ὕδωρ καὶ νῦν ἔτι αἱ δύο προκομίζονται. Ἐν αὐτῇ ἀνευρέθησαν καὶ πολυάριθμοι ἄλλαι ἀρχαιότητες, ἐπιγραφαὶ καὶ νομίσματα. (Ἐκ τῆς ἀνεκδότου περὶ Μυρλίας ἡ Ἀπαμείας μονογραφίας Γρ. Σ. Ἰωσηφίδου).

Μυρμηκανιλίδη ἡ μυρμηκανιλίδη, formanillide (Φαρμ.). Σῶμα στερεόν κρυσταλλούμενον ὑπὸ μορφήν στήλην πρismaticῶν διαλυτὸν ἐν ὕδατι, οἶνῳ καὶ αἰθέρι, προκυπτόντων ἐκ τῆς μίξεως μυρμηκικοῦ ὀξέος μετ' ἀνιλίνης. Ἐνεργεῖ ἐσωτερικῶς λαμβανόμενος ὡς αντιπυρετικὸν καὶ παυσωδυνόν, τυγχάνει ὁμῶς ὀνητικῶς ἐξωτερικῶς τῆς αντιπυρίνης καὶ ἐξωανιλίδης. Ἐξωτερικῶς χρησιμοποιεῖται ὑπὸ μορφήν κόνεως, ἥς ἡ ἐφαρμογὴ ἐπιφέρει τοπικὴν ἀνοίσθησιν καὶ ἰσχυραίαν, ὡρελαί δὲ εἰς ἐμφυσησεις ἐνδολαρυγγιαίας καὶ εἰς γαργαρισμοὺς κατὰ τῶν ἀλγυθῶν τῆς λαρυγγοματιώσεως, τῆς ὀρυγδαλίτιδος καὶ τῆς φαρυγγίτιδος. Ἡ δ' ἐντεθεν προκύπτουσα τοπικὴ ἀνοίσθησις εἶναι ἀσθενεστέρα μὲν τῆς διὰ κοκαίνης, διαρκεστέρα δέ. [P.N.B.]

Μυρμηκόδεος (Ζωλ.). Γένος Σαρκοράγων Μαρσупοφόρων, πολλὰν ἔχον ἐμειότησιν πρὸς τὸ γένος τῶν Δασυόρων καὶ περιλαμβάνον ἐν μόνον γνωστὸν εἶδος, Μ. τὸ ν γ ρ α μ μ ω τ ὸ ν, ἔχον τῆς Αὐστραλίας, ἔχον σῶμα ἴσον πρὸς τὸ τοῦ Σικιούρου, χρῶμα κίτρινον ἀντικτὸν πρὸς τὰ ἔμπρὸς καὶ μέλαν πρὸς τὰ ὀπίσω μετὰ 9 λευκοφαίων ἐγκαρσίων γραμμῶν. Τρέφεται ἐν μυρμηκῶν. Τὸ δέρμα αὐτοῦ ἔνενα τοῦ ὠοαίου καὶ μεταξόδους τριχώματος τιμᾶται ἀντιπύλου.

Μυρμόλιον. Βλ. Μιρμόλιν.

* **Μυροδρύα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐρμιου (Πατρῶν), ἔχον 269 κατ. (1896).

Μυρόκοδον. Χωρ. τοῦ δήμου Κορινθίων (Τριχάλων), ἔχον 482 κ. (1896).

Μύρον ἄ γ ι ο ν. Οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ πλεὺν παρεσκευασμένος ἔλαιον ἢ παρὰ τοῖς πλευσίσις μίγμα πολλῶν εἰωδῶν οὐσιῶν, θεωρούμενον παρ' Ἑβραίοις ὡς ἀντικείμενον πλουτελείας καὶ πλούτου σπατάλη. Ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ χρησιμεύει τὸ Μ. διὰ τὸ μετὰ τὸ βάπτισμα χρίσμα, ἕπερ ἀντικατέστησε

τὴν ἐπὶ τῶν ἀποστολικῶν χρόνων ἐπισφράγισιν τοῦ βαπτίσματος διὰ τῆς μετ' ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μεταδόσεως τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, ἐν χρήσει ἐν καὶ ἐπ' αὐτῶν ἡδὴ τῶν ἀποστολικῶν χρόνων, διότι ἐξαπλωθέντος τοῦ χριστιανισμοῦ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ παρευρίσκονται πανταχοῦ οἱ Ἀπόστολοι, ἀλλὰ μετεδίδοτο τὸ Ἅγιον Πνεῦμα διὰ τοῦ ἁγιασθέντος ὑπ' αὐτῶν Μ., χριόντων διὰ τούτου τοὺς φωτιζομένους τῶν ἐκασταχοῦ πρεσβυτέρων. Ἀκολουθῶς ἡγάγετο τὸ Μ. ὑπὸ ἰῶν ἐπισκόπων καὶ διὰ τοῦ ἁγιασμένου τούτου Μ. ἔχριον οἱ πρεσβύτεροι τοὺς φωτιζομένους εὐθὺς μετὰ τὸ βάπτισμα ὡς συμβαίνει μέχρι τοῦδε ἐν τῇ Ὁρθόδ. Ἐκκλησίᾳ κατὰ τὰ δοξάζοντα τῇ ἐν Λαοδικείᾳ συνόδῳ. Ἐν τούτοις ἐν τῇ Δύσει ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια νὰ περιέρχονται οἱ ἐπίσκοποι καὶ νὰ σφραγίζωσι τὸ βάπτισμα (confirmation). Χρῆσιν τοῦ Μ. ἐποιοῖ ἐπίσης ἡ Ὁρθόδ. Ἐκκλησία δεχομένη εἰς τοὺς κόλπους τῆς τοὺς αἱρετικούς, καὶ οἱ βασιλεῖς δὲ τοῦ Βυζαντίου ἔχριοντο μύρῳ κατὰ τὴν στέψιν αὐτῶν, ὡς συμβαίνει νῦν ἐν Ῥωσσίᾳ. Τὸ χρίσμα τοῦ Μ. τελεῖται νῦν παρὰ τοῖς Ὁρθόδοξοις ὡς ἐξῆς. Μετὰ τὸ βάπτισμα χρίει ὁ ἱερεὺς τὸν βαπτισθέντα διὰ τοῦ ἁγίου Μ., ποῶν συγχρόνως τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ἐπὶ τοῦ μετώπου (ἵνα ἁγιασθῇ ἡ εὐδρα τῆς διανοίας), τῶν ὀφθαλμῶν, τῶν μυκτήρων, τοῦ στόματος, τῶν δύο ὠτῶν (δηλ. ἐπὶ τῶν αἰσθητηρίων, ἵνα ἁγιασθῶσιν αἱ δι' αὐτῶν ἐντυπώσεις), ἐπὶ τοῦ στήθους (ἵνα ἁγιασθῇ ἡ εὐδρα τῶν ἐπιθυμιῶν, ἡ καρδία), τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν (ἵνα ἁγιασθῶσι τὰ ὅργανα τῶν ἐργῶν), ἐπιλέγων ἐκάστῳ ἐσφραγίς δωρεῆς Πνεύματος Ἀγίου ἁμῆν. Οὕτω γινόμενοι χριστοὶ Κυρίου λαμβάνομεν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπικαλεῖσθαι τὸν Θεόν, ἵνα λαμβάνοντες τὴν παρ' αὐτοῦ χάριν ἁγιάσωμεν ὅλον ἡμῶν τὸν βίον καὶ προκόψωμεν ἐν τῷ ἀγαθῷ. Ὁ ἁγιασμός τοῦ Μ. νῦν κατὰ τὴν διάταξιν τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας τελεῖται κατὰ τὴν μεγάλην ἐβδομάδα ὑπὸ τοῦ πατριάρχου. Καὶ τῇ μὲν μεγάλῃ τετάρτῃ, ὅτε ἡλείφθη μύρῳ καὶ ὁ Σωτήρ, κατασκευάζεται τὸ Μ. ἐν τεσσαράκοντα εὐωδῶν οὐσιῶν μετὰ ἐλαίου τοῦ ἐπικρατεστέρου τῇ δὲ μεγάλῃ πέμπτῃ μετὰ τὸν ἁγιασμόν τῶν τιμίων δώρων καὶ τὸ μνημόσυνον, ἀφ' οὗ ἐκφωνηθῇ τὸ «καὶ ἔσται τὰ ἐλεῖν κτλ.», ὁ πατριάρχης ἐπικαλεῖται τὴν ἁγιαστικὴν χάριν τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, ὅταν δὲ ἐξέλθωσι τὰ Ἅγια, ἐγγειρίζει τῷ πρωτοπαπᾷ τὸ ἀλάβαστρον τοῦ Μ. καὶ οὗτος τιθῇσιν αὐτὸ ἐν τῷ ἀγγεῖῳ ὅπου καὶ τὸ Νάρτζιον. Μετὰ ταῦτα διανέμει τοῦτο ὁ πατριάρχης εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἐπίσκοπους. Ἡ ἐλληνικὴ Ἐκκλησία, ἂν καὶ ἀνεξάρ-

τητος, δὲν ἀγιάζει τὸ μύρον, ὡς ποιεῖ τοῦτο ἡ αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία τῆς Ῥωσσίας, ἀλλὰ λαμβάνει τοῦτο παρὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ἵνα ἀνακηρύσσῃ τὴν προτέραν διοικητικὴν ἐνότητα καὶ ἵνα εἶναι τοῦτο σημεῖον τῆς πνευματικῆς μετὰ τοῦ πατριαρχείου ἐνότητας.

Μύρου. Χωρίον τοῦ δήμου Κυπαρισσίας (Τριφυλίας), ἔχον 102 κατ. (1896).

Μυρρολήνη (Φαρμ.). Μίγμα ἴσων μερῶν μύρρας καὶ ἐλαίου ἐλαίων, χρησιμεύοντες ἐσωτερικῶς κατὰ σταγόνας ἐν κισιδαίσι μετὰ σπασινεάτος κατὰ τῆς χρονίας πνευμονοφυματιώσεως καὶ λαρυγγιφυματιώσεως. Ἐξωτερικῶς εἰς αἰσιφὰς ὠρελεῖ τὰ μέγιστα κατὰ ἐκζεμάτων τῆς ῥινόε.

* **Μυρτιά.** Χωρ. τοῦ δήμου Λετρίνων (Ἡλείας), ἔχον 645 κατ. (1896).

Μυρτίλλος ὁ ἐρυθρός, *varietas myrtillus* (Φαρμ.). Τὸ ἀρέψιμα τῶν μὲν βαγριδῶν καρπῶν τοῦ θαμνοειδοῦς τοῦτου φυτοῦ ἀπεξηρασμένων ὠρελεῖ κατὰ τῶν ὀξείων καὶ χρονίων διαρροῶν, ὑπερτεροῦν καὶ αὐτοῦ τοῦ βισμούθιου· τοῦ δὲ φυτοῦ ὀλοκλήρου (ρύλλων, κλάδων καὶ ῥίζης) τὸ ἀρέψιμα διὰ μακρᾶς χρήσεως ὠρελεῖ πολὺ κατὰ τῶν χρονίων μορῶν τῶν ἀρθρορρευματισμῶν, ἐνεργοῦν ὡς διουρητικὸν καὶ ἀντιρρευματικὸν εἰδικόν.

Μυρτόλιον (Φαρμ.). Ὑγρὸν ἄχρουν, ἡμῆς ἀρωματικῆς εὐαρέστου, ἐξαγόμενον ἐκ τοῦ αἰθερίου μυρτελαίου, παρεμυρεῖ πρὸς τὸ τερεβινθέλαιον καὶ τὸ εὐκαλυπτόλιον. Δίδεται ἐσωτερικῶς ὡς ἀντισηπτικὸν διεγερτικὸν τῶν πεπτικῶν ὀργάνων, ἀπεκρινόμενον δὲ ἐκ τῶν νεφρῶν καὶ πρὸ πάντων ἐκ τῶν πνευμῶν ὠρελεῖ τὰ μέγιστα κατὰ τῶν χρονίων βρογχικῶν καὶ πνευμονικῶν κατάρρων, κατὰ τῶν δυσόσμων βρογχορροϊῶν καὶ τῶν ὑγρῶν ἀσθμάτων, κατὰ τῆς χρονίας πνευμονοφυματιώσεως μετ' ἀφθόνων βλενοπυωδῶν ἀποχρέψεων. Εἰς εἰσπνεῶς ὠρελεῖ κατὰ τῆς πνευμονογαγγραινῆς καὶ τῶν σηπεδονωδῶν βρογχιτιδῶν. Ἐξωτερικῶς λυσιτελεῖ κατὰ λεπιδῶν θερμικῶν νοσημάτων, ψωρίασεων κτλ., ὑπερτεροῦν δια τὸ εὐοσμὸν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀρκευθελαίου.

* **Μυρτουγτίων** ἡμῆς τοῦ νέου νομοῦ Ἡλείας, ἔχει 12,464 κατ. (1896).

Μυρωσίνη. Βλ. Μυρωνικὸν ὀξύ ἐν τ. Β', σελ. 467.

* **Μύσλοβιτς** (Myslowitz). Πόλις τοῦ πρωσικοῦ νομοῦ Ὀππeln, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 13,358.

Μύστελλος (Ζ φ ο λ). Γένος χονδρῶν ἰχθύων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν

Καρχαριδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ἀπλῶν βλεφάρων, δυο νωτιαίων πτερυγίων καὶ ἐνὸς κεικικοῦ, στόματος ἡμισελήνου μετὰ πλατέων ὀδόντων, σώματος λευκοφαίου φέροντος κατὰ τὰ νῶτα λευκὰς στρογγύλης κηλίδας, καὶ περιλαμβάνον πέντε γνωστά εἶδη ἀπαντῶντα εἰς τὰς ἀκτὰς τῶν θερμῶν καὶ εὐκρατῶν θαλασσῶν. Εἶναι ἰχθύες ζωοτόκοι, ἐν δὲ εἶδος Μ. ὁ λεῖος (Mystellus laevis) ἔχει καὶ μητρικὸν πλακούντα. Τρέφονται ἐκ Μαλακίων καὶ Μαλακοστράκων, κατὰ τοῦτο διαφύονται τῶν λιπιδῶν καρχαριδῶν. Ἡ σὰρξ τῶν ἰχθύων τούτων εὐχυμὸς καὶ περιζήτητος. Δύο εἶδη Μ. ὁ κοινὸς καὶ Μ. ὁ λεῖος ζῶσιν εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Μεσογείου καὶ τοῦ Ἀτλαντ. ὠκεανοῦ.

Μυστικὴ κίστη λέγεται κίστη μυστήριον ἔχουσα σημασίαν ἐν τοῖς ἀρχαίοις μυστηρίοις καὶ χρησιμεύουσα ἐν ὑστέροις χρόνοις κατ' ἐξοχὴν ὡς σύμβολον αὐτῶν. Ἐπὶ εἰκονικῶν παραστάσεων ἀπαντᾷ ὡς κυλινδρική κίστη πλεκτή, συνήθως ὀλίγη ἀντικτὴ καὶ ἱσταμένη ἐπὶ τῆς γῆς, ἐξερχεται δὲ αὐτῆς ὄρις. Πρὸ Jahn, Die ci-sta mystica (ἐν περιοδῷ Hermes, Βερολ. 1868, σελ. 317).

* **Μύτικας.** 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Σουλίου (Βονίτης καὶ Ξηρομέρου), ἔχουσα 527 κατ. — 2) Κώμη τοῦ δήμου Χαλκιδέων, ἔχουσα 1,368 κατ. (1896).

* **Μυτελήνη.** Βλ. Λέσβος ἐν σελ. 532. Πρόσθετε ὅτι τῷ 1901 ἔνεκα ἐρίδος μεταξὺ τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως καὶ ἐταιρείας γαλλικῆς ἐν Κων/πόλει, εἰς ἣν ἀνεμύχθη ἡ γαλλικὴ κυβερνήτης, οἱ Γάλλοι ἠπειλήσαν νὰ κατὰλάβωσι προσωρινῶς τὴν Μ. δια τοῦ αὐτοῦ προσορμισθέντος στόλου, ἀλλ' εἰς ἀπεχώρησιν, ἐνδούσης τῆς Πύλης εἰς τὰς ἀπαιτήσεις των. Ἡ πόλις Μ. ἔχει νῦν κατὰ νεὰς πληροφαιρίας περ. 55 χιλ. κατ.

* **Μῶ** (Meauve). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῷ γαλλ. νομῷ Σηκουάνα-καὶ Μάρνη, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 12,055. Τὴν ἐπισκοπικὴν ἔδραν τοῦ Μ. κατεῖχε καὶ ὁ Βουσουέτος, ὅστις ἐκ τούτου ἐκλήθη «ἀετὶς τοῦ Μῶ».

Μῶ (μονάς). Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

* **Μωδεζ** (Maubeuge). Πόλις τοῦ γαλλ. νομοῦ Βερρε, μετὰ 12,970 κατ. τῷ 1901.

Μώγλα ἢ Μοσγλα (τὸ πάλαι Μεβωλλα). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Καρίᾳ, κειμένη ΝΑ τοῦ Ἀϊδινίου (Τράλλεων) ἐν μέσῳ πεδιάδος, ἐρειδόμενη ἐπὶ τῶν κλιτύων ὁροσειρᾶς μετρίου ὕψους καὶ ἔχουσα σπουδαίαν στρατηγικὴν θέσιν καὶ 13,000 κατ., ὧν 1,500 Ἑλλήνες ἐκ κληρονομικῶς ὑπαγόμενοι ὑπὸ τὴν μητρὶ

πολεν'Ηλιουπόλεως καὶ συντηροῦντες ἀστικὴν σχολήν, παρθεναγωγείον καὶ νηπιαγωγείον, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. Τὰ Μ. εἶναι ἔθρα τῆς διοικήσεως Μεντεσέ (βλ. Μόνδος) μετὰ περ. 160,000 κατ., περιλαμβάνοντες τὰς ὑποδιοικήσεις Μ. καὶ 5 ἄλλας ἐπὶ καὶ ὑπαγομένης ὑπὸ τὴν νομαρχίαν Ἀϊδινίου. Τὸ ἀρχαῖον ὄνομα, ὅπερ ὑπελαμβάνετο μέχρι τοῦδε ὡς νεώτερον, παρήχθη ἐκ τοῦ ἀρχαίου Μώδωλλα. Ἡ πόλις αὕτη μὴ ἀντικειμένη ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἐγνώσθη ἐξ ἐπιγραφῶν ἐν τοῖς νῦν Μ. ἀνευρεθεισῶν, ἐν αἷς ἀπαντᾷ τὸ ἐθνικὸν Μεδωλλεύς. Τὰ Μώδωλλα τὸ πάλαι κατεῖχοντο ὑπὸ τῶν Ῥοδίων καὶ κατὰ τὰς ἀνακαταστάσεις ἐπιγραφὰς (Bulet. de corr. hellén. tom. 10 p. 485—491) περιλαμβάνοντο ἐν τῷ κοινῷ τῶν Τερμιανῶν. [Γρ. Σ. Γ.]

* **Μώκιστα.** Χωρίον τοῦ δήμου Παμφύρας (Τριγωνίας), ἔχον 363 κατ. (1896).

* **Μώλ** ('Ραβέρτος von Mohl). Πρόεδρος οὗ ἀπέθανε τῷ 1875 ἐν Βερολίῳ.

* **Μώλος.** Πρωτ. τοῦ δήμου Θερμοπυλῶν (Αοκρίδες), ἔχουσα 1,177 κ. (1896).

* **Μωραῖτικα.** Χωρίον τοῦ δήμου Μελιτεσιῶν (Κερκίρας), ἔχον 129 κ. (1896).

Μωραῖτίδης Α. Ἐγεννήθη ἐν Σιγῇ (ὡ τῷ 1851), δεκαπενταετῆς δ' ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας ἔλαβεν ἐνταῦθα τὴν ἐγκυκλοπαιδικὴν παιδείαν καὶ ἐσπούδασε φιλοσοφίαν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ μέχρι τοῦ 1880, μεθ' ὃ ἐπὶ 20 ἔτη ἐδίδασκεν ἐν τοῖς γυμνασίοις τῶν Ἀθηνῶν. Ἀπὸ τοῦ 1873 ἐπεδόθη εἰς τὴν δημοσιογραφίαν, εἰς ἣν καταγίνεται μέχρι νῦν. Συνέγραψε δύο δράματα «Καταπρὸς τῶν Ψαρῶν» καὶ «Βάρδας Καλλέρης», τὸ διήγημα «Δημήτριος ὁ Πολιορκητής» καὶ πλῆθος ἄλλων διηγημάτων καὶ περιηγήσεων ἐν ἐφημερίσιν (ιδίως ἐν τῇ «Νέᾳ Ἐφημερίδι» καὶ ἐν τῇ «Ἀκροπόλει») καὶ περιοδικαῖς.

Μωραῖτίνης Ἀριστοεῖδης. Ἐγενν. ἐν Τεργέστη τῷ 1806 ἐξ ἐγκρίτου ἑλλητικῆς οἰκογενείας, μετὰ δὲ τὴν αὐτόθι ἐγκυκλίον παιδείαν ἐσπούδασε τὰ νομικὰ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Παρισίοις. Ἐνταῦθα γνωρίσας τὸν κυβερνήτην Καποδίστριαν κατήλθε ἐπὶ προτροπῇ αὐτοῦ εἰς Ἑλλάδα μετὰ τὸ πέρας τῶν σπουδῶν του καὶ διωρίσθη τῷ 1829 πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου Λακωνίας, ἀκολούθως δὲ τῷ 1837 πρόεδρος τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετών, ἔνθα προτεῖλ-

κυσε τὴν γενικὴν ἐκτίμησιν. Τῷ 1844 συνεπέα τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐθνικῆς συνελεύσεως, καθ' ἣν πάντες οἱ μὴ γεννηθέντες ἐν Ἑλλάδι ἀπελύοντο τῆς ὑπηρεσίας, ἀπελύθη ἐπ' ὀλίγον καὶ ὁ Μ., μεθ' ὃ, ἀρθείσης τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης, διωρίσθη πρόεδρος τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετών καὶ τῷ 1861 πρόεδρος τοῦ Ἀρείου πάγου, ἣν θέσιν διατήρησε μέχρι τοῦ 1871. Κατὰ τὴν μεταπολίτευσιν τοῦ 1862 ἀντιπροσωπεύων ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει τὴν ἐν Σμύρνῃ ἑλλ. παροικίαν ἐξελέγη ἐπανειλημμένως πρόεδρος αὐτῆς καὶ ὡς τοιοῦτος διετέλεσε ἀπασαν τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν κατὰ τὰ τραγῳδία ἔτος 1863 καὶ ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ βασιλέως Γεωργίου, ἐν καὶ ὑπεδέχθη κατὰ τὴν εἰς Πειραιᾶ ἀφίξιν του ὡς πρόεδρος τῆς συνελεύσεως. Τέλος τῷ 1871 καταβλήθηκε καὶ ἐνεκα οἰκογενειακῶν δυστυχημάτων, ἰδίᾳ δὲ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ του Περικλέους ἀξιωματικοῦ τοῦ πυροβολικοῦ κατὰ τὰς ἐν Κόθνῳ ταραχάς, παρητήθη τῆς ὑπηρεσίας. Ἀπέθανε δὲ τῷ 1875 ἐν Λιθόρνω τῆς Ἰταλίας.

* **Μωράτη.** Χωρίον τοῦ δήμου Μυρτουνηίων (Ἠλείας), ἔχον 200 κατ. (1896).

Μωρίκι. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀκραϊφνίου (Βοιωτίας), ἔχον 157 κατ. (1896).

Μωρίνη (Χημ.). Χρωστικὴ οὐσία ἐξαγομένη ἐκ τῆς μωρέας τῆς βαρικῆς (Morus tinctoria) ἢ ἄλλως κιτρινόξυλου· ἀποτελεῖ κρυστάλλους βελονοειδεῖς κιτρίνους, δυσδιάλυτους ἐν ὕδατι, εὐδιάλυτους ἐν ἀλκαλίοις μετὰ κιτρίνης χροῖας μεταπιπτούσης εἰς ἐλασιπρασίνην τῇ προσθήκῃ ὑπερχλωριούχου σιδήρου. Τὸ ἐν οἶνοπνεύματι διάλυμα τῆς Μ. τῇ προσθήκῃ νατρία-μαλγάματος ἀπὸ κιτρίνου γίνεται ἐρυθρὸν ὡς ἐκ τῆς σχηματιζομένης νέας οὐσίας, τῆς ἰσομωρίνης, δυναμένης νὰ ληρῇ δι' ἐξατμίσεως ὑπὸ μορφὴν κρυστάλλων ἐρυθρῶν.

* **Μωρόσκληδον.** Χωρίον τοῦ δήμου Παμφύρας (Τριγωνίας), ἔχον 466 κ. (1896).

Μώσ (Moss). Πόλις τοῦ νορβηγικοῦ νομοῦ Σμώλενενες, ἐπὶ τοῦ φιορδου Χριστιανίας, ἔχουσα 8,941 κατ. (1900) καὶ ἀρχαῖον ἐμπόριον.

* **Μώσας** (Meuse γαλλ., Maass γερμ.). Ὁ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ κληθεὶς νομὸς τῆς Γαλλίας εἶχε τῷ 1901 κατ. 283,480.

* **Νάβις**- Κατὰ τὰς νεωτέρας ἐρεύνας (βλ. κυρίως P. Wolters ἐν τῷ περιόδ. τοῦ ἐν Ἀθήναις γερμαν. ἱνστιτούτου τ. 22 σ. 139 κέ.) ὁ N., εἰς ὃν ἡ ἱστορία ἔνεκα τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ ἔδωκε τὸ ὄνομα τοῦ τυράννου, ὑπῆρξε πράγματι βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, οὗ τὸν τίτλον καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἀνεγνώρισαν. Καταγόμενος ἐκ τοῦ ἐτέρου τῶν βασιλικῶν οἰκῶν, υἱὸς ὦν Δαμαράτου τινός, ἐξήσκησε τὴν βασιλικὴν ἀρχὴν τὸ κατ' ἀρχάς, ὡς καὶ ὁ Μαχανίδα, ὡς «πρόδικος» (ἐπίτροπος) τοῦ νέου βασιλέως Πέλοπος, ἀποθανόντος δὲ τοῦ Μαχανίδα (βλ. λ.) ἀπὸ τοῦ 207 μόνος, παραγκωνίσας τὸν κατ' ὄνομα βασιλέα Πέλοπα, ὃν καὶ ἀπέκτεινεν. Ὡς βασιλεὺς ἐκλείσει συμμάχισαν μετὰ τῶν Ῥωμαίων κατὰ Φιλίππου τοῦ Β' τῆς Μακεδονίας. Βέβαιον φαίνεται ὅτι τὸν τίτλον τοῦ βασιλέως ἔφερεν ἤδη πρὸ τοῦ 197 π. Χ., ἀναγράφεται δὲ οὗτος καὶ ἐπὶ κεράμου σφισμένης νῦν ἐν τῷ μουσείῳ τῆς Σπάρτης καὶ ἐπιγραφομένης ΒΑΛΕΩΣ (ἀντὶ «βασιλέως») ΝΑΒΙΟΣ, ἀνηκούσης δὲ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς τὸ ὄχυρον τείχος τῆς Σπάρτης, ὅπερ κατεσκεύασεν ὁ N. [Γ.Μ.]

* **Ναγασάκι** (Ναγκασάκι). Πρωτ. ἐπαρχίας τῆς Ἰαπωνίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 120,865, ὦν 1,705 ξένοι.

Νάγας (Ζωολ.). Γένος ἰσθίων ὄφενων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἑλαπιδῶν, περιλαμβάνον δύο γνωστά εἴδη, τὸν Κόδραν ἢ Νάγιαν τὸν πυρριχιστὴν (Naja tripudians) κατοικοῦντα ἐν Ἰνδίαις, Ἰάβα καὶ μεσημβρινῇ Κίνᾳ καὶ προξενούντα δῆγματα δηλητηριωδέστατα, θανατοῦντα ὑπὲρ τὰς 25,000 ἀνθρώπων κατ' ἔτος ἐν μόναις ταῖς Ἰνδίαις καὶ τὸν Νάγιαν Χάγιαν ἢ Ἀσπίδα τῆς Κλεοπάτρας, εὐρισκόμενον καθ' ὅλην τὴν Ἀφρικὴν, τὴν Ἀραβίαν καὶ τὴν Περσίαν. Βλ. Ὁφιομαγγανευταί, Ὁρρός ἀντιώδης.

* **Νάγιαγγ**. Πόλις τῆς Κίνας, ἡ Νότιος πρωτεύουσα τοῦ Κράτους, ἔχουσα κατὰ προσέγγισιν 300 χιλ. κατ. τῷ 1900. Ἀπὸ τοῦ 1899 εἶναι ὁ λιμὴν ἀνοικτός εἰς τὸ διεθνὲς ἐμπόριον.

Ναγόγια (Nagoja). Πόλις τῆς Ἰα-

πωνίας, ἐπὶ τῆς νήσου Ὀνσίου, ἔχουσα 244,145 κατ., ὡραία ἀνάκτορα καὶ κυρίως βιομηχανίαν πορσελλάνης καὶ ἐσφαλτωμένων ἀντικειμένων.

* **Νάγπουρ** (ἀγγλ. Nagpore). Ὑποδιαιρέσις τῶν Κεντρικῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Ἰνδοβρετανικοῦ κράτους, ἔχουσα κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1891 (νεωτέρα δὲν ὑπάρχει) 2,982,525 κατ., ἐξ ὧν 757,862 ἐν τῷ διαμερίσματι N. καὶ 117,014 ἐν τῇ ὁμωνύμῳ πρωτεύουσῃ.

Ναγουαγίτης ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐν Τρανσυλβανίᾳ Nagygag, ἡ ἐλασμοσίτης ὡς ἐκ τῆς ἐλασματώδους ὑφῆς αὐτοῦ, καλεῖται σπάνιόν τι ὄρυκτον ἀποτελούμενον ἐκ τελλουριώδους μολύβδου μετὰ μικρῶν ποσοτήτων ἀργύρου, χαλκοῦ, χρυσοῦ, θείου καὶ σεληνίου. Τηκόμενος ἐν τῷ αὐλῷ, οὗ ἡ φλόξ βάρεται κυανῇ, ἀπολύει ἀτμοὺς ἀνύδρου τελλουριώδους ὀξέος εὐδιακρίτους ἐκ τῆς χαρακτηριστικῆς ὁσμῆς αὐτῶν.

Νεζδόρνα (Nadworna). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῇ αὐστριακῇ Γαλικίᾳ, ἔχουσα 7,391 κατ. καὶ ποικίλην βιομηχανίαν.

* **Νάδρ-Βάννα** (Nagy-Banya). Πόλις ἐν τῷ οὐγγρικῷ κομιτάτῳ Σάτμαρ, μετὰ 11,183 κατ. (1900).

Ναδρ-Κίκινδα (Nagy-Kikinda). Πόλις τοῦ οὐγγρικοῦ κομιτάτου Τόρονταλ, ἔχουσα 24,843 κατ. (1900), ὦν 6,442 γερμανικῆς φυλῆς, διατηροῦντας σπουδαίαν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν.

* **Νάδρ-Λάκ** (Nagy-Lak). Πόλις τῆς Οὐγγαρίας ἐν τῷ κομιτάτῳ Τσάναδ, μετὰ 13,631 κατ. τῷ 1900.

Ναδρ-Σέντ-Μίκλος (Nagyszentmiklos). Πόλις ἐν τῷ οὐγγρικῷ κομιτάτῳ Τόρονταλ, ἔχουσα 10,720 κατ. (1900) καὶ ὑφαντουργίαν.

* **Ναδὼ** (Gustave Nadand). Ἀπέθανε τῷ 1893 ἐν Παρίσι.

* **Ναζαίρ** (Saint-Nazaire). Πόλις τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Κάτω Αἰγῆρος, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 30,575.

ΝΑΞΟΣ

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Νάξος

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

* **Ναζάκ** (Emile κδης Najac). 'Απέθανε τῷ 1889 ἐν Παρίσις.

* **Ναζαρέτ**. Ὁ πληθυσμὸς τῆς πόλεως ταύτης τῆς Παλαιστίνης ἀνέρχεται εἰς 11 χιλ., ἐξ ὧν τὸ ἓν τρίτον Μωαμεθανοί, τὸ ἕτερον Ὁρθόδοξοι ὑπὸ ἐπίσκοπον, οἱ δὲ λοιποὶ διαφόρων θρησκευμάτων.

Ναζήρι. Χωρ. τοῦ δήμου Εὐας (Μεσσηνίας), ἔχον 654 κατ. (1896).

Ναζίκ (Nasik). Πόλις τῆς Ἰνδοβρετανικῆς προεδρίας Βομβάης, ἔχουσα 24,429 κατ. (1891), πολυἀριθμητὴ τεμένη καὶ βαμβυκαουργίαν, θεωρουμένη δὲ παρὰ τοῖς Βραχμάναις κυρία ἑδρα τῆς θεοτεθείας καὶ θεοτορίας.

Ναζαδοειδῆ (Βοτ.). Οἰκογένεια μονακτοληθόνων φυτῶν φυομένων ἐντίς γλυκίων ἢ ἀμυγρῶν ὕδατων. Ἐχουσιν ἀνθη μονόφυλλα, ἔρμαφροδιτα.

Ναίγελι (Karl Wilhelm Nägeli). Ἑγενν. τῷ 1817 ἐν Ζυρίχῃ τῆς Ἑλβετίας καὶ ἀπέθανε τῷ 1892 ἐν Μονάχῳ, ὅπου ἀπὸ τοῦ 1857 ἐκρημάτισε καθηγητὴς τῆς βετανικῆς. Σοφώτατος ὢν ἐπιστήμων ὁ Ν. πολλὰ συνέγραψε σπουδαιότατα συγγράμματα διέπρεψε δ' ἰδίως εἰς τὴν φυτικὴν φυσιολογίαν. [Θ.Χ.]

Ναϊπκροῖ. Χωρ. τῆς Θράκης ἐν τῇ διοικήσει Ῥαιδεστῷ, ἔχον περὶ τοὺς 1500 Ἑλληνας κατ., διατρεφύνας ἀστικὴν σχολὴν καὶ νηπιαγωγεῖον.

Ναῖς (Ζωολ.). Γένος Κρικωτῶν Ὀλιγογαίων Ἰλουφίλων, περιλαμβάνον πολλὰ εἶδη μικροτάτων ζώων (3—20 ὑποχ.) ζώντων ἐν τῇ ἰλύϊ ἢ ἐπὶ τῶν φυτῶν τῶν στασίμων ἢ ἡμερούνητων ὕδατων, φερόντων δὲ ἐπὶ ἐκάστῳ τμήματος τοῦ σώματος αὐτῶν τέσσαρας σμήριγγας.

* **Νάϊσσε** (Neisse). Πόλις τῆς πρωσικῆς Σιλεσίας, μετὰ 24,267 κατ. τῷ 1900.

* **Ναμαγάν**, Ναμαγγάν. Πρωτ. περὶερ. (17,381 τχμ. μετὰ 357,023 κατ.) τῆς Ῥωσικῆς τοποτηρητείας Φέργανας ἐν τῇ Κεντρ. Ἀσίᾳ, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 61,906, διατρεφύνας σπουδαίαν βιομηχανίαν ἐρίου καὶ ἐμπόριον κτηνῶν καὶ δερμάτων.

* **Ναμὺρ** (Namur). 1) Ἐπαρχία τοῦ Βελγίου, ἔχουσα 346,512 κατ. τῷ 1900. — 2) Πρωτ. αὐτῆς, μετὰ 31,196 κατ. τῷ αὐτῷ ἔτει.

Ναδού. Βλ. Ῥέα.

Νάνσεν (Fridtjof Nansen). Νορβηγὸς ζωολόγος καὶ ἐρευνητὴς τοῦ Βορ. πόλου, γενν. τῷ 1861 πλησίον τῆς Χριστιανίας. Τῷ 1888 διήλθε τὴν Γροιλανδίαν εἰς Ἀνατολῶν πρὸς Δυσμάς, κατὰ Ἰούνην δὲ τοῦ

1893 ἐπεχείρησεν ἐπὶ ἰδίῳ πρὸς τοῦτο κατεσκευασμένου πλοίου νὰ φθάσῃ, χρησιμοποιοῦν τὰ ἐν τῇ θαλάσῃ πρὸς Β τῶν Νεοσιβηρικῶν νήσων ρεύματα, εἰς τὸν Β πόλον· ἐπειδὴ δὲ τὰ ρεύματα δὲν ἐράνησαν ἐπαρκῆ, ἐγκαταλίπων κατὰ Μάρτιον τοῦ 1895 τὸ πλοῖον προυχώρησε μεθ' ἐνὸς συντρόφου ἐπὶ ἐλκύνθῳ πρὸς τὸν πόλον καὶ ἔφθασεν εἰς Β πλάτος 86° 4', ἐκείθεν δὲ ἐπέστρεψεν εἰς τὰς νήσους Φραγκίσκου-Ἰωσήφ, ὅθεν κατ' Ἰούνην τοῦ 1896 παρελήφθη ὑπὸ τοῦ πλοίου ἄλλης ἀποστολῆς. Τὸ ἴδιον αὐτοῦ πλοῖον ἐπίσης μετ' ὀλίγον ἔφθασεν εἰς τὴν πατρίδα. Τὰ πορίσματα τῆς ἐρεύνης ταύτης ὑπῆρξαν σπουδαιότατα, ἐδημοσιεύθησαν δ' ἐν ἰδίῳ ἔργῳ. Πλὴν τούτων ἐξέδωκεν ὁ Ν. καὶ περιγραφὰς τῶν ταξιδιῶν του.

* **Νανσύ** (Nancy). Πρωτεύουσα τοῦ γαλλ. νομοῦ Μέρτ-καὶ-Μωσέλλα, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 90,524.

Νάντ (Nantes). Πρωτ. τοῦ γαλλ. νομοῦ Κάτω Λίγης, μετὰ 117,505 κατ. τῷ 1901.

Ναντοκίτης. Ὁρυκτὴν ἀπαντῶν ὑπὸ μορφῇ μαζῶν λευκῶν. Συνίσταται ἐξ αὐτοσούς χλωριούχου χαλκοῦ καὶ μεταπίπτει δι' ἐξειδώσεως ουσικῆς εἰς ἕτερον ὀρυκτόν, τὸν ἀτακαμίτην.

* **Νάξος**. Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου, ἔχουσα 1,752 κατ. Ἡ ἐπαρχία Ν. εἶχε 23,944 κατ., ὁ δὲ δήμος Ν. 1,244 κατ. τῷ 1896.

Νάξος. Ἀρχαία πόλις τῆς Κρήτης μνημονευομένη ὑπὸ τοῦ Σουῖδα καὶ τοῦ σχολιαστοῦ τοῦ Πινδάρου.

Νάξος ἢ Ἀξός (τουρ. Χασάκιοι). Βλ. Ἀξός.

* **Νάουκ** (Αὐγουστ. Nauck). Ἀπέθανε τῷ 1892 πλησίον τῆς Πιερρουπόλεως.

* **Ναουμδοῦργον** (Naumburg). Πόλις τοῦ πρωσσ. νομοῦ Μερσεβούργου, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 23,129.

* **Νάουσα**. Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Νάξου, ἔχουσα 1,325 κατ. τῷ 1896.

* **Νάουσα**. Βλ. Νιάουστα.

Ναουχάιμ (Nauheim). Πόλις τῆς Ἑσσης, ἐν τῇ Ἀνω Ἑσσίᾳ, ἔχουσα 4,505 κατ. καὶ ἱαματικὰ ὕδατα, χρήσιμα πρὸ πάντων διὰ καρδιακὰ νοσήματα.

Ναπαύοι, ἄλλως Κυβερνητικοί, ὠνομάζοντο περιληπτικῶς οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ Ῥωσικὸν κόμμα, τὸ τρίτον τῶν ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ὀθωνος πολιτικῶν κομμάτων. Νάπας δὲ παρωνύμιος εἶχεν ὀνομασθῇ ὁ ἀδελφὸς τοῦ κυβερνήτου Καπε-

Διστρίου Αύγουστίνος ἐκ τινος παράφρονος Νάπα διαμένοντος ἐν Ναυπλίῳ πρὸ τοῦ 1833. Τὸ Ναπτικὸν κόμμα εὐδαμῶς γυνεῖτο ἐν τῇ νέᾳ τῶν πραγμάτων καταστάσει, τῇ μετὰ τὸ 1833, ἔδρασε δ' ὀλιγώτερον τῶν δύο ἄλλων κομμάτων, τοῦ ἀγγλικοῦ τῶν Μπαρλαίων, ἐκ τινος πληρεξουσίου ἐνομαζομένου Μπαρλα, καὶ τοῦ γαλλικοῦ τῶν Μοσχομαγγῶν, ἐκ τινος στρατιωτικοῦ (τῆς ἐπαναστάσεως) Μόσχου. Ἀνεμίχθη εἰς πατριωτικὰς ἐνεργείας πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν ὑποδούλων, κινούμενον συνήθως ὑπὲρ τῆς ῥωσικῆς διπλωματίας. Ἡ ἀνακαλυφθεῖσα κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1839 φιλορθόδοξος Ἐταιρεία εἰς τὸ ῥωσικὸν κομμα ἐπίσης ἀπεδύθη, ἀρχηγὸς δ' αὐτῆς ἐνομίσθη ὁ Τζωρτζέτος Καποδίστριας, εἰς τῶν ἀδελφῶν τοῦ κυβερνήτου, ὅστις καὶ ἐξωρίσθη ἐξ Ἑλλάδος.

Νάπλους. Βλ. Νεάπολις.

Ναυπέλαιον καλεῖται ἄλλως τὸ κοινὸν σιναιπέλαιον, οὐχὶ τὸ πιτητικόν.

* **Νάρβα** (Narwa). Πόλις (οὐχὶ πρωτεύουσα) τῆς περιφέρειας Ἰαμβούργου τοῦ ῥώσου, κυβερνήτου Πετροπόλεως, ἔχουσα 16,577 κατ. (1897).

* **Ναρβὼν** (Narbonne). Πόλις τοῦ γαλλ. νομοῦ Ὠδ, ἔχουσα πρὸ 1901 κατ. 24,607.

Ναρεγαμία ἡ πτερωτή ἡ ἄλλως Ἰπεκκακουάνη τῆς Γόας, εἶναι δένδρῳλλον τῶν Πορτογαλικῶν Ἰνδιῶν ἐκ τῆς εἰςγενείας τῶν Μελισσιῶν, οὗ ὁ φλοιὸς ἡ τὸ βάμμα αὐτοῦ ἀπὸ μικρῶν μὲν δόσεων παρακινεῖ τὰς ἐκκρίσεις τῶν βρόγχων καὶ ἐνεργεῖ ἀποχρεμπτικῶς, ἀπὸ δὲ μεγάλων δόσεων ἐνεργεῖ ὡς ἐμετικόν.

Ναριγγίνη καλεῖται ἄλλως ἡ χρυσομηλίνη (τῆμ. Γ' σελ. 908).

Νάρκα χειμερία. Βλ. Φωλεία.

Ναρκοδηλητηρίασις (Narcotismus) καλεῖται ἐκτροπὸς κατάστασις τοῦ ὁργανισμοῦ προκύπτουσα ἐκ τῆς ἐνεργείας ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ διὰ τοῦ ἐγκεφάλου ὑπερβαλλούσης δόσεως ναρκωτικοῦ τινος φαρμάκου καὶ συνισταμένη εἰς χαλάρωσιν καὶ ὑποστολὴν τῶν διανοητικῶν λειτουργιῶν μέχρις ἀμβλύτητος τῆς αἰσθητικότητος καὶ τῆς κινητικότητος. Πρὸς Νάρκωσις. [P.N.B.]

Ναρκοληψία (Ἰατρ.). Ἀνώμαλός τις κατάστασις τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, συνισταμένη εἰς ὑπερβάλλουσαν πρὸς ὕπνον ἔφσιν, δυσπαλλανκτον καὶ παραδιδούσαν τὸν ἔχοντα εἰς ὕπνον βαθύν, μὴ διακοπτόμενον ὑπὸ ὀνείρων, μὴ ὑποχωροῦντα εἰμὴ πρὸς στιγμὴν εἰς τοὺς ἰσχυροτάτους ἐρεθισμούς. Δὲν πρέπει νὰ ταυτίζωμεν τὴν κατάστασιν ταύτην πρὸς τὴν κυρίως

ληθαργίαν (βλ. λ.). Ἡ τοιαύτη πρὸς ὕπνον ἀκατανίκητος τάσις εἶναι συνήθως αὐθέρμης, ἐστὶ δ' ὅτε προκαλεῖται καὶ ὑπὸ διαφόρων ἐξωτερικῶν ἐπιδράσεων, διαρκεῖ ἄλλοτε ἄλλον χρόνον, οὐδέποτε ὁμοεφθάνει τὰ ὅρια τῆς ληθαργίας οὐδὲ πόρρωθεν. Πάσχουσιν αὐτὴν συνήθως ἄτομα νευροπαθῆ, παχύσαρκα, καρδιακά, στομαχοπαθῆ καὶ διαβητικά. Παρατηρεῖται καὶ ἐν τῇ χρονίᾳ νεφρίτιδι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν οἰδημάτων.

Νάρκωσις καλεῖται γενικῶς ἐν τῇ ἱατρικῇ ἡ τῆς νάρκης ἥτοι ὕπνου ἡ μᾶλλον ἀναληψίας καὶ ἀκινήσεως παραγωγή. Ὑπὸ τὴν λέξιν ταύτην σημαίνονται ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἱατρικῇ γλώσσῃ οἱ μόνον τὰ ἐπὶ τοῦ ὁργανισμοῦ ἀποτελέσματα τῶν ὑπὸ θεραπευτικῆν δόσιν παρεχομένων ναρκωτικῶν καὶ ὕπνωτικῶν φαρμάκων, οἱ μόνον ἡ ἐξέτα ἕνεκα μεγάλων δόσεων ναρκωτικοῦ φαρμάκου ἀθρόως ὄρωντος καὶ ἡ χρονία ἕνεκα παρατεταμένης καὶ ἐνδελεχοῦς καὶ αἰετ μᾶλλον ἐπαυξομένης χρήσεως ναρκωτικοῦ τινος φαρμάκου πρὸς ὁργανικὴν διεγερσιν καὶ ἀντοχὴν (μορφίνης, κοκαίνης, νικετίνης) ἐπερχομένη ναρκοδηλητηρίασις (narcotisme chronique), ἀλλὰ καὶ καθολικὴ ἀναληψία καὶ ἀναισθησία καὶ ἄραις τῶν ἐκνοσίων κινήσεων ἀπὸ φαρμάκου ὄρωντος ἐπὶ τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος (εἰσπνοῆς χλωριοφορμίου καὶ αἰθέρος πρὸς χειρουργικὴν καθολικὴν ἀναισθησίαν, ἐνέσεως κοκαίνης ὑπὸ τὴν ἀραχνιεῖδῃ μύνιγγα τῆς ὀσφυϊκῆς μοίρας τοῦ νωτιαίου μυελοῦ κτλ.), ἀλλὰ καὶ πᾶσα τοπικὴ ἀναληψία εἴτε πρὸς θεραπευτικὸν εἴτε πρὸς χειρουργικὸν σκοπὸν. Εἰδιωότερον δὲ διακρίνομεν Ν. φαρμακοθεραπευτικὴν, ἐπιτυχνομένην διὰ τῶν ναρκωτικῶν, ὕπνωτικῶν καὶ παυσωδύων φαρμάκων, καὶ Ν. χειρουργικὴν. Αἱ δὲ δύο ἄλλαι καταστάσεις σημαίνονται εἰδιωότερον διὰ τῆς λέξεως ναρκοδηλητηρίασις (βλ. λ.) [P.N.B.]

Ναρκοτικὰ φάρμακα καλοῦνται διαφορὰ εὐαίαι δυνάμενοι νὰ προκαλέσωσι τὴν καλυμμένην νάρκωσιν. Ὑπαῖθα ὑπάρχοντα οὐ μόνον τὰ ὕπνωτικὰ τὰ ἑμμεσια (ὀπιον, μορφίνη, κωδεΐνη, λυαλσίνη, κάνναβις Ἰνδική, γλωριόλη, ὑπνάλη) καὶ τὰ ἄμμεσα (ὑπνίνη, εὐρεθάνη, θειονάλη, μεθυλάλη, παραλδεύδη, κτλ.) ἀλλὰ καὶ ἐν γένει τὰ παυσώδυνα καὶ ἀναισθητικά (χλωριοφόρμιν, αἰθέρ, κοκαίνη κτλ.)

* **Νάρο** (Naro). Πόλις τῆς Σικελίας, ἐν τῇ ἐπαρχ. Ἀκράγαντος, μετὰ 12,866 κατ. (1901).

Ναρσής ὁ Ζ'. Βασιλεὺς τῆς Περσίας ἐκτῶν Σασσανιδῶν ἀπὸ τοῦ 296 μέχρι τοῦ 303. Ἐνίκησε πρὸ 301 τὸν Μαξιμιανόν, ἐ-

χωρίευσεν τὴν Μεσοποταμίαν καὶ ὑπεχρέωσε Τριβιάτην τὸν βασιλέα τῆς Ἀρμενίας νὰ συνενωθῇ μετ' αὐτοῦ. Νικηθεὶς ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων τῷ ἐπομένῳ ἔτει ἠναγκάσθη νὰ ὑπεχωρήσῃ πέραν τοῦ Τίγρητος καὶ νὰ παραχωρήσῃ χώρας τινὰς τοῖς Ῥωμαίοις.

* **Νάσβιλ** (Nashville). Πρωτ. τῆς βοραιοαμερικαν. πολιτείας Τενεσσῆ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 80,865.

* **Νάσσα.** Χωρ. τοῦ δήμου Παίων (Καλαβρύτων), ἔχον 199 κατ. (1896).

* **Νάσσ-εδδίν.** Σάχης τῆς Περσίας. Ἐδολοφονήθη τῷ 1896 ὑπὸ φανατικοῦ ἀντικυαντάρ. εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν Βαβί. Διετέθη δ' αὐτὸν ὁ υἱὸς του Μεζαφέρ-εδδίν.

* **Νάσσ-εδδίν-χότζας.** Περιήγματος γελωτοποιὸς Τούρκος, εὐτινος τὰ κατορθώματα καὶ αἱ παροιμιαὶ ἐνεληγματούθησαν οὕτως εἰπεῖν ἐν τῷ ἑλληνικῷ πληθυσμῷ καὶ δὴ τῷ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. "Ἐξ κατὰ τὴν συνήθη παράδοσιν ἐπὶ τοῦ Ταμερλάνου καὶ ἀποθανόντων ἐτάφη ἐν τῇ μικρασιατικῇ πόλει Ἀκ-Σαγίρ.

* **Νάσων** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας. ἔχει 2,130 κατ. (1896).

* **Νατάλ.** Ἡ χώρα κατελήφθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλων τῷ 1845 (εὐχὴ τῷ 1835 ὡς ἐγράφη ἐν τέρμῳ Ε' σελ. 488), τῷ δὲ 1856 ἀνεκηρύχθη ἀγγλικὴ ἀπειρία. Ἐκ τῶν πόλεων αὐτῆς διάστημα κατέστη κατὰ τὸν τελευταῖον ἀγγλοαμερικανικὸν πόλεμον διὰ τὴν πολιτοκρίαν αὐτῆς ὑπὸ τῶν Βόρερ ἢ Λαίδουμιθ (βλ. λ.). Τῷ 1897 προσετέθη εἰς αὐτὴν ἡ ἐπαρχία Ζεουλανδῆ καὶ τῷ 1902 τμήμα τῆς ἄλλοτε Νοτιοαφρικαν. δημοκρατίας. Περιλαμβάνει δὲ νῦν 90,695 τγμ. μετὰ 929,970 κατ. (1900), ἐξ ὧν 64,951 λευκοὶ καὶ 70,369 Ἰνδοὶ ἐκ τῶν Ἰνδιῶν.

* **Ναταλία.** Βασίλισσα τῆς Σερβίας, θυγάτηρ μολδαυῶ εὐγενοῦς Keschko, ὅστις ἐν τῷ ρωσικῷ στρατῷ ἐξέλασε μέχρι τοῦ βαθμοῦ συνταγματάρχου. Γεννηθ. τῷ 1859 ἐν Φλωρεντίᾳ συνελεύθη τῷ 1875 τῷ τότε ἡγεμόνι τῆς Σερβίας Μιλάνῳ. Ἐγένετο λίαν δημοφιλὴς, μετεχειρίζετο δὲ τὴν ἐπιθράσιν τῆς ὑπὲρ τῶν ρωσικῶν συμφερόντων καὶ περιέτληεν ἀπὸ τοῦ 1885 εἰς διαφοράς πρὸς τὸν συζυγὸν τῆς, μεθ' οὗ ἔσχε μόνον υἱὸν τὸν κατόπιν βασιλέα Ἀλεξάνδρον. Ἐκτοσε ἔζη ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, διεξέυχθη δὲ ἐπισήμως τῷ 1888 ὑπὸ τῆς σερβικῆς ἐσχᾶς συνόδου. Παραιτηθέντος δὲ τοῦ Μιλάνου τοῦ θρόνου τῷ ἐπιόντι ἔτει, ἐπαγγέλλετο μὲν εἰς τὴν Σερβίαν, ἀλλ' ἠναγκάσθη ἤδη τῷ 1891 ὑπὸ τῆς ἀντιβασιλείας νὰ ἐγκαταλίπῃ πάλιν τὴν χώραν, ὅποτε συνέβησαν μάλιστα αἱματηραὶ συγκρού-

σεις. Ὅθεν καὶ μεγάλην ἐκπλήξιν ἐνεποίησεν εἰς πάντας ἡ αἰφνιδία συνδιαλλαγὴ αὐτῆς μετὰ τοῦ Μιλάνου κατ' Ἰανουάριον τοῦ 1893, μεθ' ἣν τῷ 1894 ἀπεδέθησαν αὐτῇ ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου πάντα τὰ δικαιώματα μέλους τοῦ βασιλικοῦ οἴκου. Τῷ 1902 προσήλθεν εἰς τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν.

* **Νατίκη,** natika (Ζωολ.). Γένος Γαστροπόδων Προσωδραγγίων Ταινιογλώσων Μαλακίων, χαρρακτηριζόμενον ὑπὸ κήκης ὀλοστόμου, κείας, σφαιροειδοῦς, μετ' ανοίγματος ἡμικυκλικοῦ καὶ πώματος τιτανώδους. Ζῶσιν ἐν ταῖς θαλάσσαις, πρὸ πάντων ταῖς θερμαῖς.

* **Νατρίαμμώνιον σταφυλικόν.**

Βλ. Τρυγικόν ὀξύ ἐν τέρμ. Σ' σελ. 601.

* **Νατριοκάλιον τρυγικόν,** sel de Seignette ἢ sel de Rochelle (Φαρμ.). Οὐσία χυσταλλικὴ προκύπτουσα τῇ ἐπιδράσει ὀξίνου τρυγικοῦ καλίου ἐν διαλύματι ἀνθρακικοῦ νατρίου καὶ φερμένη ὑπὸ μορφήν μεγάλων πρισματικῶν κρυστάλλων. Παρέχεται ὡς ἐλαφρὸν καθάρσιον καὶ ὡς διουρητικόν.

* **Νάτριον ἀχαρικινικόν** (Φαρμ.). Κόνις λευκὴ, ἀνευ γούτσως καὶ ὀσμῆς ὤρεται κατὰ τῶν νυκτερινῶν ἰδρώτων τῶν σωματιῶντων.

— αἰθυλικόν. Ὑγρὸν προκύπτει ἐκ τῆς θερμάνσεως (50°) μίγματος οἰνοπνεύματος καὶ καυστικοῦ νατρίου ἀραιούμενον μεθ' ὕδατος καὶ ἐπαλειφόμενον ὠρεται κατὰ δυσίστων τινῶν δερματικῶν παθήσεων, ὡς ἡ ψωρίασις κλ.

— ἀνισικόν. Κόνις λευκὴ, χυσταλλικὴ, διλυτὴ ἐν ὕδατι, δυναμένη ν' ἀντικαταστήσῃ θεραπευτικῶς τὸ ἰτευλικόν νάτριον ὡς φάρμακον ἀντισηπτικόν, ἀντιρρευματικόν καὶ ἀντιπυρετικόν.

— ἄρσενον τρυγικόν. Οὐσία στερεὰ ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων ἄχρων, προκύπτει διὰ ζέσεως διτρυγικοῦ νατρίου καὶ ἄρσενικώδους ὀξέος. Ἀναγράφεται εἰς διάλυσιν ἀντὶ τοῦ σελήρετου ὑγροῦ.

— βαναδινικόν ἢ μετὰ βαναδινικόν. Κόνις λευκοκίτρινη, χρησιμομένη ἐπωφελῶς κατὰ ἀναιμιῶν, γλωρῶσεων, ρευματισμῶν, νευραθενείας, σωματώσεων καὶ ἰαθῆτος.

— διθεικόν. Οὐσία χυσταλλικὴ ἄχρους, χρησιμεύουσα διὰ τὴν ἀποστείρωσιν τοῦ ποσίου ὕδατος ἀπὸ τῶν βακτηριδίων τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ.

— διθεικὸν ἰτευλικόν (dithio-salicylate de soude). Κόνις φοιόχρους λίαν ὑγροσκοπικὴ, διδομένη κατὰ τῶν ὀξέων ρευματισμῶν τῶν ἄρθρων ἀντὶ τοῦ ἰτευλικοῦ ὀξέος, οὗ ὑπερτερεῖ ὡς μὴ συνεπαγομένη τὰ ἀπ' ἐκείνου δυσάρεστα φαινόμενα.

— **ήωσινικόν** (eosinate de soude). Ουσία έρυθρά προς τὸ καστανόχρουν, κρυσταλλική, περιέχουσα ενεργὲν ἰώδιον 40 % καὶ χορηγούμενη κατὰ τῆς ἐπιληψίας.

— **θειοκαφεϊκόν**. Βλ. Θειοκαφεϊκά ἄλατα.

— **θειοινικόν** ἢ μᾶλλον αἰθυλιοθειεϊκόν (sulfovinat éthylsulfate de soude). Ουσία ἄχρους κρυσταλλική, γεύσεως γλυκοπικρου, ὁσμῆς ελαφρῶς αἰθερώδους καὶ χορηγούμενη ὡς καθαρσιν.

— **θειοφαινικόν** (thiophénate de soude). Κόνις λευκή, κρυσταλλική, ὁσμῆς μικρὸν δυσάρεστου, περιέχουσα θείον 33 %, παραγερμένη συνθετικῶς ἐκ τῆς θειοφαινης καὶ χρησιμοποιοιούμενη ἐξωτερικῶς εἰς ἀλοιρας κατὰ ἰδίαζετικῶν παθήσεων καὶ δὲ τῆς κνήμες.

— **θειωδοβενζοϊκόν** (sulfibenzoate de soude). Κόνις λευκή, προκύπτουσα διὰ διαλύσεως βενζοϊκοῦ ὀξέος ἐντὸς πυκνοῦ διαλύματος θειώδους νατρίου, ἔχουσα ἐπίσημον ἀντισηπτικὴν ἐνέργειαν καὶ ὑπερτεροῦσα τῆς ἄλλης ὑδραργύρου ἐν ἐπιδέσει τραυμάτων ὡς εὐδιάλυτος καὶ ἀπολύτως ἀβλαβής.

— **κακοδυλικόν** (cacodylate de soude). Ουσία κρυσταλλική, προκύπτουσα ἐκ τοῦ κακοδυλικοῦ ὀξέος ἐξουδετερωθέντος διὰ διαλύσεως ἐν ὑδροξειδίῳ νατρίου· τὰ ἐν ὕδατι διαλύματα προσορώτατα ὅπως χρησιμεύσωσι διὰ θεραπευτικὰς ὑποδορεῖς ἐνέσεις. Ἄφ' οὗ χρόνου (1896) εἰσῆχθη εἰς τὴν θεραπευτικὴν ἢ γρηγορῆς τῆς ὀργανικῆς ταύτης ἐνώσεως, ἐν ἣ τὸ ἀρσενικὸν εὐρίσκειται χημικῶς καθαρόν καὶ φυσικολογικῶς λανθάνον, ἀβλαβές ὅταν εἰσάγῃται ὑπὸ τὸ δέρμα ἢ ἐν τῷ περιτοναίῳ καὶ πάντοτε ἀνεκτὸν εἰς τὰς ἐνδείξιμην θεραπευτικὰς δόσεις, πᾶσαι αἱ ἄλλαι σκευασαὶ τοῦ ἀρσενικοῦ τείνουσι νὰ τεθῶσιν ἐν ἀχρηστία ὡς οὐσαὶ δηλητηρία· καυστικά καὶ νεκρωτικά τῶν ζώικων ἰσθῶν. Ἰδία προκείμενου περὶ τοῦ μεγάλου ἱατρικοῦ ζητήματος, τῆς θεραπείας τῆς πυματώσεως, ὑπάρχει ἀνάγκη ἢ τοῦ ἀρσενικοῦ θεραπεία βαθμιαίως προχωρεῖσα νὰ φθάσῃ εἰς δόσιν φαρμάκου τοσαύτην εἰς ἐπὶ τοῦ ὅρου τοῦ ἀρσενικοῦ εἶναι ἰκανή καὶ τὴν ὑγιέστερον στέμαχον καὶ πεπτικὸν σωλῆνα νὰ παραβιάσῃ οὐσιωδῶς, πολλῶ δὲ μᾶλλον τὴν εὐπαθῆ στόμαχον τῶν πυματιώτων. Τὸ κακοδυλικόν νάτριν οὐ μόνον ἀπὸ τοῦ στομάχου δύναται ἀβλαβῶς νὰ χρηγηθῇ ὑπὸ τὰς ἀποχρώσεως δόσεις, ἀλλὰ, τὸ καὶ σπουδαιότερον, δύναται κατὰ προτίμησιν νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν ὀργανισμὸν δι' ὑποδορείων ἐνέσεων ἀνωδύνων καὶ δι' ὑποκλυσμών.

— **κιτρικόν** (citrate de soude). Ουσία στερεὰ ὑπὸ μορφὴν μικρῶν κρυστά-

λων λευκῶν, παρεχομένων ἐπικρατικῶς κατὰ τῆς ἀζωτουρίας καὶ σαναχουρίας.

— **μυρμηκικόν** (formiate de soude). Ουσία στερεὰ ὑπὸ μορφὴν κόνεως λευκῆς, ὑγροσκοπικῆς. Ὁφείλει κατὰ τῶν ὀξείων πνευμονιῶν καὶ τῆς πνευμονοφυματιώσεως.

— **πολυβορικόν** (polyborate de soude) ἢτοι ἀντιπυρην (antipyrone). Ὁξεία ἀλατώδης, λευκή, ἄοσμος, λιπαρὰ τὴν ἀρὴν, προκύπτουσα διὰ συνθέσεως τοῦ βορικοῦ νατρίου μετὰ τοῦ βορικοῦ ὀξέος. Φάρμακον ἀντισηπτικὸν εὐχρηστον ἐν τῇ ἐφθαλμολογίᾳ κατὰ τῆς κερατίτιδος καὶ τῆς ἐπιπεφυκίτιδος, ὅς ταχέως θεραπεύει αἶρον τὴν ἐκπύστικὴν διεργασίαν.

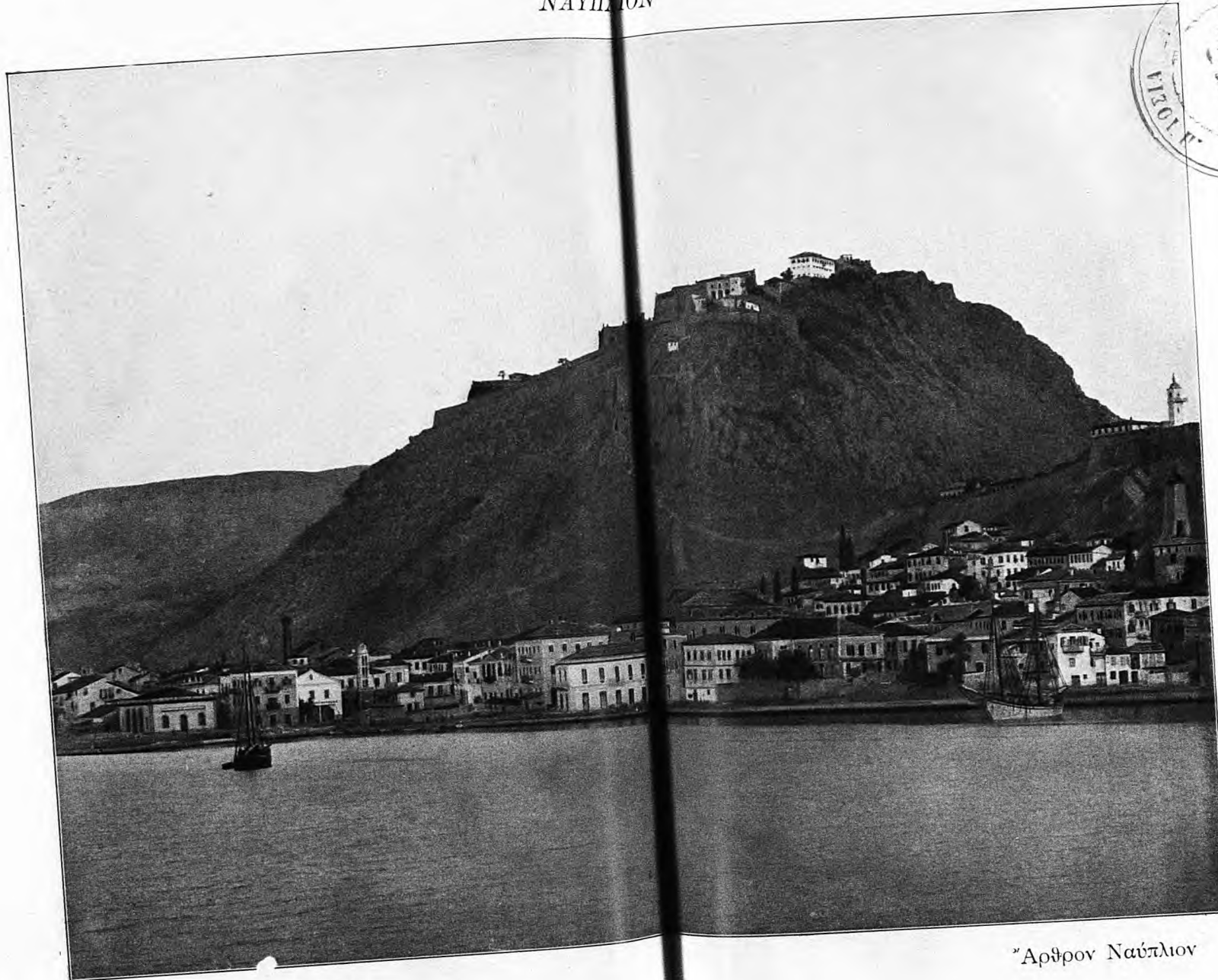
— **τελλουρικόν** (tellurate de soude). Κόνις ἄοσμος, λευκή, ἄοσμος, παρεχομένη ὡς φάρμακον στεγνωτικὸν τῶν ἰδρώτων τῶν τυφίωντων, τῶν ρευματιώτων καὶ ἰδία τῶν πυματιώτων. Ἡ ἐναπόνη τοῦ λαβέντους τελλουρικοῦ νάτριν ὀξεῖ ὡς ἀπὸ σκροδου.

— **τετριωδιοφαινοφθαλμικόν** ἢτοι ἀντινολίνη. Νεώτατον φαρμακικὸν σκεῦσμα ὑπὸ μορφὴν κόνεως λευκοκράνου. Παρέχεται ἐσωτερικῶς ὡς ἀντισηπτικὸν καὶ βακτηριοκτόνον.

— **ὑπερθεικόν** (persulfate de soude). Ουσία στερεὰ ὑπὸ μορφὴν μικρῶν κρυστάλλων, λευκῶν, ἄοσμων, λίαν ὑγροσκοπικῶν, μεταβαλλομένων τῇ ἐπιδράσει τῆς ὑγρασίας εἰς θεικὸν νάτριν. Τὴν αὐτὴν ἀστάθειαν ἔχουσι καὶ τὰ ἐν ὕδατι διαλύματα τοῦ ἁλτος τούτου, ὅπερ ἀπεδείχθη ἔχειν μεγίστην βακτηριοκτικὴν ἐνέργειαν ἐξωτερικῶς ἐφαρμοζόμενον, ἐσωτερικῶς δὲ ὀφείλει κατὰ τῆς ἐναρχυμένης πνευμονοφυματιώσεως καὶ ἐν γένει ὡς τονωτικὸν τῶν ἐκ βαρείων νόσων ἀναρρωννύστων. Ὁ Lumière παρεσκεύασε καὶ ἔθεσεν ἐν τῷ ἐμπορίῳ διαλύματα ὑπερθεικῶ νατρίου καὶ ἁμμονίου οὐδαμῶς ἀλλοιούμενα καὶ ἐνδύμενα νὰ χρησιμευθῶσιν ἐν τῇ θεραπευτικῇ, φερόμενα ὑπὸ τὸ ὄνομα Persodine Lumière, ὡς δ' ἐκ τῆς ἰδίας τῶν μὲν πείρας ἐπέστημεν, δύναται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἄριστον εὐστόμαχον καὶ διεγερτικὸν τῆς ὀρέξεως ἐπὶ πάσης στομαχικῆς ἀτονίας. Ἡ μακρά καὶ ἐπίπονη ἀνάρρωσις ἐκ τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ σημαντικῶς βραχύνεται καὶ αἱ ὀργανικαὶ ἀπώλειαι καὶ ζημίαι ταχέως συμπληροῦνται τῇ βοήθειᾳ τῆς Persodine (ὑπερθειονατρίου). Αἱ ἀποχρέμειαι τῶν πυματιώτων γίνονται εὐκολώτεραι καὶ τὰ πτύελα καθαρίζονται.

— **φθοριοπυριτικόν** (fluosilicate de soude). Νέον φάρμακον ὑπὸ μορφὴν κόνεως λευκῆς κρυσταλλικῆς, ἀντισηπτικῆς καὶ μὴ καυστικῆς.

ΝΑΥΠΛΙΟΝ

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Ναύπλιον

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

—φθοριούχον (fluorure de sodium). Ουσία στερεά, έχουσα τὴν ιδιότητα ν' ἀνατέλλῃ στιγμιαίως καὶ ἀποτελεσματικῶς τὰς ζώϊκας ζωώσεις διὰ καταστροφῆς τῶν μικροργανισμῶν, διό καὶ ἐφαρμόζεται ὡς προφυλακτικὸν τῆς σήψως τῶν ὀργανικῶν οὐσιῶν. Ἐν τῇ ἱατρικῇ ἐφαρμόζεται ὡς ἀρίστον ἀντιστρεπτοκοκκικὸν καὶ ἀντισταφυλοκοκκικὸν πρὸς κάθαρσιν τοῦ αἵματος καὶ τῶν βλενοῦμένων, πρὸς ἀπολύμανσιν τῶν χειρῶν τοῦ χειρουργοῦ, πρὸς ἀντισηπτικὴν ἐπίδωσιν καὶ πρὸς θεραπείαν ἐρυθημάτων τῶν νεογνῶν, κηρίου καὶ κνήκης.

—χλωρικόν (chlorate de soude). Νέον φάρμακον ὑπὸ μορφῇ κρυστάλλων μεγάλων, ἄχρων. Ὁφελεῖ κατὰ τῶν καρκινωδῶν ὄγκων τοῦ στομάχου, ἀντιτείνοντο ἐπὶ συμπαραμαρτυρίας τυχόν λευκατωσεύρας. Πλὴν τοῦτου ἀντιπολεμεῖ καὶ διαλύει τὰ τοῦ ἰωδισμοῦ φαινόμενα ὅταν παρέχεται συγχρόνως μετὰ τῶν ἰωδισμῶν σκευασμῶν, ἀλλὰ καὶ ἀναπτύχθῃ τὸν ἰωδισμόν ταχέως θεραπεύει.

—χλωριοβορικόν. Οὐσία στερεά, έχουσα ἐπισήμους ἀντισηπτικὰς ιδιότητας ἀνευ ταξικότητος. Ὁφελεῖ ὡς ἐντερασηπτικόν.

* **Ναυάρρα.** Ἡ ἐπαρχία αὕτη τῆς Ἰσπανίας εἶχε τῷ 1897 κατ. 302,978.

Ναυκλῆα. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἐρυθροκλαδιδῶν, περιλαμβάνον περὶ τὰ 50 εἶδη δένδρων καὶ θάμνων τῶν τροπικῶν χωρῶν τῆς Ἀσίας, τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ὠκεανίας. Τὰ δένδρα ταῦτα παρέχουσι ξύλον σκληρότατον, ἀσθαρτον, δυνάμενον ν' ἀντικαταστήσῃ ἐν τῇ μηχανουργικῇ καὶ τῇ ξυλογραφίᾳ τὸ πολὺ ἀκριβοτέρον ξύλον τοῦ πύξου. Τὸ εἶδος *N. ἡ περφορὰ* τῶν Ἰνδιῶν ἔχει ιδιότητας στυπτικὰς ὡς καὶ ὁ φ' αἰὸς ἄλλου τινος εἶδους, *N. τῆς ἀπ' ἡλίου*, γνωστὸς ἐν Σενεγάλῃ ὑπὸ τῷ ὀνόματι *K. ὁ* καὶ χρησιμεύοντος ὡς ἱάμα στεγνωτικόν.

Ναυκράτης ἡ πρωτεύς. Γένος ἰχθύων Ἀκανθοπετερύγων τῶν τροπικῶν καὶ ἐκτῶν θαλάσσιων. Παρακολοθεῖ μετὰ τῶν καρχαριῶν τὰ πλοῖα καὶ κατατρώγει πᾶν τὸ ἐξ αὐτῶν ριπτόμενον εἰς τὴν θάλασσαν. Ἡ σὰρξ αὐτοῦ εὐχυμος καὶ περιζήτητος. Ὁ ἰχθύς αὗτος γνωστὸς καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐθεωρεῖτο ὑπ' αὐτῶν ὡς σημεῖον προσεγγίσεως εἰς τὴν γῆν, ἐπιτεύετο δὲ ὅτι προηγείτο τοῦ πλοίου ἵνα εἰσπνῇ τὴν πρὸς τὸν λιμένα διεύθυνσιν, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

* **Ναύπακτος.** Πρωτ. τοῦ ὀμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Ναυπακτίας, έχουσα 2,570 κατ. Ἡ ἐπαρχία αὕτη τοῦ νομοῦ

Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας εἶχε 30,258, ὁ δὲ δήμος Ναυπάκτου 7,066 κατ. (1896).

* **Ναύπλιον.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ναυπλίων, έχουσα 5,813 κατ. Τῷ 1901 ἀνηγέρθη ἐν αὐτῇ ἀνδριὰς τοῦ Κολοκοτρώνη. Ἡ ἐπαρχία Ναυπλίας τοῦ νομοῦ Ἀργολίδος κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν εἶχε 18,697, ὁ δὲ δήμος Ναυπλίων 10,907 κ. (1896). Ἐσχάτως ἐξεδόθησαν Λατινικαὶ ἐπιγραφαὶ Ναυπλίου καὶ Μονεμβασίας τῶν χρόνων τῆς ἐνετοκρατίας ὑπὸ Ν. Βέη ἐν τῷ περιοδικῷ «*Δθνη*» (1904) καὶ ἐν ἰδίῳ τεύχει.

Ναυτία ἡ ναυτίασις καλεῖται ὑποκειμενικὸν τι σύμπτωμα συνιστάμενον εἰς τὴν τάσιν πρὸς ἔμετον ἢ καὶ ἐν γένει εἰς ὅ,τι αἰσθάνεται τις πρὸς τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἐμέτου. Ἡ κατάστασις αὕτη ἐκλήθη οὕτως ὑπὸ τῶν ἀρχαίων, διότι παρατηρεῖται συνήθως εἰς τοὺς ἐν ναυσὶ πλέοντας, δύναται ὅμως νὰ προκληθῇ καὶ ὑπὸ τινων φαρμάκων τῶν καλούμενων ἐμετικῶν, ὅταν ἡ ληφθεῖσα δόσις εἴναι ἀνεπαρκὴς πρὸς πρόκλησιν τελείου ἐμέτου.

Ναφθαλιζαρίνη, naphthazarine, ἡ τοῖς διεσσοξυνὰ φθοκινόνη. Οὐσία χρωστική ἀνάλογός πως πρὸς τὴν ἀλιζαρίνην, σχηματίζουσα διαλύματα κυανὰ μὲν μετὰ τῶν ἀλκαλίων, ἐρυθρὰ δὲ ὡς ἀπὸ φουξίνης μετὰ τοῦ θειικοῦ ὀξέος. Χρησιμοποιεῖται πρὸς βαφὴν βαμβάκινων ὑφασμάτων προπαρασκευασθέντων δι' ἀργιλιοῦ οξείδιον· τὸ προσδιδόμενον χρῶμα εἶναι φαῖον πρὸς τὸ ἰώδες.

Ναφθαλόλιον. Βλ. Βετόλιον.

Ναφθαμίνη, naphthaméine. Ἰανθίνη χρωστικὴ οὐσία, προκύπτουσα ἐκ τῶν ἄλκων τῆς ναφθυλιαμίνης τῇ ἐπιδράσει τῶν ὀξειδωτικῶν σωμάτων, διχρωμικοῦ καλίου, ὑπερχλωρισμοῦ σιδήρου κτλ.

Ναφθίων ὁ δήμος τῆς νήσου Ζακύνθου. Ἔχει 2,933 κατ. (1896) καὶ περιλαμβάνει τὴν πρωτεύουσάν Κοιλιωμένον καὶ τὰ χωρία: Ἀγαλάς, Ἀγιος Λέων, Γύρη, Καμπί, Κερί, Λούχα.

Ναφθοθειονικόν ἡ ναφθαμινολειονικόν ὀξύ. Νεώτατη φαρμακευτικὴ οὐσία ὑπὸ μορφῇ κόνεως λευκῆς Παρέχεται κατὰ τοῦ ὀξέος ἰωδισμοῦ.

Ναφθοθειονικόν ἀργίλλιον ἔστι ἀλουμνόλιον. Νεώτατον ἀντισηπτικὸν φάρμακον, εὐχρηστον ἐν τῇ δερματολογίᾳ καὶ γυναικολογίᾳ. Εἶναι κόνις λευκὴ, σχηματίζουσα μετὰ τῶν βλενωδῶν καὶ πυωδῶν ἐκχυμάτων μάζαν συνέκτικὴν, δυσπάλλακτον ἀπὸ τῆς πασχούσης ἐπιφανείας.

Ναφθόλιον θειοκινινελαίον· χον. Βλ. Θειοκινινελαῖον νάτριον.

— ιεσουλινόν (salinophitoll). Γλ. Βετο-
λιον.

— καφουροῦχον (naphthol camphré).
Τγρόν σιροπιώδες, ἔχον ιδιότητας αντιση-
πτικὰς καὶ καυτηριώεις, χρησιμοποιου-
μενον τοπικῶς εἰς ἐπιχρίσεις κατὰ δο-
θιγῶν, διεθερίτιδος καὶ κατ' επιπολὺν φυ-
ματιοπαθειῶν, μετὰ προηγούμενην ἐπάλει-
ψιν κοκκίνης πρὸς πρόληψιν τῶν ἐκ τοῦ
φαρμακοῦ σφοδρῶν ἀλγυδῶν.

Ναφθολιωσαλόλιον. Βλ. Βετό-
λιον.

Ναφθοφορμίνη ἦτοι ναφθολιο-
μορμίνη, naphthoformine. Οὐσία κρυ-
σταλλική, λευκή. Ὁρμελεῖ κατὰ διαφό-
ρων δερματοπαθειῶν.

Ναφθυλαμῆνα ἡ ναφθαλι-
ναμῆνα. Παράγωγα τῆς ναφθαλίνης δι'
ἀντικαταστάσεως ἐνὸς ἀτόμου ὑδρογόνου
ὑπὸ τῆς ἐμάδος NH_2 . Ἐκαστον ἐξ αὐτῶν
ἐμφανίζει δύο ἰσομερεῖς καταστάσεις δι-
ακρινόμενας διὰ τοῦ α καὶ διὰ τοῦ β. Σχη-
ματίζουν μετὰ τῶν ὀξέων ἅλατα εὐκρυ-
στάλλωτα, ἐτι δὲ παρέχουσι πλεῖστα πα-
ράγωγα, ὧν τὰ σπουδαιότερα εἶναι τὰ νι-
τροπαράγωγα καὶ τὰ διαζωτοπαράγωγα,
καὶ δὴ τὰ τελευταῖα, ἐν εἰς καταλέγονται
πολλὰι χρωστικαὶ οὐσίαι χρησιμώταται
βιομηχανικῶς.

Ναφύλιον καλεῖται ὁ τύπος τῆς
ναφθαλίνης $\text{C}^{10} \text{H}^8$ ἡλαττωμένος κατὰ
ἐν ἄτομον ὑδρογόνου, ἦτοι $\text{C}^{10} \text{H}^7$. Ἡ
ρίζα αὕτη ὑπάρχει ὁμοιομόρφως ἐν πᾶσι
τοῖς παραγώγοις τῆς ναφθαλίνης ἀπερ-
προέκυψαν δι' ὑποκαταστάσεως 1 ἄτ. ὑδρο-
γόνου ὑπὸ μονατομικοῦ στοιχείου ἢ ἐμάδος.

* **Ναχίτσεβαν** (Nachitschewan). 1)
Πολις ἐν τῇ περιφερ. Ῥοσσεβίου τῆς χώ-
ρας τῶν Ἐπιταναθίων Κοζάκων, κειμένη
ἐπὶ τοῦ Τανάιδος καὶ ἔχουσα 29,312 κατ.
(1897). — 2) Πρωτ. περιφερ. (4301 τγμ.
μετὰ 100,942 κατ.) ἐν τῷ Ῥωσσ. κυβερ-
νεῖῳ Ἐριβάν, μετὰ 8,845 κατ.

Νε λ ί μ ν η (Lough ἦτοι λίμνη Nheag).
Ἡ μεγίστη λίμνη τῆς Μεγάλης Βρετα-
νίας, κειμένη ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ὀλστερ τῆς
ἱρλανδίας, ἔχουσα ἐπιφάνειαν 396 τγμ.

* **Νέα Βρουσδίκη** (New Brun-
swick). Ἐπαρχία τοῦ Καναδά, ἔχουσα ἐμβ.
73,100 τγμ. καὶ 331,120 κατ. (1900).

* **Νέα Γῆ** (Newfoundland, Terre-Neu-
ve). Νῆσος τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, ἀπο-
τελούσα μετὰ τῆς παραλίας τοῦ Λαβραδῶρ
ἰδίαν διοίκησιν, ἥτις ἡρίθμει τῷ 1901 κατ.
220,249.

* **Νέα Γουῆνεα.** Τὸ μὲν ὑπὸ τῶν Ὀλ-
λανδῶν κατεχόμενον τμήμα τῆς νήσου
ταύτης περιλαμβάνει 368,693 τγμ. (μετὰ

τῶν ἑλλῶν νήσων 394,789), τὸ γερμ.
κέν 181,650 τγμ., τὸ δὲ βρετανικόν 221,
(μετὰ τινων νήσων 229,102) τγμ. Τὰ
ὅρα μετὰ τοῦ ὀλλανδικοῦ καὶ τοῦ
γερμανικοῦ ἐκανονίσθησαν τῷ 1895.

* **Νέα Ζηλανδία** (New Zeala-
nd). Συστάς νήσων ΝΑ τῆς Αὐστραλίας, ἔχ.
μετὰ τῶν νήσων Τσάθαμ. ἐμβ. 269,
τγμ. καὶ 815,820 κατ. (1901), ὧν 43,
ἰθαγενεῖς Μαόροι.

* **Νέα Καληδονία** (Nouvelle-Ca-
donie). Ὁ πληθυσμὸς τῆς νήσου ταύτης
καὶ γαλλικῆς ἀπεικίας συμπερίλαμβ.
νῆσων Λαγαλιτὲ ἀνήγγελετο τῷ 1898
52,756 κατ., ὧν 31,874 ἰθαγενεῖς (ἰ-
θαγενεῖς πρὸς τοὺς Παπούας), 7,347 ἐ-
ξέθροι ἀπικτοί, 1829 Ἀσιᾶται, 9,902
ἄριστοι καὶ 1714 στρατιῶται.

Νέα Κορώνη. Χωρ. τοῦ δήμου
Λαωνίων (Πυλίας), ἔχον 213 κατ. (1898).

* **Νέα Μιτζέλη.** Χωρ. ἀποτελε-
σάσα διαιτερον ὕμνον τῆς Φθιώτιδος, ἔχον
κατ., τὸν δὲ πλῆθυνσέν τοῦ δ' ἡ
Ν. Μ. (1896).

Νεάμτσου. Νομὸς τῆς Ῥωσσοῦ
ἔχων ἐμβ. 4,180 τγμ. καὶ 146,894
(1899), πρωτεύουσάν δὲ τὴν Πιάτραν
ὁμώνυμος πόλις ἔχει 8,578 κατ.

Νεάνθης ὁ Κυζικηνὸς ἱστορ.
Ῥηρὴς μαθητὴς Φιλίσκου τοῦ Μι-
ρήτορος τῆς ἰσχυρατικῆς σχολῆς, ἐν
νεανίας διήκουσεν ᾗδ' ἡγερόντος περὶ τ.
π. Χ. Οὕτως ὁ Ν. ἦτο γέρον, ὅτε ὁ
λεὺς Ἀτταλὸς ὁ Α' ἀνῆλθε τὸν θ.
τοῦ Περσέως (241—197 π. Χ.). Ε-
φέγεται ὑπὸ τινων ἀρχαίων, ὅμως
κἀκεῖται ὅτι ὑπῆρξεν ὄνυμαστὸς συγ-
γραφεύς. Ἐκ τῶν πολλῶν δ' αὐτοῦ συγ-
μμάτων, τὰ μὲν ἐκ τινων ἀποσπασ-
τὰ δ' ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς αὐτῶν γ.
εἶναι τάδε. 1) Αἱ περὶ Ἀτταλῶν
στοριᾶι. 2) Ἑλληνικὰ ἢ Ἑ-
νικὰ ἱστορίαι. 3) Περὶ ἐνδ.
ἀνδρῶν, ὅθεν πιθανώτατα ἀπορ-
τὰ περὶ Περιάνδρου, Ἡρακλείτου,
κλέους, Πλάτωνος, Ἀντισθένης κα-
μῶνος γωρία. 4) Περὶ Πυθαγ.
κ. ὧν, ὅπερ ἴσως ἀπετέλει μέρος τοῦ
ἐνδόξων ἀνδρῶν βιβλίου. 5) Ὁρ-
ζικηνῶν, χρονικά τῆς Κυζίκου ἐν-
δοξοῦ βιβλίου. 6) Τὰ κατὰ πόλιν
θινὰ. 7) Περὶ τελετῆς ἢ περὶ
λετῶν. 8) Περὶ κακῶς ἡλίας
στορικῆς. 9) Πολλοὶ πανηγυρι-
χοί. Ἀποσπάσματα τῶν ἔργων τοῦ
ρηγνῶν ἐκδεδομένα ὑπὸ C. Müller (I
græce. fragm.). [Γρ. Σ. Ι.]

* **Νέα Νοτία Ουαλία** (New

Wales). Τῷ 1901 ὁ πληθυσμὸς τῆς ἀγγλικῆς ταύτης ἀποικίας ἀνῆρχετο εἰς 1,359,943.

* **Νέα Ὀρλεάνη** (New Orleans). Ἐμπορικωτάτη πόλις τῆς βορειαμερικ. πολιτείας Λουϊζιάνας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 287,104.

* **Νεάπολις**. Πρωτ. τοῦ δήμου Βοιωτῶν (Ἐπιδ. Λιμηρᾶς), ἔχουσα 1,328 κ. (1896).

* **Νεάπολις**. Πρωτ. τοῦ δήμου Νεαπολίδος τῆς ἐπαρχίας Μεσαρπελλίου (Λαθραίου) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 2,229 κατ. (1900).

* **Νεάπολις** (Naroli). Πρωτ. ἐπαρχίας τῆς Ἰταλίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 563,540. Ἡ ἐπαρχία εἶχε τότε 1,151,834 κατ.

Νεάπολις (τουρκ. Νέδ-σεγίρ). Πόλις ἐμπορικὴ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Κοπρυδουλᾷ, κειμένη ΝΔ μὲν τῆς Καισαρείας, Β δὲ τῆς Νιγδῆς (βλ. λ.) εἰς δεκαπεντῶρον ἀπ' αὐτῆς ἀπόστασιν καὶ ἔχουσα 26,000 κατ., ὧν 10,400 Ἕλληνας τουρκοκίττοι, ἐκκλησιαστικῶς ὑπαγόμενοι ὑπὸ τὴν μητρόπολιν Καισαρείας καὶ συντηροῦντες δύο ναοὺς τιμωμένους ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ τῆς Παναγίας, ἐπτατόξιον ἀστικὴν σχολὴν μετὰ βιβλιοθήκης, τετρατάξιον παρθεναγωγεῖον καὶ δύο νηπιαγωγεία, πρὶς δὲ 15,000 Ὀθωμανοὶ μετὰ σχολαρχεῖου καὶ 600 Ἀρμένιοι (γρηγοριανοί, καθολικοὶ καὶ τινες διοικητοὶ). Ἡ Ν. εἶσα ὑποδικητικὴ ὑπαγομένη ὑπὸ τὴν δικαστὴν Νιγδῆς καὶ τὴν νομαρχίαν Ἰκονίου καίται ἀμειψαστρικῶς ὑπὸ τὰς ὑπαρχίας βουνοῦ, διαρρέεται ὑπὸ ποταμίου βέντου ἐκ Ν πρὸς Β αὐτῆς καὶ ἔχει κλίμα ὑψηλόν, ὠραίας οἰνίας, τέμενος, δικαστήριον, λουτρόνα, ὧν εἰς ἰδρυθὴ δαπάναις τῶν Ἑλλήνων κατεῖχον, καὶ ἀγοράν. Κυριώτερα προϊόντα τῆς πόλεως ἔχουσας καὶ βιτηχανίαν ὑφαντουργίας εἶναι οἱ δημητριακοὶ καρποί. Ἡ Ν., Μούσκαρα πρότερον καλουμένη, ἦτο ἄστυον χωρίον, ἀνακατασκευασθὲν δ' ὅμως τῷ 1721 ὑπὸ τοῦ ἐξ αὐτῆς ἐρωμένου βεζίρου Δαμάς Ἰμπραήμ-πασᾶ καὶ ἐνομασθεῖσα Νέδ-σεγίρ (=Νεάπολις) βραίνει ἐκτοτε προοδεύουσα. Ἰανόι τῶν Ἑλλήνων κατοίκων αὐτῆς ἐμπερεύονται ἐν Κων/πόλει καὶ ἀλλαχῇ.

— (Νάβλυς, Nabulus). Πόλις τῆς Παλαιστίνης, πρωτ. σαντζακίου (3700 τχμ. μετὰ 19 χιλ. κατ.) ἐν τῷ τουρκικῷ βίλαετιφ Ἰερρυτοῦ, κειμένη 56 γμ. Β τῆς Ἰερουσαλὴμ. Εἶναι ἔδρα ὀρθοδόξου ἐπισκόπου καὶ ἔχει 24,830 κατ., διατηρεῖ δὲ ἀκμαίαν λαπωνοποιάν καὶ ποικίλον ἐμπόριον. Ἐν τῇ περίῃ παράγεται ἐξαιρετικὸς σίτος. Εἰσὶν καὶ τὰ ἀρχαῖον Σιγέρ, ὅπερ πρὸς τιμὴν τοῦ αὐτοκράτορος Φλαυίου Βεσπασιανοῦ ἐ-

κλήθη Flavia Neapolis ἢ μόνον Neapolis.

— (τανῦν Ναβέλ). Πόλις τῆς Ἀφρικῆς ἐν τῇ κεντρικῇ Τύνιδι, ἀπέχουσα 2 χιλ. τῆς Μεσαγείου καὶ ἀριθμοῦσα περὶ τὰς 5,000 κατ. Ἡ πόλις αὕτη εἶναι γνωστὴ διὰ τὸ γλυκὺ αὐτῆς κλίμα, ὅπερ ἱκανοὺς φυματιῶντας προσελκύει, καὶ διὰ τὰ πολυαὐτῆς ἀγγειοπλαστικὰ ἐργαστάσια. Ἐχει ὁμοίως καὶ ἐργαστάσια λινῶν ὑφασμάτων, καλυμμάτων κλπ. Ἡ Ν. μνημονεύεται κατὰ τὸν Δ' π. Χ. αἰῶνα.

Νεάρθρως καλεῖται εἰδὸς τι ἀρθρώσεως μᾶλλον ἢ ἥττον τελείας διαπλασσομένης μετὰ διεκρίσιν τῶν ἀρθρικῶν ἄκρων τῶν ἐπιμήκων ὁστέων ἢ μετὰ ἐξάρθρωματα μὴ ἀναταχθέντα. [P.N.B.]

* **Νέα Σκωτία** (New Scotland). Ἐπαρχία τοῦ Καναδά, ἔχουσα ἐμβ. 53,395 τχμ. μετὰ 159,574 κατ. τῷ 1901.

* **Νέας Πέλλης** δῆμος τῆς Λοκρίδος. ἔχει 843 κατ. (1896).

* **Νέα Ῥόρη** (New York). 1) Πολιτεία τῆς βορειαμ. συμπολιτείας, μετὰ 7,628,894 κατ. τῷ 1900. — 2) Πρωτεύουσα αὐτῆς, ἔχουσα τῷ αὐτῷ ἔτει 3,437,202 κατ.

* **Νέα Ὑάρά**. Κώμη ἀποτελοῦσα μετὰ τοῦ λιμένος (29 κατ.) ἴδιον δήμον (ἐπαρχ. Χαλκιδός). ἔχουσα δὲ 623 κατ. (1896).

* **Νεβάδα** (Nevada). Πολιτεία τῆς βορειαμερικ. συμπολιτείας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 42,335.

Νεβαλία, Nebalia (Ζωολ.). Κύριον καὶ πρότυπον γένος τῶν Λεπτοστράκων (βλ. λ.), περιλαμβάνον πλείστα εἴδη σμικρῶν θολισσίων Μαλακοστράκων (8—10 ὑπογστ.), χαρακτηριζομένων ὑπὸ ὁστέων διθύρου καὶ λεπτῆς καὶ ἐπιμήκους κοιλίας.

Νεβέλ (Newel). Πρωτ. περιφερ. (4075 τχμ. μετὰ 112,583 κατ.) ἐν τῷ ῥώσσ. κυβερνείῳ Βίτεψκ, ἔχουσα 9,988 κατ. καὶ κειμένη ἐπὶ τῆς ἐμωνόμευ λίμνης.

* **Νεβέρ** (Nevers). Πρωτεύουσα τοῦ γαλλικεῦ νομοῦ Νιέβρ, μετὰ 23,679 κατ. τῷ 1901.

* **Νέδεσκα**. Κώμη τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ὑποδικητικῇ Φλωρίνης τοῦ βίλαετιφ Μοναστηρίου, ἔχουσα περὶ τοὺς 2,000 κατ. Ἑλληνοβλάχους, διατηροῦντας ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον.

Νεβρίνσκι-Σαδόδ. Μεγάλῃ μεταλλουργικῇ συνοικίᾳ ἐν τῇ περιφερ. Αἰκατερινοβούργου τοῦ ῥώσσ. κυβερνείου Πέρμ, ἀποτελουμένη ἀπὸ 16,066 κατ. Παράγονται σίδηρος, χάλυψ καὶ χρυσός.

* **Νεβράσκα** (Nebraska). Πολιτεία τῆς βορειαμερικ. συμπολιτείας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 1,066,300.

Νέγρης. 1) Θεόδωρος. Υἱὸς τοῦ Γεωργίου Νέγρη καὶ ἑγγονὸς τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς οἰκογενείας τῶν Ν. Θεοδώρου, γενν. ἐν Κων/πόλει κατὰ τὰ τέλη τῆς 11^{ης} ἑκατονταετηρίδος. Ἐκποίθουσι κατ' οἶκον ἢ κολοῦντο τὸν ἡγεμόνα Καλλιμάχην εἰς Μελβαϊαν ὡς γενικὸς γραμματεὺς αὐτοῦ, ἐνθα καὶ ἐμύθη τὰ τῆς Φιλικῆς Ἐπαιρείας, ἥς ἐπιθυμῶν νὰ ἐξακριβώσῃ τὰ καθ' ἑκαστὰ ἐκινδύνευσε μεγάλως. Κατάρθωσεν ἀκολουθῶν νὰ διορισθῇ ἐπιτετραμμένος τῆς Ὑψηλῆς Πύλης ἐν Παρισίῳ ἀντὶ τοῦ Μόνου, ἀλλὰ πρὶν ἢ ἀναχωρήσῃ ἐν Κων/πόλει, ἐξεργάσθη ἡ ἐλληνικὴ ἐπανάστασις, μεθ' ἧς ὁ Ν. κατ' ἀρχὰς μὲν ἐκρύβη ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ἐν Κων/πόλει, εἶτα δὲ διὰ πλείου ἐξέφυγε τὴν καταδίωξιν τῶν Τούρκων εἰς Τήνον καὶ ἐκεῖθεν μετέβη εἰς Σπείτσας, ἐνθα ἐκινδύνευσε ἐκληφθεὶς ὡς τούρκος κατὰσκοπος. Πελομαθέστατος ὢν διεδραμάτισε σπουδαῖον πρόσωπον κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, ἰδίως ὡς νομοθέτης, καὶ μετέσχε τῆς πρώτης ἐν Ἑρμίνῃ ἐθνοσυνελεύσεως, ὑφ' ἥς ἐξελέγη ἀρχιγραμματεὺς τῆς ἐπικρατείας πρεσβὸς τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν. Κατὰ τὴν δευτέραν ἐν Ἀστρεὶ ἐθνοσυνέλευσιν ὁ Ν. ἐξελέγη γραμματεὺς αὐτῆς, μετὰ τὴν διάλυσιν ὅπως τῆς συνελεύσεως οὐδὲν πλέον ἀξίωμα ἔλαβεν. Ἀπέθανε ἐν Ναυπλίῳ τῷ 1824 προσβληθεὶς ὑπὸ τύφου.

— 2) Κωνσταντῖνος Ε. Υἱὸς τοῦ προηγούμενου, καθηγητῆς τῶν μαθηματικῶν ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ, διορισθεὶς τῷ 1837, ἀπελθὼν δὲ τῷ 1844. Ἀπέθανε τῷ 1880. Υἱὰ τοῦτου εἶναι ὁ

— 3) Θεόδωρος, γενν. τῷ 1836, ὅστις σπουδάζας ἐν Εὐρώπῃ, συστάς ἐπιστήμας, ὑπῆρξε καθηγ. τῆς σχολῆς τῶν Εὐελπίδων καὶ διευθυντὴς τοῦ πρακτικοῦ λυκείου, συνεγράψε δὲ σπουδαῖα διατριβὰς καὶ ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῷ 1888, καὶ ὁ

— 4) Φωκίω, γενν. τῷ 1846. Οὗτος παιδιόθεν μεταβὰς εἰς Παρίσιους διήκυσεν αὐτόθι τὰς γυμνασιακάς αὐτοῦ σπουδὰς, μετὰ δὲ τὸ πέρασ τούτων ἠκολούθησε τὰ μαθήματα τῆς πολυτεχνικῆς σχολῆς. Ἰσχυρὸν εἰσῆλθεν εἰς τὴν σχολὴν τῶν μεταλλιστῶν πρὸς σπουδὴν τῆς μεταλλουργίας. Περιελθὼν δ' εἶτα τὰ σπουδαιότερα μεταλ. εἰς Γαλλίαν, Ἀγγλίαν καὶ Γερμανίαν ἐπέστρεψε τῷ 1873 εἰς Ἑλλάδα, ἐνθα προσελθὼν ὑπὸ τοῦ Δεληγιώργη γενικὸς ἑφορὰς τῆς κυβερνήσεως παρὰ τῇ ἐταιρείᾳ τῶν μεταλλουργιῶν Λαυρείου. Ἀκολουθῶν ἀναλαβὼν τὴν διεύθυνσιν τῶν μεταλλείων διετήρησε ταύτην ἀπὸ τοῦ 1874 μέχρι τοῦ 1887. Κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1886 ἐξελέγη

βουλευτὴς τοῦ νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Παιονίας καὶ διετέλεσε δις ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἐπὶ κυβερνήσεως Ζαΐμη (1898 καὶ 1901).

Νέγρος ἢ Βούγλας. Μία τῶν φιλιππινῶν νήσων, 13 τοῦ Μινδανῶ, ἔχουσα ἐμβα. 9,014 τετρ. καὶ 255,873 κατ. [Μ.Σ.]

Νεγρουτσίης (Κωνσταντῖνος Negruzzi). Εἰς τῶν ἰδρυτῶν τῆς νεωτέρας βωμολογικῆς φιλοσοφίας, γενν. 1808 ἐν Ἰασίῳ, ὅπου ἐξέδωκε μετὰ τινῶν ἄλλων τῷ 1840 τὴν Φιλολογικὴν Δακίαν. Τῷ 1861 ἐγένετο ἐπὶ Κοῦζα ὑπουργός, ἀπέθανε δὲ τῷ 1868. Μεταξὺ τῶν ἔργων τοῦ διαπρέπουσι τὰ ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς πατρίδος τοῦ εἰλημμένα ἐπικὰ ποιήματα. Τὸ ὄρος καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ ἐγένοντο πρότυπον τῆς καλλιλογίας. Καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ἰακώβ. γενν. 1843 ἐν Ἰασίῳ, διατελέσας αὐτόθι καὶ ἀπὸ τοῦ 1885 ἐν Βουκουρεστίῳ καθηγητῆς τοῦ ἐμπορ. δικαίου ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, συνεγράψε διάφορα φιλολογικὰ ἔργα ἐν ἑμμετρῷ καὶ πεζῷ λόγῳ εὐνεκτικῆς ταχύνει ὑποδοχῆς.

* **Νεζέκκα.** Χωρ. τοῦ δήμου Σελουγίας (Κορινθίας), ἔχον 137 κατ. (1896).

* **Νεζερὸς.** Κώμη τοῦ δήμου Ὀλύμπου (Τυρνάβου), ἔχουσα 1,089 κ. (1896).

* **Νεϋγί.** 1) Neuilly-sur-Seine. Πόλις τοῦ γαλλ. νομεῖ Σηκουάνα, μετὰ 35,297 κατ. τῷ 1901.

Νέκκερκ (Nijkerk). Πόλις τῆς ἐλλανδικῆς ἐπαρχίας Γελδρίας, ἔχουσα βιομηχανίαν λίνου, ἐμπόριον καπνοῦ καὶ 8,124 κατ. (1899).

* **Νέκκαρ** (Neckar). Ἡ ἀπὸ τοῦ ποτ. τούτου καλουμένη ἐπαρχία τῆς Βυρτεμβέργης εἶχε τῷ 1900 κατ. 745,669.

Νεκροβίωσις (nécrobiose). Λεῖψ σχηματισθεῖσα ὑπὸ τῶν Εὐρωπαίων ἱατρῶν καὶ βιολόγων ἵνα σημαίνῃ δύο τινά, ἢ τὸ φαινόμενον ζωῆς ἐπακολουθοῦσης εἰς θάνατον ἢ τὸ φαινόμενον θανάτου ἐπακολουθοῦντος εἰς ζωὴν. Τὸ τοιοῦτον ἀπὸ γενικῆς ἀπόψεως λαμβανόμενον φαίνεται ὅτι χαρακτηρίζει κυρίως τὴν ζωὴν, εἰδικώτερον ὅμως λέγεται περὶ τοῦ θανάτου τῶν ἀνατομικῶν στοιχείων ἀντικατασταμένων ὑπὸ ἄλλων διαφόρων φύσεως. Τὰ στοιχεῖα θνήσκουσι καθ' ἑαυτά, ὑπομένει δ' ὅμως ἡ ζωὴ ἐν ᾧ τόπω ταῦτα ὑπῆρχον, ὡς συμβαίνει τοῦτο ἐν πολλαῖς νευρικαῖς παθήσεσι, καθ' ὅσα θανόντα νευρικὰ κύτταρα ἀντικατασταθῶσαν ὑπὸ στοιχείων σκληρωδῶς ἰστού ἢ ὑπὸ κούτων νευρογλοίας. Νεκροβίωσιν ἐπίσης καλοῦμεν καὶ τὸ φαινόμενον καθ' ὅπερ χούσης τῆς καθολικῆς ζωῆς ἐπέρχεται μερικὸς θάνατος ἀνατομικῶν στοιχείων, ὡς ἐπὶ γήρατος καὶ νόσων. [P.N.B.]

κρωσις καλεῖται ἐν γένει μὲν ὁ (ἡ ἀποργάνωσις) οὐδὲν ποτε ἴστω ἢ ἐπέλθων διὰ διακοπῆς τῶν πρὸς πῶν ὀργανισμῶν δεσμῶν τῆς ζωῆς· ἐρρον δὲ καὶ κυρίως καλεῖται οὕτως γάνωσις τμήματος ἢ καὶ ὅλον ὁλίου νεκρὰ καταστροφῆς ἢ ἀποφράξεως μορῶν ἀγγείων τοῦ ὄστω. Εἶναι ὁ ὄστω νέκρωσις ὅτι καὶ ἡ τῶν ὄν ἴστων γάγγραινα. Τὸ στερηθὲν μέρας κατ' ἀμφοτέρους τὰς περιπτώ- τεθαίνει ξένον πλέον σῶμα πρὸς τὸν ὀργανισμὸν καὶ βαθμῶδὴν ἀπορίζεται εἰς ἐξελίξεως τῶν παρακειμένων. Αἰ- νωτερικὰ (βαθὺ ἐγκαυμα, κρυοπά- σθη, ἀνθρακίαι, παρατεταμένη ἰσχυρὰ ἀνκρωτισμοί, διέκρησις, καυτή, καὶ αἷτια ἐσωτερικὰ (ὄστις, ἐ- λλίς, διόχυτος περισσῆς, σφίλις, ὅστις) δύναται νὰ προκαλέσῃ ἀρ- κυκλωσῆς διὰ τῆς καταστροφῆς μὲν τῶν αἱμοφόρων ἀγγείων τοῦ καὶ νὰ γεννηθῇ νέκρωμα ἄλλοτε ὁ μέγεθος. Ἐάν μὲν ἡ νεκρωθεῖσα τοῦ ὄστω εὐρίσκηται ἐγγὺς τῆς ἐπι- τοῦ σώματος καὶ περιβάλλεται ὑπὸ ὄν μορίων, ἀναφαίνεται ἄλλος ἀμ- αῖθις, ἐρυθρότης καὶ ἀπόσπημα, καὶ οὐκ ὄντος ἢ τέχνη ἀφίνει ἐν ἐξόδῳ εἰς τὸ σχηματισθὲν πύον, χαμένον ἐνίστε καὶ τοῦ νεκρώματος, τοῦτο τελείως ἀπεμώθη καὶ ἀπε- ἡ τοῦ ὄλου ὄστω. Ἐάν ὄμως ἡ νέ- ἐπὶ ἡλθεν εἰς ὄστω καίμενον κατὰ ἡν ἡ νεκρωθεῖσα μόρα καθείρ- πὶ τόπου, τότε, παραμένοντος τοῦ ὄστω καίμενον, γεννῶνται ποσῆματα ἀπολήγοντα εἰς ὅλα κατὰ σφίγγα καὶ ἐπιβάλλεται ἡραπειαν χειρουργικὴ ἐπέμβασις εὐρέσει καὶ ἀφαίρεσιν τοῦ νεκρώ- ἡ ἰσίου εἶδος νεκρώσεως εἶναι ἡ τοῦ ἡς κατὰ σφίγγα, ἢ ἄλλως καλου- ὡς σφίγγα νέκρωσις (βλ. λ.), πα- ὤμένη εἰς τοῦ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἀζομένους τὸν καὶ τὸν φωστέρων.

πατρίης, πατριάρχης Ἱεροσολύ- ὄν. ἐν Κρήτῃ τῷ 1605 καὶ ὡ- ὡ πρῶτερον Νικόλαος. Ἐμαθῆ- ἐν Κρήτῃ παρὰ τῷ Μελετίῳ Μακρῇ ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ Θεοφίλῳ Κο- εἶ, διατρίβων δ' εἶτα ἐν Σινᾷ ἔχει ἡ πατριάρχης Ἱεροσολύμων. Τῷ πῆλθεν εἰς Μολδαβίαν, ἐνθα διη- ὡ ἐκεῖ μοναστήρια τοῦ Ἁγίου Τά- ἀποκλύθως περιερχόμενος διασό- ὄλεις συνέλεγεν εἰσφοράς, δι' ὧν ἐ διάφορα κοινωφελῆ καθιδρύματα ἐν ὄμοις. Ἦτο γνώστης τῆς ἐλληνι-

κῆς, ὁρατικῆς, τουρκικῆς καὶ λατινικῆς, εὐρεῖα δὲ πολυμάθεια καταδεικνύεται ἐν τοῖς συγγράμμασι τοῦ, ὧν κυριώτερα εἶ- ναι: Ἀνατροπὴ τῶν σορισμάτων τοῦ Ἀ- ὀηναίου Πριγγιλέως, Ἀντίρρησις περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Παπα, δι' οὗ συγγράμματος κα- τεπόλεμι τὸν ὑπὸ τῶν Δυτικῶν ἐνεργού- μενον προσηλυτισμὸν, καὶ Ἐπιτομὴ τῆς ἱεροκοσμικῆς ἱστορίας εἰς 5 τεύχη.

Νεκτάνδρα. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Δαρνεϊδῶν, περιλαμβάνον δένδρα καὶ θάμνους τῶν περὶ καὶ ὑπὸ τοὺς τροπικοὺς χωρῶν τῆς Ἀμερικῆς. Πλεῖ- στα εἶδη δένδρων παρέρχονται εὐλόγα χρή- σιμα ἐν τῇ ἐπιπλοποιᾷ καὶ λαμπουρικῇ, ὡς λ. γ. τὸ εὐλόγον τῆς Neelandra concinna, γνωστὸν ἐν τῷ ἑμπορίῳ ὑπὸ τὸ ὄνομα Laurier marbré καὶ προσερχόμενον ἐκ Μαρ- τινικῆς.

Αἱ καυλῶνες τοῦ εἶδους Neelandra puehury τῆς μεξικανικῆς καὶ τῆς ἐλάσσονος ἔχουσι τονικὰς καὶ διεγερτικὰς ιδιότητας, χρησιμοποιούμεναι ὡς ὄρωμα ἢ καρύκευμα καὶ φερόμεναι ἐν τῷ ἑμπορίῳ ὑπὸ τὸ ὄνομα Fèves piehurim. Ὁ φλοιὸς τοῦ εἶδους N. τῆς πικρᾶς, φουμένης ἐν Βρασίλειᾳ, περιέχει ἄλ- καλκοειδὴ σίνα οὐσίαν, τὴν νεκτανδρίνην, καὶ ὡρελεῖ κατὰ τῆς γενικῆς ἀναιμίας, τῆς γαστρεντερικῆς ἀτονίας, κατὰ τῆς ἐπιδη- μικῆς πολυνευρίτιδος ἢ beriberi, τοῦ κι- τίνου πυρετοῦ καὶ τοῦ τύφου. Τὸ εἶδος δὲ N. Rodiaei, φουμένον ἐν Γουιάνῃ καὶ κα- λούμενον ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν Bibiru ἢ Ba- beeru παρέχει φλοιὸν ἐξ οὗ κατασκευά- ζεται ἀφέψημα ἢ εἶνος, κατὰ τῶν μηνορ- ραγιῶν, περιοδικῶν νευραλγιῶν καὶ ἡμι- κρανιοαλγιῶν. Περιέχει δ' ὁ φλοιὸς οὗτος δύο ἀλκαλοειδῆ, τὴν νεκτανδρίνην καὶ τὴν βιθιρίνην, ἐνεργούσαν καθ' ἑν καὶ ἡ κινεῖν τρόπον. [P.N.B.]

Νεκτανδρίνη. Βλ. Νεκτάνδρα.

Νεκτριανίνη. Νέον σκεύασμα ὕγρον, παραγόμενον ἐκ καλλιεργιῶν τοῦ πυρηνο- μύκτης τῶν μηλεῶν, πλατάνων καὶ φι- λυρῶν τοῦ καλουμένου Neetria dilissima καὶ χορηγούμενον εἰς ὑποδορεῖς ἐνέσεις κατὰ καρκινωμάτων.

Νέλκεν-Βάλδδουρυ (Γεώργιος Nelken y Waldburg). Ἀμερικανὸς φιλέλ- λην, γενν. τῷ 1867 ἐν Rosario de Santa Fé τῆς Ἀργεντινῆς δημοκρατίας. Ἐκποῖδευ- θείς ἐν στρατιωτικῇ σχολῇ καὶ ἐν γερμαν. πολυτεχνεῖῳ ἐγένετο λοχαγὸς τοῦ μηχανο- νικοῦ, διετέλεσε δὲ κυρίως ἀνταποκριτὴς ἐφημερίδων κατὰ διαφόρους πολέμους· οὕτω ἔλαβε μέρος καὶ ἐν τῷ ἐλληνοτουρκ. πολέμῳ τοῦ 1897 ὡς ἐθελοντὴς ἐν τῷ ἐλ- ληνικῷ στρατῷ καὶ ἀνταποκριτῆς. Ἐν ἱβίῳ βίβλῳ ἔγραψε τὴν ἱστορίαν τῶν

δημοκρατιῶν τῆς Ἀμερικῆς (1900) κα.

Νέλσον (Nelson). 1) Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Λαγκαστρίας, ἔχουσα 32,816 κατ. (1901) καὶ ἀκμαίαν βαμβάκουργίαν. — 2) Πόλις ἐν τῷ νοτίῳ τμήματι τῆς Νέας Νεκτ. Οὐαλίας, οὐσα ἔδρα ἐπισκόπου καὶ ἔχουσα 7 γιλ. κατ.

Νελούμιον, *Nelumbium*. Γένος ὑδροβίων φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Νυμφαειδῶν, περιλαμβανόν δύο εἴδη, Ν. τὸ κίτρινον ἢ μέλινον (Ν. luteum), φυόμενον ἐν ταῖς τροπικαῖς γώραις τῆς Μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς καὶ Ν. τὸ ἀνατολικὸν ἢ ἐρυθρὸν (Ν. speciosum) ἢ τὸν ἱερὸν τῶν Ἰνδίων. Τὸ δεύτερον τοῦτο εἶναι φυτὸν εὐχωματώδες, φέρον μικροὺς καὶ λεπτοὺς μίσχους φύλλων καὶ ἀνθῶν κακαλυμμένους ὑπὸ μικρῶν ἀκανθῶν, φύλλα εὐρέα (30 ὑποσεν.), ὑπεστρίγγυλα, λάμποντα ὡς κάτοπρον, κρατήσομεθα, συνάμενα γὰρ διατηρῶσιν ἐν τῇ κοιλότητι αὐτῶν τὸ ὕψιστον ὕδωρ, ἀναπετανόμενα εἰς ὕψος 1 μ. ὑπὲρ τὴν ἐπιφανείαν τοῦ ὕδατος· ἀνθὴ πλατέα (16—26 ὑποσεν.), λευκὰ μετὰ ροδίνων ἀποχρώσεων, εἰσοσπόμενα. Τὰ φυτὰ τοῦτο βλαστάνον ἐν ταῖς λίμναις καὶ ἐν ταῖς τέλμασι τῆς Κίνας, τῆς Ἰαπωνίας, τῆς Κορινθίας, τῶν Ἰνδίων καὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Κασπίας ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν ὡς ἱερὸν, ἀναβλαστήσαν ἐκ τοῦ ὁμφαλοῦ τοῦ θεοῦ Βισνού ὡς ἔμβλημα κτισμογενείας, καὶ τὸ ἀνθὴ αὐτοῦ ἐχρησίμευσεν εἰς διακόσμησιν τῶν ναῶν. Εἰσάχθη εἰς τὰ καὶ εἰς Αἴγυπτον ὁριζωθεὶς εἰς τοὺς θεοὺς Ἰσιδα καὶ Ὀσιριν ὡς σύμβολον τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς καὶ τῆς γενιμότητος τοῦ Νεῖλου· σήμερον δὲ ἔχει τελείως ἐξασανισθῆ ἐξ Αἰγύπτου. Ὁ Ἡρόδοτος, ὁ Θεόφραστος καὶ ὁ Πλίνιος μνησάν ποιοῦνται τῶν καρπῶν τοῦ φυτοῦ τοῦτου ἐνερμάζοντες αὐτοὺς κυάμους τῆς Αἰγύπτου καὶ λέγοντες ὅτι ἐθεωροῦντο ὡς ἐξαιρετὸν ἔδεσμα. Τοῦτο συμβολεῖ καὶ σήμερον ἐν αἷς γώραις ὑπάρχει τὸ φυτὸν καὶ κολλιεργεῖται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

* **Νεμέας** δῆμος τοῦ νέου νομοῦ Κονρινθίας. ἔχει 5,079 κατ. (1896).

Νεμνίτσα. Χωρ. τοῦ δήμου Νυμφασίας (Γερμανίας), ἔχον 117 κατ. (1896).

Νεμούρ (Λουδοβ. Κάρολ. Φίλιππος τῆς Ὁρλεάνης, δευτ. τοῦ Nemours). Δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Λοδοβίκου Φιλίππου, δευτῆς τῆς Ὁρλεάνης καὶ ὑπερὸν βασιλείᾳ τῆς Γαλλίας, γενν. τῷ 1814. Τῷ 1830 προσεφέρθη αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἐν Μεγάροις συνελύσεως τὸ στέμμα τῆς Ἑλλάδος, ἀφοῦ δὲ ἡρνήθη γὰρ δεχθῆ, ἐξέλεξεν αὐτὸν βα-

σιλέα τοῦ Βελγίου ἢ ἐθνικὴ συνέλευσις τῶν Βρυξελλῶν. Ἀλλὰ καὶ ταύτην τὴν ὑποψηφιότητα ἀπέκρουσεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, Ἀλφὼν εἰς τὸν γαλλικὸν στρατὸν, εἰς δὲ μέρος εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Ἀλγερίας καὶ κατόπιν εἰς ἐκστρατεῖαν ἐν Ἀλγερίᾳ, ἀλλ' εἰ καὶ διεπρέσθεν ἐπὶ ἀνδρεία οὐχ ἥτον ὑπῆρξεν ἀντιδημοτικὸς. Ἐκτρατεύθη δὲ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1848, μετέβη μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς Ἀγγλίαν, ὅθεν ἐπανήλθε μόλις τῷ 1871 εἰς Παρίσι, οὗ καὶ ἐγένετο ἀντιστράτηγος, κατ' ἀκολουθίαν δὲ τοῦ νόμου τῆς 11/23 Ἰουν. 1886 διεγράφη ἐκ τοῦ μητρώου τοῦ γαλλ. στρατοῦ. Ἀπέθανε τῷ 1896 ἐν Βερσαλλίαις.

* **Νεμούτα**. Χωρ. τοῦ δήμου Ὀλυμπίων (Ἠλείας), ἔχον 794 κατ. (1896).

* **Νεμπεγλέρ**. Πρωτ. τοῦ δήμου Φακίου Ἀρσίνης, ἔχουσα 1,188 κατ. (1896).

* **Νεοαλδενολέβεν** (Neuhaldensleben). Πόλις τοῦ πρωσ. νομοῦ Ὀππέν, ἔχουσα 10,830 κατ. (1900).

Νεοαμστελντάμ (Nouv. Amsterdam). Μικρὰ νῆσος ἐν τῷ Ν. μέρει τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ, σταθμὸς τῶν ρωσικῶν. Ἀνῆκει ὡς καὶ ἡ 82 γμ. ἀπέχουσα νῆσος τοῦ Ἀγ. Πάβλου εἰς τὴν Γαλλίαν.

* **Νεοάμψιρ** (Newhampshire). Πολιτεία τῆς βορείου ἀμερικ. συμπολιτείας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 411,588.

* **Νεοδέδφορντ** (Newbedford). Πόλις τῆς βορείου ἀμερικαν. πολιτείας Μασσачουσέτς, μετὰ 62,442 κατ. τῷ 1900.

Νεοδίδ. Βλ. Νουβίδ.

* **Νεοδούργον** (Neuenburg, γαλλ. Neuchâtel, Neufchâtel). 1) Καντόνιον τῆς Ἑλβετίας, ἔχον τῷ 1900 κατ. 126,600. — 2) Πρωτεύουσα αὐτοῦ, μετὰ 21,004 κατ. τῷ αὐτῷ ἔτει.

* **Νεοδρανδεμδούργον** (Neubrandenburg). Πόλις τοῦ Μεκλεμβούργου-Στρέλιτς, μετὰ 10,559 κατ. (1900).

* **Νεογραδ** (Neograd, Nograd). Κομητεία τῆς Οὐγγαρίας, ἔχον τῷ 1900 κατ. 239,097.

Νεοζωϊκὴ ὁμάς καλεῖται γεωλογικῶς σύνολόν τι διαπλάσεων περιλαμβανόν τὴν Ἡώκαινον, τὴν Ὀλιγόκαινον, τὴν Μειόκαινον καὶ τὴν Πλειόκαινον καὶ χαρακτηριζόμενον ὑπὸ τῆς ἐπικρατήσεως καὶ μεγάλης ἀναπτύξεως τῶν Μαστοφόρων, ὡς καὶ ὑπὸ ἀφρονίας τύπων ἐπὶ τε τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν.

Νεοκαισάρεια. 1) Ἀρχαία πόλις τῆς Βιθυνίας ἀγνώστου θέσεως, μνημονευομένη ὑπὸ Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου καὶ περιλαμβανομένη κατὰ τὸν Ἱεροκλέα ἐν τῇ

ὁπὲρ νομισθῆναι λα' ἐπαρχία τῆς Πεν-
τακλῆς. Φαίνεται δ' ὅτι ἐκαλεῖτο ἄλλως καὶ
Ἀριστή. — 2) Πόλις μεσόγειος τῆς Μι-
κρᾶς Ἀσίας κειμένη ἐν τῷ Πολεμωνιακῷ
Ποντῷ καὶ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Λύκου, ἀπέ-
χουσα δὲ 63 μίλια πρὸς Ἀ τῆς Ἀρασίης
καὶ ταυτίζομένη ὑπὸ τινων πρὸς τὰ Κά-
δαιρα (βλ. λ.). Εἰ καὶ ἡ Ν. ἀγνοεῖται
ὑπὸ τοῦ Πλινίου, ὅμως ὑπῆρξε πόλις ἐπί-
σημος καλουμένη ἄλλως καὶ Μητροπό-
λις Πόντου, ἐν αὐτῇ δ' ἐτελεύτησε ὁ
ῥώης ὀνομαζόμενος Κοινὰ Πόντου. Ἡ
Ν. ἐπὶ Βυζαντινῶν ὑπῆρξε πατρίς Γρηγο-
ρίου τοῦ θαυματουργοῦ καὶ εἴσα μητροπο-
λίτου. ὑπήγετο δὲ κατὰ μὲν τὸν Ἱερο-
κλῆα τῇ ὑπὸ ἡγεμένη λα' ἐπαρχία Πόντου
Πολεμωνιακοῦ, κατὰ δὲ τὸν Πορφυρογέννη-
τον τῇ δεκάτῳ θεματι Κολωνας. Ἐν Ν.
ἀνεκροτήθησαν δύο τοπικοὶ ἀνδρες, μία
μὲν τῷ 315 ἡ ἐλίγῳ βραδύτερον, ἥτις καὶ
συνέταξε 14 κανόνας ἐπικυρωθέντας ὑπὸ
τῆς ἐν Χαλκηδόνι οἰκουμένης συνόδου
τῷ 451, ἑτέρα δὲ τῷ 358 καταδικάσας
Εὐσταθίου τὸν ἐπίσκοπον Σαλαστιάς. Τὴν
Ν. ἡ τοῦς κατοίκους Στέφανος δὲ Βυζαντίας
καλεῖ Ἀδριανουπόλις, αἰνιδίως κατ'
αὐτῆς ἐπιπεσόντες ἐξεπύρηνθησαν οἱ Σελ-
τζουκίδαι τῷ 1068 καὶ ἀπήγαγον πολλὴν
λαίαν. ἄλλ' ὅμως ὁ αὐτοκράτωρ Ῥωμανὸς
διηγένης ἀπροσδοκίως κατ' αὐτῶν ἐνστρα-
τεύσας ἠνάγκασεν αὐτοὺς νὰ τραπῶσιν εἰς
εὐχὴν καὶ νὰ κατολίπωσιν οὐ μόνον τὴν
λαίαν, ὅλλα καὶ τὰς ἀποσκευὰς αὐτῶν. Ἡ
Ν. καλεῖται νῦν Νιχαρ (βλ. λ.). [Γρ. Σ. Ι.]

* **Νεόκαστρον.** Χωρ. τοῦ δήμου Ναυ-
πάκτου, ἔχον 229 κατ. (1896).

Νεοκλειδης. Ἑλλην μαθηματικὸς
ἀρχὸς κατὰ τὸν Δ' π. Χ. αἰῶνα, σύγγρα-
φας τῷ Πλάτῳ καὶ διδάσκαλος τοῦ γεω-
μέτρου Λέοντος. Τὸ ἔργον αὐτοῦ εἰκάζεται
εἶναι ὅτι ἦτο σπουδαῖον, ἀλλ' ὅμως οὐδὲν ἀ-
πιστοῦσα αὐτοῦ σφίεται. [Γρ. Σ. Ι.]

Νεοχωμακὸν καλεῖται ἐκ τοῦ ὀρ-
χίου λατινικοῦ ὀνόματος (Neocomium)
τοῦ σημερινοῦ Νεοβούργου, καντονίου τῆς
Ἑλβετίας, τὸ στρώμα τῆς κατωτέρας κρη-
τακικῆς γεωλογικῆς διαπίστεως, ὑποβιαι-
ζόμενον εἰς τὸ Βαλαγγινικὸν (Valanginien)
χαρακτηριζόμενον ὑπὸ Ὀπλιτῶν καὶ
εἰς τὸ Ὀτερβινδὸν (Oterbunden) χαρα-
κτηριζόμενον ὑπὸ τῶν πρῶτον ἤδη ἐμφε-
νόμενων λαίων Ἀρμωνιτῶν.

* **Νεολεόνη** (Nuevo Leon) Πολιτεία
τοῦ Μεξικικοῦ, μετὰ 326,940 κατ. τῷ 1900.

Νεολιθικὸς αἰὼν καλεῖται ἐν τῇ
παλαιοντολογία ἡ τελευταία φάσις τῆς
ἐξελίξεως καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ προϊ-
στορικοῦ ἀνθρώπου, χαρακτηριζομένη διὰ
τῆς τελειοποιήσεως τῆς βιομηχανίας αὐ-

τοῦ. Τὰ ἐκ λίθου ἐργαλεῖα δὲν φέρουσι
πλέον τὴν ἀκαλαίσθητον καὶ χονδροειδῆ
ἐκείνην ὄψιν ἣν ἔφερον εἰς προηγούμενην
ἐποχὴν, εἶναι λεπτότερα καὶ τελείως κα-
τεργασμένα διὰ λειάνσεως καὶ στίλβωσως
καὶ ἀποτελοῦσι τοὺς καλουμένους κελε-
κούς πελέκεις. Συγχρόνως ἐμφανί-
ζονται ἐργαλεῖα ἐξ ὀρειχάλκου καὶ ἔχνη
κατοικιστῶν ζώων. Ἡ ἐποχὴ αὕτη, σχετι-
ζομένη πιθανῶς μετὰ καθόδου ἀνεπτυγμέ-
νων φυλῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς
Εὐρώπην, ἀγεί βαθυμῆδεν εἰς τὴν πρώτην
ιστορικὴν ἐποχὴν.

* **Νεολονδόν** (New London). Πό-
λις τῆς βοραιοαμερικ. πολιτείας Κοννέκτι-
κουτ, μετὰ 17,548 κατ. τῷ 1900.

* **Νεομεξικόν** (New Mexico). Τοπαρ-
χία τῆς βοραιοαμερικ. συμπολιτείας, ἔχουσα
ἐμβα. 317,470 (σὺν 817,470) τετρ. καὶ
195,310 κατ. (1900).

Νέον Ἀργύρι ἢ Τσαπίσματα.
Χωρ. τοῦ δήμου Ἀπεραντίων ἐν τῷ νέῳ
νομῷ Εὐρυτανίης, ἔχον 152 κατ. (1896).

Νεο-οὐροτροπίνη ἔσται μεθυ-
λενοκίτρικὴ οὐροτροπίνη. Κόνις
λευκῆ γεύσεως εὐαρέστως ὑποζέινου, πε-
ριέχουσα 40.7 % οὐροτροπίνης καὶ χρη-
γυμένη κατὰ κυστικῶν καταρρῶν.

Νεοπαράφιναι. Βλ. Παραφίνας.

Νεοπέστ (Neupest, σύγγρ. Ujpest).
Πόλις τοῦ σύγγρ. κομητάτου Πέστ-Πίλεις,
ἐπὶ τοῦ Δουναβίου, ἔχουσα 41,858 κατ.
καὶ ἀκραίαν βιομηχανίαν.

Νεοπορμερανία (Neupommern).
Οὕτω λεγεται νῦν ἡ μεγίστη νῆσος τοῦ
πολυήσου Βισμαρκ, ἥτις ἄλλοτε ἐκαλεῖτο
Νεοβρετανία (βλ. λ. ἐν τόμ. Ε' σ. 518).

* **Νεοτζέρσεϋ** (New Jersey). Πολι-
τεία τῆς βοραιοαμερικ. συμπολιτείας, μετὰ
1,883,669 κατ. τῷ 1900.

Νεορουππίνον (Neuruppin). Πρωτ.
περιφέρειας ἐν τῷ πρῶτῳ νομῷ Πόσδερ,
κειμένη ἐπὶ τῆς ὁρμῶντος λίμνης καὶ
ἔχουσα 17,130 κατ. (1900), ἀκραίαν δὲ
βιομηχανίαν.

Νεοσιθηρικαὶ νῆσοι καλεῖται συ-
στάς νήσων τοῦ Β Παγωμένου ὠκεανοῦ,
ἀνήκουσα εἰς τὴν χώραν Ἰακούτσκι τῆς
Ἀνατ. Σιθηρίας. Ἐχουσιν ἐμβα. 25,000
τετρ., ἀλλ' εἶναι ἀκατοίκητοι.

* **Νεοστεττίνον** (Neustettin). Πόλις
τοῦ πρῶσιτικοῦ νομοῦ Κσθλίν, μετὰ 10,624
κατ. τῷ 1900.

* **Νεοστρέλιτο(ον)** (Neustrellitz).
Πόλις τοῦ Μεκλεμβούργου-Στρέλιτς, ἔχου-
σα 10,340 κατ. (1900).

Νεουκέν (Neuquen). Πστ. τῆς Ἀρ-

γεντινῆς δημοκρατίας, πηγάζων ἐπὶ τῶν Ἀνδεων καὶ μετὰ ῥοὴν 500 χμ. ἐνδύμενος μετὰ τοῦ Αἰμάου σχηματίζων τὸν Ῥίο νέγρο (Μέλανα ποτ.). Ἀπ' αὐτοῦ καλεῖται το παρχία τῆς Ἀργεντινῆς ἐπὶ τῶν Ἀνδεων, ἔχουσα ἐμβ. 109,703 τχμ. μετὰ 14,517 μόνον κατ.

Νεοφυτικός αἰὼν καλεῖται ἐν τῇ παλαιοντολογικῇ βοτανικῇ περίοδος τις χρονικὴ ἀρξαμένη μετὰ τῆς ἀνωτέρας κρητιδικῆς διαπλάσεως καὶ συμπύπτουσα μετὰ τῆς οὐριστικῆς ἐξαπλώσεως ἐπὶ τῆς γῆς τῶν Δικοτυλιδῶνων, ἅπερ ἤρξαντο ἐμφανίζεσθαι ἐν τῇ προηγούμενῃ ταύτης ἐποχῇ.

Νεόφυτος. Πατριάρχαι: Κωνστ/πόλεως. — Ν. ὁ Α' ὁ καλούμενος Ἐγκλειστος ἐπατριάρχευσε μὴν ἄς τινας μετὰ Θεόδωτον Β' (1153). — Ν. ὁ Β', πρῶν Ἀθηνῶν, διεδέχθη Ματθαῖον τὸν Β' τῷ 1100, μετὰ ἐν δ' ἔτος περίπου ἐξεβλήθη καὶ ἐξωρίσθη καὶ πάλιν ἀνακληθεὶς τῷ 1608 ἐπατριάρχευσε ἐπὶ 5 ἔτη, μεθ' ὃ ἐξωρίσθη εἰς Ῥόδον. — Ν. ὁ Γ', πρῶν Ἡρακλείας, πατριαρχεύσας ἐπὶ ἐν ἔτος (1636—37) παρτήθη. — Ν. ὁ Δ', πρῶν Ἀδριανουπόλεως, ἐπατριάρχευσε 5 περίπου μῆνας (1691). — Ν. ὁ Ε', πρῶν Ἡρακλείας, πρὶν εἶναι πατριαρχεῦσιν συκοφαντηθεὶς συνελήφθη καὶ ἐρρίφη εἰς τὰς φυλάκας ὡς προδότης τοῦ κράτους. — Ν. ὁ Σ', ἐκ Πάτμου, ἐπατριάρχευσε ἀπὸ τοῦ 1735—40 καὶ ἀνίκανος ὢν ἐξεβλήθη ὑπὸ Παϊσίου τοῦ Β'. Ἀνακληθεὶς τῷ 1742 ἐπατριάρχευσε ἐπὶ 11 μῆνας, μεθ' ὃ ἐξωρίσθη εἰς Πάτμον. — Ν. ὁ Ζ', ἐκ Σμύρνης ἐπατριάρχευσε ἀπὸ τοῦ 1789—94 καὶ τὸ δεύτερον ἀπὸ τοῦ 1797 ἐπὶ 2 1/2 ἔτη, μεθ' ὃ ἐξωρίσθη. — Ν. ὁ Η' ἐπατριάρχευσε ἀπὸ τοῦ 1891 μέχρι τοῦ 1895, ἡγωνίσθη δὲ κατὰ τὸ ἐνὸν κατὰ τῶν βουλγαρικῶν ἀπατήσεων καὶ προσεπαθῆκε νὰ ματαιώσῃ τὴν εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα εἰσαγωγὴν τῆς τουρκικῆς γλώσσης ὡς υποχρεωτικῆς.

Νεόφυτος, μητροπολίτης Ἀθηνῶν. Ὁ πρῶτος μετὰ τὴν κήρυξιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας ἰσοδύναμος προεδρὸς τῆς Ἱερᾶς συνόδου. Ἐγενν. ἐν Ἀθήναις τῷ 1762 καὶ ἐκαλεῖτο πρῶτον Νικόλαος. Παιδεύθηκε ἐνταῦθα μετήλθεν ἐπ' ὀλίγον τὸ ἐπάγγελμα τοῦ διδασκάλου ἐν τῇ μνητῇ τῆς Πεντέλης, ἐνθα καὶ ἐχειροτονήθη διάκονος. Μετὰ ταῦτα ἀπήλθεν εἰς Κωνστ/πολιν καὶ ἐκείθεν εἰς Λεβαδείαν, ἐνθα προσελήθη ἀρχιδιάκονος ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου Ταλαντίου Γαβριήλ, ἐν καὶ διετέλθη ἀποθανόντα. Ἐνεργῶν πάντοτε ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ ἔθνους, συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐκκλήξιν τῆς ἐπαναστάσεως ἐν Ταλαντίῳ καὶ αὐτοπροσώπως

ἐξεστράτευσεν εἰς Ἀλαμάναν πρὸς θείαν τοῦ Διάκου, ἀλλὰ φθάσας βράρον τῆς ἐνταῦθα καταστροφῆς ἐσπευσεν Πιλοπηνήσεν ἵνα βοηθήσῃ τὸν ἀγωνιστὴν ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτοῦ εἰς δραστηρίως ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας. Μετὰ ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων διὰ μέλος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς ἤθεσε εἰργάσθαι μετὰ ζήλου, τῷ δὲ ἐγένετο μητροπολίτης Ἀθηνῶν. Καίτοι ἐπαγγελλόμενος τὸν συγγραφεῖα ἐξεδύετο ἀνέκδοτον συγγραμμά «Ὁρθόδοξος ἡ γῆ» τοῦ Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονομῆς τῷ 1842 ἴδιον ὑπόμνημα ὑπὸ τὸν «Ἐγχειρίδιον περὶ τῶν ἐπτά μυστηρίων» τῷ δὲ 1846 τὸ Ἱερογραφικὸν ἀπάντησεν ὅτι ἀπέθανε κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1861.

Νεόφυτος ὁ Καρύστου. Ὁ μὲν διακρίθεις κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τῷ 1780 ἐν τῷ παρὰ τὴν Χαλκίδα Φύλλῳ καὶ καλούμενος πρὶν ἱερωθῆαι. Διδαχθεὶς τὰ πρῶτα γράμματα λαβε δεκατριετῆς τὴν ἡλικίαν τοῦ μὲν σχῆμα ἐν τῇ ἐκεί πλησίον μοναστηρίου Γεωργίου, τὸ δ' ἐπόμενον ἔτος καλούσθην εἰς Ἰωάννινα τὸν μητροπολίτην Ἱεροθεον, παρ' ᾧ ἔμεινε ὡς ἱερέως εἰτα μετέβη εἰς Ἀρταν ὡς διάκονος καὶ πρωτοσύγκελλος καὶ τὴν προεχειρίσθη ἐπίσκοπος Μελितουπόλεως τῷ δὲ 1817 ἐγένετο ἐπίσκοπος Καρύστου. Συνετῶς δὲ διακινῶν τὸ ποιμνίον τῆς ἐκκλησίας ἐμύθη τὰ τῆς Φιλικῆς ταυρίας. Κατ' Ἰανουάριον τοῦ 1832 διαφύγῃ τὴν προσοχὴν τῶν τουρκικῶν, ἀνεχώρησεν εἰς Ἀγίον Ἐρεσ καὶ ἔπειτα εἰς διάφορα μέρη τῆς Μ. Ἀσίας καὶ ὅτε ἐν Σάμῳ ὅτε ἐξερράγη ἡ νάστασις, ἥς μετέσχε ἀπροκαλύπτως μεταβὰς εἰς Ἀνδρον καὶ Τήνον πρὸς τοιοσίαν καὶ λαὸν ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιτυχίας αὐτῆς. Μετὰ ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων διὰ πρῶτον ἐπὶ Καποδιστρίου τοποτηρήθη χρευστὴς τότε ἐπισκοπῆς Κυκλάδων καὶ ἐπὶ ἀντιβασιλείας ἐπίσκοπος καὶ ἔπειτα. Τῷ 1837 διωρίσθη μέλος τῆς Ἱερᾶς συνόδου, καὶ τῷ 1842 ἐπίσκοπος Βοιωτίας καὶ μετ' ὀλίγους μῆνας μητροπολίτης Ἀργολίδος. Πλείστατος δὲ ἀγωνιστὴς καὶ ἄλλα κοινωφελῆ ἔργα ἐποίησεν καὶ ἀπέθανεν ἐν ἀκρᾷ πενίας Ἀπριλίου 1851 ἐν Χαλκίδι, ἐνθα ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ τοῦ Ἀγ. Δημητρίου ἐτάφη.

Νεσχώριον ἢ Ἀσβεστοχώριον (Κιρέτς-κλέβ). Κώμη τῆς Μακεδονίας διοικήσει Θεσσαλονίκης, περὶ τὴν 1890 ἀπέχουσα ταύτης, οἰκουμένη 4,000 περίπου κατ. γινώσκων ἀπὸ

τῆς γερονότητος τοῦ Αἵμου καὶ τῆς Ἀνατολῆς διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν κατεργασίαν τῆς ἀσθενοῦς, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα τῆς κώμης. Παράδειξος, παρὰ τὰ ἑλληνικώτατα αἰσθηματα τῶν κατοίκων καὶ τὴν θέσιν αὐτῆς κειμένης ἐν τῷ μυθῷ τῆς Χαλκιδικῆς ἐν μέσῳ ἑλληνικῶν χωρίων, καλεῖται ἐν αὐτῇ οὖν τῇ ἑλληνικῇ καὶ ἡ βουλευτική, ἥτις ὅμως ὁσημέραι διὰ τῆς φιλοτιμίας ἐνεργείας πολλῶν καὶ τῆς ἐπιδράσεως τῶν σχολείων τείνει νὰ ἐξαφανισθῇ. Διατηρεῖ πλήρη ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθενωγωγεῖον.

* **Νεοχώριον.** 1) Χωρ. τῆς Θράκης ἐν τῇ διοικήσει Τσατάλτζιας, ἔχον περὶ τοὺς 100 Ἑλλήνας κατ., γραμματεῖο-δασκαλεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον. — 2) Χωρ. τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ υποδιοικήσει Κασσανδρείας τοῦ βιλαετίου Θεσσαλονίκης, ἔχον περὶ τοὺς 700 Ἑλλήνας κατ. διατηροῦντας ἀστικὴν σχολήν.

Νεοχώριον. 1) (Τουρκ. Βουρτζαζ=περγας). Χωρίον παράλιον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ἐπὶ τοῦ Κιανού κόλπου κείμενον καὶ ἀπέχον τῶν μέν Μουνανίων 1 ὥραν, τῆς δὲ Προύσης 4 ὥρας. Ἐχει 650 κατ., ὧν 15 μόνον Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες ὑπαγομένους ἐκκλησιαστικῶς τῇ μητροπόλει Προύσης, συντηροῦντες ναὸν τῶν Ταξιάρχων, δημοτικὴν σχολὴν καὶ νηπιαγωγεῖον καὶ ἀσχολούμενοι ἰδίᾳ περὶ τὴν γεωργίαν καὶ βερμυκτοτροσίαν. Ἐν Ν. ἀνευρέθησαν πρὸ ἐτῶν λειψανά τινὰ ἀρχαιοτήτος καὶ τινες ἐπιγραφαί. [Γρ.Σ.Ι.]

— 2) (Τουρκ. Γενί κχόι). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ ἐπὶ τῆς Β. θύρας τῆς Ἀσκηνίας λίμνης (Ἰσνίκ-γκ.όλ), ἔχον περὶ τὰς 2,000 κατ., ὧν οἱ πλείστοι Ἕλληνες ἐκκλησιαστικῶς ὑπαγομένοι τῇ μητροπόλει Νικαρχιδείας, συντηροῦντες ναὸν καὶ σχολεῖα καὶ περὶ τὴν γεωργίαν καὶ μεταξουργίαν ἀσχολούμενοι, οἱ δὲ λοιποὶ Ἀρμένιοι. Τὸ Ν. ἐκτίσθη πρὸ 290 ἐτῶν ὑπὸ ἀποίκων μεταναστευσάντων ἐκ Πελοποννήσου καὶ Ἡπείρου. Δ αὐτοῦ καὶ εἰς 1/4 τῆς ὥρας ἀπόστασιν ὑπάρχουσι θερμὰ λουτρά κοινῶς Λίτζα καλούμενα, ἐπ' αὐτῶν δ' ἱδρύται ἀρχαῖος λουτρὸν ἀγνώστου ἐποχῆς. Ἐν Ν. ἀνεκαλύφθησαν ἐσχάτως ἀρχαιοτήτες ἐνεπίγραφοι, ἐν μιᾷ δὲ τούτων μνημονεύεται ὁ Ἀσπερπαῖος Ζεὺς, οὗ ἡ λατρεία καθιερώθη τῷ 138 μ. Χ. ἐπὶ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς. [Γρ.Σ.Ι.]

— 3) Δύο κῶμαι τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ ἐγγύς τῶν Χηλῶν (βλ. λ.) κατὰ τὴν Ρηθαντίαν χώραν, ὧν τὸ μὲν Ἀνω Ν. ἔχει περὶ τὰς 2,000 κατ. Ἑλλήνας, τὸ δὲ κάτω περὶ τὰς 3,000 κατ. ὁμοίως Ἑλλήνας, ὑπαγομένους ὑπὸ τὴν μητροπολίτιν Χαλκηδόνος, συντηροῦντας ναοὺς καὶ

σχολεῖα καὶ περὶ τὴν ποιμενικήν, γεωργίαν καὶ ἀλιείαν τῶν πηλαμίδων ἰδίᾳ ἀσχολούμενους. [Γρ.Σ.Ι.]

Νέπετα. Βλ. Χαίλανθη.

Νέπως (Φλάβιος Ἰούλιος). Αυτοκράτωρ τοῦ δυτικοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους. Κηρυχθεὶς ὑπὸ τοῦ αυτοκράτορος τῆς Ἀνατολῆς Λέοντος Α' ἠνάγκασε τὸν πρῶτον αυτοκράτορα Φλάβιον Γλυκερίον νὰ παραιτηθῇ (473) καὶ ἐστείλῃ αὐτὸν ἐπίσκοπον Σαλῶνης. Ἠγόρασε τὴν εἰρήνην ἀπὸ Οὐρίου τοῦ βασιλέως τῶν Βισιγόθων καὶ παρεχώρησεν αὐτῷ τὴν Ὠσερινίαν. Πολιορκηθεὶς ἐν Ῥαβέννῃ ὑπὸ τοῦ πατριᾶς Ὁρέστου στρατηγῶ τῶν ἐκτεσπόνδων βαρβάρων, κατέρυγεν εἰς Δαλματίαν (475), ἐνθα διαμένων διετέθει τὸν αυτοκρατορικὸν τίτλον, μέχρις οὗ τῷ 480 ἐξολοκονήθη ἐνεργείᾳ τοῦ Γλυκερίου.

* **Νεράϊδα.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαλάρων (Φθιώτιδος), ἔχον 273 κατ. (1896).

Νεράντζα. Χωρίον τοῦ δήμου Κορινθίων, ἔχον 224 κατ. (1896).

* **Νερέτι.** Κώμη τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ υποδιοικήσει Φλώρινης τοῦ βιλαετίου Μοναστηρίου, ἔχουσα περὶ τοὺς 1500 Ἑλλήνας κατ. διατηροῦντας ἀστικὴν σχολήν.

Νεριανά. Χωρίον τοῦ δήμου Πύργου Ψηλονέρου τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 151 κατ. (1900).

Νέρονστ λυχνία. Βλ. Φῶς ἡλεκτρικόν.

* **Νεροκούρου καὶ Τζουμπανά.** Δύο χωρία τοῦ δήμου Περιβολίων τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ὧν σπουδαιότερον τὸ πρῶτον. Ἐχουσιν ἅμα 372 κατ. (1900).

* **Νεροτριθιά.** Χωρίον τοῦ δήμου Μεσσαπίων (Χαλκίδος), ἔχον 335 κ. (1896).

* **Νέσσωνος** δήμος τοῦ νομοῦ Λαρίσης ἔχει 4,728 κατ. (1896).

* **Νεστράμι.** Κώμη τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ υποδιοικήσει Καστορίας τοῦ βιλαετίου Μοναστηρίου, ἔχουσα περὶ τοὺς 2,000 Ἑλλήνας κατοίκους, διηρημένη δὲ εἰς 2 συνοικίας Ἀνω Ν. καὶ Κάτω Ν., ὧν ἑκάστη ἔχει ἀστικὴν σχολήν.

Νευρατροφία καλεῖται βλάβη τις τῶν κρανιακῶν, τῶν νωτιαίων καὶ τῶν συμπαθητικῶν νεύρων, συνισταμένη τοῦτο μὲν εἰς ἐλάττωσιν τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τοῦ ὅγκου τῶν νευρικών στοιχείων ἢ ἰνῶν, τοῦτο δὲ εἰς λιπώδη ἐξαλλοίωσιν αὐτῶν εἶναι δ' ἀπότοκος ἢ τραυματισμοῦ καὶ πιέσεως ἢ καταλύσεως τῶν λειτουργιῶν τῶν νευρικών κέντρων ἐξ ὧν ἐξορμῶνται τὰ νεῦρα ἢ τῶν μυῶν εἰς οὗς διανέμονται κατ' ἀμφοτέρως δὲ τὰς περιπτώσεις ταύ-

τας ἐπέρχεται λιπώδης ἐκφυλίσις τοῦ μυελώδους ἐλύτρου καὶ τοῦ κυλινδρικοῦ ἄξονος· ἡ τέλος συγγάνει αὐτόματος ἀνευ γνωστοῦ αἰτίου, ὅποτε σὺν τῇ ἐκφυλίσει ἐπέρχεται καὶ ἰνώδης ἐξαλλοίωσις τῶν νευρικών στοιχείων. Πολλαπλᾶ παραλύσεις ἐκσημαίνουν τὴν νευρατρίαν. [P.N.B.]

Νευρίνη. Βλ. Χολίνη, Χολονευρίνη, Ἀμαντινίνη καὶ Σιγκαλίνη.

Νευροδίνη, Neurodine. Νέον φάρμακον, παράγωγον τῆς νικολίνης, στερούμενον τοξικότητος, δυνάμενον ὡς αντιπυρετικὸν νὰ φέρῃ ταχέαν καὶ ἐπίσημον κατὰπτωσιν τοῦ πυρετοῦ, ἀλλ' ἀχρηστον ὡς τοιοῦτον διὰ τὴν συμπαρακρουθεύσαν κυάνωσιν· τούναντίον δὲ εἶναι πολύτιμον βοήθημα ὡς παυσώδυνον κατὰ πάσης κεφαλαλγίας καὶ ἡμικρανιαλγίας, τῶν ρευματικῶν ἀλγηδόνων, τῆς προσωπαλγίας καὶ ἰσχυάδου, τῶν νυσσάντων πόνων τῶν ἀταξικῶν κλπ. Φέρεται ὑπὸ μορφήν κόκκων ἀχρου κρυσταλλικῆς ἀόσμου. [P.N.B.]

Νευροκιδίνη, Nervocidine. Κόνις κίτρινη, ὑγροσκοπικὴ, χρησιμοποιομένη ἐν τῇ ὀφθαλμιατρικῇ καὶ τῇ ὀδοντιατρικῇ.

* **Νευροκώπτον.** Πόλις τῆς Μακεδονίας, πρωτεύουσα τῆς ὁμωνύμου ὑποδιοικήσεως τοῦ σαντζακίου Σερρών, ἔχουσα περὶ τοὺς 7,000 κατ. ὧν 4,500 περ. εἶναι Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ ἐξ ἡμισείας Ἕλληνες ὀρθόδοξοι καὶ Βούλγαροι σχισματικοί. Οἱ Ἕλληνες διατηροῦσιν ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον.

* **Νευροπόλεως** δῆμος τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτσας. Ἔχει 6,697 κατ. (1896).

Νευροσίνη ἡ νευροτοξικὸν ἐκλήθη ἐπὶ τὸ παραστατικώτερον ἢ γλυκερινωσφερικὴ τίτanos.

Νευροτονικὸν βάμμα (ἐλιξίριον χρυσοῦ, αἰθέριον βάμμα ὑπερχλωριούχου σιδήρου) ἡ βάμμα βεστρουσέφειον (teinture de Bestucheff). Μίγμα 4 μερῶν ξηροῦ ὑπερχλωριούχου σιδήρου μετὰ 28 μ. εἰνοπνευματοῦχου αἰθέρος, τονωτικὸν ἐν γένει καὶ παρεχόμενον κατὰ πάσης σπασμωδικῆς παθώσεως. Το μυστικὸν τῆς σκευασίας ταύτης ἐξηγοράσθη ὑπὸ Αἰκατερίνης Β' τῆς Ρωσίας ἀντὶ 5,000 ρουβλίων.

Νεὺς Ἀμάρι. Χωρίον τοῦ δήμου Πανακραιῶν τῆς ἐπαρχίας Ἀμαρίου (*Ρεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 378 κατ. (1900).

Νεῦτελι. Χωρ. τῆς ἐπαρχ. Σαρί-Σαμπάν τῆς Μακεδονίας, ἔχον 500 κατ. [N.E.]

Νεφελὶς (Ζωολ.). Γένος Βδελλῶν ὑπὸ μορφήν σκώληκος ἐπιμήκους, πεπλατυσμένου, ὑπερύψου ἡ φαιοπρασίνου μετὰ διαφανοῦς δέρματος καὶ μήκους 3—5 ὕψην.

ἐν ἡρεμίᾳ καὶ 10 ὕψην. ἐν ἐκτάσει. Εὐρίσκονται ἐντὸς τῶν γλυκίων ὑδάτων.

Νέφθος (Ζωολ.). Γένος Κρικωτῶν Πολυκαΐτων, ἀρθρονούντων ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ, ἐχόντων δὲ σῶμα ἐπίμηκες ἐξ 90—130 ἀρθρῶν.

Νεφρίδιον καλεῖται ἐν τῇ συγγραμματοποιίᾳ τὸ παρὰ τοῖς Σκώληκιν ἐκκρίνον τὰ οὖρα ὄργανον, ἀποτελούμενον ἐκ σωλήνος, οὗ τὸ μὲν ἐν τῶν στομίων ἐκδύλλει ἐπὶ τὰ ἑκτός, τὸ δὲ ἕτερον εἰς τὴν γενικήν κοιλότητα, διευρυνόμενον χροανοειδῶς καὶ καλούμενον νεφροστόμιον. Ἐν ζεύγος τοιούτων ὀργάνων ὑπάρχει καθ' ἑκάστον διαπεφραγμένον τμήμα τοῦ σώματος. Ἐκαστον τῶν νεφρίδιων ἔχει διπλὴν λειτουργίαν τὴν τῆς ἐκκρίσεως τοῦ οὐροῦ καὶ τῆς ἐκκρίσεως τῆς γεννητικῆς οὐσίας. Διὰ φεροὶ μεταβολαὶ θύνανται νὰ ἐπέλθωσιν εἰς τὰ ὄργανα ταῦτα, τοῦτο μὲν ἀπορραστομένου τοῦ νεφροστομίου καὶ μεταβαλλόμενου εἰς κυτίδιον, τοῦτο δὲ συναπτομένον μετ' ἀδένος. Τὰ νεφρίδια ὑπάρχουσι κατὰ τὴν ἐμβρυϊκὴν ζωὴν πολλῶν Σπονδυλωτῶν, ἐπὶ δὲ τῶν Μαλακίων διατηροῦνται μέχρι τελειώσεως τοῦ ὀργανισμοῦ πολλὰκις.

Νεφριδιωτὰ καλοῦνται πάντες οἱ Σκώληκες καὶ ὅσα ἐκ τῶν τελευταίων ζῶων θεωροῦνται ὡς ἔλκοντα τὴν καταγωγὴν αὐτῶν ἀπὸ τῶν Σκώληκων (Μαλακίων καὶ Χερδωτῶν), διότι ἐκεῖνοι μὲν καθ' ὅλον τὸν βίον, ταῦτα δὲ κατὰ τὴν ἐμβρυϊκὴν τοῦλάχιστον ζωὴν ὡς οὐρεκκριτικὴν συσκευὴν ἔχουσι τὰ νεφρίδια (βλ. λ.).

Νεφροστόμιον. Βλ. Νεφρίδιον.

Νέφρωψ καλεῖται ἐκ τοῦ σχήματος τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ γένος τι Δεκαπόδιον Μακρούρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀστακιδῶν, περιλαμβανόν πλείστα εἶδη γνωστὰ ἐν ταῖς θαλάσσις τοῦ Βορρᾶ, ὡς Ν. ὁ νεφρωγίγος, ἀποτελοῦντα ἐξαιρετὸν ἔδεσμα.

Νέφωσις ἡ νεφροσκίασις (nébulosité) καλεῖται μετεωρολογικῶς ἡ ἐλαττωσις ἢ καὶ τελεία σκίασις τῆς αἰθριότητος τοῦ οὐρανοῦ ὑπὸ ἄλλοτε ἄλλου ποτοῦ καὶ εἶδους νεφῶν, μετρομένη δι' ἀριθμητικὴν ἀναλογίαν τῆς νεφροσκοπικῆς μοίρας πρὸς τὴν ὅλην ἑκτασιν τοῦ οὐρανοῦ θόλου ἐκαστου σημείου τῆς γῆς. Ὡρίσθησαν δύο ἄκροι ἀριθμοί, τὸ 0 ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν τελείαν αἰθρίαν καὶ τὸ 10 ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν τελείαν νεφροσκίαν τοῦ οὐρανοῦ, μεταξὺ δὲ τῶν ὁρίων τούτων ὑπάρχουσιν ἐννέα βαθμοὶ προόδου νεφώσεως. Ὅταν λέγωμεν ὅτι σήμερον ἐν Ἀθήναις ἡ νεφροσκίασις εἶναι 3 σημαίνον ὅτι τὰ τρία δέκατα τοῦ ὁρατοῦ οὐρανοῦ εἶναι κακαλυμμένα ὑπὸ νεφῶν.

Κατά τὸν τρόπον τοῦτον ἐμελετήθησαν οἱ διαφόροι τόποι τῆς γῆς ἐν σχέσει πρὸς ἀλλήλους, ὡς καὶ οἱ αὐτοὶ τόποι ἐν σχέσει πρὸς τὰς διαφόρους ἐποχὰς τοῦ ἔτους καὶ πρὸς τὰς μεταβολὰς τῶν ἀνέμων καὶ κατεπρώθησαν πίνακες καὶ χάρται δεικνύοντες τὸ μέγιστον καὶ τὸ ἐλάχιστον τῆς νεφοκλύσεως ὡς καὶ τὰς νεφώδεις ζώνας τῆς γῆς. Αἱ ζῶναι αὗται ἀκανόνιστοι πῶς φέρονται παραλλήλως τοῦ ἰσημερινοῦ. Ὑπάρχει ζώνη μεγίστης νεφροκλύσεως, ἐν σχέσει πρὸς τὰς παρακειμένας χώρας, ἐγγύτητα τοῦ ἰσημερινοῦ, ταύτην διαδέχεται περὶ τὰς 20 μοίρας πλάτους ἐκατέρωθεν τοῦ ἰσημερινοῦ ἄλλη ζώνη ἐλάχιστης Ν., ἢ κατὰ τὰς 45°—55° πλάτους ἄλλη ζώνη μεγίστης Ν., πέρα δὲ τῶν ὁρίων τούτων ἡ Ν. αἰ μᾶλλον ἐλαττωταὶ καὶ τελείως ἐξαλείφεται κατὰ τὰς πολικὰς χώρας. Ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ τόπῳ τὸ μέγιστον τῆς Ν. παρατηρεῖται μετὰ μεσημβρίαν. Ἐν παραθαλασσίαις τόποις ἡ Ν. εἶναι ἐλάχιστη ὅταν πνέη ἀπὸ γείρας καὶ μέγιστη ὅταν πνέη πελάγιος ἀνεμος. [Ρ. Ν. Β.]

Νέχαλη. Χωρίον τοῦ δήμου Συκουρίου (Δαρίστης), ἔχον 146 κατ. (1896).

Νεώκορις, naucoris (Ζωφλ.). Γένος ἐντομῶν ἡμιπτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ὑδροχόρων, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ σώματος ωοειδούς, εὐρέος, ὑποκύρτου, νεφελῆς εὐρείας, προσθίων ποδῶν καμπωμένων κατὰ τὸ γόνυ μέχρι τελείας συμπτώσεως τῆς κνήμης ἐπὶ τοῦ μηροῦ καὶ δεξιῶν πρὸς λήψιν, καὶ ὀπισθίων ποδῶν τριχῶτων. Τὰ ἔντομα ταῦτα ζῶσιν ἐν τῷ ὕδατι, στεροῦνται ὅμως ἀναπνευστικῶν τραχειῶν κατὰ τὴν οὐράν. Τὸ εἶδος Ν. ὁ κυριώτερος εἶδος, ὁμοίως πρὸς τοὺς κυνοραϊστας ἢ κρέτωνας, ἔχει μῆκος 1,2 ὤρεα. καὶ τὰ θήγματα αὐτοῦ εἶναι ὀδυνηρότατα.

Νέων Ὑφάρων δῆμος τῆς ἐπαρχίας Χαλκίδος. Ἐχει 652 κατ. (1896).

Νηλείας δῆμος ἀνήκων εἰς τὸν νέον νέον Μαγνησίας. Ἐχει 10,176 κατ. (1896).

Νηλέων δῆμος τῆς ἐπαρχίας Χαλκίδος. Ἐχει 4,753 κατ. (1896).

Νηματοειδῆ (Ζωφλ.). Ἡ ἑτέρα τῶν κλάσεων τῶν Νημαθελμίνθων, περιλαμβάνουσα ὑπὲρ τὰ 800 εἶδη παρασίτων ζώων τῶν μὲν ἐπὶ φυτῶν, τῶν δὲ πλειόνων ἐπὶ τῶν ζώων (Ῥαβδόνημα, Νηματίον ἢ Νηματίς, Σπειρόπτερος, Τριχοκέφαλος, Τριχίσωμα, Τριχίνη, Σύγγαμος, Ἀγκυλοστόμον, Ὁξύουρος, Σκληρόστομον, Ἑτεράκις, Ἀσκαρίς). Σῶμα κυλινδρικὸν ἀπωχυσμένον κατὰ τὸ κεφαλικὸν καὶ τὸ οὐραῖον πέρασ, σῶμα λευτικὸν φέρον χεῖλη, μύζητήρας ἢ ἀγκιστρά, πεπτικός σωλὴν ευθύς, ἀνευ

κυκλοφορικοῦ συστήματος, νευρικὸν σύστημα ἀτελέστατον ὑπὸ μορφήν δακτυλίου περὶ τὸν οἰσοφάγον φερόμενον καὶ ἐκπέμποντος νευρίδιά τινα, φύλον διακεκριμένον, παρουσιάζον ἐπὶ ὀλιγίστων τινῶν εἰδῶν τὸ φαινόμενον τῆς ἑτερογονίας, καθ' ὃ εἰς γενεὰν ἐρμαφρόδιτον παράσιτον ἐπακολουθεῖ ἑτέρω ἐλευθέρως ζῶσα καὶ διάκριτον τὸ φύλον ἔχουσα.

Νημερτεῖς ἡ νημερτῆ (Ζωφλ.).

Ὑποδιαίρεσις τῶν Πλατυελμίνθων, περιλαμβάνουσα εἶδη χαρακτηριζόμενα ὑπὸ τελείως διαπεπλασμένου κυκλοφορικοῦ συστήματος καὶ ἑτεροφυλίας. Εἶναι σκώληκες θαλάσσιοι, ἔρποντες ἐπὶ τοῦ πυθμένος τῆς θαλάσσης, τρεφόμενοι ἐκ Κρικωτῶν, ἔχοντες σῶμα πολλάκις μακρότατον, φέροντες ὡς μόνον ὄργανα κινήσεως δονητικούς κροσσοὺς ἢ βλεφαρίδας. Εἶδη τινὰ, ὡς αἱ λεγόμεναι Μαλακόδδελλαι, παρασιτοῦσιν ἐπὶ Μαλακίων καὶ Μαλακοστράκων.

Νηριῶνη Nerium (Χημ.). Βλ. Πρυχίνη.

Νηριτίων δῆμος τῆς ἐπαρχίας Ἰοάκνης. Ἐχει 2,105 κατ. (1896).

Νιαγάρα-Φάλλς (Niagara - Falls).

Πόλις πλησίον τῶν καταρρακτῶν τοῦ Νιαγάρα, ἐν τῇ βορειᾷ μερ. πολιτεία Νέας Ὑόρκης, ἔχουσα 19,457 κατ. Ἀπέναντι κεῖται τμήμα αὐτῆς ἀνήκον εἰς τὸν Καναδᾶν, μετὰ 2 χιλ. κατ.

Νιάγγβε. Βλ. Νυάγγβε.

Νιάδα (τὸ πάλαι Θυνιάς). Παράλιος κόμη καὶ λιμὴν τῆς Θράκης ἐγγὺς τῆς Μηδείας (βλ. λ. σ. 619), ἥς ὑπὸ τὴν ὑποδιοίκησιν ὑπάγεται, ἔχουσα κατ. Ἑλλήνας ὑπαγομένους τῇ μητροπόλει Βιζύης καὶ συντηροῦντας ναὸν καὶ σχολεῖα. Διὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου μικροῦ αὐτῆς λιμένος μεταφέρονται εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐκ Σαμακοβίου καὶ τῶν περὶ ξύλα, ἀνθρακὲς κλπ. Εἰς ὠριαίαν ἀπὸ τὸν λιμένος τῆς Ν. ἀπόστασιν ὑπάρχουσι δύο ἄλλοι λιμένες, ὧν ὁ μὲν βορείως κείμενος Λιμὴν ἔχει ἀρχαῖον πύργον, ὁ δὲ νοτίως κείμενος ἅγιος Παῦλος φέρει οὐ πῶρρω αὐτοῦ ἀρχαῖον φρούριον. Ἡ Θυνιάς τὸ πάλαι ἦτο κατὰ Στράβωνα χώρα τῶν Ἀπολλωνιατῶν (βλ. λ. Ἀπολλωνία, ἐν τόμ. Β' σ. 133), ἐν ἣ κατὰ χρόνον οἱ Θυνοὶ οἱ μετοικησαντες βραδύτερον εἰς τὴν ἀπ' αὐτῶν κληθεῖσαν Θυνίαν (βλ. λ. σ. 364). [Γρ. Σ. Ι.]

Νιάντσα, Νιάνσα. Βλ. Νυάντσα ἐν τ. Ε' σ. 573.

Νιάου. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρατῶν τοῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 670 κατοίκους (1896).

Νιαουλίου αϊθέριον έλαιον,

essence de Niaouli (Φαρμ.). Ὑγρὸν ξανθοκίτρινον, δομῆς ἀρωματικῆς ἰσχυρᾶς καὶ εὐαρώστου, γεύσεως πικρᾶς καὶ καυστικῆς, παραγόμενον ἐκ τινος εἶδους Μελαλευκῆς πρασινοφύλλου φυομένης ἐν Νέα Καληδονία καὶ εὐδοκίμουσῃς ἐπὶ ἑδάφους ὑγροῦ καὶ ἐλώδους, ὅπερ διὰ τριούτων φυτειῶν ἐξυγιάζεται ἀπὸ τῶν ἐλονοσιῶν ἐστιῶν. Ὁρελεῖ κατὰ βουματοπαθειῶν, κυττοπαθειῶν καὶ πνευματοπαθειῶν καταρροϊκῶν. [P.N.B.]

* **Νιζούσα.** Πόλις τῆς Μακεδονίας, ἐν τῇ ὑποδιοικῆται Βερροίας τοῦ βίλαϊτίου Θεσσαλονίκης, ἔχουσα περὶ τοὺς 5,000 Ἑλληνας, 1,000 Ὀθωμανοὺς καὶ τινὰς ἀναμίκτους. Κεῖται παρα τὸν σταθμὸν τῆς πρὸ ἐλίγγων ἐτῶν ἰδρυθείσης σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Θεσσαλονίκης-Μοναστηρίου. Οἱ Ἕλληνες διατρεφῶσι 2 ἀστικὰς σχολὰς μετὰ 8 διδασκάλων καὶ 560 μαθητῶν καὶ παρθεναγωγεῖον.

* **Νίλας.** Νῆσος πρὸς Δ τῆς Σουμάτρας (ἐκ τοῦ Μαλαϊκοῦ πολυνήστου), ἔχουσα ἐμβ. 4772 τγμ. καὶ 230—500 χιλ. κατ. Πρωτ. Γουόνγγ-Σιτολί.

* **Νιότα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλαύς (Ἐπίδ. Λιμηρᾶς), ἔχον 915 κατ. (1896).

* **Νιβέλ** (Nivelles). Πόλις τῆς βελγικῆς ἐπαρχίας Βραβάντης, μετὰ 11,645 κατ. τῷ 1900.

* **Νιζόλχανη.** Χωρίον τοῦ δήμου Δωπίου (Ἀγυῖας), ἔχον 170 κατ. (1896).

* **Νιζορητός.** Χωρίον τοῦ δήμου Ζαροῦ τῆς ἐπαρχίας Κοινοῦρίου (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 171 κατ. (1900).

* **Νιζόδη** (τὸ πάλαι πιθανῶς τὰ Κάδηνα). Πόλις ἐμπορικὴ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, καί-μένη ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ καὶ πρὸς Α τοῦ Ἰκονίου, οὗτινος ἀπέχει 42 ὥρας δι' αὐτῆς, ἥτοι 4 ἡμέρας. Ἐχει 10,385 κατ., ὧν Ἕλληνες (τουρκίζοντες) μὲν 2,350, Ὀθωμανοὶ δὲ 7,128, Ἀρμένιοι δὲ (Γρηγοριανοὶ καὶ Διαμαρτυρόμενοι) 907. Ἡ ἑλλην. κοινότης τῆς Ν. ἔχει 2 ναοὺς, 2 ἐπισκοπικοὺς ἀστικὰς σχολὰς, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον, δια δὲ τὸ σχετικῶς πυκνότερον τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ ὁ μητροπολίτης Ἰκονίου ἐξέρουσι διαρκῶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Ἡ Ν. εἶναι πόλις ὠραία καὶ ἑδρὰ διοικήσεως (μουταρσιφλί) περιλαμβανομένη 7 ὑποδιοικήσεως καὶ ὑπαγομένης τῇ νομαρχίᾳ τοῦ Ἰκονίου. Ἡ ὅλη διοίκησις εἶναι ἀραιῶς κατοικημένη, ἀριθμοῦσα κατὰ τὴν τελευταίαν ἀπογραφὴν 226,870 κατ., ἥτοι 183,979 Ὀθωμανοὺς, 37,186 Ἕλληνας, 5,299 Ἀρμένιους καὶ 406 Διαμαρτυρούμενους καὶ λοιποὺς. Τὰ Κάδηνα κατὰ Στραβῶνα ἀνῆκον ἐπ' αὐτοῦ τῷ Σισίνῳ καὶ ἦσαν ἀνάγκοι ἔχοντα κατασκευὴν πό-

λεως· τούτων σφάζεται νῦν ἡ ἀκρόπολις.

* **Νιγηρία** (Nigeria). Ἀγγλικὴ ἀποικία ἐν τῇ ΒΔ Ἀφρικῇ ἐπὶ τοῦ κόλπου τῆς Γουίνεας. Ἐχει ἐμβ. 1,200,000 τγμ. καὶ διαιρεῖται εἰς Κάτω καὶ Ἀνω Ν. Τὰ σύνορα πρὸς τὰς ἐκεῖ γαλλικὰς ἀποικίας ἐκανετίσθησαν τῷ 1898.

* **Νιγρίτα.** Κώμη τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ὑποδιοικῆται Σερρών τοῦ βίλαϊτίου Θεσσαλονίκης, ἔχουσα περὶ τοὺς 2,500 κατ. τοὺς πλείστους Ἕλληνας, διατρεφόντας ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον.

* **Νιέβρ** (Nievre). Ὁ νομὸς οὗτος τῆς Γαλλίας εἶχε τῷ 1901 κατ. 323,783.

* **Νισσόν.** Ν. ἐσ χίν. Πρωτ. περιφέρειαι (2,587 τγμ. μετὰ 168,984 κατ.) ἐν τῷ ῥωσσ. κυβερνήτῳ Τσερνίγωφ, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 32,108.

* **Νίζε** (Benedictus Niese). Γερμανὸς φιλόλογος καὶ ιστοριογράφος, γενν. τῷ 1849, διατελέσας δὲ καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου ἐν Μαρβούργῳ, Βρεσλαυῖα καὶ πόλιν ἐν Μαρβούργῳ, ἐνθα ζῇ καὶ νῦν. Ἐκ τῶν ἔργων του ρηρίζονται Ὁ ὁμηρικὸς καταλογὸς τῶν γενῶν ὡς ἱστορικὴ πηγὴ (1873) καὶ Ἱστορία τῶν ἑλληνικῶν καὶ μακεδονικῶν κρατῶν ἀπὸ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης (1893 κέ.).

* **Νιζόπολις.** Κώμη τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ὑποδιοικῆται Μοναστηρίου, ἔχουσα περὶ τοὺς 2,000 κατ., ὧν 200 περ. Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες διατρεφόντες ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον.

* **Νιζαυρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀποδόλου τῆς ἐπαρχίας Ἀμαρίου (Ρεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 357 κατ. (1900).

* **Νιγάτα** (Niigata). Πόλις τῆς Ἰαπωνίας ἐπὶ τῆς νήσου Νίππον, ἔχουσα 53,366 κατ.

* **Νίκαια.** 3) Nices, Nizza. Πρωτ. τοῦ γαλλ. νομοῦ τῶν Παραθαλασσιῶν Ἀλπεων, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 78,480.

* **Νικαράγουα** (Nicaragua). Δημοκρατία τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικῆς, ἔχουσα τῷ 1895 κατ. 420,900, ὧν 40 χιλ. ἀποκτείνονται Ἰνδοί.

* **Νικίσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Καρυστίων, ἔχον 232 κατ. (1896).

* **Νικάστρον** (Nicastro). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχίας Καταντζάρου ἐν Σικελίᾳ, ἔχουσα ὡς δήμος 17,524 κατ. (1901).

* **Νικέλιον βρωμιόχον** (Φαρμ.). Νέον λυσιτελὲς ἀντεπιληπτικὸν καὶ ἀνθωστερικὸν φάρμακον ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων πρασίνων ἀσπμῶν, γεύσεως δριμύως καυστικῆς καὶ δυσδιαλύτων.

* **Νικελίτης** (Ὀρυκτ.). Αὐτοφύες ὁ-

νύδρον άρσενικοῦχον νικέλιον, περιέχον καὶ μικράν ποσότητα σιδήρου, κοβάλτιου καὶ θείου. Φέρεται ὑπὸ μορφήν μαζῶν συμπαιγνῶν ἀπροσδιορίστου ὕψους ἢ μαζῶν νεφροσχημάτων ὕψους ῥαβδόδους ἢ δονδρετικῆς· εἶναι ὀδοντανῆς, εὐθρυπτος, ἔχει μεταλλικὴν λαμπρὴν, χρώμα ὡχρὸν χαλκοκίτρινον πρὸς τὸ ραϊερυθρον, σκληροτῆτα 5—5,5, εἰδ. β. 7,33—7,67, τήκεται δ' ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων πρὸς σφαίριδιον ἐκ μετάλλειου.

Νικελώχρα (Ὀρυκτ.). Αὐτοῦν ἐξ ὑδρὸν ἀρσενικοῦχον νικέλιον ὑπὸ μορφήν κρυσταλλικῶν μαζῶν χρώματος μελινιπραίνου, παραγόμενον δι' ἀλλοιωτάως διαφόρων ἀρσενικοῦχων ἐνώσεων τοῦ νικελίου τῇ ἐπιμέλει τοῦ ἀτμοσταθμικοῦ ἀέρος. Προσπικαλεῖται καὶ ἀναθεργιτῆς.

Νίκη. Μικρὰ Νίκαια ἢ Νίκισσα (ταῦν Κοῦλελι, πρῶν Μιναρελί-κλι). Κώμη τῆς Θράκης καιμένη ἐπὶ τῆς ἀπὸ Ἀδριατικοῦ πελάγους εἰς Κων/πόλιν μεγάλῃς στρατιωτικῆς ὁδοῦ μεταξύ Χανσῆς καὶ Βαδουβασί, οἰκουμένη δὲ ὑπὸ Ὀθωμανῶν καὶ Ἑλλήνων περὶ τὴν γεωγραφίαν ἀσχυλομένη καὶ εἰς αὐτὰ διαφόρους τοῦ Κοῦλελι-Βουργὰς οὐ μακρὰν αὐτῆς καιμένου. Πληθύνον αὐτῆς τῇ 3 ἰουλίου 323 συνεκροτήθη μάχη κραταιὰ μεταξύ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου καὶ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ Λικινίου, καθ' ἣν ὁ Κωνσταντίνος ἀναδείχθη εὖ νικητῆς ἔκτισεν εἰς ἀνάμνησιν τῆς περιφανοῦς αὐτοῦ νίκης τὴν Ν., ἥτις πλείστον προνομίων ἀπολαύσασα ταχέως ἐπέδωκεν. Ἐν αὐτῇ ἐπὶ Κωνσταντίνου τῷ 345 συνήλθε ψευδοσύνοδος τῶν Ἀρειανῶν, ἥτις ἀνέστρεψε τὰς ἀποστάσεις τῆς Α' οἰκουμένης συνόδου καὶ ἐξέθετο ἕτερον ὅρον πίστεως ὑπὸ ἐμπνεύσεως Ἀρειανῶν. Διὰ τὴν ψευδοσύνοδον ταύτην ἡ πόλις Ν. μετανομάσθη μικρὰ Ν. κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν μεγάλην τῶν Βιθυνῶν μητρόπολιν. Τῷ 812 ὁ Κροῦμος ὁ ἡγεμὼν τῶν Βουλγάρων διήρπασε τὴν Ν., ἥς τοὺς κατοίκους εἰς Βουλγαρίαν ἀπήγαγε. Τῷ δὲ 815 ὁ τοῦ Κροῦμου διάδοχος Μουράτῶν βλέπων ὅτι αἱ αἰχμαλῶται κατεῖχον τῆς Ν. προσκληνίζουσι τοὺς Βουλγάρους εἰς τὸν χριστιανισμὸν προσηνέχθη πρὸς αὐτοὺς ὡμότατα, τὸν δ' ἐπίσκοπον τῆς Ν. Λέοντα ἀπέκτεινε. Φαίνεται δ' ὅμως πιθανόν ὅτι ἡ Ν. ταχέως ἀνέκυψε, διότι περὶ τὰ τέλη τοῦ αὐτοῦ αἰῶνος ἐπὶ Λέοντος τοῦ Σφόδ' (886—911) ἀνυψώθη εἰς ἀνεξέτρεχτον ἀρχιεπισκοπὴν. Ἐπὶ δὲ τῶν Κομνηνῶν ἡ μικρὰ Ν. ἤκμαζε, πολλὰς δ' ἐπετελέσθη αὐτὴν καὶ δομητήριον κατέστηεν ἐν τῷ κατὰ τῶν Κομνηνῶν πολέμῳ ὁ αυτοκράτωρ Ἀλέξιος Κομνηνός. Κατὰ δὲ τὴν Δ' σταυροφορίαν ὑπετάγη καὶ ἡ Ν. μετὰ τῶν λοιπῶν πόλεων τῆς Θράκης τοῖς Σταυ-

ροφόροις περιλήρθη εἰς τὸν κλήρον τῶν Ἑνετῶν. Τῷ δὲ 1207 ὁ ἡγεμὼν τῶν Βουλγάρων Ἰωαννῆς ἐκυρίευσεν μετ' ἄλλων πόλεων καὶ τὴν Νίκισσαν, ὡς ἐκαλεῖτο τότε, καὶ τοὺς μὲν κατοίκους ἀπέσπασεν ἢ ἐξηνδοκποδισε, τὴν δὲ πόλιν κατηράρισε. Συνεικτιθεῖσα δὲ βραδύτερον ὑπὸ τῶν περὶ αὐτὴν κωμῶν ἐκυρίευθη τῷ 1361 ὑπὸ τοῦ στρατηγικοῦ τοῦ σουλτάνου Μουράτ Α' Χατζῆ Ἰλκελῆ καὶ ἀπὸ τινων ἐπάλξεων τῶν κατεστραμμένων τειχῶν ἐπωνομάσθη Κοῦλελί, ὠνομάζετο δὲ καὶ Μιναρελί-κλι ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῇ τεμένου, ἀνάγοντος τὴν κτίσιν αὐτοῦ εἰς τοὺς πρώτους τῆς ὀθωμανικῆς κατακτήσεως χρόνους. Ἡ νῦν κώμη διασώζει ὕλην τοῦ αρχαίου αὐτῆς μεγαλείου ἐξαρκνίζουσα οὕτως (βλ. Ἑλλ. Φιλολ. Συλλ. Κων/πόλεως ἔτος ΚΗ', σ. 199—201 Νίκαια ὑπὸ Γ. Γ. Αἰχμ. πρὸς αὐτὸν).

Νικηθρανῶν. Χωρίον τοῦ δήμου Χουμερῆς καὶ τῆς ἐπαρχίας Μερκινπέλλου (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 183 κατ. (1900).

Νικητροῦς (Σταματελῶπουλος). Ἀγωνιστῆς διηκριθείς κατὰ τὴν ἐπανόστασιν καὶ ἐκ τῶν πρωτεργατῶν αὐτῆς γενόμενος. Κατήγετο ἐκ τοῦ χωρίου Τουρκολέικα τοῦ δήμου Φαλακρίας τῆς Μεγαλοπόλεως, διὸ καὶ ἐπελάετο καὶ ὑπεργάρετο Τουρκολεκιώτης ἢ Τουρκολέικας. Εἶχε κατὰ διαφόρους μαρτυρίας ἴδιον σῶμα συνετεταγμένον ἐξ ἀνδρῶν ἐκ διαφόρων μερῶν καταγεγραμμένων, διεκρίθη δ' ἰδίως κατὰ τὴν μάχην τοῦ Βαλτετσίου (25 Ἀπρίλ. 1821), καθ' ἣν ἐτάπησαν εἰς συγχὴν οἱ Τούρκοι καὶ καταδιώχθησαν μέχρι Τριπόλεως. Περὶ τῆς κατοπινῆς δράσεως αὐτοῦ οὐδὲν μνημονεύεται, εἰμὴ ὅτι ἀορίσθῃ εἰς φυλακὴν ὡς δὴθεν συνεισῶν κατὰ τοῦ βασιλέως Ὀθωνος, ἐξ ἧς μόλις ἐξελθὼν τῷ 1849 ἀπέθανεν ἐν Πειραιεὶ τυφλὸς καὶ πενήντατος. Τα ἀπομνημονεύματά αὐτοῦ γραθέντα καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ ἰδίου ὑπὸ Γ. Τερτσέτη δὲν ἐξεδόθησαν. Ἐκ τῶν δύο τέκνων τοῦ ἢ μὲν Ἐγγίνα ἀπέθανεν ἄτεκνος τῷ 1888, ὁ δ' Ἰωάννης, ἐπίσης ἄτεκνος, ἀπέθανε πρὸ τινων ἐτῶν ἐν Ἀργεῖ, ἀπὸ φθορᾶς λοχαγὸς ὢν.

Νικήτας. Ὑπῆρξεν υἱὸς τοῦ πατρικίου Γρηγορίου καὶ ἐξῆλθε τοῦ αὐτοκράτορος Ἡρακλείου, διετέλεσε δὲ στρατηγὸς τοῦ βυζαντινοῦ κράτους κατὰ τὸν Ζ' αἰῶνα καὶ συνετέλεσε τὰ μέγιστα πρὸς ἐκθέσιν τοῦ τυράννου Φωκᾶ συμβάσαν περὶ τὰς ἀρχὰς ὀκτωβρίου τοῦ 610 διὰ τῆς κατακτήσεως τῆς Τριπολιτιδος, τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Τοῦτου ἕνεκα ἅμα γενομένου τοῦ Ἡρακλείου αυτοκράτορος ὁ Ν. διορίσθη ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς καὶ διοικητῆς τῆς ἐπὶ τῶν περ-

σικῶν ὀρίων στρατιᾶς, εἶτα δ' ἀντέθην αὐτῷ μέχρι τοῦ 619 ἡ διοίκησις τῆς Αἰγύπτου. Ὁ Ν. συζεύχας τὴν θυγατέρα αὐτοῦ μετὰ τοῦ διαδόχου τοῦ ὀρένου Κωνσταντίνου τοῦ Β' καὶ ἀπολαύσας τῆς ἀμερίστου εὐνοίας τοῦ αὐτοκράτορος ἐγένετο μετὰ τὸ 619 ἑξαρχος τῆς Ἀφρικῆς καί, καθ' ἣν φαίνεται, ἀπέθανε περιβεβλημένος τὸ ἀξίωμα τοῦτο πρὶ τοῦ 629. [Γρ.Σ.Ι.]

Νικήτας. Ἰατρός βυζαντινὸς συντάξας περὶ τὸ τέλος τοῦ Ι' αἰῶνος χειρουργικὴν συνερᾶνισμα ἐκ τῶν συγγραμμάτων τοῦ Ἰπποκράτους, Γαληνοῦ, Ὁρειβάσιου, Παύλου Αἰγινήτου καὶ ἄλλων. Μέρος τῆς συλλογῆς ταύτης ἐξεδόθη ἑλληνιστὶ καὶ λατινιστὶ ἐν Φλωρεντίᾳ τῷ 1754 καὶ τιμᾶται μεγάλως ὑπὸ τῶν περὶ τὴν ἱατρικὴν ἀσχολουμένων, καθ' ὅσον πολλὰ ἐξ αὐτῆς μόνη γινώσκοντα. Εἰς τὸν Ν. τοῦτον συνετέχθησαν κατὰ τὸν Ι' αἰῶνα ἱαμβικά ἐγκύκλιμα λογοτεχνικῶς πολὺ τὸ διάφορον ἔχοντα κατὰ Κρεμνδάχερ. [Γρ.Σ.Ι.]

Νικήτι. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Κασσανδρείας τοῦ βιλαετίου Θεσσαλονίκης, ἔχον περὶ τοὺς 800 κατ. διατηροῦντας ἀστικὴν σχολήν.

Νικητιάτοι ἢ Νικητιάτου φρεύριον (τανῶν τουρκ. Ἑσκι-χισάρ, βλ. λ. σ. 296, ἐνθα γράψον ἀντὶ Νικητῆωνος Νικητῶν). Τὸ φρεύριον τοῦτο περιέβηεν ὑπὸ τοῦς Φράγκους ἐκυριεύθη τῷ 1240 ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Νικαίας Ἰωάννου Δούκα τοῦ Βατάτση σὺν τῇ Δακιδύλῃ πλησίον αὐτοῦ κειμένη. Ἀμφότερα τὰ φρεύρια ταῦτα κείμενα ἐπὶ τῆς Β παραλίας τοῦ Ἀσπυρῶντος κόλπου ἀπειλούν ἐπὶ Βυζαντινῶν τὸν τελευταῖον ἐκ Βιθυνίας πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν στρατιωτικὸν σταθμὸν. [Γρ.Σ.Ι.]

Νικηφόριον. Ἀρχαία πόλις τῆς Μεσοποταμίας, κειμένη περὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Βιλήχ καὶ ἐγγὺς τοῦ Εὐφράτου, κτισθεῖσα δὲ κατ' Ἰσίδωρον καὶ Πλίνιον ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου. Κατὰ Δρέυσην ἡ μαρτυρία τοῦ Ἀππιανοῦ διδάσκοντος ὅτι τὸ Ν. ἰδρύθη ὑπὸ Σελεύκου εἶναι ἡμαρτημένη. Ἐρείπια αὐτῆς διασφύζονται παρα τὸ νῦν Ραυνά. Ἐκ τῆς μαρτυρίας Στεφάνου τοῦ Βυζαντινοῦ συνάγεται ὅτι ὑπῆρχε καὶ δεύτερον Ν. κείμενον μετὰξὺ Ἀμιδῆς (τανῶν Διορβενκίρης) καὶ Νισίβειδος καὶ ὀχυρωθὲν ὑπὸ Ἰουστινιανοῦ. Καθ' ἣμᾶς ἡ μαρτυρία τοῦ Ἀππιανοῦ δὲν εἶναι ἀπίθανον ν' ἀναφέρεται εἰς τὸ δεύτερον τοῦτο Ν., ὅπερ ἐκτίσθη ὑπὸ Σελεύκου τοῦ Α' εἰς ἀνάμνησιν πιθανῶς τῆς κατὰ τοῦ Ἀντιγόνου νίκης αὐτοῦ. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Νίκοβα.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαλάρων (Φθιώτιδος), ἔχον 330 κατ. (1896).

* **Νίκοδον.** Χωρίον τοῦ δήμου Καρδαμύλης (Οἰτύλου), ἔχον 194 κατ. (1896).

Νικολαΐδης Νικολάος. Καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ καταγεγραμμένος ἐκ Τριπόλεως. Ἐσπούδασεν ἐν τῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων, ἀνέπτυξε δ' εὐρύαν ἐκτακτὸν ἀναλύσας νέας μεθόδους λύσεως διαφορῶν προβλημάτων. Διαγωνισθεὶς δὲ καὶ ἐπιτυχῶν ἀπῆλθεν εἰς Γαλλίαν πρὸς σπουδὴν τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, μετὰ ἐν δ' ἐξῆμηνον φοιτήσεως ἐν τῇ πολυτεχνικῇ σχολῇ τῶν Παρισίων προσήλθε πρὸς ἐκπλήξιν πάντων εἰς ἐξετάσεις καὶ ἔλαβε τὸ διπλῶμα. Ἀκολούθως κατετάχθη καὶ εἰς ἄλλας σχολὰς, ἔδωκε δὲ πανταχοῦ δειγμάτων τῆς εὐρείας αὐτοῦ. Μετὰ ταῦτα ἐπανελθὼν εἰς Ἑλλάδα ἀνέλαθεν ὁ Ν. καθήκοντα ἀξιωματικοῦ τοῦ μηχανικοῦ καὶ διορίσθη καθηγητὴς ἐν τῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων, ἀλλ' ἐπελευθέρως τῆς Κρητικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1866 μετέβη ἐκεῖσε μετὰ ἰδίου οὐματος. Ἐπελθὼντος δὲ τοῦ γαλλογερμανικοῦ πολέμου ὁ Ν. ἀνέλαθεν ὡς ἐθελοντὴς τὴν διοικήσιν τάγματός τινος τῶν ἐθνεφυλάκων, ἀποποιήσας τὴν προσορὰν τοῦ στρατηγοῦ Κελλιῆ νὰ καταταχθῇ εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν μετὰ βαθμοῦ ἀνωτέρου. Μετὰ τὸν πόλεμον ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας καὶ δυστυχῆσας ἐπὶ τινα χρόνον ἐνταῦθα, διορίσθη τέλος καθηγητὴς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ (1871), μεθ' ὃ κατεγίνετο ἐπιμελέστερον εἰς τὴν ἐπιστήμην πολλὰ γράψας ὑπομνήματα, ὅτινα ἀγνωστον ἂν σφύζωνται. Τέλος παθὼν διατάραξιν τῶν φρενῶν ἐνεκα οἰκογενειακῶν λόγων ἀπῆλλαχθαι τῆς ὑπηρεσίας (1881) καὶ ἀπῆλθεν εἰς Παρίσιους, ὅθεν κατήλθε πάλιν εἰς Ἑλλάδα, ὅπως καὶ ἐν τριαυτῇ καταστάσει ὦν μετὰσχῇ τῆς Θεσσαλικῆς ἐπαναστάσεως, ἀλλ' ἀπέθανε μετ' ὀλίγον.

Νικολαΐδης Ρήγας. Καθηγητὴς τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ, γενν. τῷ 1856 ἐν Ὀρμηνίῳ τοῦ Πηλίου. Τὴν ἐγκύκλιον παιδείαν ἔλαβεν ἐν Βόλῳ καὶ Ἀθήναις, μεθ' ὃ ἐσπούδασεν ἱατρικὴν ἐν Ἀθήναις καὶ εἶτα ἐν Γερμανίᾳ καὶ Γαλλίᾳ. Ἐπανελθὼν εἰς Εὐρώπην διετέλεσεν ἐπὶ 9 ἔτη καθηγητὴς τῆς φυσιολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, εἶτα καθηγητὴς τῆς ἀνατομικῆς καὶ ἀπὸ πενταετίας διατελεῖ καθηγητὴς τῆς φυσιολογίας. Ὡς καθηγητὴς τῆς ἀνατομικῆς εἰσήγαγε τὸ πρῶτον ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἐμβρυολογίας, καταρτίσας καὶ πλήρη συλλογὴν πρὸς διδασκαλίαν αὐτῆς, διεσπύρθησε δὲ τὰ τοῦ ἀνατομικοῦ καὶ τὰ τῶν φροντιστηριακῶν ἀσκήσεων. Ὡς καθηγητὴς δὲ τῆς φυσιολογίας εἰσήγαγε τὴν διδασκαλίαν

πειραματικῆς φυσιολογίας. Διατελὼν ὁδρος τῆς ἱατρικῆς ἐταιρείας ἐν ἔτει 1) προέτεινε τὴν συγκρότησιν πανελληνιακοῦ συνεδρίου, ὅπερ συνεκλήθη 1901 καὶ οὗτος ἐξελέγη πρόεδρος. ὤκωκε διαφόρους διατριβάς, αἱ τινες ἐδη-εὐθύναν αἱ πλείους ἐν γαλλικοῖς καὶ γερμανικοῖς περιοδικοῖς (Archiv für Anatomie und Physiologie, Archives de Physiologie, Centralblatt für Physiologie, Münch. pathologische Anatomie). ἐν πρακτικαῖς τοῦ πρώτου πανελληνίου κοινῶν συνεδρίου καὶ ἐν τοῖς πρακτικοῖς 2) διεθνοῦς φυσιολογικοῦ συνεδρίου τοῦ μένου ἐν Τουρίνῳ ἐν ἔτει 1901. Πρὸς ἐξέδωκε καὶ ποικίλας ἄλλας διατριβάς. τῶν ἔργων αὐτοῦ εἶναι τρίτος Φυσιο-λογία τοῦ ἀνθρώπου (α' καὶ β' ἐν 1903—4).

Νικολάεφ (Nikolajew). Πόλις τοῦ κυβερνείου Χερσῶνος, ἔχουσα 92,000 τῷ 1897.

Νικολάεφσκι (Nikolajewski). 1) Πρω-σικα περιφέρειας (32,089 τχμ. μετὰ 395 κατ.) ἐν τῷ ῥωσ. κυβερνείῳ Σα-χάρω, ἔχουσα 12,524 κατ. (1897).

Νικολαῒφσκαζα (Nikolajewskaja). Πόλις τοῦ ῥωσ. κυβερνείου Ἀστρα-χάν, μετὰ 17,800 κατ. (1897).

Νικόλαος. 1) Ῥήτωρ ἀκμάσας κατ' ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ ἐυτέρου (457—474) καὶ μέχρι Ἀ-σασίου (491—518). Ἐγραψε Πρὸς ὁ-νόμασμά, Μελέτας ῥητορικῆς καὶ ἄλλα τινα. — 2) Σοφιστής. Ἐ-κλήθη ἐν Μύροις τῆς Λυκίας καὶ ἦτο Εὐδοκίαν ἀδελφὸς τοῦ γραμματικοῦ κορίδου καὶ τοῦ ὑπάρχου καὶ ὑπατευ-τικοῦ. Διετέλεσε δὲ μαθητὴς τοῦ Ἀθη-ναίου ῥήτορος Λαχάρου τοῦ ἐπὶ τῶν ἀ-σασίων Μαρκιανῶν (450—457) καὶ Λέ-οντος (457—474) ἀκμάσας, μετῴθη τὸ γένημα αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἔψαγε κατὰ Σουΐδαν Τέχνην ῥητορικὴν Μελέτας. [Γρ. Σ.Ι.]

Νικόλαος Α', πατριάρχης Κωνσταν-τινουπόλεως. Ἐγεννήθη πιθανῶς τῷ 852 κατὰ γένος ἐξ Ἰταλῶν, ὧν δὲ συγγένης πατριάρχου Φωτίου ἀνετράφη μετὰ τοῦ κρατοῦρος Λέοντος Σ' τοῦ σοφοῦ, ὅς αὐτὸν περιεβλήθη τὸ ἀξίωμα τοῦ μυστικοῦ, μένου ἀμα συγκλητικὸς καὶ μοναχὸς μονῆς τῶν Γαλακηνῶν. Χειροτονη-πατριάρχης τῷ 901 ἐπατριάρχευσε με-τὰ τὸν 907, ὅτε ἐπαύθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκρά-τορος Λέοντος τοῦ Σ' καὶ ἐξωρίσθη εἰς τὴν τῶν Γαλακηνῶν, διότι αὐτὸν μόνον ἐκινῆσαν νὰ κυρώσῃ τὸν τέταρτον τοῦ γάμου μετὰ τῆς Ζωῆς Καρβωνό-

ψίνης, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν μὲν τὸν αὐτοκρά-τορα ἀώρισε, τὸν δὲ τελέσαντα τὸ μυστή-ριον τοῦ γάμου ἱερέα καθήρεσεν. Ἀποθα-νόντος δὲ τοῦ Λέοντος ἀνεκλήθη ἐκ τῆς ἐξορίας ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ διαδόχου αὐ-τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ ἀνέλαβε τὸ δευτέρον τὴν πατριαρχίαν τῷ 912. Ἡ δευτέρα αὕτη πατριαρχία, παραταθεῖσα μέχρι τοῦ θά-νάτου αὐτοῦ ἐπελθόντος τῇ 15 Μαΐου 925, φαίνεται ὅτι δὲν ὑπῆρξεν εἰρηνική, μεγάλης τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ κλήρου μερίδας προσκει-μένης τῷ προκατόγῳ αὐτοῦ Εὐθυμίῳ. Ἡ μνήμη τοῦ Ν. τελεῖται κατὰ τὴν Ὁρθόδο-ξον ἐκκλησίαν τῇ 16 Μαΐου. Τα ἔργα τοῦ αἵματος μὲν ἀλλ' ὅμως ἐμπροσθεν καὶ φιλάρχου κατὰ Κρυμμάχου τοῦτοῦ ἱερά-ρχου ἐξεδόθησαν ἐν τῇ Ἑλλην. πατρολ. Migne tom. 111 σ. 1—404. Ἰδίως μνησὶς ἀξία εἶναι ἡ πλουσία ἀλληλογραφία τοῦ Ν. περιέχουσα 163 ἐπιστολάς, σπουδαίας εἰδήσεις περὶ τῆς πολιτικῆς καὶ ἐκκλησια-στικῆς ἱστορίας τῶν χρόνων αὐτοῦ διαλαμ-βανούσας. Ἡ πρὸς τὸν Ἐμῖραν τῆς Κρή-της ἐπιστολή τοῦ Ν. ἐξεδόθη ὑπὸ I. Σα-κελλίανος ἐν Δελτ. τῆς ἱστορ. ἐταιρ. τόμ. 3 σελ. 108—116. [Γρ. Σ.Ι.]

Νικόλαος ὁ Μεθώνης. Ἐπίσκο-πος τῆς ἐν Πηλοποννήσῳ Μεθώνης, ζήτας πιθανῶς κατὰ τὴν IB' αἰῶνα. Ἐγραψε διαφόρους διατριβάς κατὰ Λατινῶν, κατὰ δὲ τῶν νεοπλατωνικῶν τὸ ὑπὸ τοῦ I. Neel-μελ ἐκδοθέν «Ἀνάπτυξις τῆς θεολογικῆς στοιχειώσεως Πρέκλου, πλατωνικοῦ φιλο-σόφου, πρὸς τὸ μὴ συναρπάεσθαι τοὺς ἀ-γινῶν κόντας ὑπὸ τῆς ὑπερβλημένης αὐτῇ πεθανάγκης καὶ σκανδαλίζεσθαι κατὰ τῆς ἀληθοῦς πίστεως» (Φραγκ. 1825). Ἐξάιρε-τος δὲ καὶ ἡ μελέτη αὐτοῦ «Περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ γενέσθαι ὑπερωτὴν τὸν ὕψιν τοῦ Θεοῦ».

Νικολέτα. Χωρίον τοῦ δήμου Αὐλώ-νος (Καρυστίας), ἔχον 115 κατ. (1896).

Νικολή. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀπολλω-νίων (Λευκάδας), ἔχον 182 κατ. (1896).

Νικολίτσιον. Χωρίον τοῦ δήμου Ὀ-μιλίων τῆς Φθιώτιδος, ἔχον 114 κατ. (1896).

Νικολόπουλος Κωνσταντῖνος. Ἑλληὴν λόγιος γενν. ἐν Σμύρνῃ ἐκ γονέων ἐξ Ἀνδριταίνης καταγομένων. Ἐκπαίδευ-θεὶς ἐν Σμύρνῃ μετέβη εἰς τὴν Γολλίαν, ἐνθα διωρίσθη ὑπεβιβασθηκάρης τῆς Ἀκα-καδημίας. Συνειργάσθη εἰς τὴν «Παγκό-σμιον βιογραφίαν» τοῦ Michaud, ὡς «Λόγιον Ἑμῖν», τὴν «Μελέσαν», μετέφρασεν εἰς ἀνερκεκαταλήκτους στίχους εἰδυλικά τινα τοῦ Θεοκρίτου καὶ ἔγραψε ποιήματα τινα. Ἀπέθανεν ἐν Παρίσις τῷ 1842, τὴν δὲ πλουσίαν βιβλιοθήκην του ἐκληροδότησεν εἰς τὸ σχολαῖον τῆς Ἀνδριταίνης. Ὁ υἱὸς

αὐτοῦ Βασιλείου, γενν. τῷ 1816, κατέσχε πλείστας κυβερνητικὰς θέσεις, ἀπέθανε δὲ ἐν Ἀθήναις τῷ 1887.

Νικομηδείον. Λιμὴν τῆς Βιθυνίας συνεχόμενος πιθανῶς τῇ Νικομηδείᾳ. Ἀποχρῶς δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ τίς Νικομηδείης ἐκ τῶν τριῶν ὁμωνύμων βασιλείων τῆς Βιθυνίας ὑπῆρξεν ὁ κτίστης αὐτοῦ. [Γρ. Σ. I.]

Νικομηδῆς. 1) Οὗτος κατὰ Φιλόστρατον ὁρμώμενος ἐκ Περγάμου διατέλεσε μαθητὴς Χρήστου τοῦ Βυζαντίου καὶ διακρίθη ὡς ῥήτωρ εὐδίκιμος. — 2) Μαθηματικὸς ἀκμάσας κατὰ τοὺς ἀλεξανδρεωτικούς χρόνους καὶ γράψας διατριβὴν «Περὶ κογχρείδων». [Γρ. Σ. I.]

Νικόπολις. 1) Πόλις μεσόγειος τῆς ἄνω Συρίας, κειμένη πρὸς Ἀ τῆς ὁροσειρᾶς τοῦ Ἀμανοῦ, παρὰ τὴν Ἀ ἐξοδὸν τῶν Ἀμανικῶν πυλῶν, νῦν ὀνομαζομένη Ναβούλ. Κατὰ Kiepert ἡ Ν. ἔκειτο ἐν ᾧ τόπῳ ὁ Δαρεῖος ἦτο ἐστρατοπεδευμένος πρὸ τοῦ ν' ἀναλεύσῃ δια τὴν μάχην τῆς Ἰσοῦ καὶ ἐγγὺς τοῦ νῦν Καρα-σοῦ (μέλανος ποταμοῦ) τοῦ χυνομένου εἰς τὴν λίμνην τῆς Ἀντιοχείας. Ἡ Ν. ἐπὶ Βυζαντινῶν ὑπῆγετο κατὰ τὸν Ἰεροκλέα τῇ ἐπαρχίᾳ Εὐφρατησίας, κατὰ δὲ τὸν Μαλόλαν κατεστράφη ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς Ἀντιοχείας εἰς τὴν Κιλικίαν ἐισβαλόντων Πάρθων.

— 2) Ἀρχαία πόλις τῆς Βιθυνίας κειμένη ἐπὶ τοῦ Βοσπόρου καὶ μνημονευομένη ὑπὸ Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου καὶ Πλανίου τοῦ νεωτέρου, ὅστις τάσσει αὐτὴν μετὰ τὴν Χρυσόπολιν καὶ λέγει ὅτι ἀπ' αὐτῆς διέσπασε τὸ ὄνομα ὁ κόλπος, ἐν ᾧ ἔκειτο ὁ λιμὴν τοῦ Ἀρύκου. Πιθανὸν φαίνεται ὅτι ἡ Ν. αὕτη εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Συγγέλλου μνημονευομένη ὡς καταστραφείσα ὑπὸ σεισμοῦ μετὰ τῆς Νικομηδείας. [Γρ. Σ. I.]

Νικτερέρμ. Χωρίον τοῦ δήμου Ὁλύμπου (Τυρνάβου), ἔχον 209 κατ. (1896).

Νιλουφέρ (= ἄνθος λωτοῦ, τὸ πάλαι Ὁδρύσης). Μικρὸς ποταμὸς τῆς Βιθυνίας διαρρέων τὴν πεδιάδα τῆς Προύσης, πηγάζων ἐκ τῶν καταπερειῶν τοῦ Ὀλύμπου (Κεσίς-δαῖ) καὶ δεχόμενος τοὺς ἐξ αὐτοῦ καταρρέοντας ῥύακας καὶ ἰδίᾳ τὸν ἐπισημότοτον Γαζίκ-ἱρμάκ. Ἔχει τὸ ῥεῦμα ὁρμητικὸν καὶ χύνεται εἰς τὸν Ῥόνδακον 8 γλμ. πρὸ τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ. Τὸ ἐπὶ Βυζαντινῶν ὄνομα τοῦ Ν. ἀγνοεῖται, εἰκόλεται δ' ὅτι εἶναι ὁ τοῦ Ἐναταίου Ὁδρύσης καὶ ὁ Horisius ἢ Gelbes τοῦ Πλινίου. [Γρ. Σ. I.]

* **Νίμς** (Nîmes). Πρωτ. τοῦ γαλλ. νομοῦ Γάρ, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 72,479.

Νιμδουργον (Nimburg). Πόλις τοῦ αὐστριακοῦ διαμερίσματος Πόδ-εβραδ ἐν

Βοημία, ἔχουσα 7,843 κατ. καὶ ποικίλον ἐμπορίον.

* **Νιμέγη** (Nimègue, Nijmegen). Πόλις τῆς Ὀλλανδίας, ἔχουσα τῷ 1899 κατ. 42,756.

Νίμπρος καὶ Βρασκάς. Συνοικισμὸς τοῦ δήμου Νίμπρου τῆς ἐπαρχίας Σφακίων τῆς Κρήτης, μετὰ 208 κατ. (1900).

Νίμπρου ἡ μ. ο. τῆς ἐπαρχίας Σφακίων τῆς Κρήτης. Ἔχει 947 κατοίκους (1900).

Νιμρούτ-Καλασι (ἀκρόπολις τοῦ Νεμρώδ, βλ. λ. τομ. Δ' σ. 547). Ἐρείπια πολυαριθμὰ ἐρευνηθέντα ὑπὸ S. Reinach, ὅστις φρονεῖ ὅτι ταῦτα κατέχουσι τὴν θέσιν ἢ τῶν ἀρχαίων αἰολικῶν πόλεων Γαμ-βρίου καὶ Παλαιγαμβρίου, τῶν κατὰ Ξενοφῶντα δοθειῶν ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Περσίας τῷ Ἐρετριεῖ Γογγύλῳ, ἢ πιθανώτερον τὴν τῶν ἀρχαίων Αἰγῶν. Κατὰ Πλούταρχον (Θεμιστ. 26), ὅστις καλεῖ τὰς Αἴγας πολιματίον, τὸ φρούριον τῆς πόλεως ταύτης ἐχρησίμευσεν ὡς ἀσπλόν τοῦ Ἀθηναίου ἥρωος. Ἡ τελευταία αὕτη ὑπόθεσις φαίνεται τοσοῦτο μᾶλλον πιθανώτερα, καθ' ὅσον ἐν Ν. ἀνευρέθησαν καὶ νομίσματα φέροντα τὸν τύπον τῶν Αἰγῶν [Γρ. Σ. I.].

Νινὴ ἢ Ἀφροδισιάς. Πόλις παρόλιος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ἐν Καρία καὶ κτισθεῖσα κατὰ Στέφανον τὸν Βυζαντινὸν ὑπὸ τῶν Πελασγῶν Δελέγων, δι' ἣ καὶ ἐκλήθη Δελέγων πόλις. Εἶτα δ' ὠνομάσθη δια τὸ μέγεθος Μεγαλόπολις καὶ ἀπὸ τοῦ Νίνου Ν. Ἡ Α. κατὰ τὸν Ἰεροκλέα ἦτο μητροπόλις τῆς 30ῆς ἐπαρχίας Καρίας. Βραδύτερον δ' ἐκλήθη Σταυρόπολις ἢ Σταυρόπολις καὶ διατέλεσεν ἐδραμητροπόλιν τοῦλάχιστον μέχρι τοῦ 1387.

* **Νιόρ** (Niort). Πόλις τοῦ γαλλ. νομοῦ Δυο-Σεβρών, ἔχουσα 20,738 κ. (1901).

Νζός. Πρωτ. τοῦ δήμου Ἴου ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Θήρας, ἔχουσα 2,146 κατ. (1896).

* **Νζούαρκ** (Newark). 1) Πόλις τῆς βορειαμερ. πολιτείας Νεοτζέρσεϋ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 204,070. — 2) Πόλις τῆς πολιτείας Ὁχάιο, μετὰ 18,157 κατ. — 3) Ν. ἐπὶ τοῦ Τρέντ. Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Νοττιγγχαμ, ἔχουσα 14,985 κατ.

Νζουδβορο (Newburgh). Πόλις τῆς κομητείας Ὁράντζ ἐν τῇ βορειαμερ. πολιτείᾳ Νέας Ὑόρκης, μετὰ 24,943 κατ. (1901), ἀκμαίεζε δὲ βιομηχανίας καὶ ἐμπορίον.

Νζουδρόνσβικ (Newbrunswick). Πόλις τῆς κομητείας Μίδλσεξ τῆς βορειαμερ. πολιτείας Νεοτζέρσεϋ, ἔχουσα 20,006 κατ.

(1901) καὶ βιομηχανίαν ὑποδημάτων κλπ.

* **Νιουκάσλ** (Newcastle). 1) Ν. ἐπὶ τοῦ Τάουν. Πρωτ. τῆς ἀγγλ. κομητείας Νορθ-υμπερλάνδης, ἔχουσα 214,803 κατ. (1900). — 2) Ν. ἐπὶ τὸν Λάιν. Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Στάφορντ, μετὰ 19,914 κατ. — 3) Πόλις τῆς Νέας Νοτ. Ουαλίας, ἔχουσα 14,250 κατ. — 4) Πόλις τῆς Πεν-σουλτανίας, μετὰ 28,339 κατ. (1900).

* **Νιουμάρκετ** (Newmarket). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Κάμβριτζ, ἔχουσα 10,686 κατ. (1901).

* **Νιουπόρτ** (Newport). 1) Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Μόνμουθ, μετὰ 67,990 κατ. (1901). — 2) Πρωτ. τῆς ἀγγλ. νήσου Οὐάϊτ, ἔχουσα 10,911 κατ. — 3) Πόλις τῆς βορειοανατολ. πολιτείας Κεντόνυ, μετὰ 28,301 κατ. (1900). — 4) Πόλις τῆς βορειοαμερικανικῆς πολιτ. "Ρόδ-Αιλανδ, ἔχουσα 29,304 κατ.

* **Νιουτν** (Newton). 1) Πόλις τῆς βορειοανατολ. πολιτείας Μασσατσουσέτς, μετὰ 33,587 κατ. (1900). — 3) Ν. ἐν Μαϊνερ-φίλδ. Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Λαϊχέστερ, μετὰ 16,629 κατ. — 4) Ν. "Αμπστ. Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Δέβονσχιρ, ἔχουσα 12,518 κατ. (1901).

* **Νιουχάβν** (Newhaven). Πόλις τῆς βορειοανατολ. πολιτείας Κοννέκτικατ, μετὰ 108,027 κατ. τῷ 1900. Τὸ ἐν Ν. πανεπιστήμιον "Υαίλ εἶχε τῷ 1901 καθηγητὰς μὲν 275, φοιτητὰς δὲ 2,517.

* **Νιουχῶρι**. 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Παρ-αχελωίτιδας (Μεσολογγίου), ἔχουσα 1,760 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Θεσπιῶν (Θη-βάιν), ἔχον 397 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Κλεπαϊτίδας (Ναυπακτίας), ἔχον 816 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Σελινουήτας (Κυνοβρίας), ἔχον 253 κατ. — 5) Χωρίον τοῦ δήμου Κορυθίου (Μαντινείας), ἔχον 768 κατ. — 6) Χωρίον τοῦ δήμου "Ασσοῦ (Σά-μης), ἔχον 361 κατ. — 7) Χωρίον τοῦ δήμου Λεύκτρου (Οἰτύλου), ἔχον 563 κατ. — 8) Χωρίον τοῦ δήμου Εὔας (Μεσσηνίας), ἔχον 321 κατ. — 9) Χωρίον τοῦ δήμου "Ιθώμης (Μεσσηνίας), ἔχον 500 κατ. — 10) Χωρίον τοῦ δήμου Ἑλλομένου (Λευκάδος), ἔχον 307 κατ. — 11) Χωρίον τοῦ δήμου Ὑπάτης (Φθιώτιδας), ἔχον 801 κατ. — 12) Χωρίον τοῦ δήμου Τυμπερροτοῦ (Φθιώτιδας), ἔχον 311 κατ. — 13) Πρωτ. τοῦ δήμου Ἀρετιῶν τοῦ νικουνομοῦ Μαγνησίας, ἔχουσα 1,406 κατ. — 14) Κώμη τοῦ δήμου Φαρκαδόνας (Τρικ-κάλων), ἔχουσα 1,454 κατ. — 15) Χωρίον τοῦ δήμου Μελιταίας (Δομοκού), ἔχον 620 κατ. — 16) Χωρίον τοῦ δήμου Νευροπό-λεως τοῦ νομοῦ Καρδίτσης, ἔχον 542 κατ. — 17) Χωρίον τοῦ δήμου Θηβαίων, ἔχον

157 κατ. — 18) Χωρίον τοῦ δήμου Λυρ-κείας ("Αργους), ἔχον 210 κατ. — 19) Χω-ρίον τοῦ δήμου Θελοπούσης (Γορτυνίας), ἔ-χον 190 κατ. — 20) Χωρίον τοῦ δήμου Λυ-κοσούρας (Μεγαλοπόλεως), ἔχον 302 κατ. — 21) Χωρίον τοῦ δήμου Φαλασίας (Με-γαλοπόλεως), ἔχον 203 κατ. — 22) Χω-ρίον τοῦ δήμου Μορτυνυτίων ("Ηλείας), ἔ-χον 400 κατ. — 23) Χωρίον τοῦ δήμου Καρυσυπόλεως (Γυθείου), ἔχον 267 κατ. — 24) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀριστομένους (Μεσσηνίας), ἔχον 211 κατ. — 25) Χωρίον τοῦ δήμου Πέτας ("Αρτης), ἔχον 198 κατ. — 26) Χωρίον τοῦ δήμου Ἰασιτίων (Ἡρο-χωρίου), ἔχον 118 κατ. (1896).

* **Νιὸ Χωριό**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρμενίων τῆς ἐπαρχίας Ἀποκωρώνου (Σφα-κίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 615 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Πύργου Ψηλονέρου τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Νανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 222 κατ. (1900).

* **Νιπηδιτός**. Χωρίον τοῦ δήμου Πα-ναγίας τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος ("Ηρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 254 κατ. (1900).

* **Νίππος**. Χωρίον τοῦ δήμου Φρέ τῆς ἐπαρχίας Ἀποκωρώνου (Σφακίων) τῆς Κρή-της, ἔχον 639 κατ. (1900).

* **Νιρβάνας** Παύλος (Ψευδώνυμον τοῦ Πέτρου Ἀποστολίδου). Ἐγεννήθη τὸ 1866 ἐν Μαριανουπόλει τῆς Ῥωσσίας ἐκ γονέων Ἑλλήνων, ἐσπούδασε τὴν ἱατρικὴν ἐν Ἀ-θήναις, τῷ δὲ 1890 κατετάχθη ὡς ἱατρός εἰς τὸ Β. Ναυτικόν. Ἐγράψε διηγήματα, χρονολογημένα, παραμύθια, ἐντυπώσεις ταξιδίων, αἰσθητικὰ καὶ κριτικὰ μελέ-τας εἰς τὰ κυριώτερα περιοδικὰ καὶ ἐφη-μερίδας. Ἐδημοσίευσεν ἐν Ἀθήναις εἰς ἰδιαιτέρα βιβλία: «Ἀπὸ τὴν Φύσιν καὶ ἀπὸ τὴν Ζωὴν» (1898), «Τσερναχόρα» (1903), «Θέμεος Ἀννινος καὶ ἡ Ἑλλησποντικὴ Γελοιο-γραφία» (1900), «Φιλοσοφία τοῦ Νίτσε» (1899). Ὑπὸ τὸ ἀληθὲς αὐτοῦ ὄνομα ἐδη-μοσίευσεν μελέτας ἀναγκαζόμενας εἰς τὴν φυ-σιολογικὴν ψυχολογίαν καὶ τὴν ψυχιατρι-κὴν. Φιλολογικὰ ἔργα αὐτοῦ μεταφράσθησαν εἰς τὴν Γερμανικὴν, Γαλλικὴν, Ῥωσικὴν.

* **Νίσδαρι**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀποδο-τίας (Ναυπακτίας), ἔχον 198 κατ. (1896).

* **Νίσνετάγιλακ**. Μέγα μεταλλουρ-γεῖον ἐν τῇ περιερ. Βερχοταυρίγης τοῦ Ῥωσ. κυβερνήτου Πέρμ, παράγον σιδήρον, χάλυβα, χαλκόν, λευκόχρυσον καὶ χρυσόν. Ὁ παρ' αὐτὸ συνοικισμὸς ἀποτελεῖται ἐκ 30 χιλ. ψυχῶν.

* **Νίσνι-Νόβγοροδ** (Nishnij Nowgo-rod). 1) Κυβερνεῖον τῆς Ῥωσσίας, εὐ ὁ πληθυσμὸς τῷ 1897 ἀνῆρχετο εἰς 1,600,304 κατ. — 2) Πρωτ. τοῦτον καὶ ἰδίως περι-

σερείας (3,655 τγμ. μετά 222,318 κατ.), έχουσα τῷ αὐτῷ ἔτει 95,124 κατ.

* **Νίσσα** (Nish, Nissa). Πόλις τῆς Σερβίας, μετά 24,451 κατ. (1901).

Νιτραζωτοενώσεις. Βλ. Ἀζωτοενώσεις.

Νιτραλιζαρίνη (Χημ.). Παράγωγον τῆς ἀλιζαρίνης τῇ ἐπιδράσει ατμῶν τετροξειδίου τοῦ ἀζώτου, γνωστὸν δὲ ὑπὸ δύο καταστάσεις ἰσομερεῖς, ὡς Ν ἄλφα, στέρε τῆς κομμένης 195° καὶ εὐκόλως μεταβαλλομένη εἰς πορφυρίνην, καὶ ὡς Ν βῆτα διαλυομένη ἐν χλωρίῳ. καὶ ἐκ τοῦ διαλύματος αποκρυσταλλομένη εἰς λαμπρόντας φυλλώδεις κρυστάλλους χροῖας χροσμογέλου καὶ λαμπρῶς μεταλλικῆς ζώης ὡς πρᾶσινης. Ἡ Ν βῆτα παρασκευάζεται βιομηχανικῶς εἰς μεγάλη ποσά, διότι ἐξ αὐτῆς σχηματίζεται χρησιμωτάτη τις χρωστικὴ οὐσία, τὸ κυανόβινδι· ἀλιζαρίνης, ἐφαρμοζόμενον ἐν τῇ βαρμικῇ.

Νιτρολίπα καλοῦνται χημικῶς αἱ κυανιούχοι πνευματόρριζαι, ἐν αἷς δὲ τοῦ κυανίου ἀνθράξ διὰ μὲν τῶν τριῶν μονάδων τῆς συγγενείας αὐτοῦ ἐκέρσετο τὸ τριατομικὸν ἀζωτον, διὰ δὲ τῆς τετάρτης τὴν πνευματόρριζαν· παράγονται διὰ ξηρᾶς ἀποστάξεως τῶν ἀμμωνιακῶν ἀλάτων τῶν λιπαρῶν ὀξέων μετὰ τοῦ ἀνυδρίτου τοῦ φωσφορικοῦ ὀξέος ἐνεργουῦντος ἀρυσδατικῶς. εἶναι ὑγρά εὐοσμά, αἰθερώδη, οὐδαμῶς δηλητηριώδη, ἔχοντα βαθμὴν πτητικότητος διάμεσον μετὰ τοῦ εἰσπνεύματος καὶ τοῦ εἰς ὁ ἀντιστοιχοῦσιν ὀξέος. Δὲν ἀπαντῶσιν ἐλεύθερα ἐν τῇ φύσει, ἀλλὰ πάντοτε ἡνωμένα, ὡς ἐν πολλαῖς οὐσίαις, οἷα ἡ ἀμυγδαλίνη.

Νιτροθειοφαίνη. Βλ. Θειοφαίνη.

Νιτρωδανθρακαζωτόλιον. Βλ.

Ἀνθρακαζωτόλιον.

Νιτρώδοδιφαινυλμίδιον. Βλ.

Ἀνθρακαζωτόλιον.

Νίτρωση ἢ ἀπονίτρωση (nitricatio) καλεῖται ἐν τῇ χημείᾳ καὶ τῇ βοτανικῇ γενικόν τι φαινόμενον συνιστάμενον εἰς τὴν μετατροπὴν τῆς ἀμμωνίας καὶ τῶν ἀμμωνιακῶν ἀλάτων εἰς νιτρικά ἢ ἀζωτικά ἅλατα, ὁρεϊζόμενον δὲ εἰς τὴν δράσιν μικροσκοπικῶν ὁργανισμῶν, τῶν καλουμένων νιτρωπικῶν φυσαλάτων ἢ νιτρωβακτηριδίων, ἀπερ δύνανται νὰ ζῶσι καὶ πληθύνωνται ἐν τῷ μέσῳ οὐσίῳ καθαρῶς ἀνεργάνων ἐνδῶν παντελῶς ὁργανικοῦ ἀνθρακος, περιεχουσῶν ὅμως ἀνθρακινὰ ἅλατα ἀσβεστίου καὶ μαγνησίου, ἐξ ὧν οἱ θαυμασιώτατοι οὗτοι μικροὶ ὁργανισμοὶ ἐπιτελοῦσι κάλλιον ἢ τὰ χλωροφυλλοῦχα φυτὰ σύνθεσιν ὁργανικῆς ὕλης, θαυμάστα

τὴν σοφὴν ταύτην ἀλλήλουχίαν ἐν τῇ ζωῇ τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζώων· αἱ ἀνόργανοι τοῦ ἀζώτου ἐνώσεις, ἡ ἀμμωνία καὶ τὰ ἀμμωνιακά ἅλατα, αἵτινες προκύπτουσιν ἐξ ἀποσυνθέσεως τῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς πτωμάτων αὐτῶν καὶ ζώων διὰ τοῦ γενικοῦ φαινομένου τῆς ἀμμωνιώσεως (βλ. λ.), τῇ ἐνεργείᾳ τῶν νιτρωβακτηριδίων ἀπονιτροῦνται καὶ ὡς νιτρικά ἐνώσεις παρέχουσιν εἰς τὰ βλαστάνοντα φυτὰ ἄλλοις ἄλλο ποσὸν ἀζώτου ἀποτιθεμένου ἐν αὐτοῖς καὶ μέλλοντος νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὰ ἔχοντα τοῦτο ἀπόλυτον ἀνάγκην ζῶα, ἐκ τούτων δὲ πάλιν εἴτε ζώωντων (ζῴα) εἴτε καὶ νεκρωθέντων ἀποδίδεται εἰς τὴν μητέρα γῆν τὸ δάνειον ἀζωτον, ὅπερ διὰ τῆς ἀμμωνιώσεως γίνεται ἑτοιμὸν νὰ ἐπιναλάβῃ τὴν θαυμασίαν ταύτην κυκλοφορίαν. [P.N.B.]

* **Νίτσε** (Φρ. Γουλ. Nietzsche). Ἀπέθανε τῷ 1900 ἐν Βαϊμάρῃ.

Νίτωκρις. 1) Βασίλισσα τῆς Αἰγύπτου ἀνήκουσα κατὰ πάσαν πιθανότητα εἰς τὴν θγν δυναστείαν καὶ ἐκλεγείσα πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς φρονεούσης ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων, οὗς ἡ Ν. ἐτιμώρηνε καλέσασθαι εἰς συμπόσιον ἐν ὑπογείῳ οἴκῳ δομήματι καὶ καταπνίξασθαι διὰ τῶν ὑδάτων τοῦ Νεῖλου. — 2) Βασίλισσα τῆς Βαβυλώνος κυβερνήσασα τὸ κράτος κατὰ τὴν ἐπὶ 7 ἔτη παραρροσύνην τοῦ συζύγου τῆς Ναβουχοδονόσσου Β' (606—562 π. Χ.).

Νιφορέτσα. Χωρίον τοῦ δήμου Δυμῆς (Πατρῶν), ἔχον 158 κατ. (1896).

Νόβατα Οὐσχιζα. Πρωτ. περιφερ. (2810 τγμ. μετά 224,431 κατ.) ἐν τῷ ῥωσ. κυβερνεῖσι Πελοβίας, ἔχουσα 6,367 κατ. τοὺς πλείστους γεωργούς (1897).

* **Νόβγοροδ.** 1) Κυβερνεῖον τῆς Ῥωσίας, μετά 1,392,933 κατ. τῷ 1897. — 2) Πρωτ. τοῦτου καὶ ἰδίας περιφερείας (10503 τγμ. μετά 191,857 κατ.), ἔχουσα τῷ αὐτῷ ἔτει 26,095 κατ.

Νόβελ (Ἀλφρέδος Nobel). Σουηδὸς χημικός, γενν. 1833 ἐν Στοκχόλμῃ. εἶναι δὲ ἐφευρέτης τῆς δυναμίτιδος (1867) καὶ τῆς ἀκαπνῆς ἢ μάλλον ὀλιγοκάπνου πυρίτιδος. Ἰδρυσεν εἰς διαφόρους χώρας ἐργοστάσια διὰ τὴν κατασκευὴν τούτων ὡς καὶ ἄλλα διὰ τὴν τῶν τηλεβόλων, ἀπέθανε δὲ τῷ 1896 ἐν Σὺν Πέμφ. Διὰ τῆς διαθήκης αὐτοῦ ὥρισε ὅπως ὅλος σχεδὸν ὁ τόκος τῆς κολοσσίστης περιουσίας αὐτοῦ διατελεθῇ εἰς 5 ἐτήσια βραβεῖα διὰ τὴν σπουδαίαν τὴν ἐφεύρεσιν τῆς φυσικῆς, τῆς χημείας, τῆς ἱατρικῆς καὶ φυσιολογίας, τὸ κάλλιστον ἔργον τῆς λογοτεχνίας (ἐν οἷα δὴ ποτὲ γλῶσση) καὶ τέλος διαπρεπεστάτην ἔργον.

σαν τὴν τὰ μάλιστα φιλανθρωπικὴν.

* **Νόβι** (Novi). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχ. Ἀλεξανδρείας, ἔχουσα τῷ 1901 κ. 17,588.

* **Νοβιπζάριον** (Novipazar). Ἐπαρχία τοῦ τουρκικοῦ νομοῦ Κοσσυφοπεδίου, ἔχουσα ἐμβ. 7350 γγμ. καὶ 168 γιλ. κατ.

* **Νοβογεωργιέφσκ.** 2) Πόλις τοῦ ὠσσε. κυβερν. Χερσῶνος, μετὰ 11,214 κατ. τῷ 1897.

* **Νόβογραδ-Βολύσκι.** Πρωτ. περ. ἐν τῷ ῥωσσε. κυβερνεῖω Βολυνίας, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 16,873.

* **Νοβοκάζ.** Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ διαμερίσματι Βιτωλίων, ἔχον 900 περίπου κατοίκους, ὧν οἱ 600 χριστιανοί, οἱ δὲ λοιποὶ ὀθωμανοί.

* **Νοβομοσκύδσκ.** Πρωτ. περ. ἐν τῷ ῥωσσε. κυβερν. Αἰκατερινσλάδ, μετὰ 12,862 κατ. τῷ 1897.

* **Νοβοράδομσκ.** Πρωτ. περ. ἐν τῷ ῥωσσε. κυβερνεῖω Πετριχάου, ἔχουσα 12,407 κατ. (1897).

* **Νοβορωσσίσκ.** Πρωτ. τοῦ ῥωσσε. κυβερνεῖου τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ἔχουσα 16,208 κατ. τῷ 1897.

* **Νοβοσερκάσκ.** Πρωτ. τῆς ῥωσσε. περιφερείας τῶν Ἐπιταναϊδίων Κεζάκων, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 52,005.

* **Νόβυ Δδῶρ.** Πόλις τῆς περιφερ. καὶ τοῦ κυβερνεῖου Βαρσοβίας τῆς Ῥωσσίας, ἔχουσα 7,252 κατ. καὶ βιομηχανίαν. Κεῖται ἐπὶ τῆς Βούγ ἀπέναντι τοῦ Νοβογεωργιέφσκ.

* **Νοζάν.** 1) (Nogent-Sur-Marne). Πόλις τοῦ γαλλ. νομοῦ Σηκουάν, μετὰ 10,391 κατ. τῷ 1901. — 2) (Nogent-sur-Seine). Πόλις τοῦ γαλλ. νομοῦ Ὠβ, ἐπὶ τοῦ Σηκουάν, ἔχουσα 3,732 κατ. Πλησίον αὐτῆς τα ἐρείπια τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀδαλάρδου Ἰδρυθείσης μονῆς Παρακλήτου, ἐνθα ὁ τάφος αὐτοῦ καὶ τῆς Ἑλεώρας.

* **Νοθεία ἢ δόλωσις** (falsificatio) καλεῖται κυρίως ἡ ἀλλοίωσις τῆς ποιότητος οὐσίας τινὸς ἢ προϊόντος τοῦ ἐμπορίου δι' ἀναμίξεως ξένων οὐσιῶν εὐτελοῦς τιμῆς χάριν αἰσχροκερδείας ἢ κέρδους δι' ἀπατης. Εἶναι ἀληθές ὅτι αἱ καταπληκτικαὶ πρόσδοι τῆς χημικῆς ἐπιστήμης κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας παρέσχον τοσαῦτα μέσα καὶ μεθόδους πρὸς νοθευσιν, ὥστε δυνατόν εἶπεν ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐμπορίου πρὸν οὗτος νὰ μὴ ἀπετολήθῃ ἢ αἰσχροκερδῆς δόλωσις ἀφ' ἑτέρου ὅμως ἢ αὐτῇ χημείᾳ διδάσκει ἡμᾶς τρόπους ἀκριβεῖς καὶ ἀλανθάστους δι' ὧν ἀποκαλύπτονται αἱ νοθείαι. Ἡ νοθεία εἶναι πρῶξις προβλεπμένη ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου, αἱ

δ' ἐπιβαλλόμεναι εἰς τὸν δράστην ποιναὶ εἶναι ἐπὶ τοσούτῳ βαρύτεραι, ἐφ' ὅσῳ ἀντικείμενον αὐτῆς τυγχάνουσιν οὐσίαι· χρήσιμοι εἰς τροφήν (δολωσις βουτύρου, σακχάρου, ἀλευροῦ κτλ.) καὶ βλαβεραὶ ἀποβαίνουσαι τῇ ὑγείᾳ διὰ τῆς προσθήκης τῶν ξένων οὐσιῶν. Ἡ Ν. ἀσκεῖται καὶ ἐπὶ τῶν φαρμακευτικῶν οὐσιῶν (κινίνης, μόσχου κτλ.), ἐπιβάλλουσα αὐστηροτέραν τὴν καταδίωξιν τῶν δραστῶν.

* **Νοθευλογία** (varicella). Βλ. Ἀγεμευλογία.

* **Νομῆ.** Χωρίον τοῦ δήμου Τρικκαίων (Τρικαλῶν), ἔχον 430 κατ. (1896).

* **Νόμισα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Μέσσης (Οἰτύλου), ἔχον 187 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Μονεμβασίας (Ἐπιθ. Λιμηρίας), ἔχον 222 κατ. (1896).

* **Νομιστή.** Χωρίον τοῦ δήμου Λεούκτρου (Οἰτύλου), ἔχον 677 κατ. (1896).

* **Νομοκάνων.** Συλλογὴ κανόνων μετ' ἄλλων νόμων πρὸς χρῆσιν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Αἱ διαφοραὶ ἐκκλησιαστικαὶ διατάξεις αἱ περιεχόμεναι ἐν διαφόροις κατὰ μικρὸν συγκροτηθεῖσαις συλλογαῖς, αἱ λεγόμεναι κανόνες, κατενεμήθησαν ὑπ' ἀγνώστου τῷ 535 καὶ ὕλην εἰς 60 τίτλους, ομοίαν δ' ἐργασίαν κατήρτισεν ἐν 50 τίτλοις τῷ 550 Ἰωάννης ὁ σχολαστικός, πρεσβύτερος ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ εἰτα πατριάρχης· αἱ διατάξεις αὐταὶ συνεχωνεύθησαν ἀκολουθῶς μετὰ πολιτικῶν νόμων καὶ ἐκ τούτου προήλθον οἱ νομοκάνονες, οἵτινες σὺν τῷ χρόνῳ ηὐξήθησαν διὰ προσθηκῶν καὶ ἐρμηνειῶν. Σπουδαιότητα διασκευῆ αὐτῶν δὲν εἶναι ἡ τοῦ 833, ἥτις οὐχὶ ὀρθῶς ἀπεδόθη εἰς τὸν Φώτιον (ιδ. Κρουμβ. Ἰστ. Βυζ. Λογ. Β' 227), ἀλλ' ἡ τοῦ 1090 ὑπὸ Θ. Βαστῆ. Σύνοψις τις κανονικῶν δικαίου ἐγράφη ὑπὸ τοῦ μαγίστρου καὶ λογοθέτου Συμεῶν, εἰς ἣν ἐπὶ Ἀλέξιου Κομνηνοῦ (1118—1143) προσήρτισε σχόλια ὁ Ἀλέξιος Ἀριστίνδης καὶ εἰτα (περὶ τὸ 1160) ὁ Ζωνάρης. Κατὰ τὰ τέλη τῆς 11' ἐκατονταετηρίδος ὁ Θεόδωρος Βαλαμῶν κατέγινεν εἰς συγγραφὴν σχολίων εἰς τὸν νομοκάνονα, συγκατεμένην ἐκ 14 τίτλων, καὶ εἰς τὴν σύνταξιν συλλογῆς τῶν κανόνων, περὶ δὲ τὸ 1335 Ματθαῖος ὁ Βλασταρῆς συνέγραψεν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐγγειρίδιον τοῦ κανονικοῦ δικαίου κατὰ στοιχεῖον. Ἐπὶ τουρκεκρατίας βιβλία περὶ κανονικοῦ δικαίου συνετάχθησαν ὁ νομοκάνων τοῦ Μαυροῦλ Μαλαζοῦ (1561) καὶ ἄλλα τινά, περὶ ὧν ἰδεῖ ἐκτενέστερον Κρουμβάχερ ἐν Ἰστ. Βυζ. Λογ. τόμ. 3. σ. 399.

* **Νομοθεσία Οἰτύλου.** Χωρίον τοῦ δήμου Οἰτύλου, ἔχον 113 κατ. (1896).

* **Νομός.** Διὰ τοῦ νόμου τῆς 8 'Ιουλίου 1899 (ἐφημ. κυβερν. ἀρ. 136) οἱ νομοὶ τῆς 'Ελλάδος κηρύχθησαν ἀπὸ 16 εἰς 25. Βλ. 'Ελλάς (ἐν Συμπληρώματι).

Νόμ. πηλ. θερμοηλεκτρικὴ στήλη Βλ. 'Ηλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Νόμων. Ἐκ λ ο γ ή. Ἡ πρώτη μετὰ τὸν 'Ιουστινιανὸν νομοθετικὴ συλλογὴ, ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τῶν εἰκονομάχων αυτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου Λέοντος τοῦ 'Ισαύρου καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Κοπρωνύμου (720—741 μ. Χ.) πρὸς ἐπιδιόρθωσιν εἰς τὸ εἰλανθροπώτερον τοῦ 'Ιουστινιανείου δικαίου, ὡς ἐν τῷ τίτλῳ αὐτῆς φέρεται· συνετάχθη ὑπὸ πρῶτον νομικῶν. Νικήτα, Μαρίνου καὶ Νόννου καὶ ἀποτελεῖται ἐκ 18 τίτλων. Ἡ ἀξία τῆς 'Ε. ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι περιέχει διατάξεις περὶ γάμου, πατρικῆς ἐξουσίας κ.τ.λ., αἵτινες εἶνε ἀπόρροια τῶν ἀρχῶν τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ κατὰ συνέπειαν πολὺ ὀρθότεραι τῶν μέχρι τοῦδε ἰσχυουσῶν. Αἱ ποικίλαι ὁμοίως περιπέτειαι καὶ οἱ διωγμοὶ τῶν νομοθετησάντων ταύτην αυτοκρατόρων συνεπήνεγκον βαθυμῆδον καὶ τὴν ἡθικὴν τοῦ νομοθετήματος ἐκπτώσιν, ἀνολούθως δὲ καὶ τὴν πλήρη κατάργησιν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνος, ἐν ᾗ γνωστὴ κατὰ τῶν 'Ισαύρων ἀποστορῆ παρέσχευεν ἐν τῷ προλόγῳ τοῦ «Προχείρου νόμου» εἰς ἐριμείας κατὰ τῆς 'Ε. ἐκπράξεις. Ὁλόκληρον τὸ καίμενον τῆς 'Ε. ἐξέδωκε πρῶτος ὁ Ζαχαρίας τῷ 1852, νεωστὴ δὲ ἐκδοτὶς αὐτῆς εἶνε ἡ τῷ 1889 ὑπὸ 'Αντ. Μουσεράτου, γενομένη ἐκ χειρογράφου τῆς 'Εθνικῆς Βιβλιοθήκης.

* **Νορδηγία** (Norwegen). Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1900 ἔχει κατ. 2,239,880.

* **Νορδοττενς λαίν.** Ἐπαρχία τῆς Σουηδίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 134,769.

* **Νορδουδ** (Norwood). Πρῶστοιον τοῦ Λονδίνου, μετὰ 35,887 κατ. (1901).

Νόρδαυ (Max Nordau). Γερμανὸς συγγραφεὺς καὶ κοινωνιολόγος, γενν. τῷ 1849 ἐν Πέστη ἐκ πατρὸς 'Ιουδαίου λογίου. Σπούδασας αὐτόθι τὴν ἱατρικὴν, ἀλλὰ τραπείας μᾶλλον εἰς τὴν δημοσιογραφίαν ἐν τῷ «Πεσταίφ Λόυδ» καὶ ταῖς ἐφημερίσαις τῆς «Φραγκούρης» καὶ τοῦ «Φῶς», ἐταξείδευσεν ὕστερον ἐπὶ ἔτη ἀνὰ πᾶσαν τὴν Εὐρώπην καὶ τέλος ἐγκατέστη τῷ 1880 ὡς ἱατρός ἐν Παρίσι, καταγινόμενος ἄμα καὶ περὶ τὸ συγγράφειν. Ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ διακρίνονται : Ἐκ τῆς ἀληθοῦς χώρας τῶν δισεκατομμυρίων, εἰκόνας Παρίσιναί (1881), Ἀπὸ τοῦ Κρεμλίνου εἰς Ἀλάμδραν, Οἱ Παρίσιοι κατὰ τὴν Γ' δημοκρατίαν, Τὰ κατὰ συνθήκην ψεύδη, Ἡ ἀσθένεια τοῦ αἰῶνος, Ἐκφυλισμὸς (1892), οὕτινος ἔργου

ἐγένετο μετάφρασις κατ' ἐπιτομὴν ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου 'Αγγ. Βλάχου· ὑπάρχει δὲ μετάφρασις καὶ τῶν κατὰ συνθήκην ψευδῶν. Ἐλαβε δὲ μέρος ἐνεργὸν ὡς δημοσιογράφος ἐν τῇ δίκῃ τοῦ Δρέιτρου, ὑπεραμυνόμενος αὐτοῦ τῷ 1899. Ἐσχάτως ἐκηρύχθη ὑπέρμαχος τῶν ἐλληνικῶν δικαιωμάτων, πολλὰ τὰ καλὰ λέγων περὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ 'Ελληνισμοῦ.

* **Νορδενσκιόλν** (N. 'Αδ. 'Ερ. βαρὼν Nordenskiöld). Ἀπέθανε τῷ 1901 ἐν Στοκχόλμῃ.

Νορδενφέλτεια πολυδόξα καὶ ταχυδόξα-πυρρόδξα. Βλ. Πολυδόξα.

* **Νορδερέν** (Norderney). Νῆσος τῆς Βορείου θαλάσσης, ἀνήκουσα εἰς τὸν πρωτοστικὸν νορὸν Ἀουριχ. ἔχει ἐμβα. 20 τγμ. καὶ 4,018 κατ., συγχάζεται δὲ ὑπὸ πολλῶν ξένων ἐνεκα τῶν λαμπρῶν θαλασσίων λουτρῶν.

Νόρδρε-Βεργενχούς (Nordre-Bergenhus). Ἐπαρχία παράλιος τῆς Νορβηγίας, ἔχουσα ἐμβα. 18,510 τγμ. καὶ 88,918 κατ. (1900). Εἶναι ἀγρία χώρα, ἐν ᾗ καὶ ὁ μέγιστος παγετὼν τῆς Νορβηγίας ('Ιστορ. θαλάσσαι).

Νόρδρε-Τρόνδμε (Nordre-Troms). Ἐπαρχία τῆς Νορβηγίας, ἔχουσα ἐμβα. 22,768 τγμ. μετὰ 83,344 κατ.

* **Νορδχάουζεν** (Nordhausen). Πόλις τοῦ πρωτο νομοῦ Ἑρρουντ, μετὰ 28,197 κατ. (1900).

* **Νορθάμπτον** (Northampton). 1) Κομητεία τῆς Ἀγγλίας, μετὰ 338,064 κατ. τῷ 1901. — 2) Πρωτ. αὐτῆς, ἔχουσα τῷ αὐτῷ ἔτει 87,021 κατ. — 3) Πρωτ. κομητείας ἐν τῇ βορειοκαμ. πολιτεία Μασσαχουσέτς, μετὰ 18,643 κατ.

Νορθβίρλεϋ (Northbierley). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητείας Ὑορκς, ἔχουσα 22,151 κατ. (1901) καὶ σπουδαία κλωστήρια ἔριου.

* **Νορθουμδερλάνδη** (Northumberland). Κομητεία τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 602,859 κατ.

— Ἀπὸ τῆς Ν. ἐκαλοῦντο μεγιστάνες τῆς Ἀγγλίας, ἔμεινε δὲ ὁ τίτλος τοῦ κόμητος ἡ τοῦ δουκὸς Ν. τὸ κατ' ἀρχὰς ἐν τῷ οἴκῳ τῶν Πέρου (Perey). Ὁ σημαντικώτατος ἐκ τούτων ἦτο ὁ Ἑρρίκος Πέρου, ὅστις ἐνομασθεὶς τῷ 1397 κόμης Ν. ὑπὸ 'Ριχάρδου Β', ὑπεστήριξεν εἰτα διαβληθεὶς παρὰ τούτῳ τὸν δοῦκα τῆς Λαγκαστρίας ('Ερρίκον Δ'). Ἐνίκησε τοὺς Σκώτους ἐν διαφόραις μάχασι, περιελθὼν δὲ εἰς διαφορὰς πρὸς τὸν βασιλέα, ἐπανεστη αὐτὸς τε καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἑρρίκος ὁ ἐπικληθεὶς Hotspur ἦτοι «σφαδρὸς ἐν τῇ μάχῃ» καὶ ἠνώθησαν μετὰ τῶν

Ο υἱός ἐπεσε μαχόμενος, ὁ δὲ παταγείς εὔχεται χάριτος. Ἀλλὰ λατὸς ἐν νύκτι συνωμοσία ματαίως προσέβη βασιλέα καὶ ἐπεσε μαχόμενος τῷ Περιβόητῳ δευτέρῳ Ν. ὑπῆρξεν ὁ John γενν. περί τὸ 1502. Ἐγένετο παντὸς ἐπὶ Ἑρρίκου Η' καὶ ἀκούη πατρὸς ἐπὶ τοῦ διαδόχου τούτου Ἐδουάρδου καὶ παρατυβεῖς ὑπὸ μεγαλομανίας τὸν ἀδυνάτου γαλακτῆρος βασιλέα κλείσσει τὰς θυγατέρας του Μαρίαν καὶ καθεστὴς κληρονομίας καὶ νὰ μεταβῇ τὰ δικαιώματα εἰς τοὺς ἀπογόνους ἀδελφῆς τοῦ Ἑρρίκου Η' Μαρίας. Ἡ κατόχου τῶν δικαιωμάτων τούτων Ἰωάννης Γρεῦ, εἶχεν ὁ Ν. συζυγίαν τὸν Γκλίσροφ Δουδλεῦ, ἀνεδέ καὶ ταύτην βασιλίσσαν εὐθὺς ὡς ἐν ὁ Ἐδουάρδος. Ἀλλὰ ἡ Μαρία ἰσχυρώτατα ἀνταπεξήλθε κατ' αὐτὴν καὶ ἐπὶ τὴν Ν. καὶ ἀπεκαταλείθη 3. τὴν αὐτὴν δὲ τύχην ἔσχον ὕστερ Ἰωάννα Γρεῦ καὶ ὁ συζυγὸς αὐτῆς. Ὑπὸν ἀπανήλθεν ὁ τίτλος τῆς Ν. εἰς τὸν Πέρου.

Νόρφλητ (Northfleet). Πόλις τῆς κομητείας Κέντ. ἐπὶ τοῦ Ταμέσως, 42,913 κατ. (1901) καὶ ἐργαστασία του καὶ ἀσθέτου.

Νόρτχες καλεῖται ἐν τῇ πετρογραφικῇ ἀσφάλει τὸ πέτρωμα ἀσθίνους ὑμένον ἐν ταῖς Σκανδιναβικαῖς γλώσσαις ἀποτελούμενον ἐξ ἐνστατίτου καὶ ὀρυκτοῦ ἢ ἀνορύτου μετὰ προσμικτὸν ὑπερσθενίτου, διακλαγίτου, μαρμαρίου καὶ σιδηροφιτίτου.

Νόρτχοπινγκ (σὺν μεταφράσει ἐν τῷ τῷ Norrköping). Πόλις τοῦ σιτηνοπομοῦ Ὀστεργστάνδης, ἔχουσα τῷ κατ. 41,008.

Νόρμανθ (Normanby). Πόλις τῆς κομητείας Ὑόρκης, ἔχουσα 9,128 (1901) καὶ βιομηχανίαν σιδήρου καὶ

Νόρμανθικαὶ νῆσοι. Εἶχεν τῷ κατ. 95,841.

Νόρμανν (Karl Friedrich Lebr. κόδ. Normann-Ehrenfels). Ἐκ τῶν διασημῶν φιλελλήνων τῶν μετασχόντων τοῦ τῆς Ἑλλήν. ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, τῇ 3/14 Σεπτεμβρίου 1784 ἐν Στουττῆς εὐγενούς κομητικῆς οἰκογενείας. Ὀνόμαζεν παιδιόθεν ἀνάθεκτον κλίσιν τὰ στρατιωτικὰ εἰσῆλθε τῷ 1799 ἐν αὐστριακῇν ὑπηρεσίᾳ καὶ ἀπὸ τοῦ εἰς τὴν βυρτεμβέργικην καὶ ἐγένετο ἡγεμὸν τῆς τῷ 1809, πολέμων ὑπὸ

τὴν σημαίαν τοῦ βασιλέως τῆς Βυρτεμβέργης, συμμάχου τότε τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος. Τῷ 1813 κατὰ τὰς μάχας αἰτίνας συνήρθησαν ἐν Σιλισίᾳ καὶ Σαξονίᾳ μετὰ τῶν Συμμάχων καὶ τῶν στρατιῶν τῶν Γάλλων κατ' ἀρχὰς μὲν ὁ Ν. ἤδη ὑποστράτηγος ἐπολέμησεν ὑπὸ τοῦς Γάλλους καὶ ἐν πλήρει ἀναγκῇ τῇ 17 Ἰουνίου 1813 ἐπέπεσεν αἰνῆς κατὰ τοῦ ἐλευθέρου σώματος τοῦ διοικουμένου ὑπὸ τοῦ Πρώσου Lützow καὶ σχεδὸν ἐξολόθρευεν αὐτό, ὅπερον ὅμως τῇ ἡμέρᾳ τῆς μάχης τῆς Λιψίας (18 Ὀκτ. 1813) συντάχθη τῆς συμμάχους ἐπὶ ὅροις. Ἐπανερχόμενος εἰς Βυρτεμβέργην ἐμαθεν ὅτι ὁ βασιλεὺς Φρειδερίκος ἐρριπύει παρ' ἐλπίδα ἐκ τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ ἐστέρησεν αὐτὸν τοῦ βαθμοῦ καὶ κατεδίκασεν εἰς ἐξορίαν. Διὲ μετέβη εἰς Βιέννην, ὅπου ὅμως δὲν συνεχώρησαν αὐτῷ τὸ κατὰ τοῦ Lützow πράξι-κόπημα, καὶ ἐκείθεν εἰς Ἀναδυστρίαν, ὅπου ἐγένετο ἐπὶ τινα χρόνον διδάσκαλος τῶν υἱῶν τοῦ λανδγράου τῆς Ἑσσης-Φίλιπ-ταλ. Ἐπανελθὼν εἰς Βυρτεμβέργην μετὰ τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως Φρειδερίκου ἐνυμφεύθη ἐκεῖ καὶ διήγεν ἐν εἰρήνῃ, ὅτε ἐξηγέρθη ὑπὸ τῆς σωνῆς τῆς Ἑλλ. ἐπαναστάσεως. Κατήλθεν εἰς Ἑλλάδα ὅπως πολέμησεν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Τούρκων καὶ προσωρμίσθη τῇ 7 Φεβρ. 1822 μετὰ 46 φιλελλήνων παρὰ τὸ Ναβαρίνον σχηματίσας λόχον φιλελλήνων ἐπέβη ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Μαυροκορδάτου, ὅστις διώρισεν αὐτὸν ἀρχηγὸν τοῦ ἰδίου ἐπιτελείου. Ὡς τοιοῦτος ἐνίκησε τοὺς Τούρκους κατὰ τὴν πρώτην μάχην τοῦ Κομπότη τῇ 12/24 Ἰουλίου 1822, μετὰ δὲ τὴν ἀτυχῆ μάχην τοῦ Πέτα, ἐνθα παρευρεθῇ, διεξήγαγεν ὁρμὴν πόλεμον κατὰ τῶν πολεμιῶν. Μετὰ τινὰς ἐπιτυχεῖς προσβολὰς καταδικάμενος ὕστερον ἀπεσφύθη πρὸς τὸ Μεσολόγιον, ὅπου εἰσελθὼν ἀπέθανε τῇ 22 Ὀκτ. /3 Νοεμ. τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐκ νευρικοῦ πυρετοῦ. Ἡ κηδεὶα αὐτοῦ ἐγένετο μεγαλοπρεπὴς, τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ ταφέντος αὐτῷ. ἔθεν κατὰ τὸ 1826 ἀνεσκήρσαν τὰ δοτὰ τοῦ Ν. μετὰ τῶν ἄλλων φιλελλήνων καὶ ἀγωνιστῶν τῶν ταφέντων ὁμοίως αὐτῷ ὑπὸ τῶν λεηλατησάντων τὴν πόλιν Τούρκων, ὕστερον ὅμως εἰ νεκροὶ πάντων τούτων ἐτάφησαν ἐν τῷ κοινῷ Ἡρώφ. — Πρὸλ. περί τοῦ Ν. Tagebücher aus dem Feldzuge der Württemberger (Ludwigsburg 1820). Der Hellenen Freiheitskampf im Jahre 1822, bearbeitet von L. von Bollmann (Bern 1823).

Νόρμαντον (Normanton). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Ὑόρκης, μετὰ 12,353 κατ., ἀνθρακωρυχείων καὶ βιομηχανίας σιδήρου. * **Νόρριστاون** (Norrilstown). Πόλις

τῆς βορείαιας, πολιτείας Πενσυλβανίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 22,265.

* **Νόρριτς** (Norwich). 1) Πόλις τῆς Ἀγγλ. κομητείας Νόρφολκ, ἔχουσα 111,728 κατ. τῷ 1901. — 2) Πόλις τῆς βορείαιας, πολιτείας Κοννέκτικουτ, ἔχουσα 17,231 κατ.

* **Νόρρισταουν** (Norristown). Πόλις τῆς βορείαιας, πολιτείας Πενσυλβανίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 22,265.

* **Νόρφολκ** (Norfolk). 1) Κομητεία τῆς Ἀγγλίας, μετὰ 460,040 κατ. τῷ 1901. — 2) Πόλις τῆς βορείαιας, πολιτ. Βιργινίας, ἔχουσα 46,624 κατ. τῷ 1900.

Νοσερνίτης (Όρυκτ.). Ποικιλία τις λιποτίανος τοῦ χαλκίτου, ἀρθροῦσα ἐν τοῖς θειαστεσιγενέσι πετρώμασιν ὑπὸ μορφὴν μικρῶν κρυστάλλων μελανοπρασίνων παρεμφερῶν πρὸς τοὺς τοῦ γρανάτου.

Νοσογραφία καλεῖται ἡ μεθοδική περιγραφή τῶν νοσῶν παθῶν, ἀνεξαρτήτως τῶν παραγόντων ἐκαστῇ τούτων αἰτίων· σκοπὸν δὲ προτιθεῖται τὴν εἰς διαφόρους τάξεις, γένη καὶ εἶδη διανοῦν τῶν νοσῶν εἴτε ὡς ἐκ τοῦ τύπου τοῦ ἐδρασμοῦ αὐτῶν (ὡς λ. γ. νόσοι τῆς κεφαλῆς, νόσοι τοῦ θώρακος, νόσοι τῆς κοιλίας), εἴτε μᾶλλον ἐξ οὐσιωδους συμπτώματος ἢ συνδρομῆς ἢ χαρακτηριστικῆς ιδιότητος (νόσοι πυρετικαί, νόσοι μολυσματικαί, νόσοι δυστροφικαί κτλ.). Διαφέρει ἡ Ν. τῆς νοσολογίας καὶ παθολογίας. [P.N.B.]

Νοσομανία. Μορφή τις μονομανίας ἀπορροήσεως ἐκ διαταραχῆς τοῦ ἐνστικτοῦ τῆς αὐτοσυντηρητικῆς καὶ συνισταμένης εἰς ψευδεῖς ἀντικλήσεις καὶ παραληρηματικὰς μερίμνας ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς υγιείας τοῦ σώματος. Διαφέρουσα τῆς ἀπλῆς ὑποχονδρίας ἀγχι μέχρι τελείας συγκύσεως τῶν σφενῶν καὶ ἀσυναρτησίας σκέψεων καὶ πράξεων εἰς παράνοιαν καὶ σφενδάλειαν. Εἰδική τις μορφή τῆς Ν. εἶναι ἡ νοσοφοβία, συνιστάμενη εἰς τὸν φόβον ὥρισμένης τίνος νόσου ἀνυπάρκτου παρὰ τῷ νοσοφῶ, εἰς τὴν πεποιθήσιν τῆς υπάρξεως αὐτῆς, εἰς τὴν υποβολὴν εἰς διαίταν ἀρμόζουσαν πρὸς τὴν φοβεράν νόσον καὶ εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἐνδείξιμένων φαρμάκων· ἐντεῦθεν δὲ δύναται νὰ προκύψῃ πραγματικὸν νόσημα, ὡς συμβαίνει εἰς τοὺς φοβουμένους τὴν ἀποπληξίαν καὶ ὑποβαλλομένους εἰς ὀλιγοσιτίαν καὶ καταλήγοντας εἰς πραγματικὰς δυσπεπτικὰς παθήσεις ἀνυπάρχουσας τὸ πρῶν.

Νοσοφαίνη, Nosophène (Φαρμ.). Κόκκινος ξανθόχρους, ἄσμος, ἀνευ γεύσεως, ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι, εὐδιάλυτος ἐν αἰθέρι, γλυκίος, καὶ ἀλκαλικῶς ὑγροῖς, περιέχουσα 60 % ἰώδιον, ἐνεργεῖσα ὡς ὀξύ καὶ σχηματίζουσα μετὰ τοῦ νατρίου τοῦ ὑδραργύ-

ρου καὶ ἄλλων τινῶν μετάλλων ἄλατα διάλυτα. Ἐξωτερικῶς ἐφαρμόζεται ὡς στήριον ἀντισηπτικὸν καὶ ἐπουλωτικόν στεγνὸν χρονίας ἐκκρίσεις καὶ αἵρον· σμίας, ἐσωτερικῶς δὲ κατὰ ἐντεροπαθολογικῶν.

Νοσοφοβία. Βλ. Νοσομανία.

Νόσσι Βέ ἢ Νόσσι Βαρίου. Νόσος παρὰ τὴν ΒΔ παραλίαν τῆς Μαδαγασκάρης, ἀνῆκουσα εἰς τὴν Γαλλίαν. Ἐχει 65 χιλ. καὶ 8 χιλ. κατ., εἶναι δὲ ρωτῆται.

Νοσταλγία καλεῖται ἡθικὴ τις θησις συνισταμένη εἰς ἐπίμονον ἐπιθυμίαν ἐπαναθεῖν τοὺς οἰκεῖους καὶ τὸν τόπον τῆς γεννήσεως καὶ ἀνατροφῆς· καταδίνει δὲ νέους νευρασθενεῖς το πρῶτον πατριζομένους καὶ ἀπερχομένους εἰς μισθωμένους τόπους χάριν ἐργασίας ἢ στρατιωτικῆς θητείας. Ἡ ἀπότομος λαγὴ τοῦ κλίματος, τῆς ἀτμοσφαιρικῆς μετεωρολογίας, τοῦ τρόπου τοῦ ζῆν καὶ τῶν ἐπιποσῶν ἐπὶ ὁπωσδήποτε νευρασθενικῶν τῶν εἰς ἀνάπτυξιν τῆς παθῆσεως, ἐκδηλοῦται διὰ σκυθρωπότητος, θλίψεως, ἀποστροφῆς πρὸς ἐργασίαν καὶ οἱ πασχόντες καταδιώκονται ὑπὸ ἰδέας τῆς πατρίδος αὐτῶν. ὁμιλοῦσι τότε περὶ αὐτῆς, βλέπουσιν αὐτὴν κατὰ πνεύς καὶ ἐν γένει σύμπασα ἡ ζωτικὴ τῶν ἐνέργεια συγκεντρῶται καὶ ἀπορροῦται ὑπὸ τοῦ μοναδικῶ ὀντικαιμένου, πρὸς ἐπανελάθειν εἰς τὴν καταλειθεῖσαν χώραν καὶ ἐν δὲ προσκόμματα ἀνυπερδύτητα παθῶν καὶ πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς ζωτικῆς ἐπιθυμίας, παρακλινούσιν τῇ καὶ παθῆσαι καὶ διαταραχαί σωματικῆς, αὐπνία, ἀνορεξία, κεφαλαλγία, σχανασμοί, ἐστὶν ὅτι αὐτὸ τοῦτο παρορμημα μετὰ διαταραχῶν τῆς θρέψεως διὰ τὸ μὲν νὰ ἐνταθῶσι μέχρι καὶ τοῦ θανάτου καὶ μαρasmus. Ἄλλοτε πάλιν ὑπὸ τῆς τοῦ παραληρηματικῶν ἀπορροῶν δύναται ὁ νοσταλγὼς νὰ καταλήπῃ θέσιν ἐπιτετατῆν ἢ καὶ νὰ λειποτακτήσῃ ἐκ τοῦ σώματος πάντῃ ἀνευθύνως. Ἡ θεραπεία κακῶ συνίσταται εἰς τὴν ὅσον ἐνεστέλει χυτέραν ἱκανοποίησιν τοῦ δεσπόζοντος πολύτως πόθου. [P.N.B.]

* **Νόστιμον**. Χωρίον τοῦ δήμου Κεντρικῆς πενήσιον τοῦ νέου γενοῦ Εὐρυτανίας, 217 κατ. (1896).

Νοστόκιον (Βοτ.). Γένος Κυανόκλων πρότυπον τῆς οἰκογενείας τῶν Νοκιδῶν, περιλαμβάνον εὐκὴ βλαστάνον ἐν ὑγροῖς τόποις καὶ ἐπὶ τῶν ὑπερβυθίων βράχων, χαρακτηριζόμενον δὲ ὑπὸ κυανῶν στρογγύλων κομβολογισειδῶς συνεισμένων καὶ πλεόντων ἐν οὐσίᾳ πηκτικῇ

των κυττάρων τούτων τινὰ καλού-
μεν κύστες εἰσὶ μείζονα, ἔχου-
σι πρωτοπλάσματος οὐσίαν τινὰ ρευ-
ματικὴν καὶ χρησιμεύουσιν εἰς
τὸ μεταξὺ δύο τοιούτων κυττά-
ματῶδες στέλεχος δύναται ν' ἀπο-
κατασκευασθῇ καὶ ν' ἀποτελεσθῇ βλάστην πρὸς γέ-
νους ὑψηλότερου φυταρίου. Ὀμοίως τῶν ζων-
ιτῶν τινὰ μεγεθύνονται, πληροῦν-
ται ἐπιτικῶν οὐσιῶν καὶ μεταβάλλονται
εἰς κύστεων, οὐχὶ ἐρῶς καλουμένων
ν, ἀντεχουσὶν εἰς τὴν ἀποξήρανσιν
καμένων, ὅταν εὐρεθῶσιν ἐν ὑγρᾷ αἰ-
σθησίν εἰς νέον νῆμα Νοτσέριου.

Νοτσέρα. 1) (Nocera de Pagani). Πό-
λις ἰταλ. ἐπαρχ. Σαλέρνου, ἔχουσα ὡς
τῷ 1901 κατ. 19,796. Πλησίον καὶ
Nocera superiore ("Ἀνω Ν.) μετὰ
κατ. — 2) Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχ.
Ἰλίας, μετὰ 7,545 κατ. (ὡς δῆμος) καὶ
ὁδῶν.

Νοττιγγχαμ (Nottingham). 1) Κομη-
τις Ἀγγλίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ.
7. — 2) Πρωτ. αὐτῆς, μετὰ 239,753
τῷ αὐτῷ ἔτει.

Νουζόν (Nouzon). Πόλις τοῦ γαλλ.
Ἀρδεννῶν, ἔχουσα 7,435 κατ., βιο-
αν σιδήρου καὶ ὀπλοποιίαν.

Νούκιος Νικάνδρος, ἢ Νούκ-
νούνητιος, Ἀνδρόνικος. Λόγιος Κερ-
κυραῖος περὶ τὰ μέσα τῆς 16ης
Ἀποδημίας ἐκ Κερκύρας περὶ τὸ
ἔτος Βενετίας εἰργάσθη αὐτοῦ ὡς ἀν-
εὐδὲς ἀργαίων ἑλληνικῶν χειρογρά-
των εἰς ἐκδόσιν ἑκκλησιαστικῶν βι-
βλίων. ὁ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ
ἰταλ. χειρογράφου, γεγραμμένα ὑπ' αὐ-
τοῦ ἐντολὴν τοῦ ἐν Βενετίᾳ Diego
do de Mendoza, πρεσβυτοῦ ἐν Βε-
νιῶν αὐτοκράτου Καρόλου Ε'. Μετὰ
εὐρεσιν τῆς τυπογραφίας, μειωθέντων
τῆς ἀντιγραφῆς πέρων του, προτε-
θεὶς τὸν Gerard Veltwick de Raven-
σπεν ἐπιστολισμένον ὑπὸ τοῦ Καρόλου
συνάψῃ συνθήκην ἀναγκῆς πρὸς
Βενετίαν, καὶ ἠκολούθησε τὸν διπλω-
ματικὸν εἰς Κωνσταντινουπόλιν καὶ
ἐν εἰς Γερμανίαν, Ὀλλανδίαν, Βελ-
γίαν ἵσως εἰς Ἀγγλίαν, ἀναλαβόντα
ἀποστολὴν ἐνταυθὲν εἰς Γαλλίαν
καὶ ἰταλίαν. Τὸ ταξίδιον τοῦτο ἀνα-
τὸς αἰκίως χάρις κατέστησε τὸν Νούκιον
ἐν δίοτι τὰς εἰς αὐτοῦ ἐντυπώσεις κα-
τένευσε εἰς ὁδοπορικὴν βιβλίον, ἀρχόμε-
νον Κωνσταντινουπόλεως, ὅπερ ὠνόμασε
ἡμίαιον, συγκείμενον ἐκ τριῶν βι-
βλίων. Δύναται δὲ νὰ θεωρηθῇ ὅτι
πρῶτος Ἑλλήν περιηγητὴς ἐστις ἡ-
μεῖς νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Ἀνατολὴν

γνώσει περὶ τῆς πολιτικῆς καὶ θρησκευτικῆς
καταστάσεως τῆς Δύσεως. Τα χειρογράφα
τῶν Ἀποδημιῶν τοῦ Ν., εὕρισκόμενα κατὰ
τμήματα ἤμιτελῆ ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις Βεδ-
λεουάν, Ἀμβρουσιανῇ, τοῦ Ἐσκαριαλ καὶ τῇ
τοῦ Τουρίνου, ἐγένοντο κατὰ μέρος ὑποκειμε-
νον ἐρευνῆς καὶ ἐκδόσεως παρὰ λογίων ἀλ-
λοδαπῶν καὶ Ἑλλήνων. Οὕτως ὁ J. A.
Cramer ἐξέδωκε τῷ 1841 τὸν β' λόγον τῶν
Ἀποδημιῶν περιέχοντα τὴν εἰς Ἀγγλίαν
περιήγησιν μετὰ μακρῶν προλεγομένων ὑπὸ
τὸν τίτλον The second book of the tra-
vels of Nicander Nucius of Coreyra. Ὁ
ἡμέτερος Ἀνδρ. Μουσταξοῦδης ἐδημοσίευ-
σεν ἐν Πανδώρα τ. 2' σελ. 154 κεφα-
λαῖα ἐκ τοῦ 1' λόγου. (Ἐξεδόθη καὶ ἰδιαι-
τέρως τῷ 1872 ὑπὸ τοῦ Mich. Μουσταξοῦ-
δου ἐν ταῖς ἱστορικαῖς καὶ εἰδικαῖς ἀναλέ-
κταις). Ὁ αὐτὸς Ἀνδρ. Μουσταξοῦδης ἐξέ-
δωκε τὸ 1865 ἐκ τοῦ ἀμβρουσιανοῦ κωδ.
τα κεφάλ. 27-πρὸς τοῦ λόγου 1', περιέ-
χοντα τὴν ἐξιστορήσιν τῆς ἐν ἔτει 1537
πολιορκίας τῆς Κερκύρας. Ὁ Franc. Eys-
senhardt ἐπ' ἰσῆς ἐκ τοῦ αὐτοῦ κωδικοῦ ἐ-
δημοσίευσε τεμάρχια (Nicandri Nucii frag-
mentum 1882) συμπληρῶν τὰ παραλειφθέν-
τα ὑπὸ Cramer. Περὶ τῶν χειρογράφων τοῦ
N. ἐδημοσίευσεν ἐν Πανδώρα τ. 7. σ. 140
ἱκανὰ καὶ ὁ Παναγιώτης Χιωτῆς.

Βιογραφία τοῦ Νικάνδρου Νουκίου ἔγρα-
ψαν πλὴν τοῦ Cramer καὶ Μουσταξοῦδου οἱ
K. Σάβας (Nesael. Philol. σ. 155) καὶ Αἰμ.
Logrand, Bibliog. hellen. τῆς 16ης καὶ
17ης ἐκατ. τόμ. Α' σελ. 241.

Ὁ Ν. ἐδημοσίευσεν ἐν Βενετίᾳ τῷ 1545
«Τυπικὸν καὶ τὰ ἀπορρήτα» καὶ μεταφρά-
σιν τῶν «Ἀσωπειῶν μύθων». Ἀγωνιστὸν
πότε καὶ ποῦ ὁ Νούκιος ἀπέβισε. [A.M.]

Νουμέα (Numea, Noumea) ἢ Port
de France). Πρωτ. τῆς γαλλ. πολιτικῆς
ἀποικίας Νέας Καληδονίας, ἔχουσα 6,928
κατ. (1898). Τὸ ἐκεῖ ἐμπόριον ἐκτελεῖται
ὑπὸ Ἀγγλῶν.

Νουμεζιτῆς ἢ Γαρνιερίτης (Ἰο-
ρυκτ.). «Εὐδρον πυριτικὸν νικέλιον μετὰ
μαγνησίον ἀποτελεῖν σπουδαιότατον μεταλ-
λευμα νικελίου, συγκείμενον ἐκ 35—50%
πυριτίου, 10—15% ὀξειδίου νικελίου,
2—3% μαγνητίου καὶ 5—23% ὕδα-
τος μετὰ ἐλαχίστων προσετήτων ἀργιλίου
καὶ ὀξειδίου σιδήρου. Εἶναι σῶμα αμορφον,
εὐθρυπτον, λιπαρῶς στίλβον, ἔχον θραύ-
σιν κογχυσθεῖ, χροῶμα ποικίλλον μεταξὺ
μυκηνοπρασίνου καὶ λευκοπρασίνου, εἰδ.
βάρος 2, 3 ἕως 2, 8.

Νουμεριανός (Μάρκος Αὐρήλιος)
Υἱὸς τοῦ αὐτοκράτορος Καρού, ἀνεκρύ-
χθη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς τοῦ Αὐ-
γουστοῦ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Καρίνου.

Συνθηκολογήσας μετὰ τῶν Περσῶν, καθ' ὃν εἶχαν ἐκστρατεύσει ὁ Κάρος, ἐπέστρεψε μετὰ τοῦ στρατεύματός του, ἀλλὰ καθ' ὅδον ἐρο-νεύθη ὑπὸ τοῦ πενθεροῦ του Ἀρρίου Ἀπρου, διεδέχθη δ' αὐτὸν ὁ ἀρχηγὸς τῶν σωματοφυλάκων Διοκλήης, ἦτοι ὁ ἐνδοξὸς αὐτοκράτωρ Διοκλητιανός.

* **Νοῦμύνστερ** (Neumünster). Πόλις τῆς πρῶσ. Σλεσβίχης, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 27,335.

* **Νοῦνητον**, ὀρθῶς Νονήτον (Nuneaton). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητίας Βάρρικ, ἔχουσα μετὰ τοῦ Τσίλδεμς Κότον (Chilvers Coton) κατ. 24,995.

* **Νοῦνκίρχεν** (Neunkirchen). 1) Πόλις τῆς Κάτω Αὐστρίας, μετὰ 10,831 κατ. — 2) Κοινοπολις τοῦ πρῶσ. νομοῦ Τρεβίρων, μετὰ 27,684 κατ. τῷ 1900.

Νοῦπη ἢ Νόπη. Νιγηρικὸν κράτος τῆς ΒΔ Ἀφρικῆς, καίμενον ἐκατέρωθεν τοῦ Νίγηρος. ἔχει πληθυσμὸν περ. 1 1/2 ἑκατομ. κατ. καὶ πρωτεύουσιν τὴν Βίδαν. Οἱ κάτ. ἀσχολοῦνται κυρίως εἰς ὑφαντικὴν καὶ κεραμοποιίαν. Τῷ 1897 ἐκυρίευσαν τὴν Βίδαν οἱ Ἀγγλοὶ καὶ κατέχουσιν ἔκτοτε τὸ Αὐτ. τμήμα, ἐνῶ τὸ Ἀνατολ. διοικεῖται ὑπὸ Ἰθαγενεῶς ἡγεμόνος ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν αὐτῶν.

* **Νούς** (Neuss). Πόλις τοῦ πρῶσ. νομοῦ Δύσσελδερ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 28,472.

* **Νουζ.** Χωρίον τοῦ δήμου Λαμπείας (Ἠλείας), ἔχον 257 κατ. (1896).

* **Νούσαλτς** (Neusalz). Πόλις τοῦ πρῶσ. νομοῦ Δίλνιτς, μετὰ 12,580 κατ. τῷ 1900.

* **Νούσατς** (Neusatz, μαγυαρ. Ujvidék). Πόλις ἐν τῷ οὐγγρ. κομητάτῳ Βάτς-Βόζρογ, ἔχουσα 29,296 κατ. τῷ 1900.

* **Νούστατ** (Neustadt). 1) Ν. πρὸς τῷ Hardt, πόλις τοῦ βασιρικοῦ Παλατινάτου, μετὰ 17,795 κατ. — 2) Πόλις τοῦ πρῶσ. νομοῦ Δαντσίχης, ἔχουσα 6,720 κατ. — 3) Πόλις τοῦ πρῶσ. νομοῦ Ὀππελν, μετὰ 20,139 κατ. — 4) Ν. ἐπὶ τοῦ Ὀρλα, πόλις τοῦ μεγάλουδουκάτου Σαξονίας Βάιμαρ, ἔχουσα 6,522 κατ. τῷ 1900.

* **Νούτρα** (Neutra, μαγυαρ. Nyitra). 1) Κοιμητήριον τῆς Οὐγγαρίας, ἔχον ἐμβ. 5,511 τγμ. καὶ 428,296 κατ. — 2) Πρωτ. αὐτοῦ, μετὰ 15,169 κατ. τῷ 1900.

* **Νούτσουμδρος.** Χωρίον τοῦ δήμου Βωμέας (Δωρίδας), ἔχον 490 κατ. (1896).

* **Νούχάουζελ** (Neuhäusel). Πόλις ἐν τῷ οὐγγρικῷ κομητάτῳ Νούτρα, ἔχουσα 13,385 κατ. τῷ 1900.

Νοχλά. Χωρίον τοῦ δήμου Κολυμπαρίου τῆς ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 274 κατ. (1900).

* **Νταμπακλή.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαρσάλων ἐν τῷ νέῳ νομῷ Μαγνησίας, ἔχον 288 κατ. (1896).

* **Νταουτζά.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀλμυροῦ ἐν τῷ νέῳ νομῷ Μαγνησίας, ἔχον 119 κατ. (1896).

* **Νταούτη.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Καρδίτσας, ἔχον 334 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Μεθώνης (Πολίης), ἔχον 154 κατ. — 3) Χωρ. τοῦ δήμου Βουπρασιῶν (Ἠλείας), ἔχον 106 κατ. (1896).

Νταράτσος. Χωρίον τοῦ δήμου Περιβολίων τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 401 κατ. (1900).

* **Ντελή-Βελί.** Χωρίον τοῦ δήμου Καλλιφωνίου τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτσας, ἔχον 141 κατ. (1896).

Ντεντέ-Ἀγάτς (Δεδέ-Ἀγάτς). Πρωτεύουσα τῆς ὁμωνύμου διοικήσεως (σαντζακίου) τοῦ βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως. Συνδέεται διὰ κλάδου τῶν ἀνατολικῶν σιδηροδρόμων μετὰ τῆς Ἀδριανουπόλεως, πρὶν τῶν δὲ ἐτῶν συνεδέθη καὶ μετὰ τῆς Θεσσαλονίκης διὰ τῆς νεαρῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, ἣς εἰς ἀνήκουσα εἰς γαλλοβουλγαρικὴν ἐταιρείαν, ἀπὸ Θεσσαλονίκης διὰ Σερρών, Δράμας, Σάνθης κλπ. καταλήγει εἰς Ν. Ἀ. ἔχει περὶ τὰς 5,000 κατ., ὧν οἱ πλείστοι Ἑλλήνες συντηροῦντες ἀστικήν σχολήν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον.

Ντερές. Χωρίον τοῦ δήμου Πύργου Ἠγλινέρου τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 139 κατ. (1900).

Ντερές Ἀγούστου. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀλυκιανοῦ τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 175 κατ. (1900).

Ντιμέρη. Χωρίον τοῦ δήμου Τεγέας (Μαντινείας), ἔχον 181 κατ. (1896).

Ντοδρός. Χωρίον τοῦ δήμου Κεθωνίων (Τρικυλλίων), ἔχον 182 κατ. (1896).

* **Ντομῆτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Κάτω Λεβαθεῶς (Κραναίας), ἔχον 242 κατ. (1896).

Ντόριζα. Χωρίον τοῦ δήμου Βαλτετσίου (Μαντινείας), ἔχον 378 κατ. (1896).

* **Ντουσαρνάδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Τυρνάβου, ἔχον 154 κατ. (1896).

Ντρέδες. Ἡ λέξις εἶναι ἀλβανικὴ σημαίνουσα τὴν ὀρθὴν καὶ καθαρὴν τὴν καρδίαν, εἴτα δὲ τὸν γενναῖον καὶ ἀνδρείον. Οὕτω ἐκλήθησαν κατὰ τὸν Ἀγῶνα οἱ κατόικοι τῆς ἐπαρχίας Ἀρκαδίας, τῆς Κυπαρισσίας δηλονότι, καὶ ἰδίως οἱ κατοικοῦντες ἐν τῶν τμημάτων αὐτῆς, τῷ Σουλτοχωρίῳ. Κατὰ τὴν παράδοσιν πρῶτος ὠνομάσθη Ντρές ὁ Ἰωάννης Μίλιος, ὁ γενναῖος Σουλτοχωρίτης ἀρματοῦλός ἐστις

ήλεσε καὶ ἐν Ἑπτανήσῳ ἐν ῥωσικῇ, γερμανικῇ καὶ ἀγγλικῇ ὑπηρεσίᾳ, ἀπὸ τοῦ-
δε ἔλαβε διάδοσιν τὸ ὄνομα. — Πρὸς
τοῦ Α. Βέη Δημόδω ἀσματα Φινγκλίας,
28 κ.έ.

Ντρεσταινᾶ. Χωρίον τοῦ δήμου Πα-
νίου, ἔχον 148 κατ. (1896).

Νυάγγβε (Njangwe, Nyangwe). Σπου-
δαίον ἐμπορεῖον ἀραβικὸν ἐν τῷ κρά-
τει τοῦ Κόγγου. ὑπὲρ Β πλάτος 4° 15' καὶ
ἄκρος 26° 20', ἐπὶ τοῦ ἁνω ροῦ τοῦ
γού.

Νυασσαλάνδη. Χώρα τῆς Ἀφρικῆς,
τοῦ 1893 ἐπισήμως καλουμένην Bri-
Central-Africa-Protectorate (Ἡ ὑπὸ
ἀγγλ. προστασίαν Κεντρώα Ἀφρικῇ).
αἱ περὶ τὴν λίμνην Νυάσσαν καὶ κατα-
βάλλει ἐμβ. 109,337 τγμ. μετὰ 90 χιλ.
Πρωτ. αὐτῆς εἶναι ἡ Βλαντύρη.

Νυιρέδραζα (Nyiregyhaza). Πόλις
ὑγγρ. κομητᾶτος Σάβολτς, μετὰ 33,088
(1900).

Νυκτάλια. Βλ. Διόνυσος ἐν τόμῳ Γ'
581.

Νυκτερίζ θαλασσία. Βλ. Μάλθη.
Νύκτια ἡ νυκτινέμα ἀρπακτικ-
Βλ. Στριγίλοι.

Νυκτικήθυς ὁ βραδυπούς. Βλ.
581.

Νυκτελύνη, Noctiluca (Zool.). Γέ-
νη πρωτοζώων ἐκ τῆς ἐμάδος τῶν Μα-
κροφύτων Ἑγγυματινῶν, αποτελεσν ἰδιάν
τάξιν τὴν τῶν Μεγακυστιδῶν ἢ Κυ-
αστιγιωτῶν. Σῶμα σφαιρικόν, διαμέ-
1,5 ὑποχ., μετὰ αὐλακὸς κατὰ τὴν
τῆτα αὐτοῦ, φερούσης τὸ στόμα ἢ κυ-
τωμα καὶ παρ' αὐτῷ τὸ μαστίγιον
λείστον τῆς κοιλότητος τοῦ σώματος
χεταὶ ὑπὸ λεπτοτάτου δικτύου πρω-
ασματικοῦ, οὗ πᾶσαι αἱ βροχίδες εἶναι
νερωμέναι ὑγροῦ ὑαλώδους τὴν ἔμφα-
μικρὸν δὲ μέρος τοῦ σφαιρικοῦ σώμα-
παρα τὸ στόμα κατέχεται ὑπὸ μάλῃς
τοπλάσματος περικλείοντος τὸν πυρή-
Τὰ ζωῖα ταῦτα ἀναπαραγόμενα διὰ
έσεως ἢ βλαστήσεως σποριογόνου ἐ-
εἰ δάιταν θαλασσίαν, ἀφθονοῦσιν ἐν ὅ-
αἱ τοῖς θαλάσσιαις, κατὰ τὰς θερμὰς
καὶ θελλώδεις νύκτας συσσωρεύονται
καὶ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, ἥτις
εἶναι οὕτω γαλακτόχρους σχεδόν, συ-
ὅμως ἐναιωροῦνται ἐν τῷ κατ' ἐπι-
στρώματι τοῦ θαλασίου ὕδατος καὶ
γίνονται τὸν φώσφορισμὸν τῶν κυμάτων.
Φώσφορισμός).

Νυλανδέρειον ἢ διὰ βισμού-
αντιδραστήριον καλεῖται διὰ

λυμα 2 γρ. ὑπονιτρικῷ βισμούθιου μετὰ 4
γρ. τρυγικοῦ νατριοκαλίου ἐν 100 κυβ.
ὕδατος προστιθεμένων καὶ 10 γρ.
καυστικοῦ νατριοξειδίου. Τὸ διάλυμα τοῦτο
χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ εὐροχημείᾳ πρὸς ἀ-
νακάλυψιν τοῦ ἐν τοῖς οὖροις ὑπάρχοντος
σάκχαρου κατὰ τὸν διαβήτην. Ζέονται 10
κυβ. ὕδατος οὔρου, μεθ' ἑνὸς κυβ. ὕδατος βι-
σμούθικοῦ αντιδραστηρίου, καὶ ἂν μὲν πε-
ριέχεται σάκχαρον, προδίδεται ὑπὸ τοῦ σγη-
ματισμένου φαιομέλανος ἰζήματος ἐκ τοῦ
ἀναχθέντος βισμούθιου, ἂν δὲ μή, τὰ οὖρα
παραμένουσιν ἀνευ ἰζήματος. [P.N.B.]

* **Νυλάνδη** (Nyland). Πόλις τῆς Φιλ-
λανδίας, ἔχουσα 289,026 κατ. τῷ 1899.

* **Νύμφαι.** Κώμη τοῦ δήμου Ἀκρολο-
ριτῶν (Κερκύρας), ἔχουσα 1,026 κ. (1896).

* **Νυμφασίας** τῆς πόλεως τῆς ἐπαρχίας
Γορτυνίας. Ἔχει 2,790 κατ. (1896).

Νύμφης ὁ Ἡρακλεώτης, ἱστορικός.
Ἐγεννήθη ἐν τῇ ἐν Πόντῳ Ἡρακλείᾳ ἐκ
πατρὸς Ξεναγόρου καὶ ἦτο συγγενὴς τοῦ
τυράννου τῆς Ἡρακλείας Κλεάρχου (365
— 354), πρὸς ἐν οὗ ἦτον διέκειτο δυσμε-
νῶς. δι' ὃ καὶ ἐξωρίσθη. Ὅτε δὲ μετὰ τὴν
ὑπὸ τοῦ Σελεύκου ἦταν τοῦ Λυσιστράτου
(τῷ 281 π. Χ.) αἱ Ἡρακλεῶται ἀνέλαβον
τὴν αὐτῶν ἐλευθερίαν, ἐπανήλθε καὶ ὁ Ν.
εἰς τὴν πατρίδα, ἣν καὶ ἐσωσεν ἀπὸ τῆς ἐπι-
δρομῆς τῶν Γαλατῶν (τῷ 240 π. Χ.) δια-
πρεσβευσάμενος ὡς κορυφαῖος πρὸς αὐτοὺς
καὶ διὰ πολλοῦ χρυσοῦ πείσας ν' ἀπέλ-
θωσι. Ὁ Ν., οὕτως συγγὴ γίνεται μνεία
παρα τοῖς ἀρχαίοις, συνέγραψεν «Ἱστορίαν
Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου, τῶν διδογῶν
καὶ τῶν ἐπιγόνων», συνισταμένην ἐξ 24 βι-
βλίων, καὶ συνέθετο τὰ γεωγραφικὰ ἔρ-
γον «Περὶ πλοῦς Ἀσίας». Ἀποσπάσματα
τῶν ἔργων αὐτοῦ εὐρηγται ἐκδεδομένα ὑπὸ
C. Müller (Hist. Graec. frag. τ. Γ' σ.
12—16). [Γρ. Σ. 1.]

* **Νυρεμβέργη** (Nürnberg). Πόλις τοῦ
βουαρ. νομοῦ Μέρης Φραγκωνίας, ἔχουσα
τῷ 1900 κατ. 261,081. ἐνωθέντων μετὰ αὐ-
τῆς πολλῶν προαστείων.

* **Νύφη.** 1) Δύο χωρία τοῦ δήμου Τευ-
θρώνης (Γυθείου), ὧν τὸ μὲν Ἐξω Ν.
ἔχει 374, τὸ δὲ Μέσα Ν. 122 κατ. — 2)
Χωρίον τοῦ δήμου Θηνίᾳς (Πάλλης), ἔχον
268 κατ. (1896).

Νωδαίν (Charles Naudin). Φυτολόγος
περιώνυμος τῆς Γαλλίας, γεννηθεὶς τῷ
1815 Autun, μέχρι τοῦ 1872 καθηγητῆς
ἐν τῷ Μουσείῳ τῶν Παρισίων, εἶτα δὲ διευ-
θυντῆς τοῦ ἐν τῇ Villa Thuret εἰς Annibes
ἀνωτέρου φυσιοδικικοῦ ἰδρύματος, ὅπου καὶ
ἀπέθ. τῷ 1893. Τὰ σπουδαιότερα ἔργα αὐ-
τοῦ εἶναι αἱ μονογραφίαι τῶν Μελαστο-

ματωδῶν καὶ τῶν Κολοκυνθωδῶν. [Θ.Χ.]

Νῶε θερμοηλεκτρικὴ στήλη. Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Νῶμ (Nome). Ἀκρωτήριον τῆς Ἀλάσκας, κέντρον ἐκτάσεων χρυσοφόρων, ἐνθα ἰδρῦθη τῷ 1899 καὶ νέα ὁμώνυμος πόλις.

* **Νωνάκριδος** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων. ἔχει 1,827 κατ. (1896).

Νώνιος Μάρκελλος (Nonius Marcellus). Ἐγραψε κατὰ τὸν Γ' μ. Χ. αἰῶνα ἔργον λατινικόν, ἐπιγραφόμενον De compendiosa doctrina, ἐν μέρει κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειρὰν τῶν ἁρθρων. Σφίζονται ἐν αὐτῷ πολλὰ ἀποσπάσματα τῆς λατινικῆς φιλοσοφίας. Νεώτεροι ἐκδ. ὑπὸ L. Müller (Λιψ. 1888—89) καὶ Onions ('Οξφ. 1895).

Νῶρα. 1) Ἀρχαία πόλις τῆς Σαρδοῦς οἰκισθεῖσα κατὰ Πausανίαν ὑπὸ τῶν Ἰβήρων διαβάντων εἰς τὴν νῆσον καὶ ὀνομασθεῖσα ἀπὸ τοῦ ἡγεμόνος τοῦ στόλου αὐτῶν Νῶρικος.

— 2) Νῶρα ἢ Νηροασσός. Φρούριον ὀχυρὸν κείμενον ἐν τοῖς μεθορίαις τῆς Λυκαονίας καὶ Καππαδοκίας καὶ πλησίον τῶν Μαζάκων, γενόμενον δὲ διάσημον διὰ τὴν ἐν αὐτῷ πολιορκίαν τοῦ Καρδιανοῦ Εὐμένους ὑπὸ τοῦ Ἀντιγόνου διαρκέσασαν ἐπὶ ὅλον χειμῶνα (320—319 π. Χ.) καὶ λήξασαν διὰ τῆς ἐξόδου τοῦ Εὐμένους. Ἐπὶ Στράβωνος τὰ Ν. ὑπῆρξαν χρηματοφυλάκιον τοῦ Σισίνου τοῦ ἐπιτεθέντος κατὰ τῆς ἀρχῆς τῶν Καππαδοκῶν. [Γρ.Σ.Ι.]

Νωτονήκτης (Ζωολ.). Γένος ὕδροκόρεων πρότυπον τῆς οἰκογενείας τῶν Νω-

τονηκτιδῶν, περιλαμβάνον ἔντομα νηκτικὰ ἔχοντα κεφαλὴν μεγάλην, κάθετον, βλέπουσαν πρὸς τὴν ῥαχιν, ῥύγχος ἐλεύθερον, κωνικόν, τέτραθρον, κοίλιαν φέρουσαν τρίγαν συγκρατούσας ποσότητα ἀτμοσφαιρικοῦ αἵρος πρὸς ἀναπνεῖν ἀνανευμένου καθ' ἐκαστὴν ἀνάδυσιν τοῦ ἐντόμου μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος. Τὸ ὄνομα τῶν ἐντόμων τούτων δηλοῖ τὴν ιδιότητα αὐτῶν τοῦ νήχεσθαι ἐν τῷ ὕδατι ὑπτιῶς ἢ ἐπὶ τῶν γῶτων. Εἶναι σαρκοφάγα, προξενοῦσι δὲ μεγάλας καταστροφὰς ἐν ἰχθυοτροφείαις κατατρώγοντα τὰ μήπω ἐκκολαφθέντα ὡς τῶν ἰχθύων καὶ δάκνουσιν ὀδυνηρῶς.

Νωτοχορδῇ ἦτο νωτιαία χορδὴ καλεῖται ἐν τῇ Γενικῇ Ἐμβρυολογίᾳ καὶ ἐν τῇ Συγκριτικῇ Ἀνατομικῇ ὅργανον τι ἐν σχήματι χορδῆς, ἀποτελούμενον ἐκ κυτταρινῶν στοιχείων, ἐκτεινόμενον ὑπερθεῖν τοῦ πεπτικοῦ σωλήνος καὶ κάτωθεν τοῦ νωτιαίου μυελοῦ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέχρι τοῦ ἑτέρου ἄκρου τοῦ σώματος καὶ χαρακτηρίζον τὰ ἀρχέγονα Σπονδυλωτά. Γενικῶς ὁ σκελετὸς τῶν Σπονδυλωτῶν καταβολὴν αὐτοῦ ἔχει τὴν νωτιαίαν χορδὴν, ἥτις ἀνευρίσκεται καὶ ἐν τοῖς Χιτωνόφοροις καὶ ἐν τῷ Ἀμφιόξῳ (πρὸς Χορδωτά). Παρὰ τοῖς Σπονδυλωτοῖς ἢ Ν. ἐμφανίζεται ἀπὸ τῶν πρώτων σταδίων τῆς ἀναπτύξεως, βαθμηδὸν δὲ διὰ τῆς πλάσεως περὶ αὐτῆς τῶν σπονδύλων ἐπέρχεται συμπίεσις καὶ τελεία ἐξοφάνισις παρὰ τοῖς Θηλαστικοῖς, τοῖς Πτηνοῖς καὶ τοῖς Ἑρπετοῖς ἐν τελείᾳ ἀναπτύξει αὐτῶν, παραμένει δὲ παρὰ τοῖς κατωτέροις ἑρπετοῖς, παρὰ τοῖς βοτρυχοῖς καὶ παρ' ἅπασιν τοῖς ἰχθύσιν. [P.N.B.]

Ξαθάταις. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀκρο-
λεϊτῶν (Κερκύρας), ἔχον 276 κατ. (1896).

Ξάνθη (ἐπὶ Βυζαντινῶν Ξάνθεια, τουρκ.
Ἰκίμεσε). Μεσόγειος πόλις τῆς Θράκης. κει-
μένη πρὸς Ν τοῦ Ἀρδα, ὑπὸ τοὺς πρόπο-
δας τῆς Ροδόπης καὶ ΝΔ τῆς Ἀδριανου-
πόλεως. Οὗσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγο-
μένης τῇ δικιχάσει Γαζιμουλταζίνης καὶ
τῇ νομαρχίᾳ Ἀδριανουπόλεως καὶ ἔδρα
μητροπολίτου, ἔχει 10,000 κατ. Ἑλλήνας
συντηροῦντας ἡμιγυμνάσιον, ἀστικὴν σχο-
λὴν, παρθεναγωγεῖον κλ. καὶ Ὀθωμανούς.
Κειμένη δ' ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμ-
μῆς Δεδε-Ἀγάτς-Θεσσαλονίκης καὶ ἔχουσα
ὡς ἐπίνειον τὸ ἐπὶ τοῦ Αἰγαίου πελάγους
Πορτο-Λάγος ἐξάγει ἐξαίρετον καπνόν. Ἡ
Ξ. ἐπὶ Λέοντος Σ' τοῦ Σοφοῦ (886—911)
ἦτο ἔδρα ἐπισκοπῆς ὑπαγομένης τῷ μη-
τροπολίτῃ Τραϊανουπόλεως καὶ προδιθα-
νείσης βραδύτερον εἰς μητρόπολιν. Κατὰ
δὲ τὸν ΙΓ' αἰῶνα κατελήφθη ὑπὸ τοῦ ἡγε-
μόνος τῆς Θεσσαλονίκης Θεοδώρου Δούκα
ἀμα τῇ αναγορεύσει αὐτοῦ ὡς αὐτοκρά-
τορος. [Γρ.Σ.Ι.]

Ξανθιάνικα. Χωρίον τοῦ δήμου Λεύκ-
ου (Οἰτύλου), ἔχον 131 κατ. (1896).

Ξανθολευκίται. Βλ. Λευκίται.

Ξανθόπουλος Κωνσταντῖνος.
Λόγιος ἀνὴρ, ἰδίᾳ διακριθεὶς ἐν τοῖς ἐκπαι-
δευτικαῖς γεννηθεὶς τῷ 1815 ἐν Τραπε-
ζοῦντι. Φοιτήσας κατ' ἀρχὰς ἐν τῷ αὐτόθι
ἐκπαιδευτηρίῳ, ἐστάλη ὑπερὸν τῷ 1840
ὑπὸ τῆς κοινότητος τῆς πόλεως Τραπεζοῦν-
τος εἰς Ἀθήνας, ὅπως ἀκολουθήσῃ ἀνώτερα
μαθήματα, μεθ' ὃ τῷ 1844 ἐπανακάμψας
εἰς τὴν γενέτειραν ἀνέλαβε τὴν διευθύνειν
τῶν προπαιδευτηρίων. Μετὰ ἔξ ἔτη μετέβη
εἰς Γερμανίαν, ὅπως ἀσχοληθῇ ἰδίᾳ περὶ τὰ
παιδαγωγικά, καὶ εἰτα τῷ 1852 ἐπανα-
κάμψας εἰς Τραπεζοῦντα ἐδίδαξεν ἀλλη-
λεπιδόχως ἐν τῇ πατρίδι, ἐν τῇ ἐμπο-
ρικῇ σχολῇ τῆς Χάλκης, ἐν Ἀθήναις,
ἐνθα ἐξεδίδε μετ' ἄλλων τὸν «Φιλίστορα»,
καὶ ἀπὸ τοῦ 1861—1876 εὐδοχιμώτατα ἐν
τῇ Εὐαγγελικῇ σχολῇ τῆς Σμύρνης ὡς
διευθυντής διετελέσας δὲ τοιοῦτος καὶ ἐν
Χάλκῃ ὑπερὸν καὶ ἐν Τραπεζοῦντι. Με-

ταβάς τῷ 1887 εἰς Ἀθήνας ἐγκατέστη αὐ-
τόθι ὀριστικῶς διδάσκων καὶ ἐν τῷ Ἀρσα-
κείῳ, μετὰ τινα δὲ ἔτη ἀπέθανε τῷ 1890.
Συγγράματα αὐτοῦ εἰσι τὰ ἑξῆς : Ἱστορία
Ἑλληνικῆ τρίτομος κατὰ βιογραφίας ἐκτε-
θειμένη, ἀνατυπωθεῖσα πολλάκις ἐν Σμύρνῃ.
Ἱστορία Ἑλλήν. χάριν τῶν πολλῶν (Σμύρ-
νῃ 1863). Χρονολογία τῆς ἀρχαίας ἱστο-
ρίας (Ἀθήνῃσι 1857). Κρυγέρου τὸ μικρὸν
συντακτικὸν τῆς Ἀττ. γλώσσης (αὐτ. 1858).
Ἑλληνικὴ Χρηστομάθεια 3 τομ. (αὐτ. 1859).
Δισχόλου Προμηθέως θεσμώτης, παράφρα-
σις ἑμμετρος μετὰ σημειώσεων καὶ εἰσα-
γωγῆς (αὐτ. 1858). Παιδαγ. Διδασκαλία
(ἐν Κων/πόλει 1854). Συναπτικὴ κατὰ-
στασις περὶ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων (1880).
Περὶ διδασκαλίας τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης,
πίνημα βραδευθεν καὶ ὑπὸ τοῦ Συλλ. πρὸς
διάδοσιν τῶν Ἑλλ. γραμμ. καὶ ἐκδοθὲν
τῷ 1875. Περὶ τῆς πρώτης καὶ μέσης ἐκ-
παιδεύσεως καὶ περὶ ἀνατροφῆς καὶ ἐκπαι-
δεύσεως τῶν κορασίων (1873). [Ε.Ο.Κ.]

Ξάνθος (τανῦν τουρ. Ἀκ-τσάι=λευ-
κὸς ποταμὸς ἢ Σενέ). Ποταμὸς τῆς Λυκίας
πηγάζων ἐκ τῶν ὑψηλῶν ὄρεσων τῆς
Κιθωράτιδος χώρας ἐπὶ τοῦ ὄρους Κράγου
(Ἀκ-δάγ, λευκοῦ ὄρους) καὶ μετὰ πολλοὺς
ἐλιγμούς ἐκβάλλων εἰς τὴν Μεσόνειον με-
ταξὺ τῶν ἑπτὰ ἀκρωτηρίων (Σέττε κἀβι) καὶ
τοῦ ὄρους Φοινικοῦντος (βλ. λ.) καλουμέ-
νου τανῦν Καλαμάκι. Ὁ ἱστορικὸς οὗτος
ποταμὸς ἀρδεύει εὐρεῖαν πεδιάδα ἐκτεينو-
μένην ἀπὸ τῆς ΝΔ κλιτύος τοῦ ὄρους Μασ-
σικίου μέχρι τῆς θαλάσσης. Ἡ πεδιάς
αὕτη οὕσα ἡ μόνη ἀξία λόγου ἐν Λυκίᾳ εἶ-
ναι ἀναμφισβήτως ἡ αὕτη πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ
Ὁμήρου μνημονευόμενον (Ἰλιάδ. Ζ, 200)
Ἀλκίον πεδίον, εἰς δ' ἡ Λητώ θελοῦσα
να διαφύγῃ τὴν ληλοτυπίαν τῆς Ἥρας κα-
τέφυγε καὶ ἐν αὐτῇ ἐγέννησε κατὰ τινὰς μὲν
τὸν Ἀπόλλωνα μόνον, κατ' ἄλλους δὲ μετ'
αὐτοῦ καὶ τὴν Ἀρτέμιδα· τὰ δίδυμα ταῦτα
τέκνα ἔλουσεν ἡ Λητώ εἰς τὰ ὕδατα τοῦ
«δινῆεντος Ξάνθου». [Γρ.Σ.Ι.]

Ξάστερο ἢ Ἐξάστερον. Κωμόπολις
παράλιος τῆς Θράκης, κειμένη πρὸς Δ τῆς
Καλλικρατείας (βλ. λ. ἐν τέλει τοῦ Συμ-

πληρώματος). Έχει 3,500 κατ. άπαντας Έλληνες, ασχολούμενους περί την γεωργίαν και ναυτιλίαν και συντηρούντας έξατάξιον άστικήν σχολήν, παρθεναγωγείον, νηπιαγωγείον και δύο μονάς. Το Ξ. υπάγεται υπό την υποδιοίκησιν Σηλυβρίας και την διοίκησιν Μετρών, έκκλησιαστικώς δ' αϊ κάτοικοι αύτου έξαρτώνται έκ του Μετρών και Άθύρων έπισκόπου του Ήρακλείας. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Ξεδοξος**. Χωρίον του δήμου Καστελλίου της επαρχίας Πεδιάδος (Ήρακλείου) της Κρήτης, έχον 534 κατ. (1896).

Ξένη (άγία). Αυτή Ρωμαία εσσα το γένος και Ευσέβια καλουμένη ήλθε νεαρά έτι εις Μύλασα της Καρίας, ότε έπισκόπενεν αύτων ο Κυρίλλος, έτιμήθη δε διαφερόντως υπό του διαδόχου αύτου Παύλου, όστις ως έκ Ουμάτος έμαθεν ότι ή άγία Ξ. είχε τελευτήσει έν τη μονή αύτης μίαν ώραν άπεχούση της πόλεως. Η άγία Ξ. απέθανε περί τά μέσα του Ε' αιώνος. Η μνήμη αύτης, ήτις μέχρι του νυν θεωρείται προστάτις των Μυλάων, εορτάζεται τη 24 Ιανουαρίου, ο δε βυζαντινός ναός, έν ω διατίθειεν, αντικατεστάθη υπό του τουρμπέ (μαυσωλείου) του Σεϊν-κιοζ. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Ξενές**. Χωρίον του δήμου Βουπρασίας (Ήλείας), έχον 229 κατ. (1896).

* **Ξενάκος**. Χωρίον του δήμου Παναγιάς της επαρχίας Πεδιάδος (Ήρακλείου) της Κρήτης, έχον 230 κατ. (1896).

Ξενιάς μοναί. Δύο μοναί κείμεναι έν ταίς κλιτύσι της Όθρυος έν τη επαρχία Αλμυρού, ών ή μιν αρχαιοτέρα τιμωμένη επ' όνόματι της Θεοτόκου και φέρουσα το όνομα Παναγία Κτισίωτισσα Ιερόθη κατά τους μοναχούς περί τά μέσα του Ε' αιώνος επί Θεοδοσίου του μικρού, κατεστράφη είτα κατά την φραγκοκρατίαν υπό του καρδινάλιου Πελαγίου, ανιδρύθη δε πάλιν κατά τον ΙΣ' αιώνα και από 40 ήζον έτών εγκατελείβθη υπό των μοναχών έγκατασταθέντων επί τω λόγω της ληστείας εις την κάτω μονήν και έν τη αμαθεία αύτων καταστρεψάντων τα χειρόγραφα της μονής, ών ελάχιστα έσώθησαν. Η δε έτέρα μονή Ξ. τιμωμένη επ' όνόματι του Αγίου Νικολάου είναι νεωτέρας κατασκευής, διότι ή αρχαιοτέρα αύτης χρονολογία είναι τό έτος 1690, κατοικείται δε νυν υπό 15 μοναχών. Περιγραφήν άμφιτέρων των μονών εδημοσίευσεν ο Ν. Γιαννόπουλος έν τω Δελτίω της Ιστορικής και Έθνολογικής Έταιρείας (τόμος Δ') και έν ιδίω τεύχει (Άθην. 1896).

Ξενοδόχος (Βοτ.). Γένος μικροσκοπικών Μυκήτων μετά σπορίον ωσειδών όρ-

φνών, ένίοτε έν σχήματι κομβολογίου διαπλασσομένων. Δύο είδη αύτου προκαλοει την έρυθράν σήψιν ή σάθρωσιν του ξύλου της δρυός και των Κωνοφόρων και νοσον τινά μυκητικήν του σκορδού.

Ξένον (Χημ.). Νέον άερώδες στοιχείον άνευρεθεν έν τω άτμοσφαιρικό αέρι υπό του Ramsay και του Travers. Έχει σύμβολον Χ και είδ. 6. 64, είναι μονατομικόν, σμικρής χημικής ένεργείας και τυγχάνει τό ήμισια πτητικόν έκ πάντων των έν τω βρυστοποιηθέντι αέρι νεωστί ανακαλυφθέντων άερίων σωμάτων, ήλίου, νέου, αργού και κρυπτού.

Ξενοπούλος Γρηγόριος. Δογγογράφος γενν. τη 9 Δεκεμβρίου 1867 έν Κωνσταντινουπόλει έκ πατρος Ζακυνθίου. Αφ' ου έπεράτωσε τάς σπουδάς έν τω γυμνασίω της Ζακύνθου, ήκράσατο φυσικομαθηματικών και φιλολογικών μαθημάτων επί τετραετίαν έν τω πανεπιστημίω μέχρι του 1887, μεθ' ο έστράφη προς τό συγγράφειν. Διετέλεσε συντάκτης (1889—95) έν τω περιοδικώ «Έστία», εδύτινος ύπεκτενέγενετο και διευθυντής, έν τω «Άστει» (1893—94). έν τη έφημερίδι «Έστία», τω περιοδικώ «Διάπλασις των Παιδών» (από του 1896) και άλλαχού. Συνέγραψε δε διηγήματα, μυθιστόρηματα, δράματα και κριτικώς μελέτας, έν οίς τά έπιγραφόμενα Ό άνθρωπος του κόσμου (μυθιστόρημα, 1888), Νικόλαος Σιγαλός όμοίως 1890, Μητροιά, διήγημα 1890, Στρατιωτικά διηγήματα 1892, Μαργαρίτα Στέφα μυθιστόρημα έν τη «Έστία» 1893, Έρωσ έσταυρωμένος, διήγημα έν τω περιοδικώ «Παναθήναι» 1900, Διηγήματα εις 2 τομ. 1901, Παιδικόν θέατρον 1896. Ό Ψυχολογικός, δράμα 1895, και ο Τρίτος, όμοίως 1895 (άπαντα έκδοθέντα έν Άθήναις).

* **Ξενοπούλου**. Χωρίον του δήμου Πρόννων (Κρανιάς), έχον 195 κατ. (1896).

Ξένος Στέφανος. Λόγιος Έλληγ, γενν. άρχομένου του 1821 έν Σμύρνη και αποθανών τω 1894 έν Άθήναις. Πρωτότοκος υιός ών του έν Σμύρνη τότε έμπερευομένου Θεοδώρου Ξένου του και ύστερον μετα την άνίδρυσιν της βασιλείας έν Έλλάδι πρώτου αύτόθι επί πολλά έτη μέχρι του 1854 Έλληγος προξένου (απόθ. τω 1874), βρέρος ήχθη μετα της εικογενείας του εις Μήλον και είτα εις άλλους τόπους της Έλλάδος και ήλικιωθείς έσπούδασε στρατιωτικά, γενόμενος αξιωματικός των λογχοφόρων και γραμματέυς του έλληνικού προξενείου Σμύρνης μέχρι του 1845. Τότε μεταβάς εις Λονδίον κατ' άρχάς διετέλεσεν υπάλληλος του έμπορικού οίκου των Ίωνιδών, καταγινόμενος και περί τά γράμματα, είτα δε αναμνηθείς

εἰς σπουδαίας βιομηχανικὰς καὶ ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις ἀπέκτησε μέγαν πλοῦτον, ἐν ὅλῳι ταχέως ἀπώλεσε. Κατὰ τὰ τελευταῖα τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἔτη ἐγκατέστη ἐν Ἀθήναις δημοσιογραφῶν καὶ ἀπέθανεν ἐν ἐν-τὶμῳ πένει. Κύρια ἔργα αὐτοῦ εἶναι Ὁ Διάβολος ἐν Τουρκίᾳ (1845) σκηναὶ ἐκ τοῦ Ἀνατολικοῦ βίου, Ὁ Παγκόσμιος Ἑκθεσις τοῦ Λονδίνου τοῦ 1851 δημοσιευθεῖσα κατ' ἄρχας ἐν τῇ «Ἀμαλθείᾳ» Σμύρνης καὶ ἐκδοθεῖσα καὶ ἰδίᾳ εἰς πολυτελὲς βιβλίον ἐπιγραφόμενον Τὸ Κρυστάλλινον Παλάτι, εἶτα ἡ πασιγνώστου Ἡρώς τῆς Ἑλλ. ἐπαναστάσεως (τῷ 1855, 6' ἐκδ. ἐν Ἀθήναις τῷ 1874 καὶ πολλάκις μέχρι τοῦ νῦν) ἀναγνωσθεῖσα ἀπλήτως καὶ πλήρως πατριωτισμοῦ, Ἡ Κιβδηλεία εἰς 2 τόμους ἐν Λονδίῳ 1859—1860, ἔθνα ἐξιστοροῦνται ἐπὶ τὸ διηγηματικώτερον τὰ κατὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ κατηγορηθέντα ἀδικίως ἐπὶ κιβδηλίᾳ καὶ ἀδωδωθέντα τῷ 1856, καὶ ὁ Βρεταννικὸς Ἀστὴρ εἰκονογραφημένον περιοδικὸν σύγγραμμα ἐν Λονδίῳ (1860—1863), Τὰ Νόθα τέκνα κἄλ.

* **Ξενοφών.** Πρόσθετε ὅτι ἡ Ἀνάβασις ἐξεδόθη μετὰ ἑλλήν. σχολίων ὑπὸ Ἰ. Πανταζίου (1900) ἐν τῇ Ζωγραφείῳ βιβλιοθήκῃ.

* **Ξεροκάσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀριστομένους (Μεσσηνίας), ἔχον 246 κ. (1896).

* **Ξεροστέρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Βάμου τῆς ἐπαρχίας Ἀποκορώνου (Σφακιῶν) τῆς Κρήτης, ἔχον 256 κατ. (1896).

* **Ξηραὶ στήλαι.** Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Ξηρακιά.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἰδομένης (Βάλτου), ἔχον 133 κατ. (1896).

* **Ξηροῦδερμα** (ἱατρ.). Ἐκτὸς τῆς ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν ἱατρῶν συγγραφέων καλουμένης εὐτὺς ἰδίας μορφῆς τῆς ἰχθυώσεως (βλ. λ.), ὡς σκληρὸν δερμα μελαγχρωματικὸν εἶναι γνωστὸν ἰδίῳ δερμικῷ πάθους ὀφειλόμενον εἰς συγγενῇ διάθεσιν καὶ ἀναπτυσσόμενον κατὰ τὴν πρώτην ἡλικίαν ὅλως ἀποτέμνω καὶ τῇ δράσει τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, ἐπὶ τοῦ προσώπου καὶ τῶν εἰς ταύτας ἐκτιθεμένων χωρῶν τοῦ σώματος. Συνίσταται ἐξ ἐρυθρῶν κηλίδων περιγραμμῶν ἐξαφανιζομένων μετ' ἀπολέπειν ἐπιπολής καὶ καθιστωσῶν τὸ δερμα οὐ μόνον σκληρότερον τοῦ ὑγιαίνοντος ἀλλὰ καὶ βαθυχρόστερον. Ἡ τοιαύτη ἐξάνθησις ἐστὶν ὅτε τυγχάνει ἀφαιτηρία ἀχροχορδονωδῶν πλασμάτων ἢ καὶ ἐπιθηλιωμάτων. [P.N.B.]

* **Ξηροκάμπος.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ὀλυμπίων (Ἡλείας), ἔχον 190 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Σύρου, ἔχον 702 κατ. (1896).

* **Ξηροκάρδαμον.** Βλ. Βαρβαρέα.

* **Ξηροκίστελον.** Χωρίον τοῦ δήμου Ζακύνθου, ἔχον 170 κατ. (1896).

* **Ξηρονομή.** Χωρίον τοῦ δήμου Θίσσης (Θηβῶν), ἔχον 622 κατ. (1896).

* **Ξηροπήγαδον.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ναυπάκτου, ἔχον 122 κατ. — 2) Ξ. ἢ Ζάβιτσα. Χωρίον τοῦ δήμου Θυρέας (Κυνουρίας), ἔχον 170 κατ. (1896).

* **Ξηροφθαλμία** (ἱατρ.) καλεῖται πάθος τις τοῦ ἐπιπεφυκτοῦ ἀπορρέουσα ἐκ τῆς ἀτροφίας ἢ τυφλώσεως τῶν ἀδένων τοῦ ὑμέμου τούτου καὶ χαρακτηριζομένη ὑπὸ ἰδίας ὅλως ξηρότητος τοῦ ἐπιπεφυκτοῦ. Διακρίνομεν τὴν λεπίθην ἢ φολιδώδη Ξ., συνισταμένην εἰς ἐκτενῇ ἀλλοίωσιν τοῦ χρώματος καὶ ρύσσωσιν τοῦ ἐπιπεφυκτοῦ τῶν βλεφάρων, φέροντος λέπια καὶ τείνοντος πρὸς συγκόλλησιν μετὰ τοῦ βολβικοῦ ἐπιπεφυκτοῦ, καὶ τὴν περιγρᾶπταν ἢ λείαν Ξ., συνισταμένην εἰς τὴν κατὰ τόπους ἀποξηρανσιν καὶ ἐκτραχυνσιν τοῦ ἐπιπεφυκτοῦ. Τὸ πάθος μεραίως ἄγει εἰς θελώσεις τοῦ κερατοειδοῦς καὶ εἰς ἀτροφίαν τυφλωτικὴν τοῦ ὀφθαλμικοῦ βολβοῦ. [P.N.B.]

* **Ξηροφύρμιον, Χεροforme,** ἦτοι τριβρωμιόφαινολιχὲν βισμούθυον (Φαρμ.). Νέον φάρμακον ὑπὸ μορφὴν κόνεως λεπτοτάτης, κιτρίνης, ὀξέουσης ἐλαφρῶς ὡς ἀπὸ φαινολίου, ἄνευ γεύσεως, ἀδιαλύτου ἐν ὕδατι κλ., διαλυτῆς δὲ κατ' ἀναλογία 3 % ἐν ὑδροχλωρικῷ ἐξέει 2 % ἀναποσυνθέτου ὑπὸ τοῦ φωτός, ἀπολυομένης βρωμιούχους ἀλκαλικὰς ἐνώσεις ἅμα τῇ ἐπαφῇ πρὸς οὐσίας ἀλκαλικὰς. Εἶναι σχεδὸν ἀδιαλυτὸν ἐν τῷ στομάχῳ, διαλύεται δ' ἐν τοῖς ἐντέροις τῇ ἐπιδράσει τῶν ἀλκαλικῶν ἐκκριμάτων καὶ μεταπίπτει εἰς τριβρωμιόφαινολιον κεκτημένον ἰσχυρὰς ἀντισηπτικὰς ἰδιότητας καὶ εἰς δξειζίδιον βισμούθιου συσσωματούμενον μετὰ τῶν ἀλκαλοειδῶν οὐσιῶν, πτωματινῶν ἢ τοξικῶν εἰς ἐνώσεις ἀδιαλύτους. Γίνεται χρήσις τοῦ φαρμάκου ἐξωτερικῶς μὲν εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς ἐνδείκνυται τὸ ἰωδιοφόρμιον, εὐπερ πλεονεκτηεῖ οὐ μόνον διότι ἀμοιρεῖ πάσης τοξικότητος ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν δύναται τελείως ν' ἀποστειρωθῇ ἐν τῷ κλιβάνῳ, ἐσωτερικῶς δὲ ἀποτελεῖ τὸ ἄριστον τῶν ἐντερικῶν ἐξώσεων γνωριζομένων μέχρι σήμερον. [P.N.B.]

* **Ξηροχώρι.** 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Ἰοστιαίων (Ξηροχωρίου), ἔχουσα 3,404 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρήνης (Ὀλυμπίας), ἔχον 403 κατ. (1896).

* **Ξηροχωρίου ἐπαρχία** τοῦ νομοῦ Εὐβοίας. Περιλαμβάνει τοὺς δήμους Ἰοστιαίων, Αἰδηψίων καὶ Τελεθρίου, ἔχει δὲ

15,828 κατ. κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896.

* **Ξουρίχτι.** Χωρίον τοῦ δήμου Μυρ-
σίου, ἐν τῷ νέῳ νομῷ Μαγνησίας, ἔχον
306 κατ. (1896).

Ξυφοειδῆς ἀπόφυσις. Βλ. Στέρ-
νον.

Ξιφοπαγῇ καλοῦνται διπλᾶ ἀνθρώ-
πινα τέρατα συνιστάμενα ἐκ δύο ἀτόμων
τελειῶς διαπεπλασμένων, ἀλλ' ἡνωμένων
πρὸς ἄλληλα διὰ τοῦ κατωτέρου μέρους τοῦ
στέρνου (ξιφοειδοῦς ἀποφύσεως) μέχρι τοῦ
ὀμφαλοῦ. Τὴν 30ην Μαΐου 1900 ἐν Πρω-
τείῳ ἐγένετο ἐγγείρησις ἐπὶ ξιφοειδοῦς
τέρατος τῶν ἀδελφῶν Μαρίας-Ροζαλίνας
σκοποῦσα τὸν ἀποχωρισμὸν αὐτῶν ἡνωμέ-
νων διὰ πετάλου ὀστεογονδρώδους, ἀποτε-
λουμένου ἐκ τῆς συγκολλησεως τοῦ κατω-
τέρου τριτημορίου τῶν δύο στέρνων καὶ τῆς
5ης, 6ης καὶ 7ης νόθου πλευρᾶς ἐκατέρωθεν.
Τὸ πέταλον τοῦτο ἐστέγαζε τρόπον τινὰ σω-
λῆνα συγκοινωνίας τῶν θωρακοκοιλιακῶν
καϊλοτήτων τῶν ξιφοπαγῶν διδύμων. Τοῖς
πᾶσιν ἔμειναν γνωστοὶ οἱ κατὰ τὸ 1814 γεν-
νηθέντες ξιφοπαγεῖς Σιαμαῖσι ἀδελφοί, σι-
νικῆς καταγωγῆς, μεταφερθέντες εἰς Εὐ-
ρώπην καὶ ἐπιδειχθέντες πρὸς χρηματισμὸν
ἐν ἡλικίᾳ 44 ἐτῶν ἐνυμφεύθησαν δύο Ἀγ-
γλίδας, ἐξ ὧν ἐγέννησαν ὁ μὲν εἴς, ὁ δὲ
πέντε τέκνα καὶ ἀπέθανον τῷ 1874. Τῷ
1893 ἐξετέθησαν ἐν Εὐρώπῃ αἱ ξιφοπαγεῖς
ἀδελφαὶ Ραδίκια-Δαδδίκια παρόμοιαι πρὸς
τοὺς Σιαμαίους ἀδελφούς. Ἐσχάτως πάλιν
ἐξετέθησαν ἐν Βιέννῃ δύο Σῖναι ξιφοπαγεῖς
ἀδελφοὶ γεννηθέντες τῷ 1889 ἐκ πρωτο-
τόκου.

Ξυλαρία, Xylaria (Bot.). Γένος Ἀ-
σκηρυκῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Σφαί-
ριοειδῶν, περιλαμβανόντων εἶδη μυκήτων ἰδιο-
σχημῶν, ἀναπτυσσόμενων ἐπὶ τῶν ξύλων
καὶ τῶν κορμῶν τῶν δένδρων κατὰ τὸ ἔαρ
καὶ τὸ φθινόπωρον. Πρῶτον εἶδος εἶναι
Ε. τὸ ὑπόξυλον, ἔχον σχῆμα στήλης
μελαίνης, τριχοφόρου παρὰ τὴν βᾶσιν, εὐ-
ρυνομένης κατὰ τὴν κορυφὴν ἥτις συγχά-
νει κανορτώδης καὶ λευκῇ· ἔχει σύστασιν
φελλοῦ καὶ περιθήλια ἀνοιγόμενα πρὸς τὰ
ἐκτὸς διὰ στενῶν στομιῶν.

Ξυλένια καλοῦνται χημικῶς τὰ διμε-
θυλοῦχα παράγωγα τοῦ βενζενίου, γνωστὰ
ὑπὸ τρεῖς καταστάσεις, ὡς ὀρθοξυλένια,
μεταξυλένια καὶ παραξυλένια. Εἶναι σώ-
ματα ὑγρά, χρησιμώτατα ἐν τῇ χημικῇ
βιομηχανίᾳ ἐξαγόμενα ἐκ τῆς λιθανθρακο-
πίσεως κατὰ τὴν κλίσματικὴν αὐτῆς ἀπό-
σταξιν μεταξύ 135° καὶ 141°, ὅποτε λαμ-
βάνεται ὑγρὸν περιέχον 60—70% μετα-
ξυλένιον, 20—25% παραξυλένιον καὶ
10—15% ὀρθοξυλένιον. Ἐξ αὐτῶν δι'

ὀξειδώσεως προκύπτουσι τὰ ἀντίστοιχα το-
λουϊκά καὶ φθαλικά ὀξέα.

* **Ξυλικοί.** Χωρίον τοῦ δήμου Δρυμῆς
(Δοκρίδος), ἔχον 316 κατ. (1896).

* **Ξυλογαϊδάρια.** Χωρίον τοῦ δήμου
Τολοφωνίων (Δωρίδος), ἔχον 592 κ. (1896).

* **Ξυλοκέρα.** Χωρίον τοῦ δήμου Λατρί-
νων (Πλείας), ἔχον 390 κατ. (1896).

* **Ξυλοκέριζα.** Χωρίον τοῦ δήμου Κε-
ρινθίων, ἔχον 173 κατ. (1896).

* **Ξυλοπάροικον.** Χωρίον τοῦ δήμου
Πισλίων (Τρικυλλίων), ἔχον 879 κατοί-
κους (1896).

Ξυλοσάκχαρον (Χημ.). Οὐσία σακ-
χαρώδης ἰσομερὴς πρὸς τὸ αραβινοσάκχα-
ρον καὶ τὸ σακχαροσάκχαρον, ἐξαγόμενη
ἐκ τοῦ φηγοξύλου (φηγοσάκχαρον), ἐκ τοῦ
ἀχρόου τοῦ σίτου καὶ τοῦ αραβοσίτου (ἀγυ-
ροσάκχαρον), ἐκ τοῦ τριφυλλίου, ἐκ τῆς τυρ-
φης κλ. Εἶναι εὐδιάλυτον, δεξιότροπός, ἀ-
νταγωνικὸν τοῦ φελιγγεῖου ὑγροῦ, παρέχον
δι' ἐξυγρονώσεως μὲν τὸ ξυλονικὸν ἔξυ, δι'
ὕδρονώσεως δὲ ἀντίστοιχόν τι πνεῦμα,
τὸν καλούμενον ξυλίτην. [P.N.B.]

Ξυλοφύλλη. Βλ. Φύλλανθος.

Ξυλόφωνον καλεῖται ὄργανόν τι χημ-
τικόν συγκαίμενον ἐξ ἐλάσματος πυρξυλοῦ
ὑποδασταζόμενον διὰ μεταξίνων νηματιῶν
διαφόρων πάχους καὶ μήκους οὕτως ὥστε
κρουόμενα τὰ νήματα ταῦτα διὰ σφύρας
ἐπίσης ἐκ πύξου παράγουσιν ἤχους διαφόρου
ὕψους καὶ ἐκτάσεως. Ἡ χρῆσις τοῦ μουσι-
κοῦ τούτου ὄργανου ἐν τῇ ἀρχαίᾳ εἶναι
ὁπωσδήποτε σπανία, ὑπάρχει λ. χ. ἐν τῷ
danse macabre τοῦ Saint-Saëns.

Ξυνάδος δῆμος τῆς ἐπαρχίας Δο-
μοκού. Ἔχει 2,231 κατ. (1896). περὶ
λαμβάνει δὲ τὴν πρωτεύουσάν Οὐδριακὴν
καὶ τὰ ἐξῆς χωρία: Ἀλχανί (Ἄνω καὶ
Κάτω), Δαουκλή, Δερβένι, Δερελῆ, Ζα-
πάντι, Ὁξερὸς, Παναγιᾶ.

Ξύντας Σπυρίδων. Συνθέτης με-
λοδραμάτων Ἑλλήνων, γεννηθεὶς ἐν Κερ-
κύρᾳ τῷ 1817 καὶ μελετήσας παρὰ τῷ
Μαντζάρῳ. Εἶναι ἐκ τῶν πρώτων ἰδρυτῶν
καὶ διδασκάλων τῆς φιλαρμονικῆς ἐταιρείας
Κερκύρας. Ἐξόχως ἐχειρίζετο τὴν κιθά-
ραν, ἐτόνισε δὲ πολλὰ ἄσματα ἅτινα ἐ-
γεναν δημοτικώτατα. Ἐμελοποίησε τὰ ἐ-
ξῆς μελοδράματα: I tre Meschettieri, Il
conte Giuliano, I due Pretendenti καὶ
Anna Guinter. Ἀλλὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὡς
ζῇ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἑλληνικοῦ μελοδρά-
ματος διὰ τὸν Ἰπποφύσιον, μελοδραμα-
τωρικὸν ἐπὶ ἑλληνικῶν στίχων τοῦ Ἰωάν-
νου Πινοπούλου, ὅπερ παρεστάθη ἐν Κερ-
κύρᾳ ὑπὸ Κερκυραίων τῷ 1867. Εἶναι τὸ

πρώτον ἑλληνικὸν ἔργον τοῦ εἵδους τούτου γράφει ἑλληνιστί καὶ ὑπὸ "Ελληνος τονισθέν καὶ παρασταθὲν ὑπ' Ἑλλήνων. 'Ο Ξ. ἀπέθανε πτωχὸς καὶ τυφλὸς ἐν Ἀθήναις τῷ 1896. [Σ. δὲ Β.]

Ξύριχθυσ, *Novacula* (Ζωολ.). Γένος ἰχθύων ἀκανθοπτερύγων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Λαβριδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ σώματος συμπεπιασμένου, φέροντος μεγάλην λέπιν, καὶ μετώπου σχεδὸν καθεύτου. Τὸ πρό-
τυπον εἶδος Ξ. ὁ **μαχαιρωτός** εἶναι ἰχθύς ἀπαντῶν ἐν τῇ Μεσογείῳ, ἔχει χρῶμα ροδινόν καὶ φέρει κυανθὴν κηλίδα ἐπὶ ἐκά-
στου λεπίου καὶ κυανὰς γραμμάς εἰς τὴν κεφαλὴν· ἔχει μήκος 20 ὕψεκ. καὶ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶναι περιζήτητον ἔδεσμα.

'Ξυροκαρύταινα. Χωρίον τοῦ δῆ-

μου Ἐλευσίνος (Γορτυνίας), ἔχον 137 κα-
τοίκους (1846).

Ξυρός καλεῖται τέμνον ὄργανον χει-
σιμοποιούμενον εἰς τὴν ἐκάστοτε ἰσοδερ-
μον ἀποκοπὴν τῶν τριγῶν τοῦ γενείου καὶ
τοῦ μύστακος. Ἡ λεπίς τῶν ξυρῶν ἔχουσα
τὸ γνωστὸν τοῖς πᾶσι σχῆμα κατασκευάζε-
ται ἐκ σκληροτάτου χάλυβος περιέχοντος
0,60—0,65 % ἄνθρακα, πυρακτουμένου
μετὰ τὴν βαρὴν μέχρι θερμοκρασίας 228°—
232°. Ἡ ἐν τῇ χρήσεως ἀπ' ἀμβλυνσίς τῆς
ἀκμῆς τοῦ ξυροῦ διορθοῦται διὰ τῆς τρο-
χίσεως καὶ τῆς ἐπακολούθου ἀκονήσεως.
Πρὸ τῆς χρήσεως ὁ Ξ. προστρίβεται καταλ-
λήλως ἐπὶ σκυτίνου ἱμάντος ἐπαληθιμ-
μένου διὰ λιπαρῆς οὐσίας περιεχούσης κόνιν
λεπτομερεστάτην σμύριδος ἢ κισσῆσεως.

'Οα, *Sorbus* (Βοτ.). Γένος ροδανθῶν φυ-
τῶν ἔχον ἀνθὴ κορυμβώδη πολυκλάδα, φύλ-
λα λοβώδη σύνθετα ἢ ὀδοντωτά καὶ περι-
λαβάνον πλείστα γνωστὰ εἶδη τῆς Εὐρω-
παϊκῆς χλωρίδος, ὡς "Οαν τὴν κορινθίαν
(*S. aucuparia*), δένδρον μετρίου μεγέθους
μετὰ συνθέντων φύλλων (13—17 συλλά-
βια ἐπιμήκη, ὀδοντωτά), ἀνθέων λευκῶν,
καρπῶν μικρῶν βραχυσπεδῶν λαμπρῶς ἐρυ-
θρῶν καὶ πικρῶν τὴν γεῦσιν. Ἔτερα εἶδη
εἶναι "Οα ἢ **κηπαία** τῆς δυτικῆς Εὐρώ-
πης, καλλιεργουμένη ὡς ὀπωροφόρον δέν-
δρον, οὗ οἱ καρποὶ τρώγονται ὅταν ὑπερ-
ριμάσωσιν ὡς τὰ μέσπιλα. Ἐν Ἑλλάδι εἶ-
ναι γνωστὰ τὰ δένδρα αὐτὰ ὑπὸ τῷ κοινῷ
ὀνόματι Σουριδιά. Τὰ εἶδη ὅα ἢ κοινή, ὅα ἢ
κηπαία, ὅα ἢ ἀντιδυσεντερικὴ (διότι οἱ φλοιοὶς
αὐτῆς ἐκρησιμοποιεῖτο ἄλλως κατὰ τοῦ
στέρου καὶ τῆς δυσεντερίας), ὅα ἢ πλατύ-
φυλλος κτλ. παρέχουσι ξύλα σκληρὰ, συμ-
παγῆ, λειάνσεως καὶ στίλβης ἐπιδεκτικὰ,
χρησιμώτατα ἐν τῇ ἐβενουργίᾳ καὶ τορνευ-
τικῇ (bois de cormier, bois d'agrelhier,
bois d'alouchier).

'Οαίς (*Oise*). Ὁ ἀπὸ τοῦ ποτ. τούτου
καλούμενος νομὸς τῆς Γαλλίας εἶχε τῷ
1901 κατ. 407,808 ἐπὶ ἐμβ. 5855 (οὐχί
5885) τ.χμ. Ἡ πρωτεύουσα αὐτοῦ καλεῖται
Βωβαί (οὐχί Βωβάν).

'Οαχάκα (*Oajaca*, *Oaxaca*). Πιλιτεία
τοῦ Μεξικοῦ, ἔχουσα ἐμβ. 91664 τ.χμ. μετὰ
947,910 κατ. τῷ 1895. — Ἡ ὀμώνυμος
πρωτ. εἶχε τότε 32,641 κατ.

'Οαχού. Ἡ δευτέρα τὸ μέγεθος, ἀλλὰ
σημαντικώτατη τῶν Σανδελιῶν νήσων, ἔ-
χουσα ἐμβ. 1554 τ.χμ. μετὰ 58,504 κατ.
Ἐπ' αὐτῆς κεῖται καὶ ἡ πρωτεύουσα Ὀνο-
λουλού.

'Οδατζίκ (τουρκ. πεδίον). 1) Χωρίον
τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κείμενον Ἀ
τοῦ Παγτζετζίκ καὶ περὶ τὴν Νικομήδειαν,
ἧς ὑπὸ τὴν διοίκησιν ὑπάγεται, οἰκούμενον
δὲ ὑπὸ Ἀρμενίων ἀσχολουμένων περὶ τὴν
ἀνθρακοποιάν, γεωργίαν καὶ μεταξουργίαν.
Ἐνταῦθα ὑπάρχουσι καὶ ἀτμοκίνητα μετα-
ξουργεῖα ἀνήκοντα εἰς εὐπόρους Ἑλληνας.

— 2) Κομόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας,
ἀπέχουσα 3 χμ. πρὸς Β τῶν Ἀλατσάτων
καὶ ὑπαγομένη εἰς τὴν διοίκησιν Κρήνης
(Τσεσμέ). Ἐχει κατ. 1,600 γεωργούς καὶ
ἀμπελοπαράγωγους, ἐξ ὧν 960 Ἑλληνας
διατηροῦντες δημοτικὴν σχολεῖον.

'Οδελίδιον. Γένος Ὄσμουκῶν ἐκ
τῆς οἰκογενείας τῶν Χυτρίδιειδῶν, χαρα-
κτηριζόμενον ὑπὸ ζωοσπαριαγγείου κειμέ-
νου ἐξωτερικῶς.

'Οδεράμμεργαου (*Oberammer-*

gau). Χωρίον τοῦ βαυαρ. νομοῦ Ἀνω Βαυαρίας, γνωστὸν διὰ τὰς δραματικὰς ἐκεῖ παραστάσεις τῶν Ἀγίων Παυλῶν, ἃς ἐκτελοῦσιν οἱ κάτοικοι κατὰ δεκαετίαν, ἀναλαμβάνοντες τὴν ἱερὰν ταύτην ὑποχρέωσιν τῷ 1634 ἐνσηκφάσης πανώλους.

Ὁδεράϋσελ (Overijssel). Ἐπαρχία τῶν Κάτω Χωρῶν (Ὁλλανδίας), συνεισφέρουσα πρὸς τὴν Πρωσίαν. ἔχει ἐμβ. 3345 τετρ. καὶ 333,337 κατ. (1899), παικίλην βιομηχανίαν καὶ κυρίως γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν. Τὰ ΝΔ σύνορα ἀποτελεῖ ὁ ποτ. Ἀῦσελ, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου καὶ καλεῖται.

* **Ὁδερδεκ** (Overbeck, 2) Ἰω.). Ἀπέθανε τῷ 1895 ἐν Λιψία.

* **Ὁδερχάουζεν** (Oberhausen). Πόλις τοῦ πρῶσο. νομοῦ Δύσσελντορφ, ἔχουσα 42,148 κατ. τῷ 1900.

* **Ὁδιέδο** (Oviedo). Πόλις τῆς Ἰσπανίας, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 46,376 (ὡς δῆμος).

* **Ὁδογιάν** (Obojan). Πρωτ. περιφ. (3863 τετρ. μετὰ 183,561 κατ., ἐν τῷ ῥωσσ. κυβερνεῖω Κούρσκ, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 11,872.

* **Ὁδόκεν** (Hoboken). Πόλις τῆς βορειοαμερ. πολιτείας Νιουτζέρσεϋ, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 59,364.

* **Ὁδρένοβιτς**. Διὰ τῆς δολοφονίας τοῦ ἐκ τῆς δυναστείας ταύτης βασιλέως Ἀλεξάνδρου Α' μετέβη ἡ βασιλεία εἰς τὸν ἕτερον ἡγεμονικὸν οἶκον τῶν Καραγεώργεβιτς (βλ. Σερβία).

* **Ὁγδεν** (Ogden). Πόλις τῆς βορειοαμερ. πολιτείας Οὐτά, ἔχουσα 16,313 κατ. (1900) καὶ σπουδαῖον ἐμπόριον γεωργ. προϊόντων.

* **Ὁγδενασβουργον** (Ogdensburg). Εὐλίμενος πόλις ἐπὶ τοῦ ποτ. τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου ἐν τῇ βορείᾳ πολιτεία Νέας Ὑόρκης, μετὰ 12,633 κατ. (1900) καὶ ἐμπορίου σίτου.

* **Ὁγκίδιον**, Oncidium (Βετ.). Γένος Ὀρχεοειδῶν πολλὴν ὁμοιότητα ἔχον πρὸς τὸ ἰδοντόγλωσσον, περιλαμβάνον 200 γνωστά εἶδη κολλιεργούμενα ἐν θερμοστέγαις ἐν ὥρᾳ χειμῶνος ὡς πᾶσι ἐπιφύται, ψευδοβελβιδεῖς, ἔχουσαι ἄνθη λευκὰ ἢ χίτρινα κατὰστικτὰ καὶ καταγόμενα ἐκ τῶν θερμῶν χωρῶν τῆς Ἀμερικῆς.

* **Ὁγκηστοῦ** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Λαρίσης. ἔχει 2,278 κατ. (1896), περιλαμβάνει δὲ τὴν πρωτεύουσάν Μαϊμούλην καὶ τὰ ἐξῆς χωρία: Γκαμπατζιλάρ, Μπεσλέρ, Σάρλουλου, Σαρχανάρ, Σουφλάρ καὶ Τσιουλάρ.

* **Ὁγκίδιον** (Ζωολ.). Γένος Πνευμο-

νώδων Γαστροπόδων θαλασσοβίων ἔχοντων πολλὴν ὁμοιότητα πρὸς τοὺς Λεϊμακας. Τὸ πρότυπον γνωστὸν εἶδος, Ὁ. τὸ Χελτικόν, κατοικοῦν εἰς τὰς ἀκτὰς τῶν ευρωπαϊκῶν θαλασσῶν ἔχει σχῆμα παχέος βίσκου, στερεῖται κελύφους, φέρει πνευματικὸν στόμιον κατὰ τὸ μέσον ὀπίσθεν καὶ ἐξοδὸν ἐντερικὴν ὀλίγον τι ἐμπροσθεν.

* **Ὁδδερσφιλδ** (Huddersfield). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Ὑόρκης ἔχουσα 95,008 κατ. καὶ ἀκμαίαν βιομηχανίαν ἐρίου.

* **Ὁδεμβουργον** (Oedenburg γερμ., Sopron μαγυαρ.). Κομιτάτον τῆς Οὐγγαρίας, ἔχον ἀνευ τῆς ὁμωνύμου πόλεως 246,318 κατ. (1900). Ἡ ὁμώνυμος ἐλευθερία πόλις εἶχε τότε 33,478 κατ.

* **Ὁδεμήσιον** (τουρκ. Oedemisch). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ πρωτεύουσα ὁμωνύμου ἐπαρχίας ὑπαγεμένης εἰς τὴν διαίρησιν Σμύρνης, μεθ' ἧς ἐνούται καὶ διὰ σιδηροδρόμου. Κειμένη ἐπὶ τῶν κλιτύων τοῦ ὄρους Τμώλου ἔλαβε τὸ ὄνομα πιθανώτατα ἐκ τῆς ὁμωνύμου φυλῆς τῶν Γιουρούκων καὶ οἰκεῖται ὑπὸ 12 χιλ. κατοίκων ἐμπόρων τὸ πλεῖστον, ἐξ ὧν διατίχιοι: Ἑλλήνες διατηροῦντες καλὰ σχολαῖα ἀρρένων καὶ θηλέων. Παρὰ τὸ Ὁ. ἔκεινται τὰ ἀρχαῖα Ὑπαιπα καὶ ἐγγὺς ὁ παρ' Ὀρίῳ Ἀσιος λειμὼν, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα Ἀσία βαθμύδην ἐπεκταθὲν μέχρι τῆς ὁνομασίας τῆς ὅλης ἡπείρου. [M.X.]

* **Ὁδεγκίρχεν** (Odenkirchen). Πόλις τοῦ πρῶσο. νομοῦ Δύσσελντορφ, μετὰ 14,745 κατ. τῷ 1900.

* **Ὁδενσε** (Odense). Πόλις τῆς Δανίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 40,138.

* **Ὁδησσός** (Odessa, ὅπερ ὑπὸ τῶν Ῥώσων προφέρεται Ἀθῆσσα). Πρωτ. πόριφερ. (10,180 τετρ. μετὰ 662,300 κατ.) ἐν τῷ ῥωσσ. κυβερνεῖω Χερσῶνος, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 405,041.

* **Ὁδομαντική**. Ἐπαρχία τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας, κειμένη μεταξύ Νέστου καὶ Στρυμόνος, λαβοῦσα δὲ τὸ ὄνομα ἐκ τῶν καταλαβόντων αὐτὴν Ὀδομάντων, οἵτινες κατὰ μὲν τὸν Πρόδοτον ἦσαν Παιόνες, κατὰ δὲ τὸν Θουκυδίδην Θρᾶκες. Τὴν Ὁδ. κατεῖχον πρότερον δύο Παιονικὰ φύλα, οἱ Σιρό-παιόνες καὶ Παϊόπλαι. ἔχοντες πρωτεύουσάν τὴν Σίρον (νῦν Σέρρας, βλ. λ.).

* **Ὁδόμετρον** καλεῖται γενικῶς ἐν τῇ Μηχανικῇ, πᾶσα συσκευή ἢ ὄργανον γρησμεῖον διὰ τὴν καταμέτρησιν τῆς ὑπὸ ὀχήματος διανυμένης ὁδοῦ, σύγκειται δ' οὐσιωδῶς ἐκ συστήματος τροχῶν, ὧν ὁ μὲν πρῶτος ὁδοντωτὸς συνάπτεται μετὰ τοῦ ἄξονος τοῦ ὀχήματος, ὁ δὲ τελευταῖος τίθεται εἰς κίνησιν βελόνῃ ἐπὶ πλάκῃς ἡρι-

οικημένης. Ἡ κίνησις τῆς βελόνης ἐξήρ-
τηται προφανῶς ἐν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν περι-
τροχῶν τοῦ ἄξονος, ἐπειδὴ δὲ ἡ διανυσ-
μένη ἀποστασις εἰς ἐκάστην περιστροφὴν
ἵσταται πρὸς τὴν περιφέρειαν τοῦ τροχοῦ τοῦ
ἐξήματος. φανερόν ἐστι ἐν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν
περιστροφῶν τοῦ ἄξονος δυνάμεθα νὰ ὑ-
πολογίσωμεν τὴν διανυσμένην ἀπόστασιν
πρὸς ἀλλήλας ἐκείνας ἐπὶ τὴν περιφέρειαν τοῦ
τροχοῦ. Ἀπόπειραι ἐγένοντο σκοποῦσαι τὴν
ὕψος τοῦ ὀργάνου τούτου σύγχρονον καταυε-
τότην καὶ τοῦ διαρρέοντος χρόνου, ἀλλὰ
ἐν ἐστέφθησαν εἰσέτι ὑπὸ πλήρους ἐπιτυ-
χίας, διὰ καὶ χρησιμοποιοῦνται τὰ χρυσο-
μέτρα καὶ διὰ τούτων εἶναι δυνατόν νὰ ὑ-
πολογισθῇ ἡ ἐν τῇ μονάδι τοῦ χρόνου τα-
χύτης δεδομένου τροχοφόρου ἐξήματος.

Ὁδοντόγλωσσον. Γένος Ὀρχεο-
ειδῶν φυτῶν, περιλαμβανόν περὶ τὰ 60
γινώσκαι εἶδη τῶν χωρῶν τῆς Ἀμερικής,
ὧν πλεονέχοντα ποταμοὶ ἐπίστρεφαι καὶ ψευδο-
εὐκάλυπτοι θεραπεύονται ἐν ὑποστέροις τῶν
βοτανικῶν κήπων τῆς Εὐρώπης.

Ὁδοντοειδῆς ἀπόφυσις. Βλ.
Ἀξων.

Ὁδοντοειδικαὶ σύνδεσμοι κα-
λεῖνται αἱ συνδέοντες τὴν ὀδοντοειδῆ ἀπόφυ-
σιν τοῦ ἄξονος μετὰ τοῦ κατ' ἴνιν ὀστέου. Εἰ-
κναι δὲ τρεῖς, ὁ μὲν ὅς καὶ εἰς δύο πλάγιαι.

Ὁδοντοπτέρυξ καλεῖται ἐν τῇ πα-
λαιστολογικῇ ζωολογίᾳ γένος πετηνῶν
πτερίων σημεῖα ἐμοιωμένης ἔχον πρὸς τὰ
ὀστέων καὶ χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ὀ-
στέων ἀκανθῶν ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν σια-
γῶν. Αἱ ἀκανθαὶ αὗται, εἰ καὶ ἀνατομικῶς
ἐν δυνάμει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ὀδόντες,
λεπτομερικῶς ὅμως οὐδὲν διάφερον τούτων.

Ὁδόντωμα καλεῖται ὀγκώδινον ἄλ-
λατε ἄλλου μεγέθους καὶ σχήματος, δια-
μορφούμενον συνήθως ἐν τοῖς πλαγίσις τῶν
κατερίων καὶ τῶν μονίμων ὀδόντων κατὰ
τὴν διαπλάσιν αὐτῶν, ὑφισταμένων διαταρα-
χῇ τινὶ ὅσα διαμορφοῦνται μετὰ τὴν τελείαν
διαπλάσιν τῶν ὀδόντων δὲν λέγονται Ὁ. ἀλλὰ
ἐξοστῶσις ὀδοντική). Ἀποτελοῦνται τὰ
Ὁ. ἐν μίᾳ τῶν τοῦ ὀδόντος οὐσιῶν, συ-
γχύτερον δὲ εἰς ἐλεφαντίνης. Ἀραιρεῖται
ἐκτετακτὸς ὁ παραμορφωμένος ὀδὸς ἡ
μὲν τὸ ὀδόντωμα, εἰ δυνατόν. Προξέ-
νουν ἄλλῃ συνήθως, καταλήγοντα εἰς
ἐλεφαντίνης καὶ πυήσεις ἐκτετακτάς μέχρι
τοῦ περισσέως τῶν φαντῶν καὶ τῆς σια-
γῆς. [N.B.]

Ὁδοστρωσία (ravage) καλεῖται τε-
χνολογικῶς ἐργασία ἀποβλέπουσα εἰς τὴν
διὰ καταλήλου, στερεῶς καὶ ἀδιαβρόχου
οὐσίας ἐπιτάλυσιν τῶν ὁδῶν τῶν πόλεων.
Τὸ ἀπλούστερον καὶ ὀλιγοδαπανώτερον εἶδος

ὁδοστρωσίας εἶναι ἡ μακαδάμισις
(βλ. λ.) ἢ σκληροστρωσία. Αἱ ὁδοὶ τῶν πο-
λεωνοῦσων πόλεων στρώνονται διὰ λί-
θων σκληρῶν (ἀμφοτέρων, γρανίτου, πορ-
φυρίτου), τεμνομένων εἰς κυβικά τεμάχια
πλευρᾶς 225 ὑπερχλ. καὶ μετὰ τὴν ἀνα-
σκαφὴν καὶ προπαρασκευὴν τοῦ ἐδάφους
ἐπιτιθεμένων ἐπὶ στρώματος ἁμμου πάχους
10—15 ὑπερχλ. καὶ εἰς ἀπόστασιν 1 ὑπερχλ.
ἀπ' ἀλλήλων καὶ προσηρμυμένον καθέτω
διὰ βάρους ἀναλόγου τὰ μεταξὺ τῶν τε-
τραγώνων λίθων χάσματα πληροῦνται δι'
ἁμμου ἢ κονιάματος. Ἄλλο εἶδος ὁδοστρω-
σίας εἶναι ἡ διὰ ξύλου, ἐφαρμοσθεῖσα τὸ
πρῶτον ἐν Γαλλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ, ἐσχάτως
δὲ καὶ ἐν Γαλλίᾳ καὶ Βελγίῳ. Ξύλον κα-
τάλληλον εἶναι τὸ τοῦ πεύκου καὶ τῆς
ἐλάτης, τὸ ὅποιον κόπτεται εἰς τεμάχια
παράλληλα πλάτη πάχους 10—15 ὑπερχλ.
καὶ ἐπιφανείας 8 ἐπὶ 22 ὑπερχλ. Τὰ ἔδαφος
προετοιμάζεται δι' ἐκκαρπῆς καὶ ἱσοπεδώ-
σεως καὶ δι' ἀρμετικῆς ἐγκλίσεως πρὸς βόρην
τῶν ὁδῶν, ἐπιστρώνοντα δι' ὁμοκονίας
(bêton) καὶ μετὰ τὴν ἀποξήρανσιν ἐπιτι-
θενται τὰ τεμάχια τοῦ ξύλου ἐγκαρσίως
μετὰ τινὰ παρασκευὴν συνισταμένην εἰς
λουτρὸν ἐν σωματικῇ καὶ διαβροχῇ δι' ὀ-
δάτος τὴν στιγμὴν τῆς ἐφαρμογῆς. Ἐν Ἀ-
μερικῇ ἐφαρμόζεται καὶ ἄλλο εἶδος ὁδο-
στρωσίας, τὸ διὰ πλίνθων, θεωρούμενον ὡς
ἄριστον καὶ οὐχὶ πολυδαπανόν, ὅπερ ἤρ-
ετο ἐφαρμόζεμενον καὶ ἐν Εὐρώπῃ. Ἰσως
εἶναι τὸ καταλληλότερον καὶ διὰ τὰς Ἀ-
θῆνας.

Ὁδυνηρός (Ζωολ.). Γένος μονήρων
σφηκῶν ἐχουσῶν σῶμα μέλλον μετὰ ταινιῶν
κιτρίνων ἐπὶ τῆς κοιλίας καὶ στιγμάτων
κιτρίνων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ θώρα-
κος καὶ χαρακτηριζόμενον ὑπὸ τοῦ πρῶ-
του τμήματος τοῦ σώματος ὄντος κωδω-
νοειδούς. Γνωστότατον εἶδος εἶναι Ὁ. ὁ
τοίχοειδής, ἐμφανιζόμενος κατὰ τὸν
Μάιον καὶ τίτων ἐν ὁπαί, ὃς κατασκευά-
ζει ἐν τῷ κονιάματι τῶν παλαιῶν τοίχων καὶ
ὃς φράσσει μετὰ τὴν ἐναποθέσιν ἐνός ὡσὶ.

Ὄεν (Owen). 1) Sir Richard O. Ἀγγ-
λος φυσιοδίρης (1805—1892), διατελέσας
καθηγ. τῆς ἀνατομικῆς καὶ φυσικολογίας ἐν τῷ
Βασ. Ἰνστιτούτῳ καὶ ἀνώτατος ἐξορὸς τῶν
κλάδων τῆς φυσικῆς ἱστορίας ἐν τῷ Βρε-
ταν. Μουσείῳ. Συνέγραψε πλείστα ἔργα
ἀναφερόμενα εἰς τὴν συγκριτικὴν ἀνατο-
μίαν, παλαιοντολογίαν καὶ ζωολογίαν. — 2)
Robert O. Ἀγγλος κοινωνιολόγος, γενν.
καὶ ἀποθανὼν ἐν Newton τῆς κομητίας
Μοντγόμερυ (1771—1858). Ὡς διευθυντὴς
μεγάλου κλωστοηρίου συνέλαβε τὸ σχέδιον
να βελτιώσῃ τὴν κατὰστασιν τῆς ἐργατικῆς
τάξεως, οὐ μόνον διὰ δημοσιευμάτων καὶ

λόγων, ἀλλὰ ἰδρύσας καὶ ἀποικίας πρωτοτύπους ἐν Ἰδιάνᾳ τῆς Ἀμερικῆς κα., αἱ τινες ὁμῶς δὲν ἐπέτυχον εἰς τὴν προτροπὴν αὐτοῦ ὀφείλονται αἱ ἐκ συμβολῆς ἐταίρειαι ἀναλωσέως.

Οξερὸς. Χωρίον τοῦ δήμου Ξυνιάδος (Δομοκού), ἔχον 116 κατ. (1896).

Οξελία (Oesel, Osilia). Νῆσος τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης, ἀποτελοῦσα μετὰ τινων ἄλλων περιφέρειαν ἐν τῷ ῥωσ. κυβερνείῳ Λιθωνίας. Ἐχει ἐμβ. 2,618 τετρ. καὶ περίπου 42 χιλ. κατ. γεωργούς, ἀλιεῖς καὶ ἱπποτρόφους. Πρωτ. εἶναι τὸ Ἀρενσθούργον.

Οξίμο (Osimo). Πόλις καὶ ἔδρα ἐπισκόπου ἐν τῇ ἰταλ. ἐπαρχίᾳ Ἀγκωνος. Ἐχει ὡς δῆμος 18,529 κατ. (1901) καὶ μεταξουργίαν καὶ ἐμπόριον. Τὸ πάλαι ἐκαλεῖτο Auximum.

Οἶοι καλοῦνται ἱατρικῶς εἴτε μικροὶ ὑποστρέγγυλοι ὄγκοι, ἀνῶδυνοι, ἀναραινόμενοι ὅπουδήποτε τοῦ σώματος, εἴτε οἰζήματα ἐκ διηθήσεως καὶ σκληρύνσεως ἐπακόλουθα εἰς τοῖχας, εἴτε τέλος διογκώσεις ἐμφανιζόμεναι κατὰ τὴν τένοντα. Οἱ δὲ οἶοι τοῦ Bouchard (nodosités de Bouchard) ἀναπτυσσόμενοι ἐν τοῖς ὁστέοις καὶ ἐδραζόμενοι κατὰ τὰς φάλαγγας τῶν δακτύλων, προξίμου θρεπτικῆς διαταραχῆς ἐνεκα χρόνιου τοῦ στομάχου διευρυσμοῦ.

— **Οἶοι** γεωργικῶς καλοῦνται αἱ μικραὶ διογκώσεις, αἵτινες παρατηροῦνται ἐπὶ τῶν ριζιδίων τῆς ἀμπέλου καὶ χαρακτηρίζουσι τὰς ἐκ τοῦ δῆγματος τῆς φυλλοξήρας βλάβας. Ἐπὶ δὲ τῶν σιτηρῶν οἶοι καλοῦνται αἱ ἐπὶ τῶν ριζῶν αὐτῶν διογκώσεις, ἃς παράγει βακτηριδιοειδὴς τις μικροσκοπικὸς ὄργανισμός. ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐφελκύνειν καὶ προσαρτῆν τὸ ἄζωτον τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος.

* **Οξορκῶφ** (Oxorkow). Πόλις τοῦ ῥωσ. κυβερνείου Κάλισχ, μετὰ 11,532 κατ. (1897).

Ουέλλος (ὁ Μαῦρος τῆς Βενετίας). Στρατηγὸς τῆς Βενετίας πολέμησας πρὸς τοὺς Τούρκους, ἥρως τραγωδίας τοῦ Σαίξπηρ, ὅστις τὸ ὕλικόν παρέλαβεν ἐκ διηγήματος τοῦ Giral di Gintio, εἶτα δὲ ἥρως μουσικοῦ δράματος τοῦ Ροσσίνι καὶ ἐτέρου τοῦ Βέρδη.

Ουρουός δῆμος τοῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας. Ἐχει 1,475 κατ. (1896), περιλαμβάνει δὲ τὴν πρωτεύουσάν Γούρα καὶ τὰ ἐξῆς χωρία: Μαλάμι καὶ Ἀπόσυκο, Πέντε Βρύσις καὶ Χαριάτι.

* **Ουωνοῦ.** Πρωτ. τοῦ δήμου Διοποντίων (Κερκύρας), ἔχουσα 726 κατ. (1896).

* **Οἶα** ἡ Ἀπανωμεργιά. Πρωτ. τοῦ

δήμου Οἶας (Θήρας), ἔχουσα 1,097 κατ. Ὁ δῆμος Οἶας εἶχε 2,500 κατ. (1896).

Οἰδίποδα, Oedipoda (Zool.). Γένος ὀρθοπτέρων πηδητικῶν ἐντόμων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀκριτιδῶν, περιλαμβάνον πλείστα εἶδη εὐρωπαϊκά, ἐν οἷς Οἰδίπους ὁ ὑποκύανος, ἔχων τὰς κατωτέρας πτερύγας χρώματος κυανοῦ ἀνοικτοῦ καὶ μήκος 15—25 ὑποχ., καὶ Οἰδ. ὁ μελιτωτὴς σπανιώτερον ἀπικνῶν καὶ χαρακτηριστικός ὑπὸ κατωτέρων πτερύγων χρώματος ζωηροῦς ἐρυθροῦ. Ὁ δὲ Κάλωπτηνος ἐἰταλικὸς εἶδος οἰδίποδος μετὰ πτερύγων ἐρυθρῶν καὶ ἰσχυροῦ κέντρου κατὰ τὸ προστήθιον.

Οἰδογόνιον (Bot.). Γένος φυτῶν τῶν γλυκίων ὑδάτων ἐκ τῆς τάξεως τῶν Χλωροφυκῶν ἢ Πρασινοφυκῶν. Ἐχει θαλάσσιον νηματοειδῆ, ἀκλαδόν, πολυκύτταρον καὶ πολλαπλασιάζεται διὰ ζωοσπορίων ὡσεὶ δῶν, γεννωμένων διὰ τελείας ἀναπλάσεως τοῦ περιεχομένου θαλλικοῦ τινος κυστήρου.

Οἰκονομεζόν (κοιν. Οἰκονομῖο, τσερκ. Κούμ-μουνγκαζ=ἀμυμῶδες πύργος). Παράλιον χωρίον τῆς Θράκης, κείμενον ἐντὶς ἐκτεταμένης κοιλάδος καὶ ἔχον 1,000 κατ. ἀπαντὰς Ἑλλήνας ἀσχολουμένους περὶ τὴν ναυτιλίαν καὶ γεωργίαν, συντηροῦνται καὶ καὶ δημοτικὴ σχολὴ καὶ ὑπαγόμενος πολιτικῶς μὲν τῇ διοικήσει Μετρών, ἐκκλησιαστικῶς δὲ τῇ ἐπισκοπῇ Μετρών καὶ Ἀθῶρων. Τὸ Ο. ἐπὶ Βυζαντινῶν ἦτο κωμόπολις μεγάλη καὶ πολυάνθρωπος, ἀνήκουσα τῇ Μεγάλῃ Ἑκκλησίᾳ. Βραδύτερον δὲ ὡς ἐκ τῶν μεταξὺ Τούρκων καὶ Βυζαντινῶν πολέμων τὸ Ο. τέλειον ἤρανίσθη διασπαρέντων τῶν κατοίκων αὐτοῦ, τῶν δὲ πλειόνων αἰγματοειδῶν. Ὅτε δ' ὁ πατριαρχὸς Νεῖλος ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τῆς ἐκκλησίας πιθανῶς τῷ 1379 κατάρθωσε δι' ἰδίαν δαπάνης τὴν οἰκοδομήσιν πύργου, διὰ καὶ ἤρξατο νὰ πληθύνηται καὶ ἀξάνηται αὐτὸς. Διὰ σιγγιλιώδους δὲ γράμματος κατήσφαλισε τῇ Μεγάλῃ Ἑκκλησίᾳ τὸ Ο. ὁρίσας μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν τῶν συντήρησιν αὐτοῦ δαπανῶν νὰ λαμβάνουσιν ἐκ τῶν προσόδων αὐτοῦ ὁ μὲν ἐκαστος πωριάρης τὰ $\frac{1}{3}$ οἱ δὲ κατώτεροι ἐκκλησιαστικοὶ τὰ $\frac{2}{3}$ ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ καὶ τῶν κόπων αὐτῶν. Ἐν Ο. σφύζονται νῦν μέγιστον πύργου ἐρείπια ἐρριμμένα ἐπὶ τὴν κάκιστε.

Οἰκονομίδης Ἀθανάσιος. Διαπρεπὴς λόγιος καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ ἐξ Ἡπείρου, γεννηθεὶς τῷ 1843 ἐν Σωπῆκῃ τοῦ Παγωνίου ἐκ τῆς ἀρχαίας οἰκογενείας τῶν Παπαγιανναίων καὶ ἀποθανὼν κατὰ τὸν παρελθόντα Νοέμβριον (1903) ἐν Πολιτάνῃ, ὅπου ἦν ἐγκατεστημένος ἀπὸ πολλοῦ. Ἐξέπαιδεύθη ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ.

ἐγένετο δὲ διευθυντὴς τῶν ἐν Κάτω Λαμπίων Ζαηπειῶν ἐκπαιδευτηρίων καὶ τῶν ἐν Κωστροπῶν Ζωγράφειων διδασκαλείων· προσέτι ὑπῆρξεν ὑποδιοικητὴς Χειμάρρας καὶ μέλος τοῦ δικαστηρίου Ἀργυροκάστρου. Ἐξημεσίευσε διαφόρους ἀλληλογραφίας εἰς ἐφημερίδας Κων/πόλεως «Μεταρρυθμισιν», «Νέαν Ἐπετάλειον» κλ. ὡς καὶ ἰδιαιτέρως «Περὶ Πολιτισμοῦ» 1878 ἐν Κων/πόλει. Κατέλιπε δὲ πλείστα ἀνέκδοτα ἔργα, ἐν οἷς «Ἡ Παλαιὰ Παγωνιανὴ ἀπὸ τοῦ 1780—1840» μονογραφία ἱστορικὴ, «Οἱ δύο φίλοι ἢ ὁ θαύματος τῆς ἀρετῆς» ἔρμηνειον δραματικὸν εἰδύλλιον, «Αἱ Ἀρχαυθίδες» ἱλαροτραγῳδιὰ μετ' Ἡπειρωτικῆν ὑπόθεσιν, «Μιχαήλ Ἀγγέλος Κομνηνός» ἔρμηνειον δράμα εἰς πράξεις πέντε καὶ ἑνδεκά διηγήματα Ἡπειρωτικὰ, ὧν ἐν, ἡ Μάγισσα, κοσμεῖται στήλη τοῦ ἡμερολογίου «Ἡπειρωτικῆς Ἀστῆρ» τοῦ 1904. Ἐπίσης ἐγκατέλειπεν ἀνέκδοτον καὶ λεξικὸν τῆς Ἡπειρωτικῆς διαλέκτου. [Δ.Α.Π.]

Οἰκονομική Ἰωάννης. Διαπρεπὴς λόγιος Ἕλλην, γενν. 28 Μαρτίου 1812 ἐν Λάρνακι τῆς Κύπρου καὶ ἀποθ. τῇ 15 Νοεμβρ. 1884 ἐν Τεργέστη. Ἀναγκασθεὶς κατατάξαι ὑπὸ τῶν Τούρκων στρατός τῆς Κύπρου τῷ 1821 νὰ καταφύγῃ μετὰ τῶν γονέων καὶ ἀδελφῶν του εἰς Τεργέστην, ἐμαθῆτευσεν ἐκεῖ ὑπὸ τοῦ διδασκάλου τῆς ἑλλ. κοινότητος Σαλιώραν καὶ Δαλέζον. Μετὰ δύο ἔτη ἀποδημῆσάσης τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ εἰς Κέρκυραν κατετάχθη εἰς τὴν αὐτὴν Ἰόνιον Ἀκαδημίαν, ἐν ᾗ ἔσχε μετ' ἄλλων διδασκάλων καὶ τὴν Ἀσώπιον. Τῷ 1844 ἐγένετο καθηγητὴς τῶν ἑλλ. καὶ λατινικῶν ἐν τῷ γυμνασίῳ Κερκύρας, τῷ δὲ 1857 γραμματεὺς τοῦ ἀρχοντος τῆς παιδείας καὶ μετὰ ἐν ἑτος καθηγητὴς ἐν τῇ Ἰονίῳ Ἀκαδημίᾳ. Μετὰ τὴν θάνατον τοῦ Μυστοξυδοῦ, μετ' αὐτὸ συνέδεστο διὰ κυδαιτίας, διορίσθη προσωρινὸς ἀρχὼν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδευτικῆς καὶ μετὰ τὴν ἐκλογὴν ἐπαύθη τῆς θέσεως αὐτοῦ τῷ 1865. Τῷ 1870 διορίσθη ἰδιαιτερός γραμματεὺς τοῦ βασιλέως Γεωργίου, παρητήθη ὅμως μετὰ δύο ἔτη καὶ ἐξέλεξε τόπον διαμονῆς τὴν Τεργέστην, ἐνθα καὶ ἀπέθανεν. Συνέγραψε πολλὰ φιλολογικὰ ἔργα καὶ διὰ Λοκρινῶν ἐπηγρ. διαφώτισιν τῷ 1850 καὶ Ἐποικίᾳ Λοκρῶν γράμματα Ἑλλ. καὶ Ἰταλ. τῷ 1860 ἐν Ἀθήναις, δι' ὧν ὁ συγγραφεὺς ἐθεωρήθη ὑπὸ τῶν ἐπαύοντων ὡς ὁ δευτέρως μετὰ τὴν Κοραῖν Ἕλλην φιλόλογον. Πρὸλ. καὶ Δ. Θερειανὸν ἐν ἀριθμ. 529—541 τῆς Τεργестίας «Νέας Ἡμέρας» τοῦ 1885.

Οἰκονομική, μητροπολίτης Ἀθηνῶν. Βλ. Πρωκόπιος.

Οἰκονόμος Ἀριστ. εἰδής. Ἐγενν.

ἐν Καλαβρύτοις τῷ 1835, ἀπέθανε δ' ἐν Ἀθήναις τῷ 1890. Εἰκοσαέτης τὴν ἡλικίαν ἀναγορευθεὶς διδάκτωρ τῆς νομικῆς διορίσθη τῷ 1855 διηγήτορας παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις δικαστηρίοις, εἰτα πρωτοδίκης ἐν Ναυπλίῳ, Σύρῳ καὶ Πάτραις, πρόεδρος πρωτοδικῶν καὶ τῷ 1864 μετατεθεὶς εἰς Ἀθήνας ὡς ἐφέτης ἐδίδασκεν ὡς ὑπαγγελλῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τὴν πολιτικὴν οἰκονομίαν, τῷ δὲ 1874 ἐν τῇ ἰδιότητι τοῦ ἐφέτου ὑπῆρξεν ὁ κύριος αὐτοῦ τῆς ἀνωτάτης τοῦ Χ. Τρικυπῆ δημοσιεύσαντος τὸ ἄρθρον «Τίς πταίει». Τῷ 1875 διορίσθη εἰσαγγελεὺς τῶν ἐφετῶν, ἀλλὰ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος καταλιπὼν τὸν δικαστικὸν κλάδον ἐπέδωκε εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ ἐξελέγη βουλευτὴς Καλαβρύτων, εἰτα δὲ τῷ 1880 βουλευτὴς Ἀττικῆς. Συνέγραψε τοὺς 13 τόμους τοῦ περιοδικοῦ «Οἰκονομικὴ ἐπιθεώρησις» (1873—1890) καὶ τὴν «Ἐφημερίδα τῶν φυλακῶν», τρεῖς τόμους (1875—1878).

Οἶνον θύζιον ἔτοι ἀλδεύδῃ οἶνον θυλικόν. ῥευστὸν ἐλαϊώδες λαμβανόμενον διὰ ξηρᾶς ἀποστάξεως ἐν τῷ κενῷ τοῦ κινιελαιοῦ, ὅπερ παρέχει αὐτῷ 10—12 % Ο.

Οἶνός δὲ τῆς ἐπαρχίας Βορνίτης. Ἐρμῆρον. Ἐχει 3,500 κατ. (1896), περιλαμβάνει δὲ τὴν πρωτεύουσάν Καστορίαν καὶ τὰ ἐξῆς χωρία: Παλαιοκατοῦνα, Παλαιομανίνα, Ποδολοβίστα καὶ Πίγανη.

Οἶνος ἀρμόμετρον καλεῖται συσκευὴ τις ἐπινοηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Houdard καὶ χρησιμεύουσα εἰς τὸν κατὰ προσέγγισιν προσδιορισμὸν τοῦ βάρους τῶν στερεῶν συστατικῶν τῶν οἶνων. Τὸ βᾶρος τῶν διαλελυμένων ἐν τῷ οἶνῳ εὐσιῶν προσδιορίζεται ἀκριβῶς διὰ τῆς ἐν θερμοκρασίᾳ 100° ζέσεως καὶ ἐξατμίσεως αὐτοῦ, εἴτε ἐν τῷ κενῷ, εἴτε ἐν τῷ ἀέρι, πράξεως ἀπαιτούσης καὶ πολλῶν χρόνων καὶ πολλῆν προσπάθειαν καὶ ἀκρίβειαν. Διὰ τῆς οἶνος ἀρμόμετρικῆς ὁμοῦ μεθεῖται τὸ πρᾶγμα ὁποῖοι εὐκολώτερον καὶ προσιώτερον τοῖς οἶνοποιοῖς. Προσδιορίζεται ἡ πυκνότης καὶ ἡ εἰς οἶνον πνευμα περιεκτικότης τοῦ οἶνου ἢ μὲν πυκνότης, ἐξατμιζόμενων τῶν ἡδῶν οἶνων, κυμαίνεται μετὰξὺ 0.986 καὶ 1.040, καὶ τοῦτο ἐνεκα μείζονος ἢ ἐλάσσονος ποσοῦ τοῦ περιεχομένου οἶνον πνεύματος, ἐλαττωμένου ὡς γνωστὸν τὴν πυκνότητα, καὶ τοῦ μείζονος ἢ ἐλάσσονος ποσοῦ τῶν ἐν διαλύσει περιεχομένων στερεῶν συστατικῶν, ἀπὸ αὐξήσεως τὴν πυκνότητα. Ἐὰν ὁ οἶνος ᾖ ἀπλοῦς χρηματώδης καὶ οἶνον πνεύματος, ἐκ τῆς πυκνότητος αὐτοῦ θὰ ὠρίετο ὁμοῦ ἢ εἰς οἶνον πνευμα περιεκτικότης, ὡς καὶ ἐὰν ᾖ

ὕδωρ φέρον διαλελυμένα τὰ στερεὰ συστατικά, ἐκ τῆς πυκνότητος πάλιν θά ὑπελογίζετο τὸ ποσὸν τούτων. Διὰ τοῦ οἰνομέτρου ὀρίζεται ὁ οἰνοπνευματικὸς βαθμὸς κατὰ προσέγγισιν, λείπεται δὲ καὶ ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ποσοῦ τῶν στερεῶν συστατικῶν. Ὑποθεσόμεν ὅτι οἶνός τις δεικνύει τὸν βαθμὸν 12,48 εἰς οἰνοπνευμα. Ἐκ τῶν πινάκων τοῦ Gay-Lussac, ἐν αἷς ἐμφαίνεται ἡ πειραματικῶς εὑρεθεῖσα πυκνότης τῶν διαφόρου βαθμοῦ κραμάτων ὕδατος καὶ οἰνοπνεύματος, εὐρίσκωμεν ὅτι τοιοῦτός τις βαθμὸς ἀντιστοιχεῖ εἰς πυκνότητα 0,9835, ἀλλ' ἡ πυκνότης τοῦ ἐξεταζομένου οἴνου εὐρίσκεται εἰσα 0,9930 ὑπὸ τὴν αὐτὴν θερμοκρασίαν· ἡ διαφορὰ αὕτη ὀφείλεται ἄρα εἰς τὰ ἐν τῷ οἴνῳ διαλελυμένα στερεὰ συστατικά. Ἡ πείρα ἀπέδειξεν ὅτι ἡ διαφορὰ αὕτη πολλαπλασιασμένη ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν 2062 παρέχει κατὰ προσέγγισιν $\frac{1}{2}$ γρ. κατὰ χιλιογρ., τὸ βάρος τῶν ἐν τῷ οἴνῳ περιεχομένων ἐν διαλύσει στερεῶν στοιχείων, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου (0,9930—0,9835) $\times 2062 = 19,589$. Ὅλα ταῦτα γίνονται διὰ τοῦ οἰνοβαρομέτρου, τὸ ὁποῖον οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ πυκνόμετρον λίαν εὐαίσθητον μετὰ εἰδικῆς κλίμακας, ἧς οἱ βαθμοὶ ἀντιστοιχοῦσιν εἰς διαφορὰς ἐνός χιλιοστοῦ διὰ τὴν πυκνότητα καὶ τὸ μὴδὲν αὐτῆς ἀντιστοιχεῖ πρὸς πυκνότητα 0,980, τὴν ἐλαχίστην δηλονότι ἣν δύναται νὰ ἔχῃ ὁ οἶνος, ἕκαστος δὲ βαθμὸς τέμνεται εἰς πέντε ὑποδιαίρεσεις. Πρὸς ἀποφυγὴν οἰσθητικῆς ὑπελογισμοῦ ὑπάρχουσιν ἐπισυντημένοι δύο πίνακες, ὧν ὁ μὲν δεικνύει τὴν πυκνότητα ὑπὸ θερμοκρασίαν 15° ἐάν ἡ παρατήρησις ἐγένετο εἰς ἄλλην οἰσθητικῆς θερμοκρασίαν, ὁ δ' ἄλλος καθίστησι περὶ τὸν πολλαπλασιασμὸν ὃν ἀνωτέρω ἐτελέσαμεν. Ἡ ἐξέτασις τῶν γλυκέων οἴνων γίνεται διὰ τῆς αὐτῆς μεθόδου τροποποιουμένης οὕτως: ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ ὃν εὐρίσκωμεν διὰ τοῦ οἰνοβαρομέτρου ἀφαιροῦμεν τὸ βάρος τοῦ περιεχομένου σακχάρου πολλαπλασιασθὲν ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν 0,774, σχετικῶς δὲ πίναξ καθίστησι περὶ τὸν πάντα ἀριθμητικὸν ὑπολογισμὸν.

Οἰνοθήρα ἢ Ὀνοθήρα ἢ Ὀνάγρα (Bot.). Γένος δικοτυλῆδων πολυπετάλων φυτῶν πρότυπον τῆς οἰκογενείας τῶν Οἰνοθηροειδῶν, περιλαμβανόν περί τὰ 100 γνωστὰ εἶδη ἅπαντα αὐτοφυῆ ἐν ταῖς ἐκτὸς τῶν τροπικῶν χωραῖς τῆς Ἀμερικῆς· εἶναι δὲ πόαι καὶ σπαινώτατα θαμνίσκoi, μετὰ φύλλων ἐναλλάξ διατεταγμένων, ἀνθέων μεγάλων, ὠραίων, πορφυρῶν ἢ κίτρινων, μονήρων τετραμερῶν. Καλλιέργειται ἐν Εὐρώπῃ τὸ εἶδος *O. ἡ διετ* ἧς ἢ *ὀνύχορτον* ἢ *νυκτοκάλλεις*, φυτὸν

ὕψους 1,20 μ. μετὰ μεγάλων εὐόσμων κίτρινων ἀνθέων λίαν ἐφημέρων.

Οἰνοθηροειδῆ ἢ Ὀνοθηροειδῆ ἢ Ὀνάγραειδῆ. Οἰκογένεια δικοτυλῆδων πολυπετάλων φυτῶν μετὰ φύλλων ἀπλῶν, ἀνθέων κανονικῶν, ἐρμαφροδιτών, τετραμερῶν, μονήρων ἢ βετροειδῶν, μετὰ ὠοθήκης πολυχώρου καὶ καρποῦ κοψοειδούς. Κύρια γένη εἶναι, ἡ Γαῦρα, τὸ Ἐπιλοβόν, ἡ Κίρκη, ἡ Κλαρκία, ἡ Λοπεξία, ἡ Μάκρη, ἡ Ὀνάγρα καὶ ἡ Φουξία.

Οἰνόκρπος. Γένος Φοινίκων πολὺν ὁμοιότητα ἔχόντων πρὸς τὰ γένη Ἀρεκά καὶ Εὐτέρπη. Ἐχει φύλλα ὑπεροχιδῆ, οἱ καρποὶ τοῦ εἶδους *Oenocarpus satuna* εἶναι ἐδωδιμοὶ καὶ περιέχουσιν ἐλαίωδη οὐσίαν· ἐπίσης καὶ οἱ καρποὶ τοῦ εἶδους *Oe. batava* πρέχουσιν ἐλαίον καὶ ὁ γυμὸς αὐτῶν παράγει διαζυμώσεως πνευματῶδες ποτὸν καλούμενον *yukissé*.

Οἰνόμετρον καλεῖται εἶδος τι πυκνόμετρου, δι' αὐτὸ προχείρως καὶ ταχέως δύναται νὰ ὑπολογισθῇ τὸ ποσὸν τοῦ ἐν δεδομένῳ οἴνῳ περιεχομένου οἰνοπνεύματος ἐν ἑκατοστιαίᾳ ἀναλογίᾳ. Ὀρίζεται ἡ πυκνότης (Π) τοῦ ὑπὸ δοκιμασίαν οἴνου ἐν θερμοκρασίᾳ περιβάλλοντος 15° ἢ δι' ἀναγωγῆς εἰς τὴν θερμοκρασίαν ταύτην τῇ βοηθείᾳ τοῦ σχετικῶς πίνακος τῶν διορθώσεων, ἐάν ὁ ὁρισμὸς ἐγένεν ἐν θερμοκρασίᾳ διαφόρῳ τῶν 15°, εἰτα λαμβάνεται ὁρισμένη ποσότης τοῦ οἴνου τούτου καὶ ζέεται μέχρι ἐξατμίσεως τοῦ ἡμίσεος, ὅπερ μετὰ ταῦτα συγκρίνεται μετὰ ἴσου ποσοῦ ὕδατος, τοῦ δὲ κράματος τούτου διὰ τοῦ οἰνομέτρου ἐντιμᾶται ἡ πυκνότης (Π'). Ἐάν νῦν καλέσωμεν π τὴν πυκνότητα κράματος ὕδατος καὶ οἰνοπνεύματος ἰσοβάθμου πρὸς τὴν ἐξεταζόμενον οἶνον, ἔχομεν τὸν τύπον: $\pi = 0,9992 - (Π' - Π)$, διότι ἡ πυκνότης 0,9992 ἣν ἐμφαίνει ὁ πίναξ διὰ τὸν ἐξεταζόμενον οἶνον ἰσοῦται πρὸς τὴν πυκνότητα κράματος ὕδατος καὶ οἰνοπνεύματος ἴσης περιεκτικότητος ἐπηξημένην διὰ τῶν ἄλλων ἐν τῷ οἴνῳ διαλελυμένων οὐσιῶν, τοῦ ὅπερ παρίσταται διὰ τῆς διαφορᾶς $Π' - Π$. Συμφώνως δὲ πρὸς τοὺς πίνακες τοῦ Gay-Lussac εὐρίσκωμεν τὴν κατ' ὄγκον ἑκατοστιαίαν περιεκτικότητα τοῦ ἔχοντος πυκνότητα π κράματος ὕδατος καὶ οἰνοπνεύματος, ἧτις παρίσται κατὰ τὰ ἀνωτέρω τὴν ἑκατοστιαίαν οἰνοπνευματικὴν περιεκτικότητα τοῦ ἐξεταζομένου οἴνου.

* **Οἰνοῦντος** ὁ ἡμ. ο. τοῦ νέου νομοῦ Λακεδαίμονος. Ἐχει 5,809 κατ. (1890).

Οἰνοχρωσόμετρον. Βλ. Χρωσόμετρο.

Οἰσοφαγισμός ἢ οἰσοφαγισμὸς τοῦ

οἰσοφάγου καλεῖται ἡ τῶν μυϊκῶν ἰνῶν, μάλιστα τῶν ἐγκαρσίων, τοῦ οἰσοφάγου σύσπαιξις, ὡς εἴς τῃς ἐπέρχεται μηχανικὴ στένωσις τοσαύτη ὥστε ἀποβαίνει δυσχερεστάτη ἐνίοτε καὶ ἀδύνατος ἡ διὰ τοῦ οἰσοφάγου καθόδος οὐ μόνον τῶν στερεῶν ἀλλὰ καὶ τῶν βυσσῶν σιτίων. Τὸ φαινόμενον τοῦτο, οὐδὲν τὸ κοινὸν ἔχον πρὸς τὰς οἰσοφαγικὰς στενώσεις τὰς ἀποτόκους νεοπλασίας ἢ οὐλοπλασίας, παρατηρεῖται παρ' αὐτοῖς νεοπλαθεῖσι καὶ ὑστερικοῖς. ἀρεϊλόμενον ὅτε μὲν εἰς ψυχικὴν καθαρῶς αἰτίαν ἀνθυποβολής ἀπρόμενον δι' ὑποβολικῆς θεραπείας καθ' ὅσον τεχνητὸν ἢ καὶ ἐν ἐργηγέρσει, ὅτε δὲ εἰς ἐρεθισμὸν τοῦ πεπτικοῦ σωλήνος ἢ εἰς βλάβην αὐτοῦ τοῦ βλενωγόνου τοῦ οἰσοφάγου ἢ τῆς ἀνωτέρας μοίρας τοῦ στομάχου ἢ τοῦ λαογγός. Ἐνίοτε καὶ αὐτὴ ἡ διάδοξ τῶν σιτίων προκαλεῖ παρὰ νευροπαθεῖσι σπασμὸν τοῦ οἰσοφάγου. Τεταῦται καταστάσεις ὑποχωροῦσιν εἰς βίαιαν διαστολὴν τοῦ οἰσοφάγου διὰ καθεστῆρος ἐν στήματι ἐλάττω διωγκωμένου κατὰ τὸ πέραρ.

Οἰσοφαγίτις. Πάθησις ὁπωσοῦν σπασμὸς συνισταμένη εἰς φλέγμασιν τοῦ οἰσοφάγου εἴτε ἐνεκα ἀμέσου ἐπιδράσεως ἐρεθιστικῶν καὶ καυστικῶν οὐσιῶν πρὸς αὐτοκτονίαν ἢ εἰς ἀπροσεξίαν καταπινομένων (ὄχνη ὑδαργύρου, ἰωδίου βάμμα, ὑπερμαγγανικὸν κάλιο, κτλ.), εἴτε ἐνεκα καταπίσεως λίαν θερμῶν σιτίων ἢ ἐμπύρεως ξένου σώματος κατὰ τὸν οἰσοφάγον, εἴτε τέλος εἰς ἐπινεμήσεως φλεγμονῆς τῶν παρακείμενων, φαρυγγίτιδος ἢ φλεγμονῆς τοῦ στομάχου, ἢ ἀκόμη εἰς ἐπιδράσεως καθεστῆρος μολυσματικῆς νέσου, εἰς τὴν τυφοειδὲς πυρετοῦ, σηψαιμίας, πυελίτιδος καὶ διουβερίτιδος καὶ λευκοπλαστικῆς στοματίτιδος παρὰ παισίν. Ἐκδηλοῦται διὰ σφοδροῦ ἀλγους ἐπιτεινομένου διὰ τῆς καταπίσεως καὶ διὰ τῆς πίσεως κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ οἰσοφάγου καὶ παρακλουθουμένου ὑπὸ ἐμῶν βλενωδῶν ἢ βλενοπυωδῶν. Θεραπεύει ἀντιφλογιστικῇ. [P.N.B.]

Οἰσοφαγοτομία. Ἰστροχειρουργικὴ πρᾶξις σκοποῦσα τὴν διὰ τέρνοντος ὄργανου διάνοξιν τοῦ οἰσοφάγου εἴτε πρὸς ἀραίρεσιν ξένου σώματος ἐνσφηνωθέντος καὶ μὴ θυνιμένου νὰ κατέλθῃ εἰς τὸν στομάχον, εἴτε πρὸς δημιουργίαν τεχνητῆς εἰσόδου πρὸς ἀπαγωγὴν τῶν σιτίων καὶ ὕδρων ἐπὶ ἀπολύτῳ στενώσει τοῦ οἰσοφάγου καθίστασης ἀδύνατον τὴν κατάποσιν. Ἐνδείκνυται μόνον ἐν ἀπελπιστικαῖς καταστάσει. [P.N.B.]

Οἰστρομανία καλεῖται γε ἡ ὡς ἡ περὶ τὴν γενετήσιον ὁρμὴν ἔκτροπος καὶ ἀνίστροπος ἐκείνη κατάσταση ἢ γνωστὴ παρὰ μὲν τῷ ἀνδρὶ ὡς σατυρίασις, παρὰ δὲ τῇ γυναικὶ ὡς νυφομανία.

Ὀρτης, sorbite (Χημ.). Πνεῦμα ἐξατμικὸν προκύπτει ἐκ τοῦ ἑστακάρου καὶ γνωστὸν ὑπὸ τρεῖς καταστάσεις ὡς πρὸς τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ ἀπέναντι τοῦ πεπολωμένου φωτός, ὡς ὅτις δεξιότροπῆς, ὅτις ἀριστερότροπῆς καὶ ὅτις ἀδρανῆς ἢ ἀνενεργῆς, ὅστις εἶναι καὶ ὁ κάλλιον γνωστὸς ὑπὸ φυσικὴν καὶ χημικὴν ἐποψιν. Φέρεται ὑπὸ μορφήν μικρῶν κρυστάλλων εὐδιαλύτων, μὴ ἀναγόντων ἀλκαλικὸν διάλυμα χαλκοῦ καὶ τηχομένων εἰς 411°.

*** Ὀὔτυλον.** Κώμη τοῦ ὁμωνύμου δήμου, ἔχουσα 1,197 κατ. Ἡ ἐπαρχία Οἰ. ἀνήκουσα εἰς τὸν κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν νομὸν Λακωνίας ἔχει 31,692 κατ., ὁ δὲ δήμος Ο. 2,511 κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896.

*** Οἰχαλίας** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Μεσσηνίας. ἔχει 10,139 κατ. (1896).

*** Ὀκταντζά.** Κώμη τοῦ δήμου Αὐλῶνος (Καρυστίας), ἔχουσα 1,099 κατ. (1896).

Ὀλαξονικός κρύσταλλος καλεῖται πᾶσα κρυσταλλικὴ μορφή ἔχουσα πάντας τοὺς συμμετρικοὺς ἄξονας τῆς κρυσταλλογραφικῆς τάξεως εἰς τὴν ὑπάγεται. (Ἠρδλ. Κρύσταλλοι).

*** Ὀλβία.** Ἀρχαία πόλις τῆς Βιθυνίας κειμένη ἐπὶ τοῦ ἀπ' αὐτῆς κληθέντος Ὀλβικνοῦ κόλπου. Κατὰ Στέφανον τὸν Βυζάντιον ἐπὶ τῆς τοποθεσίας αὐτῆς ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Βιθυνῶν Νικομήδεως τοῦ Α' ἢ ἀπ' αὐτοῦ κληθεῖσα Νικομήδεια, κατὰ Πλίνιον δὲ τὸν πρεσβύτερον ἡ Νίκαια. — Ἐτέρᾳ ἀρχ. πόλει ἐπὶ τῆς νήσου Σαρδουσίας οἰκισθεῖσα κατὰ Παυσανίαν ὑπὸ Θεσπίων καὶ Ἀθηναίων.

Ὀλβιανὸς καὶ ὑπερὸν Ἀστακηνὸς κόλπος (τανῦν κόλπος τῆς Νικομηδείας, τουρ. Ἰσμίτ-κίρρουνζού). Κόλπος ευρύτατος καὶ ἀσφαλέστατος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κείμενος ἐν Βιθυνίᾳ καὶ ἐπὶ τῆς Προποντίδος, ὀριζόμενος δὲ πρὸς Β μὲν ὑπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Ἀκρίτα (τανῦν Τοῦζλα μπουρουν), πρὸς Ν δὲ ὑπὸ τοῦ Ποσειδίου ἀκρωτηρίου (τανῦν Βελ-βουρουν) καὶ ἔχων πρὸ τῆς εἰς αὐτὸν εἰσόδου πρὸς Β τὰς Πριγκιποννήτους. Ὁ κόλπος οὗτος ὑπὸ μὲν τοῦ Σκύλακος καὶ τοῦ Πομπωνίου Μέλανος καλεῖται Ὀλβιανὸς ἀπὸ τῆς ἐπ' αὐτοῦ πόλεως Ὀλβίας, ὑπὸ δὲ τοῦ Στράβωνος Ἀστακηνὸς ἀπὸ τῆς πόλεως Ἀστάκου. (Γρ.Σ.Ι.)

Ὀλγα. Χωρίον τοῦ δήμου Μυστρινῶν (Ἠλείας), ἔχων 156 κατ. (1896).

Ὀλγυπόλ. Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ Ῥωστ. κυβερνήσι Ποδοβίας, ἔχουσα 8,098 κατ. καὶ ἐμπόριον σίτου.

*** Ὀλδבורν** (Oldbury). Πόλις τῆς

ἀγγλ. κομητίας Ουόστερ, μετὰ 25,191 κατ. (1901).

* **Ὀλδεμβούργον** (Oldenburg). 1) Μεγαλειδοῦκάτον τῆς Γερμανίας. ἔχον τῷ 1900 κατ. 309,183 ἐπὶ ἐμβ. 6427 τχμ. — 2) Πρωτ. αὐτοῦ μετὰ 26,797 κατ. τῷ αὐτῷ ἔτει.

* **Ὀλδενλανδία** (Βατ.). Γένος Ἐρσ-Ορδανσιδῶν περιλαμβάνον εἰδη πώδη ἢ θαμνώδη τῶν θερμῶν χωρῶν τῆς γῆς, ἔχοντα ἄνθη θυσανόμορφα. Γνωστὸν εἶδος εἶναι Ὁ. ἢ πετασσειδής, καλλιεργούμενη ἐν τῇ νήσῳ Ἰόδα χάριν τῆς ἐρυθρᾶς χρωστικῆς οὐσίας. ἥτις ἐξάγεται ἐκ τῶν ριζῶν αὐτῆς καὶ χρησιμοποιεῖται πρὸς βαφὴν τοῦ βόμβακος.

* **Ὀλδχαμ**, ἢ μᾶλλον Ὀλδορ (Oldham). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητίας Λαγκαστρίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 137,238.

* **Ὀλεκμά** (Olekma). Δεξιὸς παραπόταμος τοῦ Λένα ἐν Σιβηρίᾳ, ἔχων ρεῖν 1131 τχμ.

* **Ὀλεκμένσκι**. Περιφέρεια ἐν τῇ Ἰακουτικῇ χώρᾳ τῆς Σιβηρίας, περιλαμβ. 381,425 τχμ. μετὰ 34,018 κατ. Ἰακούτων καὶ Τουγγούζων. Ἡ ὁμών. πρωτ. ἔχει μόνον 1,178 κατ.

* **Ὀλενέκ**. Πρωτ. τῆς Ἀνατ. Σιβηρίας, πηγάζων ἐν τῷ κυβερνεῖῳ Ἰαντισσείν καὶ ἐκβάλλων μετὰ ρεῖν 1306 χμ. μετὰ τοῦ Λένα καὶ τοῦ Ἀναβάρα εἰς τὴν Β Παγωμένην θάλασσαν.

* **Ὀλιγαρχία**. Παρέκκλισις τῆς ἀριστοκρατίας καθ' ἣν ἐπικρατεῖ τῆς πολιτείας φατριαις, ἥτις, οὐδ' ὅπως φροντίζουσα περὶ τῶν γενικῶν συμφερόντων τῆς πολιτείας, ἀγωνίζεται πρὸς ἰδίαν αὐτῆς ἀνύψωσιν καὶ πρὸς διατήρησιν τῆς ἐξουσίας καὶ τῶν προνομίων της. Κυριώτατον γνώρισμα τῶν ἀποτελούντων τὴν φατρίαν εἶναι ὁ πλεῖστος, διὸ κατ' Ἀριστοτέλην μερὶς πτωχῶν πολιτῶν λαβοῦσα τὴν ἐξουσίαν δὲν δύναται νὰ ἐννοσθῇ ὀλιγαρχία. Διακρίνει δ' ὁ Ἀριστοτέλης 4 εἰδη ὀλιγαρχίας· α') ἐὰν οἱ ἀποτελοῦντες αὐτὴν εὖτε τὸσον μεγάλην περισουσίαν ἔχωσιν ὥστε νὰ ἀμελῶσιν αὐτῆς, εὖτε τὸσον μικράν ὥστε νὰ τρέφονται ἐκ τῆς πόλεως, εἶναι δὲ πολλοί, ὅτε διὰ τὸ πλῆθος κυριὸς εἶναι ὁ νόμος· τοῦτο τὸ εἶδος ὑπὸ τοῦ Ξενοφῶντος καλεῖται τιμοκρατία, ὑπὸ δὲ τοῦ Πλάτωνος πλουτοκρατία. β') Ἐὰν εἶναι ὀλιγώτεροι κατὰ τὸ πλῆθος καὶ ἔχωσι μεγαλυτέρας περισουσίας, τότε ἐνεκα τῆς μείζονος ἰσχύος μᾶλλον πλεονεκτοῦσιν, αὐτοὶ ἐντέλουσιν ἐκ τῶν ἄλλων τοὺς ἀρχοντας, ἀλλὰ μὴ ὄντες οὕτως ἰσχυροὶ ὥστε νὰ ἀρχώσιν ἄνευ νόμου θέτουσι τοῦτον κατὰ τὴν ἀρεσκείαν των. γ') Ἐὰν

ἔτι αὐξηθῇ ἡ περισουσία των, τοῦ πλῆθους μένοντος τοῦ αὐτοῦ, γεννᾶται τὸ τρίτον εἶδος, ὅτε αὐτοὶ κατέχουσι τὰς ἀρχάς καὶ οὐκ εἰς διαδέχεται κανονικῶς τὸν πατέρα. δ') Ἐὰν δὲ ἀποκτήσωσι μεγίστας περισουσίας καὶ πλείστους φίλους, τότε ἀρχοῦσιν οἱ ἄνθρωποι καὶ οὐχὶ ὁ νόμος, τὸ πολίτευμα δὲ τοῦτο ὀνομάζει τῇ μοναρχίᾳ καὶ εἶναι τὸ ἀντίστροφον τῆς ἀκρας δημοκρατίας τῆς μεταγενεστέρης κληθείσης ὀλιγοκρατίας.

* **Ὀλεκή** μαγνητικῇ ἀντίστασις. Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

* **Ὀλλανδία**. Ὁ πληθυσμὸς τοῦ βασιλείου τοῦτου ἀνῆρχετο τῷ 1899 εἰς 5,104,137 κατ. ἐπὶ ἐμβάδου 32,538 τχμ., τῶν δὲ ἀποικῶν ἐν μὲν τῇ Ἀσίᾳ τῷ 1895 εἰς 35,06 ἑκατομμ. (ἐπὶ 1,915,417 τχμ.), εἰς δὲ τὴν Ἀμερικὴν εἰς 134,200 (ἐπὶ 130,236 τχμ.). Ὁ προῦπολογισμὸς τοῦ 1903 ἀνέγραψεν ἔσοδα μὲν 163 ἑκατομμ. φλωρ., ἔξοδα δὲ 176 ἑκατομμ. τῶν ἀποικιῶν ὑπάρχει ἴδιος προῦπολογισμὸς. Τὸ δημόσιον χρέος ἀνῆρχετο εἰς 1140,6 ἑκατομμ. φλωρ. Ἐκ τῆς ιστορίας τῆς χώρας, ἥς τὰ παλαιότερα ἐξετέθησαν ἐν λ. Χῶραι (Κάτω) ἐν τ. τ' σ. 920, σημειωτέα τὰ ἐξῆς. Διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Γουλιέλμου Γ' καὶ τῆς ἀναρρήσεως τῆς βασιλείας Βιλελμίνης ἀπεσπάσθη ἀπὸ τῆς Ὀ. τὸ Λουξεμβούργον, διότι ἐκεῖ δὲν ἵσχυε ἡ διαδοχὴ διὰ θηλείας γραμμῆς. Τῷ 1898 ἡ νεαρά βασίλισσα ἡλικιωθεῖσα ἀνέλαβε μὲν τὴν βασιλείαν, τὴν δὲ 7 Φεβρ. (ν.) 1901 ἔλαβε σύζυγον τὸν δούκα Ἑρρίκον τοῦ Μεκλεμβούργου-Σβερίνου.

* **Ὀλμυτς** (Olmütz). Πόλις τῆς αὐστριακῆς Μοραβίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 21,707 κατ.

* **Ὀλοδλαστές**. Βλ. Ὠάριον.

* **Ὀλόγαστρα** (Ζωολ.). Ὑποδιαιρέσις τῶν Ἀραγνιδῶν περιλαμβάνουσα πάντα τὰ γένη τῶν ἐντόμων τοῦτων ὅσα ἔχουσι τὴν κοιλίαν αὐτῶν ἐνιαίαν ἐκ συγχωνεύσεως ἢ συγκληλῆσεως διαπλαστικῆς τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν μορφολογικῶς κρινοειδῶν τμημάτων.

* **Ὀλόεδρος κρύσταλλος** καλεῖται τᾶσα κρυσταλλικὴ μορφή, ἔχουσα πᾶσας τὰς ὑπὸ τῶν νόμων τῆς συμμετρίας ἀπαιτούμενας ἑδρας, τοιοῦτοι δὲ κρυσταλλοὶ εἰσι καὶ ὀλαξονικοί.

* **Ὀλοκέφαλοι** καλοῦνται ἐκ τῶν Σελαχιειδῶν ἰχθύων ὅσοι φέρουσι τὰ χερσικηριστικὰ τοῦ γένους Χιμαιράς (βλ. λ.).

* **Ὀλοκρύσταλλα** λέγονται τῶν ἡφαιστειογενῶν πετρωμάτων ὅσα ἀποτελοῦνται καθ' ὁλοκληρίαν ἐξ ὀρυκτῶν κρυσταλλωμένων, τοιαῦτα δὲ εἰσιν οἱ γρανίται, οἱ πηγματίται, οἱ διορίται, οἱ συηνίται· κλπ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΟΛΥΜΠΙΑ

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Ὀλυμπία

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ὀλόνητες (προφ. ὑπὸ τῶν Ῥώσων Ἀλόνετες). 1) Κυβερνεῖον τῆς Ῥωσίας, ἔχον τῷ 1897 κατ. 366,715. — 2) Περιφέρειαν αὐτοῦ, περιλαμβάνουσα 12,542 τχμ. μετὰ 41,329 κατ. Ἡ ὀμώνυμος πρωτ. ταύτης, οὐχὶ δὲ πλέον τοῦ κυβερνεῖου, εἶχε τότε 1303 κατ.

Ὀλοδς. Ἀρχαία πόλις τῆς Κρήτης κειμένη κατὰ τὴν ΒΑ παραλίαν μεταξὺ Χερσονήσου καὶ Μινώας καὶ σημειζομένη τὸ πάλαι διὰ τὸ ἀγαλμα τῆς Βριτομάρτως ποιηθὲν ὑπὸ τοῦ Διζάλου. Μερικαὶ τινες εἰρηναὶ ἐγένοντο τῷ 1898 ὑπὸ Ἰωάν. Demargne ἐπαίρου τῆς ἐν Ἀθην. γαλλ. σχολῆς, ὅστις διηγουμένης τὰ τῆς ἐνέτει 1898 ὑπὸ τῶν Γάλλων ναυτῶν τῆς Εὐρώπ. κατοχῆς εὐρεθείσης παρὰ τὴν Σπινάλουγγαν ἐπιγραφῆς καὶ ἐναποκειμένης νῦν ἐν τῷ Λουδρῷ, ἐν ᾗ ὑπάρχει συνθήκη τῶν Ὀλουντίων πρὸς Ἀλίας πόλεις καὶ πιστοποιεῖται ἡ αὐτοῦτι ὑπαρξὶς ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ.

Ὀλόφυξος. Πόλις ἀρχαία τῆς χερσονήσου τοῦ Ἀθω, κειμένη μεταξὺ τῶν μονῶν Χίλανδαρίου καὶ Ἐσσιγμένου, ἐνθα ὑπάρχει καὶ πύργος τις καὶ εἰρεῖπια τῆς ἀρχαίας πόλεως. Ὑπετάγη τοῖς Πέρταις, ἀπολύθως ἐγένετο σύμμαχος τῶν Ἀθηναίων, τῷ δὲ 424 προσεχώρησε τῷ Βρασίδα. Ἀγνωστον πότι κατεστράφη.

Ὀλατερ (Ulater). Ἐπαρχία τῆς Ἰο-λανδίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 1,581,351.

Ὀλτεν (Olten). Πόλις τοῦ ἔλδεν-κάντονιου Σολκοτόρνης, ἔχουσα 7,001 κατ. καὶ οὖσα σπουδαῖον κέντρον τοῦ ἐμπορίου.

Ὀλτένιτσα (Oltenitz). Πόλις ἐν τῇ περιφρ. Ἰλσθὸς τῆς Ῥωμανίας, ἐπὶ τοῦ Δουνάβου, ἔχουσα 5,801 κατ. Ἐνταῦθα εἰ Τούρκοι ἐνέκησαν τοὺς Ῥώσους τῇ 2 Νοεμβρίου (κ.) 1853 καὶ τῇ 17/29 Ἰουλίου 1854.

Ὀλουμπίας ἑπαρχία τοῦ νέου νομοῦ Τριφυλίας. Ἐχει 36,085 κατ. (1896).

Ὀλύμπιος Ἰωάννης. Καθηγητῆς τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ. Ἐγενν. ἐν Λιτοχωρίῳ τῆς Μακεδονίας τῷ 1802. Μετὰ τὴν παρὰ τῷ Νεοφύτῳ Δούκα ἐν Βουλκουρεστίῳ παιδείῳ αὐτοῦ μετέβη πρὸς σπουδὴν τῆς ἱατρικῆς εἰς Γερμανίαν, ὅθεν ἐπανελθὼν κατὰ τὰ 1827 εἰς Ἑλλάδα, καθ' ἣν στιγμήν αὐτὴ εἶχε μεγίστην ἀνάγκην ἱατρῶν ἐπιστημόνων, διωρίσθη στρατιωτικὸς ἱατρός τοῦ στρατηγοῦ Δημητρίου Ὑψηλάντου, ἐν ᾧ ὥσπερ ἐν βεδίκῳ θανάτου, εἶτα τῷ 1832 διωρίσθη ἱατρός τοῦ ὀφθαλμορροεῖου Διήντης, τῷ 1834 ἱατρός τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς, τῷ 1836 καθηγητῆς τῆς ἀνατομικῆς καὶ φυσιολογίας ἐν τῇ χειρουργικῇ σχολῇ καὶ ἱατρός τοῦ φρουραρχείου, τῷ 1837 μετὰ τὴν σύστασιν

τοῦ πανεπιστημίου καθηγητῆς τῆς χειρουργικῆς παθολογίας, τῷ δὲ 1843 καθηγητῆς τῆς χειρουργικῆς κλινικῆς ἐν τῷ δημοτικῷ νοσοκομείῳ. Ἀπολύθει τῷ 1848 ἀναδιωρίσθη τῷ 1850 καὶ διετέλεσε τῷ 1855 πρόεδρος τοῦ πανεπιστημίου. Συνέγραψε Περὶ σωματικῆς ἀνατροφῆς τῶν παιδίων (1837. β' ἐκδ. 1866) καὶ Ἐγχειρίδιον χειρουργικῆς (1851—1857), κατὰ μετάρρασιν ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ, ἐν ᾧ μετένεγκεν ἐκ τῶν ἀρχαίων συγγραμμάτων πολλὰς ἐπιστημονικὰς λέξεις καθιερωθείσας ἕκτοτε ἐν τῇ ἱατρικῇ ἐπιστῇ. Κατέλιπε δὲ ἐν χειρουργοῖς Χειρουργικὴν, Ἐγχειριστικὴν, Ἀνατομικὴν καὶ Ὀφθαλμολογίαν. Ἀπέθανε τῷ 1869.

Ὀλυμπίων δῆμος τοῦ νομοῦ Ἡλείας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν. Ἐχει 11,573 κατ. (1896).

Ὀλυμπος. Χωρίον τοῦ δήμου Θερμικίων (Ἀττικῆς), ἔχον 131 κατ. (1896).

Ὀλύμπου δῆμος τῆς ἐπαρχίας Τυρνάβου. Ἐχει 5,965 κατ. (1896), περιλαμβάνει δὲ τὴν πρωτεύουσιν Ῥαψάνη καὶ τὰ ἐξῆς χωρία: Αἶγανη, Κρανιά, Καλύδια Παπούλια, Κλοῦρα, Νέζερος, Νικτερὲμ καὶ Πυργωτὸς.

Ὀλυόκ (Holyoke). Πόλις τῆς βορειο-μερ. πολιτείας Μασσατσεύσετς, μετὰ 46,712 κατ. (1900).

Ὀμ. (Georg Simon Ohm). Ὁ ἀνακαλύψας τὸν περίρθεμον ἐν τῷ ἡλεκτρισμῷ νόμον τὸν συνδέοντα πρὸς ἄλλα τὰ τρία ἡλεκτρικὰ μεγέθη τῆς ἐντάσεως τῆς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἀντιστάσεως. Ἐγεννήθη ἐν Ἐρλάγγῃ τῷ 1787 καὶ διετέλεσε καθηγητῆς τῆς φυσικῆς ἐν τῷ πολυτεχνεῖῳ τῆς Νυρεμβέργης, ἀπὸ δὲ τοῦ 1849 μέχρι τοῦ θανάτου του συμβάλλων τῷ 1854 ἐν τῷ πολυτεχνεῖῳ τοῦ Μονάχου. Πρὸς τιμὴν τοῦ ὠνομάσθη διὰ τοῦ ὀνόματός του ἡ πρακτικὴ τῆς ἀντιστάσεως μονὰς (ἴδε Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις). Τὸν ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ φερόμενον νόμον, ὅτι ἡ ἐντασις τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος εἶνε ἀνάλογος τῆς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως καὶ ἀντιστρόφως ἀνάλογος τῆς ἀντιστάσεως, ἀνεκοίνωσε τὸ πρῶτον διὰ τῆς συγγραφῆς αὐτοῦ. Προσδιορισμὸς τοῦ νόμου, καθ' ὃν τὰ μέταλλα ἄγουσι τὸν δι' ἐπαρκῆς ἡλεκτρισμὸν (1826). Ἐκ τῶν λοιπῶν συγγραμμάτων του σπουδαιότερα εἶναι τὰ ἐπὶ διαφόρων τῆς φυσικῆς κλάδων. [Ε.Θ.Κ.]

Ὀμαλῶν δῆμος τῆς ἐπαρχίας Κρανίας. Ἐχει 3,242 κατ. (1896), περιλαμβάνει δὲ τὴν πρωτεύουσιν Βαλσαμῖτα καὶ τὰ ἐξῆς χωρία: Ἐπανοχώρι, Μιταραγκῆτα, Μηνεῖτα, Μιτακῆτα καὶ Δερουσαντῆτα,

Μιχᾶτα, Μοντεσάντα, Τρωϊανᾶτα, Φραγκᾶτα καὶ τὴν μονὴν Ἀγ. Γερασίμου.

Ὅμαν, καλούμενον ἐνίοτε καὶ Μα-
σκάτ ἀπὸ τῆς πρωτεύουσας. Κράτος (σουλ-
τανᾶτον) ἐπὶ τῆς Α παραλίας τῆς Ἀραβίας
παρὰ τὸν κόλπον Ὁ. τοῦ Β μέρους τοῦ
Περσικοῦ. ἔχει ἐμὲ. περ. 193,600 τυχ.
καὶ 1 ἑκατομμ. κατ. διαφέροντας ἀπὸ τῶν
λοιπῶν Ἀράβων. Διὰ τῆς προστασίας τῶν
Ἀγγλῶν τὸ σουλτανᾶτον προσέλαβε κατὰ
τὸ Α' ἡμῖς τοῦ 18ῳ αἰῶνος μεγίστην δύ-
ναμιν, ἀντικεισθὲν εἰς αὐτὸ λόγῳ μισθώσεως
μεγάλων ἐκτάσεων τῆς Περσίας, τοῦ Βε-
λουσιτᾶν καὶ ὧ καὶ ἐπὶ τῆς Α παραλίας
τῆς Ἀφρικῆς. Ἀρσὺ δ' ὅμως ἔληξεν ἡ μί-
σθωσις τῷ 1875, ἀπωλέσθησαν ἅπαντα σχε-
δόν, περιωρίσθη δὲ τὸ κράτος τοῦ σουλτά-
νου εἰς τὴν πρωτεύουσάν, ἐνθα μάλιστα οἱ
Ἀγγλοὶ εἶναι παντοδύναμοι.

Ὅμαρ Χαγιάμ. Πέρσης ποιητῆς
καὶ ἐπιστήμων τοῦ 18 αἰῶνος, περὶ οὗ λέ-
γεται· ὅτι ἔζησεν ἐν μεγίστῃ τιμῇ παρὰ τῷ
Σελτζουκίδῃ σουλτάνῳ Μαλικισάχῃ. Πλὴν
ποιημάτων συνέγραψε κυρίως μαθηματικὰ
ἔργα.

Ὅματροπίνη (Φαρμ.). Ἀζωτοξυ-
γονεῦχος ὑδρογονάνθραξ ἥτοι οὐσία ἀλκα-
λοειδῆς ὁμόλογος τῇ ατροπίνῃ ἐξαγομένη
ἐξ ἀμυγδαλικῆς τροπίνης τῇ ἐπιδράσει ἁ-
ραιοῦ ὑδροχλ. ὀξέος. Φέρεται ὑπὸ μορφὴν
πρισματικῶν κρυστάλλων ἄχρων, ὑγροσκο-
πικῶν, τηκνόμενων εἰς 97°. Εἶναι ἰσχυρὸν
μυδριακικόν, ἥττον δηλητηριώδες τῆς ἁ-
τροπίνης, πλεονεκτοῦσα τῷ ὅτι ἡ ἐπεργα-
μένη μυδρίασις διαρκεῖ μόνον 16—24 ὥ-
ρας καὶ ὅχι 8 καὶ πλέον ἡμέρας ὥς ἡ τῆς
ατροπίνης. Γίνεται ἐπιτυχῆς χρῆσις ἐξω-
τερικῶς τοῦ φαρμάκου τούτου ἐν τῇ ὀφθαλ-
μιατρικῇ. [P.N.B.]

* **Ὅμάχα** (Omaha). Πόλις τῆς βορεια-
μερ. πολιτείας Νεβράσκας, ἔχουσα 102,555
κατ. (1900).

* **Ὅμβριακή**. Πρωτ. τοῦ δήμου Ξυ-
νιάδος (Δομοκοῦ), ἔχουσα 917 κατ. (1896).

Ὅμδερμάν ἢ Ὅμδουρμάν. Πό-
λις ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Λευκοῦ
Νεῖλου, ἀπέναντι τοῦ Χαρτούμ. ἔχει περ.
60 χιλ. κατ., ὑπῆρξε δὲ ἔδρα τοῦ διαδόχου
τοῦ Μαχδῆ, ἀρσὺ ἐκυριεύθη κατ' Ἰανουά-
ριον τοῦ 1885 ὑπὸ τῶν Μαχδιστῶν. Τῇ 2
Σεπτ. (ν.) 1898 ἡττήθησαν οὗτοι ἐνταῦθα
ὑπὸ τοῦ ἀγγλοαίγυπτιακοῦ στρατοῦ ὑπὸ
τὸν Κίτσεναρ καὶ ἄλλω πάλιν ἡ πόλις.

* **Ὅμερ Ἐφέντη**. Χωρίον τοῦ δή-
μου Εὐπαλίου (Δωριδος), ἔχον 164 κ. (1896).

Ὅμερ Τσαούση. Χωρ. τοῦ δήμου
Τεγέας (Μαντινείας), ἔχον 108 κ. (1896).

Ὅμηροῦλης (Ἀδράμιος). Σοφὸς δι-
δάσκαλος τοῦ γένους, προῶτως ὅμως ἀπο-
θανῶν, γένν. τῷ 1799 ἐν Ἀνδρονικῷ
τῆς Καππαδοκίης. Ἐβίβασεν εὐδοκίμως
ἀπὸ τοῦ 1828 ἐν τῇ Εὐαγγελικῇ σχολῇ τῆς
Σμύρνης, ἣν μετεσθῆναι ἐπὶ τὸ βέλτιον
παραγγών πολλοὺς ἀγγλοὺς καρποὺς καὶ
ἡς πρόστατο, ὅτε κατ' Ἰούνιον τοῦ 1833
ὁ βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος Ὀθων ἐπεκτέ-
ψατο τὴν σχολὴν προσαγγρευσθεῖς καὶ δι-
ξιωθεῖς ὑπὸ τοῦ Ἀδραμίου. Μετ' ἐλίχεν
μεταβῆς εἰς τὴν σχολὴν τῆς Χάλκης ἐπι-
βᾶξεν οὖν ἥττον ἐπιτυχῶς, ἀλλ' ἀπέθανεν
αὐτόθι τῷ 1839. Μετέφρασε δὲ καὶ τινα
ἐκ τῆς Γαλλικῆς. Ἰδὲ περιοδικὸν «Ὅμη-
ρον» ἐν Σμύρνῃ τοῦ Δεκ. 1873 καὶ τοῦ
Ἰανουαρ. 1874.

Ὅμολαίῳν δ ἡ μὲς τῆς Φθιώτιδος.
ἔχει 4,262 κατ. (1896), περιλαμβάνει
δὲ τὴν πρωτεύουσάν Γαρθίαν καὶ τὰ ἐξῆς
χωρία· Ἀργύρια, Κελοκυθιά, Κυριακο-
χωρί, Μούστροβον, Νικολίτσιν, Σέλιανη
καὶ Στάγια.

Ὅμογενὲς πεδίον (μηχαν. καὶ
ἤλεκτρ.). Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

Ὅμογενής καλεῖται ἀλγεβρικῶς πα-
ράστασις τις ἐν ᾗ οὐδὲν πρὸς τὰ περιεχό-
μενα πλεονα τοῦ ἑνὸς ἀλγεβρικά ποσά, εἶναι
πολλαπλασιαζομένων τούτων ἐπὶ δεδομέ-
νον ἀριθμὸν, σύνολος ἡ παράστασις πολ-
λαπλασιάζεται ἐπὶ τὴν δύναμιν τοῦ ἀρι-
θμοῦ τούτου, ὅπote ὁ ἐκθέτης τοῦ πολ-
λαπλασιαστοῦ καλεῖται βαθμὸς ὁμογε-
νεΐας τῆς παραστάσεως. Ἐστὼ
π. χ., ἡ παράστασις $ax^3 + bx^2\psi + 2\gamma\psi^2 + 3\delta\omega^3$,
πολλαπλασιαζομένου ἑκάστου ἀνι-
στικοῦ ποσοῦ (χ, ψ, ω) ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν
κ, προκύπτει $ak^3x^3 + bk^2x^2\psi + 2\gamma k^2\psi^2 + 3\delta k^3\omega^3$
ἢ x^3 ($ax^3 + bx^2\psi + 2\gamma\psi^2 + 3\delta\omega^3$), ἡ
δὲ δεδομένη παράστασις εἶναι ὁμογενής
καὶ ἔχει βαθμὸν ὁμογενείας τὸν ἀριθμὸν
3. Ἐπίσης ἡ παράστασις $x^3 + \psi\omega + \omega^3$

εἶναι ὁμογενής διότι εἶναι ἴση πρὸς τὴν
παράστασιν·
$$\frac{x^3 + \psi\omega + \omega^3}{k^3x^3 + k^2x^2\psi + k^2\psi^2 + 3k^3\omega^3} = \frac{x^3 + \psi\omega + \omega^3}{k^3(x^3 + \psi\omega + \omega^3)}$$

ἢ $\frac{x^3 + \psi\omega + \omega^3}{k^3}$
ἢ $x^3 + \psi\omega + \omega^3$

ἔχει δὲ βαθμὸν ὁμογενείας τὸ 0.

Ἐπίσης ἡ παράστασις $\sqrt{x + \psi + \omega}$ εἶναι
ὁμογενής ὡς πρὸς τὴν $\sqrt{kx + k\psi + k\omega}$, ἢ
 $\sqrt{k(x + \psi + \omega)}$, ἢ $x^{1/2} \sqrt{x + \psi + \omega}$, καὶ
ἔχει βαθμὸν ὁμογενείας $1/2$.

Πάντες οἱ τῆς μηχανικῆς καὶ τῆς φυσικῆς

τύποι δέον νὰ ὦσιν ὁμογενεῖς ὡς ἐπιβαλ-
λομένης τῆς ἐπαλληθεύσεως αὐτῶν οἰαζή-
ποτε καὶ ὡσιν αἱ πρὸς καταμέτρησιν τῶν
ἐν αὐτοῖς μεγεθῶν ἐκλογόμεναι μονάδες,
ὡς ἐπὶ παραδείγματι, ὁ τύπος τῆς ὁμοίως
ἐπιταχυομένης κινήσεως καὶ ὁ τύπος τῆς
ζώσης δυνάμεως ἐν τῇ καταμετρήσει τοῦ
μηχανικοῦ ἔργου.

Ὁμογράφοι διαιρέσεις καλοῦν-
ται γεωμετρικαὶ ὅσαι παρίστανται δι' ἐξι-
σώσεως πρώτου βαθμοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὴν
ἀποστασιν τῶν ὁμολόγων σημείων ἀπὸ τῆς
ἀρχῆς τῆς διαιρέσεως. Διαίρεσις δὲ γεω-
μετρικῶς ἐστὶν οἰαζήποτε ἀλληλουχία ση-
μείων κειμένων ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας· καὶ
ἢ μὲν εὐθεῖα καλεῖται βᾶσις τῆς διαιρέ-
σεως, τὸ δ' αὐθαίρετως ἐρίζομενον σημείον
τῆς ἀρχῆς καλεῖται ἀφετηρία. Ἡ θέσις
οἰαζήποτε σημείου τῆς βάσεως τῆς διαιρέ-
σεως ὀρίζεται διὰ τῆς ἀποστάσεως αὐτοῦ
ἀπὸ τῆς ἀφετηρίας, παρίσταται δὲ δι' ἄλ-
γεβρικοῦ ἀριθμοῦ, διότι ἡ ἀπόστασις αὕτη
δύναται νὰ καταμετρηθῇ ἐκατέρωθεν τοῦ
σταθεροῦ σημείου. Ἐὰν θεωρήσωμεν δύο
τοιαύτας εὐθείας ὧν τὰ σημεία τῆς διαιρέ-
σεως τυγχάνουσιν ὁμολογα πρὸς ἀλλήλα,
ὡς ἔχωμεν τὴν ἐκκράζουσαν τὴν ὁμολογίαν
ταύτην ἐξισώσιν, ἥτις ἐὰν εἶναι πρώτου
βαθμοῦ διὰ τὰ μήκη τὰ ἀπὸ τῆς ἀφετη-
ρίας ἐκατέρας εὐθείας μέχρι τοῦ αὐτοῦ ὁ-
μολόγου σημείου θὰ σημαίνει διαιρέσεις ὁ-
μογράφους. Δύο διαιρέσεις ὁμογράφοι πρὸς
τρίτην εἰσὶ καὶ πρὸς ἀλλήλας ὁμογράφοι.
Δύο διαιρέσεις ὁμογράφοι δύνανται νὰ κειν-
ται ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως, ἐν τοιαύτῃ δὲ
περίπτώσει διελθόν σημείον καλεῖται
πᾶν σημείον τῆς βάσεως καθ' ὃ συμπίπτουσιν
δύο ὁμολογα καλοῦνται τῶν ὁμογράφων διαι-
ρέσεων. Πλείστας ὁσας ἐφαρμογὰς εὐρίσκει
ἡ ὁμογραφία ἐν τοῖς γεωμετρικοῖς ζητή-
ματι.

Ὁμοκρεατίνη (Χημ.). Οὐσία ἀλκα-
λοειδὲς ὁμολογος τῇ κρεατίνῃ, φερομένη
ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων ἄχρων, κλινορ-
ρομεικῶν, σχεδὸν ἀδιαλύτων ἐν οἴνῳ πνεύ-
ματι καὶ ἐν ψυχρῷ ὕδατι, διαλυτὴν ἐν ζέ-
οντι ὕδατι, ἀλλοιοιούμενων ἐν θερμοκρασίᾳ
150°—160°.

Ὁμολογα ὄργανα καλοῦνται ἐν
τῇ συγκριτικῇ ἀνατομικῇ ὅσα ἀσχετῶς πρὸς
τὴν διαφοράν τῆς λειτουργίας ἐμφανίζουσιν
ἐπὶ δύο διαφόρων ζῴων ἀντιστοιχίαν μορ-
φολογικὴν, ὡς λ. χ. τὰ πρὸσθια ἄκρα τοῦ
ἀνθρώπου καὶ αἱ πτέρυγες τῶν πτηνῶν
καὶ τὰ νηκτικὰ πτερύγια τῶν ἰχθύων τυγ-
χάνουσιν ὄργανα ὁμολογα. Τὸ τῶν ὄργα-
νων ὁμολογον συνίσταται εἰς τὴν ταυτότητα
τῶν σχέσεων θέσεως πρὸς τὰ παρακείμενα.
Πρὸ. Σχέσεις ἀνατομικαὶ καὶ μορφολογικαί.

Ὁμολογα σχήματα καλοῦνται
γεωμετρικῶς ὅσα κείμενα ἐν τῷ αὐτῷ ἐπι-
πέδῳ σχετίζονται πρὸς ἀλλήλα αὐτως ὥστε
δύο σημεία ὁμολογα οἰαζήποτε κείνται ἐπὶ
τῆς αὐτῆς εὐθείας ἐφ' ἣς κείνται καὶ σταθε-
ρόν τι σημείον, τὸ κέντρον τῆς ὁμο-
λογίας, δύο δὲ εὐθεῖαι ὁμολογοὶ οἰαζή-
ποτε τέμνονται ὑπὸ ὠρισμένης εὐθείας, τοῦ
καλουμένου ὁξέονος τῆς ὁμολογίας.
Ὁμοίως ὀρίζεται ἡ ὁμολογία τῶν σχημά-
των καὶ ἐν τῷ διαστήματι σὺν μόνῃ τῇ
διαφορᾷ ὅτι ἀντί ὁξέονος ὁμολογίας ὑπάρχει,
διὰ τὸ διαφορὸν τῶν ἐπιπέδων, ἐπίπε-
δον ὁμολογίας. Ἡ τῶν σχημάτων ὁ-
μολογία ἐρχομένηται συνήθως ἐν τῇ περι-
γραφοικῇ γεωμετρίᾳ.

Ὁμολογα σώματα καλοῦνται ἐν
τῇ ὀργανικῇ χημείᾳ τῶν ὑδρογονανθράκων
ὅσοι διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων κατὰ τὴν
ὁμάδα CH^2 ἥτοι αἰθυλένιον, τὸ σύνολον δὲ
τῶν τοιούτων σωμάτων ἀποτελεῖται σει-
ρας καλουμένης ὁμολογίας, ὡς λ. χ.
τὰ πρωτογενῆ πνεύματα τῆς σειρᾶς τῶν
λιπαρῶν ἐνώσεων, ἥτοι πνεύμα μεθυλικόν
 CH^4O , πνεύμα αἰθυλικόν C^2H^6O , πνεύμα
προπυλικόν C^3H^8O , πνεύμα βουτυλικόν
 $C^4H^{10}O$, πνεύμα αμυλικόν $C^5H^{12}O$ κτλ.,
ὡς καὶ ἡ σειρά τῶν κεκορεσμένων ὑδρο-
γονανθράκων, μεθανίου CH^4 , αἰθανίου C^2H^6 ,
προπανίου C^3H^8 , βουτανίου C^4H^{10} , κτλ. Ἐ-
πίσης ὁμολογα καλοῦνται καὶ ὅσα σώματα
ἀποτελεῖται ἐν τῶν αὐτῶν μὲν κατὰ ποί-
τητα, διαφόρων ὅμως κατ' ἀριθμὸν συμ-
πλεγμάτων ἐν τῷ ἀναλυτικῷ τύπῳ, ὡς εἴ-
ναι τὸ στεκυλοσάκχαρον $CH^2OH-(CHOH)^4$
 $-COH$ καὶ τὸ ἀραβινοσάκχαρον CH^2OH-
 $(CHOH)^5-COH$. Αἱ φυσικαὶ ιδιότητες τῶν
ὁμολόγων σωμάτων ποικίλλουσιν κατ' ἀντι-
σταν πρόσον, ἐν πολλαῖς δὲ σειραῖς τὸ ση-
μεῖον τῆς ζέσεως ἀνυψοῦται κατὰ 19° ἐπὶ
προσάρτησει τοῦ συμπλέγματος CH^2 . Ἀνά-
λογος βαθμιαία αὐξήσις παρατηρεῖται καὶ
ὡς πρὸς τὸ σημείον τῆς τήξεως, ὡς πρὸς
τὴν πυκνότητα καὶ τὴν τάσιν τῶν ατμῶν.

Ὁμόπτερα καλοῦνται ζωολογικῶς
τῶν Ἡμιπτέρων ἐντόμων ὅσα φέρουσιν ἑτε-
ρουχῶς ἐχούσας τὴν αὐτὴν ὕψην καθ' ὅλον
τὸ μήκος, τὰς μὲν ἀνωτέρας ὑμενώδεις ἢ
δερματώδεις, τὰς δὲ κατωτέρας πάντοτε ὑ-
μενώδεις. Τοιαῦτα εἰσι πάντα τὰ εἶδη τῶν
τεττιγῶν· ἔχουσιν δὲ διαίταν ποσάρον καὶ
μετὰ πλείονα τοῦ ἐνὸς ἐτη θνήσκουσιν εἰς τὴν
ὥριμον ἡλικίαν.

Ὁμοχρωμία. Βλ. Μιμητικότης.

Ὁμόρρυθμος ἐταιρεία. Βλ. Ἐ-
ταιρία.

Ὁμουτσκον. Χωρίον τῆς Μακεδο-
νίας ἐν τῷ διαμερίσματι Καστορίας, ἔχον
45

περί τοὺς 700 κατ. χριστιανούς καὶ ὁθωμανούς.

* **Ομοσ.** Πρωτ. τοῦ γενικοῦ κυβερνεῖου τῶν Στεππῶν, τῆς ἐπαρχίας Ἀκμολίνσκι καὶ ἰδίως περιφέρειας (44 391 τγμ. μετὰ 99,248 κατ., κυρ. Κιργίζων) ἐν τῇ ῥωσ. κεντρῷ Ἀσία, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 37,470.

* **Ονάγρος.** Βλ. Οἰνοθήρα.

* **Οναγροειδῆ.** Βλ. Οἰνοθηροειδῆ.

* **Ονδούρας** (Honduras). Ὁ πληθυσμὸς τῆς δημοκρατίας ταύτης κατὰ ὑπολογισμούς τοῦ 1900 ἀνέρχεται εἰς 587,500 ἀνευ τῶν ἀπολιτιστῶν Ἰνδῶν.

* **Ονοθήρα.** Βλ. Οἰνοθήρα.

* **Ονοθηροειδῆ.** Βλ. Οἰνοθηροειδῆ.

* **Οντενιέντη** (Onteniente). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῇ ἰσπαν. ἐπαρχίᾳ Βαλεντίας, ἔχουσα 11,078 κατ. καὶ ποικίλην βιομηχανίαν.

* **Οντολογία.** Βλ. Ἐμβριολογία.

* **Οξέα μεταλλικά** καλοῦνται αἱ ἐνώσεις ὅς σχηματίζουσι κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ μέταλλα, μέταλλα τινὰ μετ' ὅξυγονου καὶ ὕδρογόνου ἐννοούμενα. Τινὰ μὲν τούτων εἰσι γνωστὰ ὡς ἐνώσεις ἐλεύθεραι, ἄλλα δὲ μόνον ἠνωμένα εἰς ἅλατα, τέλος δὲ τινὰ τούτων εἰσι μόνον ἐνώσεις ἀσταθεῖς μεταπίπτουσαι ταχέως εἰς ὕδωρ καὶ τι ὀξείδιον ἢ ἀνυδρίτην.

* **Οξέα ὕδρογονικά.** Χημικαὶ ἐνώσεις ἐμφανίζουσαι πάσας τὰς ιδιότητας τῶν ὀξέων χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ περιέχωσι καὶ ὀξυγόνα. Ἀποτελοῦσι τὴν ἐτέραν, τὴν καὶ μικροτέραν κατηγορίαν τῶν ὀξέων, περιλαμβάνουσαν τὰ ὀξέα τῆς ἐμάδος τοῦ γλωρίου ἄπερ ἐν τῇ θέσει τοῦ ὀξυγόνου περιέχουσιν ὕδρογόνον (ὕδροχλωρικόν, ὕδροβρωμικόν, ὕδροφθορικόν, ὕδροϊωδικόν ὅξυ).

* **Οξλεῦ** (Thomas Henry Huxley). Ἀγγλος φυσιοδίφης, γενν. τῷ 1825 καὶ σπουδάζας ἱατρικὴν καὶ τὸ κατ' ἀρχὰς ὑπηρέτησας ὡς ἱατρὸς τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ. Τῷ 1854 ἐγένετο καθηγητὴς τῆς φυσ. ιστορίας ἐν τῇ μεταλλουργικῇ σχολῇ τοῦ Λονδίνου, εἰτα καθηγ. τῆς φυσιολογίας καὶ τῷ 1863 καθηγ. τῆς συγκριτ. ἀνατομίας εἰς τὴν χειρουργικὴν σχολήν. Ἀπὸ τοῦ 1870 ὑπηρξεν μέλος τῆς ἐπιτροπείας τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἀπέθανε δὲ τῷ 1895 ἐν Λονδίῳ. Πολυάριθμα εἶναι τὰ συγγράμματά του κυρίως περὶ τῆς συγκριτικῆς ἀνατομίας καὶ φυσιολογίας, περιβόητος δ' ἐγένετο διὰ τὴν τόλμην μεθ' ἧς ἀνέπτυξε ζητήματά τινὰ τῆς θεωρίας τῆς ἐξελίξεως.

* **Οξύλευθος.** Κώμη τοῦ δήμου Κυμαίων (Καρυστίας), ἔχουσα 1,015 κ. (1896).

* **Οξύμωρον** καλεῖται ἐν τῇ ῥητορικῇ τὸ σχῆμα τοῦ λόγου, καθ' ὃ δύο ἀντιρρητικαὶ λέξεις παρατίθενται ὁμῶς εὐτως ἀγλίνως, ὥστε νὰ φαίνεται ἀντίθεσις ἐννοιῶν, ἐνῶ δὲν ὑπάρχει, εἰς «σπεῦδε βραδέως» τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐπὶ συνθέσεως δύο λέξεων, εἰς «μωρόσοφος, κάλλαιτχρος, κλαυσίγελως κτλ.

* **Οξυνείας** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Καλαμπάκας. Ἐχει 2,928 κατ. (1896), περιλαμβάνει δὲ τὴν πρωτεύουσαν Μερτίσαν καὶ τὰ ἐξῆς χωρία: Βελεμίστι, Βουρλοχώρι, Βουτάδες, Γαύροβον, Κακοπλεῦρι, Κερασσιὰ (Φλιάκκ), Ὀστροβον, Σταγιάδες καὶ Τσοῦγκουρον.

* **Οξυφίλα** ἢ ἡ ὡσι νόφιλα καλοῦνται ἐκεῖνα τὰ λευκοκύτταρα, ὧν τὰ κοκκιδῶδες πρωτοπλασματικὸν στρώμα περιλαμβάνει τὴν δι' ὀξείων χρωστικῶν οὐσιῶν (ἡωσίνην, πικρικοῦ ὀξέος) χρωτίν. Τοιαῦτα ἀνευρίσκονται ἐκ τῶν πολυμορφοκυττάρων ἐν τῇ αἵματι καὶ τῷ ἐγκεφαλονοτικῷ ὑγρῷ εἰς ἀναλογίαν 1—5 ¹/₁₀ ἐπὶ τοῦ καθολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν λευκοκυττάρων συλλέθον. [P.N.B.]

* **Οξφόρδη** ἢ Ὁξωνία (Oxford). 1) Πόλις τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 49,413. Τὸ ἐκεῖ πανεπιστήμιον εἶχε τῷ 1901 φοιτητὰς 3,481. — 2) Κομητιὰ τῆς Ἀγγλίας, ἥς πρωτ. εἶναι ἡ ὑπ' ἀριθ. 1) πόλις. Εἶχε τῷ 1901 κατ. 182,768.

* **Οξω Λακώνια.** Χωρίον τοῦ δήμου Μεραμπελλου (Λασιθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 351 κατ. (1900).

* **Οσάκχαρον, sorbose** (Χημ.). Σακχαρώδης οὐσία ἐξαγερμένη ἐκ τῶν καρπῶν τῆς ὁδῆς τῆς κοινῆς, συλλεγομένων πρὸ τῆς τελείας ὀριμάνσεως αὐτῶν, καὶ φερρμένη ὑπὸ μορφήν μεγάλων κρυστάλλων ἀχρῶν καὶ εὐδιάλυτων.

* **Οουρο-Πρέτο** (Ouro Preto). Πρωτεύουσα τῆς βρασιλιανῆς πολιτείας Μίνας-Ζέρας, κειμένη εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ἰτακολοῦμη, ἐν τῷ κέντρῳ θέσεως ἁλλοτε πλουσίας εἰς χρυσόν. Ἐχει ὡς δῆμος 59,249 κατ..

* **Οπιταῖδων** δῆμος τῆς Ζακύνθου. Ἐχει 2,599 κατ. (1896), περιλαμβάνει δὲ τὴν πρωτεύουσαν Μαχαράδα καὶ τὰ ἐξῆς χωρία: Λαγοπίδον, Μελινάδον καὶ Ῥωμῆρι.

* **Οπλίας** (Ζωολ.) Γένος Κολοστέων Πεταλοκέρων περιλαμβάνον εἴδη περικώπων καὶ περικαλλῶν ἐντόμων τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν. Γνωσιότατον εἶδος εἶναι *O. ὁκυάνειος*, φέρων περικάλυμμα ἐκ

λεπίων καὶ τριγῶν χρυσοῦν μεταλλικῶς ἀποτίλθον καὶ ἀργυροῦν κατὰ τὴν κοίλαν, διατιώμενος δὲ ἐπὶ τῶν λύγων καὶ τῶν ἰτεῶν.

Ὀπλισμός. Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Ὀπόρτο (Oporto). Πρωτ. τῆς πορτογαλ. ἐπαρχίας Μίνου, ἔχουσα 172,421 κατ. τῷ 1900.

Ὀππελν (Oppeln). Πρωτ. πρωσ. νομ. (ἐν Σιλεσίᾳ), ἔχουσα τῷ 1900 μετὰ τοῦ προαστείου Βιλ-χελμσταλ 30,112 κατ. Ὁ νομὸς Ὁ. εἶχε τότε 1,868,146 κατ. ἐπὶ ἐμβ. 13,225 τχμ.

Ὀράν (Oran). Πρωτ. ἐπαρχ. τῆς Ἀλγερίας, μετὰ 89,253 κατ. τῷ 1901. Ἡ ἐπαρχία εἶχε τότε 1,107,354 κατ.

Ὀράνγη (Oranje). Ἡ δημοκρατία αὕτη κατ' ἐκτετατοῦν τοῦ τελευταίου ἀγγλοβοερικοῦ πολέμου (1899—1902) ἐγένετο ἀγγλικὴ ἀποικία, καλουμένη ἐπισήμως Orange River Colony (Ἀποικία τοῦ ποτ. Ὀράνγη). Τὸ ἐμβ. αὐτῆς εἶναι 131,070 τχμ., ὃ δὲ πληθυσμὸς ὑπελογίσθη εἰς 200 χιλ.

Ὀρδιέτον (Orvieto). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχίας Περούγιας, ἔχουσα ὡς δῆμος τῷ 1901 κατ. 48,543.

Ὀρδε (Hörde). Πόλις τοῦ πρωσσικοῦ νομ. Ἀρνσπεργ, μετὰ 25,126 κατ. τῷ 1900.

Ὀρεβρο (Örebro). Πρωτ. τοῦ ὁμ. νομ. (194,924 κατ.) τῆς Σουηδίας, μετὰ 22,013 κατ. τῷ 1900.

Ὀρεγον (Oregon). Ὁ πληθυσμὸς τῆς βορειομερ. τούτης πολιτείας ἀνῆρχετο τῷ 1900 εἰς 413,536 κατ.

Ὀρελ ἢ Ἀρμόλ. Κυβερνεῖον τῆς Ρωσίας, ἔχον τῷ 1897 κατ. 2,054,749. Ἡ ἐμ. πρωτ. εὐρουσ. εἶχε τότε 69,858 καὶ ἡ περιφέρεια Ὁ. ἐπὶ ἐμβ. 3,093 τχμ. 209,255 κατ.

Ὀρεμδούργον. Κυβερνεῖον τῆς Ρωσίας, ἀριθμοῦν τῷ 1897 κατ. 1,609,388. Ὁ πληθυσμὸς τῆς ὁμ. πρωτ. εὐρουσ. ἀνῆρχετο τότε εἰς 72,740 καὶ τῆς περιφέρειας Ὁ. (ἐπὶ ἐμβ. 37,204 τχμ.) εἰς 555,452 κατ.

Ὀρένση (Oronse). Πρωτ. ἐπαρχίας (404,311 κατ.) τῆς Ἰσπανίας, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 15,250.

Ὀρεσκία. Πόλις τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας κειμένη ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βισαλτία, ἥς τὴν θέσιν κατέχει νῦν ἡ πόλις Νιγρίτα (βλ. λ.).

Ὀρεστὶς (Ὀρεστία ἢ Ὀρεστίας.) Χώρα τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας πρὸς βορρᾶν τῆς Ἑλμείας, ἥς οἱ κάτοικοι Ὀρεσταί, Πελαγονεῖς ὄντες, εἶχον καταλαβεῖ ἀρχαίῳθεν τὴν

Ἑλμείαν, Λυγκηστίδα καὶ Πελαγονίαν. Μετὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον πρῶτον μὲν περικυβερτήσαν ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν, εἶτα δ' ὑπετάγησαν τοῖς Μακεδόσι, μέχρις οὗ οἱ Ῥωμαῖοι ἡλευθέρωσαν αὐτοὺς. Ἐπικυβερτήθη δ' ἡ χώρα οὕτως κατὰ τὴν παράδοσιν ἐκ τοῦ Ὀρέστου, οὗ οὐκ Πενθίλος, ἐλθὼν μετ' ἀποικίας Διολέων ἐνταῦθα ἐκτίσας καὶ πόλιν, ἣν πρὸς τιμὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ὠνόμασεν Ἀργος Ὀρεστικὸν (βλ. λ.).

Ὀρεινόν. Χωρίον τοῦ δήμου Ῥουλικάκας τῆς ἐπαρχίας Σητείας (Λασιθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 475 κατ. (1900).

Ὀρθαγόρεα (ταυρὸν Μάκρη). Ἀρχαία παράλιος πόλις τῆς Θράκης, κειμένη κατὰ Στράβωνα μετὰ τὴν Μαρώνηαν καὶ ἐγγὺς τοῦ Σερρίου ἀκρωτηρίου. Κατὰ Περικλεῆ τὴν μετανομάσθη ἐπὶ Βυζαντινῶν Μάκρη ἢ Στάγειρα, κειμένη δὲ πρὸς Ν τοῦ ὅρου Ἰσμάρου διετέλεσεν ἔδρα ἐπισκόπου προδιδομένης εἰς εἰς μητροπολίτην. Ἡ Μάκρη κατεσχέθη ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος τῶν Βουλγάρων Ἰωάννου τοῦ ἐπικυβερτοῦ ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν Σκυλοῦζαννου τῷ 1205 μ. Χ., ὅσοι δὲ τῶν κατὰ τὴν διεύργον τὴν σφαγὴν μετακίσησαν εἰς τὴν παραδουνάβιον Βουλγαρίαν. Κατακτηθεῖσης δὲ τῆς Θράκης ὑπὸ τῶν Λατίνων ἡ Μ. διετέλεσε βασιλεία, ἣν ὁ αὐτοκράτωρ Βαλδουῖνος τῷ 1216 ἐδωρήσατο τῷ δουκὶ τῆς Βουργουνδίας Οὐγῶνι σὺν τῷ βασιλείῳ τῆς Θεσσαλονίκης. Περὶ τῆς νῦν Μάκρης βλ. τ. Ε' σ. 202 καὶ Συμπλ. σ. 572. [Γρ. Σ. Γ.]

Ὀρθέ. Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλευθερναίων τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου (Ῥεθύμνης) ἐν Κρήτῃ, ἔχον 270 κατ. (1900).

Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία. Ἀπὸ τοῦ Β' αἰῶνος ἡ Ἐκκλησία, μίαν καὶ ἀδιαίρετον εἶσα, ὠνομάζετο Καθολικὴ, πρὸς δήλωσιν ὅτι οἱ θεσμοὶ αὐτῆς ἐκανετίθησαν κατὰ τὰ καθόλου ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν χρόνων παραδεδομένα, ἐναντίον τῶν ποικίλων αἱρέσεων. Ἀλλὰ τὸ ὄνομα τοῦτο μετὰ τὸ σχίσμα τῆς Δυτικῆς καὶ Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας διετήρησε, μὴ ἔχον ὅμως τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ ἐννοίαν, ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία, ἡ δ' Ἀνατολικὴ ἐκλήθη Ὀρθόδοξος, ἵνα δηλωθῇ ὅτι διετήρησεν ἀνεκφυγὸν τὴν πατροπαράδοτον πίστιν καὶ λατρίαν. Ἡ σπουδαιότατη δογματικὴ διαφορὰ ἀπὸ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὅτι ἡ Ὀ. Ἐ. παραδέχεται τὸ Πνεῦμα ἁπορευσμένον ἐκ μόνου τοῦ Πατρὸς, δὲν ἀναγνωρίζει δὲ καὶ τὴν ἀξίωσιν τῆς Δυτ. Ἐκκλησίας περὶ τοῦ Πάπα ὡς ἀρχηγῶ τῆς χριστιανικῆς, ἃτινα ὑπῆρξαν αἱ κυριώταται ἀφορμαὶ πρὸς τὸ σχίσμα. Ἀλλὰι διαφορὰ τῆς Ὀ. Ἐ. ἀπὸ τῆς Καθολικῆς εἶναι ὅτι δὲν ἀναγνωρίζει, ὡς ἡ Καθολικὴ, τὴν περὶ χάριτος

καὶ προορισμοῦ διδασκαλίαν τοῦ Αὐγουστίνου, ὡς καὶ τὸ δόγμα περὶ τοῦ καθαρτηρίου πυρός, παραδέχεται δὲ τὸ κύρος μόνον τῶν 7 οἰκουμενικῶν συνόδων, ἀποκλείουσα τὰς λοιπὰς. Ἐπιτρέπει τὸν γάμον εἰς τοὺς ἱερεῖς, τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἀπαγορεύουσης ἀπολύτως τοῦτον εἰς τοὺς λειτουργοὺς αὐτῆς, μεταχειρίζεται ἐν τῇ μεταλήψει ἄρτον καὶ οἶνον καὶ οὐχὶ ἄζυμον, παρέχει τὸ χρίσμα καὶ ἐν τῷ βαπτίσματι καὶ κατὰ θάνατον, βαπτίζει διὰ καταδύσεως καὶ οὐχὶ διὰ βαντισμοῦ ὡς ἡ Καθολικὴ, δὲν μεταχειρίζεται πλυστικά ἔργα εἰς κόσμησιν τῶν ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ μόνον ζωγραφίας, οὐδὲ ἐνέργανον μουσικὴν καὶ εἶναι αὐστηροτέρα ὡς πρὸς τὰς νηστείας. Διαφέρει δὲ καὶ κατὰ τὸ ἐκτεολόγιον, τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας παραδείξασμένη ἀπὸ τοῦ 1582 τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον· ἐννοεῖται ὅτι ἀπορρίπτει καὶ τὰ περὶ τοῦ ἀλαθῆτος τοῦ Πάπα καὶ τὰ περὶ συγγωροχαρτίων δεδογμένα. Μετὰ τὴν κήρυξιν τοῦ σχίσματος (862 καὶ τελείως τῷ 1053) ἡ Ὁ. Ἐ. περιέλαβε πάσας τὰς ἐν τῷ βυζαντινῷ κράτει χώρας, διοικουμένη ὑπὸ 4 πατριαρχῶν (Κων/πόλεως, Ἀλεξανδρείας, Ἱεροσολύμων καὶ Ἀντιοχείας), ὧν ὁ Κων/πόλεως, ἀπὸ τοῦ 5' αἰῶνος προσλαβὼν τὸν τίτλον τοῦ Οἰκουμενικοῦ, διετέλει τὸ ἡθικὸν κύρος ἐπὶ πάντων τῶν ἄλλων. Ὑπὸ τοῦς πατριάρχας δ' ὑπήγοντο οἱ κατὰ τόπους μητροπολίται πλήν τοῦ τῆς Κόπρου, ὅστις ἀπὸ τῆς ἐν Ἐρέσῳ συνόδου (431) διαταλεῖ μέχει τοῦ νῦν ἀνεξάρτητος. Σπουδαίως ἠδὲξήθη ἡ Ὁ. Ἐ. διὰ τῆς Ῥωσσίας, ἣτις ἐδέχθη τὸν χριστιανισμόν ἐν Κων/πόλει κατὰ τὸν 1' αἰῶνα. Προϊούσης εἰς τῆς καταπτώσεως τῆς πολιτικῆς δυνάμεως τοῦ βυζαντινοῦ κράτους, πολλὰ ἔνεκα τούτου ἐγένοντο ἀποπειραὶ περὶ ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, πάντα ματαιωθείσαι. Μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Τούρκων κατάληψιν τῆς Κων/πόλεως ὁ Οἰκ. Πατριάρχης ἀνεγνωρίσθη ἡθικὸς ἀρχηγὸς πάντων τῶν ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ κράτει συμπεριλαμβανόμενων χριστιανῶν. Ἡ δὲ Ῥωσικὴ Ἐκκλησία μέχρι τοῦ 19' αἰῶνος ὑπῆγετο ὑπὸ τὴν Πατριάρχην Κων/πόλεως, ἀλλ' ἔκτοτε ἔνεκα δυσχερῶν περιστάσεων κατέστη ἀνεξάρτητος καὶ κατὰ τὸν 15' αἰῶνα ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Οἰκ. Πατριάρχου συναινέσει καὶ τῶν λοιπῶν πατριαρχῶν ὁ μητροπολίτης Μόσχας ὑψώθη εἰς πατριάρχην πρὸς σκοπεύειν τῆς ἀνέκαθεν ὀρισμένης ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πενταρχίας, διαλυθείσης διὰ τὴν χωρισμὸν τοῦ Πάπα. Ἀλλὰ τὸ ἐν Ῥωσσίᾳ πατριαρχεῖον κατελύθη ὑπὸ τοῦ μεγάλου Πέτρου, ἀναπληρωθὲν ὑπὸ συνόδου ὑποκειμένης τῷ αυτοκράτορι. Τὸ παράδειγμα τῆς Ῥωσσίας ἠκολούθησαν καὶ ἡ τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους, ἡ Ῥωμουνικὴ καὶ ἡ Σερβικὴ Ἐκκλησία, κηρυ-

χθεῖσαι ἀνεξάρτητοι, ἡ δὲ Βουλγαρικὴ, καίπερ ἀκολουθοῦσα τὰ δόγματα τῆς Ὁ. Ἐ., ὡς ἀποσπασθεῖσα τοῦ πατριαρχοῦ καὶ ἀναγνωρίσασα ἑαρχὸν ἐν Κων/πόλει ἐξ αὐτῆς ἐξαρτάται, ἐκηρύχθη σχισματικὴ. Οὕτως ἐν μὲν ταῖς ἀποσπασθείσαις Ἐκκλησίαις ὁ κληρὸς σχεδὸν διοικεῖται ὑπὸ τῆς πολιτείας, ἡ δὲ τύχη τοῦ Πατριαρχείου ἀκολουθεῖ τὴν τοῦ Τουρκικοῦ κράτους. Ἐχουσι δὲ οἱ ἐν Τουρκίᾳ μητροπολίται μείζονα αὐτοτέλειαν καὶ δικαιοῦματα κατὰ τῆς πολιτικῆς αὐθαγγελίας διαγεγραμμένα ὑπὸ βερατιῶν (βλ. λ.). Ἡ διδασκαλία τῆς Ὁρθ. Ἐκκλ. περιέχεται εἰς τὰ ἀρχαῖα Σύμβολα αὐτῆς, εἰς εἶναι τὸ Ἀποστολικόν, τὸ σύμβολον τῆς Νικαίας καὶ τὸ τῆς Κων/πόλεως, τὸ τοῦ Ἀγ. Γρηγορίου τοῦ Νεοκαισαρείας καὶ τὸ Ἀθανασιανόν. Ἀλλὰ καὶ εἰς νεωτέρας ἀποράσεις, οἷον εἶναι: α') οἱ ὅροι τῶν νεωτέρων συνόδων (Ἰασίου 1638, Κων/πόλεως 1672 καὶ Ἱεροσολύμων 1672), β') ἡ Ὁρθόδοξος ἐκλογή Πέτρου τοῦ Μογίλα μητροπολίτου Κιέβου, ἐπικυρωθεῖσα ὑπὸ τῶν 4 πατριαρχῶν, γ') Ἀπαντήσεις Ἱερεμίου τοῦ Β' Πατριάρχου Κων/πόλεως πρὸς θεολόγους τῆς Τυβίγγης Μαρτίνου Κρούσιον καὶ Ἰακώβου Ἀνδρέου (1570—81), οἵτινες ἐζήτησαν τὴν ἑνωσιν τῆς Ὁ. Ἐ. μετὰ τῶν Προτεσταντῶν, δ') αἱ Κατηχήσεις τῆς Ὁ. Ἐ. καὶ ἰδίως ἡ γνωστοτέρα Πλάτωνος μητροπολίτου Μόσχας, μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ γαλλικοῦ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὑπὸ Κοραῆ καὶ εἰσαχθεῖσα εἰς τὰ ἀπανταχοῦ σχολεῖα τοῦ Κράτους. Πλήν τούτων ἡ Ὁρθόδοξος διδασκαλία περιέχεται καὶ εἰς συγγράμματα νεωτέρων, ἰδίως Ῥώσων θεολόγων.

* **Ορθονόμος.** Χωρὶν τοῦ δήμου Ἐλάτου (Ζακύνθου), ἔχον 249 κατ. (1896).

* **Ορθοῦνη.** Χωρὶν τοῦ δήμου Λάκων τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 277 κατ. (1900).

***Ορθρος** καλεῖται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡ ἀκολουθία ἡ τελομένη μετὰ τὴν τοῦ Μεσονυκτικοῦ καθ' ἑκάστην πρωίαν πρὸς εὐχαριστίαν τοῦ Θεοῦ ὅτι διήλθομεν καλῶς τὴν νύκτα καὶ ἵνα παρακλέσωμεν αὐτὸν νὰ διέλθωμεν καλῶς τὴν ἡμέραν. Ὁνομάσθη δὲ ἡ ἀκολουθία οὕτως, ὡς γινόμενη κατὰ τὸν ὄρθρον. Καὶ κατὰ ποῦτον μὲν γίνεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἡ δοξολογία τῆς ἁγίας Τριάδος, εἰτα, ἀρὰ ἀπαγγελθῇ τῆς τοῦ «Δόξεα ἐν ὕψι τοῖς» κτλ. καὶ διὰ τὸ «Κύριε τὰ γένηται» ἀνοίξαι κτλ., ἀναγινώσκεται ὁ Ἐξάψαλμος, μεθ' ὃν ἀπαγγέλλεται ἡ Μεγάλῃ Συναπτῇ δέησις καὶ ψάλλονται διὰφοροι ὕμνοι καὶ τραποῦνοι. Ἀκολουθῶς ἀναγινώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον τὸ καλούμενον ἑωθινὸν ὑπὸ τοῦ ἱερέως εἰς τὰ δεξιὰ τῆς ἀγ. Τραπεζῆς, εἰς ἀνάμνησιν

τοῦ ἀγγέλου ὅστις ἐκήρυξεν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν δὲ ὁ ἱερεὺς προσάγει τοῦτο εἰς τὸν λαὸν πρὸς ἀσπασμόν, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» κτλ. Μετὰ ταῦτα ψάλλεται κατὰ τὰς Κυριακάς καὶ ἀναγινώσκεται κατὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας ὁ Πεντηχοστὸς ψαλμὸς «Ἐλεῆσόν με ὁ Θεός» κτλ. καὶ σύντομαίτινες ὕμνοι, εἴτα ἀκολουθεῖ ὁ Κανὼν πρὸς τιμὴν τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου, μετὰ δὲ τὸν Κανόνα, τοῦ ἱερέως ἐκφωνήσαντος τὸ «ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήῃ τοῦ Κυρίου δεηθώμεν» κτλ., ἀκολουθεῖ μετὰ τροπάρια τινὰ εἰς Δίον· ἐνῷ ὁ ἱερεὺς τελεῖ τὴν προσκομιδὴν. Ἀφοῦ δὲ δοθῇ καὶ ἡ δοξολογία, γίνεται ἡ Ἀπόλυσις, καθ' ἣν παρακαλοῦμεν τὸν Χριστόν, ὅπως δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν ἐλεήσῃ καὶ σωσῇ ἡμᾶς.

Ὁρίζων ἐν τῇ γεωλογίᾳ καλεῖται στρωματογραφικὴ ὑποδιείρεσις περιλαμβανούσα ὀλίγα ἢ καὶ ἐν μόνον γεωλογικὸν στρώμα ἐμφανίζον τοὺς αὐτοὺς πετρογραφικοὺς καὶ παλιοντολογικοὺς χαρακτήρας καὶ ἔχον ἑκτασιν περιωρισμένην. Οἱ γεωλογικοὶ ὁρίζοντες ὀνομαζέονται ἐν γένει ἐξ ἑνὸς περιλειομένου ἐν ἀπολιθώσει ὄντος.

* **Ὁρίον**. Χωρίον τοῦ δήμου Αὐλώνας (Καρυστίας), ἔχον 410 κατ. (1896).

* **Ὁρίσσα** (Orissa, Urisa). Χώρα ἐν τῇ Ἰνδοβρεταν. προεδρία Βεγγάλης, ἔχουσα ἐμβ. 62,779 τγμ. καὶ 6,309,928 κατ. (1901), ἀποτελουμένη δ' ἐκ τῆς διαίρεσεως Ο. (25,518 τγμ. μετὰ 4,350,372 κατ.) καὶ 17 ὑποτελῶν κρατῶν (37,261 τγμ. μετὰ 1,959,556 κατ. ἐν ὅλῳ).

Ὁρλάνδος. 1) Ἰωάννης, ἐκ Σπετσῶν. Κάτοχος μεγάλης περιουσίας κατὰ τὸν ἀγῶνα διέθεσεν ἱκανὰ πλοία, τῶν ὁποίων συμμετείχον ὡς μεριδιοῦχος. Ἦτο μέλος τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν παράδοσιν τοῦ Ναυπλίου, ἐξελέγη δὲ καὶ πρόεδρος τοῦ βουλευτικοῦ ὑπὸ τῆς ἐν Ἀστρεῖ Α' ἐθνικοσυλλεούσεως, μὴ ἀποδεχόμενος τὴν θέσιν αὐτῇ τοῦ πενθεροῦ τοῦ Λαζάρου Κουντουριώτου. Εἶναι ὁ μετὰ τοῦ Λουριώτου διαπραγματευθεὶς καὶ συνάψας τὸ δάνειον τῆς ἀνεξαρτησίας ἐν Ὁλλανδίᾳ τῷ 1825. Ἀπεβίωσεν ἐν Ὑδρᾷ τῷ 1852.

— 2) Ἀναστασιος, ἑγγονος τοῦ Ἰωάννου Ὁ. καὶ υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου, πλοίαρχου ἐκ Σπετσῶν, ὅστις κυβερνῶν τῷ 1820 ἐν πλοίῳ, ἀνήκον ἐξ ἡμισείας εἰς αὐτὸν καὶ τοὺς Μποτσασιούς, συνελήφθη αἰχμάλωτος ὑπὸ ἀλγερίνων πειρατῶν, παρ' ὧν ἐξηγγράφη ἀντὶ 5,000 ταλλήρων, μὴ ἔχων δὲ πλοία κατὰ τὸν ἀγῶνα διέμεναν ἐν Σύρῳ ἐσπορευσάντων τοὺς Λεβαντίνοους, οἱ ὁποῖοι πλουτίσας ἐπρόβιδον εἰς τοὺς Τούρκους τὰς κινή-

σεις τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου, καὶ ἄλλας παρέχων ἐπιωφελεῖς ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἐπανάστασιν. Ὁ Ἀναστάσιος Ὁρλάνδος ἐγεννήθη ἐν Σπέτσαις τῷ 1816. Δεκαεξαετῆς διωρίσθη γραμματεὺς τῆς Καγκελαρίας ἐπὶ Καποδίστρια. Συζευχθεὶς βραδύτερον τὴν θυγατέρα τοῦ γεροστιαστοῦ καὶ προκρίτου Ν. Μάξη ἐπέδωκε εἰς τὸ ἐμπορικὸν ναυτικόν. Εἶτα διηρύθυνεν ἀσφαλιστικὰς ἐταιρείας καὶ τέλος διωρίσθη διευθυντὴς τοῦ ἐν Σπέτσαις ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Εἶναι ὁ συντάκτης τοῦ ἑλληνικοῦ Νηολογίου. Ἐπίσης συνέγραψεν ἱστορίαν τῆς νήσου Σπετσῶν καὶ τὰ Ν α υ τ ι κ ᾶ ἤτοι ἀρχήγησιν τῶν πεπραγμένων ὑπὸ τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων καὶ ἰδίᾳ τῶν Σπετσῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα (1869). Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῷ 1882.

* **Ὁρλεάνη** (Orléans). Πρωτ. τοῦ γαλλ. νομοῦ Ἀσαρέ, ἔχονσα τῷ 1901 κατ. 57,320.

Ὁρμα. Πόλις τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀλμωπία (Μογλιανᾷ), κατέχουσα κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὴν θέσιν ἐν ἣ σήμερον καίτοι τὸ χωρίον Τσερίνο.

* **Ὁρμάν Τσεφλίκ**. Χωρίον τοῦ δήμου Τυρνάδου, ἔχον 168 κατ. (1896).

* **Ὁρμενίου** δῆμος τοῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας. Ἐχει 3,753 κατ. (1896).

* **Ὁρμος Κορθίου**. Πρωτ. τοῦ δήμου Κορθίου (Ἀνδρου), ἔχουσα 503 κατ. (1896).

* **Ὁρμούλια**. Κώμη τῆς Χαλκιδικῆς ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Κασσανδρείας τοῦ βιλαετίου Θεσσαλονίκης, ἔχουσα περὶ τοὺς 1500 κατ. Ἑλληνας συντηροῦντας ἀστικὴν σχολήν.

* **Ὁρνης** (Orne). Ὁ ἀπὸ τοῦ ποτ. τοῦτο κληθεὶς νομὸς τῆς Γαλλίας εἶχε τῷ 1901 κατ. 326,952 ἐπὶ ἐμβ. 6,097 τγμ.

* **Ὁροδιά**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀδίας (Οἰτύλου), ἔχον 104 κατ. (1896).

Ὁρόσιος (Paulus Orosius). Μεταγενέστερος Λατίνος ἱστορικός, γενν. ἐν Ταρρακῶνι τῆς Ἰσπανίας περὶ τὰ τέλη τοῦ Δ' μ. Χ. ἐκωντονταετηρίδος. Ὑπῆρξε πρεσβύτερος ἐν Βρακκάρᾳ τῆς Λυσιτανίας, εἴτα δὲ μετέβη τῷ 413 παρὰ τοῦ ἱεροῦ Αὐγουστίνου εἰς Ἀφρικὴν, μεθ' ὃ διέτριψεν ἐν Παλαιστίνῃ παρὰ τῷ ἁγίῳ Ἰερωνύμῳ. Ἐγράψε δὲ ἐκτὸς πολλῶν θεολογικῶν ἔργων διὰγραμμά τῃς παγκόσμιου ἱστορίας μέχρι τοῦ 410 μ. Χ. ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Historiarum libri VII adversus paganos, ὅπερ ἐπιγράφεται προσέτι Hormesitu, ἐν ᾧ ἀντικρούει τὴν τότε ἐν χρῆσει αὐτῶν μομφὴν ὅτι ἡ εἰσαγωγή τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐπήνεγκε τὴν δυστυχίαν τοῦ Ῥωμαίου κράτους καὶ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ ἱ-

στορία τοῦ Ὁ. παρ' ὅλην τὴν ἔλλειψιν ἐρ-
θιτῆτος καὶ χρονολογικῆς ἀκριβείας, ἐ-
χρησίμευσεν οὐχ ἥττον κατὰ τὸν μέσον αἰῶ-
να ὡς ἐξηγῆς ἐν τῇ διδασκαλείᾳ τῆς παγ-
κοσμίου ιστορίας, μεταφρασθεῖσα καὶ ὑπὸ τοῦ
βασιλέως Ἀλφρέδου τῆς Ἀγγλίας ἐν τῷ Ἀγ-
γλισαζενικῷ ἰδιώματι (ἐκδ. ὑπὸ Bosworth
ἐν Λονδίνῳ 1856). Μετὰ δὲ τὴν α' ἐκδ. τοῦ
πρωτοτύπου ὑπὸ τοῦ Schüssler ἐν Αὐγού-
στῳ τῷ 1871, ἡ νεωτάτη τοῦ Zangemeister
(ἐν Βιέννῃ 1882) θεωρεῖται ὡς ἀρίστη.

* **Ὅροσχαζα** (Oroshaza). Πόλις τοῦ
οὐγγρικοῦ κομιτάτου Βέγκες, μετὰ 21,385
κατ. (1900).

* **Ὅροδρο** (Oruro ἢ San Felipe de
Asturia de O.). Πρωτ. ἐπαρχίας τῆς Βα-
λιβίας, μετὰ 15,910 κατ.

* **Ὅρσενς** (Horsens). Πόλις τῆς Δανίας,
ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 22,232.

* **Ὅρσκ.** Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ ῥωσ.
κυβερνεῖω Ὁρσέβουργ. ἐπὶ τῆς συμβολῆς
τῶν ποταμῶν Ὀρ καὶ Οὐράλ. ἔχει 14,036
κατ. (1897) καὶ ἐμπορίαν προϊόντων τῆς
κτηνοτροφίας.

* **Ὁρτάκροξ.** Πολίτην τῆς Μικρᾶς Ἀ-
σίας ἐν Βιθυνίᾳ πρὸς Β τῆς Κεῦζε (βλ. λ.
ἐν τ. μ. Δ' σ. 647, τὸ πάλαι Κυβέλων καὶ
οὐχὶ Κυθάλων), ὑπαρχομένη τῇ ὑποδιοικήσει
αὐτῆς καὶ τῇ διοικήσει (μουτεσαρισλίκ.)
Νικεδομείας καὶ ἔχουσα 8,000 κατ., ὧν
5,000 Ἕλληνας ἀρμενόφωνοι, ἐκκλησιαστι-
κῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Νι-
καίας καὶ συντηροῦντες ἐπτατάξιον ἀσσι-
κὴν σχολήν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγω-
γεῖον, οἱ δὲ λοιποὶ 3,000 Ἀρμένιοι. Οἱ
κατ. ἀσχολοῦνται ἰδίᾳ περὶ τὴν μεταξουρ-
γίαν καὶ βαμβακοφυτείαν. [Γρ. Σ. Ι.]

* **Ὁρφανά.** Δύο χωρ. τοῦ δήμου Φύλ-
λου τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτσας, ὧν τὸ μὲν
Ἄ ν ο ἔχει 241, τὸ δὲ Κ α τ ω 159
κατ. (1896).

* **Ὁρφανίδης** Δημήτριος Γ. Κα-
θηγητῆς τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ πανεπιστη-
μίῳ, γενν. ἐν Σμύρνῃ τῷ 1820, ἀπεθ. δὲ
τῇ 25 Ἰανουαρίου 1898 ἐν Ἀθήναις. Ἀ-
δελφός νεώτερος ὧν τοῦ βρετανικοῦ καὶ
πειχτοῦ θεατρικοῦ Ὁ. παρελήθη βρέ-
φες ἐπὶ ὑπὸ τῆς εὐκαλεῖας αὐτοῦ τῆς
φρονύσεως τὰς σφαγὰς τῆς Σμύρνης τοῦ
1821 εἰς Τήνιον καὶ ὕστερον εἰς Ναύπλιον,
ὅπου διήλθε τὰ παιδικὰ αὐτοῦ ἔτη καὶ ἡ-
κρεάσθη ὕστερον καὶ τῶν γυμνασιακῶν μα-
θημάτων. Ἐσπούδασε τὴν ἱατρικὴν ἀρχίαν
μὲν ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ, περατώσας
δὲ ταύτην μὲθ' ἐξαιτητῆς φοιτήσιν ἐν Παρι-
σίᾳ, ἐνθα καὶ ἀννηγορεύθη διδάκτωρ τῷ
1849. Ἐπανελθὼν εἰς Ἑλλάδα διωρίσθη τῷ
1850 ἱατρός τοῦ νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιω-

τίας καὶ διεκρίθη μάλιστα κατὰ τὴν
σκήψαν ἐν Ἀθήναις χολέραν τοῦ
ἐργασθεῖς ὑπερανθρώπως κατὰ τοὺς
ποὺς ἐκείνους καιροὺς. Τῷ 1857 ἔλ-
καθηγητικὴν εἶδραν ἐν τῷ πανεπι-
Ἀθηνῶν, ἣν ἐκόσμησεν ἐπὶ τεσσαρακ-
τίαν διὰ τῆς διδασκαλίας τῶν κλ-
μαθημάτων, γενόμενος καὶ διευθυντὴς
Ἀστυκλινικῆς, ἥς ἡ προαγωγή ὑπὲρ
διον αὐτοῦ ἔργον. Ἐξῆσκει δὲ καὶ τὸ
γέλυμα αὐτοῦ μετὰ μεγάλης ἐπιτυχί-
ας ἐκ τῶν διαπρεπεστάτων ἱατρῶν τῶν
νῶν, ὑπῆρξε πρόεδρος τοῦ ἱατροσυ-
ἀπὸ τοῦ 1864 καὶ ἀντιπροσώπου
Ἑλλάδος ἐν τῷ διεθνῇ συνεδρίῳ
Βιέννης πρὸς καταπολέμησιν τῆς χ-
τῷ 1874.

* **Ὁρχομενός.** Τῷ 1903 ἔξε-
ὁ Γερμανὸς ἀρχαιολόγος Φουρτβαϊγ-
νασκας ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως τοῦ
Ὁ., δι' ὧν ἀνεκαλύφθησαν ἱγνη κα-
σεως (οἰκήματα, τάφη, ἀγγεῖα κλ.)
μενα εἰς τὴν Γ' χιλιετηρίδα π. Χ.
δὲ τὰ λείψανα μεγάλου ἀνακτοῦ
κηνναῖκῆς περιόδου, μετὰ τοιχογραφι-
αίων, χαλκῶν σκευῶν κλ.

* **Ὁρχομενοῦ** δῆμος. 1) Δῆ-
ἐπαρχίας Λεσθείας, ἔχων 3,379 κατ.
Δῆμος τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας, ἔχων
κατ. (1896).

* **Ὁσάκα** (Osaka). Πόλις τῆς
νίας, ἐπὶ τῆς νήσου Νίπον, μετὰ 8
κατ. (1899).

* **Ὁσβαλτβίσιλ** (Oswaltwisle).
τῆς ἀγγλ. κομητείας Λαϊχτίερ, μετὰ
κατ. (1901).

* **Ὁσελ.** Βλ. Ὁξιλία.

* **Ὁσχατς** (Oschatz). Πόλις τῆς
νίας, μετὰ 10,652 κατ. (1900).

* **Ὁσχερσλεβέν** (Oschersleben).
λὺς τοῦ πρώτου νομοῦ Μαγδεβού-
χουσα τῷ 1900 κατ. 13,405.

* **Ὁσκος** (Oshkosh). Πόλις τῆς
ρειας, πολιτείας Βισκόνσιν, μετὰ
κατ. τῷ 1900.

* **Ὁσμάνναγα.** Χωρίον τοῦ δή-
λίων τῆς ἐπαρχίας Πυλίας, ἔχων
κατ. (1896).

* **Ὁσναδρὺκ** (Osnabrück). Πρ-
μοῦ τῆς Πρωσίας, ἐν Ἀνωβέρφ. 1
1900 κατ. 51,573, ὁ δὲ νομὸς 328

* **Ὁσοῦνα** (Osuna). Πρωτ. διαμ-
τος ἐν τῇ ἰσπαν. ἐπαρχίᾳ Σεβίλλης,
17,984 κατ. (1897), μέγα παλάτι-
δουκῶν τῆς Ὀ., ποικίλην βιομηχα-
ἐμπορίαν γεωργ. προϊόντων.

* **Ὁσσετ** (Ossett). Πόλις τῆς ὀ-

αγίας Ὑόρκης, μετὰ 12,886 τῷ 1901.

* **Ὁστένδη** (Ostende). Πόλις τοῦ Βελγίου (ἐν Δυτ. Φλανδρίᾳ) μετὰ 39,484 κατ. (1900).

* **Ὁστερόδε** (Osterode). 1) Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ πρωτ. νομῷ Κονιξβέργης, μετὰ 13,171 κατ. — 2) Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ πρωτ. νομῷ Ἰλδεσχάιμ, ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἄρτε, ἔχουσα 7,096 κατ. (1900).

* **Ὁστουδιζός** (τῶν Ἰων Χαρσά βλ. λ.). Ἀρχαία πόλις τῆς Θράκης, ἀποτελούσα κατὰ τὸν Δ' αἰῶνα τὸν πρῶτον ἀπὸ Ἀδριανοῦ πόλεως στρατιωτικὸν σταθμὸν. Τὸ ὄνομα κατὰ τὸν 5' αἰῶνα μετεβλήθη εἰς Τζουσιζῶνα. Τζουσιζῶν ἢ Τζουσιζῶν, ὑπήγετο δ' ἡ πόλις ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἡγεμόνος τῆς Ἀδριανουπόλεως, μετὰ δὲ τῆς Δεβελτοῦ, Πλωτινιουπόλεως καὶ Ἀγχιάλου ἀπετέλει μίαν κομιτείαν ἔχουσαν ἴδιον ἐπίσκοπον. Ἡ Ὁ. μνημονεύεται μέχρι τοῦ 1' αἰῶνος, βραχύτερον δὲ καταστραφείσα ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ὅλως παρήκμασε καὶ καταστράφη.

* **Ὁστραου** (Ostrau). Τὸ μὲν Μοραβικὸν Ὁ. εἶχε τῷ 1900 κατ. 30,125, τὸ δὲ Πολωνικὸν 18,761.

* **Ὁστρόβο** (Ostrowo). Πόλις τοῦ πρωτ. νομοῦ Πόζεν, μετὰ 11,800 κατ. τῷ 1900.

* **Ὁστρόβον**. Χωρίον τοῦ δήμου Ὁξυνίας (Καλαμπάκας), ἔχον 560 κ. (1896).

* **Ὁστρόγ**. Πρωτ. περιφερείας (3,066 τχμ. μετὰ 169,947 κατ.) ἐν τῷ ῥωσ. κυβερνείῳ Βολνιάς, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 14,530.

* **Ὁστρογόσκ**. Πρωτ. περιφερείας (8,081 τχμ., μετὰ 274,146 κατ.) ἐν τῷ ῥωσικῷ κυβερνείῳ Βορονέσχ, ἔχουσα 21,897 κατ. τῷ 1897.

* **Ὁστρόφ**. 1) Πρωτ. περιφ. (4,974 τχμ. μετὰ 163,075 κατ.) ἐν τῷ ῥωσ. κυβερνείῳ Ψκώδ, ἔχουσα 6,252 κατ. (1897). — 2) Πρωτ. περιφ. (1564 τχμ. μετὰ 99,507 κατ.) ἐν τῷ κυβερνείῳ Λομζα, ἔχουσα 6,252 κατ.

* **Ὁσφρησις** καλεῖται αἰσθητικὴ λειτουργία συνισταμένη εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν τιμῶν (βλ. λ.) καὶ παρὰ μὲν τοῖς Ἀσπονύλοις φαίνεται συγχεομένη μετὰ τῆς γαύσεως καὶ τῆς ἀφῆς, παρὰ δὲ τοῖς Σπονδυλοῖς διεξάγεται ὑπὸ τῆς ὀσφρητικῆς μοίρας τῶν ῥινικῶν κοιλοτήτων, αἷα ὑπερχύσι παρὰ τε τοῖς ἀεριοβίοις καὶ τοῖς ὕδροβίοις ἐντοπνύλοισι ζώοις. Παρὰ τοῖς τελευταίοις τούτοις τὸ πρᾶγμα ἀποβαίνει ἀσφές, ἀγνώστου ὄντος τοῦ μηχανισμοῦ τῆς ὀσφρῆσεως ἐν τῷ ὕδατι (πρὸς Πλαγία γραμμῇ). Τὸ αἶσθημα τῆς ὀσφρῆσεως εἶναι τι σχετι-

κὸν ἐπὶ τῶν χερσαίων σπονδυλωτῶν καὶ τοῦ ἀνθρώπου, διότι τὸ αὐτὸ σῶμα ἐκπέμπον ὀσμὴν, λ. γ. δυσάρεστον δια τὸν ἄνθρωπον, δύναται εἴτε οὐδεμίαν ὀσφρητικὴν ἐντύπωσιν νὰ παράγῃ εἰς ἄλλο ζῶον, εἴτε καὶ εὐάρεστον νὰ διεγείρῃ τὰς ἀπολήξεις τοῦ ὀσφρητικοῦ αὐτοῦ νεύρου. Ἡ ὀσμὴ κρείσσος ἐν ἀρχομένη ἀπυσυνθέσει προσεφί ἀηθίαν εἰς τὸν ἄνθρωπον, οὐδὲν ὅμως καὶ εἰς τὸν κύνα καὶ τὴν γαίην, ζῶα ἐχόντα ἄλλως ὀξυτάτην τὴν ὀσφρησιν. Σκοπὸν ἔχει ἡ ὀσφρησις οὐσιωδέστατον παρὰ τε τοῖς ζώοις καὶ παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ, ὅχι μόνον ὑπὲρ τὴν σπουδαίαν ἐποψίν τῆς ἐκλογῆς τῶν καταλλήλων τροφῶν, τοῦ ἀποκλεισμοῦ ἰδίων ἐκείνων αἰτίας φέρουσιν ὀσμὴν προσδίδουσιν τὸ ἐπιζήμιον ἢ τὸ ἐπικίνδυνον αὐτῶν τούτῳ ἢ ἐκείνῳ τῷ ζῳῳ, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ποικίλας ἄλλας ἐπέψεις. Ὁ ἄνθρωπος δια τῆς ὀσφρῆσεως ἀνεκάλυψε χηρὰ κτηριστικὰς ιδιότητας πολλῶν σωμάτων (βλ. Ὁσμάι). Ὅροι ἀναγκαῖοι πρὸς τέλεσιν τῆς ὀσφρητικῆς λειτουργίας εἶναι α) ἡ ἀριστοτης καὶ ἀκεραιότης τοῦ ὀσφρητικοῦ νεύρου (βλ. λ.) καὶ ἡ καταλλήλως ὑγρότης τῆς ὀσφρητικῆς μοίρας τοῦ ῥινικοῦ βλεννογόνου β) ἡ ἀπὸ τῶν σωμάτων ἀνάδουσις λεπτομερεστάτων μορίων ὕλης παρασυρμένων ὑπὸ τοῦ αἵρος (ὀσμῆραι ἀτμίδες) γ) ἡ μέχρι τῶν ὀσφρητικῶν κυττάρων ἐν τῷ μυγῶ τῶν ῥινικῶν κοιλοτήτων ἀρτίς τῶν ὀσμῆρων ἀτμίδων. Ὑπερχύσεως, ὡς γνωστόν, συγκοινωνίας τοῦ κοίλου τοῦ στόματος μετὰ τοῦ κοίλου τῆς ῥινός, ἡ λειτουργία τῆς ὀσφρῆσεως τελεῖται, εἰ καὶ ἀσθενέστερον, καὶ διὰ τῆς εἰσγωγῆς τοῦ ὀσμῆρου σώματος εἰς τὸ στόμα συγκλειομένων τῶν ῥωθίων. Αἱ συνήθειαι δια τῆς ῥινός εἰσπνοαὶ ἀρκούσι πρὸς ἀκουσίαν ἀντίληψιν τῶν ἰσχυρῶν ὀσμῶν, προκειμένου ὅμως περὶ ἀντίληψεως ἀσθενεστάτων ὀσμῶν οὐ μόνον προσπελάζεται τοῖς ῥωθίοις τὸ ὀσμῆρὸν σῶμα, ἀλλὰ καὶ ἐκτυτῶς τελευτῶνται ἐπαλειμμένα βραχεῖα καὶ ταχεῖα εἰσπνοαὶ διὰ τῆς ῥινός συγκλειομένου τοῦ στόματος, τούτο δὲ ἀποτελεῖ τὴν λεγομένην ὀσφρητικὰ σιν (γαλ. flair), προσδίδουσιν ἰδιαιτέραν σχηματισμὸν εἰς τοὺς ῥωθίους, ὧν τὸ πρόσθιον ἀνοῖγμα συσπᾶται καὶ σπρέρεται πρὸς τὰ κάτω πρὸς αὐξητὴν τῆς ἐντάσεως τοῦ βλεννογόνου τοῦ αἵρος καὶ πρὸς προσχώρησιν αὐτοῦ εἰς τὸν μυγῶν τῶν ῥινικῶν κοιλοτήτων. (P.N.B.)

* **Ὁσφρητικά διαταραχαί**. Ἀνώμαλοι καταστάσεις τῆς ὀσφρητικῆς αἰσθητικότητος, διακρινόμεναι εἰς ἀντικειμενικὰς καὶ ὑποκειμενικὰς. Αἱ μὲν πρῶται συνίστανται εἰς ἐλάττωσιν, κατὰλυσιν, διαστροφήν καὶ ἐξαψιν τῆς ὀσφρητικῆς αἰσθη-

τικότητος, εἴτε τῆς ἐτέρας εἴτε ἀμφοτέρων τῶν ρινικῶν κοιλότητων (ἀνοσμία καὶ ἡμιανοσμία), καὶ εἶναι ἢ συγγενεῖς, ἔνεκα ἀτελοῦς διαπλάσεως τοῦ ὀσφρητικοῦ νεύρου ἢ τοῦ βολβοῦ ἢ τοῦ ἐγκεφαλικοῦ κέντρου τῆς ὀσφρήσεως, ἢ ἐπικτήτοι, ἔνεκα ἀλλοιώσεως ἐπακολουθεῖν εἰς διαφόρους παθήσεις ἢ τραυματισμοὺς (κατάγμα τοῦ μετωπιαίου ὅστού μετὰ βλάβης τῶν ὀσφρητικῶν βολβῶν, ὀγκος ἐγκεφαλικῶς πιέζειν τοὺς, αἰμορραγία ἐγκεφαλικὴ καταστρέφουσα τὸ φλοιῶδες κέντρον τῆς ὀσφρήσεως ἢ ἀλλοιοῦσα τὰς μεταξὺ κέντρου καὶ ὀσφρητικοῦ βολβοῦ ἐπικοινωνίας ἵνας, βλάβαι τοῦ τριζύμου προϊσταμένου τῆς θρέψεως καὶ ζωοποιήσεως τοῦ ρινικοῦ βλενογόνου). Ἡ ἀνοσμία εἶναι προερχομένη σύμπτωμα τῆς γενικῆς παραλύσεως καὶ ἢ ἡμιανοσμία συνήθως ἐν τῷ ὑστερισμῷ. Αἱ δ' ὑποκειμενικαὶ ὀσφρητικαὶ διαταραχαὶ συνίστανται εἰς ψευδαισθήσεις καὶ παραισθήσεις ὀσφρητικὰς, ἀπαντωμένους συνήθως ἐπὶ φρενικῶν παθήσεων διαφόρων· αἰφνης ὁ πάσχων παραπονεῖται διὰ δυσωδίας ἢ δι' εὐοσμίας γνωστῶν πραγμάτων μὴ ὑπαρχόντων περὶ αὐτὸν (ὀσφρητικαὶ ψευδαισθήσεις), ἢ ὅτι περιχαλᾷ τις καὶ εὐοσμώτατον ῥόδον ὅζει δι' αὐτὸν ὡς κόπρανα (παραισθήσεις ὀσφρητικαί). Τεταυταὶ διαταραχαὶ παρατηροῦνται πολλάκις καὶ ἐπὶ ὑστερικῶν γυναικῶν κυφορροῦσων. (Γνωστὴ μοι κυρία κατὰ τὴν ἐγκυμοσύνην αὐτῆς δὲν ἠνέχετο τὴν ὀσμήν τοῦ ὕδατος τῆς Κολωνίας ὡς δυσάρεστον, ἐνῶ πρὸ τῆς ἐγκυμοσύνης καὶ μετ' αὐτὴν ἐφαίνετο ὑπερβαλλόντως ἀρεσκομένη ἐξ αὐτῆς). [P.N.B.]

Ὁσφρητικὸν νεῦρον. Τὸ διεξάγον τὴν λειτουργίαν τῆς ὀσφρήσεως αἰσθητικὸν νεῦρον τῶν σπονδυλωτῶν ζῴων καὶ μάλιστα τῶν χερσαίων, εἰδικώτερον δ' ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἢ πρώτῃ χρνιακῇ συζυγίᾳ, ἥτις ἐκφυομένη δια τριῶν ριζῶν, δύο λευκῶν καὶ τῆς μεσαίας φαιᾶς, ἀπὸ τοῦ ὀπισθοῦ καὶ ἔσω μέρους τῆς κάτω ἐπιφανείας τοῦ μετωπιαίου ἐγκεφαλικοῦ λοβοῦ, ἀποτελεῖ κατ' ἀρχὰς ἓκ τῆς συνενώσεως τῶν τριῶν ριζῶν ταινίαν φαιόλευκον, τὸ ὀσφρητικὸν τριζώνιον, ἀπολήγουσαν ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας τοῦ διατρήτου πετάλου τοῦ ἡμικρανίου ὅστου εἰς διόγκωσιν ἐπιμήκη, τὸν ὀσφρητικὸν βολβόν ἢ λοβόν, ἐξ οὗ ἐκρύνονται νευρικὰ νήματα ἄλλοτε ἄλλα τὴν ἀριθμόν, τὸ πάχος καὶ τὴν διεύθυνσιν διερχόμενα διὰ τῶν ὁπῶν τοῦ διατρήτου πετάλου καὶ ἐννευροῦντα τὴν ὀσφρητικὴν μόρῃαν τοῦ ρινικοῦ βλενογόνου, εἰς ἓν καταλήγουσι δι' ἰδιατέρων κυττάρων, τῶν ὀσφρητικῶν ἢ χῶνων καλουμένων. Ἐν τῇ συγκριτικῇ ἀνατομικῇ κα-

λεῖται Ὁ. ν. ἢ λευκόφαιος ταινία ἢ ἐπὶ τῆς κάτω ἐπιφανείας ἐκατέρου τῶν ἐγκεφαλικῶν ἡμισφαιρίων ἓκ τῶν ὀπίσω πρὸς τὰ πρῶτα διευθυνομένη, ἄλλως ὀσφρητικὴ ταινία, ἢ ἀπολήγουσα εἰς ὄγκωμα, τὸ ὀσφρητικὸν γὰγγλίον· τὰ διατρήματα δὲ ταῦτα μόρια ἐξαρτήματα ὄντα τοῦ ἐγκεφάλου ἐμφανίζουσι μείζονα ἀνάπτυξιν καθόσον κατερχόμεθα τὴν κλίμακα τῶν σπονδυλωτῶν. οὕτως ὥστε παρὰ τοῖς ἱχθυοῦσιν ἀποτελοῦσι δύο ὄγκους, τοὺς ὀσφρητικοὺς λοβούς, μείζονας τῶν ἐγκεφαλικῶν ἡμισφαιρίων. [P.N.B.]

Ὁτρεὺς. Ἡρώς μυθολογικῆς τῆς Φρυγίας, ὅστις καθ' Ὁμήρον ἦτο μετὰ τοῦ Μυθόδου ἀρχηγὸς τῶν Φρυγῶν τῶν πολέμων τῶν Ἀσάξινος ἐπὶ τῶν ἑλθόντων τοῦ Σαγγαρίου. Κατὰ Κούρτιον εἶναι ὁ αὐτὸς πρὸς τὸν Ἀτρέα τῶν Ἑλλήνων καὶ κατὰ Στράβωνα ἐλατρεύετο ἐν τῇ ἀπ' αὐτοῦ κληθεῖσιν πόλει Ὁτρεῖα. [Γρ.Σ.Ι.]

Ὁτροία. Ἀρχαία πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κειμένη κατὰ Στράβωνα ἐν τοῖς πρὸς Ἀδριατικῆς τῆς Βιθυνίας καὶ ὑπερανῶ τῆς Ἀσκανίας λίμνης, κληθεῖσα δὲ ἀπὸ τοῦ μυθολογικοῦ ἥρωος Ὁτρεῖος τοῦ ἐν αὐτῇ λατρευομένου. Ἡ πόλις Ο. εἶναι ἢ αὐτὴ πρὸς τὰς ὑπὸ τοῦ Πλευτάρχου μνημονευόμενας Ὁτρώας τῆς Φρυγίας, ἐν αἷς τῷ 78 π. Χ. ὁ Λεύκουλος συνήντησε τὸν ἀπεσταλμένον τοῦ Σερτωρίου Μ. Μάριον τὸν διοικούντα μέρος τῆς στρατιᾶς Μιθραδάτου τοῦ Εὐπάτορος. Ἡ Ο. εἶναι ἀγνωστος ἐπὶ τῆς βυζαντινικῆς ἐποχῆς. [Γρ.Σ.Ι.]

Ὁτταβά, οὐχι Ὁττάβα (Ottawa). 1) Πρωτ. τοῦ Καναδά, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 50,928 καὶ ἐμπορίον ἐνδεῖας καὶ χάρτου. — 2) Πόλις τῆς βορείου ἀμερικ. πολιτείας Ἰλλινόις, μετὰ 10,588 κατ. (1900).

Ὁττοκαρ (ὁ Α'). Δοῦς καὶ εἴτα βασιλεὺς τῆς Βοημίας (1197—1230). Ἦτο νεώτερος υἱὸς τοῦ βασιλ. Βλαδισλαβου καὶ ἔλαβε τῷ 1192 τὴν Βοημίαν ὡς φέροντα. Ἐπειδὴ δ' ὁμως ἠνώθη μετὰ τῶν ἑλθόντων τοῦ Γερμανοῦ αὐτοκράτορος Ἑρρίκου 5, οὗτος ἀφῆρσεν ἀπ' αὐτοῦ τὴν χωρὰν. Ἐν τούτοις ἀποθανόντος τοῦ αὐτοκράτορος κατάρθρωσε νὰ γίνῃ πάλιν κύριος τῆς Βοημίας καὶ ἔλαβε τῷ 1198 παρὰ τοῦ Φιλίππου, ἐν ὑπεστήριξι τῷ κατ' ἀρχὰς κατὰ τοῦ ἀνταγωνιστοῦ τοῦ Ὁθωνος Δ', τὸν τίτλον τοῦ βασιλέως, ἐν ἐπεκύρωσι τῷ 1212 Φρειδερίκος ὁ Β'. Ἀπέθανε δὲ ὁ Ὁ. τῷ 1230.

Ὁττομῦδα (Ottumwa). Πρωτ. κομητίς ἐν τῇ βορείου ἀμερικ. πολιτεῖᾳ Ἰνδιάν, μετὰ 18,197 κατ. καὶ σπουδαίου ἐμπορίου.

Οὐα — εἰς ἀγγλ. ὀνόματα. Πρὸς καὶ Βα—.

άιτ (Wight). Ἡ νῆσος αὕτη τῆς ἀνῆκει τώρα εἰς τὴν κομητίαν Τῷ ἐμβ. αὐτῆς εἶναι 377,5 τχμ.

αῦτ-χαιθεν (Whitehaven). Πόλις γλ. κομητίας Κουμπερλάνδης, μετα κατ. (1901).

αυερλιανός (Publius Aurelius Li-Valerianus). Ῥωμαῖος αὐτοκράτωρ (60), ἐξ εὐγενοῦς Ῥωμαϊκοῦ οἴκου. Φασ ὡς στρατηγός καὶ διατελέσας ρητῆς ἐν Ῥαιτία καὶ Νορικῷ ἐτῷ 253 εἰς Ἰταλίαν ὑπὲρ τοῦ αὐτο- ροῦ Γάλλου, ὅτε ὁ Αἰμιλιανὸς ἐν Μοι- ἔλησε νὰ σφετερισθῇ τὴν αὐτοκρα- ν ἐξουσίαν. Καθ' ἑξὺν κηρυχθεὶς ὑπὸ ρατιωτῶν αὐτοκράτωρ ἀνεγνωρίσθη ρς, φονευθέντων τοῦ Γάλλου καὶ τοῦ ανοῦ (254). Προσλαβὼν ὡς συμβα- τὲν υἱὸν τοῦ Γαλλικῶν, προσεπάθει ρς νὰ ἀποκρούσῃ τοὺς ἀπανταχόθεν ὄντας εἰς τὸ κράτος ἐχθροὺς καὶ οἱ ὑπὸν ἐκπεμφθέντες στρατηγοὶ του ὤθησαν ἀνεξάρτητοι αὐτοκράτορες- ὁῶν δ' εἶτα 259 τὴν στρατηγίαν κατα- ερωῶν, ἔπεσε τῷ 260 περὶ τὴν Ῥθεσ- προδοσίας εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Σε- πτεῖθας δὲ ἐν τῇ αἰχμολωσίᾳ τῷ 260 ἐν Σούσις.

αυέριος. Ὄνομα περιφήμου οἰ- ατρικῶν ἐν Ῥώμῃ. Ἐκ τούτου ὁ οἰος Οὐ. ὡς ὑπάτος κατὰ τὸ α' ἔτος δημοκρατίας ἐξέδωκε νόμον, καθ' ὃν τῷ πολίτῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἐρέσεως ὡς ὑπάτου πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, διὸ πεκληθῆναι Poplicola τ. ἐ. φίλος τοῦ Οὐ ἀδελφός του Μάρκος ἢ Μάν- δικτάτωρ τῷ 494 π. Χ. ἐμεσίτευσεν εσματικῶς μεταξὺ συγκλήτου καὶ ὡν, οἵτινες εἶχον καταλάβει τὸ ὄρος καὶ ἔλαβε διὰ τὰς ὑπηρεσίας ἐπώνυμον Maximus (μέγιστος), ὁ ὁσος Δεῦ καὶ οἰος ἀνενέωσεν ὡς ὑπα- ν νόμον τοῦ πάππου του καὶ ἀποκα- τὴν ἐξουσίαν τῶν δημάρχων. Μάρ- ις Οὐ. ἐνίκησε κατὰ τὴν παραδοσιν ρμαχία τεράστιον Γάλλον τῇ βοή- ὄρακος, ὅστις ἐπικαθήμενος ἐπὶ τῆς φαλαίας τούτου τὸν ἠνώχλει. Μόλις ἐγένετο ὑπάτος, κατέσχε δὲ τὸ α- τοῦτο ἐξάκις καὶ διέπρεψε κατὰ τῶν ὡν, Μάρσων καὶ Τυρρηγῶν Καὶ ἀλ- πολλὰ μέλη τοῦ οἴκου τούτου διε- αν ἐν τῇ Ῥώμῃ. ἱστορία.

συγγραφεῖς ἐγένοντο γνωστοὶ 1) Ἀντίας, ὅστις ζήσας ἐπὶ Σούλλα ἐ- διεξέδικα χρονικά ὑπὲρ τὸν τίτλον es ἢ Historiae, πλήρη ὅμως ἀνακρι- — 2) Γάιος Οὐ. Φλάκκος, σύγχρονος Κοϊντιλιανοῦ, ἀποθανὼν νέος τῷ 89

π. Χ. Κατὰ μίμησιν τοῦ Ἀπολλωνίου ἐ- ποίησεν ἔπος ἐπιγραφ. Ἄρ οναυτικά, ὅπερ ἔμεινεν ὁμως κολοδόν.

Οὐαλέριος Ικάτων (Publius Vale- rius Cato). Ῥωμαῖος γραμματικὸς καὶ ποιητὴς τοῦ Α' π. Χ. αἰῶνος, συγγράψας μικρὸν ἔπος Diana (ἢ ἴσως Dictynna) ἐπι- γραφόμενον, ἐρωτικὸν ποίημα ὑπὸ τὸν τί- τλον Lydia καὶ δύο ποιήματα συμπερι- λαμβανόμενα ὑπὸ τὸν τίτλον Dirae.

Οὐαλέριος Μάξιμος. Λατῖνος συγγραφεὺς συντάξας ἱστορικὸν ἔργον ἀφι- ρωμένον τῷ αὐτοκράτορι Τιβερίῳ καὶ ἐπιγρα- φόμενον Factorum et dictorum memora- bilitium libri IX ("Ἐργῶν καὶ λόγων ἀξιοση- μειώτων βιβλία 9), εἰς τὸ ἔργον προστέθη ὡς 10ον βιβλίον ἀρχαιολογικὴ διατριβὴ περὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν κυρίων ὀνομάτων. Εἶναι σπουδαῖον μόνον ὡς πρὸς τὸ ὕλικόν.

Οὐαλέριος Φλάκκος. Βλ. Οὐα- λέριοι.

Οὐάλλας (Alfred Russell Wallace). Ἀγγλος φυσικοδιδάσκων, γενν. τῷ 1823. ἐκ- τελέσας μακρὰς περιηγήσεις ἀνὰ τὴν Νοτ. Ἀμερικὴν καὶ κυρίως ἀνὰ τὸ μαλαϊκὸν πολύ- νησον καὶ δημοσίευσας περὶ αὐτῶν ἐκτενῆ ἔργα πρὸ πάντων ἀναφερόμενα εἰς τὴν ζωο- λογίαν. Διατελὼν ἐν τῇ ἀπωτάτῃ Ἀσίᾳ ὑπέ- βαλε σχεδὸν συγχρόνως μετὰ τοῦ Δαρβίνου καὶ χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τὰς ιδέας τούτου εἰς τὴν Διωνυαϊκὴν ἐταιρείαν τοῦ Λονδίνου δια- τριβὴν περὶ τῆς φυσικῆς ἐξελίξεως. Εἰς τὰ κατόπιν ἔτη ἐξέπληξε τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον γενόμενος ἐνθερμος ὁπαδὸς τοῦ πνευματισμοῦ.

Οὐάλλασεῦ (Wallasey). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητίας Τσέσχιρ, πρᾶστασιον τοῦ Βίρκεγγέδ, ἀπέναντι τοῦ Λίβερπουλ, ἔχουσα 53,580 κατ. καὶ ἀκμαῖον ἐμπόριον.

Οὐάλταμ (Waltham). Πόλις τῆς βο- ρειαμερ. πολιτείας Μασσατσετς, πλησίον τῆς Βοστώνης, ἔχουσα 23,481 κατ. καὶ βιομηχανίαν, κυρίως ὠρολογίων.

Οὐάλταμστον (Walthamstow). Πρᾶ- στειον τοῦ Λονδίνου, μετὰ 95,425 κατ.

Οὐάλτον (Walton-on-the-Hill). Πρᾶ- στειον τοῦ Λίβερπουλ, ἔχον 54,605 κατ.

Οὐάρρων. Βλ. Τερέντιος Οὐάρρων.

Οὐάτερταουν (Watertown). Ὄνομα πόλεων τινῶν τῆς Βορείουαμερ. συμπολιτείας, ὧν σημαντικωτάτῃ ἡ πρωτεύουσα κομητίας ἐν τῇ πολιτ. Νέας Ὑόρκης, ἔχουσα 21,696 κατ. καὶ ποικίλην βιομηχανίαν.

Οὐάτς (George Frederick Watts). Ἀγγλος ζωγράφος καὶ γλύπτης, γενν. τῷ 1817 ἐν Λονδίῳ. Τὴν φήμην του ἐδη- μιούργησε δι' ἱστορικῶν σκηνῶν, ὧν πολ-

λαί κοσμοῦσι δημόσια κτίρια τοῦ Λονδίνου καὶ πόλεων. Ἐν τοῖς ὕστερον ἐκκαλιέργησε κυρίως τὴν προσωπογραφίαν, ἐν ᾗ ἐπίσης διέπρεψε. Οὐχ ἦττον ζημιῶνται καὶ τὰ γλυπτικὰ αὐτοῦ ἔργα.

Ουάτφορντ (Watford). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Ἑρφορντ, μετὰ 29,023 κ.

Ουάϊόμινγκ (Wyoming). Μία τῶν ἠνωμένων πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, πρὸς Ἀ τῶν πολιτ. Οὐτάς, Ἰβάνου καὶ Μοντάνας, περιλαμβ. 253,530 τετ. μετὰ 92,531 κατ., διασταυρευμένη δὲ ὑπὸ τῶν Βραχιδῶν ὀρέων. Κύριον ἔργον εἶναι ἡ κτηνοτροφία καὶ γεωργία. Ἀπετέλει ἄλλοτε μέρος τῆς Δουβιάνας καὶ εἴτα τῆς Ἰβας, διοργανώθη δὲ τῷ 1867 ὡς τοπαρχία καὶ τῷ 1890 συμπεριελήφθη ὡς πολιτεία εἰς τὴν Συμ. πολιτείαν.

Ουδαροδίτης (Ὀρυκτ.). Εἶδος γρανάτου χρωμιούχου καὶ ἀσβεστούχου ἀπαντῶν ὑπὸ μορφὴν χρυστάλλων δωδεκαέδρων, ὠραίου πρασίνου ὡς σμαράγδου χρώματος.

Ουδεδα (Ubeda). Πρωτ. διαμερίσματός ἐν τῇ ἰσπαν. ἐπαρχίᾳ Χάεν τῆς Ἀνδαλουσίας, μετὰ 20,026 κατ., ποιήτης βιομηχανίας καὶ ἀμμιαίου ἐμπορίου γεωργικῶν προϊόντων.

Ουγγ (Ung). Κομιτάτον τῆς Οὐγγαρίας πρὸς Ν τῆς Γαλιτίας. ἔχει ἐμβα. 3,229 τετ. καὶ 153,200 κατ. Ῥουθῆνους καὶ Μαγυάρους. Εἶναι ὄρεινὴ γῶρα, πλουσία εἰς μέταλλα. Πρωτ. εἶναι τὸ Οὐγγβαρ.

* **Οὐγγαρία**. Ὁ πληθυσμὸς τοῦ βασιλείου τούτου (μετὰ τῆς Τρανσυλβανίας κλ.) ἀνῆρχετο τῷ 1900 εἰς 19,254,559 κατ. Περί τῶν ἄλλων στατιστ. εἰδήσεων πρβ. Αὐстро-οὐγγρ. μοναρχία.

Οὐγγβαρ (Ungvar). Πρωτ. τοῦ οὐγγρικοῦ κομητάτου Οὐγγ, ἔχουσα 14,723 κατ. τοὺς πλείστους Μαγυάρους καὶ ἐμπόριον οἶνου.

* **Οὐγγιτς** (οὐχὶ Οὐγλις). Πρωτ. περιφερ. (3,457 τετ. μετὰ 94,336 κατ.) ἐν τῷ Ῥωσσ. κυβερνεῖω Ἰαροσλάβ, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 9,698.

* **Οὐγοτσα** (Ugoesa). Κομιτάτον τῆς Οὐγγαρίας, ἔχον ἐμβα. 1208 τετ. καὶ 83,316 κατ. (1900).

Ὀυγγάουζεν (Oeynhausen). Πόλις ἐν τῷ Ῥωσσ. νοτῷ Μινδεν τῆς Βεστφαλίας, ἔχουσα 3,356 κατ. (1900) καὶ περίφημα ἱαματικά ὕδατα ἀνθρακῶχα, εἰς ἃ συχναῶσιν κατ' ἔτος ὑπὲρ τοὺς 10 χιλ. ξένοι. Ὀφελοῦσι ταῦτα εἰς νοσήματα τῶν νεύρων, καρδίας, μυέλου κλ., εἰς ρευματι-

σμούς, χοιραδισμόν, ἀναιμίαν, νόσους γυναικῶν κλ.

* **Οὐδδαρχέλυ** (Udvarhely). Κομητεία τῆς Οὐγγαρίας, ἔχον ἐμβα. 2,937 τετ. καὶ 118,275 κατ. (1900).

* **Οὐδδεροψιλδ**. Βλ. "Οδδεροψιλδ".

Οὐδετερόφιλα καλοῦνται τὰ κοκκίωτα ἐκείνα ὧν τὸ κοκκίωμα πρὸς τὸ πλάσμα κέντηται φυσικολογικῶς τὴν ἰσχύα νὰ χρωωνῇται δια τῶν οὐδετέ χρωστικῶν οὐσιῶν. [P.N.B.]

* **Οὐδινε** (Udine). Πρωτεύουσα ἐπαρχίας (6,375 τετ. μετὰ 592,592 κατ.) τῆς Ἰταλίας, ἔχουσα ὡς δήμος 37,942 κατ. (1900).

Οὐε— Πρβ. Βε—.

Οὐέλλιγκτον (Wellington). Πόλις τῆς ἀγγλ. ἀπειρίας καὶ νήσου Νέας Ζηλανδίας, ἔχουσα κτήλιστον λιμένα 43,638 κατ. Εἶναι ἔδρα τῶν ἀρχῶν καθεστ. ἀρχιεπισκόπου καὶ διατηρεῖ ἀκριβομηχανισμὸν καὶ ἐμπόριον.

Οὐέλλης (Sir Thomas Spencer Wellesley). Ἀγγλος χειρουργός (1818—1897). Ῥεττήσας τὸ κατ' ἀρχὰς εἰς τὸν ἀγγλ. ἰατρικόν, εἴτα δὲ ἐν μεγάλοις τοῦ Λονδίνου νοσοκομείοις, ἐνθα ἀπέκτισε τὴν παῖραν τέχνην, ἣτις κατέστησεν αὐτὸν ἐνα κορυφαίων ἐν τῷ κλάδῳ τῆς ὥστομίας. Τῷ 1882 ἐξελέγη πρῶτος τοῦ κόλλεγιου χειρουργῶν, τῷ δὲ 1883 ὠνομάσθη ὑπὸ βασιλέως βασιλικὸς βαρὼνος. Πολυάριθμα εἶναι ἔργα του.

Οὐεσπασσιανός (Τίτος Φλάβιος)

* Ῥωμαῖος αὐτοκράτωρ (69—79 μ. Χ.). δεχθεὶς ἐν τῇ αὐτοκρατορίᾳ τὸν διὰ τοῦ γάμου τοῦ Νέρωνος σθεσθέντα Ἰουλίον Κλαύδιον οἶκον καὶ ἰδρυτὴ γενόμενον τῆς δυναστείας τῶν Φλαβίων αὐτοκρατορῶν. Ἦτο πληβεῖος τῆς Σαβίνης, ὧν εἰς οἶκον στερούμενον πολιτικῶν πόντων. Διακριθεὶς ἐν Βρετανίᾳ ὑπὸ Σουητώνιον Παυλίνον διατέλεσε τῷ 43 πατος καὶ μετὰ 10 ἔτη διοικητὴς τῆς παρχίας Ἀφρικῆς. Κατὰ τὸ ἔτος 66 ἀπετέλει μέλος τῆς ἀκολουθίας τοῦ Νέρωνος ἐν τῇ ἀνά τὴν Ἑλλάδα περιοδείᾳ αὐτοῦ, ὅτε ἐκτραγέντος τοῦ Ἰουδαϊκοῦ πολέμου νείλας τὴν διεξαγωγὴν αὐτοῦ καὶ κατὰ τῶν τὴν χώραν ἐπολιόρκει τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἐν τῷ μεταξύ ἐφρονεῦθ' ὁ Νέρων καὶ δαμάσθη αὐτὸν ἀλλήλως διὰ τῶν ἰατρῶν Γάλλους καὶ Βιτέλλιους, ὅτε οἱ λέγοντες τῆς Ἀνατολῆς ἀποστάσαντες ἐκῆρυν τὸν αὐτοκράτορα τὸν Ο. Τὴν πρόσκλησιν τὴν πρὸς ἀποστασίαν ἀπεδέχθησαν καὶ οἱ γεῶνες τοῦ Δανουβίου, ὧν ὁ στρατηγὸς τῶν Πριμοῦς ἐνίκησε παρὰ τὴν Κρέτα τὰς λεγεῶνας τοῦ Βιτέλλου, κατέλα-

έρδου τὴν Ῥώμην καὶ ἐφόνευσε τὸν Βιτέλ-
λον· ὁ δὲ Ο. καταλιπὼν ἐν Ἰουδαίᾳ τὸν
ἐν αὐτοῦ Τίτον ἦλθε κατὰ Μάιον τοῦ 70
εἰς Ῥώμην. Ἀπελευθύνοντ' ἀπαρτίματα τοῦ
Αἰγυπτίου ὁ Ο. ἐξέψωσε τὴν λίαν κατα-
πέσσαν σύγκλητον. κατὰ δὲ τὴν ἄλλην
διοίκησιν ἀνέπτυξεν αὐστηρότητα καὶ δρα-
στηρίως μετερρύθμισε τὰ τοῦ κράτους καὶ
ἐν γενεῇ διὰ τῆς συνετοῦ αὐτοῦ διοικήσεως
ἐκονομίσε τα πρᾶγματα τοῦ πρὸ πολλοῦ
κλιθευμένου κράτους. Ἀπέθανε κατὰ
τὴν δεκάτον ἔτος τῆς ἀρχῆς καὶ τὸ ἐβδόμη-
κτέν τοῦ βίου του, διεδέχθη δ' αὐτὸν ὁ υἱὸς
αὐτοῦ Τίτος.

Ουέστ-Βρόμιτς (West-Brom-
wich). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητίης Στάρ-
ρεσθ. ἔχουσα 65,172 κατ. καὶ βιομηχανίαν
σιδήρου, ὕλου κλπ.

Ουέστ-Δέρβυ (West-Derby).
Πρᾶκτεϊον τοῦ Λίσερπουλ, ἔχον 130,542 κ.

Ουέστμυθ (Westmeath). Κομητία
τῆς ἱρλαν. ἐπαρχίας Λίνστερ, ἔχουσα τῷ
1901 κατ. 61,527.

Ουέστμορλάνδη (Westmoreland).
Κομητία τῆς Ἀγγλίας, μετὰ 64,305
κατ. (1901).

Ουέσττον (Weston-super-Mare). Πό-
λις τῆς ἀγγλ. κομητίης Σόρμερσετ, μετὰ
12,047 κατ. τῷ 1901.

Ουέστ-Χάμ (West-Ham). Πόλις
τῆς ἀγγλ. κομητίης Έσσεξ, ἀλλ' ἀνήκου-
σα εἰς τὸ Λονδίον. ἔχει 267,308 κατ.
καὶ ἐργαστήσια χημικῶν προϊόντων.

Ουέϊμουθ (Weymouth). 1) Πόλις τῆς
ἀγγλ. κομητίης Δόρσετ, μετὰ 19,381 κατ.
(1901). — 2) Πόλις ἐν τῇ κομητίᾳ Νερ-
ακλ τῆς βορείου. πολιτείας Μασσατσουσέ-
τς, ἔχουσα 10,866 κατ.

Ουήλινγκ (Wheeling). Πόλις τῆς βο-
ρείου. πολιτείας Δυτ. Βιργίνιας, μετὰ
38,878 κατ. (1900).

Ουζ (Ouse). Ὄνομα 3 ποταμῶν τῆς
Ἀγγλίας, ὧν ὁ σημαντικώτατος πηγάζων
ἐν τῇ κομητίᾳ Νερθάμπτον ἐκβάλλει μετὰ
ἐν 250 γμ. εἰς τὸν κόλπον Ουάις.

Ουζοβν-κροπρού (= μακρὰ γέφυ-
ρα ἢ Ἐργίνα (=Εργίνα). Μεσόγειος κω-
μίτις τῆς Θράκης, καίμενη πρὸς Ν τῆς
Ἀδριανουπόλεως καὶ ἐπὶ τῆς ἀπὸ Κων-
σταντινουπόλεως εἰς Ἀδριανουπόλιν σιδη-
ροδρομικῆς γραμμῆς, ἔχουσα δὲ 4,500 κατ.
Ἑλλήνας, Ὁθωμανοὺς, Βουλγάρους καὶ
Ἰουδαίους περὶ τὴν γεωργίαν ἀσχολουμέ-
νους. Οἱ Ἕλληνες ἐξαρτῶμενοι ἐκκλησια-
στικῶς ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἀδριανουπό-
λεως συντηροῦσιν ἀστικὴν σχολήν, παρθε-
ναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον. Τὸ Ο. εἶναι
ἐξ ὑποδιοικήσεως (καζά) ὑπαγομένης ὑπὸ

τὴν διοίκησιν καὶ τὴν νομαρχίαν Ἀδρια-
νουπόλεως. [Γρ. Σ.Ι.]

Ουήρος. Βλ. Δεσκιος Ουήρος.

Ουέγαν (Wigan). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς
κομητίης Λαίγστερ (δὲν ἀποτελεῖ πλέον
ἰδίαν κομητίαν), μετὰ 60,770 κατ. (1901).

Ουέγτον (Wigton). Κομητία τῆς Σκω-
τίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 32,683.

Ουίδα (Ouida). Διάσημος Ἀγγλὶς μυ-
θιστοριογράφος γνωστὴ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον
τοῦτο, τοῦ ἀληθοῦς αὐτῆς ὀνόματος ὄντος
Louise de la Ramée. Ἐγενν. τῷ 1840 ἐν
Ἀγγλίᾳ ἐξ εἰκοθενείας ἐκ Γαλλίας κατα-
γομένης, ἤρξατο λίαν πρῶτως τοῦ συγ-
γραφικοῦ σταζίου καὶ ζῇ τὸ πλεῖστον
ἐν Φλωρεντίᾳ ἀσχολουμένη περὶ τὰ γράμ-
ματα. Ἐγραψε πληθύν μυθιστοριῶν ἀ-
πεικονίζουσιν τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα τοῦ με-
γάλου κόσμου καὶ δὴ τοῦ ἀγγλικοῦ, ἅτινα
καὶ μετεφράσθησαν εἰς πολλὰς εὐρωπαϊκὰς
γλώσσας. Ἡ Ο. ἵσταται ἐν τῇ πρώτῃ σει-
ρᾷ τῶν Ἀγγλῶν μυθιστοριογράφων τῶν
ἐμπορούντων ἀπὸ σκοποῦ συγκίνησιν ἐπὶ
τὰ πλῆθη, ἀλλ' ἐν ταῖς ἐργαίς αὐτῆς κα-
ταφαίνεται ἡ ἐπίδρασις τῆς γαλλικῆς μυ-
θιστοριογραφίας. Παρ' ἑλὴν τὴν ἀριστοτε-
χνικὴν δύναμιν τοῦ συγγράφου προβαίνει
εἰς μέγαν βαθμὸν ἰδιοτροπία, τοῦθ' ὅπερ
μεῖσι πως τὴν ἀξίαν αὐτῶν.

Ουίκλω (Wicklow). Κομητία τῆς ἱρ-
λανδ. ἐπαρχίας Λίνστερ, μετὰ 60,619 κατ.
τῷ 1901. Ἡ ἑμὼν. πρωτεύουσα εἶχε τότε
13,273 κατ.

Ουίλμινγκτον (Wilmington). Πόλις
τῆς βορείου. πολιτείας Δελαβάρης, ἔχουσα
τῷ 1901 κατ. 76,508.

Ουίλτςχιρ ἢ Ουίλτς (Wiltshire,
Wilts). Κομητία τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα τῷ
1901 κατ. 273,845.

Ουισκόνσιν (Wisconsin). Ἡ βορεια-
μέρ. αὕτη πολιτεία εἶχε τῷ 1900 κατοίκους
2,069,042.

Ουίτνεϊ (W. D. Whitney). Ἀπέθανε
τῷ 1894 ἐν Νιουχαίθεν. Τὸ ἔργον αὐτοῦ
«Γλῶσσα καὶ γλωσσολογία» μετέφρασεν ὁ
Γ. Χατζιδάκις ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀναγνώ-
σματα περὶ τῶν γεν. ἀρχῶν τῆς συγκριτι-
κῆς γλωσσικῆς» (ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ Μα-
ρασλή, 1898).

Ουήελι (Ujheily). Πόλις τοῦ σύγγρ.
κομιτάτου Ζεμπλίνου, μετὰ 16,866 κατοί-
κων (1900).

Ουκάζιον λέγεται ἐν Ῥωσίᾳ νόμος
ἢ διάταγμα εἴτε αὐτοῦ τοῦ τσάρου εἴτε καὶ
τῆς γερούσιας. Διὰ τὰ διάφορα εἶδη τῶν
νομῶν καὶ διαταγμάτων ὑπάρχουσι καὶ ἴδια
ὀνόματα.

Οὐλδη, ulva (Βοτ.). Γένος θαλασσίων Χλωροφυκῶν μετὰ θαλλοῦ ὑμενώδους διαπερραγμένον πρὸς τρεῖς διαστάσεις. Τὸ εἶδος Οὐ. τὸ θριδᾶκιον (κοινῶς ῥαδίκι τῆς θαλάσσης) εἶναι τὸ γνωστόν ἐπὶ τῶν παραθαλασσίων βράχων λαμπρῶς πράσινον θαλάσσιον φυτὸν, ὅπερ τρώγεται ἐρθρόν.

Οὐλεξίτης ἢ βοριονατριασθεσιτίτης καλεῖται τὸ αὐτοφύες βορικὸν νατριασθεσίον, ἀπαντῶν ὑπὸ μορτὴν μαζῶν ὑποστρωγγύλων χρώματος ὑπολευκοῦ ἢ ὑποφαίου, ὑγρῆς ἰνῶδους, μόλις διαλυτῶν ἐν θερμῷ ὕδατι. Χρησιμοποιεῖται εἰς παρασκευὴν βορικοῦ ἔξισος.

* **Οὐλεωδὸργ** (Ubleaborg). Νομὸς τῆς Φιλανδίας, ἔχων τῷ 1899 κατ. 277,628 ἢ δυνάμ. πρωτεύουσα ἡρίθμει τότε 15,626 κατ.

Οὐλλέν (Oullins). Πόλις ἐν τῷ γαλλ. νομῷ Ραδανού, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τούτου, ἔχουσα 8,926 κατ. καὶ βιομηχανίαν ποικίλην.

* **Οὐλμη** (Ulm). Πρωτ. τοῦ νομοῦ Δουναβίως τῆς Βυρτεμβέργης, μετὰ 42,982 κατ. (1900).

Οὐλουπάτ. Βλ. Μιχαλίτσιν.

Οὐλου=**Ἀγὰτζ** (τουρ.=μέγα δένδρον). Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ, ὑπαγομένη τῇ νομαρχίᾳ τοῦ Ἰκονίου καὶ ἔχουσα περὶ τοὺς 1,000 κατ., ὧν 750 Ἑλληγες ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἰκονίου, λαλοῦντες τὴν ἑλληνικὴν καὶ συντηροῦντες ἐκκλησίαν καὶ δημοτικὴν σχολήν, οἱ δὲ λοιποὶ 250 Ὀθωμανοί. [Γρ.Σ.Ι.]

Οὐλουβουροῦ (τὸ πάλαι Ἀπολλωνία). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κειμένη ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Πισιδίᾳ, πρὸς Ἀ τῶν ἀρχαίων Κελαινῶν (τανῶν Δυναίρ), ὧν ἀπέχει 4 μίλια, καὶ ἐν θέσει στρατιωτικῶς σπουδαίᾳ. Οὐσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Χαμίτ-Ἀμπάτ (Σπάρτης) καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἰκονίου, ἔχει 8,500 κατ., ὧν 350 Ἑλληγες ὀρθόδοξοι ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Πισιδίας, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. Ἡ Ἀπολλωνία, Μορδίων ἢ Μορδίαιον πρότερον καλουμένη, ἔκειτο μεταξὺ Ἀπαμείας τῆς Κιλικίας καὶ τῆς Ἀντιοχείας, ἀνεκτίσθη δ' ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου. Συνώκισε δ' ὁ Ἀλέξανδρος αὐτὴν δι' ἀποίκων ἐκ Λυκίας, ἐκ Θράκης ἀρχικῶς καταγεγνημένων. Ἡ πόλις αὕτη ἐξῆγε τὸ πάλαι κατ' Ἀθηναίων κυδῶνια Μαρδιανὰ καλούμενα καὶ ὄντα ὀνομαστά, ὥσπερ καὶ τὰ τοῦ νῦν Ο. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Οὐμαν** (Kar. Humann). Ἀπέθανε τῷ 1896 ἐν Σμύρῃ, Αἱ τελευταῖαι ἐργα-

σίαι αὐτοῦ ὑπῆρξαν ἀνασκαφαὶ ἐν Σεντλί τῆς Βορ. Συρίας (1888), ἐν Τράλλε καὶ ἐν Μαγνησίᾳ τῇ πρὸς Μαϊανδρῷ (1888).

* **Οὐμβέρτος** (Umberto). Βασιλεὺς Ἰταλίας. Δημοτικῶτατος ὧν ἐν τῷ β' λείψ. του, διετήρησε καὶ τὴν φιλικὴν τὸν αὐτοκράτορα Γουλιέλμον τὸν Β' Γερμανίας, ἣτις ἐξεφράσθη δι' ἐπανείμνων ἐπιστάσεων τοῦ αὐτοκράτορος. Ῥώμη καὶ τοῦ βασιλέως ἐν Βερολίνῳ. Φυγὴν δολοφονίην ἐπίθ. σιν γενόμενῃ 10/22 Ἀπριλίου 1897, ἔπεσε ὅμως τῆς τῇ 17/29 Ἰουλίου 1900 ἐν Μοντσαῖ ἐπενεύθη ὑπὸ τοῦ ἀναρχικοῦ Bresci διαλυκρότου.

* **Οὐννα** (Unna). Πόλις τοῦ πρῶτου μ.τ. Ἀρνσβεργ, ἔχουσα τῷ 1900 κ. 14,000 κατ.

* **Οὐντερβάλδεν** (Unterwalden). Πληθυσμὸς τοῦ καντονίου τούτου τῆς βετίας ἀνήγγετο τῷ 1900 ἐν μὲν τῷ καντονίῳ Ὀνβαλδεν εἰς 15,291, ἐν δ' ἐτέρῳ Νίδβαλδεν εἰς 13,029.

* **Οὐνυαδ** (Hunyad). Κομιτάτον Οὐγγαρίας, ἔχον τῷ 1900 κατ. 302,000 κατ.

* **Οὐολδεραϊμπτον** (Wolverhampton). Πόλις ἐν τῇ ἀγγλ. κομητίᾳ Στφορντ, ἔχουσα 94,179 κατ. (1901).

* **Οὐόρθιγγ** (Worthing). Πόλις ἀγγλ. κομητίας Σούσσεξ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 20,006.

* **Οὐόρκιγκτον** (Workington). Πόλις ἀγγλ. κομητίας Κουμπερλάνδης, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 20,141 κατ. (1901).

* **Οὐόρκοπ** (Workshop, οὐχὶ V. shop). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητίας τινγκλμ, μετὰ 16,142 κατ. (1901).

Οὐόυλιτς (Woolwich). Ἀλλοτ. θυπόστατος πόλις, νῦν δὲ ΝΑ πρὸς τὸν Λονδίνον, ἔχον 117,157 κατ. καὶ μ. ἄλλων μέγιστα ἐργοστάσια, ἀποθήκας τοῦ πυροβολικοῦ, νοσοκομεῖον καὶ ἄλλαν στρατιωτικὴν.

Οὐόυστερ (Worcester). 1) Κ. τῆς Δυτ. Ἀγγλίας, ἔχουσα ἐμβ. 191 καὶ 488,401 κατ. καὶ οὐσα εὐφορία — 2) Πρωτ. αὐτῆς καὶ ἔδρα ἐπισκοπικῆς ἐπὶ τοῦ πλωτοῦ Σέβερν καὶ 46,623 κατ. καὶ ἀκμαίαν βιομηχανίαν πορσελλάνης κλπ. — 3) Κομητίς ἐν τῇ βορειαμερ. πολιτείᾳ Σατςουετς, μετὰ 118,421 κατ. καὶ δαιοτάτης βιομηχανίας.

* **Οὐπας**, οὐχὶ Οἶπας, καλοῦνται δηλητήρια περὶ ὧν ἐν τ. Ε' σ. 687, στ.

* **Οὐπδαμτ** στήλη. Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Οὐπεν** (Eupen). Πόλις τοῦ πρῶτου μ.τ. Ἀρνσβεργ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 14,000 κατ.

καὶ νομοῦ Ἀκυϊσγράνου, μετὰ 14,297 κατ. τῷ 1900.

Ούραγόγη, Uragoga (Βοτ.). Γένος Ἐρυθροδανοειδῶν ὧν τὰ πλείστα γένη φύονται ἐν Ἀμερικῇ. Καλεῖται καὶ Κεραλῆς, τὸ δὲ εἶδος Οὐ. ἱπεκακουάνη εἶναι γνωστὸν ὡς φαρμακευτικὸν (βλ. λ.).

Ούράλη ἤτοι γλωριουρεθάνη (Φαρμ.). Φάρμακον ὑπνωτικὸν ἀσθενέστερον καὶ ἀβλαβέστερον τῆς γλωριάλης, συγχεϊμένον ἐξ ούρεθανης καὶ γλωριάλης γηλεκῶς ἠνωμένων καὶ ἀποτελοῦν κρυστάλλους διαφανεῖς, πικροὺς τὴν γεῦσιν, δυσδιαλύτους ἐν ὕδατι.

Ούράλσκ. Ῥωσ. ἐπαρχία τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας, ἔχουσα ἐμβ. 360,437 τετρ. (ὄγκ.) 860,437) καὶ 614,001 κατ. τῷ 1897. Ἡ πρωτ. ταύτης καὶ ἰδίας περιφέρειας (75,522 τετρ. μετὰ 291,375 κατ.) εἶχε τότε 36,597 κατ.

Ούραν(ιακ)οπλασία καλεῖται ἱατρικῶς χειρουργικὴ τις πράξις σκοποῦσα τὴν ἀποφραξίν τῆς συγγενοῦς διατρήσεως τοῦ ὑπεριώτου ἱστίου παρὰ παισὶ καὶ τὴν ἀποκατάστασιν οὕτω τῆς ἐν᾿ ἄρθρου καλίας. Πλείστα ὅταν μέθοδοι ἐπεμβάσεως ἐξευρέθησαν πρὸς τὸν σκοπὸν ταῦτον περιγραφόμεναι ἐν τοῖς εἰδικῶς βιβλίοις. Καταλληλότερα ἤλικία πρὸς τέλει τῆς ἐγχειρήσεως εἶναι ἡ μετὰ 7ου καὶ 8ου ἔτους. Ὑπάρχει περίπτωσις παρομοίας ἐπεμβάσεως ἐπὶ τραυματικῶν δια πυρεθλοῦ ὀπλοῦ εὐ τὸ βλήμα εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα καὶ κατέστρεψε τὴν ὑπερώαν. [P.N.B.]

Ούρανόπολις. Πόλις ἐν τῇ χερσονήσῳ τοῦ Ἀθω, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀντιπάτρου Ἀλεξάρχου, ἀθλὸν τότε κατεστρεῖσθαι.

Ούρβινον (Urbino). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχ. Πεζάρου Ούρβινου, ἔχουσα τῷ 1901 ὡς δήμος 18,307 κατ.

Ούρεθάνη ἤτοι αἰθυλιουρεθάνη (Φαρμ.). Ἄριστον ὑπνωτικὸν φάρμακον διὰ παιδῶν καὶ δι' αἰτομα πάσχοντα νευρικὴν ἀπνίαν, λυπομανίαν, παραλήρημα καταθώσεως, κτλ. Φέρεται ὑπὸ μορφῇ κρυστάλλων λευκῶν, διαφανῶν, ἀσμῶν, γεύσεως ψυχροῦς, δυσδιαλύτων ἐν ὕδατι. Ὁ ἐκ μετρίων δόσεων προκαλούμενος ὕπνος εἶναι ὁμοίος πρὸς τὸν φυσιολογικὸν καὶ οὐ βεβίαν ὑπολείπει διαταραχὴν κατὰ τὴν ἀφύπνισιν.

Ούρι (Uri). Ὁ πληθυσμὸς τοῦ ἑλβετικῆς τοῦτου καντονίου ἀνῆρχετο τῷ 1900 εἰς 19,759 κατ.

Ούριάζ (Uriage), ἡ Saint-Martin d'Uriage). Κωμόπολις γαλλικὴ παρὰ τὴν Γρενοβλὴν, ὀνομαστὴ διὰ τὰς ἱαματικὰς πη-

γὰς αὐτῆς κατὰ τῆς χοιραδώσεως, τοῦ λεμφοτισμοῦ, τῶν δερμικῶν νοσημάτων, τῶν ρευματισμῶν καὶ τῶν ἐντεροκατάρρων. Εἶναι ὕδατα ἰσχυρῶς γλωριούχα καὶ ἀσθενῶς θειούχα.

Ούρίας. Ἐν τῇ Π. Δ. 1) Στρατηγὸς τοῦ Δαβίδ. Τοῦτου τὴν σύζυγον Βηραδία ἐπωφθαλμία ὁ Δαβίδ, ὅστις πρὸς τοῦτο καὶ τὴν ζωὴν τοῦ Οὐρ. ἐπεβουλεύθη. — 2) Προφήτης ἐπὶ Ἰωακείμ, προφητεύσας τὴν πῶσιν· συγὼν εἰς Αἴγυπτον ἐπανήχθη εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐρονεύθη (Ἱερμ. κς').

Ούρετήλ. Τὸ ὄνομα ἐνὸς τῶν ἀρχαγγέλων, πολλάκις μνημονεύμενον ἐν τῇ Ν. Δ. καὶ ἐν τοῖς ἀποκρύφτοις βιβλίοις, καὶ ὅ' αὐτὸ κατὰ τὸ Ταλμούδ ὁ Οὐρ. ἵσταται ἐκ θεῶν τοῦ Ἰεχωβά ὡς προσωποποιήσις τοῦ φωτός. [Σ.Π.]

Ούρέμ καὶ Τουρέμ (ἑβρ. = ῥῶς καὶ δίκαιον). Μαντεῖον, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ ἀρχιερέως τῶν Ἰσραηλιτῶν, δι' οὗ ἀπεκαλύπτετο αὐτῷ τὸ τοῦ Ἰεχωβά θέλημα. Ἀπετέλει μέρος τοῦ ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτοῦ ἐξαρτωμένου ἐγκαλπίου, τοῦ ἐκ 12 πελυτίμων λίθων συγχεϊμένου. Περὶ τοῦτου διάφοροι ὑποθέσεις καὶ ἐξηγήσεις ἐδόθησαν παρὰ τῶν θεολογούντων. [Σ.Π.]

Ούρίου Διὸς Ἱερὸν (τανὺν τουρκ. Γεῖρε-καλεσί=ἱερὸν προῦριον). Ἀκρωτήριον τῆς Βιθυνίας, σχηματίζον μετὰ τοῦ Ἱεροῦ τῶν Βυζαντινῶν τὴν εἰσοδὸν τοῦ θωρακικοῦ Βοσπόρου ἔχουσαν πλάτος 740 μ. Τὸ Ἱερὸν τοῦτο ὁ Ἡρόδοτος καὶ ὁ Στράβων καλοῦσι καὶ Ἱερὸν τῶν Χαλκήδονίων, ἐπ' αὐτοῦ δὲ κατὰ τὸν πρῶτον ἐκαθέσθη ὁ Δαρείος, ὅπως ἀπολαύσῃ τῆς ὠραίας θέας, ἣν ἐκ τοῦ ὕψους αὐτοῦ παρέχει τὸ στόμιον τοῦ Εὐξείνου Πόντου. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἱεροῦ παρατηρεῖται ἀρχαῖον προῦριον καὶ ἐπὶ τῆς δυτικῆς αὐτοῦ κλιτύος τὰ ἐξωτερικὰ τεῖχη πόλεως μετὰ τῆς θαλάσσης διήκοντα. Αἱ οἰκοδομαὶ αὐταὶ εἶναι βυζαντινῆς ἐποχῆς. [Γρ. Σ.Ι.]

Ούρισεδίνη. Φαρμακευτικὴ σκευασία ἐκ τῶν νέων, περιέχουσα θεικόν καὶ γλωριούχον καὶ κινετὶκὸν νάτριον καὶ κινετὶκὸν λίθιον, γνωστὴ δὲ ὑπὸ μορφῇ κόκκων κοκκωτῆς, διαλυτῆς ἐν ὕδατι. Ὁφείλει κατὰ τῶν παθήσεων τῆς οὐρικής διαθέσεως ὡς συμβαλλομένη εἰς τὴν ἐν τῷ ἐργασίῳ διαλύσιν καὶ τὴν ἀπ' αὐτοῦ διὰ τῶν οὐρῶν ἀπομάκρυνσιν μεγάλῃς ποσότητος οὐρικοῦ ὀξέος.

Ούραχζούπ ἡ Προκέπιν. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Καππαδοκίᾳ καὶ ΝΑ τῆς Καισαρείας, ἥς ἀπέχει 12 ὥρας. Οὐσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγεμένης τῇ διοικήσει Νιγδῆς καὶ τῇ

νομαρχία Ἰκονίου ἔχει 12,000 κατ., ὧν 4,500 Ἕλληνες τουρκόφωνοι, ἐξαρτώμενοι ἐν κληρονομικῶς ἐκ τῆς μητροπόλεως Καϊσαρείας καὶ συντηροῦντες 3 ναυεῖς, ἑλληνο-νικήν καὶ δημοτικὴν σχολὴν καὶ τετρατάξιον παρθεναγωγεῖον, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοὶ μετὰ τεμενῶν καὶ σχολείων. Ἡ ἀγορὰ τοῦ Ο. εἶναι ἐκ τῶν κεντρικωτάτων τῆς Καππαδοκίας, οἱ δὲ κάτοικοι αὐτοῦ εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ξυλευργοί, κτίσται, ὑποδηματοποιοί, ράπται καὶ ἔμποροι, ὧν ἱκανοὶ ἐμπορεύονται ἐν Κωνσταντινουπόλει. Κύρια δὲ προϊόντα τῆς πόλεως εἶναι τὰ ὅπια, αἱ σταφυλαί, τὰ τραγοκάνθινον κόμμι, τὰ ξηρὰ βερνίκια καὶ ὀνυχίτης, ἐξ οὗ κατασκευάζονται διάφορα εἶδη πολυτελείας. Πρὸς Ν τοῦ Ο. καὶ εἰς $\frac{3}{4}$ τῆς ὥρας ἀπόστασιν κεῖται ἡ Συναδός (βλ. λ.), πλησίον δ' αὐτοῦ ΒΔ κεῖται κοιλίᾳ, ἐν ᾗ ἐντὸς βράχων ὑπάρχουσι διάφορα ἐρείπια ἀρχαίων πόλεων, ἅτινα νῦν καλοῦνται χιόρε ἢ κιορέμει. Τὰ σπήλαια ἢ οἱ τρωγλοὶ αὗτοι, αἵτινες κατὰ τὸν κ. Π. Καρολίδην ἀναμνησκουσι τὴν τρωγλοδυσικὴν Καππαδοκίαν Λέοντος τοῦ Διακόνου, φαίνεται ὅτι ἀνήκουσιν εἰς τὴν φρυγιανήν περίοδον τῆς τέχνης. Κατὰ δὲ τὸν Paul Lucas ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ Ο. ἔκειτο ἡ Α ὑγροῦσταίνα τοῦ Ἱεροσολυμιτικοῦ ὁδοπορικοῦ. [Γρ.Σ.Ι.]

Οὐρόδηλα (Ζωολ.). Τάξις Βατραχίων χαρακτηριζομένων ὑπὲρ σώματος ἐπιμήκους καὶ οὐρᾶς ὁρατῆς καὶ μᾶλλον ἢ ἥττον τελείως διαπεπλασμένης. Ἔχουσι τέσσαρα ἄκρα ἁρμόδια πρὸς ἔρπυσιν καὶ φέροντα τὰ μὲν πρόσθια τέσσαρα, τὰ δ' ὀπίσθια πέντε δακτύλους. Αἱ Σειρήνες μόναι στερεῶνται ὀπισθίον ἄκρον. Οἱ σπονδυλοὶ ἁρμολοιοὶ παρὰ τοῖς κατωτέροις Οὐροδήλοις εἰσὶν ὀπισθοκίλοι παρὰ τοῖς ἀνωτέροις τοῖς καὶ πλείοσιν. Αἱ πλευροί, εἰ καὶ τελειότεραι τῶν τῶν Ἀνούρων, οὐχ ἥττον ὑπολείπονται τῆς τελείας διαπλάσεως. Αἱ καὶ τὰ Σαλαμανδρεῖδῃ ἔχουσιν ἀποκλειστικῶς ἀναπνεύσιν διὰ πνευμόνων, ὑπάρχουσιν ὅμως πολλὰ ἐκ τῆς τάξεως ταύτης Βατραχία, τὰ καλούμενα Αἰώνιοι βράγχια (Perennibranchia), παρ' οἷς ὑπάρχει καὶ ἡ διὰ βραγχίων ἀναπνεύσιν εἴτε καθ' ὅλον τὸν βίον, εἴτε κατὰ τὸ πλεῖστον αὐτοῦ, τὰ δὲ βράγχια εἶναι ὅτε μὲν ἐσωτερικὰ καὶ τὰ Οὐροδήλα καλοῦνται Κρυπτοβράγχια, ὅτε δὲ ἐξωτερικὰ καὶ τὰ Οὐροδήλα καλοῦνται Φανεροβράγχια.

Οὐροδιάστασις. Βλ. Διαστάσεις.

* **Οὐρουγουάη** (Uruguay). Ὁ πληθυσμὸς τῆς δημοκρατίας ταύτης τῷ 1901 ὑπελογίσθη εἰς 945,600 κατ.

Οὐρομάστιξ (Ζωολ.). Γένος Παγυλώσων Σαυρεϊδῶν χαρακτηριζόμενον ὑπὸ σώματος πλατέος ὀγκώδους, κεκαλυμ-

μένου ὑπὸ φολίδων μικρῶν καὶ στρογγύλων ὑπὸ οὐρᾶς πλατείας ἰσομήκους τῷ σώματι φερούσης φολίδας κεντρώτας δακτυλικῶς διατεταγμένας. Τα εἶδη ἀπαντῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ πετρώδεσι χώραις Μετημέρινης Ἀφρικῆς, διακινώμενα ἐν βρωγαῖς βράχων καὶ τρεφόμενα ἐκ φυτῶν οὐτιῶν. Οἱ Ἀραβες τρώγουσι τὴν σάρκα τῶν ζώων τούτων. Τὸ ὄνομα ἐδόθη ἐκ γεγονότος ὅτι ἂν καὶ δεῖλὰ εἶναι καὶ ἀσυνέκῳ ταῦτα, ὧν τινὰ ἔχουσι μήκος 85-95εκ., ὡς Ο. ὁ ἀκανθόπιδος, ἐκ προσβάλλονται ὑπὸ ἐχθροῦ ἀμύνονται ναίως διὰ τῆς οὐρᾶς, δι' ἧς πλήττουσι τὸν ἐχθρὸν καὶ ταχέως πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ τὰ ἀριστερὰ δίκην μάστιγος.

Οὐρουμλοῦκι ἢ Γραικοχώρι. Οὕτω καλοῦνται ἱκανὰ χωρία τῆς Μοδοκίας κεῖμενα μεταξὺ Γαλικίου καὶ Ἀλμυρῶνος, οἰκούμενα δὲ ὑπὸ Ἑλλήνων, ἐκ τῶν καὶ τὸ ὄνομα.

Οὐρομύκης (Βοτ.). Γένος Εὐρώων δὲν Μυκήτων χαρακτηριζόμενον ὑπὸ μικτάρου τελευτασπορίου καὶ περιλαβανῶς κύρια εἶδη Οὐ. τὸν πισοφίλον ἑτερόοικον, ζῶντα ἐπὶ τῶν Εὐφορβίων ἐπὶ τοῦ πίτου, Οὐ. τὸν κυαμοφίλον παρασιτοῦντα ἐπὶ τοῦ κυάμου καὶ τοῦ θύρου, καὶ Οὐ. τὸν πασηλάφυλον τορσικὸν ἐπίσης τοῦ ραπτοῦλου.

Οὐροποιὸν σύστημα καλεῖται νικῶς τὸ σύνολον τῶν ὀργάνων ἀπερβαλλόμενα εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς ἐκσέσεως καὶ τῆς ἀπεκρίσεως τοῦ οὔρου τοῖς Σπονδυλωτοῖς ζώοις καὶ παρὰ τῷ θρώπῳ. Συνίσταται δὲ ἐκ τῶν νεφρῶν (λ.) καὶ ἐκ τῶν οὐροφόρων ὁδῶν ἥτοι ἀγωγῶν οἷτινες φέρουσι τὸ οὔρον πρὸς τὰ ἐκτὸς ὄργανισμῷ. Παρὰ τοῖς πλείστοις Σπονδυλωτῶν ὑπάρχουσι δύο ἀγωγοὶ καλούμενοι οὐρητῆρες, ἀρχόμενοι τερος ἀπὸ ἐκαστέρου νεφροῦ καὶ ἐκβάλ-τες παρ' ἀλλήλους εἰς τὴν ἀμβραν. Οἱ τογενεῖς οὐρητῆρες οἱ ὑπάρχουσιν ἐπὶ ἰχθύων ἐμφανίζονται καὶ παρὰ τῷ ἔμ- τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς διαπλά- αὐτοῦ. Παρὰ τοῖς Βατραχίοις καὶ τοῖς λήχεσιν ἐκαστερος τῶν οὐρητῶν ἀπ- ζεται εἰς δύο παραλλήλους σωλήνας Βολφειον καὶ τὸν Μυλλέριον, ὧν ὁ πρ- ἄριος λειτουργεῖ ὡς οὐρητῆρ, παρὰ δ' ἄρρειν ἀναλαμβάνει καὶ τὴν λειτουργ- γεννητικοῦ ἀγωγῷ. Παρὰ τοῖς Ἑρπε- τοῖς Πτηνοῖς καὶ τοῖς Θηλαστικῶς ὁ τογενεῖς οὐρητῆρ σχηματίζει τὸν Βόλ- καὶ τὸν Μυλλέριον σωλήνα, ἀλλ' ἀμ- ρων ἢ ὡς οὐρητῆρων λειτουργία ἐξελ- ται μετὰ τὴν ἀπορρόησιν τοῦ πρω- νεῦς νεφροῦ καὶ προσαρμύζεται εἰς τὴν

γεννητικῶν ἀγωγῶν. Τὰ Βατρά-
Σαυραὶ καὶ αἱ Χελῶναι ἔχουσι μὲν
ἐν κύστιν, δὲν λαμβάνει ὅμως αὐτὴ
ἀμέσως ἐκ τῶν οὐρητῆρων, ἀλλ' ἐκ-
έρχεται εἰς τὴν ἐκβάλλουσιν ἔχειναι.
Τῆς Θηλαστικῆς ὅμως οἱ δύο οὐρη-
τῆρες ἀπὸ τῶν νεφρῶν ἐκβάλ-
λουν τὴν κύστιν φέροντες τὸ οὖρον,
ὅτι ἐκ τῆς κύστεως ἀπεκκρίνεται
πρὸς σωλήνας τῆς οὐρήθρας.

οφορίνη. Φαρμακευτικὸν προϊόν
ἀλλογενὲς τῇ διουρητίνῃ, συγγείμενον
ρωμινικοῦ λιθοῦ, καὶ ἐξ ἱπυλικοῦ
καὶ χρηγόμενον ὡς διουρητικόν
ἔξ.

καλεῖται γενικῶς ἐν τῇ οὐσιολο-
γίᾳ τῇ ἀνατομικῇ τῶν Σπονδυλωτῶν
ὅργανον δι' οὗ διεξάγεται ἡ ἀκοή.
Ὁ ἐντελότερον τύπον διαπλαστικῶς
κινῶν τοῦτο ἀποτελεῖται ἐκ τριῶν
μέτεται τοῦ ἐξω ὠτός, τοῦ μέσου
καὶ τοῦ ἐσω ὠτός (βλ. Ἀκοή) ἢ
ὅπου. Ὁ ὑμενώδης λαβύρινθος φαίνεται
ὡς πυκνῶδες σωλὴν ὁρῶμε-
θεν καὶ προχωρήσας πρὸς τὰ ἐντὸς,
ἐκτετακτὴ πρὸς σχηματισμὸν τῶν δια-
μετρῶν τοῦ ἐσω ὠτός. Ταυτοῦτος ἀρ-
σὼν ἀνοιγόμενος πρὸς τὰ ἐντὸς
ἐπὶ τινων Καρχαριῶν μόνον, ἐπὶ
δὲ τῶν λοιπῶν Σπονδυλωτῶν εἶναι
ὡς ὥρος. Οἱ Ἰχθύες, τὰ πλεῖστα
στράχων καὶ τὰ κατώτερα Ἑρπετὰ
μόνον ἔσω οὗς. Τὸ μέσον οὗς ἐμφα-
νιστὴν παρὰ τοῖς Ἀνύροις καὶ τελειο-
ται παρὰ τοῖς Ἑρπετοῖς, τοῖς Πτηνῶν
καὶ Θηλαστικοῖς. Τὸ ἐξω οὗς ἐλλείπει
παρὰ τοῖς Ἀνύροις καὶ τοῖς Ἑρπε-
τοῖς, οἷς τὸ ἀκουστικὸν τυμπανον εὐ-
αὐτὸς ἀμέσως κἀκτεθεν τοῦ δέρματος
κατ' ἐκείνην τὴν χώραν ἐμφανίζει
τινα διαφοράν ὥστε καὶ προδίδωται ἢ
παρῆς τοῦ ἀκουστικοῦ τυμπάνου.
Τοῖς Πτηνῶν τέλος καὶ τοῖς Θηλα-
στικοῖς ἐμφανίζεται τὸ τέλειον τρισπόστα-
τον. Τὸ μέσον οὗς παρὰ τοῖς Θηλα-
στικοῖς φέρει τρία ἀκουστικὰ ὀστέα, παρὰ
τοῖς λοιποῖς Σπονδυλωτοῖς, ὅπου ὑπάρ-
χει ἓν μόνον ὀστέον, στήλιν δὲ ἢ
ὀστέον καλούμενον, ὅπερ παριστά-
ται ἀδελφῶν. [P.N.B.]

οῦζακ (τὸ πάλαι Τραϊανούπολις ἢ ὀρ-
ον Γριμένου ὕδαι). Πόλις μεσσηνιακῆς
ἐν τῇ Ἀσίᾳ, κειμένη ἐν τῇ ἀρχαίᾳ
ἐν τῇ παρατάξῃ ὑπὸ τῆς Δ. ὑπὸ τῆς Δ. ἀντι-
στασὶς (Μεσσηνία) καὶ πρὸς Δ. μὲν τοῦ
Καρα-Χισάρ (Λεοντοκεφαλῶν, βλ.
1880), πρὸς Ν. δὲ τῶν Κῶδων (Γκιζιζ).
ἔδρα ὑπεδοικησέως ὑπαγομένης τῇ
Καταίᾳ καὶ τῇ νεμαρχίᾳ Πρὸς

σης ἔχει 9,000 κατ. Ὁθωμανοὺς, Ἑλλη-
νας καὶ Ἀρμένιους καὶ βιομηχανίαν τῶν
ἀρίστων ταπήτων τῆς Ἀνατολῆς. Ἡ Τραϊ-
ανούπολις ἐπὶ Βυζαντινῶν ἀνῆκε τῇ ὑπο κεν-
σουλάριον 22α ἐπαρχίᾳ τῆς Καπαδοκίης
Φρυγίας. Ἐν αὐτῇ ἀνευρέθησαν ἱκαναὶ ἐλ-
ληνικαὶ ἐπιγραφαὶ ὁμολογουμένως. [Γρ.Σ.Ι.]

Οὐσπένσκις Θεόδωρος Ἰωάννοβιτς.
Ῥώσος ἱστοριογράφος, γενν. ἐν Κοστρωμά
τῆς Ῥωσίας τῷ 1815. Περαιτέρως τὸ ἱ-
στοριογραφικὸν τμήμα τοῦ ἐν Πετρού-
πολει πανεπιστημίου τῷ 1871, ἀνεγνώρισε
μάλιστα τῆς ἱστορίας διὰ τοῦ συγγράμ-
ματος «Ὁ Βυζαντινὸς συγγραφεὺς Νικήτας
Ἀκομινάτος ἐκ Χωνδῶν» (Πετρ. 1874), μεθ'
ὃ προσελθεὶς εἰς Ὁδησσὸν διετέλει ἐν αὐτῇ
τοῦ 1874 ὡς καθηγητῆς, ἀπὸ δὲ τοῦ 1874 κα-
θηγητῆς τῆς ἱστορίας ἐν τῷ ἐνταῦθα πανε-
πιστημίῳ καὶ διὰ τῆς μελέτης «Ἡ ἱστορία
τοῦ δευτέρου Βουλγαρικοῦ κράτους» (Ὁδῆς.
1879) ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῆς ἱστορίας.
Μετὰ πολλὰς περιόδους χάριν ἐπιστημονι-
κῶν λόγων καὶ μάλιστα μελετῶν χειρογρά-
των διωρίσθη τῷ 1891 διευθυντὴς τοῦ κατε-
στημένου ἐν Κωνσταντινίᾳ Ῥωσικοῦ ἀρ-
χειολογικοῦ ἰνστιτούτου, ἐν ᾗ θέσει καὶ νῦν
διατελεῖ. Τῷ 1900 ἐξελέγη τακτικὸν μέλος
τῆς Ἀκαδημίας Πετροπόλεως. Πλὴν τῶν
ἤδη μνημονευθέντων ἐδημοσίευσε καὶ συγ-
γράμματα: Πρῶτον: σλαβικὰ μνημύρια
(Πετρ. 1872), Βυζαντινὰ καὶ οἱ σταυροφό-
ροι (Ὁδ. 1892), Αἱ στραταίαι τῶν σταυ-
ροφόρων (Πετρ. 1900) καὶ πλείστα δι-
τριβὰς ἐν περιοδικῶν (οἷον ἐν τῷ περιοδικῷ
τοῦ Ὑπουργ. τῆς Παιδείας, Συγγρ. τοῦ
Πανεπ. Ὁδησσού, ἐν ταῖς Εἰδήσεσι τοῦ Ἀρχ.
Ῥώσ. Ἰνστιτούτου, ἐν τῷ ἑματέρῳ Δελ-
τίῳ τῆς ἱστορ. καὶ Ἑθνολ. Ἐπιχειρήσεως
κλπ.). Πλὴν τούτων ἔγραψε καὶ πλείστα
ἄρθρα ἐν τῷ Ἑγκυκλοπαιδικῷ Λεξικῷ τοῦ
Βρονχάου καὶ Ἑρῶν (Ῥώσ. ἐκδ. 1892
—1904).

* **Οὐσσαγι** (Arsène Houssaye). Ἀπέθανε
τῷ 1896 ἐν Παρισίοις.

* **Οὐστουκ-Βελίχι.** Πρωτ. περιφε-
ρείας (16,971 τχμ. μετὰ 147,732 κατ.) ἐν
τῷ Ῥώσ. κυβερνήτῳ Βολόγδας, μετὰ 11,309
κατ. (1897).

Οὐστ-Μεδδέβιζα. Πρωτ. περι-
φερίας ἐν τῇ Ῥώσ. χώρᾳ τῶν Ἐπιτανοῦ-
βίων Κεζάνων, ἔχουσα 16 χιλ. κατ.

* **Οὐστον** ἢ ὕδων Γ' οὐστον (Hou-
ston). Πόλις τῆς βορείου ἀμερ. πολιτείας Τέ-
ξας, μετὰ 44,633 κατ. (1900).

Οὐτζάιν (ἀγγλ. Oojyne ἢ Ujain).
Πρωτ. τοῦ κράτους τοῦ μαχαρρατῆ ὕγε-
μονικοῦ οἴκου Σίνδια ἐν τῇ χώρᾳ Γουάτιορ

τῆς Ἀνατολ. Ἰνδίας. Εἶναι κάλλιστα ἐκτισμένη, μετὰ πλείστων ὡραίων ἀνακτόρων, ναῶν καὶ ἔργων τῆς γλυπτικῆς καὶ ἔχει 34,691 κατ., ὧν 9,476 μωαμεθανοί. Εἶναι προσέτι περίφημος διὰ τὰ σχολεῖα καὶ τὸ ἀστεροσκοπεῖον.

* **Οὐτζιτζι** (Ujiji, Udschidschi). Οὗτω καλεῖται γῶρα τῆς Γερμαν. Ἀνατολ. Ἀφρικῆς, περιλαμβ. 2,300 τχμ. μετὰ 36 χιλ. κατ., ὧν 8,000 ἐν τῇ ἑμῶν. πρωτεύουσῃ.

* **Οὐτικῆ** 2). Ἡ πόλις αὕτη τῆς Βορειαμερ. πολιτ. Νέας Ὑόρκης εἶχε τῷ 1900 κατ. 53,383.

Οὐτρέρα (Utrera). Πρωτ. διαμερ. ἐν τῇ ἰσπαν. ἐπαρχίᾳ Σεβίλλης, μετὰ 13,886 κατ. καὶ ἐμπορ. γεωργ. προϊόντων.

* **Οὐτρέχτη** (Utrecht). Πρωτ. ἐπαρχίας (251,034 κατ.) τῆς Ὁλλανδίας, ἔχουσα τῷ 1899 κατ. 102,085. Τὸ ἐκεῖ πανεπιστήμιον εἶχε 1900—01 φοιτητὰς 1003.

* **Οὐφά**. Κυβερνεῖν τῆς Ῥωσίας, ἀριθμοῦν τῷ 1897 κατ. 2,220,497. Ἡ ἑμῶν. πρωτεύουσα εἶχε τότε 49,961 καὶ ἡ ἰδιαιτέρα περιφέρεια ἐπὶ ἐμβαδοῦ 18,673 τχμ. 375,717 κατ.

* **Οὐψάλα** (Upsala). Πρωτ. διαμερίσματα (123,863 κατ.) τοῦ νομοῦ Οὐπλάνδης τῆς Σουηδίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 22,855. Ὁ ἀριθμὸς τῶν φοιτητῶν τοῦ ἐν αὐτῇ πα-

νεπιστημίου ἀνῆρχετο τῷ 1902 εἰς 1388.

* **Ὄφειονίας** δ ἡ μ. ο. ε. τῆς ἐπαρχίας Ναυπακτίας. ἔχει 4,219 κατ. (1896).

Ὄφμάννειος ἀντίδρασις. Βλ.

Ἀνθρακαμίνας.

* **Ὄφφεμβαχ** (Offenbach). Πόλις τῆς ἐπαρχίας Σταρκεμβέργης τῆς Ἑσσης, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 50,468.

* **Ὄφφεμβούργον** (Offenburg). Πόλις τοῦ νομοῦ Φρειβούργου τῆς Βάδης, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 13,664.

* **Ὄχαῖο** (Ohio). Ὁ πληθυσμὸς τῆς βορειαμερικ. ταύτης πολιτείας ἀνῆρχετο τῷ 1900 εἰς 4,157,545 κατ.

* **Ὄχθια**. Χωρίον τοῦ δήμου Στράτου (Βάλτου), ἔχον 346 κατ. (1896).

* **Ὄχρά**. Χωρίον τοῦ δήμου Μέσσης (Οιτύλου), ἔχον 187 κατ. (1896).

Ὄχνοειδῆ (Bot.). Οἰκογένεια δικοτυλῆδόνων πολυπετάλων φυτῶν, περιλαμβάνουσα γένη δενδρώδη ἢ θαμνώδη τῶν τροπικῶν χωρῶν. Φύλλα ἀπλὰ μετὰ ἐλάσματος δερματώδους τὴν σύστασιν καὶ στίλπνου, ἄνθη συνήθως κανονικά, πενταμερῆ. Τὸ πρότυπον γένος Ὄχνη περιλαμβάνει εἰκοσι γνωστὰ εἶδη τῶν τροπικῶν χωρῶν τῆς Ἀσίας, τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Αὐστραλίας, τινὰ δ' αὐτῶν καλλιεργοῦνται ἐν θερμοστέγαις τῶν βοτανικῶν κήπων.

Π

Πάβια (Pavia). Πρωτ. ιταλ. έπαρ-
96,969 κατ.) έχουσα τῷ 1901 κα-
35,447.

Παβύλλο (Pavullo nel Frignano).
τῆς ιταλ. έπαρχίας Μίδενας, μετὰ
κατ. καὶ ύελοποιίας.

Πασῶν δῆμος τοῦ νέου νομοῦ
ίας. *Έχει 16,788 κατ. (1896).

Παγγάνι (Pangani). Παράλιος πόλις
ἐπὶ τὴν Γερμανίαν Ἀνατολ. Ἀφρικῆς,
ὁ ὁμωνύμου ποταμοῦ. *Έχει περ.
κατ. καὶ εἶναι κέντρον τοῦ ἐμπορίου.

Πάλλος. Γένος ὀστεωδῶν ἀκαν-
θῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν
ῶν, περιλαμβάνον ἐπτά γνωστὰ εἶδη
σογείου καὶ τῆς Βορείου θαλάσσης,
Π. ὁ Ἐρυθρῖνος (Βλ. λ.).

Παγκλαστίτης καλεῖται ἐν τῇ χη-
μικῇ τικόν τι κράμα ἀποτελούμενον
ροξείδιου τοῦ ἀζώτου ὡς σώματος
τος καὶ ἐκ σώματος εὐρλέκτου τῇ
σει τοῦ ὀξυγόνου τοῦ ἐκλυομένου
τὴν ἀποσύνθεσιν τοῦ ὑπεροξειδίου. Ὑ-
σι δὲ τεσσάρων εἰδῶν Π., ὧν ἕκα-
χαρακτηρίζεται ἐκ τῆς φύσεως τοῦ
μένον εὐφλέκτου σώματος, ἔπερ εἰ-
θεισῆχος ἀνθραξὴ ὕδρογονάνθραξ
ετρέλαιον, πτητικὰ ἔλαια, αἰθέρες,
α, ναφθάλια) ἢ λιπαρόν τι σῶμα
φυτικά καὶ ζωικά, λίπη καὶ τὰ πα-
α αὐτῶν) ἢ νιτροπαράγωγον τι (νι-
ρίνη, νιτρανιλίνη). Ἰδίᾳ οἱ τῆς τε-
ας κατηγορίας Π. εἰσὶν οἱ σταθερώ-
καὶ εὐχρηστώτεροι, ὑπερβάλλοντες
τὴν ἐκρηκτικὴν δύναμιν καὶ αὐτὴν
ναμίτιδα ἢ νιτρογλυκερίνην.

Παγκλῆνος (Ζωολ.). Γένος Νωδῶν
σάγων χαρακτηριζόμενον ὑπὸ κε-
δῶς διατεταγμένων ἐπὶ τῶν νώτων
ῶν φολιδῶν, αἵτινες ἀνορθοῦνται
τὸ ζῶον συσπειράται εἰς σφαῖραν
στελεῦσιν ἀμυντικὸν περίβλημα. Εἰς
αὐτῶν τῶν φολιδῶν διαστήματα ἐκ-
τρίχες. Τὸ στόμα μικρὸν στρογγύ-
ῶδόν, ἡ γλῶσσα μακρὰ φέρουσα ὕγρὸν
ες, προβαλλομένη ἐξω τοῦ στόμα-

τος πρὸς ἄγραν μυρμηκῶν καὶ ταχέως ἀ-
νασπώμενη εἰς τὰ ἐντὸς. Ὑπάρχουσι γνω-
στὰ δύο εἶδη, Π. ὁ μάκρουρος τῆς Γουϊ-
νέας καὶ Π. ὁ πλατύουρος τῶν Μεσημ-
βρινῶν Ἰνδιῶν κλ. Τοῦ τελευταίου τούτου
τὸ μὲν κρέας τρώγουσι, τὸ δὲ δέρμα πω-
λοῦσιν οἱ ἰθαγενεῖς εἰς τοὺς Σίνας, οἵτινες
κατασκευάζουσιν ἐκ τούτου θώρακας καὶ
ἀσπίδας.

* **Παγκράτι**. Χωρίον τοῦ δήμου Λευ-
κασίου (Καλαβρύτων), ἔχον 727 κ. (1896).

Παγκράτιον (Βοτ.). Γένος Ἀρα-
ρυλλιδοειδῶν περιλαμβάνον 12 γνωστὰ εἶδη
τῶν δυτικῶν χωρῶν τῆς Μεσογείου, τῶν
Καναρίων νήσων καὶ τῆς Ἰνδίας, ὧν τινες
καλλιεργεῦνται χάριν κόσμου. Βολβὸς πο-
λυχίτων, φύλλα ταινιοειδῆ, ἄνθη μεγάλα
λευκα ἐν σχήματι σιαΐτις.

Παγοδίτης. Εἶδος μαλακοῦ λίθου
ἐξ οὗ κατασκευάζουσιν οἱ Σῖναι εἰδῶλια.
Εἶναι ποικιλία πυροφυλλίτου ἣται ἐνύδρου
πυριτικοῦ ἀργιλίου.

Πάγος. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἰστω-
ναίων (Κερκύρας), ἔχον 730 κατ. — 2)
Χωρ. τοῦ δήμου Σύρου, ἔχον 143 κ. (1896).

Πάγρος. Γένος ὀστεωδῶν ἀκανθο-
πτερύγων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν
Σπαριδῶν. Πρότυπον εἶδος εἶναι Π. ὁ κοι-
νός, ἔχων τὴν ῥάχιν ὑπέρυθρον καὶ τὰ
πλευρὰ ἀργυρόχρσα, μήκος μέχρι 40 ὑπεκ.
καὶ βάρος μέχρι 8 γλγ. *Έχει σάρκας εὐ-
χύμους καὶ ἀπαντᾷ ἐν τῇ Μεσογείῳ.

* **Παγώντα**. Χωρίον τοῦ δήμου Κηρέων
(Χαλκίδος), ἔχον 200 κατ. (1896).

* **Πά-δε-Καλαϊ** (Pas-de-Calais). Ὁ
γαλλικὸς νομὸς Π. τῷ 1901 εἶχε 955,391
κατ. ἐπὶ ἐμβ. 6,600 τγμ.

* **Παδεροδόρνη**. Πόλις τοῦ πρώτου νο-
μοῦ Μίνδαν, μετὰ 23,528 κατ. (1900).

Παδῖνη (Βοτ.). Γένος θαλασσιῶν Ἀλ-
γῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Δικτυωτοειδῶν,
περιλαμβάνον τὸ γνωστὸν εἶδος Π. τὴν
ταύμορφον, καλουμένην ἀπὸ τῆς ῥιπι-
δοειδοῦς στεφάνης αὐτῆς.

Παδουά (Paducah). Πρωτ. κομη-
τίας ἐν τῇ βορειοαμερ. πολιτείᾳ Κεντκυ,

έχουσα σπουδαίον έμπορίον καί 19,446 κ.
* **Παδούη** (Padova). 1) Έπαρχία τής
Ίταλίας έν τή Βενετική, έχουσα τῷ 1901
κατ. 443,227. — 2) Πρωτ. αὐτῆς μετά
82,281 κατ. (ὡς δῆμος).

Παζαράκι. Δύο χωρία (Μικρὸ καὶ
Μεγάλο) τοῦ δήμου Κισρίου (Καρδίτσας),
ὧν τὸ Μεγάλο Π. ἔχει 203 κατ.

Παζαρτζίκ. Ὄνομα πόλεων τῆς
ἐλληνικῆς χερσονήσου. 1) Χατζή-Ὀγλού-Π.
(βουλγαρικὴ ἀπὸ τοῦ 1882 ἐπισήμως Δο-
βρις), πόλις τοῦ βουλγαρικοῦ νομοῦ Βάρ-
νας, έχουσα 11,037 κατ. (1898) καὶ ποι-
κίλον έμπορίον. Έκχυριεῖθι τῷ 1774 καὶ
τῷ 1810 ἐξ ἐξόδου ὑπὸ τῶν Ρώσων. — 2)
Τατάρ-Π. Πόλις τῆς Ἀνατ. Ρωμυλίας
παρὰ τὸν Έβρον, καλουμένη ἄλλοτε Βησ-
σαπάρα, ἀπέχουσα δὲ σιδηροδρομικῶς
τῆς μέν Σοφίης περί τας 4 ὥρας, τῆς δὲ
Φιλιππουπόλεως 1. Πρὸ τοῦ Ρωσοτουρ-
κικοῦ πολέμου ἡ πόλις αὕτη κατωκίετο
τὸ πλεῖστον ὑπὸ Τούρκων γαιοκτημόνων,
οἵτινες πωλήσαντες τὰ κατήματα τῶν ἐγ-
κατεστάθηναν ἔκτοτε εἰς Μικρὰν Ἀσίαν.
Νῦν κατοικεῖται ὑπὸ 10 χιλ. κατ., ὧν 2
χιλ. Έλληνας διατηροῦντες ἐκκλησίαν καὶ
δημοτικὴν σχολήν. Οἱ πλεῖστοι τῶν κατοί-
κων ἀσχολοῦνται εἰς τὴν οἰνοπαραγωγὴν
καὶ τὴν ἐξαγωγὴν σιτηρῶν καὶ ξυλείας.

Παθητικὸν νεδρὸν καλεῖται ἡ τε-
τάρτη ἐγκεφαλικὴ συζυγία. Ἡς ὁ πυρὴν
κεῖται ἐπὶ τὰ πλάγια τοῦ Σουλίου ὕδρα-
γωγῶ, εἰσέρχεται δὲ εἰς τὴν ὀφθαλμικὴν
κόγχην δια τοῦ ἔσω μέρους τοῦ σφηνοει-
δοῦς ῥήγματος καὶ ἐννευροὶ ἀποκλειστικῶς
τὸν μέγαν λοξὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ μὲν, ὅστις
ἐπικαλεῖται καὶ παθητικὸς. [P.N.B.]

Παθογνωστικὸν ἢ παθογνωμο-
νικὸν καλεῖται πᾶν σύμπτωμα ὅπερ ἰδίᾳ
χαρακτηρίζει δεδομένην τινὰ νόσον.

Παθογονία. Μέρος τῆς γενικῆς πα-
θολογίας πραγματευόμενον τὸν μηχανισμόν
καθ' ὃν τὰ διάφορα παθογόνα αἰτία ἐνερ-
γοῦσι πρὸς διαταραχὴν τῆς υγείας καὶ δη-
μιουργίαν τῶν νοσηρῶν φαινομένων. Ἀνα-
λόγως δὲ τῆς φύσεως τοῦ αἰτίου διακρίνε-
ται ἡ Π. εἰς ἐιδικὴν καὶ εἰς γενικὴν. [P.N.B.]

Παθολογία καλεῖται ἄλλως ἢ νο-
σολογία, τοῦτ' ἔστι κλάδος τῶν ἱατρικῶν
ἐπιστημῶν σκοπὸν ἔχων τὴν σπουδὴν τῶν
νόσων καὶ παθήσεων ἐν γένει. Διακρίνεται
εἰς ἔσω τερικὴν Π., περιλαμβάνουσαν
τὴν μελέτην πάντων τῶν ἐσωτερικῶν νο-
σημάτων, καὶ εἰς ἐξωτερικὴν Π., σπου-
δαζούσαν τὸ σύνολον τῶν ἐπὶ τῆς ἐξωτε-
ρικῆς ἐπιφανείας καὶ τῶν ἐξωτερικῶν και-
λοτήτων ἀναπτυσσομένων νόσων καὶ παθή-
σεων. Ἡ δὲ γενικὴ λεγομένη Π. ἀπο-

τελεῖ οὕτως εἰπεῖν, τὴν φιλοσοφίαν τῆς ἱα-
τρικῆς ἐπιστήμης, συμφώνως δὲ πρὸς τὰς
νεωτέρας προσόδους τῆς ἱατρικῆς συνίστα-
ται αὐτὴ εἰς τὴν αἰτιολογίαν ἐιδικὴν τε
καὶ γενικὴν τῶν νόσων καὶ ὑποδείκνυσι τὰς
μεθόδους τῆς ταξινομήσεως αὐτῶν. Δι' αὐ-
τῆς ἐξηγοῦνται ἐπιστημονικῶς τὰ σημεῖα
καὶ συμπτώματα τῶν νόσων. Συγκρι-
τικὴ τέλος Π. εἶναι ἡ σπουδαζούσα συγ-
κριτικῶς τὰς νόσους ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου
καὶ τῶν ζῴων καὶ τῶν φυτῶν. Ὑπάρχουσι
νόσοι κοιναὶ μεταξὺ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τινῶν
θηλαστικῶν καὶ νόσοι κοιναὶ μεταξὺ κα-
τωτέρων ζῴων καὶ φυτῶν. [P.N.B.]

Παιγνιόχαρτα λέγονται μικρὰ φυλ-
λα στερεοῦ χάρτου ἔχοντα συνήθως τυχὴν
ὀρθογώνιον καὶ κέροντα ἐπὶ τῆς μιᾶς
πλευρᾶς διαφόρους πολυχρώμους εἰκόνας
ἢ σημεῖα, ἀναλόγως πρὸς τὰ ὅποια τὸ φυλ-
λον ἔχει ὀρισμένην ἀξίαν, ἐπὶ δὲ τῆς ἐτέ-
ρας κανονικὸν καὶ ὁμοῖον εἰς πάντα τὰ φυλ-
λα σχέδιον, χρησιμεύοντα δὲ εἰς πολλὰν
εἰδῶν παίγνια, ἀπερ ὅμως πάντα βασίζον-
ται ἐπὶ τῆς διαφόρου ἀξίας τῶν φύλλων.
Τὰ Π. ἀναμριβόλως καταγόνται ἐξ Ἀνα-
τολῆς. Ἐν Εὐρώπῃ ἦσαν ἀκριβῶς ἀγνωστα
κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 18 αἰῶνος, εἰσέχθη-
σαν δὲ τὸ πρῶτον εἰς Ἱταλίαν, ὅθεν μετε-
δόθησαν εἰς τὰς ἄλλας εὐρωπ. χώρας.

* **Παιδεμένον** ἢ Παιδεμμένον.
Χωρίον τοῦ δήμου Φλεσιᾶδος (Τριφυλίας),
ἔχον 369 κατ. (1896).

Παιδερία (Βοτ.). Γένος Ἐρυθροδ-
νοειδῶν, περιλαμβάνον δεινδρύλλια καὶ θλι-
μνοὺς ἀναρριχωμένους, ἔχοντας κλάδους λε-
πτούς, μακρούς, εὐκάρπτους, ἀνθη ἐρμα-
φρόδιτα ἢ πολύγαμα καὶ καρπὸν συγκείμε-
νον ἐκ πλειόνων πυρήνων μονοσπέρμων.
Τὰ φυτὰ ταῦτα εἶναι δυσώδη, τὸ δὲ πρῶτον
εἶδος, Π. ἢ δυσώδης, ἔχει ἱαματι-
κὰς ἰδιότητας κατὰ τῶν πυρετῶν, τῶν ἰ-
λίγγων καὶ τῆς τῶν σῶν ἐπιστάσεως.

Παιδογενεσία ἢ προγένεσις κα-
λεῖται βιολογικῶς ἐπὶ τῶν ζῴων τὸ ραι-
νόμενον ἐκεῖνο καθ' ὃ ζῶν τι πρὶν ἢ ἀπο-
κτῆσθαι τοὺς ἐξωτερικοὺς χαρακτήρας τῆς
ἐφ' ἧς ἡλικίας ἢ ὀριμότητος δύναται νὰ
παράγῃ ἄλλο ὃν ἢ καὶ νὰ γεννᾷ ὡς γό-
νιμα. Κλασσικὴν παράδειγμα τοιοῦτου ραι-
νόμενου ἀποτελεῖ ἡ ἀξολόκλη, σχαδὼν
ἀμβλυστόμου τινός, ἥτις ἐν Εὐρώπῃ, δὲν
προσκατὰ τὴν τελείαν διάπλασιν αὐτῆς
διατηροῦσα τὰ βράγχια καὶ τὴν προνυμ-
φικὴν καταστάσιν. Καὶ ἐντομὰ τινὰ (Μυαστα-
ρες) συγγενῇ τῶν Κηκηδομοιῶν ἀναπαρ-
γόνται ἐν προνυμφικῇ καταστάσει. [P.N.B.]

Παιδοκομία ἢ παιδοτροφία
(puériculture) καλεῖται τέχνη ἢ μάλλον ἐ-
πιστήμη σκοπὸν ἔχουσα τὴν πρόβλεψιν καὶ

πραγμάτων πασῶν τῶν συνθηκῶν αἰτίνας ὑπὸ φυσικὴν, χημικὴν, φυσιολογικὴν καὶ μετεωρολογικὴν ἐποψίν συλλήβδην θεωρεῦνται ὡς αἰετούσασαι πρὸς ἀρίστην σύληψιν, κήσιν, τόκον καὶ ὑλικὴν ἀνατροπὴν τῶν παίδων. Κλάδοι ἱατρικῶν καὶ φυσικῶν ἐπιστημῶν βοηθητικοὶ τοῦ σκοποῦ τούτου εἶναι ἡ ὑγιεινὴ καὶ παθολογία τοῦ γάμου, τῆς συλλήψεως, τῆς κηΐσεως, τοῦ τοκετοῦ, τῆς γαλουχίσεως, ἡ χημεία ἡ βιολογική, ἡ φυσιολογία, ἡ μετεωρολογία, ἡ παθολογία κτλ. Ἡ ὑγιεινὴ καὶ παθολογία τῶν παίδων. Αἱ παιδοτροφικαὶ καὶ παιδοκρινικαὶ γνῶσεις ἐν ταῖς ἱατρικαῖς ἐπιστήμαις ἔλαβον κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας μεγίστην ἀνάπτυξιν ἀπὸ τοῦ τῶν ἐμβρυῶν μελετῶν εἰς ἃς ἐπεδόθησαν λεγεῶνες ὅλαι ἐπιστημονικαὶ ἐν τῷ ζητήματι τῆς ἐλαττώσεως τοῦ πληθυσμοῦ τῶν μεγалоπόλεων καὶ τῆς περιρρυχίσεως τῆς ζωῆς καὶ ὑγιεινῆς τοῦ γεννωμένου ἀνθρώπου ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτοῦ καταβολῆς ἐν τῇ συλλήψει.

Παίδοχώρι. Χωρίον τοῦ δήμου Φρέ τῆς ἐπαρχίας Ἀποκορώνου (Σφακίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 233 κατ. (1900).

* **Παξερόν** (Ed. Pailleron). Ἀπέθανε τῷ 1899 ἐν Παρίσι.

Πάξος Ἀνδρόνικος. Μακεδὼν τὴν καταγωγὴν. Ἐγεννήθη ἐν Θεσσαλονικῇ τῷ 1796 ἐκ πλεσιτωτάτης οἰκογενείας καὶ ἐσπούδασεν ἐν Παριεῖ τῆς Ἰταλίας τὰ νομικά. Ἀρξάμενος τοῦ ὑπερ ὀνεξαρτησίας ἀγῶνος ἐνάλωσε δι' ἐξόδων του πλοῖον, ἐφ' οὗ ἐκόμισε φορτίον πολεμοφοβίων διὰ τὸν ἀγῶνα. Ἠγωνίσθη δὲ καὶ ὁ ἴδιος ταχθεὶς ὑπὸ τὸν Ὑψηλάντην καὶ γενομένος λεγαλός. Μετὰ τὴν ἐπανάστασιν ἀπῆλθεν εἰς Μόναχον καὶ ἐτελειοποίησε τὰς σπουδὰς του. Ἐπανελθὼν δ' εἰς Ἑλλάδα διωρίσθη κατ' ἐπανάληψιν ὑπὸ τοῦ Ὁθωμανοῦ ὑπουργοῦ καὶ διηύθυνε τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον κατὰ τὴν παραχώρη ἐπὶ τῆς κατοχῆς τῷ 1854. Εἶτα διωρίσθη εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου, παρρητήθη δὲ τῆς θέσεως ταύτης μετὰ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ὁθωμανοῦ. Ἐκτοτε ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ καίπερ κατ' ἐπανάληψιν κληθεὶς ἠνέχετο νὰ καταλάβῃ δημοσίαν θέσιν καὶ ἔληπεν ἰδιωτεύων· ἀπέθανε δὲ ἐν Ἀθήναις τῷ 1880.

* **Πάινε** (Peine). Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ πρωτ. νομῷ Ὁλδισχάιμ, μετὰ 15,421 κατ. (1900).

Παῖων δῆμος τῆς ἐπαρχίας Καλαβρυτων. ἔχει 3,303 κατ. (1896).

* **Παίσελεϋ** (Paisley). Πόλις τῆς ἀγγλ. κημείας Ἰνφροφ. ἔχουσα 79,355 κ. (1901).

Παίτερσον (Paterson). Πρωτ. κο-

μητῆς ἐν τῇ βορείαιμερ. πολιτείᾳ Νεοτζέρσεϋ, ἔχουσα 105,171 κατ. καὶ ἀκμαιστάτην βιομηχανίαν.

* **Πάκια.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀσσωποῦ (Ἐπίδ Λιμερᾶς), ἔχον 842 κατ. (1896).

Παλάδα (Βοτ.). Γένος Μυλαγοειδῶν γαρσκτηριζόμενον ὑπὸ φύλλων κολπιδῶν ἢ λεβωτῶν ἢ διατμήτων. ἀνθέων μονήρων μακρομήσχων, πορφυρόχρων, ἀναπτυσσομένων κατὰ τὰς μαχαλάς τῶν φύλλων. Τὸ εἶδος Π. ἡ πολύκαμπτος καλλιιεργεῖται πρὸς κοσμον.

* **Παλαιάμπελα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνακτορίων (Βονίτσης καὶ Σηρομέρου), ἔχον 560 κατ. (1896).

Παλαιὰ Γρανιτζοῦ. Χωρίον τοῦ δήμου Μενελαίδος (Καρδίτσης), ἔχον 243 κατ. (1896).

* **Παλαιὰ Κόρινθος.** Χωρίον τοῦ δήμου Κερυνθίων, ἔχον 861 κατ. (1896).

* **Παλαιὰ Ρούματα.** Χωρίον τοῦ δήμου Δρομενέρου τῆς ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 759 κ. (1900).

Παλαιογεωγραφία καὶ παλαιόγεωγραφικοὶ χάρται. Διὰ τῶν γεωλογικῶν εὐρημάτων καὶ ἐνδείξεων ἃς παρέσχεν ἡ ἐξέτασις καὶ μελέτη τῶν διαφόρων στρωμάτων τοῦ γήινου σφαιροῦ ἐγένετο ἀπόπειρα ἐπιτυχεῖς πρὸς ἀναπαράστασιν τῶν ὁρίων τῶν θαλασσῶν καὶ τῶν ἡπειρῶν κατὰ τὰς διαφόρους παρωχημένας γεωλογικὰς περιόδους καὶ ἐχαραχθησαν χάρται γεωγραφικοὶ καὶ θαλασσογραφικοὶ διὰ τε τὴν πρωτογενῆ καὶ τὴν δευτερογενῆ καὶ τὴν τριτογενῆ γεωλογικὴν περίοδον, ἐφ' ὧν σημειοῦται ἡ διανομὴ τῶν θαλασσῶν ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἡπειρωτικὰς ἐξάρσεις. Τὸ κεφάλαιον τοῦτο τῆς γεωλογίας ἀποτελεῖ τὴν Π.

Παλαιοθρηεῖσαι (Παλαιοντ.). Οἰχογένεια Ὀνουχωτῶν Περιτροδακτύλων ἀναφανισμένων ἐν τῇ μέσῃ ἡνωκαίνῳ καὶ ἐξαφανιζομένων ἐν τῇ μέσῃ μεσοκαίνῳ περιόδῳ. Παρέσχον τοὺς προγονικοὺς τύπους τῶν Ἰπιδῶν διὰ τροποποιήσεως τῶν δακτύλων καὶ ἐλαττώσεως τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν καὶ δι' ὑπολείψεως τῆς περόνης καὶ τῆς ὠλένης. Ἐχαρακτηρίζοντο ὑπὸ τῶν ὀγκωδῶν ἐτι ὁσῶν τοῦ ἀντιβραχίου καὶ τῆς κνήμης καὶ ὑπὸ γομφίων ὀδόντων μετρίων τὴν ἀνάπτυξιν. Πρῶτον πρὸς οἰχογενείας γένος εἶναι τὸ Παλαιοθρίον.

* **Παλαιοδαρδάνεινα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Δατρίνων (Ἠλείας), ἔχουσα 258 κατ. (1896).

* **Παλαιοδράχα.** Κώμη τοῦ δήμου Σπερχειᾶδος (Φθιώτιδος), ἔχουσα 1,061 κατ. (1896).

Παλαιόδρουσι. Χωρίον τοῦ δήμου Νηλέων (Χαλκίδος), ἔχον 104 κατ. (1896).

Παλαιογύριστα. Χωρίον τοῦ δήμου Ἰωάννης (Καρδίτης), ἔχον 129 κατ. (1896).

* **Παλαιοκαρυά.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰθίων (Τρικκάλων), ἔχον 399 κατ. (1896).

* **Παλαιόκαστρον.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Καρδίτης, ἔχον 744 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Τυμφρηστοῦ (Φθιώτιδος), ἔχον 470 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Γόρτυνος (Γορτυνίας), ἔχον 156 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Νηλείας τοῦ νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 107 κατ. (1896).

Παλαιόκαστρο. Χωρίον τοῦ δήμου Ἰτάνου τῆς ἐπαρχίας Σητείας (Λασηθείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 302 κατ. (1900).

* **Παλαιοκατόνα.** Χωρίον τοῦ δήμου Οἰνιάδος (Βονίτης καὶ Ξηρομέρου), ἔχον 456 κατ. (1896).

* **Παλαιοκάτουρον.** 1) Πρωτ. (χειμερινῇ) τοῦ δήμου Κροκυλίου (Δωριδος), ἔχουσα 897 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγραίων (Εὐρυτανίας), ἔχον 307 κατ. (1896).

Παλαιολόγοι. Πλὴν τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει αὐτοκρατόρων, μέλη τῆς οἰκογενείας διεκρίθησαν ἐν Πελοποννήσῳ: Ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωάννου Ε' (1341—76) Θεόδωρος ἐκυβέρνησε τὸ δεσποτάτεον τοῦ Μιστρά ἀπὸ τοῦ 1384—1407. Ἀκολουθῶνς ἔλαβε τὸ δεσποτάτεον ὁ υἱὸς τοῦ Μανουὴλ Β' (1391—1423) Θεόδωρος καὶ μετ' ὀλίγον οἱ τρεῖς ἄλλοι υἱοὶ τοῦ Μανουὴλ. Ὡμᾶς, Κωνσταντῖνος καὶ Δημήτριος, ἐξ ὧν ὁ Κωνσταντῖνος κατεῖχε τὸ καλούμενον δεσποτάτεον τῶν Π. Ἐν εὐτυχίᾳ ἀπὸ κοινοῦ πολέμῳ ὁ Ὡμᾶς καὶ Κωνσταντῖνος ἐξήλειψαν (1428—30) τὰ τελευτάα λείψανα τῆς φραγκικῆς ἀρχῆς ἐν Πελοποννήσῳ. Τῷ 1441 ὁ Μουράτ ἐνστρατεύσας κατὰ τῆς Πελοποννήσου μετὰ 60,000 ἀνδρῶν κατέλαβε τὴν Κόρινθον καὶ ἀπήγαγε περὶ τὰς 60,000 ψυχῶν, τῷ δὲ 1447 συνωμολογήθη μετ' αὐτοῦ εἰρήνην ἀντὶ πληρωμῆς ἐτησίου φόρου. Ἐπὶ 7 μετὰ τὴν πτῶσιν Κων/πόλεως ἐτη ἀντεῖχον οἱ Π. ἐν Πελοποννήσῳ, ἀλλὰ τέλος καταληφθεὶς τῆς χώρας ὑπὸ τῶν Τούρκων τῷ 1460 διεσκορπίσθησαν εἰς Ἰταλίαν.

* **Παλαιομάνινα.** Χωρίον τοῦ δήμου Οἰνιάδος (Βονίτης καὶ Ξηρομέρου), ἔχον 781 κατ. (1896).

Παλαιονερό. Χωρίον τοῦ δήμου Πυλίων, ἔχον 108 κατ. (1896).

* **Παλαιοξάριον** Κάτω. Χωρίον τοῦ δήμου Ποτιδανσίας (Δωριδος), ἔχον 407 κατ. (1896).

* **Παλαιοπαναγυρᾶ.** Χωρ. δήμ. τοῦ Φά-

ριδος (Δακεδαίμονος), ἔχον 869 κατ. (1896).

* **Παλαιόπολις.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἥλιδος, ἔχον 215 κατ. (1896).

* **Παλαιόπολις.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδρου, ἔχον 276 κατ. (1896).

* **Παλαιοσέλι.** Χωρίον τῆς Ἡπείρου ἐν τῇ ὑποδοικίῃ Κονίτης τοῦ βιλαετίου Ἰωαννίνων, ἔχον περὶ τοὺς 1500 κατ. Ἕλληνας, συντηροῦντας ἀστικὴν σχολὴν μετὰ 70 μαθητῶν καὶ νηπιαγωγεῖον.

Παλαιοσέλιφαι καλοῦνται ἐν τῇ παλαιοντολογικῇ ζωολογίᾳ τὰ ἀρχαιότερα τῶν γνωστῶν ἐντομῶν, ἀπὸ τὸ πρῶτον ἐνεφανίσθησαν ἐν τῇ ζωῇ καὶ ἐχρησίμευσαν ὡς προγονικὸς τύπος τῶν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς γεωλογικῇ περιόδῳ ζωῶν σιφῶν. Εἰς τὴν δὲ ἀπὸ ταύτην ὑπάρχοντα τὰ πλεῖστα τῶν τοῦ παλαιοζωϊκοῦ αἵματος ἀπολελειθμένων ἐντόμων.

Παλαιόχωρα. Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Σελίνου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 186 κατ. (1900).

* **Παλαιοχωράκι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ναυπάκτου (Ναυπακτίας), ἔχον 127 κατ. (1896).

* **Παλαιοχώρας** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Σελίνου (Χανίων) τῆς Κρήτης. Ἔχει 2,893 κατ. (1900).

* **Παλαιοχώρι.** 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Γλυπίας (Κυνουρίας), ἔχουσα 1,301 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Δωριέων (Παρνασσίδος), ἔχον 540 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Λαμιέων, ἔχον 100 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Εὐπαλίου (Δωριδος), ἔχον 142 κατ. — 5) Χωρίον τοῦ δήμου Μακρυνείας τῆς ἐπαρχίας Μεσολογγίου, ἔχον 206 κατ. — 6) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγραίων (Εὐρυτανίας), ἔχον 115 κατ. — 7) Χωρίον τοῦ δήμου Δημητσάνης (Γορτυνίας), ἔχον 103 κατ. — 8) Χωρίον τοῦ δήμου Φαρίδος (Δακεδαίμονος), ἔχον 124 κατ. — 9) Χωρ. τοῦ δήμου Λευκιμυρίων (Κερκύρας), ἔχον 168 κατ. — 10) Χωρίον τοῦ δήμου Χαλκίδος (παρ' Ἀσπροποτάμῳ), ἔχον 151 κατ. — 11) Χωρίον τοῦ δήμου Σιλάνων (Καρδίτης), ἔχον 355 κατ. — 12) Χωρίον τοῦ δήμου Τυμφρηστοῦ (Φθιώτιδος), ἔχον 242 κατ. (1896).

* **Παλαμᾶρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Τρικλωνίων (Γορτυνίας), ἔχον 392 κατ. (1896).

* **Παλαμᾶς.** 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Τιτανίου (Καρδίτης), ἔχουσα 3,561 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Μελιταίας (Δομοκού), ἔχον 492 κατ. (1896).

Παλαμᾶς Κωστῆς. Ποιητὴς καὶ λογογράφος, γενν. κατ' Ἰανουάριον τοῦ 1859 ἐν Πάτραις, ἐξ οἰκογενείας καταγομένης

ἐκ Μεσολογγίου. Διανύσας τὰ γυμνασιακὰ μαθήματα ἐν Μεσολογγίῳ, ἐνεγράφη ὡς πρῶτον ἐν τῇ νομικῇ σχολῇ τοῦ πανεπιστημίου, ἀλλ' ἐκεῖ ἐπ' ἐλάχιστον παρέμεινε τρεῶν ἀκατανίκητον ἀντιπάθειαν πρὸς τὰς νομικὰς σπουδὰς, ἀγαπῶν δὲ ὑπὲρ πάν ἄλλοι τὴν ποίησιν καὶ τὴν ἐλευθεράν μελέτην τῶν ποιητῶν. Τὰ πλεῖστα προῖοντα τῆς λογοτεχνικῆς αὐτοῦ ἐργασίας ἐμμέτρου τε καὶ πεζογραφικῆς ἐν τῇ δημοτικῇ μάλιστα γεγραμμένα εὐρίσκονται τὰ μὲν ἀνέκδοτα, τὰ δὲ κατεσπαρμένα ἐν ἐφημερίσι καὶ περιδικαῖς (ὡς ἐν "Ἐρημερίδι", "Ἀστει, Φιλολογικῇ Ἑστία, Τέχνῃ καὶ ἐν τῷ ἡμετέρῳ Ἀεζικῷ). ἔδημοσιεύθησαν δεῖς ἔθια τεύχη τὰ ἐξῆς. Τραγῳδία τῆς πατριδος μου (1886), "Ῥυμος εἰς Ἀθηνᾶ (1889), βραβευθεὶς κατὰ τὸν Φιλαδέλφειον ποιητικὸν ἀγῶνα τοῦ αὐτοῦ ἔτους, Τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου (1892), βραβευθέντα ὁμοίως ἐν τῷ αὐτῷ ἀγῶνι τοῦ 1890, Τὸ ἔργον τοῦ Κουτσάλλη (1894), "Ἰαμβοὶ καὶ Ἀνάπαιστοι (1897), Τάφος (1898), Οἱ χαιρετισμοὶ τῆς Ἠλιογέννητης ἐν Πειραιεῖ (1900), Θάνατος ἀλλήλων (1901), Μελέτη περὶ τοῦ ποιητοῦ Σολωμοῦ, προταχθεῖσα τῆς ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Μαρασλῇ πολυτελοῦς ἐκδόσεως τῶν Ἀπάντων τῶν εὐρισκόμενων τοῦ ποιητοῦ τούτου (1901). Διατελεῖ ἀπὸ τοῦ 1897 γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ἐθνικοῦ πανεπιστημίου.

Παλαμυδεΐα (Ζωολ.). Γένος Παλαμοσίδων Πεταλορρύγχων πτηνῶν, πρῶτον τῆς οἰκογενείας τῶν Παλαμυδεΐαδων, περιλαμβάνον ἀπὸ εἰδῶ ὠραιοτάτων πτηνῶν τῆς Ν. Ἀμερικῆς, ὧν τὸ μὲν, Π. ἡ κερσφόρος, ἔχει μῆκος 82 ὑνκ., χρώμα φαιώπιν, δύο κερατῶδη πηλίκτρα κατὰ τὰ πρόθετα χεῖλος τῶν περὶ τῶν, πρὸς δὲ πρὸς κερὰς ἐπὶ τοῦ μετώπου. Τὸ ἕτερον εἶδος Π. στερεῖται μὲν τοῦ κατὰ μέτωπον κέρατος, φέρει δὲ θύσανον περὶ τῶν κατὰ τὸν αὐχένα ἢ τὸ μετάρρενον, ἔχει μῆκος 40 ὑνκ. καὶ εὐκίλως τιθαστεύεται.

Παλαμυδεΐαδαι. Οἰκογένεια Παλαμοσίδων Πεταλορρύγχων πτηνῶν τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς χαρακτηριστικῶν ὑπὸ σώματος βαρέος καὶ ογκώδους, ποδῶν ὑψηλῶν καὶ γυμνοπτεῖων μετὰ συνδετικῶν ὀρέων κατὰ τοὺς δακτύλους μόλις ὀρετῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἐν γένει χαρακτηριστῶν οὓς φέρει τὸ πρῶτον γένος Παλαμυδεΐα.

Παλαμυδῆς Ῥήγας. Ἐγενν. ἐν Τριπόλει τῷ 1794, διετῆς δὲ μόλις ἀπώλεσε τὸν πατέρα του, δραγουμῶνον παρὰ τῷ πατρὶ τοῦ Μωρέως, κατατομηθέντα ὑπὸ τῶν Τούρκων, δημοθεύσας ἅμα καὶ τῆς περιουσίας αὐτοῦ. Ἐκπαιδευθεὶς προσηκόντως ὑπὸ τοῦ δευτέρου συζύγου τῆς μητρὸς

αὐτοῦ, νεώτατος διορίσθη γραμματεὺς παρὰ τῷ δραγουμῶνι τῆς Πελοποννήσου καὶ σύμβουλος τῶν ἐν Τριπόλει συνερχομένων προσεστώτων. Τῷ 1818 παμφεῖς εἰς Κων/πόλιν ὡς ἀντιπρόσωπος ἐπαρχιῶν τινων, ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ἐκρηγνῆν τῆς ἐπαναστάσεως ἐν Μολδοβλαχίᾳ, φέρων ἐπιστολὰς τοῦ πατριάρχου πρὸς τοὺς ἐν Πελοποννήτῳ μαυημένους. Ἐκτραγείσης τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἐνταῦθα ἡγωνίσθη ἐν Βαλτατίῳ, διετέλεσε γραμματεὺς τῆς τότε συστάτης Πελοποννησιακῆς γερουσίας, μετέσχε τῆς ἀλώσεως τῆς Τριπόλεως καὶ ἐν γένει καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος διέπρεψε διὰ τὸ πολυμηκόν του μένος. Ἀλλὰ κυρίως διεκρίθη ὁ Π. ὡς πολιτικὸς. Μετέσχε τῶν ἐθνικῶν συνελεύσεων Ἀστρους (1823) καὶ Ἐπιδαύρου (1826), διετέλεσε δὲ πληρεξούσιος καὶ ἐν ταῖς ἐθνοσυνελεύσεσιν Ἑρμιονῆς, Τροιζήνος καὶ Ἀργους. Ἐπὶ Κυβερνήτου ὑπῆρξε μέλος τοῦ Πανελληνίου καλουμένου συμβουλίου καὶ γερουσιαστής, μετὰ δὲ τὸν θάνατον ἐκείνου μετέσχε τῆς ἐν Προνοίᾳ συνελεύσεως ὡς πληρεξούσιος τῆς Τριπολιτσᾶς. Ἐπὶ Ὀθωνος διορίσθη νομάρχης, εἰς αὐτὸν δὲ ἐπικρατείας, ὡς τοιοῦτος δὲ παρεσκεύασε μετὰ τῶν συναδέλφων του τὸ κίνημα τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1843, ἀνεκρούθη δὲ ἀμέσως λαοπρόβλητος ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἀ. Ματθαιῶ καὶ ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν σύστασιν τοῦ Σεπτεμβριανοῦ πολιτεύματος. Κατὰ τὴν πρώτην βουλευτικὴν περίοδον ἐξελέγη βουλευτῆς Μαντινείας καὶ ἐπὶ 2 συνόδους (1845 καὶ 1846) ἐγένετο πρόεδρος, τῷ δὲ 1847 ἀνέλαβεν ὑπὸ τὸν Κωλέττην τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, βραδύτερον δὲ ἐγένετο καὶ γερουσιαστής. Τῷ 1854 καὶ 1859 διηύθυνε πάλιν τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῷ 1862 μετέσχε τῆς ἐπιτροπῆς ἥτις καθήρτισε τὸ σύνταγμα. Ἀπέθανε δὲ τῇ 16ῃ Ἀπριλίου 1872, διατελὼν βουλευτῆς Μαντινείας καὶ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἀγῶνος. Ὁ Π. πρὸς τοῦτος ὑπῆρξε καὶ συγγραφεὺς, πολλὰ δ' εἶναι τὰ ἀνέκδοτα αὐτοῦ ἔργα καὶ ὑπομνήματα. Ἐξεδόθησαν δὲ τὰ ἐξῆς: Ὁ ἑλληνικὸς ἀγὼν (1852), Ποία ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἐθνικῶν ἀποφάσεων (1856) καὶ τὸ περισπούδαστον ὑπὸ ἱστορικὴν ἔποψιν Πρόχειρος ἀπάντησις ἐπὶ τῶν περὶ εἰσβολῆς τοῦ Δράμαλῃ εἰς τὴν Πελοπόννησον ἱστορουμένων ἐν τῷ Ἀ' τόμῳ τῶν λεγομένων ἀπομνημονευμάτων τοῦ Ν. Σπηλιάδου (1853). Ὁ αὐτὸς αὐτοῦ Ἰωάν. Π. διεκρίθη ἐν τῷ προξενικῷ κλάδῳ, ἀπέθανε δὲ νέος τῷ 1886.

Παλαμόνευρα φύλλα. Βλ. Φύλλον.

Παλαμόποδα καλοῦνται γενικῶς

δσα πτηνά ἔχουσι τοὺς δακτύλους τῶν ποδῶν κατὰ τὸ μᾶλλον ἤ ἴσον συνηνωμένους πρὸς ἀλλήλους δι' ὕμενος τὰ πλείστα τοῦτων περιζονται τὴν προρὴν αὐτῶν ἀπὸ τῶν θαλασσῶν, λιμνῶν καὶ ποταμῶν, διὸ καὶ ἔχουσι τὴν πρὸς τὸ νήχεσθαι δεξιότητα (Νηκτικά, βλ. λ.). Ἐμφανίζουσιν ὅμως τοιαύτας ποικιλίας περὶ τὴν ὀργάνωσιν ὥστε ὑποδιαιροῦνται εἰς τέσσαρας τάξεις, τῶν Μακροπτερῶν, Στεγανοπόδων, Πετυλορρύγχων καὶ Ἀπτερῶν (βλ. τὰς λ.).

Παλαμόπους (Ζωολ.). Γένος θαλασσιῶν ἀστέρων περιλαμβάνον τὸ γνωστὸν εἶδος ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς θαλάσσιαις Π. τὸν ὕμενον ὡς δὴ, εὐρισκόμενον εἰς βάθος 40—150 μ., ἔχοντα σῶμα πλατὺ πεντάγωνον, λεπτὸν κατὰ τὴν περιφέρειαν, λευκὸν ἐρυθρόστικτον κατὰ τὰ νῶτα καὶ μετὰ πλατείας ἐρυθρᾶς παρυφῆς κατὰ τὴν κοιλίαν, ἀποτελούμενον ἐκ πέντε λοβῶν ἀντιστοιχούντων πρὸς τοὺς βραχίονας τοῦ ἀστέρος.

Πάλαμπουρ (Palampur). 4) Κράτος ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Γουτζρατ τοῦ Ἰνδοβρεταν. κράτους, ἔχον ἐμβ. 20,136 τγμ. καὶ 645,526 κατ. — 2) Πρωτ. αὐτοῦ, μετὰ 21,092 κατ.

Παλάσκας Λεωνίδας. Ἐγενν. ἐν Ἰωαννίνοις τῷ 1819 ἐξ ἐπιφανοῦς οἰκογενείας, νηπιόθεν δὲ στερηθεὶς τοῦ πατρὸς του ἔφυγε τῇς προστασίας τοῦ Ἱ. Κωλέττη, ὅστις τῷ 1827 ἀνεπιστεύθη αὐτὸν εἰς δύο ἀπεσταλμένους τοῦ γαλλικοῦ φιλελληνικοῦ κομιτάτου, ἵνα σπουδᾷ ἐν Παρισίῳ. Παρατάσας τὰς σπουδὰς του ἐπέστρεψε μετὰ τὴν κάθοδον τοῦ Ὁθωνος εἰς Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐπανῆλθεν εἰς Γαλλίαν, ὅτε ὁ Κωλέττης διαρίθνη πρέσβος ἐν Παρισίοις. Ἐρεγκύσας τὴν συμπάθειαν τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου Φιλίππου εἰσῆλθεν εἰς τὴν ναυτικὴν σχολὴν τῆς Βρέστης, μεθ' ἧς ἐπὶ 9 ἔτη ὑπηρέτησεν ἐν τῷ γαλλικῷ ναυτικῷ, κατὰ τὸ διάστημα δὲ τοῦτο ἔλαβε καὶ ἀξιολόγους ναυτικὰς ἐπιστημονικὰς ἀνακοινώσεις δημοσιευθείσας θαπανάς τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως. Τῷ 1845 προσεκληθὼν εἰς Ἑλλάδα ἐπὶ τῆς πρωθυπουργίας τοῦ Κωλέττη, ὅστις ἀνέθηκεν αὐτῷ τὴν μελέτην πρὸς συγκρότησιν ἀξίου λόγου πολεμικοῦ ναυτικοῦ καὶ ἀληθῶς πολλὰ τῶν ἔκτοτε ἐπιτευχθέντων ἐν τῷ ναυτικῷ ἐφείλονται εἰς τὴν ἐμβρίθειαν καὶ τὴν ὑπερῶχον μόρφωσιν τοῦ Π., ὅστις ἐπὶ 30 καὶ πλέον ἔτη ὑπηρέτησεν αὐτὸ ὡς ἀξιωματικός, ὡς γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν καὶ ὡς συγγραφεὺς. Τῷ 1862 ἦτο κυβερνήτης τῆς «Ἀμαλίας», ἐφ' ἧς ἐπέβη ὁ Ὁθων κατὰ τὴν εἰς Πελοπόννησον περιόδειαν, μετὰ δὲ τὴν Ὀκτωβριανὴν ἐπανάστασιν ἠκολούθησε τὸν Ὁ-

θωνα ὡς ὑπασπιστὴς του εἰς Βαυαρίαν. Ἐπανελθὼν ἐκείθεν μετὰ τινα ἔτη καὶ ἀναλαβὼν τὸν στρατιωτικὸν βαθμὸν τοῦ ἀπ. θανεν ἐν Ἀθήναις τῷ 1880. Κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν κλασσικὸν εἶναι τὸ Ναυτικὸν ἑλικὸν πρὸς χρῆσιν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Ἑλλ. στόλου, ὅπερ συνέταξεν ὁ Π. ἔχον συνεπικούρους τὸν Φίλιππον Ἰωάννου καὶ τὸν Μ. Κουμέλιαν. Ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ, ὅπερ κατὰ μέγα μέρος μένει ἀνέκδοτον, μεταφράζονται οἱ ναυτικοὶ ὅροι πάντες μὲν εἰς τὴν γαλλικὴν καὶ ἀγγλικὴν γλῶσσαν, τινὲς δὲ καὶ εἰς ἄλλας (βενετινὴν, προεγγικινὴν, ἀραβικὴν, ισπανικὴν κλπ.). Ἀλλὰ τὸ μᾶλλον διαδεδομένον ἔργον τοῦ Π. εἶναι τὸ ἐπιγραφόμενον: Τὰ συμβάντα τοῦ Ὀκτωβρίου 1862 ἐπὶ τοῦ βασιλικῷ ἀτμοπλοῦτος «Ἀμαλίας», ἐκδόθεν τῷ 1882.

Παλατιζή ἢ **Μπαλατιζή**. 1) Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῷ νοτῷ Ἀιθινίῳ, 33 χμ. πρὸς Δ τῆς πόλεως ταύτης κείμενον καὶ ἐνοραστὸν διὰ τὰ παραγόμενα σῦκα, ἅτινα λογίζονται ὡς ἐκ τῶν ἀριστῶν τῆς Ἰωνίας. Διακρίεται δὲ εἰς Ἄνω Π. πρὸς Β. ὅπερ οἰκεῖται ὑπὸ μωαμεθανῶν τὸ πλείστον καὶ ὀλίγων χριστιανῶν, καὶ τὸ Κάτω Π., ὅπερ εἶναι σταθμὸς τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Σμύρνης-Ἀιθινίου καὶ τῆς διακλαδώσεως ταύτης μέχρι Σωλίου καὶ ἀριθμῇ 20 οἰκογενεῖας χριστιανικᾶς διατηρούσας σχολεῖον καὶ ἐκκλησίαν τῆς Ἀγ. Ἀναστασίας. Τὸ Π. ἀφείλει τὴν ἐπωνυμίαν αὐτοῦ εἰς πλησίον ὑπάρχον ἀρχαῖον οἰκοδόμημα ὅπερ ὀνομάζεται Παλάτιον, ὁ τινος ῥῳφόντας τέσσαρες κίονες καὶ ἄλλα ἀρχιτεκτονικὰ τεμάχια καὶ ὅπερ ὑποτίθεται ὅτι ἦτο ἀρχαία ἑκαυλίς. — 2) Χωρίον παρὰ τὴν Σμύρνην μετὰ τὴν Μαινεμένης καὶ Κορδελίου, ἔχον ὀλίγους κατοίκους.

Παλατίτσα. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἔχον περὶ τὰς 25—30 οἰκίας καὶ κείμενον παρὰ τὴν ἀρχαίαν πόλιν Βάλλαν, παρ' ἣ ἐσχάτως εὐρέθησαν ἀρκετὰ ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα.

* **Παλεμθάγγ** (Palembang). Ἡ τοποτηρητεία αὐτῆς τῆς ὑπὸ τοὺς Ὀλλανδικοὺς Ἀνατολ. Ἰνδίας περιλαμβάνει μετὰ τοῦ Διάμπι 139,128 τγμ. καὶ (τῷ 1895) κατ. 692,317, ἧ δὲ ὁμώνυμος πρωτεύουσα 53,788.

* **Παλίμπεη**. Χωρίον τοῦ δῆμου Ἀνακτορίων (Βονίσης καὶ Ξηρομέρου), ἔχον 346 κατ. (1896).

Παλινουρίδας (Ζωολ.). Οἰκογένεια Μαλακοστράκων Δεκαπόδων Μακρούρων, πρῶτον γένος ἔχουσα τὸν Παλινουρίδα, διαφέρουσα δὲ τῆς τῶν Ἀστακιδῶν δια τῆς ἐλλείψεως γηλῶν καὶ φυλλοειδῶν λεπίων κατὰ τὴν βᾶσιν τῶν κεραιῶν.

Παλίνουρος (Ζωολ.). Γένος Μαλακωσάντων Δεκαπόδων Μακρούρων, πρότυπον τῆς οἰκογενείας τῶν Παλινουριδῶν (βλ. ἄνωτέρω). Εὐρίσκεται ἀφθόνως ἐν τῇ Μεσογείῳ ὡς καὶ ἐν ταῖς βορείαις θαλάσσαις, ἔχει μήκος 30—40 ὄρεκ., χρῶμα πράσινον πρὸς τὸ ἰανθόν, ἐρ-θρούμενον κατὰ τὴν ἄκρην, διαβιοῖ τὸν χειμῶνα ἐν τῷ βυθῷ τῶν θαλάσσιων πλησιάζων πρὸς τοὺς παραικτικὰς βράχους κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ὥστικας. Ἀγρευόνται διὰ πολυχώρων καλῶν πλεκομένων ἐκ κλάδων λύγου ἢ διὰ μακρῶν δικτύων πλάτους ἐνδὸς μέτρου κατοχυρωμένων καθέτως δίκην τοιχώματος, ἐς τὸ προσκρούοντες οἱ παλίνουροι καὶ ζητούντες τὰ ὑπερῶσι περιπλέκονται διὰ τῶν πύλων. Ἡ σὰρξ αὐτῶν ἐδεσμα ἄριστον.

* **Παλινουρά.** Χωρ. τοῦ δήμου Ἀττικῶν (Χολκίδος), ἔχον 526 κατ. (1896).

* **Παλινουρί.** Χωρίον τοῦ δήμου Καλιμαωνίου (Καρδίτσας), ἔχον 475 κατ. (1896).

Παλιούρος. Γένος ἀκανθιδῶν φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ῥαμνοειδῶν. Γνωστότατον εἶδος εἶναι Π. ὁ κεντρὼδης, φυτὸν τῆς Μεσημβρινῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Δυτικῆς Ἀσίας, οὗ ὁ καρπὸς θεωρεῖται ὡς ἔχων στυπτικὰς καὶ αἰμοστατικὰς ιδιότητας, αἱ δ' ἀκανθαὶ γεννῶσι κεντήματα φρικτῶς ἐδυνηρά. Τὸ δένδρῳλλον τοῦτο φέρεται μετὰ τῶν φυτῶν ἐξ ὧν λεγούσιν ὅτι κατασκευάσθη ὁ περὶ τὴν κερκὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ περιτεθεὶς μαρτυρικὸς στέφανος ἐξ ἀκανθῶν.

Παλκίτζα ἢ Καινούριο χωριό. Χωρίον παραλίαν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, καίμενον ἐπὶ τῆς Κυζικηνῆς χερσονήσου καὶ πρὸς Α τῶν ερειπίων τῆς Κυζίκου, ἐξ ὧν ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα (παλαιὰ Κυζίκος). Ὑπαγόμενον πολιτικῶς τῇ ὑποδιοικήσει Ἀρτάκης, ἔχει 480 κατ. Ἑλληνικὰς συντηροῦντας γὰρ καὶ σχολὴν καὶ περὶ τὴν γεωργίαν καὶ ἀλιεῖαν ἀσχολούμενους. [Γρ.Σ.Ι.]

Παλλαδάριον (κοινῶς Πελαδάρι, ποικ. Φιλδάρ). Κώμη μεσόγειος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, καίμενη ἐν Βιθυνίᾳ καὶ πρὸς Β τῆς Προύσης καὶ ἀπέχουσα ταύτης μὲν περὶ τὰς 3 ὥρας, τῆς δὲ θαλάσσης 1 ὥραν. Ὑπαγόμενη τῇ διοικήσει καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύσης καὶ καίμενη ἐν δεξιᾷ τῆς ἀπ' αὐτῆς εἰς Ἀπολλωνίαν ἀγούσης καὶ ἐπὶ ἐρουμένων ὑψωμάτων ἔχει ὠραιότατον ἀπὸ πύλων καὶ 300 κατ. ἅπαντας Ἑλλήνας ἑλληνοφώνους, συντηροῦντας δύο ναυτοὺς, δημοτικὴν σχολὴν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον καὶ περὶ τὴν γεωργίαν καὶ σπορὰν ἀσχολούμενους. Ἡ ἀκρόπολις τοῦ Π διασφίξει σπουδαία λείψανα βυζαντινῆς γυμνασιακῆς. [Γρ.Σ.Ι.]

Παλλάδιος. Ἰατρὸς βυζαντινός, ἀκμάσας πιθανῶς κατὰ τὸν Ε' μ. Χ. αἰῶνα καὶ φέρων τὸν δημοτικὸν τίτλον ἱατροσοφιστῆς. [Γρ.Σ.Ι.]

Παλλήνη. Μία τῶν τριῶν χερσονήσων τῆς Χαλκιδικῆς ὀνομαζομένη τὸ πάλαι καὶ Φλέγρα. Κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ὠνομάσθη Κασσάνδρεια ἐκ τοῦ Κασσάνδρου κτίσαντος ἐπ' αὐτῆς τὴν πόλιν Κασσάνδρειαν (βλ. λ.). Περιεῖχε δὲ πολλὰς πόλεις, τὰς Σκιάθας, τὴν Σάνην, τὴν Μένδην, τὴν Σκιώνην, τὴν Θέρραμειον, τὴν Αἰγὴν, τὴν Νεάπολιν, τὴν Ἀρυσιν καὶ τὴν σπουδαιοτάτην πασῶν Ποτιδίαν (βλ. λ.).

* **Πάλλης** ἐπαρχία τοῦ νομοῦ Κεφαλληνίας. Ἔχει 18,928 κατ. (1896).

Πάλλης Ἀλξείωνδρος. Ἐγενν. ἐν Πειραιεὶ τῷ 1851, μετὰ δὲ τὴν ἐγκυκλοπαιδικὴν παιδευσιν καὶ ὀλίγων μηνῶν φοίτησιν εἰς τὴν φιλοσοφικὴν σχολὴν τοῦ πανεπιστημίου ἐπεδόθη εἰς τὸ ἐμπόριον. Συνέγραψε δὲ εἰς δημοτικὴν γλῶσσαν τὰ ἑξῆς: Ἀντιγόνῃ τοῦ Σοφοκλέους (Ἀθην. 1885), Τραγούδιον γὰρ παιδία (1889), Ἐμπόρος τῆς Βενετίας (μετάφρασις ἐκ τοῦ Σαίξπηρου, Ἀθην. 1894), Μετάφρασιν Ἰλιάδος τοῦ Ὀμήρου τῶν στοιχείων Α—Ζ (1892) καὶ Η—Μ (1900). Τελευταῖον δὲ (1902) ἐπιληρθεὶς τῆς μεταφράσεως τοῦ κατὰ Μαθηαῖον Εὐαγγελίου, ὅπερ ἐξεδίδεν ἐν τῇ ἐφημερίδι «Ἀκρόπολις», ἔνεκα τοῦ θεματός τῆς ἐργασίας τοῦ ἐγένετο ἀφορμὴ μεγάλῃς λαϊκῆς ἐξεγέρσεως.

Πάλλης Ἀλξείος. Ἐγενν. ἐν Ἰωαννίνοις τῷ 1809, ἐρπύδασε δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἐν τῇ Ἰονίᾳ Ἀκαδημαίᾳ τῆς Κερκύρας, ἔνθα κατέφυγε μετὰ τῆς οἰκογενείας του ἔνεκα τῶν καταδιώξεων τοῦ Ἀλῆ πασᾶ, εἶτα δὲ ἐν Βονωνίᾳ καὶ Φλωρεντίᾳ τὴν ἱατρικὴν. Ἐπανελθὼν εἰς Ἑλλάδα τῷ 1834 ἐκλήθη τῷ 1837 ἰνα διδάξῃ ἐν τῷ τότε συσταθέντι πανεπιστημίῳ, οὗ διετέλεσε καὶ πρύτανης. Τῷ 1847 ἀπεστάλη ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ ἐν Τουρίνῳ ἱατρικὸν συνέδριον, εἰργάσθη δὲ δραστηρίως πρὸς περιστολὴν τῆς χολέρας κατὰ τὴν ἐν Ἀθήναις ἐπιδημίαν αὐτῆς. Συνέγραψε διαφόρους διατριβὰς ἱατρικὰς, φιλοσοφικὰς καὶ πολιτικὰς, μετὰ 44 δὲ ἐτῶν ὑπηρεσίαν ἀπηλλάγη τῷ 1881 καὶ ἀπέθανε τῷ 1885.

* **Παλούκοδα.** Δύο χωρία τοῦ δήμου Ὀριονίας (Ναυπακτίας), ὧν τὸ μὲν Μεγάλη Π. ἔχει 348, τὸ δὲ Μικρὰ Π. 439 κατ. (1896).

* **Παλούμπα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ἡραίας (Γορτυνίας), ἔχουσα κατ. (1896).

* **Παλούμπη.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαρῶν (Πατρῶν), ἔχον 119 κατ. (1896).

Πάλτση. Χωρίον τοῦ δήμου Σπαλάθρων τοῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 229 κατ. (1896).

* **Παμίσου** δ ἡ μ ο ς τῆς ἐπαρχίας Μεσσηνίας. Ἔχει 8,122 κατ. (1896).

Παμπούκης Νικηφόρος. Ἐγενν. τῷ 1774 ἐν τῇ κωμοπόλει Χαλκιδάνων τοῦ δήμου Νωνάκριδος καὶ ὠνομάζετο Νικόλαος. Μετὰ τὴν πρώτην παιδείαν ἐσπούδασεν εἰς τὴν σχολὴν τοῦ Ἀθω καὶ τὴν τῶν Κυδωνίων, ἐνθα τῷ 1810 ἐγένετο καὶ ἱερομόναχος. Εἶτα προσελήφθη διδασκαλὸς ἐν Ὑδρᾷ ἐπὶ 2 ἔτη, μεθ' ὃ ἐσχολάρχησεν ἐν Πόρῳ, Ἀργεὶ καὶ ἐπὶ πενταετίαν πάλιν ἐδίδασκεν ἐν Ὑδρᾷ ἰδιωτικῶς. Μνηθεὶς τῷ 1818 εἰς τὰ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας διεκρίθη διὰ τὸν ζήλον του, κατηχήτας πλείστους ἐν Πελοποννήσῳ. Προσθεὶς ὅμως ὡς ὑπικινῶν στάσιν κατέφυγε μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του εἰς Πίσαν τῆς Ἰταλίας, ὅθεν μετ' ὀλίγων ἐπέστρεψεν ἵνα ἀγωνισθῇ ἐν τῷ Ἀγῶνι, καθ' ὅλην δὲ τὴν διαρκείαν αὐτοῦ διεκρίθη καὶ ὡς στρατιώτης καὶ ὡς ῥήτωρ, παρρωμῶν τὸν λαὸν εἰς ζήλον, καὶ ὡς ἰδρυτῆς μετ' ἄλλων τινῶν τῆς Φιλανθρωπικῆς Ἑταιρείας. Ἀπὸ τοῦ 1829 ἀνέλαβε καὶ πάλιν τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα, ἀπέθανε δὲ τῷ 1840.

Παμπούκης Παναγιώτης. Ἐγεννήθη ἐν Ἀκράτῃ τῆς Αἰγιαλείας τῷ 1858 καὶ διήνυσε τὰς πρώτας ἐγκυκλίους σπουδὰς ἐν Ἀθῆναις, μετὰ δὲ ἰας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ σπουδὰς ἀπεστάλη τῷ 1883 ὡς ὑπάρχορος τῆς μονῆς Πεντέλης εἰς Παρίσιον, ἐνθα ἐπέδωκεν εἰδικῶς εἰς τὴν μικροβιολογίαν. Συστηματικώτερον δ' ἐπὶ πολλοῦς μῆνας ἠσχολήθη εἰς τὴν θεραπείαν τῆς λύσσας διὰ τῆς τότε ἀνακαλυφθείσης μεθόδου τοῦ Pasteur. Ἐδημοσίευσεν δ' αὐτοῖς καὶ πληθος διατριβῶν, ὧν σποδασιτέρα ἡ «Περὶ νέου μικροβίου τῆς νόσου Ἑρυθρᾶς», ὅπερ ὁ ἴδιος ἀνεκάλυψεν ἐργαζόμενος ἐν τῷ ἰνστιτούτῳ Pasteur. Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1886 κατὰ τὴν ἐπιστρατεῖαν ἐπανέλαμψεν ἐν Παρίσιον, ὅπως ὑπηρετήσῃ ἐν τῷ ἑλλ. στρατῷ ὡς ἐπίκουρος ἰατρός, ὅτε ἀπεστάλη ἐκ νέου ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως εἰς Παρίσιον πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν του. Ἐπανακάμψας ἐκείθεν τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1888 ἔδρυσεν μικροβιολογικὸν ἐργαστήριον ἐν τῷ πανεπιστημίῳ λειτουργοῦν ἕκτοτε καὶ μετὰ πολλὰ πειράματα ἤρξατο τῆς ἐφαρμογῆς τῆς θεραπείας τῆς λύσσας, ἐπιτυχῶν καὶ τὴν ἰδρυσιν λυσοιατρείου, ὅπερ ἕκτοτε λειτουργεῖ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ.

* **Παμφίας** δ ἡ μ ο ς τῆς ἐπαρχίας Τριχωνίας. Ἔχει 6,345 κατ. (1898).

Πάμφιλος ἄγιος. Ἐγεννήθη ἐν

Φοινίκη ἣ ἦτον πιθανῶς ἐν Βηρύτῃ περὶ τὸ 240 μ. Χ. Διανύσας δὲ τὰς θεολογικὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν τῇ κατηχητικῇ σχολῇ τῆς Ἀλεξανδρείας, ἥς προέστατο ὁ Πιέριος, ἐγκατέστη ἐν Καισαρείᾳ, ἐν ἣ καὶ ἐχειροτονήθη ἱερεύς. Αὐτοῖς δὲ διατρέβων ἐποίησατο συλλογὴν χειρογράφων τῆς ἀγίας Γραφῆς καὶ ἄλλων συγγραμμάτων σχετικῶν τῇ χριστιανικῇ θρησκείᾳ, ἥς συλλογῆς ὁ ἱστορικὸς Εὐσέβιος ὁ βοθηθῆς αὐτῷ ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ συνέταξε κατάλογον. Ἡ συλλογὴ αὕτη, ἣτις λέγεται ὅτι ἀποτελεῖτο ἐκ 30,000 τόμων, κατεστράφη κατὰ τὸν Ζ' μ. Χ. αἰῶνα, ὅτε οἱ Ἀράβες ἐκυρίευσαν τὴν Καισαρείαν. Ὁ Π. ἐπὶ τοῦ διωτισμοῦ τοῦ Μαξιμιανου ὑπέστη δεινὰς βασάνους (τῷ 307), εἶτα δ' ἐνεκλείσθη ἐν φυλακῇ μέχρι τοῦ μαρτυρικοῦ αὐτοῦ θανάτου συμβάντος τῷ 309. Ἐν τῇ φυλακῇ ὁ Π. ἔγραψεν Ἀπολογία Ὁμολογήματα, οὔτινος ἦτο ἔνθερμος θαυμαστής. Ταύτης περίληψιν διέσωσεν ἡμῖν ὁ Φωτίος, ἀποτελεῖτο δὲ τὸ συγγράμμα τούτου ἐκ πέντε βιβλίων, τοῦ ἑκτοῦ συγγραφέντος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Π. ὑπὸ τοῦ Εὐσέβιου. Ἐν μινον βιβλίῳ διεσωθῇ ἐν λατινικῇ μεταφράσει τοῦ Ρουρίνου. Ἡ μνήμη τοῦ μάρτυρος Π. κατὰ μὲν τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ἐορτάζεται τῇ 16 Φεβρ., κατὰ δὲ τὴν Καθολικὴν τῇ 1 Ἰουνίου. [Γρ. Σ. I.]

Πάμφιλος. Ἑλλην γραμματικὸς καὶ πολυγράφος, γεννηθεὶς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ ἀκμάσας ἐπὶ Αὐγούστου. Οὗτος διέτέλεσε μαθητὴς τοῦ Ἀριστάρχου καὶ συνέταξε μετὰ τοῦ Ζωπυρίωνος μέγα λεξικὸν διατεταγμένον κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν, ἐπιγραφόμενον δὲ Περὶ γλωσσῶν ἥτοι λέξεων. Ἐπιτεμὴν αὐτοῦ περιέχῃ πιθανῶς τὸ τοῦ Ἡσυχίου λεξικόν. Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ λεξικοῦ συνέγραψε συλλογὴν, ἣτις περιέχεν ἀρχαίους μῦθους καὶ ἄλλας ὑποθέσεις καὶ ἣτις ἐπεγράφετο Λεξιμῶν. Ἐκ ταύτης πολλὰ ἤρυσαντο οἱ μεταγενέστεροι σχολιασταὶ καὶ πολυγράφοι καὶ ἰδίᾳ ὁ Ἀθηναιος. Ὁ Π. ἔγραψε πρὸς τούτοις ἐξ βιβλία Περὶ βοτανῶν. Τέχνην κριτικὴν καὶ ἄλλα πολλὰ. [Γρ. Σ. I.]

* **Παναγιά.** Χωρίον τοῦ δήμου Ταμνέων (Καρυστίας), ἔχον 191 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Σερφίου, ἔχον 265 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Ξυνιάδας (Δομικίου), ἔχον 138 κατ. (1896).

* **Παναγιά.** 1) Πρωτ. τοῦ δμῶντος δήμου τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 576 κατ. Ὁ δῆμος δ ἡ μ ο ς ἔχει 3,184 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Κεραμειῶν τῆς ἐπαρχίας Κυδωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 215 κατ. (1900).

Πανακράϊων δ ἡ μ ο ς τῆς ἐπαρχίας

Ἀμαρίου (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης. ἔχει 3,289 κατ. (1900).

Παναρμ. Ἀπεσπάσθη τῷ 1903 ἀπὸ τῆς Κελομίδας καὶ ἀποτελέσεν ἴδιον κράτος, ὑπερ ἀνεγνωρίσθη ἡδὴ ὑπὸ τῆς Βερμαερ. συμπολιτείας καὶ κρατῶν.

Πανάξ (Βοτ.). Γένος δένδρων ἢ δένδρων τῶν τροπικῶν χωρῶν τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς, τῶν νήσων τοῦ Εἰρηνικοῦ καὶ τῆς Αὐστραλίας. περιλαμβάνον τριακοντα γνωστὰ εἴδη Ἀραλαιοειδῶν, ὧν τινος θεραπεύονται διὰ τὸ ὠρεῖν φύλλων καὶ τὰ ἄλλα αὐτῶν. Ἡ ῥίζα τοῦ εἶδους Π. τοῦ πενταφύλλου θεωρεῖται ἐν Κίτῳ ὡς τοξικὴ καὶ ὡς ἴαμα πάσης νόσου.

Πανάρετος Μιχαήλ. Ἐγεννήθη πιθανώτατα ἐν Τραπεζούνῃ καὶ ἤρμασε κατὰ τὸ πρῶτον ἥμισυ τοῦ 19^{ου} αἰῶνος, ἐγραψε δὲ χρονολογίαν τῶν αὐτοκρατόρων τῆς Τραπεζούντας ἀπὸ τοῦ 1204—1426 ἐπιγραφισμένην «Περὶ τῶν τῆς Τραπεζούντας βασιλέων, τῶν Μεγάλων Κομνηνῶν, ὅπως καὶ πότε καὶ πόσον ἕκαστος ἐβασίλευσεν». Τὸ ἔργον τοῦτο, οὗ ἡ μὲν μορφή κατὰ Κρουσβαγερ εἶναι κακὴ, τὸ δὲ περιεχόμενον πενιχρὸν, κινεῖ πολὺ τὸ διάφορον ἀπὸ συμπληροῦν τὰς ἐλίγας ὑπαρχούσας εἰδήσεις περὶ τοῦ βασιλείου τῆς Τραπεζούντας, ἐξεδόθη δὲ ὑπὸ τοῦ L. Tafel ἐν Φραγκφούρτῃ τῷ 1892 καὶ ἀνετυπώθη μετὰ γερμανικῆς μετοφράσεως καὶ πολυτίμων σημειώσεων ὑπὸ Φάλμερσνερ τῷ 1844.

* **Παναρίτη.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Πελλήνης (Κορινθίας), ἔχον 680 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Μιδέας (Ναυπλίας), ἔχον 813 κατ. (1896).

Πανᾶς Φωτίος. Ἐγενν. ἐν Κερκύρᾳ τῇ 30ῃ Ἰανουαρίου 1832, νεώτατος δὲ μετὰ εἰς Παρίσις τῷ 1851 πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν αὐτοῦ καὶ ἐγκατέστη ἐπιστολὴς ἐνταῦθα. Διεκοινοῦν δὲ χειρουργίας τῶν νεοοκρεμίων κατέσχευ ἐπιστάνθῃ θέσιν καὶ ἐδίδασκεν εὐδελήρως διαφόρους κλάδους τῆς ἱατρικῆς. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1878 διωρίσθη τακτικὸς καθηγητὴς τῆς ὀφθαλμολογικῆς καὶ κλινικῆς ἐν τῇ ἱατρικῇ σχολῇ τῶν Παρισίων. Ἐδημοσίευσεν ἐν γαλλ. γλώσσῃ πλείους περιπουδασίας πραγματείας περὶ χειρουργικῆς καὶ ὀφθαλμολογίας, κυρίως ἐκ Παθολ. ανατ. τοῦ ὀφθαλμοῦ (1879) καὶ ἔτερον Νεοοκρεμίων τῶν ὀφθαλμῶν (1894), ἀπέθανε δὲ κατ' Ἰανουάριον τοῦ 1903.

Πανδανοειδῆ (Βοτ.). Οἰκογένεια Μυκοκτύληδων πολλὴν ἐμοιότητα ἔχουσα πρὸς τὴν τῶν Τυφειδῶν καὶ τὴν τῶν Ἀρτεϊδῶν καὶ περιλαμβάνουσα δύο γένη, τὸν Πάνθανον ὡς πρότυπον καὶ τὴν Φρευσινετρίαν.

Πάνδανος (Βοτ.). Πρότυπον γένος τῆς οἰκογενείας τῶν Πανδανοειδῶν τῶν ὑπὸ τοῦς τροπικοῦς χωρῶν. Τὸ εἶδος Π. ὃ χρησιμεύει εἶναι δένδρῳδες καὶ φυλλῶδες φυτὸν τῆς Μαδαγασκάρης, ἔχον καρπὸν λειψλοῖον ὅπως 2 μέτρων, ἀποσχιζόμενον μετὰ ταῦτα εἰς τρεῖς ἱσομήκεις κλάδους τριχοτομουμένους καὶ τοὺς κατὰ τὴν κορυφὴν οὕτως ὥστε ἀποτελεῖται κερατὴ ἐγκλωδῆς, ἐξ ἧς κρεμνται μακρὰ σαρκώδη φύλλα φέροντα ἀκάνθας κατὰ τὸ χεῖλος καὶ κατὰ τὰ νεύρα τῆς ῥάχιδος. Οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ αἱ βάσεις τῶν φύλλων τρώγονται ὡς λάχανα.

Πανέθυμος. Πρωτ. τοῦ δήμου τοῦ ἐμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Κιάμου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 202 κατ. Ὁ δήμος Π. ἔχει 2,879 κατ. (1900).

Πάνθηρες καλεῖνται ἐκ τῶν Αἰλουροειδῶν ὅσα φέρουσι κόρην στρογγύλην, τρίχωμα βραχὺ, στερεῦνται χαιτῆς καὶ ἰδία χαρακτηριστικὰ ἐκ τοῦ χρώματός τοῦ δέρματος, ὑπερ φέρει πανταχῶς κηλίδας στρογγύλας μελανίας, ἔχουσας ἄλλω ἀνοικτοτέρου χρώματος. Τῶν εἰδῶν τούτων τὰ μὲν εἶναι τῆς Ἀμερικῆς (Ἰαγουάρ, Πάρδαλις, Μάκρουρας, Κολοκολό), τὰ δὲ τοῦ Παλαιῦ κόσμου, ὡς ἡ Ἰοβίς τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας, ὁ Μέλας Π. τῆς Ἰάβας, ὅστις ἀποτελεῖ ποικιλίαν Π. τοῦ καινοῦ τοῦ ἀπαντωμένου καὶ ἄπασαν τὴν Ἀφρικὴν καὶ κατὰ τὴν Μεσημβρινὴν Ἀσίαν. Τὰ τελευταῖον τούτο εἶδος καλεῖται καὶ λεοπάρδαλις, εἶναι ὡς δόλιον καὶ αἰμοχαρές, θηρεύεται ὑπὸ τῶν Κάρων, οἵτινες ὑπερφανεύονται διὰ τὸν φόνον τοιούτων θηρίων καὶ πρὸς ἐπίδειξιν φέρουσι δίκην κοσμημάτων τοὺς ὀδόντας, τοὺς ὀνυχας καὶ τὰς οὐρὰς αὐτῶν. Τὸ δέρμα τῶν Π. εἰσάγεται εἰς Εὐρώπην καὶ χρησιμοποιεῖται εἰς ταπήτας κλ.

* **Πανῆρες.** Χωρίον τοῦ δήμου Κολωνίδων (Πυλίας), ἔχον 170 κατ. (1896).

Πάνιδος (τὸ πάλαι Πάνιον). Παράλιος κόμη τῆς Θράκης, κειμένη ἐπὶ τῆς Προποντίδος καὶ ἔχουσα 1,600 κατ. Ἐλληνικαί, ὑπαγομένους πολιτικῶς μὲν τῇ διοικήσει Ῥαιδεστού (Ἀδριανουπόλεως), ἐκκλησιαστικῶς δὲ τῇ μητροπόλει Γάνου καὶ Χωρᾶς καὶ συντηροῦντας ἀσκήτην σχολὴν καὶ νηπιαγωγεῖον. Τὸ Π. ἐπὶ Βυζαντινῶν ἦτο πόλις ὀχυρά, ὑπαγομένη κατὰ τὸν Ἱερουλίαν, ὅστις καλεῖ αὐτὴν Πανόνιον, τῇ ἐπαρχίᾳ Θράκης καὶ οὕτω ἔδρα ἐπισκόπου ἐξαρτωμένου ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἡρακλείας. Ἐπὶ Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου (717—741) ὁ ἡγεμὼν τῶν Βουλγάρων Κροῦμας ἐπολιόρκησεν ἀνεπιτυχῶς τὸ Π., ὃν καλῶς ὠχυρωμένον, Ἐπὶ δὲ Μιχαὴλ τοῦ Β' (820

—829) τὸ Π. καὶ ἡ Πέρινθος (Ἡράκλεια) συνετάχθησαν τῷ στασιώτῃ Θωμᾷ ἀντιστάμεναι κατὰ τοῦ αὐτοκράτορος καὶ μετὰ τὴν τῷ 824 γενομένην θανάτωσιν αὐτοῦ Ἀλλὰ τὸ μὲν Π. ἐκυριεύθη περὶ τοῦ τοίχους αὐτοῦ ὑπὸ σεισμοῦ, ἡ δ' Ἡράκλεια διὰ θαλάσσης. Τὸ Π. κατεστράφη ὑπὸ σεισμοῦ τῷ 1065, τῷ δὲ 1205 κατεσκάφη ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος τῶν Βουλγάρων Ἰωάννου (Σκυλοϊωάννου), οἱ δ' ἐν τῇ σφαγῇ ἐξασθενέτες κάτοικοι μετ' ὀλίγου εἰς τὴν παραδουναβίον Βουλγαρίαν. [Γρ.Σ.Γ.]

* **Πάνεσσα.** 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Μαλευρίου (Γουθείου), ἔχουσα 763 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Φερκαζόνορος (Τρικαλῶν), ἔχον 207 κατ. (1896).

* **Πάνορμος** (Palermo). 1) Ἐπαρχία τῆς Ἰταλίας, ἐν Σικελίᾳ, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 785,357. — 2) Πρωτ. αὐτῆς μετὰ 309,694 κατ. (ὡς δημοῦς).

Πανόρμου δῆμος τῆς ἐπαρχίας Τήνου. ἔχει 2,888 κατ. (1896), περιλαμβάνει δὲ τὸν Πύργον καὶ τὰ χωρία Καρδιανή, Πλατεῖα καὶ Ὑστέριανα.

Πανταζίδης Ἰωάννης. Καθηγητὴς τοῦ ἐθν. πανεπιστημίου, γενν. ἐν Κρουσῶ τῆς Μακεδονίας τῷ 1827. Τῷ 1843 ἦλθεν εἰς Ἀθήνας, ὅθεν μετὰ πέντα ἐτὶ σπουδὴν ἐν τῷ γυμνασίῳ καὶ τῷ πανεπιστημίῳ ἐπανήλθεν εἰς τὴν πατρίδα του, ὅπου ἐσχολάσθη ἐπὶ 4 ἔτη. Τῷ 1855 μετέβη εἰς Γερμανίαν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν του δαπάναις τῆς πόλεως Σερρών καὶ ὑπέστη τὰς διδακτορικὰς ἐξετάσεις ἐν Γοτίγγῃ, ἔνθα ἐδημοσίευσεν καὶ τὸ πρῶτον μέρος τῶν Ἑνερωρυνταίων διορθώσεων, οὗ τὸ δεύτερον ἐξέδωκεν ὕστερον ἐν Ἀθήναις. Ἐπανελθὼν ἐδίδαξεν ἐπὶ 4 ἔτη ἐν Μακεδονίᾳ, ἀπὸ δὲ τοῦ 1862 ὑπῆρξε καθηγητὴς ἐν τῷ Α' γυμνασίῳ τῶν Ἀθηνῶν μέχρι τοῦ 1875, ὅτε ἐχρημάτισεν ἐπὶ τινὰς μῆνας διευθυντὴς τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης καὶ εἰτα διορίσθη καθηγητὴς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ διετελέσεν δὲ καὶ καθηγητὴς τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας. Συνεργάσθη εἰς πολλὰ φιλολογικὰ καὶ κριτικὰ περιοδικὰ, ἐνθα ἐδημοσίευσεν παντοίας γραμματολογικὰς καὶ κριτικὰς πραγματείας, ὧν σπουδαιότερα ἡ περὶ ὀπκιναστάσεως τοῦ κειμένου Μιχαὴλ τοῦ Ψελλοῦ. Τῷ 1874 ἐξέδωκε Ὀμηρικὸν λεξικόν, ἐπὶ τῇ βῆσει τοῦ γερμανικοῦ τῶν Κρουσίου καὶ Σέιλερ, τῷ δὲ 1889 Γυμνασιακὴν παιδαγωγικὴν καὶ μετέφρασεν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Μπρασλὴ τὴν Ἱστορίαν τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου καὶ τὴν Ἱστορίαν τῶν Διαδόγων τοῦ Δοῦστου, τέλος ἐν τῇ Ζωγράφειᾳ βιβλιοθήκῃ ἐξέδωκε τὴν Ἀνάβασιν τοῦ Ἑνερωρυνταίου μετὰ κριτικῶν

παρατηρήσεων. Ἀπίθανε δὲ κατὰ Νόμβριον τοῦ 1900.

* **Παντάνασσα.** Χωρίον τοῦ δήμου νεμβασίας (Ἐπίδ. Διμητρῆς), ἔχον 282 τοίχους (1896).

Παντελεῖον (τουρκ. Παντίλ). Κ. παράλιος τῆς Βιθυνίας καὶ προάστειον Κων/πόλεως, καίμενον ἐπὶ τῆς Προπονίδος τοῦ ἀκρωτηρίου Ἀκρίτα (Τουζλα-μρούν) καὶ ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Χαϊδάρ-πατᾶ-Νικομηδείας. Ὑπαγόμενον διοικήσει Χρυσοπόλεως καὶ τῇ κοινότητι Κων/πόλεως ἔχει 2,000 κατ. Ἐκείνος ἐξαρτωμένους ἐκκλησιαστικῶς ἐκ μητροπόλεως Χαλκηδόνος, συντηροῦν ἀστικήν σχολήν, παρθεναγωγεῖον καὶ παιδαγωγεῖον καὶ περὶ τὴν γεωργίαν ἰδιωτικὰ σχολεμένους. Τὸ Π. ὑπῆρχε καὶ ἐπὶ Ἰωνινοῦ, ἐν αὐτῷ δὲ κατὰ τὸν ἱστορ. Προκρίσιον ὑπῆρχον τὰ κτήματα καὶ λαμπρὰ ἀνάκτορα τοῦ στρατηγοῦ Βελισίου. Ἐπὶ Ὑλλίου τοῦ Π. ἦτο κόμη Λαυτινίου, ἐκείνος καὶ παγύτατα ὁ τείχη, ἀρ' ὧν πιθανῶς καὶ ἐπωνομασθῆναι.

Παντελεήμων ἄγιος. Ἐγεν. ἐν Νικομηδείᾳ τῆς Βιθυνίας ἐκ πατρὸς Εὐστοργίου ἐπιφανοῦς εἰδωλοκράτου καὶ τῆς Εὐδοκίας χριστιανῆς, ὅρ' ἦς καὶ τρέφετο χριστιανικῶς. Στερηθεὶς δ' ὅμως τῆς ἀφρον ἐτι ἀγων ἡλικίαν καὶ προζόμενος ὑπὸ τοῦ πατρὸς να καταλάβῃ τάχα ἀξιώματα ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ αὐτοκράτορος Μαξιμιανοῦ, ἐπαίδευσεν πρῶτον ἐλληνικὴν παιδείαν, εἰτα δὲ παρεδόθη ἐξέχοντι ἱατρῷ Εὐφροσύνῳ πρὸς σπουδὴν ἱατρικῆς, εἰς ἣν μεγάλως ἐπέδωκεν. Ὅμως γνωρίσθεις κατὰ τύχην μετὰ ἱερέως Ἑρμοκλίου καὶ ὑπὸ τούτου καταβῆς καὶ βαπτισθεὶς ἐγένετο χριστιανός. σκῶν δ' ἔκτετε τὴν ἱατρικὴν σχολὴν καὶ πᾶσαν νόσον ἰώμενος τῇ θεῇ χάριτι μᾶλλον ἢ τῇ ἱατρικῇ τέχνῃ ἡξιώθη τοῦτο τοῦ ὀνόματος Π., Παντολεῶν πρὸν καλούμενος. Ἀνοίξας δὲ ποτε τινὰς τοὺς ὀφθαλμοὺς παρόντος καὶ πατρὸς εἰλκυσε ἀμφοτέρους εἰς τὸν σιανισμὸν. Τοῦτο δ' ὅμως διήγειρε τὸν σὸς τῶν ἑσπετέων, αἵτινες κατήγγειλόν τῷ Μαξιμιανῷ τὸν τε Π. καὶ τὸν ὑπὸ τοῦ θεραπευθέντα τυφλόν, ὅστις ὀφθαλμὸν ἔσχε παρρησίᾳ τὸν τε ἱατρὸν καὶ τὸν ὑπὸ τῆς θεραπείας αὐτὸς μὲν ἀναπαύμενος, ὁ δὲ Π. συλλληροῦς καὶ ὑπομείνας βασάνους ἀπετηνέθη τελειῶν τὴν κεφαλὴν τῷ 305. Ἡ μνήμη κατὰ τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν εορτάζεται τῇ 27 ἰουλίου, ὁ δὲ βίος συγγραφεὶς Συμεὼν τοῦ Μεταφράστου ἐξεδόθη Ἐλλ. Πατρ. Migne tom. 115. Εἰς τὴν

γιναι μεγαλομάρτυρα Π. ὁ βυζαντινὸς ποιη-
τὴς Ἰωάννης ὁ Κυριώτης ἢ γεωμέτρης ἐ-
ποίησεν ἐγκώμιον διὰ στίχων ἱαμβικῶν ἀ-
σχεγόμενος τὸ μάρτυριον αὐτοῦ (Migne,
'Εκκλ. Πατρ. τ. 106). [Γρ.Σ.Ι.]

Παντελεήμων. Χωρίον τοῦ δήμου
Κερκινῆς (Καλαβρύτων), ἔχον 102 κ. (1890).

Πάντερμα. Πόλις πορόλιος τῆς Μι-
κρῆς Ἀσίας ἐπὶ τῆς Προποντίδος κειμένη
πρὸς Δ τῆς Κυζικηνῆς χερσονήσου.

Παντογράφος καλεῖται ὄργανον
χρησιμεῖον εἰς τὴν ἀντιγραφήν τῶν σχε-
δίων εἴτε ὑπὸ τὰς αὐτὰς διαστάσεις, εἴτε
καὶ ὑπὸ διαφόρους τοιαύτας ἐπὶ τὸ μείζον ἢ
ἐπὶ τὸ ἔλασσον, διατηρουμένης ὅμως πάν-
τα τῆς ἀπλότητος ὁμοιότητος. Συνίσταται
ἐκ παραλληλογράμμου οὗ αἱ γωνίαι με-
ταβάλλονται κατὰ βούλησιν καὶ ἡ λειτουργί-
α αὐτοῦ στήριζεται ἐπὶ τῶν ἰσοτήτων
τῶν ἐπὶ τῶν τριγώνων. Τοῦ ἐργαλείου τού-
του χρῆσιν πειθεύονται οἱ σχεδιασταὶ καὶ οἱ
φύκται.

Παντόποδα (Ζωολ.). Τάξις Ἀρ-
θροπόδων περιλαμβάνουσα 25 γένη καὶ 100
εἴδη πάντα θαλάσσια, ὧν τὸ σῶμα ἀποτε-
λεῖται ἐκ τοῦ ρύγχους, ἐκ τοῦ πολυχρίκου
κεφαλῶρακος μετὰ 4—7 ζευγῶν ποδῶν
καὶ ἐκ τῆς ἑλίου ὑποτυπιδος κοιλίας. Τὰ
τελευταία ζεύγη τῶν ποδῶν χρησιμεύοντα
εἰς τὴν κίνησιν τοσαύτην ἀναπτύξιν προσ-
λαμβάνουσι πολλάκις ὥστε τελείως σκια-
ζοῦσι τὸ λοιπὸν σῶμα καὶ οὕτω φαίνον-
ται τὰ ζῷα ταῦτα ἀποτελούμενα καθολο-
κλήριον ἐκ ποδῶν, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα.
Κόρια γένη εἶναι ὁ Νυμφῶν καὶ τὸ Πυ-
κνόγονον.

Πάντοβζ (Panesova). Πόλις ἐν τῷ
ὄρει κομιτάτῳ Τόρονταλ, ἔχουσα τῷ
1900 κατ. 19,044.

Πανυπέρι. Χωρίον τοῦ δήμου Κο-
ρώνης (Τριφυλίας), ἔχον 228 κατ. (1896).

Παξῶν ἐπαρχία τοῦ νομοῦ Κερκυ-
ρας. ἔχει 3,814 κατ. (1896).

Παπαγεωργίου Πέτρος Ν. Ἐ-
γεννήθη ἐν Θεσσαλονίκῃ τῷ 1859. ἐσπού-
δασε τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ἐν Θεσσαλο-
νίκῃ μέχρι τοῦ 1875, εἶτα δὲ φιλοσο-
φίαν ἐπὶ τριετίαν μὲν ἐν Ἀθῆναις, πενταε-
τίαν δὲ ἐν Γερμανίᾳ (1878—1883). δι-
ατρίψας ἡμῖς ἔτος καὶ ἐν Ἰταλίᾳ χάριν
παιδαγωγικῶν μελετῶν. Διετέλεσε καθη-
γητὴς τῶν ἐλληνικῶν ἐν τοῖς Ζαριφαῖς
τῆς Φιλιππουπόλεως καὶ γυμνασιάρχης ἐν
Βιτωλίοις, Σέρραις καὶ Μυτιλήνῃ. Εἰργά-
σθη κυρίως ἐν τῇ κριτικῇ, δημοσιεύσας
κριτικὰς παρατηρήσεις εἰς τοὺς τραγικοὺς
(1880), τὰ σχόλια τοῦ Σοφοκλέους (1881
καὶ 1883), τὸν Σοφοκλῆ (1883), τὸν Μιχαήλ.

Ἀκομινᾶτον (1883), τὰ σχόλια τοῦ Αἰσχύ-
λου (1888), τὴν Ἀθηναίων πολιτείαν Ἀ-
ριστοτέλους (1892), τὴν ποιητικὴν τοῦ αὐ-
τοῦ (1898), τὸν Φώτιον (1899 καὶ 1901),
κλ., ἐξεπόνθησε δὲ νέαν ἐκδοσὴν τῶν σχο-
λίων τοῦ Σοφοκλέους (Διψ. 1888), μονο-
γραφίαν περὶ Σαρρῶν (αὐτ. 1894) κλ., εἰς
αὐτὴν δ' ὀφείλεται ἡ ἀνακάλυψις ὅτι Κλυ-
ταιμήστρα, οὐχὶ Κλυταιμνήστρα, εἶναι ἑρ-
θὲς τύπος τοῦ ἐνέματός. Πολλὰ τῶν κρι-
τικῶν αὐτοῦ μελετῶν δημοσιεύθησαν ἐν
περιοδικοῖς, ὡς ἐν τῇ Ἀθηνᾷ κλ. Ἐτοιμάζει
δὲ νῦν κριτικὴν ἐκδοσὴν τοῦ Σοφοκλέους.

Παπαγεωργίου Σπυρίδων. Ἐ-
γεννήθη τῷ 1850 ἐκ γονέων Ἑπειρωτῶν
ἐν Κερκύρᾳ, ἐνθα καὶ ἔλαβε τὴν ἐγκύκλιον
παίδευσιν, μεθ' ἧς ἐσπούδασε θεολογίαν τὸ
μὲν πρῶτον ἐν Ἀθῆναις, εἶτα δὲ ὡς ὑπό-
τροφος τῆς Κυβερνήσεως ἐν Εὐρώπῃ. Ἀ-
κολούθως διαώρισθη καθηγητὴς ἐν Κερκύρᾳ
καὶ εἶτα ἐν Ἀθῆναις. Τρίς ἀπεστάλη ἀν-
τιπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰ διε-
κρινή συνέδρια τῶν ἀσιατολόγων, τῷ 1881
ἐν Βερολίνῳ, ἐνθα ὑπέβαλε μελέτην περὶ
ἐβραϊκῶν τινῶν ὕμνων, τῷ 1883 ἐν
Λουμβόρνῳ καὶ τῷ 1886 ἐν Βιέννῃ. Συν-
έγραψε δὲ τὰ ἑξῆς: Περί Φοριζαίων καὶ
Σαδδουκαίων (Κέρκυρα, 1898), Über d.
Aristeus-Brief (Μοναχ. 1881), Βίος ἀγ.
Σπυρίδωνος, ἐξ ἀνεκδότων χειρογράφων τῶν
ἐν Βιέννῃ καὶ Ἑνερίᾳ βιβλιοθηκῶν (Ἀθ.
1900), Αἱ λειτουργίαι τῶν ἐν Ἀνατολῇ
ἐκκλησιῶν (Ἀθ. 1881), Ἑλληνοεβραϊκαὶ
ἐλεγείαι (Ἀθ. 1900), Στάζουσι χριστιαν-
οπαίδας οἱ Ἑβραῖοι (Ἀλεξάνδρεια, 1901).
Μετέφρασε δὲ: Γλῶσσαι καὶ ὁρησκαῖαι τῶν
Ἰνδιῶν τοῦ C. Custer (Κέρκυρα, 1884), Ὁ
Ὀμηρος καὶ ἡ ἀλήθεια Ἰωάνη τοῦ Hercher
(αὐτ. 1888), Κέρκυρα τοῦ Gregorovius
(αὐτ. 1885), Πρὸς τοῦτοις ἔγραψε διαφο-
ρους δικταίβας ἐκδοθείσας ἐν περιοδικοῖς
(Σωτήρι, Ἑκκλητ. Ἀληθεία καὶ Πανασσῶ)
καὶ τὰ περὶ Ἰουδαίων καὶ Ἰουδαϊκῆς φι-
λοσοφίας ἀρθρα τοῦ ἡμετέρου Λεξικοῦ.

* **Παπαδάκης** Ἰωάννης, ἐκ Κρή-
της, μαθηματικὸς. Τὴν 3 Μαΐου 1850 ἐτα-
ρίσθη ἑκτακτὸς καθηγητὴς τῆς μαθημα-
τικῆς ἐπιστήμης καὶ ἰδίως τῆς αστρονο-
μίας. Τὴν 5 Σεπτεμβρίου 1852 ὠνομάσθη
ἐπίτιμος καὶ τὴν 17 Αὐγούστου 1854 διω-
ρίσθη τακτικῶς. Ἀπεβίωσε δ' ἐν Ἀθῆναις τῇ
31 Δεκεμβρίου 1876.

* **Παπαδάτες.** Χωρίον τοῦ δήμου Με-
χρυσίας (Μεσσηνίου), ἔχον 817 κ. (1896).

* **Παπαδάτες.** Χωρίον τῆς Ἑπείρου,
ἐν τῇ ὑπεριουκῇ Νέου Λεύρου τοῦ νομοῦ
Ἰωαννίνων, ἔχον περὶ τοὺς 700 κατ. Ἑλ-
ληνας, διατηροῦντας ἀστικὴν σχολὴν μετὰ
120 μαθητῶν.

*** Παπαδάτου.** Χωρίον τοῦ δήμου Ῥαχίνου (Βονίτης καὶ Σηρομέρου), ἔχον 758 κατ. (1896).

Παπαδιαμαντῆς Ἀλέξανδρος· Ἐγεννήθη ἐν Σκιάθῳ, υἱὸς ἱερέως. Μετὰ τὴν γυμνασιακὴν παιδεύσιν ἐν Χαλκίδι καὶ ἐν Πειραιεὶ ἀνεγρόθη εἰς τὴν φιλοσοφικὴν σχολὴν τοῦ πανεπιστημίου. Νεώτατος ἐπέδωκε εἰς τὴν διηγηματογραφίαν, συνέγραψε δὲ ἐν τῇ δημοτικῇ πλείστα διηγήματα καὶ τινα μυθιστορήματα. Οὐδὲν βιβλίον ἐξέδωκε, πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτοῦ εὐρίσκονται κατεσπαρμένα ἐν ἐφημερίσι καὶ περιοδικῇς. Ἰκανὸς ἀριθμὸς τούτων ἀναφέρεται εἰς τὰς τρεῖς μεγάλας ἠρσκειυτικὰς ἐορτάς, τὰ Χριστούγεννα, τὰ Θεοφάνεια καὶ τὸ Πάσχα. Παραθέτομεν τὰ ἐνόνματά τινων ἔργων αὐτοῦ· «Ὁ Ἀμερικᾶνος», «Οἱ Χαλκισοχώρηδες», «Τῆς Κοκκῶνας τὸ σπίτι», «Τὰ συχαρίκια», «Ὁ ἄδικος κτηνὸς τοῦ Ἀγᾶ», «Τὰ Χριστούγεννα τοῦ τεμπέλη», «Ὁ σηματοδανός», «Ἡ σταχυομαζώχτρα», «Ἐξοχικὴ Λαμπρὴ», «Στὸ Χριστὸ στὸ Κάστρο», «Ὁλόγυρα στὴ λίμνη», «Ὁ Καλόγερος», «Οἱ ἀλαφροίσμιωτοι», «Ἐσως-ἦσως», «Ὁ νεῖρο στὸ κύμα», «Ἡ φαρμακλύτρια», «Οἱ ναυαγοσώτριαι», «Τὸ νηεὶ τῆς Οὐρανίσσας», «Στρίγγα μάννα», «Ἡ φρονισσα» κλπ.

Παπαδιαμαντόπουλος Ἀνδρέας· Ἐγενν. ἐν Ἀθήναις τῷ 1856, ἐσπούδασε δὲ νομικὰ ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ μέχρι τοῦ 1877, ὅτε ἀνηγορεύθη διδάκτωρ, καὶ εἶτα ἐν Εὐρώπῃ. Διωρίσθη δικηγόρος τῷ 1877, ἐγένετο ἀνηγητὴς τοῦ πον. δικαίου (1881—1885), πρέεδρος δικαστῆς ἐν Σμύρνῃ (1885—87), πρέεδρος δικαστῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ (1887—92), εἶτα δικηγόρος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ μέχρι τοῦ 1895, γενικὸς πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν Θεσσαλονικίᾳ μέχρι τοῦ 1898 καὶ τέλος προσελήφθη ὡς ἰδιαιτέρος γραμματεὺς τοῦ πρίγκιπος Γεωργίου ἐν Κρήτῃ. Συνέγραψε τὰ ἑξῆς· Δύο ἐντυπώσεις (πραγματεία ἠρσκειυτικοφιλοσοφική, ἐν Ἀθήναις 1876), Περὶ ὑποτροπῆς (1881), Περὶ σωφρονισμοῦ συστήματος (1881), Περὶ τῶν ὁρίων τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος (1883), Περὶ θανατικῆς ποινῆς (1884), Περὶ ὑπνωτισμοῦ καὶ δικαιοσύνης (Ἀλεξάνδ. 1891).

Παπαδιαμαντόπουλος Ἰωάννης· Βλ. Μωρέας ἐν Συμπληρώματι.

*** Παπαδιάνικα.** Κώμη τοῦ δήμου Ἀσώπου (Ἐπίδ. Λιμηράς), ἔχουσα 1,000 κατ. (1896).

Παπαδόπετρος (Παπαδοπετράκης) Γρηγόριος· Ἐγενν. ἐν Σφακίᾳ τῷ 1828, μοναχὸς δὲ ἦδη ὢν τῆς ἐν Ἀκρωτηρίῳ μονῆς ἡ Ἀγ. Τριάδος τῶν Ζαγγαρόλων, ἥς

διετέλεσεν ἀκολούθως ἡγούμενος, ἐπεράτωσε τὰς ἐν τῇ Ῥιζαρείῳ σχολῇ σπουδὰς του. Μετέβη εἰς τὴν Κρητικὴν ἐπανάστασιν, τῷ δὲ 1878 διετέλεσε πρέεδρος τῆς ἐπανάστατικῆς τῶν Κρητῶν συνελεύσεως, ἥς ἐστάλη ἀντιπρόσωπος εἰς Εὐρώπην ὅτε προέκειτο νὰ ἐκλεγῇ ἡγεμὼν τῆς νήσου ὁ Δ. Ὑψηλάντης, καὶ κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ὁργανικοῦ λόγου τῆς Κρήτης ὑπὸ τὸ ὄνομα ἡ Σύμβουσις τῆς Χαλκιδικῆς ἐξελέγη εἰς τὸν 11 ἀντιπροσώπων τῆς Κρήτης. Τῷ 1880 ἐχειροτονήθη ἀρχιερεὺς τῆς ἐπισκοπῆς Ἱεροσητείας καὶ ἀπέθανεν ἐν Παρισίῳ, ἐνθα εἶχε μεταβῇ χάριν τῆς υγείας του, τῇ 7 Ὀκτωβρ. 1889. Συνέγραψε «Ἱστορίαν τῶν Σφακίων» (ἐν Χανίοις 1888), «Ἱστορίαν τῆς μονῆς Ἀγ. Τριάδος Ζαγγαρόλων» καὶ τινα ἄλλα μὴ ἐκδοθέντα ἐτι.

Παπαδόπουλος Γρηγόριος· Λιγίος Ἑλλήν, γενν. ἐν Θεσσαλονικίᾳ τῷ 1819. Διετῆς ὢν μετὰ τὴν σφαγὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Θεσσαλονικίᾳ διαπεραιώθη μετὰ τῆς μητρὸς εἰς Αἴγυπτον παρὰ τινα θεῖον αὐτοῦ, ὅπου ἐξεπαιδεύθη τὰ πρῶτα γράμματα ἐν τῇ σχολῇ τῶν Λαζαριστῶν, εἶτα δὲ μεταβὰς εἰς Σῶρον τῷ 1829 κατετάχθη εἰς τὸ ἐκεῖ γυμνάσιον. Δεκαεξαετῆς ἐστάλη ὑπὸ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ εἰς Γαλλίαν πρὸς ἐκμάθησιν τῆς ἱατρικῆς, πρὸς ἣν ὁμῶς ἐλαχίστην αἰσθανόμενος κλίσιν προκλίμησε νὰ γίνῃ διερθευτὴς ἐν τῷ ἐκδοτικῷ καταστήματι τοῦ Φερμίνου Διδότου, ὅτε στερηθεὶς τῆς ἐπιχορηγήσεως τοῦ θεοῦ του, καὶ οὕτω νὰ σπουδάζῃ ἐν Παρισίῳ φιλολογίαν. Ἐκεῖ μένων προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας Ἀλεξάνδρου Γλίκα ὡς ἰδιαιτέρος γραμματεὺς καὶ διωρίσθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ καθηγητῆς ἐν τῷ λυκείῳ τοῦ Ἀγ. Σάββα ἐν Βουκουρεστίῳ τῷ 1840. Συγχρόνως τότε ὑπῆρξε διδάσκαλος τῆς ἀνεψίας τοῦ ἡγεμόνος τούτου τῆς περιωνύμου Δώρας· Ἱστορία, ἥτις ἔγραψεν ὕστερον ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις καὶ ὁδηγίας τοῦ διδασκάλου καὶ πρῶτα περὶ Ἀνατολῆς συγγράμματα της. Μετὰ τὴν πώσιν τοῦ Ἀλεξάνδρου Γλίκα ὁ Π. ἡκολούθησε τοῦτον εἰς Γερμανίαν, ὅπου διέτριψε ἐπὶ τινα ἔτη καὶ ἐσχετάσθη πρὸς τοὺς ἀρίστους ἐκεῖ παιδαγωγοὺς. Εἶτα προσελήφθη ὑπὸ τοῦ Ἀλ. Μαυρικουδάτου πρωθυπουργοῦντος εἰς Ἑλλάδα, ὅπου ἀνέθηκεν αὐτῷ διπλωματικὴν τινα ἀποστολήν. Τῷ 1844 διωρίσθη ὁ Π. καθηγητὴς τῆς ἱστορίας ἐν τῷ γυμνασίῳ Ἀθηνῶν καὶ τῆς καλλιτεχνικῆς μυθολογίας καὶ ἱστορίας τῶν κλασσικῶν τεχνῶν ἐν τῷ πολυτεχνεῖῳ. Ὑστερον συνέλαβε τὴν ἰδέαν ἰδρύσεως μεγάλου Ἑλλ. ἐκπαιδευτηρίου ἐν Ἀθήναις ὅπερ διηθούνην εὐδοκίμως ἐπὶ πολλὰ ἔτη μέχρι τοῦ 1860 (καὶ ὕστερον μέχρι τοῦ

(1865), ὅτε διορίσθη διευθυντὴς τοῦ διδασκαλείου. Τῷ 1862 ἐγένετο σύμβουλος παρὰ τῷ ὑπουργεῖῳ τῆς παιδείας καὶ διατέλεσεν ἐκ τῶν ἱδρυτῶν τοῦ Συλλόγου πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλλ. γραμμάτων ὡς καὶ τοῦ Μουσικοῦ καὶ δραματικοῦ. Τῷ 1870 διορίσθη τμηματάρχης ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἔπραξεν ὡς τοιοῦτος πολλὰ ὑπὲρ τοῦ ἐν Μακεδονίᾳ ἑλληνισμοῦ. Σταλείς δὲ ἐκεῖ, ὅπως διοργανώσῃ τὰ ἐν Θράκῃ καὶ Μακεδονίᾳ ἑλλ. προξενεῖα, περιήγαγε τὴν Μακεδονίαν ἀμυνόμενος ὑπὲρ τῆς ἑλλ. ἰδέας κατὰ τοῦ βουλγαρικοῦ πρίσματος, ὅτε ἀσθενήσας ἐκ τῶν ταλαιπωριῶν τῆς ἡδικορίας ἀπέθανεν ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 21 Δεκεμβρίου τοῦ 1873. Ἐγραψε δὲ ἀπειρα, τὰ πλεῖστα φυλλάδια καὶ μονογραφίας, ἐξ ὧν σημεῖοῦμεν τὴν Περὶ τῆς καταγωγῆς τῶν ἐν Μάνῃ Στεφανοπούλων καὶ τὰ κατὰ τὴν αἰδέμιμον πατριάρχην Γρηγόριον τὸν Ε' (μετὰ τοῦ Γ. Ἀγγελόπουλου, 1865).

Παπαδόπουλος Χρήστος. Καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ, γενν. ἐν Ἀδριανουπόλει τῷ 1835. Αἰδῶν τὴν προκαταρκτικὴν παιδεύειν ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ μετέβη πρὸς σπουδὴν τῆς φιλοσοφίας εἰς Γερμανίαν, ὅθεν ἐπανελθὼν τῷ 1858 ἐδίδαξεν ἐπὶ τετραετίαν ἐν τῷ ἐν Ἀδριανουπόλει ἡμιγυμνασίῳ, μεθ' ὃ προσεκλήθη καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ θεολογικὴν σχολήν. ἐν τῇ ἐδίδαξεν ἐπὶ δεκαετίαν· ἐνταῦθα δὲ διεύθυνεν ἐπὶ τετραετίαν καὶ τὴν ἐμπορικὴν σχολήν. Τῷ 1877 ἔλθων εἰς Ἀθήνας ἐγένετο καθηγητὴς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ (1878) καὶ διεύθυνε τὰ ἐπὶ νέων βάσεων συσταθέν διδασκαλεῖον Ἀθηνῶν, τῷ δὲ 1881 διορίσθη καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, ἐν ᾧ ἀπὸ τινων ἐτῶν διεύθυνει καὶ τὸ παιδαγωγικὸν προπαιδευτήριον. Συνέγραψε πραγματεῖαν Περὶ ἀσμουώσεως (1898), Στοιχεῖα λογικῆς (6' ἐκδ.), Φιλοσοφικὴν ἠθικὴν, πολλὰς παιδαγωγικὰς διατριβὰς ἐν τῷ «Παιδαγωγικῷ σχολεῖῳ» καὶ σχεδὸν πάντα τὰ φιλοσοφικὰ ἄρθρα τοῦ ἡμετέρου Λεξικοῦ. Μετέφρασε δὲ καὶ τὴν Παιδαγωγικὴν καὶ διδασκτικὴν τοῦ Ι. Α. Δινδνέρου.

Παπαδόπουλος Χρυσόστομος, ἀρχιμανδρίτης Ἐγγεν. ἐν Μαζύτῳ τῇ 1^ῃ Ιουλίου 1868. Μετὰ τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ἐνεγράφη ἐν τῇ θεολογικῇ σχολῇ τοῦ ἐθν. πανεπιστημίου (1889), ἐν ᾗ μόνον ἐπὶ μ' ἂν διατίαν ἐφοίτησε, μεθ' ὃ ἀπεστάλη ὡς ὑπότροφος τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης εἰς Ῥωσίαν, ὅπου συνεισέφερε τὰς θεολογικὰς σπουδὰς ἐν ταῖς ἀκαδημαῖς Κίεβου καὶ Πετροπόλεως. Τῷ 1895 προσελήφθη ὡς

καθηγητὴς ἐν τῇ ἐν Ἱεροσολύμοις θεολογικῇ σχολῇ τοῦ Σταυροῦ, τῇ δὲ 2ῃ Φεβρουαρίου 1900 διορισθεὶς διευθυντὴς αὐτῆς διατελεῖ ἐτι καὶ νῦν τοιοῦτος προχειρισθεὶς ἐπὶ τούτῳ καὶ εἰς ἀρχιμανδρίτην. Πλὴν ἄλλων ἐξέδωκε τὰς ἐξῆς πραγματείας: Περὶ τῆς Μαζύτου (Ἀθήναι 1890), Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸν Κούρτιον (1894), Περὶ τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων (1896), Ἀναγόμεναι καὶ στέφεις τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων (1896), Αἱ πρῶται σχολαὶ τοῦ Βυζαντίου (1897). Ὁ ἄγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ὡς ῥήτωρ καὶ διδάσκαλος (1898), Θεόδωρος ἀρχιεπίσκοπος Καντερδουσίας (1900), Ὁ ἐθνικτὸς ἐν Παλαιστίνῃ κατὰ τὸν δ' μ. Χ. αἰῶνα (1902).

Παπαδόπουλος Κεραμεύς Α.

Θανάσιος. Παλαιογράφος καὶ μεσαιωνοδότης Ἑλλ. γενν. ἐν Δρακίῳ τῆς Θεσσαλίας τῇ 26 Ἀπριλίου 1856. Τὰ πρῶτα γράμματα ἐδιδάχθη ἐν Ἀδραμυττίῳ καὶ Κυδωνίαις, τὰ δὲ κατόπιν ἐν Σμύρνῃ, ὅπου διετέλεσεν ἐν ἐφημέριᾳ ἐπὶ ἡλικίᾳ διδασκαλὸς τῆς γραμματικῆς ἐν τῇ σχολῇ τῆς Ἀγῶς Συναικίας, κατὰ δὲ τὰ ἔτη 1873—1879 πρῶτος ἐπιμελητὴς τοῦ μουσείου καὶ τῆς βιβλιοθήκης τῆς Βυζαντινῆς σχολῆς. Τῷ 1881 ἐγκατέστη ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀρ' οὗ προηγουμένως περιηγήθη χάριν παλαιογραφικῶν καὶ ιστοριοβιβλικῶν ἐρευνῶν διαφόρους γῶρας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ νήσους τοῦ Αἰγαίου. Ἐν Κων/πόλει μέχρι τοῦ 1887 ἔλαβε λίαν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ ἐκεῖ ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ συλλόγου, χρηματίζας ἐπανειλημμένως μέλος τοῦ συμβουλίου καὶ τῶν διαφόρων αὐτοῦ ἐπιτροπῶν, ἰδίως τῆς ἀρχαιολογικῆς, φιλολογικῆς καὶ συντακτικῆς. Ἐπὶ τέσσαρα ἔτη (1883—87) περιηγήθη ἐν Μακεδονίᾳ, Λέσβῳ, Θράκῃ, Πόντῳ κλπ. πρὸς σύνταξιν καταλόγων τῶν ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις ἀναποκειμένων ἑλλ. χειρογράφων. Οὕτω συνήθροισεν ὕλικὴν μέγα διὰ τέσσαρας τοῦλάχιστον τόμους, ὧν ὁ Α' ἐξεδόθη ὑπὲρ τὴν ἐπιτροπὴν «Μαυροκορδάτειος βιβλιοθήκης» (ἐν Κων/πόλει 1884—88). Τότε ἀνεκάλυψε καὶ τὰς ἀγνώστους ἐπιστολάς Ἰουλιανοῦ τοῦ Ἀπεστάτου (Rhein. Museum 1886). Τῷ 1887 προσελήθη ὡς ἀρχιγραμματεὺς τοῦ πατριάρχου Ἱεροσολύμων Νικοδήμου Α' καὶ ἔλαβε τότε τὴν ἐντολήν νὰ ταξινομήσῃ, καταλογιστοῖ καὶ φιλολογικῶς ἐκμεταλλεῖται τὰς βιβλιοθήκας τοῦ Ἱεροσολυμιτικοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου. Ἐκεῖ ἔκαμε σοβαρὰς ἀνακαλύψεις διὰ πᾶσαν περίοδον τῆς ἑλληνικῆς λογοτεχνίας, ὡς π. χ. τὴν ἀνοικτύσιν μεγάλου μέρους ἐκ τοῦ 3ου ἀπολεσθέντος βιβλίου τῆς Ἀπολλοδώρου

βιβλιοθήκης (Apoll. Bibl. fragm. sabbait., ἐν Βόννῃ 1891), τετραγίου λεξικοῦ παλαιῦ με πλουσίους ἀγνωστὰ μέρη τῆς Ἀσσυριακῆς κωμωδίας (Lexicon sabbaiticum, ἐν Πετροῦπ. 1892), τετραγίου ἀγνωστοῦ ιστορίας Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου (ἐν Πετροῦπ. 1892). Αἱ ἀναγραφαὶ τῶν χειρογράφων τῶν ἐν ταῖς διαφόροις βιβλιοθήκαις τοῦ Ἱεροσολυμιτικοῦ πατριαρχείου ἐξεδόθησαν εἰς 4 τόμους ὑπὸ τὸν τίτλον Ἱεροσολυμιτικῆ βιβλιοθήκη (ἐν Πετροῦπ. 1891—99), ἐν τῇ σειρᾷ δὲ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις εὐρεθέντων καὶ ὑπὸ τοῦ Π. Κ. ἀντιγραφέντων κειμένων ἐξεδόθη ὅλως ἐκλογὴ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἀνάλεκτα Ἱεροσολυμιτικῆς σταχυολογίας» εἰς 5 τόμους (ἐν Πετροῦπ. 1891—98). Τῷ 1889 μετέβη εἰς Πετροῦπλιν, ἐνθα ἀπὸ τοῦ 1892 μέχρι τοῦ νῦν διατελεῖ καθηγητὴς εἰδικῆς τῆς μέσης καὶ νέας ἑλλην. γλώσσης καὶ λογοτεχνίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, ἐπ' ἐσχάτων δὲ καὶ τμηματάρχης ἐν τῇ Αὐτοκρ. βιβλιοθήκῃ. Τῷ 1887 ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τοῦ πανεπιστημίου Μόσχας, τῷ 1889 μέλος τῆς ἐν Κοζάν θεολογικῆς ἀκαδημίας, τῷ 1900 ἐπίτιμος κληρονομικὸς πολίτης Ῥωσσίας, τέλος τῷ 1901 «Μέγας ὑπομνηματογράφος τοῦ Ἀγίου τόπου καὶ Ἀποστολικῷ πατριαρχικῷ οἰκουμενικῷ θρόνῳ».

Τὰ κυριώτερα δημοσιεύματα τοῦ Π. Κ. πλὴν τῶν ἀναγραφέντων εἶναι τὰ ἑξῆς: Τα ἀρχαία σμυρναϊκά σταθμά τοῦ μουσείου τῆς Εὐαγγ. σχολῆς (1875), Κατάλογος χειρογράφων τῆς βιβλιοθήκης τῆς Εὐαγγ. σχολῆς (1877), Ἐκθεσις περὶ τῶν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Παλαιᾶς Φωκαίας ἑλλ. χειρογράφων (1876), Beiträge zur inschriftlichen Topographie von Kleinasien (Berlin 1876), Περὶ τῶν βυζαντινῶν σταθμῶν τοῦ μουσείου τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἐν Ἀθῆναις ἐταιρίας (1878), Φωκαϊκά (1879), Catalogue descriptif des poëmes antiques du musée de l'École Evangelique à Smyrne 1880), Προσθήκαι εἰς τὰ σωζόμενα τῶν ἀρχαίων μετρολόγων ἐξ ἁρμενικῶν κειμένων (1887), Ἐπιγραφαὶ τῆς νήσου Λέσβου (1884), Παλαιογραφικὸν δελτίον (1885), Συμβολαὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας (1886), Ἀρχαιοτήτες καὶ ἐπιγραφαὶ Θράκης καὶ Μακεδονίας (1886), Ἐκθεσις παλαιογρ. καὶ φιλολογ. ἔρευνῶν ἐν Θράκῃ καὶ Μακεδονίᾳ (1886), Ἀνέκδοτα ἑλληνικά (1884), Κατάλογος τῶν ἐν τῷ ἑλληνικῷ Φιλολογικῷ συλλόγῳ χειρογράφων (1892), Ἀιώνιμος περιγραφή τῶν Ἀγίων τόπων ἐκ τοῦ ἰδ' αἰῶνος (1890), Περδίκχου ἱερατικῆς περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις Κυριακῶν θαυμάτων, ἰδ' αἰῶνος (1890), Μερικὴ διήγησις ἐκ τῶν Ἀγίων τόπων, ἔτους 1253—1254 (1895), Φωτίου πατριάρχου πενημῆτια ἑλληνιστὶ καὶ ἁρμενιστὶ (1892), Σχε-

διάγραμμα περὶ τῶν λειτουργικῶν μνημάτων (1894), Documents grecs pour servir l'histoire de la 4ème croisade (Paris 1894), Photii Patriarchae epistolae, (1896), Fides historiae imperii Trapezuntini (1896), Συγγράμματα Φίλωνος Ἰουδαίου τραπεζούντου (1897), Κατάλογος τῶν ἑλληνικῶν κειμένων τῆς ἐν Μηλείαις βιβλιοθήκης (1900), Saint Photius et l'antiquité de son époque (1899), Monumenta graeca et latina historiam Photii patriarchae pertinet (1899, 1901), Ὁ Ἀναστάσιος Ὑμνος, οἱ Ῥῶς καὶ ὁ πατριάρχης Φωτεινός, ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Μοσχολῆς (1900), Πλουσίους διατριβαί, φιλολογικαί, ιστορικαί, παλαιογραφικαί ἐν τοῖς περιόδοις καὶ ἐφημερίσιν Ὀμηρος, Bul. de Correspondence Hell., Mittheil. d.D.A. Inst., Ἰωνία, Περδίκχου, Ἀρχαίαι, Νέα Σμύρνη, Μουσείο καὶ βιβλιοθήκη Εὐαγγελικῆς σχολῆς Σμύρνης, Νεολόγος Κων/πόλεως, Ἑκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια, Κόσμος (Κων/πόλεως), Ἀρμονία (Σμύρνης), Περνασσός, Ἐπεὶς Παρνασσός, Ἀθηνᾶ, Δελτίον Ἰστορίας καὶ Ἑθνολογ., Ἑτοιρίας, Byzantinische Zeitschrift, Βυζαντινά Χρονικά (Πετροῦπλιν), Ἀρμενία (Ἀθηνῶν) κλπ. [N.B.]

Παπαδοπούλου Ἀρσινόη, γέν. Ἑλληνίς, θυγάτηρ τοῦ Γρηγορίου Παπαδοπούλου, γενν. ἐν Ἀθῆναις τῷ 1855. Μὴν ἐγκύκλιον παιδεύσιν ἤκουσεν ἐν Μοσχολῇ καὶ εἶτα ἐν Λονδίῳ φυσικὰς ἐπιστήμας, μεθ' ἧς ἐδίδασκεν ἐν τῷ ἀνωτέρω παρθεναγωγείῳ Θεσσαλονίκης. Ἐργαζομένη διηγήματα καὶ ἄρθρα ἐν περιοδικῇ καὶ τῇ «Ἐκκλ. διηγήματα», «Ἀνατολὴ ἀνθολογία», «Μητρὶς ὑποθήκαι», τὴ «Παραμυθία τῆς Πρωτομαγιάς» (ἐκδοτικὸν ἔργον).

Παπάζα ἦτοι Κάρικα. Γένος προμακεδονικῆς οἰκογενείας τῶν Παπαιοειδῶν, ἐκλεβάντων εἰδὴ φυτῶν τῶν τροπικῶν καὶ τῶν Ἀμερικῆς, πολλὴν ἐμορφωτικὴν γόντῶν πρὸς τοὺς Φοίνικας. ἄνθη σμικρὰ, εἰς 6—10 μ., ἔχει φλοῖον ποχύν, πτωπὸν μετὰ οὐλῶν ἐν τῇ πτώσει φύλλων, ἀπὸ παρεμύερονται πρὸς τὰ σπυκτὰ ἀποτελούμενα εἰς 7—9—11 λοφίσκους μετὰ βαθειῶν ἐντομῶν ἄνθη ἢ ἀκρίκια ἢ ἐπίφυλλα, λευκὰ πρὸς τὸ κίτρινον παρὰ ἄρρενι, χιανόλευκα παρὰ τῷ θήλει, κ. π. πρὸς μεγέθους καὶ σχήματος ὡς οἱ τοῦ πολεμίου, μετὰ σαρκῶς μυκητώδους καὶ εὐμου, οἵτινες τρώγονται ἢ ἄωροι παρὰ σκελὴν ὡς οἱ σικυοὶ, ἢ ὥριμοι ὡς οἱ πέπωνες. Περὶ τοῦ γαλακτώδους ὁμοῦ τοῦ τοῦτοῦ βλ. λ. Κάρικα ἐν τῷ Συμπρωματί.

Παπαζωάννου Δουκᾶς. Καθηγητῆς τῆς ἀνατομικῆς ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ γειν. ἐν Ἀραχόθῃ τῷ 1831. Σπούδασεν τὴν ἱατρικὴν ἐν τῷ ἡμετέρῳ πανεπιστημίῳ μετέβη εἰς Εὐρώπην, ὅθεν ἐπαμειβόμενος ἐξελέγη δις δὴμαρχος ἐν τῇ πατρίδι του, βραδύτερον δὲ μεταβὰς εἰς Παρίσιους κατέγενεν ἐπὶ τινὰ ἐτη εἰδικῶς εἰς τὴν ἀνατομίαν, ἧς τῷ 1882 διωρίσθη καθηγητῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ. Τὸ κύριον αὐτοῦ ἔργον εἶναι τρίτος Ἀνατομικὴ τοῦ ἀνθρώπου, περιέχουσα καὶ ιστολογίαν καὶ ἐμβρυολογίαν (1888—90), ἐκ δὲ τῶν ἄλλων ἔργων του τὰ σπουδαιότερα εἶναι ἡ Ἀνατομικὴ τοῦ αἰσθητηρίου τῆς ὁράσεως (1882) καὶ τὸ ἐπιγραφόμενον Ὅροι ἀνατομικοὶ (1890). Ἡ περὶ τὴν ἱατρικὴν ὀνοματολογίαν ἐργασία αὐτοῦ εἶναι σπουδαιότατη, καθ' ὅσον ἐξηκριβώσεν αὐτὴν ἐν πολλοῖς ἐσφαλμένῃν οὖσαν, εἰσήγαγε δὲ καὶ πολλοὺς νέους ὅρους εἰτε παραλαβὼν ἐκ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, ὧν ἦτο βαθεὺς γνώστης, εἰτε δημιουργήσας ἐπὶ τῇ βᾶσει ἀναλῶν, οὕτως ὥστε δύναται νὰ ὀνομασθῇ ὁ δημιουργὸς τῆς σημερινῆς ὄντως ἱατρικῆς ὀνοματολογίας. Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1890.

Παπακώστας. Βλ. Τζαμάλας ἐν τόμ. 5^ῳ σελ. 506.

Παπαμάρκου Χαρίσιος. Ἐγενν. ἐν Βελβενδῷ τῆς Μακεδονίας τῷ 1844, ὅθεν ἔλθων ἐξαεῖς μετὰ τῶν γονέων του μετὰ τὴν ἐγκύκλιον παιδείαν ἐσπούδασεν φιλοσοφίαν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ. Εἴτα τῷ 1866 μετέβη εἰς Μακεδονίαν, ἔνθα εἰργάσθη ἐπὶ τριετίαν ἐν Σερωνίνῃ, ἐπὶ διετίαν δ' ἐν Θεσσαλονίκῃ. Ἀποσταλεὶς ὑπὸ τοῦ πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλλ. γραμμάτων Συλλόγου εἰς Γερμανίαν, συνεπλήρωσεν ἐπὶ τετραετίαν τὰς σπουδὰς του, ἐπιστρέψας δὲ ὕφυσεν ἐντολὴ τοῦ Συλλόγου τὸ ἐν Θεσσαλονικῇ διδασκαλεῖον τῷ 1875 καὶ διηύθυνεν αὐτὸ μέχρι τοῦ 1882, ὅτε ἀποσταλεὶς εἰς Κέρκυραν ἱδρύσας τὸ ἐν Ἐπτανήσῳ διδασκαλεῖον, ὅπερ διηύθυνεν ἐπὶ διετίαν. Τῷ 1884 ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐν Ἀθήναις διδασκαλείου ἐπὶ πενταετίαν, τῷ δὲ 1880 ἀνετίθη ὁ αὐτῷ ἡ διεύθυνσις τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐν τῷ ὑπουργείῳ, ἔκτοτε δὲ ἐγένετο κατὰ διαλείμματα ἐπανειλημμένως διεύθυντής τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ διευθυντὴς τοῦ διδασκαλείου, ὅπως καὶ νῦν διατελεῖ. Συνετέλεσε σπουδαίως εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς παρ' ἡμῖν στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως διὰ διαφορῶν νόμων, ἀλλὰ σπουδαία νομοσχέδια αὐτοῦ (περὶ στοιχειώδους παιδεύσεως, περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν διδασκαλείων τοῦ Κράτους, περὶ διδασκαλείου θηλέων καὶ περὶ ἱδρύσεως ἀνωτέρων

παρθεναγωγείων) μένουσιν ἀψήριστα ἐκ τῶν τοῦ 1889, ὅτε ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν βουλὴν. Τὰ σπουδαιότερα τῶν ὑπ' αὐτοῦ συγγραμμάτων εἰναι: Περί τῶν τριττῶν εἰδῶν τῆς ψυχῆς παρὰ Πλάτωνι (1875), Περί τοῦ σκοποῦ τῶν διδασκαλείων (1876), Περί τοῦ νῦν δὴ προσήκοντος ἡμῖν τοῖς Ἑλλήσι διδασκαλείου (1882), Περί τοῦ ἀληθινοῦ τῆς Ἑλληνίδος νεολογίας διδασκαλείου (1883), Περί τοῦ σκοποῦ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς Ἑλληνίδος νεολογίας (1885), Παράρτημα τῶν ἐκπαιδευτικῶν νομοσχεδίων (1893), Ἀνάλυσις τῶν νομοσχεδίων τοῦ Πατριῶτος περὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως (1895), Ἑλληνικὸν ἀλφάβηττάριον (Α' καὶ Β' μέρος) καὶ Ἑλληνικὰ ἀναγνωσμάτια τῶν μικροτέρων τῆς Β' Γ' καὶ Δ' τάξεως (1897), ἀμφοτέρω πεντάκις ἀνατυπωθέντα. Τὰ ἀναγνωστικά βιβλία τῶν μικρῶν Ἑλληνοπαίδων (ἐν 2 τόμοις 1897), Αἱ φιλοσοφικαὶ καὶ παιδαγωγικαὶ δοξασταὶ τοῦ Πολυδίου (1898). Συντάξας δὲ καὶ παιδαγωγικά ἄρθρα ἐν τῷ ἡμετέρῳ Λεξικῷ.

Παπαμιχαλόπουλος Κωνσταντῖνος. Ἐξ Ἐπιδόρου Λιμενῆς, υἱὸς τοῦ πολιτευτοῦ Ν. Παπαμιχαλόπουλου, πολιτευόμενος ὡσαύτως. Σπούδασας νομικὰ ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ ἐτελείωσεν τὰς σπουδὰς του ἐν Γερμανίᾳ. Ἐκεῖθεν ἐπανελθὼν εἰς Ἑλλάδα ἤρχισε νὰ πολιτευτῇ εὐθὺς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του, τῷ δὲ 1892 ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου Κωνσταντοπούλου ὑπῆρξεν ὑπουργὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως. Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν πολιτικὴν ἀσχολεῖται συγγραφαί. Οὕτως ἐξέδωκε τὸ 1903 τὴν «Περὶ ἡγῆσιν εἰς τὸν Πόντον». Ἡδὴ ἀγγέλλει τὰς ἐντυπώσεις του ἐκ νέου ταξιδίου, τὸ ὅποιον ἐπεχείρησεν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, τὸ ὅρος Σινᾶ, τὴν Παλαιστίνην, τὴν Συρίαν καὶ τινὰς νήτους τοῦ Αἰγίου.

Παπανδρέου Λεωνίδας Γ. Δόγης Κερκίλῃν. γεννηθεὶς τῷ 1849 ἐν τῇ κομπολίᾳ τῶν Φαρακλήτων τῆς Κερκίλῃν. Τῷ 1873 ἀνῆγγεράθη διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ καὶ διωρίσθη τῷ αὐτῷ εἰς καθηγητῆς τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ γυμνασίου, εἴτα δὲ διευθυντῆς τῶν ἐν Κεσσορατίῳ τῆς Ἡπείρου Ζωγραφείων διδασκαλείων. Ἐπανελθὼν εἰς Ἑλλάδα διετίθη σχολάρχης τῷ 1877, εἴτα δὲ προήχθη εἰς καθηγητὴν καὶ γυμνασιάρχην. Ἀπομακρυνθεὶς τῆς ὑπηρεσίας ἐπεδύθη εἰς συγγραφὴν διαφόρων βιβλίων καὶ δημοσιευμάτων πρὸς διδασκαλίαν τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώττης καὶ τὴν διὰ ταύτης τελειοποίησιν τῆς νέας. Πρὸς τοῦτο δ' ἐξέδωκε Γυμνάσματα περὶ τοῦτοιχόν τῆς ἑλληνικῆς καὶ τὸ συντακτικόν, Θέματα

ἐκ τῆς νεωτέρας εἰς τὴν ἀρχαίαν, Σχολία εἰς Ξενοφῶντος Κύρου ἀνάστασιν καὶ εἰς τὰ Ἑλληνικά. Ἐπίσης δὲ ἵνα καταστήσῃ ταχύτεραν καὶ καρποφορώτεραν τὴν διδασκαλίαν τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς ἐξέδωκε Συνθέσεις διὰ τὰ ἑλληνικά σχολεῖα καὶ τὰ γυμνάσια, αἵτινες ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ὡς βιβλίον χρησιμώτατον τοῖς διδάσκουσι καὶ διδασκόμενοις. Μετέφρασε πρὸς τοῦτοις ἐκ τοῦ γερμανικοῦ τὴν περὶ Κερκαλληγίας μονογραφίαν τοῦ Πόρτε.

Παπανδρέου Γεώργιος. Ἐγεννήθη ἐν Σκουπῖν τῶν Καλαβρυτίων τῷ 1859, μετὰ δὲ τὴν ἐν Πύργῳ γυμνασιακὴν παιδείαν ἐσπούδασε φιλολογίαν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐγένετο διδάκτωρ τῷ 1883. Διήλθε πάντας τοὺς κλάδους τῆς διδασκαλικῆς ἱεραρχίας διετέλεσε δὲ καὶ γυμνασιάρχης ἐν Χαλκίδι, Παιραιῖ, Φιλιπποῖς καὶ Πύργῳ. Συνέγραψε Ἀζανιάδα, ἥτοι ἱστορίαν καὶ ἀρχαιολογίαν τῆς ἐπαρχίας Καλαβρυτίων (ἐν Πύργῳ 1887). Ἠλείκα (ἐν Ἀθήναις καὶ Πύργῳ 1890—1900, ἐκδοθέντα κατὰ τεύχη), Μεσσηνιακά, ἥτοι Μεσσηνία πρὸ Χριστοῦ (Ἀθ. 1890), Περί τῆς διαλέκτου τῶν Ἠλείων (Ἀθ. 1896), Περί Φολῆς καὶ Λασιώνος (Ἀθ. 1890), Συντακτικὴν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης πρὸς χρῆσιν τῶν γυμνασίων (αὐτ. 1896), Ἐρως καὶ Ὀρθηκεία (μυθιστόρημα). Πλὴν τούτων πολλὰς διατριβάς ἀρχαιολογικάς, ἱστορικάς καὶ γλωσσικάς ἐδημοσίευσεν ἐν διαφόροις περιοδικαῖς (Ἑστία, Ἀρμονία κλπ.), πρὸς δὲ καὶ πολλὰ ἀρθρα τοῦ ἡμετέρου Λεξικοῦ.

Παπαντωνίου Ζαχαρίας. Ἐγεννήθη ἐν Καπερνησίῳ τῷ 1877, ἀρχίτας δὲ τὴν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ σπουδὴν τῆς ἱατρικῆς ἐτέρατῃ πρὸς τὰ θερμοσιγραφικὸν ἀπώγηται. Ἐχρημάτισε συντάκτης ἐν τῇ «Ἐρ. τῶν συζητήσεων» καὶ τῷ «Συρίπ», ἔνθα καὶ νῦν ἐργάζεται. Ἐξέδωκεν ἐκ τῶν ποιημάτων του εἰς τύπον τὰ «Πολεμικά τραγούδια» (1897), ἔγραψε δὲ καὶ ἐν λιμπρεττον μονόπρακτον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ Αὐτρωτής», τανισθὲν ὑπὸ Λαυράγκα.

* **Πάπαρη.** Χωρίον τοῦ δήμου Βαλπεταίου (Μαντινείας), ἔχον 548 κατ. (1896).

* **Παπαροδοί.** Χωρίον τοῦ δήμου Καρπενησιῶν (Εὐρυτανίας), ἔχον 333 κ. (1896).

* **Παπαρράντζα.** Χωρίον τοῦ δήμου Παλίων (Τρικυλλίων), ἔχον 334 καν. (1896).

Παπασλιώτης Γεώργιος. Ἐξ Ἰωνίας, φιλόλογος. Τὴν 28 Δεκεμβρίου 1853 διωρίσθη ὑφηγῆτης τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ. Τὴν 25 Αὐγούστου 1868 ὤνεμάσθη ἐπίτιμος καθηγητής. Μετὰ δύο δὲ ἔτη δὲν ἤδυνήθη νὰ

διδάξῃ πλέον ἐνεκα μακρῶς ἀσθενείας. Ἀπεβίωσε τῷ 1877.

Παπαφράγκος Σταμάτιος. Ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις τῷ 1872, ἐσπούδασε δὲ τὰ νομικά ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ, μετ' ὃ διετέλεσε δικηγόρος παρα τοῖς ἐν Ἀθήναις δικαστηρίοις ἀπὸ τοῦ 1892 καὶ ἤδη ἐκλήθη νομικὸς σύμβουλος τῆς Κρητικῆς πολιτείας. Ἐξέδωκε δὲ τὰ ἑξῆς: Μετάφρασις τοῦ διεθνoῦς δικαίου τοῦ Κάλβο (1893), Ἐπιτομή τοῦ ποινικοῦ δικαίου (1894), Ἡ δικαιοσύνη, παρ' ἡμῖν (1897), Ὁ μονάρχης ἐν τῇ συνταγματικῇ πολιτείᾳ (1898), Ἡ ἰδέα τῆς πατρίδος (1901, 6' ἐκδ. 1902), Ἡ γυνὴ δικηγόρος (1902) καὶ πλείστας ἄλλας μονογραφίας δημοσιευθείσας ἐν νομικοῖς περιοδικαῖς, ὡς καὶ περὶ πληθῆ ἀρθρα τοῦ ἡμετέρου Λεξικοῦ.

* **Πάπιγκον.** Χωρίον τῆς Ἠπείρου ἐν τῇ ὑπεδιοικήσει Ἀριστοκλείου τοῦ βιλαετίου Ἰωαννίνων, ἔχον περὶ τοὺς 1,000 κατ. Ἐβλήνας, συντηροῦντας ἀστικήν σχολὴν μετὰ 60 μαθητῶν καὶ γραμματεδιδασκαλεῖον.

Παπίνου χύτρα. Βλ. Παπίνος ἐν τ. Ε' σ. 746.

Παπούλια. Χωρίον τοῦ δήμου Πολίων, ἔχον 138 κατ. (1896).

Παπουτσάκ-Δεδρέντ. Χωρίον τῆς Μικρῆς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ὑπαγόμενον πολιτικῶς μὲν τῇ ὑπεδιοικήσει Γκιεύς καὶ τῇ διοικήσει Νικομηδείας, ἐκκλησιαστικῶς δὲ τῇ μητροπόλει Νικαίας. Ἐχει περὶ τοὺς 1,500 κατ. Ἐβλήνας μετὰ ναοῦ καὶ σχολείου. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Πάππα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ταματίου (Καρδίτσης), ἔχον 177 κατ. (1896).

* **Παππαδᾶ.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἡραίας (Γορτυνίας), ἔχον 161 κατ. (1896).

* **Παππαδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Νηλεῶν (Χαλκίδος), ἔχον 308 κατ. (1896).

Παππαδρανᾶ. Χωρίον τοῦ δήμου Ἐννέα χωρίων τῆς ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 238 κατ. (1900).

Παππάφης Ἰωάννης. Ἐγενν. ἐν Θεσσαλονίκῃ τῷ 1792, νεώτατος δ' ἀπαθνήσκει εἰς Ἀλεξάνδρειαν καὶ ἐκεῖθεν μεταβάς εἰς Μελίτην κατώρθωσε διὰ τῆς ἐρασιφροσύνης αὐτοῦ νὰ ἀποκτήσῃ σημαντικὴν περιουσίαν, ἧς ἀποθανὼν κατέστησε κληρονόμον τὴν ἑλληνικὴν κοινότητα Θεσσαλονίκης πρὸς ἱδρυσιν ἑλληνικοῦ ὀρφανοτροφείου, ὅπερ πρότινος ἀπετελέσθη. Πλὴν πολλῶν ἄλλων κατέλιπεν εἰς ἄλλα σχολεῖα καὶ φιλανθρωπικά καταστήματα τῆς Θεσσαλονίκης ἐτήσιον εἰσόδημα 12,000 φράγκων, ὡς καὶ 10,000 λιρῶν εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις ὀρφανοτροφεῖον Χατζη-Κώστα.

* **Παραδόλα.** Χωρίον τοῦ δήμου Θέρμου (Τριγωνίαι), ἔχον 579 κατ. (1896).

* **Παράγκες.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀθηγιάων, ἔχον 486 κατ. (1896).

* **Παραγουάη** (Paraguay). Ὁ πληθυσμὸς τῆς δημοκρατίας ταύτης τῆς Ν Ἀμερικής κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1900 ἀνέρχετο εἰς 636,571. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1902 ἀνέγραψεν ἔσοδα μὲν πέντα (1/2 ρρ.) 11,532,576, ἔξοδα δὲ περίπου τοῦτά. Τὸ δημόσιον γρᾶς ἀνέρχετο εἰς 6 περ. ἐκατομμ. λιρῶν στερλινῶν.

Παραγραφή. Οὕτω ἐν τῷ ἀρχαίῳ δικαίῳ ἐκαλεῖτο ἡ ἐνστασις τοῦ ἐναγομένου ὅτι ἡ τοῦ ἐναγοντος ἀγωγὴ εἶναι ἀπαραίτητος ἐνεκα διαφόρων λόγων· ἐδίδοτο δὲ ἐγγράφως, ὥστε πρὸ τῆς κυρίας δίκης παρενέπιπτο ἡ παραγραφὴς δίκη· καὶ κινεῖται ἐπεὶ οὐ γάρ αὐτῇ, πᾶσα ἡ ὑπόθεσις ἐπεραίνεται, ἀν δὲ ἀπερρίπτετο τὸ δικαστήριον ἀπεραίνεται «εἰσαγωγίμων εἶναι τὴν δίκην» καὶ συνεζητεῖτο ἡ κυρία δίκη.

* **Παραδεῖσι.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Σικυωνος (Κορινθίας), ἔχον 139 κατ.

Παραδεισία. Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Λειρισιδῶν, περιλαμβανόν ἐν εἶδος γνωστῶν Π. π. ὁ Λεϊρίσιτρον (Lis de Saint-Bruno) ἦτοι Φαλάγγιον, περικαλλῆς φυτὸν τῶν τιτανοειδῶν ὀρέων τῆς Μεσημβρ. Εὐρώπης, πολυετές, ἀπλόκυτον καὶ γυρνώκλον, ὕψους 30—40 ἰσπλ. μετὰ φύλλων εὐθυγράμμων, ἀνωρθωμένων, καὶ ἀνθέων εὐόσμων, λευκῶν, ἀνθηρομιζόντων ἐν σμικρῷ τὰ τοῦ λευκοῦ λειρίσι.

Παράδοξον ὑδροστατικόν. Βλ. Ὑδροστατικὴν παράδοξον.

Παραδόξουρος (Ζωολ.). Γένος Σαρκοφάγων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Βιερριδῶν, περιλαμβανόν [ἴσα παλαμοθάμνα, ἀρθρώσιμα, μάκρoura, νυκτόδια, τρεφόμενα ἐν μικρῶν θηλαστικῶν, πετηνῶν, ὧν καὶ καρπῶν. Τὸ εἶδος Π. ὁ τῦπος ἡ Σαοέριον (σαοῦρι) τῶν Φοινίκων κατοικεῖ ἐν Ἰνδίαις, ἔχει μῆκος 50 ὀρεκ. μετὰ ἰσομήκους οὐρᾶς, τρίχωμα μελανοκίτρινον μετὰ τριῶν ἐπιμήκων γραμμῶν κατὰ τὰ πλεῖρα ἐκ μελανῶν κηλίδων.

Παρακαμπυλίων δῆμος τοῦ νέου νομοῦ Εὐρυτανίας ἔχει 2,965 κατ. (1896), περιλαμβάνει δὲ τὴν πρωτεύουσάν Ἀγ. Βλάσιον καὶ τὰ ἐξῆς χωρία: Ἀγαλιανός, Ἀγ. Βασιλείος, Ἀράχωβα, Καστανιάδα, Κελλανία, Λάτα, Σαρτιάδα, Σοβολάνου, Τερβὰ καὶ Χούνη.

Παρακείμενος (Γραμμ.). Ὁ χροῖος οὗτος τοῦ ῥήματος σημαίνει τὸ τετελε-

σμένον ἐν τῷ παρόντι, αὐτὸ τὸ ἀποτελεσμα σῶζεται ἐπὶ ἐπὶ δὲ ζωηρᾶς ἐκφράσεως σημαίνει καὶ τὸ ἐν τῷ μέλλοντι τετελεσμένον. Πολλοὶ τῶν Π. ἔλαβον σημασίαν ἐνεστώτος (εἰώθα, δέδοικα, πέπριθα, μέμνημαι κτλ.), πολλὰκις δὲ ὁ Π. λαμβάνεται καὶ ἀντὶ ἀορίστου.

Παράκεντρον λοβίου. Βλ. Ἐγκέφαλος.

Παράκουσμα ἡ παράκρουσις ἀκουστική. Ἡ τῶν ἤχων ἀνώμαλος ἀντίληψις, ἥτις δύναται νὰ ᾖ εἴτε ψευδαίσθησις ἢ τοῦ ἀκουστικῆς ἀντίληψις ἀνευ ποιητικοῦ αἰτίου, ἀνευ ἤχου ἐξωτερικοῦ, εἴτε παραισθησις ἀκουστικῆ, τοιούτην ἐξαιολογῶν, ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ τῆς ὑπὸ δεξιμένου ἤχου ἀκουστικῆς ἀντίληψις. Ἡ ἐνῆχησις καὶ ὁ βόμβος τῶν ὠτων εἶναι παρακουσματα. Πολλοὶ φλεβοδαθεῖς παραπονῶνται ὅτι ἀκούουσι κανονισμοὺς ἢ τοὺς ἤχους μουσικῶν ὀργάνων ἀνυπάρχων, ἔχουσι δηλονότι ἀκουστικὰς παρακρούσεις ψευδαισθητικὰς, ἢ ὅτι ἡ ἀδουσα ἀηδὼν ἔχει τὴν φωνὴν κόρακος, ἔχουσι δηλονότι ἀκουστικὰς παρακρούσεις παραισθητικὰς. Ἐνίσταται ὁ αὐτὸς ἤχος παράγει διάφορον ἀκουσμα εἰς ἑκάτερον τῶν ὠτων, ὑπάρχει τοῦτ' ἐστὶ διπλοῦν παράκουσμα. [P.N.B.]

Παραληθαίων δῆμος τῆς ἐπαρχίας Τρικυαίων. ἔχει 5,387 κατ. (1896), περιλαμβάνει δὲ πλὴν τῶν πρωτεύουσῶν Ἀρβάνι (Βερινή) καὶ Ζαγλάνια (χειμαρινή) 14 χωρία καὶ τὴν μονὴν τῆς Κοιμήσεως Θεοτόκου.

Παραλία. Χωρίον τοῦ δήμου Κυπαρισσίας (Τριφυλίας), ἔχον 497 κατ. (1896).

* **Παραλία** ἡ Νέα Κάλανια. Κώμη τοῦ δήμου Καλαμών, ἔχουσα 1,658 κατ. (1896).

Παραλία Κάραθος. Χωρίον τοῦ δήμου Ταμυνέων (Καρυστίας), ἔχον 230 κατ. (1896).

Παραλίαις. Βλ. Εὐαγγέλιον.

Παράλιον Ἀστρους. Χωρίον τοῦ δήμου Θυρέας (Κυνουρίας), ἔχον 391 κατοίκους (1896).

Παραλλήλογραμμον τῶν ἐνὰ μένων. Βλ. Δυναμεις ἐν τ. Γ' σ. 650.

* **Παραλογγός.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλευσίνος (Γαρυφύλλας), ἔχον 603 κατ. (1896).

Παράλυσις χειλεογλωσσολαρυγγία ἡ κατωτέρα πολιτεγχεφαλίτις καλεῖται βλάβη τῶν κινήσεων πυρήνων ἢ κέντρων τοῦ κατωτέρου μέρους τοῦ προμήκους μυελοῦ τῶν προσσταμένων τῆς κινήσεως τῶν χειλέων, τῆς γλώσσης καὶ τοῦ λάρυγγος, δύναται δὲ νὰ

είναι ἡ πρωτογενὴς ἔνεκα εἰδικῆς ἐντοπίσεως νοσήματός τινος κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην τοῦ προηγουμένου, ἡ δευτερογενὴς ὡς ἐπιπλοκὴ τῆς ἀρχικοῦ νοσήματος (νωτιαίας σκληρύνσεως, νωτιαίας φθίσεως, συριγγομυελίας). Ἡ νόσος ἔχουσα προεῦσαν τὴν πορείαν καὶ διαρκεῖσα 2—5 ἔτη, κατάρχεται ὑποὶ ὡς ἀπὸ ἀπλῆς διαταραχῆς περὶ τὴν ἀπαγγελίαν τινῶν συμφῶνων καὶ καταλήγει εἰς παράλυσιν τοῦ λάρυγγος καὶ ἀφωνίαν, τέλος δὲ εἰς παράλυσιν τῶν μασσητήρων, ὁ δὲ θάνατος ἐπέρχεται ἐν μεσῷ διαταραχῶν καρδιακῶν καὶ αναπνευστικῶν ἔνεκα συγκοπῆς ἢ πνικτικῆς προσβολῆς. Θεραπευτικῶς οὐδὲν ἀνύει. [P.N.B.]

Παραλυτικός Ίλιγγος. Nona. Πάθος τις ἐπιχωριάζουσα ἐν Ἑλβετία, πολλὴν ἐπιδησίαν ἔχουσα πρὸς τὴν ὑπὸ νοσούντων παρατηρουμένην ἐπὶ τῶν θυτικῶν ἀκτῶν τῆς Ἀφρικῆς, χαρακτηριζομένη ὑπὸ ἀκατασχέτου πρὸς ὕπνον τάσεως, κεφαλαλγίας, ἱλίγγων, μυϊκῆς ἐξασθενήσεως, πτώσεως τῶν βλεφάρων ἀφοτέρων καὶ βήματος κλονιζομένου καὶ διαρκεῖσα ἐπὶ τινὰς μῆνας μετ' ἐκδόσεως πάντοτε καλῆς. Τινὲς τῶν ἐπιστημόνων θεωροῦσιν ὑφισταμένην σχέσιν αἰτιολογικὴν μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ μυξοιδήματος. [P.N.B.]

Παραμαγνητικὰ σώματα. Βλ. Δ'αμαγνητισμός.

Παραμερίτες. Χωρίον τοῦ δήμου Ταμνέων (Καρυστίας), ἔχον 114 κατοίκους (1896).

* **Παραμυθία.** Πρωτ. ὁμωνύμου ὑποδιοικήσεως τοῦ βιλαετίου Ἰωαννίνων, ἔχουσα περὶ τοὺς 4,500 κατ., ὧν οἱ 3,000 Τούρκοι, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες, συντηροῦντες 2 ἀστικὰς σχολὰς μετὰ 70 μαθητῶν καὶ 3 διδασκάλων καὶ νηπιαγωγέων.

Παραμυθιώτης Παναγιώτης. Ζωγράφος ἐκ Παραμυθίας τῆς Ἡπείρου κατὰ τὴν 11^η ἐκατονταετηρίδα. Γνωστὸς ἐκ πίνακος περιστῶντος τὸν Μυσικὸν δεῖπνον καὶ διασφῆζομένου ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ Σηπλαιοῦ τῆς ἐν Κερκύρᾳ. Ἐνταῦθα βλέπει τις, κατὰ τὸν Γ. Ε. Μαυρογιάννην, τὸν (παρακινῶντα) βυζαντινὸν ρυθμὸν βελτιστέμενον κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ εὐρύ τῆς ἐργασίας, τὴν πύχυνσιν καὶ τέλος τὸν χρωματισμὸν, οὗ τὸ ἀνθρῶν καὶ καινοπρεπὲς ἀναμνησκαι τὴν σχολὴν τοῦ Τιτιανού. Πρὸ πάντων ἡ ἐκφρασις εἶναι ἰσχυρά, βλέπει δὲ τις τὴν ταραχὴν τῶν μαθητῶν, ὅτε ὁ Ἰησοῦς ὑπέδειξε τὸν κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην μέλλοντα νὰ παραδῶσθαι αὐτόν. Ὁ πίναξ οὗτος ἔχει μέγεθος 86×38 ἐκατοστομέτρων, φέρει δὲ τὴν ἀνορθόγραφον ὑπογραφὴν Χεῖρ Παναγιοῦ Παρμη-

θιοῦ (1724). Ἐπειδὴ δ' ἐν τινὶ γωνίᾳ τοῦ πίνακος τοῦτου ὑπάρχει οἰκισμὸν τι, πιθανόν νὰ ἔλαβέ ποτε αὐτὸς ἢ ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ τίτιαν τινὰ παρὰ τῆς ἐνετικῆς ἢ ἀλλῆς τινὸς κί βερνήσεως. [Γε. Γ. Ε. Μαυρογιάννη Βυζαντινὴ τέχνη ἐν Ἀθήναις 1893, σελ. 159 καὶ 160, ἐνθα καὶ ὁ πίναξ αὐτός]. Ἄλλ' ἀγνωστον ἐν ἐκ τῆς πόλεως Παραμυθίας κατήγετο ἢ ἐκ χωρίου τινὸς αὐτῆς ἐν ταῦτοις οἰκισμῶν ζωγράφων ἔχουσα πατροπαράδοτον καὶ ἀποκλειστικὴν τὴν τέχνην ταύτην ἐξίσταται ἀκόμη ἐν τῷ παρακειμένῳ χωρίῳ αὐτῆς Δ ρ α γ ω μ ῆ τῇ γνωστῇ δια τὰ παρ' αὐτὴν ἐρείπια πελασγικῶν τεχνῶν. [Δ.Α.Π.]

Παρανίκας Ματθαῖος. Ἐγενν. τῷ 1832 ἐν τῷ χωρίῳ Βερίτῃ τῆς Ἡπείρου, μετὰ δὲ τὴν ἐν Ἰωαννίνοις γυμνασιακῇ ἐκπαίδευσιν ἐσπούδασε φιλολογίαν ἐπὶ δὲ ἐπὶ ἐν Ἀθήναις καὶ εἰς ἐν Γερμανίᾳ, μετ' ἐστὶ διέτελεσε καθηγητὴς ἐν Μαδύτῳ, ἐν τῇ ἐμπορικῇ σχολῇ Χάλκης, ἐν Χαλκηδόνι, γυμνασιαρχὴς δὲ ἐν Κωνσταντινῇ, Σμύρῃ, (1878-1885), Ἀδριανουπόλει καὶ Τραπεζοῦντι, ἐνθα καὶ νῦν διατέλει. Ἐπὶ τρία ἔτη ὑπῆρξεν εἰς ἐκ τῶν συντακτῶν τῆς ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένης «Πανώρας», τῷ δὲ 1867 ἐξέδωκεν ἐν Κωνσταντινῇ «Σχεδιάσμα περὶ τῆς καταστάσεως τῶν γραμμάτων ἐν τῷ ἑλλ. ἔθνει ἀπὸ ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινέως μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ 16^{ου} αἰῶνος», σύγγραμμα βραβευθὲν ὑπὸ τοῦ ἑλλ. φιλολογικοῦ συλλόγου Κωνσταντινέως καὶ ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ διαγωνισμῷ τοῦ 1867. Ἐν Μοναχῷ σπουδάζων ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ διδασκάλου τοῦ Ν. Christ ἐξέδωκεν «Ἀνθολογίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ποιήσεων τῶν Ἑλλήνων» (Anthologia Graeca carminum christianorum, 1871), τῷ δὲ 1873 ἐξέδωκε τὴν «Περὶ ἡγῆσιν Ἀνδρέου Λιβαδογιάνου» καὶ τῷ 1885 τὴν «Ἱστορίαν τῆς Εὐαγγελικῆς σχολῆς Σμύρνης». Προσέτι ἀπὸ τεσσαράκονταετίας διατέλει μέλος τοῦ ἐν Κωνσταντινῇ ἑλλ. φιλολογικοῦ συλλόγου, ἐν τῷ περιοδικῷ τοῦ ὁποῦ πλείστας ἐδημοσίευσεν πραγματείας.

Παραξυλένιον. Βλ. Ξυλένιον.

* **Παραποδύγι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδανίας (Μεσσηνίας), ἔχον 363 κ. (1896).

* **Παραποδύγεια.** Χωρίον τοῦ δήμου Πλαταιῶν, ἔχον 655 κατ. (1896).

* **Παραπράστανα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Σιλάνων (Καρδίτσας), ἔχουσα 1,330 κατοίκους (1896).

Παραρρήνιος ἐπαρχία. Βλ. Ῥήνιος ἐπαρχία.

* **Παρασκευή.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγίου (Αἰγιαλείας), ἔχον 438 κατ. (1896).

Παρασκευή (Ῥιζό). Χωρίον τοῦ δήμου Διγινίου (Τρικιάλων), ἔχον 150 κατοίκους (1896).

Παρασκευή (Ῥία Π.). Παράλιος κομόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη 2 ὥρ. Β τῆς Κρήνης (Τσεσμέ) καὶ Α τῶν Ἐρυθρῶν ἐπὶ μικρᾷ γλώσσῃ ἦν σχηματίζουσι λόφοι καταλήγοντες πρὸς Β εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀποτελοῦντες τὴν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Μεσάτην καλουμένην ἀγρὰν ἀκριβῶς ἐν μέσῳ τῆς Χίου καὶ τῶν Ἐρυθρῶν κειμένην καὶ ὀνομαζομένην ταῦν Κομοῦδι. Ἡ κομόπολις, οἰκισθεῖσα περὶ τὰ μέσα τοῦ ΙΗ αἰῶνος, ἔχει 3,500 κατοί. Ἑλληνικὰς ὑπαγομένους πολιτικῶς μὲν τῇ ὑποδιαιρέσει Κρήνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Σμύρνης, ἐκκλησιαστικῶς δὲ τῇ μητροπόλει Κρήνης, ἀσχολουμένους περὶ τὴν ναυτιλίαν καὶ ἀλιεῖαν καὶ συντηροῦντας δύο ναοὺς, τὸν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα τῆς κομοπόλεως καὶ τὸν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον. [Γρ. Σ.Ι.]

Παραστρύς. Χωρίον τοῦ δήμου Καρυοπολεως (Γουβίου), ἔχον 188 κατοί. (1896).

Παράτριμμα (intertrigo). Ἐλαφρὸν πᾶθος δερματικὸν συνιστάμενον εἰς ἐρυθηματώδη φλόγῳσιν μετ' ἀπεπτώσεως τῶν ἐπιδερμίδων κυττάρων ἕνεκα προστριβῆς, παρὰ παχυσάρκους ἀτόμοις, τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας τῶν μερῶν κατὰ τὴν αἰχμηρὴν χώραν, ἥ τῆς μασχάλιας ἐπιφανείας τοῦ βραχίονος πρὸς τὴν ἐφαπτομένην ἐπιφανείαν τοῦ θώρακος· ἐπιτείνεται δὲ τὸ πάθος διὰ τῆς ἀκαθαρσίας καὶ τῆς παρουσίας ἰδρώτων ἀποσυντιθεμένων καὶ ὑγρῶν. Ἡ αὕτη τῆς ἐπιδερμίδος ἐξαλλοιωτὴς παρατηρεῖται καὶ ἐπὶ τῶν γλουτῶν μετὰ παρατεταμένην ἵππασίαν, ἐπὶ τῶν ποδῶν μετὰ μακρὰν ὁδοπορίαν, ἐπὶ τῆς ἰσχυρᾶς χώρας μετὰ μακρὰν κατακλίσιν ἕνεκα τοῦ χρόνιου. [P.N.B.]

Παραφασία ἢ παραφασίς. Διαταραχὴ τοῦ λόγου συνιστάμενη εἰς τὴν χρῆσιν λέξεων ἀκαταλλήλων πρὸς ἐξωτερικέας τῶν διανοημάτων ἢ καὶ λέξεων ὧν ἡ ἔννοια τυγχάνει πάντῃ ἀντίθετος πρὸς τὸ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ νόημα. Οὕτω τὸ λεκτικὸν ἀποβαίνει ἀσυναρτητὸν ἢ ἀκατανοητὸν, ἐν ᾧ τὰ ψυχικινητικὰ κέντρα διαπελοῦσιν ἀλώθητα καθ' αὑτά. Ἡ τοιαύτη κατὰστασις ὀφείλεται εἰς διαταραχὴν τοῦ μηχανισμοῦ τῆς ἐπικοινωνίας τῶν διαφόρων ψυχικῶν κέντρων, ἥτις ὑπάρχει φυσικολογικῶς ἐχόντων τῶν πραγμάτων καὶ συμβάλλεται εἰς τὴν συνέργειαν αὐτῶν· καὶ ἡ μὲν διαταραχὴ τῆς ἐπικοινωνίας τῆς ἰδεοποιητικῆς προκαλεῖ τὴν παραφρῆμιν, καθ' ἣν ὁ ὁμιλῶν ποιεῖται χρῆσιν λέξεων

μὴ ἀντιστοιχοῦσιν πρὸς τὰ πράγματα ἅπερ θέλει νὰ σημάνῃ ἢ πρὸς τὰς ἰδέας ἃς ἔχει ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ αὐτοῦ· ἢ τῆς ὀπτικοακουστικῆς ἐπικοινωνίας διαταραχὴ γεννᾷ τὴν παραλεξιάν καθ' ἣν ἀποβαίνει ἀδύνατος ἡ ὑψηλόφωνος ἀνάγνωσις· τέλος δὲ ἡ τῆς ἰδεογραφικῆς καὶ ακουστικογραφικῆς ἐπικοινωνίας διαταραχὴ συμβάλλεται εἰς τὴν παραφρῆμιν συνιστάμενην εἰς τὸ ἀδύνατον τῆς αὐτορμήτου ἢ καθ' ὑπαγόρευσιν γραφικῆς παραστάσεως τῶν ἐννοιῶν, ἢν καὶ παραμένην ἡ ἰκανότης τῆς ἀντιγραφῆς. Παθήσεις καθ' ἃς δύνανται νὰ ἐμφανισθῶσι τοιαῦται διαταραχαὶ εἶναι ἡ τοῦ ἐγκεφάλου διακίνησις, αἱ ὑπερλοϊκαὶ μαλακύνσεις, ὁ ὑστερισμὸς καὶ διάφοροι ἄλλοι νευροπάθειαι. [P.N.B.]

Παραφίμωσις. Ἡ τοῦ πέους κατὰ τὸν αὐχένα τῆς βάλανου μόνιμος περισφίγις, ἐπελθούσα μετὰ βιζίαν κατέλκυσιν τῆς ἐστενωμένης κατὰ τὸ στόμιον αὐτῆς ἀκροθυστίας, ἥτις μὴ δυναμένη νὰ ἐπανέλθῃ ἀπ' αἑαυτῆς εἰς τὴν φυσικὴν θέσιν καὶ καλύψῃ τὴν βάλανον περισφίγγει τὸ πέος ἰσχυρῶς, προκαλεῖ σπᾶσιν τοῦ αἵματος κατὰ τὴν βάλανον, ἐξόργισιν αὐτῆς, φλέγμανσιν καὶ ἐνδεχομένην γάγγραιναν τῆς βάλανου, φλέγμανσιν καὶ ἐξέλεκτων τοῦ περισφίγγοντος μέρους τῆς πόσθης. Θεραπευτικῶς ἐπιδιώκεται ἡ διὰ χειρισμῶν καταλλήλων ἐπαναγωγὴ τῆς πόσθης ἢ τοῦτου ἀποτυχόντος ἡ δι' ἐντομῆς τῆς βραχίαιας ἐπιφανείας αὐτῆς ἀπελευθέρωσις τῆς βάλανου. [P.N.B.]

Παραχίραξις καλεῖται ἡ παραποίησις νομισμάτων τοῦ κράτους ἢ νομισμάτων ἄλλων κρατῶν κυκλοφορούντων ἐν τινὶ ἐπικρατείᾳ. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἀρχαίον ἀπησχέλει τὰς κοινωνίας καὶ ἐν Ἀθῆναις τοῦλάχιστον εἶναι γνωστὴ ἡ γρᾶς ἡ νομισμάτων διὰ φορῶν, δι' ἧς ὁ ἐνοχογράφουμένου κατεδικάζετο εἰς θάνατον. Νῦν τιμωρεῖται δι' εἰρκτικῆς ἢ προσκίρων δεσμῶν.

Παραχελωΐτιδος δῆμος τῆς ἐπαρχίας Μεσολογγίου. Ἔχει 2,732 κατοί. (1896), περιλαμβάνει δὲ τὴν πρωτεύουσαν Νισχωρί καὶ τὰ χωρία Γουργιά, Μαχούλα καὶ Μάστρου.

Παραχελωΐτῶν δῆμος τῆς Φθιώτιδος. Ἔχει 2,315 κατοί. (1896), περιλαμβάνει δὲ τὴν πρωτεύουσαν Διανονιάδην καὶ τὰ χωρία Δερβέν Κερυῶν, Ζέλη, Κούργεθον καὶ Στύρρακα.

Παραχλωροφαινόλιον. Νέον φάρμακον ὑπὸ μορφήν κρυσταλλικὴν μὲν ὅταν ᾖ χημικῶς καθαρὸν, βευστὴν δὲ ὅταν περιέχῃ καὶ ποσὸν τι ἐροχλωροφαινόλιου. Ὀφείλει ἐξωτερικῶς κατὰ τῆς ἐδοιμένης

καὶ τοῦ θηριώματος. Ἐν διαλύσει μεθ' ὁδοῦ ἀποτελεῖ ἐν τῶν ἀρίστων ἀντισηπτικῶν πλεονεκτητῶν τῆς τε ὑδαργυρώσεως καὶ τοῦ κρεσολίου καὶ τοῦ φαινικοῦ ὀξέος.

* **Πάργα.** Πολίτην τῆς Ἡπείρου ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Μαρμαριτίου τοῦ νομοῦ Ἰωαννίνων, ἔχουσα περὶ τοὺς 4,500 κατ. Τουρκαλβανούς καὶ Ἑλληνας, οἵτινες διατηροῦσιν ἀσκήν σχολὴν μετὰ 50 μαθητῶν καὶ 2 διδασκάλων καὶ νηπιαγωγείον.

Παρδάλια. Χωρίον τοῦ δήμου Πελλήνης (Λακεδαίμονος), ἔχον 152 κ. (1896).

Παρέϊρα. Βλ. Χονδρόδενδρον.

Παρελείων δῆμος τῆς Κερκύρας. Ἔχει 2,085 κατ. (1896), περιλαμβάνει δὲ τὴν πρωτ. Γιαννάδες καὶ τὰ χωρία Βάτο, Κινακάδες, Κοκκίνη, Μάρμαρον καὶ Ράπα.

Παρευνητίων δῆμος τῆς ἐπαρχίας Ναυπακτίας. Ἔχει 1236 κατ. (1896), περιλαμβάνει δὲ τὴν πρωτεύουσαν Κόνιτσα καὶ τὸ χωρίον Τερπίτσα.

Παρήλια. Βλ. Ἄλως ἐν τ. Α' σ. 683, ἐνθα ἐσφαλμένως κεῖται παράλια.

Παρθένης Κωνσταντίνος. (Ἑλλην. ζωγράφος γενν. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας καλλιερῶν τὴν ζωγραφικὴν καὶ τὴν μουσικὴν, κατὰ τὴν εἰς Αἴγυπτον μετάβασιν τοῦ Διφρεμπαχ, ὅτε εἶχεν ἐκθέσει τὴν εἰκόνα αὐτοῦ «ὁ Ναπολέων πρὸ τῶν πυραμίδων», παρελήφθη ὡς μαθητὴς τούτου. Ἐσπούδασεν εἰς ἐπὶ πενταετίαν ἐν Ῥώμῃ, μεθ' ὃ ἐγκατεστάθη ἐν Βιέννῃ. Ἐκ τῶν ἔργων του τὰ σπουδαιότερα εἶναι «ὁ Ἀπόλλων ἐρχόμενος εἰς τὴν ἐποχὴν μας», «Ὁ Χριστὸς καὶ ἡ Ἀμαρτία», «Ἄσμα τῶν Ἀστρων», «Χορὸς κυμάτων», «Ὀνειροπόλημα», «Ἀνθρωπότης», «Πληγωμένη ἔλαφος», «Ἀγαστέρας ἀναστένων τὸν Χριστόν». Πλὴν τούτων συνέθεσε καὶ πολλὰς ἄλλας εἰκόνας μικροτέρας σημασίας.

* **Παρθένη.** Χωρίον τοῦ δήμου Ταμνέων (Καρυστίας), ἔχον 247 κατ. (1896).

Παρθενία. Βλ. Μπαρτίν, ἐνθα γράφον: ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Νεοκαισαρείας.

Παρθένιος. Ἑλλήν γραμματικὸς καὶ ποιητὴς, υἱὸς Ἡρακλείδου καὶ Εὐδώρου ἢ κατ' ἄλλους Τήθας, γεννηθεὶς μὲν ἐν Νικαίᾳ, ἀνατράχεις δ' ἐν Ἀπαμείᾳ τῆς Βιθυνίας, εἰς ἣν φέρεται μετόπισσαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ. Ὁ Π. κατὰ Σοῦιδαν ὑπῆρξε μαθητὴς Διονυσίου τοῦ Ἀλεξανδρέως, τῷ δὲ 73 ἔτει π. Χ. συλληφθεὶς αἰχμάλωτος ἐν τῇ ὑπὸ Τριαρίου ἀλώσει τῆς Ἀπαμείας (βλ. Μύρλεια σ. 656) ἤχθη εἰς Ῥώμην. Αὐτόθι δὲ διὰ τὴν παιδείαν αὐτοῦ ἐλευθερωθεὶς συνήψε σχέσεις μετὰ τοῦ Ῥωμαίου ἐλεγεακοῦ ποιητοῦ Κορνηλίου Γάλλου καὶ

ἐν Νεαπόλει μετὰ τοῦ Βεργίλιου, οὗτινος κατὰ τὸν Μακρίδιον διετέλεσε καὶ διδάτχης. Ὁ Π. ἐποίησε μὲν καὶ τὰ ἐπύλλια Μεταμορφώσεις, Ἡρακλῆα, Μυτιτωτόν, Ἀρήτην ἐγκώμιον καὶ πολλὰ ἄλλα, κατ' ἐξοχὴν δ' ὅμως ἐλεγείας καὶ ἐπικήδειον εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Ἀρήτην, εἰς τὴν ποιήτριαν Ἀρχελίδα καὶ εἰς τὸν φίλον αὐτοῦ Βιάντα. Τὰ περισωθέντα ἀποσπάσματα δεικνύουσιν ὅτι ὁ Π. ἡγάπα τοὺς γλωσσικοὺς ἰδιωτισμούς καὶ τὰς σπανίας λέξεις· τὸ πεζὸν δ' ὅμως αὐτοῦ βιβλιόριον, ὅπερ διεσώθη ἡμῖν ὁλόκληρον, ἐγράφη ἐν φυσικωτέρᾳ γλώσσῃ. Ἀπαρτίζεται δὲ τοῦτο ἐκ τριακοντα καὶ ἐξ κεραλαίων, ἐπιγράφεται Ἑρωτικά παθήματα καὶ ἐγένετο χάριν τοῦ οἴλου αὐτῷ ποιητοῦ Κορνηλίου Γάλλου. Τοῦτο ἐξεδόθη ὑπὸ Hercher (Erotici graeci 1858), ἀρίστη δὲ ἔκδοσις εἶναι ἡ γενομένη ὑπὸ E. Martini (Διψ. 1902). [Γρ.Σ.Ι.]

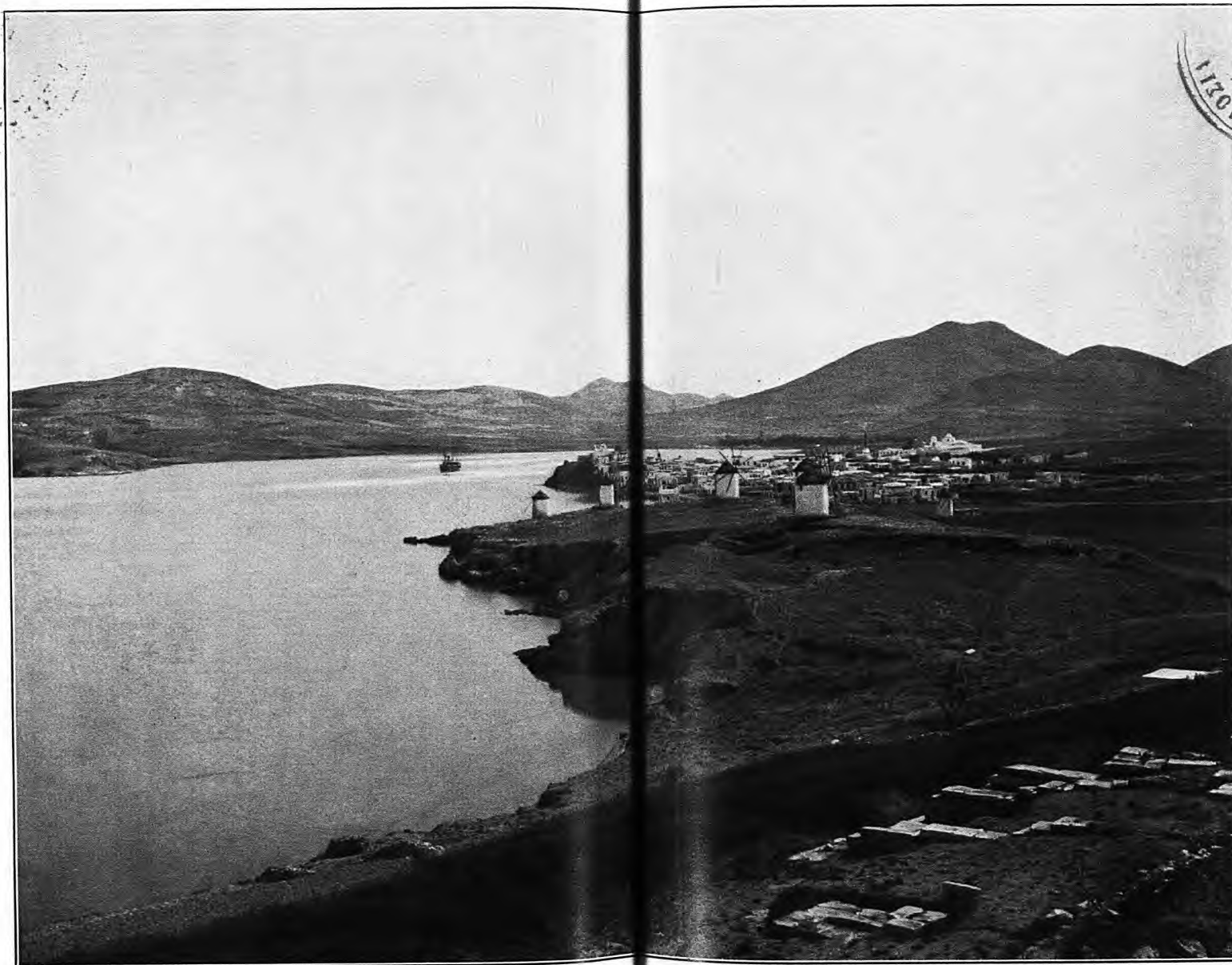
Παρθένιος ἅγιος, ἐπίσκοπος τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ Λαμψάκου. Ἐγεννήθη ἐν Μελιτουπόλει τῆς Μυσίας. Ἀπειρος δὲ γραμμάτων ὢν καὶ μόνος τῆς Γραφῆς δοκιμώτατος μνήμων, αὐτῷ αὐθιγῇ τῇ ἡλικίᾳ μετέηρχετο τὸν ἀλφειᾶ. Δεκαοκταετὴς δ' ἀρξάμενος νὰ θαυματουργῇ καὶ σημειζόμενος ἐπὶ τούτῳ ἐχειροτονήθη πρεσβύτερος καὶ περιοδεύτης τῆς ἐν Μελιτουπόλει ἐκκλησίας ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου αὐτῆς Φιλήτου. Βραδύτερον δὲ, τῆς φήμης τῶν θαυμάτων καὶ τῆς ἐναρέτου αὐτοῦ πολιτείας διαδοθείσης εἰς τὰς πλησιόχους πόλεις, μετακαλεῖται εἰς Κόζικον ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου αὐτῆς Ἀσκολίου καὶ προχειρίζεται ὑπ' αὐτοῦ ἐπίσκοπος Λαμψάκου. Τὴν πόλιν ταύτην κατάρθρωσε καὶ προσελκύσας εἰς τὸν χριστιανισμόν, καθελὼν δὲ τὴν ἀδεία τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου τοὺς ἐν αὐτῇ ναοὺς τῶν εἰδωλῶν ἀνήγειρε καλλιπρεπέστατον ναὸν αὐτὸς ἐπιστάτων τοῦ ἔργου. Εἰκάζεται ὅτι παρεκάθησεν ἐν τῇ πρώτῃ ἐν Νικαίᾳ οἰκουμένην συνόδῳ. Ἡ μνήμη αὐτοῦ εορτάζεται τῇ 7 Φεβρουαρίου, ὃ δὲ βίος συγγραφεὶς ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ Κρισπίνου ἐν ἀπλῷ ὕρει καὶ ἀνακαλλυνθεὶς ὑπὸ Συμεὼν τοῦ Μεταφράστου εὕρηται ἐν τῇ Ἑλλ. πατρολογία Migne (τ. 114). [Γρ.Σ.Ι.]

Παρθένιος (τανὺν Μπαρτοῦν). Ποταμὸς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας πηγῶν ἐκ τοῦ ὄρους Δούρνα ἀπέχοντος τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ περὶ τὰ 74 χλμ. καὶ δεχόμενος ἐν Δμὲν τὸν Μπολὺ-σοῦ, ἐξ Α δὲ τὸν Σοανλί-σοῦ καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Εὐξείντον Πόντον Δτῆς Ἀμάστρεως. Ὁ Π. ἀπετέλει τὸ πάλαι τὸ μεταξὺ Παφλαγονίας καὶ Βιθυνίας ὄριον.

Παρθένος, Virgo (Ζωολ.). Εἶδος γερᾶνους τῆς Μεσημβρινῆς Εὐρώπης καὶ τῆς

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΠΑΡΟΣ

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Πάρος

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

* **Ἀσίας**, ἀπαντώμενον πλησίον τῶν ἀκτῶν καὶ τῶν ἐκβολῶν τῶν ποταμῶν. Εἶναι πηγὸν ἄγριον καὶ εὐφυές, δυσκόλως θηρευόμενον χάριν τῆς εὐχύμου σαρκὸς καὶ τῶν οὐραίων πτερῶν του. Θηρεύεται δι' ἰσράκιων, ἐάν δε συλληφθῇ ἐν νεαρᾷ ἡλικίᾳ τιθασσέεται καὶ ἀναπαράγεται ἐν αἰχμαλωσίᾳ.

* **Παρθενών**. Περί τοῦ Π. πραγματεύονται κυρίως τὰ ἑξῆς ἔργα: Michaelis, Der Parthenon (1871)· Petersen, Die Kunst des Pheidias am P. und zu Olympia (1873)· Dörpfeld, Untersuchungen am P. (ἐν τοῖς Mitteil. d. archäol. Instituts Athen, τ. 5' καὶ 12')· Bötticher, Die Akropolis (1888)· Magne, Le Parthénon (1895)· Boutmy Le P. et le génie grec (1896)· Passow, Studien zum P. (1902).

* **Παριαῖα**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνωγητῶν (Πάλλης), ἔχον 134 κατ. (1896).

* **Παρισινὸν ἰόχρου**. Βλ. Βενζοφαινόνη.

* **Παρίσιοι** (Paris). Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1901 ὁ πληθυσμὸς τῶν Π. ἀνῆλθε εἰς 2,714,068 κατ. ἐν 20 τμήμασιν· ἐάν δε συναριθμηθῶσι καὶ τὰ πρόσσεται ὅσα μετὰ τοῦ ἁσπεως ἀποτελεῖσιν ἐν ὅλῳ, εἰς 3,054,338.

* **Πάρμα** (Parma). Πρωτ. ἰταλικῆς ἐπαρχίας (3238 τυχμ. μετὰ 294,159 κατ.), ἔχουσα πρὸ 1901 ὡς δήμος 49,340 κατ.

* **Παρνασία**. Γένος Ῥηξιπετροειδῶν φυτῶν, πρότυπον τῆς οἰκογενείας τῶν Παρνασσειδῶν, περιλαμβάνον εἶδη τῶν εὐκράτων καὶ ψυχρῶν χωρῶν τοῦ βορείου ἡμιπαιρίου, ὧν τὰ πλεῖστα φύονται ἐν τέλει. Περικαλλεῖς πόαι πολυτελεῖς μετὰ ῥύλλων ἐπιρρίζων, νεφροσχημῶν, ἀνθέων κατὰ τὰς μασχάλας, ἐρμαφροδιτῶν, πενταμερῶν, κανονικῶν, μεγάλων, λευκῶν ἢ ὀγκοκίτρινων, καρποῦ ὑμενώδους, καψοειδοῦς, πολυσπέρμου. Τὸ εἶδος Π. ἡ τελευματόφιλος φύμενον ἐν ὑγροῖς τόποις καὶ ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν κλιτύων τοῦ Παρνασοῦ φέρει μέγα χιονόλευκον ἄνθος, ὀλόκληρον δὲ τὸ φυτόν εἰς ἔμβρεγμα καὶ εἰτα εἰς ἀφέψημα ὠρελεῖ κατὰ τῆς ἐπιληψίας.

* **Παρνασσίδος** ἐπαρχία τοῦ νομοῦ Φθιώτιδος. ἔχει 34,261 κατ. (1896).

* **Παρνασσίων** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Παρνασσίδος. ἔχει 1,592 κατ. (1896).

* **Πάρνωνος** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Κυνουρίας. ἔχει 4,357 κατ. (1896).

* **Πάρδοι**. Βλ. Θέατρον.

* **Παροικία**. Πρωτ. τοῦ δήμου Πάρου, ἔχουσα 2,626 κατ. (1896).

* **Παρομφαλικά ἄγγεα** καλοῦνται φλεβιδία τινα ὑπάρχοντα πλησίον τοῦ ὀμ-

φαλοῦ ὑπὸ τὸ περιτόναιον ἀναστομούμενα μετὰ τῆς πυλαίας φλεβὸς κατὰ τὸ πρόσθιον μέρος τῆς εὐθείας αὐλακὸς τοῦ ἥπατος καὶ προσλαμβάνοντα ἑκτακτον ἀνάπτουν κατὰ τὴν ἥπατοκίρρῳσιν. [P.N.B.]

* **Πάρος**. Ἀνασκαφαὶ ἐγένοντο ἐνιαχοῦ τῆς νήσου, δι' ὧν ἀνεκαλύφθησαν τὰ εἰρεπια τοῦ Ἀσκληπείου παρὰ τὴν πρωτεύουσιν Παρικίαν κατὰ τὴν Δ. ἀκτὴν τῆς νήσου. Ἐνηργήθησαν ὑπὸ Ο. Rubensohn τῷ 1899, τὰ δὲ πορίσματα αὐτῶν ἐνημοσιεύθησαν ἐν ταῖς Ἀνακρινώσεσι τοῦ ἐν Ἀθ. Γερμαν. Ἰνστιτ. τόμ. 26 (1901) σελ. 157—292 καὶ τ. 27 (1902) σελ. 189—238.

* **Παρόρι**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Σπάρτης, ἔχον 481 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Κορυθίου (Μαντινείας), ἔχον 140 κατ. (1896).

* **Πάρου** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Νάξου. ἔχει 3,914 κατ. (1896).

* **Πάρου**. Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὀλίγον ἀπέχουσα τῆς Σμύρνης παρὰ τὸ Νύμφαιον. Κεράτεια καὶ βύσσινά ὄνυμαστα. Σχεδιάζεται τροχιοδρομικὴ γραμμὴ μεταξὺ Σμύρνης καὶ Π.

* **Παροχὴ** ἡλεκτρ. Βλ. Ἡλεκτρικαὶ μετρήσεις.

* **Παρρὲν** Καλλιρρόη. Λογία Ἑλληνίς, γενν. ἐν Κρήτῃ τῷ 1859. Διευθύντρια καὶ ἰδιοκτήτης τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν» ἐπὶ 18 ἡδὴ ἔτη. Ἰδρυσε τὰ κυριακὰ σχολεῖα ἐν Ἑλλάδι, τὸ ἄσυλον τῶν ἀνιάτων καὶ τὸ τῆς Ἀγ. Αἰκατερίνης, ὧν διατελεῖ σύμβουλος, τὴν οἰκοκυρικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν σχολὴν (νῦν τμήμα τῆς «Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων»), ἧς διατελεῖ πρόεδρος, καὶ κατὰ τὸ 1897 τοῦ σωματείου τῆς «Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων». Ἐγένετο δὲ ἀντιπρόσωπος τῶν Ἑλληνίδων εἰς τὰ γυναικεῖα συνέδρια τοῦ Σικάγου (1893) καὶ τῶν Παρισίων (1889 καὶ 1900). Συνέγραψε: Ἱστορία τῆς γυναικὸς ἀπὸ τῶν προϊστορικῶν μέχρι τῶν νεωτέρων χρόνων, Ζωὴ ἐνός ἔτους, Ἐντυπώσεις ταξιδίου ἐς Ἀμερικὴν καὶ τὰ μυθιστορήματα, Ἡ χειραφετημένη (μεταφρασθὲν καὶ εἰς τὴν γαλλικὴν), Ἡ μάγισσα, Τὸ νέον συμβόλαιον. Πλὴν τούτων ἐξέδωκε σειρὰν ἡμερολογίων καὶ ἔγραψε πολλὰ ἄρθρα ἐν τῇ «Ἐστία», «Ἀκροπόλει» καὶ «Ἀθῆναις».

* **Πάρσιφαλ**, ὀρθ. Πάρζιβαλ. Ἡρώς καὶ κορυφαῖον πρόσωπον μεσαιωνικοῦ μύθου, ὅστις συνεδέθη κατὰ τὸν ΙΒ' αἰῶνα, πιθανῶς ἐν Γαλλίᾳ, μετὰ τοῦ ἑτέρου μύθου περὶ τοῦ Γράλ. Ὁ Π. εἶναι εὐθέως νέος, ὅστις ἀνατραφεῖς ὑπὸ τῆς μητρὸς του ἐν ἀγαθότητι καὶ ἀπλότητι διακρίνεται· εἰτα καὶ διὰ τὴν ἀγαθότητά του προσλαμ-

βάνεται· εἰς τὸν κύκλον τῶν ἱπποτῶν τοῦ Γράλ. Τὸν μῦθον τοῦτον ποιητικῶς διέπλασαν ἐν ἑπεσὶν οἱ μεταϊωνικοὶ ποιηταί· Χριστιανὸς ὁ ἐκ Τρογες καὶ Βόλφραμ ὁ ἐξ Eschenbach, εἶτα δὲ καὶ ἄλλοι, ὅπως νεωστὶ δὲ ἐν μουσικῷ δράματι ὁ Βάγνερ.

* **Πάρτζελι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀλμπεράς (Ὁλυμπίας), ἔχον 476 κατ. (1896).

Πάρτς (Iwσήρ Partsch). Γερμανὸς γεωγράφος, γενν. τῷ 1851 ἐν Σιλεσίᾳ, διατελὼν δὲ ἀπὸ τοῦ 1876 καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου ἐν Βρεσλαυίᾳ. Πλὴν ἄλλων, ἐδημοσίευσεν περὶ τῆς Ἑλλάδος, ἣν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως γνωρίζει καλλίστα, φυσικὴν γεωγραφίαν τῆς Ἑλλάδος (μετὰ τοῦ Neumann, 1885) καὶ μονογραφίας περὶ Κερκύρας, Λευκάδος, Κεφαλληνίας καὶ Ἰθάκης (ὡς συμπληρώματα τοῦ περιοδ. Petermanns Mitteilungen).

Παρώδης Ἀλ. ἐξ ἀνδρός. Ἕλλην δραματικὸς ποιητής, γενν. τῷ 1842 ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης, ἐπὶ πολλὰ ἔτη διατρίψας ἐν Γαλλίᾳ καὶ εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν γράψας. Ἐκ τῶν πονημάτων του μνημονεύετα τὰ ὑπὸ τὸν τίτλον Nouvelles Messéniennes (1867), ἐν εἰς ψάλλει τὸν Κρητικὸν ᾠθῶνα τοῦ 1866. Βραδύτερον ἔγραψε καὶ δραματικὰ ἔργα, ὧν δύο ἰδίως, Rome vaincue (1876) καὶ La reine Juana (1893, βραβευθὲν ὑπὸ τῆς γαλλ. ἀκαδημείας), παρεστάθησαν μετὰ μεγίστης ἐπιτυχίας ἐν Παρίσις καὶ μεγάλως ἐπηνέθησαν. Ἀπέθανεν τῷ 1902 ἐν Παρίσις.

* **Πασᾶ.** Χωρίον τοῦ δήμου Κονιστριῶν (Καρυστίας), ἔχον 352 κατ. (1896).

Πασᾶ-Μπαχτσέ (τ. ἔ. κήπος πασᾶ). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ὑπαγόμενον τῇ διοικήσει Χρυσοπόλεως διοικητικῶς καὶ ἐκκλησιαστικῶς τῇ μητροπόλει Χαλκηδόνος, ἔχον δὲ ὡσεὶ 700 κατ. ἅπαντας Ἕλληνας συντηροῦντας ἀστικὴν σχολήν. [Γρ. Σ. Ι.]

Πασαγιάννης Κωνσταντῖνος. Ποιητὴς καὶ δημοσιογράφος γενν. τῷ 1872 ἐν Εὐὰ τῆς Μεσσηνίας ἐκ πατρὸς Λάκωνος τὴν καταγωγὴν, εἰρηνοδίκου ἐκεῖ τότε διατελοῦντος. Ἐσπούδασεν τὴν νομικὴν ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ παρὰ τὰς κλίσεις αὐτοῦ φερομένου παιδεύθην ἤδη πρὸς τὴν φιλοσοφίαν, συνειργάσθη δὲ ἐν πολλοῖς παρ' ἡμῖν περιοδικαῖς καὶ ἐφημερίαις καὶ ἐξέδωκεν ἐν ἰδιαίτεροις βιβλίοις «Τὰ πρῶτα παραμύθια» (1894) καὶ «Μοσκιές» (1898), σειρὰν διηγημάτων ἐκ Μάνης. Ἄλλα δὲ τοιαῦτα, μανιάτικα μοιρολόγια, ἠθογραφήματα, λαογραφικὰς μελέτας κλπ. ἔχει δημοσιεύσει ἐν πολλοῖς τῶν παρ' ἡμῖν περιο-

δικῶν καὶ δὴ ἐν τῷ Παρνασσῷ δημοσιεύσας ἐν τῷ περιοδικῷ «Τέχνη» τοὺς Γρύλλους καὶ Τρίτωνας, πεζὰ ποιήματα ἐν τῇ θημῶδεϊ, ἥς θιασώτης εἶναι, ἐγένετο τὸ ἀντικείμενον ἐπιθέσεων. Νῦν δὲ ζῇ ἐν Κολίμακς ἐπεξεργαζόμενος μετάφρασιν τοῦ «Προμηθεὺς δεσμώτου» τοῦ Αἰσχύλου καὶ συγγράφων τὸ μανιάτικον μυθιστόρημα «Φαμέγιοι καὶ Νικλιάνοι».

Πατᾶ-κιοῦ (τ. ἔ. χωρίον πασᾶ). Κώμη μεσόγειος τῆς Βιθυνίας, ὑπαγόμενη τῇ διοικήσει Χρυσοπόλεως καὶ ἔχουσα 2,200 κατ. Ἕλληνας τουρκοφώνους, ἐξαρτωμένους ἐκκλησιαστικῶς ἐκ τῆς μητροπόλεως Χαλκηδόνος, συντηροῦντας ναὸν καὶ ἀστικὴν σχολήν καὶ περὶ τὴν γεωργίαν ἀσχολούμενους. [Γρ. Σ. Ι.]

Πασᾶ Μαγοῦλα. Χωρίον τοῦ δήμου Εὐθυρίου τοῦ νέου νομοῦ Μαγνητίας, ἔχον 114 κατ. (1896).

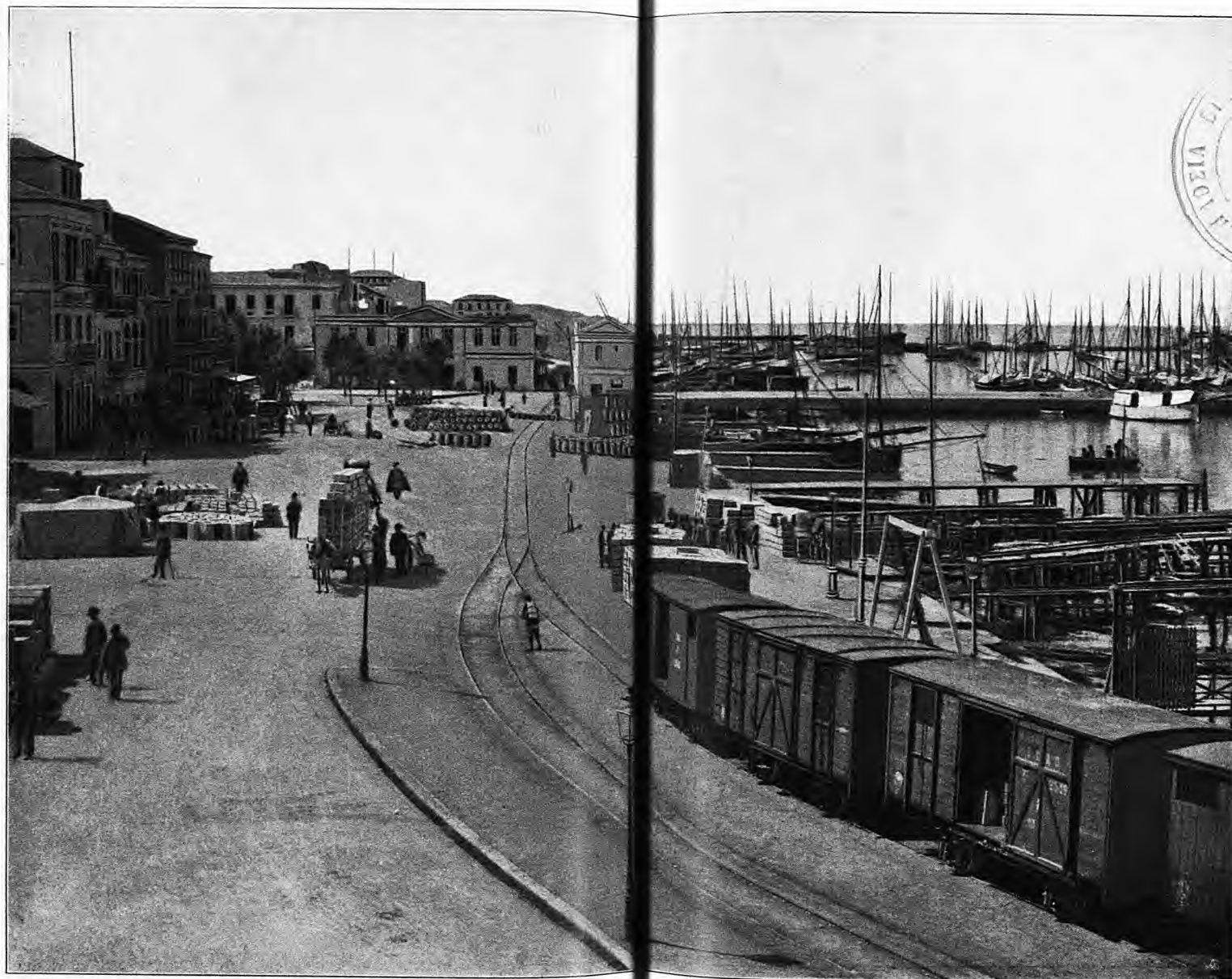
* **Πασᾶ.** Χωρίον τοῦ δήμου Προσμαναίων (Ἄργους), ἔχον 382 κατ. (1896).

Πασκεβίτς (Iwan F. Paskewitsch, κόμης τοῦ Ἐριβάν καὶ πρίγκιψ τῆς Βαρσοβίας). Ρῶσος στρατάρχης, γενν. τῷ 1782, διακρίβεις ὡς ὑποστράτηγος τῷ 1812 κατὰ τὴν ἐκστρατείαν τοῦ Ναπολέοντος εἰς Ῥωσίαν καὶ ὡς ἀντιστράτηγος τῷ 1814 πρὸ τῶν Παρισίων. Ἐν τοῖς κατῆκιν ἐνίκησε τοὺς Πέρσας, ἐκυρίευσεν τὸ Ἐριβάν (ἐξ οὗ ὠνομάσθη κόμης), ἐνίκησε τοὺς Τούρκους, εἰσελθὼν δὲ νικηφόρος τῷ 1829 εἰς Ἐρζερούμ προυδιδάσθη εἰς στρατάρχην. Ὑπέταξεν εἶτα τὸ Δαγεστὰν καὶ τῷ 1831 τὴν ἐπαναστάσαν Πολωνίαν, διὸ ὠνομάσθη πρίγκιψ τῆς Βαρσοβίας, καὶ ὡς τοποτηρητὴς ἤρξατο νὰ ἐκφωσίσῃ τὴν χώραν. Τῷ 1849 σταλὲς εἰς Οὐγγαρίαν πρὸς καταστολὴν τῆς ἐπαναστάσεως, ἠνάγκασεν τὸν οὐγγρικὸν στρατὸν νὰ παραδοθῇ ἐν Βίλαγος καὶ ἐπὶ νεικερὸν οὕτω τὴν ὑποταγὴν τῆς χώρας, μεθ' ὃ ὠνομάσθη στρατάρχης ὑπὲρ τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Ρωσσίας. Ἀπέθανεν δὲ τῷ 1856 ὡς τοποτηρητὴς τῆς Πολωνίας ἐν Βαρσοβίᾳ.

Πασκουίνος. Ἀρχαῖον μαρμάρινον σύμπλεγμα, ἀνευρεθὲν ἐν Ῥώμῃ κατὰ τὸν 15' αἰῶνα καὶ ἱδρυθὲν πρὸ τοῦ μεγάρου Βράσκη πλησίον τῆς οἰκίας σανδαλοποιῶντινος καλουμένου Π., γνωστοῦ ὄντος διὰ τὰς σατιρικάς ἐπιθέσεις κατὰ τοῦ πάπα καὶ τῶν καρδινάλιων. Ἐλαβε δὲ καὶ τὸ σύμπλεγμα τὸ ὄνομα, διότι ἐχρησίμευεν πρὸς τοιχοκόλλησιν ἐμπαικτικῶν κλπ. στίχων. Τὸ σύμπλεγμα παριστᾷ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸν Μενέλαν φέροντα τὸν νεκρὸν τοῦ Πατρόκλου, ἴσως δ' εἶναι ἔργον τοῦ Δ' π. Χ. αἰῶνος.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΠΑΤΡΑΙ

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Πάτραι

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Πασσαλῆνα. Χωρίον τοῦ δήμου Αἰ-
πείας (Πυλίας), ἔχον 126 κατ. (1896).

Πάσσαου (Passau). Πόλις τῆς Κάτω
Βαυαρίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 48,003.

Πάστρα. Πρωτ. τοῦ δήμου Πρόννων
(Κρανίας), ἔχουσα 219 κατ. (1896).

Πασχάλης Δημήτριος. Ἐγεν-
νήθη ἐν Ἀνδρῷ τῷ 1865. Σπουδάζας ἐν
τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ τὴν νομικὴν, ἐπε-
βίβη εἰτα ἐν Ἀνδρῷ διαμένων εἰς ιστορι-
κὰς καὶ ἀρχαιολογικὰς μελέτας. Ἐδημο-
σίευσε Νομισματικὴν τῆς νήσου «Ἀνδρου»
(1898), βιογραφικὴν μελέτην τοῦ πατρι-
άρχου Ἀλεξανδρείας Ματθαίου ὑπὸ τὸν τί-
τλον Ματθαῖος ὁ Ἀνδρείος πάσας καὶ πα-
τριαρχῆς Ἀλεξανδρείας καὶ πάσας γῆς
λίγυπτος (1746—1767) ἐκδοθεῖσαν τῷ 1901,
καὶ μονογραφίαν περὶ τῶν ἀποικιῶν τὰς ἀρ-
χαίας Ἀνδρου (1895). Ἐγένετο ἰδρυτὴς τοῦ
ἀρχαιολογικοῦ μουσείου Ἀνδρου, ἐν ᾧ πε-
ρὶ συνέλεξε τὰς ἀπανταχοῦ τῆς νήσου ἀρ-
χαίτητας. Τῷ 1902 διορίσθη νομάρχης,
ἐπικίτας ἐν περιτροπῇ τοῦ νομοῦ Καρ-
δίτης, Λακεδαιμόνος, Κεφαλληνίας καὶ
Φθιώτιδος, ὅπου καὶ νῦν ὑπηρετεῖ. ἔχει ἐ-
στύμην ἀνέκδοτον διτομον ἱστορίαν τῆς νήσου
Ἀνδρου καὶ κώδικα ἐν πεζῷ λόγῳ τοῦ Βασι-
λείου Διγενοῦς Ἀκρίτα, ἐν εὗρεν ἐν Ἀνδρῷ.

Πασχοῦλης Κέλσιος ἦτοι Νι-
κόλας. Ἐκ Σουλίου, μόνος υἱὸς τοῦ ἐν
τῷ χωρίῳ Περχάτες φονευθέντος ἐν μάχῃ
πρὸς τὸν Ἀλῆ πασᾶ, Πασχοῦλη. Παρακο-
μισθῆσας ἀπάσας τὰς περιπετείας τῶν Σου-
λιωτῶν ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν ἀξιωματικοῦ
ἐν Κερκύρᾳ ὑπὸ τοὺς Ῥώσους, Γάλλους,
καὶ Ἀγγλοὺς, ὑπὸ τὸν πρῶτον ἐξάδελφον
τοῦ πατρὸς του, τὸν περιβόητον Καλόγερον
Τζιμην. Ἐπανελθὼν μετὰ τῶν λοιπῶν
Σουλιωτῶν εἰς Σούλι μετέσχε τῶν κατὰ
τοῦ Ἀλῆ πασᾶ μαχῶν, δείξας ἀνδρείαν ἀ-
παραδειγμάτιστον καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἐν
τῷ χωρίῳ «Ζάβρουχον» πρώτην μάχην. Με-
ταχρῶν ἐπειτα τοῦ ἐλληνικοῦ ἀγῶνος ὑπὸ
τὸν στρατηγὸν Νότην Βότσαρη, ἐγένετο
τὸ μὲν 1823 χιλιάρχος, τῷ δὲ 1825 ἀντι-
πράττης. Ἀπέθανε τῷ 1834 ἐν Ἀντιρ-
ρίῳ. Σὺζυγος αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἡ θυγάτηρ
τοῦ Νότη Βότσαρη, μεθ' ἧς μίαν ἀπέκτησε
καρὴν τὴν Ἐλένην Θ. Σχινᾶ.

Πατήσια. Δύο προάστεια τῶν Ἀθη-
νῶν, ὧν τὸ μὲν Ἀνω Π. ἔχει 1,361, τὸ
δὲ Κάτω Π. 1,181 κατ. (1896).

Πάτνα (Patna, κυρίως Paltuna). Κατὰ
τὴν νέαν διαίρεσιν τοῦ Ἰνδοβρετανικοῦ κρά-
τους καλεῖται οὕτω τμήμα (division) τῆς
ἐπαρχίας Βιχαρ ἐν τῇ τοποτηρηθείᾳ Βεγγά-
λης, ἔχον ἐμβ. 61,316 τ.χ.μ. καὶ 15,564,386
κατ. (1901). Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα τοῦ-

του καὶ ἰδίου διαμερίσματος (5,377 τ.χ.μ.)
εἶχε τῷ 1901 κατ. 135,172.

Πατούσας Ἰωάννης. Ἀθηναῖος
λόγιος. Ἐγεννήθη περὶ τὰ μέσας τῆς 17ης
ἐκατ. Ἐσπούδασεν ἐν Παταύῳ φιλοσοφίαν
καὶ θεολογίαν. Ἦτο δ' ἐγκρατὴς τῆς ἐλ-
ληνικῆς, λατινικῆς καὶ ἰταλικῆς γλώσ-
σης. Ἰερεὺς χειροτονηθεὶς μετὰ τὸ πέρας
τῶν σπουδῶν του ἐκρημάτισεν ἐφημέριος
καὶ ἱεροκήρυξ τῆς ἐν Βενετίᾳ ἐλληνικῆς
κοινότητος καὶ διευθυντὴς τῆς αὐτοῦ
Φιλαγγινεϊανῆς σχολῆς (1708). Οὗτος πρῶ-
τος συνέλαβε τὸ σχέδιον νὰ ἐκδόσῃ ἐν Βε-
νετίᾳ τῷ 1710 Ἑλληνικὴν ἐγκυκλοπαι-
δεϊάν, ἐν ᾗ συμπεριέλαβεν ἐκ τῶν Ἑλ-
λῶνων συγγραφέων πεζῶν καὶ ποιητῶν αὐ-
τοτελῇ τεμάχῳ, ὅπως καταστήσῃ προσιτω-
τέρους τότε εἰς τοὺς ἐλληνοπαίδας τοὺς Ἑλ-
ληνας συγγραφεῖς, οὓς δὲν ἠδύναντο νὰ ἀπο-
κτήσωσιν ευκόλως ὡς ἐκ τοῦ σχήματος αὐ-
τῶν καὶ τῆς δαπάνης. Τῆς Ἐγκυκλοπαι-
δεΐας ταύτης ἐγένετο ἀνατύπωσις τῷ 1758,
ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ του Γεωργίου ἱερέως, λο-
γίου ἐπ' Ἰσθῆς, διδάξαντος εἰς τὴν Φλαγγι-
νεϊανὴν σχολὴν καὶ διετελέσαντος ἐφημερίου
ἐν τῷ νοῷ τοῦ Ἀγ. Γεωργίου τῶν ὁρθόδο-
ξων ἐν Βενετίᾳ τῷ 1711. Ἀγνωστος ὁ χρό-
νος καθ' ὃν ἀπεβίωσαν. (Ὅρα I. Βελουδίου
Ἑλ. ὁρθόδοξων ἀποικία ἐν Βενετίᾳ, Ζαβίρα
Νέκ. Ἑλλὰς ἡ Ἑλ. θεάτρον. καὶ Κ. Σάθα
Νεοελ. φιλολογία.

Πατουλά. Χωρίον τοῦ δήμου Τρικ-
καίων (Τρικυάλων), ἔχον 298 κατ. (1896).

Πάτρα. Πρωτ. τοῦ δήμου Πατρῶν,
ἔχουσα 37,985 κατ. Ἡ ἐπαρχία Πατρῶν
τοῦ νέου νομοῦ Ἀχαΐας ἔχει 78,443, ὃ δὲ
δῆμος Π. 50,158 κατ. (1896).

Πατρικάτα. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀσ-
σου (Σάμης), ἔχον 292 κατ. (1896).

Πατρίκιος Βασίλειος. Ἐγενν. ἐν
Κέῳ τῷ 1847, περατώσας δὲ τὰς ἱατρικὰς
αὐτοῦ σπουδὰς ἐν Ἀθῆναις τῷ 1871, ἤκο-
λουθῆσε εἰτα τὰς κλινικὰς τῶν Παρισίων.
Ἀπὸ τοῦ 1882 διατελεῖ γραμματεὺς τοῦ
ἱατροσυνεδρίου, οὗ ἐγένετο τῷ 1892 μέ-
λος, καὶ ἀπὸ τοῦ 1883 γενικὸς γραμ-
ματεὺς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ σταυ-
ροῦ. Τῷ 1903 ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς κυβερ-
νήσεως ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλά-
δος εἰς τὸ ἐν Βρυξέλλαις συνεληθὲν διε-
θνὲς συνέδριον ὑγίεινῆς καὶ δημογραφίας,
περὶ οὗ ἐδημοσίευσε μελέτην (1905). Τῷ
1904 διορίσθη ἐπόπτης τοῦ δημοσίου
ἀπολυμαντηρίου Ἀθηνῶν καὶ τῶν λοιμο-
καθακτηρίων. Ἐξέδωκε δὲ τὰ ἑξῆς: Περὶ
τῶν χειρουργειῶν τοῦ γαλλικοῦ καὶ τοῦ
ἐλληνικοῦ Ἐρυθροῦ σταυροῦ (1892), Περὶ
ἀπολυμάνσεως καὶ περὶ προφυλάξεως ἀπὸ

των ὀξέων λοιμωδῶν νοσημάτων (1894), Περί των ἐν Κυλλήνῃ μεταλλικῶν ὑδάτων (1894), Περί τῆς θεραπείας τῆς διφθερίτιδος διὰ τοῦ αντιδιφθεριτικού ὁροῦ (1895), Περί τινων τῆς φαρμάκης ἰδιότητων κλπ. (1896), Περί τῆς δράσεως των μυῶν ἐν τῇ διαδόσει τῆς πανώλους κλπ. (1900), Ἐκθεσις περὶ καταθρέγματος των Ἀθηνῶν διὰ θαλασσίου ὑδατος κλπ. (μετὰ των ναυπηγῶν Ἀ. Δαμβέργη καὶ Κ. Σάββα, 1900), Νοσήματα καὶ μικροβία (1900), Ὁδηγία περὶ προφυλάξεως ἀπὸ τῆς πανώλους (1902) καὶ ἀπὸ τῆς φθίσεως (1902), Τὸ ἔργον τοῦ πανελληνίου συνδέσμου κατὰ τῆς ρυματισώσεως (1902), Τὸ ἔργον των συλλόγων τοῦ Ἐρυθροῦ σταυροῦ ἐν εἰρήνῃ (1902), Τὰ ἀσκληπιεῖα ἢ φθισιατρεῖα (1902), Ἡ φθίσις ἐν Ἑλλάδι, La tuberculose en Grèce (1903) Περί των σχολικῶν οἰκημάτων (γαλλ. 1904). Πρὸς τούτοις πολλὰ ἄρθρα ἐδημοσίευσεν ἐν ἰατρικοῖς περιοδικοῖς (Γαλλικῷ, Ἑρμ. τῆς ἐταιρείας τῆς ὑγιεινῆς, Φαρμακευτικῇ ἐπιθεωρήσει), ἐν δὲ τῷ ἡμετέρῳ Ἀετικῷ ἔγραψε τὰ ἐν τοῖς τριῶν πρώτοις τόμοις φαρμακολογικά ἄρθρα.

— 2) Περικλῆς. Ἐγενν. ἐν Μυτιλήνῃ τῷ 1848, ἐσπούδασε δὲ ἰατρικὴν πρῶτον ἐν Ἀθήναις καὶ εἶτα ἐν Γερμανίᾳ, ἐνθα εἰδικῶς ἠσχολήθη εἰς τὴν ὀφθαλμολογίαν καὶ τὴν χειρουργίαν. Διετέλεσεν ὑφηγῆτης τοῦ ἐθν. πανεπιστημίου καὶ δημοτικῆς συμβουλός. Συνέγραψε δὲ «Τὰ πάθη των ὀφθαλμῶν» (1 τόμος 1885), τὸ «Περὶ τραυματιῶν» σύγγραμμα (α' καὶ β' τόμος 1883—4) καὶ μικρὰν πραγματείαν περὶ Διστερείου μεθίδου, ἧς ὑπῆρξεν εἰσηγητὴς ἐν Ἑλλάδι. Ἀπέθανε δὲ τῷ 1900.

Πατρωνυμικόν. Βλ. Ὀνομα.

Πατασινός. Χωρίον τοῦ δήμου Καλλικράτους (Σφακιῶν), ἔχων 252 κ. (1900).

Πατασόπουλος Δημήτριος. Καθηγητὴς τῆς ἱστορίας ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ, ἐξ Ἀνδριταίνης. Σπουδάσας ἐν Ἀθήναις καὶ Γερμανίᾳ διωρίσθη ἔκτακτος καθηγητὴς τῆς γενικῆς ἱστορίας τῷ 1880. Ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας τῷ 1882 καὶ διωρίσθη αὖθις τῷ 1890. Ἐγράψε δὲ μεσαιωνικὸν μελέτημα Φράγκοι καὶ Βυζαντινοὶ καὶ ἐγγεῖρδις Ἑλληνικῆς, Ῥωμαϊκῆς καὶ ἱστορίας των νεωτέρων χρόνων.

Παταΐδερος. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρκαλοχωρίου τῆς ἐπαρχίας Μονορατισίου (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχων 205 κατοίκους (1900).

Πατσουλί. Βλ. Χειλανθῆ.

Πάττι (Patti). Παράλιος πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχίας Μεσσήνης ἐν Σικελίᾳ, ἔδρα

ἐπισκόπου, μετὰ 14,082 κατ. ὡς δῆμος.

* **Παύλου.** Χωρίον τοῦ δήμου Τρικολώνων (Γορτυνίας), ἔχων 263 κατ. (1896).

* **Παυλιανός.** Δύο χωρία τοῦ δήμου Μελιτειῶν (Κερκύρας), ὧν τὸ μὲν Ἀνω Π. ἔχει 272, τὸ δὲ Κάτω Π. 108 κατοίκους (1876).

* **Παύλζανη.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἡρακλειωτῶν (Φθιώτιδος), ἔχων 885 κατοίκους (1876).

Παυλινεΐα. Βλ. Σαπινδοσιθ (τόμ. 6).

* **Παύλιτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Φιγαλίας (Ὀλυμπίας), ἔχων 306 κατ. (1896).

Παυλιδης Παναγιώτης. Καθηγητὴς τῆς θεολογίας ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ, γενν. ἐν Κυπαρισσίᾳ τῷ 1837. Σπουδάσας θεολογίαν, ἰδίως δ' ἐκτεθείς εἰς τὴν ἑβραϊκὴν γλῶσσαν διωρίσθη τῷ 1869 ἑκτακτος καὶ τῷ 1875 τακτικὸς καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου, ἐν ᾧ τῷ 1893 διετέλεσε καὶ πρύτανις, ἀπέθανε δὲ κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1894. Κατέλιπε χειρόγραφα συγγράμματα εἰς τὸν διαδεχόμενον αὐτὸν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, λιθογραφημένην δ' εἰσαγωγὴν καὶ ἐρμηνείαν εἰς τὸν Ἑσάϊαν. Τὴν βιβλιοθήκην του κατέλιπεν εἰς τὸ πανεπιστήμιον, τῆς δὲ περιουσίας του μέρος μὲν δέδωκε ὑπὲρ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τῆς Ἑλπίδος καὶ τοῦ Ἀρεταίου, μέρος δὲ εἰς ἀποκατάστασιν ὀρεγνῶν κορασίων.

Παυλοδάρ. Πρωτ. περιφερ. ἐν τῇ Ῥωσικῇ χώρᾳ Σεμιπαλατίνσκ τῆς κεντρικῆς Ἀσίας, ἔχουσα 7,780 κατ. καὶ ἐμπορίαν.

* **Παυλόκαστρον.** Χωρίον τοῦ δήμου Πατρέων, ἔχων 321 κατ. (1896).

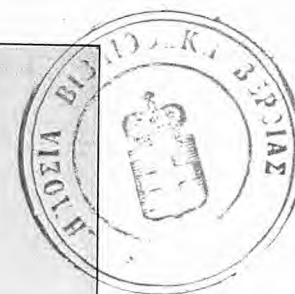
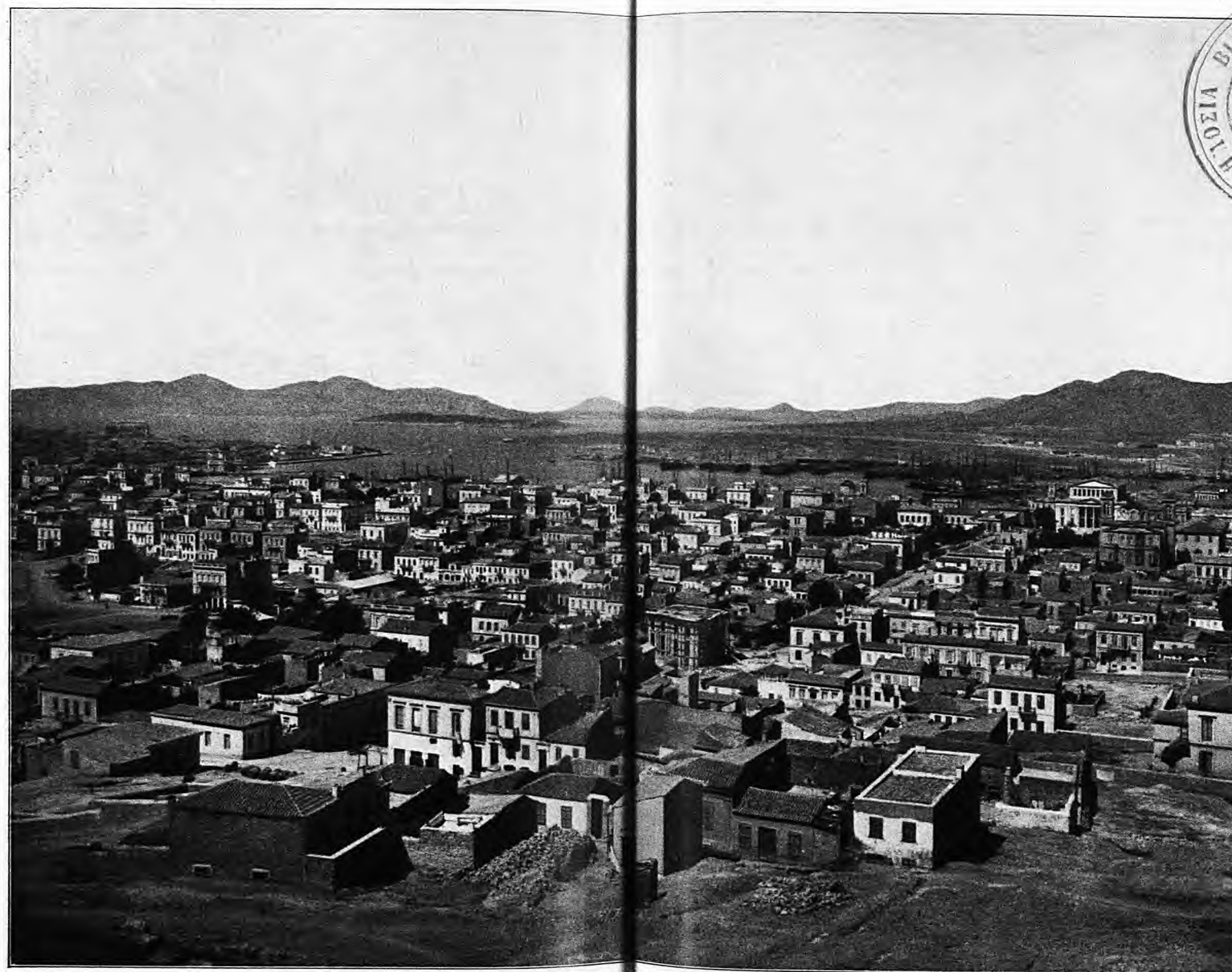
Παῦλος ἅγιος. Πολιτεία τῆς Βρασιλίας. Βλ. Σάν Παῦλος.

* **Παύλου.** Χωρίον τοῦ δήμου Λαρυμνης (Λοκρίδος), ἔχων 480 κατ. (1896).

Πάφρα. Πόλις τῆς Μικρῆς Ἀσίας κειμένη ΝΑ τῆς Ἀμισοῦ (Σαμφούντος), ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Ἀλυσ (Κιζιλ ἱρμάκ) καὶ ἀπέχουσα τῆς θαλάσσης περὶ τὰς 3 ὥρας. Οὐσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως (καζά) ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Τζανίκ (Ἀμισοῦ) καὶ τῇ νομαρχίᾳ Τραπεζούντος ἔχει 6,300 κατ., ὧν Ἕλληνες μὲν τουρκοφῶνοι 2,000 ἐξαρτῶμενοι ἐκκλησιαστικῶς ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἀρμασίας καὶ συντηροῦντες νηπιαγῶν, πεντατάξιον ἀστικὴν σχολὴν, τριτάξιον ἀρρεναγωγεῖον καὶ παρθεναγωγεῖον, Ὀθωμανοὶ 3,400 καὶ Ἀρμένιοι 600. Ἡ ὑπεριοίκησις τῆς Π. περιλαμβάνει 165 χωρία, ὧν τὰ ἑμίση τουρκικά, τὰ δ' ἄλλα ἑλληνικά (τουρκοφῶνα) καὶ οἰκεῖται ὑπὸ 55,000 κατ., ὧν 29,000 εἰναι Ὀθωμανοί, 26,000

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Πειραιεύς

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ἑλληνας καὶ 600 Ἀρμένιοι. Προϊόντα τῆς ὅλης ὑποδοικήσεως εἶναι καπνὸς ἀρίστης ποιότητος, ἀνεργόμενος ἐτησίως εἰς 3,000,000 χγ., ἀραβόσιτος καὶ λοιποὶ δημητριακοὶ καρποί. Ἐχει δὲ καὶ ἀξιόλογον κτηνοτροφίαν καὶ ἀλιείαν τοῦ ἀκκιπησίου, ὅθεν ἐξάγεται χαβιάριον ἐράμιλλον τῶν ρωσσικῶν. [Γρ.Σ.Ι.]

Παχεῖα Ῥάχη. Χωρίον τοῦ δήμου Διγίνης, ἔχον 262 κατ. (1896).

Παχτζετζίκ (τουρκ. κηπάριον). 1) Πιλήγη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κειμένη περὶ τὴν Νικουμήδειαν, ἥς ὑπὸ τὴν βικησιν ὑπάγεται. Ἐχει περὶ τοὺς 7,000 κατ. ἀπαντας Ἀρμένιους, ἀσχιλουμένους μεταξὺ ἄλλων περὶ τὴν σανιδουργίαν, ἰδίᾳ τῶν σανίδων τῶν χρησιμευσουσῶν εἰς κατασκευὴν βυτίων, καὶ περὶ τὴν μεταξουργίαν. Ἐνταῦθα ὑπάρχουσι καὶ ἀτμοκίνητα μεταξουργεῖα ἀνήκοντα εἰς εὐπόρους Ἑλλήνας. — 2) Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὑπαγόμενον τῇ ὑποδοικῇ τοῦ Μεταλλείου Ἀλ-δὰγ (βλ. λ. σ. 613), ἔχον δὲ περὶ τοὺς 200 κατ. Ἑλλήνας ἀποίκους εἰς Ἀλβανίαν.

Παχτοῦρι. Χωρίον τοῦ δήμου Κορινθίων (Τρικαλῶν), ἔχον 424 κ. (1896).

Παχύγλωσσα καλοῦνται γλωσσικῶς τῶν Σαυροειδῶν ὅσα ἔχουσι γλώσσαν βραχείαν, παχείαν, σαρκώδη, ἀπεστρογγυλωμένην κατὰ τὸ ἄκρον καὶ φέρουσι 4 δακτύλους. Εἰς ταῦτα ὑπάγονται 3 οἰκονομαίαι, αἱ Ἰγυανίδαι, αἱ Ἀγαμίδαι καὶ αἱ Ἀνακαθωτίδαι.

Παχυδερμικὴ καχεξία. Βλ. Μυρδόμενα.

Παχύκαρπος καλεῖται ἄλλως ὁ Γομφόκαρπος.

Παχυτρόπιον. Διὰ τοῦ ἑλληνικοῦ τύπου ὀνόματος καλοῦνται πολλάκις ἐν ταῖς ξέναις γλώσσαις αἱ συζευκτικαὶ (βλ. ἐν λ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια). δι' ὧν σκοπεῖται ἡ πρὸς ἀλλήλας ἐνωσις τῶν ἡλεκτρικῶν στήλων καὶ ἡ μετατροπὴ τοῦ ἐνὸς τῆς συζεύξεως εἶδους πρὸς τὸ ἕτερον. [Ε.Θ.Κ.]

Πεδιάδος ἡ παρχία τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου τῆς Κρήτης, ἔχουσα 24,903 κατοίκους (1900).

Πεζά. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγίων Παρυσίων τῆς επαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 222 κατ. (1900).

Πέζαρον (Pesaro). Πρωτ. τῆς ἰταλ. επαρχ. Πεζάρου-Οὐρβίνου (253,982 κατ.), ἔχουσα τῷ 1901 ὡς δήμος 25,103 κατ.

Πεζενὰς (Pézenas). Πόλις ἐν τῷ γαλλ. νομῷ Ἐρώ, ἔχουσα 6,487 κατ. καὶ ἐμπόριον γεωργ. προϊόντων.

*** Πειραιεύς.** Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου, ἔχουσα 42,169 κατ. Ὁ δήμος Π. ἔχει 51,020 κατ. (1896).

Πεῖρος (νῦν Καρινίτσα). Ποταμὸς τῆς Ἀγαίας, πηγάζων ἀπὸ τῶν μεταξὺ Παναγαίκευ καὶ Ἐρυμάνθου χωρῶν καὶ ὀρμητικῶς ῥέων ἀπὸ Α πρὸς Δ. ἐκβάλλει εἰς τὸν κόλπον τῶν Πατρῶν ἐγγὺς τῆς νῦν Ἀγαίας, ἔχει δὲ ὕδωρ ἄφθονον. [Γ.Π.Δ.]

*** Πεισιῶνας.** Χωρίον τοῦ δήμου Ληκαντιῶν (Χαλκίδος), ἔχον 138 κατ. (1896).

Πεκαλόγγαν. Τοποτηρηταῖα ἐν Ἰάθῃ, ἔχουσα ἐμβ. 1781 τγμ. καὶ 567,727 κατ. Ἡ πόλις Π. εἶναι μία τῶν σπουδαιωτάτων ἐπὶ τῆς Β παραλίας.

Πεκέα ἡ συματώδης. Βλ. Καρυσκάρ.

*** Πεκίνον.** Ἐκ τῆς νεωτάτης ἱστορίας τῆς πόλεως μνημονευτέον τὴν ἀνταρσίαν τῶν Βόξερ (1900), ἥτις ἐπὶ τὴν πόλιν τοῦ προέστου τῆς Γερμανίας βαρὼν Κέττελερ καὶ τὴν πολιορκίαν τῶν ξένων πρεσβευστῶν, λαβοῦσαν τέλος ἅμα τῇ εἰσόδῳ διεθνέως στρατοῦ εἰς τὴν πόλιν τῇ 14 Αὐγ. (ν.) Ἀπρὸς τῇ 7 Σεπτ. (ν.) 1901 ὑπεγράφη ἐν Π. ἡ συνθήκη εἰρήνης, παρὰ δόθῃ τῇ 17 πόλιν εἰς τὸν σινικὸν στρατὸν, ἐπανήλθε δὲ ἡ αὐλή, ἥτις εἶχε καταφύγει εἰς Σιναγγροῦ, μόλις τῇ 7 Ἰαν. 1902 (ν.).

Πεκτές. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ, ὑπαγομένη τῇ ὑποδοικῇ Νεοπόλεως (βλ. λ. σ. 667), ἥς ἀπέχει περὶ τὰς 5 ὥρας, καὶ εἰκασμένη ὑπὸ Ὀθωμανῶν. Πλησίον αὐτῆς ὑπάρχει θέσις, ἐξ ἧς ἐξορύσσεται ἄλλας ὀρυκτὸν καθαρώτατον, ἐξ οὗ ἀποστέλλονται κατ' ἔτος 2 χιλ. ὀκάδες εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς χρῆσιν τῆς Ὑψηλῆς Πύλης. [Γρ.Σ.Ι.]

Πελαγία ὁσία. Ἐγεννήθη ἐν Ἀντιοχείᾳ, περιφανὴς δ' ἐπὶ πλούτῳ καὶ κάλλει γενομένη ἔζη βίον ἐκδεδιγμένην. Ἀκούσασα δὲ ποτε τοῦ ἐκ τῶν ἐπισκόπων Ἀντιοχείας Νόννου κηρύττοντος τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τρεπτομένη συνεκινήθη, ὥστε ἀπεράσισεν ἀρνηθεῖσα τὸν πρότερον αὐτῆς βίον καὶ ἀσπαύσῃ τὸν χριστιανισμὸν. Καὶ δὴ προσελθούσα τῷ Νόννῳ βαπτίζεται ὑπ' αὐτοῦ διατηρήσασα τὸ ἀρχικὸν αὐτῆς ὄνομα καὶ οὐχὶ τὸ μεταγενέστερον Μαργαρίτῃ τὸ ἀποδοθὲν αὐτῇ ὑπὸ τῶν Ἀντιοχείων θαυμαζόντων τὸ πλῆθος καὶ τὸ κάλλος τῶν πολυτίμων λίθων καὶ μαργάρων αὐτῆς. Παραγωγὴσάσα δὲ τὸν πλοῦτον αὐτῆς τῷ ἐπισκόπῳ, ἀπῆλθεν εἰς Ἱερσόλυμα καὶ ἐν τῷ ὄρει τῶν Ἑλαιῶν πήρασα τὸ ἐρημητήριον αὐτῆς διεζῆσε τὸ ὑπόλοιπον τοῦ βίου ἐν αὐστηρᾷ ᾠρετῇ καὶ ἀσκήσει λαμβάνουσα ὑπὸ τὸ ὄνομα Πελάγιος. Μετὰ δὲ τὴν θά

νατον αὐτῆς ἐπελθόντα τῷ 284 μ. Χ. ἀναγνωρισθεῖσα ὡς γυνὴ ἐκηδεύθη ἱεροπρεπῶς. Ἡ μνήμη αὐτῆς ἐορτάζεται κατὰ τὴν ὁρθόδοξον ἐκκλησίαν τῇ 8 Ὀκτωβρίου, ὃ δὲ βίος γραφεῖς ὑπὸ τοῦ διανόνου Ἰακώβου ἀνεκαλλύνθη ὑπὸ Συμεῶν τοῦ Μεταφράστου καὶ ἐξεδόθη ἐν τῇ ἑλλ. πατρὸλ. Migne τομ. 116. [Γρ. Σ. I.]

Πελαγία (Ζωολ.). Γένος Μεδουσῶν Ἀκαληρεσιδῶν τετραβραχιύνων, περιλαμβανόν τὸ γνωστότατον εἶδος ἐν τῇ Μεσογείῳ, Π. τὴν νυκτὶ λυγρὰν, διαφανή, χρώματος ἐρυθροφαίου, ἔχουσιν διάμετρον 6—8 ὕψεκ. καὶ ἐπικληθεῖσαν οὕτως ἐνεκα τοῦ φωσφορισμοῦ ἐν ἐκπέμπει καὶ ὅστις ὀφείλεται κυρίως εἰς εἰδικὸν τινα μικροργανισμὸν ὁμοιότροπον τῇ Μεδούσῃ.

Πελάγια καλοῦνται τῶν θαλασσιῶν ζῶων ὅσα διαίτῳνται ἐν τῷ πελάγει· εἴτε κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν εἴτε εἰς ἐλαχιστον βάθος αὐτοῦ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ ἐπίσης πελάγια, ἀλλὰ βένθια ζῷα, ἅπερ διαδισκῶσιν εἰς τὸν πυθμένα τῶν θαλασσῶν. Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀπλῶς πελαγιῶν ὑπάγονται πάσης τάξεως ζῷα· καὶ ἐκ μὲν τῶν Πρωτεζῶων τὰ Σφαιροφόρα καὶ τὰ Ἀκτινωτά, ἐκ τῶν Κοιλεντέρων αἱ Μέδουσαι, τὰ Σιφωνοφόρα καὶ τὰ Κτενοφόρα, ἐκ τῶν Ἀρθροπόδων, τὰ πλεῖστα τῶν Κοπεπόδων καὶ τινα Μαλακόστρακα, ἐκ τῶν Σκωλήκων Κρινωτά τινα, ἐκ τῶν Μαλακίων τὰ Ἑτερόποδα, τὰ Πτερόποδα καὶ τὰ πλεῖστα τῶν Κεφαλοπόδων, αἱ Σάλπαι καὶ τὰ Πυρόσωμα, ἐκ δὲ τῶν Σπονδυλωτῶν τέλος πολλοὶ Ἰχθύες καὶ τὰ πλεῖστα τῶν Κητῶν. Πάντα τὰ πελάγια ζῷα κατὰγονται κατὰ τὴν θεωρίαν τῆς ἐξελίξεως ἀπὸ προγονικῶν ὁργανισμῶν παρακτιῶν ζῶων, ἅπερ μεταναστεύσαντα πρὸς τὸ ἀνοικτὸν πελάγος συνεισφορήσαν βαθυμεθὺν πρὸς τὰς εἰδικὰς συνθήκας τοῦ νέου περιβάλλοντος, τὰ πλεῖστα δὲ ἀπέκτησαν πλὴν τῶν ἄλλων ἓνα οὐσιωδέστατον χαρακτῆρα, τὴν σχεδὸν ἀπύλутον διαστέφαναν τοῦ σώματος, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ κλασικὸν παράδειγμα ὁμοχρωμίας.

Πελάγια ἐζήματα καλοῦνται γεωλογικῶς ὅσα ἐσχηματίσθησαν ἐπὶ τοῦ πυθμένος τῆς θαλάσσης μακρὰν τῶν ἀκτῶν καὶ πέραν τῶν κατὰ τὰς ἐκβολὰς τῶν ποταμῶν προσχώσεων, ἀποτελοῦνται δὲ ἐκ στρώματος λεπτοῦ ἀργίλλου ὑπερύθρου ἢ φαιοῦ καλύπτοντος δολοκλήρον τὸν πυθμένα τῶν ὠκεανῶν καὶ φέροντος τῆδε χάκεισε διασπάρτους ὄζους ὀξειδίου σιδήρου καὶ μαγγανίου, εἰς δὲ μέγα πλῆθος ὀδόντων καρχαριῶν καὶ ἀκυσσινικὰ τύμπανα κητῶν.

Πελάγιος μοναχὸς (Ζωολ.). Εἶδος φώκης ἀπαντωμένης ἰδίᾳ ἐν τῇ Μεσογείῳ καὶ μάλιστα ἐν τῇ Ἀδριατικῇ. Κα-

λεῖται ἐπίσης καὶ Φώκη λευκόχροιλος, εἶναι δὲ ἡ ἀπλῶς Φώκη καλουμένη ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ θαλάσσιος· μόσχος ὑπὸ τοῦ Πλίνου. Εὐρέθη ἐλακλήρος ἀποικία τοιοῦτων φωκῶν εἰς τὴν Πράσινον ἀκρωτήριον.

* **Πελεκανάδα.** Χωρίον τοῦ δήμου Βουφράδος (Πυλίας), ἔχον 285 κ. (1896).

* **Πελεκᾶνος.** Χωρίον τοῦ δήμου Παλαιουώρας τῆς ἐπαρχίας Σελίνου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 202 κατ. (1900).

* **Πελέκεις κελτικοί.** Βλ. Νεολιθικός αἰών.

* **Πελεκυφόρον** (Βοτ.). Γένος Κρυσειδῶν περιλαμβάνον ἐν εἶδος γνωστὸν τοῦ Μεξικῶ, Π. τὸ ἡνισκόμορφον, περικαλλέστατον μικρὸν φυτὸν χρώματος φαιοπρασίνου, φέρον φύματα ῥομβοειδῆ κατὰ τὴν βάσιν καὶ ἐπὶ τῆς κορυφῆς κομψότατον ῥόδιον ἄνθος.

* **Πελετά.** Χωρίον τοῦ δήμου Μαρσιῦ (Κυνουρίας), ἔχον 547 κατ. (1896).

* **Πέλλα Ἄνω.** Χωρίον τοῦ δήμου Νέας Πέλλης (Λακρίδας), ἔχον 763 κατοίκους (1896).

* **Πελλάνης** ὁ ἦμος τοῦ νέου νομοῦ Λακεδαιμόνος ἔχει 5,126 κατ. (1896).}

* **Πελλήνης** ὁ ἦμος τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας ἔχει 3,870 κατ. (1896), περιλαμβάνει δὲ τὴν πρωτεύουσαν Κλημένην καὶ τὰ χωρία Βελίνα, Βλαντούσια, Καίσαρη, Μάρκασι καὶ Παναρίτη.

* **Πελλιονία** (Βοτ.). Γένος ποδῶν ἀναρριχωμένων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κνιδειδῶν, μετὰ φύλλων διστίχων, βραχυμίσγων, ἀνθέων διόκλων, περιλαμβάνον εἰς τὴν γένωσιν τῶν τροπικῶν χωρῶν τῆς Ἀσίας. Τὸ εἶδος Π. ἡ περικαλλὴς εἶναι φυτὸν κοσμητικὸν θεραπευόμενον ἐν θερμότητι.

* **Πέλιος.** Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ. ἀνήκουσα τῇ ὑποδιοικήσει Γκέυδε (Νικομηδείας), ἔχουσα δὲ περὶ τοὺς 3.000 κατ., ὧν αἱ 2,200 εἶναι Ἕλληνας ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικαίας καὶ συντηροῦντες ναὸν καὶ σχολεῖα, αἱ δὲ λοιποὶ 800 Ὀθωμανοί.

* **Πεμόντζα.** Χωρίον τοῦ δήμου Φρετῆς ἐπαρχίας Ἀποκορώνου (Σφακίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 453 κατ. (1900).

* **Πενικέλλιον** ἦτοι χρωστήριον (Βοτ.). Γένος Ὑπομυκήτων μετὰ θαλλοῦ πολυχώρου, ἀποτελούντων εὐρύτως ἐπὶ τῶν ἐν ἀποσυνθέσει ὁργανικῶν οὐσιῶν. Τὰ σπόρια αὐτῶν ἐξωγενῆ ὄντα διαπλάσσονται εἰς νήματα κομβολοιοειδῆ κατὰ τὸ ἄκρον τῶν παραλλήλων σχεδὸν κλάδων, οὕτως ὥστε

τὸ σύνολον τῶν σποριογενεῶν νημάτων ἀποτελεῖ χρωστήρα ἐν σμικρῷ. Κοινότερον εἶδος εἶναι Π. τὸ γ λ α υ κ ὃ ν ἢ ἐ π ι π α γ ῶ δ ε ς χρώματος πρασινωποῦ, ἀναπτυσσόμενον ἐπὶ τοῦ ὕγρου ἄρτου καὶ δυνάμενον νὰ διεγείρῃ ἐν τῇ δεψίνῃ τὴν δεψικὴν λεγομένην ζύμωσιν.

* **Πένσα.** Κυβερνεῖον τῆς Ῥωσσίας, ἔχον τῷ 1897 κατ. 1,491,215. Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα αὐτοῦ καὶ ἰδίας περιφερείας (3,340 τχμ. μετὰ 160,965 κατ.) εἶχε τότε 61,851 κατ.

* **Πενσυλβανία** (Pennsylvania). Ἡ πολιτεία αὕτη εἶχε τῷ 1900 χ. 6,302,115.

* **Πενταγού.** Πρωτ. (θερινή) τοῦ δήμου Κροκυλίου (Δωρίδος), ἔχουσα 977 κατοίκους (1896).

Πεντάγωνον καλεῖται γεωμετρικῶς κλειστὴ τεθλασμένη γραμμὴ περιελείουσα ἐπιφανείαν ὀριζομένην ὑπὸ πέντε πλευρῶν ἢ εὐθειῶν γραμμῶν ἀποτελουσάν ἰσαριθμούς ἐπιπέδους γωνίας. Τὸ πεντάγωνον ἄρα εἶναι σχῆμα γραμμικὸν ἢ ἀκανόνιστον ἢ κανονικόν. Τὸ ἀκανόνιστον εἶναι ἀνισόπλευρον καὶ ἀνισογώνιον ἢ ἐν μέρει, ὅποτε τινὲς τῶν γωνιῶν καὶ τῶν πλευρῶν ἀνίστοι πρὸς ἀλλήλας, ἢ καθόλου, ὅποτε πᾶσαι αἱ γωνίαι καὶ αἱ πλευραὶ ἀνίστοι πρὸς ἀλλήλας. Τὸ κανονικὸν εἶναι ἰσοπλευρον καὶ ἰσογώνιον, ἔχει πᾶσας τὰς γωνίας καὶ τὰς πλευράς ἰσας πρὸς ἀλλήλας, ἐγγράφεται καὶ περιγράφεται εἰς κύκλον, δύναται δὲ νὰ λάβῃ καὶ τὴν ἀστεροειδῆ μορφήν, ὅποτε λέγεται κοίλον. Κατασκευάζεται τὸ κανονικὸν ἐγγεγραμμένον κυρτὸν πεντάγωνον διὰ διαιρέσεως τῆς περιφερείας εἰς δέκα ἴσα μέρη καὶ εἰς διὰ συνάψεως τῶν σημείων ὑπὸ περιττῶν ἀριθμῶν. Ἐὰν δὲ παραστήσωμεν διὰ τοῦ Α τὴν ἀκτὴν τοῦ περιγεγραμμένου κύκλου, ἢ τοῦ πενταγώνου πλευρὰ Π ἴσουται πρὸς $A\sqrt{10-2\sqrt{5}}$, τοῦ δὲ ἀστεροει-

δοῦς ἢ κοίλου πρὸς $\sqrt{10+2\sqrt{5}}$.

Πεντάδεσμο. (Βοτ.). Γένος Κλυσιόειδων περιλαμβάνον ἐν γνωστῇν εἴδει, Π. τὸ βουτυροφόρον, ὡραῖον ὑπερύψηλον δένδρον τῶν δυτικῶν χωρῶν τῆς τροπικῆς Ἀφρικῆς, φθάνον εἰς ὕψος 20 μ. καὶ ἔχον φύλλα ἀντιθέτως διατεταγμένα καὶ καρπὸν σαρκώδη πολύλοβον, ὃς ὁπῶς ἐμοιάζει πρὸς βούτυρον καὶ οὗ τοιοῦτος χρησιμοποιεῖται ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς Σιέρρας Λεωνῆς.

Πεντάκρινος (Ζωολ.). Κύριον γένος τῶν προσπεφυκῶτων Κρινοειδῶν, ἀπερ ἀπαντῶσιν ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ καὶ τῷ Βιρηνικῷ εἰς βάθος 200—300 μ. Τὸ εἶδος Π. τὸ κ ε φ α λ ῆ Μεδοσύης τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠ-

κεανοῦ ἔχει ὄλσγον μέχρι 60 ὄφεκ. καὶ βραχίονας μήκους 10 ὄφεκ.

Πενταμερῇ καλοῦνται τῶν Κολεοπτέρων ὅσα φέρουσι πέντε ἄρθρα εἰς ἀπαντας τοὺς ταρσοὺς. Περιλαμβάνουσι τὰς οἰκογενείας τῶν Βουπριστιδῶν, Δυτικιδῶν, Ἑλατηριδῶν, Ἰστηριδῶν, Καραβιδῶν, Κληριδῶν, Δουκανιδῶν, Μαλακοδέρμων, Συλριδῶν, Σκαραβαΐδων, Σταφυλινιδῶν καὶ Υδροφιλιδῶν.

Πενταμόδι. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγίου Μύρωνος τῆς ἐπαρχίας Μαλεβιζίου (Ἑρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 209 κατ.

Πεντάς (Βοτ.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἐρυθροδανοειδῶν, περιλαμβάνον εἶδη τινὰ τῆς Δυτικῆς καὶ Τροπικῆς Ἀφρικῆς. Θεραπεύεται ἐν θερμότητοισι τὸ εἶδος Π. ἢ σαρκόδροις, θάμνωδες φυτὸν παράγον ἀδιακόπως ὡραῖα σαρκόχροα καὶ κορυμβοειδῆ ἄνθη.

Πεντάστημον (Βοτ.). Γένος Γρομφαδοειδῶν, περιλαμβάνον πᾶσας καὶ θάμνους πολυετεῖς μετὰ φύλλων ἀντιθέτων καὶ ἀνθέων θυρσοειδῶν. Ὑπάρχουσιν 70 εἶδη γνωστά τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, ὧν πολλὰ καλλιεργοῦνται χάριν κόσμου.

* **Πεντάτης.** Χωρίον τοῦ δήμου Μελιτειῶν (Κερκύρας), ἔχον 154 κατ. (1896).

Πεντάτομον (Ζωολ.). Γένος Ἡμιπτέρων Ἐτεροπτέρων, περιλαμβάνον τὰ γνωστά εἶδη τῶν δασοκόρων. Σῶμα πλατὺ, ὠραῖον ὀγκώδες, θυρεὸς τρίγωνος μὴ καλύπτων ὀλόκληρον τὴν ράχιν, κεφαλαί πένταρθροι, μυζήτηρ τέτταρθρος. Τὰ ἔντομα ταῦτα εὐρίσκονται ἐπὶ διαφόρων φυτῶν, τινὰ δὲ τούτων ἔχουσι διαίταν σαρκοφάγον. Κοινὸν ἐν τοῖς κήποις εἶναι τὸ εἶδος Π. τὸ πράσινον ἢ Πρασινόχορις. Ὁμόχρωμα εἶναι Π. τὸ τῆς ἀρχέου καὶ Π. τὸ ἀνόμοιον. Τὸ δὲ Π. τὸ βράκχορον χρώματος κιτρίνου ἢ φαιοῦ μετὰ λευκῶν στιγμάτων εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς μωρέας, προσεπικαλούμενον φαιόχορις καὶ προσδιδόν εἰς τὰς ὀπώρας τὴν ἑαυτοῦ δυσωδίαν. Τροπιδόχορις ὁ ἐρυθρόπους ἢ Φαιόχορις ὁ ἐρυθρόπους εὐρίσκεται ἐπὶ τῶν ἀπίων. Φαιόχορις ὁ μελίζων ἢ Ἀκανθόσωμον τὸ φαιὸν καταπείγει τὸ φθινόπωρον εἰς τὰ οἰκήματα καὶ διακρίνεται ἐκ τοῦ ὀριζοντίου ἐμβόλου κατὰ τὸ προστέριον. Οἱ Λαχανόχορις εἶναι μέλαινα ἢ χαλκόχροα μετὰ στιγμάτων ἐρυθρῶν καὶ τρέφονται ἐκ τῶν κλαυδῶν καὶ ἄλλων σταυρανθῶν φυτῶν. Τέλος ὁ Κιτριόχορις μετὰ κεφαλῆς ὀφείας εὐρίσκεται πολλάκις ἐπὶ τῆς σικαλῆως.

* **Πεντεόρια.** Χωρίον τοῦ δήμου Μυο-

φιλολογικά ἔργα καὶ διατριβάς. — 2) Πέ-
ργαμος, ἀδελφὸς τοῦ προηγουμένου. γενν.
τῷ 1835 καὶ ἀποθ. τῷ 1894 ἐν Τεργέστη.
Διὰ τῆς τῶν πρώτων μαθημάτων ἐν Τεργέ-
στη κατήλθεν ὕστερον εἰς Ἑλλάδα ἀσχολη-
θεὶς περὶ τὴν ἀρχαιολογίαν, ἣν ἐσπούδασεν
ἐν Λειψία, Βόννῃ καὶ Βερολίνῳ. Δὲν ἐμει-
νεν ἐπὶ πολὺ ἐν Ἑλλάδι, ἀλλ' ἐπανήλθεν
εἰς Τεργέστην, ἐνθα ὑπῆρξεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη
ἐκπαιδευτικὸς ἀρχαιολογικοῦ μουσείου,
ἐκλεγθεὶς καὶ δημοτικὸς σύμβουλος ἐπὶ πόλ-
ως περιόδους, ὅτε καὶ ἐτακτοποιήσε τὰ
τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως. Συνέγραψε
πλείστας ὅσας ἀρχαιολογικὰς διατριβάς ἰ-
ταλικῶσι διὰ τὸ περιοδικὸν «Archeografo
Triestino» καὶ γερμανιστὶ σύγγραμμα Περὶ
τῶν ἐπιτυμβίων στηλῶν τῶν ἀρχαίων Ἑλ-
λῶν τῷ 1863, ὅπερ προσεποιήσατο αὐτῷ
τὸν τίτλον τοῦ διδάκτορος τῆς φιλολογίας,
Περὶ τοῦ οἴκου. δέπνου ἐπὶ τῶν ἐπιτυμ-
βίων ἀναγλύφων (1872) καὶ ἄλλα τινά.

Πέργαμος. Ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου
1900 ἤρξαντο νέαι ἀνασκαφαὶ ὑπὲρ τὴν δι-
εὐθυνσιν τοῦ Γ. Δόρυς, ἐλθ. δι' ὧν ἀνεκα-
λύφθησαν μετὰ ἄλλων πύλαι τινές, ἡ
πρὶς τὴν ἀκροπόλιν ἀγούσα ὁδός, στὰς τις
80 μ. μήκους, ἰδρυμένη κατὰ πᾶσαν πιθανό-
τητα τῷ 197 π. Χ., φρέατα κλ., γλυ-
πτικὰ ἔργα καὶ ἐπιγραφαί. Ἐξαιρέτουσι
δε αἱ ἀνασκαφαί. ἵνα, εἰ δυνατόν, δώσωσι
πλήρη εἰκόνα τῆς ἀρχαίας πόλεως.

Πέργολα (Pergola). Πόλις ἐν τῇ
ἰταλ. ἐπαρχίᾳ Πεζάρου-Οὐρβίνου, ἔχουσα
ὡς δήμους 9,278 κατ. καὶ οὐσα ἔδρα ἐπι-
τακτοῦ.

* **Πέρδικα.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγίνης,
ἔχον 262 κατ. (1896).

Περεγιατάσλαβλ. Πρωτ. περιφερ.
ἐν τῷ ῥωσσ. κυβερνεῖω Βλαδιμίρ, μετὰ
8,602 κατ. καὶ βιομηχανίας ὑφασμάτων.

Περεϊρα ἢ Πάο **Περεϊρα** καλεῖ-
ται ἄλλως τὸ γειτοσσαπέρμον, περὶ τὴν
δὲ ἡ γειτοσσαπέρμινη.

* **Πέρθ** (Perth). 1) Κομητιὰ τῆς Σκω-
τίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 123,262. — 2)
Πρωτ. αὐτῆς μετὰ 32,872 κατ. τῷ αὐτῷ
ἔτει. — 3) Πρωτ. τῆς βρετ. ἀποικίας Δυτ.
Αὐστραλίας, ἐπὶ τοῦ ποτ. τῶν Κύνων, οὐ
μακρὰν τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ. Εἶναι ἔδρα
καθολικοῦ καὶ ἀγγλικανοῦ ἐπισκόπου καὶ
ἔχει 27,471 κατ.

Πέρθ-Ἀμβοῦ (Perth Amboy).
Πόλις τῆς βορειομερ. πολιτείας Νεοτζέρ-
σι, μετὰ 17,699 κατ. καὶ ἐμπορίου κυ-
ρίως λιθανθράκων.

Περθῶρι. Κώμη τοῦ δήμου Μετο-
λαργίου, ἔχουσα 948 κατ. (1896).

* **Περίδολι.** Χωρίον τοῦ δήμου Λευ-

κιμμαίων (Κερκύρας), ἔχον 648 κ. (1899).

Περίδολια. 1) Κωμόπολις τοῦ δή-
μου Πειραιῶς, ἔχουσα 6,050 κατ. — 2)
Χωρίον τοῦ δήμου Πελλάνης (Λακεδαιμό-
νος), ἔχον 279 κατ. (1896).

* **Περίδολια.** Πρωτ. τοῦ δήμου Πε-
ριβολίων τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων)
τῆς Κρήτης, ἔχουσα 892 κατ. Ὁ δῆμος
Π. περιλαμβάνει 5,340 κατ. (1900).

Περίδολος. Χωρίον τοῦ δήμου Οἴας
(Θήρας), ἔχον 313 κατ. (1896).

* **Περίγιάλι.** Χωρίον τοῦ δήμου Κο-
ρινθίων, ἔχον 398 κατ. (1896).

Περίδερμα καλεῖται ἐν τῇ φυτολο-
γικῇ ἀνατομικῇ περιλήπτικῳ τὰ τρία ἐ-
ξωτερικὰ στρώματα τῆς ρίζης καὶ τοῦ
καυλοῦ, ἅπερ ἐκ τῶν ἑσῶ πρὸς τὰ ἑξῶ
εἶναι ὁ φελλός, τὸ φελλογόνον στρῶμα καὶ
τὸ ἐκ τούτου φελλοδερμα.

Περίδερμιον (Bot.). Γένος Αἰκι-
διομυκήτων παρασιτούντων ἐπὶ τῶν Κωνο-
φόρων καὶ ἰδία τοῦ γένους Πίτυος καὶ Πεύ-
κης καὶ παραγόντων τὴν λεγομένην φυτα-
λιώδη σκωρίαν.

Περίδινιοειδῆ, Peridiniaceae (Bo-
ταν.). Οἰκογένεια Φαιομυκήτων μετὰ θαλά-
σου μονοκυττάρου φέροντος δύο δονητι-
κὰς βλεφαρίδας, ὧν ἡ ἐτέρα κάμπτεται
πλαγίως ἐπὶ ἐγκάρσιας αὐλακός, περιλαμ-
βάνουσα ὡς κύρια γένη τὸ Γληνεζίνιον, τὸ
Ἡμιδίνιον, τὸ Περίδινιον κτλ. Ὑπὸ τινῶν
θεωροῦνται ὡς κατώτατα ζωικά ὄντα κατα-
τάσσόμενα εἰς τὰ Μαστιγοφόρα Ἐγγυματικά.

* **Περίθεια.** Πρωτ. τοῦ δήμου Κατ-
σωπαίων (Κερκύρας), ἔχουσα 841 κατοί-
κους (1896).

Περίθειώτισσα. Χωρίον τοῦ δή-
μου Ποτιδανείας (Δωρίδος), ἔχον 256 κα-
τοίκους (1896).

Περίθωρι. 1) Χωρίον τοῦ δήμου
Φελλῆς (Καλαβρύτων), ἔχον 735 κατ.
— 2) Χωρίον τοῦ δήμου Τριπόλεως, ἔχον
537 κατ. (1896).

* **Περίλευτον.** Χωρίον τοῦ δήμου
Τυμάρητος (Φθιώτιδος), ἔχον 279 κατοί-
κους (1896).

Περίμ. ἑρπ. Μαΐουμ ἢ Μεγούον.
Νῆσος ἐν τῷ πορθμῷ Βαβ-ἑλ-Μανδῆβ τῆς
Ἑρυθρᾶς θαλάσσης, σπουδαία ὡς ἔχουσα
ἀσφαλὴ λιμένα καὶ ὡς δεσπόζουσα τῆς εἰ-
σόδου. διὸ καὶ οἱ Ἀγγλοὶ ἐπανειλημμένως
πρὸςπαύθησαν νὰ καταλάβωσι αὐτὴν καὶ
ἐγείρωσιν ἐπ' αὐτῆς ἑχυρώματα.

Περιοδικότης καλεῖται ἐν τῇ ἱσ-
τορικῇ ἰδιαιτέρως τις πάντῃ χαρακτῆς δια-
κρίνων παθήσεις τινὰς καὶ φαινόμενα τινὰ
παθολογικά καὶ συνιστάμενος εἰς τὴν ἐκ

νέου καὶ κατ' ἐπανάληψιν ἐμφάνισιν τῶν νοσηρῶν φαινομένων μετὰ διαλείμματα χρόνου μᾶλλον ἢ ἥττον μακρά, ἀλλὰ πάντοτε ἴσα πρὸς ἀλλήλα καὶ καθ' ἃ ἡ ὑγίεια ἔχει καλῶς κατ' ἐπίφασιν καὶ συγκεκριμένως. Τοιοῦτον χαρακτῆρα ἔχουσιν οἱ ἐλογενεῖς πυρετοὶ καὶ πολλαὶ νευραλγίαι. [P.N.B.]

Περίοδος ἡλεκτρική. Βλ. Ἡλεκτρική ἐνέργεια.

Περιπατητής, peripatus (Ζωολ.). Ἴδιος τύπος σκώληκοςειδῶν ζώων τῶν τροπικῶν χωρῶν ἐχόντων σῶμα πολυτμητον ἢ πολυκρικον ἢ πολυζωνον (14 ἕως 42 κρίκοι ἢ ζῶναι) ἀνευ τελείως εὐκρινούς ἐξωθεν πολυμερείας, μετὰ κινητηρίων ἐξαρτημάτων ἢ ποδῶν ἀνὰ δύο εἰς ἐκάστην ζώνην, βραχυτάτων, φερόντων ἐκάστου ἀνὰ δύο ισχυροὺς ὀνυχας, ἐξ οὗ προσεπικαλοῦνται καὶ Ὁ νυχόφορα, μετὰ πολλῶν τραχειῶν ἁπλῶν ἐπὶ παντός τοῦ δέρματος, μετὰ 2 κεραίων ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς, 4 ἀγκίστρων περὶ τὸ στήθος καὶ 2 ἐκκριτικῶν σωληναρίων καθ' ἐκάστην ζώνην τοῦ σώματος.

Περιπλανήτης ἢ Κ α κ ε ρ λ ἄ κ καλεῖται ἄλλως ἢ Σίληψ ἢ ἀνατολική (βλ. λ. ἐν τόμ. Σ').

Περιπόλιον (Blockhaus γερμανιστί) (Στρατ.). Εἶδος μεταθετοῦ ἐρύματος τετραγώνου κατασκευαζομένου ἐκ ξύλων πρὸς προεὐλαξιν σπουδαίου ὀχυρωματικοῦ ἔργου ἀπὸ ἀμέσου ἐφ' ὅπου ἢ πρὸς στέγασιν γρουρᾶς ἢ προφυλακῆς. Ἰδρύεται δὲ ἐπὶ ἐμάλει ἐδάρους περιβαλλομένου συνήθως ὑπὸ χάνδακος καὶ ἔχει διαστάσεις 4—8 μ. ἀναλόγως τοῦ εἶδους τῆς ἀμύης ἣν προτίθεται (στέγασιν πείων ἢ πυροβολητῶν μετὰ τηλεβόλου) καὶ φέρει κατὰ τὰς πλευρὰς πολέμιστρας. Τὰ τοιαῦτα κατασκευάσματα πλείστα παρέχουσιν ὑπηρεσίας ὡς θυνάμενα νὰ καταλυθῶσι καὶ ν' ἀνεγερθῶσι τάχιστα εἰς τοὺς εὐρωπαϊκοὺς στρατοὺς τοὺς πολεμοῦντας κατὰ τῶν ἀγρίων λαῶν τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικής.

* **Περίστα.** Χωρίον τοῦ δήμου Προσχίου (Ναυπακτίας), ἔχον 694 κατ. (1896).

Περίστασις (τουρκ. Σάρκισ, τὸ πάλαι Τρίστασις). Παράλιος κωμοπόλις τῆς Θράκης, κειμένη ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Προποντίδος, ἀπέχουσα δὲ τῆς Καλλιπόλεως, ἥς ΒΑ κείται, 60 μίλια. Οὐσα εἶδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Καλλιπόλεως, ἔχει 5,000 κατ., ὧν τινες Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες ἐξαρτώμενοι ἐκκλησιαστικῶς ἐκ τῆς μητροπόλεως Γάνου καὶ Χώρας καὶ συντηροῦντες ἀστικὴν σχολήν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον. Ἡ Τρίστασις, ἥς ἐρείπια σφί-

ζονται μεσογειότερον τῆς νῦν κωμοπόλεως καὶ ΝΔ αὐτῆς, ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἀνῆκε Φιλίππῳ τῷ Μακεδόνι, ὅστις ἐν τινι ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους παραπονεῖται ἐπὶ ὁ στρατηγὸς αὐτῶν Διοπαίθης ἐξηνδραπόδισεν αὐτήν. Ἡ Π., ἥτις ἐν τῷ ἄτλαντι τοῦ Kiepert ἡμαρτημένως σημειοῦται διὰ τοῦ ἐνόματος Περιστερί, διετέλεσεν εἶδρα ἐπισκόπου ὑπαγομένου ὑπὸ τὴν μητρόπολιν Ἡρακλείας. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Περιστέρα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Φαρῶν (Πατρῶν), ἔχον 198 κατ. — 2) Πρωτ. τοῦ δήμου Νωνάκριδος (Καλαβρύτων), ἔχουσα 259 κατ. (1896).

Περιστερά (Pestera βουλγ., Péstere τουρ.). Κωμόπολις τῆς Ἀνατολ. Ῥωμυλίας περὶ τὰ 18 χιλιόμετρα ἀπέχουσα τοῦ Παζαρτζικίου, ἐν ᾗ περὶ τοὺς 1800 Ἕλληγες (κατ. 3,500) μετερχόμενοι τὸ ἐμπόριον τῆς ξυλείας καὶ διατηροῦντες ἐκκλησίαν καὶ δημοτικὴν σχολὴν ἀρρένων καὶ θηλέων. Οἱ αὐτοὶ ὀρθόδοξοι Ἕλληγες οἱ μὴ πρότερον φοιτήσαντες εἰς τὴν σχολὴν ὀμιλοῦσι συνήθως ἐκτός τῆς ἐλληνικῆς καὶ ἰδιωμά τι ἑλληνο-βουλγαρικόν, ὡς οἱ Κουτσόδολχοι τῆς Μακεδονίας.

Περιστολεὺς ἡλεκτρικός. Βλ. Ἡλεκτρικαὶ μετρήσεις.

Περιστύλιον ἐκαλεῖτο τὸ πάλαι σινεχὴς στίχος κίονων περίεξ αὐλῆς ἢ οἰκοδομήματος πρὸς διαστολὴν ἀπὸ τῆς στοᾶς, ἐν ᾗ οἱ κίονες δὲν περιέβαλλον χώρον τινα, ἀλλ' ἦσαν διατεταγμένοι κατὰ στίχους παραλλήλους. Καὶ ἡ οὕτω περιετοιχισμένη αὐλὴ ἐκαλεῖτο ἐπίσης Π.

Περιταλάντωσης ἢ περιέλιξις εἶναι κινητικὸν φαινόμενον χαρακτηρίζον τὸν αὐξανόμενον καυλὸν τοῦ φυτοῦ, οὗπερ ἡ κορυφὴ καταφανέστατα, μάλιστα ἐπὶ τινῶν εἰδῶν τῶν φυτῶν ὧν οἱ καυλοὶ ἔχουσι τάσιν νὰ περιελίσσωνται περίεξ τῶν παρατυγχανόντων ὑποστηρικμάτων, περιγράφει καμπύλην γραμμὴν παρεμφερῶσαν πρὸς ἑλίκαν καὶ ἀπειλομένην εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ἀδιαλείπτως καὶ διαδοχικῶς ἐπιπροστίθεται καθ' ἐκάστην γενέτειραν ἐλάχιστόν τι ἐπιμηκύνσεως. Οἱ τοιοῦτοι καυλοὶ καλοῦνται περιελικτοί, ἃ δὲ περιελίξις αὐτῶν γίνεται ὅτε μὲν ἐξ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερὰ ὡς ἐπὶ τοῦ λυκίσκου, ὅτε δὲ ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιά ὡς ἐπὶ τῆς Κισσαμπέλου.

Περιτονίτις (ἱατρ.). Τὸ ἐν τῷ σπλάγνι σφαιρικόν ἄρθρον συμπληρωτέον ὡς πρὸς τὴν αἰτιολογίαν διὰ τῶν ἐξῆς. Αἱ τῆς βακτηριολογίας πρὸδοι τῶν τελευταίων ἐτῶν διδάσκουσι καὶ περὶ τῆς περιτονίτιδος ὅτι ἡ ἐξέλιξις, ἡ πρόγνωσις καὶ ἡ θεραπεία

αυτῆς διαφέρουσιν ἀναλόγως τοῦ ἐκάστοτε εἰδικοῦ αὐτῆς αἰτίου. Ὑπάρχουσι Π. φυματιώδεις, Π. στρεπτοκοκκικάι, Π. σταφυλοκοκκικάι καὶ Π. πνευμονοκοκκικάι.

Περιττοδάκτυλα (Ζωολ.). Τάξις θηλαστικῶν ὑπαγομένη εἰς τὰ Ὀνουχῶτα καὶ ἴδιον χαρακτῆρα ἔχουσα ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους στήριξις γίνεται ἐπὶ δακτύλων περιττῶν τὸν ἀριθμὸν (1,3,5,), ἡ ἀκριβέστερον εἰπεῖν, ὁ τρίτος δακτύλος τυγχάνει πολλῶν πλεόν ἀνεπτυγμένος τῶν λοιπῶν, οἵτινες δυνατόν νὰ ὑπάρχωσιν ἀτελῶς διαπεπλασμένοι καὶ νὰ μὴ ἀπῶνται τοῦ ἐδάφους ἢ καὶ παντελῶς νὰ ἐλλείπωσι. Κατὰ τὴν σημερινὴν γεωλογικὴν ἐποχὴν ἡ τάξις αὕτη ἀντιπροσωπεύεται ὑπὸ εἰκοσι γνωστῶν εἰδῶν ποσάγων θηλαστικῶν ἀποτελούντων τρεῖς οἰκογενεῖας, τῶν Ταπριδῶν, τῶν Ρινκεριδῶν καὶ τῶν Ἰππιδῶν. Κατὰ τὴν τριτογενῆ δ' ἐποχὴν ὑπῆρχε μεγάλη πληθὺς καὶ ποικιλία μορφῶν Π. τα ὅποια κατὰγονται ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ Φενακόδοντος ὡς προγονικοῦ τύπου.

Περκινόπτερος (Ζωολ.). Γένος Ἀρπακτικῶν ὀρνέων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Τυπιδῶν, περιλαμβάνον 4 γνωστὰ εἶδη ἀπαντώντα ἐν Ἰνδία, Ἀφρικῇ καὶ Μεσημβρινῇ Εὐρώπῃ καὶ διακρινόμενα ἐκ τοῦ μικροτέρου σχετικῶς σώματος (μέχρις 70 ὀνκ.) καὶ τοῦ λεπτοῦ καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ὑπὸ κηρώματος κεκαλυμμένου ῥάμφους. Τὸ εἶδος Π. ὁ αἰγυπτιακὸς ἢ φαραωνεῖος ὄρνις εἶναι πτηνὸν χρώματος ῥυπαρῶς λευκοῦ, μήκους 70 ὀνκ., τρέφεται ἐκ ζωικῶν ὑπολειμμάτων παντοειδῶν καὶ μάλιστα ἐξ ἀνθρωπείας κόπρου, κατασκευάζει τὴν φωλεάν του ἐν ῥωγμαῖς δυσπροσίτων βράχων, τιθασσεύεται εὐκόλως ἐὰν συλληφθῇ μικρὸν, ἐπιπολάζει ἐν Αἰγύπτῳ, Νοβία, Ἰνδία καὶ ἐν πάσαις ταῖς παρατῇ Μεσόγειον χώραις, εὐρέθῃ δ' ἡ παρατῇ αὐτοῦ καὶ ἐπὶ μνημείων τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου.

* **Πέρκος.** Χωρίον τοῦ δήμου Προσχίου (Ναυπακτίας), ἔχον 550 κατ. (1896).

* **Περλεγιάνικα.** Χωρίον τοῦ δήμου Πυλαμίων (Κυθήρων), ἔχον 196 κ. (1896).

* **Περλεψιμάδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀμφιπαγιτῶν (Κερκύρας), ἔχον 168 κατοίκους (1896).

* **Περλιάγκο.** Δύο χωρία τοῦ δήμου Χαλκιδος (παρ' Ἀσπροποτάμῳ), ὧν τὸ μὲν Ἀνω Π. ἔχει 350, τὸ δὲ Κάτω Π. 224 κατ. (1896).

* **Πέρμ.** Κυβερνεῖον τῆς Ῥωσίας, ἔχον τῷ 1897 κατ. 3,003,208. Ἡ ὀμώνυμος πρωτεύουσα αὐτοῦ τε καὶ ἰδίας περιφερείας

(27,270 τχμ. μετὰ 265,204 κατ.) εἶχε τότε 45,403 κατ.

Πέρματα. Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὑπαγομένη τῇ διοικήσει Ἰκονίου καὶ ἔχουσα 3,000 κατ., ὧν οἱ μὲν 1750 εἶναι Ἕλληνες τουρκόφωνοι, συντηροῦντες δύο ναοὺς, ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. [Γρ.Σ.Ι.]

Πέρμιοι ἢ Περμιάνκι. Λαὸς συγγενὴς πρὸς τοὺς Σουριανούς καὶ Βοτάνκους, οἵτινες ὁμοῦ ἀποτελοῦσι κλάδον τῆς βορείου γρικτῆς (φιννικτῆς) οἰκογενείας. Κατοικοῦσι δὲ οἱ Π. μέρη τῶν ῥωσικῶν κυβερνεῖων Βλάτκα καὶ Πέρμ (ἐν ὅλῳ 70 χιλ. ψυχῶν).

Πέροδοι. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ διαμερίσματι Βιτωλίων, ἔχον περὶ τοὺς 600 κατ. χριστιανούς.

* **Περοῦ** ἢ Περουβία (ἰσπαν. El Peru). Ἡ νοτιομερ. αὕτη δημοκρατία ἔχει νῦν ἐμβ. 1,769,804 τχμ. καὶ καθ' ὑπολογισμὸν τοῦ 1896 κατ. 4,559,550.

Περουβίνη. Βλ. Κιναμολικὸν ὀξύ.

* **Περουγία.** Πρωτ. ἰταλ. ἐπαρχία, καλουμένη καὶ Οὐμβρία (μετὰ 667,210 κατ.), ἔχουσα τῷ 1901 ὡς δῆμος 61,385 κατοίκους.

* **Περουλάδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀμφιπαγιτῶν (Κερκύρας), ἔχον 884 κατοίκους (1896).

* **Πέρπκινη.** Χωρίον τοῦ δήμου Θεραπευτῶν (Λακεδαιμόνος), ἔχον 267 κατοίκους (1896).

* **Περπινζάν** (Perpignan). Πρωτ. τοῦ γαλλ. νομοῦ Ἀνατολ. Πυρηναίων, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 29,274.

Περρέρ-Λόυδ στήλη. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Πέρσαινα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ὠλένης (Ἠλείας), ἔχον 274 κατ. (1896).

Περσέα (Βοτ.). Γένος Δαρνοειδῶν περιλαμβάνον περὶ τὰ ἐκατὸν γνωστὰ εἶδη φυόμενα ἐν ταῖς τροπικαῖς καὶ παρατροπικαῖς γώραις τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Εἶναι δένδρα ἢ δενδρόλλια μετὰ φύλλων δερματωδῶν ἐναλλάξ διατεταγμένων, ἀνθέων ἐρμαρροδίτων ἀνθηλώτων. Τὸ εἶδος Π. ἡ ποθεινοτάτη (γαλλ. Avocatier καὶ λατ. Persea gratissima), εἶναι κοινότατον ὁπωροφόρον δένδρον τῶν τροπικῶν χωρῶν, ἔχει κορυβὸν ὑψηλὴν καὶ καρπὸν ποικίλον τὸ σχῆμα καὶ τὸ χρῶμα, τὸ μέγεθος ἀπὸ συνηθῶς ἔχοντα, μετὰ περικαρπίου πολυφώδους, λευκοῦ κατὰ τὴν ὀρίμανσιν, βουτυρώδους τὴν σύστασιν καὶ τῇ γεύσει· ἀποτελεῖ δὲ περιζήτητον ὀπώρην καὶ ἐδεσμα ἐν ταῖς θερμαῖς χώραις. Ἡ καλλιερ-

γία τοῦ φυτοῦ τούτου εἰσέχθη εἰς τὴν Ἀλγερίαν καὶ εἰς τὴν Προβηγκίαν.

* **Περσία.** Ἐκ τῆς νεωτάτης ἱστορίας τῆς Π. μνημονεύσθον ὅτι κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1896 ἐφανεύθη ὁ σάχης Νασίρ-εδδίν ὑπὸ φανατικοῦ τινος, ἀνῆλθε δ' εἰς τὸν θρόνον ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μουζάφφερ-εδδίν Μιρζά, ἐφ' οὗ τῷ 1900 ἡ Π. ἔλαβε δάνειον ἀπὸ τῆς Ῥωσσίας, δι' οὗ ἤρθησαν μὲν αἱ χρηματικάι τῆς στιγμῆς δυσχέρειαι, ἐξηρτήθη δ' ἡ Π. οἰκονομικῶς ἐκ τῆς Ῥωσσίας, ὅτε δοθεισῶν ὡς ἀσφαλείας σχεδὸν πασῶν τῶν ἐκ τῶν φόρων εἰσπράξεων.

Περτινάξ (Πόπλιος Ἑλβίος). Ῥωμαῖος αὐτοκράτωρ, υἱὸς πλουσίου ἀπελευθέρου, γενν. τῷ 126 μ. Χ. Ἐγένετο συγγλητικὸς καὶ ἐπὶ Μ. Αὐρηλίου καταπολέμησε τὸν ἐν Ἀσίᾳ ἐπαναστάντα Ἀβίδιον Κάσσιον καὶ διετέλεσε διοικητὴς τῶν Μοισιῶν, τῆς Δακίας καὶ Συρίας. Ἐπὶ Κορμίδου διετέλεσεν ἀνθύπατος Ἀφρικῆς καὶ δήμαρχος Ῥώμης, μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ αὐτοκράτορος τούτου ἐξελέγη ὑπὸ τῶν πραιτωριανῶν τῷ 193 μ. Χ. αὐτοκράτωρ καὶ διεκρίθη διὰ τὰ εὐγενῆ τοῦ αἰσθήματα καὶ τὰς προσπάθειάς του ὅπως ἐπαναφέρῃ τὴν ἀρχαίαν πειθαρχίαν καὶ περιστείλῃ τὰς καταχρήσεις. Ἀλλ' ἐνεκα τούτου ἐπαναστάντες οἱ πραιτωριανοὶ ἐδολοφονήσαν αὐτὸν βασιλεύσαντα τρεῖς μόνον μῆνας, μετ' ὧς συνέβη ἡ αἰσχρὰ κήρυξις πλειστηριασμοῦ πρὸς κατάληψιν τοῦ θρόνου, ὃν ἡγόρασεν ὁ Δίδιος Ἰουλιανός.

Περτόρι. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ διαμερισματι Ἑλαστώνος, ἔχον περὶ 600 κατ. χριστιανούς.

Περτούλι. Κωμὴ τοῦ δήμου Αἰθίων (Τρικυάλων), ἔχουσα 2,046 κ. (1896).

* **Πεσάβερ** ἢ Πισάβερ (Peshawur). Ἀπὸ τοῦ 1901 εἶναι ὑποδιαιρέσις (τμήμα) τῶν βορειοδυτικῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Ἰνδοβρετανικοῦ κράτους, ἔχουσα ἐμβα. 21,253 τ.χμ. καὶ 1,423,234 κατ.

Πεσκάρα (Pescara). Ὁχυρωμένη πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχίας Κιέτι, ἐπὶ τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης, ἔχουσα ὡς δῆμος 7,043 κατ.

* **Πεσοάδες.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ἀνω Λιβαθοῦς (Κραναίας), ἔχουσα 555 κατοίκους (1896).

Πεσσός. Παιδιά (ὁμοιάζουσα πρὸς τὸ νῦν κοινῶς καλούμενον τὰ βλ.), ἧς τὴν ἐφεύρεσιν ἀποδίδουσιν εἰς τὸν Παλαμῆδην ἢ τοὺς Αἰγυπτίους, ὁ δ' Ἡρόδοτος λέγει ὅτι εὗρέθη ὑπὸ τῶν Λυδῶν κατὰ τὸν ἐπὶ Ἄττος λοιμὸν. Ἐπαίξετο ὑπὸ δυο, ἀλλὰ παραδόξως ἐν αἰγυπτιακοῖς ἀγγείοις παρίσταται καὶ εἰς μόνος παίζων. Σκοπὸς

τῆς παιδιᾶς ἦτο ἡ παράστασις δύο στρατῶν μάχοντων. Οἱ πεσοὶ ἐκαλοῦντο ἐχθροὶ ἢ λησταί, κατεσκευάζοντο ἐκ μεταλλοῦ, ἐλέφαντος, ὕαλου ἢ κεράμου καὶ ἦσαν ποικίλοι τὸν τύπον. Σκοπὸς δ' ἑκατέρου τῶν παίζοντων ἦτο νὰ περικλείσῃ τὸν πεσσὸν τοῦ ἐναντίου μεταξὺ δύο τῶν αὐτοῦ. Ἐπαίξετο δ' ἐπὶ ἄδανος (βλ. λ.). Ἰνωστοτάτη παράστασις πεσσεύοντων εἶναι ἡ ἐν ἀρχαίῳ ἀγγείῳ, ἐνθα παρίστανται παίζοντες ὁ Αἴας καὶ ὁ Ἀχιλλεύς.

Πεσσός καλεῖται ἐν τῇ ἱατρικῇ ὄργανόν τι εἰσαγόμενον καὶ παραμένον ἐν τῇ γυναικίῳ κολπῇ πρὸς διακράτησιν τῆς μήτρας εἰς τὴν φυσικὴν, εἰ δυνατόν, θέσιν αὐτῆς, προκειμένου περὶ χαλαρώσεως τῶν συνδέσμων καὶ καθόδου αὐτῆς ἢ περὶ τέλειαις προπτώσεως ἢ περὶ διαφορῶν κλίσεων καὶ στρεφῶν αὐτῆς. Ἡ χρῆσις τῶν Π. ἐν τῇ γυναικολογίᾳ οὕσα λίαν διαδεδομένη καὶ συχὴ εἰς ἐποχὰς παρελθούσας, σήμερον ἐπὶ τοσούτων περὶωρίσθη, ὥστε ὅχι μόνον ὑπάρχουσι διάσθημι γυναικολογοὶ ἀπολύτως ἐναντιούμενοι εἰς τὴν ἐφαρμογὴν πεσσῶν, ἀλλὰ καὶ ὁσάκις γίνεται χρῆσις τοιούτων δικαιουταί τις νὰ ἐρωτήσῃ ἂν πρὸς ὀφελος ἢ ζημίαν συμβάλληται ἡ τοιαύτη ἀγωγὴ. Σήμερον μόνον εἰς γυναικας παρῆλικας καὶ πρὸ πολλοῦ στερηθείσας τῆς ἐμμήνου καθάρσεως δυναταί τις ἀβλαβῶς πρὸς νὰ θέσῃ πεσσὸν πρὸς διακράτησιν προπετωκυίας μήτρας. Ἀντὶ τῶν πεσσῶν σήμερον προβαίνει ἡ ἱατρικὴ εἰς ριζίκα μετὰ, ὡς εἶναι ἡ κολπορραφία, ἡ κολποπερινεορραφία, ἡ ὑστεροπηγία δια κοιλοτομίας, ἡ βράχυνσις τῶν μητρικῶν συνδέσμων κτλ. [P.N.B.]

* **Πέστα.** (Pest, ἐπισήμως Budapest). Πρωτεύουσα τῆς Οὐγγαρίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 713,383.

Πέστης κομ. τοῦ Πέστ (Pest-Pilis-Solt-Kislon) τῆς Οὐγγαρίας. ἔχει πλὴν τῶν περιφερειῶν τῶν πόλεων Βουδαπέστης καὶ Κέτσकेμετ ἐμβαδὸν 12,134 τ.χμ. καὶ 825,779 κατ.

* **Πέτα.** 1) Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου τοῦ νομοῦ Ἄρτης, ἔχουσα 1,366 κατ. Ὁ δῆμος Π. ἔχει 3,592 κατ. κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Δόμης (Πατρῶν), ἔχον 260 κατ. (1896).

* **Πεταλίτι.** Πρωτ. τοῦ δήμου Κερωνῆς (Τριφυλίας), ἔχουσα 1,019 κ. (1896).

Πεταλόρρυγχα ἢ Πεταλόρρυγμα καλοῦνται ἐκ τῶν Παλαμῶδων πηγῶν ὅσα ἔχουσι βῆμας πλατοῦ, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον κυρτόν, φέρον κατὰ τὸ χεῖλος σμικρὰ ἐγκάρσια πέταλα μεταμορφούμενα πολλάκις εἰς ὀβυσσίστους ὀδούς.

καὶ χρησιμεύοντα μετὰ τῶν ἐκ τῆς παχείας γλωττῆς αὐτῶν ἐκφυεμένων κροσσῶν ὡς ἔδωκε ἡ φύσις παρακαταστῆναι μὲν τὰ μικρὰ ἴσα δ' ὧν τρέπονται τὰ ἐν λόγῳ πτηνὰ, νοίνοντας δὲ νὰ διαρρέυσῃ τὸ βορβορώδες ὕδωρ, δι' οὗ ἐπληρώθῃ τὸ στόμα κατὰ τὴν ἀναγκήν τῆς τροφῆς ἐν τῇ ἰλύϊ. Εἰς τὴν ταύτην ὑπάγονται πτηνὰ λιμνοδιαίτα ἐπιβιότως νηρόμενα καὶ βυθίζεμενα ὑπὸ τὸ ὕδωρ πρὸς ἄγραν, βαρέα δ' ὅπωςδὴποτε κατὰ τὴν πτήσιν· ταῦτα δ' εἶναι κατ' οὐσίαν μεταναστευτικά ττηνὰ τῶν ψυχρῶν καὶ εὐκρατῶν χωρῶν, κατασκευάζουσι τὰς φωλέας αὐτῶν πλησίον τῶν λιμνῶν καὶ ποταμῶν καὶ συμπροσθύνται εἰς 180 γνωστὰ εἶδη περιλαμβανόμενα ἐν ἑπτά οἰκονομίαις, τῶν Φεινικοπτερίδων, Κυκνιδῶν, Χηνιδῶν, Νητιδῶν, Ταδορνιδῶν, Φουλιγρυλιδῶν καὶ Μερνιδῶν.

Πεταλοῦ. Χωρίον τοῦ δήμου Εὐρωπίνης (Κορινθίας), ἔχον 125 κατ. (1896).

Πέταυρος (Ζωολ.). Γένος Μαρσупορέων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Φαλαγγητοειδῶν, ἴδιον χαρακτῆρα ἔχον ὅτι τὰ δερμάτωρα ἄκρα συνάπτονται πρὸς ἀλλήλα διὰ δερματικῆς πυλῆς χρησιμεύουσης ὡς γαλασιπώστον, εἰς ἐχούσιν οἱ Γαλεοπίθηκοι, περιλαμβάνον δὲ πολλὰ εἶδη τῆς Αὐστραλίας καὶ τῶν μεσημβρινῶν χωρῶν τῆς Νέας Οὐαλτίας. Τα ἴσα ταῦτα καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν διαιτῶνται ἀκρομυμένα ἐν κειμήλοις δένδρων, τὴν δὲ νύκτα ἐξέρχονται εἰς ἄγραν, πηδῶσιν ἀπὸ κλάδου εἰς κλάδον μετὰ μεγάλῃς εὐπετείαις καὶ τρέπονται ἀπὸ τρυφερῶν φύλλων καὶ βλαστῶν οὐδέποτε κατεργόμενα εἰς τὸ ἔδαφος. Ἡ τὰς αὐτῶν περιζήτητος ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν.

Πετερῶψ (Peterhof). Πρωτ. πετρελ. ἐν τῷ ῥώσῳ κυβερνήτῳ Πετροπόλεως, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 14,300.

Πέτρα. Πόλις τῆς ἀρχαίας Περίου ἐν Μακεδονίᾳ γνωστὴ διὰ τὸ ἀπόκρημνον τῆς θέσεως, ἐκτισμένη δὲ ἐπὶ πέτρας καὶ ἐκτελούσα τῆς διόδου, ἐξ ἧς διήλθον ὁ Εὐρώπης, ὁ Ἀγχιλαός, ὁ Βρασιδίας καὶ ὁ ἡπειρώτης. Ἀγνωστον ποτε ἐκτίσθη ἡ πόλις. Κατέστη περίφημος διὰ τὴν σφοδρὰν μάχην μετὰ τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν φυλασσόντων αὐτὴν στρατιωτῶν τοῦ Πύρρου. Κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα μνημονεύεται ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν ὡς φρούριον ἐχυρὸν καὶ ἐπὶ 12 αἰῶνας διετέλεσεν ἐπισκοπὴ ὑπαγμένη εἰς τὸν μητροπολίτην Θεσσαλονίκης. Νῦν ἡ Π. εἶναι χωρίον 15—20 οἰκιδῶν, διατηρεῖ δὲ καὶ τὸν τίτλον ἐπισκοπῆς, ἀλλ' ὁ ἐπίσκοπος ἐδρεύει εἰς τὸ ἐγγὺς λεγόμενον Βλαχολεῖβατον.

Πέτρα. Κωμόπολις τῆς Θράκης, κειμένη 2 1/2 ὥρ. ΒΔ τῶν Σαράντα Ἑκ-

κλησιῶν ἐπὶ ἐδάφους πετρωδεστάτου, ἐξ οὗ πιθανῶς καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς. Ὑπαγομένη τῇ διοικήσει Σαράντα Ἑκκλησιῶν (Ἀδριανουπόλεως) ἔχει 3,000 κατ. Ἑλληνας ἐξαρτωμένους ἐκκλησιαστικῶς ἐν τῇ μητροπόλει. Ἀδριανουπόλεως καὶ συντηροῦντας ἀστικὴν σχολὴν καὶ νηπιαγωγεῖον. Ἡ Π. ἔχει καὶ ἀρχαῖα φρούρια, ὧν τὸ μὲν Καστρόπλο κεῖται πρὸς Α ἐνθεν καὶ ἐνθεν τῶν ὄχθων τοῦ ποταμοῦ Τεκέ-Δερὲ (μονῆς ῥύαξ) καὶ εἰς ὥρας ἀπόστασιν, τὸ δὲ Παλιὰ πέτρα καλούμενον κεῖται πρὸς Β καὶ εἰς ὥριαίαν ὁμοίως ἀπόστασιν.

Πετράλια (Petralia). Ὄνομα δύο πόλεων πλησίον ἀλλήλων κειμένων ἐν τῇ ἰταλ. ἐπαρχίᾳ Παντάρμου τῆς Σικελίας, ὧν ἡ μὲν Ἀνω Π. ἔχει ὡς δῆμος 7,691, ἡ δὲ Κάτω Π. ὡς δῆμος 10,183 κατ.

* **Πέτρας** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Λεβαδείας. ἔχει 5,293 κατ. (1896), περιλαμβάνει δὲ πλὴν τῆς πρωτ. Ἁγίου Γεωργίου 14 ἄλλα χωρία καὶ τὴν μονὴν τοῦ Ὁσίου Σεραφεῖμ.

Πετρελαίου αἰθέρ. Βλ. Καναδόλιον.

Πετρετίνης. 1) Σπυρίδων. Ἐγενν. ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1777, ἐξέπαιδευθ. δ' ἐν Ἰταλίᾳ, ἐνθα διέπρεψεν. Ἐξέδωκεν ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Eleino di Coreyra τῷ 1796: *Saggi giovanili poetici*. Ἀπέκτισεν ὄνομα λογιῶν διὰ τῶν μεταφράσεων: *Saggio di traduzione delle arringhe di Caio Cornelio Tacito* (Βενετία 1806), *Istoria Romana di Caio Vellejo Patercolo* (Βενετία 1813) ἀνετυπώθη τῷ 1821 καὶ τῷ 1826). Καὶ *Opere scelte dell' imperatore Giuliano* (Μιλάνῳ 1822), ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ. Ὅτε τῷ 1814 ἡ Ἀγγλία κατέλαβε τὰς Ἰονίους νήσους, ἔγραψε τὴν «Παραίνεσιν πρὸς τοὺς ἐλευθέρους Ἑλληνας τοῦ Ἰονίου». Ἀπέθανε τῷ 1833 ἐν Βενετίᾳ. [Σ.δ.Β.]

— 2) Μαρία. Ἀδελφὴ τοῦ προηγουμένου, γενν. ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1774 καὶ ἀποθ. τῷ 1851 ἐν Ἑννετίᾳ. Τὸ πλεῖστον τοῦ βίου τῆς διέμεινε ἐν Ἰταλίᾳ μελετῶσα καὶ συγγράφουσα. Ἐξέδωκε: *Vita di Cassandra Fedele* (Βενετία 1814), ἣτις ἔτυχε μεγάλων ἐπαινῶν ἐν Ἰταλίᾳ. Ἐπίσης ἔγραψε: *Vita di Rosalba Carriera* καὶ *Vita di Elena Corner Piscopio*. Ἐκ τῶν μεταφράσεων τῆς ἀναφέρονται μετ' ἐπαινῶν *Immagini di Filostrato* ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ, πρὸς δὲ *Lettere di Lady Maria Worthley Montague* καὶ *Alcuni saggi di traduzioni dallo spagnolo di Cervantes*.

* **Πετρί.** Χωρίον τοῦ δήμου Νεμέας (Κορινθίας), ἔχον 183 κατ. (1896).

* **Πετριάδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Κο-

λωνίδων (Πυλίας), ἔχον 250 κατ. (1896).

* **Πετροζές.** Χωρίον τοῦ δήμου Ταμυνέων (Καρυστίας), ἔχον 390 κ. (1896).

* **Πετρικιάτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Θηνιάς (Πάλλης), ἔχον 383 κατ. (1896).

* **Πετρίλου.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀργιθέας (Καρδίτσας), ἔχον 878 κ. (1896).

* **Πετρίνα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Κροκεῶν (Λακεδαιμόνος), ἔχον 832 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Φαλαίσιας (Μεγαλοπόλεως), ἔχον 259 κατ. (1896).

* **Πέτρινον.** Χωρίον τοῦ δήμου Φύλλου (Καρδίτσας), ἔχον 271 κατ. (1896).

* **Πετρόδωκ.** 1) Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ ῥωσ. Κυβερνεῖω Σαράτωβ, μετὰ 13,212 κατ. (1897). — 2) Πόλις καὶ λιμὴν ἐν τῷ ῥωσ. Δαγεστάν τῆς Καυκασίας, ἐπὶ τῆς Δ. παραλίας τῆς Κασπίας λίμνης, μετὰ 9,806 κατοίκων.

Πετροκεφάλι. Χωρίον τοῦ δήμου Πλατάνου τῆς ἐπαρχίας Καϊουρίου (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 470 κατοίκους (1900).

Πετροκέφαλο. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγίου Μύρωνος τῆς ἐπαρχίας Μαλεβιζίου (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 292 κατοίκους (1900).

Πετροκώφ. Κυβερνεῖον τῆς Ῥωσσίας, ἔχον τῷ 1897 κατ. 1,409,044. Ἡ ὁμὴν. πρωτεύουσα αὐτοῦ εἶχε τότε 30,824 κατ.

* **Πετρομαγούλα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ὀρχομενοῦ (Λεβαδείας), ἔχουσα 1,101 κατ. (1896).

Πετρονία (Ζωολ.). Γνωστότατον εἶδος στρουθοῦ διατιπόμενον ἐν βραχύδεσι μέρεσι καὶ ἐν ἐρειπίοις τῶν ὄρειων καὶ θαλάσσιων χωρῶν τῆς Μεσημβρινῆς Εὐρώπης καὶ χαρακτηριζόμενον ὑπὸ εὐρείας κηλίδος θειοκυτρίνου ἐπὶ τοῦ στῆθους.

* **Πετροπυλῶδωκ.** 1) Πρωτ. περιφερ. ἐν τῇ ῥωσ. τοποτηρητεῖᾳ Ἀγκολίνσκ τῆς Κεντρ. Ἀσίας, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 20,814. Πρωτ. διαμερίσματος (388,852 τχμ.) ἐν τῷ βορ. μέρει τῆς λεγομένης Παράλιους χώρας τῆς ῥωσ. Σιβηρίας, μετὰ 394 κατ.

* **Πετρόπορον.** Χωρίον τοῦ δήμου Παραληθαίων (Τρικυλλίων), ἔχον 179 κατοίκων (1896).

* **Πετροσαβότζκ.** Δὲν εἶναι μόνον πρωτ. περιφέρειας, ἀλλ' ὅλον τοῦ κυβερνεῖου Ὀλάντες.

Πετροπουλάκης Λεωνίδας. Ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τοῦ ἐλληνικοῦ στρα-

τοῦ καὶ πολιτευτῆς. Ἐγεννήθη τῷ 1829 ἐν Ῥάγῃ τοῦ Γυθείου, κατετάχθη δ' ἐν τῇ ἐροφυλακῇ τῷ 1852. Κατὰ τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα τοῦ 1854 ἐπολέμησε μετὰ τοῦ πατρὸς τοῦ Δημητρίου Πετροπουλάκη ἐν Θεσσαλίᾳ. Τῷ 1858 ἐξελέγη τὸ πρῶτον βουλευτῆς μέχρι τοῦ 1860, ὅτε ἐγένετο ἡ πρώτη κατὰ τοῦ βασιλέως Ὀθωνος ἐπανάστασις. Ὁ Π. τότε τοθεῖς ἐπὶ κεφαλῇς Μανιατῶν μετέβη εἰς Ναύπλιον καὶ συνετέλεσεν ὅπως κατασταλῇ ἡ ἐπανάστασις. Ὅτε τῷ 1862 ὁ Ὀθων περιήργετο τὴν Ἑλλάδα, ὁ Π. παρηκολούθει αὐτὸν ὡς εἰς τῶν πιστοτάτων τοῦ σωματοφυλάκων. Ἐν Καλάμαις μαθὼν ὅτι παρεκκευάζετο ἐθνικὴ ἐπανάστασις ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸν βασιλέα τὰ τεκταινόμενα πρῶτος, ἀλλ' ὁ Ὀθων δὲν ἔλαβεν ὑπὸ σπουδαίαν ἐποψὴν τὴν ἀνακοίνωσιν ταύτην. Μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ βασιλέως ἡγήθη ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν προσωρινὴν κυβερνήτην καὶ σχηματίσας σῶμα ἐκ 1000 ὁπαδῶν ὡχυρώθη εἰς τὸ ἀπέρρητον χωρίον Ῥάγην. τὸ ὅποιον προσέβαλεν ἄλλο σῶμα ἐκ Μανιατῶν ἀποσταλὲν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως. Ἐλθόντος τοῦ βασιλέως Γεωργίου, ἐκλήθη ὅπως ἀναγνωρίσῃ τὸ νέον καθεστῶς, χορηγήσῃ αὐτῷ ἀμνηστίας. Τῷ 1865 ἐξελέγη καὶ αὐθις βουλευτῆς, τῷ δὲ 1866, κατὰ τὴν Κρητικὴν ἐπανάστασιν, ὑπὸ λοχαγὸς ὢν, κατήλθεν εἰς Κρήτην μετὰ 600 Σπαρτιατῶν καὶ τῷ 1878, ἀνακινήσαντος τοῦ ἀνατολικοῦ ζητήματος, παρητήθη τῆς πολιτικῆς καὶ ἐπανήλθεν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ. Ἐπίσης τῷ 1886 συμμετέσχε τῆς ἀποπέρας ἐκείνης πρὸς ἐκστρατεύσαν καὶ ἐπολέμησεν εἰς τὸ Γκριζόβαλι. Ἀπέθανε φέρων τὸν βαθμὸν τοῦ συνταγματάρχου τῷ 1887.

Πέτρος Α'. Ὁ ἐκ τοῦ ἡγεμονικοῦ οἴκου τῶν Καραγεωργιεβιτς νέος βασιλεὺς τῆς Σερβίας, ἀνελθὼν εἰς τὸν θρόνον μετὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ πρώην βασιλέως Ἀλέξανδρου. (βλ. Σερβία).

Πετροσένυ (Petroseny). Πόλις τοῦ οὐγγρικοῦ κομιτάτου Οὐνυαδ τῆς Τρανσυλβανίας, ἔχουσα 7,765 κατ. καὶ μεγάλαν ἀνθρακωρυχείαν.

Πετροῦνι. Χωρίον τοῦ δήμου Πηταμίων (Κυθήρων), ἔχον 110 κατ. (1896).

* **Πετρούπολις** (ῥωσ. Sanktpeterburg, γαλλ. Saint Petersburg). Ἡ ἐστὶς τῶν δύο πρωτευουσῶν τῆς Ῥωσσίας, ἔχουσα τῷ 1902 κατ. 1,487,720, συμπερ. τῶν προαστείων. Τὸ κυβερνεῖον Π. εἶχε τῷ 1897 κατ. 2,143,256, ἡ δὲ περιφέρεια Π., πλην τῆς πρωτεύουσας, 72,100.

* **Πετροχώρι.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Παμφίας (Τριφυλίας), ἔχον 138 κατ. — 2)

Χωρίον τοῦ δήμου Πολίων, ἔχον 158 κατοίκους (1896).

Πετρώφ Ἰωάννης. Ἐγεννήθη ἐν Μόσχᾳ τῷ 1849, ἐσπούδασε δὲ ἐν τῷ στρατιωτικῷ λυκείῳ τῆς πόλεως ταύτης, μετ' ἐγένετο ἀξιωματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ καὶ διετέλεσε διευθυντὴς τοῦ πυροβολικοῦ τμήματος τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν ἐν τῇ Πανρωσικῇ ἐκθέσει τῆς Μόσχας τῷ 1882. Ἀλλὰ ἐνωρὶς παρατηθεὶς τοῦ στρατιωτικοῦ σταδίου ἐπέβητο εἰς ἱστορικὸς καὶ ἐθνολογικὰς μελέτας καὶ τὴν δημοσιογραφίαν, διετέλεσε δὲ ἐπὶ 7 ἔτη διευθυντὴς καὶ συνεδρῶν τοῦ φιλελληνικοῦ ἐν Εὐρώπῃ εβδομαδιαίου περιοδικοῦ «Ἡ Ἀνατολή». Ἐξέπληνσε δὲ τὰ ἑξῆς: «Ἀτλας τῆς Κρήτης (Λειψία, 1887, τυπωθεὶς δ' ἀπάναις τῶν μονῶν τῆς νήσου)» «Ἀτλας τοῦ ὑπερ ἀνεξαρτησίας Ἰεροῦ τῶν Ἑλλήνων Ἀγῶνος 1821—1828 (Λειψία, 1887). Βιβλία ἐξιστοροῦντα τοὺς ἀγῶνας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους πρὸς ἀπώσεις τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ (Ἀθῆν. 1892). Ἡ Πατρίς (Ἀθῆν. 1893, ἐγκριθὲν ὑπὸ τοῦ πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλλ. γραμμάτων συλλόγου). Τοῦ δὲ μεγάλου ἱστορικοῦ καὶ ἐθνολογικοῦ αἰκάντος τῆς Μακεδονίας ἐξεδόθη μέχρι τοῦδε ὁ Α' τόμος (ἐν Λιψία).

Πετσάκοι. Χωρίον τοῦ δήμου Κερπίνης (Καλαβρύτων), ἔχον 690 κ. (1896).

Πετσάλης Νικόλαος. Ἰατρός ἐξ Ἠλείου. Τελειοποιήσας ἐν Εὐρώπῃ τὰς σπουδὰς του διωρίσθη τῷ 1846 τακτικὸς καθηγητὴς τῆς χειρουργικῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ. Ἀποχωρήσας τῆς τακτικῆς διδασκαλίας ὠνομάσθη τῷ 1848 ἐπίτιμος καθηγητὴς. Ἀπεβίωσεν ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἰουλίου 1853.

Πετσινέικα. Χωρίον τοῦ δήμου Ναυπάκτου, ἔχον 142 κατ. (1896).

Πεττενκόφερ (M. von Pettenkofer). Ἀπὸ τῶ 1901 ἐν Μονάχῳ αὐτοκτονήσας.

Πεῦχος. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ρουγκῆς τῆς ἐπαρχίας Σητείας (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 370 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγ. Βασιλείου τῆς ἐπαρχίας Πάλλης (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 411 κατ. (1900).

Πήβλις (Peobles). Κομητὴ τῆς Νοτ. Σκωτίας, ἔχουσα ἐμβ. 922 τετρ. καὶ 15,066 κατ. πρῶτ. δὲ τὴν ὁμώνυμον πόλιν ἐπὶ τοῦ Τέβλ (3,095 κατ.).

Πηγαδάκι. Χωρίον τοῦ δήμου Βερβίνων (Κυνουρίας), ἔχον 341 κατ. (1896).

Πηγαδάκχα. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ὑριάων (Ζακύνθου), ἔχον 645 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Καρυστίας (Εὐβοίας), ἔχον 175 κατ. (1896).

Πηγάδι. Χωρίον τοῦ δήμου Μαρτιοῦ (Κυνουρίας), ἔχον 281 κατ. (1896).

Πηγάδια. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀδίας (Οἰτύλου), ἔχον 598 κατ. (1896).

Πηγαδοσάνοι. Χωρίον τοῦ δήμου Καρυῆς (Λευκάδας), ἔχον 360 κατ. (1896).

Πηγαί καλεῦνται γεωλογικῶς αἱ ἀπὸ διαφόρων σημείων τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς γινόμεναι ἐκροαὶ ὑδάτων, ἀπὸρρίπτοντα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας διαχωροῦσι τὰ μὴ στεγανά ἢ ἄλλως διαχωρητὰ στρώματα καὶ τείνουσι πρὸς συλλογὴν ὑπογείων καὶ συγκέντρωσιν εἰς χαμηλότερα σημεία, ἐνθα, ἐὰν μὲν ἀπαντῇται στεγανά ἢ ἀδιαχωρητὰ στρώματα, παραμένουσι καὶ τὸ ὑπὲρ τὴν θάλασσαν ὕψος αὐτῶν αὐξομενοῦται ἀναλόγως πρὸς τὸ ποσὸν τῶν προτερημένων καὶ τὸ ποσὸν τῶν διαφευγόντων δια Π. ἢ ῥηγμάτων ἐπὶ τοῦ ἀδιαχωρήτου ἐδάφους ὑδάτων, ἐὰν δὲ τὸ πάχος τῶν διαχωρητῶν στρωμάτων εἴναι μέγα, τότε τὰ ὑπογεία ὕδατα αἰ μᾶλλον προχωροῦσιν εἰς βάθος καὶ τότε μόνον ἐκέρουσι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ὡς Π. ὅταν ὑπάρξῃ ἀπότομος κλίσις τοῦ ἐδάφους τέμνουσα εἰς ἱκανὸν βάθος τὸ διαχωρητὸν στρώμα. Ἀναγκαίαι συνθῆκαι πρὸς σχηματισμὸν τῶν φυσικῶν λεγομένων Π. εἶναι τοῦτο μὲν ἡ ὑπαρξίς ὑπογείων ρευμάτων ὕδατος ἐκ διηθήσεως εἴτε ἐπὶ στεγανοῦ εἴτε ἐπὶ μὴ στεγανοῦ στρώματος, τοῦτο δὲ ἡ κλίσις ἢ κατωφείρεσις τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς παρατεινομένη καὶ τέμνουσα τὸ ὑδροφόρον στρώμα. Ἐὰν αἱ Π. προέρχωνται ἐξ ὑδάτων ἀσταθῶν κατὰ τὸ ποσὸν ἔνεκα μὴ ὑπάρξεως στεγανοῦ στρώματος, ἐννοεῖται ὅτι οὔτε αἰνῶσι οὔτε πολὺοι δύνανται νὰ εἴναι. Ἐὰν ὅμως τὰ διαχωρητὰ στρώματα τῆς γῆς παχέα ὦντα ὑπέρκεινται στεγανοῦ στρώματος καὶ σχηματισθῶσι Π. φυσικαί εἰς σημείον τι κατωφείρεας εὐρισκόμενον ὀλίγον τι ὑπερθεῖν τοῦ στεγανοῦ στρώματος καὶ ἐὰν ἡ διευθύνσις τοῦ ὑδροφόρου στρώματος τυγχάνῃ ἐπικλινῆς, ὅλ' ἀποκύψωσι Π. αἰνῶσι καὶ ἀρδύοντο ἐκροῆς. Πολύλαχίς διαγιγνώσκουμένης τῆς τριαιυτῆς διατάξεως τῶν γήινων στρωμάτων δημιουργοῦνται τέχνη εἰς τὰ ἐπίκαιρα σημεία τῶν κατωφείρων ἐκροαί, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὰς λεγομένας τεχνητάς Π. Τὰ ἐν τῶν φυσικῶν Π. ἐκέρουσα ὕδατα ἀποτελοῦσιν ἐπιγείους βύακας, αἵτινες συνενόμενοι εἰς ἐνιαῖον ρεῦμα καταλήγουσιν εἰς κοιλάδας καὶ πεδιάδας, ἐνθα ἀναλόγως τῆς διαμορφώσεως τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ὑδάτων σχηματίζουσι λίμνας ἢ ποταμούς. Τὰ πηγαία ὕδατα, ἐὰν προέρχωνται ἐξ ὑδατῶν ὑδάτων διαχωρητῶν παχέα στρώματα γῆς, εἰσὶ τὰ καθαρώτερα ὑπὸ βανκτη-

ριδιολογικὴν ἐποψίν καὶ τὰ καταλληλότερα πρὸς πόσιν. Ἐάν ὅμως πρόκειται περὶ τῶν βωκλουζιανῶν λεγομένων Π. (sources vauclusiennes), αἱτινες σχηματίζονται ἐξ ὑδάτων ἀπερ ρέοντα ἐπὶ ἐδάφους ἀργιλλώδους ὑπερκείμενου εἰς τιτανώδεις τοιοῦτον συναντῶσι ρωγμὰς τοῦ τιτανώδους στρώματος, καταρρέουσιν ἐντὸς αὐτῶν καὶ ἐξαφανίζονται· ἢ ἄναφανῶσι περαιτέρω καὶ σχηματίζονται εἰς αὐτὴν πῶς καλουμένης Π., ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει τὰ ὕδατα μὴ ὑποστάντα τὴν διὰ τῶν στρωμάτων τοῦ ἐδάφους διήθησιν εἶναι μεμολυσμένα καὶ οὐχὶ κατάλληλα εἰς πόσιν ὑπὸ βακτηριδιολογικὴν ἐποψίν. Πρότυποι τοιαῦται πηγαὶ ὑπάρχουσιν ἐν Vaucluse τῆς Γαλλίας, ἐξ αὐτῶν καὶ τὸ ὄνομα.

Πηγαῖδάκια. Χωρ. τοῦ δήμου Πλατάνου τῆς ἐπαρχίας Καινουρίου (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 230 κατ. (1900).

Πήγασος (Ζωφλ.). Τένος Ἀκανθοπετρῶν ἰχθύων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κατιδῶν, περιλαμβάνον τέσσαρα γνωστὰ εἶδη τῶν θαλασσῶν τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Αὐστραλίας. Σῶμα τελείως τεθωρακισμένον ὑπὸ πλακῶν ὀστεωδῶν.

* **Πηγῇ.** Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Ῥεθύμνης τῆς Κρήτης, ἔχουσα 395 κατ. Ὁ δῆμος Π. ἔχει 1,540 κατ. (1900).

Πηγματίτης καλεῖται ὀλοκρύσταλλον τι ἡφαιστειογενὲς πέτρωμα ἐκ μεγάλων στοιχείων γαλαξίου, ἀστερίου καὶ λευκοῦ μαρμαρυγίου, ἀποτελοῦν συνήθως μικρὰ στρώματα ἢ φλῆδας. Ἐν τινὶ ποιικιλίᾳ Π., τοῦ καλουμένου γραφικοῦ ἢ ἐβραϊκοῦ, ὁ γαλαξίας ἀπομεινύει τοὺς χαρακτῆρας τῆς σφηνοειδοῦς γραφῆς ἢ τῶν ἐβραϊκῶν στοιχείων.

Πηδαλειώδη. Βλ. Πτερὰ.

Πηκτικαὶ ἐνώσεις καλοῦνται χημικῶς ἄμορροι τριαιεταὶ οὐσίαι περιεχόμεναι διαλελυμένα ἐν τισὶ κυτταρικοῖς ὁποῖς, ὡς τῷ τοῦ θανκίου καὶ διαφόρων σαρκωδῶν καρπῶν· τὰ πυκνα αὐτῶν διαλύματα εἰσι πηκτωματώδη, αὐτὰ δὲ εἶναι τὰ παρέχοντα τὴν εἰδικὴν ἐνείνην σύστασιν εἰς τὰς ὁπωροπηκτάς ἢ ὁπωροπηκτώματα.

Πηκτόλιθος. Αὐτοφῶς ἐνυδρὸν πυριτικὸν νατρίασθένειον, ὑπαγόμενον εἰς τοὺς λεσλίθους καὶ περιέχον πολλὰς προσμειγμένον ὀξείδους ἀργιλίου καὶ "Ἐχει σκληρότητα 4, εἶδ. 6, 2,74—2,88 καὶ εὐτελεῖται ἐν σχισματῶν ἀνυδαλειδῶν καὶ μελαμφοροειδῶν πετρωμάτων ὡς μᾶλλον ἰνώδης ἢ συμπαγῆς, λευκῇ, μικρὴν διαφώτιστος καὶ μετὰ λαμφέως μεταξώδους.

Πηκτόλιον ἦτοι φορμολιοῦχος πηκτικὴ ἦτοι πηκτοφορμόλιον, gelatine. Νέα φαρμακευτικὴ οὐσία προκύπτουσα ἐκ τῆς πηκτικῆς (gelatine) διαλυομένης ἐν ὕδατι καὶ εἰς ἀποξηρανομένης τῇ παρουσίᾳ φορμολίου ἢ μυρμηκαλδεΐδης. Φέρεται ὑπὸ μορφῇ οὐσίας διαφανοῦς, σκληροτάτης, ἀδιαλύτου ἐν τε ὀξέτι καὶ ἐν ἀλκαλίᾳ, μὴ ἄλλοις μὲνης ὑπὸ τῆς θερμότητος, στερουμένης τέλους πασῶν τῶν ἰδιοτήτων τῆς τε πηκτικῆς καὶ τοῦ φορμολίου καὶ αὐτῶν. "Ἐχει ὅμως τὴν θαυμαστὴν ἰδιότητα ὅταν ἐπιπασθῇ ὑπὸ μορῇ κίνεως ἐπὶ τραυματικῆς ἐπιφανείας ἀσηπτικῆς ἢ μὴ, καταμροτέρως τὰς περιπτώσεις ὃ ἀποσυντίθεται βραδείως ἀπολύουσα φορμόλιον καὶ σχηματίζουσα ἐπίπαγον σκληρὸν κερατοεῖδη, οὐ κατωθεν διεξάγεται ταχέως καὶ ἀσηπτικῶς ἢ ἐπούλωσις ἐάν τὸ τραῦμα ἔσυχον ἀσηπτικόν, ἢ ἀσηπτοποιεῖται τὸ πυρροπὸν τραῦμα, πᾶσι ἢ πυόρροια καὶ ταχέως ἀρχεται ἡ ἐπούλωσις. [P.N.B.]

* **Πήλι.** Χωρίον τοῦ δήμου Κηρέων (Χαλκίδος), ἔχον 308 κατ. (1896).

Πήλικας. Νομομαθὴς ἐκ Ζακύνθου. Σπουδάζας ἐν Ἑλβετίᾳ νομικὰ, διωρίσθη τῷ 1837 καθηγητὴς τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου ἐν τῷ Ὁθωνεῖο πανεπιστημίῳ, ἐν ᾧ ἀνέλαβεν ἐπὶ τῷ αὐτῷ τίτλῳ καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ ποινικοῦ δικαίου. Τὸ 1853 κληθεὶς πῦρα τοῦ βασιλέως Ὁθωνος ἀνέλαβε τὸ χαρτοφυλάκιον τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης. Κατὰ τὰ ἐπ'ακολουθήσαντα ταχρῶς ἐθνεῖα καὶ πολιτικὰ γεγονότα τοῦ 1854, τὰ ἀπολήξαντα εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ Πειραιῶς ὑπὸ τῶν ἀγγλικῶν καὶ γαλλικῶν στρατευμάτων, ἐκηρύχθη προσωπικῶς κατὰ τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος ὁ ὁποῖον διήγειρεν ὁ Ὁθων εἰς Ἡπειρον καὶ Θεσσαλίαν καὶ συνεβούλευσε τὴν ὑποταγὴν εἰς τὰς θελήσεις τῶν δύο συμμάχων δυνάμεων. Ἐλθὼν εἰς διάστασιν πρὸς τὰς γνώμας τοῦ βασιλέως, ἠπέλιψε παραίτησιν κατ' ἐπανάληψιν, ἥτις ὅμως δὲν ἐγένετο ἀποδεκτή. Ὄταν δὲ ἐπελθούσης τῆς κατοχῆς ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία ἐπέβαλον εἰς τὸν Ὁθωνα τὸν ἀρροπλισμὸν καὶ τὸ ὑπουργεῖον παρητήθη κατ' ἀνάγκην. ὁ Πήλικας ἐπ'ἀνέλαβε τὴν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ διδασκαλίαν του. Περὶ τῆς ἐποχῆς τῆς κατοχῆς ἀφῆκεν ἀπομνημονεύματα δημοσιευθέντα τῷ 1893 ὑπὸ τοῦ ἀνεψιῶ του, πολλοῦ λόγου ἰδίᾳ διὰ τὰς ἀποκαλύψεις τῆς πέρας πάσης συνταγματικῆς καὶ διπλωματικῆς εὐθύνης ἀνεψιῶ του ἐθνικῆς δράσεως τοῦ Ὁθωνος. Ἀπεβίωσεν ἐν Παρίσι τοῖς τῇ 22 Ἰουνίου 1861.

Πηλοδάτης (Ζωφλ.). Γένος Ἀνδρῶν Βατρακίων χαρακτηριζόμενον ὑπὸ σμικρῶν

ζόντων κατά την άνω σιαγόνα, υπό γλώττης προσπεφυκυίας δι' όλης τής κάτω επιφανείας επί του έδάφους του στόματος, κεραλής φερούσης υπερθεν όστεωδης άσπίδος, έξοχλήμων προσχόντων του κρανίου μετά κόρης καθέτου, υπό δέρματος λείου και στίλβοντος, και δακτύλων έλευθερών, ών ο πρώτος φέρει κατά την βάση αυτού κερατωδη πλάκα τέμνουσαν. Είς τό γένος τουτο υπάγονται είδη βατράχων χειρσάων μη φοιτώντων εις τό ύδωρ ή κατά τον καιρόν του συνδυασμού και τής ώστοκίας. Κοινά είδη είσιν Π. ο άμχουρός (Pelobates fuscus), έχων σώμα υποκίτρινον μετά μεγάλων μελλγχρών κηλίδων, και Π. ο μαχαίρις (Ρ. cultripēs), έπιπολάζων εις τας άκτας τής Μεσογείου και τρεφόμενος από κελαιοτέρων.

Πηλοδύτης, Pelodytes (Ζωολ.). Γένος Άνούρων Βατράχων περιλαυθέντων ως πρότυπον και μόνον γνωστόν είδος Π. τον στεντόν, μικρόσωμον (4 ύνεκ.) βάτράχων έχοντα την γλώσσαν έλευθεράν κατά τό όπισθιον χειλος, την όρθαλμοκόρη καθέτον, τό δέρμα ρυματωδες, έλαιόχροον μετά πρασίνων μαρμαρωμάτων κατά τα πρηνή και λευκόν κατά τα ύπτια. Είναι χειρσάιος βάτράχος ροιτών εις τό ύδωρ μόνον κατά τον καιρόν τής ώστοκίας και εύρισκόμενος έν Ελλάδι, Ισπανία και Γαλλία.

Πηνελοπίδας (Ζωολ.). Οικογένεια Άλεκτοροειδών τής Άμερικης περιλαμβανουσα μεγάλο πτηνά μετά ύψηλών ποδών, ουδας μακράς και άπεστρωγυλωμένης, κεραλής και καιρού έν μέρει γυμνών και φερόντων σαρκώδη φύματα. Κύρια γένη είναι ή Μελεαγρί ή Ινδικός έρως, ο Κράξ ή Κοκκο και ή Πηνελόπη ως πρότυπον τής οικογενείας.

* **Πηνειζών** δ ήμος του νέου νομού Ήλειος Έχει 7,610 κατ. (1896).

Πηόρια (Peoria). Πρωτ. κομητιάς έν τή βουρμαρ. πολιτείά Ήλινός, κειμένη επί του ποτ. Ήλινός και έχουσα 56,100 κατ., ών πολλοί Γερμανοί. Έχει άνωγειαν βιομηχανίαν και έμποριον γεωργ. προϊόντων.

Πηρομέλης, Perameles (Ζωολ.). Γένος Σαρκοφάγων Μαρτυποφρών τής Αυστραλίας, χαρκατηριζόμενον υπό ποδών άνωτων, των μέν όπισθίων τετραδακτύλων λίαν μακρών, άρμοδιών προς άλλα, των δε προσθίων τριδακτύλων βραχέων, χρησιμευόντων αποκλειστικώς προς λήψιν, κεραλής όσειας και κοιλοθυλάκου ή μαρσπού φερόντος όκτώ μαστούς.

* **Πήτερβορώ** (Peterborough). 1) Πόλις τής άγγλ. κομητίας Νορθάμπτον, έ-

χουσα τώ 1901 κατ. 30,870 κατ. — 2) Πόλις τής έπαρχ. Όνταρίου έν Καναδά, μετά 11,239 κατ. και άνωγειας βιομηχανίας.

Πήτρον (Γουλ. Ματθ. Flinders-Petrie). Άγγλος άρχαιολόγος και αιγυπτιαολόγος, γενν. τώ 1853 έν Τσαρλτον πλησίον του Λονδίνου. Έρρυνήσας τώ 1880—2 έν νέου τας πυραμίδας τής Αιγύπτου άνεκάλυψεν είτα την θέσιν τής Ναυκρατίδος, άνέτκλιψε την Τάνιδα, από δε του 1888 διερευνήσας πολλά μέρη τής άρχ. Αιγύπτου, κυρίως τάφους και μεταξύ άλλων ήγαγεν εις τώς πλείστους παύρους. Από του 1892 είναι καθηγητής τής αιγυπτιαολογίας έν τώ πανεπιστημιακώ κολληγίω του Λονδίνου.

* **Πιαλέ**. Πρωτ. του δήμου Τεγέας (Μαντινείας), έχουσα 557 κατ. (1896).

Πιαλίων δ ήμος τής έπαρχίας Τρικάλων. Έχει 7,955 κατ. (1896), περιλαμβάνει δε πλύν των δύο πρωτευουσών Βαρμπότι και Πρόδρομος 27 άλλα χωρία.

* **Πιζάνα**. Πρωτ. του δήμου Φαλάνθου (Μαντινείας), έχουσα 709 κατ. (1896).

Πιαντίνια. Χωρίον του δήμου Φιελίας (Λακεδαίμονες), έχον 287 κ. (1896).

* **Πιάτρα** (Piatra). Πρωτ. τής περιφέρειας Νεάμπτσου τής Ρωμανίας, έχουσα 17,391 κατ. τώ 1899.

* **Πιάτσα Άρμερίνα** (Piazza Armerina, κοινώς Chiazza). Πρωτ. περιφερ. τής ιταλ. έπαρχ. Καλιτανιέττας έν Σικελία, μετά 24,379 κατ. (1901).

Πιατσέντσα. Βλ. Πλακεντία.

Πιγγάγγ (Ping-jang). Πρωτ. διαμερίσματος έν τή Β Κορέα, έχουσα πλυν των 72 χιλ. κατ. Ένταύθα ένίκησαν οι Ιάπωνες τους Σινες κατά Σεπτ. 1894.

Πιέρης Μάριος. Λόγιος Έκτανήσιος, γενν. τή 24 Φεβρουαρίου 1776 έν Κερκύρα και άποθανών κατά Μάιον του 1852 έν Φλωρεντία. Λατών την πρώτην αυτού εκπαίδευσιν έν τώ γενεθλίω, μετέβη τώ 1796 εις Ιταλίαν, εξ ής έπανέλθων κατέλαβε δημοσίους τινας θέσεις έν Κερκύρα. Υστερον όμως τραπείς όλως επί τα γράμματα διωρίσθη καθηγητής έν Τρεβίζω τής Ιταλίας τώ 1808, από δε του 1815—1820 έβίβχεν έν τώ Αθηνάϊω του Παταίου. Από του 1823 άποκατέστη έν Φλωρεντία καλλιεργών τά γράμματα και έγένετο τώ 1825 μέλος τής αύτου άκαδημίας τής Κρούσκας. Έγραψε προς τοίς άλλοις Ιταλιστί Έπιτομήν τής ιστορίας τής έλλ. παλιγγενεσίας από του 1740—1824 και έξέδωκεν υπό την έπιγραφήν Poesie συλλογήν έργων αυτού πεζών και έμμέτρων. Μέρος των

έργων αὐτοῦ ἐξεδόθη τῷ 1850 ἐν Φλωρεντίας εἰς 4 τόμους.

Πιέρης Τριβώλης Μιχαήλ. Ἕλλην βοτανικός, γενν. ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1784. Ἐξεπαιδεύθη ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἐγένετο διδάκτωρ τῆς ἱατρικῆς, ἐμελέτησε δὲ καλῶς καὶ τὰ φυσικομαθηματικά. Ἐδί-
δασκε τὴν βοτανικὴν ἐν τῇ Ἰονίῳ Ἀκαδημείᾳ ἐπὶ Γάλλων. Ἐμελέτησε τὰ φυτὰ τῆς Κερκύρας καὶ ἐξέδωκεν: Della Coreiense Flora (Κερκύρα 1814). Flora Coreiense (Κερκύρα 1824). Ἡ συνέχεια τῆς γλωρί-
δος ἔμεινε ἀνέκδοτος ὡς καὶ ἄλλα ἔργα του. Ἀπέθανε ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1829. [Σ.δ.Β.]

Πιέρια (Πυρναΐα ἢ Πέτρινα). Ὄρη τῆς Μακεδονίας περιβάλλοντα εἰς ἀνατολῶν τὴν Λυχνίτιδα λίμνην, ὧν αἱ δύο κορυφαὶ καλοῦνται ἡ μὲν Γαλιτζίτσα, ἡ δὲ Στράτσα.

Πιερράκος Ν. Βλ. Μαυρομιχάλης.

Πιερρασάντα (Pietrasanta). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχ. Λούκκας, ἔχουσα ὡς δῆμος 17,444 κατ. (1901).

* **Πίζα** (Pisa). Πρωτ. ἰταλ. ἐπαρχίας (320,829 κατ.), ἔχουσα τῷ 1901 ὡς δῆμος κατ. 61,321.

* **Πίζεκ** (Pisek). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν Βοημίᾳ, μετὰ 13,608 κατ. (1900).

Πιθηκάνθρωπος ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ παλαιοντολόγου Ὀλλανδοῦ ἱατροῦ Dubois εἰδὸς τι διάμεσον μεταξὺ τῶν ἀνθρωποειδῶν Πιθήκων ἢ Γιββῶνων καὶ τοῦ ἀνθρώπου, θεωρούμενος ὑπ' αὐτοῦ ὡς κρῖνος γε-
νεαλογικῶς συνδεῶν τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ γένος τῶν Πιθήκων ὑπὸ ἀνατομικὴν καὶ διαπλαστικὴν ἐποψίν, καὶ ὡς κατοδεικνύων σὺν μαζᾷ ὅτι ἡ ὁρθία στάσις ἢ ἐπὶ δύο ποδῶν ἢ χαρακτηρίζουσα τὸν ἀνθρώπον προηγήθη τῆς τελείας διανοη-
τικῆς ἀναπτύξεως. Τὰ συμπεράσματα ταῦτα καὶ αἱ θεωρίαι ἀπέρρευσαν ἐκ λειψάνων τινῶν ἀπολειθωμένων (κρανιακῆς τινος κόψης, δύο γομφίων ὀδόντων τῆς ἀνω σια-
γόνης καὶ ἑνὸς μηριαίου ὀστοῦ) εὐρεθέντων εἰς προσχωματικά στρώματα γῆς τῆς ἀνω-
τέρας Πλειστοκένου ἐν τῇ νήσῳ Ἰάβα καὶ ἀνηκόντων εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἄτομον.

Πιθηκία. Γένος τριγούρων πλατυ-
ρίνων Πιθήκων χαρακτηριζόμενον ὑπὸ οὐ-
ρᾶς μακρᾶς, θαλείας, οὐχὶ ληπτικῆς, σώ-
ματος φέροντος τρίχωμα ἀραιὸν καὶ μα-
κρὸν, κυνοδόντων ἰσχυρῶν καὶ τομῶν σχε-
δὸν ὀριζοντίων καὶ περιλαμβάνον εἶδη κα-
τακοῦντα κατὰ μικρὰς ὁγέλας ἀποκλει-
στικῶς ἐπὶ τῶν δένδρων τῶν παρθένων δα-
σῶν τῶν τροπικῶν γῶν τῆς Ἀμερικῆς. Τὸ κοινότερον εἶδος εἶναι Π. ὁ Σ α τ α ν ᾶ ς, ἔχων κεφαλὴν στρογγύλην, πυκνὸν καὶ μακρὸν μέλαν γένειον, εἶδος τις σκούρου

ἐκ μακρῶν τριγῶν τῆς κεφαλῆς συγκλι-
νουσῶν πρὸς τὸ ἰνίον, μήκος σώματος 40
ὄψεα· καὶ οὐρὰν ἰσομήκη.

Πίθοι ἐλέγοντο τὸ πάλαι μεγάλα πύ-
λινα ἀγγεῖα χρησιμεύοντα πρὸς ἐναπόθε-
σιν οἴνου, ἐλαίου, ὕδατος κλ., ἔχοντα ἐκ
πυθμένα ὀξέως καταλήγοντα, ἅτε συνήθως
κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος πηγνυόμενα εἰς τὴν
γῆν. Τοιοῦτοι Π. εὐρέθησαν πλείστοι ἐν
ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἰταλίᾳ, Τροίᾳ κλ. Ἐνίοτε
ἐχρησίμευσεν καὶ πρὸς ταρὴν παιδίων.

Πίκκολος Νικόλαος Σάββα-
Λόγιος Ἕλλην καὶ καθηγητὴς τῆς Ἰονίου
ἀκαδημείας, γενν. τῇ 15 Νοεμβρ. 1799 ἐν
Τουρνόβῳ τῆς Βουλγαρίας ἐκ γονέων Θεο-
σαλῶν. Σπουδάζας ἐν Βουκουρεστίῳ τα-
ἐγκύκλια μαθήματα καὶ μεταβάς ὑστερον
εἰς Παρίσιον πρὸς σπουδὴν τῆς ἱατρικῆς,
προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ Γαλιφρόδου τῷ 1823
εἰς Κερκύραν ὡς καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας
ἐν τῇ Ἰονίῳ ἀκαδημείᾳ, μετέσχε δὲ ἐπὶ
βραχὺ καὶ τοῦ ἐλληνικοῦ ἀγώνος. Τῷ
1827 ἐζήτησε τὴν ἀξίαν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς
Ἑσπερίαν πρὸς ἀπαπεράτωσιν τῶν ἱατρι-
κῶν αὐτοῦ σπουδῶν καὶ ἔτυχεν ἐν Βονωνίᾳ
τοῦ ἱατρικοῦ διπλώματος· ἀποθανόντος
δὲ τοῦ Γαλιφρόδου τῷ 1828 δὲν ἐπανήλ-
θεν εἰς Κερκύραν, ἀλλὰ μετέβη εἰς Βου-
κουρεστίον, ἐνθα ἐξήσκησε τὸ ἱατρικὸν
ἐπάγγελμα μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας. Μετὰ
τινα ἔτη ἐπανήλθεν εἰς Παρίσιον, ἐνθα
ἠσχολεῖτο περὶ φιλοσοφικὰ ἔργα καὶ διέ-
μεινε μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ συμβάντος
τῷ 1865. Ἐγραψεν δὲ τραγωδίαν «Δη-
μοσθένης» παρασταθεῖσαν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ
θεάτρῳ τῆς Ὁδύσσει τῷ 1818, παρῶρα
σιν εἰς τὴν ἀπλήν γλῶσσαν τοῦ Φιλοκτή-
του τοῦ Σοφοκλέους, ὡς καὶ τὴν μετάφρασιν
τοῦ γαλλικοῦ μυθιστορήματος «Παῦλος
καὶ Βιργίνια», τυπωθεῖσαν ἐν Παρίσι
τῷ 1824, ἥτις λογίζεται καὶ ἀριστοτέχνημα
μεταφραστικῆς ἱκανότητος διὰ τὴν τότε κα-
τάστασιν τῆς καθαρευούσης. Προσέτι δὲ τὴν
μετάφρασιν τοῦ συγγράμματος τοῦ Καρτε-
σίου Περὶ μεθόδου (ἐν Κερκύρᾳ 1824). Συ-
νέταξε δὲ καὶ Ἀνθολογίαν Ἑλληνικὴν
καὶ ἄλλα τινά.

* **Πικουλζένικα**. Χωρίον τοῦ δήμου
Σπάρτης, ἔχον 233 κατ. (1896).

Πίκραινα, Picraena (Bot.). Γένος
Σιμαρουμειδῶν φυτῶν, περιλαμβάνον ὡς
γνωστὸν εἶδος Π. τὴ ν ὀ ψ η λ ῆ ν (P. ex-
celsa), δένδρον μεγαλοπρεπὲς τῶν τροπικῶν
γῶν τῆς Ἀμερικῆς ἔχον φύλλα σύνθετα
πτεροειδῆ, ἄνθη μικρά, ὑποπράσινα, πο-
λύγαμα, ἰσοστήμονα, πενταμερῆ καὶ καρ-
πὸν δρυσοειδῆ. Τὸ ξύλον, γνωστὸν ἐν τῇ
ἐμπορίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα bois de Quassia,
χρησιμεύει εἰς τὴν ἐξαγωγήν τῆς κουασί-

νης· καὶ παρέχει· ἔγχυμα πικρότατον, ἐν-
τιμωτόν.

Πικρίδιον (τανὺν τουρκ. Χάσ-κρόϊ).
Προάστειον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ
τοῦ Κερατίου κόλπου, πρὸς Δ. τοῦ Κατίμ-
πασά καὶ ἀντικρὺ τοῦ Παλατιᾶ, οἰκούμενον
ὑπὸ Ἑλλήνων, Ἰουδαίων, Ἀρμενίων καὶ
αἰνῶν Ἀγγλῶν. Οἱ Ἕλληνες συντηροῦ-
σιν ἀστικὴν σχολήν, παρθεναγωγεῖον, νη-
πιαγωγεῖον καὶ νὰν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς·
μετ' ἁγιάσματος, ἐν ᾧ εὐρηται καὶ τὸ ἱε-
ρὸν λείψανον τῆς Προυσαίδος ἑσπίας Ἀρ-
νυρῆς τῆς μετὰ δεκαεπταετη φυλάκισιν ἀ-
θλησασθῆς τῷ 1725 ἐν Προύσῃ. Ἐν τῷ
περιλήϊῳ τοῦ ἐν Π. ἑλληνικοῦ ναοῦ ἐθα-
πτόντο πολλοὶ ἐπίσημοι Ἕλληνες, ἐν οἷς
καὶ ὁ ἀείδιμος μητροπολίτης Ἀθηνῶν Με-
λέτιος. Ἐνταῦθα ἔκειτο ἐπὶ Βυζαντινῶν ἡ
μονὴ τοῦ Πικριδίου, κτισθεῖσα κατὰ τὰ τέλη
τοῦ Η' αἰῶνος ὑπὸ Πικριδίου, εὐλαβοῦς ἀν-
θρώπου, ὅς' οὐ καὶ τὸ προάστειον ἑπωνομά-
σθη, καλούμενον πρότερον τοῦ Ἀρεοδίνδου,
ἀπὸ τοῦ θμωνύμου ἱσως πατρικίου, ὅστις
ὑπῆρξε γαμβρὸς ἐπὶ τῇ ἀδελφῇ Πρεγκέτα
τοῦ αυτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Πικρικὸν ὄξύ** (Φαρμ.). Ἡ πυκνὴ
ἐκχύσις αὐτοῦ ἐφαρμόζεται ἐξωτερικῶς
πρὸς ταχέϊαν ἐπούλωσιν τῶν κακοήθων ἑλ-
κῶν καὶ τοῦ ἐπιθηλώματος καὶ κατὰ τῶν
εγκυμάτων πρῶτον καὶ δευτέρου βαθμοῦ
ὡς καταπραῦνον τὰς ἀλγυθόνας καὶ ἐπι-
ταχύνον τὴν ἐπούλωσιν. Ἐκ τῶν ἀλάτων
αὐτοῦ τὸ πικρικὸν ἀμμώνιον ὠρελεῖ
κατὰ τῶν διαλειπόντων πυρετῶν καὶ τῶν
παθολογικῶν παλμῶν τῆς καρδίας, τὸ δὲ
πικρικὸν χάλιον κατὰ τῆς τριχινιά-
σεως καὶ τῶν ἐντεροσκωλήκων. [P.N.B.]

Πικροκαρμίνιον. Χρωστικὴ οὐσία
ἐκχρηστοτάτη ἐν τῇ ἱστολογίᾳ, βαφρυσά
τοὺς μὲν πυρρίνας τῶν κυττάρων ἐρυθροῦς,
τὰ δὲ πρωτόπλασμα αὐτῶν κίτρινον. Παρα-
σκευάζεται ἐξ 100 μερῶν κεκορεσμένης
διαλύσεως πικρικοῦ ὀξέος, 100 μερῶν δια-
λύματος (2⁰/0) καρμινίου καὶ 10 μερῶν
ὕδατος ἀρμονίας.

Πιλάδιος Γεώργιος Ν. Ἐγενν.
ν Ἀθῆναις τῷ 1852 ἐκ τοῦ ἐκ Κρήτης
γνωστοῦ Νικ. Π., ἀρχίσας δὲ τὰς σπουδὰς
τοῦ ἐν τῇ ἱατρικῇ σχολῇ τοῦ πανεπιστημίου,
τῷ 1870 ἀπεστάλη ὡς ὑπὸτροφος τοῦ βη-
σιλῆως εἰς Γερμανίαν πρὸς σπουδὴν τῆς
κτηνιατρικῆς, ὅθεν ἐπανελθὼν τῷ 1875
διωρίσθη ἐν τῷ στρατῷ, ἐνθα κατέχει νῦν
τὸν βαθμὸν τοῦ ἀρχικτηνιάτρου. Τῷ 1886
διωρίσθη διευθυντὴς τῆς τότε συσταθεί-
σης σχολῆς τῶν πεταλονιδῶν, ἐνθα καὶ διέ-
μεινε μέχρι τοῦ 1900, ὅτε ἀπεσπάσθη
παρὰ τῇ γεν. διοικήσει. Ἀποτελεῖ μέλος
τοῦ Β. ἱατροσυνοδίου καὶ τῆς ἐταιρείας

πρὸς προστασίαν τῶν ζώων, ἐπὶ δεκαπεν-
ταετίαν δὲ διετέλεσε καθηγητὴς τῆς ἱππολο-
γίας ἐν ταῖς στρατιωτικαῖς σχολαῖς εὐελ-
πίδων, ὑπαξιωματικῶν καὶ ἱππευτικῆς καὶ
εἶναι ἐπινοητὴς ἰδίου συστήματος πρὸς πο-
τισμὸν τῶν ἵππων. Συνέγραψε δὲ Ἱππολο-
γίαν (1883), Κρεωσκοπίαν (1887), Ἐγ-
χειρίδιον τοῦ πεταλονιδῶ. Ἡ ὁπλὴ τοῦ
ἵππου, Περὶ προφυλάξεως ἀπὸ τῆς λύτ-
σης διὰ τῆς μεθόδου τοῦ Pasteur, Περὶ μά-
λεως καὶ μαλείνης. Περὶ τῆς κτηνιατρι-
κῆς καὶ Περὶ τῆς ἱππολογίας παρὰ τοῖς
ἀρχαίοις Ἕλλησι. Πολλὰς δὲ πλὴν τούτων
ἔγραψε διατριβάς, ὡς καὶ σχετικὰ ἄρθρα
ἐν τῷ ἡμετέρῳ Λεξικῷ.

Πικαλήστρα. Χωρίον τοῦ δήμου
Εὐας (Μεσσηνίας), ἔχον 198 κατ. (1898).

Πιλέα (Βοτ.). Γένος Κνιδοειδῶν φυτῶν,
περιλαμβάνον ὡς 150 γνωστὰ εἶδη ποτῶν
ἐτήσιων ἢ χαμαιζήλων ὑπαρχουσῶν ἐν ταῖς
τροπικαῖς χώραις. Τὸ εἶδος Π. ἡ β ρ υ σ ε ι-
δῆς (Pilea muscosa) καλλιεργείται ἐν ταῖς
θερμοστέγαις τῶν βοτανικῶν κήπων ὡς
φυτὸν παραδόξον, διότι οἱ κάλυκες τοῦ ἀν-
θους, ἀναπτυχθέντες ἀλλὰ μὴπω διανοι-
γόντες, διανοίγονται ἀποτόμως ἐὰν βυθι-
σθῶσιν εἰς ὕδωρ, οἱ δὲ ἀνθῆρες βάλλουσι
μεθ' ὀσμῆς νέφη γύρωθεν δίκην πυρκαλίων,
ἐξ οὗ καὶ τὸ ἄλλο εἰκονικὸν ὄνομα τοῦ φυ-
τοῦ Πυροτέχνημα.

Πιλιβίτ (Pilibhit). Πρωτ. διαμερί-
σματος ἐν ταῖς ΒΔ ἐπαρχίαις τοῦ Ἰνδοβε-
τανικοῦ κράτους, ἐπὶ τοῦ Γάρρα, ἔχουσα
33,799 κατ., σκχαροποιίαν καὶ ἐμπόριον
πρόϊόντων τῆς γῶρας.

Πιλοδόλος (Βοτ.). Γένος Ὀσμυκή-
των ἀναπτυσσόμενων πανταχοῦ τῆς γῆς
ἐπὶ κόπρου ζώων ἢ ἀνθρώπων, φερωντων
δὲ σποριόγγειον μέλαν στηριζόμενον ἐπὶ εὐ-
θυτενοῦς ποδίσκου, ἔχον ὑμένα ἀποσπώμενον
καὶ βαλλόμενον εἰς τὸν ἀέρα κατὰ τὸν και-
ρὸν τῆς ὠριμότητος, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα.

Πιλοκήρινος. Pilocereus (Βοτ.). Γέ-
νος Κακτοειδῶν τῆς Ἀμερικῆς πολλὴν ὁ-
μοιότητα ἔχον πρὸς τὸν Κηρόκακτον ἢ Κή-
ρινον. Καυλὸς στηλοειδὴς φέρων κατὰ τὴν
ἀνθοφορὸν μαίραν ἀρθρούς τριγὰς, ἔχων
τὰς ἀκάνθας λεπτὰς, μακρὰς καὶ χαίτοει-
δεῖς ἐπὶ τινῶν δὲ εἰδῶν τὰ ἐριώδη ταῦτα
πλάσματα ἀποτελοῦσιν εἶδος ἀκροκαύλου
κεκρυφάλου.

* **Πίλσεν** (Pilsen). Πρωτ. διαμερίσ-
ματος ἐν Βοημίᾳ, μετὰ 68,292 κατ.

Πίμπλεια. Πόλιςμα τῆς ἀρχαίας
Πιερίας ἐν Μακεδονίᾳ οὐ μακρὰν τῶν Λει-
βήθρων (βλ. λ.), ἱερὰ τῶν Μουσῶν, αἵτινες
ἐκ ταύτης ἐκαλοῦντο Πιμπλειαίδες.

* **Πεννακάτες.** Χωρίον τοῦ δήμου Μη-

λεών του νέου νομού Μαγνησίας, ἔχον 804 κατ. (1896).

* **Πενακοχώρι.** Χωρ. τοῦ δήμου Σφακιωτῶν (Λευκάδος), ἔχον 552 κατ. (1896).

, **Πέναρος** (τανῦν Τζιγούν ἢ Τζιγάν). Ποταμὸς τῆς Κιλικίας πηγάζων ἐκ τῶν ὀρέων τῆς περιοχῆς Χαλεπίου καὶ ἐκβάλλει εἰς τὴν Μεσόγειον παρὰ τὴν Ἀλεξανδρέτταν.

Πινέγας (Pinega). Δεξιὴ παραπόταμος τοῦ Δυνία, πηγάζων ἐν τῷ ῥώσσ. κυβερνήτῳ Βολόγδα καὶ μετὰ ΒΔ ῥύν 623 χμ. ἐκβάλλων ἐν τῷ κυβερ. Ἀρχαγγέλου.

* **Πινερόλο** (Pinerolo). Πρωτ. περιφερ. ἐν τῇ ἰταλ. ἐπαρχίᾳ Τουρίνου, μετὰ 18,250 κατ. ὡς δῆμος τῷ 1901.

Πινιατόρος Μάριος. Ἑλλήν συγγραφεὺς γενν. ἐν Κεφαλληνίᾳ τῷ 1771. ἐκ παιδευθεὶς δ' ἐν Ἰταλίᾳ. Ἐγραψε ποιήσεις καὶ πεζά, ἐν αἷς καὶ ἐγκώμιον τοῦ Γολδόνη, εὐάρεστον ἐντύπωσιν προξενήσαν ἐν Ἰταλίᾳ, κατεγίνετο δὲ καὶ εἰς ἱστορικὰς μελέτας· ἀπέθανε τῷ 1818. Μετὰ τὸν θάνατόν του ἐδημοσιεύθη τὸ ἔργον αὐτοῦ Ἱστορία τῆς Κεφαλληνίας ὑπὸ τὸν τίτλον *Memorie storiche e critiche dell' isola di Cefalonia dai tempi eroici alla caduta della repubblica Veneta* Κέρκυρα 1887-1889). Πρὸς τοῦτοις μετέφρασεν ὁ Π. ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ ἰταλίστι τὸν εἰς Μέγαν Βασίλειον λόγον τοῦ Γρηγορίου Ναζιανζινοῦ. [Σ.δ.Β.]

Πιννοτήρας P(innoteres). Γένος Καρκίνων Κατωμετώπων, ἐχόντων σῶμα σφαιροειδές καὶ ζώντων ὡς ὁμοτραπέζων ἐντὸς τῶν Διθύρων Μαλακίων. Κατὰ τινα δοξασίαν τῶν ἀρχαίων, οἱ καρκίνοι οὗτοι εἰς ἀμοιβὴν τοῦ ἔργου αὐτῶν νὰ φυλάσσῃ καὶ προειδοποιῶσι τὰ θεωρούμενα τυφλά Μαλάκια περὶ τοῦ ἐπαπειλούμενου κινδύνου καὶ τῆς ἐγγύς κειμένης λείας εἶχον τὴν ἐαυτῶν τροφὴν καὶ διαμονὴν ἐντὸς τῶν Μαλακίων, τοῦτο δὲ δηλοῖ τὸ ὄνομα. Εὐρίσκονται συνήθως κατὰ ζεύγη προσκεκολλημένοι εἰς τὰ βράγχια τῶν Μυάκων, τῶν Πινῶν καὶ τῶν μαργαριτοφόρων ὀστρέων καὶ ἀποτελοῦσι τυπικὰς περιπτώσεις ὁμοτραπέζιας ἢ ὁμοσιτίας ἀσχετῶς πρὸς τὴν ἐσφαλμένην δοξασίαν τῶν ἀρχαίων.

* **Μίνσκ.** Πρωτ. περιφ. (11,920 τχμ.) ἐν τῷ ῥώσσ. κυβερνήτῳ Μίνσκ, μετὰ 27,988 κατ. (1897).

* **Μιόντες.** Χωρίον τοῦ δήμου Λαγείας (Γουβίου), ἔχον 219 κατ. (1896).

Μίπα (Ζωολ.). Γένος Ἀνύρων Βατραχίων ἐκ τῆς τάξεως τῶν Ἀγλώστων, περιλαμβάνον ἐν μόνον γνωστὸν εἶδος τῆς Γουάνης καὶ τῆς Βρασίλιας, Π. τὴν ἀμερικανικὴν, ζῶν ἄξιον λόγου διὰ τὴν φρικτὴν αὐτοῦ δυσμορφίαν καὶ τὸν

παράδοξον καὶ μοναδικὸν ὅλως τρόπον τῆς ἐπώσεως καὶ ἐκκολάψεως. Ἐχει σῶμα κεκαλυμμένον ὑπὸ ἀκροχορδωνοῶδων πλάσμάτων καὶ κερατωδῶν φυμάτων, κεφαλὴν ἀμέσως συνεχόμενὴν μετὰ τοῦ σώματος, ὀφθαλμοὺς σμικροτάτους, ρακώδεις πτυχὰς τοῦ δέρματος ἐκφυομένας παρὰ τοὺς ὤμους. Τα ὑπὸ τῆς θηλείας τικτόμενα ὡς ἐξοπλύνονται ὑπὸ τοῦ ἄρρενος ἐπὶ τῆς ῥάχews αὐτῆς, ἐνθα σχηματίζεται περὶ ἕκαστον ἐξ αὐτῶν εἶδος τι φλυκταίνης περικαλυπτούσης τελείως αὐτὸ κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τῆς ἐκκολάψεως ῥήγνυνται αἱ φλύκταιναι αὗται καὶ προβαλουσιν ἐκ τῶν ἐνδον κεφαλῶν καὶ πόδες τῶν ἀρτιγεννητῶν βατραχίων· τέλος δὲ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐκκολάψεως ἡ μήτηρ ἀπαλλάσσεται ὁλοκλήρου τοῦ δέρματος ἀντικαθιστανμένου διὰ νέου, πρόκειται δὴλον ὅτι ἐνταῦθα περὶ εἰδικῆς τινος περιπτώσεως τῆς κανολικῆς ἀλλαξιδερμίας, ἥτις παρατηρεῖται παρὰ πολλοῖς τῶν ὄρεων.

* **Μιπερίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Εὐβας (Μεσσηνίας), ἔχον 463 κατ. (1896).

Μίπρα. Γένος πετηνῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κοτιγγιδῶν, περιλαμβάνον εἶδη μικρὸσωμα καὶ λαμπρῶς κεχρωσμένα.

* **Μιράνον** (Pirano). Πόλις τῆς αὐστριακῆς Ἰστρίας, ἔχουσα 13,339 κ. (1900).

Μιράυα (Piraya). Γένος Φυσοστόμων ἰχθύων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Χαρακινιδῶν, περιλαμβάνον εἶδη μικρῶ ἰχθύων λίαν ἀσφράγων, προξενούντων δῆγματα ἐπικίνδυνα καὶ δι' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον καὶ διαιτωμένων ἐν ποταμοῖς τῆς Γουινέας καὶ τῆς Βρασίλιας.

* **Μίρνα** (Pirna). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῇ σαξον. ἐπαρχίᾳ Δρέσδης, μετὰ 18,296 κατ. (1900).

* **Μιρμαζένς** (Pirmasens). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῷ βαυαρικῷ Παλατινάτῳ, ἔχουσα 30,195 κατ. (1900).

* **Μισάσκι.** Χωρίον τοῦ δήμου Πυλίων, ἔχον 130 κατ. (1896).

* **Μισανόντα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Λιθακιδῆς (Ζακύνθου), ἔχουσα 4,114 κατ. (1896).

Πισικιδία (Βολ.). Γένος Ψυχανθῶν περιλαμβάνον ἐν μόνον εἶδος γνωστὸν, τὴν *Piscidia erythrina*, δενδρόλιον τῶν Ἀντιλλῶν, ὧν οἱ κάτοικοι ποιοῦνται χρῆσιν τοῦ φλοιοῦ πρὸς νάρκωσιν τῶν ὀλιευσμένων ἰχθύων. Χρησιμοποιεῖται δὲ ἐν τῇ θεραπευτικῇ τὸ βῆμμα, τὸ ἐκχύλισμα καὶ τὸ ἀφέψημα τοῦ φλοιοῦ ὡς ἐλαφρὸν ὑπνωτικόν, ναρκωτικόν, ἀναισθητικόν καὶ ἀντινευραλγικὸν φάρμακον. Αἱ ἰδιότητες αὐτῶν ὀφείλονται εἰς τὸ περιεχόμενον ὀκταλοιδεές, τὴν πισικιδίνη.

Πισκοκέφαλο. Χωρίον τοῦ δήμου Σητείας τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ Λασηθίου τῆς Κρήτης, ἔχον 455 κ. (1900).

Πισκοπή. Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 775 κατ. (1900).

* **Πισπίσια.** Χωρίον τοῦ δήμου Βουρράδος (Πυλίας), ἔχον 222 κατ. (1896).

Πισσαζόν. Πόλις τῆς ἀρχαίας Πελαγονίας ἐν Μακεδονίᾳ γνωστὴ ἐκ τοῦ Πολυβίου, ὅστις διηγεῖται ὅτι Σκερδελιάδας τις υἱὸς τοῦ Πινέως, βασιλέως τῆς Ἰλλυρίας, ἐπὶ Φιλίππου Γ' σύμμαχος γενόμενος τῶν Ῥωμαίων, διήρπασε τὸ Π. Πισσαζόντα ἐνεῖτο παρα τὰ νῦν χωρία Γόπσει καὶ Πισόδερι ΒΔ τῶν Βιτωλίων.

Πιστικά. Χωρία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καίμενα ἐν Βιθυνίᾳ καὶ ἐκατέρωθεν τῶν ἐλθόντων ποταμῶν Ὀδρύσου (τανῦν Νιλουφὲρ βλ. λ. σ. 680, ἐνθα γράψον Γλῶσσ. ἀντὶ Γλῶσσ. ἱμακ.) καὶ παρα τὴν Ἀπὸλλωνιάτιδα λίμνην, δύο δὲ ὥρας ἀπέχοντα τῆς Προύσης, ἧς τῇ διοικήσει καὶ νημαρχίᾳ ὑπάγονται, ὄντα 13 τὸν ἀριθμὸν καὶ οἰκούμενα ὑπὸ 5,000 περίπου Ἑλλήνων κατοίκων. Εἶναι δὲ τὰ ἐξῆς: Βουλγαράτα ἡ Μπάς-κλὸς ἔχον 100 οἰκίας, Χωροῦδα 40, Κωνσταντινάτοι 80, Καμαριωτάτοι 80, Ἀγινᾶτοι 75, Κύζια 105, Πεκαζᾶτοι 120, Σουριγιάννη 100, Πριμηκήρη 80, Τζαμπάκι 40, Τζάμπια 50, Τζαϊνέγιρ 100 καὶ Ἀχτζέ-μπουνάρ 40. Τα χωρία ταῦτα ἀπωκίσθησαν πρὸ τριῶν ὥς ἑγγιστα ἐκατονταετηρίδων ὑπὸ ἀπείκων ὁρμωμένων ἐκ Πελοποννήσου καὶ ἐπαγγελλομένων τὴν ποιμενικήν. Οὗτοι ἐδοσκον τὰ ποιμένα ἐθωμανοῦ σινος βέη, καθ' ἃ δηλοῦνται καὶ ἐκ τοῦ μέχρι τοῦδε διασωζομένου ἐνόματος τῆς περιοχῆς τῶν χωρίων τούτων, ἧτις τευριστικὴ καλεῖται Τζεμπάν κινί (λειμὸν ποιμένων). Περὶ τῆς ἐκ Πελοποννήσου καταγωγῆς αὐτῶν μαρτυροῦσιν ἡ τε διάλεκτος καὶ τὸ ὄνομα τῶν χωρίων αὐτῶν κληθέντων Πιστικῶν ἀπὸ τοῦ πιστικός, ὅπερ παρὰ τοῖς Μανιάταις δηλοῖ τὸν ποιμένα. Οὗτοι πληθυνόμενοι τῶν τῷ χρόνῳ συνέστησαν χωρία φόρου ὑποτελῆ τῷ κατὰ καιρὸν βέη μέχρι τοῦ σουλτάνου Μαχμούτ, ὅτε ἀνεγνωρίσθησαν ὡς ὑπῆκοι τοῦ ἐθωμανικοῦ κράτους. Σημειωτέον δὲ ὅτι τῶν 4 τελευταίων χωρίων οἱ κάτοικοι ἀπωκίσθησαν ἐξ Ἀγρᾶρων τῆς Σπερῆς Ἑλλάδος. Τὰ χωρία ταῦτα καίπερ διώρον τῆς Προύσης ἀπέχοντα, ὅμως ὅλως ἀγεωγραφητῶς ἐξαρτῶνται ἐκκλησιαστικῶς ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας, ἧς ἀρχιερατικὸς ἀντιπρόσωπος ἐδρεύει ἐν τῇ Ἀπὸλλωνιάδι. [Γρ. Σ. Ι.]

* **Πιστράνα.** Χωρίον τοῦ δήμου Θεο-

δώριος (Ἄρτης), ἔχον 280 κατ. (1896).

Πίστυαν (Pistyan, Postyen). Πόλις τοῦ οὐγγρικοῦ κομιτάτου Νόυτρα, ἐπὶ τοῦ Βάγ, ἔχουσα 5,661 κατ. καὶ οὐσα γνωστὴ διὰ τὰ θειοῦχα ὕδατα, ὠφελοῦντα κυρίως πρὸς ρευματισμούς κλπ.

* **Πιστώζα** (Pistoja). Πρωτ. περιφ. ἐν τῇ ἰταλ. ἐπαρχ. Φλωρεντίας, ἔχουσα τῷ 1901 ὡς δήμος 62,606 κατ.

* **Πιτερμαριτσδοῦργον** (Pietermaritzburg). Πρωτ. τῆς βρεταν. ἀποικίας Νατάλ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 28,500.

* **Πιτέστιον** (Pitesti) Πόλις τῆς Ῥουμανίας, ἔχουσα τῷ 1899 κατ. 15,570.

* **Πιτίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐρινεοῦ (Πατρῶν), ἔχον 168 κατ. (1896).

* **Πιτροφός.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδρου, ἔχον 608 κατ. (1896).

* **Πιτσά.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Εὐρωστίνης (Κορινθίας), ἔχον 712 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Αὐλῶνος (Τριφυλίας), ἔχον 276 κατ. (1896).

* **Πιτσαρί.** Χωρίον τοῦ δήμου Καρδίτης, ἔχον 616 κατ. (1896).

* **Πιτσδοῦργον** (Pittsburgh). Πόλις τῆς βορειαμερ. πολιτείας Πενσυλβανίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 321,606 καὶ μετὰ τῆς Αἰλιγγαίνης-Σίτυ 451,512. — Ἄλλοτερον Π. ἐν τῇ πολιτείᾳ Κάνσας ἔχει 10,112 κατ.

Πιταῖδρα. Χωρίον τοῦ δήμου Τυμπαίου τῆς ἐπαρχίας Πυργιωτίσσης (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 518 κατ. (1900).

* **Πιταϊνάδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Ποταμίων (Κυθέρων), ἔχον 192 κατ. (1896).

* **Πιταίνζανικα.** Χωρίον τοῦ δήμου Κυθηρίων, ἔχον 239 κατ. (1896).

* **Πιτσζωτά.** Χωρίον τοῦ δήμου Τυμφορηστοῦ (Φωιῶτιδος), ἔχον 363 κατ. (1896).

* **Πίτστον** (Pittston). Πόλις τῆς βορειαμερ. πολιτείας Πενσυλβανίας, ἔχουσα τῷ 1900 κ. 12,556, μετὰ δὲ τοῦ Δυτ. Π. 18,402.

* **Πίτσαφιλδ** (Pittsfield). Πόλις τῆς βορειαμερ. πολιτείας Μασσατσουσέτς, μετὰ 21,766 κατ. (1900).

Πιττάκης Κυριακός. Ἀρχαιολόγος, γενν. ἐν Ἀθήναις τῷ 1798. Ἦν παιδικῆς ἡλικίας τρέφων ἰλίσιν πρὸς τὰς ἀρχαιοτάτας μετὰ τὸ πέρας τοῦ Ἀγῶνος ἐσπούδασεν ἐπὶ τετραετίαν τὴν ἀρχαιολογίαν ἐν τῇ Ἰονίᾳ ἀκαδημία, μεθ' ἣ διωρίσθη κατ' ἀρχὰς μετὰ ἔσρος τῶν ἀρχαιοτήτων Ἀττικῆς, εἰτα δὲ γενικὸς ἔσρος τῶν ἀρχαιοτήτων τοῦ κράτους. Διςτέλεσε πρὸς τούτοις ἀντιπρόεδρος τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας, ἧς προήδρευεν ὁ Φίλιππος Ἰωάννου, καὶ μέλος ἄλλοδαπῶν ἀρχαιολογι-

κῶν εταιρειῶν, ἔδρυσε δὲ τὴν Ἀρχαιολογικὴν ἐφημερίδα, ἣν διηύθυνε μέχρι τοῦ θανάτου του καὶ ἐν ἣ πολλὰς ἐδημοσίευσεν ἐπιγραφάς. Συνέγραψε γαλλιστὶ τὸ ἔργον *L'ancien Athènes ou La description des antiquités d'Athènes et de ses environs* (1835). Ἀπέθανε δὲ τῷ 1863.

Πιτυοῦσα. Βλ. Εὐφρόδιον.

Πλάγια. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνακτορίων (Βονίτσης καὶ Σηρομέρου), ἔχον 726 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀσσοῦ (Σάμης), ἔχον 330 κατ. (1896).

Πλάγια γραμμὴ καλεῖται ἡ ἐκαστέρωθεν τοῦ σώματος τῶν Ἰχθύων καὶ τῶν ἐν ἐκκολάφει Βατραχίων ὑπάρχουσα ὁρατὴ γραμμὴ, ἐκτεινομένη ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τῆς οὐρᾶς καὶ συνισταμένη εἴτε ἐκ βαθείας αὐλακος εἴτε ἐκ σωλήνος στενοῦ. διαπερῶντος τὰ λεία καὶ φέροντος κατὰ διαστήματα στέματα ἐπικοινωνοῦντα μετὰ τοῦ περιβάλλοντος ὕδατος. Καθ' ὅλον τὸ μήκος τῆς πλαγίας γραμμῆς ὑπάρχουσιν αἰσθητικὰ ὄργανα παρεμφερῆ κατὰ τὴν ὕψην πρὸς τὰς γευστικὰς θηλάς καὶ ἐννευρούμενα ὑπὸ ἰδίου νευρικοῦ κλάδου τοῦ καλουμένου πλάγιου νεύρου, ὅπερ τυγχάνει κλάδος τοῦ πνευμονογαστρικοῦ. Θεωρεῖται βέβαιον ὅτι διὰ τῶν αἰσθητικῶν τούτων ὀργάνων αἱ Ἰχθύες ἀντιλαμβάνονται τῆς ποιότητος τοῦ περιβάλλοντος ὕδατος.

Πλαγιοδύμονες καλοῦνται τῶν Διπνευμόνων Ἀραχιδῶν ὅσαι ἔχουσι πόδας πεπλατυσμένους πρὸς τὰ πλάγια καὶ δύνανται νὰ βαδίζωσι μετὰ τῆς αὐτῆς ταχύτητος ὅχι μόνον πρὸς τὰ πρόσω καὶ πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰ πλάγια, δεξιὰ τε καὶ ἀριστερά. Τοιαῦται ἀράχνη· εἶναι αἱ μὴ θοαίνουσαι ἰστόν, αἶαι αἱ Φιλόδρομοι καὶ αἱ Θώμησσαι.

Πλάγιον νεῦρον. Βλ. Πλάγια γραμμὴ.

Πλαγιοστόμα καλοῦνται ἄλλως τὰ κυρίως Σελαχοειδή.

Πλαγιότροπισμός ἡ πλαγιοτροπία. Ἰδιότης ἐνίων φυτικῶν ὀργανισμῶν, καθ' ἣν τὸ ὑπὸ τὴν γῆν μέρος ἢ καὶ οἰονδήποτε ὄργανον αὐτοῦ φέρεται κατὰ διεύθυνσιν ὀριζοντίαν ἐναντίον τοῦ νόμου τῆς βαρύτητος καὶ οὕτω προκύπτει κινήτικὸν φαινόμενον τοῦ πέρατος τῆς ὑψισταμένης τοιαύτης ὀργανικῆς ὥσιν φυτικῆς μοίρας. Παράδειγμα εἶναι τὸ ῥίζωμα τοῦ Πολυγονάτου ἢ Σαραγίδος τοῦ Σολομώντος, οὗ τὸ ῥίζωμα αὐξάνομενον κατ' ἔτος ἀνὰ ἐν ἄρθρον φέρεται ὀριζοντίως καὶ εἶναι δυνατόν νὰ ὀρισθῇ ἢ ἡλικία αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀριζοντίων ἄρθρων καὶ τοῦ ἐφ' ἐκάστου αὐτῶν ὑπολειπομένου δακτυ-

λοειδοῦς σὺλῶδους ἐντυπώματος, ὅπερ καταλείπει τὸ ἐτήσιον καὶ ὑπέργειον καυλίον.

Πλαγκτὸν εἶναι περιληπτικὸν ὄνομα σημαίνον σύμπαντα τὰ πελάγια ζῶα τὰ διατρώμενα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ἢ εἰς μικρὸν βάθος ὑπ' αὐτὴν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἕτερον περιληπτικὸν ὄνομα, τὸ βενθην, σημαίνον ἐπίσης πελάγια ζῶα, ἀλλὰ διατρώμενα εἰς μεγάλα βάθη καὶ παρὰ τὴν βυθὸν τῶν θαλασσῶν καὶ τῶν ὠκεανῶν.

Πλαθινῶν. Χωρίον τοῦ δήμου Ψυχροῦ τῆς ἐπαρχίας Λασηθίου τῆς Κρήτης, ἔχον 263 κατ. (1900).

Πλανφίλδ (Plainfield). Πόλις ἐν τῇ βορειοαμερικανικῇ πολιτείᾳ Νεοτζέρσεϋ, μετὰ 15,369 κατ. καὶ ποικίλης βιομηχανίας.

* **Πλάφαιρ** (Lyon Playfair). Τῷ 1892 ἀνυψώθη εἰς βαρὺν καὶ καμεράριον τῆς βασιλείας, ἀπέθανε δὲ τῷ 1898 ἐν Λονδίνῳ.

* **Πλάκκα.** 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Μήλου, ἔχουσα 1,088 κατ. — 2) Κώλη τοῦ δήμ. Θορικήων (Ἀττικῆς), ἔχουσα 1,063 κ. (1896).

Πλάκκα. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρμενίων τῆς ἐπαρχίας Ἀποκορώνου (Σφακίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 379 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Βιάννου τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ Λασηθίου τῆς Κρήτης, ἔχον 200 κατ. (1900).

* **Πλακεντία** (Piacenza). 1) Ἐπαρχία τῆς Ἰταλίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 245,126. — 2) Πρωτ. ταύτης, μετὰ 36,064 κατ. (ὡς δῆμος) τῷ αὐτῷ ἔτει.

Πλακεντίας δούκισσα. Οὐγγατρὸς οὖσα τοῦ Γάλλου μαρκησίου Barbé-Marbois, διαπρέψαντος κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς γαλλικῆς αὐτοκρατορίας καὶ παλιννοστήσεως. ἔλαβε σύζυγον τὸν πρωτότοκον υἱὸν τοῦ ὑπάτου τῆς Γαλλίας Λαμωρὲ δουκὸς τῆς Πλακεντίας, μεθ' οὗ ἀπέκτησε μίαν θυγατέρα. Ἐνεκα τοῦ ἀσυμβιβαστοῦ γαμικτοῦ αὐτῶν ὁ γάμος οὗτος μετ' οὗ πολὺ κατὰ τύπους ὑφίστατο μόνον, ὁ δὲ οἶκος τῆς δουκίσσης ἐγένετο κέντρον ποιητῶν, λογογράφων καὶ καλλιτεχνῶν. Μετὰ τινὰ παροδικὸν ἔρωτα πρὸς τὸν ποιητὴν Καζιμίρ δὲ Λαβὴν ἠκολούθησε τὴν ἐπικρατοῦσαν τότε παρὰ τῇ ὑψηλῇ κοινωνίᾳ τῆς Δύσεως τάσιν πρὸς περιοδείας ἀνὰ τὴν Ἀνατολήν καὶ ἐξέλεξε τόπον διαμονῆς τὴν Ἑλλάδα. Ἐλθοῦσα κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς διοικήσεως τοῦ Καποδιστριαίου εἰς Ναύπليون, ἐγκατέστη ἅμα τῇ ἐλευσίᾳ τοῦ Ὁθωνος εἰς Ἀθήνας, ἐνθα ἠγύρασεν ἱπέραντα γήπεδα, ἐλαιῶνας, ἀγρούς καὶ μέγα μέρος τοῦ Πεντελικοῦ, ὧν μέρος εἶτα περιήλθεν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Γ. Σκουζέ, ὅστις ἐπὶ πολὺ διετέλεσεν ἐπιστάτης τῶν κτημάτων τῆς καὶ τῇ ὑποστηρίξει αὐτῆς ἔδρυσεν τὸν ἐπὶ

καὶ νῦν διατηρούμενον τραπεζιτικὸν οἶκον. Ὁ θάνατος τῆς θυγατρὸς τῆς ἐπέδρασεν ἐπὶ μᾶλλον ἐπὶ τῆς ἐξηγμένης φαντασίας αὐτῆς, ἥρπασε δὲ τότε νὰ σχηματίσῃ ποητικὰ καὶ θρησκευτικὰ ἰδεώδη καὶ ἐσκέφθη νὰ ἐργασθῇ τὴν ἀθηναϊκὴν κοινωνίαν. Ἰδρύσας τότε μέγαρον παρὰ τὸν Ἰλιστὸν ἐν τῇ θέσει ἥτις καὶ νῦν κοινῶς καλεῖται τὸ παλάτι τῆς Δουκίσσης, ἐνταῦθα δὲ καλοῦσα πολλοὺς ἀνέπτυσσε τὰς θεωρίας τῆς καὶ ἐν γένει ὁ οἶκος αὐτῆς κατέστη σπουδαῖον κέντρον συναναστροφῆς ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀθῆναις. Ἀπέθανε δὲ ἐνταῦθα τῷ 1856 καὶ ἐτάφη ἐν τῷ ἐν Πεντελικῷ κτήματι αὐτῆς. Μετ' ὀλίγον ἐλθὼν ὁ ἀνεψιὸς καὶ κληρονόμος τῆς ἐπόλεσε τὰ κτήματα αὐτῆς καὶ μὲν εἰς τὴν ἐλληνικὴν κυβέρνησιν, τὰ δὲ εἰς τὸν μνημονευθέντα Γ. Σκουζέν. Βλ. Θ. Βελλιανίτην ἐν «Ἐστία» τοῦ 1892.

* **Πλάκες.** Χωρίον τοῦ δήμου Μήλου, ἔχον 576 κατ. (1896).

Πλακιδία. Βλ. Γάλλα Πλακιδία.

Πλακίδους καλεῖται ἐκ τοῦ σχήματος τῶν ὑπερωίων ὀδόντων ἐν τῇ παλαιοντολογικῇ ἱστορίᾳ γένος Ἑρπετῶν τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης κατὰ τὴν τριαδικὴν ἐποχὴν κατοικοῦντων ἐν ταῖς θαλάσσις.

Πλακουντοπάθεια. Πᾶσαι ἐν γένει αἱ μὴ φυσιολογικαὶ καταστάσεις ἃς ἐνδεχόμενον νὰ ἐμφανίσῃ ὁ πλακοῦς καθ' ἑαυτὸν ἢ κατ' ἀναφορὰν πρὸς τὴν μήτραν ἢ πρὸς τὸ ἔμβρυον. Τοιαῦται παθήσεις εἶναι: α') Πλακουντίτις ἡτοι σλεγμένη τοῦ πλακοῦντος, συνισταμένη εἰς τὴν κατ' ὄγκον αὐξήσιν τῶν ἀτρακτοειδῶν κυττάρων τοῦ διαμέσου ἴσου καὶ εἰς τὴν πλάσιν νέου ἰσχυροῦς τοιοῦτου (πλακουντίτις ὑπερτροφική), τοῦθ' ὅπερ συνεπάγεται: ἀναδρομικὴν ἐξέλιξιν τῶν ἀρχαίων στοιχείων, ἐκρύβεισιν καὶ ἀπορίαν αὐτῶν (πλακουντίτις ἀτροφική). β') Μύλη (βλ. λ. ἐν τόμ. Ε'). γ') Ἀποκόλλησις ἢ πρότξις, ἡτις μερικὴ οὖσα θύναται νὰ προκαλῇ ἐκάστως αἱμορραγίαν ἀναλόγου πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς ἀποκολληθείσης μοίρας καὶ ἐντείνονμένης ἔστιν ὅτε μέχρις ἐκτρώσεως ἢ τοιαύτῃ μερικῇ ἀποκόλλησει δὲν πρέπει νὰ συγχέηται πρὸς τὴν καθολικὴν ἀποκόλλησιν, τὸ συνακόλουθον τοῦτο κατὰ φύσιν εἰκνόμενον τοῦ ὀρίμου τοκετοῦ. δ') Ἐμφορὰς τῶν πλακουντικῶν λαχνῶν, συνισταμένη εἰς πλήρωσιν ὑπὸ ἐκταματινῶδους νεοπλαστικοῦ ἴσου τοῦ κεντρικοῦ αὐτῶν ἄγγειου, κωλυμένης οὕτω τῆς παλινδρομήσεως τοῦ αἵματος τοῦ ἔμβριου καὶ γεννωμένων πασῶν ἐκείνων τῶν τοῦ πλακοῦντος ἀλλοιώσεων, αἵτινες καλοῦνται σκληρύνσεις, καρκίνας, ἐκρύβεισις, ἐξυλλαγὴ ἰνώδης, σκιερῶδης, φυματιώδης,

λιπώδης, τιτανώδης· ε') Ἐπίσχεσις τοῦ πλακοῦντος, θυνόμενη νὰ παρατηρηθῇ μετὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ἔμβριου, εἶνε ὅστις ἡ ἀποκόλλησις αὐτοῦ δὲν ἐπῆλθε τελεία ἐνεκα ἀδρανείας τῆς μήτρας ἢ ἐνεκα παρὰ φύσιν προσρύσεως, εἴτε διότι ἡ μὲν ἀποκόλλησις ἐπῆλθε τελεία, ἀλλὰ πρὸ τῆς ἐξωθήσεως τοῦ ὑστέρου ἐπεγένετο ἀνώμαλος σύσπασις τοῦ ἔσω στομίου τοῦ μητρικοῦ αὐχένος καὶ οὕτω ἀποβαίνει ἀδύνατος ἡ ἀπόπτωσις. ζ') Παρὰ φύσιν πρόσρυσις, καθ' ἣν ὁ πλακοῦς τυγχάνει προσφυκῶς εἰς τὸ κατώτερον τμήμα τοῦ σώματος τῆς μήτρας καὶ παρὰ τὸν τράχηλον αὐτῆς, τοῦθ' ὅπερ συνεπάγεται: συχνὰς καὶ ἐπικινδύνους διὰ τὴν ζωὴν τοῦ ἔμβριου αἱμορραγίας. [P.N.B.]

Πλακουντωτὰ καλοῦνται συνωνύμως πρὸς τὸν ὄρον Εὐθέρια πάντα τὰ Μαστοφόρα ἐξαιρέσει τῶν Μαρσупοφόρων καὶ τῶν Μονοτρημόνων, ὡς ἔχοντα πλακοῦντα κατὰ τὴν ἐμβρυϊκὴν περίοδον τῆς ζωῆς αὐτῶν.

Πλακοῦρα. Χωρίον τοῦ δήμου Σύρου, ἔχον 654 κατ. (1896).

* **Πλανητέρου.** Χωρίον τοῦ δήμου Κλειτορίας (Καλαβρύτων), ἔχον 560 κατοίκους (1896).

* **Πλάνος.** Χωρίον τοῦ δήμου Ψωφίδος (Ζακύνθου), ἔχον 226 κατ. (1896).

Πλάουεν (Plauen). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῷ νομῷ Τυρίγκου τῆς Σαξονίας, κειμένη ἐν τῇ Φογτλάνδῃ ἐπὶ τοῦ ποτ. Λευκοῦ Ἐλστερ. Ἔχει 76,471 κατ., πλεῖστα σχολεῖα καὶ σπουδαιότατην βιομηχανίαν ὑφασμάτων, τριχάπτων κλ.

Πλαπούτας. 1) Δ. Ἀγωνιστῆς τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἑλληνικοῦ ἀγῶνος, ἐκ Πελοποννήσου, πολεμήσας μετὰ τοῦ στρατάρχου Θ. Κολοκοτρώνη. Τῇ 26 Μαΐου 1834 συνελήθη καὶ αὐτὸς διὰ τὴν κατὰ τοῦ Ὀθωνος συνωμοσίαν μετὰ τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη καὶ κατεδικάσθη μετὰ τούτου εἰς θάνατον.

— 2) Γ. Ἀγωνιστῆς φρονεθεὶς εἰς τὴν μάχην τοῦ Λάλα κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ πολέμου πρὸς τοὺς Λαλαίους.

Πλάσκι (Plaski). Κωμόπολις τοῦ κομιτάτου Μεδρουσ-Φιούμης ἐν τῇ Κροατο-σλαβωνίᾳ. Εἶναι ἔδρα τοῦ ὀρθόδοξου ἐπισκόπου τῆς Καρολοστάδης καὶ ἔχει 9,774 κατ. (1900).

Πλάσμα. Βλ. Αἷμα.

* **Πλαστά.** Χωρίον τοῦ δήμου Δωτίου (Ἀγυῖας), ἔχον 386 κατ. (1896).

Πλαστογραφία. Κατὰ τὸ ἄρθρον 247 τοῦ Ποιν. Νόμου ἐνοχος Π. εἶναι ὅστις

ἐκδίδει ἔγγραφα ἐν ὀνόματι ἄλλου ὡς εἴη ἦσαν παρ' αὐτοῦ τούτου ἐκδεδομένα, ὅστις μιμνῆται εἰς τὸ ἔγγραφον τὴν ὑπογραφήν ἢ τὴν σφραγίδα ἄλλου ἢ καταχωρεῖται ταῦτα εἰς νότον τι ἔγγραφον μὴ ἐκδεδομένον παρ' ἐκείνου, καὶ ὅστις παρκαμωρῶναι τὴν ἐννοίαν γνησίου τίνος ἔγγραφου, μεταβάλλων, προσθέτων ἢ ἐξαλείφων λέξεις, γράμματα, ἀριθμούς ἢ σημεῖα στίξεως. Τὸ ἔγκλημα εἶναι τυπικόν, θεωρούμενον τετελεσμένον ἅμα τῇ ἐκδόσει πλαστοῦ ἔγγραφου ἢ τῇ νοθείᾳ γνησίου, μὴ ἀπαιτουμένου καὶ νὰ γίνῃ χρῆσις τοῦ ἔγγραφου ἢ νὰ ἐπέλθῃ ὠρισμένον τι ἀποτέλεσμα. Ὁ Ποιν. Νόμος διακρίνει τρεῖς εἰδικὰς περιπτώσεις Π., τὴν πλαστογραφίαν εἰς δημόσια ἔγγραφα (ῥητῶς καθοριζόμενα ἐν ἀρθρῷ 248 καὶ 249), τὴν εἰς ἰδιωτικά ἔγγραφα (ἀρθρ. 250) καὶ τὴν εἰς πιστωτικά γραμματία (ἀρθρ. 259). Εἰδικαὶ δ' ἐπίσης διατάξεις ἀναγράφονται περὶ τῆς ὑπὸ δημοσίᾳ ὑπαλλήλων διαπραττομένης πλαστογραφίας, ἥτις συνίσταται εἰς παραμύρφωσιν διὰ παραλείψεως προσθήκης ἢ μεταβολῆς τῶν ἔγγράφων ἅπανα ἐκ τῶν καθοριζόντων του ὁρεῖται νὰ συντάσσῃ ἢ φυλάττῃ, εἰς τὴν ἐπὶ τῇ ἐπιστημο-τηρί τῆς ἀρχῆς βεβαιώσιν ἢ ἐπιμαρτύρῃσιν ἐν γνώσει μὴ ἀληθῶν πραγμάτων ὡς ἀληθῶν ἢ νόθευσιν πράξεων ἢ ἔγγράφων διαπεπιστευμένων αὐτῷ πρὸς φύλαξιν ἐνεκα τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας του (ἀρθρ. 255). Ἡ ποινὴ τῆς Π. ποικίλλει ἀπὸ προσκαίρων δεσμῶν μέχρις ἀπλῆς φυλακίσεως ἀναλόγως τῶν διαφορῶν περιπτώσεων τοῦ ἐγκλήματος καὶ τῶν συντρέχουσιν ἐπιβαρυντικῶν περιστάσεων. [Πρ.]

Πλαταίων δῆμος τῆς ἐπαρχίας Θηβῶν, ἔχων 5,232 κατ. (1896). Ἐν αὐτῷ περιλαμβάνονται ἡ πρωτ. Καπαρέλιον καὶ τὰ χωρ. Δαμάρι, Κόκλα, Λαυτοῦρί, Μπάλτα, Παραπούγγα.

Πλαταμῶδους δῆμος τῆς Τριφυλίας, ἔχων 7,825 κατ. (1896). Ἐν αὐτῷ περιλαμβάνονται ἡ πρωτ. Γαργαλιάνοι καὶ τὰ χωρία Ἀγορέλιτζα, Μαρθόπολις, Μουζούστα, Πύργος, Τραγάνες καὶ Φλώνα.

Πλάτανα (τὸ πάλαι Ἑρμώνασσα) Κώμη παράλιος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ, ὑπαγομένη τῇ νομαρχίᾳ Τραπεζοῦντος καὶ ἀπέχουσα αὐτῆς περὶ τὰ 15 χλμ. ἔχει 2,000 κατ., ὧν οἱ ἡμίσεις Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Τραπεζοῦντος καὶ συντηροῦντες ἀστικήν σχολήν, παρθεναγωγεῖον καὶ δύο ναοὺς, ὧν ὁ ἕτερος τιμώμενος ἐπ' ὀνόματι τῶν Ταξιάρχων χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς βυζαντινῆς ἐποχῆς, εἶναι δὲ ὠραιότατος καὶ διασφᾷζει ἄχρι τοῦ νῦν τὰ ψηφιδωτὰ τοῦ ἐ-

δάρους ἐν καλῇ καταστάσει. Τὰ Π. κατὰ τὸν χειμῶνα χρησιμεύουσιν ὡς λιμὴν τῆς Τραπεζοῦντος, διεξάγουσι δὲ ζωνηρὰν ἐμπορίαν. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Πλατάννα**. 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Γλώσσης (Καρυστίας), ἔχουσα 1,159 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Θεραπευτῶν (Λακεδαιμόνος), ἔχον 206 κατ. (1897).

* **Πλατανάκι**. Χωρίον τοῦ δήμου Γλυπίας (Κυνουρίας), ἔχον 335 κατ. (1896).

Πλατάννα. Χωρίον τοῦ δήμου Πατρέων, ἔχον 138 κατ. (1896).

* **Πλατάννα**. Χωρίον τοῦ δήμου Λυλῶνος (Τριφυλίας), ἔχον 514 κατ. (1896).

Πλατάννα. Χωρίον τοῦ δήμου Παναχραίων τῆς ἐπαρχίας Ἀμαρίου (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 226 κατ. (1900).

Πλατανῶς. Χωρίον τοῦ δήμου Περιβολίων τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 586 κατ. (1900).

Πλατανιστῆς. Γένος Ὀδοντοκνητῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Δελφινιδῶν, περιλαμβάνον ἐν μόνον γνωστῶν εἶδος Π. τὴν γάγγειον ἢ ῥαμφοδελφίνα. εὐρισκόμενον ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Γάγγου, ἔχοντα ῥύγχος ἐπίμηκες καὶ ῥαμφοειδές, ὀδόντας αἰχμηροὺς, τρεπόμενον δὲ ἐξ ἰχθύων, μαλακοστράκων, ὡς καὶ ἐκ καρπῶν κλ. παρασυρμένων ὑπὸ τῶν ὀδόντων τοῦ ποταμοῦ. Οἱ Ἰνδοὶ χρησιμοποιοῦσι τὸ λίπος τοῦ κήτους τούτου ὡς ἔλαιον κατὰ τῶν ἀληθινῶν ἐν γένει καὶ κατὰ τῆς παραλύσεως.

Πλατανιστός. Κώμη τοῦ δήμου Καρυστίων, ἔχουσα 1,085 κατ. (1896).

* **Πλάτανος**. 1) Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου τοῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας, ἔχουσα 1,270 κατ. (Ὁ δῆμος Π. ἔχει 4,067). — 2) Πρωτ. τοῦ δήμου Προσγίου (Ναυπακτίας), ἔχουσα 1,224 κατ. — 3) Πρωτ. (χειμερινή) τοῦ δήμου Κράθιδος (Καλαβρύτων), ἔχουσα 353 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Θουρίας (Κυνουρίας), ἔχον 425 κατ. — 5) Χωρίον τοῦ δήμου Φαρῶν (Πατρῶν), ἔχον 181 κατ. — 6) Χωρίον τοῦ δήμου Ὀλυμπίων (Ἡλείας), ἔχον 900 κατ. — 7) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγρινίου (Τριγωνίας), ἔχον 347 κατ. — 8) Χωρίον τοῦ δήμου Πυλίων, ἔχον 139 κατ. (1896).

Πλάτανος. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀποδόλου τῆς ἐπαρχίας Ἀμαρίου (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 208 κατ. (1900).

* **Πλατάνου** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Κινηουρίου (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης. ἔχει 5,407 κατ. (1900).

Πλαταργά. Χριστιανικὸν ἀλβανόφωνον χωρίον παράλιον μεθ' ὁρμου ἐν τῇ

υποδιοικήσει Μαργαριτίου τῆς Θεσπρωτίας πρὸς δυσμὰς, μεταξύ Βώλιας καὶ Γουμνίτσας καὶ ἀπέναντι τῆς Λευκίμνης. Ἀποτελεῖ μετὰ τῶν ἄλλων μωσαμβανικῶν χωρίων Νίστας, Σκορπιῶνας, Τσιφληκίου, Βρύτης, Ἀρβενίτσας, τῶν δὲ χριστιανικῶν Σκεπετοῦ παρὰ τὴν Νίσταν καὶ Σιαργάνη παρὰ τὴν Ἀρβενίτσαν, καί μετὰ τῶν ὀλίγων τῆς πρὸ τῆς θαλάσσης ὠριζίας τὴν περιφέρειαν κοιλιάδος, καὶ μετὰ τῶν ὀλίγων τῶν ὑψηλοτέρων Κέντρας καὶ Κοῦτσι, τῶν παρὰ τὰ στενὰ δι' ὧν καὶ μόνον σχεδὸν κατέρχεται τὰ ἐκ Μαργαριτίου ἐντάβη, τὴν λεγομένην Γηρόπαν (κοιλιάδα, ἢ λ. ἀλβανική), ἔχουσιν ἐν συνόλῳ πεντακοσίας αἰκίας, ἐξ ὧν τὰς πλείους εἰς Κοῦτσι καὶ Νίσταν, καὶ ὀνομαστήν διὰ τὸ κάλλιστον ἐξ ὅλης τῆς Τοιμουρτζῆς ἑλαιοῦν τῆς. Ἐρείπια ἀρχαιοτήτων εὐρίσκονται εἰς Νίσταν καὶ κυρίως ἐν τῇ συνοικίᾳ αὐτῆς Ζουμπάτ, ὅπου τελεῖται ἰσοδομικά, εἰς Σκορπιῶνα, ἔνθα τὰς ἀνακαλύπτονται, καὶ εἰς Κοῦτσι ἰδίως, ἔνθα τὸ διασωζόμενον ἐν μέρει Βενετικὸν φρούριον εἶναι ἐκτισμένον ἐπὶ πελασγικῶν τειχῶν ἰσοδομικῶν. Ἀξιοσημείωτον τὸ ὑπὸ τὴν συνοικίαν τῆς Νίστας Ζουμπάτ ἐν τῇ πεδιάδι ἀναδύον θεῖον ὕδρον θερμὸν ὕδωρ ἐν μέσῳ τεγγητῆς λεκάνης ἐκ μαρμαρίνων πλακῶν ἀργαίων, ἐξ οὗ δηλοῦται, ὡς καὶ ἐκ τῆς ἀνωθεν αὐτοῦ ἐρείπιων μικροῦ ναοῦ πιθανῶς ἡ ἱερωτείου, ὅτι ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἦν γνωστὸν τοῦτο καὶ ἐν χρήσει, διατηρεῖ δ' ἐτι ἡ θέσις αὐτῇ τὴν ὀνομασίαν Λουτράν καὶ τὸ ὕδωρ ἀκόμη ἱαματικὸν θεωρεῖται παρὰ μωσαμβανόμενον κατ' οἶκον ὑπὸ γραῖδων ἀμύλητο διὰ ποικίλην ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν χρῆσιν ἀσθενούντων. [Δ.Α.Π.]

* **Πλατεία.** Χωρίον τοῦ δήμου Πανόρμου (Τήνου), ἔχον 329 κατ. (1896).

* **Πλάτη.** Χωρίον τοῦ δήμου Ψυχροῦ τῆς ἐπαρχίας Λασιθίου τῆς Κρήτης, ἔχον 333 κατ. (1900).

* **Πλατιάνα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀλκιρείας (Ὀλυμπίας), ἔχον 352 κατ. (1896).

* **Πλάτσα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Λεύκτρου (Οἰτίλου), ἔχουσα 870 κατ. (1896).

* **Πλατύανος.** Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ἀπέχον 1 ὥραν τῆς Προύσης, ἥς ὑπὸ τὴν διοίκησιν καὶ τὴν νομαρχίαν ὑπάγεται, καὶ ἔχον 650 κατ., ὧν 450 ἑλλήνες τουρκόφωνοι, συντηροῦντες νῦν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, γραμματοδιδασκαλεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον καὶ περὶ τὴν γεωργίαν ἀσχολούμενοι, οἱ δὲ 200 Ὀθωμανοί. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Πλατυθρᾶ.** Χωρίον τοῦ δήμου Πολυκοριῶν (Ίθάκης), ἔχον 158 κ. (1896).

* **Πλατύρρινοι.** Βλ. Πίθηκοι (τέμ. Β' σ. 840).

* **Πλατύστομα.** Χωρίον τοῦ δήμου Καρυῆς (Λευκάδος), ἔχον 324 κατ. (1896).

* **Πλατύστομον.** Χωρίον τοῦ δήμου Μυκράκωμης (Φθιώτιδος), ἔχον 426 κατοίκους (1896).

* **Πλατύφυλλος.** Βλ. Εὐρόβιον.

* **Πλειόσπορον.** Γένος Ἀσκομυκήτων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Σραιριειδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ περιθηκίων ἀπλῶν, ασκοσπορίων πολυκυψέλων. Τὸ εἶδος *P. τῶν χόρτων* (*Pl. herbarum*), σαπρόφυτον ἐν γένει καὶ παράσιτον κατὰ συγκυρίαν, σχηματίζει εἶδος μέλανος εὐρώτος ἐπὶ τῶν βολέων τῶν χρομύων. Τὸ δὲ εἶδος *P. τὸ λευκάζον* προσβάλλει τὰ Κίχωριειδῆ ὑπὸ μορφὴν λευκῶν κηλίδων.

* **Πλειστόκαινος** καλεῖται ἄλλως ἢ τεταρτογενὴς γεωλογικὴ περίοδος.

* **Πλεμοναρίο.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλάτου (Ζακύνθου), ἔχον 285 κατ. (1896).

* **Πλεξίωτος, Plecotus** (Ζωφλ.). Γένος Χειροπτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Νυκτεριδιδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ πέλων ὠτων, ἐν σχέσει πρὸς τὰ λοιπὰ σώμα, μήκους 3 ὕψος καὶ διαπλευκόμενον πρὸς ἀλλήλα κατὰ τὴν βάσιν αὐτῶν, καὶ κατὰ τὸ μέσον τοῦ μετώπου ὑπὸ τράγου μεγάλου γλωσσοειδούς. Τρέφεται ἐξ ἐντόμων ἀπὸς θηρεύει κατὰ τὴν νύκτα. Ἔχει ἐν ὅλῳ μήκος 8 ὕψος, ὧν τὰ 4 ὕψος ἀνήκουσιν εἰς τὴν οὐράν, τὸ δ' ἀνοιγμα τῶν πτερύγων ἰσοῦται πρὸς 24 ὕψος. Ὡς ἐκ τοῦ ὑπερβολικοῦ μεγέθους τῶν ὠτων προσεπικαλεῖται καὶ ὠτίς.

* **Πλέσσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Τελερωνίων (Δωριδος), ἔχον 715 κατ. (1896).

* **Πλεῦνα** (*Plevna*, βουλγ. *Pleven*). Πρωτ. περιφερ. ἐν Βουλγαρίᾳ, ἔχουσα πρὸ 1901 κατ. 18,709.

* **Πλευριαντά.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλευθερναίων τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 254 κατοίκους (1900).

* **Πλευρόδοντα.** Βλ. Ἰγροαίδια.

* **Πλευροθαλλίς** (*Bot.*). Γένος παραδόξων Ὄρχιδειδῶν Ἐπιφύτων, περιλαμβανόν πολλὰ εἶδη τῶν τροπικῶν χωρῶν τῆς Ἀμερικῆς, στερούμενα ψευδοβολβῶν, ἔχόντων ἐν μόνον φύλλον ἄμισχον καὶ ἐν ἄνθος.

* **Πλευρόκαρπα** καλοῦνται τῶν Βρύων ὅσα φέρουσι τὰ σποριογόνια ἢ ἐπερίφυλλα ὄργανα ἀναπαραγωγῆς εἰς τὰ πέρας καλῶν προσφρομένων εἰς τὰς πλευράς τοῦ κυρίου καυλοῦ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ Ἀ-

κρόκαρπο Βρύα έχοντα ἄπλουν καυλὸν καὶ κατὰ τὸ ἄκρον αὐτοῦ τὰ ὄργανα τῆς ἀναπαραγωγῆς.

Πλευροπνευμονία. Ἡ συγχρόνως κατὰ τοὺς πνεύμονας καὶ τὸν ὑπεζωκτὰ ὑπάρχουσα φλογιστικὴ ἐπέξεργασία. Ἡ τοιαύτη συνυπαρξίς δὲν σημαίνει πάντοτε τὴν ὁμοχρονὸν ἑναρξίν· διακρίνονται πλευριτίτιδες παραπνευμονικαὶ ἐμφανιζόμεναι κατὰ τὴν πορείαν πνευμονίας καὶ πλευριτίτιδες μεταπνευμονικαὶ ἐκδηλούμεναι κατὰ τὴν ἀποδρομὴν ἢ τὴν πᾶρακμὴν τῆς πνευμονικῆς φλεγμονῆς· σχεδὸν ὅμως πάντοτε ἡ πλευριτίς παρακολουθεῖ τῇ πνευμονίᾳ καὶ ἐκδηλοῦται διὰ σπηματισμοῦ ψευδομένων καὶ ἐξιδρώματος ὅτε μὲν ὀροεινῶδους ὡς ἐν τῇ ῥεΐᾳ πλευριτίδι, ὅτε δὲ πυώδους ὡς ἐν τῇ χράνιᾳ πλευριτίδι· ἄλλοτε πάλιν τυγχάνει ἡ συνακόλουθος πλευριτίς ξηρὰ καὶ μεσολόβιος καὶ παρέρχεται ἀπαράτητος. Ἡ τῆς Π. πρόγνωσις ἀποβαίνει σθεναρὰ ὅταν τὸ πλευριτικὸν ἐξιδρώμα ὑπερβάλλῃ κατὰ τὸ ποσόν, ὅποτε καὶ ἐνδείκνυται ἡ θωρακοκέντησις.

— Π. ἐξιδρώματικῇ. Νόσος μολυσματικὴ προσβάλλουσα τοὺς πνεύμονας τῶν βοῶν ἐν γένει ὑπὸ μορφῇ ἐνζωϊαῆς ἢ ἐπιζωοτίας σπανίως σποραδικῆς. Ἡ ἑναρξίς αὐτῆς γίνεται ὑπόβλητος καὶ μόνον ὅταν πλείονα ἢ ὑπόνοια περὶ τῆς νόσου, ἥτις δύναται ὅταν μεμονωμένον τι κρούσμα συμβῇ νὰ συγχυθῇ καὶ δυσκρίτως νὰ διαγνωσθῇ διαφορικῶς ἀπὸ ἄλλων νοσημάτων θωρακικῶν τῶν βοῶν. Προφυλακτικῶς γίνονται ἐνέσεις κατὰ τὴν σφάν ἢ ἐξ αἱματορροῦ, ἢ ἐκ γάλακτος, ἢ ἐκ σιέλου, ἢ ῥινοκοῦ ἐνκρίματος βοῶν πασχόντων τὴν νόσον ταύτην ἢ τέλος ἐξ ἰοῦ παρασκευασθέντος δι' ἐκπίσεως πνευμόνων ἔχοντων ἄλλοιῶταις πλευροπνευμονίας. Ἀπομονώνεται καὶ ἐν ἀνάγκῃ φονεύονται τὰ πάσχοντα ἢ ὑποπταζῶν.

— Π. λοιμώδης τοῦ ἵππου. Βλ. Ση-θεογρίπη.

Πλευρόρριζοι. καλοῦνται αἱ τῶν σπερμάτων κοτυληδόνες ὅταν ὁ τοῦ φυτικού ἐμβρύου ἄξων, ἀποτελούμενος ἐκ τοῦ καυλιδίου καὶ τοῦ ῥιζιδίου, ἀναπτύσσεται ἐν τῷ ἐπιπέδῳ τῆς ἐνώσεως τῶν κοτυληδόνων, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς ῥαχίριζους ἢ νωτορριζοὺς κοτυληδόνες, ἐφ' ὧν ὁ φυτικὸς ἄξων κάμπτεται οὕτως ὥστε ἀπτεται τῆς ῥαχιαίας ἐπιφανείας τῆς ἐτέρας τῶν κοτυληδόνων.

Πλευρόσιγμα, Pleurosigma (Βοτάν.). Γένος διατόμων ἄξιον λόγου διὰ τὰς ἐπὶ τῆς κόγχης ἢ κελύφους αὐτοῦ γραμμὰς διασταυρούμενας καὶ περιελιούσας μικρότατα διαστήματα, τὰ ὅποια μόνον δια ἴσχυ-

ροῦ φακοῦ μικροσκοπίου παρατηροῦνται· χρινῶς διδ. καὶ χρησιμεύουσι πρὸς εἰσιν τοῦ βαθμοῦ τῆς τελειότητος τῶν τικειμένων φακῶν τῶν μικροσκοπίων.

* **Πλευρών.** Ἀρχαιοτάτη ἡρῆ ὑπὸ Ὀμήρου μνημονευμένη καὶ κατὰ Στράβ. τὸ πάλαι ὑπὸ Κουρήτων κατοικουμένης τῆς Αἰτωλίας, κείμενη ΒΔ τῶν ὁρίων τοῦ Εὐήρου. Μετὰ τὴν Καλυδὼν ἡ σπουδαιοτάτη πόλις τῆς χώρας, περιήρμον ναῶν τῆς Παλλάδος. Λεγόμενα ὑπὸ Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ ἐγκατελείφθη ὑπὸ τῶν κατοίκων, ἐκτίσταν νέαν πόλιν τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος λίγον βορειότερον ἐπὶ τῶν κλιτύων ὁρους Ἀραλύνθου (Ζυγοῦ). Τὰ εἰρηπ. Νέας Π., ἥτις ἀναφέρεται ἀκόμη ὑπὸ Πτολεμαίου, ἐξαφανίζεται δὲ ὕστερον ἱστορίας, καίτοι αἱ ΒΒΔ τοῦ Μεγαρίου, καλούμενα ὑπὸ τοῦ λαοῦ «τὸ τῆς Κυρα-Εἰρήνης», συνίστανται· δὲ ἐκ κυλλοτερῶν τειχῶν $\frac{3}{4}$ ὥρ. μ. μετὰ περ. 30 πύργων καὶ 7 πυλῶν, γορᾶς (πλησίον τοῦ Ἀνατ. τείχους), χροῦσης πολλὰς βάσεις ἀναθημάτων, κ. θεμελίων μεγάλης στοᾶς καὶ μικροῦ τρου παρα τοῦ Αὐτ. τείχους, οὗ πύργου χρησίμευσεν ὡς σκηνικὴ οἰκία. Τα δὲ π. τῆς παλαιᾶς Π. εἰκάζεται ὑπὸ ὅτι εἶναι τὸ λεγόμενον «Γυρτοκαστὸν ὥρ. ἀπὸ τοῦ Μεσολογγίου. [Μ.Γ.]

Πλευρωτός ἢ Πλαγιώτος (Βοτ.). Γένος Βακτιριοφυκτῆ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀγαρικοειδῶν. κτηριζόμενον ὑπὸ πλίσκου σαρκώδους ποδίσκου ἐκκέντρως ἢ πλαγίως προκίτος καὶ ὑπὸ σπορίων λευκῶν, περὶ ὅσων δὲ εἶδη παρασιτοῦντα ἐπὶ νοσῶν ἢ καὶ νεκρῶν δένδρων. Τα πλείονα εἰδῶν τούτων εἰσὶν ἐδωδιμα ὡς Π. ὁ οἰκός, Π. ὁ πτελοειδής, Π. ὁ ὀσθῆς καὶ μάλιστα Π. ὁ ἐρυγγιόφ. ἀναπτυσσόμενος εἰς ξηρὰ ἐδάφη π. ἀνακαυθῶν, ἔχων πιλίδιον ὀρθόμορφους δ—ὁ ὕψος. Ἀλλὰ πάλιν εἶδη, ὁ ἐλατιόφιλος καὶ Π. ὁ γεωγ. εἶς! δηλητηριώδη.

Πληκτροπτερος (Ζωολ.). Παλαμοπόδων Παταγορρύγχων πολυμετῆτα ἔχον πρὸς τὴν οἰκογένειαν Χρινῶν. Ῥάμπος πλατὺς κατὰ τὴν μετὰ φύματος μετωπιαίου εὐμεγέθους ἀπτίλου, πτέρυγες φέρουσαι κατὰ τὸ πόν ἰσχυρὸν πληκτρον. Τὸ εἶδος γαμβιανὸς ἢ γήν γαμβιαν. χεὶ μήκος 1 μ., πτεῖωμα λευκοπ. μέλαν, κατοικεῖ δὲ εἰς τὰς ὄχθας τ. ταμῶν καὶ τῶν λιμνῶν τῆς Κεν. Ἀφρικῆς.

Πληκτροφανής. Plectrophanus (Ζωολ.). Γένος ἀποδημητικῶν πτηνῶν τῆς οἰκογενείας τῶν Σπιζιδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ὄνυχος κατὰ τὸν ἀντίχειρα ἰσομήκους πρὸς τοῦτον. Τὸ εἶδος Πλ. ὁ τῶν χιτώνων ἐμφανίζεται κατὰ τὸν χειμῶνα εἰς τὰς πεδιάδας τῶν βορείων χωρῶν ἀπορεύων τα θριμύτατα ψύχη τῶν ὑψηλῶν ὄρεων, ἐπ' ὧν διαμένει συνήθως ἔχει μήκος 23 ἰντσ., ῥάχιν ὀρθήν, κοιλίαν λευκὴν, λαίαν μέλανα, πτέρυγας κατὰ τὸ ἥμισυ λευκὰς καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ μελαίνας· ἡ σὰρξ αὐτοῦ εὐγεστοτάτη.

* **Πλησιδίτσα.** Χωρίον τῆς Ἠπείρου ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Φιλιατῶν, ἔχον περὶ τοὺς 2,000 κατ. Ἑλλήνας, διατηροῦντας ἀρτίκην σχολὴν καὶ νηπιαγωγεῖον.

Πλιεσα (Πήλιον). Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ διαμερίσματι Καστορίας, ἔχον 100 οἰκογενεὰς χριστιανῶν καὶ ὀθωμανῶν.

* **Πλογέσσι** (Ploësci). Πρωτ. τῆς Ῥωμαν. περιφερ. Πραχόδας, ἔχουσα τῷ 1899 κατ. 42,687.

* **Πλόκ.** Βλ. Πλότσν.

Πλοκεῖσαι ἢ Πλοκεῖσάδαι (Ζωολ.). Οἰκογενεὶα Στροβοειδῶν Κωνορρομφῶν πτηνῶν, χαρακτηριζομένη ὑπὸ ῥάμφους κωνοειδοῦς ἀνευ ἐντομῆς, ὑπὸ προσώπῳ ἀκάνθης ἀνὰ μέσον τῶν πτελῶν τοῦ μετώπου, περιλαμβάνοντα δὲ πολλὰ εἶδη τῶν αἰθιοπικῶν χωρῶν, διακρινόμενα διὰ τὴν κοινωνικότητα αὐτῶν καὶ διὰ τὴν ἀξιολύμαστον τέχνην φωλεοποιίας. Κύρια γένη εἶναι ὁ Πλοκεύς, ὡς πρότυπον τῆς οἰκογενείας, καὶ ἡ Χήρα (Vidua).

Πλοκεύς. Πρότυπον γένος τῶν Πλοκεῶν.

Πλόπι. Χωρίον τοῦ δήμου Κοθωνίων (Τριανάων), ἔχον 100 κατ. (1896).

Πλότσν. (Βλ. Πλόκ ἐν τ. Ε' σ. 871). Κυβερναίον τῆς Ῥωσσίας, ἔχον ἐμβ. 9145 τ.χ. καὶ 516,877 κατ. 1897 ἡ ὁμών. πρωτεύουσα αὐτοῦ τε καὶ ἰδίᾳς περιφερείας ἔχει τότε 27,073.

* **Πλούταρχος.** Τὰ Ἑθικά αὐτοῦ ἐξέδωκέν ἐν νεωτέροις χρόνοις οἱ Wyttenbach (15 τ., Λιψ. 1796—1834), Dübner (2 τ., Παρίσι. 1841) καὶ Γ. Βερναρδάκης (7 τ. μετ' ἐπιλόγου, Λιψ. 1888—97), τοὺς δὲ Παλαιολόγους βίβας οἱ Κοραῖς (6 τ., Παρίσι. 1809—15), Sintenis (4 τ., Λιψ. 1839—46 καὶ εἰς 5 τ. 1873—75) καὶ Dübner (2 τ., Παρίσι. 1846—7). Νεοελληνικὴν μετάφρασιν τούτων ἐξέπονθησαν ὁ Δ. Παχυνδῆς (10 τ. 1864—66).

* **Πλύμοθ** (Plymouth). Πόλις ἐν τῇ ἀγγλ. κομητίᾳ Δέβον, ἔχουσα τῷ 1901 κατ.

182,971. — Ἡ ἐν τῇ βορειοανατολ. πολιτείᾳ Πενσυλβανία πόλις Π. εἶχε τῷ 1901 κατ. 13,649.

Πλώρα. Χωρίον τοῦ δήμου Πλατάνου τῆς ἐπαρχίας Καινουρίου (Ἡοκλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 311 κατ. (1900).

Πλωτινόπολις ἢ Πλωτινοῦ πόλις. Μετόχιος πόλις τῆς Θράκης ἀποτελούσα κατὰ τὸν Ποσειδωνογεννητον μετὰ τῆς Ἀδριανουπόλεως, Ἀγχιάλου, Δεδειλτοῦ καὶ Τζαῖδου τὰς πέντε πόλεις, αἵτινες ὑπὸ ἡγεμόνας διοικούμεναι ἀπήρτιζον ἐπὶ Βυζαντινῶν τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Αἰμιμόντου.

Πνευμάτωσις. Νοσηρά τις κατάστασις τῶν κοίλων ὀργάνων ἢ τοῦ ἀποτελοῦντος ταῦτα συνδετικῷ ἰστού, συνιστάμενη εἰς τὴν παραγωγήν καὶ συσπώρευσιν ἐν αὐτοῖς διαφόρων ἀερίων προσερχομένων ἐκ χημικῶν ἀντιδράσεων ἢ καὶ ἀποσπαιριστοῦ ἀέρος εἰσδύσαντος διὰ τεχνικῆς ἢ παρὰ φύσιν ὁδοῦ. Εἰδικώτερον διακρινόμεν Π. ἐπισυμβαίνει σπιν ἐν τῷ στομάχῳ (γαστροπνευμάτωσις) καὶ ἐν τοῖς ἐντέροις (ἐντεροπνευμάτωσις), ἐν τῷ ὑπεζωκῷ (πνευμοθώρακτι ἢ πλευροπνευμάτωσιν), ἐν τῷ πνεύμονι (πνευμονοπνεύματι), ἐν τῷ περικαρδίῳ (πνευμοπερικαρδίῳ ἢ περικαρδιοπνευμάτωσιν), ἐν τῇ μήτρᾳ (μητροπνεύματι ἢ μητροπνευμάτωσιν), ἐν τῷ ἐκωτρείδει χιτῶνι τοῦ ὅρχεως (πνευμοτοκίᾳ), ἐν τῷ ὑποδερμῷ συνεκτικῷ ἰστῷ (ἐμρυσηματι ἀνὰ σάρκα), καὶ τέλος ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ περιτοναιοῦ (περιτοναιοπνευμάτωσιν).

Πνευμονοεμφύσημα. Βλ. Πνευμονικὸν ἐμφύσημα ἐν τῷ Ε' σ. 876.

Πνευμονοδιακτῆριον ἢ πνευμονοβάκιλλος. Μικροργανισμὸς τις δυνάμενος νὰ προκαλέσῃ ἐνίᾳ ἐκ τῶν βρογχοπνευμονιδῶν, τῶν πλευριτιδῶν, τῶν μηνιγγιτιδῶν, τῶν στηθαγγῶν, διαφόρους πυήσεις, ὡς καὶ τὴν ὄξαιναν καὶ τὸ ρινοσκληρώμα. Βύρσκεται ὡς σαπρόφυτον ἐν τῇ βλεννῇ τοῦ στομάτος καὶ τῆς ρινὸς πολλῶν ὑγιαίνοντων. Ὄσειδής, βακτηριοειδής, ἐγκλωστωμένος, μήκους 1 καὶ πλάτους $\frac{1}{2}$ μικροχίλιστομέτρου, διχαστὰ μένος, ἐν τῷ αἵματι, ἐν τοῖς πνεύμοις καὶ τῇ ρινικῇ βλεννῇ, κατὰ συστάδας συνήθως καὶ σπανιότερον καθ' ἀλύσεις, χρωανόμενος ὑπὸ τῶν χρωμάτων τῆς ἀνικίνης, ἀποχρωανόμενος διὰ τῆς μεθόδου τοῦ Gram (τοῦ) ὅπου διαστέλλει αὐτὸν ἀπὸ τοῦ πνευμονοκοκκοῦ.

Πνευμονογαστρικὸν καλεῖται ἐκ τοῦ ὀνόματος τῶν δύο κυριωτέρων ἐννευρωμένων ὑπ' αὐτοῦ σπλάγγνων (πνευμοναῶν καὶ γαστρὸς ἢ τοῦ στομάχου) τὸ νεῦρον τῆς 10ης ἐγκεφαλικῆς συζυγίας, ὅπερ ἀναδύομενον δι' ἐπὶ τῇ ὀκτῷ ρίζῳ ἐκ τῆς πλα-

ρίας αὐλακος τοῦ προμήκου μυελοῦ, ἔχον ὅμως τοὺς ἀρχικοὺς πυρήνας αὐτοῦ, τὸν μὲν κατὰ τὰ πλάγια τοῦ προμήκου, τὸν δ' ἕτερον ἐπὶ τοῦ ἐδάρου τῆς τετάρτης κοιλίας τοῦ ἐγκεφάλου, ἀποτελεῖ ἐνίστιον στέλεχος ἐξερχόμενον τοῦ κρανίου διὰ τοῦ ὀπισθίου ῥηγματώδους τρήματος καὶ κατερχόμενον διὰ τοῦ τραχήλου καὶ διὰ τοῦ θώρακος μέχρι τῆς κοιλίας, ἔνθα παρέχει κλωνία εἰς τὸ γαστρικὸν πλέγμα. Κατὰ τὴν διαδρομὴν οὗτοῦ ἐμφανίζει τὸ σφαιροειδὲς γάγγλιον κατὰ τὸ τμήμα τῆς ἐξόδου ἀπὸ τοῦ κρανίου καὶ τὸ πλεγματοῦδες ἢ ἐλαττομορφον γάγγλιον ἐξόδου τοῦ κρανίου, εἴτα δὲ τὸ μὲν δεξιὸν νεῦρον πορεύεται ἐν τῇ ἀνά μέσον τοῦ οἰσοφάγου καὶ τῆς τραχείας αὐλακῇ, παρακολουθεῖ τὸν οἰσοφάγον, εἰσέρχεται εἰς τὴν κοιλίαν, ἔνθα διανέμεται εἰς τὴν ὀπισθίαν ἐπιφάνειαν τοῦ στομάχου καὶ ἀπολήγει ἐν τῷ δεξιῷ μηνοειδῇ γαγγλίῳ, τὸ δὲ ἀριστερὸν στέλεχος διέρχεται ὀπίσθεν τοῦ ἀριστεροῦ βρογχίου, παρακολουθεῖ τὸν οἰσοφάγον καί μενον ἐπὶ τὰ ἐμπροσθεν, ἐνῶ τὸ δεξιὸν ἐπὶ τὰ ὀπίσθεν, εἰσέρχεται εἰς τὴν κοιλίαν, εἶδει κλαδία εἰς τὰ δύο τοῖα καὶ τὴν προσθίαν ἐπιφάνειαν τοῦ στομάχου καὶ καταλήγει εἰς τὸ ἥπαρ. Ἐν γένει τὸ πνευμονογαστρικὸν διφυὲς ὃν εὐρίσκεται εἰς ποικίλην συνάσειαν μετὰ τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ καὶ παρέχει κινητικὰ νεῦρα εἰς τὸν φάρυγγα, τὸν οἰσοφάγον, τὸν στομάχον, τὸ ἥπαρ, τὸ μεσεντέριον, τὸν λάρυγγα, τὴν τραχείαν, τοὺς πνεύμονας, τὴν καρδίαν, τοὺς νεφροὺς. Ὑπο φυσιολογικὴν ἢ λειτουργικὴν ἐποψίν τὰ πνευμονογαστρικὰ νεῦρα προίστανται τῶν πρῶν μεγίστων λειτουργιῶν τῆς καθόλου θρέψεως, τῆς ἀναπνοῆς, τῆς κυκλοφορίας καὶ τῆς θρέψεως, διὸ καὶ ἐνίοτε προσεπικαλοῦνται τρισπληγνικά, καὶ παρέχουσι κινητικὰ νεῦρα εἰς τοὺς σφιγκτῆρας τοῦ φάρυγγος καὶ τινὰς μῦς τοῦ ὑπερώϊου ἰστίου (κατάποσις), προκαλοῦσι τὰς συσπάσεις τοῦ οἰσοφάγου, τοῦ στομάχου καὶ τῶν λεπτῶν ἐντέρων, παρέχουσι αἰσθητικότητα εἰς τὸν λάρυγγα καὶ τὸ ἀνακλαστικὸν φαινόμενον τῆς ἀναπνοῆς, ἀπεργάζονται, ρυθμίζουν τὰς κινήσεις τῆς καρδίας ἐπιβραδύνοντα ταῦτα δι' ἐρεθισμοῦ καὶ ἐπιταχύνοντα διὰ τμήσεως. [P.N.B.]

Πνευμονόκοκκος. Μικροὺς ὁμοίους ἐπιμήκης, περιβαλλόμενος ὑπὸ κύστεως ἢ κάψης ἐν τοῖς παθολογικοῖς ἐξιδρώμασι καὶ ἐκκρίμασι, συνήθως διατεταγμένους κατὰ δυάδας (διπλοκοκκος), χρωρύνοντες εὐκόλως ὑπὸ τῶν χρωμάτων τῆς ἀνιλίνης καὶ μὴ ἀποχρωρύνοντες διατῆς μεθόδου τοῦ Gram. Καλλιεργούμενος ἐπὶ ζυμοῦ, ὁροῦ καὶ πηκτῆς ἀποβάλλει τὴν κάψαν αὐτοῦ καὶ ἐμφανίζεται ὑπὸ μορ-

φὴν αὐλίστων. Ζῇ ὡς σαπρόφυτον παρὰ τῷ καλῶς ἔχοντι ἀνθρώπῳ ἐν ἀναλογία 20^{0/100} 50^{0/100} δὲ παρὰ παθεῖσιν ἄλλοτε πνευμονίαν. Ἐκτὸς τῆς πνευμονίας τῆς λοβώδους δύναται νὰ προκαλέσῃ μέσας ὠτίτιδας, μηνιγγίτιδας κτλ. καὶ ἀναλόγως πρὸς τὸν βαθμὸν τῆς ἰσότητος ἢ νοσογόνου δυνάμεως αὐτοῦ γεννᾷ πύσεις τοπικὰς ἢ καθολικὰς ἥτοι σηψαιμίας. [P.N.B.]

Πνόμ-πένχ (Pnom-penh ἢ Panom-peng). Ἀπὸ τοῦ 1866 πρωτεύουσα τῆς ὑπὲρ γαλλικὴν προστασίαν Καμποτζίας ἐν τῇ πέραν τοῦ Γάγγου Ἰνδὸν, κειμένη ἐπὶ τοῦ Μεκόνγου ποτ. καὶ ἔχουσα 50—60 χιλ. κατ. Εἶναι ἐμπορεῖον τῶν προϊόντων τῆς χώρας.

Πόα. Γένος Ἀγρωστεοειδῶν περίλημ-βάνον 80 εἶδη ὠφελίμων χόρτων διεσπαρμένα καθ' ὅλην μὲν τὴν γῆν, ἰδίᾳ ὅμως ἐν ταῖς εὐκράτοις χώραις τοῦ βορείου ἡμισφαίριου. Πολλὰ εἶδη, ὡς Π. ἢ λειμῶνις καὶ Π. ἢ κρινή, εὐδοκιμοῦντα ἐπὶ οἰουδήποτε ἐδάρου ἀποτελοῦσιν ἀρίστους νομάς, πρὸς δὲ τούτοις δύναται νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς βελτίωσιν κακῶν γαιῶν.

Ποασσύ (Poissy). Πόλις τοῦ γαλλ. νομοῦ Σηκουάνα καὶ Ὁάξ, ἐπὶ τοῦ Σηκουάνα ΔΑ τῶν Παρισίων, μετὰ 5,929 κατ.

Ποατιέ (Poitiers). Πόλις τοῦ γαλλ. νομοῦ Βιέννη, ἔχουσα τῷ 1901 κ. 31,785.

Ποαζλιάν. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ, οἰκούμενον ὑπ' ὀθωμανῶν καὶ ὑπὸ 3 ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν καὶ ὃν ἔδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Ὑποκατῆς καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀγκύρας. Ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ ὑπάρχουσι δύο ἑλληνικὰ χωρία, τὸ Ροῦμ-Καδὰκ καὶ τὸ Τσουρούκ. [Γρ. Σ.Ι.]

Πόγγ-χού (Pong-hu, ἰσπαν. Pescadores ἥτοι νῆσοι τῶν ἀλιέων). Πολύνησον τῆς Ἰαπωνίας ἐν τῷ πορθμῷ Φουλιέν, ἔχον ἐν ὅλῳ ἐμβ. 221 τετρ. καὶ 50 χιλ. κατ. Παρεχωρήθη τῷ 1895 μετὰ τῆς Φορμόζης ὑπὸ τῆς Κίνας εἰς τὴν Ἰαπωνίαν.

Πόγγιν. Κωμόπολις τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ διαμερίσματι Βιτωλίων, οἰκουμένη ὑπὸ 300 ὀθωμανικῶν καὶ 30 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν.

Ποδόρσζε (Podgorze). Πρωτ. διαμερίσματος τῆς Αὐστριακῆς Γαλικίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 18,142.

Ποδογορά. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλευσίνος (Γορτυνίας), ἔχον 247 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Κιναρισσίας (Τροιζηνίας), ἔχον 185 κατ. (1896).

Ποδόκαρπος. Γένος κωνοφόρων δένδρων ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Ταξοειδῶν ἢ

Συμπακκιδίων περιλαμβάνον εἶδη φυόμενα ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν ὄρεων τῆς Ν. Ἀσίας καὶ τῆς Τροπικῆς Ἀμερικῆς. Ἄνοη μόνον ἡ εἰδικά, ὧν τὰ θήλα φέρουσι βράκτεια συμπερικεῖσθαι τῷ καρπιδίῳ καὶ ἀποτελοῦντα τὸν καὶ εὐχρυσὸν καρπὸς ὡσεὶδὴς ἢ σφαιροειδῆς, δρυποειδῆς, παρεμφερῆς καρύφ. Τὸ ξύλον τοῦ εἶδους *Podocarpus Thunbergii* φερόμενον ἐν τῷ Ἀκρωτηρίῳ εἶναι συμπαγέστατον καὶ χρησιμώτατον ἐν τῇ τορευτικῇ, φερόμενον ἐν τῷ ἐμπορίῳ ὑπὸ τὸ ἀγγλικὸν ὄνομα Yellow-wood (κιτρινόξυλον).

* **Ποδολοβίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Οἰνιάδος (Βονίτης καὶ Ξηρομέρου), ἔχον 584 κατ. (1896).

* **Πόδος.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀποδοτίας (Ναυπακτίας), ἔχον 214 κατ. (1896).

Ποδουρίδαι (Ζωφλ.). Οἰκογένεια θυσανόρων χαρακτηριζομένη ὑπὸ σώματος ἐπιμήκους σχεδὸν μικροσκοπικοῦ (1—3 ὑπομ.), κεκαλυμμένη ὑπὸ τριχῶν, κοιλίας ἐξαμεροῦς ἢ ἐξακρίκου, φερούσης κατὰ τὸν προτελευταῖον κρῖνον ὄργανον ἀλτικὸν δμοιῶδες πρὸς οὐρανόν. Πρότυπον γένος εἶναι Ἐπιδούρος, οὗ πολλὰ τὰ εἶδη, ὡς Π. ὁ λαχνοῦς καὶ Π. ὁ πολυθεῖς χροῦς διακείμενος ἐν ταῖς βρύαις, ὑπὸ τοὺς φλοιούς τῶν δένδρων καὶ ἐπὶ σεσηπῶτων ξύλων κλ.

* **Ποδολία.** Τὸ κυβερνεῖον τοῦτο τῆς Ρωσσίας εἶχε τῷ 1897 κατ. 3,031,513.

Ποδόφυλλον ἢ Μισχοφόφυλλον ἢ καὶ Θωρακίστρα καὶ καλοῦνται τῶν Μυλαιοστράκων ὅσα ἔχουσι τοὺς ὀρθαίλους αὐτῶν κατὰ τὸ πέρας κινήτων ἐξαρτημάτων ἢ ποδῶν ἢ μίσχων καὶ φέρουσιν ὀρθοκῶδες ἐπικάλυμμα κεραλοθωρακικόν. Διαφοροῦνται ὡς ἐκ τοῦ σχήματος τῶν θωρακικῶν ποδῶν εἰς τρεῖς τάξεις, τῶν Σχιζοπόδων, Στοματοπόδων καὶ Δεκαπόδων.

Ποδόφυλλον (Βοτ.). Γένος Βερβερίδων περιλαμβάνον δύο γνωστὰ εἶδη ποδῶν, πολυετή, Π. τὸ τῶν Ἰμαλαίων (*Podophyllum Emodi*) καὶ Π. τὸ πελοπόρον (*P. peltatum*) τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, ὅπερ ἔχει ῥίζωμα φέρον ὑπεργείους καυλοὺς ὕψους 20—30 ὕψος. μετὰ δύο παλαιοτέρων φύλλων πενταλόβων ἢ ἑξατάλῳν βαθέως ἐντετυμμένων καὶ ἀντιθέτως διατεταγμένων, μετὰ ἄνωθεν λευκοκάλυκου ὑποκρατηριδίου μόρου, ἐξαπετάλου ἢ ἑξαπετάλου, ἀναπτυσσόμενου κατὰ τὴν κορυφὴν τοῦ καυλοῦ ἀναμέσον τῶν δύο φύλλων, καὶ μετὰ καρποειδοῦς ὑποκίτρινου, ὑποξίνου, τραχημένου ὑπὸ τῶν κατείκων τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν καὶ καλουμένου μὲν ἡ λ ο υ τοῦ Μ α ρ ί ο υ. Τὸ ῥίζωμα τοῦτο περιέχει τὴν ποδοφυλλίνην (βλ. λ.).

Ποδχαΐτσε (Podhajce). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῇ Αὐστριακῇ Γαλικίᾳ, μετὰ 5,784 κατ. Πολωνῶν τῶν πλείστων.

Ποενταπίτρο (Pointe-à-Pitre). Πόλις τῆς γαλλικῆς νήσου Γουαδελοῦπης, ἔχουσα 16,506 κατ., σακχαροποιαν καὶ ἐμπορίαν προϊόντων τῆς νήσου.

Ποζάρεδατς. Βλ. Πασσάροβιτς.

Πόζεγα (Pozega). Κομιτάτον ἐν Κροατοσλαβονίᾳ τῆς αὐστρουγγρ. μοναρχίας, πρὸς Β τῆς Βοσνίας. ἔχει ἐμβ. 4,931 τετμ. καὶ 209,361 κατ. Κροάτας, εἶναι δὲ ὁρεινὴ χώρα, ἀλλ' εὐφορὸς. Ἡ ὀμώνυμος πρωτεύουσα ἔχει 4,988 κατ. καὶ ἐρείπια φρουρίου.

* **Πόζεν** (Posen). 1) Ἐπαρχία τῆς Πρωσίας, ἔχουσα ἐπὶ ἐμβ. 28,970 τετμ. 1,887,275 κατ. — 2) Πρωτ. ταύτης καὶ ἰδίου νομοῦ (17,519 τετμ. μετὰ 1,198,252 κατ.), ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 117,033.

Πόζ-κίρ (τὸ πάλαι Ἰσαυρα ἢ Ἰσαυρόπολις). Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας εἰσα ὑποδιοικήσεως ὑπαγομένης τῇ νεμαρχίᾳ Ἰκονίου καὶ ἔχουσα 1850 κατ., ὧν 400 Ἕλληνες τουρκόφωνοι, συντηροῦντες ἐκκλησίαν καὶ δημοτικὴν σχολήν, αἱ δὲ λοιπαὶ Ὀθωμαναί. Τὰ Ἰσαυρα ἔκειντο τὸ πάλαι μετὰ τὴν Λυκαονίαν καὶ Κιλικίαν ἐγγὺς τοῦ Ταύρου καὶ ἀπέχον 20 μίλια ΝΑ τῆς λίμνης Τρωγίτιδος καλούμενα καὶ Μητρόπολις Ἰσαύρων. Ἡ πόλις αὕτη ἐκυριεύθη ὑπὸ τοῦ Περδίκου τῷ 322 π. Χ. μετὰ γενναϊστάτην ἀντίστασιν τῶν κατοίκων, ἐπὶ δὲ Βυζαντινῶν ὑπήγετο κατὰ τὸν Ἰεροκλέα, ὅστις καλεῖ αὐτὴν Ἰσαυρόπολιν, τῇ ἐπαρχίᾳ Λυκαονίας. Κατὰ Δρύπτην δ' ὅμως τὰ ἐρείπια τῶν Ἰ. σώζονται παρὰ τὸ Ὀλοῦ-Μπουναρ (=μεγάλῃ πηγῇ) καὶ πλησίον τῆς λίμνης Σόγλα-γκιζλ, ὀνομαζόμενα Ἀσσάρ ἢ Ζεγγιλάρ-Καλεσί. [Γρ. Σ. Λ.]

Πόθι. Χωρίον τοῦ δήμου Μαρμαρίου (Καρυστίας), ἔχον 113 κατ. (1896).

Ποίξ. Πρόσωπον τῆς ἑλλήν. μυθολογίας, σύζυγος τῆς Δαμνιάσσης ἢ Μεθάνης. Κατὰ τὴν ἐκστρατείαν τῶν Ἀργοναυτῶν ἐφόνευσεν ἐν Κρήτῃ τὸν Τάλλων, βαλὼν τὴν ταρσὸν αὐτοῦ διὰ βέλους. Αὐτὸς δὲ ἢ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Φιλοκτῆτης ἤναψε τὴν πυρὰν τοῦ Ἡρακλέους.

Ποιμανηγόν, Ποιμανηγὸς ἢ Ποιμανινόν (τανὺν Ἑσθλ. Μανιάς) Πόλις καὶ φρούριον ὀχυρώτατον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κείμενον ἐν Μυσίᾳ, πρὸς Ν τῆς Ἀφνίτιδος ἢ Μιλητοπολίτιδος λίμνης καὶ ἐπὶ τῆς ἀπὸ Κυζίκου πρὸς τὸ Πέργαμον ὁδοῦ. Τὸ Π. εἶχε τὸ πάλαι περίφημον ναὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἐγγὺς δ' αὐτοῦ παρὰ τὸν Αἰσηπον ποτ. ὑ-

πῆρχον θερμὰ ἱαματικά λουτρὰ καὶ παρ' αὐτὰ ναὸς τῆς Θερμιαῖας Ἀρτέμιδος. Πλησίον δὲ τῶν θερμῶν τούτων ὑπῆρχε μαντεῖον τοῦ Ἀπολλωνος, ὅπερ συνεδουλεύθησαν κατὰ τὸν μῦθον οἱ Ἀργοναῦται μετὰ τὸν φόνον τοῦ Κυζίκου καὶ πρὸ τῆς εἰς Κολχίδα μεταβάσεως, καὶ ἐκάλεσαν αὐτὸ ναὸν Ῥέας μητρὸς θεῶν· βραδύτερον δ' ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ζήνωνος (474—491 μ. Χ.) οἱ χριστιανοὶ ἀφιέρωσαν αὐτὸν εἰς τὴν θεομήτορα. Ἐπὶ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ τὸ Π. κατελήφθη ὑπὸ τῶν Σελτζούκων ἐκυριεύθη ἐξ ἐξοδου ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Ὡπου, ὅστις ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ Σελτζούκων ἄλλους μὲν ἀπέκτεινεν, ἄλλους δ' ἤχημαλῶτισα. Βραδύτερον δὲ ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξιος Κομνηνὸς κατέστησε τὸ Π. ὁρμητήριον αὐτοῦ ἐν τοῖς κατὰ τῶν Σελτζούκων ἀγῶσι καὶ ἰσχυρῶς ὠχύρωσεν αὐτό. Ἐν Π. ὁ ἱδρυτὴς τοῦ βασιλείου τῆς Νικαίας Θεόδωρος Δάσκαρις συνήνησε τὸ πρῶτον τοὺς Φράγκους καὶ κατὰ μὲν τὴν πρώτην συμπλοκὴν γενομένην τῇ 6ῃ Δεκεμβρίου 1204 ἀνεδείχθη νικητὴς, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ἐτράπη εἰς φυγὴν. Τότε δὲ κατελήφθη ὑπὸ τῶν Φράγκων τὸ Π. καὶ ἡ Ἀπολλωνία, ὧν οἱ κάτοικοι κατὰ Χωνιάτην ἐδέξαντο τοὺς νικητὰς μετὰ σταυρῶν καὶ θείων λόγων. Ἀλλ' ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Νικαίας Ἰωάννης ὁ Βατάτσης ἐνίκησε κατὰ κράτος τοὺς ὑπὸ τοῦ Μακρρίου τοῦ Saint Ménould ἀγορεύοντες Γάλλους τῷ 1224 παρὰ τὸ Π. καὶ κατέλαβεν αὐτό. Τὸ Π. ὑπῆγετο ἐπὶ Βυζαντινῶν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἑλλησπόντου καὶ ἦτο ἐξῆρα ἐπισκόπου ἐξαρχωμένου ἐν τῇς μητροπόλεως Κυζίκου. Ἀγνωστος ὁ χρόνος τῆς καταστροφῆς τοῦ Π., οὕτινος ερείπια διασφίονται νῦν ἐν τῷ χωρίῳ Ἑσκι-Μανιάς, κειμένῳ πλησίον τῶν χωρίων Χαμαμλίου καὶ Ἑσκι-Τσατάλ· καὶ περιέχοντι ἑλληνικὰς ἐπιγραφὰς δημοσιευθείσας ὑπὸ Mordtmann. [Γρ. Σ. Ι.]

Ποιμήν, Pastor. Γένος ἀποδημητικῶν πτηνῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ψαριδῶν περιλαμβάνον ἐν μόνον εἶδος γνωστόν, Π. τὸν ῥοδόχρουν, ἔχοντα πτελώμα ῥοδομέλαν. Τὸ ὄνομα προήλθεν ἐκ τοῦ ὅτι τὰ πτηνὰ ταῦτα παρακολουθοῦσι τὰ παίμνια τῶν προβάτων κατατρώγοντα ἀπλήστως τὰ παραβλάπτοντα ταῦτα παντοειδῆ έντομα. Ἐν Ἑλλάδι συγχέονται τὰ πτηνὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ λαοῦ μετὰ τῶν ψαριδῶν ἢ μαυροπουλίων.

Πόλ κλειὲς ἡλεκτρική. Βλ. Γυροτρόπιον.

* **Πόλα** (Pola). Πρωτ. διαμερίσματος τῆς αὐστριακῆς Ἰστρίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 45,052.

Πόλα δὲ Λένα (Pola de Lena).

Πρωτ. διαμερίσμ. ἐν τῇ ἰσπαν. ἐπαρχίᾳ Ὀβιέδω, ἔχουσα 12,174 κατ.

* **Πολαίνα**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀριστομένους (Μεσσήνης), ἔχον 286 κ. (1896).

Πολεμάρχι. Χωρίον τοῦ δήμου Κολυμπαρίου τῆς ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 232 κατ. (1900).

Πολέμης Ἰωάννης. Ποιητὴς, γενν. τῷ 1862 ἐν Ἀθήναις. Ἐκπαιδευθεὶς ἐν τοῖς γυμνασίοις τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἀπολυθῆσας μαθήματα νομικῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, ἐτράπη ὑστερον πρὸς τὴν φιλολογίαν ἐγκαταλείπων τὴν νομικὴν καὶ ἐσπούδασεν αἰσθητικὴν ἐν Παρίσις. Ἐξέδωκε λυρικά ποιήματα ὑπὸ τὸν τίτλον «Ποιήματα» (1883), Χειμῶνανθα (1888) καὶ Ἀλάδκστρα (1901) καὶ ἐποίησε τὸ μονόπρακτον ἔμμετρον δράμα Τὸ ὄνειρον (1898) πολλάκις παρασταθὲν, Τὸ εἰκόνισμα (1900), ὁμοιον δράμα, οὕτινος ἡ παράστασις ἀπηγορεύθη ἐκ ὀρθασκευτικῶν λόγων, Στὴν ἀκρὴ τοῦ κρηναοῦ (1901) ὁμοίως μονόπρακτον καὶ τὸν Καλιγούλαν (1901) δράμα εἰς πράξεις τέσσαρας. Διτελεῖ γραμματεὺς τῆς ἐν Ἀθήναις πινακοθήκης.

Πολεμώνιον. Παράλιος πόλις τοῦ Πόντου, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πολέμωνος Α'. Ἡ πόλις αὕτη, ὅρ' ἦς ἐκλήθη καὶ ὁ πόλις Πολεμώνιακος, ἀπέχεε δέκα σταδίων τῆς Φαδισάνης (τανῦν Φάτσας). Τὴν θέσιν αὐτῆς κατέχει τανῦν τὸ χωρίον Πουλεμάν.

Πολζάνα. Χωρίον τοῦ δήμου Λευκτροῦ (Οἰτύλου), ἔχον 391 κατ. (1896).

* **Πολζάνα**. Δύο χωρία τοῦ δήμου Πιαλίων, ὧν τὸ μὲν Μεγάλη Π. ἔχει 389, τὸ δὲ Μικρά Π. 236 κατ. (1896).

* **Πολιανή**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀμφισίας (Καλαμών), ἔχον 576 κατ. (1896).

Πολιανότης (Ὀρυκτ.). Αὐτοφυὲς ἐνυδρὸν διοξειδίου τοῦ μαγγανίου, εὕρισκόμενον ἐν τῇ φύσει ὑπὸ μορφὴν μάζης μελαίνης ἢ κρυστάλλων βασιτετραγώνων· εἶναι ἰσομορφον πρὸς τὸ ζιρκόνιον, τὸ βουτύλιον καὶ τὸν κασιτερίτην, ἔχει δὲ εἶδ. 6. 4,7—5 καὶ σκληρότητα 6—7.

Πολικά τεμάχια δυναμομηχανῆς. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Πόλιρας**. Χωρίον τοῦ δήμου Λαγυαίας (Γουβίου), ἔχον 122 κατ. (1896).

Πολίτης Ἀθανάσιος. Καθηγητὴς ἐν τῇ Ἰονίῳ ἀκαδημίᾳ, γενν. περὶ τὰ τέλη τῆς 18ῃ ἑκατονταετηρίδος ἐν τῇ Ἀγίᾳ Μαύρᾳ τῆς Λευκάδος. Μετέβη τῷ 1804 εἰς Κέρκυραν πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων αὐτοῦ, εἰτα δὲ τῇ παραινέσει καὶ ἀναλώμασι τοῦ πρεσβυτέρου

αὐτοῦ ἀδελφοῦ Σπυρίδωνος ἀνεχώρησεν εἰς Ἰταλίαν, ἐνθα ἐσπούδασεν ἱατρικὴν ἐν τῷ ἐν Παυίᾳ πανεπιστημίῳ. Τυχὼν δ' ἐνταῦθα ἐπιδώματος, ἀπῆλθε τῷ 1816 πρὸς τελειοποιήσιν τῶν χημικῶν γνώσεων αὐτοῦ εἰς Παρίσιους, ἐνθα ἐγνώρισεν τὸν Γκιλφορδ, ὅστις ἐνέγραψεν αὐτὸν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν μελλόντων καθηγητῶν τῆς Ἰονίου ἀκαδημείας, ὡς καὶ τὸν Καποδίστριαν, αὐτῷ τότε διατρίβοντα, δι' οὗ ἔλαβε παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσσίας χρηματικὴν συνδρομὴν πρὸς ἰδρύσιν χημικοῦ ἐργαστηρίου ἐν Κερκύρᾳ. Συγχρόνως ἀπεφάσισε κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ φίλου αὐτοῦ Κλεοβούλου εἰσαγαγόντος τὴν ἀλληλεδιδασκτικὴν μέθοδον εἰς Μολδαβίαν, νὰ εἰσαγάγῃ ταύτην ἐπὶ αἰθείᾳ καὶ τῇ ἀρωγῇ τοῦ Κλεοβούλου εἰς Κέρκυραν. Ἐπανελθὼν αὐτοῦ τῷ 1819 συνέστησεν ἀλληλεδιδασκτικὴν σχολὴν, ἥτις τοσοῦτον ἐνδοκίμησεν ὥστε ὁ τότε ἀρμοστής Φ. Ἀδάμ διετάξε τὴν ἰδρύσιν τοιοῦτον σχολῶν πανταχοῦ τῆς Ἑπτανήσου διορίσας διευθυντὴν τὸν Π. Μεταξάς ἐκ νέου δαπάνῃ τοῦ Γκιλφορδ εἰς Παρίσιους, ὅπως τελειοποιήσῃ τὰς περὶ χημείας γνώσεις αὐτοῦ, ὡς ἐμελλε νὰ διδάξῃ ἐν τῇ Ἰονίῳ ἀκαδημίᾳ, ἐπανήλθεν ἐκεῖθεν μετὰ ἐν ἔτος καὶ ἤρξατο τῶν παραδόσεων αὐτοῦ. Εἰτα ἱερωθεὶς ἐγένετο μητροπολίτης Κερκύρας, ἀπέθανε δὲ τῷ 1870.

Πολίτης Νικολάος. Ἐγεννήθη ἐν Καλύμῳ τῷ 1852. Διακρίσας τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ἐν τῷ γυμνασίῳ τῆς γενετήριας πόλεως ἀνεγράφη εἰς τοὺς φοιτητάς τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς τοῦ ἐθν. πανεπιστημίου τῷ 1868 καὶ μετὰ τετραετίαν εἰς τοὺς τῆς νομικῆς. Τὰς φιλολογικὰς σπουδὰς αὐτοῦ συνεπλήρωσεν ἐν Μονάχῳ, ὅπου ἀπεστάλη ὑποτροφος τῆς κυβερνήσεως τῷ 1876 ἐπὶ τετραετίαν. Μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του ἐκ Γερμανίας ἀνετέθη εἰς αὐτὸν ἡ ἐπιστημονικὴ κατὰταξις τῆς βιβλιοθήκης τῆς βουλῆς (Νοεμβρ. 1880), ἥς συντελεσθεὶς ἀπεχώρησε τῆς ὑπηρεσίας ταύτης, παραιτηθεὶς κατὰ Μάρτιον τοῦ 1884. Κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1884 διωρίσθη τμηματάρχης τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, παραιτηθεὶς δὲ τῆς θέσεως ταύτης κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1885 διωρίσθη καὶ αὐθις κατὰ Μάιον τοῦ 1885 εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, ἀνατεθέντος αὐτῷ καὶ τοῦ ἔργου τοῦ γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων. Τῶν θέσεων ταύτων παρῆλθον κατ' Ἰανουάριον τοῦ 1888, κατ' Ἰούνιον δὲ τοῦ 1890 διωρίσθη καθηγητῆς τῆς μυθολογίας καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιολογίας ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ, ἐν ᾧ ἐδίδασκεν ὡς ὑφηγητῆς ἀπὸ τοῦ 1882. Μολητεύων ἔτι ἐν τῷ γυμνασίῳ ἐδημοσίευσεν ἀπὸ τοῦ 1866 ἐν τῷ περιοδικῷ συγ-

γράμματι Πανδώρα τὸ πρῶτον πολλὰ ἄρθρα λαογραφικά, ὡς φοιτητῆς δὲ τῷ 1871 ἐδραβεύθη ἐν τῷ Ῥοδοκανακίῳ φιλολογικῷ ἁγῶνι ὑποβαλὼν ἔργον ἐπιγραφόμενον «Μελέτη περὶ τοῦ βίου τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων», οὗ μέρος ἐδημοσιεύθη εἰς δύο τόμους (1871 καὶ 1874). Ἐγκύψας δ' εἰς τὴν σπουδὴν τῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων καὶ τῶν δοξαστῶν τοῦ καθ' ἡμᾶς λαοῦ συνέγραψε κατὰ καιροὺς πλείστας μονογραφίας, καταχωρισθεῖσας εἰς ἑλληνικά καὶ ἀλλογλωσσά περιοδικὰ συγγράμματα, κατ' ἐξοχὴν δὲ εἰς τὸ Δελτίον τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἐταιρείας τῆς Ἑλλάδος, ἥς ἐταιρείας ἐγένετο ἰδρυτῆς (1882) καὶ διатеλεῖ μέλος τοῦ δικητοῦ συμβουλίου αὐτῆς ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της μέχρι τοῦδε, καὶ εἰς τὰ περιοδικὰ δημοσιεύματα (τὰ Νεοελληνικά ἀνάλεκτα, τὴν Παρνασσὴν καὶ τὴν Ἑπετηρίδα) τοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου Παρνασσῶς, οὗ εἶναι μέλος ἀπὸ τοῦ 1869 καὶ οὗ προήδευσεν ἐπὶ τετραετίαν. Ἀπὸ τοῦ 1899 αἱ λαογραφικαὶ μελέται αὐτοῦ ἐκδίδονται ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Μαρσαλῇ ὑπὲρ τὴν ἐπιγραφὴν «Μελέται περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς γλώττης τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ». Τῶν Μελετῶν τούτων ἐξεδόθησαν μέχρι τοῦδε 4 τόμοι Παροιμιῶν καὶ 2 τόμοι Ἰκταδόσεων. Πλὴν τῶν καταχωρισθεισῶν εἰς περιοδικὰ συγγράμματα, ἡμερολόγια καὶ ἐφημερίδας διατρίβων, ὧν τινες ἐξεδόθησαν καὶ εἰς ἴδια τεύχη, ἐδημοσίευσεν καὶ τὰ ἐπόμενα: «Λόγος εἰσιτήριος εἰς τὸ μάθημα τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας» (1882), «Ἐκθεσίς περὶ καταστάσεως βιβλιοθηκῶν καὶ ἰδία τῆς βιβλιοθήκης τῆς βουλῆς» (1882), ἐν ᾗ ἐκτίθεται τὸ σύστημα ὅπερ ἐσφέρμασεν εἰς τὴν κατὰταξιν τῆς βιβλιοθήκης ἐκείνης. «Ὁ ἥλιος κατὰ τοὺς δημόδεις μῦθους» (1882), «Λόγος εἰσιτήριος εἰς τὸ μάθημα τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιολογίας» (1890), «Ἀριστοτέλους Ἀθηναίων πολιτεία» (1893), «Χάρυδεις» (1893), «Ὀλυμπία» (1896), «Τὰ Παναθηναϊκὰ στάδιον» (1896), «Ὀλυμπιακὰ ἀνάλεκτα» (1896), «Τὰ Πραξιτέλεια ἀνάγλυφα τῶν Μουσῶν» (1903), «Τὰ ὀνόματα τῶν δῆμων» (1899), «Ἑλληνες ἢ Ῥωμαῖοι;» (1901). Ἐκ τῶν πολλῶν μεταφράσεων αὐτοῦ μνημονεύομεν τὸ «Ἐγχειρίδιον τῆς ἀρχαιολογίας τοῦ δημοσίου βίου τῶν Ἑλλήνων» τοῦ Γίλδερτ, δημοσιευθὲν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Μαρσαλῇ (1897) καὶ τὴν «Ἑλλάδα» διασκευασθεῖσαν κατὰ τὸ γερμανικὸν τοῦ Ἰακώβου Φάλκε (1886—1887). Πρὸς τούτοις ἐπεμελήθη καὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν δύο πρώτων τόμων τοῦ Ἐγκυκλοπαιδικοῦ λεξικοῦ, δημοσιεύσας καὶ πολλὰ ἄρθρα ἐν αὐτῷ δηλούμενα διὰ τῆς ὑπογραφῆς Π.

* **Πολιτικά.** Χωρίον τοῦ δήμου Μεσ-
σαπίων (Χαλκίδος), ἔχον 572 κατ. (1896).

Πόλλακ-Βέραγ-ταχ υ τ η λέ γ ρ α-
φ ο ς. Βλ. Τηλεγραφία.

Πόλλαπλασιαστικῆς (ἡ λ ε κ τ ρ.).
Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

* **Πολοδίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Φελ-
λίας (Λακεδαιμόνος), ἔχον 264 κ. (1896).

Πόλοι μαγνητικοί. Βλ. Ἠλε-
κτρικαὶ μετρήσεις.

Πολόνιον. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐκκέ-
νωσις.

* **Πολτάδα.** Τὸ κυβερνεῖον τοῦτο τῆς
Ῥωσσίας εἶχε τῷ 1897 κατ. 2,794,727,
ἡ δὲ ὁμώνυμος πρωτεύουσα αὐτοῦ τε καὶ
ἰδίᾳς περιφέρειας 53,060.

Πολυαδελφία καλεῖται φυτολογι-
κῶς, κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Λινναίου. Ἰδιό-
τις χαρακτηρὸν ἐνίων ἐκ τῶν πολυστημόνων
φυτῶν, συνιστάμενος εἰς τὴν κατὰ δέσμας
(3 μὲν ἐπὶ τῶν Ὑπεριοειδῶν, 5 δὲ ἐπὶ τῶν
Μεγαλευκοειδῶν) συνένωσιν κατὰ βάσεις
τῶν στημόνων.

Πολυαδένωμα. Πάθος τις συν-
ισταμένη εἰς τὴν σύγχρονον ἐξοίδησιν καὶ
ὑπερτροφίαν πολλῶν ὁμοίας φύσεως αδένων.
Π. μεσεντερικὸν εἶναι λ. γ. ἡ ταῦτοχρο-
νος διόγκωσις πολλῶν ἐκ τῶν μεσεντερικῶν
αδένων.

Πολυανδρία καλεῖται φυτολογικῶς,
κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Λινναίου, κλάσις φυ-
τῶν χαρακτηριζομένη ὑπὸ ἀνθέων ἔχοντων
στήμονας ὑπογύνους καὶ πλείονας τοῦ ενός.

Πολυθασίτης καλεῖται ἄλλως ἑτε-
τραεδρίτης ὡς ἐκ τῶν πολλῶν ὀρυκτῶν ἀπερ-
συγκροτοῦσιν αὐτόν.

Πολυβόλον ἢ μυδροβόλος καὶ
μυδραλιοβόλος (mitrailleuse). Πυ-
ροβόλον ὄπλον μὴ φορητόν, ἔχον πλειοτέ-
ρας κάννας μικροῦ διαμετρήματος, δυνά-
μενον νὰ βάλλῃ ταχέως μέγαν ἀριθμὸν
βλημάτων ἐν εἰδῇ μύδρων. Διακρίνονται
τρεῖς τύποι Π. α') βολιδοβόλον (canon a
balle) β') πυλυβόλον-πυροβόλον (canon
revolver) γ') ταχυρίως πολυβόλα, οἷα τὸ Π.
Γκάτλιγγ, ὅπερ σύγκειται ἐξ ἀριθμοῦ σω-
λῆνων τοποθετημένων περίεξ κεντρικοῦ ἁ-
ξονος καὶ βάλλει 800—1,000 βολὰς κατὰ
λεπτόν τὸ Π. Ἀλβερτίνη ἐφευρεθεὶς ὑπὸ
τοῦ ὁμωνύμου Αὐστριακοῦ συνταγματάρχου,
περιλαμβάνον 10 κάννας, βάλλον με τα-
χύτητα 800 βολῶν κατὰ λεπτόν τὸ Π.
Γκάρτνερ τὸ Π. Μαξίμ. Ἐν τούτῳ ἡ δύναμις
τῆς ὀπισθοδρομήσεως χρησιμοποιεῖται ἵνα
ἐκτελέσῃ αὐτομάτως ἀπάσας τὰς κινήσεις
τῆς γεμίσεως· ἀφοῦ πείσωσι τὴν σκανδάλην
τὸ μηχανήμα ἐνεργεῖ ἀρ' ἐκαστοῦ ἐρ' ὅσον

ὑπάρχουσιν φυσίγγια ἢ δὲν σταμα-
τῇ λειτουργία αὐτοῦ ἢ δὲν σταμα-
τῇ ἀφλογιστίας. Τὸ μηχανήμα ἐπι-
πεῖ καὶ μεμονωμένην βολήν, τῇ ἐνε-
στὴ δὲ ὑδραυλικῷ χαλινωτηρίου κανονί-
ταχύτης τοῦ πυρὸς εἰς 300 μέχρ'
βολὰς. Τὸ Π. Νόρδεμπελτ, οὗ ὑπάρ-
χοντα ὑποδείγματα τὸ πρακτικώτερον
περιλαμβάνει ὀριζοντίως ἐπὶ σιδηροῦ
σίσυ 4 κάννας συνδεσμέναις διὰ ζυγῶν
μυδρῶν. Ὁλόσωμον πυρεχέλιον δυνάμενον νὰ
νῆθῃ παλινδρομικῶς ἐκ τῶν ἐμπροσθεν
τὰ ὀπισθεν ἢ τὰνάπαλιν εἶναι τοπο-
μένον ὀπισθεν τοῦ μεσαίου ζυγῶν
ἔμπροσθεν αὐτοῦ 4 ἐμπροσθητῆρες
ἔδιναι φέροντες ἐξολοκλή· ἕκαστος ἐξ
τίθεται εἰς κίνησιν διὰ σφύρας καὶ ἐ-
ρίου ἐλικοειδοῦς. Ἀποφρακτικὴ πλα-
στική κειμένη κάτωθεν τοῦ ὀλοσώμ.
ραχβολίου χρησιμεύει πρὸς μεταδότη-
σιν παλινδρομικῆς κινήσεως εἰς τὸ σύστημα
ἐμποεῖ τὴν λειτουργίαν τοῦ μηχαν.
Χρησιμοποιεῖται δὲ τὸ Π. ἐν πολέμῳ
διὰ τὴν πλαγιοβύλαξιν τῶν τάφρων
(ἐχυρώματα β') κατὰ τὴν ὑπεράσπισιν
πλοίων κατὰ τῶν ἐπιτιθεμένων πλο-
ίων (λέμβων, ἀκατιῶν, μικρῶν τερπι-
λῶν κλπ.).

Πολύγαλα ἢ Πολύγαλον (Πολύγαλον).
Πρότυπον γένος τῆς οἰκογενείας τῶν
λυγανειδῶν, περιλαμβάνον 250 εἴ-
δων συνήθως πωδῶν μετὰ φύλλων
λαξ διατεταγμένων καὶ ἀνθέων βοτρυ-
κωδῶν, ἰανθίνων ἢ ροδόχρων, ἔχον-
τες ἐσωτερικὰ σέπαλα τοῦ κάλυμ-
τος γάλα καὶ διὰ τὴν περὶ τῶν ἀνεπτυ-
κῶνται καθ' ὅλην τὴν γῆν, τὸ δ'
τοῦ γένους αὐτῶν προήλθεν ἐκ τῆς
σῆας ὅτι αἱ τρώγουσαι τὰ φυτὰ ταῦτα
παράγουσιν ἀρθρον γάλα.

Πολυγαλοειδῆ (Βοτ.). Οἷα
Πολυπετάλων Δικοτυληδόνων μετὰ
κειμένης ψοθίχης, φύλλων ἀπλῶν
τίων, ἀνθέων ἑρμαπροδίτων, ζυγομ-
πενταμερῶν, στημόνων διπλοστοίχων
πέρου διμεροῦς. Περιλαμβάνει 15 γέ-
νη ἀξιολογώτερον τὸ Πολύγαλον.

Πολυγένης Κωνσταντῖνος
θηγητῆς τοῦ δικαίου ἐν τῷ πανεπισ-
τίμῳ ἔγενν. ἐν Ἀθήναις τῷ 1862, μετὰ
ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ νομικὰς
σπουδὰς μετέβη ἐπὶ πενταετίαν εἰς Γ.
νίαν μέχρι τοῦ 1890, ὅτε ἐπανε-
ἔλθας ἐγένετο ὑφηγητῆς τοῦ ῥω-
μαϊκοῦ δικαίου· εἰτα τῷ 1901 διωρίσθη γα-
βητῆς τοῦ πανεπιστημίου, τῷ δὲ 1899
ρίσθη τακτικῶς καθηγητῆς τοῦ ῥω-
μαϊκοῦ καὶ βυζαντινοῦ δικαίου, μετερχόμε-
νος ἀπὸ τοῦ 1893 τὸ δικηγορικὸν ἐπάγ-

Συνέγραψε δὲ Περὶ θωρεῶς ('Αθην. 1890), Περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν θωρεῶν μεταξὺ τῶν ὄντων, Περὶ προικῆς (τόμ. 2, 'Αθην. 1891, 1894), Διδασκαλίαν τῶν Πανθε- κῶν τοῦ Β. Windscheid ἐν μεταφράσει, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐν 'Ελλάδι ἰσχύοντος δι- καίου, ἧς ἐξεδόθη οὗς τόμος, καὶ τὸ Κλη- ρονομικὸν δίκαιον (1901).

Πολυγόνατον (Βοτ.). Γένος Λει-
ριαιδῶν ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Ἀσπραγχει-
δῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ριζώματος πα-
χέος, σφύλων ἁρτίων, ἀμίσχων, ἀνθέων
σφονγιῶν, λευκῶν μετὰ πρασίνων κηλί-
δων. Τὸ εἶδος Π. τὸ κοινὸν εἶναι φυ-
τὸν τῶν δασῶν προσπερικαλούμενον καὶ
σπραγίς τοῦ Πολομῶντος, διότι τὸ
ριζῶμα αὐτοῦ καθ' ἑκάστον ἔτος ἐπιμνη-
νόμενον ὀριζοντίως παράγει ἐναέριον καυ-
λὸν ἐτήσιον, ὅστις ἀποπέπτων ἀφίνει ἐπὶ
τοῦ ριζώματος δακτυλιοειδῆ σφλῆν ἑμοιά-
σαν πρὸς τὸ ἐντόπιμα σπραγίδος. Ἡ
ῥιζικία τοῦ ριζώματος εὐρίσκεται ἐκ τοῦ ἀ-
ριθμοῦ τῶν ἐπ' αὐτοῦ σφλῶν τοῦ ἐτήσιου
καυλοῦ.

Πολύγυρος. Κωμοπολις τῆς Χαλκιδικῆς ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Κατσανδρείας. ἔχει περὶ τὰς 3.000 κατ. Ἕλληνας διακρινόμενους ἀστικήν σχολὴν καὶ παρθε ἀγωναίον.

Πολυγωνοειδῆ (Bot.). Οικογένεια ἀπετάλων Δικοτυληδόνων χαρακτηριζομένη ὑπὸ ῥυτίλων ἀπλῶν, ἀνθέων ἐμκαρποδίων, ὠλόφλης ὑπερκειμένης καὶ περιεχούσης ἐν ὠαρίῳ ὀρθότροπον, καρποῦ ἀγαινισιδοῦς, καὶ περιλαμβάνουσα 30 γένη. ὡς πρῶτον εἶναι τὰ Πολύγωνα, τινὰ δὲ παρέχουσι τροφήν εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὡς ἡ Ὁζάλις, καὶ ὡς τὰς φαρμακευτικάς, ὡς τὸ Ῥήον.

Πολύγωνον, Polygonum (Βοταν.). Πρότυπον γένος τῆς οἰκογενείας τῶν Πολυγωνοειδῶν, περιλαμβάνον 150 ὠφέλιμα εἶδη διεσπαρμένα καθ' ἑλλην τὴν γῆν καὶ ἐμφανίζοντα ἰκανῶς μεγάλην πολυμορφίαν οὕτως ὥστε ὑποδιαιρεῖται τὸ γένος τοῦτο εἰς ἑξ' ἀνταρθεύοντα γένη, οἷα ἡ Περσικαρία, ἡ Ἀδικουλαρία κτλ. Εἶναι: ῥόδι, σπινθὴς, ἑυλώδεις κατὰ τὴν βᾶσιν, ἀναστρέφοντες ἄλλοτε ἄλλου, ἔχοντες φύλλα ἐναλλάξ διατεταγμένα καὶ ἄνθη ἐμμορφόδοτα. Κοινότερα εἶδη εἶναι: I. τὸ *δίκλαμπρον* (I. bistortum, γαλ. bistorte), πρῶτος φυτὸν τῶν ὄρειων λειρῶνων, ἔχον στέλεχος διὰ κακαμμένον ἐν εἶδει λατινικοῦ σίγμα, ἄνθη ροδόχροα, σταχυόμορφα, κυλινδρικά, ὑπάρχει δὲ μέρος περιέχοντα ἀρθρόνους δεσφικὰς οὐσίας, II. τὸ *ὕδρσπέπερι* (βλ. κ. τόμ. Βος) κτλ.

* Πολυδένδρι. Χωρίον τοῦ δήμου
Καταναλίας (Ἀγυῖας), ἔχον 135 κ. (1896).

Πολυδεύκης ἡ Πολυδευκίτης (*Ορυκτ.). Αὐτοφύες διπλοῦν πυριτικόν ἄλας τοῦ ἀργιλίου καὶ τοῦ καυσίου, περιέχον συνήθως ἐν μικρῷ ποσῷ καὶ ἄλλα προσμίγματα, κρυσταλλούμενον κατὰ τὸ κυκλικόν σύστημα, εὐρισκόμενον θ' ἐν τῇ νήσῳ Ἐλβα πάντοτε ἐν συνορίᾳ διαφανέος τινοῦ ποικιλίας τοῦ πεταλίτου τῆς καλοῦ μένης ἐνεκα τούτου κάσπερος καὶ χρησιμεύον εἰς τὴν ἐξαγωγήν τοῦ καυσίου. Εἰναι δὲ ορυκτὸν ἄχρυσον, διαφανές καὶ λάμπειως θαλάσσιον.

Πολύδροσος (Ζωολ.). Γένος μικρῶν, καθάρων ἐχθρῶν σῶμα μέλαν μετὰ λεπίδων κυανῶν ἢ πρασίνων μεταλλικῶς ἢ μαργαριτοειδῶς στιλπνῶν, μυζήτηρα βραχὺν καὶ παχύν, φέροντα κατὰ τὰ πέρας κεραίας κεκαυμένας μετὰ τῶ πρώτῳ ἄρθρῳ. Περιλκχυμένας πολλὰ εἶδη ἐντέρων ζῴωντων ἐκ τῶν ἐσθλαμῶν καὶ σὺλλων καὶ ποιούντων μεγάλας ζημίας εἰς ὀπωροφόρα καὶ μὴ δένδρα καὶ δενδρύλλια. Π. ὁ λ. ἁ. μ. π. ν. εὐρίσκεται ἐπὶ τῶν φηγῶν καὶ τῶν λεπτοκαστῶν, Π. ὁ ξ. α. ν. θ. ο. π. ο. ε. ἐπὶ τῶν κληρῶν, Π. ὁ μ. ε. τ. α. ξ. ὦ. δ. η. ε. ἐπὶ τῶν δρυῶν καὶ τῶν συλάκων.

Πολυεμβρυωσία καλείται φυτολογικῶς τὸ παρὰ πολλοῖς τῶν Φανερογάμων φυτῶν συμβαῖνον ὅτι ἐξ ἑνὸς καὶ μὲν ὠορίου παράγονται πλείονα τοῦ ἐνὸς φυτικά ἔμβρυα. Παρὰ μὲν τοῖς Γυμνοσπέρμοις τοῖς ἔχουσιν ὠορίον περιχλεῖον πλείονας ὠοσφαίρας κατὰ κανόνα ὑπάρχει πολυεμβρυωσία, διότι πᾶσαι αἱ ὠοσφαίραι δύνασθαι νὰ γονιμοποιηθῶσι καὶ οὕτως ἔκαστον ὠορίον νὰ παράγῃ τοὐλάχιστον τέσσαρα ἔμβρυα, ἐξ ὧν ὅμως πάλιν ἓν μόνον κατὰ τὴν διάπλασιν ὑπερέβηκει τὰ λοιπὰ οὕτως ὥστε τὸ ὠορίον σπέρμα περιχλεῖ ἐν ἔμβρυσον. Παρὰ δὲ τοῖς Ἀγγειοσπέρμοις ἢ Π., ἐμφανίζεται ἐξαιρετικῶς, ὡς ἡ γ. ὁ ἔμβρυοσαρκος τοῦ Σαντάλου δύναται νὰ περιχλεῖται δύο ὠοσφαίρας ὧν ἀμφοτέρων ἡ γονιμοποίησις ἐνδεχόμενη, τοῦθ' ὅπερ παρατηρήθῃ καὶ ἐπὶ ἐνίων Ὁρχεοειδῶν καὶ Μυσοειδῶν καὶ Βαλκανοσποριειδῶν.

Πολύευκτος (μάρτυς). Ἡγουραῖον ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων Δεκίου καὶ Οὐαλεριανοῦ καὶ ἦτο ἐκατόνταρχος ἐνὸς τῶν ἐν Μεσσηνίᾳ τῆς Ἀρμενίας (βλ. Μαλάτια) ῥωμαϊκῶν λεγεῶνων. Ἐθνικὸς δ' ὢν τὸ ὀρθόσκευμα καὶ ἐναρτέως βίῳν συνεδέθη διὰ στενῆς φιλίας μετὰ τοῦ συστρατιώτου αὐτοῦ Νεάρχου χριστιανοῦ, ὃς οὐ καὶ κατήχθη. Μείνας δ' ἀμετάπειστος ταῖς παρακλήσεσι τοῦ τε πενθεροῦ αὐτοῦ Φήλικος τοῦ καταπαθέντος διώκτου τῶν χριστιανῶν ὑπὸ τῶν αὐτοκρατόρων καὶ τῆς μνηστῆς αὐτοῦ Παυλῆος προτροπόντων αὐτὸν νὰ ἐπανελθῇ

εἰς τὸν ἐθνισμόν, ἀπετμήθη ἕψαι τὴν κεφαλὴν κατὰ τὸν πρῶτον ἐν Ἀνατολῇ διωγμὸν τῶν χριστιανῶν τῷ 257 μ. Χ. καὶ ἐτάφη ἐν Μελιτηνῇ. Ἡ μνήμη αὐτοῦ ἐορτάζεται κατὰ μὲν τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν τῇ 9 Ἰανουαρίου, κατὰ δὲ τὴν καθολικὴν τῇ 13 τοῦ αὐτοῦ μηνός. Ὁ δὲ βίος τοῦ Π. γραφεῖς ὑπὸ Συμεῶν τοῦ Μεταφράστου ἐξεδόθη ἐν τῇ ἑλλην. πατρολ. Migne τόμ. 114 σ. 417—429. Ὁ τῆς Γαλλίας τραγικὸς Κορνήλιος ἐποίησε τραγωδίαν θέμα ἔχουσαν τὸν ἅγιον Π. [Γρ. Σ. Ι.]

Πολύευκτος, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Ἐγεννήθη καὶ ἐπαιδεύθη ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν παιδικῇ δὲ ἡλικίᾳ εὐνοχισθεὶς ὑπὸ τῶν γονέων αὐτοῦ διεκρίθη ἐπὶ σεμνότητι ἥθους καὶ παιδείᾳ. Χειροτονηθεὶς πατριάρχης τῇ 3ῃ Ἀπριλίου 956 ἐπατριάρχευσε μέχρι τῆς τελευτῆς αὐτοῦ συμβάσης τῇ 16 Ἰανουαρίου 970. Ἐπὶ τῆς πατριαρχίας αὐτοῦ ἀρίσκει εἰς Κωνσταντινούπολιν ἡ ῥωσὶς ἡγεμονία. Ὅλγα, ἥτις βαπτισθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ τῷ 957 ἐπανεκαμψεν εἰς Ῥωσίαν καὶ ἐν αὐτῇ τὸν χριστιανισμὸν ὑπεστήριξε καὶ ναυὸς ἐκδόμησε καὶ στενὰς μετὰ τῆς ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως διετήρησε σχέσεις. Ὁ Π. κατ' ἀρχὰς εὐμενῶς διατεθεὶς ὑπὲρ τοῦ Νικηφόρου Φωκά μεγάλως συνετέλεσε πρὸς ἀνοδὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον, εἴτα δ' ὁμῶς δυσμενῶς κατ' αὐτοῦ διετέθη τοῦτο μὲν διὰ τὸν μετὰ τῆς Θεοφανοῦς γάμον τοῦ Νικηφόρου, τοῦτο δὲ διότι ὁ Νικηφόρος ἡλάττωσε τὰ προνόμια τῆς ἐκκλησίας. Ὅτε δὲ ὁ Νικηφόρος ἀπῆλθε παρ' αὐτοῦ ἵνα πάντες οἱ ἐν τῷ κατὰ τῶν μωαμεθανῶν πολέμῳ πίπτοντες κηρύσσωνται μάρτυρες, ὁ Π. ἀπέκρουσε τὴν αἴτησιν. Τῷ πατριάρχῃ Π., οὗ ἡ μνήμη ἐπιτελεῖται κατὰ τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν τῇ 5ῃ Φεβρουαρίου, ὁ βυζαντινὸς ποιητὴς Ἰωάννης ὁ Κυριώτης ἢ Γεωμέτρης ἀφιέρωσεν ἐπιγράμματα.

Πολυζωδης Ἀναστάσιος. Ἐγεννήθη ἐν Μελνίκῳ τῆς Μακεδονίας, περατώσας δὲ τὰ ἐν τῇ πατρίδι μαθήματα ὑπὸ τὸν Μητῶν Μηνωίδην καὶ Χριστόφορον Φιλιππῶν μετέβη πρὸς τελειοποίησιν εἰς Γερμανίαν, ὅθεν ἐκπαίδευσίς τῆς ἐκπαιδεύσεως ἔσπευσεν εἰς Ἑλλάδα καὶ ἐτάχθη ὑπὸ τὸν Ἀλέξ. Μαυροκορδάτον, μεθ' οὗ ὑπῆρξεν ὁ ἰσχυρότατος ἀντίπαλος τῆς διοικήσεως τοῦ Κυβερνήτου, ἐκδίδων ἐν Ὑδρᾷ τὸ φιλελεύθερον φύλλον «Ἀπόλλωνα». Μετὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ Ὁθωνος διετέλεσεν ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ὁσωτερικῶν καὶ διεκρίθη ἐπὶ τῆς δίκης Κολοκοτρώνη καὶ Πλαπούτα μὴ θελήσας νὰ υπογράψῃ τὴν καταδίκην τούτων. Ὑστερον ὑπῆρξεν ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἀρείου πάγου καὶ ἐπὶ τινὰ χρόνον πρό-

εδρος αὐτοῦ, ἐπὶ δὲ βασιλείᾳ Γεωργίου ἐγένετο ἐπὶ βραχὺ νομάρχης Ἀθηνῶν. Ἀπέθανε δὲ τῷ 1872. Ἐγραψε: Γεωγραφικὰ (τόμ. 2, 1859), Ἑλληνικά, ἦτοι ὁ βίος τῆς Ἑλλάδος (τόμ. 2 1870, β' ἐκδ. 1881), Νεοελληνικά, ἦτοι τὰ κατὰ τὴν Ἑλλάδα συμβάντα ἀπὸ τοῦ 147 π. Χ.—1821 μ. Χ. (τόμ. 2, 1876), τὸ Προσωρινὸν πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος καὶ σχέδιον τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῆς (ἐν Μεσολογίῳ 1824) καὶ Ἱστορίαν γενικὴν ἐπιθεωρηθεῖσαν καὶ συμπληρωθεῖσαν ὑπὸ Γ. Κρέμου (τόμ. 5, 1888—90).

Πολύκαρπος. Ἀσκητὴς ἢ μοναχὸς καὶ ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεὺς, περὶ οὗ ἀγνωστον ποῦ καὶ πότε ἔζησε. Συνέγραψε κατὰ πληροφορίαν χειρογράφου τινὸς τοῦ Βατικανοῦ τὸ σύγγραμμα τὸ ἐπιγραφόμενον Βίος καὶ πολιτεία τῆς οἰκίας καὶ αἰσίδμου μητρὸς ἡμῶν Συγκλητικῆς, ὅπερ ἀπεβίβητο ἐσφαλμένως εἰς τὸν μέγαν Ἀθανάσιον.

* **Πολύκλειτος**. Πρόσθετε τὸ περὶ αὐτοῦ βιβλίον τοῦ Α. Mahler (Polyklet und seine Schule, Λιψ. 1902). Περὶ τοῦ νεωτέρου Π. μνημονεύειν ὅτι καὶ ὡς ἀρχιτέκτων ἐδημιούργησεν ἔξοχα ἔργα. Ἐξ ὧν τὸ ἐν Ἐπιδαύρῳ θέατρον καὶ ἡ ἐκεῖ ὁδὸς ἀνεκαλύφθησαν διὰ τῶν πρὸ τινῶν ἐτῶν γενομένων ἀνασκαφῶν.

Πολυκορέα καλεῖται ἰατρικῶς ἄνωμαλία τις συγγενῆς ἢ ἐπίκτητος (ἐνεκ συμφορῶν) τῆς ἱριδος φερούσης πλείους τῆς μᾶς κόρας.

Πολυκορῶν δῆμος τῆς ἐπαρχίας Ἰθάκης, ἔχων 3,580 κατ. (1896). Ἐν αὐτῷ περιλαμβάνονται ἡ πρωτ. Σκαυρὸς καὶ τὰ χωρία Ἀγ. Ἰωάννης, Ἀγ. Σαράντα, Ἐρωή, Καλύβια, Κολλιερή, Λαγωδέσκη, Μεσοδουρόν, Πλατρυθία καὶ Φρίκις.

Πολυλάς Ἰάκωβος. Δόκιμος καὶ πολιτευτὴς ἐκ Κερκύρας, γεννηθεὶς τῷ 1826 ἐξ εὐγενοῦς οἰκογενείας ἐκ Κωνσταντινουπόλεως κατοικομένης. Ἐπιχειρήσας εἰς Νεάπολιν καὶ Ἰταλίαν ταξείδιον χάριν τῆς υἱείας του τῷ 1852—54, ἐπέδωκε ἐκεῖ εἰς εἰδικὰς σπουδὰς μελετήσας τὰς πρώτας τῆς Εὐρωπαϊκῆς φιλολογίας. Κατὰ τὸ χρονικὸν ἐκεῖνο διάστημα ἐμελέτησε τὸν Πίνδαρον καὶ τὸν Πλάτωνα, τὸν Ὀμηρον καὶ τὸν Θουκυδίδην, συνεθετε πρωτοτύπους στίχους καὶ μετέφρασε τοὺς Τεχνίτας τοῦ Σίλλερ, τὴν Περιδιάβασιν τοῦ αὐτοῦ καὶ τὴν Τρικυμίαν τοῦ Σαίξπηρ. Ἐπανελθὼν εἰς Κέρκυραν συνεδέθη μετὰ τοῦ Σολωμοῦ διὰ στενῆς φιλίας. Εἰς τὸν φάλτην τῆς ἑλληνικῆς ἐλευθερίας μετ' ἐφραξε τὰ αἰσθητικὰ συγγράμματα τοῦ Σίλλερ, πολλὰ ἔργα τοῦ Γκαίτε καὶ τὴν

φαινομολογίαν τοῦ πνεύματος τοῦ Ἁγίου. Τὰ κυριώτερα αὐτοῦ ἔργα εἶναι μεταφράσεις τῆς Ὀδυσσεύς τοῦ Ὁμήρου, πολλῶν ραψωδιῶν τῆς Ἰλιάδος ὡς καὶ τοῦ Ἀμλέτου τοῦ Σαίξπηρ. Ἡ πολιτικὴ ἔρως τοῦ Π. ἀρχεῖται ἀπὸ τοῦ κινήματος τῆς ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς Ἑλλάδος, οὗ ὑπῆρξεν ἐν Κερκύρα ὁ ἀρχηγός, ἰδρύσας τὸν πολιτικὸν σύλλογον «Ἀναγέννησις». Ἐπιτευχθείσης τῆς ἐνώσεως πεντακίς ἐξελέγη βουλευτής. Ἀπέθανε δ' ἐν Κερκύρα τῷ 1898.

Πολυμορφία (Ζωολ.). Χαρακτὴρ εἶδους συνιστάμενος εἰς τὴν ὑπαρξίν πλείονων μορφῶν τελείως καὶ ἐνεργῶς ἀπ' ἀλλήλων διαστελλομένων, ὡς λ. γ. ἐπὶ τοῦ εἶδους τῶν μυρμηκῶν, τῶν μελισσῶν κτλ. Ἰδία περίπτωσις πολυμορφίας εἶναι ἡ διμορφία (βλ. λ.).

Πολυμορφοπύρην. Βλ. Λευκοπύρην.

Πολυμορφοπυρήνωσις ἢ τοι πολυμορφοπυρήνωσις ἢ τοι πολυμορφοπυρήνωσις καλεῖται τὸ βιολογικὸν ἐκεῖνο φαινόμενον παρὰ τοῖς ζώοις καὶ τῷ ἀνθρώπῳ καθ' ὃ παρατηρεῖται μικροσκοπικῶς καὶ διὰ χρωστικῶν ἀντιδραστικῶν ἢ ἐν τῷ αἵματι, τῷ ἐγκεφαλονωτιαίῳ ὑγρῷ καὶ τοῖς διαφόροις παθολογικοῖς ἐξιδρώμασιν ἐπερχομένη αὐξήσις τῶν πολυμορφοπυρήνων ἢ πολυλεβοπυρήνων λευκοκυττάρων, ὡς συμβαίνει ἐπὶ τῶν νῦν ἐκείνων καθ' ὅς ὁ ὁργανισμὸς ἔχει ν' ἀντιδράσῃ πρὸς ἐρεθιστικὰς, τοξικὰς ἢ μικροβιακὰς ἐπιδράσεις ἐνδογενεῖς ἢ ἐξωγενεῖς (μιάνσεις, παθήσεις φλογιστικὰς καὶ διαπυητικὰς, ὀργανικὰς νόσους καὶ δυστροφικὰς παθήσεις, δηλητηριάσεις κτλ.).

Πολυνευρῆτις ἐπιδημία εἶναι τὸ ἐπιστημονικὸν ὄνομα τῆς ὑπὸ ξενικὸν ὄνομα Βερνιέρι (τόμ. 2ος) περιγραφείσης νόσου.

Πολυόμματος. Βλ. Ἄργος (Ζωολ.).

Πολυουρία καλεῖται ἰατρικῶς ἡ ἐκκρίσις καὶ ἀπέκκρισις ποσοῦ οὕρων κατὰ πολὺ μείζονος τοῦ κανονικοῦ μέσου ὅρου. Φυσιολογικῶς ἐχόντων τῶν πραγμάτων, βαρὺς τις πολυουρίας παρατηρεῖται ἐπὶ τῶν πινόντων μεγάλα ποσὰ ὑγρῶν (ὕδατος, ζύου, οἶνου, τσίρου) καὶ μάλιστα ἐάν τὰ ὑγρά αὐτὰ ἔχωσι διουρητικὴν τινα ἐνέργειαν. Κατὰ τὴν ψυχρὰν ἐποχὴν τοῦ ἔτους, ἐλαττωμένον, ὡς εἰκός, ἢ καὶ καθόλου καταπαυομένου τοῦ ἰδρώτος καὶ κατ' ἀκταλουθίαν ἱκανοῦ ποσοῦ ὕδατος ἀδυνατοῦντος ν' ἀπεκκριθῇ ἐκ τῆς δερματικῆς ἐπιφανείας, παρατηρεῖται σχετικὴ τις πολυουρία. Ἡ ὀρθοστασία φαίνεται συμβαλλομένη εἰς ἐκκρίσιν μείζονος ποσοῦ οὕρων. Τὰ κατὰ τὴν

ἡμέραν ἀπεκρινόμενα οὖρα παρ' εὐ ἔχουσιν ἀνθρώποις εἶναι διπλάσια καὶ τριπλάσια καὶ τετραπλάσια κατὰ τὸ ποσὸν τῶν κατὰ τὴν νύκτα καὶ ἐν τῇ διαρκείᾳ τοῦ ὕπνου ἐκκρινόμενων. Πολυουρία δὲ παθολογικὴ παρατηρεῖται ἐπὶ πολλῶν νοσημάτων. Τὸ ποσὸν τῶν οὕρων ἀπερ ἐκκρίνεται ἐν φυσιολογικῇ καταστάσει ἐντὸς νυχθημέρου εἶναι κατὰ μέσον ὅρον 1200—1500 κυβ. ὕδατος. ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς καὶ 900—1200 παρὰ τῇ γυναικί· ἐπὶ νευρικῆς ἢ ὑστερικῆς πολυουρίας δύναται νὰ φθάσῃ μέχρι 15—20 λίτρων, ἢ εἰδικῇ ὁμῶς πυκνότητι αὐτῶν ἀναγκάως ἐλαττωταί. Ἐπὶ διαβήτου οὐ μόνον τὸ ποσὸν (4—10 λίτρα) ἀλλὰ καὶ ἡ πυκνότης αὐξάνει. Ἐπὶ νεφρικῆς ἀρτηριοσκληρώσεως τὸ ἐν 24 ὥραις ποσὸν φθάνει μέχρι 7—8 λίτρων. Πολυουρία νυκτερινὴ συνιστάμενη εἰς τὴν ἀνατροπὴν τῶν ὁρῶν τῆς ἐπὶ ὕγιους ἀτόμου ἀναλογίας (καθ' ἣν τὸ ποσὸν τῶν τῆς ἡμέρας οὕρων εἶναι διπλάσιον καὶ τριπλάσιον τῶν τῆς νυκτὸς) οὕτως ὥστε τὸ ποσὸν τῶν κατὰ τὴν νύκτα ἐκκρινόμενων οὕρων νὰ ᾖ ὅσον ἢ καὶ διπλάσιον τοῦ τῆς ἡμέρας, παρατηρεῖται ἐπὶ τῶν καρδιοπαθῶν, τῶν χρονίων νεφροπαθῶν, τῶν ἀρτηριοσκληρώσεων καὶ ἀπονον διαβήτην πασχόντων καὶ τῶν καχεκτικῶν.

Πολυποδισειδῆ (Βοτ.). Οἰκογενεῖα Πτεριδῶν χαρακτηριζομένη ὑπὸ ἀτελοῦς σποριαγγειακοῦ δακτυλίου ἔχοντος ἐπιμήκη σπῆραν, ὑπὸ ρύλλων ἀπλῶν ἢ πτεροειδῶν, ὑπὸ σπόρων γυμνῶν καὶ στρογγύλων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διατεταγμένων εἰς ἕνα ἢ πλείονας στοίχους κατὰ τὴν κάτω ἐπιφανείαν τῶν φύλλων. Πρότυπον γένος εἶναι τὸ Πολυπόδιον.

Πολυπόδιον (Βοτ.). Γένος Πτεριδῶν πρότυπον τῆς οἰκογενείας τῶν Πολυποδισειδῶν, περιλαμβάνον πολλὰ εἶδη, ὧν τὰ μὲν ἔχουσι φύλλα ἀπλά, τὰ δὲ πτεροειδῆ καὶ ἄλλα πτεροσχιδῆ. Τὸ εἶδος Π. τὸ χ. ο. τ. νὸν φύεται ἐπὶ τῶν πεπαλαιωμένων τοίχων, ἐπὶ τῶν κορμῶν γηραιῶν δένδρων, ἔχει ῥίζωμα σαρκώδες καὶ ἐχρησιμοποιεῖτο ἄλλοτε ὡς φάρμακον ἀποχρεμπτικόν, ὑπακτικόν, ἐλμινθοκτόνον καὶ ἀνταρθριτικόν.

Πολυπρίων (Ζωολ.). Γένος Ἀκανθοπτερύγων ἰχθύων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Περικιδῶν, ἔχον σῶμα βραχὺ καὶ ὠσειδές, πεπλατυσμένον, κεφαλὴν μεγάλην, νωτιαῖον πτερυγίον διμερές διαχωριζόμενον εἰς μέρος ἀκανθώδες μακρότερον καὶ εἰς μέρος μαλακὸν βραχύτερον, καϊτακτὸν πτερυγίον φέρον τρεῖς ἀκάνθας βραχείας, κυρτάς καὶ ἰσχυράς· χροῖμα ὀρνόν, μετὰ λευκῶν καὶ μελάνων μαρμαρωμάτων. Διαιτᾶται εἰς βραχὺδεις πυθμένεας καὶ τρέφεται ἐξ ἰχθύων καὶ κογχυλίων. Ἡ σὰρξ αὐτοῦ εὐγευστοτάτη.

* **Πολυστάρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Κορώνης (Τριφυλίας), ἔχον 138 κατ. (1896).

Πολύστιγμα, Polystigma (Bot.). Γένος Ἀσκομυκήτων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Σφαιροειδῶν. χαρακτηριζόμενον ὑπὸ στρώματος ἐρυθροῦ καὶ περιλαμβάνον δύο εἰδη ἄξια λόγου διὰ τὰς ζημίας ἃς δύνανται νὰ προσεγγήσῃ, Π. τὸ ἐρυθρὸν προσβάλλον τὰς θαμνοσκηνέας καὶ Π. τὸ ξανθὸν προσβάλλον τὰς Ἀμυγδαλέας, ἀναπτυσσόμενα ὡς παράσιτα ἐπὶ τῶν φύλλων αὐτῶν.

Πολύστιχον (Bot.). Γένος Πτερίδων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Πολυποδιοειδῶν, περιλαμβάνον τὸ γνωστὸν φαρμακευτικὸν εἶδος Π. τὴν Ἀρρενοπτέριδα.

Πολυφαγία γενικῶς μὲν σημαίνει τὴν λήψιν μεγάλου ποσοῦ τροφῶν ὧσων δὲν ἔχει ἀνάγκη ὁ ὄργανισμὸς πρὸς συντήρησιν φυσικολογικῶς ἔχοντων τῶν πραγμάτων, ἀποτελεῖ δὲ κακὴν ἔξιν βαθμίδην συντελουμένην καὶ ἀποβαίνουσαν τέλος ἀναγκαίαν εἰς τοὺς πολυφάγους καὶ εὐρυστομάχους ἀνθρώπους. Εἰδικώτερον δὲ ἡ Π. αἰνῆς ἀναφαινομένη ἔνεκα ἀκορέστου πείνης ἀποτελεῖ ἐν τῶν οὐσιωδῶν συμπτωμάτων τοῦ διαβήτου καὶ δὴ συμπαρισταμένη μετὰ πολὺ ἡφίαι καὶ πολυουρίας. Ὑπάρχει καὶ ἄλλη τις μορφή Π. ἐκτεθεῖσα ἐν τῇ λέξει Βουλιμία. [P.N.B.]

Πολύχαιτοι (Σκώληκες) ἡ Πολυχαῖται καλοῦνται τῶν Χαιτοπιδῶν Κρινωτῶν ὅσα καθ' ἑκάστον κρίκον τοῦ σώματος αὐτῶν ἔχουσιν ἑυχῶς πλαγίων παραποδῶν ἐρ' ὧν προσπερύνεται πολυάριθμοι κινητικαὶ σμήριγγες παραμένονσαι καὶ ὅταν κατ' ἀναστροφὴν ἐξέλθῃν ὑπολείθῃσι τὴν διαπλάσιν καὶ ἐξαφανισθῶσιν. Ἐνταῦθα ἀνήκουσιν αἱ τυπικώτεροι μορφαὶ ἐξ ὧν παρήχθησαν πάντα τὰ λοιπὰ γένη τῶν Σκωλήκων. Ἐξαιρέσει τῆς κεφαλῆς φερούσης κεραίας ἐπὶ τῆς νωτιαίας ἐπιφανείας καὶ προσκακτρίδας χείλικας ἐπὶ τῆς κοιλιακῆς ἐπιφανείας, ὡς καὶ τῶν πρώτων τμημάτων τοῦ σώματος φερόντων πλοκαμοειδεῖς ἑλικας ἢ μαλλοὺς, πάντα τὰ λοιπὰ τμήματα εἶναι ὁμόνομα ἢτοι τὰ αὐτὰ μέχρι τοῦ πέρατος τοῦ σώματος. Ὑπάρχουσι διαχίλια γνωστὰ εἰδη Π., ὅπερ, ἐξαιρέσει ὀλιγίστων ἀνευρεθέντων ἐντὸς γλυκέων ὑδάτων ἐν Ἀμερικῇ, ἔχουσιν διατείν ὁλοκαυσίαν καὶ ἀποτελοῦσι δύο τάξεις τὴν τῶν Πλανήτων Πολυχαιτῶν, νηχομένων ἐλευθέρως ἢ ἐρπίντων ἐπὶ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης ἢ ἐν τῇ ἀμμῇ τῶν ἁνίων (Ἀρρεδίτη, Ἑρμιόνη, Εὐνίκη, Ἡσιόνη, Νέφθος, Νηρηΐς, Συλλίς, Φυλλοδόκη), τρεφομένων δὲ ἐκ ζωϊκῶν οὐσιῶν καὶ ζῶων, καὶ τὴν τῶν Μονίμων ἢ Ἀπλανῶν Π., ζώντων ἐντὸς σωληνοειδῶν περικαλυμ-

μάτων ἀποτελουμένων ἐξ ἐκκρίματων αὐτῶν τῶν ἰδίων ζῶων (Κλυμένη, Χαϊτόπτερος, Σπειρογράφος), τρεφομένων δὲ ἀπὸ φυσικῶν οὐσιῶν.

Πολυχρόνος, ἐπίσκοπος Ἀπαμειῆας τῆς Κιθιώτου. Ἐκκλησιαστικὸς ἐρμηνευτὴς τῆς σχολῆς τῆς Ἀντιοχείας, ἀκμαεὺς πιθανῶς περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ε' αἰῶνος. Ὑπῆξεν ἀδελφὸς τοῦ ἐπισκόπου Μεφουεστίας Θεοδώρου καὶ διδάσκαλος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἱστορικοῦ Θεοδώρητου, ἡρμηνεύσε δὲ ἐπιτυχῶς πάντα τοὺς προφήτας, τὸν Ἰωβ, τὸ ἄσμα τῶν ἁσμάτων καὶ τὰς Παροιμίας. Τῶν συγγραμμάτων τούτων ἀποσπάσματα τινὰ μόνον διεσώθησαν ἡμῖν.

Πολυωπία. Διαταραχή τις περὶ τὴν ὄρασιν καθ' ἣν τὸ ἐνῆαιον ἀντικείμενον ὁρᾶται πολλαπλοῦν ὑπὸ τοῦ ἑνός (Π. ἐρεθισθαλμὸς) ἢ καὶ ὑπὸ τῶν δύο ὀφθαλμῶν (Π. ἀμφοθάλμος). Παρίσταται ὡς συμπτώμα νευρικών παθήσεων καὶ δὴ τῶν προμήκους μυελοῦ. Ἰδίᾳ περίπτωσις τῆς Π. εἶναι ἡ διπλωπία. [P.N.B.]

Πολωσόμετρον καλεῖται ἐν τῇ φυσικῇ ὄργανον τι ἢ συσκευή χρησιμεύουσα ἢ πρὸς μέτρησιν τοῦ ἐν δεδομένη φωτεινῇ δέσμῃ περιεχομένου ποσοῦ πεπωλωμένων ἀκτίνων, ἢ, τὸ συνηθέστερον, πρὸς ἐκτίμησιν τῆς ἐπικύψης ἰδιότητος ἣν κέκτηνται σώματα τινὰ τρέποντα πρὸς τὰ δεξιὰ ἢ πρὸς τὰ ἀριστερὰ τὸ ἐπίπεδον τοῦ πεπωλωμένου φωτός, ἢ τέλος, γνωστῆς οὗτης τῆς πολωσιτροπικῆς δυνάμεως τῶν σωμάτων, πρὸς ἐκτίμησιν τοῦ ἐν τινι κράματι ἢ μίγματι περιεχομένου ποσοῦ τοιοῦτου σωματος. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον χρησιμεύονται τὰ Π. πρὸς σακχαρομετρίαν ἢ δεισιμετρίαν τοῦ σακχαροῦ προσημιγμένου ἐν τινι σώματι, εἰς καὶ ἐπιτελοῦνται εἰδικώτερον σακχαρόμετρα. Πρὸς πληρώσιν τοῦ πρώτου ἐν τῷ ὀρισμῷ σκοποῦ χρησιμεύει τὸ πρότυπον Π. τοῦ Ἀραγῶ, συγκείμενον ἐκ σωλῆνος μεταλλικῆς περιέχοντος στήλην ἐπαλλήλων χρυσταλλικῶν πλακῶν, ἥτις δύναται νὰ κλίνη μᾶλλον ἢ ἥττον ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἄξονα τοῦ σωλῆνος· τὸ ὄργανον τοῦτο εἶναι ἐν χρήσει παρὰ τοῖς αστρονόμοις καὶ μετεωρολόγοις πρὸς ἐρευναν τῆς μείζονος ἢ ἐλάσσονος πολώσεως τοῦ ἐκ διαφόρων χωρῶν τοῦ οὐρανοῦ προσερχομένου φωτός.

Πολωσισκόπιον καλεῖται ἐν τῇ φυσικῇ συσκευή πρὸς ἐξακρίβωσιν ἢ δεδομένη φωτεινῇ δέσμῃ περιέχῃ ἢ οὐ πεπωλωμένας ἀκτίννας φωτός. Ὑπάρχουσιν ἐν χρήσει τρεῖς τοιαῦτα συσκευαὶ αἱ ἐξῆς (α') Π. τοῦ Ἀραγῶ, συγκείμενον ἐκ πλακῶς χαλαζίου διαφανοῦς 5 ὑποχίλ. πάχους καὶ πλακῶς διαθλαστικῆς ἰσλανδικῆς κρυ-

στάλλου (ἀσβεστίτου). Ἐάν τὸ ἐπὶ τοῦ χαλαζίου προσπίπτον φῶς τυγχάνη ἀπόλωτον, ἐξερχόμενον ἀπὸ τῆς ἰσλανδικῆς κρυστάλλου, παρέχει δύο εἰδῶλα λευκά, ἐν ἑκὼς τυγχάνη πεπολωμένον, τὰ δύο εἰδῶλα φέρουσιν χρωματισμοὺς συμπληρωματικῶν χρωμάτων τόσῳ μᾶλλον ἐντόνων ὅσῳ μείζον εἶναι τὸ ποσὸν τῶν ἐν τῇ φωτεινῇ δέσμῃ περιεχομένων πεπολωμένων ἀκτίνων. β') Π. τοῦ Dubois, συγκροτούμενον ἐκ δύο ἱσοπαγῶν (3,75 ὑποχλ.) πλακῶν χαλαζίου, τῆς μὲν ἀριστεροτροπεύς, τῆς δὲ δεξιότροπεύς, παρατεθειμένων ἀλλήλαις. Τὸ προσπίπτον φῶς ἐάν περιέγῃ ἀκτίνας πεπολωμένας, αἱ δύο πλάκες φαίνονται διὰ τοῦ ἀναλυτήρος κεχρωσμέναι. γ') Π. τοῦ Sauerb., συγκείμενον ἐκ δύο πλακῶν χαλαζίου ἐπαλλήλων κειμένων μετὰ στροφὴν 90° τῆς ἐτέρας καὶ ἐκ πλ. κῆς τουρμαλίνου. Ἐάν τὸ προσπίπτον φῶς τυγχάνη ἀπόλωτον, δὲν ἀναφαίνονται παρυφαί κεχρωσμέναι.

* **Πομμεράνια** (Pommern). Ἐπαρχία τῆς Πρωσίας, ἔχουσα ἐπὶ ἐμβ. 30,120 τ.χμ. κατ. 1,634,832 τῷ 1900.

Πομπηιοῦπολεις ἢ Πομπηιοῦπολεις. 1) Ἀρχαία πόλις νῆς Παρλαγονίας, κειμένη πρὸς Δ τοῦ Ἄλφους καὶ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἀρνίου (Γαλὸν-ἱρμάκ, βλ. λ. σ. 188) καὶ κατέχουσα τὴν θέσιν τοῦ νῦν ὁθωμανικοῦ χωρίου Ταρ-κιοπού (τ. ἑ. λ. 0/174 γέφυρα). Κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πομπηίου ἐπὶ τοῦ πεδίου, ἐφ' οὗ ἐνίκησε Μιθραδάτην τὸν ὑπάταρα τῷ 66 π. Χ., ὑπῆχθη ὑπ' αὐτοῦ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Πόντου καὶ τῆς Βιθυνίας. Ἡ Π. ἐπὶ Βυζαντινῶν κατὰ μὲν τὸν Ἱεροκλέα ὑπήγετο τῇ 33ῃ ἐπαρχίᾳ Παρλαγονίας, κατὰ δὲ Πορφυρογέννητον τῷ Ζ' θέματι Παρλαγονίων ὑπὸ τὴν μητροπολιν Γάγγραν (τὰνὺν Κιάγγαρι βλ. λ. σ. 443, ἐνθα ἀντ' Ἱριδος γράφον Ἄλφους). Ἐν αὐτῇ, ἥτις τὸ πάλαι ἑκαλεῖτο καὶ μητρόπολις Παρλαγονίας, ἀνευρέθησαν ἱκαναὶ ἐλληνικαὶ ἐπιγραφαὶ δημοσιευθεῖσαι (Bull. de corr. hellén. tom. 43). — 2) Ἀρχαία παράλιος πόλις τῆς Κιλικίας, κειμένη περὶ τὰ 25 μίλια ΝΔ τῆς Ταρσού. Αὕτη καλουμένη κατὰ Πτολεμαῖον πρότερον Σόλοι κατεστράφη ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Ἀρμενίας Τιγράνου κατὰ τὸν τρίτον Μιθραδατικὸν πόλεμον, οὗ πολλὰ δὲ ὕστερον ἀνηγγέρθη ὑπὸ τοῦ Πομπηίου ὑπὸ τὸ ὄνομα Σολέπολις ἀλλὰ ταχέως μετωνομάσθη Π. Ἐπὶ Βυζαντινῶν κατὰ μὲν τὸν Ἱεροκλέα ὑπήγετο τῇ 42ᾳ ἐπαρχίᾳ Κιλικίας, ἐχούση μητρόπολιν τὴν Ταρσόν, κατὰ δὲ Πορφυρογέννητον τῷ ΙΓ' θέματι Σελευκίας. Ἐρείπια αὐτῆς διασώζονται νῦν πρὸς Δ τοῦ πάλαι Ζεφυρίου τὰνὺν Μερσίνης (βλ. λ. σ. 607). [Γρ. Σ. Ι.]

Πόμπρα. Κώμη τοῦ δήμου Πλατάου τῆς ἐπαρχίας Καινουρίου (Ἡρακλείου), ἔχουσα 1,109 κατ. (1900).

Πομφοὶ (λατ. urticae, γαλ. pili-tyennes) καλοῦνται πρωτογενῆ ἐξανθήματα συνιστάμενα εἰς περίγραπτον ὄζημα τοῦ δέρματος ἕνεκα διαπιδύσεως ὀρρώδους ὑγροῦ ἀνευ ἄλλης τινὸς παρομαρτούσης τῶν ἰσθμῶν βλάβης ἢ ἀλλοιώσεως καὶ παριστάμενα ὡς ἐπάρματα λευκὰ ἢ ὑπερύθηρα καὶ πως διαφανῆ, ἐξαφανιζόμενα μετὰ βραχύτατον χρόνον καὶ οὐδὲν ἴχνος καταλείποντα ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος. Τοιαῦτα ἐξανθήματα τυπικὰ ἀπαντῶσιν εἰς τὴν ἀπλὴν κνίδωσιν (πρὸς λ.).

Πομφύλυγες (bullae) καλοῦνται πρωτογενῆ ἐξανθήματα συνιστάμενα εἰς ἐπάρματα εὐμεγέθη τοῦ δέρματος, ἅπερ ἔχουσι πολλανίς τὸ μέγεθος ὡς ὀρνίθος καὶ περικλείουσιν ὑγρὸν ὀρρώδες κατ' ἀρχὰς διαφανές, εἴτα ὅμως ὁλοκέρμενον ἕνεκα αὐξήσεως τῶν κυτταρικῶν στοιχείων (κυτοκιντάρων) ἢ χρωονόμενον ἕνεκα ἀναμίξεως αἵματος. Συνήθως τὰ ἐξανθήματα ταῦτα ῥῆγνυνται ἀρ' ἑαυτῶν, ἐκχέεται τὸ περιεχόμενον ὑγρὸν καὶ πλάσεται κατὰ τὸ σημεῖον τῆς ῥήξεως ἐπίπαγος, οὗ κατ' ὅθεν διαπλάσεται νέον ἐπιδερμικὸν στρώμα, ὅπερ μετὰ τὴν ἀπόπτωσιν τοῦ ἐπιπάγου διατηρεῖ ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον ἰδίαν χροίαν ἀποσθεννυμένην βαθμυδόν. Αἱ πομφύλυγες διαφέρουσι τῶν μὲν φυσαλίδων ὅτι πολλὰ μείζονες οὗσαι τὸν ὄγκον, τῶν δὲ φυλακτινῶν οὗ μόνον τῷ ὅτι εὐμεγεθέστεραι εἶναι, ἀλλὰ καὶ τῷ ὅτι δὲν περιέχουσιν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς πύον. Τοιαῦτα τυπικὰ ἐξανθήματα ἀπαντῶσιν ἐν τῇ πέμψει. [P.N.B.]

Πομφυλῶγες κληρονομικῆ καλεῖται ἰδιότροπος ὅλως δερματικὴ τις πάθησις ἀναφαινομένη κληρονομικῶς εἰς πολλὰς ἐξῆς γενεὰς ἀπὸ νεορωτῆτης ἡλικίας ἄχρι γήρατος ἐσχάτου καὶ χαρακτηριζομένη ὑπὸ συγγενοῦς τοῦ δέρματος ῥοπῆς πρὸς σχηματισμὸν πομφυλῶγων ἐπὶ τῇ ἐλαχίστῃ προστριβῇ ἢ πίεσει τοῦ δέρματος κατὰ μὲν τοὺς πόδας ἐκ τῆς βαδίσσεως, κατὰ δὲ τὰ ἄλλα τοῦ σώματος μέρη ἐκ τῆς προστριβῆς καὶ πίεσεως τῶν ἱματίων. Οὐδεμίαν πραγματικὴν σχέσιν ἔχει πρὸς τὴν πέμψιν. [P.N.B.]

* **Πόμφρετ** (Pontefract). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητιᾶς Ὑόρκης, μετὰ 13,422 κατ. (1901).

* **Πονδισερὺ** (Pondichéry). Γαλλικὴ ἀποικία τῆς Ἰνδίας ἐν τῇ Γάγγει Ἰνδίκῃ, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 275,091, ὧν 47,972 ἐν τῇ ὁμῶν. πρωτεύουσα.

Πονδολάνδη (Pondoland). Χώρα ἐπὶ

τῆς Α παραλίας τῆς Ν Ἀφρικῆς, ἀνήκουσα εἰς τὰς βρεταν. ἀποικίας τοῦ Ἀκρωτηρίου καὶ ἔχουσα ἐμβα. 10,463 τεχμ. μετὰ 188 χιλ. κατ.

* **Πονεβέσζ** (Ponewjesh). Πρωτ. περifer. ἐν τῷ ῥωσ. κυβερν. Κόβνο, μετὰ 13,044 κατ. τῷ 1897.

Πονιατόδσκα. Ἀριστοκρατικὸς οἶκος τῆς Πολωνίας. Ἐκ τῶν χρόνων τοῦ Ναπολέοντος Α' ἐγένετο κυρίως γνωστὸς ὁ Ἰωσήφ Ἀντώνιος πρίγκιψ Πονιατόδσκης, γενν. 1762. Ὑπηρετήσας ἐν τῷ αὐστριακῷ στρατῷ ἐγένετο τῷ 1789 ὑποστράτηγος ἐν τῷ πολωνικῷ στρατῷ καὶ ἔλαβε μέρος ἐν ταῖς ἀποπειραῖς τοῦ Κοσιούσκου πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς πατρίδος του. Μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τούτων ἰδιώτευσεν μέχρι τοῦ 1807, ἐπολέμησεν τῷ 1809 οὐχὶ ἀνεπιτυχῶς κατὰ τὸν Αὐστριακὸν, εἰς τὰς ὡς ἀρχιστράτηγον πολωνικοῦ σώματος ἐν τῇ κατα τῆς Ῥωσσίας ἐκστρατείας τοῦ Ναπολέοντος (1812), διέπρεψεν ἐν Βοροδίνῳ καὶ ὕστερον ἐν Λιψιά, διὰ ὠνομάσθη στρατάρχης. Ἐντεταλμένος δὲ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ γαλλ. στρατοῦ, προσπαθὼν νὰ διελεθῇ κολυμβῶν τὸν Ἐλστερ ποτ., οὗ ἡ μόνη γέφυρα προώρως ἀνετινάχθη, ἐπνίγη (1813).

* **Ποντεδέδρα** (Pontevendra). 1) Ἐπαρχ. τῆς Ἰσπανίας, ἔχουσα ἐπὶ ἐμβα. 4,391 τεχμ. 457,262 κατ. τῷ 1900. — 2) Πρωτ. αὐτῆς μετὰ 19,986 κατ.

Ποντόδδελλα (Ζωολ.) Γένος θαλασσιῶν Σκωλήκων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ῥυγχόδδελιδῶν περιλαμβάνον εἶδη μεγάλων βδέλλων, κυλινδρικοῦ σώματος ἔχουσιν, εὐδιακρίτως κρικωτὸν καὶ ἀπολήγον εἰς κωδωνοειδῆ μυζητήρα μετωπῶν. Τὸ εἶδος *Pontobdella muricata* ἔχει μήκους 7—10 ὑφεκ. καὶ παρασιτεῖ ἐπὶ διαφόρων ἰχθύων τῶν εὐρωπαϊκῶν θαλασσῶν.

Ποντρέμολι (Pontremoli). Πρωτ. περifer. ἐν τῇ ἰταλ. ἐπαρχίᾳ Μάσσας καὶ Καρράρας καὶ ἔδρα ἐπισκόπου, ἔχουσα ὡς δήμος 14,194 κατ.

Ποντυπρίδ (Pontypridd). Πόλις τῆς κομητείας Γλαμόργαν τῆς ἀγγλ. Οὐαλίας, ἔχουσα 32,319 κατ. (1901) καὶ μεγάλη ἀνθρακωρυχεία καὶ βιομηχ. σιδήρου.

Προφάγος καλεῖται ἄλλως ὁ βούς Ὑάκ.

Ποπουλίνη. Βλ. Αἰγείρινη.

* **Πορετζό.** Χωρίον τοῦ δήμου Λαμπείας (Ἠλείας), ἔχον 168 κατ. (1896).

* **Ποριαράτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἄνω Λιθαβοῦς (Κρανίας), ἔχον 147 κατ. (1896).

Πόρος. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας,

κειμένη ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ, 2 ὥρας Ν τῆς Νίγδης. Οὐσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως (μου-διριγιέτ) ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Νίγδης καὶ τῇ ναμαρχίᾳ Ἰκονίου, ἔχει 7,000 κατ., ὧν 5,000 Ὀθωμανοί, 1,500 Ἕλληνας τουρκοφῶνοι, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἰκονίου, συντηροῦντες ναὸν καὶ κοινὴν δι' ἀμρότερα τὰ γένη σχολήν, καὶ 500 Ἀρμένιοι. [Γρ. Σ.Ι.]

* **Πόρος.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλλομένου (Λευκάδας), ἔχον 553 κατ. (1896).

* **Πορρωδίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀκράτας (Αἰγιαλείας), ἔχον 176 κατ. (1896).

Πόρρω Μεσόγεια. Χωρίον τοῦ δήμου Μεσογείων τῆς ἐπαρχίας Κιτάμου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 249 κατ. (1900).

Πόρταξ ὁ στικτὸς (Ζωολ.). Γένος Ἀντιλοπιδῶν χαρακτηριζόμενον ὑπὸ κεράτων, παρὰ τε τῷ ἄρρενι καὶ τῷ θήλει, βραχείων, οὐρᾶς μακρᾶς ἀποληγούσης εἰς θύσανον τριχῶν, χαίτης κατὰ τὰ ἐπίσθια καὶ τὰ πρόσθια τοῦ λαιμοῦ. Κατοικεῖ ἐν ταῖς βορείαις χώραις τοῦ Ἰνδοστάν καὶ θηρεύεται μηχανικῶς ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν εὐπατριδῶν. Ἐπιτυχεῖς ἀπόπειραι πρὸς ἐγκλιματισμὸν ἐγένοντο ἐν ταῖς βορείαις χώραις τῆς Εὐρώπης.

Πόρτ-Άρθούρ (Port-Arthur, συνιστά Lushun-Kau). Πολεμικὸς λιμὴν παρὰ τὴν ΝΔ ἄκρην τῆς χερσονήσου Λιάου-τούγγ τῆς ἀπωτάτης Ἀσίας, κατὰ τὸ Α μέρος κολλήσκου ἀποκεκλεισμένου πρὸς τὰ ἔξω ὑπὸ νησιδίου, οὕτως ὥστε μόνον στενὸς ἄλλὰ βαθύς πορθμὸς παρέχει εἰσόδον κατὰ τὴν Α πλευρὰν τοῦ νησιδίου. Διὰ σιδηροδρόμου συνδέεται μετὰ τοῦ Ναντσούαν-λιν σταθμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου τῆς Μαντζουρίας. Ὑπὸ τοῦ ἀντιβασιλέως τῆς Κίνας Λι-Χούγγ-Τσαγγ ὠχυρώθη τὸ Π. Α. ἰσχυρότατα δια μεγίστων δαπανῶν, μόνον δὲ ἡ ἀμερικανική τῶν Σινῶν ἐπέτρεψε τοῖς Ἰάπωνι νὰ κυριεύσῃ κατὰ Νοέμβριον 1894 τὸ φρούριον δι' ἐφόδου μετὰ βραχείαν προσβολὴν τοῦ πυροβολικοῦ. Κατὰ τὴν συνθήκην εἰρήνης τοῦ Σιμονόεκι προ-καίτο νὰ παραχωρηθῇ τὸ Π. Α. ὑπὸ τῆς Κίνας εἰς τὴν Ἰαπωνίαν, ἀλλὰ προκληθῇ τοῦτο μεσολαβουσῶν τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων (Ῥωσσίας, Γαλλίας, Γερμανίας). Τῇ δὲ 6/18 Δεκ. 1897 κατελήφθη ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας, συμφέρον ἐχούσης νὰ λάβῃ ἐν τῇ Ἀνατ. Ἀσίᾳ λιμένα μὴ πηγνυόμενον κατὰ τὸν χειμῶνα, μετ' ὀλίγον δὲ ἐμισθώθη ὑπ' αὐτῆς καὶ ἡ συνεχόμενή μετὰ τοῦ Π. Α. χώρα Κβάν-τούγγ. Ἀμέσως ἤρχισαν τότε οἱ Ῥῶσοι νὰ ὀχυρώνωσι τὸ Π. Α. ἰσχυρότατα, οὕτως ὥστε κατὰ τὸν τῷ 1904 ἐκραγέντα πόλεμον μεταξὺ Ῥωσ-

σίας καὶ Ἰαπωνίας, εἰ καὶ ἀπὸ τοῦ Μαΐου περιεκυκλώθη ἀπανταχόθεν ὑπὸ τῶν ἰαπωνικῶν στρατευμάτων καὶ σφοδρότατα προσβάλλεται, δὲν ἐκυριεύθη ἀκόμη μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου, ἀμυνόμενον ὑπὸ τὸν ἀνδρείων αὐτοῦ διοικητὴν στρατηγὸν Σταϊσσελ ἢ Στάσσελ.

* **Πόρτα Παζάρ.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰθίων (Τρικκάλων), ἔχον 707 κατοίκους (1896).

* **Πορταριά.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ὁρμινίου τοῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας, ἔχουσα 2,425 κατ. (1896).

* **Πόρτες.** Χωρίον τοῦ δήμου Δύμης (Πατρῶν), ἔχον 414 κατ. (1896).

* **Πορτίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Νευροπόλεως (Καρδίτσας), ἔχον 331 κ. (1816).

* **Πόρτ-Γλασκώδη** (Port-Glasgow). Πόλις τῆς σκωτικῆς κομητίας Ῥένφρου, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 16,890.

* **Πόρτ-Ἐλισάβετ** (Port-Elizabeth). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῇ Νοτ. Δυτ. ἐπαρχίᾳ τῆς βρεταν. ἀποικίας τοῦ Ἀφρικανίου, ἐπὶ τοῦ ὅρμου Ἀλγόα, μετὰ 23,266 κατ. καὶ ἀνμειωτάτου ἐμπορίου διαμετακομίσεως.

* **Πόρτλανδ** νῆσος λέγεται χερσόνησος τῆς ἀγγλ. κομητίας Δέρσετ, συνδεομένη διὰ χαμηλοῦ ἰσθμοῦ μετὰ τῆς στερεᾶς. Ἔχει εἰς διαφόρους συναιτισμούς, ὡς Τσέσιλτον καὶ Κασλτον, ἐν ὧν 15,262 κατ. καὶ ἐξάγει οἰκοδομησίμους λίθους καὶ σιτηρά. Πρωτεύουσα εἶναι τὸ Βέζμωθ μετὰ μεγίστου λιμένος.

* **Πόρτλανδ** (Portland). Ὁ πληθυσμὸς τῶν ἐν ταῖς Ἠνωμ. πολιτ. τῆς Β Ἀμερικῆς πόλεων τοῦ ὀνόματος τούτου εἶχε τῷ 1901 ὡς ἑξῆς: 1) ἐν Μαϊνῇ 50,145 κατ. — 2) ἐν Ὁρέγον 90,426.

* **Πορτλανδιανὸν** καλεῖται γεωλογικῶς τὸ ἔσχατον στρώμα ἢ ὄρος τῆς ὑπεριουρασίας γεωλογικῆς περιόδου, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ λελιθωμένων λειψάνων τῶν μεγάλων ἑρπετῶν Πλησιόσαυρων, Πλειόσαυρων καὶ Τελειόσαυρων.

* **Πορτοβέλλο** (Portobello). Πρωτ. στικον τοῦ Ἐδιμβούργου, ἔχον θαλάσσια λευτρά καὶ 8,684 κατ.

* **Πόρτο-Αἰγώ** ἢ Καραγάτς. Παράλιος κόμη τῆς Θράκης ἐπὶ τοῦ Αἰγαίου, ἀνέκρουσα εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν Γεωμουλκτικῆς-Εὐάνθης τοῦ βλασειῦ Ἀδριανουπόλεως καὶ οὕσα ἐπίνειον πολλῶν τῶν τοῦ ἐσωτερικοῦ. Ἐνταῦθα προσεγγίζουν τὰ ἀτμόπλοια πολλῶν ἀτμοπλοικῶν ἐταιρειῶν ἐνεκα τῆς ἐξαγωγῆς δημοπρατικῶν, καπνῶν καὶ ἐρίων. Κάτ. 600, ἐξ ὧν 60 Ἑλληνας διατηροῦντες ἑλλην. σχολεῖον. Πρβλ. καὶ

Ἀντ. Μηλιαράκη Κ. ἢ Π. Α. καὶ ἡ λίμνη Βιστωνίς (1892).

* **Πόρτ-Οὐρον** ὄρθ. Πορτ-Οὐρον (Port-Huron). Πρωτ. κομητίας τῆς βορείου-μερ. πολιτείας Μίσιγαν, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 19,158.

* **Πορτολαμζάνκα.** Χωρίον τοῦ δήμου Κυθηρίων, ἔχον 180 κατ. (1896).

* **Πορτονόβο** (Porto-Novo ἢ Adjare). Πρωτ. τῆς γαλλ. ἀποικίας Δαχομένης, οὐ μακρὰν τῆς θαλάσσης, ἔχουσα ἐμπόριον προϊόντων τῶν φοινίκων.

* **Πορτορίκον** (Portorico). Ἡ νῆσος αὕτη παρεχωρήθη τῷ 1898 ὑπὸ τῆς Ἰσπανίας εἰς τὰς Ἠνωμένας πολιτείας τῆς Β Ἀμερικῆς καὶ διοργανώθη ὡς αἱ τοπάρχαι τῆς Συμπολιτείας. Ὁ πληθυσμὸς ἀνῆρχετο τῷ 1899 εἰς 953,243 κατ.

* **Πορτοχέλι.** Χωρίον τοῦ δήμου Κρακίδου (Σπερσῶν καὶ Ἑρμιονίδος), ἔχον 501 κατ. (1896).

* **Πόρτ-Σάϊδ.** Πόλις τῆς Αἰγύπτου, μετὰ 42,096 κατ. τῷ 1897.

* **Πόρτσμουθ** (Portsmouth). 1) Πόλις ἐν τῇ ἀγγλ. κομητίᾳ Ἀμφερ, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 189,160. — 2) Πόλις ἐν τῇ βορειο-μερ. πολιτεία Ὁχάιο, μετὰ 17,870 κατ. (1900). — 3) Π. ἐν τῇ πολιτεία Νερχάμψερ μετὰ 10,637 κατ. — 4) Π. ἐν Βιργινίᾳ, ἔχουσα 17,427 κατ.

* **Πορτογαλία** (Portugal). Τὸ ἐμβ. τοῦ βασιλείου τούτου κατὰ τὰς νεωτάτας καταμετρήσεις εἶναι 88,974 καὶ μετὰ τῶν Ἀζορῶν καὶ Μαδέϊρας 92,157 τχμ., ὁ δὲ πληθ. τῷ 1900 ἀνῆρχετο εἰς 5,021,657, μετὰ τῶν Ἀζορῶν καὶ Μαδέϊρας εἰς 5,428,659 κατ. Ὁ προϋπολογισμὸς 1903/4 ἀνέγραψεν ἔσοδα μὲν 55 ἑκατομμ. μιλιρέϊς, ἐξοδα δὲ σχεδὸν 57 ἑκατομμ., τὸ δὲ δημόσιον χρέος ἀνῆρχετο τῇ 1 Ἰουλ. 1902 εἰς 495 ἑκατομμ. μιλιρέϊς καὶ 56 ἑκατομμ. λιρῶν στερλ. Τῷ 1902 μετετράπησαν τὰ ἐξωτερικὰ δάνεια 3,4 καὶ 4 1/2 % εἰς ἐν δάνειον 3 % ἀνερχόμενον εἰς 156,617,130 ἑκατομμ. μιλιρέϊς καὶ ἀποπληρωτέον ἐντὸς 99 ἐτῶν. Διὰ τῆς συμβάσεως ταύτης ἔλαβον πέρας αἱ μετὰ τῶν δανειστῶν μακροχρόνιοι διαπραγματεύσεις αἱ ἀπὸ τοῦ 1892 ἀρξάμεναι.

* **Πορφυρίων** (Ζωολ.). Γένος Καλοβαμένων ἐν τῆς εἰκογενείας τῶν Παλλοιδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ γυμνοῦ μετωπιαίου τυλώματος ἐκτεινόμενου πέρα τῶν ὀφθαλμῶν, οὐρᾶς σχετικῶς μακρᾶς καὶ ἀπαστραγγυλωμένης καὶ πτελώματος πολυχρωμοτάτου καὶ περικαλλεστάτου καὶ περιλαμβάνον εἶδη ὧν τὰ πλείστα τῶν ἀνατολικῶν καὶ αὐστραλιανῶν χωρῶν, ὀλίγα

δέ τινα εὐρίσκονται καὶ ἐν τῇ Μεσημβρινῇ Εὐρώπῃ, ὡς λ. γ. Π. ὁ ὑακίνθινος ἢ κυανοὺς καὶ Π. ὁ χλωρόνωτος ἢ ὄρνις Σουλτανίς, τὸ περικαλλέστατον τῶν ἐν Εὐρώπῃ Ἀλεκτορείδων, εὐρισκόμενον ἐν ἀπασί τῇ χώρᾳ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Δυτικῆς Ἀσίας μέχρις Εὐφράτου ποταμοῦ, γνωστὸν καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλήσι καὶ Ῥωμαίοις, οἵτινες ἐκ θαυμασμοῦ πρὸς τὸ κάλλος αὐτοῦ ἀνέτρεπον ἐν τοῖς ναοῖς καὶ ἐθεώρουσαν τὸ πτηνὸν προσταυόμενον ὑπὸ τῶν θεῶν.

Πορφυροκοβάλιον χλωριοῦχον (Χημ.). Μία ἐκ τῶν περιέργων τῶν αλάτων τοῦ ὄξειδίου τοῦ κοβαλτίου μετ' ἀμμωνίας ἐνώσειαν, φερομένη ὑπὸ μορτὴν κοινῶς ζωηρῶς ἐρυθρὰς καὶ προκλύπτουσα ἐκ τῆς ζέσεως πυκνοῦ ὕδατος. ὀξείας μετὰ διαλύματος ὑποχλωριοῦχου κοβαλτίου εἰς δὲ προσετέθη προηγουμένως καυστικὴ ἀμμωνία ἐκτεθειμένου αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ αἵρος ἢ κατ' ἀρχὰς καστανόχρους αὐτοῦ χροιά μετατρέπεται βαθμυρῶν εἰς ἐρυθράν.

* **Ποσειδωνία.** Χωρίον τοῦ δήμου Σύρου, ἔχον 318 κατ. (1896).

Ποσότης ἡλεκτρικῆς. μ α γ ν η τ ι κ ῆ. Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

Ποστολάκας Ἀχιλλεὺς Δ. Ἑλληνα νομισματολόγος, γενν. ἐν Βιέννῃ τῷ 1821, υἱὸς τοῦ φιλοσόφου Δ. Π. Νέος ἐστὶ τρέφων κλίσιν πρὸς τὴν νομισματικὴν, ἔγραψε τὸν τότε ἔτι ἐν χειρογράφῳ μένοντα κατάλογον τῶν ἀνεκδότων ἑλληνικῶν νομισμάτων τῆς περιήγμου συλλογῆς τοῦ de Welz de Wellenheim, μετὰ 3 δ' ἔτη ὅτε ἐξεδόθη ὁ κατάλογος τῆς εἰρημένης συλλογῆς ἔγραψε τὸ ἑλληνικὸν μέρος. Τῷ 1834 ἡ οἰκογενεὶα αὐτοῦ ἐπανήλθεν εἰς Ἑλλάδα, ἐνθα ὁ πατήρ τοῦ Π. παρεχώρησε τὴν βιβλιοθήκην του εἰς τὴν ἐθνικὴν βιβλιοθήκην. Τῷ 1856 ὁ Π. διορίσθη ἐν τῷ ἐθνικῷ νομισματικῷ μουσεῖῳ, ἐνθα ὑπῆρθένης μέχρι τοῦ 1887, καὶ ἐνῷ πρότερον τὸ μουσεῖον περιεῖχε μόνον μικρὸν ποσὸν νομισμάτων ἀκαταστάκτων, ὁ Π. κατῴρθεσε διὰ μετρίων μέσων τὴν πλείωσιν αὐτοῦ καὶ κατέταξε τὰ ἐν αὐτῷ νομίσματα. Τῷ 1858 ἐδημοσίευσεν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Γεωργίου Κοζ. Τυπάλδου τὴν πρώτην ἐν τῇ ἑλληνικῇ νομισματικῇ διατριβῇ. Εἰργάζετο ἀνεκδότως καὶ μεγάλαις μονογραφαῖς, ὅςιν ἡ Συγγιλλεγραφεὶα τοῦ Schlumberger καὶ ἡ Συλλογὴ ἀναθηματικῶν ἀναγλύφων, ἡ ὑπὸ Conze, Benndorf καὶ Ποστολάκα ἐκδοθεῖσα, καὶ τὸ Corpus inser. Att. πολλὰ ὀφείλουσι τῷ Ποστολάκῃ. Συνειργάσθη καὶ εἰς τὰ Annali καὶ εἰς τὸ Bulletin de l'Institut archéologique de Rome. Ἐδημοσίευσε

καταλόγους νομισμάτων, οἱ δὲ Κατὰ τῶν ἀρχαίων νομισμάτων τῶν νήσων κύρας, Λευκάδος, Ἰθάκης, Κεφαλλ. Ζακύνθου καὶ Κυθήρων, συλλεχθέντων Π. Λάμπρου (1868), Νομίσματα ἐν ἐθνικῷ μουσεῖῳ κατατεθέντα ἐν ἔτει (1885) καὶ Synopsis numorum vel etc. (1878). Ἀπέθανε δὲ τῷ 1897.

Ποταγὸς Παναγιώτης. Ἰκαὶ ἐξερευνητής, γενν. ἐν Βυτίῃ τῆς Γενίας τῷ 1839. Ἐσπούδασεν ἐν τῷ ἐν Τριφυλίᾳ γυμνασίῳ τὰ ἐγκύκλια μαθήματα καὶ ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς ἱατρικῆς, μεθ' ἧς εἰς Παρίσιος πρὸς τελειοποίησιν σπουδῶν του. Ἐπανελθὼν τῷ 1866 σκησε τὸ ἐπάγγελμα του ἐν Στρωμνίτῃ ἄχρι τοῦ 1867. Εἶτα ἐνεργηματοποίησε διὸν ὅπερ ἀπὸ πολλοῦ τὸν εἴλκυε, νὰ ἐρευνησῇ ἀγνωστὰς χώρας. Κατ'ἤλθε Αἰγύπτου καὶ ἐκεῖθεν ἤρξατο μακροῦ ὁδοῦ εἰς τὸν ἑλκεῖν. Περιήλθεν ὁλόκληρον τὴν κατὰ τὰς εὐρυτέρας τῆς ἡπείρου διαστάσεις καὶ εἰσέδυσε ἐν τὴν τριτοῦ Ἀφρικῆν πολὺ πέρα τῶν ὁρίων εἰς ἐρυθρὰς ὁ γνωστὸς κατὰ τὴν ἐποχὴν νῆν ἐξερευνητής Σβάινφουρτ. Ἀν καὶ ὥρισεν ἀπαιρομενικὰς τὰς γεωγραφικὰς αἰς, οὐδὲ ἕκαμε θερμομετρικὰς καὶ ρομετρικὰς παρατηρήσεις, ἐν τούτοις ἐθνολογικὸν μέρος τῶν ἐξερευνησέων εἶναι καλὸν καὶ χρήσιμον εἰς τὴν ἐπιστήμην. Ἡ περιήγησις του ἀρξαμένη τοῦ διήρκεσε 15 περίπου ἔτη. Ἐπανελθὼν Ἑλλάδα ἐξέδωκε τὸν πρώτον τόμον περιηγήσεών του δαπάναις τοῦ ἔθν. πιστημίου, ὑπὲρ τὸν τίτλον «Περὶ τῆς περιήγησεως Ποταγοῦ» (1885), ὅστις φράσθη καὶ εἰς τὸ γαλλικόν. Ἀπέθανε Κερκύρᾳ τῷ 1903.

* **Ποτάμι.** Χωρίον τοῦ δήμου Λαμειῶν (Κερκύρας), ἔχον 328 κατ. (1896).

* **Ποταμιά.** 1) Χωρίον τῆς Νάξου παρὸν εἰς τὸν δῆμον Βύβλου, ἔχον 328 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Δωτισίου (γυνίς), ἔχον 392 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Κυμαίων (Καρυστίας), ἔχον 53 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Φελλίας (Δαίμονος), ἔχον 452 κατ. — 5) Χωρίον τοῦ δήμου Φαλασιῶν (Μεγαλοπόλεως), ἔχον 241 κατ. — 6) Δύο Χωρία τοῦ δήμου Ὀζοῦ (Καλαβρυτῶν), ὧν τὸ μὲν Ἀντικαλὶ ἔχει 307, τὸ δὲ Κάτω Π. 311 κατ. — 7) Χωρίον τοῦ δήμου Φιεισίδας (Τριφυλίας), ἔχον 136 κατ. — 8) Χωρίον τοῦ δήμου Σωσθενίου (Τήνου), ἔχον 126 κατ. (1896).

Ποτάμια (τὸ πάλαι Μεγαροπολίς). Χωρίον τῆς Μικρῆς Ἀσίας κείμενον ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ καὶ πρὸς τὴν ΝΑ τῆς Ζεμελάς, ἐντὸς ἀποκρ.

φάραγγος. Ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Δεβελού, τῇ διοικήσει Καισαρείας καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀγκύρας ἔχει περὶ τοὺς 900 κατ. Ἑλλήνας (ἐλληνοφώνους) ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας καὶ συντηρούντας 2 ἐκκλησίας καὶ ἀρρεναγωγεῖον μεχρι τῆς Α' ἐλληνικοῦ. Ἰκανοὶ τῶν κατελλικῶν ἀποδημοῦσι χάριν ἐμπορίας εἰς Κωνσταντινούπολιν. Τὰ Π. διαρρέονται ὑπὸ ποταμίῳ, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου, ὅπερ ὑπῆρξε πατρίς τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου. [Γρ. Σ. I.]

* **Ποταμιανᾶτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Πυλαίων (Σάμης), ἔχον 198 κατ. (1896).

Ποταμίδα. Ἠλ. Κηρίθιον.

Ποταμῆς. Χωρίον τοῦ δήμου Λαγκαῶς τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος ('Ηρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 432 κατ. (1900).

Ποταμόχοιρος (ζωολ.). Γένος Ὀνοχωτῶν Περιπτοδακτύλων ἐκ τῆς εἰκογενείας τῶν Σειθῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ 4 δακτύλων ἐπὶ ἐκάστου ποδός, λεπτοτέρων τῶν τοῦ Σείθς τοῦ κοινοῦ, συνδεόμενων ἐπιμήκων ὡς οἱ τοῦ Κάπρου. 6 μόνον γεμίσων εἰς τὸ ἡμιόριον ἐκατέρως σιαγόνος, ὡτων μακρῶν καὶ ὀσέων φερόντων κατὰ τὸ πέραρ δέσμη τριῶν δίκην χρωστήρας. Ὑπάρχουσι δύο εἴδη γνωστὰ Π. ὁ ἄσπρικανικός καὶ Π. ὁ χρωστήρας ὀσέας τῶν νοτιοδυτικῶν χωρῶν τῆς Ἀφρικής.

* **Ποταμίων** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Κυθήρων. ἔχει 5,735 κατ. (1896).

* **Ποταμογειτόνων** δῆμος τῆς Κερκύρας. ἔχει 4,964 κατ. (1896).

* **Ποταμός.** 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Ποταμίων (Κυθήρων), ἔχουσα 973 κατ. — 2) Πρωτ. τοῦ δήμου Ποταμογειτόνων (Κερκύρας), ἔχουσα 1,762 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Θηρασίας (Θήρας), ἔχον 241 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγιαλῆς (Θήρας), ἔχον 229 κατ. (1896).

Ποταμούλα. Χωρίον τοῦ δήμου Μακρονείας (Μεσολογγίου), ἔχον 103 κατοίκους (1896).

* **Ποταμούνα.** Χωρίον τοῦ δήμου Κερυστίας, ἔχον 209 κατ. (1896).

Ποτεντίλλη. Γένος ρυτῶν τῆς εἰκογενείας τῶν Ῥοδοειδῶν καὶ τῆς φυλῆς τῶν Ἀρναρδοειδῶν ἢ Φραγαριοειδῶν, περιλαμβανόν ὁμίονες ἢ πᾶς πολυτελεῖς, σπανίως ἐννοεῖται, μετὰ φύλλων ἐναλλαξὶ διατεταγμένων, συνθέτων, ἀνθέων λευκῶν ἢ κιτρίνων παρεμφερῶν ταῖς τῶν Χαμαικερῶν. Ὑπάρχουσι πολλὰ γνωστὰ εἴδη τῶν εὐκράτων καὶ ψυχρῶν χωρῶν τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου, ὧν κοινὰ τυγχάνουσι Π. ἢ τῶν χηνῶν, κοινῶς Χηνόχορτον, ρομέ-

νη εἰς τὰς ὄχθας βυάκων καὶ λιμνῶν καὶ φέρουσα φύλλα μετὰ λευκοῦ μεταξώδους χνοῦ Π. ἢ ἔρπουσα ἢ Πενιάφυλλον ἔχουσα φύλλα πενταμερῆ καὶ Π. ἢ τὸ ρομέντιλλη, ἔχουσα ἀνθος τετραμερῆς. Αἱ ρίζαι τῶν τριῶν τούτων εἰδῶν ἔχουσιν ἐνέργειαν στυπτικὴν, τονωτικὴν καὶ αντιδιαρροϊκὴν. Ἄλλα εἶδη καλλιεργοῦνται ἐν τοῖς κήποις ὡς ρυτὰ καλλωπισμοῦ.

* **Ποτέντζα** (Potenza). 1) Ἐπαρχία τῆς Ἰταλίας, ἔχουσα ἐπὶ ἐμβ. 9,962 τγμ. 490,705 κατ. τῷ 1901. — 2) Πρωτ. ταύτης, μετὰ 16,186 κατ. (ὡς δῆμος) τῷ αὐτῷ ἔτει.

Ποτζεδόνσι (Poggibonsi). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχίας Σιένης, ἔχουσα ὡς δῆμος 10,286 κατ.

Ποτήριον. Γένος Ῥοδοειδῶν ρυτῶν περιλαμβανόν 15-20 εἶδη ποτῶν πολυτελῶν τῶν θερμῶν καὶ εὐκράτων χωρῶν τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου. Τὸ εἶδος Π. τὸ ἔλασσαν ἔχει ὕψος 1 μ., ἀνθὴ κεφαλῶτά ὑποκράτινα, φύλλα ἐριώδη, στυπτικά καὶ ἀρωματικά, ἀποτελεῖ δὲ καλλίστην νομὴν διὰ τὰ ἐρισφάρα ἔφα καὶ δύναται νὰ σπείρηται καὶ ἐπὶ κανὼν τιτανούχων γαιῶν.

* **Ποτιδανείας** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Δωρίδος. ἔχει 2,300 κατ. (1896).

Πότνεϋ (Putney). Προάστειον τοῦ Λονδίνου ἐπὶ τῆς Ν ὄχθης τοῦ Ταμέσεως, ἔχον 24,139 κατ. καὶ κυρίως ἐξοχικὰς οἰκίας.

* **Πότσδαμ** (Potsdam). Πρωτ. νομὸς τῆς Πρωσίας (1,929,304 κατ.), ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 59,796.

* **Ποτσουνόλι** (Pozzuoli). Πρωτ. περὶερ. ἐν τῇ ἰταλ. ἐπαρχίᾳ Νεαπόλεως, μετὰ 22,907 κατ. (ὡς δῆμος) τῷ 1901.

Ποττεία νόσος ἢ σπονδυλοπάθεια καλεῖται περίπλοκόν τι νόσημα αποτελεσθὲν ἰδίων μορφῶν τοπικῆς φυματώσεως, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐντὸς ἢ πλείονων θωρακικῶν σπονδύλων, ἄλλα καὶ ἐστὶν εἶδος καὶ περιθῶνος ἔστιν ὅτε, ἐκδηλούμενον ὡς περίγραπτος μὲν (μορφή περίγραπτος σπηλαιώδης) διὰ τοῦ σχηματισμοῦ κοιλότητος ἐντὸς κατὰστροφῆς ἐντὸς ἢ πλείονων σπονδύλων, ὡς διάχυτος δὲ (μορφή διάχυτος ἐπιπολαία) διὰ βλάβης τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος τῶν σπονδύλων καὶ τῆς τῶν μεσοσπονδύλων συνδέσμων, καὶ παρακολουθευμένη ὑπὸ κυρτότητος ἢ ὕψωσος τῆς θωρακικῆς μοίρας τῆς σπονδυλικῆς στήλης σὺν τῇ ἐπιπλοκῇ παραπληγίᾳ καὶ συμφορητικῶν ἀποστημάτων. Τὸ νόσημα τυγχάνει βαρύτερον καὶ τὸ προγνωστικὸν σκοτεινότερον, διότι συνήθως ἀποληξίς τυγχάνει ὁ θάνατος, εἴτε ἐκ καχεξίας, μαρ-

σμού, μετὰ συνακολούθων οίδημάτων τῶν κάτω ἀκρων καὶ ὕδρωπος ἀσπίτου εἴτε ἐκ σήψαιας, εἴτε ἐκ μυελίτιδος καὶ πύσεως τοῦ νωτιαίου μυελοῦ· σπανιότερον ἐπέρχεται ἱσσις καὶ μετὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν ἀποστημάτων καὶ τὴν παρόλυσιν, ὑπολειπομένης μείζονος ἢ ἐλάσσονος ὑδώσεως καὶ ἀγκυλώσεως. Θεραπευτικῶς ἐπιβάλλεται εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἡ χρῆσις μηχανημάτων σκοποῦντων τὴν ἀπόλυτον ἀκίνησιν καὶ στήριξιν τῆς σπονδυλικῆς στήλης μετὰ προηγηθεῖσαν στικτὴν καυτηρίασιν αὐτῆς, γενικὴ τόνωσις τοῦ ὁργανισμοῦ, ὑπερστίσις, ἰωδιοθεραπεία, διάνοιξις τῶν συμφορητικῶν ἀποστημάτων. [P.N.B.]

Πουβί δε Σαδάν (Πέτρος Puvís de Chavannes). Γάλλος ζωγράφος γενν. τῷ 1824 ἐν Λυδῶν καὶ ἀποθ. τῷ 1898 ἐν Παρίσι, ἐθνα κυρίως ἔζητε. Ἐγράψε πρὸ πάντων ἔργα ἀλληγορικὰ καὶ θρησκευτικὰ, διακρίνεται δὲ διὰ τὴν ἐντεγνόν παράστασιν τῶν ἀνθρωπίνων μερῶν.

Πουγκ (Pougues). Κοινὸπολις γαλλικῆ τοῦ νομοῦ Νισέρης, ὀνομαστὴ διὰ τὰς πηγὰς τῶν ὀξυανθρακικῶν καὶ τιτανοδιτανθρακικῶν ἱματικῶν ὑδάτων, ἀπὸ ὧν ὠρελοῦσι κατὰ πεπτικῶν διαταραχῶν, συμφορῆσεων τῶν κοιλιακῶν σπλάγχχνων, ἡπατολιθιάσεων, νεφρολιθιάσεων, χλωρίάσεων καὶ ἐπιμόνων γα πρᾶληθῶν.

* **Πουγκάκια**. Χωρίον τοῦ δήμου Τυμφορηστοῦ (Φθιώτιδος), ἔχον 399 κ. (1896).

* **Πουέβλα** (Puebla). 1) Πολιτεία τοῦ Μεξικοῦ, ἔχουσα ἐπὶ ἐμβ. 31,616 τετρ. κατ. 1,021,133 τῷ 1900. — 2) Πρωτ. ταύτης μετὰ 93,521 κατ.

* **Πουέβλο** (Pueblo). Πρωτ. κομητείας ἐν τῇ βορείᾳ μερὶ πολιτεία Κολοράδω, μετὰ 28,217 κατ. τῷ 1900.

Πουέβλο νουέβο δὲλ Μάρ (Pueblo nuevo del Mar). Εὐλίμενος πόλις ἐν τῇ Ἰσπαν. ἐπαρχ. Βαλεντίας, μετὰ 41,300 περίπου κατ. καὶ θαλασσίων λουτρῶν.

Πουέρτο Λιμόν (Puerto Limón). Πόλις τῆς δημοκρ. Κостаρίκας, ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ. ἔχει 3,500 κατ. καὶ εἶναι σπουδαία ὡς ἀφετηρία τοῦ μεταξὺ Ἀτλαντικοῦ καὶ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ σιδηροδρόμου.

Πουέρτο Πλάτα (P. Plata). Εὐλίμενος πόλις τῆς δημοκρατ. Ἀγ. Δομίγγου μετὰ 4,500 κατ. Κεῖται ἐπὶ τῆς Β παραλίας τῆς Ἀΐτης.

* **Ποὺλ** (Poole). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Δόρσετ, μετὰ 10,461 κατ. (1901).

* **Πουλακίδα**. Χωρίον τοῦ δήμου Μιδέας (Ναυπλίας), ἔχον 328 κατ. (1896).

Πουλαντζάκ. Πολίχνη τοῦ Εὐξεί-

νου πέντου πρὸς Δ τῶν Κοτυώρων ἡ δαυ ὅπου ὑπαγεται, εἰκουμένη ὑπὸ κατοίκων ἀπάντων χριστιανῶν ὁρθοδ.

* **Πουλᾶτα**. Χωρίον τοῦ δήμου Ραίων (Κεραλήνιας), ἔχον 572 κ. (1901).

Πουλδοῦρ ἢ Βουρδοῦριον. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ἀρχαία Πισδία καὶ πρὸς Β μὲν τῆς ταλείας, ΝΔ δὲ τῆς 18 γλμ. αὐτῆς χούσης Σπάρτης (Ἰσπάρτα). Οὐσα διοικήσεως ὑπαγομένης τῇ νομαρχίᾳ νίου καὶ περιλαμβανούσης μοναδική κησιν τὴν τοῦ Τεμερῆ μετὰ 7,300 ἔχει περὶ τὰς 10,000 κατ., ὧν 3,000 εἶναι Ἕλληνας τουρκόφωνοι ἐκκλησιᾶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως σιδίας καὶ συντηροῦντες ἑλληνικὴν κοινοτικὴν σχολὴν καὶ παρθενωγεῖον καὶ δὲ Ἀρμένιοι, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοὶ. Πόλις τῆς βιομηχανίας τῆς πόλεως εἶναι βαμβακίων ὑφασμάτων τῶν κοινῶν λουμένων ἀποτρίβων [Γρ.Σ.Ι.].

* **Πούληθρα**. Πρωτ. τοῦ δήμου Ρίου (Κυνουρίας), ἔχουσα 186 κατ. (1901).

Πούλιος Χαρίσιος. Ἐγεν. Σελίτη τῆς Μακεδονίας τῷ 1844 καὶ δὲ τὴν ἐγκύκλιον παιδευσιν καὶ τριετὶς τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ φοίτησιν ἐσπ. φιλολογίαν ἐπὶ τριετίαν ἐν Γερμανίᾳ τότε δὲ διατελεῖ καθηγητὴς ἐν τοῖς θήκαις γυμνασίαις. Ἐγράψε διάφορα βιβλία ἀναγνωστικὰ καὶ γραμματικὰ πρὸς χρῆσιν δημοτικῶν, ἑλλ. σχολείων καὶ γυμνασίων, πρὸς δὲ Παναγιωτῆς τῶν νῦν Ἑλλήνων καί τινα καὶ ἐὼν αὐτῶν μετὰ παραλληλισμὸν τὰ τῶν ἀρχαίων (Διψ. 1870), Τὸ ἀρχαῖον θέατρον (κατὰ μετάφρασιν τοῦ γερμανικοῦ), Συντακτικὸν τῆς γλώσσης, Ἱστορίαν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος (ἐν βιογραφίαις) καὶ Τὸ βιβλίον τῶν νέων, ἥτοι ἐδγγόν εἰς τὴν κατ' οἶκον τροφὴν τῶν παιδῶν (ἐκ τοῦ γερμανικοῦ).

* **Πουλίτσα**. Χωρίον τοῦ δήμου Θίων, ἔχον 198 κατ. (1896).

* **Πουλίτσι**. Χωρίον τοῦ δήμου Στοιμῆς (Μεσσηνίας), ἔχον 132 κ. (1901).

* **Πουλτούσα**. Πρωτ. περιφερ. ῥωσ. κυβερνήθ Βαρσοβίας, μετὰ 11 κατ. τῷ 1897.

* **Ποδυ** (Poona). Πρωτ. τῆς σεις Δεκάν καὶ τοῦ διαμερίσματος τῆ Ἰνδοβρετ. προεδρείᾳ Βομβάης, τῷ 1901 κατ. 111,385.

* **Ποδυνο** (Punos). Ἐπαρχία τοῦ ἔχουσα ἐμβ. 100,731 τετρ. καὶ π.

κατ. (1896), ὧν 5,000 ἐν τῇ ὁμῶν. πρωτεύουσῃ.

Πουπάρτειος σύνδεσμος. Βλ. Μηριαῖον τόξον.

Πουπιηνός (Claudius Pupienus Maximus). Αὐτοκράτωρ Ῥωμαῖος ἐλίγον βασιλεύσας τῷ 238 μ. Χ. μετὰ τοῦ Βαλβίνου (βλ. λ.), οὗτος καὶ συνεμερίσθη τὴν τύχην.

Πούρη (ἀγγλ. Pooree ἢ Dschaggarnath). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῇ διαίρεσει Ὀρίσσης τῆς Βεγγάλης ἐν Ἰνδικῇ. ἔχουσα 28,794 κατ. (1891) καὶ οὕσα πλήθους ἱερῶν. Ἐκ τούτων τὸ σπουδαιότατον εἶναι τὸ τοῦ θεοῦ Τζάγαρναθ, πρὸς ὃ προσέρχονται κατὰ Μάρτιον ἑκατοντάδες γιλιζῶν προσκυνητῶν ἐξ ὅλης τῆς Ἰνδικῆς.

* **Πουρί.** Χωρίον τοῦ δήμου Ζαγοράς τοῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 640 κατοίκους (1896).

* **Πουρνάρι.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Λύμης (Πατρῶν), ἔχον 102 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ὀλυμπίων (Ἡλείας), ἔχον 173 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Νέσσωνος (Δαρίας), ἔχον 225 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Θυμακῶν (Δομοκοῦ), ἔχον 380 κατ. (1896).

* **Ποῦρνος.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγλαντίων (Χαλκίδος), ἔχον 102 κατ. (1896).

Ποῦσκαρ ἢ Πούκαρ (ἀγγλ. Pushkar, Pokhar). Πόλις καὶ λίμνη τῆς ἐντεῦθεν τοῦ Γάγγου Ἰνδικῆς, ἐν τῇ ὑπὸ Ἀγγλον ἐπίτροπον γῶρα Ἀτσιμ-Μεράρα, ἡ μόνη ἐν Ἰνδικῇ ἔχουσα ναὸν τοῦ Βράχμα. Κατ' Ὀκτωβρίου συνέρχονται ἐν αὐτῇ 100 χιλ. προσκυνητῶν. Οὐδὲν ἕδωκεν ἐπιτρέπεται νὰ φρονέται ἐντὸς αὐτῆς.

* **Ποῦσκιν** (Ἄλ. Puschkín). Μετὰρσας ἑλλην. τοῦ Εὐγεν. Ὀνέγην ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ βιβλιοθ. Μαρσλῇ ὑπὸ I. Βουλεζήμου, ἑτέρα δὲ ὑπὸ Ἀξιώτου (1904).

Ποῦσποκλάδανγ (Püspökladány). Πόλις τοῦ οὗγγρ. κομιτάτου Ἀϊδου, μετὰ 10,888 κατ. Μαγυάρων.

Ποῦστερ κοιλάς (Pustertal) καλεῖται κοιλάς 100 γμ. μήκους ἐν τῷ Ἀνατολ. Τιρόλῳ, περιήγμος διὰ τὰς φυσικὰς καλλωνάς.

Πουφζένος (Ζωολ.). Γένος Μακροπτεῶν Νηκτικῶν ἐν τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀελιωδιζῶν. Τὸ εἶδος Π. ὁ ἀγγλ. κέες, εἶναι πτηνὸν τῶν βορείων θαλάσσιων, ἔχον τὴν ῥάχιν ὀρθήν, τὴν κοιλίαν λευκὴν, μήκος 30 ὀρεκ., πτήσιν ἀλματικὴν, ταχέειν καὶ μάλιστα κατὰ τὴν νύκτα.

* **Πόχαλη.** Χωρίον τοῦ δήμου Ζακύνθου, ἔχον 491 κατ. (1896).

* **Πράδιον.** Πολίχνη τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Καβάλλας, ἔχουσα περὶ τοὺς 5,000 κατ. Ὀθωμανοὺς, Ἕλληνας καὶ Ἀσσιγγάνους. Οἱ Ἕλληνες συμπροσέχοντες εἰς 1,500 περ. διατηροῦσιν ἀστικήν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον.

* **Πράγα** (Prag, Praha). Πρωτ. τῆς Βοημίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 222,833.

Πραδίλλας (Φραγκίσκος Pradilla). Ἰσπανὸς ζωγράφος, γενν. τῷ 1848 καὶ ζῶν ἐν Μαδρίτῃ ὡς διευθυντὴς τοῦ βασιμ. μουσεῖου. Κυρίως ἔγραψε σημαντικὰς ιστορικάς καὶ τοῦ βίου τοῦ λαοῦ, διακρίνεται δὲ διὰ τὴν ἐντασιν τοῦ χρώματος.

* **Πραγματευτή.** Χωρίον τοῦ δήμου Λιμναίου (Κυνουρίας), ἔχον 500 κ. (1896).

Πραξίδης Γεώργιος. Πολιτικὸς ἀνὴρ ἀκμάσας κατὰ τὸν ἀγῶνα τοῦ 1821. Ἐγενήθη τῷ 1791 ἐν Μουδανίᾳ τῆς Βιθυνίας ἐκ πατρὸς Μακεδόνα καὶ μητρὸς ἰθαγενεῦς. Ἐξεπαιδεύθη ἐν Εὐρώπῃ καὶ διήνεν ἰταλικά. Ἐγένετο ἐνωρὶς μέλος τῆς Φιλικῆς ἐταιρείας. Τῷ 1818 συνεσκέσθη μετ' ἄλλων περὶ ἰδρύσεως ἐταιρείας ἐν Βουκουρεστίῳ πρὸς διάδοσιν τῆς παιδείας καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀναπλασεως τῶν ἑλληνοπαίδων (ἐφημ. Μέρμυζ, ἀριθ. 1158, 1873). Κατήλθεν εἰς Μεσολόγγιον ἐξ Εὐρώπης τὸν Ἰούλιον τοῦ 1821 μετὰ τοῦ Ἀλέξ. Μανουκορδάτου. Τῷ 1822 διορίσθη μέλος τοῦ Γεν. φροντιστηρίου τῆς Αὐτοκτῆς Ἑλλάδος καὶ παρέμεινεν ἐν Μεσολογγίῳ καθ' ὅλην τὴν πολιορκίαν αὐτοῦ. Κατὰ Σεπτέμβρ. τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀπεστάλη εἰς Κεφαλληνίαν πρὸς τὸν λόρδον Βύρωνα, ὃν καὶ συνώδευσε εἰς Μεσολόγγιον. Κατὰ Νοέμβριον διορίσθη μέλος τῆς Γερουσίας τῆς Αὐτ. Ἑλλάδος καὶ ἀντιπροεδρὸς αὐτῆς, τοῦ προέδρου ἀπελθόντος εἰς τὴν ἐν Κορίνθῳ συνέλευσιν. Τῷ 1823 ἀπηλύθη εἰς τὴν ἐν Ἀστρεῖ ἐθν. συνέλευσιν καὶ διεύθυνε τὸ γραφεῖον τοῦ ἐκτελεστικοῦ τῆς κυβερνήσεως. Ἐπὶ κυβερνήτῳ ὑπηρετήσεν εἰς διαφόρους διοικητικὰς θέσεις μέχρι τοῦ 1828. Ἐπὶ τῆς ἀντιβασιλείας διορίσθη μέλος τοῦ πρώτου ὑπουργείου ὡς γραμματεὺς τῆς ἐπικρατείας ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ νομάρχης. Τῷ 1834 ἐκλήθη πάλιν εἰς τὴν γεν. γραμματεῖαν τῆς δικαιοσύνης μέχρι τοῦ 1836. Ἐπὶ τούτῳ δ' ἐγένετο ἡ πρώτη ἐκλογὴ τοῦ προσωπικοῦ τῶν δικαστηρίων, ἐπισκομιμαθεῖσα παρὰ πάντων. Ὡς σύμβουλος τῆς ἐπικρατείας ἀπεστάλη εἰς ἑκτακτον ὑπηρεσίαν εἰς τὰ μεθώρια καὶ εἰς ἐπὶ ἐπιδρώσιν τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν. Μετὰ ταῦτα διορίσθη ἀντιπρόεδρος τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, εἰς τὰ σύμβουλος ἐν αὐτῷ. Μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ συν-

τάγματος διωρίσθη γεν. επίτροπος ἐν τῷ ἐλεγκ. συνεδρίῳ καὶ συγγρόνως βασιλ. ἐπίτροπος παρὰ τῇ ἱερᾷ συνόδῳ μέχρι τοῦ 1851. Τῷ 1854 μετετέθη ἐκ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ὁριστικῶς εἰς τὴν θέσιν τοῦ βασιλ. ἐπιτρόπου, ἐν ᾗ παρέμεινε μέχρι τέλους τοῦ βίου του. Ἀπεβίωσε τῇ 13 Ὀκτωβρ. 1873. Χειρῶγραφον ἡμερολόγιον τοῦ Π. ἀρχόμενον ἀπὸ 15 Νοεμβ. — 15 Δεκεμβρ. 1821 εὐρίσκεται ἀνέκδοτον ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς Ἱστορ. καὶ ἐθνολ. ἐταιρείας. [Α.Μηλ.]

* **Πραισός** ἢ Πραῖσος. Ἀρχαία πόλις τῆς Κρήτης πρωτεύουσα τῶν Ἑτεοκρήτων, Α τῆς νήσου ἐν τῇ νῦν ἐπαρχίᾳ Σητείας. Αὐτῇ τῷ 1900 ἐγένοντο ἀνακαταί μετὰ μερικῆς ἐρεύνης γενεμένης τῷ 1892 ὑπὸ Halbherr ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθῆναις Ἀγγλικῆς ἀρχαιολογ. σχολῆς ὑπὸ τὴν δι-εὐθυνσιν τοῦ Bosanquet καὶ ἐγγύς τῆς Π. παρὰ τὴν θέσιν Κάτω Ζάκρον ὑπὸ τοῦ Hogarth θαπνύει τῆς Κρητικῆς πολιτείας, καθ' ἃς ἀνεκαλύφθησαν πολλὰ λόγου ἄξια εἰ-κοδομήματα τῶν ἐλληνικῶν χρόνων καὶ σπουδαιότατα εὐρήματα τῶν μυκηναϊκῶν.

Πραισοῦ δῆμος τῆς ἐπαρχίας Σητείας (Λασηθίου) τῆς Κρήτης. Ἐχει 3,621 κατ. (1900).

* **Πράμαντα**. Πρωτ. τοῦ δήμου Πραμάντης (Ἄρτης), ἔχουσα 2,828 κατ. Ὁ δῆμος Π. ἔχει 4,257 κατ. (1896).

* **Πραξιτέλης**. Πρβλ. περὶ αὐτοῦ τὸ βιβλίον τοῦ W. Klein (γερμ., Λειψ. 1898).

Πραξές. Χωρίον τοῦ δήμου Λάκων τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 329 κατ. (1900).

Πρασιδάκι. Χωρίον τοῦ δήμου Φιγαλίας (Ὀλυμπίας), ἔχον 103 κατ. (1896).

Πράσινα χρώματα καλοῦνται πᾶσαι αἱ ἐν ταῖς τέχναις χρησιμοποιούμεναι πρὸς βαφὴν χρωστικαὶ οὐσίαι αἵτινες ποικίλλουσιν μετὰ τὸ ἀνοικτοῦ (χλωροῦ) καὶ τοῦ σκοτεινοῦ (κυπαρισσοῦ) πρασί-νου. Προέρχονται αἱ μὲν ἐκ τοῦ ἀνοργάνου ἢ ὁρυκτοῦ κόσμου, αἱ δὲ ἐκ τοῦ ὀργανικοῦ ἢ μᾶλλον ἐκ τῶν ἐνώσεων τοῦ ἀνθρακος. Ἐκ τῶν πρώτων μνημονεύομεν α') τὸ πρά-σινον Guignet ἢ σμαραγδοπράσι-νον (βλ. τόμ. Σ' σελ. 916)· β') τὸ πρά-σινον τοῦ Rinnmann, ἥτοι ψευδαργυ-ροεῖδιον τοῦ κοβαλτίου, ὡραῖον χρῶμα χρησιμοποιούμενον ἐν τῇ ζωγραφικῇ καὶ πα-ραγόμενον ἐκ τῆς ἐνώσεως ὀξειδίου τοῦ ψευ-δαργύρου καὶ ὀξειδίου τοῦ κοβαλτίου· γ') τὸ πράσινον τοῦ Scheele ἢ πράσι-νον τῆς Σουηθίας ἥτοι βασικὸς ἄρ-σενικῶδης χαλκός, λαμπρὸν χρῶμα, ἔχον ἄλλοτε τὰ πρωτεία ἐν τῇ ζωγραφικῇ, τῇ

βαρικῇ καὶ τῷ χρωματισμῷ τοῦ πρὸς ἐπέν-δυσιν τῶν τοίχων χάρτου, σήμερον ὅμως ἔνεκα τῶν δηλητηριοειδῶν ιδιοτήτων αὐτοῦ ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἀβλαβοῦς σμαραγδο-πράσινου· δ') τὸ πράσινον τοῦ Schweinfurt, ἥτοι ἄρσενοεικὸς χαλκός, λαμπρότα-τον χρῶμα χρῆσιμον ἐν τῇ βαρικῇ καὶ τῇ ἐκτυπώσει τοῦ ἀπενδυτικοῦ τῶν τοίχων χάρ-του, ἔχον ὅμως δηλητηριώδεις ἀποπνοίας ἐν-ναμέναν νὰ βλάψῃ καὶ προκαλέσῃ διὰ χρόνον τὴν βραδείαν ἄρσενικίαν· ε') τὸ πρασινοφαιὸν ἢ κρύσταλλοι τῆς Ἀφροδίτης ἥτοι ὀξεικὸς χαλκός (βλ. λ.)· ς') τὸ πράσινον ἐξ ἀναμίξεως συνιστάμενον ἐκ τῆς ἐνώσεως κιτρίνων μετὰ κυανῶν χρωμάτων, ἔχον ποικίλιαν τόνον ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ καὶ τοῦ εἶδους τῶν ἀνα-μιγνυομένων. Τοιοῦτο πράσινον λ. χ. προκύ-πτει ἐκ τῆς ἀναμίξεως κυανῶν πρωσσικῶν μετὰ χρωμικῶν μολύβδου. — Ἐκ δὲ τῶν δευτέρων μνημονευτέα τὰ ἐξ ἡς α') τὸ διασπιννοπρά-σινον (vert diamine) σκοτεινὸν ἢ κυπα-ρισσοῦχρον, χρῆσιμον διὰ τὴν βαφὴν τοῦ βάμβακος· β') τὸ ἀλιζαρινοπράσι-νον, θειοπαράγωγον τοῦ ἀλιζαρινουκυαν-οῦ· γ') τὰ μάλα χιτροπράσινα (βλ. λ.)· δ') τὸ ἀλκαλοπράσινον, θειοπαρά-γωγον τῆς βιριδίνης· ε') τὸ λαμπρο-πράσινον (vert brillant) ὡραιότατον καὶ χρησιμώτατον χρῶμα· ς') τὸ σπιν-θοροπράσινον (vert-étincelle), ἢ φω-τοπράσινον (vert-lumière) ἢ πρά-σινον παρισσιανόν (vert de Paris), ὡραιότατον χρῶμα· ζ') τὸ ἀζινοπρά-σινον (vert d'azine), κόνις σκοτεινοπρα-σίνη βάφουσα ἀνεξιτήλως τὸν προπαρασκευα-σμένον διὰ δεψίνης βάμβακα ἐλαιοπράσι-νον· η') τὸ ἀζωτοπράσινον (vert azoïque) σταθερώτατον χρῶμα, βάφον ἀνε-ξιτήλως τὸ διὰ χρωμίου προπαρασκευασμέ-νον ἕριον κυπαρισσοῦχρον.

Πράσινον Βικτωρίας. Βλ. Μα-λαχιτοπράσινον.

* **Πραστός**. Πρωτ. (θερινή) τοῦ δήμου Βρασίδων (Κυνουρίας), ἔχουσα 645 κ. (1896).

* **Πράτον** (Prato). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐ-παρχίας Φλωρεντίας, ἔχουσα ὡς δῆμος 51,453 κατ. τῷ 1901.

Πρέχοβα (Prahova). Παραπόλιος τῆς Ἰαλομίτης ἐν Ῥωμανίᾳ, ἐξ οὗ ἐκλή-θη περιφέρεια τοῦ βασιλείου, ἔχουσα ἐμβ. 4,650 τχμ. καὶ 304,376 κατ. Πρωτ. εἶναι τὸ Πλεγέστι.

* **Πρέβεζα**. Πόλις τῆς Ἡπείρου, πρωτ. τῆς ὁμωνύμου ὑποδιοικήσεως. Ἐχει περὶ τοὺς 7,000 κατ., ὧν οἱ πλείστοι Ἕλλη-νες, διατηροῦντες 2 ἀστικὰς σχολὰς καὶ 2 παρθεναγωγεῖα.

* **Πρεδέντα.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰ-
γινίου (Τρικαλῶν), ἔχον 624 κατ. (1896).

* **Πρεμεντινοῦ.** Χωρίον τοῦ δήμου
Στρακιωτῶν (Λευκάδος), ἔχον 300 κ. (1896).

Πρέντολαου (Prenzlau). Πρωτ. πε-
ριφερείας ἐν τῷ πρωσσ. νομῷ Πότσδαμ,
ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 20,229.

* **Πρέραου** (Pregau). Πρωτ. διαμερίσμ.
ἐν τῇ αὐστριακῇ Μοραβίᾳ, μετὰ 26,727
κατ. τῷ 1900.

* **Πρεσδοβργον** (Pressburg, Pozsony).

1) Κομητᾶτον τῆς Οὐγγαρίας, ἔχον ἐμβ.
4295 τ.χμ. καὶ 301,635 κατ. τῷ 1900. —

2) Πρωτ. τούτου, μετὰ 65,867 κατ.

Πρεσλάβα. ἀρχαιότερον Πρεσθλάβα
(βουλγ. Preslav, τουρκ. Έσκι-Σαμπούλ).
Κατὰ τοὺς μέσους χρόνους πρωτεύουσα
τοῦ βουλγαρικοῦ κράτους, νῦν δὲ κωμό-
πολις τῆς Βουλγαρίας μετὰ 3,521 κατ. ἐν
τῇ περιφερείᾳ Σιουμέν.

* **Πρέστον** Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας
Λαγκαστρίας, μετὰ 112,982 κατ. τῷ 1901.

Πρετεντέρης Τυπάλλδος. 1) Χα-
ράλαμπος. Καθηγητὴς τῆς ἱατρικῆς ἐν
τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ καὶ πρῶτῳ ἐν τῇ
Ἰονίῳ ἀκαδημίᾳ. Ἐγενν. ἐν Κεφαλληνίᾳ,
ὁπῆρς καθ. ἐν τῇ Ἰονίῳ ἀκαδ. ἀπὸ Φεβρ.
1851—1863. Τῇ 15 Ὀκτ. 1863 διωρίσθη
καθηγητὴς τῆς παθολογικῆς ἀνατομίας ἐν
τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ, τῇ δὲ 4 Σεπτ. 1864
τῆς κλινικῆς καὶ ἱατρικῆς νοσολογίας· συγ-
χρονως διετέλει ἱατρός τῆς Α. Μ. τῆς βα-
σιλίσσης. Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῇ 30
Δεκεμβ. 1885. Πλὴν ἄλλων διατριβῶν ἐδη-
μοσίευσε Du typhus (Ἀθ. 1883) καὶ Ἐγ-
κεφαλωνωτικά μνηγγίτις (1883).

— 2) Βλ. Τυπάλλδος.

* **Πρετόρια** (Pretoria). Πρωτ. τῆς
βρεταν. ἀποικίας Τρανσβάλ, ἔχουσα τῷ 1889
περίπου 12,500 κατ. λευκοὺς. Κατὰ τὸν
τελευταῖον μεταξὺ Βούρων καὶ Ἀγγλίας
πόλεμον παρεδόθη τῷ 1900 ἀμαχητὶ εἰς
τοὺς Ἀγγλοὺς, τῇ δὲ 18/31 Μαΐου 1902
ὁπληρῶν ἐν αὐτῇ ἡ συνθήκη καθ' ἣν αἱ θη-
ρακρατίαι Τρανσβάλ καὶ Ὀράνγη ἐκηρύχθη-
σαν βρετανικαὶ ἀποικίαι.

* **Πρζέμυσλ** (Przemysl). Πρωτ. δια-
μερίσμ. ἐν τῇ αὐστρ. Γαλικίᾳ, ἔχουσα
46,295 κατ. (1900).

* **Πριάντζα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἰδο-
μένης (Βάλτου), ἔχον 369 κατ. (1896).

* **Πρίγκιπος.** Ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ οἱ
κάτοικοι διατηροῦσιν ἀστικήν σχολὴν μετὰ
150 μαθητῶν καὶ 4 διδασκάλων, παρθενά-
γωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον, ἐν οἷς φοιτῶσι
290 μαθηταὶ καὶ μαθήτριά.

* **Πριζήνη.** Ἀπὸ τοῦ 1895 μέχρι τοῦ

1899 δαπάναις τῆς διευθύνσεως τῶν ἐν
Βερολίῳ βασιλ. μουσείων ἐξετελέσθησαν
ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν Γερμανῶν ἀρχαιο-
λόγων Οὐμαν, ὅστις ἀπέθανεν ἡδὲ τῷ 1896,
Βίγανδ καὶ Σράδερ ἀνασκαφαί, δι' ὧν ἀνε-
καλύφθη πᾶσα ἡ πόλις. Καὶ τῆς μὲν ἀρ-
χαίας ἰωνικῆς πόλεως, τῆς πατρίδος τοῦ
Βιάντος, λείψανα δὲν ἀνευρέθησαν, διὸ καὶ
ἀμφιβολίαi ἐγεννήθησαν, ἂν ἡ ἀρχαία αὕτη
πόλις ἔκειτο ἐπὶ τῆς αὐτῆς θέσεως, ἐφ' ἧς.
πιθανώτατα κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ι' π. Χ.
αἰῶνος, ἀνηγέρθη ἡ νέα πόλις. Αὕτη κει-
μένη ἐπὶ τῶν Ν κλιτύων τῆς Μυκάλης πα-
ρουσιάζεται μετὰ τὰς ἀνασκαφὰς ὡς ἄλλη
τις Πουμπηία, ἔχουσα ὁδοὺς κατὰ ὁρθὴν
γωνίαν τεμνοῦσας ἀλλήλας καὶ κατε-
σκευασμένας μετὰ μεγάλῃς τέχνης δι' ἐκ-
τομῶν καὶ προσχώσεων κατὰ ἐνιαῖον σχέδιον
καὶ λιθοκτίστους οἰκίας ὑπομνησκύσας
τὰς τῆς ἰταλικῆς ἀναγεννήσεως, περιβάλλ-
εται δὲ ὑπὸ τείχους μέχρι τῆς στενούσεως
αὐτῇ ἐψηλῆς καὶ δυσπροσίτου ἀκροπόλεως,
ἐφ' ἧς δὲν εὐρέθησαν οἰκοδομήματα καὶ ἥτις
πιθανώτατα ἐθεωρεῖτο μόνον ὡς τευλευ-
ταῖον καταρύγιον τῶν κατοίκων ἐν καιρῷ
πολέμου. Ἐκ τῶν δημοσίων κτισμάτων τὰ
σπουδαιότερα εἶναι ἡ μεγάλη ἀγορά, πε-
ριβαλλομένη ἀπὸ τριῶν μερῶν ὑπὸ στοῶν,
ἐν αἷς εὐρέθησαν πλείστα· βάσεις τιμητι-
κῶν ἀγαλμάτων, ἀπέναντι αὐτῆς μεγάλη
στοά, ἡ ἐν ἐπιγραφῇ «ἱερὰ» καλουμένη,
χρησιμεύουσα ἄρα εἰς θρησκευτικὰς σκο-
ποὺς, καὶ ὅπισθεν αὐτῆς τινα οἰκήματα, ἀπερ-
θεωροῦνται ὡς πρυτανεῖον καὶ βουλευτή-
ριον, ὃ ὑπὸ τοῦ Πυθίου οἰκοδομηθεὶς μέγας
ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς, περὶ οὗ ἐγένετο λόγος ἐν
τ. Σ' σ. 725—6, καὶ τὸ θέατρον, ὁπερ ἰ-
δίως κινεῖ τὸ ἐνδιαφέρον, διότι τὸ προ-
σκήνιον στενότερον ὢν ἀποδεικνύει ἐκ νέου
τὴν ὁρθὴν ἰδέαν τοῦ Γ. Δόρρφελδ. καθ' ἣν
οἱ ἡθοποιοὶ δὲν ἵκταντο ἐπ' αὐτοῦ ἀλλὰ
πρὸ αὐτοῦ ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ, καὶ διότι ἐν
αὐτῷ πρώτῃν φοράν εὐρέθη ὁ βωμὸς ἐπὶ
τῆς θέσεως τοῦ καὶ δὴ οὐχὶ ἐν τῷ μέσῳ
τῆς ὀρχήστρας, ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ τῆς πρώ-
της σειρᾶς, τῆς λεγομένης προεδρίας. Μη-
μονευτέον τέλος τὸ ἱερὸν τῆς Κυβέλης καὶ
τὸ τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Βλ. Wiegand u. Schra-
der, Priene (Βερολ. 1904). [Μ.Γ.]

Πρίνα. Χωρίον τοῦ δήμου Κρητῶς
τῆς ἐπαρχίας Μεραμπέλλου (Λασηθίου)
τῆς Κρήτης, ἔχον 300 κατ. (1900).

Πρινίρης Γεώργιος Χ. Ἰατρός
ἐξ Ἠλείου. Ἐπανελθὼν ἐξ Εὐρώπης, ὅπου
ἐτελειοποίησε τὰς σπουδὰς του. Διωρίσθη
ὕψιγγι τῆς φυσιολογίας ἐν τῷ πανεπι-
στημίῳ τῷ 1846. Προήχθη εἰς τακτικὸν
καθηγητὴν τῆς γενικῆς παθολογίας καὶ
θεραπευτικῆς καὶ ἱατρικῆς ἱστορίας τῷ 1847,

τῷ 1848 τῷ ἀνετέθη καὶ ἡ ἐδρα τῆς ὑ-
γείνης, τῷ δὲ 1881 παρητήθη. Ἀπέθανεν
ἐν Ἀθήναις τῷ 1882. Συνέγραψε: Στοι-
χεῖα τῆς Φισιολογίας τοῦ ἀνθρώπου (Ἀθ.
1847). Περὶ ἰνδικῆς χολέρας (1848). Ἐπὶ
ἐξ ἑτῆ ἐξέδωκε τὸν Νέον Ἀσκληπιόν.
Ἐποίησε δὲ καὶ τρεῖς ᾠδὰς: α') Ἐπὶ τῇ
ἡμέρᾳ τῆς στέψεως τοῦ Ὁθωνος βασιλέως
τῆς Ἑλλάδος. β') Ἐπὶ τῇ διὰ Νεαπόλεως
ἐλευσί τῆς Α. Μ. Ὁθωνος βασιλέως τῆς
Ἑλλάδος (Ἀγκῶν 1838). γ') Ἐπὶ τῇ ει-
κοσιπενταετηρίδι τοῦ βασιλέως Ὁθωνος Α'.

Πρινές. Χωρίον τοῦ δήμου Κατα-
ναῦ τῆς ἐπαρχίας Σελίνου (Χανίων) τῆς
Κρήτης, ἔχον 224 κατ. (1900).

Πρινήλας. Χωρίον τοῦ δήμου Ἰ-
σιωναίων (Κερκύρας), ἔχον 249 κατοί-
κους (1896).

Πρινῆς. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγίου
Μύρωνος τῆς ἐπαρχίας Μαλεβιζίου (Ἡ-
ρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 242 κατοί-
κους (1900).

Πρινίνη (Φαρμ.). Οὐσία ἐξαγομένη
ἐκ τοῦ ἀρεψήματος τῶν φύλλων τοῦ πρί-
νου ἢ ἴληκος τοῦ δξυρύλλου καὶ ἔχουσα ἰ-
διότητα ἀντιρρευματικὰς καὶ ἀντιπυρε-
τικὰς.

Πρινοειδῆ καλοῦνται ἄλλως τὰ Ὀ-
ξυφυλλοειδῆ ἢ Ἑλαιοπρινοειδῆ (τόμ. Β').

Πρινοξανθίνη, ilixanthine (Χημ.).
Χρωστικὴ οὐσία ξανθοκρίνη ἐξαγομένη ἐκ
τῶν φύλλων τοῦ πρίνου τοῦ δξυρύλλου
καὶ κρυσταλλουμένη ὑπὸ μορφήν κρυστάλ-
λων βελονοειδῶν ἀχυροκρίνων, διαλυτῶν
ἐν ζέοντι ὕδατι καὶ οἰνοπνεύματι.

Πρίντα. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀδίας
(Οἰτύλου), ἔχον 260 κατ. (1896).

Πριόλα ἢ Πρίολα. Ἀρχαία πόλις
τῆς Βιθυνίας, κειμένη πλησίον τῆς ἐν
Πόντῳ Ἡρακλείας καὶ ὀνομασθεῖσα κατὰ
τὴν παράδοσιν ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ ἢ υἱοῦ τοῦ
μυθικοῦ βασιλέως τῶν Μαρτανδυνῶν Λύκου
(βλ. λ. σ. 561, 2) Πριόλα τοῦ πεσόντος ἐν
τῷ κατὰ τῶν Βερδύκων ἁγῶνι. [Γρ.Σ.Ι.]

Πρίπιτσα. Χωρίον τοῦ δήμου Καρ-
δομύλης (Οἰτύλου), ἔχον 164 κατ. (1896).

Πρίσις. Βλ. Τομή.

Πρίστης (Ζωολ.). Γένος Σελαχει-
δῶν ἰχθύων χαρακτηριζόμενον ὑπὸ βραγ-
χιακῶν σχισμῶν ἐκβαλλουσῶν ἐπὶ τῆς κοι-
λιακῆς ἐπιφανείας, ὑπὸ σώματος ἐπιμή-
κους ἀποξυνομένου κατὰ τὸ εὐραῖον πέρας
καὶ πρὸ πάντων ὑπὸ ρύγχους μακροῦ ὑπὸ
μορφήν ἐλάσματος πλατέος καὶ μακροτά-
του, φέροντος ἐκατέρωθεν σειρὰν ἰσχυρῶν
ὀδόντων οὕτως ὥστε νὰ ὁμοιάζῃ τελείως
πρὸς πρίονα, καὶ περιλαμβάνον πέντε γινώ-

στά εἶδη τῶν θερμῶν θαλασσῶν, ἐν αἷς δὲ,
Π. ὁ τῶν ἀρχαίων, ἔχων μῆκος 1¹/₂—
2 μ., καὶ Π. ὁ κτενωτός, ἔχων μῆκος 3
μ. καὶ ρύγχος 1 μ., εὐρίσκονται καὶ ἐν τῇ
Μεσογείῳ καὶ ζῶσιν ἐν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσ-
σης ἀνασκάπτοντες αὐτὸν διὰ τοῦ μακροῦ
ρύγχους πρὸς ἀνεύρεσιν τροφῆς.

Πρίτσα. Χωρίον τοῦ δήμου Μαλεβι-
ζίνης (Μαλεβιζίνου), ἔχον 207 κατ. (1896).

Πρίων καλεῖται ἐν ταῖς τέχναις ἐρ-
γαλεῖον συγκείμενον ἐξ ἐπιμήκους ἐλάσμα-
τος ἢ λεπίδος, ἐκ καλοῦ ἐστομωμένου γά-
λυδος πεικίλου σχήματος καὶ διαφόρων
διαστάσεων ἀναλόγως τῇ ἀνάγκῃ, ἔχοντος
κατὰ τὸ ἕτερον χεῖλος ὀδόντας διαφόρου
σχήματος καὶ κλίσεως, καὶ χρησιμοποιοῦ-
μενον πρὸς διαίρεσιν καὶ τεμαχισμόν ἢ
σχίσιν διαφόρων σωμάτων (ξύλων, λίθων,
μετάλλων κτλ.). Διακρίνεται δύο κατη-
γορίαι πρίωνων, τὴν τῶν χειροπρίων
καὶ τὴν τῶν μηχανοπρίων. Οἱ μὲν χειροπρίνες ἔχοντες τοὺς ὀδόντας
περίπου τριγωνικοὺς καὶ ἐναλὼξ ἑλαφρῶς
κεκλιμένους πρὸς παραγωγὴν διαστήματος
τινος ἀισχυραίου πρὸς ἐλευθέραν κίνησιν
κατὰ τὴν πρίσιν, ἐπὶ μὲν εἶναι μονόλαβοι
χειριζόμενοι ὑπὸ ἐνὸς ἀνθρώπου καὶ διὰ τῆς
ἐτέρας τῶν χειρῶν, ἐλευθεροὶ καθ' ὅλον τὸ
μῆκος αὐτῶν καὶ φέροντες τὴν ξυλίνην λα-
βὴν κατὰ τὸ ἕτερον πέρας, ἢ ἐστερεωμέ-
νοι ἐπὶ ξυλίνου σκελετοῦ ἔχοντες μίαν λα-
βὴν (πρίονες κρεπωπῶν, λεπτοεργῶν, χει-
ρουργῶν κτλ.), ἐπὶ δὲ δίλαβοι χειριζόμε-
νοι ὑπὸ δύο ἀνθρώπων (μεγάλοι ὀρθοπρί-
νες, πρίονες ὕλοτομικοί, κτλ.). Οἱ δὲ μη-
χανοπρίνες κινεῖται ἢ δι' ἐλατηρίου ἐρ-
γαζομένου τῇ διαδοχικῇ πίσει τοῦ πεδ-
οῦ ἢ κινητήρος μηχανικοῦ· οὗτοι δ' οἱ τελευ-
ταῖοι εἶναι οἱ κυρίως μηχανοπρίνες, διακρι-
νόμενοι εἰς τοὺς ἔχοντας κίνησιν κατ' ἐναλ-
λαχὴν ὤσεις καὶ ἑλξίως κατὰ φοράν κα-
θετὴν ἢ ὀριζοντίαν, καὶ εἰς τοὺς ἔχοντα
κίνησιν συνεχῆ ἢ ἄλλως κυκλωπρίονα
ἢ ταινιοπρίονα. Οἱ μηχανοπρίνες ἔ-
χουσι συνήθως πολλὰς πριστικὰς λεπίδας
καὶ δύνανται νὰ κινῶνται διὰ μίαν τῶν ἐ-
χρήσεϊ σήμερον κινήτηρων δυνάμεων (ἀτ-
μοῦ, ἡλεκτρισμοῦ). Οἱ λιθοπρίνες, εἴτε χει-
ροκίνητοι, εἴτε μηχανοκίνητοι, φέρουσι με-
τ' ὀδόντας ὁσάντις χρησιμεύουσι πρὸς πρίον
μαλακῶν λίθων, στεροῦνται δὲ τοιούτων ἐπι-
χρησιμεύουσι πρὸς σχίσιν σκληρῶν λίθων
ὅποτε ἢ πρίσις εὐδοῦται διὰ κόκκων ἁμμο-
καὶ ὕδατος.

Προάνθησις καλεῖται φυτολογικῶς
ἡ ἐν σχέσει πρὸς ἄλληλα διάταξις τῶν με-
ρῶν τοῦ περιανθίου (σεπάλων καὶ πετάλων)
ἐπὶ τὰ ἐντὸς τοῦ ἀλαβάστρου διαφέρουσα
μόνον ἐπὶ τῶν διαφόρων εἰδῶν τῶν φυτῶν.

ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς σεφάνης καὶ τοῦ κά-
λυκος τοῦ αὐτοῦ φυτοῦ διακρίνεται εἰς
θυρωτήν ἢ λοβωτήν, ὅταν τὰ περιαν-
θικά μέρη ἀπλῶς ἀπλώνται ἀλλήλων κατὰ
τὰ χεῖλη, ἐν δὲ πλ. σ. γ, ὅταν τὰ χεῖλη κάμ-
πτωνται πρὸς τὰ ἔσω, ἐκ δὲ πλ. σ. γ, ὅταν
κάρπτωνται πρὸς τὰ ἔξω, συνεστραμ-
μὲν ἢ γ, ὅταν ἐκ τῶν χεϊλέων ἐνὸς μέρους
τὸ μὲν καλύπτῃ, τὸ δὲ καλύπτεται ὑπὸ
χείλους παρακειμένου μέρους, κεραμω-
τὴν ἀπλ. ἢ γ, ὅταν ἐν τῶν μερῶν τὸ μὲν
τελείως καλύπτῃ, τὸ δὲ παρακειμένον τε-
λείως καλύπτεται, τὰ δὲ λοιπὰ καλύπτω-
σιν ἀφ' ἑνὸς καὶ καλύπτονται ἀφ' ἑτέρου,
κεραμωτὴν σταυροειδῆ, ὅταν ἐκ
τῶν πέντε μερῶν τοῦ ἀλαστροειδικοῦ περιαν-
θίου τὰ μὲν δύο τυγχάνωσιν ἐξωτερικά,
τὰ δὲ ἄλλα δύο ἐσωτερικά καὶ τὸ πέμπτον
ἐντὸς ἐκτός, κεραμωτὴν σημαιο-
ειδῆ, ὅταν ἐπὶ πέντε περιανθικῶν μερῶν
τὸ μὲν ἄνωτερον ἐπικαλύπτῃ τὰ πρὸς αὐτὸ
χεῖλη τῶν δύο παρακειμένων, ταῦτα δὲ
καλύπτωσι τὰ χεῖλη τῶν δύο κατωτέρων
μερῶν, κεραμωτὴν κοχλιειδῆ, ἐ-
χούσαν τὸ μὲν ἄνωτερον ἐπικαλυπτόμενον,
ἀλλὰ δὲ ἐπικαλύπτοντα καὶ τὰ λοιπὰ τρία μι-
κτά, ἐπικαλύπτοντα καὶ ἐπικαλυπτόμενα,
καὶ πτυχωτὴν ἡμισυήν, ὅταν τὰ ἄνω ἐν
τῷ ἀλαστροῦ ἀνεπτυγμένα περιανθικά
μέρη τυγχάνωσιν ἀνωμάλως συνεπτυγμένα.
Προάνθησιν θυρωτήν μὲν ἔχουσι τὰ Μαλα-
κοειδῆ, κεραμωτὴν δὲ σταυροειδῆ τὰ Γε-
ρανιοειδῆ, ῥυσσὴν δὲ τὰ Μηκωνοειδῆ καὶ
τὰ Κισσαμπελοειδῆ.

* **Προάστειον.** Χωρ. τοῦ δήμου Καρ-
θαμύλης (Οἶτύλου), ἔχον 512 κατ. (1896).

Προάστειον. Χωρίον τῆς Προκον-
νήσου, ἔχον 1,600 κατ. Ἑλλήνας, συντη-
ροῦντας τέσσαρας ναοὺς, ἀστικήν σχολὴν
καὶ παρθεναγωγεῖον. Τὸ ὄνομα τοῦ χω-
ρίου παρήχθη ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ κει-
μένου πρὸ τοῦ Κλαζανίου, χωρίου ὁμοίως
τῆς Προκοννήσου. (Γρ. Σ. Ι.)

Πρόδαρμα. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρ-
μένων τῆς ἐπαρχίας Ἀποκορωνοῦ (Σφα-
κίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 170 κατ. (1900).

Προδελέγγιος. 1) Κωνσταντῖ-
νος. Πολιτικὸς ἐκ Σίφνου. Σπουδάζας ἐν
Γερμανίᾳ τὰ νομικά, διαρίσθη ἄμα τῇ εἰς
Ἑλλάδα ἐπανόδῳ αὐτοῦ ἀνώτερος λειτουργ-
γὸς ἐν τοῖς ὑπουργείοις, εἰς δὲ προήχθη
εἰς τὴν θέσιν τοῦ γεν. γραμματέως παρὰ
τῷ συμβουλίῳ τῆς ἐπικρατείας. Μετὰ τὴν
τεπτεμβριανὴν μεταπολίτευσιν ἀπεμακρύ-
θη προσωρινῶς τῶν δημοσίων πραγμάτων
καὶ ἐξελέγη βουλευτὴς ἐν τῇ πρώτῃ βουλῇ
τῇ συνελευσέσῃ μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ
συντάγματος τοῦ 1844. Πραχθεὶς εἰς γε-
ρυσιαστὴν ἐχρημάτισε πολλὰν ἐξ ὑπου-

γός. Μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Ὀθωνος, πρὸ
τῆς ὁποίας εἶχεν ἀποσυρθῆ τοῦ ἐνεργοῦ πο-
λιτικοῦ βίου, ἐπανήλθεν εἰς τὴν ἐνεργὸν
πολιτικὴν καὶ ἔλαβε μέρος ὡς ὑπουργός
τῶν ἐσωτερικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον Βενιζέ-
λου Ῥούφου. Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῇ 27
Αὐγούστου 1880.

— 2) Ἀριστομένης. Λόγιος καὶ
ποιητής, γενν. τῷ 1850 ἐν Σίφνῳ. Μετὰ
τὴν ἐν Ἀθήναις ἐκπαίδευσιν αὐτοῦ συνε-
πλήρωσε τὰς σπουδὰς του ἐν Γερμανίᾳ,
ἐνθα ἀνεκέρυχθη διδάκτωρ τῆς φιλολογίας.
Τῷ 1891 διετέλεσε γραμματεὺς τοῦ πανε-
πιστημίου, ἀπὸ πενταετίας δὲ διατελεῖ
βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας Μήλου. Συνέγρα-
ψε δὲ τὰ ἑξῆς: «Θησεύς» (ποίημα ἐπικο-
λυρικόν, ἐπαινέθεν ἐν τῷ Λασσανεῖῳ ποιη-
τικῷ διαγωνισμῷ τοῦ 1870), «Τὸ Μῆλον
τῆς Ἐριδος», «Ἀδάμ καὶ Εὐά» (ἐπαινε-
θέντα ἀμφοτέρω ἐν τῷ αὐτῷ διαγωνισμῷ
τοῦ 1871 καὶ 1872), «Κόρη τῆς Ἀθήνου»
(δρᾶμα βραβευθὲν ἐν τῷ αὐτῷ διαγωνισμῷ
τοῦ 1901), «Ῥήγας» (δρᾶμα δημοσιευθὲν
ἐν τῇ «Ἐθνικῇ Ἀγωγῇ» τοῦ 1897). Ἐξέ-
ωκε δὲ τῷ 1897 καὶ Συλλογὴν λυρικῶν
ποιημάτων. Πρὸς τούτοις πολλὰ ἄλλα λυ-
ρικά ποιήματα αὐτοῦ ἐδημοσιεύθησαν ἐν ἐ-
φημερίσιν καὶ περιοδικαῖς, τελευταίως δὲ
συνεγραψεν τὸ ἐπὶ ἀνέκδοτον δρᾶμα «Ἐπι-
στροφὴ τοῦ Ἀσώτου» καὶ νῦν συγγράφει
τὴν τραγωδίαν «Νικηφόρος Φωκᾶς». Με-
τέφρασε δὲ τὸν «Φάουστ» τοῦ Γκαίτε (1887)
καὶ τὸν «Λαοκρόντα» τοῦ Λέσσινγκ (1902,
ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Μυραλῆ).

* **Πρόδιδενς** (Providence). Διαδοχι-
κὸς μετὰ τοῦ Νηοῦπορτ πρωτεύουσα τῆς
βαρειαμερ. πολιτείας Ῥώδ-Ἀϊλανθ, ἔχουσα
τῷ 1900 κατ. 175,597.

Πρόδλημα καλεῖται γενικῶς ἐν ταῖς
ἐπιστήμασι πᾶν ἐρώτημα σκοποῦν τὴν ἐπί-
λυσιν ἀπορίας τινὸς συνισταμένης ἢ εἰς τὴν
εὕρεσιν τοῦ ἀποτελέσματος γνωστῶν ὄντων
τῶν μέσων ἢ αἰτίων, ἢ καὶ ἀντιτερόως
εἰς τὴν εὕρεσιν τῶν μέσων ἢ αἰτίων (συμ-
πάντων ἢ τινῶν ἐξ αὐτῶν) γνωστοῦ ὄντος
τοῦ ἀποτελέσματος. Ἡ τοῦ προβλήματος
θέσις ἢ πρόβλημα τοθεσία ἀποτελεῖ
σπουδαιοτάτην ἐρευνητικὴν μέθοδον, δι' ἧς
ἐκ τῆς ἐμβριθεύς μελέτης ἐκάστου τῶν
γνωστῶν στοιχείων τοῦ προβλήματος καὶ
ἐκ τῆς ἐπιγνώσεως τῶν σχέσεων αὐτῶν
πρὸς ἀλλήλα καὶ πρὸς τὸ ἀγνωστον ἢ τὰ
ἀγνωστα εὐρίσκοντες εἰς τὸν ὁρισμὸν τῆς ὁ-
ρθῆς ἐρωτήσεως, ὁποῦ ἐπὶ δυνατοῦ κατὰ
μέτρον τῶν γνώσεων ἡμῶν προβλήματος
ἐπιτυγχάνεται καὶ ὠριμμένη καὶ ἀληθὴς
λύσις. Ὑπάρχει ἄτοπος πρόβλημα α-
τοθεσία ὁσάκις ἡ διερεύνησις τοῦ προ-
βλήματος ἀγεί εἰς πολλὰς λύσεις κάσας

μὲν ἀληθεῖς ἐν σχέσει πρὸς τὰ γνωστὰ στοιχεῖα, μὴ ἀποτελούσας ὅμως κυρίαν λύσιν ἥτις ἀσφαλῶς ἀπαιτεῖται καὶ ἄλλο ἢ καὶ ἄλλα γνωστὰ στοιχεῖα. Τὰ προβλήματα ἀναγόμενα εἰς οἰανδήποτε ἐπιστήμην (προβλήματα ἀριθμητικά, ἀλγεβρικά, φυσικά, φυτολογικά, ζωολογικά, ἱατρικά, γεωμετρικά, γεωλογικά κτλ.) διακρίνονται εἰς ἁδύνατα ἢ ἀτοπα καὶ δύνατα ἢ ὁρθὰ καθόσον διὰ τῆς διερευνήσεως ἀποδείκνυται ἢ ἄτοπος ἢ ὁρθὴ προβληματικὴ θεσις. Τὰ ἀκριδέστερα τῶν προβλημάτων εἶναι τὰ τῶν αὐστηρῶν ἢ μαθηματικῶν ἐπιστημῶν (ἀριθμητικῆς, ἀλγέβρας, τριγωνομετρίας, γεωμετρίας, μηχανικῆς κτλ.).

Προβολαῖς καλοῦνται γενικῶς ὁπτικά συσκευαὶ περιέχουσαι συστήματα κατόπτρων ἀνακλαστικῶν καὶ φακῶν ἀχρωμάτων καὶ σκοποῦται τὴν ἀνάγκασιν καὶ προβολὴν πρὸς ἄλληλῃ ἄλλοτε διεύθυνσιν καὶ ἀπόστασιν φωτεινῶν ἀκτίνων προερχομένων ἐκ τῆς ἐν αὐταῖς φωτεινῆς ἐστίας (λύχνου πετρελαίου, φωταερίου, ἡλεκτρικοῦ, ὑδρὸγενεξυγονικοῦ ἢ τοῦ Bunsen). Τοιοῦτοι εἶναι οἱ ἐπὶ τῶν πολεμικῶν σκαφῶν πρὸς φωτισμὸν καὶ διερευνήσιν τοῦ ὀρίζοντος χρησιμοποιοῦμενοι, τοιοῦτοι εἰ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς ἐν ἐμπολέμῳ καταστάσει κατὰ τὴν νύκτα χρησιμεύοντες εἰς φωτισμὸν καὶ κατόπτεισιν ἀπομακρυσμένων σημείων, τοιοῦτοι οἱ τοῦ θεάτρου ἄριστος πάντων ὁ τοῦ Mangin (projecteur de Mangin), ὅστις ἀποτελεῖται ἐκ κυλινδρου στρεπτοῦ ἐπὶ ἄξονος κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν καὶ περικλείοντος τὸ ἀνακλαστικὸν κατόπτρον καὶ τὴν ἐστίαν τοῦ φωτός. Τοιαῦται εἶναι αἱ τῶν φάρων ὁπτικά συσκευαὶ αἱ περιέχουσαι σύστημα κατόπτρων καὶ φακῶν. Ἰδίον εἶδος εἶναι ὁ καλούμενος μαγικὸς φανὸς, ἢ φανὸς προβολεὺς (lanterne magique, appareil à projection, lanterne de projection, γὰλ.), ἥτοι ἐπὶ τὴν συσκευὴ δι' ἧς εἰκόνες καὶ σχήματα φωτογραφικῶς ἢ ἄλλως ἀποτετυπωμένα ἐπὶ καταλλήλου ὑαλίνης πλάκας μεγεθύνονται καὶ προβάλλονται ἐπὶ καταπετάσματος ἢ τῆς ἐπιφανείας τοῦ τοίχου τῶν δωμάτων καὶ αἰθουσῶν σύγκειται δὲ ἐκ δύο ἀχρωμάτων φακῶν ἀποτελούντων τὸ ἀντικειμενικὸν σύστημα τοῦ φανοῦ, ἐκ πλαισίου κειμένου ὀπίσθεν τῶν φακῶν καὶ δεχομένου τὸς πρὸς προβολὴν εἰκόνας, ἐκ δύο συγκλινόντων φακῶν κειμένων ὀπίσθεν τοῦ πλαισίου καὶ ἀποτελούντων τὸ συγκεντρωτικὸν σύστημα, σκοποῦν τὴν συγκέντρωσιν τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων ἐπὶ τοῦ πρὸς προβολὴν σχήματος ἢ εἰκόνης, καὶ τέλος ἐξ ἰδιοσχήμου φανοῦ φέροντος εἰς τὸ προσθιον τοίχωμα ἐστηριγμένην ἐλάκληρον

τὴν ὁπτικὴν συσκευὴν, ἔχοντος καὶ τὰ δύο πλάγια ἢ τοὺλάχιστον τὸ ἕτερον ἐξ ὑαλοῦ ἐρυθρᾶς καὶ ἐντός αὐτοῦ τὴν πηγὴν τοῦ φωτός (λύχνον οἰονδήποτε), ἧς αἱ ἀκτίνες ἀνακλῶνται ἐπὶ τῶν συγκεντρωτικῶν φακῶν ὑπὸ κοίλου κατόπτρου ἀποτελοῦντος τὴν ῥαχίν ἢ τὸ ἐπίσθιον τοίχωμα τοῦ φανοῦ κοχλίας δὲ φέρων τούτους ἀντικειμενικοὺς φακοὺς αὐξάνει ἢ ἐλαττοῖ τὴν ἀπὸ τῆς εἰκόνης πρὸς προβολὴν ἀπόστασιν οὕτως ὥστε ἢ ἐπὶ τοῦ καταπετάσματος προβαλλομένη εἰκὼν νὰ μεγεθύνηται ἢ νὰ σμικρύνηται καὶ νὰ ἐπιτυγχάνηται ἡ ἀκριβεία τῶν διαφορῶν αὐτῆς μερῶν. Ἐφαρμογαὶ πλείσται ὅσαι γίνονται σήμερον τοῦ προβολεῦς φανοῦ οὐ μόνον ἐν τῇ φωτογραφικῇ (μεγεθύνσις, agrandissement), ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ διδασκαλίᾳ διαφορῶν ἐπιστημῶν ἀπαιτούσῃ τὴν ἐπίδειξιν διασαφητικῶν εἰκόνων ὁρατῶν ἀπὸ τῆς θέσεως τῶν ἀκροατῶν.

Προβολή καλεῖται γεωμετρικῶς ἡ ἐπὶ ἄξονος ἢ ἐπιπέδου παράστασις σημείου ἢ γραμμῆς ἢ σχήματος τελουμένη κατὰ νόμους ὁρισμένους. Διακρίνομεν προβολὴν ἐπὶ ἑνὸς ἄξονος, καθ' ἣν, προκειμένου μὲν περὶ ἑνὸς σημείου οἰοῦντο A εὐρισκόμενον ἐξω δεδομένου ἐπιπέδου E καὶ τοῦ ἄξονος XX' οὐχὶ παραλλήλου τῷ ἐπιπέδῳ, τὸ σημεῖον τοῦτο προβάλλεται ἐπὶ τοῦ ἄξονος καθ' ὃ σημεῖον αὐτοῦ γίνεται ἡ μετὰ τοῦ διαίτου A ἀγομένου παραλλήλως πρὸς τὸ E ἐπιπέδου συνάντησις (προβλή, παράλληλος πρὸς ἐπίπεδον), προκειμένου δὲ περὶ πεπερασμένης εὐθείας AB ἢ ἐπὶ τοῦ ἄξονος προβολὴ αὐτῆς εἶναι ἡ μεταξὺ τῶν προβεβλημένων περάτων A καὶ B (περίλαμβανόμενη ἀπόστασις, ἀμρότεροι B' αἱ προβολαὶ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς εὐθείας, γινόμενα παραλλήλως πρὸς τὸ ἐπίπεδον E καλοῦνται ὀρθογώνιοι: ἐὰν ὁ ἄξων XX' τυγχάνῃ κάθετος ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου. Καὶ προβολὴν ἐπὶ ἐπιπέδου, ἥτις ὑποδιαιρεῖται α') εἰς προβολὴν ἐπὶ ἐπιπέδου ὁρθογώνιον, καθ' ἣν περὶ σημείου μὲν προκειμένου, προβολὴ αὐτοῦ καλεῖται ὁ ἐπὶ τοῦ δεδομένου ἐπιπέδου ποῦς καθεῖται ἀγχομένη ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου, περὶ εὐθείας δὲ τινος πεπερασμένης προκειμένου, προβολὴ αὐτῆς ὀρθογώνιος καλεῖται τὸ σύνολον τῶν ποδῶν (εὐθεῖα γραμμὴ) τῶν ἀπὸ πάντων τῶν σημείων τῆς εὐθείας καταγεμένων ἐπὶ τὸ ἐπίπεδον προβλητικῶν καθεύτων, αὕτη δ' ἡ προβολὴ περιορίζεται εἰς μοναδικὸν σημεῖον ἐὰν ἡ δεδομένη εὐθεῖα τύχῃ κάθετος ἐπὶ τοῦ τῆς προβολῆς ἐπιπέδου b') εἰς προβολὴν ἐπὶ ἐπιπέδου λοξὴν, καθ' ἣν, περὶ σημείου μὲν ἀπλῶς προκειμένου καὶ δεδομένου ἐπιπέδου τινος E καὶ γραμμῆς σταθερᾶς MN λοξῶς πρὸς

τὸ ἐπίπεδον διευθυνημένης, προβολῇ τοῦ σημείου Α καλεῖται τὸ σημεῖον τῆς συναντήσεως τοῦ ἐπίπεδου μετὰ τῆς ἐκ τοῦ Α καὶ παραλλήλως πρὸς τὴν ΜΝ ἀγομένης εὐθείας, περὶ δὲ πεπερασμένης εὐθείας Α τοῦ λόγου ὄντος, προβολὴ λοξὴ αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ἐπίπεδου Β καλεῖται ὁ τόπος πάντων τῶν ποδῶν τῶν ἐκ τῶν διαφόρων σημείων αὐτῆς καὶ παραλλήλως τῇ λοξῇ γραμμῇ ΜΝ ἀγομένῃ ἐπὶ τὸ ἐπίπεδον εὐθείων, αὕτη δ' ἡ προβολὴ συνίστησιν εὐθεῖαν, ἐκτὸς ἐάν ἡ δεδομένη πρὸς προβολὴν εὐθεῖα τυγχάνῃ παραλλήλως πρὸς τὴν λοξὴν γραμμὴν, ὅπότε καὶ ἡ προβολὴ αὐτῆς συμπίπτει εἰς μοναδικὸν σημεῖον τοῦ ἐπίπεδου γ' καὶ εἰς προβολὴν ἐπὶ ἐπίπεδου κεντρικῆς γ' καὶ ν, καθ' ἣν δεδομένου ἐπίπεδου τινὸς Π, ὅπερ καλεῖται ἐπίπεδον τοῦ πίνακος, καὶ σταθεροῦ τινος σημείου Ο, ὅπερ καλεῖται σημεῖον ἀπόψεως, προβολὴ κεντρικῆ τυχαίου τινος σημείου Α ἐν τῷ διαστήματι καλεῖται τὸ σημεῖον καθ' ὃ ἡ ἀπὸ τοῦ Ο εἰς Α ἀγομένη εὐθεῖα συναντᾷ τὸ ἐπίπεδον Π· ἐάν ὅμως ἡ εὐθεῖα αὕτη τύχῃ παράλληλος πρὸς τὸ ἐπίπεδον, φανερόν ἐστι δὲν ὑπάρχει κεντρικὴ προβολὴ τοῦ σημείου Α· προβολὴ δὲ κεντρικὴ πεπερασμένης εὐθείας Α καλεῖται ὁ ἐπὶ τοῦ δεδομένου ἐπίπεδου τόπος τῶν κεντρικῶν προβολῶν τῶν διαφόρων σημείων τῆς πεπερασμένης γραμμῆς, αἵτινες συλλήβδην ἀποτελοῦσιν εὐθεῖαν ἐπὶ τοῦ ἐπίπεδου. ἐκτὸς ἐάν ἡ πρὸς κεντρικὴν προβολὴν δεδομένη εὐθεῖα Α διέρχεται διὰ τοῦ σημείου τῆς ἀπόψεως Ο, ὅπότε καὶ ἡ κεντρικὴ προβολὴ αὐτῆς συμπίπτει εἰς μοναδικὸν σημεῖον ἐπὶ τοῦ ἐπίπεδου Π.

Προβολαὶ καλοῦνται καὶ πᾶσαι αἱ ἐν χρήσει πρὸς χάραξιν τῶν γεωγραφικῶν χαρτῶν μέθοδοι, αἵτινες, ἡ μὲν πλείονας, ἡ δ' ἐλάσσονας, ἐμφανίζουσιν ἐλλείψεις, γνωστοῦ ὄντος ὅτι ἡ ἐπὶ ἐπίπεδου ἐπιφανείας παράστασις οἰασθῆναι μοίρας τῆς σφαιρικῆς ἐπιφανείας συνεπάγεται καὶ πλείονας ἢ ἐλάσσονας παραμορφώσεις. Τελειότερα πᾶσῶν φαίνεται ἡ μέθοδος τῆς στερεογραφικῆς προβολῆς, ἥτις ἀποτελεῖ σύστημα κεντρικῆς προβολῆς, καθ' ἣν ἡ γῆ ἐξομοιοῦται πρὸς τελείαν σφαῖραν (ἐνῶ δὲν εἶναι τοιαύτη) καὶ ἐκάτερον τῶν ἡμισφαιρίων προβάλλεται ἐπὶ τοῦ ἐπίπεδου τοῦ μεγάλου κύκλου τοῦ ἀφορίζοντος αὐτὰ, λαμβανόμενῳ ὡς σημείῳ ἀπόψεως τοῦ σημείου τῆς σφαίρας δι' οὗ διέρχεται ἡ ἐπὶ τοῦ τῆς προβολῆς ἐπίπεδου κέντρος. Ἰδίως προβολὴ ὁμαλογραφικὴ καλεῖται μέθοδος τῆς γεωγραφικῆς χαρτογραφίας ἔχουσα τὸ πλεονέκτημα νὰ τηρῇ τὴν ἀναλογίαν τῶν ἐπιφανείων καὶ συνισταμένη εἰς τὴν παράστασιν τοῦ μὲν ἡμισφαιρίου καὶ τῶν παραλλήλων δι' εὐθειῶν παραλλήλων, τῶν

δὲ μεσημβρινῶν δι' ἐλλείψεων. Μειονεκτήματα τῆς μεθόδου ταύτης εἶναι τὸ μὲν ἡ δυσκολία καὶ ἡ χρονοτριβὴ περὶ τὴν χάραξιν τοῦ δικτύου τῶν γραμμῶν καὶ ἰδίᾳ τῶν ἡμισφαιρίων, τὸ δὲ ἡ παραμορφώσις τῶν γωνιῶν καὶ μᾶλλον μείζων καθ' ὅσον πλησιάζουσι πρὸς τοὺς πόλους.

Προβολόγγο (Probolinggo). Τοποτηρηθεῖ ἐν τῷ Α τμήματι τῆς Ἰάβας, ἔχουσα ἐπὶ ἐμβ. 3491 τγμ. 574,637 κατ. καὶ πρωτ. τὴν ὁμώνυμον πόλιν ἐπὶ τῆς Β παραλίας μετὰ 8,765 κατ.

Πρόδουλοι. Οὕτως ἐκαλοῦντο ἐν τῇ ἀρχαίᾳ οἱ διορίζουμενοι ἵνα συμβουλεύωσι τὸν δῆμον ἢ νὰ ἐνεργήσωσι τι περὶ αὐτοῦ. Τὸ ὄνομα τοῦτο εἶχε τὸ ἐν τῷ Ἰσθμῷ συνέδριον τῶν στρατηγῶν τῶν πόλεων, αἵτινες συνετάρχθησαν κατὰ τῶν Περσῶν, ἔχον ἐξουσίαν συντακτικὴν, ὡς καὶ οἱ κατὰ τοὺς ἐν Πλαταιῶν ἐνιαυσίους ἐναγισμοὺς πεμπόμενοι μετὰ τὰ περσικὰ πρέσβεις τῶν πόλεων. Π. ἐκαλοῦντο καὶ ὀλιγαρχικός τις σύλλογος εἰς ὃν διεπιστεύοντο τὴν διοίκησιν τῆς πόλεως καὶ ὅστις ἤκει ἐπιτηρητικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς βουλῆς καὶ τῆς ἐκκλησίας, οἷος εἶναι ὁ ἐν Ἀθήναις μετὰ τὸ τέλος τοῦ Σικελικοῦ πολέμου, ὁ ἐν Μεγάρῳ καὶ οἱ ἐν Κνιδῷ ἐξήκοντα βουλευταί. Οὕτω δ' ἐκαλοῦντο καὶ οἱ τῶν 12 Ἰωνικῶν πόλεων ἀντιπρόσωποι οἱ ἀποστελλόμενοι εἰς τὸ Πανιώνιον.

Προδικάσεις. Βλ. Διάσεις.

Πρόδρομα (φαινόμενα) καλοῦνται ἰατρικῶς πᾶσαι ἐκείναι αἱ διαταραχαὶ αἱ μὴ ταυτιζόμεναι μὲν μετὰ τῶν συμπτωμάτων καὶ σημείων νόσου τινὸς, προηγούμεναι ὅμως τούτων καὶ προσημαίνουσιν τὴν ἐμφάνισιν τῶν κύσιν τῶν ἰατρικῶν φαινομένων· τοιαῦτά εἰσιν αἱ κεφαλαλγίαι, τὰ αἰσθηματικά κοπώσεως, τὰ φριχά, τὰ ῥίγη, οἱ συχνοί παρμοί, αἱ πλάνητες ἀλγηδόνες κτλ. Πολλαὶ τῶν νόσων ἔχουσι πρόδρομα φαινόμενα (τυφοειδὲς πυρετός, πνευμονία, φυματίωσις κτλ.), ἅλλαι ὅμως ἐνσκήπτουσιν ἄνευ προδρόμων καὶ καλοῦνται ἀπτόμοι.

* **Πρόδρομος.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀστακῶ (Βονίτης καὶ Ξηρομέρου), ἔχον 522 κατ. — 2) Πρωτ. (Θερινή) τοῦ δήμου Πιπλίων (Τρικαλῶν), ἔχουσα 253 κ. (1896).

Προέμβρυον καλεῖται φυτολογικῶς παρὰ μὲν τοῖς Ἀγγειοσπέρμοις σωματιόν τι πολυκύτταρον προκύπτον ἐκ τῶν πρώτων διαρραξέων τοῦ ὠαρίου πρὸ τῆς διαίρέσεως τοῦ τελικοῦ κυττάρου, ὅπερ παράγει τὸ κυρίως ἐμβρυον, καὶ ἀρα περιλαμβάνει τὸ τελικὸν κύτταρον μετὰ τοῦ κρεμαστέρος αὐτοῦ, παρὰ δὲ τοῖς Γυμνοσπέρμοις ἡ πολυ-

κύτερος μάζα ἥτις παράγεται ἐκ τῆς διαφράξεως τοῦ κατωτέρου ἀκρου τοῦ ὠτοῦ καὶ ἥτις δύναται νὰ γεννήσῃ τέσσαρα διακεκριμένα ἀπ' ἀλλήλων ἔμβρυα.

Πρόθελλος καλεῖται φυτολογικῶς ἀπλοῦς κуттарикὸς ὄργανισμὸς προκόπτων ἐκ τῆς βλαστήσεως τοῦ σπορίου τῶν ἀγγειωδῶν Κρυπτογάμων καὶ τῶν Πτερίδων.

Προθετική (ἐπιστήμη ἢ τέχνη) καλεῖται ἴδιος κλάδος τῆς χειρουργικῆς θεραπευτικῆς ἀντικείμενον ἔχων τὴν ἀντικατάστασιν ὀργάνου τινός, ἢ μέρους αὐτοῦ ἀραιρεθέντος, διὰ παρασκευασμάτων ἢ μηχανημάτων τεχνητῶν ἱκανῶν νὰ τελέσωσι τὴν λειτουργίαν τοῦ φυσικοῦ ὀργάνου ἢ τοῦλάχιστον ν' ἀποκρύψωσι πῆρῳσιν οἰκονομικῶς ἢ παραμύρῳσιν. Καὶ περὶ μὲν τῶν ὀδόντων προκειμένου ἀντικείμενον αὐτῆς εἶναι ἡ τοποθέτησις τῶν τεχνητῶν ὀδόντων (βλ. λ.). περὶ δὲ τῶν ἡρωτηριασμένων ἀκρων (βραχιόνων καὶ κνημῶν) ἀποτελεῖ σπουδαιότατον τεχνικὸν κλάδον τεραστίας ποιήσαντα προσόδους κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας καὶ ἀγαγόντα εἰς φῶς παρασκευάσματα ἐκ ξύλου ἢ δερμάτος τελειότατα μετὰ καταλλήλων μηχανισμῶν προσποιούμενων τὰς φυσικὰς κινήσεις. Περὶ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν προκειμένου, ὅσῳ εἰς ἀνάγκης ἢ ἐκ τύχης ἐξοργισθῇ ὁ ἑτερος αὐτῶν, ἡ προθετικὴ σκεπῇ τὴν ἀντικατάστασιν ἐν τῇ χειρουργικῇ κόγχῃ ὀφθαλμοῦ τεχνητοῦ ἐξ ὕαλου μετὰ τῶν φυσικῶν χρωμάτων τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἐκαστοῦ ἀτόμου. χωρὶς ὅμως νὰ δύναται διὰ τούτου νὰ συμπληρώσῃ τὴν λειτουργίαν τῆς ὁράσεως, αἰρούσα μόνον τὴν ἀπαισίαν δυσμορφίαν τοῦ ἑτεροὐφθαλμοῦ. Τέλος δὲ ἡ *Prothèse obturatrice* (ἢ *Prothèse obturatrice*) ἀντικείμενον ἔχουσα τὴν κατασκευὴν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ἐπιπαραγμάτων (Obturateurs) περιλαμβάνει οὐ μόνον τὴν προστάσιν τῶν τετραχόνισμένων ὀδόντων, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμφράξιν ὀπῶν ἐκ καταστροφῆς ὁστοῦ ἢ ἐξ ἀνατρήσεως καὶ ἀραιρέσεως τμήματος ὁστοῦ πάσχοντος ἢ νεκρωμένου· τοιαύτη ἡ ἀντικατάστασις τῶν ῥινικῶν ὁστέων φθορέντων ἐξ ὀστεοπαθείας συριγιδικῆς καὶ τῶν ὁστέων τῆς ὑπερώας τοιαύτη ἡ ἀντικατάστασις διὰ πετάλων ἐκ καταλλήλου οὐσίας τμήματος τῶν ὁστέων τῆς κρανιακῆς ὀροφῆς κτλ. — Ἰδιαίτερον εἶδος προθετικῆς εἶναι καὶ ἡ οὐχὶ πλέον πρὸς τὴν παθολογίαν καθόλου, ἀλλὰ πρὸς τὴν καλίσθησιν τοῦ ἀνθρώπου σχετιζομένη, ἀντικείμενον ἔχουσα τὴν διαμόρφωσιν τοῦ σώματος καὶ διὰ τοῦ τῆς γυναικὸς συμφωνίως πρὸς τὸν τύπον κάλλους καὶ ἁρμογίας κοινῶς παραδεδεγμένου· ὁ σκοπὸς δ' οὗτος ἐπιτυγχάνεται διὰ προσθήκης κό-

μης, παρασκευασμάτων ἐκ καυτοῦ παρϋόντων τὴν ἐμφασιν μαστῶν προτεταμένων καὶ καλλιγράμμων ἢ καὶ γλυπτῶν τοιούτων. [P.N.B.]

Προθώραξ. βλ. "Εντομα.

Προκελευσματικὸς ἡ διπύρρ (ἵχτις καλεῖται ποὺς ἐκ 4 βραχειῶν σπινλαβῶν (υ υ υ υ)).

Πρόκλος, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Διετέλεσε μαθητὴς τῶν πατριαρχῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσόστομου καὶ Ἀττικῶ, παρ' ὃ χρηματίσας διακονῶν καὶ πρεσβύτερος ἐχειροτονήθη ὑπὸ τοῦ Σισινίου ἐπίσκοπος Κυζίκου τῷ 425. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ τῆς Κυζίκου ἐπίσκοποι προεδόντες ἐχειροτόνησαν ἐπίσκοπον τὸν Δελμάτιον, ἀνδρασεμνόν, ὁ Π. ἔμεινεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀνευ ἐπαρχίας καὶ ἐκήρυττεν αὐτοῖσι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Τιμώμενος δὲ ὑπὸ τοῦ πληθους διὰ τε τὴν εὐροίαν τοῦ λόγου καὶ τὴν πρὸς τὸν ἱερόν αὐτοῦ διδασκαλίαν Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον ἀρροῖωσιν πολλὰκις ἐτέθη ὑποβήριος τοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλ' ἀπέτυχεν ἐπανειλημμένως. Μετὰ τὸν θάνατον δ' ὅμως τοῦ πατριάρχου Μαξιμιανοῦ ὁ αὐτοκράτωρ Θεοδόσιος ὁ Β' ἀνέδειξεν αὐτὸν πατριάρχην τῷ 434, πατριαρχεύσαντα μέχρι τοῦ 447, ὅτε ἀπέθανεν. Ὁ Π. ἔπεισε τὸν αὐτοκράτορα Θεοδόσιον ν' ἀνακομιθῇ ἐκ Κομάνων τὸ λείψανον Ἰωάννου τοῦ Χρυσόστομου, οὗ ἡ πανηγυρικὴ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀνακομιδὴ ἐγένετο τῷ 438. Ὁ Π. χρηστὸς ὢν ἀνὴρ οὐ μόνον ἐμιμήθη τὰς ἀρετὰς τῶν προΐσταμένων αὐτοῦ πατριαρχῶν Ἰωάννου καὶ Ἀττικῶ, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὑπερέβλεπεν ὡς πρὸς τὴν ἀνεξικακίαν πρὸς πάντας καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἐχθροὺς τοῦ δόγματός ὦν ἥτις καὶ προσήγει· Ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησία κατέταξεν αὐτὸν ἐν τοῖς ἁγίοις καὶ γεραίρει τὴν μνήμην αὐτοῦ τῇ 24 Ὀκτωβρίου. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Προκοπενίκου**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἡρακλειωτῶν (Φθιώτιδος), ἔχον 146 κατοίκους (1896).

Προκόπιος Οἰκονομίδης, μητροπολίτης Ἀθηνῶν. Ἐγεννήθη τῷ 1839 ἐν τῷ χωρίῳ Δουμένῳ τοῦ δήμου Κερπινῆς τῶν Καλαβρυτῶν, ὁδωκαετῆς δὲ τὴν ἡλικίαν παρεβόησε εἰς τὴν ἐν τῇ μονῇ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου ἱερομόναχον Δασίθεον καὶ μετὰ πενταετη παρ' αὐτῷ διδασκαλίαν ἐνεγράφη εἰς τὸ γυμνάσιον Ναυπλίου, μεθ' ὃ μέχρι τοῦ 1861 ἐσπούδασε θεολογίαν ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ. Τῷ 1867 ἐστάλη εἰς Μόσχαν ἐν τῇ πνευματικῇ αὐτοῦ ἀκαδημίᾳ ὡς ὑπότροφος τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου τοῦ Β'. μετὰ ταῦτα δὲ ἀπῆλθεν εἰς Γαλλίαν, Ἑλβετίαν καὶ Γερμανίαν

πρὸς τελειοποιήσιν τῶν σπουδῶν του. Ἐπα-
νελθὼν εἰς Ἀθήνας διωρίσθη καθηγητὴς
τῶν ἱερῶν εἰς τὰ γυμνάσια Ἀθηνῶν καὶ
Πειραιῶς, ὅτε καὶ συνέγραψε θεολογικὴν
πραγματεῖαν ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ὁ Ὑῖος
τοῦ Ἀνθρώπου ἑλληνιστί καὶ ῥωσιστί,
ἢ ἤ ἀπέκτισε παρὰ τῆς ἀκαδημείας
τῆς Μόσχας τὸν τίτλον τοῦ διδάκτορος
τῆς θεολογίας. Τῷ 1883 διωρίσθη γραμ-
ματεὺς τῆς Ἱερᾶς συνόδου καὶ προσε-
τέθη ὡς καθηγητὴς τῶν βασιλοποιδίων,
μετὰ δὲ ἐπταετῇ ὑφηγεσίαν ἐν τῷ ἔθν.
πανεπιστημίῳ διωρίσθη τῷ 1891 τακτικὸς
καθηγητὴς τῆς πατρολογίας καὶ τῆς ἱστο-
ρίας τῶν δογμάτων. Ἐκ τῆς θέσεως ταύ-
της ἀρχιμανδρίτης ὦν προσεκληθὼν εἰς τὸν
μητροπολιτικὸν θρόνον Ἀθηνῶν μετὰ τὸν
θάνατον τοῦ μητροπολίτου Γερμανοῦ Καλο-
μυρᾶ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς συνόδου. Ἀναγκασ-
θεὶς δὲ νὰ παραιτηθῇ ὡς ἐκ τῶν γνωστῶν
τακτικῶν τῆς 8 Νοεμβρίου 1902 ἐν τῷ ζη-
τήματι τῆς μεταρρύθμισης τοῦ Ὑπαγγελίου,
ἀπευθρῆν εἰς τὴν μονὴν Φανερωμένης ἐν
Σαλαμίνι, ἔνθα ἀποθνήσκας ἐκ τυφοειδοῦς
πυρετοῦ καὶ ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας ἀπέ-
θανε τῇ 4 Ἰουλίου 1902.

Προκρούστης (Ζωολ.). Γένος Κο-
λεοπτέρων περιττωμένων εἰδῶν ἐντόμων
βιαιοπραγούντων ἐν ταῖς ἀμπέλοις καὶ τοῖς δά-
συσιν ὑπὸ σωρούς χωμάτων καὶ ξηρῶν
ξύλων καὶ ἐχόντων χροῶμα μέλαν, σῶμα
μήκους 35 ὑποχ. καὶ ἔλυτρα κυρτά μετὰ
τραχηλίων.

* **Προμόρι.** Κώμη τοῦ δήμου Σηπιά-
δος τοῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας, ἔχουσα
1,290 κατ. (1896).

Πρόνεκτος (ἐπὶ Βυζαντινῶν Πραι-
νέτος, τανῶν Καρὰ-Μουρσάλ). Ἀρχαία πό-
λις τῆς Βιθυνίας κειμένη ἐπὶ τῆς μεσημε-
ρινῆς ἀκτῆς τοῦ Ἀστακηνεῦ κόλπου. Ἡ
παρὰ τῷ Συνεχιστῇ τοῦ Θεοφάνους φερο-
μένη εἰδήσις ὅτι ἡ προκειμένη πόλις κοινῶς
μὲν ἐκαλεῖτο Πρίετος, ὑπὸ δὲ τῶν ἐγγω-
ρίων Πραίνετος ἐκ τινος πατρίου θεοῦ Βι-
θυνῶν φαίνεται ἡμῖν ἡμαρτημένη, πιθανό-
τερον δ' εἶναι ὅτι ἡ πόλις ὑπὸ μὲν τῶν
ἐγγωρίων ἐκαλεῖτο Πρίετος ἢ μᾶλλον Πρίε-
πος ἐκ τοῦ ὀμωνύμου Βιθυνικοῦ θεοῦ τοῦ
κατ' Εὐστάθιον ὑπὸ τοῦ Ἀρριανοῦ μνημο-
νευμένου καὶ εἰς ἥλιον κατ' αὐτὸν ἀλλη-
γορευμένου, κοινῶς δ' ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν
Πραίνετος. Κατὰ μὲν τὸν Ἱερὸνλέα ὑπή-
γετο τῇ ὑπὸ κονσευλάριον 31ῃ ἐπαρχίᾳ τῆς
Ποντικῆς, κατὰ δὲ τὸν Πορφυρογέννητον τῷ
Ε' ἡμέρᾳ τῷ καλουμένῳ Ὀπτιμάτῳ καὶ
ἦτο ἔσχα ἐπισκόπου τελοῦντος ὑπὸ τὸν μη-
τροπολίτην Νικομηδείας Εἰς Π. κατέρυ-
γεν, ἵνα κρυβῇ, κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐ-
ξορίαν τῷ 403 ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσό-

στομος. Ἡ Π. κατὰ Θεοφάνην κατεστράφη
ὑπὸ σεισμοῦ διαρκέσαντος ἐπὶ ὥδεκα μῆνας
τῷ 732 ἐπὶ Λέοντος τοῦ Ἀρμενίου, ἀλλ'
ὅμως φαίνεται ὅτι ταχέως ἀνέκυψε, διότι
δύο περίπου μετὰ ταῦτα αἰῶνας ἡριθμεῖτο
ἐν ταῖς ἐπιστήμοις πόλεις τοῦ Ε' ἡμέματος
κατὰ τὸν Πορφυρογέννητον. Ἐπὶ δ' Ἀλε-
ξίου Κομνηνοῦ ὁ κατὰ τῶν Σελτζούκων
πεμθεὶς στρατηγὸς Κωνσταντῖνος Τατίκιος
(βλ. λ.) ἐπανερχόμενος εἰς Κωνσταντινού-
πολιν ἐνίκησε παρ' αὐτὴν κατὰ κράτος
τὸν κατ' αὐτοῦ ἐπιπεσόντα ἀρχιστρατῆ-
γην τῆς Νικαίας Ἀπελχασίμ. Ἀνδρῆος μαχη-
τῆς τοῦ Ὁρχάν Καρὰ-Μουρσάλ, κυριεύσας
τὴν παραλίαν τοῦ Ἀστακηνεῦ κόλπου τῷ
1326 ἔλαθεν αὐτὴν ὡς τιμᾶριον καὶ βρα-
δυτερον ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς Π. συνώκισε
τὴν ἀπ' αὐτοῦ κληθεῖσαν κώμην Καρὰ-
Μουρσάλ ἀπέχουσαν 40 χλμ. τῆς Νικομη-
δείας· περὶ ταύτης πρὸς τ. Δ' σ. 534. [Γρ. Σ. I.]

* **Πρόννων** ὁ ἡ μ ο ς τῆς ἐπαρχίας
Κραναιας. ἔχει 4,211 κατ. (1896).

Πρόνοια καὶ πρόνοια ἐκαλεῖτο
παρὰ Βυζαντινοῖς τὰ προσωπικὰ τιμάρια·
πιθανῶς ἐλήφθη κατὰ μεταφρασιν τὸ ὄνομα
ἐκ τῆς ἰταλικῆς provision (Παχυμέρης Τ.
6', σελ. 209 καὶ 715). Ἐκ τοῦ ὀνόματος
τούτου παρήχθη καὶ ῥῆμα προνοεῖν ὡς
προνοιασμένοι ἐλέγοντο οἱ στρατιῶται οἱ-
τινες ἐλάμβανον χάρις πρὸς ἀσκήσιν τῶν
ὑπηρεσιῶν των, ἀπερχόμενοι τῶν τάξεων
τοῦ στρατοῦ. Ὑπὸ τοιαύτην ἔννοιαν ἡ λέ-
ξις ἦτο ἐν χρῆσει ἀπὸ τῆς 14ης ἐκατ. Τὸ
ὄνομα ὡς γεωγραφικὸν ἐσώθη εἰς γῶρον
(ἐνθα νῦν ἡ ὁμών. κώμη) ἐξ ὧν τὸν τειχῶν
Ναυπλίου, ἐν ᾧ συνεκροτήθη τῷ 1832 ἡ
ἐθνικὴ συνέλευσις ἡ ἀναγνωρίσασα καὶ ἐπι-
κυρώσασα τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ὁδωνος. [Α.Μ.]

* **Πρόνοια.** Κώμη τοῦ δήμου Ναυ-
πλιέων, ἔχουσα 1,484 κατ. (1896).

Προπάθεια. Πλ. Διάθεσις.

* **Πρόπαν.** Χωρίον τοῦ δήμου Μηλεῶν
τοῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον κ. (1896).

Προπονικὸν ὄξύ (Χημ.). Οὐσία
παρεμφερὴς πρὸς τὸ ὀξύκινον ὄξύ, ὑπάρχουσα
ἐν τῷ ἰδρώτι, τοῖς στομαχικοῖς ἐκκριμασι
καὶ ἐν τοῖς ἄνθεσι τοῦ ἀχιλλεῖου ἦτοι μυ-
ριορύλλου, ἔχουσα ὀσμὴν ὀξείαν καὶ δια-
περαστικὴν, διαλυμένη ἐν τῷ ὕδατι κατὰ
πᾶσαν ἀναλογίαν καὶ σχηματίζουσα ἅλατα
λιπώδη ἢ πιδώδη τὴν ἀρὴν (ἐξ αὐ καὶ τὸ
ὄνομα τοῦ ὀξέος θεωρηθέντος ὡς τοῦ πρῶ-
του λιπαροῦ ὀξέος).

Πρόπτωσης καλεῖται ἰατρικῶς ἡ
πρὸς τὰ κάτω καὶ πρόσω ἐκτόπισις ὀρ-
γάνων ἢ σπλάγχνων ἐνεκὰ χαλαρώσεως τῶν
συγκρατούντων ταῦτα ἐν φυσιολογικῇ θέ-
σει συνδέσμων ἢ ἐνεκὰ διανοίξεως ἢ δια-

τρήσεως τοιχώματος κοιλότητος περιεχούσης σπλάγχνα ή ὄργανα. Εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν ὑπάρχοντα 1) ἡ τῆς μ ἤ τ ρ α ς π ρ ό π τ ω σ ι ς ἢ μ η τ ρ ό π τ ω σ ι ς, περιλαμβανούσα τρεῖς βαθμούς ἐκτοπίσεως τοῦ κυστηρίου ὄργανου, ἥτοι τὴν ἀ ρ χ ο μ έ ν η ν π ρ ό π τ ω σ ι ν ἢ τ α π ε ί ν ω σ ι ν, ἀπειλομένην εἰς χαλάρωσιν μετρίαν τῶν συνδέσμων ἕνεκα πολλῶν καὶ παρατεταμένων δυστοκιῶν ἢ ἕνεκα γήρατος· τὴν ἡ μ ι π ρ ό π τ ω σ ι ν ἢ κ ά θ α ρ ο ν, συνισταμένην εἰς μείζονα ἐπὶ τὰ κάτω ἐκτόπισιν μετὰ ἐγκολεασμοῦ τοῦ ἀνω ἄκρου τοῦ κόλπου καὶ ὀφειλομένην εἰς ἐπιμήκυνσιν τῶν συνδέσμων καὶ ἀπώλειαν τῆς ἐλαστικότητος αὐτῶν· καὶ τὴν τ ε λ ε ι α ν π ρ ό π τ ω σ ι ν ἢ κ α τ α κ ρ ή μ ν ι σ ι ν τῆς μήτρας, καθ' ἣν ὁλόκληρον τὸ ὄργανον προέχει τῆς σχισμῆς τοῦ αἰδοίου συμπαρασύρον ὁλοκληρον τὸν κόλπον βλενογόνον. 2) Ἡ τοῦ ν ε φ ρ οῦ π ρ ό π τ ω σ ι ς ἢ ν ε φ ρ ό π τ ω σ ι ς, ὀφειλομένη εἰς κινητὸν νεφρόν. 3) Ἡ π ρ ό π τ ω σ ι ς τοῦ ὀρθοῦ ἐντέρου ἢ π ρ ω κ τ ό π τ ω σ ι ς συμπαραμαρτοῦσα ἐνίοτε τῇ μητροπώσει παρατηρεῖται ἐπὶ γυναικῶν ὅπως δὴ ποτε προεβηχικῶν καὶ συνίσταται εἰς τὴν ἐξοδὸν τμήματος τοῦ ὀρθοῦ διὰ τοῦ δακτύλου συμβαίνουσα καθ' ἑκάστην ἀποπάτησιν· συνηθέστερα ἢ πρωκτοπτώσεις εἶναι· παρὰ παισὶ καὶ συνίστανται εἰς ἐξοδὸν διὰ μέσου τοῦ δακτυλίου μέρους τοῦ βλενογόνου ὕμενος τοῦ ὀρθοῦ ἕνεκα διαρροίας, δυσεντερίας χρονίας, ἐπιμόνου δυσκοιλιότητος, βηχός, κραυγῶν παρατεταμένων, πολυπόδων τοῦ ὀρθοῦ, αἰτίων παραγόντων μόνιμον χάλασιν τοῦ ὕψωτῆρος καὶ σφιγκτήρος μυός τοῦ δακτυλίου. Ἡ χρονία δυσεντερία συνεπάγεται π ρ ό π τ ω σ ι ν τοῦ ὀρθικοῦ βλενογόνου καὶ παρ' αὐτοῖς ὠρίμοις καὶ γεγηρακῶσιν. Εἰς δὲ τὴν δευτέραν κατηγορίαν ὑπάρχοντα ἢ π ρ ό π τ ω σ ι ς ἐντερικῆς ἑλίκας ἐν τῷ κηλικῷ σάκκῳ καὶ ἢ π ρ ό π τ ω σ ι ς τοῦ ὀμφαλίου λώρου ἀμέσως μετὰ τὴν ῥῆξιν τῶν ἐμβρυϊκῶν ὕμενων.]

Προφυλαμένη (Χημ.). Ὑγρὴν ἄχρουν, ὁσμὴν ἀμμωνίας ἔχον, λίαν φωτοθλαστικόν, ἀναφλεγόμενον καὶ καιόμενον διὰ φλογὸς φωτεινῆς, καὶ ὀρῶν ὡς ἰσχυρὰ βάσις.

Προωγώνιον. Βλ. Στόμα ἐν τομ. 5' σελ. 370.

Προρραφαγλήται λέγονται ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ζωγραφικῆς τῶν τελευταίων χρόνων οἱ παραδεχόμενοι ὡς ἰδεῶδες πρότυπον τὴν πρὸ τοῦ Ραφαήλ τέχνην, νομίζοντες ὅτι μετὰ τοῦτο ἐπῆλθε παρακμὴ τις τῆς μέχρι αὐτοῦ ἀπλουστερας, μᾶλλον ἐνδομύχου καὶ ὀλιγώτερον ἐξεζητημένης τέχνης. Κυρίως ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ σχολὴ τῶν Π. προσείλκυσε πολλοὺς ὁπαδοὺς περὶ

τοὺς ἀρχηγούς Ροσσέττην καὶ Ρούσκιους προσήλθε καὶ ὁ Burne Jones, εὐνογὸν δὲ συνετέλεσεν εἰς ἀναμόρφωσιν ἀγγλικῆς τέχνης.

Προσαλένδης. 1) Παῦλος λην γλύπτης γενν. τῷ 1784 ἐν Κερκύρῳ καὶ ἀπέθ. τῷ 1873. Ἐξεπαιδεύθη ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἐγένετο μαθητὴς τοῦ Καρλουττίνι. Ὁ Π. εἶναι ὁ πρῶτος γλύπτης τῆς νεοῦ Ἑλλάδος καὶ ὁ πρῶτος διαπαισθητὴς καλλιτεχνίαν ἐν Ἑλλάδι. Ἐν τῇ τῶν ἐσχημάτων σχολεῖον ὡραίων τεχνῶν ἠρίθμει ὀδοήκοντα μαθητὰς ὅτε ἤλθον ἐν Ἀγγλίᾳ τῷ 1815, οἵτινες μετέβαλον αὐτὴν δημοσίαν ἀκαδημίαν ὡραίων τεχνῶν τὴν διεύθυνσιν τοῦ Π. Ἔργα αὐτοῦ εἰς τὸ ἀνδρῆας τοῦ Μαιτλανδ ἐν τῇ Κερκύρᾳ καὶ ὁ ἀνδρῆας τοῦ Ἀδαμ ἐν Κερκύρᾳ ἀμφοτέρω ἐξ ὀρειχάλκου. αἱ προτομαὶ Μαιτλανδ ἐν Ἰθάκῃ καὶ ἐν Ζακύνθῳ, ἐξ ὀρειχάλκου. Ἐκ μαρμάρου δὲ τὰ ἀνδρῆας Ἡρα, Ἀγαμέμνων, Ἀρτεμις καὶ προτομαὶ τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Γούλφορ. Πρὸς τοῦτοισι ἦτο καὶ ζωγράφος. [Σελ. 100.]

— 2) Σπυρίδων. Υἱὸς τοῦ προσηγορευμένου, ζωγράφος. Γενν. τῷ 1837 ἐσπούδα ἐν τῇ ἀκαδημίᾳ τῆς Βενετίας, ἐν ἣ ἔλαβε τὸ πρῶτον βραβεῖον καὶ προσεκλήθη καθηγητὴς τῆς γραφικῆς ἐν τῷ ἐν Ἀθῆναις πολυτεχνεῖῳ τῷ 1865. Ἀπεβίωσεν ἐν Ἀθῆναις τῷ 1876. Ἔργα ἀφῆκε πλεονεξωγραφίας ἀγωνιστῶν τοῦ 1821 καὶ ἔργα τῆς Βενετίας καὶ τὴν Τρεβίζαν, πωληθέντα ἐν Ἀγγλίᾳ. Ἐπίσης ζωγράφος καὶ τὰς ἀγιογραφίας τοῦ ἐν τοῖς νακτόροις ναύσκου τῆς βασιλίσσης Ὀλγας. Ὁ Σ. Π. ἀφῆκε δύο υἱοὺς ἐπίσης ζωγράφους, τὸν Παῦλον, μαθητὴν τοῦ Μορέσσου, ἀποθανόντα ἐν Αἰγύπτῳ τῷ 1894 καὶ τὸν Γεωργίου, ἀφῆκε ἀνατολικῶν θεμμάτων πωληθέντα ἐν Ἀγγλίᾳ. Ὁ ἕτερος υἱὸς τοῦ Αἰμίλιου, ἀξιωματικὸς τοῦ μινιστέριου τοῦ ναυτικοῦ ἐν τῷ Β. Ναυτικῷ, ἐπίσης ζωγράφος, κατὰ προτίμησιν ζωγράφος θαλασσογραφίας.

Προσῆλα. Χωρίον τοῦ δήμου Μορβίσιου τοῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας, 178 κατ. (1890).

* **Πρόσσανιτς** (Prossnitz). Πρωτεύουσα ἐν τῇ αὐστριακῇ Μοραβίᾳ, 24,054 κατ. τῷ 1900.

* **Προσωταϊάνη.** Κωμόπολις ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Καβάλας ἐχούσα περὶ τοὺς 3,500 κατ. Ὁθωμανοὶ καὶ Ἑλληνας. Οἱ Ἕλληνες ἀντιστάσαντες εἰς 300 περ. διατηροῦσιν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον.

* **Προστοδά.** Χωρίον τοῦ δήμου Μορβίσιου (Τριγωνίας), ἔχον 537 κατ. (1890).

* **Προσποδίτσα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Τριταίας (Πατρῶν), ἔχουσα 050 κ. (1896).

* **Προσπομναζίων** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Ἀργους. Ἐχει 2,937 κατ. (1896).

* **Προσχιόν** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Ναυπακτίας. Ἐχει 3,577 κατ. (1896).

Πρόσχυσις (affusio) καλεῖται ὑδροθεραπευτικὴ μέθοδος συνισταμένη εἰς τὴν ἀπὸ μικροῦ ὕψους (ἐλλίγων ὕφεκ.) χύσιν ψυχροῦ (10°—16°) ὕδατος ἐπὶ μέρους ἢ ἐξ' ὅλης τοῦ σώματος, διαφερόμενα τῆς καταιονήσεως μόνον κατὰ τὸ ὕψος ἀφ' οὗ χεῖται τὸ ὕδωρ. Γίνεται χρήσις ταύτης κυρίως ἐν ταῖς νευροπαθείαις καθ' ἃς ἡ καταιονήσις δὲν εἶναι ἀνεκτὴ κατ' ἀρχάς, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν πυρετικαῖς νόσοις (τυφοειδεῖ καὶ ἐξάνθηματικῇ καὶ διαλείποντι πυρετῷ) κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν ἡ ἐπίχυσις ἐνεργεῖται ὡς τονωτικὴ καὶ διεγερτικὴ παράγων δέον νὰ διαρκῇ 2—3 ἐξηκοστὰ τῆς ὥρας καὶ νὰ γίνηται δ' ὕδατος 10°—12°, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ἐχέουσα καταπραυντικὰ καὶ ἀντιπυρετικὰ ἀποτελέσματα δέον νὰ γίνηται δι' ὕδατος 14°—16° ἐπιχυνομένου βραδέως καὶ νὰ διαρκῇ 6—10 ἐξηκοστὰ τῆς ὥρας.

Προσωπαλγία καλεῖται τὸ κατὰ τὴν πορείαν ἢ διεύθυνσιν ἐπὶ τοῦ προσώπου ἑνὸς ἢ πλείονων κλάδων τοῦ προσώπου νεύρου ἐδραζόμενον ἄλγος, ἀποτελοῦν τὴν προσωπικὴν νευραλγίαν, συχνότεραν οὖσαν κατὰ τὴν μετωπιορρινὴν καὶ ἑαρινὴν ἐποχὴν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐπὶ ἀτόμων χλωραναίμιων ἢ ρευματοπαθῶν, εἰ καὶ δύναται νὰ προέρχεται ἔστιν ὅτε ἀπὸ ὀδοντοτερηδόνος ἢ νὰ ἐπιπλέκηται μετὰ τοιοῦτης. Ἐξέχον σύμπτωμα εἶναι τὸ ἄλγος, σφοδρὸν, νύσσον, μετὰ αἰσθήματος στροφῆς καὶ διατρήσεως, συνεχές ἢ διαλείπον, ἐδραζόμενον ὅτε μὲν εἰς τὴν ὀφρυϊκὴν χώραν (προσωπαλγία ὑπερογκηλική), εἰς τὴν ὑπὸ τὰς κόγχας τοῦ ὀφθαλμοῦ (Π. ὑποκογχηλική) καὶ εἰς τὴν πωγωνιαίαν (Π. σιαγονικὴ ἢ πωγωνιαία), διαρκοῦν μίαν ἢ πλείονας ὥρας, αναραινόμενον κατὰ διάφορα χρονικὰ διαλείμματα καὶ θεραπευόμενον δι' ἀντινευραλγικῶν φαρμάκων χορηγούμενων τοπικῶς ἢ ὑποδορμίσας ἢ διὰ τοῦ στομάχου. Διαφέρει τῆς ἡμικρανιαλγίας τῷ ὅτι ἐλλείπει σιτὰ γενικά συμπτώματα (ἱλιγγοὶ καὶ ἔμετοι). Πολλὰκις πᾶσα θεραπευτικὴ ἀγωγή διὰ φαρμάκων ἀποτυγχάνει πρὸς ἴασιν, τὸ δὲ ἰακὸν τοσοῦτον βασανίζει καὶ κατατρέπει φρικτῶς τοὺς πάσχοντας ὥστε ἐπιβάλλεται ἡ ριζικὴ χειρουργικὴ θεραπεία διὰ τμήσεως ἑνὸς ἢ πλείονων κλάδων τοῦ τριδύμου. [P.N.B.]

Προσωπικὴ παράλυσις ἢ ἡμιπληγία καλεῖται ἡ τοῦ προσώπου ἢ

τῆς 7ης συζυγίας νεύρου παραλυτικὴ πάθησις, ὀφειλομένη εἰς ἐσωτερικὸν αἷτιον (τερηδὼνα τοῦ λιθοειδοῦς ἢ ἐγκεφαλοπάθειαν) ἢ συχνότερον εἰς ἐξωτερικὸν αἷτιον (ἀπότομον ἐπίδρασιν ψυχροῦ ρεύματος ἀέρος) καὶ δύναται νὰ εἶναι ἡ μονόπλευρος ἢ ἀμφίπλευρος (ἐγκεφαλαίαιμωρραγία) ἐκτῆλουμένη δι' ἀναισθησίας καὶ ἀκινήσιος τῶν ἀπαλῶν μορίων τοῦ ἑτέρου ἢ καὶ ἀμφοτέρων τῶν ἡμιμερίων τοῦ προσώπου, εἰς ἃ διανέμεται τὸ προσωπικὸν νεῦρον. Αἱ ρυτίδες τοῦ μετώπου ἐξαφανίζονται, τὰ βλέφαρα μένουσιν ἀνοιχτά, αἱ παρεῖαι ἀκίνητοις κρεμάμεναι, τὰ χεῖλη ἀφίνουσι χαίνον τὸ στόμα διαρρέοντος τοῦ σιέλου, ἡ μᾶσθις ἀποβαίνει δυσχερὴς ἐπὶ ἑτεροπλεύρου παραλύσεως, ἡ καὶ ἀδύνατος ἐπὶ ἀμφίπλευρου τοιαύτης. Ἡ θεραπεία εἶναι ὀνόλογος πρὸς τὴν παράγουσαν τὴν παράλυσιν πάθησιν (ψύξις, διάθεσις χοιροδινὴν μετὰ τερηδόνος τῶν λιθοειδῶν ὡστών, ἐγκεφαλικὴν αἱμορραγίαν) καὶ τελεῖται τοπικῶς καὶ γενικῶς. [P.N.B.]

Προσωπικόν ἢ τῆς 7ης ἐγκεφαλικῆς συζυγίας καλεῖται κινητικὸν νεῦρον ἀπὸ τοῦ προμήκου μυελοῦ ἀρχόμενον διὰ δύο πλαγίων ριζῶν, τῆς μὲν παχυτέρας ἢ κινητικῆς, ἀποτελούσης τὸ κυρίως προσωπικὸν νεῦρον, τῆς δὲ λεπτοτέρας ἢ αἰσθητικῆς ἢ γαγγλιακῆς, ἀποτελούσης τὸ συμπληρωματικὸν προσωπικόν ἢ διάμεσον βρομβέργειον νεῦρον ὅπερ, ἐμφανιζόμενον εἰς τὸ ἔδαφος τῆς ἄτης ἐγκεφαλικῆς κοιλίας, διὰ δύο πυρήνων, συνδεῖται μετὰ τοῦ ἀκουστικοῦ καὶ εἰσερχόμενον μετὰ τοῦ εἰς τὸν ἔσω ἀκουστικὸν πύρον καὶ συγχέομενον ἐν αὐτῷ εἰς τὸ γονατοειδὲς γαγγλίον, εἰσδύεται εἰς τὸν φαλλόπειον ὕδραγωγόν, ἐξέρχεται τοῦ κρανίου διὰ τοῦ βελονομαστοειδοῦς τρήματος, διαπερᾷ τὴν παρωτίδα καὶ τέλος ἐμφανίζεται εἰς τὴν ἔξω ἐπιφάνειαν τοῦ μαστιγῆρος μυός, ἐνθα διχάζεται εἰς τὸν κροταφοπροσωπικόν καὶ εἰς τὸν ἀνχονοπροσωπικόν κλάδον ἀναστομωμένους καὶ σχηματίζοντας τὸ ὑποπαραρωτιδικὸν πλέγμα τοῦ προσώπου. Κατὰ τὴν διαδρομὴν καὶ ἀπὸ τοῦ ὑποπαραρωτιτικοῦ πλέγματος τὸ προσωπικὸν νεῦρον παρέχει κλάδια ἐννευροῦντα τὸν μὲν τοῦ ἀναδολεῶς, τὸν διγαστρον, τὸν βελονοειδῆ, τὸν βελονογλωσσικόν, τὸν γλωσσόσπερῶν, τὴν χορδὴν τοῦ τυμπάνου, τὸν δπίσθιον ὠτιζόν, τοὺς δερματικούς μύς τοῦ τραχήλου, τοὺς προσωπικούς καὶ τοὺς μετωπιαίους καὶ βρεγματικούς. [P.N.B.]

Πρόσωπον καλεῖται ἐν μὲν τῇ συγκριτικῇ ἀνατομικῇ τὸ μέρος τῆς κεφαλῆς ὅπερ ὑποβάσάζεται παρὰ τοῖς μαστοφόροις ἐν γένει ὑπὸ τῶν ὀστέων τῆς κοιλότη-

τος τοῦ στόματος, τῶν ῥινικῶν κοιλότη-
των καὶ τῆς κάτω περιοχῆς τῶν ὀφθαλμι-
κῶν κογχῶν, εἰσὶ δὲ ταῦτα τὰ ῥινικά, ἡ
ὕψις, τὰ προμετωπιαῖα (συναπτόμενα συνή-
θως μετὰ τοῦ ἡμοειδοῦς εἰς σχηματισμὸν
τοῦ παρυροειδοῦς πετάλου αὐτοῦ), τὰ θα-
κρυτικά ἢ ὀνυχώτα, τὰ ὑπερώια, τὰ ζυγω-
ματικά, τὰ σιαγονικά, τὰ προσιαγονικά
ἢ τοιμικά (συνενώμενα παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ
εἰς σχηματισμὸν τοῦ ὅσπου τῆς ἀνω σια-
γόνος) καὶ τὰ κάτω σιαγονικά γενικῶς
συνημμένα εἰς μονοφυές ὅσπου. Ἐν τῇ
ἀνθρωπολογικῇ ανατομικῇ εἶναι τὸ πρό-
σιον μέρος τῆς κεφαλῆς, οὐ ὁ μὲν σκελε-
τὸς ἀποτελεῖται ἐκ 14 ὀστέων, περὶ ὧν ἐ-
γράφησαν ἰδιαίτερα ἄρθρα ἐν τῷ Δεξικῷ.
Τὰ δ' ἀπαλὰ μέρη ἐκ μυῶν πολλῶν, διακρι-
νομένων εἰς μασσητῆρας, δερματικούς καὶ
φυσιογνωμικούς, εἰδικώτερον δὲ εἶναι ὁ σφιγ-
κτῆρ τῶν βλεφάρων ἡ κυκλωτερῆς ἡ ἑλλειψο-
ειδὴς καμυῶν τὸν ὀφθαλμόν, ὁ πυραμειδῆς
καὶ ὁ ὀφθαλμικός ἡ καθεκτικτῆρ τῶν ἐρρύων καὶ
οἱ ἀνταγωνισταὶ τοῦ μετωπιαίου, οἵτινες πᾶν-
τες ἐκφράζουσι τὴν σκέψιν, τὸ ἄλγος, τὴν ἀ-
βημονίαν, τὴν ὀργήν· ὁ διατελλῶν τοὺς ῥώ-
θωνας (ἐλάχιστος τῶν τοῦ προσώπου μυῶν), ὁ
ἐγκάρσιος ῥινικός, συστέλλων τοὺς ῥώ-
θωνας, ὁ μυρσειδῆς ἡ καθεκτικτῆρ τοῦ πε-
ρυγίου τῆς ῥινός, ὁ κοινὸς ἀνεκτικτῆρ τοῦ
ἀνω χειλέως καὶ τοῦ περυγίου τῆς ῥινός
ἡ κλαυστικός, ὁ σφιγκτῆρ τῶν χειλέων ἡ
κυκλωτερῆς τῶν χειλέων διεξάγων τὰς κι-
νήσεις τοῦ φιλήματος, τῆς μυζήσεως, τοῦ
συρίγματος, τῆς λήψεως τῶν τροφῶν, τῆς
αρθρώσεως τῶν χειλεσφῶνων συμφῶνων,
τῆς ἐμφυσήσεως τῶν πνευστῶν ἡ αὐλοει-
δῶν ὀργάνων, τοῦ μορφοσμοῦ ἡ σκαπτικῆς
διαμορφώσεως τῶν χειλέων· οἱ ζυγωματικοὶ
ἡ γέλαστές τριαιοντες τὰς γωνίας τοῦ
στόματος πρὸς τὰ ἄνω καὶ ὀπίσω, ὁ τρί-
γωνος χειλικός ἡ καθεκτικτῆρ τῶν γωνιῶν
τοῦ στόματος, ἐκφράζων τὴν περιφρονήσιν,
ὁ τετράγωνος πωγωνιαῖος ἡ γευστικός· ὁ
βυκανητής συμβαλλόμενος εἰς τὴν μάση-
σιν διὰ τῆς ἀγωγῆς τῶν τροφῶν μεταξὺ
τῶν ὀδόντων καὶ κανονίζων τὴν ἐξόδον τοῦ
ἀέρος κατὰ τὴν ἐμπνευσιν τῶν αὐλοειδῶν
μουσικῶν ὀργάνων. Αἱ τοῦ προσώπου ἀρ-
τηρίαι εἶναι κλαδοὶ τῆς ἐξω καρωτίδος, αἱ
δὲ φλέβες συμβάλλουσιν εἰς τὴν σφαγιτίδα,
τέλος τὰ νεῦρα τὰ μὲν κινητικὰ εἶναι κλά-
δοι τοῦ προσωπικοῦ, τὰ δ' αἰσθητικὰ κλά-
δοι τοῦ τριδύμου καὶ τοῦ ἐπιπολῆς αὐχενι-
κοῦ πλέγματος. Ὑπὸ διαγνωστικῇ τῶν
νόσων ἔποψιν, τὸ πρόσωπον τυγχάνει ἀξίον
μεγάλης προσοχῆς παρὰ τοῦ ἱατροῦ ὡχρὸν
κατὰ τὴν ἀναιμίαν καὶ τὴν γλώρωσιν, χί-
τρινον κατὰ τὰς ἱκτερικές ἡπατοπαθείας,
ἐξερυθρον καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν μῆλων
τῶν παρειῶν κατὰ τὰς πληθωρικές πα-

θήσεις καὶ τὰς φλογιστικές ἡ ἐμπυρέτου-
νόντας, ἐξωδηκός κατὰ τρόπον χαρακτηρι-
στικὸν ἐν τῷ μυξοιδήματι, ταῖς καρδίαις
θείαις καὶ ταῖς νεφροπαθείαις· ἐν γένει κα-
συλλήθδην εἰπεῖν ἡ τοῦ προσώπου ἑκφρά-
σις, ἡ τῶν χαρακτηριστικῶν αὐτοῦ ἀλλοιω-
σις ἔχει μεγάλην σημασίαν ἐν τοῖς γινώ-
σκειν καὶ ἐν ταῖς ὁρεσίαις νόσοις (πρῶτον
ἱπποκρατικὸν ἡ ἐπιθανάτιον, πρῶτον
γρυπὸν ἡ συνεσπασμένον, πρῶτον συμ-
περορημένον). Αἱ τοῦ προσώπου παθήσεις
εἶναι τὸ ἐρυσίπελας, ὁ ἀνθραξ, ὁ ψευδὸς
ανθραξ, οἱ θεοιήνες, οἱ φλέγμονες, αἱ δερμα-
τοκύσεις καὶ σημηματοκύσεις, τὰ ἀκρο-
χορδονώδη πλάσματα, αἱ σφυλιδίαι· ἐξέ-
κώσεις, τὰ ἐπιθηλώματα, τὰ χοιραδικὰ θη-
ρώματα καὶ αἱ παντὸς εἶδους νευρολογί-
αι.

Προσωποποιία καλεῖται ἐν τῇ
γραμματικῇ τὸ σχῆμα τῆς γλώσσης, καὶ
ὁ τὰ ἄψυχα παρίσταται χάριν μαζίνοντος
νεργείας ὡς πρόσωπα, ὡς τὸ γνωστότατον
τοῦ Δημοσθένους· ὁ μὲν πρῶτον καιρὸς με-
ν οὐχὶ φωνὴν ἀρίεις κτλ.

Προτελής, Proteles (Ζωφλ.). Ἐν
σαρκασμῷ ὀφθαλμικῶν ἐκ τῆς οἰκονομείας
τῶν Ὑαινιδῶν. ἔχον τοὺς προσόβους πρὸς
πενταδακτύλους καὶ γουφίους ὀδόντας κα-
νικούς, μικροὺς καὶ ἀρεστώτας ἀλλήλων.
Τὸ μόνον γνωστὸν εἶδος εἶναι Π. ὁ τοῦ Λ.
λ' ἀνδρου ὁμοιάων Ὑαίνη τῇ γραμμῇ
ἡ στριγυτῇ, ζῶν ἐν τῇ Μεσημβρινῇ Ἀφρική.
καὶ προξενῶν μεγάλην φθοράν τῶν ποιμνί-
ων προβάτων ἐξ ὧν τρέφεται.

Προτέρανδρα καλοῦνται τῶν ἐ-
μαφροδύτων ἀνθέων ἐκεῖνα ὧν τὰ ἀρρε-
στοιχεῖα ἦτοι οἱ στήμονες ὠριμαίνουσι πρὶν
τῶν θηλέων ἢ ὑτέρου.

Προτερόγυννα καλοῦνται τῶν ἐ-
μαφροδύτων ἀνθέων ἐκεῖνα ὧν τὰ θη-
στοιχεῖα ἦτοι ὁ ὑπερος ἀπεθαίνουσι ὡρ-
μὸν τῶν ἀρρένων στοιχείων ἦτοι στημόνων.

Πρότσιδα. Βλ. Προχύτη ἐν τῇ
σ. 944.

Προυνσιάζ. Οὕτως ἐκλήθησαν οἱ
τοῦ βασιλέως τῆς Βιθυνίας Προυνσίου
Α' αἱ πόλεις τῆς Βιθυνίας Κίος (βλ. λ. 446)
καὶ Κίερος (βλ. λ. σ. 444, ἐνθα γρά-
φεται συγχρόνως τῇ Τίφ) ἀντὶ «Κίφ». Ἡ Κί-
ρος, ἥτις ἐκυριεύθη ὑπὸ τοῦ Κόττα τῷ
π.Χ., ἐκαλεῖτο καὶ Ὑπία, καθ' ἃ μαρτυ-
ροῦσιν ὁ παρὰ Στεφάνῳ τῷ Βυζαντίῳ
μῆτις Καλλίστρατος καὶ τὰ σχόλια Ἀπο-
λωνίου τοῦ Ροδίου, καὶ οὐχὶ ὡς ἡμαρ-
μῆνως σημειοῦται ἐν λ. Κίερος ἐκα-
λεῖται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐν Νικα-
συνόδου, ἐν οἷς ὑπογράφεται ὁ ἐπίσκοπος
αὐτῆς Ἡσύχιος, διότι ἐπὶ Βυζαντινῶν ἡ
λὶς ἐκαλεῖτο Προυνσιάζ. Ἐν τῇ πόλει ταύτῃ

ἀνευρεθησαν πρὸ ἐτῶν καὶ ἐσχάτως πάλιν πολλοὶ ἐπιγραφὰι δημοσιευθεῖσαι. [Γρ. Σ. Ι.]

Προυνός. Πρωτ. τοῦ δήμου Ἀρακυνθίων (Εὐρυτανίας), ἔχουσα 1,217 κατοίκους (1896).

Πρόχειλον. Βλ. Στέμα, ἐν τόμου Σ' σελ. 370.

Πρυμνησός ἢ Πρυμνησία. Ἀρχαία πόλις τῆς κεντρικῆς Φρυγίας, ἐν ἣ ἔλατρευστο ὁ Ζεὺς ὡς δωροδότης καρπῶν καὶ τῆς παραγωγῆς τῆς γῆς ὑπὸ τῷ ὀνόματι Κεραιότης. Κατὰ τὸν Ἱεροκλῆα ἐπὶ Βυζαντινῶν ὑπῆρχετο τῇ ὑπὸ κονσουλᾶριον 26ῃ ἐπαρχίᾳ Φρυγίας Σαλουταρίας. Ἐρείπια αὐτῆς κατὰ Mordtmann σφίζονται νῦν παρὰ τὴν Πραυὴν-δᾶν. [Γρ. Σ. Ι.]

Πρυμνία. Βλ. Γοργονίδια.

Πρύφτανι. Χωρίον τοῦ δήμου Μυκηνῶν, ἔχον 177 κατ. (1896).

Πρωκτατρησία. Βλ. Ἀπρωκτία.

Πρωκτίτις. Ἡ τοῦ πρωκτοῦ ἢ δακτυλίου φλόγῳσις, ἀπαντῶσα κατόπιν ἀποτομῆς δια τῆς ἀποπατήσεως λίθων ὀγκωδῶν καὶ ἀπεσκυβαλωμένων κοπράνων, κατὰ τὰς ἐξωτερικὰς καὶ ἐσωτερικὰς αἱμαρροΐδας καὶ κατ' ἀκολουθίαν παρὰ φύσιν ἀσελγείας καὶ μετὰ τὴν διὰ βιαιᾶς διαστολῆς τοῦ δακτυλίου ριζικὴν θεραπείαν τῶν αἱμαρροΐδων. Πρωκτίτις δύναται νὰ ἐπανέλθῃ καὶ μετὰ συγχῶν καὶ κατ' ἐπανάληψιν χρῆσιν ὑποκλυσμῶν ἐνεκα ἐρεθισμού ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ καλκαρίου.

Πρωκτοκῆλη καλεῖται ἄλλως ἢ τοῦ ἔρους ἢ ἀπευθυμένου πρόπτωσις (βλ. λ.) δια μέσου τοῦ δακτυλίου.

Πρωκτόπτωσις καλεῖται ἄλλως ἢ πρωκτοκῆλη.

Πρωκτόρροια. Ἡ ἀπὸ τοῦ δακτυλίου τοῦ ἀπευθυμένου ἐκρῆθ βλενώδους ὑγροῦ, ὅπερ εἶναι τεκμήριον γονοκοκκικῆς παθώσεως καὶ χρησιμεύει ἰατροδικαστικῶς πρὸς τὴν πιστοποίησιν τοῦ ἐγκλήματος τῆς παρὰ φύσιν ἀσελγείας καὶ τῶν περιστάσεων ὡς ἂν ἐτελέσθῃ τοῦτο.

Πρωκτοτομία. Ἡ διὰ μαχαίριου τομῆς τοῦ δακτυλίου ἢ καὶ τμήματος τῆς κατωτέρως μοίρας τοῦ ἔρους πρὸς ἄρσιν στενωπῶς ἀποτόκου πλάσεως οὐλώδους ἵναι ἢ καὶ οἰσθητικῆς νεοπλαστικῆς ἐπεξεργασίας.

Πρωρεῦς. Βλ. Ναυκράτης

Πρωσσία (γερμ. Preussen, γαλλ. Prusse). Κατὰ τὴν νεωτάτην ἀπογραφὴν τὸ βασίλειον τοῦτο εἶχεν ἐπὶ ἐμβ. 348,546 τ.χμ. 34,472,509 κατ. Ὁ προὔπολις τοῦ 1903 ἀνέγραψεν ἔσοδα καὶ ἔξοδα 2,675 ἑκατομμ. μάρκων, τὸ δὲ δημόσιον

χρέος ἦτο (τῷ 1902) 6,721 ἑκατομμ. μ. Κατὰ Δεκ. τοῦ 1890 προσετέθη εἰς τὴν Π. ἡ Ἐλγολάνδη, παραχωρηθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας εἰς ἀνταλλαγὴν ἀντὶ κτήσεων ἐν Ἀφρικῇ.

Πρωσσία Ἀνατολική. Ἐπαρχία τοῦ βασιλείου Πρωσσίας, ἔχουσα τῷ 1900 ἐπὶ ἐμβ. 36,994 τ.χμ. 1,996,626 κατ.

Πρωσσία Δυτική. Ἐπαρχία τοῦ βασιλείου Πρωσσίας μετὰ 1,563,658 κατ. τῷ 1900 ἐπὶ ἐμβ. 25,535 τ.χμ.

Πρωσσικόν-Στάργαρδ (Preussisch-Stargard). Πρωτ. περιρ. ἐν τῷ πρωσσ. νομῷ Δαντσίκης, ἔχουσα 9,682 κατ. καὶ ἐμπόριον κυρίως γεωργ. προϊόντων.

Πρωτογενὲς κύκλωμα. Βλ. Ἐπαγωγὴ ἡλεκτρικὴ καὶ μαγνητικὴ.

Πρωταιοειδῆ (Bot.). Οἰκογένεια ἀπειτάλων Δικοτυληδόνων περιλαμβάνουσα 1000 εἶδη ὑπαγόμενα εἰς 50 γένη, ὧν τὰ πλεῖστα τῆς Δυτικῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Αὐστραλίας. Πολλὰ ἐκ τῶν φυτῶν τούτων δεινδρώδη ὄντα παρέχουσι ξυλείαν οἰκοδομησίμων καὶ καύσιμον, πολλὰ δὲ θεραπεύονται ὡς φυτὰ τοῦ καλλωπισμοῦ.

Πρωτόδικος Ἰωάννης. Λόγιος Ἕλληγ, γενν. ἐν Πάρῳ τῷ 1833 ἐκ πατρὸς αγωνιστοῦ. Μετὰ τὰς γυμνασιακὰς σπουδὰς ἐν Σύρῳ ἐσπούδασεν ἀπὸ τοῦ 1855—60 φιλολογίαν ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ, ὅτε ἐξέδωκε καὶ τὴν διατριβὴν Περὶ τῆς παρ' ἡμῖν ταφῆς ἐν συγχρίσει πρὸς τὴν τῶν ἀρχαίων, μεθ' ἧς διετέλεσε καθηγητὴς ἐν τῇ ἐν Ἱεροσολύμοις θεολογικῇ σχολῇ καὶ ἐν Σμύρνῃ, ἔνθα ἐξέδωκε τὰ Ἰδιωτικά τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς γλώσσης. Τῷ 1873 μετέβη εἰς Γερμανίαν, ἔνθα ἐξέδωκεν ἐν ἀρχαίᾳ γλώσσῃ ἐπὶ ταῖς ἐξετάσεσιν τὴν διατριβὴν Περὶ τῆς καθ' Ὁμηρον οἰκίας τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων Ἐπανελθὼν ἐδίδαξεν ἐν τῷ Ἀρσανεῖῳ ἐπὶ πενταετίαν καὶ ἀπὸ τοῦ 1882 διατέλει καθηγητὴς τῶν ἑλληνικῶν ἐν τῇ σχολῇ τῶν εὐελπίδων τῷ δὲ 1883 διωρίσθη καθηγητὴς καὶ ἐν τῇ σχολῇ τῶν ὑπαξιωματικῶν. Ἐν τῷ ἡμετέρῳ Λεξικῷ περὶ εἰχόμενα πολλὰ ἄρθρα αὐτοῦ φιλολογικά, ῥητορικά, βιογραφικά καὶ γλωσσολογικά.

Πρωτοθήρια (Ζῳολ.). Ὑποδιαίρεσις τῶν Μαστοφόρων περιλαμβάνουσα τὰ ἀρχαιότατα καὶ πρωτογενέστατα τῶν ζῴων τῆς οὐράδος ταύτης, ἀντιπροσωπεύμενα σήμερον μόνον ὑπὸ τῆς τάξεως τῶν Μονοτρημόνων. Ἐκ τῶν παλαιοντολογικῶν εὐρημάτων ἐξάγεται ὅτι ἡ ὑποδιαίρεσις αὕτη περιελάμβανε τρεῖς τάξεις, τὴν τῶν Παντοθηρίων, εἰς ἣν ὑπῆρχοντο ζῶα μικροσώμα, γνωστὰ μόνον ἐκ τῶν εὐρεθεισῶν κάτω σιαγόνων, προσεγγίζοντα δὲ τοῦτο μὲν πρὸς τὰ

Ἐρπετά, τοῦτο δὲ πρὸς τὰ Μαρσупοφόρα καὶ Ἐντοφάγα, τὴν τῶν Ἀλλοθιρίων ἢ Πολυφυματιοδόντων, ἧτις περιλαμβάνει ζῶα δεικνύοντα μικρὰν τινα συγγένειαν πρὸς τοὺς ἐρνιθερρύγχους καὶ πρὸς τὰ Μαρσупοφόρα, καὶ τὴν τῶν Μονοτρημόνων (βλ. λ.).

Πρωτοκοκκοειδῆ (Bot.). Οἰκογένεια Χλωροφυκῶν χαρακτηριζομένη ὑπὸ θαλλοῦ ἐλευθέρου καὶ μονοκυττάρου καὶ ἔχουσα πρῶτον γένος τὸν Πρωτόκοκκον.

Πρωτόκοκκος (Bot.). Γένος Χλωροφυκῶν πρῶτον τῆς οἰκογενείας τῶν Πρωτοκοκκοειδῶν, περιλαμβάνον τὸ γνωστότατον εἶδος Π τὸν χλωρὸν ἢ πρασινόν (Protoecoccus viridis), ὅστις ἀποτελεῖ πράσινον καὶ κονιορτώδες ἐπιχρίσμα ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς ἐπιφανείας τῆς γῆς πανταχοῦ τοῦ κόσμου, ἐπὶ τῶν παλαιῶν καὶ σκιαζομένων τοιγῶν, ἐπὶ τῶν κορυμῶν τῶν δένδρων, ἐκ πληθὺς ἀπείρου μικροσκοπικῶν στρογγύλων κυττάρων περιχλειόντων πυρῆνα καὶ χλωροφυλλικά σωμάτια. Τὸ φυτῶριον τοῦτο ἐμφανίζει τὸν τύπον τοῦ διπλοῦ διχασμοῦ, καθ' ὃν ὁ πυρὴν ἐκαστοῦ κυττάρου ὠριμάσαντος διαιρεῖται εἰς τέσσαρας θυγατρικοὺς πυρῆνας, περὶ οὓς συγκεντροῦται τὸ τετραγασθὲν πρῶτόπλασμα καὶ σχηματίζεται περιβλητικὸς οὗτως ὥστε προκύπτουσι τέσσαρα ἐνδογενῆ σπόρια, ἀπερὶ γηγυμμένου τοῦ μητρικοῦ περιβλήματος ἀποβαίνουσιν ἐλευθέρως, αὐξάνονται καὶ ἀποβαίνουσι νέοι θαλλοί.

Πρωτομύκης (Bot.). Γένος Ἀσκομυκήτων, ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Δισκομυκήτων, ἔχον θαλλὸν νηματοειδῆ ἀναπτυσσόμενον παρασιτικῶς ἐν τοῖς βλαστοῖς καὶ τοῖς ὀύλοις τῶν Σκιαδιοσφῶν φυτῶν πρὸ πάντων. Ὁ πολλαπλασιασμὸς καὶ ἡ διακίνησις αὐτοῦ γίνεται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. Ἐν τῶν κυττάρων τοῦ θαλλοῦ ἐξειδαίνεται καὶ ἐγκυστεύεται διὰ παχύνσεως καὶ συληρύνσεως τοῦ ἐξωτερικοῦ στρώματος τοῦ περιβλητικοῦ ὕμενος, οὗτω δὲ περιπίπτει εἰς βραδυδιότητα, ἧς ἀπαλλάσσεται μετὰ τὴν τελείαν καταστροφὴν τῶν ιστῶν τοῦ ξενίζοντος φυτικοῦ ὀργανισμοῦ, ὁπότε ἐλευθερεῖται τὸ ἐγκεκυστωμένον κύτταρον, ἀποβάλλει τὸ σκληρὸν περίβλημα ἧτοι ἐκχυστεύεται, ὁφίσταται πολλαπλὴν διαιρέσιν τοῦ περιχομένου, ἐξ ἧς προκύπτουσι πολυάριθμα μικρὰ σπόρια βλαστάνοντα καὶ ἀναστομύμενα ἀνὰ δύο εἰς σχηματισμὸν νέων μυκηλίων ἐκάνων νὰ προσβάλωσι καὶ παρασιτήσωσιν ἐπὶ νέων ὁμοειδῶν φυτικῶν ὀργανισμῶν.

Πρωτοπύχιον. Θεσίς ὀχυρὰ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, μνημονευομένη ὑπὸ τοῦ Ἀππιανοῦ καὶ κειμένη πιθανώτατα

μεταξὺ Κρηταίας (βλ. λ. σ. 491) καὶ θυνίου καὶ ἐν μέσῳ τῶν ποταμῶν Βιθυνίου (βλ. λ. σ. 134) καὶ Σαγγαρίου, εἰς ἴσως ἡ αὐτὴ πρὸς τὰς Πρωτομάδας τοῦ Πτολεμαίου. Ἐνταῦθα ὁ Ῥωματικὸς Μάνιος Ἀνίλιος κατὰ τὸν ἴσον Μιθραδατικὸν πόλεμον ἠττήθη κρᾶτος τῷ 88 π. Χ. [Γρ. Σ. Ι.]

Πρωτόπτερος (Ζωολ.). Ἐν τριῶν γενῶν τῶν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς γῇ γινῆ περιδῶ ὑπολειπομένων ἐν τῇ Διπνεύστῳ ἢ Δίπνων ἰχθύων. Γνωστός εἶναι ὁ Protopterus annectens, σκόμενος ἐν τοῖς τέλμασι, τοῖς ποταμοῖς λίμναις καὶ ταῖς ὀρυζοφυταῖς. Στεγαμυδίας ἔχει ζυγα πτερύγια τοσεῖδῃ, σῶμα μακρὸν 90 ὀρεκ. ὄρμιον τὸ τοῦ ἐγγέλους, μικρὰ ἐξωτερικὰ βρογχία τοῦ βραγχιακοῦ στομίου καὶ καιρὸν τῆς ἐκπνοῆς, ὁπότε τὸ ὕδωρ τῆς διαιτήματος αὐτοῦ ἐξαφανίζεται, ἐκ τῆς ἀπὸ τοῦ σώματος αὐτοῦ εἰδός τι βλέπειν ποστεινόμενης καὶ σχηματίζουσας τὸ περίβλημα, ἐν ᾧ δύναται νὰ ζῇ ὑπὸ φύλλων καὶ χώματος μέχρι τῆς ἐποχῆς βροχῶν, ὁπότε διαλυομένου τοῦ περιδύματος ἀναλαμβάνει τὸν ἐν τῷ ὕδατι πρῶτον αὐτοῦ. Ἐν τοιαύτῃ καταστάσει ῥαδοξέστατος οὗτος ἰχθύς μετακινεῖται Ἀφρικῆς εἰς τοὺς ἐν Εὐρώπῃ ζωολογικούς.

Πρωτοσκώληξ ἢ προσκώληται καλεῖται τὸ τῶν Διστόμων Τρηματωδῶν Κεστοειδῶν ἔμβρυον ἅμα τῇ ἐκ τοῦ ἐκκολάφει, φέρον, παρὰ μὲν τοῖς Τρηματωδεσιν, δονητικὰς βλεφαρίδας, τότε δὲ ὡς διπλῶς διαπλασσομένον εἰς τέλειον σκώληκα, ὅταν δυνηθῇ νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸν ἐντεσάλῃνα μάλακίου ἢ ὑδροβίου ἐντόμου, δὲ τοῖς Κεστοειδέσιν ἐξ ἀγκύλια (ἐμ. ἐξάκανθον), δυνάμενον ὑπὸ τῆς μετατῆς νὰ εἰσδύσῃ εἰς τοὺς ιστούς ἄλλων διὰ μέσου τοῦ ἐπιθηλίου καὶ τῶν γειακῶν τοιχωμάτων, νὰ διαπλασθῇ ἐν τοῖς εἰς κύστιν μετὰ κεφαλῆς ἐχούσης σαρκας μυζήτηρας (ἢ τῶν Κυστικέρκωστις καὶ ὁ γένιμος ὑμὴν ἢ κύστις τῶν χινοκακῶν εἶναι τὸ διαπεπλασμένον τῶν ἀντιστοιχῶν προσκωλήκων).

Πρωτόχορδα (Ζωολ.). Ὑπέρσεις τοῦ βασιλείου τῶν ζῴων περιήκουσα τὰς πρωτογόνους μορφὰς τὰς τελοῦσας τὸν μεταξὺ τῶν Ἀσπονδύλων τῶν Ἐσπονδύλων κρίκον (Ἀμψιόχορδα Χιτωνοφόρα). Ἐχουσι νωτοχορδὴν μὴ ἡ παροδikh καὶ στεροῦνται πάντοτε δύλων καὶ κρανίου.

Πταρμικά (φάρμακα) καλοῦνται προκαλοῦσαι πταρμούς οὗσαι ἅμα

παρὰ αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ρινικοῦ βλενογόνου. Ἐνδείκνυνται ἐπὶ συσσωρεύσεως βλένης ἐν τοῖς βρόγχοις, τῷ λάρυγγι καὶ ταῖς ρινικοῖς κοιλότησιν, ἐπὶ ξηροτήτος τῶν ῥωθῶν μετὰ κεφαλαλγίας, ἡμικρανιολγίας, ἐπὶ χρονίων ὀφθαλμῶν, ἐπὶ ὑστερικής προσβολῆς καὶ ἐπὶ συγκοπτικῆς καταστάσεως. Ἡ συγῆ καὶ κατ' ἐπανάληψιν χρήσις τῶν παρμικῶν εὐνᾶται νὰ ἔχῃ καὶ δυσάρεστα ἀποκόλουθα, εἰς σχηματισμὸν κήλης, ῥήξεις ὀργάνων καὶ ἔκτρωσιν. Ἐκτός τῆς κίνεως τῆς νικοτιανῆς, ἥς τὴν παρμικὴν ἰδιότητα γνωρίζουσι πάντες, τὰ μᾶλλον ἐν χρήσει εἶναι ἡ κόνις τοῦ λευκοῦ ἑλβετόρου, τοῦ ἀσάρου, τοῦ εὐσεβίου, τοῦ ἀμαράντου, ἡ ἀμμωνία, οἱ ἄτμοι τοῦ θείου. Ὑπάρχουσι καὶ μηχανικὰ μέσα θυνάμενα νὰ προκαλέσωσι πταρρὸν, ὡς ἡ εἰσαγωγὴ εἰς τὸν ῥώθωνα ἀθέρος πτεροῦ.

* **Πτελεατῶν δῆμος** τῆς Φθιώτιδος. Ἔχει 2,134 κατ. (1896).

* **Πτελεῶν.** Πρωτ. (χειμερινή) τοῦ δήμου Πτελεατῶν (Φθιώτιδος), ἔχουσα 1,050 κατ. (1896).

Πτερανοδοοντίδα. Βλ. Πτεροσαυροειδῆ.

Πτερανόδους. Βλ. Πτεροδάκτυλος.

Πτέραις (Ζωολ.). Γένος παλαιοντολογικῶν τεθωρακισμένων χονδρωδῶν Γανοειδῶν (Προγανοειδῶν) ἰχθύων, ἐχόντων τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσθιον μέρος τοῦ θώρακος κεκαλυμμένα ὑπὸ ἀσπίδων, ὧν ἡ πέν κεφαλικὴ ἐνίαία, ἡ δὲ νωτιαία ἐκ πλείωνων τμημάτων συγκεκολλημένων. Λείψανα ἐξ αὐτῶν εὐρέθησαν ἀπὸ τῆς Σιλευρίας γεωλογικῆς διαπλάσεως.

* **Πτέρη.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγίου (Αἰγιαλείας), ἔχον 488 κατ. (1896).

Πτερίδινη, filicine (Φαρμ.). Τὸ ἐν τῷ ῥιζώματι τῆς Ἀρρενσπτερίδος περιεχόμενον ἑνεργὸν στοιχεῖον, ὅπερ διαλύεται ἐν τῷ αἵθερι καὶ ἔχει ἀνθελμινθικὰ καὶ ἀντιπαρασιτικὰ ἰδιότητες.

Πτεριδόφυτα ἡ Ἀγγειοκρυπτόγυμα (Βοτ.). Ὑποδιαίρεσις τῶν Κρυπτογῶμων περιλαμβάνουσα τὰ τελειότερα γένη τούτων τὰ ἐμφανίζοντα χαρακτῆρας τινὰς δ' ὧν προσεγγίζουσι τοῖς Φανερογάμοις. Ὑποδιαίρουνται εἰς τρεῖς κλάσεις τῶν Πτεριδοειδῶν, Ἰκπουριδοειδῶν καὶ Λυκοποδιοειδῶν. Οὐσιώδεις χαρακτῆρες αὐτῶν εἶναι: διὰκρσις τοῦ βλαστικοῦ ἄξονος εἰς καυλόν, φύλλα καὶ ῥίζαν, σύστημα βιβλοξυλῶδους μετὰχον τὰ ὑπὸ τῶν ῥιζῶν ἀπορροφούμενα ὕγρα, σποριογονία καὶ ἀπακόλουθος παραγωγὴ θαλλῶν ἐγγενῶν.

Πτέριχθους (Ζωολ.). Γένος παλαιοντολογικῶν ἰχθύων ἐκ τῆς τάξεως τῶν τε-

θωρακισμένων χονδρωδῶν Γανοειδῶν, περιλαμβάνον παραδόξου σχήματος ἰχθύς τῆς Δεβονίας διαπλάσεως, ἐκληθῆντα ὅτε μὲν ὡς γελῶνας, ὅτε δὲ ὡς μαλονόστρακα ἢ ἔντομα καὶ φέροντας τὴν κεφαλὴν μόλις διαχωρίζομένην ἀπὸ τοῦ θώρακος καὶ κεκαλυμμένην ὑπὸ πλακῶν ὀστεωδῶν, αὐτίνες ἐπεκτείνονται καὶ ἐπὶ τοῦ πρόσθιου μέρους τοῦ θώρακος.

Πτερογοργία. Βλ. Γοργονίδα.

Πτεροδάκτυλιδαι. Βλ. Πτεροσαυροειδῆ καὶ Πτεροδάκτυλος.

Πτερόκροπος (Βοτ.). Γένος Ψυχανθῶν, περιλαμβάνον περί τὰ 20 γνωστὰ εἶδη δένδρων τῶν τροπικῶν χωρῶν. Π. ὁ ἐν αἰκῶς παρέχει τὸ ἐρυθρὸν σανταλόξυλον ἢ σκληρόν κοραλλιδόξυλον, χρήσιμον ἐν τῇ λεπτοουργικῇ καὶ τῇ ἀθურματοποιᾷ, ὡς καὶ ἐν τῇ βαρικῇ διὰ τὴν περιεχομένην ἐρυθρὰν χρωστικὴν οὐσίαν (σανταλίνη) καὶ προσέργεται ἐκ Καλλοῦττης. Π. ὁ ἀγγολαῖος, δένδρον τῆς ἐν τῇ δυτικῇ ἀκτὶ τῆς Ἀφρικῆς Ἀγγόλας, παρέχει τὸ ἐν τῷ ἔμπορίῳ γνωστὸν ὑπὸ τῷ ὀνόματι ἀφρικανικὸν ἐρυθρὸν σανταλόξυλον. Π. ὁ σαντάλινος τῆς ἀκτῆς τοῦ Κορομάνδελ παρέχει χρήσιμον ξύλον καλούμενον καλιατούροξυλον (bois de Caliatour). Εἶδη δὲ Π. τῶν Ἀντιλλῶν παρέχουσι τὸ μαλακὸν κοραλλιδόξυλον. Τέλος δὲ Π. τὸ μαρσούριον παρέχει γυμνοῦς ἐρυθροῦς καὶ στυπτικοῦς, ὡς τὸ κίνον τῶν Ἀνατ. Ἰνδιῶν καὶ τῆς Μαλαβάρης.

Πτεροκάρουα (Βοτ.). Γένος Καρυοειδῶν, περιλαμβάνον ὀλίγα τινα εἶδη τῶν εὐκράτων χωρῶν τῆς Ἀσίας καὶ τοῦ Καυκάσου καὶ διαφέρον τῆς κοινῆς Καρύας τῷ ὅτι φέρει θῆλυ βράχτιον σχεδὸν προσπεφυκὸς τῇ βάσει τῆς ωοθήκης καὶ μὴ τροποποιούμενον ἐν τῷ καρπῷ, ὅστις ἀποτελεῖ θρύπην ἀναπτυσσομένην εἰς δύο πτέρυγας, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ γένους τῶν δένδρων τούτων.

Πτερόκερας (Ζωολ.). Γένος Μαλακίων Γαστροπόδων Προσθωραγχιῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Στρομβιδῶν, περιλαμβάνον εἶδη τῶν θερμῶν θαλασσῶν καὶ χαρακτηριστικὸν ὑπὸ μεγάλων δακτυλομόρφων προβολῶν κατὰ τὸ ἐξω γαίλος τοῦ περιττορίου.

Πτεροκλειδά (Ζωολ.). Οἰκογένεια Ἀλεκτοροειδῶν, περιλαμβάνουσα δύο γένη, τὸν Πτεροκλῆν καὶ τὸν Σύρρακτον. Φέρουσι χαρακτῆρας ὧν οἱ μὲν ἀνήκουσιν εἰς τὰ Ἀλεκτοροειδῆ, οἱ δὲ εἰς τὰ Περιστεροειδῆ.

Πτεροκλῆς (Ζωολ.). Γένος Ἀλεκτοροειδῶν πρότυπον τῆς οἰκογενείας τῶν Πτεροκλειδῶν, χαρακτηριστικὸν ὑπὸ

συνέστη ὑπὸ τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλείσης ἐπιτροπῇ, ἥτις παρέλαβε τὴν περιουσίαν καὶ τὸ ἱδρυμα, μεθ' ἧς ἡ Α. Μ. διώρισε πενταμελὲς ἐφορευτικὸν συμβούλιον ἐκ κυριῶν ὑπὸ τὴν προεδρείαν Τῆς, ὠνιμασσαμίαν τῶν κυριῶν ἀντιπρόεδρον, ἥτις προσδρεύει, ὁπόταν ἡ Α. Μ. θέν περιστάται. Τὸ ἐφορευτικὸν τοῦτο συμβούλιον παρέλαβε τὴν διοίκησιν τῆς ἐταιρείας κατὰ Φεβρουάριον 1903 καὶ συνέταξε νέον ὄργανισμὸν, ἐγκριθέντα διὰ τοῦ ἀπὸ 5 Ἰουλίου 1903 Β. Διατάγ., αἱ δὲ πράξεις του ὑποκρίνται εἰς τὴν ἐγκρίσιν τῆς Α. Μ. Παρὰ τῷ ἐφορευτικῷ συμβουλίῳ ὠρίσθησαν εἰς νομικὰς καὶ δύο οἰκονομικὰς σύμθετοι ἀνευ ψήφου. Τῆς ῥηθείσης οἰκοδομῆς μὴ ἐπαρκούσης εἰς τὰς ὁσημέραι αὐξανόμενας ἀνάγκας τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, τὸ ἐφορ. συμβ., ἐγκρίσει τῆς Α. Μ., ἡγήρασεν ἐκτεταμένον γήπεδον ἐκ πηγῶν τετρ. τεκτ. 150 χιλ. περίπου εἰς θέσιν «Ψυχικὸν», εἰς ὃ νῦν ἀνεγείρεται τὸ νέον πτωχοκομεῖον, ὅπερ ἀπαρτίζεται ἐκ διαφόρων περιπτέρων κεχωρισμένων ἀλλήλοις, ἱεροῦ ναοῦ τιμωμένου ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου, νοσοκομείου, βιβλιοθήκης κλπ. Ἐν τῷ ὑπάρχοντι ἱδρυματι διακινῶνται 190 τρόφιμοι, τὸ δὲ νέον τοιοῦτον θα περιλαμβάνῃ περὶ τὰς 400 κλινὰς, ἐσχεδιάσθη δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τῇ ἐσπερίᾳ ὁμοίων ἱδρυμάτων καὶ περιέχει ἐκτὸς τῶν κοιτῶνων κλπ. αἰθούσας ἐργασίας, νοσοκομείον, λουτήρας καὶ ἔχει θερμανσὶν διὰ θερμοῦ ἀέρος. Ὁ θεμέλιος λίθος αὐτοῦ ἐτέθη ὑπὸ τῆς Α. Μ. τῆς βασιλείσης τῇ 26 Ἀπριλίου 1903. — Τὸ πτωχοκομεῖον σκοπεῖ τὴν συντήρησιν τῶν ἐνδεῶν, τῶν αὐθιγὰ πόρον ζωῆς ἐχόντων καὶ μὴ δυναμένων νὰ ἐργασθῶσιν ἕνεκα ἀσθενείας ἢ γήρατος. Ἡ εἰσαγωγή τούτων γίνεται ἐπὶ τῇ αἰτήσεϊ των ἀποφάσει τοῦ ἐφορευτικοῦ συμβουλίου μετὰ προηγουμένην βεβαίωσιν τῆς ἐνδείας καὶ πρὸς ἐργασίαν ἀνικανότητος. Οὐδεὶς γίνεται δεκτὸς πάσχων ἐκ μεταδοτικῆς νόσου, οὐδ' ἐπιτρέπεται νὰ διαιτᾶται ἐν τῷ καταστήματι ὁ ἐκ τοιαύτης πάσχων νόσου.

Πύγαργος καλεῖται ἄλλως ὁ Ἀλιετος ὡς ἔχων τὴν πυγὴν (ὀπίσθιον μέρος τοῦ σώματος) λευκὴν.

Πυγίδιον καλεῖται ζωολογικῶς τὸ τελευταῖον κρικωτὸν τμήμα τοῦ σώματος σκώληκος ἢ ἐντόμου.

Πυγοστόλιον. Μονοφυές τι ὅσπουν λεπίδες αἱ σχῆμα ἔχον καὶ ὑπάρχον κατὰ τὸ πέρας τῆς σπονδυλικῆς στήλης τῶν πτηνῶν.

Πύσης ἢ πυογονία ἢ πύωσις καλεῖται ἡ τῶν φλεγμονῶν συνήθης ἀπόλησις χαρακτηριζομένη διὰ τῆς τοῦ πύου

παραγωγῆς προδιδομένης ὑπὸ τοῦ κλυδαμοῦ τυγχάνει δι' ἀπότοκος μικροσκοπικῶν παραγόντων λεγομένων πυογόνων καὶ διακρινόμενων εἰς διαφόρους τάξεις, τὴν τῶν συνήθων πυογόνων βακτηρίων, ἥτοι τοῦ σταφυλοκόκκου, τοῦ στρεπτοκόκκου, τοῦ πνευμονοκόκκου, τοῦ κωλιδακτηρίου καὶ τοῦ τετρακόκκου· τὴν τῶν ἐιδιχῶν πυογόνων βακτηρίων (γονοκόκκου, βακτηρίου τοῦ μαλακοῦ ἔλκους, βακτηρίου τῆς κορύζης καὶ τῆς μάλεως) προκαλούντων ἰδιοφυεῖς πυήσεις· τὴν τῶν περιστατικῶν πυογόνων βακτηρίων (τυφοβακτηρίου, ζυματιδακτηρίου) παραγόντων ποιήσεις ἐν τισι περιπτώσεσι μόνον (ὁστεοπυήσεις τυφικαί, ψυχρά σωματικά ἀποστήματα), τὴν τῶν φυτικῆς κατὰγωγῆς πυογόνων βακτηρίων, ὡς αἱ στρεπτότριχες ἐν αἷς ὁ βόειος ἢ ἀκτινομύκης (βλ. λ.), καὶ τὴν τῶν παρὰ σίτων πυογόνων ζωορίων ὡς ἡ ἀμοιβὰς τῆς δυσεντερίας. Συχνότεροι ἐκ πάντων τούτων πυογόνοι παράγοντες εἶναι κατὰ πρῶτον λόγον ὁ σταφυλοκόκκος καὶ κατὰ δεῦτερον λόγον ὁ στρεπτοκόκκος. Οἱ προκαλοῦντες τὰς πυήσεις ἥτοι ἐπιδρομαῖς τῶν λευκοκυττάρων θέν εἶναι αὐτοὶ αἱ βακτηριακοὶ ἢ μικροκοκκικοὶ μικροργανισμοί, ἀλλὰ τὰ διαλυτὰ ἐκκριματικά προϊόντα αὐτῶν ἢ αἱ ἐν τῷ πρωτοπλάσματι αὐτῶν περιεχόμενα σύσται, καθ' ὃν τρόπον καὶ χημικαὶ ἐνώσεις (καλομέλας, κροτωνέλαιον, τερεβινθίνη) δύνανται νὰ δράσωσι πυογονικῶς ὅταν βραδέως καὶ εἰς ἀρκούσαν ποσότητα ἐνωθῶσιν. Αἱ διαφόρου κατὰγωγῆς αὗται οὐσίαι θρῶσιν ἐπὶ τῶν ἀγγειακῶν τοιχωμάτων, ὅπερ τροποποιούμενα διὰ τῆς δράσεως ταύτης ἐπιτρέπουσι τὴν διακίβυσιν πρῶτον μὲν ὀρρώδους ὑγροῦ μικρὸν διαφέροντος ἐκάστοτε, εἶτα δὲ τὴν διακίβυσιν λευκοκυττάρων ἀναρίθμων πλασσομένων ἀφθόνως ὑπὸ τῶν αἰμοποιητικῶν ὀργάνων (σπληνός, λεμφογαγγλίων, ὅστεμελῶν) ὑφισταμένων ἔμμεσον ἢ ἄμεσον διέγερσιν ἢ ἐξαψὶν λειτουργικὴν ὑπὸ τοῦ φλεγμονογόνου παράγοντος. Συνήθικαι εὐναίκαί πρὸς πυογονίαν τυγχάνουσιν ἄμεσος εἰς τὸν ὀργανισμόν δι' ἐνδοφθαλμιτισμοῦ εἰσαγωγή τοῦ πυογόνου παραγόντος, μεταβολαὶ περὶ τὴν ἐκκριτικὴν λειτουργίαν ὀργάνων, ἀλλοιώσεις ἱστοῦ διὰ νόσον ἢ οἰονόηποτε ἄλλο αἷτιον, ἐξάπτουσαι τὴν ἰδίτητα μικροργανισμοῦ τινος καὶ καθιστάσαι τοῦτον πυογόνον (σκωληκοειδίτις πυώδης ἕνεκα ἀπορροῆσεως τοῦ αὐλοῦ τῆς ἀπορῶσεως ἀπότοκος τοῦ κωλιδακτηρίου προσλαβόντος πυογόνον δύναμιν), καὶ ἐν γένει μεταβολαὶ τῶν τοῦ ὀργανισμοῦ ὑγρῶν (διαθητικαὶ καταστάσεις), διαταραχαὶ πεπτικαὶ πρόξενον ὑπερβαλλουσῶν γαστρεντερικῶν ἀποσυνθέσεων, παθήσεις

ἀδυναμικαί καὶ ἐξαντλητικαί. Οἱ τοῦ σώματος ἱστοὶ οὐχὶ πάντες εἰσὶν ἐξ ἴσου ἐπιδεκτικαί καὶ εὐπαθεῖς πρὸς πυογονικὴν ἐπιπεξεργασίαν. Ἐπιδεικτικώτατος πάντων ὁ συνδετικὸς καὶ ὑποδόριος κυτταρολιπώδης ἱστός, δυσπύητος ὁ πνεύμων, δυσπυητότατος ὁ χονδρικός ἱστός, δυσπύηται καὶ οἱ μύες ἐξαιρέσει τοῦ δελτοειδούς, τοῦ λαγανόφυλλου καὶ τοῦ στερνοκλειδομαστοειδούς εὐχερῶς ὑπὸ πυογονίας ἀλυσκομένων. Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ παρόντος ἄρθρου αναγνωστέον καὶ τὰ περὶ Πύου, Φλεγμονῆς καὶ Φλέγμονος. [P.N.B.]

Πυκνόγονον. Βλ. Παντόποδα.

Πυκνότης ἤλεκτρική. Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

Πυκνωτῆς ἤλεκτρ. Βλ. Διηλεκτρικόν.

Πυκνωτοῦ ἐκφόρτωσις (ἡ ἤλεκτρ.). Βλ. Κυμάνσεις ἤλεκτρικαί.

* **Πύλα.** Χωρίον τοῦ δήμου Πυλίων, ἔχον 263 κατ. (1896).

Πύλαι. Ἀρχαία κώμη τῆς Βιθυνίας κειμένη ἐπὶ τῆς Ν παραλίας τοῦ Ἀστακηνοῦ κόλπου καὶ ἐντεῦθεν μὲν τῆς Πραϊνέτου, ἐκείθεν δὲ τῆς Ἑλενοπόλεως. Ὑπαγομένη κατὰ Πορφυρογέννητον τῷ τετάρτῳ θέματι Ὀψικίου εἶχε ἀνάκτορα καὶ ἑνεδοχείον χρησιμεύον ἀναμφιβόλως πρὸς ὑποδοχὴν τῶν καταφθανόντων πενήτων ὁδοιπόρων καὶ ἦτο ἀρετηρία μεγάλης κεντρικῆς ὁδοῦ ἐν Ἀσίᾳ. Ταύτην πορευθεὶς ὁ αὐτοκράτωρ Ἡράκλειος τῷ 622 κατὰ Περσίας ἐκστρατεύων ἀπέθη εἰς τὰς Π. ταύτας καὶ οὐχὶ εἰς τὰς Κιλικίας πύλας (βλ. λ. σ. 445) τὰς ἐν τῷ Ἰστικῷ κόλπῳ κειμένας, καθ' ἃ πάντες οἱ ἀπὸ τοῦ Γιββωνος νεώτεροι ἱστοριογράφοι ἡμαρτημένως γνωματεύουσιν. Ὑπερθεὶς τῶν Π. ἔκειτο ὁ βουνὸς Μουκίλλου ἢ Μωκίλλου, οὗ ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἀνῆπτετο ὁ προτελευταῖος φανός, ἐν ἐξέχοντῳ ἢ τελευταίᾳ κορυφῇ τοῦ βουνοῦ τοῦ ἁγίου Αὐξεντίου (νῦν Καὶς-Ἰαγί) οὗ μακρὰν τῆς Χαλκηδόνος κειμένου. Οἱ φανοὶ οὗτοι ἦν τὰ κατὰ Βυζαντινοὺς καμινόβιγλια ἀνῆπτετο πρὸς ἀναγγελίαν ἐγθρικῆς ἐπιδρομῆς ἀπὸ Συρίας μέχρι Κωνσταντινουπόλεως. Αἱ Π. καταστραφεῖσαι πιθανῶς κατὰ τὰ ἔτη 1078—1085 ἐπὶ Νικηφόρου Βοτανειάτου, ὅτε οἱ Τοῦρκοι κατήλθον μέχρι τῶν ὀκτῶν τοῦ Ἀστακηνοῦ κόλπου. Ἡ βραδυτέρη τῷ 1095, ὅτε οἱ πρῶτοι Σταυροφόροι, ἤττηθέντες πρὸς τῆς Νικαίας, ὑπέστησαν τὴν γνωστὴν φεβερὴν περὶ τὴν Ἑλενοπόλιν, γειτονεύσαν ταῖς Π., ὅλεθρον, ἀνεκτίσθησαν κατὰ Κίναμον ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Μανουὴλ Κομνηνοῦ, ὅστις κυριεύσας καὶ ἐμπρήσας τὸ ἐν Λυκίᾳ Φι-

λομήλιον (τανῦν Ἰλγὴν βλ. λ. σ. 374) τῷ 1145 καὶ εὐρὼν ἐν αὐτῷ αἰχμαλώτου. Ἑλληνας ἤγαγε μεθ' ἑαυτοῦ εἰς Βιθυνίαν καὶ συνόκισεν αὐτοὺς ἐν Π., ὅς οὐ Κίναμος προφανῶς σφαλλόμενος διδάσκει τὸ ὀνομασθεῖσας, ἀνεγείρας ἅμα καὶ φρούριον. Αἱ Π. εἰς βραδυτέραν ἐποχὴν ἐφέροντο ὑπὸ τὸ ὄνομα Πυλοπόθεια, ἵσως διότι μετὰ τῶν ἀρχαιοτάτων Πυθίων θερμῶν (βλ. Ἑλενοπόλις) ὑπῆγοντο ὑπὸ ἑνα διοικητὴν καὶ ὡς μία «ἐπίσκεψις» ἐδόθησαν τῷ 1199 ἐπὶ τὸν ἐμπόριον τῶν Ἑνετῶν. Ἐκτοτε ἐπεκράτησεν ἡ σύνθετος αὕτη ἐπωνυμία μετὰ τοῦ αἰ. πρὸς ἄλλας τῶν Ὁθωμανῶν ἀρχομένου τοῦ 14' αἰῶνος τέλει ἐξηράνθησαν καὶ τὰς ἐπωνυμίας καὶ τὰς κώμας αὐτάς. Ἐπὶ τῆς θέσεως τῶν Π. κεῖται νῦν τὸ ὁθωμανικὸν χωρίον Χερσεκ (Βλ. ἐν τῷ Ἑλλ. Φιλολ. Συλλ. Κωνσταντινουπόλεως ἔτος ΚΗ' σ. 99—118 τὴν πραγματείαν τοῦ Σ. Α. Σιβερίδου «Ἐπανόρθωσις ἀφηγήσεων γεγονότων τινῶν ἐπὶ αὐτοκράτορος Ἡρακλείου τοῦ Α.». [Γρ. Σ. Ι.]

* **Πυλαρέων** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Σάμης. Ἔχει 5,091 κατ. (1896).

Πυλαρινός. 1) Ὁ θῶν. Ἐγεν. ἐν Ἀλξενριῷ τῆς Κεφαλληνίας τῷ 1833, μετὰ δὲ τὴν ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ σπουδὴν τῆς νομικῆς διωρίσθη κατόπιν διαγωνισμοῦ καθηγητῆς ἐν τῇ Ἰονίᾳ ἀκαδημίᾳ, ἐνθα ἐδίδασκεν ἀπὸ τοῦ 1859 μέχρι τοῦ 1861 ῥωμαϊκὸν καὶ ἀστικὸν δίκαιον καὶ κοινωνικὴν οἰκονομίαν. Μετὰ τὴν ἐνωσιν τῆς Ἑπτανήσου ἐδίδασκεν ἀπὸ τοῦ 1865 μέχρι τοῦ 1867 ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ, μετὰ παραίτησιν ἐπεχείρησε περιήγησιν εἰς τὴν Ῥωσίαν, ὅθεν ἐπιστρέψας ἐπέδωκεν εἰς τὴν δημοσιογραφίαν καὶ τῷ 1876 ἐξέδωκεν ἐπὶ τινι χρόνῳ ἑλληνιστὶ καὶ γαλλιστὶ τὴν «Χρονογράφον». Τῷ 1873 ἐξελέγη βουλευτὴς τῆς Πάλης, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀπεχώρησε τῆς πολιτικῆς καὶ προσελήθη ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Ἱεροσολύμων Νικοδήμου πρὸς διακανόνισιν τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Ἀγίου Τάφου, ἣν ἀποστολὴν ἐκτελέσας ἐπιτυχῶς διωρίσθη νομικὸς σύμβουλος παρὰ τῷ ἐν Ἀθήναις ἐξάρχῳ τοῦ Ἀγίου Τάφου. Συνέγραψε Λεξικὸν ἱστορικὸν καὶ ἱστορίαν τοῦ κοινωνισμοῦ καθ' ὅλας τὰς ἐποχάς, ἔργα μένοντα ἐτι ἀνέκδοτα, ὡς ἀνέκδοτον μένει καὶ μουσικὴν τι ἔργον αὐτοῦ «Ἡ κόρη τοῦ ἱατροῦ», κομικὸν τρίπρακτον μελοδραμάτιον. Ἐξεδόθησαν ὅμως μικρά τινα ἔργα αὐτοῦ, Ὁ προῦπολογισμὸς τοῦ 1875, Ἡ ναρκητήριος λόγος εἰς τὴν κοινωνικὴν οἰκονομίαν, Ὁ Βήκονοφιλὸς καὶ οἱ πελάται, τὸ Ἡ Κρητικὴ δημοκρατία. Ἐν δὲ τῷ ἡμετέρῳ Λεξικῷ ἐγράφησαν ὑπ' αὐτοῦ πλείστα ἄρθρα ἀφορῶντα εἰς πρόσωπα τοῦ ἀγῶ-

νος, εἰς βιογραφίας συγχρόνων πολιτικῶν καὶ φιλελλήνων καὶ εἰς τὰς Ἰονίους νήσους. Ἀπέθανε κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1899.

— 2) Φραγκίσκος. Φιλόλογος καταγόμενος ἐκ Κεφαλληνίας, ἀδελφὸς τοῦ προηγούμενου. Τῷ 1843 διωρίσθη τακτικὸς καθηγητὴς τῶν ἑλληνικῶν φιλοσοφημάτων καὶ τῆς φιλοσοφίας τῆς ἱστορίας, τῷ δὲ 1846 ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας. Τῷ 1850 διωρίσθη ἐκ νέου ἑκτακτος καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας τῆς ἱστορίας, τῷ δὲ 1852 τακτικὸς. Τῷ 1865 ἀπελύθη, τῷ δὲ 1866 διωρίσθη αὖθις. Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῷ 1882.

Πύλαρος. Μεγάλῃ περιούχῃ τῆς Κεφαλληνίας ἀποτελοῦσα λεκανοπέδιον μεταξὺ τῶν ὀρέων τῆς Ἀγ. Δυνατῆς, τοῦ Καλοῦ Ὄρους καὶ τοῦ Μερουγιλίου, ἀναστοιμύμενον εἰς τὸν κόλπον τῆς Ἀγ. Εὐρυφίας. Ἀποτελεῖ δὲ ἴδιον δῆμον, τὸν δ. Πυλαρῶν τῆς ἐπαρχίας Σάμης. Ἐκ τῆς περιούχῃ ταύτης κατὰγεται ἡ οἰκογένεια τῶν Πυλαρίων τῆς Κεφαλληνίας.

* **Πυλῆνης** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Ναυπακτίας. Ἔχει 3,150 κατ. (1896).

* **Πυλίας** ἐπαρχία τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας, κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχουσα 35,175 κατ. (1896).

* **Πυλίων** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Πυλίας. Ἔχει 6,403 κατ. (1896).

Πύλος. Βλ. Ναβαρίνον.

* **Πύλος.** Πρωτ. τοῦ δήμου Πυλίων, ἔχουσα 2,076 κατ. (1896).

Πυλωρεκτομία. Ἰατροχειρουργικὴ πράξις συνισταμένη εἰς τὴν τελείαν ἀφαίρεσιν τοῦ πυλωρικοῦ μέρους τοῦ στομάχου καὶ ἀποκατάστασιν ἀμέσως συγγενικῶν τοῦ αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἀνωτέρου ἄκρου τοῦ δωδεκαδάκτυλου καὶ ἐνδεικνυμένη ἐπὶ πυλωροστενώσεως πανορείδους φύσεως. Ἀποτελεῖ ἐπέμβασιν κινδυνώδη καὶ ἑαυτὴν καὶ πολλὰκις εὐδαμῶς συμβαλλομένην εἰς βίην τῆς θεραπείας. [P.N.B.]

Πυλωροπλασία καλεῖται ἱατροχειρουργικὴ πράξις συνισταμένη εἰς τὴν δι' ἐντερίων καὶ ῥαφῶν ἀποκατάστασιν τῆς φυσιολογικῆς εὐρύτητος τοῦ πυλωροῦ ἐπὶ στενώσεως αὐτοῦ. Συνεπάγεται κινδύνους ἕνεκα ἐνδεχομένων ἀθρόων αἱμορραγιῶν καὶ τῆς ῥήξεως τῶν ῥαφῶν δι' ἀλλοίωσιν τοῦ πέριξ ἱστοῦ. [P.N.B.]

Πυλωροσπασία ἢ κακοζήλιος πυλωρὸσμός καλεῖται ἡ ἕνεκα συσπάσεως τῶν μυϊκῶν ἰνῶν τοῦ πυλωρικοῦ τμήματος τοῦ στομάχου ἐπερχομένη στενώσις τοῦ πυλωροῦ, διαστελλομένη τελείως τῆς πυλωροστενώσεως (βλ. λ.) ὡς μὴ μόνιμος, ἀλλὰ παροδικὴ οὖσα. Τοιοῦτό τι παρατηρεῖται ἐπὶ νευροπαθῶν καὶ ὑστερικῶν

ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀτόμων. [P.M.B.]

Πυλωροστένωσις. Ἡ ἕνεκα καρκίνου, τοῦ καὶ συνηθέστερον, ἕνεκα προσφύσεων ἀποτόκων φλεγμονῆς ἢ νεοπλασίας τῶν παρακειμένων ὀργάνων, ἕνεκα ἐξελκώσεων ὀφειλομένων εἰς καυστικὰς καὶ διαβρωτικὰς οὐσίας ἢ ἄλλων αἰτιῶν στενώσις τοῦ πρὸς τὸ δωδεκαδάκτυλον στομαχικοῦ πόρου, παρακολουθουμένη ὑπὸ σοβαρῶν στομαχικῶν διαταραχῶν, αἵτινες προέρχονται ἐκ τῆς στάσεως τῶν προϊόντων τῆς στομαχικῆς πέψεως δυσχερέστατα προωθούμενων εἰς τὸ δωδεκαδάκτυλον καὶ ἐκδηλοῦνται ἀναλόγως πρὸς τὸν βαθμὸν τῆς στενώσεως δι' ἄλλοτε ἄλλων τῶν ἐνταῖν συμπτωμάτων. Δεινὸν τὸ πάθος καὶ δυσπαλῆκτον θεραπευτικῶς. Συχνὰί πλύσεις τοῦ στομάχου, ἐλάττωσις εἰς τὸ ἐλάχιστον τῆς δια τοῦ στομάχου τροφῆς, χρήσις αἰτιστικῶν ὑποκλυσμῶν καὶ εἰσαγωγὴ διὰ στομαχικοῦ καθετήρος διαλύσεως νιτρικοῦ ἀργύρου ἐπὶ τοῦ σημείου τοῦ πυλωρικοῦ ἔλκου, ταῦτα ἀποτελοῦσι τὰ συνήθη μέσα τῆς θεραπείας, ἥτις δὲν ἀπολήγει συνήθως εἰς ἴασιν, ἀλλ' ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀνακούφισιν καὶ συντήρησιν τοῦ πάσχοντος, ἐφ' ὅσον δὲν ἀπεφασίσθη ἡ διὰ χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως θεραπευτικὴ ἀγωγή (γαστρεντεροστομία καὶ πυλωροπλασία), ἐπιστερομένη πολλὰκις ὑπὸ ἐπιτυχίας, ἐὰν ἡ πυλωροστένωσις τυγχάνῃ οὐχὶ καρκινωματώδους φύσεως.

Πυλωροτομία. Οἰαδήποτε διὰ τοῦ μαχαίριου διαίρεσις τῆς συνεχείας τοῦ ἱστοῦ τοῦ πυλωρικοῦ μέρους τοῦ στομάχου, διαφέρουσα τῆς πυλωρεκτομίας ὡς μὴ ἀποβλέπουσα εἰς ἀφαίρεσιν τμήματος ἱστοῦ. Τοιαύτῃ πράξιν συνίστησι τὴν πυλωροστομίαν. [P.N.B.]

Πύον καλεῖται ἱατρικῶς τὸ ἀπότοκον τῆς πυήσεως ἢ πυογονίας ῥευστὸν ἐξιδρώμα (βλ. Φλεγμονὴ καὶ Πύσις). Οἱ τοῦ πυου σπουδαιότεροι φυσικοὶ, χημικοὶ καὶ ιστολογικοὶ χαρακτῆρες εἶναι οἱ ἑξῆς: ἀντίδρασις οὐδέτερη, ἔστιν ὅτε ἀλκαλικὴ καὶ σπανίως ὀξεῖνη, χρώμα καὶ ὄψις ποικίλλοντα ἀναλόγως πρὸς τὰ παράγωγα αἰτία καὶ πρὸς τὸ σημεῖον τοῦ σχηματισμοῦ ἐπὶ τοῦ σώματος, συνήθως λευκοκίτρινον, ἐνίοτε ὀφρυνέρυθρον, ὑποπράσινον ἢ χρυσοέρυθρον, σύστασις ὅτε μὲν ὀρρώδης, ἡμιδιαφανής, ῥευστοτάτη, χαρακτηρίζουσα τὴν ἀρχομένην καὶ τὴν λήγουσαν πυογονίαν, ὅτε δὲ πυκνὴ, παρῶδης (πύον φλεγμονικόν), χαρακτηρίζουσα τὰς ἐν τῷ ὑπελκώτε καὶ τὰς ὑποδορεῖς πυογονίας, ὅτε δὲ σταρεὰ, μαλακὴ ὡς ὁ τυρὸς (πύον τυρῶδες), χαρακτηρίζουσα τοὺς δεθιμένας καὶ τοὺς ἀνθρακας, ὅτε πάλιν ἀνομοιοειδής, κακοσύν-

θετος, ἐξ ὁρρώδους ὕγρου μετὰ συμπηγμάτων (πύον κακοσυνθέτον, δυσώδες, νεκρωτικόν), χαρακτηρίζουσα τὰς τῶν ὀστέων νεκρώσεις καὶ τὰς παθήσεις τοῦ περιostίου. Τὸ πύον μένον ἐν δοχείῳ ἀκίνητον, χωρίζεται εἰς δύο στρώματα, τὸ ἀνώτερον ἢ πυορρόν, καὶ τὸ κατώτερον ἢ πυόπλασμα, ἀποτελούμενον ἐκ τῆς μάζης τῶν πυοκυττάρων καὶ συνιστᾷ τὸ στερεὸν μέρος τοῦ πύου, ὅπερ ἐν σχέσει πρὸς τὸ ὁρρῶδες εἶναι ὡς 200—300 πρὸς 800—700. Τὸ πύοπλασμα περιλαμβάνει λευκοκύτταρα ἢ κυρίως πυοσφαίρια, κοκκία πιμελῆς ἢ γλῦγεια σώματτα (corpuscules de Glüge), προερχόμενα ἐκ τῆς καταστροφῆς κυττάρων, σώματτα στρογγύλα ἢ σφαιρικά προσερχόμενα ἐκ τοῦ συνδετικοῦ ἰστοῦ, λεμφοκύτταρα καὶ ἐλευθέρους κυτταροπυρήνας· ἐστὶ δὲ μικροργανισμοὺς ἐγκλιεῖστας ἐν τοῖς πυοκυττάρων καὶ τεκμηριούντας τὸ τῆς πυογονίας αἴτιον, περιστατικῶς δὲ καὶ ῥάκη ἰσθῶν καὶ ἴνας ἑλαστικὰς καὶ παρασχιζὰς ὀστέων. Ὁ δὲ πυορρός, εἰ καὶ καταγόμενος ἐκ τοῦ σίματος τοῦ, ἔχει ἄλλοιαν σύστασιν αὐτοῦ καὶ περιλαμβάνει διαφόρους λευκοματοειδεῖς οὐσίας (λευκώμα, πεπτόνας) ἀποτόκους πιθανῶς τῆς δράσεως τῶν μικροργανισμῶν, λίπος, λεκιθίνη, πρὸς δὲ μικροργανισμοὺς ἐναιωρούμενους ἐλευθέρως, χολήν καὶ οὐρϊκὰς οὐσίας. Τὸ καλούμενον κυανόπύον ἐκλήθη οὕτως ὅχι διότι πράγματι ἔχει τοιοῦτον χρωματισμόν, ἀλλὰ διότι αἱ εἶναι τῆς ἐπιδέσεως βάφονται κυανὰ ὑπὸ τῆς πυοκυανίνης, οὐσίας χρωστικῆς ἐκκρινόμενης ὑπὸ εἰδικῶν τινος μικροργανισμοῦ, τοῦ καλουμένου βακίλλου πυοκυανικοῦ. (P.N.B.)

Πυραλίδαι (Ζωολ.). Οἰκογένεια Μικρολεπιδοπτέρων, περιλαμβάνουσα πλέον τῶν 300 γνωστῶν εἰδῶν ἐντόμων, ὧν πολλὰ ἔχουσι σημεῖα ὁμοιότητος πρὸς τοὺς Γεωμετρίδας, καὶ χαρακτηρίζομένη ὑπὸ πτερυγίων βραχυγώνων, ὧν αἱ πρόσθιαι εἶναι ἐπιμήκως τριγωνικαί, ὑπὸ κεραιῶν συνήθως κτενωτῶν παρὰ τῷ ἄρρени, προσακτρίδων ἀπεικῶν προσγούσων τῆς κεφαλῆς καὶ ὀφθαλμῶν ἀφανῶν.

Πυραμειδοειδὲς ὄστος. Βλ. Καρπός ('Ανατ.).

Πυργάκι. Χωρίον τοῦ δήμου Νυμφασίας (Γορτυνίας), ἔχον 188 κατ. (1896).

*** Πυργέλα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀργείων, ἔχον 296 κατ. (1896).

*** Πυργετός.** 1) Κώμη τοῦ δήμου Ὀλύμπου (Τυρνάβου), ἔχουσα 1,165 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Τρικκαίων (Τρικαλίων), ἔχον 752 κατ. (1896).

*** Πυργί.** Χωρίον τοῦ δήμου Αὐλῶνος

(Καρυστίας), ἔχον 208 κατοίκων (1896).

Πυργί. 1) Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὑπαγόμενον τῷ νομῷ Ἀϊδινίου καὶ ἔχον 1,400 κατ. Ἑλληνας τουρκοφώνους, ἐξαρτωμένους ἐκκλησιαστικῶς ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἡλιουπόλεως καὶ συντηροῦντες τετρατάξιον ἀστικήν σχολήν καὶ τετρατάξιον παρθεναγωγεῖον. — 2) Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καίμενον πρὸς Ἀττικὴν Ἀλυσσάτων, ὧν ἀπέχει 3 1/2 ὥρας, καὶ ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Τεσσμέ (Κρήνης). ἔχει 420 κατ., ὧν εἰς 300 Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Κρήνης καὶ συντηροῦντες διτάξιον ἀστικήν σχολήν, εἰ δὲ λοιποὶ 120 Ὀθωμανοί. [Γρ. Σ. I.]

*** Πυργιωτίσσης** ἐπαρχία τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου τῆς Κρήτης. ἔχει 5,400 κατ. (1900).

*** Πύργος.** 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Λετρίνων (Ἡλείας), ἔχουσα 12,708 κατ. — 2) Πρωτ. τοῦ δήμου Καλλιότης (Θήρας), ἔχουσα 1,057 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀκράτας (Αἰγιαλείας), ἔχον 254 κατ. — 4) Κώμη τοῦ δήμου Οἰτύλου, ἔχουσα 1,035 κατ. — 5) Χωρίον τοῦ δήμου Λεούτρου (Οἰτύλου), ἔχον 525 κατ. — 6) Χωρίον τοῦ δήμου Πλαταμώδους (Τριφυλίας), ἔχον 683 κατ. — 7) Χωρίον τοῦ δήμου Κοτυλαίων (Καρυστίας), ἔχον 761 κατ. — 8) Χωρίον τοῦ δήμου Ἰθώμης (Καρδίτσης), ἔχον 220 κατ. — 9) Πρωτ. τοῦ δήμου Πανόρμου (Τήνου), ἔχουσα 1,460 κατ. — 10) Χωρίον τοῦ δήμου Λαρυμνῆς (Λοκρίδος), ἔχον 278 κατοίκους (1896).

*** Πύργος Ματαράγκα.** Χωρ. τοῦ δήμου Κιερίου (Καρδίτσης), ἔχον 331 κατοίκων (1896).

*** Πύργος Ψηλόνερο.** Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 166 κατ. (1900). Ὁ δῆμος εἶχε τότε 2,881 κατ.

Πυργοῦς. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγίου Μύρωνος τῆς ἐπαρχίας Μαλεβιτίου (Πυρρακίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 436 κατ. (1900).

Πυρηλιόμετρον (Pyrhéliometre) ἐκλήθη κακῶς ἡλως ὑπὸ τοῦ Pouillet τὸ ὄργανον αὐτοῦ τελειοποιηθὲν ἡλιοθερμόμετρον τοῦ Herschell. Διερρωθεὶς ὁ ὅρος εἰς ἡλιοπυρόμετρον. (Πρβ. Ἡλιοθερμόμετρον, Ἀκτινόμετρον).

*** Πυρηναῖα.** Οἱ ἐκ τούτων καλούμενοι νομοὶ τῆς Γαλλίας εἶχον τῷ 1900 μὲν τῶν Κἄτω Πυρηναίων ἐπὶ 7,628 τχμ. 426,347 κατ., ὁ τῶν Ἀνω Π. ἐπὶ 4,532 τχμ. 215,546 κατ., καὶ ὁ τῶν Ἀνατολ. Π. ἐπὶ 4,124 τχμ. 212,121 κατ.

Πυρῆνες πολικοὶ δυνάμορ-
χανῆς. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Πυρηνομύκτης ἡ Σφαίροειδῆς
(Βοτ.). Οἰκογένεια Ἀσκομυκῶν χαρακτη-
ριζομένη ὑπὸ ἀσκῶν ὑποστρογγύλων ἐγ-
κλειστών ἐν ἀσκοδόχῃ μικρᾷ φεροῦσῃ στε-
νὸν σιδήμιον καὶ περιλαμβάνουσα ὡς μονα-
δικὴν καὶ πρῶτον γένος τὴν Σφαίριαν.

* **Πυρί.** 1) Κώμη τοῦ δήμου Φηβαίων,
ἔχουσα 1,149 κ.τ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου
Ἠραίας (Γορτυνίας), ἔχον 156 κ. (1896).

Πυριτικοκάλεισις (silicatisation)
καλεῖται ἐν τῇ γλυπτικῇ ἡ διὰ πυριτικοῦ
κάλειου διαδροχῇ καὶ ἐμπόσις τῶν ἐκ μα-
λακοῦ ἀσβεστόλιθου λαξευτῶν ἀντικειμέ-
νων, σκοπὸν ἔχουσα τὴν ἀποσκλήρυνσιν
καὶ διατήρησιν αὐτῶν ὑπὸ τὸ κράτος τῶν
ἀτμοσφαιρικῶν ἐπιδράσεων καὶ ἐπιτυγγα-
νομένη ὡς ἐξῆς. Πυριτικὸν κάλιον δια-
λύεται ἐν ἐξαπλασίᾳ ποσότητι ὕδατος· διὰ
τοῦ διαλύματος τούτου διαδρέχεται ἡ ἐπι-
ρῆνεια τοῦ ἀντικειμένου τρεῖς φορές μετὰ
διαλείμματος μιᾶς ἡμέρας μεθ' ἑκάστην
διαδρόχην· καὶ ἐπὶ μὲν νεοτεθέντων λαξευ-
μάτων καὶ ἀγαλμάτων καὶ στηλῶν ἡ Π.
συντελεῖται ἀνευ τινὸς προπαρασκευῆς, προ-
κειμένου ὅμως περὶ πεπαλαιωμένων τοιού-
των. ἐρ' ὧν διὰ χρόνου τῇ ἐπιδράσει τῆς
ἀτμοσφαιρᾶς ἐσχηματίσθη ἐπιπολῆς στρώ-
μα ὑετῶδους, ἀνόγκη ἵνα ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν
νεαρτοποιθῇ δι' ἀποξέσεως.

Πυρκαῖων ἡλεκτραγγέλλται (ὀρ-
θότερον ἡλεκτραγγελλταί). Κατὰ τὰ τε-
λευταία ἔτη ἐφευρέθησαν διάφορα μηχανή-
ματα χρησιμεύοντα πρὸς ταχείαν τῶν
πυρκαῖων ἀναγγελίαν, αἵτινα τοποθετού-
μενα ἐν τοῖς ὁδοῖς ἢ ταῖς οἰκίαις συγκα-
ινῶσιν ἀπ' εὐθείας μετὰ τῶν κεντρι-
κῶν πυροσβεστικῶν σταθμῶν. Τῶν ὀργά-
νων τούτων τὴν λεπτομερεῆ λειτουργίαν
ἵκανά τις νὰ σπουδάσῃ κατὰ τὴν ἐν ἔτει
1901 γενομένην ἐν Βερολίνῳ διεθνῇ πυρο-
σβεστικῇ ἑκθεσιν. Ἐν ταῖς ὁδοῖς τῶν με-
γάλων πόλεων καὶ εἰς ἀποστάσεις σχετι-
τῶς μικρὰς ἀπ' ἀλλήλων συχνὰ συναντᾷ ὁ
διαδότης τοιαῦτα μηχανήματα ἐφωδισμένα
ἐν τῷ μέσῳ δι' ὕδρου καὶ διὰ σημειώσεως
πρὸς τοιοῦτον τὴν θραύσιν τῆς ὕδρου εὐθὺς
ἀμα τῇ ἐκρήξει πυρκαϊᾶς. Συνήθως ὀπι-
σθεν τῆς ὕδρου ὑπάρχει κλεις δι' ἧς ἀ-
νοίγεται μικρὰ θυρίς παρουσιάζουσα κομ-
βίον ἐμβόλου δυνάμενου νὰ συρῇ πρὸς
τὰ ἑμπρός· διὰ τῆς τοιαύτης τοῦ ἐμβό-
λου ἑλθῆτος πίπτει τὸ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ
μηχανήματος ὑπάρχον βάρος δι' οὗ κρα-
τεῖται ἐν ἡρεμίᾳ δίσκος τις· οὕτω ὁ δίσκος
ἐλευθερούμενος τίθεται εἰς περιστροφικὴν
κίνησιν καὶ παρέχει τοιοῦτοτρόπως αὐτο-

μάτως εἰς τὸν πυροσβεστικὸν σταθμὸν
τὴν εἴδησιν τοῦ κινδύνου. Ἐν ταῖς οἰκίαις
συνήθως τοποθετοῦνται παρόμοια μηχανή-
ματα, ἐν οἷς ὅμως προστίθεται πληκτρον
καὶ γαλβανοσκόπιον· μετὰ τὴν ἐκνεύλ-
λημένην ἑλξιν τοῦ ἐμβόλου, δι' ἧς τὸ ση-
μεῖον τοῦ κινδύνου δύναται νὰ μεταβιβασθῇ
διαδοχικῶς 4—6 φορές, ὁ εἰδοποιῶν πιεζει
διαρκῶς τὸ πληκτρον, οὕτω δὲ ἐν τῷ ἀ-
γωγῷ συνεννοῦται καὶ τὸ γαλβανοσκόπιον·
ἐὰν τὸ τελευταῖον τοῦτο δεῖξῃ ἀπόκλισιν
τῆς βελόνης του, εἶνε τοῦτο σημεῖον ὅτι ὁ
πυροσβεστικὸς σταθμὸς ἔλαβε τὴν εἴδησιν,
διότι ἐξ αὐτοῦ εἰς ἀπάντησιν προξενεῖται
δι' ἀποστολῆς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος ἡ ἀπό-
κλισις τῆς βελόνης τοῦ γαλβανοσκοπίου.
Πολλάκις διὰ τοῦ πληκτροῦ δύναται εἰς τὸ
κύκλωμα νὰ παρεντεθῇ καὶ συνήθως πομ-
πὴς τοῦ τηλεγράφου Μόρσου, οὕτω δὲ νὰ
γίνῃ δι' ἐδού τηλεγραφικῆς ἡ συνεννόησις,
ὅπως τοῦτο συμβαίνει συνήθως ἐν καταστή-
μασι δημοσίοις ἢ ἐν διαφόροις ἐπὶ τούτῳ
ἱδρυμένοις σταθμοῖς. Ἐννοεῖται ὅτι τὸ αὐτὸ
ἀποτέλεσμα δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ καὶ διὰ
τῆς χρησιμοποίησεως τοῦ τηλεῤῥωνου. Πλὴν
ὅμως τῶν ἀνωτέρω περιγραφέντων μηχανή-
ματων ὑπάρχουσιν, ἐν μεγάλοις ἰδίᾳ ἐμ-
πορικαῖς καταστάσεσιν, ἐν ἀποθήκαις κλπ.
αὐτόματα τοῖς ἀγγελλταί τῶν πυρκαϊῶν
διαφόρου σχήματος καὶ μορφῆς, στριζόμε-
νοι ἐπὶ τῆς ἐνεκα τῆς ἐκρηγνυμένης πυρ-
καϊᾶς παραγομένης θερμότητος· ἡ θερμό-
της αὕτη ἢ δύναται νὰ διαστείλῃ μεταλ-
λικὰ τεμάχια καὶ νὰ ἀποκαταστήσῃ οὕτω
τὴν μεταλλικὴν συγκοινωνίαν διακεκομέ-
νου ἡλεκτρικοῦ κύκλωματος, παρέχουσαν
οὕτω κωδονοκρουσίαν ἢ ἄλλο κινδύνου ση-
μεῖον, ἢ δύναται νὰ τῆξῃ μεταλλικὰ μί-
γματα καὶ νὰ διακόψῃ οὕτω κεκλεισμένον
κύκλωμα, ἐξ οὗ καὶ πάλιν παρέχεται ση-
μεῖον κινδύνου. [Ε.Θ.Κ.]

Πύρλας Ἰωάννης ἐκ Τριπόλεως,
ιατρός. Τῷ 1871 ἀνηγορεύθη ὁρκηγητὴς τῆς
φυσικοθερίας ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ, τῷ
1875 διωρίσθη ἑκτακτος καθηγητὴς τῆς
ὕγεινῆς, ἀπελύθη δὲ τῷ 1877. Συνέγρα-
ψε: Συνέκδημον ἱατροδικαστικὴν (τόμ. 3
'ΑΘ. 1870—74), Συνέκδημον ὕγεινὴν πρὸς
χρήσιν ἐκάστου (1864). Πλὴν τῶν ἐπιστη-
μονικῶν τούτων πραγματειῶν ἀρῆκε καὶ
πληθὺν ἄλλων ἐγκυκλοπαιδικῶν. Οὕτω ἔ-
γραψεν Ἐγγειρίδιον φυσικῆς (1854), Περὶ
τῆς ἀρσεως τῶν κεραυνωγῶν καὶ τῆς
προφυλάξεως ἐκ τῶν κεραυνῶν (1865),
Περὶ τοῦ ἐν Ἑλλάδι ἀρμοδίου πολιτεύμα-
τος ὑπὸ φυσικὴν ἐποψιν (1867), Ἱστορίαν
τῶν δι' ὕδατος ὥρολογίων (Παρίσιος 1845),
Πραγματεῖαν περὶ τοῦ καπν. (1848), Περὶ
τῆς μὴ τομῆς τοῦ κορινθιακοῦ ἰσθμοῦ

(1869), Χρηστομάθειαν πρὸς χρῆσιν τοῦ λαοῦ, Χρονολογικὴν ἱστορίαν τοῦ Ναπολέοντος (κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ, Τριπολις 1852) κλ. Τέλος ἐξέδωκεν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν περιοδικὸν παντοίας ὕλης ὑπὸ τὸν τίτλον «Φοῖβος», μετὰ διαφόρων συμπληρωμάτων («Ἡλῖος» κλ.). Ἀπέθανε δ' ἐν Ἀθήναις τῷ 1899.

* **Πυρνάκι.** Χωρίον τοῦ δήμου Αὐλῶνος (Καρυστίας), ἔχον 142 κατ. (1896).

Πυρογαλλολισοφθαλεῖνη. Βλ. Γαλλεῖνη.

Πυρογραφικὴ, ἡ πυρογραφικὴ ἢ καλεῖται ἡ τέχνη τῆς δια καύσεως αποτυπώσεως ἐπὶ ἐπιφανείας ξύλου σκληροῦ, ἰδίᾳ πυροξύλου, διαφόρων σχημάτων καὶ εἰκόνων. Κύριον ἐργαλεῖον αὐτῆς εἶναι ἡ χαρακτικὴ ἀκίς ἢ στυλὶς ἐκ σιδήρου ἢ χαλκοῦς ἢ λευκοχρῶστος, βασταζομένη ὑπὸ κοίλου μεταλλικοῦ σωλήνος ὁμοίου γραφίδι μεταλλικῇ, ὅστις κατὰ μὲν τὸ μέσον περιβάλλεται ὑπὸ στρώματος φελλοῦ ἱκανοῦ πάχους ὥστε κατὰ τὴν πυράκτωσιν νὰ μὴ κκίωνται οἱ δάκτυλοι τοῦ κρατοῦντος, κατὰ δὲ τὰ πέρατα ἔχει ἄφ' ἑνὸς μὲν διπλαῦν κολεῖον διατρητὸν πλαγίως ἀνέχοντα κατὰ τὸ μέσον τὴν ἐλασρῶς κυρτὴν μεταλλικὴν ἀκίδα, ἄφ' ἑτέρου δὲ σωληνίσκιον, δι' οὗ συγκοινωνεῖ μετὰ ἐλαστικοῦ σωλήνος ἀπολήγοντος εἰς τὸν ἑνα σωλήνα τοῦ πώματος φιάλης, ἣτις περιέχει βενζίνην συμπαρασυρομένην μετὰ τοῦ ρεύματος τοῦ ἀέρος τοῦ περαγομένου ἐν τῇ φιάλῃ τῇ ἐνεργείᾳ ἐλαστικοῦ ἀπίου ἢ σφαίρας, ἢ ὁ ἐλαστικὸς σωλὴν ἀπολήγει εἰς τὸν ἕτερον σωλὴνα τοῦ πώματος ἐξικνούμενον μέχρι τοῦ πυθμένος. Αἱ τῆς βενζίνης ἀτμίδες σχηματίζονται εἰς τὸ ἀνώτερον κενὸν μέρος τῆς φιάλης συνωθοῦνται πρὸς τὸ πῶμα, διαβαίνουσι τὸν σωλὴνα τὸν συγκοινωνοῦντα μετὰ τοῦ κατωτέρου ἄκρου τῆς χαρακτικῆς ἀκίδος καὶ φθάνουσιν εἰς τὴν μεταλλικὴν ἀνωκὴν, ἐκεῖ δὲ ἀναπτύσσονται πυρακτούσι ταύτην. Ἡ διατήρησις τῆς ροῆς καὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς πυρακτώσεως ἀπαιτεῖ τὴν ἀδιάκοπον ἐνεργεσίαν τῆς ἐλαστικῆς σφαίρας, τοῦτο ὅμως ἀπασχολεῖ τὴν ἑτέραν τῶν χειρῶν καὶ παρεμβάλλει ὅπωςδὴποτε δυσχερείας εἰς τὴν ἐπὶ μακρὸν πυρογραφικὴν ἐργασίαν. Πολλοὶ πυρογράφοι ποιοῦνται χρῆσιν ποδοκινήτου φυστηῆρος. Ὅχι μόνον πλαίσια ξύλινα διάφορα διακοσμοῦνται πυρογραφικῶς, ὅχι μόνον διάφορα σχήματα (ἄνθη, πτηνὰ, ζῶα, δένδρα, χόρτα, ὄρη, βράχοι) ἀπεικονίζονται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ξυλίνων ἀντικειμένων καὶ ἐπίπλων, ἀλλὰ καὶ προσωπογραφίαι τέλειαι εἶναι δυνατόν νὰ καλλιτεχνηθῶσιν. Ἀναλόγως πρὸς τὴν ποικιλίαν καὶ τὴν λεπτότητα τῆς ἐκτελου-

μένης ἐργασίας γίνεται χρῆσις ἀκίδων φερῶν σχημάτων καὶ παχους ἀπὸ τῆς πτωτάτης καὶ βελονοειδοῦς μέχρι τῆς μείζονος πρὸς ζωγραφικὸν χρωστήρα, ἐπιτρέπει τὴν ἐξορμησιν ἀπὸ τοῦ πέ- αὐτῆς ροῆς πλατείας, δι' ἧς λείχ- τοῦ ξύλου ἐπιφάνεια καὶ κατορθοῦ ἀποτύπωσις περιφερῶν σχημάτων ἢ αὐτῇ πυρογραφικῇ ἀκίς καλεῖται π- χρωστήρ (risseau de feu γαλ.).

Πυρομανία καλεῖται ἱατρικῶς χικόν τι στίγμα τοῦ κατὰ κληρον- ἐγκεφαλικοῦ ἢ ψυχικοῦ ἐκφυλισμοῦ, ἀνισορροπίας φρενῶν συγγενεῶς, συ- μενον εἰς ἀκατανίκητον παρόρμησιν ἐμπρησμέν. [P.N.B.]

Πυρόμυα καλεῖται ἄλλως ὁ φόρος.

Πυροτέχνημα. Βλ. Πιλέα.

Πυροφοβία. Στίγμα ψυχικῆς κληρονομικῆς ἐγκεφαλικῆς ἀνισορρ- συνιστάμενον εἰς φόβον ἀγωνιώδη ἀπο- τα ἐλ μονίμου καὶ νοσηρᾶς ιδέας - δεχομένης πυρκαϊᾶς ἀνευ ἀποχωρήν- των. Ἡ Π. παρασύρει τὸν πάσχον- ταύτης εἰς λεπτολόγους καὶ αὐστηρ- προφυλάξεις πρὸς ἀπομάκρυνσιν ἀνυπ- κινδύνου πυρκαϊᾶς καὶ συντελεῖ τέλ- μείζονα σύγχυσιν φρενῶν ὀδηγοῦσα- λάκεις εἰς αὐτοκτονίαν ἐκ τῆς ιδέας πάσχοντος ὅτι καίουσι τὰ πέριξ καὶ δύματα καὶ αἱ σάρκες αὐτοῦ. [P.N.B.]

Πυροφυλλίτης (Ὀρυκτ.). Ἐν πυριτικῶν ἀργίλλων, περιέχον συνθῆ- ἄλλα προσμίγματα καὶ εὐρισκόμενα στρωμάτων χαλαζίου, σχιστολίθοι. Ἀποτελεῖ μᾶλλον λιπαρὰν τὴν ἀφρῶ- σαν μαργαριτωδὴ λάμψιν, χρῶμα μ- σινον, φαιοκίτρινον ἢ ὀφρῶν, καὶ σ- τητα μικράν καὶ αποτελουμένην ἐκ νοειδῶν χρυστάλλων.

Πύρρα. Χωρίον τοῦ δήμου Α (Τρικαλῶν), ἔχον 468 κατ. (1896).

Πυρρόκορις (Ζωολ.). Γένος πτέρων Ἑτεροπτέρων ἐκ τῆς ὁμ- τῶν Γεωκορεων καὶ τῆς οἰκογενείας Δυγαϊδῶν, περιλαμβάνον ἐῖδη δ- καὶ ἄγροβίων ἐντόμων, ζῶντων κατὰ πλησίον παλαιῶν τοίχων ἢ παλαιῶ- μῶν δένδρων. Τὰ ὄριμα ἔντομα στε- τῆς γνωστῆς δυσωδίας τῶν Κόρεω- αὶ σκαθόνες καὶ αἱ νύμφαι αὐτῶν- κακῶς. Κοινότατον εἶναι τὸ εἶδος I- πτερος, ἔχον σῶμα μέλαν, θώρα- παρυφῆς ἐρυθρᾶς καὶ ἔλυτρα ἐρυθ- στογγύλης μελαίνης κηλίδος, στεφ- ὑμένωδους μέρους καὶ καλύπτοντα τ- τῆς κοιλίας.

Πυρφόρος (Ζωολ.). Γένος Κόλεο-πτερών ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἑλατηριδῶν, περιλαμβάνοντι εἶδη ἐντόμων ἰδιαζόντων ἐν ταῖς Ἀντίλλαις καὶ τῇ Βρασιλίᾳ καὶ χαρακτηριζομένων ὑπὸ φωτιστικῶν ὀργάνων κατὰ τὰς δύο ὀπισθίας γωνίας τοῦ θώρακος· ἔχουσι μῆκος 3—4 ὑφεκ. καὶ ἐκπέμπουσι κατὰ τὴν νύκτα ζωήρον φῶς. Σήμερον εἶναι πολλαχοῦ ὁ φαῖς τῶν ἰθαγενῶν ἀποτελεῖται ἐκ ξηρᾶς κολοκύνθης περιεχούσης 3—4 ἐκ τῶν ἐντόμων τούτων, αἱ δὲ Βρασιλιανίδες μεταχειρίζονται ταυταῶς ὡς ἰσμήματα μετ' ἀνθέων ἢ πτερῶν Κολυβρίων.

* **Πυτώ** (Puteaux). Δυτικὸν πρᾶστειον τῶν Παρισίων ἐπὶ τοῦ σιδηροδρ. Παρισίων-Βερσαλλίων, μετὰ 24,009 κατ.

Πυφέφφελ (Gottlieb Konrad Pfeffel). Γερμανὸς ποιητὴς (1786—1809). ζήσας ἐν Κόλμαρ τῆς Ἀλσατίας. Συνέγραψε πλείστους μύθους καὶ ποιητικὰ διηγήματα εὐτραπέλα καὶ ἥλιον δημώδη γενόμενα.

* **Ράω** (Rau). Πρωτ. τοῦ γαλλ. νομοῦ Πυρηναίων, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 29,312.

Ραγώστημον. Βλ. Χελανθῆ.

Ραγωνιά. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνακτορίων (Βονίτσης καὶ Ξηρομερου), ἔχον 181 κατ. (1896).

Ραγωνιαία σύμφυσις. Βλ. Σιαγών.

Ραγωνιαζον φῶμα. Βλ. Σιαγών.

Ραγωνιάς (Ζωολ.). Γένος Ἀκανθοπετρώγων ἰχθύων, περιλαμβάνον δύο γνωστά εἶδη τῶν ἀτλαντικῶν ἁκτῶν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, χαρακτηριζόμενα ὑπὸ ἐπιπέδων ὀδόντων φερόμενων ἐπὶ τῶν ἄνω ἢ κάτω φαρυγγικῶν ὀστέων. Τὸ εἶδος Π. ἢ χρωμὶς ἔχει μῆκος 1—1½ μ. καὶ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶναι ἐδωδιμος. Οἱ ἰχθύες οὗτοι καλοῦνται καὶ τυμπανισταί, διότι ἐκβάλλουσι κρότον παραγόμενον ἐκ τοῦ βρυγμοῦ τῶν πλατέων ὀδόντων αὐτῶν.

* **Ραγκήψη** (Poughkeepsie). Πρωτ. κομητείας ἐν τῇ βορειαμερικανικῇ πολιτείᾳ Νέας Ὑόρκης, μετὰ 24,029 κατ. (1900).

* **Ρακίστα**. Χωρίον τοῦ δήμου Πυλῆνης Ναυπακτίας), ἔχον 231 κατ. (1896).

Ραυτόκκετ (ῥαθότερον Πατοκκετ, Pawtucket). Πόλις τῆς βορείου πολιτείας Ῥώδ-Ἀϊλανδ, μετὰ 39,231 κατ. (1900).

P

* **Ράαβ** (Raab). 1) Κριμαῖον τῆς Οὐγγαρίας, ἔχον ἄνευ τῆς πρωτεύουστος ἐμβ. 1483 τχμ. καὶ 97,199 κατ. τῷ 1900. — 2) Πρωτ. αὐτοῦ, μετὰ 28,989 κατ. τῷ αὐτῷ ἔτει.

* **Ραθαλ-πίνδι**. Εἶναι πρωτ. διαίρεσις τῆς Ἰνδοβρετ. ἐπαρχ. Πέντσαπ, περιλαμβανούσης ἐμβαδὸν 53,709 τχμ. καὶ 4,491,972 κατ. (1900).

Ραθανοῦσα (Ravanusa). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχ. Ἀκράγαντος ἐν Σικελίᾳ, ἔχουσα 11,214 κατ. καὶ ἐμπόριον ἐλαίου.

Ραδδώσεις ἄτροφοι (Ίατρ.). Παντοειδεῖς ὑπόκυρτοι ἢ ἐλκτικά, λεπταί, μεγέθους ἐνὸς ἢ πλείονων ὑφεκ., ἀδοθεῖς, λευκαί, κοίται γραμμαὶ ὀφειλόμεναι εἰς ὑπερβάλλουσαν διατάσιν τοῦ δέρματος πέρα

τοῦ ὁρίου τῆς ἐλαστικότητος αὐτοῦ, ἐπὶ ταχείας αὐξήσεως τοῦ ὅγκου τοῦ σώματος (πολυσαρκία, κύνσις, ὕδρωψ ἀσκήτης, ὄγκοι τῆς κοιλίας καὶ ἄλλων μερῶν ταχέως αὐξήσαντες) καὶ παρατηροῦνται συχνότατα παρὰ γυναῖκα πολυτοκοῖς καὶ παχυσαρκούς. Ἐπὶ μὲν τοῦ κορμοῦ καὶ ἰδίᾳ τῆς κοιλίας ἐμφανίζονται καθέτως ἢ σχεδὸν καθέτως πρὸς τὴν μέσσην γραμμὴν, ἐπὶ δὲ τῶν κώλων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κυκλικῶς ἀντιστοιχοῦσαι πρὸς τὰς λαγγερειοῦς γραμμοειδεῖς σχίμας καὶ ἐξαρτῶμεναι κυρίως ἐκ τῆς ἀνατομικῆς ὑφῆς καὶ διατάξεως τῶν ὑπὸ τὸ δέρμα μερῶν. Ἡ ὑπαρξὶς τοιούτων ραδδώσεων ἐπὶ τῆς κοιλίας γυναικὸς ἔχει σὺν τοῖς ἄλλοις σημεῖοις μεγάλην ἱατροδικαστικὴν σημασίαν προκειμένου περὶ ἀρνήσεως ἢ ἀποκρύψεως προηγηθεί-

σης καὶ περαιωθείσης κηρύσεως. [P.N.B.]

Ῥαβέννα (Ῥαβέννα). Κώμη ἐν Ἠπείρῳ, κειμένη εἰς ἀπόστασιν 1 ὥρας Β ἀπὸ τῶν πηγῶν τοῦ Θυάμειδος (Καλαμᾶ) καὶ οὕσα ἐν τῶν 46 χωρίων τῆς ἐπαρχίας Ζαγυρίου. Ἀριθμεῖ ὑπὲρ τοῦς 500 κατ. καὶ συντηρεῖ ἀρρεναγωγεῖον καὶ παρθεναγωγεῖον ἰδρυθέντα ὑπὸ τοῦ πλουσίου αὐτόθι κατσίκου Θωμαΐδου. Εἰς $\frac{3}{4}$ τῆς ὥρας ἀπόστασιν πρὸς Ν κείνται τὰ Κάτω Ρ., οἰκούμενα ὑπὸ 250 περίπου ψυχῶν. [I.A.]

* **Ῥαβέννα**, Ῥάβεννα (Ravenna). 1) Ἐπαρχία τῆς Ἰταλίας, ἐν τῇ λεγ. Ῥωμανία, ἐπὶ τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης, ἔχουσα ἔμβ. 1862 τεχμ. καὶ 235,485 κατ. Εἶναι ἐπίπεδος καὶ ἐν μέρει ἐλώδους χώρα — 2) Πρωτ. αὐτῆς, ἔχουσα τῷ 1901 ὡς ἄρμος 64,031 κατ. Περί τῶν ἐν αὐτῇ μνημείων τῆς τέχνης πρβ. νυν Diehl, *Ravenna* (Παρίσι. 1885) Ricci, *Ravenna* (Μιλαν. 1902) Kurth, *Wandmosaiken von R.* (Βερολ. 1902).

Ῥάβης (Rawi). Ποταμ. τοῦ Πέντασι, παραπόταμος τοῦ Τσίνακ. Εἶναι ὁ ἀρχαῖος Ὑδάστης.

Ῥαγιάδες καλοῦνται γενικῶς ἐν τῇ ἱατρικῇ ἀσθένειαισι λύσεις τῆς συνεχείας τῶν ἐπιπολλῆς στρωμάτων τοῦ δέρματος (ράγάδες χειρῶν καὶ ποδῶν ἐκ κρουστικῆς μάτος) καὶ πρὸ πάντων τοῦ βλενογόνου ὑμένος τῶν χειλέων τῶν φυσιολογικῶν τοῦ σώματος ἀνοιγμάτων, ὡς λ. χ. ραγάδες τῶν χειλέων τοῦ στόματος ἕνεκα κρουστικῆς μάτος, τῶν βλενογόνων ἐπιφανειῶν τῶν ἐξωτερικῶν γεννητικῶν ὀργάνων τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναίκας. Ἰδίως μάλιστα αἱ εἶναι αἱ ἀπὸ μέσον τῶν ἀκτινοειδῶν πτυχῶν τοῦ δακτυλίου ἐμφανιζόμεναι λίαν ἐκδηρηαί, δυνάμεναι νὰ παραχθῶσι μηχανητικῶς ἕνεκα ὑπερβολικῆς δυσκοιλιότητος, αἱμορροϊδῶν ἐξωτερικῶν, πλεγμονῆς τοπικῆς ἀποτόκου πολλὰ πλὴν διαρροϊκῶν ἀποπατήσεων. Ὑπὸ ἱατροδικαστικῆν ἐποψίν ἐξετάζονται αἱ κατὰ τὰς πτυχὰς τοῦ δακτυλίου μικροσκοπικαὶ πολλὰκις ραγάδες αἱ ὀφειλόμεναι εἰς τὴν πρὸ φύσιν ἀσέλειαν. Πολλὰκις ἡ μηχανητικὴ δημιουργηθεῖσα ραγὰς τοῦ δακτυλίου μολύνεται καὶ μεθίσταται εἰς ἐλκώδη ἐπιμήκη ἐπιφάνειαν ἢ καὶ γεννᾷ τὰ κοπρογενῆ συρίγγια. Ῥαγιάδες παρατηροῦνται καὶ ἐπὶ τῆς θηλῆς τῶν μαστῶν γυναικῶν θηλαζουσῶν, ἢ καὶ μὴ θηλαζουσῶν ὡς καὶ ἀνδρῶν τῇ ἐπιδράσει τοῦ ψύχους. [P.N.B.]

* **Ραγγούν** (Rangoon). Πόλις τῆς Βιρμανίας, ἔχουσα τῷ 1901 μετὰ τῆς ἀγγλικῆς προυρίας 232,326 κατ.

Ραγίον (Ζωολ.). Γένος Κολεοπτέρων

ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κεραμβούκιδων, γαλακτοφύκτων ὑπὸ κεφαλῆς τετραγώνου, κεραίων ὀζωδῶν, ἐκφυομένων ἐμπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν, ὠμακτοῦ φέροντος ἐκαστῶν ὀφθαλμῶν ἀκανθὰν ὀξυτάτην· οἱ σκαθόνες αὐτοῦ ζῶσιν ὑπὸ τὸν φλοιὸν τῶν κορυμνῶν καὶ τῶν κλάδων ἀπεξηραμένων δένδρων. Τοῦ εἶδος Ῥ. ὁ δὲ κ. τ. η.ς, μήκους 1,5—2,4 ὑπεκ., μέλας μετὰ γνοῦ φατοῦ, ἀπαντᾷ ἐπὶ τῶν ὄρυθων. Τα εἶδη Ῥ. ὁ ἰ. γ. ν. ε. τ. η.ς καὶ Ῥ. ὁ ἑ. ρ. ε. ν. η. τ. η.ς εὐρίσκονται ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν Κωνσταντῶν.

Ῥαγκαθῆς—1) Ἰάκωβος Ῥίζος. Πατὴρ τοῦ Ἀλεξ. Ῥαγκαθῆ, γενν. τῷ 1770 ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκ πατρὸς Γεωργίου, μητρὸς δὲ τῆς ἀδελφῆς τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας Ἀλεξάνδρου Σούτσου Ῥαζού. Παρέμεινεν ἐπὶ πολὺ ἐν Βλαχίᾳ παρὰ τῷ θείῳ αὐτοῦ Ἀλ. Σούτσῳ, ἐνθα ἐμερίμνησεν ὑπὲρ τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ ἑλλήν. γυμνασίου καὶ τοῦ ἑλλ. θεάτρου καὶ ἐγένετο μέλος τῆς ἐταιρείας τῶν Φιλικῶν. Μετὰ τὴν ἐκρηξίν τῆς ἐπαναστάσεως συνώδευσεν τὴν γῆραν ἡγεμονίδα εἰς Βρασεβόν τῆς Τρανσυλβανίας, ὅθεν ἐπανέκαμψεν εἰς τὸ στρατιπεδον τοῦ Ὑψηλάντου, ἵνα συνεργασθῇ μετ' αὐτοῦ, ἀλλὰ κατιδὼν τὸ μάταιον τῶν συμβουλῶν του καὶ τὸ ἀδύνατον τῆς συνεργασίας ἀπῆλθεν, σκοπῶν νὰ κατέλθῃ εἰς Ῥιλάδα, ὅπερ ἀπέβη αὐτῷ ἀδύνατον, διότι οὐτε ἐξ Αὐστρίας ἦτο δυνατόν ἡ διαδοσις, οὔτε ἐξ Ὀθωμανῶν, ἐνθα κατέφυγεν οἰκογενειακῶς. Δημιουθέντων δὲ τῶν κτημάτων αὐτοῦ ὑπὸ τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως ἠναγκάσθη αὐτὸς νὰ ἐξαποφύλῃ μέσα ὑπάρξεως εἰς τὴν οἰκογένειάν του. Μόνον δὲ μετὰ τὴν ἀπολευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος κατήλθεν εἰς αὐτήν. Ἠσχολεῖτο δι' ὅλον τοῦ βίου αὐτοῦ περὶ τα γράμματα, μετέφρασε τὴν Αἰνείαδα τοῦ Βιργιλίου εἰς ἑπτὰ μέτρους στίχους, ὅπερ ἔργον ἐξεδόθη μετὰ τὴν θάνατον αὐτοῦ, ὡς καὶ τὴν Ἀνδρῶνα γῆν τοῦ Ῥακίνα καὶ συνέθεσε καὶ ἰδίᾳ δραματικὰ ἔργα. Πλὴν τούτων ἐξέδωκε καὶ τρεῖς τόμους τοῦ λόγου αὐτοῦ τοῦ ἐπιγραφόμενου «Ἑλληνικά», ὅπερ περιλαμβάνει τὴν γεωγραφικὴν καὶ ἱστορικὴν περιγραφὴν, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τότε, πασῶν τῶν χωρῶν ἃς ἐνόμιζε μελλούσας νὰ ἀποτελέσωσι τὸ ἐλεύθερον κράτος (ἐκδ. τοῦ 1854). Ἀπέθανε τῷ 1855.

— 2) Κλέων. Παιητὴς καὶ διπλωμάτης, γεννηθεὶς τῷ 1842 ἐν Ἀθήναις, πρὸ τότεκος υἱὸς Ἀλεξάνδρου Ῥίζου Ῥαγκαθῆ. Σπουδάσας ἐπὶ διετίαν ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ μετέβη εἰς Γερμανίαν πρὸς σπουδὴν τῆς νομικῆς. Ἐπεδόθη δὲ εἰς τὴν διπλωματικὴν στάδιον ἐξ ἀρχῆς, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ ἀκολουθοῦ τοῦ ἐπὶ τοῦ

ἐξωτερικῶν ὑπουργείου ἀπὸ τοῦ 1864—1866. Ἀπὸ τοῦ 1867—72 διετέλεσεν ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλλάδος ἐν Οὐασιγκτῶνι, ἀπὸ τοῦ 1874—80 γενικός πρόξενος ἐν Βουκουρεστίῳ, ἀπὸ τοῦ 1880—82 πολιτικός πρᾶκτωρ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἐνθα διεκρίθη κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Ἀραμπῆ κινηθείσας σφαγὰς, ἀπὸ τοῦ 1882—90 πολιτικός πρᾶκτωρ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ τέλος ἀπὸ τοῦ 1891 μέχρι νῦν διατελεῖ ἐκτακτος ἀπεσταλμένος καὶ πληρεξούσιος ὑπουργός τῆς Ἑλλάδος ἐν Βερολίνῳ. Συνέγραψε δὲ ἀπὸ τοῦ 1858 πλείστα ἔργα, γεγραμμένα σχεδὸν πάντα ἐν τῇ ἀκραίῳ καθαρευούσῃ. Ἐκ τῶν τῶν πρώτων ἔργων ἦτοι τῶν Ἑλληνικῶν παραμυθίων (ἐκδόθη ἐν τῶν ἀνωτέρω ἐν Ἀθήναις τῷ 1858) καὶ τοῦ καθ' Ὀμηρον εἰκαστοῦ βίου (αὐτοῦ 1863, 6' ἐκδόσις ἐν Λιψίᾳ 1883), μνημονευτέα τὰ δράματα βυζαντινῆς πάντα ὑποθέσεως, ὡς ὁ Ἰουλιανὸς ὁ Παραβάτης (Ἀθήναι 1876), πολὺν πάταγον ἐξεγείρας, Θεοδώρα (ἐν Λιψίᾳ 1884), Ἡράκλειος (αὐτοῦ 1895), ἡ Δουκισσα τῶν Ἀθηνῶν (βραβ. ἐν τῷ Ὀλμπ. ἀγωνί καὶ παραστ. ἀπὸ σκηνῆς ἐν Ἀθήναις τῷ 1896), ἡς μετὰφράσις ἐγένετο γερμανιστί, αἱ Εἰκονολάσαι (γερμ. μεταφρ. ἐν Βερολίνῳ 1889), τὸ διήγημα Χαράλδης ἡ γερμῶν τῶν Βαριάγων (ἐν τῇ Ἑστίᾳ τοῦ 1889), ἡ κωμῳδία ὁ Ἔρως ἀγρυπνεῖ (γερμανιστί 1901) κ.λπ. ὡς καὶ ἡ κυρὴ συλλογὴ τὰ Ἀλγῆ (ἐν Λιψίᾳ 1893). — Ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ὁ Ἀριστείδης ἐπολέμησεν ἐν τῷ Γαλλο-Γερμανικῷ πολέμῳ ὑπὲρ τῶν Γερμανῶν καὶ ἀπέθ. τῷ 1873, ὁ δ' Εὐγένιος νῦν Ἰαρχος ἐξέδωκε τὸ βιβλίον *Livre d'or de la noblesse Phanariote* (ἐν Ἀθήναις 1892, 6' ἐκδ 1904).

* **Ράγκος** Ἰ. Εἰς τὸ ἐν Σ' τόμῳ σελ. 33 εἰκεῖν ἄρθρον προσθετέον τὴν ἔχθραν αὐτοῦ πρὸς τὸν Καραϊσκάκη, ὃν ἀποπειραθέντα να ἀφαιρέσῃ ἀπ' αὐτοῦ τὸ καπετάνιστον τῶν Ἀγρᾶφων καὶ συνεννοηθέντα μετὰ τῶν Τούρκων κατεδίωξεν ὁ Ρ. καὶ ἀκολούθῳν κατεπολέμησεν αὐτὸν κατὰ διαταγὴν τῆς κυβερνήσεως. Μετὰ τὴν ἀριξίν τοῦ Κυβερνήτου, ἀρχηγὸς τῶν τῶν κατὰ τὴν ἀνατολικὴν Ἑλλάδα στρατευμάτων, προὔχωρησε διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης μέχρι Μενιδίου καὶ Σαλαμίνος, παραδίδων τὴν ζώνην τῆς ἀναχωρῆς κατὰ μυστικὴν διαταγὴν τοῦ Κυβερνήτου, ὅπως μὴ μείνῃ ἡ Ἀστικὴ ἐκτὸς τῶν συνθηκῶν. (Ὁρα Ἰωάν. Π. Ράγκου ὑπομνησμοῦ Μελέτην περὶ τῆς ἐξῆς ἀπαναστάσεως).

* **Ραγούσα** (Ragusa). 1) Πρωτ. διαμερίσματος τῆς αὐστρ. Δαλματίας, μετὰ 13,194 κατ. — 2) Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχ. Συρακουσῶν ἐν Σικελίᾳ, διηρημένη εἰς Ἀνω

Ρ. (31,922 κατ.) καὶ Κάτω Ρ. (8,550 κ.). ἔχει ἐμπορ. γέωργ. προϊόντων. Εἶναι ἴσως τὰ ἀρχαῖα Ῥέλα Ἡραία.

* **Ραδούτς** (Radautz). Πρωτ. διαμερίσμ. τῆς αὐστρ. Βουκοβίνας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 14,403.

* **Ραδεβέργ** (Radeberg). Πόλις τοῦ σαξον. νομοῦ Δρέσδης, μετὰ 12,918 κατοίκων (1900).

Ράδιον ἦτοι Ἀ κ τ ι ν ο ὁ ὅ λ ο γ. (Χημ.). Τοῦ γονιμωτάτου εἰς ἐρευνέσεις καὶ ἀνακαλύψεις ἐπιστημονικὰς καὶ τεχνικὰς 19ου αἰῶνος τὸ τέρμα ἐσημειώθη διὰ σημαντικωτάτης κατακτήσεως τῶν σκαπνέων τῆς γημείας. Ἀνεκάλυφθη (1898) νέον στοιχεῖον, τὸ εὐγενέστατον τῶν ἐπὶ γῆς καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ εἰδῶν τῆς ὕλης, σῶμα πλήρες μυστηρίου ἐν σχέσει πρὸς τὰς καθεστηκυίας φυσικοχημικὰς γνώσεις τοῦ ἀνθρώπου, σῶμα φαινόμενον ὡς προκῦψαν ἐκ τοῦ μυστηριώδους χωνευτηρίου τῶν τοῦ μεσοίωτος ἀλχημικῶν καὶ μάλιστα ἐκπλήξιν παραγόντων ἐκείνης ἣν ἤθελε προξενήσει πραγματοποιουμένη ἢ ὅλως χημικὴ ἀνακάλυψις τοῦ φιλοσοφικοῦ λίθου, σῶμα οὐ αἱ ἰδιότητες φυσικαὶ τε καὶ χημικαὶ συγκλονίζουσι τὰς βάσεις πολλῶν ὡς ἀναλλοιωτῶν χρινεμένων νομῶν, σῶμα παράγον ἀενάως ἀκτίνας θερμαντικὰς καὶ ἡλεκτρικὰς ἀνευ καὶ ἀπειροροστῆς ἐπὶ δαπάνης ὕλης. Ἀνεκάλυφθη τὸ Ράδιον ὑπὸ τῶν συζύγων Curie καὶ ἡ ἀνακάλυψις αὐτῆς διευτυπώθη ἀπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης διὰ τῆς ἀπονομῆς εἰς τοὺς ἀνακαλύψαντας τοῦ βραβείου Nobel καὶ τῆς ἰδρύσεως ἱδίας καθηγητικῆς ἐδρας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῶν Παρισίων καταληφθείσης ὑπὸ τοῦ Curie. Αἱ λεγ. χιαστὰς ἀκτίνες, ἀποτελοῦσαι ἀκτινοβολίαν ἀδιδρατον ὑπὸ τῶν ἀνθρωπίνων ὀφθαλμῶν, παράγονται, ὡς γνωστόν, (βλ. Χιαστὰς ἀκτίνες) ἐκ τῶν καθοδικῶν ἀκτίνων, ἃς εκπέμπει ὁ κενὸς αἶρος σωλῆν ἢ φιάλη τοῦ Crookes, προσπιπτουσῶν ἐπὶ τοῦ ὑαλίνου τοιχώματος, πηγὴ ἃρα αὐτῶν εἶναι ἡ ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια. Ἐντεῦθεν προέκυψε τὸ ἐρώτημα, ἀν ἦτο δυνατόν να παράγονται αἱ χιαστὰς ἀκτίνες ἀνευ τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας, ἀλλὰ τῇ βοήθειᾳ τοῦ φθορισμοῦ ὃν δεικνύουσιν ἐκ φωτός αὐτά τινα. Τῷ 1896 ἦτοι ἐν ἔτος μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν χιαστῶν ἀκτίνων ὑπὸ τοῦ Roentgen, ὁ Ἑρρίκος Becquerel ἀνεκάλυψεν ὅτι τὸ οὐράνιον καὶ τὰ ἀλκατα αὐτοῦ (βαθικὸν οὐρανιοκάλειον) ἔχουσι τὴν ἰδιότητα να ἐκπέμπωσιν αὐτομάτως καὶ ἰσοτίμως ἀδιδρατους ἀκτίνας ὁμοίας ταῖς τῶν κρουσίων σωλῶνων καὶ διοναμένας ν' ἀλλοιωσῶσιν εὐαίσθητον φωτογραφικὴν πλάκα καίπερ περιβεβλημένην

διὰ μέλανος χάρτου, ταύτην δὲ τὴν ιδιότητα ἀπέδωκεν ὁ Becquerel εἰς τὸν φθορισμὸν τῶν σωμάτων, ἐπειδὴ ὅμως ἀπεδείχθη μετὰ ταῦτα ὅτι καὶ μὴ φθορίζοντα ἅλατα τοῦ οὐρανίου κέκτονται τὴν αὐτὴν ιδιότητα, ἐξήχθη τὸ βέβαιον συμπέρασμα ὅτι τὰ ἅλατα τοῦ οὐρανίου ἀγέτως πρὸς τὸν φθορισμὸν ἐκπέμπουσι παντελῶς ἀόρατους ἡμῖν ἀκτῖνας προδιδομένας ὑπὸ τῆς φωτογραφικῆς πλάκῃς. Ἡ τοιαύτη ἐνίων σωμάτων (οὐράνιον. ἅλατα οὐρανίου, θορίον, ἅλατα θορίου) ιδιότης συνιστάμενη εἰς τὴν αὐτοματον καὶ ἀδιάκοπον ἐκπομπὴν ἀκτίνων ἀνευ ἐνεργείας ἐξωθεν προσαπορριμένης ἤγαγεν εἰς τὴν διάκρισιν σωμάτων (ἀπλῶν ἢ συνθετῶν) καλουμένων ἀκτινενεργῶν (corps radio-actifs γαλ.) καὶ διήνοιξεν ὁρίζοντας ὁρίζοντες εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς ἀνιχνεύσεις. Πρὸς τοῦτοις ὁ Becquerel παρετήρησε καὶ ἀπέδειξεν ὅτι αἱ οὐρανικαὶ ἀκτῖνες (rayons de Becquerel, rayons uraniques γαλ.) διερχόμεναι διὰ διαφόρων ἀερίων καθιστῶσι ταῦτα ἡλεκτραγωγὰ καὶ ἔτι ἐνία σώματα ὑποστάντα ἱκανὸν χρόνον τὴν ἐπίδρασιν αὐτακτινενεργοῦ σώματος ἀποδίδουσι πρὸς καιρὸν ἀκτινενεργά. Οἱ σύλ-

Curie μελετώντες τὴν ἀκτινενεργὴν δύναμιν τῶν διαφόρων ὀρυκτῶν τοῦ οὐρανίου ἀντελήφθησαν ὅτι τινὰ ἐκ τῶν ὀρυκτῶν τούτων μετὰ τὴν ἐξαγωγήν τοῦ καθαροῦ οὐρανίου ἐδείκνυν ἀκτινενεργὴν δύναμιν ἀνωτέραν τῆς τοῦ καθαροῦ μετάλλου καὶ ἐντεῦθεν συνεπέραναν βασιμῶς ὅτι κατ' ἀναγκὴν περιέχοντα ἐν αὐτοῖς ἄλλα σώματα μᾶλλον ἀκτινενεργὰ τοῦ οὐρανίου καθ' ἑαυτὸν ὁμοίως παρετήρη ὅτι: διάφορα ὀρυκτὰ οὐρανίου καὶ θορίου καθ' ἑαυτὰ ἐξεταζόμενα ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς ἀόρατου ἀκτινικῆς ἐνεργείας εὐρίσκονται περίπου ἐν ἀρμονίᾳ βαθμῶ τοιαύτης δυνάμεως ἐν σχέσει πρὸς τὸ περιεχόμενον ποσὸν καθαροῦ οὐρανίου. καὶ θορίου, ἄλλα ὅμως, ὡς ὁ πεισσορρανίτης (Pechblende γερμ.), ἐμρανίζουσιν ἀκτινικὴν ἐνέργειαν τρις καὶ τετράκις ἀνωτέραν τῆς τοῦ περιεχομένου ποσοῦ καθαροῦ οὐρανίου. Ἐπεδοθησαν εἰς τὴν ἀναζήτησιν τοῦ ἀγνώστου σώματος τοῦ ἔχοντος μείζονα ἀκτινικὴν ἐνέργειαν τῆς τοῦ οὐρανίου κατεργαζόμενοι: χημικῶς τὸν πεισορρανίτην, ἐξ οὗ ἀπεχώρησαν διὰ τῶν ὀξέων ἀντιδραστηρίων τὰ περιεχόμενα διάφορα μέταλλα, ἐξετάζοντες ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς ἀκτινενεργείας τὰ ἑκαστοτε προκύπτοντα ἱζήματα, καὶ οὕτω κατέρωθον ἡ ἀποχώρισις τὴν ἀκτινενεργὴν οὐσίαν ἐκ τοῦ οὐρανίου, τοῦ θορίου, τοῦ ἀρσενικοῦ, τοῦ ἀντιμονίου, τοῦ γαλλίου καὶ ἐκ τοῦ μολύβδου ἐν μερεὶ καὶ ἐβεβαιώθησαν ὅτι ἡ πραγματικὴν ὑποστασιν ἔχουσα τοιαύτη οὐσία συνδεθεῖ τῷ βισμούθῳ κατὰ τοὺς χωρισμοὺς τού-

τους. Ὑποβαλόντες δὲ τὸ ὑπολειπθὲν μίγμα τῶν θειούχων ἐνώσεων τοῦ βισμούθου τοῦ μολύβδου καὶ τοῦ νέου μετάλλου εἰς ἐξαχνύσιν ἐν τῷ κενῷ, παρετήρησαν ὅτι εἰς ταῖς ἡττον θερμὰ μέρη τοῦ σωλήνος συνεποκνώθη οὐσία δεικνύουσα ἀκτινικὴν ἐνέργειαν 400κις ἀνωτέραν τῆς τοῦ οὐρανίου τὸ σῶμα τοῦτο εἰς μνημόσυνον τῆς πολωνικῆς καταγωγῆς τῆς Καs Curie ὠνομάσθη ὑπ' αὐτῆς Πολωνιον, ὅπερ ἐν σχέσει πρὸς τὸ οὐράνιον καὶ τὸ θορίον ἐμφανίζει τὰς ἐξῆς διαφορὰς: φωτογραφικὴ πλάκῃ φέρουσα εὐαίσθητον στρώμα πηκτωματος θωμιούχου ἀργύρου ἐντυπῶνται τῇ ἐπιδράσει τῶν ἀόρατων ἀκτίνων τοῦ οὐρανίου ἐν διαστήματι ὁλοκλήρου ὥρας, ἐνῷ ἐν αὐτῇ πλάξ ἐντυπῶνται ἐν διαστήματι $\frac{3}{60}$ τῆς ὥρας ὑπὸ τοῦ θειούχου πολωνίου· τὸ οὐράνιον καὶ τὸ θορίον οὐδαμῶς παράγουσι φθορισμὸν ἐπὶ τοῦ λευκοχρυσόκυανιοῦ βωρίου, ἐνῷ τὸ πολωνιον παράγει τοιοῦτον. Συγχρόνως ἀνωμαλῶς τινὲς παρατηρηθεῖσαι κατὰ τὰς χημικὰς ἀντιδράσεις ὡδήγησαν τοὺς συζυγοὺς Curie εἰς τὴν ἀναζήτησιν καὶ ἄλλου ἀκτινενεργοῦ σώματος, ὅπερ ἀνεκαλύρθη ἐκ τῶν περιεχόντων βάριον ἱζήματων καὶ ὅπερ ἐκλήθη Ράδιον. Κατὰ τὴν αὐτὴν περίπου ἐποχὴν ὁ Débierne ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ πεισορρανίου καὶ ἄλλο παρεμφερές σῶμα μεταλλικόν, τὸ Ἀκτινιον. Ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς ἀκτινοβολικῆς δυνάμεως τὰ σκήπτρα κατέχει σήμερον τὸ Ράδιον, ὅπερ ἐν σχέσει πρὸς ἴσον βάρος οὐρανίου ἔχει τοιαύτην 2,000,000κις ἀνωτέραν. Πρὸς ἐξαγωγήν 0,1 γραμ. Ραδίου απαιτεῖται πλέον τοῦ ἐνὸς τόνου ὑπολειμμάτων πεισορρανίου μετὰ τὴν ἐξαγωγήν τοῦ οὐρανίου. Τὸ ὀρυκτὸν τοῦτο σπάνιον ἐν καὶ ἀπαντῶν μετὰ μεταλλευμάτων ἀργύρου καμολύβδου ἐν Βοημία, Σαξωνίᾳ, Οὐγγαρία, Κορνουαλίᾳ (Ἀγγλίᾳ), Ἀβριανουπόλει (Τουρκία Εὐρωπαϊκῇ) καὶ ἐν Κολοράδῳ χρησιμεύει εἰς παρασκευὴν χρωμάτων πρὸς βαφὴν τῆς ὑέλου· τὰ ὑπολείμματα χρησιμοποιοῦνται ἀπὸ τοῦ 1898 εἰς ἐξαγωγήν τοῦ πολυτιμοτάτου τῶν ἐπὶ γῆς μετάλλων, ἡ δὲ ζήτησις αὐτῶν πανταχόθεν εἰς τοιαύτῃ σήμερον ὥστε ἐνθ' ὅσον τριετίας ἐν γράμμ. Ραδίου ἐστοιχίει 50—70 γιλ. χρυσῶν, σήμερον στοιχίει 200—250 γιλ.

Φυσικαὶ ιδιότητες. Τὸ νέον τοῦτο μέταλλον ἔχει σύμβολον Ra καὶ ἀτ. β. 258 ἀνήκον εἰς τὴν στοιχειακὴν οἰκογένειαν τοῦ ἀσβεστίου, τοῦ βαρίου, τοῦ στρόντιου καὶ τοῦ οὐρανίου· ἐξάγεται ὑπὸ μέρην χλωριούχου ἢ βρωμιούχου ἐνώσεως. Τὰ ἅλατα ταῦτα ἀποξηραίνόμενα ἀποβαίνουν αὐτόφωτα, ἐλάχιστον δὲ μέρειν ἐξ αὐτῶν ἐγκεκλεισμένον εἰς σωλῆνα ἐκ διαφανοῦς χαλαζίου ἐκπέμπει ἐν τῷ σκότε-

λάμπην στίλβνοπρασίην· τῇ ἐπιδράσει αὐτῶν (ἀκτινενέργεια ἐξ ἐπαγωγῆς) ἡ ὕλη χρωματίζεται, ὁ ἀόρατος φωτοβολεῖ, ὁ θειοῦχος ψευδαργυρος φθορίζει· Πλῶς φωτογραφικῇ ἐντυπύεται ὑπὸ τῆς ῥαδικῆς ἀκτινοβολίας οἰονδήποτε καὶ ἂν ἡ τὸ προστεθεὶς ταύτην μέταλλον, ἐξαιρέσει τοῦ μολύβδου, ὅστις φαίνεται ἀνθιστάμενος εἰς τὴν εἰσδυτικότητά των τοιούτων ἀκτίνων. Ἡ τοῦ 'Ραδίου ἀκτινοβολία δὲν εἶναι ὁμογενής, ὑπεβαλλομένη δὲ εἰς τὴν ἐπίδρασιν ἰσχυροῦ μαγνητικοῦ πεδίου ἀποδείκνυται ἀποτελούμενη ἐκ δεσμίδων ἀνίσου μαγνητικῆς ἐκτροπῆς. Εἰ καὶ αἱ τοῦ οὐράνιου, θορίου, πόλωνιου καὶ ῥαδίου ἀκτίνες τυγχάνουσι προφανῶς ὁμοίας φύσεως, σὺχ' ἤτοι διατελλόμεναι ὡς ἐκ τῆς διαφόρου εἰσδυτικότητος αὐτῶν. Αἱ ῥαδικαὶ ἀκτίνες συγκρίνεται τοῦτο μὲν ἐξ ἀκτίνων ἐκτροπομένων τῇ μαγνητικῇ ἐπιδράσει, τοῦτο δὲ ἐξ ἀκτίνων μὴ ἐκτροπομένων· ἀλλὰ πάλιν τὰ δύο ταῦτα εἶδη τῆς ἀκτινοβολίας δεικνύουσι διαφορὰν ὑπὸ ἐποψιν εἰσδυτικότητος διὰ τῆς μᾶλλον σωμάτων ἐπιπροσθύντων, τῶν ἐκτροπομένων ἔχουσιν τὴν μείζονα εἰσδυτικότητα. Ἐὰν δοχεῖον μολύβδινον περικλείον ποσὴν τι ἐνώσεως ῥαδίου τεθῇ ἐπὶ φωτογραφικῆς πλακῆς ἐν σκοτεινῷ ἢ ἐρυθρῷ φωτὶ θαλάμῳ, αἱ ῥαδικαὶ ἀκτίνες οὐδεμίαν ἀλλοίωσιν τῆς πλακῆς ἐπιφέρουσι, διότι ἀναχαιτίζονται ὑπὸ τῶν μολύβδινων τοιχωμάτων· ἐὰν ὅμως κατὰ τὴν τοιαύτην διατάξιν ἐπέλθῃ ἡ ἐπίδρασις ἰσχυροῦ μαγνητικοῦ πεδίου, αἱ πρὸς τὰ ἄνω διευθυνόμεναι ἀκτίνες κάμπτονται τῇ μαγνητικῇ ἐπιδράσει πρὸς τὴν πλάκα, ἥτις ἀλλοιούται καθ' ὃ σημεῖα ἐπιδράσαν αἱ ἀκτίνες καθ' ἃ μένει ἀναλλοίωτος καθ' ὃ μέρος προσκατεύεται ὑπὸ τοῦ μολύβδου. Ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς εἰσδυτικότητος διακρίνονται αἱ τοῦ 'Ρ. ἀκτίνες εἰς τρία εἶδη. Ἡ θερμοκρασία τοῦ περιβάλλοντος οὐδαμῶς φαίνεται ἐπιδρώσα ἐπὶ τῆς ἀκτινοβολικῆς δυνάμεως τοῦ 'Ρ., παραμενούσης ἀμειώτου μέχρι τῆς θερμοκρασίας τῆς ζέσεως τοῦ ὑδρογόνου (—252°) καὶ μέχρι τῆς ζέσεως τοῦ ὕδατος (+100°). Καὶ αἱ ἡλεκτρικαὶ ἰδιότητες τοῦ θαυμασίου τούτου μετάλλου εἶναι ἀξίαι λόγου. Ἐξ ἀποστάσεως ἐπάγεται, καθ' ἃπερ καὶ τὸ οὐράνιον, κένωσιν περφορωμένου ἡλεκτροσκοπίου· τὸν αἶρα, τὸ πετρέλαιον, τὴν βενζίνη, σώματα ἅτινα εἶναι γνωστά ὡς κἀκίστοι ἀγωγοὶ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ, καθίστησιν ἡλεκτραγωγὰ τὸ 'Ράδιον· κινεῖται ἀκτίνες φορτοῦται θετικῷ ἡλεκτρισμῷ, τὰ δ' ὑφιστάμενα τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἀκτίνων σώματα φορτοῦνται ἀρνητικῷ ἡλεκτρισμῷ· σμικρὸν τεμάχιον αὐτοῦ εἶναι ἱκανὸν νὰ μεταδώσῃ εἰς τὸν αἶρα σημαντικὴν ἡλεκτραγωγὸν δύναμιν, αἰθοῦ-

σης δὲ ἡ δωμάτιον ἐν ᾧ ἐτελέσθησαν πειράματα ἐπὶ τῶν ἰδιοτήτων τοῦ μετάλλου τούτου οἱ τοῖχοι προσκτώνται τοιαύτην ἀκτινενέργειαν, ὥστε ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον μετὰ ταῦτα ἀπόντος παντός ἱγνους ῥαδίου καθιστῶσιν ἡλεκτραγωγὸν τὸν ἐν αὐτῷ αἶρα καὶ παρακλύουσι τὴν ἡλεκτρικὴν μόνωσιν οἰασδήποτε συσκευῆς. Τὸ 'Ρ. εἶναι πρὸς τούτοις πηγὴ ἡλεκτρισμοῦ αὐτόματος καὶ αἰένου, ἀντιθέτως πρὸς τὰ λοιπὰ ἡλεκτροπαραγωγὰ σώματα, ἀπερ παρέχουσιν ἡλεκτρισμὸν διὰ μεταβολῆς εἰδους τίνος τῆς ἐνεργείας αὐτῶν εἰς ἡλεκτρικὴν ἐνέργειαν. Παραδειγμα δὲ πειστικὸν ἔστω τὸ ἐπόμενον· τρία δεκατόγραμμα βρωμίου τοῦ 'Ρ. ἐγκλείονται ἐν σωλῇ ἐξ ὀρείνου χρυστάλλου διὰ συντήξεως πωματισθέντι· μετὰ πᾶρλευσιν μηνῶν τινῶν, ἐὰν διὰ ρίνης ἐπιχειρήσωμεν ν' ἀνοίξωμεν τὸν σωλῆνα, παρατηροῦμεν ὅτι ἡ πρώτη κίνησις πρὸς ρίψιν συνεπάγεται τὴν γένεσιν ἡλεκτρικοῦ σπινθήρος μαρτυροῦντος περὶ ἡλεκτρικῆς ἐνώσεως ἢ κενώσεως μεταξὺ τοῦ ἐγκλεισμένου 'Ρ. καὶ τοῦ περιβάλλοντος αἵρος· ἰδοὺ μυστήριον ἀνεξήγητον διὰ τῶν ἐν τῇ φυσικῇ σημεριῶν γνώσεων· πῶς συμβαίνει ὥστε ἀπειροστὸν ποσὸν σώματος νὰ δύναται νὰ γεννήσῃ διαφορὰν ἡλεκτροδυναμικὴν ἱκανὴν νὰ διαπεράσῃ ὕαλινον σωλῆνα; Τὸ 'Ρ. ἀποτελεῖ καὶ πηγὴν θερμότητος ἀνεξάντητον· θερμόμετρον εὐρισκόμενον πλησίον εἰς σωλῆνα περιέχοντα ἐλαχίστην ποσότητα βρωμίου τοῦ 'Ρ. δεικνύει θερμοκρασίαν ἀνωτέραν κατὰ τινὰς βαθμοὺς (2—3) τῆς τοῦ περιβάλλοντος αἵρος. Ἡ ἐν διαστήματι μιᾶς ὥρας ἐξ ἐνός γραμμοῦ 'Ρ. ἐκπεμπομένη θερμότης κατὰ τοὺς γενομένους ἀκριβεῖς ὑπολογισμοὺς ἰσοῦται πρὸς 100 θερμομονάδας (calories), τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο εἶναι τοιοῦτον, ὥστε, συμφώνως πρὸς τὴν νεωτάτην θεωρίαν ὅτι πηγὴ τῆς ἡλιακῆς θερμότητος τυγχάνει τὸ 'Ρ., ὁ ἥλιος μόνον 3 γραμμ. 'Ρ. κατὰ κυβ. μ. τῆς ἐαυτοῦ μᾶζης ἔχει ἀνάγκην ἵνα ἐκπέμπῃ τὴν συνήθη αὐτῷ θερμότητα. Αἱ ἐκ τοῦ 'Ρ. ἐκπεμπομεναι θερμομονάδες ἀρκοῦσιν ἵνα ὑψώσωσι τὸ ἴδιον αὐτοῦ βάρος εἰς ὕψος 34,000 μ., ἡ δὲ θερμαντικὴ ἐνέργεια ἐνός γραμμοῦ 'Ρ. ἰσοῦται πρὸς πολλὰ δισεκατομμύρια ἴπων. Ἀλλὰ καὶ ἀτμίδας ἐκπέμπει τὸ 'Ρ., δι' ὧν καθίστησιν ἀκτινενεργὰ τὰ εἰς ἐπαφὴν μετ' αὐτῶν ἐρχόμενα σώματα· αἱ ἀτμίδες τοῦ 'Ρ. διαχέονται ἐν τοῖς ἀερίοις, ἐπὶ δὲ τῶν στερεῶν προσκολλώνται ἐπὶ τῶν ἐπιφανειῶν χωρὶς νὰ διαπερῶσι τὴν μᾶζαν αὐτῶν· τοιαῦται ἀτμίδες συγκεντρύνονται ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας τῶν τοιχωμάτων δοχεῖου περιέχοντος διάλυμα ῥαδίου τοῦ αἵματος καὶ εὐθέως ἐξαφανίζονται ἅμα τῇ μεταγίσει τοῦ ὑγροῦ.

Εἶναι δυνατόν ν' ἀπομονωθῶσι καὶ νὰ συμπυκνωθῶσιν αἱ τοιαῦται ἀτμίδες, ἡ πραγματικὴ δὲ ὑπαρξὶς αὐτῶν ἀποδείκνυται διὰ τοῦ ἀκολουθοῦν πειράματος: Δύο δοχεῖα χρυστάλλινα, ὧν τὸ ἕτερον δίκοιλον φιαλοειδές, συγκοινωνοῦσι πρὸς ἀλλήλα διὰ σωλῆνος φέροντος στρόφιγγα· ἐντὸς τοῦ ἀπλοῦ δοχείου τίθεται διάλυμα ραδιούχου ἁλατος καὶ κλείεται ἡ στρόφιγξ τῆς συγκοινωνίας, μετὰ τινος δὲ ὥρας ἀνοίγεται ἡ στρόφιγξ, ἀφ' οὗ προηγουμένως τὸ δίχωρον δοχεῖον κενώθῃ τοῦ περιεχομένου αέρος καὶ ἐπαλειφθῇ διὰ μὴ φωσφορίζοντος θειούχου ψευδαργύρου· τῇ ἐνέργειᾳ τοῦ κενοῦ ἔλκονται αἱ ραδικοὶ ἀτμίδες καὶ ἀμρότεροι οἱ χώροι τοῦ δοχείου φωσφορίζουσιν ὁμοτίμως· τὸ κατώτερον ἡμῖς τοῦ δίχωρου ἀγγεῖου βαπτίζεται ἐν ρευστῷ ἀτμοσφαιρικῷ αέρι καὶ ἀμέσως βλέπομεν τὸν ἀνωτέρων χώρον τῆς εὐάλτης ἀποβάλλοντα βαθμυθὸν τὴν ἐντασιν τῆς φωτοβολίας, ἐνῶ συγχρόνως ἡ κατωτέρα κοιλία τοῦ δοχείου ἐκ τῶν συγκεντρωθεισῶν ἀτμίδων ἀποβαίνει φωτεινότερα. Τοιοῦτο ὑπὸ φυσικὴν ἐποψιν τὸ ἀξιοθαύμαστον τοῦτο σῶμα, τὸ ἀπείρως ἰσχυρόν, τὸ πᾶντοτε πρὸς ἑαυτὸ ὁμοῖον, ἀνεξάντλητος καὶ αἰώνιος παραγωγὴς φωτός· ἡλεκτρισμοῦ, θερμότητος καὶ παντελῶς ἀδαρῶν ἀτμίδων, πάντα δὲ ταῦτα τελοῦνται, σύμπασα ἡ πέλωρία αὐτῇ δαπάνῃ ἐνεργείας συντελεῖται ἄνευ καὶ τῆς ἐλάχιστης ἀπωλείας βάρους, ἐὰν μὴ λησθῇ ὑπ' ὅψει τὸ ἐν ἑκατομμυριστόν τοῦ γράμμου, ὅπερ δύναται ν' ἀπολεσθῇ, κατὰ τοὺς γενεμένους ὑπολογισμούς, ἐπὶ ἐνὸς κυβ. ὕγκ. 'Ρ. ἐν διαρκείᾳ 1,000,000 ἐτῶν. Πρὸ τοιούτων φαινομένων οὐδεμίαν ἐπιδεχομένην ἀμφισβήτησιν δὲν κλονίζεται ὁ περὶ μηχανικοῦ ἔργου ἡ ἐνεργείας νόμος ἐφ' οὗ στηρίζεται σύμπασα ἡ φυσικὴ; Οἱ ἀνάλλοιόται θεωρούμενοι νόμοι τῆς φυσικῆς, καθ' οὓς οὐδεμία ἐνέργεια δημιουργεῖται καὶ συντηρεῖται ἄνευ δαπάνης ὕλης, οὐδὲν κύρος φαίνονται ἔχοντες προκειμένου περὶ τοῦ 'Ρ. ἐμφανιζομένου ὡς σώματος ἱκανοῦ νὰ παράγῃ αὐτομάτως καὶ αἰώνως τὰς τρεῖς μορφὰς τῆς ἐνεργείας, τὸ φῶς δηλονότι, τὴν θερμότητα, τὸν ἡλεκτρισμόν. Δύο θεωρίαι εἰσῆχθησαν σκοπὸν ἔχουσαι τὸν συμβιβασμὸν καὶ τὴν ἐρμηνείαν τῶν θαυμασίων ιδιοτήτων τοῦ 'Ρ. διὰ τῶν καθοστηκυῶν ἀρχῶν τῆς Φυσικῆς· καὶ ἡ μὲν (θεωρία τοῦ Curie) παραδέχεται μοριακὸν μετασχηματισμὸν τελούμενον ἀνάως ἐν τῇ μάζῃ τοῦ 'Ρ. καὶ γεννῶντα πάντα τὰ περιγραφέντα φαινόμενα· ἡ δ' ἐτέρα ὑποστηρίζομένη ὑπὸ πολλῶν ἐπιστημονῶν δέχεται ὅτι τὸ 'Ρ. εἶναι μεσάζων τις παράγων, ὅστις οὐδὲν ἄλλο ποιεῖ ἢ νὰ μεταμορφώῃ τὴν ἐκ τοῦ

διαστήματος προερχομένην καὶ ἄγ. ἐστὶ ἀκτινοβολίαν.

Βιολογικαὶ ἰδιότητες. 'Ο siebt παρετήρησεν ὅτι, ἐὰν ἐντὸς σκευῶν θαλάμου κλεισώμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς πλησιάζωμεν πρὸς τὸν ἕτερον ἐξ σωλῆνα σκοτεινὸν περικλείοντα μικρὰ ποσότητα ραδιούχου ἁλατος, ἔχομεν ῥῶς φωτεινὴν ὀπτικήν· ἐντύπωσιν καταπονοῦσαν τὸν ὀφθαλμὸν καὶ ὡς ἐν ἀσθεννυμένην ταχέως. 'Ο Giesel ἀπ. ὅτι πάντα τὰ μέρη τοῦ ὀφθαλμοῦ κτῶνται ἐξ ἐπαγωγῆς φωσφορισμὸν γάζοντα τὸν ἀμφιβληστροειδῆ καὶ ροντα οὕτω τὸ φωτεινὸν ὀπτικόν· 'Ο Curie μετὰ τοῦ Javal ἐδεβαίωσεν πάσαις τυφλότητι ὀφειλομένη εἰς τὸν χρυστάλλινον φακὸν καὶ τοὺς τοειδοὺς διὰ τῆς ἀκτινοβολικῆς ἐπί τοῦ 'Ρ. γεννᾶται φωτεινὴ ἐντύπωσις ὅμως καὶ ἐν τῇ ἀποτόκῃ ἀτροφίᾳ ὀπτικῶν νεύρων τυφλότητι. Οἱ Danysz, Aschkinass, Gaspari καὶ ἐμελέτησαν τὴν ἐπὶ τῶν μικρορρ. ἐνεργειᾶν τοῦ 'Ρ., ἀλλὰ τὰ συμπεράσματα αὐτῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συγχάνονται. 'Επὶ τῶν ἀνωτέρων Σπ. τῶν καὶ τοῦ ἀνθρώπου παρετηρήθη 'Ρ. προκαλεῖ τοῦτο μὲν διαταραχὴ κίλας τοῦ δέρματος, τοῦτο δὲ σοβαρὰ νόσημα τοῦ νευρικοῦ συστήματος τοῦ κρανίου ἢ τῆς σπονδυλικῆς στήλης προκαλεῖ· πρῶτον μὲν βαθεῖα λωΐσιν τοῦ δέρματος, εἴτα δὲ σοβαρὰ σμωδικά καὶ παρολυστικά φαινόμενα καταικτιδίοι καὶ ἰνδοχειρίδια ὑποβαλόντες κλινοῦ εἰς τὴν ἐπίδρασιν ταχέως θανατοῦνται· ἐνεκα ἐσωτερικῶν μορραγιῶν κατὰ τὸ νευρικὸν σύστημα ὅμως ἐπίδρασις παρατηρεῖται κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος τῶν χῶν. Τὰ ἐπὶ τοῦ δέρματος τοῦ ἀποτελέσματα, ὅσα ἐγνώσθησαν μετ' ἡμερῶν, συνοψίζονται εἰς τὰ ἑξῆς: 'Ο πρόσπτωσης τῶν ραδικῶν ἀκτίνων τοῦ δέρματος παράγει ἐρύθημα, ἡ δὲ ἐκταμένη ἐπίδρασις ἔλκεα ἀτονα δυσία Curie ἐφαρμόσας ἐπὶ τινος ὥρας βραχίονος τεμαχίδιον 'Ρ. εἶδεν ἐν τῶν τιῶν ἐμφανισθῆν βαθὺ ἔλκος· ἐν μετὰ 4 ὁλοκλήρους μῆνας. 'Ο Igel εἶχε λησμονήσει ἐπὶ τινος ἡμ. τῷ θυλακίῳ τοῦ ἐσκαρδίου του ποσότητα 'Ρ. κεκλεισμένην ἐν σωλ. τοῦ δέρματος τῆς ἀντιστοίχου γὰρ σώματος· του ἀνεπτύχθη κηλὶς ἐρυθρὰ ἐσχαροποιηθεῖσα καὶ ἀπολήξασα εἰς ἐπολυνθῆν μετὰ 50 ἡμέρας. 'Ο Becquerel παρετήρησεν ἐπίσης γον σκλήρυνσιν ἐπιμενωτάτην τοῦ

τος τῶν χειρῶν καὶ τῶν δακτύλων ἐμφανιζομένην εἰς τοὺς χειριζομένους τὰ ἄλλα τοῦ Ρ. Αἱ ἀκτινοδερμίτιδες αὗται ὁμοιάζουσιν πρὸς τὰς ὑπὸ τῶν χιαστῶν ἀκτίνων παραγομένης. Αἱ ἐν τῇ θεραπευτικῇ χρήσεσι τοῦ Ρ. μὴ καθορισθεῖσαι ἐπαρκῶς μέχρι σήμερον εὐρίσκονται ἐν τῷ πειραματικῷ σταθμῷ, ταχέως δὲ θέλουσι διαδοθῇ καὶ ὑποκαταστήσει τὴν διὰ τῶν χιαστῶν ἀκτίνων θεραπείαν. Ἐνθαρρυντικά ἀποτελέσματα ἐσμενιώθησαν ὑπὸ τοῦ Strebel, τοῦ Danlos, τοῦ Hallopeau καὶ τοῦ Gadaud ἐν τῇ θεραπείᾳ τῆς δερματοφυματώσεως ἢ θηριώματος. Ἰνεται χρήσις εἰς αὐτοσυϊῶν τῶν ραδιακτῶν (βρωμιούχου ἢ χλωριούχου), εἰς ἄλλων ὕγρων ἀπεθάντων ἀκτινοενεργῶν διὰ τῶν ραδικῶν ἀτμίδων, ὡς εἶναι τὸ ἀκτινοενεργὸν ἀπεσταγμένον ὕδωρ (Eau radio-active, γαλλ.). Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὸ τῆς ἡμερησίας ἐπιστημονικῆς διατάξεως σοβαρώτατον ζήτημα τῆς θεραπείας τοῦ καρκίνου, τὸ ὅποιον ἄμα τῇ ἀνακαλύψει τοῦ θαυμαστοῦ τούτου μετάλλου ἐθεωρήθη προληπτικῶς λελομένον, φαίνεται ὅτι δὲν ἐτυχεν ὑπὲρ τὴν ἐποῦν ταύτην τῆς ὀριστικῆς αὐτοῦ λύσεως. Οὐχ ἥττον πλείους καὶ μεγάλοι εἶναι ἀσφαλῶς αἱ ἐκπλήξεις αἰτίαις ἐπιφυλάσσονται ἡμῖν ἐν τῷ πεδίῳ τῆς θεραπευτικῆς τῶν νοσούντων. [P.N.B.]

* **Ράδνορ** (Radnor). Κομητιὸς τῆς ἀγγλ. Ουαλίας, ἔχουσα ἐπὶ ἐμβ. 1219-γμ. 23,263 κατ. (1901).

* **Ράδομ.** Τὸ κυβερνεῖον τοῦτο τῆς Ρωσίας εἶχε τῷ 1897 κατ. 820,363, ἡ δὲ ἐμὴν πρωτεύουσα αὐτοῦ τε καὶ ἱζίας περιφερείας 28,749.

* **Ράδομύσλ.** Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ Ῥωσ. κυβερν. Κιέβου, μετὰ 11,154 κατοίκων (1897).

Ράδος. 1) Κωνσταντῖνος. Εἰς τῶν ἡρώων τοῦ Παλαιόκαστρου Ψαῶν. Σκλαβεύνας τὴν καταγωγὴν ὑπῆρξεν ἐκ τῶν μᾶλλον ἐμπειροπολέμων ὀπλαρχηγῶν τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς ἐπαναστάσεως. Μετὰ σειράν ἀνδραγαθῶν ἐν Εὐβοίᾳ, ἰδίως κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Καρύστου, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς βουλῆς τῶν Ψαῶν καὶ κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς νήσου ταύτης εὐρέθη εὐσεβῶν, μετὰ τῶν στρατιωτῶν του καὶ πελλῶν Ψαριανῶν, τὸ Παλαιόκαστρον. Ὑπερασπίζας αὐτὸ γενναίως, ἀποκρούσας ἑξ ἡλυσιδῶν ἐφόδους τῶν Τούρκων, ἐτάφη τέλος ὑπὸ τὰ ἐρείπιά του, τεθέντος πυρὸς εἰς τὴν πυριτιδαποθήκην ὡς ἑνὸς τῶν συμπολεμιστῶν κατόπιν κοινῆς ἀποφάσεως.

— 2) Κωνσταντῖνος. Ἀγωνιστῆς. Ἐκτακτος ἐπίτροπος τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος ἐπὶ Καποδιστρίου. Γεννηθεὶς ἐν Τσεπιδῶν τῆς Ἡπείρου ἐν ἔτει 1785, ἐφυγα-

δεύθη παιδίον ἐπὶ ὧν εἰς Ῥουμανίαν, τῆς οἰκογενείας του προγραφείσης ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ-πασᾶ. Ἐξεπαιδεύθη βραδύτερον τελείως ἐν Πίζᾳ τῆς Ἱταλίας, ὅπου ἐμυθήθη καὶ εἰς τὸν καρβοναρισμόν. Ὑπὸ πολλῶν δια τούτο εἰς αὐτὸν ἀποδίδεται ἡ πρώτη ιδέα τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας, ἣν πρὸ τοῦ 1812 ἐπὶ ἐνεαύσησε τοῖς ἱδρυταῖς αὐτῆς ἐν Μόσχᾳ. (Ἴδε Λαμπρίδου «Ζαγοριανά»). Τῷ 1812 ἀπολιπὼν τὴν Μόσχαν ἠκολούθησε τὸν στρατάρχην Νέυ εἰς τὴν περιώνυμον ὑποχώρησιν τοῦ «μεγάλου στρατοῦ» καὶ ἐγένετο Ἰάλλος ὑπὸ τῆς. Τῷ 1821 εἰργάζετο ἐν Σμύρνῃ, πρὸς διάδοσιν τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας, ὅλῃα προδεδεῖς ἐσώθη χάρις εἰς τὴν γαλλικὴν αὐτοῦ ὑπηκοότητα καὶ διέφυγεν εἰς Ἑλλάδα ἐλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς ἐκρήξεως τοῦ ἀγῶνος, οὐ μετέσχε μέχρι τέλους. Ἀποσταλεὶς μετὰ τοῦ Νοῦτσου καὶ Παλάσκᾳ ν' ἀφαιρέσῃ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ὀδυσσεὺς δὲν ἔλαβε τὸ αἵματηρὸν αὐτῶν τέλος, πορευθεὶς πρῶτον πρὸς τοὺς ἄρματωλοὺς τῆς Παρνασσίδος, ἵνα ἀποσπᾷ αὐτοὺς τοῦ ὑπᾶπτου ἀρχηγῶν. Τῷ 1825 ἐγένετο διοικητῆς τῆς Τριπόλεως μέχρι τῆς εἰσβολῆς τοῦ Ἰμπραήμ. Κατόπιν ἐντέλλῃ τῆς κυβερνήσεως ἐνήργησεν ἐσωτερικὸν δάκνειον ἐν ταῖς νήσοις, εἰσφοράς ἐπὶ κατασκευῇ πυρπολικῶν καὶ ἐκπύρην τοῦ τελωνείου Σύρου πρὸς διατήρησιν διαφόρων στρατ. σωμάτων. Ὁ Καποδιστριας ἀνέδειξεν αὐτὸν διοικητὴν Ναυπλίας, ἐκτακτον ἐπίτροπον Ἀργολίδος καὶ τέλος ἐπίτροπον τοῦ κράτους ἐν τῇ Δυτικῇ Ἑλλάδι. Εἰς τὰς ἐν Ἀργεὶ τελευταίας συνελθούσας ἐστάλη δις πληρεξουσίου τῶν Ἡπειρωτῶν. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κυβερνήτου καὶ τὴν ὑπερίσχυσιν τῶν συνταγματικῶν ὁ Κ. Ρ. ἀπεσύρθη εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον. Ὑπῆρξε φίλτατος τοῦ Πετρόμπεη καὶ ἐρ' ὅσον παρέμενεν ἐν Ναυπλίῳ ἡ συνδιαλλαγή μετὰ τοῦ Μαυρομυχαλαίων καὶ Κυβερνήτου ἦτο πλήρης, ὡς καταφαίνεται ἐκ συναρῶς τῷ ζητήματι τούτῳ ἀλληλογραφίας.

— 3) Νικόλαος. Υἱὸς τοῦ προηγουμένου, ἀνώτερος δικαστικὸς λειτουργός. Ἀνακριτῆς ὢν κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1862 ὑπεστήριξε τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τύπου παρὰ τὰς ἀπολυταρχικάς τάσεις τῶν τότε κυβερνώντων. Ἀπῆλλαξε τῆς καταδωξέως τοῦς σκιαδιστάς, ἐσώσε τὸν δημοσιογράφον Φιλήμονα διωκόμενον ἐπὶ ἐγκλήματι καθοσιώσεως, παρενέβη ὑπὲρ τῆς πανεπιστημιακῆς νεότητος κατὰ τὴν «ἐπίθεσιν τῶν Χειμαριωτῶν», μετέσχε πέρας τῶν ἐπαναστατικῶν ἐνεργειῶν μετὰ τοῦ Δεληγιώργη. Διαπρεπὲς ὢν δικαστικὸς ῥήτωρ ἀνῆλθε ταχέως μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς νέας βασιλείας εἰς τὰς ἀνωτέρας

βαθμίδας τῆς δικαστικῆς ἱεραρχίας. Συνέτεινε πολλὰ εἰς τὴν ἐξόντωσιν τῆς ληστείας καὶ διηύθυνε δώδεκα συνόδους κακοεργιστῶν, ἐν αἷς ἐξεδικάσθησαν αἱ δίκαι τῶν Ἀρβανιταίων, τοῦ Κρικέλα κλπ. Ἀποσυρθεὶς τῆς ὑπηρεσίας ἐπολιτεύθη. Ἐδημοσιογράφησε πολλάκις ὑπὸ ψευδώνυμον καὶ ἐξέδωκε «Τὰ κατὰ τὴν Ῥιζάρειν σχολήν», ἥς ὑπῆρξεν ὁ ἀρχαιότερος ἔφορος.

— 4) Κωνσταντῖνος Ν. Νομικός καὶ φιλόλογος, γενν. ἐν Ἀθήναις τῷ 1862. Μετὰ τὸ τέλος τῶν περὶ τὸ δίκαιον καὶ τὴν φιλολογίαν σπουδῶν του ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ περιώδευσεν ἀνὰ τὰ κράτη τοῦ Αἰμου καὶ τὴν μεσημβρινὴν Εὐρώπην καὶ ἀλλαγῶν, ἡσυχάζθη δὲ περὶ τὴν δημοσιογραφίαν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Βουκουρεστίῳ, ἐνθα ὑπῆρξεν ἀρχισυντάκτης τῆς «Πατρίδος» καὶ διευθυντὴς τῶν «Συλλογῶν». Ἐπὶ τινα χρόνον (1891) διετέλεσε γραμματεὺς τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, νῦν δὲ εἶναι καθηγητὴς τῆς ναυτικῆς ἱστορίας ἐν τῇ σχολῇ τῶν Δοκίμων καὶ τῆς ἱστορίας τοῦ ἐμπορίου ἐν τῇ Ἐμπορικῇ καὶ Βιομηχ. Ἀκαδημίᾳ. Ὑπῆρξε πρόεδρος τῆς τῷ 1901 ἀντιπροσωπείας τοῦ πανεπιστημίου ἐν τῷ πανβαλκανικῷ συνεδρίῳ ἐν Γιουρτζέφῳ καὶ ἐγένετο εἰς τῶν ἰδρυτῶν τῆς Γεωγραφικῆς ἐταιρείας καὶ τῆς πρὸς διδασκαλίαν τῶν ἀρχαίων δραμάτων. Συνέγραψε δὲ τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐν Γαλλίᾳ περὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἄγων (1890), Ἡ Ῥωμανία καὶ τὸ ἐν Γιουρτζέφῳ συνέδριον (1891), Διάλειξις περὶ πολιτείας (1894), Συμβολὴ εἰς τὴν ναυτικὴν ἀρχαιολογίαν (1895), Γενικὴ ἱστορία τοῦ ναυτικοῦ (1896), Τὰ καταδρομικὰ τῆς Κρητικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1806—68 (1896), Ναυτικὴ τακτικὴ τῶν ἀρχαίων (ἐκ χειρογράφου τῆς Ἀμβροσιανῆς βιβλιοθήκης, 1898), Ὁ Μιαούλης πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως (1898), Ἡ ἐν Ἀστραι ἐθνικὴ συνέλευσις (1901), Ἱστορία τῶν συγχρόνων πολεμικῶν στολῶν (1901), Οἱ βασιλεῖς τῆς Ῥωμανίας καὶ κατὰ μετὰρρασιν Ἱστορίαν τοῦ ναυτικοῦ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων (1890), Ἱστορίαν τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας τῶν Ἑλλήνων ἀγῶνος, κυρίως τοῦ ναυτικοῦ (1894)· τέλος πολλὰ δημοσιεύματα τὰ μὲν ἐν ἰδίῳις συλλογαῖς, τὰ δὲ ἐν περιοδικαῖς καὶ ἐφημερίδι.

Ῥαδοσίδια. Κώμη τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ διαμερίσματι Ἑλασσῶνος, ἔχουσα 1000 περίπου κατ. Ὁθωμανούς.

Ῥαδοσόκ. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ διαμερίσματι Βιτωλίων, ἔχον 200 οἰκογενείας χριστιανικάς.

* **Ῥάδου.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Δημητσάνης (Πορτυνίας), ἔχον 206 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀριστομένους (Μεσσηνίας), ἔχον 129 κατ. (1896).

* **Ῥαζᾶτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαρακλάτων (Κρανίας), ἔχον 266 κατ. (1896).

Ῥάγ-Βαρέλι (ἀγγλ. Roy Bareilly). Διαμέρισμα τῆς διαρίσεως Λάκνω ἐν τῇ Ἰνδοβρεταν. χώρα Ἀουδ, ἔχουσα ἐπὶ ἐμβα. 4,536 τεχμ. 1,036,251 κατ. καὶ εὐρωπαϊκῶν. Ἡ ὁμών. πόλις ἔχει 18,798 κατοίκους.

* **Ῥαιδεστός.** Πρωτ. τῆς ὁμωνύμου διοικήσεως τοῦ βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως, ἔχουσα περὶ τοὺς 20,000 κατ. τοὺς πλείους Ἕλληνας, διατηροῦντας ἀστικὴν σχολὴν μετὰ 5 διδασκάλων καὶ 350 μαθητῶν καὶ 4 παρβαναγωγεία καὶ νηπιαγωγεία.

Ῥάιν (Γουλιέλμος Rein). Καθηγητὴς τῆς παιδαγωγικῆς, γενν. τῷ 1847 ἐν Ἀύξενσφ, διατελὼν δὲ νῦν καθηγ. ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Ἰέννης καὶ διευθυντὴς τοῦ παιδαγωγικοῦ ἐκεῖ φροντιστηρίου. Ἐδημοσίευσε μετὰξὺ ἄλλων τὰ ἐπιγραφόμενα θεωρία καὶ πρᾶξις τῆς δημώδους ἐκπαίδευσως (μετὰ συνεργατῶν, 8 τ.), Παιδαγωγικὴ ἐν συστηματικῇ παραστάσει (2 τ. 1902), Ἐγκυκλοπαίδ. λεξικὸν τῆς παιδαγωγικῆς (μετὰ συνεργατῶν, 7 τ. 1894—99) ἐκδ. 1902 κέ.) καὶ διευθύνει μετ' ἄλλων παιδαγωγικὴν περιδικίον.

Ῥαϊνδάλεν (Rheindahlen). Πόλις τῆς περιφ. Γλῆδδαχ τοῦ πρωσ. νομοῦ Δυοσελδερ, μετὰ 7,145 κατ.

* **Ῥάινε** (Rheine). Πόλις τοῦ πρωσ. νομοῦ Μύνστερ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 10,371.

Ῥαϊντγεν. Βλ. Ῥόντγεν.

Ῥαϊνφέλδεν (Rheinfelden). Πρωτ. διαμερ. ἐν τῷ ἑλβετικῷ καντονίῳ Ἀργαυίας, ἐπὶ τοῦ Ῥήνου, ἔχουσα 3,376 κατ. καὶ ἀλατούχα ὕδατα.

Ῥάγελ (Wolfgang Reichel). Αὐστριακὸς ἀρχαιολόγος, γενν. τῷ 1858 ἐν Βιέννῃ σπουδασας τὸ κατ' ἀρχὰς νομικὴν, εἰτα δὲ ἀρχαιολογίαν ἐν Βιέννῃ. Διαμείνας ἀπὸ τοῦ 1890 ἔτη τινὰ ἐν Ἑλλάδι καὶ Μ. Ἀσίᾳ ἐνέκυψεν ἰδίως εἰς τὴν μελέτην τῶν μυκηναϊκῶν ἀρχαιοτήτων, ἐδημοσίευσε δὲ ἐπιστρέψας εἰς Βιέννην τῷ 1894 μονογραφίαν περὶ τῶν «Ὀμηρικῶν ὅπλων» (6' ἐκδ. 1901). Ἀφοῦ ἐδίδαξε δύο ἔτη ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Βιέννης, διωρίσθη τῷ 1899 γραμματεὺς τοῦ τότε ἰδρυθέντος ἐν Ἀθήναις αὐστριακοῦ ἴνστιτούτου καὶ μετὰς ἄλλων ἐξέτελεσε μετὰ τοῦ Α. Βίλχελμ. τὰ ἐν Δουσοῖς ἀνακαφάς. Τῷ 1897 ἐξεδόθη ἕτερον ἔργον αὐτοῦ Περὶ προελληνικῶν ὀρησκειῶν, νέας ἀνοίγον ὁδοὺς εἰς τὴν μελέτην τῆς παλαιστάτης ἐν Ἑλλάδι ὀρησκείας. Προώρως δὲ ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῇ 5/10 Δεκ. 1901.

* **Ῥαχενάου** (Reichenau). Πρόσθε-
4) Ῥ. ἐπὶ τοῦ ὄρους Σέμμεριγγ, κωμό-
πολις τοῦ διαμερίσματος Νοὺνβέργεν τῆς
Κάτω Αὐστρίας, μετὰ 7,455 κατ. καὶ πολ-
λῶν ἐξοχικῶν οἰκιῶν, κειμένη ἐν ὠραιο-
τάτῃ θέσει.

* **Ῥαχενβάχ** (Reichenbach). 1) Πρω-
τεύουσα περιφ. ἐν τῷ πρωσ. νομῷ Βρε-
σλαύας, μετὰ 15,052 κατ. (1900). — 2)
Πόλις ἐν Φογτλάνδη, ἀνήκουσα εἰς τὴν σα-
ξονικὴν ἐπαρχίαν Τσβίκου καὶ ἔχουσα νῦν
24,499 κατ.

* **Ῥαχενβέργ** (Reichenberg). Πρωτ.
διαμερίσματος ἐν Βοημίᾳ, μετὰ 34,099
κατ. (1900).

Ῥαχαούτ (Racahout) καλεῖται μί-
γμα ἀλευρώδες ἀποτελούμενον ἐκ παρυ-
γμένου καὶ ἀλγλησμένου κακάου, ἐκ γεω-
μηλαλεύρου καὶ ὀρυζαλεύρου ἀνὰ 60 μέρη,
ἐκ σαλιπίου 15 μ., σακχάρου 25 μ. καὶ
βανίλλης 1 μ. Ἡ λέξις εἶναι: ἀραβικὴ, διότι
οἱ Ἀραβες πρῶτοι ἔκαμον χρῆσιν τοῦ ὀρε-
πτικοῦ τούτου μίγματος. Διαλύεται ἐντὸς
ζωμοῦ ἢ γάλακτος καὶ παρέχεται παισὶ τε
καὶ ἡλικιωμένοις ὡς τροφή τονωτικῇ.

* **Ῥάκοδα**. Χωρίον τοῦ δήμου Σιλάνων
(Καρδίτσας), ἔχον 281 κατ. (1896).

* **Ῥακκά**. Πόλις τοῦ βιλαετίου Χαλε-
πίου τῆς μικρασιατικῆς Τουρκίας, ἐπὶ τῆς
ἀριστ. ὁχθῆς τοῦ Εὐφράτου, μετὰ 8,000 κατ.

* **Ῥακκονίτζι** (Raccogni). Πόλις ἐν
τῇ ἰταλ. ἐπαρχ. Κουνέου, ἔχουσα ὡς δήμος
9,009 κατ. (1901) καὶ βασιλικὰ ἀνάκτορα.

* **Ῥακονίτς** (Rakonitz). Πρωτ. διαμε-
ρισμ. ἐν τῇ αὐστριακῇ Βοημίᾳ, ἔχουσα 6,622
κατ. Τσεχούς καὶ σπο υδατὶν κεραμικὴν.

* **Ῥάλινσον** (Rawlinson) Ἀπέθανε τῷ
1805 ἐν Λονδίῳ.

* **Ῥάλλη**. Οἰκογένεια ἐκ Χίου, γνω-
στὴ αὐτόθι ἀπὸ τοῦ 12' αἰῶνος, ἥς κλάδος
ἐν ταῖς νεωτέροις χρόνοις ἐδημιούργησε τὸν
παρὶγνώστον ἐμπορικὸν οἶκον τῶν ἀδελφῶν
Ῥάλλη. Ὁ πρεσβύτερος ἀδελφὸς Παντίης
Στεφάνου Ῥ. μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ
Ζαννῇ, Τομαξῇ, Αὐγούστου καὶ Εὐστατίου
(τοῦ καὶ φίλου τοῦ Κροατῆ, ἀποθανόντος τῷ
1883) ὑπῆρξεν ἰδρυτὴς τοῦ καταστήματος
τούτου, ἔχοντος νῦν ὑποκαταστήματα πολ-
λαχῶ τοῦ κόσμου καὶ δὴ ἐν Λονδίῳ, Ματταλῇ,
Ἰνδίαῖς καὶ Βορείῳ Ἀμερικῇ. Διατελέσας δὲ μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ
βασίλειου τῆς Ἑλλάδος ὁ πρῶτος ἐν Λον-
δίῳ γενικός πρόξενος τῆς Ἑλλάδος καὶ
ἐπεκτείνας τὰς ἐργασίας τοῦ ἐμπορικοῦ
οἴκου πανταχοῦ ἀπεχώρησε τῆς ἐμπορίας
τῷ 1863 καὶ ἀπέθανε τῷ 1865. Τοῦτον
διετέλεσε ἐν τῇ διεύθυνσει τοῦ καταστήμα-

τος ἐν Λονδίῳ ὁ υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ του
Στέφανου Αὐγούστου Ῥ. γεννηθεὶς ἐν Μασ-
σαλία, ὅστις ἀνάματος καὶ πλήρης προτε-
ρημάτων ἐπεξέτεινε τὰς ἐμπορικὰς αὐτοῦ
ἐργασίας μέχρι τῆς Β. Ἀμερικῆς, ἐνθα πλεί-
στα ὑποκαταστήματα τοῦ οἴκου τούτου ὑ-
πάρχουσι. Ὁ Στέφανος διεκρίθη διὰ τὴν στα-
θερότητα τοῦ χαρακτῆρος ὡς καὶ διὰ τὴν
μετριοφροσύνην αὐτοῦ· ἦτο δὲ φιλόπατρις
καὶ φιλόμουσος, καίτοι τὰς δωρεὰς αὐτοῦ
ἐπέκει μᾶλλον ἐν τῷ κρυπτῷ. Καταβληθεὶς
δὲ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐνεκα τοῦ θανά-
του τῶν υἱῶν αὐτοῦ Αὐγούστου καὶ Ἀντω-
νίου (ἀπεθανόντος ἐν τῷ πολέμῳ τοῦ Τραν-
σάλ ὡς Ἀγγλοῦ ταγματάρχου τῷ 1900)
ἀπέθανεν ὑπερβόρμηκον τῆς ἐν Μόντε
Κάρλῳ τῷ 1902 καὶ ἐτάφη ἐν Λονδίῳ,
ἀφήσας τὴν διεύθυνσιν τοῦ καταστήματος
τοῖς ἀνεψιοῖς αὐτοῦ Λευκῇ Ῥ. καὶ Παντε-
λῇ Ἀργέντῃ. Πρὸ Ι. Γενναίου Στέφ. Α.
Ῥάλλης (Τεργέστη 1902).

* **Ῥάλλης** Δημήτριος Γ. Πολιτι-
κὸς ἀνὴρ, γεννηθεὶς τῷ 1844 ἐν Ἀθή-
ναις, υἱὸς τοῦ διαπρεποῦς νομομαθοῦς καὶ
προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου Γεωργίου
Ῥάλλη. Ἐσπούδασε νὰ νομικὰ ἐν Παρι-
σίῳ, ἐνθα ἀνεκηρύχθη διδάκτωρ καὶ ἐξέ-
δωκε διδακτορικὴν διατριβὴν περὶ Ναυτι-
κοῦ δανείου γαλλιστὶ ἐν Παρισίοις τῷ
1867. Διετέλεσε δικηγόρος, ἀπὸ δὲ τοῦ
1872 ἀδιαλείπτως ἐκλέγεται βουλευτὴς
Ἀττικῆς. Τῷ 1875 διετέλεσεν ὑπουργὸς
τῆς παιδείας, τῷ 1883 τῆς δικαιοσύνης
καὶ τῷ 1893 τῶν ἐσωτερικῶν. Δίς δὲ διε-
τέλεσε πρωθυπουργός, τῷ 1897 μετὰ τὴν
πτώσιν τῆς κυβερνήσεως Δηλιγιάννη ἐνεκα
τοῦ πολέμου, ὅτε διεθύνει καὶ τὸ ὑπουρ-
γεῖον τῶν ναυτικῶν, καὶ τῷ 1903 μετὰ τὴν
κυβέρνησιν Θεοτόκη, ὅτε ἀνέλαβε τὰ ὑπουρ-
γεῖα τῶν οἰκονομικῶν καὶ τῶν ἐξωτερι-
κῶν. Τῷ δὲ 1903 διετέλεσε καὶ πρόεδρος
τῆς βουλῆς.

* **Ῥάλλης** Θεόδωρος. Ἑλλήν ζω-
γράφος, γενν. ἐν Κων/πόλει ἐξ ἐγκρίτου
Ἑλληνικῆς οἰκογενείας, περατώσας δὲ τὰς
σπουδὰς του ἐν Ἀγγλίᾳ. Τῷ 1875 ἐγκα-
τέστη ἐν Παρισίοις, ἐνθα ἐμαθήτευσεν ἐν
τῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ περιφήμου ζωγράφου
καὶ γλύπτου Gerome καὶ ἀμέσως ἤρξατο
ἐκθέτων τὰ ἔργα του, ἐν οἷς ἀπαρμυλλῶς
ἀναπαριστᾷ τὴν ἑλληνικὴν οὐσίαν. Ἐχουσι
δὲ ταῦτα ἰδίως ἐμπνευσιν ὀρθοκυνετικήν,
ἣν ἀπέκτησεν ὁ ζωγράφος περιηγούμενος
κώμας τῆς Ἑλλάδος καὶ μοναστήρια, ἰ-
δίως τὰ τοῦ Ἀθῶ. Τοιαῦτα εἰκόνες εἶναι:
ὁ Εἰκονογράφος, Μία ὀπτασία, τὰ Ἀγία
λεῖψανα, ἡ Ἀφείσις, ἡ Θαυματουργὸς εἰ-
κὼν. Ἐκ περιηγήσεως εἰς Παλαιστίνην ἔ-
λαβεν ὕλην διὰ τὰς εἰκόνας Τὸ περίστυ-

λον τοῦ Παναγ. Τάσου, Εἰς τὸν τοῖχον τοῦ Σολωμῶντος, ἢ Εὐχὴ κτλ. Αἱ μᾶλλον περιφραγεῖται τῶν εἰκόνων του εἶναι ἡ Μεγ. Παρρασκευὴ, τὸ Ἀντιδωρον, αἱ Κακαὶ εἰδήσεις, Μετὰ τὴν κηδεῖαν, Προσευχὴ πρὸ τῆς μεταλήψεως, τὰ Βαῖα, ἡ Χριστιανὴ Ἑστιάς, αἱ Φυγάδες, ἡ Ἀνάγνωσις τοῦ Ἀσπεως, ἡ Ἀνάπαυσις, τὸ Φιέρτ κλπ. Διακρίνονται δὲ καὶ αἱ προσωπογραφίαι αὐτοῦ. Τῷ 1890 ἀνεκηρύχθη ὁ 'Ρ. ἐκτός συν-αγωνισμοῦ, τῷ δὲ 1900 ἐξελέγη μέλος τῆς ἐλλανοδίκου ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν παγκόσμιον ἐκθεσιν τῶν Παρισίων.

* **Ράμαρς** (Rawmarsh). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητίας Ὀρκς, μετὰ 14,587 κατ. (1901).

* **Ράμαζα**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγνάντων (Ἄρτης), ἔχον 481 κατ. (1896).

Ραμνὴ. Χωρίον τοῦ δήμου Φρέ τῆς ἐπαρχίας Ἀποκορώνου (Σφακιῶν) τῆς Κρήτης, ἔχον 297 κατ. (1900).

Ραμνητίνη (Χημ.). Γλυκωματογό-νον ἀναζωτοῦγον, προκύπτει διὰ ζιγασμοῦ ἐκ τῆς ξανθοραμνίνης, φερόμενον ὑπὸ μορ-φὴν κόνεως καθαρῶς κιτρίνης, δυσδιαλύ-του ἐν ζέοντι ὕδατι, ἐν οἶνῳ. καὶ αἰθέρι, εὐδιαλύτου ἐν ζέοντι φαινολίῳ. Τὰ ἐν ἁλ-καλίοις διαλύματα αὐτῆς ἔχουσι ζωηρῶς κιτρίνην χροίαν. Χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ βα-ρική τέχνῃ βάφουσα κίτρινα μὲν τὰ δι' ἁ-λῶτων ἀργιλίου προπαρασκευασθέντα διὰ βαρὴν ὑφάσματα, μέλανα δὲ τὰ δι' ὑπερ-χλωριούχου σιδήρου.

Ραμνίνη ἢ ξ α ν θ ο ρ ρ α μ ν ῖ ν η (Χημ.). Ἀναζωτοῦγον γλυκωματογόνον ἐ-ξαχόμενον ἐκ τῶν ραγσειδῶν καρπῶν δια-φόρων Ραμνιδῶν, κρυσταλλούμενον ἐξ οἰνοπνεύματος εἰς μικροσκοπικὰς χρυσοκι-τρίνας βελόνας, διαλυτὰς ἐν ὕδατι καὶ οἰνοπνεύματι καὶ ἐν ἁλκαλίοις ἀνευ ἁλ-λοιώσεως τῆς χροίης, ἀναγούσας δὲ τὸν ἄργυρον καὶ τὸν χαλκὸν ἐκ τῶν διαλυμάτων τῶν αἰσίων αὐτῶν. Ἐν τῇ βαρικῇ γίνε-ται χρῆσις αὐτῆς πρὸς βαρὴν ἀσθενῶς κι-τρίνων ὑφασμάτων προπαρασκευασθέντων διὰ σιδηροξειδίου καὶ ἀργιλιοαλάτων. Ἐκ τῆς 'Ρ. παράγεται διὰ χημικῆς δράσεως ἡ 'Ραμνητίνη.

* **Ράμσγκατ** (Ramsgate). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητίας Κέντ, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 27,698.

Ραμφοδελφίν. Βλ. Πλατανιστής.

Ραμφορρυγχιδαί. Βλ. Πτερο-σαυροειδῆ.

* **Ράνδερς** (Randers). Πρωτ. διαμερ. ἐν τῷ δανικῷ νομῷ Ὀρχους, μετὰ 20,057 κατ. τῷ 1901.

Ρανιγάντζ (ἀγγλ. Raneegunge). Πόλις τῆς διαιρέσεως Βάρδακ τῆς Ἰνδο-βρεταν. Βεγγάλης. ἔχει 13,772 κατ. καὶ εἶναι κέντρον ἀνθρακοφόρων στρωμάτων.

Ραντικῆ σ τ ῆ λ η. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Ράξα**. Χωρίον τοῦ δήμου Παραλη-θαίων (Τρικάλων), ἔχον 448 κατ. (1896).

Ράουλανδ (Henry A. Rowland).

Περίφημος Ἀμερικανὸς φυσιοδίφης, γενν. τῷ 1848 ἐν Honesdale καὶ ἀποθανὼν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1901 ἐν Baltimore, ἐνθα διετέλει καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου Jo-nes Hopkins. Περαιτώσας τῷ 1870 τὰς ἐν-μηχανικῷ πολυτεχνικῆς σπουδᾶς του διω-ρίσθη ἀμέσως πρὸ τῆς ἀποπερατώσεως ἐν-τὴς οἰκοδομῆς τοῦ ἐν Βαλτιμόρῃ πανεπιστη-μίου καθηγητῆς τῆς φυσικῆς καὶ διευθυν-τῆς τοῦ φυσικοῦ ἐργαστηρίου, ἀποῦ προη-γουμένως ἐπεχείρησεν ἐπιστημονικὴν ἐκ-δρομὴν εἰς Εὐρώπην, ἐνθα ἐσχετίσθη με-τὺς δύο διασημοτέρους τῆς ἐποχῆς ἐκεί-νης φυσιοδίφας, τὸν ἀγγλον Maxwell καὶ τὸν γερμανὸν Hermann Helmholtz. Ὁ 'Ρ. εἰργάσθη ἐπιτυχῶς ἐφ' ὅλων τῶν κα-φαλαίων τῆς φυσικῆς, ἰδίᾳ ἐπὶ τοῦ ἡλε-κτρισμοῦ καὶ τοῦ μαγνητισμοῦ, ἐπιδοθεὶς εἰς τὴν μελέτην τῆς μαγνητικῆς διαπερα-τικότητος καὶ ἀποδείξας πειραματικῶς τὰ θεωρητικὰς τοῦ Maxwell μελέτας ἐπὶ τῷ σχῆματι μεταξὺ ἡλεκτρισμοῦ καὶ φωτός. Προσδιώρισε προσέτι δι' ἀκριβῶν ἐργασιῶν τὸ μηχανικὸν τῆς θερμότητος ἰσοδύναμον καὶ ἐνηγολῆθη ἰδιαίτερος ἐπὶ τῆς φασμα-τικῆς ἀναλύσεως, περὶ ἧς ἐδημοσίευσεν πλεί-στας μελέτας, μεταξὺ δὲ ἄλλων καὶ πῶς νακὰ φωτογραφικὸν τῆς ἀναλύσεως τοῦ ἡ-λιακοῦ φάσματος. Τὰ τελευταῖα τῆς ζωῆς του ἐπὶ ἀπείρωσεν ὁ 'Ρ. εἰς τὴν τηλεγρα-φίαν, τὸ δὲ ἐν τῇ τελευταίᾳ τῶν Παρισίων ἐκθέσει (1900) παρουσιασθέν σύστημα τοῦ ὁμωνύμου του ταχυτηλεγράφου προεκάλεσε ζωνηρότατον ἐνδιαφέρον. [Ε.Θ.Κ.]

* **Ράουλε-Ρίτζις** (Rowley-Regis). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητίας Στάφφορντ, μετὰ 34,669 κατ. (1901).

Ραπαράρι. Βλ. Ματαμάτα.

Ραπιδόφυλλον. Γένος Φοινίκω πολλὴν ὁμοιότητα ἔχον πρὸς τὸ τῶν Χα-μαιώπων καὶ περιλαμβάνον ἐν μόνον γνω-στόν εἶδος τῶν τελεμάτων τῆς Φλωρίδας 'Ρ. τὴν ὕστριχα, ἔχον στίπος βραχὺ ἀκανθοδέστατον, περιβαλλόμενον ὑπὸ τῶ μελάνων κολεῶν τῶν ἀποπεσόντων φύλ-λων, φέρον φύλλα ἀκανονίστως ἐπιτυγμέν-καὶ ἀργυρόλευκα κατὰ τὰ πρηνή. Θερα-πεύεται χάριν κόσμου.

Ραπίς. Γένος Φοινίκων τῆς Κίνας

καὶ τῆς Ἰαπωνίας χαρακτηριζόμενον ὑπὸ στίπους πυκνοῦ, βραχέος, φύλλων ἐναλλαξὶ διατεταγμένων, δακτυλοσχιδῶν, ἀνθέων διόικων, καὶ περιλαμπάνον 4—5 γνωστὰ εἶδη, ὧν δύο θεραπεύονται πρὸς καλλωπισμὸν τῶν κήπων. Ῥ. ἡ ῥιπίδιοειδὴς, ὁ-
ψυτος ἕως 2 μ., καὶ Ῥ. ἡ ταπεινὴ, πολλὰ ἐλάστων ἐκείνης.

Ῥαπαταῖοι. Χωρίον τοῦ δήμου Στόρων (Καρυστίας), ἔχον 106 κατ. (1896).

Ῥασιέλ. Βλ. Ῥαχήλ ἐν τ. Σ' σ. 36.

Ῥασίν (Racine). Πόλις τῆς βορείου πολ. Βισκόνσιν, μετὰ 29,102 κατ. (1900).

Ῥάσταττ (Rastatt). Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ μεγαλοδουκάτῳ Βάδεν, μετὰ 13,941 κατ. (1900).

Ῥαστενδοῦργον (Rastenburg). Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ πρωτ. νομῷ Κονίγ-
βεργης, ἔχουσα 11,144 κατ. τῷ 1900.

Ῥάτενσταλ (Hawtenstill). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Λαϊγςτερ, ἔχουσα 31,052 κατ. (1904).

Ῥάτενω (Rathenow). Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ πρωτ. Πότσδαμ, μετὰ 21,046 κα-
τοίκων (1900).

Ῥατζάη (ἀγγλ. Rajeshaye). Διαίρε-
σις τῆς Ἰνδοβρεταν. Βεγγάλης, ἔχουσα ἐμβ. 44,937 τχμ. μετὰ 8,489,788 κατ.

Ῥατζπουτάνη. Ἡ χώρα αὕτη τῆς Ἰνδικῆς ἔχει κατὰ τὰς νεωτάτας καταμε-
τρήσεις ἀνευ τοῦ Ἀτζμίρ Μερβάρ ἐμβ. 337,380 τχμ. μετὰ 9,723,301 κατ. (1901),
ὧν 8 ἑκατομμ. Ἰνδοί.

Ῥάτιγγεν (Ratingen). Πόλις τοῦ πρωτ. νομοῦ Δύσσελδορφ, ἔχουσα 10,594 κατ καὶ ποικίλην βιομηχανίαν.

Ῥάτιβορ (Ratibor). Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ πρωτ. νομῷ Ὀππέλν, ἔχουσα τῷ τῷ 1900 κατ. 25,250.

Ῥαφήνα. Βλ. Ἀραφήν.

Ῥαφία. Γένος φοινίκων τῆς ὑπὸ τοὺς τροπικοὺς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Μαδαγασκάρης, ἔχοντων στίπους ὀγκώδεις, εὐθυτενές, φύλλα περισχιδῆ, σπᾶδικα ὑπερμεγέθη, ωσθήκην τριγώνρον. Ἐν μόνον εἶδος εὐρεῖται ἐν Ἀμερικῇ ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἀμαζονίου μέχρι τῆς Νικαραγοῦης. Ἐκ τῶν φύλλων τῆς Ῥ. τῆς οἶνοφόρου καὶ Ῥ. τῆς ἀγκολαίας, χρησιμοποιοῦμένων ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν τοῦ Κόγκου καὶ τῆς Γουϊνέας πρὸς στέγασιν τῶν καλυδῶν, ἐξάγε-
ται χρησιμωτάτη ὑσαντουργικὴ ὕλη γνωστὴ ἐν τῷ ἐμπορίῳ ὑπὸ τὸ ὄνομα garhia. Ἐκ δὲ τοῦ χυμοῦ τοῦ κυλοῦ καὶ τῶν καρπῶν τῆς οἶνοφόρου Ῥ. παρασκευάζεται οἶνοπνευ-
ματώδες ποτὸν πινόμενον ὑπὸ τῶν ἰθα-
γενῶν καὶ καλούμενον ὑπ' αὐτῶν Βουρδοῦ.

Ῥαφιολεπίς (Βοτ.). Γένος Ῥοδοει-
δῶν, περιλαμπάνον 4—5 γνωστὰ εἶδη τῆς Ἰαπωνίας καὶ τῆς Κίνας, χαρακτηριζό-
μενα ὡς δεινρύλλια μετὰ φύλλων μονί-
μων, δερματωδῶν, ἀπλῶν καὶ καρποῦ μέ-
λανος. Θεραπεύονται ἐν εὐκράτοις ὑπο-
στείλοις.

Ῥαφταναῖοι. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀ-
γνάντων (Ἀρτης), ἔχον 695 κατ. (1896).

Ῥάφτη. Χωρίον τοῦ δήμου Ἡραίας (Γορτυνίας), ἔχον 402 κατ. (1896).

Ῥαφτόπουλον. 1) Πρωτ. τοῦ δή-
μου Τριπύλης (Τριφυλίας), ἔχουσα 485 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀπεραντίων τοῦ νέου νομοῦ Εὐρυτανίας, ἔχον 845 κα-
τοίκους (1899).

Ῥαφφενέλ (Κλαύδιος Διονύσιος Raf-
fenel). Περιηγητὴς καὶ πολιτικὸς Γάλλος φιλέλλην, γενν. τῷ 1797. Μετὰ ταξιδία εἰς Ἀφρικὴν καὶ Ἀνατολήν, προσκεκολλημέ-
νος κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐλληνικῆς ἐπα-
ναστάσεως εἰς γαλλικὸν προξένειον τῆς Ἀ-
νατολῆς, ἐλαβεν ἀφορμὴν νὰ ἐπισκερῇ τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ γνωρίσῃ ἐκ τοῦ συνεγγυς καὶ τα πρώτοπα καὶ τοὺς τόπους. Κατ' ἀρ-
γὰς ἱδρύσεν ἐν Σμύρνῃ τὸν Ἀνατολι-
κὸν Παρατηρητὴν, ἐν ᾧ ὑπερμαίχει τῶν Τούρκων, ἀλλ' εἰτα ἐπανελθὼν εἰς Γαλ-
λίαν μετέβαλε γνώμην καὶ συνώδευσεν τὸν στρατηγὸν Φαβιέρν εἰς Ἀθήνας, ἐνθα ἐφο-
νεύθη κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Ἀκροπό-
λεως τῷ 1827. Ἐγραψε δε γαλλιστὶ ἱστορίαν τῶν συμβάντων ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὴν ἐπανά-
στασιν μετὰ κριτικῶν καὶ τοπογραφικῶν σημειώσεων (1825), ἧς ἐγένοντο καὶ ἄλ-
λαι ἐκδόσεις, ἡ δὲ πρώτη μετεφράσθη καὶ εἰς τὸ γερμανικὸν ὑπὸ Β. I. F. v. Halem (1822). Τῷ 1825 ἐξέδωκεν ἱστορίαν τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ἐξέδωκε δὲ καὶ Σύνψιν τῆς Περ-
σικῆς ἱστορίας (1826). Τὰ δὲ ἀπορῶντα τὴν πόλιν τῶν Κυδωνιῶν (Aivali) μετέ-
φρασε ἡ Χαρ. Σταυράκη καὶ ἐξέδωκε τῷ 1861 μετὰ προσθηκῶν ἐν Σμύρνῃ.

Ῥαφφλεσία. Γένος φυτῶν πρώτου-
πον τῆς οἰκογενείας τῶν Ῥαφφλεσιειδῶν, περιλαμπάνον 4—5 γνωστὰ εἶδη τῆς Ἰα-
βάς, τοῦ Βορνέου καὶ τῶν Φιλιππίνων, ἐν οἷς περιώνυμον εἶναι τὸ εἶδος Ῥ. ἡ ἄρ-
νολιδία, φέρον τὸ μέγιστον τῶν ἐπὶ τῆς γῆς γνωστῶν ἀνθῶν, ἔχον διάμετρον πλεόν τοῦ 1 μ., χρώματος σαρκώχρου μετὰ ὑπο-
λευκῶν κηλίδων, κάλυκα σαρκώδη, πεν-
ταμερῆ, ἀφορίζοντα κυπελοειδῆ χώρον ἐν ᾧ περιέχονται τὰ γεννητικὰ ὄργανα τοῦ φυτοῦ, ἐκπέμπον δὲ δυσάρεστον ὀσμὴν σεσηπότος

κρέατος ἔλκουσαν τὰς μυῖας, αἵτινες ἐπικάθηνται κατὰ σμήνη.

Ραφφλεσαιοειδῆ. Οἰκογένεια Δικοτυληδόνων Ἀπετάλων Ὑπογώνων φυτῶν παρασίτων τῶν τροπικῶν χωρῶν, ὑπαγομένων εἰς 8 γένη (Κωτίνες, Πιλοστυλον, Ραφφλεσία, Ὑνδώρα) καὶ χαρακτηριζομένη ὑπὸ ἀχλωροφυλλίας, βλάστης θαλλοειδοῦς νηματοειδοῦς ἢ στρώματτειδοῦς, ἀναπτυσσομένης ἐν ταῖς ρίζαις ἐνίων ἀγρίων ἀμπέλων καὶ παθοῦσης πρὸς τὰ ἐκτὸς φῦμα, ἐξ οὗ ἐξορμῶνται οἱ ἀνθοφόροι καυλοί.

* **Ράχες.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Θελοπούσης (Γορτυνίας), ἔχον 427 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Σικιλλοῦντος (Ὀλυμπίας), ἔχον 219 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Κυπαρισσίας (Τριφυλίας), ἔχον 335 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Κρεμαστῆς Λαρίσης τῆς Φθιώτιδος, ἔχον 546 κατ. (1896).

* **Ράχη.** Χωρίον τοῦ δήμου Γυθείου, ἔχον 265 κατ. (1896).

Ραχιαλγία (ἱατρ.). Ἄλγος ἐδραζόμενον κατὰ τὴν σπονδυλικὴν στήλην ἐνεκα πίεσεως ἢ ἐρεθισμοῦ ἢ φλεγμονῆς τῶν ὀπισθίων ριζῶν τῶν νωτιαίων νεύρων καὶ ἀποτελοῦν σύμπτωμα διαφορῶν νόσων, παθήσεων τῆς σπονδυλικῆς στήλης (καταγμάτων, ἐξάρθρημάτων), παθήσεων τοῦ νωτιαίου μυελοῦ καὶ τῶν νωτιαίων μηνίγγων (νωτιαῖος ἐπίσεως), νεφροπαθειῶν (νεφρολιθιάσεων), καὶ μελυσματικῶν νόσων καὶ μάλιστα τῆς εὐλογίας καὶ τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ ὡς προδρομικὸν σύμπτωμα. [P.N.B.]

Ραχικοκαίνισις. Βλ. Κεκαίνισις.

Ραχίρριζοι κοτυληδόνες. Βλ. Πλευρρριζοί.

Ράχοδα. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ζίχνης, ἔχον περὶ τοὺς 900 κατ., ὧν οἱ ἡμίσεις Ἕλληνες, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί.

* **Ραψάνη.** Πρωτ. τοῦ δήμου Ὀλύμπου (Τυρνάβου), ἔχουσα 2,132 κατ. (1896).

* **Ραψίστα.** Χωρίον τοῦ δήμου Πιπλίων (Τρικυλίων), ἔχον 417 κατ. (1896).

* **Ραφορμάτι.** Χωρίον τοῦ δήμου Μεγαλοπόλεως, ἔχον 313 κατ. (1896).

* **Ρέ** (Ré). Νῆσος τῆς Δ. Γαλλίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 14,232, ὧν 1330 ἐν τῇ πρωτεύουσῃ Ἀγ. Μαρτίνῳ καὶ 2,197 ἐν τῷ ἐπίνειῳ Λα·Φλότ.

Ρέα. Γένος Στρουθοκαμήλων τῆς Ἀμερικῆς ὁποτελουσῶν ἰδίαν οἰκογένειαν, τὴν τῶν Ρεῖδων ἐνεκα διαφορᾶς τῶν ποδῶν τῶν ἐχόντων τρεῖς δακτύλους ἐστραμμένους πρὸς τὰ πρόσω. Ὑπάρχουσιν τρία γνωστὰ εἶδη, ὧν γνωστότερον εἶναι Ἡ ἀμερι-

κανική, ἔχουσα ὕψος 1,6 μ., τὸ θιον μέρος τοῦ σώματος μέλαν καὶ ῥάχιν στακτόχροον. Αἱ Ἡ. ζῶσι καὶ ῥάχιν πολλῶν θηλέων καὶ ἐνὸς ἔτι εἶναι ἡμερὰ ζῶα εὐκόλως ἐμπίπτουσι παγίδας καὶ βρόχους δι' ὧν συλλαμβάνονται ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν Ἰνδῶν χάρις κρέατος αὐτῶν διυσιάζοντος πρὸς τοῖς τοῖς καὶ τῶν πτερῶν αὐτῶν ἀπερ' ἀλλοῦσι σπουδαῖον ἀντικείμενον ἐξαγωγῆς ἐμπορίου. Ἡ Ἀργεντινὴ δημοκρατία γει ἐτήσιως εἰς μὲν τὰς Ἡνωμένας τείας 20,000 χγ., εἰς δὲ τὴν Εὐρ. 25,000 χγ. πτερῶν Ἡ. (Nandou), ἡ μὲν λευκα καὶ μεταξὺ χρησιμεύουσι κοσμητῶν τῶν γυναικῶν πέλων καλοῦνται Petits Vautours (γαλ.), ἔχον ὕψος μῆκος, τὰ δὲ μακροτέρα καὶ φεῖ μελανά, καλούμενα Grands Vautours, σιμεύουσι διὰ τὴν κατασκευὴν πτεροσθῶν, ἐν Ἀμερικῇ δὲ καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν πλεκτῶν ταπήτων.

* **Ρεάτιον** (Rieti). Πρωτ. περιφ. ἱταλ. ἐπαρχ. Περουζίας, μετὰ 17,977 ὡς δήμος (1901).

* **Ρεβάλ** (Reval, Rewel). Πρωτ. ῥωσ. κυβερνεῖον Ἑσθωνίας, ἔχουσα 1897 κατ. 64,578.

Ρεβενίτζα. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ Χαλκιδικῇ, οἰκούμενον ὑπὸ 170 τοῦ οἰκογενεῶν Ἑλληνικῶν.

Ρεβιγιού (Εὐγένιος Revillout). Γάλλος αἰγυπτολόγος, γενν. τῷ 1843 ἐν Βασίλειῳ. Διατελεῖ ἑρμηνεὺς τῆς αἰγυπτ. συγγραμμάτων καὶ καθηγητὴς ἐν τῇ σχολῇ τοῦ ἵνστιτούτου τῶν Παρισίων. Πλείστα εἰναι τὰ γράμματα αὐτοῦ κυρίως περὶ τῆς δημ. καὶ τῆς κοπτικῆς γλώσσης τῶν αἰγυπτίων.

* **Ρεγενσβουργον** (Regensburg). Πρωτεύουσα τῆς βαυαρικῆς ἐπαρχίας Ἁλβαίνου, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 45,000 κατ.

Ρεγκιόζ. Βλ. Ἑρεν-κιοῖ ἐν τῇ σ. 946.

Ρέδδιτς (Redditch). Πόλις τῆς ἰνγκλ. κομητείας Οὐόρστερ, ἔχουσα 13,000 κατ. (1901) καὶ μεγάλη βελονοποιεῖα.

* **Ρέδιγγ** (Reading). 1) Πόλις τῆς ἰνγκλ. κομητείας Βέρκσχιρ, μετὰ 72,000 κατ. (1901). — 2) Πόλις τῆς βορείου πολιτείας Πενσυλβανίας, ἔχουσα 78,000 κατ. (1900).

Ρεδόν (Redon). Πόλις τοῦ γαλλ. νομοῦ Ἰλ-καὶ-Βιλαίν, μετὰ 5,304 κατ.

Ρεδονδέλα (Redondela). Ἐπὶ τῆς ἰσπανικῆς ἐπαρχίας Ποντεβέδρα, μετὰ 10,966 κατ.

Ῥεζορκινόλιον, Résorcinol. Κό-
νις ἀμορφος, φαιόχρους, δζουσα ὡς τὸ ἰώ-
διον, ἀδιάλυτος ἐν ὕγρῳ, προκύπτουσα ἐκ
τῆς συντήξεως ἰσῶν μερῶν ρεζορκίνης καὶ
ἰωδισφορμίου καὶ χρησιμοποιομένη ὡς ἀν-
τισηπτικόν καὶ ἐπούλωτικόν φάρμακον.

Ῥεζορκινοφθαλεΐνη. Βλ. Φθο-
ριζίνη.

Ῥεζορκινοφθαλίνη. Βλ. Φθορι-
ζίνη.

* **Ῥέθι**. Χωρίον τοῦ δήμου Τρικαλῶν
(Κορινθίας), ἔχον 188 κατ. (1896).

* **Ῥεθύμνη**. Πόλις τῆς Κρήτης, πρωτ.
τοῦ ὁμωνύμου δήμου, ἔχουσα δὲ 7,958 κατ.
Ο νομὸς Ῥ. ἔχει 59,328 κατ. (1900).
Ἐπαρχία Ῥ. ὑπάρχουσι δύο, ὧν ἡ μὲν, ἀπο-
τελούμενη ἐκ τοῦ δήμου Ῥ., ἔχει 9,311, ἡ
δὲ 14,466 κατ.

Ῥεϊνάκ (Reinach). 1) Joseph. Λό-
γιος Γάλλος, γενν. τῷ 1856 ἐν Παρίσις,
ὑπάρχας διευθυντῆς τῆς Republique fran-
çaise ὡς καὶ μέλος τῆς βουλῆς. Ἐκτὸς
πολιτικῶν διατριβῶν ἐδημοσίευσε περιγρα-
φὴν τῆς ἀνὰ τὴν Ἀνατολὴν περιηγήσεώς
του ὑπὸ τὸν τίτλον Voyage en Orient (2
τ. 1879), Etudes de littérature et d'his-
toire (1889), πολὺ δὲ ἐνῆργησεν ὑπὲρ τῆς
ἀναθεωρήσεως τῆς δικῆς Δρεθρῶς, περὶ ἧς
καὶ συνέγραψε διάφορα. — 2) Salomon, α-
δελφὸς τοῦ προηγουμένου, γενν. τῷ 1858
ἐν Germain-en-Laye. Ἐσπούδασε κλασ-
τικὴν φιλοσοφίαν καὶ ὑπῆρξε μέλος τῆς
ἐν Ἀθήναις Γαλλικῆς σχολῆς, ἐγένετο δὲ
μέλος τοῦ Γαλλικοῦ ἰνστιτούτου καὶ ἑφο-
ρος τοῦ μουσείου Saint Germain. Συνέταξε
κατάλογον τοῦ μουσείου τῆς Κων/πόλεως
(1882) καὶ ἄλλων μουσείων, πλην δὲ μι-
κροτέρων διδακτικῶν ἔργων ἐδημοσίευσεν τὸ
Manuel de philologie classique ἐπὶ τῇ βά-
σει τοῦ Triennium philologicum τοῦ Φρεῦνδ
(β' ἐκδ. εἰς 2 τ. 1884), Ἑλληνικὴν ἐπιγρα-
φικὴν κατὰ τὸ ἀγγλ. πρωτότυπον τοῦ
Newton (1885), περιέγραψε μετὰ τοῦ Pot-
tier τὰ ἐν τῇ νεκροπόλει Μυρίνης εὑρε-
θέντα κατὰ τὰς ἐπὶ τούτων καὶ τοῦ Vey-
ries ἀνασκαφὰς (2 τ. 1886—8), ἐξεπένη-
σεν ὑπομνήματα εἰς τοὺς πίνακας τῆς ὑπὸ
τὴν διεύθυνσιν τοῦ Le Bas ἀνὰ τὴν ἑλλην.
Ἀνατολὴν (1842—44) ἐπιστημονικῆς γαλλ.
ἐκστρατείας (1888), ἀνεδημοσίευσεν καὶ ὑπε-
μνημάτισε σπάνια ἀρχαιολογικὰ ἔργα, ὡς
π. γ. τὰ Antiquités du Bosphore Cimmé-
rien (1892), καὶ ἀνετύπωσεν ἐν εὐνῶν ἐκ-
δόσει τὰς πλ. συλλογὰς ἀρχαιο-
τήτων ὑπὸ τοὺς τίτλους Répertoire de la sta-
tuaire grecque et romaine (2 τ. εἰς 3 μέρη,
1897—98) καὶ Répert. des vases peints
grecs et étrusques (2 τ. 1899—1900),

ἐκράτει δὲ ἐνημέρους τοὺς συμπατριώτας
του περὶ τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐργασιῶν
διὰ τῶν Chroniques d'Orient (2 τ. 1891—
96) καὶ ἄλλα πολλὰ συνέγραψε καὶ μετέ-
φρασε. — 3) Théodore, ἀδελφὸς τῶν προη-
γουμένων, γενν. ἐν Germain-en-Laye τῷ
1860. Ἐσπούδασε τὸ κατ' ἀρχὰς τὴν νομι-
κὴν, ἐτράπη δ' εἰτα καὶ αὐτὸς μᾶλλον πρὸς
τὴν μελέτην τῆς αρχαιότητος, δημοσιεύσας
μεταξὺ ἄλλων μονογραφίαν περὶ τοῦ Μιθρι-
δάτου Εὐπάτορος (1890) καὶ ἱστορ. τῶν
3 βασιλείων Καπαδοκίας, Βιθυνίας καὶ
Πόντου (1883), ἀμφότερας βραβεύσας ὑπὸ
τῆς Ἀκαδημίας, περιέγραψε δὲ μετὰ τοῦ
Hamdy-Bey τὴν νεκροπόλιν τῆς Σιδῶνος
(1892—96), ἐξεζώκε μετὰ τῶν Daresse καὶ
Haussoulier συλλογὴν τῶν εἰς τοὺς ἑλλήν.
νόμους ἀναφερομένων ἐπιγραφῶν (1892 κέ.),
ἔγραψε περὶ τῆς ἑλλην. μουσικῆς (1894)
καὶ ἄλλας διατριβὰς ἐδημοσίευσεν περὶ τῶν
ἑλλ. γραμμάτων καὶ νομισμάτων καὶ τῆς
ἱστορίας τῶν Ἰουδαίων. Διευθύνει δὲ ἀπὸ
ἐτῶν τὴν Revue des études grecques.

Ῥεῖς-δερέ. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀ-
σίας, ἀπέχουσα διῶρον τῆς Κρήνης (Τεσμέ)
καὶ ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικητῇ αὐτῆς, τῇ
διοικήσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Αἰδι-
νίου, ἔχουσα δὲ 3,600 κατ. ἀπαντας Ἑλ-
ληνας ὑπαγομένους ἐκκλησιαστικῶς ὑπὸ
τὴν μητρόπολιν Κρήνης καὶ συντηροῦντας
τετρατάξιον ἀστικὴν σχολὴν, διτάξιον
παρθεναγωγεῖον καὶ ὠρεῖον ναόν τοῦ ἁγίου
Δημητρίου. Εἰς 1/4 τῆς ὥρας ἀπὸ τῆς κώ-
μης ἀπόστασιν κεῖται ὁ λιμὴν αὐτῆς, οἰκι-
σθεῖς ὑπὸ τινων οἰκογενειῶν ἐκ Ῥ., ἐγγὺς
δὲ καὶ πρὸς Β αὐτοῦ ὑπάρχει μικρὰ νῆσος,
καλλιτεργουμένη ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς κώ-
μης καὶ Γαϊδαρονῆσι ὀνομαζομένη. Παρὰ
τὸ Ῥ. ὑπάρχουσι θειῶχοι πηγαὶ ἀπέ-
χουσαι 1/4 τῆς ὥρας τῆς κώμης, κοινῶς
δὲ Σίφνα καλούμεναι καὶ φημιζόμεναι ὡς
ἀνύσσιμοι κατὰ τῶν θερματικῶν νοσημάτων
καὶ τῶν κατάρρων τῆς κύστεως καὶ τῆς
μήτρας. Ἡ κώμη ὠκίσθη τὸ πρῶτον πρὸ
170 περίπου ἐτῶν ὑπὸ τινων Ναξίων καὶ
Πελοποννησίων ζευγιδῶν καὶ ποιμένων.

* **Ῥεκλιγγάουζεν** (Recklinghausen).
Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ πρωτ. νομῷ Μύν-
στερ, μετὰ 34,019 κατ. (1900).

Ῥέμβανγ (Rembang). Τοποτηρη-
τεία τῆς Ἰάβας, ἐπὶ τῆς παραλίας, ἔχουσα
ἐμβ. 7,443 τεχμ. καὶ 1,328,895 κατ. Ἡ
ὁμών. πρωτ. ἔχει 13,721 κατ. καὶ ἄ-
κραιον ἐμπόριον.

* **Ῥεμιρομόν** (Remiremont). Πρωτ.
διαμερ. ἐν τῷ γαλλ. νομῷ τῶν Βοσγίων
μετὰ 8,582 κατ. (1901).

* **Ῥεμονδίνι** (Balthassar Maria Re-
52

mondini). Ἰταλὸς συγγραφεὺς, γυν. ἐν Βασσάνῳ τῷ 1698 καὶ ἐκπαίδευθεὶς ἐν Παταβίῳ. Προεγχειρίσθη ἐπίσκοπος τῶν θυτικῶν Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου τῷ 1737. Ἐδημοσίευσεν ἔργα εἰς ἰταλικὴν καὶ λατινικὴν γλῶσσαν, ὧν πρωτεύει ἡ Ἱστορία τῆς Ζακύνθου, λατινιστὶ ἐκδοθεῖσα τῷ 1761 ἐν Βενετίᾳ ὑπὸ τὸν τίτλον: «De Zacynthi antiquitatibus et fortuna commentarius.» Αὕτη εἶναι ἡ πρώτη ἱστορία τῆς νήσου ἧτις ἐξεδόθη. Ἀπέθανεν ἐν Ζακύνθῳ τῷ 1777 ἀφήσας τινὰ ἔργα ἀνέκδοτα σφῶζόμενα εἰς τὸ ἀρχαιοφυλακεῖον τῆς θυτικῆς ἐκκλησίας Ζακύνθου. [Σ.δ.Β.]

Ῥεμπιτζέκ θερμολεκτρικὴ στήλη. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Ῥέμσχαϊδ** (Remscheid). Πρωτεύουσα περιφ. ἐν τῷ πρωσσ. νομῷ Δύσσελντορφ, μετὰ 58,103 κατ. (1900).

Ῥενάρ στήλη. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Ῥένεση.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Τροπαίων (Γορτυνίας), μετὰ 200 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Τριταίας (Πατρῶν), ἔχον 163 κατ. (1896).

Ῥενιέρης Μάρκος. Νομομαθὴς καὶ φιλόλογος, διατελέσας καθηγητὴς τοῦ ἐθν. πανεπιστημίου, πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ διοικητὴς τῆς ἐθν. τραπέζης, ἐξ εὐγενοῦς τῶν Χανίων τῆς Κρήτης οἰκογενείας καταγόμενος. Ἐγεννήθη τῷ 1815 ἐν Τεργέστῃ, ἐνθα ὁ πατὴρ του Ἰωάννης εἶχεν ἐγκατασταθῆ πρό πολλοῦ καὶ νομρευθῇ τὴν ἐκ Γενοῦς Ἱταλίδα Θηρεσίαν Σακκοράνου. Κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ὁ πατὴρ του διατελὼν πρόξενος τῆς Ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως παρὰ τῇ τότε Ἰονίῳ πολιτείᾳ, κατέλιπε τὴν θέσιν του καὶ κατέφυγεν εἰς Ἀγκῶνα καὶ ἐντεῦθεν τῷ 1828 εἰς Βενετίαν, πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων του. Ἐνταῦθα ὁ Μάρκος Ῥενιέρης νέος τὴν ἡλικίαν ἐσχέτισθη μετὰ τοῦ Ἀιμίλιου Τυπάλδου, Κεφαλλήνος, καλλιεργούντος τὴν τε ἰταλικὴν καὶ ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν, καὶ μετ' ἄλλων σοφῶν, ἐν εἰς τοῦ Ν. Tommaseo, ὅστις καὶ μνημονεύει τοῦ Ῥ. ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ *Studii critici* καὶ *Canti popolari*. Μετέσχε δ' ἔτι ὁ Ῥ. ἐν νεώτατος τότε, τοῦ ἔργου τοῦ Τυπάλδου τῆς ἐκδόσεως βιογραφίας πάντων τῶν διαπρεφάντων Ἰταλῶν ἐν τοῖς γράμμασι, ταῖς ἐπιστήμασι καὶ τῇ τέχνῃ. Ὁ Ῥ. ἔγραψε τὴν βιογραφίαν τοῦ φιλοσόφου Φιληγέρη καὶ τὴν τοῦ ποιητοῦ Minzoni.

Παρατώσας τὰς νομικὰς σπουδὰς του ὁ Ῥ. ἦλθεν εἰς Ἀθήνας μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του, ὅπου διέτριβε καὶ ὁ γηραιὸς θεῖος του

Νικόλαος Ῥενιέρης, ἱατρὸς ἐν Χανίοις, μετασχὼν τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ὡς γερουστατῆς ἐπὶ Ὀθωνος. Ἐδημοσίευσεν δὲ τὰς ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἐντυπώσεις του ἐν τῇ *Strenna italiana di Milano* τοῦ 1837 ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν *Lettere Ateniesi*. Εἰς τὸ αὐτὸ δὲ ἡμερολόγιον εἶχε δημοσιεύσει προηγουμένως καὶ ἕτερον φρόντισμα «Ὁ ἄσχημος». Ἐν Ἀθήναις, ἐνθα ἐξέδωκε τῷ 1838 μετὰ τοῦ Γ. Α. Ῥάλλη μεταφράσιν τοῦ Ἑγχειρ. τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου ὑπὸ Φ. Μακελδοῦ, ἐπηγγέλλετο τὸν δικηγόρον εἶτα δὲ ὑπηρέτησε τὴν πολιτείαν ὡς δικαστῆς, ἐφέτης καὶ ἀρεσπαγίτης. Ἀπελύθη δὲ κατόπιν ἐκ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐν τῇ ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς συνέλευσεως τοῦ 1844 περὶ ἐπιδρομῶν καὶ ἐπανηλθεν εἰς τὸ δικηγορικὸν στάδιον, συγγράμνως ἀσχολούμενος καὶ εἰς φιλολογικὰ μελέτας. Τῷ 1841 ἐδημοσίευσεν ἐν Ἀθήναις «Δοκίμιον φιλοσοφίας τῆς ἱστορίας» ὅπερ εἶχε συγγράψῃ ἰταλίστι ἀπὸ τοῦ 1839 καὶ μετέφρασε μετὰ τῶν Εὐστ. Σίμου καὶ Π. Χαλκιοπούλου τοὺς «Δύο μελλοντοφύτους» τοῦ Μαντζίνη. Τῷ 1842 μετέσχε τῇ ἐκδόσεως τοῦ «Ἐρανιστοῦ», περιοδικοῦ ἐκδομένου ὑπὸ τῶν διασημοτέρων ἐπιστημόνων καὶ φιλολόγων τῶν Ἀθηνῶν. Ἐγραψε δ' ἐν αὐτῷ πρωτοτύπους μελέτας «Τί εἶναι ἡ Ἑλλάς;» («Ἀνατολὴ ἢ Δύσις;») «Σκηναὶ τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως» «Ὁ θάνατος τοῦ Δάντωνος». «Περὶ τῆς σχέσεως τοῦ λόγου πρὸς τὴν πίστιν.» Τῷ 1853 ὁ Ῥ. ἀνέλαβε μετὰ τοῦ Κωνστ. Παπαρρηγοπούλου, Ἀλεξάνδρ. Ραγκαζῆ, Ν. Δραγοῦμη καὶ Γ. Α. Βασιλείου τὴν ἐκδοσιν γαλλικοῦ περιοδικοῦ, τοῦ *Spectateur d'Orient*, πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν ἐθνικωμάτων τοῦ ἑλληνισμοῦ. Ἦτο δὲ τότε κρίσιμος ἐκδορὴ καὶ Ἀνατολῇ ἡ πολιτικὴ καταστάσις, ἧτις κατέληξεν εἰς τὸν Κριμαϊκὸν πόλεμον καὶ τὴν κατσχὴν τοῦ Πειραιῶς ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν καὶ Γάλλων. Ὁ Ῥ. ἦτο δὲ ὑπεύθυνος συντάκτης τοῦ πολιτικοῦ τούτου περιοδικοῦ. Ἐγραψε δ' ἐν τῷ Α' τομ. «Le dualisme grec» «De la société grecque». Ἐν τῷ Β' «L'embarras de l'Ocident». «Les révélations». «L'occupation de Pirée». (Τὴν μελέτην ταύτην τὴν τελευταίαν ἔγραψε μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ τυπογραφείου τοῦ Ι. Φιλήμονος καὶ τὴν σύλληψιν αὐτοῦ ὡς ἐκδότη τοῦ «Ἀλφινος».) Ἐν τῷ Γ' «De l'impopularité de la cause grecque en Occident». Ἐν τῷ Δ' «La Russie contemporaine». «L'empereur Nicolas et la Grèce». Ἐν τῷ Ε' «Cyrille Lucaris». (Μεταφράσθη ἑλληνιστὶ ὑπὸ Κ. Παπαρρηγοπούλου καὶ ἐξεδόθη τῷ 1859 ὑπὸ τὸν τίτλον «Κύριλλος Λούκαρις ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης»). «Napoléon I

et la Grèce». Ἐν τῷ Σ' «Comment les royaumes finissent en Orient», «La question d'Orient après le 30 Mars». Ἐν τῷ Ζ' καὶ Η' «La Jeunesse de Lucari» (Δρῆμα περὶ ἐν). «Turcs et Chrétiens». Πάντα δὲ ταῦτα εἶνε οὐχὶ ἄρθρα ἐκ τοῦ προχείρου γεγραμμένα, ἀλλὰ προϊόντα μελέτης καὶ ἐρεύνης.

Αἱ πολιτικαὶ μελέται, εἰς ἃς ἐπεδόθη ὁ Ῥ. κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Spectateur, κατέστησαν αὐτὸν δοκιμώτατον περὶ τὰ ἀσφύτων εἰς τὸ Ἀνατολικὸν ζήτημα. Ἐκ τούτου δ' ἐνθαρρυνόμενος ἔγραψεν ὑπόμνημα περὶ τῆς τηρητέας πολιτικῆς τῆς Ἑλλάδος πρὸς ἐπίτευξιν τῆς λύσεως αὐτοῦ καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν Ὁθωμανοῦ, οὗτος ἐρεῖλικυσε τὴν προσοχὴν, ὥστε διώρισε τὸν Ῥ. πρέσβυν τῆς Ἑλλάδος ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1862, ἀλλὰ μετ' ὀλίγους μῆνας ἀνεκλήθη, ὅπως μετὰσχῇ τῶν τότε γενομένων συμβουλίων καὶ σχεδίων, αἵτινα ἐκμισθεν ἐξ Ἰταλίας ὁ Κ. Λουμβάρδος περὶ μεταβάσεως τοῦ Ἰ. Γαριβάλδε εἰς τὴν Ἠπειρὸν. Ἀλλ' ἡ ἐπελευθὺς Ναυπλιακὴ ἐπανάστασις καὶ ἡ αἰχμαλωσία τοῦ Γαριβάλδε εἰς τὴν κατὰ τῆς Ῥώμης ἐκστρατείας του, ἥτις ἐγένετο τῇ ὑποκινήσει τῆς Ἀγγλίας, ὅπως ἀποτρέψῃ αὐτὴν ἐκ τοῦ μελετωμένου κινήματος πρὸς ἐξέγερσιν ἐπανάστασεως ἐν τῷ Ὁθωμανικῷ κράτει, ἐματαιώσε πάντα τὰ σγέδια· οὐχ ἥτιον ἐξήκολούθησαν αἱ διαπραγματεύσεις μεταξὺ Ὁθωανῶν καὶ Βίτωνος Ἑρμανού, τοῦ Ῥ. τηρουντος ἰταλιστὴ τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ Ὁθωανῶν πρὸς τὸν Βίτωρα. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον αὖτις πάντα ταῦτα τὰ σγέδια ἐναυάγησαν διὰ τῆς ἐξώσεως τοῦ Ὁθωανῶν.

Ὁ Ῥ. τὸν Αὐγούστου τοῦ 1862 ὑπέβαλε τὴν ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ πρεσβευτοῦ παραίτησίν του, μὴ θυνάμενος νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς Κωνσταντινουπόλιν. Μετὰ δὲ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ Ὀκτωβρίου παρητήθη καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ καθηγητοῦ τοῦ γαλλικοῦ δικαίου ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, διατηρήσας τὴν θέσιν τοῦ ὑποδιοικητοῦ τῆς ἐθν. τραπέζης, εἰς ἣν εἶχε ἰορυσθῇ ἀπὸ τοῦ 1861 ἐνὸς ἐτι ἦτο πρέσβυς. Ἀπῆλθε δ' ἀμέσως εἰς Παρίσιον, ὅπου διέμενεν ἐφ' ἱκανὸν χρόνον ὡς νομικὸς καὶ διπλωματικὸς σύμβουλος τῶν ἀπεσταλμένων τῶν μενῶν τοῦ Ἀθῶν καὶ τοῦ Ἀγίου τόφου, ὅπως ἀμυνθῶσιν ὑπὲρ τῶν μενῶν καὶ τῶν προνομίων αὐτῶν τῶν ἐν Ῥουμανίᾳ καταπατηθέντων ὑπὸ τῆς ρουμανικῆς κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος Κούζα. Ἐπανελθὼν ἀνέλαβε τὰ ἐν τῇ τραπέζῃ καθήκοντά του ὡς ὑποδιοικητής. Τῷ δὲ 1869 ἐξελέγη διοικητὴς αὐτῆς, διατελέσας τοιοῦτος μέχρι τοῦ 1890, οἷς ὑπέβαλε τὴν ἐκ θέσεως ταύτης παραίτησιν. Τὸ δὲ συμβούλιον τῆς τραπέζης δι-

ἀποφασεὺς του κυρωθεῖσης διὰ Β. Διατ. 25 Ἰουλ. 1890 ἐκήρυξεν αὐτὴν ἰσχύον ἐπίτιμον διοικητὴν τῆς ἐθν. τραπέζης.

Ὁ Ῥ. ἐπὶ πολυτρόπως ὑπερέστησε τὰ ἐθνικὰ σγέδια τῶν Κρητῶν, γινόμενος μέλος πασῶν τῶν συσταθεισῶν ἐν Ἀθήναις ἐπιτροπῶν ὑπὲρ τῆς Κρήτης. Δὲν ἔπαυσε δὲ καίπερ προβεβηκῶς τὴν ἡλικίαν ἀσχολούμενος εἰς τὰς προσφιλεῖς αὐτοῦ φιλολογικὰς καὶ ἱστορικὰς μελέτας. Ἐδημοσίευσε δὲ πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἀναγραφέντων ἔργων τὰ ἐξῆς «Ἐρευνὰ καὶ εἰσαίται. Περί Βλυσσίου καὶ Διοφάνους.» (Ἡ β' ἐκδόσις τῷ 1888.) «Ἱστορικαὶ μελέται. Ὁ Ἑλλην Πάπας Ἀλέξανδρος Ε' καὶ ἡ ἐν Βασιλείᾳ σύνοδος», 1881. «Μητροπολίτης Κριόπουλος καὶ ἡ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ φιλοαὐτοῦ (1617—1628)», 1893. Ἐν τῷ Ἡμερολογίῳ τοῦ Ἀσώπιου 1871 ἐδημοσίευσε φρόντισμα «Ὁμήρου τύχαι». Ἐξεφώνησε δὲ πολλοὺς λόγους εἰς διαφόρους περὶστάσεις καὶ δὴ τὴν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς καταθέσεως τοῦ θεμελίου λίθου τῆς Βασιανοῦ βιβλιοθήκης. Ὑπῆρξε δὲ καὶ εἰς τῶν ὑπερασπιστῶν τοῦ Θεοφίλου Καίρη ὡς δικηγόρος.

Ἀπεβίωσε τὴν 8 Ἀπρίλ. 1897. Ἦτο τετιμημένος καὶ διὰ τοῖ μεγαλοσταύρου καὶ διὰ πολλῶν παρασήμων ξένων κρατῶν. Διὰ τῆς διαθήκης του κατέλιπε τὴν μεγάλην καὶ πολύτιμον βιβλιοθήκην του εἰς τὸ ἐθν. πανεπιστήμιον. Σύνυγος αὐτοῦ ἦτο ἡ Ἀνδρομάχη θυγάτηρ τοῦ Ἀνδρέου Ζαίμη. (Ἡ ἐν τῷ ἡμερολογίῳ τοῦ Κ. Φ. Σκόκου τοῦ 1890 δημοσιευθεῖσα βιογραφία του ἐγγράφη κατὰ σημειώσεις, ἃς αὐτὸς ἰδιοχείρως ἔδωκε).

* **Ῥένγ** ἢ **Ῥέννα** (Rennes). Πρωτ. διαμερ. ἐν τῷ γαλλ. νομῷ Ἰλ-καὶ-Βιλαίν, μετὰ 61,070 κατ. τῷ 1901.

Ῥένς. Βλ. Ῥῆμαι.

* **Ῥεντξδούργον** (Rendsburg). Πρωτεύουσα περιφερ. ἐν τῷ πρωσσ. νομῷ Σλεσβίχης, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 14,757.

Ῥέντη. Χωρίον τοῦ δήμου Πειραιῶς, ἔχον 302 κατ. (1896).

Ῥένφρου (Renfrew). Κομητεία τῆς ΝΔ Σκωτίας, ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Ἐχει ἐμβα. 657 τεχμ. καὶ 268,934 κατ. Ἡ ὁμῶν. πρωτεύουσα, ἐπὶ τοῦ Κλάου, ἔχει 9,297 κατ. (1901).

Ῥεόμετρον ἢ **ρεοσκόπιον**. Διὰ τοῦ ὀνόματος **ρεόμετρον** χαρακτηρίζονται πολλάκις τὰ πρὸς καταμέτρησιν τῆς ἐντάσεως τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος χρησιμεύοντα γαλβανόμετρα, ἐνῷ διὰ τοῦ ὀνόματος **ρεοσκόπιον** τὰ χρησιμεύοντα ἀπλῶς ὅπως δεῖξωσι τὴν ὑπαρξίν ρεύματος, χωρὶς νὰ καταμετρεῶσι συγχρόνως καὶ τὴν

ἐντασιν αὐτοῦ· τὰ τελευταῖα ταῦτα κἀλοῦνται καὶ γὰρ βαροσκόποι· ἀ· περί γαλβανομέτρων καὶ γαλβανοσκοπίων βλ. ἐν λ. Ἡλεκτρικαὶ μετρήσεις. [Ε.Θ.Κ.]

Ῥευστάτης. βλ. Ἡλεκτρικαὶ μετρήσεις.

* **Ῥεούζι.** Χωρίον τοῦ δήμου Στύρων (Καρυστίας), ἔχον 208 κατ. (1896).

Ῥεόχορδον. Τὸ ῤεόχορδον εἶνε συσκευή ἐφευρεθεῖσα ὑπὸ τοῦ Roggen-dorff καὶ χρησιμεύουσα ὅπως παρεντεῦθ' ἐν τινὶ κυκλώματι ἡλεκτρικῶν ἀντιστάσεως μικρὰ (μικροτέρα συνήθως τοῦ ἐνὸς ὧμ) καὶ ἐκ τῶν προτέρων προϋπολογισμένη. Συνίσταται δὲ ἐκ δύο συρμάτων ἐκ λευκοχρύσου, τὰ ὅποια τείνονται ὀριζοντίως ὑπερθεὶς ξυλίνης βάσεως· καὶ τὰ δύο μὲν αὐτῶν ἄκρα εἰσὶν ἐλεύθερα, τὰ ἕτερα δὲ δύο συνδέονται διὰ κοχλίων πρὸς τὸ κύκλωμα. Μικρὸν κιβώτιον περιέχον ὑδράργυρον καὶ δυνάμενον νὰ κινηθῇ ἐπὶ τῆς ξυλίνης βάσεως συνδέει πρὸς ἄλληλα τὰ δύο σύρματα· καὶ ἂν μὲν τὸ κιβώτιον τοῦτο μετενεχθῇ πρὸς τὰ ἐλεύθερα ἄκρα, ἐλόκληρος τῶν δύο συρμάτων ἢ ἀντιστάσεις παρεμβάλλεται ἐν τῷ κυκλώματι, ὅσον ὅμως τὸ κιβώτιον πλησιάζει πρὸς τὰ μὴ ἐλεύθερα ἄκρα, ἐπὶ τοσούτον ἢ παρεμβαλλομένη εἰς τὸ κύκλωμα ἀντίστασις εἶνε μικροτέρα. Ἐπὶ τῆς ξυλίνης πλατὺς ὑπάρχουσι γεγραμμένοι οἱ ἀριθμοὶ τῶν ὑποδιαίρέσεων τῆς ἀντιστάσεως, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῶν μὴ ἐλευθέρων ἄκρων.

* **Ῥέπι.** Χωρίον τοῦ δήμου Πιαιλίων (Τρικκάλων), ἔχον 163 κατ. (1896).

* **Ῥεντενοῦ.** Χωρίον τοῦ δήμου Ὠλένης (Ἡλείας), ἔχον 323 κατ. (1896).

Ῥέτζον. βλ. Ῥήγιον.

* **Ῥετούνη.** Χωρίον τοῦ δήμου Μυρτσινίων (Ἡλείας), ἔχον 242 κατ. (1896).

* **Ῥέτσανη.** Χωρίον τοῦ δήμου Δωτίου (Ἀγυῖας), ἔχον 902 κατ. (1896).

* **Ῥέτσινχ.** Χωρίον τοῦ δήμου Μεσολογγίου, ἔχον 151 κατ. (1896).

Ῥέτσιτσα ἢ Ῥιέτσιτσα. Πρωτ. περὶερ. ἐν τῷ ΝΑ μέρει τοῦ ῤωσσ. κυβερνεῖου Μίνσκ, ἐπὶ τοῦ Δνειπέρου. ἔχει 9,332 κατ., κυρίως γεωργούς καὶ ἀλιεῖς Ἰσραηλῖτας.

* **Ῥέυκαδικ,** οὐχὶ Ῥέυκαδικ (Reykjavik). Πρωτ. τῆς Ἰσλανδίας, μετὰ 6,682 κατ. (1901).

Ῥεῦμα δευτερεῦον. βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Ῥεῦμα ἡλεκτρικόν. Πρὸς Ἡλεκτρικὰ μετρήσεις.

Ῥεύματα ἀγωγῆς. Ῥ. σ. τ. γ. μ. αῖα. βλ. Διηλεκτρικόν — Ῥ. ἐναλλακτι-

κά, Ῥ. μονοφασικά, διφασικά κλ., συνεχῆ. βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Ῥεύματα Φουκώλ. Καλοῦνται οὕτω τὰ ἐξ ἐπαγωγῆς ρεύματα, τὰ ὅποια παράγονται ἐν τῷ πυρῇνι ἡλεκτρομαγνήτου, εὐθὺς ὡς ἐπέλθῃ μεταβολὴ εἰς τὴν ἐντασιν τοῦ διεγείροντος αὐτὸν ρεύματος. Ἐὰν τοιαῦτα ρεύματα ἐναλλακτικὰ διαρρέωσι κατὰ συνέγειαν τὰ πηνία τοῦ ἡλεκτρομαγνήτου, ἐπέρχεται ἐν αὐτοῖς διαθέρμανσις, ἣτις γίνεται πρόξενος ἀτελείας μέρους τινὸς τῆς ἐνεργείας. Τὰ ρεύματα Foucault δυνάμεθα νὰ ἀποσύγωμεν ἐὰν τοῦ στερεοῦ ἐκ τιδήρου πυρῆνας τῶν ἡλεκτρομαγνητῶν ἀντικαταστήσωμεν διὰ συρμάτων σιδηρῶν ἢ διὰ λεπτῶν σιδηρῶν πλακῶν, παραλλήλων τῷ ἄξονι ἢ καθέτων τῷ διευθύνσει τῶν σπειρῶν. [Ε.Θ.Κ.]

Ῥευματικά ἐξανθήματα. βλ. Συμπτωματικά ἐξανθήματα.

Ῥευστοποιήσις τοῦ ἀέρος. (Φυσ.). Γνωστὸν ὅτι αἱ ταπειναὶ θερμοκρασίαι συνδυάζονται μετὰ καταλλήλου κενώσεως ἀποχρῶντος βαθμοῦ ἀτμοσφαιρικῆς πίεσεως περιήγαγον εἰς ρευστὴν κατάστασιν τὴν αἰετὶς ὡς μόνιμα θεωρούμενα ἀέρια. Ἡ χρῆσις ρευστῶν πτητικῶν ἐν θερμοκρασίᾳ πολλῶν ταπεινῶν ἐπιτυγχάνεται ἐπὶ μὲζον ψύξης δυνάμενῃ νὰ χρησιμοποιηθῇ ἐκρυστάσιν ἀερίων. Τὸ ρευστὸν αἰθυλένιον ἐξατμιζόμενον ἐν χώρῳ ἀεροκένῳ ὑποβάλλει τὴν θερμοκρασίαν εἰς—139°, δὲ μεθάνιον εἰς—160°. Ὁ Cailletet διὰ τὴν μεθάνιον καὶ καταλλήλου πίεσεως ἐξερρεῖται τὸ δξυγόνον, ὅπερ πάλιν ἐξατμιζόμενον ἐν κενῷ ὑποβάλλει τὴν θερμοκρασίαν εἰς—186° καὶ δύναται νὰ χρησιμεύῃ εἰς ρευστοποίησιν τοῦ αἰώτου πιεζομένου σωλῆνι βεθυθιμένῳ ἐν ὑγρῷ δξυγόνῳ ἐξατμιζόμενῳ ἐν τῷ αέρι (—186°). Καὶ πάλιν τὸ ρευστὸν αἰώτον ἐξατμιζόμενον ἐν κενῷ ὑποβάλλει τὴν θερμοκρασίαν —213° ἱκανῶς νὰ ρευστοποιήσῃ τὸ ὕδρον γόνον. Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο εἰργάσθη ἀπὸ τοῦ 1883 οἱ Cailletet, Wroblewski, Olewski καὶ James Dewar πρὸς ἐκρυστάσιν τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος. Πρῶτος ἐπιτυχὴν ὁ James Dewar, ἀλλὰ διὰ συσκευῶν φυσικοχημικῶν ἐργαστηρίων. Μετὰ ταῦτα ὁ καθηγητὴς τοῦ πολυτεχνείου τοῦ Μοναχου Linde κατεσκεύασε μηχανήν, ἣν ἐπιτυγχάνονται δι' ἐλαχίστης δαπάνης αἱ κατασκευαὶ αὗται· θερμοκρασίαι, δυνάμεναι οὕτω ἐφαρμοσθῆναι καὶ ἐν ταῖς βιομηχανίαις. Αὐτὸς Linde κατεσκεύασε καὶ τὴν πρὸς ρευστοποίησιν τοῦ ἀέρος συσκευήν. Ἀδυνάτου οὕσης τῆς ἐν τῷ παρόντι ἐργῷ λεπτομεροῦς περιγραφῆς τοῦ μηχανήματος Linde περιορίζομεθα εἰς τὴν ἐκθεσιν τῶν οὐ-

δῶν μερῶν καὶ τῆς λειτουργίας αὐτοῦ Δύο συγκεντρικοί σωλήνες διαμέτρου ὁ μὲν ἐσωτερικός 19, ὁ δ' ἐξωτερικός 40 ὑποχμ., ἀποτελοῦσι σύστημα διοχετεύσεως διπλοῦν, τὸ μὲν ὑπὸ μορφήν αὐλοειδῆ ἢ κυλινδρικήν κοίτην, τὸ δὲ ὑπὸ μορφήν δακτυλοειδῆ κυλινδρικήν καὶ εἶναι κεκαμμένοι ἐλικοειδῶς, ἐκάστης ἑλικος ἀρισταμένης ἀπὸ τῆς παρακειμένης κατὰ 15 ὄψεσιν. τὸ σύνολον δὲ εὐρίσκεται βεθυθισμένον ἐν κιβωτίῳ γεγραμμένῳ δι' ἐρίου ὡς μὴ θερμαγωγὸν καὶ ὡς παρακωλύοντος τὴν θερμαντικὴν ἐπίδρασιν τοῦ περίεξ αἵρος καὶ ἀρὰ ἀπομονοῦντος οὕτω θερμαντικῶς τὸ σπείραμα τῶν σωλήνων. Ἐκότερος τῶν σωλήνων ἀφ' ἐνός μὲν συγκοινωνοῖ μετὰ τῆς πιεστικῆς τοῦ αἵρος συσκευῆς, ἀφ' ἐτέρου δὲ μετὰ τοῦ ἐν τῷ κιβωτίῳ δοχείου πρὸς συλλογὴν τοῦ ρευστοῦ αἵρος. Τοιαύτη ἢ μεγαλοφυεστάτη διάταξις τοῦ μηχανήματος Linde, ὡς ἐξ ἧς ἐπιτυγχάνεται ἡ τοῦ αἵρος ἐκρεύστωσις ἀφ' ἑαυτοῦ ἀνευ τῆς βοηθείας ἄλλου τινὸς ψυκτικοῦ παραγοντος. Ἐν τῇ πιεστικῇ συσκευῇ ὁ αἶρ ὑφίσταται πίεσιν 220 ἀτμοσφαιρῶν καὶ διὰ τοῦ κεντρικοῦ σωλήνος ἀπάγεται, ἀφ' οὗ προερχομένης ἐξωθεν τοῦ ἐριγομένου κιβωτίου διέλθῃ δια παρεμβεβλημένου κυλινδρικοῦ δοχείου καὶ λαβὴ τὴν θερμοκρασίαν τοῦ περιβάλλοντος, εἰς τὸ σπειροειδῆ σύστημα, πρὶν ἢ δὲ εἰσβάλῃ εἰς τὸ συλλεκτικὸν δοχεῖον διὰ στρόφιγγος ὑποβιβάζεται ἡ πίεσις αὐτοῦ εἰς 20 ἀτμοσφ. καὶ οὕτω προκύπτει πτώσις τῆς θερμοκρασίας κατὰ 50°. Τὸ οὕτω ψυχρὸν ρεῦμα τοῦ αἵρος διὰ τοῦ δακτυλοειδοῦς διαστήματος τοῦ μεταξὺ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ σωλήνος παλινδρόμει εἰς τὸ ἀεροπιεστικὸν καὶ περιψύχει τὸν διὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ σωλήνος διοχετευόμενον αἶρα ὑπὸ πίεσιν 220 ἀτμοσφαιρῶν, ὅστις ψυχθεὶς οὕτω θέλει ἐτι μᾶλλον ψυχθῇ κατὰ τὴν νέαν ἐλάττωσιν τῆς πίσεως αὐτοῦ εἰς 20 ἀτμοσφ. Ἡ ψύξις ἀρα αἰ μᾶλλον αὐξάνεται καὶ συνδυασμένη μετ' ἀναλόγου πίσεως καταλήγει εἰς τὴν ἐκρεύστωσιν τοῦ αἵρος, ὅστις συλλέγεται εἰς τὸ ἐν τῷ κιβωτίῳ δοχεῖον. Διὰ τῆς μηχανῆς τοῦ Linde εἶναι δυνατόν να παραγῇ βιομηχανικῶς ὁ ρευστὸς αἶρ ἐν ἀναλογία 60 γγ. καθ' ὥραν. Δὲν ἀρκεῖ ὅμως ἡ ἐκρεύστωσις τοῦ αἵρος καθ' ἑαυτήν πρὸς τεχνικὰς ἐφαρμογὰς· ἀπαιτεῖται καὶ ἡ διατήρησις αὐτοῦ τοιοῦτον ἐν τῇ συνήθει ἀτμοσφαιρικῇ θερμοκρασίᾳ. Ὁ Arsonval καὶ Dewar, ἔχοντες ὑπ' ὅψιν τὴν πρὸ ἐκ τῶν πολλῶν γενόμενὴν παρατήρησιν τῶν Dulong καὶ Petit ὅτι σῶμα εὐρισκόμενον ἐν ἀεροκένῳ χώρῳ θερμαίνεται ἢ ψύχεται 20—25κις δυσκολώτερον ἢ ἐν τῇ περιβαλλούσῃ ἀτμοσφαιρᾷ, ὑπέδειξαν τὸ κενὸν ὡς θερμομονωτικὸν μέσον καὶ ἐχρησιμοποίησαν

πρὸς τοῦτο συσκευὴν ἀποτελουμένην ἐκ δύο ὑελίνων δοχείων συγκεντρικῶν, ὧν τὰ χεῖλη συνέχονται, καὶ εἰς μὲν τὸ ἐσωτερικὸν τίθεται ὁ ρευστὸς αἶρ, εἰς δὲ τὸ ἐξωτερικὸν τὸ περιορίζον δακτυλοειδὲς διάστημα σχηματίζεται ξηρὸν κενὸν διὰ τῆς μεθόδου τοῦ Crookes. Οὕτω διατηρεῖται ἐπὶ πολλὰς ὥρας ὁ αἶρ ρευστὸς καίπερ ἀνοικτοῦ ὄντος τοῦ περιέχοντος αὐτὸν δοχείου, διότι ἡ τοῦ περιβάλλοντος θερμοκρασία ἀναγκαιζομένη ὑπὸ τοῦ κενοῦ μένει ἐπὶ πολὺ ἀδρανῆς. Δυνάμεθα ἄρα νὰ μεταγγίζωμεν τὸν ρευστὸν αἶρα ὡς μεταγγίζομεν πᾶν ἄλλο ρευστόν. Ὡς θυμαστά τὰ ἔργα τοῦ ἀνθρωπίνου ἐγχειράλου!

Ὁ ρευστὸς αἶρ ἔχει χροῶμα λαμπρῶς κυανοῦν, πυκνότητά 0,910, ἀρκεταὶ ῥεῖον εἰς—190° ἀπολυομένου κατ' ἀρχὰς τοῦ ἀζώτου. Οὕτως ἐλύθη καὶ τὸ σπουδαιότατον ζήτημα τοῦ γωρισμοῦ τοῦ ἀζώτου ἀπὸ τοῦ ὀξυγόνου τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ αἵρος. Ὁ Linde δι' εἰδικῆς συσκευῆς κατώρθωσεν ἐκ τοῦ ρευστοῦ αἵρος ἐξατμιζομένου νὰ παρακρατῇ τὸ ρευστὸν ὀξυγόνον μετὰ τῆς παραγομένης κατὰ τὴν ἐξόρτισιν ψύξεως. Ὁ ρευστὸς αἶρ χρησιμεύει ὡς πηγὴ τοῦ μὲν τῶν ἀνωτάτων βαθμῶν τῆς ψύξεως διὰ τῆς ἐξαερώσεως αὐτοῦ, τοῦτο δὲ τῶν ἀνωτάτων βαθμῶν τῆς θερμότητος διὰ τῆς καύσεως τοῦ ρευστοῦ ὀξυγόνου. Βιομηχανικῶς ἐχρησιμοποιήθη ἡ ἀνωτάτη αὕτη θερμοκρασία πρὸς παραγωγὴν τοῦ ἀνθρακούχου ἀσβεστοῦ διὰ τῆς ἀπ' εὐθείας καύσεως τοῦ ἀνθρακος ἐν ρευστῷ ὀξυγόνῳ ἐπὶ παρουσίᾳ ἀσβεστοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ὀλιγοδάπανος ἡ ἐκ τοῦ ρευστοῦ αἵρος παραγωγή τοῦ ρευστοῦ ὀξυγόνου, ἡ τιμὴ τοῦ ἀνθρακούχου ἀσβεστοῦ ἀπέβη πολλῶ ἐλάσσων τῆς τιμῆς τοῦ διὰ τοῦ ἡλεκτρικοῦ κλιβάνου τοῦ Moissan παραγομένου. Διὰ τοῦ ρευστοῦ αἵρος ὁ καθηγ. Dewar ἐμελέτησε τὴν ἐπὶ τῶν μετάλλων ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς συνοχῆς καὶ τῆς ἡλεκτραγωγίας ἐπίδρασιν τῶν ταπεινοτάτων θερμοκρασιῶν καὶ ἀπέδειξεν ὅτι σύρμα χαλύβδινον ψυχόμενον ἐν τῷ ρευστῷ αἵρῳ—182° προσλαμβάνει διπλασίαν τῆς συνηθούς συνοχήν, ὁ ὑδράργυρος πτεροποιούμενος εἰς σύρματα ἐν τῷ ρευστῷ αἵρῳ (—182°) ἔχει συνοχήν ἴσην πρὸς τὴν τοῦ μολύβδου. Μειομένης τῆς θερμοκρασίας τὸ ἡλεκτραγωγὸν τῶν σωμάτων αὐξάνει, εἶναι δὲ μέγιστον εἰς—182°. Δι' ὑπολογισμῶν εὐρίσκεται ὅτι εἰς τὸ ἀπὸλυτόν μ.η.δ. ἐν ἧτοι εἰς τοὺς—273° πάντα τὰ μέταλλα ἀποβαίνουν τελεῖως ἡλεκτραγωγὰ, ἢ δ' ἡλεκτρικὴ ἀντίστασις αὐτῶν μηδενίζεται, τῆς διόδου καὶ τῶν ἐντονωτάτων ἡλεκτρικῶν ρευμάτων οὔτε θέρμανσιν οὔτε ἀπώλειαν ἐνεργείας συνεπαγομένης. Τὰ ἑλαστικά σώματα (σωλήν ἐξ ἐλαστικοῦ κόμ-

μεως λ. γ.) βυθίζοντα εἰς ρευστὸν ἀέρα ἀποβάλλουσι τελείως τὴν ἠλαστικότητα αὐτῶν σκληρυνόμενα καὶ θραύοντα ὡς ὕληες. Τα μόνιμα τέως ἀέρια, τὸ ὄξυγ, τὸ φθόριον, τὸ ἥλιον καὶ αὐτὸ τὸ ὑδρογόνον ρευστοποιοῦνται διὰ τοῦ ψύγους ὅπερ παράγει ὁ ἐξαερούμενος ρευστὸς ἀήρ, τὸ δὲ ρευστοποιούμενον ὑδρογόνον τοσοῦτον ἐντίνει τὴν ψύξιν, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ ρευστὸς ἀήρ παραχρῆμα στερεοποιεῖται. Κόνις ἀνθρακος καὶ βάρβαζ διαθρεγόμενα διὰ ρευστοῦ ὁέρος βιαίως ἐκπυρροκροτοῦσι. [P.N.B.]

Ρεφερενδάριος. Βλ. Ἀξίωμα ἐπισχεπτικόν.

Ρζέσωφ (Rzeszow). Πρωτ. διμερίσματος ἐν τῇ Αὐστριακῇ Γαλικίᾳ, ἔχοντα 15,010 κατ. (1900).

Ρήδας (τανῦν Ρίβο). Ποταμὸς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, καλούμενος κατὰ Πλίνιον καὶ Πήσοον, κείμενος δὲ κατ' Ἀρριανὸν ἐν δεξιᾷ τοῦ Ἰεροῦ (βλ. λ. σ. 372 καὶ 717). Ὁ Ρ. ἐκβάλλει εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον μικρὸν πρὸ τῆς εἰς τὸν Βόσπορον εἰσόδου, τὸ πάλαι δ' ἀπετέλει τὸ ὄριον τῆς χώρας, ἣν ὄκουν οἱ Βιθυνοί. [Γρ. Σ.Ι.]

Ρήγιον (Reggio). 1) Πρωτ. τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας τῆς Ἰταλίας ἐν Καλαβρίᾳ 13,164 τχμ. μετὰ 428,714 κατ., ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 44,415 (ὡς δῆμος). — 2) Πρωτ. ἐτέρας ἐπαρχίας τῆς Ἰταλίας ἐν Αἰμιλίᾳ (2,269 τχμ. μετὰ 274,495 κατ.), ἀριθμοῦσα τῷ αὐτῷ ἔτει 58,490 κατ. (ὡς δῆμος).

Ρήγκλια. Δύο χωρία τοῦ δήμου Λεύκτρου (Οἰτύλου), ὧν τὸ μὲν Ἀνω Ρ. ἔχει 180, τὸ δὲ Κάτω Ρ. 246 κατ. (1896).

Ρῆμοι ἢ Ρένς (Reims). Πρωτ. διμερίσματος τοῦ γαλλ. νομοῦ Μάρνης, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 108,385.

Ρήνεα. Μία τῶν Κυκλάδων νήσων ἐγγὺς τῆς Δήλου. Γενομένων ἀνσκαφῶν τῷ 1899 εὐρέθησαν οἱ σκελετοὶ τῶν νεκρῶν τῶν ὑπὸ τοῦ Θεκυκλίδου ἀναγερομένων, οἵτινες ἀποθανόντες ἐν Δήλῳ ἐκ λοιμοῦ μετεκολίσθησαν εἰς Ρ. ἵνα ταχῶσι· οὗτοι δὲ νῦν κατασκευάζονται ἐν τῷ ἀνθρωπολογικῷ μουσεῖῳ Ἀθηνῶν.

Ρήνου ἐπαρχία (Rheinprovinz). Ἐπαρχία τῆς Πρωσίας, ἔχουσα ἐπὶ 26,995 τχμ. κατ. 5,759,798 κατ. (1900).

Ρητινοχειλίνη καλεῖται ἄλλως ἢ Ρεζορκίνη.

Ρηχέα. Χωρίον τοῦ δήμου Ζάρακος (Ἐπιθ. Λιμνηρᾶς), ἔχον 997 κατ. (1886).

Ρζαζσαν. Βλ. Ριαζάν.

Ριάου (Riau, Riouw). Ὀλλανδ. τοποτηρητεία ἐν τῇ Ἀνατολ. Ἰνδία, περι-

λαμβάνουσα κυρίως τὰς νήσους (5,315 τχμ.), κατὰ τὸν πόρθμον τῆς Ν. λαγκας, μετὰ τίνων ἄλλων καὶ τὸ κράτος Ἰνδραγίρι ἐπὶ τῆς Σουμάτρας, ἐν 42,420 τχμ. μετὰ 150 χιλ. κατ.

Ριαζάν. 1) Κυβερν. τῆς Κεντρικῆς εὐρωπ. Ρωσίας, ἔχον ἐμβ. 42,099 τ. καὶ 1,827,539 κατ. — 2) Πρωτ. αὐτοῦ καὶ ἰδίας περιφέρειας (4,486 τχμ.), ἔχον τῷ 1897 κατ. 44,552.

Ρίβα (Riva). Πρωτ. διμερίσματος ἐν Τυρόλῳ, ἔχοντα τῷ 1900 κατ. 7,5

Ρίβбек (Otto Ribbeck). Φιλόλογος Γερμανός, γενν. τῷ 1827 ἐν Ἐρφούρτῃ, ἐπιδόξας δὲ καθηγητῆς ἐν διαφόροις πανεπιστημίοις καὶ τελευταίως, ἀπὸ τοῦ 1870 ἐν Λίψια, ἐνθα ἀπέθανε τῷ 1898. Κατενετο κυρίως εἰς τοὺς Ῥωμαίους ποιητὰς καὶ ἐξεπύνησε μεταξὺ ἄλλων κριτικὴν βουὴν τοῦ Βεργίλιου (δ' ἐκδ. εἰς 4 τ. 1—5). Ἡ αὐτοῦ ἱστορία τῆς Ῥωμαϊκῆς ποιήσεως μετεφράσθη ὑπὸ Σπ. Σακελλαροῦ ἐν τῇ Βιβλιοθ. Μαρσαλῇ (3 τ.).

Ριδὼ (Theodule Ribot). Γάλλος λόγιος, γενν. τῷ 1839, διατελὼν δὲ ἀπὸ τοῦ 1888 καθηγητῆς ἐν τῷ Κολλεγιῳ Γαλλίας. Ἐκδίδων ἀπὸ τοῦ 1876 τὴν revue philosophique συνέγραψε καὶ πολλὰ ἔργα κυρίως φυσιογνωσιαλογικὰ.

Ριδ-δε-Ζιέ (Rive de Gier). Μία νῆσος τοῦ γαλλ. νομοῦ Αἰγερῶς, μετὰ 15, κατ. (1901).

Ριζόσιον, Ribes (Bot.). Πρότυπον γένος τῆς οἰκογενείας τῶν Ριθητιοειδῶν περιλαμβάνον πλείστα εἶδη θάμνων, ἀνθιδῶν τε καὶ μῆ, τῶν εὐκράτων χωρῶν ἀρκτικού ἡμισφαιρίου. Καλλιεργοῦνται ἐν Ἑυρώπῃ ἰσχυρὰ εἶδη, ἥτοι Ρ. τὸ βαρβόρον, ἀνάκλινον μετὰ κάλυκος ἐπιπέδου ἀγνωστον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλησι· Ῥωμαίοις, καλλιεργούμενον ἀπὸ τοῦ μ. αἰῶνος καὶ ἐντέθην καὶ ἔχον ποικιλίας θροκάρπους (Ρ. ὀλλανδικόν, Ρ. βερνιον, Ρ. βερσαλλιανόν, Ρ. ἡ Βικτωρία λευκοκάρπους τοὺς καὶ μᾶλλον περιζήτους ὡς ἦττον ὀξείνους τῶν ἐρυθρῶν· ἀπὸ τὰ εἶδη ταῦτα καλλιεργοῦνται καὶ Ἑλλάδι (ἐν Κηφισίᾳ κτλ.) καὶ τὰ αὐτῶν συγχάζονται ὑπὸ τῶν μελισσῶν δὲ καρποὶ περιέχοντες μηλικὸν καὶ κινκὸν ὅδῳ εἶναι εὐάρεστοι εἰς τὴν γαστρικὴν χρησιμεύουσι διὰ τὴν κατασκευὴν ἀντικινκίων ἡδυσμάτων καὶ γλυκυσμάτων. τὸ μέλαν ἀνάκλινον, ἐκχέον ἰσχυρὰ εὐωδία, ἔχον ὕψος 2 μ., ἀνθη βοτρύωνος εἰς τὰ δάση τῆς Κεντρικῆς Ἑυρώπης ἐν Σιβηρίᾳ, ἐν Ἀρμενίᾳ καὶ ἐπὶ τῶν

λαίων. Ῥ. τὸ ἀλυνθοειδές (βλ. Φραγκοφυλῆα). Εἶδη τινὰ τῆς Βορείου Ἀμερικής, ὡς Ῥ. τὸ αἵματόχρουον καὶ Ῥ. τὸ χρυσίχρον, καλλιεργοῦνται ἐν Εὐρώπῃ ἀπὸ τοῦ 1810 ὡς κοσμητικὰ φυτὰ χάριν τῶν περικαλλεστάτων βυτρυοειδῶν ἀνθέων αὐτῶν.

* **Ῥιζώτισσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Σπάρτης, ἔχον 171 κατ. (1896).

* **Ῥίγα** (Riga) Πρωτ. τοῦ Ῥώσ. κυβερνήτου Λιθωνίας καὶ ἰδίας περιφέρειας (6,223 τ.χμ.), ἔχουσα τῷ 1897 κατοίκους 256,197.

* **Ῥίγανη.** Χωρίον τοῦ δήμου Οἰνιάδος (Βενίτσης καὶ Σηρομέρου), ἔχον 293 κατ. (1896).

* **Ῥιγδέδας.** Βλ. Βέδας ἐν τ. Β' σ. 783.

* **Ῥιγγιάδες.** Πρωτ. τοῦ δήμου Δευκισμυίων (Κερκύρας), ἔχουσα 762 κ. (1896).

* **Ῥιγίνη.** Πρωτ. τοῦ δήμου Θρονίου (Λογρίδας), ἔχουσα 527 κατ. (1896).

* **Ῥε**—ἐν Ῥωσικαῖς ὀνόμασι. Βλ. Ῥε—.

* **Ῥιέζι** (Riesi). Πόλις τῆς περιφέρειας Τερρανέδας ἐν τῇ ἰταλ. ἐπαρχ. Καλτανιζέτας τῆς Σικελίας, ἔχουσα 14,944 κατ., θειωρῶνται, καλλιεργεῖται ἀμπέλων καὶ ἐλαίων.

* **Ῥίζα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Νευπάκτου, ἔχον 142 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Θηνιδῆς (Πάλλης), ἔχον 195 κ. (1896).

* **Ῥίζα** (Riesa). Πόλις τοῦ σαξονικοῦ νομοῦ Δρέσδης, μετὰ 13,477 κατ. (1900).

* **Ῥιζαργό.** Χωρίον τοῦ δήμου Τρικκαίων (Τρικκαίων), ἔχον 497 κατ. (1896).

* **Ῥιζόδιον** (Βοτ.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Παστεροειδῶν, εἰς ὃ ὑπάγεται καὶ ἰδίως τις φυτικὸς ὁργανισμὸς προκαλὼν τοὺς ὄζους τῶν λαχανηρῶν (βλ. Συμβίωσις).

* **Ῥιζοειδές** (ὄργανον) καλεῖται ἐν τῇ φυτολογία νημάτιον πολυκύτταρον δι' οὗ τὰ βρύοφυτα στηρίζονται καὶ ἀντελοῦσι τὰς πρὸς θρέψιν ἀναγκαζίας οὐσίας καὶ ὅπερ ἔχει λειτουργίαν ἀνάλογον πρὸς τὴν τῶν ῤιζῶν. Ὁμοίως καλεῖται καὶ τὸ διακρηταῖον τὸν θαλλὸν τῶν λειχήνων ἐπὶ τοῦ στηρίγματος ὄργανον.

* **Ῥιζοκαρποειδῆ** καλεῖται ἄλλως αἱ Ῥεοσπερίδες.

* **Ῥιζοκτόνον** (Βοτ.). Γένος Μυκήτων παρασιτούντων ἐπὶ τῶν ῤιζῶν καὶ τῶν ὑπογίων ὀργάνων ἐνίων φυτῶν, περιλαμβανόν τὸ γνωστὸν εἶδος Ῥ. τὸ ἐρυθροῦν (Rhizoctonia violacea), οὗ τὸ μυκήτιον σχηματίζει μικροὺς τολποειδεῖς σωρούς περιέχοντας εἰς μακροσπὸν καὶ θάνατον τὰ ῥιζοειδῆ ὄργανα τοῦ τριφυλλίου, τοῦ κρό-

κου, τοῦ δαυκίου, τοῦ γεωμήλου, τοῦ ἀμπάργου κτλ. Πρὸς θεραπείαν αἱ γεωργοὶ κατακαίουσι τὰ προσβληθέντα φυτὰ καὶ ἐνθάλασσοι τὰς φυτείας ἐπὶ πολλὰ ἔτη, φροντίζοντες ἵνα φυτεύωσι φυτὰ μὴ προσβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ παρασίτου.

* **Ῥιζόμορφον** (ὄργανον) καλεῖται φυτολογικῶς ταινιοειδὲς ὑπόγειον πλάσμα, συνήθως μέλαν, ἔμφασιν ῥίζης ἔχον καὶ αποτελούμενον ἐν μυκηλιακῶν νημάτων συνεσπειραμένων καὶ πεπιλημένων ἐξωτερικῶς. Τοιοῦτον ὄργανον φέρει ἡ Ἀρμιλλάρια ἢ μελιτόχρους ἢ Ἀγαρικὸν τὸ μελιτόχρουον δι' αὐτοῦ δὲ ὁ παράσιτος οὗτος μύκης μεταφέρεται ἀπὸ ῥίζης εἰς ῥίζαν τοῦ ξενίζοντος αὐτὸν φυτοῦ.

* **Ῥιζόμυλος.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρμενίου (Λαρίτης), ἔχον 239 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγίου, ἔχον 204 κατοίκους (1896).

* **Ῥιζόπους** (Βοτ.). Γένος Ὀσμουκῆτων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Εὐρωτοειδῶν, περιλαμβανόν τὸ γνωστὸν εἶδος Ῥ. τὸ νυμέλιον, ἀποτελοῦντα εὐρώτα ἐπὶ ὑγροῦ ἄρτου, σσηπύτων καρπῶν, κόπρου ἰππείας καὶ ἐμφανίζοντα ἀξιοπεριεργὸν βλάστησιν ὁμοίαν ἐν μικρῷ πρὸς τὴν τῆς Χαμαικεράσου. Ἐκ τοῦ μυκηλίου φέρουτος δέσμην σποριαγγείων ἐξορμῶνται ἀρ' ἑνὸς μὲν ῥιζοειδῆ ὄργανα πρὸς στήριξιν καὶ θρέψιν εἰσχωροῦντα ἐπὶ τοῦ υποστρώματος, ἀρ' ἑτέρου δὲ σπόλινες καταλήγοντες μακρὰν εἰς ἄλλας σποριαγγειακὰς δέσμας ὁμοίαν ἐχούσας ὀργάνωσιν.

* **Ῥίξος** Ἰάκωβος Δ. Ζωγράφος Ἑλλήν, γενν. τῷ 1849 ἐν Ἀθήναις, υἱὸς Δημητρίου Ῥ. δικτατόρατος προξένου τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ ἑγγονος Ἰακωβάκη Ῥίξου τοῦ Νερουλοῦ Τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐκπαίδευσιν ἔλαβεν ἐν τῷ γυμνασίῳ τῆς Φλωρεντίας, ἐνθα ὁ πατήρ αὐτοῦ διέτριβε μετὰ τὴν ἀποχώρησιν αὐτοῦ ἐξ Ἀλεξανδρείας, ὕστερον δ' ἐσπούδατε τὴν νομικὴν ἐν Παρισίοις. Μὴ αἰσθανόμενος ὁμῶς κλίσιν πρὸς τὴν νομικὴν ἐπιστήμην ἐστράφη πρὸς τὴν ζωγραφικὴν φοιτήσας παρὰ τῷ διαστήμῳ Cabanel. Τα ἔργα αὐτοῦ ἐξέβηκεν ἐν ταῖς ἐτησίαις ἐκθέσεσι τῶν Παρισίων, ἐνθα καὶ διαμείνει.

* **Ῥιζοστομοειδῆ** (Ζωολ.). Ὅμας Ἀκλληροειδῶν Μεδουσῶν μεγαλωμάτων (μέχρις 80 βρεκ.), ἐπιπλευσῶν εἰς τὴν ἐπιφανείαν τῶν θαλασσῶν κατὰ σμήνη, κομποτάτων καὶ πλάγκτης ἐκτραχόμενων εἰς τὰς ἀμυδάεις παραλίαις εἰς πηλωματώδεις ἀμάρρους μάζας. Χαρακτηρίζονται τῷ ὅτι αἱ περιστόμοι τέσσαρες βραχίονες συγκολλῶνται καὶ ἀποφράσσουσι τὸ στόμα,

ἕκαστος δ' ἐξ αὐτῶν διχάζεται ἀπὸ τοῦ κατωτέρου τριτημαρίου οὕτως ὥστε ὑπάρχουσιν ὅκτω μικροὶ πλόκαμοι οὗλοι κατὰ τὸ μείζον μέρος αὐτῶν. Τὸ οὖλον μέρος τῶν πλοκάμων φέρει μέγα πλῆθος σωληναρίων δι' ὧν ὁ στόμαχος κοινώνει μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ περιβάλλοντος. Γνωστότατον καὶ μέγιστον εἶδος εἶναι ὁ πνεύμων ἐν τῇ Μεσογείῳ.

Ῥίζους. 1) Ἀρχαία πόλις τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Μαγνησίας μνημονευομένη ὑπὸ τοῦ Στράβωνος, καθ' ὃν Δημήτριος ὁ Πολιορκητὴς κτίσας τὴν Δημητριάδα συνώκισεν εἰς αὐτὴν τὰς πλησίον κώμας, ἐν αἷς καὶ τὴν Ῥ. — 2) Ἀρχαία πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου καὶ πρὸς Α τῆς Τραπεζούντος, ἥς ἀπέχει 55 γλμ. Καλουμένη τανῦν τουρκιστὶ Ῥίξε εἶναι ἔδρα διοικήσεως περιλαμβανούσης τὰς ὑποδιοικήσεις Ῥ., Ἀθηνῶν (Ἀτηνᾶ) καὶ Χόπας, ὑπαγομένης δὲ τῇ νομαρχίᾳ Τραπεζούντος καὶ ἐχούσης 14,400 κατ., ὧν περίπου 600 Ἕλληνας ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Τραπεζούντος καὶ περὶ τὴν ναυτιλίαν ἰδία ἀσχολούμενοι. 400 Ἀρμένιοι, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. Παρ' αὐτὴν Ῥέει ὁ Ῥίξιος ποταμός, εἰς οὗ τὰς ἐκβολὰς σχηματίζεται ὁ λιμὴν αὐτῆς. Ἡ Ῥ. καλουμένη Ῥίξιον ἐπὶ Βυζαντινῶν ὠχυρώθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ καὶ κατέστη ἀμυντήριον κατὰ τῶν Περσῶν. Ἦτο δὲ ἔδρα ἐπισκόπου ὑπαγομένου ὑπὸ τὴν μητρόπολιν Νεοκαισαρείας καὶ ἀνῆκε τῇ επαρχίᾳ τοῦ Πελεμωνιακοῦ πόντου. Ἐκ τῶν ἐρείπιων τῆς ἀρχαίας πόλεως ἀξία μνηεῖας εἶναι ἡ ἀκρόπολις αὐτῆς, καλουμένη τανῦν Ἡλίου κάστρον. [Γρ.Σ.Ι.]

Ῥέλο δάγ. κατὰ τὴν ἀρχαιότητα Σκαμβρός. Ὄρος τῆς ΝΔ Βουλγαρίας, ἀποτελούμενον κυρίως ἐκ γνευσίου καὶ γρανίτου καὶ καλυπτόμενος ὑπὸ κωνοφόρων δένδρων. Ἔχει μέγιστον ὕψος 2,673 μ. Ἐπ' αὐτοῦ πηγάζουσιν ὁ Joker (ῤέων πρὸς Β) καὶ παραπόταμοι τινες τοῦ Στρυμόνος.

Ῥέμνικ-Βάλτσα. Πρωτ. τῆς Ῥωμουνικῆς περιφ. Βάλτης, μετὰ 7,317 κατοίκων (1899).

Ῥέμνικ-Σαράτ. Πρωτ. περιφερ. ἐν Ῥωμουίᾳ, ἔχουσα 13,134 κατ. (1899).

Ῥέανθος (Βοτ.). Γένος Γρομφαδοειδῶν περιλαμβάνον πᾶς ἐτησίας, ὀρθοκαύλους, παρασίτους ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῶν Σιτηρῶν, ἐφ' ὧν προσφύονται διὰ μυζητικῶν ὀργάνων ἀπαρχόντων κατὰ τὸ πέρας τῶν ριζιδίων. Φύλλα ἀντιθέτως διατεταγμένα, ὀδοντωτά ἄνθη κίτρινα, ἄμισχα, φέμενα εἰς τὰς μασχάλας τῶν ἀνωτέρων

φύλλων. Κοινὸν εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ λιμῶνας τὸ εἶδος Ῥ. ὁ μείζων, σημαίνων τὴν ἐξάντλησιν τοῦ ἐδάφους καὶ ἐξαφανιζόμενος μετὰ πλουσίαν λίπανσιν.

Ῥίνη καλεῖται τὸ ἐν ταῖς τέχναρ γνωστὸν ἐργαλεῖον ἐκ χάλυβος, ἔχον πικρὰ σχήματα ἀναλόγως πρὸς τὰς χρήσεις αὐτοῦ καὶ χρησιμεῖον διὰ τῶν παραλλήλων ἢ χιαστῶν ἐντομῶν τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ πρὸς λαίανσιν ἢ κοίλανσιν ἢ τομῇ τῶν μετάλλων καὶ τῶν ξύλων. Ὡς πρὸς τὸ σχῆμα διακρίνονται εἰς πλατυρρίνας ἔχουσας ἀμφοτέρως τὰς ἐπιφανείας ἐπίπεδους, εἰς ἐπιπεδοκύρτους (demirondes, γαλλ.), ὧν ἡ μὲν τῶν ἐπιφανειῶν ἐπίπεδος, ἡ δὲ κυρτὴ, εἰς τριγωνορρίνας (liers-points, γαλλ.), ἔχουσας τρεῖς ἐπίπεδους ἐπιφανείας, καὶ στρογγυλῶς ῤίνας (queues de rat, γαλλ.), ἔχουσας σχῆμα στενοτάτου καὶ ἐπιμήκους κώνου. Ὡς πρὸς τὴν κατασκευὴν, τὸ τεμάχιον τοῦ χάλυβος ἐξ οὗ θὰ κατασκευασθῇ μία οἷα δῆποιε ρίνη, διὰ σφυροκρουσίας λαμβάνει τὸ ποθοῦμενον σχῆμα, εἰτα λεαίνεται, χράσσονται ἐπ' αὐτοῦ αἱ παράλληλοι ἢ χιασταὶ ἐντομαὶ ὑπὸ τοῦ ρινοχαράκτου καὶ τέλος βάφεται ἀναλόγως πρὸς τὸ σχῆμα τῆς ρίνης καὶ τὴν χρῆσιν δι' ἣν προορίζεται.

Ῥινικός δείκτης καλεῖται ἀνθρωπολογικῶς ἀριθμὸς τις σημαίνων τὴν σχέσιν τοῦ μεγίστου πλάτους πολλαπλασιασθέντος ἐπὶ 100 πρὸς τὸ ὕψος ἢ μήκος τῆς ἀνθρωπίνης ρίνος, διακρίνεται δὲ εἰς κρανιομετρικόν, λαμβανόμενον ἐκ τοῦ ὀστέινου κρανίου ἢ τῶν ὀστέινων μερῶν τῆς ρίνος, καὶ εἰς ἀνθρωπομετρικόν, μετρούμενον ἐπὶ τοῦ ζῶντος ἀνθρώπου συνυπολογιζομένων καὶ τῶν μαλακῶν μερῶν τῆς ρίνος. Ὁ κρανιομετρικὸς Ῥ. δ. κεῖται κατὰ μέσον ὅρον μεταξύ 39,1 ὡς ἐλάχιστου (Ἐσκιμῶσι) καὶ 60,2 ὡς μεγίστου (Βοσιμῶσι) καὶ διαστέλλει τὰς ἀνθρωπίνους φυλὰς εἰς λεπτορρίνους (ῤίς λεπτοὶ καὶ μακρά), ὅταν ὁ δείκτης εἶναι ἐλάττω τῶν 48, εἰς μεσορρίνους, ὅταν ὁ δείκτης περιλαμβάνηται μεταξύ 48 καὶ 52, καὶ εἰς πλατυρρίνους (ῤίς πλατεῖα καὶ ὀγκώδης), ὅταν ὁ δείκτης ὑπερβαῖν τὸ 55. Ὁ δὲ ἀνθρωπομετρικὸς δείκτης κυμαίνεται μεταξύ 109,8 καὶ 63 καὶ διαστέλλει τὰς φυλὰς εἰς λεπτορρίνους (δείκτης κατώτερος τοῦ 69), μεσορρίνους (δείκτης μεταξύ 69 καὶ 85) καὶ πλατυρρίνους (δείκτης ἀνώτερος τοῦ 85). Φανερὸν ὅτι δὲν ὀρίσται ἀπὸλυτὸ συμφωνία μεταξύ τοῦ κρανιομετρικοῦ καὶ ἀνθρωπομετρικοῦ ρινικοῦ δείκτου, καὶ ὡς πρὸς μὲν τὸν πρῶτον λεπτορρίνοι εἰναι

πάντες οἱ Εὐρωπαῖοι, μεσόρρινοι αἱ πλεί-
παι τῶν κίτρινων φυλῶν καὶ πλατύρρινοι
πάντες οἱ μαύροι πλὴν τῶν Νεοκαλιδο-
νίων, ὡς πρὸς δὲ τὸν ἀνθρωπομετρικόν,
δι' οὗ καὶ κάλλιον κατατάσσονται αἱ ἀν-
θρώπινοι φυλαὶ, πάντες οἱ λευκοὶ ἔχουσι
τὸν λεπτορρινικὸν τύπον, πάντες οἱ κίτρι-
νοι σὺν τοῖς Ἑσθιμώσι καὶ τῇς Ἑρυθρο-
δέρμοις εἶναι μεσόρρινοι καὶ πάντες οἱ μαύ-
ροι πλατύρρινοι.

Ῥινοστικὴ μηχανή ἡ ῥινοστήρ.
Ἐργαλεῖον χρησιμεύον εἰς ῥίνισιν τῶν με-
τέλλων καὶ ἀποτελούμενον ἐκ σώματος
τετραγώνου ἐκ χυτοσίδηρου, φέροντος κατὰ
τὴν μίαν πλευρὰν καὶ πρὸς τὰ ἄνω ἐξάρ-
τημα δι' οὗ στηρίζεται τὸ πρὸς ῥίνισιν ἀν-
τικείμενον· τὸ ἐξάρτημα τοῦτο δύναται νὰ
κινῆται πρὸς τὰ ἄνω καθεύτως διὰ τοῦ προ-
σηρημένου στροφάλου, καὶ δεξιὰ καὶ ἀρι-
στερὰ ὀριζοντίως δι' ἐτέρου στροφάλου
προσηρημένου ἐπὶ τὰ πλάγια ἔμπροσθεν
τοῦ σώματος· διὰ τῶν κινήσεων τούτων τὸ
πρὸς ῥίνισιν ἀντικείμενον ἔρεται εἰς ἐπα-
ρῆν μετὰ τοῦ ῥινοστικοῦ ἔργαλείου, ὅπερ
καὶ αὐτὸ ἔχει διπλὴν κίνησιν, καθετον καὶ
ὀριζοντίαν.

Ῥινοκερίδα (Ζωολ.). Οἰκογένεια
Περιτοδοακτύλων ἀντιπροσωπευομένη ἐν
τῇ καθ' ἡμᾶς γεωλογικῇ ἐποχῇ ὑπὸ τοῦ
μοναδικοῦ γένους τῶν Ῥινοκέρων (βλ. λ.).
Τὸ γένος τοῦτο ἐμφανίζεται ὡς εἰδική
μορφή κατὰ τὴν Μειοκαινὸν καὶ περιλαμ-
βάνει εἶδη πολυπληθῆ κατὰ τὴν Πλειόκαι-
νον, ὧν τὰ κυριώτερα ὁ Τοιχοόρρινος καὶ τὸ
Ἐλασμοθήριον.

Ῥινόλοφος (Ζωολ.). Γένος πτηνῶν
πρίτυπον τῆς οἰκογενείας τῶν Ῥινολαφι-
ῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ πτυχῆς δερ-
ματικῆς υπερθεν τῆς ῥινὸς ἐχούσης σχήμα
φύλλου ἢ πετάλου ἴσου καὶ περιλαμβά-
νον μικρὸν εἶδη (25—30 ὕψος) κατοί-
κοντα καθ' ἑαυτάς ἐκ πλείονων ἑκατο-
τάδων ἐν κοιλώμασι καὶ σπηλαίοις, ἔχοντα
πτηνὴν ἀσθενῆ καὶ ἐμφύλιον ἐχθροπάθειαν
πρὸς ἀλλήλα ὡς ἐξ ἧς τὰ ἀσθενέστερα ἐ-
ξαρρύνονται θανατούμενα. Εἶδη εὐρωπαϊκά
εἶναι: Ῥ. ὁ μείζων (Rhinolophus fer-
gus equinum) καὶ Ῥ. ὁ ἐλάσσων (Rh.
hipposideros).

Ῥινολασία καλεῖται λεπτοτάτη
πρὸς ἰατροχειρουργικὴν πράξιν προτιθεμένη
διὰ μίαν τῶν αὐτοπλαστικῶν μεθόδων (βλ.
Αὐτοπλασία ἐν τῷ Συμπλ.) τὴν ἐπ' ἀνόςθω-
σιν τῶν τῆς ῥινὸς μυχῶν μορίων (δέρ-
ματος κυρίως) καταστραφέντων τελείως
κατ' ἀκολουθίαν ἐξελικτικῆς διεργασίας.
Τὸ ἥμισυ δερματος μισχωτὸν δύναται νὰ λη-
φθῇ ἐκ τοῦ μετώπου ἢ καὶ κατ' ἐκλίσθη-
σαν ἐκ τῶν παρεῶν καὶ τῶν χειλέων, ἢ

καὶ μακρόθεν, διὰ μεταμοσχεύσεως, ἐκ τοῦ
ἀντιβραχίου ἢ τοῦ βραχίονος. [P.N.B.]

Ῥινοφαρυγγοφυματίωσις. Ἡ
κατὰ τὸν ῥινοφάρυγγα ὑπαρξίς φυματικῶν
ἀλλοιώσεων εἴτε δευτερογενῶς ἐνεκα προη-
γηθείσης εἰς ἄλλα ὄργανα (λάρυγγα, πνεύ-
μονας, κτλ.) συματοπλασίας, εἴτε καὶ
πρωτογενῶς ἐπὶ μὴ φυματισαθοῦς ἀτό-
μου, ὅποτε θεωρεῖται ὡς ἰδία τοπικὴ μορ-
φὴ τῆς φυματίωσης. [P.N.B.]

* **Ῥίο-δὲ-Ζανέιρο** (Rio-de-Janeiro). Πρωτ. τῆς Βραζιλίας καὶ ὁμων. πολι-
τείας, ἔχουσα τῷ 1890 κατ. 522,351.

* **Ῥιόλος.** Χωρίον τοῦ δήμου Δύμης
(Πατρῶν), ἔχον 505 κατ. (1896).

Ῥιονέρο (Rionero in Vulture). Πό-
λις τῆς περιερ. Μέλσι ἐν τῇ ἰταλ. ἐπαρ-
χίᾳ Ποτέντας, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄ-
ρους Vulture, μετὰ 11,809 κατ. (1901).

* **Ῥιού.** Βλ. Ῥιάου.

* **Ῥίπεσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Αὐλῶνος
(Τριφυλίας), ἔχον 532 κατ. (1896).

Ῥιπιδιορχία. Βλ. Γοργονίδαι.

Ῥιπιδόπτερα. Βλ. Στρεψίπτερα.

* **Ῥίπλεϋ** (Ripley). Πόλις τῆς ἀγγλ.
κομητ. Δέρβυ, ἔχουσα 10,111 κατ. (1901).

Ῥίσιον ἡ ἡμαρτημένης Ῥύσιον
(κοινῶς Ἀριτίου, τουρκ. Δάριτζε). Κωμό-
πολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κει-
μένη ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ Ἀστακηνοῦ κόλπου
καὶ κατέχουσα πιθανῶς τὴν θέσιν τοῦ Τα-
ραρίου ἢ Τραρίου τοῦ Πτολεμαίου καὶ τοῦ
Τραλλίου Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου, ἐξ ὧν
φαίνεται ὅτι ἐσχηματίσθη καὶ τὸ τουρκικὸν
ὄνομα τοῦ Ῥ. Οὕσα ἡ πολυανθρωποτάτη
πασὼν τῶν κατὰ τὰ παράλια τῆς Βιθυνίας
ἀπὸ Χαλκηδόνος μέχρι Νικομηδείας κει-
μένων κωμῶν, ἀποτελεῖ δῆμον (ναχιγιέ) ὑ-
παγόμενον τῇ νομαρχίᾳ Κωνσταντινουπό-
λεως καὶ ἔχει 4,500 κατ., ὧν οἱ 600 Ὀθω-
μανοὶ· οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες ἐκκλησιαστικῶς
ἐξαρτῶμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Χαλκη-
δόνης, συντηροῦντες ἐπατάξιον ἀστικὴν
σχολήν, παρθενωγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον
καὶ περὶ τὸν γεωργίαν, ναυτίλιαν καὶ ἀλι-
εῖαν ἀσχολούμενοι. Κύριον προϊόν τοῦ Ῥ.,
συνδεομένου σιδηροδρόμου μετὰ τῆς Νι-
κομηδείας, εἶναι αἱ τσίροι, ὧν μεγάλη κα-
τανάλωσις γίνεται ἐν Κωνσταντινουπόλει.
Τὸ Ῥ. ἐπὶ Βυζαντινῶν ἐκκλεῖτο Ῥίτζιον
καὶ ἦτο κατὰ Καντακουζηνὸν φρούριον ἰσ-
χυρὸν, κυριευθὲν ἐπὶ Μωάμεθ τοῦ Α' τῷ
1420 ὑπὸ Οὐμούρ βέη καὶ Τιμουτάς. Περί
τὰ μέσα τοῦ 11^{ου} αἰῶνος συνέστη ἐνταῦθα
ἐλληνικὴ σχολή, ἐν ᾗ ἐδίδαξεν ὁ πάππος
τοῦ Κοραῖ Ἀδαμάντιος ὁ Ῥίσιος ὁ ἐν Ῥ.
γεννηθεὶς, Ἀγάπιος ὁ Πατρεὺς, οὗ μαθη-

ταὶ διετέλεσαν ὁ Ν. Λογάδης (βλ. λ. σ. 548). Φαναριώται τινες καὶ ὁ Μάντζαρης, παρ' ᾧ ἐμαθήτευσεν ὁ Γεώργιος Χρυσοθέτης, τέκνον τῆς κώμης ταύτης. Ἐν τῇ σχολῇ τοῦ Ῥ. διατηρεῖται ἐτι καὶ νῦν βιβλιοθήκη περιέχουσα περὶ τοὺς 800 τόμους καὶ χειρόγραφα, ὧν τὰ πλεῖστα σπανιώτατα, τινὰ δὲ καὶ ἀνέκδοτα. [Γρ.Σ.Ι.]

Ῥίσκα (Risca). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητίας Μόνμωθ, ἔχουσα 9,661 κατ. (1901) καὶ ὄρυξία ἀνθράκων καὶ αἰδήρου.

* **Ῥίσσον**. Χωρίον τοῦ δήμου Σουλίου (Ὀλυμπίας), ἔχον 685 κατ. (1896).

Ῥισπέν (Iw. Richopin). Γάλλος ποιητής, γενν. τῷ 1849 ἐν Ἀλγερίᾳ. Ἐνωρὶς ἐστράφη πρὸς τὴν ποίησιν, ἐγένετο δὲ ἰδρυτὴς τῆς λεγ. φουσικρατικῆς σχολῆς διὰ τῶν Chansons des gueux (1876), μεθ' ἧς ἐδημοσίευσε διαφόρους ἄλλας συλλογὰς, αἰτινες μεταξὺ πολλῶν ἀσχημιῶν περιέχουσι πολλοὺς λαμπροὺς στίχους. Πρὸς δὲ συνέγραψε δράματα καὶ μυθιστορήματα.

Ῥίτομονδ (Richmond). 1) Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητίας Σούρρεϋ, μετὰ 31,677 κατ. (1901). — 2) Πρωτ. τῆς βορειαμερ. πολιτείας Βιργινίας, ἔχουσα 85,050 κατ. καὶ μετὰ τοῦ ἀπέναντι Μαντσεστερ 94,765. — 3) Πρωτ. κομητίας ἐν Ἰνδιάνῃ, μετὰ 18,226 κατ. (1900).

Ῥίφ (Rif ἤτοι παραθαλάσσιον ὄρος) καλεῖται ὄροσειρα ἐκτεινομένη ἐπὶ 350 χμ. κατὰ μῆκος τῆς πρὸς τὴν Μεσόγειον ακτῆς τοῦ Μαρρόκου, ἀνέχουσα 3' εἰς τὸ σύστημα τοῦ Ἀτλαντος. Μέγιστον ὕψος 2,345 μ. (Ἄννα).

* **Ῥίφη**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνωγητῶν (Πάλλης), ἔχον 422 κατ. (1896).

Ῥιχαρδία (Bot.). Γένος Ἀρσειδῶν χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ριζώματος πυκνοῦ, φύλλων ἐπιρριζῶν, βοραιοειδῶν ἢ καρδιοσχημῶν, σπαθικός κυλινδρικός, ὀρθοτενούς, βραχυτέρου τῆς σπάθης, σέροντος ἄνθη καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸ μῆκος, καὶ περιλαμβάνον δεκάδα γνωστῶν εἰδῶν τῆς Ν Ἀφρικῆς, ἐν αἷς Ῥ. τὴν ἀφρικανικήν, φυτόν πολυετές τοῦ Ἀκρωτηρίου, ὑδροχαρὲς ἢ ἁμυρίδιον, μετὰ σπάθης χιονολεύκου, ὅπερ εἶναι ἐν τῶν προσφιλεστάτων κομητικῶν φυτῶν, καλούμενον κοινῶς Κάλλα.

* **Ῥιψάδα**. Χωρίον τοῦ δήμου Σιλάων (Καρδίτσας), ἔχον 280 κατ. (1896).

Ῥιψαλὶς. Πολυμορφότατον γένος Κακτοειδῶν τῆς Ἀμερικῆς, περιλαμβάνον εἶδη ἐπίφυτα, ἔχοντα καυλὸν χλαδῶδη ἢ ἄρθρωτόν, λεπτόν, ἀνάκανθον, ἄνθη πολλὰ μικρά, οὐχὶ σωληνωτά, καρποὺς ῥαγοειδεῖς, λείους, γλοιώδεις τὸν ὀπὸν, ὑποδιαρούμενον δὲ εἰς δευτερεύοντα γένη. Ἐν-

ταῦθα ὑπάγεται καὶ τὸ γένος Ῥ. ἡ κυλινδρὰν θήκη Κήρινος ὀμεγανθῆς (Cereus grandiflorus, πρὸλ. Κήρινος) ἧς τὸ ἐκχύλισμα πρῶτον ἡμεῖς ἐν Ἑλλάδι μετεχειρίσθημεν ἀποτελεσματικώτατα κατὰ καρδιοπαθειῶν.

Ῥίφανθος. Βλ. Πίπτανθος.

Ῥοαγιάν (Roan). Πόλις τοῦ διαμ. Μαρὲν τοῦ γαλλ. νομοῦ Κάτω Σαράντ, ἐπὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Γιρόνδου, ἔχουσα 7,129 κατ. καὶ θαλάσσια λουτρά ὑπὸ πολλῶν συγκαίοντα.

* **Ῥοάν** (Roanne). Πρωτ. διαμερίσματός ἐν τῷ γαλλ. νομῷ Λίγηρος, μετὰ 32,631 κατ. (1901).

Ῥοανόκ (Roanoke). Πόλις ἐν τῇ ὁμῶν. κομητίᾳ τῆς βορειαμερ. πολιτείας Βιργινίας, ἔχουσα 21,495 κατ., βιομηχ. σιδήρου καὶ ἐμπορίον.

Ῥόδδια (Della Robbia). Οἰκογένεια γλυπτῶν ἐν Φλωρεντίᾳ, γνωστὴ γενομένη ἐξ ἰδίου εἰδους τῆς ἐξ ὀπτῆς γῆς πλατῆς κῆς, ὅπερ ἐκαλλιέργουν τα μέλη αὐτῆς. Ἐφευρέτης αὐτοῦ ἐγένετο ὁ Λουκάς Ῥόδδια Ῥ. (1299—1482), ὅστις ὑπῆρξε καὶ ὁριστὸς γλύπτης μαρμαρίνων καὶ χαλκῶν ἔργων, τελειοποιητὴς δὲ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Ἀνδρέας (1437—1528). οὗτινος οἱ υἱοὶ Ἰωάννης, Λουκάς καὶ Γερώνυμος (Geronimo) ὑπῆρξαν οἱ τελευταῖοι ἀντιπρόσωποι τῆς ἐν λόγῳ τέχνης.

Ῥόδερτς Frederick Sleigh καὶ Robert of Kandakar and Pretoria). Στρατάρχης τῆς Μεγ. Βρετανίας, γενν. τῷ 1833 ἐν Κάνπουρ τῆς Ἰνδικῆς. Ἀρσὺ ὡς ἀξιωματικός διέπρεψε κατὰ τὰς ἐν Ἰνδικῇ καὶ Ἀφρυσίᾳ μάχας ἐγένετο κατὰ τὸν πρῶτον τοὺς Ἀφγάνους ἀπὸ τοῦ 1878 πόλεμον ὑπὸ στρατήγος καὶ ὡς ἀνώτατος διοικητῆς τῶν ἀγγλικῶν ἐκείναι στρατευμάτων ἐκυρίευσεν τὴν πρωτεύουσάν Κανδούλ καὶ ἐνίκησε τοὺς Ἀφγάνους παρὰ τὸ Κανδαχάρ (1880). Ἐπὶ τοῖς ὕστερον κατέβαλεν ὡς ἀρχιστράτηγός τῆς Ἰνδικῆς τὴν ἐπαναστάσαν Βιρμανίαν (1886), τῷ δὲ 1895 ὀνομάσθη ἀρχιστράτηγος τῆς Ἰρλανδίας καὶ στρατάρχης. Τὸ 1900 ἀνατεθείσης εἰς αὐτὸν τῆς κατὰ τὸ Βούρων ἀρχιστρατηγίας ἠνάγκασε κατὰ Φεβρουάριον τὸν Κρόνινε νὰ παραδοθῇ καὶ κατέλαβε τὰς πρωτεύουσας Βλουμπροντῆν καὶ Πρετόριαν, μεθ' ἧς ἐκῆρυξε τὴν Νοτιοαφρικανικὴν δημοκρατίαν καὶ τὴν τῆς Ὁράνης ἀποκρίσεως ἀγγλικῆς. Παραδοὺς δὲ τὴν ἀρχιστρατηγίαν τῷ Κίτσεναρ κατὰ Δεκ. τοῦ 1900 ἐπανῆλθεν εἰς Ἀγγλίαν, ἔνθα προεδίασε εἰς ἀρχιστράτηγον ὅλου τοῦ βρετ. στρατοῦ καὶ κομητᾶ, ἔλαβε δὲ ὄθρον 100 χιλ. λ. σ.

* **Ῥόδια**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδρ.

τοαίνης (Ὀλυμπίας), ἔχον 194 κ. (1896).

* **Ροδιαῖς**. Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγυλίων (Χαλκίδος), ἔχον 266 κατ. (1896).

* **Ροδιάτα**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἡλιδος, ἔχον 348 κατ. (1896).

* **Ρόβνο** (Rowno). Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ ῥωσικῷ κυβερνεῖω Βολυνίας, ἔχουσα 24,905 κατ. (1897).

* **Ροβολιάρει**. Χωρίον τοῦ δήμου Μακρυχώρης τῆς Φθιώτιδος, ἔχον 732 κατοίκους (1896).

* **Ρόγδου** (Rugby). Πόλις τῆς ἀγγλ. κτηθείας Βάρβικ, μετὰ 16,830 κ. (1901).

* **Ρογδρά**. Χωρίον τοῦ δήμου Τυλίσσου τῆς ἐπαρχίας Μαλεβιζίου (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 606 κατ. (1900).

* **Ρόγκρα**. Χωρίον τοῦ δήμου Τρικυλίων (Τρικυλλίων), ἔχον 175 κατ. (1896).

* **Ρογόν**. Χωρίον τοῦ δήμου Κορθίου (Ἀνδρου), ἔχον 283 κατ. (1896).

* **Ρόγχος** καλεῖται ἱατρικῶς παθολογικὸς τις ἀναπνευστικὸς ἥχος ἀντίληπτὸς διὰ τῆς ἀκροαστικῆς μεθόδου καὶ ὀφειλόμενος εἰς τὸν ψόρον ἐν ποιεῖ ὁ ἀὴρ διερχόμενος κατὰ τὰς ἀναπνευστικὰς κινήσεις ὑγρὰ ὑπάρχοντα ἐν τοῖς βρόγχοις ἢ ἐν τῷ πνευμονικῷ ἰσθμῷ ἢ ἐστενωμένα μέρη τῶν ἀεροφόρων ὁδῶν. Ὅτι κοινῶς ἐννοεῖται διὰ τῆς λέξεως ταύτης ἐξετέθη ἐν τῷ 5' τόμῳ. Ἐνταῦθα πρόκειται περὶ τῆς ἐπιστημονικῆς σημασίας τῆς λέξεως. Διακρίνομεν α) ἔξηρούς ῥ., ὑποδιαιρουμένους εἰς ὁξεῖς ἢ συριττοῦντας καὶ εἰς βαρεῖς ἢ βεγγάζοντας, ὀφειλομένους εἰς παθολογικά ἐκκρίματα τοῦ ἀναπνευστικοῦ βλεννογόνου, σχηματίζοντα κατ' ὄργανα, ὡς ἐκ τῆς ἀσθονίας καὶ τῆς γλωττιδίου συστάσεως αὐτῶν, πτυχὰς ἢ χορδὰς δονούσας τὸν ἀέρα κατὰ τὴν εἰσπνοὴν καὶ τὴν ἐκπνοὴν καὶ παρεχούσας ἄλλοτε ἄλλο ὕψος ἢ ἔντασιν εἰς τὸν ἡχηρὸν βόγγον ἀναλόγως πρὸς τὸ εὖρος τῶν σωλήνων ἐν οἷς παράγεται, καὶ σημαίνοντας σχεδὸν πάντοτε συμφορητικὴν ἢ φλεγματικὴν κατάστασιν τῶν βρόγχων. β) Ὑγρούς, ὑποδιαιρουμένους 1) εἰς τριζόντας ἢ κυψελίδας, ὁμοιάζοντας ἀκουστικῶς πρὸς τὸν σισμὸν θερμαινόμενου μαγειρικοῦ ἀλατος, παραγομένους ἐκ τῆς ῥήξεως φουσαλίδων ἀέρος ἐντὸς τῶν πνευμονικῶν κυψελίδων περιεχοσῶν ὑγρὸν ἐκκρίμα ἀφθονον καὶ ἀποτελοῦντας τὸ παθονοσημονικόν σημεῖον τῆς ἀρχομένης πνευμονίας, ἐκτὸς ἐὰν περιορίζωνται εἰς τὴν κορυφὴν τῶν πνευμόνων ἔμπροσθεν καὶ ἐπιμένωσιν ἐντετοπισμένοι ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, ὅποτε χαρακτηρίζουσι τὴν πνευμονοφυματίωσιν ἀρχομένην 2) εἰς ὑποτριζόντας ἢ

βλενώδεις ἢ βρογχικὰς ὑγρούς, ἐντοπισμένους κατὰ προτίμησιν εἰς τὰ κάτω καὶ ὀπίσθια μέρη τῶν πνευμόνων, ἔχοντας ἄλλοτε ἄλλην ἔντασιν ὡς πρὸς τὴν ποσότητα καὶ τὸ μέγεθος τῶν ῥηγνυμένων φουσαλίδων (ὑποτριζόντες λεπτοί, μέσοι καὶ μεγάλοι), ὀφειλομένους εἰς τὴν ἐν τοῖς βρόγχοις ὑπαρξίν ὑγρῶν (βλένης, αἵματος, πύου), ἀπερ διὰ τῆς εἰσπνοῆς καὶ ἐκπνοῆς σχηματίζουσιν ἀερογεμεῖς φουσαλίδας, καὶ σημαίνοντας πάντοτε βρογχίτιδα, ἐκτὸς ἐὰν ἐντοπίζωνται ἀφθόνως εἰς τὴν ἐτέραν ἀλίστα τῶν κορυφῶν τῶν πνευμόνων, ὅποτε τυγχάνουσιν ἀσφαλῆς σημεῖον φυματιοπλασίας ἐν τῇ φάσει τῆς μαλακύνσεως καὶ 3) εἰς σπηλαιώδεις, ἀποτελούμενους ἐξ ὀλίγων, μεγάλων καὶ ἀνίσων φουσαλίδων, ἀναμεμιγμένων μετὰ σπηλαιώδους ἀναπνοῆς (τοῦδ' ὅπερ διαστέλλει αὐτοὺς ἀπὸ τῶν μεγάλων ὑποτριζόντων), ὀφειλομένους εἰς τὴν ὑπαρξίν μιᾶς ἢ πλείονων κοιλότητων παθολογικῶν περιεχοσῶν ἐνταυτῷ ὑγρὸν τε καὶ ἀέρα καὶ συγκοινωνουσῶν μετὰ τῶν βρόγχων καὶ σημαίνοντας βεβαίαν φυματίωσιν, εἰς αἷς συνοδεύονται ὑπὸ σπηλαιώδους ἀναπνοῆς καὶ ἐδράζονται κατὰ τὴν κορυφὴν τῶν πνευμόνων. [P.N.B.]

* **Ρόδα**. Χωρίον παράλιον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κείμενον ἐπὶ τῆς Κυζικηνῆς χερσονήσου καὶ πρὸς Δ αὐτῆς, ὑπαγόμενον δὲ πολιτικῶς μὲν τῇ ὑποδιοικήσει Ἀρτάνης, ἐκκλησιαστικῶς δὲ τῇ μητροπόλει Κυζίκου καὶ ἔχον 580 κατ., ὧν 70 Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνας συντηροῦντες δημοτικὴν σχολὴν καὶ ἐκκλησίαν. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Ροδανὸς** (Rhône). Οἱ ἀπὸ τοῦ ῥ. καλούμενοι νομοὶ τῆς Γαλλίας ἔχον τῷ 1901 ὁ μὲν νομὸς τοῦ ῥ. 843,179 κατ., ὁ δὲ τῶν ἐκβολῶν τοῦ ῥ. 734,347.

* **Ρόδε** (Erwin Rohde). Γερμανὸς φιλόλογος, γενν. τῷ 1845 ἐν Ἀμβούργῳ, διατελέσας δὲ καθηγητὴς ἐν διαφόροις πανεπιστημίαις καὶ τελευτῶν ἐν Αἰδελδέργῳ, ἐνθα ἀπέθανε τὴν 11 Ἰαν. (ν.) 1898. Κύρια ἔργα αὐτοῦ εἰναι: Ἡ ἑλληνικὴ μυθιστορία (1876, 6' ἐκδ. 1900) καὶ Ψυχὴ, ἡ λατρεία τῆς ψυχῆς καὶ αἱ περὶ ἀθανασίας ἰδέαι τῶν Ἑλλήνων (1890—4, γ' ἐκδ. 1903) Μετὰ θάνατον ἐδημοσιεύθησαν τὰ ἑλᾶσσονα ἔργα αὐτοῦ (2 σ. 1901).

* **Ροδέα τῆς Ἱερικιοῦς** (Βοτ.). Εἶδος Σταυρανθῶν τῆς Παλαιστίνης καὶ τῆς Συρίας ἀξίον λόγου διὰ τὴν ιδιότητα ἣν ἔχουσιν οἱ κλάδοι αὐτοῦ ἀποξηραίνοντο μετὰ τὴν ὥριμανσιν τῶν σπερμάτων καὶ μεταβαλλόμενοι εἰς σφαῖρας ὡς ἐκ τῆς διαφόρου ὕψους τῆς ἔσω καὶ ἔξω ἐπιφανείας ἐκάστου κλάδου συντελούσης εἰς ἀνίσον σύσπασιν

ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ξηρασίας. Αἱ σφαίραι αὗται μεταφερόμεναι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου καὶ ἐμπεσοῦσαι εἰς ἕδαρον ὕγρον θύναται νὰ ἐκπτυχθῶσι καὶ λαβοῦσαι ῥίζαν νὰ βλαστήσωσιν ἐκ νέου. Ἡ ζωτικότητα τοῦ φυτοῦ τούτου εἶναι ἀξιοθαύμαστος, διότι τοιοῦτοι κλάδοι σφαιροειδῶς συνεσπειραμένοι, διαφυλαχθέντες δὲ ἐπὶ πολὺν καιρὸν ἐν ξηρότητι θύναται νὰ βλαστήσωσιν ἐντιθέμενοι ἐν ὕδατι καὶ πάλιν ν' ἀποξηρανθῶσιν ὑπὸ τὴν αὐτὴν μορφήν, ἐὰν ἐξαχθῶσι τοῦ ὕδατος. Κατὰ τινὰ παραδόξιν τῶν μερῶν ἐκείνων τὸ ῥόδον τῆς Ἱεριχοῦς ἀνοίγει κατὰ τὴν νύκτα τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ ἵνα συγκλίσθῃ τὴν ἐπιούσαν.

Ῥοδεσία. Βλ. Ῥωδεσία.

Ῥοδοδιάνε. Χωρίον τοῦ δήμου Καμπανοῦ τῆς ἐπαρχίας Σελίνου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 238 κατ. (1900).

Ῥοδοδάφνη. Nerium Oleander (Φαρμ.). Ἐκ τοῦ φλοιοῦ τοῦ Νηρίου τῆς Ῥοδοδάρνης κατασκευάζεται οἰνοπνευματικὸν ἐγχύλισμα, ὅπερ διὰ τῆς περιεχομένης γλυκοματωγόνου οὐσίας, τῆς Ῥοδοδάρνης, ἀναλόγου τὴν φυσικολογικὴν ἐνέργειαν πρὸς τὴν στροφάντιν καὶ τὴν δακτυλιτιδίνην, ἐνεργεῖ ὡς καρδιοτονωτικὸν καὶ παρέχεται ἐπιφέλως ἐπὶ κακωσυστελίας καρδιακῆς ἐπιπλεγμένης μετὰ νεφροπαθειῶν, ἁμοιρεῖ δὲ ἀθροιστικῆς ἐνεργείας καὶ κατὰ τοῦτο ὑπερτερεῖ τῶν ἀναλόγων καρδιακῶν φαρμάκων. [P.N.B.]

Ῥοδοδάφνη ἡ σαρκόφυλλος, Viburnum prunifolium (Φαρμ.). Ὁ φλοιὸς τοῦ κερμοῦ τοῦ κοσμητικοῦ τούτου τῶν κήπων δενδρυλλίου περιέχει μεγάλην ποσότητα καρδιακοῦ ὀξέος μετὰ δεψικοῦ ὀξέος καὶ πικροῦ τινος στοιχείου. Ὡς φάρμακον διδεται τὸ ὕγρον ἐγχύλισμα τοῦ φλοιοῦ κατὰ τῆς μηνιακῆς ἔνεκα προσβιοκάμψεως δυσμηνορροίας τῶν παρθένων καὶ τῶν μηνορραγιῶν καὶ τῶν καθ' ἑξίν ἐκτρώσεων. Εἶναι γενικὸν τονωτικὸν τοῦ νευρικοῦ συστήματος, διεγερτικὸν, παυσίπονον καὶ ἀντισπασμωδικόν. [P.N.B.]

Ῥοδοκανάκης. 1) Δημήτριος. Ἐγεννήθη τῷ 1840 ἐν Σύρῳ ἐκ τῆς γνωστῆς ἐμπορικῆς ἐκ Χίου οἰκογενείας καὶ ἀπέθανεν αὐτῷ μεσοῦντος τοῦ 1902. Μετήρχετο κατ' ἄρχας τὸν ἔμπορον ἐν Ἀγγλίᾳ, εἰτα δὲ ἀποκατέστη ἐν τῇ γενετείρᾳ. Καταγινόμενος περὶ μεσαιωνικὰς μελέτας ἐν ὧραις σχολῆς καὶ κεντημένος πλουσίαν βιβλιοθήκην ἐθεώρησεν ἑαυτὸν καταγόμενον ἐκ τῶν αυτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου καὶ ἐπωνομάζετο πρίγκιψ. Πρὸς ἀπόδειξιν τούτου ἔγραψε πολλὰ βιβλία ἀφορῶντα προσέτι καὶ εἰς τὴν μεσαιωνικὴν καὶ τὴν μετὰ ταῦτα ἱστορίαν

τῆς Χίου, ὡς τὸ δοκίμιον περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν συγγραμμάτων Γεωργίου Κορροῦ τοῦ Χίου (ἐν τῇ «Πανδώρα» τοῦ 1872), καὶ χωριστὰ, Λέοντος τοῦ Ἀλλατζίου Ἑλλας μετὰ λατινικῆς μεταφράσεως ὑπὸ Γουίδωνος de Soubigny (ἐν Ἀθήναις 1872), Περὶ Κωνσταντίνου Ῥ. (προγόνου αὐτοῦ ἑξήντητος ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπὶ Καρόλου τοῦ Β', αὐτοῦ 1872) κλ. Κατὰ τῆς γνώμης αὐτοῦ ὡς καταγομένου ἐκ τῶν αὐτοκρ. τοῦ Βυζαντίου, ἔγραψεν ὁ ἐν Παρίσις καθηγητὴς Αἰμαλίας Legrand βιβλίον ἐπιγραφόμενον Le dossier Rhodocanakis (ἐν Παρίσις 1895). Ἐνθα ἀνασκευάζων ταῦτα ἐξελεγχεῖ πολλὰ ἀνακριβεῖς καὶ πλημμελήματα ἐν τοῖς συγγράμμασι τοῦ Ῥ. Ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἔγραψε τὸ ὁγκώδες καὶ πολυτελὲς μετ' εἰκόνων ἐκτετυπωμένον βιβλίον Ἰουστινιανῶν-Χίος (ἐν Σύρῳ 1900), ἐνθὲν πολλὰ περίεργα συνέλεξε περὶ Χίου.

— 2) Ἐμμανουήλ. Λόγιος Ἑλληγεν. τῷ 1859 ἐν Παρίσις, ἐνθα νυν διατελεῖ πρόεδρος τῆς αὐτέβη Ἑταιρείας τῶν λογίων ἀνδρῶν. Ἐγραψε πολλὰ ἔργα πάντῃ ἐν γαλλικῇ γλώσσῃ, ἔξ ὧν δύο, τὰ ἐπιγραφόμενα Corporations ouvrières de Rome depuis la chute de l'empire romain καὶ Renée de France, grande duchesse de Ferrare, ἐβραβεύθησαν ὑπὸ τῆς γαλλικῆς ἀκαδημίας. Ἄλλα ἔργα αὐτοῦ εἶναι τὰ Cola di Rienzi (ἱστορία τῆς Ῥώμης ἀπὸ 1342—1554, 1888) Le Saint Siège et les juifs (1891), Courtisanes et bouffons (μικρὴ περὶ τῶν ῥωμαϊκῶν ἡθῶν κατὰ τὴν 15^{ην} ἑκατονταετηρίδα, ἐκδ. τῷ 1894), Cour la la courtisane (δοκίμιον περὶ τοῦ ἱστορικοῦ βίου ἐν Ῥώμῃ κατὰ τὸ 1700), Bonaparte et les îles Ioniennes (1899), Les aventures d'un grand seigneur italien travers l'Europe en 1606 (ἐκδ. τῷ 1895), Elisa Napoléon en Italie (1900), Les institutions communales de Rome sous Napoléon (1901), ἅπαντα ἐκδοθέντα ἐν Παρίσις.

Ῥοδόκερος (Ζωολ.). Γένος Ἑμμερίων Λεπιδοπτερίων χαρακτηριζόμενον ὑπὸ προβλήτος ἀκάνθης ἐπὶ τοῦ γαίλου ἐκ τῆς πτέρυγος. Κοινώτατον εἶναι τὸ εἶδος Ῥ. ὁ ῥά μινειος ἡ κίτρι ῥοδός, ἡ πτέρυγας κίτρινος μετὰ στίγματος χρυσομυλῶρου καὶ ἐπιφαιτῶν εἰς τὰ Ῥαμνεϊφύτα κατὰ τὸ θέρος ἡ κάμψη αὐτοῦ εἰς πρασίνην μελανόστικτον καὶ κεκοσμημένην ὑπὸ λευκῶν μικρῶν γραμμῶν.

Ῥοδοκυανίνη. Ἐρυθρὰ χρωστὸν οὐσία ὑπὸ μορφήν κόνεως χρυσταλλωδῆς ἐχούσης πρασίνην μεταλλικὴν λάμψιν, δολιγῆς ἐν οἶνῳ. διὰ χροῖας ἐρυθρᾶς καταπιεστικῆς παροδικῆς εἰς κυανὴν τὴν πρὸς

θήκη καυστικού κίτρου. Παράγεται ἡ 'Ρ. δια ζέσεως οἰνοπνευματικοῦ διαλύματος κυρκομίνης μετὰ βορικού καὶ ἀραιοῦ θειικοῦ ὀξέος καὶ ψύξεως πρὸς ἀπέκκρισιν τῶν χροστάλλων.

Ροδολεία (Bot.). Γένος Ἀμαμηλιθοειδῶν, περιλαμβάνον δύο εἶδη δεινδρῶν μετ' ἀνθέων ὁμοίων πρὸς τὰ τῆς Καρμείας. Θεραπεύεται ἐν εὐκράτοις ὑποστέγαις, ἐν Ἑλλάδι δὲ εἶναι δυνατόν καὶ ἐν ὑπαίθρῳ νὰ καλλιεργηθῇ, τὸ εἶδος *Rodoleia Championi*, σπάνιον καὶ περικαλλέστατον δεινδρῶν κατὰ γόμενον ἐκ Χόγγ-Κίγγ καὶ φέρον ἄνθη καρμειοειδῆ.

Ρόδος. Ἀπὸ τοῦ 1902 ὁ Δανὸς Κίγγ μετὰ τινων ἄλλων ἐκτελεῖ ἀνασκαφὰς ἐν 'Ρ., κυρίως ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας Λίνδου.

Ροδοφύκη (Bot.). Μία τῶν ὑποδιαρέσεων τῶν Φυκῶν, περιλαμβάνουσα φυτὰ θαλάσσια ἐρυθρὰ ἢ ροδόχροα ὡς ἐκ τῆς προσθήκης εἰς τὴν χλωροφύλλην αὐτῶν χρωστικῆς τιнос οὐσίας κληθείσης ἐρυθροφυκίνης ἢ φυκερυθρίνης· καλοῦνται ἔτι καὶ Ἀνθοφύκη ἢ Ἀνθοειδῆ ἕνεκα τῆς κομψῆς διαμορφώσεως αὐτῶν. Ἡ ἀναπαραγωγὴ καὶ διακρίσις αὐτῶν γίνεται ἢ διὰ σποριογονίας, καθ' ἣν διαπλάσσονται ἀνὰ τέσσαρα (τετρασπόρια) σπόρια ἀκίνητα ἐν σποριαγγελίῳ μονοκυτταρίῳ, ἢ δι' ὠαριογονίας ἐς ἑτερογαμίας, ἐνεχούσης πολὺ τὸ ἐπιστημονικὸν ἐνδιαφέρον καὶ συνισταμένης εἰς τὰ ἑξῆς γεγονότα: Ἐπὶ τινων κλάδων ἀναπτύσσονται δευτερεύοντα κλαδιά, ὧν τὸ ληκτικὸν κύτταρον προσκίτταται ἰδίους χαρακτηριστικῶν μεταβαλλόμενον εἰς ἀνθηρίδιον, ὅπερ περιλαμβάνει μοναδικὸν ἀνθηροφύωρον σπερματὸν δεινδρῶν βλεφαρίδων καὶ ἐπιπλοῦμενον γυμνίτιον (pollinide), συγχρόνως δὲ τὰ ληκτικὰ κύτταρα τῶν δευτερευόντων κλαδίων ἄλλων κλάδων μετὰ βάλλονται εἰς ὠογόνοιον περιέχον μοναδικὴν ὠοσφαίραν καὶ ἀπολήγον εἰς τριχογύνιον, τοῦτέστι θηλήν ἣς ὁ ὕμνην ἐκπηκτοῦται πρὸς τὴν κορυφήν. Οὕτως ἔχοντων τῶν πραγμάτων, τὰ γυρίδια ἐκπεσόντα καὶ παρασυρθέντα ὑπὸ τοῦ ὕδατος παρακρατοῦνται ὑπὸ τοῦ γλιστῶδους ἄκρου τοῦ τριχογυνίου, ἐκχέουσιν ἐν αὐτῷ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν, ὅπερ σπιννοῦμενον μετὰ τῆς ὠοσφαίρας γεννᾷ τὸ γόνιμον ὠάριον. Τοῦτο ἔτε μὲν, κατὰ τὴν ἀπλουστεράν περίπτωσιν (Βαγγιοειδῆ 'Ροδοφύκη), μικρὰν λαμβάνον ἐπὶ τόπου ἀνάπτυξιν διαφράσσεται πρὸς τρεῖς διευθύνσεις καὶ παράγει ἐν ἑκάστῳ διαπεφραγμένῳ χώρῳ (κύτταρῳ θυγατρικῷ) ἀνὰ ἐν ἀκίνητον σπόριον· ὅτε δὲ, τὸ καὶ συνηθέστερον, αὐξάνει μεγάλως καὶ

σχηματίζει διὰ βλαστήσεως εἶδος πολυκύτταρου θαμνίσκου (κυττοκαπίου), οὗ οἱ κλάδοι φέρουσι ληκτικὰ κύτταρα διαπλασθέντα εἰς μητρικά σποριογονία κύτταρα, ὧν ἕκαστον γεννᾷ μοναδικὸν ἀκίνητον σπόριον (πρωτοσποριον) δυνάμενον νὰ γεννήτῃ διὰ βλαστήσεως νέον θαλῶν ροδοφύκον. Συνηθέστερον ὅμως τὸ γόνιμον ὠάριον ἀντὶ νὰ βλαστήτῃ καθ' ἑαυτὸ γονιμοποιεῖ γειτονικὸν τι κύτταρον, ὅπερ καλεῖται ἐπιβοήθητον καὶ ὅπερ βλαστάνει εἰς κυττοκάριον. Τέλος δὲ τὸ ὠάριον ἢ τὸ ἐπιβοηθητικὸν κύτταρον θύναι νὰ ἐκπέμψῃ νηματισοειδῆ ροδοφύκας, αἱτινες ἀναστομόμεναι μετὰ τῶν κυττάρων τοῦ θαλλοῦ τοῦ μητρικοῦ φυτοῦ γεννῶσι σωρὸν πρωτοσπορίων. Ἡ τάξις τῶν 'Ρ. περιλαμβάνει πέντε κυρίας οἰκογενείας, τῶν Βαγγιοειδῶν, τῶν Νεμαιοειδῶν, τῶν Κρυπτονηματιοειδῶν, τῶν Ροδομειοειδῶν καὶ τῶν Γυγαρινειδῶν.

Ροδοχίτων (Bot.). Γένος Γρομφοειδῶν μετὰ φύλλων ἐνθάλας διατεταγμένων, κάλυκος μεγάλου καὶ ὑμένιδους, στεφάνης φερύτης σωλήνα κυλινδρικοῦ γυμνόν. Θεραπεύεται ἐν ὑποστέγαις τὰ μεξικανικὴν εἶδος 'Ρ. ὁ ἐλίκτος, ὁ ἔχων ἀνθη βαθέως ἐρυθρὰ καὶ ἐνίοτε ἰσχροὰ περί νὰ χεῖλη.

Ροδομειοειδῆ. Οἰκογένεια 'Ροδοφυκῶν χαρακτηριστικῆς ὑπὸ ὠαρίου διαμορφουμένου ἐμμέσως εἰς σποριογονιον γεννῶν μοναδικὴν ὁμάδα ἐξωγενῶν σπορίων.

Ροδωποῦ. Χωρίον τοῦ δήμου Κολυμαρίου τῆς ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 603 κατ. (1900).

Ροέφ. Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ ΝΔ μέρει τοῦ ῥώτου. κυβερνήτου Τῆρ, ἐκατέρθεν τοῦ Βόλα. Ἐχει 21,397 κατ. καὶ ἀκμαῖον ἐμπόριον.

Ροζάριον. Βλ. 'Ροσάριον.

Ρόζεβελτ. Βλ. 'Ροσβελτ.

Ρόζεγγερ (Πέτρος Rosegger). Αὐστριακὸς συγγραφεὺς, γενν. τῷ 1843 ἐν χωρίῳ τῆς Στυρίας. Κατὰ τὴν νεότητά του ὑπῆρξε γεωργὸς καὶ ράπτης, δειξάς δὲ ἑκτακτὸν ποιητικὸν ἔαυτον ἐστάλη εἰς Γράτς πρὸς καλυτέραν ἐκπαίδευσιν, ἥδη δὲ τῷ 1896 ἔδρασε τὸ περιοδικὸν Heimgarten, ὅπερ σήμερον ἀκόμη ἐκδίδεται. Ταχέως ἀνεγνωρίσθησαν τὰ ἐκ τοῦ βίου τοῦ λαοῦ εἰλημμένα διηγήματα αὐτοῦ, ὧν ἐξημεσίευσεν πλείστα ὅσα (30 τόμους), πάντα διακρινόμενα ἐπὶ μεγίστη πλάστικότητι. Ζῇ συνήθως ἐν Γράτς.

Ρόζεμπεργ (Rosenberg, αὐγουρ. Rózsahegy). Πόλις τοῦ οὐγγρικοῦ κοιμῆτου Λίπταου, ἐπὶ τοῦ Βάλα, μετὰ 8,198 κατ. Σλοβάκων.

Ρόζενδαλ (Rozen dal). Πόλις τῆς ὀλλανδ. ἐπαρχίας Βερ. Βραβάντης, ἔχουσα ὡς δῆμος 13,720 κατ. καὶ ἐμπορ. γεωρ. προϊόντων.

* **Ρόζενχάιμ** (Rosenheim). Πόλις τῆς Ἀνω Βαυαρίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατοίκους 14,246.

Ροζίνεος ἀντιδράσις (reaction de Rosin). Διαλύμα οἰνοπνευματικῆν βάμματος ἰωδίου κατ' ἀναλογίαν 1 $\frac{0}{10}$, ὅπερ ἐπιγεόμενον ἡμέρα καὶ προσεκτικῶς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας οὖρου ἐν δοκιμαστικῷ σωλῆνι σχηματίζει πράσινον δακτύλιον κατὰ τὸ σημεῖον τῆς ἐπαφῆς τῶν δύο ὑγρῶν ἐάν τὸ ἐξεταζόμενον παθολογικὸν οὖρον περιέχῃ χολοχρωστικὴν. [P.N.B.]

Ρόζοδα. Χωρίον τοῦ δήμου Μελιτίνης (Λακεδαίμονος), ἔχον 103 κατ. (1896).

* **Ρόη** (τῶν ὡν Γαλαντζί-Κερκέν). Ἀρχαία πόλις καὶ λιμὴν τῆς Βιθυνίας ἀπέχουσα τοῦ Κάλπης λιμένος (βλ. λ. σ. 401) εἰκασί σταδίους (3700 μ.). Εἰς τὸν παρακείμενον κολπίσκον τοῦ Κουμτζιγάζ, ὅστις κεῖται ἐγγὺς τοῦ λιμένος Κερκέν, ἐκβάλλει ρύαξ τις ἔχων 6 γλμ. μῆκος καὶ ἐξ οὗ ἰσως ἐπωνομάσθη ἡ 'Ρ. Ἀλλ' ὅμως ὑπάρχει καὶ μικρότερον τι ρυάκιον ἐκβάλλον εἰς αὐτὸν τὸν λιμένα Κερκέν, ἐξ οὗ πιθανότερον ἐκλήθη ὁ τόπος 'Ρ. (Γρ.Σ.Ι.)

Ροητόμος ἢ διακοπτήρ καλεῖται τὸ ὄργανον ὅπερ χρησιμοποιεῖται πρὸς διακοπὴν καὶ πρὸς κλείσιν ἡλεκτρικοῦ κυκλώματος· τοιαῦτα ὄργανα δύνανται νὰ εἶνε ἢ μηχανικά, λειτουργοῦντα π. χ. διὰ τῆς χειρὸς, ἢ αὐτόματα, ὅποια συνήθως τὰ ἐν τοῖς ἐπαγωγικοῖς ὄργανοις ὑπάρχοντα, εἰς ἡμᾶς μηχανικὴ σφύρα τοῦ Wagner (1839), στηριζομένη ἐπὶ τῆς ιδιότητος τῶν ηλεκτρομαγνητῶν νὰ ἐλκῶσι μικροὺς ὀπλισμοὺς ἅμα διεγερθῶσιν, ἥτοι ἅμα διαδιδοῦνται εἰς αὐτοὺς ἡλεκτρικὸν ρεῦμα· διὰ τῆς μετακινήσεως τοιούτου ὀπλισμοῦ διακόπτεται τὸ κύκλωμα· ἀλλὰ μὴ διαρρεομένου τότε τοῦ ηλεκτρομαγνήτου ὑπὸ ρεύματος, ὁ ὀπλισμὸς λαμβάνει τὴν προτέραν του θέσιν καὶ οὕτω κλείεται καὶ πάλιν τὸ κύκλωμα· τοῦ κυκλώματος κλειομένου διεγείρεται καὶ πάλιν ὁ ηλεκτρομαγνήτης καὶ ἐλκεῖ τὸν ὀπλισμὸν ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἐπέρχεται διακοπὴ καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς αὐτομάτως κλείεται καὶ διακόπτεται τὸ ἡλεκτρικὸν ρεῦμα. [Ε.Θ.Κ.]

Ροηφόρος ἢ ἀγωγὸς ἡλεκτρικός. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Ρόθεραμ (Rotherham). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητείας Ὑόρκης, ἔχουσα 54,318 κατ. καὶ μεγάλα ἐργαστήσια σιδήρου καὶ χάλυδος.

Ροζδης Ἐμμανουήλ. Λόγιος γεν. τῷ 1835 ἐν Σύρῳ, ἐνθα ὁ πατὴρ του μετέτρεχε τὸν ἐμπορον. Μετὰ τὰς πρωτασπουδὰς ἐν Σύρῳ μετέβη μετὰ τοῦ πατρὸς του, προσένοῦ τῆς Ἑλλάδος τότε, εἰς Γένουαν τῆς Ἱταλίας, ἐνθα ἤκουσε τὰς διαγῆσεις ἐξ ὧν ὑπέρων (1860) ἐδημοσίευσεν τὸ βιβλίον αὐτοῦ «Πάπισσα Ἰωάννα», οὗ ἕνεκα ἀφωρίσθη ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα ἱερᾶ Συνόδου, ἥτις μόλις κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς τοῦ βίου του ἤρε τὸν ἀφορισμὸν αὐτοῦ. Ἐδράσε κυρίως ὡς δημοσιογράφος πρὸ πάντων ἐν τῷ «Ἀσμοδαίῳ» καὶ τῇ «Ὁρᾷ». Ἐπὶ πολλὰ δ' ἔτη διετέλεσε κατὰ περίδους καὶ ἔφορος τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης. Μεγάλη εἶναι ἡ φιλολογικὴ του δραστηριότης ἀπεικονίζεται ἐν τοῖς «Πορρέγιοι» συλλογῇ φιλολογικῶν, κριτικῶν καὶ ιστορικῶν λογογραφήματων (1885), καὶ τοῖς «Εἰδωλοῖς», δι' ὧν ἐκήρυξε τὴν ἐλευθερίαν τῆς γλώσσης (1893). Μετέφρασε πλὴν ἄλλων τὸ «Ὀδοιπορικὸν ἀπὸ Παρισίων εἰς Ἱερουσαλήμ» τοῦ Σατωδριαν (1866) καὶ τὴν «Ἱστορίαν τῆς Ἀγγλίας» τοῦ Μακώλεϋ ἐν ὁδοῖσιν εἰς 6 τόμ. ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Μαραθῆ (1897—1902), τελευταίως δὲ κατέργησε εἰς τὴν μετάφρασιν τοῦ ἔργου τοῦ Γάλλου Παῖν «Αἱ ἀρχαὶ τῆς συγγρόνου Γαλλίας» ὅπερ ἀφῆκεν ἡμιτελές. Πλὴν τούτων ἀπεφάρθρα καὶ διατριβαὶ αὐτοῦ ἐξεδόθησαν ἐν ἡμετέροις καὶ περιοδικοῖς, ἡμετέροις καὶ ξένοις, καὶ τοῦ ἡμετέρου δὲ Λεξικοῦ τινὰ ἀρθρα συντάχθησαν ὑπ' αὐτοῦ. Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις κατ' Ἰανουάριον τοῦ 1904.

* **Ρόζδο**. Χωρίον τοῦ δήμου Λιθακίου (Ζακύνθου), ἔχον 812 κατ. (1896).

* **Ροζνό**. Χωρίον τοῦ δήμου Φαλάνθου (Μαντινείας), ἔχον 984 κατ. (1896).

Ροζνικα. Χωρίον τοῦ δήμου Πιτρείων, ἔχον 272 κατ. (1896).

* **Ρόκ-Ἀϊλανδ** (Rock-Island). Πρωτεύουσα κομητείας ἐν τῇ βορείᾳ πολιτεῖᾳ Ἰλλινόϊς, μετὰ 19,493 κατ. (1900).

* **Ρόκφορντ** (Rockford). Πρωτ. κομητείας ἐν τῇ βορείᾳ πολιτεῖᾳ Ἰλλινόϊς, μετὰ 31,051 κατ. (1900).

Ροκχάμπτον (Rockhampton). Πόλις τῆς ἀγγλοαυστραλικῆς ἀπειρίας Κουίησλανδίας, ἔχουσα 18,326 κατ.

Ρολάνδος (Roland) εἶναι ἐν ταῖς περὶ Καρόλου τοῦ μεγάλου παραδόσεις ὁ περὶ φημότατος τῶν ἐταίρων τούτου. Ἱστορικῶς γνωστὸν εἶναι μόνον ὅτι μετὰ τῶν ευγενῶν, οἵτινες τῷ 778 ἐν τῇ κοιλάδι τῶν Πυρηναίων Μπονεναλ ἐφρονεύθησαν ὑπὸ τῶν Βασκῶν προσβαλόντων τὴν ὀπισθοφυλακὴν τοῦ Καρόλου, ἦτο καὶ τις Hrouland (λατ.) τῶν βρετανικῶν συνόρων διοικητής.

Ἡ δὲ μυθεπλασία τῆς Βρετάνης ἀνύψωσε τοῦτον εἰς πρωταγωνιστὴν μυθικοῦ κύκλου λαδιδόμενου κατ' ὀλίγον καὶ πέρα τῶν γαλλικῶν συνόρων. Κατὰ τοὺς μύθους τοῦ-
του ὁ 'Ρ., υἱὸς τῆς Βέρτας ἀδελφῆς τοῦ Κορόλου, τῇ προτροπῇ τοῦ ἐπιβουλευόντος αὐτῷ Γανελῶνος καταλείπεται ἐν Ἰσπανίᾳ πρὸς φύλαξιν τῆς χώρας, προσβληθεὶς δὲ ὑπὸ φοβεροῦ στρατοῦ Σαρακηνῶν πίπτει ἐν τῇ μάχῃ. Τὸ περιφημότερον ἄσμα τὸ ὅσῳ ἄλλον τὰς τύχας τοῦ ἥρωος εἶναι τὸ chanson de Roland καλούμενον ἐκ τοῦ ΙΑ' αἰῶνος, ὃ ἐμιμήθησαν εἰτα καὶ Γερμανοί, Ἀγγελοὶ καὶ ποιηταί.

Ρομάνειος μέθοδος (procédé Th. Roman) καλεῖται ἀπλούστατος τις τρόπος ἐν οὗ ταχύτατα ἀνακαλύπτεται χημικῶς ἡ ἐν παθολογικοῖς οὖροις περιεχομένη τυ-
χὴν οὐροχολίνη. Ἐν πιπτηρῷ γοαννίζει-
θίνονται 100 κυβ. ὕψκ. οὔρου, εἰτα προσ-
τίθενται 8—10 σταγόνες ὑδροχλωρικοῦ
εἰσῆς καὶ 20 κυβ. ὕψκ. γλωρισφορμίου τὸ
σύνολον ἀνακυκᾶται προσεκτικῶς, ἀφ' οὗ δὲ
ἡρεμήσῃ τὸ ὑγρὸν λαμβάνονται 2 κυβ. ὕψκ.
ἐξ αὐτοῦ εἰς ἰδιαίτερον ποτήριον καὶ προσ-
τίθεται μετὰ προσοχῆς πρὸς ἀποφυγὴν
ἀναμίξεως, διπλάσιον ποσὸν διαλυμάτος
1:1000 κρυσταλλικοῦ ὀξείκου ψευδαργύ-
ρου ἐν εἰνσπνεύματι 95 βαθμῶν κατὰ τὴν
ἐπιράνειαν τῆς ἐπαρῆς τῶν ὑγρῶν στρωμά-
των ἐμφανίζεται ἐξ ἀνοχλάσεως πράσινος
δακτύλιος χαρκτηρίζων τὴν περιεχομένην
οὐροχολίνην, ὃ δὲ τοιοῦτος φθορισμὸς μετὰ
ἀνακύκλιν διαχεῖται εἰς ὅλον τὸ ὑγρὸν,
ὡπερ ἐκ διαθλάσεως φαίνεται ῥοδοχρόζον.

Ρομδότης (Μηχ.). Βλ. Στρόβιλος.

Ρομβοεδρικὸν σύστημα. Βλ.
Κρύσταλλοι ἐν τῷμ. Δ' σελ. 871.

Ρομβοειδὴς καλεῖται ἀνατομικῶς
ὃ κατὰ τὸ ἀνωτερον μέρος τῆς ράχews τοῦ
ἀνθρώπου καὶ ἀπὸ τῶν ἀκανθωδῶν ἀποφύ-
σεων τῶν τελευταίων αὐγενικῶν καὶ πρῶ-
των θωρακικῶν σπονδυλῶν ἐκφυόμενος μῦς,
ὅστις εἰς τὴν βάσιν τῆς ὠμοπλάτης κατα-
ρτίζεται· λειτουργικῶς εἶναι προσαγωγὸς
τοῦ ὀστέου τῆς ὠμοπλάτης καὶ κατ' ἀκο-
λουσίαν ἔλκει τὸν ὦμον πρὸς τὰ ὀπίσω.

Ρομβοειδὴς κόλπος ἤβ ὁ θ ρ ος.
Βλ. Τετάρτη κοιλία ἐγκέφαλου.

Ρομιλλὴ (Romilly-sur-Seine). Πόλις
τοῦ γαλλ. νομοῦ Ω6, ἔχουσα 8,719 κατ.
καὶ ἐμπόριον ξυλείας καὶ μαλλίου.

Ρόμνυ. Πρωτεύουσα περιφ. ἐν τῷ
ἑωστ. κυβερνεῖω Πολτάβας, μετὰ 22,539
κατ. (1897).

Ρομπότης Παναγιώτης. Κα-
θηγητὴς τῆς θεολογίας ἐν τῷ ἐθν. πανε-
πιστημίῳ. Ἐγενν. ἐν Κρανιδίῳ τῷ 1830,

μετὰ δὲ τὴν ἐν τῇ 'Ριζαρείῳ σχολῇ ἐγκύ-
κλιον παιδευσιν ἐφοίτησεν ἐπὶ διετίαν μέχρι
τοῦ 1850 ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ, μεθ' ὃ
ἀπῆλθεν μετὰ τοῦ Μ. Ἀποστολίδου εἰς
Πετρούπολιν καὶ μετὰ τετραετίης σπουδῆς
ἐν τῇ Πνευματικῇ ἀκαδημίᾳ, ἧς ἀνεκη-
ρύχθη διδάκτωρ, μετέβη εἰς Γερμανίαν,
ἐνθα ἐπὶ διετίαν παρηκολούθησε φιλοσοφί-
κὰ καὶ θεολογικὰ μαθήματα. Διετέλεσε κα-
θηγητὴς τῶν ἱερῶν ἐν τοῖς γυμνασίοις
'Αθηνῶν τῷ 1857, τῷ 1858 διαρίστη ἐκτα-
κτος καθηγητὴς τῆς θεολογίας ἐν τῷ πανε-
πιστημίῳ, τῷ 1860 καθηγητὴς ἐν τῇ 'Ρι-
ζαρείῳ σχολῇ καὶ τῷ 1863 τακτικὸς κα-
θηγητὴς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ. Τῷ δὲ 1870
χειροτονηθεὶς ἱερεὺς ἐγένετο ἐφημέριος
καὶ πνευματικὸς τῆς βασιλείσης. Διετέ-
λεσε πρὸς τοῦτοις εἰς τῶν ἰδρυτῶν τῆς
Φιλελεήμονος ἐταιρείας, τῆς Ἑταιρείας
τῶν φίλων τοῦ λαοῦ, τοῦ Συλλόγου πρὸς
διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, τοῦ
Δραματικοῦ καὶ μουσικοῦ συλλόγου, τοῦ
Μετοχικοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν ὑπαλ-
λήλων καὶ ἰδίᾳ διεκρίθη ἐν τῇ Φιλεκα-
τευτικῇ ἐταιρείᾳ ἀπὸ μὲν τοῦ 1861 μέχρι
τοῦ 1871 ὡς σύμβουλος, εἰτα δὲ ὡς προε-
δρος. Συνέγραψε ἱερὰν ἱστορίαν (1859),
Χριστιανικὴν ἠθικὴν, Λειτουργικὴν τῆς Ἀ-
νατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐκδοθέν-
τα πάντα ἐν Ἀθήναις. Ἀπέθανε δὲ κατ' ἰου-
λίον τοῦ 1875 διατελὼν πρύτανις τοῦ πα-
νεπιστημίου.

* **Ρόμφφορδ** (Romford). Πόλις τῆς
ἀγγλ. κομητίας Ἑσσεξ, ἔχουσα 13,656
κατ. (1901).

Ρόνκορν (Runcorn). Πόλις τῆς
ἀγγλ. κομητίας Τσεστερ, μετὰ 16,491 κατ.

Ροννεδούργον (Ronneburg). Πρω-
τεύουσα περιφ. ἐν τῷ δουκάτῳ Σαξονίας-
'Αλτεμβούργου, ἔχουσα 6,187 κατ., ἰωδιού-
χα καὶ σιδηροῦχα ὕδατα καὶ ποικίλην βιο-
μηχανίαν.

Ρόντγκεν (Konrad Röntgen). Σύγχρο-
νος Γερμανὸς φυσικὸς, καταστάς διάσημος διὰ
τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀνακαλυφθειτῶν σκοτεινῶν
ἢ Χ ἀκτίνων (ἴδε Ἡλεκτρικὴ ἐκκέν-
νωσις). Ἐγεννήθη ἐν Lennep τὴν 27
Μαρτίου 1845 καὶ ἀπεπεράτωσε τὰς πα-
νεπιστημιακὰς του σπουδὰς ἐν Ζυρίχῃ τῷ
1869. Κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1870 προτε-
λήθη ὡς βοηθὸς ἐν τῷ φυσικῷ ἐργαστηρίῳ
τοῦ πανεπιστημίου τοῦ Würzburg, εἰτα δὲ
ἐν τῷ τοῦ Στρασβούργου, ὅπου καὶ ἐγένε-
το κατὰ τῷ 1874 καθηγητὴς τῆς φυσικῆς.
Τῷ 1875 προσεκλήθη ὡς καθηγητὴς τῆς
φυσικῆς ἐν τῇ ἀκαδημίᾳ τοῦ Χοχενχάιμ,
τῷ 1876 ὡς ἐκτακτος καθηγητὴς τοῦ πα-
νεπιστημίου τοῦ Στρασβούργου, τῷ 1879
ὡς τακτικὸς καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου

της Γίσσην καὶ ὀλίγον βραδύτερον τοῦ πανεπιστημίου τοῦ Βύρτσουργ. Ἡ ὑπ' αὐτοῦ γενομένη ἀνταρκαλὺς τῶν σκοτεινῶν ἀκτίνων ἀνέδειξεν αὐτὸν ἐντὶς βραχείας χρό-
 ῆνα τῶν διασποτέρων συγχρόνων φυσιοδί-
 φων καὶ συνέδεσε δια παντὶς τὸ ὄνομα του
 μετὰ τῆς ἱστορίας τῆς φυσικῆς ἐπιστήμης.
 Ἀπὸ τοῦ 1899 διατελεῖ καθηγητῆς τοῦ πα-
 νεπιστημίου τοῦ Μονάχου. [Ε.Θ.Κ.]

Ροντήρης Ἀθανάσιος. Ἐγενν. ἐν Πλατάνῳ τῆς Ναυπακτίας τῷ 1823 ἐξ οἰκογενείας ἀγωνιστοῦ, μετὰ δὲ τὴν ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ σπουδῇ τῆς νομικῆς διωρίσθη τῷ 1849 πρωτοδίκης, ἀλλὰ τα-
 χέως ἀποχωρήσας τῆς ὑπηρεσίας ἔνεκα τῆς δικηκτικῆς τοῦ Ὁθωνος ἐπολέμησεν ὡς ἐπαναστάτης ὑπὲρ τὸν Θ. Γρίβαν καὶ συνε-
 ξωρίσθη μετ' αὐτοῦ εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Διε-
 τέλεσε μέλος τῆς ἐπαναστατικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ 1862 καὶ ἀντιπρόσωπος τῆς ἐπαρχίας Ναυπακτίας κατὰ τὴν Ἐθνικὴν συνέλευσιν. Μετὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ βασιλέως Γεωργίου κατέβαλεν ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς κυβερ-
 νήσεως ἐπαναστασίαν τινὰ ἐν Λακωνικῇ καὶ διετέλεσε γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης καὶ κατὰ περιόδους βουλευτῆς Ναυπακτίας. Τῷ δὲ 1881 διωρίσθη καθη-
 γητῆς τοῦ δικηκτικοῦ δικαίου ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ, ἧς θέσεως ἀπελύθη μετὰ τινος μῆνος. Τας ἰδέας αὐτοῦ ἐξέθηκεν ἐν τῷ περὶ ὁργανώσεως τοῦ Κράτους συγ-
 γράμματι αὐτοῦ. Ἀπέθανε τῷ 1889.

Ροντσέγνο (Roncigno). Κωμόπο-
 λις τοῦ διαμερίσματος Βόργου ἐν Τιρόλῳ
 τῆς Αὐστρίας. ἔχει 3,843 κατ. καὶ εἶναι
 γνωστὸν διὰ τὰ ἀρσενικοῦχα καὶ σιδηροῦχα
 ὕδατα, ὧν ἔνεκα ἐπισκέπτονται αὐτὴν πολ-
 λοὶ ἄσθενεῖς.

Ροπαλοφόρος. Βλ. Κορυνήτης
 καὶ Κώνωπες.

Ροπή μαγνητική. Βλ. Ἠλεκτρι-
 καὶ μετρήσεις.

Ροπωτό. Χωρίον τοῦ δήμου Γέμ-
 ρων (Καρδίτσας), ἔχει 431 κατ. (1896).

Ρόρσχαχ (Rorschach). Πρωτ. πε-
 ριφερ. ἐν τῷ ἐλβετικῷ καντονίῳ Σαϊγ-
 γάλλης, μετὰ 9,159 κατ. (1900), κεῖται δὲ
 ἐπὶ τῆς λίμνης τῆς Κωνσταντίας.

Ροσάριον (Rosario de Santa Fé).
 Πόλις τῆς ἐπαρχίας Σάντα-Φέ τῆς Ἀρ-
 γεντινῆς, ἔχουσα τῷ 1895 κατ. 89,920.

Ροσκόλδη. Βλ. Ρωσκόλδη.

Ρόσκιν (John Ruskin). Ἀγγλος τε-
 γνωκρίτης καὶ κοινωνιολόγος, γενν. τῷ
 1819 ἐν Λονδίῳ. Ἐσπούδασεν ἐν Ὁξφόρδῃ,
 ἔζησε δὲ εἰς τὰ πολλὰ ἐπὶ ἐν Ἑλβετίᾳ καὶ
 Ἰταλίᾳ. Περίφημος ἐγένετο ἡ συγγραφή
 του Σύγχρονοι ζωγράφοι (ὁ τ. 1843—60).

ἐν ἣ ὑπεστήριξεν ἐνθέρμως τὰς τάσεις τῆς
 νεας ἀγγλικῆς σχολῆς. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1851
 δι' ἐπιστολῶν πρὸς τοὺς «Χρόνους» (Ti-
 mes) περὶ τῶν Προρραφατικῶν (βλ. λ.)
 ἐξήσκει μεγίστην ἐπίδρασιν ἐπὶ τὴν ἀνα-
 πτυξιν τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ τέχνης. Τὸ ἐν Ὁξ-
 φόρδῃ πανεπιστήμιον ἐξέλεξεν αὐτὸν τῷ
 1870 καθηγητὴν τῶν καλῶν τεχνῶν, δι-
 ᾶξας δὲ ἐπὶ τινὰ ἡναγκάσθη τῷ 1884 νὰ
 παραιτηθῇ διὰ λόγους ὑγείας καὶ ἀπέθανε
 τῷ 1900 ἐν κτήματι του ἐν Λαϊττερ. Πλεί-
 σται εἶναι αἱ περὶ τέχνης καὶ καλλιτεχνί-
 συγγραφαὶ αὐτοῦ, ὡς καὶ αἱ περὶ κοινωνι-
 λογικῶν ζητημάτων, ἐν αἷς βασίζεται κυ-
 ρίως ἐπὶ τῆς θεωρίας ὅτι οἱ κοινωνιολογοὶ
 καὶ ἀγῶνες μίαν μόνον πηγὴν ἔχουσι, τὴν
 ἀνεπαρκῆ μὲν τῶν λαοῦ, καὶ ἐπὶ τὴν
 μόνην θεραπείαν τοῦ κακοῦ εἶναι ὁ ἐξευγεν-
 σμός καὶ καλλωπισμός τοῦ βίου δι' ἐπι-
 στροφῆς πρὸς τὴν κατὰ φύσιν ζωὴν καὶ δι-
 τῆς καλλιτεχνίας τῆς τέχνης.

Ρόσλαου. Βλ. Ρόσλαου.

Ρόσλερία ἢ Ραισλερία (Bot.).
 Γένος Ἀσκομυκῶν προσεγγίζον πρὸς τὰ
 τῶν Ἑλβελλῶν καὶ περιλαμβάνον τὰ εἶδη
 Μορίλλην τὴν ἀμπελοφίλον, μυ-
 κητα μικροσκοπικὸν προκαλοῦντα σπυ-
 κὴν νόσον τῶν ἀμπέλων καὶ συνεπαγόμενον
 μεγάλας ζημίας ἐν ταῖς ἀμπελοφυτεῖαις.
 ἐπιβάλλεται ἡ ἐξυγίανσις τοῦ ἐδάφους κα-
 πρὸ πάντων ἡ ἐκρίθωσις καὶ διὰ πυρὸς κα-
 ταστροφῇ ἐπὶ τοποῦ τῶν προσβεβλημένων
 κλημάτων μετὰ τῶν ῥιζῶν αὐτῶν.

Ρόσσβαχ (Αὐγουστος Rosshach).
 Γερμανὸς ἀρχαιολόγος, γενν. τῷ 1823 κα-
 ἀποθ. τῷ 1898 ἐν Βρεσλαυίᾳ, ἐνθα ὁπ-
 τοῦ 1856 ὑπῆρξε καθηγητῆς τοῦ πανεπι-
 στημίου. Εἰς τὴν ἑλλην. ἀρχαιότητα ἀπο-
 ρῶσι τὰ ἔργα αὐτοῦ Ῥυθμικὴ ἑλληνικὴ
 (1854) καὶ Μετρικὴ ἑλλ. (1856 γ' ἐκδ.
 1889), ἀποτελοῦντα μέρος τοῦ ὑπ' αὐτοῦ
 καὶ τοῦ Βίστβαλ ἐκδοθέντος συγγράμ-
 ματος ὑπὸ τὸν τίτλον Θεωρία τῶν μουσικῶν
 τεχνῶν τῶν Ἑλλήνων.

Ροσσέλειος ἀντίδρασις (réac-
 tion de Rossel) καλεῖται μία ἐκ τῶν χη-
 μικῶν μεθόδων δι' ὧν εἶναι δυνατόν ν' ἀ-
 ποκαλυφθῇ ἡ ἐν παθογενεῖαις εὐρεῖς τοῦ
 περιεχομένη αἰμοσφαίρειν. Τὰ εὐρεῖς ἐξαι-
 ρίζονται τῇ προσθήκῃ ὀξεϊκοῦ ὀξέος, ἀνακυ-
 κῶνται μετ' ἰσοῦ ποσοῦ αἰθέρος, μεταφέ-
 ρονται εἰς δοκιμαστικὴν ποτήριον περιέχο-
 σταγόνας τινὰς ἀπεσταγμένον ὕδατος, προσ-
 τίθενται 15—30 σταγόνας τερεβινθελαίου
 παλαιοῦ ἢ 5—10 σταγόνας ὀξυγονοῦχοῦ ὕ-
 δατος μετὰ ἀνακύκλιν προστίθεται
 10—20 σταγόνας διαλύματος 2 % βαρβα-
 λοίνης ἐν εἰσπνεύματι 80° ἢ 90° καὶ πα-
 λιν ἀνακυκᾶται ἐπιμόνως τὸ ὑγρὸν. Ταῦτα

τὰ ἔργα περιέχωσιν αἰμοσφαίρινην, δια τῆς ἀντιδράσεως ταύτης θέλει σχηματισθῇ ἐντός 1—3 ἐξηκοστῶν τῆς ὥρας ἐρυθρὰ χροιά τῶ ὕδατός τρωματος, ἥτις μετὰ ἄλλα ^{3/60} ἀποβαίνει κερασσόχρους.

Ῥοσσέττης (Dante Gabriele Rossetti). Ἀγγλος ζωγράφος καὶ ποιητὴς ἰταλικῆς καταγωγῆς, γενν. τῷ 1828 ἐν Λονδίῳ ἑσπούδασε πρὸ πάντων τὴν ἰταλ. τέχνην τῶν μέσων χρόνων καὶ ἐγένετο μετὰ τινῶν ἄλλων ἰδρυτὴς τῆς σχολῆς τῶν Προρραφαλιστῶν (βλ. λ.) καὶ οὕτω καὶ τῆς νεωτάτης ἀγγλικῆς γραφικῆς. Τὰ πρόσωπα τῶν πίνακων του ἐλάμβανε πρὸ πάντων ἐκ τῆς ἰταλικῆς ποιήσεως, κυρίως τοῦ Δάντου. ἔξετέλει δὲ τὰ ἔργα μετὰ ἀνεπιτήδευτου χρωματισμοῦ καὶ ἐνδομύχου αἰσθηματικῆς. Συγχρόνως ἐδιδασκείτο σπουδαίας μελέτης περὶ τοῦ Δάντου καὶ ἐγένετο γνωστότατος διὰ τὰ «Ποιήματα» ἐπανειλημμένως ἐκδοθέντα ἀπὸ τοῦ 1870 καὶ διαπρέποντα διὰ τὴν πλαστικὴν καλλιπὴν τῆς μερῆς, τὴν δύναμιν καὶ μελωδίαν τῆς γλώσσης καὶ τὴν τρυφερότητα τοῦ αἰσθηματος. Ἀπέθανε δὲ ὁ Ῥ. τῷ 1882.

Ῥόσσης (Ernesto Rossi). Ἰταλὸς ἡθοποιὸς καὶ δραματικὸς ποιητὴς, γενν. τῷ 1829 ἐν Λιβούρνῳ καὶ ἀποθ. τῷ 1896 ἐν Περκάρῳ. Ἐγένετο περίφημος κυρίως ἐν τῇ παραστάσει τοῦ Ὁθέλλου, Ἀρλέτου, Σίβ, Φαύστου, Δουδελίκου ΙΑ' (Δελαβίνη).

Ῥόσσλαου (Rosslau). Πόλις τοῦ δουκάτου Ἀγγόλτης, μετὰ 10,059 κατ.

Ῥοστάν (Edmond Rostand). Γάλλος ποιητὴς, γενν. τῷ 1868 ἐν Μασσαλίᾳ. Ἀπὸ τῷ 1890 ἐξέδωκε συλλογὴν ποιημάτων ὑπὸ τὸν τίτλον Les Musardises, ἐστράφη πρὸς τὴν δραματικὴν ποίησιν καὶ ἔγραψε μετὰ τινὰ ἄλλα τὴν ἡρώϊκὴν κωμῶδιον Cyrano de Bergerac (ἐκδ. τῷ 1898) καὶ τὴν βρῦμα L'Aiglon (1900), ἅρα ἐτυχον ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς. Μνημονευτέον ἀκρομαστὶς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος (Pour la Grèce), οὗς ἀπήγγειλε τῇ 11 Μαρτ. (ν.) 1897 ἐν προεσπερίδι τινί.

Ῥοστελία ἢ Ῥαιστελία (Bot.). Ἰδία μορφή τοῦ γένους τῶν Γυμνοσποριαγγείων Αἰκιδιομυκήτων ἀναπτυσσομένη ἐπὶ τῶν φύλλων τῶν Ἀπισιδῶν. Τὸ εἶδος Ῥ. ῥοστελιατῆ (Roestelia cancellata) ἢ ῥοστελιατῆ (Roestelia cancellata) παρᾶγει τὴν σκωριόπαθειαν τῶν φύλλων Ἀπίου τῆς κοινῆς, εἶναι δὲ αἰκιδιὴ μορφή τοῦ Γυμνοσποριαγγείου τοῦ ἀρκευθρίλου καὶ ἐξαφανίζεται μετὰ τὴν ἐκρίζωσιν τῶν ἔργων εἰς τὰς Ἀπίους φουμένων ἀρκευθῶν· τὰ αἰκιδία αὐτῆς συνηνωμένα κατα σωροὺς ἀποτελοῦσιν ἐπὶ τῶν φύλλων εἶδος χρυσοκίτρινων κηλίδων.

* **Ῥοστόδιον** (Rostow). 1) Πόλις ἐν

τῇ ῥωσ. χώρᾳ τῶν Ἐπιτανκιδίων Κοζάκων, ἐπὶ τοῦ Τανάϊδος, μετὰ 119,889 κατ. (1897). Εἶναι πρωτ. διαμερίσματος 6,899 τχμ. μετὰ 368,972 κατ. — 2) Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ ῥωσ. κυβερν. Ἰαροσλάβλ, ἔχουσα 43,016 κατ. τῷ αὐτῷ ἔτει.

* **Ῥόστοκ** (Rostock). Πόλις τοῦ Μεκλεμβούργου-Στερν, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 54,735.

* **Ῥοσφόρ** (Rocheffort). Πρωτ. διαμερίσμ. ἐν τῷ γαλλ. νομῷ τοῦ Κάτω Σαράντ, μετὰ 30,824 κατ. τῷ 1900.

Ῥοτεμβούργον (Rothenburg πρὸς τῷ Tauber). Πρωτ. διαμερίσμ. ἐν τῇ Μέσῃ Φραγκονίᾳ τῆς Βαυαρίας, ἔχουσα 7,923 κατ. καὶ πολλὰ μνημεῖα τοῦ κατὰ τοὺς μέσους χρόνους μεγαλείου της, καθ' οὗς ὑπῆρξεν ἐλευθερά πόλις τοῦ γερμαν. κράτους, καὶ σπουδαῖον φερόμενον.

Ῥότοδαιλ (Roehdale). Πόλις ἐν τῇ ἀγγλ. κομητίᾳ Λαϊγςτερ, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 83,112.

* **Ῥότσεστερ** (Rochester). 1) Πόλις ἐν τῇ ἀγγλ. κομητίᾳ Κέντ, μετὰ 30,622 κατ. (1901). — 2) Πρωτ. κομητίας ἐν τῇ βορειανέρ. πολιτείᾳ Νέας Ὑόρκης, μετὰ 162,608 κατ. (1900).

* **Ῥότερδαμ** (Rotterdam). Πόλις τῆς Νοτίου Ὀλλανδίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 319,866.

Ῥόττι (Rotti). Μία τῶν Μικρῶν Σουνδαίων νήσων ἐν τῇ Ὀλλανδ. τοποτηρητείᾳ Τιμόρ, ἔχουσα ἐμβα. 1691 τχμ. καὶ μετὰ τινῶν ἄλλων 64,500 κατ.

Ῥουαβὼν (Ruabon). Πόλις τῆς κομητίας Δένβιγ τῆς ἀγγλ. Οὐαλίας, μετὰ 21,721 κατ. Πληθύν σπουδαῖα μεταλλεῖα σιδήρου καὶ ἀνθράκων.

Ῥουβαί (Roubaix). Πόλις ἐν τῷ διαμερ. Ἀίλλης τοῦ γαλλ. νομοῦ τοῦ Βορρᾶ (Nord). ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 120,209, πλείστα δὲ ὑφαντουργεῖα.

* **Ῥοῦδαλι**. Χωρίον τοῦ δήμου Τανίας (Κυνουρίας), ἔχον 528 κατ. (1896).

Ῥουδιδίνη (Χημ.). Ἐρυθρὰ χρωστικὴ οὐσία περιεχομένη καὶ δίδουσα τὸ χαρακτηριστικὸν ἐρυθρὸν χρώμα εἰς τοὺς ἐρυθροὺς ὑδροπένοντες, εἰς τὰ τεύτλα καὶ εἰς τὰς τομάτας· ἐξάγεται ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων ἐρυθρῶν, ἀδιάλυτων ἐν ὕδατι καὶ οἶνῳ, διαλυτῶν ἐν αἰθέρι καὶ χλωρίφ. Μεταπίπτει εἰς κυανὴν τῇ ἐπιδράσει θειικοῦ καὶ νιτρικοῦ ὀξέος.

Ῥουδνέριος ἀντίδρασις (reaction de Rubner) καλεῖται ἡ πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ ἐν παθολογικαῖς οὐραῖς περιεχομένου τυχόν γαλακτοσακχαροῦ τελου-

μένη ως ἐξῆς : τὰ οὖρα διηθηθέντα καὶ θερμανθέντα κορέννυνται δι' οὐδετέρου ὀξεικοῦ μολύβδου, μεθ' ὃ προστίθεται εἰς τὸ ὑγρὸν ζέον ὑγρά ἀμμωνία κατὰ σταγόνας, ὑπάρχοντος δὲ γαλακτοσακχάρου ἢ χροῖα τοῦ ὑγροῦ τρέπεται διαδοχικῶς εἰς κίτρινον, πορτοκαλοχρουν καὶ ἐρυθρὰν τέλος. [P.N.B.]

Ρουδα (Ruda). Κώμη τῆς περιφερ. Ζάβριε τοῦ πρωσ. νομοῦ Ὀππελν, ἔχουσα 11,906 κατ. τοὺς πλείστους Πολωνοὺς καὶ σπουδαία μεταλλεῖα σιδήρου, ζιγγου καὶ ἀνθράκων.

* **Ρουένη** (Rouen). Πρωτ. τοῦ γαλλ. νομοῦ Κάτω Σηκουάνα, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 110,480.

Ρουλέρ (γαλλ. Roulers, φλαμανδιστὶ Rousselaere, προφ. 'Ραουσελάρ). Βιομηχανικὴ πόλις τῆς βελγικῆς ἐπαρχίας Δυτ. Φλανδρίας, ἔχουσα 23,141 κατ. (1900).

* **Ρουκιάκας** δῆμος τῆς ἐπαρχίας Σητείας (Λασηθίου) τῆς Κρήτης. ἔχει 2,483 κατ. (1900).

Ρουμελί. Χωρίον τοῦ δήμου Μεσιτονίου τῆς ἐπαρχίας Μυλοποταμοῦ ('Ρεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 409 κ. (1900).

Ρουμελία. Βλ. 'Ρωμελία.

Ρούμेलι-Καδίκ (τ. ἑ. δυτικὴ λεύκη). Πράσπειον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καίμενον ἐπὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀκτῆς τοῦ Βοσπόρου καὶ εἰς ἀπόστασιν 24 χλμ. πρὸς Β. αὐτῆς. Ὡνομάσθη ἀπὸ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ φρουρίου τοῦ κτισθέντος ὑπὸ Μουράτ τοῦ Δ' τῷ 1628, ὅτε ἐκτίσθη καὶ τὸ ἀπέναντι αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἀσιατικῆς παραλίας καίμενον Ἀνατόλ-Καδίκ, ὅπως ἐξασφαλισθῇ ὁ Βόσπορος ἀπὸ τῶν ἐπιδρομῶν τῶν Κοζάκων, οἵτινες τῷ 1626 ἐληλάτησαν ἱκανὰ χωρία τοῦ Βοσπόρου. Ταῦτα ταῖσι προῦρα Μουράτ τοῦ Δ' καίνται ἐπὶ τῶν θέσεων ἐρ' ὧν πρὸ τῆς κτίσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἡγεύοντο τὰ δύο Ἰερά, ὧν τὸ μὲν ἐπὶ τῆς Ἀσίας καλεῖται ὑπὸ τοῦ Στράβωνος Ἰερὸν τῶν Χαλκηδονίων, τὸ δ' ἐπὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀκτῆς τοῦ Βοσπόρου Ἰερὸν τῶν Βυζαντινῶν. Τὸ μέρος τοῦτο ὑπὸ μὲν τῶν Ὀθωμανῶν καλεῖται Καρά-τάς (τ. ἑ. μέλας λίθος), ὑπὸ δὲ τῶν Ἑλλήνων Μαῦρος Μόλος. Ἐνταῦθα ἐπὶ Βυζαντινῶν ὑπῆρχε τὸ μονύδριον τῆς Θεοτόκου τῆς ἐπιλεγομένης Μαυρομολιτίσσης, κτισθὲν μὲν ὑπὸ τῆς αυτοκρατορίας Εὐδοκίας τῆς συζύγου Ῥωμανοῦ τοῦ Δ' τοῦ Διογένη, ἥτις καὶ περιωρίσθη ἐν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Μιχαήλ Ζ' τοῦ Παραπινάκη, διασωζόμενον δὲ μέχρι τοῦ 1713, ὅτε κατεστράφη ὑπὸ τοῦ μεγάλου βεζύρου Δαμάτ Ἀλῆ-πασά.

Ἐκ τοῦ μονυδρίου τούτου σωθεῖσα ἡ ἀρχαία εἰκὼν τῆς Θεοτόκου τῆς Μαυρομολιτίσσης ἀνάκειται σήμερον ἐν τῇ ἐν Μεγαλφ. Ρεῦματι ἐκκλησίᾳ τῶν Ἀσωμάτων. Παρα τὸ χωρίον ῥεῖ ῥυαξ χρυσορρύαξ ἀλλοτε καλούμενος ἀπὸ τῶν ψηγμάτων, αἵτινα παρέσυρεν, ὅτε ἐχρησιμοποιοῦντο τὰ ἐνταῦθα χαλκωρυχεῖα. Ἐγγὺς δὲ τῶν πηγῶν τοῦ ῥυακκοῦ ἐσφίετο ἐπὶ Γυλλίου ναῖσκος ἐπ' ὀνόματι τῆς Θεοτόκου τῆς ἐπιλεγομένης Καστανεωτίσσης ἀπὸ τοῦ πλησίον δάσους τῶν καστανέων, οἰκοδομηθεὶς ἴσως ἐπὶ τῶν ἐρείπειων τοῦ ναοῦ τῆς 'Ρεας.

Ρούμेलι-Χισάρ (τ. ἑ. φρουρίον Εὐρώπης). Πράσπειον τῆς Κων/πόλεως, καίμενον ἐπὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀκτῆς τοῦ Βοσπόρου καὶ παρὰ τὸ Μπεμπέν (βλ. λ. σ. 649), οὗτινος ἀπέχει 10 ¹/₂ χλμ. Τὸ ἐπ' αὐτοῦ φρούριον ἐκτίσθη ὑπὸ Μωάμεθ τοῦ Β' τῷ 1452. Κατεσκευάσθησαν δὲ οἱ πύργοι αὐτοῦ οὕτως ὥστε νὰ σχηματίζωσι τὰ ἀράδια καὶ γράμματα τὰ ἀποτελοῦντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ (μῦρ, γὰ, μῦρ=Μωγάμετ). Κατὰ τὸ μέρος τοῦτο τὸ εὐρος τοῦ Βοσπόρου μέχρι τοῦ ἀπέναντι καίμενου Ἀνατόλ-Χισάρ εἶναι 300 γαλλ. ὀργυῶν. Διὰ τὴν ἐπίκαιρον αὐτοῦ θέσιν ὠνομάσθη ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν Μπουγαζ-κασέν, ὅπερ οἱ Βυζαντινοὶ συγγράμματα μεταφράζουσιν εἰς Λαίμ ο κ ο π ῖ α ν ἢ Κε ρ α λ ο κ ο π τ η ν. Οἱ Βυζαντινοὶ ἀρχικότερον ἐκάλεον τὸ μέρος τοῦτο Φονεάν, ἐνομαζόμενον τὸ πάλαι Ἑρμαῖον ἀπὸ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ ναοῦ τοῦ Ἑρμοῦ. Τὸ μέρος τοῦτο ἐξευθεν ὁ Δαρεῖος διὰ γεφύρας τῷ 480 π. Χ., ὅτε ἐξεστράτευσεν κατὰ τῶν Σκυθῶν. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ αυτοκράτωρ Ἡράκλειος ἐξευθεν ἐνταῦθα τέρας γεφύραν διὰ τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως, ὅτε τῷ 628 ἐπείστρεφεν εἰς Κωνσταντινουπόλιν ἀπὸ τῆς κατὰ τῶν Περσῶν νικηφόρου αὐτοῦ ἐκστρατείας. Ἐν τῷ φρουρίῳ τοῦ 'Ρ. Χ. ἐνεκλείοντο οἱ εἰς θάνατον καταδικαζόμενοι καὶ μάλιστα οἱ αἰχμάλωτοι χριστιανοὶ ἡγεμόνες, πρὶν αὐτοῦ δ' ἐπνίγη καὶ ὁ πολυπαθὴς πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Κύριλλος ὁ Ἀκούριος τῷ 1638 ἐπὶ Μουράτ τοῦ Δ'. Τὴν παραλία τοῦ 'Ρ. Χ. οἰκοῦσιν Ὀθωμανοί, ὑπεράνω δὲ τῆς παραλίας Ἀρμένιοι καὶ Ἕλληνας. Πρὸ τοῦ ὑπερκειμένου τοῦ πρασπεῖου λόφου καλεῖται τὸ 'Ροβέρτειον λόφος. [Γρ.Σ.Ι.]

Ρούμ-Καδίκ (τ. ἑ. ἐλληνικὴ πεύκη). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ, καίμενον ἐγγὺς τοῦ Τσουκουρ καὶ ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Πογαζλί (βλ. λ.) καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀγκύρας. Ἐγγὺς περὶ τοὺς 300 κατ. Ἕλληνας τουρκοφύλους, ἐξαρτωμένους ἐκκλησιαστικῶς ἐκ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας καὶ περὶ τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν ἀσχολουμένους.

Ρούμκορφ στήλη. Βλ. Ἠλεκτρι-
κή ἐνέργεια. Ρ. ἄτραπεζος. Βλ. Ἐπα-
γωγὴ ἡλεκτρικῆ καὶ μηχανητικῆ.

Ρουμμελσδορφον (Rummels-
burg). 1) Πρωτ. περιρ. τοῦ πρωτ. νομοῦ
Κορλίν ἐν Πομερανίᾳ, μετὰ 5,335 κατ. —
2) Ἀποικία ἀποτελοῦσα τὸν δήμον Βοξχά-
γεν-Ρ' καὶ συνεχομένη μετὰ τοῦ Βερολί-
νου, ἔχουσα δὲ 16,416 κατ. καὶ πολλὰ
ἐργαστασία βιομηχανικῶν.

Ρουπακζα. Χωρίον τοῦ δήμου Τρι-
αίας (Πατρῶν), ἔχον 189 κατ. (1896).

Ρουρμόνδη (Roermond). Πόλις τῆς
ὀλλανδ. ἐπαρχ. Λιμβούργου, μετὰ 12,349
κατ. (1899).

Ρουρόρτ (Ruhrort). Πρωτ. περιρ.
ἐν τῷ πρωτ. νομῷ Δύσσελντορφ, μετὰ
12,400 κατ. (1900).

Ρόυς. 1) Ρ. ὁ ἁρωματικὸς ἡ
χρυσόξυλον ἁρωματικόν. Ἐκ τοῦ
φλοιῦ αὐτοῦ σκευάζεται ὑγρὸν ἐκχύλισμα
χρησιμοποιεῖται ὡς εἰδικὸν φάρμακον τῆς
γυναικείας ἐνουρήσεως τῶν παιδίων.

— 2) Ρ. ὁ τοξικὸς ἡ χρυσόξυλον
δηλητήριον. Τὸ βόμυξ τοῦ φυτοῦ τού-
του χρημίζεται ἐν τῇ Βορείῳ Ἀμερικῇ ὡς
ἐλαστικὸν ἔλασμα τῶν χρονίων ρευματισμῶν
τῶν ἄρθρων καὶ τῆς ἰσχιαλγίας. Τὸ δ'
ἐκχυλισμα διδεται λυσιτελῶς κατὰ μυελι-
τῶν παρὰ πλεγματικῶν.

Ρόυς (Reuss). Τὰ δύο ταῦτα πριγκι-
πᾶτα τῆς Γερμανίας εἶχον τῷ 1900 κατ.
207,606, ὧν 68,396 ἐν τῷ Ρ. πρεσβυτέ-
ρας γραμμῆς καὶ 139,210 ἐν τῷ Ρ. νεω-
τέρως γραμμῆς.

Ρουσδάναχα. Χωρίον τοῦ δήμου
Μαγλοπόλεως, ἔχον 432 κατ. (1896).

Ρουσσελτ (Θεόδωρος Roosevelt). Ὁ
26ος πρόεδρος τῆς Βορειαμερ. συμπολι-
τείας, γενν. τῷ 1858 ἐν Νέῳ Ὑόρκῃ. Σπου-
δάζας τὴν νομικὴν, ἐγένετο ἡγὴς τῷ 1882
μέλος τῆς νομοθετικῆς συνελεύσεως τῆς
Νέας Ὑόρκης, ὑπάρχας δὲ (1895—97) διευ-
θυντῆς τῆς ἀστυνομίας ἐκεῖ, ὠνομάσθη
ὑπὸ τοῦ Μὰκ Κίνλεϋ ὑπουργὸς τῶν ναυ-
τικῶν. Ἐκτραγέντος τοῦ ἰσπανο-ἀμερικ. πο-
λέμου παραιτηθεὶς ἐσχημάτισε σὺμα ἱππι-
κῶν, οὗ ὧν διοικητῆς διέπρεψε κυρίως ἐν
Κούβα καὶ ἐγένετο τοσοῦτον δημοφιλὴς
ὥστε ἐξελέγη τῷ 1899 πρόεδρος τῆς πο-
λιτείας Νέας Ὑόρκης καὶ τῷ ἐπομένῳ ἔτει
ἀντιπρόεδρος ὅλης τῆς Συμπολιτείας. Τῷ
δὲ 1901 διεδόχθη τὸν δολοφονηθέντα πρόε-
δρον Μὰκ-Κίνλεϋ. Ὁ Ρ. ἐδημοσίευσε καὶ
διάρρηξε ἔργα ἱστορικὰ (Ἱστορ. τοῦ ναυ-
πολέμου τοῦ 1812, Ἱστορ. τῆς Νέας Ὑόρ-
κης, Ὀλίβερ Κρόμβελλ κτλ.) καὶ ἀφο-
ῶντα τὴν κυνηγητικὴν καὶ τὸ σπóρτ ἐνί

γίνει. Τῷ δὲ 1904 κατὰ τὰς νέας ἐκλο-
γὰς ἐξελέγη ἐκ νέου πρόεδρος τῆς Συμ-
πολιτείας μετὰ μεγάλης πλειονοψηφίας.

Ρούση. Χωρίον τοῦ δήμου [Καρδί-
τσης, ἔχον 408 κατ. (1896).

Ρουσόπουλος. 1) ἈΘανασιος
Σ. Ὑγενν. ἐν Βογατσιῳ τῆς Μακεδονίας τῷ
1823, τὴν 2' ἐγκύκλιον παιδεύειν ἔλαβεν
ἐν Κων/πόλει καὶ Ἀθήναις, μεθ' ὅ ἐσπού-
δασε φιλολογίαν ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ,
εἰτα δὲ λαθὼν τὸ Βελγίον κληροδοτήμα
μετέβη τῷ 1847 εἰς Γερμανίαν, ἐνθα ἐπὶ
ἐπταετίαν ἐσπούδασε. Διετέλεσε καθηγητῆς
τοῦ ἐν Πάτραις γυμνασίου, μετὰ τριετίαν
δὲ τῷ 1857 διωρίσθη καθηγητῆς τοῦ πα-
νεπιστημίου, ἐνθα ἐδίδαξεν ἐπὶ 33 ἔτη πρῶ-
τον μὲν φιλολογίαν, εἰτα δὲ ἀρχαιολογίαν.
Πρὸς ταῦτοις ἐπὶ 24 ἔτη ἐδίδαξεν ἐν τῇ
Ῥιζαρείῳ σχολῇ καὶ ἐπὶ 4 ἐν τῷ πολυτε-
χνεῖῳ. Ἔργα αὐτοῦ εἶναι: Περί Ζαυρόλιδος
κατὰ τοὺς σωζομένους παλαιούς (Γοττιγγή
1853), Ἑλληνικὴ ἀρχαιολογία Βορροῦ
κατὰ μεταφράσιν ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ (ἐκδ.
α' ἐν Πάτραις 1855, ἐκδ. β' ἐν Ἀθήναις
1860), Ἑγγειριδιον ἑλληνικῆς ἀρχαιολο-
γίας (1875 Ἀθ.), Ὁδηγὸς τῶν φοιτητῶν
τοῦ πανεπιστημίου Ὁθωνος (Ἀθ. 1857),
Εἰσαγωγή εἰς Θεουκυδίδην (Ἀθ. 1861), Περί
εἰκόνης Ἀντιγόνης (Ἀθ. 1885), Παρθενῶν
(ἤτοι διαμαρτυρία κατὰ πάσης διορθώσεως
τοῦ Παρθενῶνος Ἀθ. 1886), Περί τοῦ ἐν
Μαγνησίᾳ μνημείου τοῦ Θεμιστοκλέους
(γερμανιστί, Ἀθ. 1898) καὶ ἄλλαι διατρι-
βαι ἀρχαιολογικαὶ καὶ φιλολογικαί. Ἀπέ-
θανε κατὰ Δεκεμβρίον τοῦ 1898.

— 2) Ὁθων Ἀ. Υἱὸς τοῦ προηγουμένου,
γενν. ἐν Ἀθήναις τῷ 1857. Μετὰ τὴν ἐν τῇ
Ῥιζαρείῳ σχολῇ ἐγκύκλιον παιδεύειν ἐ-
σπούδασεν ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ καὶ
εἰτα ἐν τῷ πολυτεχνεῖῳ τοῦ Ἀννοβέρου καὶ
ἐν Βερολίῳ, ἐνθα διετέλεσε βοηθὸς τοῦ
καθηγητοῦ τῆς χημείας Hofmann. Ἀπὸ τοῦ
1894 ἐγένετο ἰδρυτῆς καὶ διευθυντῆς τῆς
ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ βασιλέως ἐμπο-
ρικῆς καὶ βιομηχανικῆς ἀκαδημίας, ἐκ-
βίδων καὶ τὸ Δελτίον αὐτῆς, δι' ἰδίας δὲ
μεθόδου ἐκαθάρισε καὶ συνετέλεσε τὰς ἀρ-
χαιότητας τοῦ μουσείου τῆς Ἀκροπόλεως,
ὡς καὶ τὰς τῶν Ἀντικυθέρων ἐν τῷ Ἐθν.
μουσεῖῳ. Ἐγραψε πολλὰ βιβλία χημικὰ
καὶ βιομηχανικὰ ἐν τε τῇ ἑλληνικῇ καὶ
τῇ γερμανικῇ καὶ πλείστας ἄλλας διατρι-
βὰς ἐν περιοδικοῖς καὶ ἄρθρα ἐν τῷ ἡμε-
τέρῳ Δελτικῷ.

Ρουσοσπίτι. Χωρίον τοῦ δήμου
Βρυσηναίων (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον
221 κατ. (1900).

Ρουστέμ-κζού (τ. ἔ. χωρίον τοῦ
Ῥουστέμ). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὑ-

παγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Βρουύλλων τῆς διοικήσεως Σμύρνης καὶ ἔχον 490 κατ. Ἑλλήνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας μοναχάξιον παρθριαγωγείον καὶ νηπιαγωγείον. [Γρ.Σ.Ι.]

Ῥουδικίων δῆμος τοῦ νομοῦ Ῥεθύμνης τῆς Κρήτης. ἔχει 2.663 κ. (1900).

* **Ῥουτσουκ** (Rustschuk, Russe). Πρωτ. περιφέρειας τῆς Βουλγαρίας, μετὰ 32,661 κατ. (1901).

* **Ῥούτλινγκεν** (Reutlingen). Πρωτ. τῆς βυρτεμβέργικης ἐπαρχ. τοῦ Μέλανος δρυμοῦ, μετὰ 21,494 κατ. τῷ 1900.

Ῥούτον (Royton). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Λαϊγῆτερ, μετὰ 14,881 κατ. καὶ βαμβακουργίας.

* **Ῥούτι.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαλασίας (Μεγαλοπόλεως), ἔχον 208 κ. (1896).

Ῥούφου. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀθηναίων, ἔχον 489 κατ. (1890).

Ῥοχατύν (Rohatyn). Πρωτ. διαμερ. ἐν τῇ αὐστριακῇ Γαλικίᾳ, μετὰ 7,201 κατ., ὧν οἱ πλείστοι Ἰσραηλῖται Πολωνοί.

Ῥόχειος καὶ πρoσoύμειος ἀντίδρασις (réaction de Roch et Praum) καλεῖται ἡ διὰ τοῦ θεϊοτύλικου ὀξέος πρὸς ἀνίχνευσιν καὶ τῶν ἐλαχίστων ποσοτήτων τοῦ ἐν τοῖς οὖροις περιεχομένου λευκώματος. Τὸ ἀντιδραστήριον ὑγρὸν παρασκευάζεται ἐκ συνθερμάνσεως 20 γρ. πυκνοῦ θεϊκοῦ ὀξέος μετὰ 13 γρ. ἱετύλικου ὀξέος, προστιθεμένων μετὰ τὴν ἀπόψυξιν 67 γρ. ὕδατος. Εἰς κυβικά τινα ὕψεκ. οὖρου διηθηθέντος προστίθενται ὅλγαι σταγόνες αἰθίνες ἀρκούσιν ἵνα σχηματίσῃσι θιλωμα ἢ ἱζημα παρόντος λευκώματος. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Ῥύγεν** (Rügen). Ἡ νῆσος αὕτη τῆς Γερμανίας εἶχε τῷ 1900 κατ. 46,270.

Ῥυγγοκέφαλα. Τάξις Ἑρπετῶν ἀντιπροσωπευομένη σήμερον ὑπὸ μόνου τοῦ εἴδους *Hatteria punctata* τῆς Νέας Ζηλανδίας καὶ περιλαμβάνουσα τὰ πρωτογενέστερα ἔρπετα ὧν τὰ πλείστα εἶναι γνωστὰ μόνον ἐκ τῶν λελιθωμένων λειψάνων αὐτῶν.

Ῥυγγονέλλη (Ζωολ.). Γένος Ἀρθρωτῶν Βραχιονοπόδων, ὧν οἱ βραχίονες περιέλισσονται εἰς δύο σπειροειδεῖς κώνους προσδιοκρούμενους, εἶναι ἐλευθεροὶ καὶ δύναται νὰ ἐξέρχωνται τῆς κόγχης. Περιλαμβάνει ἄπειρα εἶδη ἐμρανιζόμενα κατὰ τὴν μέσθην Σιλουρίαν γεωλογικὴν διάπλυσιν, ἀκμαζόντα κατὰ τὴν Ἰουρασίαν καὶ ἀντιπροσωπεύμενα ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς γεωλογικῇ ἐποχῇ δι' ἑξ μόνον γνωστῶν εἰδῶν.

Ῥυγγοσπορον (Bot.). Γένος Κυπειροειδῶν περιλαμβάνον εἶδη τοῦ παλαιού

καὶ τοῦ νέου κόσμου φυόμενα ἐν τόποις ὑγροῖς καὶ ἐλώδεσι καὶ χαρακτηριζόμενα ὑπὸ ἀνθέων ἐρμαφροδιτῶν καὶ φύλλων στενομάκρων καὶ οὐχὶ ἀκανθολήκτων. Ῥ. τὸ λευκὸν ἔχει λευκὰ καὶ Ῥ. τὸ ἀμαυρὸν ὀφρῶν ἄνθη.

Ῥυγγοφαλῆς ἡ Ψαλιδορρυγχος (Ζωολ.). Γένος Παλαμοπόδων Μακροπτερῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Λαριδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ῥαμφους μακροτάτου, τέμνοντος εἰκὴν ψαλίδος καὶ ἔχοντος τὸ ἀνώτερον σκέλος βραχυτέρον τοῦ κατωτέρου. Πτέρυγες μακραί, ὧν τὸ ἀνοιγμα κατὰ τὴν πτῆσιν ἴσους πρὸς 1,15 μ., ἐνφ' τὸ σῶμα τοῦ πτηνοῦ ἔχει μήκος 46 ὑψεκ. Περιλαμβάνει εἶδη πτηνῶν νυκτινόμων, μακροπτελῶν καὶ πυκνοπτελῶν, κατοικοῦντων εἰς τὰς ἀκτὰς τῶν θαλάσσιων καὶ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν τῶν τροπικῶν χωρῶν καὶ τρεφομένων ἐκ μικρῶν μαλακοστράκων, μαλακίων καὶ ἰχθύων. Γνωστὰ εἶδη εἶναι Ῥ. ἡ μέλαινα τῆς Τροπικῆς Ἀμερικῆς, Ῥ. ἡ εὐανθόρρυγχος τῆς Μεσημερινῆς Ἀφρικῆς καὶ Ῥ. ἡ ἀνατολικὴ τοῦ Νείλου.

Ῥυθμιστής (ἤλεκτρ.). Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Ῥύνδακος (ανὺν Ἀδρινάς-τοῦ). Ποταμὸς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ἡς ἀποτελεῖ τὰ πρὸς Δ ὄρια. Οὗτος κατὰ Πλίνιον καλοῦμενος πρότερον Λύκος βλ. λ. σ. 561) καὶ ῥέων διὰ τοῦ Α μέρους τῆς Μυσίας πηγάζει κατὰ Στράβωνα ἐκ τῆς Ἀζανίτιδος γῶρας πρὸς Δ τοῦ Ὀλύμπου, ἐν τῷ μέσῳ δὲ τοῦ ροῦ αὐτοῦ εἰσβάλλει εἰς τὴν Ἀπολλωνιάτιδα λίμνην κατὰ τὸ δυτικὸν αὐτῆς ἄκρον, προσλαμβάνει πολλοὺς παραποταμούς καὶ δι' αὐτὴν πρὸς τὴν κομμοπολίαν Μεγαλίτιν ΝΔ ῥέοντα Μακροτον καὶ ἐκβάλλει εἰς τὴν Προποντιδα παρὰ τὴν μονότονον παραλίαν τὴν πρὸς Ν τῆς νήσου Βισθίκου (Καλωνόμου). Ἐν τῷ Ῥ. βλαστάνουσι κάλαμοι καὶ σγῖνοι, ἐξ ὧν καὶ τὸ πάλαι ἐκαλεῖτο κατ' Εὐστάθιον ἀμριδα θύσχοινος, ἐν δὲ τοῖς νομίμοις παρίσταται πωγωνοφόρος καὶ κρατῶν ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ πλοιάριον, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ κάλαμον. Παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ῥ. ὁ Λούκουλλος ἐνίκησε τὸν Μιθραδάτην τὸν Εὐπάτορα τῷ 73 π. Χ. [Γρ.Σ.Ι.]

Ῥύσις δυνάμις ἡ ἐπαγωγικὴ. Βλ. Ἐπαγωγή ἤλεκτρ. καὶ μαγνητικῇ.

Ῥύσις μαγνητικῇ. Βλ. Ἠλεκτρικὴ καὶ μετρήσεις.

Ῥυτινή. Θαλάσσιον μαστοφόρον ἐκ τῆς τάξεως τῶν Σειρήνων, κατοικοῦν ἄλλοτε κυρίως εἰς τὰς βορείους ἀκτὰς τῆς Σιθηρίας. ἔχει σῶμα γυμνὸν τριχῶν, ἐξ-

ραχύ, σκληρόν, ανώμαλον ὡς φλοιὸς
ου, οὐραϊον πτερυγιον ὀριζόντιον μη-
ρῷ, μήκος ὑπὲρ τὰ 7 μέτρα καὶ βάρος
4,000 γλγ. Οἱ ἔπαινοι εὖς ἔκαστον ὁ
αὐλῶνας τὸ ζῶον Στέλλαρ περί τῆς σαρ-
τοῦ λίπους καὶ τοῦ δερμάτος προκάλει-
σσαν ἐπίμονον θήραν, ὥστε 27 ἔτη μετὰ
ἀνακάλυψιν ἦτοι τῷ 1768 παντελῶς ἐξέ-
τῳ ἀξιοπερίεργον τοῦτο μαστοφόρον καὶ
αὐτὸ ἀνηγγέλθη ὑπάρχον σήμερον.

Ῥωγοί. Χωρίον τοῦ δήμου Κερπινῆς
καθρύτων, ἔχον 349 κατ. (1896).

Ῥῶδ-᾽Αἶλανδ (Rhode-Island). Πό-
λις τῆς Βορειαμερικανικῆς δημοκρατίας,
στα τῷ 1900 κατ. 428,556.

Ῥωδάκινο. Χωρίον τοῦ δήμου Φοί-
ας τῆς ἐπαρχίας Ἀγ. Βασιλείου (Ῥε-
της) τῆς Κρήτης, ἔχον 468 κ. (1896).

Ῥωδεσία (Rhodesia). Ἀγγλικὴ ἀ-
σία τῆς Ν. Ἀφρικῆς, μεταξὺ τοῦ κρά-
τος Κόγγου καὶ τοῦ Τρανσβάλ, περι-
εῖ περίπου 1,100,000 τγμ. μετὰ 800
κατ. διοικουμένη δὲ ὑπὸ τῆς Ἀγγλο-
αφρικανικῆς ἐταιρείας. Ἀπανταχοῦ τῆς
ἀς εὐρίσκεται χρυσός, ὅστις μέχρι τοῦδε
τὸ κύριον προϊόν. Ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ
ἄγγλου Cecil Rhodes, ὅστις ἐν Ν. Ἀφρικῇ
ἐκτίσας ὡς καρδοκόπος εἰς ἀδαμαντω-
εῖα εἶτα ἐγένετο καὶ σπουδαῖον πολιτι-
κὸν πρόσωπον καὶ ἀνῆλθεν εἰς τὴν θέσιν
πρῶτου τῶν εἰκονομικῶν τῆς ἀπείκειας

Ἀκρωτηρίου καὶ μάλιστα πρωθυπουργ-
ου. Αὐτὸς κατῴρθωσεν τὰ ὑπαρχαζή τὴν Ῥ.
βρεταν. ἐπιδρασιν καὶ τέλος εἰς τὴν
κτισίαν τῆς ὑπ' αὐτοῦ διευθυνομένης
συνθήκως Chartered Company καλουμέ-
νης Ἀγγλονοτιοαφρικανικῆς ἐταιρείας. Ἡ
πόλις τοῦ Τζαϊμπουρ τοῦ προστατευομένου
αὐτοῦ εἰς τὴν Νοτιοαφρικανικὴν δημοκρα-
ν προεκάλεισε τὴν ἐκπτώσιν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν
ἐκποσίων θέσεων. Ἐν τοῖς ὑπεροπιν ἐγένετο
τῶν πρωταγίων τοῦ κατὰ τῶν Βούρων
ἐμοῦ, καθ' ὃν ὑπῆρξεν ἡ διευθύνουσα
ἐν τῷ ὑπὸ τῶν Βούρων ἐπὶ μῆνας πο-
κευομένου Κίμπερλεϋ. Ἀπέθανε δὲ τῷ
1902 ἐν Κάποτατ (Ἀκρωτηρίου πόλις).

Ῥωμαῖκο. Χωρίον τοῦ δήμου Δε-
κίας, ἔχον 463 κατ. (1896).

Ῥωμάν (Roman). Πρωτ. περιφερ. ἐν
Βουλγαρίᾳ, μετὰ 14,019 κατ. (1899).

Ῥωμανάτσι (Romanatsi). Περιφερ.
ἐν Βουλγαρίᾳ, ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως, ἔχουσα
13,780 τγμ. μετὰ 202,439 κατ. καὶ
ὡς τὴν Καρακάλου.

Ῥωμάντζα ἐκαλεῖτο ἐπὶ Βενετῶν τὸ
ναυτ. τμήμα τῆς Πελοποννήσου, οὗ δια-
ρίσματα ἦσαν Ναυπλία, Ἄργος, Κό-
θος, Τρίπολις καὶ Τζακωνιά, πρωτεύ-

ουσα δὲ τὸ Ναύπλιον (Napoli di Romania).

Ῥωμανοῦ. 1) Χωρίον τοῦ δήμου
Πατρῶων, ἔχον 111 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ
δήμου Πυλίων, ἔχον 196 κατ. — 3) Χω-
ρίον τοῦ δήμου Ἀγνάντων (Ἄρτης), ἔχον
138 κατ. (1896).

Ῥωμάνωφ-Βορισογλέψκ. Πρω-
τεύουσα περιφερείας ἐν τῷ Ῥώσῳ κυβερνήσῳ
Ἰαροσλάβλ, μετὰ 6,518 κατ. (1897).

Ῥώμεσι. Χωρίον τοῦ δήμου Λατρί-
νων (Ἡλείας). ἔχον 538 κατ. (1896).

Ῥώμη (Roma). Ἡ πρωτεύουσα αὕτη
τῆς Ἰταλίας εἶχε τῷ 1901 ὡς δήμος
462,783 κατ., ἡ δ' ἐπαρχία Ῥ. ἐπὶ
12,081 τγμ. 1,196,909.

Ῥωμῆρι. 1) Χωρίον τοῦ δήμου
Βουφράδος (Πυλίας), ἔχον 500 κατ. — 2)
Χωρίον τοῦ δήμου Ὀπιταλίδων (Ζακύνθου),
ἔχον 360 κατ. (1896).

Ῥωμουνία ἢ Ῥουμανία. Ὁ πλη-
θυσμὸς τοῦ βασιλείου τούτου τῷ 1901 ἀ-
νῆρχετο εἰς 5,917,624 κατ. Ὁ προϋπολογι-
σμός τοῦ 1902/3 ἀνέγραψεν ἔσοδα καὶ ἔξοδα
218,5 ἑκατομμ. φρ., τὸ δὲ δημόσιον χρέος
τῷ 1903 ἦτο 1,373,479,053 φρ. Τῷ 1901
ἡ μὲν εἰσπαγωγὴ ὑπελογίσθη 292,4 ἑκατομμ.,
ἡ δὲ ἐξαγωγή 353,8 ἑκατομμ. φρ.

Ῥωσκί. Χωρίον τοῦ δήμου Εἰρυστά-
νων, ἔχον 333 κατ. (1896).

Ῥωσκίλδη (Roeskilde. Roskilde).
Πόλις ἐπὶ τῆς δανικῆς νήσου Ζηλανδίας,
συνδεομένη διὰ σιδηροδρ. μετὰ τῆς Κο-
πεγχάγης καὶ ἔχουσα 8,368 κατ. Εἶναι
παλαιστὰς πόλις καὶ διετέλεσε μέχρι τοῦ
16^{ου} αἰῶνος, ὅτε ἐπῆλθεν ἡ ἀκμή τῆς Κοπεγ-
χάγης, πρωτεύουσα τῆς Δανίας. Σφῆζει δὲ
ὡς μνημεῖον τοῦ μεγάλειου τῆς ὠραϊστᾶτην
μητροπόλιν.

Ῥωσία. Τὸ εὐδαδὸν τοῦ Ῥωστικοῦ
κράτους περιελάμβανε τῷ 1897 ἐν ὅλῳ
22,470,000 τγμ., ὧν ἐν Εὐρώπῃ 5,900,152,
ἐν Ἀσίᾳ δὲ 16,569,852 κατὰ τὴν διοικη-
τικὴν διαίρεσιν, ἐνῶ κατὰ τὴν γεωγραφι-
κὴν ἀνήκουσι 5,248,790 εἰς τὴν Εὐρώπην
καὶ 17,221,214 τγμ. εἰς τὴν Ἀσίαν. Ὁ
πληθυσμὸς κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1897
καὶ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ 1902 ἦτο ὡς ἑξῆς·

Χῶραι	Ἐμβαδόν τμ²	Πληθυσμός	
		1897	1902
Εὐρωπ. Ῥωσία ἔν- ου Πολωνίας καὶ Φιλανδίας	4 926 667,0	94 215 415	102 508 160
Πολωνία	127 318,9	9 455 943	10 323 200
Φιλανδία	373 611,9	2 592 778	2 676 788
Καυκασία	472 554,1	9 248 608	10 265 012
Σιβηρία	12 518 487,3	5 727 096	6 276 226
Κεντρικὴ Ἀσία	4 051 365,1	7 721 684	8 527 501
ἐν ὅλῳ	22 470 004,3	128 961 616	140 576 827

Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1903 τὰ ἔσοδα ἀνέρχοντο εἰς 1897 ἑκατομμ. ρουβλίων, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 1880,4 ἑκατομμ. Τὸ δὲ δημοσίον χρεὸς ἦτο τῇ 1 Ἰαν. 1903 εἰς ρουβλία χρυσὰ 3049,5 ἑκατομμ. καὶ εἰς ρουβλία χαρτῖνα 3579,7 ἑκατομμ.

Ἐκ τῆς νεωτάτης ἱστορίας τῆς Ῥ. μνημονεύεται τὰ ἐξῆς γεγονότα. Ὁ νέος αὐτοκράτωρ Νικόλαος Β' τῷ 1896, ὅτε ἐπεσκέπτετο τὰς διὰ συγγενείας ἢ φιλίας συνδεδεμένας αὐτὰς, ἔτυχε ἐνθουσιαστικῆς ὑποδοχῆς ἐν Γαλλίᾳ, κατὰ δὲ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐπισκέψεως τῷ ἐπομένῳ ἔτει ὑπὸ τοῦ προέδρου Φῶρ διελάσψαν ἡ μεταξὺ Ῥ. καὶ Γαλλίας συμμαχία καίτοι οὐδὲν λεπτομερές περὶ αὐτῆς ἀγνώσθη. Ὅτι δὲ δὲν εἶχεν ἐπιθετικὸν κατὰ τῆς τριπλῆς συμμαχίας (Γερμανίας, Αὐστρίας, Ἰταλίας) χαρακτῆρα, ὑποκρίνεται ἐκ τῆς ἐγκυρῆς ὑποδοχῆς τῶν αὐτοκρατορῶν τῆς Γερμανίας καὶ Αὐστρίας ἐν Πετρούπολει ὀλίγον πρότερον. Τῷ αὐτῷ ἔτει ἡ Ῥ. ἔκλεισε μετὰ τῆς Κίνας συνθήκην, καθ' ἣν ἐπετροπή αὐτῇ νὰ ἐπεκτείνῃ τὸν Σιβεριακὸν σιδηροδρόμον διὰ τῆς σινικῆς Μαντζουρίας καὶ ἐν περιπτώσει πολέμου βάλλῃ φρουρὰς εἰς 3 λιμένας, τῷ δὲ 1898 ἐπῆλθε νέα συνθήκη. δι' ἧς ἡ Κίνα παρεχώρησε τῇ Ῥ. ἐπὶ μισθώσει τοὺς λιμένας Πόρτ-Ἀρθούρ καὶ Ταλιενδὸν ἐπὶ 25 ἔτη καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἐπεκτείνῃ τὸν σιδηροδρόμον μέχρι τῶν λιμένων τούτων. Διὰ συνθήκης μετὰ τῆς Ἰαπωνίας τῷ αὐτῷ ἔτει ἀνεγνωρίσθη ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Κορέας καὶ ὑποχρεώθησαν ἀμφοτέραι αἱ δυνάμεις νὰ ἀπέχωσι τῆς ἀναμείξεως εἰς τὰ πράγματα ἐκεῖνης. Ἐν τῷ ζήτηματι τῆς Κρήτης τῷ 1897 ἡ Ῥ. ἔδρασε συμφώνως πρὸς τὰς λοιπὰς εὐρωπαϊκὰς δυνάμεις. Πόσον δὲ ὁ νέος αὐτοκράτωρ ἀγαπᾷ προσωπικῶς τὴν εἰρήνην, προκύπτει ἐκ προτάσεως γενικοῦ ἀρεπλισμοῦ, ἣν ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν Μουραβιέρ ἐνεαίρεται ἀπασι τοῖς ἀντιπροσώποις τῶν ξένων δυνάμεων ἐν Πετρούπολει τῷ 1898, εἰς ἣν ἐπηκολούθησε τῷ 1899 ἡ ἐν Ἀγῇ περὶ εἰρήνης σύνοδος. Οὐχ ἦσαν δὲν διεκόπησαν αἱ πρὸς πόλεμον παρασκευαί, κυρίως ἡ ἐγγύρωσις τῶν ἐν τῇ ἀπωτάτῃ Ἀσίᾳ λιμένων Πόρτ-Ἀρθούρ καὶ Βλαδιβοστόκ. Κατὰ τὰς ἀνωμαλίας τοῦ 1900 ἐν Κίνα ἔδρασαν ἡ Ῥ. ἐν κοινῇ μετὰ τῶν λοιπῶν δυνάμεων ἐν Μαντζουρίᾳ δὲ μόλις μετὰ πολλοὺς ἀγῶνας κατώρθωσε νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ἡσυχίαν καὶ ἐξασφαλίσῃ τὴν κατασκευὴν τοῦ σιδηροδρόμου. Τὰ ρωσικὰ συμφέροντα ἐκεῖ καὶ ἐν τῇ Βορ. Κίνᾳ ἐν γένει προυλάσσειν διακρούας μετὰ τῶν ἄλλων δυνάμεων, αἵτινες τέλος κατέληξαν εἰς τὴν ἀνάκλησιν τῶν ρωσικῶν στρατευμάτων ἐκ Πεκίνου. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς Μαντζουρίας ἡ Ῥ.

διεταίνετο ὅτι τοῦτο εἴναι πρωτοπικόν, ἀρρῶν μόνον τὴν Κίναν καὶ τὴν Ῥ. καὶ διὰ τοῦτο ἔκλειπεν ἰδίαν συνθήκην μετὰ τοῦ Λι-Χούγγ-Σάγγ, καθ' ἣν ἐπελθούσης τῆς εἰρήνης καὶ πλήρους καθησυγχάσεως τῆς Μαντζουρίας θὰ ἀπέδιδε τὴν πολιτικὴν διοίκησιν ταύτης ὑπὸ τινος ὅρου πάλιν εἰς τὴν Κίναν. Ἀλλ' αἱ ἀπαιτήσεις τῆς Ῥ. αὐταὶ ἐφαίνοντο τοσοῦτον ἐπικίνδυναι εἰς τὴν Ἰαπωνίαν καὶ τὴν ὑποστηρίζουσαν αὐτὴν πολιτικῶς Ἀγγλίαν, ὥστε πορεύσαν κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ 1901 σοβαρὰ διπλωματικαὶ δυσχερεῖαι, ἀπεσοδήθη δὲ ὁ πόλεμος μεταξὺ Ἰαπωνίας καὶ Ῥ. μόνον διὰ παραχώρησιν κυρίως ἀρρῶτων τὴν ἐπίδρασιν τῆς Ἰαπωνίας ἐν Κορέᾳ. Ἐν τῷ μεταξὺ δ' ὅμως ἡ Ῥ. κατεκτενέετο τὸν σιδηροδρόμον μέχρι τοῦ Πόρτ-Ἀρθούρ διετήρησε ἐπιτυχῶς τὴν θύναμιν αὐτῆς ἐν ταῖς βορ. ἐπαρχίαις τῆς Κίνας, εἰ καὶ ἐκ νέου ἀνέλαθεν ἀπέναντι τῆς Κίνας διὰ συνθήκης τοῦ Μαρτίου 1902 τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκκενώτῃ κατὰ μικρὸν τὴν Μαντζουρίαν. Ἐν τούτοις ἡ ἀντιζηλία τῶν δύο κρατῶν Ῥ. καὶ Ἰαπωνίας ἐν τῇ ἀπωτάτῃ Ἀσίᾳ μοιραίως ἔφεραν αὐτὰς εἰς ἐνοπλον σύγκρουσιν. Ἡ ἀνταλλαγὴ διπλωματικῶν ἐγγράφων καὶ προπορικῶν παραστάσεων εἰς οὐδὲν ὠφέλησε καὶ τέλος ἡ Ἰαπωνία, πρὸ πολλοῦ ἀριστα προετοιμασάσα τὰ τοῦ πολέμου, τῇ 23 Ἰαν. (5 Φεβρ.) 1904 διὰ τοῦ ἐν Πετρούπολει πρέσβως ἀνήγγειλε τὴν διακοπὴν τῶν σχέσεων, μεθ' ὅ κατὰ τὴν νύκτα τῆς 26 Ἰαν. (8 Φεβρ.) ὁ Ἰαπωνικὸς στόλος προσέβαλε τὸν ἐν Πόρτ-Ἀρθούρ ρωσικὸν καὶ τῇ 27 κατέστροφε δύο ρωστ. πλοῖα ἐν Τσεμουλπω τῆς Κορέας. Ἐπιστήμως ἐκηρύχθη ὁ πόλεμος ὑπὸ τῆς Ἰαπωνίας μὲν τῇ 28 Ἰαν. (10 Φεβρ.). Ἐῖτα οἱ Ἰάπωνες ἀπεβόλθησαν εἰς Κορέαν, περιεκύκλωσαν δὲ καὶ τὸ Πόρτ Ἀρθούρ διὰ στόλου. Καὶ δὲν κατωρθώσαν μὲν νὰ ἀποκλείωσι τὴν εἴσοδον τοῦ λιμένος αὐτοῦ, ἀλλὰ δι' ἐπανειλημμένων προσβολῶν ἐπῆνεγκον τῷ ρωσικῷ στόλῳ κατὰ Μάρτιον μικροτέρως βλάβας καὶ τῇ 31 Μαρτίου ἐνίκησαν ἐν ναυμαχίᾳ, καθ' ἣν ἡ ρωσικὴ ναυαρχία Πετροπαυλόβτα προεκρούσασα εἰς τορπίλῃν ἐβυθίσθη μετὰ τοῦ ναυάρχου Μακάρω. Ὁ ὑπὸ τὸν Κουρόκην Ἰαπωνικὸς στρατὸς τῆς ξηρᾶς ὁ ἀποβίβασθαι εἰς Κορέαν προχωρήσας ἔφθασε περὶ τὰ μέσα Μαρτίου εἰς τὸν ποτ. Γιαλού, ἐν διέθῃ εἰτα ὑποστηριζόμενος συγγρόνως ὑπὸ τοῦ στόλου, πλησίον τῶν ἐκβολῶν, τῇ 15 Ἀπριλίου ἐν κρατερᾷ μάχῃ ἡ δὲ ἐπιτυχία αὕτη ἔδωκεν εἰς τοὺς Ἰάπωνας εὐκαιρίαν νὰ προβῶσιν εἰς τὴν καὶ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς πολιορκίαν τοῦ ὑπὸ τὸν ἀνδρεῖον στρατηγὸν Στάσσελ (ἢ Σταϊσσελ) Πόρτ Ἀρθούρ. Ἀποβίβασθαι ἐπὶ τῆς χερσονήσου Λιάσο-τῶν γγ. ἐξ

φρούριον τοῦτο, ἀνεμένοντο ὑπὸ τοῦ
ἐλ παρὰ τὴν πόλιν Κιν-τσόου, ἐνίκη-
ἐνταῦθα τῇ 13 Μαΐου πάλιν τῇ
μὴ κανονιστῶν πλοίων καὶ κατέ-
μετ' ὀλίγας ἡμέρας τὸ Ταλιεβάν καὶ
λυ, ἐνθα ἀπεβιβάσθησαν καὶ τὰ πο-
ρικὰ πυροβόλα. Ἐνῶ δὲ ἐνταῦθα
ὡς ἄλλ' ἀσφαλῶς προυχώρουν καὶ
ἐνοὶ περιεκύκλουν τὸ φρούριον ὅση-
σιενότερον καὶ συνέβαινον τινες ἀψι-
τῶν στόλων, ὁ δὲ Ῥωσικός στόλος
καθιδοστικὸν κατέρωθε να καταστρέ-
στηγά τινα ἰαπωνικά πλοῖα, οἱ Ῥώσ-
τὴν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ἀρχηγίαν ἀνέλαβεν
ροπάτκιν, πρὸς ἀντιπερισπασμὸν τῶν
κούκων τὸ Πόρτ Ἀρθούρ Ἰαπωνίων
εἶλαν σῶμα 36 χιλ. ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν
εἰλβεργ, ὅπερ ὅμως ἤστηθην ἐν τῇ
τοῦ Βα φαν-Κόου (2 Ἰουλίου) ἡγαγ-
ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Ὀκου να ὀπι-
ρήτη. Μετὰ τινα διακοπὴν τῶν ἐγ-
αζίων, καθ' ἣν τὰ διάφορα σῶματα
ἰαπωνίων ἐπλησίασαν ἀλλήλοις, κατέ-
ὁ Ὀκου τὸ Καϊ-τσίου (Καϊ-πίγγ, 12
Ἰουλίου μετὰ σημαντικὴν πω-
οντὴν τὸν σταθμὸν τοῦ μα-τζουρικοῦ
δρομοῦ Τα-σχι-χιάου. Οἱ Ῥώσοι
ληθέντες ὑπὸ τῶν ἡνωμένων δυνάμεων
ότρου καὶ Ὀκου ὠπισθοχώρησαν κατ'
ον πρὸς τὸ Λιάου-γιαγγ, πρὸς ὃ προ-
έν ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ κέρατος καὶ
ρικής, κατατροπώσας ἐπανειλημμένως
τοῦ δεξιοῦ κέρατος τῶν Ῥωστων
απαντα στρατεύματα, οὕτως ὥστε
τὴν 20 Ἰουλίου ἀπέναντι τῶν παρα-
λου-γιαγγ Ῥωσικῶν θέσεων ἐξετεί-
τα τρία σῶματα τοῦ ἰαπωνικοῦ στρα-
πὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Λάν ποτ. εἰς τὴν
σὲ μέχρι τῆς πόλεως Νίου-τσόγγ.
θα ὁ ἐν τῷ μεταξύ ἀνολαθὼν τὴν
στρατηγίαν στρατάρχης Ὁυάμας προσ-
τοῦς Ῥωστος ἀπὸ τῆς 11 Αὐγού-
μετα δὲ διαφόρους μικροτέρας συμ-
ρὲς ἐπὶ ἔλθεν ἡ μάχη τῆς 17 καὶ 18 Αὐ-
του, καθ' ἣν οἱ Ῥώσοι ἐτήρησαν μὲν τὸ
ν, ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ ἐπιτυχοὺς κινήσεως
συρόνῃ ἐγεννήθη ὁ κίνδυνος ν' ἀποκοπῇ
τα ὀπίσω ὁδὸς, ὁ Κουροπάτκιν ἀπε-
ε να περιορισθῇ πρὸ τοῦ Λιάου-γιαγγ
πλὴν αὐτοῦ, να προσβάλλῃ δὲ τὸν
οντὴν μετὰ πασῶν τῶν διαθέσιμων
εων. Τοῦ σ, εδίου τοῦτου ἀποτυχόντες
πρώρου ἐπιθέσεως τοῦ στρατηγοῦ
ωρ, ἡναγκάσθησαν τὰ Ῥωσικὰ στρα-
κα να ὀπισθοχωρήσωσι πρὸς τὸ Μουκ-

δαν, ἐνθα συνεκεντρώθησαν. Ἐν τῇ παρὰ
τὸ Λιάου-γιαγγ μάχῃ, ἥτις ἐν ἔλῳ διήρκε-
σε 10 ἡμέρας, οἱ Ῥώσοι ἀπώλεσαν 16
χιλ. ἀνδρας, οἱ δὲ Ἰάπωνες 22 χιλ. Ἐπὶ
πολλὰς ἐβδομάδας διεκόπησαν τότε αἱ ἐπι-
χειρήσεις τῶν ἀντιπάλων, μόλις δὲ περὶ
τὰ τέλη Σεπτεμβρίου ὁ Κουροπάτκιν, συν-
αθροίσας ἀρκετὰς δυνάμεις καὶ πισθεὶς
βεβαίως ὑπὸ τῶν ἐν Πετροπόλει, ἀνέλαθε
πάλιν τὴν ἐπίθεσιν, ἥτις ἐσκόπει, καθὼς
καὶ ἐν προκηρύξει ἐπισήμως ἀνῆγγελε,
κυρίως καὶ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Πόρτ
Ἀρθούρ. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπίθεσις αὕτη μετὰ
διαφορὰς αἱματηρὰς συμπλοκάς ἀπέτυχεν,
ἐκτοτε δὲ οἱ στρατοὶ ἀπο τῆς 5 Ὀκτ. ἐμείναν
ἐστρατοπεδευμένοι ἀπέναντι ἀλλήλων μέχρι
τῆς ὥρας καθ' ἣν γράφουμεν 4 Ἰαν. 1905),
χωρίζομενοι ἀπ' ἀλλήλων ὑπὸ τοῦ Σχα ποτ.
Ἐν τῷ μεταξύ ἡ ὑπὸ τοῦ Νόγκη διευθυνόμε-
νη πολιτοκρία τοῦ Πόρτ Ἀρθούρ ἐξηκολούθει.
Εἰ καὶ οἱ Ῥώσοι κρατερῶτα ἀνθίσταντο, αἱ
Ἰάπωνες ἀψιφρύντες τὰς φοβερὰς ἀπωλείας
ὡς ὑρίσταντο κατ' ὀλίγον ἐκυρίευσον τὸ ἐν
φρούριον μετὰ τὸ ἄλλο. Ἀποπειρά τοῦ ἐν
τῷ λιμένι στόλου να ἐξέλθῃ καὶ ἐνωθῇ
μετὰ τοῦ ἐν Βλαδιβοστόκ ἀπέτυχεν, τῆς
ναυμαχίας τῆς 28 Ἰουλίου ἀποδόσης ὑπὲρ
τῶν Ἰαπωνίων, ὡς καὶ ἐτέρως ἦν συνῆψεν
ὁ τοῦ Βλαδιβοστόκ στόλος μετὰ τοῦ ἰαπω-
νικοῦ ἐν τῷ πορθμῷ τῆς Κορέας Ἐκτοτε
τὰ Ῥωσικὰ πλοῖα ἔμεινον ἀπρακτὰ ἐν τῷ
λιμένι τοῦ Πόρτ Ἀρθούρ. Ἀλλὰ καὶ ἡ τύχη
τοῦτου πρὸς τὸ τέλος τοῦ 1904 ἐκρίθη.
Οἱ Ἰάπωνες κυριεύσαντες κατὰ τὰ τέλη
Νοεμβρίου φρούρια δεσπόζοντα τοῦ λιμένος,
κατεβύθισαν τὸν στόλον δια τῶν βλημάτων
των, καταλαβόντες δὲ εἰτα καὶ ἄλλα πλησιέ-
στερα τῆς πόλεως ἡναγκάσαν τὸν Στρεσελ,
ὅστις ἐστρατεῖτο παντάπασιν πολεμοφοδίων καὶ
μέγα μέρος τῶν ἀνδρῶν του εἶχεν ἀπολεσεῖ ἢ
ἐν τοῖς νοστικομαίσις τῇ 19 Δεκ. εἰς παραδοσιν.

Ῥωσός ἢ Ῥωσός. Ἀρχαία πό-
λις τῆς Κιλικίης Συρίας κειμένη ἐπὶ τοῦ
Ἰστικοῦ κόλπου καὶ κατὰ Στράβωνα με-
ταξὺ Ἰσσοῦ καὶ Σελευκείας. Αὕτη ἐπὶ Βυ-
ζαντινῶν ὑπήγετο κατὰ τὸν Ἱεροκλέα τῇ
43ῃ ἐπαρχία Κιλικίας τῇ τελευτῇ ὑπὸ ἡ-
γεμονα καὶ ἐχουση ὡς μητροπολὶν τὴν
Νάβαρζον ἢ Ἀναβαρζόν. Ἡ Ῥ. μετὰ τῆς
Ἀναβαρζου καὶ ἄλλων παρακειμένων πό-
λεων κατεστράφη ὑπὸ τῶν Πάρθων, βρα-
δυτερον δὲ περιελθούσα ὑπὸ τοὺς Σελτζού-
κους ἐκυρίευθη τῷ 964 μ. Χ. ὑπὸ τοῦ αὐτο-
κράτορος Νικηφόρου τοῦ Β'. [Γρ.Σ.Ι.]

Σ

* **Σαβάννα** (Savannah). Πρωτ. κομη-
τίας ἐν τῇ βορειοαμερ. πολιτείᾳ Γεωργία.
ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 54,244.

* **Σαββάλζα**. Χωρίον τοῦ δήμου "Ηλι-
δος, ἔχον 678 κατ. (1896).

* **Σαββανούζ**. Χωρίον τοῦ δήμου Καλ-
λιζωνίας τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ την νέαν
διαίρεσιν, ἔχον 400 κατ. (1896).

Σάββας Κωνσταντῖνος. Καθηγη-
τὴς τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ. Ἐ-
γενν. ἐν Χαλκίδι τῷ 1861, μετὰ δὲ τὴν ἐν τῷ
ἐθν. πανεπιστημίῳ μελέτην τῆς ἱατρικῆς
ἐσπούδασεν ὑγιεινὴν καὶ μικροβιολογίαν ἐν
διαφόροις πανεπιστημίοις τῆς Εὐρώπης. Τῷ
1882 κατετάχθη εἰς τὸν στρατόν, ἐν ᾧ ὑ-
πηρέτησεν ἐπὶ 18 ἔτη μέχρι τοῦ 1900, ὅτε
διωρίσθη καθηγητὴς τῆς ὑγιεινῆς καὶ μι-
κροβιολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ. Ἀπὸ τοῦ
1892 διατελεῖ ἱατρός τῆς βασιλικῆς οἰκο-
γενείας καὶ ἀπὸ τοῦ 1900 ἱατρός τοῦ βα-
σιλέως, ἀπὸ δὲ τοῦ 1894 μέλος τοῦ ἰα-
τροσυνοδίου. Ὡς εἰδικὸς περὶ τὴν ὑγιεινὴν
ἐκφέρει γνώμην ἐπὶ παντὸς ζητήματος τῆς
ὑγιεινολογικῆς ὑπηρεσίας τοῦ κράτους· ἀνέ-
λαβε τὴν διεύθυνσιν τῆς μετασκευῆς τῶν δύο
στρατιωτικῶν νοσοκομείων Ἀθηνῶν, τοῦ νο-
σοκομείου τοῦ ναυστάθμου, τοῦ ἐν Παιραιῇ
ῤωσικοῦ νοσοκομείου καὶ τῆς κατασκευῆς
τοῦ ἐν Ἀθήναις νοσοκομείου τῶν παιδῶν,
πρὸς δὲ ἔδωκε μεγάλην ὠθησιν εἰς τὰ
τῆς σχολικῆς ὑγιεινῆς παρ' ἡμῖν, διορι-
σθεὶς συγγρόνως ὁ πρῶτος σχολικὸς ἱατρός
ἐν Ἑλλάδι. Διδάσκει δὲ καὶ ἐν τῇ Ἐμπο-
ρικῇ καὶ βιομηχανικῇ ἀκαδημίᾳ ζυμοτε-
χνικὴν μικροβιολογίαν. Τῷ 1893 ἐβραβεύθη
ἐν τῷ Συμβουλευτικῷ διαγωνίσματι διὰ τὴν
πραγματείαν αὐτοῦ περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι
ἐγκεφαλωνοστασίας μηχανηγίτιδος, ἐκτὸς δὲ
ταύτης συνέγραψε καὶ πλῆθος ἄλλο μονο-
γραφικῶν περὶ ὑγιεινῶν ζητημάτων, ἰδίως
τοπικῶν ἐνδιαφέροντος, ὧν αἱ τελευταῖαι
περὶ τῶν ἐλαιοῶν πυρετῶν καὶ τῆς νόσου
τῶν δυτῶν καὶ τῆς ἀπ' αὐτῆς προφυλάξεως.

Σαβέρν (Zabern γερμ., Saverne γαλ-
λιστ.). Βλ. Τσάβερν.

Σάβιακο. Χωρίον τῆς Μακεδονίας,
τρεις ὥρας ἀπέχον τῶν Σερρών, ἔχον δὲ
περὶ τοὺς 500 κατ. χριστιανούς.

* **Σάβλ δ' Ὀλόν** (Sables d'Olonne).
Πρωτ. διαμερ. ἐν τῷ γαλλ. νομῷ Βανδέας,
ἔχουσα 10,964 κατ. (1901).

* **Σαβοῦζα**. Ὁ γαλλ. νομὸς Σ. εἶχε τῷ
1901 κατ. 254,781, ὁ δὲ Ἀνω Σ. 263,803.

Σάβολτς (Szabolcs). Τὸ κομिताτόν
τοῦτο τῆς Οὐγγαρίας εἶχε τῷ 1900 ἐπὶ
ἐμβ. 4,639 τετρ. 288,672 κατ.

* **Σαβόνα** (Savona). Πρωτ. περιφ. ἐν
τῇ ἰταλ. ἐπαρχ. Γενούης, ἔχουσα ὡς δή-
μος τῷ 1901 κατ. 38,355.

* **Σαγάν** (Sagan). Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ
πρωσ. νομῷ Λίγνις, μετὰ 13,370 κατοί-
κων (1900).

Σαγαρά. Χωρίον τοῦ δήμου Πέτρας
τοῦ νέου νομοῦ Βοιωτίας, ἔχον 330 κατοί-
κους (1896).

* **Σαγγερχάουζεν** (Sangerhausen).
Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ πρωσ. νομῷ Μερσε-
βούργου, μετὰ 12,078 κατ. τῷ 1900.

* **Σαγέζα**. Χωρίον τοῦ δήμου Δύμης
τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρε-
σιν, ἔχον 226 κατ. (1896).

* **Σάγκα**. Χωρίον τοῦ δήμου Μαντινεί-
ας τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχον 821 κατοί-
κους (1896).

* **Σαγκρί**. Χωρίον τοῦ δήμου Βίβλου
τῆς Νάξου, ἔχον 606 κατ. (1896).

Σάγκτ Ἰγγβερετ (Sankt Ingbert).
Πόλις ἐν τῷ βαυαρικῷ Παλατινάτῳ, ἔ-
χουσα 14,050 κατ. καὶ ποικίλην βιομηχα-
νίαν.

Σάγκτ Ἰῶαν (Sankt Johann). Πό-
λις τοῦ πρωσ. νομοῦ Τρεβίρων, ἀπέναντι
τοῦ Σαρδρύνγκεν, ἔχουσα 21,266 κ. (1900).

Σάγκτ Μόριτς (Sankt Moritz).
Χωρίον τοῦ Ἀνω Ἐγγαδίνου ἐν τῷ ἑλβετ.
κantonίῳ Γρασούνδεμ, ἔχον περίφημα σι-
δηροῦχα ὕδατα καὶ χρησιμεῖον πρὸς τοῦ-

διὰ τὸ τονωτικὸν κλίμα ὡς διαμονὴν ἀσθενῶν καθ' ἅπεν τὸ ἔτος.

Σάγκτ Πόλτεν (Sankt Polten). Π. διαμερισμ. ἐν τῇ Κάτω Αὐστρίᾳ, ἔ-α 14,533 κατ. τῷ 1900.

Σαγγαῖ (Seanghai). Πόλις τοῦ Σιναικού κράτους, μετὰ 620 χιλ. κατ. τῷ 1901, ἔχει 6,774 ἀλλοδαποί.

Σάδλγουορθ (Saddleworth). Πόλις τῆς κομητείας Ὑόρκης, μετὰ 12,319 κατ. βιομηχανίας.

Σαδόνσκα. Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ Β. τοῦ ῥωσ. κυβερνείου Βεροῦσκι, ἐπὶ Ταναΐδος, ἔχουσα 8,313 κατ.

Σαδρόν θερμοληκτρικὴ στήλη. Βλ. κεντρικὴ ἐνέργεια.

Σαζάκι. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐνὸν εἰς ἡμίωρον ἀποστασιν ἀπὸ τοῦ ἁγίου καὶ τῆς θαλάσσης, ὑπαρξάντων ἡ ὑποδοικῆσαι Μελαίνης Ἀκρας (Κα-Ιπσουρού) τῆς διὰ κήσεως Σμυρνης καὶ 490 κατ. Ἑλλήνας τελούντας ὑπὸ μητροπολίτη Κρήνης, συντηροῦντας δι-ον ἀστικὴν σχολὴν καὶ λαλοῦντας τὴν κικίην, καὶ 60 Ὀθωμανούς. (Γρ. Σ.Ι.)

Σαθας Κωνσταντῖνος Ν. Ἑλ-ιστοριοδίτης, γενν. τῷ 1842 ἐν Ἀθή-θεν μετὰ διετίαν ἤχθη ὑπὸ τῶν γο-του εἰς Γαλλοξιδίον. Μετὰ τὰς σπου-του ἐπεδόθη ἰδίᾳ εἰς τὴν μελέτην τῶν κλασσικῶν ἑλληνικῶν χειρογράφων, χά-της ὁποίας ἐζηρεν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ἡ ἀλλοδαπὴ, κυρίως ἐν Βενετία καὶ ἰστοίς. Ἀνεκάλυψε πολλὰ ἔργα σπου-διὰ τὴν νεοελληνικὴν ἱστορίαν καὶ τὴν ἑλληνικὴν γλώσση ἐν ταῖς βιβλιοθή-της Εὐρώπης, αὐτὰ ἐξέδωκεν ἐν τῇ *σαιωνικῇ βιβλιοθήκῃ* (7 τόμ. ἐν Βενε-Ἀθήναις καὶ Παρίσις 1872—94). ἔκδοσε πρὸς ταύτας «Documents iné-relatifs à l'histoire de la Grèce au en âge, ἰδὼν ἐξεδόθησαν 8 τόμοι ἐν Παρι- (1880—88). Ἄλλα ἔργα αὐτοῦ εἰναι:

ἑλληνικὴ φιλολογία (1453—1821), βρα-εῖσα καὶ ἐκδοθεῖσα τῷ 1868, Νεοελληνι-φιλολογικὴ παράρτημα (ἱστορία τοῦ ζη-ατος τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης, 1870), ἑλληνικὰ ἀνέκδοτα (1867), ἱστορικαὶ δια-αὶ (1870), Βιογραφικὸν σχεδιασμὸς περὶ Πατριάρχου Ἰερεμίου Β' (1572—1594, τῷ 1870), Κρητικὸν θέατρον (τόμ. 2, τ. 1879), Χρονικὸν ἀνεκδοτῶν Γαλα-ου (ἱστορία Ἀμφίσσης, Ναυπάκτου, αζαΐδου, Λοιδωρικίου καὶ τῶν περιγώ-ἐκδ. τῷ 1865), Τουρκοκρατομένη-ας (1453—1821, ἐκδ. τῷ 1869) καὶ α ἄλλα ἐλάσσονα συγγράμματα, ὡς ἡ κατὰ τὸν 12' αἰῶνα ἐπανάστασις

τῆς ἑλλ. φυλῆς (1865), Ἰωσήφ Νάξος ὁ βα-σιλεὺς τῆς Νάξου καὶ τῶν Κυκλάδων (1865), Τὸ ἐν Ζακύνθῳ ἀρχοντολόγιον (1867).

Σαγιγγάλλη (Saint Gall, Sankt Gallen). Τὸ καντόνιον τοῦτο τῆς Ἑλβετίας εἶχε τῷ 1900 κατ. 254,138, ἡ δὲ ἔμ. πρ. πρ. 33,116.

* **Σαξδών**. Χωρίον τοῦ δήμου Καρδα-μύλης τοῦ νέου νομοῦ Λακωνίας, ἔχον 293 κατ. (1896).

Σαῖλ (Sale). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κο-μητείας Τρέσχιρ, μετὰ 12,088 κατ. καὶ βαμ-βακοκλωστηρίων.

Σαῖλεμ (Salem). Πόλις τῆς βορειαμερ. πολιτείας Μασσατσεύσετς, ἔχουσα 35,956 κατ. καὶ σπουδαίαν βιομηχανίαν κυρίως ὑποδημάτων.

Σαῖν (La Sayne-sur-Mer). Ἐπίνειον τοῦ γαλλ. νομοῦ Βαρ τῆς Προβηγκίας, ἔ-χον τῷ 1901 κατ. 12,840.

Σαῖν Βριέ (Saint Brieuc). Πρωτ. τοῦ γαλλ. νομοῦ Κώτ-δὺ-Νώρ (Παραλίας τοῦ Βερρᾶ), πλησίον τοῦ πορθμοῦ τῆς Μαγ-χης, ἔχουσα 14,629 κατ., ἀκμαῖον δ' ἐμ-πώριον.

* **Σαῖν Δενί** (Saint Denis). Πρωτ. δια-μερισμ. ἐν τῷ γαλλ. νομῷ Σηκουάνα, μετὰ 58,840 κατ. (1901).

Σαῖν Διέ (Sain Dié). Πρωτ. διαμερ. ἐν τῷ γαλλ. νομῷ τῶν Βοσγιῶν, ἐπὶ τοῦ Μερτ (Meurthe), ἔχουσα 16,289 κατ. καὶ ποικίλην βιομηχανίαν.

Σαῖν Διζιέ (Saint Dizier). Πόλις ἐν τῷ διαμερ. Βασσὺ τοῦ γαλλ. νομοῦ Μάρ-νη, μετὰ 10,082 κατ. Ἄλλοτε ἦτο κα-λῶς ὠχυρωμένη, παρ' αὐτὴν δὲ συνέδρσαν τῷ 1814 διαφύροι μάχαι μετὰ τῶν Γάλλων καὶ τῶν εἰσβαλόντων Ῥώσων καὶ Πρώσων.

* **Σαῖν-Ζερμαίν-ἄν-Λαί** (Saint Germain-en-Laye). Πόλις ἐν τῷ γαλλ. νομῷ Σηκουάνα-καὶ-Ῥαί, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 14,858.

Σαῖν Ζυνιέν (Saint Junien). Πό-λις ἐν τῷ διαμερ. Ῥοτσεσούρ τοῦ γαλλ. νομοῦ Ἀνω Βιέννη, ἐπὶ τοῦ ποτ. Βιέννη, ἔχουσα 8,532 κατ., ποικίλην δὲ βιομηχα-νίαν καὶ ἐμπόριον.

* **Σαῖν-Μάρ Ζιραρδέν** (Saint-Marc Girardin). Τὸ ἔργον αὐτοῦ Cours de litté-rature dramatique μετεφράσθη ὑπὸ Α. Βλά-χου ἐν τῇ βίβλ. Μακροβ. ὑπὸ τὸν τί-τλον Μαθήματα δραματολογίας Σαιμ-μάρκου Ἰριραρδίνου (1897).

Σαῖν Μώρ (Saint Maur-les-Fosses). Νοτιοδυτ. προάστειον τῶν Παρισίων, ἐπὶ τῆς ἑμ. διώρυγος, ἐν τῷ νομῷ Σηκουάνα μετὰ 22,609 κατ. (1901).

* **Σαιν Νικολά** (Saint Nicolas). Πόλις τῆς βελγικῆς ἐπαρχ. Ἀνατ. Φλανδρίας, μετὰ 31,083 κατ. (1900).

* **Σαιν Πιερ** (Saint Pierre). Ἡ πόλις αὕτη τῆς Μαρτινίκης κατεστράφη μεθ' ἀπάντων τῶν κατοίκων δι' ἐκρήξεως τοῦ ἡφαιστείου Πελέ τῇ 8 Μαΐου (ν.) 1902.

Σαιν Πιερ καὶ Μικελόν (Saint Pierre et Miquelon). Δύο γαλλικαὶ νησιδες 75 χμ. πρὸς Ν τῆς Νέας Γῆς, σπουδαῖαι διὰ τὴν ἀλιεῖαν, ἔχουσαι περ. 6,500 κατ. Κατὰ τὴν κατὰλληλον ὥραν τοῦ ἔτους συνέρχονται ἐνταῦθα 6—7 χιλ. ἀλιέων ἐκ Λουγκέρκης κλ.

Σαιν Πριβὰ (Saint Privat-la-Montagne). Χωρίον 15 χμ. ΒΔ τοῦ Μέτς, γνωστὸν μετὰ τῆς Γραβιόττης ἐκ τῶν μαχῶν τοῦ Αὐγούστου 1870. Κατὰ τὴν 6/18 Αὐγ. ἦτο τὸ στήριγμα τῆς δεξιᾶς πτέρυγος τῶν Γάλλων.

Σαιν Σαμόν (Saint Chamond). Πόλις ἐν τῷ διαμερ. Σαιν Ἐτιέν τοῦ γαλλ. νομοῦ Λίγηρος, ἔχουσα 15,246 κατ., μέγα ἐργαστασιον θωρακῶν τῶν πλοίων καὶ ἄλλα βιομηχανικά.

Σαιν Σερβάν (Saint Servan). Εὐλιμένος πόλις ἐν τῷ διαμερ. Σαιν Μαλό τοῦ γαλλ. νομοῦ Ἰλ-καὶ Βιλαίν, ἔχουσα 9,934 κατ., ναυτιλίαν, ναυπηγίαν καὶ ἐμπορίον ξυλείας, σίτου, οἴνου κλ.

Σαιντ Ἀλβανς (Saint Albans). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Ἐρτρορδ, ἔχουσα 16,019 κατ., μεταξουργίαν καὶ ὠραιολογίαν μητροπόλιν.

Σαιντ Ἀμάν (Saint Amand). 1) S. A. les Eaux, ἀρχαία πόλις ἐν τῷ γαλλ. νομῷ Βορρά, μετὰ 9,520 κατ. καὶ θεϊούχων ὑδάτων. — 2) S. A. Mont-Rond, πρωτεύουσα διαμερίσματος ἐν τῷ γαλλ. κῷ νομῷ Σέρ, ἔχουσα 7,392 κατ. καὶ ἐμπορίον σίτου κλ.

Σαιντ Ἀνδρους (Saint Andrews). Πόλις τῆς σκωτικῆς κομητείας Φάϊρ καὶ ἔδρα ἐπισκόπου, κειμένη ἐπὶ τῆς βορείου Ουλάσσης καὶ ἔχουσα 7,621 κατ. καὶ πανπιστήμιον ἰδρυθὲν τῷ 1411.

Σαιντ Βίνσεντ (Saint Vincent). Νῆσος ἐκ τῶν Μικρῶν Ἀντιλλῶν τῆς Δυτ. Ἰνδίας, ἀνήκουσα εἰς τὴν ἀγγλικὴν γεν. διοίκησιν Βαρβάνδος. ἔχει τῷ 1899 ἐπὶ ἐμβ. 381 τετρ. 45 χιλ. κατ., ὦν 33 χιλ. μαῦροι καὶ μιγάδες. Ἄλλ' εἶναι ἡφαιστειώδης, τῷ δὲ 1902 καὶ 1903 ἐπήλθον ἐκεῖ ἐκρήξεις καταστρεπτικώτατοι, δι' ὧν 1600 ἄνθρωποι εὗρον τὸν θάνατον. Πρωτεύουσα εἶναι τὸ Κίγξταουν.

* **Σαιντ Ἑλενς** (Saint Helens). Πόλις

ἐν τῇ ἀγγλ. κομητεῖᾳ Λαϊγξτερ, μετὰ 84,410 κατ. (1901).

Σαιντ Ἑλιέρ (Saint Helier). Πρωτ. τῆς νορμανδικῆς νήσου Τζέρσεϋ, ἔχουσα 29,100 κατ., ἰσχυρὰ φρούρια καὶ κάλλιπτα θαλάσσια λευτρά.

* **Σαιντ Ἐτιέν** (Saint Etienne). Πρωτ. τοῦ γαλλ. νομοῦ Λίγηρος, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 129,850.

Σαιντ Κρίστοφερ (Saint Christopher ἦτοι Ἀγ. Χριστόφορος). Νῆσος τῶν Μικρῶν Ἀντιλλῶν, ἀνήκουσα εἰς τὴν ἀγγλ. γεν. διοίκησιν τῶν Ὑπηνέμων νήσων τῆς Δυτ. Ἰνδίας, ἔχουσα ἐμβ. 176 τετρ. καὶ 29,782 κατ., ἐξάρχουσα δὲ πρὸ πάντων ἀνγκαρῶν.

* **Σαιντ Λουῖς** ἢ Σ. - Λουί (Saint Louis). Ἡ μεγίστη πόλις τῆς βορείου αμερ. πολιτ. Μισσούρη, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 575,238 καὶ μετὰ τοῦ ἀπέθανεν. Ἦστ (π. ἔ. Ἀνατολικῷ) Σ. Λ. 604,893. Κατὰ Μάιον τοῦ 1904 ἠνοίχθη ἐνταῦθα διεθνὴς ἐκθεσις διαρκέσασα μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου.

Σαιντ Οὐέν (Saint Ouen). Πόλις πρωτεύουσα τῶν Παρισίων, μετὰ 35,361 κατ. (1901).

* **Σαιντ Πώλ** (Saint Paul). Πρωτ. τῆς βορείου αμερ. πολιτείας Μινнесότας, μετὰ 163,065 κατ. τῷ 1900.

Σαιν Τρόν (Saint Trond, εὐλ. μανδιστὶ Sane^{tr} Truyen). Πόλις τῆς βελγικῆς ἐπαρχ. Λιμβουργου, ἔχουσα 14,151 κατ. καὶ ποικίλην βιομηχανίαν.

* **Σαιντ Τζόζεφ** ἢ μᾶλλον Σ. Τζώζεφ (Saint Joseph = Ἀγ. Ἰωσήφ). Πρωτ. κομητείας ἐν τῇ βορείου αμερ. πολιτεῖᾳ Μισσούρη, μετὰ 102,979 κατ. (1900).

* **Σαιντ Τζών** (Saint John). 1) Εὐλιμένος πόλις τῆς ἐπαρχ. Νεοβρουνσβίκης τοῦ Καναδά, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 40,111. — 2) Πρωτ. τῆς νήσου Νέας Γῆς, μετὰ 31,142 κατ. Αὕτη καλεῖται ὀρθῶς Saint John's (Σαίντ Τζῶνς).

Σαῖπαν (Saipan). Νῆσος τῆς Ὠκεανίας, ἐκ τῶν γερμανικῶν Ἀδρονῶν, εἶτα ἔδρα τῆς γερμ. διοικήσεως (ἐν τῷ χωρίῳ Γάραπαν).

Σαῖπι. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Μελαίνης Ἀκρας (Καρα-μπουρὺν) τῆς διοικήσεως Σμύρνης καὶ ἔχον περὶ τοὺς 1,400 κατ., ὦν οἱ 400 Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἑλληνας ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Κρήνης καὶ συντηροῦντες τριτάξιον ἀστικὴν σχολὴν καὶ τετρατάξιον παρθεναγωγεῖον. Ἀπείχει 1/4 τῆς ὥρας Β τῆς θαλάσσης καὶ πρότερον ἦτο ἔδρα τῆς

διοικήσεως Καραμπούρνων. [Γρ. Σ. Ι.]

Σαΐς (Archibald H. Sayce). "Αγγλος
σολογός και αρχαιολόγος, γενν. τῷ
1845, διατελὼν δὲ καθηγητὴς τῆς ἀστυ-
νομίας ἐν Ὁξφόρδῃ. Ἐμελέτησεν ἐπὶ τό-
τα ἀρχαῖα μνημεῖα τῶν Χετταίων ἐν Μι-
σῶν καὶ Συρία, τῶν Ἀσσυρίων κτλ. καὶ
συνέβαλεν εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῶν
κελεύσεων ἐπιγραφῶν τῶν Συμερίων καὶ
Βαβυλῶν. Τὰ ἔργα του εἶναι πολυάριθμα,
ἐρόνται δὲ εἰς τὴν γλῶσσαν, τὴν θρη-
σκίαν καὶ τὸν βίον τῶν λαῶν ἐκείνων.

Σακαλάρ. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρμε-
νίου νομοῦ Δαρίτης κατὰ τὴν νεαν
εἰς, ἔχον 265 κατ. (1896).

Σακαρέτοι. Χωρίον τοῦ δήμου Ἰδο-
νίου νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνα-
νίας, ἔχον 900 κατ. (1896).

Σακελλάριος Ἀθανάσιος. Ἐ-
γεννήθη ἐν Ἀγίῳ Πέτρῳ τῆς Κυνουρίας τῷ
1815, ἐπαίδευσεν δὲ ὑπὸ τῶν διδασκάλων
ἐκείνων (Γ. Γενναδίου, Κ. Ἀσωπίου,
Ραγκαζῆ, Φιλίππου Ἰωάννου κλπ.)
ἐν τούτῳ ἐστάλη τῷ 1830 εἰς Λάρ-
νακας ὑποφύλακός τῶν σχολείων
ἐκείνων ταύτης. Αὐτοῦ ἐπὶ πενταετίαν
ἐπὶ, πρὸς τῷ διδασκαλικῷ ἔργῳ αὐ-
τῷ ἐπιμελέστατα καὶ καρποφόρατα
ἐποίησε, ἐπεχείρησε νὰ μελετήσῃ καὶ
ἐν τῇ νήσῳ, διὸ περιήλθεν αὐτὴν
καὶ φιλοκώνας συνέλεξε καὶ περιέ-
γραψε τὴν γλῶσσαν, τὴν γραμματικὴν καὶ
ἀρχαιολογίαν αὐτῆς. Διὰ ταῦτα καὶ ἀματῶ
ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας, ἐνθα ἔλαβε
ἐπίσημον ὑπηρεσίαν, ἐδημοσίευσεν τὸν Ἀ-
ττικὸν τῶν Κυπριακῶν, ἐν ᾧ ἐξετά-
σθη τοπογραφία, τὰ προϊόντα, αἱ τέ-
χναι ἐμπορίας, τὰ ἔθνη καὶ ἔθιμα κλπ. τῆς
νησίδος μεγαλονήσου. Ὁ ἕτερος τόμος ἡ-
κολούθησε βραδύτερον (1868), περιέχων τὴν
ἀστυνόμεν, μύθους, γλῶσσάριον κτλ.
ἡμετέρου λόγου ἄξιον γενόμενος εἰς
ἀπαιτούμενος περὶ τὴν νεαν ἑλληνί-
κα. Τὰ ἐν τοῖς τόμοις τούτοις ἀναθεω-
ρήσας καὶ πλουτίσας μετὰ ἑξέδωκε
ἐν δύο ἐγκυκλίοις τόμους (1890 καὶ
1891), ἐν οἷς ἐπραγματεύθη καὶ τὰς ἐν τῷ
αὐτῷ χρόνῳ ἀναγνωσθεῖσας ἀρχαίας Κυ-
πρίων ἐπιγραφάς. Διὰ τὴν ἐκτενὴ ἐπιστη-
νὴν ἀξίαν τῶν ἔργων τούτων ἀνηγ-
γρῶντο ὑπὸ τοῦ ἐν Λιψία πανεπιστημίου δι-
καστοῦ τῆς φιλοσοφίας τῷ 1876. Ἀλλὰ
τῶν καθαρῶς ἐπιστημονικῶν τούτων
ματῶν συνέγραψε χάριν τῆς μαθη-
τικῆς νεολαίας καὶ ἄλλα ἐπιστημονικῶν
πρακτικῶν ἀμα φέροντα χαρακτῆρα,
Χρηστομᾶθαιον, Ἑλλην. γραμματι-
κήν Γεωγραφίαν κλπ., καὶ ἰδίᾳ ἐξέδωκε
ἐκείνου λόγου ἄξιον Μέγα λεξικὸν

τῆς ἑλλην. γλώσσης εἰς τόμους τρεῖς, οὗ-
τινος ἐδημοσιεύθησαν μέχρι σήμερον πέντε
ἐκδόσεις, καὶ τὰ ὁμοίως πολλοῦ λόγου ἄ-
ξια Ἀνώμαλα ῥήματα. Πάντα τούτα
μετὰ πολλῆς φιλοπονίας καὶ ἐξαιρέτου,
ὡς πρὸς τοὺς χρόνους ἐκείνους, μεθόδου
συντεταγμένα μετὰ ἐξέδωκεν τοῖς
σπουδασταῖς, καὶ πάντων μάλιστα τὰ Ἀ-
νώμαλα ῥήματα, ἐν οἷς ἐκ τοῦ Ἰησοῦ
τοῦ Στεφάνου καὶ τοῦ Ἑτυμολογικοῦ
τοῦ Κουρτίου καὶ ἄλλοθεν ἀμύπητα καὶ
πολύτιμα συνήγαγε διδάγματα, ἐνυσημα-
σάμενος τὸν γενόμενον πρὸς περαιτέρω ἐ-
ρευνᾶς τοῖς φιλοτιμωτέροις τῶν νεανίσκων.
Πρὸς ἐκδόσιν τῶν βιβλίων τούτων ἵδρυσε τῷ
1857 ἴδιον τυπογραφεῖον καὶ ἐτελειοποίη-
σεν αὐτὸ σὺν τῷ χρόνῳ θαυμασίως. Ἐδίδα-
ξεν ἐν τῷ Γυμνασίῳ Πειραιῶς τὸ κατ' ἄρ-
χας (1863) καὶ ἐντεῦθεν μετετέθη εἰς Ἀ-
θήνας τῷ 1867, ἐνθα διδάσκει ἐπὶ εἰκοσιν
ἔλαβεν ἀπεστέλλη τῷ 1887 καὶ ἐτελεύτη-
σεν τῷ 1901. Ὑποὶ αὐτοῦ εἶναι οἱ διευθύνον-
τες νῦν τὸ τυπογραφεῖον Πολύβιος καὶ Δη-
μήτριος Σ., ἀμφοτέρω σπουδάζαντες ἐν Ἀ-
θῆναις καὶ ἐν Γερμανίᾳ, ὁ μὲν ὡς διδάκτωρ
τῆς νομικῆς, ὁ δὲ τῆς φιλολογίας.

Σακελλάριος. Βλ. Ἀξίωμα ἐπι-
σκοπικόν.

Σακελλαρόπουλος. 1) Κων-
σταντῖνος Χ. Ἐγενν. ἐν Ἀργεῖ περὶ
τὰ τέλη τῆς 18ῃ ἑκατονταετηρίδος, ἐστάλη
δ' ὑπὸ τοῦ πατρὸς του, Λογίου ἱερέως,
πρὸς σπουδὴν εἰς Κέρκυραν, ἐνθα σχετι-
σθεὶς πρὸς τὸν Γκίλφορδ ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ-
του μετὰ τοῦ Ἀσωπίου, Φιλητᾶ, Φαρμακίδου
καὶ λοιπῶν εἰς Εὐρώπην, ἐνθα ἐπεδόθη
ἰδίᾳ εἰς τὴν ἀρχαιολογίαν. Τῷ 1826 διω-
ρίσθη καθηγητὴς τῆς ἀρχαιολογίας ἐν τῇ
Ἰονίῳ ἀκαδημίᾳ, μετὰ δὲ τὸν θάνατον
τοῦ Γκίλφορδ καὶ τὴν πρόσκαιρον διάλειψιν
τῆς ἀκαδημίας μετέβη εἰς Κεφαλληνίαν,
ἐνθα ἐπὶ ἐννεαετίαν διηύθυνεν τὸ δευτε-
ρεύον σχολεῖον ταύτης, μετ' οὗ ἐπανελθὼν
εἰς Κέρκυραν διατέλεσεν ὑποδιευθυντὴς τοῦ
Ἰονίου γυμνασίου καὶ εἰτα διευθυντὴς καὶ
καθηγητὴς τοῦ δευτερεύοντος σχολείου τῆς
Κερκύρας, ἣν θέσιν εἶχε μέχρι τοῦ θανά-
του αὐτοῦ συμβάντος τῷ 1856. Ἐξέδωκεν
Ἑγχειρίδιον παλαιογραφίας (ἐπιγραφικῆς)
τῷ 1837 ἐν Μεσσίτῃ καὶ σύντομον Συντα-
κτικὸν ἑλληνικόν, εἰργάσθη εἰς τὴν εἰς
τόμους διαίρεσιν τῆς γραμματικῆς τοῦ
Βουτυράννου, ἀνατύπωσεν (ἐν Ἀθῆναις
1841) τὴν Ἀκολουθίαν τῆς ὁσίας Θεοδώ-
ρας τῆς ἐν Ἀργεῖ βασιλευσάσης, ἔγραψε
δὲ καὶ πραγματεῖαν χρονολογικὴν (Περὶ
κύκλων ἡλίου καὶ σελήνης, περὶ βισέκτου,
ἰνδικτιῶνος, ἐπακτῶν κτλ.), περὶληφθεῖσαν
ἐν τῷ Κήπῳ Χαρίτων, τὴν πραγματεῖαν

«Τίς ἡ ὠφέλεια τῆς ἀρχαιολογίας ἐν γένει» καὶ τὴν περὶ ψηφοθετικῆς, ἥτις δημοσιευθεῖσα ἐν τῷ περιοδικῷ «Ψοῖνις» παρελήφθη εἰτα καὶ ἐν τῇ μεταφράσει τοῦ ἀρχαιολογικοῦ λεξικοῦ τοῦ Ἀγγέλου Σμῖθ. Πολλὰ χειρόγραφα αὐτοῦ ἀρχαιολογικῆς, χρονολογικῆς καὶ νομισματολογικῆς ὕλης ἀπωλέσθησαν.

— 2) Σπυρίδων Κ. Καθηγητὴς ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ, υἱὸς τοῦ προηγουμένου, γενν. ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1848. Μετὰ τὰς σπουδὰς του ἐν Κερκύρᾳ, Ἀθήναις καὶ Ἑλβετῇ διετέλεσε καθηγητὴς γυμνασίου ἐν Πειραιεὶ καὶ Ἀθήναις ἀπὸ τοῦ 1875—86, γυμνασιάρχης ἀπὸ τοῦ 1886—90 καὶ ἔκτοτε διατέλει καθηγητὴς τῆς λατινικῆς φιλολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, ἐν ᾧ διετέλεσε καὶ πρύτανης τῷ 1901—1902. Πρὸς τούτοις ἀπὸ τοῦ 1883 ἔτο κατὰ σειρὰν καθηγητὴς τῶν βασιλοπαίδων. Ἐγραψε: Περί τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου τῶν Ῥωμαίων (μετάφρ. ἐκ τοῦ γερμ. τοῦ Γ. Κόπ, 1875), Γ. Ἰουλίῳ Καίσαρος Τὰ περὶ ἐμφυλίου πολέμου ἀπομνημονεύματα (μετάφρασις καὶ ἐρμηνευτικαὶ σημειώσεις, 1877), Περί τῆς λατινικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησι (διατριβὴ ἐπὶ ὑφηγεσίᾳ), Κορινθίου Νέπωτος βίους (1882), Συνακτὸν τὸν τῆς λατινικῆς γλώσσης (1884, κατ' ἐπαναλήψιν ἐκδοθέν ἔκτοτε), Στοιχεῖα ἑλληνικῆς γραμματικῆς (ἔκδοσις τῶν γυμνασίων, 1886), Εἰσηγητικὸς λόγος εἰς τὸ μάθημα τῆς λατινικῆς γραμματικῆς καὶ φιλολογίας ὡς ὑφηγητῆς καὶ καθηγητῆς, ἐπὶ δὲ διορθωτικὰ εἰς Λατίνους συγγραφεῖς, Κριτικὰ καὶ Ἑρμηνευτικὰ εἰς Ἕλληνας καὶ Λατίνους συγγραφεῖς, Ἀναλεκτα ἐρμηνευτικὰ καὶ κριτικὰ, Γραμματολογικὰ καὶ κριτικὰ, Φιλολογικὰ παρατηρήματα ἐν τῇ «Ἐπετηρίδι τοῦ Παρνασσοῦ», πλείστα διατριβὰς ἐν περιοδικαῖς (Παρνασσός, Ἑρμ. Φιλομαθῶν, Ἑστία, Ἀθῆναιον, Παναθηναῖα, Ἡμερολόγιον Ἀσωπίου κλπ.), ἐν ἰδιαίτερω δὲ συλλαβίῳ ἐξέδωκε καὶ τὸν πρυτανικὸν αὐτοῦ λόγον διαλαμβάνοντα περὶ Λιβίου Ἀνδρονίκου. Μετέφρασε πρὸς τούτοις τὴν Ἱστορίαν τῆς Ῥωμαϊκῆς ποιήσεως τοῦ Οἰ. Ribbeck ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Μαρσαλῇ (τόμ. 3, 1897—1900) καὶ νῦν ἀσχολεῖται εἰς τὴν μετάφρασιν τῆς Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας τοῦ Θ. Μόρσεν τυπωθεῖσας ἐν τῇ αὐτῇ βιβλιοθήκῃ.

— 3) Μιχαήλ. Υἱὸς ἐπίσης τοῦ Κ. Σ., γεννηθεὶς ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1850. Ἐξεπαιδεύθη ἐν Γερμανίᾳ ὑπὸ τοῦ Συλλόγου πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων. Τῷ 1880 ἐγένετο καθηγητὴς καὶ μετὰ διέτιν διευθυντὴς τοῦ διδασκαλείου Τριπόλεως, ἀπὸ δὲ τοῦ 1884 διευθύνει τὸ ἐν Κερκύρᾳ διδασκαλεῖον. Παρέσχεν ὑπηρεσίας ὡς παι-

δαγωγικὸς συγγραφεὺς, ἰδίᾳ διὰ τῆς Παιδαγωγικῆς τοῦ δημοτικοῦ σχολείου καὶ ἄλλων διδασκτικῶν βιβλίων τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσως.

Σακελλίων. Βλ. Ἀξίωμα ἐπισκοπικόν.

Σακούλεθον. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ διαμερίσματι Βιτωλίων, ἔχον 780 χριστιανούς καὶ 100 ὀθωμανούς κατ.

* **Σακραμέντον** (Sacramento). Πρωτ. τῆς βορείου-μερ. πολιτείας Καλιφορνίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 29,282.

Σάλα (Szalad ἢ Zala). Κομιτάτον τῆς Οὐγγαρίας πρὸς Ἀ τῆς Στυρίας, ἔχον ἐμβ. 5,974 τγμ. καὶ 437,116 κατ. κυρίως Μανυάρους καθολικούς. Εἶναι ἐν μέρει ὁρεινὴ χώρα, ἀλλ' εὐφορὸς. Πρωτ. εἶναι τὸ Σάλα ἐγερσεγ, μετὰ 9,782 κατ.

* **Σαλαμάνκα** (Salamanca). Ἡ πόλις αὕτη τῆς Ἰσπανίας εἶχε τῷ 1897 κατ. 24,156 καὶ ἡ ὁμών. ἐπαρχία 320,765 τῷ 1900.

* **Σαλαμίς.** Ἡ νῆσος αὕτη τοῦ νομοῦ Ἀττικῆς, ἀποτελοῦσα ἰδιονόημον, εἶχε κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 κατ. 6,633. Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα εἶχε κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν 4,014 κατ. — Περί τοῦ τόπου τῆς ἐν Σ. ναυμαχίας βλ. κυρίως Περ. Ῥαδιάδην ἐν Ἀρμονίᾳ τ. Γ' (1902) σ. 374.

Σάλας (Salas). Πόλις τῆς ἰσπαν. ἐπαρχίας Ἀστούριαν (Ὀσιέδου), ἔχουσα 16,329 κατ. καὶ ὠραιότατον ναὸν γοθικόν.

Σαλδαῶρ. Βλ. Σάν Σαλδαῶρ.

* **Σάλεμ.** Βλ. Σάλεμ.

* **Σαλέμι** (Salemi). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχίας Δρεπάνου ἐν Σικελίᾳ, μετὰ 17,004 κατ. (1901).

* **Σαλέρνον** (Salerno). Πρωτ. ἰταλικῆς ἐπαρχίας (4,964 τγμ. μετὰ 564,328 κατ.) ἐν τῇ Καμπανίᾳ, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 42,727 ὡς δημοτ.

* **Σάλεσι.** Κώμη τοῦ δήμου Ὠρωπίων τοῦ νέου νομοῦ Ἀττικῆς, ἔχουσα 960 κατοίκους (1896).

Σαλεχλί. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐν ἔδρᾳ ὑποδιοικήσεως ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Σαρουχάν (Μαγνησίας) τῆς νομαρχίας Ἀδινίου καὶ ἔχον 1200 κατ. Ἕλληνας ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Φιλαδελφείας καὶ συντηροῦντας πεντατάξιον ἀστικὴν σχολήν, πεντατάξιον παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον.

Σαλμάν. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Μελαίνης Ἀκρας τῆς διοικήσεως Σμύρνης καὶ ἔχον 750 κατ. Ἕλληνας τελοῦντας ὑπὸ τὴν μη-

λιν Κρήνης καὶ συντηροῦντας μονο-
ἀστικὴν σχολήν. [Γρ.Σ.Ι.]

Σαλμένικον. Βυζαντινὸν φρούριον
ἐν τοῦ νῦν χωρίου Σαλμηνίου, ἤρει-
ον ἤδη, γνωστὸν δὲ διότι εἶνε τὸ
ἐν Μωρέα φρούριον τὸ περὶ
τοῦ Τούρκου τῷ 1461 καὶ ὑπερασπι-
σάν τότε ὑπὸ τοῦ εἰσα λειπισθέντος
παλαιολόγου. [Γ.Π.3.]

Σαλμηνίου. Πρωτ. τοῦ δήμου Ἐ-
τοῦ νομοῦ Ἀργείας κατὰ τὴν νέαν
σιν, ἔχουσα 398 κατ. (1896).

Σαλμῶνη. Μία τῶν 8 ἀρχαίων πό-
τεως ἡλείων Πισατίδας, πατρίς τοῦ
ἀνέως καὶ τῆς Τυροῦς, κειμένη παρὰ
νιπεία ποταμόν, κώμη δ' αὖσα ἤδη ἐπὶ
ῶνος. Ἡ θέσις αὐτῆς ἀσφαλὲς δὲν
ἔσθ' ἔτι· ἴσως εἶνε τὰ παρὰ τὸ νῦν χω-
ρίον Κούκουρα σημαντικὰ ἔχνη ἀρχαίας πό-
τεως θέσε· Βίγλα. [Γ.Π.3.]

Σαλὼν (Chalons). 1) Ch. sur-Saône,
διαμερ. ἐν τῷ γαλλ. Σῶνη-καὶ-Λί-
μετὰ 23,962 κατ. — 2) Ch. sur-
S., πρωτ. διαμερ. τοῦ γαλλ. νομοῦ
Σ., ἔχουσα 20,434 κατ. (1896).

Σαλὼν (Salon). Πόλις τοῦ διαμερίσματος
Σ. ἐν τῷ γαλλ. νομῷ Ἐλδελῶν τοῦ
Σ., ἔχουσα 9,324 κατ.

Σαλούχου. Χωρίον τοῦ δήμου Αἰ-
τοῦ νέου νομοῦ Βοιωτίας, ἔχον 128
(1896).

Σαλσבורν (Salisbury). Πόλις τῆς
αἰματίας Οὐίλτς, μετὰ 17,117 κατ.
(1901).

Σαλσδορ (Robert μαρκήσιος Sa-
ly). Ἀρσὺ τῷ 1895 ἐσχημάτισε νέον
γεῖον, παρητήθη τῷ 1900 ὡς ὑπουρ-
γὸν ἐξωτερικῶν, τῇ δ' 11 Ἰουνίου (ν.)
καὶ ὡς πρωθυπουργὸς καὶ ἀπέθανε
22 Αὐγ. 1903.

Σαλσέττη (Salsette). Νῆσος πρὸς
τὴν καίριον, ἐρ' ἥς ἡ πόλις Βομ-
βῆς ἔστι τὴν προεδρίαν ὑπάγεται. ἔχει
324 τγμ. μετὰ 108 χιλ. κατ., εἶναι
ἀφῆμος διατρεῖς πολλοὺς ἐν σπηλαίοις
καὶ μοναστήρια τῶν βουδδιστῶν.

Σαλτ ἢ Ἐσ-σάλτ. Πρωτ. τοῦ καζά
τοῦ σαντζακίου Κεράκ ἐν τῷ βί-
ου Σορίας τῆς Ἀσιατ. Τουρκίας, πρὸς
Ἰορδάνου, ἔχουσα 7,700 κατ. πα-
τας καπνὸν καὶ οἶνους. Ἰσως εἶναι
καὶ Γάδαρ.

Σαλτα (Salta). Ἐπαρχία τῆς Β' Ἀρ-
γῆς, ἔχουσα ἐπὶ ἐμβ. 161,099 τγμ.
38 κατ. τῷ 1900. Ἡ πρωτ. αὐτῆς
Μιγκέλ ("Ἀγ. Μιχαήλ) εἶχε τῷ 1895
6,672.

Σαλταρέλλος (saltarello) λέγεται
χορὸς τῆς ἰταλικῆς, πρὸ πάντων τῆς Νεα-
πόλεως, ἔχων ταχείαν κίνησιν εἰς $\frac{3}{8}$ ἢ $\frac{6}{8}$.

Σαλτίλλο (Saltillo ἢ Leona Vicario).
Πρωτ. τῆς μεξικανικῆς πολιτείας Κοά-
χουίλας, ἔχουσα 23,996 κατ. καὶ βιομη-
χανίαν βαμβακίων ὑφασμάτων.

Σαλτ-λαϊκ (Salt-Lake τ.ἑ. Ἀλατοῦ-
χος λίμνη). Μεγάλη λίμνη τῆς βορειαμερ.
πολιτείας Οὐτάς, ἔχουσα μῆκος 114 καὶ
πλάτος 56 γμ. Τὸ ὕδωρ περιέχει 22 $\frac{0}{100}$
μαγειρικὸν ἅλας, οὗ κατ' ἔτος παράγον-
ται 42,000 τόνων.

Σαλτ-Λαϊκ-Σίτυ (Salt-Lake-Ci-
ty). Πρωτ. τῆς βορειαμερ. πολιτείας Οὐ-
τάς, κειμένη ἐπὶ τοῦ ποτ. Ἰορδάνου, ὅστις
ῶσι ἐκ τῆς λίμνης Οὐτάς εἰς τὴν λίμνην
ἔξ ἥς ἐκλήθη ἡ πόλις (βλ. ἀνωτέρω). Ἰ-
δούθη τῷ 1848 ὑπὸ τῶν Μορμόνων καὶ
εἶχε τῷ 1900 κατ. 53,531 βιομηχάνους
καὶ γεωργούς.

Σάλτον (Salto). Πρωτ. ἐπαρχίας τῆς
Οὐρουγουάης, ἐπὶ τοῦ ποτ. Οὐρουγουάης,
ἔχουσα 14 χιλ. κατ. καὶ ἐξάρχουσα ἀχάτην
καὶ ἄλλους πολυτίμους λίθους.

* **Σαλτσβούργον** (Salzburg). 1) Δου-
κάτον τῆς Αὐστρίας, ἔχον τῷ 1900 κατ.
192,763. — 2) Πρωτ. αὐτοῦ καὶ ἰδίου δια-
μερίσματος, μετὰ 33,067 κατ. τῷ αὐτῷ
ἔτει.

* **Σάλφελδ** (Saalfeld). Πρωτ. περι-
φερ. ἐν τῷ δουκάτῳ Σαξονίας-Μαϊνίγγης,
ἔχουσα 11,679 κατ. (1900).

* **Σάλωνα.** Βλ. Ἀμφισσα.

* **Σαρμαίων** ὁ δήμος τοῦ νομοῦ Κεραλ-
ληνίας. ἔχει 3,908 κατ. (1896).

* **Σαμακόδιον** (Μικρόν). Κώμη τῆς
Θράκης, κειμένη πρὸς Α' τῶν Σαράντα Ἐκ-
κλησιῶν καὶ Δ' τοῦ Εὐξείνου Ποντοῦ, ἀπέ-
χουσα δὲ τῶν μὲν πρώτων 12, τοῦ δὲ δευ-
τέρου 4 ὥρας. Ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει
(καζά) Βιζύης-Μηδείας καὶ τῇ διοικήσει
καὶ νομαρχίᾳ Ἀδριανουπόλεως ἔχει 4,000
κατ. ἅπαντας Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς
ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Βιζύης
καὶ συντηροῦντας ἀστικὴν σχολήν, παρθε-
νογυεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον. Ἀλλοτε ὑ-
πῆρχον ἐνταῦθα μεταλλεῖα σιδήρου ἐν ἐκ-
μεταλλεύσει, ὅτε καὶ ἤκμαζεν ἡ κώμη, ἥ-
τις ὡς ἐπίκειον ἔχει ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου τὸν
λίμνα, ὅστις τανῦν μὲν καλεῖται Νιζάδα
(βλ. λ. σ. 675), τὸ δὲ πάλαι Θυνιάς.

Σαμακόδιον (Samakon) Πόλις ἐν
τῷ νομῷ Σορίας τῆς Βουλγαρίας καὶ ἔδρα
μητροπόλεως, ἔχουσα 9,568 κατ. (1893)
καὶ ποικίλην βιομηχανίαν.

Σαμανλί-δὰγ (τ. ἑ. ἀχύρων ὄρος,

τὸ πάλαι Ἀργανθώνιον). Ὅρος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κείμενον πρὸς Β τοῦ Μυσίου Ὀλύμπου (Κεσίς-βᾶγ, τ. ἑ. μοναχῶν ὄρος) καὶ ἔχον ὕψος 490 μ. Ὑπερκείμενον τῆς πόλεως Κίου καὶ σύνδενδρον ὃν διατέμνεται ὑπὸ εὐρείων κοιλάδων διηκουσῶν μέχρι τῆς Προποντίδος καὶ διαχωρίζεται ὑπὸ τοῦ Κίου (βλ. λ. σ. 447) ἢ Ἀσκανίου ποταμοῦ. Κατὰ τὸν Παρθένιον τὸ ὄρος τοῦτο ἐπωνομάσθη ἀπὸ τῆς γυναίκας τοῦ Ῥήσου Ἀργανθῶνης, κατὰ δὲ Στράβωνα οἱ Κιανοὶ εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐπὶ τοῦ Ἀργανθωνίου συμβάσεως μυθολογικῆς ἀρπαγῆς τοῦ Ὑλᾶ ὑπὸ τῶν νυμφῶν τοῦ Ἀσκανίου ποταμοῦ ἐτέλουν νυκτερινὴν ἐορτήν, ἣς ἐκάλειτο ὄρεθασία καὶ καθ' ἣν ἔτρεχον ἀνὰ τὸ ὄρος φέροντες βᾶδας καὶ καλοῦντες τὸν Ὑλᾶν. [Γρ. Σ.Ι.]

* **Σαμάρια**. Τὸ κυβερνεῖον τοῦτο τῆς Ῥωσσίας εἶχε τῷ 1897 κατ. 2,769,478, ἢ δὲ ὅμων πρωτεύουσα αὐτοῦ καὶ ἱβίας περιφέρειας (7,987 τχμ.) 91,672.

* **Σαμαρά**. Χωρίον τοῦ δήμου Φαλασίας τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχον 433 κατοίκους (1896).

Σαμάριας (Samara) λέγονται 2 ποταμοὶ τῆς Ῥωσσίας, ὧν ὁ μὲν εἶναι παραποταμὸς τοῦ Δνεπέρου, ὁ δὲ παραποταμὸς τοῦ Βόλγα, ἔχων ῥοὴν 561 γμ. Ἀπὸ τοῦτου ἐκλήθη κυβερνεῖον τῆς Ῥωσσίας, ὅπερ διαρρέει.

Σαμάριας Σ π ὤ ρ ο ς. Μελοποιὸς γεν. ἐν Κερκύρα τῷ 1862. Τελειόφοιτος ὧν γυμνασίου μετέβη εἰς Ἀθηνῶν εἰς Παρισίους, ἐνθα ἐσπούδασε τὴν μουσικὴν ἐν τῷ αὐτοῦ Ὡδεῖῳ μαθητὴς γενόμενος τοῦ Leo Delibes. Ἐπιδοθεὶς εἰς τὴν μελοποιίαν συνέθεσε μέχρι τοῦδε πέντε μελοδράματα, τὴν Flora Mirabilis, παρασταθεῖσαν τὸ πρῶτον ἐν Μιλάνῳ τῇ 16 Μαΐου καὶ ἐν Ἑλλάδι εἰς τὸ θέατρον τῆς Κερκύρας τῷ 1889, Medjé ἐν Ῥώμῃ, Lionella ἐν Μιλάνῳ, La Martire ἐν Νεαπόλει καὶ l'uria Domata ἐν Μιλάνῳ. Ταῦτα ἐξεδύθησαν τὸ πρῶτον ἰταλιστί, εἴτα δὲ μεταφράσθησαν εἰς τὴν γαλλ. καὶ γερμανικὴν. Προσέτι δὲ συνέθεσε διάφορα ἄλλα μουσικὰ ἔργα, μετὰ τῶν ὁποίων ὁ Ὀλυμπιακὸς ὕμνος, ἐκτελεσθεὶς κατὰ τοὺς Πανελληνίους γυμναστικὰς ἀγῶνας ἐν Ἀθήναις τῷ 1896. Ὁραγέται δὲ ἀπὸ τινος εἰς νέον μελόδραμα αὐτοῦ Histoire d'amour, ἐπὶ τοῦ ποιήματος τοῦ Γάλλου Paul Milliet, ὅπερ ἐπερατώθη ἡδὴ μέλλον ὁσονούπω νὰ παρασταθῇ ἐν γαλλικῷ θεάτρῳ. Διατρίβει δὲ νῦν ἐν Παρίσις.

* **Σαμαρίνα**. Ἡ χωμόπολις αὕτη ἀνήκει εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν Γρεβενῶν τοῦ βιλαετίου Μοναστηρίου τῆς Μακεδονίας, οἱ

δ' Ἕλληνες διατηροῦσιν ἐν αὐτῇ 3 ἀστικὰς σχολὰς.

* **Σαμαρκάνδη**. Ἡ πρωτ. αὕτη ῥωσικῆς τοπαρχίας ἐν τῷ Τουρκιστάν εἶχε τῷ 1897 κατ. 54,900

* **Σαμβερὺ** (Chambéry). Πρωτ. διαμερ. ἐν τῷ γαλλ. νομῷ Σαβοΐας, ἔχουσα τῷ 1896 κατ. 15,596.

Σαμβιάση (Sambiasse). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχ. Καταντζάρου ἐν Καλαβρίᾳ ἔχουσα 11,007 κατ. καὶ ἀμπελοφυίαν.

* **Σάμβορ** (Sambor). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῇ αὐστριακῇ Γαλικίᾳ, μετὰ 17,039 κατ. (1900).

* **Σαμόαι νῆσοι**. Μετὰ τὴν συνδιάσκεψιν τοῦ 1889, περὶ ἧς βλ. ἐν τ. σ. 161, ἐπὶ τῶν πολλῶν ἐσωτερικῶν διαμάχαι, δι' ὧν ἠναγκάσθησαν αἱ μεγάλαι δυνάμεις νὰ ἐπεμείωσι, τέλος δὲ τῇ 2 Δεκ. (ν.) 1899 ἡ Ἀγγλία, ἡ Γερμανία καὶ αἱ Ἡνωμέναι πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς ἐκλείψαν σύμβασιν, καθ' ἣν αἱ νῆσοι διανεμήθησαν οὕτως ὥστε αἱ πλείους, αἱ πρὸς Δ τοῦ 171^ο Δ μήκους ἀπὸ Γρήνις κείμεναι, νὰ ἀνήκωσιν εἰς τὴν Γερμανίαν, αἱ δὲ λοιπαὶ εἰς τὰς Ἡνωμένας πολιτείας, ἐνῶ ἡ Ἀγγλία ἔλαβε τινὰς νήσους ἐκ τῶν τοῦ Σολομῶντος καλουμένων καὶ τῶν Τονγκαίω. Αἱ γερμανικαὶ ἔχουσι ἐμβ. 2588 τχμ. μετὰ 32,815 κατ. καὶ πρωτεύουσα τῆς Ἀπίας, αἱ δὲ ἀμερικανικαὶ 199 τχμ. μετὰ 4,000 κατ.

* **Σαμοθράκη**. Ἀπὸ τοῦ 1891 ἡ νῆσος αὕτη ἀνήκει εἰς τὸ βιλαετίον Ἀδριανοπόλεως (συγχ. πλέον εἰς τὸ τοῦ Αἰγαίου).

Σάμοκιν (Shamokin). Πόλις τῆς κομητίας Νορθουμπερλάνδης τῆς βορειοαμερικανικῆς Πενσυλβανίας, ἔχουσα 18,202 κατ. καὶ ἄκρυσιν βιομηχανίαν.

Σαμόκοδο. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἐλευθεροπόλεως, ἔχον περὶ τοὺς 1,600 κατ. ἀπαντας Ὀθωμανούς.

* **Σάμος**. Ὁ τοῦ 1896 ἡγεμὼν τῆς νήσου ταύτης Στέφανος Μουσοῦρος παρέμεινεν ἐν τῇ ἀρχῇ τρία ἔτη, εἴτα ἐκυβέρνησαν ἐπὶ βραγυῖ ἑνὲκα τῶν ἀλλεπαλλήλων διαπληκτισμῶν τῶν κερμάτων ὁ Κωνσταντῖνος Βαγιάννης μέχρι τοῦ 1900, ὁ Μιχαὴλ Γρηγοριάδης μέχρι τοῦ 1902 καὶ εἴτα ὁ Ἀλέξανδρος Μαυρογένης Βέης πρῶτον πρεσβευτὴς τῆς Τουρκίας ἐν Οὐασινγκτόν. Ὁ πληθυσμὸς τῆς Σ. ἀνῆρχετο εἰς 54,880 κατ. τῷ 1900 κατὰ νέαν δὲ ἀπογραφὴν γενομένην τῇ 29 Σεπτ. 1902 οἱ κάτοικοι τῆς πρωτεύουσας Βαθῆως ὑπελογίζοντο εἰς 5,500 ἐκτὸς τῆς ἐκεῖ ὀθωμ. φρουρᾶς ἀριθμοῦ 150 ἀνδρας καὶ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ νοσοκομεῖον καὶ τῶν φυλάκων τῆς

ρίου χωροφυλακής. Ὡς πρὸς τὰ οἰκονομικά, ὁ προϋπολογισμὸς τῶν εἰσπραξεῶν τῶν δαπανῶν τῷ 1901 ἀνῆρχετο εἰς 8,698 γροσια, δὲν ὑπάρχει δὲ δημόσιον. — Ἡ ἐμπορικὴ κίνησις τῷ 1900 συντόμο εἰς ἐξαγωγὴν ἀξίας γρ. 19,853,545 εἰσαγωγὴν γρ. 20,312,251· τὰ κυριώτατα εἶδη τῆς πρώτης ἦσαν οἶνος, δέρμα, ἔλαιον, κονίακ καὶ οἶνοπνεύματα, καὶ ξυλοκέρατα. Διμενικά ἔργα ἀπὸ τοῦ ἥρξαντο γινόμενα. Το ἐμπορικὸν τῆς ναυτικῆς ἀριθμεῖ ὑπὲρ τὰ 368 πλοῖα, τῶν 3691. Διοργανωτὴς τῆς γεωργίας ἐκλήθη ἐξ Ἑλλάδος τῷ 1902 ὁ γνωστὸς ἑκπαιδευτικὸς Γ. Χασιώτης καὶ τῶν οἰκονομικῶν Γ. Ἀναγνωστόπουλος. Σπουδαῖαι ἐκδόσεις ἀπὸ τινος ἐνέργειας πρὸς τὴν Σαμιανῆς τραπέζης. Τα κατὰ τὴν Τηγάνι πρὸς τὸ ΝΑ μέρος τῆς νήσου πια τοῦ Ἡραίου, τοῦ πατισιώτου τοῦ ναοῦ τῆς Ἰμβρασίας Ἦρας κατὰ τὴν αἰδιότητα, τοῦ ποιηθέντος κατὰ τὴν Ζ' αἰῶνα ἐκ πώρου ὑπὸ τῶν Σαμίων ὧρου καὶ Ῥοίκου ἐπὶ Πολυκράτους ὑστερον ἀνακαινισθέντος ἐκ μαρμαροῦ οὗτινος εἰς κίων ὁρθοὺς ἐτάχθητο μετρίαι, ἡρώσιαν ἀνασκαπτόμενα δαπάνη τῆς γν. Ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας καὶ τῇ αἰ τῆς συνελεύσεως τῶν Σαμίων ἀπὸ 18 Σεπτ. 1902. Αἱ μέχρι τοῦδε ἐργασίαι τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ ἐν Ἑλλάδι ἀλλοῦ δρῶντος ἐν Μεσσηνί, νῦν δὲ αὐτῷ ἀπεστημένου καὶ τὰ πολιτικὰ πράγματα Σαμίου ἀρχαιολόγου Θ. Σοφοῦλη τὴν διεύθυνσιν τοῦ γενικοῦ γραμματέως τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολ. ἐταιρείας Καθβαδίου ἀπεκάλυψαν εἰς βάθος 2 1/2 ῶν κατὰ μῆκος τοῦ ναοῦ εἰκοσι βάσεις ὧν τῆς περιτάσεως κατὰ δύο σει- ραί, ἐνὼ κατὰ πλάτος φαίνονται τρεῖς καὶ κίωνες, ἐξ ὧν ἐξαχεται ὅτι ὁ ναὸς διπτερός ἀμφιπροστυλός, καὶ μέγαν ὑπὲρ τὴν ΝΔ ἀκρὰν τοῦ ναοῦ, ὅστις αἰετὶ ὑπὸ τοῦ Πausanίου περιγραφόμενος· ἐστὶ δὲ εὐρέθη· ἀνετεταγμένα ἐν θεμελίαις τοῦ νῦν μαρμαρίνου ναοῦ καὶ ἀρχιτεκτονικὰ ἐκ πωρίνου λίθου ἰω- τοῦ ρυθμοῦ ὡς τὰ ἐκ μαρμαροῦ, ἐξ οὗ ἀχεται ὅτι ὁ νῦν ἀποκαλυφθεὶς ναὸς ἦτο νεανίσσις ναοῦ παλαιότερου, καθ' ἣν ὁ ὑστερος ἀρχιτέκτων ἀπεμιμήθη ὡς πρὸς τὸ μορφῆς τὸν παλαιότερον ναόν. Περὶ τοῦ ἀρχαίου Ἡραίου τῆς Σ. πρὸλ. καὶ τὴν μονογραφίαν τοῦ καθηγητοῦ Σ. Λάμπρου, ὁ σφραγῆς ἢ τοῦ ὀρύματος Εὐπαλίνου ἢ Μεγαρέως ἢ ἀρχαιολογικὴ ἐρευνα ἐ- κτετο τῷ 1853 τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Gué- rin, τελευταῖον δὲ τῷ 1894 ὑπὸ Dörpfeld. Περὶ τῶν ἐν Σ. ἀρχ. γλυπτικῶν ἔργων

πρὸς τὴν γερμαν. μονογραφίαν τοῦ Th. Wiegand (ἐν Ἀθ. 1900).

* **Σαμόσατα** (τανὺν Σαμισάτ ἢ Σαμ- σάτ). Πολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ βο- ρεῖῳ Συρίᾳ, κειμένη ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχλης τοῦ Εὐφράτου καὶ πρὸς Δ τοῦ Μαρᾶς (τὸ παλαιὸν Καίσαρειας, βλ. λ. σ. 392 3), οὗτινος ἀπέχει 64 χλμ., καὶ τῆς Διארβεκίρης (Ἀ- μίδης), ἧς ἀπέχει 120 χλμ. Ὑπαχισμένη τῇ δικιῇται καὶ νομαρχίᾳ (βιλαγιέτ) Μα- μουρέτ-οὐλ-Ἀζίζ διχοψέλει ἐρείπια οὐ πολ- λοῦ λόγου ἀξία. Τα Σ., αἰτινα ἐπὶ Ῥωμαίων μὲν ἦσαν τοπος σταθμεύσεως λεγεῶνος, ἐπὶ Βυζαντινῶν δὲ ἔδρα ἐπισκοπῆς, ὑπῆρ- ξαν πατρίς τοῦ συγγραφέως Λουκιανοῦ, τοῦ ἁγίου Λουκιανοῦ (βλ. λ. σ. 554) καὶ Παύ- λου τοῦ Σαμοσατέως ἐπισκόπου Ἀντιο- χείας, ὅστις προσελθὼν νὰ προσελκύσῃ εἰς τὸν χριστιανισμὸν τὴν βασιλισσάν τῆς Παλ- μύρας Ζηνοβίαν καὶ ὅστις αἰρεσιάρχης γε- νόμενος καθιεβόθη ὑπὸ τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ τῷ 270 συνελευσῆς συνόδου. Κατὰ Κων- σταντινὸν Πορφυρογέννητον ἐπὶ τῆς βασι- λείας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Λεόντος Γ' τοῦ Σοφοῦ ὁ Ἀρμένιος Παγκρατούκας μετὰ τῶν δύο ἀδελφῶν αὐτοῦ Πουκρίκα καὶ Ταυτούκα στασιάζας κατέλαβε τὰ ἐν Σ. εὐρύρια. Τὰ Σ τότε ἀνυψώθησαν εἰς θέμιν, Ἀσμοσάτου θέμιν, ἐκ τινος δε σπαρχίδος τοῦ Mordt- manni μανθανομένου ὅτι ὁ Ταυτούκας, εἰς τῶν στασιασάντων ἀδελφῶν, ἐγένετο πρόεδρος καὶ κατεπάρω τῆς νέας ἐπαρχίας. Κατὰ τὰς σπουδαίας τὰ Σ. κατεχομένα ὑπὸ τῶν Μωαμεθανῶν ἐπολιορκήθησαν ἐπανει- λημένως ὑπὸ τοῦ Βαλδουίνου, ὅστις μὴ δυνήθεὶς νὰ κυριεύσῃ αὐτὰ ἡγόρασε τὴν πό- λιν δια χρημάτων. [Γρ. Σ. I.]

Σάμοσουῆδρα (Szamosujvar). Πό- λιν τοῦ σύγγρ κομιτάτου Σόλον-Δόδονα ἐν Τρανσυλβανίᾳ, μετὰ 6,363 κατ. Εἶναι ἔδρα ἐπισκόπου καὶ ἱερῶν τῷ 1726 ὑπὸ Ἀρμενίων ἐκπατρισθέντων.

* **Σαμπάκλφα**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀριτομένους τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 142 κατ. (1896).

* **Σαμπιλλή**. Χωρίον τοῦ δήμου Φύλ- λων τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτσης, ἔχον 549 κατ. (1896).

* **Σαμπίναγλ**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἡ- λίδος, ἔχον 379 κατ. (1896).

* **Σαμπιτίν**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀν- δρακίας (Τριφυλίας), ἔχον 221 κ. (1896).

Σαμπρικι. Χωρίον τοῦ δήμου Φλε- σιάδος τοῦ νέου νομοῦ Τριφυλίας, ἔχον 338 κατ. (1896).

Σαμσόν (Samsó). Νῆσος τῆς Δανίας μετὰ Ζηλανδίας καὶ Ἰουτλάνδης κειμένη,

έχουσα έμβ. 111 τγμ. καί 6,939 κατ. γεωργούς, κτηνοτρόφους, έμπορους καί αλιείς.

* **Σάν 'Αντώνιο** (San Antonio). Πρωτ. κομητίας τής βορειαμερ. πολιτείας Τέξας, έχουσα τῷ 1900 κατ. 53,321. — Έτέρα πόλις (S. A. de los Banos), επί τής νήσου Κούβας, έχει 8,178 κατ.

Σάν Βαρτολομμέο (San Bartolomeo ή Galdol). Πρωτ. περιφερ. έν τῇ ιταλικῇ έπαρχ. Βενεδέντου, έχουσα 8,752 κατοίκους.

Σάν Βενεδέττο (San Benedetto del Trento). Πόλις τής ιταλ. έπαρχ. 'Ασκολι-Πιτσένου, επί τής 'Αδριατικῆς, μετά 8,850 κατοίκων.

Σάν Βιττωρόζο. Βλ. 'Αμίτερν.

* **Σανδάνι**. Χωρίον τοῦ δήμου 'Ανδανίας τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας κατά τήν νέαν διαίρεσιν, έχον 360 κατ. (1896).

* **Σανδουχιοί** νήσοι. Μετά τήν κήρυξιν τής δημοκρατίας τῷ 1894, περί ὧν βλ. έν τ. Σ' σ. 167, αἱ ένεργεῖαι τῶν 'Αμερικανῶν μεγαλοκτηματιῶν τῶν νήσων έπήνεγκον τήν προσάρτησιν τούτων εἰς τας 'Ηνωμένας πολιτείας τής Β 'Αμερικῆς, ἥτις άνευ άνωμαλιῶν εγένετο ορίστικῇ δια συμβάσεως τοῦ 1897 επικυρωθείσης τῷ 1899 ὑπὸ τοῦ κογγρέσου. Κατ' 'Απρίλιον δέ τοῦ 1900 διοργανώθησαν ὡς τοπαρχία Χαβάη ή 'Αβάη, έχουσα έν ὅλῳ έμβ. 16,702 τγμ. μετά 154,004 κατ. τῷ 1901. Περί τής μεγίστης μεταξύ αὐτῶν βλ. Χαβάη.

* **Σάνδετς**. 1) Νεσσάνδετς, πρωτ. διαμερ. έν τῇ αὐστρ. Γαλιτσία, μετά 15,724 κατ. (1900).

Σάν Διέγο (San Diego). Πρωτ. κομητίας έν τῇ βορειαμερ. πολιτεία Καλιφόρνιας, έχουσα καλὸν λιμένα καί 17,705 κατοίκους.

Σάν Δομίγκο. Βλ. Σάντο Δομίγκο.

Σανδράκη. 'Αρχαία παράλιος πόλις τής Μικρῆς 'Ασίας έν Βιθυνία, καιμένη πρός Α τῆς 'Ηρακλείας καί μεταξύ τοῦ ποταμοῦ 'Οξίνου καί τῆς πόλεως Κρηνίδων.

Σανδρόκοττος, Σανδράκοττος (ινδιστ. Candragupta). 'Ηγεμὼν τῆς έντεῦθεν τοῦ Γάγγου Ινδικῆς, άνθρ. άφανοῦς καταγωγῆς ἀλλὰ μεγαλοφυῆς καί ένεργητικώτατος. 'Εξέβαλε τοὺς σατράπας Αλεξάνδρου τοῦ μεγάλου έν τὸ Πέντραπ (Πενταποταμία), ένίκησε τὸν Μώριδα ήγεμόνα τῆς Ταξίλης καί εἶλεν τῶν 'Ελλήνων καί εγένετο κύριος άπάσης τῆς παρα τὸν 'Ινδὸν ποτ. χώρας. Εἶτα δέ τραπείς πρός 'Ανατολάς έκυρίευσεν τὸ μέγα Μαγαδαῖον

κράτος, οὗ πρωτεύουσα ήσαν τὰ Παλίδοθρα (Παταλιπούτρα). 'Η στέφίς τοῦ Σ. εἰς βασιλέα εγένετο μεταξύ 322 καί 312 π. Χ. 'Εν τοῖς ὕστερον, περί τὸ 305, περιήλθεν εἰς πόλεμον πρός τὸν Σέλευκον Νικάτορα, νικήσας δέ καί τοῦτον έλαβε χώρας έντεταμένας παρά τήν Δυτ. ὁχθὴν τοῦ 'Ινδοῦ, έδωκε δ' αὐτῷ τήν θυγατέρα ὡς σύζυγον καί 500 έλέφαντας. Πρός έπισφραγίσιν τῆς φιλίας έπεσφην ὁ Σέλευκος τὸν Μεγασθένη εἰς τήν αὐλήν τοῦ Σ. 'Εργονος αὐτοῦ ήτο ὁ 'Ασόκης (βλ. λ.).

Σάνη. Πόλις τῆς χερσονήσου τοῦ 'Αθω έν Χαλκιδικῇ, ἀποικισθεῖσα κατά τὸν Χ αἰῶνα π. Χ' ὑπὸ 'Ανδρίων. 'Η Σ. εὔσα ή σπουδαιότητῇ τῶν πόλεων τῆς χερσονήσου ταύτης ὑπετάγη εἰς τοὺς Πέρσας, ακολουθῶς δέ κατά τὸν πελοποννησιακὸν πόλεμον έμεινε πιστῇ εἰς τοὺς 'Αθηναίους παθεῖσα ὑπὸ τοῦ Βρασίδου. Μετά ταῦτα προδοσία τ-ῷ έπάρχῳ 'Απολλωνίῳ κυριευθεῖσα ὑπὸ τοῦ Φιλίππου καταστράφη ὑπ' αὐτοῦ.

Σάν Κατάλδο (San Cataldo). Πόλις τῆς ιταλ. έπαρχ. Καλτανιζέττας έν Σικελία, μετά 17,941 κατ.

Σάν Κριστόβαλ (San Cristobal). 1) Πρωτ. τῆς πολιτείας Τάχιρας έν Βενεζουέλα, έχουσα 5,651 κατ. καί άμφοτέρωθεν έμπορίον. — 2) S. C. de los Llanos ή Ciudad de las Casas (πόλις τοῦ Λασκάσας). Πόλις τῆς μεξικανικῆς πολιτείας Νιαπάε, μετά 16,050 κατ. καί πανεπιστημίον.

Σάν Λεοπόλδος (São Leopoldo). Πόλις τῆς πολιτείας Rio grande do Sul τῆς Βρασιλίας, έχουσα 30 χιλ. κατ. τοὺς πλείστους Γερμανούς.

Σανλίς (Senglis). Πρωτ. διαμερίσμι. τοῦ γαλλ. νομοῦ 'Οάζ, έχουσα 5,891 κατ. έρείπια ρωμαϊκῶν τειχῶν καί μεσαιωνικοῦ πύργου, ποικίλην δέ βιομηχανίαν καί έμπορίον γεωργ. προϊόντων.

* **Σάν Λουῆς** (San Luis). 1) 'Επαρχ. τῆς 'Αργεντινῆς, έχουσα 91,403 κατοίκους επί έμβ. 73,923 τγμ. — 2) S. L. Potosi. Πολιτεία τοῦ Μεξικοῦ, έχουσα έμβ. 65,586 τγμ. καί 575,432 κατ. τῷ 1900. 'Η ὁμών. πρωτ. αὐτῆς εἶχε τότε 61,019 κατ.

* **Σάν Μαρῖνο** (San Marino). 'Η δημοκρατία αὐτῇ εἶχε τῷ 1900 επί 61 τγμ. 9,535 κατ. Πρὸς περί αὐτῆς 'Ιω. Κερζάν έν 'Αρμονίας τ. Γ' (1902) σ. 353 κέ.

Σάν Μινιάτο (San Miniato al Tesesco). Πρωτ. περιφ. έν τῇ ιταλ. έπαρχία Φλωρεντίας καί έδρα έπισκοπου, έχουσα ὡς δήμος 20,042 κατ.

Σάνοκ (Sanok). Πρωτ. διαμερ. έν τῇ

ακτῇ Γαλικία μετὰ 6,365 κατοίκων Πολωνῶν.

Σάν Παῦλος (São Paulo). Ὁ πληθὺς τῆς πολιτείας ταύτης τῆς Βρασιλίας νῆρχετο τῷ 1895 εἰς 1,637,354 κατ. ὁμῶν. πρῶτευούσης ὑπελογίσθη εἰς 7.

Σάν Πουργάς (ἑλλην. Διαβατή). Παράλιον τῆς Κυζικηνῆς χερσονήσου μετὰ τὰ ΒΑ αὐτῆς καὶ ὑπὸ τῇ ὑποδιοικήσει Ἀρτάκης, τῇ δι-Καρασί καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύσης, εἰς 400 κατ., ὧν οἱ 260 Ὀθωμανοὶ καὶ Κιρκάσιοι, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλλη-κκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς ἐκείνης Κυζίκου, συντηροῦντες γραμματοκαταστήματα καὶ περὶ τὴν γεωργίαν ὡσεὶ ἄνεμοι. [Γρ.Σ.Ι.]

Σάν Σενς (Sens). Πρωτ. διαμερίσμ. ἐν τῷ νομῷ Ὑόννη, ἔχουσα 13,497 κατ. καὶ ἔδρα ἀρχιεπισκοποῦ. Κεῖται ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Σένας καὶ διατηρεῖ ἀκμαῖον ἐμπόριον ξυλῶν καὶ γεωργ. προϊόντων.

Σάν Σαλβαδόρ (San Salvador). Πρωτ. πόλις τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικῆς, ἐν τῷ 1901 κατ. 915,512 — Ἡ ὁμῶν πρῶτ. εἶχε τότε 59,540. κατ.

Σάν Σεβαστιάν (San Sebastian). Πρωτ. πόλις πρῶτευούσα τῆς ἰσπαν. ἐπαρχίας Βασκουαλίας, μετὰ 35,975 κατοί-κους. (1897).

Σάν Σεβέρο (San Severo). Πρωτ. πόλις ἐν τῇ ἰταλ. ἐπαρχίᾳ Φιόζας καὶ ἰσπαν. ἔχουσα 30,040 κ. (1901).

Σάν Σεβαστιάν. Βλ. Σαν Σεβαστιάν.

Σάν Σεβαστιάν. Βλ. Σαν Σεβαστιάν.

Σάν Σεβαστιάν. Βλ. Σαν Σεβαστιάν.

Σάν Σεβαστιάν. Βλ. Σαν Σεβαστιάν.

Σάν Σεβαστιάν. Βλ. Σαν Σεβαστιάν.

Σάν Σεβαστιάν. Βλ. Σαν Σεβαστιάν.

Σάν Σεβαστιάν. Βλ. Σαν Σεβαστιάν.

μανίου. Το ὄνομα Σ. παράγεται κατὰ τινὰς ἐκ τοῦ ὀνόματος ἀρχαίου λαοῦ, ὅστις ἐκα-λεῖτο Σίνδοι, Σίνται ἢ Σιντοὶ καὶ ἐκ Σαρματίας τῆς Ῥωσσίας μετενάστευσεν. Ὡρί-σθη δὲ ἡ Σ. κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους 80 περίπου ἔτη μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Τρα-πεζοῦντος, ἥτοι τῷ 1540, ὑπὸ ἐποίκων ἐκ τῶν περὶ τὴν Τραπεζοῦντα Πλατάνων καὶ ἐκ Τόνγκιας. Πρβλ. Φ. Α. Χειμωνίδου «Ἱστορία καὶ στατιστικὴ Σάντας» (Ἀθην. 1902). [Γρ.Σ.Ι.]

* **Σάντα Καταρίνα** (Santa Catharina). Ἡ πολιτεία αὕτη τῆς Βρασιλίας εἶχε τῷ 1890 ἐπὶ ἐμβ. 74,156 τχμ. κατ. 283,769.

* **Σανταμέρι**. Χωρίον τοῦ δήμου Δύ-μης τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 335 κατ. (1896).

* **Σαντανδέρ** (Santander). Πρωτ. πόλις ἐπαρχίας (276,003 κατ.), ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 54,694. — Οὕτω καλεῖται καὶ ἐπαρχία τῆς νοτιοκεντρικῆς Βολιβίας, μετὰ 555,600 κατ. ἐπὶ ἐμβ. 42,200 τχμ. καὶ πρῶτ. τῆς Βουκαρινάγγας.

Σάντα Ῥόζας (Santorre conte de Santa Rosa). Πατριώτης Ἰταλὸς διακρίθεις καὶ ὡς φιλέλλην, γενν. τῷ 1783 ἐν Σαβιλιάνῳ τοῦ Πεδεμοντίου. Ὦν ἐκ τῶν ἀρχηγῶν τῆς λαϊκῆς ἐξεγέρσεως ἐν τῷ βασιλείῳ τῆς Σαρδηνίας τῷ 1821, διωρίσθη ὑστερον ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν μετὰ τὴν παραίτησιν ἀπὸ τοῦ θρόνου τοῦ βασι-λέως Βίκτωρος Ἐμμανουὴλ τοῦ Α' ἐπε-δείχθη τότε εὐρύτην καὶ σθένος, ἀλλὰ κακῶς βοηθούμενος ὑπὸ τῶν ὁπαδῶν του καὶ πιεζόμενος ὑπὸ τοῦ αὐστριακοῦ στρα-τοῦ ἠναγκάσθη φυγῶν νὰ σωθῇ εἰς Γαλι-λίαν. Ἐκεῖ δὲ τυχὼν κακῆς ὑποδοχῆς με-τέβη ὑστερον εἰς Ἑλλάδα, ὅπως λάβῃ μέ-ρος εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα. Μετ' ἐλίγον δὲ ἐρρενέθη πολέμων ἐν τῇ νήσῳ Σακκηρία τῷ 1825 μετὰ τοῦ Ἀνα-γνωσταροῦ, Τσαμαδοῦ καὶ ἄλλων. Πρὸς τι-μὴν τοῦ ἡρώϊκου ἀνδρὸς ἀνηγέρθη ἐσχά-τως ἐν Σακκηρίᾳ μνημεῖον, ὅθεν δὲ τῶν Ἀθηνῶν ὠνομασθῇ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος αὐ-τοῦ. Τὰ κατὰ τὸν βίον καὶ δράσιν αὐτοῦ ἐγράψεν ὁ περιώνυμος Γάλλος φιλόσοφος Κουζέν.

* **Σαντεναί** (Chantenay-sur-Loire). Πό-λις τοῦ γαλλ. νομοῦ Κάτω Λίγης, μετὰ 14,517 κατ. (1896).

Σαντιάγο (Santiago). 1) Πρωτ. τῆς Χιλῆς καὶ ἰδίᾳ ἐπαρχίας (13,527 τχμ. μετὰ 435,595 κατ.), ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 291,725. — 2) S. de Cuba ἢ μόνον Cuba, πρῶτ. νομοῦ τῆς Κούβας, ἔχουσα τῷ 1899 κατ. 43,090. Ἐνταῦθα οἱ Ἀμερικανοὶ

κατ' Ιουλίον τοῦ 1898 κατέστρεψαν στό-
λον ἰσπανικόν, μεθ' ὃ παρεβόθη ἡ πόλις
τῇ 2/14 Ἰουλίου. — 3) S. del Estero, ἐπαρ-
χία τῆς Ἀργεντινῆς, ἔχουσα ἐμβ. 103,016
τχμ. καὶ 180,612 κατ. καὶ ὁμῶν. πρω-
τεύουσιν μετὰ 9,517 κατ.

Σάν Τζιμινιάνο (San Gimignano). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχ. Σιέννης, ἔχουσα
ὡς δῆμος 9,848 κατ. καὶ παράγουσα κα-
λὸν οἶνον. Εἰς τὰ μέγαρα καὶ τοὺς ναοὺς
τῆς πόλεως ὑπάρχουσιν ἄριστα ἔργα τῆς
γραφικῆς.

* **Σάν Τζωβάννι** (San Giovanni). 1)
S. G. a Teduccio, πόλις τῆς ἰταλ. ἐ-
παρχ. Νεαπόλεως, μετὰ 20,797 κατ. — 2)
S. G. in Fiore, πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχ.
Κοζέντσας, ἔχουσα 12,914 κατ. τῷ 1901.

* **Σάν Φρανσίσκο** (San Francisco ἢ
Frisco). Πόλις τῆς βορειοαμερ. πολιτείας
Καλιφορνίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 342,782.

Σάν Φέλιπε (San Felipe). Πρωτ.
τῆς ἐπαρχ. Ἀνοχαγουάς τῆς Χιλῆς, μετὰ
11,313 κατ.

* **Σάν Χοσέ**, ἑρθέτερον Χωσέ (San
José). 3) Πρωτ. κομητείας ἐν Καλιφορνίᾳ,
μετὰ 21,500 κατ. (1900).

Σάν Χουάν (San Juan de Puerto
Rico). Πρωτ. τῆς νήσου Πορτορικῆς, ἔδρα
ἐπισκόπου, ἔχουσα 32,048 κατ. καὶ ἔξα-
γωγὴν κυρίως καφέ, σιγαρόων καὶ καπνοῦ.

* **Σαξονία** (βασιλείον). Ὁ πληθυσμὸς
τῷ 1900 ἀνῆρχετο εἰς 4,202,216 κατ. Ὁ
προϋπολογισμὸς τῷ 1902/3 ἐδείκνυεν ἔσο-
δα καὶ ἔξοδα 274 ἑκατομμ. μάρκων, τὸ δὲ
δημόσιον χρέος τῷ 1902 ἀνῆρχετο εἰς
980 ἑκατομμ. Τὸν βασιλεῖα Ἀλβέρτον θαν-
όντα τῇ 6/19 Ἰουν. 1902 διαδέχθη ὁ ἀδελ-
φὸς αὐτοῦ Γεωργίος. Ἀλλὰ καὶ αὗτος ἀ-
πέθανεν ἥδη τῇ 3/16 Ὀκτωβρ. 1904 καὶ
ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον ὁ υἱὸς αὐτοῦ Φρει-
δερίκος Αὐγούστος.

* **Σαξονία**. Ἐπαρχία τῆς Πρωσίας,
ἔχουσα κατὰ τὴν στατιστικὴν τοῦ 1900
ἐμβ. 25,252 τχμ. καὶ 2,832,616 κατ.

* **Σαξονία-Ἀλτεμβουργον**. Τὸ
δουκάτον τοῦτο εἶχε τῷ 1900 κατ. 194,914.
Διὰ τὸ 1902—4 ὑπελογίσθησαν ἔσοδα καὶ
ἔξοδα 5,147,349 μάρκα.

* **Σαξονία-Βάμπαρ-Ἀξεναχ**.
Τὸ ἐμβ. τοῦ μεγαλοδουκάτου τοῦτου κατὰ
τὰς νεωτάτας καταμετρήσεις εἶναι 3617
τχμ., ὁ δὲ πληθυσμὸς τῷ 1900 κατ. 362,873.
Ἔσοδα καὶ ἔξοδα ἀνέρχονται κατὰ τὸν
προϋπολογισμὸν τοῦ 1902—4 εἰς 12 ἑκα-
τομμ. μ. περίπου. Τὸν ἀποθανόντα τῷ 1901
μεγαλόδουκα Κάρολον Ἀλέξανδρον διαδέ-
χθη ὁ ἐγγονὸς του Γουλιέλμος Ἐρνέστος.

* Σαξονία-Κοδοῦργον-Γότα.

Τὸ ἐμβ. τοῦ δουκάτου τοῦτου κατὰ νεωτέ-
ραν καταμέτρησιν εἶναι 1977,4 τχμ., δὲ ὁ
πληθυσμὸς ἀνῆρχετο τῷ 1900 εἰς 229,550
κατ. Ὁ προϋπολογισμὸς τῷ 1901—3 ἀνέ-
ρχετο ἔσοδα μὲν 3,047,420, ἔξοδα δὲ
3,757,420. Ἀποθανόντος τοῦ δουκὸς Ἀλ-
βέρτου τῷ 1899 ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον
τῷ 1900 ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Κάρολος Ἐδουάρ-
δος, δοῦξ τοῦ Ἀλβαν, ὑπὸ ἐπιτροπείαν
τοῦ πρίγκιπος Ἐρνέστου.

* **Σαξονία-Μαϊνίγγη** (Sachsen-Mei-
ningen). Τὸ δουκάτον τοῦτο εἶχε τῷ 1900
κατ. 250,731 κατ. Τα ἔξοδα τῷ 1900 ὁ
ἀνῆρχοντο εἰς 8,744,478 μάρκα καὶ τα
ἔσοδα εἰς 7,888,598.

* **Σάουθ-Σχίλτς** (South-Shields). Πό-
λις τῆς ἀγγλ. κομητείας Δαρραμ, ἔχουσα
τῷ 1901 κατ. 97,267 καὶ μετὰ τοῦ Τζάρ-
ρω 131,561.

* **Σάουθπορτ** (Southport). Πόλις τῆς
ἀγγλ. κομητείας Λαϊχέστερ, μετὰ 48,087
κατ. (1701).

Σαπίνζα. Βλ. Βοάνη.

* **Σαπουνακέικα**. Χωρίον τοῦ δήμου
Λιμναίου τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχον 341
κατ. (1896).

* **Σαραθάλι**. Χωρίον τοῦ δήμου Πα-
τρέων τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν
διαίρεσιν, ἔχον 512 κατ. (1896).

Σαραθάς Δημήτριος: Πολιτικὸς
ἀνὴρ, γενν. τῷ 1822 ἐν Ἀνω Δολοῖς τοῦ
δήμου Ἀβίας τῆς Λακωνικῆς καὶ ἀποθα-
νὼν ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἰουλίου 1885. Τα
πρῶτα γράμματα ἔμαθεν ἐν τῇ ἰδίᾳ πα-
τρίδι ὑπὸ τὸν διδάσκαλον τοῦ χωρίου τοῦ
ὀνόματι Μακεδόνα, ἐσπούδατο δὲ ἐν Ἀθή-
ναις καὶ ἔλαβε τὸ δίπλωμα τῆς νομ. σχολ-
ῆς τοῦ πανεπιστημίου. Ἐξήσκησε τὸ δι-
κηγορικὸν ἐπάγγελμα ἐπὶ τινι ἔτη ἐν Κα-
λάμαις, μεθ' ὃ ἐπιδοθεὶς εἰς τὴν πολιτικὴν
κατ' ἐπανάληψιν, ἐξελέγη πολλάκις βου-
λευτὴς Οἰτύλου, ἐγένετο δὲ καὶ ὑπουργὸς
τῆς παιδείας καὶ τῆς δικαιοσύνης τῷ 1869
ὑπὸ τὸν Ζαΐμην. Πρότερον μετὰ τὴν αἰ-
ταπολίτευσιν τοῦ 1862 ὑπῆρξε πληρεξού-
σιος τῆς πατρίδος του ἐν τῇ ἐθνοσυνελευ-
σει, διετέλεσε δὲ καὶ γενικὸς γραμματεὺς
τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης, ἐπὶ
τῆς καὶ ἀρεοπαγίτης καὶ τελευταίον πολε-
μικῆς τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐκτελέσεως τῶ
ἀρθρον 9 τῆς ἀπὸ 25 Ἰουνίου 1881 συντά-
σεως τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τουρκίας.

* **Σαραγόσσα** (ἰσπαν. Zaragoza). Πρωτ.
ἐπαρχίας τῆς Ἰσπανίας (421,843 κατ., ἔ-
χουσα τῷ 1900 κατ. 99,118).

* **Σαρακίνα**. Χωρίον τοῦ δήμου Λίγης

του νομοῦ Τρικκάλων, ἔχον 255 κατ. (1896).

Σαρακίνα (τουρκ. Σεργγέν, τὸ πάλαι ἔμινον). Χωρίον τῆς Θράκης, υπαγόμενῃ ὑποδιοικήσει (καζα) Βιζύης-Μητῆς διοικήσεως Σαράντα Ἐκκλησιῶν ἔχον 1,500 κατ. Ἑλλήνας, ἐκκλησιαστικὰς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως καὶ συντηροῦντας γραμματοδοτεῖαιον. Τὸ πάλαι ἦτο ἔδρα τῆς ἐπισκοπῆς Σεργεντιζης. [Γρ.Σ.Ι.]

Σαρακινάδα. Χωρίον τοῦ δήμου τοῦ νέου νομοῦ Τριφυλίας, ἔχον 618 (1896).

Σαρακινάδον. Χωρίον τοῦ δήμου δὸς τοῦ νομοῦ Ζακύνθου, ἔχον 549 (1896).

Σαρακίνη. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Γόρ-
του νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχον 128 κατ.

Χωρίον τοῦ δήμου Ἡραίας τοῦ νομοῦ
Δίας, ἔχον 206 κατ. (1896).

Σαρακίνο. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀ-
υπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Δικελί-
αμου τῆς διοικήσεως Σμύρνης καὶ ἔχον
κατ. Ἑλλήνας ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς
ἀπόλεως Φιλαδέλφειας καὶ συντηροῦν-
τετρατάξιον ἀστικὴν σχολήν, διτάξιον
ἐναγωγείον καὶ νηπιαγωγείον. [Γρ.Σ.Ι.]

Σαράντα Ἐκκλησίαι. Οἱ Ἑλ-
κατοικοὶ τῆς πόλεως ταύτης (περι-
νομένης ἐν τῷ βίλαετιφ Ἀδριανου-
ς) διατηροῦσι 4 ἀστικὰ σχολεῖα μετὰ
δοκτῶν καὶ 452 μαθητῶν καὶ 5
ἐναγωγεῖα καὶ νηπιαγωγεῖα μετὰ 11
καθηστῶν καὶ 336 μαθητῶν.

Σαραντάπηχον. Χωρίον τοῦ δή-
μοῦ Εὐρωστίνης τοῦ νομοῦ Κορινθίας κατὰ
ἐάν διαιρέσιν, ἔχον 166 κατ. (1896).

Σαρανταπόταμος. Βλ. Βόρειον.

Σαράντ (Charente). Οἱ ἀπὸ τοῦ πο-
τος καλούμενοι νομοὶ τῆς Γαλλίας εἰ-
πὼ 1901 ὁ μὲν Σαράντ 350,305 κατ.
Κάτω Σαράντ 452,149 κατ.

Σαραντὸν (Charenton-le-Pont). Πρω-
τα διμερίσι. τοῦ γαλλ. νομοῦ Ση-
να, ἔχουσα 46,291 κατ. (1896).

Σαραπούλ. Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ
κυβερνεσίφ Βιάτκα, ἔχουσα τῷ 1897
21,395.

Σαρατοῦς. Χωρίον τοῦ δήμου Κο-
δων τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας κατὰ τὴν
διαίρεσιν, ἔχον 621 κατ. (1896).

Σαρατώφ. 1) Κυβερνεῖον τῆς Ῥωσ-
ἔχον τῷ 1897 κατ. 2,419,889. — 2)
αὐτοῦ καὶ ἰδίας περιφερ. (7,987

τχμ.), ἔχουσα τῷ αὐτῷ ἔτει 137,109 κατ.

Σαρίχατ. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρμε-
νίου τοῦ νομοῦ Λαρίσης κατὰ τὴν νέαν
διαίρεσιν, ἔχον 109 κατ. (1896).

Σάρδας (Szarvas). Κωμόπολις τοῦ
οὔγγρ. κομιτάτου Βέκες, ἐπὶ τοῦ Κόρος,
ἔχουσα 25,773 κατ. Σλοβάκους γεωργούς
καὶ κτηνοτρόφους.

Σαρθοῦργον (Saarburg). Πρωτ.
περιφ. ἐν τῇ γερμαν. Λορραίνῃ, ἔχουσα
3,178 κατ., ποικίλην βιομηχανίαν καὶ ἐμ-
πόριον σίτου.

* **Σαρδούκκεν** (Saarbrücken). Πρωτ.
περιφ. ἐν τῷ πρῶστ. νομῷ Τρεβίρων, μετὰ
23,237 κατ. (1900).

* **Σαργινάδα**. Χωρίον τοῦ δήμου Πα-
ρακαμπυλίων τοῦ νέου νομοῦ Εὐρυτανίας,
ἔχον 180 κατ. (1896).

Σάρδεις. Μία τῶν ἀρχαιοτάτων καὶ
σπουδαιοτάτων τῶν πάλαι πόλεων τῆς Μι-
κρᾶς Ἀσίας, πρωτεύουσα τότε τοῦ Λυδι-
κοῦ κράτους. Ἡ πόλις ἐκτίσθη κατὰ τὸν
Στράβωνα μετὰ τὰ Τρωϊκά, ἐπὶ δὲ τῆς θέ-
σεως αὐτῆς ἔκειτο πιθανώτατα ἡ ὁμηρικὴ
Σιδῆ. Ἐκεῖτο εἰς τοὺς βορ. πρόποδας τοῦ
Τμώλου ὄρους τοῦ περιορίζοντος πρὸς Ν
τὴν εὐφορὸν κοιλάδα τοῦ ποτ. Ἑρμου, καὶ
ἐπὶ τοῦ ποτ. Πακτωλοῦ 10 γμ. Ν ἀπὸ τῆς
ἐκβολῆς αὐτοῦ εἰς τὸν Ἑρμον. Ὑπερῶν
τῆς κάτω πόλεως, ἐν ᾗ ἔκειτο περίφημος
ναὸς τῆς Κυβέλης, ὅστις ἐκλήν ὑπὸ τῶν
Ἰώνων κατὰ τὴν ἐπανάστασιν αὐτῶν, ἔκει-
το ἀκροπόλις ὀχυροτάτη καλουμένη Ὑδαία,
περιβαλλομένη ὑπὸ τριπλοῦ τείγους, ἣτις
ἀντέστη ἐπιτυχῶς κατὰ τῶν Κιμμερίων
κυριευτάντων περὶ τὸ 635 π. Χ. τὴν κάτω
πόλιν καὶ διχμεινάντων μέχρι τῆς βασι-
λείας τοῦ Ἀλυάττου (617). Μετὰ τὴν κα-
τάλυσιν τοῦ Λυδικοῦ κράτους ὑπὸ τοῦ Κύ-
ρου αἱ Σ. ἐγένοντο ἔδρα Πέρσου σατράπου,
τῷ δὲ 498 ἐπυρπολήθησαν ὑπὸ τῶν ἐπα-
ναστάντων Ἰώνων. Ἀντίοχος ὁ Γ' κατέ-
στρεψε τὴν πόλιν τῷ 218, ἀνοικοδομηθεῖσα
δ' ὅμως ἀνήχμασεν, ἀνήκουσα διαδοχικῶς
εἰς τὸ Συριακόν, τὸ Περγαμηνόν καὶ τέλος
τὸ Ῥωμαϊκὸν κράτος. Ἐπὶ Τιβερίου ἐπαθε
δεινὴ ἐκ σεισμοῦ, ἀλλ' εἰτα ἀνεκτίσθη καὶ
ἐκαλλωπίσθη ἐπὶ Ἀδριανοῦ. Δεξαμένη τὸν
χριστιανισμὸν ἀνεγράφη μία τῶν 7 ἐκκλη-
σιῶν, ἣν ὅμως ἐπιτιμᾷ ὁ ἀγγελος τῆς Ἀπο-
καλύψεως. Ἦσαν δὲ αἱ Σ. πατρίς τοῦ συγ-
γραφέως Ξάνθου τοῦ Λυδοῦ καὶ τῶν δύο ῥη-
τορῶν Διοδώρων. Κατὰ τοὺς μέσους χρόνους
κατέπεσεν ἡ πόλις ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐκ
τοῦ προτέρου μεγαλείου καὶ τέλος κατε-
στράφη τῷ 1400 ὑπὸ τοῦ Ταμερλάνου. Τὴν
σήμερον σώζονται εἰρεῖπια αὐτῆς (τοῦ ναοῦ
τῆς Κυβέλης, τοῦ θεάτρου κλ.) παρὰ τὸ

χωρίον Σάρτ, σταθμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου Σμύρνης-Ἀλασεχίρ.

* **Σαρδηνία.** Ἡ ἰταλική αὐτὴ νῆσος μετὰ τινων μικρῶν παρακειμένων νησίδων εἶχε τῷ 1901 κατ. 791,754.

* **Σαρδένια.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀμ-τρακίας (Βάλτου) τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἔχον 576 κατ. (1896).

Σαρδόνιος γέλως καλεῖται ὁ χλευαστικὸς γέλως τοῦ θυμωμένου ἢ ἀπλητισμένου. Ἦδη κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὑπῆρχον διάφοροι ἐρμηνεῖαι τοῦ ὀνόματος, οἱ πλείους δὲ παρήγον αὐτὸ ἐκ τοῦ τινος τῆς Σαρδούς (Σαρδηνίας), οὗ ἡ γεῦσις προκαλεῖ γέλωτα διαστρέφοντα τὸ στόμα.

Σαρήκαγα. Χωρίον τοῦ δήμου Εὐ-δρίου τοῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 149 κατ. (1896).

Σάρις ποτ. βλ. Σάρ ἐν τ. 5' σ. 179.

Σαρί-Δογάν. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Ἀδᾶ-Παζαρίου (βλ. λ. σ. 41), οὗτινος ἀπέχει πρὸς Δ 1 1/2 ὥραν, καὶ τῇ διοικήσει Νικομηδείας καὶ ἔχον 1,600 κατ. ἅπαντας Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας καὶ συντηροῦντας ἀστικήν σχολήν. Οἱ κάτοικοι τοῦ Σ. κατ' ἐπιτόπιον παράδωσιν μετακίσησαν πρὸ 300 περίπου ἐτῶν ἐπὶ Σουλτῶν τοῦ Μεγάλου ἐξ Ἡπείρου καὶ Θεσσαλίας ὑπὸ τῶν σπαχίδων τοῦ Καϊμασίου πρὸς καλλιέργειαν τῶν γαιῶν αὐτῶν καὶ ἀσχολοῦνται περὶ τὴν γεωργίαν, κτηνοτροφίαν, μεταξουργίαν, ποιμενικήν καὶ ξυλείαν. [Γρ.Σ.Ι.]

Σαρίπολος Νικόλαος I. Καθηγητῆς τοῦ δικαίου ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ, γεννηθεὶς τῷ 1817 ἐν Λάρνακι τῆς Κύπρου καὶ ἀποθανὼν τῇ 18 Δεκεμβρίου 1887 ἐν Ἀθήναις. Καταργούσης τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐλλ. ἐπανάστασιν εἰς Τεργέστην, ἐποίησατο τὰς γυμνασιακὰς σπουδὰς ἐκεῖ καὶ ἐν Βενετίᾳ. Πορευθεὶς δ' ὕστερον εἰς Παρίσιους, ἤρχισε τὴν σπουδὴν τῆς ἱατρικῆς ἐπὶ δύο ἔτη, κατόπιν δ' ἐνεγράφη ἐν τῇ νομ. σχολῇ, ἧς ἐγένετο διδάκτωρ. Ἐλθὼν εἰς Ἑλλάδα διωρίσθη ἑκτακτος καθηγητῆς τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου τῷ 1846 καὶ ἀπελύθη τῷ 1852. Αὐθις δὲ ἐδίδαξε συνταγματικόν, ποινικόν καὶ διεθνὲς δίκαιον ἀπὸ τοῦ 1862 μέχρι τοῦ 1875, ὅτε ἀπελύθη. Ἐν ἔτη 1876 ἐξελέγη ἀντεπιστάμενος μέλος τοῦ γαλλ. ἰνστιτούτου εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ Γερμανοῦ Rob. v. Mohl, τῷ ἔ 1878 ἁλλοδαπὸς ἐταῖρος τῆς ἀκαδ. τοῦ Βελγίου εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ Θιέρσου καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει μέλος τῆς ἀκαδ. τῶν ἡθ. καὶ

πολιτ. ἐπιστημῶν τῆς Μαδρίτης. Συνέγραψε δὲ, Πραγματεῖαν τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου, ἐκδ. 5' εἰς τόμους 5 (1874—75), Σύστημα τῆς ἐν Ἑλλάδι ἰσχυοῦσης πολιτικῆς νομοθεσίας (εἰς τόμ. 5, 1868—1871), Τὰ τῶν ἐθνῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ νόμιμα (εἰς τόμ. 2 1860) καὶ περὶ τὰς 35 μελέτας γαλλιστὶ καὶ ἑλληνιστὶ ἐν περιόδοις ἐπὶ ζητημάτων ἐθνικῶν ἢ τοῦ διεθνούς δικαίου. Διεκρίθη δ' ἐν τῇ Β' ἐθνοσυνελεύσει τῶν Ἑλλήνων ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ πανεπιστημίου (ἐκλεγείας συγγρῶνως ἐν Φιλίππουπόλει καὶ ἐν Κύπρῳ) καὶ ὑπῆρξεν εἰσηγητῆς τῆς ἐπὶ τοῦ πολιτευματος ἐπιτροπῆς, εἰσήγαγε τὴν ἐπιστήμην τοῦ δημοσίου δικαίου εἰς Ἑλλάδα μεταγερισθεὶς τοὺς ἑλληνικοὺς ὅρους. Τῷ 1872 ἐστάλη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως Δεληγεώργη μετ' ἐκτάκτου ἀποστολῆς εἰς Κωνσταντινούπολιν κατὰ τὸ βουλγαρικὸν σχίσμα. Τῷ 1888 θανόντος αὐτοῦ ἐξεβόθη βιβλίον του ἐπιγρῶμενον Μετὰ θάνατον. — Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Νικόλαος, σπουδᾶσας ἐν Παρίσις, διατελεῖ ὑφηγητῆς τοῦ δικαίου ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ.

* **Σαρκίνη.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρακυνθίων τοῦ νέου νομοῦ Εὐρυτανίας, ἔχον 103 κατ. (1896).

* **Σαρλάτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Κάτω Λιβαθοῦς τοῦ νομοῦ Κεφαλληνίας, ἔχον 496 κατ. (1896).

* **Σαρλεροά** (Charleroi). Πρωτ. διαμερίσ. ἐν τῇ βελγικῇ ἐπαρχ. Ἀνωγνία, μετὰ 24,426 κατ. (1899).

* **Σαρλοττεμβούργον** (Charlottenburg). Πόλις τοῦ πρωτ. νομοῦ Πίτσλαμ, συνεχυσμένη μετὰ τοῦ Βερολίνου. ἔχει τῷ 1900 κατ. 189,200, ἐν αὐτῇ δὲ κεῖται τὸ πολυτεχνεῖον τοῦ Βερολίνου.

* **Σαρμουσακλή.** Χωρίον τοῦ δήμου Λαμιέων τοῦ νέου νομοῦ Φθιώτιδος, κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 643 κατ. (1896).

Σαρμουσακλή (ἐκ τοῦ τουρκ. σαρμουσακ τ. ἔ. σκρόρον, οἰκεῖ Σκροδρωριον). Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ, κεκμένη ἀμφιθεατρικῶς ἐπὶ κλιτύος ὄροπέδου, οὗτινος ἐκ τῆς καρπῆς ῥέει ποταμὸν περιέουον τὴν κώμην. Ὑπαγόμενη τῇ διοικήσει Καισαρείας καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀγκύρας ἔχει περὶ τοὺς 1,500 κατ., ὧν οἱ 800 Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες τουρκόφωνοι ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας καὶ συντηροῦντες σχολὴν μονοτάξιον. Ἐγγὺς τοῦ Σ. κεῖται ἡ μονὴ Κίρκιμε καὶ ὁμώνυμος ὀθωμανικὴ κώμη ἔχουσα καὶ 60 κατ. Ἕλληνας. Ἡ μονὴ τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τῆς Θεοτόκου, εἶναι παράρτημα τοῦ

διναϊτικοῦ μετοχίου καὶ κέχτηται σπαρτά Μωάμεθ τοῦ πορθητοῦ, διό καὶ εἶναι σούδατος. Διατηρεῖ δὲ μικρὰν σχολήν.

Σάρος (τανῦ· Σερχοῦν ἢ Σερχάν). Ποταμὸς τῆς ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ Κιλικίας, προσκαμβάνων πλὴν πολλῶν ἄλλων παραποτάμων καὶ τὸν ἐκ τῶν ὑπηρεῶν τοῦ ἐν Καπαδοκίᾳ Ἀργαίου πηγάζοντα Πύραμον (Καμάντη), διερχόμενος Ἀ τῶν Ἀδάνων τὸ πάλαι Βατνῶν) ὑπὸ μεγάλῃ προπέτῃ λίθινῃ γέφυραν κτισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ καὶ ἔχουσαν μῆκος 400 πήχεων καὶ ἐκβάλλων μικρὸν πρὸ τοῦ Ἰστικτοῦ κόλπου εἰς τὴν Μεσόγειον. [Γρ. Σ.Ι.]

Σάρος (Saros). Κομιτάτον τῆς Οὐγγαρίας, ἔχον ἐπὶ ἐμβαδοῦ 3,608 τχμ. 174,470 κατ.

Σαρσέ (Φραγκ. Sarcey). Γάλλος συγγραφεὺς, γενν. τῷ 1827, διατελέσας δὲ καθηγητὴς μέχρι τοῦ 1858, ὅτε παραιτηθεὶς ἀπερώθη εἰς τὴν δημοσιεγραφίαν. Ἐγένετο γνωστότατος διὰ τὰ κριτικὰ αὐτοῦ ἄρθρα καὶ ἐπέδρασε μεγάλως ἐπὶ τὰ τοῦ γαλλ. θεάτρου. Ἀπέθανε δὲ τῷ 1899 ἐν Παρίσι. Ἐδημοσίευσεν καὶ αὐτοῦπόστατα ἔργα, ὧν μνημονεύομεν τὰ ἐπιγραρόμενα *Le mot et la chose* (1862), *Comédiens et comédiennes* (1878-89), *Souvenirs* (1884, 1892), *Quarante ans de théâtre* (1900).

Σαρτζάνα (Sarzana). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχ. Γενούης καὶ ἔδρα ἐπισκόπου, ἔχουσα ὡς δήμος 12,141 κατ. τῷ 1901.

Σαρτζελάρ. Χωρίον τοῦ δήμου Σουκουρίου τοῦ νομοῦ Λαρίσης, ἔχον 540 κατοίκους (1896).

Σάρτης (Sarthe). Ὁ γαλλικὸς νομὸς Σάρτη εἶχε τῷ 1901 κατ. 422,699.

Σαρχανάρ. Χωρίον τοῦ δήμου Ὀγγητοῦ τοῦ νομοῦ Λαρίσης κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 134 κατ. (1896).

Σάρχος. Χωρίον τοῦ δήμου Κρουσῶνα τῆς ἐπαρχίας Μαλεβιζίου (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 282 κατ. (1900).

Σασά. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδρου τοῦ νομοῦ Κυκλάδων, ἔχον 127 κατ. (1896).

Σαολάδλ. Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ ῥωσικῷ κυβερνεῖω Βωλονίας μετὰ 12,688 κατ. (1897).

Σάσσαρι (Sassari). Πρωτ. ἰταλ. ἐπαρχίας ἐν Κορσικῇ, ἐχούσης ἐμβαδ. 10,594 τχμ. καὶ 308,206 κατ. Εἶχε τῷ 1901 ὡς δήμος 38,268 κατ.

Σατανᾶς. Βλ. Διάβολος.

Σάτμαρ (Szatmar). Τὸ κομιτάτον τοῦτο τῆς Οὐγγαρίας εἶχε τῷ 1900 κατ. 340,689 ἐπὶ ἐμβαδ. 6,095 τχμ.

*** Σάτμαρ Νέμετι** (Szatmar-Németi). Πόλις τοῦ οὐγγρ. κομιτάτου Σάτμαρ, ἔχουσα 26,881 κατ. (1900).

*** Σάας** (Saaz). Πρωτ. διαμερ. τῆς Βοημίας, ἔχουσα 16,188 κατ. (1900).

Σάβλοκ. Βλ. Σγάβλοκ.

Σαυρωτήρ. Βλ. Δόρυ.

Σαχάρανπουρ (Saharanpore). Πρωτεύουσα διαμερίσματος τῶν Βορείου. ἑπαρχιῶν τοῦ Ἰνδοβρετ. κράτους, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 63,850 καὶ σπουδαῖον ἐμπόριον γεωργ. προϊόντων.

Σάχης (Schäh). Περσικὴ λέξις σημαίνουσα τὸν ἡγεμονα χώρας τινας, εἴτε ἀνεξάρτητον, εἴτε φεουδάρχην, λέγεται δὲ συνήθως οὕτως ὁ ἡγεμὼν αὐτῆς τῆς Περσίας, δι' ὃν οἱ Πέρσαι μεταχειρίζονται τὸ σύνθετον *schahinschah* ἥτοι βασιλεὺς τῶν βασιλείων, ἢ *radischah* (ἀνώτατος βασιλεὺς).

Σαχίνης Δημήτριος Γ. Υἱὸς τοῦ Γεωργίου Σαχίνη τοῦ διαπρέψαντος ὡς πλοίαρχου ὑπὸ τὸν Μισούλην κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, γενν. ἐν Ὑδρᾷ τῷ 1827. Μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ βασιλείου καὶ τὴν ἀφίξιν τοῦ Ὁθωνος ἀπεστάλη εἰς Μόναχον, ὅπου δαπάναις τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας ἐπιδόσασεν ἐν τῇ ἐκεῖ στρατιωτικῇ σχολῇ. Εἶτα κατετάχθη εἰς τὸ γαλλικὸν ναυτικὸν ὡς δόκιμος. Τῷ 1843 κατήλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὸν βαθμὲν τοῦ ἀνθυποπλοίαρχου τῷ 1859 πλωτάρχης ὧν διορίσθη κυβερνήτης τοῦ εὐδρόμου «Ὁθωνος» καὶ διατέλεσε τοιοῦτος μέχρι τῆς ἐξώσεως τοῦ βασιλέως, εἰς ἣν δὲν μετέσχε, ἐνεργήτας διὰ τοῦτο τὴν καταδίωξιν τῶν ἐπαναστατῶν. Μετὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ βασιλέως Γεωργίου ἐκλήθη τῷ 1866 νὰ διευθύνῃ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ὑπὸ τὸν Βενιζέλον Ῥούφρον. Τῷ 1872 προήχθη εἰς πλοίαρχον διορισθεὶς κυβερνήτης τῆς θαλαμηγοῦ «Ἀμειτρίτης» μέχρι τοῦ 1878, ὅτε ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐκλήθη στρατιωτικὸς ἀρχηγὸς τῆς Β. οἰκογενείας. Τῷ 1878 προειβάζθη εἰς ὑποναύαρχον ἀνατεθέντων εἰς αὐτὸν τῶν καθηκόντων τοῦ αὐλαρχοῦ. Ἀπέθανε δ' ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Αὐγούστου 1887.

Σαχτούρης Γεώργιος, ἐξ Ὑδρας, ἀντιναύαρχος κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα τῆς Ἑλλάδος τοῦ 1821, διοικητὴς μοίρας ἐκ 13 πλοίων ἐν οἷς καὶ δύο πυρπολικά. Πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἦτο καὶ αὐτὸς ἐμποροπλοίαρχος ὡς οἱ πλείστοι τῶν ναυτικῶν προμάχων, ταξιδεύων μετὰ μ. π. ρ. κ. τ. τοῦ τὸ φέρον τὸ ἐπώνυμον τοῦ πάπου του «Παλαιόσαχτούρης». Τὴν 17 Ἰουν. 1824 ἐξέπλευσεν εἰς Κάσσαν πρὸς προστασίαν τῶν ἀναπολειφθέντων ἐκ τρομερᾶς

σφαγῆς χριστιανῶν, ἀλλ' οὗτοι ἠρνήθησαν νὰ τὸν ἀπολοιοθῶσι προτιμῶντες νὰ ἀποθάνωσιν ἢ νὰ ἐγκαταλίπωσι τὴν πατρίδα των. Τότε ὁ Σ. ἀπέπλευσε πρὸς προστασίαν τῶν Ψαρῶν, ὅπου συνηγέρθη μετὰ τῆς μοίρας τοῦ Μισούλη. Ἀρσέντεροι κατεναυμάχησαν ἰσχυράν μείραν τουρκικοῦ στόλου ἣν εὗρον ἐκεῖ. Δύο τῶν ἐχθρικών πλοίων κατεβυθίσθησαν, ἐν ἡχημαλωτίσθη, ἄλλα ἐπεσαν εἰς τὴν ξηρὰν καὶ συνετρίβησαν καὶ ἄλλα ἐκαυσαν αὐτοὶ οἱ Τούρκοι. Μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Ψαρῶν, ἦν ὁ ἑλληνικὸς στόλος δὲν ἡδυνήθη νὰ προλάβῃ, ἀναγκασθεὶς νὰ ποδίσῃ παρὰ τὸν Καρηρέα ἐνεκα τῆς τρικυμίας, ὁ Σ., καταστάντος εὐνοϊκοῦ τοῦ καιροῦ, ἐδραμε πρὸς τὴν Σάμον, ἦν ὁ Τούρκος ἀναρχος προετίθετο νὰ καταστρέφῃ. Τὴν στιγμὴν καθ' ἣν πενήτηκοντα τουρκικὰ πλοίαρκα ἐπλεον πρὸς τὸν ὄρμον Καρλίσβαι, ἵνα ἀποβιβάσωσι στρατεύματα, ὁ Σ. ἐπιδραμὼν ἄλλα ἐβύθισε καὶ ἄλλα διεσκόρπισεν εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἐπειτα τρεῖς ἐναυμάχησεν ἐπ' ἀγκύρας. Κατὰ τὴν τρίτην ναυμαχίαν ἐδρασαν ἀποτελεσματικῶς τὰ πυρπολικά καὶ ὁ Κανάρης εἰτίναξεν εἰς τὸν ἀέρα τὴν τουρκικὴν ναυαρχίδα. Μετὰ τὴν καταστροφὴν ταύτην ὁ τουρκικὸς στόλος ἀπεμακρύνθη τὴν νόκτα κατὰ τὸ Ἀγαθονῆσι. Κατόπιν προσελθούσης τῆς ὑπὸ τὸν Μισούλην μείρας νῆα συνάντησις ἐγένετο πρὸς τὸν τουρκικὸν καὶ αἰγυπτιακὸν στόλον ἡνωμένους. Σύγκυσις ἐπῆλθεν εἰς τὰς κινήσεις τῶν ἐχθρικών πλοίων ὥστε ταῦτα συνεκρούοντο πρὸς ἄλληλα, ναυμαχία δ' ἐπηκολούθησε παρὰ τὸν Γέροντα, ὅπου καὶ πάλιν τὰ ἑλληνικά πυρπολικά ἐθριάμβευαν. Κατὰ τὴν ναυμαχίαν ταύτην ὁ Σ. περιεκυκλώθη, ἀλλ' ἐν τούτοις κατώρθωσε νὰ σωθῇ. Τὸ κύριον κατόρθωμα τοῦ Σ. εἶνε ἡ μεταξὺ Ἀνδρου καὶ Καρηρέως ναυμαχία τῆς 20 Μαΐου 1825. Ὁρμηστὴ μετὰ δύο πυρπολικῶν κατὰ τῆς τουρκικῆς ναυαρχίδος καὶ τὴν ἀπεμόνωσε, μεθ' ὃ τὰ δύο πυρπολικά τὴν κατέκαυσαν. Ἐπίσης ἄλλο πυρπολικὸν ὑπὸ τὸν Μπούτην ἀνέφλεξε μίαν κορβέταν τῶν 34 τελευθίων, οἱ δὲ Ὑδραίσι πυρπολήται Γ. Θεοχάρης, Παπαντωνῆς καὶ Βατικιώτης ἀνείναξαν ἐν δίκροτον. Τοῦ ἀγῶνος ἐπέζησεν ὁ Σ. 14 ἔτη. Ἀπέθανε δὲ ἐν Ὑδρᾷ τῇ 30 Ἰανουαρίου 1841 ἐν ἡλικίᾳ 58 ἐτῶν καὶ ἐτάφη ἐν τῷ ἐκεί ναφ τῆς Ὑπαπαντῆς.

Σαχτούρις. Χωρίον τοῦ δήμου Μεγαλάρων τῆς ἐπαρχίας Ἀγ. Βασιλείου (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 408 κ. (1900).

Σβ—. Πρὸς Σου—.

Σβάθεν. Βλ. Σουθβία.

* **Σβάδνιτς** (Schweidnitz). Πρωτ.

περιφ. ἐν τῷ πρωτ. νομῷ Βρεσλαυίας, μετὰ 28,439 κατ. (1900).

* **Σβαϊνφούρτη** (Schweinfurt). Πρωτ. τοῦ βαυαρ. νομοῦ Κάτω Φραγκωνίας, ἐχουσα τῷ 1900 κατ. 15,302.

* **Σβάρτς** (Schwartz). 1) Μαρία, γράψασα ὑπὸ τὸ ψευδών. Elpis Melena, ἀπέθανε τῷ 1899 ἐν Ermatingen, ἀποῦ ἐζήτησεν ἀπὸ τοῦ 1896 κυρίως ἐν Ἑλβετία. — 3) Γουλιέλμος, ἀπέθανε τῷ 1899 ἐν Βερολίνῳ.

* **Σβαρτσμπουργον** (Schwarzburg).

Ὁ πληθυσμὸς τῶν δύο τούτων ἡγεμονειῶν τῆς Γερμανίας ἀνῆρχετο τῷ 1900, τοῦ μὲν Σ. Ῥουδολφτάδης εἰς 93,059 κατ., τοῦ δὲ Γ. Σονδερσχάουζης εἰς 80,898.

Σβάρτσενβεργ (Schwarzenberg).

Πριγκιπικὸς οἶκος, τὸ πάλαι ἀμῶντας ἐν Φραγκωνία, εἶτα δὲ ἐν Αὐστρία ἐγκατασταθεὶς. Ἐξ αὐτοῦ γνωστότατος ἐγένετο ὁ πρίγκιψ Κάρολος Φίλιππος γενν. τῷ 1771 ἐν Βιέννῃ. Διέπρεψεν ὡς ἀξιωματικὸς τοῦ αὐστριακοῦ στρατοῦ ἐν τοῖς πολέμοις ἀπὸ τοῦ 1788 καὶ τῷ 1800 ἦτο ἡτῶν ἀντιστρατήγος Διαιτελέσας τῷ 1808 πρεσβυς ἐν Πετρούπολει, ἐστάλη ὡς τοιοῦτος μετὰ τὴν ἐν Βιέννῃ συνθήκην εἰρήνης εἰς Παρίσιον, ἐνθα διεπραγματεύθη τοὺς γάμους τοῦ Ναπολέοντος καὶ τῆς Μαρίας Λουίζης. Κατ' ἐπιθυμίαν αὐτοῦ τοῦ Ναπολέοντος ἀνετέθη εἰς τὸν Σ. ἡ ἀρχηγία τοῦ αὐστριακοῦ σώματος κατὰ τὴν εἰς Ῥωσίαν ἐκστρατείαν. Τῷ 1813 εὐρισκόμενος ἐν Παρίσιον ματαιῶς προσεπαθήθη νὰ μεσιτεύσῃ τὴν εἰρήνην μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ῥωσίας, ἐπιστρέψας δ' εἰς Αὐστρίαν ὠνομάσθη ἀρμιστράτηγος πάντων τῶν στρατευμάτων τῶν κατὰ τοῦ Ναπολέοντος συμμάχων, ὡς τοιοῦτος δὲ ἀπέτυχε μὲν ἐν τῇ μάχῃ τῆς Δρέσδης (Αὐγ. 1813), ἐνίκησε δὲ ἐν Λιψία (Ὀκτ.) καὶ εἰσέλασε νικητὸς εἰς τὴν Γαλλίαν (1-14). Πάλιν ἐπαυελθόντος τοῦ Ναπολέοντος ἐξ Ἑλλάδας ἐγένετο ἀρμιστράτηγος τῆς κατὰ τὸν Ἄνω Ῥήνον στρατιᾶς. Ἀπέθανε δὲ τῷ 1820 ἐν Λιψία.

Σβασιλάνδη (Swasiland). Κράτος Κάφρων ἐν τῇ Ν Ἀφρικῇ, πρὸς Β καὶ Α τῆς ἀγγλ. ἀποικίας Τρανσβάλ. Ἔχει ἐμβα. 18,140 τετρ. καὶ περ. 41 χιλ. κατ., εὐρισκεται δὲ ὑπὸ ἀγγλικὴν ἐπικυριαρχίαν.

Σβάτς (Schwaz). Πρωτ. διαμερίσκει ἐν τῷ αὐστρ. Τιρόλῳ, ἐπὶ τοῦ Ἰνν ποταμοῦ, ἔχουσα 6,545 κατ. Πλησίον ὑπάρχουσι μεταλλεῖα χαλκοῦ, ἀργύρου κλ.

* **Σβέλμ** (Schwelm). Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ πρωτ. νομῷ Ἀρνσβεργ, μετὰ 16,800 κατ. τῷ 1900.

* **Σβένδβοργ** (Svendborg). Πόλις τῆς

ίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 11,543.

Σθένδσεν (Ίωάν. Svendsen). Νορβηγ. συνθέτης, γενν. τῷ 1890 ἐν Χριστιανσπουδάσας δὲ ἐν Λιψία. Μετὰ τινὰς ηγῆσεις ἐγένετο διευθυντὴς ὀρχήστρας Χριστιανία, ἀπὸ δὲ τοῦ 1883 εἶναι αὐτὸς διευθυντὴς ὀρχ. ἐν Κοπεγχάγῃ. Τὰ ἔργα διὰ βολίον αὐτοῦ, αἱ συμφωνίαι, ῥηγικαὶ ῥαψωδίαί κ.λ. ἐξσηφάλισαν αὐτῷ ἐν μεταξὺ τῶν καλλίστων συγγραμμάτων.

Σθενιγορόδνα. Πρωτ. περιφερ. πρωσσ. κυβερνήτου Κιέβου, μετὰ 16,972 (1897).

Σδερίνον (Schwerin). Πρωτ. τοῦ αλαιοδουκάτου Μεκλεμβούργου-Σδερίνου, α 38,672 κατ. (1900).

Σθέριτη (Schwerte). Πόλις τῆς περιφ. ὁδῆς ἐν τῷ πρωσσ. νομῷ Ἀρνσβεργ, α 19,261.

Σβέτς (Schwet). Πρωτ. περιφερ. ἐν πρωσσ. νομῷ Μαριενβέρδερ, ἐπὶ τοῦ τεύλα, ἔχουσα 7,019 κατ.

Σβίχατ (Schwechat). Κωμόπολις τῆς πτω Αὐστρίας. ΝΔ τῆς Βιέννης, ἔχουσα 41 κατ. καὶ βιομηχανίαν ὑψοῦ κ.λ.

Σβήνα. Χωρίον τοῦ δήμου Λεύκτρου νέου νομοῦ Λακωνίας, ἔχον 202 κατοικοὺς (1896).

Σβιεντόχλοβιτς (Schwientochlowitz). Κωμόπολις τοῦ πρωσσ. νομοῦ Ὀπλιν, ἔχουσα 13,079 κατ. τοὺς πλείστους ὡλοὺς καὶ σπουδαία ἀνθρακωρυχεῖα, μνημ. σιδήρου κ.λ.

Σβολάκου. Χωρίον τοῦ δήμου Πακωμπολίων τοῦ νέου νομοῦ Εὐρυτανίας, α 355 κατ. (1896).

Σδοροῦ. Χωρίον τοῦ δήμου Φελλῆς τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν ὑπόθεσιν, ἔχον 150 κατ. (1896).

Σβωλέικα. Χωρίον τοῦ δήμου Τεσσας τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχον 196 κατοικοὺς (1896).

Σδορῶνος Ἰωάννης Ν. Διευθυντὴς τοῦ Νομισμ. μουσείου. Ἐγεννήθη ἐν ὠκύνῳ τῷ 1863, ἐγκατεστάθη δὲ ἀπὸ τοῦ 1864 ἐν Πειραιεὶ, ἐνθα ἐξεπαιδεύθη. Φοιτῆς ὢν τῆς νομικῆς εἶχεν ἤδη τοσαύτας νομισματικὰς καὶ ἀρχαιολογικὰς γνώσεις, ὥστε τῇ προτάσει τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Νομισματικοῦ μουσείου Ποσταλάκη καὶ τοῦ ἀρχισυντάκτη τῆς Ἑθνικῆς βιβλιοθήκης Ἐμμανουὶλ ἀπεστάλη ὡς ὑπότροφος τῆς κυβερνήσεως εἰς Εὐρώπην πρὸς εἰδικὴν σπουδὴν ἐν νομισματικῇ ἐπιστήμῃ. Διήνυε τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ὑποτροφίας ὅτε μετέσχε τοῦ μεγάλου διεθνoῦς νομισματικοῦ διαγωνι-

σμοῦ τῆς ἀκαδημείας τῶν Παρισίων, θέμα ἔχοντος τὴν συγγραφὴν τῆς νομισματικῆς τῆς ἀρχαίας Κρήτης καὶ ἐκέρδισε τὴν μέγα χρηματικὴν ἐκεῖνο βραβεῖον. Κατόπιν τὸ βιβλίον τοῦτο Nomismatique de la Crète ancienne ἐτυπώθη πολυτελῶς γαλλιστὶ βασιλικῇ ἐτυπώθῃ. πολυτελῶς γαλλιστὶ βασιλικῇ ἐτυπώθῃ. τῆς βουλῆς τῆς νήσου Κρήτης. Ἐκτοτε ἐδημοσίευσεν μέγαν ἀριθμὸν μελετῶν καὶ συγγραμμάτων, πλείστακις βραβευθεὶς εἰς διαφόρους διαγωνισμοὺς ἀκαδημαίων καὶ ἐπιστημονικῶν ἐταιρειῶν, ὧν αἱ πλείσται ἀνηγόρευσαν αὐτὸν μέλος ἐπίτιμον. Ἐπανελθὼν εἰς Ἑλλάδα ἀμα τῇ λήξει τῶν σπουδῶν τοῦ διωρίσθη εὐθὺς νομισματογνώμων βοηθὸς ἐν τῷ Νομισματικῷ μουσείῳ, ἀλλὰ μετὰ τινὰς μῆνας παραιτηθεὶς τῆς ὑπηρεσίας ἐνεκα τῶν μετὰ τὴν περίφημον κλοπὴν τοῦ μουσείου ὑπὸ τοῦ Π. Ραυτοπούλου ἀνωμαλιῶν, προσελήθη εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐν Βερολίνῳ ἀκαδημείας τῶν ἐπιστημῶν, λαθὼν ἐντολὴν νὰ ἐπισκευθῇ καὶ καταγράψῃ τὰς νομισματικὰς συλλογὰς τῆς Γαλλίας, Ἀγγλίας, Βελγίου, Ὁλλανδίας καὶ Βυαρίας, πρὸς συγγραφὴν μεγάλου ἔργου περὶ τῶν νομισμάτων τῶν χωρῶν τούτων, οὗ μέρος ἐξεδόθη ἑκτοτε γερμανιστὶ ὑπὸ τῆς ῥηθείσης ἀκαδημείας. Ἀποῦ ἐπὶ διετίαν διετέλεσεν εἰς τὴν θέσιν ταύτην, ἐπανήλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ διωρίσθη διευθυντὴς τοῦ Νομισματικοῦ μουσείου, οὗ ἀνέλαβε τὴν ἐπὶ νέων βῆσεων ἀναδιοργανώσιν, ἐγκαταστήσας αὐτὴ ἐν τῇ Σιναιᾷ Ἀκαδημίαν, ἐνθα ὑπὸ τὴν διευθύνσιν αὐτοῦ ἀπέβη ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ ἐν τῶν πλουσιωτέρων νομισματικῶν μουσείων τῆς Εὐρώπης, καταπληκτικῶς πλουτισθὲν δι' 100,000 περίπου νέων νομισμάτων λεπτομερεστάτα καταγραφέντων. Ἀπὸ τοῦ 1898 ἔδρασε τὴν «Διεθνή ἔφημερίαν τῆς Νομισμ. Ἀρχαιολογίας», ἐπιστημονικὴν περιοδικὴν ἐν ᾗ γράρουντι πάντες οἱ ἐξέχοντες νομισματολόγοι τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς, καὶ ὅπερ νῦν διανύει τὸ ὄγδον ἔτος. Πρὸς τοῦτοις πλὴν μεγάλου ἀριθμοῦ ἀρχαιολογικῶν, μυθολογικῶν καὶ νομισματικῶν διατριβῶν, αἱ ἐδημοσίευσεν εἰς πάντα σχεδὸν τὰ ἀρχαιολογικὰ καὶ νομισματικὰ περιοδικὰ τῆς Εὐρώπης, μετέφρασεν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Μαρασλή ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ τὴν Ἱστορίαν τῶν νομισμάτων τοῦ Head, ἤρξατο δὲ ἀπὸ τοῦ 1903 τῆς γερμανιστὶ καὶ ἑλληνιστὶ δημοσιεύσεως λεπτομερεστάτου καταλόγου πάντων τῶν ἐν τῷ κεντρικῷ ἀρχαιολογικῷ μουσείῳ ἀγαλμάτων, ἀναγλύφων κ.λ. μετὰ φωτοτυπικῶν εἰκόνων. Τῷ δὲ 1904 ἐξέδωκεν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Μαρασλή τὸ τρίτομον ἔργον «Τὰ νομίσματα τοῦ κράτους τῶν Πτολεμαίων», ὅπερ ἐδραβεύθη ἐν τῷ διεθνῇ διαγωνισμῷ τῶν Βρυξελλῶν.

Σβοῦρα. Βλ. Βέμβιξ.

* **Σβῶτς** (Schwyz). Ὁ πληθυσμὸς τοῦ ἐλβετικού τοῦτου καντονίου ἀνῆρχετο τῷ 1900 εἰς 55,451 κατ. Ἡ δὲ ὁμῶν. πρωτ. εἰς αὐτὸν εἶχε τότε 7,398 κατ.

Σγουρούκαμπος. Βλ. Βλαχόπουλον.

* **Σεαρά** (Ceara). Ἡ πολιτεία αὕτη τῆς Βρασιλίας εἶχε τῷ 1890 κατ. 805,687, ἡ δὲ ὁμῶν. πρωτ. εἰς αὐτὸν εἶχε 40,902.

* **Σεδάστεια**, τουρκ. Σιδάς. Πρωτ. βιλαετίου ἐν τῇ ΒΑ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἔχουσα 43,100 κατ. Τὸ βιλαετίον ἔχει ἐμβαδὸν 62,100 τχμ. καὶ 1,057,500 κατοίκους, ὧν 826,500 μωαμεθανοὶ καὶ 230,600 χριστιανοὶ σχεδὸν πάντες Ἀρμένιοι.

* **Σεδαστούπολις.** Ὀχυρωμένον ἐπίγειον ἐν τῷ ῥωσ. κυβερ. Ταυρίδος, ἔχον τῷ 1897 κατ. 50,710.

* **Σεδεδζίκος.** Χωρ. τοῦ δήμου Αἰγυπτίου τοῦ νέου νομοῦ Φωκίδος, ἔχον 332 κ. (1896).

* **Σεβένικον** (Sebenico). Πρωτ. διαμερίσμ. ἐν Δαλματία, ἔχουσα 10,072 κατοίκους (1900).

* **Σεβίλλα** (Sevilla, πρρ. Σεβίλια). Πρωτ. ἰσπανικῆς ἐπαρχίας (14,063 τχμ. μετὰ 555,256 κατ.), ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 148,315.

Σεβλίγεθον (Sevlijevo). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῷ νομῷ Τίρνοβας τῆς Βουλγαρίας, ἔχουσα 10,042 κατ. (1901).

Σεβού (Cebu ἢ Zebu). Νῆσος ἐκ τῶν Φιλιππίνων, ἔχουσα ἐμβαδ. 4,697 (κατ' ἄλλους 6,582) τχμ. καὶ περ. 504 χιλ. κατ., παράγουσα δὲ καπνόν, κάναν, ὄρυζαν, χρυσόν, ἀνθρακας κλ. Ἡ ὁμῶν. πρωτ. εἶναι ἔδρα ἐπισκόπου καὶ ἀριθμεῖται ὡς δῆμος 35,243 κατ. (1898).

* **Σέγεδιν** (Szegedin). Πρωτεύουσα τοῦ οὔγγ. κομητᾶτος Τσούγγραδ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 102,991.

Σεγεστρία. Γένος Ἀραχνῶν χαρακτηριστικὸν ὑπὸ δύο ζευγῶν τραχειῶν στομιῶν, ὧν τὸ μὲν πρόσθιον συγκοινωνεῖ μετὰ πνευμένων, τὸ δὲ δευτέρον μετὰ τραχειῶν καὶ ὑπὸ ἐξ ὀρθῶν εἰς ἓνα στεῖχον διατεταγμένων. Γνωστὸν εἶδος εἶναι: Σ. ἡ ἐξ ἀφ' ὅθ' α λ μ ο ς, ἔχουσα μήκος 1 ὀρεκ. καὶ διαιτωμένη ὑπὸ λίθους, φλοιοὺς δένδρων, ἐπὶ τῶν στεγῶν καὶ ἐντὸς τῶν ὑπογείων ἀποθηκῶν.

Σέγζαρδ. Βλ. Σέζαρδ.

* **Σεδάν** (Sedan). Πρωτ. διαμερίσμ. ἐν τῷ γαλλ. νομῷ Ἀρδεννῶν, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 15,961.

Σεῖδ-ἐλ-Γαζί (τὸ πάλαι Νακολία, εἴτα Ἀκροῖνός ἢ Ἀκρουόν). Πολίχνη τῆς

Μικρᾶς Ἀσίας κειμένη ἐπὶ τῆς μεγάλης ὁδοῦ τῆς ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως διὰ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας εἰς Συρίαν ἀγοῦσης καὶ πρὸς Ἀ μέν τοῦ Κοτυαεῖου, οὐτίνος ἀπέχει 50 χιλμ., πρὸς Ν δὲ τοῦ Ἑσλί-Σελίρ (Δορυλαίου) καὶ ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Κιρκίς-δάγ. Οὕσα πρωτ. δήμου (ναχίε) καὶ ἔδρα μουδίου ὑπάγεται τῇ διοικήσει Κοτυαεῖου καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύσης καὶ ἔχει 4,000 περίπου κατ. Ὀθωμανοὺς καὶ Κιρκασίους. Μικρὸς ῥυαξ πηγάζων 5-6 ὥρας πρὸς Δ τοῦ Σ. καὶ ὦν ἰσως ὁ αὐτὸς πρὸς τὸν παρα τῷ Κινάμω Βαθὺν διαδραχεῖ αὐτὸ καὶ ἐκβάλλει εἰς τὸν Σαγγάριον. Τὸ Σ. ἔχει τεκνὸν οἰκούμενον ὑπὸ δερβισῶν ἀνηκόντων τῷ τάγματι τοῦ Χατζή-Μπεκτάς καὶ περιέχοντα τὸν τάφον τοῦ Σεῖδ-Μπαταλ-Γαζί, ἥρως τοῦ ἰσλαμισμού, ἀρ' οὗ καὶ ἡ πόλις ἐπωνομάσθη. Ἡ Νακολία κατα Σράδωνα ἦτο πόλις τῆς Ἐπικτήτου Φρυγίας ὀνομασθεῖσα κατὰ Στέφανον τὸν Βυζάντιον εἴτε ἀπὸ τῆς νύμφης Νακόλης εἴτε ἀπὸ τοῦ Νακόλου υἱοῦ τοῦ Δασκόλου. Ἐπὶ δὲ Βυζαντινῶν ὑπῆρχε κατὰ τὸν Ἱεροκλέα τῇ 26ῃ ἐπαρχία Φρυγίας Σαλουταρίας καὶ ἦτο ἔδρα ἐπισκόπου. Τῷ 395 κατα Θεοράνην ὁ κατὰ τοῦ Οὐάλεντος στασιάζας Προκόπιος κατέφυγεν εἰς Νακολίαν καὶ ὀχυρωθεὶς ἐν αὐτῇ μετὰ πολλοῦ στρατοῦ ἐφόδισε μεγάλως τὸν Οὐάλεντα, ἀλλὰ προδοθεὶς ὑπὸ τῶν ἰδίων στρατηγῶν ἐθανατώθη σκληρῶς. Ἡ Νακολία βραδύτερον μετωνομάσθη Ἀκροῖνός καὶ ὑπῆρχε κατὰ Πορφυρογέννητον τῷ Α' θεματι, ὑπερ' ἐκαλεῖτο Ἀνατολικόν. Τῷ 740 κατα Θεοράνην ὁμοίως οἱ ὑπὸ τὸν Σουλῆμάν Ἀράβες κατεπολεμήθησαν ἐν ἀπορρυσιστικῇ καὶ μεγάλῃ μαχῇ ὑπὸ Λέοντος καὶ Κωνσταντίνου παρα τὸ Ἀκροῖνόν, ὅτε καὶ ἐφρονεῖτο ὁ Σεῖδ-Μπαταλ Γαζί καὶ ἐτάφη ἐν Ἀκροῖνῳ κατὰ τοὺς μουσουλμάνους συγγραφεῖς. Κατ' Ἀνναν Κομνηνὴν ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξιος τῷ 1112 παρέδωκε τὸ φρούριον Ἀκρουόν τῷ Μιχαήλ Ἀμαστρινῳ, ὅστις ἀκολούθως ἀποστατήσας ἐπολιορκήθη ἐπὶ 3 μῆνας ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Γεωργίου καὶ ἡχηματωσέθη κυριευέντος τοῦ φρουρίου. Τῷ δὲ 1145 ὁ αὐτοκράτωρ Μιχαήλ Κομνηνὸς πολεμῶν κατὰ τοῦ σουλτάνου Μεσδὺδ τοῦ Α' κατετρόπως τὸν τῶν Σελτζουκιδῶν στρατὸν κατὰ Κίνναμον. Τὸ Σ. ἐκυριεύθη ὑπὸ τοῦ σουλτάνου Βαγιαζήτ τοῦ Α' τῷ 1391 ἀποτελοῦν πρότερον μέρος τῆς ἡγεμονίας Καρσάμάνγλου τῆς ἐχούσης ἔδραν τὸ Ἰκόνιον. Ἐνταῦθα ἀνεκαλύφθησαν ἱκανὰ ἀρχαῖα ἐρείπια καὶ ἐπιγραφαὶ δημοσιευθεῖσαι ὑπὸ Α' Mortmann (βλ. Παράρτημα τοῦ 3^{ου} τόμ. τοῦ Ἑλλ. Φιλολ. Συλλόγου Κωνσταντινουπόλεως (1875) σ. XIV—XXVII). [Γρ.Σ.Ι.]

Σειρά θερμοληκτρική. Βλ. Ηλεκτρική ενέργεια.

Σείραι. 1) Ἀρχαία κώμη τῆς Φωρι-
ας, ἐν τῇ ὁδῷ ἀπὸ Κλείτορος εἰς Φω-
ρεά. Ἐκεῖτο πιθανῶς ἐν τῇ πεδιάδι τοῦ
ὄν χωρίου Δεχνονίου. [Γ.Πδ.]

Σειρηκάρι. Χωρίον τοῦ δήμου Κα-
τελλίου τῆς ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων)
τῆς Κρήτης, ἔχον 395 κατ. (1900).

Σειρήνες. Πρόσθεσις ὅτι τὰ δαιμόνια
οὗτα πρόσωπα τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας
ἦσαν τὸ κατ' ἀρχάς ψυχαὶ τῶν ἀποθανόν-
των, ὡς καὶ αἱ Ἑριννύες, Κήρες, Ἀρπυιαί
κ.τ.λ. Τοῦτο ἀπέδειξε πρῶτος ὁ Weicker (ἐν
ἐστ. διατριβῇ περὶ Σ. 1895 καὶ εἶτα ἐν
ἐκτεταμένῳ ἔργῳ γερμ. ἐπιγραφομένῳ Der
Seelenvogel 1902).

Σειρίασις. Ὁξυτάτη νόσος, ἀγνωστος
ἐν Εὐρώπῃ, ἀπαντῶσα ἐνδημικῶς ἐν ταῖς
ἐγκατοικησιν τῶν ἀνατολικῶν ἀκτῶν τῶν
ἐνωμένων Πολιτειῶν, ἐν τῇ παραλίᾳ τοῦ
εἰσικανικοῦ κόλπου, ἐν ταῖς κοιλάσι τοῦ
Αμυζονίου καὶ τοῦ Λαπλάτα, ἐν τῇ κοι-
νᾷ τοῦ Νείλου, ἐν ταῖς ἀκταῖς τῆς Ἑ-
ρυθρᾶς θαλάσσης, ἐν Συρία, ἐν ταῖς κοι-
λάσι τοῦ Ἰνδοῦ καὶ τοῦ Γάγγου, ἐν Τογ-
ανῶ, ἐν τῇ νοτιανατολικῇ Κίνᾳ καὶ ἐν
αἷς πεδιάδι τῆς Σιβεῖς τῆς Αὐστραλίας.
Προβάλλει εὐχερέστερον τοὺς νηλιδας,
εἰλεται δὲ πιθανῶς εἰς εἰδικὸν μικρορ-
νισμόν ἀναπτυσσόμενον ὑπὸ λίαν ὑψηλὴν
ατμοσφαιρικὴν θερμότητα καὶ ὑπὸ ἰδίας
μυθίας ἐπιτοπίους. Πρῶτος ἡ νόσος ἐν-
δηλεῖ μετὰ κεραυνόβολου ταχύτητος, συ-
νέως ὁμοῦς προδρομικῶς παρστανται,
πρὸ 1—2 ὥρων ἢ ἡμερῶν, ἀνικανότης πρὸς
κινήσεις, ἀλγὴ ἀνά τα μέλη, ἰλιγγος, κεφα-
λαλγία, φρενῶν σύγχυσις, συχναὶ στεναγμοί,
νοσηρία, διψα, φωτοφοβία μετὰ δυσχρωμα-
ψίας, ἔνεσις τῶν ἐπιπεφυκῶν, ναυτία,
ροναρδίας ἀγωνία, τάσις πρὸς οἰμωγὰς,
αὐτοφυγμία, συχνὴ ἐπειξις πρὸς οὖρησιν
καὶ ὑπερθερμία δερματος. Κύρια δὲ συμπτῶ-
ματα τῆς νόσου ἐνσηψάσης εἶναι ἀναισθη-
σία τελεία, παραλήρημα λαλόν, ἀναπνοὴ
εὐχρῶδης, πρόσωπον ὑπεραιμούν καὶ κια-
ρωτικόν, θερμότης καυσώδης τοῦ δερμα-
τος, σφυγμὸς ταχύς, πυρετὸς 42°—42°,5,
ἐλάσματα τενόντων καὶ μέγας ἄλυσμός,
παμποὶ μερικοὶ ἢ καθολικοὶ, ἐπιληπτοει-
εῖς ἢ τετανοειδεῖς. Ἡ θνησιμότης εἶναι
5—30 % ἢ δὲ θεραπεία συμπτωματικὴ
καὶ ἐπὶ πάντες κεραυνόβολου πυρετοῦ
ὡν θερμῶν κλιμάτων ἢ καὶ τῆς ἡλιάσεως
καὶ τῶν κακοήθων ὑπερθερμικῶν ἐλογενῶν
υφαιών. [P.N.B.]

Σεῖσες. Χωρίον τοῦ δήμου Δαμάστας
τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου (Ῥεθύμνης)

τῆς Κρήτης, ἔχον 267 κατ. (1900).

Σέκελγούδβαρχελγ (Székelyud-
varhely). Πρωτ. τοῦ οὐγγρ. κομιτάτου
Οὐδβαρχελγ, μετὰ 8,045 κατ. Μαγυάρων.

Σεῖλ ἢ Χὰς-Σεκί. Χωρίον τῆς Μι-
κρᾶς Ἀσίας, κείμενον εἰς 1/4 τῆς ὥρας
ἀπόστασιν ΒΔ ἀπὸ τοῦ Σαρπιντζικίου καὶ
ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Μελαίνης
Ἀκρας τῆς διοικήσεως Σμύρνης. Ἐχει 630
κατ., ὧν οἱ 350 Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ
Ἕλληνες τουρκόφωνοι. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Σέκλιζα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἰτάμου
τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτης, ἔχον 427 κα-
τοίκους (1896).

Σέκουλα. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀλι-
φείρας τοῦ νέου νομοῦ Τριφυλίας, ἔχον
235 κατ. (1896).

Σεκώμ. Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

* **Σελᾶ.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Τριπύλης
τοῦ νέου νομοῦ Τριφυλίας, ἔχον 345 κατ.
— 2) Χωρίον τοῦ δήμου Καρπενησιῶν τοῦ
νέου νομοῦ Εὐρυτανίας, ἔχον 112 κατοί-
κους (1896).

Σέλαχος τὸ μέγιστον. Εἶδος
καρχαρίου ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Λαμνι-
δῶν, ἀπαντῶν ἰδίως ἐν ταῖς βορείαις θα-
λάσσαις, ἔχον μῆκος 10 μ. καὶ ἀλιευσμέ-
νον ὑπὸ τῶν Νορβηγῶν χάριν τοῦ ἐξ αὐτοῦ
ἐξαγομένου ἰχθυελαίου.

Σελγδί. Βλ. Σεβλίγεβον.

Σελεγγᾶς (Selenga). Ποταμ. τῆς
Ἀνατ. Ἀσίας, πηγάζων ἐπὶ τοῦ ὄρους
Χαγγαί, διερχόμενος τὴν Κίνα καὶ τὴν Ὑ-
περβαϊκαλίαν καὶ ἐκβάλλων μετὰ ῥοῦν
1205 χμ. εἰς τὴν Βαϊκαλίαν λίμνην.

Σελεγούδι. Χωρίον τοῦ δήμου Με-
λιτίνης τοῦ νέου νομοῦ Λακεδαιμόνος, ἔχον
340 κατ. (1896).

Σέλλεϋς. Βλ. Σχέλλεϋ (τ. Σ' σ. 432).

Σέλπ (Selb). Πόλις τοῦ βαυαρ. νομοῦ
Ἀνω Φραγκωνίας, ἔχουσα 7,213 κατ. καὶ
ἀκμαίαν βιομηχανίαν, πρὸ πάντων δὲ κε-
ραμεικὴν.

Σέλιαν. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ
ἐπαρχίᾳ Καβάλλας, ἔχον 1000 κατ. πάν-
τας Ὀθωμανοὺς.

* **Σελιᾶνα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Φελλόνης
τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρε-
σιν, ἔχουσα 761 κατ. (1896).

* **Σελιανίτικα.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰ-
γίου τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν
διαίρεσιν, ἔχον 115 κατ. (1896).

* **Σελίμ Τσαούση.** Χωρίον τοῦ δή-
μου Ἡλιδος, ἔχον 296 κατ. κατὰ τὴν α-
πογραφὴν τοῦ 1896.

* **Σελινίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Δεϋκ-

τροῦ τοῦ νέου νομοῦ Λακωνίας, ἔχον 154 κατ. (1896).

* **Σελίνου ἐπαρχία** τοῦ νομοῦ Χανίων τῆς Κρήτης. Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1900 εἶχε 7,938 κατ.

* **Σελινοῦντος** δῆμος τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας. ἔχει 2,673 κατ. (1896).

Σελιπριανὰ. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀργιθέας τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτσας, ἔχον 266 κατ. (1896).

* **Σέλιτσα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀδίας τοῦ νέου νομοῦ Λακωνίας, ἔχον 581 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ νέου νομοῦ Εὐρυτανίας, ἔχον 156 κατ. (1896).

* **Σελίτσανη.** Πρωτ. τοῦ δήμου Δωτίου τοῦ νομοῦ Λαρίσης κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχουσα 1,438 κατ. (1896).

* **Σελλὰ.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐρινεοῦ τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 246 κατ. (1896).

Σελλάδες. Χωρίον τοῦ δήμου Πέτα τοῦ νομοῦ Ἀρτης, ἔχον 594 κατ. (1896).

* **Σελλασιάς** δῆμος τοῦ νέου νομοῦ Λακεδαιμόνος. ἔχει 2,855 κατ. (1896).

* **Σέλλες.** Χωρίον τοῦ δήμου Φούρνης τῆς ἐπαρχίας Μεραμπέλου (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 366 κατ. (1900).

Σελλεῖα. Πρωτ. τοῦ δήμου Φοίνικος τῆς ἐπαρχίας Ἀγ. Βασιλείου (Ῥεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 499 κατ. (1900).

Σέλος. Χωρίον τοῦ δήμου Εὐρυτάνων τοῦ νέου νομοῦ Εὐρυτανίας, ἔχον 200 κατοίκους (1896).

* **Σέλιζα.** Χωρίον τοῦ δήμου Προσγίου τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἔχον 131 κατ. (1896).

Σέμαλτον. Κώμη τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ζίχνης, ἔχουσα 1,400 κατ. Ἑλλήνας.

Σεμένδρια ἢ Σεμέντρα. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ, κειμένη ἐντεῦθεν τοῦ Ἀντιταύρου, ΝΔ τοῦ ὁροπεδίου τοῦ Ἀργαίου καὶ πρὸς Ν τοῦ Μισθίου (βλ. λ. σ. 633), οὗτος ἀπεχει περὶ τὰς 2 ὥρας. Ὑπαγομένη τῇ νομαρχίᾳ Ἰκονίου ἔχει 2,200 κατ., ὧν οἱ 400 Ὄθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνας (ἐλληνοβόρνοι), ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἰκονίου καὶ συντηροῦντες μονὴν τιμωμένην ἐπ' ὀνόματι τῶν ἁγίων πέντε μαρτύρων Αὐξεντίου, Εὐστρατίου, Ὁρέστου κλπ., ὧν ἔχουσι καὶ τὰ λείψανα, καὶ εἰς ἣν προστρέχουσι πανταχόθεν τῆς Ἀνατολῆς πολλοὶ προσκυνηταὶ καθ' ὅλον τὸ ἔτος. [Γρ.Σ.Ι.]

Σεμενούδ. Βλ. Σεβέννυτος (τ. Σ' σ. 196).

Σεμεσάντο. Κοινὴ ὀνομασία τοῦ τοῦ Ἀρτεμισίως τοῦ Σαντονίου.

* **Σεμιπαλατίνσκ.** Ἡ πρωτεύουσα Σ. τῆς ῥωσικῆς ταύτης τοπάρχιας εἶχε τῷ 1897 κατ. 26,353.

Σεμιτέλος Δημήτριος. Καθηγητὴς ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ, γενν. τῷ 1828 ἐν τῷ χωρίῳ Μονοδενδρίῳ τοῦ Ζαγορίου ἐκ πατρὸς διδασκάλου. Μετὰ τὴν ἐν τῇ Ῥιζαρείῳ σχολῇ ἐγκύκλιον παιδεύσιν καὶ τὰς ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ σπουδὰς, ἐσπούδασεν ἐν Γερμανίᾳ, ἐνθα ἐξεδωκεν ὡς ἐνδύσιμον διατριβὴν τὰ Ἑπαιρωτικά (Epiroticorum liber primus, Βερολ. 1854). Ἐπανελθὼν διορίσθη ἐπὶ τινα χρόνον καθηγητὴς ἐν τῷ γυμνασίῳ Πατρῶν καὶ τμηματάρχης ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῆς παιδείας. Τῷ 1864 ἐγένετο ἑκτακτος, τῷ δὲ 1868 τακτικὸς καθηγητὴς τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ. Διε διετέλεσε πρῶταν καὶ τέλος κλονισθεὶς τῆς υγείας του ἐπαύσατο λίγορον πρὸς τὸν θάνατον του τὴν διδασκαλίαν του καθὼν τὸν τίτλον ἐπιστάτου καθηγητοῦ. Ἐγραψε κατὰ διαφόρους ἐποχὰς διορθωτικὰ καὶ κριτικὰ εἰς τοὺς Ἑλλήνας ποιητάς, Λατινικὴν γραμματικὴν (1884) καὶ Μαιτρικὴν (1891). Ἐξέδωκε δὲ ἐν τῇ Ζωγραρείῳ βιβλιοθήκην τὴν Ἀντιρρην τῷ Σοφοκλέους (1887). μετὰ κριτικῶν καὶ ἐρμηνηυτικῶν σχολίων. Ἀπέθανε κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1898.

* **Σεμλίνον** (Semlin). Πόλις ἐν τῷ οὐγγρ. κομιτάτῳ Συρμίας, μετὰ 15,079 κατ. (1900).

Σένδαϊ. Πόλις τῆς Ἰαπωνίας, ἐπὶ τῆς νήσου Νίπον, πρωτεύουσα νομοῦ. ἔχει 83,325 κατ. παράγοντας μέταξαν καὶ ἀντικείμενα λάνκας.

Σενεγάμβια ἢ Σενεγάλη. Γαλλικὴ ἀποικία ἐν τῇ ΝΔ Ἀφρικῇ. Τῷ 1900 διαρρυθμισθεῖσιν τῶν γαλλ. κτήσεων τῆς Δυτ. Ἀφρικῆς ἀπεσπάσθησαν ἐκ τῆς Συγχωρατικῆς πρὸς Α ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Territoires de la Sénégambie et du Niger. ἀμφοτέρων δὲ ἡ διοίκησις ἀνετέθη εἰς τὴν γενικὴν διοικητὴν τῆς Δυτ. Ἀφρικῆς ἐδρεύοντα ἐν Δακκάρ πλησίον τοῦ Πρασίνου ἀκρωτηρίου. Ὁ πληθυσμὸς ὅλης τῆς Σ. ὑπελογίσθη νῦν εἰς 3,800,000 κατ. Ἡ λεγ. Γαλλ. Γουινέα ἀποτελεῖ ἴδιον τμήμα τῆς Δυτ. Ἀφρικῆς, περιλαμβάνουσα 224 χιλ. τετρ. μετὰ 1 1/2 ἑκατομμ. κατ.

Σενιγάλλια. Βλ. Σινιγόλια.

Σενζένη (Senjen). Νῆσος τῆς Νερόης γίας ΝΔ τῆς Τρεμοσής, ἔχουσα ἐνδ. 1600 τετρ. καὶ 3,500 κατ.

* **Σέντ-Τάμας** (Szent-Tamas). Πόλις

ύγγρ. κομιτάτου Βάτς-Βόδρσγ, μετά 6 κατ. (1900).

Σέντες (Szentcs). Πόλις τοῦ οὐγγρ. αὐτοῦ Τσόνγγραδ, μετά 31,308 κ. (1900).

Σεντσερίλι (Sendschirli). Χωρίον τῆς Συρίας, πλησίον τοῦ ὁποίου ἀνεκατ' τῷ 1883 ἀεροπολις, ἐν ᾗ ἀπὸ τοῦ μέχρι τοῦ 1902 ἀνασκαφίσθη θαπά- τοῦ ἐν Βερολίῳ Ἀνατολικὸν συλλέ- ορέθησαν πολλὰ γλυπτικὰ ἔργα, τὰ ὅτετρα ἀνήκοντα ἴσως εἰς τὴν μυκη- νω περίοδον, ἄλλα νεώτερα (τοῦ Η' π. Χ. εἰς) λίαν σπουδαῖα διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς κτῆς τέχνης, πρὸς δὲ ἐπιγραφὰς ἐν ἀρ- σιμικτικῷ ἀλφάβητῳ, ὁμοιάζουσαι πρὸς τοῦ βασιλέως Μέσα τοῦ Μωάβ. Τὰ ταῦν εὐρημάτων μετεκομίσθησαν εἰς Βερολίῳ μουσεῖον, μέρος δὲ εἰς τὸ οὐσταντινουπόλει ὀθωμανικόν.

Σεζαρδ (Szegard). Πρωτ. τοῦ κο- οῦ Τίλνα ἐν Οὐγγαρία, ἔχουσα 13.895 Μαγυάρους τοὺς πλείους καθελοικοῦ- οτας. Εἰς τὰ περιγύρω παράγεται κα- ονός.

Σεντα ἢ Κεὺτη (Centa). Ἰσπαν. ἐν Μαρόκῳ, ἔχουσα τῷ 1897 κα- ος 12,862.

Σεπαλα. Βλ. Ἀνθός.

Σέπες. Βλ. Τσιψ.

Σεπόλια. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀθη- ον, ἔχον 419 κατ. (1896).

Σέρ (Cher). Ὁ ἀπὸ τοῦ ποτ. τούτου εἰς νότος τῆς Γαλλίας εἶχε τῷ 1901 345,543.

Σεραβάκ. Βλ. Σεραβάκ (τ. Σ' σ. 179).

Σεραβέτσα (Seravezza, Saravezza). τῆς ἰταλ. ἐπαρχίας Λούκκας, ἔχουσα ος 10.483 κατ. (1901).

Σεράγεβον (Serajewo, Sarajewo). τῆς Βοσνίας, ἔχουσα τῷ 1895 κα- ος 41,173.

Σεράϊ. Κώμη τῆς Θράκης, κειμένη εἰς Ἀδριανουπόλεως καὶ ὑπαγομένη τῇ κτήσει Βιζύης-Μηδείας τῆς διοικήσεως τα Ἑκκλησιῶν, ἔχουσα δὲ 2,000 Ἑλλήνας, τελούντας ὑπὸ τὴν μητρο- Βιζύης καὶ συντηροῦντας γραμματο- καλεῖον, Ὀθωμανοὺς καὶ Ἀθηγγά- ορ.Σ.Ι.]

Σεράιγγ (Seraing). Πόλις τῆς βελλγ. Λιέγης, μετά 37,895 κατ. (1900).

Σεράμπουρ. Βλ. Σιράμπουρ.

Σεραντζή. Χωρίον τοῦ δήμου Φε- οῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 152 (1896).

Σερβέικα. Χωρίον τοῦ νέου νομοῦ

Λακεδαιμόνος, ἔχον 136 κατ. (1896).

* **Σέρβια**. Οἱ Ἕλληνες κάτοικοι τῆς ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Κοζάνης τοῦ βιλαετίου Μοναστηρίου τῆς Μακεδονίας πόλεως ταύτης διατηροῦσιν ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον.

* **Σερβία**. Ὁ πληθυσμὸς τοῦ βασιλείου τούτου ἀνήρχετο τῷ 1901 εἰς 2,493,770 κατ. ἐπὶ ἐμβ. 48,303 τχμ. Ὁ προϋπολο- γισμὸς τοῦ 1903 ἀνέγραψεν ἔσοδα μὲν 70,565,981 φρ., ἔξοδα δὲ 72,983,131. Κατ' Ἰανουαρ. 1903 τὸ δημόσιον χρέος ἦτο 408,032,500 φρ. Τὴν ἀπὸ τοῦ 1893 ἱστο- ρίαν τῆς χώρας ἀποτελοῦσι κατὰ μέγα με- ρος αἱ ἐσωτερικαὶ διαμάχαι, τοῦ νέου βα- σιλέως Ἀλεξάνδρου κατ' ἐπανάληψιν με- ταβαλόντος τὸ σύνταγμα. Τῷ 1894 ἐπῆλθε συμφορλίωσις μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν γονέων του, οἵτινες εἶχον ἀναγκασθῆ νὰ ἐγκατα- λίσπωσι τὸ σερβικὸν ἔθνος. Ἀλλ' ἡ ἐπά- νοδος τοῦ Μιλάνοῦ εἰς Σ. καὶ ὁ διορισμὸς αὐτοῦ ὡς ἀρχιστρατήγου κατ' Ἰαν. τοῦ 1898 ἦσαν λίαν ἐπικίνδυνα διὰ τὴν ἀνά- πτυξιν τῆς χώρας. Δολοφονικὴ ἀπόπειρα γε- νομένη κατ' Ἰούνιον 1899 κατὰ τοῦ Μιλά- νου ἔδωκε τῷ βασιλεῖ ἀφορμὴν πρὸς κατα- διωγμὸν τοῦ ῥιζοσπαστικοῦ κόμματος. Ὅτε δὲ ὁ Ἀλεξάνδρος ἀνήγγειλε τοὺς ἀρραβῶ- νας αὐτοῦ μετὰ τῆς Δράγας Μάσιν, χήρας μηχανικοῦ τινος καὶ ἄλλοτε κυρίας τῆς τι- μῆς παρὰ τῇ βασιλίᾳ Ναταλία, ὁ Μιλά- νος κατέθεσε τὴν ἀρχιστρατηγίαν καὶ ἐκ- τοτε διέμενεν ἐν Βιέννῃ, ἐνθα ἀπέθανε τῷ 1901. Ὁ δὲ Ἀλεξάνδρος παρ' ὅλας τὰς πα- ραστάσεις τῶν συμβούλων του ἐτέλεσε τοὺς γάμους τοῦ κατ' Ἰούλιον 1900. Εἶτα, ὡς καὶ πρότερον, κυβέρνησις διεδέχετο κυβερ- νησιν, ὁ δὲ βασιλεὺς κατὰ Μάρτιον τοῦ 1903 ἀναστείλας τὴν ἰσχὺν τοῦ συντά- γματος μετέβαλεν ἐντελῶς τὴν γερούσιαν καὶ διέλυσε τὴν βουλὴν, ἀμέσως δὲ κατόπιν πάλιν ἀποκατέστησε τὸ σύνταγμα. Ἡ κρυ- φία δυσαρέσκεια κατὰ τῆς διοικήσεως τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπιταθείσα ἐνεκα τοῦ γάμου αὐτοῦ μετὰ τῆς Δράγας κατέληξεν εἰς συν- ωμοσίαν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, καὶ ἦν ὁ Ἀλεξάνδρος ἐφρονεῦθη κατὰ τὴν νύκτα ἀπὸ τῆς 28 εἰς τὴν 29 Μαΐου 1903 ἐν τοῖς ἀνακτόροις μετὰ τῆς Δράγας καὶ οὕτω ἀπεσθέντος τοῦ οἴκου τῶν Ὀδρένοβιτς κατέλαβε τὸν θρόνον τῆς Σερβίας ὁ ἐκ τῆς ἐτέρας ἡγεμονικῆς δυναστείας τῶν Καρα- γεώργεβιτς Πέτρος Α'.

* **Σέρβου**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἡραίας τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχον 570 κ. (1896).

* **Σερβοδργον** (Cherbourg). Πρωτεύ- ουσά διαμ. τοῦ γαλλ. νομοῦ τῆς Μάγχης καὶ πολεμικὸς λιμὴν, μετά 42,938 κατ. τῷ 1901 (ὡς δῆμος).

* **Σερβουλιέ** (Victor Cherbuliez). Ἀπέθανε τῷ 1899 ἐν Παρισίοις.

* **Σερβωτά**. Χωρίον τοῦ δήμου Τρικκαίων τοῦ νομοῦ Τρικκαλῶν, ἔχον 394 κατ. (1896).

* **Σεργιέβσκι**. Πόλις τοῦ ῥωσικοῦ κυβερνείου Μόσχας, ἔχουσα τῷ 1897 κατοίκους 25,988.

Σεργιούπολις (τανὺν Ζεμπέδ). Πόλις τῆς Β Συρίας, καίμενη ἐν τῇ Κομμαγενῇ ἢ Εὐφρατῇ, ἐν τῷ βαρβαρικῷ καλουμένῳ πεδίῳ κατὰ Προκόπιον καὶ εἰς ἀπόστασιν 126 σταδίων πρὸς Ν τῶν Σούρων. Ἐν αὐτῇ ὑπῆρχε ναὸς τοῦ ἁγίου Σεργίου ἐξ οὗ καὶ ἐπωνομάσθη ἡ πόλις, ἣτις καὶ περιεβλήθη διὰ βραχυτάτου τειγίσματος. Ἐπειδὴ δὲ ὑπέκειτο εἰς τὰς συνεχεῖς ἐπιδρομὰς τῶν Σαρακηνῶν, ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανὸς περιέβαλεν αὐτὴν δι' ἀξιολογωτάτου τείχους, ὠκοδόμησεν ὑδραγωγεῖα καὶ στοὰς καὶ ἐγκατέστησεν ἰσχυρὰν φρουράν. Τὴν Σ. πολιορκήσας ἐπὶ μακρὸν χρόνον ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν Χοσρόης ἔλυσεν ἀπρακτος τὴν πολιορκίαν διὰ τὴν ἐχυρότητα αὐτῆς. Ὅτε δ' οὗτος ἐκυρίευσεν τὴν πόλιν τῶν Σούρων καὶ ἀπήγαγε 12 χιλιάδας αἰχμαλώτους διεπραγματεύθη τὴν ἐπὶ λύτροις δύο κεντηναρίων ἀπελευθέρωσιν αὐτῶν μετὰ τοῦ ἐπισκόπου τῆς Σ. Κανδίδου, ὅστις μὴ ἔχων ν' ἀποτίσῃ ταῦτα εὐθὺς ἔδωκεν οὐτῷ ἔγγραφον καὶ ἐνορκον ὑποσχεσιν. Τὸ νῦν Ζεμπέδ καίται ΝΑ τοῦ Χαλεπίου, ἐν αὐτῷ δ' ἀνευρέθη τρίγλωσσος (ἐλληνιστῇ, συριστῇ καὶ ἀραβιστῇ) ἐπιγραφή, ἣτις ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐν ἔτει 521 οἰκοδόμησιν τοῦ ἐκεῖ ναοῦ τοῦ ἁγίου Σεργίου. [Γρ. Σ. Ι.]

* **Σεργούλα**. Χωρίον τοῦ δήμου Εὐπαλίου τοῦ νέου νομοῦ Φωκίδος, ἔχον 243 κατ. (1896).

* **Σεργούνη**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀμφίσσης τοῦ νέου νομοῦ Φωκίδος, ἔχον 125 κατ. (1896).

* **Σερδόφκ**. Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ ῥωσ. κυβερν. Σαράτωφ, μετὰ 12,721 κατοίκων (1897).

* **Σερίφου** δῆμος τοῦ νομοῦ Κυκλάδων. Ἔχει 3,851 κατ. (1896). Ἡ ὁμώνυμος πρωτ. τῆς νήσου εἶχε κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν 2,442 κατ. Διορθωτέα κατὰ ταῦτα τὰ ἐν Σ' τόμῳ σελ. 216 περὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς νήσου).

* **Σερμενίκου**. Χωρίον τοῦ δήμου Νευροπόλεως τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτσας, ἔχον 545 κατ. (1896).

* **Σερνικάκι**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρ-

φίσσης τοῦ νέου νομοῦ Φωκίδος, ἔχον 685 κατ. (1896).

* **Σερός**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγναντῶν τοῦ νομοῦ Ἀρτῆς, ἔχον 230 κατ. (1896).

* **Σέρπουχωφ**. Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ ῥωσ. κυβερν. Μόσχας, ἐπὶ τοῦ Νάρα, ἔχουσα 24,456 κατ., βιομηχανίαν καὶ ἀνμαῖον ἐμπόριον.

* **Σέρπτσι**. Χωρίον τῆς Μακ. ἐν τῷ διαμερίσματι Βιτωλίων. 3 1/2 ὥρας ἀπέχον περίπου αὐτῶν. ἔχον 120 χριστ. οἰκογενεῖας.

* **Σερραδέτσα**. Βλ. Σεραδέτσα.

* **Σέρραι**. Πρωτεύουσα τῆς ὁμωνύμου ὑποδιοικήσεως τοῦ βιλαετίου Θεσσαλονίκης, ἔχουσα περὶ τὰς 29,000 κατ., ὧν εἰς πλεῖστοι Ἕλληνας. Οἱ Ἕλληνας ἀτακτοὶ διατηροῦσι γυμνάσιον, 3 ἀστικὰς σχολὰς καὶ 4 παρθεναγωγεῖα καὶ νηπιαγωγεῖα.

* **Σερράκιοῦ**. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένη εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν Μαινεμένης τῆς διοικήσεως Σμύρνης καὶ ἔχουσα 1400 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικὴν σχολὴν καὶ διττάξιον παρθεναγωγεῖον.

* **Σέσκουλον**. Χωρίον τοῦ δήμου Φερῶν τοῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 371 κατ. (1896). Ἐνταῦθα ἐγένοντο τῷ 1901 ἀνατρεφαιὶ ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογ. ἐταιρείας.

* **Σέστο** (Sesto Fiorentino). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχ. Φλωρεντίας, ἔχουσα τῷ 1901 ὡς δῆμος 18,594 κατ. καὶ σπουδαίαν καλλιτεροποιάν.

* **Σέστρι** (Sestri). Δύο κωμοπόλεις τῆς ἰταλ. ἐπαρχίας Γενούης, ὧν ἡ μὲν καλουμένη Sestri Levante ἔχει ὡς δῆμος 12,039 κατ., ἡ δὲ Sestri Ponente 17,187 κατ. ὠραιὰς ἐξοχικὰς οἰκίας.

* **Σέτα**. Χωρίον τοῦ δήμου Διρφύων τοῦ νομοῦ Εὐβοίας, ἔχον 419 κατ. (1896).

* **Σεῦδαλῃ**. Χωρίον τοῦ δήμου Τρινάσου τοῦ νέου νομοῦ Λακεδαιμόνος, ἔχον 240 κατ. (1896).

* **Σετοῦδαλ** (Setubal). Ἐπίνειον ἐν τῷ πορτογαλ. νομῷ Λισσαβῶνος, μετὰ 21,819 κατ. (1900).

* **Σέττη** (Cette). Πόλις τοῦ γαλλ. νομοῦ Ἐρώ, μετὰ 33,246 κατ. τῷ 1901 (ὡς δῆμος).

* **Σεχέλλειοι** νῆσοι. Βλ. Σεσέλλειοι ν. (ἐν τ. Σ' σ. 217).

* **Σέχι**. Χωρίον τοῦ δήμου Τριπόλεως τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχον 378 κατ. (1896).

* **Σεψισεντζιόργυ** (Sepsiszentgyörgy). Πρωτ. τοῦ οὐγγρικοῦ κομητᾶτος Ἀρμσεν ἐν Τρανσυλβανίᾳ, ἔχουσα 7,131

καὶ ἀκμαίαν βιομηχανίαν καὶ κτηνοποισίαν.

Σήδαρ 'Ράπιτζ (Cedar—Rapids). Πόλις τῆς βορείου πολιτείας Ἰόδας, μετὰ 5,626 κατ. (1900).

Σηκουάνας (Seine). Οἱ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καλούμενοι νομοὶ τῆς Γαλλίας εἰσὶν τῷ 1901 ὁ μὲν Σηκουάνα καλούμενος 3,669,930 κατ., ὁ Σηκουάνα-καί-Ιάρνη 358,325, ὁ Σηκουάνα-καί-Οάξ 707,325 καὶ τέλος ὁ Κάτω-Σηκουάνα 853,883 κατ.

Σημάντρα (πιθανῶς ἐπὶ Βυζαντινὸν ἄνδρα). Μεσόγειον χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κείμενον ἐν μέσῳ πεδίῳ τοῦ Ἀλῆμ-δάγ (τ. ἔ. σημαίας βουνῶ, Δαμάστρου ἐπὶ Βυζαντινῶν) καὶ ἐγγὺς τοῦ Μεγάλου Μπαχλίκι (βλ. λ. σ. 646), ὑποτιθέμενον δὲ τῇ νομαρχίᾳ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἔχον περὶ τοὺς 400 κατ. Ὁθωμανοὺς περὶ τὴν γεωργίαν ἀσχολουμένους. Ἡ Σ. ἐπὶ Βυζαντινῶν ἦτο φρούρον γυρὸν, ὅπερ ἐκυριεύθη κατὰ τοὺς ὀθωμανοὺς ἱστορικοὺς ὑπὸ τῶν στρατηγῶν τοῦ Οσμαν Ἀχμέ Κοτζά καὶ Κονούρ Ἀλπ τῷ 1326, ἐδωρήθη δὲ μετὰ τῆς περιουχίας αὐτοῦ πρὸς τοῦ Ὁρχάν τῷ Κονούρ Ἀλπ. Ἐν τῇ Δ. ἡμερᾷ τῆς Σ., ἥτις ἰκανὰ λείψανα ἀρχαιοτήτος καὶ ἐπιγραφᾶς διασώζει, ἀναδύεται ἡγή, ἥς τὸ ὕψος τιτανοῦχα διερχόμενον στρώματα ἔχει χρῶμα καλοκτῶδες. Ἡ ἡγή αὕτη ὑπὸ μὲν τῶν γειτόνων χριστιανῶν κατοίκων τοῦ Μεγάλου Μπαχλίκι καλεῖται ἀγίασμα τῆς ἀγίας Γαλατιανῆς, ὑπὸ δὲ τῶν Ὁθωμανῶν Σουλτῶν-ἀγιάσμα ἢ Σουλτῶν-μπουγάρ (τ. ἔ. γαλακτῶδες ἀγίασμα ἢ γαλακτιῶδες πηγὴ). Ἐνταῦθα ἔκκειτο πιθανῶς ἐπὶ Βυζαντινῶν ἡ μονὴ τῶν Γαλακρητῶν, ἣν κατὰ Ζωναρᾶν ἐκτίσεν ὁ πατριάρχης Νικίλαος ὁ Μυστικός (βλ. λ. σ. 679) καὶ ἐν ᾗ ὁ αὐτοκράτωρ Λέων ὁ Σ' ὁ Σοφὸς ἐξώρισεν αὐτόν. [Γρ. Σ. I.]

Σήματα ἡλεκτρικά. Τῶν πρακτικῶν τοῦ ἡλεκτρισμοῦ ἐφαρμογῶν χημικῆς ποικίλη γίνεται τὴν σήμερον καὶ ἐν τῇ σιδηροδρομικῇ ὑπηρεσίᾳ, ἐν ᾗ πολλὰ τῶν τῶνος ἐν χρήσει ὀπτικῶν καὶ μηχανικῶν συνεννόησεως μέσων ἀντικατεστάθησαν δι' ἐγκαταστάσεων ἡλεκτρικῶν, οὕτω δὲ παρὰ τοὺς ἡλεκτρικοὺς τηλεγράφους, τὰ ἡλεκτρικὰ τηλέφωνα καὶ τοὺς ἡλεκτρικοὺς κώδωνας εὐρύτατα χρησιμοποιοῦνται καὶ τὰ ἡλεκτρικὰ σήματα, δι' ὧν σχοπεῖται ἡ ἀσφάλεια καὶ ἡ ἐγκρίτης ἀναγγελία περὶ τῆς καταστάσεως τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν. Τῶν ἡλεκτρικῶν σημάτων ὑπάρχουσι δύοφοροι κατηγορίαι· 1) πρὸς αὐτόματον σημεῖωσιν τῆς ἐν διαφόροις ἐπικινδύνους μέρεσι ταχύτητος τοῦ διερχομέ-

νου σιδηροδρομικοῦ εἰρμού· 2) πρὸς ἀποκλεισμόν ἢ πρὸς ἐλευθερίαν διόδου ἐν ταῖς διαφόροις γραμμαῖς ταῖς κειμέναις πρὸ τῶν σιδηροδρομικῶν σταθμῶν, ἐνάστη τῶν ὀπτικῶν εἶναι προσδιορισμένη διὰ τὴν ἐλευσίαν ἢ ἀναχώρησιν ὠρισμένης ἀμαξοστοιχίας (block-système)· 3) πρὸς αὐτόματον κώδωνοκρουσίαν ἐν ἐπικινδύνους θέσεσιν ἢ ἐν θέσεσι μὴ φυλακτομέναις ὑπὸ φύλακος· 4) πρὸς σύνθεσιν διαφόρων ὑπηρεσιῶν ἐντός τοῦ σταθμοῦ, καθ' ἃς περιπτώσεις ἀποκλείεται ἡ τηλεφωνικὴ συνεννόησις ἐκ φόβου ἐνδεχομένων παρεξηγήσεων, τῶν ὀπτικῶν τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο ἰσως ἐπικινδυνον διὰ τὴν ζωὴν τῶν ἐπιβατῶν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ὀλικῶν· 5) πρὸς ἐπιβλεψὶν τῆς κατὰ μῆκος τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς καλῆς ἢ κακῆς λειτουργίας τῶν σημάτων κτλ. Διὰ πάσας ταύτας τὰς ἡλεκτρικὰς ἐγκαταστάσεις χρησιμοποιοῦνται γραμμαὶ ἐπιπρόσθετοι ἀγωγῶν τροφοδοτουμένων συνήθως δι' ἡλεκτρικοῦ ρεύματος γαλβανικῶν στήλων, καὶ μηχανήματα διαφόρου μορφῆς στηρίζομενα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπὶ τῶν ἰδιοτήτων τῶν ἡλεκτρομαγνητῶν. [Ε.Θ.Κ.]

Σημεῖον Γρόκκο. Ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐν Φλωρεντίᾳ καθηγητοῦ Γρόκο ἐπεκλήθη τὸ ὑπ' αὐτοῦ ὑποδείχθεν παθογενωμονικὸν σύμπτωμα τῶν τοῦ ὑπερβολοῦς ἐξιδρωμάτων τὸ σαφῶς διαστελλόν ταῦτα ἀπὸ τῆς καθολικῆς πνευμονίας, τῆς σπληνοπνευμονίας, τῶν διηθήσεων καὶ τῶν ὀγκῶν τοῦ πνεύμονος. Ὅταν ὑγρὸν οἶασθῇ, ποτε φύσεως ὑπάρχη ἐν τῇ μίᾳ κοιλότητι τοῦ ὑπερβολοῦς, ἐπὶ τοῦ ἀντιθέτου ἡμιθωρακίου καὶ ἐπὶ τῆς ραχιαίας ἐπιφανείας παρὰ τὴν σπονδυλικὴν στήλην ἀνακαλύπτεται διὰ τῆς ἐπικρύψεως τριγωνικὴ ἑκτασις σχετικῆς ἀμβλύτητος, ὀριζομένη ἀρ' ἐνός μὲν ὑπὸ τῆς γραμμῆς τῶν ἀκανθωδῶν ἀποφύσεων τῶν σπονδύλων, ἀρ' ἑτέρου δὲ ὑπὸ γραμμῆς λοξῶς φερομένης καὶ συναντωμένης πρὸς μὲν τὰ ἄνω μετὰ τῆς προεξημένης ἰσοϋψῶς πρὸς τὸ ἀνώτερον ὅριον τοῦ ἐξιδρώματος, πρὸς δὲ τὰ κάτω μετὰ τοῦ ὁρίου τῆς φυσιολογικῆς ἡχητικότητος τοῦ θώρακος. Ἡ τρίγωνος αὕτη ἀμβλεία ἐπιστάνει ἐπὶ τοῦ ὑγροῦς ἡμιθωρακίου ἐξ ἀκριβομένη μαρτυρεῖ ἀλανθάτως περὶ τοῦ ὑπερβολοῦς ἐξιδρώματος. [Β.Ν.Β.]

Σημεῖον Μυσσέ. Ὁ Γάλλος ποιητὴς Alfred de Musset ἤμεραν τινὰ τοῦ Μαρτίου 1842 καθέσθεις πρὸ τῆς τραπέζης εἰς γευματίαν κατελήθη αἰφνης ὑπὸ ρυθμικοῦ κλόνου τῆς κεφαλῆς ὁρειλομένου εἰς ἀλλοίωσιν τῶν ἀορτικῶν βαλβίδων, ἐξ ἧς καὶ ἀπέθανε μετὰ 15ετίας. Τῷ 1894 ὁ Dellpouch παρατηρήσας ὅτι καρδιοπαθῆς

τις ἐν τῇ κλινικῇ αὐτοῦ παρουσίασεν ἐν τῇ ἐδραίᾳ θεοὶ τὸ αὐτὸ φαινόμενον τῶν προσθηιστίων δονήσεων τῆς κεφαλῆς ἰσοχρόνως τῷ σφυγμῷ. ἐθεώρησε τοῦτο ὡς σημεῖον παθολογικῶν τῆς ἀορτικῆς ἀνεπαρκείας καὶ ἔδωκε αὐτῷ τὴν ἐπωνυμίαν σημεῖον τοῦ Μυσσέ. Φαίνεται ὅμως ὅτι τὸ φαινόμενον τοῦτο ἔχει γενικωτέραν ἔννοιαν παρατηρούμενον οὐ μόνον παρὰ νεαροῖς ἀτόμοις καὶ παρὰ γέροντι ἀρτηριοσκληροῖς καὶ παρὰ τοῖς κυσίν, ἀλλὰ καὶ παρ' ἀτόμοις ὑγιᾶς ἔχουσι τὴν καρδίαν, ὁρᾷται δὲ εἰς ὑπερέντασιν τῆς καρδιακῆς λειτουργίας, οἳ ὑπάρχει καὶ ἐν περιπτώσει ὑπερτάσεως ἀρτηριακῆς καὶ ὑπερτροφίας τῆς ἀριστερᾶς κοιλίας τῆς καρδίας. Ἡ καρδιακὴ ὥσις κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συστολῆς μεταδίδεται διὰ τῶν ἀγγείων ὡς κίνησις τῆς κεφαλῆς εἰς ἣν ἐπακολουθοῦσι δευτερεύουσαι κινήσεις κατὰ τὸν νόμον τῆς ἀδρανείας. [P.N.B.]

* **Σηπιάδος** δῆμος τοῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας. ἔχει 3,391 κατ. (1896).

Σηταί. Ἀρχαία πόλις τῆς Βιθυνίας μνημονευομένη ὑπὸ Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου. [Γρ.Σ.Ι.]

Σητείας ἐπαρχία τοῦ νομοῦ Λασηθίου τῆς Κρήτης. Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1900 εἶχε 15,476 κατ. Ὁ ὁμώνυμος δῆμος εἶχε 4,184 καὶ ἡ κώμη Λεμεῖον Σ. 1,058 κατ.

Σήτλ (Seattle). Πρωτ. κομητείας ἐν τῇ βορειοαμερ. πολιτείᾳ Βάσιγκτον, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 80,671.

Σηοτέρτιος. Πλ. Ἀσσάριον.

* **Σηίλεσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Μεγαλοπόλεως τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχον 349 κατ. (1896).

* **Σιάμ.** Τὸ ἐμβ. τῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο συμπεριλαμβανόμενων χωρῶν ὑπελογίσθη εἰς 634 χιλ. τετ. ἄλλα τῷ 1902 παρεγνώθησαν εἰς τὴν Γαλλίαν αἱ ΝΔ ἐπαρχίαι Μελουπρέ καὶ Βασσάκ (Κομποτζῆ), πρὸς τοῦτοις δὲ ἄλλαι ἐκτάσεις διὰ συμβάσεων ἀπὸ τοῦ 1896 μᾶλλον ἢ ἥττον ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας, οὕτως ὥστε τὸ σημερινὸν βασίλειον τοῦ Σ. περιωρίθη εἰς τὴν κολάδα τοῦ Μέναν ποτ., δηλὰ διὰ τὸ 1/3 τῆς προτέρας ἐπιφανείας.

Σημάρη. Χωρίον τοῦ δήμου Ἰθώμης τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 197 κατ. (1896).

Σημίον. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Οἰχολίας τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 256 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Γόμφων τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτσης, ἔχον 603 κατ. (1896).

* **Σιατερλῆ** Ἀνω καὶ Κάτω. Δύο χωρία τοῦ δήμου Φαρσάλων τοῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας, ὧν τὸ μὲν Ἀνω ἔχει 221, τὸ δὲ Κάτω 142 κατ. (1896).

* **Σιάτιστα.** Ἀνήκει εἰς τὴν ὑποδιοικήσιν Ἀνασελίτσης τοῦ βιλαετίου Μοναστηρίου τῆς Μακεδονίας, οἱ δ' Ἕλληνες διατηροῦσιν ἐν αὐτῇ ἡμιγυμνάσιον, 2 ἀστικάς σχολὰς καὶ 4 παρθενῶν γυναικείων καὶ νηπιαγωγεῖα.

* **Σιάχος.** Χωρίον τοῦ δήμου Πέτρας τοῦ νέου νομοῦ Βοιωτίας, ἔχον 415 κατ. (1896).

Σίδα. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Τυμπακίου τῆς ἐπαρχίας Πυργιωτίσσης (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 512 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγ. Μέρωνος τῆς ἐπαρχίας Μαλεβιζίου (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 269 κατ. (1900).

Σίδα (Siwah). Ὁάσις τῆς λιβυκῆς ἐρήμου, 14 ἡμερῶν ὁδὸν ἀπέχουσα ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας, περίφημος τὸ πάλαι διὰ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀμμῶνος (βλ. ἐν τ. Α' σ. 734). ἔχει ἐπὶ ἐμβ. καλλιεργησίμου 40 τετ. 7,140 κατ. Βεσβέρους τοὺς πλείστους διοικουμένους ὑπὸ γεροντῶν (σεῖτων), ἀλλ' ἀνεξαρτήτους ἀπὸ τῆς αἰγυπτιακῆς κυβερνήσεως. Σφῶνται δὲ ἐρείπια ἐκ τοῦ ἀρχαίου μεγάλου αὐτῆς.

Σιδρι-Χισάι. 1) Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καίμην 8 χιλ. ΝΑ τῶν Βρουύλων καὶ ἐπὶ τῆς ἀπ' αὐτῶν εἰς Νέαν Ἐρεσσὸν ὁδοῦ, οὗσα δ' ἔδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Σμόρνης καὶ ἔχουσα 5,000 κατ., ὧν 2,380 Ἕλληνες ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐρεσσὸς καὶ συντηροῦντες τετρατάξιον ἀστικὴν σχολὴν καὶ τριτάξιον παρθενῶν γυναικείων, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. [Γρ.Σ.Ι.]

— 2) Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ, ἀπέχουσα 1/2 ὥραν τῶν Κελ. λιβέρων (βλ. λ. σ. 433) καὶ ὑπαγομένη τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Ἰκονίου. ἔχει 350 κατ. Ἕλληνες ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἰκονίου καὶ συντηροῦντες δημοτικὴν σχολὴν. Ἐνταῦθα ὑπάρχει ἀρχαιοτάτη τις ἐκκλησία. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Σιγδοῦργον** (Siegburg). Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ πρωτ. νομῷ Κολωνίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 14,162.

Σιγγαλέζοι καλοῦνται ἰθαγενεῖς κατοικοὶ τῆς νήσου Κεϋλάνης, ὁμιλοῦντες ἰδιὸν ἰδιῶμα ἀναπτύχεν ἐκ πρᾶκτικῆς διαλέκτου ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ταμουλικῆς.

Σιγδίτσα. Κώμη τοῦ δήμου Ἀμρῆσης τοῦ νέου νομοῦ Φωκίδος, ἔχουσα 1,008 κατ. (1896).

* **Σίγην** (Siegen). Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ

σ. νομῶ Ἀρנסβεργ, μετὰ 22,109 κατ. (1900).

Σιγνάχ. Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ ΝΑ κατὰ τοῦ ῥώσσ. κυβερν. Τιφλίδος, ἐκ 8,988 κατ. τοὺς πλείστους Ἀρμεν.

Σιγούνη. Χωρίον τοῦ δήμου Σουθενῶν νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν 310 κατ. (1896).

Σιδηρόδρομοι. ἡλεκτρικοὶ. Σιδηρόδρομοι καὶ σιδηρ. ἡλεκτρικοί.

Σιδηρόκαστρον. 1) Πρωτ. τοῦ Αὐλῶνος τοῦ νέου νομοῦ Τριφυλίας, ἐκ 721 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου νομοῦ Λακωνίας, ἔχον 1 κατ. (1894).

Σιενκιέβιτς (Henryk Sienkiewicz). Γέννησις μυθιστοριογράφος, γενν. τῷ 1846. ἔζησεν ἐν Βαρσοβίᾳ, ἐξέτελεσε δὲ περὶ αἰσῶν ἀνά τὴν Ἀμερικὴν. ἐνθα διέμενε ἐν πινᾷ ἐν Καλιφορνίᾳ, καὶ τὴν Ἀφρικήν. Τῷ 1900 οἱ Πολωνοὶ ἐξωρῆσαν αὐτὸν κατὰ τὴν ἐν τῷ κυβερνεῖσι Κιέλιζ. τὰ πρῶτα διηγήματα τοῦ Σ. διέπρεψαν ἐπὶ ἀκριβεῖ διατυπώσει τῶν χαρακτήρων πάντων τοῦ κάτω λαοῦ καὶ γνησιότητι. Εἶτα δὲ στραφείς πρὸς τοὺς ἄλλους χρόνους τῆς πολωνικῆς ιστορίας ἐδημιούργησε τὸ ὄντως ἐξοχὴν μυθιστορμα «Διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου» (1884), ἡκολούθησε ταχέως σειρά ἄλλων, μετὰ τῶν ὁποίων μεγίστην φήμην ἔλαβε τὸ ἀρμόμενον Quo vadis (Ποῦ ὑπάγεις;), δραματικὴ εἰκὼν ἐκ τοῦ ἐπὶ Νέρων-ισμοῦ τῶν χριστιανῶν, μεταφρασθεῖσα εἰς τὴν ἑλληνικὴν.

Σιγνῶν. Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ ΝΑ κυβερνεῖσι Πολτάβας, μετὰ 10,452 κατ. ἐμπορίου.

Σιδελευς. Τὸ κυβερνεῖον τοῦτο τῆς Ἀσίας εἶχε τῷ 1897 κατ. 775,316, ἡ μὲν πρῶτος αὐτοῦ καὶ ἰδίας ἀρρέας 23,714.

Σιελονοὶ ἄδενες. Τὸ σχετικὸν ἡλεκτρικὸν ἄρθρον συμπληρωτέον διὰ τῶν ὁργάνων ταῦτα μικρὰν ἀνάπτυξιν λαμβάνει παρὰ τοῖς ὑδροβίοις ζῴις ἀπαντῶσι παρὰ τοῖς Ἀρθροποδοῖς, τοῖς Μαλάκιοις καὶ τοῖς Σπονδυλωτοῖς. Τελείαν ἀνάπτυξιν εὐφάνιζουσιν παρὰ τοῖς Ἑντόμοις, οἷς παρατηρεῖται ἡ διὰ τοῦ σιέλου ἀπορροήσις τοῦ ἀμύλου, εἰς τινὰς δὲ ἐκτάσεις ὑφίστανται τοιαύτην φυσιολογικὴν τροποποίησιν ὥστε ἀποτελεῖσι τοὺς τοποιούς ἢ ἱστοποιούς ἄδενας τῶν ὁσίων καὶ τοὺς ἰοδόλους τῶν Ἡμιπτέρων (ἡμιπτέρων) καὶ τῶν Διπτέρων (Κωνόπων) καὶ τῶν Νύκτων, ἔχουσα ἐμβ. 18,210 τχμ. καὶ

τοῖς Μυριοπόδοις οἱ σιελονοὶ ἄδενες μετατρέπονται εἰς ἰογόνους. Ἐκ τῶν Μαλάκίων μόνον τὰ Γαστροπόδα καὶ τὰ Κερατόποδα ἔχουσι σιελονοὺς ἄδενας. Ἐκ τῶν Σπονδυλωτῶν οἱ Ἰχθύες στερεοῦνται παντελῶς ἄδενων κατὰ τὴν κοιλότητα τοῦ στομάχου, ὑπάρχουσι δὲ ὑποτυπώδεις τοιοῦτοι παρὰ τοῖς Βατραχίοις καὶ μόνον ἀπὸ τῶν Ἑρπετῶν ἄρχονται ἔχοντες τελείαν διάπλασιν τροποποίησιν τῶν αὐτῶν ἀγεί εἰς τοὺς ἰογόνους ἄδενας τῶν ἰοδόλων ὄψεων.

* **Σιεμιράτζκης** (Henryk de Siemiradzki). Ἀπέθανε τῷ 1902 ἐν Πολωνίᾳ.

* **Σιέννα** (Siena). Πρωτ. ἰταλ. ἐπαρχίας (3,812 τχμ. μετὰ 233,830 κατ.), ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 28,355 (ὡς δήμος).

* **Σιέρρα Λεὼν** (Sierra Leone). Ἀγγλικὴ ἀποικία τῆς Δυτ. Ἀφρικής. Τὸ ἐμβ. τῆς κυρίας ἀποικίας (παρალიκῆς χώρας) εἶναι περίπου 40,300 τχμ. τῆς δὲ πρὸς τὰ ἑνδον ὑπὸ ἀγγλ. προστασίαν χώρας περὶ 77,700 τχμ., ὃ δὲ πληθυσμὸς τῆς πρώτης ἀνῆρχετο τῷ 1901 εἰς 76,655 κατ. καὶ τῆς λοιπῆς χώρας εἰς 250—500 χιλ.

Σιθωνία (νῦν Λογγός). Ἡ δευτέρα τῶν χειρτονήσεων τῆς Χαλκιδικῆς, καίμενη μεταξὺ τοῦ Τορωναίου κόλπου καὶ τοῦ Σιγινικίου, ἀπολήγουσα δὲ εἰς τὸ ἀκρωτήριο Ἀμπελος. Περιεῖχε τὸ πάλαι 9 πόλεις, τὴν Φύσκελλον, τὴν Παρθενόπολιν, τὴν Γαληψὸν, τὴν Τορώνην, τὴν Ἀμπελον, τὴν Σάρτην, τὴν Σίγγον, τὴν Πίλωρον καὶ τὴν Σιθωνίαν.

* **Σικάγον** (Chicago). Ἡ δευτέρα τὸ μέγεθος μετὰ τὴν Νέαν Ὑόρκην πόλις τῶν Ἠνωμένων πολιτειῶν τῆς Β'. Ἀμερικῆς, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 1,698,575. Τῷ 1893 (ἀπὸ Μαΐου μέχρι Οκτωβρίου) ἐγένετο ἐνταῦθα διεθνὴς ἐκθεσις, ἥτις ἐπέτυχεν ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν' ἐπισκεφθῆσαν 3' αὐτὴν ἐν ὅλῳ 21,463,256 ἄνθρωποι.

* **Σικελία**. Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1901 ὁ πληθυσμὸς τῆς νήσου ταύτης ἀνῆρχετο εἰς 3,529,799 κατ.

* **Σίκκιμ** (Sikkim). Νῆσος τοῦ νομοῦ Κοκλάδων, ἀποτελοῦσα ἴδιον δῆμον, ἔχοντα 697 κατ. (1897), συγκείμενον δὲ σχεδὸν ἐκ μόνης τῆς ὁμώνυμου πρωτεύουστος, ἔχουσης κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν 693 κατ.

Σίκκιμ (Sikkim). Μικρὸν κράτος τῆς Ἰνδικῆς ποταμοῦ ὑποτελὲς εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Καίται ἐν τῇ προεδρίᾳ Βεγγάλης εἰς τοὺς ποταμούς τῶν Ἰμαλαίων ὄρεων καὶ ἔχει ἐπὶ ἐμβ. 7,000 τχμ. 59,242 κατ. βουδδιστάς. Πρωτεύουσαι εἰναι Τοῦμλογγ καὶ Γάμτακ.

Σικόκου. Νῆσος τῆς Ἰαπωνίας ΝΔ τῆς Νίππον, ἔχουσα ἐμβ. 18,210 τχμ. καὶ

3,013,830 κατ. Πρωτ. εἶνα. Τοκουσίμα μετὰ 61,501 κατ.

Σικυασμός. Βλ. Ἀπομόλυνσις.

Σικυῶνος δῆμος τοῦ νέου νομοῦ Κορινθίας. ἔχει 8,855 κατ (1896), περιλαμβάνει δὲ πλὴν τῆς πρωτεύουσας Κιζίου, τὴν μονὴν Κοιμήσεως Θεοτόκου καὶ 18 ἄλλα χωρία (Βάλτσα μεγάλη καὶ μικρά, Βασιλικὴ, Δομνιὸ ἄνω καὶ κατω, Ζεμενὸ, Θολερὸ, Θροφαρί, Κλεμεντίκα, Λαϊώττη, Λιέπεσι, Μάτζανη, Μελίσσι, Μοῦλκι, Παράδεσι, Σοῦλι καὶ Σουζιά).

* **Σίλαδος** (Sizagy). Κομιτάτον τῆς Οὐγγαρίας, ἔχον ἐμβ. 3,818 τχμ. καὶ 207,293 κατ. (1900).

Σιλιάνων δῆμος τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτσης. ἔχει 5,910 κατ. (1896), περιλαμβάνει δὲ πλὴν τῆς πρωτεύουσας Παραπράσταινα, 9 ἄλλα χωρία (Βάναρη, Βελέσι, Καλογρηανά, Κόρδα, Μερύχοβον, Μισδάνι, Παλχοχωρί, Ράκοβα, Ρυάδα).

* **Σιλεσία** (Schlesien). 1) Ἐπαρχία τῆς Πρωσίας, ἔχουσα τῷ 1900 ἐπὶ ἐμβ. 40,319 τχμ. 4,668,858 κατ. — 2) Δουκάτον τῆς Αὐстро-ουγγρικής μοναρχίας, ἔχον 680,422 κατ. τῷ αὐτῷ ἔτει.

Σιλίστρια. Πρωτ. διαμερίσματος ἐν Βουλγαρία, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 12,133.

Σίλλακα. Βλ. Σόλλακα.

Σίλλη. Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀπέχουσα 2 ὥρας τοῦ Ἰκονίου καὶ κειμένη ἐπὶ βραχυδούς ἐδάρους. Οὗσα πρωτεύουσα δῆμου (ναχιγιέ) ὑπαγομένου τῇ νομαρχίᾳ Ἰκονίου ἔχει 7,500 κατ., ὧν οἱ ἥμισυσι Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες (ἐλληνοφῶναι), ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἰκονίου καὶ συντηροῦντες ἐξαρτάζιον ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον. Οἱ κάτοικοι τῆς Σ. ἐμπορεῖονται ἐν Κωνσταντινουπόλει, Σμύρνῃ καὶ ἄλλαις πόλεσι τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

Σιλλιμανίτης. Ὁρυκτὸν τοῦ ὀρθορρεμβικοῦ συστήματος ἀποτελούμενον ἐξ ἀνύδρου αὐτοσυῶς πυριτικοῦ ἀργιλίου, ὁμοίον τὴν σύστασιν πρὸς τὸν ἀνδαλουσίτην καὶ τὸν διαθενῆ, χρώματος πρασίνου, ὡχροῦ ἑλαιόχρου, ὀρεντοῦ, φαιπρασίνου, λάμψως ὑαλίνου ἐστὶν διαφανὲς ἢ διασπῶν καὶ εὐρίσκεται ὑπὸ μορφὴν μάζης ἰνώδους ἢ ἀκτινωτῆς.

Σίμνα. Ἀρχαία πόλις τῆς Βιθυνίας μνημονευομένη ὑπὸ Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου καὶ κειμένη κατ' αὐτὸν μεταξὺ δύο ποταμῶν. [Γρ. Σ.Ι.]

Σιμάβ. Βλ. Συμάβ.

* **Σιμδίρακ.** Κυβερναίον τῆς Ῥωσίας, ἔχον τῷ 1897 κατ. 1,549,461. Ἡ ὁμών.

πρωτεύουσα αὐτοῦ καὶ ἰδίας περιφέρειας εἶχε τότε 43,298 κατ.

Σῆμενς μονὰς ἀντιτάξεως. Βλ. Ἠλεκτρικὴ μετρήσεις.

* **Σόμια.** Χωρίον τοῦ δήμου Τελεθρίου τοῦ νομοῦ Εὐβοίας, ἔχον 190 κατ. (1896).

* **Σομενίδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Μαγνησίας τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχον 435 κατοίκους (1896).

* **Σομεζα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἰθώμης τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 238 κατ. (1896).

Σομεκλή. Χωρίον τοῦ δήμου Εὐβορίου τοῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 358 κατοίκους (1896).

* **Σομονοσέκη.** Ἐμπορεῖον τῆς Ἰαπωνίας, ἐπὶ τῆς νήσου Νίπον, μετὰ 42,786 κατ. τῷ 1899.

* **Σομόπουλον.** Χωρίον τοῦ δήμου Πηνειῶν τοῦ νομοῦ Ἠλείας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 414 κατ. (1896).

* **Σομοτᾶτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνω Λιβαθῶς τοῦ νομοῦ Κεφαλληνίας, ἔχον 213 κατ. (1896).

* **Σόμου.** Πρωτ. τοῦ δήμου Πολύνης τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἔχουσα 520 κατ. (1896).

* **Σομών** (Jules Simon). Ἀπέθανε τῷ 1896 ἐν Παρίσι.

* **Σινάλοα** (Sinaloa). Πολιτεία τοῦ Μεξικοῦ, ἔχουσα ἐπὶ ἐμβ. 87,231 (κατ' ἄλλους 71,380) τχμ. 296,701 κατ. (1900).

Σιναπλί. Κωμόπολις τῆς Ἀνατολ. Ῥωμανίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καβακλί, οἰκουμένη ὑπὸ 2 χιλ. Ἑλλήνων.

Σινασός ἡ Σινασσός (τ. ἔ. πόλις τοῦ σημεῖου τοῦ θεοῦ Σίν, ἤτοι Ἠλιοπόλις). Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη $\frac{3}{4}$ τῆς ὥρας μακρὰν τοῦ Προκαπίου (Οὐρκιοῦ βλ. λ. σ. 717) καὶ πρὸς Ν αὐτοῦ, οὗσα δ' ἔδρα δῆμου (ναχιγιέ) ὑπαγομένου τῇ ὑποδιοικήσει Ἀραβισσοῦ ἐκταμένη ἀπεχούσης τῆς Σ., τῇ διοικήσει Νιγδῆς καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἰκονίου. ἔχει 4,500 κατ., ὧν 3,900 Ἕλληνες (ἐλληνοφῶναι) ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας καὶ συντηροῦντες ἐπτατάξιον ἀστικὴν σχολὴν καὶ ἡμιγυμνάσιον μετὰ βιβλιοθήκης ἐχούσης περὶ τοὺς 1,500 τόμους, ἐν αἷς καὶ πολὺτιμα χειρόγραφα, ὡς καὶ εὐαγγελιον ἐπὶ μεμβράνης τῆς 8ης ἢ 10ης ἐκατονταετηρίδος, καὶ ἐπτατάξιον παρθεναγωγεῖον, οἱ δὲ λοιποὶ 600 Ὀθωμανοί. Οἱ Ἕλληνες κάτοικοι τῆς Σ. μετέρχονται οἱ πλεῖστοι τὴν ἐμπορίαν ἐν

αντινοπούλει, οί δ' Ὀθωμανοί ἐνδὴ οἱ πλείστοι καὶ ἐπιδίδονται ἰεῖς ἀμυργικὰς καὶ ἀγροτικὰς ἐργασίας, ἀλλ' αὐτῶν εἶναι ἐργάται κλ. (Βλ. I. τιτθου Ἀρχελαῦ Ἡ Σινασός, ἐν Ἀ. 1899). [Γρ. Σ. I.]

Σιντζας. Πρωτ. τοῦ δήμου Σκινιά τῆς ἱεῖας Μονοφατισίᾳ (Ἡρακλείου) τῆς ἱεῖς, ἔχουσα 321 κατ. (1900).

Σινζές. Κώμη τοῦ δήμου Κασσωπαίων ἐκ τοῦ Κερκύρας, ἔχουσα 1,805 κατοί- (1896).

Σινδ ἢ Σίνδη, ἀγγλ. Sind. Ἡ-α τοῦ Ἰνδοβρεταν. κράτους ὑπαγόμενη εἰς τὴν προεδρίαν Βεμβάης. ἔχει 123,768 τχμ. καὶ 3,212,808 κατ. (1900), ἐκτὸς τοῦ ὑποτελοῦς κράτους Χαϊρ-τοῦ ἔχοντος ἐμβ. 15,822 τχμ. καὶ 65 κατ.

Σινδερ καὶ Γαρρὺ. Δύο πόλεις τῆς Ἀφρικῆς, κείμεναι ἐπὶ νήσῳ τοῦ Νί-λῳ καὶ ἔχουσα περ. 17 χιλ. κατ. Ἡ πόλις εἶναι ἀπὸ τοῦ 1900 κέντρον γαλλοστρατιωτικῆς τοπαρχίας τοῦ Σουδαν.

Σινζάν-φού. Πρωτ. τῆς σινικῆς ἱεῖας Σχέν-σι, ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὁχθῆς τοῦ Ἰαντζού ποτ. ἔχει 1 ἑκατομμ. κατ.

Σινζάλλια. Σενιζάλλια. Πόλις τῆς ἱεῖας Ἀγκῶνος, ἔχουσα πῶ-τῳ δῆμος 23,156 κατ.

Σινική αυτοκρατορία ἢ Κίνα.

Ἡ νέας πληροφορίας τὸ ἐμβ. αὐτῆς ἔχει εἰς 11,138,880 τχμ. μετα πλη-ρὺ 330,130,000 ψυχῶν. Εἰς τοὺς ἀρι-στατούτους περιλαμβάνεται ἡ κυρίως (3,970,000 τχμ.), ἡ Μαντζουρία, ἡ ἱεῖα, τὸ Τιβέτ, ἡ Τζουγγαρία καὶ τὸ π. Τυρκισταν (ἀλλοτε Κασγαρία). Ἐκ νεωστὸς ἱστορίας τῆς Σ. Α. σπου-δαῖα εἶναι τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κατὰ τῆς ἱεῖας πολέμου καὶ αἱ μετα τῶν Μεγα-δυνάμεων περιπλοκαί. Ἐν τῇ συνθήκῃ τῆς τοῦ Σιμονσέκι (3/17 Ἀπρ. 1895) ἀνωρίσκει τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Κορέας, καὶ δε χρηματικῆς ἀποζημιώσεως παρε-λάβε τὴν νήσον Φορμώσαν καὶ τὰς νή-τῳν Ἀλιέων (Πεναζόρες) εἰς τὴν ἱεῖαν. Ἡ Ῥωσία ἀναλαβοῦσα τὴν εὐ-νὴν διὰ τὴν πρώτην δόσιν τῆς ἀποζημιώ-σεως ἐπέτυχεν εἰς ἀνταμοιβὴν πολλῶν δι-καιομάτων ἐν τῇ Μαντζουρίᾳ, ἡ δὲ Γαλ-λία μεταξὺ ἄλλων ἔλαβε τὸ δικαίωμα τῆς ταλλεύσεως ὀρυχείων ἐν ταῖς νοτίαις ἱεῖαις. Πάντα ταῦτα συνετέλεσαν εἰς ἐξέργασιν τῶν κατὰ τῶν ξένων ἐχθρι-διὰθέσεων τοῦ λαοῦ, αἵτινες ἐξεδηλώθη-κυρίως διὰ τοῦ φόνου διαφόρων ἱεραπο-κλῶν. Ὅτε δὲ τῷ 1897 ἐφευεθῆσαν καὶ

δύο τοιοῦτοι Γερμανοί, ἀπεβιβάσθησαν γερ-μανικὰ στρατεύματα εἰς τὸ Κιάου-τσόου, ἡ δὲ Σ. Α. ἠναγκάσθη νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἐ-νόχους καὶ ἐνωκίασε τὴν περὶ τὸ Κιάου-τσόου χώραν εἰς τὴν Γερμανίαν. Κατὰ Μάρτιον τοῦ 1898 ἐπὶ ἔλαβεν ἐμὴν σύμβασιν μετα τῆς Ῥωσίας περὶ τῶν λιμένων Πόρτ-Ἀρθούρ καὶ Ταλιενβάν, μεθ' ἧ ἡ Ἀγ-γλία ἔλαβε τὸ Βάϊ-χάϊ-βάϊ καὶ προσθήκας εἰς τὴν περὶ το Χόγγ-Κόγγ χώραν, ἡ δὲ Γαλλία τὸν κόλπον Κβαγγ-τσόου. Ἀκολου-θία τῶν παραχωρήσεων τούτων ἦτο ἐπανά-στασις (1898) ἐν ταῖς νοτιοῦς. ἐπαρχίαις καὶ μεγίστη δυσάρεσκειά ἐν τῇ αὐτῇ, οὕτως ὥστε ἡ γῆρα αὐτοκράτειρα Τσου-σι ἤδυνήθη νὰ ἀ-φαιρέσῃ ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ νέου αὐτοκράτορος τὸ σκήπτρον καὶ νὰ ἀναλάβῃ αὐτὴ πάλιν τὴν κυβέρνησιν, ὁδηγούμενη ὑπὸ τοῦ πρίγκιπος Τσαν, ὅστις ἐν κρυπτῷ ὑπεστήριζε τὴν μισόξενον ἐνέργειαν τῶν Τά-χουάν (πα-τριωτῶν) ἢ Μπόξερ. Ἡ ἀνωμαλία κατὰ-στασις ἐπιτείνεται καὶ ἐπὶ τῆς ἐπαρχίας Πετσι-λί, οὕτως ὥστε οἱ ἐν Πεκίνῳ πρε-σβευταὶ πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς αὐτῶν μετεκάλισαν ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ Πέϊ-χὸ πλοίων τῶν κρατῶν τῶν, κατὰ Ἰα-νουάριον 1900, ναυτας τινὰς νέον διεθνὲς ἀπόσπασμα 2,000 ἀνδρῶν ἀποσταλὲν κατ' Ἰουλίον ἀπὸ τοῦ ἡνωμένου στόλου δὲν κα-τάρθωσι νὰ φθάσῃ εἰς Πεκίνον. Προσδύ-θεις ὑπὸ τῶν παρα τὰς ἐκβολὰς τοῦ Πέϊ-χὸ φρουρίων τοῦ Τακού ὁ διεθνὴς στόλος ἐκυρί-ευσε ταῦτα. εἰτα δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πο-ταμοῦ Τιέν-τσίν. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ θείσις τῶν ἐν Πεκίνῳ πρέσβων κατέστη ἀπελπιστικὴ φρονεούμενος τοῦ γραφέως τῆς ἱαπωνικῆς πρεσβείας ἀνέλαβεν ὁ πρέσβης τῆς Γερμα-νίας βορῶνες Κέττελερ να μεταβῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἵνα ζητήσῃ προστασίαν διὰ τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ξένων δυνάμεων, ἀλλὰ καθ' ὅσον ἐφρονεῖτο καὶ αὐτὸς, παρα δὲ τῶν συναδέλφων αὐτοῦ ἐζήτηθη νὰ ἐγκαταλί-πωσιν ἐντὸς 24 ὥρῶν τὸ Πεκίνον, ὅπερ ὁμως οὗτοι δὲν ἐπραξαν, βέβαιον ὄντες ὅτι θα ἐφρο-νεύοντο ὑπὸ τοῦ ὄχλου, ἀλλ' ὠχυρωθῆσαν ἐν ταῖς παρ' ἀλλήλαις κειμέναις πρεσβείαις. Ἐπὶ τῇ εἰδήσει τῶν συμβάντων τούτων συν-ελέγησαν ἀμέσως ὅσα στρατεύματα τῶν δια-φόρων κρατῶν εὐρίσκοντο ἐν τῇ ἀπωτάτῃ Ἀ-σίᾳ· ἀρχιστράτηγος δ' ἐξελέγη ὁ Γερμανὸς στρατάρχης κόμης Βαλδερσέης, ὅστις ὁμως μόλις τῷ 14/27 Σεπτ. ἀνέλαβε τὴν ἀρχη-γίαν, ἐνῶ ἤδη περὶ τὰ τέλη Ἰουλίου 20,500 ἄνδρες ἀνεχώρησαν ἐκ Τιέν-τσίν εἰς Πεκί-νον, ὅπερ ἐκυρίευσαν μαχόμενοι ἀπὸ τῆς 1 μέχρι τῆς 11 Αὐγούστου καὶ ἀπηλευθέρω-σαν τοὺς πρέσβεις, οἵτινες μετα μεγίστης καρτερίας εἶχον ἀπωθήσει τὰς καθημερινὰς προσβολὰς τῶν Σινῶν. Ἡ αὐτοκράτειρα μετα τῶν μισοξένων πριγκίπων εἶχε καταλίπει

τὴν πρωτεύουσαν καὶ καταρύγει εἰς Σίν-
γαν-φού, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Σχέν-σί. Ἐν τῷ
μεταξὺ αἱ ἀνταρσίαι ἐξετείνοντο καὶ εἰς
ἄλλα μέρη τοῦ κράτους· κυρίως ἐν τῇ Μαν-
τζουρίᾳ ἐδέχθη νὰ καταπνίξωσιν αὐτὴν οἱ
Ῥώσοι δια τῶν ὀπλῶν. Μετὰ τὴν ἄλυσιν
τοῦ Πεκίνου τὰ διεθνῆ στρατεύματα ἐκυ-
ρίευσαν ἀκόμη ἄλλα τινὰ φρούρια δεσπό-
ζοντα τῆς πρὸς τὴν θάλασσαν ὁδοῦ κλ.,
μεθ' ἧς ἤρχισαν αἱ μεταξὺ τοῦ Λι-χούγγ-
τσάγγ καὶ τῶν συμμάχων διαπραγματεύ-
σεις, αἵτινες ἐλήξαν τῇ 31 Δεκ. 1900 (13
Ἰαν. 1901) εἰς συνθήκην εἰρήνης, δι' ἧς ἡ
Σ. Α. ἐδέχθη τοὺς ὑπὸ τῶν Δυνάμεων ἐν ἀ-
ναγκαιότητι τῆς 7/20 Δεκ. τεθέντας ὅρους,
ἀφορώσας τὴν τιμωρίαν τῶν ἐνέγκων καὶ ἱ-
κανοποιήσιν ἠθικὴν τε καὶ χρηματικὴν, εἰ
καὶ ἐπὶ πολλοὺς μῆνας ἀκόμη ἐξηκολούθη-
σαν διαπραγματεύσεις περὶ εἰδικῶν τινῶν
ζητημάτων, ἡναγκασθῆσαν δὲ καὶ τὰ διε-
θνῆ στρατεύματα νὰ καθυποτάξωσι τοὺς
ἀντάρτας δια τῆς βίας εἰς διάφορα μέρη
τῆς χώρας. Μολις δὲ κατὰ Μάϊον ὁ Βαλ-
δερσετς ἠδυνήθη νὰ καταθέσῃ τὴν ἐντολὴν
καὶ ἤρχισε βαθυμῶδὴν ἡ ἀνάκλησις τῶν στρα-
τευμάτων.

* **Σινούζι.** Χωρίον τοῦ δήμου Πηνειῶν
τοῦ νομοῦ Ἠλείας κατὰ τὴν νέαν διαίρε-
σιν, ἔχον 219 κατ. (1896).

* **Σινσιννάτι** ἡ Κιγκκιννάτι (Cin-
cinnati). Πρωτ. κομητίς ἐν τῇ βορειομερ.
πολιτείᾳ Ὀχάιο, μετὰ 325,902 κατ. (1900).

Σιντικὴ. Ἐπαρχία τῆς ἀρχαίας Μα-
κεδονίας περὶ τὸν Στρυμόνα ποταμὸν κατὰ
τὴν περιχρὴν τοῦ σημερινοῦ Δεμίρ-Χισάρ,
λαβοῦσα τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ θρακοπελαγονικοῦ
εὐλοῦ τῶν Σιντῶν, καταγομένων κατὰ τὴν
παράδοσιν ἀπὸ τῶν Σιντιῶν τῆς Ἀθηνῶν.
Ἐπὶ Ἀλεξάνδρου ὑπετάγη τοῖς Μακεδόσι
πρῶτον αὐτὰ αὐτονομος, ἀκολουθῶσα δὲ
καταληφθεῖσα ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων κατε-
τάχθη εἰς τὸ πρῶτον τμήμα τῆς Ῥωμαϊκῆς
Μακεδονίας. Πλὴν τῆς πρωτεύουσας Ἡρα-
κλείας πόλεις ἐν αὐτῇ ὑπῆρχον ἡ Τρίστολος
καὶ ἡ Παροικία πόλις.

Σιντοῦρμός. Βλ. Ἰαπωνία

* **Σιούτ,** Ἀσσιούτ. Πρωτ. τῆς Ἀνω
Αἰγύπτου καὶ ἰδίως ἐπαρχίας, ἥς μόνον
3,525 τγμ. καλλιεργοῦνται καὶ ἔχουσας
732,720 κατ. ἔχει κατὰ τὴν ἀπογραφὴν
τοῦ 1897 κατ. 42,078.

Σιπαχῆς. Βλ. Σπαχῆς (τ. 5' σ. 333).

Σιρ-Ἀόρτζ περὶ ὃς λέγεται ἀπὸ
τοῦ ποταμοῦ Σ. Δ. γῶρα τοῦ Ῥωσσικοῦ
Τουρκιστάν, ἔχουσα ἐμβα. 504,458 τγμ. καὶ
1,479,848 κατ., πρὸ πάντων εἰς κτηνο-
τροφίαν καταγινόμενος. Πρωτεύουσα εἶναι
τὸ Τασκέντ.

* **Σίρτζι.** Χωρίον τοῦ δήμου Δωρίου τοῦ
νέου νομοῦ Τριφυλίας, ἔχον 295 κατ. (1896).

Σισίνιος Α΄, πατριάρχης Κωνσταντι-
νουπόλεως. Διετέλει ὢν ἱερεὺς ἐν τῷ ἀν-
τιπεραν τῆς Κωνσταντινουπόλεως χωρῶν
ἐν ἐκάλουν Ἑλαίαν, ὅτε μετὰ τὸν θάνατον
τοῦ Ἀττικοῦ προεβλήθη μετὰ τῶν πρεσβυ-
τέρων Φιλίππου τοῦ Σιδήτου καὶ Πρόκλου
(βλ. λ. σ. 790) ὑποψήριος τοῦ θρόνου Κων-
σταντινουπόλεως, ὢν ἐπ' ἀρετῇ περι-
βήτορας καὶ μεγάλης ἀπολαύων εὐλαβείας
ἐπὶ τῇ ὑπὲρ τῶν πενήτων προνοίᾳ καὶ τῇ
ὑπὲρ ζυγασμῶν ἐνεργείᾳ αὐτοῦ Ἐξελήθη δὲ
πατριάρχης τῷ 425 ἡμέρας τινὰς εἰ μὴ
μῆνας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀττικοῦ καὶ
ἀπέθανε κατ' Ἰανουάριον τοῦ 427. Ἐπὶ Σ.
οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Χρυσόστομου θαρραλεώτερον
πως ἐνεργεῖοντο. Ἐπ' αὐτοῦ συνετελέσθη
καὶ ὁ καὶς τῶν ἁγίων νοταρίων Μαρκιανῶς
καὶ Μαρτυρίου, οὗ τὰ θεμέλια ἔθετο Ἰωάν-
νης ὁ Χρυσόστομος. Ἡ μνήμη τοῦ Σ. ἐ-
πιτελεῖται ὑπὸ τῆς ὀρθόδοξου ἐκκλησίας
τῇ 11 Ἰανουαρίου σὺν τῇ τοῦ Νεκταρίου καὶ
Ἀρσακίου. [Γρ. Σ. Ι.]

Σισίνιος Β΄, πατριάρχης Κωνσταν-
τινουπόλεως. Ἦτο ἀνὴρ ἐλλογιμος καὶ
σοφὸς περὶ τὰ θεῖα καὶ τὴν τῶν νόμων ἐ-
πιστήμην καὶ τῆς ἱατρικῆς εἰδήμων καὶ
κατέχευε τὸ ἀξίωμα τοῦ μαγίστρου. Πα-
τριάρχης ἀνηγορεύθη ἀπὸ λαϊκοῦ τῷ 906
διαδεξάμενος Νικόλαον τὸν Χρυσόβεργον
καὶ διαφύκει τὴν ἐκκλησίαν μέχρι τοῦ 908,
ὅτε ἀπέθανε. Τὸ σπουδαιότατον τῶν ἐπὶ
τῆς πατριαρχείας αὐτοῦ γεγονότων εἶναι
ὅτι ἤγαγεν εἰς δυσφωνίαν τὸν εἰς δύο δι-
ορημένον κληρὸν δια τὴν τετραγαμίαν τοῦ
αὐτοκράτορος Λέοντος Σ' τοῦ Σοφοῦ. Ὁ
Σ. ἐγραφεν ἐγκυκλίον ἐπιστολὴν ὁμοίαν τῇ
τοῦ Φωτίου καὶ τὰς αὐτὰς σχεδὸν αἰτι-
σεις κατὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐκκλησίας περὶ-
λαμβάνουσαν, ἣν ἐπεμψε τοῖς λοιποῖς πατρι-
άρχαις καὶ ἡς ἀντίγραφον ἀποκειται ἐν τῇ
ἐν Μσχ. βιβλιοθήκῃ τῆς ἱερᾶς Συνόδου
ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Σισινίου πατριάρχου
ἐγκύκλιος ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς τῆς Ἀνα-
τολῆς ἀρχιερατικοὺς θρόνους περὶ τῆς ἐκ-
πορεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος». Ἐπὶ δὲ
κατέλειπεν ἐγκώμιον τῶν μαρτύρων Κηρύ-
κου καὶ Ἰουλίτου (ἐν κώδικι παριστάῳ)
καὶ λόγον περὶ τοῦ ἐν Χάναις θαύματος
τοῦ ἁγίου Μεγαλ., ὅστις ἐξεδόθη ἐν τῇς
Acta Sanctorum (Septembris 8, 41—47).

Σισυρουργία καλεῖται ἰδίως τις βίαι-
μηχανικὸς κλάδος ἀγχολούμενος εἰς πα-
ρασκευὴν μηχανῶν ἢ σιγυρῶν ἐκ θερμῶ-
των ἑσφῶν ἀσχητοποιουμένων καὶ φερόντων
ἀνέπαρον τὸ τρίχωμα. Διακρίνεται τῆς
βυρσοδεψικῆς καὶ τῆς ταξιδερμίας. Χρη-
σιμοποιοῦνται αἱ σισύραι εἰς ἐπένδυσιν ἐν-

των ἐν ταῖς ψυχραῖς κλίμασιν, εἰς τὴν σκευὴν χειροκαλυμμάτων (mancheons), μμάτων τῆς κεφαλῆς, περιλαιμίων ἐνδυμάτων γυναικείων. Αἱ εὐχρηστικαὶ σισύραι εἶναι ἐν κονίχλου, ἱκτίδος, νῆς, παθερίου, μυῆς ἀρουραίου, γαλῆς, ροῦ, ἀλώπεκος, κάστωρος, ἀρκτου.

Σίταινα. Χωρίον τοῦ δήμου Βρασιῶν νομοῦ Ἀρχαδίας, ἔχον 407 κατ. (1896).

Σιτίστα. Χωρίον τοῦ δήμου Ὁρίου τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἔχον 925 κατ. (1896).

Σιτόμενα. Χωρίον τοῦ δήμου Θέρ- τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 235 κατ.

Σιτσοβα. Πρωτ. τοῦ δήμου Ἀλαγο- τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας κατὰ τὴν νέαν εἶναι, ἔχουσα 960 κατ. (1896).

Σιτταρδ (Sittard). Πόλις τῆς ἑλλανδ. γίας Λιμβούργου, ἔχουσα 6,232 κατ. ἑμπόριον γεωργ. προϊόντων.

Σίφνος. Νῆσος τῶν Κυκλάδων ἀπο- ὅσα ἴδιον ἔχον, μετὰ 4,060 κ. (1896).

Σίφων τοῦ Τόρσον. Βλ. Τηλε- ἴα.

Σίων ὁρος. Ὄρος ἐν Ἱερουσαλήμ, αὐτῆς καὶ Ν τοῦ ναοῦ. Περὶ τοῖς παραυτοῖς τῆς Π. Δ. Σίων λέγεται καὶ ἡ Ἱερουσαλήμ ἀνατορικῶς πρὸς τὸν ἑ. Ἐντεῦθεν καὶ ἁ γ ι ο ν ὁ ρ ο ς κα- λεῖται [Σ.Π.]

Σκαδὸ. Χωρίον τοῦ δήμου Κορωνίδος νομοῦ Κυκλάδων, ἔχον 474 κ. (1896).

Σκάλια. 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Τρινάσου νέου νομοῦ Λακωνίας, ἔχουσα 744 κατ.

2) Χωρίον τοῦ δήμου Οἰχαλίας τοῦ νο- Μεσσηνίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 892 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου ὠνων τοῦ νομοῦ Κεφαλληνίας, ἔχον 814

— 4) Χωρίον τοῦ δήμου Ναυπάκτου νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἔχον κατ. (1896).

Σκάλια Παπᾶ. Κώμη τῆς Μικρᾶς καὶ ὑπαγομένη πολιτικῶς μὲν τῇ διοι- Σουρηνῆς, ἐκκλησιαστικῶς δὲ τῇ μη- ὀλῃ. Ἐφέσου καὶ ἔχουσα 1085 κατ. Ἑλ- ῆς, συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικὴν σχολ- καὶ διτάξιον παρθεναγωγείον. [Γρ.Σ.Ι.]

Σκαλάνι. Χωρίον τοῦ δήμου Ἐπισκο- τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου) Κρήτης, ἔχον 376 κατ. (1900).

Σκάλια Ὠρωποῦ. Χωρίον τοῦ δή- Ὠρωπίων τοῦ νέου νομοῦ Ἀττικῆς, ἔχον 208 κατ. (1896).

Σκαλόρριζα. Δύο χωρία τοῦ δήμου

Ἀμφείας τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ὧν τὸ μὲν Σ. Σταματινοῦ ἔχει 230, τὸ δὲ δευτέρον Σ. ἡ Τσουκα- λεία 257 κατ. (1896).

* **Σκαλοῦλα.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγι- τίου τοῦ νέου νομοῦ Φωκίδος, ἔχον 363 κατ. (1896).

Σκαλτσιοτράνικα. Χωρίον τοῦ δή- μου Τευθρώνης τοῦ νέου νομοῦ Λακωνίας, ἔχον 102 κατ. (1896).

Σκαλτσούνης Ἰωάννης. Δόκιμος Ἑλλήν ἐκ Κεφαλληνίας Σπουδαστὴς νομι- κα ἐν Πίστῃ τῆς Ἰταλίας διετέλεσεν ἐπὶ τινα χρόνον τραπεζίτης ἐν Ἀθήναις, ἐνθα ἐξέδωκε καὶ οἰκονομολογικὰ τινὰ ἄρθρα. Τῷ 1879 μετέβη εἰς Τεργέστην καὶ τῷ 1893 εἰς Ῥωμουνίαν ἐνεκα τῆς δίτης Ζάππα. Τῷ 1895 ἦλθε πάλιν εἰς Ἀθήνας, τῷ δὲ 1898 προσεκλήθη ὡς ὀργανωτῆς τῶν δικα- στηρίων τῆς Κρήτης, ἐνθα καὶ διαμένει νῦν. Ἐνεκα τῶν συγγραφῶν αὐτοῦ πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ ἐπίρρωσιν τῶν πνευματικῶν καὶ χριστιανικῶν θεωριῶν ἀνεκηρύχθη καὶ ἐπίτιμος διδάκτωρ τοῦ πανεπιστημίου. Πλὴν τῶν οἰκονομολογικῶν Ἡ ἐπιτήμη τοῦ ἐμ- πορίου καὶ Σκέψεις περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι βιομηχανίας (1868) δημοσίευσεν τὰ ἔργα : Ὁρησκεία καὶ Ἐπιστήμη (ἐν Τεργ. 1884), Ψυχολογικαὶ μελέται (Ἀθ. 1887), Παρὶ γενέσεως τοῦ ἀνθρώπου (αὐτ. 1893), Ὁρη- σκεία καὶ Ἐπιστήμη (δημώδης ἀπολογη- τικὴ τοῦ χριστιανισμοῦ, ἐν Ἀθ. 1896), Χρι- στολογία (ἐν τῇ Ἀναπλάσει τῶν ἐτῶν 1895 —99), Ἀπομνημονεύματα ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῆς Κρήτης (ἐν Χανίοις 1901). Πλὴν τούτων ἐξέδωκεν ἐν Τερ- γέστῃ πραγματείας ἀναιρούσας τὰς θεωρίας τοῦ Δαρβίνου καὶ τοῦ Αἰκκελ καὶ σειράν ἄρθρων κατὰ τοῦ ὕλισμοῦ ἐν τῇ «Νέα Ἡ- μέρα» τοῦ 1880.

* **Σκαμνάκι.** Χωρίον τοῦ δήμου Μα- λευρίου τοῦ νέου νομοῦ Λακωνίας, ἔχον 335 κατ. (1896).

* **Σκαμνίτσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Μα- λευρίου τοῦ νέου νομοῦ Λακωνίας, ἔχον 172 κατ. (1896).

Σκαρaboργολάνδη (Skaraborgs Lan). Νομὸς τῆς Σουηδίας, τὸ Β τμήμα τῆς Βοστεργολάνδης, ἔχων ἐμβ. 8561 τχμ. μετὰ 241,069 κατ., πρωτεύουσάν δὲ τὴν Μαρμεστάδην.

Σκάρβορω (Scarborough). Πόλις ἐν τῇ ἀγγλ. κομητίᾳ Ὑορκης, ἔχουσα 38,160 κατ. (1901), θαλάσσια λουτρά, ναυπηγίαν καὶ ἐμπόριον γεωργ. προϊόντων.

Σκαρδίνιος (Ζωσλ.). Εἶδος λευκί- σκου τῶν γλυκέων καὶ ὑδατμύρων ὑδάτων τῆς κεντρικῆς καὶ μεσημβρινῆς Εὐρώπης,

ἔχον σῶμα ὡσεὶδὲς πεπλατυσμένον, λέπια μεγάλα, νωτιαῖον πτερύγιον ἐκφυόμενον ὀπισθεν τῶν κοιλιακῶν, πλαγίαν γραμμὴν τελείαν, στόμα λοξόν, μήκος 30 ὕψος, ἐρυθρὰ πυγαῖα πτερύγια καὶ ἐρυθροὺς ὀφθαλμούς, ἐξ οὗ καὶ ἐπωνομάζεται ἔ ρ υ θ ρ ὀ φ α λ μ ο ς. Ἡ σὰρξ αὐτοῦ ἐδώδεμος.

* **Σκάρμινγκα.** Χωρίον τοῦ δήμου Βουφράδος τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 274 κατ. (1896).

* **Σκάρμιντσα.** Χωρίον τοῦ δήμου Θαυμακῶν τοῦ νομοῦ Λαρίσης κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 385 κατ. (1896).

Σκαῦ (Skye). Νῆσος τῆς Σκωτίας, ἀνήκουσα εἰς τὰς Ἑβρίδας, ἔχουσα δὲ ἐμβ. 1533 τχμ. καὶ 15,705 κατ. Εἶναι περίφημος διὰ τὰς μεγαλοκρεπεῖς τοποθεσίας.

Σκαφάτι (Scafati). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχ. Σαλέρνου, ἔχουσα ὡς δήμος 13,777 κατοίκους.

Σκαφιδάκι. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀργείων τοῦ νομοῦ Ἀργολίδος κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 242 κατ. (1896).

* **Σκαφιδριά.** Χωρίον τοῦ δήμου Λατρίων τοῦ νομοῦ Ἠλείας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 130 κατ. (1896).

Σκαφίτοφόρος ἀσβεστόλιθος. Βλ. Βαρρεμιανὴ διάπλασις.

Σκελίσσα. Χωρ. τοῦ δήμου Τετραφυλίας τοῦ νομοῦ Ἀρτης, ἔχον 352 κ. (1896).

Σκέλτον καὶ **Βρόττον** (Skelton and Brotton). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητίας Ὀρκλης, ἔχουσα 13,239 κατ. καὶ σπουδαῖα σιδηρωχεῖα.

Σκενέκταδι (Schenectady). Πρωτ. κομητίας ἐν τῇ βορειαμερ. πολιτείᾳ Νέας Ὑόρκης, ἔχουσα 31,682 κατ. καὶ ἀκμαίαν βιομηχανίαν.

* **Σκεντέραγα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀταλάντης τοῦ νομοῦ Φθιώτιδος κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 345 κατ. (1896).

* **Σκεπάρνι.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγινίου τοῦ νομοῦ Τρικκάλων, ἔχον 303 κατοίκους (1896).

* **Σκεπαστή.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγαιῶν τοῦ νομοῦ Εὐβοίας, ἔχον 226 κατοίκους (1896).

Σκεπαστὸν ἢ **Σκεπαστή** (τουρκ. Ἰντζε-κισί, τ. ἔ. λεπτὸν χωρίον). Κώμη τῆς Θράκης, κειμένη Ἀ τῆς Ἀδριανουπόλεως, ΒΑ τῶν Σαράντα Ἐκκλησιῶν, ὧν ἀπέχει 7 ὥρας καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαιρέων τῶν ἐρέων Καραμάν καὶ Μαχμά. Ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει (καζά) Σαράντα Ἐκκλησιῶν καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀδριανουπόλεως ἔχει 2,000 κατ. Ἑλλήνας ἐκκλησιαστικῶς

ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἀδριανουπόλεως, συντηροῦντας ἀστικήν σχολήν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον καὶ ἀσχολουμένους περὶ τὴν γεωργίαν καὶ ἀμφοπηγίαν. [Γρ. Σ 1.]

Σκερνεδίτση (Skernewizy). Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ ῥωσσοπολῶν κυβερνήτῳ Βαρσοβίας, ἔχουσα 9,846 κατ. καὶ αὐτοκράτορ. ἐπαυλιν, ἐνθα συνήλθον τῷ 1884 οἱ τρεῖς αὐτοκράτορες Ῥωσσίας, Γερμανίας καὶ Αὐστρίας.

Σκήτη (ἐκ τοῦ ὀνομ. Σκητις ἐν Ἀνω Αἰγύπτῳ) ἐκαλεῖτο κατὰ τοὺς μέσους χρόνους ἐνίοτε κοινότης μοναστηρίων, νῦν δὲ λέγονται οὕτως οἱ χωρισεῖς συνοικισμοὶ μοναχῶν ἀναχωρητικοῦ χαρακτήρος οἱ ἐξαρτώμενοι ἀπὸ μοναστηρίων. Προΐσταται δ' αὐτῶν ὁ καλ. δῖ κ α ι ο ς ὁ κανονίζων τὴν βίον τῶν μελῶν. Τὰς οἰκίας τῶν Σ. ἐνοικιάζει τὰ μοναστήρια εἰς τοὺς κατοίκους, σκητιώτας ἢ ἀναχωρητὰς ἢ ἀσκητὰς καλουμένους.

* **Σκηνηζή.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνωγητῶν τοῦ νομοῦ Κεφαλληνίας, ἔχον 500 κατ. (1896).

* **Σκήτη.** Χωρίον τοῦ δήμου Δωτίου τοῦ νομοῦ Λαρίσης κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 479 κατ. (1896).

Σκιὰ καλεῖται τὸ ἀτέναντι πηγῆς φωτὸς δημιουργούμενον κατὰ τόπον σκότος ὑπὸ τοῦ σώματος σκοτεινοῦ ἀντικειμένου διὰ τῆς ἀναγκαστικῆς δέσμης ἀκτίνων. Σὺν μὰ τι σκοτεινὴν εὐρισκόμενον πρὸ πηγῆς φωτὸς παρακωλύει τὴν πέραν αὐτοῦ διαδοσιν ἀριθμοῦ τινος ἀκτίνων καὶ ἀφήσιν ἐλευθέρας τὰς τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ ἐραπομένας οὕτως ὥστε ὀπισθεν αὐτοῦ προβάλλεται σκιά ἢ σκότος ἔχον ποικίλον στερεογραφικὸν σχῆμα ἀναλόγως πρὸς τὸ γεωμετρικὸν σχῆμα τοῦ σκοτεινοῦ σώματος· ἄλλο τι σκοτεινὸν σῶμα εὐρισκόμενον ἐν τῇ σκιά τοῦ πρώτου ἐν μέρει ἢ καθολοκληρίαν δέχεται τὴν προβαλλομένην ὑπὸ τοῦ πρώτου σκιάν καὶ ἐμφανίζει ὡς ἐκ τούτου σκιερὰν ἔκτασιν ἔχουσαν τὸ ἐπίπεδον σχῆμα τοῦ ἐπιπροσθούντος σώματος ἢ τελείως ἀποβαίνει ἀόρατον (πρὸ. Ἐκλειψις). Εἶναι ὅμως δυνατόν ἀκτίνες τοῦ φωτεινοῦ σώματος ν' ἀναγκασθῶσιν ὑπὸ μοίρας τινὸς τοῦ αὐτοῦ σώματος ἐν σχέσει πρὸς τὰς λοιπὰς αὐτοῦ μοίρας· ὁ ὅγκος ὅρους ἢ βουνοῦ, αἱ ὕψη καὶ πλευραὶ χαράδρας ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἀναγκαιεύουσι μέρος τῶν ὀπωσδὴποτε λοξῶς προσπιπτουσῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου καὶ δημιουργοῦσιν ἐτέρωθεν τῶν προσθῶν αὐτῶν σκιάν τὸ πυκνὸν φύλλωμα δένδρου δημιουργεῖ παρὰ τὸν κορμὸν σκιάν, ἀλλὰ καὶ μέρος τι τοῦ φυλλώματος προβάλλει

ἐπὶ ἄλλου μέρους τοῦ αὐτοῦ φυλλώ-
 ρου, ὅπερ ὅα ἐφωτίζετο ἐάν μὴ ἐπιπτεν
 αὐτοῦ ἡ σκιά τοῦ πρώτου. Ἐντεῦθεν
 αἰετὶ ἐκκαστον σκοτεινὸν σῶμα δη-
 λωγὰ διττὴν σκιά, τὴν μὲν ἐκ' αὐτοῦ,
 καλεῖται ἱστία Σ., τὴν δ' ἐπὶ ἄλλου
 μέρους, ἥτις καλεῖται προβεβλημένη
 αἰετὶ ἀπὸ τοῦ Σ. Τοῦτο τοιαύτην
 ἔχον ὑποβαλλόμενον πρὸς ἐπίλυσιν προ-
 βλεπόμενης περιγραφικῆς γεωμετρίας εἶναι ὁ
 διορισμὸς τοῦτο μὲν τῆς ἰδίας σκιάς
 μένουσας σώματος, τοῦτο δὲ τῆς προβε-
 βλημένης ἐπὶ ἑτέρου τοιοῦτου, τῆς πηγῆς
 φωτὸς θεωρουμένης ὡς ἀποτελούσης
 μετρικὸν σημεῖον φωτεινὸν οὕτως ὥστε
 ὁ σκοτεινὸν σῶμα ἀκτίνες ὡς ἀπο-
 τελεῖται δέσμη κωνικῇ αἱ γενεῖται τοῦ
 κωνοῦ αἱ ἐραπτόμεναι τῆς ἐπι-
 λυσεως τοῦ ἐκ' οὗ προσπίπτουσι σκοτεινοῦ
 σώματος ὁρίζουσι τὸ ἐπιπέδον σχῆμα τῆς
 τοῦ σώματος σκιάς, ὅπερ κατὰ τινα
 εἰς τῆς γραμμῆς τῆς ἐπαφῆς τοῦ φω-
 τὸς κωνοῦ μετὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώ-
 ματος δύναται νὰ μὴ ἀνταποκρίνηται πρὸς
 γεωμετρικὴν ἀκρίβειαν, διότι συνέπε-
 ῶν τινος τῶν γενετῶν τοῦ φωτει-
 νου νὰ συναντήσῃ μέρη τοῦ σώ-
 ματος πρὸ τῶν σημείων τῆς γεωμετρικῆς
 ἐπαφῆς καὶ οὕτω δύναται νὰ παρατηρηθῇ
 γεγονός ὅτι ὁ θεωρητικὸς προσδιορισμὸς
 μεθορίου σκιάς καὶ φωτὸς ἐπὶ τοῦ αὐ-
 τῶματος ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν πραγ-
 ματικὴν μόνον ἐάν ἡ πρὸς τὴν φωτει-
 νὴν πηγὴν ἐκτεθειμένη ἐπιφάνεια τοῦ σκο-
 τοῦ σώματος τυγχάνῃ γυμνῇ καὶ ὁμαλῇ.
 ὅπως φωτεινὸς κῶνος προσδιορίζεται καὶ τὸ
 σχῆμα τῆς ἐπὶ δευτέρου σώματος ὅπισθεν
 πρώτου εὐρισκόμενου προβαλλομένης
 μετὰ τῶν αὐτῶν περι ἀκριβείας σχῆ-
 ματος παρατηρήσεων. Ἐν δὲ τῇ φυσικῇ ἡ
 φωτὸς πηγὴ, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως
 δημιουργούσης τὴν γεωμετρικὴν σκιά
 ἢν περιστατικὰ προσερχομένη ἀπὸ ση-
 μί, θεωρεῖται ἔχουσα διαστάσεις, ὁ δὲ
 σκοτεινὸς ἀπὸ τοῦ φωτεινοῦ μέρους χω-
 ρὸς ὁρίζεται οὐχὶ πλέον ὑπὸ γραμμῆς,
 ἀλλ' ὑπὸ μεσαζούσης ἐπιφανείας ζωνοει-
 δοῦς κατεληγμένης ὑπὸ τοῦ σκιάτος ἡ
 φωτὸς ἥτοι βαθμιαίας μεταπτώσεως ἀπὸ
 σκιάς εἰς τὸ φῶς καὶ δεχομένης φω-
 τὸς ἀκτίνες οὐχὶ ἀπὸ ὁλοκλήρου τῆς ἐπι-
 φανείας τοῦ φωτεινοῦ σώματος. Τὸ σκιά-
 τὸς ὁρίζεται ἀπὸ τῆς σκιάς ἀπ' ἐνὸς καὶ
 τοῦ φωτὸς ἀπ' ἑτέρου ὑπὸ δύο ἐπιφα-
 νείας γεννῶνται ἐκ δύο γραμμῶν
 ἐκ τῶν φωτεινοῦ καὶ τοῦ σκοτεινοῦ σώ-
 ματος ἀγομένων καὶ ὧν ἡ μὲν ἔχουσα ἐπὶ
 τῇ ἀμφότερα τὰ σώματα καὶ λαβούσα
 τὰς ὁμοειδεῖς θέσεις γεννᾷ τὴν ἐπι-
 φάνειαν τὴν χωρίζουσαν τὴν τελείαν σκιά

ἀπὸ τοῦ σκιάτος, ἡ δ' ἑτέρα ἀπομένῃ
 ἀντιθέτου σημείου τῶν ἐπιφανειῶν τῶν σω-
 μάτων καὶ λαβούσα διὰ περιστροφῆς πάσας
 τὰς δυνατὰς θέσεις γεννᾷ ἐπιφανείαν χωρί-
 ζουσαν τὸ σκιάτος ἀπὸ τοῦ ἀπλετοῦ φωτός.
 Ἐάν μὲν τὸ φωτεινὸν καὶ τὸ σκοτεινὸν
 σῶμα ἔχωσι σχῆμα σφαιρικόν, αἱ δύο αὐταὶ
 ἐπιφανείαι εἶναι κῶνοι, ἐάν δὲ εἴναι ἡ μία
 διάμετρον, ἡ ὁρίζουσα τὴν σκιά ἐπιφάνεια
 εἶναι κύλινδρος περιγεγραμμένος εἰς τὰ δύο
 σφαιρικὰ σώματα. Ἐάν τὸ φωτεινὸν σῶμα
 ἔχῃ μείζονα διάμετρον ἢ τὸ σκοτεινόν, ὁ
 σκιάτος κῶνος εἶναι συγκλίνων καὶ ἡ ἐκτα-
 σις αὐτοῦ πεπερασμένη, ἐάν δὲ τὸναντίον,
 ὁ σκιάτος κῶνος εἶναι αποκλίνων καὶ ἡ ἐκ-
 τασις αὐτοῦ ἀπειρος, ὥστε καὶ αἱ ὑπὸ
 σκιάτος ἐκτάσεις εἶναι ἀπειροι. Ὑπάρχουσι
 καὶ εἰδικὰ ὅπως αἰνόμενα σκιάς ἐκ διαβλά-
 σεως τοῦ φωτὸς καθ' ἃ τὰ ὅρια τῆς σκιάς
 ἀποτελοῦνται ἐκ κροστῶν φωτεινῶν καὶ
 σκοτεινῶν ἐναλλάξ.

* **Σκηθιά.** Χωρίον τοῦ δήμου Τριταίας
 τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρε-
 σιν, ἔχον 573 κατ. (1896).

* **Σκηθιά.** Χωρίον τοῦ δήμου Δύμης
 τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρε-
 σιν, ἔχον 112 κατ. (1896).

* **Σκιάδιον.** Βλ. Ἀνθοθεσία.

* **Σκιάθου δῆμος** τοῦ νέου νομοῦ Μαγ-
 νησίας, ἀποτελούμενος ἐκ τῆς θυμωμοῦ
 νήσου. ἔχει 2,790 κατ. (1896). Ἡ ὁμώ-
 νυμος πρωτεύουσα εἶχε κατὰ τὴν αὐτὴν ἀ-
 πογραφὴν 2,672 κατ.

* **Σκιάς** Ἀνδρέας. Ἐγενν. ἐν Καλά-
 μασις τῷ 1860, μετὰ δὲ τὴν ἐν τῷ γυμνα-
 σίῳ Καλαμῶν παιδείαν καὶ ἐν τῷ ἐθν. πα-
 νεπιστημίῳ σπουδὴν τῆς φιλοσοφίας, ἐσπού-
 δασεν ἐπὶ τριετίαν ἐν Γερμανίᾳ, μεθ' ἧς διε-
 τέλεσε καθηγητὴς τοῦ ἐν Καλάμασις γυ-
 μνασίου ἐπὶ ἑν ἔτος (1884—5), εἰτα ἐπὶ
 διετίαν ἐν τῇ ἐν Χάλκῃ ἐμπορικῇ σχολῇ
 (1885—87), ἔφορος τῶν ἀνασταφῶν τῆς
 Ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας ἀπὸ τοῦ 1891
 μέχρι τοῦ 1895 καὶ ἀπὸ τοῦ 1896 μέχρι
 τοῦδε διατελεῖ ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων.
 Ἐδημοσίευσε πραγματείας Περί τῆς κρητι-
 κῆς διαλέκτου (Ἀθ. 1890), Ἑλληνικὴν
 γραμματικὴν (1894) καὶ πολλὰς ἐπιστη-
 μονικὰς διατριβάς ἰδίως ἐν τῇ Ἀρχαιολο-
 γικῇ ἐφημερίδι καὶ τοῖς Πρακτικαῖς τῆς
 Ἀρχαιολ. ἐταιρείας, ἐσχάτως δὲ (1904)
 ὡς παράρτημα τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Ἑθν.
 πανεπιστημίου τὴν ἐπιγραφομένην Ὁ ἀλγ-
 θὴς χαρακτήρ τοῦ λεγομένου γλωσσικοῦ
 ζητήματος.

* **Σκίλλα** καὶ **Σκιλλοκρομμύδι**
 (Βοτ.). Βλ. Ἀσκίλλα.

* **Σκιλλοῦντος δῆμος** τοῦ νέου νομοῦ

Τριφυλίας. ἔχει 7,726 κατ. (1896).

* **Σκίν** ἢ **Σκίν** (Skien). Ἐμπορ. πόλις τῆς Νορβηγίας, ἔχουσα τῷ 1900 κ. 11,493.

Σκινές. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀλυκία νοῦ τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 362 κατ. (1900).

Σκινζά. Δῆμος τῆς ἐπαρχίας Μονοσταρίου τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου τῆς Κρήτης, ἔχων κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1900 κατοίκους 1773.

Σκινιάς. Χωρίον τοῦ δήμου Φούρνης τῆς ἐπαρχίας Μεραμπέλλου (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 354 κατ. (1900).

Σκιρροστρωσία. Βλ. Μακαδάμεις.

Σκίρτουθα. Κώμη τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ζίχνης, ἔχουσα 1,500 κατ.

Σκλάθαινα. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνακτορίων τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἔχον 191 κατ. (1896).

Σκλαδοπούλα καὶ Σφακζά. Συνεκιστὰς τοῦ δήμου Παλαιχωῶρας τῆς ἐπαρχίας Σελίνου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχων 345 κατ. (1900).

* **Σκλαδοχώρι**. Χωρίον τοῦ δήμου Σπάρτης τοῦ νέου νομοῦ Λακεδαιμόνος, ἔχον 325 κατ. (1896).

Σκλάττινα. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Παρλιθαίων τοῦ νομοῦ Τρικυάλων, ἔχον 751 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Γομφίων τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτσης, ἔχον 915 κατοίκους (1896).

Σκλέθα. Χωρίον τοῦ δήμου Πηνειῶν τοῦ νομοῦ Ἠλείας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 154 κατ. (1896).

* **Σκλήθα**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀργῆνης τοῦ νέου νομοῦ Τριφυλίας, ἔχον 213 κατοίκους (1896).

Σκλήθαινον. Χωρίον τοῦ δήμου Κυθωνίων τοῦ νέου νομοῦ Τρικυάλων, ἔχον 116 κατ. (1896).

* **Σκλήθρον**. Χωρίον τοῦ δήμου Καθανάδας τοῦ νομοῦ Αἰτίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 654 κατ. (1896).

* **Σκλήθρος**. Χωρίον τοῦ δήμου Δωριέων τοῦ νέου νομοῦ Φωκίδος, ἔχον 224 κατ. (1896).

* **Σκληνιάση**. Χωρίον τοῦ δήμου Λάκμωνος τοῦ νομοῦ Τρικυάλων, ἔχον 538 κατ. (1896).

Σκληροί. Οἰκογένεια, ἥς μέλη ὁ Λεονάρδος καὶ Δημήτριος ὑπῆρξαν ἐπὶ πολὺ δημογέροντες τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ Τουρκοκρατίας (1649—1675). Τῷ 1692 ὁ Λεονάρδος ἀνεχώρησεν εἰς Λευκάδα, ὁ δὲ Δημήτριος ἀπέθανε τῷ 1699 καταλιπὼν

υἱὸν τὸν Πανούσην Σ., ὅστις τὸν διαδέχθη εἰς τὴν δημογεροντίαν τῷ 1738 καὶ ἀπέθανε τῷ 1780 καὶ οὗ ὁ δευτερός υἱὸς Σωτήριος μετέσχε τῆς Φιλικῆς ἐταιρείας καὶ ἐφρονέθη τῇ 12 Μαρτίου 1822 ἐξωθεν τῆς Ἀκροπόλεως. Τούτου υἱὸς εἶναι ὁ νῦν ἱερεὺς ἐν Ἀθήναις Σταμάτιος Σ., οὗ ὁ υἱὸς Σωτήριος Σ. γενν. ἐν Ἀθήναις τῷ 1873 ἐσπούδασε τὴν νομικὴν ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ, μεθ' ὃ ἀπελθὼν εἰς Εὐρώπην ἐσπούδασεν ἐμπορικὰ ἐν τῇ ἀκαδημίᾳ τῆς Ἀμβέρσης καὶ εἰς ἀκαδημίαν εἰς Αἴγυπτον, ἐνθα τῷ 1901 ἱδρύσε τὸ περιοδικὸν «Ἐμπορικὸς Μηνύτωρ» καὶ διατελεῖ καθηγητῆς τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων. Συνέταξε δὲ καὶ Ἡμερολόγιον τοῦ Ἐμπορικοῦ μηνύτορος καὶ εἰς αὐτὸν δεύεται ἡ ἱδρυσις τοῦ Πρακτορείου τοῦ Ἐμπορικοῦ μηνύτορος.

* **Σκληροῦ**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγδρισσίνης τοῦ νέου νομοῦ Τριφυλίας, ἔχον 484 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Πηνειῶν τοῦ νομοῦ Ἠλείας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 100 κατ. (1896).

Σκληροχοροισιδίτις. Ὁρθαλμικὸν πάθος σ νιστάμενον εἰς ἀτροφίαν τοῦ χοροισιδίου καὶ ἐκλείπουνσιν τοῦ σκληροῦ χιτῶνος καὶ κατὰ μὲν τὴν ὁπισθίαν Σ., συμπάρεδρον ὀπισθίου σταφυλώματος, παρατηρεῖται προΐοντα μυῶπια, μείωσις τῆς ὀπτικῆς ἐντάσεως καὶ σκοτώματα, κατὰ δὲ τὴν προσθίαν Σ., ἐκδηλουμένην διαπαραμορφώσεως τῆς προσθίας μοίρας τοῦ ὀρθαλμικοῦ βολβοῦ, παρατηροῦνται σκοτώματα, ἐλάττωσις τοῦ ὀπτικοῦ πεδίου ἐξικνουμένη μέχρις ἀπώλειας τῆς ὁράσεως καὶ νευραλγίαι ὀδυνηρόταται τοῦ ὀρθαλμοῦ.

* **Σκλούπος**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγναντῶν τοῦ νομοῦ Ἀρτης, ἔχον 374 κατοίκους (1896).

* **Σκόδρα**. Τὸ βιλαέτιον Σ. ἔχει ἐμτ. 11,700 τετμ. μετα 329 χιλ. κατ.

Σκομβρεσογίδα. Οἰκογένεια Ὀστεωδῶν Μαλακοπερυγίων ἰχθύων ἐμρανίζοντων σχέσεις διαπλάσεως τοῦτο μὲν πρὸς τοὺς Ἀνακλόνους δια τῆς τυρλῆς νηκτικῆς κύστεως, τοῦτο δὲ πρὸς τοὺς Φυσοστύμους δια τῶν κοιλιακῶν πτερυγίων. Σῶμα λεπιδωτῶν μετὰ κοιλιακῆς ἀκάνθης τροπίδοις· τὸ νωτιαῖον πτερυγιον, ἀντιθετικὸν πρὸς τὸ πυγαῖον ὄν, ἐκρύπτεται κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς οὐρᾶς· τὰ κατώτερα φαρυγγικά ὅσπτα συγκεκολλημένα. Ἐνταῦθα ὑπάρχονται 150 εἰδη ἰχθύων τῶν πλειίστων θαλασσιῶν, ἀποτελοῦντα πέντε κύρια γένη.

Σκομβρέσωξ (Ζωολ.). Γένος ἰχθύων πρότυπον τῆς οἰκογενείας τῶν Σκομβρεσογιδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ῥύγχους ὀξείας καὶ ῥαμφοειδοῦς καὶ περιλαμβάνον δύο

καὶ ὡς σπάνια ἐν Μεσογείῳ, κοινότερα
ἐν τὰς ἀκτὰς τῆς Ἀγγλίας, Σ. τὸν
ῥον καὶ Σ. τὸν ῥονδεῖλόν, φν
ὅμοια τῇ τοῦ Σκόρδου.

κόμ.θρος. Βλ. 'Είλο δ'άγ.

ΚΟΠΕΛΟΣ (τουρκ. 'Εσκή-πολόζ-κα-
Χωρίον της Θράκης, κείμενον Α της
ανουπόλεως και ΒΔ των Σαράντα
ησιών, εις τρίωρον απ' αὐτῶν απο-
ν και ἐπὶ τῶν προποδῶν μεγάλου ἄρ-
γυρίου. Ὑπαγόμενον τῇ ὑποδισ-
Σαράντα Ἑκκλησιῶν καὶ τῇ νομάρ-
Ἀδριανουπόλεως ἔχει 1.500 κατ.
ηνας, τελεῦντας ὑπὸ τὴν μητροπόλιν
ανουπόλεως, τυντηροῦντας αστικήν
ήν και παρθεναγωγείον καὶ περὶ τὴν
ρίαν και κτηνοτροφίαν ἀσχολουμένους.
ατοικίας τῆς Σ. καὶ τῆς παρακειμένης
εἰς διακρίνεται ἐπὶ τῇ ἰδιαιότητι αὐτῶν
κτωφ πλείεστας ἀρχαίας λέξεις διασω-
η. Τὸ πάλαι ἡ Σ. ἦτο ἔθνα ἐπὶ τὸν ὀπύ.

ΚΟΠΕΛΟΥ δήμος τοῦ νέου νομοῦ
ηρίας. Ἔχει 3,779 κατ. (1896), ὅστις
καὶ πληθυσμὸς τῆς ὁμωνύμου πρω-
της, ἐξ ἧς μόνης ἀποτελεῖται ὁ δήμος.

κοπή. Χωρίον τοῦ δήμου Σητείας ἐν τῷ νομῷ Λασιθίου ὁμωνύμου ἐστὶς τῆς Κρήτης. ἔχον 588 κ. (1900).

κῶπη- χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας,
ὄμιον τῇ διοικήσει Καισαρείας καὶ
800 κατ., ὧν οἱ ἥμισυς Ὀθωμανοί,
λαοὶ Ἕλληνες τουρκιστῶναι, ἐκκλη-
ρικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπο-
λίτις Καισαρείας, συντηροῦντες ἀλληλοδ-
ιαν σχολὴν καὶ περὶ τὴν γεωργίαν
κυρμέναι. [Γρ.Σ.Ι.]

Κόρινθα. Ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τῆς βο-
 Μακεδονίας οἱ Ἕλληνες κάτοικοι δια-
 ὖσιν ἀστικήν σχολὴν καὶ παρβενάγω-
 ν. Βλ. καὶ Σκοῦποι κατωτέρω.

κοπιά. Χωρίον τῆς νηϊδος Ἀλωνα
ἡ κηρανί, πολιτικῶς μὲν ὑπαγόμενον
ἐν τοῖς ὅροις τῆς Πασᾶ-κηραν καὶ τῇ ὑποδιο-
ικήσει τῆς Ἀρτάκης, ἐκκλησιαστικῶς δὲ τῇ
ἐπαρχίᾳ τῆς Προκοννήσου καὶ ἔχον 1,250
Ἕλληνας συντηροῦντας ἀστικήν σχο-
λὴν. Τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου παρήχθη ἐκ τοῦ
αὐτοῦ βουνοῦ, ὅπερ ἐκχεομένη ἐκ τοῦ
ὄρους σκιοπία τῶν ἐργαζομένων ἐβόρυν.

ΕΛΛΟΠΥΝ. Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ ῥωτῶ.
 ρ. Ῥιόταν, μετὰ 14 737 χατ. (1897).

κοπὸς (τουρκ. Ούκλριπ). Καρσιπολίς
Ἑλλάς, καλουμένη τὸ παλαιὸν καὶ πο-
τε Στεφάνον τὸν Βυζάντιον καὶ καί-
τις πρὸς Α' τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ
Σαραντὰ Ἑκκλησιῶν εἰς τριῶν ἐ-
αυτὸν ἀπόστασιν. Ὑπαγομένη τῇ διο-
κίᾳ Σαραντὰ Ἑκκλησιῶν καὶ τῇ νο-

μαρχία Ἀδριανουπόλεως καὶ ἐκτισμένη ἀμφιθεατρικῶς ἐπὶ ὑψωμάτων, διαρρέεται ὑπὸ χειμάρρου καὶ ἔχει 5,000 κατ. Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἑξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἀδριανουπόλεως, συντηροῦντας ἐπατάξιον ἀσκήτην σχολὴν καὶ τετρατάξιον παρθενάγειον μετὰ νηπιαγείου καὶ ἀσχολουμένων περὶ τὴν αὐτοκτομήν, γεωργίαν, κτηνοτροφίαν καὶ ἀμειβετηγίαν, περὶ ἣν ἀσχολοῦνται ἐν θείᾳ μεταβαίνοντες εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Τουρκίας, Βουλγαρίας καὶ Ρουμανίας. Ἡ ἑλληνικὴ σχολὴ Σ. εἶναι ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων ἐν Θράκῃ, ἱδρυθεῖσα τῷ 1810. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Σιγόρλια.** Χωρίον τοῦ δήμου Μακρὰ-
χωμης τοῦ νομοῦ Φθιώτιδος κατὰ τὴν νέαν
διαίρεσιν, ἔχον 293 κατ. (1896).

Σκορπάνια. Γένος Ἀκανθοπτερυγίων ἰχθύων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κοτιτῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ σώματος πλατέος καὶ ἐπιμήκους, κεφαλῆς δυσαναλόγως μεγάλῃς καὶ σφουρτῆς ἀκύνθας καὶ δερματρεπίδεις ἀπορροίας καὶ ὀφθαλμῶν ἐγγύς τῇ ἄνω ἐπιφανείᾳ καὶ περιλαμβάνον 40 εἶδη τῶν θερμῶν θαλασσῶν ἰδιώς, ὧν δύο μόνον εὐρίσκονται ἐν τῇ Μεσογείῳ, Σ. ὁ χρῖρος καὶ Σ. ἡ γρομφάς, ἀμφοτέρω γνηστότατοι καὶ ἐδωδιμοί ἰχθύες, καλοῦμαι κοινῶς σκορπῆνες ἢ σκορπεῖς ἢ σκορπιδια.

Σκορπίδ: (Βστ.). Βλ. "Ἀσκληπιδον.

* **Σκορτσινού.** Χωρ. τοῦ δήμ. Φαλα-
σίας τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχον 541 κ. (1896).

* **Σκοτεινή.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀλέας τοῦ νομοῦ Ἀργολίδος κατὰ τὴν νεὰν διαίρεσιν, ἔχον 818 κατ. (1896).

* Σκοτούσης δῆμος τοῦ νέου νομοῦ
Μαγνησίας. Έως 2,278 κκτ. (1896).

Σκότωμα. Ὁρθολογικὴν πᾶθος συνιστάμενον εἰς κηλίδαν ἀλλοτὴ ἄλλης ἐκτάσεως, βαθυσταθὴν ἢ μέλειαν, ἀναπτυσσομένην κατὰ τὸ κέντρον ἢ κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ ὀπτικοῦ πεδίου. Τὸ δε λήμπαρ ἔξιν ἢ μαρμαρύσσον Σ. ἀποτελεῖται ἐκ φωτεινῆς κηλίδος ποικιλοχρῶν ἐμφανιζούσης γραμμὰς τεθλασμένας, κύκλους καὶ σπινθήρας κινητοῦς, κατεχούσης μοῖραν τινα τοῦ ὀπτικοῦ πεδίου καὶ ἀπαιτώσης ἐπὶ διαφορῶν παθήσεων τοῦ ἀκριβήστροπικοῦ καὶ τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου καὶ τῶν ὀπτικῶν ταινιῶν, ὡς καὶ ἐπὶ ὀρθολογικῆς ἡμικρανιαλγίας. [P.N.B.]

Σκούραση. Χωρίον τοῦ δήμου Μαργαρίου τοῦ νομοῦ Εὐβοίας, ἔχον 120 κατοίκους (1896).

Σκουζές. 1) Γεώργιος. Ἐγενν. τῷ 1781, υἱὸς τοῦ ἀγωνιστοῦ Παναγιώτου Σ. Ἀπὸ τοῦ 1823 μέχρι τοῦ 1839 παρέμεινεν ἐν Τεργέστη ἀπορροούμενος εἰς τὰ

τοῦ ἐμπορίου, εἶτα δ' ἐλθὼν εἰς Ἑλλάδα ἐγγράμματος συμβούλου τῆς Ἐθν. τραπέζης ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς, σύμβουλος τῆς Ἰονικῆς, ἰδρυτῆς τῆς Βιομηχανικῆς καὶ τοῦ μέχρι νῦν ὑπὸ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀκμάζοντος τραπέζιτικοῦ οἴκου. Ἀπέθανε τῷ 1884.

— 2) Ἀλέξανδρος, υἱὸς τοῦ προηγουμένου, γεννηθεὶς ἐν Ἀθήναις τῷ 1852, σπουδάσας δὲ νομικὰ ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ. Ἀπὸ τοῦ 1872 μέχρι τοῦ 1878 διετέλεσε γραμματεὺς τῶν ἐν Βιέννῃ καὶ Βερολίνῳ πρεσβειῶν καὶ ἀντιπροσώπευσε τὴν Ἑλλάδα εἰς τὰ διεθνή ποινικολογικά συνέδρια τῆς Στοκχόλμης (1878), Ῥώμης (1885), Πετροπόλεως (1890), Παρισιῶν (1895) καὶ Βρυξελλῶν (1900). Βουλευτὴς ἐξελέγη τὸ πρῶτον τῷ 1879, ὑπουργὸς δ' ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν διετέλεσεν ἀπὸ τοῦ 1895—97, τῷ 1902 ἐπὶ κυβερνήσεως Δηλιγιάννη καὶ νῦν (1905) ἐπὶ τῆς αὐτῆς κυβερνήσεως. Ἐδημοσίευσεν: Ἡ νῦν κατὰστατος τῶν φυλακῶν ἐν Πρωσίᾳ (Ἀθ. 1873), Τὸ πρῶτον συνέδριον τῶν ἐν Αὐστρίᾳ οἰκονομολόγων (1875), διάφορα ἄρθρα περὶ φυλακῶν καὶ οἰκονομολογικὰ ἐν περιεδοῖς ἡμετέροις καὶ γαλλικοῖς.

* **Σκουλικιάδο.** Πρωτ. τοῦ δήμου Μεσσηνίων τοῦ νομοῦ Ζακύνθου, ἔχουσα 904 κατ. (1896).

* **Σκουλικαργά.** Πρωτ. (χειμερινή) τοῦ δήμου Ἡρακλείας τοῦ νομοῦ Ἀρτης, ἔχουσα 951 κατ. (1896).

Σκουλούδης Στέφανος. Πολιτικός ἀνὴρ, γενν. τῷ 1840. Μετὰ τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς μετέβη εἰς Κων/πολιν, ἐνθα ἀνέλαβε τὴν διδασκαλίαν τοῦ ὑποκαταστήματος Ἀ. Ῥάλλης. Ἐνταῦθα διαμένων εἰργάσθη ὑπὲρ τῆς ἐν Κρήτῃ ἐπαναστάσεως τοῦ 1856 θανατήσας μεγάλα ποσὰ καὶ ἔλαβεν ἕνα μέρος κατὰ τὸ βουλγαρικὸν σχίσμα. Τῷ 1876 ἦλθεν εἰς Ἀθήνας καὶ τῷ 1879 ἐξελέγη βουλευτὴς Σύρου. Τῷ 1800 ἀνέλαβε τὴν ἀποξήρανσιν τῆς Κωπαίδος καὶ τὴν ἐπὶ τούτῳ ἱδρυσιν τῆς γαλλικῆς ἐταιρείας, τῷ δὲ 1881 διωρίσθη πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος ἐν Μαδρίτῃ, ἐνθα ἔμεινε μέχρι τοῦ 1884. Τῷ 1887 ἐξελέγη βουλευτὴς Κυκλάδων, τῷ 1892 βουλευτὴς Θηβῶν, ὅτε διετέλεσε καὶ ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν. Τῷ δὲ 1897 ἐπὶ κυβερνήσεως Ῥάλλης ὑπῆρξεν ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν.

* **Σκουῖα.** Χωρίον τοῦ δήμου Εὐρωστίνης τοῦ νομοῦ Κορινθίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 351 κατ. (1896).

* **Σκουῖα.** Χωρίον τοῦ δήμου Παίων τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 567 κατ. (1896).

Σκουῖοι (νῦν Σκόπια). Πρωτεύουσα

τῆς ἐπαρχίας Δαρδανίας ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Μακεδονίᾳ μνημονευομένη καὶ ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν ὑπὸ τὸ νῦν ὄνομα αὐτῆς. Πόλις ἔχυρα κατακτηθεῖσα τὸ πρῶτον ὑπὸ Φιλίππου καὶ νῦν ἐστὶ ἀκμάζουσα.

* **Σκουδρα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Θεραπνῶν τοῦ νέου νομοῦ Λακεδαιμόνος, ἔχον 860 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Τριταίας τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 168 κατ. (1896).

* **Σκουροχώρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Λετρινῶν τοῦ νομοῦ Ἠλείας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 976 κατ. (1896).

* **Σκουρτα.** Χωρίον τοῦ δήμου Τανάγρας τοῦ νέου νομοῦ Βοιωτίας, ἔχον 298 κατ. (1896).

Σκουρτοῦ. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀστακοῦ τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἔχον 322 κατ. (1896).

* **Σκουτῆρι.** Πρωτ. τοῦ δήμου Καρυστοπόλεως τοῦ νέου νομοῦ Λακωνίας, ἔχουσα 410 κατ. (1896).

* **Σκουτερά.** Χωρίον τοῦ δήμου Θέρμου τοῦ νέου νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἔχον 246 κατ. (1896).

* **Σκουτισιάδα.** Χωρίον τοῦ δήμου Θέρμου τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 230 κατ. (1896).

Σκουφὸς τετράγωνος. Βλ. Βαρριγκτονία.

* **Σκραντον** (Scranton). Πρωτ. κομητείας ἐν τῇ Πενσυλβανίᾳ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 102,026.

* **Σκριποῦ.** Χωρίον τοῦ δήμου Ὀρχομενοῦ τοῦ νέου νομοῦ Βοιωτίας, ἔχον 794 κατ. (1896).

Σκύδρα. Ἀρχαία πόλις τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἡμαθίας πρὸς Β τοῦ Κιτίου εἰς ἀπόστασιν 3 ὥρων, ἐν τῇ ὁρῇ, ἣν νῦν κατέχουσι τὰ χωρία Ἐπισκοπή, Ἀρσένι καὶ Ταρμαρίνικο, ἰδίᾳ δὲ τὸ πρῶτον, ἐν ᾧ εὐρέθησαν καὶ νομίσματα μακεδονικῶν καὶ ῥωμαϊκῶν χρόνων ἀναφέροντα τὴν Σ.

Σκύλλης. Βλ. Δίποινος.

* **Σκυλόγισαννη.** Χωρίον τοῦ δήμου Νηλεῶν τοῦ νομοῦ Εὐβοίας, ἔχον 181 κατ. (1896).

Σκυλοῦ. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγίων Παρασχίων τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 230 κατ. (1900).

Σκύμνος. Γένος Καρχαριῶν τῆς Μεσσηνίου καὶ τῶν παρακειμένων μερῶν τοῦ Ἀτλαντικοῦ, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ἀνγκάνων ῥαχιαίων πτερυγίων, σώματος ἐπὶ

κους καλυπτομένου υπό σμικροτάτων και
προς ἄλληλα σκληρῶν φυμάτων. Τὸ
μα ἀποξηραίνονμενον χρησιμοποιεῖται ἐν
λεπτογυμνῇ πρὸς λείαναι ξύλων και
λείται κοινῶς καλάρι.

Σκύρου δήμος τοῦ νομοῦ Εὐβοίας.
ἔχει 3,512 κατ. (1896), ὅστις εἶναι και
πυθυσμός τῆς ὁμωνύμου πρωτεύουσας, ἐξ
ἧς ἀποτελεῖται ὁ δήμος.

Σκυφάινικα. Χωρίον τοῦ δήμου Μα-
ρίου τοῦ νέου νομοῦ Λακωνίας, ἔχον
κατ. (1896).

Σκωληκοειδίτις λέγεται ἡ τῆς σκω-
κοειδοῦς ἀποφύσεως φλεγμονή, ἐκδη-
μένη διὰ σφοδρότατου ἀλγους ἀποτόμως
ἀνιζομένου κατὰ τὴν δεξιὴν λαγόνιον
ρον και μάλιστα περί τὴν τιφλικήν γώ-
της καιλίας, ὅλην τὴν κατωτέρω τοῦ
ἐξου τῆς ἀπὸ τοῦ τυφλοῦ ἐξαρτήσεως
σκωληκοειδοῦς ἀποφύσεως. Τὸ ἀλγος
το συγγίνει χαρακτηριστικώτατον και
ισία, ἐντετοπισμένον ὡς ἀνω εἰρηται
τελεῖ βέβαιον σημεῖον τοῦ πάθους τοῦ-
ιστον κατὰ τὰς ὁδεῖας αὐτοῦ προσβο-
(σημεῖον Burney). Συμπαρομαρτοῖσιν
εἰσι, πυρετός ἄλλοτε ἄλλος και τῆς
ίας ἐκτυμπάνωσις. Ἡ Σ. εἰ και συγγή-
ατηρεῖται κατὰ τὰς τελευταίας δεκαε-
δας, δὲν φαίνεται οὐσα νέα τις παθολο-
γικὴ ὁντότης, δὲν εἶναι ἐν ἐπὶ πλέον πάθος
συνιδόμενον εἰς τὴν ἀπειρίαν τῶν νοση-
δεῖων τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἀσφαλῶς
ὡς ὑπάρξασα και κατὰ τοὺς παλαιότε-
χρόνους, σὺν μὲν τῇ διαφορά ὅτι ἡ
πατωματολογία αὐτῆς ἀπεδίδετο εἰς φλεγ-
περιτυφλικὰς, εἰς ἀποστήματα τοῦ
τὴν λαγόνιαν χωρὰν συνδετικῆς ἰστού
εἰς φλεγμονὰς παντοειδείς· κατὰ τοὺς
αὐτοὺς χρόνους ἐξηκριβώθη και καθω-
τελειώσῃ ἡ φύσις τῶν διαφόρων τοῦ-
παθῶν και ἀπεδόθη μεγίστη παθολο-
σημασία εἰς τὸ ὅλως περιττὸν ὑπὸ
εργικὴν ἐποψιν τυφλικὸν ἐξάρτημα
εἰσῆχθη ἐριστικῶς εἰς τὴν νοσολογίαν
σχωληκοειδίτις, διακρινόμενη εἰς
κατὰ τὴν ἀμεσον χειρουργικὴν ἐπεμ-
και διὰ λαπαροτομίας ἐξαίρεσιν τῆς
μαίνουσης ἀποφύσεως, και εἰς χρονίαν,
σταμένην εἰς καταρροϊκὴν καταστάσιν
ἀποφύσεως ἐμφανίζουσαν κατὰ καιροὺς
ἐξύνσεις. Λεπτομερέστερον διακρίνομεν
αταρροϊκὴν μ ε τ ᾱ ὕβρωπος
ἀποφύσεως, καθ' ἣν παρατηροῦν-
αἱ πρῶται ἀλλοιωσεις τῆς ἀρχομένης
φλεγμονῆς, τὰ δὲ τοιχώματα τῆς ἀποφύ-
παχύνονται και ὁ σπλὴν αὐτῆς πλῆ-
ὕγρου ὅτε μὲν ὀρεοβληνῶδους, ὅτε δὲ
μυγῶς, κολλώδους, πηκτώδους, ἀλ-

λοτε δὲ ὑπάρχει ἰνώδες ἐξιδρώμα δια-
πλάσσαν διχτυωτὸν ψευδυμένα ἐπὶ τοῦ βλε-
γογόνου, ἐξωτερικῶς δὲ ὑπάρχουσιν ἄλλοτε
ἄλλαι προσφύσεις πρὸς τὰ παρακείμενα·
Σ. πυογόνον, καθ' ἣν ἡ κοιλότης τῆς
ἀποφύσεως εὐρίσκεται πεπληρωμένη πύου,
συχνὰ δὲ εἶναι αἱ μεταστατικαὶ ἐστῖαι
και τὰ παρατυφλικά ἀποστήματα, ἐξω-
τερικῶς δὲ ὑπάρχουσι διάφοροι προσφύσεις
πρὸς τὰ παρακείμενα· τέλος Σ. διφθε-
ρογόνον και γαγγραινώδη, καθ'
ἣν ἡ ἀπόφους εὐρίσκεται κεκαλυμμένη
ὑπὸ διφθερείδων λευκοφαίων ψευδυμένων
μετὰ γαγγραινώδων ἐστιῶν. Ὅσον ἀσφατὴν
αἰτιολογίαν τῆς Σ. φαίνεται ἡμῖν βέβαιον
ὅτι μοναδικὸν τι αἷτιον δὲν δύναται νὰ
παράγῃ πάσας τὰς μορφὰς τοῦ πάθους. Αἱ
πολλαπλαῖ θεωρίαι ὅσαι μέχρι σήμερον
διετυπώθησαν δικαιολογουσιν αἱ μὲν ταύ-
τας, αἱ δ' ἐκείνας τῶν μορφῶν ἡ ὅλη κα-
τάστασις τοῦ ἐντερικοῦ σώματος και πρὸ
πάντων τοῦ παχέος ἐντέρου, εἰδικώτερον
δὲ τοῦ τυφλοῦ, πολλὴν σχέσιν ἔχει πρὸς
τὴν κατὰστασιν τῆς σκωληκοειδοῦς ἀποφύ-
σεως· αἱ καταρροϊκαὶ καταστάσεις τοῦ πα-
χέος ἐντέρου βεβαίως συνεπάγονται και κα-
ταρροϊκὴν Σ., δυναμένην νὰ παραμείνῃ λαν-
θάνουσα και μετὰ τὴν θεραπείαν τῆς ἐντε-
ροκωλίτιδος και εἰς τὸ μετέπειτα νὰ ἐμφα-
νίσῃ παροξύνσεις διὰ πολλοὺς λόγους. Εἰς
τὰ πλείστα τῶν περιστατικῶν καθ' ἃ διε-
γνώσασμεν εἴτε ἀβληγρὰν καταρροϊκὴν Σ.,
εἴτε παροξύνσεις τοιαύτης, ἐν τοῖς προη-
γουμένοις τῶν ἀρρώστων εὐρέθῃ ἐντερο-
κωλικὴν πάθησιν ἀναπτυχθεῖσα ὀλίγα ἢ
πολλὰ ἔτη πρὸ τῆς παρούσης παθήσεως
και μετὰ ἐπιμονὴν πλείονος ἢ ἐλάσσονος
χρόνου ἰαθεῖσα. Τὸ περί τῆς ἀγωγῆς ἣν
ἔχει νὰ μετέλθῃ ἐκαστοτε ὁ ἰατρὸς προ-
κειμένου περί τοιαύτης ἢ τοιαύτης μορφῆς τῆς
νόσου εἶναι ἄδύνατον νὰ καθορίσωμεν ἐν-
ταῦθα, ἀτε τοῦτου ὅντος ἔργου ἀποκλειστι-
κοῦ τοῦ ἰατροῦ μόνου. [P.N.B.]

* **Σκωτία** (Scotland). Ὁ πληθυσμός τῆς
Σ. τῷ 1901 ἀνῆρχετο εἰς 4,472 χιλ. κατ.

* **Σλάιγο** (Sligo). Ἡ ἀγγλ. αὕτη κο-
μητία ἐν Ἰρλανδίᾳ εἶχε τῷ 1901 μόνον
84,022 κατ.

Σλάν, Σλάνο (Schlan, Schlany). Πρωτ.
διαμερ. ἐν τῇ αὐστριακῇ Βοημῇ, ἔχουσα
9,491 κατ. Τσέχους.

Σλάου (Slough). Πόλις τῆς ἀγγλ.
κομητίας Βέκινγχαμ, ἔχουσα 11,461 κατ.

Σλατοούσι. Πρωτ. περιφερ. (22,048
τχμ.) ἐν τῷ Ἀνατ. τμήματι τοῦ ρωσσ. κυ-
βερνεῖου Οὐρά, ἔχουσα 20,973 κατ. και
μέγα αὐτοκρατορικὸν ἐργαστασίον χάλυθος
και ὀπλων.

Σλατόπολ(ις). Κωμόπολις τῆς περιφερ. Τσιγγίν τοῦ ῥωσ. κυβερνείου Κιέβου, ἔχουσα 11,400 κατ. καὶ ἐργαστάσια καπνοῦ.

* **Σλεσβίκη** (Schleswig). Νομός τῆς Πρωσίας, ἔχων ἐπὶ ἐμῇ. 19,004 τχμ. 1,387,968 κατ. τῷ 1900. Ἡ ὁμών. πρωτεύουσα εἶχε τότε 17,910 κατ. Ὁ νομός περιλαμβάνει ἅπασαν τὴν ἐπαρχίαν Σλεσβίκης-Ὀλσταίν.

* **Σλεσβίκη-Ὀλσταίν.** Βλ. Σλεσβίκη.

Σλήμ:τσα. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ διαμερίσματι Καστορίας, ἔχον 750 κατ. χριστιανούς.

* **Σλίβνο** ἢ Σλίβεν. Πρωτ. διαμερίσμ. τῆς Ἀνατ. Ρωμυλίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 24,542.

Σλοδοτςκόβ. Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ ῥωσικῷ κυβερνείῳ Βιάτκα, μετὰ 10,052 κατ. (1897).

* **Σλόντμ.** Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ ῥωσ. κυβερν. Γρόδνο, ἔχουσα τῷ 1897 κ. 15,893.

Σλουμδερζέ (Léon Gustave Schlumberger). Βυζαντινολόγος καὶ μεσαιωνολόγος Γάλλος, γενν. τῇ 17 Ὀκτωβρίου 1844 ἐν Guebweiler τοῦ τότε γαλλικοῦ νομοῦ τοῦ Ἀνω Ῥήνου. Ἀπὸ ἡλικίας πέντε ἐτῶν ἤρξατο δεικνύων ἔμφυτον κλίσιν πρὸς τὴν νομισματικὴν συλλέγων χάριν παιδείας ἀρχαῖα νομίσματα, ἀλλ' οὐχ ἦτορ ἡλικιωθεὶς ἐτράπη πρὸς ἱατρικὰς σπουδὰς ἀκολουθήσας μαθήματα ἱατρικῆς ἐν Παρίσις ἀπὸ τοῦ 1865—1872, ὅτε ἀνηγγορέθη διδάκτωρ δια ἐναίσιμου διατριβῆς περὶ τοῦ ἐρυσιπέλατος τοῦ φάρυγγος καὶ τῶν ἀναπνευστικῶν πόρων. Ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ τῶν σπουδῶν αὐτοῦ ἐγένετο ἐσωτερικὰς ἰατρὸς τῶν νοσοκομείων κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1868 καὶ ὑπηρέτησεν ἐν τῷ γαλλο-γερμανικῷ πολέμῳ ὡς ἐπίκουρος χειρουργὸς ἐν Σεδάν, Βοσγίοις καὶ παρὰ τὸν Αἰγληρά. Μόλις τῷ 1872 ἐπέστρεψε πρὸς τὰς προσφιλῆς αὐτῷ παιδιόθεν κλίσεις καὶ διέμεινε κατὰ τοὺς χειμῶνας τῶν ἐτῶν 1872—1874 ἐν Ἰταλίᾳ, ὅπου ἐλκυσθεὶς ὑπὸ τῆς σπουδῆς τῆς ἀρχαιότητος ἐμυήθη τὰ τῆς νομισματικῆς καὶ ἀρχαιολογίας. Τῷ 1878 διωργάνωσε μετὰ τοῦ Ἀδριανῶ de Longpré ἐκθέσιν ἀναδρομικὴν ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἐκθέσει τῶν Παρισίων θρῶν ὡς γενικὸς γραμματεὺς ἢ ἐκθέσις αὐτῇ τοῦ Σ. ἔσχε μεγάλην ἐπιτυχίαν. Ἐκτοτε δὲ ὁ Σ. ἐποίησεν πολλὰ ταξείδια ἐν Ἰταλίᾳ, Αἰγύπτῳ, Ἑλλάδι καὶ Ῥωσίᾳ, διατρίψας ἐπὶ μακρὸν καὶ ἐπανελημμένως ἐν Κ/πολεῖ, ἐνθα συνέλεξε πάντα τὰ στοιχεῖα τῶν πολυαριθμῶν αὐτοῦ πονημάτων περὶ τῆς ἱστο-

ρίας, νομισματικῆς καὶ σφραγιδογραφίας τῆς λατινικῆς Ἀνατολῆς καὶ τοῦ Βυζαντιανοῦ κράτους. Τῷ 1884 ἐγένετο μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιγραφῶν καὶ Φιλολογίας, ἀσχολεῖται δ' ἀποκλειστικῶς ἐκτοτε περὶ τὴν βυζαντιανὴν ἱστορίαν καὶ ἀρχαιολογίαν προσκτιθάμενος ἀρίστην εἰδικότητα περὶ τὰ τοιαῦτα. Ἔργα τοῦ ἀνδρός εἰσι τὰδε: νομισματικὰ μὲν ἀπειράριθμα ἄρθρα τὰ πλεῖστα ἐκδοθέντα ἐν τοῖς γαλλ. καὶ γερμ. περιοδικοῖς ὡς καὶ αὐτοτελῇ ἔργῳ περὶ τῶν bracteates (1873), Αἱ φραγκικαὶ ἡγεμονεῖαι τῆς Ἀνατολῆς (1877), Νομισματικὴ τῆς λατινικῆς Ἀνατολῆς (1878—1882), Ὁ Θησαυρὸς τοῦ Σανᾶ (1880). Σφραγιδογραφία τοῦ Βυζαντιανοῦ κράτους (1884), καὶ ὁ Β' τόμος τῆς νομισματικῆς τῆς χώρας τοῦ Βεσάρν. Ἱστορικά δὲ καὶ ἀρχαιολογικά αὐτοτελῇ μὲν: Αἱ Πριγκιπόνησοι τὸ παλαιόν καὶ ἡ ἐκκλησία τῶν Βλαχερνῶν τὸ μέγα τεῖχος τοῦ Βυζαντίου, ἀναμνήσεις Ἀνατολῆς (1884), Νικηφόρος Φωκᾶς (1890), Ἀνάμνητα βυζαντινῆς ἀρχαιολογίας, Ἡ βυζαντινὴ ἐποποιία τοῦ 1' αἰῶνος μέρος Α' (969—989), 1896. Β' μέρος: Βασιλεῖος δ' Βουλγαροκτόνος (1900). Πινάκτος δὲ Σατιλλῶν ἡγευῶν τῆς Ἀντιοχείας (1898), Οἱ Ἀμουγαῶροι ἐν Ἀνατολῇ (1902) καὶ πολλοὶ ἄλλοι διατριβαὶ τῆς αὐτῆς ὕλης ἐν τοῖς περιοδικοῖς. Ἡ βυζαντινὴ ἐποποιία ἐκδίδεται ἐν ἑλλ. μεταφράσει ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Μαρατσῆ.

Σλούτσκι. Πρωτ. περιφερ. (7,799 τχμ.) ἐν τῷ Δυτ. μέρει τοῦ ῥωσ. κυβερν. Μίνσκ, ἔχουσα 14,180 κατ. (1897) καὶ ἐμπόριον ξυλείας καὶ γεωργικῶν προϊόντων.

Σλυσσελδούργον (Schlüsselburg). Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ Β μέρει τοῦ ῥωσ. κυβερνείου Πετροπόλεως, κειμένη ἐπὶ τοῦ Νέβα ἐκεῖ ἐνθα προέρχεται ἐκ τῆς λίμνης Λαδόγας. Ἐχει 5,285 κατ. καὶ ἦτο ἀλλοτε ἰσχυρὸν φρούριον.

Σμαραγδοπράσινον Βλ. Πράσινα χρώματα.

* **Σμαρδίκιτος.** Χωρίον τοῦ δήμου Περαίας τοῦ νομοῦ Κυκλάδων, ἔχον 190 κατ. (1896).

Σμάρι. Χωρίον τοῦ δήμου Καταλλίου τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 486 κατ. (1900).

* **Σμαρλίνα.** Χωρίον τοῦ δήμου Φιγαλίας τοῦ νέου νομοῦ Τριφυλίας, ἔχον 197 κατ. (1896).

* **Σμέθικ** (Smethwick). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Στάρφορντ, μετὰ 54,560 κατ. (1901).

Σμεουρζά. Βλ. Βάτος.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΣΜΥΡΝΗ

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Σμύρνη

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Σμέρνα. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρρήνης τοῦ νέου νομοῦ Τριφυλίας, ἔχον 242 κατοίκους (1896).

Σμῆτ (Schmidt). 4) Ἰωάννης, ἀπέθανε τῷ 1901 ἐν Βερολίῳ.

Σμείχωβ (Smichow). Πρωτ. διαιμρ. Βοημία, μετὰ 47,135 κατ. (1900).

Σμόκοβον. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ὑψίτης τοῦ νομοῦ Φθιώτιδος κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 458 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Μενελαΐδος τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτης, ἔχον 428 κατ. (1896).

Σμολένσκ. Τὸ κυβερνιόν τοῦτο τῆς ὤστιας εἶχε τῷ 1897 κατ. 1,551,068, ἡ δὲ ὁμὴν. πρωτεύουσα τοῦτου καὶ τῆς περιφέρειας 46,899.

Σμολένσκις Κωνσταντῖνος, γενν. ἐν Ἀθήναις τῷ 1843, ἐξεπαιδεύθη εἰς τὰ στρατιωτικὰ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν Βελγίῳ, ὅθεν ἐπανελθὼν διωρίσθη ὑφηγητὴς τῆς ὁχυρωτικῆς ἐν τῇ στρατιωτικῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων καὶ εἰτα ὑπηρετήσεν ἐν τῷ αὐτοκρατορικῷ τῷ 1866 μετέσχε τῆς κρητικῆς ἐπαναστάσεως καὶ τῷ 1886, ὡς ταγματάρχης, τῶν συμπλοκῶν μετὰ τῶν Τούρκων ἐπὶ τῆς μεθορίου γραμμῆς. Προσέχθεις μέχρι τοῦ βαθμοῦ συνταγματάρχου, κατὰ τὸ 1897 ὤρίσθη διοικητὴς τῆς γ' ταξιαρχίας, δι' ἣς γενναίως διηύθυνε τὴν ἀμυναν τοῦ Γενίου καὶ τοῦ Βελεστίνου. Πλὴν πολλῶν ἄλλων θέσεων ἃς ἔλαβεν, ἐν αἷς καὶ ἡ ὡς ὑφηγητοῦ τῆς ὁχυρωτικῆς ἐν τῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων, μετὰ τὸν πόλεμον διωρίσθη ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν, ἐκλεγείς μητικῶς καὶ βουλευτὴς Ἀττικῆς, καὶ ἀρχὸς εἰς ὑποστράτηγον, μετ' ὃ, τεθείς ἐν διαθεσιμότητι ἐπὶ τινα χρόνον, διετέλεσεν ἀρχηγὸς στρατοῦ καὶ ἐπανειλημμένως διοικητὴς τῆς γ' μεραρχίας. Κατὰ τὰς τελευταίας ἐκλογὰς ἐξελέγη βουλευτὴς Ἀττικῆς καὶ ἐπὶ τῆς παρελθούσης κυβερνήσεως Θεοτόχῃ (μέχρι μέσων Δεκεμβρίου 1904) διετέλεσεν ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν. Τῷ 1876 ἐξμερίσθη καὶ ἐγγχειρίδιον ἀπὸ τοῦ νέου ἀξιωματικοῦ τοῦ στρατοῦ.

Σμόλια Νέα. Χωρ. τοῦ δήμου Παλαιοκλαίων (Τρικυλίων), ἔχον 347 κατοίκους (1896).

Σμόλινα. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγριίου τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 337 κατοίκους (1896).

Σμόλν (Schmölln). Πόλις τῆς Σαξωνίας Ἀλτεμβούργου, μετὰ 10,691 κατ. τῷ 1908.

Σμόλα. Χωρίον τοῦ δήμου Ὀλυμπίων

τοῦ νομοῦ Ἡλείας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 686 κατ. (1896).

Σμύρνη. Ἀκριβὴς ἐπίσημος στατιστικὴ περὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Σ. δὲν εἶναι γνωστὴ, ἀλλ' ἐξ ὑπολογισμῶν βασιζομένων ἐπὶ τῆς ἐτησίως θνησιμότητος ἐξάγεται ὅτι ἀνέρχεται οὗτος εἰς 250—260,000 κατ., ἐξ ὧν 130—140,000 εἶναι Ἑλληγες, 30,000 Ἑβραῖοι, 10,000 Ἀρμένιοι, 12,000 Εὐρωπαῖοι καὶ οἱ λοιποὶ Ὀθωμανοί. Ἡ Σ., οὕσα πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ Ἀἰδινίου, ἀποτελουμένου ἐκ πέντε ἐπαρχιῶν (μέ πληθυσμὸν 1,400,000 περίπου), ἴτοι Σμύρνης, Σαρυχάν, Ἀἰδινίου, Δενιςλῆ καὶ Μέντεσε, εἶναι τὸ ἐπίνειον, δι' οὗ ἐξάγονται τὰ προϊόντα οὐχὶ μόνον τῶν πέντε τούτων ἐπαρχιῶν, ἀλλὰ καὶ ἐτέρων μερῶν τῆς Μικρασίας, ἀνηκόντων εἰς τοὺς νομοὺς Προύσης καὶ Ἰκονίου. Κυριώτερα εἶδη ἐξαγωγῆς εἶναι ἡ κριθή (ἐτησίᾳ ἐξαγωγή κατὰ μέσον ὅρον ἑκατομμ. χιλ. ἀξίας 700,000 λιρῶν), σίτος (40 ἑκατομμ. ἐκάστ. ἀξ. 40,000 λιρ.), κύαμα (22 ἑκατομμ. ἐκάστ. ἀξ. 150 χιλ. λιρ.), σησάμια (1,600,000 ἐκ. ἀξ. 32,000 λιρ.), βάμβαξ (850,000 καντάρ. ἀξ. 200,000 λιρ.), βαλάνδια (900 χιλ. καντ. ἀξίας 500,000 λιρ.), ἀραβισιτος (2 ἑκατομμ. ἐκ. ἀξ. 11,000 λιρ.), σταρίδες σουλτανίνοι (700 χιλ. καντ. ἀξ. 600 χιλ. λιρ.), σταρίδες βόλκανοι (150 χιλ. καντ. ἀξ. 80 χιλ. λιρ.), σταρίδες μαῦραι (250 χιλ. καντ. ἀξ. 90,000 λιρ.), σῦκα (65,000 φορτία ἀξ. 180 χιλ. λιρ.), ἔλαια (220 χιλ. καντ. ἀξ. 400 χιλ. λιρ.), ὅπιοι κλπ. Διὰ Σμύρνης γίνεται ἐπίσης ἡ εἰς Εὐρώπην ἐξαγωγή τῶν ταπήτων, τῶν λεγομένων μὲν σμυρναϊκῶν, ἀλλὰ κατασκευαζομένων ἐν Οὐσάκῳ, Γκιρδερ, Κούλεις καὶ ἀλλαχοῦ, ἡ ἐτησίᾳ δ' αὐτῶν ἐξαγωγή εἶναι ἀξίας 200—250,000 λιρῶν. Ἐπίσης διὰ Σμύρνης ἐξάγονται τὰ διάφορα μεταλλεύματα, ὡς σμύρις (ἀξίας 40,000 λιρ.), χρῶμιον, μαγγανήτιον κλπ. Τὰ κυριώτερα εἶδη εἰσαγωγῆς εἶναι ὑφάσματα (ἀξίας ἐτησίως 1,500,000 λιρ.), νήματα (180,000 λιρ.), σακχαρεῖς (100,000 λιρ.), καφέδες (160 χιλ. λιρ.), ὀρύζια (130 χιλ. λιρ.), πετρέλαια (60,000 λιρ.), ξυλεία (150 χιλ. λιρ.) καὶ ἄλλα. Εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐμπορικῆς κινήσεως μεγάλως συμβάλλει ἡ σιδηροδρομικὴ συγκοινωνία εἶναι δὲ ἡ Σ. ἀφ' ἑτηρῶν δύο σιδηρ. γραμμῶν: α') τῆς τοῦ Ἀἰδινίου (ἐκμεταλλευομένης ὑπὸ ἀγγλικῆς ἐταιρείας), ἣτις ἔχει μήκους μέχρι Δινέρ 234 ἀγγλ. μιλίων μετὰ διακλαδώσεων εἰς Θεῖρα (30 μιλ.), Ὁσμῆτιον (38 μιλ.), Σώκια (14 μιλ.), Δενιςλῆ (6 μιλ.) καὶ Τσιδρῆλ (19 μιλ.). β') τῆς γραμμῆς Κασσμπά (ἐκμεταλλευομένης ὑπὸ γαλλικῆς ἐταιρείας), ἣτις καταλήγει εἰς Καραχισάρ

καὶ ἔχει μῆκος 420 χιλιόμετρων (μέχρι Φιλαδελφείας 169) μετὰ διακλαδώσεων εἰς Σῶμα (92 χιλιομ.) καὶ Βουρνόδα (5 χιλ.). Δια Καραχισάρ διέρχεται καὶ ἡ ὑπὸ γερμανικῆς ἐταιρείας κατασκευασθεῖσα σιδηρογραμμὴ Ἀνατολῆς, ἥτις ἀρχομένη ἐκ τοῦ ἀπέναντι τῆς Κων/πόλεως Χαϊζάρ παρὰ φθάνει σήμερον μέχρι τῆς πέραν τοῦ Ἰκονίου Ἡρακλείας, μέλλουσα νὰ καταλήξῃ εἰς Βαγδάτιον. Αἱ γραμμαὶ Φιλαδελφείας καὶ Ἀνατολῆς ἀπέχουσι μικρὸν ὀλλήλων ἐν Καραχισάρ, δὲν συνηνώθησαν ὅμως. Ἡ Σ. κέκτηται προκυαίαν, ἐξ ἧς ὑπάρχουσιν αἱ μεγαλύτεραι καὶ ὠραιότεραι οἰκοδομαί, καὶ τὸ μὲν πρὸς βορρᾶν μέρος αὐτῆς χρησιμεύει ὡς τόπος περιπάτου, τὸ δὲ πρὸς μεσημβρίαν εἶναι τὸ ἐμπορικὸν κέντρον, δι' οὗ γίνονται αἱ φορτώσεις καὶ ἐκφορτώσεις τῶν ἐμπορευμάτων, αὐτόθι δ' εὕρσκεται ὁ ἐσωτερικὸς λιμὴν καὶ τὸ τελωνεῖον. Ἐπὶ τῆς προκυαίας ὑπάρχει τροχιοδρομικὴ γραμμὴ μήκους 3285 μέτρων, ἥτις φέρεται ἐκ τοῦ δικητηρίου εἰς τὸν σιδ. σταθμὸν Πούντας, ἐκεῖθεν δὲ διακλαδύσεται εἰς τὰ Λουτρά τῆς Ἀρτέμιδος, ὧν μέρος τῶν ὑδάτων διωχευέθη εἰς τὴν πόλιν ὑπὸ βελγικῆς ἐταιρείας. Ἐκ τοῦ δικητηρίου δ' ἑτέρα τροχιοδρομικὴ γραμμὴ φέρεται πρὸς τὰ παράκτια χωρία Ἐνόπην καὶ Μυρακτὴν. Εἰς τὸν λιμένα Σ. κατέπλευσαν κατὰ τὸ 1903 ἀτμόπλοια 2582 καὶ 3670 ἱστιοφόρα, ἐν ὧν τόνων 2,259,724, ἐκ τούτων δὲ ἔφερον ἐλληνικὴν σημαίαν 555 ἀτμόπλοια καὶ 198 ἱστιοφόρα (τόνων ἐν ὧν 210227). Μικρὰ τις κίνησις καὶ ἐν τῇ βιομηχανίᾳ ἤρξατο ἀπὸ τινος ἐν Σμύρνῃ, οὗτω δὲ σήμερον ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῇ 5 ἀτμοκίνητα μηχανουργεῖα (ἐξ ὧν 3 ὁμογενῶν), ἐν νηματοურγεῖον, 11 ἀτμόμυλοι (ἐξ ὧν 8 ὁμογενῶν), 4 βυρσοδευεῖα (διενεργοῦντα ἐξ-αγωγήν) κλπ. Ἡ ἐλληνικὴ κοινότης διὰ τῶν κληροδοτημάτων διαφόρων φιλανθρωπῶν καὶ διὰ συνεισφορῶν διατηρεῖ ἐκπαιδευτικὰ καὶ φιλανθρωπικὰ καθιδρύματα, ἐν οἷς διακρίνονται ἡ Εὐαγγελ. σχολή, τὸ νοσοκομεῖον, τὸ ὀρφανοτροφεῖον, τὸ Κεντρ. παρθεναγωγεῖον καὶ τὸ Ὀμῆρειον. Ἡ Εὐαγ. σχολή, πλήρες γυμνάσιον, ἔχει ἐτησίαν δαπάνην 80000 φρ. καὶ περιλαμβάνει μετὰ τῶν εἰς διαφόρους συνεικίας παραρτημάτων αὐτῆς 2000 μαθητὰς, κέκτηται δὲ μουσεῖον (ἀρχαιολογικὸν καὶ φυσιολογικὸν) καὶ βιβλιοθήκην (32,000 τόμων καὶ 200 χειρογράφων). Τὸ Κ. παρθεναγωγεῖον ἔχει 2000 μαθητρίδας μὲ ἐτησίαν δαπάνην 50000 φρ. Τὸ νοσοκομεῖον, πρὸς συντήρησιν τοῦ ὁποῦ δαπανῶνται ἐτησίως 100000 φρ., περιλαμβάνει ἐντὸς εὐρυτάτης οἰκοδομῆς μετὰ κήπων, θεραπευτήριον μὲ 200 κλίνας, φρενοκομεῖον καὶ γηροκομεῖον. Ἐν τῷ ὀρφα-

νοτροφεῖῳ διατεθῶνται 80 ὀρφανά, ἐκπαιδευόμενα καὶ διδασκόμενα τέχναις. Τὸ Ὀμῆρειον εἶναι ἰδιωτικὴ σχολὴ περιλαμβάνουσα 200 μαθητρίδας μὲ ἐτησίαν δαπάνην 40000 φρ. Οἱ ἐν ὅλοις τοῖς δημοσίοις καὶ ἰδιωτικοῖς ἐκπαιδευτήρισις (40 περίπου) μαθηταὶ ἀνέρχονται εἰς 4600, αἱ δὲ μαθήτριάς εἰς 4300. Ὁ νομὸς Σμύρνης διαιρεῖται ἐκκλησιαστικῶς εἰς ἑξ ἐπαρχίας, ὡς ἑξῆς: Σμύρνης (μὲ ἑλλήν. πληθυσμὸν 180000 κατ. καὶ μαθητὰς ἀφοστέρων τῶν φύλων 11,800), Ἐφέσου (μὲ ἑλλ. πληθ. καὶ 195,000 μαθητὰς 14000), Φιλαδελφείας (ἑλλ. πληθ. 14000 καὶ μαθ. 1800), Ἡλιουπόλεως (ἑλλ. πληθ. 52000 καὶ μαθ. 4400), Κρήνης (ἑλλ. πληθ. 56000 καὶ μαθ. 4300), Ἀνέων (ἑλλ. πληθ. 23000 καὶ μαθ. 2000). Ἐν Σμύρνῃ ὑπάρχουσιν ὑποκαταστήματα τῶν τραπεζῶν Ὀθωμανικῆς, Λαωνικῆς, Μυτιληνῆς καὶ Ἀθηνῶν, εἶναι δὲ ἔδρα τῶν ἀτμοπλοίων Πανταλέοντος, Χατζῆ-Δαυτὰ καὶ Φωκαίτης. Πέριξ τῆς Σμ. κείνται τὰ χωρία Βουρνόδας (μὲ 12000 κατ., ὧν τὰ 2/3 Ἕλληνες), Σεῖδίκι (μὲ 5000 κατ. ἀποκλειστικῶς Ἕλληνες), Βουτζᾶς (μὲ 5000 ἐπίσης ἀποκλ. Ἕλληνες), Βουναρβασί (1500 κατ.), Χατζηλάριον καὶ Ναρλίκι. Ἀπέναντι δὲ τῆς Σμ. ἐντὸς τριζωνοκρατίας ἐσχηματίσθη ἡ κωμόπολις Περαιά (Κορδελιό), ἥτις ἔχει πληθυσμὸν 10000 κατοίκων καὶ εἶναι ἔδρα τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου. Πρὸς τὰ ΝΔ τῆς Σμ., εἰς θύρον ἀπόστασιν, κείνται τὰ ἱματικὰ ὑδάτα τῶν Ἀγαμεμνονείων λουτρῶν (54° Κ.), ὡς ἔλμα κατὰ τῶν ρευματισμῶν, τῆς ποδάρας, τῆς ψαμμίας, καὶ περὶ ὧν ἐμιλοῦσιν ὁ Πασαβᾶς καὶ ὁ Φιλίστρατος. Ἡ Σμ. εἶναι πατρίς διαφόρων διακεκοιμένων λογίων τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, ὡς τοῦ Κοραΐ, τοῦ Ὀρφανίδου, τοῦ Σκυλίτη, τοῦ Καραούτου, τοῦ Παύλου Καλλιγὰ κα. Ἐν Σμ. ἐκδίδονται τέσσαρες ἐλληνικαὶ ἐφημερίδες (ἐξ ὧν ἡ «Ἀμάλθεια» διατρέχει ἤδη τὸ 67ον ἔτος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της), τέσσαρες γαλλικαὶ, δύο ὀθωμανικαὶ, δύο ἑβραϊκαὶ καὶ μία ἀρμενικὴ ἐπιθεώρησις, ὑπάρχουσι δὲ ἑπτὰ ἑλλ. τυπογραφεῖα καὶ πέντε βιβλιοπωλεῖα.

Σμύρνιον (Βοτ.). Γένος Σκιαδανθῶν πολλὴν ἐμοιότητα ἔχον πρὸς τὸ Κώνειον, περιλαμβάνον δ' ἑξ εἰδῶ τῶν περὶ τὴν Μεσόγειον χωρῶν καὶ χαρακτηριζόμενον ὑπὸ φύλλων διμέρων καὶ ἀνθέων πολυγᾶμων κίτρινοπρασίνων. Αἱ φύλλα καὶ οἱ ἀκυλὶ τρώγονται ὡς τὰ σέλινια, τὰ δὲ φύλλα ὡς τὸ μακεδονήσιον.

* **Σναξδεμὺλ** (Schneidemühl). Πόλις τοῦ πρωστ. νομοῦ Βρομβέργης, μετὰ 19,655 κατ. τῷ 1909.

Σνατκ ποτ. (ποτ. τῶν Ὀφρων). Ποτ.

τῆς Δυτ. Βορείου Ἀμερικής, πηγάζων ἐν τῷ ἔθν. πάρκῳ Ὑέλλαστων καὶ ἐνθάλλων μετὰ ῥοὴν 1450 γμ. εἰς τὸν Κελουμβίαν.

Συνοθεισμός. Λέξις νέα εὐρωπαϊκὴ παραληφθεῖσα ἐκ τῆς ἀγγλικῆς καὶ σημαίνουσα τὴν περὶ τὴν καὶ προσποιητὴν εὐγένειαν ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ὀληθρὴ καὶ ἰδεώδη. Ἐν τῷ Book of Snobs ὁ Ἀγγλος μυθιστοριογράφος Thackeray τῷ 1849 διετύπωσε τὴν τῶσιν ταύτην μέρους τῆς ἀγγλικῆς κοινωνίας.

* **Σοισσόν** (Soissons). Πρωτ. διαμερίσματα ἐν τῷ γαλλ. νομῷ Αἰν (οὗγι δὲ τοῦ νομοῦ ὡς ἐγράφη ἐν τ. Σ' σ. 297), ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 10,568.

Σοδιέσκης. Ἰωάννης ὁ Σ., βλ. ἐν τ. Δ' σ. 427 (Πολωνίας βασιλεὺς).

Σοριούτ-θερέ (τ. ἑ. ἰτέας ῥύαξ). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ἀπέχον 1 ὥραν τοῦ Χουδίου (βλ. λ.). Τὸ Σ. ἱερὸν τῷ 1895 ὑπὸ τινων ἐκκλησιαστικῶν οἰκογενειῶν ἐκ Χουδίου, ἔχει νῦν 250 περίπου κατ. Ἑλλήνας ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικαίας καὶ συντηροῦντες γραμματοδιδασκαλεῖον. [Γρ. Σ.Ι.]

Σογλά-γκιόλ (τὸ πάλαι Τρωγίτις). Δίμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κειμένη ΝΑ τῆς Καρχηώος (τανὺν Ἐγκερῆρ) καὶ οὖσα ἐσάτων αὐτῆς τῇ ἑκτασιν. Τὰ ὕδατα τῆς λίμνης ταύτης κατα δεκαπενταετίαν ἐξασοφίζονται, μένει δ' ἐπὶ ἐξ ἑτῆ ξηρὰ. Παρ' αὐτὴν ἔκειτο ἡ λίμνη Βέη Σαχίρ, ἥτις πρὸ ἐτῶν ἀπεξηράνθη. Ἡ Τρωγίτις κατα Στράβωνα ἦτο τὸ πάλαι λίμνη τῆς Λυκαονίας.

Σογούτ. Οὕτω καλεῖται ὑπὸ τοῦ Λαονίκου Χαλκοκονδύλη ἡ νῦν κομπολίς Σαγούτ ἡ ὑπὸ τῶν βυζαντινῶν Θηβάσιον (βλ. λ. σ. 362). ἔνθα ἀντὶ θερινῆς γράψον χειμερινῆς ὀνομαζομένη. [Γρ. Σ.Ι.]

Σόγγος (Βοτ.). Γένος συνθέτων ἐκ τῆς φύλης τῶν Γλωσσανθῶν, περιλαμβάνον περὶ τα 30 εἶδη διασπαρμένα καθ' ὅλον τὸν κόσμον, πώδη, μετὰ φύλλων ἰσχυρωτῶν ἐπικλάνθων, θεωρούμενα ὡς ἄχρηστα. Ἐν μόνον εἶδος Σ. ὁ κραμβώδης παρέχει τριφύτα φύλλα ἐξωδιμα καὶ χρησιμεύει κυρίως ὡς νομὴ τῶν γαίρων. Κινῶν τὰ φυτὰ ταῦτα καλοῦνται γαλατσίδαι ἢ γαλατσορτα ὡς ἐκ τοῦ γαλακτώδους ὅπου, ὅστις ἐκρέει ἐκ τῶν φύλλων καὶ τῶν καυλῶν συνθλωμένων.

* **Σοδερμανλάνδη.** Ὁ νομὸς Σ. ἡ Νόρμαντ τῆς Σουηδίας εἶχε κατὰ στατιστικὴν τοῦ 1900 ἐπὶ 6,816 τχμ. 167,428 κατ.

* **Σοθάμπτον** (Southampton). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Ἀμφερ, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 104,911.

* **Σοθένδ** (Southend). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Ἑσσεξ, μετὰ 28,857 κ. (1901).

Σοκολώφ. Πρωτ. περίερ. ἐν τῷ ῥωσ. κυβερ. Σιέδλετς, ἔχουσα 7,246 κατ. καὶ βιομηχ. ἐργαμάτων.

Σοκοτό ἢ **Σοκκατού.** Κράτος Φουλῶν μεταξὺ τῶν ποτ. Νίγηρος, Βενουή καὶ τοῦ Βορνού· ἀνήκει ἀπὸ τοῦ 1890 εἰς τὰς ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν ἐπεσθαιμιωμένας χώρας, κατελήφθη δὲ τῷ 1902 ὑπὸ ἀγγλ. στρατευμάτων. Ἐπικρατοὺν στοιχεῖον εἶναι οἱ Φουλῶν, ἐνῶ δὲ πυρὴ τοῦ λαοῦ οἱ Ἀρυσαι. Πρωτεύουσα ἦτο ἀλ-λοτε ἡ πόλις Σοκοτό, ἥτις παρακμάσασα ἔχει νῦν μάλισ 8 χιλ. κατ., τανὺν δὲ ἔδρα τοῦ σουλτάνου εἶναι Βοῦνο, μετὰ 15 χιλ. κατ., κέντρον τοῦ ἐμπορίου μετα τῶν ξένων τὸ Κάνο.

Σοκούτρα. οὗγι δὲ Σοκούτρα λέγεται ἡ νῆσος τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ, περὶ ἧς βλ. τ. Σ' σ. 298.

* **Σολάκι.** Χωρίον τοῦ δήμου Οἰχαλίας τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 512 κατ. (1896).

Σολδανέλλη. Γένος φυτῶν περιλαμβάνον τὸ εἶδος Σ. τὴν Ἀλπειον, βλαστάνουσιν μετὰ τὴν τῆξιν τῶν χιόνων ἐν βράχοις καὶ λειμῶσιν, ἔχουσιν δὲ φύλλα μακρομήκη μετὰ στρογγύλου πλοτύματος, ἐκτυόμενα ἀκτινοειδῶς περὶ τὴν βάσιν τοῦ καυλοῦ, ἀνθὲ δὲ ἰόχροα ἢ σπανίως λευκά μετὰ πετάλων διχρημένων εἰς πολλοὺς στενοὺς λοβούς.

* **Σόλιγγεν** (Solingen). Πρωτ. περίερ. ἐν τῷ πρωτ. νομῷ Δύστελδορφ, μετὰ 45,260 κατ. (1900).

Σολλίου ὁ ἦμος τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ἔχει 3,201 κατ. (1896), περιλαμβάνει δὲ, πλὴν τῆς πρωτεύουσας Μύτικας, τὴν μονὴν Γενέθλια Θεοτόκου καὶ 6 χωρία (Βάρνακας, Βάτω, Ζάβιτσα, Κανδύλα, Μερδενίκας).

* **Σόλνοκ** (Szolnok). Πρωτ. τοῦ οὗγγρ. κομιτάτου Ἰαζυγίας-Μεγαλοκουμανίας-Σόλνοκ, μετὰ 25,379 κατ. (1900).

* **Σόλνοκ-Δόβοκ** (Szolnok-Doboka). Κομιτάτον τῆς Οὐγγαρίας ἐν Τρανσυλβανίᾳ, ἔχον ἐμβαδὸν 4,761 τχμ. καὶ 37,134 κατ. (1900).

Σολοθέτα. Συστὰς νήσων εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ Ὀνεγαίου κόλπου τῆς Λευκῆς θαλάσσης, ἀνήκουσα εἰς τὸ ῥωσ. κυβερνεῖον Ἀρχαγγέλου. Ἐπὶ τῆς μεζονος, τῆς κυρίως Σ. καλυμμένης, νήσου κεῖται περίρημον μοναστήριον, ὅπερ κατ' ἔτος ἐπισκέπτονται 10 χιλ. προσκυνηταί.

Σολόεις. Οὕτω καλεῖται ὑπὸ τοῦ

Πλουτάρχου ὁ ποταμὸς τῆς Βιθυνίας Δράκων (βλ. λ. σ. 245) ἀπὸ τοῦ εἰς αὐτὸν πνιγέντος ὁμώνυμου Ἀθηναίου εὐπατρίδου. Τὸν ποταμὸν τοῦτον ὁ Ἰουστινιανὸς κατὰ Προκόπιον ἤρυνε καὶ ἐτακτοποίησε τὴν πορείαν αὐτοῦ. [Γρ. Σ. I.]

* **Σολοθούρνη** (Solothurn). Πρωτεύουσα τοῦ ὁμώνυμου ἐλβετικοῦ καντονίου (100,838 κατ.), ἔχουσα τῷ 1900 κατοίκους 10,025.

Σολομωνίδης Σωκράτης. Λόγιος ἐν Σμύρνῃ, γενν. τῷ 1858. Ἐσπούδασεν ἐν τῇ Εὐαγγελικῇ σχολῇ καὶ ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ νομικά. Ἐν Σμύρνῃ ἀνέλαβε τὴν διευθύνσιν τῆς Ἀμαλθείας τῷ 1882 καὶ ἐξέδωκε μετὰ τῶν Ὑπερίδου καὶ Παπαμιχάλη τὰ περιοδικὰ «Βίων». Ἐξέδωκε πρὸς τοῦτοις ποιήματά τινα, ἱστορικὴν μελέτην ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Οἱ δύο πρῶτοι διευθύνται τῆς Εὐαγγελικῆς σχολῆς», διαφόρους μονογραφίας καὶ μετέφρασεν εἰς στίχους τὸ «Θρησκεία καὶ θρησκεία» τοῦ Βίκτωρος Οὐγγῶ.

* **Σολομώντος νῆσοι**. Τῷ 1899 ἡ Γερμανία παραχώρησέ τινας τῶν νήσων τούτων ἀντὶ τῶν Σαρμαίων νήσων εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Δυνάμει τῆς συνθήκης ὀνέουσι τῶρα εἰς τὴν Ἀγγλίαν αἱ πρὸς Ν καὶ ΝΑ τῆς Βουγαίνδης καίμεναι, ἐν ὧν 33,900 τχμ. μετὰ 140 χιλ. κατ., εἰς δὲ τὴν Γερμανίαν αἱ λοιπαί, ἐν ὧν 10 χιλ. τχμ. μετὰ 60 χιλ. κατ.

Σολομώντειος σφραγίς. Βλ. Πολυγύνατον.

* **Σόλος**. Χωρίον τοῦ δήμου Νωνάκριδος τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 102 κατ. (1896).

Σολυγείας δῆμος τοῦ νέου νομοῦ Κεριθίας. Ἐχει 3,026 κατ. (1896), περιλαμβάνει δέ, πλὴν τῆς πρωτεύουσας Σοφικοῦ, τὸν μονὴν Κοιμήσεως Θεοτόκου καὶ 9 ἄλλα χωρία (Ἀγγελόκαστρον, Ἀλμυρῆ, Βλασεῖκα, Γαλατάκι, Κεφαλεῖκα, Κόρρος, Νεζεῖκα καὶ Ῥατό).

* **Σολωμός**. Ἀπαντᾷ τὰ σφζόμενα ἔργα αὐτοῦ ἐξεδόθησαν μετὰ προλόγου περὶ τοῦ βίου κλ. ὑπὸ Κ. Παλαμᾶ, κοσμούμενα δι' εἰκόνων κατὰ σχεδιογραφήματα Ν. Γυλῆ καὶ Γ. Ἰακωβίδου, ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Μαρασλή (1901).

Σομαῖν (Somain). Πόλις ἐν τῷ διαμερίσμ. Δουαί τοῦ γαλλ. νομοῦ Βερρᾶ, μετὰ 5,439 κατ. Ἐν τοῖς περιγύροις ὑπάρχουσι πλουσιώτατα ἀνθρακωρυχεῖα.

Σομαλία ἡ χώρα τῶν Σομάλ (βλ. τ. 5' σ. 303) καλεῖται χώρα τῆς ΒΑ Ἀφρικῆς ἐπὶ τοῦ κόλπου τοῦ Ἀδεν καὶ τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ, ἐκτεινομένη μετὰ 110

Βορ. καὶ 20 Νοτ. πλάτους. Τὸ βορειότατον μέρος ἀνήκει εἰς τὴν Γαλλίαν (Παραλία τῶν Σομάλ καὶ ἐξαρτήματα), ἐν ὧν 120 χιλ. τχμ. μετὰ 200 χιλ. κατ., πρωτεύουσά ἐστι τὸ Τζιμπούτι. ΝΑ τοῦτου, πρὸς Ν τοῦ κόλπου τοῦ Ἀδεν, κεῖται ἡ ἀγγλικὴ Σ., 176 χιλ. τχμ. μετὰ 154 χιλ., πρωτεύουσά ἐστι τὴν Βερβέραν, διοικητικῶς δ' ὑπαγομένη εἰς τὴν Ἰνδικὴν αὐτοκρατορίαν. Τέλος δὲ τὸ πρὸς Α καὶ Ν τοῦτου τμήμα εὐρίσκεται ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Ἰταλίας, 260 χιλ. τχμ. μετὰ 400 χιλ. κατ. Κύρια πόλεις τοῦτου εἶναι ἐπὶ τῆς παραλίας Ἀλούλη, Ὀδδία, Βαρσεχ, Μέρκα καὶ Βαράδα.

* **Σόμερσετ** (Somerset). Κομητεία τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 508,104.

* **Σόμμη** (Somme). Ὁ ἀπὸ τοῦ ποτ. τοῦτου κληθεὶς νομὸς τῆς Γαλλίας εἶχε τῷ 1901 κατ. 537,848.

* **Σόμογυ** (Somogy, Sámeg). Οὐγγρικὸν κομητάτον, ἔχον ἐμβ. 6,705 τχμ. καὶ 345,586 κατ. (1900).

* **Σομπονίνος**. Χωρίον τοῦ δήμου Παμφίας τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἔχον 223 κατ. (1896).

Σονάτα (ἰταλ. sonata) ἐκαλεῖτο τὸ κατ' ἀρχὰς γενικῶς σύνθεσις δι' ἐνόργανον μουσικὴν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν καντάταν (δι' φωνητικὴν μουσικὴν). Ὅτε δὲ κατὰ τὸν 12' αἰῶνα ἀνεπτύχθησαν διάφοροι μορφαὶ τῆς ἐνοργάνου μουσικῆς, περιωρίσθη τὸ ὄνομα εἰς σειρὰν αὐθυποστάτων τεμαχίων ἀποτελούντων σύνολόν τι μουσικῶς ἐνιαιόν. Αἱ σονάται διακλειδοκώμβalon μόλις μετὰ τὸ 1750 ἔλαβον τὴν σημερινὴν ὡρισμένην μορφήν διὰ τοῦ Φίλ. Ἑμμ. Βαχ καὶ κυρίως τοῦ Ἀδν. ἐπεκράτησε δὲ ἡ μορφή αὕτη διὰ τὸ ὄργανον τοῦτο τοσοῦτον ὥστε Σ. κατ' ὀλίγον προσέλαβε τὴν σημασίαν συνθέσεως διὰ τὸ κλειδοκώμβalon μόνον ἢ συνοδευομένην ὑπὸ ἐνὸς ὄργανου (βιολίου, βιολοντσέλλου). Σονάτα ἵνα δὲ λέγεται μικροτέρα τις μορφή τῆς Σ.

* **Σονδερλάνδη** (Sunderland). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Δόρραμ, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 146,565.

Σόνδρε-Βεργενχούς (Søndre-Bergenhus). Νομὸς τῆς Νορβηγίας ἐπὶ τῆς Δ παραλίας, ὁρινός καὶ πλήρης παγετώνων κλ. Ἐχει ἐμβ. 15,607 τχμ. καὶ μόνον 135,337 κατ. γεωργούς καὶ ἀλιεῖς. Πρωτ. εἶναι τὸ Βέργεν.

* **Σόννεβεργ** (Sonneberg). Πρωτεύουσα περιφερ. ἐν τῷ δουκάτῳ Σαξονίας-Μαϊνίγγης, μετὰ 13,313 κατ. (1900).

* **Σονόρα** (Sonora). Πολιτεία τοῦ Με-

ξικού, έχουσα ἐπὶ ἐμβαδού 199,224 τ.χμ. 221,682 κατ. (1900).

* **Σοπράνον** ἐξελληνίζεται «δξούφανος».

* **Σοπωτόν**. Πρωτ. τοῦ δήμου Ἀροαγίας τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, έχουσα 762 κατ. (1896).

Σόρα. Βλ. Σώρα.

Σόρα (τανὺν Ζόρα). Ἀρχαία πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Παφλαγονίᾳ, ἀπέχουσα περὶ τὰ 20 γλμ. ΝΔ τοῦ νῦν Ζαφράμπολου (τὸ πάλαι Εὐχαϊτῶν καὶ εἰτα Θεοδώρουπόλεως) καὶ κειμένη ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης καὶ ὥραν μακρὰν τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ τοῦ Βιράν-σεγίρ. Τα Σ. ἐπὶ Βυζαντινῶν κατὰ μὲν τὸν Ἰεροκλέα ὑπῆγοντο τῇ 33ῃ ἐπαρχίᾳ Παφλαγονίας ὑπὸ τὴν μητρόπολιν Γαγγραν, κατὰ δὲ τὸν Παρρυσόγεννητον τῷ Ζ' θέματι Παφλαγονίων ὑπὸ τὸ ὄνομα Σ ὥ ρ α. Πιθανὸν φαίνεται ὅτι ἡ ἀρχαία πόλις, ἥς ἱκαναὶ ἀρχαιοῖτες καὶ ἐπιγραφαὶ ἀνιερθεῖσαν (Bull. de corr. hellén. t. 23 καὶ 25), ἔκειτο ὀλίγον πέραν τῆς διασωζομένης ἀρχαίας ἑδοῦ ἥ ὅτι τὸ νῦν χωρίον μετετέθη μικρὸν πρὸς Δ.

* **Σόραου** (Sorau). Πρωτ. περιτ. ἐν τῷ πρωσ. νομῷ Φραγκούρτης τῆς Σιλεσίας, μετὰ 15,945 κατ. (1900).

Σόργον. Γένος Σιτηρῶν περιλαμβάνον ὀλίγα τινα εἶδη τῶν θερμῶν χωρῶν, ὡς Σ. τὸ σ α ρ γ α ρ ὅ ε ς τῆς Ἀμερικῆς περιελθόν ἐν τῇ ἐντερῶν τῷ καυλοῦ ἱκανὴν ποσὴν σιτηροῦ δεκτικῷ οἰκοπευματικῆς ζυμώσεως, εἰσαχθέν εἰς Ἰταλίαν καὶ Ἀλγερίαν καὶ καλλιεργούμενον ὡς φορβὴ ἐκεῖ ὅπου ὡς ἐκ τοῦ κλίματος δὲν φθάνει εἰς ὀριμότητα. Σ. τὸ κ ο ι ν ὸ ν, καλούμενον ἐν Δούρρα ἢ Δούρον, τῶν τροπικῶν χωρῶν τῆς Ἀφρικῆς, παράγον σπέρματα ἀλευροπαραγωγῇ χρήσιμα ὡς δ σίτος εἰς τροφήν τῶν ἐγχωρίων, καλλιεργεῖται ἐν Εὐρώπῃ γάρνιν τῶν κορυφῶν αὐτοῦ, ἐξ ὧν κατασκευάζονται σάρωθρα. Σ. τὸ γ α λ ε π ι α ν ὸ ν εὐδοκίμει καὶ ἐν Εὐρώπῃ ὡς φορβή.

* **Σορόκι**. Πρωτ. περιτ. ἐν τῷ ρωσ. κυβερνήτῳ Βεσσαραβίας, έχουσα 15,800 κατ. (1897).

* **Σορρέντον** (Sorrento). Πρόσθετος ὅτι εἶναι ἑδρα ἀρχιεπισκόπου.

* **Σόρρεϋ** (Surrey). Κομητεία τῆς ΝΔ Ἀγγλίας, έχουσα τῷ 1901 κατ. 2,098,923, ἐξ ὧν 1,168,185 ἀνήκουσιν εἰς τὸ Λονδίνον.

Σορσοβί ἢ Σορσογι. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κείμενον ΝΔ τοῦ Σουβερμῆς (βλ. λ.) καὶ ἀπέχον αὐτοῦ 6 ὥρας. Ἐνταῦθα σφάζονται παμπληθὴ ἐρείπια βυζαντινῶν παρεκκλησιῶν καὶ μονῶν διωρῶν καὶ τριωρῶν, λελαξευμένων ἐντὸς

βράχων ἐν εἵδει πυραμίδων. Ἐντὸς δὲ βράχων λελαξευμένη διασώζεται ἄχρι τοῦ νῦν ἀνεραία ἡ ἐκκλησία τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης μετὰ τῶν ἐπὶ τοῦ τοίχου ἐξωγραφημένων εἰκόνων. Καὶ ταῦτα μὲν εὗρηται ἐπὶ βουνού, κάτωθεν δ' αὐτοῦ ὑπάρχει λίμνη έχουσα περιφέρειαν $\frac{3}{4}$ τῆς ὥρας περικυκλουμένη πανταχοθεν ὑπὸ λῶφον, διὸ καὶ εἶναι ἀπρόσιτος. Περὶ τὴν λίμνην ταύτην, ἥτις θεωρεῖται ὡς προκύψασα ἐκ καθιζήσεως τοῦ ἐδάφους, ἀναβλύζει πανταχοθεν ὕδωρ θερμὸν οἰοῦχον χυλόμενον εἰς αὐτήν, τὰ δὲ ὕδατα αὐτῆς αἰετοεὺς εὗρισκονται εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον οὔτε αὐξάνόμενα οὔτ' ἐλαττούμενα. Ἡ λίμνη αὕτη φαίνεται οὕσα ἡ αὕτη πρὸς τὴν ὑπὲρ τοῦ Σιράδωνος (βιβλ. IB', 537.6) οὕτω περιγραφομένην· «Τρίτη δ' ἐστὶν ἱερωσύνη Διὸς Ἀσδομαίου λαιπομένη ταύτης (τῆς τοῦ ἐν Οὐνηάσιος Διός), ἀξιόλογος δ' ὅμως. Ἐνταῦθα δ' ἐστὶ λάρκος ἀλμυροῦ ὕδατος ἀξιολόγου λίμνης ἔχων περίμετρον, ὁρρῶσι κλειόμενος ὑψηλαῖς καὶ ὀρθαῖς ὥστε ἔχειν κατάσπιν κλιμακῶδη τὸ δ' ὕδωρ οὐτ' αὐξοθαί φασιν οὐτ' ἀπορρυσιν ἔχειν οὐδαμοῦ σανεράν». Εἰς τὴν λίμνην ταύτην, ἥς ΝΔ ἐπὶ μικρᾶς πεδιάδος διασφύζονται ἐρείπια τινα, προτρεφουσιν ἐκ τῶν πέριξ μερῶν κατὰ Μάιον καὶ Ἰούνιον αἱ πάσχοντες ὑπὸ ρευματισμῶν ἢ παραλύσεων τῶν ἀκρων καὶ λούονται ἐντὸς λάκκου καταλλήλως πρὸς τοῦτο κατεσκευασμένου καὶ οὐτινος ἐντὸς ἀναβλύζει ὕδωρ ἔχον θερμοκρασίαν 37°. Ἐν τῷ λάκκῳ τούτῳ εἶναι ἀδύνατον νὰ μείνῃ τις πλεον τῶν 10 λεπτῶν τῆς ὥρας, ἀτε καταλαμβνόμενος ὑπὸ ζάλης καὶ τάσεως πρὸς λιποθυμίαν, πιθανῶς ἐκ τῆς δυσσομίας τοῦ θεοῦ. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Σόσδας**. Ἀριστερὸς παρ. πρὸς τοῦ Ὄδη, ἐν τῷ σιθηρικῷ κυβερνήτῳ Τοδὸλσκ. Πηγάζει ἐπὶ τῶν Οὐραλίων ὄρεων καὶ ἔχει μῆκος 698 χμ.

Σόσνιτσα. Πρωτ. περιτ. ἐν τῷ μεσαιῶν τμήματι τοῦ ρωσ. κυβερνήτου Τσερνίγωφ, έχουσα 7,095 κατ. καὶ καπνοφυτείας.

* **Σόσσεξ** (Sussex). Ὁ πληθυσμὸς τῆς ἀγγλ. ταύτης κομητείας ἀνήρχετο τῷ 1901 εἰς 605,052 ψυχάς.

* **Σοττέιλ** (Sotteville-lès-Rouen). Πόλις τοῦ γαλλ. νομοῦ Κἄτω Σηκουάν, έχουσα τῷ 1901 κατ. 17,492.

Σόττον. 1) Sutton Coldfield, πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Βάρβικ. έχουσα 14,264 κατ. — 2) Sutton-in-Ashfield, πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Νόττιγγχαμ, μετὰ 14,862 κατ. καὶ ποικίλης βιομηχανίας.

Σουάνση. Βλ. Σουόνση.

Σουδάλια. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Κρεμαστής Δαρίσεως τοῦ νομοῦ Φθιώτιδος κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 139 κατ. — 2) Δύο χωρία (Ἀνω καὶ Κάτω Σ.) τοῦ δήμου Δωριέων τοῦ νέου νομοῦ Φωκίδος, ἔχοντα ὅμω 1,135 κατ. (1896).

* **Σουδάλκι.** Ἡ πρωτ. τοῦ βωσσινοῦ κυβερνήτου Σ. εἶχε τῷ 1897 κατ. 27,165.

* **Σουδαρδο.** Χωρίον τοῦ δήμου Βουπρασίων τοῦ νομοῦ Ἡλείας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 255 κατ. (1896).

Σουθερμῆς (Φλογητά). Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ, κειμένη πρὸς Δ τῆς Μαλακοπῆς (βλ. λ. σ. 575), ἥς ἀπέχει 1 ὥραν, τῶν δὲ Σουλατιῶν (βλ. λ.) 2 ὥρας. Οὕσα ἐδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγομένης τῇ διοικίται καὶ νομαρχία Ἰκονίου, ἔχει 4,000 περίπου κατ., ὧν 2,800 Ἕλληνας ἑλληνοφώνους, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἰκονίου, συντηροῦντες ἐκκλησίαν, 3 παρεκλήσια καὶ δημοτικὴν σχολὴν, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. Πλησίον τῆς κωμοπόλεως ἐπὶ βουνῷ καλουμένου Σεϊούτελε εὐρεται μαρμαρίνη πλάξ φέρουσα τὴν ἐπιγραφὴν «Ζεὺς Δῆμητρα». [Γρ.Σ.Ι.]

Σουγγάρις. Δεξιὸς παραπόταμος τοῦ Ἀμοῦρ ἐν τῇ Μαντζουρίᾳ, πηγάζων ἐπὶ τῶν συνόρων τῆς Κορέας καὶ ἔχων μήκος 1,280 χμ.

Σουγγουρλοῦ (Ἰεράνιον). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, οὕσα ἐδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγομένης τῇ διοικίται Τσοροῦμ καὶ ἔχουσα περὶ τὰς 8,000 κατ., ὧν Ἕλληνας μὲν 690 συντηροῦντες ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον, Ὀθωμανοὶ δὲ οἱ λοιποί. Τὸ Σ. εἶναι ἐκ τῶν νεωτέρων πόλεων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κτισθὲν τῷ 1686 ὑπὸ τοῦ διαστήμου Σουγγούρ βῆ ἐπὶ τῆς ἀρχαίας χώρας τῶν Τροκίων. Ἡ περιφέρεια αὐτῆς περιλαμβάνει 6 λαϊκὰ χωρία μετὰ 1,200 κατ. Ἕλλήνων συντηρουμένων γραμματοειδασκαλεία. [Γρ.Σ.Ι.]

Σουδα. Πρωτ. τοῦ ὁμώνυμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων), ἔχουσα 701 κατ. (1900). Ὁ ὁμώνυμος δήμος εἶχε κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν 1089 κατ.

Σουδάν. Τὸ Δυτ. τμήμα τοῦ Σ. ἀνήκει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν Γαλλίαν, ἀπὸ δὲ τοῦ 1899 τὸ ὄνομα Γαλλικὸν Σ. σημαίνει ἀπλῶς τὰς ἐκεῖ κτήσεις τῆς Γαλλίας ἐν γένει, τῆς μέχρι τότε οὕτω καλουμένης ἀποικίας διατελειμένης. Τίνα μέρη προσηρτήθησαν εἰς τὰς ἀποικίας Σενεγαμβίαν, Γαλλικὴν Γουινέαν, Ἐλεφαντος παραλίαν, Δαχομήν, ἄλλα δὲ διοργανώθησαν ὡς στρατιωτικαὶ τοπαρχίαι τοῦ Γαλλικοῦ Σ. Αἱ χώραι πρὸς ΒΑ καὶ ΝΑ τῆς

λίμνης Τσαδ πολιτικῶς ὑπάγονται εἰς τὰς γαλλ. κτήσεις τοῦ Κογγου ποτ. (ἀπὸ τοῦ 1902). — Τὸ Ἄνατ. τμήμα τοῦ Σ. ἀποτελεῖ τὸ ἀπὸ τοῦ 1899 μεῖζον μέρος τοῦ ὑπὸ βρετανο-αἰγυπτιακὴν προστασίαν Αἰγυπτιακοῦ Σουδάν, τοῦ πρότερον κράτους τοῦ Μαχδῆ. Περιλαμβάνει δὲ τοῦτο τὴν περὶ τὸν Νεῖλον χώρην πρὸς Ν τῆς Αἰγύπτου καὶ δὴ, ἀρῶν τῷ 1900 προσηρτήθη ἡ περιφέρεια Ἀσσουάν (Συηνῆς) εἰς τὴν Αἰγύπτου, τὰς ἀπὸ τοῦ 22^ο Β πλάτους (πρὸς Βορρᾶν) μέχρι τοῦ 5^ο Β πλ. (πρὸς Νότον) χώρας, πρὸς δὲ τὴν Λιθυκὴν ἑρημον, διαιρεῖται δὲ εἰς 8 ἐπαρχίας (μουδιρίας): Χαρτούμ, Ἐλ-Τζεζίρα (Γεζίρα), Δογγόλα, Βερβέρ, Κατσήλα, Σεννάρ, Κορδοφάν καὶ Βαχρ-ἑλ-Γαζάλ, καὶ εἰς 3 διαμερίσματα: Βαδγιάλα, Σουακίν καὶ Φασόδα. Ἐδρα τοῦ γενικοῦ διοικητοῦ εἶναι τὸ Χαρτούμ. Ὁ πληθυσμὸς ὑπολογίζεται εἰς 3,5 ἑκατομμ. Εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Σ. καὶ κυρίως τὴν διάλυσιν τοῦ κράτους τῶν Μαχδιστῶν προσθετέον τὰ ἑξῆς. Ἀρῶν περὶ τὰ τέλη τοῦ 1899 ἠττήθησαν οἱ Μαχδισταὶ ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν, ἀπεκλεισθῆσαν τῷ ἐπομένῳ ἔτει καὶ ἀπὸ τῆς θαλάσσης, τοῦ Ἰταλοῦ στρατηγοῦ Βαρατιέρη εἰσελάσαντο εἰς Κασσάλαν. Τῷ δὲ 1896 ὁ Ἀγγλὸς στρατηγὸς Κίτσεναρ ἐξστράτευσε μετ' αἰγυπτιακοῦ στρατοῦ εἰς τὴν Δογγόλαν, ἣν μετὰ τινὰς ἐπιτυχεῖς συμπλοκάς κατέλαβε σχεδὸν ἀνευ ἀντιστάσεως κατὰ Σεπτέμβριον· τῷ δὲ ἐπομένῳ ἔτει μετὰ τινὰς ἄλλας περιπλοκάς ἐνίκησε τοὺς Μαχδιστάς κατὰ κράτος πρὸς τὸ Ὀρδουρμάν τῇ 21 Αὐγούστου καὶ ἐκυριεύθη οὕτω πάλιν ἡ χώρα δια τὴν Αἰγύπτου. Τέλος θεοχαλίτης Ἀβδουλλαχὶ καταφυγὼν μετὰ τινῶν στρατευμάτων εἰς νοτίους χώρας κατετροπώθη τῇ 12 Νοεμβρ. 1899 παρὰ τὸ Ὄμ Δεβρίκατ καὶ ἔπε ἐν ἐν τῇ μάχῃ.

* **Σουδενά.** Κώμη τοῦ ὁμώνυμου δήμου τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν. Ἀποτελοῦσιν αὐτὴν δύο συνοικίαι, Σ. Ἀγίος Βασίλειος, ἧτις εἶναι καὶ πρωτ. τοῦ δήμου καὶ ἔχει 724 κατ., καὶ Σ. Θεοτόκος, ἧτις ἔχει 788 κατ.

Σουδενά Ἀνω. Κώμη ἐν Ἠπειρῷ ὑπαγομένη εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ζαγορίου, ἀριθμοῦσα 700 κατ. Ἕλληνας καὶ συντηροῦσα δια τῶν τόκων κληροδοτημάτων διαφόρων τέκνων αὐτῆς ἑλλήν. σχολεῖον, δημοτικὸν καὶ παρθεναγωγεῖον, εἰς ᾧ φοιτοῦν περίπου 80 μαθηταί. Εἰς 1 περίπου ὥρας ἀποστασιν πρὸς Ν κείνται τὰ ὀλίγη πολυανθρωποτέρα Κάτω Σ. [Ι.Α.]

* **Σουδενέικα.** Χωρίον τοῦ δήμου Δύμης τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 184 κατ. (1896).

* **Σουδενών** ὁ δήμος τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν. ἔχει 2,127 κατ. (1896).

Σουδερμανν (Hermann Sudermann). Γερμανὸς ποιητής, γενν. τῷ 1857 ἐν τῇ Ἀνατολ. Πρωσίᾳ. Σπουδάζας ἐν τοῖς πανεπιστημίαις τῆς Κονιξβέργης καὶ Βερολίνου εἰργασθὲν τὸ κατ' ἀρχὰς ὡς συντάκτης, ἀφιερῶθη δ' εἰς τὴν ποίησιν. Δημοσιεύσας διάφορα ἐπικά ἔργα ἐγένετο πασίγνωστος διὰ τοῦ δράματος «Ἡ τιμὴ» (1889), εἰς ὃ ἐπηκολούθησε «Τὸ τέλος τοῦ Σαδὼρ» (1890) καὶ ἄλλα πολλὰ κατατάντα δημοφιλῆ. πρὸς δὲ μυθιστορήματα, πάντα διακρινόμενα ἐπὶ τεχνικωτάτῃ διαγραφῇ ψυχολογικῶν διαμαχῶν. Ἀπὸ τοῦ 1895 διαμένει ἐν Βερολίνῳ.

* **Σουέζ** (Suwés ἀραβ., Suez γαλλ.). Ὁ πληθυσμὸς τῆς αἰγυπτιακῆς ταύτης πόλεως ἀνῆρχετο τῷ 1897 εἰς 17,457, ἐξ ὧν 2,774 Εὐρωπαῖοι.

Σουέκα (Sueca). Πρωτ. διαμερισμ. ἐν τῇ Ἰσπαν. ἐπαρχίᾳ Βαλεντίας, ἔχουσα 13,949 κατ. καὶ οὐρυςρυτείας.

Σουηδία (Schwaben). Ὁ νομὸς οὗτος τῆς Βαυαρίας εἶχε τῷ 1900 ἐπὶ ἐμβ. 9,825 τετρ. κατ. 713,681.

* **Σουηδία**. Ὁ πληθυσμὸς τοῦ βασιλείου τοῦτου τῷ 1901 ἀνῆρχετο εἰς 5,175,228 κατ. Ἡ ἀξία τῆς ἐξαγωγῆς ὑπελογίσθη τότε εἰς 354 ἑκατομμ. κορωνῶν, τῆς δὲ εἰσαγωγῆς εἰς 466 ἑκατομμ. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1902 ἀνεγράφη ἐστὶς καὶ ἐξοδα 156 ἑκατομμ., τὸ δὲ δημόσιον χρέος ἀνῆρχετο εἰς 349 ἑκατομμ.

Σουζντον καὶ Πένδλβουρυ (Swinton and Pendlebury). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Λαϊγξτερ, ΒΔ τοῦ Μαντσεστερ, ἔχουσα 27,001 κατ., ἀνθρακωρυχεῖα, βαμβακοურγίαν καὶ κεραμοποιάν.

Σουκουπρίνη. Βλ. Βουδιχία.

* **Σούκρη** (Sucre, ἄλλοτε Charcas, Chuquisaca κ.α. καλουμένη). Μία τῶν 3 πρωτεύουσῶν τῆς Βολιβίας, οὗσα ἔδρα ἀρχιεπισκόπου καὶ ἔχουσα περ. 21 χιλ. κατ., τοὺς πλείστους Ἰνδοὺς.

Σούλ. Βλ. Σούλτ ἐν τ. Σ' σ. 317.

Σούλας. Ἀριστερὸς παραπόταμος τοῦ Δνειπέρου, διαρρέων τὰ ῥωσ. κυβερνεῖα Χαρκόβου, ἔνθα πηγάζει, καὶ Πολτάβα, ἔχων δὲ μήκος 413 γμ.

* **Σουλάρη**. Χωρίον τοῦ δήμου Φαλαισίας τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχον 244 κατ. (1896).

* **Σουλῆ**. Χωρίον τοῦ δήμου Εὐπαλίου τοῦ νέου νομοῦ Φωκίδος, ἔχον 358 κ. (1896).

* **Σουλεϊμάναγα**. Χωρίον τοῦ δήμου

Μυρτουντίων τοῦ νομοῦ Ἡλείας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 929 κατ. (1896).

* **Σουλεμές**. Χωρίον τοῦ δήμου Φακίου τοῦ νομοῦ Λαρίσης κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 256 κατ. (1896).

* **Σουλήμπεη**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλατείας τοῦ νομοῦ Φθιώτιδος κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 206 κατ. (1896).

Σουληνάρι. Χωρίον τοῦ δήμου Βουφράδος τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 582 κατ. (1896).

Σούλι. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Σικυῶνος τοῦ νομοῦ Κορινθίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 471 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Πατρέων τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 466 κατ. — 3) Χωρίον τοῦ δήμου Πηνειῶν τοῦ νομοῦ Ἡλείας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 195 κατ. — 4) Χωρίον τοῦ δήμου Μαραθῶνος τῆς Ἀττικῆς, ἔχον 108 κατ. (1896).

Σούλιθαν σ. τ. ἡ λ. η. Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Σουλιμά**. Πρωτ. τοῦ δήμου Δωσίου τοῦ νέου νομοῦ Τριφυλίας, ἔχουσα 1,233 κατ. (1896).

Σουλινάριον. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Πέτρας τοῦ νέου νομοῦ Βοιωτίας, ἔχον 215 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Κορινθίων τοῦ ὁμωνύμου νομοῦ, ἔχον 140 κατοίκους (1896).

* **Σούλου**. Χωρίον τοῦ δήμου Μεγαλοπόλεως τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχον 196 κατ. (1896).

Σουλού-σεράϊ. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κείμενον ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ καὶ ἐπὶ τῆς Ν ὁχθῆς τοῦ Σκύλακος, παραποτάμου τοῦ Ἰρίδος. ἔχον 700 περίπου κατ., ὧν οἱ 50 Κιρκάσιοι, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί, κεῖται πιθανῶς ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν δημοσίων οἰκοδομῶν ἀρχαίας πόλεως, ἣτις εἶχε μεγάλην ἑκτασιν ἰδίᾳ πρὸς τὸ Δ μέρος τοῦ χωρίου, οὗτος ΝΑ εὐρηγται ἵγνη τῶν θεμελίων ἐκκλησίας βυζαντινοῦ ρυθμοῦ, ἥς 23 κιονόκρανα φέροντα τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ σώζονται. Πρὸς Α δὲ τοῦ χωρίου ὑπάρχει ῥωμαϊκὴ γέφυρα καλλιπείρας κατασκευῆς μετὰ 3 ἀψίδων, ἐνεῦσα τὰς δύο ὁχθὰς τοῦ Σκύλακος. Ἐνταῦθα ἀνεκαλύφθησαν ἱκαναὶ ἐλληνικαὶ ἐπιγραφαί, ἐξ ὧν βῆλον γίνεται ὅτι ἡ ἀρχαία πόλις ἐκαλεῖτο Ἡρακλεοπόλις καὶ ὅτι ἐπιτιμορρήθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων αυτοκρατόρων διὰ τοῦ ἐξόχου τίτλου Σεβαστής. Φαίνεται πιθανόν ὅτι ἡ πόλις αὕτη ἰδρῦθη τῷ 39 π. Χ. Τὸ ὄνομα αὐτῆς ἀναγινώσκεται καὶ ἐπὶ διασωθέντος νομίσματος, ἐν ᾧ παρίσταται καὶ ὁ Ἡρακλῆς. Ἐκ τούτου δὲ ὑποτίθεται ὅτι ἰδιαζόντως ἐν τῇ

πόλει ταύτη, ἐλατρεύετο ὁ ἥρωες αὐτός. Οὐδεὶς τῶν ἀρχαίων μνημονεύει τῆς πόλεως ταύτης. Ἡμίσειαν ὦραν ΝΔ τοῦ γωρίου ἐπὶ τῆς ὁχθῆς τοῦ Σκυλακος ὑπάρχουσι θειοῦχα ὕδατα 38° P. καὶ λουτρῶν, ἐν ἑνὶς διασφύζονται κίνεσι τινες καὶ τινα ἄλλα λείψανα ἀρχαιοτήτος. (Βλ. Ἑλλην. Φιλολ. Συλλ. Κων/πόλεως τόμ. Ζ' σ. 1—6).

Σουλτανίς ὄρνις. Βλ. Πορφυρίων.

Σούμδη ἡ Πούλο Τσινδάνα. Νῆσος τοῦ Ἰνδοικοῦ ὠκεανοῦ, ἀνήκουσα εἰς τὴν ὀλλανδικὴν τοποτηρητείαν Τιμώρ. Ἐχει ἐμβ. 11,012 τ.χμ. καὶ 200 χιλ. κατ. Μαλαιῶν. Πρωτ. εἶναι Ναγκαμέσσι ἐπὶ τῆς Β παραλίας.

Σουμελά. Χωρίον παρὰ τὴν Τραπεζοῦντα καὶ μονὴ ἀρχαία καὶ περιώνυμος, σταυροπηγιακὴ, ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ πατριαρχείου, τιμωμένη δ' ἐπ' ὀνόματι τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ περιέχουσα 15 παρεκκλήσια καὶ 20 μοναχοὺς. Κεῖται ὑπὸ σπήλαιον ἐπὶ τοῦ ὄρους Μελά, ἐκτίσθη δὲ τῷ 386 ὑπὸ τῶν πατέρων Βαρνάβα καὶ Σωφρονίου κομισάντων ἐξ Ἀθηνῶν εἰκόνα φημιζομένην ὡς ἔργον τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ καὶ διασφύζομένην ἐτι νῦν. Ἐπὶ τῶν βυζαντινῶν αυτοκρατόρων καὶ ἰδία ἐπὶ Κομνηνῶν προσέλαβε πολλὰς περὶ χῶρας καὶ προσέφερε πολλὰς ὑπηρεσίας εἰς τὸ ἔθνος, ζῶντι εἰς αὐτὴν δρεῖλεται· ἡ διατήρησις τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης τῶν περὶ χῶρων, εἰς αὐτὴν ἔχουσιν πλουσίαν βιβλιοθήκην, ἐσχάτως διαρπαγείσαν, κατέφυγον πολλοὶ λογιοὶ ἄνδρες καὶ ἐξήλθον ἐκ ταύτης πολλοὶ ἀρχιερεῖς καὶ πατριάρχαι. Νῦν προσέτι χρησιμεύει, ὡς τὰ Μετώρα καὶ τὸ Ἅγιον Ὅρος, πρὸς ἐξορίαν τῶν ἐγκληματιῶν κληρικῶν. Ἐνταῦθα δὲ κατὰ τὴν 15 Αὐγούστου συνέρχονται ἐκ τῶν περὶ 5—10 χιλ. Χριστιανῶν πανηγυρίζοντες. (Βλ. Κ. Παπαμιχαλοπούλου Περιήγησιν ἀνα τὸν Πόντον, σελ. 46 κέξ.).

Σούμεν ἡ Σοῦμλα. Βλ. τ. Σ' σ. 442.

Σουμεροῦ. Χωρίον τοῦ δήμου Τετραφυλίας τοῦ νομοῦ Ἀρτης, ἔχον 376 κατ. (1896).

Σουμπάς-κζόρ. Χωρίον τῆς Μακεδονίας, 2 1/2 ὥρας ἀπέχον τῶν Σερρῶν, ἔχον δὲ 500 περίπου κατ.

Σούμν. Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ ῥωσσ. κυβερν. Χαρκόβου, μετὰ 26,622 κ. (1897).

Σουνδσβάλλ (Sundsvall). Πόλις τοῦ σουηδικοῦ νομοῦ Βεστερνορρλανδῆς, ἔχουσα 14,831 κατ. καὶ σπουδαῖον ἐμπορίον ξυλείας καὶ σιδήρου.

Σούνιον. Προσθετέον ὅτι ἐξ ἐπιγραφῆς ἀνακαλυφθείσης τῷ 1898 ἀποδεικνύε-

ται ὅτι ὁ ἐκεῖ ναός, οὐ σφύζονται ἀκόμη κίονες, δὲν εἶναι ὁ τῆς Ἀθηνῶν, ὡς ἐστεύετο μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῶν πλείστον ἀλλὰ ὁ τοῦ Ἱεσοιδῶρος. Ὁ τῆς Ἀθηνῶν ἔκειτο ἐλίγον κατῶθεν τοῦτου, ἀνεκαφθῆσαν δὲ τὰ θεμέλια αὐτοῦ, ἐξ ὧν αὐτὴ δειχθῆναι ἦτο ἰδιοτρόπου μορφῆς, ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τεσσάρων κίωνων ἐν μέσῳ, ἔχουσιν τὴν βασιν τοῦ ἀγάλματος τῆς θεᾶς πλησίον τοῦ Διὸς τοῦ τοῖχου, περὶ τὴν ἐκείνην δὲ πρὸς Α καὶ Ν ὑπὸ περιστάσεων.

Σούξαρο. Χωρίον τοῦ δήμου Κισσίου τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν ἐκείνην διαίρεσιν, ἔχον 177 κατ. (1896).

Σουόνση (Swansea). Πόλις τῆς Ουαλίας, ἔχουσα 94,514 κατ. (1901).

Σούπη. Χωρίον τοῦ δήμου Κισσίου τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτσας, ἔχον 445 κατ. τοίχους (1896).

Σουραβάτζα (Surabaya, Soerabaya). Τοποτηρητεία ὀλλανδικὴ ἐπὶ τῆς Ἰάβας, ἔχουσα ἐμβ. 5,951 τ.χμ. καὶ 2,481,111 κατ. (1895), ὧν 22,762 Σῖναι, 8,255 Ἰνδοὶ καὶ 8,884 Εὐρωπαῖοι. Ἡ ὁμών. πρωτεύουσα εἶχε τῷ 1900 κατ. 146,944.

Σουρακάρτα (Surakarta). Τοποτητεία ὀλλανδικὴ ἐπὶ τῆς νήσου Ἰάβας, ἔχουσα ἐμβ. 6,217 τ.χμ. μετὰ 1,210,750 κατ. (1895), ὧν 2,764 Σῖναι καὶ 2,736 Εὐρωπαῖοι. Ἡ πρωτεύουσα Σ. εἶχε τῷ 1900 κατ. 109,444.

Σουράτη (Surat). Πρωτ. διαμερίσις τῆς Ἰνδίας ἐν τῷ τμήματι Γουζράτης τῆς Ἰνδίας, πρεσβείας Βομβάης, μετὰ 119,000 κατ. (1901).

Σουρῆς Γεώργιος. Παιστής, γέννηται ἐν Σούρ τῷ 1853, σπουδασας δὲ φιλοσοφίαν ἐν τῷ ἑθν. πανεπιστημίῳ. Συνέγραψε ἐξ ὁμολογίας ποιημάτων, ἐκδοθέντων καὶ διαφόρων ἐποχῶν ἐν Ἀθήναις, διαφόρων μονοπρακτῶν κωμῶν, μίαν τετραπρακτὴν κωμῶν ὑπὸ τὸν τίτλον ἡ «Χειρὸς φέτης» καὶ νεωστὶ μετέφρασε τὰς Νεφέλας τοῦ Ἀριστοφάνους παρασταθείσας ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ. Ἐδράσα κυρίως ἐκδοτῆς τῆς σατυρικῆς ἐν στίχοις γομμένης ἐφημερίδος «Ῥωμῆς», ἣν εἰκοσαετίαν ἤδη ἐκδίδει.

Σούρμενα. Συστάς χωρίων πρὸς τὴν ΒΑ τῆς Τραπεζοῦντος, ὑπαγομένων εἰς τὴν διοίκησιν αὐτῆς. Τὸ ὄνομα κατὰ τινὰς ῥάγεται ἐκ τοῦ Ὑσσου ὁρμου, ἐνταῦθα ἔρρεεν ὁ Ὑσσος ποταμός. Ἐκ τῶν ἰστανικῶν χωρίων τὰ σπουδαιότερα ἐν τούτῳ εἶναι : Κελόνητσα, (230 οἰκογενεῖαι), Νετζαράντα (100 οἰκογ.), Χουμουρλιά (100 οἰκογ.), Τζέιτα (120 οἰκογ.), Ἀδαν (120 οἰκογ.) κτλ.

* **Σουροῦται.** Χωρίον τοῦ δήμου Βωμέας τοῦ νέου νομοῦ Φωκίδος, ἔχον 443 κατ. (1896).

* **Σούρπη.** 1) Πρωτ. θερινὴ τοῦ δήμου Πτελεσιῶν τοῦ νομοῦ Φθιώτιδος κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχουσα 1,466 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Λεβαθείας τοῦ νέου νομοῦ Βοιωτίας, ἔχον 169 κατ. (1896).

Σουσεμίλ Franz Susemihl). Γερμανὸς φιλόλογος, γενν. τῷ 1829 ἐν Μεκλεμβούργῳ. διατελέσας δὲ ἐπὶ πολλὰ ἔτη καθηγητῆς τοῦ πανεπιστημίου ἐν Γραίσβαλδῃ. Ἀπὸ τῷ 1904 ἐν Φλωρεντίᾳ. Μετὰ τινα ἔργα περὶ τῆς πλατωνικῆς φιλοσοφίας (κυρίως, ἡ γενετικὴ ἀνάπτυξις τῆς πλατ. φιλοσ. 2 τ. 1855—60) ἐξέδωκε τὴν Παιητικὴν τοῦ Ἀριστοτέλους (β' ἔκδ. 1874, ἐλλ. καὶ γερμ.) τὰ Πολιτικά αὐτοῦ (1879, ἐλλ. καὶ γερμ.), κατόπιν δὲ Ἱστορίαν τῆς Ἀλεξανδρινῆς φιλοσοφίας (2 τ. 1892).

Σουσουρλουόκιον. Κώμη τῆς Μικρῆς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ἀπέχουσα διώρον τῆς Προύσης, ἣς τῇ διοικήσει καὶ τῇ νομαρχίᾳ ὑπάγεται, καὶ ἔχουσα 2,882 κατ., ὧν οἱ 630 Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ 2,252 Ἕλληνες τουρκόφωνοι, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Προύσης, συντηροῦντες δημοτικὴν σχολὴν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον καὶ ὄντες γεωργοὶ καὶ μεταξοπαραγωγεῖς. Ἡ κώμη διαρρέεται ὑπ' ἀρθύων ὑδάτων, ἀφ' ὧν ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Σουστιάνοι.** Χωρίον τοῦ δήμ. Σπάρτης τοῦ νέου νομοῦ Λακεδαιμόνως, ἔχον 361 κατ. (1896).

Σουταάβα (Suceava). 1) Νομὸς τῆς Ῥωμανίας ἐν τῇ Μολδαυίᾳ, ἔχουσα ἐμβα. 3410 τετρ. καὶ 129,687 κατ., πρωτ. δὲ τὴν Φολτετσένην. — 2) Suceava, πρωτ. διαμερισμ. ἐν τῇ αὐστριακῇ Βουκοβίνῃ, ἔχουσα 10,955 κατ. τοὺς πλείστους Γερμανούς. Ἀλλοτε ἦτο ἔδρα τῶν ἡγεμόνων τῆς Μολδαβίας. Τῷ 1675 ἐπολιορκήθη ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Σοβιέσκην.

Σουτταός. 1) Ἀλέξανδρος Γ. Ἐγενν. ἐν Κων/πόλει τῷ 1802, ἐσπούδασεν ἐν Παρίσι καὶ ἀποκατέστη ἐν Ἀθῆναις, ἐνθα εἰργάσθη ἐπιμελῶς ἐπὶ πολλῶν ζητημάτων. Ὑπῆρξεν εὐεργέτης τοῦ πτωχοκομείου καὶ τοῦ Ἀμαλίου ὀρφανοτροφείου καὶ πρόεδρος τῆς ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἱδρυθείσης ἐταιρείας τῶν Φίλων τοῦ λαοῦ. Ἀφῆκε δὲ καὶ ἐντελεστέατην συλλογὴν νομισμάτων εἰς τὸ πανεπιστήμιον. Ἀπέθανε τῷ 1870.

— 2) Ἀλέξανδρος Ἀ. Υἱὸς τοῦ προηγουμένου, γενν. τῷ 1839 ἐν Ὁδησσῷ. Ἐσπούδασεν ἐν Ἀθῆναις καὶ Παρίσι καὶ τὰ

νομικά. Ἦτο γραμματεὺς τῆς ἑλληνικῆς πρεσβείας ἐν Παρίσι ἀπὸ τοῦ 1868—73 καὶ ἔδρασε τὴν ἐτοιρίαν τῶν Φίλων τοῦ λαοῦ. Ἐγράψε δὲ διάφορα ἄρθρα πολιτικῆς οἰκονομίας καὶ πολιτικά. Τὴν περικοπὴν τοῦ κατέλιπεν εἰς τὸ δημόσιον ποτὶς ἔδρασε πινανοθήκης καὶ ἀγορὰν πινάκων. Ἀπέθανε κατὰ Δεκ. τοῦ 1895.

* **Σουφλάρ.** Χωρίον τοῦ δήμου Ὀγχεστοῦ τοῦ νομοῦ Λαρίσης κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 215 κατ. (1896).

* **Σουφλίον.** Κωμόπολις τῆς Θράκης, κειμένη πρὸς Ν. τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὁχθῆς τοῦ Ἑβρου, οὐσα δ' ἔδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Δεδε-Ἀγατζ καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀδριανουπόλεως καὶ ἔχουσα 8,000 κατ. ἀπαντὰς Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἀδριανουπόλεως καὶ συντηροῦντες ἐπατάξιον ἀστικήν σχολὴν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον Κύρια προΐοντα τοῦ Σ. εἶναι οἶνος καὶ μέταξκ. [Γρ.Σ.Ι.]

Σουφφολκ. Βλ. Σάρφων.

* **Σοφάδες.** Πρωτ. τοῦ δήμου Κιερίου τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτσης, ἔχον 1,881 κατ. (1896).

* **Σοφία.** Σόφια Ἡ πρωτεύουσα αὐτῆς τῆς Βουλγαρίας εἶχε τῷ 1901 κατ. 67,920.

* **Σοφρανά.** Χωρίον τοῦ δήμου Τρικυλίων τοῦ νομοῦ Κορινθίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 153 κατ. (1896).

Σοφίδες. Κώμη τῆς Θράκης, κειμένη βΔ τῶν Σαράντα Ἑκκλησιῶν, ὧν ἀπέχει 2 1/4 ὥρας, καὶ ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Βιζύης-Μηδείας τῆς διοικήσεως Σαράντα Ἑκκλησιῶν, ἔχουσα δὲ 2,000 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Βιζύης, συντηροῦντες δημοτικὴν σχολὴν καὶ τὴν τεκτονικὴν ἐπαγγελματιῶν. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Σοφικόν.** Πρωτ. τοῦ δήμου Σολυγείας τοῦ νομοῦ Κορινθίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχουσα 1,700 κατ. (1896).

* **Σοφοκλῆς.** Τὰ ἀρχαῖα Σχόλια εἰς αὐτὸν ἐξέδωκεν ὁ Ν. Παπαγεωργίου (Λιψ. 1888), ὅστις ἐτοιμάζει καὶ κριτικὴν ἔκδοσιν τῶν δραμάτων αὐτοῦ.

Σοφόμπζση. Χωρίον τοῦ δήμου Φακίου τοῦ νομοῦ Λαρίσης κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 120 κατ. (1896).

Σοφόρα (Bot.). Γένος Ψυχανθῶν, περιλαμβανόν περὶ τὰ 30 εἴδη δένδρων, θάμνων καὶ ποτῶν τῶν θερμῶν χωρῶν τῆς γῆς καὶ χαρακτηριζόμενον ὑπὸ φύλλων συνθέτων ἀντισπερνεύρων καὶ καρπῶν χεδρωποειδῶν. Σ. ἡ ἰαπωνικὴ εἶναι

περικαλλές δένδρον ύψους 20—25 μ., ἔχον φύλλωμα πυκνόν, βαθέως πράσινον, καλλιεργούμενον θὲ ὡς καλλωπιστικὸν πλατειῶν καὶ λεωφόρων. Τὰ ἄνθη αὐτῆς ξηραίνόμενα χρησιμοποιοῦνται ἐν Κίνα ὡς κίτρινη χρωστική οὐσία. Ὑποδιαίρεσις τοῦ γένους τούτου εἶναι ἡ Ἐδουαρδία, ἥς τινα εἶδη καλλιεργούνται χάριν κόσμου.

Σόφωκ (Suffolk). Μία τῶν Ἀνατολ. κομητιῶν τῆς Ἀγγλίας, ἐπὶ τῆς Βορείου θαλάσσης, ἔχουσα ἐμβ. 3820 τχμ. καὶ 384,198 κατ. Εἶναι λίαν εὐφορὸς, διὸ καὶ ἡ γεωργία καὶ ἡ κτηνοτροφία εἶναι τὰ κύρια ἔργα τῶν κατοίκων. Πρωτεύουσα εἶναι τὸ Ἴψιτς (Ipswich).

Σοχάρ Βλ. Καβάλλα.

Σοχᾶς Χωρίον τοῦ δήμου Σπάρτης τοῦ νέου νομοῦ Λακεδαιμόνος, ἔχον 283 κατ. (1896).

Σπίδιξ. Βλ. Ἀνθοθεσία.

Σπαθάδες. Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγινίου τοῦ νομοῦ Τρικυλλίων, ἔχον 142 κατοίκους (1896).

Σπαθάκης Ἀριστείδης Κ. Λόγιος, γενν. τῷ 1837 ἐν Λιασκοθεσίῳ τῆς Ἠπείρου. Μετὰ τὴν ἐν τῇ Ῥιζαρείῳ σχολῇ γυμνασιακὴν μόρφωσιν ἐσπούδασε φιλοσοφίαν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, μεθ' ὃ τῷ 1863 ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως εἰς Γερμανίαν, ἐνθα ἠσχολήθη ἰδίως περὶ τὰ παιδαγωγικά. Τῷ 1867 διορίσθη καθηγητὴς ἐν τῇ Ῥιζαρείῳ σχολῇ καὶ τῷ 1871 ἐν τῷ Ἀρσακείῳ. Ἔργα αὐτοῦ εἶναι: Ἐγχειρίδιον παιδαγωγικῆς (1875), Παιδαγωγός, σύστημα φιλοσοφικῶν καὶ παιδαγωγικῶν μαθημάτων, ὅστις μετεφράσθη καὶ εἰς τὴν βουλγαρικὴν (ἔξεδ. τῷ 1882), Λογικὴ καὶ Ψυχολογία (πρὸς χρῆσιν τῶν γυμνασίων), Ἱστορία τῆς παιδαγωγικῆς, Σχολικὴ παιδαγωγικὴ, Οἰκιακὴ παιδαγωγικὴ, καὶ (μετὰ τοῦ Θ. Βενιζέλου) Ἱστορία ῥωμαϊκῆ καὶ βυζαντινῆς (1894). Πλὴν τούτων ἔγραψε πολλὰς διατριβὰς ἐν περιοδικῇς (Ἐρμ. Φιλομαθῶν, Ἀθῆναιον, Σωτήρ, Ἄττ. Ἡμερολ., Πλάτων, Παρνασσός κλ.). Ἀπέθανεν ἐν Ἀθῆναις τῷ 1897.

Σπαθάρης Ἀνδρέας. Λόγιος, γενν. τῷ 1837 ἐν Χάλκῃ. Μετὰ τὴν ἐν τῇ Ἐμπορικῇ σχολῇ τῆς Χάλκης ἐκπαίδευσιν ἐσπούδασε φυσικομαθηματικά ἐν Βερολίνῳ, εἰτα δὲ τῷ 1860 διορίσθη καθηγητὴς τῶν φυσικομαθηματικῶν ἐν Χάλκῃ καὶ ἀπὸ τοῦ 1867 ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους σχολῇ ἐν Κων/πόλει, ἐνθα ἐδίδαξε καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις ἐκπαιδευτηρίοις. Ἐξέδωκε Χημείαν (Κωνστ. 1869), Τριγωνομετρίαν (Ἀθ. 1882), Φυσικὴν πειραματικὴν (Ἀθ. 1886), Ἀλγεβραν καὶ Γεωμετρίαν (Κωνστ. 1887) καὶ

Μελέτην περὶ τοῦ πασχαλίου, ἐν ᾗ ὑπεραμνηστικὸν τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου. Ἀπεθανεν ἐν Κων/πόλει τῷ 1901.

* **Σπάθαρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Τριταίων τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχον 516 κατοίκους (1896).

* **Σπαθίροι.** Χωρίον τοῦ δήμου Κρήνων τοῦ νομοῦ Εὐβοίας, ἔχον 163 κατοίκους (1896).

* **Σπαῖδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Αὐλίδος τοῦ νέου νομοῦ Βοιωτίας, ἔχον 257 κατοίκους (1896).

* **Σπαῖτζίκου.** Χωρίον τοῦ δήμου Ναυπλίου τοῦ νομοῦ Ἀργολίδος κατὰ τὸν νέον διαίρεσιν, ἔχον 327 κατ. (1896).

* **Σπάλατον** (Spalato). Πρωτεύουσα διαμερίματος ἐν Δαλματίᾳ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 18,547.

* **Σπαλάθρων** ἔφημος τοῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας. Ἔχει 3,978 κατ. (1896).

* **Σπᾶνδου** (Spandau). Πρωτ. περὶ τὴν ἐν τῷ πρώτῳ νομῷ Πότσδαμ, ἔχουσα 65,030 κατ. (1900).

* **Σπανεῖκα.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαλακρίας τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχον 212 κατοίκους (1896).

* **Σπανοχώρι.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Οἰχαλίας τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας κατὰ τὸν νέον διαίρεσιν, ἔχον 389 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Στρακωτῶν τοῦ νέου νομοῦ Λευκάδας, ἔχον 440 κατ. (1896).

Σπιντζήδες. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον διοικητικῶς μὲν τῇ ὑποδιοικήσει Δικελί-Περγάμου τῆς διοικήσεως Σμύρνης, ἐκκλησιαστικῶς δὲ τῇ μητροπόλει Ἐφέσου καὶ ἔχον 791 κατ. Ἑλλήνας, συτηροῦντας τετρατάξιον ἀστικὴν σχολὴν καὶ τετρατάξιον παρθεναγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

Σπιραγγιὰ Βλ. Ἀσπάργος.

Σπαρτερό Χωρίον τοῦ δήμου Λακωνικῶν τοῦ νομοῦ Κερκύρας, ἔχον 1 κατ. (1896).

Σπάρτη, τουρ. Ἰσπάρτα, τὸ πάλαι Σάπορδα ἢ Σάπαρτα (τά). Πόλις μεσόγειος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ἐν τῇ ἀρχῇ Πισιδίας καὶ ΝΔ τοῦ 18 χλμ. αὐτῆς ἀπὸ χοντος Βουρδουρίου (βλ. Πουλδούρ, 782), μεθ' οὗ συνδέεται δι' ἀμαξιτοῦ. Οὐ ἔδρα διοικήσεως (μοντεταριφλίκ) καλουμένη Χαμίτ-Ἀμπάτ-σαντζαγί καὶ ὑπαγομένης νομαρχία Ἰκονίου, ἔχει περίπου 25,000 κατ. ὧν 6,000 Ἑλλήνες τουρκόφωνοι, ἔξαρται μὲν ἐκκλησιαστικῶς ἐκ τῆς μητροπόλεως Πισιδίας, ἥς ἔδρα εἶναι ἡ Σ., 6 Ἀρμένιοι καὶ 18,400 Ὀθωμανοί. Οἱ αὐτῇ Ἑλλήνες ἀποτελοῦσι 4 ἐνορίας, τῶν Εἰσοδίων, τὴν τῶν Ταξιαρχῶν, τὴν

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΣΠΑΡΤΗ

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Σπάρτη

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τῆς Μητροπόλεως καὶ τὴν τοῦ Ἑμρίου. Συντηροῦσι δὲ νηπιαγωγεῖον, πεντατάξιον παρθεναγωγεῖον, πεντατάξιον δημοτικὴν σχολήν, ἧς ἡ ἀνωτάτη τάξις ἀντιστοιχεῖ τῇ πρώτῃ τῶν ἐλληνικῶν σχολείων, καὶ ἡ-μιγυμνάσιον περιλαμβάνον 4 τάξεις, ὧν αἱ μὲν δύο πρῶται ἀντιστοιχοῦσι τῇ Β' καὶ Γ' ἐλληνικοῦ, αἱ δὲ λοιπαὶ δύο ταῖς δύο πρῶταις τῶν γυμνασίων. Κυριωτάτη ἐνασχόλησις τῶν κατοίκων τῆς Σ. εἶναι ἡ βιομηχανία βαμβακίνων ὑφασμάτων, κοινῶς ἀκατὰδων καλούμενων, καὶ ἡ ἀπὸ τινων ἐτῶν εἰσαχθεῖσα ταπητουργία. Ἐξάγει δ' ἐπὶ ἡ πόλις ὄπιον, ῥητίνας, ὄσπρια πολλά, μέγα πλῆθος παντοίων ὀπωρῶν καὶ ἱκανὰ σιτηρά. Ἐν αὐτῇ ἀνευρέθησαν πρὸ ἐτῶν ἐλληνικαὶ ἐπιγραφαί. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Σπάρτης** δῆμος τοῦ νέου νομοῦ Λακεδαιμόνος. ἔχει 13,472 κατ. (1896). Ἡ ὀμώνυμος πρωτ. εἶχε κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν 4,175 κατ.

* **Σπαρτιά.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Φαλακρῶν (Φηιωτίδας), ἔχον 382 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνω Λιβαθοῦς τοῦ νομοῦ Κεφαλληνίας, ἔχον 519 κατ. (1896).

* **Σπαρτίνη** (Βασ.) Γένος Ἀγρωττοειδῶν, περιλαμβάνον τρία γνωστὰ εἶδη συσμένα κατὰ τὰς αἰμῶδεις παραλίας τῆς Μεσογείου καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, παρέχοντα δὲ μεγίστας ὑψηροῦς τῶ ἀνθρώπων, διότι ἔχου μόνον καθιστῶσι συνεκτικὰ τὰ αἰμῶδη στρώματα τῆς γῆς, ἀπερ ἀπὸ ἀγώνων μεταβάλλονται οὕτως εἰς γυνίμα, ἅλλα καὶ διότι ἐν ἐλλείψει φορβῆς ἄλλης χρησιμεύουσιν ὡς τροφή τῶν ἱππῶν.

* **Σπάρτος.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀμφοκίας (Βάλτου) τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἔχον 421 κατ. (1896).

* **Σπαρτοχώρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ταυρίων τοῦ νέου νομοῦ Λευκάδας, ἔχον 606 κατ. (1896).

* **Σπάτα.** 1) Κωμόπολις τοῦ δήμου Κρωπίας τοῦ νέου νομοῦ Ἀττικῆς, ἔχουσα 1,534 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Βουπρασιῶν τοῦ νομοῦ Ἠλείας καὶ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 176 κατ. (1896).

* **Σπάυερ** (Speyer). Πρωτ. τοῦ βυβαρίου Παλατινάτου, ἔχουσα τῷ 1900 κατοίκους 20,921.

* **Σπειραῖνη** ἢ Σπειρακίνη. Βλ. Ἰσοβήνη.

* **Σπειροχαίτη.** Βλ. Βακτήρια.

* **Σπένσερ.** Ἀπέθανε κατὰ Δελφίμ-βριον 1903.

* **Σπερδούκλα.** Κοινὴ ὀνομασία τοῦ ἀροδέλου.

* **Σπερματόφιλος** (Ζωολ.). Γένος

Τρωκτικῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Σκίου-ριδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ οὐρᾶς βρα-χείας καὶ ἀποληγούσης εἰς θύσανον μακρῶν τριγῶν, ὑπὸ ὧτων σμικροτάτων καὶ ὑπὸ ευρέων παρεσθυλῶν. Γνωστὸν εὐρωπαϊ-κὸν εἶδος εἶναι Σ. ὁ καὶ τίλλος καλούμε-νος ὑπὸ τῶν Γερμανῶν Ziesel, κομψοτάτον ζῶον βάρους $\frac{1}{2}$ λίγ. καὶ μήκους 25 ὀρεν., οὗ ἡ μὲν σὰρξ τρώγεται ὑπὸ τῶν πτωχῶν, ἡ δὲ ὅρα σιτυροποιεῖται καὶ χρησιμεύει ὡς γυναικίος κόσμος. Ἐν δὲ τῇ Ἀμερικῇ εὐ-ρίσκεται ἕτερον εἶδος ὑψηλοῦς μὲν χάριν τῆς περικαλλιστάτης ὀρᾶς αὐτοῦ φερύ-σης γραμμᾶς καστανόχρους καὶ γραμμᾶς κίτρινος ἐναλλὰξ.

* **Σπερχειάδος** δῆμος τοῦ νομοῦ Φθιώτιδος κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν. ἔχει 5,271 κατ. (1896), περιλαμβάνει δὲ, πλὴν τῆς πρωτεύουσας Ἀγῆ, 9 ἄλλα χωρία (Γοργιάννη, Γυστοχώρι, Καμπιά, Κλονιον, Κουρδενοῦρα, Μπερουλιονη, Παλιδοβράχα, Φτέρη καὶ Χαλβίλη).

* **Σπερχογεία** Κώμη τοῦ δήμου Θου-ρίας τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχουσα 1,048 κατ. (1896).

* **Σπέτσια** (La Spezia). Πρωτ. περίφερ. ἐν τῇ ἰταλ. ἐπαρχίᾳ Γενούης καὶ ὁ σπου-δαίτατος πολεμικὸς λιμὴν τῆς Ἰταλίας, ἔχουσα τῷ 1901 ὡς δῆμος 65,612 κατ.

* **Σπετωῶν** δῆμος τοῦ νομοῦ Ἀργο-λίδος κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν. ἔχει 4,432 κατ. (1896). Ἡ ὀμώνυμος πρωτεύουσα τοῦ δήμου εἶχε 4,380 κατ. κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν.

* **Σπηλιιά.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀμπε-λακίων τοῦ νομοῦ Λαρίσης κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 881 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Κυπαρισσίας (Τριφυλίας), ἔχον 523 κατ. (1896).

* **Σπηλιῆ.** Χωρίον τοῦ δήμου Κολυμπα-ρίων τῆς ἐπαρχίας Κισάμου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 541 κατ. (1900).

* **Σπήλμα.** Χωρίον τοῦ δήμου Κρανίων τοῦ νομοῦ Κεφαλληνίας, ἔχον 166 κατοί-κους (1896).

* **Σπηλιιάδης** Νικόλαος. Ἀγωνι-στής καὶ πολιτικός, γενν. ἐν Τριπόλει τῷ 1785 καὶ ἀποθανὼν ἐν Ναυπλίῳ τῷ 1867. Ἀναχωρήσας ἐκ τῆς πατρίδος τοῦ τῷ 1807 διετέλεσεν ἐμπορικὸς ὑπάλληλος ἐν Κων-στ/πόλει καὶ ὁδηγῶν μέχρι τοῦ 1821. Τότε μετέβη εἰς Τεργέστην, ὅθεν ἀπαηλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐδράσε καθ' ὅλην τὴν δι-άρκειαν τοῦ ἀγῶνος καὶ ἐπὶ Καποδιστρίου ὡς σύμβουλος τῆς ἐπικρατείας. Τῷ 1826 μετέφρασεν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ τὸ Ὑπόμνημα περὶ Ἑλλάδος τοῦ Σατωδριάνδου καὶ ἐδη-μοσίευσεν ἡ μυστικοσυμβούλις καὶ οἱ λαοὶ

ἀπὸ τοῦ 1815 μέχρι σήμερον* (1822). Τῷ 1852 ἐξέδωκεν Ἀπομνημονεύματα διὰ τὰ χρησιμεύουσιν εἰς τὴν νέαν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος εἰς 3 τόμους, ἀτίνα προθύρως ἐπέκρινεν ὁ Ῥήγας Παλαμήδης.

Σπίλανθος (Bot.). Γένος Συνθέτων, περιλαμβάνον περί τὰ 40 εἴδη φυτῶν λαχανωδῶν πασῶν τῶν θερμῶν γῶν. Καλλιεργοῦνται τὰ εἴδη Σπ. ὁ κ ρ α μ β ῶ δ η ε ἐτήσιον φυτὸν τῶν Ἰνδιῶν καὶ Σπ. ὁ α μ α υ ρ ὸ ε ἡ Κάρδαμον τῆς Βρασιλίας, ὧν τὰ κεφαλῶτα ἀνθὴ ἔχουσι γεῦσιν ἀνάλογον πρὸς τὴν τῆς Κοχλεαρίας καὶ ἰδιότητος ἀντισκορβουτικῆς καὶ ἀντιυλαλγικῆς.

Σπίναξ (Zool.). Γένος Καρχαριῶν πρωτοπαν τῆς οἰκογενείας τῶν Σπινακιδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ τῶν ὀδόντων, τῶν μὲν ἀνωτέρων ὄντων καθέτων τριφυμάτων ἢ τετραφυμάτων, τῶν δὲ κατωτέρων λοξῶν τμητικῶν κατὰ τὸ ἔξω γεῖλος. Τὸ εἶδος Σ. ὁ μ ἔ λ α ε εὐρίσκεται ἐν τῇ Μεσεγείῳ καὶ ἔχει μῆκος 40 ὕψεκ.

* **Σπιναλόγκη**. Χωρ. τοῦ δήμου Κρήτης τῆς ἐπαρχίας Μεραμπέλου (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 272 κατ. (1900).

* **Σπιτάλι**. Χωρίον τοῦ δήμου Εὐας τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 298 κατ. (1896).

* **Σπιτοθέρηγ**. Τὸ ἐμβ. τῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο περιλαμβανομένων νησῶν εἶναι 70,100 τγμ.

Σπίτχεδ (Spithead) λέγεται ὁ πορθμός ὁ μεταξὺ τῆς ἀγγλικῆς νήσου Οὐάιτ καὶ τῆς στερεᾶς, ἐνθα ἡ πόλις Πόρτσμουθ. Εἶναι τὸ κυριώτερον ὁρμητήριον τοῦ πολεμικοῦ στόλου τῆς Ἀγγλίας.

Σπλαγχνικός σκελετός καλεῖται ἐν τῇ συγκριτικῇ ἀνατομικῇ τὸ σύνολον τῶν σκληρῶν μορίων τὸ ἐρεῖδον τὸ στομα καὶ τὰς βραγχιαίας σχισμὰς καὶ ἀποτελοῦν ἀλληλουχίαν τῶν κατασκευαζομένων ὑπὸ τὸ κρανίον ἐν τῷ κοιλιακῷ τοιχώματι τῆς κεφαλῆς καὶ διακρινόμενων α) εἰς τὸ γ ν α θ ι κ ὸ ν τ ὄ ξ ο ν, ἀποτελοῦν τὸν σκελετὸν τοῦ στόματος β) εἰς τὸ ὑ ο ε ι δ ι κ ὸ ν τ ὄ ξ ο ν καὶ γ) εἰς τὰ β ρ α γ γ ι α κ ὸ ν τ ὄ ξ α, πέντε τὸν ἀριθμὸν. Πάντα δὲ τὰ τῶσα ταῦτα συγκοινοῦνται ἐν πλείονων ἄρθρων καὶ τὸ μὲν γναθικὸν διήρηται ἐκατέρωθεν εἰς δύο τμήματα, τὸ τετραγωνικὸν ἄρθρουμενον μετὰ τοῦ κρανίου καὶ φέρον πρὸς τὰ πρόσω προβολὴν (ἀ π ὅ ρ ο υ σ ι ν ὑ π ε ρ ῶ ὶ ο ν ἡ ὑ π ε ρ ω π τ ε ρ υ γ ο ε ι δ ι κ ῆ ν), διὸ καὶ οὕτω τροποποιηθὲν ἐπικαλεῖται ὑπερρω-τετραγωνικὸν, ἐρεῖδον τὴν τοῦ γνάτου γέλιον μοῖραν τοῦ στοματος· τὸ δὲ ὑ ο ε ι δ ι κ ὸ ν διήρηται εἰς τὸ κυρίως ὑ ο ε ι δ ῆ ε καὶ εἰς τὸ

ὑ ο ε ι δ ο γ ν α θ ι κ ὸ ν· τέλος δὲ τὰ β ρ α γ γ ι α κ ὸ ν σύγκεινται ἐκ πολλῶν ἄρθρων (ἐπιβραγχίου, κρατοβραγχίου, ὑποβραγχίου, βασιόβραγχίου). Παρὰ μὲν ταῖς πλείστοις τῶν Ἰχθύων παρατηρεῖται σύνδεσμος τοῦ ὑοειδικοῦ μετὰ τοῦ γναθικοῦ τῶξου, παρεμβαίνοντας μεταξὺ τοῦ τετραγωνικοῦ ὀστέου καὶ τοῦ κρανίου τοῦ ὑοειδογναθικοῦ, λειτουργοῦντος ὡς κρεμαστήρος τῆς ἀνω γνάθου, ἐνῷ τὸ ὑοειδὲς ἐρχομενον ὀπισθεν τοῦ μεκκέλειου γόνδρου συμπληροῖ τὸν σκελετὸν τῆς κάτω γνάθου· παρὰ δὲ τοῖς Δίπνοις καὶ τοῖς λοιποῖς Σπονδυλωτοῖς τὸ τετραγωνικὸν ἀρθροῦται ἀπ' εὐθείας μετὰ τοῦ κρανίου. Ἐπὶ τῶν Σπλαγχοειδῶν τὸ ὑπερωπτερυγοειδὲς καὶ ὁ μεκκέλειος γόνδρος ἀποτελοῦσι τὰς γνάθους καὶ φέρουσι τοὺς ὀδόντας. Ἐπὶ τῶν Ὀστεοειδῶν Ἰχθύων ἐπέρχεται τροποποίησις τις διὰ τοῦ ὑπερθεῖν τοῦ σπλαγχνικοῦ σκελετοῦ διαπλασσομένου ὑμενικοῦ ὀστέου. Ἐπὶ τῶν νεογνῶν Βατραχίων ἡ Φρύων ὁ σκελετὸς οὗτος εἶναι οἷος καὶ παρὰ τοῖς Ἰχθύσι, παραμένων τοιοῦτος δι' ὅλου τοῦ βίου ἐπὶ τῶν Ἀειδραγγίων, ἐνῷ παρὰ τοῖς λοιποῖς ἐνῆλικοις Βατραχίοις τὰ βραγχιακά τῶσα ὑπολείπονται τὴν διαπλασιν, μεταπίπτοντα κατὰ τὴν μέσση γραμμὴν εἰς μονορυῆς ὀστέον, τὸ ὑ ο ε ι δ ῆ ε, μεθ' οὗ συγκολλᾶται καὶ τὸ ὑοειδικὸν μεταπλασσομένον ἐκατέρωθεν ἐκείνου εἰς ὀστέωδη μίσχον ἀρθρούμενον μετὰ τοῦ κρανίου. Παρὰ τοῖς Ἀνούροις τοῖς ἔχουσι μέσον οὗς τὸ ὑοειδογναθικὸν περικλείεται ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ μέσου ὥστε καὶ μεταπλάσσεται εἰς τὴν σ τ η λ ῖ δ α (columella), ἀντιστοιχοῦσαν ἐν μέρει καὶ λειτουργοῦσαν ὥσπερ τὰ ἀκουστικά ὀστρία· τὸ δὲ γναθικὸν ὑπάρχει τελείως διαπεπλασμένον καὶ ἀρθροῦται ἐμπροσθεν κατὰ τὴν ῥινικήν γῶραν μετὰ τοῦ κρανίου καὶ κατὰ τὴν ὠτικήν διὰ μέσου τοῦ τετραγωνικοῦ. Παρὰ τοῖς Ἐρπετοῖς καὶ τοῖς Πτηνοῖς ὁ σπλαγχνικός σκελετὸς εἶναι οἷος καὶ παρὰ τοῖς Ἀνούροις Βατραχίοις. Παρὰ τοῖς Θηλαστικοῖς ὁ σκελετὸς οὗτος ὑφίσταται μεταπλάσεις καὶ τροποποιήσεις λειτουργικὰς λίαν ἀξιολόγους. Κατὰ τὸν πρῶτον μῆνα τῆς ἐμβρυϊκῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐμφανίζεται τέλειος ὁ σπλαγχνικός σκελετὸς τῶν δύο πρώτων τῶν, συναπομένον τῷ κρανίῳ ἐγγὺς τῆς ὠτιαίας κάψης καὶ κατωθεν τοῦ λεπιδοειδοῦς ὀστέου τοῦ γναθικοῦ περιλαμβάμενος τὸ τετραγωνικόν, τὸ ὑπερωπτερυγοειδικόν καὶ τὸ μεκκέλειον γόνδρον, τοῦ δὲ ὑοειδικοῦ περιλαμβάνοντος τὸ ὑοειδογναθικὸν ἀπέναντ τῆς ὠοειδοῦς θυρίδος καὶ τὸ ὑοειδὲς ἐκτείνομενον πρὸς τὸν τράχηλον καὶ ἐνδύμενον διὰ τοῦ κατωτέρου ἄκρου αὐτοῦ μετὰ τῶν βραγχιακῶν τῶν, ὅπερ εἶναι σμικρότατα καὶ συνάπτονται τῷ κρανίῳ διὰ τοῦ ὑοει-

δοῦς. Ταχέως ὁμως ἐτέρχονται τροποποιή-
σεις διαπλασσομένου τοῦ μέσου ὠτός, ἐν ᾧ
περικλείονται τὸ ὑπειδιογεναικόν, τὸ τετρα-
γωνικόν καὶ ἡ βάσις τοῦ μεκκελείου χον-
δροῦ, καὶ τὸ μὲν πρῶτον μεταπλάσσεται εἰς
τὸν ἀναθολέα, τὸ δὲ δεῦτερον εἰς τὸν
ἀκμονα καὶ τὸ τρίτον εἰς τὴν σφύραν.
Τὰ ἐξωτερικά μέρη τοῦ γναθίνου τοῦ
ἀπορροῶνται ὑπὸ ὑμενογενῶν ὁστών (προ-
σιαγονικῶν, ἀνω σιαγονικῶν, ὑπερωίων καὶ
κάτω σιαγονικῶν) καὶ τέλος προκύπτουσιν
αἱ σιαγόνες καὶ ἡ ὁστέινη ὑπερῶα. Τα δ' ὑ-
πολείμματα τοῦ ὑπειδιοκοῦ τοῦ ἐνούμενα
μετὰ τῶν βραγχιακῶν τῶν συμβάλλονται
εἰς διαπλασιν τοῦ ὑπειδιοῦ ὁστού ἀρ' ἐνὸς
καὶ τῆς βελονοειδοῦς ἀπορύττως καὶ τοῦ
βελονοειδοῦς συνδέσμου ἀρ' ἐτέρου,
ὡς καὶ τῶν ἐλασσονων κερῶν τοῦ ὑπειδιοῦ
ὁστού, ὅτε τῶν μειζονων κερῶν θεωρουμέ-
νων ὡς προϊόντος τῆς μεταπλάσεως τοῦ
πρῶτου βραγχιακοῦ τῶν. [P.N.B.]

Σπληνική άναίμια παίδων.

Νόσος χρονία, φύσεως ἀγνώστου, προσβάλ-
λουσα τὴν παιδικὴν ἡλικίαν κατὰ τὸν με-
ταξὺ τῆς πρώτης καὶ τῆς δευτέρας ὀδον-
τογίας χρόνον, χαρακτηριζομένη ὡς μορφή
βαρείας προεξέστης ἀναίμιας. καθ' ἣν δια-
κρίνονται τρία στάδια, τὸ τῆς ἐκβολῆς, τὸ
τῆς ἀκμῆς καὶ τὸ τῆς καχεξίας, κύρια μὲν
αἰτία ἔχουσα τὰς κληρονομικὰς προδιαθέ-
σεις (χοιράδωσιν, φυματίωσιν, συρίλιδα),
τὴν κακὴν σιτικὴν διαίτησιν καὶ τὴν ἐλατ-
τωματικὴν ἀφορμίσιν· προδιαθετικά δὲ
ταῦτα εἶναι ἡ κυνάγχη, ἡ ἱλαρά, ἡ
ἐλονοσος καὶ ἡ ὑγρὰ καὶ ἀνήλικος κακοαίχια.
Ἰσχύεται ἐνδημικῶς ἐν Σπέτταις, ἐνθα
κινῶς καλεῖται ποκός, ἐν Ἰδρᾷ, ἐνθα
καλεῖται τσανάκι, ἐν Κεραλληνίᾳ καὶ
Ζακύνθῳ, ἐνθα προσωνομεῖται ἀπλοπί-
νακος, ἐν τῇ νήσῳ Ἰτακίᾳ τοῦ κόλπου τῆς
Νεαπολείας, ἐνθα καλεῖται taccone, σπο-
ραδικῶς δὲ καὶ ἀπανταχοῦ τῆς Εὐρώπης.
Διαρκεῖ κατὰ μέσον ὅρον 20 μῆνας καὶ ἡ
περὶ αὐτῆς πρόγνωσις συνήθως κακή. Ὁ-
φέλει ἡ τοῦ κλίματος ἀλλαγὴ καὶ ἡ ὑπὸ εὐ-
ρωπῶν καὶ ἀγροδιαίων θηλαστριῶν γα-
λουχησις. [Γρ. N.B.]

Σπληνοπνευμονία ἡ νόσος τοῦ
Grancher. Νόσος ἐπὶ πολὺν χρόνον
συγγεγραμμένη μετὰ τῶν πλευριτιδικῶν ἐξιδρω-
μάτων, ἐνεκα τῆς ταύτοτητος τῶν δια-
γνωστικῶν σημείων (πυθῆματος πλευριτι-
δικοῦ, αἰμοφωνίας, ἀρώνου στηθοκαλίας,
ἀμβλύτητος, ἀρσεως τῶν θωρακικῶν δο-
νήσεων κτλ.), προσβάλλουσα κατὰ προτί-
μησιν ἄνδρας, ἀπὸ τοῦ 20—25 ἔτους καὶ
ἀνω, ἀπαντῶσα δεκάκι παρα παῖσιν, ἐξαίρ-
ομένη εἰς τὸ ἀριστερὸν ἡμιθώρακιν πάντοτε
καὶ εἰς τὴν βᾶσιν τοῦ ὁμωνύμου πνεύμο-

νος εἰς τὴν γειτονεῖαν τοῦ σπληνός (ἐξ οὗ
καὶ τὸ ὄνομα), ἐμφανιζομένη κατὰ τὴν
χειμερίαν ὥραν, ἐνπλήττουσα ἀποτόμως
διὰ πλευρωδυνίας, βήχας, δυσπνείας, γει-
νικῆς κακουχίας καὶ πυρετοῦ πολλακίς ὑ-
ψηλοτάτου (39°5, 40° καὶ 41°), φθάνουσα
εἰς τὴν ἀκμὴν αὐτῆς ἐντὸς 48 ὥρῶν, δια-
στελλομένη δὲ ὁπωσούν δυσχερῶς ἀπὸ τῆς
ὀρρώδους πλευρίτιδος διὰ μειώσεως τοῦ
ὅγκου τοῦ συστοίχου ἡμιθώρακιου, διὰ τῶν
θωρακικῶν δονήσεων ἀνακρανιζομένων βα-
θυηδὸν καὶ οὐχὶ ἀποτόμως ὡς ἐν τῇ πλευ-
ρίτιδι ὑπερθεν τοῦ ὁρίου τοῦ ἐξιδρώματος,
ἐκ τῆς θωρακικῆς ἀμβλύτητος ἀμεταβλή-
του εἰς διανθήποτε θέσιν τοῦ πλάγοντος,
ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ σημείου Γρικκου,
ἐκ τῆς τελείας ἡχηρότητος τοῦ διαστήμα-
τος τοῦ Traube, ἐκ τῆς λίαν πρωΐμου ἐξα-
λείψεως τοῦ ἀναπνευστικοῦ ψιθύρου, ἐκ τοῦ
πλευριτιδικοῦ πυθῆματος ἐμφανιζομένου τὴν
4ην ἢ 5ην ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς
νόσου καὶ ἐπεκτεινομένου ἐκ τῶν ἀνω πρὸς
τὰ κάτω βαθυηδόν. Ἡ τῆς νοσοῦ ἀκμὴ
παράτεινεται ἐπὶ δύο καὶ τοεὶς ἐβδομάδας,
μεθ' ἧς ἐπέρχεται λίαν ταχέως ἡ παραινὴ
καὶ ἐλευθεροῦται ὁ πνευμων. Ἡ ἔκθεσις
πάντοτε ἀγαθὴ καὶ ἡ τοῦ ἱατροῦ θεραπευ-
τικὴ ἐπέμβασις μικροῦ λόγου ἀξία ὅτε τῆς
νοσοῦ αὐστηρῶς κυκλικῆς οὕσης καὶ οὐδε-
νός φαρμακοῦ, ἐρ' ὅσον γνωρίζομεν, ισχύον-
τος πρὸς ἐκκοπὴν αὐτῆς ἢ βράχυνσιν τῆς
διαρκείας. [P.N.B.]

Σπλόνος. Βλ. Εὐτόρειον.

* **Σποδιάν.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαρῶν
τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρε-
σιν, ἔχον 242 κατ. (1896).

Σπόκαιν Φάλλς (Spokane Falls).

Πρωτ. κομητείας ἐν τῇ βρειαιμ. πολιτείᾳ
Βασιγυτών. ἱδρυθεῖσα μόλις τῷ 1887,
ἔχουσα δὲ ἤδη 30,848 κατ. (1900), ὅτε
οὕτα κέντρον χώρας εὐρωπαικῆς εἰς οἶτον
καὶ πλουσίας εἰς μέγαλα.

Σπολχίτα. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγρι-
νίου τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας
κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 434 κατ.
(1896).

* **Σπολέτον** (Spoleto). Πρωτ. περι-
καὶ ἔδρα ἀρχιεπισκοποῦ ἐν τῇ ἰταλ. ἐπαρ-
χίᾳ Περούγιας, ἔχουσα τῷ 1901 κατοίκους
24,042 (ὡς δήμος).

Σπονδίας (Bot.). Γένος Ἀνακαρ-
διοειδῶν. περιλαμβάνον δένδρα μετὰ φυλ-
λῶν ἀνισοτερονύφων, ἀνθέων κερατιω-
τῶν ληκτικῶν καὶ καρπῶν δρυποειδῶν πα-
ρεμφερῶν πρὸς δαμάκηνα, ὡς ἐξ οὗ προ-
επικαλεῖται Δαμασκηνέα Ἰσπανικὴ
ἢ ἀμερικανικὴ. Περιζήτητοι εἶναι ὑπὸ
τῶν ἐγγχωρίων τῶν μερῶν ἐκείνων οἱ καρ-

ποὶ τῆς Σ. μοιμδέν τῶν Ἀντιλλῶν καὶ τῆς Ν Ἀμερικῆς. Τὸ δὲ γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Δένδρον τῶν Κυθῆρων ἢ τῆς Ἀφροδίτης εἶναι τὸ εἶδος Σ. ἢ ἡδεῖα τῆς Μαρτινικῆς καὶ τῆς Γουαδελούπης, ἡ παράγουσα ἐδωδίστους καρποὺς καλουμένους Κυθήρια ἢ Ἀφροδίσια μήλα.

Σπονάσα. Χωρίον τοῦ δήμου Δολόπων τοῦ νέου νομοῦ Εὐρυτανίας, ἔχον 629 κατ. (1896).

Σπονδυλωτά. Βλ. Ἀρθρωτά καὶ Ἀρθρόποδα.

Σπορτζῆς. Χωρίον τοῦ δήμου Παμφίας τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἔχον 194 κατ. (1896).

Σπονδυλοπάθεια. Βλ. Ποττεία νόσος.

Σπουδαρχία παρὰ Ῥωμαίοις ἐλέγγοτο ἡ ἀνομος διὰ δεκασμοῦ, ἀπειλῶν ἢ ἄλλων ὁμοίων τρόπων ζήτησις τῆς ἀρχῆς. Κατὰ τῆς καταχρῆσεως ταύτης, ἥτις ἐνόθευε πολὺν τὴν ἀληθῆ τῶν πολιτῶν θέλησιν ἐν ταῖς ἀρχαῖς καὶ διέφθειρε τὰ ἦθη τοῦ λαοῦ, ἐπεχείρησαν κατ' ἐπανάληψιν οἱ Ῥωμαῖοι νὰ εὕρωσι θεραπείαν διὰ τῶν λεγομένων νόμων de ambitu. [Σ.]

* **Σπρίγγφιλντ** (Springfield). Πόλις τῆς Βορείου ἀμερ. συμπολιτείας. 1) Πρωτ. τοῦ Ἰλลินοῖς, μετὰ 34,159 κατ. — 2) Πρωτ. κομητείας ἐν Μασσατσεύσετς, ἔχουσα 62,059 κατ. — 3) Πρωτ. κομητείας τοῦ Μισσουρή, μετὰ 23,267 κατ. — 4) Πόλις τοῦ Ὁχάιο, μετὰ 38,253 κατ. τῷ 1900.

* **Σπυλλέρ** (Εὐγένιος Spuller). Ἀπέθανε τῷ 1896 ἐν Σουμμερνόν (Κὼτ δώρ).

Σπυρέλου. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀργιθέας τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτσας, ἔχον 100 κατ. (1896).

Σρεῖπορτ (Shreveport). Πόλις ἐν τῷ ΒΔ τμήματι τῆς βορείου ἀμερ. πολιτ. Λουϊζιάνης, ἔχουσα 16,013 κατ. καὶ ἐμπόριον κτηνοτροφικῶν προϊόντων.

Σεριράμπουρ, ἀγγλ. Serampore. Πόλις τῆς διαίρεσεως Βαρόδαν τῆς Βεγγάλης, μετὰ 41,629 κατ. (1901).

Σριχάττα, ἀγγλ. Syhel. Διαμέρισμα τοῦ Ἀσσάμ ἐν τῇ Βρεταν. Ἀνατ. Ἰνδιῇ, ἔχον ἐμβα. 14,022 τετρ. μετὰ 2,154,593 κατ. κατὰ τὸ ἥμισυ Μωαμεθανῶν, κατὰ δὲ τὸ ἕτερον ἥμισυ Ἰνδοῦν. Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα ἔχει 14,027 κατ.

* **Σρόπσχρ** (Shropshire). Κομητεία τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 239,321.

* **Σρούσδορυ** (Shrewsbury). Πρωτ. τῆς ἀγγλ. κομητείας Σρόπσχρ, μετὰ 28,396 κατ. (1901).

Σταθάγγελ Βλ. Σταυάγγελ.

* **Στάθερι.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰνίου τοῦ νομοῦ Κεφαλληνίας, ἔχον 218 κατ. (1896).

* **Σταγγάδες.** Χωρίον τοῦ δήμου Ὁξυνείας τοῦ νομοῦ Τρικκάλων, ἔχον 183 κατ. (1896).

Στάης Βαλέριος. Ἐγενν. ἐν Κυθήροις τῷ 1857, μετὰ δὲ τὴν ἐγκυκλοπαιδικὴν παιδείαν καὶ τριετὴ φοίτησιν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ μετέβη εἰς Γερμανίαν, ἐνθα διέμεινεν ἐπὶ ἐξαιτίαν, ἀνηγορεύθη δὲ καὶ διδάκτωρ φιλολογίας. Τῷ 1890 διορίσθη ἑταίρος τῶν ἀρχαιοτήτων ἐν τῷ ἔθν. μουσεῖῳ, ἀπὸ δὲ τοῦ 1897 διατελεῖ σύμβουλος τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας καὶ μέλος τοῦ γερμανικοῦ καὶ ἀγγλικοῦ ἰνστιτούτου. Ἐγράψε πολλὰς ἀρχαιολογικὰς πραγματείας ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ ἐφημερίδι καὶ ἄλλαχθ, ὧν αἱ κυριώτεραι εἰναι: Περὶ Ῥαμνοῦντος, Περὶ Σουνίου, Περὶ προϊστορικῶν συνοικισμῶν, Περὶ τύμβων ἐν Ἀττικῇ, Περὶ τοῦ ἐν Μαραθῶνι τύμβου, Περὶ Θορικοῦ κλπ.

Σταθμοὶ ἡλεκτρικοὶ κεντρι-

κοί. Ἡ ἡλεκτροτεχνικὴ βιομηχανία ἤρξατο ἀναπτυσσομένη καὶ ἐπεκτεινομένη ἐπὶ πάντας τοὺς ἄλλους τῆς βιομηχανίας κλάδους, ἀρ' ἥς ἐρευνέθησαν καὶ ἐτελειοποιήθησαν αἱ δυναμομηχαναί, δι' ὧν οὐ μόνον τὸ ποσὸν τῆς ἀναπτυσσομένης ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας δύναται νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς πλείστας τῶν ἀναγκῶν τῆς ἡλεκτροτεχνικῆς, ἀλλὰ καὶ αἱ δαπάναι τῆς παραγωγῆς κατεβιάσθησαν εἰς τὸ ὅσον ἐνεστὶ μικροτέρον ὄριον. Ματα τῆς τοιαύτης ἀναπτύξεως καὶ τελειοποιήσεως τῶν δυναμομηχανῶν συνεβάδισεν ἡ ἄδρσις καὶ ἡ εἰς εὐρύτερον κύκλον ἐπέκτασις τῶν λεγομένων κεντρικῶν ἡλεκτρικῶν σταθμῶν, ἐν οἷς δύναται νὰ ἐγκατασταθῶσι πλείυτεραι καὶ μεγαλύτεραι δυναμομηχαναί, νὰ συνδεθῶσι δὲ καὶ πρὸς ἀλλήλας, καὶ ἐκ τῶν ὁπείων ἡ παραγομένη ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια μεταφέρεται περαιτέρω εἰς τὸν τύπον τῆς χρησιμοποίησεως διὰ τὰς ἀνάγκας ὁλοκληροῦ πόλεως ἢ μεγάλου αὐτοῦ τμήματος, ἰδίᾳ διὰ τὸν ἡλεκτρικὸν φωτισμὸν, διὰ τὴν κίνησιν τροχιοδρομῶν καὶ σιδηροδρομῶν, διὰ τὴν κίνησιν μηχανημάτων ἐργαστασίων, διὰ σκοποὺς ἡλεκτροχημικῶν κλπ. Τῶν τοιούτων κεντρικῶν ἡλεκτρικῶν σταθμῶν ἡ σπουδαιότης εἶναι σήμερον μεγίστη, διότι οὗτοι τροποδοτοῦσι δι' ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας οὐ μόνον πόλεις μεγάλας ἢ μικράς, ἀλλὰ καὶ μέρη ἀκόμη εἰς ἀπόστασιν πολλῶν χιλιομέτρων κείμενα. Ἡ πρώτη αὐτῶν ἐγκατάστασις δὲν ἀπέχει πολὺ τῆς ἡμετέρας ἐποχῆς, διότι ἔπρεπε

να προηγηθῇ ἡ κατασκευὴ τελειοτέρων δυνάμεων δυναμομηχανῶν, να λυθῶσι δὲ καὶ πλείστα ὅσα τεχνικὰ ζητήματα, ὅπως ἡ λειτουργία αὐτῶν καταστῇ δυνατὴ καὶ χρησιμὰς. Οἱ πρῶτοι ἰδρυθέντες κατὰ τὸ χρονικὸν ἰδίᾳ διάστημα 1870—1885 ἐλαχίστης σημασίας· ἐτύγχανον, διότι κύριος τότε σκοπὸς αὐτῶν ἦν ἡ παραγωγὴ μόνον ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας διὰ φῶς ἠλεκτρικόν, αἱ δὲ χρησιμοποιούμεναι ἐν αὐτοῖς δυναμομηχαναὶ ἦσαν κατὰ πολὺ ἀτελέστεραι τῶν σημερινῶν, ἀνέκουσαι ἰδίᾳ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν μαγνητοηλεκτρικῶν μηχανῶν ἢ τῶν δυναμομηχανῶν συνεχοῦς ρεύματος· καὶ ἂν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν ἐχρησίμευσιν πρὸς βίαν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας δι' ἄλλους σκοποὺς, ἡ βίαν αὐτὴν δὲν ἔδυνάτο να ἐξικινήται εἰς μεγάλας ἀποστάσεις, οὐδὲ τὸ παραγόμενον ρεῦμα ἦν μεγάλῃ ἠλεκτροηλεκτρικῇ δυνάμει, οὐδ' ἡ ἀποδοσις ἀνήρχετο εἰς πλεόν τῶν 35—40 τοῖς ἑκατον. Τῷ 1886 ἀκόμη ἡ ὑπὸ τοῦ Marcel Deprez ἐγκαθιδρυθεῖσα διανομὴ ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας μεταξὺ Greil καὶ Παρισίων διὰ ρεύματος συνεχοῦς μὲ χαμηλὴν ἠλεκτροηλεκτρικὴν δυνάμιν ἐπὶ ἀποστάσεως 15 χιλιομέτρων δὲν παρίεχεν ἀπόδοσιν μεγαλυτέραν τῶν 45 τοῖς ἑκατον. Ἡ ἐπὶ ταῖς πρῶταις ἀναπτύξεις τῶν κεντρικῶν ἠλεκτρικῶν σταθμῶν συνεβῆκε κυρίως μὲ τὴν κατασκευὴν καὶ τελειοποίησιν τῶν δυναμομηχανῶν ρεύματος ἐναλλοστικοῦ, ὅπερ διὰ τὴν εὐκόλον μεταφοράν του, διὰ τὴν χρησιμοποιήσιν ὑψηλῶν ἠλεκτροηλεκτρικῶν δυνάμεων, διὰ τὴν πλήρη κατὰ τὴν χρῆσιν ἀσφάλειαν, διὰ τὰ ὀλιγώτερα ἐξοδα πρὸς κατασκευὴν τῶν ἠλεκτροκινητηρίων ἐν τῷ τῆς ἐφαρμογῆς μηχανῶν καὶ τὰ λοιπὰ πλεονεκτήματα του, προτιμᾶται γενικῶς ἐν ταῖς διαφόροις τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἐφαρμογαῖς, ἐν αἷς ἀπαιτεῖται ἐνέργεια μεγαλυτέρα.

Ἐν παντὶ κεντρικῷ ἠλεκτρικῷ σταθμῷ διακρίνονται δύο μηχανημάτων συμπλέγματα, τὸ μὲν πρὸς παραγωγὴν μηχανικῆς ἐνεργείας, τὸ δὲ πρὸς μετατροπὴν τῆς μηχανικῆς ταύτης ἐνεργείας εἰς ἠλεκτρικὴν, ἥτοι ἀφ' ἑνὸς μὲν κινητήριοι μηχαναὶ (moteurs), ἀφ' ἑτέρου δὲ δυναμομηχαναὶ, δι' ὧν ἡ ἐν ταῖς πρῶταις παραγόμενη μηχανικὴ ἐνέργεια μετατρέπεται εἰς ἐνέργειαν ἠλεκτρικὴν. Τὰ πρὸς παραγωγὴν τῆς μηχανικῆς ἐνεργείας μέσα εἶναι ποικίλα, οἷον τοῦ ἀνέμου ἢ δυνάμεις, τὸ αἷριον, ἡ πτώσις ἐξ ὑψηλοῦ ἢ μεθ' ὀρμῆς ὕδατος, ὁ αἰσμός. Καὶ τοῦ μὲν ἀνέμου ἢ δυνάμεις ἐλάχιστα καὶ ὡς ὑποδοθητικὸν μόνον μέσον πρὸς παραγωγὴν μηχανικῆς ἐνεργείας χρησιμοποιεῖται· τὸ αἷριον ἔχει διαδοσὶν μεγαλυτέραν, τὸσον μᾶλλον, καθ' ὅσον ὑπάρχουσι πανταχοῦ ἰσχυρὰ μέγιστα πρὸς

παραγωγὴν τοιοῦτου καταστήματα, τὰ ὁποῖα μετὰ τὴν ὁσημέραι πλείτερον πορευομένην ὑποχώρησιν τοῦ φωτοερίου πρὸ τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτός εἰσι καταδεδικασμένα εἰς ὀργάν. Τὸ προτιμότερον καὶ εὐθηνότερον μέσον πρὸς παραγωγὴν τῆς διὰ τὰς δυναμομηχανὰς ἀπαιτουμένης μηχανικῆς ἐνεργείας εἶναι ἀναμφιβόλως ἡ δυνάμεις τοῦ πίπτοντος ὕδατος, ἥτις κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐχρησιμοποιήθη πολλαχού τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς, ἐπιτετυχεῖσθαι καὶ τεχνικῶς τῆς πτώσεως αὐτοῦ· οὕτω σήμερον εἰσὶν εὐτυχεῖς ἐκεῖναι χώρας, τὰς ὁποίας διαρρέουσι ποταμοὶ ἢ ἐν αἷς ὑπάρχουσι καταρράκται καὶ πτώσεις ὕδατων, ἰδρύνται παρμύγιστοι κεντρικοὶ ἠλεκτρικοὶ σταθμοί, χρησιμοποιοῦντες τὴν ὕδραν ὑπὸ τῆς φύσεως παρεχομένην δυνάμιν τοῦ ὕδατος· τοιοῦτοι πελώριοι σταθμοὶ πρὸς ποικίλας ἠλεκτρικὰς ἐκμεταλλεύσεις ὑπάρχουσι πολυαριθμότατοι, ἰδίᾳ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν Νορβηγίᾳ, καθὼς καὶ ἐν Ἀμερικῇ. Τὸ προχειρότατον ὅμως καὶ συνθέστατον μέσον πρὸς παραγωγὴν τῆς μηχανικῆς ἐνεργείας ἐν τοῖς κεντρικοῖς ἠλεκτρικοῖς σταθμοῖς τυγχάνουσιν αἱ ἀτμομηχαναὶ· τοιαῦται π. χ. κατὰ τὰ ἔτη 1891—1897 ἀνέρχοντο ἐν Πρωσίᾳ διὰ τοὺς κεντρικοὺς αὐτῆς ἠλεκτρικοὺς σταθμοὺς εἰς τὸν ἀριθμὸν 2,840 μὲ 192,000 ἵππων δυνάμιν, ἥδη δὲ διὰ τοὺς ἐν Βερολίνῳ μόνον σταθμοὺς κατασκευασθῆσαν ἀτμομηχαναὶ ἀναβιβάζουσι τὴν παραγὴν αὐτῶν εἰς 150,000 ἵππων δυνάμιν περίπου. Κατ' ἀρχὴν ἡ ἐγκατάστασις ἀτμομηχανῶν δι' ἠλεκτρικὰς ἐκμεταλλεύσεις δὲν διαφέρει τῆς δι' ἄλλους σκοποὺς ἐγκαταστάσεως, καθ' ὅσον καὶ ἡ ἐγκατάστασις αὐτὴ ἀποτελεῖται 1) ἀπὸ τοῦς λείβητας, 2) ἀπὸ τὴν ἀτμομηχανήν, 3) ἀπὸ τοὺς ἀποκαθιστῶντας τὴν μεταξὺ τῶν λείβητων καὶ τῆς ἀτμομηχανῆς συγκοινωνίαν ἀτμοσωλήνας καὶ 4) ἀπὸ τὰ συμπληρωτικὰ δευτερεύοντα μέρη· ἐν τοσούτῳ ἡ ἐνλογὴ τοῦ καταλλήλοτέρου συστήματος ἐξαρτᾶται ἐν ταῖς τῶν ἠλεκτρικῶν σταθμῶν ἐγκαταστάσεσιν ἐκ διαφόρων παραγόντων· οὕτω προτιμῶνται λείβητες κατέχοντες πλείτερον ἢ ὀλιγώτερον χώρον ἀναλόγως τῆς θέσεως τῶν σταθμῶν ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῆς πόλεως, διότι κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν τὸ ζήτημα τοῦ χώρου ἐντὸς πόλεως πυκνῶς κατοικημένης ἔχει μεγίστην διὰ τὴν ἠλεκτρικὴν ἐπιχείρησιν σπουδαιότητα, ἐνῶ κατὰ τὴν δευτέραν περίπτωσιν, τῆς ἀνεγέρσεως τουτέστι τῶν σταθμῶν ἐκτὸς τῆς πόλεως, τὸ ζήτημα τοῦ χώρου δευτερευούσαν κατέχει σπουδαιότητα πρὸς ἑλκιστὴν δὲ ἐν γένει τοῦ καταλλήλοτέρου συστήματος ἀτμομηχανῶν δέον να συσχετισθῶσι πλείστα ζητήματα, οἷον αἱ τιμαὶ τῶν λε-

δῆτων, τῶν μηχανῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς χρησιμοποίησεως, τὰ ἔξοδα τοῦ οἰκοπέδου καὶ τῆς οἰκοδομήσεως, τὸ ζήτημα τοῦ ἀναγκαιοῦντος ὕδατος, ὁ ἀριθμὸς καὶ τὸ μέγεθος τῶν ἀτμομηχανῶν, καὶ τέλος ἡ διάρκεια τῆς ἐπιχειρήσεως.

Τὸ δεύτερον τῶν μηχανημάτων σύμπλεγμα, ἦτοι αἱ δυναμομηχαναί, εἶναι ποικίλον ἐν τοῖς διαφόροις κεντρικοῖς σταθμοῖς, ἀναλόγως τῆς χρησιμοποίησεως ἐν αὐτοῖς δυναμομηχανῶν συνεχοῦς ἢ δυναμομηχανῶν ἐναλλακτικοῦ ρεύματος, μονοφασικοῦ ἢ πολυφασικοῦ. Αἱ συνθεστέρον χρησιμοποιούμεναι σήμερον δυναμομηχαναὶ ἀνήκουσιν εἰς τὴν τελευταίαν κατηγορίαν, διότι αὐταὶ εἶναι ἀρμοδιώτεροι πρὸς παραγωγὴν ρεύματος δυναμένου εὐκολώτερον καὶ εὐωνότερον νὰ μεταβιβασθῇ εἰς μακροτάτας ἀποστάσεις. Αἱ δυναμομηχαναὶ ρεύματος συνεχοῦς εὐρίσκουσιν ὀλιγώτερον ἐκτεταμένην ἐφαρμογὴν, διότι κυρίως ἡ ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις τοῦ δι' αὐτῶν παραγομένου ρεύματος εἶναι χαμηλὴ, μόλις δυναμένη νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὰς τελειότερας ἐξ αὐτῶν εἰς 2,000 βόλτ· κέκτηνται ἐν τοσούτῳ καὶ αὐταὶ ἐν μέγα πλεονέκτημα, τὸ νὰ δύνανται τοῦτέστι νὰ φορτίζωσιν ἡλεκτρικοὺς συλλεκτῆρας, ἐξ ὧν δύναται νὰ μεταφερθῇ κατὰ τὴν ἐκφόρτισιν εἰς τοὺς τόπους τῆς χρησιμοποίησεως ἢ ἐν αὐτοῖς ἀναποταμιευμένη ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια· τὸ πλεονέκτημα τοῦτο εἶναι τόσῳ μᾶλλον σπουδαῖον, καθ' ὅσον ἡ φόρτισις τῶν ἡλεκτρικῶν συλλεκτῆρων δύναται νὰ λαμβάνῃ χώραν καθ' ὅσον αἱ δυναμομηχαναὶ θὰ ἦσαν ὑπὸ χρεὶ νὰ μὴ εὐρίσκωνται εἰς λειτουργίαν διαρκή, οὕτω δὲ τὰ κεφάλαια τῆς ἐπιχειρήσεως θὰ ἐθεωροῦντο ὡς μένοντα ἀργά· διὰ τοῦ συνδυασμοῦ τούτου τῶν δυναμομηχανῶν συνεχοῦς ρεύματος μετὰ τῶν ἡλεκτρικῶν συλλεκτῆρων δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ οἰκονομία σπουδαία, κατασκευαζομένων δυναμομηχανῶν μικροτέρων διαστάσεων. Ἐν ἀντιπαροβολῇ ὅμως πρὸς τὰς δυναμομηχανὰς συνεχοῦς ρεύματος ὑπερτεροῦσι σήμερον ἐν ταῖς ἡλεκτρικαῖς ἐγκαταστάσεσι τῶν κεντρικῶν σταθμῶν αἱ δυναμομηχαναὶ ρεύματος ἐναλλακτικοῦ, τοῦ ὁποῦ ἡ ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις ποικίλλει μεταξὺ 2,000 καὶ 6,000 βόλτ· ρεύμα μεγάλῃς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως μεταφέρεται πολὺ εὐωνότερον καὶ ἀπλούστερον, διότι ἡ ἀντίστασις τῶν ἀγωγῶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐντάσεως καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως, οὕτω δὲ ἡ ἀπώλεια τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας εἶναι πολὺ ὀλιγώτερά· κυρίως ὅμως τὴν διάδοσιν τῶν δυναμομηχανῶν ρεύματος ἐναλλακτικοῦ ἐπιβάλλει ἡ εὐκολος διὰ τῶν μεθαρμοστῶν ἐν τῷ τόπῳ τῆς χρησιμοποίησεως μετατροπῇ

ρεύματος μεγάλῃς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως καὶ μικρᾷ ἐντάσεως εἰς ρεῦμα μεγαλύτερας ἐντάσεως καὶ μικροτέρας ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως, ὁποῖων δέονται αἱ πλείοτεροι τῶν ἐφαρμογῶν τοῦ ἡλεκτρισμοῦ· οὕτω π. χ. κατὰ μέσον ὅρον διὰ τὰς λυχνίας διαπυρακτώσεως ἀρκεῖ ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις 110 ἢ 220 βόλτ, διὰ τοὺς τοξευθεῖς λάμπτηρας 55 βόλτ, διὰ τὴν κίνησιν τῶν τροχιοδρόμων 500 βόλτ καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς. Οἱ μεθαρμοσταὶ εἶναι ὅργανα ἐπαγωγῆς, στηριζόμενα κυρίως ἐπὶ τῆς ιδιότητος αὐτῆς, καθ' ἣν ἡ ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμις τοῦ ἐπὶ τοῦ δευτερογενεῖς πηγίου παραγομένου ἐξ ἐπαγωγῆς ρεύματος ἔχει τοιοῦτον λόγον πρὸς τὴν ἡλεκτρεγερτικὴν δύναμιν τοῦ ἐν τῇ πρωτογενεῖ πηγίῳ ἐπαγοντος ρεύματος, ὅποιον λόγον ἔχουσιν πρὸς ἀλλήλους αἱ ἀριθμοὶ τῶν ἐν ἑκάστῳ πηγίῳ συσπειρώσεων τῶν ἀγωγῶν συρμάτων· ἐλαττοῦντες οὕτω τὸν ἀριθμὸν τῶν συσπειρώσεων ἐν τῷ δευτερογενεῖ πηγίῳ, ἐν ᾧ χρησιμοποιεῖται σύρμα παχύτερον, καὶ αὐξάνοντες τὸν ἀριθμὸν τῶν συσπειρώσεων τοῦ λεπτοτέρου σύρματος τοῦ πρωτογενεῖς πηγίου, δύναμεθα νὰ λάβωμεν ἐξ ἐπαγωγῆς ρεῦμα ἐν τῷ δευτερογενεῖ πηγίῳ μεγάλῃς ἐντάσεως καὶ μικρᾷ ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως· περιττὸν νὰ σημειώσωμεν ὅτι πρέπει ἐν ἑκάστῳ μεθαρμοστῇ νὰ ὑπολογισθῶσιν ἀκριδῶς ἐκ τῶν προτέρων αἱ συσπειρώσεις, νὰ ληρθῶσι δὲ καὶ πάντα τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα πρὸς ἀποφυγὴν ἀπωλείας τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας, ἰδίᾳ διὰ τελειοτάτης ἀπομονώσεως καὶ διὰ τῆς ἀποφυγῆς ὅσον ἐνεσι· τῶν ἐπιρρευσμάτων. Ἐκ πάντων τῶν διαφόρων τύπων δυναμομηχανῶν ἐναλλακτικοῦ ρεύματος τῶν ἐν κεντρικοῖς ἡλεκτρικοῖς σταθμοῖς χρησιμοποιουμένων, τὴν νικῶσαν θέσιν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη κατέλαβον δυναμομηχαναὶ πολυφασικοῦ καὶ ἰδίᾳ τριφασικοῦ ρεύματος, τούτων δὲ ἡ διάδοσις τείνει νὰ γενικευθῇ, ἀρ' ἥς ἰδίᾳ κατασκευάσθησαν ἡλεκτροκίνητοι μηχαναί, αἵτινες ἐν τῷ τόπῳ τῆς χρησιμοποίησεως ἀπ' εὐθείας τροφοδοτοῦνται διὰ τριφασικοῦ ρεύματος δύνανται νὰ μεταβάλλωσι τὴν ἡλεκτρικὴν ἐνέργειαν εἰς μηχανικὴν καὶ νὰ παράσχωσιν οὕτω δύναμιν κινήτηριον.

Πλὴν τῶν μηχανῶν πρὸς παροχὴν τῆς μηχανικῆς ἐνεργείας καὶ πρὸς μετατροπὴν αὐτῆς εἰς ἡλεκτρικὴν, ἀναπόσπαστα πάντος κεντρικοῦ ἡλεκτρικοῦ σταθμοῦ ἐξαρτήματα τυγχάνουσι διάφορα ὅργανα πρὸς μέτρησιν, κλείσιν ἢ διακοπὴν, ρύθμισιν, διανομὴν καὶ ἀσφάλειαν κλπ., ὧν τὰ πλείστα τοποθετοῦνται ἐπὶ τοῦ λεγομένου πίνακος· διανογῆς (γαλλ. tableau de distribution, γερμ. Schaltbrett, ἀγγλ.

switch board), όπως ὡσιν ὑπὸ τὴν διηλεκτρικὴν ἱσχύειαν καὶ ἐπιτήρησιν τοῦ οἰκείου ὑπαλλήλου. Τῶν ἐξαρτημάτων τούτων τὰ σπουδαιότερα εἶναι 1) ἀμπερμετρα πρὸς καταμέτρησιν τῆς ἐντάσεως τοῦ ρεύματος, παρεμβλλόμενα ἐν σειρά ἐπὶ τοῦ κυρίου κυκλώματος· 2) βόλτμετρα πρὸς καταμέτρησιν τῆς ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως τοῦ ρεύματος τῆς δυναμομηχανῆς, παρεμβλλόμενα κατὰ παραγωγὴν· 3) ῥυθμιταὶ τοῦ ρεύματος ἢ ῥεοστάται, δι' ὧν παρέχεται τῷ ρεύματι κατὰ βούλησιν μεγαλυτέρᾳ ἢ μικροτέρᾳ ἀντίστασις, ἅτε διερχομένη διὰ μεγαλυτέρου ἢ μικροτέρου ἀριθμοῦ σπειρῶν σύρματος μεταλλικοῦ· 4) διακοπτήρες (γαλ. disjoncteur, γερμ. Ausschalter, ἀγγλ. cut out), δι' ὧν δύναται νὰ διακοπῇ ταχέως ἢ νὰ κλεισθῇ ἀσφαλῶς τὸ κύκλωμα· τὰ ὄργανα ταῦτα κατασκευάζονται ὑπὸ ποικίλην μορφήν, τινὰ δὲ τούτων ἐνεργοῦσιν αὐτομάτως, διακόπτοντα τὸ ρεῦμα καθ' ἣν στιγμήν τοῦτο διερχεται ὠρισμένον τι ὅριον, πέρα τοῦ ὁποίου ὑπάρχουσιν φόβοι κινδύνου τινος πυρκαϊᾶς ἢ καταστροφῆς τῶν μηχανημάτων· 5) συζευκτῆρες, δι' ὧν τὸ ρεῦμα δύναται ἀπὸ ἐνὸς μέρους τοῦ δικτύου τῶν ἀγωγῶν νὰ μεταβιβασθῇ εἰς ἕτερον μέρος τοῦ δικτύου καὶ νὰ ἀλλάξῃ ἐπομένως τὴν πορείαν αὐτοῦ ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἕτερον ἐξωτερικὸν κύκλωμα· 6) ἀσφαλιστῆρες διακόροι σκοποῦντες τὴν ἀπομάκρυνσιν παντὸς κινδύνου πυρκαϊᾶς· εἶναι οὗτοι συνήθως σύρματα ἢ ἐλάσματα μελύδδινά τοποθετούμενα εἰς πολλὰ τοῦ ἀγωγῶν μέρη καὶ τηρούμενα εὐθὺς ὡς τὸ ρεῦμα καταστῇ ἐντατικώτερον τοῦ θέοντος, ὡς συμβαίνει κατὰ τὴν βραχείαν κλείσιν, οὕτω δὲ διακόπτοντα τὴν συνέχειαν τῆς ἀγωγῆς. Βραχεῖα κλείσις λαμβάνει χώραν, ὅταν τὸ ρεῦμα ἔνεκα προσεγγίσεως πρὸς τὸν κύριον ἀγωγὸν ἐτέρου ἀγωγῶν σώματος δὲν ἐξαρκεσθῇ τὴν προτέραν του πορείαν, ἀλλὰ λαμβάνῃ τὴν πρὸς τὸν πλησιάζοντα ἀγωγὸν ἀγούσαν· τοῦτο π. χ. συμβαίνει, ὅταν ἐν τῷ κυκλώματι παρεμβλλώμεν ἀντιστάσεις, λυχνίας, ἡλεκτροκινητήριους μηχανὰς κλπ. ἢ ὅταν τυχαίως ἀγωγὸν τι σῶμα ἀπληγῇ τοῦ κυρίου ἀγωγῶν· τὸ βραχέως κλειόμενον ρεῦμα ἔνεκα τοῦ μικροτέρου τῶν ἀγωγῶν μήκους πολλάκις καθίσταται ἐπικίνδυνον.

Ἐν Ἑλλάδι ἱδρύθησαν ἐν τισι πόλεσι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη κεντρικοὶ ἡλεκτρικοὶ σταθμοί· τούτων μέγιστος τυγχάνει ὁ ἐν ἔτει 1902 ἱδρυθεὶς ἐν Φαλήρῳ ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς ἡλεκτρικῆς ἐταιρείας συστήματος Thomson-Houston, δυνάμενος νὰ παράγῃ ἐνέργειαν ἡλεκτρικὴν μέχρις 8,000 ἵππων. [Ε.Θ.Κ.]

* **Σταΐναμάγгер** (γερμ. Steinmanger, οὐγγρ. Szombathely). Πρωτεύουσα τοῦ οὐγγρ. κομητάτου Ἀΐζεμθούργου, ἔχουσα 24,751 κατ. (1900).

* **Στάϊνταλ** (Heymann Steinthal). Ἀπεθάν. τῷ 1899 ἐν Βερολίῳ.

Σταϋπλτον (Slapleton). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητίας Γλόστερ, ἔχουσα 21,236 κατοίκους.

Σταυλός. Χωρίον τοῦ δήμου Περιβολίων τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 217 κατ. (1900).

* **Σταμάτα**. Χωρίον τοῦ δήμου Μαραθῶνος τοῦ νέου νομοῦ Ἀττικῆς, ἔχον 348 κατ. (1896).

Σταματελόπουλος. Βλ. Νικηταρῆς, ἐν τῷ Συμπληρώματι.

Σταματιάδης Ἐπαμεινώνδης. Ἐγενν. ἐν Κων/πόλει ἐξ οἰκογενείας σαρματικῆς τῷ 1835, ἐσπούδασεν ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ, ἐδημοσιογράφησεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ ἀπὸ τοῦ 1875 διηύθυνε τὸ γραφεῖον τοῦ ἡγεμόνος τῆς Σάμου, διατελὼν καὶ ἐπόπτης τῆς παιδείας. Συνέγραψε διαφόρους ἱστορικούς καὶ ἄλλας μονογραφίας, ἐξ ὧν ἀναφέρομεν τας κυριωτέρας: Ὁ ἱππόδρομος τῆς Κωνσταντινουπόλεως (1868), Οἱ Μεγάλοι διερχομένοι (1865), Οἱ Καταλάνοι ἐν Ἀνατολῇ (1869), ὅπερ ἔργον μετεφράσθη εἰς τὴν ἰσπανικὴν, Ἱστορία τῆς ἀλώσεως τοῦ Βυζαντίου ὑπὸ τῶν Φράγκων (1204—1261) τῷ 1866, Ἱστορικὴ καὶ τοπογραφικὴ μελέτη περὶ Σάμου (5 τόμ. 1881—1892), Ἱστορία τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως (1867). Πλὴν τούτων μετέφρασε πολλὰ γαλλικὰ μυθιστορήματα καὶ ἀπὸ τοῦ 1875 μέχρι τοῦ 1896 ἐξέδιδεν ἐπετηρίδα τῆς νήσου Σάμου, Καλλιερῶν δὲ καὶ τὴν ποιήσιν ἔγραψε Μῶρον τὸν Ἑλικωνίων (1867) καὶ τὴν Πανικιάδα (1896) μετὰ πολλῆς εὐφυΐας. Ἀπέθανε τῷ 1901 ἐν Σμύρῃ.

* **Σταμνά**. Πρωτ. τοῦ δήμου Ὠλενεΐδας τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἔχουσα 1,045 κατ. (1896).

* **Στανιάτες**. Χωρίον τοῦ δήμου Ταννάρας τοῦ νέου νομοῦ Βοιωτίας, ἔχον 172 κατ. (1896).

* **Στανισλάου** (Stanislaw). Πρωτ. διαμερίσμ. ἐν τῇ αὐστρ. Γαλικίᾳ μετὰ 30,410 κατ. (1900).

Στάνλεϋ. 1) Edward Geoffrey Stanley κόμης Δέρβυ, μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς του γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα Λόρδος Στάνλεϋ. Ἀγγλὸς πολιτικὸς ἀνὴρ, γενν. τῷ 1799. Τῷ 1827 ἐγένετο ὑφυπουργὸς τῶν ἀποικιῶν καὶ εἴτα πρῶτος γραμματεὺς τῆς Ἰρλανδίας. Ὡς τοιοῦτος δὲ

εργάσθη πολύ πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς χώρας, τῷ δὲ 1833 ὡς ὑπουργὸς τῶν ἀποικῶν ὑπὲρ καταργήσεως τῆς δουλείας. Τὸ κατ' ἀρχὰς ὑπῆρξεν ὁπαδὸς τῶν Τόρεων, εἰτα τῶν Οὐίρων, καὶ πάλιν δὲ τῶν Τόρεων, κυρίως ἀπὸ εἰσηλθε τῷ 1844 εἰς τὴν Ἀνω βουλήν. Τῷ 1852 ἦτο ἐπὶ μικρὸν χρόνον πρωθυπουργός, παραιτηθεὶς δὲ κατεπολέμησε τὴν πολιτικὴν τοῦ Παλμερστοῦ ἐν Κίνα, πρωθυπουργός δὲ δευτέραν φοράν γενόμενος (1858) ἔκλεισε τὴν εὐνοϊκὴν διὰ τὴν Ἀγγλίαν σύμβασιν τοῦ Τιέν-τσίν. Τρίτην φοράν ἐγένετο πρωθυπουργός τῷ 1866, παρῆλθον δὲ τῷ 1868 δια λόγους ὑγείας καὶ ἀπέθανε τῷ 1869. Μετέφρασε τὴν Ἰλιάδα εἰς ἰαμβους. — 2) Edward Henry Stanley, κόμης Δέρβυ, υἱὸς τοῦ προτέρου, γενν. τῷ 1826. Ὑπῆρξεν ἐπανειλημμένως ὑπὸ τὸν πατέρα του ὑπουργός τῶν ἐξωτερικῶν καὶ διεπρέψε κυρίως ἐν τῷ ζητήματι τῆς Ἀλαβάμας (1866) καὶ τοῖς τοῦ Λουξεμβούργου καὶ Ἀδελφουίνης. Παραιτηθέντος τοῦ πατρὸς, ἔμεινεν ἐν τῷ ὑπουργείῳ τοῦ Δισραέλη (1868 καὶ 1874). Ἀλλὰ μὴ ἐγκρίνων τὴν ἐπιθετικὴν ταύτου ἐν τῷ ἀνατολικῷ ζητήματι πολιτικὴν, παρῆλθον τῷ 1878. Πάλιν τῷ 1882—1885 ὑπῆρξεν ὑπουργός (τῶν ἀποικῶν) ὑπὸ τὸν Γλάδστων, ἀπέθανε δὲ τῷ 1893.

* **Στάνλεϋ** (Ἐρρίκος Stanley). Τῷ 1892 ἐγένετο Ἀγγλὸς ὑπὸ κίτος καὶ ἦτο 1895—1904 μέλος τῆς βουλῆς τῶν κοινοτήτων, ἀπέθανε δὲ τῇ 10 Μαΐου (ν.) 1904.

* **Στάργαρντ** (Stargard). Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ πρωσσικῷ νομῷ Στεττίνου, μετὰ 26.858 κατ. (1900).

* **Στάνου**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀμβραχίας (Βάλτου) τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἔχον 663 κατ. (1896).

* **Στάρου Κρούμ**. Πόλις ἐν τῇ περιφ. Φεοδωσίας (Θεοδοσίας) τοῦ ῥωσσ. κυβερν. Ταυρίδος, μετὰ 3,330 κατ. Εἶναι τὸ κατὰ τοὺς μέσους χρόνους περίφημον κέντρον ἐμπορίου Σελκατῶν.

* **Στάρου Ὀσαόλ**. Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ ῥωσσ. κυβερν. Κούρσκ, μετὰ 16,662 κατ. (1897).

* **Στάσαιμον**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδρισσαίνης τοῦ νέου νομοῦ Τριφυλίας, ἔχον 137 κατ. (1896).

* **Στασθ**. Χωρίον τοῦ δήμου Κυπαρισσίας τοῦ νέου νομοῦ Τριφυλίας, ἔχον 213 κατ. (1896).

* **Στάτιστα**. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ διαμερίσματι Καστορίας, ἔχον 600 κατ. χριστιανούς.

* **Σταυάγγερ** (Stavanger). Νομός τῆς Νορβηγίας, ἔχων τῷ 1900 κατ. 127,192.

* Ἡ ὁμών. πρωτεύουσα εἶχε τότε 30,541 κατ.

* **Σταύλου**. Χωρίον τοῦ δήμου Εὐρυτάνων, ἔχον 277 κατ. (1896).

* **Σταυράκια**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγ. Μύρωνος τῆς ἐπαρχίας Μαλεβιζίου (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 575 κ. (1900).

* **Σταυρίον**. Χωρίον τοῦ δήμου Μεσσης τοῦ νομοῦ Λακωνίας, ἔχον 165 κατ. (1896).

* **Σταυροὶ** (Ζωφλ.). Βλ. Ἀστεροειδῆ.

* **Σταυρός**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Μελιτειῶν τοῦ νομοῦ Κερκύρας, ἔχον 642 κατ. — 2) Πρωτ. τοῦ δήμου Πολυκοριῶν (Ἰθάκης), ἔχουσα 525 κατ. (1896).

* **Σταύρου Γεώργιος**. Ἐγενν. τῷ 1775 ἐν Ἰωαννίνοις, ἐνθα διέτριβεν ὁ πατήρ του Σταύρος. Ἐσπούδασε τὰ πρῶτα γράμματα ἐν τῇ σχολῇ τῶν Μπαλαναίων καὶ μετὰ ταῦτα ἐν γυμνασίῳ τῆς Βιέννης, μεθ' ἧς ἐπέδωκε εἰς τὸ ἐμπόριον ἐν Βιέννῃ, ἐνθα διηύθυνε τὸν ἐμπορικὸν οἶκον τοῦ πατρὸς του. Κηρυχθέντος τοῦ ἀγῶνος μετέσχεν αὐτοῦ καὶ ἐχρημάτισε πληρεξούσιος τῶν ἠπειρωτῶν κατὰ δύο ἐθνικοσυλλέξεις. Μετὰ τὴν ἀρξίν τοῦ Κυβερνήτου πολυτίμους παρέσχεν ὑπηρεσίας εἰς τὰ ἔθνος ὡς μέλος διαφόρων ἐπιτροπῶν. Τῷ 1841 ἔβρουσε τὴν Ἑθνικὴν τράπεζαν, ἣν διηύθυνε καὶ ἐστήριξε κατὰ δυσχερεῖς περιστάσεις, διέτελεσε δὲ καὶ προστάτης πολλῶν εὐεργετικῶν καταστημάτων. Ἀπέθανε τῷ 1868.

* **Σταυρούπολις** (Stawropol). 1) Κυβερν. τῆς Ῥωσίας, ἔχον τῷ 1897 κατ. 876,298. — 2) Πρωτ. αὐτοῦ καὶ ἰσίας περιφερείας (7,699 τεχμ.), ἔχουσα τῷ αὐτῷ ἔτει 41,624 κατ. — 3) Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ ῥωσσ. κυβερν. Σαμάρα, μετὰ 5,974 κ.

* **Στάϋρ** (Steyr). Πρωτ. διαμερίσμ. τῆς Ἀνω Αὐστρίας, μετὰ 17,592 κατ. (1900).

* **Στάχυς**. Γένος Χειλανθῶν περιλαμβανόν 200 περίπου εἶδη ποτῶν ἐτηρίων ἢ πολυετῶν τῶν εὐκράτων χωρῶν τῆς γῆς. ἔχουσιν φύλλα ἄρτια ἢ ὀδοντωτά, ἀνθὸν σταχυόμορον (ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα) καὶ στήμνας ἐκτεταμένους ἔξω τῆς στεφάνης κατὰ τὴν ἀνθήσιν. Τὸ εἶδος *Stachys affinis*, καταγόμενον ἐκ Κίνας καὶ Ἰαπωνίας καὶ εἰσαχθέν εἰς Εὐρώπην ἀπὸ τοῦ 1889, ἐκλήθη κοινῶς *crozne du Japon* καὶ παράγει οἰζώματα μαργαριτοσκεύα. φυματώδη καὶ ὀζώδη, ἀπερ. καρυκευόμενα καὶ παρασκευαζόμενα τρώγονται ὡς οἱ χλωροὶ φατῆλοι.

* **Στάχυς**. Βλ. Ἀνοθεσία.

* **Στεβενίκος**. Χωρίον τοῦ δήμου Πέτρας τοῦ νέου νομοῦ Βοιωτίας, ἔχον 593 κατ. (1896).

Στέγλιτς. Προάστειον τοῦ Βερολίνου, μετὰ 21,425 κατ.

* **Στέελε** (Steele). Πόλις τῆς περιφερ. Έσσεν ἐν τῷ πρωσ. νομῷ Δύσσελδορφ, μετὰ 12,245 κατ. (1900).

* **Στεβρί.** Χωρίον τοῦ δήμου Διστομίων τοῦ νέου νομοῦ Βοιωτίας, ἔχον 454 κατοίκους (1896).

Στεκκένττης. Βλ. Γουερρίνης.

* **Στεμνίτσα.** Πρωτ. τοῦ δήμου Τρικλωνίων τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχουσα 2,443 κατ. (1896).

* **Στενά.** ἢ Στεναί. Πόλις ἐν τῇ Ἀμφαξιίδι Παιονίᾳ τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας γνωστῇ ἐκ τοῦ Πευτιγγεριανοῦ πίνακος ὡς σταθμὸς καίμενος ἐπὶ τῆς Ἐγνατίας ὁδοῦ, ἐνθα νῦν κεῖται τὸ χωρίον Δερμὶ-Καπί.

* **Στένδαλ** (Stendal). Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ πρωσ. νομῷ Μαγδεβούργου, μετὰ 22,075 κατ. (1900).

* **Στενή.** 1) Πρωτ. τοῦ δήμου Διρφυῶν τοῦ νομοῦ Εὐθείας, ἔχουσα 1,350 κατ. — 2) Πρωτ. τοῦ δήμου Σωσθενίου τοῦ νομοῦ Κυκλάδων, ἔχουσα 460 κατ. (1896).

Στένη (τουρκ. Στένια, τὸ πάλαι Σωσθένιον ἢ Λεωσθένιον). Προάστειον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καίμενον ἐπὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς παραλίας τοῦ Βοσπόρου μεταξὺ Ἑμιγγαν καὶ Νεοχωρίου καὶ οἰκούμενον ὑπὸ Ἑλλήνων, Ὁθωμανῶν καὶ Ἀρμενίων. Πρὸ τοῦ χωρίου σχηματίζεται εὐρύς καὶ ἀσφαλίστατος κόλπος, ὃ μόνος ἀξίος μνείας ἐν τῷ Βοσπόρῳ μετὰ τὸν τοῦ Βαθυρρύακος.

* **Στενήμαχος.** Πόλις τῆς Ἀνατολ. Ῥωμανίας, ἔχουσα περὶ τὰς 12,000 κατ., ὧν αἱ 10,000 εἶναι Ἕλληνες, διατηροῦντες ἡμιγυμνάσιον, παρθεναγωγεῖον, ἀστικὴν σχολὴν καὶ νηπιαγωγεῖον. Ἐχει 5 ἐκκλησίας ἑλληνικὰς, ὧν ἡ μία ἡράπη ὑπὸ τῶν Βουλγάρων, καὶ εἶναι ἔδρα Ἑλλήνων ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου.

* **Στενζές.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδρου τοῦ νομοῦ Κυκλάδων, ἔχον 639 κ. (1896).

* **Στενόν.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Κορυθίου τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχον 656 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Φανεοῦ τοῦ νομοῦ Κορινθίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 379 κατ. (1896).

* **Στένωμα.** Χωρίον τοῦ δήμου Καρπενήσιου τοῦ νέου νομοῦ Εὐρυτανίας, ἔχον 389 κατ. (1896).

Στένωψ (Stenops, ἢ Lori). Γένος μικρῶν ἡμιπιθήκων. Βλ. Λόρις.

* **Στέρλιγγ** (Stirling). Πρωτ. κομητίας (142,338 κατ.) τῆς Ν Σκωτίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 18,403.

Στέρνα. Κώμη τῆς Θράκης, κειμένη ΝΔ τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Καλλιπόλεως-Κεσσάνης, τῇ διοικήσει Καλλιπόλεως καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀδριανουπόλεως, ἔχουσα δὲ 4,000 κατ. Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς ἐπισκοπῆς Καλλιουπόλεως καὶ Μαδύτου καὶ συντηροῦντας ἀστικὴν σχολὴν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον.

* **Στέρνα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀριστομένους τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 243 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Λυρκείας τοῦ νομοῦ Ἀργολίδος κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 129 κατ. (1896).

Στέρνες. Πρωτ. τοῦ δήμου Ἀκρωτηρίου τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 540 κατ. (1900).

Στερνίτης ἢ στερνικός καλεῖται ἀνατομικῶς μὺς ταινιοειδὴς ἢ τριγωνικὸς ἐξαιρετικῶς ὀλως διαπλασσομενος κατὰ τὴν προσθίαν ἐπιφάνειαν τοῦ θώρακος ἐκατέρωθεν τοῦ στέρνου. Ὁ καθηγητὴς τῆς ἀνατομικῆς Σχλαβόνης ἐν ἐργασίᾳ δημοσίευθεϊτῇ ἐν τῷ Anatomischer Anzeiger τῆς 1ῆνης ἀναφέρει ἐπὶ τα περιπτώσεις παρατηρηθεῖσας ἐν τῷ ἀνατομείῳ τοῦ ἐθνικοῦ παναπιστημίου καὶ σημειοῖ ὅτι ὁ παραπλασμένος οὗτος μὺς ἀπαντᾷ ἐπὶ τῶν πτωμάτων τῶν Ἑλλήνων εἰς ἀνολογίαν 3 0/0. Το ζήτημα ἐάν ὁ μὺς οὗτος ἀπαντᾷ ἐνίοτε ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου καθ' ὑπόλειψιν διαπλασεως ἢ κατ' ἐξελίξιν ἀπησχολησε καὶ ἀπασχολεῖ τοὺς ἐπιστήμονας ἀνατόμους.

* **Στεττίνον** (Stettin). Πρωτεύουσα τῆς πρωσικῆς Πομερανίας καὶ ἰδίου νομοῦ (427,384 κατ.), ἔχουσα τῷ 1900 κατοίκους 210,702.

Στέφαν. 1) Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἀπέχον 1/4 τῆς ὥρας τοῦ Ζιντζίδερε καὶ ὑπαγόμενον τῇ διοικήσει Καισαρείας. Ἐχει 500 κατ., ὧν αἱ 300 Ὁθωμανοί, αἱ δὲ λοιπὴ Ἕλληνας τουρκόφωνοι ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας καὶ συντηροῦντες μοναχίστιον δημοτικὴν σχολὴν. [Γρ.Σ.Ι.]

— 2) Σ., τουρκοιστὶ Ἰστέφάν. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κειμένη 32 γλμ. ΝΔ τῆς Σινώπης ἐπὶ τοῦ αὐθένος Ἰστέφάν-Μπουρνου κατὰ τὴν Εὐξείνου πόντον. Οὐα ἔδρα ὑποδιοικήσεως ὑποκειμένης τῇ διοικήσει Σινώπης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Κασταμονῆς, ἐκκλησιαστικῶς δ' ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἀμασειας, ἔχει 2 700 κατ. ἀσχολουμένους περὶ τὴν ἀλιείαν καὶ γεωργίαν. Τὸ πάλαι ἐκαλεῖτο Στεφανίς καὶ Στεφάνι καὶ περιελαμβάνετο ἐν τῇ Παφλαγονίᾳ καὶ τῇ χώρᾳ τῶν Μαρνανδυνῶν.

Ὁ Πτολεμαῖος δὲ τοποθετεῖ αὐτὴν ἐν τῇ Γαλατίᾳ μεταξὺ Ἀρμενίας καὶ Σινώπης.

Στεφάνη. Βλ. Ἀνθος.

* **Στεφάνη.** Χωρίον τοῦ δήμου Κλεωνῶν τοῦ νομοῦ Κορινθίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 371 κατ. (1896).

* **Στεφανιά.** Χωρίον τοῦ δήμου Τρινάσου τοῦ νέου νομοῦ Λακεδαιμόνος, ἔχον 592 κατ. (1896).

* **Στεφανιάδα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀργιθέας τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτσας, ἔχον 368 κατ. (1896).

Στεφανίδης Κ. Καθηγητὴς τῆς φυσικῆς ἐν τῷ γυμνασίῳ Μυτιλήνης. Ἀσχολούμενος περὶ τοῦ ἀρχαίου Ἑλλήνας συγγραφεῖς ἐδημοσίευσεν τὰς μονογραφίας «Ἡ ὀρυκτολογία τοῦ Θεοφράστου» (Ἀθ. 1897) καὶ «Περὶ ποτίμων ὑδάτων παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὑπὸ φυσικῆν καὶ χημικὴν ἐποψιν» (ἐν «Ἀθηνᾶ» τόμος ΙΓ'). ἔκαστε διαφόρους ἀνακινώσεις ἐν τῇ γαλλικῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν Ἐπιστημῶν, ἐν δὲ τῇ βιβλιοθήκῃ Μαρσαλῇ ἀνέλαβε τὴν μετάφρασιν ἔργων τινῶν ἀλχημικῶν τοῦ χημικοῦ Berthelot.

Στέφανος Ἀγίος. 1) Χωρίον τῆς Θράκης, κείμενον παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Ῥέσδα καὶ ἐπὶ τῆς μονοτόνου καὶ ἀλιμένου παραλίας τοῦ Εὐξείνου πόντου. Ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Ἀγαθουπόλεως, ἥς πρὸς Ν. κείται, τῇ διοικήσει Σαράντα Ἑκκλησιῶν καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀδριανουπόλεως, ἔχει 350 κατ. Ἑλλήνας, τελοῦντας ὑπὸ τὴν μητρόπολιν Βιζύης καὶ συντηροῦντας γραμματοδιδασκαλεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

* — 2) Ἀγίος (San Stefano). Προάστειον τῆς Κωνσταντινουπόλεως κείμενον ἐπὶ αὐγένης εἰσχωρουντας εἰς τὴν Προποντίδα καὶ πρὸς Ν. τοῦ ἐγγύς αὐτοῦ κειμένου Μακρογυρίου. Ὑπαγόμενον τῇ νομαρχίᾳ Κωνσταντινουπόλεως ἔχει κατ. Ἑλλήνας περὶ τοὺς 400, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Δέρκων καὶ συντηροῦντας ἀστικὴν σχολὴν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον, πρὸς δὲ Ὀθωμανούς, Ἀρμενίους καὶ Εὐρωπαίους. Ἐν αὐτῷ ὄντι λίαν εὐσφῶ καὶ τερπνοτάτῃ παραθερίζουσιν ἱκαναὶ οἰκογένειαι τῆς Κωνσταντινουπόλεως, προτιμᾶται δ' ἐξ ἰσχυρῶς ὑπὸ τῶν κυνηγῶν διὰ τὴν ἀφθονίαν τῆς θήρας καὶ διὰ τῆς τῶν ὀρυγμάτων. Ὁ ἅγιος Σ. ἐν τέλει τοῦ ῥωσσοτουρκικοῦ πολέμου (1877—1878) κατελήφθη ὑπὸ τῶν Ῥώσων ἐγκαταστεινάντων ἐνταῦθα τὸ στρατηγεῖον αὐτῶν, ἐν αὐτῷ δὲ συνωμολογήθησαν μεταξὺ τῶν ἐμπλεκόμενων οἱ προκαταρκτικοὶ ὅροι τῆς ἐμωνύμευ εἰρήνης οἱ ἀκυρωθέντες ἐν τοῖς κυριωτάτοις μέρεσιν ὑπὸ τῆς Βερολινίας

συνθήκης. Οἱ Ῥῶσοι ἀνῆγειραν ἐν ἁγίῳ Σ. εὐρὺ μοναστήριον μετ' ἐκκλησίας καὶ μνημεῖον ὑπὲρ τῶν ἐν τῷ ῥωσσοτουρκικῷ πολέμῳ πεσόντων στρατιωτῶν, οὗ τὰ ἐγκαίνια ἐτελέσθησαν πανηγυρικῶς τῷ 1898.

Στέφανος ὁ Ἀλεξανδρεὺς. Βυζαντινὸς συγγραφεὺς, ζήσας ἐπὶ Ἡρακλείου καὶ καλούμενος μέγας φιλόσοφος, οἰκουμένης ἡ καθολικῆς διδασκαλίας, τ. ἔ. ὑπάρχας καθηγητῆς τοῦ ὑπὸ Θεοδοσίου τοῦ Β' ἰδρυθέντος τῷ 425 πανεπιστημίου τῆς Κων/πόλεως. Ἐδίδασκε περὶ Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους, περὶ γεωμετρίας, ἀριθμητικῆς, ἀστρονομίας καὶ μουσικῆς. Σφίζεται δὲ αὐτοῦ ὑπόμνημα εἰς τὸ τοῦ Ἀριστοτέλους σύγγραμμα περὶ ἐρμηνείας καὶ ἕτερον ἔργον ἐπιγραφόμενον Διασάφησης ἐξ οἰκείων ὑποδείγματων τῆς τῶν προγόνων κανόνων ἐρῶδου τοῦ Θέωνος. Φέρουσι δὲ καὶ ἄλλα συγγράμματα τῷ ὄντι αὐτοῦ, ὡς πραγματεία ἀλχημικῆ (Περὶ χυσοποιίας), πραγματικὴ τι βιβλίον (Ἀποτελεσματικὴ πραγματεία) περὶ Μωάμεθ, ἅτινα εἶναι ὑποβολιμαία.

Στέφανος Α'. πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Ἦτο υἱὸς τοῦ αυτοκράτορος Βασιλείου τοῦ Βουλγαροκτόνου καὶ τῆς αυτοκρατορίδας Εὐδοκίας, διατελέσας δὲ μαθητῆς καὶ σύγκελλος τοῦ πατριάρχου Φωτίου ἀνῆλθον ἐπὶ τὸν πατριαρχικὸν θρόνον δεύτερος αὐτῶς μετὰ τὸν Ἰγνάτιον ἐκ τοῦ αυτοκρατορικοῦ γένους καταγόμενος ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Λέοντος Σ' τοῦ Σοφοῦ δεκαοκταέτης τὴν ἡλικίαν τῷ 886. Χειροτονηθεὶς ὑπὸ τοῦ Καισαρείας Θεοφάνους ἀπὸ πρωτοθρόνου διώκησε τὴν ἐκκλησίαν ἐπὶ 6 ἔτη καὶ 5 μῆνας, τελευτήσας τῷ 893. Φαίνεται πιθανὸν ὅτι ἐπὶ τῆς πατριαρχείας αὐτοῦ ἐξεδόθη τὸ Συνταγματικὸν τῶν ὑπὸ τὸν οἰκουμένικόν θρόνον ἐπισκόπων καὶ μητροπολιτῶν, ἐν ᾧ ὁ Ῥωσσίας ἐτάσσεται ὅλος. Τὴν μνήμην αὐτοῦ ἐπιτελεῖ ἡ ὁρθόδοξος ἐκκλησία τῇ 18 Μαΐου. [Γρ.Σ.Ι.]

Στέφανος. 1) Κλῶν Σ. Ἐγενν. ἐν Κέῳ τῷ 1854. Μετὰ γυμνασιακὰς σπουδὰς ἐν Σύρῳ, πατρίδι αὐτοῦ, ἐσπούδασεν τὴν ἰατρικὴν ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ, ἀναγορευθεὶς διδάκτωρ τῷ 1877. Εἰς μεταβάς εἰς Παρίσιον, ἐσυνέχισε τὰς ἰατρικὰς αὐτοῦ μελέτας ἐπὶ ἐξαστίαν, ἀσχοληθεὶς εἰδικώτερον περὶ τὴν ἀνθρωπολογίαν. Ἐκεῖ προσελήφθη συνεργατῆς τοῦ μεγάλου Ἐγκυκλοπαιδικοῦ λεξικοῦ τῶν ἰατρικῶν ἐπιστημῶν, τοῦ διευθυνομένου ὑπὸ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Dechambre. Ἐπανελθὼν εἰς Ἑλλάδα ἡσχολήθη εἰς ἀνθρωπολογικὴν ἐξερευνήσιν τῆς χώρας ἀπὸ τῶν προϊστορικῶν χρόνων ἐν εὐρυτάτῳ προγράμματι. Ἐπιμελεῖα αὐτοῦ ἰδρύθη ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ τὸ ἀνθρωπο-

λογικὸν μουσεῖον τῷ 1886, ἐν ᾧ διευθυνο-
μένῳ ἔκτοτε ὑπ' αὐτοῦ, συνεκentrώθη ἀξιο-
λογώτατον ὕλικὸν ἀπὸ τῶν ἀπωτάτων χρό-
νων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Ἀπὸ δύο ἐτῶν
ἀνέλαβε δαπάνη τῆς Ἀρχαιολ. ἐταιρείας
ἀνασκαφὰς προϊστορικῶν ἰδίᾳ νεκροπόλεων
ἐν Νάξῳ λίαν τελεσφόρους, ὧν τὰ εὐρή-
ματα τὰ μὲν ἀρχαιολογικὰ κατετέθησαν
εἰς τὸ Κεντρικὸν ἔθνικὸν μουσεῖον, τὰ δὲ
ἀνθρωπολογικὰ εἰς τὸ ἀνθρωπολογικόν.
Διατελεῖ γενικὸς γραμματεὺς τῆς Στατι-
στικῆς ἐταιρείας ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς.
Τὸ πλεῖστον τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ εἶναι ἔτι
ἀνέκδοτον. Ἐδημοσίευσεν τῷ 1873 καὶ 1874
ἐν τῷ «Ἀθηναίῳ» καὶ ἐν ἰδίῳ τεύχει «Ε-
πιγραφαὶ τῆς νήσου Σύρου» (Ἀθῆν. 1874),
προϊόν τῆς ἐν Σύρῳ διατριβῆς αὐτοῦ, ἐν
Παρισίῳ δὲ ἐν τῷ Ἑγκυκλοπαιδικῷ λεξι-
κῷ τῶν ἱατρικῶν ἐπιστημῶν (1884) μεγά-
λην πραγματείαν περὶ Ἑλλάδος, ἐκτυπω-
θεῖσαν καὶ εἰς ἰδίαν τεύχος ὑπὸ τὴν ἐπι-
γραφὴν «La Grèce au point de vue naturel,
anthropologique, ethnologique, démogra-
phique et médical» (Paris 1884), ἔτι ἄλλας
διατριβάς ἐν τῷ λεξικῷ τούτῳ, τῷ Ἀθη-
ναίῳ καὶ τῇ «Gazette hebdomadaire» τῶν
Παρισίων. Κεφαλαιωτικὸς αὐτοῦ χάρτης
τῆς Ἑλλάδος, ποιηθεὶς ἐπὶ τῇ βάσει πολ-
λῶν χιλιάδων ἰδίων παρατηρήσεων, ἐβρα-
βεύθη ἐν τῇ Παγκοσμίῳ ἐκθέσει τῶν Πα-
ρισίων τοῦ 1889.

— 2) Κ υ π ἄ ρ ι σ σ ο ς, ἀδελφὸς τοῦ
πρωτέρου, γεννηθεὶς τῷ 1857 ἐν Κέφ. Δια-
νύσας τὰς γυμνασιακὰς σπουδὰς ἐν Σύρῳ,
ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῶν μαθηματικῶν τοῦ
ἐθν. πανεπιστημίου ἐν ἔτει 1878, μεθ' ὃ με-
τέβη εἰς Παρισίους, ἐνθα ἔμενεν ἀσχολούμε-
νος περὶ τὰ μαθηματικά ἐπὶ ἑξαετίας. Λαβὼν
δὲ τὸ διπλῶμα διδάκτορος τῶν μαθηματι-
κῶν τῆς ἐν Παρισίῳ σχολῆς τῶν ἐπιστη-
μῶν τῷ 1884, ἐπέστρεφεν εἰς Ἀθῆνας,
ἐνθα ἐωρίσθη ἐπίτιμος καθηγητὴς τῶν μα-
θηματικῶν ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ
κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1884. Γενόμενος δ'
ἐκτακτὸς καθηγητὴς κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ
1885, προήχθη εἰς τακτικὸν καθηγητὴν
κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1890· διετέλεσε
δὲ καὶ κοσμητὴρ τῆς φιλοσοφικῆς σχο-
λῆς κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1891—
1892. Ἀπὸ τοῦ 1891 διατελεῖ καθηγητὴς
τῶν μαθηματικῶν ἐν τῷ πολυτεχνεῖῳ καὶ
ἀπὸ τοῦ 1901 διευθυντὴς τῆς ἐν Ἀθῆναις
ἐμπορικῆς σχολῆς. Διετέλεσε
δ' ἐπίσης ἐπὶ ἔτη καθηγητὴς ἐν τῇ στρα-
τιωτικῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων καὶ ἐν τῇ
Ναυτικῇ σχολῇ τῶν δοκίμων. Μετέσχεν ὡς
ἀντιπρόσωπος τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως
εἰς τὸ ἐν Παρισίῳ συνελθόν διεθνὲς συνέ-
δριον τῆς τεχνικῆς ἐκπαιδεύσεως (1900)

καὶ ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐθνικοῦ πανεπι-
στημίου εἰς τὰς ἐν Χριστιανίᾳ τελεσθείσας
ἐορτὰς ἐπὶ τῇ ἐκατονταετηρίδι τοῦ Νορθη-
γοῦ μαθηματικοῦ Abel (1902). Διετέλεσε
μέλος τοῦ συμβουλίου τῆς μαθηματικῆς ἐ-
ταιρείας τῆς Γαλλίας (1880—1884), νῦν
δὲ εἶναι γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ἑλλη-
νικῆς βιοτεχνικῆς ἐταιρείας (ἀπὸ τοῦ
1892) καὶ πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ διδα-
σκαλικοῦ συλλόγου. Συνέγραψε γαλλι-
στὶ ὑπὲρ τὰς 32 μαθηματικὰς διατριβάς
δημοσιευθείσας ἐν διαφόροις ἐπιστημονικαῖς
περιοδικαῖς, ὧν πλήρης κατάλογος εὑρεταί
ἐν τῷ Λεξικῷ τοῦ Poggendorff : Biogra-
phisch-Litterarisches Handwörterbuch zur
Geschichte der exacten Wissenschaften.
Ἐκ δὲ τῶν μαθημάτων τοῦ ἐφηρμοσιεύθησαν
λίθογραφηθέντα, πλὴν ἄλλων, Μαθήματα
ἀναλυτικῆς γεωμετρίας καὶ Μαθήματα δια-
φορικοῦ καὶ ολοκληρωτικοῦ λογισμοῦ.

* **Στεφανουσαζοι.** Χωρίον τοῦ δήμου
Παλίων τοῦ νομοῦ Τρικυκάλων, ἔχον 156
κвт. (1896).

Στεφάνου Διανύσιος. Πολιτευ-
τῆς, γενν. ἐν Ζακύνθῳ τῷ 1835. Μετὰ τὰς
ἐν Ἀθῆναις ἐγκυκλίους σπουδὰς καὶ ἐπὶ
διετίαν φοίτησιν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, ἐ-
σπούδασεν ἐν Παρισίῳ. Διωρίσθη τὸ πρῶ-
τον εἰρηνοδίκης τῷ 1864, βαρυνθὲν δὲ ἀ-
νελθὼν πάντας τοὺς κλάδους τῆς δικαστι-
κῆς ἱεραρχίας διετέλεσεν ἐπὶ 9 ἔτη ἀ-
ρισπαγίτης, ἀπὸ δὲ τοῦ 1882 νομικὸς σύμ-
βουλος. Ἀντιπροσώπευσε τὴν Ἑλλάδα ἐν
τῇ διεθνῇ ἐπιτροπῇ ἐπὶ τῶν ἀποζημιώσεων
ἐν Αἰγύπτῳ καὶ δις (1884 καὶ 1890) ἀπε-
στάλη εἰς Βουκουρεσίον χάριν τῆς δίκης
Ζάππα. Τῷ 1890 ἐξελέγη βουλευτὴς Ζα-
κύνθου καὶ διετέλεσεν ὑπουργὸς τῆς δι-
καιολύνης ἀπὸ τοῦ 1893 μέχρι τοῦ 1895.
Μετὰ δὲ τὸν πόλεμον τοῦ 1897 ἀπεστάλη
εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἵνα μετὰ τοῦ Ν.
Μαυροκορδάτου συνεμολογήσῃ μετὰ τῶν
Τούρκων ἀντιπροσώπων τὴν ὀριστικὴν περὶ
εἰρήνης συνθήκην. Ἐγραψε πολλὰ ἄρθρα
καὶ διατριβάς νομικὰς ἐν ἐφημερίσι καὶ πε-
ριοδικαῖς καὶ ἐν συναργασίᾳ μετὰ τοῦ Σ.
Ἀντωνοπούλου καὶ Ἀγαμ. Ρομποτῆ Ὀ-
δηγὸν τῶν διπλωματικῶν καὶ προξενικῶν
ὑπαλλήλων τῆς Ἑλλάδος (1894).

* **Στήλη.** Αἱ ἐπιτύμβιοι Σ. ἦσαν
παρὰ τοῖς ἀργ. Ἑλλῆσι λίθιναι πλάκες,
πρὸς τὰ ἀνω ὀλίγον στενότεραι γινόμεναι
καὶ φέρουσαι ἀνω αἶτωμα ἢ ἀνθέμιον, ἵ-
σταντο δὲ ἐπὶ χαμηλῆς βάσεως. Αἱ παλαιό-
τεροι συνήθως κοσμοῦνται δια τῆς ἐν πλα-
γίᾳ ὀφει παραστάσεως τοῦ ἀποθανέντος ἐν
φυσικῷ μεγέθει, εἴτε μόνον δια χρώματος
γεγραμμένης εἴτε ἐν χαμηλῷ ἀναγλύφῳ
δια χρωμάτων ἐνδυναμωμένῳ. Παραδείγ-

μετὰ τῶν τοιούτων Σ. εἶναι αἱ τοῦ Δυσέου καὶ τοῦ Ἀριστίωνος ἐν τῷ Ἑθν. τῶν Ἀθηνῶν μουσεῖω. Κατὰ τὴν μετὰ τὰ Μηδικὰ περίοδον ἡ παράστασις λαμβάνει χαρακτηριστικὰ σημεῖα ἐκ τοῦ βίου τῶν ἀποθανόντων. Αἱ γυναῖκες ἀντιγράφονται μετὰ τῶν θεραπευτῶν ἢ περιστοιχούμεναι ὑπὸ τῶν οἰκείων. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Φειδίου, κυρίως ὁμῶς κατὰ τὸν Δ' π. Χ. αἰῶνα αἱ Σ. δεικνύουσι μεγάλην πρόσοδον καὶ ἐν τῷ ῥυθμῷ καὶ ἐν τῇ τεχνικῇ ἐκτελέσει· ἡ παράστασις ἐξέχει πλεονέκτερον τοῦ ἐδάφους, τὰ δὲ πρόσωπα ἀντιγράφονται οὐχὶ μόνον ἐν πλαγίᾳ ὀψει ἀλλὰ καὶ κατὰ μέτωπον (ὡς ἐν τῇ τῆς Δημητρίας καὶ Παμφίλης τοῦ Κεραμικοῦ), ἡ δὲ ὅλη σύνθεσις τῆς σκηνῆς γίνεται πλουσιωτέρα καὶ ἐμφυοῦται μᾶλλον ὑπὸ ἐνδομύχου αἰσθήματος, ἐξαπλουμένως ἐπ' αὐτῆς τῆς ἐκφράσεως εὐγενεῖς πένθους πρὸς ἐνδείξιν ὅτι οἱ παριστανομένοι ἀπέθανον. Ἀλλὰ περὶ τὰ τέλη τοῦ Δ' αἰῶνος Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἔθεσε τέρμα εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν ἀναπτυξίν τῶν ἐπιταφίων Σ., περιορίσας ἐν γένει τὴν τῆς ταφῆς πολυτέλειαν. Πρὸς Brückner, Ornament und Form der attischen Grabstellen (Στρασβ. 1886).

* **Στήλια.** Χωρίον τοῦ δήμου Πολύνης τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἔχον 377 κατ. (1896).

Στήμονες. Βλ. Ἄνθος.

Στεβάλια τοῦ λαγοῦ. Βλ. Ἀριστολογία.

Στέγμα. Βλ. Ἄνθος.

Στελίχων. Βλ. Στελίχων ἐν τ. Σ' σ. 358.

Στιμύγκου. Χωρίον τοῦ δήμου Νεμέας τοῦ νομοῦ Κορινθίας, κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 455 κατ. (1896).

Στόβοι. Πόλις τῆς Ἀμφαξιτιδος Παιονίας ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Μακεδονίᾳ, ἀγνωστος μὲν ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ, διαπρέψασα ὁμῶς κατὰ τὴν ῥωμαϊκράτιαν, ὅτε μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Βυλαζώρων κατέστη μητρόπολις τῆς Β' ἢ ἐλευθέρας Μακεδονίας. Περὶ τὰ τέλη τοῦ Δ' αἰῶνος καταστραφείσα ὑπὸ τῶν Γότθων ἐλεηλατήθη, ἀλλ' ἀνεκτίσθη πάλιν, διότι μνημονεύεται κατὰ τὸν Ι' αἰῶνα. Εἶναι πατρίς τοῦ Ἰωάννου Στράβου τοῦ ποιήσαντος τὴν Ἑλληνικὴν ἀνθολογίαν.

* **Στόκπορτ** (Stockport). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Τσέστερ, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 78,871.

* **Στόκτον** (Stockton). 1) Πρωτ. κομητείας ἐν τῇ βορειομαρ. πολιτείᾳ Καλιφορνίας, μετὰ 17,506 κατ. — 2) St.-upon-Tees, πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Δόρραμ,

ἔχουσα 51,476 κατ. τῷ 1901. Ἀπέναντι αὐτῆς, πέραν τοῦ ποτ. Τῆς, κεῖται τὸ Νότιον Σ., ἀνήκον εἰς τὴν κομητείαν Ὑτρκης καὶ ἔχον 15,476 κατ.

* **Στοκχόλμη** (Stockholm) Ὁ πληθυσμὸς τῆς πρωτεύουσας ταύτης τῆς Σουηδίας ἀνῆρχετο τῷ 1901 εἰς 301,697 ψυχάς.

Στόλιν. Χωρίον τοῦ δήμου Πετιδαιίας τοῦ νέου νομοῦ Φωκίδος, ἔχον 489 κατ. (1896).

Στόλος. Χωρίον τοῦ δήμου Τανίας τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχον 256 κ. (1896).

* **Στόλπε** ἢ Στὸλπ (Stolp). Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ πρωστ. νομῷ Κοσλίν (Πομερανίας), ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 27,293.

Στομάχου ἔλκος ἀπλοῦν, ἔτσι ἔλκος τοῦ τραίνον κατὰ τὸν Rokitsansky, ἢ ἔλκος στρογγύλον κατὰ τὸν Niemeyer καλεῖται χρονία τις τοῦ στομάχου νόσος ὁργανική, χαρακτηριζομένη ὑπὸ καταστροφῆς μᾶλλον ἢ ἥττον εὐρείας (διαμέτρου 1—5 ὄρεκ.), μᾶλλον ἢ ἥττον βαθείας (μέχρι τελείας διαδρώσεως καὶ διατρήσεως) τῶν τοῦ στομάχου χιτῶνων (βλενογόνων, μυϊκῶν καὶ ὀρρογόνων), ἐξαραιμένη συνήθως κατὰ τὸ ἔλασσον τόπον ἐγγὺς τοῦ πυλωροῦ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπισθίου τοιχώματος, ἀπὸ τοῦ γαστρίτιδος, βρώτεως ἐρεθιστικῶν τροφῶν, καταχρήσεως οἶνου πνευματικῶν, χλωρώσεως, διεισπνόντων πυρετῶν, ἡθικῆς καταθλίψεως καὶ θυματούσεως, προσβάλλουσα συχνότερον τὰς γυναῖκας ἢ τοὺς ἄνδρας ἐν τῇ ἡλικίᾳ 20—30 ἐτῶν, ἐκδηλουμένη δὲ κυρίως δι' ἐμετῶν περιοδικῶν κενόντων τὸν στομάχον ἀπὸ τῶν τροφῶν καὶ ἀναμίκτων αἱματιόσας διεδρώθησαν καὶ ἀγγεῖα τῶν στομαχικῶν τοιχωμάτων, δι' ἀλλῶν κατὰ τὴν ἐπιγαστρικὴν χώραν ἀκτινοβολούντων ἐντὸς ἐπὶ τῶν νῶτων ἰσοϋψῶς, προκαλουμένων ἢ ἐπιτεινομένων ἀμέσως μετὰ τὴν λήψιν σιτίων, καὶ ἀπολήγουσα ὅτε μὲν εἰς συνόλωσιν ἐπὶ ἀτόμων νεαρῶν στενοῦνται τὸν πυλωρὸν καὶ δευτερευόντως διδύσαν ἀφορμὴν εἰς γαστροδιαστολήν, ὅτε δὲ εἰς διάτρησιν, ἥτις γίνεται ἢ πρὸς τὴν κοιλίαν μετὰ παραγωγῆς περιτονιτιδὸς ταχυθανάτου (ἐκτὸς ἂν πρὸς πῆχρον συμφύσεις περιορίζουσαι τὴν ἐπέκτασιν τῆς περιτονιτιδὸς), ἢ πρὸς τὸν θώρακα μετὰ παραγωγῆς πλευρίτιδος μοιραστικῆς καὶ πνευμονογαγγραινῆς. Δύναται ἀναλόγως πρὸς τὴν ἀνθεκτικότητά τῶν ἀτόμων καὶ τὴν ἔβραν αὐτῆς νὰ παραταθῇ ἐπὶ 5—10—16 καὶ 20 ἔτη, καὶ τέλος παραμυθεῖται ἢ καὶ ἐνίοτε θεραπεύεται διὰ καταλλήλου διαίτης ἀπαρεγκλίτως τηρουμένης (σιτία ῥευστά, γάλα ὡά, ὀρνίθες) καὶ διὰ φαρμάκων συμπτωματικῶς ἐν-

δεικνυμένων, ὅσον ναρκωτικῶν καὶ αἰμο-
στατικῶν. [P.N.B.]

* **Στόμι.** Χωρίον τοῦ δήμου Εὐρωστί-
νης τοῦ νομοῦ Κορινθίας κατὰ τὴν νέαν
διαίρεσιν, ἔχον 404 κατ. (1896).

Στόρβριτζ (Stourbridge). Πόλις
τῆς ἀγγλ. κομητείας Οὐόστερ, ἔχουσα 16,312
κατ., ἀνθρακωρυχεῖα καὶ μεταλλεῖα σιδήρου.

Στοροζύνετς (Storozynetz). Πρωτ.
διαμερίσμ. ἐν τῇ αὐστρ. Βουκοβίνῃ, ἔχουσα
6,673 κατ. Γερμανοὺς καὶ Ῥωμοὺνους.

* **Στούγγου.** Χωρίον τοῦ δήμου Νευ-
ροπόλεως τοῦ νέου νομοῦ Καρδίτσας, ἔχον
460 κατ. (1896).

Στουδίου μονή ἐν Κων/πόλει.
Περὶ ὡνυμὸς μονή, ἀντιστοιχοῦσα ἀπὸ τοῦ
πρωτοῦ κτίτορος, τοῦ πατρικίου καὶ ὑπάτου
Στουδίου, ἐνός τῶν ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ
μεγάλου ἐκ Ῥώμης μετοικισθέντων εἰς
Κων/πολιν πατρικίων. Πρὶν ἐπεκταθῶσι τὰ
τείχη τῆς πόλεως ὑπὸ Θεοδοσίου τοῦ μι-
κροῦ (408—454) ἔκειτο ἐξω τῆς πόλεως
παρα τὴν Χρυσὴν πύλην. Ἀκολουθῶς ἐκο-
σμήθη ὑπὸ Ἰσακίου Κομνηνοῦ, ἐρημωθεῖ-
σαν δ' ὑπὸ τῶν Λατίνων ἀνεκαίνισεν αὐ-
τὴν τῷ 1293 ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολό-
γος ὁ περφυρογέννητος, ἀδελφὸς Ἀνδρό-
νικου τοῦ πρεσβυτέρου. Ἐτιμᾶτο ἐπ' ὀνό-
ματι τοῦ ἁγίου Προδρόμου, εἶχε δὲ μεγί-
στην ἰσχύν, ὥστε τῷ 866 μὴ ἐπιδοκιμά-
ζουσα τὴν ἐκλογὴν τοῦ πατριάρχου Νικη-
φόρου ἤγειρε σχίσμα μεταξὺ τοῦ λαοῦ καὶ
τῆς κλήρου. Πολλοὶ δ' ἄνδρες ὀνομαστοὶ
ἐπὶ παιδείᾳ ἀνέλαμψαν ἐξ αὐτῆς, ὡς οἱ Ἀ-
βελροὶ Θεόδωρος καὶ Θεοφάνης, οἵτινες ἐπὶ
αὐτοκράτορος Θεοφίλου ἠγωνίσθησαν ὑπὲρ
τῶν εἰκόνων, ὁ Δαμασκηνός, ὁ Ἰωσήφ (ἐ-
πιλεγόμενοι ἐξ αὐτῆς Στουδῖται), ὁ
Νικήτας Σταθάτος, ὁ Συμεὼν κ.ά. Σήμε-
ρον εἶναι εὐκτήριον τσερκιὸν καλούμενον
Ἐμπερ-ἀγῶρ-τῆκασι. Μεθ' ὅλας τὰς ἐπι-
σκευὰς διατηρεῖται ἐν τῷ σχεδίῳ καὶ τῷ σχή-
ματι τῆς ἀρχαίας κατασκευῆς. (Βλ. Σ. Βυζαν-
τίου Κωνσταντινούπολιν, τόμ. Α' σελ. 306
καὶ Σ. Κρουμβάχερ Ἱστορ. τῆς βυζ.
λαογ., ἑλλ. μετάφ. τόμ. Α' σελ. 300).

Στουλθαΐσεμβούργον (Stuhl-
weissenburg, μαγν. Fővár). 1) Κομι-
τάρον τῆς Οὐγγαρίας πρὸς Δ τοῦ κομι-
τάτου, ἔχον ἐμβ. 4008 τχμ. καὶ 203,935
κατ. Μαγνάρους. Κύρια προϊόντα εἶναι σι-
τηρα καὶ ὀπώραι. — 2) Πρωτ. τούτου (μα-
γν. Dévényfővár), ἔχουσα 32,167 κατ.,
ποικίλην δὲ βιομηχανίαν καὶ περιβαλλο-
μένη ὑπὸ ἀμπελώνων.

* **Στουπαῖοι.** Χωρίον τοῦ δήμου Μαρ-
μαρίου τοῦ νομοῦ Εὐβοίας, ἔχον 460 κα-
τοίκους (1896).

* **Στουτγάρτη** (Stuttgart). Ὁ πλη-
θυσμὸς τῆς πρωτεύουσας ταύτης τῆς Βυρ-
τεμβέργης ἀνῆρχετο τῷ 1900 εἰς 181,463
ψυχάς.

* **Στραδοκέφαλο.** Χωρίον τοῦ δήμου
Ὀλυμπίων τοῦ νομοῦ Ἡλείας, ἔχον 284
κατ. (1896).

* **Στραῖτς Σέττλεμεντς** (Straits
Settlements). Ἡ ἀγγλικὴ αὕτη ἀποικία
τῆς Ἀσίας εἶχε τῷ 1901 κατ. 572,949.

Στραίτταμ (Streatham). Νοτ. προά-
στειον τοῦ Λονδίνου, μετὰ 88,125 κατ. καὶ
πολλῶν ἐξοχικῶν οἰκιῶν.

* **Στραλσουόνδη** (Stralsund). Πρωτ.
πρωσ. νομοῦ ἐν Πομερανίᾳ, ἔχουσα τῷ
1900 κατ. 31,076. Ὁ νομὸς εἶχε τότε ἐπὶ
ἐμβ. 4011 τχμ. 216,340 κατ.

Στράντζα. Κωμόπολις τῆς Θράκης,
καίμενη ΝΑ τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ ἐπὶ
τοῦ μικροῦ Αἰμοῦ τοῦ λαμβάνοντος ἐνταῦ-
θα τὸ ὄνομα τῆς κωμοπόλεως. Ὑπαγο-
μένη τῇ ὑποδικίῃ (κατὰ Βιζύης-Μη-
δεῖας τῆς διοικήσεως Σαράντα Ἐκκλησιῶν,
ἔχει 5,000 κατ. Ἑλληνας, ἐκκλησιαστι-
κῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως
Βιζύης, συντηροῦντας ἀστικήν σχολήν, παρ-
θεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον καὶ περὶ τὴν
ἀνθρακοποιαν ἰδίᾳ ἀσχολουμένους. ΝΑ τῆς
Σ. ἐρῶνται τὰ εἰσπληκτὰ τοῦ μακροῦ τείχους
τοῦ αὐτοκράτορος Ἀναστασίου, εἰκοδομη-
θέντος πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς πρωτεύουσας
ἀπὸ τῶν Βουλγάρων, οἵτινες τῷ 502 μ. Χ.
ἐπόρθησαν τὴν Θράκην. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Στράννωμα.** Χωρίον τοῦ δήμου Πυ-
λῆνης τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνα-
νίας, ἔχον 308 κατ. (1896).

* **Στράουδιγγ** (Straubing). Πόλις τῆς
Κάτω Βαυαρίας, ἔχουσα τῷ 1900 κ. 17,541.

Στραποδι. Χωρίον τοῦ δήμου Κυθη-
ρίων τοῦ νομοῦ Λακωνίας κατὰ τὴν νέαν
διαίρεσιν, ἔχον 105 κατ. (1896).

Στραπουρζές. Χωρίον τοῦ δήμου
Ἀνδρου τοῦ νομοῦ Κυκλάδων, ἔχον 357
κατ. (1896).

* **Στρατρά.** Χωρίον τοῦ δήμου Κερκυ-
ραίων, ἔχον 227 κατ. (1896).

* **Στρασβούργον** (Strassburg). Ὁ
πληθυσμὸς τῆς πρωτεύουσας ταύτης τῆς
Ἀλσατίας-Λορραίνης ἀνῆρχετο τῷ 1900
εἰς 151,041 κατ. Τὸ ἐκεῖ πανεπιστήμιον
εἶχε τῷ 1902/3 καθηγητὰς καὶ ὑφηγητὰς
133, φοιτητὰς δὲ 1,193.

Στρασβούργον (Strasbourg). 1)
Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ πρωσ. νομῷ Μαρκεν-
βέρδερ τῆς Δυτ. Πρωσσίας, ἔχουσα 7,246
κατ. καὶ ποικίλην βιομηχανίαν. — 2) Πό-
λις τῆς περιφ. Πρένττλαου τοῦ πρωσ. νο-

μοῦ Πότσδαμ, ἐν τῇ χώρᾳ Οὐκερμάρκῃ, μετὰ 7,078 κατ., βιομηχανίας καὶ γεωργίας.

Στρατήγης Γεώργιος. Λόγιος καὶ ποιητής. γενν. ἐν Σπέτσαις τῷ 1860. Ἐσπούδασε νομικὰ ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ καὶ συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς του ἐν Εὐρώπῃ, μεθ' ὃ ἐπὶ τριετίαν μόνον ἐξασκήσας τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Πειραιεὶ ἐπεδόθη εἰς τὴν φιλολογοίαν καὶ ἀπὸ ἐτῶν διατελεῖ καθηγητὴς ἐν τῇ Ἑμπορικῇ καὶ βιομηχ. ἀκαδημίᾳ. Ἐγραψε τὰ ἑξῆς: Μελέτη περὶ τῆς Κολάσεως τοῦ Δάντου (1878), Ῥοδωδάρνη, συλλογὴ λυρικῶν ποιήσεων (1880), μετάρρ. τοῦ «Δὸν Κρόλου» τοῦ Σίλλερ, οὗ τρεῖς πρᾶξεις ἐξεδόθησαν ἐν τῷ περιοδικῷ «Ἀπολλων» (1885), μετάρρ. τοῦ «Φαύστου» τοῦ Γκαίτε (ἐμμέτρως, 1886), «Ἔρως καὶ Ψυχὴ» (ποίημα βραβευμένον ἐν τῷ Φιλαδελφείῳ λυρικῷ διαγωνισμῷ τοῦ 1892), Τὰ νέα ποιήματα (συλλογὴ λυρικῶν ποιήσεων, 1892), ἔπειτα «Βασίλειος ὁ Βουλγαροκτόνος», «Θεοφανὴς» καὶ «Ἀρχιλόχος», δράματα παρασταθέντα ἐν θεάτρῳ, ἀλλὰ μὴ τυπωθέντα, Τὸ βιβλίον τῆς ψυχῆς (τόμος διηγημάτων, 1896), μετάρρ. τοῦ Συρανῶ δὲ Μπερζεράκ (ἡρωικὸν δράμα τοῦ Ῥοστάν), Τραγούδι τοῦ σπιτιοῦ (συλλογὴ ποιήσεων, 1901). Μετέφρασε καὶ τὴν τραγωδίαν «Ῥαδουργία καὶ ἔρως» τοῦ Σίλλερ (ἐν τῇ «Ἑλληνικῇ βιβλιοθήκῃ» τοῦ 1888). Πολλὰ τῶν διηγημάτων του μεταγλωττίσθησαν εἰς τὴν γερμανικὴν καὶ τινὰ ποιήματά του εἰς τὴν ἰταλικήν.

Στράτος. Οἰκογένεια ἐπίσημος τῆς ἐπαρχίας Βάλτου. Κατὰ τὸ 1769 ἐπὶ Ὀρλῶς καὶ τῆς τότε ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ὁ Μ. Στράτος ἀρματωλὸς καὶ προύχων Βάλτου ἐφρονεῖτο ἐν Ἀγγελοκάστρῳ πολέμων μετὰ Γρίβα, Κατσοκογιανναίων καὶ ἄλλων ἀρματωλῶν κατὰ τῶν ἀλβανικῶν ὁρδῶν. Οἱ Ἰωάννης, Νικόλαος καὶ Σωτήριος Σ., οἱ διαπρέψαντες ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, ἦσαν ἐκγονοὶ τοῦ ἀνωτέρω. Ἐπὶ Ἀλῆ-πασσᾶ ὁλόκληρος ἡ οἰκογένεια κατέρυγεν εἰς Λευκάδα, ἐνθα ὁ Γεώργιος Σ. καὶ ὁ ἀδελφὸς του Μήτσος συνεκρέτησαν σῶμα τῶν Βαλτινῶν ἐγκρίσει τὴν κατεχούτων τὴν Λευκάδα Γάλλων καὶ ἠγωνίσθησαν μετ' αὐτῶν κατὰ τὴν πολιτοκομίαν τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ-πασσᾶ. Κατὰ δὲ τὰς εἰσβολὰς τοῦ 1821 καὶ 1822 τοῦ Ὁμέρ πασσᾶ εἰς Βάλτον ἐξ Ἀρτης διὰ τοῦ Μακρονόρου, ἠγωνίσθησαν οὗτοι ὑπὸ τὸν διάσημον ὀπλαρχηγόν Γῶγον Μπακόλαν, ἀκολουθῶν δὲ κατὰ τὰ ἔτη 1824 καὶ 1825 ὑπὸ τὸν στενὴν συγγενῇ των Καραϊσκάκην καὶ εἰτα μετὰ τοῦ ἰδίου

Καραϊσκάκη συνετέλεσαν νὰ διαλύσῃ τὴν ἐξεγερθεῖσαν ἀντεπαναστασίαν ὑπὸ Θ. Κολοκοτρώνη, Λόντου καὶ Ζαΐμη. Τῷ 1826 οἱ ἀδελφοὶ Ἰωάννης καὶ Νικόλαος κατέλαβον ἐν Ναυπλίῳ τὸ φρούριον Ἰεζ-Καλέ, τοῦ Παλαμηδίου καταληφθέντος ὑπὸ Θ. Γρίβα, ὅτε ὁ Ἰδραῆμ τῆς Αἰγύπτου ἐπῆλθεν ὅπως κυριεύτῃ τὰ φρούρια Ναυπλίου. Ἀνολαθόντος τὴν διοίκησιν τοῦ Κυβερνήτου τῷ 1828, παρέδωκαν τὸ φρούριον Ἰεζ-Καλέ εἰς αὐτόν, ὅστις ἐν τῇ προθυμίᾳ των ἐτίμησε τὸν μὲν Ἰωάννην ὡς χιλιάρχον, τὸν δὲ Νικόλαον ὡς ἀρχηγόν τῆς ἐρεδρείας τοῦ στρατάρχου Δημ. Ὑψηλάντου. Κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Ναυπάκτου ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Τζωρτζ καὶ τοῦ Κίτσου Τσαβέλλα, ὁ Ἰωάννης καταλαβὼν τὴν Ἀράχωβαν τῆς Ναυπακτίας ἀπέκρουσεν ἰσχυρῶς τὸν ἐκ Καρπενησίου ἐπελθόντα πασσάν πρὸς διόλυσιν τῆς πολιορκίας Ναυπάκτου, ὁ δὲ Νικόλαος ἐπὶ κεφαλῇ τῆς ἐρεδρείας του ἐπολιόρχησε καὶ κατέλαβε τὸ χωρίον Στεβενίκον. Τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1829 ἐν τῇ μάχῃ τῆς Πέτρας, ἐν ᾗ ἐδοξάσθησαν τὰ ἑλληνικὰ ὅπλα, ὁ Ἰωάννης μετὰ τῆς χιλιαρχίας του κυρίως ὑπέστη τὰς ἐπιθέσεις τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ, ὃς ἀπέκρουσε γενναίως. Τῷ 1836 οἱ Νικόλαος καὶ Σωτήριος Σ. ἤρξαντο πρῶτοι τῆς κατὰ τῶν Βαυαρῶν ἐπαναστάσεως, εἰς τὴν συμμετέσχον οἱ στρατηγοὶ τότε Νικόλαος Ζέρβας, Κατσοκογιάννης, Μπαϊρακτάρης καὶ ἄλλοι. Καὶ οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ ἐτίμηθησαν διὰ τοῦ βαθμοῦ ὑποστρατήγου.

* **Στράτος.** Κατὰ Θουκυδίδην «ἦν πόλις μεγίστη καὶ ὀχυρωτάτη». Κατὰ Rouquerville δὲ ἡ περιφέρεια τοῦ φρουρίου ἦν περίπου 8 χιλιόμετρα, συνεπῶς ἠδύνατο νὰ περιλάβῃ ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς 100 χιλ. φυγᾶς. Ἡ Στράτος ἐχρησίμευσεν ὡς πρωτεύουσα Ἀκαρνανίας καὶ Ἀμφιλοχίας (Βάλτος), ὅπου διὰ κοινῆς συνόδου ἀπερασίζοντο τὰ πολιτικά συμφέροντα τῶν δύο δημοκρατιῶν, ὡς ἐν Ὀλπαῖς (Καρδασαράς νῦν) τοῦ Βάλτου ἐλύοντο αἱ ἰδιωτικαὶ διαφοραὶ. Ἡ θέσις τῆς πόλεως Στράτος διὰ τοῦ φρουρίου καὶ παραπλεύρως τοῦ Ἀγελῶν ἦτο ἰσχυρότατον εἶρησιν τῶν δύο δημοκρατιῶν κατὰ τῶν ἀρπακτικῶν διαθέσεων τῶν ἐναντι Αἰτωλῶν, κυριαρχούντος τοῦ φρουρίου τῆς ἐπὶ τῆς εὐρείας πεδιάδος ἐνθεν καὶ ἐνθεν τοῦ Ἀγελῶν, στρατηγικωτάτη δὲ ὡς παρέχοντα τρεῖς διεξόδους πρὸς τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον, πρῶτον τὴν πρὸς Ἀκαρνανίαν καὶ Ὀλπας ἐπίσημον νῦν, δεύτερον δὲ τὴν διὰ τῆς κλεισώρειας τῶν ὁρέων Ἀμφιλοχίας, ἥτοι τῶν Ἰδομένης (Μακρονόρους νῦν) καὶ τοῦ Θυάμου (Πεταλᾶς) καὶ τῆς ἀρχαίας πόλεως Πελεγρανίτιδος (ἴσως

Μητρόπολις), ἥς σφύζονται τὰ ἐρείπια φρουρίου καὶ θαυμασιὰ δεξαμενὴ κυκλοτερῆς καὶ 20—25 μ. διαμέτρου καὶ ἀρκτεῖτο βάθος, κατεσκευασμένη διὰ πελεκητῶν οὐχολίων κάλλιστα. Ἡ ὁδὸς αὕτη, φαίνεται, ἦτο τότε ἡ ἐπίσημος πρὸς τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον εἰς τὸ Ἀμυριλογικὸν Ἄργος, πρωτεύουσαν τῆς Ἀμυριλογίας. Τρίτη τις ὁδὸς διῆκε διὰ μέσου τῶν ῥέων Ἰδομένης καὶ τοῦ τῶν Ἀγραιῶν, παρακολουθοῦσα ἐπὶ 1 ὥραν τὴν δεξιάν, ὅχθην τοῦ Ἀγελῶος καὶ μετὰ 4 ὥρας τὸν ποταμὸν Ἰναχὸν μέχρι τῶν πηγῶν του. Κατὰ θουκυδίδην ὁ Ἰναχὸς (νῦν Τζιάκμος) ἐχώριζε τὴν Ἀμυριλογίαν ἀπὸ τῆς ἡγεμονίας Ἀγραιῶν, ἥς ἡγεμὼν ἦτο ὁ Σαλυνθίος. Ἐρείπια τοῦ φρουρίου του διασφύζονται μετὰ τῶν πύργων καὶ πληθὺς μνημείων ἐκ ἀστυαλίου 1 ὥραν ἀνωθεν τοῦ χωρίου Πρεβέντας. Ἡ Σ. ὑπέστη πολλὰς ἐπιδρομὰς, δις ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων στρατηγῶν Κνήμου τῷ 429 καὶ Εὐρυλόχου τῷ 426 π. Χ., ἀπέκρουσε δὲ ταύτας, ὡς καὶ ἄλλην τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας Φιλίππου Γ' ἐπανάκαμπτοντος ἐκ θέρμου τῆς Αἰτωλίας, ἀπεῖχε καὶ ἐκχυρίσε καὶ κατέσκαψεν αὐτὴν τῷ 314 π. Χ. Ἐν τῇ κατεστράφη ὑπὸ τῶν Αἰτωλῶν καὶ Ῥωμαίων.

Τὰ ἐρείπια τῆς πόλεως Σ. εἶναι τὰ μάλιστα διασφύζοντα, ἀξία δὲ προσοχῆς διὰ τὴν τέχνην καὶ τὸν τρόπον τῆς οὐχυρώσεως, τοὺς πολλοὺς πύργους καὶ τὰς θολωτάς θύρας των. Τὰ τεῖχη ἀκόμη φέρουσιν 8—10 στρωμάτα λίθων ἐπιμήκων ὀρθογωνίων, κατὰ τι πελειακῶν. Ὁ περιβόλος εἶναι πολύγωνος, οὗ ἴσον τὸ πλάτος πρὸς τὸ μήκος, περιλαμβάνων 4 λορέσκους καὶ 3 κοιλιάς, ὑπὸ δὲ τὰ Α τεῖχη ῥεῖ ὁ Ἀγελῶος. Οἱ λόφοι οὗτοι τεματίζονται τὸ ὅρος Μακρονόρος, ὡσεὶ ἀκρωτήριον λήγον εἰς τὴν εὐρείαν πεδιάδα τοῦ Ἀγελῶος. Ἐνταῦθα εἰς πύργον ἐπίκειται τοῦ ποταμοῦ διὰ προσοχῆς ἔχει μῆκος 12 μ. καὶ πλ. 8, 20 μ., εἰ δὲ λοιποὶ περὶ τοὺς 30 μῆκος 6 μ. καὶ πλ. 3 μ. Κατὰ τὴν εἰσέχουσαν γωνίαν τοῦ φρουρίου ἡ θύρα εἶναι σχεδὸν θολωτὴ καὶ ὀκταντὸ πλάτος τοῦ τεύχους ἦτο 2,50 μ. ὕψους 3 μ. μὲ ἀνοιγμὰ 1,52 μ. Κατὰ τὸ μέσον τοῦ περιβόλου διήκουσιν ἀπὸ Β πρὸς Ν ἐρείπια τεύχους, παρ' ὧ καὶ ἡ ἀκρόπολις. Τὰ ἵχνη τῶν οἰκῶν εἶναι παράλληλα πρὸς δυσμὰς, ὅθεν ἡπειλεῖτο ἡ κατάληψις. Τὸ ἔλρον τοῦ ἐκτεταμένου τούτου φρουρίου, τὸ μεσαῖον τεύχος καὶ ἡ διάθεσις τῶν οἰκῶν παρουσιάζουσιν εἶδος περιχευαρακωμένου στρατοπέδου. Κατὰ τὴν μεγάλην εἰσόδον (Πύρτες) εὐρίκνουν ἔσθωθεν αὐτοῦ εἶναι ἐπίπεδον τέχνητος μέρους, ἴσως ἡ ἀγορὰ, ἐπεὶ δὲ πλησίον κοίλωμα τι τοῦ λόφου, ἐπ' οὗ ἵχνη ἀμυριόεσσιν. Ἐντὸς τοῦ περιβόλου, ἐπὶ λό-

φου ἐπιφανοῦς, εὐρίσκονται τὰ ἐρείπια ἐπισήμου ναοῦ, κατ' ἀναλογίαν τοῦ Παρθενῶνος, ἀνασκαφέντος ἀτελῶς ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς σχολῆς Ἀθηνῶν. Διασφύζονται ἀνέροιαι αἱ 5 βαθμίδες ἐκ λαξευτοῦ τιτανολίθου λευκοτάτου. Ὁ ναὸς εἶναι περὶ πτερος, οἱ δὲ σπόνδυλοι τῶν κιόνων κείνται χαμαὶ σῶσι ἐνθεν καὶ ἐνθεν τοῦ ναοῦ, ἐπίσης τμήματα τῆς ζωφόρου καὶ τοῦ ἐπιστυλίου τῶν κιονοκράνων. Κατὰ τὸν Γάλλον Heuzey ὁ ναὸς οὗτος εἶναι μεγαλύτερος τῶν τῆς Αἰγίνης καὶ τοῦ Σουλίου. Ἡ κατασκευὴ ἐμφαίνει καλλίστην ἐποχὴν καὶ ἀριστον ἀρχιτέκτονα. Τασοῦτον καλῶς διασφύζονται οἱ σπόνδυλοι, τὰ ἐπιστύλια καὶ ἡ ζωφόρος, ὥστε εἶναι δυνατὴ ἡ ἀνύψωσις των. Τὸ νεκροταφεῖον τῆς πόλεως ἀπέδειξεν ἵχνη ὑπὸ τὴν κωμόπολιν Λεπενοῦς περὶ τὴν 1/2 ὥραν ἀπέχουσαν, εὐρεθέντων ἐπιταφίων στηλῶν καλῆς τέχνης. [Ἀνθ. Στράτος].

* **Στράτου** δῆμος τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας. Ἐχει 3,122 κ. (1896).

* **Στράφοι**. Χωρίον τοῦ δήμου Νηλεῶν τοῦ νομοῦ Εὐβοίας, ἔχον 135 κατ. (1896).

* **Στρέζοβα**. Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Παίων τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχουσα 1,605 κατ. (1896).

Στρέζ. 1) Στράφανος. Ἐγενν. ἐν Πάτραις τῷ 1837, ἐκ πατρὸς Γερμανοῦ, τοῦ βαρῶνου Σ., καὶ μητρὸς Ἑλληνίδος, ἀποκύδασε δὲ πρῶτον μὲν ἐν Ἑλλάδι, εἶτα δ' ἐν Γερμανίᾳ, ὅθεν ἐπανελθὼν διωρίσθη τῷ 1861 πρωτοδίκης ἐν Τριπόλει καὶ εἶτα Ἐρέτης ἐν Πάτραις. Ἀκολούθως καταλιπὼν τὸ δικαστικὸν στάδιον μετέλθεν ἐπ' ὀλίγον τὸν δικηγόρον ἐν Πάτραις, τῷ δὲ 1872 εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἑθνικῆς τραπέζης ὡς διευθυντῆς ὑποκαταστήματος αὐτῆς ἐν Λαμῇ, ἔνθα διακριθεὶς ἐγένετο ἐπιθεωρητῆς καὶ εἶτα διευθυντῆς τοῦ δικαστικοῦ τμήματος. Ἀπὸ τοῦ 1876 διωρίσθη καὶ καθηγητῆς τοῦ διεθνoῦς καὶ συνταγματικοῦ δικαίου ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ, ἔνθα ἐδίδαξε μέχρι τοῦ 1897. Τῷ 1889 ἐγένετο ὑποδιοικητῆς τῆς Ἑθνικῆς τραπέζης, τῇ δὲ 28 Ὀκτωβ. τοῦ 1896 ἐξελέγη ὁμοσφῶνος διοικητῆς αὐτῆς. Κατὰ τὸ ἔτος 1893 κηρυχθείσης ἐπισήμως τῆς πτωχεύσεως τοῦ Κράτους μεγάλας ὑπηρεσίας προσέφεραν ὁ Σ. ἐν ταῖς διαπραγματεύσεσι, τῷ δὲ 1897 μετὰ τὸν πόλεμον ἐγένετο ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν καὶ μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Μ. Δυνάμεων διεκάνονισεν τὰ τοῦ δημοσίου χρέους. Ἐπιτυχῶν δὲ τὴν κύρωσιν τῆς ἐργασίας αὐτοῦ ὑπὸ τῆς βουλῆς ἀπεσύρθη τοῦ ὑπουργείου. Πλὴν τούτων τῷ 1880 ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς ἐλλ. κυβερνήσεως διεπρόθυμισε ἐν Μονάχῳ τὰ καλούμενα βαυαρικὰ δάνεια.

— 2) Γεώργιος, υἱὸς τοῦ ἀνωτέρω, γενν. τῷ 1868 ἐν Πάτραις. Λαβὼν τὴν γυμνασιακὴν ἐκπαίδευσιν ἐν Ἀθήναις καὶ Λιψία, ἐσπούδασε τὴν νομικὴν ἐν Βερολίνῳ καὶ Λιψία, ἀνηγορεύθη δὲ τῷ 1890 διδάκτωρ. Ἐγκατασταθεὶς δ' ἐν Ἀθήναις ἐγένετο δεκτὸς ὡς ὑφηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου τῷ 1893 καὶ τῷ 1897 διωρίσθη καθηγητὴς τοῦ δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ διεθνούς δικαίου. Διατελεῖ μέλος τῆς ἀκαδημίας τοῦ διεθνούς δικαίου (ἀπὸ τοῦ 1898) καὶ τοῦ ἐν Ἀγῇ διεθνούς διαιτητικοῦ δικαστηρίου (ἀπὸ τοῦ 1901), ἀντιπροσώπευσε δὲ τὴν Ἑλλάδα τῷ 1898 ἐν τῷ ἐν Ῥώμῃ συνεδρίῳ κατὰ τῶν ἀναρχικῶν. Ἐδημοσίευσε, πλὴν πολλῶν διατριβῶν ἐν ἐγγλωβίοις καὶ ἀλλοδαποῖς περιοδικοῖς, τὰ ἐξῆς: Ἡ ἀντίστασις κατὰ τῆς ἀρχῆς (γερμ. 1862), Ἡ ὑπόθεσις Ζάππα (ἑλλ. καὶ γαλλ. 1894), Ἡ νομικὴ ἐν Ἑλλάδι θέσις τῶν ἀλλοδαπῶν μετοχικῶν ἐταιρειῶν (γερμ. 1895), Ἰδιωτικὸν διεθν. δίκαιον, εἰσαγωγή (1895), La question crétoise au point de vue du droit international καὶ La sentence arbitrale sur la question consulaire entre la Grèce et la Turquie (1902).

* **Στρενίλλας.** Κώμη τοῦ δήμου Κασσωπαίων τοῦ νομοῦ Κερκύρας, ἔχουσα 1,050 κατ. (1896).

Στρέφι. 1) Κώμη τοῦ δήμου Ὀλυμπίων τοῦ νομοῦ Ἠλείας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχουσα 1,095 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Ἀριστομένους τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 243 κατ. (1896).

* **Στρηγανιά.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀμβρακίας (Τριγωνίας) τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 235 κατ. (1896).

Στρίγκου (Striegau). Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ πρωτ. νομῷ Βρεσλαυίας, ἔχουσα 12,853 κατ. καὶ πικιλίην βιομηχανίαν.

* **Στριγκλέκα.** Χωρίον τοῦ δήμου Δύμης τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 400 κατ. (1896).

* **Στρίγκου.** Χωρίον τοῦ δήμου Τεγέας τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχον 234 κατ. (1896).

Στροβίλος. Βλ. Ἀνθεοσειά.

* **Στροβίτοι.** Χωρίον τοῦ δήμου Φιγαλίας τοῦ νέου νομοῦ Τριφυλίας, ἔχον 480 κατ. (1896).

Στρίνδμπεργ (Αὔγουστος Strindberg). Σουηδὸς ποιητὴς, γεννηθεὶς τῷ 1849 ἐν Στοκχόλμῃ, λήσας ἀπὸ τοῦ 1883 ἐν Γαλλίᾳ (Παρισίῳ) καὶ ἄλλαις εὐρωπ. χώραις, ἀπὸ τοῦ 1897 δὲ πάλιν ἐν Σουηδίᾳ καὶ νῦν ἐν Στοκχόλμῃ. Ἐν νεαρωτάτῃ ἡλικίᾳ ἤρχισε νὰ δημοσιεύῃ ποιητικὰ ἔργα, ὧν τὸ

δράμα Μάστορ Ὀλοφ (1872) ἦτο ἀξιολογώτατον. Ἐπὶ τινα χρόνον τὰ μυθιστορήματα, διηγήματα κλ. αὐτοῦ στρέφονται περὶ κοινωνιολογικὰ ζητήματα, ἄλλα κρίσις τις φοβερά, ἣτις ἔφερεν αὐτὸ μέχρι τοῦ ὁδοῦ τῆς παρανοίας καὶ ἐξ ἧς ἐσώθη διὰ τῶν ἐν αὐτῷ ἀδρανουσῶν μέχρι τότε χριστιανικῶν ἰδεῶν, ἐγένετο ἀφορμὴ νὰ συγγραφῇ σειράν δραμάτων, ἐν οἷς ἀνταντακλῶσιν αἱ ἰδέαι ἐκείναι. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτοις κύριον θέμα τῶν ἔργων τοῦ εἶναι ἡ μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς τῆς σήμερον σχέσις, τὸ κατ' ἀρχὰς μετὰ λεπτοῦ αἰσθηματος ἐν τῷ δράματι Ἡ σύζυγος τοῦ κυρίου Βέντ, εἶτα μετὰ σατυρικοῦ πνεύματος καὶ τέλους μετὰ πάθους μέχρι θανάτου. Ἀλλὰ πάλιν δράματα εἶναι ἱστορικά, εἰλημμένα ἐκ τῆς σκανδιναυκῆς ἱστορίας, πολλὰ δὲ διηγήματα δίδουσιν εἰκόνα τοῦ σουηδικοῦ πολιτισμοῦ, περὶ οὗ ἔγραψε καὶ διτομον ἐπιστημονικὸν ἔργον (Ὁ σουηδικὸς λαὸς, 1880). Τέλος ἐγένετο γνωστὸς καὶ διὰ τὰς μελέτας του ἐν τῷ κλάδῳ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, περιγράφας μετὰ ἄλλων τὴν φύσιν τῆς Σουηδίας ἐν περιφώνῳ ἔργῳ καὶ πολλὰς δημοσιεύσας διατριβὰς.

Στρίξ. Βλ. Γλαῦξ.

Στροδοσκόπιον. Βλ. Κινηματογράφος.

* **Στρογγυλή.** Χωρίον τοῦ δήμου Μελιτείων τοῦ νομοῦ Κερκύρας, ἔχον 494 κατ. (1896).

* **Στρώμη.** Χωρ. τοῦ δήμου Καλλιέων τοῦ νέου νομοῦ Φωκίδος, ἔχον 524 κατοίκους (1896).

* **Στρομήνηνη.** Χωρίον τοῦ δήμου Ὀριονίας τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἔχον 255 κατ. (1896).

* **Στροπόνες.** Χωρίον τοῦ δήμου Διρφυῶν τοῦ νομοῦ Εὐβοίας, ἔχον 734 κατοίκους (1896).

* **Στρούζα.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγιτίου τοῦ νέου νομοῦ Φωκίδος, ἔχον 480 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Δημητσάνης τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχον 144 κατοίκους (1896).

* **Στροῦσι.** Χωρίον τοῦ δήμου Μυρουντιῶν τοῦ νομοῦ Ἠλείας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 296 κατ. (1896).

Στροφοποδισμός. Βλ. Βουποδισμός.

* **Στροφυλιά.** Χωρίον τοῦ δήμου Νηλέων τοῦ νομοῦ Εὐβοίας, ἔχον 456 κατοίκους (1896).

* **Στρώζ** (Stryj). Πρωτ. διαμερίσμ. τῆς αὐστρ. Γαλικίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατοίκους 23,205.

* **Στρώμνιτσα** (Στρούμιτσα). Πόλις τῆς Β Μακεδονίας ἐν τῇ ὁμωνύμῳ ὑποδιοικήσει τοῦ βιλαετίου Θεσσαλονίκης. Οἱ Ἕλληνες κάτοικοι αὐτῆς διατηροῦσιν ἀστικὴν σχολὴν μετὰ 8 διδασκάλων καὶ 341 μαθητῶν καὶ παρθεναγωγεῖον μετὰ 5 διδασκαλισσῶν.

Στύδερρα ἢ **Στύμβαρα**. Πόλις τῆς Δερριόπου Παιονίας, ἐπαρχίας ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Μακεδονίᾳ, κειμένη παρὰ τὸν Ἑριτωνα ἐν τῇ θέσει τοῦ Περλεπέ. Εἶναι γνωστὴ ἐκ τῶν μνημῶν τοῦ Πολυδίου, Στραβῶνος καὶ Λιβίου κατὰ τὸν πόλεμον τῶν Ῥωμαίων πρὸς τὸν Περσέα.

* **Στυλιανοῦ**. Χωρίον τοῦ δήμου Φλεσιᾶδος τοῦ νέου νομοῦ Τριφυλίας, ἔχον 100 κατ. (1896).

* **Στυλῆς**. Πρωτ. τοῦ δήμου Φαλάρων τοῦ νομοῦ Φθιώτιδος κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχουσα 1,790 κατ. (1896).

Στύλος. Βλ. Ἀνθος.

Στυμφαλίας δῆμος τοῦ νέου νομοῦ Κορινθίας. Ἐχει 5,178 κατ. (1896), περιλαμβάνει δέ, πλὴν τῆς πρωτευούσης Καλιάνης 8 ἄλλα χωρία (Ἀσπρόκαμπος, Δρούσι, Καστανιά, Λεῦκα, Μάτζιεζα, Μπάσι, Μπούζι καὶ Ψάρι).

* **Στύρα**. Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου τοῦ νομοῦ Εὐβοίας, ἔχουσα 856 κ. (1896).

* **Στυρία** (γερμ. Steiermark). Δουκῆτον τῆς Αὐстро-ουγγρ. μοναρχίας, ἔχον τῷ 1900 κατ. 1,356,494.

Στύρων δῆμος τοῦ νομοῦ Εὐβοίας. Ἐχει 3,926 κατ. (1896), περιλαμβάνει δέ πλὴν τῆς ὁμωνύμου πρωτευούσης 13 χωρία (Ἀλμυροπόταμον, Βύρα, Ζάρα, Καραλίδες, Καψολα, Κελιά, Κουδέλαι, Μεσολώρια, Ποταμόνεια, Ῥαπταῖοι, Ῥεούζι, Τσιχαλαῖοι καὶ Τοιροταῖοι).

Στόκ (Stoke-upon-Trent). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Στάφφορντ, ἐπὶ τοῦ ποτ. Τρέντ, ἐν τῷ μεγάλῳ κέντρῳ τῆς ἀγγλ. κεραμεικῆς, ἔχουσα 30,456 κατ. καὶ σπουδαία ἐργαστάσια κεραμεικῆς.

* **Συδίστα**. 1) Χωρίον τοῦ δήμου Αἰτωλικοῦ τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἔχον 333 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Φενεοῦ (Κορινθίας), ἔχον 697 κατ. — 3) Σ. ἢ Πρατ οὐδὲν. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀπεραντίων τοῦ νέου νομοῦ Εὐρυτανίας, ἔχον 191 κατ. (1896).

* **Σύδρος**. Πρωτ. τοῦ δήμου Εὐγῆρου τοῦ νέου νομοῦ Λευκάδος, ἔχουσα 602 κατοίκους (1896).

Συγγρός Ἀνδρ. Α. Εὐεργέτης τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, γενν. τῷ 1830 ἐν Σταυροδρόμῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκ

γονέων Χίων μεταναστευτῶν ἐκεῖ μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς νήσου, καὶ ἀποθ. τῇ 13 Φεβρουαρίου 1899 ἐν Ἀθήναις. Τα πρῶτα γράμματα ἐδιδάχθη ἐν τῇ σχολῇ τῆς Ἀνδρου τῇ διευθυνομένῃ ὑπὸ Θεοφίλου Καίρη, μεθ' ἧς τὴν διάλυσιν ἀπεπεράτωσε τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν τῷ γυμνασίῳ τῆς Σύρου. Καίπερ πρωρισιμένος ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἱατροῦ ὄντος νὰ σπουδάσῃ τὴν ἱατρικὴν, ὁ Σ. αἰσθανόμενος μεγάλην κλίτιν πρὸς τὸ ἐμπόριον μετέβη ἐν ἡλικίᾳ 12 ἐτῶν εἰς Κ/πολιν, ὅπου κατ' ἀρχὰς διηγεσάμενος ὑπάλληλος ἐμπορικοῦ οἴκου μετ' οὐ πολὺ ἐγένετο ἐταῖρος τῶν προϊσταμένων αὐτοῦ. Ἐν Κ/πόλει μεγάλῃν προσκλήσας περιουσίαν ἤλθε τῷ 1872 εἰς Ἀθήνας, ὅπου ἐγκατέστη. Ἐνταῦθα ἔβρυσεν τὴν ἡπειροθεσσαλικὴν τράπεζαν καὶ ἔλαβε μέρος ἐν πάσαις σχεδὸν ταῖς οἰκονομολογικαῖς ἐπιχειρήσεσι, καὶ δὴ ἀνέλαβε καὶ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς διώρυγος τῆς Κορίνθου. Δὲν ἔπαυσεν εὐεργετῶν τὴν ἐλευθέραν καὶ τὴν δούλην Ἑλλάδα, πλείεστα ὑπὲρ αὐτῶν πράξας ἐκ τῶν οἰκοδομημάτων ἃ ἰδίᾳ δαπάνῃ ἀνῆγειρεν ἐξαίρονται ἰδίᾳ τὸ δημοτικὸν θέατρον τῶν Ἀθηνῶν, τὰ μουσεῖα τῆς Ὀλυμπίας καὶ τῶν Δελφῶν, τὸ θεραπευτήριον τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, αἱ σωφρονιστικαὶ φυλακαὶ ἐν Ἀθήναις καὶ ἡ ἀνοικοδόμησις τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων τῆς Θεσσαλονίκης τῶν ἀποπερρωθέντων κατὰ τὴν πυρκαϊάν τοῦ 1892. Ἐτιμήθη διὰ τοῦ ἑλληνικοῦ μεγαλοσταύρου τῷ 1889 καὶ διετετέλεσε πολλὰς βουλευτικὰς Ἀθηνῶν ἐκλογαῖς τοιοῦτος ἐκ νέου ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Κατέλιπε διὰ διαθήκης (τυπωθείσης ἐν Ἀθήναις τῷ 1899) γενικὴν κληρονομίαν τῆς μεγάλης περιουσίας αὐτοῦ τὴν σύζυγον αὐτοῦ, ἥτις ἀνέλαβε νὰ διανεμῇ διάφορα μεγάλα ποσὰ εἰς τὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα Ἀθηνῶν, Χίου καὶ Κωνσταντινουπόλεως, ἅτινα ἀναγράφονται ἐν τῇ ἄνω διαθήκῃ καὶ ὧν τὸ μέγιστον εἶναι τὸ ἐξ 100 χιλ. λιρῶν στερελινῶν διὰ τὸ θεραπευτήριον «Εὐαγγελισμός».

Συγή. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κειμένη ἐπὶ τῆς παραλίας τῆς Προποντίδος μετὰξὺ Μουτανίων καὶ Τριγλίας καὶ ἀπέχουσα τῶν μὲν πρώτων 1 ὥραν πρὸς Δ, τῆς δὲ δευτέρας 3/4 τῆς ὥρας πρὸς Α. Ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Μουτανίων καὶ τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Προύσης ἔχει 1824 κατ., ὧν 132 Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Προύσης, συντηροῦντες ἐξατάξιον ἀστικὴν σχολὴν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον καὶ ἀσχολούμενοι περὶ τὴν ἐμπορίαν, ναυτιλίαν

καί γεωργίαν. Εἰς τὸν ἐν Σ. ναὸν τῶν Ταξιάρχων, ὅστις ἀνηγέρθη τῷ 740 ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Ζ' καὶ ἐπεσκευάσθη ἐπὶ τοῦ τελευταίου Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου, κατὰ τὴν πανήγυριν τῆς 8 Νοεμβ. συρρέουσι πλείστοι προσκυνηταί. Ἡ Σ. μέχρι τοῦ 1818 ὠνομάζετο Συκὴ διὰ τὰς πολλὰς περὶ τὸν ναὸν τῶν Ταξιάρχων συκὰς, ἀφ' ὧν καὶ ὁ Κιανὸς κέλευρος (βλ. λ. σ. 443) ἐκλήθη ὑπὸ τῶν Τούρκων Ἰντζίρ-λιμανί (τ. ἔ. λιμὴν τῶν συκῶν), διὰ δὲ τὸ εὐφημον ἐν τῇ τουρκικῇ γλώσσῃ (σικί τουρκ. = πέος) μετωνομάσθη Σ. [Γρ. Σ.Ι.]

Συγκληνής. Βλ. Ἀντικληνής.

* **Συγκρήλου.** Χωρ. τοῦ δήμου Καρπενισίων τοῦ νέου νομοῦ Εὐρυτανίας, ἔχον 346 κατ. (1896).

* **Σύδεναμ** (Sydenham). Πόλις πλησίον τοῦ Λονδίνου, ἐν τῇ κομητίᾳ Κέντ, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 43,630.

* **Σύδνεϋ** (Sydney). Πρωτ. τῆς βρετανο-αυστραλ. ἀποικίας Νέας Νοτίου Οὐαλίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 488,382, ὧν 111,801 ἐν τῇ πόλει, οἱ δὲ λοιποὶ ἐν ταῖς προκτεταίσι.

* **Συκᾶ.** Χωρίον τοῦ δήμου Ὑπάτης τοῦ νομοῦ Φθιώτιδος κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 325 κατ. (1896).

* **Συκάνινον.** Χωρίον τοῦ δήμου Ὀρωπίων τοῦ νέου νομοῦ Ἀττικῆς, ἔχον 161 κατ. (1896).

* **Συκαράκι.** Χωρίον τοῦ δήμου Σπάρτης τοῦ νέου νομοῦ Λακεδαιμόνος, ἔχον 115 κατ. (1896).

* **Συκέα.** Κώμη τοῦ δήμου Ἀσωποῦ τοῦ νέου νομοῦ Λακεδαιμόνος, ἔχουσα 1,338 κατ. (1896).

* **Συκὴ.** Χωρίον τοῦ δήμου Σπαλάθρων τοῦ νέου νομοῦ Μαγνησίας, ἔχον 529 κατοίκους (1896).

* **Συκιά.** 1) Χωρίον τοῦ δήμου Τρικαλῶν τοῦ νομοῦ Κορινθίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 205 κατ. — 2) Χωρίον τοῦ δήμου Σικυῶνος τοῦ νομοῦ Κορινθίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 208 κατ. (1896).

* **Συκιά.** Τὸ χωρίον τοῦτο καίμενον ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Κασσανδρείας τοῦ βιλαετίου Θεσσαλονίκης ἔχει ἀστικὴν σχολήν.

* **Συκιάς.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγινίου τοῦ νέου νομοῦ Φωκίδος, ἔχον 307 κατοίκους (1896).

Συκολόγος. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγίου Βασιλείου τῆς ἐπαρχίας Βιάννου (Λασηθείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 498 κ. (1900).

Συκουρίου ὁ ἄλλος τοῦ νομοῦ Λαρίσης κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν. ἔχει 2,901 κατ. (1896), περιλαμβάνει δὲ, πλην τῆς

πρωτεύουσας Τοπουσλάρ, 7 ἄλλα χωρία (Καρλάρ, Μετεσελῆ, Νέγαλη, Νιάματα, Σαρίμης, Σαρτζιλάρ καὶ Χασαμπαλή).

* **Συλίδαινα.** Χωρίον τοῦ δήμου Κράθιδος τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 174 κατ. (1896).

Σύλλακα. Κωμόπολις τῆς Κύθου, καλουμένη καὶ Θερμιὰ καὶ ἐπισήμως Δρουπίς, ἀποτελοῦσα δὲ τὸν δήμον Δρουπίδας (βλ. λ. ἐν τ. Γ') καὶ ἔχουσα τῷ 1896 κατ. 2,386.

* **Συλλίμνα.** Χωρίον τοῦ δήμου Φαλάνθου τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχον 856 κατ. (1896).

Συλουζανή αὐλαξ. Βλ. Ἐγκέφαλος.

Σύλτ (Sylt). Νῆσος τῆς Βορ. θαλάσσης, ἀνήκουσα εἰς τὸν πρῶτον νομὸν Σλεσβίης. ἔχει 4,500 κατ. (σὺν 30 χιλ., ὡς ἐπαφαιμένως ἐγράφη ἐν τ. Σ' σ. 390).

Συμᾶ (τὸ πάλαι Σύναιος ἢ Συναός). Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ἐπὶ τῶν βορείων ὑπαρείων τοῦ Δεμερτζιδάγ (σιδηροδρογοῦ ὁδὸς) καὶ ΝΔ τοῦ Τσαβδάρ-χισάρ (τὸ πάλαι Αἰζανών). Οὐσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Κοταεῖου καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύτης ἔχει 4,000 κατ. Ἡ Σύναιος τὸ πάλαι ἔκειτο ἐν τῇ Παγκατιανῇ Φρυγίᾳ παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ Μακέστου (βλ. λ. σ. 572), κατὰ δὲ Ἱπτολεμαίων ἦτο πόλις τῆς μεγάλης Φρυγίας. Ἐπὶ Βυζαντινῶν ὑπήγετο κατὰ τὸν Ἱεροκλέα τῇ 22ᾳ ἐπαρχίᾳ τῆς Παγκατιανῆς Φρυγίας καὶ ἦτο ἔδρα ἐπισκόπου ὑπαγομένου τῇ μητροπόλει Λαοδικείας. Κατ' ἄλλον δὲ κατάλογον ὑπήγετο τῇ μητροπόλει Ἱεραπόλεως. [Γρ. Σ.Ι.]

Συμβουλίδης Γεώργιος. Ἐγεννήθη ἐν Τραπεζοῦντι (1825). Ἐμαθήτευσεν ἐν Ἀθήναις καὶ εἶτα ἐν Παρίσις, ἐνθα καὶ ἔτυχε τοῦ διπλώματος τῆς ἱατρικῆς. Μέχρι τοῦ 1863 ἐξήσκησε τὸ ἐπάγγελμα ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ πατρίδι, μεθ' ὃ μεταβὰς εἰς Ῥωσίαν κατετάχθη εἰς τὸν ῥωσσικὸν στρατὸν ὡς δόκιμος ἱατρός προαχθεὶς βαθμὴν μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀρχιάτρου τοῦ συντάγματος τῶν λογοφάρων τῆς αὐτοκρατορικῆς φρουρᾶς. Κατὰ τὸ 1864 συνέστησεν ὁ Σ. ἐν Ἀθήναις τὸ σερῶνυμον ἱατρικὸν διαγώνισμα μετὰ βραβεῖου ἐκ τρισχιλίων δραχμῶν. Ἐν Κων/πόλει δὲ ἔδρυσεν διαγώνισμα φιλολογικόν. Ὁ Σ. ἀπεβίωσεν ἐν Βουκουρεστίῳ τῷ 1878 προσβληθεὶς ὑπὸ τυφοειδοῦς πυρετοῦ κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ῥωσσοτουρκικοῦ πολέμου τοῦ ἔτους τούτου.

Συμφερόπολις (Simferopol). Πρωτεύουσα περιφερ. ἐν τῷ ῥωσσο-συμφερ. Ταυρίδος, ἔχουσα 48,821 κατ. (1897).

Συναγωνισμός (collectivisme). Βλ. Κοινωνισμός ἐν τ. Δ' σ. 727.

Συναγωγός. Βλ. Ἑλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Συναράδες**. Κώμη τοῦ δήμου Μεσσηνιωτῶν τοῦ νομοῦ Κερκύρας, ἔχουσα 1,856 κατ. (1896).

* **Συνεδρόν**. Χωρίον τοῦ δήμου Φελλοῦ τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 141 κατ. (1896).

* **Συνετέζον**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀνδρου τοῦ νομοῦ Κυκλάδων, ἔχον 399 κατ. (1896).

* **Συνίστα**. Χωρίον τοῦ δήμου Κλεπαΐδος τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἔχον 475 κατ. (1896).

Συνοδικὸς Παναγιώτης. Ποιητὴς, γενν. τῷ 1836 ἐν Πάτραις. Ἐσπούδατεν ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ ἐπὶ διέτιαν ἐν τῇ οἰκονομικῇ σχολῇ καὶ τετραετίαν ἐν τῇ νομικῇ. Ἐπὶ δεκαπενταετίαν διώκησε πολλὰς ἐπαρχίας καὶ νομούς, μεθ' ὃ ἀποσυρθεὶς τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἐπεδόθη εἰς τὴν δημοσιογραφίαν καὶ τὴν φιλολογίαν. Μετέσχε δὲ τῆς στάσεως πρὸς ἐκθρόνισιν τοῦ βασιλέως Ὀθωνος. Ἐξέδωκεν ἀπὸ τοῦ 1854 ἐν Πάτραις καὶ Ἀθῆναις 17 συλλογὰς ποιητικῶν πατριωτικῶν καὶ κοινωνικοπολιτικῶν, ἕνα τόμον μυθιστορικῶν διηγημάτων, τομὴν βίων Ἀγίων εἰσαχθὲν εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα καὶ πολλὰ ἄρθρα. Πλήν τούτων ἔχει ἀνέκδοτα πολλὰ ἄλλα.

* **Σύντεκνον**. Πρωτ. τοῦ δήμου Θυάμου τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἔχουσα 1394 κατ. (1896).

Συντελεστής ἐπαγωγῆς καὶ ἀγωγιμότητος. Βλ. Ἑλεκτρικαὶ μετρήσεις. — Σ. μεθαρμογῆς. Βλ. Ἐπαγωγὴ ἡλεκτρικὴ καὶ μαγνητικὴ.

Σύποτακα. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ διαμερίσματι Βιτωλίων, ἔχον 700 περίπου κατοίκους, ὧν τὰ 2/3 χριστιανοί, οἱ δὲ λοιποὶ ὀθωμανοί.

Σύρ, Σύρ-Δάριος. Βλ. Σῖρ-Δάριος.

* **Συρακοῦσαι** (Siracusa ἰταλ.). Πρωτεύουσα ἰταλικῆς ἐπαρχίας (3735 τχμ. μετὰ 427,507 κατ.), ἔχουσα τῷ 1901 ὡς ἄλλως 32,030 κατ.

* **Συρακοῦσαι** (Syracuse). Πρωτ. κομητείας ἐν τῇ βορείᾳ πολιτεία Νέας Ὑόρκης, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 108,374.

* **Συριάμου**. Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλευσίνοιο τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας, ἔχον 102 κατ. (1896).

Συρίλι. Χωρίον τοῦ δήμου Πύργου Ὑψηλονέρου τῆς ἐπαρχίας Κυδωνίας (Χα-

νίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 202 κατ. (1900).

Σύρμα αγωγόν. Σύρμα μεταλλικόν, δι' οὗ διοχετεύεται ὁ ἐξ ἡλεκτρικῆς πηγῆς ἡλεκτρισμός. Ἐν τῇ τηλεγραφίᾳ γίνεται ἀποκλειστικῇ σχεδὸν χρήσις σύρματος σιδηροῦ, διαμέτρου 0,004—0,006 καὶ κεκαλυμμένου διὰ στρώματος ψευδαργύρου πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τῆς ὀξειδώσεως. Ἀπὸ τινων δ' ἐτῶν μεταχειρίζονται καὶ σύρματα ἐξ ὀρειχάλκου πυριτιούχου ἢ φωσφορούχου, ἐπίσης δὲ καὶ σύρμα ἐκ χαλκοῦ ἢ σιδήρου, ἐπικεχαιλωμένου ἡλεκτρολυτικῶς ἢ περιβεβλημένου διὰ ταινιῶν ἐκ χαλκοῦ ἢ ἀλλὰ διὰ τῶν συρμάτων τούτων κατασκευάζονται κυρίως αἱ τηλεφωνικαὶ γραμμαί. Εἰς τὴν κατασκευὴν δὲ τῶν αγωγῶν τοῦ ἡλεκτρικοῦ φωτισμοῦ, τῶν ὑπογείων καὶ ὑποδρυκίων καλωδίων χρησιμοποιοῦται ὁ χαλκός, οὗτινος ἡ ἀγωγιμότης εἶναι ἐπταπλάσια τῆς τοῦ σιδήρου. [Δ.Α.]

— Σ. μεμονωμένον. Σύρμα χάλκινον, μικρὰς διαμέτρου, περιβεβλημένον διὰ στρώματος γουταπέρκας καὶ στρώματος ἐκ νήματος βάμβακος ἢ μετάξης, ἢ καὶ μόνον δι' ἐνὸς ἢ δύο στρωμάτων ἐκ νήματος μετάξης ἢ βάμβακος. Τὸ περιβλημα συντελεῖ εἰς τὴν ἀπομόνωσιν τοῦ αγωγοῦ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους. Χρησιμοποιεῖται δὲ ἰδίως τὸ μεμονωμένον σύρμα ἐνόμενον πρὸς τὰ σύρματα τῶν γραμμῶν, εἰς τοὺς συνδέσμους τῶν ἐργαλείων τῶν τηλεγραφικῶν καὶ τηλεφωνικῶν γραφείων καὶ εἰς τὴν διὰ τῶν ἡλεκτρικῶν κωδῶνων συγκαταρτά. [Δ.Α.]

* **Συρμίσ** (Syrmien γερμ., Szerem μαγυαρ., Srem σλαβ.). Κομιτάτον τῆς Κροατοσλαβονίας, ἔχον ἄνευ τῆς πόλεως Σεμλίνου ἐμβ. 6810 τχμ. καὶ 366,660 κατ. τοὺς πλείστους Σέρβους.

* **Συρμπίνε**. Χωρίον τοῦ δήμου Καλιφωνίας τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 537 κατ. (1896).

* **Σύρος**. Ὁ πληθυσμὸς τῆς νήσου ταύτης ἀνῆρχετο τῷ 1896 εἰς 26,856. κατ.

* **Σύρου** δῆμος τῆς ὁμωνύμου νήσου τοῦ νομοῦ Κυκλάδων. Ἐχει 9,014 κατ. (1896). Ἡ πρωτεύουσα Ἀνω Σύρος ἔχει κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν 3,272 κατ.

Συρροῦλον. Κομμόπολις τῆς τουρκικῆς Ἡπείρου κειμένη ἐπὶ ὁψώματος, ἀπέναντι τῶν ἐπὶ ἑλληνικοῦ ἐδάφους Κκαλριτῶν, περιβαλλομένη ὑπὸ βασῶν. Ἐχει περὶ τὰς 500 οἰκογενεῖας καὶ ἄλλοτε ἤκμαζεν, οἱ δὲ κάτοικοι αὐτῆς διέπρεψαν ἐν τῇ ἐμπορίᾳ. Πρβ. περὶ αὐτῆς τὸ ἄρθρον Καλαχρίται ἐν τ. Δ' σελ. 469.

* **Σύρτζι**. Χωρίον τοῦ δήμου Θηβαίων, ἔχον 235 κατ. (1896).

Συστατικά ἐπιστολαί. Βλ. 'Απολυτικά.

Συφιλίδος βακτηρίον. Ὁ Γάλλος συφιλιδολόγος Jullien δημοσιεύσας τὰ ἀποτελέσματα τῶν εἰδικῶν αὐτοῦ ἐρευνῶν βεβαίως ὅτι ἀνεύρε καὶ ἀπεμόνωσεν ἐκ τοῦ αἵματος συφιλίδοπαθῶν ἀτόμων ἀποκλειστικῶς βάκιλλον τινὰ τοῦ γένους τῶν Βακτηρίων, πολύμορφον, ἄλλοτε ἄλλο μῆκος ἔχοντα, κινούμενον ἐν τῷ ὁπτικῷ πεδίῳ τοῦ μικροσκοπίου, μὴ χρωνόμενον διὰ το ὕδατος, ῥευστοποιοῦντα βραδέως τὴν ζωϊκὴν πηκτὴν, θολοῦντα τὸν κρεατοζωμὸν ἐν 24 ὡραῖς, παράγοντα ἐπὶ μυκητοποιητώματος ἐπίπαγον πολτώδη, ὑποπράσινον. Τὰ καλλιέργηματα τοῦ μικροργανισμοῦ τούτου ἐντεθέντα εἰς τὴν περιτόναιον ἰνδοχειρίδιον παρήγαγον πλάκας σκληρὰς καὶ ἄλλας βλάβας παρατηρουμένας ἐπὶ συφιλίδοπαθῶν ἀτόμων ἀποκλειστικῶς. [P.N.B.]

* **Συχαίνᾳ** Ἀνω καὶ Κάτω. Δύο χωρία τοῦ δήμου Πατρέων τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχοντα ὅμοῦ 284 κατ. (1896).

Συχνότης ἡλεκτρ. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Σφάκα.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἐλατείας τοῦ νομοῦ Φθιώτιδος κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 202 κατ. (1896).

Σφακα. Χωρίον τοῦ δήμου Τουρλωτῆς τῆς ἐπαρχίας Σητείας (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 551 κατ. (1900).

* **Σφακερά.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀκρολεφιδῶν τοῦ νομοῦ Κερκύρας, ἔχον 237 κατ. (1896).

Σφακιανᾶκης Ἰωάννης. Ἐγενν. τῷ 1848 ἐν Βραχασίῳ τῆς ἐπαρχίας Μεραμπέλλου τῆς Κρήτης, νεώτατος δ' ἐτι μετέσχε τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1866. Γενόμενος διδάκτωρ τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ τῷ 1873, συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς του ἐν Βιέννῃ καὶ ἀποκατεστάθη ἐν Ἡρακλείῳ τῷ 1876. Πρόεδρος ὢν τῆς ἐπαναστατικῆς συνελεύσεως τοῦ 1878 μετέβη μετὰ τῶν Ὑψηλάντου, Πενιέρη καὶ Κωσταροῦ εἰς Εὐρώπην, ὅπως ἐνεργήσῃ τι ὑπὲρ τῆς Κρήτης παρὰ τῷ Βερολίνῳ συνεδρίῳ καὶ μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς συνελεύσεως συμφωλόγησε μετὰ ταῦτα τὴν «σύμβασιν τῆς Χαλέπας». Μετέσχε τῶν συνελεύσεων τοῦ 1894, 95 καὶ 96 καὶ μετὰ τὴν ἀτυχὴ ἐκδασιν τοῦ ἐλληνοτουρκικοῦ πολέμου καὶ τὴν ἀνάκλησιν ἐκ Κρήτης τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ ἐξελέγη πρόεδρος τῆς ἐπαναστατικῆς συνελεύσεως, βραδύτερον δὲ καὶ τοῦ ἐκτελεστικοῦ καὶ διηύθυνε τὰς ἐργασίας τῶν σωματείων τούτων μέχρι τῆς εἰς Κρήτην μεταβάσεως τοῦ πρίγκιπος

Γεωργίου. Ἀκολούθως διετέλεσε πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν σχεδίου τοῦ πολιτεύματος, ὕστερον δὲ καὶ τῆς συντακτικῆς συνελεύσεως. Μετὰ δὲ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν ταύτης, μὴ ἀποδεχθεὶς τὴν θέσιν συμβούλου τοῦ πρίγκιπος, ἀπεχώρησεν εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον.

* **Σφακίων** ἐπαρχία τοῦ ὁμωνύμου νομοῦ τῆς Κρήτης. Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1900 εἶχε 5,394 κατ.

* **Σφακιωτῶν** δῆμος τοῦ νέου νομοῦ Λευκάδος. Ἐχει 2,899 κατ. (1896).

* **Σφεντούρη.** Χωρίον τοῦ δήμου Αἰγίνης, ἔχον 104 κατ. (1896).

Σφηλινόν. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ζίχνης, ἔχον περὶ τοὺς 750 κατ. Ἑλλήνας.

Σφιγόδα. Χωρίον τοῦ δήμου Παίων τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 197 κατ. (1896).

Σφόνδηλον (Βοτ.). Κοινὴ ὀνομασία τοῦ Ἀσφιδέλου (*Asphodelus* L.) ἐν Ἀμοργῷ.

Σχάδλι. Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ Β μέρει τοῦ ῥωσ. κυβερνεῖου Κόδνο, μετὰ 15,914 κατ. (1897), ὧν πολλοὶ Ἰσραηλίται. Ἐχει βιομηχανίαν κλωστοῦ καὶ οἰνοπνεύματος.

* **Σχάδρινσκ.** Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ ῥωσ. κυβερν. Πέρμ, μετὰ 11,686 κατοίκων (1897).

Σχάλκε (Schalke). Βιομηχανικὴ πόλις τοῦ ῥωσ. νομοῦ Ἀρνσπερ, μετὰ 26,077 κατ. (1900).

Σχάντς (Martin von Schanz). Γερμανὸς φιλόλογος, γενν. τῷ 1842, διατελὼν δὲ ἀπὸ τοῦ 1870 καθηγητῆς τοῦ πανεπιστημίου τοῦ Βυρτσβούργου. Τὸ κύριον ἔργον αὐτοῦ εἶναι μεγάλη κριτικὴ ἐκδόσις τοῦ Πλάτωνος (1875 κ.ε.). Πρὸς δὲ συνέγραψε Ῥωμαϊκὴν γραμματολογίαν (6' ἐκδ. 1896—1900), Συμβολὰς εἰς τὸ συντακτικὸν τῆς Ἑλληνικῆς κλ.

Σχαρκία (Scharkieh τ. ἑ. ἢ Ἀνατολική) λέγεται ἐπαρχία τῆς Κάτω Αἰγύπτου πρὸς Β τῆς Μενσαλίας λίμνης, ἔχουσα ἐμβ. 4,344 τχμ. καὶ 749,130 κατ., πρωτεύουσάν δὲ τὸ Ζαγαζίκιον.

Σχάυλοκ. Πρόσωπον ἐκ τοῦ Σαϊπ-πηρείου Ἐμπορίου τῆς Βενετίας, πρότυπον τοῦ ἀσπλάγχχνου φιλαργύρου καὶ τοκογλύφου.

* **Σχαφχάουζεν** (Schaffhausen). Πρωτεύουσα τοῦ καντονίου τῆς Ἑλβετίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 15,403. Τὸ καντόνιον εἶχε τότε 41,514 κατ.

Σχέγγ-κίγγ ἡ Μοῦκδεν (κατὰ τὴν πρωτεύουσάν). Σινική ἐπαρχία τῆς Μαντζουρίας, περιλαμβάν. ἐμβ. 142 χιλ. τετ. μετὰ 4,5 ἑκατομμ. κατ. πρὸς Μοῦκδεν, Μαντζουρία.

Σχέγκλ (Κάρολος Schenkl). Αὐστριακὸς φιλόλογος, γενν. τῷ 1827 ἐν Βρύννῃ. Ἰππὸς καθηγητὴς ἐν τοῖς πανεπιστημίοις τοῦ Ἰνσβρουκ, τοῦ Γράτς καὶ τῆς Βιέννης καὶ ἀπέθανε τῷ 1900 ἐν Γράτς. Ἐξέδωκε τὸν *Βενοφῶντα* καὶ διαφόρους Λατίνους συγγραφάς, ἐξεπόνθησε δὲ ἑλληνογερμ. καὶ γερμανοελληνικὸν λεξικὸν κἄ.

Σχέμνιτς (Schemnitz). Πρωτ. τοῦ σύγγ. κομιτάτου ὄντ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 16,375.

Σχενανδῶα (Shenandoah). Πόλις τῆς βορείου πολιτ. Πενσυλβανίας, ἐν μέσῳ πλουσιωτάτων ἀνθρακωφῶν στρωμάτων, ἔχουσα 20,321 κατ. (1900).

Σχέν-σί. Ἐπαρχ. τῆς ΒΔ Κίνας, ἔχουσα ἐμβ. 199,300 τετ. καὶ σχεδὸν 8 ἑκατομμ. κατ. Πρωτ. εἶναι Σινγανφού.

Σχέρλεϋ (Shirley and Freemantle). Προάστειον τοῦ Σαουθάμπτον, μετὰ 15,898 κατοίκων.

Σχετλιασμός (Βοτ.). Ἰδ. Ἀνακλητικόν.

Σχεφφίλδη (Sheffield). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Ὑόρκης, περίφημος διὰ τὴν ἐκεῖ μεταλλουργίαν, κυρίως σιδήρου καὶ χάλυβος. ἔχει 380,717 κατ. (1901) καὶ πολλὰς σχολὰς, ἐν αἷς κολλέγιον, τεχνικὴν σχολὴν καὶ ἰατρικὴν σχολήν.

Σχηματάρι. Χωρίον τοῦ δήμου Τανάντρας τοῦ νέου νομοῦ Βοιωτίας, ἔχον 214 κατ. (1896).

Σχηόνες (Sheerness). Ὀχυρωμένον ἐπίγειον ἐν τῇ ἀγγλικῇ κομητίᾳ Κέντ, μετὰ 18,278 κατ. (1901).

Σχινᾶ. Οἰκογένεια καταγομένη ἐξ Ἀσπροποτάμου. Μετώκησε κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα εἰς Θεσσαλομαγνησίαν, ἐγκατασταθεῖσα ἐν τῇ συνοικίᾳ Κοκοράδα τῆς Μακρυνίτης. Κατὰ δὲ τὸ μέσον τοῦ 17ου αἰῶνος ἀναζέρεται ὁ Δημήτριος Σ. προύχων τῆς Μαγνησίας, ἔπειτα δὲ ὁ υἱὸς τοῦ Νικόλαος Σ., ὅστις ἀπεστάλη ὡς βεکیلης, ἦτοι ἀντιπροσωπεύς, τῆς Μαγνησίας εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀπέθανεν ἐξοριστὸς ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ πέντε ἐγκαταλιπὼν υἱούς, ὧν τινες ἐγκατασταθέντες ἐν Κωνσταντινουπόλει μετεκάλουν διαδοχικῶς τοὺς ἐν Μακρυνίτῃ, οἵτινες, τυγχάνοντες πλήρους ἐκπαιδεύσεως καὶ μορφώσεως, οὐ μόνον διεκρίθησαν ἐπὶ παιδείᾳ, ἀλλὰ καὶ πλείους ἀνωτάτας κατέλαβον θέσεις καὶ διὰ δεσμῶν γάμου συνε-

δέθησαν μετὰ τῶν τότε ἐξεχουσῶν οἰκογενειῶν, ὡς π. χ. ὁ Ἀλέξανδρος Σ. μετὰ τῆς πριγκιπίσσης Μαρίας θυγατρὸς τοῦ Κωνσταντίνου Ὑψηλάντου, ὁ δὲ Ἰωάννης Σ. μετὰ τῆς Αὐγουστίνης Σούττου. Ἡ πολυμελὴς αὕτη οἰκογένεια, ἥτις καὶ διὰ τῶν θυγατέρων μετ' ἐξεχουσῶν οἰκογενειῶν διὰ γάμου συνεδέθη, ἐμειώθη αἰσθητῶς, διότι οἱ πλείστοι εἴτε ἀγαμοὶ εἴτε ἀτεκνοὶ ἀπέθανον. Κατὰ τὰς ἀρχὰς δὲ τοῦ λήξαντος αἰῶνος προσέφερον τὰς ὑπηρεσίας τῶν καὶ πλείστας ἀνωτάτας κατέλαβον θέσεις οἱ Κωνσταντῖνος Σ., Μιχαήλ Σ., Θεολόγος Σ. καὶ ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαιευτὴρ Ἀλέξανδρος Σ. Ἐκ τῆς μεγάλης καὶ πολυμελοῦς αὐτῆς οἰκογενείας ἐπιζῶσι νῦν μὲν ἐν Ἑλλάδι ὁ Νικόλαος Θ. Σ. καὶ τὰ τέκνα τοῦ ἀποθανόντος ἀδελφοῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου, Ἐλευθέριος καὶ Δημήτριος, ἐν δὲ Βουκουρεστίῳ τὰ τέσσαρα τέκνα τοῦ Εὐσταθίου Σ. ὑφίστας κατέχοντα θέσεις, ὧν ὁ πρῶτος τυγχάνει πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Σχινᾶς. 1) Ἐλευθέριος Ξ. Γεννηθεὶς τῷ 1811 ἐν Κοκοράδᾳ τῆς Μακρυνίτης μετεκλήθη ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Θεολόγου τῷ 1827 εἰς Ναύπλιον καὶ ἐκ τῶν πρώτων κατετάχθη εἰς τὸ κατὰ τὸ ἔτος 1828 συσταθέν στρατιωτικὸν σχολεῖον τῶν Εὐελπίδων, ἐξ οὗ, πρῶτος ἀξιωματικὸς τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ, ἐξήλθε τὴν 23ην Σεπτεμβρίου 1831 καὶ ἐν ἐπιστήμῳ στρατιωτικῇ τελετῇ ἔλαβε παρὰ τοῦ Κυβερνήτου τὰς ἐπωμίδας τοῦ ἀξιωματικοῦ, μετὰ πέντε ἐτέρων συμμαθητῶν του. Προαχθεὶς διαδοχικῶς εἰς διαφόρους βαθμούς, διηθύνει λοχαγὸς τυγχάνων, κατὰ τὴν νύκτα τῆς 3ης Σεπτεμβρίου 1843, τὸ σῶμα τοῦ πυροβολικοῦ, κατὰ δὲ τὸ 1844 ἐξελέγη ἀντιπρόσωπος τῶν Θεσσαλομαγνητῶν εἰς τὴν τότε ἐθνικὴν συνέλευσιν. Προαχθεὶς δὲ εἰς ἀντισυνταγματάρχην (πρῶτος πάντοτε ἀξιωματικὸς τοῦ σώματος τοῦ πυροβολικοῦ τυγχάνων) ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τοῦ σώματος, ἣν διετήρησε μέχρι τοῦ θανάτου του, τῇ 9ῃ Αὐγούστου 1858, ὅτε ὡς πρῶτος αὐθις διοικητὴς αὐτοῦ ἐκηδεύθη.

— 2) Θεολόγος. Γεννηθεὶς κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 19ου αἰῶνος ἐν Κοκοράδᾳ τῆς Μακρυνίτης μετεκλήθη ὑπὸ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐνθα τυχὼν πλήρους ἐκπαιδεύσεως, μετέβη δι' Ὀδησσὸς εἰς Βισσαραβιαν, ἔπειτα δὲ εἰς Μικρὰν Ἀσίαν, ἐνθα συλληφθεὶς ὡς ἀπόστολος τῆς Φιλικῆς ἐταιρείας ἐσώθη ὡς ἐκ θαύματος ἀπὸ τῆς ἀγχόνης ὑπὸ φίλου τοῦ τινος πατρὸς διεκπεραιωθείς εἰς Ἑλλάδα. Μετέσχε ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, τιμηθεὶς ἐν τέλει διὰ τοῦ ἀργυροῦ τοῦ ἀγῶνος σταυροῦ. Ἐπειτα δὲ,

οικονομικὴς διατελέσας ὑπάλληλος καὶ διαφόρους προσενηκῶν ὑπηρεσίας, ἤλθεν εἰς γάμον μετὰ τῆς Ἑλένης θυγατρὸς τοῦ στρατηγοῦ Κόλα Πασχούλη, μεθ' ἧς τρεῖς ἀπέκτησε τέκνα.

— 3) Νικόλαος Θ. Ἀντισυνταγματάρχης τοῦ μηχανικοῦ, γεννηθεὶς τῷ 1845 ἐν Ἀθήναις. Σπουδάζας ἐν τῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων κατετάχθη εἰς τὸ μηχανικὸν σῶμα τοῦ στρατοῦ τῷ 1865. Τῷ 1867—70 διετέλεσε μηχανικὸς Πειραιῶς καὶ ἔπειτα καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν ἐν τῇ στρατιωτικῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων μέχρι τοῦ 1875, τῷ δὲ 1881 διορίσθη διευθυντὴς τῆς σχολῆς τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ καθηγ. τῆς ὀχυρωτικῆς καὶ τῆς στρατιωτικῆς γεωγραφίας. Ἐτέδωκεν ἰδίως εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν καὶ πλεῖσται οἰκοδομαὶ ἐν Ἀθήναις καὶ Πάτραις ἀνηγέρθησαν τοῖς διαγράμμασιν αὐτοῦ. Κατὰ τὰ ἔτη 1890 καὶ 1895 ἐξελέγη βουλευτὴς Λαρίσης. Μετέφρασε τὴν Γεωμετρίαν τοῦ Παπेलιέ (Ἀθ. 1894) καὶ ἐξέδωκεν ὁδοπορικὰς σημειώσεις προσερχομένης ἐξ ἰδίων περιηγήσεων τὰς ἐξῆς: Ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Βῆλον (Ἀθ. 1883), Ὀροσειτικὴ γραμμὴ (αὐτ. 1886), Ὀδοπορικὸν Μακεδονίας (αὐτ. 1887) καὶ Ὀδοπορικὸν Ἠπείρου (τεῦχος πρῶτον, περιέχον τὸ τμήμα τῆς μεσημβριανὰτολικῆς Ἠπείρου, Ἀθῆναι 1897).

Σχοινόλακκα. Χωρίον τοῦ δήμου Πυλίων τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 114 κατ. (1896).

Σχοινοῦσα. Νῆσος τοῦ δήμου Ἀμοργοῦ τοῦ νομοῦ Κυκλάδων, ἔχουσα 122 κατ. (1896).

* **Σχοινοχώρι.** Χωρίον τοῦ δήμου Μυκηνῶν τοῦ νομοῦ Ἀργολίδος κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 319 κατ. (1896).

Σχολάριον. Κωμόπολις τῆς Θράκης, κειμένη ΝΔ τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ ὑπαγομένη πολιτικῶς μὲν τῇ διοικήσει (σαντζακ) Ῥαιδεστού καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀδριανουπόλεως, ἐκκλησιαστικῶς δὲ τῇ μητροπόλει Ἡρακλείας καὶ ἔχουσα 5,000 κατ. Ἕλληνας, συντηροῦντας ἀστικὴν σχολὴν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον καὶ περὶ τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν ἀσχολούμενους. [Γρ.Σ.Ι.]

Σχονδέρη (Schönberg). Πρωτ. διαμερίσμ. ἐν τῇ Αὐστρ. Μοραβίᾳ, ἔχουσα 11,636 κατ. (1900) καὶ σπουδαίαν βιομηχανίαν λίθου καὶ βάρδακας.

* **Σχόνεβεκ (Schönebeck).** Πόλις τοῦ πρωσσ. νομοῦ Μαγδεβούργου, μετὰ 16,261 κατ. (1900).

Σχονεδέρη (Schöneberg). Προάστειον τοῦ Βερολίνου, πόλις ὑπαγομένη εἰς

τὸν πρωσσικὸν νομὸν Πότσδαμ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 95,998, ἀκμαίαν δὲ βιομηχανίαν.

Σχονεφέλδη (Schönefeld). Κώμη ΒΑ τῆς Λιψίας, εἰς ἧς τὸν νομὸν ὑπάγεται, ἔχουσα 11,520 κατ. καὶ ποικίλην βιομηχανίαν.

Σχυττεγχοφεν (Schüttenhofen). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν Βοημία, ἔχουσα 6,973 κατ. καὶ ποικίλην βιομηχανίαν.

* **Σχωρέτσαν.** Κώμη τοῦ δήμου Ἀγγάντων τοῦ νομοῦ Ἀρτης, ἔχουσα 374 κατ. (1896).

* **Σώκια.** Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῷ νομῷ Ἀϊδινίου ἐνομένη μετὰ τῆς Σμύρνης σιδηροδρομικῶς. Οἰκεῖται ὑπὸ 12 χιλιάδων ψυχῶν, ἐξ ὧν 8,000 εἶναι Μωαμεθανοὶ ἔχοντες 4 τζαμιά καὶ περὶ τοὺς 4,000 Ἕλληνας, ἔχοντες τρεῖς ἐκκλησίας, τὴν τῆς Παναγίας, τὴν τοῦ νοσοκομείου καὶ τὴν τοῦ νεκροταφείου καὶ συντηροῦντες ἀστικὰ σχολεῖα ἀρρέων καὶ θηλέων καὶ νηπιαγωγεῖον μετὰ 400 μαθητῶν. Προσέτι ὑπάρχουσι δύο ἀδελφότητες, ἡ Πρόοδος καὶ ἡ Ἀγάπη, ὧν ἡ μὲν ἱδρύσε τὸ νοσοκομεῖον, ἡ δὲ συντηρεῖ ἱεροκλήρυκα. Ἐν Σ. ὑπάρχει καὶ τὸ μέγα καὶ κεντρικὸν γλυκορριζῆς κατ' ἄστυμα τοῦ Ἀγγέλου Forbes, οὗτινος ἡ σύζυγος ἐδαπάνησε χιλίας λίρας πρὸς ἱδρυσιν τῆς ἀστικῆς σχολῆς τῶν ἀρρέων, ὑπαρῆχον εἰς πολλοὺς ὁμογενεῖς ἐργασίαν.

* **Σωκράκι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἀπηλιωτῶν τοῦ νομοῦ Κερκύρας, ἔχον 744 κατ. (1896).

* **Σὼλ ἢ Ζὼλ (Zolyom).** Κομιτάτον τῆς Οὐγγαρίας, ἔχον ἐμβαδὸν 2,621 τ.χμ. καὶ 124,420 κατ. (1900).

Σῶμα. Εἰς τὰ ἐν τομ. Γ' σ. 445 γραφόμενα πρόσθετες οἱ Ἕλληνας κάτοικοι τοῦ Σ. συμποσοῦνται εἰς 2,800, ἐξαρτῶνται ἐκ κλησιαστικῶς ἐκ τῆς μητροπόλεως Σμύρνης καὶ συντηροῦσι πεντατάξιον ἀστικὴν σχολὴν, τετρατάξιον παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Σωματιανᾶ.** Χωρίον τοῦ δήμου Λεοκτρου τοῦ νέου νομοῦ Λακωνίας, ἔχον 107 κατ. (1896).

* **Σωμὺρ (Saumur).** Πρωτ. διαμερ. ἐν τῷ γαλλ. νομῷ Μαΐνη-καὶ-Λίγγρος, μετὰ 14,260 κατ. τῷ 1901.

* **Σώνης (Sadne).** Οἱ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τούτου κληθέντες νομοὶ τῆς Γαλλίας εἶχον τῷ 1901 ὁμὲν Ἀνω Σώνη 266,605 κατ., ἔδὲ Σώνη καὶ Ἀίγληρος 620,360 κατ.

* **Σῶπι.** Χωρίον τοῦ δήμου Ὠλένης τοῦ νομοῦ Ἠλείας κατὰ τὴν νέαν διαίρεσιν, ἔχον 194 κατ. (1896).

Σωρανός (ἢ Σώρανός;). Περίφημος

ιατρός ἐξ Ἐφίσου καταγόμενος, υἱὸς Με-
νάνδρου καὶ Φιλίης. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ
Β' μ. Χ. αἰῶνος ἐγκατέστη ἐν Ῥώμῃ,
ἐνθα ἐφημιζέτο μεγάλως. Ἐκ τῶν ἔργων
αὐτοῦ σφίζεται μόνον τὸ περὶ γυναικείων
παθῶν κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος (καλλίστη
ἐκδοσις ὑπὸ Ἑρμερίου ἐν Οὐτρέχτῃ 1869
μετὰ λατ. μεταφράσεως), εἶναι δὲ αὕτη με-
γίστης ἀξίας. καθ' ὅσον ἐξ αὐτῆς γνωρίζο-
μεν τὴν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἀνάπτυξιν τῆς
γυναικολογίας, ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἄλλων γυ-
ναικολογικῶν συγγραμμάτων τῶν μετὰ τὸν
Ἱπποκράτη μέχρι τοῦ Σ. ἱατρῶν μόνον ἐ-
λάχιστα ἀποσπάσματα σφίζονται, ὁ δὲ Σ.
παραλαμβάνει πλεῖστα ἐκ τῶν πρὸ αὐτοῦ
συγγραφέων. Πρὸς. Lachs, Die Gynäkologie
des Soranus (Λιψ. 1902).

Σωρείτης καλεῖται ἐν τῇ λογικῇ ἢ
συλλογιστικῇ σειρά, ἐν ᾗ λανθάνουσιν ἐν
θυμῷ πάντα τὰ συμπεράσματα ἐξαιρουμέ-
νου τοῦ τελευταίου. Πᾶς σωρείτης ἀπατεῖ
συνεχῇ συνάφειαν τῶν μελῶν αὐτοῦ, οὐ μὴ
τηρουμένου γίνεται πῆδημα ἐν τῷ συλλο-
γισμῷ. Εἶναι δὲ ὁ σωρείτης δύο εἰδῶν,
κρίνεται ἢ Ἀριστοτελικὸς καὶ Ἀν-
τιστοφεικὸς ἢ Γοκλυνιακός. Παράδειγμα ἔστω τὸ ἐξῆς: Ὁ ἀρνούμενος
πάν δεν πιστεύει εἰς τίποτε· ὁ μὴ πιστεύων
εἰς τίποτε ἀντιστάσει εἰς ἑαυτὸν (διότι πι-
στεύει ὅτι δεν ὑπάρχει τίποτε ἵνα πιστεύ-
σῃ)· ὁ ἀντιφάσκων εἰς ἑαυτὸν δεν νοεῖ κατὰ
τοὺς νόμους τῆς νοήσεως· ὁ μὴ νοεῖν κατὰ
τοὺς νόμους τῆς νοήσεως εἶναι ἀνόητος· ἀρα
ὁ ἀρνούμενος πάν εἶναι ἀνόητος. Δύναται
δὲ ὁ σωρείτης νὰ ἔχῃ καὶ ὑποθετικὰς τὰς
προκειμένας ἢ ἀρνητικὰς.

* **Σωροδιόγη.** Χωρ. τοῦ δήμου Στρά-
του τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας,
ἔχον 440 κατ. (1896).

* **Σωσθενίου** δήμος τῆς νήσου Τήνου.
ἔχει 1896 κατοίκους κατὰ τὴν ἀπογραφὴν
τοῦ 1898.

* **Σώστ** (Soest). Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ
πρωτ. νομῷ Ἀρνσβεργ, μετὰ 16,721
κατ. (1900).

* **Σώστη.** Χωρίον τοῦ δήμου Ἡλίδος,
ἔχον 287 κατοίκους κατὰ τὴν ἀπογραφὴν
τοῦ 1896.

* **Σώταινα.** Χωρίον τοῦ δήμου Τολο-
ρωνίων τοῦ νέου νομοῦ Φωκίδος, ἔχον 145
κατ. (1896).

* **Σωτήρα.** Χωρίον τοῦ δήμου Τρικ-
καίων τοῦ νομοῦ Τρικκαλῶν, ἔχον 192 κα-
τοίκους (1896).

* **Σωτηριάνικα.** Χωρίον τοῦ νέου νο-
μοῦ Λακωνίας, ἔχον 161 κατ. (1896).

Σωφρόνιος Α', πατριάρχης Ἱερο-
σολύμων. Ἐγεννήθη ἐν Δαμασκῷ, διὸ καὶ

πολλάκις ἐπωνομάζεται Δαμασκηνός. Ἐπὶ
πολλὰ ἔτη ἐμόνασεν ἐν τῷ παρὰ τὴν Ἱε-
ρουσαλὴμ μοναστηρίῳ τοῦ ἁγίου Θεοδοσίου
καὶ ὡς μοναχὸς συνώδευσε τῷ Ἰωάννῃ
Μόσχῳ εἰς τὰς ἀποδημίας αὐτοῦ. Ἐν Ἀ-
λεξανδρείᾳ ὧν ὁ Σ. ἀνῆκεν εἰς τὸν περὶ
τὸν Ἰωάννην τὸν Ἐλεήμονα φιλικὸν ὁμι-
λον, τῷ δὲ 634 διεδέχθη τὸν Μόδεστον ἐν
τῷ πατριαρχικῷ θρόνῳ τῆς Ἱερουσαλὴμ.
Πρώτῃ δ' αὐτοῦ πράξις ἅμα ἐκλεγέντος
πατριαρχοῦ ἦτο ἡ συνοδικὴ ἐγκύκλιος, ἐν ᾗ
διὰ μακρῶν ἐξέθετε τὸ ἀτυμβιδαστον τοῦ
μονεργισμοῦ πρὸς τὴν χριστολογία τῆς
ἐν Χαλκηδόνι συνόδου. Ἀλλ' ὅμως εἰς
τὴν κατόπιν ἐξέλιξιν τοῦ ζητήματος δεν
μετέσχε πλέον. Ἐπὶ Σ. ἡ Ἱερουσαλὴμ,
ἥτις μόλις ἀνηγειρέτο ἐκ τῆς τέφρας αὐ-
τῆς, ἐκυριεύθη μετὰ διετὴ πολιορκίαν ὑπὸ
τοῦ Χαλφίου τῶν Ἀράβων Ὁμερ-ἐλ-Χατ-
τάπ τῷ 637. Μετὰ τούτου δὲ συνθήκας
περὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν κατὰ τὴν Παλαι-
στίνην χριστιανῶν ποιησάμενος καὶ λαβὼν
ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὸν ἱστορικὸν ἀκτι-
νισμόν, δι' οὗ διασώθησαν μέχρι τοῦδε
τὰ ἱερά τῶν χριστιανῶν προσκυνηματα, μό-
λις ἐπέζησεν ἐν ἔτος τῇ παραδόσει τῆς
ἁγίας πόλεως, ἀποθανὼν τῷ 638. Ὁ Σ.
ἐτιμῆθη πολὺ ὑπὸ Μαξίμου τοῦ Ὁμολογη-
τοῦ καὶ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, ἡ δ' ἐ-
κκλητικὴ οἰκουμένη συνόδος ἐκήρυξε ῥητῶς
τὴν ἐγκύκλιον αὐτοῦ ὡς δογματικὸν κεί-
μενον. Ὁ Σ. διακρίθη ὡς λογοτέχνης ἐν
τῇ ποιήσει, τῇ ἀγιολογίᾳ καὶ τῇ ὁμιλητικῇ,
τὸ κύριον δ' αὐτοῦ ἔργον εἶναι διήγησις
ἐκτενὴς τοῦ μαρτυρίου καὶ τῶν θαυμάτων
τῶν ἐθνικῶν ἁγίων τῆς Αἰγύπτου Κύρου
καὶ Ἰωάννου. Ὁμοίως εἰς τὸν Σ. ἀποδί-
δεται ἤδη ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ
ὁ βίος τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας.
Ἡ ῥητορικὴ δεξιότης τοῦ Σ. ἐκφαίνεται
ἐντι μᾶλλον ἐν ταῖς ὁμιλίαις αὐτοῦ, ἐξ ὧν
ἐκδεδωμένοι εἶναι τινες εἰς δεσποτικὰς καὶ
ἁγίων ἑορτάς. Ὅτι τὰ ἀποσπάσματα τῆς
εἰς αὐτὸν ἀποδιδδομένης μυσταγωγίας εἶναι
νόθα, ἀπέδειξεν ἐσχάτως ὁ Ν. Κρανο-
σέλτσερ. Ὁ Ἰωάννης Ζωναρᾶς ἔγραψε τὸν
βίον τοῦ Σ. ὄντα ἐν ἀνέκδοτον. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Σωχός.** Κώμη τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ
ὑποδιοικήσει Λαγκαδᾶ τοῦ βιλαετίου Θεσσα-
λονίκης. Οἱ Ἕλληνες κάτοικοι διατηροῦ-
σιν ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον.

Σωχος Λάζαρος. Ἕλλην γλύ-
πτης, γενν. ἐν Ὑστερνίοις τῆς Τήνου τῷ
1862. Ἐν ἡλικίᾳ 9 ἐτῶν μετέβη εἰς Κωνσταν-
τινούπολιν παρὰ τῷ θείῳ του, ἐφοίτησεν ἐν τῷ
σχολείῳ τοῦ Σταυροβρομίου καὶ ἐπ' ὀλίγον
ἐν τῇ σχολῇ τοῦ Γένους. Τὰ πρῶτα μαθή-
ματα τῆς ζωγραφικῆς ἐδιδάχθη ἐν τῇ καλ-
λιτεχνικῇ σχολῇ τοῦ Γάλλου Guillemet

πρὸς τοὺς Ἀγγλοὺς (1812—15), τοὺς Ἰνδοὺς καὶ κυρίως πρὸς τοὺς Μεξικανοὺς (1846—7), οὓς ἐνίκησεν παρὰ τὴν Βουένα-Βίστα. Ἐκλεγείς τῷ 1848 πρόεδρος, ἀπέθανεν ἥδη τῷ 1850 ἐν Βασίγκτωνι.

* **Ταίν** (Ἰππόλυτος Taine). Ἀπέθανε τῷ 1893 ἐν Παρίσις.

Τακαμάτσου. Πόλις τῆς Ἰαπωνίας, ἐπὶ τῆς νήσου Σικόκου, μετὰ 34,416 κατ.

Τακασάκι. Πόλις τῆς Ἰαπωνικῆς νήσου Νίπον, ἔχουσα 30,893 κατ.

Τακάτα. Πόλις ἐπὶ τῆς Ἰαπωνικῆς νήσου Νίπον, ἔχουσα 25 χιλ. κατ. καὶ βαμβακουργίαν.

Τάκιτος (M. Claudius Tacitus). Αὐτοκράτωρ Ῥωμαῖος, γενν. ἐν Ἰντεράρνη καὶ σεμνυνόμενος ἐπὶ τῇ ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ Τακίτου καταγωγῇ. Ἐξελέγη τῷ 275 μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Αὐρηλιανοῦ αυτοκράτωρ ὑπὸ τῆς συγχλήτου ἐνεκα τῶν ἀρετῶν αὐτοῦ ἐν ἡλικίᾳ 75 ἐτῶν, ἐπολέμησε δὲ πρὸς τοὺς Γετθούς καὶ Ἀλανοὺς ἐν Μ. Ἀσίᾳ καὶ πρὸς τοὺς Πάρθους, ἀλλ' ἐδολορονήθη κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 276 ὑπὸ τῶν ἰδίων αὐτοῦ στρατιωτῶν κατηγορούντων αὐτὸν ὅτι ἐξηγόρασε τὴν ὑποχώρησιν τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ ἑτεροθαλής αὐτοῦ ἀδελφός αὐτοῦ Φλωριανός ὑπαρχος τοῦ δορυφορικοῦ διεδέξατο αὐτόν, ἀλλὰ καὶ οὗτος μετὰ 3 μῆνας πολέμων πρὸς τὴν μετέπειτα αὐτοκράτορα Πρόβον ἐρρανεύθη ὡσαύτως ὑπὸ τῶν ἰδίων αὐτοῦ στρατευμάτων ἐν Ταρσῷ.

Ταλάνιον. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ νομαρχίᾳ Αἰδινίου καὶ ἔχον 420 κατ. Ἑλληνας τελούντας ὑπὸ τὴν μητρόπολιν Ἡλιουπόλεως καὶ συντηρούντας τριτάξιον ἀστικὴν σχολήν, ἐν ᾗ εὐετῶσι καὶ θήλειαι. [Γρ.Σ.Ι.]

Τάλκα (Talca). Ἐπαρχία τῆς Χιλῆς, ἔχουσα ἐμβ. 9,527 τχμ. καὶ 148,092 κατ. Ἡ ὁμών. πρωτεύουσα, ὡραία πόλις, ἔχει 40,987 κατ. καὶ ὑφαντουργίαν.

Ταλκαχουάνον (Talcahuano). Ἐπίνειον ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κονσεψιὸν τῆς Χιλῆς, ἔχουσα 16 χιλ. κατ. καὶ ἐμπόριον σιτου.

Τάλταλ (Taltal). Πρωτ. διαμερίσμα-τος τῆς ἐπαρχ. Ἀντοφαγάστας τῆς Χιλῆς, ἐπίνειον σπουδαῖον διὰ τὴν ἐξαγωγὴν χρυσόφρων μετάλλων. Ἐχει 6,862 κατ.

* **Ταμαουλίπας** (Tamaulipas). Πολιτεία τοῦ Μεξικοῦ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 218,948 ἐπὶ ἐμβ. 84,394 τχμ.

* **Ταματάδα.** Ἀπὸ τοῦ 1902 εἶναι πρωτεύουσα τῆς Μαδαγασκάρης.

* **Ταμδῶφ.** Πρωτ. τοῦ ὁμών. κυβερ-

νείου τῆς Ῥωσσίας (2,715,435 κ.), ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 48,131.

* **Τάμπερφορς.** Πόλις τῆς Φιλλανδίας, ἔχουσα τῷ 1899 κατ. 34,118.

* **Ταναϊκή γ ὠ ρ α.** Κυβερνεῖον τῆς Ῥωσσίας, ἔχον τῷ 1897 κατ. 2,575,818.

Τάνας. Ποταμὸς τῆς ἀγγλικῆς Ἀνατ. Ἀφρικῆς, πηγάζων ἐπὶ τοῦ Κενίου ὄρους, ἐκβάλλων δὲ εἰς τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανὸν (κύλπον Φορμύσας ἢ Οὐγγάμας).

Τάνξαρι. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ὑπαγόμενον τῇ διοικήσει Νικομηθείας καὶ ἔχον 400 κατ. Ἑλληνας ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικομηθείας, συντηροῦντας γραμματοδιδασκαλεῖον καὶ ἀσχολουμένους περὶ τὴν γεωργίαν. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Τάντα.** Πόλις τῆς Κάτω Αἰγύπτου, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 57,289.

Τάντζουρ. Βλ. Τάνδζουρ ἐν τ. Σ' σ. 461.

* **Τάντον** (Taunton). 1) Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητίας Σόμερσετ, μετὰ 21,078 κατοίκων (1901). — 2) Πόλις τῆς Βορείου πολιτείας Μασσατσεύσετς, ἔχουσα 31,036 κατ. (1900).

Ταξιάρχης (Ταρσιάκ). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κείμενον πρὸς Α τῆς Καισαρείας καὶ εἰς τετράωρον ἀπ' αὐτῆς ἀπόστασιν, ὑπαγόμενον δὲ τῇ διοικήσει Καισαρείας καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀγκύρας καὶ ἔχον 600 κατ., ὧν οἱ 500 Ἕλληνες τουρκόφωνοι, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας καὶ συντηροῦντες δημοτικὴν σχολήν, 55 Ἀρμένιοι καὶ 45 Ὀθωμανοί. Πλησίον τοῦ χωρίου κεῖται ἡ μεγαλοπρεπὴς μονὴ τῶν Ταξιάρχων, ἐξ ἧς ὠνομάσθη καὶ τὸ χωρίον, καὶ ἧς ὁ ναὸς διεκοσμήθη πλουσιωτάτα ὑφ' Ἑλλήνων ἐν Ῥωσσίᾳ διχμενόντων, εὐηρηγέτην δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ Ῥώσου περιηγητοῦ Tschatchef συλλέξαντος ὑπὲρ αὐτῆς συνδρομὰς ἐν Ῥωσσίᾳ. Ἡ μονὴ συντηρουμένη ἐκ γεωργίας διατηρεῖ καὶ σχολήν. [Γρ.Σ.Ι.]

Τάουνσβιλ (Townsville). Πόλις τῆς βρεταν. ἀποικίας Κουηνσλανδίας τῆς Αὐστραλίας, ἐπὶ κολπίσκου τοῦ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ, ἔχουσα 12,717 κατ.

Ταουσάν-δελ (τουρκ., γλῶσσα λαγῶ, τὸ πάλαι Φιλοκρήνη). Κώμη ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Ἀπ-σαφί τῆς διοικήσεως Νικομηθείας. Κείμενη ἐν τερπνοτάτῃ θέσει ἐπὶ λόφου τινὸς καὶ παρὰ τὸν σιδηροδόχον Χαϊδάρ-Πασσά—Νικομηθείας καὶ ἀπέχουσα 6 χμ. Α τῆς ἀρχαίας Λιθύσης (Γκέϊμπουζε), εἶναι ὀνομαστὴ διὰ τὰ μεταλλικὰ ὕδατα αὐτῆς.

Ταουσανλή. Πόλις ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ πρωτεύουσα τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας τῆς διοικήσεως Κοταίου. Κειμένη 52 χμ. Δ τοῦ Ἑσκή-Σεχίρ (Δορυλαίου) ἔχει θειοῦχα ὕδατα καὶ 6 χιλ. κατ.

Ταράκλεια (τουρκ. Γενιτζέ Ταράκ-τζί, τ. ἑ. νέα κτενοποιὸς πόλις). Κώμη τῆς Μικρᾷ Ἀσίας, κειμένη ἐν Βιθυνίᾳ καὶ ἐν κοιλάδι κλειομένη πρὸς Β μὲν ὑπὸ τοῦ Τουμανσί-δάγ, πρὸς Ν δὲ ὑπὸ τοῦ Κιονούκ-δάγ, ἀμφοτέρων δειράδων τοῦ βιθυνικοῦ Ὀλύμπου. Ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Νικομηδείας, κεῖται ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Κιονούκ-σοῦ παραποτάμου τοῦ Σαγγαρίου καὶ ἔχει 2,500 κατ. ἀσχολουμένους περὶ τὴν κτενοποιάν, κτηνοτροφίαν καὶ σιρο-τροφίαν. Ἐξάγει δὲ καὶ οἶνον, βάμβακα καὶ λίνον καὶ ἔχει μεταλλεῖα χαλκοῦ καὶ μόλυβδου, ἅτινα εἶναι ἡμελημένα. Ἡ Τ. διετηρήθη τῷ 1289 μ. Χ. ὑπὸ τοῦ Ὀσμάν, τῷ δὲ 1423 προσελήθη μετὰ τῶν παρακειμένων Ἀδριανῶν (βλ. Κλαυδίουπόλις, σ. 450) ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Σινώπης Ἰσφενδιάρ, ὃν κατενίκησε Μουράτ ὁ Β'.

* **Τάρας** (νῦν Tarento). Πρωτ. περιφερ. ἐν τῇ ἰταλ. ἐπαρχίᾳ Λέσσης (Lecce) τῆς Ἀπουλίας, ἔχουσα τῷ 1901 ὡς δήμος 60,733 κατ.

* **Ταράσσια** (Taraschtscha). Πρωτεύουσα περιφερ. τοῦ ῥωσ. κυβερ. Κιέβου, μετὰ 11,452 κατ. (1897).

* **Τάρνης** (Tarn). Οἱ ἀπὸ τοῦ ποτ. τούτου καλούμενοι νομοὶ τῆς Γαλλίας εἶχον τῷ 1901 ὁ μὲν Τάρνη 332,093 κατ., ὁ δὲ Τάρνη-καί-Γαρούνα 195,669.

* **Τάρνοβιτς** (Tarnowitz). Πρωτ. περιφερ. τοῦ πρωσ. νομοῦ Ὀππελν (Σιλεσίας), ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 11,858.

* **Ταρνὸπολις** (Tarnopol). Πρωτ. διαμερίσμ. ἐν τῇ αὐστριακῇ Γαλικίᾳ, ἔχουσα 30,415 κατ. τῷ 1900.

* **Ταρνώβ** (Tarnow). Πρωτ. διαμερίσματος τῆς αὐστριακῆς Γαλικίας, ἔχουσα ὡς δήμος τῷ 1900 κατ. 31,691, τοὺς πλείστους Πολωνούς.

* **Ταρραγὼνα** (Tarragona, τὸ πάλαι Ταρρακῶν). Πρωτ. ἐπαρχίας (6,490 τχμ. μετὰ 337,964 κατ.) τῆς Ἰσπανίας, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 25,358.

* **Ταρράσα** (Tarrasa). Πρωτ. διαμερ. τῆς ἰσπαν. ἐπαρχίας Βαρκελώνος, μετὰ 15,440 κατ. τῷ 1897.

Ταρτία. Πόλις τῆς Βιθυνίας, κειμένη κατὰ τὴν Χρονικὴν σύνοψιν τοῦ Σάθα ἐγγύτατα τῆς Νικομηδείας. Ἡ πόλις αὕτη περιελαμβάνετο εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ αὐτο-

κράτορος Μιχαὴλ Παλαιολόγου (1261—1282), ὅτε οὗτος διείπε τὰ τῆς Βιθυνίας. Ἐν αὐτῇ ὁ Βασίλειος Χατζῆς ἐστασίασε κατὰ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰσαακίου Ἀγγέλου (1185—1195), ἀλλὰ συλληφθεὶς ἐτυφλώθη.

Τάσις ἤλεκτρικῆ. Βλ. Ἠλεκτρι-καὶ μετρήσεις.

Τὰς-κιοπροῦ (τουρκ. τ. ἑ. λιθινὴ γέφυρα). Κώμη τῆς Μικρᾷ Ἀσίας, κειμένη 26 χμ. ΒΔ τῆς Κασταμονῆς καὶ ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Γαῖκ-σαά (τὸ πάλαι Ἀμνίου), οὕσα δ' ἔδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγομένης τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Κασταμονῆς καὶ οἰκουμένη ὑπ' Ὀθωμανῶν. Μικρὸν πρὸς Ν αὐτῆς ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ παραρρέοντος αὐτὴν ποταμοῦ κεῖνται τὰ ερείπια τῆς ἐπὶ Ῥωμαίων Πομπηίου-πόλεως (βλ. λ. σ. 771). [Γρ. Σ. Ι.]

Τατάρ-Παζαρτζίκ. Βλ. Παζαρτζίκ.

Τάτς (Tadsch, πληρέστερον Tadsch Mahal, ὡραιότατον ἀνάκτορον) λέγεται τὸ μεγαλοπρεπέστατον μνημεῖον τῆς ἰσλαμικῆς ἀρχιτεκτονικῆς, μαυσωλεῖον περι-κλείον τὸς τάφους τοῦ μεγάλου μογγόλου Τζαγὰν καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ, κείμενον παρὰ τὴν Ἀγραν τῆς ἐντεῦθεν τοῦ Ἰαγγου Ἰνδικῆς, οἰκοδομηθὲν δὲ κατὰ τὰ ἐτη 1629—48 ἐκ μαρμάρου καὶ κοσμοῦμενον πολυτελέστατα.

Τάτζα. Χωρίον τῆς Μικρᾷ Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ νομαρχίᾳ Ἀϊβινίου καὶ ἔχον 630 κατ. Ἑλλήνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἠλιουπόλεως καὶ συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικὴν σχολήν, ἐν ᾗ φοιτᾷ καὶ θῆλεα. [Γρ. Σ. Ι.]

Τατίκιος Κωνσταντῖνος. Στρατηγὸς ἐπίσημος τῆς Βυζαντινῆς αυτοκρατορίας, ἀκμάσας ἀπὸ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ μέχρις Ἰσαακίου Κομνηνοῦ. Κατὰ τὴν Χρονικὴν σύνοψιν τοῦ Σάθα ἀνῆκε τῷ γένει τῶν Κομνηνῶν, κατὰ τὴν Ἀννὰ δ' ὡς Κομνηνὴν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἦτο Σαρακηνός, ὅστις αἰγμάλωτος περιήλθεν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ Ἰωάννου Κομνηνοῦ πατρὸς τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξίου. Ἐπὶ Ἀλεξίου ὁ Τ. κατεῖχε τὸ ἀξίωμα τοῦ μεγάλου πριμικηρίου καὶ ἡγεμόνευε τῶν περὶ τὴν Ἀχρίδα οἰκούντων Τούρκων. Βραδύτερον δ' ἐξεπέμφθη κατὰ τῶν Σελτζούκων εἰς Βιθυνίαν καὶ διεκρίθη εἰς διαφόρους κατ' αὐτῶν μάχας· ἀλλὰ καὶ εἰς Ἀδριανούπολιν κατὰ τῶν Βουλγάρων ἐπέμφθη καὶ εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας ἐστράτευσεν. Ὁ Τ. στασίασας μετὰ πεντακοσίων ὁπαδῶν κατὰ τοῦ Ἰσαακίου Ἀγγέλου (1185—1195) καὶ ἐφ' ἱκανὸν κρυπτόμενος ἐν Κωνσταντινουπόλει, πρὸς τὴν τέλος καὶ συλληφθεὶς ἐτυφλώθη.

καὶ περιήλθεν εἰς μεγάλην πενίαν, ἐν ᾗ καὶ ἐτελεύτησεν. [Γρ.Σ.Ι.]

Ταταίρα, Ταχίρα. Πολιτεία τῆς δημοκρατίας Βενεζουέλας, ἔχουσα ἐμβα. 12,546 τ.χμ. μετὰ 101.709 κατ. Εἶναι εὐφορωτάτη καὶ ἔχει πρωτεύουσαν τὸ Σάν Κριστοβάλ.

Τάττα (τουρ. Τουζ-γκιζλ τ. ἔ. ἀλατῶ-δης λίμνη). Λίμνη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη πρὸς Β τοῦ Ἰκονίου καὶ εἰς ὕψος 8,325 ποδῶν ὑπὲρ τὴν θάλασσαν, ἔχουσα δὲ ἐπιφάνειαν 261 τ.χμ. Δι' διαστάσεις αὐτῆς ποικίλλουσιν ἀναλόγως τῶν ὥρων τοῦ ἔτους, κατὰ δὲ τὸ θέρος ἀποτελεῖ ἀβαθὲς τεῖμα καλυπτόμενον δια λευκοῦ στρώματος ἁλάτος, ἔχοντος πολλάκις πάχος 2 μέτρων. [Γρ.Σ.Ι.]

Τάυλορ (Edward B. Tylor). Ἀγγλος ἀνθρωπολόγος, γενν. τῷ 1832 ἐν Camberwell, διατελὼν δ' ἀπὸ τοῦ 1896 καθηγητῆς ἐν Ὁξφόρδῃ. Ἐκ τῶν ἔργων του γνωστότατα ἐγένοντο τὸ περὶ ἀρχαίου πολιτισμοῦ (Primitive culture) καὶ ἡ Ἀνθρωπολογία.

* **Τάυνμouθ** (Tynemouth). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Νορθουμπερλάνδης, μετὰ 51,514 κατ.

Ταυρίαν. Πόλις τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας μετὰ τοῦ Ἀξίου καὶ Ἐχεδώρου.

* **Ταυρίς.** Ὁ πληθυσμὸς τοῦ κυβερνείου τούτου τῆς Ῥωσσίας ἀνῆρχετο τῷ 1897 εἰς 1,443,566 κατ.

Ταχίτη. Βλ. Ταίτη.

Ταχτά-κρού (τ. ἔ. ζύλινον χωρίον). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Ἀδραμυττίου, τῇ διοικήσει Καρασί καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύσης καὶ ἔχον 259 κατ. Ἑλληνας ἐκκλησιαστικῶς ὑποκειμένους τῇ μητροπόλει Ἐφέσου. [Γρ.Σ.Ι.]

Ταχύμετρα τοῦ αἵματος ἡ αἵμοταχύμετρα καλοῦνται ὄργανα προωρισμένα δια τὴν καταμέτρησιν τῆς ταχύτητος τοῦ αἵματος καθ' οἷανδήποτε φάσιν τῆς καρδιακῆς λειτουργίας οὐ μόνον ἐν ταῖς ἀρτηρίαις ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς φλεβί· τὰ καλούμενα αἵμοδυναμόμετρα χρησιμεύουσιν εἰς καταμέτρησιν τῆς ἐν τοῖς ἀγγείοις τῶν ζώων ὡς πίεσεως τοῦ αἵματος. Το αἵμοταχύμετρον ἡ αἵμοδρομόμετρον τοῦ Volkmann σύγκειται ἐκ σωλήνος ὑαλίνου ὑοειδοῦς πλήρους ἀλκαλικῆς διαλύσεως, εὐ τὰ πέρατα δύνανται νὰ συγκοινωνήσωσι διὰ στροφιγγῶν μετὰ βραχείας τινὸς μεταλλικοῦ σωλήνος προσαρμολομένου εἰς τὰ δύο ἄκρα τμηθέντος αἵματαγωγοῦ ἀγγείου. Τὸ μήκος τοῦ ὑοειδοῦς

σωλήνος τυγχάνει γνωστὸν, ὅθεν τὸ χρονικὸν διάστημα, ὅπερ παρέρχεται ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν τὸ ὄργανον συγκοινωνήσῃ μετὰ τοῦ αἵματαγωγοῦ ἀγγείου, μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν τὸ ἐν τῷ ὑαλίνῳ σωλήνῳ ἀλκαλικὸν διάλυμα χρωματισθῇ αἵματι· ὥς, παρέχει τὴν ταχύτητα τοῦ αἵματος ἐν τῷ ἐξεταζομένῳ ἀγγείῳ (ἀρτηρία ἢ φλεβί). Τὸ αἵμοταχύμετρον τοῦ Ludwig τυγχάνει τὸ τελειότερον καὶ ἀκριβέστερον παρέχον ἀριθμητικὰ ἀποτελέσματα, συνίσταται δὲ ἐκ δύο ὑαλίνων δοχείων ὡσειδῶς διωγκωμένων καὶ συγκοινωνούντων ἐτέρωθεν μὲν πρὸς ἄλληλα διὰ κενοῦ σωληνοειδοῦς μέρους, ἐτέρωθεν δὲ ἀποληγόντων ἑκατέρου εἰς ἴδιον σωληνοειδὲς τμήμα καταλλήλως κεκαμμένον καὶ δυναμένων νὰ συγκοινωνήσωσι πρὸς τὰ πέρατα τμηθέντος αἵματαγωγοῦ ἀγγείου διὰ στροφιγγῶν. Τὸ μὲν τῶν συναρῶν ὑαλίνων δοχείων, τὸ κάτωθεν διὰ τοῦ ἐλευθεροῦ ἄκρου προσεμβλλόμενον εἰς τὸ κεντρικὸν πέρας τοῦ τμηθέντος ἀγγείου, πληροῦται ἐλαίου, τὸ δὲ προσεμβλλόμενον εἰς τὸ περιφερικὸν πέρας τοῦ τμηθέντος ἀγγείου πληροῦται ἀπινισθέντος αἵματος. Ἐφαρμοσθέντος τοῦ ὄργανου ἀνοίγονται ἀμφοτέρωι συγχρόνως αἱ πρὸς τὰ κάτω στροφιγγαὶ καὶ αἰσῶς τὸ αἷμα εἰσβάλλον διὰ τοῦ κεντρικοῦ πέρατος τοῦ αἵματοφόρου ἀγγείου εἰς τὸ ὑαλινὸν δοχεῖον τοῦ ὄργανου τὸ πλήρες ἐλαίου ἐκδιώκει τὸ ἐλαίον, ὅπερ ἀναγκάζεται νὰ κινηθῇ πρὸς τὸ συναφὲς ἀγγεῖον τὸ πλήρες ἀπινισθέντος αἵματος καὶ νὰ ἐξωθήσῃ τὸ περιεγόμενον τοῦτο εἰς τὸ περιφερικὸν πέρας τοῦ τμηθέντος αἵματαγωγοῦ ἀγγείου. Ἐὰν σημειωθῇ ὁ χρόνος, ὅστις ἀπαιτεῖται, ἵνα τὸ ἐξορμῶν αἷμα πληρώσῃ ὅλον τὸ πλήρες ἐλαίου ὑαλινὸν δοχεῖον, οὐ γνωστὴ ἐκ τῶν προτέρων ἡ χωρητικότης, εὐχερῆς καθίσταται ὁ μαθηματικὸς ὑπολογισμὸς τῆς ταχύτητος τοῦ αἵματος ἐν τῷ τμηθέντι ἀγγείῳ, οὐ ἐπίσης γνωστὸν τὸ εὖρος. Τὸ ἐν λόγῳ ὄργανον παρέχει τὰ ἐξῆς ἀριθμητικὰ ἀποτελέσματα: τὸ αἷμα ἐν τῇ καρωτίδι τῶν μὲν κυνῶν κινεῖται μετὰ ταχύτητος 220—350 χιλιοστομέτρων κατὰ δευτέρον λεπτὸν, τοῦ δὲ μόσχου 435 χλστ., τῶν δὲ ἵππων 220—250, τῶν δὲ διαφόρων θηλαστικῶν ζώων 300 κατὰ μέσον ὅρον. Ἡ ταχύτης τοῦ αἵματος τὸ μέγιστον αὐτῆς ἔχει ἐν τῇ ἀορτῇ καὶ τὸ ἐλάχιστον ἐν τῇ ἀνω κοίλῃ φλεβί, ἐν γένει δὲ τυγχάνει ἀντιστρόφως ἀνάλογος πρὸς τὴν ἀπὸ τοῦ κεντρικοῦ κινητηρίου ὄργανου τῆς κυκλοφορίας ἀπόστασιν. Ἡ ταχύτης ἐν τῇ σφαγίτιδι φλεβί ἐξισύται περίπου πρὸς τὴν ἐν τῇ καρωτίδι. — Διὰ τὰ αἵματοδυναμόμετρα βλ. τὰς λ. Κυματογράφος, Καρδιομέτρον, [P.N.B.]

Ταχταλί (ἐκ τοῦ τουρκ. ταχτά, τ. ἔ. ξύλον, αἰσινεῖ ξυλοχώριον). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ὑπαγόμενον τῇ διοικήσει Νικομηδείας καὶ ἔχον περὶ τοὺς 300 κατ. Ἑλλήνας ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας, συντηροῦντας γραμματοδιδασκαλεῖον καὶ τὴν ξυλουργικὴν ἐπαγγελλομένους.

Ταχυδόλα πυροδόλα (Schnellfeuer-Kanonen, Canons à tir rapide). Βλ. Πολυδόλα.

* **Τδέρ.** Πρωτ. τοῦ ὁμων. ῥωσικοῦ κυβερνεῖου (65,331 τγμ. μετὰ 1,812,825 κατ.), ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 53,477.

* **Τδίκεναμ.** (Twickenham). Πόλις τῆς Ἀγγλίας, πρῶστειον τοῦ Λονδίνου, μετὰ 20,991 κατ. τῷ 1901.

Τεδρίς. Βλ. Ταυρίς ἐν τ. Σ' σ. 473.

* **Τεγέα.** Αἱ ἀνασκαφαὶ αἱ γινόμεναι τῷ 1889—90, καθ' ἃς εὐρέθησαν διάφορα γλυπτικὰ ἔργα ἐκ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀλέας Ἀθηνᾶς, ἐπανελήθησαν κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1900 ὑπὸ τοῦ G. Mendel. Εὐρέθησαν δὲ ἐξαιρέσιμα ἔργα τέχνης τοῦ Σκόπα.

* **Τέδδινγκτον** (Teddington). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητίας Μίδλσεξ, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 14,029.

Τεκές. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη πρὸς Ν τοῦ Μικροῦ Μουρδουγανίου (βλ. λ. σ. 643) καὶ ἀπέχουσα $\frac{1}{4}$ τῆς ὥρας αὐτοῦ. ἔχει 1,000 κατ. Ἑλλήνας ἐλληνοφώνους πολιτικῶς μὲν ὑπαγομένους τῇ ὑποδιοικήσει Τσεσμέ τῆς διοικήσεως Σμύρνης, ἐκκλησιαστικῶς δ' ὑποκειμένους τῇ μητροπόλει Κρήνης καὶ συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικὴν σχολὴν καὶ διττάξιον παρθεναγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Τέκουται** (Tecuui). Πρωτ. νομοῦ (2,546 τγμ.) τῆς Ῥωμανίας, μετὰ 13,405 κατ. (1899).

Τελεορμάν (Teleorman). Παραπόταμος τοῦ Βέζη ἐν Ῥωμανίᾳ, ἄφ' οὗ ἐκλήθη νομὸς τοῦ βασιλείου, ἔχων ἐμβ. 4,760 τγμ. καὶ 236,129 κατ. (1899), πρωτ. δὲ τὴν Τούρνου-Μαγουρέλιν.

Τέλλ-ἐλ-Ἀμάρνα (Tell-el-Amarna) καλοῦνται τὰ ἐν ἰσῇ ἀποστάσει μεταξὺ Καΐρου καὶ Λούξωρ κείμενα ἐρείπια τῆς Ἑγέτ-Ἀτόν, πρωτεύουσας τοῦ βασιλείου τῆς Αἰγύπτου Ἀμενῶφωσ. Ἐν αὐτοῖς εὐρέθησαν τῷ 1887 πῆλιναι πλάκες, ἐφ' ὧν εἶναι γεγραμμένοι ἐν τῇ σφηνοειδεῖ γραφῇ τῆς Βαβυλωνίας ἐπιστολαὶ φίλων βασιλέων καὶ διοικητῶν πρὸς τοὺς βασιλεῖς τῆς Αἰγύπτου ὡς καὶ μυθολογικὰ κείμενα. Αἱ πλάκες αὗται μετεκομίσθησαν αἱ μὲν εἰς τὸ βασιλ. μουσεῖον τοῦ Βερολίνου, αἱ

δὲ εἰς τὸ βρεταν. μουσεῖον καὶ τινες εἰς τὸ μουσεῖον τοῦ Γκιζέ, ἐνῶ ὀλίγα κατέχονται ὑπὸ ἰδιωτῶν. Δίδουσι δὲ σπουδαιότητας πληροφορίας περὶ τῶν σχέσεων τῆς Αἰγύπτου πρὸς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν καὶ Μεσοποταμίαν περὶ τὸν 18' π. Χ. αἰῶνα.

Τελμησσός ἡ Τελμοσός. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη πλησίον τοῦ Ἀραβάν καὶ ΝΔ αὐτοῦ. Ὑπαγομένη τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Ἰκονίου ἔχει 1,500 κατ., ὧν 25 Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἑλληνες ἐλληνοφώνοι, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἰκονίου καὶ συντηροῦντες ἀστικὴν σχολὴν, παρθεναγωγεῖον καὶ δύο ἐκκλησίας, ὧν ἡ ἑτέρα κείτοι ὑπερθεὶν τοῦ χωρίου καὶ ἐν καταρτίῳ καὶ πλήρει πηγῶν κοιλάδι, ἣτις ἐπωνυμεῖται Γαλατερή, τιμᾶται δ' ἐπ' ὀνόματι τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ πανηγυρίζει τῇ 15 Αὐγούστου, ὅτε προστρέχουσι προσκυνηταὶ ἐξ ὅλης τῆς Καππαδοκίας. [Γρ.Σ.Ι.]

Τελμησσός (τανὺν Μάκρη, βλ. λ. σ. 572). Ἀρχαία παρῶλιος πόλις τῆς Λυκίας, κειμένη ἐν τῷ μυγῷ τοῦ κόλπου Γλαύκου, ἐπὶ τῆς Τελμησσίδος ἁκρας καὶ ὑπὸ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ὄρους Ἀντικράγου. Ἡ Τ., ἣτις ἐξέτεινεται πέρα τῶν ὁρίων τῆς νῦν Μάκρης, ἦτο ὀνομαστὴ τὸ πάλαι ἐπὶ τοῖς μάντεσιν αὐτῆς, ὧν τὴν συμβουλὴν ἠτήσαντο ὁ Κροῖσος ὅτ' ἐξεστράτευσεν κατὰ τοῦ Κύρου, οἱ βασιλεῖς τῆς Φρυγίας καὶ αὐτὸς ὁ μέγας Ἀλέξανδρος μετὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Ἀλικαρνασσίδος. Διασώζονται ἐν τῇ νῦν Μάκρῃ τὰ λείψανα ἀκροπόλεως, ἣτις κατεῖχε τὸ κέντρον τῆς πόλεως καὶ ἦς τὰ τεῖχη ἀνεκτίσθησαν κατὰ τὸν μεσαίωνα ὑπὸ τῶν ἱπποτῶν τῆς Ῥόδου καὶ ὑπὸ τῶν Γενουατῶν. Τὸ θέατρον αὐτῆς, ὅπερ ἦτο ἐκ τῶν μεγίστων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κείτοι ΝΔ τῆς νῦν πόλεως καὶ διατηρεῖται ἀκέραιον. Ἐν τοῖς πέριξ τοῦ Τ. εὐρύνονται ὠρεῖα δειγμάτων λυκαϊκῶν τᾶρων μετ' ἐπιθημάτων ἐν σχήματι τροπίδος, ὁ ἐπιστημώτατος δὲ τῶν τᾶρων τούτων εἶναι ὁ τοῦ Ἀμύντου υἱοῦ τοῦ Ἑρμαπίου λελαξευμένος ἐν τῷ ὄρει καὶ ἀποτελούμενος ἐκ στοᾶς ἰωνικοῦ ρυθμοῦ συγκειμένης ἐκ δύο κινῶν καὶ δύο παραπταδῶν ὑποβασταζουσῶν θριγγὸν κεκοσμημένον ὀδοντώμασι καὶ μετόπῃν ὠρεῖσιν ἐν βλάστῃ (palmettes). Ὁ ἐπιτάφιός θάλαμος περιέχει ἐδῶλια ἐν εἰδεί ἐπιταφίων κινῶν γεγλυμμένα, ἐφ' ὧν ἀπέθανον τὸν νεκρὸν. Ἡ Τ. ἐπὶ Βυζαντινῶν ὑπήγετο καθ' Ἱερουκλῆα τῇ, ὑπὸ κονσουλᾶριον ἐπαρχία Λυκίας.

* **Τέλαχι.** Πρωτ. περιφερ. 5,342 τγμ. τοῦ ῥωσ. κυβερνεῖου Κόβνο, μετὰ 6,215 κατ. (1897).

Τερμένους ἐπαρχία τῆς Κρήνης

τῶ νομῷ Ἡρακλείου. Ἔχει 5,834 κατ. τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1900, περιλαμβάνει δὲ τοὺς δύο δήμους Ἀχαρνῶν καὶ Ἰνῶν.

Τέμες (Temes, παρὰ Ῥωμαίους Teme), Ἀριστέρες παραπόταμος τοῦ Δουναίου, ἐκβάλλων μετὰ βέδν 440 γμ. εἰς τὴν Πάντασαν. Ἀπ' αὐτοῦ ἐκλήθη καὶ τὸ ν. τῆς Οὐγγαρίας, πρὸς Β τῆς βίας, ἔχον ἐμβ. 7,196 τγμ. καὶ 398,010 κατοικοὺς διαφόρων ἐθνικότητων (Γερμανοὺς, ὁύρους, Μαγυάρους, Σλοβάκους). Εἶναι πλούσιον, παράγει δὲ καὶ καλοὺς οἶνους. Πρωτεύουσα εἶναι τὸ Τέμεσβαρ.

Τέμεσβαρ (Temesvár). Πρωτ. τοῦ νομοῦ κριματάου Τέμες, ἔχουσα τῶ 1900 κατ. 53,033 τοὺς πλείστους Γερμανοὺς.

Γεμίρ-Χάν-Σχουρά. Πρωτεύουσα περιφερ. τοῦ Δαγιστάν ἐν Καυκασίᾳ, ἔχουσα τῶ 1897 κατ. 9,208 κατ. (1897).

Γενασσεριμ. Διοίσεις τῆς Κάτω Μανίας ἐν τῷ Ἰνδοβρεταν. κράτει περιέχ. 120,663 τγμ. μετὰ 978,073 κατ.

Γένεγι ἢ **Δάνακα** ἢ **Τύανα**. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη 1/2 μ. πρὸς Β τῆς Νιγδῆς ἐντὶς καταρύτου ὁδοῦ. Ὑπαγόμενη τῇ διοικήσει Νικιομηδείας καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἰκονίου, ἔχει 4,000 κατοίκους. Ἕλληνας τουρκοφώνους, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἰκονίου καὶ συντηροῦντας ἀστικὴν κλῆν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον. ἡ πόλις αὕτη οὐδαμῶς σχετίζεται μετὰ τῶν ἀρχαίων Τυάων. [Γρ.Σ.Ι.]

Γενερίφη. Ἡ μεγίστη τῶν Καναδῶν νήσων, ἔχουσα ἐμβ. 2026 τγμ καὶ 337 κατ. τῶ 1897. Ἡ πρωτ. Σαν-Κρούξ εἶχε τότε 33,421 κατ.

Γενίμβριτοι νῆσοι. Ὀλλανδ. νῆσοι τοῦ Μαλαϊκοῦ πελονήσου, ἔχουσαι ἐμῶ 5,430 τγμ. καὶ 24,858 κατ. (1895).

Γενίμοθ. Βλ. Τίνμοθ ἐν τ. Σ' σ. 529.

Γεννεσσῆ (Tennessee). Ὁ πληθυσμὸς τῆς βορειαμερ. πολιτείας ταύτης ἀνέφθ. τῶ 1900 εἰς 2,020,616 κατ., ὧν 430 μαῦροί καὶ μιγάδες.

Γέξας (Texas). Τὸ ἐμβ. τῆς βορειαμ. πολιτείας εἶναι 688,340 τγμ., ὃ δὲ πληθυσμὸς ἀνέφθ. τῶ 1900 εἰς 3,048,710 κατ., ὧν 622,041 μαῦροί καὶ μιγάδες.

Τεπέ-πόζι. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κείμενον ΒΑ τοῦ Γενί-Λιμάν, οὗτινος ἔχει 1/4 τῆς ὥρας. Ὑπαγόμενον τῇ διοικήσει Τεσεμέ (Κρήνης) τῆς διοικήσεως Ἰκονίου ἔχει 990 κατ., ὧν 750 Ἕλληνας τουρκοφώνους ἐκκλησιαστικῶς ὑποκείμενοι

τῇ μητροπόλει Κρήνης καὶ συντηροῦντας διτὰξιον ἀστικὴν σχολήν, οἱ δὲ λοιποὶ 240 Ὀθωμανοί. [Γρ.Σ.Ι.]

Τεπετζίκιον (τουρκ. Τεπετζίκ, τ. ἔ. μικρὸς λόφος). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κείμενον 1 ὥραν πρὸς Β τῆς Προύσης παρα τὸν ποταμὸν Ὀδρύσην (Νιλουφέρ βλ. λ. σ. 680). Ὑπαγόμενον τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Προύσης ἔχει 840 κατ. Ἕλληνας τουρκοφώνους, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Προύσης, συντηροῦντας γραμματοδιδασκαλεῖον καὶ ἀσχολουμένους περὶ τὴν γεωργίαν καὶ μεταξουργίαν. [Γρ.Σ.Ι.]

Τεπίλ (Terpi). Τοπαρχία τοῦ Μεξικῶ. Ἔχει ἐμβ. 29,241 (οὐχὶ 2,911) τγμ.

Τέπλιτς (Teplitz). 1) T. Schöna. Πρωτ. διαμερίσματος ἐν Βοημίᾳ, ἔχουσα 24,420 κατ. (1900) καὶ περιήμους ἰαματικὰς θερμὰς, περιεχούσας κυρίως ἀνθρακὺ καὶ νάτριον, ὠφελοῦσας δὲ πρὸς ρευματισμοὺς κλ., χοιράδωσιν, συρίλιδα κλ. — 2) Trenesin T. Κώμη τοῦ οὐγγρικοῦ κομιτάτου Τρένταιν, γνωστὴ διὰ τὰς θεϊοφάνους θερμὰς, ὠφελοῦσας πρὸς τὰ αὐτὰ σχεδὸν πάθη.

Τεργέστη (Triest, Trieste). Πρωτ. πόλις τῆς λαγ. Παραλίου χώρας τῆς Αὐστρουγγρικῆς μοναρχίας, ἔχουσα τῶ 1900 κατοίκους 178,599, ὧν 24,679 Σλοβῆνοι, 8,880 Γερμανοί, 1378 Ἕλληνας καὶ Ὀρθόδοξοι, οἱ λοιποὶ δὲ Ἰταλοί.

Τεργοβύστιον (Turgoviste). Πόλις τῆς Ῥουμανίας, πρωτεύουσα περιφ. καὶ μέχρι τοῦ 1698 τῆς ἡγεμονίας Οὐγγροβλαχίας. Κεῖται 80 γιλ. ΒΑ τοῦ Βουκουρεστίου καὶ ἔχει 7,200 κατ.

Τερέ-κζόλ ἢ μᾶλλον **Δερέ-κζόλ** (τ. ἔ. ῥυάκος χωρίον). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ὑπαγόμενον τῇ διοικήσει Νικιομηδείας καὶ ἔχον περὶ τοὺς 2,000 κατ. Ἕλληνας τουρκοφώνους, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικιομηδείας, συντηροῦντας γραμματοδιδασκαλεῖον καὶ μεταρχομένους τὴν γεωργίαν. [Γρ.Σ.Ι.]

Τερεκία ἢ **Τερσικία** καλεῖται ἀπὸ τοῦ ποτ. Τερεκ (τ. Σ' σ. 491) χώρα τις ἐν τῷ ῥωσικῷ γεν. κυβερνεῖῳ Καυκασίας πρὸς Δ τῆς Κασπίας λίμνης καὶ τοῦ Δαγιστάν, ἔχουσα ἐμβ. 69,467 τγμ. καὶ 933,485 κατ. Πρωτ. εἶναι τὸ Βλαδικαυκάς.

Τερλίτσι (Terlizzi). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχίας Βαρίου, μετὰ 20,592 κ. (1901).

Τερμησός ἢ **Τερμισσός**. 1) Ἀρχαία πόλις τῆς Πισιδίας, καλουμένη κατὰ Στέφανον τὸν Βοζάντιον μείζων κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν μικρὰν ἢ πρὸς Οἶνο-

άνδεις Τερμησέν (βλ. κατωτέρω ὑπ' ἀριθ. 2) καὶ κειμένη ἐπὶ τοῦ ὄρους Σολόμου καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν κορυφὴν αὐτοῦ. Ἐκυριεύθη τῷ 320 π. Χ. ὑπὸ τοῦ Ἀντιγόνου, ὅστις ἐπολέμησε τὸν εἰς αὐτὴν καταφυγόντα ἀδελφὸν τοῦ Περδίκκου Ἀλέξαν, προδοθέντα ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων Πισιδῶν. Τὸ πάλαι ἦν οὗτο δι' ὁδοῦ μετὰ τῆς Σαγαλασσοῦ, ἐλατρεῦετο δ' αὐτῇ ὁ Ζεὺς Σολυμεὺς καὶ ὁ Σόλυμος, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Χαλιδηνῆς τῷ 71 π. Χ. ἐκνήρυχθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἐλευθέρᾳ πόλιν. Εἰς ἀπόστασιν 30 γλμ. ΒΔ τῆς Ἀττολείας καὶ ὀπισθεν τῶν ἐρείπειων τῆς Ἰσίνδου ἐν στενῷ περιλαμβανομένῳ ἐκατέρωθεν ὑπὸ ὑψηλῶν βράχων τιτανολίθου διασφίζονται νῦν πολλὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας Τ. Εἰς ἀπόστασιν δ' $1\frac{1}{2}$ ὥρας ἀπὸ τοῦ στενοῦ ὑπάρχουσι λείψανα ἑλληνικῆς ὀχυρωματικῆς καὶ οἰκοδομημάτων Ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς, οἷον ἀνακτόρου, θεάτρου κ. τ. τ. Ἐν αὐτῇ ἀνευρέθησαν καὶ ἑλληνικαὶ ἐπιγραφαὶ δημοσιευθεῖσαι. — 2) Ἀρχαία πόλις ὁμοίως τῆς Πισιδίας, μνημονευομένη ὑπὸ Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου καὶ εἶσα κατ' αὐτὸν ἀποικὸς τῆς μεζονος Τ., οἰκισθεῖσα εἰς ἄγνωστον ἐποχὴν ἐγγὺς τῶν Οἰνοάνδων (τανῶν Οὐρλουτζα), μεθ' ὧν φαίνεται πιθανόν ὅτι ἡνῶθη βραδύτερον. Τῆς πόλεως ταύτης ἀνευρέθησαν πολλὰ ἑλληνικαὶ ἐπιγραφαὶ ἐν τῷ νῦν τουρκικῷ χωρίῳ Οὐρλουτζα δημοσιευθεῖσαι ἐν τῷ Bull. de corr. hellén. (tom. X p. 216—235). [Γρ. Σ.Ι.]

* **Τερουέλ** (Teruel). Πρωτ. ἰσπανικῆς ἐπαρχίας (246,001 κατ.), ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 9.938.

* **Τερρανόβια** (Terranova). 1) Τ. ἐν Σικελίᾳ, πρωτ. περιφερ. τῆς ἰταλ. Καλιτανιζέττης, ἔχουσα 22,114 κατ. (1901) καὶ ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ αυτοκράτορος Φρειδερίκου Β' ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς Γέλας, ἧς σφίζονται καὶ ἐρείπια. — 2) Τ. Pausania, ἐπίνειον ἐν τῇ περιφερ. Τέρπιος Πανουσανία (ναὸς Πανουσανίου) τῆς ἰταλικῆς ἐπαρχίας Σάσσαρι, ἐπὶ τῆς Βακτικῆς τῆς Σαρδηνίας, μετὰ 4.427 κατ.

* **Τερρατσίνα** (Terracina). Πόλις τῆς ἰταλ. ἐπαρχ. Ῥώμης, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 11,310.

* **Τερρόυτ** (Terre Haute). Πρωτ. κομητίς ἐν τῇ βορείᾳ πολιτεία Ἰνδιάνας, ἐπὶ τοῦ Βάδας ποτ., ἔχουσα 36,673 κατ., ἀκμαίαν βιομηχανίαν καὶ ἐμπορίαν.

* **Τέσσα** φῶς. Βλ. Ἐπαγωγὴ ἡλεκτρ. καὶ μαγνητικῆς.

* **Τεσσίνον** (Tessin, Ticino). Ὁ πληθυσμὸς τοῦ καντονίου τούτου τῆς Ἑλβετίας ἀνῆρχετο τῷ 1900 εἰς 138,243 κατ.

* **Τέσχεν** (Teschén). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῇ αὐστρ. Σιλεσίᾳ, ἔχουσα 18,581 κατ. (1900).

* **Τετραγωνία** ἡ πεπταμένη (Βοτ.). *Tetragonia expansa* Murr. Πεῶδες φυτὸν τῆς Ἰαπωνίας καὶ Νέας Ζηλανδίας ἀνήκον εἰς τὴν οἰκογεν. τῶν Μεσημβριανθεμωδῶν, οὗ τὰ φύλλα λαχανεύονται ὅπως τὰ τοῦ σπανακίου, διὸ καλλιεργεῖται καὶ ἐν Εὐρώπῃ συχνά. Ἡ ὁμώνυμος Τ. τοῦ Θεοφράστου εἶναι θάμνος καὶ ἴσως ἀναφέρεται εἰς τὸν Εὐώνυμον τὸν εὐρωπαϊκόν (βλ. λ.).

* **Τετραδυναμία** (Βοτ.). Οὕτως ὠνομάσθη ὑπὸ τοῦ Λινναίου ἡ χαρακτηριστικὴ διάταξις τῶν στημνῶν ἐν τῷ ἄνθει τῶν Σταυρανθῶν (βλ. λ.), ἅτινα ἀποτελοῦσι κατ' αὐτὸν τὴν ὁμώνυμον τάξιν τοῦ συστήματός του. [Θ.Χ.]

* **Τετράξι**. Βλ. Νόμις ὄρη (Ε' σ. 356).

* **Τετράπολις** ἐσημεινε τὸ πάλαι σύνδεσμον 4 πόλεων δια πολιτικῶν ἢ θρησκευτικῶν σχέσεων, οἷον ὑπῆρξαν καὶ μεταξὺ 6 πόλεων (ἑξαπόλις θωρικὴ ἐν Μ. Ἀσίᾳ) ἢ 12 (δωδεκάπολις ἰωνικὴ) κλ. Ἐκ τῶν Τ. γνωσταὶ εἶναι ἡ ἀττικὴ, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν πόλεων Οἰνῆς, Προβαλίνθου, Τριχορύθου καὶ Μαραθῶνος, ἡ θωρικὴ, περιλαμβάνουσα τὰς πόλεις Ἐρινεόν, Βοῖον, Πίνδον καὶ Κοτίνιον, ἡ τῆς Λυκίας, περιλμβ. τὰς πόλεις Κίβυρα, Οἰνόανδα, Βουδῶνα καὶ Βάλβυρα, τέλος ἡ τῆς Συρίας, περιλμβ. τὴν Ἀντιόχειαν, Ἀπάμειαν, Λαοδίκειαν καὶ Σελεύκειαν.

* **Τεϋρμεντζίκ** ἡ Δεϋρμεντζίκ. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Περγαμου καὶ τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Αἰδινίου, ἔχον δὲ 250 κατ. Ἑλληνας ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Φιλαδελφείας καὶ συντηροῦντας διτάξιον ἀστικὴν σχολήν, ἐν ᾗ φοιτᾷσι καὶ θῆλαι. [Γρ. Σ.Ι.]

* **Τεφρωσία**. Τὰ φύλλα τῆς Τεφρωσίας τῆς ἀπολλωνείου ἐν τῇ φαρμακικοπορίᾳ ἀπαντῶσιν ἀναμεμιγμένα μετὰ τῶν φύλλων τῆς κολλουτέας (συναμικτῆς) ἐτέρου εἶδους (*Tephrosia Senna*) τὰ φύλλα, ὡς καὶ ἄλλου (*Tephrosia leptostachya*) αἱ ῥίζαι, ἔχουσιν ἐνέργειαν καθαρτικὴν. Ἀφέψημα φύλλων Τ. τῆς τοξικῆς ἢ δηλητηριώδους (*T. toxicaria*) χρησιμεύει πρὸς θανάτωσιν τῶν ἰχθύων χωρὶς ὅμως ν' ἀποβαίνωσι εὐτοὶ δηλητηριώδεις καὶ βλαβεροὶ τῷ ἀνθρωπίνῳ στομάχῳ. [P.N.B.]

* **Τζαβαλπούρη** (Jabalpur). Πρωτ. διαιρέσεως ἐν ταῖς Κεντρικαῖς ἐπαρχίαις τοῦ Ἰνδοβρεταν. κράτους, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 89,708. Ἡ διαίρεσις Τ. ἔχει ἐμβ. 49,312 τχμ. καὶ 2,060,900 κατ.

Τζάγαρναθ. Βλ. Πούρη.

Τζάιλακ. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Σαρί-Σαμπάν, ἔχον 1,000 κατ. ὠμωμανούς.

* **Τζαϊπούρη** (Jeypore). Κράτος τῆς Ἰνδίας, ἔχον ἐμβαδὸν 39,752 τετρ. καὶ 2,658,075 κατ. τῷ 1901. Ἡ ὁμὴν πρωτεύουσα εἶχε τῷ αὐτῷ ἔτει 159,550 κατ.

* **Τζαϊσαλμέρ** (Jaysalmere). Κράτος τῆς Ἰνδίας, ἔχον ἐμβαδ. 41,539 τετρ. μετὰ 73,436 κατ. (1901).

Τζάκσον (Jackson). 1) Πρωτ. κομητείας τῆς βορειαμερ. πολιτείας Μίτσιγκον, ἔχουσα 25,180 κατ. — 2) Πρωτ. τῆς βορειαμερ. πολιτείας Μισισσιπί, μετὰ 7,816 κατ. — 3) Πρωτ. κομητείας ἐν τῇ πολιτείᾳ Τεννессή, μετὰ 14,511 κατ.

Τζαρικλί. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὑπαγόμενον τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Ἰκονίου καὶ ἔχον 450 κατ. Ἑλληνας (ἐλληνοσώζοντες), ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἰκονίου καὶ συντηροῦντας δημοτικὴν σχολήν. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Τζάρρο** (Jarrow). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Δόρρεμ, μετὰ 34,294 κ. (1901).

Τζεργιάδων. Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Λασηθίου τῆς Κρήτης, ἔχουσα 1,031 κατ. (1900). Ὁ δήμος Τ. ἔχει κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν 3,501 κατ., περιλαμβάνει δὲ πλὴν τῆς πρωτεύουσας 9 ἄλλα χωρία καὶ μίαν μονήν.

* **Τζέρεσβ** (Jersey). 1) Ἡ ἀγγλικὴ νῆσος Τ. εἶχε τῷ 1901 κατ. 52,796. — 2) Jersey-City, πόλις τῆς πολιτείας Νέας Ὑόρκης εἶχε τῷ αὐτῷ ἔτει 206,433 κατ.

* **Τζεσσώρ** (Jessore). Διαμέρισμα τῆς Ἰνδοβρετ. Βεγγάλης, ἔχον τῷ 1891 κατ. 1,888,827.

Τζιτζουφές. Χωρίον τοῦ δήμου Φρέ τοῦ νομοῦ Σφακίων τῆς Κρήτης, ἔχον 578 κατ. (1900).

* **Τζόδπουρ** (Jodhpur ἢ Marwar). Κράτος τῆς Ἰνδίας ἔχον ἐμβαδ. 96,979 τετρ. καὶ 1,935,909 κατ. τῷ 1901.

* **Τζόλιετ** (Joliet). Πρωτ. κομητείας τῆς βορειαμερ. πολιτείας Ἰλλινόϊς, ἔχουσα 29,353 κατ. (1901).

* **Τζουμαγλ-Βαρακλή.** Κώμη τῆς Μακεδονίας, καίμενη ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Μελενίκου τοῦ βίλαετιου Θεσσαλονίκης. Οἱ Ἕλληνες κάτοικοι διατηροῦσιν ἀστικὴν σχολήν μετὰ 6 διδασκάλων καὶ 300 μαθητῶν καὶ παρθεναγωγεῖον ἀμὰ καὶ νηπιαγωγεῖον μετὰ 4 διδασκαλισσῶν καὶ 180 μαθητῶν καὶ νηπίων.

Τζουρᾶς Τριαντάφυλλος. Ἀ-

νὴρ διαπρέφας ἐν τῷ κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος ἀγωνί. Ἐγεννήθη ἐν τῇ νήτῳ Λήμνῳ κατὰ τὸ 1792 καὶ ἐξεπαιδεύθη ἐν Κων/πόλει, ὅθεν κατελθὼν κατὰ τὸ 1821 εἰς Ἑλλάδα ἔλαβε μέρος εἰς πλείστας μάχας κατὰ τῶν Τούρκων, καθ' ὧς ἐπληρώθη ἐπτάκις κατέστη δὲ διάσημος διὰ τὴν ἐπισίτισιν τῶν ἐν τῇ ἀκροπόλει Ἀθηνῶν πολιορκουμένων Ἑλλήνων, εἰς ἣν εἰσήλθε διασπᾶσας μετὰ τριακοσίων ὁπαδῶν τὴν γραμμὴν τῶν πολιορκητῶν κατὰ τὴν νύκτα τῆς 12 Ὀκτωβρίου 1826. Ὑποχρεωθείς παρὰ τῶν συναρχηγῶν του, ἐξῆλθε τῆς ἀκροπόλεως μετὰ προαναούς κινδύνου τῆς ζωῆς κατὰ τὸ 1827, ἐξαπατήσας τοὺς πολιορκητάς, ἵνα παραστήσῃ εἰς τὴν ἐλληνικὴν κυβέρνησιν τὴν ἀπελπιστικὴν θέσιν, εἰς ἣν διετέλει ἡ φρουρὰ αὐτῆς, μεθ' ὧς ἀπεστάλη εἰς ἐνδυνάμωσιν παρὰ τῆς κυβερνήσεως ὁ συνταγματάρχης Φαβιέρος. Αἱ πράξεις αὗται τοῦ Τ. εἰλικυσαν τὴν προσοχὴν τῆς ἐν Τροιζηνί ἐθνικῆς συνελεύσεως, ἥτις κατὰ τὸν Μάιον τοῦ 1827 ἐξέερασεν ἐπισήμως πρὸς αὐτὸν ἔπαινον θεωροῦσα αὐτὸν ὡς ἀνθρωπὸν σπανίων προτερημάτων καὶ ἀπείρου πατριωτισμοῦ. Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ 1848 φέρων βαθμὸν συνταγματάρχου.

— 2) Ἰωάννης. Ἐπιθεωρητὴς τῶν Δημοσίων ἔργων, υἱὸς τοῦ ἀνωτέρω. Ἐγεννήθη ἐν Σουλίδι κατὰ τὸ 1844, ἐξεπαιδεύθη δὲ ἐν τῇ στρατιωτικῇ σχολῇ τῶν ευελπίδων. Μετὰ θωδεκαετῇ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ στρατῷ παραιτηθεὶς, φέρων βαθμὸν ὑπολοχαγεῦ, κατετάχθη κατὰ τὸ 1878 εἰς τὸ σῶμα τῶν πολιτικῶν μηχανικῶν, ἐνθα ἐξετέλεσε πλείστα δημόσια ἔργα, ἐν εἰς καὶ τὴν ἐπαναφοράν τοῦ ἐκτραπέντος Σπερχεῖοῦ ποταμοῦ εἰς τὴν φυσικὴν αὐτοῦ κοίτην καὶ τὴν ἐπέκτασιν τῆς σήραγγος Μπαρᾶλλου τοῦ σιδηροδρόμου Πειραιῶς-Λαρίδος. Εἰδικῶς περὶ τὰ ὑδραυλικά κατεσκεύασε τὰ ὑδραγωγεῖα Λαμίας, Καρδίτσης καὶ Μεσολογγίου καὶ ἐμελέτησε τὴν ὑδρευσιν τῶν Ἀθηνῶν, ἥτις ἐχρησίμευσεν ὡς βάσις εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν ἐν τῇ βουλῇ καὶ τῇ δημοσιογραφίᾳ κατὰ τὸ 1899, ἵνα ἀπορριφθῇ ἡ προταθεῖσα σύμβασις περὶ ὑδρεύσεως τῶν πόλεων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ἐκ τῆς Στυμφαλίδος.

Τζόμπη (τανὺν Τζεμανλίχ). Ἀρχαῖον παράλιον φρούριον τῆς Θράκης, ἀπὸ τῶν ὡρὰν τῆς Καλλιπόλεως καὶ καίμενον ἐναντι τοῦ Γευρουτζόκ, κυριευθὲν δὲ ὑπὸ τοῦ Ὁρχάν Σουλταῦμάν τῷ 1356. Αὕτη ὑπῆρξεν ἡ πρώτη εὐρωπαϊκὴ κτήσις τῶν Ὀθωμανῶν. [Γρ.Σ.Ι.]

Τηλεγραφία. Ἴδε ἐν ἄρθρῳ Τηλέγραφος (τόμ. 5' σελ. 513—515) τὰ

κατὰ τὸ τηλεγραφικὸν σύστημα τοῦ Μόρσου, ὡς καὶ τὰ ἀφορῶντα τὴν ἱστορικὴν ἀνάπτυξιν τῆς πρακτικωτάτης τοῦ ηλεκτρικοῦ τηλεγράφου ἐφαρμογῆς, ἥτις διαδοθεῖσα ἀνὰ σύμπασαν τὴν ὑφ' ἡλίου δύναται νὰ συγκοινωνήσῃ πρὸς ἀλλήλους ἐν βραχυτάτῳ χρονικῷ διαστήματι καὶ τοὺς τὰ μᾶλλον απομακρυσμένα τῆς γῆς μέρη οἰκοῦντας. Πλὴν τοῦ τηλεγραφικοῦ μηχανήματος Μόρσου ἔχοντος τὴν μεγαλύτεραν παρὰ πάντα τὰ λοιπὰ διάδοσιν, εὐρίσκονται ἐν ἐφαρμογῇ τὴν σήμερον καὶ ἄλλα τηλεγραφικὰ συστήματα, ὅν τὸ τοῦ Estienne, τὸ τοῦ γράφοντος σίφωνος (siphon recorder), τὸ τοῦ Lauritzen καὶ τὰ τυπωτικά τοῦ Hughes καὶ Baudot. Τὸ σύστημα Estienne διαφέρει τοῦ συστήματος Μόρσου κατὰ τὸ ὅτι ἔχει ὀπλισμένον πεπολωμένον καὶ διπλῶν μηχανήματα διὰ τὴν γραφὴν, ἐν μὲν διὰ τὰς γραμμάς, ἕτερον δὲ διὰ τὰ σημεῖα· λειτουργεῖ διὰ ἐναλλακτικῶν ρευμάτων τῆς αὐτῆς διαρκείας, χρησιμοποιουμένου διπλοῦ πλήκτρου καὶ παρέχει τὰς γραμμάς καὶ τὰ σημεῖα — τὰς γραμμάς διπλασίονος μήκους τῶν σημείων — οὐχὶ ὀριζοντίως ἀλλὰ καθεύτως ἐπὶ τῆς χαρτίνης ταινίας· ἐκ τῆς τοιαύτης τῶν γραμμῶν καὶ τῶν σημείων ἐπὶ τῆς ταινίας ἀναγραφῆς καὶ ἐκ τοῦ ἴσου δι' ἐκάστην γραμμὴν καὶ δι' ἕκαστον σημεῖον απαιτουμένου χρόνου ἐπέρχεται ταχύτης μεγαλύτερα περὶ τὴν διὰ διόδου τῶν τηλεγραφημάτων. Τὸ σύστημα τοῦ γράφοντος ἢ ραβδίου σίφωνος τοῦ W. Thomson χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν ὑποβρυχίον τηλεγραφίαν, ὅταν τὸ μήκος τῶν ἀγωγῶν εἴναι μέγα· πηλὸν διαρρεόμενον ὑπὸ ἐναλλακτικῶν ρευμάτων κινεῖται ἐλαφρῶς ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἀκίνητου μαγνήτου· ἢ κατὰ τὴν μίαν ἢ κατὰ τὴν ἄλλην διεύθυνσιν διὰ τοῦ πηνίου ἀναπαριστανομένη πορεία τῶν ἐναλλακτικῶν ρευμάτων μεταδίδεται εἰς ὑέλινον τριχοειδῆ σίφωνα, οὗτινος τὸ μὲν ἐλεύθερον ἄκρον εὐρίσκεται ἀντικρὺ χαρτίνης ταινίας ἰσοταχῶς κινουμένης, ἐνῶ τὸ ἕτερον ἄκρον ἐμβαπτίζεται εἰς διάλυσιν ἀνιλίνης, ἥτις ηλεκτρίζουμένη ἐπαγωγικῶς παράγει σειρὰν σπινθηρῶν μεταξὺ τοῦ ἐλεύθερου ἄκρου τοῦ σίφωνος καὶ τοῦ κυλίνδρου τῆς ταινίας· οὕτω ἐκ τοῦ σίφωνος ἐξέρχεται τὸ διάλυμα τῆς ἀνιλίνης καὶ ραίνει τὴν κινουμένην ταινίαν ἐν εἰδεί γραφῆς ἡμιτονοειδοῦς ἀνταποκρινομένης εἰς τὸ ἀλφάθητον τοῦ Μόρσου. Διὰ καλῶδια μήκους μέχρι 800 μέτρων γυλισμέτρων χρησιμοποιεῖται τὸ σύστημα Lauritzen ἢ en zig-zag· ὁ πομπὸς εἶναι ὁμοίος τοῦ πομποῦ Wheatstone, ὁ δὲ δέκτης ἀποτελεῖται ἐκ 4 ἢ 2 ηλεκτρομαγνητῶν, τῶν ὁποίων ὁ πρὸς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην διεύθυνσιν κινούμενος ὀπλισμὸς

μεταδίδει τὴν κίνησιν τοῦ ἐπὶ γραφικοῦ σωληνίσκου, ἐξ οὗ ἐκκρίνεται μελάνη ἀνιλίνης ἐπὶ τῆς κινουμένης ἰσοταχῶς ταινίας. Δι' ἐναερίου ἀγωγούς χρησιμοποιεῖται τὴν σήμερον πολὺ ἀντὶ τοῦ γραφικοῦ συστήματος τοῦ Μόρσου τὸ τυπωτικὸν μηχανήμα τοῦ Hughes, τὸ ὁποῖον καθίσταται ἐτι τελειότερον, ἐὰν συγχρόνως ἐφαρμόζηται τὸ λεγόμενον διπλοῦν καὶ τετραπλοῦν τηλεγραφικὸν σύστημα. Ἐν τῷ διπλῷ τηλεγραφικῷ συστήματι (duplex) διατάσσονται αἱ τηλεγραφικαὶ συσκευαὶ εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποστέλλωνται ἐκατέρωθεν ταυτοχρόνως τηλεγραφήματα κατ' ἀντιθέτους φεράς· τὸ πολλαπλοῦν δὲ σύστημα σκοπεῖ τὴν ταυτόχρονον ἀποστολὴν διὰ μιᾶς καὶ μόνης τηλεγραφικῆς γραμμῆς πλειότερων συγχρόνως τηλεγραφημάτων, τῶν μὲν κατὰ τὴν μίαν, τῶν δὲ κατὰ τὴν ἀντίθετον φεράν. Τὸ μεταξὺ Παρισίων καὶ Μασσαλίας λειτουργοῦν ἐξαπλοῦν σύστημα δύναται νὰ ἀποστέλλῃ ταυτοχρόνως ἐξ τηλεγραφημάτων, ἥτοι καθ' ὥραν 240 τηλεγραφήματα ἐξ 20 λέξεων ἐκάστου, λέξεις ἐπομένως καθ' ὥραν 4800. Εἰς τὴν αὐτὴν τηλεγραφικὴν γραμμὴν παρεντίθενται πλειότεροι πομποὶ καὶ δέκται, ἀλλ' ἕκαστος τῶν ἰδιαιτέρων τούτων πομπῶν καὶ δεκτῶν συνδέεται μεταλλικῶς πρὸς μίαν τῶν τοξοειδῶν διαιρέσεων, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ἀπομονωτικῶς τις δίσκος· περὶ τὸν δίσκον τοῦτον περιστρέφεται ταχέως ὁρομεὺς μεταλλικός, ὅστις διαδοχικῶς ἐράπτεται πασῶν τῶν ὑποδιαιρέσεων τοῦ δίσκου καὶ διαδοχικῶς ἐπομένως ἀποκαθιστᾷ καὶ διακρίπτει τὴν συγκοινωνίαν ἐκάστου τῶν πομπῶν καὶ τοῦ εἰς αὐτὸν ἀνταποκρινομένου δέκτου μετὰ τῆς τηλεγραφικῆς γραμμῆς. Νεώτατον τέλος πάντων τῶν τηλεγραφικῶν συστημάτων τυγχάνει τὸ κατὰ τὴν διεθνή ἐν Παρίσι τοῦ 1900 ἐκθεσιν παρουσιασθὲν τὸ πρῶτον ὑπὸ τῆς ἡνωμένης ηλεκτρικῆς ἐταιρείας τῆς Βουδαπέστης σύστημα ταχυτηλεγράφου Pollak καὶ Virag. Αἱ ἐκ τοῦ πομποῦ διὰ τοῦ τηλεγραφικοῦ συστήματος μεταδιδόμεναι ἀλληλοδιαδοχαὶ ωθήσεις ρεύματος διαλείποντος ἐπιφέρουσιν ἐν τῷ σταθμῷ τῆς παραδοχῆς ἐπὶ μεμβράνης τηλεφώνου κινήσεις παλμικάς· παρὰ τὴν μεμβράνην ταύτην εἶναι τοποθετημένον κάτοπτρον, εἰς τὸ ὁποῖον μεταδίδονται οἱ κραδασμοὶ αὐτῆς. Συγχρόνως ἐπὶ τοῦ κατόπτρου τούτου προσπίπτει ἀκτίς φωτεινῆ, ἥτις οὕτω τίθεται εἰς ἀντιστοίχους αἰωρήσεις δυναμένας νὰ ληφθῶσιν ἐπὶ χάρτου φωτογραφικοῦ ἐν εἰδεί γραφῆς ἡμιτονοειδοῦς ὁμοίας τῆς ἐν τῇ ὑποβρυχίῳ τηλεγραφίᾳ τοῦ Thomson. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου δύναται νὰ μεταδιδασθῶσιν εἰς μίαν ὥραν ὑπὲρ τὰς 60000 λέξεων, τηλεγράφημα δὲ

7 μέχρι 8 χιλιάδων λέξεων προωρισμένον δι' ἡμερίδα, διὰ τὴν μεταβίβασιν τοῦ ὁποῦ κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἐν ἐφαρμογῇ τηλεγραφικὰ συστήματα ἀπαιτοῦνται πέντε τοὐλάχιστον ὥραι, δύναται εἰς πέντε μόνον λεπτά νὰ μεταβιβάσθῃ καὶ ἐὰν ὁ στοιχειοθέτης γινώσκῃ τὸ ἀλφάβητον τοῦ Μόρσου, εἰς τὸ ἀνταποκρίνεται ἡ ἡμιτονοειδὴς γραφὴ τοῦ τομσονείου σίφωνος, θὰ ἠδύνατο νὰ στοιχειοθετήσῃ ἀπὸ τοῦ πρωτοτύπου, τοῦθ' ὅπερ εἰς τὸν τηλεγράφον Μόρσου καθίσταται ἀδύνατον ὡς ἐκ τῆς ἐκτάσεως τῶν ταινιῶν. Ἀλλ' ἡ ἐφεύρεσις τῶν Πόλλακ καὶ Βίραχ ἐβελτίωθη ἐπὶ μᾶλλον, οὕτως ὥστε ἐπὶ τοῦ φωτογραφικοῦ χάρτου νὰ ἀποτυπῶται ἀντὶ τῆς ἡμιτονοειδοῦς αὐτῇ αὐτῇ ἡ λατινικὴ τῶν γραμμάτων γραφὴ. Πρὸς τοῦτο ἐγένετο χρῆσις ἀντὶ ἐνὸς δύο τηλεφώνων καὶ κατοπτροῦ κρυσταλλίνου ὑπὸ μῆκος στερεᾶς καὶ δύο κινητῶν λαβίδων τὸ ἐν τῶν τηλεφώνων σκοπεῖ τὴν γένεσιν τῶν καθέτων κινήσεων τῆς σωτεινῆς ἀκτίνος καὶ τὸ ἕτερον τὴν τῶν ὀριζοντιῶν· ἐπειδὴ δὲ ἕκαστον γράμμα τοῦ ἀλφάβητου δύναται νὰ ἀποσυντεθῇ εἰς γραμμάς ὀριζοντίους καὶ καθέτους, κατορθοῦται διὰ τῆς συγχρόνου χρησιμοποίησεως τῶν δύο τηλεφωνικῶν μεμβρανῶν νὰ ἀναγραφῶσιν ἐπὶ τοῦ φωτογραφικοῦ χάρτου ἐκ τῆς φωτεινῆς ἀκτίνος πάντα τὰ γράμματα τοῦ ἀλφάβητου. [Ε.Θ.Κ.]

Τηλεγραφία άνευ σύρματος.

Βλ. Κυμάνσεις ἤλεκτρικαί.

Τηλέγραφος στρατιωτικός.

Ὁργανισμὸς ἀπαραίτητος εἰς τὴν σημερινὴν πληθύν καὶ τὴν τελείαν κίνησιν τῶν στρατῶν, καθ' ἣν τὰ διάφορα σώματα συγκοινωνοῦσι τηλεγραφικῶς πρὸς τὰς χώρας, ἀφ' ὧν ὁρμῶνται, πρὸς ἀλλήλα καὶ πρὸς τὰ τμήματα αὐτῶν. Ἡ στρατιωτικὴ τηλεγραφία ἐφηρμόσθη τὸ πρῶτον ἐν τῷ Κριμαϊκῷ πολέμῳ ἐν ἅπασιν δὲ τοῖς μετὰ ταῦτα πολέμοις, βελτιωθέντος βαθμῆδεν τοῦ ὁργανισμοῦ αὐτῆς, ἐχρησιμοποιήθη ὡς ὄργανον λυσιτελεστάτον. Ἡ τηλεγραφικὴ ὑπηρεσία τῶν στρατῶν εἶναι ἀνακτεθειμένη εἰς λόγους, βοηθουμένους ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ὑπὸ προσωπικῶν τῶν τηλεγραφικῶν διευθύνσεων καὶ διαθέτοντας ἀμάξας πρὸς μεταφορὰν συρμάτων, καλωδίων, ἐργαλείων σιδηρῶν, ὀβερίσκων καὶ ἄλλων ὕλικῶν. Κατὰ κανόνα γίνεται χρῆσις τοῦ συστήματος Μόρσου, προσκολλημένων ἐπὶ τῆς αὐτῆς ξυλίνης βάσεως πάντων τῶν ἀναγκαίων ἐργαλείων τῆς λειτουργίας τηλεγραφικοῦ σταθμοῦ, ἐπιδοθητικῶς δὲ καὶ τηλεφώνων καὶ ὀπτικῶν τηλεγράφων. Ὁ παρ' ἡμῖν λόγος τῶν τηλεγραφικῶν μεταχειρίζεται μόνον τὸ ὀπτικὸν σύστημα Mangin. [Δ.Α.]

Τηλεγράφων. Ὀνομάσθη οὕτω συσκευὴ ὑπὸ τοῦ Δανοῦ μηχανικοῦ V. Pulsen (1899) ἐφευρεθεῖσα, δι' ἣς καθίσταται δυνατὴ ἡ μαγνητικὴ, οὕτως εἶπειν, γραφὴ τῶν λέξεων καὶ ἡ κατὰ βούλησιν ἐπανάληψις αὐτῶν. Τὰ κύρια αὐτῆς συστατικά εἶνε ἀφ' ἐνὸς μὲν τύμπανον, ἐσ' οὗ ἐλίσσεται σύρμα ἐκ νικελίου ἢ χάλυδος, καὶ ἀφ' ἑτέρου μικρὸς ἡλεκτρομαγνήτης, διὰ τῶν πόλων τοῦ ὁποῦ διέρχεται τὸ ἐπὶ τοῦ τυμπάνου ἐλίσσόμενον χαλύβδινον ἢ νικελίνον σύρμα. Τὰ τῆνιά τοῦ ἡλεκτρομαγνήτου συνδέονται μετὰ τῶν ἀγωγῶν μικροφώνου εὐρισκομένου εἰς μακρὰν κείμενον σταθμόν, ἐν ᾧ εὐρίσκεται ὁ ὁμιλῶν. Κατὰ τὴν γνωστὴν ἀρχὴν τοῦ τοῦ τηλεφώνου καὶ μικροφώνου, αἱ ἐκπερνούμεναι ὑπὸ τοῦ ὁμιλούντος προσώπου λέξεις κραδαίνουσιν τὸν αἶρα τοῦ μικροφώνου ὅλμου καὶ δι' αὐτοῦ τὴν μεμβρανὴν γεννῶσιν ἐπὶ τοῦ ἡλεκτρομαγνήτου τοῦ μικροφώνου μεταβολὰς ἐν τῇ διανομῇ τῆς μαγνητικῆς αὐτοῦ δυνάμεως καὶ ἐπομένως ρεύματα ἐξ ἐπαγωγῆς, ἅτινα μεταφερόμενα διὰ τῶν ἀγωγῶν καὶ μεταβιβαζόμενα ἐπὶ τοῦ ἡλεκτρομαγνήτου τοῦ τηλεγραφοφώνου παράγουσιν ὁμοίως διατρεχέας μεταδιδόμενας καὶ εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ τυμπάνου σύρμα, τὸ ὁποῖον οὕτω μένει μαγνητισμένον, ἀποτυπώσεων ἐπ' αὐτοῦ μαγνητικῶς τῶν μεταβολῶν τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου. Ἵνα ἤδῃ τὴν μαγνητικὴν ταύτην γραφὴν μεταβάλλωμεν εἰς ἡχητικὴν ἐνέργειαν, ἀρκεῖ νὰ προσθέσωμεν εἰς τὸν ἡλεκτρομαγνήτην τὸν δέκτην τηλεφώνου καὶ νὰ θέσωμεν εἰς περιστροφικὴν κίνησιν τὸ τύμπανον τοῦ ὁργάνου. Εἶνε ἐπομένως τὸ τηλεγράφωνον τοῦ Pulsen εἰδὸς φωνογράφου μετὰ τὴν διαφοράν ὅτι δὲν σημαίει ὡς οἱ ἄλλοι φωνογράφοι τὴν ἀνθρωπίνην φωνὴν διὰ τρόπου μηχανικοῦ, ἀλλὰ διὰ τρόπου καθαρῶς ἡλεκτρομαγνητικοῦ. Ἡ ἀνθρωπίνη φωνὴ ἀποδίδεται οὕτω ἐντελῶς καὶ σαφῶς ὅπως εἰς τὸ τηλεφώνον, δυνάμεν νὰ μεταβιβάσθῃ ἐξ ἀποστάσεως καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ κατὰ βούλησιν ἀπειράκις, ἐνῶ συγχρόνως ἀποκλείεται πᾶσα σθορὰ τοῦ ὁργάνου καὶ πᾶσα σύγχυσις τῶν λέξεων, ἅτινα εἶνε τόσον συνήθη εἰς τοὺς φωνογράφους. Ἵνα ἐξαλειφθῇ ἡ μαγνητικὴ γραφὴ, ἀρκεῖ ἀπλῆ τοῦ ἐπὶ τοῦ τυμπάνου σύρματος ἐκμαγνήτισις. [Ε.Θ.Κ.]

Τηλετυπωτής. Εἰδήσεις χρηματιστηρίων ἢ ἄλλου γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος δύνανται νὰ μεταβιβαζόμεναι εἰς ἰδιωτικὰ γραφεῖα χρηματιστῶν, ἐμπόρων κλπ. ἐκ κεντρικοῦ τινὸς σταθμοῦ, ἐν ᾧ ὑπάρχει εἰς κοινὰς διὰ πάντας τοὺς συνδρομητὰς τηλεγραφικὸς πομπός μετὰ τοῦ πομποῦ τούτου συνδέονται οἱ ἐν τοῖς ἰδιωτικῶς γρα-

φείσις δέχεται, οἵτινες ἐν πάτῃ στιγμή εἶνε ἔτοιμοι νὰ ἀποτυπώσωσιν — ἐν μορφῇ συνήθως τῶν λεγομένων γραφικῶν μηχανῶν — τὰς μεταβιβαζομένας εἰδήσεις. Τὰ ὄργανα ταῦτα, δυνάμενα νὰ ὀνομασθῶσι τηλετυπωταὶ ἢ τηλεγράφοι τῶν χρηματιστηρίων, εἶνε τὴν σήμερον ἐν μεγάλῃ χρήσει, κατασκευαζόμενα ἰδίᾳ κατὰ τὰ συστήματα Higgins, Wiley, Wright, Moore καὶ Siemens-Halske. Τῶν τελευταίων τούτων τὸ νεώτατον μηχανήμα, παρουσιασθὲν τὸ πρῶτον κατὰ τὴν ἐν Παρισίῳ ἐκθεσιν τοῦ 1900, ἔχει τὸ πλεονέκτημα νὰ κέκτῃται πομπὴν ὅμοιον πρὸς συνήθη γραφικὴν μηχανὴν καὶ δέκτῃν ἐκτυπῶντα ἐπίσης τὰς μεταβιβαζομένας εἰδήσεις, οὕτω δὲ δι' αὐτοῦ δύναται νὰ μεταβιβάσῃ εἰδήσεις καὶ ὁ μὴ εἰθισμένος εἰς τὸ ἀλφάβητον τοῦ Μόρτου. [ΕΘ.Κ.]

* **Τήνος.** Νῆσος ἀνήκουσα εἰς τὸν νομὸν τῶν Κυκλάδων καὶ ἀποτελοῦσα ἰδιαν ἐπαρχίαν μετὰ 12,370 κατ., συγκεκλιμένη ἐκ τῶν δῆμων Τήνου, Πανόρμου, Περαιᾶς καὶ Σωσθενίου. Ὁ δῆμος Τήνου ἠρίθμει κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 κατ. 4,747 ἐν τῇ ὁμώνυμῃ πρωτεύουσῃ καὶ τοῖς 10 χωρίοις αὐτοῦ σὺν τῇ μονῇ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἢ Κεχροβουνίου. Ἡ ὁμώνυμος πρωτεύουσα τῆς νήσου καὶ τοῦ δήμου εἶχε τότε μετὰ τοῦ λιμένος κατ. 2,415· τὰ λιμενικὰ ἔργα προβαίνουν συντελεσθέντος τοῦ λιμενικοῦ βραχίονος καὶ ἐκτελεσμένης τῆς ἐκβαθύνσεως τοῦ λιμένος. Ἀνασκαφαὶ ἀρτί γενομένης ἐν τῇ νήσῳ ὑπὸ τοῦ ἐταίρου τῆς Γαλλ. σχολῆς Δεμουλὲν παρὰ τὴν νῦν πρωτεύουσάν, ἀπεκάλυψαν τὸ ἱερὸν τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἀμφιτρίτης.

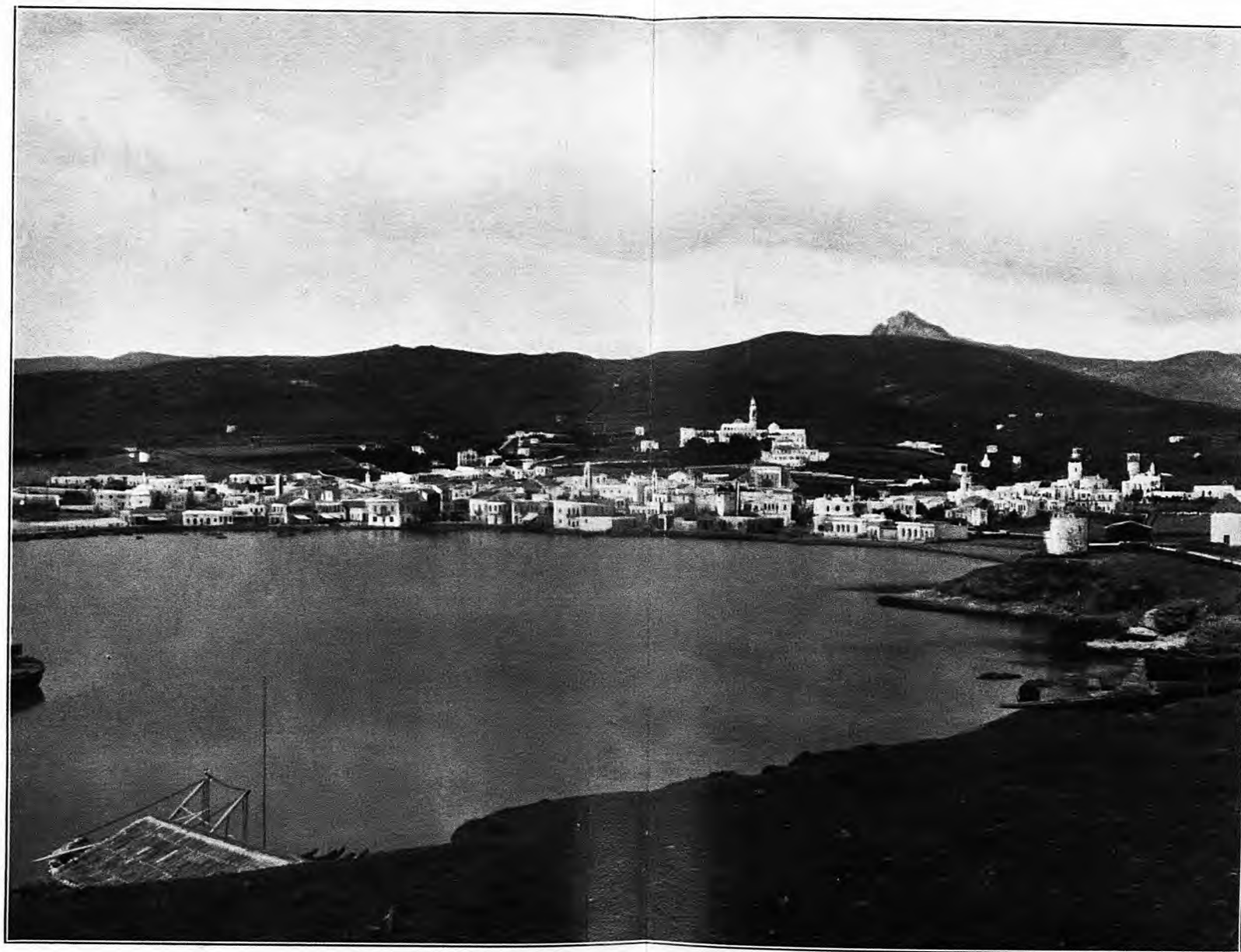
* **Τιβέτ.** Ἡ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον αὐξανουσα ἐπίδρασις τῆς Ρωσσίας ἐν Τ. ἐγένετο ἐσχάτως ἀφορμὴ ἐπεμβάσεως ἐκ μέρους τῆς Ἀγγλίας. Πρὸς διακανόνισιν τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς ἐστάλη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1903 ἐπιτροπή, ἐπειδὴ δὲ αὕτη ἀπρακτος ἐπανήλθε, διετάχθη νὰ μεταβῇ ἐκεῖσε ἀπόσπασμα στρατιωτικὸν 11,000 ἀνδρῶν περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους. Τοῦτο μετὰ τινὰς ἀψιμαχίας, τοῦ Δάλαϊ-Λάμα μὴ δεχθέντος νὰ διαπραγματευθῇ, προυχώρησε πρὸς τὴν πρωτεύουσάν Λάσσαν, ἐνθα ἔφθασε κατὰ Ἰούλιον 1904. Τέλος δὲ κατ' Αὐγουστον παρόντος τοῦ ἐπιτρόπου τῆς Κίνας ἐπῆλθε σύμβασις, καθ' ἣν πλὴν ἀποζημιώσεως ἔλαβεν ἡ Ἀγγλία τὴν ἀδειαν νὰ καταλάβῃ τὴν κοιλάδα τοῦ Τσούμδη, δὲν δύναται δὲ ἀνευ τῆς συναινέσεως αὐτῆς νὰ παραχωρηθῇ χώρα τιβητικὴ εἰς ἄλλο κράτος ἢ νὰ κατασκευάσῃ ξένη δύναμις σιδηροδρόμους ἢ τηλεγράφους ἢ νὰ ἀνοίξῃ μεταλλεῖα.

Τιγριδία. Γένος Ἰριδοειδῶν φυτῶν περιλαμβάνον ἐπτά εἶδη τοῦ Μεξικοῦ, τῆς Περούβιας καὶ τῆς Χιλῆς, ἐν οἷς γνωστότατον τὸ χάριν κόσμου καλλιεργούμενον εἶδος *T. ή ταώνας* ἢ *O. ή ο. ή ταώ*, ἔχουσα φύλλα δέξια, σέπαλα ἰόχρσα μετὰ σιγμάτων καὶ γραμμῶν κίτρινων καὶ πορφυρῶν καὶ πέταλα κίτρινα πορφυροστικτα.

Τίεον (ἐκ τοῦ κυρίου ὀνόματος Τίος), Τίος ἢ Τίον (τὰνὺν τουρκ. Φιλίς ἢ Φιλίς ἐκ τοῦ παρ' αὐτὸ ποταμοῦ Φιλίος-τουά, τὸ παλαι Βιλλαίου). Ἀρχαία παράλιος πόλις τῆς Παφλαγονίας, κειμένη ἐπὶ ἀκρωτηρίου τῆς ἀκτῆς τοῦ Εὐξείνου πόντου καὶ ἐπὶ τοῦ στομίου τοῦ ποταμοῦ Βιλλαίου (βλ. λ. σ. 134) μεταξὺ Ἀμάστριος καὶ Ἡρακλείας, ἥς ἀπέειχε 340 στάδια. Τὸ Τ. κατὰ τὸν Ἀνώνυμον ἦτο πόλις ἰωνικὴ καὶ δὴ ἀποικὸς τῶν Μιλησίων, ὠνομάσθη δὲ κατὰ Στεφάνον τὸν Βυζαντινὸν ἀπὸ τοῦ ἱερῶς Τίου τὸ γένος Μιλησίου. Κατ' ἄλλους δ' ὅμως κτίστης τῆς πόλεως ἐγένετο ὁ Πάταρος. Παρὰ πάντα ταῦτα δ' ὅμως ἐν τοῖς νομίμασι τοῦ Τ. ἀναγινώσκεται Διονύσιος κτίστης. Τὸ Τ. Κύρος ὁ Μέγας ἐχαρίσατο μετὰ ἐξ ἄλλων πόλεων τῷ Κυζικηνῷ Πυθάρῳ, τῷ δὲ 281 π. Χ. ὁ Λυσίμαχος ἐδωρήσατο αὐτὸ μετὰ τῆς Ἡρακλείας καὶ Ἀμάστριος τῇ Ἀρσινόῃ. Βραδύτερον ἡ πόλις περιελθούσα τῇ κυριαρχίᾳ τῶν Ἡρακλεωτῶν ἀπεσπάσθη ὑπ' αὐτῶν ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Βιθυνίας Ζιποῖτου, τούτου δὲ ἀποθανόντος περιήλθε τῷ διαδόχῳ αὐτοῦ Νικόμῃδεϊ τῷ Α', ὅστις ἀπέδωκεν αὐτὴν εἰς τοὺς Ἡρακλεώτας. Ἐκ τῆς παρὰ Στεφάνῳ τῷ Βυζαντινῷ ἀπαντήσεως μαρτυρίας ὅτι τὸ Τ. μετωνομάσθη Βερενίκη ὁ Δρόυτεν εἰκάζει ὅτι ἡ πόλις αὕτη κατελήθη ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα τούτου ἀνεκαινίσθη ἀκαίρεθαις παρὰ τῶν Ἡρακλεωτῶν. Βραδύτερον δὲ περιελθούσα πάλιν εἰς αὐτοὺς ἐκυριεύθη σὺν τῇ Κιέρῳ ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Βιθυνίας Προσπίου τοῦ Α' καὶ μετὰ τὴν κατάλυσιν τοῦ βασιλείου τούτου ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων διὰ τοῦ Κόνττα τῷ 72π. Χ. Ἡ πόλις παρακμάσασα ἐπὶ Στράβωνος ἦτο πολίχνιον οὐδὲν ἄλλο ἔχον μνήμης ἄξιον πλὴν ὅτι ἐξ αὐτοῦ κατήγετο ὁ Φιλαίτερος ὁ ἰδρυτὴς τοῦ κράτους τοῦ Περγάμου. Τὸ Τ. διετηρεῖτο καὶ ἐπὶ Βυζαντινῶν καὶ ὑπῆγετο κατὰ μὲν τὸν Ἱεροκλέα τῇ 32α ἐπαρχία Ὀνωριάδος καὶ ἦτο ἔδρα ἐπισκόπου, κατὰ δὲ τὸν Πορφυρογέννητον περιελαμβάνετο ἐν τῷ ἑκτῷ θέματι τῶν Βουκελλαρίων, καλουμένη ὑπ' αὐτοῦ καὶ Τήιον. Ἐρείπια τῆς πόλεως ταύτης διασφίζονται νῦν 1 ὥραν πρὸς Δ τοῦ χω-

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΤΗΝΟΣ

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Τήνος

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ρίου Φιλίος, συνιστάμενα εἰς ἀκρόπολιν, ὑδραγωγείον καὶ οἰκοδομήματα τινα ἀγνώστου ἐποχῆς. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Τέν-ταίν.** Ἡ πόλις αὕτη τῆς Κίνας, ἥς ὁ πληθυσμὸς ὑπολογίζεται εἰς 700 χιλ. ψυχῶν, κατελήφθη κατὰ Μάιον τοῦ 1900 ὑπὸ τῶν ἠνωμένων εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων ἐξ ἐφόδου. Μετὰ τοῦ Πεκίνου καὶ τοῦ Σιάν-χάι-κβάν συνδέεται σιδηροδρομικῶς.

* **Τιέρ** (Thiers). Πρωτ. διαμερίσμ. ἐν τῷ (γαλλ. νομῷ Πουβ-δε-Δώμ, μετὰ 12,784 κατ. (1901).

* **Τιερρύ** (Ἀμεδαῖος Thierry). Τὸ ἔργον αὐτοῦ ἱστορία τοῦ Ἀττίλα μεταφράσθη ὑπὸ τοῦ Στ. Ι. Βουτυρά ἐν τῇ βιβλ. Μαρσαλλῇ (1904), γράφεται δὲ τὸ ὄνομα ἐλεῖ Τιερρύ.

* **Τιλλώ** (P. Tillaux). Καθηγητὴς τῆς χειρουργικῆς κλινικῆς τῆς ἐν Παρισίοις ἱατρικῆς σχολῆς, γεννηθεὶς τῷ 1834 ἐν Aulnay-sur-Odon (νομ. Καλβados) καὶ ἀποθανὼν ἐν Παρισίοις τῷ 1904. Ἀπὸ τοῦ 1868 ἐδίδασκεν ἐν τῷ ἀμφιθεάτρῳ Κλαμάρ, ἔνθα καὶ πολλοὶ τῶν ἡμετέρων ἱατρῶν ἐνωτίσθησαν τῆς βαθεῖς διδασκαλίας αὐτοῦ. Διατελέσας χειρουργὸς τοῦ νοσοκομείου Beaujon ἀπὸ τοῦ 1878 καὶ τοῦ Hôtel-Dieu ἀπὸ τοῦ 1886, ὠνομάσθη καθηγητὴς τῷ 1890, ἀπὸ δὲ τοῦ ἰανουαρίου 1904 ἦτο πρόεδρος τῆς ἱατρικῆς ἀκαδημίας. Διεκρίνετο διὰ τὴν σαφήνειαν, τὴν ζωηρότητα καὶ τὴν πειστικότητα τῶν λόγων. Παγκοσμίῳ φήμης εἶναι τὰ δύο μεγάλα αὐτοῦ συγγράμματα «Traité d'anatomie topographique» καὶ «Traité de chirurgie clinique». [Γρ.Σ.Ι.]

* **Τίλσιτ** (Tilsit). Πρωτ. περιφερ. τοῦ πρῶτου νομοῦ Γουμβίνης, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 34,539.

* **Τίλτ** (Thielt). Πόλις τῆς βελγ. ἐπαρχίας Δυτ. Φλάνδρις, ἔχουσα 10,576 κατ. καὶ βιομηχανίαν τριγάρτων καὶ λίνου.

* **Τιμόθεος** ὁ Γαζαῖος. Γραμματικὸς Βυζαντινὸς ἀκμάσας ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀναστασίου τοῦ Α' (491—518) καὶ ὦν σύγχρονος τῷ Χάρακι (βλ. λ.). Κατὰ Δουδαν ἐποίησε τραγωδίαν εἰς τὴν αὐτοκράτορα Ἀναστασίαν «περὶ τοῦ δημοσίου τοῦ καλουμένου χρυσαργύρου» καὶ πρῶτος ἐν τοῖς βυζαντιναῖς χρόνοις ἔγραψε «περὶ ζῶων καὶ τετραπόδων θηρίων τῶν παρ' Ἰνδοῖς καὶ Ἀραβί καὶ Αἰγυπτίοις καὶ ὅσα τρέφει Λιβύη», ἐπεὶ δὲ περὶ ὀρνέων ξένων τε καὶ ἀλλοκότων καὶ ὄρων βιβλία τέσσαρα. Διεσώθησαν δ' αὐτοῦ καὶ Κανόνες καθολικοὶ περὶ συντάξεως μὴ μνημονευόμενοι ὑπὸ τοῦ Σουΐδα, ἐκ δὲ τῶν ζωολογικῶν αὐτοῦ βιβλίων μόνον ἐκλογὰς δυστυχῶς ἔχομεν,

αἵτινες ἐξεδόθησαν τὸ πρῶτον ὑπὸ Ch. Matthaei ἐν Μόσχᾳ τῷ 1811. Βραδύτερον δ' ἐξέδωκε τεμαχία τοῦ κειμένου μετὰ προσθηκῶν ὁ M. Hauri τῷ 1876. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Τιμοῦρ-τάς** ἡ κοινὴς Δεμίρ-δές (ἑλλην. Δεμιρδέσιον). Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ἀπέχουσα 1 1/2 ὥραν τῆς Προύσης, ἥς τῇ διεικίῃσιν καὶ νομαρχίᾳ ὑπάγεται καὶ ἔχουσα 2,510 κατ. ἅπαντας Ἕλληνας ἑλληνοτρόφους, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Προύσης, συντηροῦντας ἀστικήν σχολήν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον καὶ ἀσχολουμένους περὶ τὴν γεωργίαν καὶ σιροτροφίαν. Κύρια προϊόντα τῆς κώμης εἶναι μέταξα ἀρίστης ποιότητος καὶ ὠραίαι σταφυλαί. Κατ' ἐπιχώριον παράδοσιν τὸ Τ. συνωκίσθη ὑπὸ ἀποίκων ὀρμωμένων ἐκ Πελοποννήσου. Ὀνομάσθη ἀπὸ τοῦ διασήμου ὀθωμανοῦ στρατηγοῦ Τιμουρτάς (1402—1492), ἀνευρέθησαν δ' ἐν αὐτῷ λείψανά τινα ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος καὶ ἐπιγραφαί.

Τίος. Βλ. Τίσιον.

* **Τζουμέν.** Πρωτ. περιφερ. (18,239 τχμ.), ἐν τῷ ῥώσσ. κυβερνεῖσιν Τοδόλσκ τῆς Σιβηρίας, μετὰ 29,588 κατ. (1897).

* **Τιράσπολις.** Βλ. Τυράσπολις.

* **Τιρλεμόν** (Tirlemont). Πόλις τῆς βελγ. ἐπαρχίας Βραβάντης, ἔχουσα 17,582 κατ. (1900).

* **Τίρναου** (Tirnan, Nagy-Szombat). Πόλις τοῦ οὐγγρ. κομητάτου Πρεσβούργου, μετὰ 13,181 κατ. (1900).

* **Τιρόλον** (Tirol). Τὸ ἐμβ. τῆς εἰς τὴν Αὐстроουγγρικήν μοναρχίαν ἀνηκούσης κομητίδας ταύτης ὑπελογίσθη νῦν εἰς 26,683 τχμ., ὁ δὲ πληθυσμὸς ἀνῆρχετο τῷ 1901 εἰς 981,949 ψυχάς.

Τίρος. Βλ. Θείριος ἐν τ. Δ' σ. 22.

* **Τίροσα.** Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ διαμερίσματι Καστορίας, ἔχον 900 κατ. χριστιανούς.

* **Τίρυνς.** Πρβ. κυρίως Schliemann, Tiryns (Λιψ. 1885, γαλλ. Παρις. 1885), Schuchhardt, Schliemanns Ausgrabungen (β' ἐκδ. Λιψ. 1891), Perrot et Chipiez, Hist. de l'art τ. 6 (Παρις. 1894).

* **Τισιανός.** Βλ. Τιτιανός ἐν τόμ. 5 σ. 533.

* **Τιτανοθηρίδα** (Ζωολ. Παλαιοντ.). Οἰκογένεια Περιττοδακτύλων παρεμφερῶν πρὸς τοὺς Ταπίρους καὶ Ῥινκέρως καὶ ὧν τὰ ἀπολελειθμένα λείψανα εὐρέθησαν ἐν τοῖς στρώμασι τῆς μεσοκαίνου διαπλάσεως. Εἶχον τὰς διαστάσεις τοῦ ἐλέφαντος, κεφαλὴν ἐπιμήκως ὀρθογώνιον μετὰ δύο μεγάλων ὀστέων ἀποφύσεων κατὰ τὴν μετωπορρινι-

κὴν χώραν, καὶ τὰ ἄκρα ἦσαν ἐγκώδη τῶν Προδοσιωτῶν. Δεῖψανα τοῦ γένους Λεπτόδοντος εὐρέθησαν ἐν Πικερμῷ μεταξύ Ἀθηνῶν καὶ Μαραθῶνος.

Τίχδιν. Πρωτ. περιφερ. (18,608 τχμ.) ἐν τῷ Β μέρει τοῦ ῥωσικοῦ κυβερνεῖου Νοβορόδ, ἔχουσα 6,631 κατ. καὶ ἀκμαῖον ἐμπορίον.

* **Τιφλίς.** Πρωτ. τοῦ ὅμων. κυβερνεῖου (1,040,943 κ.) τῆς Ῥωσσίας. Εἶχε τῷ 1897 κατ. 160,645.

* **Τλεμσέν** (Tlemcen). Πρωτ. διαμερισμ. ἐν τῇ γαλλ. ἐπαρχίᾳ Ὁράν τῆς Ἀλγερίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 22,273.

* **Τοδόλακ.** Πρωτ. τοῦ ὅμων. κυβερνεῖου (ἡ διοικήσεως) τῆς Ῥωσ. Σιβηρίας, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 20,427. Τὸ κυβερνεῖον εἶχε τότε 1,438,484 κατ.

* **Τογγολάνδη.** Ἀποτελεῖ νῦν μέρος τῆς ἀγγλ. ἀποικίας Νατάλ.

Τογιάμα. Πρωτ. ἐπαρχίας τῆς Ἰαπωνίας ἐπὶ τῆς νήσου Νίπον, ἔχουσα 59,588 κατ. καὶ ἐμπορίον φαρμάκων καὶ δέρματος.

* **Τόγκα** πολύνησον. Ἀπὸ τοῦ 1900 αἱ νῆσοι αὗται εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Μεγάλης Βρετανίας.

* **Τόγο** ἢ Τογγολάνδη. Χώρα τῆς Δυτ. Ἀφρικῆς ὑπὸ γερμαν. προστασίαν διατελοῦσα, ἔχουσα δὲ κατὰ τὴν γερμανοαγγλικὴν σύμβασιν τοῦ 1899 ἐμβα. περίπου 100,000 τχμ. μετὰ 2 ἑκατομμ. κατ.

Τόδι (Todi). Πόλις τῆς ἰταλικῆς ἐπαρχίας Περούγιας, ἐπὶ τοῦ Τιβέρεως. Εἶναι ἔδρα ἐπισκοποῦ καὶ ἔχει ὡς δῆμος 16,561 κατ. (1901) καὶ διάφορα ἐρεῖπια τῆς τυρρηνικῆς καὶ τῆς ῥωμαϊκῆς ἀρχαιότητος.

* **Τόκιον.** Πρωτεύουσα τῆς Ἰαπωνίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 1,440,000, μετὰ δὲ τῆς περιοχῆς (1,940 τχμ.) 1,910,483. Τὸ ἐκεῖ πανεπιστήμιον εἶχε τῷ 1901/2 φοιτητὰς 3,213.

Τοκοῦζ. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει τοῦ Μεταλλείου Ἀκ-δαγ (βλ. λ. σ. 613), τῇ διοικήσει Ὑσσάτης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀγκύρας, αἰκούμενον δὲ ὑπὸ 540 κατ. Ἑλλήνων ἀποικῶν ἐν Λαζικῇ, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένων ἐκ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας, συντηροῦντων γραμματεῖς διδασκαλεῖς καὶ τὴν μεταλλουργίαν μετερχομένων.

* **Τολέδον** (Toledo). Πρωτ. ἰσπανικῆς ἐπαρχίας, ἔχουσα 23,465 κατ. τῷ 1897. Ἦ ἐπαρχία εἶχε τότε 376,814 κατ. ἐπὶ ἐμβα. 15,257 τχμ.

Τολεντίνον (Tolentino). Πόλις τῆς

ἰταλικῆς ἐπαρχίας Ματσεράτας, ἔχουσα ὡς δῆμος 12,872 κατ. Παρ' αὐτὴν εὐρίσκεται νεκρόπολις ἐκ τοῦ 5' μέχρι τοῦ Δ' π. Χ. αἰῶνος.

Τολῆδο (Toledo). Πρωτ. κομητεία ἐν τῇ βορειαμερ. πολιτείᾳ Ὁχάϊο, οὐ μακρὰν τῆς λίμνης Ἡρη, ἔχουσα 131,822 κατ. (1900), ἀκμαϊότατον ἐμπορίον καὶ βιομηχανίαν κυρίως σιδήρου.

* **Τόλνα** (Tolna). 1) Κομιτάτον τῆς Οὐγγαρίας, ἔχον ἐμβαδὸν 3,546 τχμ. καὶ 253,182 κατ. (1900). — 2) Κωμόπολις αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὀχθῆς τοῦ Δουνάβειος, μετὰ 8,510 κατ.

Τολόσα. Βλ. Τολῶσα.

* **Τολστοῖ** (Λέων Ν. Tolstoj). Πρόσθετος ὅτι διὰ τὰς θρησκευτικὰς ἐν τοῖς ἔργοις του πεποιθήσεις ἀφωρίσθη κατὰ Φεβρ. τοῦ 1901 ὑπὸ τῆς Ῥωσ. ἱερᾶς συνόδου.

* **Τολῶσα** (Toulouse). Πρωτ. τοῦ γαλλ. νομοῦ Γαρούνα, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 127,866.

Τομάζο. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ διοικήσει Σμύρνης καὶ ἔχον 770 κατ. Ἑλλήνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας διτάξιον ἀστικὴν σχολήν, ἐν ᾗ φοιτῶσι καὶ θήλεια. [Γρ. Σ.Ι.]

Τομασση σ τ ῆ λ η. [Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Τομπάξης.** Περί τῶν ἀδελφῶν Τ. πρὸ νῦν τὸ ὑπὸ Ἰακ. Ν. Τομπάξη ἐν τῇ βιβ. Μαρατλῇ ἐκδοζόμενον ἔργον (1902).

* **Τόρσκ.** Πρωτ. τοῦ ὅμων. κυβερνεῖου τῆς ῥωσικῆς Σιβηρίας ἔχουσα τῷ 1897 κατοίκους 52,430. Τὸ κυβερνεῖον εἶχε τότε 1,929,092 κατ. ἐμβα. 857,682 τχμ.

Τόρσον (Sir William Thomson τα-νὺν lord Kelvin). Διασημότατος Ἀγγλος φυσιοδίφης, ἀπὸ 53 ἐτῶν διατελὼν καθηγητῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Γλασκώβης. Ἐγεννήθη τῷ 1824 ἐν Belfast, ἱσπούδασεν ἐν Cambridge καὶ διορίσθη καθηγητῆς τῷ 1846. Ἠλεκτρισμὸς καὶ θερμότης ἀπέτέλεσαν τὰ κύρια ἐπιστημονικὰ στάδια, εἰς ἃ μετὰ τῆς ἐκείνου παρρηρητικότητος καὶ μεγαλοφυίας ἐπιβόητοις πλείστους ἐξέτελεσεν ἐρεῖνας καὶ ἐργασίας καὶ πολλὰς ἐξέδωκεν ἐπιστημονικὰς συγγραφάς. Τὰ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ γνωστά καὶ ἐν μεγίστῃ χρήσει γαλβανόμετρα, καθὼς καὶ αἱ διὰ τὴν ὑπερρύχιον τηλεγραφίαν μελέται καὶ ἀνακαλύψεις του ἐστερέωσαν τὴν διεθνή αὐτοῦ φήμην καὶ ἀπέδειξαν αὐτὸν ἓνα τῶν μεγίστων συγχρόνων σοφῶν. Σημειωτέον ὅτι ὑπὸ τὸ αὐτοῦ ἐπιθετον Thomson εἶνε γνωστοὶ καὶ ἑτε-

ροι ηλεκτροδοφαι, ιδία ο Silvanus P. Thomson. ο Elihu Thomson και ο J. G. Thomson.

* **Τόνδριτζ** (Tunbridge). Πόλις της αγγλ. κομητείας Κέντ, έχουσα τῷ 1901 κατ. 42,736. Τὸ Tunbridge-Wells εἶχε τότε 33,388 κατ.

Τοννέρ (Tonnerre). Πρωτεύουσα διαμερίσματος ἐν τῷ γαλλ. νομῷ Ὑόννη, ἐπὶ λόρων εἰς τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ Ἀρμασὸν παρὰ τὴν διώρυγα τῆς Βουργουνδίας μετὰ 4,374 κατ. Παράγει καλοὺς εἰνους, αἰλάντας κ.λ.τ. καὶ ἔχει βιομηχανίαν γεωργικῶν ἐργαλείων καὶ μηχανῶν κ.τ.λ. [Πς.]

Τονσβέργη (Tonsberg). Ἡ ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Νορβηγίας, ἐν τῷ νομῷ Ἰαρόλσβέργης Λάουρεν, έχουσα 8,620 κατ. διατηροῦντες σπουδαίαν ναυτιλίαν.

Τόνσταλ (Tunstall). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητείας Στάφορντ, έχουσα 19,492 κατ. καὶ σπουδαίαν κεραμικὴν.

Τοπαρχία. Οὕτω ἐξελληνίζεται τὸ ἀγγλικὸν territory, ὅπερ σημαίνει ἐν τῇ Βορείᾳ συμπολιτεία ἐκείνας τὰς χώρας, αἵτινες δὲν ἔλαβον ἀκερὴ τὰ δικαιώματα πολιτείας, διοικεῖνται δὲ ὑπὸ διοικήσεως διορισμένης ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς συμπολιτείας καὶ κανονιζούσης μόνον τὰ τοπικὰ ζητήματα. Αἱ Τ. πέμποσι 1 ἀντιπρόσωπον εἰς τὴν βουλὴν τῶν ἀντιπροσώπων, ὅστις γνωμοδοτεῖ μὲν, δὲν ψηφίζει δέ.

* **Τόπολζα** (Topolya). Πόλις τοῦ οὐγγρ. κομητάτου Βατς-Βόδρογ, μετὰ 12,029 κατοίκων (1900).

Τοπόλια. Χωρίον τῆς Κρήτης ἐν τῷ ὄρει Καστελλίου (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 571 κατ. (1900).

Τόπ-χανέ. Προάστειον τῆς Κων/πόλεως μετὰ τοῦ Γαλατᾶ, Πέραν καὶ Φουνδουκίου, μετὰ μεγάλου ὀπλοστασίου τοῦ πυρροβολικοῦ, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα. τῶν τεμενῶν Μαχμουδιέ καὶ Κιλίτζ, ὡς καὶ αὐτοκρατορικοῦ παλατιοῦ.

* **Τόρδα** (Torda μαγυαριστί, Thorenburg γερμ.). Πρωτ. τοῦ οὐγγρ. κομητάτου Τόρδα-Άρανυος, μετὰ 31,562 κατ. τῶν πλείστων Ῥωμούνων. Τὸ κομητάτον εἶχε τῷ 1900 κατ. 160,579 ἐπὶ ἐμβαδῷ 3,497 τχμ.

* **Τορκῆ** (Torquay). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητείας Δέβον, μετὰ 32,625 κατοίκων (1901).

Τόρν. Βλ. Τῶρν.

Τόροκσεντρίκλος (Törökszentmiklos). Κωμόπολις τοῦ οὐγγρ. κομητάτου Ἰαζωγίας-Σόλνκ, μετὰ 21,881 κατ. Μαγυρῶν κυρίως γεωργῶν καὶ κτηνοτρόφων.

* **Τόρονταλ** (Toronto). Κομητάτον τῆς

Ούγγαρίας, ἔχον ἐμβαδὸν 9,933 τχμ. καὶ 590,318 κατ. (1900).

Τορόντον (Toronto) Πρωτ. τῆς ἐπαρχίας Ὀνταρίου τοῦ Καναδά μετὰ 208,040 κατ. τῷ 1901. Τὸ ἐκεῖ πανεπιστήμιον εἶχε τῷ 1900/1 φοιτητὰς 1,322.

Τορώνη. Πόλις ἐν τῇ Σιθωνίᾳ χερσονήσῳ τῆς Χαλκιδικῆς, ἀποικοισθεῖσα ὑπὸ τῶν Χαλκιδικέων τῆς Εὐβοίας καὶ λαβοῦσα τὸ ὄνομα τοῦτο κατὰ τὴν μυθολογίαν ἐκ τῆς Τορώνης θυγατρὸς τοῦ Πρωτέως καὶ τοῦ Ποσειδῶνος. Σπουδαῖον μέρος ἔχει ἡ Τορώνη ἐν τῷ πελοποννησιακῷ πολέμῳ, μεταπεσεῖσα πολλὰκις εἰς τὰς χεῖρας τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων. Τῷ 348 κατελήφθη ὑπὸ Φιλίππου, ἀπ᾿ αὐτῆς δὲ ἐτι μνημονεύεται τῷ 169 π. Χ.

Τόστα (ἐπὶ Βυζαντινῶν Θεοδοσιάς, οὐ παραφθορὰ φαίνεται τὸ νῦν ὄνομα). Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ΝΑ τῆς Σαφραμπόλεως (βλ. Ζαφράμπολου) καὶ Ν τῆς Κασταμονῆς καὶ εὖσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγομένης τῇ διοικήσει καὶ νομαρχία Κασταμονῆς, έχουσα δὲ 3,500 κατ., ὧν οἱ 500 Ἕλληνες ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Νεοκαισαρείας καὶ συντηροῦντες ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. Ἐχει ἀξιόλογα βυρσοδεφεῖα καὶ ὑφαντουργεῖα καὶ τελεῖ κατὰ Σεπτέμβριον ἐμπορικὴν πανήγυριν. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Τόττενχαμ** (Tottenham). Προάστειον τοῦ Λονδίνου, μετὰ 102,519 κατ. (1901).

Τούζλα (ἐκ τοῦ τουρκ. τοῦζ τ. ἔ. ἄλως). Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κειμένη παρὰ τὴν θάλασσαν καὶ ἐνομένη σιδηροδρομικῶς μετὰ τῆς Νικομηδείας, ἀπέχουσα δὲ τοῦ μὲν ὁμωνύμου σταθμοῦ 15 λεπτὰ τῆς ὥρας, τοῦ δὲ Χαϊδάρ-πασσᾶ 35 χλμ. Ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Γκέβζες καὶ τῇ διοικήσει καὶ νομαρχία Κων/πόλεως, ἔχει πρὸ αὐτῆς ἄσημον τι νησίδιον, διασπῶλον πολυάριθμα βυζαντινὰ εἰρεπία, καὶ ἀριθμεῖ 2,400 κατ., ὧν οἱ 400 Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Χαλκηδόνος καὶ συντηροῦντες ἀστικὴν σχολὴν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον. Ἐκλήθη ἀπὸ τῶν ἀλμυρῶν μεταλλικῶν αὐτῆς πηγῶν, αἵτινες ἔχουσι καθαρτικὴν ἐνέργειαν καὶ ἐνδεδίκνυνται κατὰ τῶν νόσων τῆς κοιλίας, συγχάζονται δὲ κατ' Ἀγούστον ὑπὸ πολλῶν. Οἱ Ἕλληνες κάτοικοι τῶν Τ. ἀσχολοῦνται περὶ τὴν γεωργίαν, ἀλιεῖν καὶ ναυτιλίαν, ἐξάγει δ' ἡ κώμη πλὴν ἄλλων καὶ πεφημισμένας κινάρας. [Γρ.Σ.Ι.]

Τούζ-μπουρνού (τουρκ. τ. ἔ. ἄ-

λατώδες ακρωτήριο, ἐπὶ Βυζαντινῶν Ἀκρίτας). Ἀκρωτήριο τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, καίμενον ἐγγὺς τῶν Τούζλων (βλ. λ.). Ἐνταῦθα ἐπὶ Βυζαντινῶν ὑπῆρχον εἰρκταὶ πρὸς ἐγκλίθειρ τῶν κακουργῶν. Ἐν ταύταις ὁ αὐτοκράτωρ Μιχαήλ ὁ Β' ὁ Τραυλὸς (820—824) ἐνέκλεισε τὸν ἁγίον Μεθόδιον καὶ τὸν ἅγιον Εὐθύμιον ἐπισκοποῦν Σάρδεων ἅτα ἀντιστάνας τῇ κακοδοσίᾳ αὐτοῦ. [Γρ. Σ. Ι.]

* **Τουκουμάν** (Tucuman). Πρωτ. ἐπαρχία τῆς Ἀργεντινῆς δημοκρατίας, ἔχουσα 34,305 κατ. (1895). Ἡ ἐπαρχία περιλαμβάνει 23,124 τχμ. μετὰ 249,433 κατοίκων.

* **Τούλα**. Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου ῥωσικοῦ κυβερνείου (1,432,743 κατ.) καὶ ἱζίας περιφέρειας, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 111,048.

Τούλν (Tulln). Πρωτ. διαμερίσμ. τῆς Κάτω Αὐστρίας, μετὰ 3,750 κατ.

* **Τουλὸν** (Toulon). Πρωτ. διαμερίσμ. ἐν τῷ γαλλ. νομῷ Βάρ, μετὰ 78,833 κατ. (1901).

* **Τούλτσα** (Tulcea). Πρωτ. νομοῦ τῆς Ῥωμανίας, ἔχουσα 18,880 κατ. τῷ 1889, ὧν περίπου 1,600 Ἕλληνες. Ὁ νομὸς ἔχει ἐμβ. 8,450 τχμ. καὶ 13,192 κατ.

Τούν (Thun γερμ., Thoun γαλλ.). Πρωτ. διαμερίσμ. ἐν τῷ ἑλβετ. καντονίῳ Βέρνης, καίμενη ἐνθα ἐκρέει ὁ Ἄρης (Aare) ἐκ τῆς γραφικωτάτης ἀπὸ τῆς πόλεως καλουμένης λίμνης. ἔχει 6,069 κατ. καὶ εἶναι κέντρον τοῦ ἑλβετικοῦ πυρεθολικοῦ, διατηρεῖ δὲ ποικίλην βιομηχανίαν.

* **Τούρ** (Tours). Πρωτ. τοῦ γαλλ. νομοῦ Ἰνδρ-καὶ-Λίγνερ, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 58,409.

Τούργαϊ. Ὁ πληθυσμὸς τῆς χώρας ταύτης τῆς ῥωσικῆς Κεντρικῆς Ἀσίας ἀνέρχεται κατὰ τὰς τελευταίας στατιστικὰς εἰς 453,123 ψυχάς, ὧν 29,024 Ῥώσοι καὶ 358 χιλ. Κιργίζοι.

Τούργαου ἢ **Τουργαυία** (Thurgau). Καντόνιον τῆς ΒΑ τῆς Ἑλβετίας, πρὸς Ν τοῦ μεγαλοδουκάτου Βάδεν. ἔχει ἐμβ. 1029,3 τχμ. καὶ 113,535 κατοίκους (1900). ὧν 77,195 διαμαρτυρούμενοι καὶ 35,914 καθολικοί. Σχεδὸν ἅπανα ἡ χώρα εἶναι εἰς κήπος ὀπωροφόρων δένδρων. Ἀκμαζει δὲ ἐν αὐτῇ πλὴν τῆς κηπουρικῆς καὶ γεωργίας ἡ κτηνοτροφία. Πρωτ. εἶναι ἡ Φραουεφελδτ. Ἡ Τ. ἀποσπαθεῖσα βίβ. ἀπὸ τῶν Αὐστριακῶν τῷ 1460 ἐσχισμάτισε τὴν ὁμώνυμον τοπαρχίαν, ἐξ ἧς ὕστερον τῷ 1798 ἀπετελέσθη τὸ σημερινὸν καντόνιον, οὗ τὸ σύνταγμα χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 1869.

* **Τουρίνον** (Torino). Πρωτ. ἰταλικῆς

ἐπαρχίας (10,244 τχμ. μετὰ 1,124,210 κατ.), ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 335,656 ὡς δῆμος. Τὸ ἐκεῖ πανεπιστήμιον εἶχε 1900/1 φοιτητὰς 2,700.

Τουρίνακ. Περιφέρεια τοῦ ῥωσικο-σιβηρικοῦ κυβερνείου Τοβόλσκ, ἔχουσα ἐμβ. 77,034 τχμ. μετὰ 70,370 μόνον κατ. Ἡ πρωτεύουσα Τ., ἐπὶ τοῦ Τουρά, ἀριθμεῖ 2,940 κατ.

Τουρκεστάν. Τὸ γενικὸν τοῦτο κυβερνεῖον τῆς ῥωσικῆς Κεντρικῆς Ἀσίας ἔχει κατὰ τὰς νέας στατιστικὰς ἐμβάδων 1,683,016 τχμ. μετὰ 5,260,406 κατ., πρωτεύουσάν δὲ τὴν Τασκένδην.

* **Τουρκία**. Κατὰ τὰς τελευταίας στατιστικὰς καὶ ἄλλους ὑπολογισμοὺς ἐμβάδων καὶ πληθυσμὸς τῶν εἰς τὴν Τ. ἢ τὸ Ὄθωμανικὸν κράτος ἀνηκουσῶν χωρῶν ἀνέρχονται εἰς τοὺς ἐξῆς ἀριθμοὺς:

Α. Ἀμειστοὶ κτήσεις: ἐν	Ἐμβ. τχμ.	Κάτοικοι.
Εὐρώπῃ	167,300	5,891,700
Ἀσίᾳ	1,768,800	17,097,800
Ἀφρικῇ	1,033,400	1,000,000
	2,969,500	23,989,500

Β. Χῶραι φόρου ὑποταλαῖς:		
Βασνία καὶ Ἐρζεγοβίνη (ἀνευ τοῦ Νόβι-πάζαρ)	51,027	1,391,000
Βουλγαρία (μετὰ τῆς Ἀν. Ῥωμανίας)	95,706	3,733,200
Θάσος	393	12,100
Κρήτη	8,618	39,300
Σάμος	468	54,800
Κύπρος	9,282	237,000
Αἴγυπτος (μετὰ τοῦ Σινά, ἀνευ τοῦ Αἰγυπτ. Σουλῶν)	994,300	9,741,400
περίπου	1,159,800	15,678,800
ἐν ὅλῳ	4,129,300	39,668,300

Ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν τελευταίων ἐτῶν μνημονευτέα τὰ ἐξῆς. Τοῦ πρὸς τὴν Ἑλλάδα πολέμου τοῦ 1897 ἐκδάντος ὑπὲρ τῆς Τ. μεγίστην ἀντίστασιν αὐτὴ ἐδείξεν ὡς πρὸς τὸ κρητικὸν ζήτημα, μόνον δὲ μετὰ τὰς σφαγὰς τοῦ Αὐγούστου 1898 ἐν Ἡρακλείῳ ἐνέδωκεν εἰς τὴν ἀπαιτήσιν τῶν εὐρωπ. δυνάμεων νὰ κηρυχθῇ ἡ νῆσος αὐτὸν νόμος ὑπὸ τὴν ἐπικυριαρχίαν τοῦ σουλτάνου, τοῦ πρίγκιπος Γεωργίου ἐνομασθέντος γενικοῦ ἀρμοστοῦ αὐτῆς. Ἄτερον ζήτημα ἐκκρεμές εἶναι ἀκόμη τὸ τῆς Μακεδονίας, ἐνθα κυρίως ἀπὸ τοῦ 1902 ἀκαταπαύστως ἐνεργοῦσι διὰ παντὸς μέσου οἱ ἀπὸστολοι καὶ τὰ σώματα τοῦ βουλγαρικοῦ κομιτάτου τοῦ ὑποστηριζομένου ἐν κρυπτῷ ὑπ' αὐτῆς τῆς βουλγαρικῆς κυβερνήσεως, ἵνα διαδοθῇ παντοῦ ὁ βουλγαρισμὸς καὶ προεξασφαλισθῇ οὕτω κατὰ μέλλοντα διαμελισμὸν τῆς Τ. τὸ μερίδιον τοῦ λείοντος εἰς τὴν Βουλγαρίαν. Πρβ. Μακεδονία.

* **Τουρκοέγκ** (Toungoing). Πόλις τοῦ γαλλ. νομοῦ Βορρά (Nord), μετὰ 61,058 κατ. τῷ 1901.

Τουρκοταγγλι. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ διοικήσει Σμύρνης, ἀπέχον δε 1 1/2 ὥραν Α τοῦ Τσαγγλίου (βλ. λ.) καὶ ἔχον 700 κατ. ἀπαντας Ὀθωμανούς. [Γρ.Σ.Ι.]

Τουρλωτή. Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Σητείας (Λασηθείου) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 519 κατ. (1900). Ὁ δῆμος Τ. ἔχει κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν 2.981 κατ., περιλαμβάνει δὲ πλὴν τῆς πρωτεύουσας πέντε ἄλλα χωρία.

Τούρν καὶ Τάξις (Thurn und Taxis καὶ γαλλ. Tour et Taxis). Διόσημος ἡγεμονικὴ οἰκογένεια ἐν Γερμανίᾳ καὶ Αὐστρίᾳ. καταγομένη ἐκ τῶν δυναστῶν τῶν Μεδιολάνων della Torre καὶ ὀνομαστή διὰ τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν, ἣν διωργάτωσε καὶ διετήρησεν ἐπὶ αἰῶνας ἐν ταῖς ἀνω χώραις. Τῆς οἰκογενείας della Torre, τῆς ἀρχαίας ἐν Μεδιολάνοις ἀπὸ τοῦ 1237—1311, γένος ἐγκατέστη ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Βεργάμου τῷ 1313 καὶ προσέλαβον ἐκ τοῦ ἐγγύς ὄρους Tarso ἢ Dachsborg τὴν δευτέραν ἐπωνυμίαν del Tasso ἢ Taxis. Τοῦτου ὁ ἀπόγονος Ῥογήρος ἱδρύσας τὸ πρῶτον ταχυδρομεῖον ἐν Τυρόλῳ τῷ 1460. Τοῦτου οἱ διάδοχοι ἔλαβον ὡς φέουδον τοῦ κράτους τὸ ἀξίωμα τοῦ γενικοῦ ταχυδρόμου ἐν τε τῇ Γερμανίᾳ καὶ ταῖς ἰσπανικαῖς Κάτω χώραις τῷ 1565, ἀνυψώθησαν δὲ βαθμὴν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ κόμητος καὶ τέλος τῷ 1686 τοῦ πρίγκιπος μετὰ κτήσεων αὐτονομῶν. Αἱ ἡγεμονικαὶ αὗται κτήσεις ἐξελαϊκεύθησαν τῷ 1806 παραχωρηθεῖσιν νέων χωρῶν εἰς τοὺς πρίγκιπας Τ. καὶ Τ., οἵτινες παρέδωκαν ὑπερὸν πάντα τὰ ταχυδρομικὰ αὐτῶν δικαιώματα εἰς τὴν Πρωσίαν τῷ 1869 ἀντὶ ἀποζημιώσεως 9 ἐκατομ. μαρκων. Αἱ νῦν κτήσεις τοῦ οἴκου τούτου ἔχουσιν ἐμβαδὸν 1900 τχμ., ὁ δὲ νῦν ἡγεμὼν Ἀλβέρτος συνδεόμενος διὰ κηδευσίας μετὰ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ οἴκου τῆς Αὐστρίας ἐδρεύει ἐν Ῥατισδόνη.

*** Τούρνου-Μαγουρέλη.** Πρωτ. τοῦ Ῥωμουν. νομοῦ Τελεορμάν, ἔχουσα 8,668 κατ. τῷ 1899.

*** Τούροτς** (Turocz). Κομιτάτην τῆς Οὐγγαρίας, ἔχον ἐμβ. 1,123 τχμ. μετὰ 51,956 κατ. (1900).

Τουρπαλί. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ νομαρχίᾳ Αἰδινίου καὶ ἔχον 658 κατ. Ἑλλήνας ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἡλιούπολεως καὶ συντηροῦντας τετρατάξιον ἀστικὴν σχολήν, ἐν ᾗ φοιτᾷ καὶ θῆλεα.

*** Τουττλέγκη** (Tuttlingen). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῷ βυρτεμβεργικῷ νομῷ

τοῦ Μέλανος ὄρυμοῦ, μετὰ 13,530 κατοίκων (1900).

*** Τραβζγκοῦρ** (ἀγγλ. Travancore). Φόρου ὑποτελὲς τῇ Ἀγγλίᾳ κράτος τῆς Ἰνδικῆς, ἔχον τῷ 1901 κατ. 2,952,157. Ἡ πρωτεύουσα Τριβανδράμ. εἶχε τότε 57,882 κατ.

*** Τράδνικ(ον)** (Travnik). Ἡ πόλις αὕτη τῆς Βοσνίας εἶχε τῷ 1900 μόνον 6,261 κατ.

*** Τράγκεδαρ** (Tranquebar). Πόλις τοῦ Ἰνδοβρεταν. κράτους ἐν τῷ διαμερίσμ. Τάντζουρ τῆς προεδρίας Μάδρας, ἔχουσα μόνον 6 χιλ. κατ.

*** Τραζοσμόντες** (Traz os montes). Ἡ ἐπαρχία αὕτη τῆς Πορτογαλίας εἶχε τῷ 1900 κατ. 429,270.

Τραϊανούπολις (τανῦν Οὐσάν, βλ. λ. ἐν σ. 719). Οἱ ἐν αὐτῇ Ἕλληνες ἀνέχονται εἰς 1,800 ψυχάς, ἐξαρτῶνται δ' ἐκ κλησιαστικῶς ἐκ τῆς μητροπόλεως Φιλαδελφείας καὶ συντηροῦσι πεντατάξιον ἀστικὴν σχολήν, τετρατάξιον παρεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον. Ἡ πόλις αὕτη εἶναι ἐμπορικὴ καὶ βιομήχανος, πλὴν δὲ τῶν ταπῆτων ἐξαγεῖ δέρματα, ἀριστον ὄπιον, κηλίδας καὶ δημητριακοὺς καρπούς. [Γρ.Σ.Ι.]

Τράξιμπερ Ἑρρίκος (H. Treib-ber). Γερμανὸς φιλέλληνας, γενν. τῷ 1796 ἐν Σαξονίᾳ-Μαϊνίγγη. Μετὰ τὴν ἐν τῇ γενετρίᾳ ἐγκύκλιον παιδεύσειν ἐσπούδασεν ἐν εἰρηφόροις πανεπιστημίοις τῆς Γερμανίας καὶ εἶτα ἐν Παρίσις, ὅθεν τῷ 1821 κατὰ τὴν ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν κατήλθε μετὰ τῶν ἄλλων φιλελλήνων εἰς τὴν ἀγωνισμένην Ἑλλάδα, ἐνθα τῷ 1822 διωρίσθη χειρουργὸς τοῦ Α' βαρέος ἑλληνικοῦ συντάγματος, παρευρέθη δὲ εἰς τὴν ἐν Κομποτίῳ συμπλοκὴν καὶ εἰς τὴν μάχην τοῦ Πέτα καὶ τῷ 1823 παρηκολούθησε τὴν ἐξστράτειαν τοῦ Ὁδυσσεῶς Ἀνδρούτσου εἰς Εὐβοίαν. Ἀκολούθως τῷ 1824 ἐτάχθη χειρουργὸς εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Βύρωνος σχηματισθέν σῶμα, μετὰ δὲ τὸν θάνατον τούτου διωρίσθη αὐθις εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν ἐπίαιτος καὶ εἶτα διευθυντὴς τοῦ ἐν Ἴτς-καλέ (Ἀκροναυπλία) στρατιωτικοῦ νοσοκομείου. Ἐπειτα τεθείς ὑπὸ τὸν Καραϊσκάκην παρ-ερέθη εἰς τὰς μάχας Καϊδαρίου, Δομβραίνης, Ἀραγῶνης, Σαλῶνων, Καρύστου, ἀνέλαβε δ' εἶτα τὴν διευθύνσιν τοῦ ἐν Σαλαμίνι νοσοκομείου, ὑπηρέτησεν ἐν τῇ «Καρτερίᾳ». Ὑστερον δὲ αὐθις διωρίσθη διευθυντὴς τοῦ νοσοκομείου Ἀκροναυπλίας. Τῷ 1835 προβιβασθεὶς εἰς ἀρχίατρον διωρίσθη ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν στρατιωτικῶν καὶ ἤσχα-λῆθη εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ, ἐγένετο καθηγη-

της ἐν τῇ τότε συστάσει προσωρινῇ ἰατροχειρουργικῇ σχολῇ καὶ ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ ἐπιτίμου καθηγητοῦ τοῦ πανεπιστημίου. Ὅτε δὲ συνέστη τὸ πρῶτον ἰατροσυνέδριον, διετέλεσε πρόεδρος αὐτοῦ καὶ εἶτα, ὅτε διὰ τοῦ νέου ὀργανισμοῦ ἡ προεδρία ἀντιτέθη εἰς τὸν ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν στρατιωτικῶν τμηματάρχην τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας, ἐξηκολούθησε νὰ ἐργάζεται καὶ ἀμισθεὶ ἐν τῷ ἰατροσυνεδρίῳ. Πολλὰ σωματεῖα καὶ ἐταιρεῖαι (πτωχοκομεῖον, φιλεκπαιδευτικὴ, ἀρχαιολογικὴ, ἱατρικὴ ἐταιρεία) ἀριθμοῦσι τὸν Τ. μεταξὺ τῶν ἰδρυτῶν αὐτῶν, πλείστα δὲ ἐταιρεῖαι καὶ σύλλογοι τῆς Εὐρώπης ἐκτιμῶσι τὴν ἀξίαν αὐτοῦ ἐτίμησαν αὐτὸν διὰ τοῦ τίτλου τοῦ ἀντεπιστέλλοντος μέλους. Τῷ 1854 κατὰ τὴν ἐπιδημίαν τῆς χολέρας διεκρίθη διὰ τὴν γενναίωσιν μεθ' ἧς διηύθυνε τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν· ἵνα καταπαύσῃ δὲ τὰς διαφορὰς καταχρήσεις συνέλαβε τὴν ἰδέαν τῆς ἰδρύσεως τῆς κεντρικῆς φαρμακοποθήκης, ὑπὲρ ἧς αὐτοπροσώπως ἐργάσθη. Τῷ 1865 ἀπεμακρύνθη τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἀπέθανε δὲ κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1882.

* **Τράλλεις.** Ἀρχαία πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἧς τὰ ἑρείπια κεῖνται ἐπὶ ὄροπέδιου καλυμμένου Γκιουζέλ-Χισαρ ὑπεράνω τοῦ Ἀϊδινίου καλυπτομένου ὑπὸ ἐλαιῶν. Ἐνταῦθα τῷ 1887 ὁ Γερμανὸς Κ. Οὐμαν ἐποιήσατο ἱκανὰς δοκιμαστικὰς ἀνασκαφὰς (βλ. καὶ λ. Ἀϊδίνιον). Κατὰ ταύτας εὗρέθησαν ἀγάλματα τινα, ὡς τοῦ Διονύσου, ἀποκείμενον νῦν ἐν Κων/πόλει καὶ κεφαλὴ Ἀφροδίτης περιελθούσα εἰς τὴν κατοχὴν Γερμανοῦ ἰδιώτου· ταύτας ἀπὸ τοῦ 1902 συνεχίζει ὁ Ἐρὲμ βέης υἱὸς τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐν Κων/πόλει ἀρχαιολογικοῦ μουσείου Χαμδῆ βέη, ἀνεκάλυψε δὲ μέχρι τοῦδε ἱκανά, ἐν εἰς τὸν κορμὸν τοῦ ἀνω ἀγάλματος τῆς Ἀφροδίτης.

Τρανούπαρα. Πόλις τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας ΝΑ τοῦ Ἀστίου πλησίον τῶν Στόρων.

* **Τρανσβάλ** (Transval). Ἀπὸ τῆς 1 Σεπτ. (ν.) 1900 ἀγγλικὴ ἀποικία, ἔχουσα πρωτεύουσαν μὲν τὴν Πρετόριαν, μεγίστην δὲ πόλιν τὸ Ἰωαννεσβούργον. Τὸ ἐμβ. αὐτοῦ εἶναι 308,560 τχμ. μετὰ 1,094.156 κατ. (κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1898). Ἐπὶ κεφαλῇ αὐτῆς ἱσταται διοικητὴς διοριζόμενος ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως καὶ ὑποδιοικητῆς, παρ' οὗς ὑπάρχει ἐκτελεστικὸν συμβούλιον. Περὶ τῶν ἱστορικῶν συμβάντων, δι' ὧν ἡ ἄλλοτε δημοκρατία αὕτη ἐγένετο ἀποικία ἀγγλική, βλ. Βόερς.

* **Τράπανι** (Trapani, Δρέπατον). Πρωτ. τῆς ὁμων. ἰταλικῆς ἐπαρχίας ἐν Σικελίᾳ,

ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 59,452 (ὡς δῆμος). Ἡ ἐπαρχία Τ. εἶχε τότε 368,090 κατ. ἐπὶ ἐμβ. 2,457 τχμ.

Τράπεζα (Table mountain) λέγεται ἐκ τοῦ σχήματος καὶ τῶν μετεωρολογικῶν περὶ αὐτὸ φαινόμενων τὸ πρὸς Ν τῆς Ἀκρωτηρίου πόλεως (Cape-town) ὄρος, ἔχον ὕψος 1,082 μ. Περὶ τὴν κορυφὴν αὐτοῦ σχηματίζονται κατὰ τοὺς νοτιανατ. ἐτησίως νέφη ἐκτείνοντα ἐν τυχμαί τραπεζομανθῆλου. Ἀπ' αὐτοῦ ἐκλήθη καὶ ὁ ὀλιγὸς Τροπέζης (Tablebay) ὁ ἐρ' οὗ κεῖται ἡ Ἀκρωτηρίου πόλις.

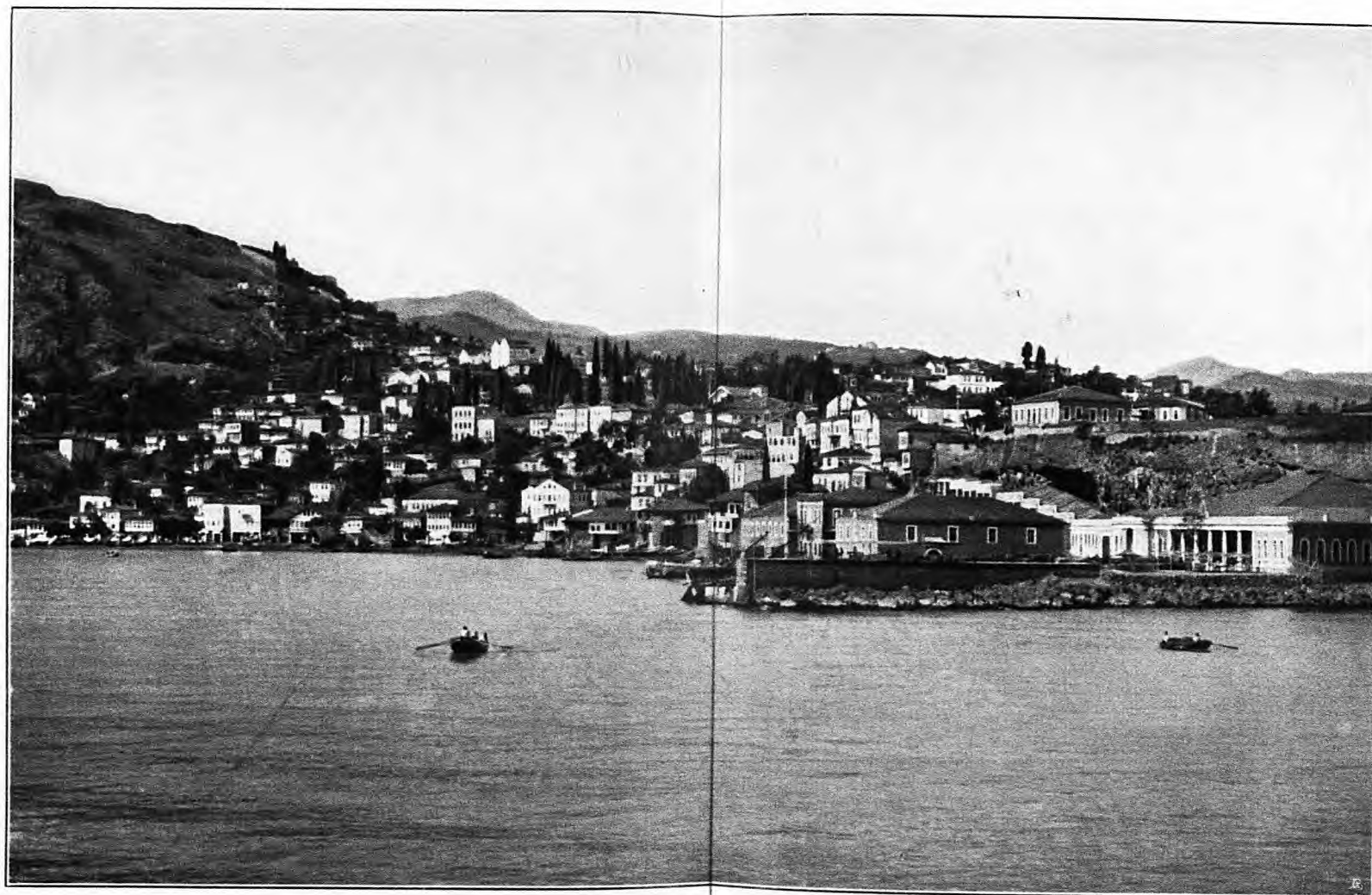
* **Τραπεζοῦς.** Πρωτεύουσα σαντζακίου (12,200 τχμ. μετὰ 424,600 κατ.) καὶ βίλαετιον (31,300 τχμ. μετὰ 1,200,000 κατὰ τοὺς πιθανωτάτους ὑπολογισμοὺς, ὧν 900,000 Τοῦρκοι, 225,000 Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, 50,000 Ἀρμένιοι, 25,000 δὲ ὁμοῦ Ἰσραηλῖται, Ἀθίγγανοι καὶ παρπηθῆμοι). Ἡ πόλις ἔχει μετὰ τῶν προαστείων πληθυσμὸν 50,470 κατοίκων, ὧν Ὀθωμανοὶ μὲν 30,000, Ὀρθόδοξοι 15,870, Ἀρμένιοι 4,290, Πέρσαι 230 καὶ διαφοροὶ ξένοι 170. Ὁ νομὸς αὐτῆς διαιρεῖται εἰς 4 διοικήσεις (σαντζάκια), Τραπεζοῦντος, Λαζιστάν, Γκιουμουσχάνε (Ἀργυροπέλεως) καὶ Σαμψούντος, καὶ 22 ἐπαρχίας (καζάδες). Ἐξ αὐτῆς καταγονταὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν Ὑψηλάντων καὶ Μουρούζων. Ἐν τῇ πόλει Φροντιστήριον ἰδρύθη τῷ 1682 ὑπὸ Σιδαστοῦ Κυμνήτου, περιέχει δὲ γυμνάσιον, σχολαρχεῖον καὶ δημοτικὸν σχολεῖον καὶ ἔχει προϋπολογισμὸν 2,200 λιρῶν ἐτησίως. Πλὴν τούτου λειτουργοῦσιν ἐν ταῖς συνοικίαις 3 ἄλλα δημοτικὰ σχολεῖα καὶ τρία παρθεναγωγεῖα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν αὐτοῖς φοιτῶντων μαθητῶν συμποσοῦται εἰς 974, τῶν δὲ μαθητῶν εἰς 576. Ἡ ἐξαγωγή τοῦ λιμένος Τραπεζοῦντος κατὰ τὸ 1900, ἦτε δι' ἄτμο πλοίων καὶ ἦτε δι' ἰστιοφόρων, ἀνῆλθεν εἰς 23,232,250 χιλιόγραμμα, ἀξίας 12,819,374 φρ. Ἡ δ' εἰσαγωγή κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος εἰς 61,876,500 χιλιόγρ. ἀξίας 22,963,884 φρ. (βλ. περὶ Τρ. Κ. Ν. Παπαμιχαλοπούλου Περιήγησιν εἰς τὸν Πόντον σ. 209 κέξ.).

Τρασιμένη ἡ Ταρσιμένη λίμνη, παρὰ Στράβωνι Τρασουμένηνα. Λίμνη τῆς μέσης Ἰταλίας, ἐν τῇ σημερινῇ ἐπαρχίᾳ Περούγιας, ἔχουσα ἐπιφάν. 115 τχμ., περιβαλλομένη δὲ ὑπὸ γραφικῶν ὄρεων. Παρ' αὐτὴν ἐνίκησεν ὁ Ἀννίβας τῷ 217 π. Χ. τοὺς ὑπὸ τὸν ὕπατον Γάϊον Φλαμίνιον Ῥωμαίους κατὰ κράτος.

Τραχυκερατίδα. βλ. Κερατίδα.

Τραχυμέδουσαι (Ζωολ.). Τάξις ὕδρομεθουσῶν. περιλαμβάνουσα Μεδούσας

ΤΡΑΠΕΖΟΥΣ

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Τραπεζοῦς

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

διαπλασσομένης ἀμέσως ἐκ τοῦ ὡαρίου ἀνευ παρεμπιπτόσεως πολυποδικῆς μορφῆς. Κύρια γένη εἶναι ἡ Αἰγίνα, ἡ Γηρουνία καὶ ἡ Καρμαρίνη.

* **Τρέδηροι** (ἑρθότερον Τρέβιροι, διότι τὸ η οὐδένα λόγον ἔχει, λατ. Trevirī, νῦν Trier, πρῶ. Τρίρ). Πρωτ. πρῶσσ νομοῦ ἐν τῇ Πρωσσίᾳ τοῦ Ῥήνου, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 43,506. Ὁ νομὸς εἶχε τότε 840,696 κατ. ἐπὶ ἐμβ. 7184 τχμ.

* **Τρέβια**. Ὁ ποταμὸς οὗτος ὀνομάζεται ἐλληνιστὶ Τρεβίας.

* **Τρεβίζον** (Trevise). Πρωτ. ἰταλ. ἐπαρχίας (2488 τχμ. μετὰ 412,967 κατ.), ἔχουσα τῷ 1901 ὡς δῆμος 33,987 κατ.

* **Τρεβίνη** (Trevinje). Ἡ πόλις αὕτη τῆς Ἑρζεγοβίνης ἔχει μόνον 1,292 κατ. (1895), εἶναι δὲ ἔδρα ἐπισκόπου.

* **Τρέδεγαρ** (Tredegar). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητίας Μόμοκ, ἔχουσα 18,574 κατ. καὶ ἀνθρακωρυχεία.

* **Τρέντον** (Trenton). Πόλις τῆς βορειαμερ. πολιτείας Νεοτζέρσεϋ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 73,307.

* **Τρέντσιν**. Πρωτ. τοῦ ὁμων. οὐγγρ. κομιτάτου (4444 τχμ. μετὰ 287,665 κατ.), ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 7,011.

* **Τρέσαντι**. Χωρίον τῆς Μακεδονίας, 7 1/2 ὥρας ἀπέχον τοῦ Κριταέβου, οἰκούμενον δὲ ὑπὸ 200 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

* **Τριάδος** νήσος (Trinidad). Ἀγλικὴ νήσος τῶν Δυτ. Ἰνδιῶν, ἀνέγκουσα εἰς τὰς Μικρὰς Ἀντίλλας, ἔχουσα δὲ τῷ 1901 κατ. 255,148. Ἡ πρωτ. Port of Spain (λιμὴν Ἰσπανίας) εἶχε τότε 54,100 κατ.

* **Τριάντα**. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κείμενον 1/2 ὥραν μακρὰν καὶ πρὸς Α τοῦ Καγιάσι καὶ ἀπέχον τοῦ ὁμωνύμου σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ 5/4 τῆς ὥρας. Ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Σωκίων τῆς διοικήσεως Ἀϊθινίου ἔχει 250 κατ. Ἑλληνες ἐξαρτωμένους ἐκκλησιαστικῶς ἐκ τῆς ἐπισκοπῆς Ἀναίων, ὑποκειμένης τῇ μητροπόλει Ἐφέσου καὶ ἐν Σωκίοις ἐδρευούσης. Οἱ κάτοικοι συντηροῦσι βιτάξιον ἀστικὴν σχολήν. [Γρ. Σ.Ι.]

* **Τρίδεντον** (Trient, Trento). Πρωτ. διμερίστμ. ἐν Τιρόλῳ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 24,868 τοὺς πλείστους Ἰταλοὺς.

* **Τρικκάλων** νομὸς. Συνεπεία τοῦ περὶ νέας διαιρέσεως τοῦ κράτους νόμου ἡ ἐπαρχία Καρδίτης ἀποσπασθεῖσα τοῦ νομοῦ τούτου ἀπετέλεσεν ἴδιον νομόν, ὁ δὲ νομὸς Τ. περιέλαβε τὰς ἐπαρχίας Τρικκάλων καὶ Καλαμπάκας, ἔχουσας ὅμοῦ κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 κατόικους 96,007.

* **Τρικρεσόλιον**. Δραστήριον ἀντισηπτικὸν φάρμακον πεντάνκις ἰσχυρότερον τοῦ φαινικού ὀξέος καὶ ἥττον δηλητήριον, ἀποτελούμενον ἐκ μίγματος ὀρθουρεσολίου, παρακρεσολίου καὶ μετακρεσολίου καὶ παρεχόμενον ἐσωτερικῶς ὡς ἐντεροσηπτικὸν καὶ ἀντιπυρετικὸν κατὰ τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ. Διάλυμα 1/2 % κτείνει ἐν 5/60 ὥρας τὰ βακτήρια τῆς χολέρας καὶ τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ ὡς καὶ τοὺς σταφυλοκόκκους. Διάλυμα τοῦ φαρμάκου τούτου ἐξ ἐλαίου ἐλαιῶν καὶ φερόμενον ἐντὸς κυστιδίων ἐπώνομάσθη ὑπὸ Hiller ἐν τεροκρεσόλιον.

* **Τρίμορφα** καλοῦνται ἐν τῇ κρυσταλλογραφίᾳ τὰ σώματα ἐκείνα, ἅπερ ὅταν ἀποκρυσταλλῶνται ἐκ διαλυμάτων αὐτῶν ἐν ὑγροῖς διαφόροις λαμβάνουσι τρεῖς διαφόρους κατὰ τὰς γωνίας καὶ τοὺς ἀξονας κρυσταλλικὰς μορφάς, αἵτινες ἀνδύονται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς ἓνα καὶ τὴν αὐτὴν τύπον ἢ σύστημα κρυσταλλικόν, ἀλλ' εἰς διαφόρους. [P.N.B.]

* **Τρινιδάδ** (Trinidad de Cuba). Πόλις τῆς νήσου Κούβας, μετὰ 11,120 κ. (1899).

* **Τρινιτρίνη** ἡ νιτραίθ η γλυκερινικός (Φαρμ.). Οὐσία ἐλαιώδης, ὠχρολευκός, ἄσμος, γεύσεως γλυκυλούς, δυσδιάλυτος ἐν ὕδατι, εὐδιάλυτος ἐν οἶνῳ, καὶ αἰθέρι, ἐκπυρσοκροτοῦσα ἐν ὑψηλῇ θερμοκρασίᾳ ἢ καὶ διὰ πλῆξεως, παράγουσα μετὰ πυρίτιου τὴν δυναμίτιδα (βλ. Νιτρογλυκερίνη). Εἶναι δραστήριον δηλητήριον φέρον συμφορήσιν τοῦ προσώπου, κεφαλαλγίαν, ἱλιγγον, σφύξιν τῶν καρωτίδων, ταχυσφυγμίαν, ταχυκαρδίαν, δύσπνοϊαν, κίανωσιν, ψύξιν καὶ θάνατον ἐξ ἀσφυξίας. Εἰς θεραπευτικὴν δόσιν παρέχεται κατὰ τῆς στηθικῆς κυνάγχης, τοῦ νευρικοῦ ἀσθματος, τῶν ἀορτικῶν βλαβῶν καὶ πάσης ἐν γένει ἐγκεφαλικῆς ἀναιμίας. Ὁρελαί καὶ κατὰ τῆς νευτίας τῆς θαλάσσης.

* **Τριονάλη**. Οὐσία στερεὰ ὑπὸ μορφήν λεπίων στιλνῶν, εὐδιάλυτων ἐν ὕδατι θερμῷ καὶ πικρῶν τῇ γεῦσιν. Φάρμακον ὑπνωτικόν ἐκ τῶν ἀρίστων ἀνευ τινὸς βλάβης τῆς κυκλοφορίας καὶ τῆς ἀναπνοῆς ὑπάρχει ὁμως κίνδυνος ἀθροιστικῆς ἐνεργείας ὁσάνκις ἡ χρῆσις παρατείνεται ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Τα τοξικά ταῦτα φαινόμενα οὐδέμιον σοβαρότητα ἐνέχουσι, διότι ταχέως παρέρχονται τῇ χορηγήσει διεργετικῶν.

* **Τριοξείδια** καλοῦνται χημικαὶ ενώσεις τῶν στοιχείων, μετάλλων ἢ ἀμετάλλων, μετὰ τοῦ ὀξυγόνου, ὧν ἕλαστον μῶριον περικλείει τρία άτομα ὀξυγόνου, οἷον CO₃, τριοξείδιον ἀνθρακος. Εἶναι λοιπὸν σώματα προκύπτοντα ἐξ ὀξειδώσεως τρίτου βαθμοῦ. [P.N.B.]

* **Τρίπολις.** 2) τουρκ. Τιρεμπόλ. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καταφανῶς ἐκτεινόμενη ἐπὶ τῆς παραλίας τοῦ Εὐξείνου πόντου καὶ κειμένη πρὸς Δ τῶν Πλατάνων (βλ. λ. σ. 764). Οὐσα εἶδρα ὑποδιοικήσεως, ὑπαγομένης τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Τραπεζοῦντος, ἔχει 12,000 κατ., ὧν 2,000 Ἑλληνες ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Τραπεζοῦντος καὶ συντηροῦντες ἀστικήν σχολήν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. Ἡ Τ. ἐξάγει λεπτοκάρνα, κάρνα, μέλι, κηρὸν, ὄρυζαν, οἶνον καὶ παντοίαν ξυλείαν, φημίζεται δ' ὡς εἰς τῶν ναυτικῶν τόπων τοῦ Πόντου καὶ παρέχει ἀξιολόγους ναύτας. Ἡ ἀρχαία Τ. κατ' Ἀρριανὸν ἀπέχεν 90 στάδια (16,650 μ.) τοῦ Ζαφυρίου ἀκρωτηρίου καὶ ὠκεογράφου οὗτος ἂν ἐκ τριῶν ἄλλων ἀρχαιοτέρων καὶ ἐκλείπουσιν πόλεων οἰκισθεῖσα, τῆς Ἰσχυοπόλεως, τῶν Ἀργυρίων καὶ τῆς Φιλοκαλείας. [Γρ. Σ Ι.]

Τρίρ. Βλ. Τρέβηροι.

Τριτοπάτορες ἡ καὶ Τριτοπάτρες. Οἱ 3 υἱοὶ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Περσεφόνης, εἰς οὓς ἄλλοι ἄλλας ἀποδίδουσιν ιδιότητας καὶ ὀνόματα. Οὕτω θεωροῦσιν αὐτοὺς ὡς διόμονας τῶν εὐεργετικῶν ἀνέμων, θεότητας τῶν γάμων καὶ τῶν γεννήσεων κτλ. καὶ καλοῦσι Ζαγρέα, Διόνυσον ἢ Βριτομάρτην, Ἰην, Εὐβουλέα κτλ.

Τριφυλίας νομός. Κατὰ τὸν νόμον περὶ τῆς νέας διαιρέσεως τοῦ κράτους ὁ νομός οὗτος περιέλαβε τὰς πρότερον ἐν τῷ νομῷ Μεσσηνίας περιλαμβανόμενας ἐπαρχίας Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας. ἔχουσα ὅμοῦ κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 κατ. 86,471.

* **Τριχινόπολις** (Trichinopoly, ἐκ τοῦ Ἰνδικοῦ Tiruschinapalli). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῇ Ἰνδοβρετανικῇ προεδρίᾳ Μάδρας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 104,726.

Τριχλωριοξικόν ὀξύ. Οὐσία τερεὰ ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων ἄχρων, λίαν ὑγροσκοπικῶν, ἰδίας ὀσμῆς, λίαν καυστικῶν καὶ διαλυτῶν ἐν οἴνῳ. καὶ ὕδατι. Χρησιμοποεῖται ὡς καυτήριον κατὰ διαφορῶν ρινοπαθειῶν καὶ ὠτοπαθειῶν, ἐπὶ δὲ πρὸς καθαίρεσιν ἀκροχορδῶν, θηλωμάτων, ἀγγειωμάτων καὶ σμικρῶν νεοπλασμάτων.

Τριχλωροφαινόλιον. Οὐσία στερεὰ ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων λεπτῶν, βελονοειδῶν, δυσδιαλύτων ἐν ὕδατι, εὐδιαλύτων ἐν οἴνῳ. καὶ γλυκερίνῃ. Φάρμακον ἀντισηπτικὸν ἀντάξιον τοῦ φαινόλιου, οὐ καὶ πλεονεκτεῖ ὡς μὴ ἐρεθίζον τοὺς ἰστούς. Μετὰ τοῦ ἀσβεστίου καὶ τοῦ μαγνησίου σχηματίζει τὰ ἅλατα τριχλωροφαινόλικα ἀσβέστιον καὶ τριχλωμα-

γνήσιον. εὐχρηστα ἐν τῇ ὀφθαλμιατρικῇ καὶ μάλιστα τὸ δεύτερον, ὅπερ θαυματουργεῖ ἐν τῇ πωδῇ ὀφθαλμιά. [Ρ. Ν. Β.]

Τριχοδόρυ ἡ Τριχοφάγα. Βλ. Μαλλοφάγα.

Τριχογλωσσία εἶναι ἐκρυθμός τις κατάστασις τῆς ἀνω ἐπιφανείας τῆς γλώσσης, ἥτις φαίνεται τριχόφυτος ὡς ἐκ τῆς ὑπερπλάσεως τοῦ ἐπιθηλιακοῦ περιβλήματος τῶν κωνικῶν καὶ τῶν συνθέτων θηλῶν τῆς γλώττης· τὰ νήματα ταῦτα ἀποτελοῦνται ἐκ λεπτῶν καὶ ἐπιμήκων ἐμπυρήνων ἐπιθηλιακῶν κυττάρων ἐπ' ἄλληλα ἐπεστρωμένων καὶ λαμβάνουσιν ἐνίοτε μῆκος ἐνός καὶ πλέον ἑκατοστομέτρου.

Τριχογύνιον. Βλ. Ῥοδοφύκη.

Τριχομονίς. Οὕτως ἐκλήθη ὑπὸ Donné μονάς τις ἐγγυματική, διπλασία τὸ μέγεθος αἰμοσφαιρίου, ἐλλειπτική τὸ σχῆμα, φέρουσα βλεφαρίδας, ἀνευρεθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ βλενοπονώδει ἐκκρίματι τῆς κοιλίτιδος ἥτοι φλεγμονῆς τοῦ γυναικείου κόλπου. [Ρ. Ν. Β.]

Τροῦ (Troyes). Πρωτ. τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Ὄδ, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 50,997.

* **Τροία.** Περὶ ταύτης πρὸ νῦν κυρίως Perrot et Chipiez, Hist. de l'art τ. 5'. Dörpfeld, Troja und Ilion (2 τόμ. Ἀθήναι 1902).

* **Τροϊζήν.** Πρὸ κυρίως Wide, De rebus sacris Troezeniorum (ἐν Οὐφάλλῃ 1888).

* **Τροῦζκ.** Πρωτ. περιφ. (23,623 τχμ.) ἐν τῷ ῥώτ. κυβερν. Ὁρεμβούργου, μετὰ 23,126 κατ. (1897).

* **Τροῦνα** (Troina). Πόλις ἐν τῇ ἰταλ. ἐπαρχίᾳ Κατάνης τῆς Σικελίας, ἔχουσα 12,056 κατ.

Τροπικενίνη. Βάσις προκύπτουσα ἐξ ὀξειδωτέως τῆς τροπίνης μετ' ἀλκαλικῶν διαλύματος ὑπὸ μορφήν κρυσταλλικῶν βελονῶν τηρουμένων εἰς 161° καὶ ἀπορροφῶν διοξειδίου ἀνθρακός.

Τροπιδόχορις. Βλ. Πεντάτομον.

Τροπιλένιον. Ὑγρὸν ἀδιάλυτον ἐν ὕδατι, λαμβανόμενον δι' ἀποστάξεως ἰωδιούχου διμεθυλοτροπίνης ἢ καὶ ἰωδιούχου μεθυλοτροπιδίνης μετὰ καυστικοῦ κάλεως.

* **Τρόππου** (Troppau). Πρωτ. τῆς αὐστριακῆς Σιλεσίας καὶ ἰδίου διαμερίσματος, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 26,748.

Τρουδέ ἡλ. στήλη. Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Τρουέδα. 1) Telesforo de Trueba y Cosío. Ἰσπανὸς συγγραφεὺς καὶ ποιητής, γράψας ἐν ἀγγλικῇ καὶ ὀλιγώτερα ἐν ἰσπανικῇ γλώσσῃ, γενν. τῷ 1798 ἐν Σανταδέρ,

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΤΡΙΠΟΛΙΣ

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Τρίπολις

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἀλλ' εκπαιδευθεὶς ἐν Λονδίῳ, ὅπου καὶ ἐπαγγέλθη, ἀφοῦ συνεπεία τῶν πολιτικῶν πεποιθήσεων ἐξωρίσθη εἰς Ἰσπανίαν, καὶ ἀποθανὼν τῷ 1835 ἐν Παριείοις. Τὸ κατ' ἀρχὰς ἔγραψε μυθιστορήματα κατὰ τὸν τρόπον τοῦ Σκώτ, δι' ὧν ἀπέκτησεν εὐρωπαϊκὴν φήμην, καὶ ἱστορικὰ ἔργα, εἰς δὲ κωμωδίας ἐπιτυχιστάτας. Τὸ κύριον ὅμως ἔργον τοῦ ἦτο τὸ ἐπιγραφόμενον *Paris and London* (1833), λαμπρὰ ἡθογραφία τῶν δύο τούτων πόλεων. — 2) Antonio Trueba y la Quintana. Ἰσπανὸς ποιητής, γενν. 1821 ἐν Βισκαΐᾳ καὶ ἀποθ. τῷ 1839 ἐν Μαδρίτη, ὅπου τὸ κατ' ἀρχὰς κατεγίνετο εἰς τὸ ἐμπόριον. Ἐγένετο ὁ Βερανξέρος τῆς Ἰσπανίας, ὁ ποιητὴς τοῦ λαοῦ, οὗ τὸν βίον καὶ τὰ πάθη ἐπιτυχέστατα ψάλλει. Πρὸς τούτοις ἔγραψε διηγήματα καὶ μυθιστορήματα, τὰ πλεῖστα βασιζόμενα ἐπὶ παραδόσεων δημοδῶν.

Τροδύλλος. Τρίκλινος ἐν Κων/πόλει, ὡσεὶδὴ ἔχων τὸν θύλον, κτισθεὶς ἡ ἐπισκευασθεὶς ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀναστασίου τοῦ Θ' (491—518). Εἶναι γνωστὸς ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἱστορίᾳ, διότι ἐνταῦθα συνήλθεν ἡ 5' οἰκουμένη συνόδος τῷ 680 μ. Χ. καὶ ἡ καλουμένη Πενθέκτη τῷ 691.

Τρουχίλλον (Trujillo). 1) Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῇ Ἰσπαν. ἐπαρχίᾳ Κασέρες τῆς Ἑστρεμαδούρας, ἔχουσα 11,254 κατ. καὶ ποικίλην μικρὰν βιομηχανίαν. — 2) Πρωτ. τῆς ἐπαρχίας Λιβερτάδ ἐν Περούβιᾳ, ἔχουσα 11 χιλ. κατ. καὶ οὐσα ἔδρα ἐπισκόπου. — 3) Πολιτεία τῆς Βενεζουέλας, ἔχουσα ἐμβα. 11,241 τχμ. μετὰ 146,585 κατ. καὶ ὁμῶν. πρωτεύουσάν μετὰ 3 χιλ. κατ.

Τροχαντήρ (μείζων καὶ ἐλάσσων). Βλ. Μηριαῖον ὁστοῦν.

Τροχιδρόμοι καὶ σιδηρόδρομοι ἢ ηλεκτρικοί. Εὐθὺς ὡς ἀνεκαλύφθη ἡ ἡλεκτροκίνησις τοῦ μηχανοῦ (electromoteur), δι' ἧς ἡ ηλεκτρικὴ ἐνέργεια μεταβάλλεται εἰς ἐνέργειαν μηχανικὴν δυναμένην νὰ χρησιμοποιηθῇ καταλλήλως πρὸς κίνησιν, ἀνεγνωρίσθη κοινῶς ἡ μεγάλη σπουδαιότης ἣν ἡ ἀνάκαλυψις αὕτη ἐπέφερε διὰ τὴν κίνησιν ἰσχύος τῶν τροχιδρόμων καὶ τῶν σιδηροδρόμων. Τόσον πολλὰ καὶ τόσον μεγάλα ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐργασίαι καὶ ἐρευναι ἐγένοντο, ὥστε σήμερον μετὰ παρέλευσιν μόλις εἰκοσαετίας, οἱ μὲν ηλεκτρικοὶ τροχιδρόμοι ἀντικατέστησαν νικηφόρως πάντα τὰ ἄλλα τῶν τροχιδρόμων εἴδη, οἱ δὲ ἡλεκτρικοὶ σιδηρόδρομοι μεγαλύτερον ὅση μέραι κατακτῶσιν ἔδαφος, ἐφαρμοσθέντες καὶ αὐτοὶ πολλὰχοῦ πρακτικῶς καὶ τεί-

νοντες εἰς τελειοποίησιν χάρις εἰς τὰς μελέτας καὶ ἐρεῦνας μεγάλου ἀριθμοῦ εἰδικῶν ἐπιστημόνων περὶ τὸ ζήτημα τοῦτο καταγινόμενων. Ὁ πρῶτος δοκιμαστικὸς ἐκμεταλλευθεὶς ἡλεκτρικὸς τροχιδρόμος ἦν ὁ τῇ εἰσηγήσει τοῦ πατρὸς τῆς νεωτέρας ἡλεκτροτεχνικῆς Werner v. Siemens κατὰ τὴν ἐν Βερολίῳ ἔκθεσιν τοῦ 1879 ὑπὸ τῆς ἐταιρείας Siemens καὶ Halske κατασκευασθεὶς. Ὁ ἡλεκτρικὸς οὗτος τροχιδρόμος ἐλάμβανε τὸ ρεῦμα ἐκ τῶν σιδηρῶν ῥάβδων καὶ ἐξ ἰδιαιτέρας ἐν τῷ μέσῳ τῆς γραμμῆς ὀλίγον ὑψηλότερον τοποθετηθείσης τρίτης ῥάβδου, τὸ σύστημα δὲ τοῦτο ἐφηρμόσθη καὶ κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ σιδηροδρόμου Portgusch ἐν Ἰρλανδίᾳ κατὰ τὸ ἔτος 1883. Ἐν ἔτει ὁμοῦς 1881 κατασκευάσθη ὁ πρῶτος πρακτικὸς ἐφαρμόσιμος τροχιδρόμος ἐν Βερολίῳ μετὰ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ Anhalt καὶ τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς, ὅστις καὶ παρεδόθη εἰς κοινὴν χρῆσιν· ὁ πρῶτος οὗτος πρακτικὸς τροχιδρόμος, ὁ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀνωτέρω συστήματος κατασκευασθεὶς, ἔσχεν ἐν τῷ μεταξύ ποικίλας μεταμορφώσεις, μέχρις οὗ ἀπὸ τοῦ 1890 ἐφωδιάσθη δι' ἐναερίου ἀγωγοῦ. Ἀπὸ τοῦ 1882 ἤρξαντο μὲν καὶ ἐν Εὐρώπῃ ἐκτετεινόμενοι πῶς οἱ ἡλεκτρικοὶ τροχιδρόμοι, ἀλλὰ μεγάλην διάδοσιν εὗρον ἐν τῇ Βορείῳ Ἀμερικῇ, ὅπου ἡ μεγάλη τῶν πόλεων ἑκτασις, ἡ εὐκολία τῆς εὐρέσεως τῶν απαιτούμενων κεφαλαίων, ὁ μεταξὺ τῶν ἐταιρειῶν ἀνταγωνισμὸς καὶ ὁ πρακτικὸς τῶν Ἀμερικανῶν νοὺς πρὸς χρησιμοποίησιν πάσης πρακτικῆς ἐφευρέσεως, συνετέλεσαν πλεῖστον εἰς τὴν ἐν χρόνῳ ἐλαχίστῳ εὐρυτάτην ἐγκατάστασιν ἡλεκτρικῶς κινουμένων τροχιδρόμων. Καὶ ἐνῷ τῷ 1885 ἐγένετο ἡ πρώτη τοιοῦτου ἐφαρμογὴ μετὰ τοῦ Wislissor καὶ Baltimore, τῷ 1891 τὰ δύο πέμπτα ὅλων τῶν τροχιδρόμων τῆς Ἀμερικῆς ἐκινουνοτο ἡλεκτρικῶς με ἑκτασιν γραμμῶν 6500 χιλιομέτρων καὶ 8892 ἀμάξας. Κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1894 οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι ἀνῆλθον εἰς 14413 χιλιομέτρα γραμμῶν καὶ 22849 ἀμάξας καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦ 1896 εἰς 20000 χιλιομέτρα τροχιδρομικῶν γραμμῶν. Ἡ καταπληκτικὴ αὕτη ἀνάπτυξις δὲν ἐδράμει νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην, ἐνθα ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ἡ ἀντικατάστασις τῶν ἄλλων τροχιδρομικῶν εἰδῶν διὰ τῶν ἡλεκτρικῶν καὶ ἡ κατασκευὴ νέων τοιούτων βαίνει κατὰ πρόθεον γιγαντιαίως αὐξοῦσιν. Οὕτω ἐν Εὐρώπῃ κατὰ τὴν 1 Ἰουλίου 1899 ὑπῆρχον 429 ἐν ὅλῳ τροχιδρόμοι ἡλεκτρικοὶ ἐπὶ ἀποστάσεως 5788 75 χιλιομέτρων μετὰ 7134,42 χιλιομέτρων ἑκτασιν γραμμῶν καὶ μετὰ 14475 ἀμάξας. Ἐκ τοῦ εἰδικοῦ συγ-

γράμματος του Max Schiemann (Bau und Betrieb elektrischer Bahnen) παραλαμβάνοντες τον επομένον πίνακα δεικνύοντα τον κατά τὰς χώρας τῆς Εὐρώπης ἐν ἔτει 1899 ἀριθμὸν τροχιοδρόμων, τὸ μήκος αὐτῶν, τὴν ἔκτασιν τῶν ράβδων καὶ τὸν

ἀριθμὸν τῶν ἀμαξῶν ἐν τῷ πίνακι τούτῳ φαίνεται ἡ Γερμανία ὑπερέχουσα πάσης ἄλλης εὐρωπαϊκῆς χώρας ὡς πρὸς τὴν ἐγκαταστάσιν καὶ ἐκμετάλλευσιν ἡλεκτρικῶν τροχιοδρόμων.

Χῶραι	τροχιόδρομοι	χιλιόμετρα ἐκτάσεως	χιλιόμετρα ράβδων	ἀμαξαι *
Βέλγιον καὶ Ὁλλανδία	12	178.0	194.0	277
Βοσνία	1	5.5	7.5	17
Δανία	3	110.21	114.4	228
Γερμανία	170	2901.61	3457.255	8209
Γαλλία	41	376.828	426.868	951
Ἀγγλία	51	512.97	759.918	849
Ἰταλία	23	372.495	459.055	941
Νορβηγία καὶ Σουηδία	6	57.51	62.16	141
Αὐστρία	40	462.824	639.19	763
Ῥουμανία	3	39.5	49.5	79
Ῥωσία	15	183.21	214.1	545
Ἑλβετία	36	254.692	265.992	391
Σερβία	1	11.0	12.0	19
Ἰσπανία καὶ Πορτογαλλία	11	110.8	145.6	396
Οὐγγαρία	16	211.603	322.887	699
ἐν ὅλῳ	429	5788.752	7.134.424	14475

* Ἐν τοῖς ἀριθμοῖς τῶν ἀμαξῶν ἐννοοῦνται τοιαῦτα μετὰ ἢ ἀνευ ἡλεκτροκινητήριου μηχανῆς ὀλέγειν ἐν ὅλῳ 71, χρησιμεύουσιν ὡς ἡλεκτρικά locomotives.

Παντὸς ἡλεκτρικοῦ τροχιοδρόμου τὸ κυριώτερον μέρος ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν ἡλεκτροκινητήριον μηχανήν, ἥτις, κειμένη ὑπὸ τὴν ἀμαξάν δεν ἐφαπτεται τοῦ σταθμοῦ αὐτῆς. Ἡ στρεφὴ τοῦ δακτύλιου τῆς ἡλεκτροκινητήριου μηχανῆς μεταβιβάζεται διὰ τῶν ἐπὶ τοῦ ἄξονος ὀδοντωτῶν τροχῶν εἰς τοὺς τροχοὺς τῆς ἀμαξῆς, οὕτω δὲ ἡ ἀμαξά κινεῖται ἐὰν μεταβιβάσθῃ εἰς τὴν ἡλεκτροκινητήριον μηχανήν ρεῦμα ἡλεκτρικόν. Τοῦτο πρὶν φθάσῃ εἰς τὴν μηχανήν πρέπει νὰ διέλθῃ διὰ μηχανήματος περιέχοντος ἀρκετὰς ἀντιστάσεις καὶ κειμένου παρὰ τὴν θέσιν τοῦ ὀδηγοῦ, ὅπως οὗτος διὰ τῆς καταλλήλου κινήσεως λαβίδας κανονίσῃ τὴν ἔντασιν τοῦ ρεύματος ἢ καὶ διακόψῃ αὐτὸ τελείως καθ' ἣν στιγμήν ἡ ἀμαξά εἶναι ἀνάγκη νὰ σταματήσῃ (ἴδε τὴν λέξιν ρεοστατης ἐν ἀρθρῷ ἡλεκτρικαὶ μετρήσεις). Ἀλλὰ κατὰ τίνα τρόπον θὰ μεταβιβάσθῃ εἰς τὴν ἡλεκτροκινητήριον μηχανήν τὸ ἡλεκτρικὸν ρεῦμα; Προκειμένου περὶ τῆς δι' ἡλεκτρισμοῦ κινήσεως μηχανημάτων ἐργαστασίων καὶ ἐν γένει περὶ κινήσεις ἡλεκτροκινητήριων μηχανῶν ἀκινήτων, εὐκόλος εἶνε ἢ εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο ἀπάντησις. Ἐν τοῖς κεντρικοῖς ἡλεκτρικοῖς σταθμοῖς παράγεται διὰ τῶν δυναμομηχανῶν ἐνέργεια ἡλεκτρική, μεταβαλλομένη εἰς τοιαύτην π. χ. τῆς μηχανικῆς ἐνεργείας πίπτοντος

ὕδατος, ἢ τῆς μηχανικῆς ἐνεργείας τῆς δι' ἀτμομηχανῶν παρεχόμενης ἢ ἐν ταῖς δυναμομηχαναῖς παραχθεῖσα ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια μεταβιβάζεται ἐκ τοῦ σταθμοῦ τῆς παραγωγῆς διὰ καταλλήλων ἀγωγῶν εἰς τὸ μέρος ἐν ᾧ εὐρίσκεται ἡ ἐν τῇ αὐτῇ πάντοτε θέσει μένουσα ἡλεκτροκινητήριος μηχανή, πρὸς τοὺς δύο δὲ αὐτῆς πόλους θὰ ἐνωθῶσι τὰ ἄκρα τῶν ἀγωγῶν, ὧν τὰ ἕτερα δύο ἄκρα συνδέονται μετὰ τῶν πόλων τῆς δυναμομηχανῆς τὸ ρεῦμα διέρχεται οὕτω διὰ τῆς ἡλεκτροκινητήριου μηχανῆς καὶ ὁ δακτύλιος αὐτῆς τίθεται εἰς περιστροφὴν, τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας μεταβαλλομένης ἐν αὐτῇ εἰς ἐνέργειαν μηχανικήν. Ἀλλ' ἐν τοῖς τροχιοδρόμοις τὸ ρεῦμα κλείεται ἐν νέῳ ἐκάστοτε σημείῳ τῆς σιδηροδρομικῆς τροχιάς ἐνεκα τῆς ἐξακολουθητικῆς τῆς ἀμαξῆς κινήσεως, ὡς ἐκ τούτου δὲ πηγάζει ἡ ἀνάγκη τῆς ἐξευρέσεως τρόπου καταλλήλου ὅπως ἀποκαθίσταται ἡ σύνδεσις μετὰ τῶν μεταφερόντων τὸ ρεῦμα ἀγωγῶν καὶ τῆς διαρκῶς μετὰ τῆς ἀμαξῆς συμμετατιθεμένης ἡλεκτροκινητήριου μηχανῆς. Πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου ἡδύνατο νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἡλεκτρικὴ πηγὴ ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ ἀμαξῇ τοῦ τροχιοδρόμου. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἔχοντες δύο συστήματα, τὸ τῶν ἡλεκτρικῶν locomotives καὶ τὸ τῶν ἡλεκτρικῶν συλλεκτῶν

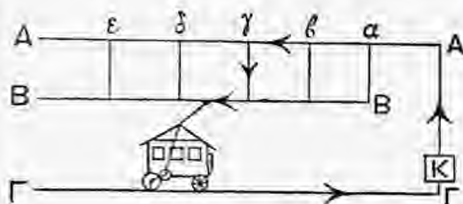
ρων (accumulateurs). Το πρώτον τῶν δύο τούτων συστημάτων ἔνν αρμόζει εἰς τοὺς τροχιόδρομους, εὐρύν μέχρι τοῦδε εφαρμογὴν περιορισμένην καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ηλεκτρικοῖς σιδηροδρόμοις· ἐν μιᾷ τούτῃ καὶ τῇ αὐτῇ ἀμάξῃ δεόν να ὑπάρχωσι α') ἀνιμομηχανὴ πρὸς παραγωγὴν μηχανικῆς ἐνεργείας· β') δυναμομηχανὴ πρὸς μεταβολὴν τῆς μηχανικῆς ταύτης ἐνεργείας εἰς ηλεκτρικὴν καὶ γ') ηλεκτροκινητήριος μηχανὴ πρὸς μετατροπὴν τῆς ηλεκτρικῆς ἐνεργείας εἰς μηχανικὴν, πρὸς κίνησιν τούτῃ τῆς ἀμάξης. Τὸ δεύτερον σύστημα, τὸ τῶν ηλεκτρικῶν συλλεκτῆρων, θὰ ἦτο τὸ ἀριστον πάντων τῶν πρὸς κίνησιν τῶν ηλεκτρικῶν τροχιόδρομων συστημάτων, ἐὰν οἱ ηλεκτρικοὶ συλλεκτῆρες ἴσαν τελειότεροι καὶ ἐπλήρουν πάσας τὰς ἀπαιτήσεις τῆς τεχνικῆς. Τὰ ὄργανα ταῦτα, περιγραφόμενα ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει (ἴδε ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια), σκεπτοῦσιν ὡς γνωστὸν κατὰ τὴν ἐκφύρτωσιν αὐτῶν νὰ παράσχωσι ρεῦμα ηλεκτρικόν, τὸ ὁποῖον μεταδιβαλλόμενον εἰς τὴν ηλεκτροκινητήριον μηχανὴν ἐπιφέρει τὴν κίνησιν τῆς ἀμάξης, ἥτις οὕτω φαίνεται ὡς αὐτοκίνητον κινούμενον ἐπὶ τῶν σιδηρῶν ῥάβδων, ἐνῶ συγχρόνως ἐλλείπουσιν ὅλαι αἱ δυσχερεῖαι τῆς δι' ἀγωγῶν μακροῦθεν μεταφοράς τοῦ ηλεκτρικοῦ ρεύματος. Ἡ ἐξαρμογὴ ἐν τούτῳ τῆς δια τῶν ηλεκτρικῶν συλλεκτῆρων κινήσεως τῶν ηλεκτρικῶν τροχιόδρομων περιορίζεται εἰς στενώτατον εἰσέτι κύκλον, διότι καὶ πολυδάπανος καὶ δυσχερεστάτη συγγάνει, βεβαίως δὲ θέλει ἐν τῷ μέλλοντι ἐπικρατήσῃ, ἐὰν πραγματοποιηθῇ τὸ ὄνειρον τῆς τελειοποιήσεως τῶν ὀργάνων τούτων, ὁ νεῖρον τὸ ὁποῖον τείνει εἰς κατασκευὴν τοιούτων ὅσον ἔνασι μικροτέρων κατὰ τὰς διαστάσεις, ἐλαφροτέρων κατὰ τὸ βάρος, εὐθυνοτέρων κατὰ τὴν τιμὴν καὶ περιεκτικωτέρων εἰς ποσότητα ηλεκτρικῆς. Ὅταν ἀπορῶ τὰ διάφορα ἄλλα σήμερον ἐν χρήσει συστήματα τῆς ἐξωθεν μεταφοράς τῆς ηλεκτρικῆς ἐνεργείας, δύνανται να συμπεριληφθῶσιν εἰς τρεῖς κατηγορίας· α') τῆς δι' ἐναερίων ἀγωγῶν μεταφοράς· β') τῆς δι' ὑπογείων ἀγωγῶν μεταφοράς καὶ γ') τῆς δια τρίτης ἐπὶ τοῦ ἐδάφους γραμμῆς μεταφοράς. Ἐν ἐκάστη τῶν κατηγοριῶν τούτων ὑπάρχουσι πλείονα συστήματα· ἐνεκα ὅμως τῶν στενῶν ὁρίων τοῦ ἡμετέρου ἀρθρου περιοριζόμεθα εἰς τὴν περιγραφὴν τοῦ σήμερον ἐν μεγίστῃ εφαρμογῇ δια τοὺς ηλεκτρικοὺς τροχιόδρομους εὐρισκόμενον συστήματος τῆς ἐναερίου μεταφοράς τοῦ ηλεκτρικοῦ ρεύματος.

Ὁ εἰς πέλος τῆς δυναμομηχανῆς κεντρικοῦ ἡλ. σταθμοῦ συνδέεται με τὰς σιδηρὰς ῥάβδους ἐφ' ὧν κινεῖται ὁ τροχιόδρο-

μος, ἐκ τοῦ ἐτέρου δὲ πόλου ἀγεται τὸ ηλεκτρικὸν ρεῦμα διὰ σύρματος χαλκίνου, ὅπερ τείνεται εἰς ὕψος 4-5 μέτρων ὑπὲρ τὰς σιδηρὰς ῥάβδους· τὸ κύκλωμα κλείεται ἐὰν ἀγωγόν τι σῶμα συνδέσῃ τὸ σύρμα μετὰ τῶν ῥάβδων. Τοῦτο κατορθοῦται ὑπὸ τῆς ηλεκτροκινητήριου μηχανῆς ὡς ἐξῆς· ὁ εἰς τῶν πόλων αὐτῆς συγγινώσκει με τοὺς τροχοὺς τῆς ἀμάξης καὶ ἐπομένως με τὰς σιδηρὰς ῥάβδους, ἐφ' ὧν κυλίνονται οἱ τροχοί· ἐκ δὲ τοῦ ἐτέρου πόλου ὑφύεται πρὸς τὴν ὁροφὴν τῆς ἀμάξης σύρμα καταλήγον ἐἰς μηχανήμα ἐπαφῆς, συγγινώσκον με τὴν ὑπὲρ τὸ μέσον τῶν σιδηρῶν ῥάβδων τεταμένον ἐναερίον ἀγωγόν. Τοιοῦτοτρόπως τὸ ρεῦμα ἐκ τῆς δυναμομηχανῆς τοῦ κεντρικοῦ σταθμοῦ διαρρέει δια τῆς ηλεκτροκινητήριου τῆς ἀμάξης μηχανῆς καὶ θέτε αὐτὴν εἰς κίνησιν. Ἐννοεῖται ὅτι τὸ πρὸς τὸ μηχανήμα τῆς ἐπαφῆς ἐκ τοῦ ἐνός πόλου τῆς ηλεκτροκινητήριου μηχανῆς ἐξερχόμενον σύρμα δεόν να διέρχεται καὶ διὰ τοῦ περιγραφέντος ρεοστατικού μηχανήματος, ὅπως ὁ ὁδηγὸς δύναται κατὰ βούλησιν νὰ κλείῃ καὶ διακόπῃ τὸ κύκλωμα ἢ νὰ αὐξάνῃ καὶ νὰ ἐλαττώῃ τὴν ἔντασιν τοῦ ρεύματος. Τὸ ὑπὲρ τὴν ἀμάξαν ὑφούμενον μηχανήμα ἐπαφῆς συνίσταται ἐκ ῥάβδου ἐλαστικῆς, ἥτις δι' ἰσχυροῦ ἐλατηρίου πιέζεται πρὸς τὰ ἀνω, ὅπως τὸ ἀνώτερον αὐτῆς ἄκρον εὐρίσκειται ἐν στενῇ ἐπαφῇ μετὰ τοῦ ἐναερίου ἀγωγοῦ· ἀναλόγως δὲ τῆς κατασκευῆς τοῦ ἄκρου τούτου διακρίνονται δύο συστήματα, τὸ ἀμερικανικὸν καὶ τὸ τῶν Siemens καὶ Halske. Κατὰ τὸ ἀμερικανικὸν σύστημα ἡ ῥάβδος φέρει εἰς τὸ ἄκρον μεταλλικὴν τροχαλίαν, τὰ χεῖλη τῆς ὁποίας περιβάλλουσι τὴν ἐνέριον ἀγωγόν, κατὰ δὲ τὸ σύστημα τῶν Siemens καὶ Halske τοῦ ἐναερίου ἀγωγοῦ ἐφάπτεται μετ' ἀλλήλων τὸ ἑξ ὧν μήκους 1,20 μέτρον· τὸ δεύτερον τοῦτο σύστημα πλεονεκτηεῖ πολὺ τοῦ πρώτου, ὅπερ ὁμως εἶνε πολὺ περισσώτερον διαδεδομένον, διότι οἱ Siemens καὶ Halske τυγχόντες διὰ τὸ ἰδικόν των σύστημα προνομίου ἐφευρέσεως ποιοῦνται αὐτοὶ μόνοι χρῆσιν αὐτοῦ ἐν τοῖς ὑπ' αὐτῶν ἐκμεταλλευόμενοις τροχιόδρομοις, ἀντὶ ἀδρόκτης ἀμοιβῆς παρέχοντες εἰς ἄλλους προνομίον χρήσεως. Τα μειονεκτήματα τοῦ ἀμερικανικοῦ συστήματος καταφαίνονται ἰδίᾳ ὅταν ἡ τροχιόδρομικὴ ἀμάξα πρόκειται νὰ διαγράψῃ καμπύλην· ἐσσηδῆποτε προτεκτικῶς καὶ ἐπιμεμελημένως καὶ ἀν τοποθετηθῇ ἐν ταῖς καμπύλαις ὁ ἐναερίος ἀγωγός, ἐξέρχεται αὐτοῦ συνεχῶς ἡ τροχαλία, οὕτω δὲ διακόπτεται τὸ ρεῦμα, κατὰ δὲ τὰς ἐσπερινὰς ὥρας διακόπτεται· καὶ τὸ ἐν τῇ ἀμάξῃ ηλεκτρικὴν φῶς τροφοδοτούμενον καὶ αὐτὸ διὰ ἰδιαιτέρου κυκλώματος ὑπὸ τοῦ

αὐτοῦ ρεύματος. — Διὰ τῆς ἀνωτέρου συντόμου περιγραφῆς ἐξετάθη ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ὁ τρόπος καθ' ὃν λειτουργοῦσιν οἱ μετ' ἐναερίου ἀγωγῷ τροχιοδρομοὶ πρὸς τελειοτέραν ὁμῶς συμπλήρωσιν ἐφείλομεν νὰ προσθέσωμεν καὶ σχετικὰς τινὰς παρατηρήσεις. Εἶνε γνωστὸν ὅτι ἡ ἀντίστασις ἐνὸς ἀγωγῷ αὐξάνει μὲ τὸ μήκος αὐτοῦ καὶ μὲ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ πάχους του· ἔπειτα ἐκ τούτου ὅτι τὸ εἰς τὴν ἠλεκτροκινητήριον μηχανὴν μεταβιβαζόμενον ρεῦμα γίνεται ὅλον ἐν ἀσθενέστερον ἢ ὅσον ἡ ἀμαξία προχωρεῖ ἀπομακρυνομένη τοῦ κεντρικοῦ ἠλεκτρικοῦ σταθμοῦ ἐξ οὗ μεταφέρεται τὸ ρεῦμα· τοῦτο εἶνε ἐν τῶν σπουδαιωτέρων μειονεκτημάτων τοῦ περιγραφέντος συστήματος καὶ πρέπει ἡ δυναμομηχανὴ νὰ παράγῃ ἠλεκτρικὴν ἐνέργειαν πολλῶν περισσοτέρων τῆς χρησιμοποιηθησομένης, διότι μέρος αὐτῆς πολὺ δαπανᾷται ὡς ἐκ τοῦ μεγάλου μήκους τῶν ἀγωγῶν καὶ τῆς κατὰ συνέπειαν τούτου μεγαλυτέρας αὐτῶν ἀντιστάσεως. Ἀλλὰ τὴν ἀνάγκην παραγωγῆς ἠλεκτρικῆς ἐνέργειας μεγαλυτέρας ἐπιβάλλει καὶ ἕτερος λόγος· ὅτι ἡ ἀμαξία τὴν στιγμήν τῆς ἐκκινήσεως χρειάζεται ἐνέργειαν ἠλεκτρικὴν ὁ—10 φορές μεγαλυτέραν ἐκείνης τὴν ὁποίαν συνήθως κατὰ τὴν συνεχὲς κίνησιν τῆς χρησιμοποιεῖ· προσεκτικὸς παρατηρητὴς δύναται νὰ ἀντιληφθῇ ὅτι ἐν καιρῷ ἐσπέρας κατὰ τὴν στιγμήν τῆς ἐκκινήσεως τὰ ἠλεκτρικὰ τῆς τροχιοδρομικῆς ἀμαξίης φῶτα πάσχουσιν ἐλάττωσιν τῆς ἐντάσεως, ἣν ἀναλαμβάνουσιν καὶ πάλιν εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκκίνησιν, εἶνε δὲ γνωστὸν ὅτι αἱ τροχιοδρομικαὶ ἀμαξίαι εἶνε ὑποχρεωμέναι νὰ κάμωσι πολλοὺς σταθμοὺς καὶ ὅτι πολλάκις συμβαίνει νὰ ἐκκινῶσι πλείοτεται τῆς μιᾶς συγχρόνως. Πάντα ὁμῶς ταῦτα τὰ μειονεκτήματα ἐλάττωσι πολὺ τὸ γεγονός ὅτι ἐπὶ τῆς τροχιοδρομικῆς τροχιάς εὐρίσκονται εἰς διάφορα σημεῖα πλείοτεται ἀμαξίαι, ἐξ ὧν ἄλλαι πλησιέστερον καὶ ἄλλαι ἀπώτερον τοῦ κεντρικοῦ σταθμοῦ, ἄλλαι ἐκκινουσαι καὶ ἄλλαι σταθμεύουσαι, οὕτω δὲ ἐπέρχεται ποῖα τις ἐξίσωσις. Πρὸς ἀποφυγὴν μεγάλης τοῦ ρεύματος ἀπωλείας δὲν ὁ ἐναερίος ἀγωγὸς νὰ εἶνε ὅσον ἐννοεῖται παχύτερος· σύρματα ὁμῶς παχύτερα ἀπαιτοῦσι πολὺ μεγαλυτέραν δαπάνην, οὕτω δὲ ὅτι κερδίζεται ἐκ τῆς οικονομίας τοῦ ρεύματος ἀπόλλυται εἰς τὴν μεγαλυτέραν διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν ἀγωγῶν δαπάνη. Τὸ ὑπὸ τοῦ Sprague ἐφευρεθὲν σύστημα διανομῆς τῶν ἀγωγῶν ὑπερνικᾷ τὰς ἀνωτέρω δυσχερείας, αἶρει δὲ ἐκ τοῦ μέσου καὶ ἕτερον σπουδαῖον μειονέκτημα, τῆς διακοπῆς τούτεστι τῆς συγγενωνίας καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν ἐν περιπτώσει θραύσεως τοῦ ἐνα-

ερίου ἀγωγῷ. Τοῦ συστήματος Sprague ἡ ἀρχὴ διασαφηνίζεται διὰ τοῦ καρεντιθεμένου σχήματος· ἀπὸ τῆς δυναμομηχανῆς τοῦ κεντρικοῦ σταθμοῦ K τὸ ρεῦμα μετα-

βιβάζεται ἄφ' ἐνὸς μὲν διὰ τῶν σιδηρῶν ράβδων τῆς γραμμῆς ΓΓ, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τοῦ κυρίου ἀγωγῷ AA τεινομένου ἐναερίως καὶ αποτελουμένου ἐν σύρματος παχέος· ὑπὸ τὸν κύριον τοῦτον ἀγωγὸν ὑπάρχει δεύτερος λεπτότερος BB, ὅστις συνδέεται μετ' αὐτοῦ δι' ἐγκαρσίων συρμάτων ἐν ὁρισμέναις ἀποστάσεσιν ἀνὰ 100—200 μέτρα ἐκ τῶν σημείων α, β, γ, δ, ε κ.λ.π. τοῦ ἀγωγῷ ΔΑ πρὸς τὸν ἀγωγὸν ΒΒ κατερχομένων. Ὡς ἐκ τοῦ σχήματος καταφαίνεται, ἡ κλείσις τοῦ ρεύματος γίνεται ὡς ἐξῆς· Ἐκ τοῦ κεντρικοῦ σταθμοῦ K διαρρεῖι τοῦτο διὰ τοῦ ἀγωγῷ Α, διὰ τοῦ ἐγκαρσίου σύρματος γ, διὰ τοῦ μεταξὺ γ καὶ δ μέρους τοῦ ἀγωγῷ Β, διὰ τοῦ μηχανήματος τῆς ἐπαφῆς, διὰ τῆς ἠλεκτροκινητήριου μηχανῆς, διὰ τῶν τροχῶν τῆς ἀμαξίης καὶ τέλος διὰ τῆς σιδηρᾶς ράβδου Γ ἐπιστρέφει εἰς τὸν ἕτερον πόλον τῆς δυναμομηχανῆς τοῦ κεντρικοῦ σταθμοῦ K. Τοιοῦτοτρόπως ἡ ἀντίστασις τοῦ ρεύματος δὲν αὐξάνεται, διότι διαρρεῖι μέρος μόνον μικρὸν τοῦ ἀγωγῷ BB, ἐάν δὲ εἰς τὸ μέρος τοῦτο θραυσθῇ ὁ ἀγωγὸς BB, δὲν ἐπέρχεται ἐκ τούτου διακοπὴ τῆς συγγενωνίας καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν, τοῦθ' ὅπερ θὰ συνέβαινεν, ἂν μεταξὺ γ καὶ δ ἐθραύετο εἰς μόνον ὑπάρχων ἀγωγὸς ΑΑ. — Εἴπομεν ἀνωτέρω ὅτι τὸ σύστημα τῆς δι' ἐναερίου ἀγωγῷ μεταφοράς τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὴν κίνησιν τῆς τροχιοδρομικῆς ἀμαξίης ἠλεκτρικῆς ἐνέργειας εἶνε τὸ μᾶλλον σήμερον ἐν χρήσει μεταξὺ τῶν ἀναφερθέντων 429 τροχιοδρομῶν τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1899 ἐν Εὐρώπῃ ἐγκατεστημένων, εἰ 395, ἦτοι 90 περίπου τοῖς ἑκατόν, ἐλειτουργοῦν διὰ τοῦ τοιοῦτου συστήματος. Τὸ κύριον πλεονέκτημα του ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ λοιπὰ συστήματα τυγχάνει ἡ ἀπλότης αὐτοῦ καὶ ἡ μεγαλυτέρα οικονομία δαπανῶν κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν καὶ κατὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν. Σήμερον αἱ ἀμαξίαι φέρουσι συνήθως δύο ἀντὶ μιᾶς ἠλεκτροκινητήριου μηχανῆς, ἐκάστης ἐχούσης ἀνὰ 15 ἵππων δύναμιν, οὕτω δὲ μὲ βάρος 4500—5000 χιλιγράμ-

μων δύνανται εύκόλως νά κινώνται, εύκόλως δέ επίσης και άνέρχονται και όδους άνθηφορικάς. Αλλά και δύο σπουδαιότατα μειονεκτήματα έχει τό δι' έναερίων άγωγιών σύστημα, τήν παραμόρφωσιν τουτέστι των όζων διά του δικτύου των συρμάτων και τόν έκ της έλευθέρας έν τω αέρι τοποθετήσεως αύτων κίνδυνον διά τήν ζωήν των ανθρώπων. "Όσον άφορ ά τέλος τα έξοδα έγκαταστάσεως και έκμεταλλεύσεως σημειούμεν ότι δι' άπλήν γραμμήν στοιχίζει τό χιλιόμετρον 110,000—125,000 φράγκων συμπεριλαμβανομένων πάντων των έξοδων, ήτοι κεντρικού ήλεκτρικού σταθμού, άμαξών, γραμμών και άγωγιών, ήτοι 25000—35000 φράγκα περισσότερο της κατά χιλιόμετρον έγκαταστάσεως ήπιοτροχιόδρομων' άλλ' ή έκμετάλλευσίς είνε άπίερωσ εύθνητότερα, απαιτούσα 25—30 έξατοστά του φράγκου δι' άπόστασιν ένός χιλιομέτρου υπό μιās άμάξης διανυσμένην.

Η άντικατάστασις έν τούς σιδηροδρομούς της δυνάμεως του άτμου διά της του ήλεκτρισμού δύναται τις νά είπη ότι εύρίσκεται είσέτι εις τά πρώτα της ανάπτυξεως στάδια. Έντός των πόλεων ή παραγωγή ένεργείας ήλεκτρικής κατορθούται υπό συνθήκας οικονομικάς τοιαύτας, ώστε νά ικανοποιώνται τά προς τούτο διατιθέμενα κεφάλαια, καθ' όσον ή ήλεκτρική αυτή ένεργεία δύναται νά χρησιμοποιηθή διά ποικίλους σκοπούς, προς παραγωγήν π. χ. ήλεκτρικού φωτός, παρυγήν ήλεκτροκίνητων δυνάμεως εις έργοστάσια, προς κίνησιν τροχιόδρομικών άμαξών κ.λ.π. Αλλά έγκαταστάσεις ήλεκτρικάς σκοπούσαι τήν τροφοδοτήσιν μόνον σιδηροδρομικών γραμμών διερχομένων έντάσεις ακατοικήτους εύκόλως δύνανται νά είνε συμφέρουσai υπό έποψιν οικονομικήν. Άλλως τε ένω των τροχιόδρομων αί γραμμαί είνε μήκους σχετικώς μικρού ως περιλαμβανόμεναι συνήθως έντός της πόλεως, αί γραμμαί των σιδηροδρομών έκτείνονται εις πολλών χιλιομέτρων άπόστασιν, είπομεν δέ ήδη ότι μέ τήν αύξησιν του μήκους των άγωγιών συρμάτων αύξάνεται πολύ και ή αντίστασις αύτων, τό δέ ρεύμα καθίσταται εύτω άσθενέστερον. Έν τή περιπτώσει ταύτη ή πρόπει νά ιδρυθώσι σταθμοί κεντρικοί κολοσσίων διαστάσεων, ή νά αύξηθῃ εις μέγαν βαθμόν ή ήλεκτρεγερτική του ρεύματος δύναμις, έξ ου πολλοί επί της ζωής κίνδυνοι δύνανται νά επέλθωσιν. Η αύξησις έξ άλλου του πάχους των άγωγιών συρμάτων, ήτις θα ήλάττω τήν αντίστασιν αύτων, απαιτεί διαπάνας παρμειγίστας. Και ή ίδρυσις πλειοτέρων ένδιαμέσων κεντρικών ήλεκτρικών σταθμών έχει τά μειονεκτήματά της, ίδια ως έκ της μικροτέρας

άποδόσεως μηχανών μέ μικροτέρας μηχανικής μονάδας. Η έφαρμογή έξ άλλου των ήλεκτρικών λοκομοτιβ γίνεται πρόξενος επιβαρύνσεως διά βάρους επίπροσθέτου, διότι πλήν των έν τοίς έν χρήσει λοκομοτιβ ανθρώπων, λέβητος και άτμομηχανής, προστίθενται άφ' ένός μέν δυναμομηχανή και άφ' άλλου ήλεκτροκινήτης μηχανή, τό βάρος των οποίων ως έκ των μεγάλων διαστάσεων αύτων δέν είνε εύκαταφρόνητον. Τοιαύται και άλλαι άκόμη δυσχέρειαι τεχνικάι και οικονομολογικάι παρουσιάζονται είσέτι κατά τήν ήλεκτροκίνησιν των σιδηροδρομών. έννοείται ότι πολλοί τούτων αναλόγως των περιστάσεων ύρ' άς γίνεται ή έγκατάστασις και ή έκμετάλλευσίς δύνανται νά υπερινικηθώσιν, ίκανοί δέ ήλεκτρικοί σιδηροδρομοί εύρίσκονται: τανυν έν έκμετάλλευσι, άλλοι δέ έν κατασκευή. Πολλά των έν αυτοίς έφαρμοσθέντων συστημάτων είνε υπό θεωρητικήν έποψιν όμοια των διά τους ήλεκτρικούς τροχιόδρομους ήδη έν χρήσει. Σκοπός κύριος της ήλεκτροκίνησεως των σιδηροδρομών, πλήν της επίζητουμένης μείζονος οικονομίας κατά τήν έκμετάλλευσιν, τυγχάνει ή επίτευξις ταχύτητος μεγαλύτερας, όποιαν ή δι' άτμου κίνησις άδυνατεί νά παράσχη. Όντως δέ έκ των γενομένων έγκαταστάσεων και ίδια έκ των επανειλημμένων πειραμάτων φαίνεται ότι δέν θα βραδύνη ή έποχή, καθ' ήν ή ταχύτης θα άνέλθῃ μέχρι 150, ίσως δέ και πλέον, χιλιομέτρων καθ' ώραν. Τήν ταχύτητα τούλάχιστον ταύτην επέτυχον αί έσχάτως (κατά Σεπτέμβριον του 1901) έν Βερολίνω γενομένοι δοκιμαστικάί έργασίαι. — Έν Ελλάδι τροχιόδρομοι ήλεκτρικοί έγκατέστησαν έν Πάτραις, σιδηροδρομος δέ ήλεκτρικός μεταξύ Πειραιώς και Αθηνών. Οί έν Πάτραις ήλεκτρικοί τροχιόδρομοι άνήκουσιν εις τό ανωτέρω περιγραφέν σύστημα, ό δέ ήλεκτρικός σιδηροδρομος Αθηνών-Πειραιώς χρησιμαποiei διά τήν κλείσιν του ρεύματος τρίτην ράβδον όλίγον ύψηλότερον και παρά τας σιδηροδρομικάς ράβδους τεθιμένην. [Ε.Θ.Κ.]

Τροχός. Χωρίον της Μικράς Ασίας, κείμενον εις δεκάλεπτον άπόστασιν άπό της Νάξου (Χασάκιοι) και έχον 500 κατ. Έλληνας (έλληνοφώνους), έκκλησιαστικώς έξαρτωμένους έκ της μητροπόλεως Ικονίου και συντηρούντας ζημιατικήν σχολήν.

Τσαβούς-Τσιφλίκ. Χωρίον της Μικράς Ασίας έν Βιθυνία, υπαγόμενον τή διοικήσει Νικομηδείας και έχον 1200 κατ. Έλληνας, υποκειμένους έκκλησιαστικώς τή μητρόπολει Νικομηδείας, συντηρούντας γραμματοδιδασκαλείον και άσχολουμένους περί τήν γεωργίαν. [Γρ.Σ.Ι.]

Τσαγγλί. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη Δ τῶν Σωκίων, ὧν ἀρίσταται 3 1/2 ὥρας, καὶ παρὰ τὸν ἐπταστάδιον πορθμὸν (Δάρ-μπογαζ) τὸν χωρίζοντα τὴν νῆσον Σάμον ἀπὸ τῆς ἀσιατικῆς ἡπείρου. Ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Σωκίων τῆς διοικήσεως Ἀϊδινίου, διατέμεται ὑπὸ χειμάρρου εἰς δύο συνεικίας καὶ ἔχει 2,450 κατ. Ἑλλήνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς ἐπισκοπῆς Ἀναίων, ὑποκειμένης τῇ μητροπόλει Ἐρέσου καὶ συντηροῦντας τετρατάξιον ἀστικὴν σχολὴν καὶ τετρατάξιον παρθεναγωγεῖον. ΒΑ τῆς κώμης καὶ εἰς ὅωρον ἀπ' αὐτῆς ἀπόστασιν ὑπάρχει λόφος, περὶ ἐν φαίνονται ἀρχαίων οἰκοδομῶν εἰρήτια καὶ ἐν ᾧ λέγεται ὅτι ἔκειτο τὸ πάλαι τὸ Πανιώνιον. 1/2 δὲ ὥρας πρὸς Β αὐτῆς ὑπάρχει ὁ Σιθρί-τεπές (ἰσχυρὸς λόφος), ἐφ' οὗ τὸ πάλαι κατὰ τὴν παράδοσιν ὑπῆρχε κώδων συγκαλὼν ἐν ὥρᾳ προσευχῆς τοὺς ἐν τῇ ἐγγύς πεδιάδι ἐργαζομένους μοναχοὺς. Ἐκ τοῦ κώδωνος τούτου λέγεται ὅτι ἐκλήθη ἡ κώμη ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν Τ., διότι τσάν τουρκιστὶ καλεῖται ὁ κώδων. [Γρ. Σ.Ι.]

Τσάγεζι σιδηροπηγὰί. Παρὰ τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου Εὐρυμενῶν τῆς ἐπαρχίας Ἀγυᾶς μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν μακρὰν τοῦ Τσάγεζι παρὰ τὰς πρόποδας τοῦ βόρειου τῆς Ὄσσης ἀναβλύουσι τὰ ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν κὀκκινὰ νερά σιδηροῦχα ἱαματικὰ ὕδατα. Αἱ κυριώδεις πηγαὶ εἶνε δύο, ἐξ ὧν ἀναβλύζει ὕδωρ ψυχρὸν (18 ο/ρ Κ.) διαυγέστατον, ἀναδράζον ἐξ ἀφθονοῦ ἐκλύσεως ἀερίων καὶ καταλείπον ταχέως ἐρυθρὰν σκωρίδουρον ἴλυν. Κατὰ τὴν χημικὴν ἀνάλυσιν, αἱ σιδηροπηγαὶ Τσάγεζι περιέχουσι παμείριστον ποσότητα ἀνθρακικοῦ ὀξέος ἐν διαλύσει, ἥτοι 1312,2 κυβ. ἐκ. κατὰ λίτρον ὕδατος. Τὰ στερεὰ συστατικά εἶνε 1,528 γραμ. κατὰ λίτρον ὕδατος, ἐξ οὗ τὸ πλεῖστον συνίσταται ἐκ τῶν διανθρακικῶν ἀλάτων τοῦ ἀσβεστίου, τοῦ μαγνησίου, τοῦ νατρίου καὶ τοῦ σιδήρου καὶ ἐκ μικρῶν ποσῶν πυριτικῶ ὀξέος, γύψου, χλωριούχου καλίου καὶ χλωριούχου ἀσβεστίου. Τὸ ποστὸν τοῦ διανθρακικοῦ σιδήρου εἶνε 0,0636 γραμ. κατὰ λίτρον ὕδατος, ἡ δὲ σιδηροῦχος ἴλυν περιέχει 38,9 0/10 ὀξείδιον τοῦ σιδήρου. Κατὰ τὴν περιεκτικότητά εἰς διανθρακικὸν σίδηρον καὶ ἐλεύθερον ἀνθρακικὸν ὀξύ ταξινομοῦνται τὰ ὕδατα ἐν τῇ κατηγορίᾳ τῶν γνωστῶν σιδηροπηγῶν τῆς ἀλλοδαπῆς Pyrmont, Pougues, Marienbad, Franzensbad, Orezza, Spa κ.λ.π., ἐνδείκνυνται δὲ κατὰ χλωρώσεων ἀναιμικῶν, γυναικῶν ἐξασθενήσεων καὶ ἐξαντλήσεων, νευρικῶν παθήσεων, νόσων τοῦ στομάχου, τῶν ἐντέρων, τοῦ ἥπατος, τῶν νεφρῶν καὶ πα-

θήσεων τῶν ὀργάνων τῆς οὐρήσεως καὶ τῆς γεννήσεως. [Α.Ν.Δ.]

* **Τσάιτς** (Zeitz). Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ πρωστ. νομῷ Μερσεβούργου, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 27,391.

Τσανδραγοῦπιης. Βλ. Σανδρόκοιτος.

Τσαούσι. Χωρίον τοῦ δήμου Οἰχαλίας ἐν Μασσηνίᾳ συναρᾶς πρὸς τὸ χωρίον Ἀλλαγή καὶ ἔχον 659 κατ. (1896).

Τσαούσογλου. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Μαγνησίας τῆς διοικήσεως Σμύρνης καὶ ἔχον 532 κατ. Ἑλλήνας ἐξαρτωμένους ἐκκλησιαστικῶς ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐρέσου καὶ συντηροῦντας διτάξιον ἀστικὴν σχολὴν καὶ μονοτάξιον παρθεναγωγεῖον. [Γρ. Σ.Ι.]

Τσάπασι. Κώμη τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ διαμερίσματι Βιτωλίων, ἔχουσα 1,600 κατοίκους.

* **Τσαρίτσανη.** Κώμη τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Ἐλασσάνος τοῦ βιλαετίου Μοναστηρίου. Οἱ Ἑλλήνες κάτοικοι διατηροῦσιν ἐν ταύτῃ 2 ἀστικὰς σχολὰς καὶ παρθεναγωγεῖον.

Τσαρζῶφ. Πρωτ. περιφ. ἐν τῷ Β μέτρῳ τοῦ ρωστ. κυβερνήτου Ἀστραχάν, ἔχουσα 8,895 κατ.

* **Τσαρίτσον.** Πρωτεύουσα περιφ. τοῦ ρωστικοῦ κυβερνήτου Σαράτωφ, μετὰ 55,967 κατ. (1897).

* **Τσάρλοστον** (Charleston). Πρωτ. κομητείας τῆς βορείου αμερ. πολιτείας Νοτ. Καρολίνας, μετὰ 55,807 κατ. τῷ 1900.

Τσαροῖ-Ιερέ (τουρκ. τ. ἑ. ἀγορὰς ῥάαξ). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Σουγγουρλῶ, τῇ διοικήσει Τσορούμ (βλ. λ. σ. 936) καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀγκύρας, οἰκούμενον δὲ ὑπὸ 300 κατ. Ἑλλήνων ἀποίκων ἐκ Λαζικῆς, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένων ἐκ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας καὶ συντηρούντων γραμματοδιδασκαλεῖον. [Γρ. Σ.Ι.]

* **Τίρσχοφε-Σελό.** Πρωτ. περιφερ. τοῦ ρωστ. κυβερνήτου Πετροπόλεως, ἔχουσα 22,353 κατ. (1897).

* **Τσατάλτσα.** Κώμη τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Καβάλλας τοῦ βιλαετίου Θεσσαλονίκης. Οἱ Ἑλλήνες κάτοικοι διατηροῦσιν ἐν αὐτῇ ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον.

* **Τσάτμα** (Chatham). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Κέντ, ἔχουσα κατὰ τὴν τελευταίαν στατιστικὴν τοῦ 1890 κατ. 31,711.

Τσάτμα. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Σουγγουρλῶ

(βλ. λ. ἐν Συμπληρ.), τῇ διοικήσει Τσορούμ καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀγκύρας, οἰκούμενον δὲ ὑπὸ 400 κατ. Ἑλλήνων ἀποίκων ἐκ Ἀζιῆς, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένον ἐν τῇ μητροπόλει· Καταρφαίς καὶ συντηρούντων γραμματοδιδασκαλείον. [Γρ. Σ.Ι.]

Τσαττανούχα (Chattanooga). Πρωτεύουσα κομητείας τῆς βορείου ἀμερ. πολιτείας Τεννισσῆ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 32,490 καὶ μερίστην βιομηχανίαν, κυρίως σιδήρου.

Τσώικου (Zwickau). Πρωτ. νομό (2,541 τχμ. μετὰ 727,529 κατ.) τῆς Σαξωνίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 62,557.

Τσώιτταν (Zwittan, ολαβ. Svitava). Πόλις τῆς αὐστρ. Μοραβίας, ἔχουσα 9,929 κατ., τοὺς πλείστους Γερμανοὺς καὶ ποι-κίλην βιομηχανίαν.

Τσεζαρίνης (Ίουλιανός Cesarini). Ῥωμαῖος καρδινάλιος τοῦ 15ου αἰῶνος χειροτονηθεὶς τοιοῦτος τῷ 1426 καὶ γνωστὸς κυρίως διότι ἐπέτυχε παρὰ τῶν χριστιανῶν ἡγεμόνων νὰ διαρρήξωσι τὴν περὶ εἰρήνης συνθήκην, ἣν εἶχον συνομολογήσει μετὰ τῶν Τούρκων. Ἀπέθανε φανερωθεὶς κατὰ τὴν παρὰ τὴν Βάρναν μάχην τῷ 1444.

Τσελχαδίννα. Πρωτεύουσα περιφερ. (33,490 τχμ.) τῆς Ῥωσ. κυβερνήσεως Ὁρεμπούργου, μετὰ 19,890 κατ. (1897).

Τσελλή (Celle). Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ πρῶτῳ νομῷ, Λυνοβούργου τοῦ Ἀννοβέρου, μετὰ 19,872 κατ. τῷ 1900.

Τσεμουλπο (Chemulpo). Τὸ ἐπίκειον τοῦτο τῆς Κορέας ἔχει περ. 30 χιλ. κατ. Ἐνταῦθα τῇ 27 Ἰαν. (9 Φεβρ.) 1904 συνέβη ναυμαχία μετὰ τῶν Ῥώσων καὶ Ἰαπώνων, ἐν ᾗ οἱ πρῶτοι ἀπώλειαν δύο πλοῖα.

Τσενσταχώφ (Czenstochow). Πρωτ. περιφερ. τοῦ Ῥωσ. κυβερνήσεως Πετρίκωφ, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 45,130.

Τσεπέλοδον. Κώμη τῆς ὑποδιοικήσεως Ἰωννίνων τῆς Ἠπείρου. Οἱ κάτοικοι διατηροῦσιν αὐτῇ 2 ἀστικὰς σχολὰς καὶ παρθεναγωγεῖον.

Τσερέννιτσα. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ διαμερισματι Κατορίκας, ἔχον 600 κατ. χριστιανούς.

Τσερκάνου. Πρωτ. περιφερ. τοῦ Ῥωσ. κυβερνήσεως Κιέβου, ἔχουσα 29,630 κατ. τῷ 1897.

Τσερκέζ (τὸ πάλαι Ἀντινοῦπολις). Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη 32 χιλμ. πρὸς τὴν Γαγγρῶν (Κιάγκιρι· βλ. λ. σ. 433, ἐνθα πρόσθετος ὅτι οἱ ἐν αὐτῇ Ἑλλήνες εἰς 680 ἀνερχόμενοι ἐξαρτῶνται ἐκ-κλησιαστικῶς ἐκ τῆς μητροπόλεως Νεο-καισαρείας καὶ συντηροῦσιν ἀστικὴν σχολήν

καὶ παρθεναγωγεῖον· ἐξάγει δὲ ἡ πόλις πρινοκόκκιον, κόμμι, σκαμμωνίαν, ἔρια, αἰγούριας, ἄλας κλπ. καὶ ἀγεί κατ' ἔτος ἀξίαν λόγου ἐμπορικὴν πανήγυριν) καὶ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὁχθῆς τοῦ Οὐλοῦ τοῦ, ὅστις μικρὸν ΒΔ ἐνούμενος μεθ' ἑτέρου ἀνωόμενου ποταμίου σχηματίζει τὸν Τσερκέζ-τσάι τὸν κύριον τοῦ Βιλλαίου βραχίονα. Οὗτα ἔδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Γαγγρῶν καὶ τῇ νομαρχίᾳ Κασταμονῆς ἔχει 5,500 κατ. ἀγχολουμένους περὶ τὴν γεωργίαν. Ἐνταῦθα ἀνεκαλύφθησαν ἐλληνοικαὶ ἐπιγραφαὶ δημοσιευθεῖσαι ὑπὸ Mordtmann (Παράρτημα ΙΕ' τόμου (1884) Ἑλλην. Φιλ. Συλλογ. Κων/πόλεως σ. 74). [Γρ. Σ.Ι.]

Τσερνόγφ. 1) Κυβερνεῖον τῆς Ῥωσσίας, ἔχον τῷ 1897 κατ. 2,321,900. — 2) Πρωτ. αὐτοῦ καὶ ἰδίας περιφερείας, μετὰ 27,006 κατ. τῷ αὐτῷ ἔτει.

Τσερνοβίτς (Czernowitz). Πρωτ. τῆς αὐστριακῆς Βουκοβίνης καὶ ἰδιοῦ δια-μερισματος, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 69,619.

Τσερστ (Zerbst). Πρωτ. περιφερ. τοῦ δουκάτου Ἀγγάλτης, μετὰ 17,095 κατ. τῷ 1900.

Τσετιρόκι. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ὀλίγον ἀπέχον τῆς Κορυτσᾶς, οἰκούμενον ὑπὸ 110 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Τσετσέ. Βλ. Γλωττήν. Προσθετέον δ' ὅτι τὰ δῆγματα τῆς μυίας ταύτης τὴν θανατηφόρον δράσιν ἐρρίπτουσι εἰς παρασι-τικὸν τινα μικροργανισμόν «τρυπανόσωμα» καλούμενον, ὃν μεταφέρουσιν εἰς τὸ αἷμα τῶν δειχθέντων ζώων, ὡς τὰ δῆγματα τοῦ ἀνωπελοῦς κώνωπος τὰ αἱματοζωάρια τὰ παράγοντα τὴν ἐλονιάνσιν (βλ. λ.).

Τσιάπας (Las Chiapas). Ἡ νοτιω-τάτη πολιτεία τοῦ Μεξικῶ, ἔχουσα ἐμβ. 70,524 τχμ. καὶ 363,216 κατ. (1900). Πρωτ. εἶναι ἡ Τούξτλα-Γουτιερρέζ (7,882 κατ.), μετὰ δὲ πόλις ὁ Ἀγ. Χριστόφορος (San Cristobal).

Τσιθανόπουλος. 1) Σωκράτης. Ἐγεννήθη ἐν Ἀγίῳ Ἰωάννῃ τῆς Κυνουρίας τῷ 1836, ἐσπούδασε δὲ φιλοσοφίαν ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ. Διετέλεσε καθηγη-τῆς τοῦ ἐν Μεσσήνῃ ἀγγλικῷ γυμνασίῳ, ὅθεν ἐκλήθη εἰς Λονδίνον καὶ μετέσχε τῆς συντάξεως τοῦ Βρετανικοῦ ἀστέρος. Καθ' ὅλον δὲ τὸ μακρὸν διάστημα τῆς ἐν Λον-δίνῳ διαμονῆς του μετὰ πλείστου ζήλου ἀ-ρσιώθη εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ἱστορίας. Ἐ-πανεθλῶν εἰς Ἑλλάδα διωρίσθη ἑκτακτος καθηγητῆς τῆς ἱστορίας ἐν τῷ πανεπιστη-μίῳ τῷ 1871, προήχθη δὲ εἰς τακτικὸν κα-θηγητὴν τῷ 1875 καὶ διετέλεσε τοιοῦτος μέχρι τοῦ 1881, ὅτε παραιτηθεὶς ἐξελέγη βουλευτῆς Κυνουρίας, ἀπεβίωσεν δὲ τῷ

1896. Συγγράμματα αὐτοῦ εἶναι : Μετάφρασις ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ τῆς «Πολιτικῆς φιλοσοφίας» τοῦ Λόρδου Μπούχαμ. 'Ιστορία τῶν μέσων καὶ νεωτέρων χρόνων μέχρι τέλους τοῦ τρικονταετοῦς πολέμου καὶ ἐκτενέστερα ἱστορία τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους. Παγκόσμιος ἱστορία πρὸς χρῆσιν τοῦ λαοῦ. 'Ιστορία τῶν ἀρχαίων ἀνατολικῶν ἐθνῶν καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῶν γυμνασίων. Ἑλληνικὴ ἱστορία κατὰ βιογραφικὴν μέθοδον καὶ Σηηνόγραφία τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως. Τέλος λεξικὸν τῶν ἑλλ. καὶ ῥωμ. ἀρχαιοτήτων, μεταφρ. ἐκ τοῦ ἀγγλ. τοῦ Smith (1890).

— 2) Δημ. ο σ θ έ ν η ς. Ἐγεννήθη τῷ 1838 ἐν Βαμβακοῦ τῆς Λακεδαιμόνος, ἐσπούδασε δὲ τὰ νομικὰ ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ. Διωρίσθη κατὰ πρῶτον ἀντιστογγελεύς πρωτοδικῶν τῷ 1859. Προβιβασθεὶς δὲ εἰς θέσιν προέδρου πρωτοδικῶν μετὰ τινῶν ἐτῶν ὑπηρεσίαν δικαστικὴν διετέλεσε τοιοῦτος καὶ ἐν Κερκύρᾳ κατὰ τὴν πρώτην ἐπαρμολγὴν τῆς νέας νομοθεσίας μετὰ τὴν ἑνωσιν. Ὑπὸ τὴν προεδρίαν δ' αὐτοῦ ἐξεδόθη τῷ 1866 ἡ πολὺκροτος ἀπόφασις τοῦ πλημμελειοδικείου Κερκύρας, δι' ἧς ἐξηγεσάμην ἡ ἰδιοκτησία τῶν Κερκυραίων κατὰ τῶν ἰδιοτελῶν τάσεων τῶν χωρικῶν. Ἐν Κερκύρᾳ δὲ προήδρευσε τῆς μεγάλῃς ἐκ βουλευτῶν τῆς νήσου καὶ δικηγόρων ἐπιτροπείας καὶ συνέταξε πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης ἔκθεσιν περὶ τῆς λύσεως τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος. Προυβιβάσθη εἰς ἐφέτην κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἱσοβιότητος τῶν δικαστῶν, εἰτα δὲ διωρίσθη πρόεδρος τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν, διατηρηθείσης τῆς ἀρχαιότητος αὐτοῦ ὡς ἐφέτου. Μετὰ τινῶν δ' ἐτῶν ὑπηρεσίαν ἐν τῷ ἐφετείῳ Ἀθηνῶν προεβιβάσθη εἰς ἀρεοπαγίτην τῷ 1877, τὸ δὲ 1890 εἰς ἀντιπρόεδρον τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῷ 1892 εἰς εἰσαγγελεῖα παρὰ τῷ αὐτῷ δικαστηρίῳ. Ἐνεκαίνισε τὸ σύστημα τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἀγορεύσεων τοῦ εἰσαγγελέως ἐν νομικοῖς περιοδικοῖς καὶ ἐν ἐφημερίσιν, ὡς τοῦτο γίνεταί ἄλλοχού. Οὕτω δὲ περιώλεται ἡ εἰσαγγελικὴ αὐτοῦ δράσις κατὰ τὸ πλεῖστον αὐτῆς μέρος. Καὶ ἐλόκληρος δὲ τόμος ἐδημοσιεύθη χωριστά, περιλαμβάνων τὰς γνωμοδοτήσεις αὐτοῦ ἐπὶ ζητημάτων τεθειμένων ὑπὸ τῶν ὑπουργείων ἢ ἄλλων ἀρχῶν. Αἱ σπουδαιότεραι ἀγορεύσεις αὐτοῦ αἱ ἐπέχουσιν μάλλον θέσιν πραγματικῶν ἀνάγονται εἰς θέματα δυσχερέστατα καὶ σπανίως παρουσιαζόμενα, οἷα εἰσι : Περὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ τόκου. Περὶ τῆς ἀναγκαστικῆς ἀποχωρήσεως τῶν ἰσοβίων

δικαστῶν. Περὶ τῆς κοινωνικῆς εὐθύνης τῶν ἱατρῶν διὰ τὰ σφάλματα αὐτῶν. Περὶ τῆς ὑποχρεωτικῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως. Περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως. Περὶ τῆς ἀσυλίας τῶν βουλευτῶν. Περὶ τῆς διαταρξέως τῆς ἀσφαλείας Κράτους. Περὶ τῆς ἐρμηνείας τοῦ νέου ἀρχαιολογικοῦ νόμου. Περὶ τῆς παραβιάσεως τῶν ἀρχῶν τοῦ διεθνοῦς δικαίου. Περὶ τῆς προστασίας τῆς βιομηχανίας. Περὶ τῶν διὰ τοῦ τύπου διαπραττομένων ἀδικημάτων κλ. Ἐξελέγη καὶ πρόεδρος τοῦ συμβουλίου τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας καὶ διετέλεσε τοιοῦτος μέχρι τῆς ἀνακρήψεως τῆς Α. Β. Ὑ τοῦ Διαδόχου ὡς τακτικοῦ προέδρου, ὅτε ἐξελέγη πρῶτος ἀντιπρόεδρος τῆς ἐταιρείας διατελεῖ ἔκτοτε τοιοῦτος. Ἐπανειλημμένως δ' ἐξελέγη καὶ ἀντιπρόεδρος τῆς Ἐπιστημονικῆς ἐταιρείας καὶ τοιοῦτος διατελεῖ καὶ νῦν.

Τσιβαράς. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀρμενίων τῆς ἐπαρχίας Ἀποκορώνου (Σφακιῶν) τῆς Κρήτης, ἔχον 918 κατ. (1900).

Τσίγγ-τάου. Πόλις τῆς Κίνας, ἐπὶ τῆς εἰσόδου τοῦ κόλπου τοῦ Κιάου-τσου καὶ ἔδρα τοῦ δικητοῦ τοῦ Κιάου-τσου.

Τσίγκαρα ἢ Τσόγκαρα. Χωρίον τῆς Θράκης, κείμενον ΝΑ τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Βιζύης-Μηδείας τῆς διοικήσεως Σαράντα Ἑκκλησιῶν, ἔχον δὲ 1,500 κατ. Ἑλλήνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Βιζύης καὶ Βουλγάρους.

* **Τσιγκερίν.** Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ ῥωσικῷ κυβερνεῖῳ Κιέβου, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 9,870.

Τσιγκαλαρτζά καὶ Ἀ γ. Φωτσεϊν ἢ Συνοικισμὸς τῆς Κρήτης ἐν τῷ δήμῳ Σούδας τοῦ νομοῦ Χανίων, ἔχων 388 κατ. κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1900.

Τσίλλερ (Ερνέστος Ziller). Ἀρχιτέκτων καὶ ἀρχαιολόγος, γενν. ἐν Σαξονίᾳ τῷ 1837, σπουδάζας δ' ἐν τῷ πολυτεχνεῖῳ καὶ τῇ ἀκαδημίᾳ τῶν πολιτικῶν τεχνῶν ἐν Δρέσδῃ. Ἐξεληθὼν ἐκ τῆς ἀκαδημίας ἐβραβεύθη ἐν διαγωνισμῷ διὰ τὴν Τριλίβα τῆς Ῥωσσίας, προυτίμησε δὲ ἀντὶ τῆς θέσεως ταύτης τὴν ἀρχιτέκτονος τῆς ἐν Ἀθήναις θαπνῆς τοῦ βαρῶνος Σίνα ἀνεγερθησομένης ἀκαδημίας, τῇ προτάσει τοῦ σχεδιάσαντος αὐτὴν πολλοῦ Hansen. Ἐγκαταστάθεις ὅθεν διαρκῶς ἐν Ἀθήναις ἐξέτελεσε τὴν οἰκοδομὴν ταύτην 1861—1881, ὑπῆρξε δὲ καὶ καθηγητὴς τοῦ πολυτεχνεῖου καὶ διηύθυνε ἐπὶ τινὰ γρόνον τὰ ἀρχιτεκτονικὰ ἔργα ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐσωτερικῶν. Ἀνήγειρε δὲ πλεῖστα δημόσια καὶ ἰδιωτικά κτίρια ἐν Ἀθήναις. Συγχρόνως κα-

τέγινε καὶ εἰς τὴν ἀρχαιολογίαν. Τῷ 1865 ἐφημερεύσεν ἐν περιδικῷ τοῦ Βερολίνου διατριβὴν περὶ τῶν καμπύλων γραμμῶν τοῦ Παρθενῶνος, τῷ δὲ 1870 ἐτέραν περὶ τοῦ παναθηναϊκοῦ σταδίου, ὅπερ ἀνέσκαψε βασιλεὺς τοῦ βασιλείου Γεωργίου. Ἐμελέτησε τὰ ἀρχαῖα ὑδραγωγεῖα, περὶ ὧν ἔγραψεν ἐν τῷ περιοδ. τοῦ ἐν Ἀθ. γερμαν. ἰνστιτούτῳ (τ. Β'). Δι' ἄλλας τέλους ἀρχαιολογ. διατριβὰς ἐξετέλεσε τοὺς πύνακας, ὡς π. χ. ἐν τῇ περὶ τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου (ὑπὸ Julius) καὶ τῇ περὶ τῶν Ἐλευθερίων καὶ Αἰγισθέων (τοῦ πρίγκιπος διαδόχου τῆς Μαϊνίγγης, 1879).

* **Τσελλζάν** (Chillan). Πρωτ. τῆς ἐπαρχίας Νουβλίας τῆς Χιλῆς, μετὰ 35,052 κατοίκων (1899).

Τσιμυόδας. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κείμενον πρὸς Β τοῦ Διδεβλίου καὶ εἰς διώρον ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν. ἔχει 420 κατ., ὧν εἰ 300 Ὀθωμανοί, εἰ δ' 120 Ἑλλήνες ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Κρήνης καὶ συντηροῦντες διττὸν ἀστικὴν σχολήν. Τὸ Τ. ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Μελαίνης ἀκρας, τῇ διοικήσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Αἰδινίου εἶναι κτῆμα τοῦ κ. Κράμερ, ἀειθροῦν χιλιάδων στρεμμάτων ἑκταται. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Τσίμσεν** (Hugo von Ziemssen). Ἀπέθανε τῷ 1902 ἐν Μονάχῳ.

Τσι-νάν-φου. Πρωτ. τῆς σινικῆς ἐπαρχίας Σχέν-τούγγ, οὐ μακρὰν τοῦ Χουαγὸ ποτ., μετὰ 350 χιλ. κατ.

Τσινάριον (τουρκ. Τσινάρ, τ. ἑ. πλάτανος). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κείμενον ἐπὶ τῆς γερουσίας τοῦ Ἀργανθωνίου (Σαμανλί δαγ, βλ. λ. ἐν Συμπλ.) καὶ 1 ὥραν πρὸς Ν τοῦ Κουρίου (βλ. λ. σ. 486). Ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει (μουδιρίγιέ) Γιαλοβάς καὶ τῇ διοικήσει Νικομηδείας ἔχει 600 κατ., ὧν οἱ ἡμίσεις Ἑλληνας ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας, συντηροῦντες ἀστικὴν σχολήν καὶ ἀσχολούμενοι περὶ τὴν γεωργίαν καὶ ναυτιλίαν, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. Τὸ Τ. ἐξάγει κρομμυα καὶ ἄρθρον ἐλλειαν, ἣν εἰ κατόκει καπνοῦσιν ἐκ τῶν περιρριμμένων βλαστῶν καὶ δι' ἱστοφόρων μεταφέρουσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀλλοῦς. Τὸ Τ. κληθέν ἀπὸ τῶν πολλῶν ἐν αὐτῷ φυομένων πλατάνων ἔκαστο τὸ πάλαι ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῆς Ἀγίας Τριάδος, ἐνθα εὐρεῖται μάρμαρα ἐντεπίγραφα. [Γρ.Σ.Ι.]

Τσιρλαπίδι. Βλ. Εὐφόριον.

* **Τσιστόπολις.** Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ Ῥωσ. κυβερνήτῳ Κοζάν, μετὰ 20,161 κατ. τῷ 1897.

* **Τσιτά.** Πρωτ. τῆς Ῥωσικῆς τοπαρ-

χίας Ὑπερβαϊκαλίας καὶ ἰδίου διαμερίσματος (93,241 τχμ.), ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 41,480.

* **Τσιτράλ** (ἀγγ. Chitral). Ἡ χώρα αὕτη, καταληφθεῖσα τῷ 1895 ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν, ἀνήκει ἀπὸ τοῦ 1901 εἰς τὴν ἰνδοβρετανικὴν «Παρορικὴν Νοτιοδυτικὴν ἐπαρχίαν».

* **Τσίτταν** (Zittan). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῷ σαξονικῷ νομῷ Βόρουν, μετὰ 30,921 κατ. τῷ 1900.

Τσίττελ (Κάρολος A. von Zittel). Γερμανὸς παλαιοντολόγος καὶ γεωλόγος, γενν. τῷ 1839 ἐν Βάδῃ, διατελὼν δὲ ἀπὸ τοῦ 1866 καθηγητὴς τοῦ ἐν Μονάχῳ πανεπιστημίου καὶ ἀπὸ τοῦ 1899 πρόεδρος τῆς βαυαρικῆς ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν. Ἐκ τῶν πολλῶν ἔργων τοῦ τὸ σπουδαιότατον εἶναι τὸ Ἑγγειρ. τῆς παλαιοντολογίας (μετὰ τῶν Schimper καὶ Schenk, εἰς 4 τόμ. 1876—1893), ὅπερ εἶναι σύγχρονως τὸ μέγιστον καὶ κάλλιστον πάντων τῶν πραγματευομένων περὶ τῆς ἐπιστήμης ταύτης.

Τσίφου. Συναίγια εὐρωπαϊκῆ τῆς σινικῆς πόλεως Ὑεν-τάι ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Σχάν-τούγγ, τῆς κειμένης παρὰ τὴν εἰσοδὸν τοῦ καλποῦ Πετσιλί καὶ ἐχούσης 60 χιλ. κατ. Εἶναι κέντρον τοῦ μεταξὺ Κίνας καὶ Εὐρώπης ἐμπορίου.

Τσιχάτσσεφ (Πέτρος Tschichatschew). Ῥώσος λόγιος, γεννηθεὶς τῷ 1812 ἐν Γατσίνῳ. Δηρεύνησε τὰ Ἀλτάϊκα ὄρη, τὴν Ἰσπανίαν, Ἀλγερίαν, Τύνιδα καὶ κυρίως τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, ἥς περιγραφὴν ἐξέδωκεν εἰς 8 τόμους (ἐν Παρισίοις γαλλ. 1852—68). Ἀπέθανε δὲ τῷ 1890 ἐν Φλωρεντίᾳ.

Τσιχουαχούα (Chihuahua). Πολιτεία τοῦ Μεξικοῦ, ἔχουσα ἐμβ. 227,468 τχμ. καὶ 327,004 κατ. τῷ 1900. — Ἡ ὁμών. πρωτ. εἶχε τῷ 1895 μόνον 18,279 κατ.

* **Τσίψ** (Zips, Szepes). Τὸ κομιτᾶτον τοῦτο τῆς Οὐγγαρίας ἔχει ἐμβ. 3,668 τχμ. καὶ 172,091 κατ. (1900).

Τσολού. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Μαγνησίας καὶ τῇ νομαρχίᾳ Αἰδινίου καὶ ἔχον 280 κατ. Ἑλληνας ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου.

Τσομπανησία. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Μαγνησίας τῆς διοικήσεως Σαρουχάν καὶ τῆς νομαρχίας Αἰδινίου, ἔχουσα δὲ 1,715 κατ. Ἑλληνας ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας διττὴν ἀστικὴν σχολὴν καὶ τριτάξιον παρθενωγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

Τούου-σάν. Πολύνησον ἀνήκον εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τσε-κιάγγ τοῦ Σινικῆ κράτους. Ἡ μεγίστη αὐτοῦ νῆσος ἔχει ἐμβα. 600 τετρ. καὶ 500 χιλ. κατ., ὧν 30 χιλ. ἐν τῇ πρωτεύουσῃ Τίγγ χάλ.

Τσοπανάκος Πα να γ ι ώ τ η ς. Ποιητὴς αὐτοσχέδιαστῆς, ἀκράσας κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ ἐλληνικοῦ ἀγῶνος τοῦ 1821. Συνετέλεσε διὰ τῶν ἐθνικοῦσιν ἀσμάτων του τὰ μέγιστα εἰς ἀναζωπύρην τοῦ ἐθνικοῦ πολεμικοῦ φρονήματος τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ. Ἐγενήθη ἐν Δημητσάνῃ τῆς Γόρτυνος περὶ τὸ 1787 καὶ ἀπέθανε τῷ 1825. Ἦτο τὸ σῶμα βραχύς καὶ δυσμορφος, ἐξ οὗ καὶ ἐκλήθη Τσοπανάκος, ἀντὶ Κάλως, ὅπερ ἦτο τὸ οἰκογενειακὸν του ἐπωνυμιον. Τα ἄσματα του, δι' ὧν προέτρπε τὸν ἐλληνικὸν λαὸν εἰς τὴν ἐλευθερίαν καὶ δι' ὧν ἐξυμνοῦσε τὰς μέχρι τοῦ θανάτου του συμβάδας σπουδαιότητας τῶν μαχῶν, διεδόθησαν ἀνα πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐβάλλοντο ὑπὸ τοῦ λαοῦ. Ὁ Ν. Παπαδόπουλος συλλέξας ταῦτα ἐξέδωκε τὸ πρῶτον τῷ 1838, εἰτα δὲ τὸ δεύτερον ἀνεδημοσίευσε τῷ 1878. Ἐπ' ἱσῆς ἐδημοσιεύθησάν τινα ἐν φυλλάδιῳ ὑπὸ τὸν τίτλον Συλλογὴ ἐκδομένων καὶ ἀνεκδότων ποιημάτων, ἐκδομένων χορηγία τῶν μαθητῶν τῆς ἀτάξεως τοῦ Βαρβακείου Λυκείου ὑπὲρ ἰδρύσεως κενοταφείου τοῦ ἥρωος Ἀθανασίου Διάκου. Τεύχος Α' 1876.

Τσόπποτ (Zorpoi). Πόλις μετὰ θαλασσίων λουτρῶν ἐν τῷ πρῶστ. νομῷ Δανταίης, ἔχουσα 9,056 κατ. (1900).

Τσορούμ. Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, οὕσα ἔδρα τῆς ὁμωνύμου διοικήσεως τῆς νομαρχίας Ἀγκύρας καὶ ἔχουσα 4,243 κατ., ὧν περὶ τοὺς 40 Ἕλληνες ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας καὶ συντηροῦντες δημοτικὴν σχολήν, οἱ δὲ λοιποὶ Ὁθωμανοί. Ἡ κωμόπολις κεῖται ἐπὶ τῆς μεγάλης ὁδοῦ τῆς ἀπὸ Ὑσγάτης εἰς Ἀμίσον ἀγούσης. [Γρ. Σ. Λ.]

* **Τσοῦγ** (Zug). Τὸ καντόνιον τοῦτο τῆς Ἑλβετίας εἶχε τῷ 1900 κατ. 25,206, ἡ δὲ πρωτεύουσα 6,508.

* **Τσουκισάκ.** Βλ. Σούκρη.

Τσουκούρ. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Πεγαζλίου (βλ. λ. σ. 768, ἐνθα γράφον Τσουκούρ ἀντὶ Τσουρούκ) καὶ τῇ διοικήσει Ὑσγάτης τῆς νομαρχίας Ἀγκύρας καὶ ἔχον 600 κατ., ὧν 500 Ἕλληνες τουρκόφωνοι ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας καὶ τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν μετερχόμενοι, οἱ δὲ λοιποὶ Ἀρμένιοι καὶ Ὁθωμανοί. [Γρ. Σ. Λ.]

Τσουκουργιούρ. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, καίμενον ἐν τῷ Ν. τμήματι τῆς μητροπόλεως Καισαρείας, ὅρ' ἦν ὑπογεταὶ πολιτικῶς καὶ ἐκκλησιαστικῶς καὶ ἔχον 400 κατ. Ἕλληνας ἐλληνοφῶνας.

Τσουντας Χρήστος. Ἕλληνας ἀχαιολόγος γενν. ἐν Στεννημάχῳ τῆς Θράκης τῷ 1857. Μετὰ τὴν ἐν τῇ πατρίδι, ἐν Φιλίππουπόλει καὶ ἐν Ἀθήναις γυμνασι. παιδευσιν μετέβη εἰς Γερμανίαν, ὅθεν ἐπανελθὼν ἐπληρέτησεν ἐπὶ ἐν ἔτος ὡς καθηγητὴς ἐν τοῖς Ζαριφείους τῆς Φιλίππουπόλεως. Τῷ 1883 διωρίσθη ἑφορός τῶν ἀρχαιοτήτων ἐνταῦθα, τῷ δὲ 1904 ἐγένετο καθηγητὴς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ. Ἐδημοσίευσε διαφόρους ἀρχαιολογικάς διατριβάς ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ κυρίως καὶ ἐν ἄλλοις περιοδικῶν καὶ ἀρθρα ἐν τῷ παρόντι λεξικῷ, τῷ 1893 ἐξέδωκε τὸ βιβλίον «Μυκῆναι καὶ μυκηναῖος πολιτισμός», ὅπερ τῷ 1897 μεταφράσθη καὶ εἰς τὴν ἀγγλικὴν (Boston and New-York). Διὰ δὲ τὸν Συλλογὸν πρὸς διὰδοσιν ὠρελίων βιβλίων ἐξέδωκε βιβλίον ὑπὸ τὴν ἐπιγραφήν «Ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν».

Τσουντς (Leopold Zunz). Ἐξοχολόγος Γερμανὸς ἐξ Ἰουδαίων καταγόμενος γενν. τῷ 1803, ἀποθανὼν δὲ τῷ 1886. Σπουδᾶς ἐν Βερολίνῳ ἐχρημάτισε κήρυξ τῆς ἐκεῖ συναγωγῆς καὶ διδάσκαλος τῆς Ἰσραηλ. σχολῆς. Εἶναι ὁ ἰδρυτὴς τῆς ἐπιστημονικῆς ἐπεξεργασίας τῆς ραββινικῆς φιλολογίας, δημοσιεύσας πολλὰ συγγράμματα καὶ γενόμενος συνεργάτης διαφόρων ἡμερησίων καὶ περιοδικῶν. Τὰ ἅπαντα αὐτοῦ ἐδημοσιεύθησαν εἰς 3 τόμ. ἐν Βερολίῳ 1875—76. [Σ Π.]

Τύανα ἡ Θόανα (τανὺν Κλίσε-χισάρ). Ἀρχαία πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, καί μιν μεταξὺ Κιλικίας καὶ Καππαδοκίας ὑπὸ τας ὑπηρεσίας τοῦ ὄρους Ταύρου καὶ ἐγγὺς τῶν Κιλικίων πυλῶν. Κατὰ Στέφανον τὸν Βυζαντινὸν ἐκαλεῖτο παλαιότερον Θόανα, εἰτα δὲ κατὰ παραγραμματαζὶ μὴ ὠνομάσθη Τύανα. Ὁ Σεινοφῶν ποιούμενος μνησίαν τῶν Θεάνων καλεῖ αὐτὰ πόλιν μεγάλην καὶ εὐδαίμονα, ὁ δὲ Φιλόστρατος ἐνομαζέει τὰ Τύανα πόλιν ἐλληνικὴν ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ εἶναι. Ἡ πόλις ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα «Εὐσεβεία ἡ πρὸς τῷ Ταύρῳ» εἰτα ἀπὸ Ἀριαράθου τοῦ Δ' εἰτα ἀπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀριαράθου τοῦ Ε', οἵτινες ἀμείψαντο ἕξερρον τὸ ἐπωνυμιον Εὐσεβῆς καὶ εἰς οὗς ἀμφοτέρους ἦ εἰς ἐκάτερον αὐτῶν πρὸς τὴν κατὰ Δρόσεν ν' ἀναχθῇ ἡ ἰδρυσις τῶν τε Τ. καὶ τῆς πρὸς Ἀργαίῳ Εὐσεβείας τῆς μετὰ ταῦτα Καισαρείας (βλ. λ. σ. 391). Τὰ Τ. ἐπὶ Βυζαντινῶν ὑπήγοντο κατὰ μὲν τὸν Ἰερωνλέα τῇ 37ῃ ἐπαρχία Καππαδο-

κίας, κατὰ δὲ τὸν Πορφυρογέννητον τῷ Β' ἡμίτι, ὅπερ ἐκαλεῖτο Ἀρμενιανόν, καὶ ἦσαν πρωτεύουσα τῆς ὑπὸ ἡγεμόνα δευτέρου Καππαδοκίας καὶ ἔδρα ἐπισκόπου, ὅστις κατὰ τὸν κατάλογον Λέοντος Σ' τοῦ Σαραντοῦ (886—911) ἐπιτιλορεῖτο Τυάτων ἦτοι Χριστουπόλεως. Τὰ Τ. ἐν τῇ ἐποχῇ ταύτῃ ἀπετέλουν σπουδαῖον μεθοριακὸν φρούριον, ὅπερ ἐπὶ τῆς βασιλείας Νικητορέου τοῦ Α' ἐκυριεύθη τῷ 806 ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος τῶν Ἀράβων Ἀαρούν-ἑλ-Ρασίδ τοῦ κατὰ Θεωράνη οἰκοδομήσαντος ἐν Τ. οἶκον βλαστημίας, ἦτοι τέμενος. Ἐρείπια τῶν Τ. περιλούρισμα διασφύζονται ἐν τῷ νῦν ὠθηματικῷ χωρίῳ Κλίσε-χισάρ, κειμένον πρὸς Ν τοῦ Πόρου (βλ. λ. σ. 778) καὶ εἰς ὠριακὴν ἀπ' αὐτοῦ ἀπέστασιν. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Τυδίακη** (Tubingen). Πρωτ. διαμερίσματα ἐν τῷ βυρτεμβουργικῷ νομῷ τοῦ Μέλανος δρυμοῦ, ἔχουσα τῷ 1900 κ. 15,388.

Τύλισκος. Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Μαλεβιζίου ('Ηρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 275 κατ. (1900). Ὁ δῆμος Τ. ἔχει 3,168 κατ. κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν, περιλαμβάνει δὲ πλὴν τῆς πρωτεύουσας 8 ἄλλα χωρία καὶ μίαν μονήν.

Τύλσλεϋ (Tyldesley). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητίης Λαϊφτσερ, ἔχουσα 14,848 κατ., ἀνορθωρυσθεῖα καὶ βομβοκουργίαν.

Τυμπάκι. Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Πυργιωτίσσης ('Ηρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 1,443 κατ. (1900). Ὁ δῆμος Τ. ἔχει 3,227 κατ. κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν, περιλαμβάνει δὲ πλὴν τῆς πρωτεύουσας 8 ἄλλα χωρία.

Τυπάλλδος Πρετεντέρης Αἰμίλιος. Ἑλλήν λογίος ἔλκων τὸ γένος ἐκ τῆς ἐπειρανθοῦς οἰκογενείας τοῦ κεραλληματικῆς οἴκου Τ. καὶ γεννηθεὶς τῷ 1798. Τὰ πρῶτα τῆς ἡλικίας ἐτὴ διήλθεν ἐν Κερκύρᾳ, ἐνθα ὁ πατὴρ του μετήρχετο τὸν δικηγορικόν. Ἐξεπαιδεύθη ἐν Βενετίᾳ καὶ ἐν Πατατίῳ, ἐνθα ἐγένετο καὶ διδάκτωρ τῆς νομικῆς. Διωρίσθη καθηγητὴς τῆς ναυτικῆς βενετικῆς σχολῆς, ἐπὶ πολλὰ δὲ ἐτὴ διέμεινεν ἐν Ἱταλίᾳ συγγράφων. Πολλὰ ἐδημοσίευσε ἐν πεζῷ καὶ ἐμμέτρῳ λόγῳ, ἐξυμνῶντες τοὺς ἥρωας τοῦ 1821, αἱ δ' ἰδίᾳ ἐγένετο γνωστὸς διὰ τὰς πολλὰς μεταφράσεις. Μετέφρασε τὴν προτροπὴν τοῦ Μουσταφῆ τὴν ἱστορίαν τῆς ἐλληνικῆς λογοτεχνίας τοῦ Σχέλλ (Scholl) εἰς τὴν ἰταλικὴν γλῶσσαν, ἣν ἐπλούτισε μετὰ προσθηκῶν καὶ σημειώσεων καὶ εἰς 83 τόμους ἐδημοσίευσεν ἐν Βενετίᾳ (1824—1830). Με-

τέφρασεν ἐπίσης εἰς τὴν ἰταλικὴν τὸ περὶ ὕψους τοῦ Λογγίνου (Βενετία 1830) πλουτίσας καὶ αὐτὸ μετὰ σημειώσεων. Ἐξέδωκε τὰς βιογραφίας τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν τῆς Ἱταλίας τοῦ ΙΗ' αἰῶνος, κατεγίνετο δ' εἰς τὴν σύνταξιν τῶν βιογραφιῶν τοῦ Φωσκόλου καὶ τοῦ Μουσταφῆ. Ἀπέθανεν ἐν Μουράνῳ τῆς Βενετίας τῇ 31 Μαρτίου 1878. [Σ.ἑΒ.]

Τυπάλλδος Κωνσταντῖνος. Ἐπίσκοπος Σταυρουπόλεως. Βλ. Ἰακωβίται. Ἡ ἀληθὴς χρονολογία τοῦ θανάτου τοῦ Κ. Τ. εἶναι 20 Νοεμβρ. 1867.

* **Τύραννα**. Πόλις τῆς Ἀλβανίας ἐν τῇ ὁμωνύμῳ ὑποδιοικήσει τοῦ βίλαετιῦ Σκόδρας. Οἱ ὀρθόδοξοι κάτοικοι διατηροῦσιν ἐνταῦθα ἑλληνικὴν ἀστικὴν σχολὴν καὶ νηπιαγωγεῖον.

* **Τυράσπολις** (Tiraspol). Πρωτ. περὶ. ἐν τῷ ῥωσ. κυβερνεῖῳ Χερσῶνος, μετὰ 27,585 κατ. (1897).

Τυρνόφτσα. Χωρίον τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ διαμερίσματι Βιτωλίων, οἰκούμενον ὑπὸ 800 κατ. Ὁθωμανῶν.

Τυρολόη (τὸ πάλαι Σύραλλον, ἐπὶ δὲ Βυζαντινῶν Τσοροῦλς καὶ τσρχ. Τσορλού). Πόλις μεστέγειος τῆς Θράκης, καί μένη ΒΔ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐπὶ τῆς ἀπ' αὐτῆς εἰς Ἀδριανουπόλιν σιδηροδρομικῆς ὁδοῦ, οὕσα δ' ἔδρα ὑποδιοικήσεως (καζά), ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Ῥαϊδεστοῦ καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀδριανουπόλεως καὶ ἔχουσα 7,000 κατ. Ἑλληνας ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐξ ἰδίου ἐπισκόπου καὶ συντηροῦντας ἀστικὴν σχολὴν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον, Ὁθωμανοὺς καὶ Ἀρμενίους. Ἡ Τ. ἐπὶ Βυζαντινῶν ἦτο ἔδρα ἐπισκόπου, πολιορκηθεῖσα τῷ 1237 ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος τῶν Κουμάνων Ἀσάν, τῷ δὲ 1240 ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος τῶν Φράγκων Βαλδουίνου, φρουρουμένη ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Πετραλεῖρα, ὅστις μὴ θυνθεὶς νὰ σώσῃ τὴν πόλιν διὰ τὰς ἐσωτερικὰς ἀντιδράσεις τῶν κατοίκων συνομοσάντων κατ' αὐτοῦ ἐλήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἐπωλήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς τοὺς οἰκείους αὐτοῦ. Ὑπὸ τοὺς Τούρκους ὑπέκυψεν ἡ Τ. τῷ 1361 μετὰ τοῦ Διδυμοτείχου, κυριευθεῖσα ὑπὸ τοῦ σουλτάνου Μουράτ τοῦ Α'. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Τυρόνη** (Tyrone). Κομητία τῆς ἱρλανδικῆς ἐπαρχίας Οὐλστερ ('Ολστερ), ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 150,468.

* **Τώρον** (Thorun). Πρωτ. περὶ. ἐν τῷ ῥωσ. νομῷ Μαριενβέρδερ, ἔχουσα 29,635 κατ. (1900).

Υαλόνημα (Ζωολ.). "Εν τῶν κομφοτέρων γενῶν τῶν Σπόγγων ἐκ τῆς ὁμάδος τῶν Ἑξακτινελλιδῶν, περιλαμβάνον ἱκανὰ εἶδη ἀναπτυσσόμενα εἰς βάθος 600—800 μ. τῶν περὶ τὴν Κίαν θάλασσων καὶ χαρακτηριζόμενον ὑπὸ σκελετοῦ κυλινδρικοῦ ἢ ραβδικοῦ ἀπαρτιζομένου ἐκ λεπτοτάτων νημάτων ὀξυπυριτιούχων καὶ συνεχευμένου μετὰ τοῦ ἀνωτέρου πέρατος μακροῦ στελέχους ἢ ποδὸς ἐκ δεσμίδος παχειῶν ὀξυπυριτιούχων ἰνῶν ἐμπεφυτευμένου διὰ τοῦ κατωτέρου πέρατος ἐν τῇ ἀμμοῇ ἢ τῇ ἰλύϊ τοῦ θαλάσσιου βυθῆ.

Υαλοσιδηρίτης (Ὁρυκτ.). Πικιλία Περιδότου περιέχουσα 32% ὀξειδίου τοῦ μαγνησίου καὶ 28% ὑποξειδίου σιδήρου μετὰ μικροῦ ποσοῦ καυστικοῦ καλίου καὶ ὀξειδίου ἀργιλίου. Εὐρέθη ὑπὸ μορφὴν σιλικῶν χρυστάλλων λευκοκίτρινων ἐξωθεν, ὀρθῶν δ' ἐσωθεν καὶ ἐχόντων μεταλλικὴν λάμψιν, ἐν ἀμυγδαλοειδεῖ βασάλτι καὶ πετρώματι.

Υαλοφνήης (Ὁρυκτ.). Εἶδος χαλαρίου ὀξυβαρικοῦ ὁμοιότατον πρὸς τὴν ὀρθίτην, μάλιστα ὡς πρὸς τὴν κρυσταλλικὴν μορφήν. Περιέχει 54% ὀξυπυριτίου, 15—25% ὀξειδίου βαρίου καὶ 7—10% καυστικοῦ καλίου. Εὐρέθη ἐν Σουηδία ἐν μεταλλείοις μαγγανίου.

Υαπούρας. Ἀριστερὸς παραπόταμος τοῦ Ἀμαζονίου, πηγάζων ὑπὸ τὸ ὄνομα Κακέτας ἐπὶ τῶν Ἀνδεων τῆς Κολομβίας καὶ ἐκβάλλων μετὰ ῥοὴν 1,600 χμ.

Υαρακούη (Yaracuy). Πολιτεία τῆς Βενεζουέλας (ἀπὸ τοῦ 1901), ἔχουσα ἐμβ. 5,151 τχμ. καὶ 57,136 κατ., παράγουσα δὲ κυρίως σαχχαροκάλαμον καὶ κακάον. Πρωτεύουσα εἶναι Σαν Φελίπε ("Αγ. Φίλιππος).

* **Υάρμοθ** (Great-Yarmouth). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητίης Νόρφωκ, ἔχουσα 51,250 κατ. (1901).

Υδνόκαρπος. Ἐκ τοῦ φυτοῦ τούτου τῶν Ἰνδιῶν ἐξάγεται ρευστὴ τις ἐλαιώδης οὐσία, ἥτις ἀπεδείχθη ὠφελοῦσα κατὰ

τῆς λέτρας χορηγούμενη ἐσωτερικῶς διὰ τοῦ στόματος καὶ ἐξωτερικῶς εἰς ἐπιχρίσεις τῶν πασχόντων μερῶν τοῦ σώματος.

Υδροα (Ζωολ.). Γένος Πολυπόδων τῶν γλυκέων ὑδάτων ζώντων κατὰ μόναν, ἀναπαραγομένων διὰ βλαστήσεως, κινουμένων δι' ἐπολισθήσεως τῇ βοήθειᾳ τῶν ποδῶν αὐτῶν φερόντων ἀμοιβαίως ἐκίτταρα, διακρινόμενων ἐπὶ μεγίστη μεταρτιωτικῇ δυνάμει, ὡς ἐξ ἧς ἐν ἄτομον κατὰ μαχρὸν χρόνον παράγει τόσα νέα ἄτομα ὅσα καὶ τὰ τεμάχια τοῦ κατατμηθέντος ατόμου, καὶ τρεφομένων ἐκ σμικρῶν σκωλήκων ἢ μαλακοστράκων. Κοινὰ εἶδη εἶναι Ὑ. ἡ γλωβία, ἔχουσα μῆκος 1 ὀνκ., στεφανην μετὰ 6—12 προσακτρίδων βραχυτέρων τοῦ σώματος καὶ κεχρωσμένων διὰ χλωροφύλλης Ὑ. ἡ φαία, ἐπιμηχεστέρη κατὰ τὴν πρῶτην Ὑ. ἡ ὀρθή, ἔχουσα πόδα ἀπολελεπτυσμένον καὶ στεφανιαίας προσακτρίδας λίαν ἐκτατάς.

Υδροζωτοενώσεις. Βλ. Ἀζωτοενώσεις.

Υδροπατροπίνη. Βλ. Ἀπατροπίνη.

Υδράργυρος φυτικός. Βλ. Κηλτροπία γιγαντώδης.

Υδρογύρου ἅλατα (Φαρμ.). Ἀφ' οὗ χρόνου τὴν πρώτην θέσιν ἐν τῇ θεραπείᾳ τῆς σφίλιδος κατέλαβον αἱ ὑποδερμικαὶ ἐνέσεις, εἰσῆχθησαν εἰς τὸν φαρμακολογικὸν θησαυρὸν αἱ ἀκόλουθοι ἅλατῶδες ἐνώσεις τοῦ ὑδραργύρου 1) Ὑδράργυρος ἀμιδοπροπιονικός ἢ ἀλανινικός, κόνις λευκὴ, κρυσταλλικὴ, λίαν εὐδιάλυτος ἐν ὕδατι, χορηγούμενη εἰς ὑποδερμικὰς ἐνέσεις 2) Ὑ. ἀσπαραγινικός, βλ. Ἀσπαραγίνη 3) Ὑ. βενζοικός, κόνις λευκὴ, ἄσματος, ἐλαφρά, ἄγευστος, ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι, διαλυτὴ ἐν ἰωδιούχοις καὶ χλωριούχοις ἀλκαλίοις 4) Ὑ. δεψικός, κόνις ραιοπρασίνη, χορηγούμενη ἀπὸ τοῦ στομάχου ἰδίως κατὰ τῆς σφίλιδος τῶν παιδῶν 5) Ὑ. ἡλεκτραμυωνικός, σῶμα στερεὸν ὑπὸ

μορφήν κρυστάλλων βελανοειδῶν, λευκῶν, διαλυτῶν ἐν ὕδατι καὶ εἰνοπνεύματι, παρεχόμενον ἀπὸ τοῦ στομάχου καὶ ὑποδερμικῶς. 6) 'Υ. θυμολιχός, οὐσία στερεὰ διαλυτὴ ἐν ἐλαίῳ ἢ βασιλείνῃ καὶ παρεχόμενη ὑποδερμικῶς. 7) 'Υ. ἰτεῦ-
λιχός, κόνις λευκὴ, ἀморρος, ἀσμεσ, ἀγευστος, ἀδιαλυτος ἐν εἰνοπνεύματι καὶ ὕδατι, διαλυτὴ ἐν ἐλαίῳ ἢ ὑγρᾷ βασιλείνῃ, χορηγούμενη ἀπὸ τοῦ στομάχου καὶ ὑποδερμικῶς. 8) 'Υ. κηκιδιχός, κόνις μελανοπρασίνῃ, ἀδιαλυτος ἐν ὕδατι, χορηγούμενη ἀπὸ τοῦ στομάχου. 9) 'Υ. λευκωματιχός, παρασκευαζόμενος ἐκ τῆς ἀχνῆς τοῦ ὑδραργύρου τῇ προσθήκῃ λευκώματος ὥστε διηθηθέντος καὶ χορηγούμενος εἰς ὑποδερμικὰ ἐνέσεις ὡς ἀρίστη ὑδραργυρικὴ σκευασία οὐδαμῶς ἐρεθιστικὴ. 10) 'Υ. πεπτονιχός, χορηγούμενος ὑποδερμικῶς. 11) 'Υ. σφιζοΐωδιολιχός, ὡρελὼν κατὰ τῶν κισσῶν ἐλκῶν τῆς κνήμης. 12) 'Υ. φαίνιχός, ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων βελανοειδῶν, ἐρυθρῶν, ἀδιαλυτῶν ἐν ὕδατι, χορηγούμενων ἀπὸ τοῦ στομάχου.

Υδρογαλλεΐνη. Βλ. Γαλλεΐνη.

Υδροκάνθαροι (Ζωολ.). Περιληπτικὸν ὄνομα σημαίνει τὸ σύνολον τῶν Δυτισκιδῶν καὶ τῶν Γυρινιδῶν.

Υδροκόρεις (Ζωολ.). Ὑποδιαίρεσις τῆς τάξεως τῶν Ἑτεροπτερυγίων, περιλαμβάνουσα πάντας τοὺς ὑδροβίους Κορείς, χαρακτηριζομένους ὑπὸ κερατιῶν παχειῶν καὶ βραχείων, ποδῶν βλεφαριδωτῶν καταλήλων πρὸς νῆξιν, τρεπομένων δὲ ἐκ μικρῶν ἐντομῶν, ἀπερ' ὀφείλουσιν ἰπτάμεναι κατὰ τὴν νύκτα. Κύρια γένη εἶναι ὁ Νεώκορις, ἡ Νήπη, ὁ Νωτονήκτης κτλ.

Υδροναφθόλιον ἢ ὀξυναφθόλιον. Οὐσία στερεὰ ὑπὸ μορφήν ἐλασματικῶν λευκῶν, πικρῶν τὴν γεῦσιν, ἀρωματικῶν τὴν ὀσμὴν, δυσδιαλυτῶν ἐν ὕδατι, εὐδιαλυτῶν ἐν εἰνοπν. καὶ αἰθέρι. Φάρμακον ἀντισηπτικὸν ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς χρήσεως.

Υδροξυαζωτοενώσεις. Βλ. Ἀζωτοενώσεις.

Υδροξυλίνη, hydraceline ἢ pyrodine. Κόνις λευκὴ, κρυσταλλικὴ, ἀόσμος, σχεδὸν ἀγευστος, διαλυτὴ ἐν θερμῷ ὕδατι. Εἶναι ἰσχυρότατον ἀντιπυρετικόν, ἐπιφέρειν ταχυτάτην κατὰπτωσιν τοῦ πυρετοῦ μεθ' ἰδρώτων ἀπὸ τῶν καὶ ἀραιώσεως τοῦ σφυγμοῦ καὶ τῆς ἀναπνοῆς. Ἀπαιτεῖται δὲ μεγίστη προσοχὴ περὶ τὴν γρῆσιν, διότι παρομαρτεῖ κίνδυνος διαλύσεως τῶν πυρρῶν αἰμοσφαίριων καὶ προκλήσεως αἰμοσφαρινουρίας.

Υδροπτερίδες (Βοτ.). Μία τῶν τάξεων τῶν Πτεριδοειδῶν, περιλαμβάνουσα πάσας τὰς ἑτεροσπορούς Πτερίδας ἐχούσας τοῦτ' ἐστὶ δύο εἰδῶν σποριάγγεια καὶ φουμένους ἐν τόποις ἐλώδεσι καὶ τελματώδεσιν ἢ ἐπιπλεούσας εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὑδάτων. Ἐνταῦθα ὑπάγονται δύο οἰκογένηται, ἡ τῶν Μαρσιλιοειδῶν, περιλαμβάνουσα φυτὰ μετὰ σποριοκαρπίου πολυγώρου, περικλειόντος ἐν ταύτῳ μικροσποριάγγεια καὶ μακροσποριάγγεια, καὶ ἡ τῶν Σαλβινιεσιδῶν, περιλαμβάνουσα φυτὰ μετὰ σποριοκαρπίων μονογώρων, τῶν μὲν ἀρρένων, τῶν δὲ θηλέων.

Υδροστατικὸν παράδοξον καλεῖται ἐν τῇ φυσικῇ τὸ συμφώνως πρὸς τὸν νόμον τῆς πίσεως τῶν ὑγρῶν ἐπὶ τοῦ πυθμένος τῶν δοχείων μονομερῶς ἀληθές πόρισμα ὅτι, δεδομένου ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ πυθμένος δοχείου τινὸς πίσις τοῦ περιεχομένου ὑγροῦ μετρεῖται ὑπὸ στήλης ὑγροῦ ἐχοῦσης βάσιν μὲν αὐτὸν τὸν πυθμένα, ὕψος δὲ τὸ ὕψος τοῦ ἐν τῷ δοχείῳ ὑγροῦ, τρία δοχεῖα, διαφόρου μὲν σχήματος, ἔχοντα ὅμως τὴν αὐτὴν ἔκτασιν πυθμένος, πληρωθέντα ἐκ τοῦ αὐτοῦ ῥευστοῦ μέχρι τοῦ αὐτοῦ ὕψους ὑφίστανται κατὰ τὸν πυθμένα τὴν αὐτὴν πίσιν ἀνεξαρτήτως πρὸς τὸ λοιπὸν σχῆμα αὐτῶν καὶ πρὸς τὸ πᾶσιν τοῦ περιεχομένου ῥευστοῦ, καὶ ὅτι, ἐάν κενὰ ἔχωσι τὸ αὐτὸ βάρος, οὕτω πληρωθέντα ἰσορροποῦσιν ἐν τῷ ζυγῷ πρὸς ἴσον βάρος. Ἀλλὰ, ἐάν τὸ πρῶτον μέρος τοῦ πορίσματος εἶναι ἀπολύτως ἀληθές ὡς ἀναγόμενον ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν εἰδικὴν περίπτωσιν τῆς ὑδροστατικῆς πίσεως, ἥτις ἀσχεῖται ἐπὶ τοῦ πυθμένος, τὸ δεῦτερον ὅμως μέρος, τὸ καὶ παράδοξον, εἶναι ἐστραλμένον, διότι, προκειμένου περὶ σταθμήσεως, ἀνάγκη ν' ἀναλογισθῶμεν τοῦ νομοῦ τῆς καθόλου πίσεως τοῦ ὑγροῦ, καθ' ὃν ἡ τῶν ὑγρῶν πίσις ἀσχεῖται πρὸς πᾶσαν διεύθυνσιν καὶ ἄρα ἐπὶ μὲν κυλινδρικοῦ δοχείου ὑπάρχει μόνον ἡ ἐπὶ τὴν βάσιν ἢ τὸν πυθμένα πίσις, τῆς πρὸς τὰ πλευρά, κάθετα ὄντα, ἐξισουμένης πρὸς τὸ μηδέν, ἐπὶ δὲ δοχείου ἔχοντος μὲν τὴν αὐτὴν βάσιν, τοιχώματα δὲ κεκλιμένα ἐπὶ τὰ ἐκτὸς τῆς καθέτου, ἔχοντος τοῦτέστι σχῆμα κολούρου κώνου ἀνεστραμμένου, εἰς τὴν πίσιν τὴν ἐπὶ τοῦ πυθμένος δεόν νὰ προστεθῇ καὶ ἡ συνισταμένη τῶν ἐπὶ τῶν πλευρῶν πιέσεων, ἥτις συγχάνει ἀριθμὸς θετικός, ὁ ὅστις, ἐν τῇ σταθμῇ, τὸ δεῦτερον δοχεῖον, καίπερ ὑφιστάμενον ἴσην κατὰ τὸν πυθμένα πίσιν πρὸς τὸ πρῶτον, θὰ ἰσορροπῇ πρὸς μείζον βάρος σταθμῶν· τέλος δὲ ἐπὶ δοχείου ἔχοντος ἴσην μὲν τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ πυθμένος πρὸς τὰ δύο πρῶ-

τα, τὰ δὲ τοιχώματα κλίνοντα ἐπὶ τὰ ἐν-
τὸς τῆς καθέτου, ἔχοντας τουτέστι σχή-
μα κοιούρου κώνου, ἢ ἐπὶ τοῦ πυθμένος
πίεσις κατὰ τὴν σταθμῶσιν θὰ ἐλαττωθῇ
κατὰ τὴν συνισταμένην τῶν ἐπὶ τῶν τοι-
χωμάτων πιέσεων, ἥτις τυγχάνει ἀριθμὸς
ἀρνητικός. Τὸ παράδοξον ἄρα τοῦ φαινομένου
συνίσταται εἰς τὸ ὅτι, καίτοι ὁ ἴσος πυθ-
μὴν τῶν τριῶν δοχείων ὑφίσταται ἴσην πίε-
σιν, κατὰ τὴν σταθμῶσιν ὅμως δὲν θὰ λη-
φθῇ ὡς ὅψιν μόνον ἢ ἐπὶ τοῦ πυθμένος, δι'
οὗ στηρίζονται: ἐπὶ τῆς τριτάνης, πίεσις,
ἀλλὰ καὶ τὸ ἀλγεβρικὸν πᾶσιν τῶν ἐπὶ
τῶν πλευρωμάτων πιέσεων.

Ύδροφακος, Lemna (Bot.). Γέ-
νος Μονοκοτυληδόνων φυτῶν πλωτῶν ἐπι-
πλεόντων ἐπὶ τῶν στασίμων ὑδάτων καὶ
σχηματίζοντων πράσινον στρώμα, συγκει-
μένων δὲ ἐκ στεφάνης ὠσειδοῦς ἢ λογχο-
ειδοῦς φεροῦσης κάτωθεν ρίζαν. Φύλλα
ἐλλείπουσι παντελῶς, ἀνθὴ ὅπως δὴ ποτε
σπάνια, τὰ μὲν ἄρρενα μονοστήμονα ἢ
διστήμονα, τὰ δὲ θῆλεα μονώδηκα, ἀμ-
φοτέρωθεν συνεχόμενα ἀλλήλοις καὶ ἀναπτυσ-
σόμενα ὑπερθεῖν τῆς στεφάνης. Τὰ φυτὰ
ταῦτα ἀνθήκοντα εἰς τὰς τροπικὰς καὶ εὐ-
κρατοῦς χώρας πολλαπλασιάζονται διὰ βλα-
στήσεως τῆς στεφάνης τοῦ βλαστοῦ ἀπο-
χωριζομένου καὶ διαπλασσομένου εἰς ἀνε-
ξάρτητον φυτικὸν ἄτομον. Αἱ νῆσσοι καὶ
αἱ χῆνες ἐπιζητοῦσι τὰ φυτὰ ταῦτα, διότι
ἀνὰ μέσον αὐτῶν εὐρίσκουσι πληθύν ζω-
φίων πρὸς τροφήν. Πολλὰ στάσιμα ὕδατα
διατηροῦνται καθαρά καὶ δὲν σήπονται ἐκ
τῆς ὑπάρξεως ἐν αὐτοῖς τοιούτων φυτῶν
μεταδιόντων ἱκανὸν πᾶσιν ὀξυγόνου.

Ύδροφειδαι. Οἰκογενεῖα ἰοδόλων
ὄρεων βιούντων ἐν τῷ Ἰνδικῷ καὶ Εἰρη-
νικῷ ὠκεανῷ, ἐχόντων σῶμα συμπεπιε-
σμένον ἐκ τῶν πλαγίων, τροπιδοειδὲς κατὰ
τὴν κοιλιακὴν ἐπιφάνειαν, μήκους 1—4 μ.,
οὐραν βραχεῖαν μεταμορφωθεῖσαν εἰς κά-
θετον πτερύγιον καὶ ἀπολήγουσαν εἰς τρι-
γωνικὴν φολίδα, ὀδόντας ἰοδόλους μικροὺς.
Τὰ δῆγματα τῶν θαλασσίων τούτων ὄρεων
εἶναι καὶ αὐτῷ τῷ ἀνθρώπῳ θανατηφόρα.
Ἐνταῦθα ὑπάρχοντα 50 γινώστα εἴδη ἀπο-
τελούντα 8 γένη, ὧν κυριώτερα εἶναι Ὑ-
δροφίς ὁ κυανόζωνος (Hydrophis
cyanocincta), ἀπαντῶν ἐν ταῖς μεταξὺ Κεϋ-
λάνης καὶ Ἰαπωνίας θαλάσσαις, καὶ Πε-
λαμῖς ἢ δίχρους (Pelamis bicolor),
ἀπαντῶσα ἀπὸ Μαδαγασκάρης μέχρι τοῦ
κόλπου Παναμά.

Ύδροχοῖρος (Ζωολ.). Γένος Τρω-
κτικῶν πολλὴν ὁμοιότητα ἔχον πρὸς τὸ
τῶν Ἰνδοχοιριδίων. Μόνον γινώστον εἶδος,
θεωρούμενον ὡς τὸ μέγιστον τῶν ἐπὶ γῆς
Τρωκτικῶν, εἶναι Ὑ. ὁ Καρυβάρας,

ἔχων μήκος 1 μ. καὶ ὕψος 50 ὀρεκ., τρί-
χωμα τραχὺ ὀρνυκίτηρινον, σῶμα μακρὸν
καὶ εὐρύστον, κεφαλὴν μεγάλην, ῥύγχος
ὀγκώδης, κατοικῶν εἰς τὰς ὄχθας τῶν πο-
ταμῶν τῆς Γουϊάνης καὶ τοῦ Ἀμαζονίου
καὶ ἐπιβεντικὸς τιθαυσεύσεως.

Ύδροχολερυθρίνη. Οὐσία στε-
ρεὰ ὑπὸ μαρρῆν κόπσεως ὀρνυκίτηρινον δυσ-
διαλύτου ἐν ὕδατι, εὐδιαλύτου ἐν οἶνῳ.
καὶ ἐξικῶ δέξεται ἐνεργοῦσα χημικῶς ὡς
ἀποθνήσκουσα, σχηματίζουσα ἐνώσεις μετὰ
τῶν ἀλκαλίων ἐχούσας τὸ χρῶμα τοῦ οὐ-
ρου καὶ παραγομένη ἐξ ἀλκαλικοῦ διαλύ-
ματος χολερυθρίνης τῇ ἐπιδράσει νατρία-
μαλγάματος.

Ύδροψύλλα. Βλ. Δαρνίας.

Ύλοσινής, Hylesinus (Ζωολ.). Γέ-
νος Κολεοπτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν
Βοστρυγιδῶν, περιλαμβάνον εἴδη τινὰ βλα-
βερῶν ἐντομῶν, χαρακτηριζομένων ἐκ τῶν
πολυχρῶμων σχημάτων ὅπερ ὑπάρχουσιν
ἐπὶ τῶν ἐλύτρων. Κοινάτα εἴδη εἶναι
Ὑ. ὁ φραξίνος φιλός μήκους 3 ὀπαχ.,
ἔχων τὰ νῶτα μέλανα μετὰ κηλίδων ὑπο-
φαίων καὶ τὴν κοιλίαν τριχρωτὴν καὶ κα-
ταστρέφον τοὺς κορμούς καὶ τοὺς κλάδους
τῆς μελίας καὶ τῆς φραξίνου δι' ἐσωτερικῶν
ὀγκῶν. Ὑ. ὁ ἐλατοδολομάτωρ, ὁ-
πορρνος μετὰ ποδῶν πυρρόχρωι, βλάπτει
κυρίως τὰ ἐλαϊόδενδρα. Φυσικῶς ἐχθρὸς
τῶν Ὑ. εἶναι μικρὸν τι ὕμενοπτερον ἐντο-
μον, ὁ Εὐρυτόμος, οὗ αἱ σχαδόνες ἐγκολο-
ποῦμεναι ἐντὸς τῶν αὐτῶν ὀγκῶν κατα-
τρώγουσι τὰς σχαδόνας αὐτοῦ.

Ύλοτόμος, Hylotoma (Ζωολ.). Γέ-
νος Ὑμενοπτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν
Τενθρηδονιδῶν, οὗ γνωστότερον εἶδος εἶναι
Ὑ. ὁ τῆς ῥοδόλης, κίτρινος τὸ σῶμα καὶ
μέλας τὴν κεφαλὴν, χαρακτηριστικὸν τοῦ
γένους ἔχων τὰς τριαρθρούς κεραίας, ὧν
τὸ τελευταῖον ἄρθρον μακροτερον τῶν ἄλ-
λων φέρει τρίχωμα παρὰ τῷ ἄρρην· αἱ
σχαδόνες κατατρώγουσι τὸ παρέγγυμα τῶν
φύλλων.

Ύλουργός ἢ Βλαστοφάγος
(Ζωολ.). Γένος Κολεοπτέρων ἐκ τῆς οἰκο-
γενείας τῶν Βοστρυγιδῶν, περιλαμβάνον 4
εἴδη διατρώμενα ἐπὶ τῶν πεύκων καὶ ὧν
σπουδαιότερα διὰ τὰς προξενουμένας ζη-
μίας εἶναι Ὑ. ὁ πευκολετήρ, ἐντομον
σμικρότατον (1/2 ὀπαχ.) χρώματος σκοτει-
νοῦ, ἔχον κεφαλὴν ἐλευθέραν ἀπολήγουσαν
εἰς ῥύγχος βραχὺ, κεραίας δεκάρθρους ὑπο-
πύρους καὶ ποδας τοῦ αὐτοῦ χρώματος,
καὶ Ὑ. ὁ ἐλάσσων, κατὰ τι σμικρότε-
ρος τοῦ προηγουμένου. Τὰ ἔντομα ταῦτα
ἀπαντῶσιν ἐν ἀπειρίᾳ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ
ἔαρος εἰς πάντα ἀνεξαιρέτως τα πευκάφυτα

δύση διεισδύοντα εἰς τοὺς κλάδους, κατα-
πρώγοντα τὸν μυελὸν αὐτῶν ἢ ἐντερίωνην
καὶ φθάνοντα μέχρι τῶν κόνων· οἱ κλάδοι
τῶν πεύκων διατρητοὶ ἐσωθεν καθ' ὅλον
τὸ μήκος αὐτῶν δὲν δύνανται ν' ἀντιστῶ-
σιν εἰς τὰς πνοὰς τῶν ἀνέμων καὶ εὐκόλως
ἀποθραύονται.

* **Ύόγκερς** (Yonkers). Πόλις τῆς βο-
ρειαμερ. πολιτείας Νέας Ύρκης, μετὰ
47,931 κατ. τῷ 1900.

* **Ύόγξταουν** (Youngstown). Πρωτ.
κομητείας ἐν τῇ βορειαμερ. πολιτείᾳ Ὀ-
χάιο, μετὰ 44,885 κατ. τῷ 1900.

* **Ύόννης** (Yonne). Ὁ ἀπὸ τοῦ ποτ.
τούτου καλούμενος νόμος τῆς Γαλλίας εἶχε
τῷ 1901 κατ. 321,062.

* **Ύόρκ** (York). Ὄνομα δύο χειρσόνητων
τῆς αὐστραλικῆς ἡπείρου, ὧν ἡ μὲν ἀνή-
κει εἰς τὴν Νοτ. Αὐστράλιαν, ἡ δὲ καίεται
κατὰ τὸ ΒΑ μέρος τῆς ἡπείρου, χωριζο-
μένη ὑπὸ τοῦ πορθμῆ Τόρρες ἀπὸ τῆς
Νέας Γουίνεας, καὶ εἶναι πλουσία εἰς χρυ-
σοφόρα στρώματα.

* **Ύόρκη** (York). 1) Πρωτ. τῆς ὁμων.
ἀγγλικῆς κομητείας τῆς Πενσυλβανίας, ἔ-
χουσα 33,708 κατ. (1900).

* **Ύόρκη** (York ἢ Yorkshire). Κομη-
τεία τῆς Ἀγγλίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ.
3,985,122.

* **Ύοσγάιτη** (τουρκ. Γιοζγάτ). Πόλις
ἐμπορικὴ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη 145
χλμ. πρὸς Α τῆς Ἀγκύρας καὶ ἐπὶ τῆς
ἀριστερᾶς ὀχθῆς τοῦ Δελιγιέ-τοῦ παρα-
ποτάμου τοῦ Ἰριδος (Γεσίλ-ἱρμάκ), ἀπέ-
χουσα δὲ 26 ὥρας τῆς Καισαρείας καὶ οὖσα
ἐξὸς διοικήσεως, περιλαμβανοῦσης τὰς ὑ-
ποδιοικήσεις Ύοσγάτης, Μαζέν καὶ Πα-
γοζιλίαν καὶ ὑπαγομένης τῇ νομαρχίᾳ Ἀγ-
κύρας. ἔχει 15,700 κατ., ὧν ἑλληγες
πευκαρῶν 1500, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρ-
τῶμενοι· ἐκ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας
καὶ συντηροῦντες ἐκκλησίαν, ἐπιστάξιον
ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρεναγωγεῖον, 6,000
Ἀρμένιοι, 120 Διαμαρτυρόμενοι ἐξ Ἀρ-
μενίων καὶ οἱ λοιποὶ Ὀθωμανοί. Ἡ Ύ.
εἶναι νέα πόλις, κτισθεῖσα κατὰ τὰς ἀρ-
χὰς τοῦ Π' αἰῶνος ὑπὸ τοῦ περιωνύμου
πυραυλοῦ Τσαπάρ-ζαδὲ Ἀχμέτ πασά εἰς
ὄψος 1702 μ. ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θα-
λάσσης. Μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς ἀρχῆς
τῆς οἰκογενείας Τσαπάρ-ζαδὲ ἐπὶ Σουλταν
Μαχμούτ ἢ Ύ. διετέλεσε πρωτεύουσα τῆς
νομαρχίας Βοζούμ μέχρι τοῦ 1866, μετὰ
δὲ ταῦτα ἐγένετο πρωτ. τῆς ὁμωνύμου δι-
οικήσεως. [Γρ Σ.Ι.]

* **Ύουν-νάν** (Yün-nan). Ἡ ἐπαρχία
αὕτη τοῦ Σινικοῦ κράτους καταλαμβάνει
396,700 τχμ. μετὰ περ. 11,700,000 κατ.

Ἡ πρωτ. Ύουν-νάν-φού ἔχει περὶ τοῦς
200 χιλ. κατ.

* **Ύούτα** (Utah). Ἡ βορειαμερ. αὕτη
τοπαρχία διωργανώθη τῷ 1896 ὡς πολι-
τεία, εἶχε δὲ τῷ 1900 κατ. 276,749.

* **Ύπερακάνθιος** καλεῖται ἀνατομικῶς
μέγαί τις μύς, πλατύς, τριγωνικός, ἐκ-
φυόμενος ἀπὸ πάσης τῆς ἐπιφανείας τοῦ
ὑπερακάνθιου βόθρου (βλ. Ὠμοπλάτης), ἐν καὶ
πληροῖ δια τοῦ σώματος αὐτοῦ, καὶ κατα-
φυόμενος διὰ πλατέος τένοντος εἰς τὴν
μέστην ἀρθρικὴν ἐπιφάνειαν τοῦ μείζονος
ὀγκώματος τῆς κεφαλῆς τοῦ βραχιονίου
ὁστοῦ. Λειτουργία αὐτοῦ ἡ ἐπὶ τὰ ἐξω καὶ
ὀπίσω στροφή τοῦ βραχιόνος. [P.N.B.]

* **Ύπάτης** λουτρά. Μία εἶναι καὶ
κυριώδης ἡ πηγὴ τῆς Ὑπάτης, ἀναβλύουσα
ὕδατα θερμοκρασίας 33° Κ. καὶ ἐν διηγεσίᾳ
κοινοποιῶ παρυσιαζόμενα, ὡς ἐκ τῆς ἀ-
φθόνου ἐκλύσεως ἀσπίων σχεδὸν ἐκ καθο-
ρῶ ἀνθρακικοῦ ὀξέος συνιστάμενων καὶ ὧν
ἡ ποσότης εἶναι μεγίστη, ἀνερχομένη εἰς
500 κυβ. μέτρα κατὰ εἰκοσιτετράωρον. Ἡ
χημικὴ ἀνάλυσις κατεδείξεν ὡς στερεὰ συ-
στατικά 5,5 γραμ. κατὰ λίτρον, συνιστάμενα
ἐκ μαγειρικοῦ ἀλατος, διαανθρακικοῦ ἀσβε-
στοῦ, διαανθρακικοῦ νατρίου, διαανθρακι-
κοῦ μαγνησίου, χλωριούχου μαγνησίου,
χλωριούχου ἀσβεστοῦ, χλωριούχου κα-
λίου, γύψου καὶ βρωμιούχου μαγνησίου.
Ὡς ἀερώδη δὲ συστατικά κατεδείχθησαν
τὸ ὑδροθόειον (6.24 κ. ἐκ. κατὰ λίτρον) καὶ
τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ (1,316 κ. ἐκ. κατὰ λί-
τρον). Τὰ ὕδατα τῆς Ὑπάτης ἔνεκα τῆς
χημικῆς αὐτῶν συστάσεως τασσονται με-
ταξὺ τῶν «θερμῶν ἀλκαλικῶν θειούχων
ἀλιπηγῶν» τῶν πλουσιῶν εἰς ἀνθρακικὸν
ὀξύ καὶ τῶν ἐνεχυρῶν διαανθρακικὸν νά-
τριον ἢ τοι σόδαν, δι' οὗ εὐκολύνεται τὰ μέ-
γιστα ἡ πέψις αὐτῶν. Ὁμοιάζουσι κατὰ
πολλὰ πρὸς τὰς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ θειούχους
ἀλκαλικὰς πηγὰς Aachen, Bartschke κτλ.
Ἡ θεραπευτικὴ ἐνέργεια αὐτῶν εἶναι ἀ-
διαφιλονικητος κατὰ χρόνιων παθήσεων
τοῦ δέρματος, παντοίων ἐκζεμάτων, λει-
χήνων, ἐρπητῶν, ψωρίασεων κ.λ.π., κατὰ
τῆς συρίλλιδος, κατὰ τῆς λέπρας, κατὰ χοι-
ραδικῶν παθήσεων καὶ χρόνιων παθήσεων
τῶν πεπτικῶν καὶ ἀναπνευστικῶν ὀργάνων.

* **Ύπερακάνθιος** καλεῖται ἀνατομι-
κῶς ὁ ἀναίρων καὶ στέρων ἑλαφρῶς πρὸς
τὰ ἐξω τὸν βραχίονα μύς, ὅστις πυραμι-
δὸς ἔχων σχῆμα, κείμενος ὑπερθεν τῆς
Ὠμοπλάτιας ἀκάνθης καὶ πληρῶν τὴν
ὑπερακάνθιον βόθρον, ἐκρύπτεται ἀπὸ τῆς
Ὠμοπλάτης καὶ καταρύεται εἰς τὴν ἀνω-
τέραν ἀρθρικὴν ἐπιφάνειαν τοῦ μείζονος
ὀγκώματος τῆς κεφαλῆς τοῦ βραχιονίου
ὁστοῦ. [P.N.B.]

Υπερβολή καλείται γεωμετρικῶς καμπύλη γραμμὴ δευτέρου βαθμοῦ ἀλγεβρικῆς ἐξίσωσης ἀνήκουσα εἰς τὰς κωνικάς τομὰς (βλ. λ. ὡς καὶ Καμπύλη) καὶ ἔχουσα τὸ χαρακτηριστικὸν ὅτι πᾶν σημείον αὐτῆς ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἐγκάρσιον ἄξονα αὐτῆς (εὐθεῖαν διερχομένην διὰ τῶν κορυφῶν τῆς 'Υ. καὶ κλθετον ἐπὶ τῆς ἐφαπτομένης ἐκατέρως κορυφῆς) ὀρίζεται ἐκ τῆς διαφορᾶς τῆς ἀποστάσεως αὐτοῦ ἀπὸ δύο σταθερῶν σημείων τοῦ ἐγκάρσιου ἄξονος καλουμένων ἐστιῶν τῆς 'Υ. Ἡ διαφορὰ αὕτη εἶναι σταθερὰ καὶ ἰσοῦται πάντοτε τῇ ἀποστάσει τῶν σημείων (κορυφῶν τῆς 'Υ.) καθ' ἃ ἡ 'Υ. συναντᾷ τὴν σταθερὰν εὐθεῖαν (ἐγκάρσιον ἄξονα). Ἐὰν ἀναγάγῃμεν τὴν ὑπερβολὴν εἰς δύο ἄξονας ὀρθογωνίως τεταμένους καὶ τὸ σημείον τῆς τομῆς αὐτῶν θεωρήσωμεν ὡς κέντρον τῆς καμπύλης, ἡ ἐξίσωσις τῆς ὑπερβολῆς εἶναι $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$, ἡ τοιαύτη δὲ διαφορὰ ἰσοῦται πρὸς 2α. Πᾶσα ὑπερβολὴ ἔχει δύο διευθετούσας ἢ κατευθυντήριαις γραμμάς, ἀνά μίαν ἐκατέρωθεν, καὶ κειμένας εἰς ἀποστάσιν $\chi = \frac{a^2}{\pm \sqrt{a^2 + b^2}} = \frac{a^2}{\pm}$

ὁ λόγος δὲ $\frac{x}{a}$ καλεῖται ἐκκεντρικότης ἢ ἐκκεντρον τῆς 'Υ. Πᾶσα 'Υ. ἔχει δύο ἀσυμπίπτουσας γραμμάς, πρὸς ταύτας δ' ἀναγκασμένη ἔχει ἐξίσωσιν $\chi\psi = 1$.

Υπερείδης Γ. Κ. Λόγιος ἐν Σμύρνῃ, γενν. ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τῷ 1859. Σπουδᾶς ἐν Σμύρνῃ καὶ Ἀθήναις ἐπέδωκε νεώτατος εἰς τὴν δημοσιογραφίαν καὶ ἀπὸ τοῦ 1878 ἐξέδιδε τὸ περιοδικὸν σύγγραμμα «Βίων», ἀπὸ δὲ τοῦ 1882 ἀνέλαβε μετὰ τοῦ Σ. Σολομωνίδου τὴν διεύθυνσιν τῆς «Ἀμαλθείας», ἣν ἐξακολουθεῖ ἐκδίδων μέχρι σήμερον. Ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς περιοδικοῖς (Βίων, Ὀμηρος καὶ Μέντωρ) καὶ ἐν τῇ Ἀμαλθείᾳ δημοσιευθέντων, ἔγραψε πολλὰ διηγήματα, βιογραφικὰ σημειώματα καὶ ποιήματα, ἐκδοθέντα ἅπαντα ἐν Σμύρνῃ, τὸ μυθιστόρημα Τὰ τέκνα τοῦ ἀγιογράφου (τόμ. 4, Σμ. 1884) καὶ πεντάπρακτον δράμα Ἡ ὄρφανὴ τῆς Σμύρνης, διδασχθέν τὸ πρῶτον ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς πόλεως ταύτης τῷ 1882.

Υπερκόπωσης ἢ ὑπερπύνησις (surmenage) καλεῖται ἱατρικῶς ἡ ἐκ τῆς ὑπερβαλλούσης ἐργασίας τοῦ συνόλου ὀργανισμοῦ ἢ καὶ μοίρας μόνον αὐτοῦ προκύπτουσα ἀνώμαλος κατάστασις, ἥτις δὲν ἀποτελεῖ μὲν καθ' ἑαυτὴν νοσηρὰν ὀντότητα, τὰ μέγιστα ὅμως συμβάλλεται αἰτίο-

λογικῶς προπαρασκευάζουσα ἑδαφὸς ὀργανικὸν λίαν εὐάλωτον ὑπὸ μολυσματικῶν νόσων. Ἡ ὑπὲρ μέτρον καταπόνησις τοῦ μυϊκοῦ συστήματος συμβάλλεται εἰς ἐλάττωσιν τῆς ἀλκαλικότητος τῶν χυμῶν ἢ ὑγρῶν τοῦ ὀργανισμοῦ, μειοῦσα οὕτω τὴν βακτηριοκτόνον δύναμιν αὐτῶν καὶ προλαίανουσα τὴν ὁδὸν εἰς τὰς παντοειδεῖς μολύνσεις· πλὴν τούτου τὰ ὑγρά τοῦ ὀργανισμοῦ καθ' ἑαυτὰ φορτοῦμενα τῶν προϊόντων τῆς ὑπερβαλλούσης κυτταρικῆς ἀρετικοῦσας ἀποβαίνουν τοξικά καὶ διδουσι γένεσιν εἰς αὐτομολυντικὰ νόσους, ὡς εἶναι ὁ ἐξ ὑπερκοπώσεως πυρετός καὶ τὰ λοιπὰ τῆς αὐτοδηλητηριάσεως συμπτώματα. Ἡ τοῦ ἐγκεφάλου καθ' ἰδίαν ὑπερπύνησις δύνανται νὰ προκαλέσῃ τὸν καλούμενον ἐγκεφαλικὸν ρευματισμὸν, παρατηρούμενον παρ' ἀτόμοις καταχρωμένοις τῆς διανοητικῆς ἐργασίας. Γενικῶς εἰπεῖν, ἡ τοῦ ὀργανισμοῦ κατὰ τῶν διαφορῶν μολυσματικῶν νόσων ἀντίστασις ἐλαττοῦται διὰ τῆς ὑπερκοπώσεως· πρόχειρον τοῦτου παράδειγμα ἔστωσαν οἱ νεοσύλλεκτοι, οἵτινες ἔνεκα τῶν ὑπερβαλλόντων κόπων τῆς στρατιωτικῆς θητείας ἐμφανίζουσιν ἥσσονα ἀντίστασιν ὀργανικὴν κατὰ τῶν καθ' ἑσχέρην μολυσματικῶν νόσων, τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ καὶ τῆς φυματιώσεως. Πειραματικῶς ἐπὶ πλέον ἔχει ἀποδειχθῆ ὅτι ζῶα ὀνάλωτα τέως ὑπὸ δεδομένου μολύσματος ἔνεκα ἐγγενεοῦς ἀνοσίας δύνανται ν' ἀποβῶσιν εὐάλωτα συνεργούσης τῆς ὑπερκοπώσεως. Τὸ ἀθλητικώτατον ἐκεῖνο σῶμα τοῦ νεαροῦ Μάνεση, ὅπερ εἶχμεν πάντες θαυμάσει, ταχέως ἐκάρθη καὶ ἐδηλητηριάσθη θανατηφόρως ὑπὸ τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ κατόπιν μακρᾶς καὶ ὑπερβαλλούσης προπονήσεως ἐν τῇ γυμναστικῇ. [P.N.B.]

Υπερλευκοκυτταροπλασία.

Βλ. Λευκοκυττάρωσις.

Υπερφωσφώρωμα. Βλ. Ἀσθεσίου Ἐνώσεις ἐν τ. Β' σελ. 406.

Υπνάλη. Νέον φάρμακον προκύπτει ἐκ τῆς ἀντιπυρίνης τῇ ἐπιδράσει τῆς χλωριᾶλης, ἐπικαλούμενον δὲ καὶ μονοχλωριολοῦχος ἀντιπυρίνη ἐπὶ τοῦ ἀκριβέστερον. Ἀποτελεῖ χυστάλλους ἄχρους περιέχοντας 55 % χλωριᾶλην καὶ 45 % ἀντιπυρίνην, δυσδιαλύτους ἐν ὕδατι, εὐδιαλύτους ἐν οἶνῳ, ἀγεύστους σχεδὸν καὶ οὐδαμῶς καυστικούς, ἐνεργεῖ δὲ ὡς ὑπνωτικόν, ἔνεκα τῆς περιεχομένης χλωριᾶλης μεταμορφουμένης ἐν τῇ κυκλοφφίᾳ εἰς χλωριόφωρμιον καὶ ὡς παυσίπονον ἀναισθητικόν ἔνεκα τῆς περιεχομένης ἀντιπυρίνης. Ἐνδείκνυται κατὰ τῆς αἰσθητικῆς, τῶν νευραλγιῶν, τῶν ὀδονταλγιῶν, τῶν κεφαλαλ-

γιδων, τῆς ἐκλαμπρίας τῶν παιδων καὶ τῆς σπασμώδους λαρυγγίτιδος.

Ῥπνώνη ἢ ὁξοφαινόνη. Νέα κευασία ἀπλῶς ὑπνοφόρος ἀνευ ἀναλγητικῶν ἀποτελεσμάτων εἰσαγθεῖσα εἰς τὴν θεραπευτικὴν ἐσχάτως κατὰ τῶν ἀπλῶν νευρικῶν ἀϋπνιῶν. Εἶναι ὑγρὸν λεπτόρρευστον, ἀχρουν, χαρακτηρίστικῆς ὁσμῆς ὡς ἀπὸ πικρῶν ἀμυγδαλῶν καὶ χρυσομήλων, ἀδιάλυτον ἐν ὕδατι, εὐδιάλυτον ἐν οἶνῳ, αἰθέρι, γλυκερινῇ καὶ ἐλαίῳ. Ἀντενδείκνυται ἐπὶ καρδιοπαθειῶν.

Ῥποδρύχια. Ταῦτα εἶναι πλοῖα προωρισμένα νὰ πλέωσιν ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Ἡδὴ ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος εἶχον καταβληθῇ προσπάθειαι διὰ τὴν κατασκευὴν τοιούτων πλοίων, ἀλλὰ κυρίως ἀπ' ἧς ἐποχῆς κατεδείχθη τὸ δυνατόν τῆς ἀναρτίξεως ἐκρηκτικῆς ὕλης ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης ἡτοχλήθησαν πάλιν εἰς τὴν ὑποδρύχιαν ναυτιλίαν διὰ πολεμικοῦ σκοποῦς. Τὰ πρῶτα τοιαῦτα ὑποδρύχια ἐκινούντο διὰ κωπῶν, ὡς τὸ τοῦ Van Drebbel τῷ 1620 καὶ τοῦ Bushnell, ταῦτα δὲ διεδέχθη ὁ Ναυτίλος τοῦ Fulton τῷ 1800 ἐλικοκίνητος ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης καὶ ἰσχυρότερος ἐπ' αὐτῆς. Ἐκτοτε ἐγκατέλειπον τὰ πρῶτα γινῆ μετὰ τῆς κινήσεως διὰ τῶν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος στρεφόντων τὴν ἀτρακτὸν τῆς ἐλικοῦς ἢ χειριζομένων κώπας, τὸ δὲ ἀμερικανικὸν ὑποδρύχιον Alsitt (1863) ἐκινεῖτο δι' αἰμοῦ ἐπὶ τῆς ἐπιφάνειας τῆς θαλάσσης καὶ δι' ἡλεκτρισμοῦ ὑπὸ ταύτην. Εἰς τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα περίπου κατέληξεν ὁ ναύαρχος Bourgeois καὶ ὁ Brun, ὃν καὶ τὸ πλοῖον αὐτῶν δὲν ἦτο καλῶς μεμελετημένον ὑπὸ τὴν ἐποψίν τῆς εὐσταθείας. Κατὰ τὸν ἀθηναιτικὸν πόλεμον τῆς Ἀμερικῆς, καίπερ ἀκόμη ἀτελῆ ὄντα, ἐνεφανίσθησαν τὰ ὑποδρύχια Davids, λαβόντα ἐνεργὸν μέρος, καὶ ταῦτα διεδέχθη τὸ Spruyten Duyvil, ἐν ᾧ τὸ μικρὸν ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης μένον μέρος τοῦ πλοίου ἦτο ἰσχυρῶς τεθωρακισμένον, ταῦτα δὲ τέλος τὸ Porter (1873), σιδηροῦν καὶ ὀπισθόμενον διὰ βαρέων πυροβόλων. Ὁ Σουηδὸς Nordenfält ἐφεύρε τέλος (1885) ἑτέρον εἶδος ὑποδρύχιου κινούμενον δι' αἰμοῦ ἐπὶ τῆς ἐπιφάνειας καὶ δι' αἰμοῦ ὁμοίως ἐναποθηκευθέντος ὑπ' αὐτῇ, ὅπερ ὅμως δοκιμάσθη καὶ ἡ ἐλληνικὴ κυβέρνησις ἐν Πειραιεὶ ἀπέρριψεν, ἐνεκα τῆς ἐν αὐτῷ ἀναπυρσομένης μεγίστης θερμότητος ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Ὅσον ἀρῶν τὴν ὑδροστατικὴν εὐστάθειαν τῶν ὑποδρύχιων δύνανται νὰ διαιρεθῶσι ταῦτα εἰς κεκτημένα πλευστότητα μηδενικὴν, τῶν ὁποίων τὸ βάρος εἶναι ἴσον πρὸς τὸ τοῦ ἐκτοπιζο-

μένου ὕδατος καὶ ἐπομένως οὔτε βυθίζονται ἀπ' αὐτῶν, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀνέρχονται ἐπὶ τῆς ἐπιφάνειας, καὶ εἰς κεκτημένα πλευστότητα θετικὴν, ἅτινα ἔχουσι βάρος ἑλαττον τοῦ τοῦ ἐκτοπιζομένου ὕδατος καὶ ἀπ' αὐτῶν ἀνέρχονται. Σχετικῶς δὲ πρὸς τὴν τοιαύτην αὐτῶν ὑδροστατικὴν εὐστάθειαν ἐγένετο χρῆσις διαφορῶν μέτων καταδύσεως, ὅσον εἶναι π. χ. ποσότης ὕδατος εἰσαγχεμένη εἰς τὸ σκάφος καὶ ἐξαγχεμένη δι' ἀντλιῶν, κάθετοι ἐλικοί, μεταβολὴ τοῦ ἐκτοπίσματος διὰ κυλίνδρων κούρων προβαλλομένων ἀπὸ τοῦ σκάφους, εἴτε τέλος, ὅπερ σήμερον μᾶλλον ἐν χρῆσει, ὀριζόντια πηδάλια. Διὰ τὴν ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης προσανατολισμὸν τοῦ σκάφους μετεχειρίσθησαν τὸ γυροσκοπίον, ὄργανον λειτουργοῦν ὡς τὰ σάβρα, διὰ δὲ τὴν ἐπισκόπην τοῦ ὀριζόντος, βεθυθισμένου ἔντος τοῦ πλοίου, τὸ περισκόπιον Mangia, προβάλλον διὰ αὐλοῦ ἐξέχοντος ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν, ὅπερ ὅμως ἡτοροήσεν, ἅτε παρέχον εἰκόνα τοῦ ὀριζόντος ἐντελῶς μικροσκοπικὴν καὶ δυσδιακρίτων, καὶ τελευταίως τὸν ὀπτικὸν αὐλόν.

Τὰ ὑποδρύχια σήμερον, ἔχοντα περίπου σχῆμα ἰχθύος, δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν εἰς α') ἡλεκτροκίνητα, ἅτινα κινούνται ἐπὶ τῆς ἐπιφάνειας τῆς θαλάσσης καὶ ὑπ' αὐτὴν ἀποκλειστικῶς δι' ἡλεκτρισμοῦ, ὡς τὰ Goubet, Gymnote, Morse καὶ ὑπερπεντήκοντα ἄλλα ἐν ἐνεργείᾳ ἤδη ἢ κατασκευαζόμενα ἐν Γαλλίᾳ β') αὐτόνομα, ἅτινα ἔχουσιν ἡλεκτρικὸν κινητήρα διὰ τὴν ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν κίνησιν καὶ θερμοληχανήν ἢ πετρελαιομηχανήν ἢ ἄλλην παρεμπερῇ διὰ τὴν ἐπὶ τῆς ἐπιφάνειας, πληροῦσαν καὶ τοὺς συμπυκνωτὰς διὰ τὴν ἡλεκτρικὴν κίνησιν, ὡς τὰ Narval, Holland, καὶ γ') κατὰ δύοντα, ἅτινα ἀφίνουσι πάντοτε ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τὴν καπνοδόχον καὶ τὴν πυργίσκον κυβερνήσεως. Τὸ ζήτημα τῆς παραγωγῆς αἰμοσφαιρικοῦ αἵρος, ὅπερ ἀνεφάνισθη ἐπὶ τοῦ ὑποδρύχιου Phillips (1851), ἐροδιασθέντος δι' ἀεροφυλακίων πλήρων πεπιεσμένου αἵρος, ἀπησχόλησε πάντοτε, παρ' ὅλας τὰς προταθείσας μεθόδους τεχνικῆς παραγωγῆς, τοὺς ἐφευρέτας ὑποδρύχιων, μάλιστα ἐπὶ τῶν διὰ ἀεριομηχανῶν καὶ πετρελαιομηχανῶν κινουμένων, ὅποτε ἀναδίδονται ἀσμα ἄλλα δηλητηριώδη αἱμα. Σήμερον ἡ Γαλλία ἔχει ὑπὸ κατασκευὴν μέγαν ἀριθμὸν ὑποδρύχιων αὐτονομῶν τύπου Narval κατὰ τὰ βραβευθέντα σχέδια τοῦ Lebeuf, κινουμένων διὰ μηχανισμοῦ Forest διὰ βαρέος ἐλαίου, εἴτε ἡλεκτροκινήτων τύπου Morse τελειοποιηθέντος. Ὅμοίως καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐνθα ἡγεστάθη τὸ πρόνομιον Holland δοκιμάζονται τὰ ὑποδρύχια, ὃ δὲ τύπος οὗτος

ἀμερικανικῶν Holland ἐγένετο παραδεκτὸς ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις, ἐσχάτως δὲ καὶ ἐν Ἰαπωνίᾳ.

ῥ'πόγειοι ἄγωγοι. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

ῥ'πόδερμον. Γένος Διπτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Οἰστριδῶν, περιλαμβάνον ἐῖδη ἐντόμων ζωηροτάτων, ταχυπετών καὶ ταχυπόδων, παρακολουθούντων τὰ ποιμνία καὶ ὠστοκούντων ἐπὶ τοῦ δέρματος ἢ τῶν τριχῶν τῶν ἀγελαίων κτηνῶν· τὰ ὡς αὐτῶν ἐκκολαπτόμενα παράγουσιν ἐπικινδύνους ὀργανισμοὺς διατεινόντας τὸ δέρμα τῶν ἰώων καὶ εἰσδυμένους εἰς τὸν ὑποδερμεῖον συνεκτικὸν ἰστόν, ἐνθα ἀναπτυσσόμενα προκαλοῦσιν ὄγκους ἀποστηματικούς, ἐκπυώσκόμενους μετὰ 10—11 μῆνας καὶ διανοημένους αὐτομάτως πρὸς ἐξόδον τοῦ πύου καὶ τῶν σκαθῶν τῶν ἐντόμων τούτων. Κοινότατον ἐν Εὐρώπῃ, Ἀσίᾳ, Ἀφρικῇ καὶ Βορείῳ Ἀμερικῇ ἐντομὸν τῶν ποιμνίων εἶναι ῥ. τὸ βόειον.

ῥ'πόθετα (suppositoria) κολλοῦνται φαρμακευτικῶς καὶ ἰατρικῶς στερεὰ σώματα ἐπιμήκως κωνικά, κατασκευαζόμενα ἐκ βουτύρου κακάου, ἢ σάπωνος ἢ μελιτος καὶ ἐκ μίξος ἢ πλείονων φαρμακευτικῶν οὐσιῶν καὶ προωρισμένα νὰ εἰσάγονται καὶ παραμένωσι μέγροι τελείας τήξεως εἰς τὸ ἀπευθυμένον (ῥ. πρῶκτικᾶ), εἰς τὴν οὐρήθραν (ῥ. οὐρήθρικᾶ) καὶ εἰς τὸν κόλπον τοῦ γυναικεῖου αἰδοῖου (ῥ. κολπικᾶ) πρὸς σκεπὸν θεραπευτικόν. Πολλὰ εἶναι αἱ περιστάσεις καθ' ἃς ὁ ἱατρὸς καταφεύγει εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ὑποθέτων, μεγίστας δὲ ὑπηρεσίας παρέχουσι ταῦτα ἐν τῇ παιδιατρικῇ, διότι πολλὰ φάρμακα δυνάμενα νὰ παραβλάψωσι σοβαρῶς τὸν ἐμπαθεῖ στόμαχον τῶν βρεθῶν, ὡς ἡ κινίνη, ἡ ἀντιπυρίνη κτλ., παρέχονται ἀρίστα δι' ὑποθέτων ἐν τῷ πρῶκτικῷ. [P.N.B.]

ῥ'ποκεθραχίνη. Βλ. Κεθράχου φλοιὸς καὶ ξύλου ἐν τόμ. Δ' σελ. 622.

ῥ'ποκλείδιος καλεῖται ἀνατομικῶς ὁ καθέλικων τῆν κλειδα καὶ τὸν ὦμιν μῦς, ὅστις ἐκσπόμενος ἀπὸ τοῦ ἰχθυοῦ τῆς α' πλευρᾶς καταρτίζεται εἰς τὸ κατώτερον ἐξω γέλας τῆς κλειδᾶς σερόμενος κάτωθεν καὶ παραλλήλως ταύτῃ. [P.N.B.]

ῥ'πολειμματικὰ ὄργανα. Βλ. Ὑπολείψεις.

ῥ'πόλειψις καλεῖται βιολογικῶς λειτουργία τις τῶν ὀργανισμῶν, καθ' ἣν, διεξαγομένην ἐμβρυογενικῶς καὶ φυλογονικῶς, ἐν ἡ πλείονα ὄργανα ἀτροφοῦσιν, ἐλαττοῦνται βαθμιαίως τὸν ὄγκον καὶ τείνουσι πρὸς τελείαν ἐξάλειψιν. Ἐμβρυογενικῶς μὲν ἡ ὑπόλειψις ἀφορᾷ εἰς ὄργανά τινα ἢ

μέλη ἅπερ μὴ ὑπάρχοντα ἐπὶ τοῦ τελείως διαπεπλασμένου ὀργανισμοῦ ἐμφανίζονται κατὰ τὰ πρῶτα στάδια τῆς διαπλασεως καὶ εἶτα μικρὸν κατὰ μικρὸν ὑπολειπόμενα ἐν τοῖς ἀκολουθοῦσι σταδίοις ἀφανίζονται τελείως μέχρι τῆς τελειώσεως τοῦ ὀργανισμοῦ· παράδειγμα ἔστω ἡ οὐρά τοῦ γυρίνου (νεογνοῦ βατράχου), ἥτις δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ τελείου βατράχου, ἐξαφανισθεῖσα βαθμυδὲν κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ὀργανισμοῦ. Φυλογονικῶς δὲ τὸ ἔργον τῆς τοιαύτης λειτουργίας συνίσταται εἰς τὴν παρὰ ταῖς ἐκγόνους μορφαῖς ἐξαφάνισιν ὀργάνου ὑπάρχοντος καὶ λειτουργούντος παρὰ ταῖς ἀρχεγόνους μορφαῖς· τοῦτο δὲ συντελεῖται οὐχ ἁπλοστομῶς, ἀλλὰ βαθμυδὲν καὶ εἶναι δυνατόν νὰ εὐρεθῶσι πᾶσαι αἱ διαμεσομορφαὶ καθ' ἃς τὸ ὄργανον τοῦτο παρίσταται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ὑπολειπόμενον καὶ ἀτροφοῦν οὕτως ὥστε ἀγόμεθα εἰς τελικὰς μορφὰς στερουμένας παντελῶς τοιοῦτου. Τα τοιαῦτα ὄργανα κολλοῦνται ὑπολειμματικὰ ἢ ὑποτυπώδη, ἀποτελοῦσι δὲ ἐν τῶν ἀσφαλεστέρων ἐρεισμάτων τῆς θεωρίας τῆς ἐξελίξεως τῶν ὄντων. Παρὰ τοῖς Μηρυκαστικαῖς γνωστὸν ὅτι ἐπὶ ἐκάστου ποδὸς ὑπάρχουσι δύο μόνον δάκτυλοι τελείως διαπεπλασμένοι καὶ ἀπτόμενοι τοῦ ἐδάφους, ἐνῶ παρὰ τῇ ἀρχεγόνῳ μορφῇ αὐτῶν ἀντιπροσωπευομένην ὑπὸ τοῦ ῥ'ταυτόχρου ὑπάρχουσι καὶ οἱ δύο ἄλλοι πλάγιοι δάκτυλοι τελείως διαπεπλασμένοι, ἐξ ἄλλου ὅμως ἡ Καμηλοπαρδαλις ὀχι μόνον ἐπὶ δύο δακτύλων στηρίζεται, ἀλλὰ καὶ οἱ πλάγιοι δάκτυλοι, οἵτινες ὑπάρχουσι παρὰ τοῖς λοιποῖς Μηρυκαστικαῖς μᾶλλον ἢ ἥττον ὑποτυπώδεις, τελείως ἐξηφανίσθησαν. Τὰ ἄκρα ἢ πόδες τῶν Σαυροειδῶν, ἐνῶ ὑπάρχουσι τελείως διαπεπλασμένα παρὰ ταῖς κυρίως Σαύραις, κολοβοῦνται παρὰ τοῖς Σηψί (Seps), γίνονται ἀραιῇ ἐξωτερικῶς παρὰ τοῖς Τυρλίνοις (Anguis) ὑποτυπούμενα ὑπὸ ἐσωτερικῶν ὁσταρίων, τελείως δ' ἀφανίζονται παρὰ τοῖς βρετίν ἐξαιρέσει τῶν Πυθωνῶν. [P.N.B.]

ῥ'πολευκοκυτταροπλασία. Βλ. Λευκοκυττάρωσις.

ῥ'πονομευτής. Γένος Μικρολεπιδοπτερίων ἔχον κεραίας νηματοειδείς, πτέρυγας στεγρεοειδείς ἐν ἀκινήσει, τὰς μὲν προσθίας λευκὰς μελανοστικτοῦς, τὰς δ' ἐπιπθίας χρυσοτάς. Κοινότατον καὶ ἐπισημωτάτον εἶδος εἶναι ῥ. ὁ τῆς μηλέας, παράγων κάμπας ἀπείρους κατατρωγούσας τὰ φύλλα τῶν μηλέων, ἀφ' οὗ πλέξωσιν ὑπεράνω αὐτῶν ἰσθῶν πυκνότητα ὡς προστατευτικὸν κάλυμμα.

ῥ'ποξόφωνος (mezzosoprano) καλεῖται ἡ μετὰ τῆς ἐξυψώνου (soprano)

αὐτῆς ἀντοξυφώνου (contralto) καί μεν ὑψαικέα φωνή, ἢ φθάνουσα ἀπὸ τοῦ μικροῦ σὺλ ἢ λὰ μέχρι τοῦ σὺλ ἢ λὰ'.

Υποπλαλάσιον καλεῖται μαθηματικῶς ποσὸν ἢ μέγεθος **A** ἐτέρου ποσοῦ ἢ μεγέθους **B** ὁμοειδούς, ὅταν τὸ **A** διαιρεθῇ τὸ **B** παρέχῃ ἀκέραιον πηλίκον εἰζὼν τῆς μονάδος, εἶναι δὲ τι ἀντίθετον εἰς πολλὰ πλάσιον. Πάν πολλὰ πλάσιον θεωρούμενον ἀριθμοῦ ἔχει υποπλαλάσιον ἐν ἀριθμῷ τούτῳ. Ὁ ἀριθμὸς 30 διαιρεῖται τελείως ὑπὸ τῶν ἀριθμῶν 2, 3, 5 καὶ 6, οἵτινες λέγονται υποπλαλάσια αὐτοῦ.

Υποτύπωσις καλεῖται ἄλλως ἢ ὑπολογιστὴ ὑπέλειψις.

Υποτυπώδη ὄργανα. Βλ. Ὑπόλειψις.

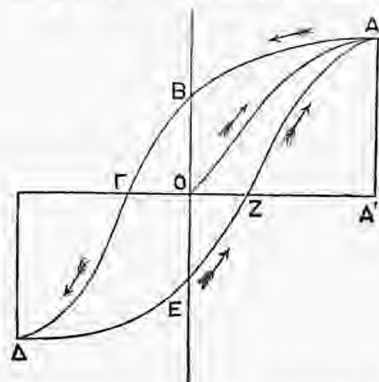
Υστερία ἢ ὑστερισμός. Εἰ καὶ τὸ νομα τοῦτο καθιερωθὲν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἡ ὑποψήλουμένη δι' αὐτοῦ νοσηρὰ κατὰστασις θεωρουμένη ὡς ἀποκλειστικῶς γυναικεῖα ἡτιολογεῖτο ἀπὸ παθῶν τοῦ κινήτηριου σπλάγγχνου, τῆς μήτρας ἢ ὑστέρας, οὐχ ἦν καὶ σήμερον διατηρεῖται ἐν τῇ νοσηρολογικῇ ὁνοματολογίᾳ συντῆ διαφραζομένη γινώσκεται νῦν ὅτι οὐδὲν κοινόν ἔχει ἐπὶ ἀιτιολογικῇ ἐποψίᾳ πρὸς τὴν ὑστέραν ἢ μήτραν. Ἡ Ὑ. εἶναι νευροπαθεῖα τῆς λειτουργικῆς ἢ νευρώσεως χαρακτῆριζομένη ὑπὸ ἐμμένων διαταραχῶν τῆς νοητικότητος, τῆς αἰσθητικότητος καὶ τῆς κινήτικότητος, ἐπιβαλλομένων ὑστερικῶν στιγμῶν καὶ συνιστώσων γενικῇν τινα κατὰστασιν, ἴδιόν τι ἔδαρος ἐφ' οὗ προκύπτουσι καὶ ἐξαίρονται ποικίλαι καὶ ἐπίσημοι παθολογικαὶ ἐκδηλώσεις. Ὑπὸ τὴν ἐποψίν τῆς παθολογικῆς φυσιολογίας, ἢ Ὑ. τυγχάνει ἀπότοκος φρενικῆς ἢ ψυχικῆς διαταραχῆς, ὡς ἀφ' οὗ ὅρου τῶν σωματικῶν διαταραχῶν, ἀπλοῦστερον δ' εἰπεῖν, τὸ ὑστερικὸν ἀτόμον ἔχει τινὰ τῶν ἐγκεφαλικῶν κέντρων ἐν θαλάττῃ καὶ σκοτασμοῦ, ὁμοίωμα τῆς ἀρμονικῆς ἐγκεφαλικῆς λειτουργίας, διατελεῖ ἐν στενώσει τοῦ ὁρίζοντος τῆς συνειδήσεως, ὑπάρταται ἀπώλειαν τῆς ἐγκεφαλικῆς συνθέσεως, οὕτως ὥστε παύεται ἡ ἀντίληψις πολλῶν αἰσθημάτων, ἐπέρχεται λήθη πολλῶν κινήτικῶν εἰκόνων, ἐντεῦθεν δ' ἀπορρέουσι παράκαιροι ἢ διαρκεῖς ἀναίσθησιαι καὶ παρὰλύσεις. Τα ὑστερικά στίγματα διακρίνονται α' εἰς ψυχικά, συνυφίζοντα τὸν ἥλικον χαρακτῆρα τοῦ ὑστερικοῦ ἀτόμου καὶ συνιστάμενα εἰς τὸ εὐὺ πρόβλημα ἢ ὑποδοκίμα (suggestibility) εἴτε ἐκ τοῦ ἐκτός εἴτε ἐκ τοῦ ἐντός κόσμου, ὡς ἐξ οὗ καὶ αἱ μᾶλλον ἀσήμενοι πράξεις ἐν τῇ καθ' ἡμέραν βίῳ καὶ αἱ ἐλάχισται ἐναντιότητες παράγουσι τὸν πάσχοντα εἰς πράξεις φαι-

νομένας ἀσυναρτήτους· ὁ ὑστερικὸς δούλουται ὑπὸ τῆς στιγμιαίας ὑποβολῆς, παρίσταται ἀνίκινος μακροτέρων καὶ σοβαρωτέρων συνδυασμῶν· ἡ δὲ τοῦ ἥους προσποίησης καὶ ἡ πονηρία δὲν ὀφείλονται εἰς περίσκεψιν, ἀλλ' εἶναι μᾶλλον ἀσυνειδητοί· β' εἰς αἰσθητικά, περιλαμβανόντα τὴν ἀναίσθησίαν γενικῶς (ἀπώλειαν τοῦ αἰσθηματος τοῦ ἄλγους ἢ ἀνοληγισίαν, τοῦ θαλπούς ἢ ἀθαλπίαν ἢ ἀθερμασίαν, τῆς ἀρεῆς ἢ ἀναψίαν κτλ.), ἐκδηλουμένην κατὰ τὸ δέρμα, τοὺς βλενογόνους ὑμένας καὶ τὰ αἰσθητήρια ὄργανα, ὡς καὶ κατὰ τοὺς ἐν τῇ βάθει ἰστούς καὶ τὰ σπλάγγνα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ περιοριζομένην εἰς τὸ ἐτερον ἡμιμόριον τοῦ σώματος (ἡμιαναισθησίαν) ἢ εἰς ἐν μόνον μέλος (ἀναισθησίαν τοῦ ἐτέρου τῶν ἀνω ἢ τῶν κάτω ἄκρων)· καὶ τὴν ὑπεραισθησίαν, συνισταμένην εἰς ἐξαψιν τῆς αἰσθητικότητος (ἥλος ὑστερικός, νευραλγία, ραχιαλγία κτλ.) κατὰ τὸ δέρμα, τοὺς βλενογόνους καὶ τὰ σπλάγγνα, περιοριζομένην δὲ συνήθως εἰς χώρας αἰτίνες ἔχουσιν ἴδιαν ὅλως σημασίαν καὶ καλεῖνται ζῶναι σπασμογόνοι ἢ ὑστεριογόνοι, διότι διαπροσπίεσως αὐτῶν δύναται να προκληθῇ ὑστερικὴ προσβολή ἢ καὶ ὑπάρχουσα τοιαύτη νὰ κοπῇ γ' εἰς κινήτικα, περιλαμβανόντα τοὺς τρόμους μετὰ δονήσεων ταχυῶν, μετρίων καὶ βραδείων, προσκομίσας τῇ ἐξ αἰθουσίᾳ ἢ γήρατος ἢ καὶ ἐκ προθέσεως τρῶν τὰς παρὰλύσεις ἐχούσας ἄλλοτε ἄλλην διάρκειαν, ἐμφανιζομένας καὶ ἐξαφανιζομένας ἀποτόμως, συμπιπτούσας σχεδὸν πάντοτε μετὰ τῶν ἀναίσθησιῶν, ἀλλοκυούσας εἴτε ἐλευκλῆρας τὸ ἡμιμόριον τοῦ σώματος, εἴτε δύο μόνον ἄκρα, εἴτε καὶ ἐν καὶ συστηματικῶς συνδεομένας οὐχὶ πρὸς βλάβην τῶν ἐγκεφαλικῶν κέντρων, ἀλλὰ πρὸς λειτουργίαν τινὰ· τέλος δὲ τὰς συσπάσεις ἢ συσπάσματα συμπαρέδρους τῶν αἰσθητικῶν διαταραχῶν, προκαλουμένας τυχαίως, διαρκούσας ἀπὸ τινων ἡμερῶν μέχρις ἐτῶν ἰσίων, διακρίνομένας εἰς γενικάς καὶ μερικάς καὶ ἐκδηλουμένας ἐπὶ τε τῶν μυῶν τῆς ρυτικῆς (οἰσφαγισμός, σπᾶρα ὑστερική, γαστρίσμος κτλ.) καὶ ἐπὶ τῶν τῆς σχετικῆς ζωῆς. Ὑπὸ κλινικῇν ἐποψίν τὸ προκείμενον πάθος διεκρίθη εἰς τὴν μείλιζονα καὶ εἰς τὴν ἐλάσσονα ὑστερικῇν προσβολήν· καὶ ἡ μὲν πρώτη καλουμένη καὶ ὑστεριεπιληπτικὴ παροξυσμός ἔχει ὡς πρόδρομον σημεῖον τὴν ὑστερικὴν αὔραν, ἴδιόν τι τοῦτ' ἐστὶν αἰσθημα ἀρχόμενον ἀπὸ ὠρίσμένης τινὸς χώρας τοῦ σώματος (τῆς ὠθηλικῆς χώρας παρὰ ταῖς γυναιξί), περιλαμβάνει δὲ τέσσαρας περιόδους, τὴν τῶν σπασμῶν ἢ ἐπιληπτοειδῇ μετὰ φάσεως το-

νικής καὶ κλονικής, τὴν τῶν ποικίλων στάσεων καὶ σχηματισμῶν τοῦ σώματος καὶ μεγάλων κινήσεων (τοξοειδὴς κάμψις τοῦ σώματος κτλ.), τὴν τῶν παθητικῶν καὶ ἀσέλγῶν στάσεων (ἐκτασις, πλαστικάς στάσεις κτλ.) καὶ τὴν τοῦ θλίβεοῦ παραληρήματος μετὰ φάσεως ψευδοραμάτων ἢ δ' ἐλάσσων ὑστερική προσβολή αποτελεί ἐλαφροτέραν μορφήν τῆς προηγουμένης καὶ περιλαμβάνει τινὰ τῶν στοιχείων ἐκείνης μετ' ἐλάσσονος ἐντάσεως. Ἡ δὲ ὑστερική λειτουργία καὶ ἡ καταληψία καὶ ἡ ὑπνοβασία, δυνάμει να θεωρηθῶσιν ὡς διακεκριμένα: ὅπως ὑστερικά προσβολαὶ οὐδὲν περιλαμβάνουσιν ἐκ τῶν στοιχείων τῶν δύο ἄνω περιγραφικῶν μορφῶν. Ὡς πρὸς δὲ τὴν αἰτιολογίαν ῥητέον ὅτι τὸ νευροπαθὲς ἔδαφος ὃν παραγωγὸν τῆς ἐκ βραδυτροφίας ἀρθριτικῆς διαθέσεως καὶ εὐάλωτον ὑπὸ τῆς ὑστερίας τῇ συνεργίᾳ τῶν προκλητικῶν ταύτης αἰτιῶν (συγκινήσεων, ἀψιχωρῶν, ὑπερπονήσεως σωματικῆς τε καὶ πνευματικῆς, αὐτομολύνσεως κτλ.) εἶναι μία τῶν ἐπαγχεστέρων κληρονομιῶν ὥς δύνανται οἱ γενιήτορες νὰ μεταδῶσιν εἰς τὰ ἐαυτῶν τέκνα. Ὑπάρχοντος τοιοῦτου κληρονομικοῦ ἐνδεχομένου, ἐπιβάλλεται προσυλακτικῶς μεγίστη μέριμνα ὡς πρὸς τὴν ἀνατροπὴν καὶ ἀγωγὴν τῶν οὕτω πως κατὰ κληρονομίαν βεβαρηκότων παιδῶν. ἐπιμέλεια τῆς σωματικῆς ἀναπτύξεως, ἀποφυγὴ παντὸς ὅτι ἐξάπτει τὴν ἐκτασίαν αὐτῶν, ἀποφυγὴ ὑπερπονήσεως εἴτε σωματικῆς, εἴτε νοητικῆς, εἴτε ἡθικῆς, ἀπαγόρευσις τοῦ γάμου ἕνεκα τῶν συνεπαγόμενων μεριμνῶν καὶ οὐχὶ ἔνδειξις αὐτοῦ ὡς θεραπευτικοῦ μέσου κατὰ τὴν ἐσφαλμένην γνώμην τῶν παλαιστέρων ἱατρῶν. Θεραπευτικῶς ἐνεργεῖται διὰ τοῦ ὑπνωτισμοῦ καὶ τῆς ἐν ἐγρηγόρει ὑποβολῆς, διατάσσοντες τὴν ἀπερνούσιν καὶ πρὸ πάντων τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ πάσχοντος ἐκ τοῦ μέρους ἐν ᾧ ἀνεπύχθη τὸ πάθος αὐτοῦ, εἴτε δὲ τὴν ὑπερθεραπείαν, τὴν ἡλεκτροθεραπείαν, τὴν μουσικοθεραπείαν κτλ. [P.N.B.]

Ψατέρησις. Διὰ τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος hystérésis ὠνομάσθη ἐν ταῖς ξέναις γλώσσαις καινόμενόν τι παρατηρούμενον ἐν τοῖς ἡλεκτρομαγνήταις ἐκ σιδήρου, καὶ ὃ εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐντασιν τοῦ διεγερontos τοὺς ἡλεκτρομαγνήταις ρεύματος δὲν ἀνταποκρίνεται ἡ αὐτὴ ἐντασις δυναμικῆς ροῆς κατὰ τε τὴν μαγνήτισιν καὶ τὴν ἐκμαγνήτισιν. Ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ ἐντασις τοῦ ρεύματος τοῦ διαρρεομένου ἐν τινι πηνίῳ αὐξάνεται ἀπὸ 0 ἄμπερ μέχρι 50 ἄμπερ ἢ μαγνήτισις τοῦ σιδήρου, ὡς ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς ἐντάσεως τοῦ ρεύματος. Θὰ αὐξηθῇ ἐπίσης

ἐφ' ὅσον ἐὰριθμὸς τῶν ἄμπερ γίνεται μεγάλυτερος, ἤτοι αἱ ἀξίαι τῆς μαγνητικῆς θὰ σχηματίζωσι καὶ αὐταὶ καμπύλην αὐξανουσαν, ἀντιστοιχοῦσης δι' ἑκαστον ἀριθμὸν ἄμπερ ἐντελῶς ὠρισμένης ἐντάσεως τῆς μαγνητικῆς. Ὑποθέσωμεν ἤδη ὅτι ἡ ἐντασις τοῦ ρεύματος, ἀφ' ἧς φθάσῃ μέχρι τῶν 50 ἄμπερ, ἀρχεται ἐλαττωμένη διαδοχικῶς ἀπὸ 50 μέχρι 0, ὅτε ἔπρεπε καὶ αἱ διαδοχικαὶ ἀξίαι τῆς ἐντάσεως τῆς μαγνητικῆς κατὰ τὴν εἰςνουσαν ταύτην περίοδον νὰ ἀνταποκρίνωνται εἰς τὰς ἀναλόγους ἀξίας τῆς αὐξανόμενης περιόδου. Τὸ πείραμα ἐν τοσούτῳ ἀποδεικνύει ὅτι δὲν συμβαίνει τοῦτο, διότι ἡ ἐντασις τῆς μαγνητικῆς, ἤτοι ἡ δυναμικὴ ροή, ποικίλλει δι' ἀριθμὸν τινὰ ἄμπερ ἐάν λ. χ. ἡ μαγνήτισις ἦτο 10,000 διὰ 20 ἄμπερ ἐν τῇ αὐξοῦσῃ περιόδῳ, δὲν εἶναι πλέον 10.000 δι' 20 ἄμπερ ἐν τῇ φθινοῦσῃ περιόδῳ, ἀλλὰ κατὰ τι ἀνωτέρα τοῦ ἀριθμοῦ τούτου, τοιοῦτοτρόπως δὲ ὅταν ἡ ἐντασις τοῦ ρεύματος ἐλαττωμένη φθάσῃ μέχρι τῶν 0 ἄμπερ, ἡ ἐντασις τῆς μαγνητικῆς δὲν εἶναι ἴση ἐπίσης τῇ μηδενί, ἀλλ' ἔχει τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσέτι ἀξίαν ἀνταποκρινομένην πρὸς τὴν μόνιμον μαγνήτισιν. Ἐάν τὸ πείραμα ἐξακολουθῇται μέχρι 50 ἄμπερ, ἀντιθέτου ὅμως διευθύνσεως, ἐπανέλθωμεν δὲ καὶ πάλιν μέχρι τῶν 0 ἄμπερ, δυνάμεθα νὰ λάβωμεν ἰδέαν τῆς ὅλης τοῦ φαινομένου πορείας, ἣν παριστῶμεν γραφικῶς εἰς πέντε φάσεις διὰ τοῦ παρατιθεμένου σχήματος. Πρώτη φά-

σις τὸ ρεῦμα ἀναχωρεῖ ἐκ τοῦ μηδενὸς καὶ αὐξάνεται μέχρι 50 ἄμπερ ἢ δυναμικὴ ροῆς αὐξάνεται ἀπὸ μηδενὸς κατὰ ΑΑ' ἀκολουθοῦσα τὴν καμπύλην ΟΑ. Δευτέρα φάσις: τὸ ρεῦμα ἐλαττοῦται ἀπὸ 50 ἄμπερ εἰς 0 ἄμπερ ἢ ροῆς κατέρχεται ἀπὸ ΑΑ' εἰς ΒΟ ἀκολουθοῦσα τὴν καμπύλην ΑΒ. Τρίτη φάσις: τὸ ρεῦμα αὐξάνεται ἀπὸ 0 ἄμπερ εἰς 50 ἄμπερ, ἐν διευθύνσει ὅμως ἀντιθέτῃ ἢ ροῆς ἀκολουθεῖ τὴν καμπύλην ΒΓΔ. Τετάρτη φάσις: τὸ ρεῦμα ἐλαττοῦται ἀπὸ 50 ἄμπερ εἰς 0 ἄμπερ ἢ ροῆς ἀκολουθεῖ τὴν

αμπύλην ΔΕ. Πέμπτη φάσις· τὸ ρεύμα αὐ-
τὸ ἀπὸ 0 ἀμπέρ εἰς 50 ἀμπέρ· ἡ ρύσις
πανέρχεται εἰς τὸ Α ἀκολουθοῦσα τὴν καμ-
πύλην ΕΖΑ. Τὸ ΑΒΓΔΕΖΑ, τὸ ἐπὶ τὸν δε-
ξιὸν τὴν μεταβολὴν τῆς δυναμικῆς ρύσεως,
ἀλλεῖται· τὸ εἶδος μ α γ ν η τ ι κ ὸ ς κ ὺ-
λ ο ς. Ἐν συνόψει δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ὅτι
ὁ φαινόμενον τῆς ὑστερήσεως ἔχει ὡς ἑξῆς·
διὰ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀξίαν τῆς ἐντά-
σεως τοῦ διεγείροντος τὸν ἐκ σιδήρου
λεκτρομαγνήτην ρεύματος, ἡ ἐντάσις τῆς
δυναμικῆς ρῆς εἶνε μεγαλύτερα ἐν τῇ ρη-
οῦσῃ παρ' ὅσον ἐν τῇ αὐξοῦσῃ περιόδῳ·
πομένως ἡ ὑστερήσις ὀρεῖται εἰς ἐπι-
βάδυνσιν τῆς μαγνητικῆς τοῦ σιδήρου, ἡ
ἄλλοις εἰς ἐπιβάδυνσιν κατὰ τὴν ἐκμα-
γνήτισιν αὐτοῦ. Ἡ ἐπιβάδυνσις αὕτη κατὰ
τὴν ἐκμαγνήτισιν γίνεται· πρόξενος ἀπω-
λείας τινὸς τῆς ἐνεργείας ὑπὸ μωρρὴν ἱε-
ρῶτος, ἀπωλείας ἀναλῶντος πρὸς τὸν ὄγ-
ον τοῦ σιδήρου καὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ
μαγνητικοῦ κύκλου, διαφύρου δὲ διὰ δι-

φρα εἶδη μαλακοῦ σιδήρου. [Ε.Θ.Κ.]

Ψαλα. Βλ. Κύψαλα, ὅπερ διορθω-
τέον Κύψελα.

Ψηλή. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας,
ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Βρυούλλων
τῆς διοικήσεως Σμύρνης καὶ ἔχον 280 κατ.
Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ
τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦν-
τας νηπιαγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

Ψτραδυφόδουκ (Ystradyfodwg).
Πόλις τῆς κομητείας Γλαμόργαν τῆς Οὐα-
λίας, καλουμένη νῦν Ρόονδα (Rhondda)
καὶ ἔχουσα 113,735 κατοίκους καὶ μεγά-
λην βιομηχανίαν σιδήρου καὶ χάλυδος.

Ψέφωνος. Οὕτως ἐξελληνίζεται ἡ
ἰταλικὴ καὶ εἰς πλείους ἄλλας γλώσσας
εἰσχωρήσασα λέξις tenore (οὐχὶ ἡ λέξις
sonraro, ὡς ἐσφαλμένως ἐγράφη ἐν τ. Σ'),
ἡ σημαίνουσα τὴν ἀνδρικήν ὁξείαν φωνήν,
τὴν φθάνουσαν ἀπὸ τοῦ μικροῦ ρέ μέχρι
τοῦ σόλ· ἡ καὶ ὑψηλότερον.

Φαβανή ἡ κερ α μ ο σ ε ι δ ῆ ς. Τὸ φυ-
τὸν τοῦτο ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Στρυγνο-
ιδῶν γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Pichi φέται
ἐν Βρασίλῃ, εἶναι λίαν ῥητινώδες καὶ ἐγεί-
νεται καὶ ὁσμὴν ἀρωματικὴν. Χρησιμο-
ποιεῖται ἐν τῇ θεραπείᾳ ὡς διουρητικόν
καὶ ἀντικαταρροϊκὸν φάρμακον ἐπὶ παθή-
εων τῶν οὐροποιητικῶν καὶ γεννητικῶν
ὀργάνων, ὑπερέχει δὲ τοῦ κοπαίου βαλσά-
μου καὶ τοῦ σκντάλου ὡς λίαν εὐληπτον
καὶ οὐδαμῶς παραδλάπτον τὸν γαστρνε-
τικὸν σωλήνα. [Ρ Ν.Β.]

Φαγγούμ. Ἐπαρχία τῆς Αἰγύπτου
χουσα πρωτεύουσαν τὴν Μεδινέτ ἐλ Φα-
γούμ, τὴν ἀρχαίαν Κροκοδείλοπολιν. Ἀ-
σκαφοὶ γινόμεναι ἀπὸ τοῦ 1901 δαπάνη
τοῦ γαλλ. ὑπουργείου τῆς παιδείας καὶ ὑπὸ
τῆς γαλλ. σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν παρὰ τὰ
ὠρία Μεδινέτ-Μααδί καὶ Μεδινέτ-Γκιερὰν
πεκάλυψαν πολλὰς ἀρχαίας κατοικίας καὶ
ἀρούς μετὰ ἀξιολόγων εὐρημάτων, καὶ δι
ἀπύρων, ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ μέρει.

Φαί (Hervé Faye). Γάλλος ἀστρνο-
ς, γενν. τῇ 1 Ὀκτ. 1814 καὶ ἀποθανὼν
ἐν Παρίσι τῇ 4 Ἰουλίου 1902. Ἐν ἡλι-
κῇ 28 ἐτῶν ἀνεκάλυψε τὸν κομήτην ὅστις
φέρει τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ ὑπελόγησε τὴν

τροχίαν αὐτοῦ. Μετὰ τέσσαρα ἔτη ἤτοι τῷ
1847 ἐξελέγη διὰ μεγάλης πλειοψηφίας μέ-
λος τοῦ Ἰνστιτούτου, ἦτο δὲ ὡσαύτως μέ-
λος τοῦ γραφείου τῶν μηχανῶν (bureau des
longitudes), πρόεδρος τοῦ συμβουλίου τοῦ
ἀστεροσκοπείου τῶν Παρισίων, καθηγητὴς
ἐν τῇ πολυτεχνικῇ σχολῇ, πρόεδρος τῆς
διεθνούς γεωδαιτικῆς ἐνώσεως κλ.

Φαενυλατιθυλένιον. Βλ. Αἰθενυ-
λοβενζόλιον.

Φαενυλουρία. Βλ. Ἀνθρακανίλα-
μίδη.

*** Φιστός.** Ἀρχαία πόλις τῆς Κρή-
της, πατρὶς τοῦ Ἐπιμενίδου κατὰ τὴν ἀρ-
χαιότητα. Ταύτης τὰ εἰρήπια, κείμενα ἐν-
τὸς τῆς ἀκροπόλεως μετὰ τῆς Ἀγ-
Τριάδος καὶ τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου τῆς ἐπαρ-
χίας Πυργιωτίσσης τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου
καὶ παρὰ τὸν Ἱεροπέταμον, ἤρχισαν ν' ἀνα-
σκάπτωσιν (ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1900 μέχρι
Ἰουνίου 1901) οἱ Ἰταλικοὶ καθηγηταὶ Halbherr
καὶ Pernier· αἱ δὲ ἀνασκαφαὶ ἐπαναλη-
φθεῖσαι εἰτα ἀπεκάλυψαν ἀνάκτορον ὁ-
μοειδῶν τῷ ἐν Κνωσῷ, προῖον ἀρχαιο-
τάτου κρητικοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἀπαρτιζόμε-
νον ἐκ μεγάρου ἀνδρῶν, μεγάρου γυναι-
κῶν, λουτρῶνων καὶ ἄλλων ἡμικατεστραμ-

μένων μερών. Ἐντὸς τοῦ ἀνακτόρου, ὅπερ θεωρεῖται ἀνήκον εἰς ἀρχοντά τινα τῆς Φαιστοῦ, εὑρέθησαν 20 σφραγίδες ἐκ πηλοῦ, 20 πινακίδες φέρουσαι γράμματα πρωτοκραθητικά, χαλκινὴν κόρη, διάφορα ἀναθηματικά ζωάρια, πλείστα μυκηναϊκά ἀγγεῖα καὶ πολλὰ ἄλλα. Ἀνεκαλύφθη δὲ καὶ τὸ νεκροτάφειον τῶν οἰκιστῶν καὶ κατοίκων τῆς ἀκροπόλεως, ἐνθα εὑρέθησαν μεγαλοπρεπεῖς βασιλικοὶ τάφοι θολωτοί, ἔχοντες ἕκαστος τρεῖς μέχρι ἐπὶ σκελετοὺς· ἐντὸς δ' ἐνὸς ἐξ αὐτῶν εἶναι φανερά τὰ ἴχνη πυρός, ὑποδηλοῦντα ὅτι ἐντὸς τοῦ τάφου ἦν αὖσαν σφοδρὸν πῦρ, εἰς ὃ ἐρρίθθη ὁ νεκρός, οὗ τὰ ὅσπια ἐν μέρει κατεκαύσαν. Ἐντὸς δὲ τῶν τάφων τούτων ἀνευρέθησαν πλούσια εὐρήματα, κάτοπτρα στρογγύλα, σωληνοειδῆ ξυράζια, μαχαίρια, τρύπανα, βελόνας, 2 ξίφη, ὧν τὸ ἐν μετα χρυσῆς λαβῆς, ἀγγεῖα, περιδέραια, δακτύλιοι κλπ. Παρὰ τοὺς τάφους τούτους ἀνεσκαφῆ καὶ ἄλλο εὐρύχωρον νεκροταφεῖον ἢ πολυάνδριον, ὅπερ ἦτο ὠρισμένον διὰ τοὺς ἀπορωτέρους καὶ τάσσεται εἰς μεταγενεστέρους χρόνους. Οἱ τάφοι οὗτοι εἶναι λελατομημένοι ἐντὸς τῶν βράχων καὶ ἔχουσιν οὐχὶ τὰ σώματα, ἀλλὰ τὰς ὑδρίας τὰς περιεχοῦσας τὴν σποδὸν τῶν τεθνεώτων, αἵτινες εἶναι ἀπλᾶ καὶ σπανίως ἐξωγραφισμένοι· μικρὰς ἀξίας εἶναι καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ἐναγίσματα καὶ οἱ δακτύλιοι.

* **Φάιφ** (Fife). Κομητιὰ τῆς Σκωτίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 218,843.

* **Φάλκερκ** (Falkirk). Πόλις τῆς σκωτικῆς κομητιᾶς Στέρλινγκ, μετὰ 29,271 κατ.

* **Φάλλ-Ρίβερ** (Fall-River). Πόλις τῆς βορειοανατολ. πολιτείας Μασσατσοῦσετς, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 104,863.

Φάλτσι. Νομός τῆς Ῥωμανίας, ἐν τῇ Μολδαβίᾳ, ἔχων ἐμβ. 2,120 τ.χμ. μετὰ 93,317 κατ., πρωτ. δὲ τὸ Χούσι. Ἡ ὁμώνυμος πόλις ἐπὶ τοῦ Προῦθου ἔχει μόνον 2,500 κατ.

Φιμαγούττα. Βαλβαρικὸν ὄνομα τῆς ἐν Κύπρῳ Ἀμμοχώστου (βλ. λ.).

Φανερωμένη. Συνοικισμὸς τῆς Κρήτης ἐν τῷ δήμῳ Κιστῶν τῆς ἐπαρχίας Πυργιωτίσσης τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου, ἔχων 233 κατ. (1900).

Φανόη (Fano). Νῆσος τῆς Δανίας ἀνήκουσα εἰς τὸν νομὸν Νίβης καὶ ἔχουσα ἐμβ. 54 τ.χμ. μετὰ 3,200 κατ. κυρίως ναυτῶν.

Φανὸς μαγικός. Βλ. Προβολεῖς.

Φιντοσκύπιον. Βλ. Κινηματογράφος.

Φάο (Fao). Ὁχυρωμένον ἐπίγειον τοῦ σαντζακίου καὶ βίλαετιοῦ Βάσσα τῆς Ἀσιατ. Τουρκίας, κείμενον ἐπὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Σχάττ-ἔλ-Ἀράτ (ἡνωμένου ρεύματος

τῶν ποταμῶν Εὐφράτου καὶ Τίγριδος).

Φαραβ μονάς. Βλ. Ἡλεκτρικαὶ μετρήσεις.

Φαραβτί νόμοι ἡλεκτρολυτικοί. Βλ. Ἡλεκτροχημεία καὶ Ἡλεκτρικοί νόμοι.

Φάρασα. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ βραχίονος τοῦ Σάρου (Ζαμάντα-Ἰρμακ) ἐντὸς τῶν δυσπρόσιτων αὐλώνων τοῦ Ἀντιτάκου. Ὑπαγόμενη τῇ ὑποδιοικήσει Δεδελοῦ, τῇ διοικήσει Καισαρείας καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀγκύρας, ἔχει 1,800 κατ. Ἑλλήνας ἑλληνοφώνους, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας καὶ συντηροῦντας ναοὺς καὶ σχολήν. Εἶναι λείψανον τοῦ καππαδοκικοῦ καὶ βυζαντινοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ κέντρον τῶν κατὰ τὸν νότιον Ἀντίταυρον ἑλληνοφώνων Καππαδοκῶν. Οἱ κάττοι τῶν Φ. διασφίχουσι παραδόσεις μεγάλου χρόνου περὶ τῆς ἱστορικῆς αὐτῶν ἀντιστάσεως ἐναντίον τῶν παντοίων ἐπιδρομῶν, ἡ δὲ γλῶσσα αὐτῶν παρέχει ἀνθρακὸν ὕλην εἰς φιλολογικὰς καὶ γλωσσολογικὰς ἐρεῦνας. Ἀλλοτε τὰ Φ. ἦσαν πόλις μεγάλη, καὶ ὅ ἀ συνάγεται ἐκ τῆς τουρκικῆς γεωγραφίας τοῦ Τζιχανουμά τῆς ἀπὸ τοῦ 12' αἰῶνος χρονολογούμενης. Ἀλλὰ πρὸ 50 ἐτῶν ὁ πληθυσμὸς αὐτῶν ἤρξατο ἐλαττωμένως, διότι πολλοὶ τῶν κατοίκων μετώκησαν εἰς Ἀνδρονίκειον, Ζιντζίδερ, Σινάτον καὶ Οὐρκιούπ. [Γρ.Σ.Ι.]

Φαραώνεϊος ὄρνις. Βλ. Περχνό-τερας.

Φαρνέσιος Ἡρακλῆς. Κελοσσιαῖον μαρμάρινον ἄγαλμα Ἡρακλέους (5κ, 3), ἀντίγραφον τοῦ Λυσίππου χαλκοῦ ἄγάλματος, ποιηθέν ὑπὸ τοῦ Ἀθηναίου γλύπτου Γλύκωνος, εὑρεθὲν δὲ τῷ 1540 ἐν ταῖς θερμαῖς τοῦ Καρακάλλου ἐν Ῥώμῃ καὶ ἀποκείμενον ἐν τῷ μουσεῖῳ Νεαπόλεως.

— **Φαρνέσιος ταῦρος**. Κελοσσιαῖον μαρμάρινον σύμπλεγμα, ἔργον τῶν ἐκ Τράλλων γλυπτῶν Ἀπολλωνίου καὶ Ταυρίσκου, παριστάνον ἄγριον ταῦρον, πρὸς οὗ τὰ κέρατα οἱ Ἀμφίων καὶ Ζήθος προσδένουσι τὴν Δίρκην τὴν κακοποιήσαντα τὴν μητέρα αὐτῶν Ἀντίοπην. Χρονολογούμενον ἐκ τοῦ Β' π. Χ. αἰῶνος, εὑρέθη τῷ 1546—7 ἐνθα καὶ ὁ Ἡρακλῆς καὶ ἀπόκειται ἐπίσης ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς Νεαπόλεως.

* **Φάρνουορθ** (Farnworth). Πόλις τῆς ἀγγλικῆς κομητιᾶς Λαϊχέστερ, μετὰ 25,927 κατ. (1901).

Φάσις (ἡλεκτρ.). Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Φασόδα. Βλ. Φασχόδα.

Φασχόδα. Αἰγυπτιακὴ ἀπειρία ἐν

Σουδάν, κειμένη ἐπὶ νήσου τοῦ Βαχρ-έλ-
'Αβιάδ, ἐξ ἧς, κυριευθεῖσης τῆς περίε γώ-
ρας τῷ 1864, ἀνεπτύχθη πόλις, ἥτις ὅμως
κατὰ τὴν ἐπαναστάσιν τῶν Μαχδιστῶν ἐγ-
κατελείφθη ὑπὸ τῶν κατοίκων (1884). Κατ'
'Ιούλιον τοῦ 1898 ἀπόσπασμά τι γαλλικὸν
ὑπὸ τῶν Μαρσάν ἐφθάσεν εἰς Φ. καὶ ἀνύ-
ψωσε τὴν γαλλικὴν σημαίαν. Ὅτε δὲ οἱ Ἀγ-
γλοὶ κατ' Αὐγουστον νικήσαντες τοὺς Μαχ-
διστὰς ἐν Ουδερμάν κατέλαβον καὶ τὴν
Φ., ἐγένετο ζήτημα περὶ τῆς ἐπὶ τῆς πό-
λεως ἐξουσίας, τέλος δ' ἠναγκάσθη ἡ Γαλ-
λία νὰ ἀποσύρῃ τὰς ἀξιώσεις τῆς. Τανῦν
ἡ Φ. εἶναι πρωτεύουσα διαμερίσματος τοῦ
αἰγυπτιακοῦ Σουδάν.

Φάτσα (τὸ πάλαι Φάβδα, Φαδισάνη
καὶ Φάδισα). Κωμόπολις παράλιος τῆς
Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου
πόντου καὶ εἰς αὐτὰ ἔδρα ὑποδιοικήσεως (μου-
διριγιέ) ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Ἀμισοῦ
(Τζανίκ) καὶ τῇ νομαρχίᾳ Τραπεζοῦντος,
ἔχουσα δὲ 3,080 κατ. ὧν 1,800 Ὁθωμανοί,
900 Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρ-
τώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Νεοκαισα-
ρείας καὶ συντηροῦντες ἀστικὴν σχολὴν,
παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον, 300
Ἀρμένιοι καὶ 80 δισμαρτυρούμενοι. Ἡ Φ.
ἐπὶ Στράβωνος, ὅστις καλεῖ αὐτὴν Φά-
βδαν, ἀνῆκε τῇ γῶρᾳ τῶν Ἀμισσηνῶν καὶ
ἦτο πόλις ὄχυρά. Κατὰ δὲ τὸν Ἀρριανὸν
ἀπέειχεν 150 στάδια τοῦ ποταμοῦ Φιγα-
μοῦντα καὶ ἦτο ὁμοίως φρούριον καὶ κατὰ
τὸν Ἀνώνυμον εἶχε λιμένα καὶ ἔκειτο πλη-
σίον τοῦ Πολεμωνίου. [Γρ. Σ. I.]

Φαυοῦμ. Βλ. Φαγροῦμ.

* **Φελεδγυζά** (Felegyháza). Πόλις
τοῦ σύγγρ. κομιτάτου Πέστης—Μικρᾶς
Κουμανίας, μετὰ 33,081 κατ. (1900).

* **Φέλλιγγ** (Felling). Πόλις τῆς ἀγγλ.
κομητίας Δόρραμ, ἔχουσα 22,467 κατ.
(1901) καὶ βιομηχανίαν ὑάλου καὶ χημι-
κῶν προϊόντων.

Φενακιστοσκόπιον. Βλ. Κινη-
ματογράφος.

* **Φέντον** (Fenton). Πόλις τῆς ἀγγλ.
κομητίας Στάφφορντ, μετὰ 22,742 κατοί-
κων (1901).

Φερδινάνδος, ἡγεμὼν τῆς Βουλ-
γαρίας. Ἐγενν. τῷ 1861 ἐν Βιέννῃ, τελευ-
ταῖος υἱὸς τοῦ πρίγκιπος Αὐγούστου τῆς
Σαξονίας-Κοβούργου καὶ τῆς Κλημεντίνης,
θυγατρὸς τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου Φιλίπ-
που τῆς Γαλλίας. Ὑπῆρέτε ἐν τῷ σύγ-
κριτῷ στρατῷ, ὅτε ἐκπεσόντος τοῦ ἡγεμο-
νος τῆς Βουλγαρίας Ἀλεξάνδρου ἐξελέχθη
κατ' Ἰούλιον τοῦ 1887 ὑπὸ τῆς ἐν Τίρνεβω
ἐθν. συνελεύσεως τῶν Βουλγάρων ἡγεμὼν.
Δεχθεὶς τὴν προσκλησιν ἀνέλαβε τὴν ἐντο-

λήν, εἰ καὶ δὲν ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῆς Πύλης
ἢ τῶν Μεγ. δυνάμεων, ἔχων ὡς παντοδύ-
ναμον πρωθυπουργὸν τὸν Σταμπούλωφ Λα-
βῶν σύζυγον τῷ 1893 τὴν Μαρίαν Λουίζαν
τῆς Βουρβῶνος, θυγατέρα τοῦ δουκὸς τῆς
Πάρμας, ἥτις ἀπέθανεν ἡδὴ τῷ 1899, ἔ-
σχεν ἐξ αὐτῆς δύο υἱοὺς καὶ δύο θυγατέρας.
Ὁ διηγετὴς αὐτοῦ σκοπὸς τῆς συμφιλίω-
σεως μετὰ τῆς Ῥωσσίας ἐπιτεύχθη ὀλίγον
κατ' ὀλίγον, παραιτηθέντος τοῦ Σταμπού-
λωφ (1894) καὶ κυρίως ἀπασασμένου τοῦ
πρωτοκόμου υἱοῦ τοῦ Βόριδος τὴν ἐπίσημον
θρησκείαν τῆς Βουλγαρίας (1896), μεθ' ἧ
καὶ ὠνομάσθη διὰ φιρμανίων τῆς Πύλης
ἡγεμὼν τῆς Βουλγαρίας καὶ τοποτηρητὴς
τῆς Ἀνατ. Ῥωμυλίας, ἀνεγνωρίσθη δὲ καὶ
ὑπὸ τῶν ἄλλων κρατῶν

* **Φερράρα** (Ferrara). 1) Ἐπαρχία
τῆς Ἰταλίας, μετὰ 271,467 κατοίκων τῷ
1901. — 2) Πρωτ. αὐτῆς, ἔχουσα 30,965
κατ. τῷ αὐτῷ ἔτει.

Φέρραι (τὸ πάλαι Δαρίσκος, τανῦν
δὲ τουρκ. Φερετζίκ). Κωμόπολις τῆς Θρά-
κης, κειμένη Ν τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ
ἐπὶ τῆς ἀπ' αὐτῆς εἰς Δεδε-ἀγάτζ σιδηρο-
δρομικῆς γραμμῆς, ὑπαγομένη δὲ τῇ διοι-
κῇ Δεδε-ἀγάτζ καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀδρια-
νουπόλεως καὶ ἔχουσα 4,000 κατ. Ἕλλη-
νας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς
μητροπόλεως Ἀδριανουπόλεως καὶ συν-
τηροῦντας ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθενα-
γωγεῖον, Ὁθωμανοὺς καὶ Βουλγάρους ἀσχο-
λουμένους ἀπαντας περὶ τὴν γεωργίαν

Φερτάκινα (τουρκ. Φερτέκ). Κω-
μόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη 4
χλμ. ΝΑ τοῦ Ἰκονίου καὶ ἐν ταῖς ὑπα-
ρείαις τοῦ Ταύρου (τουρκ. Μπουγά-δὰγ
π. ἔ. ταύρου ὄρος) ἐπὶ πεδιάδος μεστῆς
δημητριακῶν καρπῶν. Ὑπαγομένη τῇ διοι-
κῇ Νίγδε, ἥς ἀπέχει 1 ὥραν πρὸς Ν
καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἰκονίου ἔχει περὶ τὰς
9,000 κατ., ὧν 5,500 Ὁθωμανοί, οἱ δὲ
λοιποὶ Ἕλληνας ἑλληνόφωνοι, ἐκκλησια-
στικῶς ἐξαρτωμένοι ἐκ τῆς μητροπόλεως
Ἰκονίου καὶ συντηροῦντες ὠραιολάττην καὶ
πλουσιολάττην ἐκκλησίαν τῶν Ταξιάρχων
ἀνεγερθεῖσαν δι' ἀδράς δαπάνης τῷ 1835,
ἐτι δὲ πληθὺν παρεκκλησίαν, πλήρη ἀστι-
κὴν σχολὴν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπια-
γωγεῖον. Προϊόντα τοῦ Φ., ἔχοντος καὶ
λαμπρὸν λουτρῶνα, εἶναι σταφυλαί, ὑπολο-
γιζόμεναι εἰς 9 ἑκατομμ. ὁκάδων ἐτησίως,
αἶνος καὶ βραχὴ· ἐτι δὲ σιτηρὰ, εἰδὸς τι βα-
φῆς κοινῶς τζεγρί καλούμενης καὶ ὀπώραι
ὀνομασταί. Ἐπὶ λόρῳ ἐγγύς τοῦ Φ. κει-
μενος καὶ φέροντος τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου
Θωμᾶ ὡς καὶ ἀλλαχθῶ ἀπαντῶσιν ἱκανὰ
σπήλαια λελαξευμένα, ἀτινα διώρορα ὄντα
καὶ εἰς μεγίστην ἔκτασιν ἐξαπλούμενα,

πρὸς δὲ ἔχοντα φρέατα κατωροφυγμένα, κλιθάνους, ἐκκλησίας καὶ πᾶν ὅ,τι χρειώδεις πρὸς ἀμυναν, ἐχρησίμευσαν, φαίνεται, ὡς ἀσφαλὴ καταφύγια ἐν χρόνους γαλεποῖς. Πρβλ. Σωκρ. Κρινοπούλου 'Τὰ Φερτάκαινα, ἐν 'Αθήναις 1889. [Γρ.Σ.Ι.]

Φέχνερ (Γουστ. Θεοδ. Fechner). Γερμανὸς φυσιοφίης καὶ φιλόσοφος, γενν. τῷ 1801 ἐν Σίλεσια, διατελέσας δὲ καθηγητῆς τοῦ πανεπιστημίου τῆς Λιψίας, ἐνθα ἀπέθανεν τῷ 1887. Τὸ κατ' ὄρχας καταγινόμενος κυρίως εἰς τὴν χημείαν καὶ φυσικὴν καὶ δημοσιεύσας πλείστας εἰς αὐτάς ἀναφερόμενας συγγραφάς, ὑστερον ἐτράπη μᾶλλον πρὸς φιλοσοφικὰς μελέτας. Τὰ κύρια τοῦ τοιοῦτου εἶδους ἔργα αὐτοῦ εἶναι Προ-αιδεῖα τῆς καλαιοθητικῆς (1876, 6' ἔκδ. 1897—8) καὶ Στοιχεῖα τῆς ψυχροσυνῆς (1860, 6' ἔκδ. 1889), δι' οὗ ἐγένετο ἰδρυτὴς τῆς νέας ταύτης ἐπιστήμης.

* **Φθιώτιδος νομός**. Κατὰ τὸν νόμον περὶ τῆς νέας διαιρέσεως τῶν νομῶν τοῦ κρατοῦς, ὁ πρῶτος νομὸς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος διτρεβή εἰς δύο. Ὁ ν. Φ. περιέλαβε τὰς πρότερον ἐπαρχίας Φθιώτιδος καὶ Λοκρίδος, ἐχέοντας ὅμως κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 κατ. 86,825.

Φιέζολε (Fra Giovanni B. Angelico da Fiesole ἢ ἀπλῶς Fra Angelico). Ἰταλὸς ζωγράφος, φέρων ἐν τῷ κόσμῳ τὸ ὄνομα Guidoda Pietto, γεννηθεὶς τῷ 1387, εἰσελθὼν δὲ τῷ 1407 εἰς μονὴν Δομινικανῶν ἐν Φιέζολε πλησίον τῆς Φλωρεντίας. Ἀφιερωθείς εἰς τὴν ζωγραφικὴν, ἐδημιούργησεν ἀπὸ τοῦ 1442 ἐν τῇ μονῇ 'Αγ. Μάρκου τῆς Φλωρεντίας σειράν ἔργων ζωγραφισμένων διὰ τὸ ἐνδομυχον αἰσθημα, ἐξ ὧν ἴσως τὸ ἀριστοτέλεσμα εἶναι ἡ ἐκεῖ μεγάλη σταύρωσις τοῦ Χριστοῦ. Ὑστερον εἰργάσθη ἐν 'Ορβιέτῳ καὶ ἐν 'Ρώμῃ, ἐνθα εὕρισκονται ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τοῦ ἁγ. Νικολάου τοῦ Βατικανοῦ μεγαλοπρεπεῖς τοιχογραφίαι αὐτοῦ ἐκ τοῦ βίου τῶν ἁγ. Δαυρεντίου καὶ Στεφάνου. Πίνακες αὐτοῦ σφύζονται ἐν μουσεῖοις τῆς Φλωρεντίας, Παρισίων (Λούβρου), ἐνθα ὑπάρχει ἐν τῶν καλλίστων ἔργων, ἡ στέφης τῆς Παναγίας, Λονδίνου κλ. Ἀπέθανεν δὲ τῷ 1455 ἐν 'Ρώμῃ.

Φίλια (Λυκοστόμιον καὶ νῦν Πυργέτι). 'Η νοτιωτάτη καὶ τελευταία τῶν ἐν Πιερῷ πόλεων τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας. 'Η ἐχυρὰ αὐτῇ πόλις ἐκτίσθη κατὰ τὸν Γ' π. Χ. αἰῶνα ὑπὸ Δημητρίου τοῦ Β'. Κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα μετωνομάσθη ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν Λυκοστόμιον.

Φιλαδέλφεια (παλαιότερον Καλλάτῃρος, τανῦν δὲ τουρκ. 'Αλάχ-σεχίρ τ. ἔ. θεοῦ πόλις ἢ ὀρθότερον 'Αλῖα-σεχίρ

τ. ἔ. ὠραία πόλις). Εἰς τὰ ἐν τῷμ. Σ' 725 εἰρημένα πρόσθετες ὅτι ἡ Φ. εἶναι ἔδρα ὑποδικτικῆς, ὑπαγομένης τῇ διοικησ. Σοροῦν καὶ τῇ νομαρχίᾳ 'Αδινίου καὶ ἔχει 4,600 κατ. 'Ελλήνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξορτωμένους ἐκ τῆς μητροπολεως Φιλαδελφείας, ἐδρευούσης ἐν τῇ πόλει ταύτῃ καὶ συντηροῦντας ἡμιγυμνάσιον, ἐξατάξιον ἀστικὴν σχολὴν, ἐξατάξιον παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον. Ὅλος ὁ ἐλληνικὸς πληθυσμὸς ὁ ὑπικείμενος τῇ μητροπόλει Φ. ἀνέρχεται εἰς 13,900 ψυχὰς καὶ συντηρεῖ 12 σχολὰς μετὰ 20 διδασκάλων, 24 διδασκαλισσῶν, 1,052 μαθητῶν καὶ 747 μαθητριῶν δι' ἐτησίου δαπάνης 21,175 γρ. χρυσῶν. 'Η Φ. ἐπὶ Βυζαντινῶν ἦτο πόλις πλουσιωτάτη, ὑπαγμένη κατὰ μὲν τὸ 'Ιεροκλέα τῇ 23ῃ ἐπαρχίᾳ Λυδίας, κατὰ δὲ τὸν Πορφυρογέννητον τῷ Γ' θέματι Θρακισίων καὶ οὕσα ἔδρα ἐπιτοκῆς. Τῷ 130 πολιορκηθεῖσα ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐσώθη ὑπὸ τοῦ 'Ρογήρου Δαφλῶρ, ὅστις ἐμμανίσθεις μετὰ τῶν Καταλάνων αὐτοῦ ἔλυσεν τὴν πολιορκίαν. 'Η Φ. παρέμεινεν ὑπὸ τῇ κυριαρχίᾳ τῶν Βυζαντινῶν μέχρι τοῦ 1389 ὅτε ἐκυριεύθη ὑπὸ Βαγιαζήτ τοῦ Α', ὅστις ἐπολιόρκησεν αὐτὴν δι' ἐλληνικῶν στρατευμάτων, ὧν ἤγεοντο αὐτοὶ οἱ Βυζαντινοὶ αὐτοκράτορες 'Ιωάννης καὶ Μανουήλ, οἵτινες ἀριστεύοντες ἐν τῇ πολιτικῇ ταύτῃ ἔλαβον ἀμειβὴν τινα παρα τοῦ Βαγιαζήτ. 'Εν Φ. ὁ Βαγιαζήτ ἀνῆγειρε τέμενος, σχολεῖον καὶ λουτρῶνα, ὥρισε δὲ τὰς ἐκ τῆς πόλεως προσόδους εἰς ἀνδρῶν καὶ διατήρησιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ οἰκοδομημένου ἐν 'Αδριανουπόλει τέμενους. Παλαιότερον ἡ Φ. ἐκαλεῖτο καθ' 'Ηρόδοτον Καλλάτῃρος (Ζ' 31). [Γρ.Σ.Ι.]

* **Φιλαδέλφεια** (Philadelphia). 2) Πόλις τῆς βορείου πολιτείας Πενσυλβανίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 1,293,697.

Φιλαδέλφειος. 1) Χρηστος Νικολαΐδης. Ἐγεννήθη ἐν Φιλαδέλφειᾳ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας περὶ τὸ ἔτος 1810, μετὰ δὲ τὴν αὐτοῦ πρώτην παιδείυσιν μετέβη εἰς Σμύρνην, ἐνθα ἐφοίτησεν ἐν τῇ Εὐαγγελικῇ σχολῇ. Μετὰ δὲ τὸ πέρας εὐδοκίμων σπουδῶν, μόλις δεκαοκταέτης, προσεκλήθη ὡς διευθυντῆς καὶ διδασκαλὸς τοῦ τότε πρώτου συσταθέντος ἐν Σμύρνῃ παρθεναγωγείου. Δύο δὲ μετὰ ταῦτα ἔτη, συστάσει τοῦ 'Ομηροῦ, προσεκλήθη εἰς Κέρκυραν ὑπὸ τῆς ἐν Λονδίνῳ ἐδρευούσης ἱερογραφικῆς βρετανικῆς ἐταιρείας πρὸς μετάφρασιν τῶν Γραφῶν εἰς τὴν τουρκικὴν καὶ τὴν νέαν ἐλληνικὴν ἀπὸ τοῦ ἀρχαιοστρόπου κειμένου ἐν παραβολῇ πρὸς τὸ ἑβραϊκόν. Ἐν Κερκύρᾳ τὸ πρῶτον καὶ ὕστερον ἐν 'Αθήναις συνειργάσθη μετὰ τῶν διαπρεπεστέρων τότε καθηγητῶν τῆς θεολογίας, τοῦ

κρυφίως Στουραπόλεως Τυπάλδου καὶ τῶν τοῦ ἐθν. πανεπιστημίου καθηγητῶν Κωνσταντίνου Κοντογόνου καὶ Νεοφύτου Βάρδα (1844). Ἐν τοῖς πρώτοις συνέστησε τυπογραφεῖον ἐν Ἀθήναις, ἐν ᾧ ἐξεδόθησαν ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν καὶ διόρθωσιν αὐτοῦ πλείστα ὅσα συγγράμματα εἰς πολλὰς γλώσσας, γαλλοιστί, τουρκιστί, ἀλβανιστί, ἑβραϊστί, μετ' ἄκρας φιλοκαλίας καὶ ἀκρίβειας. Ὅθεν καὶ ἐδραβεύθη πρῶτον τοῦτο τῶν ἐν Ἑλλάδι τυπογραφείων ἐν τῇ ἐν Παρισίοις παγκοσμίῳ ἐκδόσει τοῦ 1867. Ἐν ἔτει δὲ 1848, προσκληθεὶς ὑπὸ τῆς Ἰονίου πολιτείας, ἱδρύσεν ἐν Κερκύρᾳ τὸ τυπογραφεῖον ὁ «Ἑρμῆς». Συνέγραψε περικλυτάς διατριβὰς κριτικὰς, βιβλιογραφικὰς καὶ ιστορικὰς εἰς πολλὰς ἐφημερίδας, περιοδικὰ καὶ ἰδιαίτερα φυλλάδια. Ἐπὶ μίαν δὲ εἰκοσιπενταετίαν ἀδιαλείπτως ἐξελέγετο γραμματεὺς τῆς Φιλελευθερικῆς ἐταιρείας. Τῇ εἰσηγήσει αὐτοῦ ἱδρύθησαν τὰ τοσοῦτον καρποφόρα σπουδὰς εἰς τινὰ ἀλβανόφωνα γωρία τῆς Ἀστικῆς καὶ ἐν Κερκύρᾳ, τὸ δὲ Ἀρσάκειον ἐρύσεν εἰς περιβλεπτόν ἀκμὴν. Τελευταῖον δ' ἔργον αὐτοῦ ἦτο ὁ ἐν ἔτει 1889 ἱδρυθεὶς ποιητικὸς ἀγών. Ἀπέθανε κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1892.

— 2) Θεμιστοκλῆς. Υἱὸς τοῦ ἀνωτέρω, γενν. ἐν Ἀθήναις τῷ 1839. Μετὰ τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς ἐφοίτησεν ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ, μεθ' ὃ ἐνεγράφη ἐν τῇ ἐν Παρισίοις νομικῇ σχολῇ καὶ εἰτα ἐπέδωκε ἀπολλειστικῶς εἰς φιλολογικὰς μελέτας. Μετὰ τὴν ἐν Γαλλίᾳ ἐκάνοδον προσελήθη εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ προέδρου τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως Δ. Βούλγαρη, μετὰ δὲ τὴν ἔλευσιν τοῦ βασιλέως Γεωργίου ἀπεσύρθη τῆς ὑπηρετίας καὶ ἔκτοτε διετέλεσε μόνον μέλος διαφόρων σωματείων καὶ ἐπιτροπῶν. Συνέγραψε πολλὰς διατριβὰς ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδόμενῳ περιοδικῷ «Χρυσολίδι» καὶ πολλὰ ἄρθρα ἐν ἐφημερίσιν ἰδίῳς περὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων. Τῷ 1868 ἐξέδωκεν εἰς 2 τόμους τὸν Συναξαριστὴν τοῦ Νικοδήμου μετὰ σημειώσεων καὶ προσθηκῶν, πρὸς δὲ ἐδημοσίευσεν Ἱστορίαν τῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ τουρκοκρατίας (2 τόμ. 1902), συγγραφεῖται ἐπὶ τῇ βίαι· πλείστον νέων πηγῶν.

— 3) Ἀλέξανδρος, υἱὸς τοῦ Θεμιστοκλέους. Ἐγενν. ἐν Ἀθήναις τῷ 1867. ἑσπούδατο δὲ φιλολογίαν ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ καὶ καλλιτεχνίαν ἐν τῷ ἐνταῦθα πολυτεχνεῖῳ καὶ εἰτα ἐν τῇ ἀκαδημίᾳ τοῦ Μονάχου. Διετέλεσεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη συντάκτης τῆς «Ἀκροπόλεως», ἐπιμελητὴς τῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας, διατελεῖ δὲ καὶ ὑφηγητὴς τῆς ἀρχαιολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ ἀπὸ τοῦ 1896 καὶ δημοτικὸς σύμβουλος. Κα-

ταίνεται δὲ καὶ εἰς τὴν καλλιτεχνίαν καὶ πλὴν ἄλλων ἡ ἐλασιγραφία αὐτοῦ «Τὸ συσσίτιον» ἐδραβεύθη ἐν Παρισίοις. Συνέγραψε καὶ ἐξέδωκεν ἐν Ἀθήναις τὰ ἐξῆς: Ὁ Ἑρμῆς τοῦ Πραξιτέλους (1890, β' ἐκδ. 1906), Στρατιωτικαὶ ἀναμνήσεις (1891), Σκαριφήματα (1891 καὶ 1892), Τὰ ἐνδυρὰ ἐν τῇ τέχνῃ (1892), Μία ἀγνωστός (1893), Ἑλληνικαὶ ἐστῖαι (1894), Ἡ γραμικὴ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλησι (1896), Τὰ αἶτια τῆς ἀκμῆς τῆς ἀρχαίας τέχνης (1896), Ὁδηγὸς τῶν Ἀθηνῶν (1900) κ.ά.

Φιλολόγος Ἰωάννης. Ἐγεννήθη τῇ 6ῃ Ἰανουαρίου 1808 ἐν Μουντανίῳ τῆς Βουλγαρίας, καταγόμενος ἐκ τοῦ αὐθεντικοῦ οἴκου Καμινάρη, τὰς πρώτας δ' αὐτοῦ σπουδὰς ἐν τῇ πατρίδι ποιησάμενος, τὰς δ' ἐγκυκλίους ἐν τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ διανύσας, διωρίσθη μετὰ τὴν ἐξ αὐτῆς ἀποροίτησιν διδάσκαλος τῆς ἑλληνικῆς σχολῆς Ἀρτάκης καὶ εἰτα τῆς ἑλληνικῆς σχολῆς Αἴνου. Ἀναλώματι δὲ τῆς κοινότητος Αἴνου ἀπεστάλη τῷ 1834 εἰς Ἀθήνας καὶ ἐπὶ διετίαν ἐφοίτησεν εἰς τὴν φιλοσοφικὴν σχολὴν τοῦ πανεπιστημίου. Μεθ' ὃ ἐπανέκαμψεν αὐθις εἰς Αἶνον καὶ ἐδίδασκεν ἐν τῇ σχολῇ αὐτῇ μέχρι τοῦ 1840, ὅτε διὰ πατριάρχικου γράμματος προσελήθη εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ διωρίσθη καθηγητὴς τῶν ἑλληνικῶν ἐν τῇ Μεγάλῃ Σχολῇ οὗσα τότε ἐν Ἐφεσῶν. Τῷ δὲ 1848 ἱδρυθεῖσης τῆς ἐν Χαλκῇ ἐμπορικῆς σχολῆς, ὁ Φ. ἐκλήθη ἐπὶ τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς. Ἀλλὰ τῷ 1849 παραιτησάμενος ἀνέλαβε τὴν ἐν τῇ Μεγάλῃ Σχολῇ προτέραν αὐτοῦ θέσιν, ἣν καὶ διετήρησε μέχρι γήρως βαθυτάτου, γενεὰς ἑλὰς δύο διδάξας καὶ διὰ τε τοῦ παραδείγματος καὶ τῆς διδασκαλικῆς μορφῆς. Ὁ Φ. ἐτελεύτησε τὸν βίον τῇ 28ῃ Ἰουλίου 1888 ἐν Μεγάλῳ Ῥεῦματι τῆς Κωνσταντινουπόλεως, κληροδοτήσας τῇ μὲν Μεγάλῃ Σχολῇ τὴν βιβλιοθήκην αὐτοῦ, τῇ δὲ σχολῇ Μουντανίων προσοδοφόρον τι κτήμα. [Γρ. Σ. Ι.]

Φιλάρετος Γεώργιος. Ἐγενν. τῷ 1848 ἐν Χαλκίδι, μετὰ δὲ τὴν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ γυμνασιακὴν μόρφωσιν ἐσπούδατο τὴν νομικὴν ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ, μεθ' ὃ διετέλεσεν ἐπὶ πενταετίαν (1875—1880) δικηγόρος ἐν Χαλκίδι, ἐνθα ἐξέδιδε καὶ τὴν ἐφημερίδα «Εὐβοιαν», ἀπὸ δὲ τοῦ 1881 διατελεῖ δικηγόρος ἐν ἀπασιν τοῖς ἐν Ἀθήναις δικαστηρίοις. Ὑπῆρξε γενικὸς γραμματεὺς τῆς ἐπαναστατικῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν θεσσαλικὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1878, μετὰ δὲ τὴν προσάρτησιν τῆς Θεσσαλίας εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ τέσσαρας βουλευ-

τικὰς περιόδους ἐξελέγετο βουλευτὴς Βόλου καὶ ἐγρημάτισεν ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης καὶ προσωρινῶς τῶν ἐξωτερικῶν ἐπὶ τῆς πρωθυπουργίας Κωνσταντοπούλου τῷ 1892. Ἐγραψε πολλὰ ἄρθρα ἐν ἐφημερίαις γαλλικαῖς καὶ ἐλληνικαῖς, διατρίβας ἐν γαλλικοῖς περιοδικοῖς καὶ πολλὰ ἔργα ἰδιαιτέρως, ὡς τὰ ἐπιγραφόμενα Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος (1889), Δικαστικὸς ὁργανισμὸς (1889), Κώδιξ χαρτοσήμου (μετὰ συμπληρώματος, 1889), Δικαστικὴ ἀναδιοργάνωσις ἐν Ἑλλάδι, Κρυπτογραφικὴν λεξιπύλιν, Προνομία καὶ ἀτέλεια τῶν Ἑλλήνων ἐν Τουρκίᾳ (1903), Περικλήσις καὶ Ἀσπασία (ἱστορικὴ μελέτη, 1904) κ.ά.

Φιλήμων Τιμολεών. Ἐγενν. τῷ 1833 ἐν Ναυπλίῳ, υἱὸς ὧν τοῦ ἱστορικοῦ καὶ δημοσιογράφου Ἰωάννου Φιλήμονος. Ἐν νεαρᾷ ἡλικίᾳ διδάκτωρ τοῦ πανεπιστημίου γενόμενος ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐφημερίδος «Αἰὼνας». Ἐκλεγείας τρις βουλευτῆς Ἀττικῆς ἀπεσύρθη εἰς τῆς πολιτικῆς, μέχρις οὗ μετὰ τὴν εἰς τὴν ἐξελέγη δημοάρχος Ἀθηναίων· μεγάλως δ' ἐδραστε κατὰ τοὺς ἐν Ἀθήναις Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας πρὸς ὅσον εἰδὼν τε μεγαλυτέραν ἐπιτυχίαν αὐτῶν. Εἰς τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ τα μάλιστα ἀφειλεται ἡ ἱδρυσις τῆς βιβλιοθήκης τῆς βουλῆς, ἥς διατελέσας ἑσπρος ἤβησε κατὰ πολὺ τὴν ἀριθμὸν τῶν ἐν αὐτῇ συγγραμμάτων καὶ εἰργάσθη καὶ αὐτὸς πρὸς ἱδρυσιν τῆς κατὰ τὸ 1883 συστάσης Ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἐταιρείας, ἥς ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος πρόεδρος. Πλὴν τῶν πολλῶν ἀνεκδότων χειρογράφων ἅτινα κατέλιπεν, ἐξέδωκε τὸ σύγγραμμα «Ὁ Δῆμαρχος». Μικρὴν δὲ μετὰ τὸν θάνατόν του συνετελέσθη ἡ ἐκδόσις τῆς μεταφράσεως τοῦ «Ἀρχαίου ἀπτεως», συγγραμμῆς τοῦ Fustel de Coulanges. Ἀπέθανε τῇ 7ῃ Μαΐου 1898.

Φίλις. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Μαγνησίας, τῇ διοικήσει Σαρουχάν καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου καὶ ἔχον 364 κατ. Ἑλλήνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Σμύρνης (Γρ.Σ.Ι.)

Φίλιος Δημήτριος. Ἀρχαιολόγος, γενν. τῷ 1844 ἐν Ἰωαννίνοις, ἐνθα ἔλαβε τὴν ἐγκυκλίον μέρωσιν. Σπουδάζας εἰς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῶν Ἀθηνῶν φιλολογίαν ἀνηγερθεὶς διδάκτωρ, μεταβας δ' εἰς Γερμανίαν ἐπεδόθη ἐν τοῖς πανεπιστημίοις τοῦ Μονάχου καὶ Βερολίνου εἰς τὴν μελέτην τῆς ἀρχαιολογίας. Μετὰ τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἀρχαιολ. ἐταιρείας, ἐξετέλεσε δὲ ὡς ἑσπρος τῶν ἀρχαιοτήτων διαφόρους ἀνασκαφάς, κυρίως τὰς τῆς Ἐλευσίνος (μετὰ τινων διακοπῶν ἀπὸ

τοῦ 1882 μέχρι τοῦ 1894). Ἐδημοσίευσε πλείστας μελέτας κυρίως ἐν τῇ Ἀρχαιολογ. ἐφημερίδι, ὡς αὐθυπόστατον δὲ βιβλίον (ἐν γαλλ. γλώσσῃ) «Ἐλευσίς, τὰ μυστήρια, τὰ εἰρεπία καὶ τὸ μουσεῖον αὐτῆς» (1896).

* **Φιλιππῖνες νῆσοι**. Περί τῆς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἱστορίας τῶν νήσων τούτων μνημονευτέον ὅτι τῷ 1894 ἐξεργάγη ἐν Μινδανῶ ἐπανάστασις, ἣν ἠναγκάσθησαν οἱ Ἰσπανοὶ νὰ καταστείλωσι διὰ τῶν ὀπλῶν (1895). Ἀλλ' ἤδη τῷ 1896 πάλιν ἐπῆλθεν ἐπανάστασις ἐν Μανίλῃ, ἥτις μὲν μετὰ 16 μῆνας κατεπνίγη. Σπουδαιοτάτας μεταβολὰς ἐπῆνευκεν ὁ πόλεμος μετὰξὺ τῶν Ἠνωμένων πολιτειῶν τῆς Β. Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ἰσπανίας. Ὁ ναύαρχος ἐκεῖνων Δεδέυ κατ' Ἀπρίλιον κατέστρεψε στολίσκον Ἰσπανικὸν ἐν τῷ ὄρμῳ τῆς Μανίλης, μεθ' ὃ ἐπαναστάται ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ἀγκινάλδου ἐκήρυξαν τὰς νήτους δημοκρατίαν καὶ συμμαχοῦντες τοῖς Ἀμερικανοῖς ἐπολιόρκησαν τὴν Μανίλαν. Κατὰ δὲ τὴν συνθήκην εἰρήνης τοῦ Νοεμβρ. 1898 ἡ Ἰσπανία ὑπεχρεώθη νὰ παραχωρήσῃ τὰς Φ. ν. ἀντὶ 20 ἑκατομμ. δολλαρίων εἰς τὰς Ἠνωμένας πολιτείας. Ἐκτοτε αὐταὶ εὐρίσκονται μὲν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τούτων· ἀλλ' οἱ ἐπαναστάντες πατριῶται (Φιλιππῖνοι)· ἀνωθέροισι ἐπὶ ἀπωλέσθῃ ἡ ἀνεξαρτησία τῶν νήσων, ὑπὲρ ἧς εὐαχόντο, κατεπολέμουν εἰς τοὺς Ἀμερικανούς, καὶ ἡττήθησαν μὲν ἐπανειλημμένως, οὐχ ἥττον· ὅμως δὲν ὑπετάγησαν ἐντελῶς. Ἀμφίβολον δ' εἶναι ἀκόμη, ἂν ἡ κατάληψις τῶν νήσων ὑπὸ τῆς Συμπολιτείας θά εἴναι ὀριστικὴ.

Φίλιπποι. Ἡ σπουδαιοτάτη τῶν πόλεων τῆς Ἠδωνίδος, ὀνομαζομένη πρῶτον Κρήνιδες, εἰς δὲ ὑποστηρίζαντος τοῦ Φιλίππου τοὺς κατοίκους κατὰ τῶν Θρακῶν καὶ πληρώσαντος τὴν πόλιν κατοίκων ὀνομασθεῖσα Φίλιπποι. Ἡ πόλις ἔνευτο ἐπὶ λόφου ὕψους, οὗ κάτωθεν εὐρεῖα καὶ ὠραιοτάτη πεδιάς, καὶ ὑπῆρξεν προμαχὼν κατὰ τῶν βαρβάρων ἐπιδρομῶν. Κατὰ τὸ 42 π. Χ. ἐρημίσθη διὰ τὴν παρ' αὐτὴν νίκην τοῦ Ὀκταβίου κατὰ τοῦ Βρούτου καὶ Κασίου, ἐπὶ δὲ σπουδαιοτέρα ἀπέβη κατὰ τοὺς χριστιανικοὺς χρόνους, διότι ἐν αὐτῇ ὁ Παῦλος συνέστησε τὴν πρώτην χριστιανικὴν κοινοτητα. Ἀγνωστον πότε κατεστράφη ἡ πόλις, μόνον δὲ κατὰ τὸ 1671 ἀναφέρεται ὁ ἐπίσκοπος Φιλίππων Γερμανός. Ἐν τῇ θέσει αὐτῶν κεῖται νῦν τὸ χωρίον Φιλίππεζικ.

Φιλιππότης Δημήτριος. Ἑλλήν γλύπτης, γενν. τῷ 1840 ἐν Τήνῳ. Ἐλθὼν νεαρὸς τὴν ἡλικίαν· εἰς Ἀθήνας μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ διακεκριμένου ἀρχιτέκτονος

τότε, εσπούδασεν αὐτόθι τὰ ἐγκύκλια μαθήματα καὶ ὑστερον ἐγένετο μαθητὴς τοῦ πολυτεχνείου. Ἐξελθὼν ἐκείθεν μετέβη κατὰ πρόσκλησιν τοῦ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας εἰς Αἴγυπτον, ὅπου ἐξετέλεσε τὴν προτομὴν τοῦ ἱεράρχου τούτου, ἔπειτα δὲ ἐπορεύθη εἰς Ῥώμην δαπάναις τοῦ βασιλέως Γεωργίου. Ἐκεῖ ἐβραβεύθη ὑπὸ τῆς καλλιτεχνικῆς ἀκαδημίας διὰ χιλιοσράγκου βραβείου καὶ διαμείνας ἑπτὰ ἔτη ἐπανήλθεν εἰς Ἀθήνας, ὅπου διατρίβει μέχρι σήμερον. Ἀνοίξας ἐργαστήριον γλυπτικῆς ἐνταῦθα ἐξετέλεσε πλὴν ἄλλων τὰ ἀγάλματα τὴν Θερσίτην, τὸν Ψάραν, τὴν Ἀλεξάνδραν καὶ τὸν Ξυλοθραύστην.

Φιλίππου. Χωρίον τοῦ δήμου Γεωργιουπόλεως τῆς ἐπαρχίας Ἀποκορώνου (Σφακίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 220 κ. (1900).

* **Φιλίππουπόλις.** Πρωτ. τῆς Ἀνατολικῆς Ῥωμυλίας. Ἦτο τὸ πάλαι ὠκοδομημένη ἐπὶ τριῶν λόφων καὶ ἐκαλεῖτο προσέτι Κανὺς καὶ Πονηρούπολις. ἔχει 47,840 κατ., ἐξ ὧν οἱ ἡμίσεις εἶναι Βούλγαροι, τῶν δὲ λοιπῶν πολυπληθέστεροι οἱ Ἕλληνες, διατηροῦντες 6 ἐκκλησίας, διατέμνεται δὲ διὰ τοῦ δι' αὐτῆς διερχομένου Ἐβρου ποταμοῦ. Ἀπὸ 200 ἐτῶν ἐλείτουργουν ἐν Φ. ἄριστα ἑλληνικά ἐκπαιδευτήρια, μέχρις οὗ τῷ 1875 ὁ εὐεργέτης Γ. Ζαρίφης ἱδρύσε τὰ καλούμενα Ζαρίφεια διδασκαλεῖα (ἀρρένων καὶ θηλέων) μετὰ οὗς οἰκοτροφείων. Ἐκτὸς τούτων ὑπάρχει ἐν αὐτῇ ἀστικὴ σχολὴ (ἀπὸ τοῦ 1900 Μαρτσέλιος ἀστικὴ σχολὴ) καὶ 3 νηπιαγωγεῖα.

Φιλοκρήνη (τανῦν τουρκ. Ταρυσαν-δελ), βλ. λ.). Ἀρχαία πόλις τῆς Βιθυνίας, κειμένη ἐπὶ τῆς Β. ἀκτῆς τοῦ Ἀστακηνοῦ κόλπου καὶ εὖσα ὀνομαστὴ ἐπὶ τῆς βυζαντινῆς ἐποχῆς ἐπὶ τοῖς μεταλλικοῖς αὐτῆς ὕδασι, ἀντικαὶ νῦν ἐστὶ συχνάζονταί.

* **Φινιστέρρη** (Finistère). Ὁ νομὸς οὗτος τῆς Γαλλίας εἶχε τῷ 1901 κατ. 763,193.

* **Φινλανδία.** Ὁ πληθυσμὸς τοῦ μεγαλοδουκάτου τούτου τῆς Ῥωσσίας ὑπελογίσθη τῷ 1899 εἰς 267,300 ψυχάς. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ προτέρα αὐτονομία τῆς χώρας περιορίσθη σπουδαίως, ἤρξατο δὲ συστηματικὴ ἐκρῶσις αὐτῆς, ἥτις παρεκίνησε πολλοὺς καὶ δι' τοὺς καλλίστους αὐτῆς πολίτας νὰ ἐκπατρίσθωσι.

Φιντικλῆς Σπυρίδων. Καθηγητὴς τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ. Διωρίσθη τῇ 5 Ὀκτωβρίου 1863, ἀπαλλαγεί, δὲ τῆς ὑπηρεσίας τῷ 1864 διωρίσθη αὖθις τῇ 31 Ἰουλίου 1865. Ἐδράσε δὲ μεγάλως ὡς ἀντιπρόεδρος τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας. Πλὴν πραγματειῶν τινων

οὐδὲν ἔργον κατέλιπεν. Ἀπέθανε τῇ 24 Δεκεμβρίου 1894.

* **Φιούμη** (Fiume). Πόλις καὶ πρωτεύουσα τοῦ οὐγγρικοῦ κομητάτου Μῆδρους-Φιούμης, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 38,139.

* **Φιρζεν** (Viersen). Πόλις τοῦ πρῶτου νομοῦ Δύσσελδερφ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 24,761.

Φλακὴ. Χωρίον τοῦ δήμου Γεωργιουπόλεως τῆς ἐπαρχίας Ἀποκορώνου (Σφακίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 227 κατ. (1900).

* **Φλενοδοργον** (Flensburg). Πόλις τοῦ πρῶτου νομοῦ Σλεσβίχης, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 48,922.

* **Φλέντ** (Flint). Ἡ κομητεία αὕτη τῆς Οὐαλίας εἶχε τῷ 1901 κατ. 81,725.

Φλογαῖτης Θεόδωρος. Νομομαθὴς καὶ πολιτικός ἀνὴρ. Ἐγενν. ἐν Ναυπλίῳ, μετὰ δὲ τὰς σπουδὰς του ἐπέδωκε κατ' ἄρχας εἰς τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα ἐν Χαλκίδι, μετ' ὃ ἀποσυρθεὶς τοῦ δικηγορικοῦ σταδίου ἐξελέγη ἀπὸ τοῦ 1879 ἐπὶ δύο βουλευτικὰς περιόδους βουλευτὴς Χαλκίδος. Διατρίβων ἐν Ἀθήναις ἐγένετο καὶ ὑπηγητὴς τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου καὶ ἀπεποιήθη εἰς τὰς προσενοχθείσας αὐτῷ ἔδρας τοῦ συνταγματικοῦ καὶ διοικητικοῦ δικαίου. Ἀποτυχὼν κατὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1885 ἐγένετο γενικός γραμματεὺς ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῆς παιδείας, τῷ 1890 ἐξελέγη ἐκ νέου βουλευτὴς Εὐβοίας καὶ τελευταῖον τῷ 1897 βουλευτὴς Ἀττικῆς. Πλείστα συνέγραψεν, ἐν οἷς τὰ: Δικαστικοὶ νόμοι τῆς Ἑλλάδος (3 τόμ. μετὰ 2 παραρτημάτων καὶ 7 συμπληρωμάτων), Ὁδηγὸς δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων (1890), Ναυτικὸν δίκαιον (1892), Πολιτικὴ δικονομία (1894), Ἐγχειρίδιον συνταγματικοῦ δικαίου (1895), καὶ μετὰ συνεργατῶν τῶν Λεβικῶν τῆς Νομικῆς (1898—1900). Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῇ 10ῃ Φεβρ. 1905.

Φλωρᾶ Θάλεια. Ἑλληνὶς ζωγράφος, γενν. τῷ 1873 ἐν Σιατίστῃ τῆς Μακεδονίας. Μετὰ τὴν ἐν τῷ Ζαππεῖῳ παρθεναγωγείῳ τῆς Κων/πόλεως ἐκπαίδευσιν, μετέβη τῷ 1895 εἰς Μόναχον πρὸς σπουδὴν τῆς ζωγραφικῆς, ἐξέποντο δὲ ἔργα τινὰ, ὧν τὰ μᾶλλον αξιομνημόνευτα εἶναι ἡ «Κίθαριδος», ἡ «Βασιλοπούλα τοῦ παραμυθιοῦ», ἡ «Ἠχώ», ἡ «Νύμφη τῶν πιπεριῶν» καὶ τινες προσωπογραφίαι. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ἐκθέσει τῶν Παρισίων ἠξιώθη ἐπαινοῦ.

Φλωρεντία (Firenze). Πρωτ. τῆς ὁμων. ἐπαρχίας τῆς Ἰταλίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 204,950. Ἡ ἐπαρχία Φ. εἶχε τότε κατ. 937,786 ἐπὶ ἐμβαδ. 5,867 τγμ.

Φλωριανός (M. Antonius Florianus). Βλ. Ταχίτος.

Φλωριδοδύρφη. Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῇ Κάτω Αὐστρίᾳ, ἔχουσα 36,599 κατ. καὶ μεγάλη ἐργαστάσια μηχανῶν καὶ χημικῶν προϊόντων.

* **Φλώρινα.** Πόλις τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ ἡμυνύμῳ ὑποδιοικήσει τοῦ βιλαετίου Μονατηρίου. Οἱ ἐν αὐτῇ Ἕλληνας κατοικοὶ διατηροῦσιν ἀστικήν σχολὴν καὶ 3 παραγωγεῖα καὶ νηπιαγωγεῖα.

Φλώριος καὶ Πλατζιαφλώρα εἶναι ὁ τίτλος βυζαντινοῦ ποιήματος ἐν ἀνομοειδοκαταλήκτοις πολιτικαῖς στίχοις, περιγράφον τὴν ἀγάπην μεταξὺ τοῦ σαρακηνικοῦ ἡγεμόνος Φλωρίου καὶ τῆς ἐν αἰχμαλωσίᾳ γεννηθείσης χριστιανῆς Πλατζιαφλώρας. Εἶναι δὲ κατὰ Κρουμβάγερ ἔργον ἐξελληνισθέντος Φράγκου (Γασμούλου), διασκευῇ ἰταλικῷ πρωτοτύπῳ βασιζομένου ἐπὶ τινος ἡδὴ κατὰ τὸν II' αἰῶνα γεννηθέντος γαλλικοῦ μυθιστορήματος Floire et Blanceflor, ὅπερ διεδόθη εὐρύτατα καὶ εὖτε διασκευαστὸς ἐν διαφόροις γλώραις. Ἡ ἐλληνικὴ αὐτῇ διασκευῇ χρονολογεῖται ἐκ τοῦ 6' ἡμίσεος τοῦ ΙΔ' ἢ τῶν ἀρχῶν τοῦ ΙΕ' αἰῶνος. Ἐξεδόθη δὲ ὑπὸ J. Bekker (1845), Μαυροφύδου (ἐν Ἑκλογῇ σ. 257 α.) καὶ Wagner (ἐν Medieval greek texts).

* **Φλωρίς** (Florida). Ὁ πληθυσμὸς τῆς βοραιομερ. ταύτης πολιτείας ἀνῆλθετο τῷ 1900 εἰς 528,542 κατ.

* **Φόγαρας** (Fogaras). Κομιτάτον τῆς Οὐγγαρίας ἐν Τρανσυλβανίᾳ, ἔχον τῷ 1900 κατ. 91,918.

Φοιδατιδες. Οὕτως ἐκαλεῦντο τρεῖς πόλεις τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας κείμεναι ἐν τῇ μακεδονικῇ Ἰλλυρίᾳ. Ἦσαν δ' αὐταὶ ἡ Ἀντιπάτρια, Χρυσονδίων καὶ Γερτοῦς.

Φοίνικος δῆμος τῆς ἐπαρχίας Ἀγ. Βασιλείου τοῦ νομοῦ Ῥεθύμνης τῆς Κρήτης. ἔχει 2,252 κατ. (1900). περιλαμβάνει δὲ 3 χωρία καὶ μίαν μονήν.

* **Φολτιτσένι** (Folticeni). Πρωτ. τοῦ Ῥωμουν. νομοῦ Σουτσάβας, μετὰ 9,643 κατοίκων (1899).

Φοξάνι. Βλ. Φωξάνι.

* **Φοραρλδέργη** (Vorarlberg). Χώρα τῆς αὐстро-ουγγρικής μοναρχίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 129,237.

Φούβας. 1) Βασιλεὺς τοῦ Ἀργεῦς, υἱὸς τοῦ Λαπίθου καὶ τῆς Ὀρσινόμης, ὅστις κληθεὶς δια χρησμοῦ εἰς Ῥόδον ἐφόνευσε τὸν ἐρημοντα τὴν χώραν ταύτην δράκοντα. Συνεπὶς μετὰ τὸν θάνατόν του ἐλατρεύθη ὑπὸ τῶν Ῥοδίων τοποθετηθεὶς ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἀστερισμὸς τοῦ Ὁφιοῦχου. — 2) Τύραννος τῆς Φωκίδος, ὅστις πάντα διερχόμενον ἐκείθεν ἐξεδίαζεν εἰς

πάλην καὶ ἠττώμενον ἐφόνευε διὰ βασάνων. Ὁ Ἀπὸλλων παρυσιασθεὶς μεταμειορρωμένος εἰς ἀθλητὴν ἐφόνευσε αὐτὸν δι' ἐνὸς γρόνου.

* **Φόρβες** (Archibald Forbes). Ἀπέθανε τῷ 1900 ἐν Λονδίνῳ.

* **Φορμούζα,** ὄρθ. Φορμούσα. Ἡ νῆσος αὕτη, ἔχουσα ἐμβ. 34,753 τχμ., παρεχώρηθη κατὰ τὴν συνθήκην τοῦ Σιμονσέκ τῷ 1895 ὑπὸ τῆς Κίνας εἰς τοὺς Ἰάπωνας, εἰτινες ἠναγκάσθησαν νὰ καταβάλωσι τοὺς ἐπαναστάντας κατοίκους δια τῶν δόλων. Λήγῃται νῦν εἰς 8 διαμερίσματα.

Φόρστ (Forst). 1) Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ πρῶστ. νομῷ Φραγκφούρτης (Σιλεσίας), ἔχουσα 31,307 κατ. καὶ ἀκμαίαν ὑφαντουργίαν. — 2) Κωμόπολις τοῦ πρῶστ. νομοῦ Ἀκυσγράνου, μετὰ 6,356 κατ.

Φορτέζα. Χωρίον τοῦ δήμου Ἡρακλείου τοῦ ἡμυνύμου νομοῦ τῆς Κρήτης ἔχον 462 κατ. (1900).

* **Φόρτσαϊμ** (Pforzheim). Πρωτεύουσα περιφερ. ἐν τῷ βαδνικῷ νομῷ Κάρλσρούης, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 43,351.

* **Φόρφαρ** (Forfar). Κομητιὰ τῆς Σκωτίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 284,078.

* **Φόρχαμμερ** (Forchhammer). Ἀπέθανε τῷ 1894 ἐν Κιέλῳ.

* **Φότζα** (Foggia). Ἐπαρχία τῆς Ἰταλίας, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 418,510. Ἰδμῶν. πρωτ. εἶχε τότε 53,351 κατ.

* **Φουζέρ** (Fougères). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῷ γαλλ. νομῷ Ἰλ-καὶ-Βιλαίν ἔχουσα τῷ 1896 κατ. 19,240.

* **Φουκάρ** (Παῦλος Foucart). Ἐκ τῶν νεωτέρων αὐτοῦ ἔργων μνημονεύτα: Recherches sur l'origine et la nature des mystères d'Eleusis (1895) καὶ Le culte de Dionysos en Attique (1904).

Φουλτατζίκ. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κείμενον πρὸς Ν τοῦ Καρὰ-Μουράλ (Πρενέκτου, βλ. λ. σ. 791 καὶ ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Γιάλσθα καὶ τῇ διοικήσει Νικομηδείας. ἔχει 1,20 κατ. Ἕλληνας τουρκοφώνους, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας, συντηροῦντας γραμματοδιδασκαλεῖον καὶ περὶ τὴν γεωργίαν καὶ ποιμνικήν ἀσχολουμένους. Τὸ Φ. ὑπῆρξε παρὶς τοῦ διαδόχου ἀρχιλήστου Λευθέρη.

Φουλβία. θυγάτηρ τοῦ Μ. Φουλβίου Βαμβίωνος τοῦ ἐκ Τούσκλου, σύζυγος δὲ τοῦ δημόρχου Π. Κλαυδίου, εἴτα τοῦ Σκριβανίου Κουρίωνος καὶ τέλος τοῦ Μάρκου Ἀντωνίου. Ὅπως ἐκδικηθῇ τὸν Ὀκτώβιον ὅστις διελεύθη τὴν θυγατέρα τῆς Κλ. δίδαν, ἐξήγειρε κατ' αὐτὸ τὸν ἀνδράδα

φόν της Α. Ἀντωνίου καὶ ἐσχημάτισεν ὀρεκτὰ ἰσχυρὰν μερίδα. Ἀναγκασθεὶς δὲ νὰ φύγῃ ἐκ τῶν ἐν λείσθῃ μετὰ τούτων ἐν Περούση, ὅπου ὑπέστη μακρὰν πολιτοκίαν καὶ μόνον διὰ τῆς πείνης ἠναγκάσθη νὰ παραδεθῇ (41 π. Χ.). Μετέβη τότε εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς συνάντησιν τοῦ συζύγου της, ὅπου καὶ ἀπέθανε τῷ 40 π. Χ. ἐκ τῆς θλίψεως, ἣν αὐτὴ προῦξεν ἐκ ἔρωτος τοῦ Ἀντωνίου πρὸς τὴν Κλεοπάτραν.

Φούλδοι ἢ Φούλδοι. Βλ. Φελλῶται.

Φουλγέντιος (Fulgentius). 1) Fabius Planciades F., ῥωμαῖος γραμματικὸς, ζήσας περὶ τὸ 500 ἐν Ἀφρικῇ καὶ συγγράφας διάφορα ἔργα, ὧν 4 σφίζονται: *Mythologica* (ἐρμηνεία τῶν μύθων), *Expositio Virgilianae continentiae* (ἀλληγορικὴ ἐρμηνεία τῆς Αἰνείδος), *De abstrusis sermonibus* (ἐξηγήσεις δυσερμηνεύτων λέξεων) καὶ *De aetatibus mundi* (πρωτοτάτη ἱστορία τοῦ κόσμου). — 2) F. Ferrandus, διόκλεις ἐν Καργινί, κατὰ τὸν 5^{ον} αἰῶνα, συγγράφας πλείστα ἐκκλησιαστικὰ συγγράμματα, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ συλλογὴ καὶ ἐν τῇ Β' Ἀφρικῇ ἀναγνωρίζομένων κανόνων τῶν συνόδων (*Brevitatio canonum*). — 3) Ἐπίσκοπος τῆς ἐν τῇ Β' Ἀφρικῇ Ρύττης, ἀποθ. τῷ 538. Ἐλαβε μέρος διὰ πολλῶν συγγραμμάτων εἰς τὰς δογματικὰς διαμάχας κατὰ τῶν Ἀρειανῶν καὶ Ἡμιπελαγιανῶν, διὲ καὶ ἐξωρίσθη ἐπὶ τινα καιρὸν ὑπὸ ἀρειανῶν βασιλέως Θρασαμόνδου τῶν Βενδύλων.

Φούλδα (Fulda). Πρωτ. περιφρ. ἐν τῷ πρωστ. νομῷ Κάσσελ, μετὰ 16,900 κατ. (1900).

Φούλλερ στ ἡ λ. η. Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Φουντουκλή (ἐπὶ Βυζαντινῶν Ἀρχιεπισκοπείας). Προάστειον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, κείμενον μετὰ τὸ Τόπ-γανέ (τ. ἑ. τηλεβέλοστασις) καὶ Καμπά-τάς. Ἐνταῦθα ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας ἐκήρυξε κατὰ πρῶτον τὸ εὐαγγέλιον, ἔδρυσεν ἐκκλησίαν καὶ ἐχειροτόνησε πρῶτον μετ' αὐτὸν ἐπίσκοπον τοῦ Βυζαντίου τὸν ἱερὸν Στάχυν. Τὸ παλαιὸν ἐκαλεῖτο Αἰάντειον ἀπὸ Αἰάντος τοῦ Τελαμώνος.

Φουντουκλί. Τρεῖς χωρία τῆς Μικρῆς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κείμενα 3 ὥρας μακρὰν τοῦ Ἀἰᾶ-Παζάρ (βλ. λ. σ. 11) καὶ ὑπαγόμενα τῇ ὑποδιοικήσει Ἀπ-σαρὶ καὶ τῇ διοικήσει Νικομηδείας, διακρινόμενα δ' ἀπ' ἀλλήλων δια τῶν ὀνομασιῶν Ἄνω, Μέσον καὶ Κάτω Φ. Ἐγχευσι 1,300 κατ. Ἑλληνας ἀρμενοφώνους, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Χαλκηδόνος, συντηροῦντας γραμματοδοξία-

σκαλεῖον καὶ περὶ τὴν κτηνοτροφίαν ἰδίᾳ ἀσχολουμένους. [Γρ. Σ. I.]

Φουρνές. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀλυκιανοῦ τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας (Χανίων) τῆς Κρήτης, ἔχον 487 κατ. (1900).

Φουρνῆς. Κωμόπολις τοῦ δήμου Μεσαμπέλλου τοῦ νομοῦ Λασηθίου τῆς Κρήτης. Ἐχει 3.604 κατ. (1900).

Φουρτβάγγλερ (Ἀδόλφος Furtwängler). Ἐκ τῶν τελευταίων αὐτοῦ ἔργων μνημονευτά: Ἀριστουργήματα τῆς ἑλλην. γλυπτικῆς (1893), Οἱ ἀρχαῖοι θάκτυλοι (1900), Ἑλληνικὴ ἀγγειογραφία (μετὰ τοῦ Reichhold, 1900 κ.ε.). Τῷ 1901 ἐξετέλεσεν ἀνασκαφὰς ἐν Αἰγίνῃ, δι' ὧν μετὰ τῶν ἄλλων ἀπεδείχθη ὅτι ὁ ἐκεῖ νὰς ἦτο ὁ τῆς Ἀφροῖς, τῷ δὲ 1903 ἐν Ὀρχομενῷ τῆς Βοιωτίας. Περὶ τῶν ἐν Αἰγίνῃ ἀνασκαφῶν πρὸς Ἀρμενίας τ. Β' (1901) σ. 445.

Φουρφουράς. Χωρίον τοῦ δήμου Παναχραίων τῆς ἐπαρχίας Ἀμαρίου (Ρεθύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 580 κ. (1900).

Φραγκίσκου (ἀγίου) ποταμὸς (Rio Sao Francisco). Ποταμ. τῆς ΝΑ Βραζιλίας, πηγάζων ὑπὸ 20° 20' Ν πλατ. καὶ ἐκβάλλων μετὰ ῥεὺν 2,900 χμ. εἰς τὴν Ἀτλαντικὴν ὠκεανόν.

Φραγκίστας Γιαννακός. Ἀγωνιστὴς, γενν. ἐν Εὐρυτανίᾳ τῷ 1780 καὶ δράσας κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ὡς ἀντιστράτηγος τοῦ Καραϊσκάκη. Ἀπ' αὐτοῦ ἀνομάσθη τιμητικῶς Φραγκίστα μικρὸν χωρίον ἐν τῷ νομῷ Εὐρυτανίας, οὗ τοὺς κατοίκους βιαζομένους νὰ ἐκτουρκισθῶσιν ἐσωσεν ὁ Φ. μετὰ τῶν ὁπλαρχηγῶν. Ὑἱὸς τοῦτου εἶναι ὁ Ἐπαμεινώνδας Φ. ὁ ἐπὶ τριακονταετίαν διατελέσας δικηγόρος ἐν Ἀθήναις καὶ νομαρχὴς Πατρῶν (1896—1897), γράφας δὲ ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος, εἰσαγωγέσαν ἐπὶ τετραετίαν ὡς διδακτικὴν βιβλίον εἰς τὰ γυμνάσια τοῦ κράτους, Βίους ἐπιφανῶν ἀνδρῶν τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως καὶ τὸν «Κανταντώνην».

* **Φραγκονία**. Οἱ τὸ γενικὸν τοῦτο ὄνομα φέροντες νομοὶ τῆς Βαυαρίας εἶχον τῷ 1900 ἡ μὲν Κ ἂ τ ω Φ. 650,766, ἡ Μ ἔ σ η Φ. 815,895, ἡ δὲ Ἀ ν ω Φ. 608,122 κατοίκους.

Φραγκοπήδημα (ἢ ἀκριβέστερον Μονὴ τοῦ Φραγκοπήδηματος). Μοναστήριον ἐν Ἡλείᾳ (πιθανῶς κτίσμα τῶν Φράγκων, μεταποικηθὲν εἰς αὐτὸν εἰς ὀρθόδοξον μονήν) ἄνωθεν τοῦ χωρίου Βουνάρχου, οὗ ὁ ἡγούμενος Κυπριανός, χαρακτηριζόμενος ὑπὸ τοῦ Φωτάνου ὡς «περίφημος κληρικὸς», ἔλαβε ἀρκετὰ σημαντικὸν μέρος κατὰ

τὸν Ἀγῶνα. ὢν μᾶλλον στρατηγὸς παρὰ ἡγούμενος, ὡς λέγει ὁ τὴν μικρὰν περὶ αὐτοῦ βιογραφικὴν σημείωσιν παρέχων, πολλὰς μάχας πρὸς τοὺς Τούρκους ἰδίως εἰς τὰ περίεξ τῆς μονῆς αὐτοῦ συνάψας μετὰ τῶν χωρικῶν καὶ τῶν καλογέρων του, ἐκ τῶν ὁποίων μνημονεύεται ὡς μάχιστα διακρίβεις ὁ ἡγούμενος Νάρκισσος, ὁ ἐπιλεγόμενος Ῥιγανάκης ἢ Πετρόπουλος, καταγόμενος δὲ ἐκ τοῦ χωρίου Μαγούλιανα τῆς Γόρτυνος. [M.M.]

Φράγκφορτ (Frankfort). Ὄνομα πολλῶν τόπων τῆς Βορειαμερ. συμπολιτείας. Αἱ κυριώτεραι πόλεις μετὰξὺ αὐτῶν εἶναι 1) ἡ πρωτεύουσα τῆς πολιτείας Κεντόκου, ἐπὶ τοῦ ποτ. Κεντόκου, μετὰ 9,487 κατ., καὶ 2) ἡ πρωτ. κομητείας ἐν Ἰνδία-να, ἔχουσα 7,100 κατ.

* **Φραγκφούρτη**. 1) Φ. ἐπὶ τοῦ Μοί-νου, πρωτ. περιφέρειας ἐν τῷ πρωσ. νομῷ Βισσάδεν, μετὰ 288,989 κατ. — 2) Φ. ἐπὶ τοῦ Ὀδερ, πρωτεύουσα πρωσσικοῦ νομοῦ, μετὰ 61,852 κατ. τῷ 1900.

Φραϊδάλδου (Freiwaldu). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῇ αὐστριακῇ Σιλεσίᾳ μετὰ 6,337 κατ. καὶ σπουδαίας βιομηχανίας λίνου καὶ βάμβακος.

* **Φραϊδέργη** (Freiberg). Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῷ σαξονικῷ νομῷ Δρέσδης, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 30,175.

* **Φραϊδουργον** (Freiburg). 1) Πρωτ. καντονίου τῆς Ἑλβετίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 15,739· τὸ καντόνιον εἶχε τότε 127,719 κατ. — 2) Πρωτ. νομοῦ τῆς Βάδης, μετὰ 61,506 κατ. Τὸ ἐκεῖ πανεπιστήμιον ἡρίθμει τῷ 1900/1 94 καθηγητάς, 18 ὑφηγητάς καὶ 1,321 φοιτητάς.

* **Φράνς** (Anatole France). Ἀπὸ τοῦ 1896 εἶναι μέλος τῆς γαλλικῆς ἀκαδημίας.

Φρανσοῦ ἄμφορεὺς λέγεται ἀπὸ τοῦ ἄλλοτε ἰδικτήτου τοῦ Alphonse Fran-çois μέγα πῆλινον ἀγγεῖον ἀποκείμενον ἐν τῷ ὀρχηολογ. μουσεῖῳ τῆς Φλωρεντίας, κοσμοῦμενον δὲ διὰ πλουσίων γραφῶν ἐν γένει μελαινῶν ἐπὶ τοῦ ἐρυθροῦ πηλοῦ (τὰ γυμνα μέρη τοῦ σώματος ἔχουσι χρῶμα λευκόν, εὐρίσκονται δὲ καὶ ἄλλα χρώματα). Τὰ θέματα τῆς διακοσμῆσεως ταύτης εἶναι οἱ ἀγῶνες ἐπὶ τῇ κηδεῖᾳ τοῦ Πατρόκλου, ἡ θύρα τοῦ Καλυδωνίου κάπρου, ὁ γάμος τοῦ Πηλέως καὶ τῆς Θέτιδος καὶ ἄλλαι σκηναὶ μυθολογικαί. Ὁ ἄμφορεὺς εἶναι ἔργον τοῦ κεραμέως Ἐργατίμου, αἱ δὲ γραφαὶ τοῦ Κικιτίου. Τὸ ἔξοχον τοῦτο μνημεῖον κατεσκευάσθη περὶ τὰ μέσα τοῦ 5' π. Χ. αἰῶνος ἐν Ἀθῆναις.

Φραουενφέλδη (Frauenfeld). Πρω-

τεύουσα τοῦ ἑλβετικοῦ καντονίου Τουργάου, ἔχουσα 7,629 κατ. καὶ ποικίλην βιομηχανίαν.

* **Φραουενχόφερ** λέγεται ὁρθῶς Φραουενχόφερ. Περὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ μελετηθεῖσων γραμμῶν ἐν τῷ φάσματι βλ. Φάσμα, ἐνθα ἐπίσης γράφεται ἐσφαλμένως Fran- enhofer ἀντὶ Fraunhofer.

* **Φράϊταγ** (Φουσταῦος Freytag). Ἀπέθανε τῷ 1895 (ὠχί τῷ 1897) ἐν Βισσάδεν.

Φρέ δῆμος τῆς ἐπαρχίας Ἀποκορῶνου τοῦ νομοῦ Σαρκίων τῆς Κρήτης. Ἔχει 4,959 κατ. (1900). Ἡ θυώνυμος πρωτεύουσα τοῦ δήμου εἶχε κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν 842 κατ.

Φρεαρίτης Κωνσταντῖνος. Ἐγενν. περὶ τὸ 1818 ἐν Καινστ/πόλει ἐκ πατρὸς τραπεζίτου ἐξ Ἠπείρου καταγομένου καὶ μητρὸς ἑλκουσῆς τὸ γένος ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Καλλιμαχῶν, ἡγεμόνων ἁλλοτε τῆς Μολδοβλαχίας. Μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως ἡ οἰκογένειά του διεσώθη εἰς Ζάκυνθον, ἐνθα ὁ Φ. ἐδιδάχθη τὰ πρώτα γράμματα. Διατελέσας ἐπὶ τινα χρόνον γραμματεὺς καὶ διερμηνεὺς τοῦ Ἀγγλοῦ διευθυντοῦ ἐν τῷ ναυστάθμῳ Πόρου, εἶτα δεσχετισθεὶς πρὸς τὸν Βράνδης μετέβη μετ' αὐτοῦ εἰς Γερμανίαν, ἐνθα ἐσπούδασε τὴν νομικὴν, ἐπανελθὼν δὲ ἐδικηγόρησεν ἐπ' ἄλγιον καὶ εἶτα διωρίσθη παρέδρος ἐν τῷ Ἀρείῳ πάγῳ καὶ καθηγητὴς ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου (1847), κατόπιν δὲ καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ. Μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν ἐγένετο πρῶτανος τοῦ πανεπιστημίου καὶ ὡς τοιοῦτος ἀπεπεράτωσε τὸ ἀτελὲς κτίριον τοῦ πανεπιστημίου, περισυνέλεξε τὰ βιβλία τῆς πανεπιστημιακῆς καὶ τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης, ἧς συνέταξε καὶ κατάλογον, κατήρτισε τὸ νομισματολογικὸν μουσεῖον καὶ ὥρυσσε τὴν πανεπιστημιακὴν φάλαγγα. Πλὴν δ' τούτων διετέλεσε βασιλικὸς ἐπίτροπος παρὰ τῇ Ἱερᾷ συνόδῳ καὶ τῇ Ἐθνικῇ τραπέζῃ. Τῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ διδασκαλίας παρητήθη τῷ 1881, ὅτε ἐγένετο ἐπίτιμος καθηγητὴς. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ βουλγαρικοῦ σχίσματος, παρακλήθει τῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ μητροπολίτου Θεοφίλου, ἐξέδωκε τὴν ἐφημερίδα «Ἠχώ τῆς Ὁρθοδοξίας», δι' ἧς ὑπεστήριξε τὰ δίκαια τῆς Μετᾶλλης ἐκκλησίας. Συνέγραψε δὲ πολλὰ, ἐν αἷς διακρίνονται ἡ Πολιτικὴ Ῥωμαϊκὴ νομοθεσία (2 τόμ. 1854), Ἱστορία τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ Περιηγήσεις ἐν Ἀγίῳ Ὄρει καὶ Μικρᾷ Ἀσίᾳ. Ἀπέθανε τῇ 13 Δεκεμβρίου 1902.

Φρεδερίκιζ (Fredericia). Πόλις τῆς Δανικῆς 'Ιουτλάνδης, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 2,714.

Φρέδερίκτον (Fredericton). Πρωτ. τῆς Νεοβρουμβίκης ἐν Καναδᾷ, ἐπὶ τοῦ ποτ. 'Αγ. 'Ιωάννου, ἔχουσα 6,592 κατ. ἐμπορικὸν ξυλκίαν καὶ πανεπιστήμιον.

Φρεδερίξτάδη (Frederikstad). Πόλις τοῦ νορβηγ. νομοῦ Σμωλενενα, μετὰ 14,573 κατ. (1900).

Φρεδριξχάμν (Fredrikshamn). 'Επίγειον τοῦ φινλανδικοῦ νομοῦ Βίβοργ, ἐπὶ τοῦ φιννικοῦ κόλπου, μετὰ 3,096 κατ.

Φρειδεβέργη (Friedeberg). Πρωτ. περιτρ. ἐν τῷ πρωτ. νομῷ Φραγκφούρτης, ἔχουσα 6,056 κατ. καὶ κυρίως γεωργίαν καὶ σιτεμπορίαν.

Φρειδενίου (Friedenau). Δυτ. προάστειον τοῦ Βερολίνου, ἀνήκον εἰς τὸν πρωτ. νομὸν Πότσδαμ, ἔχον δὲ τῷ 1900 κατ. 11,058.

Φρειδερίκος Σικελίας καὶ Νεαπόλεως. 1) Φ. Α' τῆς 'Αραγώνος, βασιλεὺς τῆς Σικελίας ἀπὸ τοῦ 1296 μέχρι τοῦ 1337. Ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ 'Ιάκωβος ἐκλεγείς τῷ 1291 βασιλεὺς τῆς 'Αραγώνος ἀνέθεσεν αὐτῷ τὴν διοίκησιν τοῦ βασιλείου τῆς Νεαπόλεως. 'Επειδὴ ὅμως παρεχώρησε τοῦτο τῷ 12 ὁ εἰς τὸν Κάρολον Β' τῆς 'Ανδεγαυίας ἦν κύριον ὄντα τῆς Νεαπόλεως, ὁ Φ. ἤρνηθη νὰ τὸν ἀγνωρίσῃ καὶ ἀνεκηρύχθη ὑπὸ τῶν Σικελῶν βασιλεὺς, ἀφ' οὗ δὲ κατέσχυσε τῶν ἡνωμένων δυναμειῶν τῆς Γαλλίας, τῆς Νεαπόλεως καὶ τῆς 'Αραγώνος, συνωμολόγησε τῷ 1302 τὴν εἰρήνην. — 2) Φ. ὁ Β' τῆς 'Αραγώνος, βασιλεὺς τῆς Σικελίας, διαδεχθεὶς τῷ 1355 τὸν πρεσβύτερον ἀδελφὸν τοῦ Λουδοβίκου καὶ βασιλεύσας μέχρι τοῦ 1377. Τῷ 1356 ἡ 'Ιωάννα, βασίλισσα τῆς Νεαπόλεως, τῷ ἀφῆρσε τὰς πόλεις Μεσσήνην καὶ Παλιόμον, ἃς μόλις μετὰ 9 ἔτη ἀπέκτησε συνωμολογήσας μετὰ τῆς 'Ιωάννας εἰρήνην καὶ γενόμενος αὐτῇ πόρρου ὑποτελής.

Φρένελη. Κώμη τῆς Μικρᾶς 'Ασίας, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει 'Αδραμυτίου, τῇ διοικήσει Καρασί καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύσης, ἔχουσα δὲ 1,750 κατ. 'Ελληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως 'Κόσμου καὶ συντηροῦντας πεντατάξιον ἀστικὴν σχολὴν καὶ τετρατάξιον παρθεναγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

Φρέζα. Θεὰ τῆς καλλονῆς καὶ τοῦ ἔρωτος παρὰ τοῖς Σκανδιναυοῖς, θυγάτηρ τοῦ Νιόρδου, ἀδελφῆ τοῦ Φρέϋρ καὶ σύζυγος τοῦ 'Οδίνου, ὅστις τὴν ἐγκατέλειψε καὶ ἐν μᾶτην ἐζήτησε νὰ ἐπανέρη. Ἡ θεοτὴς αὕτη ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν τῶν 'Ελλήνων

'Αφροδίτην, εἶναι δὲ θεὰ τῆς Σελήνης, ὅπως ὁ ἀδελφὸς τῆς θεᾶς τοῦ 'Ηλίου. [Πς.]

Φρέϋρ. Εἰς τῶν 3 μεγάλων σκανδιναυικῶν θεῶν μετὰ τοῦ 'Οδίνου καὶ τοῦ Θόρ, υἱὸς τοῦ Νιόρδου καὶ ἀδελφὸς τῆς Φρέζας. Εἶναι θεὸς τῆς ἀτμοσφαίρας διασπείρων τὰς βροχάς, τὸν ἥλιον, τὴν καλοκαίριαν καὶ θεὸς τῆς εἰρήνης, τῆς γεωργίας καὶ τοῦ πλοῦτου, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ ἡ ἀρχὴ καὶ ὁ πλάστης τοῦ ἀνδρός, ἐνῶ ἡ ἀδελφὴ τοῦ εἶναι τῆς γυναικὸς. 'Επίσης εἶναι θεὸς καὶ τοῦ 'Ηλίου. [Πς.]

* **Φριεσλανδία** (Friesland). Ἡ ἐπαρχία αὕτη τοῦ βασιλείου τῶν Κάτω Χωρῶν εἶχε τῷ 1899 κατ. 340,263.

* **Φροῦδ** (J. A. Froude). 'Απέθανε τῷ 1894 ἐν Σάλκωμ.

Φυλακαὶ (Παλαιο-Γρατσάνο). 'Αρχαία πόλις τῆς Μακεδονίας ἐν Πιερίᾳ ἐν τῇ θέσει τοῦ χωρίου Παλαισκάστρου μετὰ τῷ Σερβίῳ καὶ Βελθενδοῦ. 'Εξαιρέσει τοῦ Πλινίου αἱ πηγαὶ περὶ τῆς πολέως ταύτης ἀπώλοντο, τὰ δὲ νῦν ἐν τῇ προειρημένῃ θέσει εὐρεθέντα μνημεῖα καὶ ἐπιγραφαὶ μαρτυροῦσι περὶ τῆς θέσεως τῆς αρχαίας πόλεως.

* **Φύνεν**, Φύνη (Fünen). Ἡ νῆσο αὕτη τῆς Δανίας ἔχει ἐμβ. 2915 τετρ. καὶ (τῷ 1901) κατ. 279,501.

* **Φυνφκίρχεν** (Fünfkirchen). Πόλις βασιλικὴ ἐν τῷ οὐγγρικῷ κομιτάτῳ Βάραννα, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 43,982.

* **Φυρστενβάλδη** (Fürstenwalde). Πόλις τοῦ πρωτ. νομοῦ Φραγκφούρτης, ἔχουσα 16,765 κατ. (1900).

* **Φύρτ** (Fürth). Πόλις τοῦ βυαρ. νομοῦ Μέσης Φραγκονίας, μετὰ 54,142 κατ. (1900).

Φύσκος (ἡ καὶ ὁ). 'Αρχαία πόλις τῆς Καρίας, οὖσα κατὰ Στράβωνα ἐπίνειον τῶν Μυλάσων. 'Ερείπια αὐτῆς διασώζονται νῦν 3/4 τῆς ὥρας πρὸς Δ τοῦ νῦν ὀθωμανικοῦ χωρίου Μερμέριτζε, σαφῶς κατὰ Collignon ὁριζόμενα ὑπὸ βυζαντινοῦ φρουρίου. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Φυστέλ δὲ Κουλάνζ** (N. D. Fustel de Coulanges). Τὸ κύριον ἔργον αὐτοῦ «Τὸ ἀρχαῖον αὐτο» μετεφράσθη ἐλληνιστὶ ὑπὸ τοῦ Τ. Φιλήμονος.

* **Φώγτ** (Κάρολος Vogt). 'Απέθανε τῷ 1895 ἐν Γενεύῃ.

Φώκαια (Νέα Φ.). Πόλις παράλιος τῆς Μικρᾶς 'Ασίας, κειμένη 12 χλμ. ΒΑ τῆς Παλαιᾶς Φ. καὶ ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Μαινεμένης, τῇ διοικήσει Σύμυνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ 'Αϊνίου, ἔχουσα δὲ 8,400 κατ. 'Ελληνας, ἐξαρτωμένους ἐκ-

κλησιαστικῶς ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας τετρατάξιον αστικὴν σχολήν, διτάξιον παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον. Ἐκ Ν. Φ. ἐξάγονται ἐτησίως 50,000 στατήρες σταθίζου. Ἡ πόλις ἀρείλει τὴν ἰβρυσιν αὐτῆς εἰς τὰ παρ' αὐτὴν κείμενα μεταλλεῖα στυπτηρίας, ὧν τὴν ἐκμετάλλευσιν ἀνέλαβε τῷ 1275 παρὰ τοῦ τότε αὐτοκράτορος Μιχαήλ τοῦ Παλαιολόγου ὁ ἐκ τῆς περιήμου οἰκογενείας τῶν Zaccaria καταγόμενος Ἑμμανουὴλ Γενουάτης. Ἡ Ν. Φ. ἐκκλησιαστικῶς ὑπέκειτο τῇ μητροπόλει Σμύρνης μέχρι Σεπτεμβρίου τοῦ 1387, ὅτε πατριαρχεῦντος τοῦ Νεΐλου τῇ αἰτήσῃ τοῦ μητροπολίτου Ἐφέσου συνδικῶς ἀπερασίσθη ἡ Ν. Φ. νῶ ὑπαρχθῇ τῇ μητροπόλει Ἐφέσου. Ἐπὶ τῆς κατοχῆς τῶν Γενουατῶν ἡ πόλις κατέστη λατινικῇ ἐπισκοπῇ, κατεσχυσμένη πρὸ τοῦ 1436 ὑπὸ τοῦ Μινωρίτου Βαρθολομαίου. Τελευταῖος αὐτῆς λατίνος ἐπίσκοπος διετέλεσεν ὁ τῷ 1457 ἀποθανὼν Λουδοβίκος δὲ Φάρος. Ἐπαύσατο δ' ἡ λατινικὴ ἐπισκοπὴ ὑπάρχουσα μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν ἀλωσιν τῆς πόλεως, ὅτε οὐδεὶς καθολικὸς ἔμεινεν ἐν αὐτῇ. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Φωκίδος νομός.** Κατὰ τὸν περὶ νέας διαιρέσεως τοῦ κράτους νόμον ὁ νομὸς οὗτος ἀπετελέσθη ἐκ τῆς διαιρέσεως εἰς δύο τοῦ νομοῦ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος. Παραλαμβάνει δὲ τὰς πρώην ἐπαρχίας Παρνασσίδος καὶ Δωριδος, ἐχούσας ὅμοῦ κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1896 κατ. 60,472.

* **Φωξάνι (Foesani).** Ὀχυρωμένη πρωτ. τοῦ νομοῦ Πούρκας τῆς Ῥωμουνίας, ἔχουσα 23,783 κατ. (1899).

* **Φῶξτον (Folkestone).** Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητίας Κέντ, μετὰ 30,694 κατ. (1901)

* **Φῶρ (Φηλιζ Faure).** Πρόεδρος τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας, ἀποθανὼν τῷ 1899 ἐν Παρίσις.

* **Φῶρ δὲ Φράνς (Fort de France)** Πρωτ. τῆς γαλλικῆς νήσου Μαρτινίκης ἐκ τῶν Ἀντίλλων, ἔχουσα 17,274 κατ. Τῷ 1891 κατεστράφη σχεδὸν ὅλη ὑπὸ κυλῶνος.

* **Φῶρτ (Fort).** Τὸ Φῶρτ Οὐαϊν, πόλις τῆς Ἰνδιάνας, εἶχε τῷ 1900 κατ. 45,115.

Φῶς ἡλεκτρικόν. Μία τῶν σπουδαιωτέρων ἐφαρμογῶν τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας τυγχάνει ἡ πρὸς παραγωγὴν φωτός. Τὸ πρὸς τοῦτο ἀναγκαζοῦν ἡλεκτρικὸν ρεῦμα παρέχεται τὴν σήμερον ἀποκλειστικῶς σχεδὸν δια δυνάμομηχανῶν ἐγκατεστημένων εἴτε ἐν κεντρικοῖς ἡλεκτρικοῖς σταθμοῖς εἴτε ἐν αὐτῷ τῷ ἡλεκτρικῶς φωτιζομένῳ οἰκοδομήματι κατὰ τὴν πρώτῃ τῶν δύο τούτων περιπτώσεων οἱ μικρᾶς

ποσότητος ἡλεκτρικοῦ φωτός καταναλωτο λαμβάνουσιν ἀντὶ ὠριμένης τιμῆς τῇ δι' ἀγωγῶν ἐκ τοῦ κεντρικοῦ ἡλεκτρικοῦ σταθμοῦ μεταδιδυμένην ἡλεκτρικὴν ἐνέργειαν, ἥτις ἐν ταῖς ἡλεκτρικαῖς λυχνίαις μετατρέπεται εἰς θερμότητα καὶ φῶς· εἰ τοὺς μεγάλους ἐν τοσούτῳ καταναλωτάς οἶον ἰδιοκτητὰς μεγάλων ξενοδοχείων, θεάτρων κλπ., ἐνίοτε συμφέρει ἡ ἰδιαίτερη ἐγκατάστασις δυνάμομηχανῆς ἐν τῷ φωτισθομένῳ οἰκοδομήματι. — Ἡλεκτρικὸς φωτὸς ὑπάρχουσιν ἐν γῆσει δύο εἶδη, τὸ διὰ τῶν λυχνιῶν πυρακτώσεως (Edison) καὶ τὸ διὰ λαμπτήρων βολτᾶ καὶ τὸ ξου, ἀμφότερα λίαν διαδεδομένα τὴν σήμερον, τὸ μὲν πρῶτον ἐν οἷς ἰδίῳ τόποις εἶναι ἀναγκὴ λυχνιῶν περιστοτέρω μὲ ἔντασιν φωτιστικῆν μικροτέραν, οἷον ἐν ταῖς οἰκίαις καὶ ἐν τοῖς γραφείοις, τὸ δὲ δεύτερον πρὸς φωτισμὸν μεγάλων αἰθουσῶν, καταστημάτων, δημοσίων ὁδῶν κλπ. πλατειῶν, σιδηροδρομικῶν σταθμῶν καὶ ἐγίνει οἰκου ἀπαιτεῖται ἔντασις φωτός μεγάλη. Λυχνίαι ἡλεκτρικοῦ φωτός δια πυρακτώσεως κατασκευάζονται δι' ἔντασιν ἀπὸ ἐνὸς κηρίου μέχρι 500 κηρίων, συνηθέστερον ὅμως χρησιμοποιοῦνται τοιαῦτα τῶν 10, 16, 20 καὶ 32 κηρίων φωτιστικῆς ἐντάσεως. — Σημειωτέον ἐνταῦθα ἐν παρόδῳ ὅτι ὑπὸ τὴν ἑκφρασιν ἔντασις φωτιστικῆς ἐνός κηρίου νοεῖται τὸ εἶκοσθὸν τῆς φωτιστικῆς ἐντάσεως ἣν παρέχει ἡ κατὰ τὰ ἐν Παρίσις συνέδρια 1881 καὶ 1884 ὡς διεθνὴς μονὰς τῆς ἐντάσεως τοῦ φωτός ἐκλεγείσα λαμπάς Violle. ἦτοι τῷ φῶς λευκοχρύσου τηκόμενου ἐπιφανείᾳ ἐνός τετραγωνικοῦ ἐκατοστομέτρου ὡς πρὸς τὸ πᾶν πρὸς παραγωγὴν φωτιστικῆς ἐντάσεως ἴσης πρὸς τὸ εἶκοσθὸν τῆς ἀνωτέρω, ἦτοι ἴσης πρὸς ἐν κηρίον, δύναται να θεωρηθῇ με προσέγγισιν μεγάλην λυχνὸς Hefner-Alteneck. — Ἰσοῦ ὅποια τι εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς παραγωγῆς φωτός ἡλεκτρικῶν δια πυρακτώσεως· Ἐὰν παρεμβάλωμεν εἰς κύκλωμα διαρρέομενον ὑπὸ ἀρκούντως ἰσχυροῦ ρεύματος τεμάχιον λεπτοτάτου μεταλλικοῦ σύρματος, ἐνεκα τῆς ἀναπτυσσομένης μεγάλης ἀντιστάσεως τοῦ σύρματος τούτου μέγα μέρος τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας μετατρέπεται εἰς θερμότητα, ἥτις διαθερμαίνουσα αὐτὸ δύναται ν' ἐπιφέρῃ τὴν πυρακτώσιν, ἀκόμη δὲ καὶ τὴν τήξιν αὐτοῦ. Αἱ πρῶται δοκιμαίαι πρὸς παραγωγὴν τοιαύτης πυρακτώσεως ἐγένοντο κατ' ἀρχὰς διὰ τῆς χρησιμοποίησεως λευκοχρύσου, ὅστις τήκεται εἰς λίαν ὑψηλὴν θερμοκρασίαν καὶ ἐπομένως δύναται να διατηρηθῇ ἐν καταστάσει διαπύρωσεως ἐν τοσούτῳ πλεῖστοι παρυσίαζονται δυσκολίαι ὅπως διακριθῶσιν ἀκρι-

ως ἀπ' ἀλλήλων τὰ ὅρια μεταξύ διαπυρακτώσεως καὶ τήξεως, καὶ διαμείνῃ ἐπομένως τὸ ἐκ λευκοχρόσου σύρμα εἰς τὴν κατάστασιν τῆς διαπυρακτώσεως χωρὶς νὰ ἀκτῇ ἄλλως τε μεταδιάρκῃ πυρακτώσιν ὁ σύρμα θραύεται, οὕτω δὲ καθίσταται ἡ χρήση ὑλικῶν ἡκιστα εὖωνον ὡς ὁ λευκοχρόσος. Ὡς ἐκ τούτου διὰ τὸ σήμερον νὰ χρῆσται ἡλεκτρικὸν φῶς πυρακτώσεως χρησιμοποιοῦνται νήματα ἀνθρακός. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ ἀνθράξ ἐν τῷ ἐλευθέρῳ ἀέρι καίεται, ἥτοι ἐνοῦται μετὰ τοῦ ἐν τῷ ἀέρι ὀξυγόνου, διὰ τοῦτο δὲ καὶ τὰ διὰ τὸ ἡλεκτρικὸν φῶς χρησιμοποιούμενα ἀνθράκιννα νήματα κλείονται ἐντὸς ὕλου ἐχρούσης τὸ σχῆμα ἀπίου. Ἐξ ἧς φαιρεύεται ὅτι ἡρ ὅσον ἐνεστὶ τελειότερον εἶναι ἀληθές, ὅτι τελεία τοῦ ἀέρος ἐκκένωσις εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιτευχθῇ, ἐν τούτῳ ἡ διάφορα τῶν ἀνθράκινων νημάτων, ἥτις θεωρητικῶς ἔπρεπε νὰ ἐξακολουθῇ ἐπ' ἀπειρον, εἶναι τόσον μεγαλύτερα, ὅσον τελειότερα ἡ ἐκκένωσις τῆς ἀπιοειδούς ὕλου ἡ διάρκεια αὐτῆς ποικίλλει μετὰ 600 καὶ 1009 ὥρων. Τὴν πρώτην πρακτικῶς ἐφαρμοσμένην λυχνίαν πυρακτώσεως ὀφείλομεν εἰς τὸν μέγαν ἀμερικανὸν ἐσφυρέτην Thomas Edison, ὑπὸ τὴν αὐτὴν δὲ περίπου ἐξωτερικὴν μορφήν ὡς ἡν τὸ πρῶτον ὑπ' αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Swan ἐδημιουργήθη αὕτη, παρουσιάζεται καὶ σήμερον ἐτι, καθ' ὅσον ἐλαχίστας μόνον ὑπὸ τὴν ἐποψὴν ταύτην ὑπέστη ἔκτοτε μεταβολὰς. Ἀλλ' ἡ ἀνέπτυξις καὶ πρόοδος αὐτῆς ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς κατασκευῆς καὶ τῆς ἐν τῇ πράξει ἐφαρμογῆς ὑπῆρξε παμμεγίστη κατωρθώθη. π. χ. νὰ ἀνυψωθῇ ἡ ἡλεκτρογενετικὴ δύναμις τοῦ διὰ τῶν νημάτων αὐτῆς διερχομένου ἡλεκτρικοῦ ρεύματος ἀπὸ 100 εἰς 200 βόλτ, ἡ αὐξήσις δὲ αὕτη ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα ὅτι ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια ἐνὸς ἴππου πρέχει ἐν ταῖς λυχνίαις πυρακτώσεως φωτιστικὴν ἔντασιν 200 κηρίων ἀντὶ 120, ὡς κατὰ τὴν πρώτην αὐτῶν ἐμρῶνισιν συνέβαινον. Ὡς ἀνθράκιναι ἱνὲς ἀντῶν τέως ἐν χρήσει ὀλιγώτερον κανονικῶν καλαμίνων ἱνῶν ἐρημύσθησαν νήματα κυψελοειδῆ τεχνικῶς παραγόμενα, ἅτινα καὶ διάρκειαν πλείοτεραν ἐξασφαλίζουν καὶ φῶς κανονικώτερον καὶ ἀμεταβλητόν σχῆδον ἐντάσεως παρέχουσιν. Αἱ ὕλιναι σφαῖραι ἐκενοῦντο προτερον λίαν ἀτελῶς δι' ὑδρογυρικῶν ἀντικλῶν, ἐνῶ ἤδη ἀραιρεῖται ἐξ αὐτῶν ὁ ἀὴρ διὰ τρόπου χημικοῦ καὶ ἡ τοιαύτη ἐκκένωσις εἶναι πολλῶς τελειότερα. Ἡ τιμὴ τέλος ἐλάχιστη λυχνίας, ἥτις ὅτε τὸ πρῶτον εἰσῆχθη ἐν Βύρωνι ἐτίματο 7,50 φράγκα, ὑπεβιβάσθη εἰς 60

μόνον καὶ ὀλιγώτερον ἐτι ἑκατοστὰ τοῦ φράγκου.

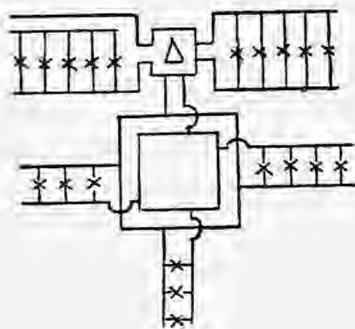
Τὸ παρατιθέμενον σχῆμα 1 παριστᾷ μίαν τῶν συνηθετέρων τῶν σήμερον μορφῶν λυχνίας πυρακτώσεως· τὸ λεπτὸν ἀνθράκινον νήμα στηρίζεται κατὰ τὰ δύο ἄκρα αὐτοῦ ἐπὶ δύο συρμάτων πλατίνης, ἅτινα εἶναι δια τήξεως προσκεκολλημένα ἐπὶ τῶν

Σχ. 1.

τοιχωῶν τῆς ἀπιοειδούς ὕλου καὶ ἀγονταὶ πρὸς τὴν κεραλίην αὐτῆς τούτων τὸν ἐντελευτὰ εἰς τὸν σπειροειδῆ ἐν ἐσοχαῖς καὶ ἐξοχαῖς περιβάλλοντα τὸ ἀνω τῆς λυχνίας ἄκρον ὀρειχάλκινον, ἐνῶ τὸ ἄλλο τελευτὰ εἰς πλάκα ὀρειχάλκινην κλείουσιν ὀριζοντίως τὴν λυχνίαν καὶ ἀπομεμονωμένην τοῦ ἄλλου ὀρειχάλκινου περιβλήματος διὰ γύψου. Τὴν ὕλην ταύτην λυχνίαν κοχλιούμεν ἐπὶ λυχνιοστάτου ἔχοντος ἀντιστοιχούς ἐσοχὰς καὶ ἐξοχὰς καὶ ἐφέροντος τοὺς δύο ἀγωγούς τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος· ἡ κλείσις τοῦ κυκλώματος γίνεται ὡς ἐξῆς· ὁ εἰς τῶν ἀγωγῶν καταλήγων εἰς τὸν ἐξωτερικὸν τῆς κοχλιώσεως ὀρειχάλκινον συγκοινωνεῖ μετὰ τοῦ ἐσωτερικῶς συνεσπειρωμένου ὀρειχάλκου καὶ δι' αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἐντὸς τῶν δύο ἐκ πλατίνης συρμάτων· ὁ ἕτερος δὲ ἀγωγὸς καταλήγων εἰς μετάλλινον ἔλασμα ἐραπτέται κατὰ τὴν κοχλιώσιν τῆς ὀριζοντίου πλάκας καὶ συγκοινωνεῖ οὕτω δι' αὐτῆς μετὰ τοῦ ἐτέρου ἐκ πλατίνης σύρματος. Οὕτω τοῦ ρεύματος κλειομένου τὸ ἀνθράκινον νήμα πυρακτοῦται, μεταβαλλομένης εἰς θερμότητα καὶ φῶς τῆς ἡλεκτρικῆς αὐτοῦ ἐνεργείας, ἡ πυρακτώσις δὲ αὕτη δὲν ἐπεκτείνεται καὶ μέχρι τῶν τῶν συγκοινωνιῶν μετὰ τοῦ νήματος καὶ τῶν δύο ἀγωγῶν ἀποκαθιστώντων συρμάτων πλατίνης, διότι τούτων ἡ ἀντίστασις ἐν παραβολῇ πρὸς τὴν τοῦ νήματος εἶναι πολλῶς μικρότερα. Αἱ διὰ πυρακτώσεως λυχνίαι κατασκευάζονται συνήθως δια ἡλεκτρογενετικῆς δυνάμεως ποικιλλούσας περὶ τοὺς ἀριθμούς τῶν 110 ἢ 220 βόλτ. Κατὰ δὲ τὴν ἐγκατάστασιν πλείοτερον λυχνιῶν γίνεται χρήσις διαφόρων διατάξεων καὶ ἰδίᾳ τῆς λεγομένης παραλλήλου· τὸ παρατιθέμενον διαγράμμα (σχῆμα 2) δύναται νὰ δώσῃ μικρὰν ἰδέαν τῶν τριῶν διατρεφῶν συστημάτων πρὸς διάταξιν λυχνιῶν προσδοτουμένων ἐξ ἡλεκτρικῆς πηγῆς Δ, ἥτις εἶναι συνήθως δυναμομηχανή. Τὸ θετικὸν κείμενον κύκλωμα δεικνύει τὴν συνήθη παράλληλον

διάταξιν, τῆς ὁποίας μόνον μειονέκτημα τυγχάνει ὅτι αἱ μακρότερον ἀπὸ τῆς δυναμομηχανῆς κείμεναι λυχνίαι ἔχουσι τάσιν ἡλεκτρεγερτικὴν μικροτέραν τῆς τῶν πλησιέστερον πρὸς τὴν δυναμομηχανὴν κειμένων, τοῦτο δὲ διότι κατὰ τὸν νόμον τοῦ Ohm ἡ ἀντίστασις καὶ ἡ τάσις εἶναι ἀντιστρόφως ἀνάλογοι, ἡ δὲ ἀντίστασις αὐξάνει αὐξανόμενου τοῦ μήκους τοῦ ἀγωγοῦ. Τὸ μειονέκτημα τοῦτο παρακάμπτεται δια τῆς ἀριστερᾶ τῆς πηγῆς Δ δεικνυομένης διατάξεως, καθ' ἣν ὁ εἰς τῶν δύο κυρίων τοῦ ρεύματος ἀγωγῶν τῶν ἐκ τῶν δύο δυναμομηχανῆς πόλων ἐξερχομένων φέρεται μέχρι τοῦ πέρατος τῆς ὅλης ἀγωγῆς, καμπτόμενος δὲ ἐπιστρέφει πρὸς τὰ ὀπίσω,

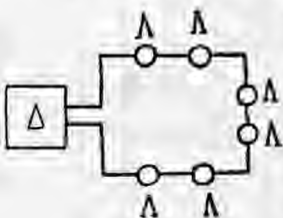
Σχ. 2.

οὕτω δὲ ἡ παράλληλος τῶν λυχνιῶν τοποθετησις γίνεται μεταξὺ τοῦ μέρους τοῦτου τοῦ ἐνὸς ἀγωγοῦ καὶ τοῦ ἑτέρου κυρίου ἀγωγοῦ. Συνηθεσάτη ἐν τούτῳ εἶναι καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ κατωτέρου τοῦ σχήματος μέρους δεικνυομένη διάταξις· ἕκαστον τῶν δύο συρμάτων ἀποτελεῖ κύκλωμα κεκλεισμένον, ἐξ ἀμφοτέρων δὲ τούτων τῶν παραλλήλων πρὸς ἀλλήλα βατινόντων κυκλωμάτων ἀγωγῆς ὑποδιακλαδεύονται σύρματα, μεταξὺ τῶν ὁποίων τοποθετοῦνται αἱ λυχνίαι.

Εἰς τὸ ἕτερον δὲ εἶδος τοῦ ἡλεκτρικοῦ φωτός, τὸ διὰ τοῦ βολταϊκοῦ τόξου, ἡ εἰς μίαν θέσιν τοῦ κυκλώματος συγκέντρωσις τῆς θερμότητος κατορθοῦται διὰ τῆς ἐν αὐτῷ παρεμβολῆς δύο ραβδῶν ἐξ ἀνθρακος, τὰ εἰς αἰχμὴν ἀπολήγοντα ἄκρα τῶν ὁποίων εὐρίσκονται εἰς ἐπαφὴν. Εἰς τὴν θέσιν τῆς ἐπαφῆς ἡ ἀντίστασις εἶναι τόσον μεγάλη, ὥστε τὰ ἄκρα τῶν ἀνθρώπων πυρακτοῦνται καὶ πέριξ αὐτῶν σχηματίζεται ἀτμοσφαῖρα πυρακτούμενου ἀτμοῦ ἀνθρακος. Ἡ ἀτμοσφαῖρα αὕτη χρησιμεύει ὡς ἀγωγὸς τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος, οὕτως ὥστε εἶναι δυνατόν νὰ ἀπομακρυνθῶσιν ἀπ' ἀλλήλων κατὰ τι οἱ ἀνθρακες, χωρὶς τὸ ρεῦμα νὰ διακοπῇ. Ἡ μεταξὺ τῶν δύο ἀνθρώπων τοιοῦτοτρόπως σχημα-

τιζομένη πυρίνη γέφυρα εἶναι κεκρυμμένη, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου ἀποδίδομεν εἰς τὸ φαινόμενον τοῦτο τὸ ὄνομα τοῦ φωτεινοῦ ἢ βολταϊκοῦ τόξου (Davy, 1810). Ἐν τῷ φωτεινῷ τούτῳ τόξῳ ἐδρεῖται καμμεγίστη θερμότης (3000° μέχρι 4000°), τῶν ἀνθρώπων ὁλονέν καίεμένων, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ διὰ πυρακτώσεως ἡλεκτρικὴν φῶς, ἐν ᾧ δὲν λαμβάνει χώραν καύσις τοῦ ἀνθρώπου. Ἐνεκα τῆς διαρκείας τῶν ἀνθρώπων καύσεως ἡ μεταξὺ τῶν δύο ἄκρων αὐτῶν ἀπόστασις αὐξάνεται διαρκῶς μέχρις οὗ γίνεται τοσαύτη, ὥστε νὰ μὴ δύναται πλέον νὰ ὑπερνικηθῇ ὑπὸ τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Ἵνα μὴ διακοπῇ ἐπομένως τοῦτο, εἶναι ἀνάγκη διὰ καταλλήλου αὐτορρυθμιστικοῦ μηχανήματος νὰ πλησιάζωσιν ὁλονέν πρὸς ἀλλήλους οἱ ἀνθρακες, ὅπως οὕτω διατηρηται ἡ αὐτῇ μεταξὺ τῶν ἄκρων αὐτῶν ἀπόστασις. Τὸ τοξοειδὲς ἡλεκτρικὸν φῶς παρουσιάζεται ὑπὸ δύο διαφόρους μορφὰς ἀναλόγως τῆς φύσεως τοῦ ρεύματος, ὅπερ χρησιμοποιεῖται πρὸς παραγωγὴν αὐτοῦ. Καὶ ὅταν μὲν γίνηται χρῆσις ρεύματος συνεχεῶς, ὁ θετικὸς ἀνθραξ πυρακτοῦται ἰσχυρότερον τοῦ ἀρνητικοῦ καὶ καίεται ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἀρνητικὸν κατὰ τὸν λόγον 2 : 1 περίπου· καὶ αὐτὸς μὲν κοιλύεται, ἐνῷ ὁ ἀρνητικὸς σχηματίζει αἰχμὴν. Ὅταν δὲ γίνηται χρῆσις ρεύματος ἐναλλακτικοῦ, ἀμφοτέροι οἱ ἀνθρακες σχηματίζουσι κρατῆρας καὶ καταναλισκόνται ἐξ ἴσου, καθ' ὅσον ἕκαστος τούτων γίνεται ἐναλλὰξ θετικὸς καὶ ἀρνητικὸς. Τὸ αὐτορρυθμιστικὸν μηχανήμα τὸ σκοποῦν τὴν διατήρησιν τῆς αὐτῆς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἀποστάσεως ἀποτελεῖται κυρίως ἐκ δευτερευόντος ἡλεκτρομαγνητικοῦ κυκλώματος, ὅπερ κλείεται εὐθὺς ὡς ἡ ἀποστασις αὕτη αὐξανόμενη ὡς ἐκ τῆς νάταναλώσεως τῶν ἀνθρώπων τείνει νὰ διακίψῃ τὸ κύριον ρεῦμα. Τὸ δευτερεύον τοῦτο ἡλεκτρομαγνητικὸν κύκλωμα εἶναι δυνατόν νὰ τελεῖ εἴτε ἐν τῷ κυρίῳ ρεύματι (ἐν σειρᾷ), εἴτε παραλλήλως αὐτοῦ (κατὰ παράγωγόν), εἴτε ἐν συνδυασμῷ ἀμφοτέρων τῶν δύο τούτων τρόπων (διὰ φορικὸς λαμπτήρ)· κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσηιν ἡ ρύθμισις γίνεται ἐπὶ σταθερᾷ ἐντάσεως τοῦ ρεύματος, κατὰ τὴν δευτέραν περιπτώσειν ἡ ρύθμισις ἐπιτυγχάνεται διὰ σταθερᾷ ἡλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως καὶ κατὰ τὴν τρίτην περιπτώσειν τὴν τοῦ διαφορικοῦ λαμπτήρος παραμένει σταθερὰ ἡ ἀντίστασις. — Ὑπάρχουσι διάφορα εἶδη τοξοειδῶν λαμπτήρων ἐν χρῆσει· ἡ τεχνικὴ τελειοποιήσις αὐτῶν συνίσταται μὲν κυρίως εἰς τὴν κατασκευὴν αὐτορρυθμιστικοῦ μηχανήματος ὅσον ἐνεσι ἀπλοῦ καὶ ἀσφαλέστερου κατὰ τὴν λειτουργίαν, ἀλλ' αἱ κατὰ

τά τελευταία ἔτη ἐπιτευχθεῖσαι βελτιώ-
σεις ὑπῆρξαν γενικώτεραι, οὕτω δὲ ἐνῶ ἡ
τιμὴ αὐτῶν ἀνῆρχετο ἄλλοτε εἰς τὸ ποσόν
τῶν 250—375 φράγκων, τιμῶνται οὗτοι
τῆμερον μόνον 45—80 φράγκων· ἐνῶ κατ'
πρῶτον μόνον μεμονωμένως νὰ ἀναρθῶσιν
ἡτο δυνατόν, συνενεῶνται σήμερον ἐν σειρᾷ
ἀπὸ 6, 12 ἢ καὶ 20, ἡ τριαύτη δὲ σύνδεσις
οὐδεμίαν ἀπώλειαν ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας
ἐπιφέρει· καὶ ὅταν ἀκόμη τινες μόνον ἐκ
τῶν πρὸς ἀλλήλους συνδεομένων εὐρίσκων-
ται ἐν λειτουργίᾳ, ἡ ποιότης τέλος καὶ ἡ
κατασκευὴ τῶν ἀνθράκων ἐβεβελτιώθη εἰς
τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε καὶ ἐντασιν φωτὸς
μεγάλην καὶ διάρκειαν ἱκανὴν νὰ κέντην-
ται· εἰς τὸν λαμπτήρα π. χ. τοῦ Brenner

Σχ. 3.

ἤλεκτρικῆς ἐνεργείας ἐνὸς ἱπποῦ
παρέχει φωτι-
στικὴν ἐντάσιν
3—4 χιλιάδων
κηρίων, εἰς δὲ
τὸν λαμπτήρα
Jandus οἱ ἀν-
θρακας δύνανται
κατὰ τὰ πειρά-
ματὰ νὰ διαρκέ-
σωσι μέχρι 100 καὶ πλέον ὥρων ἀντὶ τῶν
συνήθων 8—10 ὥρων. Οἱ συνήθεις τοξοει-
δεῖς λαμπτήρες κατασκευάζονται δια δια-
φόρους ἐντάσεις τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος
ἀπὸ 1,5 ἀμπερ μέχρι 35 ἀμπερ (συνήθως
8, 10 καὶ 12 ἀμπερ), μὲ μέσση ἡλεκτρε-
γερτικὴν δυνάμιν 55 βόλτ. Δύνανται δὲ νὰ
τοποθετηθῶσιν εἴτε ἐν σειρᾷ, εἴτε πα-
ράλληλως. Τὸ σχῆμα 3 παρέχει τὴν ἐν
σειρᾷ διάταξιν 6 λαμπτήρων Λ τροφοδο-
τούμενων ὑπὸ τῆς δυναμομηχανῆς Δ , τὸ
δὲ σχῆμα 4 παρέχει διάταξιν παράλληλον,

Σχ. 4.

πρὸς τὰ δεξιὰ μὲν τῆς δυναμομηχανῆς
λαμπτήρων μόνον τοξοειδοῦς φωτὸς, ὅπο-
ταν ἡ μεταξὺ τῶν πόλων τῆς δυναμομη-
χανῆς ἡλεκτρεγερτικὴ δυνάμις δύναται νὰ
ποικίλλῃ μεταξὺ 50 καὶ 60 βόλτ, πρὸς τὰ
ἀριστερὰ δὲ λυχνίων πυρακτώσεως καὶ λαμ-
πήρων τοξοειδῶν· ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ
ἡ μεταξὺ τῶν πόλων τῆς δυναμομηχανῆς
ἡλεκτρεγερτικὴ δυνάμις δεῖν νὰ ᾖ ἰση πρὸς
110 βόλτ, διότι τοσαύτην χρειάζονται αἱ
λυχνίαι πυρακτώσεως, ἀλλ' ἐν τῇ συνθέτῳ
ἐγκαταστάσει δεῖν πρὸς μίαν λυχνίαν πυ-
ρακτώσεως (λ) νὰ ἀντιστοιχῶσι δύο λαμ-
πήρες (Λ) τοξοειδεῖς ἐν σειρᾷ πρὸς ἄλ-

λήλους συνδεόμενοι, ἐπειδὴ δι' ἕκαστον ἐξ
αὐτῶν ἀπαιτεῖται ἡλεκτρεγερτικὴ δυνάμις
55 μόνον βόλτ.

Οὐδὲν ἄλλο εἶδος φωτισμοῦ δύναται νὰ
παράσῃ τόσην μεγάλην φωτιστικὴν ἐντά-
σιν ὅσον τὸ ἡλεκτρικὸν φῶς τῶν τοξοειδῶν
λαμπτήρων. Ἔνεκα δὲ τοῦ λόγου τούτου οἱ
τοξοειδεῖς λαμπτήρες περιβάλλονται ἐξω-
θεν δι' ἡμιδιαφανοῦς ὑελίνου κώδωνος πρὸς
προσύλαξιν ἀπὸ τῶν κατ' εὐθεΐαν ἀκτίνων
τοῦ φωτεινοῦ τοξῶς. Ἀλλ' ὁ ἐξωτερικὸς
οὗτος κώδων κέντηται τὸ μειονέκτημα νὰ
ἐπισέρῃ ἐλάττωσιν τῆς φωτιστικῆς ἐντά-
σεως ἀναλογουμένην εἰς 15 τοῖς % διὰ τὰς
ἐξ ἀλαβάστρου σφαίρας, εἰς 20 τοῖς % διὰ
τοὺς ὀπαλίους κώδωνας καὶ εἰς 30—50
τοῖς % διὰ τὰς γαλακτοχρῶς ὑελίνους
σφαίρας, Συγκρινόμενοι δὲ οἱ τοξοειδεῖς
λαμπτήρες πρὸς τὰς διὰ πυρακτώσεως λυ-
χνίας εὐρίσκονται πλεονεκτήματα αὐτῶν
πλὴν τῆς φωτιστικῆς ἐντάσεως καὶ κατὰ
τὰ ὀλιγώτερα ἐξοδὰ πρὸς παραγωγὴν φω-
τός ἐπὶ ἰσῆς ἐντάσεως· αἱ λυχνίαι πυρα-
κτώσεως ἐξ ἄλλου παρέχουσι θερμότητα
μικροτέραν, ἔχουσι συνήθως μεγαλυτέραν
κανονικότητα φωτισμοῦ, δὲν χρειάζονται
συχνὴν τῆς ἀνθρακίνου ὕλης ἀντικατάστα-
σιν, οὐδένα κίνδυνον πυρκαϊᾶς γεννῶσι· καὶ
οὐδεμίαν ἀλλοίωσιν τοῦ ἀέρος τοῦ ἐν ᾧ εἶσι
ἐγκατεστημένοι χωρὺν ἐπιφέρουσι. [Ε.Θ.Κ].

Φωταυξία ἢ φωταυξισμός (Pho-
tauxismus) καλεῖται φυσιολογικῶς τὸ φαι-
νόμενον τῆς ἐπιβραδυντικῆς ἐνεργείας τῇ
ἀσκει ἐπὶ τὴν αὐξησιν τῶν φυτικῶν ὀργά-
νων τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ἐν ἀντίθεσιν πρὸς
τὸ φαινόμενον τῆς ἐπιταχύνσεως τῆς φυτι-
κῆς αὐξήσεως ὅπερ παράγεται ὑπὸ τοῦ
σκότους. Δύο φυτάρια ἀπολυτῶς ὅμοια
πρὸς ἀλλήλα κατὰ τὸ εἶδος καὶ κατὰ τὰ
ἀναπτυχθέντα ὄργανα καὶ κατὰ τὴν ἡλι-
κίαν δὲν δύναται νὰ διατηρήσῃ τὴν ταυ-
τότητα ταύτην ἐάν τὸ μὲν ἐν ἀρεθῇ ἐν φωτὶ
προσπίπτοντι μετ' ἰσῆς ἐντάσεως καθ' ὅλας
αὐτοῦ τὰς ἐπιφανείας, τὸ δ' ἕτερον τεθῇ
ἐν τῷ σκοτεινῷ, διότι τὸ δεύτερον θέλει ἀνα-
πτυχθῇ πολλῶν πλέον τοῦ πρώτου. Δύνα-
ται ν' ἀποδειχθῇ πειραματικῶς ὅτι δι' ἕκα-
στον φυτικὸν εἶδος τὸ μέγιστον τῆς περὶ
τὴν αὐξησιν ἐπιβραδύνσεως πρᾶγμα τοποiei-
ται ἐν φωτὶ ὀρισμένης ἐντάσεως, τοῦθ' ὅπερ
συνίστηται τὸ ἀριστον τοῦ φωτισμοῦ (opti-
mum), κατωθὲν δὲ ἡ ἀνωθεν τοῦ σημείου
τούτου ἡ ἐπιβραδύνσις μειοῦται προοδευ-
τικῶς.

Φωτεινίστα. Χωρίον τῆς Μηκεδο-
νίας ἐν τῷ διαμερίσματι Καστορίας, ἔχον
900 κατ. χριστιανούς.

Φωτεινός Νικηόλαος. Λόγιος
Ἕλληγ τῶν ἀρχῶν τοῦ αἵωνος τούτου, Κων-

στάντινουπολίτης, σπουδάζας ἐν Πίζῃ τῆς Ἰταλίας, εὐτυχὲς τὸ ὄνομα ἀπαντᾷται μετὰ διαφόρων ἄλλων ἐν τῇ ἀποδοκιμασίᾳ τῶν τότε ἐκεῖ Ἑλλήνων σπουδαστῶν κατὰ τοῦ Κόδρικου ὡς δημοσιεύσαντες φυλλάδιον κατὰ τοῦ Κοραΐ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἀπολογία τῶν ἐν Πίζῃ Ἑλλήνων», τὰς ιδέας τοῦ ὁποίου οἱ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ σπουδασταὶ δὲν συν-μερίζοντο, ὄντες· Κοραΐσταί κατὰ τὸ πλείστον, δι' ὃ καὶ κατηγορήσαν αὐτὸν ὡς καταγραφθέντα τοῦ τίτλου αὐτῶν (βλ. Λόγιον Ἑρμῆν ἔτους 1818). [M.M.]

Φωτῆλαι (Ἀσημάκης καὶ Παναγιώτης). Στρατιωτικοὶ καὶ πολιτικοὶ προύχοντες τῆς Πελοποννήσου, ἐκ Καλαβρύτων, μεγάλως διακριθέντες καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς μεγάλης ἐπαναστάσεως, ὧν ὁ μὲν πρῶτος ἀναδείχθη ἀρχηγὸς τοῦ τμήματος Λειβαρτίου τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων, ὅτε αὕτη ἐν ἀρχῇ τοῦ Ἀγῶνος διηρέθη εἰς μέρη τέσσαρα (ἡ τουρκιστί σέμτια), λαβόντων τὰ μὲν λοιπὰ δύο τοῦ Σωτηρίου Χαραλαμπεύ καὶ τὸ τῶν Νεφερέων τοῦ Ἀσημάκη Ζαίμη. Ἡνωμένοι δὲ καὶ συμπράττων μετὰ τῶν Λεωριτῶν ἔλαβε μέρος εἰς τὰς πλείστας τῶν κατ' αὐτὴν μαχῶν, συντελέσας μάλιστα μεγάλως καὶ εἰς τὴν καταστροφὴν τοῦ Δραμαλῆ, καὶ ἔκτοτε ἦτο πληρεξούσιος εἰς πάσας τὰς συναλεύσεις καὶ ἀντιπροεδρὸς τῆς πελοποννησιακῆς γερουσίας Ὁ δὲ δεύτερος, υἱὸς αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν ἐδηγίαν τοῦ πατρὸς του, ἀλλ' ἰδίῳ σωματος κύρος, ἐφημιόθη ἰδίως εἰς τὰς περὶ τοῦ Λάλα συμπλοκάς, ὡς καὶ ἐν τῇ πολιερκίᾳ τῶν Πατρῶν. [M.M.]

Φωτιάδης Πέτρος. Ἐγεννήθη ἐν Σμυρνῇ τῷ 1855, τυχὼν δ' ἐκεῖ τῆς γυμνασιακῆς παιδείας, ἐσπούδασεν ἐν Ἀθῆναις τὴν νομικὴν, εἰτα δὲ ἐγένετο ἐν τῇ πατρίδι τοῦ δικηγόρος. Τῷ 1882 ἐδημοσίευσεν μεταφράσιν τοῦ ἀστικῶ καὶ δημοσίου γαλλικοῦ δικαίου ὑπὸ Glasson, εἰτα δὲ ἐν τῇ Ἀθηνᾷ διαφόρους διατριβάς ἀρσένους εἰς τὸ Καντἀβριγιανὸν λεξικὸν (τὸ ἐτοιμαζομένην ἐκδόσιν), εἰς τὴν τοῦ Ἀριστοτέλους Πολιτείαν Ἀθηναίων, τὸν Ἰσαίον κλπ.

Φωτοθεραπεία (Ἱατρ.). Νέα θεραπευτικὴ μέθοδος προκυψασα ἐκ τῶν ἐσχάτως γενομένων προσώων τῆς ὀπτικής καὶ τῶν περὶ τοῦ φωτὸς μελετῶν καὶ ἐφαρμοζομένη ἐπιτυχῶς κατὰ τῆς ἐρματοφυματίωσης (θηριώματος ἢ lupus). Τὰς ἱαματικὰς ιδιότητες τῶν συνιστῶντων τὸ ἥλιακὸν φάσμα διαφόρων ἀκτίνων ἐμελέτησε καὶ κατέδειξε πρῶτος ὁ ἐσχάτως ἀποθανὼν καθηγῆτης τῆς ἐν Κοπεγχάγῃ ἱατρικῆς σχολῆς Φίνσεν. Τὰ πειραματικὰ γέγοντα ἐρ' ὧν εἰρεῖται ἡ φωτοθεραπευτικὴ μέθοδος τοῦ Φίνσεν εἶναι· α') αἱ βα-

κτηριδιοκτόνοι ιδιότητες τῶν χημικῶν τοῦ φωτὸς ἀκτίνων· β') ἡ φλογιστικὴ ἐνέργεια τῶν χημικῶν ἀκτίνων τοῦ φωτὸς ἐπὶ τοῦ δέρματος· γ') ἡ διεισδυτικὴ δύναμις τῶν ἀκτίνων τούτων ἐπὶ τοῦ δέρματος. Πολυάριθμοι ἐρευνᾶντες κατέδειξαν ὅτι οὐχὶ πᾶσαι αἱ συνιστώσαι τὸ ἥλιακὸν φάσμα φωτίζονται ἀκτίναι ἔχουσι βακτηριδιοκτόνον ἐνέργειαν, ἀλλὰ μόνον αἱ ἰάνθινοι καὶ αἱ πέραν τοῦ ἰάνθου καίμεναι. Ὅμοιως αἱ αὐταὶ ἀκτίνες παράγρουσι τὴν ἐρυθηματώδη φλόγωσιν τοῦ δέρματος. Ἡ εἰσδυτικὴ δύναμις τῶν χημικῶν ἀκτίνων τοῦ φωτὸς ἐσαφηνίσθη ὅχι μόνον ὑπὸ τοῦ Φίνσεν φανεύσαντος μικροργανισμοὺς ὑπὸ πάχος $\frac{1}{5}$ ὑποχ. ἀγὰρ δια συγκεντρώσεως φωτεινῶν ἀκτίνων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ Godnoff, ὅστις εἰσέγαγεν ὑπὸ τὸ δερμα κυνῶν καὶ γαλῶν μικρὰ σωληνάρια ὑαλίνα πλήρη διαλύματος νιτρικοῦ ἀργύρου καὶ εἶδεν ὅτι ὁ νιτρικὸς ἀργυρὸς ἐμελανώθη εἰς μὲν τὰ ἐκτεθέντα εἰς τὸ φῶς ζῆν. Ἡ συνήθης φωτοθεραπευτικὴ συσκευή πρὸς χρησιμοποίησιν τοῦ ἥλιακοῦ φωτὸς σύγκειται εὐσιωδῶς ἐξ ἐνὸς φακοῦ ἔχοντος διαμέτρον 20—40 ὑφεκ. καὶ ἀπαρτιζομένου ἐξ ἐνὸς ἐπιπέδου ὑαλίνου δίσκου καὶ ἐξ ἐνὸς κυρτοῦ τοιούτου, ἀμφοτέρων συγκεντρούμενων διὰ στεφάνης χυλκίνης, τὴν δὲ μεταξὺ κενὸν πληροῦται δι' ἀραιῶν κυανοῦ διαλύματος ἐναμμανίου θεϊκοῦ χαλκοῦ. Φανερὸν ὅτι ἀντικυρίως ὑαλίνου φακοῦ γίνεται χρῆσις τοῦ ὑγροῦ σώματος ὑπὸ σχῆμα ἐπιπεδοκυρτοῦ φακοῦ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ψύξεως τῶν συγκεντρούμενων ἥλιακῶν ἀκτίνων, καθότι ὅχι μόνον τὸ ὕδατος διάλυμα ἐνεργεῖ ὡς ψυκτικὸν τοῦ ὕδατος ἀπορροῶντος τὰς πέραν τοῦ ἐρυθροῦ ἀκτίνες, ἀλλὰ καὶ ἡ κυανὴ χρωστὶς τοῦ διαλύματος ἀποκροῦει πολλὰς τῶν ἐρυθρῶν καὶ κιτρίνων ἀκτίνων, τῶν καὶ θερμαντικῶν. Αἱ κυαναὶ δὲ καὶ αἱ ἰάνθινοι καὶ αἱ ὑπερίανθινοι ἀκτίνες, ὧν χρειαί ἐχομεν πρὸς θεραπευτικὸν σκοπὸν, ἐλαχίστα ἀλλοιοῦνται διεσχόμεναι τὸ κυανὸν ὑγρὸν. Ὁ εἰδικὸς οὗτος φακὸς εἶναι ἐστηρικμένος ἐπὶ πύδος κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε θυνάμεθα νὰ στρέψωμεν αὐτὸν πρὸς πᾶσαν διεύθυνσιν. Ἐπειδὴ ὅμως εἰς πάσας τὰς ἐποχὰς τοῦ ἔτους καὶ εἰς πολλὰς χώρας ὁμιχλώδεις καὶ νεφώδεις δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ καθαρὸν τὸ φῶς τοῦ ἥλιου, ἀνάγκη ἀπαραίτητος πρὸς φωτοθεραπείαν νὰ καταφεύγωμεν εἰς τεχνητὴν πηγὴν φωτὸς· ἀρίστην δὲ τοιαύτην ἀποτελοῦσιν αἱ ἡλεκτρικαὶ λυχνίαι τῶν 50—80 ἀμπέρ. Ὅσάκις γίνεται χρῆσις τοῦ ἡλεκτρικοῦ φωτὸς, ἡ ὀπτικὴ συσκευή διαφέρει συνισταμένη ἐκ φακῶν ὀρεῖνυ χυρτάλου φερομένων ἐντὸς δύο κυλινδρικών σωλήνων, ὧν ὁ εἰς ὀλισθαίνει ἐντὸς τοῦ ἑτέρου,

ως συμβαίνει ἐπὶ τῶν μερῶν τοῦ τηλεσκοπίου, τὸ δὲ πρὸς ψῦξιν ὕδωρ περιλαμβάνεται μεταξὺ δύο φακῶν, πρὸς δὲ τούτοις παταίνεται καὶ ἄλλη τις συσκευή ἀποτελεσμαμένη ἐξ ἐνὸς φακοῦ κρυσταλλίνου καὶ κρυφῆς πλῆκτος κρυσταλλίνης ἐπίσης καὶ περιέχουσα ποσότητα ὕδατος· ἡ δευτέρα αὕτη συσκευή ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ δέρματος, ὅπερ οὐ μόνον λύγεται, ἀλλὰ καὶ ἀραιμιά. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς θεραπευτικῆς ταύτης μεθόδου ὑπῆρξαν τοιαῦτα, ὥστε οὐδεὶς ὑπάρχει σήμερον ὁ μὴ πιστεύων εἰς τὸ δι' αὐτῆς ἰατὸν τῶν φυματικῶν θεραπευθεῖν. Ἀπολύτως ταυτόσημα εἶναι καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς τε ἀκτινοθεραπείας, εἰσαχθείσης ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς θεραπευτικῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀκτίνων τοῦ ῥαίνιγγεν, καὶ τῆς ραδιοθεραπείας, τῆς ὡτάτης ταύτης θαυμασίας μεθόδου τῆς ροκυψάσης ἐν τῶν ἱαματικῶν ἰδιότητων τῶν ἀκτίνων τοῦ νεωστὶ ἀνακαλυφθέντος ἀλλοτρίου στοιχείου ραδίου (βλ. λ.).

Ὅχι περιττὸν θεωροῦμεν ν' ἀναφέρωμεν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ καὶ τὸ ἄλλο ἀξιοεχόν γεγονός τῆς ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ τῶν ψυχικινητικῶν κέντρων τοῦ ἔγκελου διαφόρων ἐπιδράσεως τῶν διαφόρων φωτεινῶν ἀκτίνων. Ἡ ζωηροτέρα γένει τοῦ ἀνθρώπου ἐπιτείνεται διὰ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ ἐρυθροῦ φωτός, τοῦναντίον καταστέλλεται τῇ ἐπιδράσει κυανοῦ φωτός· πολλοὶ φρενοβλαβεῖς ὑρίστανται προσήλας μανιακῶς ἐὰν διαμείνωσιν ἐντὸς φωτεινῆς ἐρυθροφωτισμένης καὶ τοῦναντίον ἐν κλειστῇ καταστέλλονται δι' ἐπιδράσεως κυανοῦ φωτός. Τὸ ἐρυθρὸν φῶς ἵνεται ὅτι ἔχει καὶ εἰδικὴν ὁλως ἐνέργειαν ἐπὶ τῆς πορείας ἐξανθηματικῶν τινῶν ρετῶν ἢ νότων, μάλιστα δὲ τῆς ἱλαρῆς, ἥτις δύναται νὰ ἐκκοπῇ ὅταν ἐν γῇ τῆς προσβολῆς ὁ τάσμων τεθῇ ὑπὸ ἐπιδράσιν τοῦ ἐρυθροῦ φωτός. Οἱ ἀστικοὶ τοῦ Καυκάσου φαίνονται γνωρίζοντες τοιαύτην ἐπίδρασιν τοῦ ἐρυθροῦ, ἀρῶναι τὴν γνῶσιν ἐκ τῆς παρατηρήσεως, ὅτι ὁσάκις τὰ παιδία αὐτῶν προσβάλλονται ὑπὸ ἐξανθηματικῶν πυρετῶν καὶ μάλιστα ὑπὸ ἱλαρῆς, συνηθίζουσι νὰ ἐνδύωσιν ἑαυτοὺς ἐν ἐρυθρῶν χιτῶνων. [P.N.B.]

Φωτόμετρα. Βλ. Φῶς ἐν τ. Γ' 821.

Φωτοταξία (Phototaxis) καλεῖται φωτολογικὸς εἰδικὴ τις αἰσθησις τῶν ζώων ἢ τῶν φυτικῶν ὀργανῶν ἢ καὶ τῶν μικρῶν στοιχείων πρὸς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου ἢ προσπίπτον εἴτε καὶ διαπύπτον, ἐκδηλούμενη ἐπὶ μὲν τῶν ἀτελεστάτων φυτῶν ὡς ἡμισυδριδίων, Δισκιδίων, κτλ.) διὰ μετακινήσεως τῶν μεμονωμένων κυτταρικῶν

στοιχείων προσπελαζόντων ἢ ἀπομακρυνόμενων ἀπὸ τῆς τοῦ φωτός πηγῆς. ἐπὶ δὲ τῶν τελειότερων διὰ μετατοπίσεως τοῦ πρωτοπλάσματος ἐπὶ τὰ ἐντὸς τῶν ἀκινήτων κυττάρων τῶν συνιστάντων τὸν φυτικὸν ὀργανισμόν. ὡς ἐξ ἧς συμπαρασύρονται οἱ χλωρολευκίται λαμβάνοντες ποικίλας θέρσεις ἀναλογῶς πρὸς τὴν διεύθυνσιν καὶ τὴν ἔντασιν τοῦ φωτισμοῦ. Τὸ φαινόμενον τοῦτο δὲν πρέπει νὰ συγχέηται μετα τῆς φωτοτροπίας ἢ φωτοτροπισμοῦ.

Φωτοτροπισμός ἢ μᾶλλον φωτοτροπία λέγεται τὸ σύνολον τῶν κινήσεων ἃς ἐκτελοῦσι τὰ φυτὰ κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ φυσικοῦ φωτός. Ἐὰν ὁ καυλὸς φυτοῦ αὐξανόμενου φωτίζεται πλάγιως, πρὸς πᾶσαν δ' ἄλλην διεύθυνσιν ἐπικρατῇ σκία ἢ σκύτος, μετὰ παρέλευτον χρόνου τινὸς καθίσταται καταφανὴς ἡ τάσις τοῦ φυτικοῦ καυλοῦ ἵνα κατευθυνθῇ πρὸς τὸ μέρος ὅπουθεν προσπίπτουσιν αἱ ἡλιακαὶ ἀπτίνες καὶ εἰσέρχεται τὸ διακεχυμένον φῶς. Τὸ κινητικόν τοῦτο φαινόμενον ἐρμηνεύεται ἐὰν ληθῇ ὑπ' ὅψει ὅτι ὁ ἀνισος φωτισμός τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ φυτοῦ ἐν γένει συνεπάγεται καὶ ἀνισον ἀνάπτυξιν αὐτῶν καὶ διὰ τὰ μᾶλλον ἐκτεθειμένα εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ φωτός μέρη προκαποῦσιν ἥττον ἢ τὰ ἐν τῇ σκιά διαμένοντα. Ἐντεῦθεν εὐνόητον ὅτι, ἐὰν τὸ ὑπεργειον τμήμα τοῦ φυτικοῦ ὄργανος ἔγῃ τὸ κορυφαῖον μέρος αὐτοῦ ἐκτεθειμένον ἐκ τῶν πλάγιων εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ διακεχυμένου ἡλιακοῦ φωτός ἢ τῶν προσπίπτουσιν φωτεινῶν ἀκτίνων, κατὰ γὰρ τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ φυτοῦ τὸ εὐρισκόμενον ἐν τῇ σκώσει ἢ αὐξήσις διενεργεῖται ταχυτέρα καὶ ἐκτενέστερα, τοῦθ' ὅπερ φέρει ἐπιμήκυνσιν τῶν διαφόρων μερῶν, κατὰ δὲ τὸ εἰς τὸ φῶς ἐκτεθειμένον μέρος ἡ αὐξήσις τυγχάνει βραδυτέρα καὶ στενωτέρα, τοῦθ' ὅπερ συνεπάγεται τὴν καμπύλωσιν αὐτοῦ πρὸς τὴν θύραν τοῦ φωτός. Φωτοτροπισμὸς ἄρα, ὡς πρὸς τὸ φυτὸν, εἶναι ἐνδογενὴς τις αὐτοῦ δύναμις τρέπουσα τὴν ἐπιφανείαν τῶν μερῶν αὐτοῦ καὶ διευθύνουσα αὐτὴν πρὸς τὸ σημεῖον ἐξ οὗ προσπίπτει τὸ φῶς. Τὸ ὑπόγειον μέρος τοῦ φυτικοῦ καυλοῦ ἦτοι αἱ ῥίζαι οὐδεμίαν ἐπίδρασιν ὑρίστανται ἐκ τοῦ φωτός, μόνοι αἱ ἐναέριαι ῥίζαι τῶν ὀρχοειδῶν καὶ τῶν λιανῶν προδῆλως φεύγουσι τὸ φῶς διευθύνονται μονίμως πρὸς τὸ ἐν σκιά διατελοῦν μέρος.

Φωτοχημεία. Ἰδίον κεφάλαιον τῆς χημείας πραγματευόμενον περὶ τοῦ φωτός ὡς παράγοντος διαφόρων χημικῶν ἀντιδράσεων. Τὸ λευκὸν φῶς ἢ φῶς τοῦ ἡλίου γνωστὸν εἶναι ἐκ τῆς πειραματικῆς ἀναλύσεως ὅτι συνίσταται οὐχὶ ἐξ ὁμοειδῶν ἀκτίνων

ὑπὸ διαθλαστικὴν ἐποψίν, ἀλλ' ἐξ ὁμάδων ἀκτίνων διαφόρου διαθλαστικότητος αἰτίνες ἀπαρτίζουσι τὰς ζώνας τοῦ ἡλιακοῦ φάσματος, ὅτι δὲ αἱ ἀκτίνες μερῶν τινῶν τοῦ φάσματος διαπρέπουσαν ιδιότητα ἔχουσι τὴν θερμαντικότητα. Ὑπὸ χημικὴν ἐποψίν αἱ μᾶλλον ἐνεργοὶ ἀκτίνες τοῦ φάσματος εἶναι αἱ τοῦ ἰανθοῦ καὶ αἱ πέρα τούτου κείμεναι, διὸ καὶ ἐπικαλοῦνται χημικαὶ ἀκτίνες, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς συνιστώσας τὸ ἐρυθρὸν καὶ τὸ κάτωθεν τούτου τμήμα τοῦ φάσματος καὶ ἐπικαλούμενας θερμαντικὰς. Αἱ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ φωτὸς διεξαγόμεναι χημικαὶ ἀντιδράσεις καὶ πολλαὶ καὶ προσοχῆς τὰ μάλιστα ἄξιαι εἶναι, παράγουσαι ὅτε μὲν φαινόμενα συνθέσεως, ὡς εἶναι λ. χ. ἡ τοῦ ἰωδίου μετὰ τοῦ ὑδρογόνου ἔνωσης ἐπερχομένη στιγμιαίως μὲν ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίδρασιν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, τοῦ ἡλεκτρικοῦ τόξου ἢ ἐντόνου μαγνησιακοῦ φωτὸς, βαθμιαίως δὲ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν φωτὸς ἥττονος ἐντάσεως ἢ πτωχοτέρου ἰανθίνων ἀκτίνων, ὁμοίως ἢ ἔνωσης τοῦ γλωρίου μετὰ τοῦ ὀξειδίου τοῦ ἀνθρακός, τοῦ γλωρίου μετὰ τῆς βενζίνης, κτλ., ὅτε δὲ σαινόμενα χημικοῦ χωρισμοῦ ἢ ἀποσυνθέσεως, ὡς συμβαίνει ἐπὶ τοῦ ἰωδικοῦ ὀξέος, τοῦ νιτρικοῦ ὀξέος καὶ τῶν ἀλάτων τοῦ ἀργύρου τῶν χρησιμοποιομένων ἐν τῇ φωτογραφικῇ. Εὐκόλος εἶναι ἡ διὰ τῆς παρατηρήσεως ἐξακριβωσις τῶν φαινομένων τούτων, οὐχὶ ὅμως καὶ ἡ ἐκτίμησις καὶ καταμέτρησις τοῦ ποσοῦ τῆς ἐνεργείας τῆς παραγωγῆς ταῦτα. Πρὸς ἐρευναν τῆς χημικῆς δράσεως τῶν διαφόρων μοιρῶν τοῦ ἡλιακοῦ φάσματος ὁ Bunsen εἶχε μεταχειρισθῇ τὴν ἔνωσιν τοῦ γλωρίου μετὰ τοῦ ὑδρογόνου ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ φωτὸς, καθ' ἣν συμβαίνει, ὡς λέγει ὁ Berthelot, ἀντιδράσεις ἐξωθερμικῆς (réaction exothermique) συνεπαγομένη ἐκλυσιν ἢ ἐκχυσιν θερμότητος ἢ συνθήκη, ὅμως αὕτη δὲν εἶναι ἀποχρύστα, διότι αἱ ἐξωθερμικαὶ ἀντιδράσεις δύνανται νὰ τελεσθῶσιν ἄνευ ἀναγκαίας ἐπεμβάσεως ἐξωτερικοῦ τινος ἐνεργείας, οὕτως ὥστε ἡ ἐνέργεια τοῦ φωτὸς δύναται νὰ τεθῇ ἐν μοίρᾳ διεγερτικοῦ παράγοντος. Ἄλλως ἔχουσι τὰ πράγματα ἐὰν θεωρήσωμεν τὰς ἐνδοθερμικὰς λεγόμενας ἀντιδράσεις τὰς συνεπαγομένας ἀπορρόγησιν θερμότητος, ὡς συμβαίνει κατὰ τὴν ἀποσύνθεσιν τοῦ νιτρικοῦ

ὀξέος εἰς ὑπεροξειδίου ἁζώτου, ὀξυγόνον καὶ ὕδωρ, δυναμένην νὰ τελεσθῇ τῇ ἀναγκῇ ἐπεμβάσει ξένης ἐνεργείας, ἥς τὸ ἀναλωθισόμενον ποσὸν ἔσται κατ' ἀνάγκην ἀνάλογον πρὸς τὸ προκύψον χημικὸν ἀποτέλεσμα. Φανερὸν λοιπὸν ὅτι διὰ τοιαύτης τινος χημικῆς ἀντιδράσεως (ἐνδοθερμικῆς) τελουμένης τῇ ἐπίδρασει τοῦ φωτὸς μόνον εἶναι δυνατόν νὰ καταμετρηθῇ καὶ παρασταθῇ ἀριθμητικῶς τὸ ποσὸν τῆς τοῦ φωτὸς ἐνεργείας. Τὴν χημικὴν δρᾶσιν τοῦ φωτὸς κατώρθωσε νὰ παραστήσῃ δι' ἡλεκτρικῶν φαινομένων ὁ Berthelot καταφυγὼν εἰς τὸ ἐξῆς πείραμα: Δύο πλάκες ἀργυραὶ ἐπιστρωμέναι δι' ἀργυρικοῦ τινος ἀλάτος, ὡς τοῦ γλωρίου τοῦ ἀργύρου, βυθίζονται ἐν ὕδατι ὀξινισθέντι καὶ συνδέονται πρὸς εὐαισθητότατον γαλβανόμετρον, οὕτω δ' ἔχουσαι αἱ ἀπολύτως ὅμοιαι πρὸς ἀλλήλας πλάκες εὐρίσκονται ἐν τῷ σκότει καὶ οὐδὲν ρεῦμα παρατηρεῖται ἂν αἰφνης διὰ καταλήλου τρόπου φέρωμεν ἀκτὶνα φωτὸς ἐπὶ τῆς ἐτέρας μολῆς τῶν πλακῶν, ἁμέσως ἔχομεν ρεῦμα, οὗ ἡ ἔντασις μετρούμενη διὰ τοῦ γαλβανόμετρον παρίστησι τὴν τοῦ φωτὸς χημικὴν δρᾶσιν. Διὰ τῆς μεθόδου ταύτης δυνάμεθα νὰ παραβάλωμεν ἀριθμητικῶς τὴν χημικὴν δρᾶσιν τῶν διαφόρων ἀκτίνων τοῦ φάσματος, ἐτι δὲ ἀπεκαλύφθη καὶ φαινόμενον τι ἀξιόλογον οὐ ἡ ὠφέλεια μεγίστη ἐν τῇ φωτογραφικῇ, ὅτι αἱ ἐρυθραὶ ἀκτίνες ἐὰν μὲν ἀδυνατῶσι νὰ προκαλέσῃ τὴν ἀποσύνθεσιν τῶν ἀργυρικῶν ἀλάτων, ἰσχύουσιν ὅμως νὰ συνεχίσωσι ταύτην ἀρξάμενην τῇ ἐπίδρασει τῶν ἰανθίνων τούτου ἔνεκα ἐπικλήθησαν ἀκτίνες συνεχιστικαὶ (rayons continueurs). Τὴν ιδιότητα ταύτην τοῦ ἐρυθροῦ φωτὸς χρησιμοποιοῦσιν οἱ φωτογράφοι ὁσάκις ἔχουσιν ἀνάγκην τὴν στιγμιαίως ἐντυπωθεῖσαν ἐν τῷ λευκῷ φωτὶ πλάκα νὰ καταστήσωσι ζωηρότεραν καὶ ἐπιδιώξωσι τὴν τελείαν ἀποσύνθεσιν καθ' ἃ σημεῖα ἐπέδρασε τὸ λευκὸν φῶς· ἀρκεῖ δὲ πρὸς τοῦτο νὰ ἐκθέσωσι τὴν πλάκα, πρὸ τῆς ἀναπτύξεως, εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἐρυθροῦ φωτὸς τοῦ φωτογραφικοῦ φανοῦ. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ πειράματος τοῦ Berthelot προέκυψε καὶ ἄλλο συμπέρασμα, ὅτι αἱ φωτογραφικαὶ πλάκες ἀποβαίνουσι πολλῶν εὐαισθητοτέραι εἰς τὰς ἐρυθρὰς ἀκτίνας μετὰ τὴν ἐν λευκῷ φωτὶ ἀλλοίωσιν ἢ πρὸ ταύτης. [P.N.B.]

X

Χαβάη (Hawaii). Ἡ μεγίστη τῶν Σανδвичίων νήσων, ἔχουσα ἐμβ. 10.398 τχμ. καὶ 46,843 κατ., πρωτεύουσαν δὲ τὸ Χίλο μετὰ καλοῦ λιμένος. Τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῆς εἶναι ὄρεινόν, ἔχον πολλὰ ὑψηλά ἡφαιστεία. Ἐξ αὐτῆς ἐκλήθη ὅλη ἡ τοπαρχία τῶν Σανδвичίων νήσων (βλ. λ.) Χαβάη.

* **Χάγκεν** (Hagen) Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ πρωσ. νομῷ Ἀρνσπεργ, μετὰ 50,612 κατ. τῷ 1900.

Χαίμανα. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὃν ἔδρα ὑποδιοικήσεως, ὑπαγομένης τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Ἀγκύρας καὶ οἰκούμενον ὑπὸ Ὁθωμανῶν καὶ Ἑλλήνων ἀνερχομένων εἰς 200, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένων ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἀγκύρας καὶ συντηρουμένων δημοτικὴν σχολήν.

Χαιρωνείας δῆμος. Ὁ δῆμος οὗτος ἀποτελῶν μέρος τῆς ἐπαρχίας Λεβαδείας τοῦ νέου νομοῦ Βοιωτίας ἠριθμεῖ 3,589 κατ. τῷ 1896. Παρα τὸ νῦν χωρίον Κάπραιναν, τὴν ἀρχαίαν Χαιρωνεῖαν, ἐπεχειρήθησαν ἀπὸ τοῦ 1902 ἀνασκαφαὶ ὑπὸ τοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων Γ. Σωτηριάδου πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ πολυάνδριου τῶν ἐν τῇ μάχῃ τῆς Χ. πεσόντων τῷ 338 π. Χ. καὶ ἐνέργειαι πρὸς ἀναστήλωσιν τοῦ λείοντος τῆς Χαιρωνείας· καὶ ἡ μὲν δευτέρα ἐργασία ἀπεπερατώθη ἤδη ἐντελῶς, τοῦ λείοντος συγκολληθέντος καὶ συμπληρωθέντος ὑπὸ τοῦ γλύπτου Σώχου, ἀναστηλωθέντος δὲ ἐπὶ βάθρου ὑψηλοῦ ἀνασκαπτομένου δὲ τοῦ τύμβου παρὰ τὸν Κηρίσιον, ἐφ' οὗ ὑπῆρχε κτίριον ῥωμαϊκῶν χρόνων καὶ ὅφ' ὃν ἐνομιζέτο ὅτι ἦτο τὸ ἄνω πολυάνδριον, εὐρέθησαν σκελετοὶ ἀπηνθρακωμένοι καὶ ἀγγεῖα γεωμετρικοῦ σχήματος ἀνήκοντα εἰς τὴν λεγομένην προκυλαδικὴν ἐποχὴν τῶν θεσσαλικῶν ἀγγείων· ὥστε ζητητέον ἀλλαχοῦ τὸ πολυάνδριον τῶν Μακεδόνων νεκρῶν.

* **Χαλέπα.** Κωμόπολις ἐν τῷ δήμῳ Χανίων τῆς Κρήτης, ἔχουσα 3,085 κ. (1900).

Χαλκατζί. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ, ὑπαγόμενον ἰῇ ὑποδιοικήσει τοῦ Μεταλλείου Ἀχ-δαγ (βλ. λ. σ. 613), τῇ διοικήσει Ὑσγάτης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀγκύρας καὶ ἔχον 300 κατ.

Ἑλλήνας ὑποίκους ἐκ Πόντου, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας καὶ συντηροῦντας γραμματοδιδασκαλεῖον, ἀσχολουμένους δὲ περὶ τὴν μεταλλουργίαν. [Γρ. Σ. Ι.]

Χάλικη ἢ Χαλκία. Νῆσος πρὸς Β τῆς Ῥόδου κειμένη. ἦς οἱ κάτοικοι ἦσαν ἄποικοι ἐκ Ῥόδου Μνημονεύεται ὑπὸ τοῦ Θουκυδίδου ὡς φυλασσομένη σὺν ταῖς παρακειμέναις νήσοις ὑπὸ Χαρμίνου. Ἐχει μικρὸν ἀλλ' ἀσφαλὴ λιμένα καλούμενον Ἐμπορεῖον, κείμενον ἐν τῷ ΝΑ ταύτης καὶ προφυλαττόμενον ὑπὸ νηϊδῶς· ἐνταῦθα κατοικοῦσι περὶ τὰς 500 ψυχὰς. Τὸ ὀμώνυμον τῇ νήσῳ χωρίον κεῖται εἰς ἀπόστασιν 4 χμ. τοῦ λιμένος πρὸς Δ καὶ ἀριθμεῖ περὶ τοὺς 1,000 κατ. Παρὰ τὸ χωρίον τοῦτο εὐρήνται λείψανα ἀρχαίων οἰκοδομημάτων καὶ δὴ πολλῶν τάφων. Ἡ Χ. εἶναι μὲν τραχεῖα καὶ βραχὺδης, ἀλλὰ καλλιεργεῖνται αὐτῇσι σίτος, κριθὴ καὶ συκεῖαι παρεχούσαι ἐξαίρετους καρπούς. Οἱ ὅλοι κάτοικοι συμποσούνται εἰς 1,500 ἑτώντας ἐκ τῆς σπογγαλιείας καὶ διατηρουμένης ἐλλ. καὶ δημοτ. σχολεῖον καὶ παρθεναγωγεῖον.

Χαμαίτζι. Χωρίον τοῦ δήμου Σητείας τοῦ νομοῦ Λασηθίου τῆς Κρήτης, ἔχον 364 κατ. (1900).

Χαμαμαλί. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐπὶ τῆς Κυζικηνῆς χερσονήσου καὶ πρὸς Β τῶν ἐρείπιων τῆς Κυζίκου, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Ἀρτάκης, τῆς νομαρχίας Προύσης καὶ ἔχον 350 κατ. Ὁθωμανοὺς καὶ τινὰς Κιρκασίους, ἀσχολουμένους περὶ τὴν γεωργίαν. [Γρ. Σ. Ι.]

Χαμηδιέ. 1) Παράλιον πρῶτασιον τῆς Σμύρνης, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Μαγνητίας καὶ ἔχον 4,018 κατ. Ἑλλήνας τουρκοκρῶνους, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Σμύρνης καὶ συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικὴν σχολήν, διτὰξιον παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον. [Γρ. Σ. Ι.]

— 2) Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κείμενον ἐπὶ λίθου, πρὸς Β τῆς Βοζίνης (Σαπάντζα-γκισλοῦ) καὶ ἐπὶ τῆς ἀπὸ Χαϊδάρ-πασᾶ, οὐτινος ἀπέχει 131 χλμ., εἰς Ἀγκυραν, σιδηροδρομικῆς ὁδοῦ, ἐνού-

μενον δὲ διὰ διακλαδώσεως μήκους 11 χλμ. μετὰ τοῦ Ἀδα-παζάρ. Ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Κεῦβε (Κυβέλωνι καὶ τῇ διοικήσει Νικομηδείας, οἰκεῖται ὑπ' Ὀθωμανῶν καὶ ἔχει λειψανά τινα ἀρχιτέκτονες καὶ ἐπιγραφὰς δημοσιευθείσας (Bull. de corr. hellen. t. 25 p. 29). 3 χλμ. ἩΔ τοῦ Χ. διαφύεται ἡ ἐπὶ τοῦ Σαγγαρίου μεγάλη γέφυρα μήκους 430 μ. ἡ κατὰ Θεοφάνη ὑπὸ Ἰουστινιανοῦ τοῦ Α' τῷ 560 κατασκευασθεῖσα πρὸς διευκόλυνσιν τῆς συγκοινωνίας μετὰ τῆς μεγάλης ὁδοῦ τῆς ἀγούσης ἀπὸ Νικομηδείας εἰς Συρίαν καὶ διερχομένης διὰ Φρυγίας καὶ Καππαδοκίας. Ὁ Σαγγάριος μεταβαλὼν πορεῖαν δεν ῥέει πλέον ὑπὸ τὰς ἀψίδας τῆς γεφυρᾶς ταύτης, ἀλλ' εἰς ἀπόστασιν 3 περίπου χλμ. πρὸς Α. [Γρ.Σ.Ι.]

Χαμουδόπουλος Μηνηῶς Δ. Λόγιος Ἑλλήν, γενν. ἐν Σμύρνῃ τῷ 1843, ἐκπαιδευθεὶς δ' ἐν τῇ Εὐαγγελικῇ σχολῇ. Τῷ 1860 ἱδρύσεν ἐν Σμύρνῃ τὸν Ἑλλ. φιλολογικὸν σύλλογον, ἐλθὼν δ' εἰς Ἀθήνας συνειργάσθη εἰς τὴν ἐκδόσιν τῆς «Νέας Γενεᾶς». Τῷ 1865 διωρίσθη διερμηνεὺς τοῦ ἐν Σμύρνῃ προξενείου, ἐκεῖθεν δ' ἔγραψεν ἐν ταῖς ἐφημερίαις «Αἰῶνι» καὶ «Μέλλοντι», ὡς καὶ ἐν τῷ ἐν Σμύρνῃ περιοδικῷ «Μέντορι». Ἀκολουθῶνς προσελήσθη μεταφράσας τῆς ἐπισήμου ἐφημερίδος «Αἰῶνι» καὶ ἐξέδωκεν αὐτὸς τὴν ἐφημερίδα «Πρόδοξον», διετέλεσε δὲ καὶ δημογέρον Σμύρνης καὶ γραμματεὺς τοῦ μουσείου καὶ τῆς βιβλιοθήκης τῆς Εὐαγγελικῆς σχολῆς, ἐν δὲ Κων/πόλει ἀρχισυντάκτης τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας». Ἐλαβε δὲ καὶ πολλὰς δημοσίας ὑπηρεσίας ἐν τῷ τουρκικῷ κράτει μέχρι τοῦ βαθμοῦ βοηθοῦ νομαρχοῦ Ἀμίδης (Διαρκελίρ) ἀπὸ τοῦ 1900. Ἐγραψε πολλὰ, ἐν οἷς τὰ: Ἱστορία τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, Ἱστορία τοῦ Ῥωσσοτουρκικοῦ πολέμου, Γεωγραφία καὶ θρησκευτικὰ πονήματα καὶ πλεῖστα ἄλλα παντοίας ὕλης.

Χαμσαπεύλι. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Μαγνησίας τῆς διοικήσεως Σαρουχάν καὶ ἔχον 385 κατ. Ἑλλήνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Σμύρνης καὶ συντηροῦντας νηπιαγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

Χανδράς. Πρωτ. τοῦ δήμου Πρωι-σοῦ τῆς ἐπαρχίας Σητείας (Λασηθίου) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 438 κατ. (1900).

* **Χανία.** Ἡ πρωτεύουσα αὕτη τῆς Κρήτης εἶχε κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1900 κατ. 12,016. Ὁ δῆμος Χ. εἶχε 20,972 κατ., ὅστις εἶναι πληθισμὸς καὶ τῆς ἐπαρχίας Χ., ὁ δὲ νομὸς Χ. εἶχε 72,761 κατ.

Χάνλεϋ (Hanley). Πόλις τῆς ἀγγλ. κομητείας Στάφορντ, μετὰ 61,524 κατ. τῷ 1901.

Χανρδ. Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

Χάουπτμαν (Gerhart Hauptmann). Γερμανὸς ποιητής, γενν. τῷ 1862 ἐν Σιλεσίᾳ. Ἐσπούδασεν εἰς τὰ πανεπιστήμια τῆς Ἰένης καὶ τοῦ Βερολίνου, ἐξῆλθε δὲ χρόνον τινα ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Ἑλβετίᾳ, Βερολίνῳ καὶ ἀλλανδοῦ, νυν δὲ ζῇ ἐναλλαξ ἐν χωρίῳ τινι τοῦ ὄρους τῶν Γιγάντων (Hiesengebirge), Βερολίνῳ καὶ Δρέσδῃ. Εἶνα εἰς τῶν διαπρεπεστέρων ἀντιπροσώπων τοῦ συγχρόνου δράματος, διακρινόμενος διὰ τὴν διάπλασιν τῶν χαρακτήρων. Ἐκ τῶν δραμάτων του τὰ γνωστότερα εἶναι Οἱ ὑρανταί (1892), Hannele=Τζαννίτα (1893), Ὁ ἀμαξῆς Χέντσελ (1899).

Χάρακ. Πρωτ. τοῦ ὁμωνύμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Μονοστατίου (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχουσα 658 κατ. (1900). Ὁ δῆμος Χ. εἶχε κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν 4,076 κατ., περιλαμβάνει δὲ πλὴν τῆς πρωτεύουσας 31 χωρία καὶ τὴν μονὴν Κουδοῦμᾶ.

Χαράκι. Χωρίον παράλιον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κείμενον ἐπὶ τῆς Κυζικηνῆς χερσονήσου καὶ πρὸς Δ αὐτῆς, ὑπαγόμενον δὲ τῇ ὑποδιοικήσει Ἀρτάκης, τῇ διοικήσει Καρασί καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύσης καὶ ἔχον 1700 κατ. Ἑλλήνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Κυζίκου καὶ συντηροῦντας ἀστικήν σχολήν.

Χαρζιλαμπός Ἀγίος. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κείμενον πρὸς Ν καὶ εἰς 1 ὥρας ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Γιάλοδας καὶ ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει αὐτῆς καὶ τῇ διοικήσει Νικομηδείας, ἔχον δὲ 600 κατ. Ἑλλήνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας, συντηροῦντας δημοτικὴν σχολὴν καὶ περὶ τὴν γεωργίαν ἀσχολουμένους. [Γρ.Σ.Ι.]

Χάραξ (τουρκ. Χέρεκε). Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κειμένη κατὰ τὰ Β παράλια τοῦ Ἀστακηνοῦ κόλπου καὶ πρὸς Δ τῆς Νικομηδείας, οὗσα δὲ σταθμὸς τῆς ἀπὸ Χαΐδαρ-πασᾶ, εὐτινὸς ἀπέχει 64 χλμ., εἰς Ἀγκυραν σιδηροδρομικῆς γραμμῆς. Ἐνταῦθα ὁ σουλτάνος Ἀβδούλ-Μετζίτ ἀνήγειρε μέγα ἐργοτάξιον μεταξωτῶν καὶ ταπήτων, κείμενον ἀριστερᾷ τῆς σιδηροδρομικῆς ὁδοῦ καὶ ἐν ᾧ ἐργάζονται πολλοὶ Ἑλληνίδες ἱδίαι καὶ Ἀρμενίδες ἐργάτριαι. Τοῦ Χ. μνείαν ποιεῖται Στάφ-ανος ὁ Βυζάντιος, ὅστις καλεῖ αὐτὸν εἰμ-πόριον μέγιστον ἐν τῷ τῆς Νικομαδείας κόλπῳ. Ἐν Χ. ἐτελεύτησε Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας, οὐ μακρὰν δ' αὐτοῦ ἐν τῷ νυν

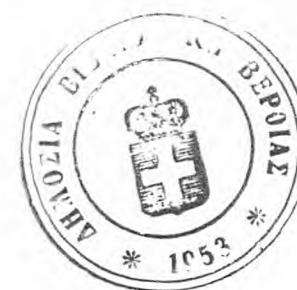
Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

XANIA

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν

Ἄρθρον Χανία

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Χουνκιάρ-τσαίρ' (τ. ἔ. αυτοκρατορικῶ πέ-
διῳ) ἀπέθανεν ὁμοίως καὶ ὁ πορθητὴς τῆς
Κωνσταντινουπόλεως Μωάμεθ ὁ Β'. Τὸν
Χ. κατέλαβε τῷ 1207 ὁ Μακάριος de
Saint Ménéould παραχωρηθέντα αὐτῷ ὑπὸ
τοῦ Βαλδουίνου ὡς τιμᾶσιν. Ὑπὸ τῶν Ὁθω-
μανῶν ἐκυριεύθη ἐπὶ τοῦ σουλτάνου Ὁρχάν
διὰ τοῦ Καρα Ἀλῆ πατρὸς τοῦ ὑστερον ἐν-
δόξου Βεϋλέρβη Τιμουρτάς. [Γρ.Σ.Ι.]

Χάραξ ὁ Περ γ α μ η ν ὁ ς. Κατὰ τὴν
πιθανωτάτην γνώμην ἔζησε κατὰ τοὺς μετὰ
τὸν Αὐγουστον καὶ Νέρωνα χρόνους καὶ
κατὰ Σουλ-αν ὑπῆρξεν ἱερεὺς καὶ φιλό-
σοφος. Συνέγραψεν Ἑλληνικὰς ἱστορίας
συνιστημένας ἐκ τεσσαράκοντα βιβλίων.
Ἀποσπάσματα τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐξεδόθησαν
ὑπὸ C. Müller (Frag. hist. gr.). [Γρ.Σ.Ι.]

Χάραξ Ἰωάννης. 1) Γραμματικὸς
βυζαντινὸς ἀκμάσας κατὰ τὴν 5' ἑκατον-
ταετηρίδα, ὡν σύγχρονος τῷ Φιλοπόμῳ καὶ
Τιμοθέῳ τῷ Γαλαίῳ καὶ γράψας περὶ ὀρ-
θογραφίας, Σχολία εἰς τὸν Θεοδόσιον καὶ
ἄλλα. Ἐξεδόθη ἀποσπασμά τι αὐτοῦ περὶ
ἐγκλινομένων μορίων. — 2) Ἰωάννης
Χ. Καταγεγραμμένος ἐκ τῆς αὐλῆς τῶν Μω-
ραχαριζάνων λέγεται κατὰ τοὺς χρονολό-
γους, οἵτινες ἐμίσουν αὐτὸν ὡς εἰκονομάχον,
τυχοδιώκτην, κηλοτροπος, μάγος καὶ ραδι-
σουργὸς γραμματικὸς καὶ διπλωμάτης. Ὁ αὐ-
τοκράτωρ Μιχαὴλ ὁ Β' ὁ Τραυλὸς κατέστη-
σεν αὐτὸν παιδαγωγὸν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Θεο-
φίλου, ὅστις αὐτοκράτωρ γενομένος ἀνη-
γορεύσεν αὐτὸν πατριάρχην γνωστὸν ὑπὸ
τῷ ὀνόματι Ἰωάννης Ζ'. Μετὰ δὲ τὴν ἀνα-
στήλωσιν τῶν εἰκότων καὶ τὸν θάνατον
τοῦ Θεοφίλου ἡ αὐτοκράτειρα Θεοδώρα κα-
θαιρέσασα αὐτὸν περιώρισεν ἐν τῇ ἐν Χη-
λαῖς τοῦ Βοσπόρου (τανῦν Μπεμπέκ βλ. λ.
σ. 649) μονῇ. [Γρ.Σ.Ι.]

Χαριούπολις (τουρκ. Χαϊρεμπόλ).
Κωμοπολις τῆς Θράκης, κειμένη Β τῆς
Ῥαιδεστοῦ καὶ πρὸς Δ τῆς ἀπὸ Κωνσταν-
τινουπόλεως εἰς Ἀδριανούπολιν σιδηροδρο-
μικῆς ὁδοῦ ἐπὶ πεδιάδι διαδρεχομένης ὑπὸ
τοῦ ποταμοῦ Ἐργίνου. Οὕτω ἔδρα ὑποδι-
κῆσει, ὑπαγομένης τῇ δικαίᾳ: Ῥαιδε-
στοῦ καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀδριανουπόλεως,
ἔχει 3,000 κατ. Ὁθωμανοὺς καὶ Ἑλληνας,
ἐκκλησιᾶς: ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μη-
τροπόλεως Ἑρακλείας, συντηροῦντας ἀ-
στικὴν σχολὴν καὶ παρ' ἐναγωγείον καὶ
ἀσχολουμένους περὶ τὴν γεωργίαν. Πρὸς Δ
τῆς Χ. ὑφίσταται μικρὰ ὀρεινὴ σειρὰ, ἐν ᾗ
ὑπάρχει ἀκρόπολις. Τὸ πάλαι διετέλεσεν
ἔδρα ἐπισκοπῆς, τῷ δὲ 1206 μ. Χ. κατε-
στράφη ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος τῶν Βουλγάρων
Ἰωάννου ἢ Συλοσιάνου μετὰ πολλῶν
ἄλλων Θρακικῶν πόλεων, οἱ δὲ κάτοικοι
αὐτῆς μετεκίσθησαν εἰς τὴν παραδουνά

διον Βουλγαρίαν. Τὴν πόλιν ταύτην ἐκυ-
ρίευσεν ὁ υἱὸς τοῦ σουλτάνου Ὁρχάν Σου-
λεῦμαν τῷ 1357. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Χάρκωφ.** 1) Κυβερνεῖον τῆς Ῥωσ-
σίας, ἔχον τῷ 1897 κατ. 2,609,861, — 2)
Πρωτ. αὐτοῦ καὶ ἰδίας περιφερείας, μετὰ
474,846 κατ.

Χαρμαντζλί. Χωρίον τῆς Μικρᾶς
Ἀσίας, ὑπάρχοντο τῇ ὑποδιοικήσει Μα-
γνηρίας τῆς δικαίᾳ: Σαρουχάν καὶ ἔχον
336 κατ. Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρ-
τωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Σμύρνης.

* **Χάρρισον** (Βενιαμίν Harrison). Ἐπὶ
τοῦ προέδρου τούτου τῆς Βορείου ἀμερ. συμ-
πολιτικῆς ἐδημοσιεύθη ὁ νόμος τοῦ Μακ-Κίν-
λεϋ, ὁ σκοπεύων τὴν προστασίαν τῆς ἐντο-
πίου βιομηχανίας, ἐγένετο δὲ καὶ ἡ διεθνὴς
ἐκθεσις τοῦ Σικάγου. Ἀλλὰ τῷ 1892 γε-
νομένης νέας ἐκλογῆς δὲν ἐπέτυχεν ὁ
Χ., διετέθη δ' αὐτὸν ὁ Κληδλάνδ. Διατε-
λέσας δ' εἴτα καθηγητὴς πανεπιστημίου
ἐν Καλιφορνίᾳ καὶ πρῶτος πληρεξούσιος
τῆς συμπολιτικῆς ἐν τῷ περὶ εἰρήνης συνε-
δρίῳ τῆς Ἀγῆς, ἀπέθανε τῷ 1901 ἐν
Ἰνδιανπόλει.

* **Χιρτούμ.** Ἡ κυρίεσις τῆς πόλεως
ὑπὸ τῶν Μαχδιστῶν (1885) καὶ ἡ ἀνύψω-
σις τοῦ Ὁμδερμάν εἰς πρωτεύουσαν αὐτῶν
ἐπὶ ἡγεμονίᾳ τελείαν παρκαλὴν αὐτῆς. Μετὰ
δὲ τὴν καταβολὴν τῶν Μαχδιστῶν (1898)
ἐγένετο πάλιν πρωτεύουσα τοῦ Αἰγυπτια-
κοῦ Σουλτάν καὶ ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ἀνε-
πτύχθη μεγάλως. Ἀπὸ τοῦ 1900 συνδέε-
ται διὰ σιδηροδρόμου μετὰ τῆς Αἰγύπτου.

* **Χίρων.** Πρὸ ἐκ τῆς νεωτέρας φι-
λολογικῆς περὶ αὐτοῦ Krüger, Charon und
Thanatos ('866) Robert, Thanatos (1879)
Hesseling Χάρως (τῶν νεωτέρων Ἑλλή-
νων, γερμαν. 1897) Waser, Charon, Cha-
ron, Charos (1898).

Χισιώτης Δημήτριος. Καθηγη-
τῆς τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, γενν.
τῷ 1845 ἐν Βεϊτζῇ τοῦ Ζαγορίου καὶ ἀπο-
θανὼν τῇ 1 Φεβρ. 1897 μετὰ διαιτῆ πο-
λυῶντον ἀσθενείαν. Ἀριστεύσας ἐν τοῖς
ἐγκυκλίοις μαθήμασι τῆς Ζωσιμαίας ἐν
Ἰωαννίνοις σχολῆς μετέβη ἐπὶ πενταε-
τίαν τὸν διδάκταρον ἐν Καστανίᾳ τῆς Κα-
λαμπάκας. Σπουδάζας δ' εἴτα ἐπὶ ἑξαε-
τίαν τὴν ἱατρικὴν ἐν τοῖς πανεπιστημίοις
Ἀλλῆς, Βυρτεμβούργου, Λιψίας καὶ Μονά-
χου. ἐγκτετέτη ὡς ἱατρὸς ἐν Ἰωαννίνοις.
Καταδιωχθεὶς ὑπὸ τῆς τουρκ. κυβερνήσεως
διὰ τὴν παρουσίαν αὐτοῦ ἐν Βερολίῳ τῷ
1878 ὅπως ἐκθέτη εἰς τὸ αὐτόθι συνέδριον
τοὺς πόντους τῶν Ἑλλήνων, ἐγκατέστη ἐν
Ἀθῆναις, ἐνθα ἐγένετο τῷ 1880 ὑφηγητῆς
καὶ τῷ 1890 τακτικὸς καθηγητῆς τῆς ἱστο-

λογίας και παθολογικής ανατομίας και εξέλεγε δις κομήτωρ της ιατρικής σχολής· ένεκα δὲ τῆς νόσου αὐτοῦ ἐπαύθη τῆς θέσεως ταύτης 2 ἔτη πρὸ τοῦ θανάτου. Συνέγραψε πολλὰς πατριωτικὰς διατριβὰς καὶ ὑπομνήματα περὶ Ἑπείρου ἐν Ἀθήναις 1887, πραγματείας γερμανιστὶ περὶ βακτηριδίων ἐν τῷ νωτιαίῳ μυελῷ, παρατηρήσεις περὶ τῆς θεραπευτικῆς δυνάμεως τῆς κινήσεως, περὶ ρευματοειδῶν πυογενῶν παθήσεων, Μελετήματα ἱστολογικὰ (1881—1882) καὶ Ἔργα τοῦ παθολογικοῦ ανατομικοῦ.

Χάσ-κινό. Βλ. Πικρίδιον σ. 759.

Κατζίδακας. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Μαγνησίας τῆς διοικήσεως Σαρούχαν καὶ ἔχον 1,029 κατ. Ἑλλήνας, ἐκκλησιαστικῶς ὑποκειμένους τῇ μητροπόλει Σμύρνης καὶ συντηροῦντας διτάξιον ἀστικήν σχολήν καὶ διτάξιον παρθεναγωγείον. [Γρ.Σ.Ι.]

Κατζίκωνστας Λύσανδρος. Λόγιος Ἑλλήν. γενν. ἐν Ἀθήναις τῷ 1850. Μετὰ τὰς ἐν Ἀθήναις γυμνασιακάς σπουδὰς καὶ τὴν ἐπὶ πενταετίαν ποίησιν ἐν τῇ φιλολογικῇ σχολῇ τοῦ ἔθν. πανεπιστημίου ἐσπούδασε φιλολογίαν ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἔτυχε διπλώματος ἐν Τυβίγγῃ διὰ τῆς διατριβῆς Ἡ κατὰ Σητήχαρον Ἰλίου κέρισις. Ἐπανελθὼν διέτελεσε διευθυντὴς τῶν ἐν Φίλιππουπόλει Ζοριζίων καὶ μετὰ ταῦτα διευθυντὴς τῆς ἐν Ὁδησσῷ ἑλληνικῆς σχολῆς μέχρι τοῦ 1886 καὶ αὖθις ἀπὸ τοῦ 1902. Ἐγένετο δὲ πρωτοεργὴς τῆς ἰδρύσεως τῆς βιβλιοθήκης Μαρασλή τῆς ἀπὸ τοῦ 1897 ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτοῦ λειτουργούσης. Μετέφρασε τὸ μυθιστορημα τοῦ Hamerling «Ἀσταςία» (Διψ. 1888, τομ. 3) καὶ ἐν τῇ βιβλ. Μαρασλή τὸν πρῶτον τόμον τῆς ἱστορίας τῆς ἑλληνικῆς λογοτεχνίας τοῦ W. Christ (1903). Ἀπέθανε κατ' Ἰούλιον τοῦ 1904.

Κατζίδακας. 1) Ἰωάννης Ν. Καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ, γενν. τῷ 1844. Μετὰ τὴν ἐγκύκλιον παιδείαν καὶ τὴν ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ σπουδὴν μετέβη τῷ 1870 εἰς Παρίσιον πρὸς εὐρυτέρας σπουδὰς καὶ εἰτα εἰς Βερολίον, ἐπανελθὼν δὲ διωρίσθη τῷ 1873 καθηγητὴς ἐν τῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων καὶ τῷ 1884 καθηγητὴς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ. Ἐδημοσίευσε πολλὰς διατριβὰς, γερμανιστὶ μὲν ἐν τῷ Journal für reine und angewandte Mathematik καὶ γαλλιστὶ ἐν τῷ περιοδικῷ Enseignement de mathématiques, ἑλληνιστὶ δὲ ἐν τῇ «Ἀθηνᾶ» καὶ τῇ «Ἐκτετατῇ τοῦ ἔθν. πανεπιστημίου». Βιβλία αὐτοῦ αὐτοπροσάτα ἐκ τῆς ἀνωτέρας μαθηματικῆς εἰναι τὰ: Εἰσα-

γωγή εἰς τὴν ἀνωτέραν ἄλγεβραν (1879), Ἐπίπεδος ἀναλυτικὴ γεωμετρία (1879), Στερεὰ ἀναλυτικὴ γεωμετρία (1880), Διαφορικὸς λογισμὸς (1889), Ὁλοκληρωτικὸς λογισμὸς (τόμ. Α' 1900), ἐκ δὲ τῆς στοιχειώδους μαθηματικῆς Ἐπίπεδος τριγωνομετρία, Στοιχεῖα γεωμετρίας, Στοιχειώδης ἄλγεβρα, Θεωρητικὴ ἀριθμητικὴ, ἄτινα ἐκδοθέντα εἰς πολλὰς ἐκδόσεις μέχρι ταῦδε χρησιμεύουσιν ἀπὸ πολλοῦ ὡς διδασκτικὰ βιβλία ἐν τῇ μέσῃ ἐκπαιδεύσει. — Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Νικόλαος, γενν. ἐν Βερολίῳ τῷ 1879, σπουδάζας δ' ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Εὐρώπῃ, ἦτο ἀπὸ τοῦ 1900—4 καθηγητὴς τῆς μηχανικῆς καὶ ἀστρονομίας ἐν τῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων καὶ ἀπὸ τοῦ 1904 διατελεῖ καθηγητὴς τῆς μαθηματικῆς ἀναλύσεως ἐν τῷ πανεπιστημίῳ. Ἐγράψε μαθηματικὰς διατριβὰς ἐν εὐρωπαϊκαῖς περιοδικαῖς καὶ ἄρθρα καὶ ποιήματα ἐν ἐφημερίσιν καὶ περιοδικαῖς. Ἐξέδοθη δ' αὐτοῦ καὶ Μηχανικὴ διὰ λιθογραφίας (1904).

— 2) Γεώργιος Ν., ἀδελφὸς τοῦ Ἰωάννου. Φιλολόγος καὶ εἰσηγητὴς παρ' ἡμῖν τῆς γλωσσολογικῆς ἐπιστήμης, γενν. τῇ 12 Νοεμβρ. 1848 ἐν τῇ κώμῃ Μύρθιο τῆς Κρήτης. Ἐνεκὰ τῆς κρητικῆς ἐπανάστασεως τοῦ 1866 ἦλθεν εἰς Ἀθήνας, ἐνθα διήκουσε τῶν γυμνασιακῶν μαθημάτων καὶ ὕστερον τῶν φιλολογικῶν ἐν τῇ ἡμ. πανεπιστημίῳ. Ἀπεστάλη δὲ διὰ διαγωνισμοῦ ὡς ὑπότροφος τῆς κυβερνήσεως πρὸς εὐρυτέρας σπουδὰς εἰς Γερμανίαν τῷ 1877, ἐνθα ἐμελέτησε κυρίως τὴν γλωσσολογίαν ἐν Λειψίᾳ, Ἰένῃ καὶ Βερολίῳ. Ἐν Γερμανίᾳ ὦν ἤρξατο ἀποστέλλων ἄρθρα γραμματικὰ καὶ γλωσσολογικὰ εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις περιοδικὸν «Ἀθηνᾶιον» καὶ συνεργαζόμενος ἐν ταῖς γερμαν. φιλολογικαῖς ἐφημερίσιν. Ἐπανελθὼν δ' ἐκέχθη τῷ 1882 διωρίσθη κατ' ἀρχὰς καθηγητὴς ἐν τῷ διδασκαλείῳ Ἀθηνῶν καὶ ὕστερον ἐν τῷ Δ. γυμνασίῳ, τέλος δὲ τῷ 1886 ἔκτακτος καὶ τῷ 1890 τακτικὸς καθηγητὴς τῆς γλωσσολογίας καὶ τῆς ἰνδικῆς φιλολογίας ἐν τῷ ἔθνικῳ πανεπιστημίῳ. Τῷ δὲ 1897 ἀφῆσας πρὸς σιγμὴν τὴν πανεπιστημιακὴν ἔδραν ἐπολέμησεν ἐν Κρήτῃ. Ἐκτὸς τῶν ἀπὸ 21 ἐτῶν δημοσιευθεῖσων πολλῶν διατριβῶν αὐτοῦ ἐν τοῖς περιοδικαῖς Ἀθηνᾶν, Περνασσῷ, Ἑστία, Σωκράτει, Byzantinische Zeitschrift, ἐν τῷ περιοδικῷ τοῦ Kuhn, Bezz nberger's Beiträge, Indogermanische Forschungen, Sitzungsberichte der Berliner Akademie der Wissenschaften καὶ τῷ Ῥωσικῷ Βυζαντινῷ Περιοδικῷ καὶ δὲ ἐν τῇ «Ἀθηνᾶ», ἔγραψε χωριστὰ εἰς βιβλία τὰ ἐξῆς: Einleitung in die neugriechische Grammatik (Διψ. 1892), Ἐξεργασίαι τῆς γλωσσικῆς τῶν Whitney-Jolly (ἐν Ἀθήναις 1898),

Γλωσσικά μελέται (τόμ. Α', αὐτῶι 1901), Κρίσεις καὶ ἔλεγχοι (αὐτῶι 1901) καὶ τὰ Ἀκαδημαϊκὰ ἀναγνώσματα (τόμος Α' 1902, τόμ. Β' 1903). Τὴν παιδείαν τοῦ ἀνδρός ἐκτιμῶν τὸ ἐν Λιψία πανεπιστήμιον ἀπένευμεν αὐτῶι τὸν τίτλον τοῦ ἐπιτιμίου διδάκτορος τῆς φιλοσοφίας τῷ 1899. Εἶναι δὲ καὶ ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς ἀκαδημείας τῶν ἐπιστημῶν ἐν Βερολίῳ καὶ τῆς ἐν Βουδαπέστη, ὡς καὶ τῆς ἐταιρείας τῶν ἐπιστημῶν ἐν Γοτίγγῃ. Ἐσχάτως δὲ (1905) ἐν τῷ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Μαρασλῇ ἐκδόθεντι ἔργῳ τοῦ Κρουμβάχερ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Το πρόβλημα τῆς γραφομένης νεωτέρας ἑλληνικῆς γλώσσης ἐπισυνῆψε ἀπάντησιν εἰς αὐτὸ καταλαμβάνουσιν τὸ ἥμισυ περίπου τοῦ συγγράμματος.

Χατζόπουλος Δημήτριος. Δημοσιογράφος, γενν. ἐν Ἀγρινίῳ τῷ 1872, σπουδασας ἐν Ἀθήναις καὶ Κερκύρῃ, ποιητῆς δ' ἐν τῷ πολυτεχνεῖῳ, τῇ φιλολογικῇ καὶ τῇ νομικῇ σχολῇ. Διατέλεσε συντάκτης πολλῶν ἐφημερίδων καὶ νῦν διατελεῖ τοιοῦτος ἐν τῇ ἐφημερίδι «Σκρίπ». Ἐδημοσίευσε πολλὰ διηγήματα ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Μπερμ, ὧν τινὰ ἐξεδόθησαν ἐν τοῖς τόμοις «Ἀγροτοβούλου» (1894) καὶ «Ντόπιος ζωγραφίης» (1896) καὶ πολλὰ τοιαῦτα καὶ ἄλλα ἐν ἐφημερίδι καὶ περιοδικῇ καὶ ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ περιοδικῷ «Διόνυσῳ».

Χαυκράφτειος ἀντιδράσις (reaction de Haycraft). Ἀπλουστάτη μέθοδος ἀνιχνευτικῆ τῆς ἐν τοῖς παθολογικοῖς εὗροις τυχόν ὑπαρχούσης γολῆς, συνιστάμενη εἰς τὸ γινώσκον ὅτι τὰ ἀνθρ. τοῦ θείου ριπτομένα ἡσυχῶς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας οὖρου περιεχομένου ἐν δοκιμαστικῷ σωλῆνι κατακρημνίζονται μὲν ἂν τὸ δοκιμαζόμενον οὖρον εὐμοιῇ γολῆς, τούναντιον δὲ μένουσιν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ἂν τὸ οὖρον στερῇται γολῆς. [P.N.B.]

Χαῦσα (τὸ πάλαι Ὀστουδιζός, βλ. λ. σ. 711). Κώμη τῆς Θράκης, κειμένη ΝΑ τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ οὖσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως (καζά), περιλαμβανούσης 15 χωρία μετὰ 8,500 κατ., ὧν 6,500 Ἕλληνες καὶ 2,000 Βούλγαροι καὶ ὑπαγομένης τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Ἀδριανουπόλεως. Ἦ Χ. ἔχει 1,500 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἀδριανουπόλεως καὶ συντηροῦντας δημοτικὴν σχολὴν καὶ νηπιαγωγεῖον, καὶ ὀθωμανούς. Ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ Σουλτῆ Μεχμέτ-πασᾶ τῷ 1475 μ. Χ. [Γρ. Σ. Ι.]

Χελδραϊχ (Heldreich). Ἐργίλος Ἑρμάννος v. Heldreich). Ἐγενν. ἐν Δρέσδῃ τῇ 3ῃ Μαρτίου 1822, ἐσπούδασε δὲ ἐν Φραϊβούργῃ, Μομπελιέ καὶ Γενεύῃ, ἀφο-

σιθθεὶς εἰς τὴν βοτανικὴν. Μετὰ πολλὰς δὲ ἀνὰ τὴν Ἰταλίαν περιηγήσεις κατήλθε τῷ 1843 εἰς Ἑλλάδα πρὸς σπουδὴν τῆς ἑλληνικῆς γλωρίδος, καὶ εἰτα περιελθὼν τὴν Μ. Ἀσίαν καὶ Κρήτην ἐπὶνῆλθε τῷ 1851 εἰς Ἀθήνας, ἐνθα συνδεθεὶς διὰ κηδεσίας μετὰ τῆς οἰκογενείας Καντακουζηνοῦ ἐγκατέστη ὀριστικῶς. Ἀπὸ τοῦ 1851 μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ διετέλεσε διευθυντῆς τοῦ βοτανικοῦ κήπου καὶ ἀπὸ τοῦ 1858—1883 ἐπιμελητῆς τοῦ φυσικογραφικοῦ μουσείου, γενόμενος εἰς τῶν πρώτων ἰδρυτῶν τοῦ φυσιολογικοῦ, παλαιοντολογικοῦ καὶ βοτανικοῦ τμήματος αὐτοῦ. Διατέλεσε δὲ καθηγητὴς τοῦ Διαδόχου καὶ ὡν πρὸς κίπων Γεωργίου καὶ Νικολάου. Ἀνεκάλυψε κατὰ τὰς περιηγήσεις του ὑπὲρ τὰ 700 εἶδη φυτῶν, ὧν τὰ 70 ἔλαβον τὸ ὄνομα του, καὶ ἑπτὰ γένη. Οὐχ ἦτταν ἐνδιέτριψε καὶ περὶ τὴν ζωολογίαν, ἰδίως δὲ περὶ τὴν ἐντομολογίαν καὶ παλαιοντολογίαν. Τῷ 1862 ἐξέδωκε γερμανιστὶ τὰ «Ὠρέλιμα φυτὰ τῆς Ἑλλάδος», ἀκολουθῶν δὲ καὶ ἄλλας σπουδαίας πραγματείας ὡς «Περὶ τῶν κοινῶν ὀνομασιῶν τῶν φυτῶν ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἀρχαίας», «Περὶ γραφῆς φυσικαὶ τῆς νήσου Κρήτης», «Σπουδαί περὶ τῶν πρὸ Ὀμήρου φυτῶν», «Τὰ φυτὰ τοῦ ἄττικου πεδίου», Περὶ τῆς γλωρίδος τῆς Κεραλληνίας καὶ Αἰγίνης» καὶ ἄλλα, ἐν δὲ τῷ ἡμετέρῳ Διετῶν συνετάξεν ἐκτεκμηρῶν τὸ βοτανικὸν μέρος. Ἀντιπροσώπευσε δὲ τὴν Ἑλλάδα εἰς πολλὰ βοτανικὰ συνέδρια, ἐν Φλωρεντίᾳ, Κολωνίᾳ, Παρίσι, κτλ. καὶ ἦτο μέλος πλείστων ἀκαδημιῶν καὶ ἐπιστημονικῶνωματείων τῆς Εὐρώπης. Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Αὐγ. 1902.

Χελουάν. Δουρὰ θειοῦχα ἐν Αἰγύπτῳ, 23 χμ. πρὸς Ν τοῦ Καίρου, μεθ' οὗ συνδέονται σιδηροδρομικῶς, κείμενα ἐν τεχνικῇ ὁρᾷ. Τὰ ὕδατα εἶναι καὶ πλούσια εἰς χλωριονάτριον καὶ χλωριομαγνήσιον, ἀνθρακικόν ἐξὺ κλ. Συγχρόνως ὁ τόπος ἔνεκα τοῦ καθαρωτάτου ἀέρος χρησιμεύει πρὸς κλιματικὴν θεραπείαν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων ἀνέρχεται εἰς 8 χιλ.

Χελσιγγδόργον (Helsingborg). Πόλις τῆς Σουηδίας ἐν τῷ νομῷ Μάλμχουστ, μετὰ 24,070 κατ. (1900).

Χελσιγγόρη (Helsingör). Ἐπίγειον τῆς δανικῆς νήσου Ζηλανδίας, μετὰ 13,864 κατ. τῷ 1901.

Χελσιγγφόρς (Helsingfors). Ὁ πληθυσμὸς τῆς πρωτεύουσος ταύτης τῆς Φινλανδίας ἀνῆρχετο τῷ 1900 εἰς 93,217 ψυχάς. Τὸ ἐκεῖ πανεπιστήμιον εἶχε τῷ 1901 καθηγητὰς καὶ ὑφηγητὰς 100, φοιτητὰς δὲ 2,556 (συμπεριλαμβανομένων 446 φοιτη-

τριών), τὸ δὲ πολυτεχνεῖον 44 καθηγητὰς καὶ 372 φοιτητὰς.

Χενδέκ (τὸ πάλαι Χάνδαξ). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κείμενον ἐγγύς τοῦ Γκέρεδε (Κρατείας, βλ. λ. σ. 491) καὶ ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει αὐτοῦ, τῇ διοικήσει Μπολοῦ (Βιθυνίου) καὶ τῇ νομαρχίᾳ Κασταμονῆς, οἰκούμενον δὲ ὑπ' Ὀθωμανῶν. Ἐνταῦθα πρὸ ἐτῶν ἀνευρέθησαν νομίσματα χρυσᾷ φέροντα τὸ πρόσωπον τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. [Γρ.Σ.Ι.]

Χερμεντζίκ (Χερμεντζία). Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κειμένη ἐπὶ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὀλύμπου καὶ ΝΑ τῶν Ἀδριατικῶν (βλ. λ. σ. 458, τανὺν Ἑβρενός), οὕσα δ' ἔδρα ὑποδιοικήσεως, ὑπαγομένης τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Προῦσης καὶ οἰκουμένη ὑπ' Ὀθωμανῶν γεωργῶν. Τὸ Χ. ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς εἰς Βιθυνίαν εἰσβολῆς τῶν Τούρκων προσηπίζεται ὑπὸ φρουρίου, οὗτος δὲ διοικητὴς Μιχαὴλ Σπανός καλούμενος, προδούς τῷ Ὀσμᾶν τὴν ἐπιβουλὴν τοῦ διοικητοῦ Γιαρ-Χισάρ καὶ ἀσπασάμενος τὸν ἰσλαμισμὸν μετωνομάσθη τουρκιστὶ Κιζσέ Μιχάλ. Οὗτος πεμθεῖς ὑπὸ τοῦ Ὀσμᾶν εἰς Κωνσταντινούπολιν κατάρθωσε καὶ νὰ πείσῃ τὸν αὐτοκράτορα Ἀνδρόνικον Β' Παλαιολόγον νὰ διατάξῃ τὴν παράδοσιν τῆς Προῦσης τοῖς Ὀθωμανοῖς τῷ 1326.

Χερσέκ (τὸ πάλαι Πύλαι, βλ. λ. σ. 800). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κείμενον ἐπὶ τῆς παραλίας τοῦ Ἀστακηνοῦ κόλπου καὶ ἐπὶ ἀκρωτηρίου κειμένου ἐναντι τοῦ τοῦ Δίλ, οὕτως ὥστε ὁ Ἀστακηνὸς κόλπος ἐνταῦθα στενοῦται λίαν, ἡ δὲ σχηματιζομένη γλῶσσα ἔχει πλάτος μάλιστα 6 χλμ. Ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Γιαλσβας καὶ τῇ διοικήσει Νικομηδείας ἔχει κατ. Ὀθωμανούς. Τὸ Χ., ἐν ᾧ ἀνευρέθησαν καὶ τινες ἀρχαῖαι ἐπιγραφαὶ δημοσιευθεῖσαι, ἐκτίσθη τῷ 1457 ὑπὸ τοῦ Ἐρζεγοβινίου ἐξωμότου Χερσέκ-ὄγλου ἢ Χερσέκ-ζαδε-Ἀχμέτ-πασᾶ, υἱοῦ τοῦ Στεράνου Κότεριτς δουκὸς τοῦ Σαμπᾶ καὶ ἀδελφοῦ τοῦ Οὐλερίχου δουκὸς τῆς Ἐρζεγοβίνης, τῆς καλουμένης τουρκιστὶ Χερσέκ. Οὗτος, κυριευθείσης τῷ 1457 ὑπὸ Μωάμεθ τοῦ Β' τῆς Ἐρζεγοβίνης, ἤχθη εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐξισλαμίσθη. Ἐφελευσας δὲ δια τῶν προσεργμάτων αὐτοῦ καὶ τῶν πιστῶν ὑπηρεσιῶν τὴν εὐνοίαν τοῦ Πορθητοῦ, ἔλαβε μίαν τῶν θυγατέρων αὐτοῦ σύζυγον καὶ τὸν βαθμὸν Βευλέρδεη τῆς Ἀνατολῆς. Ἐπὶ Βαγιαζήτ τοῦ Β' δις ἐχρημάτισε καπετάν-πασᾶς καὶ τρίς βεζύρης καὶ ἐπὶ Μελίμ τοῦ Α' ἀπαξ βεζύρης ἐπὶ διετίαν, παυθεὶς δ' ἀπέθανε τῷ 1518. Ὡς ναύαρχος καὶ στρατηγὸς διέγνω τὰ πλεονεκτήματα τοῦ τόπου, ἐν ᾧ τὸ χωρίον, καὶ κα-

ταστήσας αὐτὸν ιδιόκτητον βακούφιον (ἀριέρωμα) ἐκτίσε τέμενος, ἐν ᾧ καὶ ἐτάφη, λουτρῶνα, διάφορα ἐργαστήρια καὶ ἀγορὰν καὶ ἀπὸ τοῦ ἐπωνύμου αὐτοῦ ὠνόμασε τὸ χωρίον, ὅπερ πρότερον ὑπήγετο τῇ διοικήσει (σαντζάκ) Κοτζά-λί. [Γρ.Σ.Ι.]

Χερσόνησος. Χωρίον τοῦ δήμου Λαγκάδος τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 397 κατ. (1900).

Χερῶνα (Geron). 1) Ἐπαρχία τῆς Ἰσπανίας ἀποτελοῦσα τὸ ΒΑ μέρος τῆς Καστιλίας καὶ ἔχουσα ἐμβ. 5865 τγμ. μετὰ 298,497 κατ. (1897). Εἶναι ἐν μέρει εὐφορωτάτη, ἀμυλῶσι δὲ καὶ βικμηχανία καὶ ἐμπορίων. — 2) Πρωτ. αὐτῆς ὡχυρωμένη καὶ ἔδρα ἐπισκόπου, ἔχουσα 16,081 κατ. καὶ ὠραίαν μητρόπολιν. Ἦτο ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος ἰσχυρὰ πόλις στεφομένη ὑπὸ ἀκροπόλεως, ὑπῆρξε δὲ κατὰ καιροὺς ἔδρα τῶν βασιλέων τῆς Ἀραγωνίας.

Χηλαί ἢ Χηλῆ (τουρκ. Σίλε). Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, μικρὸν ἀπέχουσα τῆς θαλάσσης, τοῦ δὲ ἄνω στομίου τοῦ Βοσπόρου ὁ ὥρας καὶ κειμένη ἐν τῇ ἀνατολικῇ ἀκτῇ τοῦ Εὐξείνου πόντου καὶ ΒΑ τοῦ διχορροῦν ὄρους Γίγαντος (Ἰσσά-δαγί). Οὕσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως (καζά), ὑπαγομένης τῇ νομαρχίᾳ Κωνσταντινουπόλεως καὶ περιλαμβανούσης 84 χωρία μετὰ πληθυσμοῦ 163,084 ψυχῶν, ἔχει 6,000 κατ. Ὀθωμανούς καὶ Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Χαλκηδόνος, συντηροῦντας αὐτὴν σχολὴν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον καὶ ζῶντας ἐκ τῆς ἀλιείας ἰδία τῶν πηλαμιδῶν, ἐκ τῆς γεωργίας καὶ ἐκ τῆς ἐμπορίας τῶν ξυλανθράκων. Αἱ δὲ γυναῖκες τῆς Χ. ὑφαίνουν διάφορα βαμβάκινα καὶ ἐρεᾶ ὑφάσματα καὶ κατεργάζονται εἰς τὰ χωρία τοῦ Βοσπόρου ἰδίᾳ καὶ τὰ λοιπὰ προστατεία τῆς Κωνσταντινουπόλεως πωλοῦσιν αὐτά. Ἐν τῇ κωμοπόλει διατηρεῖται ἀκέραιον τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου ἐπισκόπου Σάρδεων τοῦ ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Μιχαὴλ τοῦ Β' τῷ 824 μαρτυρήσαντος. Ἐνταῦθα κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς ἁγίας Τριάδος τελομένης κατ' ἔτος πανηγύρεως, εἰς ἣν συνήθως μεταβαίνει καὶ ὁ μητροπολίτης Χαλκηδόνος, προστρέχουσι πολλοὶ προσκυνηταὶ ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐκ τῶν παραλίων τοῦ Βοσπόρου. Αἱ Χ. κατὰ τὸν Ἀρριανὸν ἀπέιχον τῆς μὲν Ἀπολλωνίας ἢ Θυνιάδος (βλ. λ. σ. 364) νήσου 20 στάδια τῶν δ' ἐκβολῶν τοῦ Σαγγαρίου ποταμοῦ 180 στάδια. Ὁ Ἀνώνυμος καλεῖ αὐτὰς Χηλὰς Μηδανῶν καὶ ἢ Ἄννα Κομνηνὴ Χηλῆν. [Γρ.Σ.Ι.]

Χίγγινς στ ἡ λ.η. Βλ. Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια.

* **Χελή.** Τὸ ἐμβ. τῆς δημοκρατίας ταύτης τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς ἀνέρχεται εἰς 753—776 χιλ. τχμ., μετὰ 3 ἑκατομμ. κατ.

Χιλιόβατ. χιλιόβατ-ώρ κ. [Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

Χιλλέλ. Ἰουδαῖος σοφὸς καὶ ραββίνος σύγχρονος τοῦ Ἰησοῦ, ἐκ Βαβυλωνίας, διδάσας καὶ ἀλλαχοῦ καὶ ὅτ' ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐρμηνεύων τὴν Π. Δ. κριτικῶς καὶ παλαιογραφικῶς. Αἱ ἐρμηνεῖαι αὐτοῦ διὰ στοματικῆς παραδόσεως διατηρηθεῖσαι συνήχθησαν εἰς καὶ ἀπετέλεσαν τὴν βᾶσιν τῆς λεγομένης Μασσώρας. Ἦτο Φαρισαῖος τὴν ἀρεσίν, ἀντίθετος τῆς σχολῆς τοῦ Σαμμαί. [Σ.Π.]

* **Χίος.** Βλ. περὶ Χ. τὸ ἄρτι ἐκδοθὲν βιβλίον τοῦ Henri Pernot, Au pays turc : L'île de Chios (1903).

Χιούγς (David Eduard Hughes). Ἐφευρέτης τοῦ τυπωτικοῦ τηλεγράφου καὶ τοῦ μικροφώνου. Ἐγεννήθη τῷ 1831 ἐν Λονδίνῳ, ὅπουθεν ἡ οἰκογένειά του κατὰ τὸ 1838 μετώκησεν εἰς Ἀμερικὴν. Ἀριερωθεὶς ἔνωρὶς εἰς τὴν σπουδὴν τῆς μουσικῆς καὶ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, τοσοῦτον ταχέως εἰς ἀμφοτέρα ταῦτα τὰ στάδια ἐποιήσατο προόδους, ὥστε τῷ μὲν 1850, μόλις δεκαενναετής, διωρίσθη καθηγητὴς τῆς μουσικῆς ἐν τῷ κολλεγίῳ Bardstown, ἐν δὲ ἔτος κατόπιν ἀνέλαβε τὴν ἐν τῇ αὐτῇ σχολῇ διδασκαλίαν τῆς φυσικῆς καὶ τῆς μηχανικῆς. Τότε συνέλαβε τὸ σχέδιον τοῦ τυπωτικοῦ τηλεγράφου, εἰς ὃ ἀφιερώθη μετὰ ζήλου· τῷ δὲ 1855 παρουσίασεν ἐντελέστατον ὑπόδειγμα τοῦ αὐτοσυστάτου μηχανήματος του, ὅπερ ἀνταπεκρίνετο πληρῶστα εἰς τὰς πρακτικὰς ἀνάγκας καὶ ζημιωτάτων ἤγειρε τὸ ἐνδιαφέρον. Ἡ «American Associated Press» προσέκλησε τὸν Χ. εἰς Νέαν Ὑόρκην, ὅπου τὸ μηχανήμα του ἐγένετο παραδεκτὸν ὑπὸ διαφόρων μικρῶν τηλεγραφικῶν εταιρειῶν, αἱ τινες δύο ἔτη κατόπιν ἠνωθήσαν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Western Union Telegraph Company. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 1857 μετέβη ὁ Χ. εἰς Ἀγγλίαν, ὅπου ὀλιγίστη προσοχὴ ἐδόθη εἰς τὴν ἐφευρέσειν του, καὶ εἰτα εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅπου τούναντίον αὐτῇ ἐγένετο ἐνθέρμως εὐπρόσδεκτος κατόπιν ἑνὸς ἑτοῦς δοκιμῶν. Μετὰ τὸ 1860 ἤρξατο περιηγούμενος τὰ ἄλλα κράτη, ἐν οἷς μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐγένετο ἀποδεκτὸν τὸ τυπωτικὸν σύστημα τοῦ τηλεγράφου του, μέχρις οὗ τῷ 1868 ἐν Βιέννῃ ἐγένετο ἐγκρισιμὴ αὐτοῦ διὰ τὴν διεθνῇ τηλεγραφικῇ συγκοινωνίᾳ. Τὴν σήμερον ὑπολογίζονται ἐν ἐνεργείᾳ 3,000 μέχρι 4,000 τοιούτων συσκευῶν ἐν πάσαις σχεδὸν ταῖς χώραις τοῦ

κόσμου. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐργασίων τούτων ἀφιερώθη καὶ πάλιν ὁ Χ. εἰς τὰς ἐν τῇ φυσικῇ ἐργασίας του, ἐπιδοθεὶς ἰδίᾳ εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦ ἡλεκτρισμοῦ, ἀποτελέσας δὲ τῶν σπουδῶν του ἐκείνων ὑπὴρξεν ἡ ἐφευρέσις τοῦ μικροφώνου, ἀποτελούσα σήμερον τὴν βᾶσιν τοῦ ἐν χρήσει τρόπου τῆς τηλεφωνίας. Ἀλλὰ δύναται νὰ θεωρηθῇ προσέτι καὶ ὡς ὁ κύριος ἐφευρέτης τῆς ἀνευ σύρματος τηλεγραφίας, ἐφ' ἧς εἰργάσθη πρὸ τοῦ Marconi. Ζῶν κατὰ τὰ τελευταῖα τῆς ζωῆς του ἐτὴ ἐν Λονδίνῳ, ἀφιερώθη εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ μαγνητισμοῦ ἐρεῦνας, περὶ οὗ πολλὰς μελέτας ἀνεκοίνωσεν εἰς διάφορα ἐπιστημονικὰ τῆς Ἀγγλίας σωματεῖα. Ἀπέθανε τὴν 22 Ἰανουαρίου 1900. [Ε.Θ.Κ.]

Χίτορφ σωλῆνες. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐκκένωσις.

Χιώτης Παναγιώτης. Ἑλλήν ἱστορικὸς γενν. ἐν Ζακύνθῳ τῷ 1814. Ἐξ-επαίδευσθ' ἐν Ζακύνθῳ, πρῶτον ἐγένετο καθηγητὴς ἐν τῷ λυκαίῳ Ζακύνθῳ ἐπὶ προεστasia, ἔπειτα δὲ μετὰ τὴν ἑνωσιν ἐλληνοδιδασκαλὸς καὶ τέλος ἐφορὸς τῆς δημοσίας βιβλιοθήκης Ζακύνθου. Ἀνὴρ εὐλοπόνος καὶ πολυγράφος ὢν, ἔγραψε πολλὰς πραγματείας καὶ πολλοὺς λόγους καὶ τὰ ἐξῆς βιβλία : Ἱστορικὰ ἀπομνημονεύματα τῆς νήσου Ζακύνθου (Κέρκυρα 1848 καὶ 1858, δύο τόμοι), Ἱστορ. ἀπομνημ. Ζακύνθου 1500—1815 (Κέρκυρα 1863), Ἱστορία τοῦ Ἰονίου Κράτους ἀπὸ συστάσεως αὐτοῦ μέχρις ἐνώσεως 1815—1864 (Ζάκυνθος 1874 καὶ 1877, δύο τόμοι), Ἱστορικὰ ἀπομνημονεύματα Ἑπτανήσου (Ζάκυνθος 1887). Ἀπέθανε ἐν Ζακύνθῳ τῷ 1896. [Σ.δ.Β.]

Χλωρός Νικόλαος. Δασονόμος, γενν. ἐν Δωρίδι. Μετὰ τὰς πρώτας σπουδὰς ἀνέλαβε δασικὴν ὑπηρεσίαν ἐν Βοσνίᾳ καὶ Ἐρζεγοβίνῃ, μεθ' ἧς ἐπιδοθεὶς εἰς εἰδικὰς σπουδὰς ἐν Κων/πόλει διωρίσθη εἰς τὸ παρὰ τὴν Ἑλλησποντον βίλαετιον. Ἐἵτα ἐσπούδασεν ἐπὶ τετραετίαν ἐν Γερμανίᾳ καὶ τῷ 1879 διωρίσθη ἐν Ἑλλάδι ἐπιθεωρητὴς τῶν δασῶν. Ὑπῆρξε καθηγητὴς τῆς δασολογίας ἐν τῷ πολυτεχνεῖῳ, τηρηματάρχης καὶ διευθυντὴς τοῦ δασονομικοῦ κλάδου καὶ πλείστας μελέτας ἐπὶ σχετικῶν ζητημάτων ἔγραψε. Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῷ 1895.

Χοδδέαςος ἢ Χόμψ. Βλ. Ὅμπες ἐν τόμ. Ε'.

* **Χόδμεζο-Βάσαρχελι** (Hodmezo-Vasarhely). Πόλις τοῦ οὐγγρικοῦ κομιτάτου Τσόγγραδ, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 60,883.

* **Χοενλόε** (Χλοδοβίκος πρίγκιψ τοῦ

Χ. Σχίλλινγκφους). Ἀπέθανε τῷ 1901 ἐν Ῥαγάτς, ἀφοῦ κατ' Ὀκτώβρ. τοῦ 1900 ἀπεσφύρησεν ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ ἀρχικαγκελάρου τοῦ Γερμαν. κράτους καὶ πρωθυπουργοῦ τῆς Πρωσίας.

* **Χόλλ** (Hall). Πόλις εὐλιμένως τῆς ἀγγλικῆς κομητείας Ὑόρκης, ἔχουσα τῷ 1901 κατ. 340,618.

* **Χόλμ** (Holm). 2) Πρωτ. περιφερ. ἐν τῷ ῥωσσοπολωνικῷ κυβερνήτῳ Δουβλί-νου, ἔχουσα τῷ 1897 κατ. 19,236.

Χόντρος. Χωρίον τοῦ δήμου Βιάν-νου τοῦ νομοῦ Λασηθίου τῆς Κρήτης, ἔχον 247 κατ. (1900).

Χορτάκης Νικόλαος Δ. Καθη-γητὴς ἐν Ἀθήναις, γεννηθεὶς τῷ 1800 ἐν Σμύρνῃ ἐκ κλάδου τῆς διασήμευ κρη-τικῆς οἰκογενείας τῶν Χορτακῶν, ἥς μέλος μετὰ τὴν τῶν Βενετῶν ἐκδίωξιν ἐκ Κρή-της καὶ ὑστερον ἐκ Πελοποννήσου, ὅπου κατέφυγον πολλοὶ χριστιανοί, ἦτοι ὁ Φραγ-κίσκος Χορτάκης ἡ Χ. (ἀνεψιὸς τοῦ Με-λετίου Φιλαδελφείας), διωρίσθη ὑπὸ τῆς Βενετικῆς πολιτείας πρὸς ἀνταμοιβὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς οἰκογενείας ταύτης πρὸς τὴν Βενετιανὴν πρόξενος τῶν Βενετῶν ἐν Σμύρνῃ τῷ 1719 καὶ ὑπῆρξεν ὁ γενάρχης τοῦ αὐτοῦ οἰκωτέρου κλάδου. Ὁ Νικόλαος Χ., σπουδάζας ἐν τῇ γενετείᾳ πόλει, ἐγένετο ἐν ἡλικίᾳ 19 ἐτῶν διδάσκαλος ἐν τῷ γυμνασίῳ Σμύρνης, μέχρι τοῦ ἔτους 1821, ὅτε κλεισθεὶς τῆς σχολῆς καὶ δραπετευσάντων τῶν διδασκάλων τῷδε χάκεισε μετέβη εἰς Εὐρώπην πρὸς σπουδὴν τῆς ἱατρικῆς. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος ἀγῶνος κατῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα φερων τὸ δι-πλωμα τοῦ πανεπιστημίου τῆς Ἰένης καὶ ὑπηρετήσας κατ' ἀρχὰς ἐν τῷ στρατῷ ὡς παθολόγος ἱατρός, ὦν εἰς ἐκ τῶν ὀλιγι-στων τότε ἐπιστημόνων, ἀλλ' ἀσθενήσας ἐξ ἀσθματος ἐν τῷ ἀγῶνι, ὅς οὐ κατετύ-χετο μέχρι τελευταίης, ἡναγκάσθη μετ' οὐ πολὺ νὰ παρατήσῃ τὸ ἱατρικὸν ἐπάγγελ-μα· διωρίσθη δὲ μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου καθηγητὴς ἐν τῷ Β' γυμνασίῳ Ἀθηῶν, οὗτινος ἐγένετο βρα-δύτερον καὶ γυμνασιάρχης. Ὡς τοιοῦτος δὲ ἔδρασε τελευταίως, διατέλειτας συμβου-λος τοῦ ὑπουργοῦ Χριστοπούλου καὶ ὦν μέλος κατὰ τὴν ἔδρυσιν τοῦ Βαρβακείου λυ-καίου, ἀνήκων δὲ εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν ὅμι-λον τοῦ Θ. Φαρμακίδου. Συνέγραψεν Ἀνθρῶ-πολογίαν σωματολογικὴν καὶ ψυχολογικὴν, ἣν ἐξέδωκεν ἐν ἔτει 1848 καὶ ἥς μετατύ-πως πρώτη ἐγένετο μετὰ τὸν θάνατόν του τῷ 1865, Γεωγραφίαν μαθηματικὴν καὶ φυσικὴν τῷ 1854 καὶ Λογικὴν ἐκδο-θεῖσαν μετὰ θάνατον ὑπὸ τοῦ ἐπ' ἀδελφῇ

ἀνεψιοῦ αὐτοῦ Ἀλεξ. Ι. Ὀλυμπίου τῷ 1871· κατέλιπε δὲ καὶ τινα χειρόγραφα, ἐν οἷς Πολιτικὴν γεωγραφίαν. Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῷ 1864. [Α.Ο.]

Χοσάνοβον. Χωρίον τῆς Μακεδο-νίας ἐν τῷ διαμερίσματι Βιτωλίων, ἔχον περὶ τοὺς 650 Χριστιανούς κατ. καὶ ἐλλί-γους Ὀθωμανούς.

Χουδέτσι. Χωρίον τοῦ δήμου Ἀγίων Παρασκιῶν τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος (Ἑρα-κλίου) τῆς Κρήτης, ἔχον 362 κατ. (1900).

Χουδέ. Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀ-σίας ἐν Βιθυνίᾳ, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοική-σει Κεῦβε καὶ τῇ διοικήσει Νικομηδείας καὶ ἔχουσα 2,000 κατ., ὦν 800 Ὀθωμα-νοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἑλληνας ἀρμενόφωνοι, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μη-τροπόλεως Νικαίας καὶ συντηροῦντες ἀστι-κὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

Χουμέρι. Χωρίον τοῦ δήμου Μελι-δονίου τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου (Ῥε-θύμνης) τῆς Κρήτης, ἔχον 357 κ. (1900).

Χουμερικόκος. Πρωτ. τοῦ ὁμωνύ-μου δήμου τοῦ νομοῦ Λασηθίου τῆς Κρή-της, ἔχουσα 661 κατ. (1900). Ὁ δήμος Χ. εἶχε κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν 3,484 κατ. περιλαμβάνει δὲ πλὴν τῆς πρωτεύου-σης 8 χωρία καὶ τὴν μονὴν Κρεμαστά.

Χουνκιάρ-Ίσκελεσί (τ. ἔ. αὐ-τοκρατορικὴ ἀποβάθρα). Προάστειον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, κείμενον ἐπὶ τῆς α-σιατικῆς παραλίας τοῦ Βασπόρου, πρὸς Δ τοῦ Ἀνατόλ-Καβὰ καὶ ἐπὶ ἀκρωτηρίου ἀν-τικειμένον τοῖς ὁροσίοις καὶ οἰκούμενον ἰδίᾳ ὑπὸ εὐπόρων Ἀρμενίων. Εἰς τὸν ὅρ-μον, ἐρ' οὐ ἐκτείνεται τὸ προάστειον, ἐκ-βάλλει ῥυαὶς λόγου ἄξιος, ὅστις ἄλλοτε ἐ-χρησίμευε πρὸς κινήσιν ὑδρομύλων. Τὸ μέρος τοῦτο ὡς ἐκ τῆς τερπνῆς αὐτοῦ θέ-σεως ἀνέλαθεν ἐκρίθη ὡς κατάλληλον πρὸς βασιλικὴν ἐνδιατήρην, ἐν αὐτῷ δ' ἐ-κείντο ἐπὶ Βυζαντινῶν τὰ θερινὰ τῶν αὐ-τοκρατόρων ἀνάκτορα τὰ καλούμενα τὰ Μηλουδίου. Μωάμεθ ὁ Β' πορθητὴς τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀνήγειρεν ἐν-ταῦθα ἐκτεταμένα ἀνάκτορα ἐν εἰδῇ περι-πτέρου, ἅτινα ὠνόμασε Τοκάτ ἀπὸ τοῦ ἐν Παρλαγονίᾳ ὁμωνύμου προυρίου (τῆς πά-λας Εὐδοξιοῦπόλεως), οὐ τὴν ἄλωσιν εἶχε μάθει διαμένων αὐτοῦ. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ σουλτάνος Σουλεϊμάν ὁ Α' ἀνήγειρεν ἐν-ταῦθα ἀνάκτορα, ἅτινα ἐρειπωθέντα ἀνω-κοδόμησε καὶ ἠύρυνε τῷ 1746 Μαχμούτ ὁ Α'. Ὁ δὲ σουλτάνος Σελίμ Γ' ἔδρυσεν ἐνταῦθα τῷ 1805 μεγαλοπρεπὲς γαρτο-ποιεῖον, μετατραπὲν βραδύτερον εἰς ἐριουρ-γεῖον. Τῷ 1833 ῥωσικὴ στρατιὰ ἐστρατο-πέδευσε ἐν Χ. Ι., ἐν ᾗ τῇ 26 Ἰουνίου (ν. ἡ.)

ὑπεγράφη ἡ περιώνυμος τοῦ Χ. Ι. συνθήκη, δι' ἣς ἀπηγορεύθη ἡ διὰ τοῦ Ἑλλησπόντου διάβασις εἰς τοὺς ξένους στόλους. Τὸ νῦν ἐν τῷ προστείῳ περίπτερον, κτισθὲν ὑπὸ τοῦ ἀντιβασιλέως τῆς Αἰγύπτου Μεχμέτ-Ἀλῆ διὰ δαπάνης β' ἑκατομμ. φραγκῶν ἐδωρήθη ὑπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰβραήμ-πασᾶ τῷ σουλτάνῳ. Ἐκ τῶν βυάκων τοῦ Χ. Ι. εἶναι καὶ ὁ διὰ τὸ ἐλαφρὸν καὶ ὑγιεινὸν τοῦ ὕδατος αὐτοῦ ὀνομαστός Καρα-κου-λάκ-συγγιὸς (τ. ἔ. μέλανος ὡτὸς βυάξ). Ἐνδότερον τοῦ προστείου ἐντὸς χαράδρας κεῖται τὸ χωρίον Ἀκ-μπιμπά (τ. ἔ. πολὺς ἄββας), ὀνομασθὲν ἀπὸ τινος ἐν αὐτῷ ταφέντος ὀθωμανοῦ μοναχοῦ τῷ Πορθητῇ συγγρονήσαντος. [Γρ. Σ.Ι.]

Χούξλεϋ. Βλ. Ὁξλεϋ.

Χουστουλζανά. Χωρίον τοῦ δήμου Γάρτυνος τῆς ἐπαρχίας Καινουργίου (Ἡρακλείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 330 κατ. (1900).

Χουχλῆ ἢ Κοχλῆαι. Χωρίον παρ' ἰσθμὸς τῆς νήσου Ἀλόνης (Πασᾶ-λιμάν), ὑπαγόμενον τῇ μουδρίτῃ Πασᾶ λιμάν, τῇ ὑποδιαικίσει Ἀρτάκης, τῇ διοικήσει Καρασί καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύσης καὶ ἔχον 460 κατ. Ἑλλήνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Προκοννήσου, ἀσχολουμένους σχεδὸν ἅπαντας περὶ τὴν ναυτιλίαν καὶ συντηροῦντας ἀστικὴν σχολήν. Τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου παρήχθη ἐκ τῶν κοχλιδῶν, ὧν βρίθουσιν αἱ παραλίαι αὐτοῦ. [Γρ. Σ.Ι.]

Χρηστοθασίλης Χρ. Λεγογράφος, γενν. τῷ 1861 ἐν Σουλῷ Χρηστοθασίλῃ τῆς Ἡπείρου. Ἐξεπαιδεύθη ἐν τῇ ἐν Κων/πολεὶ σουλτανικῇ σχολῇ τοῦ Γαλατᾶ Σεραίου. Ἐν ἡλικίᾳ 17 ἐτῶν ὑπῆρξεν ἐπαγγελματίας κατὰ τῆς Τουρκίας ἐν Ἡπείρῳ, ἀκολούθως δὲ διετέλεσεν εἰς πολλὰς θέσεις καὶ ἔδρασεν ὡς δημοσιογράφος, διετέλεσε δὲ καὶ διευθυντὴς τῆς ἐταιρείας «Ἑλληνισμοῦ» (1897—1901). Ἐγραψεν εἰς δημοτικὴν γλῶσσαν πολλὰ, ὡς τὰ : Διηγήματα τῆς σιάνης (1898), Διηγήματα τοῦ βουνοῦ (1899), Διηγήματα θεσσαλικὰ (1900), Ἀγῶνες τοῦ Σουλῷ (δράμα ἐμμετρον 1901), Διηγήματα τοῦ βουνοῦ καὶ τοῦ κάμπου (1902), Γῆ τὴν τιμὴ (δράμα, 1903), Ἑθνικὰ ἄσματα (1903), Κατάντων (1904), Σουλῶτες καὶ Διηγήσεις (1905), Ὁ καπετὰν Καλόγερος (1905).

Χρηστομάνος Ἀναστασιος. Καθηγητὴς τῆς χημείας ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ. Ἐγενν. ἐν Βιέννῃ τῷ 1841 ἐκ γονέων ἐκ Μακεδονίας καταγομένων, μετὰ δὲ τὸ πέρασ τῶν ἐγκυκλοπαιδικῶν σπουδῶν ἐσπούδασεν ἐν τῷ πολυτεχνεῖῳ τῆς Βιέννης καὶ εἶτα ἐν πολλοῖς πανεπιστη-

μίσις τῆς Γερμανίας, μεθ' ὃ ἐλθὼν εἰς Ἑλ-λάδα διωρίσθη καθηγητὴς ἐν τῷ διδασκαλεῖῳ Ἀθηνῶν τῷ 1862. Τῷ 1863 ἐγένετο ὑφηγητὴς τῆς χημείας, ὅτε καὶ συνέστησεν ἰδίαις δαπάναις μικρὸν χημεῖον, συνέταξε τὸν κατάλογον τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης, ἐμελέτησε τὰ τῶν μεταλλείων τοῦ Λαυρείου, ἐνῷ συγχρόνως διετέλει καθηγητὴς ἐν τῷ πολυτεχνεῖῳ. Τῷ 1866 μετέβη εἰς Θῆραν κατὰ τὴν ἐκκλήξιν τοῦ ἐκεῖ ἡρασιτείου καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον διωρίσθη ἑκκατος καθηγητὴς τῆς χημείας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, τῷ δὲ 1869 τακτικὸς καθηγητὴς. Τῷ 1889 ἐγένετο διευθυντὴς τοῦ τότε τῇ ἐπιμόνῳ αἰτῆσει αὐτοῦ ἰδρυθέντος χημεῖου. Ἀνέλαβε πολλὰς ὀποστολάς ἐντολῇ τῆς κυβερνήσεως (εἰς Λαύρειον 1865, Πάρνασσίδα 1880, Χίον 1881, Μεσσηνίαν 1886, εἰς Ἰταλίαν καὶ Βερολίον 1887), ἀντιπροσώπευσε τὸ πανεπιστήμιον εἰς τὸ 8ον ἐν Βουδαπέστη συνελθόν διεθνὲς συνέδριον τῆς ὑγιεινῆς καὶ στατιστικῆς καὶ εἰς τὸ 3ον ἐν Βιέννῃ διεθνὲς συνέδριον τῆς ἐφαρμοσμένης χημείας. Δις ἐχρημάτισε κοσμητὴς τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς καὶ τῷ 1897 διετέλεσε πρύτανης. Συνέγραψε πλείστας πραγματείας καὶ ἰδιαιτέρως Ἀναλυτικὴν χημείαν, Στοιχεῖα χημείας (1885) καὶ διτομον Ἐγχειρίδιον χημείας (1887—89). Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀνατόλιος Χ. διατελεῖ ὑφηγητὴς τῆς παθολογίας ἐν τῷ ἐθν. πανεπιστημίῳ.

* **Χριστιανία** (Kristiania). Ὁ πληθυσμὸς τῆς πρωτευούσης ταύτης τῆς Νορβηγίας ἀνήρχετο τῷ 1900 εἰς 225,686 ψυχάς.

Χριστιανίας ψυρδὸς λέγεται ὁ μέγιστος τῆς Ν Νορβηγίας ψυρδὸς (στενὸς κόλπος) ὁ ἐκτεινόμενος ἀπὸ τῶν νήσων Χβάλ πρὸς Β μέχρι τῆς Χριστιανίας.

Χριστιανοῦ νομὸς τῆς Ν Νορβηγίας. Ἐχει ἐμβ. 25,368 τχμ. καὶ 115,615 κατ. (1900), καταγινόμενος κυρίως εἰς γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν (ἱπποτροφίαν). Πρωτ. εἶναι Αἰλλεσχάμμερ (3,108 κατ.).

Χριστιαννοχώρι. 1) Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Μελαίνης ἀκρας (Καρα-μπουρνού) τῆς διοικήσεως Σμύρνης καὶ ἔχον 700 κατ. Ἑλλήνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Κρήνης καὶ συντηροῦντας διττάξιον ἀστικὴν σχολήν. — 2) Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Δικελί-Περγαμου τῆς διοικήσεως Σμύρνης καὶ ἔχον 505 κατ. Ἑλλήνας, ἐκκλησιαστικῶς τελοῦντας ὑπὸ τὴν μητρόπολιν Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικὴν σχολήν. [Γρ. Σ.Ι.]

Χριστιανσάνδη Παράλιος πόλις

της Νοτ. Νορβηγίας ἐπὶ τοῦ Σκαγερόαν, οὕσα ἔδρα ἐπισκοπῆς, ἀνωτέρου δικαστηρίου καὶ προξενείων τῶν ξένων δυνάμεων καὶ ἔχουσα 14,566 κατ. τῷ 1900 διεξάγουσα δὲ ἐμπορίαν ξυλίας, δερμάτων, ἰχθύων, χαλκοῦ καὶ σιδήρου. Ἰδρύθη τῷ 1641 ὑπὸ Χριστιανῷ τοῦ Δ' βασιλέως τῆς Δανίας καὶ Νορβηγίας καὶ κατεστράφη κατὰ τὸ ἥμισυ τῷ 1892 ὑπὸ μεγάλης πυρκαϊᾶς.

Χριστιανουσούνδη (Kristiansund). Πόλις τοῦ νορβηγικοῦ νομοῦ Ρόμσδαλ, καίμην ἐπὶ 4 μικρῶν νήσων, ἔχουσα δὲ 12,043 κατ. καὶ ἐξάγουσα κυρίως ἰχθῆς.

* **Χριστιανστάδην** (Kristianstad). Πρωτεύουσα νομοῦ (6,512 τχμ. μετὰ 219,166 κατ.) τῆς Σουηδίας, ἔχουσα 10,318 κατοίκους (1900).

Χριστός. Χωρίον τοῦ δήμου Μουρυνῶν τῆς ἐπαρχίας Βιάννου (Δασυθείου) τῆς Κρήτης, ἔχον 445 κατ. (1900).

Χριστούπολις. Μεσαιωνικὴ ὀνομασία τῆς νῦν πόλεως Καβάλλας τῆς πάλαι Νεαπόλεως καλουμένης.

Χριστοφορίδης Κωνσταντῖνος. Ἐγεννήθη ἐν Ἑλλάσάνῳ τῷ 1827. Ἐσπούδασε τὰ πρῶτα γράμματα ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ αὐτοῦ πατρίδι. εἰς αὐτὴν δὲ ἀπεπεράτωσε τὴν ἐγκύκλιον παιδείαν ἐν τῇ Ζωσιμαίᾳ σχολῇ τῶν Ἰωαννίνων. Τῇ προστασίᾳ τοῦ ἐκεί Αὐστριακοῦ προξένου Hahn, ἐν ἐδίδαξε τὴν Ἀλβανικὴν, ἐστάλη εἰς Μελίτην, ὅπου ἐσπούδασε τὴν Ἱταλικὴν καὶ Ἀγγλικὴν ἐκεῖθεν μετέβη εἰς Λονδίνον καὶ ἐνεγράφη φοιτητῆς τῆς φιλολογίας ἐν τῷ αὐτοῦ πανεπιστημίῳ, τελείως ἐκμαθὼν τὴν Ἀγγλικὴν. Μετὰ μεγάλης φιλοπονίας κατ' ἐντολὴν τῆς ἀγγλικῆς βιβλικῆς ἐταιρείας μετέφρασε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν Ἀλβανικὴν καὶ εἰς τὰς διαλέκτους Γενικὴν καὶ Τσικικὴν, ἐξέδωκε δὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1878 ἀλβανικὸν ἀλφαβητάριον. Ἰερὰν κατήχησιν ἀλβανιστῶν καὶ γραμματικὴν τῆς ἀλβανικῆς γλώσσης κατὰ τὴν τσικικὴν διάλεκτον. Ὁ Χ. περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου του ἔζη πενιχρῶς ὡς διδάσκαλος τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἐν τῇ πατρίδι τοῦ Ἑλλάσάνῳ, τῇ ὁμορφῇ δὲ συστάσει τῶν συμπολιτῶν τοῦ ἐμοδύων καὶ ἑτεροδόξων, ὅτινας ἔτρεπον ἀπειρον σεβασμὸν πρὸς τὸν ἀνδρα, διωρίσθη μέλος τοῦ ποινικοῦ τμήματος ἐν Ἑλλάσάνῳ. Τὴν θέσιν δὲ ταύτην κατέχεν ὡς ἀπεδίωξε τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1895. Μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ εὗρέθη ἐν τοῖς χειρογράφοις τοῦ ἀνέκδοτον Λεξικὸν τῆς ἀλβανικῆς γλώσσης, ὅπου ἐξεδόθη ἐν Ἀθήναις τῷ 1904 τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ καθηγητοῦ Διογένης Χαρτίωνος ἐξ Ἀργυροκάστρου τῆς Ἠπείρου.

Ὁ Χ. θεωρεῖται παρ' ἅπασιν τοῖς Ἀλβανοῖς ὡς ἱερῆς καὶ θεμελιωτῆς τῆς δι' ἑλληνικὴν χαρακτῆρων γραπτῆς γλώσσης αὐτῶν.

Χρόνης Ἰωάννης, Ἕλληνας ἀρχιτέκτων καὶ συγγραφεύς, γενν. ἐν Κερκύρᾳ, ἐνθα γέρον ἀπέθανε τῷ 1880. Ἐμελέτησε τὴν τέχνην ἐν Ἱταλίᾳ. Ἦτο καθηγητῆς τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, τῆς κοσμηματογραφίας καὶ τῆς γεωδαισίας ἐν τῷ γυμνασίῳ Κερκύρας καὶ διευθυντῆς τῶν δημοσίων ἔργων. Πολλὰ τῶν ἐν Κερκύρᾳ κτιρίων εἶναι σχέδια αὐτοῦ. Ἐδημοσίευσεν: "Ἐκθεσὶν ἐπιστημονικὴν τοῦ συστήματος τῶν λιθοστρωμάτων (Κέρκυρα 1860), "Ἐγγειρίδιον ἀστικῆς ἀρχιτεκτονικῆς (Κέρκυρα 1862) μετὰ ἐννέα πινάκων. Ἐν Ἱταλίᾳ ἐπίσης ἐδημοσίευσεν ἰταλιστὶ πραγματεῖαν περὶ ἀρχαίων μνημείων. [Σ.δ.Β.]

Χρουδίμ (Chrudim). Πρωτ. διαμερίσματος τῆς Βοημίας, μετὰ 13,407 κατοίκων (1900).

Χρυσός μόσχος, ἐν τῇ Π. Δ., ἐν ᾧ Ἀαρὼν κατεσκεύασεν ἐν τῇ ἐρήμῳ κατ' ἀπαίτησιν τῶν Ἑβραίων, θεοποίησάντων αὐτόν. Οἱ ἀρχαῖοι Ἰσραηλίται ἐτίμων τὸν ἱερωδᾶ ὑπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ κεχρυσωμένου μόσχου ἐπὶ τὸ εἰδωλολατρικώτερον, παραλαβόντες αὐτὸν παρὰ τῶν ἐθνικῶν. Πρὸλ. τὸν Ἀπὸν τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἄλλας μοσχολάτρους θεοτήτας τῶν ἀρχαίων ἐθνῶν. [Σ.Π.]

Χρυσοδέργης Γεώργιος. Σφόδς γυμνασιάρχης, γενν. τῷ 1805 ἐν Ριτίῳ τῆς Βιθυνίας καὶ ἀποθανὼν τῇ 29 Ἀπριλίου 1862 ἐν Κων/πόλει. Διδάξας κατ' ἀρχὰς ἐν Κερκύρᾳ καὶ εἰτα ἐν Ναυπλίῳ διέμεινε ὕστερον ἐπὶ τινα χρόνον ἐν Ἀθήναις, ὅθεν προσεκλήθη ὑπὸ τῆς ἐφορείας τῆς ἐν Σμύρνῃ Εὐαγγελικῆς σχολῆς ὡς διευθυντῆς τῷ 1846· ἐλθὼν ἐκεῖσε ἐπήνεγκε πλείους μεταβολὰς καὶ βελτιώσεις ἐν αὐτῇ τῇ σχολῇ, συντάξας ἴδιον κανονισμὸν καὶ εὐδοκίμωτα ἐπὶ διαιτῶν διδάξας τοὺς ἐκεῖ νέους. Ἐκείθεν μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπαγγελλόμενος τὸν διδάσκαλον μέχρι τοῦ θανάτου του. Ἐγραψε δὲ τὰ ἑξῆς: Συνοπτικὴν ἱστορίαν τῆς Ἑπτανήτου (ἐν Ναυπλίῳ 1834), Διατριβὴν περὶ τῆς ἐν Ζακύνθῳ ἑλληνικῆς ἐπιγραφῆς (αὐτόθι 1834). Δοκίμιον περὶ τῆς ἐν Ἀργεὶ Νικοκρεντείου ἐπιγραφῆς, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῆς ἐν Κερκύρᾳ ἀνακαλυφθείσης Μενεκρατείου (ἐν Ἀθήναις 1844), Γραμματικὴν τῆς ἑλλ. γλώσσης καὶ ἄλλα κινά.

Χρυσοδέργης (1) Λουκάς, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Ἐπὶ τὸν πατριαρχικὸν θρόνον ἀνῆλθον ἀπὸ μοναχοῦ τῷ

1156, ἐκόσμησε δὲ αὐτὸν μέχρι τῶν μέσων τοῦ 1169, ὅτε ἀπέθανεν. Ὁ αὐτοκράτωρ Μανουὴλ Κομνηνὸς ἐσέβετο μεγάλως τὸν ἄνδρα. Ἡ ταραχὴ, ἣν ὕριστατο ἡ ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, οὐδαμῶς ἐκόπασεν ἐπὶ Ἀ. Ὁ αἰρετικὸς Εἰρηνικός καταδικασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ συνοδικῶς ἐνέμενε τῇ ἀποκηρυχθείσῃ αὐτοῦ κακοδοξίᾳ, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Κερκύρας Ἰωάννης καὶ πλείστοι κληρικοί, συμφρονούντες Δημητρίῳ τινί, ὅστις ἐκ τῆς ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ κώμης Λάμπης ὁρμώμενος καὶ μετρίας παιδείας μέτοχος ὦν πολλὰ περὶ τῆς θείας φύσεως ἠδολέσχῃ καὶ κατεκρίθη συνοδικῶς πιθανῶς τῷ 1166. Ὁ Α. φαίνεται ὅτι ἀπέστειλε τὰ κατὰ τῶν κακοδοξίων τούτων βίαια μέτρα καὶ μὴ θέλων ἴσως εὐθὺς νὰ προβῇ εἰς τιμωρίαν αὐτῶν εἶδεν ἐγγειρομένην κατ' αὐτοῦ κατακραυγὴν, ἣν διέφυγεν οὔτε ἰσχυόντων οὔτε ἀληθευόντων τῶν κατηγμένων. Ὑπόχρησε νὰ ἴδῃ δια χρυσοβούλλου καταργουμένην τὴν ἐπὶ κοσμικῶν δικαστηρίων διαδικασίαν ἱερῶν καὶ μοναχῶν. Ἐπ' αὐτοῦ ἀνεκομίσθη ἐξ Ἑρέσου ὁ ἱερὸς λίθος, ἐφ' οὗ ἡ Θεοτόκος ἀνέκλινεν ὑπὲρ τῶν Σωτῆρα μετὰ τὴν σταύρωσιν καὶ ὅστις ἀπεθησαυρίσθη ἐν τῇ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος. Ὁ Α. κατήργησε καὶ τὰς ἀπρεπεῖς διασκευὰς κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν ἁγίων Νοταρίων, ἃς εἰσάγαγεν ὁ πατριάρχης Θεοφύλακτος ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου. Ὁ Α. συνέγραψε κατὰ παράκλησιν γυναικὸς τινος ἐν στίχοις πολιτικοῖς διδακτικὸν ποίημα Περί τῆς ἐν νηστεύσει διαίτης κατὰ τὰς ὥρισμένας ἐορτάς καὶ τεσσαρακοστάς. Σῶζονται καὶ μικρότερα θερηκευτικά ποιήματα αὐτοῦ καὶ κανονικαὶ πραγματεῖαι· καὶ τὰ μὲν ποιήματα εἶναι ἐπὶ ἀνέκδοτα, αἱ δὲ κανονικαὶ πραγματεῖαι ἐξεδόθησαν ὑπὸ Migne (Patrol. græc. tom. 119). Γρηγορίου τοῦ Ἀντιόχου ἐγκώμιον εἰς Ἀ. τὸν Χρυσοβέργην εὐρηται ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Escorial.

— 2) Νικηφόρος. Συγγραφεὺς Βυζαντινός, παραμείνας ἀγνωστός μέχρις ἐσχάτων, ζήσας δὲ ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 11^{ου} μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ 12^{ου} αἰῶνος καὶ πάντως πέρα τοῦ 1203. Συνέγραψε δὲ λόγους πανηγυρικούς, ἐπὶ δὲ μίαν ἐπιστολὴν καὶ ῥητορικά γυμνάσματα. Μεταξὺ αὐτῶν εὐρηται μῦθοι, διηγήματα καὶ μυθοποιαί. Ἀγνώστον ἂν ὁ ῥήτωρ οὗτος δύναται νὰ αὐτισθῇ πρὸς τὸν Νικηφόρον Χρυσοβέργην μητροπολίτην Σάρδεων, οὗτινος στίχοι κεῖνται ἐν κώδικι οὐατιανῷ 167. Ὁ Ν. Χ. ἐξεδόθη ὑπὸ Max Treu ἐν Βρεσλαύᾳ 1892. [Γρ. Σ. I.]

Χρυσόχοος Μιχαήλ. Χαρτογράφος. Ἐγεννήθη εἰς Ζίτσαν τῆς Ἡπείρου

τῷ 1839. Εἰργάσθη περὶ τὴν χαρτογραφίαν ἐλληνικῶν χωρῶν, ἃς προηγουμένως περιηγήθη, συνέγραψε δὲ καὶ πολλὰς γεωγραφικὰς μονογραφίας. Ἐξέδωκε γεωγραφικοὺς πίνακας 1) τῆς Μεσημβρινῆς Ἡπείρου πρὸς καθορισμὸν τῶν νέων ὁρίων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν πηγῶν τοῦ ποταμοῦ Καλαμᾶ (Θυάμιδος)· 2) Θεσσαλίας καὶ Ἡπείρου 1881 καὶ 1884· 3) Θεσσαλονίκης καὶ τῶν περιχώρων ἐλληνιστὶ καὶ τουρκιστὶ 1890· 4) Πίνακας ἐκπαιδευτικῶν, ταχυδρομικῶν κτλ.· 5) Πίνακας τῆς Μακεδονίας. Μονογραφίαι αὐτοῦ εἶναι 1) Σύντομος ἐρεογραφικὴ καὶ ὑδρογραφικὴ ἐκθεσις τῶν κοιλάδων τῶν ποταμῶν Πηνειοῦ καὶ Θυάμιδος καὶ τὰ νέα ὅρια τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν Βερολίνειον συνθήκην 1879· 2) Ἡ Πρασιάς λίμνη μετὰ γεωγραφικοῦ πίνακος καὶ εἰκόνων καθ' Ἡρόδοτον 1893· 3) Αἱ τοῦμποι (τύμβοι) καὶ ἡ Ἀμυδὼν 1897· 4) Ἀμφοτέρω καὶ Ἡῶν 1898· 5) Ὀλυμθος μετὰ γεωγρ. πίνακος 1899· 6) Σερμύλη (Ὀρμυλία) 1900· 7) Ἡ Θύσος ἐπὶ τοῦ Ἀθῶ 1902· 8) Τέμπη τὰ μακεδονικά καὶ τὰ Στενά τῆς Ἀρεθούσης 1904 καὶ διάφοραι ἄλλαι μονογραφίαι εἰς ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ. Αἱ πλείστοι τῶν μονογραφιῶν ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰς ἐπετηρίδας τοῦ Παρνασσοῦ.

Χρωμοναστήρι. Πρωτ. τοῦ δήμου Βρυσηνίων τῆς ἐπαρχίας Ῥεθύμνης τῆς Κρήτης, ἔχουσα 302 κατ. (1900).

Χῶνα. Ἀρχαία πόλις τῆς ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ Φρυγίας, οὗσα ἡ αὐτὴ πρὸς τὰς Κολοσσάδας, ὧν πρὸς τοὺς κατοίκους ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἔγραψεν ἐπιστολάς. Ἐν αὐτῇ ὑπῆρχε ναὸς θαυματουργοῦ τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, οὗτινος συχνὴ γίνεται μνεία παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς συγγραφεῦσιν. Αἱ Χ. ὑπέκυψαν τοῖς Τούρκοις ἐπὶ αὐτοκράτορος Ῥωμανοῦ Διογένοους τῷ 1070, ὅτε ὁ ναὸς τοῦ ἀρχαγγέλου ἐδεδηλωθῇ καὶ ἐληστεύθη. Κατ' Ἀγύουστον τοῦ 1384 αἱ Χ. μετ' ἄλλων τινῶν πόλεων ἐδόθησαν ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Νεῖλου ἐξαρχικῶς τῷ μητροπολίτῃ Λαοδικείας. Αἱ Χ. ὑπῆρξαν πάλιν τοῦ Μιχαήλ Ἀκομινάτου, ὅστις τῷ 1175 ἐχειροτονήθη ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ ἐπὶ τριακονταετίαν καὶ ἐπέκτεινα ἐποίμανεν αὐτάς, ὡς καὶ τοῦ νεωτέρου αὐτοῦ ἀδελφοῦ Νικήτα τοῦ ἱστορικοῦ, εἰπίνες καὶ διὰ τοῦτο καλοῦνται Χωνιάται. Τὸ ὄνομα αὐτῶν διετηρήθη μέχρι τοῦ νῦν καλουμένων τουρκιστὶ Χῶνας. [Γρ. Σ. I.]

Χώρα. Κωμόπολις παράλιος τῆς Θράκης, ὑπαγομένη τῇ διοικήσει Ῥαιδεστού καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀδριανουπόλεως καὶ ἔχουσα 4,590 κατ. Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως

Γάνου καὶ Χώρας, ἐδρευούσης ἐν τῇ κωμοπόλει, συντηροῦντας ἀστικὴν σχολήν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον καὶ ἀσχολουμένους περὶ τὴν ἀμπελουργίαν, ἀλιείαν καὶ κατασκευὴν ὠραίων ἀγγείων, κεράμων καὶ πλίνθων. Ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς Χ. καὶ τοῦ Γάνου αἱ κατὰ τὴν παραλίαν καὶ πέ-

ριξ κώμαι καλοῦνται συλλήδην Γανόχωρα.

Χωρδάκι. Χωρίον ἐν τῷ δήμῳ Ἀκρωτηρίου τῆς ἐπαρχίας Χανίων τῆς Κρήτης, ἔχον 244 κατ. (1900).

* **Χώφ** (Hof), Πρωτ. διαμερίσματος ἐν τῷ βαυαρ. νομῷ Ἀνω Φραγκονίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 32,781.

Ψ

Ψαλιδόρρυγχος. Βλ. Ψυχροψαλῖς.

Ψαράς Ξενοφών. Καταγόμενος ἐκ Κέας ἐγενν. ἐν Ἀθήναις τῷ 1837, μόλις δὲ 22 ἐτῶν ὦν ἐγένετο διδάκτωρ τῆς νομικῆς καὶ τῷ 1860 διωρίσθη πρωτοδίκης. Μετὰ τρία ἔτη προήχθη εἰς πρόεδρον τῶν πρωτοδικῶν, τῷ δὲ 1866 ἐγένετο ἐφέτης καὶ τῷ 1870 ἐν ἡλικίᾳ 33 ἐτῶν ἀρεοπαγίτης. Ἀκολούθως παραιτηθεὶς τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ ἐγένετο ἐταῖρος τοῦ τὰ μάλιστα ἀμύζοντος δικηγορικοῦ γραφεῖου τοῦ Παπαρηγοπούλου. τῷ δὲ 1877, ἀρῶν προηγούμενως ἡρνήθη ἐπιμονῶς τὴν προσφερομένην αὐτῷ τῷ 1874 ἔδραν τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου, ἐκλήθη διὰ τῆς ἐμοσυνου ψήφου τῆς νομικῆς σχολῆς εἰς τὴν ἔδραν τῆς πολιτικῆς δικονομίας καὶ εὐδοκίμως ἐδίδασκε μέχρι τοῦ θανάτου του. Φύσει μετρίστῳ ὦν ἀπεποιήθη τῶν τοσάκις προταθέν αὐτῷ πρωτανικῶν ἀξιώμα ὥς καὶ τὰς προτάσεις τῶν ἐκ Κέας συμπολιτῶν αὐτοῦ ὅπως ἀναδείξωσιν αὐτὸν ἀντιπρόσωπον ἐν τῇ βουλῇ. Συνέγραψε δὲ Πολιτικὴν δικονομίαν (Ἀθ. 1900) καὶ ἀπέθανε κατὰ Νοέμβρ. τοῦ 1901.

Ψήκτροι θυνάμομηχανῆς. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Ψήλλις ἢ **Ψίλις** ἢ **Ψίλιον** (σανὺν τουρκ. Ἀγκά-σού). Ποταμὸς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κείμενος κατὰ Στέφανον τὸν Βυζάντιον μεταξὺ Θυνίας καὶ Βιθυνίας καὶ ὦν διάφορος τοῦ ὑπὸ Ἀνώνμου μνημονευομένου **Ψίλιδος** ἢ **Παπανίου**, ποταμοῦ ὁμοίως τῆς Βιθυνίας, κειμένου μεταξὺ Βιλλαίου καὶ Παρθενίου καὶ ἐκβάλλοντος εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον. [Γρ.Σ.Ι.]

Ψώφ. 1) Κυβερνεῖον τῆς Ρωσσίας,

ἔχον τῷ 1897 κατ. 1,136,540. — 2) Πρωτ. τοῦτου καὶ ἰδίως περιφερείας (6350 τχμ.), ἔχουσα τῷ αὐτῷ ἔτει 30,424 κατ.

Ψυχάρης Ἰωάννης. Ἑλλήν φιλόλογος (ῶν ἐν Παρίσις). Ἐγενν. τῷ 1864 ἐν Ὁδησσῷ, ἐσπούδασε δ' ἐν Γαλλίᾳ καὶ διετέλεσεν ἀπὸ τοῦ 1884 καθηγητῆς τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης ἐν τῇ Σχολῇ τῆς ἀνωτέρας σπουδῆς τῆς ἱστορίας καὶ φιλολογίας τῶν Παρισίων, μέχρι τοῦ 1904. ὅτε διωρίσθη καθηγητῆς ἐν τῇ αὐτῇ Σχολῇ τῶν ἀνατολικῶν γλωσσῶν. Εἶναι ἐνθερμος λάτρης τῆς δημώδους ἑλληνικῆς καὶ εἰς τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἀντιπάλων τῆς γραφομένης. Ἐν δημῷ δὲ ἰδιώματι συνέγραψε καὶ σειρὰν διηγημάτων καὶ ἄλλων ἔργων, ἐν οἷς διδάσκων τὰς περὶ τῆς σημερινῆς ἑλληνικῆς γνώμας του δίδει συγχρόνως παραδείγματα τοῦ τρόπου καθ' ὃν πρέπει κατ' αὐτὸν νὰ γράφηται αὕτη. Εἶναι δὲ τὰ κυριώτερα αὐτῶν: Τὸ ταξίδι μου (1888), Τόνοιρο τοῦ Γιαννίρη (1897), Γιά τὸ ρωμαϊκὸ θέατρο (1901), Ροδα καὶ μῆλα (1902 καὶ 1903), Ζωὴ καὶ ἀγάπη στή μοναξιά (1904). Τινὰ ἔγραψε καὶ γαλλιστί. Κύρια αὐτοῦ ἐπιστημονικὰ ἔργα εἶναι τὰ ἐπιγραφόμενα Essais de grammaire historique néo-grecque (τόμ. Α' καὶ Β' 1886—89) καὶ Etudes de philologie néo-grecque, recherches sur le développement histor. du grec (1892). Σοῦζο; αὐτοῦ εἶναι ἡ θυγατὴρ τοῦ πολλοῦ Ῥενάν.

Ψυχρό. Πρωτ. τοῦ ὁμώνυμου δήμου τῆς ἐπαρχίας Λασηθίου τῆς Κρήτης, ἔχουσα 2,363 κατ. 1900). Ὁ δ' ἡμ. ο.ς Ψ. εἶχε κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπογραφὴν 2,560 κατ., περιλαμβάνει δὲ 9 χωρία καὶ τὴν μονὴν Βιδιανήν.

Ω

* **ᾠδ** (Aube). Ὁ ἀπὸ τοῦ ποτ. τούτου καλούμενος νομός τῆς Γαλλίας εἶχε τῷ 1901 κατ. 246,163 ἐπὶ ἐμβ. 6,026 τχμ.

* **ᾠδ** (Aude). Ὁ νομός τῆς Γαλλίας εἶχε τῷ 1901 κατ. 313,531 ἐπὶ ἐμβ. 6,342 τχμ.

* **ᾠζιέ** (Emile Augier). Γάλλος δραματικός συγγραφεὺς, γενν. τῷ 1820 ἐν Βαλεντία τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας καὶ ἀποθανὼν τῇ 12/24 Ὀκτωβρίου 1889 ἐν Παριίοις. Ἐγγενὲς ὢν τοῦ γνωστοῦ μυθιστοριογράφου Πιγώ-Λεβρέν μετέβη νεαρὸς εἰς Παριίους, ἐνθα διέπρεψεν ὡς συγγραφεὺς δραμάτων παριστανόντων τὸ πλεῖστον σύγχρονα τότε ἤθη καὶ ζητήματα, ἅτινα ἐπραγματεύετο ἐξαιρετικῶς. Ἐξελέγη τῷ 1858 μέλος τῆς Γαλλ. ἀκαδημείας, ἐκ δὲ τῶν ἔργων αὐτοῦ γνωστότερα εἶναι τὸ κώμειον (1844), Ὁ γαμβρὸς τοῦ κ. Ποαριέ (1856), Οἱ ἀναίσχυνοι (1861), Ὁ υἱὸς τοῦ Συβοαγιέ (1862), Ἡ κ. Καθερίε (1876). Ἐξέδωκε δὲ καὶ Ποιήσεις (1856) καὶ τὰ Ἀπαντα αὐτοῦ (1877).

* **ᾠκλάνδη** (Oakland). Πρωτ. κομητείας ἐν τῇ βορειοαμερ. πολιτείᾳ Καλιφορνίας, ἔχουσα τῷ 1900 κατ. 66,960.

* **ᾠμάλη**. Ὁ δούξ τῆς ᾠ. ἀπέθανε τῷ 1897 ἐν Σικελίᾳ.

* **ᾠμόλ** (Théophile Homolle). Γάλλος ἀρχαιολόγος, γενν. τῷ 1848 ἐν Παριίοις, ἐνθα ἐσπούδασεν ἐν τῇ École normale supérieure καὶ τῷ πανεπιστημίῳ. Ἐν τοῖς κατόπιν διετετέλεσε μέλος τῆς ἐν Ἀθήναις

ἀρχαιολ. γαλλικῆς σχολῆς (ἀπὸ τοῦ 1874), εἶτα δὲ ἐδίδαξεν ἐν τῷ πανεπιστ. τοῦ Νανσύ (1877) καὶ ἐν τῷ κολλεγίῳ τῆς Γαλλίας ἐν Παριίοις (1884), μεθ' ὃ διεδέχθη τῷ 1891 τὸν Φουκάρ ὡς διευθυντῆς τῆς ἐν Ἀθήναις γαλλικῆς σχολῆς. Ὡς τοιοῦτος συνέχισε τὰς ἐν Δηλῷ ἀνασκαφάς, αἷς ἤδη κατὰ τὰ ἔτη 1876, 1880, 1885 καὶ 1888 εἶχεν ἐκτελέσει, πρὸς τούτοις δὲ διηύθυνε τὰς ἐν Δελφοῖς (ἀπὸ τοῦ 1892) ἀνασκαφάς, δι' ὧν μεγίστας προσήνεγκε τῇ Ἑλλάδι καὶ τῇ ἀρχαιολογίᾳ ὑπηρεσίας. Τῷ δὲ 1904 διωρίσθη διευθυντῆς τῶν ἐθν. μουσείων τοῦ Λούβρου ἐν Παριίοις. Ἀπὸ τοῦ 1887 εἶναι μέλος τῆς ἀκαδημείας τοῦ Βερολίνου. ἀπὸ δὲ τοῦ 1892 μέλος τοῦ ἰνστιτούτου τῆς Γαλλίας. Ἐκ τῶν ἔργων τοῦ μνημονευτέα ἢ λατιν. διατριβὴ περὶ τῶν ἀρχαιοτάτων τῆς Δῆλου εἰκόνων τῆς Ἀρτέμιδος (1886), Le Archives de l'intendance sacrée à Délos (1886), ἐκδόσεις τῶν βιβλίων 26-30 τοῦ Λιβίου (ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ O. Riemann), πρὸς δὲ πλεῖστοι ὅσαι μελέται ἐν τῷ Bull. de Corresp. hell., Revue archéol., Revue de l'art antique et moderne. Gazette des beaux-arts καὶ Monum. grecs publ. par l'associat. des études grecques.

* **ᾠμ.** Μονὸς τῆς ἡλεκτρικῆς ἀντιστάσεως. Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

* **ᾠμμετρα.** Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

* **ᾠρολογιακοὶ ἡλεκτρικοὶ μετρηταί.** Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ

Ἀδελυάρο (τουρκ. τ. ἑ. θηρευταί). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Ἀδραμυττίου τῇ διοικήσει Καρασί καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύσης καὶ ἔχον 420 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικὴν σχολήν.

Ἀγγελόκωμα (τανῦν τουρκ. Ἀϊνέ ἢ Ἐϊνέ-γκισλ, τ. ἑ. διαυγῆς λίμνη). Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κειμένη ὀπίσω τοῦ Ὀλύμπου ἐπὶ τῆς ἀπὸ Προύσης εἰς Κοτυάειον ἀγούσης, 26 χλμ. ΒΑ τοῦ Χερμεντζήκ (βλ. λ.) καὶ ἐπὶ τῆς Ν ὁχθῆς μικρᾶς λίμνης, ἣν διέρχεται ὁ ποταμὸς Μέλας (Λέφκε-σοῦ) καὶ ἥτις πιθανῶς εἶναι ἡ Δαφνοσίχθης Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου. Οὐσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως, ὑπαγόμενης τῇ διοικήσει Ἐρτογρούλ καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύτης, ἔχει 4,000 κατ. Ὀθωμανούς. Τὰ Α. ἐπὶ τῆς εἰσβολῆς τῶν Ὀθωμανῶν εἰς Βιθυνίαν ἦσαν φρουρίον ὀχυρόν, οὗτινος ὁ φρούραρχος ἐσθῆσε τῷ Ὀσμᾶν ἐνέδραν ἐν τῷ στενῷ τοῦ Ὀρμηίου, ἔπου τῷ 1298 συνήθη κρατερὰ μάχη, καθ' ἣν ἔπεσεν ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Ὀσμᾶν Βαϊκτζά. Ἐκυριεύθησαν δὲ τὰ Α. τῷ 1299 ὑπὸ τοῦ Τοργούδαλπ, ἐν ᾧ Ὀσμᾶν κατέσθῆσε φρούραρχον αὐτῶν. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀγιασματ. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενη τῇ ὑποδιοικήσει Περγάμου, τῇ διοικήσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Αἰδινίου καὶ ἔχουσα 1,000 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικὴν σχολήν. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀγερνάς. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ, ὑπαγόμενη τῇ διοικήσει Καισαρείας καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀγκύρας καὶ ἔχουσα 1,500 κατ., ὧν Ἕλληνες τουρκόφωνοι 500, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας καὶ συντηροῦντες ἀλληλοδιδασκτικὴν σχολήν, οἱ δὲ λοιποὶ 1,000 Ὀθωμανοί. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀγρηλιές. Χωρίον τῆς νήσου καὶ τοῦ δήμου Θηρασίας, ἔχον 158 κατ. (1896).

Ἀδᾶ-παζᾶρ (τουρκ., τ. ἑ. νήσου ἀγορά). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βι-

θυνίᾳ, οὐσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως (καϊμά-καμλίκ), ὑπαγόμενης τῇ διοικήσει Νικαμηδείας καὶ κειμένη ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὁχθῆς τοῦ Σαγγαρίου καὶ 26 χλμ. ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ. ἔχει κατ. 30,000, ὧν 1,000 Ἕλληνες, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικαμηδείας καὶ συντηροῦντες ἀστικὴν σχολήν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον, 15,000 Ἀρμένιοι μετὰ λαμπρῶν σχολῶν, 1,500 διαμαρτυρόμενοι ἐξ Ἀρμενίων καὶ οἱ λοιποὶ Ὀθωμανοὶ ἰθαγενεῖς ἢ ἐπὶ κλυδᾶς ἐκ Βουλγαρίας καὶ Βοσνίας, ἔχοντες ἡμιγυμνάσιον καὶ ὄντες μᾶλλον κτηματικοὶ ἢ ἔμποροι. Τὸ Α. Π. ὠνομάσθη ἐκ τοῦ νησιδίου τοῦ σχηματιζομένου αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Σαγγαρίου καὶ τοῦ εἰς αὐτὸν ἐκβάλλοντος Κιλίς-σοῦ τοῦ ἐκ τῆς Βαδῆνης λίμνης πηγάζοντος, ἐξ ἧς ὑδρεύονται οἱ κάτοικοι. ἔχει ἐργαστασία μετάξης, ἀκρόμυλον, πολλὰ βυρσοδεφεῖα, ὑπὲρ τὰ 1,000 καταστήματα, ὧν τὰ πλεῖστα λιθοκτιστά, καὶ ὠραίας ἰδιωτικὰς οἰκοδομὰς. Ἐνταῦθα κατὰ πᾶσαν Δευτέραν συγκροτεῖται ἀγορά, εἰς ἣν συρρέουσι πολλοὶ ἐκ τῶν περίχθων. ἐξάγει δ' ἡ πόλις μεταξὺν, δημητριακοὺς καρπούς, κτήνη, λινοσπορον, βάμβακα, ὑψώρας, ὀρνίθας, ἀραβόσιτον, καπνὸν καὶ δέρματα. Ἐν Α. Π. ἀνευρέθη ἐσχάτως ἀρχαία ἑλλην. ἐπιγραφή δημοσιευθεῖσα (Β.Σ.Η. τόμ. 25).

Ἀετοφωλιά. Χωρίον τῆς νήσου Τήνου ἐν τῷ δήμῳ Περαιάς, ἔχον 146 κατ. (1896).

Αἰγιαλὸς (κοιν. Γιαλούς). Χωρίον τῆς Θράκης κείμενον πρὸς Β τοῦ Οἰκονομείου (βλ. λ. σ. 698), ὑπαγόμενον δὲ τῇ διοικήσει Τσατάλτσας (Μετρών) καὶ τῇ νομαρχίᾳ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἔχον 1,000 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς ἐπισκοπῆς Μετρών καὶ Ἀθύρων, ὑποκειμένης τῇ μητροπόλει Ἡρακλείας. Οἱ κάτοικοι συντηροῦσι δημοτικὴν σχολήν καὶ ἀσχολοῦνται περὶ τὴν γεωργίαν καὶ ναυτιλίαν. Κύριον προϊόν τοῦ χωρίου εἶναι αἱ σταφυλαί. [Γρ.Σ.Ι.]

Αἰγινεσί. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ὑπαγόμενον τῇ διοικήσει

καὶ νομαρχία Προύσης καὶ ἔχον 420 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας. συντηροῦντας δημοτικὴν σχολὴν καὶ τὴν γεωργίαν καὶ μεταξοτικωλεκτροπικὴν ἐπαγγελιομένους. [Γρ.Σ.Ι.]

Αἰπείας δῆμος. Ἀνήκων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Πυλίας τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας περιλαμβάνει τὴν πρωτεύουσαν Λογγὰ καὶ τὰ χωρία Ἀνάζεγλι, Ἀραποχώρι, Βιγλιαν, Γαμβριάν, Δράγκαν, Καινούργιο Χωριό, Κακώρρευμα, Καρού, Κλειτούραν, Κέκκινου, Κουτσουράδι, Λυκίσαν, Πασταλῆναν, Ῥεμούσταρα, Σούμπαλι καὶ Χαϊκάλη. Ἐχει 3,515 κατ. (1896).

Αἰπόρων ὁ πελώριος (Παλαίοντ.). Τὸ μέγιστον πᾶν μέχρι τοῦ νῦν γνωστῶν πτηνῶν, ἐκ τῶν Βραχυπτέρων, συγγενές πρὸς τοὺς Ἀπτέρους καὶ τοὺς Δεινόνιθας τῆς Νέας Ζηλανδίας καὶ πρὸς τοὺς Καζοάρους τῆς Νέας Ὀλλανδίας. Ἐίχεν ὕψος 3 μ. κνήμας ἰσχυροτάτας καὶ δύναμιν μυϊκὴν μεγίστην. Εἰς τὸ πτηνὸν τοῦτο ἀναγονταὶ τὰ κατὰ τὸ 1851 παρουσιασθέντα εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν ἐν Παρίσις ὑπὸ τοῦ Geoffroy Saint-Hilaire δύο ὑπερμεγέθη ὄντ., ὧν ἡ χωρητικότης ἦτο 8—10 λίτρων.

Ἀκτίονον. Βλ. Ὑπεκτρικὴ ἐκκένωσις.

Ἀκ-κιοῦ (τ. ἑ. λευκὸν χωρίον). Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀρισταμένη 1 ὥραν πρὸς Β τῶν εἰρηλίων τῆς Μίλητου καὶ κειμένη ἐπὶ θέσεως ὑψηλῆς. Ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Σωκίων καὶ τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Αἰδινίου. ἔχει 1,500 κατ. ἀπαντας Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς ἐπισκοπῆς Ἀνέων καὶ συντηροῦντας τετρατάξιον ἀστικὴν σχολὴν, τετρατάξιον παρθεναγωγεῖον καὶ νὰν τοῦ ἁγίου Γεωργίου. Ἡ κώμη ἀπωκίσθη πρὸ 150 ἐτῶν ὑπὸ Πελοποννησίων καὶ Κρητῶν καὶ ἔχει οἰκίας ἐκτισμένας διὰ λίθων λευκῶν, ἐξ ὧν πιθανῶς καὶ ὠνομάσθη. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀκτζέ. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Αἰδινίου καὶ ἔχον 714 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἡλιοπόλεως καὶ συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικὴν σχολὴν καὶ τριτάξιον παρθεναγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀκτσέ-σεχίρ. Βλ. Δία.

Ἀκ-χισάρ (τ. ἑ. λευκὸν φρούριον). Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κειμένη 12 χλμ. πρὸς Δ τοῦ Γκεῖθε (Κυβέλων) καὶ ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὁχθῆς τοῦ Σαγγαρίου. Οὕσα σιδηροδρομικὸς σταθμὸς τοῦ ἀπὸ Χαϊδάρ-πασᾶ εἰς Νικομηδεῖαν σι-

δηροδρόμου καὶ ἔδρα μουδίου, ὑπαγομένου τῇ ὑποδιοικήσει Γκεῖθε καὶ τῇ διοικήσει Νικομηδείας, ἔχει 1,850 κατ. Ὀθωμανοὺς καὶ Ἀρμενίους καὶ ἐξάγει βάμβακα, ὄπριον, μέταξαν, σῆσαμον καὶ ἄφθονα ἐσπεριδοσίδι. Ἐπὶ τῆς εἰς Βιθυνίαν εἰσβολῆς τῶν Τούρκων ἦτο φρούριον, οὐ ἀγνοεῖται τὸ βυζαντινὸν ὄνομα, ἐκυριεύθη δὲ ὑπὸ τοῦ σουλτάνου Ὁσμάν τῷ 1308 ἀναγκαστικῶς. Ἐρείπια τοῦ φρουρίου τούτου διασφύζονται ἐτι καὶ νῦν, κείμενα ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς τοῦ ὁμωνύμου σταθμοῦ. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀκ-χισάρ (τ. ἑ. λευκὸν φρούριον) κοινῶς Ἀξάριον, τὸ δὲ πάλαι Θυάτειρα. Πόλις ἐμπορικὴ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη 52 χλμ. ΒΔ τῆς νῦν Μεμερικῆς καλουμένης λίμνης, ἥτις εἶναι λίαν ἰχθυοτρόφος καὶ ταυτίζεται τῇ ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου μνημονευομένη Γυγαῖα λίμνη. Οὕσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως, ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Σουρακτῶν καὶ τῇ νομαρχίᾳ Αἰδινίου. ἔχει 12,000 κατ., ὧν 6,524 Ἕλληνες οἱ πλεῖστοι τουρκόφωνοι, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντες ἐπτατάξιον ἀστικὴν σχολὴν μετὰ μιᾶς γυμνασιακῆς τάξεως, πεντατάξιον παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. Τα Θυάτειρα τὸ πάλαι ὑπῆρξαν κατοικίᾳ Μακεδόνων, βραδύτερον δὲ περιελήφθησαν ἐν τῷ βασιλείῳ τοῦ Περγᾶμου. Κατὰ Πολύβιον Προυσίας ἡ Β' βασιλεὺς τῆς Βιθυνίας, πολέμῳν κατὰ τοῦ βασιλέως τοῦ Περγᾶμου Εὐμένους τοῦ Β', ἐξεστράτευσεν κατὰ τῶν Θυατείρων, ἐπανερχόμενος δ' ἐξ αὐτῶν ἐσώλησε τὴν ἐγγὺς αὐτῶν κειμένην Ἰερὰν κώμην (βλ. λ. σ. 371). Ἡ ἐκκλησία τῶν Θυατείρων καταριθμεῖται ἐν ταῖς ἐπτά κατὰ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν ἀποστολικαῖς ἐκκλησίαις ταῖς ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου Ἰωάννου τοῦ θεολόγου καθιδρυθείσαις. Ἐπὶ Βυζαντινῶν ἡ πόλις κατὰ τὸν Ἱεροκλῆα ὑπῆγετο τῇ 23ῃ ἐπαρχίᾳ Λυδίας. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀλδανίτσα. Χωρίον τοῦ δήμου Τροπαίων τῆς ἐπαρχίας Γορτυνίας, ἔχον 221 κατ. (1896).

Ἀλλή ὀζά. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Μαινεμένης, τῇ διοικήσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Αἰδινίου καὶ ἔχουσα 1,330 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικὴν σχολὴν. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀλλάτσατα ἢ Ἀλάτσατα. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη 6 χλμ. ΝΑ τῆς Κρήνης καὶ ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Τασμέ, τῇ διοικήσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Αἰδινίου. ἔχει 12,700 κατ., ὧν 200 Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες,

ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενοι ἐκ τῆς μητροπολεως Κρήνης καὶ συντηροῦντες ἐξαιτίαν ἀστικὴν σχολήν, τετρατάξιον παρεναγωγέων, δύο νηπιαγωγεῖα καὶ τρεῖς πολυτελεῖς νασοὺς. Κατ' ἐπιτόπιον παραδοσὶν ἡ πόλις ὠκίσθη περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1' αἰῶνος μ. Χ. ὑπὸ ἀποίκων ποιμένων καὶ γεωργῶν ὁρμωμένων ἰσως ἐκ τῶν Κυκλάδων νήσων, βραδύτερον δὲ προσήλθον καὶ ἄλλοι ἀποικοὶ ἐκ τῶν νήσων Χίου καὶ Σάμου. Τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐσχηματίσθη κατὰ τινος ἐκ τῶν τουρκικῶν λέξεων ἀλλατίζα τ. ἔ. σικιτὸς καὶ ἀτ τ. ἔ. ἵππος, διότι θῆθεν μετὰ τὴν μεταβολὴν νασὺ τινος τοῦ ἁγίου Γεωργίου ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν εἰς τέμενος ἐωρᾶτο εἰς τὸ προαύλιον αὐτοῦ διὰ νυκτὸς ἵππος σικιτὸς κατ' ἄλλους δὲ παρήχθη ἐκ τῆς ἑλλην. λέξεως ἄλατα, διότι ἐν τῷ ἐγγύς τῆς πόλεως ὁρμικῶ τῷ μετὰ τοῦ λιμένος αὐτῆς συνεχομένῳ ἐσχηματίζοντο ποτε ἄλατα μετὰ τὴν παλίρροϊαν τῶν θαλασσίων ὑδάτων. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀλόννη ἢ Ἀλὼν νη (τουρκ. Πασᾶ-λιμάν τ. ἔ. λιμὴν τοῦ πασᾶ). Νησίς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ἐν τῇ Προποντίδι καὶ πρὸς Δ καὶ ἐγγύστα τῆς Κυζικηνῆς χερσονήσου, ἔχουσα δὲ 20 περίπου ναυτικῶν μιλίων περιφέρειαν καὶ οὖσα σχεδὸν ἐπίπεδος. Μνημονεύεται ὑπὸ τοῦ Πλινίου καὶ τοῦ Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου, ὅστις φαίνεται συγχέων αὐτὴν πρὸς τὴν Προκοννήσον καὶ καθ' ὃν ὠνομάσθη Ἀ., διότι οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἐπενόησαν τὴν τῶν ἄλων ἐργασίαν. Διασφίζει πολλὰ ἀρχαῖα μνημεῖα καὶ ἐρείπια ἀρχαίου φρουρίου, ὁμοίως δὲ καὶ τὸν τάρον τῆς ἁγίας Βάσσης, ἧς σώζονται ἡ τε βιογραφία καὶ ἡ ἀκολουθία. Ἐξ ἐνὸς τροπαρίου τῆς ἀκολουθίας ταύτης φαίνεται ὅτι ἡ ἁγία Βάσση ἐγεννήθη ἐν Ἐδέσσει καὶ ἐμόνασεν ἢ ἥθλησεν ἐν Ἀ. Ἐπὶ τῆς νήσου ὑπάρχουσι καὶ πολλὰ μοναστηριακὰ κτήματα, ἀνήκοντα τὰ μὲν τῇ ἐν Ἀγίῳ ὄρει μονῇ τοῦ Κουτλουμουσίου, τὰ δὲ τῇ Ἀγιοταρκῇ ἀδελφότητι πρὸς δὲ ὑπάρχει καὶ μονὴ τῆς «Παραδείσιου» ὡς ἐκ τῆς λαμπρᾶς αὐτῆς τοποθεσίας καλούμενη μετὰ νεκρῶ τῆς ἁγίας Παρρασκευῆς καὶ ἀνήκουσα τῇ ἐν Ἀνδρῶν μονῇ τοῦ ἁγίου Νικολάου. Οἱ κάτοικοι τῆς Ἀ. ἀριθμοῦνται εἰς 5,000 περίπου καὶ εἶναι πάντες Ἕλληνας πλὴν 80 Ὀθωμανῶν, οἰκοῦσι δὲ τὰ 5 παράλια τῆς νήσου χωρία, ἅτινα εἶναι τὰ ἐξῆς: Ἀλόννη, Βουλγάρως ἢ Πασᾶ-λιμάν, Σκοπιά, Βέριον καὶ Χουχλια ἢ Κοχλία. Ἡ Ἀ. πολιτικῶς διοικεῖται ὑπὸ μουδέρου, ἐδρεύοντος ἐν Βουλγάρῳ καὶ ὑπαγομένου τῇ ὑποδιοικήσει Ἀρτάκης, τῇ διοικήσει Καρασί καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύσης, ἐκκλησιαστικῶς δ' ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς

μητροπόλεως Προκοννήσου, ἐδρευούσης ἐν τῷ ὁμωνύμῳ τῇ νήσῳ χωρίῳ, ὅπερ ἔχει 1,300 κατ. Ἕλληνας συντηροῦντας σχολὴν καὶ ὠραίαν ἐκκλησίαν, ἧς πλησίον παρὰ τὴν θάλασσαν ὑπάρχει μεγαλοπρεπὴς μητροπολιτικὸς εἰκος. Προΐοντα τῆς Ἀ. εἶναι σταφυλαί, ἐξ ὧν κατασκευάζεται ὀνομαστός οἶνος, ἰχθυεῖς, σίτος καὶ μικρὰ βουμβοκτοροφία. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀλφσούρπασση. Χωρίον τοῦ δήμου Δύμης τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν, ἔχον 160 κατ. (1896).

Ἀλωξινίνα. Χωρίον τῆς νήσου Κυθῆρων, ἀνήκον ἐἰς τὸν δῆμον Ποταμίων καὶ ἀριθμοῦν 308 κατ. (1896).

Ἀμαργιανοί. Χωρίον τοῦ δήμου Στράτου τῆς ἐπαρχίας Βάλτου, ἔχον 309 κατ. (1896).

Ἀμόριον (τὰνὺν Χερζέν-Καλεσί). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη κατὰ Στράβωνα ἐν τῇ Μεγάλῃ Φρυγίᾳ. Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Αὐγούστου περὶ τὸ 14 π. Χ. φαίνεται ὅτι μετονομάσθη Οὐψανία (Ursania) πρὸς τιμὴν τοῦ Virsanus Agrippa, τὴν δ' ὀνομασίαν ταύτην ἔφερον ἐπὶ βραχὺν τινα μόνον χρόνον. Τὸ Ἀ. ἐπὶ Βυζαντινῶν ἦτο ὀνομαστόν ὡς τε φρούριον ὀχυρότατον καὶ ὡς πόλις ἐπίσημος, ὑπαγόμενον κατὰ μὲν τὸν Ἱεροκλέα τῇ ὑπὸ ἡγεμόνα 3ῃ ἐπαρχίᾳ Γαλατίας Σαλουταρίας, κατὰ δὲ τὸν Πορφυρογέννητον τῷ πρώτῳ θέματι τῷ καλουμένῳ Ἀνατολικῷ, καὶ ἦτο ἔδρα ἐπισκόπου. Τῷ 668 μ. Χ. ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ἐπίσημον ὄνομα Κωνσταντίνος, τοῦ υἱοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Β', κατελήφθη κατὰ Θεοφάνην ὑπὸ τοῦ χαλῖφου τῶν Ἀράβων Μουζιᾶ, ἀλλὰ κατὰ τὴν χειμῶνα τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀνεκτῆθη ὑπὸ τοῦ κουβικουλαρίου Ἀνδρέου. Τὸ Ἀ. πολιορκουμένη ὑπὸ τοῦ χαλῖφου τῶν Ἀράβων Σουλεϊμάν, κατώρθωσε νὰ σώσῃ τῷ 717 ὁ τετρατῆγος τοῦ θέματος τῶν Ἀνατολικῶν Λέων ὁ τῇ 25 Μαρτίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους στεφθεὶς αὐτοκράτωρ. Τῷ 838 ἐπὶ Θεοφίλου καταγομένου ἐξ Ἀ. ἐκυριεύθη μετὰ 55 ἡμερῶν γενναίαν ἀντίστασιν, καθ' ἣν διεκρίθη ὁ ἡρώϊκος Ἀέτις, ὑπὸ τοῦ χαλῖφου τῶν Ἀράβων Μουτασίμ (βλ. λ. σ. 645) καὶ ὑπέστη φοικτὴν καταστροφὴν. Τῷ 979 ὁ κατὰ τοῦ Βασιλείου Β' στασιάζας ἐν Ἀσίᾳ Βάρδας Σκληρὸς ἐνίκησε παρὰ τὸ Ἀ. τὸν κατ' αὐτοῦ ἐκπεμθέντα Βάρδαν Φωκᾶν. Τὸ Ἀ. καλούμενον νῦν Χερζέν Καλεσί καὶ κείμενον ΝΑ τοῦ Σεῖθ-ἑλ-Γαζί (βλ. λ. σ. 856), οὐτινος ἀπέχει κατὰ Mordtmann 7—8 ὥρας, προσέβαλε καὶ ὁ υἱὸς τοῦ χαλῖφου Ἀβδουλ-Μελίκ Μασλάμᾶς. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἄμπέρ, ἄμπέρ ὥρα, ἄμπέρ-μετρητὰ. Βλ. Ἠλεκτρικαὶ μετρήσεις.

Ἀμπλανη. Χωρίον τοῦ δήμου Εὐρυτανίων τῆς ἐπαρχίας Εὐρυτανίας, ἔχον 175 κατ. (1896). Ἐν αὐτῇ ἐγένετο ἡ ἐμώ-
νιμος μάχη τῇ 13 Ἰουλίου 1824, καθ' ἣν
συνετέλεσε τὰ μέγιστα εἰς τὴν νίκην κατὰ
τῶν Τούρκων ὁ Κίττος Τσαβέλλας.

Ἀμυλολευκίται. Βλ. Λευκίται.

Ἀναδρυτή. Πρωτεύουσα τοῦ δή-
μου Βρυσεῶν τῆς ἐπαρχίας καὶ νομοῦ Λα-
κεδαιμόνος, ἔχουσα 1,457 κατ. (1896).

Ἀναχώριον (τουρκ. Ἀναχώρ). Χω-
ρίον παρὰ τὴν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βι-
θυνία, κείμενον παρὰ τὴν δεξιάν ἀκτὴν
τοῦ Κιανού κόλπου, ὑπαγόμενον δὲ τῇ
ὑποδιοικήσει (μουδεριγιέτ) Τριγλίας καὶ τῇ
διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Προύσης καὶ ἔχον
300 κατ. Ἑλλήνας, ἐκκλησιαστικῶς τε-
λοῦντας ὑπὸ τὴν μητρόπολιν Νικομηδείας,
συντηροῦντας δημοτικὴν σχολὴν καὶ περὶ
τὴν γεωργίαν καὶ μεταξοσκευητοροσίαν
ἀσχολουμένους. Τὸ Ἄ. ἐπὶ τῆς εἰς Βιθυ-
νίαν εἰσβολῆς τῶν Τούρκων ἦτο φρούρεν,
ὅπου ἐκυριεύθη ὑπὸ τοῦ Ὁρχάν τῷ 1387.

Ἀνάφη. Νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελά-
γους ἀνήκουσα εἰς τὸν νομόν Κυκλάδων
καὶ τὴν ἐπαρχίαν Θήρας. Ἀποτελεῖ δὲ
ἴδιον δήμον, περιέχοντα μόνον τὸ ὁμώνυμον
χωρίον μετα 639 κατ. καὶ τὴν μονὴν τῶν
Γενεθλίων τῆς Θεοτόκου ἡ Καλαμιωτίσ-
σης. Κάτ. 643 τῷ 1896.

Ἀντάδαλις (Ἀνταβάλ). Κωμόπο-
λις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κείμενη ἐντεῦθεν
τοῦ Ἀντιταύρου καὶ ΝΔ τῆς Σεμένδρας
(βλ. λ. σ. 828), ἥς ἀπέχει 2 ὥρας. Ὑπα-
γομένη τῇ ὑποδιοικήσει Ἀρχελαίδος (Ἀκ-
σεράι), τῇ διοικήσει Νίγδης καὶ τῇ νομαρ-
χίᾳ Ἰκονίου, ἔχει 3.000 κατ., ὧν περὶ
τοὺς 1.000 Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἑλ-
λήνες τουρκόφωνοι, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρ-
τώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἰκονίου καὶ
συντηροῦντες δημοτικὴν σχολὴν. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀνιόν. Βλ. Ἠλεκτροχημεία.

Ἀνόδιον. Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐκκένω-
σις καὶ Ἠλεκτροχημεία.

Ἀντηλεκτρογεφυρτικὴ δύναμις.
Βλ. Ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια.

Ἀντικαθόδιον. Βλ. Ἠλεκτρικὴ
ἐκκένωσις.

Ἀντιπολωτικὴ στήλη. Βλ. Ἠ-
λεκτρικὴ ἐνέργεια.

Ἀντερρα. Χωρίον τοῦ δήμου Θερ-
μοπυλῶν, ἔχον 417 κατ. (1896).

Ἀντίστροφος (ἡλεκτρ.). Βλ. Ἠ-
λεκτρικαὶ μετρήσεις.

Ἀπόδοσις (ἡλεκτρ.). Βλ. Ἠλεκ-
τρικὴ ἐνέργεια.

Ἀπολλωνία. Πρωτ. τοῦ δήμου Σί-
φνου, ἔχουσα 827 κατ. (1896).

Ἀπολλωνία ἡ ἐπὶ Ῥυνδάκῳ (ἐπὶ
Βυζαντινῶν Ἀπολλωνιάς καὶ Θεοδοσιανῆς).
Νῆσος κείμενη κατὰ πρὸ ΒΑ ἄκρον τῆς
Ἀπολλωνιάτιδος λίμνης καὶ ἐνεχυμένη μετα
τῆς ἡπαίρου διὰ γεύρας. Ὑπαγομένη τῇ
διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Προύσης, ἔχει 2,500
κατ., ὧν 500 Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἑλ-
λήνες, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς
μητροπόλεως Νικομηδείας, ἥς ἀντιπρόσω-
πος ἐδρεῖται ἐν Ἀ., συντηροῦντες ἀστικὴν
σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον καὶ ματεργό-
μενοι τὴν ἀλλείαν, κηπουρικὴν, γεωργίαν
καὶ ναυτιλίαν διὰ καλῶν πλοιορίων, ὅτινα
καλοῦνται τομπάζαι. Ἡ Ἀ. εἶναι πόλις
ἀρχαιστάτη, ἥτις ἐπὶ Στρόβωνος ὑπήγατο
τὴ περιοχὴ τῶν Κυκλινηῶν καὶ ἥς ἐγγὺς
ὁ Λουκουλλος κατὰ Πλούταρχον κατέστρε-
ψε τὸν στρατὸν Μιθραδάτου τοῦ Εὐπάτορος
κατὰ τὸν γεμῶνα τοῦ 73 π. Χ. Ἡ Ἀ.
ἐπὶ Βυζαντινῶν κατὰ τὸν Ἰερουλέα ὑπῆ-
γατο τῇ 31ῃ ἐπαρχίᾳ τῆς Ποντικῆς καὶ ἦτο
ἔδρα ἐπισκόπου, ἐξαρτωμένου ἐκ τῆς μη-
τροπόλεως Νικομηδείας. Ἐπὶ Ἀλέξiou Κο-
μνηνοῦ κατὰ τοὺς μεταξὺ Βυζαντινῶν καὶ
Σελτζούκων πολέμους κατελήφθη ὑπὸ τοῦ
Ἑλγάνη, καθ' οὗ ἐξεπέμθη ὁ Ἀλέξαν-
δρος Εὐφοριανός, ὅστις μετὰ ἐξαήμερον
πολιορκίαν κατάρθωσε μὲν νὰ κυριεύσῃ τὸν
ἔξω κύκλον τοῦ τείχους, ἀλλ' ἐπελθεύσης
εἰς ἐπικουρίαν τῶν σελτζουκικῶν πο-
λυαριθμοῦ βαρβαρικῆς στρατῆς ἠναγκά-
σθη νὰ λύσῃ τὴν πολιορκίαν καὶ νὰ τραπῇ
τὴν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀγούσαν. Κατὰ
τὴν ἐκπόρσον δ' ὅπως ὁ ἑλληνικὸς στρα-
τὸς ἐμπεσὼν εἰς ἐνέδραν ὑπὸ τοῦ Ἑλγάνη
στηθεῖσαν μετὰ κρατερὰν μάχην ἡττημα-
τίσθη καὶ κατεστράφη. Διὰ τοῦτο ὁ αὐτο-
κράτωρ Ἀλέξιος ἐξέπεμψε κατὰ τοῦ Ἑλ-
γάνη δύναμιν ἀξιωμαχῶν ὑπὸ τὸν στρατη-
γὸν Κωνσταντῖνον Ὀπρον, ὅστις ταχέως
ἀνακτησάμενος τὴν Κόζικον καὶ τὴν Παι-
μανηνὸν (βλ. λ. σ. 769) ἔσπευσεν εἰς πο-
λιορκίαν τῆς Ἀ. καὶ ἠναγκάσθη τὸν Ἑλ-
γάνη νὰ παραδώσῃ αὐτῇ τὴν πόλιν καὶ
νὰ αὐτομολήσῃ μετὰ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ
πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, παρ' οὗ ἡξιώθη
μεγάλων δωρεῶν, ἀμα δὲ καὶ ἐβαπτίσθη.
Ἡ Ἀ. κατελήφθη καὶ αὐθις καὶ ἐδωθή
ὑπὸ τῶν Σελτζούκων μετὰ τοῦ Λαπαδίου,
τοῦ Προύσης καὶ ἄλλων πολεμῶν, τῷ δὲ
1204 ἐκυριεύθη ὑπὸ τοῦ Πέτρου de Bra-
cheuil, γυναιμένου δεκτοῦ ὑπὸ τῶν κατοι-
κῶν μετα σταυρίων καὶ θείων λόγων κατὰ
Χωνιάτην. Τοῦ ἐπὶ Βυζαντίου προϋρίου τῆς
Ἀ. λείψανά τινὰ διασώζονται ἄχρι τοῦδε,

ἔχει δ' ἡ νῦν κώμη καὶ ἱκανὰς ἐπιγραφὰς δημοσιευθείσας (B. C. H. t. 12 p. 197 καὶ t. 25 p. 326), [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀπολλωνεῖτις ἢ Ἀπολλωνιάς, (πρότερον Ἀρτυνία, τανῦν δὲ κοινῶς Ἀπολλωνιάδα (βλ. Ἀπολλωνιάς ἐν τόμ. Β'). Περὶ τοῦ ὀνόματος αὐτῆς ὁ Σουΐδας παραδίδωσιν ὅτι Ἀττάλος ὁ Β' ὁ βασιλεὺς τοῦ Περγάμου τὴν μητέρα αὐτοῦ Ἀπολλωνιάδα ἀποθανοῦσαν ἐν τῷ μεγίστῳ ἱερῷ τοῦ Περγάμου κατέθετο καὶ τὴν γειννιάζουσαν λίμνην ἀπ' αὐτῆς ἐπωνόμασεν. Ἀλλ' ἡ εἰδησις αὕτη, ἣν ὁ Δρύσεν ἀποδεχόμενος ὡς ἀληθὴ συνάγει τὸ πορίσμα ὅτι ἡ χώρα τοῦ Περγάμου ἐπὶ Ἀττάλου τοῦ Β' ἐξτείνετο μέχρι τοῦ Ρονδάκου, εἶναι προφανῶς ἐσφαλμένη, δύο δὲ ὑποθέσεις πρὸς διόρθωσιν αὐτῆς φαίνονται πιθαναί. Ἡ ὅτι ὁ Σουΐδας ἀντὶ τῆς Κυζικίου, ἥς πλησίον κεῖται ἡ Ἀ., ὠνόμασε τὸ Πέργαμον ἢ πιθανώτερον ὅτι ἐξέλαβε τὴν λίμνην Ἀ. ἀντὶ τῆς χώρας Ἀπολλωνίδος (βλ. λ.) τῆς παρὰ τὸ Πέργαμον μὲν καίμενης, ἀπὸ δὲ τῆς Ἀπολλωνίδος τῆς μητρὸς Ἀττάλου τοῦ Β' κατὰ Στράβωνα ἐπωνομασθείσης. Παρὰ τὴν Ἀ. λίμνην ἐπὶ τῶν βυζαντινῶν χρόνων ὑπῆρχον πολλὰ μοναστήρια. ἐξ ἐνὸς δὲ τούτων ὁ μοναχὸς Ἀρσένιος τῷ 1254 ἀνῆλθε τὸν πατριαρχικὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνον. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀπολλωνίς. Ἀρχαία πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Μυσίᾳ, ἀπέχουσα κατὰ Στράβωνα 300 σταδίους τοῦ Περγάμου καὶ ἰσαριθμοὺς τῶν Σάρδεων, ὀνομασθεῖσα δὲ πρὸς τιμὴν τῆς Κυζικηνῆς Ἀπολλωνίδος τῆς μητρὸς τῶν βασιλέων τοῦ Περγάμου Εὐμένους τοῦ Β' καὶ Ἀττάλου τοῦ Β'. Ἡ θέσις τῆς πόλεως ταύτης ἐγνώσθη ἐξ ἐπιγραφῆς εὐρεθείσης πλησίον τοῦ χωρίου Βουλλάνα ἐπὶ τοῦ Ὑλλου. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀποστολόπουλος Θεόδωρος. Ἐγενν. τῷ 1863 ἐν τῇ κωμῷ τῆς Νικιᾶ τοῦ δήμου Τρικκαίων τῆς Κερύνθου, ἀπολύσας δὲ φιλολογίαν καὶ εἰς αὐτὴν νομικὴν. Ὑστερον ἰδρύσας ἐν Ἀθήναις τὸ ὁμώνυμον βιβλιοπωλεῖον κατὰστημα. Ἐγραψε πολλὰ βιβλία τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐγκριθέντα ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, πλην δὲ τούτων τὸ Δίκαιον τῆς πνευματικῆς ιδιοκτησίας, Στεγουργίαν τῆς συγχρόνου πείσεως, Ὁδηγὸν τῶν δημοδιδασκάλων (1884 καὶ 1889), Ὑπόμνημα περὶ διδακτικῶν βιβλίων (1894). Ἐπεδόθη δὲ ἐπὶ τινι χρόνῳ καὶ εἰς τὴν δημοσιογραφίαν καὶ ἐδημοσίευσεν ἐπ' ὀλίγον τὴν ἐφημερίδα «Αὐγὴν» τῶν Ἀθηνῶν.

Ἀραδιστός (τουρκ. Ἀράπ-σού). Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, καίμενη πρὸς Δ. τοῦ Προκίπλου (Οὐρκιούπ βλ. λ.

σ. 717) καὶ πλησίον τοῦ Ἀλυοῦ ποταμοῦ τοῦ χωρίζοντος τὴν νομαρχίαν Ἰκονίου ἀπὸ τῆς τῆς Ἀγκύρας. Οὕτω ἔδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Νίγδης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἰκονίου ἔχει 4.000 κατ., ὧν οὐ ἥμισος Ἑλληνας τσερκάφωνοι, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἰκονίου καὶ συντηροῦντες δημοτικὴν σχολὴν καὶ γραμματοδιδασκαλεῖον θηλέων, οἱ δὲ λοιποὶ ἥμισος Ὀθωμανοὶ ἔχοντες γυνάσκειον. Ἡ κωμόπολις αὕτη δὲν πρέπει νὰ συγχέηται μετὰ τῆς ὁμώνυμου πόλεως τῆς ἀνω Κιλικίας. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀράπης ἢ Ναύσταθμος. Χωρίον τῆς νήσου Σαλαμίνας, ἐνθα ὁ ναύσταθμος τοῦ ἑλλην. στόλου, ἔχον 1484 κατ. (1896).

Ἀραποχώρι. Χωρίον τοῦ δήμου Λεβαδείας ἔχον 223 κατ. (1896).

Ἀράπ-ταϊφλίκ (τ. ἑ. κτήμα Αἰθίοπος). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Μαινεμένης καὶ τῇ διοικήσει Συμόρης καὶ ἔχον 455 κατ. Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντες νηπιαγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀρδανιτοχώριον ἢ Ἀλθανοχώριον. Δύο χωρία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ὧν τὸ μὲν, καίμενον ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου πεντοῦ καὶ ὑπαγόμενον νῆ ὑποδιοικήσει Βέιχεζ καὶ τῇ νομαρχίᾳ Κωνσταντινουπόλεως, ἔχει 2,000 κατ. Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Χαλκηδόνος καὶ συντηροῦντας ἀστικὴν σχολὴν καὶ περιθαγωγεῖον. Τὸ δὲ ὑπὸ τοῦς προποδας τοῦ Ἀργανθωνίου (Σαμανλί-δὰγ βλ. λ. σ. 848), ἐν μέσῳ ἀράγας, πρὸς Ν. τοῦ Κατιρλί (βλ. λ.) καὶ εἰς 1 1/2 ὥραν ἀπ' αὐτοῦ ἀπέσταν καίμενον, ὑπαγόμενον δὲ τῇ ὑποδιοικήσει Κίου καὶ τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Προύσης, ἔχει 650 κατ. ἅπαντας Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας, συντηροῦντας δημοτικὴν σχολὴν καὶ περὶ τὴν ναυτιλίαν καὶ γεωργίαν ἀσχολουμένους. Προϊόντα τοῦ χωρίου εἶναι ἐλαία, βομβύκια καὶ ὀνομαστά κάστανα. Τὸ Ἀ. ὠρίσθη πρὸ 150 ἐτῶν ὑπὸ δύο Ἀλθανῶν, Ἀντωνίου Καρᾶ καὶ Πανταζῆ, ἀπ' ὧν καὶ ὠνομάσθη. Ἡ ἀρχαιοτάτη θέσις τοῦ χωρίου ἔκειτο παρὰ τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ἐνθα ἐπὶ τινος μαρμάρου εὕρηται ἐπιτύμβιος ἑλληνικὴ ἐπιγραφή. Ἐν δὲ τῇ βυζαντινῇ ἐποχῇ τὸ χωρίον ἦτο ἐκτισμένον εἰς ὠριαίαν ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπέσταν παρὰ τὴν θέσιν Κρανιές, ἐνθα σώζονται σωρεὶ λίθων καὶ πλίνθων ὀπῶν ὡς καὶ κισινοκρανόν τι. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀρμουτλί (ἐκ τοῦ τουρκ. ἀρμούτ

τ. ἑ. ἄπειον, οἰονεὶ Ἀπιοχώριον). Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κειμένη παρὰ τὴν ἀριστερὰν ἀκτὴν τοῦ Κιανοῦ κόλπου καὶ πρὸς Ν τοῦ Ἀρβανιτοχωρίου (βλ. λ.), οὐτὶνος ἀπέχει 2 1/2 ὥρας. Ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Κίου καὶ τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Προύσης, ἔχει 1,800 κατ., ὧν 700 Ἕλληνες, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας, συντηροῦντες πλήρη δημοτικὴν σχολὴν καὶ τὴν γεωργίαν ἐπαγγελματιῶν, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. Οἱ Ὀθωμανοὶ συνωκίσθησαν ἐν Ἀ. ἰσως ἀπὸ τοῦ 18ῷ αἰῶνος, οἱ δ' Ἕλληνες, κατοικοῦντες πρότερον ἐν Κετζι-καγιά, θέσει κειμένη μεταξὺ Ἀρβανιτοχωρίου καὶ Ἀ. καὶ μὴ ἔχοντες γῆν ἱκανὴν ἐγκατέλειπον αὐτὸ πρὸ 31 ἐτῶν καὶ συνωκίσθησαν ἐν Ἀ. Ἡ κώμη ἐξάγει ἐν εὐφορίᾳ 600,000 ὀκάδας σταφυλᾶς ὀνομαστας καὶ 500,000 ὀκάδας ἐλαιᾶς καὶ ὠνομάσθη ἀπὸ τῶν πάλαι αὐτοῦσι ἀπιδῶν. 1/2 ὥραν μακρὰν τοῦ Ἀ. ὑπάρχει ἀγίασμα τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, ἐν ᾧ τῇ 12 Δεκεμβρίου τελεῖται πανήγυρις. Εἰς 1 δὲ ὥρας ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν εὐρηνται θερμαὶ πηγαί, καλούμεναι Ἀγιές, ἐπ' αὐτῶν 3 ὕπαρχει ἀρχαῖαι λουτρῶν καὶ δεξαμενὴ, ἐφ' ἧς ἐπὶ μιᾷς τῶν ἐσωτερικῶν πλευρῶν εἶναι ἀναγεγλυμμένη εἰκὼν τῶν ἁγίων Μηνοδώρας, Μητροδώρας καὶ Νυμφοδώρας, (βλ. Μηνοδώρα σ. 623). Γὰρ πάλαι ἡ κώμη ἔκειτο παρὰ τὸ Ποσειδῶν ἀκρωτήριον (Βεζβουρδὺν βλ. λ. σ. 114) καὶ εἰς 1 ὥρας ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Ἀ., ἐνθα εὐρηνται ἐρείπια ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ οὐκ ὀλίγοι σωροὶ λίθων καὶ θραύσματα πλίνθων, κατέχοντα μεγίστην ἔκτασιν καὶ διήκοντα μέγρι λεπίσκου τινός, ὅστις καλεῖται Μύλοι. Ἐνταῦθα διασφύζονται ἐρείπια πύργου καὶ μύλου. Τὸ Ἀ. ἐπὶ Βυζαντινῶν ἔκειτο ἐν ἧ καὶ νῦν θέσει, καθ' ἣ μαρτυρεῖ ἡ ἐν μέσῳ αὐτοῦ διατηρουμένη βυζαντινὴ γέφυρα τρεῖς ἀψίδας ἔχουσα. Ἐπὶ τῆς εἰς Βιθυνίαν εἰσβολῆς τῶν Τούρκων τὸ Ἀ. ἦτο φρούριον, οὗ ἀγνοεῖται τὸ βυζαντινὸν ὄνομα καὶ ὅπερ ἐκυρίευσεν ὁ Ὁρχαν τῷ 1337. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀρναούταλη. Χωρίον τοῦ δήμου Βουφράδος τῆς ἐπαρχίας Τριφυλίας, ἔχον 205 κατ.

Ἀρχαλα. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ, ὑπαγομένη τῇ διοικήσει Καισαρείας καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀγκύρας καὶ ἔχουσα 700 κατ. Ἕλληνας τουρκοφώνους, ἐκκλησιαστικῶς ὑποκειμένους τῇ μητροπόλει Καισαρείας καὶ συντηροῦντας ἀλληλοδιδασκτικὴν σχολὴν. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀσα-κιοῦ ἢ Ἀσαγι-κιοῦ. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κείμενον ἐναντι

τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ τοῦ Μπιλετζίκ (Βηλοκώμων) καὶ ἀριστερὰ τῷ ἀνερχομένῳ ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Χαϊδάρ-πασᾶ—Ἀγκύρας, ὑπαγόμενον δὲ τῇ ὑποδιοικήσει Μπιλετζίκ, τῇ διοικήσει Ἐρτογρούλ καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύσης καὶ ἔχον 2,500 κατ., ὧν 800 Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας καὶ συντηροῦντες ἀστικήν σχολὴν καὶ παραναγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀτζιανὸς (ἐκ τοῦ τουρκ. ἀτζι τ. ἑ. μικρός). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Περγάμου, τῇ διοικήσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Αἰδινίου καὶ ἔχουσα 490 Ἕλληνας κατ., ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐρέσσου καὶ συντηροῦντας τετρατάξιον ἀστικήν σχολὴν. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἄτρα. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀπέχουσα διῶρον τῆς Ἀργυρουπόλεως (Γκιουμου-χανέ) καὶ ὑπαγομένη τῇ διοικήσει ταύτης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Τραπεζοῦντος. ἔχει 800 κατ., ὧν 200 Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Χαλδεῖας καὶ συντηροῦντες ἐκκλησίαν, τιμωμένην μὲν ἐπ' ὀνόματι τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτοκου, ἰδρυθεῖσαν δὲ περὶ τὰ μέσα τῆς 12' ἑκατονετηρίδος, καὶ ἐπτατάξιον ἀστικήν σχολὴν, ἐν ἧ φοιτᾷσι καὶ θήλας καὶ ἦτις πρὸ τετραετίας ἀνηγγέρθη ἐν τῷ περιδόλῳ τῆς ἐκκλησίας τῇ συνδρομῇ τῶν κατοίκων τῆς κώμης. Ἡ ἐποχὴ τοῦ συνεικισμού τῆς Ἀ. παραμένει ἀγνωστος, ἀλλ' ὅμως ἐκ τινος πύργου, ἐπὶ ἀποτόμου βράχου καὶ ἐπὶ τῆς κλιτύος τοῦ πρὸς Δ αὐτῆς λόρου ἐκτισμένου καὶ ἐν καλῇ εἰσέτι καταστάσει διατηρουμένου, ὡς καὶ ἐκ τῶν παρ' αὐτὸν παρεκκλησιῶν τῆς Μεταμορφώσεως, τοῦ ἁγίου Γεωργίου, τῆς Εὐαγγελιστορίας καὶ τῶν Ἀσωμάτων, ἐκτισμένων πάντων δι' ἄμμα-κονίας καὶ διασφύζοντων εἰσέτι ἐπὶ τῶν τοίχων αὐτῶν ἱχνὴ εἰκόνων, καταδεικνύεται ὅτι ἡ κώμη ἤκμαζε καὶ ἐπὶ Βυζαντινῶν, κατέχουσα τὰ παρὰ τὴν πύργον νοτιώτερον τὴν σημερινὴν κείμενα μέρη, βραδύτερον δ' ἐπεκταθεῖσα κατέλαβε τὴν νῦν θέσιν. Κατ' ἄλλην δ' ὅμως παράδοσιν ἡ Ἀ. συνωκίσθη ὑπὸ τοῦ Βυζαντινοῦ στρατηγοῦ Θεοδώρου Γαβρᾶ (πρόβλ. καὶ Γαβράς, σ. 168) τοῦ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Μανουὴλ Κομνηνοῦ ἀκμάσαντος καὶ μαρτυρικῶς τελευτήσαντος, καθ' ἣ ἐξάγεται ἐκ τινος ἀκολουθίας αὐτοῦ, ἐκδοθείσης ἐν Ἀ-θήναις τῷ 1890 ὑπὸ Ἀνθίμου Γαβρᾶ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Τὰ ἄνθη τοῦ Παραδείσου» καὶ ἐκ τινος ἁσματος, διασωθέντος ἐν Ἡ-ρακλείῳ τοῦ Πόντου καὶ ἐν ᾧ λέγεται ὅτι

ὁ Θεόδωρος οὗτος ἔκτισε τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς Τραπεζοῦντος πόλιν τῶν Ζιγάνων, διαβληθεὶς δὲ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα καὶ φυγὼν ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν ἀπ' αὐτοῦ ὀνομασθεῖσαν πηγὴν τοῦ Γαδρᾶ, διασωζομένην ἀχρι τοῦδε ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα, πρὸ τετραετίας δὲ ἀνεγερθεῖσαν θάπανη τοῦ Ἀνθίμου Γαδρᾶ καὶ τῆς ἐν Ἀ. διασωζομένης ἀκμαίας ὁμωνύμου οἰκογενείας. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀφυσιά. Εἰς τὸ ἐν σ. 103 τοῦ Συμπλ. ἄρθρον προσθετέα τα εἴη. Κειμένη ἐν τῇ Προποντιδὶ ἐγγύτατα τῆς Κυζικηνῆς χειρσονήσου, ἡ νῆσος αὕτη, ἡ καλουμένη τουργ. Ἀραπλάρ, ἀποτελεῖ μετὰ τῶν νήσων Ἀλόννης καὶ Κουτάλειως μουδιρίαν ὑπαγομένην τῇ ὑποδιοικήσει Ἀρτάκης, τῇ διοικῆσει Καρασί καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύσης, ἐκκλησιαστικῶς δ' ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς μητροπόλεως Προκοννήσου, ἥς ἔδρα ἡ Ἀλόννη. Ἔχει δὲ 2,000 κατ., οἰκοῦντας ἐν 2 χωρίοις· τὸ μὲν ὁμωνύμον τῇ νήσῳ κεῖται εἰς τὸ Δ τρίμα καὶ ἔχει 1,300 κατ., ὧν 1,200 Ἕλληνας συντηροῦντες ἀστικὴν σχολὴν καὶ 100 Ὄθωμανοί, τὸ δ' ἕτερον Ἀ ρ α π η δ ε ς καλούμενον ἔχει 700 κατ. Ὄθωμανούς. Προϊόντα τῆς νήσου εἶναι κυρίως σταφυλαί, ἐξ ὧν κατασκευάζεται ὁ περίφημος οἶνος τῆς Ἀ. Κέκτηται δ' ἡ Α. καὶ γρανίτην ὃν ἀπὸ τινων ἐτῶν ἐκμεταλλεῖται ἰταλικὴ ἐταιρεία. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀχιρλί. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη εἰς ἡμίωρον ἀποστασιν ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ἐνθα ὑπάρχει καὶ μικρὸς ὄρμος Ῥ ῥ ῆ ν ι ο ν καλούμενος, καὶ ΒΔ τοῦ Μοναστηρίου (βλ. λ. σ. 637) καὶ εἰς ὠριαίαν ἀπ' αὐτοῦ ὀπίστασιν. Οὐσα ἔδρα τῆς ὑποδιοικήσεως Καρρ-μπουρὺν (Μελαίνης ἀκρας) τῆς ὑπαγομένης τῇ διοικῆσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Αἰδινίου, ἔχει 1,600 κατ., ὧν Ἕλληνας μὲν 1,000, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Κρήνης καὶ συντηροῦντες πριτάξιον ἀστικὴν σχολὴν καὶ διτάξιον παρθεναγωγεῖον, Ὄθωμανοὶ δὲ 600. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἀχιμετλί. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένην τῇ ὑποδιοικήσει Μαγνησίας, τῇ διοικῆσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Αἰδινίου καὶ ἔχον 455 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενους ἐκ τῆς μητροπόλεως Σμύρνης καὶ συντηροῦντας πριτάξιον ἀστικὴν σχολὴν. [Γρ.Σ.Ι.]

Βαγάραι. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένην τῇ ὑποδιοικήσει Σωκίων καὶ τῇ διοικῆσει καὶ νομαρχίᾳ Αἰδινίου, ἔχουσα δὲ 2,000 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενους ἐκ τῆς ἐπισκοπῆς Ἀναλίων καὶ συντηροῦντας πεντατάξιον ἀστικὴν σχολὴν, πεντατάξιον παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

Βαθῶ. Χωρίον παράλιον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένον ἐπὶ τῆς Κυζικηνῆς χειρσονήσου, ὑπαγομένην δὲ τῇ ὑποδιοικήσει Ἀρτάκης, τῇ διοικῆσει Καρασί καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύσης καὶ ἔχον 750 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενους ἐκ τῆς μητροπόλεως Κυζίκου καὶ συντηροῦντας ἀστικὴν σχολὴν. [Γρ.Σ.Ι.]

Βαθύφωνος (ἰταλ. basse) λέγεται ὁ αἰεθός, οὗ ἡ φωνὴ κεῖται μεταξὺ τῶν τόνων Φά καὶ ρέ. Ἐν τῇ πολυφώνῳ μουσικῇ διακρίνεται α' καὶ β' βαθύφωνος, ὧν ὁ τελευταῖος κατέχει μᾶλλον τοὺς βαθυτέρους τόνους, ὁ δ' ἕτερος τοὺς ὀξυτέρους.

Βαῦνδῆριον. Πόλις ἐμπορικὴ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ΝΔ τοῦ Ὁδεμίσου (βλ. λ. σ. 696) καὶ οὐσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως, ὑπαγομένης τῇ διοικῆσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Αἰδινίου. Ἔχει 13,000 κατ., ὧν 4,550 Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἡλιούπολεως καὶ συντηροῦντες ἐξατάξιον ἀστικὴν σχολὴν καὶ πεντατάξιον παρθεναγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

Βασιλικὸς Νέος. Κωμόπολις παράλιος τῆς Θράκης, κειμένη ἐπὶ τῆς μονοτόνου καὶ ἀλιμένου παραλίας τοῦ Εὐξείνου πόντου καὶ ΒΔ τῆς Ἀγαθουπόλεως. Οὐσα ἔδρα τῆς ὑποδιοικήσεως Ἀγαθουπόλεως, ὑπαγομένης τῇ διοικῆσει Σαράντα Ἑκκλησιῶν καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀδριανουπόλεως, ἔχει 3,000 κατ. ἀπαντας Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενους ἐκ τῆς μητροπόλεως Σωζουαγαθουπόλεως, συντηροῦντας ἀστικὴν σχολὴν καὶ νηπιαγωγεῖον καὶ περὶ τὴν ναυτιλίαν, ἀλιεῖν, ἀνθρακοποιεῖν καὶ γεωργίαν ἀσχολουμένους. Πρὸ τινων ἐτῶν ὁ Β. πωροπληθεῖς, ἀνεκτίσθη ἐπὶ κανονικῷ καὶ ὠραίῳ σχεδίου καὶ διατερεῖται εἰς δύο συνοικίας, αἵτινες ἀπέχουσιν εἰκοσάλεπτον ἀλλήλων καὶ καλοῦνται ἡ μὲν Ν. Β., ἐν ᾗ καὶ ἡ ἔδρα τῆς ὑποδιοικήσεως, ἡ δὲ Β. [Γρ.Σ.Ι.]

Βεζύρ-χανί (τ. ἑ. βεζύρη πανδοκεῖον). Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ὑπαγομένην τῇ ὑποδιοικήσει Γκέιβε καὶ τῇ διοικήσει Νικομηδείας καὶ ἔχουσα 2,500 κατ., ὧν 500 Ὄθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας, συντηροῦντες σχολὴν καὶ ἐκκλησίαν καὶ περὶ τὴν γεωργίαν καὶ μεταξοσκώληκτροφίαν ἀσχολουμένους. Ἡ κώμη ὀνομάσθη οὕτω ἀπὸ οἰκοδομῆς ὑπὸ τινος βεζύρη κτισθείσης.

Βέζε. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ἐν μέσῳ καταρῦτος φάραγος, ὑπαγομένη δὲ τῇ διοικήσει Καισαρείας καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀγκύρας καὶ ἔχουσα 610 κατ.,

ὡν 250 Ἕλληνες τουρκόφωνοι, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας καὶ συντηροῦντες δημοτικὴν σχολήν, οἱ δὲ λοιποὶ 360 Ὁθωμανοί. [Γρ.Σ.Ι.]

Βετσουανία. Χώρα τῆς Ν. Ἀφρικῆς, καλουμένη ἀπὸ τῶν κατοίκων αὐτῆς Βετσουανῶν (βλ. λ. ἐν τ. Β). Τὸ Νοτ. μέρος ἀνήκει εἰς τὴν ἀγγλικήν Ἀποικίαν τοῦ Αἰρωτηρίου, τὸ δὲ Βόρειον ἀποτελεῖ ἴδιον τμήμα ὑπὸ ἀγγλ. προστασίαν. Καὶ ἐκεῖνο μὲν ἐπὶ ἐμβ. 133,182 τχμ. ἔχει μόνον 72,736 κατ., τοῦτο δὲ πολὺ μεγαλύτερον ὢν (550 χιλ. τχμ.) περίπου 200 χιλ. κατ. Ἀπασα ἡ χώρα μέχρι τοῦ 1884 ἦτο ἀνεξάρτητος, κατελήφθη δὲ εἰς τὰ ὑπὸ τῶν Ἀγγλων.

Βουτσάρης Ἰωάννης. Γλύπτης, γενν. ἐν Ἀθήναις καὶ κατογόμενος ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Βουτσαράδων. Μετὰ τὴν ἐν τῷ ἡμετέρῳ σχολείῳ τῶν τεχνῶν ἐπὶ τριετίαν ἐκπαίδευσιν (1862—1864), ἐσπούδασεν ὡς ὑπότροφος τῆς κυβερνήσεως ἐν τῇ ἀκαδημίᾳ τοῦ Μονάχου, ὅθεν ἐπανελθὼν ἔδωκεν ἐργαστήριον ἐν Ἀθήναις. Τὸ κατ' ἀρχὰς ἐγγλυφεν ἀγάλματα θεῶν καὶ ἡρώων, ὡς εἶναι ὁ ἐν τῇ ὁδῷ Ἑρμοῦ γύψινος Γίγας, ὁ Ἀχιλλεὺς πληγωμένος κλ., εἰς τὰ δὲ ἐποίησε προτομας πολλῶν ἀνδρῶν, μνημεῖα τινὰ ἐν τῷ νεκροταφείῳ, Ἑστίαν, Ἐλεηροσύνην, Παλαιστὴν καὶ αἰώνια πρὸς πᾶν ὄντα καὶ πολλὰ ἄλλα. Ἀπέθανε δὲ τῷ 1892. (βλ. περὶ τούτου Ἀντ. Μηλιαράκη ἐν Ἑστία 1893 σελ. 211).

Βλαχόπουλος Ἀλέξιος. Ἀγωνιστής, λαβὼν σπουδαῖον μέρος ἐν τῇ ἐπαναστάσει τοῦ 1821 μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Κωνσταντίνου καὶ Δημητρίου. Μνηθεὶς τῇ τῆς Φιλικῆς ἐταιρείας, μετὰ τὴν ἐκρηξὴν τῆς ἐπαναστάσεως ἐξοπολιόρκησε τὸ Ἀργεῖον καὶ πάλιν τὸ χωρίον Σαπάντιν, φονεύσας ἐν τούτῳ ἰδιωχείῳ καὶ τὸν ἀρχηγὸν τῶν Τούρκων, μετέσχε τῆς μάχης τοῦ Πέτα καὶ ἀκολούθως κατετάχθη μετὰ τῶν ἀδελφῶν του εἰς τὸ σῶμα τοῦ Τζώρτζ, εὐρίσκειτο δὲ ἐντὸς τοῦ Μεσολογγίου κατὰ τὴν πολιορκίαν του. Τῷ 1823 ἔλαβε τὴν βαθμὸν στρατηγοῦ καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος διωρίσθη ὑπουργὸς τοῦ πολέμου μέχρι τοῦ Μαρτίου 1825 καὶ κατ' Ἀπρίλιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐπιθεωρητὴς τοῦ ἑλλ. στρατοῦ, τῷ δὲ 1827 ἐκ νέου ὑπουργός. Καὶ μετὰ τὴν λήξιν τῆς ἐπαναστάσεως δὲ ἐγένετο ὑπουργός τῶν στρατιωτικῶν, ἐπίτροπος πολλῶν νομῶν, πρόεδρος τοῦ πρώτου διαρκοῦς στρατοδικείου καὶ ἐφθάσε μέχρι τοῦ βαθμοῦ ἀντιστρατήγου.

Βοϊνάνι. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κείμενον $\frac{1}{2}$ ὥραν πρὸς Β τοῦ Σαλμάν (βλ. λ. σ. 844) καὶ ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Καρὰ-μπορούν, τῇ διοικήσει Σμύρ-

νης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου. Ἔχει κατ. 720, ὧν 240 Ὁθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Κρήνης καὶ συντηροῦντες τριτάξιον ἀστικήν σχολήν καὶ διττάξιον παρθεναγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

Βόριον. Χωρίον τῆς νηϊδὸς Ἀλόνης (Πασά-λιμάν), πολιτικῶς μὲν ὑπαγόμενον τῇ μουδερῇ Πασά-λιμάν καὶ τῇ ὑποδιοικήσει Ἀρτάκης, ἐκκλησιαστικῶς δὲ τῇ μητροπόλει Προκοννήσου καὶ ἐννομασθὲν οὕτω ἐκ τῆς ἀπέναντι τοῦ βορρᾶ θέσεως αὐτοῦ. Ἔχει 700 κατ., ὧν 50 Ὁθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες, συντηροῦντες δημοτικὴν σχολήν. [Γρ.Σ.Ι.]

Βουλγάρος ἢ Πασά-λιμάν. Χωρίον παράλιον τῆς νηϊδὸς Ἀλόνης, ὃν ἔδρα μουδέρου, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Ἀρτάκης, τῇ διοικήσει Καρσά καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύσης καὶ ἔχον 1,300 κατ., ὧν 40 Ὁθωμανοί, ἅπαντες κυβερνητικοὶ ὑπάλληλοι, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Προκοννήσου καὶ συντηροῦντες δημοτικὴν σχολήν. Τὸ παλαιὸν ὄνομα τοῦ χωρίου ἦτο Β, οὕτως ἐννομασθὲν ὑπὸ τῶν ἄλλων χωρίων διότι εἶχεν, ὡς φαίνεται, ἐπ' ἡλύδας τινὰς Βουλγάρους, οἵτινες συναναμειγνύεσθαι μετὰ τῶν Ἰθαγενῶν πρὸ πολλοῦ ἤδη τέλει ἐξηλληνίσθησαν Βραδύτερον δ' ἐκλήθη Πασά-λιμάν (τ. ἔ. λιμὴν τοῦ πασά) ἐκ τινος πασά, ὅστις κατερχόμενος μετὰ στόλου διὰ τὴν ἑλλην. ἐπανάστασιν καὶ ὑπὸ τρικυμίας καταληφθεὶς προσωρμίσθη εἰς τὸν παρὰ τὸ χωρίον λιμένα. [Γρ.Σ.Ι.]

Βουρλά. βλ. Βρύουλα (σ. 986).

Βρατσάνος. 1) Δημήτριος. Κατήγετο ἐκ παλαιῦ οἴκου τῶν πρώτων οἰκιστῶν τῆς νήσου Ψαρῶν καὶ διετέλεσεν ἐπὶ χρόνους πολλοὺς εἰς τῶν δημογερόντων, οἵτινες πρὸ καὶ ἐπὶ τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως ἦσαν ἡ ἀνωτάτη πολιτικὴ καὶ δικαστικὴ τῆς χώρας ἀρχή. Ἐπὶ τῆς ἀλώσεως τῶν Ψαρῶν ὑπὸ τῶν Τούρκων, συμβάσας τῇ 20 Ἰουνίου 1824, κατέφυγε μετ' ὀλίγων Ψαριανῶν καὶ Θεσσαλομαγνητῶν εἰς τὸ Παλαιόκαστρον, μικρὸν καὶ ἀσθενὲς ἄνω τῆς πόλεως κείμενον προύριον. Οὕτως ἦτο ὁ προτείνας τὴν γνώμην νὰ μὴ παραδοθῶσιν εἰς τοὺς Τούρκους, ἀλλ' ἀποῦ ἀναιξωσι τὰς πύλας τοῦ προύριου καὶ εἰσπορεύσων εἰ ἐγθροί, αὐτοὶ νὰ καταφύγωσιν εἰς τὸν ἐν αὐτῷ ναόν, θέσων δὲ πῦρ εἰς τὴν πυριτιδαποθήκην καὶ συναπολεσθῶσιν μετ' ἐκείνων. Ἀποῦ δὲ μετέλαβον τῶν ἀχράντων μυστηρίων, τότε διετάξε τὸν υἱὲν αὐτοῦ Ἀντώνιον νὰ βάλῃ πῦρ εἰς τὴν ἀποθήκην. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκρήξεως ἦτο καταπληκτικόν· δισχίλισαι Τούρκοι ἀνετι-

νάχθησαν εἰς τὸν αἶρα ἢ εὗρον τὸν θάνατον ἐν τοῖς ἐρείπιοις, πάντες δὲ σχεδὸν οἱ χριστιανοὶ οἱ ἐκεῖσε καταρπύοντες ἀπολλέσθησαν, μόνον ὀλίγοι δὲ ὡς ἐκ θαύματος διασώθησαν.

— 2) Ἰωάννης. Υἱὸς τοῦ Δημητρίου γενν. ἐν Παρίσι. Παις ἐστὶ ὢν, πρὸ τῆς ἐποναστάσεως, μετέβη εἰς Ῥωσίαν παρὰ τῷ πλουσίῳ συγγενεῖ αὐτοῦ Ἰωάννῃ Βαρβάνκῃ καὶ ἐτυχεν ἐκεῖ ἀνωτέρας τινὲς πνευματικῆς μαρρώσεως, μυθεῖς καὶ τὰ τῆς Φίλικτῆς ἐταιρείας. Κατετάχθη δ' ἐπειτα εἰς τὸν ἱερὸν λόγον καὶ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ἰψήλάντου ἐπολέμησεν ἐν Δραγατσάνῳ, θυνθεῖς μετὰ τὴν μάχην νὰ σωθῇ αὐτὸς μετ' ὀλίγων τινῶν εἰς τὴν αὐστριακὴν χώραν. Μετὰ πολλὰς ἐκεῖ ταλαιπωρίας τῇ ἐνεργείᾳ τῆς ῥωσικῆς κυβερνήσεως ἀποφυλακισθεὶς κατέλθεν εἰς Ἑλλάδα καὶ ὑπηρέτησε πολιτικῶς τὴν πατρίδα ἐπὶ τῆς κυβερνήσεως τοῦ Καποδιστρίου καὶ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ὁθωνος ὡς διοικητῆς καὶ ἐπαρχος καὶ ὡς ἀνώτερος οἰκονομικὸς ὑπάλληλος. Ἐν Αἰγίνῃ διατρίβων κατὰ τὸ 1827 ἐνυμφεύθη τὴν θυγατέρα τοῦ Γεωργίου Κανάρη Μαρίαν καὶ ἐγέννησε πολλοὺς υἱοὺς καὶ θυγατέρας. Ὑποπεσὼν δ' εἰς τὴν δυσμένειαν τοῦ Ὁθωνος διὰ τὰ σιλελεύθερα αὐτοῦ ὁρνήματα, ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας καὶ διέμεινεν ἔτη πολλὰ ἐν Ἀθήναις γράφων ἐν τῇ ὑπὸ Λεβιδίου ἐκδοδόμενη «Ἑλληνίδι». Μετεγλώττισε δὲ τότε ἐκ τῆς γαλλικῆς καὶ ἐδημοσίευσεν τὸ Περὶ δημοκρατίας ἐν Γαλλίᾳ συγγραμμάτιον τοῦ Γυζώτου καὶ τὸν πρῶτον τόμον Περὶ θεωρίας τῶν πολιτευμάτων τοῦ βαρῶνου Δε-Βωζζούρ. Ἀπέθανε δὲ τῷ 1861.

— 3) Μιλτιάδης. Ἐγεννήθη ἐν Κάρυστι τῷ 1837, υἱὸς τοῦ Ἰωάννου Β. Τὰς πρώτας αὐτοῦ σπουδὰς διήνυσεν ἐν τῇ Ῥιζαρείῳ ἐκκλησιαστικῇ σχολῇ 1852—1855 καὶ ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ (1855—58). Διηθουεν ἐπὶ τριετίαν τὸ ἐν Νέῳ Καρλοβάτῳ τῆς Σάμου σχολαρχεῖον (1858—1861), εἰτα δὲ ἐγένετο γυμνασιάρχης τοῦ ἐν Ἑρακλείῳ τῆς Κρήτης γυμνασίου (1861—1864). Ἐπιστρέψας εἰς Ἀθήνας διετέλεσε σχολάρχης μέχρι τοῦ 1876, ὁπότε γενικὸς ὢν γραμματεὺς τοῦ διδασκαλικοῦ συλλόγου καὶ ἐργασθεὶς μετὰ τοῦ Γεωργίου Μιστριώτου πρεσβροῦ αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς παιδείσεως, ἀπεστάλη εἰς Ἑλβετίαν καὶ Γερμανίαν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, ἵνα σπουδᾷ τὴν παιδαγωγικὴν. Διατρίψας πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἐν Ζυρίχῃ καὶ ἐν Λειψίᾳ, ἀνηγορεύθη ἐνταῦθα διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας καὶ παιδαγωγικῆς, συγγράψας τὴν αἰνέσιμον αὐτοῦ διατριβὴν «Περὶ τῆς παρὰ Κοϊντυλιανῷ παιδαγωγικῆς» (1879). Ἐπιστρέψας δὲ

εἰς Ἀθήνας διαρίσθη τὸ πρῶτον καθηγητῆς ἐν τῷ ἐν αὐταῖς διδασκαλείῳ, εἰτα δὲ ἀπὸ τοῦ 1882 ἐπανειλημμένως διευθυντῆς αὐτοῦ. Διετέλεσε δ' ἐπὶ διετίαν καὶ γενικὸς ἐπιθεωρητῆς τῶν δημοτικῶν σχολείων τοῦ κράτους (1881—92). Συνέγραψε πλείστα ἐπιστημονικὰ ἔργα καὶ παιδαγωγικὰ συγγραμματα, ὧν τὰ κυριώτατα μόνον καταγράφμεν : Ὁ Μαυρεγενής ἡ παιδαγωγικὸν ἐγγόλιον τοῦ λαοῦ (1869, 6' ἐκδ. 1884), Τὸ δημοτικὸν σχολεῖον ἐν Ἑλλάδι (1875), Ἐφημερίς τῶν σχολείων (σύγγραμμα περιοδικὸν τῇ συνεργασίᾳ τοῦ Θ. Ι. Μιχαλοπούλου, 1880), Περὶ δημοτικῆς παιδείσεως ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς ἐθνεργείας μέχρι σήμερον (1882), Τὸ παιδαγωγικὸν σχολεῖον (σύγγραμμα περιοδικὸν τῇ συνεργασίᾳ τῶν Χ. Παπαδοπούλου καὶ Δ. Ἰωαννίδου Ὀλυμπίου, 1883—1887), Ὁδηγὸς θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἔτος σχολικὸν Α' (1886) καὶ ἔτος σχολικὸν Β' (1887), Περὶ τεχνικῆς ἀναγνώσεως καὶ ἀπαγγελίας (1888), Ἐπισκόπησις τῶν τῆς δημοτικῆς παιδείσεως ἐν τῇ ἐκδόσει τῶν Παρισίων (1889), Περὶ τοῦ ὁποῖον δεῖ εἶναι τὸ σχολεῖον (1893), Τὸ ἐλληνικὸν παιδαγωγικὸν σχολεῖον (1898), Πραγματογνωσία τοῦ δημοτικοῦ σχολείου (1901), Περὶ φιλοσοφίας παρ' Ἑλλήσι (1903), Τὰ κατὰ τὸν Ὁθυσέα (1904), Τὰ κατὰ τὸν Περικλέα (ὑπὸ τύπωσιν).

Βρύουλα (κοιν. Βουρλό). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ΝΔ τῆς Σμύρνης, ἥς ἀπέχει 24 χλμ., καὶ μεθ' ἧς συνδέεται διὰ σιδηροδρόμου. Ἐκτισμένη ἐπὶ ὑποκρήμνου τόπου τοῦ ἰσμοῦ τῆς Ἐρυθραίας χειρσονήσου, ἀπέχει 4 χλμ. θάλασσης καὶ διὰ μικροῦ χειμαρῶος, ἐν λευγνύει λιθόκτιστος γέφυρα, διήρηται εἰς δύο τεμήματα, ὧν τὸ μὲν πρὸς Α εἰκείται ὑπ' Ὁθωμανῶν καὶ Ἰουδαίων, τὸ δὲ πρὸς Δ ὑπ' Ἑλλήνων. Τὰ Β ὄντα ἔδρα ὑποδιοικήσεως, ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Αἰθινίου, ἔχουσι 34,800 κατ., ὧν 3,000 Ὁθωμανοί, 300 Ἰουδαῖοι καὶ 31,500 Ἕλληνες, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντες τριτάξιον γυμνάσιον, ἐξατάξιον ἀστικὴν σχολὴν, ἐξατάξιον παρθεναγωγεῖον καὶ δύο νηπιαγωγεῖα. Οἱ κατοικοὶ τῆς πόλεως, ἐν τῇ ἐβρεύει καὶ Ἑλλην ὑποπρόξενος, μετέρχονται ἰδίᾳ τὴν ἐμπορίαν καὶ ἀρπελοφυτείαν, κύριον δὲ προῖον αὐτῆς εἶναι ἡ σταφίς. Ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ ναῶν ἐνομαστὸς εἶναι ὁ τῆς Παναγίας, ἐν ᾗ ἀνάκειται πανάρχαιος εἰκὼν τῆς Θεοτόκου, γραφεῖσα κατὰ τὴν παράδοσιν ὑπὸ τοῦ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ τῇ 15 Αὐγούστου πανηγυρίζοντος τοῦ ναοῦ τούτου, συρρέου

πολυάριθμοι προσκυνηταί. Ἐπίκειον τῶν Β. εἶναι νῦν ἡ λεγομένη Σ. ἄλ. α τῶν Βουρλῶν, ὕψος παραλία μετὰ τεχνι- τοῦ λιμένος, παρ' ὃν ὑφθύνται διάφοροι ἀποθῆκαι. [Γρ. Σ. Ι.]

Γενιτζοχώριον. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Κυθωνιδῶν, τῇ διοικήσει Καρασί καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύσης, ἔχουσα δὲ 2,450 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐρέσου καὶ συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικὴν σχολήν. [Γρ. Σ. Ι.]

Γέροντας. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Σωκίων καὶ τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Αἰδινίου, ἔχουσα δὲ 2,800 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς ἐπισκοπῆς Ἀναίων καὶ συντηροῦντας τετρατάξιον ἀστικὴν σχολήν καὶ τετρατάξιον παρθεναγωγεῖον. [Γρ. Σ. Ι.]

Γερουλᾶνος Μαρῖνος. Καταγόμενος ἐκ Ληξουρίου τῆς Κεφαλληνίας ἐγεννήθη τῷ 1867 ἐν Πάτραις. Ἐσπούδασε τὴν ἱατρικὴν ἐν Μονάχῳ τῆς Βαυαρίας, ἐνθα κατὰ τὸ 1892 τῇ ἰδιαιτέρᾳ ἀδείᾳ τῆς γερμανικῆς ἀρχικαγκελλαρίας ὑποστάς τὰς μεγάλας ἐξετάσεις τοῦ χρότους ἔλαβε τὴν ἀδειαν τοῦ μετέρχεσθαι ἐν Γερμανίᾳ τὴν ἱατρικὴν. Κατὰ τὸ ἴδιον ἔτος ἔδωκε καὶ τὰς διδακτορικὰς ἐξετάσεις. Ἀρξὺ κατὰ τὸ 1892 ἐπετίθθη διὰ τὸν παρθεναγωγεῖον πανεπιστήμια χάριν σπουδῆς, ἐγένετο ἐν Βερολίνῳ ἐσωτερικὸς βοηθὸς τοῦ παθολογικοῦ τμήματος τοῦ νοσοκομείου St. Hedwig, ἐνθα παρέμεινεν ἐν ἔτος. Τὸ 1893 ἐγένετο τακτικὸς ἐσωτερικὸς βοηθὸς τῆς ἐν Βερολίνῳ χειρουργικῆς κλινικῆς τοῦ καθηγητοῦ Rothert, ὅπου παρέμεινε μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1896. Κατὰ τὸ ἔτος 1897 μετέβη εἰς τὸ πανεπιστήμιον τοῦ Greifswald, ἐνθα ἐγένετο τακτικὸς βοηθὸς τῆς κλινικῆς τοῦ καθηγητοῦ Hellerich καὶ ἀνηγερθεὺς ὑφηγητῆς τῆς χειρουργικῆς τὸ 1897. Πρὸς κληθέντος τοῦ καθηγητοῦ Hellerich κατὰ τὸ 1899 ἀπὸ Greifswald εἰς Kiel τῆς Γερμανίας μετέβη καὶ ὁ Γ. ἐκεῖ καὶ ἀνέλαβεν ὡς ὑφηγητῆς τὸ μάθημα τῆς ἐγχειριστικῆς. Ἐν Κιέλῳ ἔμεινε μέχρι θέρους 1902, ὅτε προσκληθεὶς ὑπὸ τῆς Α. Μ. τῆς βασιλείας τῆς Ἑλλάδος ἀνέλαβε τὴν διευθύναν τὸν χειρουργικὸν τμήματος τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Κατὰ Δεκέμβριον δὲ τοῦ 1902 ἔλαβε παρὰ τοῦ πρωσικοῦ ὑπουργείου τῇ προτάσει τῆς ἐν Κιέλῳ ἱατρικῆς σχολῆς τὸν βαθμὸν τοῦ καθηγητοῦ. Ἐκτὸς τῶν τακτικῶν μαθημάτων, αἵνα ὡς ὑφηγητῆς ἐν Γερμανίᾳ ἐδίδασκε, (κυρίως χειρουργικὴν παθολογικὴν ἐγχειρητικὴν καὶ ὀρθοπαιδικά), ἐξέδωκε πολλὰς πρωτοτυποὺς ἐργασίας,

ἐξ ὧν πρὸ πάντων μνημονευτέον διαφόρους περὶ ἐγχειρήσεων εἰς τοὺς πνεύμονας.

Γιαγάκιοῦ. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Κυθωνιδῶν, τῇ διοικήσει Καρασί καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύσης καὶ ἔχον 721 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐρέσου καὶ συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικὴν σχολήν. [Γρ. Σ. Ι.]

Γιαγάκιοῦ. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει καὶ διοικήσει Μαγνησίας καὶ τῇ νομαρχίᾳ Αἰδινίου, ἔχουσα δὲ 1,750 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐρέσου καὶ συντηροῦντας ἐξατάξιον ἀστικὴν σχολήν καὶ τετρατάξιον παρθεναγωγεῖον. [Γρ. Σ. Ι.]

Γιγλατζίκ. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ὑπαγομένη τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Προύσης καὶ ἔχον 520 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας, συντηροῦντας δημοτικὴν σχολήν καὶ περὶ τὴν γεωργίαν καὶ μεταξοκλωροποιαν ἀσχολουμένους. [Γρ. Σ. Ι.]

Γιγλατζίκ-Τσιφτελίκ (τ. ἔ. ἔπαυλις παράλιος). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Τριγλίας καὶ τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Προύσης καὶ ἔχον 600 κατ. ἅπαντας Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας, συντηροῦντας δημοτικὴν σχολήν καὶ ἐκκλησίαν καὶ περὶ τὴν γεωργίαν ἀσχολουμένους. [Γρ. Σ. Ι.]

Γιγλατζίκ-Κώμη. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένη τῇ διοικήσει Μεντατέ καὶ τῇ νομαρχίᾳ Αἰδινίου, ἔχουσα δὲ 1,183 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἡλιουπόλεως καὶ συντηροῦντας τετρατάξιον ἀστικὴν σχολήν καὶ τριτάξιον παρθεναγωγεῖον. [Γρ. Σ. Ι.]

Γκίξες. Βλ. Δελιούζα (σ. 988).

Γκίξης Βαρθολομαῖος. Ἐγενν. τῷ 1860 ἐν Μυκόνῳ, μετὰ δὲ τῇ ἀποπεράτωσιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἱατρικῶν σπουδῶν μετέβη τῷ 1883 εἰς Παρίσιους, ὅθεν ἐπανελθὼν ἐγένετο ὑφηγητῆς τῆς χειρουργικῆς παθολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, ἐκτοτε δὲ ἐπιδοθεὶς εἰς τὸν κλάδον τῆς οὐρολογίας συνέγραψε πολλὰς μονογραφίας, ὧν τινες μεταφράσθησαν καὶ εἰς ξένας γλώσσας. Ἀντιπροσώπευσε δὲ τὴν Ἑλλάδα ἐν τῷ ἐν Μαρτίῳ ἐν ἔτει 1902 συγκροτηθέντι διεθνείῳ συνεδρίῳ καὶ μετέσχε τῶν συνεδρίων ἐν Παρίσι (1900), ἐν Biarritz (1903) καὶ ἐν Βρυξέλλαις. Τὸ κύριον ἔργον αὐτοῦ εἶναι τὸ περὶ Παθήσεων τῆς οὐροδόχου κύστεως (1904).

Γκιόρδες (τὸ πάλαι Γόρδοι). Πολίτην τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη πρὸς Β τῆς Ἀτταλείας, ἥς ἀπέχει 30 χλμ. καὶ οὐτα ἔδρα ὑποδιοικήσεως, ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Σαρουγᾶν καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου. ἔχει κατ. Ὁθωμανοὺς καὶ Ἕλληνας εἰς 800 ἀνερχομένους, ἐξαρτωμένους δ' ἐκκλησιαστικῶς ἐκ τῆς μητροπόλεως Φιλαδελφείας καὶ συντηροῦντας πεντατάξιον ἀστικὴν σχολήν, διτάξιον παρθεναγωγείον καὶ νηπιαγωγείον. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀσχολοῦνται περὶ τὴν κατασκευὴν ταπήτων, ὧν κατ' ἔτος 40,000 πήχεις κατασκευάζουσιν. Ἐν Γόρδοις ὑπῆρχε τὸ πάλαι ὁ περιλάλητος γόρδιος δεσμός, ὃν ἔκοφεν ὁ Μῆγας Ἀλέξανδρος. [Γρ.Σ.Ι.]

Γκιουλ-Μπαξέ (τουρκ. τ. ἑ. ῥόδων κήπος) Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Βρυούλων, τῇ διοικήσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου καὶ ἔχουσα 2,520 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας διτάξιον ἀστικὴν σχολήν καὶ διτάξιον παρθεναγωγείον.

Γκιουρές. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Κυθωνιδῶν, τῇ διοικήσει Καρασί καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύσης καὶ ἔχον 546 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικὴν σχολήν. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Γλαράκης** Γεώργιος. Ἰατρός καὶ πολιτικὸς ἄνθρωπος τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος ἀποθ. τῷ 1855 (σὺν δὲ τῷ 1885) ἐν Ἀθήναις. Διετέλετε δὲ τῷ 1847 ὑπουργὸς τῆς παιδείας.

Γούλιος. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κείμενον ἐγγὺς τῆς Ἀπολλωνιάτιδος λίμνης, ὑπαγόμενον δὲ τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Προύσης καὶ ἔχον 600 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικομήδειας, συντηροῦντας δημοτικὴν σχολήν καὶ μεταρχομένους τὴν ἀλυσὶν ἐν τῇ Ἀπολλωνιάτιδι λίμνῃ. [Γρ.Σ.Ι.]

Γωνία. Κώμη παράλιος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ἐπὶ τῆς Κυζικηνῆς χερσονήσου καὶ πρὸς Δ αὐτῆς, ὑπαγομένη δὲ τῇ ὑποδιοικήσει Ἀρτάνης, τῇ διοικήσει Καρασί καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύσης καὶ ἔχουσα 1,100 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Κυζίκου καὶ συντηροῦντας ἀστικὴν σχολήν. Ἡ κώμη ἐξάγει οἶνον, ἐλαιάς, μέταξαν καὶ κρίμμυα, μόνῃ δ' ἐκ πάντων τῶν χωρίων τῆς Κυζίκου ἔχει ἀποβάθραν, εἰς ἣν προσεγγίζουσι τὰ πλοῖα πρὸς παραλαβὴν ἐμπορευμάτων. [Γρ.Σ.Ι.]

Γωνιοκέφαλος. Βλ. Κερατέφυλλα.

Δακίδυζα ἢ Δάκιζα (τουρκ. Γκεϊν-πουζε ἢ Γκεῖζε, ὅπερ φαίνεται παραφθορὰ τοῦ ἑλλ. ὀνοματος). Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κειμένη ἐπὶ τῆς βορείου παραλίας τοῦ Ἀστακηνοῦ κόλπου, ΒΔ τοῦ Ρισίου (βλ. λ. σ. 825) καὶ ἐπὶ τῆς ἀπὸ Χαϊδάρ-πασᾶ εἰς Νικομήδειαν σιδηροδρομικῆς ἑδρῆς. Οὐσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως, περιλαμβανούσης 42 χωρία, ἐν οἷς καὶ τὸν δήμον Ρισίου, μετὰ πληθυσμοῦ 19,250 ψυχῶν καὶ ὑπαγομένης τῇ νομαρχίᾳ Κωνσταντινουπόλεως, ἔχει 2,800 κατ. ἀπαντας Ὁθωμανοὺς, ἀσχολουμένους περὶ τὴν γεωργίαν. Ἐνταῦθα ἀπᾶς τῆς ἐδομάδος συγκροτεῖται ἀγορά, ἐν ᾗ πωλοῦνται τὰ τῶν παρακειμένων χωρίων προϊόντα. Ἡ Δ. ἐπὶ Βυζαντινῶν ἦτο φρούριον ὀχυροτάτον, ὅπερ καταλήθην ὑπὸ τῶν Φράγκων, ἐκυριεύθη μετὰ μακρὰν πολιορκίαν ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Νικαίης Ἰωάννου τοῦ Βατάση τῷ 1240. Κατὰ τὴν εἰς Βιθυνίαν εἰσβολὴν τῶν Τούρκων ἡ Δ. κυριευθεῖσα πρότερον ὑπ' αὐτῶν, ἐπὶ δὲ τῆς εἰσβολῆς τοῦ Τιμούρ ἀπολεσθεῖσα, ἀνεκτῆθη τῷ 1420 ὑπὸ Οὐμούρ βέη καὶ Τιμούρτας ἐπὶ Μωάμεθ τοῦ Α', ὅστις ἀνεγείρας ἐν Προύσῃ τὸ τέμενος Γεσίλ-Τζαμί (τ. ἑ. πρᾶσινον τέμενος) καὶ παρ' αὐτὸ σχολεῖα καὶ πωροτροφεῖα καθιέρωσε πρὸς συντήρησιν αὐτῶν τὰς γαίας καὶ τὰς χώρας τῶν παρὰ τὸν Ἀστακηνὸν κόλπον κειμένων πόλεων Δ., Χάρακος (βλ. λ.), Καρατιμένεας καὶ Πανταγίου. [Γρ.Σ.Ι.]

Δαρδανία. Ἡ βορειοτάτη τῶν ἀρχαίων ἐπαρχιῶν τῆς Μακεδονίας, λαβοῦσα τὸ ὄνομα ἐκ τῶν βρυχάρων Δαρδανῶν, εἰτινες κατοικοῦντες τὸ πάλαι ἐν Μοισίᾳ ἐξήλασαν ἐντεῦθεν τοὺς Παίονας καὶ κατέλαβον αὐτήν. Ἡρθεῦτο δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀξίου καὶ τῶν παραποτάμων αὐτοῦ καὶ περιελάμβανε τὴν περίξ τῶν νῦν Σκοπίων χώραν.

Δεθελι-κιοῦ. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Σωκίων καὶ τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου, ἔχον δὲ 400 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς ἐπισκοπῆς Ἀναίον καὶ συντηροῦντας διτάξιον ἀστικὴν σχολήν. [Γρ.Σ.Ι.]

Δεμριτζίκιον. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Βρυούλων, τῇ διοικήσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου καὶ ἔχον 420 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας νηπιαγωγείον. [Γρ.Σ.Ι.]

Δενζλί. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη 42 χλμ. ΝΑ τοῦ Ναζλίου (βλ. λ.)

καὶ ἐπὶ τῶν Β ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους. Οὕσα εἶρα ὑποδιοικήσεως, ὑπαγομένης τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου, ἔχει 12,000 κατ., ὧν 1,500 Ἕλληνες, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Φιλαδελφείας καὶ συντηροῦντες πεντατάξιον ἀστικήν σχολήν, πεντατάξιον παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. Τὸ Δ. εἶναι πόλις ἐμπορικὴ καὶ βιομήχανος. [Γρ.Σ.Ι.]

Δερὲ-κιότ (τ. ἔ. βύακος χωρίον). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένον τῇ ὑποδιοικήσει Κυδωνιῶν, τῇ διοικήσει Καρσάι καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προούτης καὶ ἔχει 323 κατ. Ἕλληνες, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντες νηπιαγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

Δήλα. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κείμενον ΒΑ τῆς Μαλακισῆς καὶ Δ τῶν Ποταμίων, ἐντεῦθεν τοῦ Ἀντιταύρου καὶ ΝΔ τοῦ ὁροπέδιου τοῦ Ἀργαίου. Ὁν ἐκτισμένον ἐπὶ πεδιάδος καὶ ὑπαγομένον τῇ ὑποδιοικήσει Πόρου, τῇ διοικήσει Νίγδης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἰκονίου, ἔχει 300 κατ., ὧν οἱ ἡμίσεις Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες ἑλληνοφώνοι, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἰκονίου, ὅντας ἀποικοὶ ἐκ Μισθίας, συντηροῦντες γραμματοδιδασκαλεῖον καὶ περὶ τὴν γεωργίαν ἀσχολούμενοι. [Γρ.Σ.Ι.]

Δηλιγενίνης Κωνσταντῖνος. Ἐγεννήθη ἐν Ναυπλίῳ τῷ 1833. Τὰς γυμνασιακὰς καὶ πανεπιστημιακὰς αὐτοῦ σπουδὰς περατώσας ἐν Ἑλλάδι καὶ γενόμενος διδάκτωρ τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις πανεπιστημίῳ μετέβη εἰς Εὐρώπην πρὸς τελειοποίησιν τῶν ἐπιστημονικῶν αὐτοῦ γνώσεων καὶ ἐν μὲν τῇ Βιέννῃ εἰργάσθη εἰς τὸ παθολογικὸν ἐργαστήριον τοῦ διαστήμου Πόλλιτσερ, εἰτα δὲ μεταβὰς εἰς Βυρσούργον ἐνησχολήθη ὑπὸ τὸν Κόλλικερ εἰς τὴν νεοφανῆ τότε ἐπιστήμην τῆς μικροβιολογίας ἐν δὲ τῷ Βερολίῳ κατέβη παρὰ τῷ ἐπιφανεῖ καθηγητῇ Σέρρ εἰς χημικὰς ἀναλύσεις ἐν σχέσει πρὸς τοὺς κλάδους τῆς ἱατρικῆς τέλος δὲ ἐν Παρισίοις διατριψάς ἐπὶ ὁλοκληρὸν διεῖπεν ἐν τοῖς νοσοκομείοις καὶ τοῖς φροντιστηρίοις ἐπέστρεψεν εἰς Ἑλλάδα καὶ μετὰ τινα ἐτη ἐξασκήσεως τοῦ ἱατρικοῦ ἐπαγγέλματος ὡνομάσθη ἑκτακτος καθηγητῆς τῆς παθολογίας, βραδύτερον δὲ τακτικὸς τοιοῦτος καὶ διευθυντῆς τῆς ἐτέρας τῶν παθολογικῶν κλινικῶν τοῦ δημοσίου νοσοκομείου, ἀπὸ δὲ τοῦ 1875 ἀνέλαθεν ὡς καθηγητῆς τὴν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ διδασκαλίαν τῆς εἰδικῆς νοσολογίας καὶ τῷ 1886 τοῦ μαθήματος τῆς κλινικῆς. Ἐκτοτε διετέλεσεν ἐργαζόμενος ἀθρόωδως καὶ μετὰ ζήλου, πα-

ρασκευάσας πλῆθον παθολογικανατομικῶν προπλάσμάτων, κατήρτισε πρῶτος ἐν Ἑλλάδι μικροβιολογικὸν ἐργαστήριον, ὅπερ ἰδίαις δαπάναις συνετήρει ἐν τῷ νοσοκομείῳ καὶ ὅπερ ἐξηκολούθησε λειτουργοῦν μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Πρῶτος αὐτὸς τῷ 1882 κατώρθωσεν ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὴν τότε ἐπιδημίαν τυφοειδοῦς πυρετοῦ ἐν Ἀθήναις νὰ προβῇ εἰς ἐπιστημονικὴν καὶ μικροβιολογικὴν ἔρευναν τῶν ποσίων ὑδάτων καὶ νὰ φέρῃ εἰς φῶς τὸν τυφικὸν βόκιλλον. Τῷ 1891 ὁπαστόλη ὑπὸ τοῦ πανεπιστημίου εἰς Βερολίνον, ἵνα διακριθῇ τὰ κατὰ τὴν λήψην τοῦ Κῶχ, ἥς ἡ ἀνακάλυψις εἶχε τότε παγκόσμιον διεγείρει θόρυβον καὶ ἐνθουσιασμόν, δὲν ἐβράδυνε δὲ ν' ἀποσπασθῇ ὅτι ἡ ἀνακάλυψις τοῦ Κῶχ δὲν εἶχε τὴν ἀποδοθεῖσαν αὐτῇ ἀξίαν. Ἐξέπōνησε πλὴν μεγάλην Νοσολογίαν ἀπειρους ἄλλας ἐπιστημονικὰς διατριβάς καὶ ἄρθρα καὶ συνέγραψε γαλλιστὶ τὸ περὶ τῶν νοσημάτων τοῦ αἵματος κεφάλαιον διὰ τὴν ἐν Παρισίοις ἐκδοθεῖσαν μεγάλην Παθολογίαν τοῦ Bernays. Ἀπέθανε τῇ 15ῃ Ὀκτωβρίου 1898. [P.N.B.]

Δία ἡ Διοσπολὶς (τανῦν Ἀκτσέ-σεχίρ τ. ἔ. ὑπόλευκος πόλις). Ἀρχαία πόλις τῆς Βιθυνίας, κειμένη ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου, πρὸς Δ τῆς Ἡρακλείας καὶ μεταξὺ τῶν πεταμῶν Ὑπίου ἢ Κιέρου, οὐτινος ἀπέχεν 11 χμ., καὶ Λύκου. Ἡ Δ. ἔκειτο τὸ πάλαι μικρὸν δυσικώτερον τοῦ Ἀκτσέ-σεχίρ, χωρίου οἰκουμένου τανῦν ὑπ' Ὀθωμανῶν καὶ χρησιμεύοντος ὡς ἐπιγείου τοῦ Οὐσκίου, τῆς ἀρχαίας Προουσιᾶδος πρὸς Ὑπίῳ, μεθ' οὗ συνδέεται δι' ἡμιτελοῦς ὁδοῦ. Ἡ πόλις αὕτη ἐν τῷ τέλει τῆς Γ' ἢ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς Β' π. Χ. ἑκατονταετηρίδος κατηρτίμετο ἐν ταῖς δωδεκά πόλεσι τῆς Βιθυνίας, ὧν μνημονεύει Πλίνιος ὁ νεώτερος, καὶ ἤνοστο μετὰ τῆς Προουσιᾶδος δι' ὁδοῦ, ἥτις ἦτο πιθανὸς ἐκείνη, ἣν ἐπορεύθη ὁ Κόττας τῷ 72 π. Χ., ὅτε μετὰ τὴν κατακτησιν τῆς Προουσιᾶδος μετέβη, ἵνα πολιορκήσῃ τὴν ἐν Πόντῳ Ἡρακλείαν. Ἐν Δ., ἐνθα ἐσχάτως ἀνευρέθησαν ἱκαναὶ ἐλληνικαὶ ἐπιγραφαὶ (Bull. de corr. hellén. t. 25 p. 49—55) διασφύζονται ἐρείπια φρουρίων τῶν Γενουατῶν, αἵτινα κατὰ τὸν 13' καὶ 16' μ. Χ. αἰῶνα ὑπερήσπιζον τὰς ἐνταῦθα ἐμπορικὰς αὐτῶν ἀποθήκας. [Γρ.Σ.Ι.]

* **Δικελί** (πρὸλ. καὶ τόμ. Γ' σ. 362). Ἀποτελοῦν μετὰ τοῦ Περγάμου ἔδραν ὑποδιοικήσεως, ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Συούρης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου, ἔχει κατ. Ὀθωμανοὺς ὀλίγους καὶ Ἕλληνας 2,000, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντες ἐξα-

τάξιον ἀστικήν σχολήν καὶ ἐξατάξιον παρθεναγωγείον. [Γρ.Σ.Ι.]

Αἰξ-Βουργάς. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Σωκίων καὶ τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου, ἔχον δὲ 400 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς ἐπίσκοπῆς Ἀναίων καὶ συντηροῦντας διτάξιον ἀστικήν σχολήν. [Γρ.Σ.Ι.]

Δονάξ (Ζωολ.). Γένος Μαλακίων Πεδυλατρίων ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τῶν Τελινιδῶν. Κόγχη τελείως κλειστή, σιληπνή, λευκωπὴ πρὸς τὸ κίτρινον ἢ πρὸς τὸ ἐρυθρόν, ἐλαφρῶς ἰανθίνη ἔσθθεν, λεπτόγραμμα καὶ ὀδοντωτὴ κατὰ τὸ χεῖλος. Κοινότατον κογγύλιον τῶν ἡμετέρων θαλάσσιων, ἐκβραζόμενον εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς θαλάσσης καὶ ἀναλεγόμενον ὑπὸ τῶν λουομένων κατὰ τὸ θέρος.

Δονέδιν (Dunedin). Πόλις ἐν τῷ Νετ. τμήματι τῆς νήσου Νέας Ζηλανδίας. Εἶναι καλῶς ἐκτισμένη, ἔχει δὲ 22 376 κατ. καὶ πανεπιστήμιον.

Δονφέρμλιν (Dunfermline). Πόλις τῆς σκωτικῆς κομητίας Φάιρ, ΒΔ τοῦ Ἐδιμβούργου. ἔχει 25,250 κατ. καὶ βιομηχανίαν λίνου καὶ.

Δορυανθές (Βοτ.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀμαρυλλιδεῖδων, περιλαμβάνον ἐν εἶδος, Δ. τὸ ἐπιρρύνον, περικαλλέστατον φυτὸν τῆς Νέας Ὀλλανδίας, καλλιεργούμενον ἐν εὐκράτοις ὑποτέγοις. Καυλὸς ὑποτυπώδης, φύλλα ἀσθενά, σχηματίζοντα κορυμβοὺς ὠραίου πρασίνου χρώματος, ἀνθὲς μεγάλα, σταχυοειδῆ, σκοτεινῶς πορφυρὰ μετὰ στιγμάτων ἀλλοχρώμων.

Δορυφόρα (Ζωολ.). Γένος ἐντόμων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Χρυσομήλιων. Σῶμα κίτρινον ἢ μελανόστικτον κατὰ τὴν κεφαλὴν, τὸν θώρακα καὶ τὴν κάτω ἐπιφάνειαν, μελανόγραμμα κατὰ τὰ ἔλυτρα. Γενιτὴς ὑπερβαλλούσα, συνισταμένη εἰς τριπλὴν ἐπανάληψιν τῶν γενεῶν κατ' ἔτος, ἐνὸς καὶ μὲν οὐ θήλειος γονιμοποιηθέντος δυναμένου νὰ παράγῃ μέχρι τρίτης γενεᾶς ἑκατομύρια ἐλόκληρα ἐκτόνων. Ὑπάρχουσι τὰ ἐντομα ταῦτα ἀφθόνως διακεχυμένα ἐν τῇ κεντρικῇ Ἀμερικῇ καὶ ἐκείθεν δύνανται νὰ ἐπεκταθῶσι πρὸς βορρᾶν καὶ νότον, ἀναφέρονται δὲ εἰσελθεῖν αὐτῶν εἰς Εὐρώπην κατὰ διαφόρους ἐποχὰς εἰσαχθέντων τῶν ἐντόμων ἢ καὶ τῶν ὠν αὐτῶν μετὰ τῶν ἀμερικανικῶν γεωμήλων. Μεγάλας καταστροφὰς ἐπιφέρουσιν ἐν γένει εἰς τὰ στρυχνοειδῆ φυτὰ καὶ μάλιστα εἰς τὰ γεώμηλα ἢ πατάτας, τὰς τομάτας ἢ λυκοπερινά, τὸν ταβάκον ἢ νικοτιανήν. Τὰ

Βατράγια καὶ αἱ Κορῶναι διεξάγουσιν ἀμείλικτον πόλεμον κατὰ τῶν ἐντόμων τούτων, πολλάκις ὁμῶς πίπτουσι θύματα θανατούμενα ὑπὸ τῶν θηλητηριωδῶν σκαδόνων. Διάλυμα φαινικοῦ ὀξέος 1 0/10 ἢ ἀρσενικώδους χαλκοῦ ἀρκεῖ πρὸς τελείαν καταστροφήν.

Δραγούμης Νικόλαος. Ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ (σελ. 241) ἐξ ἀδελφίας εἰσεχώρησεν ἐσφαλμένως τὸ «ποιητὴς ἀνώνυμων ὥδων».

Δρακοῦς ἢ Δρακοῦντα. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κείμενον ἐπὶ τῆς Κυζικηνῆς χερσονήσου εἰς τὰ ΒΔ αὐτῆς, ὑπαγόμενον δὲ τῇ ὑποδιοικήσει Ἀρτάκης, τῇ διοικήσει Κορασὶ καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύσης καὶ ἔχον 630 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Κυζίκου καὶ συντηροῦντας ἀστικήν σχολήν. [Γρ.Σ.Ι.]

Δρομοκαΐτης Ζωρζῆς. Ἀποθανὼν τῷ 1880 ἐν Χίῳ κατέλιπε 650,000 δραχ., δι' ὧν ἰδρύθη τὸ πλεῖστον τῶν Ἀθηνῶν Δρομοκαΐτειον φρενοκομείον, 112 γιλ. πρὸς ἰδρυσιν ὁρσαντροπείου κορσίων, 960 γιλ. δι' ἄλλους σιτανθρωπικοὺς σκοποὺς καὶ 500 γιλ. εἰς καταστήματα Χίου.

Δωμάτια. Κομόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κείμενη ἐπὶ τῶν μεσημβρινῶν κλιτύων τῆς Μυκάλης καὶ διατεταμένη εἰς δύο συνοικίας ὑπὸ γειμάριον καταρρέοντος ἐκ τῶν παροκειμένων ὀρέων. Ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Σωκίων καὶ τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου, ἔχει 3,000 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς ἐπίσκοπῆς Ἀναίων καὶ συντηροῦντας δύο ἐκκλησίας, τετρατάξιον ἀστικήν σχολήν καὶ τετρατάξιον παρθεναγωγείον. 3/4 τῆς ὥρας πρὸς Δ αὐτῆς καὶ ἐγγὺς τῆς θαλάσσης ὑπάρχει θέσις καλούμενη Παλαιὰ Δωμάτια καὶ διασφύζουσα ἐρείπια ναοῦ, νεκροταφείου καὶ οἰκίδων. Ἐνταῦθα κατὰ τὴν παράδοσιν ἔκειτο πρὸ 200 ἐτῶν ἡ κώμη. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἐδερέκ. Πόλις ἐμπορικὴ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κείμενη ὑπὸ τοὺς νατίους πρόποδας τοῦ Ἀργαίου, οὕτω δὲ ἔδρα τῆς ὑποδιοικήσεως Δεδελεῦ, ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Καισαρείας καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀγκύρας, καὶ ἔχουσα 9,000 κατ., ὧν 1,000 Ἕλληνας τουρκόφωνοι, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας καὶ συντηροῦντες δημοτικὴν καὶ ἐλληνικὴν σχολήν, 4,000 Ἀρμένιοι καὶ 4,000 Ὀθωμανοί. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἐγκουμα καλεῖται πᾶσα βλάβη τῶν πρὸς τὰ ἐκτὸς ἰσθμῶν τοῦ ἀνθρώπινου σώματος ἢ τοῦ τῶν ζώων ἀπότοκος ἐπαφῆς

πρὸς σῶμα (στερεόν, ρευστὸν ἢ ἀερῶδες) εὐρισκόμενον εἰς ἱκανῶς ὑψηλὴν θερμοκρασίαν, ὥστε νὰ δύναται οὐ μόνον ἀφαιρεῖν ὕδατος ἐκ τῶν ἰσθμῶν νὰ προκαλέσῃ, ἀλλὰ καὶ τὴν δι' ὀπτήσεως αὐτῶν χημικὴν μεταλλαγὴν. Τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα προκύπτει καὶ ἐκ τῆς θράσεως πολλῶν χημικῶν οὐσιῶν, τῶν οὕτω δὴ καλουμένων καυτηρίων, αἵτινες χωρὶς νὰ ἔχωσιν ὑψηλὴν θερμοκρασίαν παραγούσιν ὅμως τὰ αὐτὰ φαινόμενα. Ὡς πρὸς τὸν βαθμὸν τῆς ἐπελθούσης ἀλλοιώσεως καὶ καταστροφῆς τῶν ἰσθμῶν διαίρουσιν τὰ Ε. εἰς τρεῖς κατηγορίας, α') εἰς Ε. πρῶτο β α θ μ ι α, περιοριζόμενα εἰς ἐρυθματώδη φλεγμονὴν τοῦ δέρματος μετ' ἀναπτύξεως ἐπαρμάτων ὀρομίστων β') εἰς Ε. δευτερο β α θ μ ι α, συνιστάμενα εἰς ἐπιπολαίαν νέκρωσιν τῆς ἐπιδερμίδος μετ' ἐντόνων φλεγμονωδῶν φαινομένων, καὶ γ') εἰς Ε. τριτο β α θ μ ι α, περιλαμβανόντα βαθεῖας τοῦ δέρματος καὶ τῶν ὑποδορίων μαλακῶν μορίων βλάβας δυναμένας νὰ ἐνταθῶσι μέχρι τελείας καταστροφῆς ὁλοκλήρου μέλους. Ἀνεξαρτήτως πρὸς τὸν βαθμὸν τῆς βαρύτητος τὰ Ε. δύναται νὰ ἔχωσιν ἰδιαιτέραν ὅλως σοβαρότητα ὡς ἐκ τῆς θέσεως καθ' ἣν ἐδράζονται (ἐξθάλμοι, ὠτα, δάκτυλοι τῶν χειρῶν, κτλ.). Ἐκ τῶν τὰ μάλιστα δυσχερῶν ἐπιπολοῦν τῶν Ε. τυγχάνει τὸ στοιχείον ἄλγος, ὅπερ πολλαχὲς ἐντείνεται μέχρι βαθμοῦ προκαλεῦντος καταπληξιν τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Ἡ θεραπεία τῶν Ε. κανονίζεται ἀναλογως τοῦ βαθμοῦ αὐτῶν, σημειωτέον μόνον ὅτι τὸ διάλυμα τοῦ πικρικοῦ ὀξέος (1:1000) ἔχει ἰδιὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τοῦ στοιχείου ἄλγους, παρεκτός τῆς μειώσεως τῶν φλεγμαντικῶν φαινομένων. [P.N.B.]

Ἑγκύστωσις καλεῖται ἐν τῇ ἱατρικῇ ὁ ἀποχωρισμὸς συγκριμάτων καὶ ξένων σωμάτων ἀδιαλύτων ἐν τοῖς ζῶντις ὕγρας ἀπὸ τῶν παρακειμένων μορίων διὰ παραγωγῆς στρώματος πυκνοῦ ἐλασματοῦς ἰσθμοῦ περὶ τῆς τῶν σωμάτων τούτων Ἐπιδερμικὰ ἐγκυστώσεως εἶναι καὶ πηγυμάτα ἰνικῆς τοῦ αἵματος, ὡς καὶ διαφόρων εἰδῶν νεόπλασται ὄγκοι, παραγομένου τοῦ περιελείοντος αὐτοὺς περιβλήματος εἴτε διὰ πλάσεως νέου ἐλασματοῦς ἰσθμοῦ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν εἴτε δι' ἀπορρώσεως τῶν παρακειμένων ἰσθμῶν τῇ θράσει τῆς ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ ὄγκου προκύπτουσης πίεσεως.

— Ἐν τῇ καθόλου ζωολογίᾳ καλεῖται Ε. ἡ ἰδιότης ἐνίων Πρωτοζῶων νὰ περιβάλλωνται ὑπὸ σκληροῦ ἀμφίσματος, ἐν ᾧ διέρχονται περίσπον τινα τοῦ βίου αὐτῶν σημασιμένην ὑπὸ ἐπιβραδύνσεως τῶν λει-

τουργιῶν καθόλου. Ἐνίοτε τῇ Ε. ἐπακολουθεῖ διχασμὸς τοῦ οργανισμοῦ, παρὰ δὲ τοῖς Σποριοζῶσις προηγείται πάντοτε τῆς σποριογονίας. Ὅσοι τῶν Σκωλήκων ἐν τῇ συνεχείᾳ τῆς διαπλάσεως αὐτῶν ὀφείλουσι νὰ μεταλλάξωσι τὸν διαβιώσεως καὶ προσλάβωσι τελειοτέραν διαμόρφωσιν ἐμφανίζουσι στάδιον ἐγκυστώσεως, οὕτω δὲ ἀλλάσσουν ξενῶνα καὶ ἐν αὐτῷ αποβαλόντες τὴν ἀσπίδα δύναται νὰ ἐργασθῶσι πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς ὁργανώσεως αὐτῶν, ὡς π. χ. οἱ κυστίκεροι τοῦ χοίρου, οἵτινες ἐγκυστωθέντες ἐν ταῖς σαρξίν αὐτοῦ καὶ καταποθέντες ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου δύνανται νὰ διαμορφωθῶσιν εἰς ταινίαν.

Ἑδεμθερογότης. Ὁρυκτὸν ἐκ τῆς ὁμάδος τῶν πυροξένων, συγκείμενον ἐκ πυριτίου, τιθῆρου καὶ ἀσβεστοῦ συν ὀλίγῳ μαγνησίῳ. Παρίσταται ὑπὸ μορφὴν κρυστάλλων ἢ ἐλασματοῦδων μαζῶν χρώματος πρασίνου πρὸς τὸ μέλαν. Εἰδ. βάρος 3, 5 ἕως 3, 58, σκληρότης 5, 5. Τῆκεται ὑπὸ τοῦ καμινευτήρος πρὸς ὑάλωδες σφαίριον.

Ἑλαία. Ἀρχαία πόλις καὶ ἐπίνειον τῆς Βιθυνίας, μνημονευομένη ὑπὸ Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου καὶ κειμένη κατ' αὐτὸν πλησίον τῆς Μυσίας. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἑλαΐτης (olivine). Ὁρυκτὸν ὑπὸ μορφὴν κρυστάλλων κίτρινων πρὸς τὸ ὀφρὸν ἢ τὸ πράσινον ἢ ὑπὸ μορφὴν κοκκίων σμικρῶν κρυσταλλικῶν δισπαρμένων ἐν τῇ μάζῃ τῶν βασάλτων. Ἀποτελεῖται ἐκ μαγνησίου, πυριτίου καὶ σιδήρου.

Ἑλατηριονη ἦτοι ἄγριος τιγκυῖν. Δραστηρικὸν στοιχείον ἐξαγόμενον ἐκ τῶν καρπῶν τοῦ *Elatarium momordica* ὑπὸ μορφὴν μικρῶν κρυσταλλικῶν πρισματῶν ἢ ἐλασμάτων, ἄχρων, πικροτάτων, διαλυτῶν ἐν οἶνῳ πνεύματι καὶ γλωριοφορμίῳ. Καθάρσιον δραστηκώτερον καὶ βίαιον. [P.N.B.]

Ἑλμαλί (τουρκ. ἐκ τοῦ ἐλμά τ. ἔ. μῆλον, οἶονεῖ Μηλοχώριον). Κώμη τῆν Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Γιάλοβας καὶ τῇ διοικήσει Νικομηδείας καὶ ἔχουσα 1,020 κατ. ἀπαντας Ἑλληνας τουρκοφώνους, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενους ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας, συντηροῦντας δημοτικὴν σχολὴν καὶ περὶ τὴν γεωργίαν καὶ μεταξοκωλύκτροφίαν ἀσχολουμένους. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἑλμαλί (τὸ πάλαι Ἀλίμαλα). Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Λυκίᾳ, κειμένη 56 χλμ. ΒΑ τῆς Μαρης (βλ. λ. σ. 572). εἴσα δὲ εἶρα τῆς ὑποδιοικήσεως Μπουζαμπούκ, ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Μεντεσέ (Μινδου) καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου καὶ ἔχουσα 4,000 κατ., ὧν 3,000

᾽Οθωμανοί, 660 ᾽Αρμένιοι καὶ 340 Ἑλλη-
νες, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς
μητροπόλεως Πισιδίας καὶ συντηροῦντες
δημοτικὴν σχολήν. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἑνδωσμοσις καὶ ἐξωσμοσις. Οἱ
ἄνθρωποι (βλ. σελ. 276 καὶ 281), ὄντες
ἀπλῆ μεταγραφὴ τῶν γαλλικῶν endosmose
καὶ exosmose, ὅα ἀπεδίδοντο ἐν τῇ ἐλ-
ληνικῇ ἀλλοίῳ διὰ τῶν λέξεων «ἐνδωσμός»
καὶ «ἐξωσμός».

Ἑνεχίλ. Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀ-
σίας, ὑπαγόμενη τῇ ὑποδιοικήσει Ἀρχε-
λαΐδος, τῇ διοικήσει Νιγδης καὶ τῇ νο-
μαρχίᾳ Ἰκονίου, ἔχουσα δὲ 2,400 κατ.,
ὧν 1,000 ᾽Οθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἑλλη-
νες τουρκόφωνοι, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώ-
μενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἰκονίου καὶ
συντηροῦντες δημοτικὴν σχολήν. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἑνόπη. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας,
ὑπαγόμενον τῇ διοικήσει Σμύρνης καὶ τῇ
νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου, ἔχον δὲ 840 κατ. Ἑλ-
ληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ
τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦν-
τας τριτάξιον ἀστικήν σχολήν, τριτάξιον
παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἐπιφάνεια. Ἀρχαία πόλις τῆς Βι-
θυνίας ἀγνώστου τοποθεσίας, μνημονευο-
μένη ὑπὸ Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου καὶ κτι-
σθεῖσα πιθανῶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Βι-
θυνίας Νικομήδους τοῦ Β' τοῦ Ἐπιφανοῦς
(144—91 π. Χ.). [Γρ.Σ.Ι.]

Ἐρατεινή. Χωρίον τῆς Ἑλλάδος
νεωστὶ οὕτω ἐπικληθέν, ἢ πρῶτον Βυτρινί-
τσα, ἐπίκειον τοῦ Λιδωρικίου ἐν τῷ Κοριν-
θιακῷ κόλπῳ.

Ἐργαστήρια. Ἀρχαία πόλις τῆς
Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη κατὰ Γαληνὸν
μεταξὺ Περγάμου καὶ Κυζίκου καὶ ἀπέ-
χουσα τοῦ Περγάμου 440 σταδίου. Ἡ
πόλις αὕτη, ἐν ᾗ κατὰ Γαληνὸν ὑπῆρχον
μεταλλεῖα μολυβδοάλης, ὀρίστατο καὶ ἐπὶ
τῆς βυζαντινῆς ἐποχῆς, ὑπαγόμενη καὶ
Ἰεροκλέα, ὅστις καλεῖ αὐτὴν Ἐργαστή-
ριον, τῇ ἐπαρχίᾳ Ἑλλησποντου. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἐρεγλί. Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀ-
σίας, κειμένη ΝΑ τοῦ Ἰκονίου, οὐτινος
ἀπέχει 170 χλμ. Εἶναι ἔδρα ὑποδιοική-
σεως ὑπαγομένης τῇ διοικήσει καὶ νο-
μαρχίᾳ Ἰκονίου, ἔχει δὲ 4,800 κατ.,
ὧν 4,050 ᾽Οθωμανοί, 500 ᾽Αρμένιοι καὶ
20 Ἑλληνες τουρκόφωνοι, ἐκκλησιαστι-
κῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἰκο-
νίου καὶ συντηροῦντες γραμματοδιδασκα-
λεῖον. Πιθανὸν φαίνεται ὅτι τὸ Ἐ. εἶναι
τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ Θεοφάνους μνη-
μονευόμενον «Ἡρακλέους κάστρον», ὅπερ
ἐπὶ τῆς βασιλείας Νικηφοροῦ τοῦ Α' ἐκυ-
ριεύθη ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος τῶν Ἀράβων

Ἀαρὺν-Ἐλ-Ῥασὶδ τῷ 806 μετὰ τῶν Τού-
νων καὶ τῆς Μαλακοπῆς. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἐρίκιοῦ. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας,
ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Μαγνησίας,
τῇ διοικήσει Σαρουχάν καὶ τῇ νομαρχίᾳ
Ἀϊδινίου, ἔχον δὲ 315 κατ. Ἑλληνας τουρ-
κόφωνους, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ
τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦν-
τας διτάξιον ἀστικήν σχολήν. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἐσιέ. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας
ἐν Β.θυνίᾳ, κειμένον πρὸς Ν καὶ ἐγγὺς
τῆς Βαάνης λίμνης (Σαπάντζα-γικίου),
ἐν τῷ λεκανοπέδιῳ τῆς Κεῦβε (Κυβέλων)
καὶ ἐπὶ τῆς θέσεως ἀγνώστου νῦν παλαιᾶς
ἐλληνικῆς πόλεως. Ἀπέχον ἡμῶν τοῦ
Ὀρτάκιο (βλ. λ. σ. 810) καὶ ὑπαγόμενον
τῇ ὑποδιοικήσει Κεῦβε καὶ τῇ διοικήσει
Νικομηδείας, ἔχει 260 κατ. ἀπαντας Ἀρ-
μένιους. [Γρ.Σ.Ι.]

Εὐθύμιος. ἀρχιεπίσκοπος Σάρδεων
(ἄγιος). Ἐξῆ ἐπὶ τῆς αὐτοκρατείας Εὐ-
ρήνης τῆς Ἀθηναίας, διακρινόμενος ἐπὶ
τῇ μοναστικῇ πολιτείᾳ. Γενόμενος δ' ἀρ-
χιερεὺς ἐπολεμήσας σφοδρῶς τοὺς εἰκονο-
μάχους ἐν τῇ ἐν Νικαίᾳ ἐδίδμη εἰκουρι-
νικῇ συνόδῳ. Ἀλλ' ὅμως ἐλέγξας τὸν
παράνομως βιοῦντα Σταυράκιον ἐξωρίσθη
εἰς τὴν Δύσιν μετ' ἄλλων ἐπισκόπων.
Ἀνακληθεὶς δ' ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπὶ Λεον-
τος Ε' τοῦ Ἀρμενίου (813—820), ἐξω-
ρίσθη καὶ αὖθις εἰς Ἀπολλωνίαν τῆς Βι-
θυνίας ὅτε χρυσόμενος τραγεία γλώσση
πρὸ τοῦ αὐτοκράτορος. Ἐπὶ δὲ Μιχαήλ
τοῦ Β' τοῦ Τραυλοῦ ἀναγκασθεὶς νὰ μὴ
προσκυνῇ τὰς εἰκόνας καὶ ἐλέγξας καὶ
τοῦτον ὀριμῶς διὰ τοῦτο, ἐξωρίσθη τὸ
τρίτον εἰς Ἀκρήταν τῆς Βιθυνίας (βλ.
Τοῦζ-μπουρνὺ σ. 921) καὶ ἐνεκλείσθη ἐν
ταῖς αὐτοῖς εἰρκταῖς, ἐν αἷς καὶ βασανι-
σθεὶς ἐπέλευσε τῇ 26 Δεκεμβρίῳ 824
κατὰ τὴν πιθανωτάτην γνώμην. Τὸ δὲ λεί-
ψανον αὐτοῦ μετενεχθὲν εἰς Χελήν (βλ.
λ.) τοῦ Εὐξείνου πόντου διατρεφείτο ἐν
αὐτῇ μέρι τοῦ νῦν ἀκέραιον. Ὁ βίος
τοῦ Ε. συγγραφεὶς ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ Μη-
τροφάνους κεῖται ἐν κώδικι Bodl. Laud.
69 σ. 11 (οὐχὶ πλήρης), κατὰ δὲ τὸν Ἀγιο-
ρείτην Νικόδημον εὐρεταὶ χειρόγραφος ἐν
Χελῇ. Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Ε. κατὰ τὴν
ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν ἐορτάζεται τῇ 25 Δε-
κεμβρίου. [Γρ.Σ.Ι.]

Εὐκρατίδας. Βασιλεὺς τῆς Βακ-
τριανῆς κατὰ τὸν Β' π. Χ. αἰῶνα. Ἡγω-
νίσθη κατὰ τοῦ Δημητρίου, υἱοῦ τοῦ Εὐρυ-
λήμου, ἀμειψήτουτος τὸν θρόνον. Ἀπο-
λούθως ὑπέταξε πολλὰς ἐπαρχίας τῆς βο-
ρείου Ἰνδίας, ἀλλὰ τέλος, νικηθεὶς ὑπὸ
τῶν Πάρθων, ἐδόλοφονήθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου
αὐτοῦ υἱοῦ.

Ζεϊτενλί (ἐκ τοῦ τουρκ. ζεϊτίν τ. ἔ. ἐλαία, οἰονεὶ Ἑλαιονόριον). Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Ἀδριαμυττίου, τῇ διοικῆσει Καρασί καὶ τῇ νομαρχίᾳ Προύσης, ἔχουσα δὲ 1,960 κατ. Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικὴν σχολὴν καὶ διττάξιον παρθεναγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

Ζεμελά (τουρκ. Τζεμίλ τ. ἔ. ὠραία, ἑλλ. Εὐμορφονόριον). Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη 1 ὥραν πρὸς Ν τῆς Σινασοῦ καὶ ὑπαγομένη τῇ διοικήσει Καισαρείας καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀγκύρας, ἔχουσα δὲ 1,100 κατ., ὧν 700 Ἑλληνας ἑλληνοφῶνοι, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας, συντηροῦντες δημοτικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον καὶ ἐμπορευόμενοι εἰς πλείστοι ἐν Κωνσταντινουπόλει, οἱ δὲ λοιποὶ Ὁθωμανοί. Πρὸς Ν αὐτῆς καὶ εἰς ὠριαίαν ἀπόστασιν κεῖνται αἱ ἄλλοτε μὲν ἐπίσημοι, νῦν δ' ἀσημοὶ τουρκικαὶ κῶμαι Τάψμα (τὸ πόλαι Ταυισ-σὶς) καὶ Σήδασα (τὸ πόλαι Θήδασα). Πρῶτον ἡ Ζ. ἐκαλεῖτο Τζαλέλα καὶ τουρκιστὶ Τζαλέλ, ἐπειδὴ δ' ἐν τῇ τουρκικῇ ἡ λέξις αὕτη ἔχει κακὴν σημασίαν. εἰ' αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος μετωνομάσθη Τζεμίλ. [Γρ.Σ.Ι.]

Ζήδεθον. Βλ. Βιβερρίδοι.

Ζήλζη ἢ Σύλατα (τουρκ. Ζήλε). Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Νεαπόλεως, τῇ διοικῆσει Νιγδῆς καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἰκονίου καὶ ἔχουσα 1,250 κατ., ὧν 1,000 Ἑλληνας ἑλληνοφῶνοι, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἰκονίου καὶ συντηροῦντες δημοτικὴν σχολὴν καὶ μονοτάξιον παρθεναγωγεῖον.

Ζιντζι-Δερέ. Κωμοπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ΒΑ τοῦ Ἀργαίου καὶ ΝΑ τῆς Καισαρείας, ἥς ἀπέχει 2 ὥρας, ὑπαγομένη δὲ τῇ διοικήσει Καισαρείας καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀγκύρας καὶ ἔχουσα 3,000 κατ., ὧν 100 Διαμαρτυρόμενοι, 260 Ὁθωμανοὶ καὶ 2,700 Ἑλληνας τουρκοφῶνοι, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας, συντηροῦντες ἀστικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον καὶ ἐμπρευόμενοι ἐν Μερσίνη καὶ Ἀδανοῖς. Τὸ Ζ. χρησιμεύει καὶ ὡς θερινὸν ἐνδιαίτημα τῶν Καισαρέων. Ἐν τῇ ΝΑ γωνίᾳ αὐτοῦ κεῖται ἡ μνητὶ τοῦ Τιμιού Προδρόμου, εὖσα κοινὸν προσκύνημα Ἑλλήνων, Ἀρμενίων καὶ Τούρκων. Ἐν αὐτῇ ιδρύθη τῷ 1804 ἡ πρώτη ἐν Καππαδοκίᾳ σχολή, ἐν ᾗ ἐδίδχαν οἱ λογινοὶ κληρικοὶ Καισαρεῖς Γερμανοὶ καὶ Ἀγαθάγγελος. Ἐτα δ' ὅμως ἡ σχολὴ παρήκμασε καὶ ἀτά-

κτως ἐλειτούργει ὡς πλήρης ἐλληνικὴ μετὰ μιᾶς ἐστὶν ὅτε γυμνασιακῆς τάξεως, ἀχρις οὗ ἀνασυνεστήθη καὶ προήχθη τῷ 1884 ὑπὸ τοῦ αἰμνηστοῦ μητροπολίτου Καισαρείας Ἰωάννου εἰς πλήρες γυμνάσιον. Ἐν τῇ περιβολῇ αὐτῆς συνεστήθησαν κεντρικὴν παρθεναγωγεῖον καὶ δύο ἑρμανοτροφεῖα ἄρρένων καὶ θηλέων. [Γρ.Σ.Ι.]

Ζιρκονέτης (Ὀρυκτ.). Αὐτοφύες πυριτικὸν ἄλας τοῦ μεταλλοῦ Ζιρκονίου, ἀπαντῶν ὑπὸ μορφῇν χρυστάλλων βασίτε-τραγῶνων καὶ ἐν τῇ ἐντελῶς καθαρευούσῃ καταστάσει καλούμενον ὑακινθίτης.

Ζυγωματικοὶ μῦες καλοῦνται οἱ ἀπὸ τῆς ἔξω ἐπιφάνειας τοῦ ζυγωματικοῦ ὅσπου ἐκρυσόμενοι, ὧν ὁ μὲν μετὰ τὴν καταρῦσιν περὶ τὴν γωνίαν τῶν χεϊλέων, καλούμενος διὰ τοῦτο καὶ ζυγωματο-χειλικός, ὁ δὲ ἐλάσσων συναπτεται μετὰ τοῦ ἔξω χεῖλους τοῦ ἰδίου ἀνεκτῆρος τοῦ ἄνω χεῖλους καὶ καταλήγει μετὰ τούτου εἰς τὴν ἔσω ἐπιφάνειαν τοῦ χεῖλικου δέρματος.

Ζυμοειδίνη. Νεωτάτη φαρμακευτικὴ σκευασία ὑπὸ μορφῇν κωνεως ἀποτελουμένη ἐκ ψευδαργύρου, βισμούδιου, ἀργιλίου, ἰωδίου, βορικού, ἰπεϋλικοῦ καὶ φαινικού ὕδατος, ναρβαλίου, ὑδροχλωρικής κινίνης. Θεωρεῖται ὡς ἀριστον ἀντιγονορροιακὸν φάρμακον. [Ρ.Ν.Β.]

Ζωγράφος (Χρηστάκης ἐρένης Ζ.). Ἐγεννήθη τῷ 1820 ἐν τῷ χωρίῳ Κεστορατίῳ τῆς Ἡπείρου ἐκ πλουσίας οἰκονομίας, ἐξεπαιδεύθη δὲ τὸ κατ' ἄρχας ἐκεῖ, εἰτα δ' ἐν Ἰωαννίνοις ἐπὶ τινα ἔτη, μεθ' ὃ ἐκλήθη τῷ 1833 ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ Βικτωρος (Βίττου) εἰς Κων/πολιν, ἐνθα οὗτος πρὸ ἐτῶν διέτριβε, καὶ συνεπλήρωσεν ἐκεῖ τας σπουδὰς του. Ἐνῶρις δὲ τραπέζης πρὸς τὴν πρακτικὴν βίον ἵδρυσεν μετὰ τινος Μιχαήλ Δήμου ἐν Γαλατῇ τραπεζιτικὸν γραφεῖον, ἀποθανόντος δὲ τούτου κατώρθωσεν ἐν βραχεὶ χρόνῳ ὡς ἀναδειχθῆ εἰς τῶν πρώτων τραπεζιτῶν τῆς πόλεως, λαβὼν μέσος μεταξὺ ἄλλων εἰς πολλὰ τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως δάνεια καὶ εἰς τὴν ἵδρυσιν τῆς Γεν. εταιρ. τοῦ ἔθμου, κράτους καὶ τῆς Ἑταιρ. τῶν τραχιδορῶν Κων/πολεως. Τιμῶμενος μεγάλως ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν του καὶ τῆς κυβερνήσεως, ἐφροντίζε καὶ τὰ μάλιστα περὶ τοῦ Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας, συναρχαζόμενος δὲ μετὰ τοῦ Ἡρακλ. Βασιλάδου συνετέλεσε μεγάλως εἰς τὴν εὐδωσιν τοῦ ἐκεῖ Ἑλλην. φιλόλογ. συλλόγου, οὗ ἐγένετο μέγας εὐεργέτης, ὑπεστήριξε δὲ καὶ πλείστους ὅσους ἄλλους ἐν Ἀνατολῇ συλλόγους καὶ σχολεῖα καὶ ἀγαθοεργὰ ἐν γένει ἱδρύματα. Μεταξὺ ἄλλων ἵδρυσεν καὶ τὴν ἀπ' αὐτοῦ κληθεῖσαν Ζω-

γράφειν Βιβλιοθήκην πρὸς ἐκδ. Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ συγγραφέων, ἧς τὰ ἔξοδα καταβάλλονται ἐκ χρημάτων κατατεθέντων ὑπ' αὐτοῦ, τὸ Ζωγράφειον διαγώνισμα τοῦ Ἑλλ. φιλ. συλλόγου πρὸς συλλογὴν τῶν ζώντων μνημείων ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν Ἑλλήνων, τὸ ἕτερον Ζ. διαγώνισμα ἐν Παρισίοις καὶ Μοναχῷ πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἑλλ. γραμμάτων καπ. Ζήσας δὲ μέχρι τοῦ 1877 ἐν Κων/πόλει ἐγκατέστη εἰς τὴν Παρισίους, ἐνθα διήλθε τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ βίου του. Διὰ δὲ τῆς διαθήκης του συνέχισε τὴν ἀγαθοεργὸν δρᾶσιν αὐτοῦ, κληροδοτήσας μέγιστα ποσὰ διὰ σχολεῖα κ.λ. κατέστη δὲ συνεκδοκὴ εἰπεῖν εἰς τῶν μεγίστων εὐεργετῶν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Ζωοξανθήνη. Κιτρίνη χρωστικὴ οὐσία ἐξαγομένη ἐκ τῶν κιτρίνων πρὸς τὸ πράσινον πτίλων τῶν πτηνῶν διὰ θερμοῦ ὀξικοῦ ὀξέος.

Ζωοσπορία καλοῦνται τὰ σπόρια τῶν ὑδροβίων μικροσκοπικῶν ὀλγῶν (Νοστοκιδῶν, Δονακιδῶν, Ἐκτοκαρπωδῶν, Συζυγῶν), ἅπερ μετὰ τὴν παράγουσαν αὐτὰ διαίρεσιν τοῦ περιεχομένου τῶν σποριαγγείων καὶ πρὸ τῆς διαρρηξέως τούτων προσκτώνται δύο ἢ πλείονας δονητικὰς βλεφαρίδας, δυνάμει τῶν ὁποίων μετὰ τὴν ἐκ τῶν σποριαγγείων ἔξοδον περιστρέφονται τῇδε κακίᾳ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν στασιμῶν ὑδάτων, ἕως ἂν συναντήσωσι σῶμα τι ἐφ' οὗ νὰ προσκολληθῶσι καὶ νὰ βλαστήσωσι.

Ζωοτεχνία καλεῖται ἡ περὶ τῶν ζῶων τέχνη ἣτοι σύνολον μεθόδων συντεταγμένων σκοπῶν ἐχουσῶν ἐν γένει τὴν ζωοτροφίαν καὶ τὴν ζωοπαραγωγὴν χάριν τῶν ἀπὸ τῶν ζῶων ἀπορρεουσῶν ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου ὠφελείων. Αἱ μὲν ζωοτροφικαὶ ἢ κτηνοτροφικαὶ μέθοδοι ἐπιδιωκοῦσι τὴν ἐπίλυσιν τοῦ οὐσιωδεστάτου ζητήματος τῆς ὡς ἀρίστης διατροφῆς τῶν ζῶων ἐν πάσῃ ἐποχῇ τοῦ βίου αὐτῶν, ἐν πάσῃ συνθήκῃ εἰς ἣν ὑποβάλλονται ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου (ἔργα, πάχυνσις, γαλακτοπαραγωγή)· αἱ δὲ ζωοπαραγωγικαὶ ἢ κτηνοπαραγωγικαὶ μέθοδοι σκοπῶν ἐχουσιν οὐ μόνον τὴν διὰ παντὸς μέσου προστασίαν τῆς παραγωγῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν βελτίωσιν τῶν φυλῶν τῶν ζῶων διὰ τῆς λεγομένης ἐπιλογῆς. Τοῦτο εἶναι τὸ κύριον ἀντικείμενον ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, τῆς γενικῆς Ζ. ἐφαρμοζομένης ἀδιακρίτως ἐπὶ πάντων τῶν εἰδῶν τῶν κατοικιδίων ζῶων, ἐνθ' ἡ εἰδικὴ Ζ. ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐφαρμογὴν ζωοτεχνικῶν μεθόδων ἐπὶ ἐκάστου τῶν εἰδῶν καὶ ἐπὶ ἐκάστης τῶν φυλῶν τῶν κατοικιδίων ζῶων.

Ζωχόος. 1) Γεράσιμος. Λόγιος καὶ πολιτικός ἀνὴρ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, γενν. τῷ 1811 ἐν Κερκύρᾳ καὶ ἀποθανὼν

τῷ 1882 ἐν Ἀθήναις. Σπουδάσας τὰ μαθηματικά καὶ κατέχων ἐν Ἀθήναις δημοσίαν θείαν παρητήθη αὐτῇ· καὶ μετέβη εἰς Σμύρνην ὡς καθηγητὴς τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς τῇ προσκλήσει τῆς ἐκεῖ ἐφορείας. Ἐπανελθὼν μετὰ διατίαν εἰς Ἑλλάδα διετέλεσε καθηγητὴς ἐν τῇ Ῥιζαρείῳ σχολῇ καὶ ὑπῆρξε ἐπὶ μακρὰν οἰραν ἐτῶν γενικός γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν πολλαχῶς αὐτοῦ δράσας. Μετὰ τὴν ἑνωσιν τῆς Ἑπτανήσου ἐξελέγετο ἐπὶ διαφόρους βουλευτικὰς περιόδους βουλευτὴς τῆς γενετέρας νήσου καὶ διετέλεσεν ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν. Ἐγράψε δὲ καὶ τινὰ ἔργα. — 2) Ἰωάννης, υἱὸς τοῦ Γερασίου. Ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις τῷ 1840, σπουδάσας δὲ τὴν ἱατρικὴν ἐν Ἀθήναις καὶ Γαλλίᾳ, διωρίσθη κατ' ἀρχὰς ὀρηγητὴς τῆς φυσιολογίας τῷ 1871, τῷ δὲ 1875 ἐκτακτὸς καθηγητὴς τῆς πειραματικῆς φυσιολογίας καὶ τῆς συγκριτικῆς ἀνατομίας καὶ τῷ 1880 τακτικὸς καθηγητὴς τοῦ μαθήματος τούτου, ἀπὸ δὲ τοῦ 1899 εἶναι καθηγ. τῆς παθολ. κλινικῆς.

Ἡδυοσμοκαφουρά καλεῖται ἁλῶς ἡ μινθοκαφουρά ἣτοι τὸ μινθόλιον.

Ἡλιακὸν πλέγμα καλεῖται ἀνατομικῶς τὸ ὑπὸ τῶν μεϊζωνων σπλαγγνικῶν, μέρους τῶν ἐλασσίνων σπλαγγνικῶν, νηριατίων τῶν διαφραγματικῶν καὶ ὑπὸ τοῦ δεξιοῦ πνευμονογαστρικοῦ σχηματιζόμενον. Κεῖται περί τὸ κοιλιακοῦ κορμοῦ καὶ ἔμπροσθεν τοῦ ἀνω τμήματος τῆς κοιλιακῆς ἀρτηρίας, ἣν περιβάλλει διὰ τῶν κλωνίων αὐτοῦ, σχηματίζεται δὲ ἐκ πολυαριθμῶν κλωνίων ἀρχομένων ἐκ τῆς κυρτῆς γαστρικῆς καὶ ἐκ τοῦ ἔσω ἄκρου τῶν δύο μηνσειδίων γαγγλίων (βλ. λ.), ποικίλως πρὸς ἀλλήλα διαπλεκόμενων καὶ περικλειόντων πλείστα μικρότερα γάγγλια γνωστά ὑπὸ τὸ ὄνομα ἡ λ ι α κ ᾶ γ α γ γ λ ι α. Ἀπὸ τοῦ ἡλιακοῦ πλέγματος ὡς ἀπὸ νευρικοῦ κέντρου ἐξορμῶνται νευρικά κλωνία σχηματίζοντα δώδεκα ἄλλα μικρὰ πλέγματα, ἐνευροῦντα τὰς μεσεντερίους ἀρτηρίας, τὴν σπληνικὴν ἀρτηρίαν, τὰ ἐπινεφρίδια, τὰς νεφρικὰς ἀρτηρίας, κτλ.

Ἡλιάνθερον ἣτοι ἡ λ ι α ν θ ο ς ὁ ἐ τ ῆ σ ι ο ς. Τὰ ἄνθη καὶ ὁ φλοιὸς τῶν καυλίων σπμίζονται ἐν Ῥωσσίᾳ ὡς ἡρώτων φάρμακον κατὰ τῶν ἐπιμόνων καὶ χρονίων ἐλαιογενῶν πυρετῶν, καθ' ὃν ἀνίσχυρος ἡ κίνησις καὶ τὸ ἀρσενικόν. Διὰ τὸ εὐάρεστον τῆς γεύσεως συγγάνει πολὺ τιμὸν ἐν τῇ θεραπευτικῇ τῶν παιδίων. [P.N.B.]

Ἡλιανθήνη (Χημ.). Χρωστικὴ οὐσία ὑπὸ μορφὴν κόκκους χρυσομηλόχρου, διαλυομένη ἐν ὕδατι διὰ κιτρίνης χροίας, σχηματίζουσα ὀξέα ἐρυθρά. Εἶναι ἄλλας

ἀλκαλικὸν ἀνῆκον εἰς τὰς διαζωτοενώσεις τοῦ θειανιλικοῦ ὄξεος. Χρησιμοποιεῖται ὡς χρωστικὸν ἀντιδραστήριον.

Ἡλιογράφος (Ἀούτος Βασσιανὸς ἢ Μάρκος Αὐρήλιος Ἀντωνίνος). Υἱὸς τῆς Σοσιμίδος, θυγατρὸς τῆς Ἰουλίας Μαισσης καὶ ἀνεψιῶς τῆς συζύγου τοῦ Σεπτίμιου Σεβήρου καὶ μητρὸς τοῦ Καρνακάλλα Ἰουλίας Δομνας. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Καρνακάλλα καὶ τὴν εἰς τὸν θρόνον ἀνορθὸν τοῦ Μακρίνου (217 μ. Χ.), ἀπεσύρθη μετὰ τῆς μητρὸς του εἰς Ἑμεσαν, ἐνθα ἐγένετο νεαρώτατος ἱερεὺς τοῦ ἡλίου, ὅστις ὑπὸ μορφήν λίθου καλουμένου Ἑλιογράφου (ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ αὐτοκράτορος) ἐλατρεύετο ἐνταῦθα. Ὑποστηρίζεται ὑπὸ λεγεώνος εὐρισκαμένου πληθύνει τῆς Ἑμέσας καὶ διαδούς ὅτι ἦτο υἱὸς τοῦ Καρνακάλλα, ἐνίκησε τὸν Μακρίνον καὶ ἀνεκηρύχθη αὐτοκράτωρ. Εἰσέγαγεν ἐπὶ τῆς βραχείας αὐτοῦ ἀρχῆς ποικίλα ὄργανα, δι' ὧν ἐζητέησε τὸν ῥωμαϊκὸν θρόνον, καὶ τέλος ἐφανεύθη ὑπὸ τῶν πραιτωριανῶν ἐπανακτατῶν, ἀνῆλθε δ' εἰς τὸν θρόνον ὁ ἐξάδελφος αὐτοῦ Ἀλέξανδρος Σεβήρος (222).

Ἡλιον (Χημ.). Στοιχεῖον ἀερῶδες ἔχον σύμβολον He καὶ ατομικὸν βάρος 4,2, ὑπάρχον ἐν τῇ μάζῃ τοῦ ἡλίου, παρέχον γραμμὴν κειμένην ἐν τῷ κίτρινῳ τμήματι τοῦ ἡλιακοῦ φάσματος, τὸ πρῶτον ἐν ἔτει 1895 ἀνακαλυφθέν ὑπὸ τοῦ Ramsay ἐν ἀερίοις ἐξαχθεῖσιν ἐκ τοῦ ὀρυκτοῦ κληβεΐτου. Μετὰ ταῦτα ἀνευρέθη καὶ εἰς ὀρυκτὰ οὐρανιοῦχα, θωριοῦχα καὶ ὑπριοῦχα, ὡς καὶ εἰς τινὰ μεταλλικὰ ὕδατα καὶ μετεωρολίθους. Ἐμφανίζει πλείστας ἀναλογίας πρὸς τὸ ἀργόν. Εἶναι ἄγρουν, πυκνότητος ἐν σχέσει πρὸς τὴν τοῦ ἀέρος 0,15, μικρὸν διαλυτὸν ἐν ὕδατι, ἀδιάλυτον ἐν οἴνῳ πνεύματι καὶ βενζίνῃ, βυσσοποιεῖται δυσχερέστατα ὑπὸ τὴν κανονικὴν ἀτμοσφαιρικὴν πίεσιν καὶ ὑπὸ βυθὸν ψύξεως κατὰ 20 ἀνώτερον τοῦ τῆς βυσσοποιήσεως τοῦ ὑδρογόνου. Εἶναι μονατομικὸν καὶ ἐμφανίζει μεγάλην χημικὴν ἀδρανείαν.

Ἡλιοστάτης καλεῖται ἐν τῇ φυσικῇ ὄργανον δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται ἡ σταθερῶς πρὸς δεδομένον σημεῖον κατ' ἀνάγκασιν διεύθυνσις τῶν ἀδιαλείπτως μεταβαλλομένων, ὡς ἐκ τῆς ἡμερησίας περὶ τὸν ἑαυτῆς ἄξονα στροφῆς τῆς γῆς, διεύθυνσιν ἡλιακῶν ἀκτίνων. Τὸ τελειότατον πάντων τῶν παλαιῶν ὀργάνων εἶναι τὸ τοῦ Φουκῶ. Πάντα τὰ τοιαῦτα ὄργανα ὡς κύρια στοιχεῖα ἔχουσιν ἐπὶπέδον τι κατόπτερον καὶ ἀστρνομικόν τι ὠρολόγιον, ἐκείνο μὲν πρὸς ἀνάγκασιν τῶν ἀκτίνων, τοῦτο δὲ πρὸς μεταβολὴν ἀδιάλειπτον τῆς θέσεως τοῦ κατόπτρου πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ποθομένου σκοποῦ.

Ἡλιοτροπίνη ἦτοι πιπερονάλη. Ἀλδεύδη ἐξαγομένη ἐκ τοῦ Heliotropium peruvianum ὑπὸ μορφήν ἐλασματιῶν λευκῶν, ἐλαφρῶς ἀρώματικῆς ὀσμῆς, διαλυτῶν ἐν οἴνῳ πν., αἰθ. καὶ ὕδατι θερμῷ, ἀντισηπτικὸν καὶ ἀντιπυρετικόν. (P.N.B.)

Ἡμερόβια (Ζωολ.). Ἀθροῖσμα Νευροπτέρων περιλαμβάνον δεκαπεντάδα εἰδῶν χαρακτηριζομένων ὑπὸ τεσσάρων ἱσμήκων πτερύγων καλῶς ἀνεπτυγμένων, ὑπὸ κεφαλῆς καθέτου, κοιλίας γραμμωτῆς καὶ κεραιῶν νηματοειδῶν ἢ κομβολογισαίων. Κύρια γένη εἶναι ἡ Χρυσώπη καὶ ὁ Ἡμερόβιος.

Ἡμεροκαλλῆς (Βοτ.). Γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Δειριωδῶν, πρότυπον τοῦ ἀθροίσματος ἢ ἡμοιογενείας τῶν Ἡμεροκαλλισειδῶν, περιλαμβάνον πάντες γνωστὰ εἶδη φυόμενα ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἐν ταῖς εὐκρατοῖς χώραις τῆς Ἀσίας. Εἶναι πᾶσι ἔχεται βραχὺ ῥιζωμα, φύλλα ἐπιρριζα, ἐπιμήκη, στενά, ἀνθη ὠραιότατα, μετὰ περιανθίου χιανοειδούς κίτρινου (Ἡ. τὸ κίτρινον), ἡ ἐρυθροξάνθου (Ἡ. τὸ ξανθόν), καὶ λίαν ἐφήμερα.

Ἡμεραναισθησία καλεῖται ἡ κατὰ τὸ ἡμιόριον τοῦ σώματος ὁλοκλήρου ἢ μοίρας μόνον τινὸς αὐτοῦ κατάληψις τῆς αἰσθητικότητος, παρατηρουμένη συνήθως παρὰ τοῖς ἡμιπληγικοῖς καὶ ὑστερικοῖς ἀτόμοις, ὀφειλομένη δὲ ὅτε μὲν εἰς λειτουργικὰς διαταραχὰς τῶν φλοιωδῶν κέντρων, ὅτε δὲ εἰς ὕλικὴν βλάβην αὐτῶν τῶν αἰσθητικῶν κέντρων τοῦ ἐγκεφαλονωτιαίου συστήματος. Ὑβραζομένη πάντοτε κατὰ τὸ ἀντικείμενον τῇ βλάβῃ ἡμιμορίῳ δύναται ν' ἀρῶν νῦν μὲν εἰς τὴν γαστρίν, εἰς τὴν ὀσφρησιν, εἰς τὴν ἀκοήν καὶ τὴν ὄρασιν, νῦν δὲ εἰς τὴν γενικὴν αἰσθητικότητα καὶ τὰς διαφόρους ἐκφάνσεις αὐτῆς (ἀρῶν, ἀλγος, θερμότης, μυϊκὴν αἰσθησιν). Ἐν γένει δύναται νὰ παρατηρηθῶσι πᾶσι αἱ ἐπὶ τῆς ἀναισθησίας παρατηρούμεναι peculiarities σὺν μόνῃ τῇ διαφορᾷ ὅτι ἐκδηλοῦνται ἐπὶ τοῦ ἑτέρου μόνον τῶν ἡμιμορίων τοῦ σώματος.

Ἡμεξονικοὶ καλοῦνται τῶν χρυστάλλων ὅσοι παρίστανται ὑπὸ σχήματων οἱ συμμετρικοὶ ἄξονες ὑπέστησαν τοιαύτην ἐλάττωσιν ὥστε ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκ τῆς περιστροφῆς τῆς ὀρίζουσης ἐπιφανείας (βλ. Κρυσταλλογραφικὰ συστήματα) προκύπτουσιν ἐπιφανειῶν ἐλαττωταὶ κατὰ τὸ ἥμισυ.

Ἡμεδακτυλίδαι (Ζωολ.). Οἰκογένεια Σαυρῶν, γνωστὴ ἐπίσης καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀσκαλαβοτίδαι, χαρακτηριζομένη ὑπὸ σώματος πλατέος, φέροντος κατὰ

μὲν τὴν βασιλίαν ἐπιφάνειαν συμπαθέεις, κατὰ δὲ τὴν κοίλιακὴν πλακώδεις καὶ κεραμοειδῶς διατεταγμένως φελίδας, ὑπὸ γλώσσης παχείας, ὑπὸ ὀφθαλμῶν ἀβλεφάρων, ἐπικαλυπτομένων ὑπὸ διαφανοῦς ὑμένους, καὶ ὑπὸ συσκευῆς προσκολλητικῆς ἐπὶ πάντων τῶν δοκτύλων τῶν τεσσάρων ἄκρων, ἀποτελειομένης ἐξ ἐπαλλήλων πλακῶν διατεταγμένων ἐγκασίως. Περιλαμβάνει ὑπὲρ τὰ 200 γνωστὰ εἶδη διασπαρμένα ἐν πάσαις ταῖς θερμαῖς καὶ ἡμισυκρατοῖς χώραις, ἰδίᾳ δὲ ἐν Ἰάβα. Αὐστραλίᾳ καὶ Ἀφρικῇ. Κύρια γένη εἶναι ὁ Ἡμιδάκτυλος καὶ ὁ Ἀσκαλαδότης. Αἱ ἐνταῦθα ὑπαγόμεναι σαῦραι διακρίνονται διὰ πολλῶν καὶ πολυτίμων πλεονεκτημάτων. Δυνάμει τῶν γαμψῶν αὐτῶν ὀνύχων ἀναρριχῶνται εὐχερῆσταται, ἢ δὲ προσκολλητικῇ κατὰ τοὺς ὀκυλούς συσκευῇ καθιστᾷ αὐτὰς ἱκανὰς νὰ κινῶνται εὐ μόνον ἐπὶ καθεστὸς ἐπιφανείας ἀλλὰ ἐπὶ τῶν ὀρεῶν ἐναντίον τοῦ νόμου τῆς βαρύτητος καὶ τῆς ἰσορροπίας, ἢ εὐχερῶς διαστελλομένη κορη τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν προσαρμόζεται οὐ μόνον πρὸς τὸ ἐντανον ὥς τοῦ τροπικοῦ ἡλίου, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ σκοτεινὸν τῆς νυκτός. Ἡ χρυσία αὐτῶν συμβιβάζεται μετὰ τοῦ χρώματος τῶν τῶπων ἐνθα διαμένουσιν, οὕτως ὥστε διατηροῦσιν ἀπαράτρητοι. Εἰσὶν ἀβλαβεῖς καὶ παρέχουσι πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τοὺς κατοίκους τῶν τροπικῶν χωρῶν ὅτε καταστρέφουσαι ἀπειρον πλῆθος βλαβερῶν ἐντόμων καὶ θηροποιῶν κινώπων ἐξ ὧν τρέφονται. Μόνοι ἐκ τῶν σαυρῶν ἐκπέμπουσιν εἶδος τι δισηλιάδου κραυγῆς, ἐξ οὗ κατ' ὀνομαστικὴν ἐκλήθησαν ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν Γεκο.

Ἡμικίδαρης (Παλαιοντ.). Γένος κανονικῶν Ἑλγίων ἐκταρέντων ἐκ τῶν ἀνωτέρων στρωμάτων τῆς Ἰουρασίας διαπλάσεως καὶ χαρακτηριζομένων ὑπὸ δύο σειρῶν φυμάτων κειμένων ἐπὶ τῇ κάτω ἐπιφανείᾳ τῆς ζώνης καθ' ἣν προσύονται τὰ ἀκρα. Ἐν τῇ σημερινῇ γεωλογικῇ περιόδῳ οὐδαμῶς τῆς γῆς ὑπάρχουσι καθ' ὅσον γνωρίζομεν.

Ἡμικρανίνη. Οὕτως ἐκλήθη μύγμα ἀντιπυρίνης ($85 \frac{^{\circ}}{^{\circ}}$), καρβίνης ($9 \frac{^{\circ}}{^{\circ}}$) καὶ κητρικοῦ ὀξέος ($6 \frac{^{\circ}}{^{\circ}}$), χρησίμους ὡς φάρμακον κατὰ τῆς ἡμικρανίας καὶ τῆς γρίπης. [P.N.B.]

Ἡμικύκλιοι σωλῆνες ὁ στῆν οἱ καὶ ὑμενωδεῖς. Βλ. Οὗς.

Ἡμίοντρον. Βλ. Λευτρεν.

* **Ἡμίονος** (Ζωολ.). Πλὴν τοῦ ὀμνύμου ζώου ὡς προϊόντος ζωοτεχνικοῦ, περὶ οὗ ἐλέχθησαν τὰ δεόντα ἐν τῷ σχετικῷ ἀρθρῷ τοῦ λεξικοῦ, πρέπει νὰ διακρινώμεν

καὶ τὸν κυρίως Ἡμίονον, ζῶον ἄγριον κατοικοῦν ἐπὶ τῶν ὕψηλῶν ὄρεσιν τῆς μεγάλης Ἀσίας καὶ μάλιστα ἐν Μογγολίᾳ, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ χαίτης ὑψηλῆς οὐρας φερούσης τρίχας κατὰ τὸ ἄκρον μένον, ὑπὸ σώματος τῶν διαστάσεων τοῦ σώματος τοῦ κοινῶς ἡμιόνου, ὑπὸ χρώματος τὸν μὲν χειρῶνα ὑποβαλεῖν, τὸ δὲ θέρος ὑποκίτρινον καὶ ὑπὸ μελαίνης ταινίας διηκόμενης ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τῆς οὐρας κατὰ τὴν βασιλίαν μεσαίαν γραμμὴν. Ἐκαστος ἄρρην τίθεται ἐπὶ κεφαλῇ ἀνέλης θηλείων, ἃς θεωρεῖ ὡς ἰδιον κτήμα καὶ ὑπὲρ ὧν ἀγωνίζεται λυσσωδῶς ὅσας τις ἕτεροι ἄρρηνες ἀπαιτεῖται τι κατ' αὐτῶν. Ἐὰν ὁ ὀδηγὸς καὶ προστατὴς τῆς θηλείας ἀγέλης τυχὸν ἀποθάνῃ, αἱ θηλείαι καθ' αὐτὰς ἀνίκαντοι οὖσαι πρὸς ἀμυναν διασκορπίζονται καὶ εὐκόλως θηρεύονται, ἐκτός ἐάν συναντήσωνται ἄρρηνες ὅστις ἀμέσως ἀναλαμβάνει τὴν ὑπεράσπισιν αὐτῶν. Αἱ σάρκες παρέχουσι τροφὴν εὐχυμον καὶ τὸ δέρμα χρησιμοποιοῦται ἐν ταῖς τέχναις καὶ τῇ βυρσοδεψικῇ. Ἐν ταῖς Ἰνδίας συλλεγόμενοι μετὰ πολλοῦ κόπου οἱ ἄγριοι ἡμίονοι ἐν μικρᾷ ἡλικίᾳ τιθασεύονται καὶ χρησιμοποιοῦνται ὡς ὑποζύγια. Ἀγρίους ἡμιόνους ἔχουσι πάντες οἱ ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ ζωολογικοὶ κήποι. Ἐκ τῆς μίξεως ἄρρενος ἀγρίου ἡμιόνου μετὰ θηλείας ὄνου προκύπτουσι ζῶα κομφά, ἰσχυρά καὶ ἐκχύτοδα.

Ἡμισυμμετρικοὶ κηλοῦνται κρυσταλλογραφικῶς τῶν κρυστάλλων ὅσα ἔχουσι σχῆμα ἀτελὲς ἔνεκα ἄρσεως τοῦ κέντρου, ἀκατοῦσης τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπιφανειῶν εἰς τὸ ἥμισυ μὲν ἐὰν τὸ κρυσταλλικὸν πελυέδρον τυγχάνῃ ὀλαξονικόν, εἰς τὸ τέταρτον δὲ ἐὰν τὸ πολυέδρον τυγχάνῃ ἡμιαξονικόν καὶ τέλος εἰς τὸ ὄγδον ἐὰν ὁ κρυστάλλος παρίσταται ὡς τεταρταξονικός. [P.N.B.]

Ἡμετενοντώδης καλεῖται μὺς κείμενος ἐπιπολῆς κατὰ τὸ ὀπίσθιον καὶ ἔσω μέρος τοῦ μικροῦ, ἐκφυόμενος διὰ πλατέος τένοντος κοινῇ μετὰ δικεφάλου μηριαίου ἀπὸ τοῦ ὀπισθίου μέρους τοῦ ἰσχιακοῦ ὀγκώματος τοῦ ἀνωτέρου ὀστέου καὶ καταφυόμενος εἰς τὴν ἔσω μοῖραν τῆς ἀκάνθης τοῦ κνημιαίου ὀστέου. Συστελλόμενος κάμπτει τὴν κνήμην. [P.N.B.]

Ἡμευμενώδη καλεῖται μὺς ἐκ τῶν χαμπτήρων τῆς κνήμης, κείμενος κάτωθεν τοῦ ἡμετενοντώδους, ἐκφυόμενος ἀπὸ τοῦ ὀγκώματος τοῦ ἰσχιακοῦ ὀστέου καὶ καταφυόμενος διὰ τριγυδοῦς τένοντος εἰς τὸν ἔσω κονδύλον τοῦ μηριαίου ὀστέου, εἰς τὴν ὀπίσθιαν καὶ εἰς τὴν ἔσω μοῖραν τοῦ ὀστέου τῆς κνήμης. [P.N.B.]

Θείρα (τουρκ. Τιρέ). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ἐν τῷ Καύστρίῳ πεδίῳ καὶ ΒΑ τοῦ χωριδίου Ἀγισουλίου (τῆς παλαιᾶς μητροπόλεως τῆς Ἀσίας Ἐφέσου), οὐτινος ἀπέχει 23 χλμ. Οὕσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου, ἔχει 20,000 κατ., ὧν Ἕλληνες 4,200, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς ἐν Ἀϊδινίῳ (Τράλλεσι) ἐδρευούσης μητροπόλεως Ἡλιουπόλεως καὶ συντηροῦντες ἐξατάξιον ἀστικήν σχολὴν καὶ πεντατάξιον παρθεναγωγεῖον, 14,900 Ὀθωμανοὶ καὶ 900 Ἀρμένιοι καὶ Ἰουδαῖοι. Εἶναι πόλις ἐμπορικὴ καὶ βιομήχανος καὶ ἔχει πολλὰ μωαμεθανικὰ τεμένη καὶ ἡσυχαστήρια (τεκέδες) καὶ ἀξίας λόγου εἰς ἀσιατικὰ χειρόγραφα τουρκικὰ βιβλιοθήκας.

Θεοδοσία (τανὺν Τόσια βλ. λ. σ. 921, ἐνθα ἀντὶ Θεοδοσίας γράψον Θεοδοσία). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀκμάτασα ἐπὶ Βυζαντινῶν καὶ ὑπαγομένη κατὰ τὸν Ἱεροκλέα τῇ ἐπαρχίᾳ Πακатиανῆς Φρυγίας.

Θερμοτροπισμός εἶναι διάθεσις τις τῶν μερῶν τοῦ αὐξανομένου φυτοῦ ὡς ἐξ ἧς ἐπέρχεται κάμψις αὐτῶν ὅταν αἱ διάφοροι ἐπιρᾶνται ἐκαστοῦ ἐξ αὐτῶν ἐκθετώνται εἰς ἀντίστον θερμοκρασίαν. Ἡ τῆς Θ. ἀνισότης κατὰ τὰς διαφόρους ἐπιρᾶντας φυτικού τινος μέλους συνεπάγεται ἀνισότητα ἀναπτύξεως καὶ ἀρκ. διαφόρους βαθμιαίας κινήσεις, συμβαλλομένης εἰς τὴν προσπλάσιν ἢ ἀπικμάκρυνσιν τοῦ φυτικού μέλους ἀπὸ τοῦ σημείου ἐξ οὗ ἐκπηγάζει ἡ θερμότης.

Ἰσκιλέπ ἢ Ἐσκιλάουπ Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ΝΑ τῶν Τσιών (βλ. λ. σ. 921) καὶ πρὸς τὰς νοτίους ὑπώρειας τοῦ Κούρ-δάγ, οὕσα δ' ἔδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγομένης τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Κασταμονῆς καὶ ἔχουσα 8,000 κατ., ἀσχολουμένους περὶ τὴν γεωργίαν. Τὸ Ἰ. ἔχει ἀλυσκὰ καὶ τελεῖ ἐμπορικὴν πανήγυριν. [Γρ.Σ.Ι.]

Ἰχθυολικός ἄργυρος, ichtargan (Φαρκ.). Νεωτάτη σκευασία ἐξ ἰχθυολίου καὶ ἀργύρου (30 %), διαλυτὴ ἐν ὕδατι καὶ ἐν γλυκερίνῃ, ἀποτελοῦσα τὴν ἀρίστην τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν καυστικῶν ἐνώσεων τοῦ ἀργύρου. ὑπερτεροῦσα τοῦ νιτρικοῦ ἀργύρου τῷ ὅτι τυγχάνει ἡττον καυστικῆς καὶ πλείον ἀντισηπτικῆς. Ὁφελεῖ κατὰ τῆς βλεννορροίας, κατὰ διαφόρων παθήσεων τῶν γεννητικῶν ὀργάνων τῆς γυναικός, κατὰ τῶν πυώδων παθήσεων τοῦ κερατοειδοῦς καὶ τοῦ επιπεφυκότος, κατὰ τῶν τραχημῶν, κτλ.

Καδῆκιο. 1) Χωρίον τῆς ὑποδιοικήσεως Διδυμοτείχου τοῦ βιλαετίου Ἀδρια-

νουπόλεως. Κάτοικοι 1,060, ἅπαντες Ἕλληνες ὀρθόδοξοι, δικτηροῦντες γραμματοδιδασκαλεῖον.

— 2) Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κειμένη 1 ὥραν πρὸς Ν τῆς Γιάλοβας, ὑπαγομένη δὲ τῇ ὑποδιοικήσει ταύτης καὶ τῇ διοικήσει Νικομηδείας καὶ ἔχουσα 1,200 κατ. ἅπαντας Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας συντηροῦντας δημοτικὴν σχολὴν καὶ περὶ τὴν γεωργίαν καὶ μεταξοσκαλωτητροφίαν ἀσχολουμένους. [Γρ.Σ.Ι.]

Κάλλιγγρα. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένον τῇ ὑποδιοικήσει Περγάμου, τῇ διοικήσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου, ἔχον δὲ 448 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικὴν σχολὴν. [Γρ.Σ.Ι.]

Καλαμάκιον. Παράλιος κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Λυκίᾳ (τὸ παλαιὸν Φοινικὸν), ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Κάζ, τῇ διοικήσει Τεκὲ καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἰκονίου. ἔχει 600 κατ. Ἕλληνας ἀποίκους ἐκ τῆς νήσου Μεγίστης (Καστελλορίζου, βλ. λ. σ. 424), ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Πισιδίας καὶ συντηροῦντας δημοτικὴν σχολὴν.

Κάλιντζες-Μεντέσι. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένον τῇ ὑποδιοικήσει Μαγνησίας, τῇ διοικήσει Σαρουχάν καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου καὶ ἔχον 455 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας νηπιαγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

Καλλικράτεια. Παράλιος κωμόπολις τῆς Θράκης, κειμένη ἐπὶ τῆς Προποντίδος καὶ 10 λ. πρὸς Δ τῶν Ἀθούρων (Μπουγιούκ-Τσεκμετζέ, βλ. λ. σ. 651). ἔχει 3,000 κατ. ἅπαντας Ἕλληνας, ἀσχολουμένους περὶ τὴν ναυτιλίαν καὶ τὴν γεωργίαν καὶ συντηροῦντας ἐπατάξιον ἀστικὴν σχολὴν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον, καὶ ὑπάγεται διοικητικῶς μὲν τῇ ὑποδιοικήσει τῶν Ἀθούρων καὶ τῇ νομαρχίᾳ Κωνσταντινουπόλεως, ἐκκλησιαστικῶς δὲ τῇ ἐπίτοκῃ Μαστρῶν καὶ Ἀθούρων. Ἐν θερεὶ πάμπολλα ἐγγώρια πλοίαρια κομίζουσιν ἀγυρα, δημητριακοὺς καρποὺς καὶ γιτουρτίονμαστὸν εἰς Κων/πολιν. Ἡ Κ. ὑφίστατο καὶ ἐπὶ Βυζαντινῶν. [Γρ.Σ.Ι.]

Καλύδια. 1) Κώμη τῆς Θράκης, κειμένη ΝΑ τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Μαλαγγῶν, τῇ διοικήσει Ῥαιδεσίου καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀδριανουπόλεως. ἔχει 1,500 κατ. Ἕλληνας ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἡρακλείας καὶ συντηροῦν-

τας σχολήν. Ἐν αὐτῇ ὑπάρχει μετόχιον τῆς ἐν Ἀθῶ μονῆς τῶν Ἰβήρων μεταπερικαλλοῦς ἐκκλησίας, τιμωμένης ἐπ' ὀνόματι τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. κατὰ τὴν μνήμην 2^η αὐτῆς πολλοὶ προσκυνεῖται ἐκ Θράκης συρρέουσι. — 2) Κ. Κίτρους. Χωρίον τῆς ὑποδιοικήσεως Κατερίνης τοῦ βιλαετίου Θεσσαλονίκης, ἔχον 500 κατ. Ἕλληνας, διατηροῦντας ἀστικήν σχολήν. — 3) Κ. Κουντουριώτισσας. Χωρίον τῆς αὐτῆς ὑποδιοικήσεως, ἔχον 800 κατ. Ἕλληνας, διατηροῦντας ἐπίσης ἀστικήν σχολήν.

* **Κανδούλλι** ἢ Κανδουλῆ. Κώμη ἐπὶ τῆς ἀσιατ. ὁδοῦ τοῦ Βοσπόρου, ὑπαγόμενη εἰς τὴν διοίκησιν Σκουτάρως τοῦ βιλαετίου Κ/πόλεως καὶ ἀριθμοῦσα κατ. 3,000, ἐξ ὧν 500 Ἕλληνας διατηροῦντας ἀστικήν σχολήν καὶ παρθεναγωγεῖον καὶ πολλοὶ Εὐρωπαῖοι παραθερίζοντες.

Καντερδουρία. Βλ. Καντουλρία ἐν σ. 409 καὶ Κέντερβερ ἐν τ. Δ' σ. 630

Καραγάτζ ἢτοι Καρα Ἀγάτζ τ. ἑ. μέλαν δένδρον). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Κυθωνιδῶν, τῇ διοικῆται Καρασί καὶ τῇ νομαρχία Προύσης, ἔχον δὲ 574 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐρέσου καὶ συντηροῦντας νηπιαγωγεῖον.

Καρακούρτζαλη. Κώμη τῆς ὑποδιοικήσεως Γιουμουλτζίνας Ἐάνθης τοῦ βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως, ἀριθμοῦσα 600 κατ., ἀπαντας Ἕλληνας βουλγαροφώνους, ἔχοντας ἀστικήν σχολήν.

Καραμπαγᾶ. Χωρίον τῆς Θράκης ἀνήκον εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν Μουσαφᾶ Πασᾶ τοῦ βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως καὶ ἔχον κατ. 2,350 ἀπαντας Ἕλληνας, διατηροῦντας δημοτικὴν σχολὴν πλήρη καὶ νηπιοπαρθεναγωγεῖον.

Καρᾶ-μπουνάρ (τ. ἑ. μέλανοπηγή). 1) Χωρίον τῆς ὑποδιοικήσεως Μαργάρων τοῦ βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως, ἔχον 450 κατ. ἀπαντας Ἕλληνας, διατηροῦντας σχολεῖα μετὰ πενήκοντα μαθητῶν.

— 2) Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ διοικήσει Μεντετε καὶ τῇ νομαρχία Ἀϊδινίου καὶ ἔχον 714 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ὑπακειμένους τῇ μητροπόλει Ἡλιουπόλεως καὶ συντηροῦντας πεντατάξιον ἀστικήν σχολήν καὶ τετρατάξιον παρθεναγωγεῖον. [Γρ Σ.Ι.]

Καραογλανίτ. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει καὶ διοικήσει Μαγνησίας καὶ τῇ νομαρχία Ἀϊδινίου καὶ ἔχον 511 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστι-

κῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐρέσου καὶ συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικήν σχολήν καὶ διτάξιον παρθεναγωγεῖον.

Καρασάαρ. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ διοικήσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχία Ἀϊδινίου καὶ ἔχον 690 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς τελευτῶντας ὑπὸ τὴν μητροπολιν Ἡλιουπόλεως καὶ συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικήν σχολήν καὶ τριτάξιον παρθεναγωγεῖον. [Γρ Σ.Ι.]

Καρᾶ-σοῦ (τ. ἑ. μέλας ποταμός). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ διοικήσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχία Ἀϊδινίου καὶ ἔχον 315 κατ. Ἕλληνας τουρκοφώνους, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἡλιουπόλεως καὶ συντηροῦντας τετρατάξιον ἀστικήν σχολήν, εἰς ἣν φοιτῶσι καὶ θήλας. [Γρ Σ.Ι.]

Καρᾶ-τσιφλίκ (τ. ἑ. μέλαινα ἑπαυλὶς). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Μαγνησίας, τῇ διοικῆται Σαρουχάν καὶ τῇ νομαρχία Ἀϊδινίου, ἔχον δὲ 728 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐρέσου καὶ συντηροῦντας διτάξιον παρθεναγωγεῖον. [Γρ Σ.Ι.]

Καργιζ. Κώμη τῆς ὑποδιοικήσεως Μαργάρων τοῦ βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως, ἔχουσα 589 κατ. Ἕλληνας, διατηροῦντας γυμνασιεὺς τε καὶ σχολεῖα.

Καρτάλ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατ. (βλ. σ. 419) εἶναι 5—6 χιλ.

Κασσοτίς. Νύμφη τοῦ Παρθασοῦ, ἥς ἡ ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ δελφικοῦ Ἀπολλωνος πηγὴ ἐποίει μαντικὰς τὰς ἱερείας κατὰ Παιονίαν.

Κάτω Παναγία. Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας παράλιος, κειμένη εἰς $\frac{3}{4}$ τῆς ὥρας ἀπόστασιν πρὸς Ν τῆς Κρήνης καὶ πρὸς Α τοῦ Καρᾶ-θαγ (τ. ἑ. μέλανος ὄρους), ὑπαγόμενη δὲ τῇ ὑποδιοικήσει Κρήνης, καὶ τῇ διοικῆται Σμύρνης. Ἔχει κατ. 6,000 ἀπαντας Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Κρήνης καὶ συντηροῦντας 3 ναοὺς, πεντατάξιον ἀστικήν σχολήν, τετρατάξιον παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον. Κύριον προϊόν τῆς κωμοπόλεως εἶναι ἡ σταφίς. Ἡ Κ. Π. συνωχίσθη τῷ 1720 ὑπότινων γεωργῶν, ἐκ τῶν ἐγγύς ἡσῶν πιθανῶς ἑλθόντων καὶ εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν παρ' αὐτὴν εὐγεῶν κοιλῶν ἐπίδοθέντων, τῷ δὲ 1806 ἑτεροὶ ἀποικοὶ ἐκ Θεσσαλίας ὁρμώμενοι συνεπλήρωσαν τὸν οἰκισμὸν. Τῷ 1822 ἐκκληλατήθη ὑπὸ ληστῶν, οἵτινες πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐφόνευσαν καὶ τὸν τότε διδάσκαλον αὐτῆς

Χριστόδουλον Πανταζήν ἐκ Ζαγορίου τῆς Θεσσαλίας ὀρμώμενον, οὗτινος ὁ ἕτερος τῶν υἱῶν Ἰωάννης ἐγένετο ὁ κυριώτατος εἰκιστὴς τῆς κωμοπλῆως. Ἡ Κ. Π. ἐπωνομάσθη ἐκ τῆς κατωφεροῦς θέσεως, ἐν ᾗ ἐξ ἀρχῆς ὑπῆρχεν ἐπ' ὀνόματι τῆς Θεοτοκου ναῖσκος. Τῷ 1881 ἐβλάβη μεγάλως ὑπὸ σεισμοῦ, ἀλλὰ μετὰ ἐν ἔτος ἀνωκοδομήθη ἐκ βόθρων. [Γρ. Σ.Ι.]

Κελέμισος. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Μαγνησίας, τῇ διοικήσει Σαρουγαν καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου, ἔχουσα δὲ 1,050 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικήν σχολὴν καὶ διττάξιον παρθεναγωγεῖον. [Γρ. Σ.Ι.]

Κηρμένιον. Χωρίον τῆς ὑποδιοικήσεως Τυρολόης (Τσορλοῦ) τοῦ βίλαετιου Ἀδριανουπόλεως, ἔχον κατ. 1,500 Ἕλληνας, διατηροῦντας γραμματεῖο διδασκαλεῖον μετὰ 150 μαθητῶν.

Κήρς-Ἀγάτς. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Ἀρχαλαίδας, τῇ διοικήσει Νίγδης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἰκονίου καὶ ἔχουσα 250 κατ. ἀπαντας Ἕλληνας ἑλληνοφώνους, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπλεως Ἰκονίου καὶ συντηροῦντας γραμματεῖο διδασκαλεῖον. [Γρ. Σ.Ι.]

Κίγκλος. Γένος ὀδοντορράμων πτηνῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κοττυφιδῶν, χαρακτηρισζόμενον ὑπὸ πτερύματος πυκνοῦ, οὐρᾶς βραχείας, ἀνωρθωμένης, πτερύγων βραχείων, τὰ σὼν μακρῶν, λεπτῶν καὶ γυμνῶν μέχρι τοῦ ἀνωτέρου μέρους αὐτῶν, ῥάμφους σχετικῶς βραχείας, λεπτῆς, εὐθείας, πεπισμένου ἔμπροσθεν καὶ φέροντος μικρὰ ὀδοντώματα. Τρέφονται ἐξ ἰχθύων, ἐντόμων καὶ μαλακίων. Κοινὸν ἐν Εὐρώπῃ εἶδος εἶναι Κ. ὁ ὕδατοχάρτης, κατοικῶν ἐντὸς τῶν δασῶν παρὰ τὰς ὄχθας ποταμῶν καὶ ρυάκων, τερπόμενος ἐντὸς τῶν ὑδάτων καὶ κοιμῶν ἀριστα. Τα πτηνα ταῦτα κ. νῶς καλοῦνται νεροκότσοφοι.

Κίδαρς (Ζωολ.). Γένος κανονικῶν Ἐχινῶν, διακρινόμενον διὰ τὴν τεραστίαν ἀναπτύξιν τῶν ἀκανθῶν, ἔχουσιν ἐνίστη μῆκος 20—30 ὄψεα. Πολλὰ εἶδη ὑπάρχουσιν ὡσαύτως ἀπολειθωμένα ἐν τοῖς σπέρμασι τῆς κρητιδικῆς γεωλογικῆς διαπλάσεως· τοιοῦτον εἶναι καὶ τὸ ἐν τῇ μέτῃ κρητιδικῇ ἀνακαλυφθὲν ἐν Παλαιστίνῃ εἶδος Κ. ἡ βαλάνηφορος, ἥς τὰ κέντρα ἡ αἱ ἀκανθαὶ ἔχουσαι σχῆμα βαλάνου εἰσάγονται εἰς Εὐρώπῃν ὑπὸ τὸ ὄνομα λίθοι τῆς Ἰουδαίας ἢ πέποινες τοῦ Καρμήλου.

Κικαδελλίδα (Ζωολ.). Οἰκογένεια Ἠμιπτέρων, περιλαμβάνουσα τὰ πλεῖστα γένη τῶν ἐν Εὐρώπῃ Ὀμοπτέρων καὶ χαρακτηρισζομένη ὑπὸ τριαρθρῶν κερατίων, ὧν τὸ ἔσχατον τμήμα βαθμυδὸν ὀπολεπυνομένον ἀπλήγῃ εἰς ὀξύ. Πρόσθιοι πτέρυγες ἀδιαφανεῖς, ὀπίσθιοι πόδες κατὰ πλεῖστον πρὸς αἰμαστικὴν κίνησιν καὶ φέροντες ἀνά δύο ἀκανθὰς. Κύρια γένη εἶναι ἡ Κερκωπίς, ἡ Ἀφροτόρε καὶ ἡ Τυφλοκύδη.

Κικίνουρος. Γένος περικαλλεστάτων πτηνῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Παραδεισιδῶν, κατοικούντων ἐν ταῖς Μολούκαις νήσοις. Τὸ εἶδος Κ. ὁ βασιλίσκος, ἔχων τὰς διαστάσεις τῆς κίχλης, διακρίνεται ἰδια διατὰ λαμπρῶς χρυτὰ πτερά τοῦ στήθους, ἀπερ ἀποτελοῦσιν εἶδος ρεπιδίου, καὶ διὰ τὰ δύο μεταῖα πηδάλια τῆς οὐρᾶς, ἀπερ ἐπιμηκύνονται ὅτε κινεῖται θρεπανοειδῶς καὶ φέρουσιν ἀθέρας λαμπροχρώμους μόνον κατὰ τὸ ἐλευθερὸν πέρας.

Κικί-μπουντο. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένον τῇ ὑποδιοικήσει τοῦ Μεταλλείου Ἀκ-δαγ (βλ. λ. σ. 613), τῇ διοικήσει Ὑουγκάτης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀγκύρας καὶ ἔχον 500 κατ. Ἕλληνας ἀποίκους ἐκ Πόντου, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπλεως Χαλδαίας καὶ συντηροῦντας γραμματεῖο διδασκαλεῖον.

Κικισμάνιον. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένον τῇ ὑποδιοικήσει Μαγνησίας, τῇ διοικήσει Σαρουγαν καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου καὶ ἔχον 490 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας διττάξιον ἀστικήν σχολὴν. [Γρ. Σ.Ι.]

Κιναλδίνη. Ἀζωτοζυγανούχος ὕδρονανθρας ἐκ τῶν ὁμολόγων τῆς κινολίνης, περιεχομένης ἐν τῇ λιθανθρακοσίᾳ. Ὑγρὸν ἀχνον, ὄξιν ελαφρῶς ὡς ἀπὸ κινολίνης, σχηματίζον δε μετὰ τοῦ ἀνυδρίτου τοῦ θειαικοῦ ὀξέος τὸ γνωστὸν ἐν τῷ ἔμπορίῳ κίτρινον διὰ κινολίνης (βλ. Κινολινοκίτρινον).

Κιναμένη. Ἀλκαλοειδὴς οὐσία περιεχομένη ἐν τῷ φλοιῷ τῆς κιχλῆς. Εἶναι ἰσχυρὰ μονοβασική βλάσι, παρέχουσα ἅλατα πικρά, ὡς π. χ. τὴν ὕδρακιν κιναμένην. Φέρεται ὑπὸ μορφὴν ἐπιμήκων πρισματικῶν κρυσταλλῶν. Διαλύμα κιναμένης ἐν θετικῷ ὀξείᾳ ἀχνον ὃν δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ πρὸς χάραξιν γραμμάτων καὶ σχεδίων ἐπὶ λευκοῦ χάρτου ἀδιόρατων, γινομένων ὁρατῶν μόνιν ἐὰν ἐκτεθῶσιν εἰς ἀτμοὺς τετροξειδίου τοῦ γλυρίου, ὅπερ βᾶσει ταῦτα σκοτεινῶς πράσινα, μεθ' ὃ τῇ ἐπιβράσει τοῦ ἀέρος διὰ χρόνου κυανίζονται (ἐὰν εἶναι

ξηρὸς ὁ ἀήρ) ἢ ροδοχροίζονται (ἐὰν ὑγρὸς ὁ ἀήρ).

Κινασηπτόλιον ἔστι διαφθο-
λιον. Οὐσία στερῆς ὑπὸ μορφήν κίνεως
κιτρίνης, σχηματίζουσης μετα τῶν βάσεων
ἀλατά, οἷον τὸ κινασηπτολικὸν ἢ
διαφθολικὸν νάτριον. Γίνεται χρή-
σις αὐτῆς ἐξωτερικῶς μὲν εἰς ἐπίπασιν
πληγῶν καὶ ἐλκῶν, ἐσωτερικῶς δὲ ὡς
ἀντισηπτικὸν φαρμακὸν τῶν οὐρογεννητι-
κῶν ὀργάνων ἀπεκκρινόμενον δια τῶν οὐ-
ρων, ἄπερ χρωρύνει ἐντόνως κίτρινα.

Κίνησις καλεῖται ἐν τῇ ζωολογίᾳ
ἡ λειτουργία δι' ἧς ζῶον δύναται νὰ με-
ταβάλλῃ τὴν ἐν τῷ διαστήματι θέσιν αὐ-
τοῦ. Διακρίνεται εἰς τὴν ἀμοιβαίαν καὶ
κίνησιν, διεξαγομένην διὰ παραμορφώ-
σεων ἀλλεπαλλήλων τοῦ πρωτοπλασματι-
κοῦ σώματος· εἰς τὴν βλεφαρίδιν καὶ
ἢ διὰ βλεφαρίδων κίνησιν, ἣτις διε-
ξάγεται· εἰς τὴν θνητοκινῶν κινήσιν καὶ
βλεφαρίδων ἢ μαστιγίων, τοῦτέστι λεπτῶν
καὶ πολλαχῶς κινητῶν πρωτοπλασματι-
κῶν προβολῶν, καὶ εἰς τὴν διὰ μυϊκῶν
στοιχείων κίνησιν, ἣτις χαρακτηρί-
ζει τὰ τελειότερα τῶν ζῶων καὶ διεξάγεται
ὑπὸ τὴν ἀπλουστάτην μὲν αὐτῆς φάσιν ὑπὸ
στρωμάτων μυϊκῶν στοιχείων διατεταγμέ-
νων ὑπὸ τὸν καλυπτήριον ὑμένα ἢ καὶ
μετ' αὐτοῦ διατληομένων (κυματοειδῆς
κινήσεις τοῦ σώματος, οἷον παρα ταῖς Με-
δούσαις, τοῖς Σκώληξι, ταῖς Βδέλλαις κτλ.).
ὑπὸ δὲ τὴν συνθετωτέραν φάσιν αὐτῆς ἡ
προκειμένη λειτουργία παρα τοῖς τελειο-
τεροῖς ζῴοις διεξάγεται ὑπὸ εἰδικῶν ὅπως
ὀργάνων, τῶν ἀκρων ἢ ποδῶν, ὡς παρὰ
τοῖς Ἐχινόδερμοις, τοῖς Ἀρθροποδοῖς καὶ
τοῖς Σπονδυλωτοῖς. Ἡ κίνησις τῶν ζῶων
τελεῖται ἐν τῷ ὕδατι παρὰ τοῖς ὑδροβίοις,
ὧν τὰ μὲν ἔρπουσιν ἐπὶ τοῦ πυθμένος τῆς
θαλάσσης, τὰ δὲ νήχονται ἐναεωρούμενα ἐν
τῷ ὕδατι, καὶ ἄλλα βαδιζοῦσιν ἐπὶ τοῦ
βυθοῦ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς παρὰ τοῖς χερσαίοις
ζῴοις τελεῖται ὡς ἔρπουσι, βαδίζουσι, δρο-
μοῖς, ἄλλα κτλ.· τέλος δὲ ἐν τῷ ἀέρι παρὰ
τοῖς πτηνοῖς ἀποτελεῖ τὴν πτήσιν.

Κινητήρες. Βλ. Μηχαναί.

Κινητικὰ. Βλ. Νεῦρα.

Κινητικότης καλεῖται βιολογικῶς
γενικὴ τις ιδιότης χαρακτηρίζουσα τὸ πρω-
τοπλασμα τῶν ζῶων, ἐκδηλουμένη δὲ ἐπὶ
μὲν τοῦ γυμνοῦ πρωτοπλάσματος, ὡς παρὰ
ταῖς Ἀμοιβάαις, τοῖς Ῥιζοποδοῖς καὶ τοῖς
Μυξομικησί, δι' ὁρατῶν πρὸς τὰ ἐκτὸς
κινήσεων αὐτοῦ ὑπὸ μορφήν προβαλλόμε-
νων ψευδοπόδων, ἐπὶ δὲ τοῦ ὑμενοστέγους
πρωτοπλάσματος, ὡς παρὰ τοῖς ἐγγυματι-
κοῖς ζῴοις, ὑπὸ μορφήν πρωτοπλασμα-

τικῶν τριγῶν, τῶν καλουμένων βλεφαρί-
δων ἢ μαστιγίων, αἵτινες εὐμοιροῦσαι δο-
νητικῶν κινήσεων προπίπτουσι τοῦ σώμα-
τος διακινεῖν αὐτὸν. Παρὰ δὲ τοῖς Μεταζῴοις ἢ
Κ. τελειοποιουμένη ἀντιτίθεται, κατὰ τὸν
νόμον τῆς διανομῆς τοῦ φυσικολογικοῦ ἔρ-
γου, εἰς ἑκάδα εἰδικῶν κυττάρων καλου-
μένων μυϊκῶν στοιχείων.

— Παρὰ τοῖς φυτοῖς ἡ Κ. εἶναι κυρίως
εἰπεῖν ἀδιόρατος, ἀτε τοῦ φυτικοῦ ὄντος
μένοντος προσηλωμένου δια τῆς ῥίζης
κατὰ τὸ αὐτὸ παντοτε σημεῖον τῆς ἐπι-
φανείας τῆς γῆς. Οὐχ ἦτοιν ὑπάρχουσι
παρ' αὐτοῖς κινήσεις αὐξήσεως καὶ κινή-
σεις ὀργάνων τινῶν περιελθόντων εἰς τε-
λείαν ἀνάπτυξιν, αἵτινες ἐκτελοῦνται ἐν
μὲν τῇ πρώτῃ περιστάσει δια τῆς τα-
λαντώσεως, τῆς περιταλαντώσεως, τοῦ
γεωτροπισμοῦ, τοῦ φωτοτροπισμοῦ, τοῦ θερ-
μοτροπισμοῦ καὶ τοῦ ὕδροτροπισμοῦ, ἐν δὲ
τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει διὰ τῶν νυκτι-
τροπικῶν κινήσεων ἥτοι ὕπνου καὶ ἐγρη-
γώσεως τῶν φυτικῶν ὄντων, διὰ τῶν ἐξ
ἐπαρκῆς κινήσεων καὶ διὰ τῶν αὐτομάτων
κινήσεων. Τέλος δὲ ὑπάρχουσι παρὰ τοῖς
φυτοῖς καὶ αἱ πρωτοπλασματικαὶ κινήσεις
χαρακτηρίζουσαι τὸν φωτοτακτισμὸν ἢ φω-
τοταξίαν (βλ. λ.).

— Ἐν τῇ φυσιολογίᾳ τοῦ ἀνθρώπου κα-
λεῖται οὕτως ὁ ἴδιος τρόπος τῆς ἐνεργείας
τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος ὁ συν-
επαγόμενος τὴν ἐκουσίαν καὶ τὴν κατ' ἀνά-
γκαν σύσπασιν τῶν μυῶν ὑπὸ τὸ κράτος
τριῶν διαφορῶν συνθηκῶν· α') ἰδέας γεννω-
μένης ἐκ τῆς ἀντιλήψεως ἐντυπώσεως τινος
μεταδιδομένης διὰ τῶν αἰσθητικῶν νευ-
ρων, ἢ ἰδεῶν διεγερμένων ἐκ τῆς ἀνα-
μνήσεως τῶν ἐντυπώσεων τούτων· β') ἀπο-
φάσεως ἀληθείας συμφωνῶς πρὸς τὰς ἰδέας
αἱ διεγείρουσιν αἱ τῶν σπλάγγων ἀνάγκαι,
ὧν αἱ ἐντυπώσεις μεταφέρονται ὑπὸ τοῦ
μεγάλου συμπαθητικοῦ νεύρου· γ') ἐντυ-
πώσεως μεταχθείσης ὑπὸ τῶν νωτιαίων ἢ
συμπαθητικῶν νεύρων ἀνευ ἀντιλήψεως (αἱ-
σθησις ἀσυνείδητος) καὶ ἀνευ προη-
γουμένης ἰδέας ἢ ἐσκεμμένης ἀποφάσεως
(κινήσεις αὐτόματοι ἢ ἀκούσιαι).
Ἡ κινητικότης σύγκειται ἐκ τριῶν δευτε-
ρευστῶν πράξεων, ἥτοι τῆς κινήσεως
παρὰ τὴν ἰδέαν, διενεργουμένης κατὰ τὸ
κεντρικὸν πέρας τοῦ νευρικοῦ συστήματος
καὶ συνιστάμενης εἰς τὴν ιδιότητα ἢ ἐ-
χουσι νευρικὰ τινα στοιχεία νὰ ἐπιδρῶσιν
ἐπὶ τῶν συστατῶν στοιχείων καὶ νὰ διε-
γείρῃσιν ἐν αὐτοῖς τὴν σύσπασιν ἢ συστο-
λὴν τῆς κινήσεως μεταγωγικῶς
τῆτος, τοῦτ' ἐστὶν ιδιότητος τοῦ σωλήνος
τῆς νευρικῆς ἰνὸς τοῦ μετάγειν τὴν πα-
ρόρμησιν πρὸς κίνησιν μακρὰν τοῦ σημείου

τῆς παραγωγῆς αὐτῆς· τέλος δὲ τῆς κυρίως καλουμένης κινητικότητος, τοῦτ' ἐστὶν ἰδιότητος ἣν κέκτηται τὸ περιφερειακὸν πέρασ τοῦ νευρικοῦ σωλήνος· να μεταδίδῃ εἰς στοιχεῖον ὁλως διάφορον, εἰς τὸ μυϊκὸν στοιχεῖον, τὴν ἐν τῷ κέντρῳ παραχθεῖσαν καὶ ἔως ἐκεῖ μεταχθεῖσαν κινητικὴν παρόρμησιν, ἥτις τούτεστιν διεγείρει τὴν μυϊκὴν συστολὴν ἢ ἐνέργειαν.

Κινητικότητα διαταραχαί καλοῦνται αἱ διαφοραὶ ἀνωμαλίαι περὶ τὴν κίνησιν τοῦ ἀνθρώπου, αἵτινες ὀφείλονται εἰς βλάβην ἐνὸς τῶν ἐπιτελούντων τὰς κινήσεις ὀργάνων, ἥτοι τοῦ ἐγκεφάλου, τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, τῶν νεύρων ἢ τῶν μυῶν, καὶ διακρίνονται εἰς παραλύσεις, καταληψίας, συνολκὰς, τρεμούς, ἀσπασμούς, χορείαν, ἀθέτων ἢ ἀθεσίαν, ἀταξίαν, ἀστασίαν, ἀβασίαν κτλ. (βλ. τὰς λ.).

Κιναμολέον καλεῖται ἄλλως τὸ στυρόλιον ἢ στυρέλιον.

Κιναμυλευγενόλιον ἥτοι κινναμυλικὸς αἰθέρ τοῦ εὐγενολίου. Σῶμα στερεόν ὑπὸ μορφήν πτελινῶν βελονοειδῶν κρυστάλλων, ἄχρων, ἀσμων, ἀγεύτων, ἀδιαλύτων ἐν ὕδατι, διαλυτῶν ἐν οἶνῳ, γλωρῳ. καὶ αἰθέρι. Ἀγαθὸν ἀντισηπτικὸν φάρμακον τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων, θινάμενον ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ ἱεροζυλόλιον ἐν τῇ θεραπείᾳ τῆς πνευμονοφυματιώσεως. [P.N.B.]

Κιναμυλικὸν ὀξύ ἥτοι περουβίνη ἢ στυρόνη ἢ στυμακάνη. Σῶμα στερεόν, ἔχον εὐάρεστον ὀσμήν, ἐξαγόμενον ἐκ τοῦ περουβιανοῦ βελσάμου, οὐ ἀποτελεῖ τὸ δραστηκὸν στοιχεῖον. Ὁρελεῖ εἰς ἐνδοφλεβίους ἐνέσεις ὑπὸ μορφήν γαλακτώματος κατὰ τῆς χρονίας πνευμονοφυματιώσεως καὶ εἰς ἐνέσεις ἐνδοφρενίους κατὰ τοῦ λυκοῦ ἢ θηριώματος. [P.N.B.]

Κινοβατίνη. Βλ. Ἀρίκιν.

Κινοδίνη. Βλ. Ἀρίκιν.

Κινοδίνη. Ἀλκαλοειδὲς ἄμορφον ὑπὸ μορφήν μελαίνης ἢ ὀρνυῆς εὐθρυπτοῦ μάζης, ἥτις τριβομένη ἐν ἰγλίῳ προσλαμβάνει ἡλεκτρικὰς ἰδιότητας καὶ παρέχει κόνιν καστανόχρουν πρὸς τὸ ξυθόν, ἀδιαλύτον ἐν ὕδατι, διαλυτὴν ἐν γλωρῳ, οἶνῳ, καὶ ἀραιοῖς ὀξέσιν. Ἡ ἐν τῇ ἐμπορίᾳ ὑπάρχουσα καὶ ὡς εὖωνον ἀλεξιπυρετον φάρμακον ἐπὶ ἐλονοσίας παρὰ τοῖς πενήσιν ἐν Εὐρώπῃ χρησιμοποιομένη κινιδίνη συνίσταται σχεδὸν μόνον ἐκ τῶν ἀμάρων βάσεων τοῦ φλοιοῦ τῆς κίνας.

Κινολίνη. Ἀζωτούχος ὑδρογονάνθραξ τὴν αὐτὴν ἔχων πρὸς τὴν ναφθαλίνην χημικὴν ἀναλογίαν οἶαν καὶ ἡ πυριδίνη πρὸς τὴν βενζίνην. Εἶναι δὲ βάσις ἀνακα-

λυθεῖσα ἐν τῇ λιθανθρακοπίσσει. Φέρεται ὡς ὑγρὸν ἐλαιώδες, ἄχρουν, μελανιζόμενον τῇ ἐπιδράσει τοῦ ἀέρος, γεύσεως πικρᾶς θριμείας, ὀσμῆς δυσάρεστου. Ὡς φάρμακον εὐμοιρεῖ μὲν ἀλεξιπυρετῶν ἰδιοτήτων, προκαλεῖ ὁμως ἐμέτους, διὸ καὶ μόνον ἐν τῇ κτηνιατρικῇ δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ δι' ἐσωτερικὴν χρῆσιν. Διάλυμα 1 % ἔχει μικροβιοκτόνιν ἐνέργειαν εἰς τοπικὰς ἐπιχρίσεις κατὰ τῆς διφθερίτιδος. Διάλυμα 10 % ἰσχύει ν' ἀναστειλῇ καὶ παρακωλύσῃ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς σήψεως.

— **Τρυγική.** Κρυσταλλικὸν ἄλας τῆς κινολίνης, ἄχρουν, γεύσεως ὡς ἀπὸ μίνθης, ὀσμῆς πικραμυδάλων, διαλυτὸν ἐν ὕδατι. Χρηγεῖται ἐσωτερικῶς μὲν ὡς ἀντισηπτικόν, ἀντισηπτικὸν καὶ ἀντιπυρετικὸν φάρμακον, ἐξωτερικῶς δὲ εἰς ἐπίπασιν τραυματικῶν ἐπιφανειῶν καὶ ἐξελκώσεων, ἰδίᾳ δὲ εἰς ἐνέσεις ἐνδομητρίκας ὡς δραστήριον κατὰ τῆς γονοκοκκικῆς οὐρηθρορροίας. [P.N.B.]

Κινολινοκυανόδον ἢ κυανίνη. Εὐχρηστος ἐν τῇ βαρικῇ χρωστικῇ οὐσίᾳ, παρασκευαζομένη ἐκ τῆς κινολίνης τῇ ἐπιδράσει ἰωδιούχου ἀμυλίου.

Κινολινοκίτρινον ἥτοι κινερθαλόνη. Λαμπρὴ κίτρι-ῆ χρωστικὴ οὐσία, παραγομένη ἐκ τῆς κινολίνης τῇ ἐπιδράσει φθαικοῦ ὀξέος. Σῶμα στερεόν ὑπὸ μορφήν χρυσοῦ βελονοειδῶν κρυστάλλων, χρησιμοποιοῦμενον πρὸς βατὴν ἐρίων καὶ μετὰ τῆς δια λαμπρῶς κίτρινου χρώματος.

Κινοσόλιον. Νέα φαρμακευτικὴ οὐσία παραγομένη ἐκ τῆς ὀξυκινολίνης, ἔχουσα ὀσμήν ἀσθενῆ, οὐχὶ δυσάρεστον, εὐδιάλυτος ἐν ὕδατι. Θεωρεῖται ὡς ἄριστον ἀντισηπτικόν, ἐσπερημένον πάσης τοξικῆς ἐνέργειας δι' ἀπορροφήσεως, καὶ ὡς θινάμενον ν' ἀντικαταστήσῃ ἐπιφωλῶς τὸ φαινικὸν ὀξύ καὶ τὴν ὑδραρυαρχίνην πρὸς θεραπείαν τραυμάτων πυορροούντων καὶ εἰς ἀντισηπτικὴν μαγειρικήν. [P.N.B.]

Κινοφθαλόνη. Βλ. Κινολινοκίτρινον.

Κινοφλοιός τῆς Σεναγάλης. Βλ. Καλλέδρα.

Κινοχρωματίνη. Γλυκωματογόνον ἐλεύθερον ἀζώτου, περιέμενον ὑπὸ μορφήν μάζης ἢ βελονῶν κρυσταλλικῶν. Εἶναι ἐκ τῶν φθορίζόντων σωμάτων.

Κιόλδερε. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Μαγνητίας, τῇ διοικήσει Σαρουχάν καὶ τῇ νομαρχίᾳ Αἰδίνου, ἔχουσα δὲ 1,284 κατ. Ἐλλήνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦν-

τες πεντατάξιον άστικήν σχολήν καί διτάξιον παθναγωγείον. [Γρ.Σ.Ι.]

Κεόσκι (πρβλ. καί σ. 447 τοῦ Συμπληρώματος). Ὑπάγεται τῇ διοικήσει καί νομαρχία Ἀϊδινίου καί ἔχει 350 κατ. Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἡλιουπόλεως καί συντηροῦντας τετρατάξιον άστικὴν σχολήν, εἰς ἣν φοιτῶσι καί θῆλεα. [Γρ.Σ.Ι.]

Κεοστένι (τὸ πάλαι Δρυμοῦσα). Νησίς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀνήκουσα τῇ συστάδι τῶν Ἑγγλεζονησιῶν (βλ. λ. σ. 235), κειμένη δὲ εἰς ἀπόστασιν 4 μιλίων πρὸς Α τῶν Μουρδουγανίων (βλ. λ. σ. 643. ἔνθα ἐσφαλμένως γράφεται Μουρδαγάνιον) καί ἔχουσα δύο χωρία, ὧν τὸ μὲν κατὰ τὸ βόρειον αὐτῆς μέρος κείμενον καὶ Ἀγία Παρασκευὴ καλούμενον ἔχει 130 κατ. Ἑλληνας, συντηροῦντας διτάξιον άστικὴν σχολήν· τὸ δ' ἐν τῷ νοτίῳ τῆς νήσου μέρος κείμενον καί Θόλοισι ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ σφριζόμενων ἑρεπίων θύλασκαπῶν ὑδραγωγείον ὀνομαζόμενον, ἔχει 450 κατ. ὁμοίως Ἑλληνας, συντηροῦντας διτάξιον άστικὴν σχολήν, εἰς ἣν φοιτῶσι καί θῆλεα. Ἡ νησίς αὕτη ἔχει περιφέρειαν 16 περίπου μιλίων καί ὑπάγεται πολιτικῶς μὲν τῇ ὑποδιοικήσει Κρήνης τῆς διοικήσεως Σμύρνης, ἐκκλησιαστικῶς δ' ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς μητροπόλεως Κρήνης. Εἶναι δὲ κτήμα τοῦ ἐν Σμύρνῃ διαμένοντος Ἀγγλου Α. Ἐδουάρδου καί ἐξαγεί ετησίως ὑπὲρ τὰς 10,000 στατήρων σταθίδος. [Γρ.Σ.Ι.]

Κεργί-κιόϊ. Κώμη τῆς ὑποδιοικήσεως Οὐζούν-Κιπροῦ τοῦ βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως, ἔχουσα 460 κατ. Ἑλληνας, διατηροῦντας άστικὴν σχολήν.

Κίρκ-Ἀγάτζ (τ. ἔ. τεσσαράκοντα δένδρα). Εἰς τὰ ἐν σ. 448 τοῦ Συμπληρώματος πρόσθετες ὅτι τὸ Κ. Α. εἶναι ἔδρα ὑποδιοικήσεως ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Σαρουχαν καί τῇ νομαρχία Ἀϊδινίου καί ὅτι ἔχει 2,604 Ἑλληνας κατ., ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐρέσσου καί συντηροῦντας ἑξατάξιον άστικὴν σχολήν, πεντατάξιον παθναγωγείον καί νηπιαγωγείον. [Γρ.Σ.Ι.]

Κερκάετος (Ζωολ.). Γένος ἀετῶν χαρακτηριζόμενον ὑπὸ τερσῶν γυμνῶν κατὰ τὸ κατώτερον μέρος, ῥάμφους ἀποκρυπτόμενον ἀπὸ τῆς βάσεως, πτερύγων ἐξικνουμένων μέχρι τοῦ ἄκρου τῆς οὐρᾶς, σώματος μικροτέρου τοῦ τῶν ἀγρίων ἀετῶν, πτερώματος κατὰ μὲν τὴν ῥαχιν ὀρθοκέρου, κατὰ δὲ τὴν κοιλίαν λευκοῦ μετὰ κηλίδων βαθέος χρώματος. Κατοικεῖ ἐντὸς τῶν βασῶν καί ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν δένδρων ἐν ταῖς θερμαῖς χώραις, ὁποῦθεν κατὰ τὸ θέρος ἀποδημεῖ εἰς βορειότερα κλίματα.

Κερκιντζέ. Κωμόπολις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Μούγλων, τῇ διοικήσει Μεντεσέ καί τῇ νομαρχία Ἀϊδινίου, ἔχουσα δὲ 5,250 κατ. Ἑλληνας τουρκοφώνους, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἡλιουπόλεως καί συντηροῦντας πεντατάξιον άστικὴν σχολήν καί τετρατάξιον παθναγωγείον.

Κίρος ἦτοι κερασόπνευμα. Πνευματώδες ποτὸν κατασκευαζόμενον ἐκ τοῦ ἀποθλιβομένου σακχαρώδους ὁποῦ εἶδους τινὲς σμικρῶν καί γλυκυτάτων κεράσων, ὅστις τῇ ἐπιδράσει μικρᾶς ποσότητος συντετριμμένων πυρήνων τοῦ αὐτοῦ καρποῦ εἰσέρχεται εἰς ζύμωσιν ἐξακολουθοῦσαν ἐπὶ δέκα ἡμέρας, μολ' α' ἀποσιάζεται τὸ ἐζυμωμένον ὑγρὸν καί μεταπίπτει εἰς ποτὸν οἶνοπνευματοῦχον.

Κίςκι (τὸ πάλαι Κισκισός). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κείμενον ἐντὸς τῶν αὐλώνων τοῦ Ἀντιταύρου καί ἐπὶ τοῦ δεξιῦ βραχίονος τοῦ Σάρου (Ζαμάντα-ἰρμάκ), ὑπαγομενον δὲ τῇ ὑποδιοικήσει Δεδελεῦ, τῇ διοικήσει Καισαρείας καί τῇ νομαρχία Ἀγκύρας καί ἔχον 400 κατ. Ἑλληνας ἑλληνοφώνους, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας καί συντηροῦντας σχολήν. Ἡ Κισκισός ἐπὶ Λέοντος Σ' τοῦ Σοφοῦ (886—911) ἦτο ἔδρα ἐπισκοπῆς, ὑποκειμένης τῇ ἐπαρχία Καππαδοκίας καί τῇ μητροπόλει Καισαρείας.

Κισσάμπελος. Γένος ἀναρριχωμένων θαμνίσκων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Μενισπερμειδῶν χαρακτηριζόμενον ὑπὸ φύλλων ἀπλῶν ἐναλλάξ διατεταγμένων, ἀνθεῶν διόκλων, βοτρυοειδῶν, ἀναπτυσσόμενων κατὰ τὰς μασχάλας τῶν φύλλων ἢ καί πλαγίως. Τα εἶδη Κ. ἢ μαυριτανικὴ τῶν Μασκαρενίων νήτων καί Κ. ἢ ωιδόφυλλος τῆς Βρασιλίας εἰσὶ φυτὰ πικρά καί τονωτικά.

Κίσαός ὁ πτερυγώτης. Εἶδος Ἀγριαμπέλου φυομένης ἐν Βρασίλῃ καί Ἀντίλλαις καί ἐγκύσεως καταπραυντικᾶς καί ἀναισθητικᾶς ιδιότητος ἐπὶ τῶν περιφερειακῶν ἁκρων τῶν νεύρων. Χρησιμοποιεῖται τὸ ἀρέψιμα τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ φυτοῦ εἰς λουτρά κατὰ ρευματοειδῶν παθήσεων καί ἐν τῇ θεραπείᾳ τῆς νόσου herpethic. Ἐπὶ τῇ χρήσει τοῦ φαρμάκου ἐπέρχεται ἰδιαίτουσά τις αἰσθησις συσπάσεως τῶν ἰσθμῶν καί ἐλαφρῶν κυγμῶν ἄνευ ἐρεθισμοῦ ἢ ἐρυθρότητος τοῦ δέρματος.

Κίτρινα χρώματα καλοῦνται ἐν τῇ βιομηχανίᾳ πᾶσαι αἱ χρωστικαὶ οὐσίαι αἱ ἔχουσαι τὰς ὁπτικὰς ιδιότητας τοῦ μεσαίου τριτημορίου τοῦ ὁρατοῦ ἡλιακοῦ φάσματος καί χρησιμοποιοῦμεναι ἐν τῇ βα-

φικῇ καὶ τῇ ζωγραφικῇ. Διακρίνονται εἰς ὀρυκτὰς καὶ εἰς ὀργανικὰς ἢ φυτικὰς. Α' Κίτρινα διὰ χρωμίου ἴσται χρωμιοκίτρινα. Ὀρυκταὶ χρωστικοὶ οὐσίαι δύναμειν νὰ παρασκευασθῶσι καὶ δι' ἀντιδράσεως χημικῆς ἐκ τῶν διαλυτῶν ἀλάτων τοῦ χρωμίου· αἱ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν χρησιμοποιοῦνται ἐν τῇ ἐλαιογραφίᾳ, εἰσὶ δὲ αἱ ἑξῆς: 1) ἀλαδινοκίτρινον ἴσται οὐδέτερος χρωμικὸς μολύβδος, χρησιμοποιούμενος πρὸς βαφὴν χάρτου καὶ ὑφασμάτων· 2) χρυσοκίτρινον ἀναλλοίωτον ἴσται χρωμικὸς ψευδάργυρος εὐανάμικτος μετ' ἄλλων χρωμάτων, ἐκ τῶν εὐχρήστων ἐν τῇ ἐλαιογραφίᾳ καὶ μὴ μελανιζόμενος ὑπὸ τοῦ ἀέρος· 3) χρυσομελάχρουν ζωρὸν ἴσται βασικὸς χρωμικὸς μολύβδος· 4) χρυσομηλάχρουν ζωρὸν ἴσται διβασικὸς χρωμικὸς μολύβδος· 5) κίτρινον τοῦ Βίντερφελδ ἴσται κίτρινόλευκον, βασικὸν ἄλλας χρωμίου μὴ ὑποστάν καθῆσιν· 6) κίτρινον τῆς Κολωνίας ἴσται μίγμα 25 μ. χρωμικοῦ μολύβδου, 15 μ. θειικοῦ μολύβδου καὶ 60 μ. θειικοῦ ἀσβεστίου· 7) ἀχυροκίτρινον ἴσται χρωμικὸν βάριον. Β'. Κίτρινον διὰ καδμίου ἴσται καδμιοκίτρινον, λαμπρὸς κίτρινον ἔχον μα προκύπτει ἐκ τῶν διαλυμάτων καδμιαλάτων κορεσθέντων ὑπὸ αερώδους ὕδατος καὶ ἐφαρμοζόμενον ἐν τῇ ζωγραφικῇ. Γ'. Κίτρινον δι' οὐρανίου. Βλ. Οὐρανιοκίτρινον. Δ'. Κίτρινον παρισιανὸν ἢ βερνονοκίτρινον, κόνις κίτρινῃ ζωρῇ ἢ ὀρνῇ, χρησιμοποιουμένη πρὸς βαφὴν ἀμαζῶν καὶ προκύπτουσα ἐκ τῆς ἐνώσεως μολυβδοξείδιου καὶ γλωριόγλου μολύβδου. Ε'. Κίτρινον διὰ κοβαλτίου ἢ ἄλλας τοῦ Fischier ἴσται κόνις νιτρώδους καλλιοκοβαλτίου, χρησιμοποιουμένη ἐν τῇ ἐλαιογραφίᾳ, τῇ ὕδατογραφίᾳ καὶ τῇ ζωγραφικῇ. Πᾶσαι αὗται εἰσὶ χρωστικαὶ οὐσίαι ὀρυκτῆς ἢ χημικῆς προελεύσεως, ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ φυτικῆς προελεύσεως τοιαῦται, οἷα εἰσὶ πᾶσαι αἱ ἐκ τῆς ἀποστάξεως τῶν λιθανθράκων προκύπτουσαι, ὡς καὶ αἱ ἀπολύτως φυτικῆς ἀρχῆς, κίτρινόξυλον, κνι-κοκίτρινον, κτλ.

Κίτρουλλίνη (Φαρμ.). Γλυκωματόγονος οὐσία ἐξαγομένη ἐκ τῶν Κολοκυνθίδων καὶ φερομένη ὑπὸ μορφήν κόνεως ῥητινώδους, διαλυτῆς ἐν κράματι ἴσων μερῶν ὕδ., οἶνου. καὶ γλυκερίνου. Πρὲχεται εἰς ἐλαγίστην δόσιν ἐσωτερικῶς καὶ προκαλεῖ ἀφθονωτάτας κενώσεις μετ' ἐλαφρῶν τινῶν ἐντεροκωλειῶν. [P.N.B.]

Κίτροφαίνη ἴσται κίτρικὴ φαινοξυλίνη. Νέον χημικὸν προϊόν ὑπὸ μορφήν οὐσίας λευκῆς, γεύσεως κίτριου ὀξέος λίαν ευάρεστου, διαλυτῆς ἐν ὕδατι. Χορηγεῖται ὡς ἀντιπυρετικὸν καὶ ἀκρω-

δονον κατὰ τυφοειδοῦς πυρετοῦ, ἡμικρανιᾶς καὶ διαφόρων νευραλγιῶν.

Κίλισε-κιά (τ. ἑ. ἐκκλησιας χωρίον). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Παργάμου, τῇ διοικήσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Αἰδινίου, ἔχον 500 κατ. Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικήν σχολήν. [Γρ.Σ.Ι.]

Κοιμητοῦρια. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κείμενον ὁ ὅρας πρὸς Δ τοῦ Γκιαούρ-κιά (τ. ἑ. ἀπίστων χωρίου, τῆς πόλεως Κολοῦωνος) καὶ ἐπὶ θέσεως ὑψηλῆς, ὅθεν φαίνεται πρὸς Ν ἡ νῆσος Σάμος, $\frac{1}{2}$ ὥραν αὐτοῦ ἀπέχουσα. Ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Σμύρνης καὶ τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Αἰδινίου, ἔχει 300 κατ. Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς ἐπισκοπῆς Ἀναίων καὶ συντηροῦντας διτάξιον ἀστικήν σχολήν. 1 ὥραν πρὸς Δ αὐτοῦ κεῖται τὸ ἐμῶνουν χωρίον Τουρκιχ Κ., ἔχον 240 κατ. Ὁθωμανούς. [Γρ.Σ.Ι.]

Κοκίρυαλη. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ διοικήσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Αἰδινίου καὶ ἔχον 840 κατ. Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας διτάξιον ἀστικήν σχολήν, διτάξιον παρθεναγωγείον καὶ νηπιαγωγείον.

Κοντόπουλος. 1) Νικόλαος. Ἐγενν. ἐν Οἰνῇ τοῦ Πόντου τῷ 1823. ἔσπούδατε δὲ ἐν Κων/πόλει, Σμύρνῃ, Ἀθῆναις καὶ εἰτα μετέβη εἰς Εὐρώπην. Ἐβίβασεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὴν γαλλικὴν καὶ ἀγγλικὴν ἐν Σμύρῃ καὶ ἐν Ἀθῆναις μέχρι τοῦ 1901, ὅτε παρητήθη τῆς ὑπηρεσίας, ἔγραψε δὲ περὶ τὰ πενήκοντα ἔργα, λεξικά κλπ. πρὸς ἐκμάθησιν τῆν ἀγγλικῆς καὶ γαλλικῆς γλώττης. — 2) Βύρων, υἱὸς τοῦ ἀνωτέρω, γενν. ἐν Σμύρνῃ τῷ 1863. Σπουδάζας ζωγραφικὴν διωρίσθη τῷ 1893 εἰς τὴν στρατιωτικὴν σχολήν τῶν Εὐελπίδων καὶ ἐξετέλεσε πολλὰς προσωπογραφίας καὶ εἰκόνας τῶν ἀγωνιστῶν καὶ ἄλλας συνθέσεις.

Κοππέ (Φραγκίσκος Corpee). Γάλλος ποιητής, γενν. τῷ 1842 ἐν Παρισίοις, γινόμενος δὲ τῷ 1884 μέλος τῆς γαλλικῆς ἀκαδημείας. Αἱ πρῶται συλλογαὶ ποιημάτων αὐτοῦ ἦσαν αἱ ἐπιγραφόμεναι Le reliquaire (1866) καὶ Les intimités (1868), μεθ' ὧς ἐδημοσίευσεν τὴν τρίτην Poèmes intimes (1869), τὴν δὲ δόξαν του ἔδρουσε διὰ τοῦ δράματος Le passant (1874) καὶ διὰ τοῦ ἐμμέτρου διηγήματος La grève des forgerons (1869). Τὰ κατὰ τὴν ἐργα του, ποιήματα καὶ δράματα (κυρίως μο-

νόπρακτα), ἐπηύξησαν ἀκόμη τὴν φήμην αὐτοῦ. Τῷ 1892 ἐξεδόθησαν τὰ ἅπαντα αὐτοῦ εἰς 6 τόμους. Ἀπὸ τοῦ 1899 ἀνεμίχθη ὁ Κ. πολλαχῶς ἐν ταῖς πολιτικαῖς διαμάχαις, ὧν ὁπαδὸς τῶν ἐθνικοφρόνων καὶ μέλος τοῦ συνδέσμου τῶν πατριωτῶν.

Κορόσκιον. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Μαγνησίας, τῇ διοικῆσει Σαρουγᾶν καὶ τῇ νομαρχίᾳ Αἰδινίου, ἔχουσα δὲ 2,583 κατ. Ἑλλήνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας πεντατάξιον ἀστικὴν σχολήν, τετρατάξιον παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

Κοτζαρλί. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ διοικήσει Μεντεσὲ καὶ τῇ νομαρχίᾳ Αἰδινίου, ἔχον δὲ 560 κατ. Ἑλλήνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἡλιουπόλεως καὶ συντηροῦντας τετρατάξιον ἀστικὴν σχολήν.

Κούταλις. Νησίς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ἐν τῇ Προποντιδί, πρὸς Δ τῆς Ἀλόνης καὶ πρὸς Β τῆς Προκοννήσου, ὑπαγομένη δὲ τῇ μουδιρίᾳ Πασαλίου καὶ τῇ ὑποδιοικήσει Ἀρτάκης καὶ ἔχουσα 4 μόλις ναυτικῶν μελίων περιμέρειαν καὶ μίαν μονὴν ὁμώνυμον κώμην, πρὸς τὰ ΝΔ αὐτῆς κειμένη καὶ οἰκουμένην ὑπὸ 2,200 κατ. ἀπάντων Ἑλλήνων, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένων ἐκ τῆς μητροπόλεως Προκοννήσου καὶ συντηροῦντων ἀστικὴν σχολήν καὶ παρθεναγωγεῖον. Οἱ κάτοικοι εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ναυτικοὶ καὶ ἄλλοι. Ἡ Κ. ὑπῆρξε πατρίς τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἀνθίμου τοῦ Σ', τοῦ ἐπικυρωμένου Κουταλιανοῦ καὶ δις πατριαρχεύσαντος, ὡς καὶ τοῦ ὀνομαστοῦ Ἑλλήνος ἀθλητοῦ Παναγῆ τοῦ Κουταλιανοῦ. [Γρ.Σ.Ι.]

Κουανιοθεοφάνη. Βλ. Θεοφάνη.

Κουανούν τοῦ Courier. Βλ. Ἰνδουλιά.

Κύδελον ἢ Κύδελα (τανῦν Κέυδε βλ' λ. τὸμ. Δ' σ. 647) Ἀρχαία πόλις τῆς Ἐπικτήτου Φρυγίας, ἰδρυθεῖσα πιθανῶς κατα Δρύσαν ἐπὶ τῶν χρόνων τῶν Διαδόχων καὶ μνημονευομένη ὑπὸ τοῦ Λουκιανοῦ (Δίκη φωνηέντων), καθ' ὃν ἦτο πολέμιον οὐκ ἄνδρες καὶ ἀποικον κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν Ἀθηναίων. Δὲν φαίνεται ἀπίθανον ὅτι ἡ πόλις αὕτη εἴναι ἡ αὕτη πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ Λιδίου ἀποκαλούμενον Culballum Gallograeciae castellum. [Γρ.Σ.Ι.]

Κύδνος (Ζωολ.). Γένος Γεωκάρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Πεντατεμιδῶν. Θωράκιον τριγωνικὸν εὐμέγεθες, καλύπτον ἐλαχιστον μέρος τῆς κοιλίας· πόδες ἀκανθώδεις, ὧν οἱ πρόσθιοι ἐπιτεγνύονται πρὸς ὀ-

ρυξιν· σῶμα ὠσειδές, σκοτεινόχρουν καὶ στίλβον. Τρέφονται ἀπομυζῶντες τὸν γυμνὸν τῶν νεαρῶν βλαστῶν τῶν φυτῶν καὶ συντελοῦσιν εἰς καταστροφὴν αὐτῶν.

Κυνέιδαι (Παλαιοντ.). Ὡς ἔμμεσαι ἀπόγονοι τῶν Βιβεριδῶν ἢ ἴσως ἄμεσαι τοιοῦτοι τῶν Κρεοδοντων αναφαίνονται ἐν τῇ ὀλιγοκαίνῳ γεωλογικῇ διαπλάσει διὰ τύπων φερόντων πλήρη ὀδοντοφυΐαν, οἷος ὁ Ἀμφικύων τοῦ Ἀκουϊτανοῦ στρώματος ὅστις ἐτύγχανε πελματοδαμον ζῶον. Τὸ γένος Κύνων ἀναφαίνεται ἐν τῇ μέσῃ πλειοκαίνῳ, τὰ δὲ διαφορά εἶδη αὐτοῦ ἦσαν ἤδη κατὰ τὴν πλειοκαίνον τελείως διακεκριμένα, διὰ καὶ ἐσφαλμένη θεωρητέα ἡ γνώμη ὅτι ὁ Κύνων τυγχάνει εἶδος κατοικίδιου Λύκου.

Κυνόδοντες καλοῦνται ἐν τῇ συγκριτικῇ ἀνατομικῇ ὀδόντες τινὲς ἰδιαίτερας διαμορφώσεως, κανινικοὶ, δόβληκτοι, χρησιμεύοντες εἰς τὰ ἔχοντα τούτους ζῷα πρὸς κατασπάραξιν καὶ κατάσπισιν τῶν σαρκῶν τῆς λείας. Εἰ καὶ ἀπαντῶνται ἐνίοτε τοιοῦτοι ὀδόντες παρὰ τοῖς Ἰχθύσι καὶ τοῖς Κροκοδείλοις, οὐκ ἦτον ὁ τέλειος τύπος αὐτῶν παρατηρεῖται ἐπὶ τῶν Θηλαστικῶν. Ἰδιαίτεράν ὅλως ἀνάπτυξιν ἔχουσι παρὰ τοῖς Σαρκοφάγοις, ἐλλείπουσι παρὰ τοῖς Τρωκτικαῖς, τυγχάνουσι μακροὶ καὶ προβλήτες παρὰ τοῖς ποσοφάγοις Ὀνουχοῖς, χρησιμεύοντες ὡς ἀμυντήρια, ὡς παρὰ τῷ Ἀγριογαίρῳ κλ. Ὅσακις δὲ ὑπάρχουσι κέρατα πρὸς ἀμυναν, ὡς παρὰ τοῖς Μηρυκαστικοῖς οἱ κυνόδοντες ἐλλείπουσιν, ὑπάρχουσιν ὅμως ἐπὶ τῶν Μηρυκαστικῶν τῶν στερουμένων κέρατα, ὡς λ. γ. ἐπὶ τῆς Καμήλου. Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἄρθρου πρὸς ὀδόντες καὶ ὀδοντοφυΐα.

Κυριακὴ Ἀγία. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, κειμένη ἐν δεξιᾷ τῷ εἰσπλέοντι τὸν Ἀστακηνὸν κόλπον, πρὸς Α τοῦ Κατιρὸς καὶ ἔναντι τῶν Πριγκιπωννήτων. Ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει (καϊμακαμλίκ) Γιαλοβας καὶ τῇ διοικήσει Νικομηδείας, ἔχει 1,340 κατ. ἅπαντας Ἑλλήνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας, συντηροῦντας πλήρη δημοτικὴν σχολήν καὶ 2 ἐκκλησίας, ὧν ἡ ἐτέρα τιμάται ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας Κυριακῆς, ἐξ ἧς ὀνομάσθη καὶ ἡ κώμη, ἡ ἰδρυθεῖσα πιθανῶς πρὸς αἰῶνων. καὶ ἀσχολουμένους περὶ τὴν ναυτιλίαν, γεωργίαν καὶ μεταξοσκευαστικὰς τέχνας. Ἡ κώμη ἐξάγει νωπὰ βομβύκια, ἀνεργόμενα εἰς 10,000 γλγ. ἐτησίως, ἐλαίας καὶ σταφυλὰς. [Γρ.Σ.Ι.]

Κύτωρον (τανῦν τουρκ. Κύδρος). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ Παφλαγονίᾳ, κειμένη ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου

καί μεταξύ Ἀμάστριος καί Τζιζέ. Κατά Στράβωνα ὠνομάσθη ἀπὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ Φρίξου Κυτῶρου καί διατέλεσε ποτὲ ἐμπόριον τῶν Σινωπέων, τῷ δὲ 300 π. Χ. σὺν τῇ Σησάμῳ, Κρώμῃ καί Τίῳ (βλ. λ. σ. 918) ἤνωθη μετὰ τῆς Ἀμάστριος εἰς μίαν πόλιν ὑπὸ τῆς Ἀμάστριος, ἐγγονῆς Δαρείου τοῦ Κοδομανοῦ καί γυναικὸς κατ' ἄρχας μὲν Διονυσίου τοῦ τυραννοῦ τῆς Ἡρακλείας, εἶτα δὲ τοῦ Λυσιστράτου. Τὸ νῦν Κυδρὸς ὑπάγεται τῇ ὑποδιοικήσει Τζιζέ καί τῇ διοικήσει καί νομαρχία Κασταμονῆς, ἀνευρεθῆσαν δ' ἐν αὐτῷ εσχάτως λαΐψανά τινα ἐλληνικῆς ἀρχαιότητος καί ἐπιγράφαι δημισευθεῖσαι. (Bull. de corr. hellén. 1. 26 p. 288. [Γρ. Σ.Ι.]

Λαμπανίτσα. Χωρίον τῆς Ἡπείρου πρὸς Β τῆς Παρρυθίας ἐπὶ τῆς ὑψηλῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους Χιονίστρας, εἰκούμενον ἀπὸ 30 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν ἐμιλουσῶν τὴν ἐλληνικὴν καί ἀσχαλουμένων εἰς τὴν κτηνοτροφίαν καί ξυλουργικὴν. [Δ.Α.Π.]

Λαμπανιτοζώτης Πολυζώτης. Ἡπειρώτης λόγιος καί φιλογενῆς ἀνὴρ τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τῆς 1ῆς ἐκατονταετηρίδος, ἐκ τῶν ἐξελευνόντων τότε ἐκ τῶν σχολῶν τῶν Ἰωαννίνων καί διακριθέντων. Ἀπὸ τοῦ 1750 μέχρι τοῦ 1796 ἐξέδωκεν ἐν Βενετίᾳ καί Βιέννῃ τριάντα καὶ τέσσαρα ἔργα ποικίλης ὕλης, μένιστον ἐπιδείξας ζῆλον πρὸς ἐβελήθειαν τῆς κατὰ τὰ ἔτη ἐκεῖνα ἐλληνικῆς παιδείας. Βλ. Περιοδικὸν σύγγραμμα τοῦ ἐν Κων/πόλει Ἑλλήν φιλόλογ. συλλόγου, ἔτος ΚΖ' 1900 τ. 325-328.

Λαμποδίτρα. Προσθηγορικὴν πόλιν ἐν Ἡπείρῳ ἐκκλησιῶν, ἰδίως ἐν Θεσπρωτίᾳ, τιμωμένων ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ὑποδηλοῦν ἴσως ὅτι ἐκτίσθησαν κατ' ἀπομίμησιν τοῦ ἐν Λαμπιδῷ περιβλεπτοῦ ναοῦ τῆς Παναγίας, ἣ τῇ ἀπεκδοχῇ τῆς χάριτος ἐκεῖνης λέγονται πού καί Λαμποδίτσα. Βλ. λ. Λάμποδον. [Δ.Α.Π.]

Λαμποδον. Δύο χριστιανικά χωρία ἀλβανόφωνα ἐν Ἡπείρῳ, ἀνήκοντα τῇ μητροπόλει Ἀργυροκάστρου: 1) Ἀνω Λ. Τοῦτο καίτοι 2 ὥρας μακρὰν τοῦ Ἀργυροκάστρου, εἰς δ' ἀνήκει πολιτικῶς, καί ἔχει ὀνομαστὴν βυζαντιανὸν ναόν, ὃν ἱδρυσεν ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανός, σφίζοντα καί πολύτιμον σταυρόν. — 2) Κάτω Λ. Ἔχει 150 οἰκογενεῖας καί καίτοι ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Τεπελενίου, εἶναι δὲ πατρίς τῆς οἰκογενείας Ζαππα. Τὸ ὄνομα τῶν χωρίων τούτων εἶναι πιθανῶς σλαβικόν (ἴδε Νεολόγον Κων/πόλεως 9 καί 13 Δεκεμβρίου 1895).

Λεβύσιον ἢ Λεβήσιον. Πολίχνη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ἐν τῇ ἀρχαίᾳ

Λυκίᾳ καί εἰς 1 1/2 ὥρας ἀπόστασιν πρὸς Ν τῆς Μάκρης (βλ. λ. σ. 573 καί Τελμησσός σ. 912), οὐσα δ' ἐκτισμένη ἐπὶ τῶν ἐρείπων τῆς ἀρχαίας Καρμυλησσός καί δεσπόζουσα ἐκτεταμένης ἀμπελοσούτου πεδιάδος. Ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Μάκρης, τῇ διοικήσει Μεντεσέ καί τῇ νομαρχίᾳ Ἀιδινίου, ἔχει 6,500 κατ. ὧν οἱ 6,000 Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Πιτιδίας καί συντηροῦντες ἐξατάξιον ἀστικὴν σχολὴν καί παρθενωγεῖον, ἀμρότερα ἀνεγερθέντα διὰ τῆς γενναιοδωρίας τοῦ Λιβυσίου Νικολάου Λευκίδου, ἰδρύσαντος καί τὰ ἐν Μάκρῃ σχολεῖα. ἐλληνικὴν καί ὁθωμανικὴν, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. Ἀπωκίσθη τὸ πλεῖστον ὑπὸ Ῥοδίων, εἶτα δὲ καί ὑπὸ Κυπρίων ἀποικίων μίαν τοῦλάχιστον ἐκατονταετηρίδα μετὰ τὴν τουρκικὴν κατὰκτησιν. Τὸ Λ. καί ἡ Μάκρη τῷ 1816 ἀπετέλουν ἐπισκοπὴν ὑπαγομένην τῇ μητροπόλει Μύρων.

Λουτζάκι. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Νυμφαίου, τῇ διοικήσει Σμύρνης καί τῇ νομαρχίᾳ Ἀιδινίου, ἔχουσα δὲ 413 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καί συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικὴν σχολὴν καί νηπιαγωγεῖον.

Λύγδα. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένη τῇ διοικήσει Μεντεσέ καί τῇ νομαρχίᾳ Ἀιδινίου, ἔχουσα δὲ 2,660 κατ. Ἕλληνας, ὧν οἱ ἡμίσεις τουρκοφώνοι, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἡλιουπόλεως καί συντηροῦντας πεντατάξιον ἀστικὴν σχολὴν καί τετρατάξιον παρθεν. αγωγεῖον. [Γρ. Σ.Ι.]

Μαγκρωτίτσα. Κώμη τῆς Θράκης κειμένη ΝΑ τῆς Βιζύης καί εἰς 4 χλμ. ἀπ' αὐτῆς ἀπόστασιν, ὑπαγομένη δὲ τῇ ὑποδιοικήσει (καζά) Βιζύης-Μηδείας, τῇ διοικήσει Σαράντος Ἐκκλησιῶν καί τῇ νομαρχίᾳ Ἀδριανουπόλεως. Ἔχει 1,300 κατ. Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς τελοῦντας ὑπὸ τὴν μητρόπολιν Βιζύης, συντηροῦντας δημοτικὴν σχολὴν καί τὴν ἀνθρακωσιεὶαν μετερχομένους. [Γρ. Σ.Ι.]

Μαινιμένη (τὸ πάλαι Τήμνος). Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀπέχουσα 81 χλμ. ΒΔ τῆς Σμύρνης καί κειμένη παρά τὴν ἀριστερὰν ὁχθὴν τοῦ Ἑρμου (Γεδιζ-τσάι), ἐπὶ τῆς ἀπὸ Σμύρνης εἰς Φιλαδέλφειαν σιδηροδρομικῆς ὁδοῦ καί ἐπὶ τοῦ εὐρωπαικοῦ εἰς ἀσιατικὸν καρποῦς Μαινομένου πεδίου. Οὐσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως, ὑπαγομένης τῇ διοικήσει Σμύρνης καί τῇ νομαρχίᾳ Ἀιδινίου, ἔχει 10,600 κατ., ὧν 5,390 Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καί συντηροῦν-

τες εξετάξιον άστικήν σχολήν, τετρατάξιον παρθεναγωγείον καί νηπιαγωγείον, οί δε λοιποί 'Οθωμανοί. 'Η Μ. είναι πόλις έμπορική καί γεωργική, έπέχει δε τήν θέσιν τής πάλαι αϊολικής πόλεως Τήνου.

Μάλακatzε. Χωρίον τής Μικράς 'Ασίας, καίμενον 1 ώραν ΒΑ του σιδηροδρομικού σταθμού Δεβελί-κίσι καί 4 ώρας πρὸς Β των Κοιμητουρίων (βλ. λ.) καί του Γκιουρ-κίσι. 'Υπαγόμενον τῇ υποδιοικήσει Σακίων καί τῇ διοικήσει καί νομαρχία 'Αϊδινίου, έχει 430 κατ., ὧν 250 'Ελληνες, έκκλησιαστικῶς εξαρτώμενοι ἐκ τῆς επισκοπῆς 'Αναίων καί συντηροῦντες διτάξιον άστικήν σχολήν, οί δε λοιποί 'Οθωμανοί. [Γρ.Σ.Ι.]

Μανδαλία. Χωρίον τής Μικράς 'Ασίας υπαγόμενον τῇ διοικήσει Μεντεσέ καί τῇ νομαρχία 'Αϊδινίου, έχουν δε 550 κατ. 'Ελληνες, έκκλησιαστικῶς εξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως 'Ηλιουπόλεως καί συντηροῦντας τριτάξιον άστικήν σχολήν καί τριτάξιον παρθεναγωγείον [Γρ.Σ.Ι.]

Μάρμαρα (τοιρικ. Μερμερίς). Πολίχνη τῆς Μικράς 'Ασίας παράλιος, καίμενη ἐν τῷ μυκῷ του κόλπου τῆς Σύμης, καλούμενου καί κόλπου τῆς Μαρμαρικῆς καί σχηματιζόμενου ὑπό τινος γερσονήσου θαλάσσιου καί ὑπὸ τῆς νήσου 'Ιλντζι-Αἰσά (τ. ἑ. νήσου των ὄρεων, τὸ πάλαι 'Ρεπούσης). Ἀπέχουσα 62 γλμ. πρὸς Α του Βουδρουμίου ('Αλικαρνασσῶ) καί οὔσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως, υπαγομένης τῇ διοικήσει Μεντεσέ καί τῇ νομαρχία 'Αϊδινίου, έχει 3,500 κατ., ὧν 801 'Ελληνες τουρκόφωνοι, έκκλησιαστικῶς εξαρτωμένοι ἐκ τῆς μητροπόλεως 'Εφέσου καί συντηροῦντες τετρατάξιον άστικήν σχολήν καί τετρατάξιον παρθεναγωγείον, οί δε λοιποί 'Οθωμανοί. Τα Μ. είναι έμπορικὴ καί εὐλίμενος πολίχνη, πρὸς Δ θ' αὐτῶν καί εἰς 3/4 τῆς ὥρας ἀπόστασιν εὐρηνται τὰ ερείπια τῆς ἀρχαίας Φύγκου (βλ. λ.). [Γρ.Σ.Ι.]

Μέγα Λουτζάκι. Χωρίον τῆς Μικράς 'Ασίας, υπαγόμενον τῇ υποδιοικήσει Μαινεμένης, τῇ διοικήσει Σάμωνης καί τῇ νομαρχία 'Αϊδινίου, έχουν δε 770 κατ. 'Ελληνες, έκκλησιαστικῶς τελούντες ὑπὸ τὴν μητροπολιν 'Εφέσου καί συντηροῦντες τριτάξιον άστικήν σχολήν καί διτάξιον παρθεναγωγείον. [Γρ.Σ.Ι.]

Μεταλλεζον 'Ακ-δὲγ (βλ. καί σελ. 613). 'Η πόλις ἱερῆθι περὶ τὰ τέλη του ΙΗ' αἰῶνος ὑπὸ ἀποίκων ὁρμωμένων ἐκ του Μεταλλείου Σίμ, ἐκ Νικοπόλεως, ἐκ Μυλατίας (βλ. λ. σ. 575) καί ἰδία ἐξ 'Αργυρουπόλεως (Κιουμουδ-χανέ). 'Εχει δε 5,000 περίπου κατ. (820 οἰκογενείας), ὧν 3,700 'Ελληνες, έκκλησιαστικῶς εξαρτώ-

μενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Χαλδαίας καί λαλοῦντες τὴν ἑλληνικὴν παρεσθαρμένως, 900 'Οθωμανοί καί 400 'Αρμένιοι ἐκ Καίσαρείας ἀποικίσαντες. Οἱ 'Ελληνες κάτοικοι τῆς πόλεως διαιροῦνται εἰς 3 συνεικίας, ὧν ἐκάστη συντηρεῖ ἰδίαν έκκλησίαν καί προκαταρκτικὴν σχολήν, ἅπασαι δε ὁμοῦ συντηροῦσι τὴν κεντρικὴν σχολήν, πρὸς τριετίας ἀνεγερθεῖσαν καί περιλαμβανούσαν 4 τάξεις δημοτικῶ, 3 ἑλληνικῶ καί 1 γυμνασιακὴν. 'Η πόλις ὠνομάσθη ἀπὸ των ἐν αὐτῇ μεταλλείων ἀργύρου, ἅτινα τῷ 1870 ἐπαύσαντο λειτουργοῦντα κατὰ διαταγὴν τῆς ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως, οί δε κάτοικοι ἐπεδόθησαν εἰς ἄλλη ἐπαγγέλματα καί ἰδίᾳ εἰς τὴν τελωνικὴν καί γεωργίαν. Ἐξάγει δε τὸ Α. Δ. σιτηρὰ εἰς 'Αμίσον, 'Αμασειαν καί Ζήλα (Ζήλε), ἔτι δε ἱκανὴν ποσότητα ὀρυζος (σαλεπίου), τραγακινθίου κόμμοος καί ἐρίων, τιφτικίων καλουμένων, εἰς Κωνσταντινούπολιν. Τὰ πανταχοῦ τῆς πόλεως ἀπαντῶντα νομίσματα τῆς βυζαντιακῆς ἐποχῆς, τὰ λεύκανα των λιδοστρωτῶν έκκλησιῶν καί αἱ ἐνεπίγραφοι ἐπιτύμβιοι πλάκες εἶναι μαρτύρια ὅτι τὰ μέρη ταῦτα καθ' ὅλον τὸν μενσαίωνα κατωκίοντο. 'Εν τῇ τοποθεσίᾳ δε του 'Α. Δ. ἴσως ἔκειτο ἡ ὑπὸ των Μουσουλμάνων συγγραφῶν μνημονευομένη πολίχνη 'Αχιζά (τ. ἑ. Λευκόπολις). [Γρ.Σ.Ι.]

Μιχανιῶνα. Κώμη τῆς Μικράς 'Ασίας παράλιος, καίμενη ἐπὶ τῆς Κυζικηνῆς γερσονήσου καί ΒΑ τῆς Περάμου (βλ. λ. σ. 748), υπαγομένη δε τῇ υποδιοικήσει 'Αρτάκης, τῇ διοικήσει Καρατί καί τῇ νομαρχία Προύτης καί έχουσα 1,600 κατ. 'Ελληνες, έκκλησιαστικῶς εξαρτωμένοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Κυζίκου, συντηροῦντες άστικήν σχολήν καί περὶ τὴν ἁλιείαν των σαρδινῶν, πηλαμίδων καί κολιδῶ καί ὀλίγαι περὶ τὴν γεωργίαν ἀσχολούμενοι. Ἀπέναντι τῆς Μ. ὑπάρχει τρία νησίδια ἀκατοίκητα, καλούμενα του ἁγίου 'Ανδρέου, ὧν τὸ μείζον καλλιεργεῖται. [Γρ.Σ.Ι.]

Μουρσαλί. Κώμη τῆς Μικράς 'Ασίας, υπαγομένη τῇ διοικήσει Μεντεσέ καί τῇ νομαρχία 'Αϊδινίου, έχουσα δε 1,540 κατ., έκκλησιαστικῶς εξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως 'Ηλιουπόλεως καί συντηροῦντες τετρατάξιον άστικήν σχολήν καί τετρατάξιον παρθεναγωγείον. [Γρ.Σ.Ι.]

Μουτεδελί. Χωρίον τῆς Μικράς 'Ασίας, υπαγόμενον τῇ υποδιοικήσει Μαγνησίας, τῇ διοικήσει Σαρουχάν καί τῇ νομαρχία 'Αϊδινίου, έχουν δε 469 κατ. 'Ελληνες, έκκλησιαστικῶς εξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως 'Εφέσου καί συντηροῦντες διτάξιον άστικήν σχολήν. [Γρ.Σ.Ι.]

Μπουγιουκλού. Χωρίον τῆς Μι-

κράς Ἀσίας, υπαγόμενον τῇ διοικήσει Μεντεσέ καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου καὶ ἔχον 434 κατ. Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἡλιουπόλεως καὶ συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικὴν σχολήν. [Γρ. Σ. Ι.]

Μωρέας (Jean Moréas, κυρίως Ἰω. Παπαδιαμαντόπουλος). Ποιητής, γενν. τῷ 1856 ἐν Ἀθήναις. Νέος ἐστὶ ὢν ἐν τῇ πρὸς τὰς Μούσας, ἐδημοσίευσεν δὲ ὑπὸ τὴν τίτλον «Τρυγόνες καὶ ἔχιδνα» συλλογὴν ποιημάτων, ὧν μεταξὺ καὶ τινὰ ἐν γαλλικῇ γλώσσῃ ὡς καὶ μεταφράσεις γερμαν. καὶ γαλλικῶν πρωτοτύπων. Πρὸς τελειοτέραν ἐκπαίδευσιν μετέβη εἰς Γερμανίαν, ἐπανακάμψας δ' ἐκεῖθεν ἀνεχώρησεν εἰς Παρίσιους, ἐνθα ἐκτετε ζῇ καὶ δημοσιεύει τὰ ἔργα του ἐν γαλλικῇ γλώσσῃ, λίαν ἐκτιμώμενος ὑπὸ τοῦ εὐλαβοῦς κοινού. Ἀπὸ τοῦ 1885, ὅτε ἐξεβόθη ἡ πρώτη συλλογὴ τοῦ γαλλ. ποιήσεων ὑπὸ τὴν τίτλον *Les Syries* (νέα ἐκδ. 1892) ἐδημοσίευσεν σειράν συλλογῶν, ὡς ἐπὶ πλείστον λυρικῶν, κυρίως *Les cantilènes* (1886, νέα ἐκδ. 1897), *Proses* (1898), *Les stances* (1898 κέ.), δραματικά τινὰ ἔργα (ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἀλλῶν), τέλος *Voyage en Grèce* (1902), ἐν ᾧ περιγράφει τὰς ἐντυπώσεις ἐκ περιόδου ἣν ἐξέτελλεσε τῷ 1897 εἰς τὴν Ἑλλάδα. Πρὸς τούτοις ἐξεπόνησε παράφρασιν τῆς Εὐριπίδειου Ἰφιγενείας τῆς ἐν Ταύροις, ἥτις παρὰ τὴν μεταμείσθησιν ἐπιτυχίαν ἐν τῷ ἀρχαίῳ θεάτρῳ τῆς Ὁράνης, ἐπεὶτα δὲ καὶ ἐν Παρίσις καὶ ἀπαξ ἐν τῷ παναθηναϊκῷ σταθμῷ (1904).

Ναζλίον. Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ΒΑ τοῦ Ἀϊδινίου, οὗτινος ὁπέχει 36 χλμ., καὶ οὖσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως, υπαγομένης τῇ διοικήσει καὶ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου. Ὑπὸ δεκαλέπτου τὴν ἐκτασιν κοιλᾶδες διαιρεῖται εἰς Ἀνω καὶ Κάτω Ν.· τούτων τὸ μὲν Κάτω οἰκεῖται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ Ὀθωμανῶν καὶ εἶναι ἔδρα τῆς ὑποδιοικήσεως, τὸ δὲ Ἀνω, ὅς Ἑλλήνων ἰδία οἰκούμενον, εἶναι ἐμπορικώτατον κέντρον τοῦ ἐσωτερικοῦ, οὗτινος ἡ σηματὰ μεγάλως ἀνεπτύχθη ἀφ' οὗ ἡ πόλις συνεδέθη σιδηροδρομικῶς μετὰ τοῦ Ἀϊδινίου καὶ τῆς Σμύρνης. Τὸ Ν. ἔχει 10.000 κατ., ὧν 3,717 Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἡλιουπόλεως καὶ συντηροῦντες ἐξατάξιον ἀστικὴν σχολήν καὶ ἐξατάξιον παρθεναγωγεῖον, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. [Γρ. Σ. Ι.]

Ναρλί-Δερέ. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, υπαγόμενον τῇ διοικήσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου καὶ ἔχον 560 κατ. Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐρέσου καὶ

συντηροῦντας διτάξιον ἀστικὴν σχολήν καὶ μονατάξιον παρθεναγωγεῖον. [Γρ. Σ. Ι.]

Νύμφαιον. Πολίχνη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη 20 χλμ. πρὸς Α τῆς Σμύρνης καὶ ἐπὶ θέσεως τερπνοτάτης καὶ οὖσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως υπαγομένης τῇ διοικήσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου. ἔχει 5,000 κατ., ὧν 3,150 Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐρέσου καὶ συντηροῦντες ἐξατάξιον ἀστικὴν σχολήν καὶ τετρατάξιον παρθεναγωγεῖον, οἱ δὲ λοιποὶ Ὀθωμανοί. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀσχολοῦνται περὶ τὴν γεωργίαν καὶ ἐμπορίαν καὶ μεγάλως εὐημεροῦσι. Τὸ Ν. ἤκραζε καὶ ἐπὶ τῆς βυζαντινῆς ἐποχῆς, ὅτε ὑπῆρχον ἐν αὐτῷ ἀνάκτορα, ἐν οἷς τῇ 30 Ὀκτωβρίου 1255 ἐτελεύτησεν ὁ δεύτερος τῶν ἐν Νικαίᾳ βασιλέων Ἰωάννης Δούκας ὁ Βατάτσης. Ἐν Ν. διατρίβων ὁ ἔσχατος βασιλεὺς τοῦ κράτους τῆς Νικαίᾳ Μιχαὴλ ὁ Παλαιολόγος ἔλαβε τῷ 1261 τὸ ἀγγελμα τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀλεξίου Στρατηγούλου ἀπελευθερώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τῶν Λατίνων. [Γρ. Σ. Ι.]

Οἰκονόμος Ἀντωνίος. Καθηγητὴς τῆς ἀρχαιολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, γενν. ἐν Σύμῃ τῷ 1850. Σπουδάζας ἐν Ἀθήναις φιλολογίαν διωρίσθη ἐπὶ ἐν ἔτος καθηγητῆς ἐν Πύργῳ, μεθ' ὃ μετέβη ὡς ὑπότροφος τῆς κυβερνήσεως εἰς Γερμανίαν, ἐνθα ἔγραψε πραγματεῖαν περὶ τὰς ἀρσασίας ἀγγείας τῆς γλυπτοθήκης τοῦ Μονάχου (*Die euripideische Antigone*). Ἐπανελθὼν διέτελλεν ἐπὶ ἐξαετίαν γυμνασιάρχης ἐν Θεσσαλονικῇ (1880-86) καὶ ἀπὸ τοῦ 1893, ἐξακουμένον χρόνον τινός, καθ' ὃν διέτελλε πεπραγμένος, ὑπῆρξε καθηγητῆς τῆς ἱστορίας τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπιγραφικῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ. Ἀπέθανε δὲ τῷ 1902. Περὶ δύο ἀρχαιολογικῶν διατριβῶν, ἃς ἐδημοσίευσεν τῷ 1887 ἐν Ἀθήναις, μέγας πως ἠγέρθη πάταγος, ὅστις καὶ προκάλεσε τὴν ἐπὶ χρόνον τινὰ παῦσιν αὐτοῦ ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς ἀρχαιολογίας.

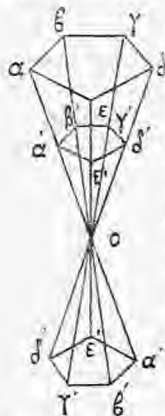
Οἰνόανδα (σανὺν Οὐρλουτζα). Ἀρχαία πόλις τῆς Λυκίας, οὖσα κατὰ Στράβωνα ὁμορος τῇ Καθύρᾳ καὶ ἀποτελοῦσα μετ' αὐτῆς τῆς Βουβῶνος καὶ τῶν Βαλβούρων τετράπολιν (βλ. λ. σ. 914), μίαν ἐκάστης ψήφον ἐχούσης, δύο δὲ τῆς Καθύρας. Ἐρείπια τῆς πόλεως ταύτης καὶ πολυἀριθμοὶ ἐπιγραφαὶ (B. C. H. I. X p. 246-235) ἀνεκαλύφθησαν τῷ 1885 ὑπερθεῖν τοῦ ὕψους τοῦ Ὀρλουτζα. Ἐγγύτατα τῶν Οἰ. ἔκειτο τὸ παλαιὸν ἢ μικρὸν ἢ πρὸς Οἰνόανδους Τερμησσός (βλ. λ. σ. 914, 2), μεθ' ἧς πιθανὸν φαίνεται ὅτι εἰς βραδυτέραν ἐποχὴν ἠνώθησαν τὰ Οἰ., ὅτινα ὑφίσταντο καὶ ἐπὶ τῆς βυζαντινῆς ἐποχῆς

καὶ ὑπῆγοντο κατὰ τὸν Ἱεροκλέα τῇ 28ῃ ἐπαρχία Λυκίας. [Γρ.Σ.Ι.]

Οἰνοφουνεξ. Βλ. Καρυωτή.

Οἰνυλοθενζόλειον. Βλ. Αἰθενυλο-βενζόλειον.

Ὀμοθεσία καλεῖται γεωμετρικῶς ἡ σχέση τῶν ὁμοθετῶν σημείων ἢ ὁμοθετῶν συστημάτων. Σύστημα τι σημείων κειμένων ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ συνδέεται δι' ὁμοθεσίας πρὸς ἕτερον σύστημα σημείων, ὅταν σταθερά τις ἀναλογία παρισταμένη δι' οἰουδήποτε ἀριθμοῦ (K) ὑπάρχῃ μεταξύ ἐκάστης τῶν εὐθειῶν τῶν συναπτουσῶν τὰ σημεία τοῦ πρώτου συστήματος πρὸς ἐνιαῖον σημείον (o) εἰλημμένον τυχαίως ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ καὶ ἐκάστης τῶν εὐθειῶν αἰτίας συναπτουσὶ τὸ αὐτὸ σημείον πρὸς ἕτερον σύστημα σημείων ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ. Τὸ σύστημα τῶν σημείων α, β, γ, δ, ε, εἶναι

ὁμόθετον πρὸς τὸ σύστημα τῶν σημείων α', β', γ', δ', ε', διότι ἐδοθη ἡ σταθερά ἀναλογία $\frac{oa}{oa'} = \frac{ob}{ob'} = \frac{oc}{oc'} = \frac{od}{od'} = \frac{oe}{oe'} = K$.

Τὸ σημείον o καλεῖται κέντρον ὁμοθεσίας, ὃ δ' ἀριθμὸς K σχέσις ὁμοθεσίας, ἥτις, ἐάν μὲν αἰεὺθῇται οα, οα' καίται ἐπὶ τὰ αὐτὰ τοῦ σημείου o, τυγχάνει θετικῆς, ἢ δ' ὁμοθεσία καλεῖται εὐθεῖα, ἐάν δ' ἐτέρωθεν, εἶναι ἀρνητικῆς καὶ ἡ ὁμοθεσία καλεῖται ἀντιστροφος. Δύο συστήματα ἀντιστρόφως ὁμόθετα ἀποδοικουσιν εὐθείας ὁμόθετα στρεφόμενου τοῦ ἑτέρου αὐτῶν περὶ τὸ κέντρον τῆς ὁμοθεσίας κατὰ γωνίαν 180°. Εἶναι ἄρα δυνατόν νὰ ὀρίσωμεν πάντα τὰ πρὸς δεδομένον ὁμόθετα συστήματα μεταβάλλοντες τὸ κέντρον τῆς ὁμοθεσίας καὶ ἀποδίδοντες τῷ K πάσας τὰς μεταξύ τοῦ o καὶ τοῦ o' δυνατότας τιμὰς. Ὁμοίως ὀρίζεται ἡ ὁμοθεσία καὶ ὅταν τὰ σημεία α, β, γ, δ, ε κείνται ἐν τῷ διαστήματι ἐν διαφόροις ἐπιπέδοις.

Ὀμουρλού. Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγόμενον τῇ διοικήσει Μεντεσέ καὶ τῇ νομαρχία Ἀϊθινίου καὶ ἔχον 420 κατ. Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἡλιουπόλεως καὶ συντηροῦντας τετρατάξιον ἀστικὴν σχολήν, εἰς ἣν φοιτῶσι καὶ θῆλας. [Γρ.Σ.Ι.]

Ὄξυωδιομεθυλανιλίδη. Βλ. Γιατράλιον.

Ὄξυτριαλδίνη. Βλ. Ἀλδεϋδίνη.

Ὀρτάκιον. Κωμόπολις τῆς Θράκης,

κειμένη πρὸς Β μὲν τοῦ Διδυμοτείχου, πρὸς Ν δὲ τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἀρδα. Οὗσα ἔδρα ὑποδιοικήσεως, ὑπαγομένης τῇ διοικήσει καὶ νομαρχία Ἀδριανουπόλεως, ἔχει 8,000 κατ., ὧν οἱ ἡμίσεις Ὀθωμανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτῶμενοι ἐκ τῆς μητροπόλεως Λιτίτσης, ἐδρευούσης συνήθως ἐν Ὄ., καὶ συντηροῦντας ἀστικὴν σχολήν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον.

Ὄσπρινη (legumine). Βλ. Κυαμίνη.

Ὄφιοῦσα. Βλ. Ἀφροσία ἐν Συμπληρ.

Ὄφινειος ἀντίδρασις. Βλ.

Ἀνθρακίμιν.

Παναγία Κάτω. Βλ. Κάτω Παναγία.

Παπυλί. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Μαγνησίας, τῇ διοικήσει Σαρουχάν καὶ τῇ νομαρχία Ἀϊθινίου καὶ ἔχουσα 1890 κατ. Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας πεντάξιον ἀστικὴν σχολήν καὶ διτάξιον παρθεναγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

Πάρσα. Κώμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑπαγομένη τῇ ὑποδιοικήσει Νυμφαίου καὶ τῇ διοικήσει Σμύρνης, ἔχουσα δὲ 910 κατ. Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ συντηροῦντας τετρατάξιον ἀστικὴν σχολήν καὶ τριτάξιον παρθεναγωγεῖον. [Γρ.Σ.Ι.]

Πασσά λιμάν. Βλ. Βουλγαρός.

Παυσάκκος ἄγιος, ἐπίσκοπος Συννάδων. Ἐγεννήθη ἐν Ἀπαμείᾳ τῆς Βιθυνίας ἐκ γονεῶν εὐγενῶν καὶ χριστιανῶν καὶ ἤκμαεν ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Μαυρικίου (582—602). Ἐπὶ δὲ νέος ὢν κατεδάμασεν ἑαυτὸν δι' ὑπερβολικῆς νηστείας καὶ προσευχῆς καὶ διὰ πάσης ἄλλης σκληραγωγίας καὶ ἀσκήσεως καὶ μετερχόμενος καὶ τὴν ἱατρικὴν ἐθεράπευε πολλούς. Τῆς φήμης δ' αὐτοῦ διαδοθείσης μέχρι τοῦ τότε πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Κυριακοῦ (595—608), μετακαλεῖται ὑπ' αὐτοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀπὸ μαχαροῦ χειροτονεῖται ἐπίσκοπος Συννάδων (τῶν Κασαμπᾶ καὶ οὐχὶ Ἀζίν-Καρά-χισάρ, ὡς ἐσφαλμένως ἔγραψεν ἐν σ. 101 τοῦ Συμπληρώματος). Μεταβὰς εἰς Συννάδα ἐπολέμησε τοὺς ἐν αὐτοῖς αἰρετικούς διὰ τὸ λόγον καὶ διδασκαλίας ἐπὶ πολλὸν χρόνον. Ἐπὶ δὲ προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ Μαυρικίου εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐθεράπευσεν αὐτὸν πάσχοντα ὑπὸ ἀνιάτου τινὸς νόσου διὸ εὐγνωμονῶν ὁ αὐτοκράτωρ ὥρισε νὰ διδῇται ἐτησίως εἰς τὰ Συννάδα μία λίτρα, ἥτοι δώδεκα οὐγγίαι χρυσοῦ. Ἐπανακάμ-

φας ὁ Π. εἰς Σύνναδα καὶ ἐν ἀγαθοεργίαις τὸν βίον διανύσας καὶ πολλοῖς αἵτις σωτηρίας γενόμενος, ἐτελεύτησε τῇ 13 Μαΐου, ὅτε ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησία ἐπιτελεῖ τὴν μνήμην αὐτοῦ. (Βλ. Τρ. Εὐαγγελίδου Βίου ἀγίων σ. 375). [Γρ. Σ.Ι.]

Πλακία. Ἀρχαία πόλις τῆς Μυσίας, κειμένη ἐπὶ τῆς Προποντίδος καὶ μεταξὺ Κυζίκου καὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ῥονδάνου. Περὶ τῆς ἐν αὐτῇ λατρείας τῆς Κυβέλης βλ. Mittheilungen des Deutschen Arch. Inst. VII, 151. [Γρ. Σ.Ι.]

Πρίαπος. Ἀρχαία πόλις τῆς Μυσίας, κειμένη ἐπὶ τῆς Προποντίδος καὶ παρὰ τὸ Πάριον, ἰδρυθεῖσα δὲ κατὰ Στράβωνα ὑπὸ Μιλησίων καὶ ἐν χρόνῳ καὶ ἡ Κυζίκος, ἥ ὑπὸ Κυζικηνῶν, οἵτινες συνώκησαν αὐτὴν καὶ ἐν καιρὸν καὶ τὴν Ἀθῦδον καὶ τὴν Προκόννησον. [Γρ. Σ.Ι.]

Σαθαδίλλη (Βατ.). Φυτόν συγγενὲς πρὸς τὸ Βέρατρον, εὐόμενον ἐν τῷ Μεξικῷ, τῷ Τεξᾷ καὶ τῇ Κολομβίᾳ καὶ παρέχον σπέρματα ἐξ ὧν ἐξάγεται ἡ σαθαδίλλη ἢ σαθαβίνη καὶ ἡ βερατρίνη (βλ. λ.).

Σαθθατία (Βατ.). Γένος Γεντιανοειδῶν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς καὶ τῆς Κούδας, περιλαμβάνον δεκάδα εἰδῶν πωδῶν ἐτησίων ἢ πολυετῶν. Καλλιεργείται ὡς κοσμητικὸν φυτόν Σ. ἡ πεδινῇ, καταγομένη ἐκ Λουϊζιάνης καὶ ἔχουσα καυλὸν πολύκλαδον καὶ στεφάνην οἰνέυθρον μετακεντρικῆς κηλίδος, ἀστεροειδοῦς, ζωηρῶς κιτρινῆς.

Σάχουτον ἄσσαμαζον. Βλ. Καρυωτή.

Σαθέριον τῶν Φοινίκων. Βλ. Παραδοξοφύτος.

Σαιν Γαλμιέ (Saint Galmier). Κωμόπολις τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ τοῦ Λείγερ, ἔχον πηγὰς ψυχρῶν ὑδάτων ἀρτιούχων, περιεχόντων διττανθρακικὸν ἀσβεστοῖον καὶ χρησιμοποιοιμένων ὡς εὐστομάχων.

Σαιν Ζερβαί (Saint Gervais). Κωμόπολις τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Ἀνω Σαβοΐας, ἔχουσα θερμὰς (39°—42°) πηγὰς ἱαματικῶν ὑδάτων περιεχόντων θειούχον νάτριον, γλωριούχον νάτριον καὶ θειούχον ἀσβεστοῖον. Τονωτικῇ, νευροπραγντικῇ, αἱματοκαθαρτικῇ.

Σαιν Κριστώ (Saint Christau). Κωμόπολις τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ τῶν Κάτω Πυρηναίων, ἔχον πηγὰς ἱαματικῶν ὑδάτων ἀσβεστοθειούχων μετὰ ἱκανοῦ ποσὸς γαλλικοῦ ἐν διαλύσει. Ὁφελούσιν εἰς πῖσιν καὶ λοῦσιν κατὰ τοῦ ἐκζέματος, τῆς συκώσεως καὶ τῆς κνέφης.

Σαιν Νεκταίρ (Saint Nectaire).

Κωμόπολις τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Puy-de-Dôme, ἔχουσα κλίμα ὀρεῖνόν ὑγιεινότατον καὶ θερμὰς (46°) πηγὰς ὑδάτων ἀρσενικοσιδηρούχων, νατριογλωριούχων, νατριοδι-σανθρακούχων, διουρητικῶν καὶ διεγερτικῶν τῶν πεπτικῶν λειτουργιῶν, ὠφελούντων κατὰ χρόνιων ρευματισμῶν, ἀρθριτισμοῦ, γλωρώσεως, χοιραδινῆς διαθέσεως, καταρροϊκῶν παθήσεων τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων, συμφορήσεων τῆς μήτρας καὶ τῶν ὠθητικῶν καὶ διαφόρων δερματοπαθειῶν.

Σαιν Ραφαέλ (Saint Raphaël). Κωμόπολις τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Βάρ, πλησίον τοῦ κόλπου Fréjus, ἔχουσα κλίμα εὐκρατέστατον καὶ συγκαταλεγμένη κατὰ τὸν χειμῶνα ὑπὸ πολλῶν ξένων καὶ ἐξ πασχόντων ἐξ ἀναιμιῶν, λεμφισμοῦ καὶ χοιραδώσεως.

Σαιν Σωδέρ (Saint Sauveur). Πολίχνη τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Ἀνω Πυρηναίων, ἔχουσα θερμὰς (24°—34°) πηγὰς ἱαματικῶν ὑδάτων νατριοθειούχων, ὠφελούντων κατὰ νευροπαθειῶν καὶ νευραλγιῶν διαφόρων καὶ μυϊκῶν ρευματισμῶν.

Σαιντ Ἀλβάν (Saint Alban). Κωμόπολις τοῦ νομοῦ Λίγερ (Loire), ἔχουσα πηγὰς ἱαματικῶν ὑδάτων περιεχόντων διττανθρακικὰ ἄλατα νατρίου, σίδηρον, ἵχνη ἀρσενικοῦ καὶ μεγάλην ποσότητα διοξειδίου ἀνθρακός. Ὁφελούσι κατὰ δυσπεψιῶν, γαστραλγιῶν καὶ χρόνιων δερματοπαθειῶν. Παρεμφερῆ πρὸς τὰ ὑδάτα ταῦτα εἶναι τὰ τῆς Σαρίζης τῆς Ἀνδρου.

Σαιντ Ὀνορέ (Saint Honoré). Κωμόπολις τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Νιέβρης, ἔχουσα πηγὰς θερμὰς ἀσβεστοθειοαρσενικούχων ὑδάτων, ὠφελούντων κατὰ λεμφοπαθειῶν καὶ χοιραδοπαθειῶν καὶ χοιραδοφυματιώσεων.

Σαλὲν Μουτιέ (Salins Moutiers). Κωμόπολις τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Σαβοΐας, ἔχουσα θερμὰς (34°) πηγὰς ἱαματικῶν ὑδάτων νατριογλωριούχων πρὸς λοῦσιν καὶ πόσιν κατὰ γενικῶν ἀτονιῶν, ἀναιμίας, χοιραδώσεως καὶ χρόνιων ρευματισμῶν.

Σαλι-δέ-Βεάρν (Salies-de-Béarn). Κωμόπολις τοῦ γαλλικοῦ νομοῦ Κάτω Πυρηναίων, ἔχουσα πυκνότερα νατριογλωριούχα ἱαματικά ὑδάτα, ὠφελούτα κατὰ χοιραδώσεως, λεμφισμοῦ, ἰσχυαλγίας, περιστεφίτιδος, δζαίνης, ὠτορροίας καὶ μάλιστα κατὰ τῆς χορείας.

Σαλικίνη. Βλ. Ἰτεύνη.

Σαλικόλιον. Νεωτάτη φαρμακευτικὴ σκευασία ἀποτελούμενη ἐξ ὑδατινοπνευματικοῦ διαλύματος ἱετυλικοῦ, βορικοῦ καὶ ὀξικοῦ ὀξέος μετὰ αἰθερίου ἐλαίου θύ-

μου κλ. Ὑγρὸν ὀσμῆς εὐαρέστου, χρησιμοποιοῦμενον εἰς πλυστεῖς ἐξωτερικὰς καὶ ἐσωτερικὰς, εἰς ψεκασμοὺς καὶ ἐν γένει εἰς πᾶσαν ἀντισηψίαν ἐν τῇ ὑγιεινῇ τοῦ σώματος.

Σαλόλιον. Βλ. Φαινύλιον ἱεθολικόν.

Σαλόλιον θειοκικινελαϊαῦχον. Βλ. Θειοκικινελαϊκὸν νάτριον.

Σαρκορραμφος καλεῖται ἄλλως τὸ ἀρπακτικὸν πτηνὸν Κονδωρ (βλ. τὴμ. Δ' σελ. 760).

Σαρκοσάκχαρον. Βλ. Μυοσάκχαρον.

Σατανᾶς. Βλ. Πιθηκία.

Σαφράνιον (ἴσως ἐκ τοῦ τουρκ. ζαφρα τ. ἑ. κρόκος). Χωρίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν Βιθυνίᾳ, ὑπαγόμενον τῇ ὑποδιοικήσει Γαλιόβας καὶ τῇ διοικήσει Νικομηδείας καὶ ἔχον 360 κατ. ἄπαντας Ἑλληνας, ἐκκλησιαστικῶς τελούντας ὑπὸ τὴν μητρόπολιν Νικομηδείας, συντηροῦντας γραμματοδιδασκαλείον καὶ περὶ τὴν γεωργίαν καὶ μεταξοσκευητοποισίαν ἀσχολουμένους.

Σαφρόλιον. Βλ. Κρακόλιον.

Σημαντήρας Κωνσταντῖνος. Ὑγενήθη ἐν Ἀργεῖ τῷ 1841. Μετὰ τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν τῷ ἔθν. πανεπιστημίῳ διατίθηται πρωτοδίκης τῷ 1868. Εἰς προεδρὸν τῶν πρωτοδικῶν προήχθη τῷ 1868 καὶ εἰς ἐφέτην τῷ 1870. Ἐφέτης ὢν μετέβη εἰς Γερμανίαν καὶ Γαλλίαν χάριν εὐρυτέρων σπουδῶν, ὅπου διέτριψεν ἐπὶ διετίαν. Τῷ 1877 προήχθη εἰς ἀρεοπαγίτην. Ὅτε κατὰ τῷ 1881 ἰδρύθη τὸ νομικὸν συμβούλιον τοῦ κράτους, ὑπῆρξε μεταξὺ τῶν πρώτων διορισθέντων νομικῶν συμβούλων, ἀλλ' εἰς τὴν θέσιν ταύτην παρέμεινε μόνον ἐπὶ βραχὺ, ἐπανελθὼν μετὰ ἑξ. μηνῶν εἰς τὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν. Ἀρεοπαγίτης διετέλεσε μέχρι τοῦ 1891, ὅτε προήχθη εἰς προεδρὸν τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου. Τῷ 1902 κληθεὶς νὰ σχηματίσῃ κυβέρνησιν μετὰ τὴν πτώσιν τῆς κυβερνήσεως Ζαΐμη, ἤρνηθη. Διετέλεσεν ἐπὶ ὀψοκασιαν μέλος τοῦ συμβουλίου, ἀντιπρόεδρος καὶ πρόεδρος τῆς Φιλελευθερικῆς ἐταιρίας, παραιτηθεὶς δὲ τῷ 1900 ὡνομάσθη ὑπὸ τῆς συνελεύσεως τῶν ἐταίρων ὁμοψήφως ἐπίτιμος πρόεδρος. — Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἰωάννης, σπουδάζας τὴν νομικὴν ἐν Γαλλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ, διατελεῖ δικηγόρος ἐν Ἀθήναις καὶ ὑπηγότης ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, ἐδημοσίευσε δὲ πλὴν ἄλλων διατριβῶν τὰς Περὶ τοῦ βάρους τῆς ἀποδείξεως ἐν τῇ πολιτ. δίκῃ (1904) καὶ Τὸ ζήτημα τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας (1905).

Σπειρίλλιον Spirillum (Bot.). Γένος Βακτηριοειδῶν ὑπὸ μορφήν λεπτοῦ νή-

ματος κυματοειδῶς ἢ σπειροειδῶς φερομένου. Ὑπάρχουσι γνωστὰ Σ. τὸ τοῦ στόματος, μικροργανισμὸς σάπροφυτικός ἐπιπολάζων ἐν τῇ τραγί τῶν ὀδόντων καὶ ἔχων λίαν βραδείας κινήσεις, καὶ Σ. τῶν σαπρῶν στασιμῶν ὕδατων, οἷον Σ. τὸ πτωχωτόν, ἔχον ταχυτάτας κινήσεις, καὶ Σ. τὸ ἔρπον, σμικρότερον καὶ ἀδρανέστερον τὰς κινήσεις.

Σπειρογαζία καλοῦνται μικροσκοπικὰ ὄντα ἔχοντα μορφήν λεπτοῦ καὶ μακροτάτου νήματος ἐλικοειδῶς ἢ σπειροειδῶς φερομένου, εὐμοιροῦντα κινήσεων καὶ θεωρούμενα ὑπὸ τινων μὲν ὡς βακτηρίους, δεῖς μικροργανισμοὶ ἀνεξάρτητοι, ὑπὸ τινων δὲ ὡς μαστιγιοειδεῖς προβαλεῖ ἀποσπασθεῖσαι ἀπὸ αἱματοζωαρίων ὁμοίων πρὸς τὰ τῆς ἐλάνθου. Ἐν τῇ παθολογίᾳ γνωστοὶ εἶναι Σ. ὁ ὁθερομειτέριος, κύριον αἷτιον τοῦ ὑποστέρφου τύφου, καὶ Σ. ὁ ἐδάγσιος, παράγων τὴν ἐν Ἰνδίας ἐπιχωριζούσαν ἐπιζωοτίαν Supa καλούμενην καὶ προβάλλουσαν τοὺς ἵππους, τοὺς ἡμίονους καὶ τὰς καμήλους. [P.N.B.]

Σπειρόπτερον (Ζωολ.). Γένος Νηματοειδῶν χαράκτριζόμενον ἐπὶ τοῦ ἄρρενος ὑπὸ οὐρᾶς σπειροειδῶς συνεσταμμένης καὶ φερομένης πτερά κατὰ τὰ πλάγια (ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα) καὶ περιλαμβάνον εἰδη σκολήκων ζώντων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν τοῖς ἐντέροις τῶν Σπονδυλωτῶν. Γνωρίζομεν Σ. τὸ μέγαστον, ἔχον μήκος 7—13 ὑποχ. καὶ διατρώμενον παρασιτικῶς ἐν τῷ ἐντέρῳ τοῦ ἵππου, ἐνθα ἀποτελεῖ μικροῦς ὄγκους μεγέθους λεπτοκαρύου ἢ καὶ ὡς ὀρνίθος, καὶ Σ. τὸ αἵματόχρουν, ἐπιπολάζον ἐν τῷ πεπτικῷ σωλήνι τῶν κυνῶν καὶ τῶν λύκων.

Σπληναλγία. Νοσηρὸν φαινόμενον συνιστάμενον εἰς ἄλγος αἰσθητὸν αὐτομάτως ἢ καὶ διὰ πίεσεως κατὰ τὴν σπληνικήν χώραν ἐπερχόμενον, ἀπειλούμενον δὲ ἢ εἰς συμφορήσιν σπληνικὴν προδιδομένην ὑπὸ τῆς διογκώσεως τοῦ σπληνός (τυφοειδὴς πυρετός, ἐλάνθος κτλ.), ἢ εἰς νευρικὴν αἰτίαν ἀνευ σπληνικῆς διογκώσεως, ὅποτε καὶ καλεῖται νευραλγία σπληνικὴ ἢ σπληναλγία νευρική. [P.N.B.]

Σπλήνωσις καλεῖται ἐν τῇ ἱατρικῇ ἢ εἰς τισι συμφορητικαῖς καταστάσεσι καὶ ἐν ταῖς βρογχοπνευμονίαις ἐπερχομένην μεταβολὴν τοῦ πνευμονικοῦ ἱστικοῦ κατὰ τὴν ὅσιν καὶ τὴν σύστασιν οὕτως ὥστε νὰ ὁμοιάζῃ πρὸς σπληνικὸν ἱστόν. Συνήθως ἢ Σ. εἶναι περίγραφτος καὶ οὐδέποτε κατανεῖ νὰ καταλάβῃ ὅλοκληρον τὸν πνεύμενα ἢ καὶ ὅλοκλήρους λοβούς αὐτοῦ.

Σπορίαις ἢ σποριογένεια καλεῖται ζωολογικῶς ὁ τρόπος τῆς ἀναπα-

γώγης ενίων Πρωτόζωων, ὧν τὸ σῶμα μονοκύτταρον καὶ ἐμπύρηνον ἐν διαίρειται εἰς ἀριθμὸν τινα σωματίων πρωτοπλασματικῶν ἐπίσης ἐμπύρηνων ἑκαστον τῶν σωματίων τούτων ἀποτελοῦν ἴδιον καὶ ἐλευθερὸν ἀτομὸν δύναται μετὰ τὴν τελείαν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ νὰ ὑποστῇ τὴν αὐτὴν διαίρεσιν. Ἡ Σ. χαρακτηρίζεται κυρίως τὰ Σποριόζωα καὶ τὰ Μαστιγιωτὰ Πρωτόζωα καὶ συνίστησιν ὁμοίον τι φαινόμενον πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Σποριοζώων συμβαῖνον, χωρὶς ὅμως νὰ ταυτίζεται πρὸς ἐκεῖνο.

Σποριόζωα (Ζωολ.). Μία τῶν τριῶν ὑποδιαίρεσεων τῶν Πρωτόζωων ἥτοι μονοκύτταρων ζῶων ὀργανισμῶν, περιλαμβάνουσα ὀργανισμοὺς ἀπλουστάτους, φέροντας περιβλητικὸν ὕμνον, στερουμένους παντελῶς ὀργάνων κινήσεως, διατελοῦντας ὅθεν ἐν ἀπολύτῳ ἀκίνητοι ἢ ἐμφανίζοντας ἐλάχιστας καὶ στοιχειωδειςτάτας κινήσεις, ἀναπαράγοντας διὰ σπορίεως ἢ σποριογενείας, ζῶντας πάντοτε παρασιτικῶς καὶ ὑπαγομένους εἰς δύο πρωτεύουσας τάξεις, τὴν τῶν Γραιγορινοειδῶν καὶ τὴν τῶν Κοκκιδιοειδῶν, καὶ εἰς τρεῖς δευτερεύουσας, τὴν τῶν Μικροσποριδίων, τὴν τῶν Μυξοσποριδίων καὶ τὴν τῶν Σαρκοσποριδίων.

Στατική. Πρότυπον γένος τῶν Στατικοειδῶν φυτῶν, ποῶν ἀκαύλων τῶν εὐκράτων χωρῶν, πολυετῶν, καλλιεργισμένων ἐν κήποις χάριν τῶν ὡραίων ὑποκυάνων καὶ κομψῶν ἀνθέων αὐτῶν, ἀπερ καὶ ἐξηρανόμενα διαφυλάττουσι τὸν τε χρωματισμὸν καὶ τὴν ὄψιν αὐτῶν ἀμετάβλητα καὶ χρησιμοποιοῦνται τὸν χειμῶνα εἰς πλοκήν ἀνθοδεσμῶν. Τὸ εἶδος Σ. ἢ πλάτφυς ὑλῆος ἢ σιδηρία κή, καταγευμένη ἐκ τῆς Βορείου Ρωσίας, ἔχει οὐλοα πλατέα καὶ μυριάδας μικρῶν ἰσχυρῶν ἀνθέων, ῥίζαν δὲ περιέχουσαν δεψικὴν οὐσίαν στυπτικὴν καὶ χρησιμοποιουμένην πρὸς βυρσοδεψίαν καὶ ἐν τῇ βαρικῇ ὡς ἐρυθρὰ χρωστικὴ ὕλη. Τὸ ὄνομα εἶναι δηλωτικὸν τῶν στυπτικῶν ἰδιοτήτων τῶν φυτῶν τοῦ γένους τούτου καὶ τυγχάνει καθαρῶς ἐλληνικὸν (στατικός=στυπτικός).

Σταφυλέα. Γένος Σαπινδοειδῶν, περιλαμβάνον δεινρόλλια ἢ θάμνους τῆς Εὐρώπης, τῶν Ἰνδολαίων, τῆς Ἰαπωνίας καὶ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς καὶ χαρακτηριζόμενον ὑπὸ φύλλων συνθέτων ἀντιθέτως διατεταγμένων, ἀνθέων λευκῶν, πενταμερῶν, ἀκτινιμορφῶν καὶ ἐρμαφροδιτών. Τὰ σπέρματα Σ. τῆς τριφύλλου περιέχουσιν ἔλαιον γλυκὺ καὶ τρώγονται καθ' ἑν τρόπον τὰ πιστάκια ἢ αἰστικάκια.

Σταφυλινέδα ἢ Βραχυεῦτρα (Ζωολ.). Μία τῶν μεγαλύτερων οἰκογενειῶν

τῶν Κολοεπτέρων, περιλαμβάνουσα πλέον τῶν 4,000 εἰδῶν ὑπαγομένων εἰς 260 γένη καὶ 11 φυλάς, ζῶντων τῶν μὲν πλείστων ὑπὲρ λήθους, ὑπὲρ τὸν φλοιὸν τῶν δένδρων, ἀνὰ μέσον βρύων ἢ ὁποσυντιθεμένων οὐσιῶν, τινῶν δὲ ἐπὶ ἀνθέων, ἐντὸς μυκήτων καὶ ἄλλων συνεστιαζομένων ἢ παρασιτούντων, ἐν φώλεαίς μυρμηκῶν, τρεφομένων δὲ πάντων ἐκ ζωικῶν ἢ φυτικῶν οὐσιῶν. Χαρακτηρὲς κοινοὶ εἶναι· σῶμα ἐπίμηκες, κοιλιακοὶ κρῖκοι 6—7 κινητοί, ἔλυτρα βραχέα μέρος μόνον τῆς κοιλίας ἐπικαλύπτοντα (ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα Βραχυεῦτρα), πόδες βραχεῖς καὶ τασοὶ συνήθως μὲν πένταρθροι, ἐνίοτε δὲ τετραρθροὶ ἢ τριταρθροὶ.

Σταφυλόκοκκος καλεῖται, ἱατρικῶς γένος βακτηριοειδῶν ὀργανισμῶν μονοκύτταρων, ὑποστρογγύλων, μεγέθους 0,7—1,2 μικροχίλιστον, συναθροισμένων ἐν ταῖς καλλιεργίαις αὐτῶν ὑπὸ μορφήν σωρῶν βοτρυοειδῶν ἢ σταφυλῆς, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα. Τα εἶδη τοῦ χυσιζόντος, τοῦ κιντίνου καὶ τοῦ λευκοῦ Σ., χαρακτηρίζονται οὕτως ὡς ἐκ τῆς χροίας ἣν προσλαμβάνει τὸ ὑπόθεμα ἥτοι ἡ οὐσία ἐξ ἧς τελεῖται ἡ καλλιέργια αὐτῶν (πῆκτωμα, πηκτοσάκχαρον), φαίνονται μᾶλλον ὡς ὄντα ποικίλοι τοῦ αὐτοῦ εἶδους. Ὑπόχρυσιν εἰ Σ. λίαν διαδεδομένοι ἐν τῇ φύτει καὶ ὥστε σαπροφυτικῶς ἐν τῇ γῇ, τῷ ὕδατι, τῷ ἀέρι καὶ τῷ κοινορρῷ, πολλοὶ ὅμως ἐξ αὐτῶν δύναται ν' ἀποθῶσι πυρόνοιοι καὶ σηπτικοί, ἰδίᾳ δὲ μείζονα ἰότητα ἔχουσιν αἱ χρωμογόνοι ποικίλοι. Ὑπὸ παθολογικὴν ἐποψιν οὐδεμίαν εἰδικὴν ἐνέργειαν ἔχουσι, δυνάμενοι δὲ μὲν νὰ παράγωσι δοθιήνας, ἀνθρακας, ἀποστήματα, φλεγμονας, κτλ., δὲ δὲ σοβαρώτατα μολυντικά φαινόμενα.

Στόμωσις. Βλ. Βαρή ἐν τόμ. Β'.

Στρατονίκαια ἢ πρὸς Καίχω. Ἀρχαία πόλις τῆς Μυσίας, κειμένη ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Καίχου (τῶν Μπακίρ-τσάι βλ. λ. σ. 647) καὶ οὐ μακρὰν τῆς Γέρμης. Φαίνεται πθανὸν εἶναι ἡ Σ. αὕτη ἐπωνομασθῇ Ἀδριανούπολις κατὰ τὴν ἐν ἔτει 123 μ. Χ. ἐντεῦθεν διέβησιν τοῦ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ. Τὰ νομίσματα αὐτῆς ἄχρι τοῦδε συνεχέοντο πρὸς τὰ τῆς ἐν Καρία Στρατονικείας (περὶ ἧς βλ. τόμ. Σ' σ. 378). [Ρ. Σ. Ι.]

Στροντίου ἄλτα (Φαρμακ.). α') Βρωμιούχον σπρόντιον, φερόμενον ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων μικρῶν, πρισματικῶν, ἀόσμων, ἀλμυρῶν, λίαν εὐδιαλύτων ἐν ὕδατι καὶ χορηγούμενον εἰς ἄς περιπτώσεις καὶ τὸ βρωμιούχον κάλιον, οὗ πλεονεκτεῖ ὡς μὴ παραβλαπτον τὸ παράπαν τὸν πεπτικὸν σωλήνα. β') Γαλακτικὸν Σ., ὑπὸ μορφήν κόμης ἐκ σμικροτάτων κοκκίων, ἄχρου, ἀμόργου, ἀόσμου, ἀτελῶς

διαλυτής ἐν ὕδατι διὰ τὸν σχηματισμὸν μικροῦ ποσοῦ ἀδιαλύτου ἀνθρακικοῦ στροντίου καὶ χρηγομένης πρὸς ἐλάττωσιν τῶν ἀφθόνων λευκωματωριῶν. γ') 'Ιτεὺλικὸν Σ., ἄλλας λευκόν, δυσδιάλυτον ἐν ὕδατι, ἄριστον ἀντίσηπτικόν τοῦ γαστρεντερικοῦ σωλήνος, ἀνώτερον καὶ αὐτοῦ τοῦ σαλολίου καὶ ναφθολίου. δ') 'Ιωδιοῦχον Σ., ὑπὸ μορφήν πλακκοειδῶν κρυστάλλων, ἁχρῶν, ἀσμῶν, λίαν εὐδιάλυτον ἐν ὕδατι, ταχέως ἀλλοιούμενων ἐν τῷ ἀέρι, παρεχόμενον ὅπου καὶ τὸ ἰωδιοῦχον κάλιον. ε') Νιτρικὸν Σ., ὑπὸ μορφήν κόνεως λευκῆς, χρηγοῦμενον εἰς μεγάλα ποσὰ κατὰ τῶν βρυσματισμῶν τῶν ἀρθρῶν. [P.N.B.]

Στρώντιον θειοκαφεϊκόν. Βλ. Θειοκαφεϊκά ἄλατα.

Στυπτικίνη καλεῖται ἕνεκα τῶν ἐπισχετικῶν κατὰ μητρορραγιῶν ἰδιότητων αὐτῆς ἡ ὑδροχλωρική κοταρνίνη.

Στυρακόνη. Βλ. Κινναμυλικὸν ὀξύ.

Στυρόλιον. Βλ. Φαινυλαιθυλένιον.

Στυρόνη. Βλ. Κινναμυλικὸν ὀξύ.

Συγή. Βλ. λ. σ. 901, ἔνθα ἀντὶ Κωνσταντίνου τοῦ Ζ' γράψον Σ'.

Σύλη (Ζωολ.). Γένος Στεγανόποδων πτηνῶν πρότυπον τῆς οἰκογενείας τῶν Συλιθῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ῥαμφους μακροτέρου τῆς κεφαλῆς, εὐθέως, λεπτῶς ἔδοντωτοῦ, σχιζομένου πέρα τῶν ὀφθαλμῶν, ὑπὸ πτερύγων μακρῶν καὶ ὀξείων, ὑπὸ οὐρᾶς μακρᾶς καὶ ὀξείας, ὑπὸ ταρσῶν βραγέων καὶ δακτύλων μακρῶν συνεχόμενων ὑπὸ ὑμένος οὐδὲ τοῦ ἀντίχειρος ἐξαιρουμένου. Ἐνταῦθα ὑπάγονται πτηνὰ τῶν βορείων θαλασσῶν μεγέθους 1 μέτρον, ζῶντα καθ' ὁμαδὰς πολυπληθεῖς ἐπὶ ἐρήμων νήσων καὶ ἀκτῶν, περιπτάμενα τὴν ἡμέραν ὑπερθεῖν τῶν θαλασσῶν πρὸς ἄγρην ἰχθύων, ἐφ' ὧν καθίπτανται μετὰ τσαύτης ταχύτητος καὶ δυνάμεως ὥστε θραύονται πολλάκις αἱ κεφαλαὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἀφανῶν ὑφάλων. Ἡ κόπρος τῶν πτηνῶν σωρευομένη ἐπὶ τῶν ἐρήμων νησίδων ἐφ' ὧν κτίζουσι τὰς φωλεὰς τῶν ἀποτελεῖ πλείυτιμον λιπαντικὴν οὐσίαν. Ἡ σὰρξ αὐτῶν ἐδώδιμος.

Σύρνιον (Ζωολ.). Γένος ἀρπακτικῶν ὀρνέων νυκτοβίων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Γλαυκιθῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ τελείου κύκλου ἐκ πτίλων περὶ ἐκάτερον ὀφθαλμόν, ὑπὸ ποδῶν ἐπιτιλωμένων μέχρις ἁχρῶν δακτύλων καὶ περιλαμβάνον εἶδη τινὰ Αἰγυλίων ἢ Γλαυκῶν.

Συστήματα ὁμόθετα. Βλ. Ὁμοθεσία.

Σφαιρέλλη (Βοτ.). Γένος Ἀσκομυκήτων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Σφαιροει-

δῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ περιθηκίων ἀπλῶν καὶ ἀσχοσπορίων ὑαλοδῶν διαπεφραγμένων ἐγκαρσίως καὶ περιλαμβάνον εἶδη τινὰ ἄξια λόγου ὡς παράσιτα τῶν φύλλων τῆς Χαμαικεράσου (*Sphaerella fragariae*) ἐφ' ὧν σχηματίζουσι λευκὰς κηλίδας μετὰ πορφυροῦ περιθωρίου, τῶν Ὁξαλίδων (*Sph. tumicis*) καὶ τῶν μίσχων τῶν τεύτλων (*Sph. tabifica*).

Σφαιροειδῆ. Βλ. Πυρηνομύκητες.

Σφαιροφόρος. Βλ. Γλοβιγερίνη.

Σφονδύλιον. Βλ. Ἑράκλειον.

Σφονδυλιέλαιον. Βλ. Ἑράκλει-
έλαιον.

Σφραγὶς τοῦ Σολομώντος.
Βλ. Πολυγόνaton.

Σωσικρεας θειοκαφεϊκινελαϊοῦ-
γον. Βλ. Θειοκαφεϊκινελαϊκὸν νάτριο.

Τζόμπη. Ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ σ. 915 γράψον ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ὁρχάν.

Τραγέλαφος (Ζωολ.). Γένος Μηρυκαστικῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀντιλοπιθῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ κεράτων μακρῶν, εὐθέων, σπειροειδῶς συνεστραμμένων, φερόντων καθ' ὅλον τὸ μήκος αὐτῶν τροπίδοειδῇ προεξοχῇ καὶ ὑπαρχόντων μόνον ἐπὶ τοῦ ἄρρενος. Γνωστότερον εἶδος εἶναι *T. ό σ τ ρ ε ψ ι κ ε ρ ω ς*, ἐπικαλούμενος Κουδοῦ ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς Ἀφρικῆς καὶ δι' τῆς Νοτίου Σαχάρας εἶναι μεγαλόσωμος ἀντιλόπη, ἔχουσα μήκος $2\frac{1}{2}$ —3 μ. καὶ ὕψος 1 μ. 70, κέρατα κίτρινα ἢ ὀφρὰ μῆ-
κους 1 μ. καὶ πλέον, τρίχωμα βραχύ, λεῖον, πυρρόχρουν κατὰ τὰ νῶτα, μετὰ 7—9 ἐγκαρσίων λευκῶν ταινιῶν ἡττον καταφανῶν παρὰ τῷ θήλει, καὶ λευκὸν κατὰ τὴν κοιλίαν. Τὸ ὠραῖον τοῦτο ζῷον δια-
τῶμενον ἐντὸς τῶν ἀφρικανικῶν δασῶν ἐκ τῶν θηρίων μόνον τὸν λέοντα φοβεῖται, πρὸς δὲ δὲν δύναται ν' ἀντιπαλαίῃ, θηρεύεται δὲ ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς Ἀφρικῆς ὅχι μόνον διὰ τὰς εὐχύμους σάρκας αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ δέρμα καὶ τα πελώρια κοῖλα κέρατα, ἀπερ χρησιμεύουσι παρὰ τοῖς ἰθαγενέσιν ὡς δοχεῖα ἐν αἷς φυλάττεται μέλι, καρές κτλ.

Τραγοπάν, *Cerionis* (Ζωολ.). Γένος Ἀλεκτοροειδῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Φασιανιδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ σαρκῶδους, στυσίμου, κερατοειδοῦς (ἐντεῦθεν καὶ ἡ ἐπὶ κλησίς Κερατόρνις) ἀποφύσεως ἐκατέρωθεν τῆς κεφαλῆς καὶ ὀπισθεν ἐκατέρου ὀφθαλμοῦ καὶ περιλαμβάνον δύο γνωστά εἶδη τῶν Ἰμαλαίων ὄρεων, *T. τὸν Σά-
τυρον*, ἐπικαλούμενον ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν Ναπούλ, περικαλλέστατον πτηνόν, ἔχον μήκος 75 ὑφεκ., πτίλωμα ὑπερύψρον παρὰ τῷ ἄρρενι, ὀφρὸν παρὰ τῷ θήλει, καὶ οὐ

πάντα τὰ πτερὰ φέρουσι λευκὴν κηλίδαν ὁμοίαν πρὸς τὴν τῶν οὐραίων πτερῶν τοῦ Ταῦ, καὶ Τ. τὸν μελανοκέφαλον. πτηνὸν μείζον τοῦ προηγουμένου καὶ ἔχον μακρότερα πτερὰ. Τὰ πτηνὰ ταῦτα ζῶντα κατὰ μικρὰς ὑμάδας ἐντὸς μεγάλων καὶ πυκνῶν δασῶν τῶν Ἰμαλαίων τρέφονται ἐκ βλαστῶν, ῥιζῶν καὶ ἐντόμων.

Τραγουλίδαι (Ζωολ.). Οἰκογένεια Μηρυκαστικῶν στερουμένων μὲν κεράτων, ἔχοντων ὅμως κυνόδοντας, ὧν οἱ ἀνώτεροι ἀναπτύσσονται παρὰ τῇ ἄρρην δίκην χαυλιοδόντων προεχόντων τοῦ στόματος πρὸς τὰ κάτω. Ὑπάρχουσι γνωστὰ δύο γένη. Ὑαίμωσχος ὁ ἄφρικανικός, ἔχων τὰ κύρια μετακάρπια ἐστὶ διακεκριμένα, καὶ ὁ Τράγουλος, πρότυπον γένος τῆς οἰκογενείας, φέρων τὴν ἴδιον χαρακτῆρα πάντων τῶν Μηρυκαστικῶν διὰ τῆς συνοσσεύσεως τῶν μετακαρπίων εἰς ἐνιαῖον ὁστοῦν. Τὸ εἶδος Τ. ὁ ἰαβαῖος ἡ νάνος εἶναι τὸ μικρότερον μεταξὺ τῶν γνωστῶν Μηρυκαστικῶν, ἔχων μήκος 50 ὑψεκ. καὶ ὕψος 25 ὑψεκ., τρίχωμα λεπτόν, ὑπόπυρρον κατὰ τὰ νῦτα καὶ λευκὸν κατὰ τὴν κοιλίαν, ζῇ δὲ κατὰ μόναν ἐντὸς τῶν πυκνῶν δασῶν τῆς Ἰάβας καὶ τῶν παρακειμένων νήσων, θηρεύμενος ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν χάριν τῶν σαρκῶν αὐτοῦ.

Τραχειοδρογγοσκοπία καλεῖται ἱατρικῶς νωτοτάτη τις ἐξεταστικὴ μέθοδος καθιστάσα δυνατὴν τὴν διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἔρευναν καὶ ἐπισκόπην οὐ μόνον τῆς τραχείας, ἀλλὰ καὶ τῶν διακλαδώσεων ταύτης, τοῦτ' ἐστὶ τῶν βρόγχων. Τὰ ἀναγκαῖα πρὸς τελεσιν τῆς Τ. ὄργανα εἶναι εὐθεῖς κυλινδρικοὶ σωλήνες ἐκ νικελίου, μήκους 25—40 ὑψεκ. καὶ εὐρους 6—15 ὑποχ. ἀναλόγως πρὸς τὴν ἀπέχασιν εἰς ἣν θέλομεν νὰ φθάσωμεν ἐντὸς τῆς τραχείας καὶ τῶν βρόγχων καὶ πρὸς τὸ εὖρος τοῦ ἐξεταζομένου βρόγχου· οἱ σωλήνες οὗτοι στηριζόμενοι κινήτως ἐπὶ πλαγίας λαβῆς ἔχουσι στιλπνотάτην τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῶν ἐπιφάνειαν, πρὶν δ' εἰσαχθῶσι θερμαίνονται ἐλαφρῶς καὶ τὸ κατώτερον αὐτῶν πέρασ ἐπαλείφεται δι' ἀπεστερωμένου ἐλαίου· ὁ ἐξετάζων ἱατρός φέρει ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἐστηρικμένον εἰδικὸν λύχνον μεγάλῃς φωτεινῆς ἐντάσεως καὶ βλέπει διὰ τοῦ αὐλοῦ τοῦ σωλήνος τὸ εἰς τὸ εἰσαχθὲν πέρασ αὐτοῦ προσπίπτον μέρος τῆς τραχείας ἢ τῶν βρόγχων. Ὅποιαν ὑπηρεσίαν μέχρι σήμερον παρέσχεν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ἡ θαυμαστὴ καὶ ἀκίνδυνος αὕτη μέθοδος ἀρκεῖ πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι ἀναφέρωμεν τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς ἐν ταῖς περιπτώσεσι τῆς παρεμβύσεως ξένων σωμάτων ἐν τῇ τραχείᾳ καὶ ταῖς λοιπαῖς ἀεροφορίσι ὁδοῖς,

καθ' ἃς, πρὸ τῆς τραχειοδρογγοσκοπικῆς μεθόδου τοῦ Killian, αἱ ἀμέσως ἐπερχόμεναι πνευμονικαὶ προσβολαὶ ἢ αἱ βραδύτερον ἐκδηλούμεναι βρογχοπνευμονικαὶ φλεγμοναὶ προεκάλουν τὸν θάνατον ἐν ἀναλογίᾳ 50 % ἀπὸ τῆς θεραπευτικῆς οὐδὲν μέσον σωτήριον διατεθείσης ἐν παρομοίαις περιπτώσεσι. Ἐσχατὰ μέτρα ἦσαν ἡ μετὰ τραχειοτομίαν τυφλὴ ἔρευνα διὰ λαβίδος ἢ ἡλεκτρομαγνήτου τῶν διαφόρων βρογχικῶν διακλαδώσεων ἀνευ προηγουμένης ἐξακριβώσεως τοῦ σημείου καθ' ὃ εὐρίσκατο τὸ ξένον σῶμα· ἐτι δὲ κινδυνώδεστερον μέσον ἐπιφέρειν τὸν θάνατον τάχιστα καὶ σχεδὸν πάντοτε, ἥτο ἡ διὰ χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως διὰ τοῦ μεσοπνευμονίου χώρου βρογχοτομία πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ ξένου σώματος. Σήμερον οὖως ἄρ' οὐ προηγουμένως διὰ τῶν ἀκτίνων Röntgen ὁρίσθη ἡ θέσις τοῦ ἐν τῇ τραχείᾳ ἢ ἐν τοῖς βρόγχοις ξένου σώματος φάνει· ὁ ἱατρός εἰτα τραχειοδρογγοσκοπικῶς μέχρις αὐτοῦ καὶ διὰ κατὰλλήλου ὄργανου (λαβίδος, ἀγκιστρίου, ἡλεκτρομαγνήτου) ἐξάγει τὸ ξένον σῶμα καὶ σφίει ἀπὸ βελείου θανάτου. Διακρίνουσι τὴν Τ. εἰς ἀνάμιμα καὶ τὸν τελευτήν ἀπὸ τοῦ στόματος καὶ τοῦ λάρυγγος καὶ Τ. διὰ τραχειοτομίας τελευτήν ἀπὸ τῆς τραχείας μετὰ προηγουμένην τομὴν ταύτης. [P.N.B.]

Τραχύτης (Γεωλ.). Πέτρωμα μικρολιθικὸν ἡρακλειτικῆς προελεύσεως, χρώματος γαίου, τραγὺ εἰς τὴν ἀφὴν ὡς ἐκ τῶν προεχουσῶν αἰγῶν τῶν συμπετηγνυμένων βελονειδῶν κρυστάλλων (ἐντεῦθεν καὶ ἡ ἐπίκλησις τοῦ πετρώματος τούτου), ἀποτελούμενον ἐκ μάζης μικρολίθων σανιδίτου, ἀμφοβόλιτου, πυροξένου, μέλανος μαρμαρυγίου, σφηνίτου, μαγνητίτου καὶ ἀπαιτίτου, περικλειούσης μεγάλους κρυστάλλους σανιδίτου καὶ ποικιλίαν τινὰ πυριτολίθου, τὸν τριδυμίτην. Πολλὰκις ὁ Τ. ἐμφανίζει κοιλότητα πεπληρωμένην ὑπὸ ὀπαλλίου ἢ κρυστάλλων τοπαζίου (τραγύται μεξικανικοί).

Τρηματώδη (Ζωολ.). Τάξις Πλατελμίνθων, περιλαμβάνουσα σκώληκας παρσιότους, στερουμένους μὲν δονητικῶν βλεφαρίδων, ἔχοντας δὲ ὄργανα στηρικτικά (μύζητρα καὶ ἀρπάγια), δι' ὧν προσκολλῶνται ἐπὶ τοῦ ξενίζοντος ὁργανισμοῦ. Ὡς τύπον τῶν Τ. ἔχομεν τὰ Δίστομα (βλ. λ.), γενικῶς δὲ διακρίνονται οἱ ἐξῆς ἴδιοι χαρακτῆρες: σῶμα πλατὺ, ὅτε μὲν σμικροῦσιν, σχεδὸν μικροσκοπικόν, ὅτε δὲ μέγα, μήκους πλείονων ὑψεκ., γενικὴ κοιλότης πεπληρωμένη τελείως ὑπὸ συνδετικῆς ἰστού, τεπειστικῆς σῶλῃν ἀπαρτιζόμενος ἐκ μυῶδους φάρυγγος, βραχέος οἰσοφάγου, δύο μα-

κρῶν τυφλεντέρων, ὅτε μὲν ἀπλῶν, ὅτε δὲ διακλαδιζομένων καὶ ἐξικνουμένων μέχρι τοῦ ἐπισθίου πέρατος τοῦ σώματος ἀπεικρινικὸν σύστημα ἀποτελοῦμενον ἐκ δύο σωλήνων συνανουμένων εἰς ἓνα σωλήνα ἐκβάλλοντα δι' ἐνιαυτοῦ στομίου κατὰ τὸ ἐπίσθιον μέρος τοῦ σώματος οὔτε κυκλοφορικὸν οὔτε ἀναπνευστικὸν σύστημα ὑπάρχει· τὸ νευρικὸν σύστημα ἀποτελεῖται ἐκ δύο γαγγλίων κειμένων ἐκτέρωθεν τοῦ σαργγῶς καὶ ἐκπεμπόντων νευρικὰ κλαδιά πρὸς πάσας τὰς διευθύνσεις· ἐρματροδισμός τέλειος ὑπαρχόντων ἐπὶ ἐκάστου ἀτόμου τοῦ τε ἀρρενος καὶ τοῦ θήλεος γεννητικοῦ συστήματος ἐν πολυπλόκῳ τελείῳ τῆτι. Ἡ τάξις αὐτῆς τῶν Σκολήκων περιλαμβάνει περὶ τὰ 500 εἴδη, ὑπαγόμενα εἰς δύο δευτερευούσας τάξεις, τὴν τῶν Πολυστόμων καὶ τὴν τῶν Διστόμων.

Τρίεδρος καλεῖται γεωμετρικῶς πᾶσα στερεὰ γωνία προκύπτουσα ἐκ τῆς ἀμοιβαίας τομῆς τριῶν ἐπιπέδων (ἔδραι τῆς τριέδρου), ὧν αἱ τομαὶ οὗται εὐθεῖαι γραμμαὶ (ἀκμαὶ τῆς τριέδρου) συγκλίνουσι καὶ συμπίπτουσιν εἰς ἓν σημεῖον (κορυφὴ τῆς τριέδρου). Ἐκάστη ἔδρα τῆς Τ. εἶναι ἀναγκαίως ἐλάσσων δύο ὀρθῶν ἢ μιᾶς διατεταμένης ὡς καὶ τοῦ ἀθροίσματος τῶν δύο ὑπολοίπων, μείζων δὲ τῆς διαφοράς ἐκείνων· τὸ ἀθροῖσμα τῶν τριῶν ἔδων εἶναι ἕλασσον τεσσάρων ὀρθῶν· τὸ ἀθροῖσμα δύο διέδρων γωνιῶν τῆς τριέδρου εἶναι ἕλασσον τοῦ ἀθροίσματος τῆς τρίτης σὺν δυσὶν ὀρθαῖς· τὸ ἀθροῖσμα τῶν τριῶν διέδρων αὐτῶν δὲν δύναται νὰ εἶναι μῆτε ἕλασσον τῶν δύο ὀρθῶν διέδρων, μῆτε μείζον τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἐξ ὀρθῶν τοιούτων. Ἐν ἐκάστῃ τριέδρῳ διακρίνομεν μίαν κορυφὴν, τρεῖς ἀκμᾶς, τρεῖς ἔδρας καὶ τρεῖς διέδρους γωνίας. Καλεῖται ἰσοσκελὴς πᾶσα Τ. ἔχουσα τὰς δύο τῶν τριῶν αὐτῆς ἔδρων ἴσας, σύμμετρος δὲ Τ. ἡ ἐκ τῆς πέρα τῆς κορυφῆς δεδομένης τριέδρου προεκβολῆς τῶν ἀκμῶν σχηματιζομένη. Ἡ δεδομένη Τ. καὶ ἡ ἐκ ταύτης σύμμετρος ἔχουσι μὲν πάντα τὰ μέρη αὐτῶν (ἔδρας καὶ διέδρους) ἀντιστοίχως ἴσας, δὲν ἐφαρμόζουσιν ὁμῶς πρὸς ἀλλήλας, ἐκτὸς ἐὰν ὦσιν ἰσοσκελεῖς. Δύο τριέδρου γωνία ἔχουσι ἴσα τὰ στοιχεῖα αὐτῶν (ἔδρας καὶ διέδρους) δὲν εἶναι καὶ πρὸς ἀλλήλας ἴσαι, ἐκτὸς ἐὰν τὰ ἀντιστοίχως ἴσα στοιχεῖα διευθύνωνται ὁμοίως.

Τριόνυξ (Ζωολ.). Πρότυπον γένος τῆς οἰκογενείας τῶν Τριονυχιδῶν, περιλαμβάνον εἶδη χελωνῶν πᾶν ποταμῶν καὶ τῶν γλυκύνων ὕδατων τῶν θερμῶν χωρῶν, χαρακτηριζομένων ὑπὸ χελωνίου ἀτελῶς ἀπωστεωμένου καὶ αποτελουμένου ἐκ

κεντρικοῦ ὀστείνου τμήματος περιβαλλομένου ὑπὸ χονδρῶδους γύρου. Οἱ πόδες ἔχουσι πέντε δακτύλους, ὧν οἱ τρεῖς μόνον συνηγμένοι διὰ ὑμένους φέρουσιν ὄνυχας. Εἰς τὸ γένος τοῦτο ὑπάγονται 23 εἶδη, ἐν οἷς ἀξιωματικώμενα εἶναι Τ. ἡ αἰγυπτιακὴ ἢ ἡ Χελωνὴ τοῦ Νείλου, ἔχουσα μῆκος 3 μ., διατεταμένη ἐν τοῖς μεγάλαις ποταμοῖς τῆς Ἀφρικῆς, καὶ Τ. ἡ θηριώδης τοῦ Μεξικοῦ καὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἔχουσα μῆκος 1 μ. 60 καὶ ἀλειωμένη χάριν τῆς εὐχύμου σαρκὸς αὐτῆς.

Τριονυχίδα ἔσται Ποταμοχελωνά (Ζωολ.). Οἰκογένεια Χελωνῶν χαρακτηριζομένη ὑπὸ ῥαχιαίου θυρεοῦ ἐπιπέδου ἀτελῶς ἀπωστεωμένου καὶ κοιλιακοῦ θυρεοῦ ἀποτελουμένου ἐκ πολλῶν κεχωρισμένων ἀπ' ἀλλήλων ὀστέων, ὑπὸ ποδῶν τριδακτύλων φερόντων ὄνυχας καὶ ὑμένα συνδετικῶν καὶ ὑπὸ δερματος μαλθακοῦ κατὰ τὸ πλεῖστον. Περιλαμβάνει δὲ γένη χελωνῶν διατεταμένων ἐν τοῖς μεγάλαις ποταμοῖς τῶν θερμῶν χωρῶν καὶ τριφυμένων ἐξ ἰχθύων. Πρότυπον γένος εἶναι ἡ Τριονυξ.

Τριχοδέσμειον (Βοτ.). Γένος Φυκῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ὀσκιλλαριοειδῶν, ἔχον θαλλὸν ἐκ νημάτων εὐθεῶν, θαμνοειδῶς συνηγμένων καὶ συγκεκολλημένων δι' οὐσίας πηκτωματώδους. Τα φύκη ταῦτα ἐπιπλέοντα ἐλευθέρως ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν θαλασσῶν ἔχουσι χρῶμα αἱματέρυθρον, εἰς αὐτὰ δὲ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὀρεῖλεται καὶ ἡ ἐπικλησις Ἐρυθρὰ θάλασσα, διότι ὅχι μόνον τοιαῦτα ἐμφανίζονται ἀπειροπληθῆ κατὰ περιόδους ἐν τῇ θαλάσῃ ἐκείνῃ, ἀλλὰ καὶ ἄλλα φύκη, ὡς ἡ Χλαμυδομονάς καὶ ὁ Πρωτόκοκκος, βλαστάνοντα ἐν αὐτῇ παράγουσι παρομοίαν χροιάν. Οἱ πρῶτοι ὀνομάσαντες τὴν θάλασσαν ἐκείνην Ἐρυθρὰν ἀπέβλεψαν εἰς τὴν ὀπτικήν ἐντύπωσιν μόνον, ἀγνωσοῦντες τὸ ἀληθὲς αἷτιον τοῦ χρώματος.

Τριχοδέκτης (Ζωολ.). Γένος Μαλλοφάγων ἐντόμων, περιλαμβάνον πολλὰ εἶδη ζῶντα ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τιαφρῶν Μαστοφόρων καὶ τρεφόμενα ἐκ τῶν τριχῶν ἢ τοῦ γχοῦ ἢ τῶν ἀποπιπτόντων δερματικῶν ἐπιθηλίων. Τοιαῦτα εἶναι Τ. ὁ κυνικός, ἔχων μῆκος 1—2 ὑποχ. καὶ ζῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ τραχήλου τῶν κυνῶν, καὶ Τ. ὁ σφαιροκέφαλος, ζῶν ἀνὰ μέσον τῶν τριχῶν τοῦ δέρματος τῶν προβάτων.

Τροπιδόσαυρος (Ζωολ.). Γένος Σαυροειδῶν τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Μεσημβρινῆς Εὐρώπης, διαφέρον δια τὴν ἑλλειψιν κοιλιακῆς ζώνης ἐκ μεγάλων φολιδῶν καὶ

διὰ τὴν ὑπαρξίν μιᾶς μόνης αὐλακὸς κατὰ τὸν λαιμόν. Τὸ εἶδος T. ἢ 'Α λ γ ί ρ α εὐρίσκεται ἀποκλειστικῶς ἐν τῇ χερσονήσῳ τῆς Ἰσπανίας μέχρι τῶν Πυρηναίων καὶ ἐν ταῖς νήσοις τῆς Ἑλλάδος καὶ διακρίνεται διὰ τὰ ὠραία αὐτοῦ χρώματα.

Τροχόσφαιρα (Ζωολ.). Σφαδονική μορφή τῶν Πολυχαίτων Κρικωτῶν. ἀποτελοῦσα σῶμα ἡμισφαίρικόν πρὸς τὰ ἄνω καὶ κωνικὸν πρὸς τὰ κάτω, ἐπ' οὗ διακρίνομεν πλαγίως μὲν τὸ στόμα, εἰς τὸ κατώτερον δ' ἄκρον τὸ ἐκφορητικὸν στόμιον τοῦ ἐντέρου· ἀνωθεν τοῦ στόματος καὶ κατὰ τὴν ἱσημερινὴν τοῦ συνόλου σφαιροειδοῦς σώματος ὑπάρχει στεφάνη ἐκ δονητικῶν βλεφαρίδων, κατὰ δὲ τὸν ἀνώτερον πόλον ἐκωδερμικὴ παχυνσις, ἢ μετωπιαία πλάξ, συνιστῶσα ὑποτύπωμα τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ κεκαλυμμένη ὑπὸ μακρῶν βλεφαρίδων· ὁ πεπτικὸς σωλὴν φέρων βλεφαρίδας καθ' ὅλην τὴν ἐκτασιν αὐτοῦ ἀπαρτίζεται· ἐκ τοῦ οἰσοφάγου καὶ ἐκ τοῦ στομάχου ὀγκωδεστάτου ὄντος καὶ ἐκβάλλοντος εἰς κάθετον ἑντερον. Ἐκ τῆς T. πρωρισιμένης ἐν' ἀποτελεσθὲν τὴν κεφαλὴν τοῦ τελειοῦς διαπεπλασμένου σκώληκος διαβλαστήσεως· ἐκ τοῦ κατωτέρου ἀκροῦ αὐτῆς προκύπτουσι διαδοχικῶς τὰ τμήματα τοῦ λοιποῦ σώματος χωριζόμενα δι' ἐγκαρσίων αὐλάκων. [P.N.B.]

Τσινταρλί (τὸ πάλαι Πιτάνη, πρὸλ. καὶ τόμ. Σ' σ. 605). Ὑπαγόμενα· τῇ υποδιουκίᾳ Περγάνου, τῇ διοικήσει Σμύρνης καὶ τῇ νομαρχίᾳ Ἀϊδινίου, ἔχει 800 κατ. Ἑλλήνας, ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτωμένους ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἐρέσου καὶ συντηροῦντας τριτάξιον ἀστικήν σχολήν. — Ἡ Πιτάνη ὑφίστατο καὶ ἐπὶ Βυζαντινῶν, ὑπαγόμενη κατὰ τὸν Ἱεροκλέα τῇ 20ῇ ἐπαρχίᾳ Ἀσίας. [Πρ.Σ.Ι.]

Τυλώματις οὐλώδης. Βλ. Ἑγκεφαλικὸ ὄγκος.

Ῥακίνθινος. Βλ. Πορφύριον.

Ῥ'δροτροπισμός τῶν φυτῶν ἢ μᾶλλον φυτικῶν τινῶν ὀργάνων ἢ μελῶν τυγχάνει τὸ κινήτικόν ἐκεῖνο φαινόμενον καθ' ὃ τινὰ τῶν ὀργάνων ἐπιζητοῦντα ἢ ἀποτροπιαζόμενα τὴν ὑγρασίαν ἐκτελεῦσιν ἀναλόγους κινήσεις πρὸς προσηλυσιν ἢ πρὸς ἀπομάκρυνσιν ἀπ' αὐτῆς.

Ῥ'πάτιος. Ἦτο ἀνεψιὸς τοῦ αὐτοκράτορος Ἀναστασίου τοῦ Α' τοῦ Σιλενταρίου (491—518), κατὰ δὲ τὴν ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ στάσιν τοῦ Νίκα ἀνηγορεύθη αὐτοκράτωρ τῇ 19 Ἰανουαρίου 532, ὁπότε ὁ Ἰουστινιανός, ἡ αὐλὴ αὐτοῦ καὶ ὁ στρατηγὸς Βελισάριος εἶχον ἀποφασίσει νὰ ἀποδρασῶσιν. Ἀλλ' ἐν τῇ κρίσει ταύτῃ πε-

ριττάσαι ἡ σύζυγος τοῦ Ἰουστινιανοῦ Θεοδώρα ἔσωσε διὰ τῆς ἀποραστικότητος αὐτῆς τὴν δυναστείαν, ὃ δὲ Ὑπάτιος μὴ δεῖξας τὴν ἀπαιτουμένην δραστηριότητα συνελήθη ὑπὸ τοῦ Βελισαρίου καὶ προσαχθεὶς πρὸς τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐφυλακίσθη. Τῇ δ' ἐπιούσῃ ἐσφάγη αὐτὸς τε καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Πορμπίος. [Πρ.Σ.Ι.]

Φαγοκυττάρωσις καλεῖται βιολογικῶς, κατ' εἰρήγησιν τοῦ πολλοῦ Metchnikoff, τὸ σύνολον τῶν ἰδιοτήτων ἃς ὑπὸ εἰδικῶς χημικῶς συνθήκας φαίνονται προσκτώμενα ἐνια τῶν κυττάρων τοῦ ὄργανισμοῦ ἐπικαλούμενα φαγοκύτταρα καὶ αἵτινες σκοποῦσαι τὴν παντός ὄργανισμοῦ κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν μικροοργανισμῶν ἀμυναν συνοψίζοντες εἰς τρεῖς λειτουργίας διαξαγομένας ταύτοχρόνως, τὴν κατὰ πρῶσιν ἢ συσσωματώσιν τῶν ζώντων μικροοργανισμῶν ὑπὸ τῶν φαγοκυττάρων, τὴν πέψιν ἢ διάλυσιν τῶν μικροοργανισμῶν καὶ τὴν χημειοστατικήν· αἱ σθήτικὸς τετα, δι' ἧς τὰ φαγοκύτταρα αἰσθάνονται τὴν ἀπὸ τινος σημείου τοῦ ὄργανισμοῦ εἰσβολῆν τῶν μικροοργανισμῶν καὶ ἔλκονται πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο πρὸς ἄμυναν. Δὲν πρέπει νὰ συγχέωμεν τὰ φαγοκύτταρα μετὰ τῶν λευκοκυττάρων ἥτοι τῶν λευκῶν σωματίων ἢ σφαιριδίων τοῦ αἵματος καὶ τοῦ λέμμου· ἐάν τὰ λευκοκύτταρα εὐκόλως καὶ ταχύτερον παντός ἄλλου εἶδους ὀργανικῶν κυττάρων προσκτώνται τὰς φαγοκυτταρικὰς λειτουργίας, τοῦτο δὲν συνεπάγεται τὴν συνταύτισιν αὐτῶν μετ' ἐκείνων, διότι ὅχι μόνον ἴδιαί τινες μορφαὶ λευκοκυττάρων, οἷα τὰ λεμφοκύτταρα τὰ μεγαπύρρηνα ἥτοι νεαρά λευκοκύτταρα, δὲν εἶναι ἱκαναὶ εἰσεῖν νὰ προσλάβωσι τὰς φαγοκυτταρικὰς λειτουργίας, ὡς καὶ τὰ ἑωσινόφιλα ἢ λευκοκύτταρα τοῦ Erlich, ἀπερ' οὐδέποτε προσκτώνται τοιαύτας λειτουργίας, ἀλλὰ καὶ ἄλλων ἰσῶν ἀνατομικὰ στοιχεῖα μεταμορφοῦνται εἰς φαγοκύτταρα ἢ τοῦλάχιστον ἐργάζονται ὅ,τι καὶ ταῦτα ὑπὸ ἀμυντικὴν ἐποψίν, ὡς εἶναι λ. χ. ἐνία ἐνδοθηλιακὰ κύτταρα (ἀγγεῖα τοῦ ἥπατος), τὰ κυτταρικά στοιχεῖα τοῦ σπληνικοῦ πόλου καὶ τοῦ ὁστεομυελοῦ, τὰ μόνιμα καὶ πορευτικά κύτταρα τοῦ συνδετικού ἴστος, τὰ μυοκύτταρα τῶν γραμμωτῶν μυῶν, τὰ νευρολογιστὰ καὶ τὰ νευρογαγγλιακὰ κύτταρα. Σχεδὸν πάντα τὰ κυτταρικά στοιχεῖα τοῦ ὄργανισμοῦ εἶναι ἐπιδεκτικὰ τῶν φαγοκυτταρικῶν λειτουργιών. Τὰ φαγοκύτταρα ὁρῶσιν ἐν γένει ὅταν ὁ ὄργανισμὸς ἀπειληται ἐκ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν μικροοργανισμῶν, τὸ ἀποτέλεσμα δὲ τῆς τοιαύτης ἀντιδράσεως συνίστησι τὴν καλουμένην φλεγμονήν· ὑποθέσωμεν λύσιν

συναχθείς κατά τὸ δέριμα καὶ ἔρπον μι-
κρορραγισμῶν κατὰ τὸ σημεῖον τῆς βλάβης
ταύτης, τότε αἱ χημικαὶ οὐσίαι ἀνέκκρινουσιν
οἱ μικρορραγισμοὶ προσελκύουσι τὰ πολυ-
πύρηντα λευκοκύτταρα, ἅπερ ἐξερχόμενα ἐκ
τῶν τριχοειδῶν ἀγγείων ἀνα μέσον τῶν
ἐνδοθηλιακῶν κυττάρων τῶν τοιχωμάτων
αὐτῶν φθάνουσι σωρηδὼν εἰς τὸν τόπον τοῦ
τραύματος, καταπίνουσι καὶ καταπέπτου-
σιν ἐπὶ τόπου τοῦ ἐπιδρoμῆς ὁργανισμοῦς
καὶ τέλος θνήσκουσι, τὸ δὲ σύνολον τῶν
πυρώματων αὐτῶν συνίστησι τὸ πύον. Καὶ
ἐν ταῖς ὁξείαις καὶ ἐν ταῖς χρονίαις τῶν
νόσων τῶν ἀποτοκῶν εἰσβολῆς νοσογόνων
μικρορραγισμῶν παρατηρεῖται φαγοκυττα-
ρική λειτουργία, ὅσῳ δὲ μείζων ἡ φαγο-
κυτταρική ἀντίδρασις, ἐπὶ τοσούτῳ μείζων
καὶ ἡ τοῦ καθόλου ὁργανισμοῦ ἀντοχή. Αἱ
νεώτεροι πρόσδοι τῶν ἱατρικῶν ἐπιστημῶν
ἀπέδειξαν ὅτι εἶναι δυνατόν δι' εἰδικῶν
μέσων νὰ προσπονηθῇ, οὕτως εἰπεῖν, καὶ
προικίζονται τὰ δεκτικὰ φαγοκυτταρώσεως
ἀνατομικὰ στοιχεῖα, ἡ πιστὴ αὕτη καὶ γεν-
ναία φρουρά τοῦ ὁργανισμοῦ, διὰ φαγοκυ-
ταρικῶν λειτουργιῶν συμβαλλομένων εἰς
ἀμυναν καὶ ἀποκρουσιν ὀρισμένης νόσου·
παράδειγμα τούτου ἔστω ὁ θαυμασμός καὶ
αἱ ἀντιλευσιν καὶ αἱ ἀντιφθοβηριτικαὶ καὶ
ἀντιτετανικαὶ καὶ ἀντιτυφικαὶ καὶ ἀντι-
στρεπτοκοκκικαὶ ἐνέσεις. Ἐπ' ἀρχαῖς ὁμως
καὶ μικρορραγισμοὶ καθ' ὃν οὐδεμίαν ἀμυ-
ναν σωστικὴν δύναται ν' ἀντιτάξῃ ὁ ὁρρα-
γισμός, εἴτε φύσει εἴτε τέχνη· τα βλακτερί-
δια τῆς φυματώσεως καὶ τῆς λέπρας καί-
περ καταπνιγόμενα ὑπὸ τῶν φαγοκυττάρων
ἐξαχολογούσιν καὶ οὕτω ζῶντα ἐπὶ μακρὸν
χρόνον καὶ δύναται νὰ πολλαπλασιασθῶ-
σιν. Ἀντιρρήσεις πολλὰ διετυπώθησαν ὑπὸ
διαφόρων συγγραφέων κατὰ τῆς Μετανοικορ-
φείου θεωρίας ταύτης καὶ μάλιστα ὅτι
τὰ λεγόμενα φαγοκύτταρα δὲν δύναται νὰ
καταπῶσι τοὺς ζῶντας μικρορραγισμοὺς,
ἀλλ' ὅτι οὗτοι εἰσδύονται εἰς ἐκεῖνα ἢ τοῦ-
λάχιστον ὅτι τὰ πυώματα αὐτῶν μόνον
καταπίνονται ἀφ' οὗ οἱ μικρορραγισμοὶ νε-
κρωθῶσιν ὑπὸ τῶν βακτηριολυτικῶν ὡ-
ν ὑγρῶν ἢ χυμῶν τοῦ ὁργανισμοῦ. Ὅπως
κάν ἔχη τὸ πρᾶγμα, ἀνεκτίρητον ἀπομέ-
νει ὅτι οὐχὶ ἀσήμενον λειτουργίαν ἔχουσι
τὰ φαγοκύτταρα, ἐν ν' ἀποκαθαίρωσι τὸν
ὁργανισμὸν ἀπὸ τῶν βακτηριακῶν πυωμά-
των, κἂν εἴ ἀπαρνηθῶμεν τὰς ἀνω περι-
γραφείσας τρεῖς οὐσιώδεις λειτουργίας. Ἀλ-
λως τε ὁ Metchnikoff τὴν φαγοκυτταρώσιν
θεωρεῖ οὐ μόνον ὡς μηχανισμόν ἁ-
μυντικόν ἢ καθαρτήριον (méca-
nisme de défense ou de débaillement),
ἀλλὰ καὶ ὡς μετὰ μὲτ' ἀρρωτικὸν τοιοῦ-
τον, καθ' ὃν τὰ διάκριτα ἀνατομικὰ στοι-
χεῖα κατὰ τὴν καταστροφὴν αὐτῶν διέρ-

χονται διὰ τῶν φάσεων ἐκείνων τῆς ἀνα-
πτύξεως δι' ὃν εἶχον διέλθει ὅπως προσ-
κλήσονται τοὺς τελικοὺς αὐτῶν χαρακ-
τήρας. [P.N.B.]

Φαγόπυρον (Bot.). Γένος Πολυγώ-
νοειδῶν, χαρακτεριζόμενον ἐκ τοῦ ἐμβρύου
αὐτοῦ κειμένου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ λευκώμα-
τος καὶ ἐκ τῶν πλατυτέρων ἢ ἐν τοῖς λοι-
ποῖς Πολυγώνοις καὶ φυλλοειδῶν κοτυλη-
δόνων αὐτοῦ. Περιλαμβάνει δύο γνωστά
καὶ χρήσιμα εἶδη, *Ph. το. κοινόν* ἢ *ἑ δ. ὠ-
διμον*, κοινῶς μαυροσίταρο, φυτὸν ἐτή-
σιον, πολυκλάδον, ὕψους 30 ὑπεκ., μετὰ
θύλλων ἐμπίχτων, καρδισοσχημῶν καὶ ἀν-
θέων λευκῶν ἢ ἐλαφρῶς ῥοδόχρων, κατα-
γόμενον πύχυνῶς ἐκ Περσίας καὶ καλλιερ-
γούμενον πολλαχῶς τῆς Εὐρώπης οὐ μόνον
πρὸς νοτὴν τῶν κτηνῶν, ἀλλὰ καὶ χάριν τῶν
σπερμάτων αὐτοῦ, ἅπερ περιέχοντα ἀφθo-
νον ἄλευρον χρησιμεύουσι παρὰ τοῖς ζω-
ρικοῖς εἰς διατροφήν καὶ πάχυνσιν τῶν
κατοικιδίων πτηνῶν (ὀρνίθων καὶ χηνῶν
καὶ νησσῶν), εἰ δὲ καὶ εἰς παρασκευὴν
ἄρτου λιπαροῦ, μέλανος καὶ δυσπέπτου·
καὶ *Ph. τὸ ταταρικόν*, πολυκλαδωτέ-
ρον καὶ πυκνοφυλλότερον τοῦ προηγουμέ-
νου, καλλιεργούμενον πρὸς τὰς αὐτὰς χρή-
σεις. Τὸ φυτὸν τοῦτο δύναται ἐπικερδέστα-
τα νὰ καλλιεργηθῇ καὶ ἐν Ἑλλάδι ὡς
νομὴ τῶν κτηνῶν καὶ μάλιστα εἰς τόπους
ἐνθα σπείρεται ὁ σάνος, διότι ἡ βλάστησις
αὐτοῦ ἐπέρχεται τότε ταχέως καὶ ἐπὶ ἡλι-
στα γονίμου γῆς, ὥστε ὑπάρχει καιρὸς μετὰ
τὸν θερισμὸν καὶ τοῦ ὀψίμου σάνου νὰ
σπαρῇ τὸ *Ph.* καὶ νὰ θάσῃ εἰς ὠρίμασιν
τελείαν μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου ἢ Ὀκτω-
βρίου.

Φαινόκολλα. Πρεῖον συνθέσεως τῆς
φαινοξυλικῆς μετὰ τῆς γλυκεκόλλης, σχη-
ματίζον τῇ ἐπιδράσει τοῦ ὕδροχλωρικοῦ
καὶ τοῦ ἰεὺλικῶς ὀξέος δύο διακεκριμένας
φαρμακευτικὰς οὐσίας, τὴν ὕδροχλωρικὴν
καὶ τὴν *Ph.* ὑπὸ μορφήν κόνεως λευκῆς, κρυσ-
σταλλικῆς, ἀσμου, ἐλαφρῶς πικραλμύρου,
ἀδιαλύτου ἐν αἰθέρι, διαλυτῆς ἐν οἶνῳ καὶ
καὶ ὕδατι, καὶ τὴν ἰεὺλικὴν *Ph.* ἢ
ἰεὺλοκόλλα ν. Ἀμυότερα καὶ μᾶ-
λιστα τὸ πρῶτον παρέχονται ὡς ἀντιπυρε-
τικά (φθίσις, γρίπη), καὶ ὡς πυσίπονα
καὶ ἀναισθητικά (νευραλγία παντοειδὴς
καὶ ὀξείς ρευματισμοὶ τῶν ἀκρῶν), δυνά-
μενα καλλίστα καὶ ἀποτελεσματικώτατα
ν' ἀντικαταστήσωσι τὰ ἄλλα τῆς κινήσεως
ἐν περιπτώσει ὀξείας καὶ χρονίας καὶ κα-
κοήθους ἐλκνώσεως, ὁσῶς ἐκεῖνα χορη-
γούμενα προκαλοῦσιν αἰμοσφαιρινουρίαν ἢ
ἄλλα φαινόμενα δηλητηρίασεως κινινικῆς.

Φαινόλιον *θειοκινικόον*. Διάλυ-
μα φαινόλιου ἢ φαινικοῦ ὀξέος κατ' ἀνα-

λογίαν 20—30 % ἐν θειοκικκῇ νατρίῳ, χρησιμοποιούμενον ἐπωφελῶς ὡς ἀντισηπτικὸν μὴ καυστικὸν εἰς ἐπιχρίσεις κατὰ τῶν διφθεριτικῶν ψευδυμένων.

— καφουροῦχον. Ὑγρὸν ἐλαιώδες, κατασκευαζόμενον διὰ διαλύσεως 2 μ. κό-νεως καφουράς καὶ 1 μ. φαινικοῦ ὀξέος ἐντὸς ὀλίγου οἰνοπνεύματος καὶ χρησιμο-ποιούμενον ὡς τὸ θειοκικκὸν Φ. [P.N.B.]

Φαινοξυλίνη. Σῶμα στερεὸν ὑπὸ μορφήν κρυστάλλων πεταλοειδῶν, λευκῶν. Ὡς φάρμακον ἐνεργεῖ ἀντιθερμικῶς καὶ ἀντινευραλγικῶς, ἀνευ τῶν δυσαρέστων παρεπομένων τῆς ἀντιπυρετικής ἢ ὀξυλα-νιλίδης. Ἡ ἰώδισυχος Φ. ἡ ἰώδιο-φαινίνη ἀποτελεῖ ἄριστον ἀντισηπτικόν. Ἡ δὲ γαλακτικὴ Φ. ἡ γαλακτο-φαινίνη εὐμοιρεῖ ἀναλγητικῶν ἰδιοτή-των καὶ παρέχεται κατὰ τῆς τυφώδους καταστάσεως πρὸς ἀνάπαυαν τοῦ παραλη-ρήματος. [P.N.B.]

Φαινυλουρεθάνη. Νέον φάρμακον ὑπὸ μορφήν κόνεως κρυσταλλικῆς, λευκῆς, ὁσμῆς ἐλαφρῶς ἀρωματικῆς, δυσδιαλύτου ἐν ὕδατι. Χορηγεῖται ὡς ἀντιπυρετικὸν ἀντὶ τῆς ἀντιπυρετικής ἐπὶ πνευμονίας, τυφοει-δοῦς πυρετοῦ, γρίπτης, ὀξείας ἀμυγδαλί-τιδος κτλ. καὶ ὡς ἀντιζυμωτικόν, ἀντιρ-ρευματικόν, ἀναισθητικόν, ἀκεσώδυνον καὶ ἀντισηπτικόν. Ἡ τοῦ πυρετοῦ κατὰπτωσις ἐπέρχεται ἐν μέσῳ ἀφθόνων ἰδρώτων καὶ διαρκεῖ πολλὰς ὥρας, τοσαύτη δὲ εἶναι ἡ ἀνακούφισις καὶ εὐφορία ἣν αἰσθάνονται οἱ πυρέσσοντες ἐπὶ τῇ χρήσει τοῦ φαρμάκου, ὥστε ἐπεκλήθη εὐφορίνη. [P.N.B.]

Φακίδιον (Bot.). Γένος Ἀσκομυκή-των ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Πεζιζοειδῶν, πρότυπον τῆς οἰκογενείας τῶν Φακιδιοει-δῶν καὶ περιλαμβάνον εἶδη μυκήτων ἀνα-πτυσσομένων ἐπὶ τῶν κορμῶν καὶ τῶν κλά-δων, μάλιστα δὲ ἐπὶ τῆς κατωτέρας ἐπι-φανείας τῶν φύλλων τῶν δρυῶν καὶ ἄλλων δασικῶν δένδρων καὶ χαρακτηριζόμενων ὑπὸ περιθηλίου κυκλωτεροῦς, σκληροῦ, ῥη-γνυμένου κατὰ τὴν ὠρίμανσιν καὶ περι-κλείοντος δίσκον κηρώδη.

Φακόχοιρος (Ζωολ.). Γένος Συϊ-δῶν περιλαμβάνον τὰ δυσειδέστερα καὶ ὀγ-κωδέστερα εἶδη τῆς οἰκογενείας ταύτης, ζῶντα κατὰ μικρὰς ἀγέλας, τρεφόμενα ἀπο-κλειστικῶς ἐκ ριζῶν, κακόβουλα καὶ θαρ-ραλειώτατα καὶ θεωρούμενα ὑπὸ τῶν Ἀβυσ-σινῶν ὡς ἀκάθαρτα καὶ ἀκατάλληλα πρὸς βρῶσιν. Χαρακτηρὲς τοῦ γένους τούτου εἶναι: ῥύγχος εὐρύ, παρειαὶ φέρουσαι με-γάλην σαρκώδη διόγκωσιν, τομεῖς δύο μόνον κατὰ τὴν ἄνω σιαγῶνα, οἵτινες δύνανται νὰ ἐλλείπωσι, ἰκνυόμενοι τέσσαρες προβλήτες καὶ κυρτοὶ δίκην χαυλιοδόντων, μάλιστα

οἱ τῆς ἄνω σιαγῶνος. Γνωστὰ εἶδη εἶναι Φ. ὁ ἄβυσσινιακός, κατοικῶν ἐν τῇ Κεντρικῇ Ἀφρικῇ καὶ ἔχων δύο τομεῖς ὀ-δόντας εἰς τὴν ἄνω σιαγῶνα, καὶ Φ. ὁ αἰ-θιοπικός, κατοικῶν ἐν τῇ Ἀκρωτηρίῳ μέχρι τοῦ κόλπου τῆς Γουίνεας καὶ στε-ρούμενος ἀνωτέρων τομέων.

Φασκίλαρκτος (Ζωολογ.). Γένος Μαρσупοφόρων καρποφάγων, διαφέρειν τοῦ γένους τῶν Μακροπόδων ἢ Καγκουρά τῷ ὅτι ἔχει καὶ τοὺς τέσσαρας πόδας ἰσομή-κεις καὶ οὐρὰν ὑποτυπώδη. Φ. ὁ τεφρό-χρους ἢ Κοάλας καλούμενος ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν ζῇ ἐν τῇ Νέα Οὐαλλίᾳ, ἔχει κε-φαλὴν ὀγκώδη, τὰ δύο πρόσθια ἄκρα λει-τουργοῦντα ὡς χεῖρες διὰ τῆς ἀντιθετικό-τητος τῶν δύο πρόσθιων δακτύλων πρὸς τοὺς λοιποὺς τρεῖς, ὅσιν μικρὰς ἀρκτου μετὰ τριγώματος μακροῦ, πυκνοῦ καὶ αὐ-λου, διατεταται δ' ἐπὶ τῶν δένδρων τῶν με-γάλων δασῶν, ὅπου κατέρχεται τὴν νύ-κτα πρὸς ἀναζήτησιν ριζῶν καὶ βλαστῶν, τῆς μόνης αὐτοῦ τροφῆς· εἶναι ζῶον ἡμερον καὶ ἀβλαβές, θηρευόμενον ὑπὸ τῶν ἰθαγε-νῶν χάριν τοῦ κρέατος αὐτοῦ.

Φορμόλιον ἡ φορμαλίνη ἡ μυρμηκικὴ ἀλδεύδη, ἡ φορμαλ-δεύδη, ἡ μυρμηκαλδεύδη ἡ με-θανάλη ἡ ὀξείδιον μεθυλενίου. Σῶμα εὐχρηστότατον ἐν τῇ χημικῇ βιο-μηχανίᾳ καὶ ἐν τῇ ἱατρικῇ, κατασκευα-ζόμενον δι' ἡξειδώσεως τοῦ μεθυλικοῦ πνεύ-ματος ὑπὸ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος τῇ βοήθειᾳ σπόγγου λευκοχρόσου, ἀνθράκος ἢ κισσῆρεως τεθερμασμένης ἐλαφρῶς. Τὸ σῶμα τοῦτο χημικῶς καθαρὸν μόνον ἐν αερώδει καταστάσει δύναται νὰ ὑπάρῃ ἐν τῇ συνήθει θερμοκρασίᾳ, ἐν ὑγρᾷ δὲ κατα-στάσει ὑπὸ θερμοκρασίᾳ — 21°. Ἐν τῇ ἐμ-πορίᾳ φέρεται ὡς διάλυμα ὕδατῶδες 40 %/ο, ἄχρουν, ὁσμῆς νυσοπόσης, γεύσεως πε-ρῶδους, εὐανάγκιστον ὕδατι, ἔχον ἐντόνους χημικὰς ἐνεργείας, σχηματίζον μετὰ μὲν τῶν μολυβδίκων ἀλάτων μίγμα μυρμηκι-κῶν καὶ ἀνθρακικῶν ἀλάτων, ἐκ δὲ τῶν τοῦ χαλκοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου ἀνάγον τὸ περιεχόμενον μέταλλον· θερμανθέν καὶ ἐλ-θὼν εἰς ἐπαφὴν προσβάλλει πάντα τὰ μέ-ταλλα, πῆγνυσι σιγμιαίως τὸ λεύκωμα καὶ τὴν πηκτὴν καθιστὰν ταῦτα ἀδιάλυτα ἐν ὕδατι ἀνευ ἄλλης τινὸς ἀλλοιώσεως. Αἱ ἀξιολογώτεραι χρήσεις τοῦ Φ. εἶναι, α) παρασκευὴ διαφόρων τεχνητῶν χρω-στικῶν οὐσιῶν· β') διατήρησις ἀνατομικῶν παρασκευασμάτων· γ') απολύμανσις ζω-ματιῶν καὶ αἰθουσῶν νοσοκομείων, στρα-τώνων κτλ. δ') ἀναγνώρισις τοῦ νόθου χρωματισμοῦ τῶν οἶνων, διότι τὸ Φ. τὸ μὲν φυσικὸν χρῶμα τοῦ οἴνου τελείως κα-

ταλύει εάν συνθερμανθῇ, τὰ δὲ τεγνῆτα χρώματα μετατρέπει εἰς κυανὰ ἢ ἰανθίνα.

Φύλλανθος (Bot.). Γένος Εὐφορβιοειδῶν, περιλαμβάνον 150 εἶδη τῶν θερμῶν χωρῶν καὶ χαρακτηριζόμενον ὑπὸ κλάδων ἐνίοτε συμπεπλεγμένων καὶ διαπεπλατυσμένων εἰς σχῆμα πτεροσχιδοῦς φύλλου, ὑπὸ φύλλων ἰστίων, ἐναλλάξ διατεταγμένων· συνήθως καὶ ὑπὸ ἀνθέων μικρῶν, ἀπετάλων, μονοίκων, ἐκφυσμένων ἀπὸ τῆς μασχάλης τῶν φύλλων ἢ ἀπὸ τῶν ὀξῶν ἀφύλλων κλάδων· ἐντεῦθεν δὲ προήλθε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ φυτικοῦ τούτου γένους ὑποδηλοῦν τὸν τρόπον τῆς ἐκφύσεως τῶν ἀνθέων.

Φυκομύκητες καλεῦνται ἄλλως οἱ Ὀμύκητες ἅτε περιλαμβάνοντες φυτικούς ὁργανισμούς ἐμφανίζοντας πλείστους χαρακτηρισμοὺς κοινούς μετὰ τῶν κυρίως Φυκῶν ἢ Ἀλγῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν κυρίως Μυκήτων ἀφ' ἑτέρου.

Φυλλόδοτος (Ζωολ.). Γένος Κολεοπτέρων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κανθαριδῶν, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ῥυγχοῦς παχέος καὶ βραχέος, εἰς οὗ τὸ πέρας ἐκφύονται αἱ κεφαλαὶ ἔχουσαι μακρότατον τὸ πρῶτον ἄρθρον, καμπτόμεναι ὀρθογωνίως μετ' αὐτὸ καὶ κρυπτόμεναι κατὰ τὴν ἡρεμίαν ἐν αὐλαὶ ἐπιρρυγχίῳ ἐκτεινόμενῳ μέχρι τῶν ἐρθαλμῶν. Περιλαμβάνει μικρὰ εἶδη κανθάρων (4—8 ὑπογ.), ἀπέδων, μελάων, καλυπτομένων ὑπὸ λεπίων μεταλλικῶς στιλπνῶν, ζώντων ἐπὶ τῶν δένδρων τῶν φερόντων ἢ μὴ καρπούς καὶ προξενούντων μεγάλας ζημίας.

Φυλλοπτέρυξ (Ζωολ.). Γένος Ὀστεωδῶν Ἰχθύων ἐκ τῆς ὁμάδος τῶν Λεοφοραγγίων, περιλαμβάνον εἶδη τινὰ τῶν ἀκτῶν τῆς Αὐστραλίας καὶ χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ὕμενωδων ἀπορρίψεων καθ' ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος, αἵτινες ὡς ἐκ τοῦ χρώματος καὶ τοῦ σχήματος προσομοιάζουν τελεείως τῷ θαλλῷ τῶν θαλασσίων φυκῶν ἐφ' ὧν διατεταται ὁ ἰχθύς εὐτος καὶ ἀποτελοῦσιν ἐν τῶν ἀξιολογωτέρων παραδειγμάτων τῆς μιμητικότητος (βλ. λ.).

Φυματόδοντες. Βλ. Βουνόδοντες.

Φύσα (Ζωολ.). Γένος Γαστροπόδων ἐκ τῆς τάξεως τῶν Πνευμονοπόδων καὶ τῆς οἰκογενείας τῶν Λιμναϊδῶν, περιλαμβάνον ὡς γνωστότατον εἶδος Φ. τὴν *κρηναία* ν, μεγέθους 6—12 ὑπογλ., ἀθρονοῦσαν ἐν τοῖς ἡρεμοῦσι γλυκασίν ὕδασι· καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ὑδροχαρῶν φυτῶν.

Φυσία. Βλ. Ἀφυσία ἐν Συμπληρ.

Φυτική (Bot.). Γένος Λειχηνῶν χαρακτηριζόμενον ὑπὸ θαλλοῦ φύλλωτοῦ καὶ

περιλαμβάνον εἶδη διακρινόμενα διὰ τὰς μεγάλας αὐτῶν διαστάσεις. Τὸ εἶδος Φ. ἡ *Εδερνεία* ἀναπτύσσεται συνήθιστα ἐπὶ παλαιῶν ξύλων καὶ ἐπὶ τῶν κορμῶν καὶ κλάδων πολλῶν δένδρων, μετὰ δὲ ἄλλων λειχήνων συμβάλλεται εἰς τὸν σχηματισμὸν τῆς βρυώδους χλόης τῶν παλαιῶν δένδρων. Ἀλλοτε ἐγένετο χρῆσις τῆς Φ. ὡς φαρμάκου ἐντεροκαταρροῦ ἐν ταῖς παθήσεσι τῶν πνευμῶν.

Φυσόστιγμα (Bot.). Γένος Ψυχανθῶν λαχανηρῶν, πολλῶν ὁμοιότητά ἔχον πρὸς τὸ τῶν Φασθόλων γένος καὶ περιλαμβάνον πόας ἐλικτάς μετὰ φύλλων τριμερῶν καὶ μεγάλων ἀνθέων βοτρυοειδῶς διατεταγμένων, ὧν τὰ στίγματα καλύπτονται ὑπὸ μηχανοειδοῦς φύσης ἢ κυστιδίου. Ἐν μόνον εἶδος εἶναι γνωστὸν, Φ. τὸ *ἑληκτήριον*, φυόμενον εἰς λίαν περιωρισμένην ἑκτασιν τῆς τροπικῆς Ἀφρικῆς πλησίον τῶν πηγῶν τοῦ Νίγηρος καὶ τοῦ ὁρμου τῆς Βιάφρας. Περί τῶν σπερμάτων βλ. Καλαβάρ κύαμοι, πρὸς δὲ Φυσόστιγμιν.

Φυσόστομοι (Ζωολ.). Τάξις Ὀστεωδῶν Ἰχθύων χαρακτηριζομένη ὑπὸ μαλακοῦ σκελετοῦ πτερυγίων καὶ νηκτικῆς κύστεως, ὁσάκις ὑπάρχει τοιαύτη, συγκατανοούσης μετὰ τοῦ εἰσπράγου διὰ σωλήνος ἀεροφόρου ἢ φύσης, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα. Ὡς πρὸς τὰ κοιλιακὰ πτερυγία διακρίνονται εἰς Φ. *κοιλιακοὺς* περιλαμβάνοντας τὰς οἰκογενείας τῶν Κυπρινιδῶν, Σιλουριδῶν, Σκόμβροσκηιδῶν, Ἐσκιιδῶν, Σολωμιδῶν, Κλυπειδῶν καὶ φέροντας τὰ πτερυγία πολὺ πρὸς τὰ ὀπίσω, καὶ εἰς Φ. *ἀποδόμους*, στερουμένους παντελῶς κοιλιακῶν πτερυγίων [καὶ περιλαμβάνοντας τὰς οἰκογενείας τῶν Γυμνωτιδῶν καὶ τῶν Μυρατινιδῶν].

Φυσοφόρος (Ζωολ.). Γένος Σιφονοφόρων ἀποτελουμένων ἐκ μοναδικοῦ στελέχους, φέροντος κατὰ μὲν τὴν κορυφὴν μικρὸν σάκκον ἀερογερῆ, καθ' ὅλον δὲ τὸ μήκος τοῦ σώματος 2 ἢ 4 στοίχους νηκτικῶν κωδωνίων ἢ νηχοζωιδίων (*nectozoïdes*), καὶ ἀπολήγοντας πρὸς τὸ κατώτερον πέρας εἰς διεύρυνσιν φέρουσαν πολυπόδας τροφεῖς (γαστροζωΐδια) εὐμοιροῦντας στόματος καὶ πολυπόδας γεννητορας (γαμοζωΐδια) συμπλεγμένους μετ' ἐκείνων, περίξ δὲ τοῦ συμπλέγματος πολυπόδας ἀστόμους ἢ δακτυλοζωΐδια φέροντα θηρευτικὰ νημάτια μετὰ φυματίων κινητικῶν, δι' ὧν δύναται νὰ βλάψῃ τοὺς εἰς τὴν θάλασσαν εἰσέρχομένους ἀνθρώπους. Γνωστὸν εἶδος εἶναι Φ. ἡ *ὕδροστατική*, ἀπαντώσα ἐν τῇ Ἀτλαντικῇ καὶ ἐν τῇ Μεσογείῳ.

Φυτοκόπος. Γένος Ἀκάρων παρασιτούντων ἐπὶ τῶν φυτῶν καὶ χαρακτηρι-

ζομένων ὑπὸ κοιλίας ἐπισηχεστάτης, ἐγκάρσιως γραμμωτῆς καὶ ἀποληγοῦσης εἰς σμήριγγας" ἢ προσφυτικά ὄργανα, ὑπὸ δύο μόνων ζευγῶν ποδῶν, τῶν δύο ἄλλων ζευγῶν ὑπολειφθέντων τὴν διάπλασιν καὶ ὁμολωθέντων εἰς θηλάς ἀνθρώπους. Ἐνταῦθα ὑπάρχοντα σχεδὸν μικροσκοπικοὶ ὄργανισμοὶ ἔχοντες μέγεθος 0,15—0,30 ὑποχιλ., προσβάλλοντες διάφορα γένη φυτῶν διασχηματισμοῦ κηκιδίων (φυτοκοποκηκιδίων ἢ ἀκαροκηκιδίων), συμβαλλομένων εἰς περιστρεψὶν ἢ ἀτροφίαν τῶν προσβαλλομένων ὀργάνων μέχρι σχηματισμοῦ καὶ αὐτοῦ τοῦτο κηκιδίων, καὶ ζῶντες ἐν ἀπειρίᾳ ἐπὶ τῶν φύλλων τῆς Φιλίρας, τῆς Ἀκίου κτλ. Σπουδαιότατον εἶδος εἶναι Φ. ὁ φιλιάμπελος, παράγων ἐπὶ τῆς κατὰ ἐπιφανείας τῶν φύλλων κηλίδας χλωδαίς, λευκάς, διαφόρου σχήματος, ἀποβαινούσας πυρρόχρους μετὰ ταῦτα καταστρέφεται δὲ διὰ τῆς θειώσεως.

Χαλίλ μπὶν Ἀλῆ μπὶν ἄλ Χατ-τάβ. Βλ. Χατζή πασσάς.

Χατζή Ἀμπᾶς Βεσσίμ. Διάσημος μουσουλμάνος ἱατρός ἐπὶ τοῦ σουλτάνου Ἀχμέτ τοῦ Γ' ἀκμάσας, γενόμενος δὲ ἀναμορφωτῆς τῆς ἱατρικῆς ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ συγγραφεὺς διάφορα ἐπιστημονικὰ ἔργα, ἐν εἰς βιολογήσαν τὰ ὑπὸ τοὺς τίτλους Νέα ἱατρικὴ καὶ Σύγκρισις τῆς ἀρχαίας καὶ νεωτέρας ἱατρικῆς.

Χατζή πασσάς. Μουσουλμάνος ποιητῆς καὶ ἱατρός ἐπὶ τοῦ σουλτάνου Βαγιαζήτ Πιλδερὶμ (τοῦ ἐπικαλουμένου Κεραυνοῦ), καταγόμενος ἐξ Ἀϊδινίου καὶ κριθεὶς ὡς ἐφάμιλλος κατὰ τὴν πείραν καὶ τὴν σοφίαν πρὸς τοὺς διαστέμους ἱατροὺς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τοὺς παρακολουθήσαντας τὸν κατακτητὴν Ταμερλάνον. Τὸ ἀληθές αὐτοῦ ὄνομα ἦτο Χαλίλ μπὶν Ἀλῆ μπὶν ἄλ Χαττάβ, συνέγραψε δὲ τὰ ἀρχαιότατα καὶ γνωστότατα ἔργα τῆς τουρκικῆς ἱατρικῆς φιλολογίας, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν σωζομένων χειρογράφων ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Βιέννης.

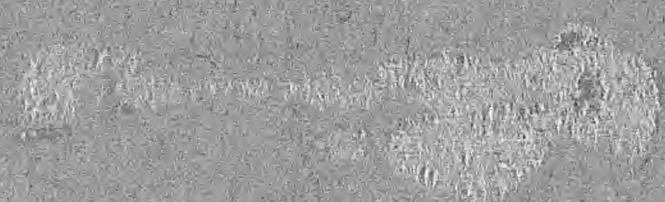
Ψαρὸς Ἀντώνιος. Ἑλλήν ναυτικός καὶ πολεμιστῆς ἐπιφανής. Ἐγεννήθη ἐν Μυκόνῳ περὶ τὸ 1735. Ὁ βίος αὐτοῦ συνδέεται ἀναποσπαστῶς μετὰ τῆς ῥωσικῆς ἐκστρατείας εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ τὰς Κυκλάδας τῶν ἀδελφῶν Θεοδώρου καὶ Ἀλεξίου Ὁρλώφ, μεθ' ὧν εἶχε συνεννοηθῇ μεταβὰς εἰς Ῥωσσίαν προηγουμένως τῷ 1764. Ναυτολογήσας Μυκονίους κατέταξεν εἰς τὰ διάφορα πλοῖα τοῦ ῥωσικοῦ στόλου, εἰς ἐν καὶ αὐτὸς κατετάχθη ὡς ἀνθυποπλοίαρχος, καὶ ὠδήγησε τὰ πλοῖα εἰς τοὺς λιμένας τῆς Πελοποννήσου. Μετέσχε τῶν μαχῶν τῆς Κορώνης, καὶ ἐπὶ κεφαλῇ σώματος Μανιατῶν ἐπολιόρησε τὴν Σπάρτην. Μετὰ τὴν ἀτυχῆ ἔκβασιν τῆς ἐκστρατείας ταύτης τῶν Ῥώσων εἰς Πελοπόννησον παρηκολούθησε τὸν ῥωσικὸν στόλον εἰς τὰς Κυκλάδας καὶ ὑπέδειξεν εἰς τὸν ναύαρχον Σπυριδῶφ τὸν λιμένα τῆς Ναούσης τῆς Πάρου ὡς ὀρμητήριον πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων (1771). Αὐτόθι δὲ διωρίσθη ἐπιτηρητῆς τῶν Κυκλάδων. Ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς Ἱστορικῆς καὶ ἔθν. ἐταιρείας τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχει ἐπιστολὴ τοῦ Ψ. πρὸς τοὺς συνδίκους τῆς Σύρου, ἐν τέλει σημειοῦντος «Ἐλάβαμε τὴν Πάρον στῆς 18 τοῦ Ἰουνίου» (1771). Τὸ ἀξίωμα τοῦ τοῦτο ὁ Ψ. κατεῖχε μέχρι τοῦ 1772. Μετὰ τοῦτο μετέβη εἰς Αἴγυπτον καὶ Συρίαν ἔχων δύο πλοῖα ὑπὸ τὴν διοίκησίν του καὶ ἠνώθη μετὰ τοῦ ὑπασπιστοῦ τοῦ κόμητος Ὁρλώφ, Γεωργ. Ρίζου, ὅστις ἐξέδραμεν ἔχων ὑπὸ τὰς διαταγὰς του 7 πλοῖα εἰς Συρίαν. Ὁ Ψ. τότε μετέσχε τῆς πολιορκίας τῆς Βηρυτοῦ, κατόπιν ἐπανῆλθεν εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, διέτριψεν ἐν Τεργέστη ἐπὶ τινα χρόνον, εἰτα δὲ μετέβη εἰς Ταϊγάνιον, ὅπου ἡ ῥωσικὴ κυβέρνησις παρεχώρησεν αὐτῷ γαίης. Ἀπέθανε δὲ αὐτόθι τῷ 1811. — Πρὸς Μιχ. Χ. Βενιέρη «Ὁ Ἀντώνιος Ψαρὸς» (ἐν Ἑρμούπολει 1882) καὶ Π. Μ. Κοντογιάννη Οἱ Ἕλληνες κατὰ τὸν πρῶτον ἐπὶ Αἰκατερίνης Β' ῥωσοτουρκικὸν πόλεμον τοῦ 1768—1771 (1903). [Α.Μηλ.]

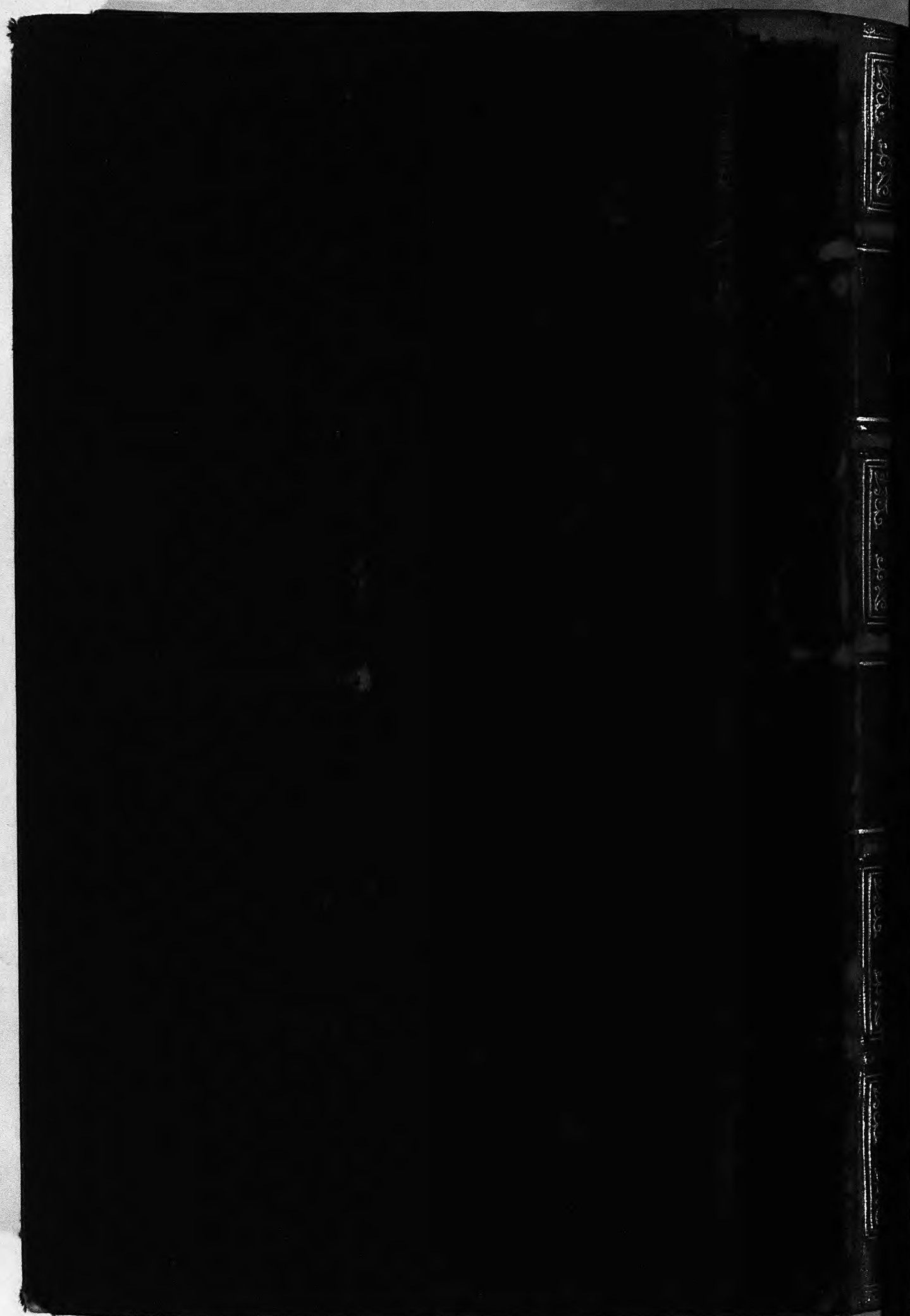
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ

Ἀθῆναι Α' καὶ Β'	μεταξὺ	σελ.	14	καὶ	15
Ἀλεξάνδρεια Α' καὶ Β'	»	»	32	»	33
Ἀμφισσα	»	»	46	»	47
Ἄνδρος	»	»	50	»	51
Βῶλος	»	»	166	»	167
Ἐρμούπολις	»	»	294	»	295
Ζάκυνθος	»	»	306	»	307
Ἡράκλειον	»	»	354	»	355
Θεσσαλονίκη	»	»	362	»	363
Ἰωάννινα	»	»	384	»	385
Καλάμαι	»	»	392	»	393
Κέρκυρα	»	»	436	»	437
Κωνσταντινούπολις Α' καὶ Β'	»	»	510	»	511
Λάρισα	»	»	522	»	523
Μέγαρα	»	»	596	»	597
Νάξος	»	»	660	»	661
Ναύπλιον	»	»	664	»	665
Ὀλυμπία	»	»	702	»	703
Πάρος	»	»	740	»	741
Πάτραι	»	»	742	»	743
Πειραιεύς	»	»	744	»	745
Σμύρνη	»	»	874	»	875
Σπάρτη	»	»	884	»	885
Τήνος	»	»	918	»	919
Τραπεζοῦς	»	»	924	»	925
Τρίπολις	»	»	926	»	927
Χανία	»	»	966	»	967

Директор Казанской Вислицкой Вороты

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας